EX LIBRIS
ANDRES ROURE
BARCELONA

LIBRARY
Brigham Young University
RARE BOOK COLLECTIO
Vault
093
F92
1491
BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY
3 1197 23820 5394

Bible incunable. (1491)
Premier livre imprimé par
Froben à Bâle

Genesis 50
Exodus 40
Leuit 27
Numeri 36
Deutero 34
Josue 24
Iudicum 21
Ruth 4
Regum 1° 31
Regum 2° 24
Regum 3° 22
Regum 4° 25
Para 1° 29
Para 2° 36
Esdre 1° 10
Esdre 2° 13
Esdre 3° 9
Esdre 4° 16
Tobias 14
Iudith 16
Hester 16
Job 42
psalterium 150
prouer 31
Ecles 12
Cantica 7
Sapiencia 19
Ecclesiastic 51
Esaias 66
Ierem 53
Threni 4
Baruch 6
Ezech 48
Daniel 14
Ozee 14
Iohel 3
Amos 9
Abdias 1
Ionas 4
Micheas 7
Naum 3
Abacuc 3

Sophonias 3
Aggeus 2
Zacharias 14
Malach 4
Mach 1mus 16
Mach 2us 15

Matheus 28
Marcus 16
Lucas 24
Iohes 21
Roma 16
Corinth 1 16
Corinth 2 13
Gala 6
Eph 6
Philip 4
Collos 4
Thessa 1 5
Thessa 2 3
Thimo 1 6
Thimo 2 4
Titum 3
Philem 1
Hebre 13
Actus 28
Iacob 5
Petri 1ma 5
Petri 2a 3
Ioh 1a 5
Ioh 2a 1
Ioh 3a 1
Iudas 1
Apocalip 22

Biblia integra: ſummata: di-
ſtincta: ſupemēdata: vtriuſq;
teſtamēti ꝯcordātijs illuſtrata.

Ad diuinarũ litteraꝝ verarumq̃ diuitiarum amatores exhortatio.

1.Timo.6.b Qui terrenis opib⁹ diuites fieri volũt: incidũt in temptationẽ et in laqueũ
diaboli ⁊ deſideria multa ⁊ nociua: q̃ mergũt hoies in interitũ ⁊ ꝑditionẽ.
Prou.11.d. Unde et ſcriptum eſt: Qui confidit in diuitijs ſuis: corruet. Multos enim Eccl.
Eccs.8.b perdidit aurũ ⁊ argentũ. Et ſepius cõſeruate ſunt diuitie in malũ dñi ſui. Pereũt
Prouer.11.a nanq̃ in afflictione peſſima. Nec ꝓderũt in die vltionis: ꝓpheta teſtãte: Argen Ezech
tum inquit eorũ ⁊ aurũ eoꝝ nõ valebit liberare eos in die furoris dñi. Hinc etiam Soph
Eccs.5.b ſcriptũ eſt: Qui amat diuitias: non capiet fructũ ex eis: Unde et ab ipſo veritatis Mat
magiſtro: fallaces ⁊ deceptorie diuitie appellate ſunt. Hoc longe ante beatus Job Mar
Job.27.d declarauit dicẽs: Diues cũ dormierit: nihil ſecũ auferet: ⁊ cetera q̃ ſequũtur. Hoc
Ps.75. idẽ ſcũs Dauid ꝑcinit cũ dixit: Dormierũt ſomnũ ſuũ: et nihil inuenerũt oẽs viri
diuitiarũ in manib⁹ ſuis. Hinc apl's Jacob⁹ exprobrãs illis miſerias eorũ terren-
Jacobi.5.a do dicit: Agite nũc diuites: plorate vlulantes in miſerijs vr̃is que aduenient vo-
bis. ⁊c. Ipſimet quoq̃ olim diuites nũc vo miſeri: i inferno errorẽ ſuũ ꝑ anguſtia
Sap.5.b ſpũs gemẽtes cõfitent̃ dicẽtes: Quid nobis ꝓfuit ſupbia: aut diuitiarũ iactantia
quid contulit nobis? Uos igit̃ o lr̃arũ amatores: qui vere diuites fieri cupitis:
veras diuitias amate: q̃ nec corrũpi: neq̃ cõſumi: neq̃ auferri: neq̃ exhauriri po-
terũt. Illas q̃rite: illas vobis theſaurizate. Hoc theſaurari⁹ vr̃ ieſus chriſt⁹ diues
in oẽs ſuadet: hoc idẽ ipe magiſter vr̃ docet ⁊ ipat: Theſaurizate inq̃t vobis the- Mat
ſauros in celo: vbi nec erugo nec tinea demolit̃: et vbi fures nõ effodiũt neq̃ fu-
rant̃. Que aũt ſint ille diuitie: ꝓpha exꝓſſit cũ dixit: Diuitie ſalutis: ſapia ⁊ ſcia. Eſa.
His ꝑfecto diuitijs nihil locupleti⁹: nihil ꝑcioſi⁹: nihil deniq̃ deſiderabili⁹ i vita
hoiuz inueniri poteſt. Iſtas vt vobis ꝯparetis: ipa ſapia iuitat: ad vos clamitat:
iuxta portas ciuitatis in ipſis foribus loquit̃ dicẽs: O viri ad vos clamito: ⁊ vox Prou
mea ad filios hoiuz. Intelligite paruuli aſtuciã: et inſipiẽtes aiaduertite. Et pau-
lopoſt: Accipite inquit diſciplinã meã et nõ pecuniã: doctrinã magis q̃ aurũ dili-
gite. Melior eſt eni ſapia cũctis opib⁹ ꝑcioſiſſimis: ⁊ omne deſiderabile ei non põt
cõparari. ⁊c. Precipu⁹ quoq̃ cultor illi⁹ qui a iuuẽtute eã amauit: vt ad amorẽ
ipſi⁹ vos trahat: ingentib⁹ eã laudũ ꝑconijs extollit dicẽs: Beat⁹ homo qui inue Prou
nit ſapientiã: ⁊ qui affluit prudẽtia. Melior eſt acquiſitio ei⁹ negociatione auri et
Sap.7.a. argenti. ⁊c. Et iterũ alibi: Prepoſui illam inquit regnis ⁊ ſedib⁹: et diuitias nihil
eſſe duxi in ꝯpatione illi⁹ ⁊c. Et infra: Si diuitie ait appetunt̃: quid ſapiẽtia locu Sap
pleti⁹: q̃ operat̃ omnia? Sed multos fortaſſis queſtio pulſat: vbi ineſtimabilis
iſte theſaur⁹ inueniat̃. Sic eteni et beat⁹ Job ſecũ q̃ſiuit dicẽs: Sapiẽtia vo vbi Job.
inuenit̃: ⁊ quis eſt locus intelligentie? Et infra ſibiipſi reſpondendo: Deus inquit
intelligit viã eius: et ipſe nouit locũ illi⁹. Hui⁹ itaq̃ queſtionis ſolutionẽ ſalua
tor noſter de⁹ et dei verbũ ſibi reſeruauit: quã ⁊ aperuit: cũ incredulos ⁊ hui⁹ the-
ſauri ignaros ad ſcripturas direxit dicẽs: Scrutamini ſcripturas: q̃ vos putatis Joh.
in ipſis vitã eternã habere. In ſcripturis nãq̃ ſacris veluti in agro abſcondit⁹ eſt
ſapientie theſaurus: quo ad eternã vitã ꝑuenit̃. De quo doct⁹ ille ſcriba euãgelic⁹ Mat
Glo. Dañ.1. ꝓfer noua noui: et vetera veterĩ teſtamẽta myſteria. Scripture vo ſacre: q̃uis et
mente teneant̃: ⁊ voce ꝓferant̃: cõmodi⁹ tñ ⁊ vtili⁹ in libris tanq̃ in vaſis domini
recõdunt̃ et in illis ꝑmanenti⁹ cõſeruant̃. Omnes igit̃ qui hũc theſaurũ inue-
nire deſideratis: i libris diuinis querite. Ibi pulſate: ⁊ aperiet̃ vobis. ibi querite: Mat
et inuenietis. ibi petite: ⁊ accipietis. Uerũ cũ multi ac varij ſint ſanctaꝝ ſcriptu
rarum libri: valde laborioſũ: atq̃ difficile eſſet etiã ſtudioſis: ſingulos quoſq̃ con-
quirere ⁊ ſcripta eoꝝ reuoluere: ſi ſeparatim dũtaxat ⁊ ſparſim haberent̃: Ideo ſpũ
ſapiẽtie factũ eſt: vt oẽs tam veteris q̃ noui teſtamẽti libri in vnũ volumẽ coadu
nati ſint: Nõ recte bibliã: id eſt: librũ ꝑ excellentiã appellam⁹. Quẽadmodũ aũt
ſcriniola ⁊ capſelle gẽmis: monilib⁹ et lapidib⁹ ꝑcioſis plena: facili⁹ tractari pñt:
q̃ arce ⁊ vaſa magna theſauris onuſta: ita ⁊ parui libri lectorũ vſib⁹ ſunt accõmo
datiores. Hinc eodẽ vt credim⁹ ſpiritu et inſpirante ⁊ cooperãte: omnes canonici

UPB

ſacre ſcripture libri in hoc paruū repoſitoriū ſunt coacti. Quod ꝙuis plura ⁊ artificioſius ſingula cōtineat ꝙ biblie que vſqꝫ ad hoc tempus vel ſcripte vel impreſſe reperiunt̄: pro ſui tamē paruitate aptius Bibliola ꝙ Biblia dici poterit. Que poſt iteratā accuratioremqꝫ emendationē: ꝯcordes ſcripturarū ſententias annotat: ⁊ ob id ſingula queqꝫ habet capitula per litteras diſtincta: quibꝰ ſcripture cōcordātes indicant̄ et facile citoqꝫ reperiunt̄. Huic ꝑterea ſūmaria ꝓmittit̄ totiꝰ voluminis partitio: cū breui ꝯtentorū expoſitiōe: vt ſic ſaltē generalis eiuꝫ ꝓnoticia habeat̄.

¶ Hoc ſcripturarū ſingulare ſcriniolū ſi cōparaueritis: facilius ſapientie diuitias inuenire ⁊ cuſtodire valebitis: donec in regno celorū apertis theſauris veſtris cū magis: id eſt: ſapiētibꝰ: eterne ſapiētie ieſu chriſto: grata munera ſine fine offeratis. Cui cū genitore ⁊ ſpū eiꝰ honor gloria et imperiū in ſecula ſeculorū Amen.

¶ In ſūmariū Biblie ad lectorē Tetraſtichon.

Qui memor eſſe cupit librorꝝ Bibliothece:
¶ Diſcat opus preſens: ſi retinere velit.
Maxima de minimis: ex partibus accipe totum.
¶ Inuenies quod amas: ſi ſtudioſus eris.

¶ In ordinem librorꝝ: diſtichon ad eundem.

Perſpice nunc lector: quis debitus ordo librorꝝ:
¶ Biblia quos ſociat: ordinat: atqꝫ ꝓbat.

¶ Librorum ordo.

Geneſis. Exo. Leui. Numerorū. Deutronomi.
Poſt Joſue. Judicū. Ruth. Regū. Paralip. Eſdre.
Tobias. Judith. Heſter. Job. Dauiticuſqꝫ.
Uerba dat. Eccle. Cantat. Sapit. Eccleſiaſtic.
Eſai. Hieremi. Baruch. Ezech. Danielqꝫ.
Oſe. Johel. Amos. Abdi. Jonas. Miche. Naum. Aba.
Sophon. Aggeus. Zacha. Malachias. Machabeus.
Mattheus. Marcus. Lucas. poſtremo Johānes.
Roma. Corin. Galat. Eph. Philippen. Coloſenſes.
Theſſal. et Timotheus. Titus. Philemon. Hebreus.
Et Actus. Jacob. Petrus. Johan. et Judas. Apoc.

¶ Finis.

Sit benedictus deus et homo de virgine natus.
¶ Credentes verbis ſacris: ſaluare paratus.

Summarium

Libroꝝ toti⁹ Sacre ſcripture ī biblia cōprehēſe. — Diſtictio. / Noīa. / Materie.

Tota ſcriptura Biblie diſtinguit̄ i duo teſtamēta: ſcʒ Uet⁹ / Nouū qd̄ inducit hoīes ad obſuātiā legꝫ — Ueterꝭ / Noue per Timorē penaꝝ / Amorē virtutū.

Uetus teſtamentum diuiditur in libros: Legales. / Hiſtoriales. / Sapientiales. / Prophetales.

Legales dicūt: In q̄bus leges ꝛ iudicia oꝛe dei edita ꝓmulgātur. Et ſūt nūero V. videlʒ

Geneſis — In quo agit̄ de mūdi et oīm creaturarū exoꝛdio: De diluuio ꝛ arca noe atq̄ ꝯfuſiōe linguarū: De electione ppl̄i dei ꝛ deſcēſu eiuſdeꝫ in egyptum. Et habet Capi. L.

Exodus — In quo agit̄ de decē plagꝭ pharaonis: ꝛ exitu filioꝝ iſrael de egypto: De decē pꝛeceptis ac iudicijs ꝛ inſtructione ppl̄i dei: De arca federis dn̄i ꝛ tabernaculo et altari: ac veſtibus aaron. Et habet Capi. XL.

Leuiticus — In quo agit̄ de ſacrificijs ꝛ hoſtijs offerendis: de vrna ꝛ veſtibus aaron: de oꝛdine ꝛ miniſterio leuitaꝝ. Et ꝯtinet Capi. XXVII.

Numeri — In quo agit̄ de nūeratione ppl̄i ſiue tribuū iſrael: De ꝓphetia balaam: de manſionib⁹ factis in heremo. Et habet Capi. XXXVI.

Deutro. — In quo replicant̄ ea que in quattuoꝛ libꝛis pꝛioꝛib⁹ tradita ſunt. Et habet Ca. XXXIIII.

Libri

Hiſtoꝛiales dicunt̄: In quibus hiſtoꝛie rerum geſtarum narrātur. Et ſunt numero. XIX. Scilicʒ

Joſue — In quo agit̄ ꝺ trāſitu ioꝛdanis: ꝛ de ſubuerſione regnoꝝ hoſtiliū: De introductione ppl̄i dei in terrā ꝓmiſſionis. Et de diuiſione ipſi⁹ terre. Et habet Capi. XXIIII

Judicū — In quo agit̄ de pꝛincipib⁹ ꝛ iudicib⁹ ac defenſione ppl̄i iſrael. Et de victoꝛijs ꝛ triūphis habitis ꝯtra hoſtes. Et habet Capi. XXI.

Ruth — In quo agit̄ ꝺ mr̄imonio ꝯtracto iter boos ꝛ ruth: ex q̄bus chꝛiſt⁹ deſcēdit. Et hʒ Ca. IIII

Regum

I In quo agit̄ ꝺ gubernatiōe populi iſrl̄ p iudices. Et de electione regis ſaul: de regimine: geſtis ꝛ moꝛte ipſi⁹. Et hʒ Ca. XXXI

II In quo agit̄ de regimine eiuſdem populi per regem dauid. Et de factis per ipſum. Et habet Capi. XXIIII

III In quo agit̄ ꝺ moꝛte regꝭ dauid. Et de ſucceſſione: regimine ꝛ geſtꝭ ſalomonis: alioꝛūq̄ regū iuda ꝛ iſrael. Et hʒ Ca. XXII

IIII De caſu regni iuda ꝛ iſrael: ꝓpter regū ſuorum p̄uaricatiōeʒ: De captiuitate ppl̄i. Et de ſubuerſione vrbis ac tēpli. Et hʒ Ca. XXV

Parali.

I In quo deſcribit̄ genealogia regis dauid Et fit recapitulatio electiōis: gubernationis atq̄ geſtoꝝ ipſi⁹. Et habet Capi. XXIX

II In q̄ recapitulat̄ regimē ppl̄i p ſalomonē et alios reges iuda et iſrl̄. Et hʒ Ca. XXXVI

Item libri hiſtoriales.

Eſdre

I In quo agit de reductiōe ppli iſrael ex captiuitate babylonica: ⁊ de inſtructiōe ppli reducti p eſdrā legiſdoctorē. Et hȝ Ca. X

II Qui a Neemia ſuccedit⁹ē. In quo agit de reedificatione muri ciuitatis hieruſalē: et de correctione maloꝝ ſuborṭoꝝ i abſentia Neemie. Et habet Capi. XIII.

III Qui apocriphus eſt. In quo repetunt quedā alibi ſcripta circa captiuitatē babylonicā tpe Joſie: Quedā etiā que ↄtigerunt ſub ſorobabel ⁊ eſdra. Interſerit quoqȝ ſolutio cuiuſdā queſtionis. Et habet Capi. IX.

IIII Qui ſimiliter apocriph⁹ eſt. In quo ponūt quedā viſiones ⁊ ſomnia ſup populi iudeoꝝ liberatione a captiuitate: ⁊ templi in hieruſalē reſtauratiōe. Et habet Capi. XVI

Tobie In quo agit de ipſius pbatione et virtute multiplici: De miniſterio archangeli raphaelis: De inſtructione prolis ⁊ honeſtate matrimonij. Et habet Capi. XIIII

Judith In quo agit de obſidiōe hieruſalē ⁊ populi iſrael: De honeſtate ⁊ probitate Judith: De interfectione holofernis: ⁊ liberatione populi iſrael. Et habet Capi. XVI

Heſter In quo agit de crudelitate Aman ⁊ ei⁹ ſuſpēſione pcurata p puidētiā et hūilitatē heſter: Et de exaltatiōe mardochei: et liberatiōe iudeorū. Et habet Capi. XVI

Job In quo agit de beati Iob patientia et perfectōe ac diſputatione quā habuit cū amicis: De puidentia diuina: et corporis reſurrectione. Et habet Capi. XLII

Mach.

I In quo agit de prelijs iter hebreorū duces ⁊ gentē perſaꝝ: Et de liberatione ppli ſub mathathia: Juda: Jonatha: ⁊ Symone. Et habet Capi. XVI.

II In quo recapitulant quedā in primo libro dicta. Agit etiā de tribulatione populi: de ↄſtantia ſeptē fratrū ⁊ matris eoꝝ. Et de liberatione populi p iudam Machabeum. Et habet Capi. XV

Libri Sapiētiales dicunt: In quib⁹ prudentia et vera ſapientia edocet. Et ſūt numero. V. ſcilicet liber

Prouer. In quo agit de inſtructōe ⁊ diſciplina incipientiū ſeruire deo. De correctiōe moꝝ: et informatione virtutū. Et habet Capi. XXXI

Ecclēs In quo agit de mūdi vanitate: De viciorū cōtemptu: De pfectu ambulantiū in via dei. Et habet Capi. XII.

Cantica. In quo agit de viri iuſti pfectōe. De ↄtemplatione anīe ſancte: et de cōiunctione chriſti et eccleſie. Et habet Capi. VIII.

Sapiētie In quo agit de regie platoꝝ ⁊ cōſeruatiōe iuſticie: atqȝ idoloꝝ cōtemptu: De aduentu et paſſione chriſti: qui eſt vera ſapientia. Et habet Capitula XIX

Eccīis In quo agit de obediētia ſubditoꝝ: De in

ſtitutõe bonoꝝ moꝝ: De nobilitate ſapiẽtie: et de laude ſanctoꝝ. Et habet Capi. LI.

Pſalte. ¶ In quo agit̃ de chriſti diuinitate: hũanitate: paſſione: reſurrectione: aſcenſione: ⁊ aduentu ad iudiciũ: De penis peccatoꝝ: ⁊ beneficijs dei: atq; laudib⁹ eius. Et cõtinet pſalmos cẽtũ quinquaginta

Eſaias ¶ In quo agit̃ de rep̃hẽſione iudeoꝝ: De aduentu chriſti in carnẽ: et eius paſſione: De vocatione gentiũ: Et de regno iuda ⁊ regno iſrael. Et habet Ca. LXVI

Hiere. ¶ In quo agit̃ de captiuitate iudeorũ: et deſtructione ciuitatis hieruſalez: De planctu et lamentatione ꝓpter deſtructionem iſtam. Et habet Capi. LII

Threni vero vltra p̃dicta ꝯtinent. Ca. V

Baruch ¶ In quo agit̃ de vbis que legit captiuis in babylonia: De p̃nũciatione redit⁹ ppl̃i iſrael et eoꝝ que futura erũt tempꝰibus vltimis. Et habet Capitula. VI

Ezechiel ¶ In quo agit̃ de viſionib⁹ ip̃ius: ⁊ de ſceleribus iudeoꝝ: De ruina hieruſalẽ: et de ei⁹ reparatione. Et habet Ca. XLVIII

Daniel ¶ In quo agit̃ de mũdi monarchia: ⁊ de mutationibus tempoꝝ: De poteſtate ⁊ eternitate regni chriſti: De hiſtoria ſuſanne: De deſtructione bel atq; interfectione draconis. Et habet Capitula. XIIII

Libri ¶ Prophales dicũt̃: In q̃b⁹ ventura prenũciant̃. Et ſũt numero. XVIII. videlicz

Oſee ¶ Qui loquit̃ d̃ idolatria populi iſrl̃ ſignata p mulierẽ meretricẽ: De inundatione pctõꝝ et de ãmonitiõe vt filij iſrael ad dñm ꝯuertãtur. Et habet Capi. XIIII

Iohel ¶ Qui loqt̃ de ꝯſũptõe terre iudeoꝝ p erucã: bruchũ: locuſtã ⁊ rubiginẽ: De iductõe ad penitentiã: et de iudicio futuro. Et hȝ. Ca. III

Amos ¶ Qui de ſceleribus iudeoꝝ ⁊ gentiũ loquit̃. De ira dei ⁊ vindicta ſup eos ventura. Inducit quoq; ad penitentiã et p̃dicit finalem reparationem. Et habet Capi. IX

Abdias ¶ Qui de cominatione et deſtructiõe edom et eſau ꝓſonat. Et habet Capitulũ vnicũ

Ionas ¶ Qui de naufragio ione loquit̃: ⁊ in hoc paſſionẽ chriſti p̃figurans: mundũ ad penitentiã reuocat: atq; ſub nomine niniue ſalutem gentinm prefigurat. Et habet Capi. IIII

Micheas ¶ Qui p̃dicit ſamarie deuaſtationem ⁊ captiuitatem ac interitũ principuȝ iſrael et pſeudo ꝓphetarũ. Et de ingratitudine et malicia eorundẽ. Et habet ca. VII

Naum ¶ Qui loquit̃ de ira dei ⁊ vindicta graui contra niniuen qui ad predicationẽ ione penitẽtiã egerunt de peccatis: ⁊ poſtea fuerũt peccatis maiorib⁹ inuoluti. Et habet Ca. III

Abachuc ¶ Qui loquit̃ de diſputatione quã ꝓpheta fecit cum deo ⁊ hoc mundo: et quõ iuſti conculcantur: ⁊ ꝓſperãtur iniqui. Et habet Ca. III

...em Prophales

Sopho. Qui ꝺ iudicio dei ꝯtra iudeos ⁊ gētes extra neos loqͥᵗ: ⁊ ꝺ ꝯſolatōe ppl'i iſrl'. Et hꝫ Ca. III

Aggeus Qui ꝓdicit reuerſionē ppl'i iudeoꝝ: et de reedificatione templi: ac reuocatione ciuitatis. Et habet Ca. II

Zacha. Qui loquiᵗ de liberatiōe iudeoꝝ: ⁊ de vindicta ꝯtra inimicos eoꝝ: Et de humilitate ad uentus chriſti ⁊ paſſionis eiuſdem. Et habet Capitula. XIIII.

Malach. Qui loquiᵗ de abiectiōe populi iudeoꝝ: et ſacrificiorum eius: et de aduentu chriſti. Et habet Capitula. IIII

Nouum teſtamētum pari modo quo ⁊ vet⁹ diſtiguiᵗ in libros
- Legales.
- Hiſtoriales.
- Sapientiales.
- Propherales.

Legales dicūᵗ in quibus lex noua a chriſto tradita ꝑtineᵗ. Et ſūt nūero IIII. vꝫ. Euan.

Matthei. In quo pͥcipaliter ꝺ chriſti hūanitate agitur. Et habet Capi. XXVIII.

Marci In quo ꝓcipue agiᵗ de chriſti fortitudie et reſurrectione. Et habet Ca. XVI.

Luce In quo agiᵗ ſpecialiter de paſſiōe et morte chriſti. Et habet Ca. XXIIII.

Johānis In quo chriſti diuinitatꝭ ſacmēta aperiūtur. Et habet Ca. XXI.

...libri **Hiſtoriales** dicuntur qui res per chriſti apoſtolos geſtas narrāt que vnico libro ꝑtineᵗ q̄ dicitᵗ

Actus In quo ſctūs lucas chriſto in celuꝫ aſſumpto: viſibilē ſpūſſancti miſſionē declarat: geſtaq; apl'oꝝ ⁊ ꝓcipue Pauli: atq; infantiā naſcentis eccleſie deſcribit. Et hꝫ Ca. XXVIII.

Sapiētiales dicunᵗ: in quib⁹ ſapientia noue legis: ꝑ exempla et ꝓcepta recte viuēdi ſm chriſtū: pleniſſime tradiᵗ. Et ſūt numero. XXI. videlicet epiſtola Pauli ad

Roma. In qua apl's reuocat romanos ab errorib⁹ gentiliū ⁊ cerimoniis legis: ad verā ⁊ catholicam fidem. Et habet Ca. XVI.

Corith.
I In qua quoſdā a falſis apl'is ⁊ philoſophis ꝑ eloquētiā: quoſdā vo per obſeruantiā legꝭ iudaice ſeductos: reuocat ad verā fidē ⁊ euāgelicam ſapientiā. Et habet Ca. XVI.
II In qua eoſdē ad penitentiā ꝯuerſos ⁊ emēdatos: cōſolaᵗ ⁊ laudat. Et habet Ca. XIII

Galath. In qua ipſos Galathas ſeductos a falſis apl'is vt ad legē ⁊ circūciſionē reuerterenᵗ: reuocat ad fidē catholice veritatꝭ. Et hꝫ Ca. VI

Eph. In qua Epheſiī qui ab apl'o verbo veritatis accepto: ꝑſtiterūt in fide: ipſos collaudat apoſtolus. Et habet Ca. VI.

Philip. In qua: qꝛ Philippeſes accepto vbo veritatꝭ ꝑſtiterūt in fide nec receperūt falſos apl'os ipſos apl'us collaudat. Et habet Ca. IIII

Coloſ. In qua: qꝛ Coloſſenſes q̄ ꝓuenti erāt a pſeudo apl'is: eos corrigit apoſtol⁹: ⁊ hortaᵗ ad fidei veritatē. Et habet Ca. IIII

Theſſa.
I In qua Apl'us ipſos Theſſalonicēſes collaudat: qꝛ verbo veritatis accepto: cū ꝑſecutionem paterenᵗ a ciuib⁹ ſuis: ꝑſtiterūt in fide: nec falſos apl'os receperūt. Et habet Ca. V
II In qua Apoſtolus eoſdē inſtruit de tēꝑib⁹

Sūmarium Biblie

nouiſſimis: de aduentu: perſecutione: et fallacijs antichriſti: et de ipſius exaltatione atq ruina. Et habet Ca. III

Pauli ad

Timo. I ¶ In qua Timotheū inſtruit de ordinatōe et officio epiſcopat⁹ ⁊ diaconatus: atq oīs eccleſiaſtice diſcipline. Et habet Ca. VI

II ¶ In qua hortaẜ ipſū ad coronā martyrij: et informat eū de oī regula catholice veritatꝭ: ⁊ quid futurū ſit nouiſſimis temporibus: et de ſua paſſione. Et habet Ca. IIII

Titum ¶ In q̄ Titū inſtruit de ꝯſtitutiōe pſbyterorꝝ et de cōuerſatione ſpūali: atq hereticis vitandis. Et habet Ca. III

Phile. ¶ In qua Philemonē cōmēdat de fide ⁊ charitate in ſanctos: ⁊ rogat eū vt indulgeat oneſimo ſeruo ſuo: ⁊ ipſum benigne ſuſcipiat. Et habet Capl̄m vnicū.

Hebreos ¶ In qua apoſtolus defectū ⁊ euacuationē legis moſaice: ⁊ ꝑfectionē legis euangelice oſtēdit: ⁊ ꝙ chriſtus ſit verus deus ⁊ homo: dei et hominū mediator. Et habet Ca. XIII

¶ Itē libri Sapialeſ — **Epl'a**

Canonica

Jacobi ¶ In qua Jacobus ad patiētiā habendā ſuadet: ⁊ apud deum nō eſſe pſonarū acceptionē docet: malaq ex vitio lingue ꝓuenientia aperit: bella ⁊ diſſenſiones ꝓhibet: diuites reprehendit: ⁊ ad virtutes inducit. Et habꝫ Ca. V

Petri I ¶ In qua ſctūs Petrus grās agit deo: qui miſericorditer ꝑ paſſionez filij ſui: genus humanum ſaluauit: ⁊ ad recte viuendū diuerſos ſtatuum hoies inſtruit. Et habet Ca. V

II ¶ In qua Apl'us inducit credētes ad tenēdā fidei ꝟitatē: notat ⁊ dānat hereticorꝝ falſitatē ⁊ ſcdm chriſti aduētū deſcribit. Et hꝫ Ca. III

Jobis I ¶ In qua beat⁹ Johes teſtificaẜ de verbo veritatis ⁊ vite: ad cōfeſſionē peccatorū hortantia: affirmās nos dn̄m ieſuꝫ habere aduocatū apud pr̄em: amorē mūdi diſſuadēs: et ad dilectionē dei ⁊ proximi inducēs. Et hꝫ Ca. V

II ¶ In qua electā ⁊ filios ei⁹ cōmendat: ad fraternā charitatē hortaẜ: ⁊ monet vt hereticos deuitent. Et habet Ca. vnicum.

III ¶ In qua Gaium pietatis cauſa extollit: quā exercebat in ꝑegrinos: atq vt in ipā pietate permaneat: exhortaẜ. Et habet Ca. vnicum.

Jude ¶ In q̄ ſcūs Judas oēs de ſalute ꝓpria ſollicite monet: ⁊ inducit altercatiōeꝫ michae'ł cū ſathana: deteſtaẜ q̄ꝗ hereticorꝝ vitā. Et hꝫ Ca. I

¶ **Libri Prophales** dicūẜ In quib⁹ ſtat⁹ futurus eccl'ie chriſti ꝑdiciẜ: qd beatus Johannes hic vnico libro facit qui dicitur

Apocal' ¶ In quo agiẜ de reuelatiōib⁹ factꝭ Johanni per angelū in pathmos inſula: de tribulationibus quas eccleſia chriſti tunc patiebaẜ: et in futurū paſſura erit: ⁊ preſertim tēpe antichriſti: ⁊ de ſupplicijs dānatorum ac premijs electorū: Et habet Ca. XXII

¶ Finis.

Incipit epiſtola beati Hieronymi ad
Paulinū preſbyterū de omnib⁹ diuine
hiſtorie libris Capitulū I

F Rater Ambroſius tua
mihi munuſcula pferēs: detulit ſimul
⁊ ſuauiſſimas litteras: que a principio
amicitiaꝝ fidē pbate iā fidei ⁊ veteris
amicitie noua pferebant. Uera eni illa
neceſſitudo eſt ⁊ chriſti glutino copula
ta: quā nō vtilitas rei familiarꝭ: nō pre
ſentia tm̄ corpoꝝ: nō ſubdola ⁊ palpās
adulatio: ſꝫ dei timor ⁊ diuiaꝝ ſcriptu
rarū ſtudia ꝯciliāt. Legim⁹ in veterib⁹
hiſtorijs: quoſdā luſtraſſe ꝓuicias: no
uos adijſſe populos: maria trāſijſſe: vt
eos quos ex libris nouerāt: corā quoqꝫ
viderēt. Sic pythagoras memphiticos
vates: ſic plato egyptū ⁊ archytā taren
tinū: eāqꝫ orā italie q̄ quondaꝫ magna
grecia dicebat̄: laborioſiſſime peragra
uit: vt qui athenis mgr̄ erat ⁊ potens:
cuiuſqꝫ doctrinas achademie gymna
ſia ꝑſonabāt: fieret ꝑegrin⁹ atqꝫ diſci
pulus: malēs aliena verecunde diſcere
ꝙ ſua impudēter gerere. Deniqꝫ cū lit
teras quaſi toto orbe fugiētes ꝑſeqtur:
capt⁹ a piratis ⁊ venūdat⁹: tyrāno cru
deliſſimo paruit: duct⁹ captiu⁹ vinct⁹ ⁊
ſeru⁹: tn̄ qꝛ ph̄us maior emente ſe fuit.
Ad titū liuiū lacteo eloquētie fōte ma
nantē: de vltimis hiſpanie galliaꝝqꝫ fi
nibus: quoſdā veniſſe nobiles legim⁹:
⁊ quos ad ꝯtēplationē ſui roma nō tra
xerat: vni⁹ hoīs fama ꝑduxit. Habuit
illa etas inauditū oībus ſecul̄ celebrā
dūqꝫ miraculū: vt vrbē tantā ingreſſi:
aliud extra vrbē q̄rerent. Apolloni⁹ ſi
ue ille mag⁹: vt vulg⁹ loquit̄ ſiue ph̄s:
vt pythagorici tradūt: intrauit perſas:
ꝑtranſiuit caucaſuꝫ: albanos: ſcythas:
maſſagetas: opulentiſſima indie regna
penetrauit: ⁊ ad extremū latiſſimo phy
ſon amne trāſmiſſo ꝑueit ad brachma
nas: vt hiarchā in throno ſedentē au
reo ⁊ de tātali fonte potantē: inter pau
cos diſcipulos: de natura: de moribus:
ac de curſu dieꝝ ⁊ ſideꝝ audiret docen
tē. Inde ꝑ elamitas: babylonios: chal
deos: medos: aſſyrios: parthos: ſyros:
phenices: arabes: paleſtios: reuerſus ad
alexandriā: ꝑrexit ad ethiopiā: vt gym
noſophiſtas et famoſiſſimā ſol menſaꝫ
videret in ſabulo. Inuenit ille vir vbi
qꝫ qđ diſceret: ⁊ ſemꝑ ꝓficiēs: ſꝑ ſe me
lior fieret. Scripſit ſuꝑ hoc pleniſſime
octo voluminib⁹ philoſtrat⁹. II

Q Uid loquar de ſeculi hominib⁹
cū apl̄s paul⁹: vas electionis et Act.9.c.
mgr̄ gentiū: qui de ꝯſciētia tāti 1.Thi.2.b.
in ſe hoſpitꝭ loqbat̄ dicēs. An experi 2.Cor.13.a
mētū q̄ritis ei⁹ qui i me loquit̄ chriſt⁹
poſt damaſcū arabiāqꝫ luſtratā: aſcen Gal.1.d
dit hieroſolymā: vt videret petrū: ⁊ mā
ſit apud eū dieb⁹ quīdecim. Hoc.n.my
ſterio hebdoadis ⁊ ogdoadis: futurus
gētiū ꝑdicator inſtruēd⁹ erat. Rurſūqꝫ Ibidem.2.d
poſt ānos quattuordeci aſſūpto barna
ba ⁊ tito: expoſuit cū aplis euāgelium:
ne forte in vacuū curreret aut cucurriſ
ſet. Habet neſcio quid latentꝭ energie
viue vocis act⁹: ⁊ in aures diſcipuli de
auctoris ore trāſfuſa forti⁹ ſonat. Un̄ ⁊
eſchynes cū rhodi exularet ⁊ legeret̄ il
la demoſthenis orō: quā aduerſus euꝫ
habuerat: mirātib⁹ cūctis atqꝫ laudā
tib⁹: ſuſpirās ait. Quid ſi ipſaꝫ audiſſe
tis beſtiā: ſua verba reſonātē? III

N Ec hoc dico: ꝙ ſit aliquid i me
tale: qđ vel poſſis a me audire:
vel velis diſcere: ſꝫ quo ardor tu
us ⁊ diſcēdi ſtudiū etiā abſqꝫ nobis ꝑ
ſe ꝓbari debeat. Ingeniū docile et ſine
doctore laudabile eſt. Nō quid īuenias
ſed qđ q̄ras ꝯſideram⁹. Mollis cera et
ad formādū facil̄: etiā ſi artificis ⁊ pla
ſte ceſſent man⁹: tn̄ virtute totū eſt qc
quid eſſe pōt. Paulus apl̄us ad pedes Act.22.a
gamalieł legē moyſi ⁊ ꝓph̄as didiciſſe
ſe gloriat̄: vt armat⁹ ſpūalib⁹ telis. po
ſtea doceret ꝯfidēter. Arma enī nr̄e mi 2.Cor.10.b
litie nō carnalia ſūt: ſed potentia deo:
ad deſtructionē munitionū ⁊ cogitati
ones deſtruētes: ⁊ oēꝫ altitudinē extol
lentē ſe aduerſus ſciētiā dei: ⁊ captiuā
tes oēm intellectū ad obediendū chri
ſto: ⁊ pati ſubiugare oēm inobediētiā.
Timotheum ſcribit ab infantia ſacris II.Thi.3.d

lẽis eruditũ ⁊ hortaꝛ ad ſtudiũ lectionis: ne negligat grãm q̃ data ſit ei per
Titũ.1.b impoſitiões man⁹ p̃ſbyterij. Tito preci pit vt inter ceteras virtutes epi: quas breui ſmõe depinxit: ſciam quoq; non negligat ſcripturaꝝ: obtinentẽ inquit eũ qui ſcõm doctrinã eſt: fidelẽ ſermonẽ vt potẽs ſit exhortari in doctria ſana: ⁊ ↄtradicẽtes reuincere. ¶ IIII

IIII Sancta quippe ruſticitas ſolum ſibi ꝓdeſt: ⁊ quãtũ edificat ex vite merito ecclĩam chriſti: tantũ nocet ſi deſtruẽtib⁹ nõ reſiſtat. Malachias ꝓpha: imo ꝑ malachiã dñs interrogauit ſacerdotes legẽ. Intantũ ſacer dotꝫ officiũ eſt: interrogatuꝫ rñdere de
Deu.32.a lege. Et ĩ deuteronomio legim⁹: Interroga prẽm tuũ ⁊ ãnũciabit tibi: maio
Pſ.118. res tuos ⁊ dicẽt tibi. In pſalmo quoq; cẽteſimo decimooctauo. Cãtabiles mihi erãt iuſtificatiões tue: in loco ꝑegri natiõis mee. Et in deſcriptiõe iuſti viri: cũ eũ arbori vite dauid q̃ eſt in paradiſo cõparet: inter ceteras virtutes
Pſ.1. hoc etiã itulit. In lege dñi volũtas ei⁹: ⁊ in lege ei⁹ meditabitur die ac nocte.
Dañ.12.b Daniel ĩ fine ſacratiſſime viſiõis: ait iuſtos fulgere quaſi ſtellas: ⁊ intelligẽtes id ẽ doctos quaſi firmamentũ. Uides quãtũ inter ſe diſtãt iuſta ruſticitas et docta iuſticia? Alij ſtellis: alij celo cõparanꝛ. Q̃q; iuxta hebraicã veritatẽ. vtrũq; de eruditis poſſit intelligi. Ita
Ibidem. eni apud eos legim⁹. Qui aũt docti fu erit fulgebũt quaſi ſplẽdor firmamẽti ⁊ qui ad iuſticiã erudiũt multos quaſi ſtelle in ꝑpetuas eternitates. Cur dicit
Act.9.c Paul⁹ apl's vas electiõis? Nẽpe q; vas legꝫ ⁊ ſcripturaꝝ ſctãꝝ erat armariuꝫ. Phariſei ſtupẽt in dñi doctrina: ⁊ miranꝛ in petro ⁊ iohe quõ legẽ ſciãt: cuꝫ lr̃as nõ didicerint. Quicq̃d eni alijs exercitatio⁊ quotidiana ĩ lege meditatio tribuere ſolet: illꝛ hoc ſpũſſctũs ſuggere
Eſa.54.b bat. Et erãt iuxta qđ ſcriptũ eſt: docibi les deo. Duodeci annos ſaluator imple uerat: ⁊ in tẽplo ſedẽs de q̃ſtionib⁹ legis interrogãs: magis docet dũ prudẽ ter interrogat. Niſi forte ruſticũ petrũ: ruſticũ iohẽm dicim⁹: quoꝝ vterq; dicere poterat: ⁊ ſi impit⁹ ſmõe: nõ tñ ſci entia. Iohes ruſtic⁹: piſcator indoct⁹:
Joh.1.a Et vñ illa vox obſecro: In pricipio erat verbũ: ⁊ verbũ erat apud deũ: ⁊ deus erat verbũ. Logos grece: multa ſignifi cat. Nã ⁊ verbũ eſt: ⁊ ratio: ⁊ ſupputatio: ⁊ cauſa vniuſcuiuſq; rei: ꝑ quã ſũt ſingl'a q̃ ſubſiſtũt: q̃ vniuerſa recte intelligim⁹ in chriſto. ¶ V

Hoc doct⁹ plato neſciuit: hoc demoſthenes eloquẽs ignorauit: Perdã inquit ſapiẽtiã ſapienti- Abd
um. ⁊ prudẽtiã prudentiũ reꝑbabo. Ue- 1.Co
ra ſapia ꝑdet falſaꝫ ſapiam: ⁊ q̃q; ſtul- 1.Co
ticia p̃dicatiõis in cruce ſit: tñ paulus ſapiam loquiꝛ inter ꝑfectos. Sapiam aũt nõ ſecl'i iſti⁹ q̃ deſtruiꝛ: nec principũ hui⁹ ſecl'i: ſed loquiꝛ dei ſapiam in myſterio abſcõditam: quã p̃deſtinauit de⁹ ante ſecl'a. Dei ſapia chriſt⁹ ẽ. Chriſtus eni dei virt⁹ ⁊ dei ſapia. Hec ſapia in myſterio abſcõdita ẽ: de qua ⁊ noni pſalmi titul⁹ p̃notaꝛ: ꝓ occultis filij: ĩ Colo
quo ſũt omẽs theſauri ſapie ⁊ ſcie dei abſcõditi. Et qui ĩ myſterio abſcõdit⁹ erat: p̃deſtinat⁹ eſt ante ſecl'a: p̃deſtinatus aũt ⁊ p̃figurat⁹ in lege ⁊ ꝓphetis. Uñ ⁊ ꝓphe appellabanꝛ vidẽtes: q; vi debãt eũ quẽ ceteri nõ videbãt. Abra- Joh.
am vidit diẽ eius: ⁊ letat⁹ eſt. Aperie- Ezec
banꝛ celi ezechieli: qui ꝑpl'o peccatori clauſi erãt. Reuela inquit dauid ocl'os Pſ.
meos: ⁊ ↄſiderabo mirabilia đ lege tua. Lex eni ſpũalis ẽ: ⁊ reuelatiõe op⁹ eſt vt intelligaꝛ: ac reuelata facie dei gl'aꝫ 2.Co
ↄtẽplemur. Liber in apocalypſi ſepteꝫ Apo
ſigillis ſignat⁹ oſtendiꝛ: quẽ ſi dederis homini ſciẽti lr̃as vt legat: rñdebit tibi: Nõ poſſum: Signat⁹ eſt eni. Quãti Eſa.
hodie putãt ſe noſſe lr̃as: tenẽt ſignatũ librũ: nec apire pñt niſi ille reſerauerit qui habꝫ clauẽ dauid: qui aperit Apo
⁊ nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit. In actib⁹ aploꝝ: ſcũs eunuch⁹: imo ſãctus vir: ſic eni eũ ſctã ſcriptura ↄgnominat: cũ legeret eſaiã ꝓpham: interro Act
gatus a philippo: putas ne intelligꝫ q̃ legis? rñdit. Quõ poſſum niſi aliq̃s me docuerit? Ego vt de me loquar iterim nec ſanctior ſum hoc eunucho: nec ſtu dioſior qui de ethiopia: id eſt: de extremis finib⁹ mũdi: venit ad templũ: reli quit aulã regiã: ⁊ tant⁹ amator legꝫ fu it diuine atq; ſciẽtie: vt etiã in vehicu lo lr̃as legeret ſacras. Et tñ cũ librũ teneret: ⁊ verba dñi in cogitatiõe cõciperet: lingua volueret: labijs perſonaret: ignorabat eũ quẽ in libro neſciẽs vene rabaꝛ. Uenit philipp⁹: oñdit ei ieſum. Ibi
qui clauſus latebat in lr̃a. O mira doctoris virt⁹. Eadẽ hora credidit eunuchus: baptizaꝛ: fidelꝛ ⁊ ſctũs mgr̃ effici

tur de diſcipulo:plus in docto fonte ec
cleſie ꝙ̄ i aurato ſynagoge templo rep
perit. ¶ VI

HEc a me ꝯſtricta ſunt breuiter:
neqꝫ eni epiſtolarī anguſtia eua
gari longiꝰ patiebaṫ:vt intelli
geres te in ſcripturī ſacris ſine ꝓuio:ꝛ
mõſtrãte ſemita nõ poſſe ingredi. Ta
ceo de grãmaticis:rhetoricī:phis:geo
metris:dialecticī:muſicī:aſtronomicī:
aſtrologis:medicī: quoꝝ ſcia mortali
bus ſatī:vel vtiliſſima eſt:ꝛ ĩ tres ꝑtes
ſcindiṫ:in doctrinã:rationẽ ꝛ vſũ. Ad
minores artes veniã: ꝛ q̃ nõ tam lin
gua ꝙ̄ manu adminiſtranṫ. Agricole :ce
mentarij:fabri metalloꝝ:lignoꝝqꝫ ce
ſores:lanarij quoqꝫ ꝛ fullones:ꝛ ceteri
qui variã ſupellectilẽ ꝛ vilia opuſcula
fabricãt:abſqꝫ doctore eſſe non pñt qđ
cupiũt. Qđ medicoꝝ eſt ꝓmittũt medi
ci:tractant fabrilia fabri. Sola ſcriptu
rarũ ars eſt:quã ſibi paſſim oẽs vendi
cant. Scribimꝰ indocti:doctiqꝫ poema
ta paſſim. Hãc garrula anꝰ:hanc delirꝰ
ſenex:hanc ſophiſta verboſus:hanc vni
uerſi ꝑſumũt:lacerãt: docent anteqꝫ di
ſcant. Alij adducto ſupcilio grãdia ver
ba trutinãtes :inter mulierculas de ſa
cris lr̃is philoſophãṫ Alij diſcũt proh
pudor a feminis qđ viros doceãt:ꝛ ne pa
rũ hoc ſit quadã facilitate verboꝝ:imo
audacia ediſſerũt alijs:qđ ipi nõ intel
ligũt. Taceo de meis ſilibꝰ:qui ſi forte
ad ſcripturas ſctãs poſt ſeculares lr̃as
venerint:ꝛ ſmone cõpoſito aures ppli
mulſerint:quicqđ dixerint: hoc legem
dei putãt. Nec ſcire dignanṫ qđ ꝓphe:
quid apl̃i ſenſerint:ſed ad ſenſum ſuuꝫ
incõgrua aptãt teſtimõia:quaſi grãde
ſit ꝛ nõ vicioſiſſimũ dicẽdi genꝰ depra
uare ſentẽtias:ꝛ ad volũtatẽ ſuã ſacrã
ſcripturã trahere repugnãtẽ. Quaſi nõ
legerimꝰ homerocẽtonas ꝛ virgiliocẽ
tonas:ac nõ ſic etiã maronẽ ſine chri
ſto poſſimꝰ dicere chriſtianũ qꝛ ſcripſe
rit:Iam redit ꝛ virgo:redeũt ſaturnia
regna:Iã noua ꝓgenies celo demittiṫ
alto. Et pr̃em loquẽtẽ ad filium. Nate
mee vires:mea magna potẽtia ſolus.
Et poſt:verba ſaluatoris ĩ cruce:Talia
perſtabat memorãs: fixuſqꝫ manebat.
Puerilia ſũt hec:ꝛ circulatoꝝ ludo ſi
milia:docere qđ ignores: imo vt cũ ſto
macho loquar: nec hoc quidẽ ſcire qđ
neſcias. ¶ VII

VIdelicet manifeſtiſſima eſt gene
ſis:in qua de creatura mũdi:de
exordio generī hũani:de diuiſi
one terre:de ꝯfuſiõe linguaꝝ:de deſcẽ
ſione vſqꝫ ad egyptũ ſcribiṫ hebreorũ.
Patet exodus cũ decẽ plagis:cũ decalo
go:cũ myſticī diuiſqꝫ ꝑceptī. In prom
ptu eſt leuiticꝰ liber:i quo ſingl̃a ſacri
ficia:imo ſingule pene ſyllabe ꝛ veſtes
aaron ꝛ totꝰ ordo leuiticꝰ ſpirant cele
ſtia ſacr̃a. Nũeri vero nõne totiꝰ arith Nu.33.p to.
metice:ꝛ ꝓphetie balaam:ꝛ quadragi
taduarũ manſionũ p heremũ myſteria
ꝯtinẽt? Deuteronomiũ vero ſcđa lex et
euãgelice legis ꝑfiguratio: nõne ſic ea
habet q̃ priora ſũt:vt tñ noua ſint oĩa
de veteribꝰ? Huc uſqꝫ moyſes :huc uſqꝫ
pentateucꝰ:quibꝰ quinqꝫ verbis loq̃ ſe
velle apl̃s in eccl̃ia gloriaṫ. Iob exem
plar patiẽtie q̃ nõ myſteria ſuo ſmone
cõplectiṫ: Proſa incipit:verſu labitur:
pedeſtri ſmone finiṫ:oẽſqꝫ leges diale
ctice:ꝓpoſitiõe:aſſũptõe:ꝯfirmatiõe:cõ
cluſiõe determiat. Singula i eo verba
plena ſũt ſenſibꝰ:ꝛ vt de ceterī ſileam:
reſurrectionẽ corpoꝝ ſic prophetat:vt
nullus de ea manifeſtiꝰ ꝛ cautiꝰ ſcripſe
rit:Scio inquit ꝙ redẽptor meꝰ viuit: Job.19.a
ꝛ in nouiſſimo die de terra reſurrectu
rus ſũ:ꝛ rurſũ circũdabor pelle mea:et
in carne mea videbo deũ:quẽ viſurꝰ ſũ
egoipe ꝛ oculi mei ꝯſpecturi ſunt ꝛ nõ
aliꝰ: Repoſita eſt hec ſpes mea in ſinu
meo. Veniã ad ieſuꝫ naue:qui typũ do
mini nõ ſolũ in geſtī:verũetiã ĩ noĩe ꝑ
fert. Trãſit iordanẽ:hoſtiũ regna ſub Joſue.3.b
uertit:diuidit terrã victori pplo:et per
ſingl̃as vrbes:viculos:mõtes:flumina
torrẽtes atqꝫ ꝯfinia eccl̃ie:celeſtiſqꝫ hie
ruſalẽ ſpũalia regna deſcripſit. In iudi
cũ libro quot principes ppl̃i:tot figure
ſunt. Ruth moabitī eſaie explet vatici
niũ dicẽtis:Emitte agnũ dñe dñatorẽ Eſa.16.a
terre:de petra deſerti ad montẽ filie ſi
on. Samuel ĩ heli mortuo ꝛ in occiſiõe 1.Re.4.d.et 31.b
ſaul veterẽ legẽ abolitã mõſtrat: porro
ĩ ſadoch atqꝫ dauid noui ſacerdotij no
uiqꝫ imperij ſacr̃a teſtaṫ. Malachim.i.
tertiꝰ ꝛ quartꝰ regũ liber a ſalomõe vſ
qꝫ ad iechoniaꝫ:ꝛ a ieroboam filio na
bath vſqꝫ ad oſee qui ductꝰ eſt in aſſyri
os:regnũ iuda ꝛ regnuꝫ deſcribiṫ iſrl̃.
Si hiſtoriaꝫ reſpicias: verba ſimplicia
ſũt:ſi in lr̃is ſenſuꝫ latentẽ inſpexeris:
eccl̃ie paucitas ꝛ hereticoꝝ ꝯtra eccleſi
am bella narranṫ. Duodeci ꝓphe i vni

as volumis anguſtias coartati: multo
aliud ꝙ ſonant in littera ꝑfigurant.
Oſee crebro noiat effraim: ſamariaꝫ: io
ſeph: iezrael: ⁊ vxorē fornicariā ⁊ forni-
catiōis filios: ⁊ adulterā cubiculo clau
ſam mariti: mlto tpe ſedere viduam: et
ſub veſte lugubri mariti ad ſe reditū ꝑ
ſtolari. Johel fili⁹ fatuel deſcribit terrā
duodeci tribuū: eruca brucho locuſta:
rubigie vaſtāte ꝯſumptā: ⁊ poſt euerſio
nē prioris ppli effuſū iri ſpūſctm̄ ſup
ſuos dei ⁊ ancillas .i. ſup cētū viginti
credētiū noia: ⁊ effuſum iri in cenaclo
ſion. Qui cētum vigiti ab vno vſqꝫ ad
quindeci paulati ⁊ p incremēta ſurgen
tes: quideci graduū nūerū efficiūt: qui
in pſalterio myſtice ꝯtinenꝭ. Amos pa
ſtor ⁊ ruſtic⁹ ⁊ ruboꝝ mora diſtringēs
paucꝭ verbis explicari nō pōt. Quis. n.
digne exprimat tria ⁊ quattuor ſcelera
damaſci ⁊ gaze: tyri ⁊ idumee ⁊ filioruꝫ
āmon ⁊ moab ⁊ in ſeptio ⁊ octauo gra
Amos.4.a. du iude ⁊ iſrł? Hic loquitur ad vaccas
Ibidē.6.d. pingues q̄ ſūt in ſamarie mōte: ⁊ ruitu
rā domū maiorē minorēqꝫ teſtaꝭ. Ipſe
cernit victorē locuſte: ⁊ ſtantē dn̄m ſu-
per murū litū vel adamātinū ⁊ vncinū
pomoꝝ attrahētē: ſupplicia pctōrib⁹: ⁊
famē in terra: nō famē panis nec ſitim
aque: ſed audiēdi verbū dei. Abdias q̄
interpꝛtaꝭ ſeru⁹ dn̄i pronat ꝯtra edom:
⁊ ſanguineū terrenūqꝫ frēm: fris quoqꝫ
iacob ſp emuluꝫ haſta ꝑcutit ſpiritali.
Jonas pulcerrima columba: naufragio
ſuo paſſionē dn̄i ꝑfigurās: mūdū ad pe
nitētiā reuocat: ⁊ ſub noie niniue gēti
bus ſalutē nūciat. Micheas demora-
ſthi coheres chriſti vaſtationē ānūciat
filie latronis: ⁊ obſidionē ponit contra
eā: q2 maxillā ꝑcuſſerit iudicꝭ iſrł. Na-
um ꝯſolator orbis icrepat ciuitatē ſan-
Naum.1.d. guinū: ⁊ poſt euerſionē illi⁹ loquiꝭ: Ec
ce ſup mōtes pedes euāgelizātis ⁊ ānū
Abacuc.2.a ciantꝭ pacē. Abachuc luctator fortꝭ ⁊ ri
gidus ſtat ſup cuſtodiā ſuā: ⁊ figit gra-
dū ſup munitionē vt chriſtū i cruce ꝯtē
Ibidē.i.a pleꝭ: ⁊ dicat: operuit celos glā ei⁹: ⁊ lau
dis ei⁹ plena ē terra: ſplēdor ei⁹ vt lux
erit: cornua i manib⁹ ei⁹. ibi abſcōdita
eſt fortitudo eius. Sophonias ſpecula-
tor ⁊ arcanorū dei cognitor: audit cla-
morē a porta piſciū ⁊ eiulatū a ſecūda:
⁊ ꝯtritionē a collib⁹. Indicit quoqꝫ vlu
latū hitatorib⁹ pile: q2 ꝯticuit ois ppłs
chanaan: diſpſi ſunt vniuerſi q̄ inuolu
ti erāt argēto. Aggeus feſtiu⁹ ⁊ let⁹: q̄

ſeminauit i lachrymis vt i gaudio mete- Ps.1.
ret: deſtructū tēplū edificat: deūqꝫ p̄rē
iducit loquētē: Adhuc vnū modicūqꝫ: Agg
⁊ ego cōmouebo celū ⁊ terrā ⁊ mare et
aridā. ⁊ mouebo oēs gētes: ⁊ veniet de
ſiderat⁹ cūctis gētib⁹. Zacharias mēor
dn̄i ſui mltiplex in ꝓphetia ieſū veſtib⁹
ſordidis indutū ⁊ lāpadē ocloꝝ ſeptē.
candelabrūqꝫ aureū cū totidē lucernis
quot ocul: duas quoqꝫ oliuas a ſiniſtrꝭ
lāpadis cernit: ⁊ a dextris: vt p⁹ equos
rufos nigros varios ⁊ albos: ⁊ diſſipa-
tas quadrigas ex effraim ⁊ equū de hie
ruſalē: paupeꝫ regē vaticineꝭ: ⁊ p̄dicet Zach
ſedentē ſup pullū filiū aſine ſubiugał.
Malachias apte ⁊ in fine oim ꝓpharū
de abiectiōe iſrł ⁊ vocatiōe gentiū: Nō Mal
eſt mihi ait volūtas in vobis dicit dn̄s
exercituū. ⁊ mun⁹ nō ſuſcipiā de manu
vr̄a. Ab ortu eni ſolis vſqꝫ ad occaſum
magnū eſt nomē meū in gētib⁹: ⁊ in oī
loco ſacrificaꝭ ⁊ offerꝭ nomi meo obla
tio mūda. Eſaiā: hieremiam: ezechiel ⁊
daniel: quis pōt vel itelligere vel expo-
nere? Quoꝝ prim⁹ nō ꝓphetiā videtur
mihi texere ꝫ euāgeliū. Secūdus virgā Hiere
nuceā ⁊ ollā ſuccēſaꝫ a facie aquilōis.
⁊ pardū ſpoliatū ſuis coloribus: ⁊ qua
druplex diuerſis metrꝭ nectit alphabe-
tū. Terti⁹ principia ⁊ finē tantꝭ hꝫ ob-
ſcuritatib⁹ inuoluta: vt apud hebreos
ipſe ptes cū exordio geneſeos añ ānos
trigita nō leganꝭ. Quart⁹ vero q̄ et ex-
trem⁹ inter quattuor ꝓphas: tēpoꝝ cō
ſci⁹: ⁊ toti⁹ mūdi philohiſtoric⁹ lapideꝫ Dani
ꝑciſum de monte ſine manib⁹: et regna
oia ſubuertētē: claro ſmōe ꝓnunciat.
Dauid ſimonides nr̄: pindar⁹ ⁊ alche⁹
flaccus quoqꝫ catul⁹ atqꝫ ſeren⁹: chri-
ſtū lyra ꝑſonat: ⁊ in decachordo pſalte-
rio ab inferꝭ excitat reſurgentē. Salo-
mon pacific⁹ ⁊ amabił dn̄i: mores corri
git: naturā docet: ecclīam iūgit ⁊ chri-
ſtū: ſctāqꝫ nuptiaꝝ dulce canit epitha
lamiū. Heſter in eccłie typo pplm̄ libe-
rat de ꝑiculo: ⁊ interfecto aman q̄ iter-
ꝑtaꝭ iniqtas: ptes cōuiuij ⁊ diē celebrē
mittit in poſteros. Paralipomenon li-
ber. i. inſtrumēti veterꝭ epitome: tātus
ac tał eſt: vt abſqꝫ illo ſiquis ſcium ſcri
pturaꝝ ſibi voluerit arrogare: ſeipſum
irrideat: Per ſingła quippe noia iūctu-
raſqꝫ verboꝝ. ⁊ ptermiſſe in regū librꝭ
tāgunꝭ hiſtorie: ⁊ innūerabiles explicā
tur euāgelij q̄ſtiōes. Eſdras ⁊ neemias
adiutor videlicet ⁊ cōſolator a dn̄o: in

uno volumie artan᷑:inſtaurāt tēpluz:
muros extruūt ciuitatꝫ:oiſqꝫ illa turba
ppl̄i redeūtꝫ i patriā: ⁊ deſcriptio ſacer
dotum:leuitaꝝ:iſraelitaꝝ:ꝓſelitoꝝ:ac
ꝑ ſingl'as fāilias muroꝝ ac turriū opa
diuiſa:aliud in cortice ꝑferūt: aliud in
medulla retinēt. Cernis me ſcripturaꝝ
amore raptū:exceſſiſſe modū ep̄le:et tn̄
nō impleſſe qđ volui. Audiuim⁹ tn̄ qđ
noſſe quid cupe debeam⁹vt ⁊ nos quo-
.118. cꝫ poſſum⁹ dicere. Cōcupiuit aīa mea
deſiderare iuſtificatiōes tuas i oī tpe.
Ceterū illud ſocraticū imple᷑ i nobis:
Hoc tn̄ ſcio qđ neſcio. Tangā ⁊ nouū
breuiter teſtamētū. Matthe⁹:marc⁹:lu
cas:⁊ iohēs:quadriga dñi: ⁊ verū che-
rub:qđ interp̄ta᷑ ſcie plenitudo:ꝑ totū
corp⁹ oculati ſunt:ſcintille emicāt: diſ-
currūt fulgura: pedes hñt rectos:et in
ſublime tendētes:terga pēnata ⁊ vbiqꝫ
volātia tenēt ſe mutuo ſibiqꝫ perplexi
ſunt:⁊ quaſi rota i rotā voluun᷑: ⁊ per
gūt quocūqꝫ eos flat⁹ ſpūſſcti ꝑduxerit
Paulus ap̄lus ad ſeptē ſcribit eccl'ias:
octaua eni ad hebreos:a pleriſqꝫ extra
nūerū poni᷑. Timotheū īſtruit ac titū
⁊ philemonē:ꝓ fugitiuo famlo dep̄ca-
tur:ſuꝑ quo meli⁹ tacere puto: qꝫ pau-
ca ſcribere. Act⁹ ap̄loꝝ nudā quidē vi-
den᷑ ſonare hiſtoriā:⁊ naſcētꝫ eccleſie
.4.d infantiā texere:ſed ſi nouerim⁹ ſcripto
.8.c rē eoꝝ lucā eſſe medicū cui⁹ laus eſt in
euāgelio:aīaduertim⁹ ꝑiter oīa verba
illi⁹ aīe lāguētis eſſe medicinā. Iaco-
bus:petr⁹:iohēs:iudas:ſeptē ep̄las edi
derūt tā myſticas qꝫ ſuccinctas: et bre-
ues ꝑiter ac lōgas:breues i verbis:lon
gas in̄ ſentētijs:vt rar⁹ ſit q̄ nō in eaꝝ
cecutiat lectiōe. Apocalypſis iohannis
tot hꝫ ſacrā quot verba. Parū dixi:⁊ ꝓ
merito volumis laus oīs inferior ē. In
verbis ſingl'ꝫ:multiplices latēt intelli
gentie. Oro te frater chariſſime iter hec
viuere:iſta meditari:nihil aliud noſſe:
nihilqꝫ aliud q̄rere:nōne vide᷑ tibi iā
hic in terrꝫ regni celeſtꝫ hitaculū? No-
lo vt offendarꝫ in ſcripturꝫ ſctis:ſimpli
citate ⁊ quaſi vilitate verboꝝ q̄ vel vi-
tio interp̄tū vel de induſtria ſic prolate
ſūt:vt ruſticā contionē facili⁹ inſtrue-
rent:⁊ i vna eadēqꝫ ſnīa aliter doctus:
aliter ſentiret indoct⁹. Nō ſum tā petu
lans ⁊ hebes vt hec me noſſe pollicear:
⁊ eoꝝ fruct⁹ cape i terra quoꝝ radices
in celo fixe ſunt:ſed velle fateor:ſedenti
me ꝑfero:mgr̄m renuēs: comitē ſpon-
deo. Petēti da᷑:pulſanti api᷑: querēs Math.7.b
inuenit. Diſcam⁹ in terrꝫ quoꝝ ſcia nō Luce.11.b
bis pſeueret in celo. Obui⁹ te manib⁹
excipiā:⁊ vt inepte aliq̄d ac de herma-
gore tumiditate effundā:quicq̄d q̄ſierꝫ
tecū ſcire conabor. VIII
HAbes hic amantiſſimū tui fra-
trē euſebiū qui lr̄aꝝ tuaꝝ mihi
grām duplicauit: referēs hone-
ſtatē moꝝ tuoꝝ:ꝯtēptū ſecl'i:fidē ami-
citie:amorē chriſti. Nā prudētiā et elo
quīj venuſtatē:etiā abſqꝫ illo ipſo ep̄la
ꝑferebat. Feſtina q̄ſo te:⁊ herenti in ſa
lo nauicule funē magꝫ p̄ſcinde qꝫ ſolue
Nemo renūciatur⁹ ſecl'o bene pōt ven-
dere:q̄ ꝯtempſit vt venderet. Quicq̄d ī
ſumpt⁹ de tuo tuleris ꝓ lucro cōputa.
Antiquū dictum eſt. Auaro deeſt tā qđ
hꝫ:qꝫ qđ nō hꝫ. Credēti tot⁹ mūdus di-
uitiaꝝ eſt. Infidel' aūt etiā obolo indi-
get. Sic viuam⁹ quaſi nil hñtes:⁊ oīa 2.Cor.6.c.
poſſidētes. Uict⁹ atqꝫ veſtitus: diuitie
chriſtianoꝝ ſunt. Si hēs in p̄tāte rē tu
am vende:ſi nō hēs proijce. Tollēti tu Math.5.g.
nicā:⁊ palliū relinquendū eſt. Scilicet
niſi tu ſꝑ recraſtinās ⁊ diem de die tra-
hens caute ⁊ pedetētim tuas poſſeſſiū-
culas vendiderꝫ:non habꝫ chriſt⁹ vnde
alat paupes ſuos. Totū deo dedit:q̄ ſe Ibidē.4.d
obtulit. Ap̄li tn̄ nauē ⁊ retia reliq̄rūt:
vidua duo era miſit in gazophilatiū.et Marci.12.d.
prefer᷑ creſi diuitijs. Facile ꝯtēnit oīa Luce.21.a
qui ſe ſemꝑ cogitat eſſe moriturū.

¶ Explicit epiſtola ſancti hieronymi
p̄ſbyteri ad paulinū preſbyterum.

¶ Incipit prefatio ſancti hieronymi p̄
ſbyteri in pentateuchū.

DEſiderij mei deſide
ratas accepi ep̄las:
qui quodam p̄ſagio
futuroꝝ:cū daniele
ſortit⁹ eſt nomē: ob
ſecrātis:vt trāſlatū
in latinā linguā de
hebreo ſmone pen-
tateuchū vr̄oꝝ aurib⁹ traderē. Pericl'o
ſum op⁹ certe ⁊ obtrectatoꝝ meoꝝ la-
tratib⁹ patens:qui me aſſerūt i ſeptua-
ginta interp̄tū ſuggillatiōe noua pro
veterib⁹ cudere:⁊ ita ingeniū quaſi vi-
nū ꝓbātes:cū ego ſepiſſime teſtat⁹ ſim
me ꝓ virili portiōe in tabernaculo dei
offerre que poſſim: nec opes alterius
alioꝝ pauptate fedari. Qđ vt audirem
Origenis me ſtudiū ꝓuocauit qui edi-
tioni antiq̄ trāſlatiōe theodotiōis mi

ſcuit aſteriſco ⁊ obelo.i.ſtella ⁊ veru: oē
opus diſtinguēs: dū aut illuceſcere fa-
cit q̄ min⁹ ante fuerāt: aut ſuꝑflua q̄q̄
iugulat ⁊ cōfodit: ⁊ maxie que euāgeli-
ſtaꝝ ⁊ apłoꝝ auctoritas promulgauit.
In quib⁹ multa de veteri teſtamēto le-
gim⁹ que in nr̄is codicib⁹ nō habenť:
Oſee.11.a vt eſt illud: Ex egypto vocaui filiū me-
Zach.12.c um: ⁊ qm̄ nazare⁹ vocabiť: ⁊ videbunt
in quē cōpunxerūt: ⁊ flumia de ventre
Eſa.64.b ei⁹ fluēt aque viue: ⁊ q̄ nec ocul⁹ vidit
nec auris audiuit nec in cor hois aſcē-
dit q̄ preparauit de⁹ diligētib⁹ ſe: ⁊ mlta
alia q̄ ppriū ſyntagma dſiderāt. Inter-
rogem⁹ ergo eos vbi hec ſcripta ſunt: ⁊
cū dicere nō potuerint de libris hebrai-
cis pferam⁹. Primū teſtimoniū eſt in
oſee: ſecūdū in eſaia: tertiū in zacharia:
quartū in puerbijs: quītū eque i eſaia:
qđ multi ignorātes apocriphoꝝ delira
mēta ſectanť: ⁊ hiberas nenias libris
autenticis p̄ferūt. Cauſas erroris nō eſt
meū exponere. Iudei prudēti factū di-
cūt eſſe ɔſilio: ne ptoleme⁹ vni⁹ dei cul-
tor etiā apud hebreos duplicē diuinita
tē dep̄henderet. Qđ maxie idcirco facie
bāt: q2 in platonis dogma cadere vide-
bať. Deniq̄ vbicūq̄ ſacratū aliqđ ſcri
ptura teſtať de pr̄e ⁊ filio ⁊ ſpūſctō: aut
aliter interpretati ſunt: aut oīno tacue-
rūt: vt ⁊ regi ſatiſfacerēt: ⁊ arcanū fidei
nō vulgarēt. Et neſcio quis prim⁹ au-
tor ſeptuagita cellulas alexādrie men-
dacio ſuo extruxerit: quib⁹ diuiſi: eadē
ſcriptitarint: cū ariſteus eiuſdē ptole-
mei hyperaſpiſtes: ⁊ nō multo poſt tpe
ioſeph⁹ nihil tale retulerit: ſed i vna ba
ſilica ɔgregatos cōtuliſſe ſcribāt: nō p-
phetaſſe. Aliud eſt eni eſſe vatē: aliud ē
eſſe interp̄tem. Ibi ſpūs vētura p̄dicit:
hic eruditio ⁊ verboꝝ copia ea q̄ intel-
ligit trāſfert. Niſi forte putād⁹ eſt tulli
us economicū xenofontis: ⁊ platōis py-
thagorā: ⁊ demoſthenis p cteſifonte
afflat⁹ rhetorico ſpū trāſtuliſſe. Aut ali
ter de eiſdē libris p ſeptuagita interpre
tes: aliter p apłos ſpūſſctūs teſtimōia
texuit: vt qđ illi tacuerūt: hi ſcriptū eē
mentiti ſint. Quid igiť? Dānam⁹ vete-
res? Mime: ſed p⁹ prioꝝ ſtudia i domo
dn̄i qđ poſſum⁹ laboram⁹. Illi interp̄ta
ti ſūt ante aduētum chriſti: ⁊ qđ neſcie
bant: dubijs ptulere ſentētijs: nos p⁹
paſſionē ⁊ reſurrectionē ei⁹: nō tā pro-
phetiā q̄ hiſtoriā ſcribim⁹. Aliter eni
audita: aliter viſa narranť. Qđ melius

intelligim⁹: meli⁹ ⁊ pferim⁹. Audi igiť
emule: obtrectator auſculta. Nō dāno:
nō rep̄hendo ſeptuagita: ſꝫ ɔfidēter cū-
ctis illis apłos p̄fero. Per iſtoꝝ os mi-
hi chriſt⁹ ſonat quos añ pphas iter ſpi
ritualia chariſmata poſitos lego: in q̄-
bus vltimū pene gradū interpretes te-
nēt. Quid liuore torq̄ris? Quid impito
rū aīos ɔtra me cōcitas? Sicubi i trāſ-
latiōe tibi videor errare: iterroga hebre
os: diuerſaꝝ vrbiū mgr̄os ɔſule. Qđ illi
habēt de chriſto: tui codices nō habēt.
Aliud ē ſi cōtra ſe poſtea ab apłis vſur
pata teſtimōia pbauerūt: ⁊ emēdatio-
ra ſunt exēplaria latina q̄ greca: greca
q̄ hebraica. Ueꝝ hec ɔtra iuidos. Nūc
te dep̄cor deſideri chariſſime: vt q2 me
tantū op⁹ ſubire feciſti: ⁊ a geneſi exor-
diū capere orōnibus iuues: quo poſſim
eodē ſpū quo ſcripti ſunt libri: in lati-
nū eos transferre ſermonē.

Explicit p̄fatio. Incipit liber Gene-
ſis qui dr̄ hebraice breſith. Capłm I

In principio A
creauit de⁹ celū ⁊ ter
rā. Terra aūt erat i-
anis ⁊ vacua: ⁊ tene
bre erāt ſup faciem
abyſſi: ⁊ ſpūs dn̄i fe-
rebať ſup aquas. Di
xitq̄ deus: Fiat lux.
Et facta ē lux. Et vi Hebr
dit de⁹ lucē q̄ eſſet
bona: ⁊ diuiſit lucē a tenebris: appella
uitq̄ lucē diē: ⁊ tenebras noctē. Factū
q̄ eſt veſpe ⁊ mane dies vn⁹. Dixit quo
q̄ de⁹: Fiat firmamētū in medio aqua-
rū: ⁊ diuidat aquas ab aq̄s. Et fecit de
us firmamētū: diuiſitq̄ aquas q̄ erant
ſub firmamēto ab his q̄ erāt ſup firma
mentū. Et factū eſt ita. Uocauitq̄ de⁹
firmamētū celū: ⁊ factū eſt veſpe ⁊ ma-
ne dies ſecūdus. Dixit vero de⁹. Cōgre-
genť aque q̄ ſub celo ſūt in locū vnū:
⁊ appareat arida. Et factū eſt ita. Et vo
cauit de⁹ aridā terrā: ɔgregatiōeſq̄ a-
quaꝝ appellauit maria. Et vidit de⁹ q̄
eſſet bonū: ⁊ ait: Germinet terra herbam
virentē ⁊ facientē ſemē: ⁊ lignū pomife
rū faciens fructū iuxta gen⁹ ſuū: cuius
ſemen i ſemetipo ſit ſup terrā. Et factū B
eſt ita. Et ptulit terra herbā virentē et
facientē ſemē iuxta gen⁹ ſuū: lignumq̄
faciēs fructū: ⁊ hn̄s vnūquodq̄ ſemen-
tē ſcđm ſpeciē ſuā. Et vidit de⁹ q̄ eēt bo

nū: ꝛ factū eſt veſpe ꝛ mane dies tertiꝰ.
Dixit aūt deꝰ: Fiāt luminaria i firmamē
to celi: ꝛ diuidāt diē ac noctē: ꝛ ſint in
ſigna ꝛ tpa ꝛ dies ꝛ ānos: vt luceant in
firmamēto celi: et illuminēt terras. Et
factū eſt ita: fecitq́ deꝰ duo luminaria
magna: lumiare maius vt p̄eſſet diei: ꝛ
lumiare minꝰ vt p̄eſſet nocti: et ſtellas.
Et poſuit eas i firmamēto celi vt luce-
rent ſup terrā: ꝛ p̄eſſent diei ac nocti: et
diuiderēt lucē ac tenebras. Et vidit de
us q̄ eſſet bonū: et factū eſt veſpe ꝛ ma
ne dies quartꝰ. Dixit etiā deus. Produ
cant aq̄ reptile aīe viuētis ꝛ volatile ſu
C per terrā: ſub firmamēto celi Creauitq́
deꝰ cete grādia: ꝛ oēm aīam viuētē at-
q́ motabilē quā ꝓduxerāt aq̄ in ſpeci-
es ſuas: ꝛ oīe volatile ſ̄m genꝰ ſuum.
Et vidit deꝰ q̄ eſſet bonū: bn̄dixitq́ eis
i.eo.d dicēs: Creſcite ꝛ mꝉtiplicami: et replete
aquas marꝭ: aueſq́ mꝉtiplicenť ſup ter
rā. Et factū eſt veſpe ꝛ mane dies quin
tus. Dixit quoq́ deus. Producat terra
aīam viuētē in genere ſuo: iumēta ꝛ re-
ptilia ꝛ beſtias terre ſ̄m ſp̄es ſuas. Fa-
ctūq́ eſt ita. Et fecit deus beſtias terre
iuxta ſp̄es ſuas: iumenta ꝛ oīe reptile
terre i genere ſuo. Et vidit deꝰ q̄ eēt bo
nū: ꝛ ait: Faciamꝰ hoīem ad imaginē ꝛ
ſilitudinē nr̄am: ꝛ p̄ſit piſcibꝰ maris et
D volatilibꝰ celi ꝛ beſtijs: vniuerſeq́ ter-
ap.2 re: oīq́ reptili qd mouetur in terra. Et
.10.a creauit deꝰ hoīem ad imaginē ꝛ ſilitudi
.17.a nē ſuā: ad imaginē dei creauit illū ma-
.10.a ſculū ꝛ feminā creauit eos. Bn̄dixitq́
1.8.c illis deꝰ: et ait. Creſcite ꝛ mꝉtiplicami ꝛ
t.9.a replete terrā ꝛ ſubijcite eā: ꝛ dn̄ami pi-
ſcibꝰ maris ꝛ volatilibꝰ celi: ꝛ vniuerſ̄
aīantibꝰ q̄ mouenť ſup terras. Dixitq́
deꝰ: Ecce dedi vobis oēm herbā afferē-
tē ſemē ſup terrā: ꝛ vniuerſa ligna q̄ ha
bent i ſemetipſis ſemētē generis ſui: vt
ſint vobis i eſcā et cūctis aīantibꝰ ter-
re oīq́ volucri celi ꝛ vniuerſis que mo
uenť in terra: et i quibꝰ eſt aīa viuens:
vt habeāt ad veſcēdū. Et factū eſt ita.
.39.c Viditq́ deꝰ cūcta q̄ fecerat ꝛ erāt val-
r.7.d de bona. Et factū eſt veſpe ꝛ mane dies
ſextus. II
A Igiť pfecti ſūt celi ꝛ terra: ꝛ om-
nis oꝛnatꝰ eoꝝ. Cōpleuitq́ deus
die ſeptīo opus ſuū qd fecerat: ꝛ
.20.b requieuit die ſeptīo ab vniuerſo ope qd
.4.b patrarat. Et bn̄dixit diei ſeptīo: ꝛ ſācti-
ficauit illū: q2 i ipſo ceſſauerat ab oīi
ope ſuo qd creauit deus vt faceret. Iſte
ſūt generatōes celi ꝛ terre qn̄ create ſūt
i die quo fecit deꝰ celū ꝛ terrā: ꝛ oē vir-
gultū agri anteq́ oꝛireť i terra: oēmq́
herbā regiōis pꝛiuſq́ germiaret. Nō.n.
pluerat dn̄s deꝰ ſup terrā: ꝛ hō nō erat
q̄ opareť terrā. Sȝ fons aſcēdebat e ter
ra: irrigās vniuerſaȝ ſupficiē terre. Foꝛ B
mauit igiť dn̄s deꝰ hoīem de limo ter- Tobie. 8.b
re: et inſpirauit i faciē eiꝰ ſpiraculū vi- Sap.10.a
te: et factꝰ eſt hō in aīam viuētē. Plan- 1.Coꝝ.15.f
tauerat aūt dn̄s deꝰ padiſum volupta-
tes a pꝛīcipio: in quo poſuit hoīem quē
foꝛmauerat. Produxitq́ dn̄s deꝰ de hu
mo oīe lignū pulchꝝ viſu ꝛ ad veſcen
dū ſuaue: lignū etiā vite i medio para-
diſi: lignūq́ ſcie boni ꝛ mali. Et fluuiꝰ
egrediebať de loco voluptatꝭ ad irrigā
dū padiſum: qui inde diuidiť i quatu-
oꝛ capita: Nomē vni phiſon. Ipe ē qui Eccl.24.c
circūit oēs terrā euilath vbi naſciť au-
rū: ꝛ aurū terre illiꝰ optimū eſt. Ibiq́ i-
ueniť bdelliū: ꝛ lapis onychinꝰ. Et no-
men fluuij ſecūdi geon. Ipſe eſt qui cir-
cūit oēm terrā ethiopie. Nomē vero flu C
minis tertij tigris. Ipſe vadit ꝯtra aſſy
rios. Fluuiꝰ aūt quartꝰ ipſe ē eufrates.
Tulit ergo dn̄s deꝰ hoīem: ꝛ poſuit euȝ
in padiſuȝ voluptatꝭ vt opareť ꝛ cuſto
diret illū: p̄cepitq́ ei dicēs: Ex oīi li-
gno paradiſi comede: de ligno aūt ſcien
tie boni ꝛ mali ne comedas. In quacū-
q́.n. die comederꝭ ex eo: moꝛte moꝛierꝭ
Dixit quoq́ dn̄s deꝰ. Nō ē bonū hoīeȝ Eccl. 17.a
eſſe ſolū: faciamꝰ ei adiutoꝛiū ſilē ſibi.
Foꝛmatꝭ igiť dn̄s deꝰ de humo cunctꝭ
aīantibꝰ terre ꝛ vniuerſis volatilibꝰ celi
adduxit ea ad adā: vt videret qd voca-
ret ea. Oīe eni qd vocauit adā aīe vi D
uentis: ipſuȝ ē nomē eiꝰ. Appellauitq́
adā noībꝰ ſuis cūcta aīantia: ꝛ vniuer-
ſa volatilia celi: ꝛ oēs beſtias terre. Ade
vero nō inueniebať adiutoꝛ ſimiľ eiꝰ.
Immiſitq́ dn̄s deꝰ ſopoꝛē in adā. Cūq́
obdoꝛmiſſet: tulit vnā de coſtꝭ eius: ꝛ re
pleuit carnē ꝓ ea. Et edificauit dn̄s de
us coſtā quā tulerat de adā in mulierē:
ꝛ adduxit eā ad adā. Dixitq́ adaȝ: Hoc
nūc os ex oſſibus meis. ꝛ caro de carne
mea. Hec vocabitur virago: qm̄ de viro 1.Coꝝ. 11.b
ſūpta eſt. Quāobrē relinquet hō patreȝ Math.19.a
ſuū ꝛ mr̄eȝ: ꝛ adherebit vxoꝛi ſue: ꝛ erūt Mar.10.a
duo i carne vna. Erat aūt vterq́ nudꝰ. Eph. 5.g.
adā ſcȝ ꝛ vxoꝛ eiꝰ: ꝛ nō erubeſcebāt. III 1.Coꝝ.6.d
Sed ꝛ ſerpens erat callidioꝛ cun- A
ctis aīantibꝰ terre q̄ fecerat dn̄s
deꝰ. Qui dixit ad mulierē. Cur p̄

cepit vobis deꝰ vt nō comederetis ex oī
ligno paradiſi? Cui rn̄dit mulier. De fru
ctu lignoꝝ q̄ ſunt in paradiſo veſcimur:
de fructu vero ligni qd̄ eſt in medio pa
radiſi p̄cepit nobis deꝰ ne comederemꝰ
Eccl.15.d ⁊ ne tangeremꝰ illud: ne forte moriamur
2.Cor.11.a Dixit aūt ſerpens ad mulierē. Nequaq̄
morte moriemi. Scit eni deꝰ q̄ in quo-
cūq̄ die comederitis ex eo: aperient oculi
vr̄i: ⁊ eritis ſicut dii ſciētes bonū ⁊ ma-
B lū. Uidit igit̄ mulier q̄ bonū eſſet lignū
ad veſcēdū: ⁊ pulchrū oculis: aſpectuq̄
delectabile: ⁊ tulit de fructu illiꝰ et co-
medit: deditq̄ viro ſuo. Qui comedit: ⁊
apti ſunt ocli amboꝝ. Cūq̄ cognouiſſēt
ſe eſſe nudos: cōſuerūt folia ficꝰ: ⁊ fece-
rūt ſibi perizomata. Et cū audiſſent vo
cē dn̄i dei deambulātis in paradiſo: ad au
rā poſt meridiē: abſcōdit ſe adā et vxor
eius a facie dn̄i dei i medio ligni para-
diſi. Uocauitq̄ dn̄s deꝰ adā: ⁊ dixit ei:
Ubi es? Qui ait: Uocē tuā dn̄e audiui i
paradiſo: ⁊ timui eo q̄ nudꝰ eſſe: ⁊ ab-
ſcondi me. Cui dixit dn̄s. Quis eni indi
cauit tibi q̄ nudꝰ eſſes: niſi q̄ ex ligno
de quo preceperam tibi ne comederes co-
C medisti? Dixitq̄ adā: Mulier quā dedi
ſti mihi ſociā dedit mihi de ligno et co-
medi. Et dixit dn̄s deꝰ ad mulierē Qua
re hoc feciſti? Que rn̄dit. Serpens dece
pit me: ⁊ comedi Et ait dn̄s ad ſerpētē:
Quia feciſti hoc: maledictꝰ es inter oīa
aiantia ⁊ beſtias terre. Sup pectꝰ tuū
gradieris: ⁊ terrā comedes cunctis diebꝰ
vite tue. Inimicitias ponā iter te ⁊ mu
lierē: ⁊ ſemē tuū ⁊ ſemē illiꝰ. Ipſa cōte-
ret caput tuū: et tu inſidiaberis calca-
neo eiꝰ. Mulieri quoq̄ dixit: Multipli
cabo erūnas tuas ⁊ ↄceptꝰ tuos. In do
1.Cor.14.g lore paries filios: et ſub viri ptāte eris:
et ipſe dn̄abit̄ tui. Ade vero dixit: Quia
audiſti vocē vxoris tue: et comediſti de
ligno ex quo p̄ceperā tibi ne comederes:
maledicta terra i ope tuo. In laboribꝰ
comedes ex ea cūctis diebꝰ vite tue. Spi
nas ⁊ tribulos germiabit tibi: et come-
D des herbas terre. In ſudore vultus tui
veſceris pane tuo: donec reuertaris i ter-
rā de qua ſūptꝰ es: q2 puluis es: ⁊ i pul-
uerē reuerteris. Et vocauit adā nomen
vxoris ſue euā: eo q̄ mr̄ eſſet cūctoꝝ viuē
tiū. Fecit quoq̄ dn̄s deꝰ ade ⁊ vxori eiꝰ
tunicas pelliceas: ⁊ induit eos. Et ait:
Ecce adā quaſi vnꝰ ex nobis factꝰ ē ſci
ens bonū ⁊ malū. Nūc ergo ne forte mit
tat manū ſuā ⁊ ſumat etiā de ligno vite

et comedat: ⁊ viuat in eternum. Emiſit
eū dn̄s deꝰ de paradiſo voluptatis vt ope-
raret̄ terrā de qua ſumptꝰ eſt. Eiecitq̄
adā: et collocauit an̄ paradiſū volupta
tis cherubin: ⁊ flāmeū gladiū atq̄ ver-
ſatilē ad cuſtodiendā viā ligni vite.
Adam vero cognouit IIII A
vxorē ſuā euā q̄ ↄcepit ⁊ peperit
cayn dicēs: Poſſedi hoiem p deū.
um. Rurſumq̄ pepit frēm eiꝰ abel Fu-
it aūt abel paſtor ouiū: ⁊ cayn agricola
Factū eſt aūt poſt mltos dies: vt offer-
ret cayn de fructibus terre mūera dn̄o.
Abel quoq̄ obtulit de primogenitis gre Hebr
gis ſui: ⁊ de adipibꝰ eoꝝ. Et reſpexit do
minꝰ ad abel et ad mūera eiꝰ: ad cayn
aūt ⁊ ad mūera illius nō reſpexit. Ira-
tuſq̄ ē cayn vehemēter ⁊ cōcidit vultꝰ
eius. Dixitq̄ dn̄s ad eū. Quare iratꝰ es
et cur cōcidit facies tua? Nonne ſi bene
egeris recipies? Sin aūt male: ſtatim in
foribꝰ pctm̄ tuū aderit. Sed ſub te erit
appetitꝰ eiꝰ: ⁊ tu dn̄aberis illiꝰ. Dixitq̄
cayn ad abel frēm ſuū: Egrediamur fo- B
ras. Cumq̄ eſſent i agro: ↄſurrexit cayn Sap
aduerſus frēm ſuū abel. ⁊ interfecit eū. 1.Jo
Et ait dn̄s ad cayn. Ubi eſt abel frater
tuꝰ? Qui rn̄dit. Neſcio. Nūquid cuſtos
fr̄is mei ſum ego? Dixitq̄ ad eū. Quid
feciſti? Uox ſanguis fr̄is tui clamat ad
me de terra. Nūc igit̄ maledictꝰ eris ſu
per terrā: q̄ aperuit os ſuū: ⁊ ſuſcepit ſan-
guinē fr̄is tui de manu tua. Cū operatus
fueris eā nō dabit tibi fructꝰ ſuos. Uagꝰ
et pfugus eris ſup terrā. Dixitq̄ cayn
ad dn̄m. Maior ē iniq̄tas mea: q̄ vt ve
niā merear. Ecce eiicies me hodie a fa-
cie terre: et a facie tua abſcōdar: et ero
vagus ⁊ pfugꝰ in terra. Oīs igit̄ q̄ in-
uenerit me occidet me. Dixitq̄ ei dn̄s:
Nequaq̄ ita fiet: ſed oīs qui occiderit C
cayn: ſeptuplū punieť. Poſuitq̄ dn̄s i
cayn ſignū: vt nō interficeret eū omis
qui iueniſſet eū. Egreſſuſq̄ cayn a fa-
cie dn̄i habitauit pfugꝰ in terra: ad oriē-
talē plagā eden. Cognouit autem cayn
vxorē ſuā q̄ ↄcepit ⁊ pepit enoch. Et e-
dificauit ciuitatē: ⁊ vocauit nomē eiꝰ
ex noīe filii ſui enoch. Porro enoch ge
nuit irad. Et irad genuit mauiael: et
mauiael genuit mathuſael: ⁊ mathuſa
el genuit lamech. Qui accepit duas vx
ores. Nomē vni ada: ⁊ nomē alteri ſel
la. Genuitq̄ ada iabel qui fuit pr̄ habi D
tantiū in tentoriis atq̄ paſtoꝝ: ⁊ nomē
fratris eiꝰ tubal: Ipſe fuit pr̄ canētiū ci

thara τ organo. Sella quoq; genuit tu
balcayn q̃ fuit malleator τ faber: i cū-
cta opa eris τ ferri. Soror vero tubal-
cayn noema. Dixitq; lamech vxorib⁹
ſuis ade τ ſelle: Audite vocē meā vxo-
res lamech: auſcultate ſmonē meum.
Qm̃ occidi virū in vuln⁹ meū: τ adole
ſcentulū in liuorē meū. Septuplū vltio
dabit de cayn: de lamech vero ſeptua-
gies ſepties. Cognouit quoq; adhuc a-
dam vxorē ſuā τ pepit filiū: vocauitq;
nomē ei⁹ ſeth dicēs. Poſuit mihi deus
ſemē aliud ꝓ abel quem occidit cayn.
Sed τ ſeth nat⁹ eſt fili⁹: quē vocauit e-
nos. Iſte cepit inuocare nomē dñi V
A Hic eſt liber generatiōis adā: in
die qua creauit de⁹ hoiem. Ad
.17.a ſilitudinē dei fecit illū: maſculū
.1.b et feminā creauit eos: τ bñdixit illis: τ
vocauit nomē eoꝝ adā in die qua crea
ti ſunt. Vixit aūt adā cētū triginta an
nis: τ genuit filiū ad imaginē τ ſilitu-
2.1.a dinē ſuā: vocauitq; nomen ei⁹ ſeth. Et
facti ſūt dies adā p⁹q; genuit ſeth oc-
tingēti āni: genuitq; filios τ filias. Et
factū ē om̃e tps qd vixit adā āni nōgē
ti trigita τ mortu⁹ ē. Vixit quoq; ſeth
centū quiq; ānis: τ genuit enos. Vixit
q; ſeth poſtq; genuit enos octigētis ſe-
ptē ānis: genuitq; filios τ filias. Et fa-
cti ſunt oēs dies ſeth nōgentoꝝ duode
B cim ānoꝝ: τ mortu⁹ ē. Vixit vero enos
nonagita ānis: et genuit caynan. Poſt
cui⁹ ortū vixit octingētꝭ quīdecī ānis:
et genuit filios τ filias. Factiq; ſūt oēs
dies enos nōgenti quiq; āni: τ mortu⁹
eſt. Vixit quoq; caynan ſeptuagita an-
nis: τ genuit malalehel. Et vixit cay-
nan poſtq; genuit malalehel octigentꝭ
quadragita ānis: genuitq; filios et fili
as. Et facti ſūt oēs dies caynan nōgē-
ti decē anni: et mortu⁹ eſt. Vixit autē
malalehel ſexagitaquiq; ānis: et genu-
it iared. Et vixit malalehel poſtq; genu
it iared octingētꝭ trigita ānis: τ genu-
C it filios τ filias. Et facti ſūt om̃s dies
malalehel octingēti nonagitaquiq; an
ni: et mortu⁹ ē. Vixitq; iared cētū ſexa-
gita duob⁹ ānis: τ genuit enoch. Et vi
xit iared poſtq; genuit enoch octigētis
annis: et genuit filios τ filias. Et facti
ſunt oēs dies iared nōgenti ſexaginta-
duo āni: τ mortu⁹ eſt. Porro enoch vi-
xit ſexagitaquiq; ānis: τ genuit mathu
ſalē. Et ambulauit enoch cū deo. Et vi
xit enoch poſtq; genuit mathuſalē tre-
centꝭ annis: et genuit filios τ filias. Et
facti ſunt oēs dies enoch trecēti ſexagi
taquiq; anni: ambulauitq; cū deo τ nō Hebre.11.a
apparuit: qr tulit eū deus. Vixit quoq; D
mathuſalē cētū octogintaſeptē annis:
et genuit lamech. Et vixit mathuſalē
poſtq; genuit lamech ſeptigentꝭ octogi
taduob⁹ annis: et genuit filios τ filias
Et facti ſunt oēs dies mathuſalē nōgē
ti ſexagitanouē anni: et mortu⁹ eſt. Vi-
xit aūt lamech cētū octogitaduob⁹ an-
nis: τ genuit filiū: vocauitq; nomē ei⁹
noe: dicēs: Iſte ꝯſolabit nos ab opib⁹
τ labori b⁹ manuū nr̃aꝝ i terra cui ma
ledixit dñs. Vixitq; lamech poſtq; genu
it noe quigētis nonagitaquiq; ānis: et
genuit filios τ filias. Et facti ſūt om̃es
dies lamech ſeptigēti ſeptuagitaſeptē
anni: τ mortu⁹ eſt. Noe vero cū quigen
toꝝ eſſet annorum genuit ſem cham et
iaphet. VI
Cumq; cepiſſent hoies mltiplica- A
ri ſup terrā: τ filias ꝓcreaſſent:
vidētes filij dei filias hoium q
eēnt pulchre: accepert ſibi vxores ex oi-
b⁹ qs elegerāt. Dixitq; de⁹: Nō pmane-
bit ſpūs me⁹ i hoīe i eternū: qr caro ē.
Eruntq; dies illi⁹ centū viginti ānoꝝ. Eccl.18.a.
Gigantes aūt erāt ſup terrā i dieb⁹ ill. ps.89.
Poſtq; eni ingreſſi ſūt filij dei ad filias
hoim: illeq; genuerūt: iſti ſūt potētes a
ſeclo: viri famoſi. Vidēs aūt de⁹ q mul
ta malicia hoim eſſet i terra: et cūcta co I.3.b.
gitatio cordis intēta eſſet ad malū oī
tpe: penituit eū q hoiem feciſſz i terra.
Et pcauēs in futurū: τ tact⁹ dolore cor B
dis intriſec⁹: delebo inquit hoiem quē
creaui a facie terre: ab hoie vſq; ad ani
mantia: a reptili vſq; ad volucres celi.
Penitet eni me feciſſe eos. Noe vero in 1.Reg.15.c.
uenit grām corā dño. He ſūt generatio
nes noe. Noe vir iuſt⁹ atq; pfect⁹ fuit i Eccl.44.c
generatiōib⁹ ſuis: cū deo ambulauit et
genuit tres filios: ſem: cham: et iaphet.
Corrupta eſt aūt terra corā dño: τ reple
ta eſt iniqtate. Cūq; vidiſſet de⁹ terrā eſ
ſe corruptā: ois quippe caro corruperat
viā ſuā ſup terram: dixit ad noe: Finis
vniuerſe carnis venit corā me. Repleta
eſt terra iniqtate a facie eoꝝ: τ ego diſ-
perdā eos cū terra. Fac tibi arcā de li- C
gnis leuigatꝭ. Manſiūculas i arca faci
es: τ bitumie linies intriſec⁹ τ extriſec⁹:
τ ſic facies eā: Trecētoꝝ cubitorū erit
lōgitudo arce: quiquagita cubitoꝝ lati
tudo: et triginta cubitoꝝ altitudo ill-

us. Feneſtrā in arca facies: et in cubito
ↄſūmabis ſūmitatē eiꝰ. Oſtiū aūt arce
pones in latere deorſum. Cenacula ⁊ tri
ſtega facies in ea. Ecce ego adducam a-
quas diluuij ſup terrā vt interficiā om
nē carnē in qua ſpūs vite eſt ſubter ce-
lū: ⁊ vniuerſa q̄ in terra ſūt ↄſumētur.
D Ponāq; fedꝰ meū tecū: ⁊ ingredierꝭ ar-
cā tu et filij tui: vxoꝛ tua ⁊ vxores filio-
rū tuoꝝ tecū: ⁊ ex cūctis aīantibꝰ vni-
uerſe carnis bina induces ī arcā: vt vi-
uāt tecū maſculini ſexꝰ ⁊ femini. De vo
lucribꝰ iuxta genꝰ ſuū: et de iumētꝭ in
genere ſuo: ⁊ ex oī reptili terre ſm̄ genꝰ
ſuū: bina de oībus ingredienꝭ tecū vt
poſſint viuere. Tolles igiꝭ tecū ex oībꝰ
eſcis q̄ mādi pōt: ⁊ cōpoꝛtabis apud te:
Hebre.11.b ⁊ erūt tam tibi q̄ illis in eſcā. Fecit igi-
tur noe oīa q̄ preceperat illi deꝰ. VII
A Dixitq; dñs ad eū: Ingredere tu
II.Pe.II.b ⁊ oīs domꝰ tua in arcā. Te eni
vidi iuſtū corā me in generatiōe
hac. Ex oībꝰ aīantibꝰ mūdis tolles ſe-
ptena et ſeptena: maſculū ⁊ feminā: de
aīantibꝰ vero imūdis duo ⁊ duo: maſcu
lū et feminā: ſed ⁊ de volatilibꝰ celi ſe-
ptena et ſeptena: maſculū ⁊ feminā: vt
ſaluetꝭ ſemen ſup faciem vniuerſe ter-
re. Adhuc enim et poſt dies ſeptē ego
pluam ſup terram quadragita diebus
⁊ quadraginta noctibus: ⁊ delebo om-
nem ſubſtātiā quā feci ð ſupficie terre.
Fecit ergo noe oīa q̄ mādauerat ei dñs
Eratq; ſexcētoꝝ annoꝝ: qn̄ diluuij aq̄
B inundauerūt ſup terrā. Et igreſſus eſt
Math.24.d noe et filij eiꝰ: vxoꝛ eiꝰ ⁊ vxores filioꝛū
eiꝰ cū eo in arcā: ꝓpter aquas diluuij.
De aīantibꝰ quoq; mūdis ⁊ immūdis
⁊ de volucribꝰ et ex oī qð mouetꝭ ſuper
terrā duo ⁊ duo ingreſſi ſūt ad noe ī ar-
cā maſculꝰ et femina: ſicut ꝓceperat dñs
noe. Cūq; trāſiſſent ſeptē dies: aq̄ dilu-
uij inundauerūt ſup terrā. Anno ſexcē
teſimo vite noe mēſe ſecūdo: ſeptiodeci
mo die mēſis: rupti ſunt oēs fōtes abyſ
ſi magne: et cataracte celi aperti ſunt: ⁊
facta ē pluuia ſup terrā quadragita di-
C ebꝰ et quadragita noctibꝰ. In articulo
diei illiꝰ ingreſſus ē noe: ⁊ ſem et cham
et iaphet filij eiꝰ: ⁊ vxoꝛ illiꝰ: et vxores
filioꝝ eius cū eis ī arcā: ipſi ⁊ oīe aīal
ſm̄ genꝰ ſuū: vniuerſaq; iumēta ī gene
re ſuo: ⁊ oīe qð mouetꝭ ſup terrā in ge
nere ſuo: cūctūq; volatile ſm̄ genꝰ ſuū.
Uniuerſe aues oēſq; volucres ingreſſe
ſūt ad noe in arcā: bina ⁊ bina ex omni
carne in qua erat ſpūs vite. Et q̄ ingreſ
ſa ſūt: maſculꝰ et femia ex oī carne itro-
ierūt: ſicut ꝓceperat ei deꝰ: ⁊ incluſit eū
dñs deforꝭ. Factūq; eſt diluuiū quadra
ginta diebꝰ ſup terrā: ⁊ mltiplicate ſūt
aque: et eleuauerūt arcā ī ſublime a ter
ra. Vehemēter eni inundauerūt et oīa D
repleuerūt in ſupficie terre. Porro arca
ferebatꝭ ſup aquas: ⁊ aq̄ ꝑualuerūt ni-
mis ſup terrā: opertiq; ſūt oēs mōtes ex-
celſi ſub vniuerſo celo. Quidecim cubi-
tis altioꝛ fuit aqua ſup mōtes quos o-
peruerat. Cōſumptaq; ē oīs caro q̄ mo-
uebatꝭ ſup terrā: volucrū aīantiū beſtia
rū: oīumq; reptiliū q̄ reptāt ſup terrā.
Uniuerſi hoīes ⁊ cūcta in quibꝰ ſpira-
culū vite eſt ī terra: moꝛtua ſūt. Et dele Sap.
uit deꝰ oēm ſubſtātiā q̄ erat ſup terrā
ab hoīe vſq; ad pecꝰ: tam reptile q̄ vo-
lucres celi: ⁊ deleta ſūt de terra. Reman
ſit aūt ſolꝰ noe ⁊ qui cū eo erāt in arca.
Obtinuerūtq; aque terrā cētū quiqua
ginta diebus. VIII
Recoꝛdatꝰ aūt dñs noe cūctoꝝq; A
aīantiū: ⁊ oīum iumētoꝝ q̄ erāt
cū eo in arca: adduxit ſpm̄ ſup
terrā ⁊ iminute ſunt aq̄ ⁊ clauſi ſūt fon
tes abyſſi et cataracte celi: et prohibite
ſunt pluuie de celo. Reuerſeq; ſunt aq̄
de terra eūtes ⁊ redeūtes: et ceperūt mi
nui poſt centū quiquagita dies. Requi-
euitq; arca mēſe ſeptio viceſimoſeptio
die mēſis ſup mōtes armenie. At vero
aque ibāt et decreſcebant vſq; ad deci-
mū mēſem. Decio eni menſe pꝛima die
mēſis apparuerūt cacumia montium.
Cūq; trāſiſſent quadragita dies: apiēs
noe feneſtrā arce quam fecerat dimiſit
coꝛuū: qui egrediebatꝭ: et nō reuertebatꝭ
donec ſiccarenꝭ aque ſup terrā. Emiſit B
quoq; colūbā poſt eū: vt videret ſi iam
ceſſaſſent aq̄ ſup faciē terre: Que cū nō
inueniſſet vbi reqeſceret pes eiꝰ: reuer-
ſa eſt ad eū in arcā. Aque eni erāt ſuper
vniuerſā terrā. Extēditq; manū ſuam:
⁊ appꝛehēſā intulit ī arcā. Expectatis
aūt vltra ſeptē diebꝰ alijs: rurſus dimi-
ſit colūbā ex arca. At illa venit ad eū
ad veſpam: poꝛtās ramū oliue virētibꝰ
folijs in oꝛe ſuo. Intellexit ergo noe q̄
ceſſaſſent aq̄ ſup terrā. Expectauitq; ni
hilominꝰ ſeptē alios dies: ⁊ emiſit colū
bā: que nō eſt reuerſa vltra ad eū. Igitꝭ C
ſexcēteſimopꝛio anno vite noe: pꝛio mē
ſe: pꝛima die menſis iminute ſunt aque
ſup terrā. Et apiens noe tectū arce aſpe

rit:viditq₃ ꝙ exiccata eſſet ſuꝑficies ter
re.Menſe ſecũdo ſeptio ⁊ viceſimo die
mẽſis arefacta ẽ terra.Locut⁹ eſt autẽ
dñs ad noe dicẽs. Egredere de arca:tu
et vxoꝛ tua:filij tui et vxoꝛes filioꝝ tuo
rũ tecũ:cũcta aiantia q̃ ſunt apud te:ex
oi carne tã in volatilib⁹ q₃ in beſtijs et
vniuerſis reptilib⁹:q̃ reptãt ſuꝑ terraȝ:
et.d. educ tecũ:⁊ egredimi ſuꝑ terrã.Creſcite
.9.a et multiplicami ſuꝑ eã.Egreſſus eſt er-
D go noe et filij ei⁹ ⁊ vxoꝛ illi⁹ et vxoꝛes fi
lioꝝ ei⁹ cũ eo:ſed et oia aiantia:iumen
ta ⁊ reptilia q̃ reptãt ſuꝑ terraȝ ẜm ge-
nus ſuũ:egreſſa ſunt d arca.Edificauit
aũt noe altare dño:⁊ tollẽs de cunctis
pecoꝛib⁹ ⁊ volucrib⁹ mũdis:obtulit ho
locauſta ſuꝑ altare. Odoꝛatuſq₃ ẽ dñs
odoꝛẽ ſuauitatꝫ:et ait ad eũ: Nequaq₃
vltra maledicã terre ꝓpter hoies. Sen
6.a ſus eni ⁊ cogitatio hũani coꝛdis in ma
lũ pꝛona ſunt ab adoleſcẽtia ſua. Non
igiẗ vltra ꝑcutiã oẽm aiam viuentẽ ſi-
cut feci.Cũctis dieb⁹ terre:ſemẽtꝫ ⁊ meſ
ſis:frig⁹ et eſtus:eſtas et hyems: nox et
dies nõ requieſcent. IX

A Enedixitq₃ de⁹ noe et filijs eius
t.8.c et dixit ad eos.Creſcite et multi
.eo. plicamini et replete terrã:et ter-
roꝛ vr̃ ac tremoꝛ ſit ſuꝑ cũcta aialia ter
re:et ſuꝑ oẽs volucres celi cũ vniuerſ
q̃ mouenẗ ſuꝑ terrã.Oẽs piſces maris
manui vr̃e traditi ſũt:⁊ oẽe qd mouẽ
et viuit erit vobis in cibũ.Quaſi olera
virẽtia tradidi vobis oia:excepto ꝙ car
nẽ cũ ſanguie nõ comedetꝫ.Sanguinẽ
eni aiaꝝ vr̃aꝝ requirã de manu cũcta
rũ beſtiaꝝ:et de manu hois . De manu
viri et de manu frĩs ei⁹ requirã aiam
.6.e hois.Quicũq₃ effuderit hũanũ ſangui-
13.c nẽ:fundeẗ ſanguis illi⁹ . Ad imaginez
.eo. dei quippe fact⁹ eſt hõ.Uos aũt creſcite
et multiplicami:⁊ ingredimi ſuꝑ terrã:
et implete eã. Hec quoq₃ dixit deus ad
B noe et ad filios ei⁹ cũ eo:Ecce ego ſtatu
am pactũ meũ vobiſcũ:et cũ ſemie vr̃o
poſt vos:et ad oẽm aiam viuẽtẽ que eſt
vobiſcũ:tam i volucrib⁹ q₃ in iumẽtꝫ ⁊
pecudib⁹ terre:cũctiſq₃ q̃ egreſſa ſunt d
arca et vniuerſis beſtijs terre.Statuaȝ
pactũ meũ vobiſcũ:et nequaq₃ vltra in
terficieẗ ois caro aquis diluuij:neq₃ e-
rit deinceps diluuiũ diſſipãs oẽm ter-
rã.Dixitq₃ de⁹:Hoc ẽ ſignũ federis qd
do iter me ⁊ vos:⁊ ad oẽs aiaȝ viuẽtẽ q̃
eſt vobiſcũ i generatiões ſempiternas.
Arcũ meũ ponã in nubib⁹ celi:⁊ erit ſi
gnũ federis iter me ⁊ inter terrã.Cũq₃
obduxero nubib⁹ celũ:apparebit arcus
me⁹ in nubib⁹:⁊ recoꝛdaboꝛ federꝫ mei
qd pepegi vobiſcũ:et cũ oi aĩa viuẽte
q̃ carnẽ vegetat:et nõ erũt vltra aq̃ di-
luuij ad delendã vniuerſaȝ carnẽ.Erit C
q₃ arcus me⁹ in nubib⁹:et videbo illũ
et recoꝛdaboꝛ federꝫ ſempiterni:qd pa-
ctũ eſt iter deũ et oẽm aiam viuẽtẽ vni
uerſe carnis q̃ eſt ſuꝑ terrã. Dixitq₃ dñs
ad noe. Hoc ẽ ſignũ federꝫ qd conſtitui
inter me et oẽm carnẽ ſuꝑ terrã.Erant
ergo filij noe qui egreſſi ſũt de arca:ſem
cham ⁊ iaphet. Poꝛro cham ipſe eſt pr̃
chanaan.Tres iſti filij ſũt noe:⁊ ab hiſ
diſſeminatũ eſt oẽe gen⁹ hoium ſuper
vniuerſaȝ terrã.Cepitq₃ noe vir agrico
la exercere terrã:et plãtauit vineã . Bi-
benſq₃ vinuȝ inebꝛiat⁹ eſt:⁊ nudat⁹ ia-
cuit i tabernaculo ſuo.Qd cum vidiſſet D
cham pr̃ chanaan:verenda ſcȝ pr̃is ſui
eſſe nudata: nũciauit duob⁹ frĩb⁹ ſuis
foꝛas.At vero ſem et iaphet palliũ im-
poſuerũt humerꝫ ſuis:et incedẽtes re-
troꝛſum:operuerũt verẽda pr̃is ſui.Fa
cieſq₃ eoꝝ auerſe erãt et pr̃is virilia nõ
viderũt.Euigilãs aũt noe ex vino cum
didiciſſet q̃ fecerat ei fili⁹ ſu⁹ minoꝛ ait.
Maledict⁹ chanaan:ſuus ſeruoꝝ erit
fratrib⁹ ſuis. Dixitq₃. Bñdict⁹ dñs de⁹
ſem:ſit chanaan ſu⁹ ei⁹. Dilatet de⁹ ia-
phet et habitet in tabernacuẗ ſem:ſitq₃
chanaan ſeru⁹ ei⁹. Uixit aũt noe p⁹ di-
luuiũ trecẽtis quiquagita ãnis:⁊ iple-
ti ſunt oẽs dies eius nongentoꝝ quin-
quaginta annoꝝ:⁊ moꝛtu⁹ eſt. X

H Eſunt generatiões filioꝝ noe: A
ſem:cham:⁊ iaphet. Natiq₃ ſunt
eis filij p⁹ diluuiũ.Filij iaphet: 1. Para.1.a
gomer et magog ⁊ madai ⁊ iauan ⁊ thu
bal et moſoch ⁊ thyras. Poꝛro filij go-
mer:aſſeneȝ et riphat ⁊ thogoꝛma. Filij
aũt iauan:heliſa ⁊ tharſis:cethim ⁊ do-
danim.Ab his diuiſe ſunt inſule gẽtiũ
in regiõib⁹ ſuis:vnuſqſq₃ ẜm linguã ſu
am et familias ſuas in nationib⁹ ſuis.
Filij autem cham: chus et meſraim et
phuth ⁊ chanaan. Filij aũt chus:ſaba:
euila ⁊ ſabatha et regma et ſabathaca. B
Filij ragma:ſaba ⁊ dadan. Poꝛro chus 1.Para.1.a
genuit nemroth.Ipſe cepit eſſe potẽs i
terra:et erat robuſt⁹ venatoꝛ coꝛã dño.
Ab hoc exiuit ꝓuerbium: Quaſi nem-
roth robuſt⁹ venatoꝛ coꝛã dño.Fuit au
tẽ principiũ regni ei⁹ babylon: ⁊ arach
et achat:et chalanne:in terra ſennaar.

De terra illa egressus ē assur ⁊ edifica-
uit niniuen: et plateas ciuitatꝭ ⁊ chale.
C Resen quoqꝫ iter niniuen ⁊ chale. Hec
est ciuitas magna. At vero mesraim ge
nuit ludim et anamim et laabim ⁊ ne-
ptuim ⁊ phetrusim ⁊ celluim: de quibꝰ
egressi sunt philistijm ⁊ capturim. Cha-
naan aūt genuit sidonē primogenituꝫ
suū etheū ⁊ iebuseū ⁊ amorreū ⁊ gerge-
seum et eueū ⁊ aracheū: cyneū ⁊ aradiū
samarithen ⁊ amatheū. Et ꝑ hos disse-
minati sūt ppłi chananeoꝝ. Factiqꝫ sūt
termini chanaan veniētibꝰ a sidone ie-
raran vsqꝫ gazā: donec ingrediarꝭ sodo
mā et gomorrā ⁊ adamā et seboym vs-
qꝫ iesa. Hi sūt filij cham ī cognatiōibꝰ
et linguis ⁊ generatiōibꝰ terrisqꝫ et gē-
tibꝰ suis. De sem quoqꝫ nati sūt patres
oīm filioꝝ heber: fratre iaphet maiore.
i. para. 1. d Filij sem: helā et assur et arphaxat: lud
D et arā. Filij arā hus et hul et gether et
mes. At vero arphaxat genuit sale: de
quo ortꝰ est heber. Natiqꝫ sūt heber filij
duo. Nomē vni phaleg: eo ꝙ in diebus
eiꝰ diuisa sit terra: et nomē fratris eius
iectan: Qui iectan genuit elmodad et
saleph et asarmoth: iare ⁊ adurā ⁊ iazal
et deda et hebal ⁊ abimahel: saba et io-
phir: et euila et iobab. Oēs isti filij ie-
ctan. Et facta ē habitatio eoꝝ de messa
ꝑgentibꝰ vsqꝫ sephar mōtē orientalem:
Isti sunt filij sem ꝫm cognatiōes et lin-
guas regiōis in gētibꝰ suis. He familie
noe iuxta populos et natiōes suas. Ab
his diuise sūt gētes ī terra pꝰ diluuiū.

XI

Erat aūt terra labij vniꝰ
A et sermonū eorundē. Cūqꝫ profi-
ciscerenꝉ de oriente inuenerunt
campū in terra senaar ⁊ hitauerunt in
eo. Dixitqꝫ alter ad ꝓximū suū: Venite
faciamꝰ lateres: et coquamus eos igni.
Habuerūtqꝫ lateres ꝓ saxis: ⁊ bitumē
ꝓ cemēto: et dixerūt: Venite faciamus
nobis ciuitatē: ⁊ turrē cuiꝰ culmen ꝑ-
tingat vsqꝫ ad celū: et celebremꝰ nomē
nostrū aūqꝫ diuidamur ī vniuersas ter
ras. Descēdit aūt dn̄s vt videret ciuita
tē et turrē quā edificabāt filij adam: et
dixit: Ecce vnꝰ est ppłs: et vnū est labiū
oībus. Ceperūtqꝫ hoc facere: nec desistēt
a cogitatiōibꝰ suis donec eas ope com-
pleāt. Venite igiꝉ descēdamꝰ ⁊ ꝯfūda-
B mus ibi linguā eoꝝ: vt nō audiat vnus-
quisqꝫ vocē ꝓximi sui. Atqꝫ ita diuisit
eos dn̄s ex illo loco ī vniuersas terras:
⁊ cessauerūt edificare ciuitatē. Et idcir
co vocatū est nomen loci illiꝰ babel: qꝛ
ibi ꝯfusum est labiū vniuerse terre. Et
inde dispsit eos dn̄s sup faciē cūctaruꝫ
regionū. He sūt generatiōes sem. Sem
erat centū annoꝝ qn̄ genuit arphaxat:
biennio post diluuiū. Vixitqꝫ sem pꝰqꝫ
genuit arphaxat quīgentꝭ ānis: ⁊ genu
it filios et filias. Porro arphaxat vixit
trigintaquiqꝫ annis et genuit sale. Vi-
xitqꝫ arphaxat postqꝫ genuit sale trecē-
tis tribꝰ annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias.
Sale quoqꝫ vixit trigita ānis ⁊ genuit
heber. Vixitqꝫ sale postqꝫ genuit heber
quadringetꝭ tribꝰ ānis: et genuit filios
et filias. Vixit aūt heber trigitaquattu
or annis: et genuit phalech. Et vixit he
ber postqꝫ genuit phalech quadringētꝭ
triginta ānis: et genuit filios et filias.
Vixit quoqꝫ phalech trigita ānis ⁊ ge-
nuit reu. Vixitqꝫ phalech postqꝫ genu-
it reu ducētis nouē ānis: ⁊ genuit fili-
os ⁊ filias. Vixit aūt reu trigitaquinqꝫ
ānis: et genuit saruch. Vixit quoqꝫ reu
postqꝫ genuit saruch ducētis septē an-
nis: et genuit filios ⁊ filias. Vixit autē
saruch trigita ānis: et genuit nachor.
Vixitqꝫ saruch pꝰqꝫ genuit nachor du-
cētis ānis: et genuit filios et filias. Vi
xit aūt nachor vigintinouē ānis: et ge-
nuit thare. Vixitqꝫ nachor postqꝫ genu
it thare centū decē et nouē annis: ⁊ ge
nuit filios et filias. Vixitqꝫ thare septu
aginta ānis: ⁊ genuit abraꝫ et nachor
⁊ aram. He sūt aūt generatiōes thare.
Thare genuit abram: nachor et aram.
Porro arā genuit loth. Mortuusqꝫ est
aram aū thare prēm suū in terra nati-
uitatꝭ sue in vr chaldeoꝝ. Duxerūt aūt
abram ⁊ nachor vxores. Nomē vxoris
abrā sarai. Et nomē vxorꝭ nachor: mel-
cha filia aram prīs melche ⁊ patris ie-
sche. Erat aūt sarai sterilꝭ: nec hēbat fili
os. Tulit itaqꝫ thare abrā filiū suum ⁊
loth filiū aram: filiū filij sui: et sarai nu
rū suā: vxorē abrā filij sui: et eduxit eos
de vr chaldeoꝝ: vt irēt in terrā chana-
an. Venerūtqꝫ vsqꝫ aran: et habitauerꝉ
ibi. Et facti sūt dies thare ducētorum
quiqꝫ ānoꝝ: ⁊ mortuꝰ ē in aran.

XII

Dixit aūt dn̄s ad abrā. Egredere
de terra tua: et de cognatiōe tua
et de domo prīs tui: et veni ī ter
rā quā mōstrauero tibi. Faciāqꝫ te ī gē
tē magnā: et bn̄dicā tibi: et magnifica-
bo nomē tuū: erisqꝫ bn̄dictꝰ. Bn̄dicam
bn̄dicētibꝰ tibi: et maledicā maledicē-

D tibꝰ tibi: atqꝫ in te bñdicent vniuerſe
c.II.b ꝯgnatiões terre. Egreſſus ē itaqꝫ abrā
B ſicut pceꝑat ei dñs: et iuit cuʒ eo loth.
Septuagitaquiqꝫ annoꝝ erat abrā cū
egrederet de aran. Tulitqꝫ ſarai vxorē
ſuā: et loth filiū fris ſui vniuerſāqꝫ ſub
ſtantiā quā poſſederāt: et aīas quas fe-
cerāt in aran: ⁊ egreſſi ſūt vt irēt in ter
rā chanaan. Cūqꝫ veniſſent ī eā: ꝑtrāſi-
uit abrā terrā vſqꝫ ad locū ſichem: ⁊ vſ
qꝫ ad ꝯuallē illuſtrē. Chananeꝰ aūt tūc
erat in terra. Apparuit aūt dñs abram
et dixit ei: Semini tuo dabo terrā hāc.
Qui edificauit ibi altare dño q̄ apparu
C erat ei: et īuocauit ibi nomē eiꝰ. Et in-
de trāſgrediēs ad mōtē q̄ erat ꝯtra ori
entē bethel: tetēdit ibi tabernaclm ſuū
ab occidēte hñs bethel: ⁊ ab oriēte hai.
Edificauit quoqꝫ ibi altare dño: ⁊ iuo-
cauit nomē eiꝰ. Perrexitqꝫ abrā vadēs
⁊ vltra ꝓgrediēs ad meridiē. Facta eſt
aūt fames ī terra. Deſcēditqꝫ abram in
egyptū vt ꝑegrinaret ibi. Preualuerat
enī fames ī terra. Cūqꝫ ꝓpe eſſet vt igre
deret egyptū: dixit ſarai vxori ſue. No-
ui ꝙ pulchra ſis mlr: et ꝙ cū viderit te
egyptij: dicturi ſūt: vxor illiꝰ eſt: ⁊ inter
j.20.c ficiēt me: et te reſeruabūt. Dic ergo obſe
cro te ꝙ ſoror mea ſis: vt bene ſit mihi
ꝓpter te: et viuat aīa mea ob grām tui.
D Cūqꝫ ita igreſſus eēt abrā egyptū: vide
rūt egyptij mlieres ꝙ eſſet pulchra ni-
mis. Et nūciauerūt pricipes pharaoni:
⁊ laudauerunt eā apud illū. Et ſublata
eſt mlr in domū pharaōis: abrā vero be
ne vſi ſunt ꝓpter illā. Fuerūtqꝫ ei oues
et boues ⁊ aſini et ſerui et familie et aſi-
ne et cameli. Flagellauit aūt dñs pha-
raonē plagis maximis et domū eiꝰ pro-
pter ſarai vxorē abrā. Uocauitqꝫ pha-
rao abrā: et dixit ei: Quid nā eſt hoc ꝙ
feciſti mihi? Quare non indicaſti mihi
ꝙ vxor tua eſſet? Quā ob cauſaʒ dixiſti
eſſe ſororē tuā: vt tollerē eā mihi ī vxo-
rē? Nūc igit ecce ꝯiunx tua: accipe eaʒ
⁊ vade. Precepitqꝫ pharao ſuꝑ abrā vi
ris et deduxerūt eū et vxorē eiꝰ: ⁊ oīa
que habebat. XIII
B Aſcendit ergo abram de egypto
ipſe et vxor eiꝰ: ⁊ oīa q̄ habebat
et loth cū eo ad auſtralē plagā.
Erat aūt diues valde in poſſeſſione au-
ri et argēti. Reuerſuſqꝫ ē ꝑiter quo ve-
nerat a meridie in bethel: vſqꝫ ad locuʒ
vbi prius fixerat tabernaculum: inter
bethel et hai: in loco altaris ꝙ fecerat
priꝰ: ⁊ inuocauit ibi nomē dñi. Sed et
loth q̄ erat cū abrā fuerūt greges ouiū
et armenta ⁊ tabernacula: nec poterat
eos caꝑe terra vt habitarent ſil. Erat B
quippe ſubſtātia eoꝝ multa et neqbāt j.36.a
habitare colter. Unī facta eſt rixa inter
paſtores gregū abrā ⁊ loth. Eo aūt tpe
chananeꝰ et ꝑhereſeꝰ habitabāt ī terra
illa. Dixit ergo abram ad loth. Ne qſo
ſit iurgiū inter me ⁊ te: ⁊ inter paſtores
meos et paſtores tuos: frēs enī ſumus:
Ecce vniuerſa terra corā te eſt: recede a Hiere.40.b
me: obſecro. Si ad ſiniſtram ieris: ego
dexterā tenebo: ſi tu dexteram elegeris:
ego ad ſiniſtrā pergam. Eleuatis itaqꝫ
loth ocul vidit oēm circa regionē ior- C
danis: q̄ vniuerſa irrigabat anqꝫ ſub-
uerteret dñs ſodomā et gomorraʒ ſicut
paradiſus dñi: et ſicut egyptꝰ veniētibꝰ
in ſegor. Elegit ſibi loth regioneʒ circa
iordanē: et receſſit ab oriente. Diuiſiqꝫ
ſunt alterutrū a fratre ſuo. Abrā habi-
tauit in terra chanaan. Loth vero mo-
ratꝰ eſt in oppidis q̄ erāt circa iordanē:
⁊ habitauit ī ſodomis. Hoīes aūt ſodo-
mite peſſimi erāt et pctōres corā dño ni
mis. Dixitqꝫ dñs ad abrā poſtqꝫ diui-
ſus ē ab eo loth. Leua ocłos tuos in di D
rectū: ⁊ vide a loco ī quo nūc es ad aq-
lonē ⁊ meridiē: ad orientē ⁊ occidentē.
Oēm terrā quā ꝯſpicis: tibi dabo et ſe- j.17.b et
mini tuo vſqꝫ in ſempiternū: faciāqꝫ ſe 26.a
men tuū ſicut puluerē terre. Si qs pōt Ro.4.d
hoīum nūerare puluerē terre. Semen
quoqꝫ tuū nūerare poterit. Surge ergo
et ꝑambula terrā in lōgitudīe ⁊ in lati-
tudine ſua: qr tibi daturꝰ ſum eā. Mo-
uens igit tabernaculū ſuū abraʒ: venit
et habitauit iuxta ꝯuallē mābre: que ē
in hebron. Edificauitqꝫ ibi altare dño.
Factū eſt aūt in illo tpe XIIII
vt amraphel rex ſennar ⁊ arioch B
rex ponti ⁊ chodorlaomor rex e-
lamitaꝝ et thadal rex gentiū: inirēt bel
lū ꝯtra baſa regē ſodomoꝝ: ⁊ ꝯtra ber-
ſa regem gomorre: ⁊ ꝯtra ſennaar regeʒ
adame: et ꝯtra ſemeber regē ſeboym: cō
traqꝫ regē bale: ipſa eſt ſegor. Omēs hi
ꝯuenerūt in vallē ſiluestrē: q̄ nūc ē ma-
re ſalis. Duodecī enī ānis ſeruierāt cho-
dorlaomor: et tertiodecīo āno receſſert
ab eo. Igit quartodecio āno venit cho-
dorlaomor et reges qui erāt cū eo ⁊ per
cuſſerūt raphaym ī aſtaroth ⁊ carnaym
⁊ ʒuʒim cū eis: et emim ī ſaba cariatha-
im et chorreos in montibꝰ ſeyr: vſqꝫ ad

campeſtria pharan: q̄ eſt in ſolitudine.
Reuerſiq; ſūt ⁊ venerūt vſq; ad fontem
mephat: ipſa ē cades: ⁊ ꝑcuſſerūt omnē
regionē amalechitaꝝ et āmorreoꝝ qui
B habitabāt in aſaſonthamar. Et egreſſi
ſunt rex ſodomoꝝ: et rex gomorre: rexq;
adame ⁊ rex ſeboym: necnō ⁊ rex bale q̄
eſt ſegor: ⁊ duxerūt aciē ꝯtra eos in val
le ſilueſtri: ſcʒ aduerſus chodorlaomor
regē elamitaꝝ: ⁊ thadal regē gentiū et
amraphel regeʒ ſennar ⁊ arioch regem
ponti: quattuor reges aduerſus quīq;.
Uallis aūt ſilueſtrī hēbat puteos mul-
tos bituminis. Itaq; rex ſodomorū et
rex gomorre terga verterūt: ceciderūtq;
ibi: et q̄ remāſerāt fugerūt ad montem.
Tulerūt aūt oēs ſubſtātiā ſodomoꝝ et
gomorreoꝝ: ⁊ vniuerſa q̄ ad cibū perti-
nēt ⁊ abierūt. Necnō ⁊ loth ⁊ ſubſtātiā
eiꝰ: filiū fris abrā qui habitabat ī ſodo-
mis. Et ecce vnꝰ qui euaſerat nūciauit
abrā hebreo qui hītabat in ꝯualle mā-
bre āmorrei: fratrī eſchol ⁊ fratrī aner.
C Hi eni pepigerāt fedus cū abrā. Qđ cū
audiſſet abrā captū videlicet loth frēm
ſuū: numerauit expeditos vernaculos
ſuos trecētos decē ⁊ octo: ⁊ ꝑſecutus ē
eos vſq; dan. Et diuiſis ſocijs irruit ſu
per eos nocte. Percuſſitq; eos ⁊ ꝑſecu-
tus ē vſq; ſoba et phenicen: q̄ eſt ad le-
uā damaſci. Reduxitq; oēm ſubſtātiā:
⁊ loth frēm ſuū cū ſubſtātia illiꝰ: mulie
res quoq; ⁊ pplm. Egreſſus ē aūt rex ſo
domoꝝ ī occurſum eiꝰ: poſtq; reuerſus
eſt a cede chodorlaomor ⁊ regū qui cuʒ
eo erāt in valle ſabe: q̄ eſt vallis regis.
D At vero melchiſedech rex ſalē: ꝓferēs
Hebre.7.a panē ⁊ vinū (erat eni ſacerdos dei altiſ
ſimi) bñdixit ei ⁊ ait. Bñdictꝰ abrā dō
excelſo qui creauit celū et terrā: ⁊ bñdi-
ctus deꝰ excelſus: quo ꝓtegēte: hoſtes ī
maībꝰ tuis ſūt. Et dedit ei decimas ex
oībꝰ. Dixit aūt rex ſodomoꝝ ad abrā.
Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Qui re-
ſpōdit ei: Leuo manū meā ad dñm deū
excelſum poſſeſſorē celi ⁊ terre: ꝙ a filo
ſubtegminis vſq; ad corrigiā calige nō
accipiā ex oībꝰ q̄ tua ſūt: ne dicas: ego
ditaui abrā: exceptī his q̄ comederunt
iuuenes: ⁊ ꝑtibꝰ viroꝝ q̄ venerūt mecū
aner: eſchol ⁊ mambre. Iſti accipiēt par
tes ſuas.

XV

His itaq; trāſactis: factꝰ eſt ſmo
A dñi ad abrā ꝑ viſionem dicens:
Noli timere abrā: Ego ꝓtector
tuꝰ: ⁊ merces tua magna nimis. Dixit-
q; abrā: Dñe deꝰ quid dabis mihi? Ego
vadā abſq; liberī et filiꝰ ꝓcuratorī do
mus mee: iſte damaſcꝰ elyezer. Addidit
q; abrā: Mihi aūt nō dediſti ſemē: ⁊ ec-
ce vernaculꝰ meꝰ: heres meus erit. Sta
timq; ſmo dñi factꝰ eſt ad eū dicēs: Nō
erit hic heres tuꝰ: ſed q̄ egredietˀ de vte-
ro tuo ipſū habebis heredē. Eduxitq; B
eū foraſ: ⁊ ait illi: Suſpice celū: ⁊ nume
ra ſtellas ſi poteſ. Et dixit ei: Sic erit ſe
men tuū. Credidit abrā deo: ⁊ reputatū Ro.4.
eſt illi ad iuſticiā. Dixitq; ad eum. Ego Gal.
dñs qui eduxi te de vr chaldeoꝝ: vt da- Ia.2.
rem tibi terrā iſtā et poſſideres eaʒ. At
ille ait: Dñe deꝰ vñ ſcire poſſum ꝙ poſ-
ſeſſurꝰ ſum eā? Et rñdit dñs. Sume in-
quit mihi vaccā triennē et capram tri-
mā: et arietē ānoꝝ triū: turturē quoq;
et colūbā. Qui tollēs vniuerſa hec diui
ſit ea ꝑ mediū: ⁊ vtraſq; ꝑtes ꝯtra ſe al
trinſecus poſuit. Aues aūt nō diuiſit.
Deſcēderūtq; volucres ſuꝑ cadauera ⁊ C
abigebat eas abrā. Cumq; ſol occūberet
ſopor irruit ſuꝑ abrā: ⁊ horror magnus
et tenebroſus īuaſit eū. Dictumq; ē ad
eū. Scito ꝑnoſcēs ꝙ ꝑegrinū futuꝝ ſit Actū
ſemē tuū in terra non ſua: ⁊ ſubijcient
eos ſeruituti: ⁊ affligent quadrigentis
annis. Uerūtñ gētē cui ſuituri ſūt ego
iudicabo: ⁊ poſt hec egredietˀ cum ma
gna ſubſtātia. Tu aūt ibis ad pr̄es tu-
os in pace ſepultꝰ ī ſenectute bona. Ge-
neratiōe aūt quarta reuertētˀ huc. Nec- D
dū eni cōplete ſūt iniq̄tates āmorreoꝝ
vſq; ad pñs tps. Cū ergo occubuiſſʒ ſol
facta eſt caligo tenebroſa: ⁊ apꝑuit cli-
banꝰ fumās ⁊ lāpas ignis trāſiēs inter
diuiſiones illas. In illo die pepigit dñs
fedꝰ cū abrā dicēs. Semi tuo dabo ter-
rā a fluuio egypti vſq; ad fluuiuʒ ma-
gnū eufraten: Cineos ⁊ cenezeos: ceth-
moneos et etheos ⁊ phereʒeos: raphaim
quoq; et āmorreos: eueos ⁊ chananeos
⁊ gergeſeos et iebuſeos.

XVI

Igitˀ ſarai vxor abram nō genue
rat ſibi liberos: ſed hñs ancillaʒ A
egyptiā noīe agar: dixit marito
ſuo: Ecce ꝯcluſit me dñs ne parereʒ: in-
gredere ad ancillā meaʒ ſi forte ſaltē ex
illa ſuſcipiā filios. Cūq; ille acq̄eſceret
dep̄canti: tulit agar egyptiā ancillā ſu-
am: poſt ānos decē q̄ habitare cepe-
rāt ī terra chanaan: ⁊ dedit eā viro ſuo
vxorē. Qui igreſſus ē ad eā. At illa ꝯce
piſſe ſe vidēs deſpexit dñaʒ ſuā. Dixitq;
ſarai ad abrā. Iniq̄ agis cōtra me: Ego B

dedi ancillã meã in ſinũ tuũ: q̄ videns φ
concepit: deſpectui me hʒ. Judicet dñs
inter me ꝛ te. Cui rñdit abrã: Ecce ait ã-
cilla tua i manu tua ē: vtere ea vt libet
Affligente igiť eã ſarai: fugã iniit. Cũ-
qʒ inueniſſet eã angel⁹ dñi iuxta fontem
aq̄ in ſolitudie q̄ eſt i via ſur in deſerto:
dixit ad illã: Agar ancilla ſarai vnđ ve
C nis: ꝛ quo vadis? Que rñdit. A facie ſa-
rai dñe mee ego fugio. Dixitqʒ ei ange-
lus dñi. Reuertere ad dñam tuã: ꝛ hu-
miliare ſub manu illi⁹. Et rurſũ: multi-
plicãs inquit młtiplicabo ſemẽ tuuʒ: et
nõ numerabiť p̄ multitudie. Ac dein-
13.b ceps ecce ait ↄcepiſti et paries filiũ: vo-
ce.1.c cabiſqʒ nomẽ ei⁹ hiſmael: eo φ audie-
D rit dñs afflictionẽ tuã. Hic erit fer⁹ hõ:
man⁹ eius cõtra oẽs: ꝛ man⁹ oĩm ↄtra
eũ: ꝛ e regione vniuerſoꝝ fratrũ ſuoꝝ fi-
get tabernacula. Uocauit aũt agar no-
mẽ dñi qui loq̄bať ad eã: tu de⁹ qui vi-
diſti me. Dixit enĩ: Profecto hĩ vidi po-
ſteriora videntĩ me. Propterea appella
uit puteũ illũ: puteũ viuentĩ ꝛ vidẽtis
me. Ipſe eſt iter cades ꝛ barad: Pepitqʒ
agar abꝛe filiũ: qui vocauit nomẽ eius
hiſmael. Octoginta ꝛ ſex annorum erat
abrã qñ pepit ei agar hiſmaelẽ. XVII
A Oſtq̄ vero nonagita ꝛ noue an
noꝝ eſſe cepat: appuit ei de⁹. Di
xitqʒ ad eũ. Ego dñs oĩpotens.
Ambula corã me: ꝛ eſto pfectus. Ponã
qʒ fedus meũ inter me ꝛ te: ꝛ młtiplica-
1.eo. bo te vehemẽter nimis. Cecidit abram
pron⁹ in faciẽ. Dixitqʒ ei de⁹: Ego ſum
14.c et ponã pactũ meũ tecũ: eriſqʒ pr mul-
4.c taꝝ gentiũ: Nec vltra vocabiť nomen
tuũ abrã: ſed appellaberĩ abraam: qꝛ pa
trẽ multaꝝ gentiũ ↄſtitui te. Faciãqʒ te
creſcere vehemẽtiſſime ꝛ ponã te in gẽ-
tib⁹: regeſqʒ ex te egredienť: ꝛ ſtatuã pa
ctũ meũ inter me ꝛ te: ꝛ iter ſemẽ tuum
poſt te in generatiõib⁹ ſuis federe ſem
B piterno: vt ſim de⁹ tu⁹ ꝛ ſemis tui p⁹ te.
Daboqʒ tibi ꝛ ſemini tuo poſt te terraʒ
pegrinatiõis tue: ꝛ oẽm terrã chanaan
in poſſeſſionẽ eternã: eroqʒ de⁹ eoꝝ. Di
xit iterũ de⁹ ad abraam: Et tu ergo cu-
ſtodies pactũ meũ: ꝛ ſemẽ tuũ poſt te i
generatiõib⁹ ſuis. Hoc eſt pactũ meum
qđ obſeruabitĩ iter me ꝛ vos et ſemẽ tu
um p⁹ te. Circũcideť ex vobis oẽ ma-
ſculinũ: et circũcidetĩ carnẽ p̄putĳ vr̃i:
22.c vt ſit in ſignũ federĩ iter me ꝛ vos. In-
fans octo dieꝝ circũcideť i vobis. Om
ne maſculinũ in generatiõib⁹ vr̃is tam
vernacul⁹ q̄ꝫ emptici⁹ circũcideť: ꝛ q̄-
cũqʒ nõ fuerit de ſtirpe vr̃a. Eritqʒ pa-
ctũ meũ in carne vr̃a in fed⁹ eternum.
Maſculus cuius p̄putiũ caro circũciſa
nõ fuerit: delebiť aĩa illa de pplo ſuo:
qꝛ pactũ meum irritũ fecit. Dixit quo- C
qʒ de⁹ ad abraaʒ: Sarai vxorẽ tuã non
vocabis ſarai: ſed ſarã. Et bñdicam ei:
et ex illa dabo tibi filiuʒ cui bñdictur⁹
ſum. Eritqʒ in natiões: ꝛ reges pploꝝ
orienť ex eo. Cecidit abraã in faciẽ ſuã: s.eo.
et riſit in corde ſuo dicẽs: Putaſne cen
tenario naſceť fili⁹: ꝛ ſara nonagena-
ria pariet? Dixitqʒ ad dñm. Utinã hiſ-
mael viuat corã te. Et ait dñs ad abra-
am. Sara vxor tua pariet tibi filiũ: vo-
cabiſqʒ nomẽ ei⁹ yſaac. Et cõſtituã pa-
ctũ meũ illi in fedus ſempiternũ: et ſe-
mini ei⁹ poſt eũ. Sup hiſmael quoqʒ ex
audiui te. Ecce bñdicaʒ ei: ꝛ augebo et
multiplicabo eũ valde. Duodeci duces
generabit: ꝛ faciã illũ creſcere in gentẽ
magnã. Pactũ vero meũ ſtatuã ad yſa-
ac: quẽ pariet tibi ſara tpe iſto: in ãno
altero. Cũqʒ finit⁹ eſſet ſmo loquẽtĩ cũ D
eo: aſcẽdit de⁹ ad abraaʒ. Tulit autem
abraam hiſmael filiũ ſuũ et oẽs verna-
culos dom⁹ ſue: vniuerſoſqʒ quos eme-
rat: et cũctos mares ex oĩb⁹ virĩ dom⁹
ſue: ꝛ circũcidit carnẽ p̄putĳ eoꝝ: ſtatĩ
i ipſa die ſicut p̄cepat ei de⁹. Abraã no
nagita ꝛ nouẽ erat ãnoꝝ qñ circũcidit
carnẽ p̄putĳ ſui: et hiſmael fili⁹ ſu⁹ tre
decim ãnos ipleuerat tpe circũciſionis
ſue. Eadẽ die circũciſus ẽ abraaʒ: ꝛ hiſ-
mael fili⁹ ei⁹: ꝛ oẽs viri dom⁹ illi⁹: tam
vernaculi q̄ꝫ emptitĳ et alienigene pa-
riter circũciſi ſunt. XVIII
Pparuit aũt ei dñs in conualle A
mabre: ſedẽti in oſtio taberna-
culi ſui i ipſo feruore diei. Cũqʒ
eleuaſſet oclos: ap͂paruerũt ei tres viri ſtã
tes ↄpe eũ. Quos cũ vidiſſet: cucurrit i
occurſuʒ eoꝝ de oſtio tabernaculi ſui: ꝛ
adorauit in terra: ꝛ dixit. Dñe ſi inueni Actu.16.c
grãm i oculĩs tuis ne trãſeas ſeruũ tuuʒ:
ſed afferã pauxilluʒ aq̄: ꝛ lauenť pedes
vr̃i: ꝛ requieſcite ſub arbore. Ponãqʒ buc 1.Reg.28.d
cellã panis: ꝛ cõfortetur cor vr̃m: poſtea
trãſibitĩ. Idcirco enĩ declinaſtĩ ad ſuũ
vr̃m. Qui dixerũt. Fac vt locut⁹ es. Fe-
ſtinauit abraaʒ i tabernaculũ ad ſaraʒ:
dixitqʒ ei. Accelera tria ſata ſilẽ cõmi-
ſce ꝛ fac ſubcinericios panes. Ipſe vero
ad armẽtũ cucurrit: ꝛ tulit inde vitulũ
tenerrimũ et optimum: deditqʒ puero.

Qui feſtinauit τ coxit illũ. Tulit quoqꝫ butyrũ τ lac et vitulũ quē coxerat: τ poſuit corā eis. Ipſe vero ſtabat iuxta eos
B ſub arbore. Cũqꝫ comediſſent: dixerũt ad eũ: Ubi eſt ſara vxor tua? Ille reſpōdit:
4.Re.4.c Ecce i tabernaculo ē. Cui dixit. Reuertens
Ro.9.b tens veniā ad te tpe iſto: vita comite: et habebit filiũ ſara vxor tua. Quo audito
Lu.1.b ſara: riſit poſt oſtiũ tabernacli. Erāt autē ambo ſenes ꝓuecteqꝫ etatis: τ deſierāt ſare fieri muliebria. Que riſit occul
1.Pe.3.a te dicēs: Poſtqꝫ ꝯſenui τ dñs me⁹ vetulus eſt: voluptati operā dabo? Dixit autē dñs ad abraã: Quare riſit ſara vxor tua dicēs: Nũ vere paritura ſũ anus? Nũqd deo qcqꝫ ē difficile? Iuxta cōdictũ reuertar ad te hoc eodē tpe: vita comite: τ hēbit ſara filiũ. Negauit ſara: dicens: nō riſi: timore ꝑterrita. Dñs autē: nō eſt inqt ita: ſed riſiſti. Cũ ergo ſurrexiſſent inde viri: direxerũt oclos ꝯtra ſodomā: τ abraã ſimul gradiebat: deducēs eos. Dixitqꝫ dñs. Nũ celare potero
C abraam q geſtur⁹ ſum: cũ futur⁹ ſit i gētē magnā ac robuſtiſſimā: τ bñdicende ſint in eo oēs natiōes terre. Scio eni qꝫ ꝑceptur⁹ ſit filijs ſuis τ domui ſue poſt ſe: vt cuſtodiāt viā dñi: τ faciāt iudiciũ et iuſticiā: vt adducat dñs ꝓpter abraā oia q locut⁹ eſt ad eũ. Dixit itaqꝫ dñs: Clamor ſodomoꝝ τ gomorreoꝝ mltiplicat⁹ eſt: τ pctm̃ eoꝝ aggrauatũ ē nimis
Jone.1.a. Deſcēdā: et videbo: vtrũ clamorē q venit ad me ope cōpleuerint: an nō ē ita: vt ſciā. Cōuerterũtqꝫ ſe inde τ abierunt ſodomā. Abraã vero adhuc ſtabat corā dño: et appropinquās ait: Nũqd perdes iuſtũ cũ impio? Si fuerit quinquaginta iuſti i ciuitate ꝑibũt ſil? τ nō parces loco illo ꝓpter quīquagīta iuſtos ſi fuerint i eo? Abſit a te vt rē hanc facias: et occidas iuſtũ cũ impio: fiatqꝫ iuſt⁹ ſicut impi⁹. Nō eſt hoc tuũ qui iudicas oēm terrā. Nequaqꝫ facies iudiciũ
D hoc. Dixitqꝫ dñs ad eũ. Si inuenero ſodomis quīquagīta iuſtos i medio ciuitatis: dimittā oī loco ꝓpter eos. Rñdit abraã: et ait: Quia ſemel cepi: loquar ad dñz meũ cũ ſim puluis τ cinis. Quid ſi min⁹ quīquagīta iuſtꝭ quīqꝫ fuerint: delebis ꝓpter quadragitaquīqꝫ vniuerſam vrbē? At ait: Nō delebo ſi īuenero ibi quadragitaquīqꝫ. Rurſũqꝫ locut⁹ ē ad eũ. Si aũt quadragīta ibi īuēti fuerint: qd facies? Ait: Nō ꝑcutiam ꝓpter quadragita. Ne qſo inqt indignerꝭ dñe ſi loquar. Quid ſi ibi īuēti fuerint triginta? Rñdit: Nō faciā: ſi inuenero ibi triginta. Quia ſemel ait cepi: loquar ad dñm meũ. Quid ſi ibi īuēti fuerit viginti? Ait: Nō interficiā ꝓpter vigiti. Obſecro inquit ne iraſcaris dñe: ſi loquar adhuc ſemel. Quid ſi īuēti fuerint ibi decem? Dixit. Nō delebo ꝓpter decem. Abijt dñs poſtqꝫ ceſſauit loq ad abraā: τ ille reuerſus ē in locũ ſuũ. XIX

Uenerũtqꝫ duo angeli ſodomā veſpere ſedēte loth i forib⁹ ciuitatꝭ. Qui cũ vidiſſꝫ eos: ſurrexit τ iuit obuiā eis: adorauitqꝫ ꝓn⁹ in terrā: τ dixit: Obſecro dñi: declinate in domũ pueri vrĩ: τ manete ibi. Lauate pedes vrõs et mane ꝓficiſcemi in viā vrãm. Qui dixerũt: Minime: ſed i platea manebim⁹.
Cōpulit illos oppido vt diuerterent ad eũ. Ingreſſiſqꝫ domũ ei⁹ fecit ꝯuiuium: coxit azyma et comederũt. Pri⁹ aũt qꝫ irēt cubitũ: viri ciuitatꝭ vallauerũt domũ illi⁹ a puero vſqꝫ ad ſenē oīs pplus ſil. Uocauerũtqꝫ loth: τ dixerũt ei: Ubi ſũt viri q introierũt ad te nocte. Educ illos huc vt cognoſcam⁹ eos. Egreſſus ad eos loth p⁹ tergũ accludēs oſtiũ ait Nolite qſo frēs mei: nolite malũ hoc facere. Habeo duas filias q necdũ cognouerũt viꝝ. Educā eas ad vos: τ abutimini eis ſicut vobis placuerit: dũmodo viris iſtis nihil mali faciatꝭ: qꝛ ingreſſi ſũt ſub vmbra culminis mei. At illi dixerunt: Recede illuc. Et rurſus. Ingreſſus es inquiunt vt aduena: nunquid vt iudices? Te ꝗ ipſũ magꝭ qꝫ hos affligem⁹. Uimqꝫ faciebāt loth vehemētiſſime
Iāqꝫ ꝓpe erat vt effringerēt fores: τ ecce miſerũt manũ viri: τ itroduxerũt ad ſe loth: clauſerũtqꝫ oſtiũ: τ eos q forꝭ erāt ꝑcuſſerũt cecitate a minimo vſqꝫ ad maximũ: ita vt oſtiũ inueire nō poſſēt. Dixerũt aũt ad loth. Habeſ h quēpiā tuoꝝ generũ aut filios aut filias? Oēs q tui ſũt educ de vrbe hac. Delebim⁹. n. locũ iſtũ: eo qꝫ icreuerit clamor eoꝝ corā domino q miſit nos vt ꝑdā⁹ illos. Egreſſus itaqꝫ loth: locut⁹ ē ad generos ſuoſ q accepturi erāt filias ei⁹: τ dixit. Surgite et egredimi de loco iſto: qꝛ delebit dñs ciuitatē hāc. Et viſ⁹ ē eis quaſi ludens loqui. Cũqꝫ eēt mane: cogebāt eũ angeli dicētes: Surge tolle vxorē tuā τ duas filias quas hēs ne τ tu ꝑiter pereas i ſcelere ciuitatꝭ. Diſſimulāte illo appenderũt manũ ei⁹ τ manũ vxorꝭ ac du

arū filiaꝝ eiꝰ:eo ꝙ pceret dñs illi:edu-
xerūtqꝫ eū ꝛ poſuerūt extra ciuitatē:ibi-
qꝫ locuti ſūt ad eū dicētes: Salua aiā
tuā. Noli reſpicere poſt tergū:nec ſtes ī
oī circa regiōe:ſ in monte ſaluū te fac
ne ꝛ tu ſiſ pereas. Dixitqꝫ loth ad eos:
E Queſo dñe mi: qꝛ inuenit ſuꝰ tuꝰ grām
1.a corā te:ꝛ magnificaſti grām ꝛ miſcdiā
tuā quā feciſti mecū vt ſaluares aiam
meā:nec poſſū in mōte ſaluari: ne forte
apphēdat me malū ꝛ moriar. Eſt ciui-
tas hic iuxta ad quā poſſū fugere pua:
ꝛ ſaluabor in ea. Nūqd nō modica eſt:ꝛ
viuet aīa mea? Dixitqꝫ ad eū. Ecce eti
am ī hoc ſuſcepi pces tuas: vt non ſub-
uertā vrbē p qua locutꝰ es. Feſtina et
ſaluare ibi:qꝛ nō potero facere qcqꝫ do
nec ingrediarꝭ illuc. Idcirco vocatū ē
nomē vrbis illiꝰ ſegor. Sol egreſſus eſt
ſup terrā:ꝛ loth igreſſus eſt ſegor. Igit
3.b dñs pluit ſup ſodomā ꝛ gomorrā ſul-
50.f phur ꝛ ignē a dño de celo:ꝛ ſubuertit
1.d ciuitates has:ꝛ oēm circa regionē:vni
g uerſos hītatores vrbiū ꝛ cūcta terre vi
rētia. Reſpiciēſqꝫ vxor eiꝰ poſt ſe verſa
eſt in ſtatuā ſal. Abraā aūt ꝯſurgēs ma
16.f ne vbi ſteterat priꝰ cū dño: intuitꝰ ē ſo
domā ꝛ gomorrā ꝛ vniuerſā terrā regi
onis illiꝰ. Viditqꝫ aſcēdētē fauillā de
terra quaſi fornacꝭ fumū. Cū.n. ſubuer
0.a teret dñs ciuitates regionis illiꝰ:recor-
1.c. datꝰ ē abrae:ꝛ liberauit loth de ſubuer
ſione vrbiū in qbꝰ hītauerat. Aſcendit
qꝫ loth d ſegor ꝛ māſit ī mōte:due quo
qꝫ filie eiꝰ cū eo. Timuerat eni manere
in ſegor. Et māſit ī ſpelūca ipſe ꝛ due fi
lie eiꝰ cū eo. Dixitqꝫ maior ad miorē.
Pr nr ſenex ē ꝛ nullꝰ viroꝝ remāſit in
terra qui poſſit igredi ad nos iuxta mo
rē vniuerſe terre. Veni inebriemꝰ eū vi-
no:dormiamuſqꝫ cū eo: vt ſuare poſſi-
mꝰ ex prē nrō ſemē. Dederūt itaqꝫ prī
ſuo bibere vinū nocte illa. Et ingreſſa
eſt maior:dormiuitqꝫ cū prē. At ille nō
ſenſit:nec qñ accubuit filia nec qñ ſur-
rexit. Altera quoqꝫ die dixit maior ad
miorē. Ecce dormiui heri cū prē meo:
Demꝰ ei bibere vinū etiā hac nocte et
dormies cū eo vt ſaluemꝰ ſemē de prē
nrō. Dederūtqꝫ etiā ꝛ illa nocte prī ſuo
bibere vinū. Ingreſſaqꝫ mior filia dor-
miuit cū eo. Et nec quidē tūc ſenſit qñ
ꝯcubuerit:vel qñ illa ſurrexit. Cōceperūt
ergo due filie loth de prē ſuo. Pepitqꝫ
maior filiū:ꝛ vocauit nomē eiꝰ moab:
Ipſe eſt pr moabitaꝝ vſqꝫ in pñtē diē.

Minor quoqꝫ pepit filiū ꝛ vocauit no
mē eiꝰ āmon:id eſt filiꝰ ppli mei. Ipſe
eſt pr āmonitaꝝ vſqꝫ hodie. XX
PRofectꝰ inde abraam ī terrā au A
ſtrale:hītauit īter cades ꝛ ſur:ꝛ
pegrinatꝰ eſt ī gerarꝭ. Dixitqꝫ d
ſara vxore ſua:ſoror mea ē. Miſit ergo
abimelech rex gerare:et tulit eā. Venit
aūt deꝰ ad abimelech p ſomniū nocte:
ꝛ ait illi. En morierꝭ pter mlierē quā
tuliſti. Habet.n.virū. Abimelech vero
nō tetigerat eā. Et ait: Dñe num gentē
ignorātē ꝛ iuſtā interficies? Nōne ipſe
dixit mihi ſoror mea eſt:ꝛ ipſa ait:fra-
ter meꝰ ē? In ſimplicitate cordis mei ꝛ B
mundicia manuū meaꝝ feci hoc. Dixit
qꝫ ad eū deꝰ. Et ego ſcio ꝙ ſimplici cor
de feceris:ꝛ ideo cuſtodiui te ne pecca-
res ī me:ꝛ nō dimiſi vt tāgeres eā. Nūc
ergo redde viro ſuo vxorē:ꝛ orabit pro
te:qꝛ ppha eſt:ꝛ viues. Si aūt nolueris
reddere:ſcito ꝙ morte morierꝭ:tu ꝛ oīa
q tua ſunt. Statiqꝫ de nocte ꝯſurgens
abimelech:vocauit omēs ſuos ſuos:ꝛ
locutꝰ ē vniuerſa verba hec ī auribꝰ eo
rū. Timueruntqꝫ oēs viri valde. Voca C
uit aūt abimelech etiā abraā:ꝛ dixit ei
Quid feciſti nobis? Quid peccauimꝰ ī
te:qꝛ induxiſti ſup me ꝛ ſup regnū meū
pctm grāde? Que nō debuiſti facere: fe
ciſti nobis. Rurſuſqꝫ expoſtulans ait.
Quid vidiſti vt hoc faceres? Reſpōdit
abraam: Cogitaui mecū dicēs. Forſitan
nō eſt timor dei ī loco iſto:ꝛ interficiēt
me pter vxorē meā. Alias aūt ꝛ vere
ſoror mea ē:filia pris mei: ꝛ nō filia ma
tris mee:ꝛ duxi eā in vxorē. Poſtqꝫ aūt 3.12.
eduxit me deus de domo pris mei: dixi
ad eā. Hāc miſcdiā facies mecū. In oī
loco ad quē ingrediemur dices ꝙ frater
tuus ſim. Tulit igit abimelech oues et D
boues ꝛ ſuos ꝛ ancillas:ꝛ dedit abraā.
Reddiditqꝫ illi ſarā vxorē ſuam:et ait:
Terra corā vobis ē:vbicūqꝫ tibi placu
erit habita. Sare autē dixit: Ecce mille
argēteos dedi fratri tuo:hoc erit tibi in
velamē oculoꝝ ad oēs qui tecū ſunt:et
quocūqꝫ pexerꝭ memēto te dephenſā.
Orante aūt abraā:ſanauit deꝰ abime-
lech et vxorē:ancillaſqꝫ eiꝰ:ꝛ pepererunt.
Cōcluſerat eni deꝰ oēm vuluā domus
abimelech pter ſarā vxorē abrae.
VIſitauit aūt dñs ſarā XXI A
ſicut pmiſerat:ꝛ impleuit q lo- 1.Re.2.b
cutꝰ eſt. Cōcepitqꝫ ꝛ pepit filiū ī Hebre.11.c.
ſenectute ſua:tpe quo pdixerat ei deꝰ.

Math.i.a Vocauitq̧ abraā nomē filij ſui quē ge
nuit ei ſara yſaac: ⁊ circūcidit eū octa-
uo die: ſicut p̄cepat ei de⁹ cū eſſet centū
Joſue.24.a annoꝝ. Hac quippe etate p̄ris nat⁹ eſt
yſaac. Dixitq̧ ſara: Riſum fecit mihi de
us: et quicūq̧ audierit: corridebit mihi
Rurſumq̧ ait: Quis auditur⁹ crederet
abraam q̧ ſara lactaret filiū quē peperit
ei iā ſeni? Creuit igit̄ puer: ⁊ ablactat⁹
eſt. Fecitq̧ abraaz grāde cōuiuiū in die
ablactatiōis ei⁹. Cūq̧ vidiſſet ſara filiū
agar egyptie ludentē cū yſaac filio ſuo
Gal.4.d dixit ad abraam: Ejice ancillā hāc et fi-
B liū ei⁹. Nō eni erit heres fili⁹ ancille cū
filio meo yſaac. Dure accepit hoc abra-
am p filio ſuo. Cui dixit de⁹: Nō tibi vi
deat̄ aſpeꝝ ſup puero ⁊ ſup ācilla tua.
Ro.9.b Oia q̄ dixerit tibi ſara: audi vocē eius:
q2 in yſaac vocabit̄ tibi ſemē. Sz ⁊ fili-
um ancille faciā in gentē magnā: q2 ſe-
men tuū ē. Surrexit itaq̧ abraā mane
et tollēs panē ⁊ vtrē aq̄ impoſuit ſcapu
le ei⁹: tradiditq̧ pueꝝ ⁊ dimiſit eā. Que
cū abiſſet: errabat i ſolitudie berſabee.
Cūq̧ ɔſūpta eēt aqua i vtre: abiecit pu-
erū ſubter vnā arborē q̄ ibi erat: ⁊ abijt
Seditq̧ e regiōe pcul: quātū pōt arcus
iacere. Dixit eni: Nō videbo morientez
pueꝝ. Et ſedēs ɔtra: leuauit vocē ſuā ⁊
C fleuit. Exaudiuit aūt de⁹ vocem pueri.
Vocauitq̧ angelus dn̄i agar de celo d i-
cens: Quid agi agar? Noli timere. Ex-
audiuit eni de⁹ vocē pueri: d̄ loco i quo
eſt. Surge et tolle pueꝝ: ⁊ tene manū il-
lius: q2 in gētē magnā faciā eū. Aperu-
itq̧ oculos ei⁹ de⁹. Que vidēs puteum
aq̄: abijt ⁊ ipleuit vtrē: deditq̧ puero bi
bere: ⁊ fuit cū eo. Qui creuit ⁊ morat⁹ ē
in ſolitudine: factuſq̧ eſt iuuenis ſagit
tari⁹. Habitauitq̧ in deſto pharan. Et
accepit illi mr̄ ſua vxorē d̄ terra egypti.
I.26.f Eodē tpe dixit abimelech ⁊ phicol prin
ceps exercit⁹ ei⁹ ad abraaz. De⁹ tecū eſt
in vniuerſ q̄ agis. Jura ergo p dn̄m ne
noceas mihi ⁊ poſterị meis ſtirpiq̧ mee
ſed iuxta miſcdiaz quaz feci tibi: facies
mihi et terre in qua verſat⁹ es aduena.
Dixitq̧ abraam: Ego iurabo. Et incre-
pauit abimelech ppter puteū aq̄: quez
vi abſtulerāt ſui eius. Rn̄ditq̧ abime-
D lech. Neſciui quis fecerit hāc rē. Sed ⁊
tu nō indicaſti mihi: ⁊ ego nō audiui p̄
ter hodie. Tulit itaq̧ abraaz oues ⁊ bo
ues: et dedit abimelech. Percuſſerūtq̧
ambo fed⁹. Et ſtatuit abraaz ſeptē ag-
nas gregi ſeorſuz. Cui dixit abimelech.
Quid ſibi volūt ſeptē agne iſte q̄s ſtare
feciſti ſeorſuz? At ille: Septez inq̄t ag-
nas accipies de manu mea: vt ſint mi-
hi in teſtimoniū: qm̄ ego fodi puteum
iſtū. Jdcirco vocat⁹ ē loc⁹ ille berſabee:
q2 ibi vterq̧ iurauit: ⁊ inierūt fedus p
puteo iuramēti. Surrexit autē abime-
lech ⁊ phicol pꝛiceps exercit⁹ ei⁹: reuer-
ſiq̧ ſūt in terrā paleſtinoꝝ. Abraā vero
plātauit nem⁹ in berſabee: ⁊ inuocauit
ibi nomē dei eterni: ⁊ fuit colon⁹ terre
paleſtinoꝝ dieb⁹ multis. XXII.
Que poſtq̧ geſta ſūt tēptauit de⁹
abraā: ⁊ dixit ad eū: Abraam a-
braam. At ille rn̄dit: Adſū. Ait
illi: Tolle filiū tuū vnigenitū quē dili-
gis yſaac: et vade i terrā viſiōis: atq̧ ibi
offeres eū in holocauſtū: ſup vnū mon
tiū quē mōſtrauero tibi. Jgit̄ abraā de
nocte ɔſurgēs: ſtrauit aſinū ſuū: ducēs
ſecū duos iuuenes: ⁊ yſaac filiuz ſuum.
Cūq̧ ɔcidiſſet ligna i holocauſtū: abijt
ad locū quē p̄cepat ei dn̄s. Die aūt ter
tio eleuatis ocul̄ vidit locū pcul: dixit
q̧ ad pueros ſuos. Expectate hic cū aſi
no: ego ⁊ puer illuc vſq̧ pperātes: p⁹q̧
adorauerim⁹ reuertemur ad vos. Tu-
lit quoq̧ ligna holocauſti: ⁊ ipoſuit ſu
per yſaac filiū. Jpſe vero portabat i ma
nib⁹ ignē ⁊ gladiū. Cunq̧ duo pgerent
ſimul: dixit yſaac p̄ri ſuo: Pater mi. At
ille reſpōdit: Quid vis fili? Ecce inquit
ignis ⁊ ligna: vbi eſt victima holocau-
ſti? Dixit aūt abraam. De⁹ puidebit ſi
bi victimam holocauſti fili mi. Perge-
bāt quoq̧ pariter: ⁊ venerūt ad locum
quē oſtēderat ei de⁹: in quo edificauit
altare: ⁊ deſup ligna cōpoſuit. Cūq̧ al-
ligaſſet yſaac filiū ſuū: poſuit eū in al-
tare ſup ſtruē lignoꝝ. Extēditq̧ manū
⁊ arripuit gladiū vt imolaret filiū ſuū.
Et ecce angel⁹ dn̄i de celo clamauit di
cēs: Abraā abraā. Qui rn̄dit. Adſū. Di
xitq̧ ei: Non extēdas manū tuaz ſuper
puerū: neq̧ facias illi quicq̧. Nunc co
gnoui q̧ timeas dn̄m: ⁊ nō pepciſti vn-
genito filio tuo propter me. Leuauit
abraam oclos ſuos: viditq̧ poſt terguz
arietē inter vepres herentē cornibus.
Quē aſſumēs obtulit holocauſtū pro fi
lio. Appellauitq̧ nomen loci illi⁹: dn̄s
videt. Vn̄ vſq̧ hodie dicit̄: in mōte: do
min⁹ videbit. Vocauit aūt angel⁹ dn̄i
abraam ſecūdo de celo dicēs: Per me-
metipm̄ iuraui dicit dn̄s: q2 feciſti hāc
rem: ⁊ nō pepciſti filio tuo vnigenito

ꝓpter me: bñdicã tibi ⁊ multiplicabo
ſemẽ tuũ ſicut ſtellas celi: ⁊ velut are-
D nam q̃ eſt in littore marꝫ. Poſſidebit ſe
.3.a. men tuũ portas inimicoꝝ ſuoꝝ: ⁊ bene
dicent̃ in ſemīe tuo oẽs gẽtes terre: qꝛ
obediſti voce mee. Reuerſus ẽ abraam
ad pueros ſuos: abierũtqꝫ berſabee ſiḿ:
⁊ habitauit ibi. His itaqꝫ geſtꝫ nuncia
tũ eſt abraã ꝙ melcha quoqꝫ genuiſſet
filios nachor fratri ſuo: hus primoge-
nitũ: et buz fratrẽ ei⁹: et chamuel prẽm
ſyroꝝ: ⁊ caſeth ⁊ azau: pheldas quoqꝫ ⁊
yeddaf ⁊ bathuel: de quo nata eſt rebec
ca. Octo iſtos genuit melcha nachor
fratri abraam. Cõcubina vero illi⁹ noīe
roma: peperit thabee et gaon et thaas
et maacha. ¶ XXIII

A Vixit aũt ſara centũ vigintiſeptẽ
annis: ⁊ mortua ẽ in ciuitate ar
bee: q̃ eſt hebron in terra chanaan. Ue-
nitqꝫ abraam vt plãgeret ⁊ fleret eam.
Cumqꝫ ſurrexiſſet ab officio funeris: lo-
cut⁹ eſt ad filios heth dicens: Aduena
ſum ⁊ ꝑegrin⁹ apud vos: date mihi ius
ſepulchri vobiſcũ: vt ſepeliã mortuũ me
um. Rñderũt filij heth dicentes: Audi
nos dñe. Princeps dei es apud nos: in
electis ſepulchris nr̃is ſepeli mortuum
tuũ: nulluſqꝫ te ꝓhibere poterit: quin ĩ
monumẽto ei⁹ ſepelias mortuũ tuum.
B Surrexit abraã ⁊ adorauit ppl̃m terre:
filios videlicꝫ heth. Dixitqꝫ ad eos: Si
placet anīe vr̃e vt ſepeliã mortuũ meũ:
audite me ⁊ intercedite ꝓ me apud e-
phron filiũ ſeor vt det mihi ſpeluncam
duplicẽ quã habet in extrema ꝑte agri
ſui. Pecunia digna tradat eã mihi co-
rã vobis in poſſeſſionẽ ſepulchri. Habi
tat aũt ephron ĩ medio filioꝝ heth. Re-
ſpõditqꝫ ephron ad abraã cũctis audi
entib⁹ q̃ ingrediebant̃ portã ciuitatꝫ il
li⁹ dicẽs: Nequaqꝫ ita fiet dñe mi: ſꝫ tu
C magꝫ auſculta qd̃ loquor. Agrũ trado
tibi ⁊ ſpeluncã que ĩ eo eſt p̃ſentibus fi
lijs ppl̃i mei. Sepeli mortuũ tuũ. Ado-
rauit abraam corã dño ⁊ ppl̃o terre: et
locutus eſt ad ephron circũſtante plebe
ei⁹. Queſo vt audias me. Dabo pecuni
am ꝓ agro: ſuſcipe eã: ⁊ ſic ſepeliã mor-
tuũ meũ in agro. Rñditqꝫ ephron: Dñe
mi audi me. Terra quã poſtulas qua-
dringẽtos ſiclos argẽti valet. Iſtud eſt
p̃ciũ inter me ⁊ te. Sed quãtũ eſt hoc?
Sepeli mortuũ tuũ. Quod cũ audiſſet
abraam appẽdit pecuniã quã ephron
poſtulauerat: audiẽtib⁹ filijs heth qua-
dringẽtos ſiclos argẽti: ꝓbate monete
publice. Cõfirmatuſqꝫ ẽ ager quondã
ephronis in quo erat ſpelũca duplex re- ¶ D
ſpiciens mãbre: tã ipſe q̃ ſpelũca: ⁊ om
nes arbores ei⁹ in cũctis terminis eius
ꝑ circuitũ abrae in poſſeſſionẽ vidẽtib⁹
filijs heth: ⁊ cunctꝫ qui intrabãt portã
ciuitatꝫ illi⁹. Atqꝫ ita ſepeliuit abraam
ſarã vxorẽ ſuã in ſpelũca agri duplici:
q̃ reſpiciebat mãbre: hec ẽ hebron ĩ ter-
ra chanaan. Et ꝯfirmat⁹ eſt ager ⁊ an-
trũ qd̃ erat in eo abrae in poſſeſſionem
monumẽti a filijs heth. ¶ XXIIII

Erat aũt abraã ſenex: dierũqꝫ mul- ¶ A
toꝝ: ⁊ dñs in cunctis bñdixerat
ei. Dixitqꝫ ad ſeruũ ſeniorẽ do-
mus ſue qui ꝑerat oib⁹ que hẽbat. Po- ĩ.47.B
ne manũ tuã ſubter femur meũ vt ad-
iurẽ te ꝑ deũ celi ⁊ terre: vt nõ accipias ĩ.eo.
vxorẽ filio meo de filiab⁹ chananeoꝝ
inter quos habito: ſed ad terrã ⁊ cogna
tionẽ meã ꝓficiſcaris: ⁊ inde accipias
vxorẽ filio meo yſaac. Rñdit ſeru⁹: Si
noluerit mulier venire mecũ ĩ terrã hãc:
nũquid reducere debeo filiũ tuũ ad lo-
cũ de quo tu egreſſus es? Dixitqꝫ abra-
ã: Caue ne qñ reducas filiũ meũ illuc.
Dñs celi ⁊ terre q̃ tulit me de domo pa
tris mei: ⁊ de terra natiuitatꝫ mee q̃ lo-
cut⁹ eſt mihi: ⁊ iurauit mihi dicẽs: ſemi
ni tuo dabo terrã hãc: ipſe mittet ange
lũ ſuũ corã te: ⁊ accipies inde vxorẽ fi-
lio meo. Sin aũt mulier noluerit ſeq̃ te:
nõ teneberis iuramẽto: filiũ tm̃ meum
ne reducas illuc. Poſuit ergo ſeruus ma
nũ ſub femore abraã dñi ſui: ⁊ iurauit
illi ſuꝑ ſermone hoc. Tulitqꝫ decẽ came ¶ B
los de grege dñi ſui ⁊ abijt: ex oibus bo
nis ei⁹ portans ſecũ: ꝓfectuſqꝫ perexit ĩ
meſopotamiã ad vrbẽ nachor. Cũqꝫ ca-
melos feciſſet accũbere extra oppidũ:
iuxta puteũ aque: veſpe: eo tꝑe quo ſo-
lent mulieres egredi ad hauriẽdã aquã:
orauit dñm dicẽs: Dñe de⁹ domini mei Judit.9.a
abraam occurre obſecro mihi hodie: et
fac miſcḋiam cũ dño meo abraam. Ec-
ce ego ſto ꝓpe fontẽ aque: ⁊ filie habita
torũ hui⁹ ciuitatꝫ egredient̃ ad hauri-
endã aquã. Igit̃ puella cui dixero: incli
na hydriã tuã vt bibã: ⁊ illa rñderit bi-
be: quin ⁊ camelis tuis dabo potũ: ipſa
eſt quã prepaſti ſeruo tuo yſaac: ⁊ ꝑ hoc
intelligã ꝙ feceris miſcḋiã cũ dño meo
abraam. Necdũ intra ſe verba cõpleue-
rat: ⁊ ecce rebecca egrediebat̃ filia ba-
thuel filij melche vxoris nachor fratris

abꝛaam:hn̄s hydriā in ſcapula ſua:pu-
ella decoꝛa nimis virgoq́ȝ pulcherrima:
⁊ incognita viro. Deſcēderat autem ad
fontē ⁊ impleuerat hydriā aqua: ac re-
C uertebat. Occurritq́ȝ ei ſuꝰ ⁊ ait: Pau-
xillū aque mihi ad bibendū ꝓbe de hy-
dria tua. Que rn̄dit: Bibe dn̄e mi. Cele-
riterq́ȝ depoſuit hydriā ſup vlnā ſuam:
⁊ dedit ei potū. Cūq́ȝ ille bibiſſet: adie-
cit. Quin ⁊ camelis tuis hauriā aquā:
donec cūcti bibāt. Effundēſq́ȝ hydriā
in canalibꝰ recurrit ad puteū vt hauri
ret aquā:⁊ hauſtā oibus camelis dedit.
Ipſe aūt ꝯtemplabat eā tacitꝰ: ſcire vo
lens vtrū pſperū iter ſuū feciſſet deꝰ an
nō. Poſtq̄ȝ aūt biberūt cameli protulit
vir inaures aureas: appendētes ſiclos
duos:⁊ armillas totidē pondo ſicloꝝ
decē. Dixitq́ȝ ad eā. Cuiꝰ es filia? Indi-
ca mihi. Eſt in domo pr̄is tui locus ad
manēdū? Que rn̄dit: Filia ſum bathue-
lis:filij nachoꝛ:quē pepit ei melcha. Et
addidit dicēs: Paleaꝝ quoq́ȝ ⁊ feni plu
rimū ē apud nos:⁊ locꝰ ſpacioſus ē ad
manendū. Inclinauit ſe hō:⁊ adoꝛauit
dn̄m dicēs: Bn̄dictꝰ dn̄s deus dn̄i mei
abꝛaam:qui nō abſtulit miſcdiā ⁊ veri
tatē ſuā a dn̄o meo:⁊ recto itinere me
D ꝑduxit in domū fr̄is dn̄i mei. Cucurrit
itaq́ȝ puella:⁊ nūciauit in domū matris
ſue oia que audierat. Habebat autē re-
becca fratrē noīe laban. Qui feſtinꝰ e-
greſſus eſt ad hoiem vbi erat fons. Cū-
q́ȝ vidiſſet inaures ⁊ armillas in mani-
bus ſoꝛoꝛis ſue:⁊ audiſſet cuncta verba
referentis:hec locutꝰ eſt mihi hō: venit ad
virū qui ſtabat iuxta camelos: ⁊ pꝛope
fontē aque:dixitq́ȝ ad eū. Ingredere be
nedicte dn̄i. Cur foꝛis ſtas? Preparaui do
mū ⁊ locū camelis tuis. Et introduxit
eū in hoſpitiū:ac deſtrauit camelos:de-
ditq́ȝ paleas ⁊ fenū:⁊ aquā ad lauādos
pedes cameloꝝ:⁊ viroꝝ qui venerāt cū
eo. Et appoſitꝰ eſt in ꝯſpectu eiꝰ panis.
Qui ait: Nō comedā:donec loquar ſer-
mones meos. Rn̄dit ei. Loq̄re. At ille:
Seruꝰ inquit abꝛaā ſum. Et dn̄s bn̄di-
xit dn̄o meo valde:⁊ magnificatꝰ eſt:et
dedit ei oues ⁊ boues:argētū ⁊ aurum:
ſuos ⁊ ancillas:camelos et aſinos. Et
g.21.a peperit ſara vxoꝛ dn̄i mei filiū dn̄o meo
in ſenectute ſua:deditq́ȝ illi oia q̄ habu
erat. Et adiurauit me dn̄s meus dicēs:
g.eo. Nō accipies vxoꝛē filio meo de filiabꝰ
chananeoꝝ:in quoꝝ terra habito:ſȝ ad
domū pr̄is mei perges:⁊ de cognatione
mea accipies vxoꝛē filio meo. Ego vero E
rn̄di dn̄o meo: Quid ſi noluerit venire
mecū mulier? Dn̄s ait in cuiꝰ cōſpectu
ambulo:mittet angelū ſuū tecū:et diri-
get viā tuā: accipieſq́ȝ vxoꝛē filio meo
de cognatiōe mea:⁊ de domo pr̄is mei.
Innocēs eris a maledictiōe mea:cū ve-
neris ad ꝓximos meos:⁊ nō dederit ti-
bi. Veni ergo hodie ad fontē aque: ⁊ di
xi: Dn̄e deꝰ dn̄i mei abꝛaam:ſi direxiſti
viā meā i qua nūc ābulo: ecce ſto iuxta
fontē aque:⁊ virgo q̄ egrediet ad hau-
riendam aquā: audierit a me da mihi
pauxillū aque ad bibēdū d̄ hydria tua:
⁊ dixerit mihi:⁊ tu bibe:⁊ camelis tuis
hauriā:ipſa eſt mulier quā ꝑparauit domi
nus filio dn̄i mei. Cūq́ȝ hec tacitꝰ mecū
voluerē:apparuit rebecca veniēs cum
hydria quā poꝛtabat in ſcapula:deſcen
ditq́ȝ ad fontē:⁊ hauſit aquā. Et aio ad
eā: Da mihi paululū bibere. Que feſti-
nans depoſuit hydriā de humero:et di-
xit mihi: Et tu bibe:⁊ camelis tuis tri-
buā potū. Bibi:⁊ adaquauit camelos.
Interrogauiq́ȝ eā:⁊ dixi: Cuiꝰ es filia? F
Que rn̄dit: Filia bathuelis ſū: filij na-
choꝛ:quē pepit ei melcha. Suſpēdi ita-
q́ȝ inaures ad oꝛnandā faciē eiꝰ: et ar-
millas poſui in manibꝰ eiꝰ. Pronuſq́ȝ
adoꝛaui dn̄m bn̄dicens dn̄o deo domi-
ni mei abꝛaā:qui ꝑduxit me recto itine
re:vt ſumerem filiā fratris dn̄i mei filio
eiꝰ. Quāobrē ſi facitis miſcdiam ⁊ veri-
tatē cū dn̄o meo indicate mihi:ſin autē
aliud placet:⁊ hoc dicite mihi: vt vadā
ad dexterā ſiue ad ſiniſtrā. Rn̄derūt la-
ban ⁊ bathuel: A dn̄o egreſſus ē ſermo.
Nō poſſumꝰ extra placitū eiꝰ q̄cq̄ȝ ali-
ud loq̄ tecū. En rebecca coꝛā te ē: tolle
eā ⁊ ꝓficiſcere:⁊ ſit vxoꝛ filij dn̄i tui:ſic
locutꝰ eſt dn̄s. Qd cū audiſſȝ puer abꝛa
aā:ꝓcidēs adoꝛauit in terra dn̄m. Pꝛo
latiſq́ȝ vaſis argēteis ⁊ aureis ac veſti-
bus dedit ea rebecce ꝓ munere. Fratri-
bus quoq́ȝ eiꝰ ⁊ mr̄i dona obtulit. In-
ito ꝯuiuio veſcētes ꝑiter ⁊ bibētes mā-
ſerūt ibi. Surgēs aūt mane locutus ē
puer: Dimittite me:vt vadā ad dn̄m me
um. Rn̄derūtq́ȝ frater eiꝰ ⁊ mr̄. Mane-
at puella ſaltē decem dies apud nos:⁊
poſtea ꝓficiſcet. Nolite ait me retinere:
q2 dn̄s direxit viam meā. Dimitte me
vt pergā ad dn̄m meū. Et dixerūt: Vo-
cemꝰ puellā ⁊ q̄ramꝰ ipſiꝰ voluntatem.
Cūq́ȝ vocata veniſſet:ſciſcitati ſūt: Vis
ire cū hoie iſto? Que ait: Vadā. Dimiſe- G

r͞ut ergo eā ⁊ nutricē illiꝰ: ſuūq; abraā
⁊ comites eiꝰ: impcantes ꝓſpera ſorori
ſue atq; dicētes: Soror nr̄a es. Creſcas
in mille milia ⁊ poſſideat ſemē tuū por
tas inimicoꝝ ſuoꝝ. Igit͛ rebecca et pu
elle illiꝰ aſcēſis camelis ſecute ſunt vi
rū: qui feſtinꝰ reuertebat͛ ad dn̄m ſuū.
Eo aūt tp̄e deambulabat yſaac ꝑ viam
q̄ ducit ad puteū: cuiꝰ nomē eſt viuētꝭ
et videntꝭ. Habitabat eni in terra au
ſtrali: ⁊ egreſſus fuerat ad meditanduꝫ
in agro inclinata iā die. Cūq; eleuaſſet
oculos: vidit camelos venientes ꝓcul.
Rebecca quoq; ↄſpecto yſaac deſcendit
de camelo: ⁊ ait ad puerum: Quis ē ille
hō qui venit ꝑ agrū in occurſū nobis?
Dixitq; ei: Ipſe eſt dn̄s meꝰ. At illa tol
lens cito palliū ſuū operuit ſe. Seruꝰ au
tē cūcta que geſſerat narrauit dn̄o ſuo
yſaac. Qui introduxit eā in tabernacu
lū ſare mr̄is ſue: ⁊ accepit eā vxorē: ⁊ in
tantū dilexit eā vt dolorē qui ex morte
mr̄is eiꝰ acciderat tēperaret. ¶ XXV.
A A Braam vero aliā duxit vxorem
noīe cethurā: q̄ pepit ei zamram
⁊ iecſan: ⁊ madā: ⁊ madiā: ⁊ ieſ
boch: ⁊ ſue. Jecſan quoq; genuit ſaba ⁊
dadan. Filij dadā fuerūt: aſſurim et la
thuſim et laomim. At vero ex madian
ortꝰ eſt epha ⁊ epher ⁊ enoch ⁊ abida
I.c. heldaa. Oēs hi filij cethure. Deditq;
abraam cūcta q̄ poſſiderat yſaac: filius
aūt ↄcubinaꝝ largitꝰ ē munera: ⁊ ſepe
rauit eos ab yſaac filio ſuo dum adhuc
ipſe viueret ad plagā orientalē. Fuerūt
autē dies vite abrae centū ſeptuagita
quīq; anni: et deficiēs mortuꝰ eſt i ſene
ctute bona: ꝓuecteq; etatis ⁊ plenꝰ di
erū: ↄgregatuſq; eſt ad pp̄lm ſuū. Et ſe
pelierūt eū yſaac ⁊ hiſmael filij ſui i ſpe
lunca duplici q̄ ſita eſt i agro ephron:
filij ſeor ethei: e regiōe mābre: quā eme
rat a filijs heth. Ibi ſepultꝰ eſt ipſe ⁊ ſa
B ra vxor eiꝰ. Et poſt obitū illius benedi
xit deꝰ yſaac filio eiꝰ: qui habitabat iux
ta puteū noīe viuētis ⁊ vidētꝭ. He ſunt
generatiōes hiſmael filij abrae quē pe
perit ei agar egyptia famula ſare: ⁊ hec
noīa filioꝝ eiꝰ in vocabul͛ ⁊ generatio
I.b. nibꝰ ſuis. Primogenitꝰ hiſmael nabai
oth: deinde cedar: ⁊ abdehel: ⁊ mabſan:
maſma quoq; ⁊ duma ⁊ maſſa: adad et
thema ⁊ iachur ⁊ naphis ⁊ cedma. Iſti
ſunt filij hiſmael: et hec noīa ꝑ caſtella
⁊ oppida eoꝝ duodeci principes tribu
um ſuaꝝ. Et facti ſunt āni vite hiſma
elis cētū trigintaſeptē: deficiēſq; mor
tuus ē: ⁊ appoſitꝰ ad pp̄lm ſuū. Habita
uit aūt ab euila vſq; ſur: q̄ reſpicit egy
ptū introeūtibꝰ aſſyrios. Corā cūctꝭ fra ¶ C
tribꝰ ſuis obijt. He quoq; ſūt generati
ones yſaac filij abraā. Abraam genuit
yſaac. Qui cū quadragita eſſet annoꝝ:
duxit vxorē rebeccā filiā bathuelis ſyri
de meſopotamia ſororē laban. Deꝑca
tuſq; ē yſaac dn̄m ꝓ vxore ſua eo ꝙ eſ
ſet ſteril͛. Qui exaudiuit eū ⁊ dedit ↄce Ro.9.b.
ptū rebecce: ſꝫ collidebant͛ in vtero eiꝰ
paruuli. Que ait: Si ſic mihi futurum
erat quid neceſſe fuit ↄcipe? Perrexitq;
rebecca vt ↄſuleret dn̄m. Qui reſpōdēs
ait: Due gētes ſunt in vtero tuo: et duo
pp̄li ex vētre tuo diuident͛: pp̄luſq; po
pulū ſupabit: ⁊ maior ſuiet minori. Iā Ro.9.c
tp̄s pariēdi aduenerat: ⁊ ecce gemini i
vtero eiꝰ repti ſūt. Qui primꝰ egreſſus ē Joſue.25.a
rufus erat ⁊ totꝰ in morē pell͛ hiſpidꝰ: Oſee.12.a.
vocatūq; eſt nomē eiꝰ eſau. Protinꝰ al
ter egrediēs: plantā fr̄is tenebat māu:
⁊ idcirco appellauit eū iacob. Sexage ¶ D
nariꝰ erat yſaac qn̄ nati ſunt paruuli.
Quibꝰ adultꝭ: factꝰ ē eſau vir gnarꝰ ve
nandi ⁊ hō agricola: iacob aūt vir ſim
plex habitabat in tabernacul͛. Yſaac a
mabat eſau: eo ꝙ de venatiōibꝰ illiꝰ ve
ſceret͛ ⁊ rebecca diligebat iacob. Coxit
aūt iacob pulmentū. Ad quē cū veniſ
ſet eſau de agro laſſus ait: Da mihi de
coctione hac rufa: qꝛ oppido laſſus ſuꝫ.
Quā ob cauſaꝫ vocatū eſt nomen eius Abdie.1.a
edom. Cui dixit iacob. Uende mihi pri
mogenita tua. Ille rn̄dit: En morior.
Quid mihi ꝓderūt priogenita? Ait ia
cob: Jura ergo mihi. Jurauit ei eſau: et I.47.a
vendidit priogenita: ⁊ ſic accepto pane Hebre.12.d
⁊ lentꝭ edulio comedit ⁊ bibit et abijt:
paruipendēs ꝙ priogenita vēdidiſſet.
O Rta aūt fame ſup ter ¶ XXVI. ¶ A
rā poſt eā ſterilitatē q̄ acciderat
in diebꝰ abraam: abijt yſaac ad
abimelech regē paleſtinoꝝ in gerara.
Apparuitq; ei dn̄s: ⁊ ait: Ne deſcēdas
in egyptū: ſꝫ quieſce in terra quā dixe
ro tibi ⁊ pegrinare in ea: eroq; tecum ⁊
bn̄dicā tibi. Tibi eni ⁊ ſemini tuo da
bo vniuerſas regiōes has: cōplēs iura
mentū qḋ ſpopōdi abraā pr̄i tuo: ⁊ mł
tiplicabo ſemē tuū ſicut ſtellas celi. Da Ro.4.d.
boq; poſteris tuis vniuerſas regiones
has ⁊ bn̄dicent͛ in ſemie tuo omēs gen
tes terre: eo ꝙ obedierit abraam voci
mee: ⁊ cuſtodierit precepta ⁊ mandata

B mea et cerimonias:legesqꝫ seruauerit.
Mansit itaqꝫ ysaac i gerarꝫ. Qui cũ in-
terrogaret̃ a viris loci illiꝰ super vxoꝛe
sua:rñdit: Soroꝛ mea ẽ. Timuerat enĩ
ꝯfiteri ꝙ sibi esset sociata cõiugio:repu
tans ne forte interficerẽt eũ ꝓpter illiꝰ
pulchritudinẽ. Cũqꝫ ꝑtrãsissẽt dies plu
rimi ⁊ ibidẽ moraret̃ ꝓspiciẽs abime-
lech rex palestinoꝛũ ꝑ fenestrã: vidit eũ
iocantẽ cũ rebecca vxoꝛe sua:⁊ accersi-
to eo ait: Perspicuũ est ꝙ vxoꝛ tua sit.
Cur mentitꝰ es eã soroꝛẽ tuã eẽ? Rñdit:
Timui ne moꝛerer ꝓpter eam. Dixitqꝫ
abimelech. Quare iposuisti nobis. Po-
C tuit coire quispiã de pplo cũ vxoꝛe tua:
⁊ induxeras sup nos grãde pctm̃. Pre-
cepitqꝫ oĩ pplo dicẽs: Qui tetigerit ho-
minis huiꝰ vxoꝛẽ: moꝛte moꝛiet̃. Seuit
aũt ysaac in terra illa:⁊ inuenit in ipso
anno cẽtuplũ. Bñdixitqꝫ ei deꝰ ⁊ locu-
pletatꝰ est hõ:⁊ ibat ꝓficiẽs atqꝫ succre
scens: donec magnꝰ vehemẽter effectꝰ
est:habuitqꝫ possessiões ouiũ ⁊ armẽto-
rũ ⁊ familie plurimũ. Ob hoc iuidẽtes
ei palestini:oẽs puteos quos foderent
serui pr̃is illiꝰ abꝛaã:illo tpe obstruxert
implẽtes humo:intantũ vt ipse abime-
D lech diceret ad ysaac. Recede a nobis:
qm̃ potẽtioꝛ nobis factꝰ es valde. Et il
le discedẽs vt veniret ad toꝛrẽtẽ gerare
habitaretqꝫ ibi:rursũ fodit alios pute-
os:quos foderãt serui pr̃is sui abꝛaam:
⁊ quos illo moꝛtuo olim obstruxerant
philistĳm. Appellauitqꝫ eos eisdẽ noĩ-
bus quibꝰ añ pr̃ vocauerat. Foderũtqꝫ
in toꝛrẽte ⁊ reppererũt aquã viuã. Sꝫ
⁊ ibi iurgium fuit pastoꝝ gerare:aduer
sus pastoꝛes ysaac dicẽtiũ: Nostra ẽ a-
qua. Quãobrẽ nomen putei ex eo qd ac
ciderat vocauit calũniã. Foderũt aũt ⁊
E aliũ ⁊ ꝓ illo quoqꝫ rixati sunt appella-
uitqꝫ eũ inimicitias. Profectꝰ inde fo-
dit aliũ puteũ: ꝓ quo ñ ꝯtẽderũt. Itaqꝫ
vocauit nomẽ eiꝰ latitudo dicẽs: Nũc
dilatauit nos dñs:⁊ fecit crescere super
terrã. Ascẽdit aũt ysaac ex illo loco in
bersabee:vbi apparuit ei dñs i ipsa nocte
dicẽs: Ego sum deꝰ abꝛaã pr̃is tui. No
li timere;qꝛ ego tecũ sum. Bñdicaꝫ tibi
⁊ multiplicabo semen tuũ: ꝓpter seruũ
meũ abꝛaã. Itaqꝫ edificauit ibi altare
dño:⁊ inuocato noĩe dñi extẽdit taber
F naculũ: p̃cepitqꝫ seruis suis vt foderẽt
S.21.C puteũ. Ad quẽ locũ cũ venissent de ge-
raris:abimelech ⁊ ochozath amicꝰ illiꝰ
⁊ phicol dux militum: locutꝰ est ysaac.
Quid venistꝫ ad me hoiem quẽ odistꝫ: Jud
⁊ expulistꝫ a vobis? Qui rñderũt. Vidi-
mus tecũ esse dñm:⁊ idcirco nos dixi-
mus: Sit iuramẽtũ inter nos:⁊ ineamꝰ
fedus: vt nõ facias nobis quicqꝫ mali:
sicut ⁊ nos nihil tuoꝝ attigimꝰ: nec fe-
cimꝰ qd te lederet: sed cũ pace dimisimꝰ
auctũ bñdictiõe dñi. Fecit ergo eis cõ-
uiuiũ. Et post cibũ ⁊ potũ surgẽtes ma
ne:iurauerũt sibi mutuo:dimisitqꝫ eos
ysaac pacifice in locũ suũ. Ecce aũt ve-
nerũt in ipso die serui ysaac:annũciãn-
tes ei d puteo quẽ foderãt:atqꝫ dicẽtes:
Inueniꝰ aquã. Vñ appellauit eũ abũ-
dãtiã: ⁊ nomẽ vrbi impositũ est bersa-
bee vsqꝫ in p̃sentẽ diẽ. Esau vero qua-
dragenariꝰ duxit vxoꝛes duas: iudith fi
liam beeri ethei:⁊ basemath filiaꝫ elon
eiusdẽ loci:q̃ ambe offenderant animũ
ysaac ⁊ rebecce.

XXVII.

SEnuit aũt ysaac:⁊ caligauerunt F
oculi eiꝰ:⁊ videre nõ poterat: vo
cauitqꝫ esau filiũ suũ maioꝛẽ: et Hel
dixit ei: Fili mi. Qui rñdit: Adsum. Cui
pr̃. Vides inquit ꝙ senuerim:⁊ ignoꝛeꝫ
diẽ moꝛtis mee. Sume arma tua:⁊ pha
retrã:⁊ arcũ ⁊ egredere foras. Cumqꝫ vẽ
natu aliquid apphenderis fac mihi in-
de pulmẽtũ sicut velle me nosti:⁊ affer
vt comedã:⁊ bñdicat tibi aĩa mea an
teqꝫ moꝛiar. Qd cũ audisset rebecca ⁊ il
le abisset in agrũ vt iussionẽ pr̃is imple
ret: dixit filio suo iacob: Audiui patreꝫ
tuũ loquentẽ cũ esau frẽ tuo:⁊ dicente
ei. Affer mihi de venatiõe tua:⁊ fac ci-
bos vt comedã:⁊ benedicã tibi coꝛã do
mino anteqꝫ moꝛiar. Nunc ergo fili mi
acquiesce cõsilĳs meis:⁊ ꝑgens ad gre- X
gem affer mihi duos hedos optios: vt
faciã ex eis escas pr̃i tuo: quibꝰ libẽter
vescit̃: quas cũ intulerꝫ ⁊ comederit: be
nedicat tibi priusqꝫ moꝛiat̃. Cui ille re-
spõdit: Nosti ꝙ esau frater meꝰ hõ pilo-
sus sit:⁊ ego lenis. Si attrectauerit me
pr̃ meꝰ ⁊ senserit: timeo ne putet sibi vo
luisse me illudere:⁊ inducat sup me ma
ledictionẽ ꝓ bñdictiõe. Ad quẽ mr̃: in
me sit ait ista maledictio fili mi: tm̃ au
di vocẽ meã:⁊ ꝑgens affer q̃ dixi. Abĳt C
⁊ attulit: deditqꝫ mr̃i. Parauit illa ci-
bos sicut velle nouerat pr̃em illiꝰ:⁊ ve-
stibꝰ esau valde bonis: quas apud se ha
bebat domi: induit eũ: pelliculasqꝫ he-
doꝝ circũdedit maibꝰ:⁊ colli nuda ꝓ-
texit. Deditqꝫ pulmentũ:⁊ panes quos
coxerat tradidit. Quibꝰ illatꝫ: dixit: Pr̃

mi. At ille rñdit: Audio. Quis es tu fi-
li mi? Dixitqꝫ iacob. Ego ſum p̄rogeni
tus tuꝰ eſau. Feci tibi ſicut p̄cepiſti mi
hi. Surge ſede et comede de venatione
mea: vt bñdicat mihi aīa tua. Rurſūqꝫ
yſaac ad filiū ſuū. Quō inquit tam cito
inuenire potuiſti fili mi? Qui reſpōdit.
Voluñtas dei fuit: vt cito occurreret mi-
hi quod volebā. Dixitqꝫ yſaac: Accede
huc vt tangā te fili mi: ⁊ ꝓbem vtrū tu
ſis filius meꝰ eſau: an non. Acceſſit ille
ad patrē: ⁊ palpato eo dixit yſaac: Vox
quidē: vox iacob eſt: ſed manꝰ: manus
ſūt eſau. Et nō cognouit eum: qꝛ piloſe
manꝰ ſilitudinē maiorꝫ exp̄ſſerāt. Bñ-
dicens ergo illi ait: Tu es filius meus
eſau? Rñdit: Ego ſū. At ille. Affer inq̄t
mihi cibos de venatione tua fili mi: vt
bñdicat tibi aīa mea. Quos cum obla-
tos comediſſet: obtulit ei etiaꝫ vinum.
Quo hauſto: dixit ad eū: Accede ad me
⁊ da mihi oſculū fili mi. Acceſſit: ⁊ oſcu
latꝰ eſt eū. Statiqꝫ vt ſenſit veſtimēto-
rū eiꝰ fragrātiā: bñdicens illi ait: Ecce
odoꝛ filij mei ſicut odoꝛ agri pleni: cui
bñdixit dñs. Det tibi deꝰ de roꝛe celi: et
de pinguedīe terre abūdantiā frumēti
vini ⁊ olei: ⁊ ſeruiāt tibi ppłi: ⁊ adoꝛent
te tribꝰ. Eſto dñs fratrū tuoꝝ: ⁊ incur-
uent̄ ante te filij mr̄is tue. Qui maledi
xerit tibi: ſit ille maledictꝰ: ⁊ qui bñdi-
xerit tibi: bñdictiōibꝰ repleat̄. Vix yſa-
ac ſermonē impleuerat: ⁊ egreſſo iacob
foꝛas: venit eſau: cocroſqꝫ de venatione
cibos intulit p̄ri dicēs: Surge p̄r mi: et
comede de venatiōe filij tui: vt bñdicat
mihi aīa tua. Dixitqꝫ illi yſaac. Quis
eni es tu? Qui rñdit: Ego ſum filiꝰ tuꝰ
p̄imogenitꝰ eſau. Expauit yſaac ſtupo
re vehementi: ⁊ vltra q̄ꝫ credi pōt āmi-
rans ait. Quis igit̄ ille ē qui dudū ca-
ptā venationeꝫ attulit mihi: ⁊ comedi
ex oībus priuſq̄ꝫ tu venires? Bñdixiqꝫ
ei: ⁊ erit bñdictꝰ. Auditꝫ eſau ſmonibꝰ
p̄ris: et irrugijt clamoꝛe magno: ⁊ ꝯſter
natꝰ ait: Bñdic etiā et mihi p̄r mi. Qui
ait: Venit germanꝰ tuꝰ fraudulenter: ⁊
accepit benedictionē tuaꝫ. At ille ſub-
iunxit: Juſte vocatū ē nomē eiꝰ iacob.
Supplātauit eni me en altera vice. Pri
mogenita mea aū tulit: ⁊ nūc ſecundo
ſurripuit benedictionē meā. Rurſumqꝫ
ad p̄rem: nūquid nō reſeruaſti ait ⁊ mi
hi bñdictionē? Rñdit yſaac: Dñm tuū
illū conſtitui: ⁊ omēs frēs ſuos ſeruitu
ti eiꝰ ſubiugaui. Frumēto ⁊ vino ⁊ oleo
ſtabiliui eū: ⁊ tibi poſt hec fili mi vltra
quid faciā? Cui eſau. Num vnā inquit
tm̄ bñdictionē habes p̄r? Mihi quoqꝫ
obſecro vt bñdicas. Cumqꝫ eiulatu ma- Hebre.12.e
gno fleret: motꝰ yſaac dixit ad eum. In
pinguedīe terre ⁊ in roꝛe celi deſuꝑ erit
bñdictio tua. Viues in gladio: et fratri
tuo ſeruies: tēpuſqꝫ veniet cū excutias
⁊ ſoluas iugū eiꝰ de ceruicibꝰ tuis. O- Abdie.1.a
derat ergo ſemꝑ eſau iacob ꝓ bñdictio
ne qua bñdixerat ei p̄r. Dixitqꝫ ī coꝛde B
ſuo. Veniēt dies luctꝰ p̄ris mei: ⁊ occi-
dā iacob fratrē meū. Nūciata ſunt hec
rebecce. Que timēs: ⁊ vocās iacob filiū
ſuū: et dixit ad eū: Ecce eſau frater tuꝰ
minat̄ vt occidat te. Nūc ergo fili au-
di vocē meā: ⁊ ꝯſurgens fuge ad laban
fratrē meū in arā: habitabiſqꝫ cū eo di
es paucos donec requieſcat furoꝛ fr̄is
tui: ⁊ ceſſet indignatio eiꝰ obliuiſcat̄qꝫ
eoꝝ q̄ feciſti in eū: poſtea mittā ⁊ addu
cam te inde huc. Cur vtroqꝫ oꝛbaboꝛ fi
lio in vno die? Dixitqꝫ rebecca ad yſa-
ac. Tedet me vite mee ꝓpt̄ filias heth.
Si accepit iacob vxoꝛē de ſtirpe huius
terre: nolo viuere.

XXVIII.

Vocauit itaqꝫ yſaac iacob ⁊ bñ- A
dixit eū: p̄cepitqꝫ ei dicēs: Noli
accipe ꝯiugē de genere chanaā:
ſed vade ⁊ ꝓficiſcere in meſopotamiaꝫ
ſyrie: ad domū bathuel p̄ris mr̄is tue:
⁊ accipe tibi inde vxoꝛē de filiabus la-
ban auūculi tui. Deꝰ aūt oīpotens bñ-
dicat tibi: ⁊ creſcere te faciat atqꝫ mul-
tiplicet vt ſis in turbas pploꝝ: ⁊ det ti-
bi bñdictiōes abꝛae ⁊ ſemi tuo poſt te:
vt poſſideas terrā ꝑegriatiōis tue: quā
pollicitꝰ eſt auo tuo. Cūqꝫ dimiſiſſet eū
yſaac ꝓfectꝰ ꝑuenit in meſopotamiam
ſyrie: ad laban filiū bathuel ſyri: fratrē B
rebecce mr̄is ſue. Videns aūt eſau q̄ be
nedixiſſet pater ſuꝰ iacob: ⁊ miſiſſet eū
in meſopotamiā ſyrie: vt inde vxoꝛē du
ceret: ⁊ poſt benedictionē p̄cepiſſet ei
dicēs: nō accipies vxoꝛē de filiabꝰ cha
naan: q̄ꝫqꝫ obediens iacob parētibꝰ ſu
is iſſet in ſyriā: ꝓbans quoqꝫ q̄ non li
benter aſpiceret filias chanaan p̄r ſuꝰ:
iuit ad hiſmaelē: ⁊ duxit vxorem abſqꝫ
his quas priꝰ habebat: melech filiā hiſ-
mael filij abꝛaam ſoroꝛē nabaioth. Igi
tur egreſſus iacob de berſabee: ꝑgebat
aran. Cūqꝫ veniſſet ad quēdā locū: ⁊ vel
let in eo requieſcere poſt ſol̄ occubituꝫ
tulit de lapidibꝰ qui iacebāt: ⁊ ſuppo-
nens capiti ſuo: doꝛmiuit ī eodē loco.

¶ C Uiditqꝫ in ſomnis ſcalã ſtãtẽ ſuꝑ terrã
et cacumẽ illius tãgens celũ: angelos
quoqꝫ dei aſcẽdẽtes ⁊ deſcẽdentes per
eã: ⁊ dñm innixũ ſcale dicentẽ ſibi. Ego
ſum deꝰ abraã pr̃is tui ⁊ deꝰ yſaac. Ter
ram in qua dormis tibi dabo ⁊ ſemini
tuo: eritqꝫ ſemẽ tuũ quaſi puluis terre.
Dilataberis ad orĩẽtẽ ⁊ occidentẽ ⁊ ſep-
tentrionẽ ⁊ meridiẽ: ⁊ bñdicent̃ in te ⁊
in ſemĩe tuo cũcte tribꝰ terre. Et ero cu-
ſtos tuꝰ quocũqꝫ ꝑrexeris: ⁊ reducã te
in terrã hãc: nec dimittã niſi cõpleue-
ro vniuerſa que dixi. Cũqꝫ euigilaſſꝫ ia-
cob de ſõno ait: Uere dñs eſt ĩ loco iſto:
¶ D et ego neſciebã. Pauẽſqꝫ: ꝙ̃ terribil̃ eſt
inquit locꝰ iſte: Non eſt hic aliꝺ niſi do
mus dei: ⁊ porta celi. Surgens ergo ia-
cob mane: tulit lapidẽ quẽ ſuppoſuerat
capiti ſuo: ⁊ erexit in titulũ fũdẽs oleũ
ďſuꝑ. Appellauitqꝫ nomẽ vrbiſ bethel:
Sap.10.b que priꝰ luza vocabat̃. Nouit etiam vo
Act.12.b tũ dicẽs: Si fuerit dñs mecũ: ⁊ cuſtodie
j.13.b rit me in via ꝑ quã ego ãbulo: ⁊ dederit
mihi panẽ ad veſcendũ ⁊ veſtimentum
ad induẽdũ: reuerſuſqꝫ fuero ꝓſpe ad
domũ pr̃is mei: erit mihi dñs in deũ et
lapis iſte quẽ erexi in titulũ: vocabitur
domꝰ dei: cũctorũqꝫ que dederis mihi:
decimas offeram tibi ¶ .XXIX.

¶ A Profectꝰ ergo iacob venit ĩ terrã
orietalẽ: ⁊ vidit puteum ĩ agro:
tres quoqꝫ greges ouiũ accuban
tes iuxta eũ. Nam ex illo adaquabant̃
pecora: ⁊ os eiꝰ grãdi lapide claudebat̃
Moſqꝫ erat: vt cunctis ouibꝰ ꝯgregatis
deuoluerẽt lapidẽ: ⁊ refectis gregibꝰ rur
ſum ſuꝑ os putei ponerẽt. Dixitqꝫ ad
paſtores. Frẽs vñ eſtis? Qui rñderũt: de
aran. Quos interrogãs: nũquid ait no-
ſtis laban filiũ nachor? Dixerũt: Noui-
F.43.f mus. Sanꝰ ne eſt inquit? Ualet inqui-
¶ B unt: ⁊ ecce rachel filia eiꝰ venit cum gre
ge ſuo. Dixitqꝫ iacob. Adhuc multũ di
ei ſupeſt: nec ẽ tp̃s vt reducant̃ ad cau-
las greges. Date ante potũ ouibꝰ: ⁊ ſic
eas ad paſtum reducite. Qui rñderunt:
Nõ poſſumꝰ: donec oĩa pecora ꝯgre-
gent̃ ⁊ amoueamꝰ lapidẽ ď ore putei: vt
adaq̃mꝰ greges. Adhuc loq̃bãtur: et ec
ce rachel veniebat cũ ouibꝰ pr̃is ſui. Nã
¶ C gregẽ ipa paſcebat. Quã cũ vidiſſet ia
cob ⁊ ſciret ꝯſobrinã ſuã: oueſqꝫ laban
auũculi ſui: amouit lapidẽ quo puteus
claudebat̃: ⁊ adaquato grege oſculatꝰ
eſt eam. Et eleuata voce fleuit: ⁊ indica
uit ei ꝙ frater eẽt pr̃is ſui: ⁊ filiꝰ rebec-
ce. At illa feſtinãs nũciauit patri ſuo
Qui cũ audiſſet veniſſe iacob filiũ ſoro
ris ſue: occurrit obuiã ei: cõplexuſqꝫ eũ
et in oſcula ruẽs: duxit in domũ ſuam.
Auditis aũt cauſis itineris: rñdit. Os me
um es ⁊ caro mea. Et poſtqꝫ impleti ſũt ¶ E
dies mẽſis vniꝰ: dixit ei. Num q2 frater
meꝰ es: gratis ſuies mihi? Dic q̃d mer-
cedis accipias. Habebat vero duas fili
as. Nomẽ maioris lya: mior vero appel
labat̃ rachel. Sed lya lippis erat oculis:
rachel decora facie et venuſto aſpectu:
quã diligẽs iacob ait. Seruiã tibi ꝓ ra
chel filia tua minore ſeptẽ anniſ. Rñdit
labã: Meliꝰ eſt vt tibi eã dem ꝙ̃ alteri
viro. Mane apud me. Seruiuit ergo ia
cob ꝓ rachel ſeptẽ ãnis: ⁊ videbant̃ illi
pauci dies ꝓ amoris magnitudie Dixit ¶
qꝫ ad labã. Da mihi vxorẽ meã: q2 iam
tp̃s impletum eſt vt ingrediar ad illam
Qui vocatis multis amicoꝝ turbis ad cõ
uiuiũ fecit nuptias: ⁊ veſpe lyã filiã ſuã
introduxit ad eũ: dans ancillã filie cel-
phã noie. Ad quã cũ ex more iacob fuiſ
ſet ingreſſus: facto mane vidit lyã: ⁊ di-
xit ad ſoceꝝ ſuũ: Quid eſt qꝺ facere vo-
luiſti? Nõne ꝓ rachel ſuiui tibi? Qua-
re impoſuiſti mihi? Rñdit labã: Nõ eſt
in loco nr̃o ꝯſuetudis vt minores ante
tradamus ad nuptias. Imple hebdo- ¶
madã dieꝝ huiꝰ copule: ⁊ hãc quoqꝫ da
bo tibi ꝓ ope quo ſeruiturꝰ es mihi ſep
tem annis aliis. Acquieuit placito et
hebdomada trãſacta: rachel duxit vxo-
rẽ. Cui pater ſeruã balã tradiderat. Tã-
demqꝫ potitꝰ optatis nuptiis amorẽ ſe
quẽtis priori ꝓtulit: ſeruiẽs apud eum
ſeptẽ annis aliis. Uidẽs aũt dñs ꝙ de- ¶
ſpiceret lyã. aꝑuit vuluã eius: ſorore ſte
rili ꝑmanẽte. Que ꝯceptũ genuit filiũ:
vocauitqꝫ nomẽ eius ruben dicẽs. Ui-
dit dñs humilitatẽ meam. Nũc amabit
me vir meꝰ. Ruſũqꝫ cõcepit: ⁊ peꝑit fili
um: ⁊ ait: Q̃m vidit me dñs haberi ꝯtẽ-
ptui: dedit etiã iſtũ mihi. Uocauitqꝫ no I.
mẽ eiꝰ ſymeõ. Cõcepitqꝫ tertio: ⁊ genuit
aliũ filiũ: dixitqꝫ: Nũc quoqꝫ copulabi-
tur mihi maritꝰ meꝰ eo ꝙ peꝑim ei tres
filios. Et idcirco appellauit nomẽ eius
leui. Quarto ꝯcepit: ⁊ peꝑit filiũ: ⁊ ait:
Mõ cõfiteor dño. Et ob hoc vocauit eũ
iudam. Ceſſauitqꝫ parere. ¶ .XXX.

Cernẽs aũt rachel ꝙ infecũda eſ ¶
ſet inuidit ſorori ſue: ⁊ ait mari-
to ſuo: Da michi liberos: alioq̃n
morlar. Cui iratꝰ rñdit iacob. Num pro

deo ego ſum: qui priuauit te fructu ven
tris tui? At illa: Habeo inquit famulaȝ
balan: ingredere ad illā vt pariat ſuper
genua mea: ⁊ habeam ex illa filios. De-
ditq; illi balā in cōiugiū. Que ingreſſo
ad ſe viro: ɔcepit ⁊ pepit filiū. Dixitq;
rachel: Judicauit mihi dñs: ⁊ exaudiuit
vocē meā dās mihi filiū. Et idcirco ap-
pellauit nomē eiꝰ dan. Rurſūq; bala cō
cipiens pepit alterū: ꝑ quo ait rachel.
Cōparauit me dñs cū ſorore mea et in-
ualui. Uocauitq; eū neptalim. Senti-
ens lya ꝙ parere deſiſſet: zelphaȝ ancil-
lā ſuā marito tradidit. Que poſt conce-
ptū ꝑdēte filiū dixit: Feliciter. Et idcir-
co vocauit nomē eiꝰ gad: Pepit quoq;
zelpha alteꝝ: dixitq; lya: Hoc ꝑ beati-
tudie mea. Beatā quippe me dicēt om-
nes mlieres: Propterea appellauit euȝ
aſer. Egreſſus aūt rubē tpe meſſis triti-
cee in agrū repperit mādragoras: quas
mr̄i lye detulit. Dixitq; rachel: Da mi-
hi partē de mādragoris filij tui. Jlla re
ſpōdit: Parū ne tibi videt ꝙ ꝑripueris
maritū mihi: niſi etiā mādragoras filij
mei tulerꝭ? Ait rachel: Dormiat tecum
hac nocte ꝑ mādragoris filij tui. Rede
untiq; ad veſpam iacob de agro: egreſ-
ſa eſt in occurſū eiꝰ lya et ait: Ad me i-
quit intrabis: qꝛ mercede cōduxi te pro
mandragoris filij mei. Dormiuitq; cū
ea nocte illa: ⁊ exaudiuit deꝰ ꝑces eius:
Cōcepitq; ⁊ pepit filiū quītū: et ait: De-
dit deꝰ mercedē mihi: qꝛ dedi ancillam
meā viro meo. Appellauitq; nomē eiꝰ
yſachar. Rurſū lya ɔcipiēs pepit ſextuȝ
filiū et ait: Dotauit me deꝰ dote bona.
Etiā hac vice mecū erit maritꝰ meꝰ: eo
ꝙ genuerim ei ſex filios. Et idcirco ap-
pellauit nomē eiꝰ zabulon. Poſt quem
pepit filiā nōie dinā. Recordatuſq; dñs
rachelis: exaudiuit eā ⁊ apuit vuluam
eiꝰ: q̄ ɔcepit ⁊ pepit filiū dicēs: Abſtu-
lit deꝰ opprobriū meū. Et vocauit no-
mē illiꝰ ioſeph dicēs: Addat mihi dñs
filiū alteꝝ. Nato aūt ioſeph: dixit iacob
ſocero ſuo: Dimitte me vt reuertar i pa
triā meā ⁊ ad terrā meā. Da mihi vxo-
res ⁊ liberos meos ꝑ quibꝰ ſeruiui tibi
vt abeā. Tu vero noſti ſuitutē qua ſer-
uiui tibi. Ait illi labā: Jnueniā grām i
ɔſpectu tuo. Experimēto didici qꝛ bñdix
erit mihi deꝰ ꝑpt te. Cōſtitue mercedē
tuā quā dem tibi. At ille rn̄dit: Tu no-
ſti quō ſeruierim tibi: ⁊ quāta i manibꝰ
meis fuerit poſſeſſio tua. Modicum ha
buiſti anteꝗ venirē ad te: ⁊ nūc diues
effectꝰ es: bn̄dixitq; tibi deꝰ ad introi-
tū meū. Juſtū eſt igit vt aliqñ ꝑuideaȝ
domui mee. Dixitq; labā: Quid tibi da E
bo? At ille ait: nihil volo: ſed ſi feceris
qḋ poſtulo: iterū paſcā ⁊ cuſtodiā peco-
ra tua. Gyra omēs greges tuos: ⁊ ſepa-
ra cūctas oues varias et ſparſo vellere:
⁊ qḋcūq; fuluū et maculoſū variūq; fu
erit: tam in ouibꝰ ꝗ in capris: erit mer
ces mea. Rn̄debitq; mihi cras iuſticia
mea: qñ placiti tpus aduenerit corā te:
⁊ omia q̄ nō fuerint varia ⁊ maculoſa ⁊
fulua tā in ouibꝰ ꝗ in capris furti me
argues. Dixitq; laban: Gratum habeo
qḋ petis. Et ſepauit in die illa capras ⁊
oues ⁊ hircos ⁊ arietes varios ⁊ macu-
loſos. Cunctū aūt gregē vnicolorē. i. al F
bi ⁊ nigri vellerꝭ: tradidit i manu filio-
rū ſuoꝝ: ⁊ poſuit ſpatiū itineris triū di
erū inter ſeſe et geneꝝ: qui paſcebat reli-
quos greges eiꝰ. Tollēs ergo iacob vir
gas populeas virides ⁊ amygdalinas
et ex platanis: ex pte decorticauit eas.
Detractiſq; corticibꝰ in his q̄ ſpoliata
fuerāt: candor apparuit: illa vero q̄ in-
tegra fuerāt: viridia ꝑmāſerūt: atq; in
hunc modū color effectꝰ eſt varius. Po
ſuitq; eas in canalibꝰ vbi effundebat
aqua: vt cū veniſſēt greges ad bibēdū:
ante oculos hr̄ent virgas: ⁊ in aſpectu
eaꝝ cōcipent. Factūq; eſt vt in ipo calo
re coitus oues intuerent virgas: et pa- G
rerent maculoſa ⁊ varia et diuerſo colo
re reſperſa. Diuiſitq; gregem iacob: et
poſuit virgas in canalibꝰ ante oculos
arietū. Erant autē alba et nigra queq;
labā: cetera vero iacob: ſeparatis inter
ſe gregibus. Igit quādo primo tempo-
re aſcendebantur oues ponebat iacob
virgas in canalibus aquarū ante ocu-
los arietum et ouiū: vt in earū cōtem-
platione conciperēt. Quādo vero ſero-
tina admiſſura erat: et conceptus extre
mus: non ponebat eas. Factaq; ſunt ea
que erant ſerotina: labā: et qui primi tē
poris: iacob: Ditatuſq; eſt homo vltra
modū: ⁊ habuit greges multos: ancil-
las ⁊ ſeruos: camelos et aſinos.

XXXI

P Oſtꝗ aūt audiuit
verba filioꝝ labā dicētium: tu A
lit iacob omia que fuerunt pa-
tris noſtri: ⁊ de illiꝰ facultate ditatꝰ:
factus eſt inclytus. Animaduertit quo-
q; faciē labā ꝙ ñ eēt erga ſe ſicut heri
et nudiuſtertius: maxie dicēte ſibi dño

reuertere in terram patrũ tuoꝝ ad ge-
neratione͂ tuã eroq̃ȝ tecũ:miſit ⁊ voca-
uit rachel ⁊ lyam in agrũ vbi paſcebat
greges:dixitq̃ȝ eis: Uideo facie͂ pr̃is ve
ſtri ꝙ nõ ſit erga me ſicut heri ⁊ nudi-
uſterti⁹. De⁹ aũt pr̃is mei fuit mecũ:⁊
ipſe noſti ꝙ toti virib⁹ meis ſeruierim
pr̃i vr̃o. Sed ⁊ pr̃ vr̃ circũuenit me:⁊
mutauit mercede͂ meã dece͂ vicibus:et
tñ nõ dimiſit eũ deus vt noceret mihi.
Si qñ dixit: varie erunt mercedes tue:
pariebãt oẽs oues varios fet⁹: qñ vero
ecõtrario ait: alba queq̃ȝ accipies pro
mercede:oẽs greges alba pepererunt.
Tulitq̃ȝ de⁹ ſubſtãtiã pr̃is vr̃i:et dedit
B mihi. Poſtq̃ȝ eni͂ ꝯcept⁹ ouiũ tp̃s adue
nerat:leuaui oculos meos:⁊ vidi i ſom-
nis aſce͂dentes mares ſup femias:vari
os ⁊ maculoſos ⁊ diuerſoꝝ coloꝝ. Di-
xitq̃ȝ angelus dñi ad me i ſomnis: Ja-
cob: Et ego reſpondi. Adſum. Qui ait:
Leua oculos tuos:⁊ vide vniuerſos ma-
ſculos aſce͂dentes ſup feminas varios
maculoſos atq̃ȝ reſperſos. Uidi eni͂ oĩa
Z.28.d que fecit tibi laban. Ego ſum deus be-
thel: vbi vnxiſti lapide͂:⁊ votũ vouiſti
J.32.c mihi. Nũc ergo ſurge ⁊ egredere de ter-
ra hac:reuerte͂s i terrã natiuitati tue.
Rñderũtq̃ȝ rachel ⁊ lya: Nũquid habe
m⁹ reſidui quicq̃ȝ in facultatib⁹ ⁊ here
ditate dom⁹ pr̃is noſtri? None quaſi a-
lienas reputauit nos:⁊ vendidit:come
C ditq̃ȝ p̃ciũ noſtrũ? Sed de⁹ tulit opes
pr̃is nr̃i:⁊ eas tradidit nobis ac filijs
noſtris. Uñ oĩa q̃ p̃cepit tibi domin⁹:
fac. Surrexit aũt iacob ⁊ impoſiti libe
ris a cõiuglb⁹ ſuis ſup camelos abijt:
tulitq̃ȝ oẽm ſubſtãtiã ſuam ⁊ greges:⁊
quicq̃d in meſopotamia acquiſierat:p-
gens ad yſaac patre͂ ſuũ in terram cha
naan. Eo tempe ierat laban ad tõden-
das oues:⁊ rachel furata e͂ idola patri
ſui. Noluitq̃ȝ iacob confiteri ſocero ſuo
ꝙ fugeret. Cũq̃ȝ abiſſet tam ip̃e q̃ȝ oĩa
que iuri ſui erãt:⁊ amne trãmiſſo pge-
ret ꝯtra monte͂ galaad:nunciatũ eſt la
ban die tertio ꝙ fugeret iacob. Qui aſ-
ſumptis fr̃ib⁹ ſuis: pſecut⁹ eſt eũ dieb⁹
ſepte͂:⁊ cõprehe͂dit eum in mõte gala-
ad. Viditq̃ȝ in ſomnis dice͂te͂ ſibi dñz:
D Caue ne quicq̃ȝ aſpe loquari cõtra ia.
cob. Jãq̃ȝ iacob exte͂derat in monte ta
bernaculũ. Cũq̃ȝ ille ꝯſecut⁹ fuiſſet eũ
cũ fr̃ib⁹ ſuis in eode͂ monte galaad fi-
xit tentoriũ. Et dixit ad iacob: Quare
ita egiſti: vt clã me abigeres filias me-
as quaſi captiuas gladio? Cur ignorã-
te me fugere voluiſti:nec indicare mihi
vt pſeq̃rer te cũ gaudio ⁊ canticis ⁊ tym
panis ⁊ citharis? Nõ es paſſus vt oſcu
larer filios meos ⁊ filias. Stulte opa- I.7
tus es. Et nũc quide͂ valet man⁹ mea 2.J
reddere tibi malũ:ſed de⁹ pr̃is tui heri
dixit mihi. Caue ne loquaris ꝯtra iacob
quicq̃ȝ duri⁹. Eſto. Ad tuos ire cupie-
bas:et deſiderio erat tibi dom⁹ patris
tui. Cur furat⁹ es deos meos? Reſpõdit
iacob: Qz inſcio te pfectus ſum: timui
ne viole͂ter auferres filias tuas. Qz aũt
furti me arguis:apud que͂cũq̃ȝ iueneris
deos tuos:neceẽ corã fr̃ib⁹ nr̃is. Scru
tare:quicq̃d tuoꝝ apud me iueneris:au
fer. Hec dice͂s ignorabat ꝙ rachel fura
ta eſſet idola. Ingreſſus itaq̃ȝ laban ta
bernaculũ iacob ⁊ lye ⁊ vtriuſq̃ȝ famu
le:nõ inueit. Cũq̃ȝ intraſſet tentoriũ ra-
chelis:illa feſtinãs abſcõdit idola ſub-
ter ſtrame͂ta cameli ⁊ ſedit deſup:ſcru-
tantiq̃ȝ oe͂ tentoriũ ⁊ nihil inuenie͂ti
ait: Ne iraſcat dñs me⁹ ꝙ corã te aſſur
gere neq̃o:q: iuxta ꝯſuetudine͂ femina
rũ nũc accidit mihi. Sic deluſa ſollici-
tudo q̃renti eſt. Tume͂ſq̃ȝ iacob:cũ iur
gio ait: Quã ob culpã meã ⁊ ob q̃d pec-
catũ meũ ſic exarſiſti p⁹ me: et ſcrutat⁹
es oẽs ſuppellectile͂ meã? Quid iueniſti
de cũcta ſubã domus tue? Pone h̃ co-
rã fr̃ib⁹ meis ⁊ fr̃ib⁹ tuis:et iudice͂t iter
me ⁊ te. Idcirco vigĩti ãnis fui tecũ:o-
ues tue ⁊ capre ſteriles nõ fuerũt arie- E
tes gregi tui nõ comedi:nec captũ a be
ſtia oſte͂di tibi. Ego dãnũ oẽ reddebã.
Quicq̃d furti pibat a me exigebas:die
noctuq̃ȝ eſto vrgebar ⁊ gelu:fugiebatq̃ȝ
ſomn⁹ ab oculis meis. Sicq̃ȝ p vigĩti an Z.
nos in domo tua ſeruiui: quattuorde-
cim p filiabus : et ſex p gregib⁹ tuis.
Immutaſti quoq̃ȝ mercede͂ meã dece͂ vi
cibus. Niſi de⁹ pr̃is mei abraam et ti-
mor yſaac affuiſſet mihi:forſitã modo
nudũ me dimiſiſſes. Afflictione͂ meã ⁊
labore͂ manuũ meaꝝ reſpexit dñs:et ar
guit te heri. Rñdit ei laban: filie mee ⁊
filij ⁊ gregis tui ⁊ oĩa que cernis mea
ſunt. Quid poſſum facere filijs et nepo
tib⁹ meis? Ueni ergo ⁊ ineam⁹ fed⁹: vt
ſit teſtimoniũ inter me ⁊ te. Tulit itaq̃ȝ
iacob lapide͂:et erexit illũ in titulũ. Di
xitq̃ȝ fr̃ib⁹ ſuis: Afferte lapides. Qui cõ
gregãtes fecerũt tumulũ: comederũtq̃ȝ
ſup eũ. Que͂ vocauit laban tumulũ te-
ſtis:et iacob aceruũ teſtimonij. vterq̃ȝ

iuxta ꝓprietatē lingue ſue. Dixitqꝫ labā
5 Tumulꝰ iſte teſtꝭ erit iter me et te ho-
die. Et idcirco appellatū eſt nomē eius
galaad: id eſt tumulꝰ teſtꝭ. Et adiecit la
ban: Intueaꝛ ꝛ iudicet dñs inter nos
qñ receſſerimꝰ a nobis ſi afflixerꝭ filias
meas: et ſi introduxerꝭ alias vxores ſu-
per eas. Nullus ſmõis nr̃i teſtis ē abſ-
qꝫ deo qui pñs reſpicit. Dixitqꝫ rurſus
ad iacob: En tumulꝰ hic ꝛ lapis quem
erexi: inter me et te teſtꝭ erit. Tumulus
inqꝫ iſte ꝛ lapis ſint in teſtimonium: ſi
aut ego tráſiero illū pergens ad te: aut
tu ꝑterieris malū mihi cogitans. De-
us abraam et deꝰ nachor iudicet inter
nos: deus pr̃is eoꝝ. Iurauit ergo iacob
ꝑ timorē pr̃is ſui yſaac: imolatiſqꝫ victi
mis in monte vocauit frēs ſuos vt ede
rent panē. Qui cū comediſſent manſe-
rūt ibi. Laban vero de nocte ꝯſurgens:
oſculatus eſt filios ꝛ filias ſuas: ꝛ bene
dixitqꝫ illis: reuerſuſqꝫ ē in locū ſuū.

A Iacob aũt abijt in ¶ XXXII
itinere quo cepat: fueruntqꝫ ei ob-
uiā angeli dei. Quos cū vidiſſet
ait: Caſtra dei ſūt hec. Et appellauit no
men loci illius manaim. i. caſtra. Miſit
aũt et nūcios añ ſe ad eſau frēm ſuū in
terra ſeyr: in regiõe edom precepitqꝫ eis
dicēs: ſic loquimini dño meo eſau. Hec di
cit frater tuꝰ iacob: Apud laban pegri-
B natꝰ ſum ꝛ fui vſqꝫ in pñ̃tem diē. Ha-
beo boues ꝛ aſinos et oues ꝛ ſuos ꝛ an
cillas: mittoqꝫ nūc legationē ad domi-
nū meū vt inueniā grãm in conſpectu
tuo. Reuerſiqꝫ ſūt nuncij ad iacob dicē
tes: Uenimꝰ ad eſau frēm tuū: ꝛ ecce ꝓ-
perat in occurſum tuū cū quadringētꝭ
viris. Timuit iacob valde: et ꝑterritus
diuiſit ppl̃m q̃ ſecū erat: greges quoqꝫ ꝛ
oues et boues et camelos in duas tur-
mas: dicēs: Si venerit eſau ad vnā tur
mã et ꝑcuſſerit eã: alia turma q̃ reliqua
C ē ſaluabiꝛ. Dixitqꝫ iacob: Deꝰ pr̃is mei
abraam: et deꝰ pr̃is mei yſaac: dñe q̃ di-
31.b xiſti mihi: reuertere in terrã tuã ꝛ in lo
cū natiuitatꝭ tue: ꝛ bñfaciã tibi: minor
ſum cūctis miſerationibꝰ tuis: ꝛ veritate
tua quam expleſti ſeruo tuo. In baculo
meo trãſiui iordanē iſtū: et nūc cū dua
bus turmis regredior. Erue me de ma-
nu fr̃is mei eſau: qꝛ valde eū timeo: ne
forte veniēs ꝑcutiat mr̄em cum filijs.
Tu locutꝰ es ꝙ bñfaceres mihi: ꝛ dila-
tares ſemē meū ſicut arenã maris: que
ꝓ multitudine nūerari nõ põt. Cūqꝫ dor-
miſiſſet ibi nocte illa: ſepauit de his que
habebat mūera eſau fratri ſuo: capras
ducētas: hircos viginti: oues ducētas:
ꝛ arietes viginti: camelos fetas cū pulꝭ
ſuis trigīta: vaccas q̃dragita: et tauros
vigīti: aſinas vigīti: ꝛ pullos eaꝝ decē.
Et miſit ꝑ manꝰ ſuoꝝ ſuoꝝ: ſinglos ſe
orſū greges: dixitqꝫ puerꝭ ſuis. Antece-
dite me: et ſit ſpatiū inter gregē ꝛ gre-
gem. Et ꝓcepit priori: dicens: Si obuiū
habuerꝭ fratrē meū eſau: et interroga-
uerit te: cuiꝰ es aut quo vadis: aut cuiꝰ
ſunt iſta q̃ ſeq̃ris: rñdebis: Serui tui ia ¶ E
cob. Munera miſit dño ſuo eſau: ipſe
quoqꝫ poſt nos venit. Siſr dedit mãda
ta ſecūdo ꝛ tertio: ꝛ cūctis qui ſeq̃banꝛ
greges: dicēs: Hiſdē verbis loq̃mini ad
eſau cū inuenerítꝭ eum: ꝛ addetis: Ipſe
quoqꝫ ſuus tuꝰ iacob: iter nr̄m inſequi
tur. Dixit eñ: Placabo illū muneribꝰ q̃
ꝓcedūt: ꝛ poſtea videbo illū. Forſitã ꝓ-
pitiabiꝛ mihi. Preceſſerūt itaqꝫ mūera
ante eū: ipſe vero mãſit nocte illa in ca
ſtris. Cūqꝫ mature ſurrexiſſet tulit du- ¶ F
as vxores ſuas ꝛ totidē famulas cū vn
deci filijs: ꝛ trãſiuit vadū iaboch. Tra-
ductiſqꝫ oĩbus q̃ ad ſe ꝑtinebãt: mãſit
ſolus: ꝛ ecce vir luctabaꝛ cū eo vſqꝫ ma Oſee.12.a
ne. Qui cū videret ꝙ eū ſupare non poſ
ſet: tetigit neruū femorꝭ eiꝰ ꝛ ſtati emar
cuit. Dixitqꝫ ad eū: Dimitte me. Iã enĩ
aſcēdit aurora. Rñdit: Nõ dimittam te
niſi bñdixerꝭ mihi. Ait ergo: Qd̄ eſt no-
mē tibi? Rñdit: Iacob: At ille: Nequa- j.35.b
q̃ inquit iacob appellabiꝛ nomē tuū:
ſed iſrl̃. Nã ſi ꝯtra deū fortꝭ fuiſti: quã-
tomagꝭ ꝯtra hoĩes ꝑualebis? Interro-
gauit eū iacob. Dic mihi quo appellarꝭ ¶ G
noĩe? Rñdit: Cur q̃ris nomē meū qđ eſt Iudi.13.c
mirabile? Et bñdixit ei in eodem loco.
Uocauitqꝫ iacob nomen loci illiꝰ pha-
nuel: dicēs: Uidi dñm facie ad faciē: et
ſalua facta eſt aĩa mea. Ortuſqꝫ ē ei ſtã
tim ſol poſtqꝫ trãſgreſſus eſt phanuel.
Ipſe vero claudicabat pede. Quam ob
cãm nõ comedūt neruū filij iſrl̃ q̃ emar
cuit in femore iacob vſqꝫ in pñ̃tem diē:
eo ꝙ tetigerit neruū femorꝭ eiꝰ ꝛ obſtu
puerit. ¶ XXXIII
Leuãs aũt iacob oclos: vidit ve ¶ A
nientē eſau: ꝛ cū eo quadringē-
tos viros. Diuiſitqꝫ filios lye et
rachel ambaꝝqꝫ famlaꝝ: ꝛ poſuit vtrã-
qꝫ ancillã ꝛ liberos eaꝝ in pricipio: lya
vero ꝛ filios eiꝰ in ſecundo loco: rachel
aũt ꝛ ioſeph nouiſſimos. Et ipſe ꝓgre-

diens adorauit pronꝰ in terras ſepties:
donec appropinquaret frater eiꝰ. Cur-
rens itaqꝫ eſau obuiã fratri ſuo: ample
xatꝰ eſt eũ: ſtringẽſqꝫ collũ eiꝰ et oſcu-
lans fleuit: leuatiſqꝫ ocul' vidit mulie-
B res: ꝛ paruulos earũ: et ait: Quid ſibi
volũt iſti: ꝛ ſi ad te ptineant? Reſpõdit:
Paruuli ſunt quos donauit mihi deus
ſeruo tuo. Et appropinquãtes ancille ꝛ
filij earꝫ incuruati ſunt. Acceſſit quoqꝫ
lya cũ pueris ſuis: ꝛ cũ ſil'r adoraſſent: ex
tremi ioſeph ꝛ rachel adorauerunt. Di-
xitqꝫ eſau: Que nã ſũt iſte turme quas
obuiã habui? Rñdit: Ut inuenirẽ gra-
tiã coram dño meo. At ille ait: Habeo
plĩma frater mi: ſint tua tibi. Dixitqꝫ
iacob: Noli ita obſecro: ſed ſi iueni gra-
tiã in ocul' tuis: accipe munuſculum d
2.Reg.19.e manibꝰ meis. Sic eni vidi faciẽ tuam:
1.Reg.25.e quaſi viderim vultũ dei. Eſto mihi p-
Heſter.15.d pitius ꝛ ſuſcipe benedictionem quam
attuli tibi: ꝛ quã donauit mihi deꝰ tri-
buens oĩa. Uix fratre cõpellẽte ſuſcipi-
ens ait: Gradiamur ſil' eroqꝫ ſociꝰ itine
C ris tui. Dixitqꝫ iacob: Noſti dñe mi ꝙ
paruulos habeã teneros: ꝛ oues et bo-
ues fetas mecũ: quas ſi plus i ambulã-
do fecero laborare: morientur vna die
cũcti greges. Precedat dñs meꝰ añ ſer-
uũ ſuũ: ꝛ ego ſequar paulatim veſtigia
eius ſicut videro paruulos meos poſſe:
donec veniã ad dñm meum in ſeyr. Re
ſpõdit eſau: Oro te vt de pplo qui mecũ
D eſt: ſaltẽ ſocij remaneãt vie tue. Nõ eſt
inquit neceſſe: hoc vno tñ indigeo vt
inueniã gratiã in ꝯſpectu tuo dñe mi.
Reuerſus eſt itaqꝫ illo die eſau itinere
quo venerat i ſeyr. Et iacob venit in ſo
chot: vbi edificata domo ꝛ fixis tento-
rijs: appellauit nomẽ loci illiꝰ ſochot
.i. tabernacula. Tranſiuitqꝫ i ſalẽ vrbẽ
ſichimorꝫ q̃ ẽ i t'ra chanaan. pꝰq̃ reuer
ſus eſt de meſopotamia ſyrie: ꝛ habita-
uit iuxta oppidũ: emitqꝫ partẽ agri in
qua fixerat tabernacla: a filijs emor pa
tris ſichẽ centũ agnis: ꝛ erecto ibi alta
ri: inuocauit ſup illud fortiſſimũ deum
iſrael.

XXXIIII

A Greſſa eſt añt dina filia lye vt vi
deret mlieres regiõis illiꝰ. Quã
cũ vidiſſet ſichẽ filiꝰ emor euei
princeps terre illiꝰ: adamauit eã ꝛ rapu
it: ꝛ dormiuit cũ illa: vi opprimẽs virgi
2.Reg.13.c nẽ. Et ꝯglutinata ẽ aĩa eiꝰ cũ ea: triſtẽqꝫ
deliniuit blãditijs ꝛ ꝯgens ad emor pa
trẽ ſuũ: accipe inquit mihi puellã hãc
coniugẽ. Qd cũ audiſſet iacob abſentibꝰ
filijs: ꝛ in paſtu pecorꝫ occupatis: ſiluit
donec redirẽt. Egreſſo añt emor p̃re ſi-
chem vt loq̃ret' ad iacob: ecce filij veni
ebãt d agro: auditoqꝫ qd acciderat: ira-
ti ſunt valde: eo ꝙ fedã rem opatꝰ eſſet
in iſrl': ꝛ violata filia iacob rẽ illicitam
ppetraſſet. Locutꝰ eſt itaqꝫ emor ad eos:
Sichem filij mei adheſit aĩa filie vr̃e.
Date eã illi vxorẽ ꝛ iũgamꝰ viciſſim cõ
nubia. Filias vr̃as tradite nobis: ꝛ fili-
as nr̃as accipite: ꝛ habitate nobiſcum.
Terra in ptãte vr̃a eſt: exercete: negoci-
amini: ꝛ poſſidete eã. Sed et ſichem ad
p̃rem ꝛ ad fr̃es eiꝰ ait: Inueniã gratiã
corã vobis: ꝛ q̃cunqꝫ ſtatueritis: dabo:
Augete dotẽ ꝛ munera poſtulate: et li-
benter tribuã qd petieritis: tñ date mi-
hi puellã hãc vxorẽ. Rñderũt filij iacob
ſichem ꝛ p̃ri eiꝰ in dolo ſeuiẽtes ob ſtu
prũ ſororis. Nõ poſſumꝰ facere qd peti-
tis: nec dare ſororẽ nr̃am homi incircũ-
ciſo: qd illicitũ ꝛ nefariũ eſt apud nos.
Sed i hoc valebimꝰ federari. Si volue
ritis eſſe ſil'es nr̃i ꝛ circũcidat' i vobis
oĩs maſculini ſexꝰ: tũc dabimꝰ ꝛ accipi
emus mutuo filias vr̃as ac nr̃as ꝛ ha-
bitabimꝰ vobiſcũ: erimuſqꝫ vnꝰ pplus.
Si añt circũcidi nolueritis: tollemꝰ fili-
am nr̃am ꝛ recedemꝰ. Placuit oblatio
eorꝫ emor ꝛ ſichem filio eiꝰ: nec diſtulit
adoleſcens quin ſtatim qd petebat' ex-
pleret. Amabat eni puellã valde: ꝛ erat
inclytꝰ in oi domo p̃ris ſui. Ingreſſiqꝫ
portas vrbis locuti ſunt ad pplm. Uiri
iſti pacifici ſunt: ꝛ volũt habitare nobi
ſcũ. Negocient' in terra ꝛ exerceãt eam:
que ſpatioſa ꝛ lata cultoribus indiget.
Filias eorꝫ accipiemꝰ vxores: ꝛ nr̃as il-
lis dabimꝰ. Unũ eſt quo differt' tantũ
bonũ. Si circũcidamꝰ maſculos nr̃os
ritũ gentis imitãtes: ꝛ ſubſtãtia eorũ et
pecora ꝛ cũcta q̃ poſſidẽt nr̃a erũt. Tñ
in hoc acq̃eſcamꝰ: ꝛ habitãtes ſil' vnũ
efficiamꝰ pplm. Aſſenſiqꝫ ſũt oẽs: cir-
cũciſis cũctis maribus. Et ecce die ter-
tio qñ grauiſſimꝰ vulnerũ dolor eſt: ar-
reptis duo filij iacob: ſymeon ꝛ leui fra
tres dine: gladijs: ingreſſi ſũt vrbẽ cõfi
dẽter: interfectiſqꝫ oibꝰ maſcul' emor et
ſichem pariter necauerũt: tollẽtes dinã
d domo ſichem ſororẽ ſuã. Quibꝰ egreſ-
ſis irruerũt ſuper occiſos ceteri filij ia-
cob: ꝛ depopulati ſunt vrbẽ in vltionẽ
ſtupri: oues eorꝫ ꝛ armẽta ꝛ aſinos: cũ-
ctaſqꝫ vaſtãtes q̃ in domibꝰ ꝛ in agris

erant:paruulos quoq; eoꝝ ⁊ vxores du
xerũt captiuas. Quib⁹ ꝑpetratis auda-
citer:iacob dixit ad ſymeon ⁊ leui: Tur
baſtis me:⁊ odioſũ feciſti me chanane-
is ⁊ pherezeis habitatorib⁹ terre hui⁹.
Nos pauci ſum⁹:illi ꝯgregati ꝑcutient
me:⁊ delebor ego ⁊ dom⁹ mea. Reſpon-
derũt: Nũquid vt ſcorto abuti debuere
ſorore nr̃a.

XXXV

Interea locut⁹ eſt de⁹ ad iacob:
Surge ⁊ aſcẽde bethel ⁊ habita
ibi:facq; altare dño qui apparu
it tibi qñ fugiebas eſau frẽm tuum. Ja
cob vero ꝯuocata oĩ domo ſua ait: Ab-
ĳcite deos alienos q̃ in medio vr̃i ſunt
⁊ mũdamini:ac mutate veſtimẽta vr̃a.
Surgite ⁊ aſcẽdam⁹ in bethel: vt facia
mus ibi altare dño qui exaudiuit me ĩ
die tribulatiõis mee:⁊ ſoci⁹ fuit itineri
mei. Dederunt ergo ei omnes deos ali
enos quos habebant:⁊ inaures que e-
rant in auribus eorum. At ille infodit
eas ſubter terebinthum:que eſt poſt vr
bem ſichem. Tuncq; profecti eſſent: ter-
ror dei inuaſit omnes per circumitum
ciuitates:⁊ nõ ſunt auſi proſequi rece-
dẽtes. Uenit igit̃ iacob luzan q̃ ẽ ĩ ter-
ra chanaan cognomẽto bethel: ipſe et
oĩs ppl̃s cũ eo. Edificauitq; ibi altare:
⁊ appellauit nomẽ loci illi⁹ dom⁹ dei.
Ibi eñ apparuit ei de⁹ cũ fugeret fratrẽ
ſuũ. Eodẽ tp̃e mortua eſt delbora nu-
trix rebecce:⁊ ſepulta eſt ad radices be-
thel ſubter quercũ: vocatũq; eſt nomen
loci illi⁹ querc⁹ flet⁹. Apparuit aũt ite-
rũ de⁹ iacob poſtq; reuerſus ẽ de meſo-
potamia ſyrie:⁊ venit in bethel: benedi
xitq; ei dicẽs: Nõ vocaberi vltra iacob
ſed iſrl̃ erit nomẽ tuũ. Et appellauit eũ
iſrl̃. Dixitq; ei: Ego de⁹ oĩpotẽs. Creſce
⁊ multiplicare: gẽtes ⁊ ppl̃i nationũ ex
te erũt. Reges de lũbis tuis egredient̃:
terrãq; quã dedi abraã ⁊ yſaac: dabo ti
bi ⁊ ſemini tuo p⁹ te. Et receſſit ab eo.
Ille vero erexit titulũ lapideũ: in loco
quo locut⁹ fuerat ei de⁹: libans ſup eũ
libamia:⁊ effundẽs oleũ vocanſq; no-
mẽ loci illi⁹ bethel. Egreſſus aũt inde:
venit verno tp̃e ad terrã q̃ ducit effra-
tam. In qua cum parturiret rachel ob
difficultatẽ part⁹ periclitari cepit. Di-
xitq; ei obſtetrix: Noli timere: qr ⁊ hũc
habebis filiũ. Egrediente autẽ aĩa ꝑ
dolore ⁊ imminẽte iam morte: vocauit
nomẽ filĳ ſui bẽnoni: id eſt filius dolo
ris mei. Pater vero appellauit eũ ben-
iamin: id eſt fili⁹ dextre. Mortua eſt er-
go rachel:⁊ ſepulta eſt in via que ducit
effratam: hec eſt bethleem. Erexitq; ia-
cob titulũ ſup ſepulchrũ eius. Hic eſt ti
tul⁹ monumẽti rachel vſq; ĩ pñtẽ diẽ.
Egreſſus inde fixit tabernaculũ trans
turrem gregis. Tuncq; habitaret in illa D
regione: abĳt rubẽ:⁊ dormiuit cum ba
la ꝯcubina patris ſui. Qđ illũ minime
latuit. Erant aũt filĳ iacob duodecim.
Filĳ lye primogenit⁹ ruben:⁊ ſymeon:
et leui: iudas ⁊ yſachar: et zabulon. Fi-
lĳ rachel: ioſeph et beniamin. Filĳ ba-
le ancille rachelis: dan ⁊ neptalim. Fi-
lĳ zelphe ancille lye: gad ⁊ aſer. Hi ſũt
filĳ iacob: qui nati ſunt ei in meſopota
mia ſyrie. Uenit etiã ad yſaac patrẽ ſu-
um in mambre ciuitatẽ arbee: hec ẽ he
bron in qua ꝑegrinat⁹ eſt abraã ⁊ yſa-
ac. Et cõpleti ſũt dies yſaac cẽtũ octo-
ginta annorũ: ꝯſumptuſq; etate mortu
us eſt:⁊ appoſitus eſt pp̃lo ſuo ſenex et
plenus dierũ:⁊ ſepelierunt eum eſau et
iacob filĳ ſui.

XXXVI

Hec autẽ ſunt generationes eſau: A
ipſe eſt edom. Eſau accepit vxo-
res de filiab⁹ chanaan: ada fili-
am elom ethei: et oolibama filiam ane
ſebeon euei. Baſamath quoq; filiã iſ-
mael ſororẽ nabaioth. Peperit autem
ada eliphas. Baſemath genuit rahuel.
Oolibama genuit iehus ⁊ ihelon ⁊ cho
re. Hi filĳ eſau: qui nati ſunt ei in terra
chanaan. Tulit autẽ eſau vxores ſuas
et filios et filias:⁊ omnẽ aĩam dom⁹
ſue:⁊ ſubſtantiã ⁊ pecora:⁊ cũcta q̃ ha-
bere poterat in terra chanaan: et abĳt
in alterã regionẽ: receſſitq; a fratre ſuo
iacob. Diuites eñi erãt valde:⁊ ſil̃ habi S.13.a.
tare nõ poterãt: nec ſuſtinebat eos ter-
ra ꝑegrinationis eorũ pre multitudine
gregũ. Habitauitq; eſau in mõte ſeyr: B
ipſe eſt edom. He autẽ ſunt generatio-
nes eſau patris edom ĩ mõte ſeyr: ⁊ hec
nomia filioꝝ eius. Eliphas filius ada:
vxoris eſau. Rahuel quoq; filius baſe-
math vxoris eius. Fueruntq; eliphas
filĳ themã: omar: ſephua: et gathan:⁊
cenez et chore. Erat autem thamna cõ-
cubina eliphas filĳ eſau: que peperit
ei amalech. Hi ſũt filĳ ada vxori eſau.
Filĳ autẽ rahuel: naath ⁊ zara: ſemma
⁊ meza. Hi filĳ baſemath vxoris eſau.
Iſti quoq; erãt filĳ oolibama filie ane
filĳ ſebeõ vxori eſau: quos genuit ei: ie
hus ⁊ ihelõ ⁊ chore. Hi duces filioꝝ eſau

Filij eliphaz primogeniti eſau: dux the-
man: dux omar: dux ſephua: dux cenez:
dux chore: dux gathā: dux amalech. Hi
filij eliphaz ī terra edom: ⁊ hi filij ada.
Hi quoq; filij rahuel filij eſau. Dux na-
ath: dux zara: dux ſemma: dux meza. Hi
aūt duces rahuel: in terra edom. Iſti fi-
C lij baſemath vxoꝝ eſau. Hi aūt filij oo-
lihama vxoꝝ eſau. Dux iehus: dux ihe-
lon: dux chore. Hi duces oolibama filie
ane vxoris eſau. Iſti ſūt filij eſau: et hi
duces eoꝝ: ipſe eſt edom. Iſti ſunt filij
ſeyr horrei hitatoris terre: lothan et ſo-
bal ⁊ ſebeon et anan et diſon ⁊ eſer ⁊ di-
ſan: Hi duces horrei filij ſeyr: ī terra e-
dom. Facti ſunt aūt filij lothan: horrei
⁊ eman. Erat aūt ſoror lothan thāna.
Et iſti filij ſobal: aluhā ⁊ maneeth et e-
bal ſephi ⁊ onan. Et hi filij ſebeō: achia
et anan. Iſte eſt anan q̄ inuenit aquas
calidas in ſolitudīe: cū paſceret aſinas
ſebeon p̄ris ſui. Habuitq; filiū diſan ⁊
filiā oolibama. Et iſti filij diſan: abdaz
⁊ ieſban ⁊ iethrā ⁊ charan. Hi quoq; fi-
lij eſer: balannan ⁊ zeuan ⁊ achan. Ha-
buit aūt filios diſan hus ⁊ aran. Hi du-
ces horreoꝝ: dux lothan: dux ſobal: dux
ſebeō: dux ana: dux diſon: dux eſer: dux
diſan. Iſti duces horreoꝝ q̄ imperauerūt
D in terra ſeyr. Reges aūt q̄ regnauerunt
in terra edom: anq̄ hr̄ent regē filij iſra-
el: fuerūt hi. Balach fili⁹ beor: nomēq;
vrbis ei⁹ denaba. Mortu⁹ ē aūt balach:
⁊ regnauit ꝓ eo iobab: fili⁹ zare ď boſ-
ra. Cūq; mortu⁹ eſſet iobab: regnauit ꝓ
eo huſan de terra themanoꝝ. Hoc quo-
q; mortuo: regnauit ꝓ eo adad fili⁹ ba-
dadi qui ꝑcuſſit madiā in regione mo-
ab: ⁊ nomē vrbis ei⁹ auith. Cūq; mor-
tu⁹ eſſet adad: regnauit ꝓ eo ſemla de
maſerecha. Hoc quoq; mortuo regna-
uit ꝓ eo ſaul de fluuio roboth. Cūq; et
hic obiiſſet: ſucceſſit ī regnū balanan fi-
li⁹ achobor. Iſto quoq; mortuo: regna-
uit ꝓ eo adad: nomēq; vrbis ei⁹ phou.
Et appelabat̄ vxor eius meezabel filia
matreth: filie mizaab. Hec ergo nomīa
ducū eſau ī cognatiōib⁹ ⁊ locꝫ ⁊ voca-
bulis ſuis: dux thamna: dux aluha: dux
ietheth: dux oolibama: dux ela: dux phi-
non: dux cenez: dux themā: dux mabſar:
dux mabdihel: dux hirā. Hi duces edō
habitātes ī terra imperij ſui: ipſe ē eſau
p̄r idumeoꝝ. Habitauit aūt iacob ī ter-
ra chanaan ī qua p̄r ſu⁹ ꝑegrinat⁹ eſt: ⁊
he ſūt generatiōes eius. XXXVII

Ioſeph cū ſedecim eēt annoꝝ: pa-
ſcebat gregē cū frib⁹ ſuis adhuc
puer. Et erat cū filijs bale ⁊ zel-
phe vxoꝝ p̄ris ſui: accuſauitq; frēs ſu-
os apud p̄rem crimīe peſſimo. Iſrl̄ aūt
diligebat ioſeph ſuꝑ oēs filios: eo ꝙ in
ſenectute genuiſſet eū. Fecitq; ei tuni-
cā polymitā. Vidētes aūt frēs ei⁹ ꝙ a
p̄re plus cūctꝫ filijs amaret̄: oderāt eū:
nec poterāt ei quicq̄ pacifice loq̄. Acci-
dit quoq; vt viſum ſomniū referret fra-
trib⁹ ſuis q̄ cauſa maioꝝ odij ſemiariū
fuit. Dixitq; ioſeph frib⁹ ſuis. Audite
ſomniū meū qđ vidi. Putabā nos liga-
re manipulos ī agro: ⁊ quaſi cōſurgere
manipulū meū ⁊ ſtare: vr̄oſq; manipu-
los circūſtātes adorare manipulū me-
um. Rn̄derūt frēs ei⁹: Nunquid rex nr̄
eris? aut ſubijciemur ditiōi tue? Hec er-
go cā ſomnioꝝ atq; ſermonū: inuidie ⁊
odij fomitē miſtrauit. Aliud quoq; vi-
dit ſomniū qđ narrās frib⁹ ait: Vidi ꝑ
ſomniū quaſi ſolē ⁊ lunā ⁊ ſtellas vnde-
cim adorare me. Qđ cū p̄ri ſuo ⁊ fribus
retuliſſet: increpauit eū p̄r ſu⁹: et dixit:
Quid ſibi vult hoc ſomniū qđ vidiſti?
Num ego ⁊ mr̄ tua ⁊ frēs tui adorabi-
mus te ſuꝑ terrā? Inuidebāt ei igit̄ fra-
tres ſui: p̄r vero rē tacit⁹ conſiderabat.
Cūq; frēs illi⁹ in paſcēdis gregib⁹ p̄ris
morarent̄ in ſichem: dixit ad eū iſrael:
Frēs tui paſcūt oues in ſichimis: veni
mittā te ad eos. Quo rn̄dente: p̄ſto ſum
ait: Vade ⁊ vide ſi cūcta ꝓſpera ſint er-
ga frēs tuos ⁊ pecora: et renuncia mihi
quid agat̄. Miſſus de valle hebron ve-
nit in ſichem. Inuenitq; eū vir errātē
in agro: ⁊ interrogauit qđ q̄reret: At il-
le rn̄dit: Frēs meos q̄ro. Indica mihi:
vbi paſcāt greges. Dixitq; ei vir: Receſ-
ſerūt de loco iſto. Audiui aūt eos dicē-
tes: Eam⁹ ī dothaim. Perrexit itaq; io-
ſeph poſt frēs ſuos ⁊ inuenit eos in do-
thaim. Qui cū vidiſſent eū ꝓcul: anteq̄
accederet ad eos cogitauerūt illū occi-
dere: ⁊ mutuo loq̄bat̄: Ecce ſomniator
venit. Venite occidam⁹ eū et mittam⁹
in ciſternā veterē: dicemuſq;: fera peſſi-
ma deuorauit eū: ⁊ tūc apparebit quid
illi proſint ſomnia ſua. Audiēs aūt hec
ruben: nitebat̄ liberare eū de manibus
eoꝝ: ⁊ dicebat: Nō interficiam⁹ aniam
ei⁹: nec effundam⁹ ſanguinē: ſed ꝓijci-
te eū in ciſternā veterē q̄ eſt in ſolitudi-
ne: manuſq; vr̄as ſeruate innoxias. Hoc
aūt dicebat volēs eripe eū de manib⁹

E eoꝝ: ⁊ reddere patri ſuo. Confeſtim igit̃
vt ꝑuenit ad frẽs ſuos: nudauerũt eum
tunica talari ⁊ polymita: miſerũtq; euꝫ
in ciſternã veterẽ que nõ habebat aquã
Et ſedẽtes vt comederent panẽ viderũt
hiſmaelitas viatores venire de galaad:
et camelos eoꝝ portãtes aromata ⁊ reſi
nã ⁊ ſtacten in egyptũ. Dixit ergo iudas
fratrib⁹ ſuis: Quid nobis ꝓdeſt ſi occi-
derim⁹ frẽm noſtꝝ: ⁊ celauerimus ſan-
guinẽ ipſius? Melius eſt vt venũdet̃ hiſ
F maelitis: ⁊ manus noſtre nõ polluãtur.
Frater eñ ⁊ caro noſtra eſt. Acquieuert̃
frẽs ſermõibus illi⁹: ⁊ ꝑtereũtibus ma-
dianitis negociatorib⁹: extrahẽtes euꝫ
de ciſterna vẽdiderũt eũ hiſmaelitis vi-
ginti argẽteis: qui duxerũt eũ in egyptũ
Reuerſuſq; rubẽ ad ciſternaꝫ nõ iuenit
pueꝝ: ⁊ ſciſſis veſtib⁹ ꝑgens ad frẽs ſu-
os ait: Puer nõ cõparet: ⁊ ego quo ibo?
Tulerũt aũt tunicã eius: ⁊ in ſanguinẽ
hedi quẽ occiderãt tinxerũt: mittentes
G qui ferrẽt ad prẽm: ⁊ dicerẽt. Hãc inue
nimus: vide vtꝝ tunica filij tui ſit an nõ
Quã cũ cognouiſſet pater: ait: Tunica fi-
eo. lij mei eſt. Fera peſſima comedit eũ: be-
ſtia deuorauit ioſeph. Sciſſiſq; veſtibus
indutus eſt cilitio: lugẽs filiũ ſuũ mlto
tpe. Cõgregatis aũt cũctis liberis ei⁹ vt
lenirẽt dolorẽ pr̃is: noluit ꝯſolatõnem
accipe: ſed ait: Deſcendã ad filiũ meum
lugẽs in infernũ. Et illo ꝑſeuerãte i fle-
tu: madianite vẽdiderũt ioſeph in egyp
to: phutifari eunucho pharaonis ma-
giſtro militum.

XXXVIII

A EOdẽ tpe deſcendẽs iudas a fra-
tribus ſuis: diuertit ad viꝝ odol
lamiten noie hirã: viditq; ibi fi-
liã homis chananei vocabulo Sue. Et
accepta vxore ingreſſus ẽ ad eã. Que cõ
cepit ⁊ pepit filiũ: ⁊ vocauit nomẽ eius
her. Rurſũq; cõcepto fetu natũ filiũ vo
cauit onan. Tertiũ quoq; pepit quem
appellauit ſela. Quo nato: parere vltra
ceſſauit. Dedit aũt iudas vxorẽ primo-
genito ſuo her: noie thamar. Fuit quo-
q; her primogenit⁹ iude: nequã in con-
B ſpectu dñi: ⁊ ideo ab eo occiſus eſt. Di-
xit ergo iudas ad onan filiũ ſuũ. Ingre
dere ad vxorẽ fris tui ⁊ ſociare illi vt ſu
ſcites ſemẽ fratri tuo. Ille ſciẽs non na
ſci ſibi filios: introiẽs ad vxorẽ fris ſui
ſemẽ fundebat in terrã: ne liberi fratris
noie naſcerent̃. Et idcirco ꝑcuſſit eum
dñs: eo ꝙ rem deteſtabilẽ faceret. Quã-
obrẽ dixit iudas thamar nurui ſue Eſto
vidua in domo pr̃is tui: donec creſcat
ſela fili⁹ me⁹. Timebat eñ ne ⁊ ipẽ mo
reret̃ ſicut frẽs ei⁹. Que abijt ⁊ habita-
uit in domo pr̃is ſui. Euolutis autem
multis annis: mortua eſt Sue vxor iude
Qui poſt luctum ꝯſolatõe ſuſcepta: aſcẽ C
debat ad tõſores ouiũ ſuaꝝ ipẽ ⁊ hiras
opilio gregis odollamita in thãnas. Nũ
ciatũq; eſt thamar ꝙ ſocer illi⁹ aſcẽde-
ret in thãnas: ad tondendas oues. Que
depoſitis viduitatis veſtib⁹: aſſũpſit teri
ſtrũ: ⁊ mutato habitu ſedit in biuio iti-
neris qđ ducit thãnam: eo ꝙ creuiſſꝫ ſe
la ⁊ nõ eã accepiſſet maritũ. Quã cũ vi-
diſſet iudas: ſuſpicat⁹ eſt eſſe meretricẽ.
Operat eñ vultũ ſuũ ne agnoſceret̃.
Ingrediẽſq; ad eam: ait: Dimitte me vt D
coeã tecũ. Neſciebat eñ ꝙ nur⁹ ſua eẽt
Qua rñdẽte: quid dabis mihi vt fruaris
cõcubitu meo: dixit: Mittã tibi hedum
de gregib⁹. Rurſũq; illa dicente patiar
qđ vis ſi dederis mihi arrabonẽ donec
mittas qđ polliceris: ait iudas: Quid ti
bi vis ꝓ arrabone dari? Rñdit: Annu-
lũ tuũ ⁊ armillã ⁊ baculũ quẽ manu te-
nes. Ad vnũ igit̃ coitũ mlier cõcepit: ⁊ E
ſurgẽs abijt: depoſitoq; habitu quẽ ſũp
ſerat: induta eſt viduitatis veſtib⁹. Mi-
ſit aũt iudas hedũ ꝑ paſtorẽ ſuũ odolla
mitẽ: vt reciperet pignus qđ dederat mu
lieri. Qui cũ nõ inueniſſet eã: interroga
uit hoies loci illius. Ubi eſt mulier q̃ ſe
debat in biuio? Rñdentib⁹ cũctis nõ fu
it in loco iſto meretrix: reuerſus eſt ad
iudã: ⁊ dixit ei: Nõ inueni eã. Sed ⁊ ho
mines loci illi⁹ dixerũt mihi: nũq̃ ſe-
diſſe ibi ſcortũ. Ait iudas. Habeat ſibi F
Certe mẽdacij arguere nos non poteſt.
Ego miſi hedũ quẽ ꝓmiſerã: ⁊ tu nõ in
ueniſti eã. Ecce aũt poſt tres mẽſes nũ
ciauerũt iude dicẽtes: Fornicata ẽ tha-
mar nur⁹ tua: ⁊ videt̃ vter⁹ illius intu-
meſcere. Dixitq; iudas: Producite eam
vt cõburat̃. Que cũ duceret̃ ad penam:
miſit ad ſoceꝝ ſuũ dicẽs: De viro cuius
hec ſunt: cõcepi. Cognoſce cui⁹ ſit annu
lus ⁊ armilla ⁊ bacul⁹. Qui agnitis mu
nerib⁹ ait: Iuſtior me eſt: q̃ nõ tradidi G
eã ſela filio meo. Attñ vltra nõ cogno-
uit eã. Inſtãte aũt partu: apparuerunt I. Pa.2.a.
gemini in vtero: atq; in ipa effuſiõe in- Math.1.a
fantiũ vnus ꝓtulit manũ: in qua obſte
trix ligauit coccinũ dicẽs: Iſte egrediet̃
prior. Illo vero retrahẽte manũ: egreſſ⁹
eſt alter. Dixitq; mulier: Quare diuiſa
eſt ꝓpter te maceria? Et ob hãc cauſam

vocauit nomē ei⁹ phares. Poſtea egreſſus eſt frater ei⁹ in cui⁹ manu erat coccinū: quē appelauit zaram. ¶ XXXIX

¶ A Igitur ioſeph duct⁹ eſt i egyptū: emitq; eū phutifar eunuch⁹ pharaonis princeps exercit⁹ ſui: vir egyptius de manu hiſmaelitarum: a quibus pduct⁹ erat. Fuitq; dñs cum eo: et erat vir in cūctis pſpere agēs. Habitauitq; in domo dñi ſui: qui optime nouerat dñm eſſe cū eo: ꝛ oia q̄ gereret ab eo dirigi i manu illi⁹. Inuenitq; ioſeph grām corā dño ſuo: ꝛ miniſtrabat ei. A quo pposit⁹ oibus: gubernabat creditā ſibi domū: ꝛ vniuerſa q̄ ei tradita fuerant. Bñdixitq; dñs domui egyptij ppter ioſeph: ꝛ multiplicauit tā in edib⁹
¶ B q̄ in agris cunctā ei⁹ ſubſtātiam. Nec quicq̄ aliud nouerat: niſi panē quo ve
1. Reg. 16. b. ſcebat. Erat aūt ioſeph pulchra facie ꝛ decorus aſpectu. Poſt mltos itaq; dies iniecit dña ſua oclos ſuos in ioſeph: et
¶ J. eo. ait: Dormi mecū. Qui nequaq̄ acquieſcens opi nefario: dixit ad eā. Ecce dñs me⁹ oibus mihi traditꝫ: ignorat qd habeat in domo ſua: nec quicq̄ eſt qd nō i mea ſit ptāte: vel nō tradiderit mihi: pter te q̄ vxor ei⁹ es. Quō ergo poſſum hoc malū facere: ꝛ peccare i dñm meū? Huiuſcemodi verbis p ſinglos dies loquebant: ꝛ mlier moleſta erat adoleſcēti: et ille recuſabat ſtuprū. Accidit autē
¶ C quadā die vt intraret ioſeph domum: ꝛ opis quippiā abſq; arbitrꝫ faceret: et illa apphenſa lacinia veſtimēti ei⁹ dice-
Z. eo. ret. Dormi mecū. Qui relicto in manu ei⁹ pallio fugit: ꝛ egreſſus ē foras. Cūq; vidiſſet mlier veſtē in manib⁹ ſuis: ꝛ ſe eſſe ptemptā: vocauit ad ſe hoies dom⁹ ſue: et ait ad eos: En introduxit virum hebreū: vt illuderet nobis. Ingreſſus ē ad me vt coiret mecū. Cūq; ego ſuccla maſſem ꝛ audiſſet vocē meā reliquit palliū qd tenebā: ꝛ fugit foras. In argumētū ergo fidei retentū palliū oſidit marito
¶ D reuertenti domū: ꝛ ait: Ingreſſus eſt ad me ſern⁹ hebreus quē adduxiſti: vt illuderet mihi. Cumq; audiſſet me clamare: reliquit palliū qd tenebā ꝛ fugit foras. His auditꝫ dñs ꝛ nimiū credul⁹ verbis piugis irat⁹ eſt valde: tradiditq; ioſeph in carcerē vbi vincti regꝫ cuſtodiebantur et erat ibi clauſus. Fuit aūt dñs cū ioſeph ꝛ miſert⁹ eſt illi⁹: ꝛ dedit ei grām in pſpectu principis carcerꝫ. Qui tradidit i manu illi⁹ vniuerſos vinctos qui in cuſtodia tenebant: et quicqd fiebat ſub ipo erat: nec nouerat aliquid cūctꝫ ei creditꝫ. Dñs eni erat cū illo: ꝛ omnia opa eius dirigebat. ¶ XL

His itaq; geſtis accidit vt peccarent duo eunuchi: pincerna regꝫ egypti ꝛ piſtor dño ſuo. Iratuſq; ptra eos pharao: nā alter pincernis perat: alter piſtorib⁹: miſit eos in carcerē principis militū: in quo erat vinctus ꝛ ioſeph. At cuſtos carceris tradidit eos ioſeph: qui ꝛ miſtrabat eis. Aliquātulū tpis fluxerat: ꝛ illi in cuſtodia tenebant. Videruntq; ambo ſomniū nocte vna: iuxta interptationē pgruam ſibi. ¶ A
Ad quos cū introiſſet ioſeph mane et vidiſſet eos triſtes: ſciſcitatus eſt eos dicens: Cur triſtior eſt hodie ſolito facies vrā? Qui rñderūt: Somniū vidimus: et nō eſt qui interptet nobis. Dixitq; ad eos ioſeph. Nūquid nō dei ē interpretatio? Referte mihi qd viderit. Narrauit prior pposit⁹ pincernarum ſomniū ſuum. Videbā corā me vitē in qua erant tres ppagines creſcere paulatim in gēmas: ꝛ poſt flores vuas matureſcere: calicēq; pharaonis in manu mea. Tuli ḡ vuas ꝛ expreſſi in calicē quē tenebā: ꝛ tradidi poculū pharaoni. Rñdit ioſeph: Hec ¶ C
eſt interptatio ſomnij. Tres ppagines tres adhuc dies ſunt: p⁹ quos recordabit pharao miniſterij tui: ꝛ reſtituet te i gradū priſtinū: dabiſq; ei calicem iuxta officiū tuū ſicut ante facere pſueueras. Tm̄ memēto mei cū tibi bn̄ fuerit: ꝛ facies mecū miſcdiam vt ſuggeras pharaoni vt educāt me de iſto carcere: qꝛ furtim ſublat⁹ ſum de terra hebreorum: ꝛ hic innocēs in lacū miſſus ſū. Vidēs piſtorū mgr q̄ prudēter ſomniū diſſoluiſſet: ait: Et ego vidi ſomniū q̄ tria caniſtra farine haberē ſup caput meū: ꝛ in vno caniſtro qd erat excelſi⁹ portare me putabam oēs cibos qui fiūt arte piſtoria: aueſq; comedere ex eo. Rñdit ioſeph.
Hec eſt interptatio ſomnij. Tria cani- ¶ D
ſtra: tres adhuc dies ſunt poſt quos auferet pharao caput tuū: ac ſuſpendet te in cruce ꝛ lacerabūt volucres carnes tuas. Exin de dies terti⁹ nataliti⁹ pharaonis ſerat. Qui faciēs grande cōuiuiū pueris ſuis: recordat⁹ eſt inter epulas magiſtri pincernarū et piſtorum principis: reſtituitq; alterū in locū ſuum vt porrigeret ei poculū: alterū ſuſpēdit in patibulo: vt cōiectoris veritas pbaret. Et tm̄

ſuccedētib⁹ pſperi: ꝓpoſit⁹ pincernaꝝ
oblit⁹ eſt interꝑtis ſui. XLI
A Poſt duos ānos vidit pharao ſō-
niū. Putabat ſe ſtare ſup fluui-
um: de quo aſcēdebāt ſeptē bo-
ues pulchre ꝛ craſſe nimis: ꝛ paſcebāt
in locꝭ paluſtrib⁹. Alie quoqꝫ ſeptē e-
mergebāt de flumie fede ꝯfecteqꝫ ma-
cie: ꝛ paſcebant in ipſa amnis ripa i lo
cis virentib⁹: deuorauerūtqꝫ eas quaꝝ
mira ſpecies ꝛ ꝑitudo corpoꝝ erat. Ex-
pergefact⁹ pharao rurſum dormiuit: et
vidit alterū ſomniū. Septē ſpice pullu
labāt in culmo vno plene atqꝫ formoſe:
alie quoqꝫ totidē ſpice tenues: ꝛ ꝑcuſſe
vredine oriebant: deuorātes oēm prio-
B rū pulchritudinē. Euigilās pharao p⁹
quietē: ꝛ facto mane pauore ꝑterritus:
miſit ad oēs ꝯiectores egypti: cūctoſqꝫ
ſapiētes: ꝛ accerſitꝭ narrauit ſomniū:
nec erat qui interꝑtaret. Tūc demū re-
miniſcēs mgr̄ pincernaꝝ ait. Confiteor
pctm̄ meū. Irat⁹ rex ſuis ſuis me ꝛ ma
giſtrū piſtoꝝ retrudi iuſſit in carcerem
principis militū: vbi vna nocte vterqꝫ
vidim⁹ ſomniū: ꝑſagiū futuroꝝ. Erat
ibi puer hebreus eiuſdē ducꝭ militū fa-
mulus: cui narrātes ſomnia: audiuim⁹
quicqd poſtea rei ꝓbauit euētus. Ego
eni reddit⁹ ſū officio meo: ꝛ ille ſuſpen-
ſus ē in cruce. Protin⁹ ad regꝭ imperi-
um eductū de carcere ioſeph totonde-
runt: ac veſte mutata obtulerunt ei.
Cui ille ait: Vidi ſomnia nec ē qui ediſ
ſerat: q̄ audiui te ſapiētiſſime cōiicere.
Rn̄dit ioſeph: Abſqꝫ me de⁹ rn̄debit ꝓ-
ſpera pharaoni. Narrauit ergo pharao
C q̄ viderat. Putabā me ſtare ſup ripaꝫ
fluminis: ꝛ ſeptē boues de amne ꝯſcēde-
re pulchras nimis ꝛ obeſis carnib⁹: q̄ i
paſtu paludis virecta carpebāt. Et ecce
has ſeqbant alie ſeptē boues intantū
deformes ꝛ macilēte vt nūqꝫ tales i ter
ra egypti viderim. Que deuoratꝭ ꝛ con
ſumptꝭ priorib⁹: nullū ſaturitatꝭ dede-
re veſtigiū: ſed ſimili macie ꝛ ſqualore
torpebant. Euigilās rurſus ſopore de-
preſſus vidi ſōniū. Septē ſpice pullula
bāt in culmo plene atqꝫ pulcherrime.
Alie quoqꝫ ſeptē tenues ꝛ ꝑcuſſe vredie
oriebant e ſtipula q̄ prioꝝ pulchritudi
nē deuorauerūt. Narraui cōiectoribus
ſomniū: ꝛ nemo eſt qui ediſſerat. Rn̄dit
ioſeph. Somniū regꝭ vnū ē. Que factu
rus ē de⁹ oñdit pharaoni. Septē boues
pulchre ꝛ ſeptē ſpice plene: ſeptē vber-
tatis anni ſunt: eandēqꝫ vim ſomniū cō
ꝑhēdūt. Septē quoqꝫ boues tenues at D
qꝫ macilente q̄ aſcēderūt p⁹ eas: ꝛ ſeptē
ſpice ꝛ tenues vēto vrente ꝑcuſſe: ſeptē
anni venture ſūt famis: qui hoc ordine
cōplebunt. Ecce ſeptē anni veniēt fer-
tilitatꝭ magne in vniuerſa terra egypti
quos ſequent ſeptē anni alij tāte ſteri-
litatꝭ: vt obliuioni tradat cūcta retro
abundātia. Cōſūptura ē eni fames om
nē terrā: ꝛ vbertatꝭ magnitudinē ꝑdi-
tura eſt inopie magnitudo. Qð aūt vi-
diſti ſecūdo: ad eandē rem ꝑtinēs ſom-
niū: firmitatꝭ indiciū eſt: eo ꝙ fiat ſer-
mo dei et veloci⁹ impleatur. Nūc ergo
ꝓuideat rex virū ſapientē ꝛ induſtriū
ꝛ ꝑficiat eū terre egypti qui ꝯſtituat ꝓ-
poſitos ꝑ cūctas regiones: ꝛ quintā ꝑtē
fructuū ꝑ ſeptē annos fertilitatis qui
iam nūc futuri ſunt: ꝯgreget in horrea:
ꝛ oē frumētū ſub pharaōiſ ꝑtāte ꝯdat:
ſeruetqꝫ in vrbib⁹ ꝛ ꝑparet future ſe-
ptem annoꝝ fami: q̄ oppreſſura eſt egy-
ptū: ꝛ nō ꝯſumet terra inopia. Placuit E
pharaoni conſiliū: ꝛ cunctis miniſtris
eius. Locutuſqꝫ eſt ad eos. Num inue-
nire poterim⁹ talē virū qui ſpū dei ple-
n⁹ ſit? Dixit ergo ad ioſeph. Quia oſtē-
dit tibi de⁹ oīa q̄ locut⁹ es: nūquid ſapi
entiorē ꝛ ꝯſilē tui inueīre potero? Tu
eris ſup domū meā: ꝛ ad tui oris impe
riū cunct⁹ ppl's obediet. Uno tm̄ regni
ſolio ꝓcedā te. Dixitqꝫ rurſum pharao
ad ioſeph. Ecce ꝯſtitui te ſup vniuerſaꝫ Dan. 2.g
terrā egypti. Tulitqꝫ anulum de manu
ſua ꝛ dedit eū in manu eius: veſtiuitqꝫ
eum ſtola byſſina: ꝛ collo torquē aureā
circūpoſuit. Fecitqꝫ eum aſcendere ſup
currum ſuū ſecundū clamāte ꝓcone: vt
omnes corā eo genuflecterent: ꝛ prepo-
ſitum eſſe ſcirent vniuerſe terre egypti.
Dixit quoqꝫ rex egypti ad ioſeph. Ego F
ſum pharao. Abſqꝫ tuo imperio nō mo
uebit quiſqꝫ manū aut pedem in omni
terra egypti. Uertitqꝫ nomē eius: ꝛ vo-
cauit eum lingua egyptiaca ſaluatorem
mūdi. Deditqꝫ illi vxorē: aſſenes filiam
phutifarꝭ ſacerdotꝭ eliopoleos. Egreſſ⁹
ē itaqꝫ ioſeph ad terraꝫ egypti. Trigita
ānoꝝ erat qū ſtetit i ꝯſpectu regꝭ phara
onis: ꝛ circūiuit oēs regioēſ egypti. Ue
nitqꝫ fertilitas ſeptē annoꝝ: et in ma
nipulos redacte ſegetes congregate ſūt
in horrea egypti. Omnis etiam fru-
gum abundantia in ſingulis vrbibus
condita eſt. Tantaqꝫ fuit abundantia

¶ B tritici: vt arene maris coequaret᷑ et co-
f.46.c. pia menſurā excederet. Natiq̄ ſunt io-
ſeph filij duo āteq̄ veniret fames quos
pepit ei aſſenez filia phutifaris ſacerdo
tis eliopoleos. Vocauitq̄ nomē primo
geniti manaſſes dicēs: Obliuiſci me fe-
cit deus oim laboꝝ meoꝝ: ⁊ dom⁹ pr̄is
mei. Nomē quoq̄ ſecūdi appellauit ef-
fraim: dicēs: Creſcere me fecit de⁹ in ter
ra paupertatis mee. Igit᷑ trāſactis ſeptē
vbertatis ānis que fuerāt in egypto: ce-
perūt venire ſeptē anni inopie: quos p̄-
dixerat ioſeph: ⁊ in vniuerſo orbe fameſ
ꝑualuit. In cūcta etiam terra egypti fa
mes erat. Qua eſuriēte: clamauit pp̄ls
ad pharaonē: alimēta petēs. Quib⁹ ille
rn̄dit: Ite ad ioſeph: ⁊ quicquid ipſe vo-
bis dixerit: facite. Creſcebat aūt quoti-
die fames in omi terra: apuitq̄ ioſeph
vniuerſa horrea ⁊ vēdebat egyptijs. Nā
et illos oppſſerat fameſ. Oēſq̄ ꝓuincie
veniebāt in egyptū vt emerent eſcas: et
malū inopie temperarent. ¶ XLII

¶ A Udiēs aūt iacob q̄ alimēta vē
derent᷑ in egypto: dixit filijs ſu-
is. Quare negligitis? Audiui q̄
triticū venūdet᷑ in egypto. Deſcēdite ⁊
emite nobis neceſſaria: vt poſſimus vi-
uere: ⁊ nō cōſumamur inopia. Deſcēdē
tes igit᷑ frēs ioſeph decē: vt emerēt fru-
mēta in egypto: beniamin domi retēto
a iacob qui dixerat fratrib⁹ ei⁹: Ne for-
te in itinere quicq̄ patiat᷑ mali: ingreſ
ſi ſunt terrā egypti cū alijs qui ꝑgebāt
ad emēdū. Erat aūt fames in terra cha
naan: ⁊ ioſeph erat princeps in terra e-
gypti: atq̄ ad eius nutū frumēta pp̄lis
¶ B vendebant᷑. Cūq̄ adoraſſent eū frēs
ſui ⁊ agnouiſſet eos quaſi ad alienos du
rius loq̄bat᷑: interrogans eos. Vn̄ veni
ſtis? Qui rn̄derūt: de terra chanaan: vt
emam⁹ victui neceſſaria. Et tn̄ frēs ipſe
cognoſcēs: nō eſt cognit⁹ ab eis. Recor
datuſq̄ ſomnioꝝ que aliqn̄ viderat ait
ad eos: Exploratores eſtis: vt videatꝫ in
firmiora terre veniſtis. Qui dixerūt. Nō
eſt ita dn̄e: ſed ſerui tui venerunt vt eme-
rent cibos. Oēs filij vni⁹ viri ſumus
pacifici venim⁹: nec quicq̄ famuli tui
¶ C machinant᷑ mali. Quib⁹ ille rn̄dit: Ali
ter eſt. Immunita terre hui⁹ cōſiderare
veniſtis. At illi dixerūt: Duodecim inq̄
unt frēs ſerui tui ſum⁹: filij viri vni⁹ in
terra chanaā. Minim⁹ cū pr̄e noſtro ē:
alius nō eſt ſup. Hoc eſt ait qđ locutus
f.eo ſum. Exploratores eſtis. Iā nunc experi
mētū veſtri capiā. Per ſalutē pharaōis
nō egrediemi hinc: donec veniat frater
veſter minim⁹. Mittite ex vobis vnum et
adducat eū: vos aūt eritis in vincul᷑ do
nec ꝓbent᷑ que dixiſtis: vtrū vera an fal
ſa ſint. Alioq̄n ꝑ ſalutē pharaonis ex-
ploratores eſtis. Tradidit ergo illos cu
ſtodie trib⁹ dieb⁹. Die aūt tertio eductꝫ
de carcere ait: Facite que dixi: ⁊ viuetis D
Deum eīn timeo. Si pacifici eſtꝫ: frater
veſter vn⁹ liget᷑ in carcere: vos aūt abi-
te: ⁊ ferte frumēta q̄ emiſtis in domos
vr̄as: ⁊ frēm vr̄m minimū ad me adduci-
te: vt poſſim vr̄os ꝓbare ſermōeſ: ⁊ non
moriami. Fecerūt vt dixerat: ⁊ locuti ſūt
ad inuicē: Merito hec patimur: q2 pec-
cauim⁹ in frēm nr̄m videntes āguſtias
aie illi⁹: dū dep̄caret᷑ nos ⁊ non audiui
mus: idcirco venit ſup nos iſta tribula
tio. E q̄bus vn⁹ rubē ait: Nunq̄d n̄ di-
xi vobis: nolite peccare in pueꝝ: ⁊ n̄ au
diſtis me? En ſanguis ei⁹ exquirit᷑. Ne
ſciebant eīn q̄ intelligeret ioſeph: eo q̄ E
ꝑ interp̄tē loqueret᷑ ad eos. Auertitq̄ 1.4
ſe parūper ⁊ fleuit: ⁊ reuerſus locut⁹ eſt
ad eos. Tolleſq̄ ſymeō: ⁊ ligās ill᷑ pn̄ti
bus: iuſſit miſtris vt implerēt eoꝝ ſac-
cos tritico: ⁊ reponerēt pecūias ſinglo-
rū in ſaccul᷑ ſuiſ: datis ſupra cibarijs in
via. Qui fecerūt ita At illi portātes fru
mēta in aſinis ſuis ꝓfecti ſūt. Apertoq̄
vnus ſacco vt daret iumēto pabulū in
diuerſorio: cōtēplat⁹ pecuniā in ore ſac
culi: dixit frib⁹ ſuis: Reddita ē mihi pe
cunia. En habet᷑ in ſacco. Et obſtupefa
cti turbatiq̄ mutuo dixerūt: Quid naꝫ
eſt hoc qđ fecit nobis de⁹? Veneruntq̄ F
ad iacob prēm ſuū in terra chanaan: ⁊
narrauerūt ei omnia que accidiſſent ſi-
bi dicentes: Locut⁹ eſt nobis dn̄s terre
dure: ⁊ putauit nos exploratores eē ꝓ-
uincie. Cui rn̄dim⁹: Pacifici ſumuſ: nec f.ec
vllas molimur inſidias. Duodeci frēs
vno patre geniti ſum⁹: vn⁹ nō eſt ſuper
minim⁹ cū patre nr̄o eſt in terra chana
an. Qui ait nobis: Sic ꝓbabo q̄ paci-
fici ſitis. Frēm vr̄m vnū dimittite apđ
me: ⁊ cibaria domib⁹ veſtris neceſſaria
ſumite ⁊ abite. Frēmq̄ vr̄m minimum
adducite ad me: vt ſciā q̄ nō ſitꝫ explo-
ratores: ⁊ iſtū qui tenet᷑ in vincul᷑ reci-
pere poſſitꝫ: ac deinceps que vultꝫ emē
di habeatis licētiā. His dictis cum fru G
mēta effunderēt: ſinguli reppererūt in
ore ſaccoꝝ ligatas pecūias: exterritiſq̄
ſimul oib⁹: dixit pater iacob: Abſq̄ li-

beris me eſſe feciſtis: Ioſeph ne eſt ſup:
ſymeon tenet in vinculis: ⁊ bēiamin au
feretis? In me hec oīa mala reciderūt.
Cui rñdit ruben: Duos filios meos in-
terfice: ſi nō reduxero illū tibi. Trade il
lū in manu mea: ⁊ ego eū tibi reſtituā.
At ille: Nō deſcēdet inqt filiꝰ meꝰ vo-
biſcū. Frater eiꝰ mortuꝰ eſt ⁊ ipſe ſolus
remāſit. Si qd ei aduerſitatis acciderit
in terra ad quā ꝑgitis: deducetis canos
meos cū dolore ad inferos. XLIII
A Interim fames oēm terrā vehe-
menter ꝑmebat: ꝯſumptiſqꝫ cibis
quos ex egypto detulerant: dixit
iacob ad filios ſuos: Reuertimini et e-
mite nobis pauxillum eſcarum. Rñdit iu-
das: Denūciauit nobis vir ille ſub atte
ſtatiōe iuriſiurādi: dicēs: Nō videbitis
faciē meā: niſi frēm vrm minimū adduxe
ritis vobiſcū. Si ergo vis eū mittere no
biſcū ꝑgemꝰ pariter: ⁊ ememꝰ tibi neceſſa
ria: ſi aūt nō vis nō ibimꝰ. Vir eni vt ſe
4.e pe diximꝰ: denūciauit nobis dicēs: Nō
videbitis faciē meā abſqꝫ frē vro mini-
B mo. Dixit eis iſrl: In meam hoc feciſtis
miſeriā: vt indicaretis ei ⁊ aliū hr̄e vos
frēm. At illi rñderūt. Interrogauit nos
hō ꝑ ordinē nrām ꝓgeniē: ſi pr̄ viueret:
ſi haberemꝰ frēm. Et nos rñdimꝰ ei cō
ſequēter: iuxta id qd fuerat ſciſcitatus.
Nūquid ſcire poteramꝰ ꝙ dicturꝰ eſſet
adducite frēm vrm vobiſcum? Iudas
quoqꝫ dixit pr̄i ſuo: Mitte puerū mecum
vt ꝓficiſcamur ⁊ poſſimꝰ viuere: ne mo
riamur nos ⁊ paruuli nr̄i. Ego ſuſcipio
g. puerū: de manu mea require illum. Niſi
reduxero ⁊ reddidero eum tibi: ero pcti
reus in te oī tpe. Si nō interceſſiſſet di-
latio: iā vice altera veniſſemꝰ. Igit iſrl
C pr̄ eorū dixit ad eos: Si ſic neceſſe eſt: fa
cite qd vultis. Sumite de optis terre fru
gibꝰ in vaſis vr̄is: ⁊ deferte viro mune
ra: modicū reſine ⁊ mellis ⁊ ſtoracis ſta-
ctes ⁊ terebinthi ⁊ amygdalarum. Pe-
cuniāqꝫ duplicē ferte vobiſcum: ⁊ illam
quā inueniſtis i ſacculis: reportate: ne for-
te errore factū ſit. Sed ⁊ fratrē vrm tol
lite: ⁊ ite ad virū. Deus autē meꝰ oñi-
potēs faciat vobis eū placabilem ⁊ re-
mittat vobiſcū fratrē veſtrū quē tenet
in vinculis ⁊ hunc beniamin. Ego autem
quaſi orbatꝰ abſqꝫ liberis ero. Tulerūt
ergo viri munera: ⁊ pecuniā duplicē: et
beniamin: deſcēderūtqꝫ in egyptū ⁊ ſte
terūt corā ioſeph. Quos cū ille vidiſſet
D ⁊ beniamin ſimul: precepit diſpēſatori
domꝰ ſue dicēs: Introduc viros domū:
⁊ occide victimas ⁊ inſtrue conuiuium:
qm hodie mecū ſūt comeſturi meridie:
Fecit ille qd ſibi fuerat imperatū: ⁊ in-
troduxit viros domū. Ibiqꝫ exterriti di
xerūt mutuo: Propter pecuniā quā re-
tulimꝰ priꝰ in ſaccis nr̄is: introducti ſu
mus: vt deuoluat i nos calumniā: ⁊ vio
lenter ſubiiciat ſuituti ⁊ nos et aſinos
noſtros. Quāobrem in ipſis foribꝰ acce
dētes ad diſpenſatorē: locuti ſunt. Ora E
mus dñe vt audias nos: Iā ante deſcē- s.42.a
dimꝰ vt emeremꝰ eſcas: quibꝰ emptis cū
veniſſemꝰ ad diuerſoriū: aperuimꝰ ſac-
cos nr̄os: ⁊ inuenimꝰ pecuniā i ore ſac
corum: quā nūc eodē pondere reportaui-
mus: Sed ⁊ aliud attulimꝰ argentū: vt
emamꝰ que nobis neceſſaria ſunt. Non
eſt nr̄a ꝯſciētia: quis poſuerit eā i mar-
ſupiis nr̄is. At ille rñdit: Pax vobiſcū:
nolite timere. Deꝰ veſter ⁊ deꝰ patris ve
ſtri: dedit vobis theſauros i ſaccis vr̄is.
Nā pecuniā quā dediſtis mihi: ꝓbatam
ego habeo. Eduxitqꝫ ad eos ſymeon. Et
introductis domū: attulit aquam: ⁊ laue
runt pedes ſuos: deditqꝫ pabulū aſinis
eorū. Illi vero parabāt mūera: donec i-
grederet ioſeph meridie. Audierāt eni F
ꝙ ibi comeſturi eſſēt panē. Igit ingreſ
ſus eſt ioſeph domū ſuā: obtulerūtqꝫ ei
munera: tenētes in manibꝰ ſuis: ⁊ ado-
rauerūt proni in terrā. At ille clemēter
reſalutatis eis: interrogauit eos dicens:
Sanꝰ ne eſt pr̄ veſter ſenex: de quo dixe s.29.a.
ratis mihi? Adhuc viuit? Qui rñderūt:
Soſpes eſt ſeruꝰ tuus pr̄ noſter. Adhuc
viuit. Et incuruati adorauerūt eū. At-
tollens aūt ioſeph oculos: vidit benia-
min frēm ſuū vterinū: ⁊ ait: Iſte eſt fra- G
ter vr̄ paruulꝰ d quo dixeratis mihi? Et
rurſum: Deꝰ inquit miſereat tui fili mi.
Feſtinauitqꝫ in domum qz cōmota fue-
rant viſcera eiꝰ ſup fratre ſuo ⁊ erūpe-
bant lachryme ⁊ introiēs cubiculū fle-
uit. Rurſumqꝫ lota facie egreſſus: cōti- s.42.e.
nuit ſe: ⁊ ait: Ponite panes: Quibꝰ ap- et.s.45.a.
poſitis: ſeorſum ioſeph: ⁊ ſeorſum fribus:
egyptiis quoqꝫ q veſcebant ſimul ſeor-
ſum. Illicitū eſt eni egyptiis comedere
cū hebreis: ⁊ ꝓphanū putāt huiuſcemo
di cōuiuiū: ſederūt corā eo: primogeni-
tus iuxta primogenita ſua: ⁊ minꝰ iuxta
etatē ſuā. Et mirabant nimis: ſumptis
partibꝰ quas ab eo acceperāt. Maiorqꝫ
pars venit beniamin: ita vt quiqꝫ par-
tibus excederet. Biberūtqꝫ ⁊ inebriati

ſunt cum eo. ¶ XLIIII
A Precepit aũt ioſeph diſpenſatori
domus ſue dicẽs: Imple ſaccos
eorũ frumẽto quãtũ poſſũt cape
re: ⁊ pone pecuniã ſingulorũ in ſũmita-
te ſacci. Cyphum aũt meũ argenteũ et
pciũ qd dedit tritici: pone in ore ſac-
ci iunioris. Factũq; eſt ita. Et orto ma
ne: dimiſſi ſunt cũ aſinis ſuis. Iãq; vr-
bem exierant: ⁊ pceſſerant paululum.
Tũc ioſeph accerſito diſpẽſatore dom⁹
ait: Surge inquit ⁊ pſequere viros: et
B apphenſis dicito: Quare reddidiſtis ma
lum p bono? Cyphus quẽ furati eſtis:
ipſe eſt in quo bibit dñs me⁹ ⁊ ĩ quo au
gurari ſolet. Peſſimã rem feciſtis. Fecit
ille vt iuſſerat ⁊ apphenſis p ordinẽ lo
cut⁹ eſt. Qui rñderũt: Quare ſic loquitur
dñs noſter vt ſerui tui tantũ flagitiũ cõ-
miſerint? Pecuniã quã inuenimus in
ſũmitate ſaccorũ reportauim⁹ ad te de
terra chanaan. Et quõ pſequens eſt: vt
furati ſim⁹ de domo dñi tui aurũ ⁊ ar-
C gentũ. Apud quẽcunq; fuerit inuẽtũ
ſeruorũ tuorũ qd queris: moriatur: et nos
erimus ſerui dñi nři. Qui dixit eis: Fi-
at iuxta vřam ſententiã. Apud quẽcũ-
q; fuerit inuentũ: ipſe ſit ſeruus meus:
vos autẽ eritis innoxij. Itaq; feſtinato
deponẽtes in terrã ſaccos: apuerũt ſin
guli. Quos ſcrutat⁹ incipiẽs a maiore
vſq; ad minimũ: inuenit cyphũ in ſac-
co beniamin. At illi ſciſſis veſtib⁹: one
ratiſq; rurſum aſinis: reuerſi ſũt in op-
pidũ: primuſq; iudas cũ fratrib⁹: igreſ-
ſus eſt ad ioſeph. Necdũ eni de loco ab-
ierat. Omẽſq; ante eũ pariter in terram
D corruerũt. Quib⁹ ille ait: Cur ſic agere
voluiſtis? An ignoratis q nõ ſit ſimilis
mei in augurãdi ſciã? Cui iudas: Quid
rñdebim⁹ inquit dño meo: vel quid lo-
quemur: aut iuſte poterim⁹ obtendere?
De⁹ inuenit iniquitatẽ ſeruorũ tuorũ.
En omẽs ſerui ſum⁹ dñi mei: et nos et
apud quẽ inuent⁹ eſt cyphus. Rñdit io
ſeph: Abſit a me: vt ſic agam. Qui fura
tus ẽ cyphũ ipſe ſit ſeru⁹ me⁹: vos autẽ
abite liberi ad prẽm veſtrũ. Accedens
autẽ ppius iudas: pfidẽter ait. Oro do
mine audi me: vt loquatur ſeru⁹ tu⁹ ver-
bum in aurib⁹ tuis: ⁊ ne iraſcaris famu
E lo tuo. Tu es eni poſt pharaonẽ domi-
nus me⁹. Interrogaſti pri⁹ ſeruos tuos:
habetis patrẽ aut fratrẽ: ⁊ nos rñdim⁹
tibi dño meo. Eſt nobis pr ſenex: et pu-
er paruul⁹ qui in ſenectute illi⁹ natus
eſt: cui⁹ vterin⁹ frater eſt mortu⁹: ⁊ ipſũ
ſolum habet mater ſua: pater vero tene
re diligit eũ. Dixiſtiq; ſeruis tuis: Ad-
ducite eũ ad me: ⁊ ponã oclos meos ſu-
per illũ. Suggeſſim⁹ tibi dño meo: non
poteſt puer relinqre patrẽ ſuũ. Si enim
illũ dimiſerit: morietur. Et dixiſti ſeruis tu
is: Niſi venerit frater vr minim⁹ vobi-
ſcum: nõ videbitis amplius faciẽ meã.
Cũ ergo aſcẽdiſſem⁹ ad famulũ tuũ pa- F
trẽ noſtrũ: narrauim⁹ ei omia q locut⁹
eſt dñs me⁹. Et dixit pater nr. Reuerti-
mini: ⁊ emite nobis parũ tritici. Cui di
xim⁹: Nõ poſſum⁹ ire. Si frater nr mi-
nim⁹ deſcẽderit nobiſcũ pficiſcemur ſi
mul: alioquin illo abſente non audem⁹
videre faciẽ viri. Ad ille rñdit. Vos ſci-
tis q duos genuerit mihi vxor mea. E-
greſſus eſt vn⁹: ⁊ dixiſtis: beſtia deuora-
uit eũ: ⁊ hucuſq; nõ cõparet. Si tuleri-
tis ⁊ iſtũ ⁊ aliquid ei ĩ via cõtigerit: de-
ducetis canos meos cũ merore ad infe-
ros. Igitur ſi intrauero ad ſeruũ tuũ pa- G
trẽ nřm et puer defuerit: cũ aĩa illi⁹ ex
hui⁹ aĩa dependeat: videritq; eũ nõ eſ
ſe nobiſcũ morietur: ⁊ deducẽt famli tui
canos eius cũ dolore adiferos. Ego p-
prie ſeru⁹ tuus ſim: qui in meã hũc re-
cepi fidẽ: ⁊ ſpopondi dicẽs: Niſi redu-
xero eũ: pcũ reus ero ĩ prẽm oĩ tempe.
Manebo itaq; ſeru⁹ tuus p puero ĩ mi
niſterio dñi mei ⁊ puer aſcendat cũ fra-
trib⁹ ſuis. Nõ eni poſſum redire ad pa-
trẽ abſente puero: nec calamitatis que
oppſſura eſt patrẽ meũ teſtis aſſiſtam.
Non ſe poterat vltra co- ¶ XLV A
hibere ioſeph multis corã aſtan-
tib⁹: vnde pcepit vt egrederẽtur
cuncti foras: et null⁹ intereſſet alienus
agnitiõi mutue. Eleuauitq; vocẽ cũ fle
tu: quã audierũt egyptij: omiſq; dom⁹
pharaonis: ⁊ dixit fratribus ſuis: Ego
ſum ioſeph. Adhuc pr meus viuit? Nõ
poterãt rñdere fratres: nimio terrore p-
territi. Ad quos ille clemẽter: Accedite
inquit ad me. Et cũ acceſſiſſent ppe: e-
go ſum ait ioſeph frater vr quẽ vendi- B
diſtis ĩ egyptũ: Nolite pauere: neq; vo-
bis durũ eſſe videatur q vendidiſtis me
in his regiõib⁹. Pro ſalute eni vřa mi-
ſit me de⁹ ante vos in egyptũ. Bienniũ
eſt eni q cepit fames in terra eſſe: et ad-
huc quinq; anni reſtãt quib⁹ nec arari
poterit nec meti. Premiſitq; me de⁹ vt
reſeruemini ſup terrã ⁊ eſcas ad viuen-
dũ habere poſſitis. Nõ veſtro pſilio: ſed

dei voluntate huc miſſus ſum qui fecit
me quaſi patrē pharaonis ⁊ dñm vni-
uerſe domus eiꝰ ac principem in oī ter-
ra egypti. Feſtinate ⁊ aſcēdite ad patrē
meum: ⁊ dicetis ei. Hec mādat filiꝰ tu-
us ioſeph. Deus fecit me dñm vniuerſe
terre egypti. Deſcende ad me: ne more-
ris: ⁊ habitabis in terra ieſſen. Eriſqꝫ
iuxta me tu et filij tui: et filij filiorū tu-
orū: oues tue ⁊ armenta tua ⁊ vniuerſa
que poſſides: ibiqꝫ te paſcā. Adhuc enī
quinqꝫ anni reſidui ſunt famis: ne ⁊ tu
pereas ⁊ omis domus tua: et omia que
poſſides. En oculi vrī ⁊ oculi fratrꝭ mei
beniamin vident q̄ os meū loquatꝛ ad
D vos. Nunciate prī meo vniuerſam glo-
riam meā: ⁊ cuncta q̄ vidiſtis ī egypto.
Feſtinate ⁊ adducite eum ad me. Cūqꝫ
amplexatus recidiſſet in collū beniamī
fratris ſui: fleuit: illo quoqꝫ ſimilr̄ flen-
te ſup collū eius. Oſculatuſqꝫ ē ioſeph
omēs fratres ſuos: ⁊ plorauit ſuper ſin-
gulos. Poſt que: auſi ſunt loqui ad eū.
Auditūqꝫ eſt ⁊ celebri ſermone vulga-
tum in aula regis: venerūt frēs ioſeph.
Et gauiſus eſt pharao atqꝫ omis fami-
E lia eius. Dixitqꝫ ad ioſeph vt imperaret
fratribꝰ ſuis dicēs: Onerātes iumēta:
ite in terrā chanaan et tollite inde pa-
trē veſtrū ⁊ cognationē: ⁊ venite ad me
⁊ ego dabo vobis omia bona egypti: vt
comedatis medullā terre. Precipe etiā
vt tollant plauſtra de terra egypti ad
ſubuectionē paruuloꝝ ſuoꝝ ac coniu-
gum. Et dicito: Tollite patrē veſtrū et
ꝑperate quātociꝰ veniētes: nec dimit-
tatis quicqꝫ de ſuppellectili veſtra: quia
F omēs opes egypti veſtre erūt. Fecerūtqꝫ
filij iſrael vt eis mandatū fuerat. Qui-
bus dedit ioſeph plauſtra ſm̄ pharao-
nis imperiū ⁊ cibaria ī itinere. Singu-
lis quoqꝫ proferri iuſſit binas ſtolas:
beniamin vero dedit trecentos argēte-
os cū quinqꝫ ſtolis optimis: tantundēꝫ
pecunie ⁊ veſtiū mittens patri ſuo: ad-
dens eis aſinos decēꝫ: q̄ ſubueherēt ex
omibꝰ diuitijs egypti: et totidē aſinas:
triticū in itinere paneſqꝫ portantes. Di
miſit ergo fratres ſuos: ⁊ ꝓficiſcētibus
G ait: Ne iraſcamini in via. Qui aſcēden-
tes ex egypto: venerūt in terrā chanaan
ad patrē ſuū iacob: ⁊ nunciauerūt ei di
centes: Ioſeph filiꝰ tuus viuit: ⁊ ipſe do
minatꝛ in omī terra egypti. Quo audi-
to iacob: quaſi de graui ſōno euigilās:
tamē nō credebat eis. Illi ecōtra refere

bant omnē ordinem rei. Cumqꝫ vidiſſet
plauſtra et vniuerſa q̄ miſerat: reuixit
ſpiritus eius ⁊ ait: Sufficit mihi ſi ad-
huc ioſeph filius meꝰ viuit: vadāꝫ ⁊ vi-
debo illū anteq̄ moriar. ¶ XLVI A

Profectuſqꝫ iſrael cū oībus q̄ ha-
bebat: venit ad puteū iuramen-
ti ⁊ mactatꝭ ibi victimis deo pa
tris ſui yſaac: audiuit eū p̄ viſionē no-
cte vocantē ſe: ⁊ dicentē ſibi: Iacob ia-
cob. Cui rn̄dit: Ecce adſum. Ait illi de-
us: Ego ſum fortiſſimus deus pr̄is tui:
Noli timere: ſed deſcende in egyptū: qꝛ
in gentē magnā faciā te ibi. Ego deſcē
dam tecū illuc: ⁊ ego inde adducā te re
uertentē. Ioſeph quoqꝫ ponet manꝰ ſu-
as ſup oculos tuos. Surrexit iacob ma
ne a puteo iuramenti: tulerūtqꝫ eum fi-
lij cū paruulis ⁊ vxoribus ſuis in plau
ſtris q̄ miſerat pharao ad portandū ſe-
nem: ⁊ omia q̄ poſſederat in terra cha-
naan. Venitqꝫ in egyptū cū omī ſemi-
ne ſuo: filij eius ⁊ nepotes filie ⁊ cūcta
ſimul ꝓgenies. Hec ſunt autē nomia fi
liorū iſrael qui ingreſſi ſunt in egyptūꝫ B
ipſe cū liberis ſuis. Primogenitus ru- Exo.1.a. et
ben. Filij ruben: enoch ⁊ phallu ⁊ eſrō 6.b. Nume.
et charim. Filij ſymeon: iamuel et ia- 26.a.1Pa
min et iami ⁊ ahod ⁊ iachin ⁊ ſaber et 5.a
ſaul filius chananiditis. Filij leui: ger-
ſon ⁊ caath et merari. Filij iuda: her et
onan ⁊ ſela et phareſ ⁊ ʒara. Mortui ſūt
autem her et onan in terra chanaan.
Natiqꝫ ſunt filij phares: eſrom ⁊ amul.
Filij yſachar: thola et phua ⁊ iobab et
ſemron. Filij ʒabulon: ſareth ⁊ chelon ⁊
iahelel. Hi filij lye quos genuit in me-
ſopotamia ſyrie: cū dina filia ſua. Oēs
anie filioꝝ eius ⁊ filiarum trigīta tres.
Filij gad: ſephon ⁊ aggi et eſebon et ſu-
ni et beri et arodi ⁊ areli. Filij aſer iem
na ⁊ ieſua et ieſui ⁊ beria ſara quoqꝫ ſo-
ror eorum. Filij beria: heber et melchi-
el. Hi filij ʒelphe quam dedit laban lye
filie ſue: et hos genuit iacob: ſedecī ani
mas. Filij rachel vxoris iacob: ioſeph ⁊ C
beniamin. Natiqꝫ ſunt ioſeph filij ī ter ſ.14.g
ra egypti quos genuit ei aſſenes: filia
phutifaris ſacerdotis eliopoleos: ma-
naſſes et effraim. Filij beniamin: bela
et bechor et aſbel et gera et naaman et
iechri ⁊ iethros ⁊ roſe mophin ⁊ ofim
⁊ ared. Hi filij rachel quos genuit ia-
cob: oēs anie quatuordecim. Filij dan
vſan. Filij neptalim: iaſiel ⁊ guni ⁊ ieſer
⁊ ſalem. Hi filij bale: quāꝫ dedit laban

racheli filie ſue: τ hos genuit iacob: oēs
aie ſeptē. Cūcteq; aie que ingreſſe ſunt
cū iacob in egyptū: τ egreſſe ſunt de fe-
more illi⁹ abſq; vxorib⁹ filiorū ei⁹: ſexa
gintaſex: Filij aūt ioſeph qui nati ſunt
Deu.10.d in terra egypti aie due. Oēs anie dom⁹
iacob que ingreſſe ſūt in egyptuʒ fuere
ſeptuagita. Miſit aūt iacob iudā aā ſe
ad ioſeph in egyptū vt nūciaret ei τ il-
le occurreret in ieſſen. Quo cū pueniſſʒ
iūcto ioſeph curru ſuo: aſcēdit obuiam
pr̄i ad eūdē locū: vidēſq; euʒ irruit ſup
D collū eius: τ inter āplex⁹ fleuit. Dixitq;
pater ad ioſeph: Iā let⁹ moriar: q2 vidi
faciē tuā: τ ſupſtitē te relinquo. Et ille
locut⁹ eſt ad frēs ſuos: τ ad oēm domū
pr̄is ſui. Aſcēdā τ nūciabo pharaōi: di
cāq; ei: Frēs mei et dom⁹ pr̄is mei q̄ e-
rāt in terra chanaā venerūt ad me: et
ſūt viri paſtores ouiū: curāq; hn̄t alēdo
rū gregū. Pecora ſua τ armēta τ oia q̄
hr̄e potuerūt adduxerūt ſecū. Cūq; vo-
cauerit vos τ dixerit: qđ eſt op⁹ veſtrū:
rn̄debitis. Uiri paſtores ſum⁹ ſerui tui:
ab infantia nr̄a vſq; in pn̄s: τ nos τ pa
tres nr̄i. Hec aūt dicetis vt habitare poſ
ſitis in terra ieſſen: q2 deteſtant egyptū
oēs paſtores ouiū. XLVII

A Ingreſſus ergo ioſeph nūciauit
pharaōi dicēs: Pr̄ me⁹ et frēs
oues eorū τ armēta τ cūcta que
poſſidēt venerūt de terra chanaā: et ec-
ce pſiſtūt in terra ieſſen. Extremos quo
q; frm̄ ſuorū quinq; viros cōſtituit coraʒ
rege. Quos ille iterrogauit: Quid habe
tis opis? Rn̄derūt. Paſtores ouium ſu-
mus ſerui tui: τ nos τ pr̄es nr̄i. Ad per
egrinādū in terrā tuā venim⁹: qm̄ non
eſt herba gregib⁹ ſeruorū tuorū: ingraue
ſcēte fame in terra chanaā. Petimuſq;
vt eē nos iubeas ſeruos tuos i terra ieſ
B ſen. Dixit itaq; rex ad ioſeph: Pr̄ tu⁹ et
frēs tui venerūt ad te. Terra egypti in
cōſpectu tuo eſt: in optimo loco fac eos
habitare. τ trade eis terrā ieſſen. Qđ ſi
noſti in eis eē viros induſtrios: pſtitue
illos mgr̄os pecorū meorū. Poſt hec in-
troduxit ioſeph pr̄ēm ſuū ad regē: τ ſta-
tuit eū corā eo. Qui bn̄dicēs illi: τ iter-
rogat⁹ ab eo: quot ſūt dies ānorūʒ vite
tue? rn̄dit: Dies pegrinatiōis vite mee:
cētūtriginta annorū ſūt: parui τ mali: τ
nō puenerūt vſq; ad dies pr̄m meorum
quib⁹ pegrinati ſunt. Et bn̄dicto rege:
C egreſſus eſt foras. Ioſeph vero patri et
fratrib⁹ ſuis dedit poſſeſſionē in egyp-
to in optimo terre loco rameſſes vt pce
perat pharao: τ alebat eos: omnēq; do-
mū patris ſui: pbens cibaria ſingul. In
toto em̄ orbe panis deerat: τ oppſſerat
fames terrā: maxime egypti τ chanaan
E qbus oēm pecuniā cōgregauit p vē-
ditōe frumēti: τ intulit eā in erariū re-
gis. Cūq; defeciſſet emptorib⁹ preciū:
venit cūcta egypt⁹ ad ioſeph: dicēs: Da
nobis panes. Quare morimur coram te D
deficiēte pecunia? Quib⁹ ille reſpondit
Adducite pecora vr̄a: τ dabo vobis p
eis cibos: ſi pciū nō habetis. Que cum
adduxiſſent dedit eis alimēta p eqs et
ouib⁹ τ bob⁹ τ aſinis: ſuſtētauitq; eos
illo anno p cōmutatiōe pecorū. Uenerūt
quoq; anno ſecūdo: τ dixerūt ei: Non ce
lamus dn̄o nr̄o q deficiēte pecūia: pe-
cora ſimul defecerūt: nec clā te eſt q abſ
q; corpib⁹ τ terra nihil habeamus. Cur
ergo morimur te vidēte? Et nos τ ter-
ra noſtra tui erim⁹. Eme nos in ſeruitu
tē regiā: τ pbe ſemīa: ne peunte cultore
redigat terra in ſolitudinē. Emit igit E
ioſeph oēm terrā egypti: vendētib⁹ ſin-
gulis poſſeſſiōes ſuas p magnitudie fa-
mis. Subiecitq; eā pharaoni: τ cūctos
pplos eius: a nouiſſimis terminis egypti
vſq; ad extremos fines ei⁹ pter terram
ſacerdotū que a rege tradita fuerat eis:
qbus τ ſtatuta cibaria ex horreis publi
cis pbebant: τ idcirco nō ſunt cōpulſi
vēdere poſſeſſiones ſuas. Dixit ergo io-
ſeph ad pplos: En vt cernitis τ vos τ ter
ram vr̄am pharao poſſidet. Accipite ſe
mina τ ſerite agros: vt fruges hr̄e poſſi
tis. Quintā pte regi dabitis: quatuor re F
liquias pmitto vobis in ſementē: et in
cibū familijs τ liberis vr̄is. Qui rn̄de-
runt. Salus noſtra in manu tua ē. Re-
ſpiciat nos tm̄ dn̄s noſter: τ leti ſeruie-
mus regi. Ex eo tpe vſq; in pn̄tē diē in
vniuerſa terra egypti regib⁹ quinta ps
ſoluit: τ factū eſt quaſi i legē: abſq; ter-
ra ſacerdotali: que libera ab hac cōditi
one fuit. Habitauit ergo iſrl̄ in egypto:
id ē: in terra ieſſē: τ poſſedit eā: auctuſ-
q; eſt τ multiplicat⁹ nimis: τ vixit i ea
decē τ ſeptē annis. Factiq; ſunt omēs
dies vite illi⁹ cētūquadraginta ſeptem
ānorū. Cunq; appropinquare cerneret G
diē mortis eius: vocauit filiū ſuū ioſeph
et dixit ad eū. Si inueni grām in pſpe-
ctu tuo: pone manum tuaʒ ſub femore 3.2.
meo: τ facies mihi miſericordiā τ veri-
tatē: vt nō ſepelias me in egypto: ſʒ dor

miā cū patrib⁹ meis: et auferas me de
terra hac: cōdaſq; in ſepulchro maioꝝ
meoꝝ. Cui rñdit ioſeph: Ego faciam qđ
D. iuſſiſti. Et ille: Jura ergo inquit mihi.
Quo iurāte adorauit iſrł dñm conuer-
ſus ad lectuli caput. ¶ XLVIII
A His ita trāſactis nūciatum eſt io
ſeph ꝙ egrotaret pr ſuꝰ: Qui aſ-
ſumptis duob⁹ filijs: manaſſe ⁊
effraī ire ꝑrexit. Dictūq; eſt ſeni Ecce fi
lius tuus ioſeph venit ad te. Qui ꝯfor-
tatus ſedit in lectulo. Et ingreſſō ad ſe
ioſeph: ait: De⁹ oīpotēs apparuit mi
hi in luza: que eſt in terra chanaā: bñdi
xitq; mihi: ⁊ ait: Ego te augebo ⁊ mul-
tiplicabo: ⁊ faciā te in turbas pplorum
Daboq; tibi terrā hāc: ⁊ ſemi tuo p⁹ te:
in poſſeſſionē ſempiternā. Duo ergo fi-
lij tui qui nati ſunt tibi in terra egypti
anteq; huc venirē ad te: mei erūt effra-
im ⁊ manaſſes: ſicut rubē ⁊ ſymeō repu
tabunł mihi. Reliquos aūt quos genu
eris poſt eos tui erūt: ⁊ noīe fratꝝ ſuoꝝ
B vocabunł in poſſeſſioīb⁹ ſuis. Mihi eñ
qñ veniebā de meſopotamia: mortua ē
rachel in terra chanaā in ipſo itinere:
Eratq; vernū tps. Et ingrediebar effra
tā: ⁊ ſepeliui eā iuxta viā effrate: q̄ alio
noīe appellał bethleē. Uidēs aūt fili
os eius: dixit ad eū: Qui ſūt iſti? Rñdit:
Filij mei ſunt: quos donauit mihi dñs
in hoc loco. Adduc inq̄t eos ad me: vt
bñdicā illis. Oculi eñ iſrł caligabāt p̄
nimia ſenectute: ⁊ clare videre non po-
terat. Applicitoſq; ad ſe deoſculatus ⁊
circūplexus eos: dixit ad filiū ſuū: Nō
ſum fraudat⁹ aſpectu tuo: inſup oñdit
mihi deus ſemē tuū. Cumq; tuliſſet eos
ioſeph de gremio patris: adorauit pn⁹
in terrā: ⁊ poſuit effraim ad dexterā ſuā
id ē: ad ſiniſtrā iſrł: manaſſen vero i ſi-
niſtra ſua: ad dexterā .ſ. pris: applicuit-
q; ambos ad eū. Qui extēdēs manum
C dexterā: poſuit ſup caput effraim iunio
ris fris: ſiniſtrā aūt ſup caput manaſſe
qui maior natu erat: cōmutans manus
Bñdixitq; iacob filijs ioſeph: ⁊ ait: De-
us in cui⁹ cōſpectu ambulauerūt prēs
mei abraā ⁊ yſaac: deus qui paſcit me
ab adoleſcētia mea vſq; in pñtem diē:
angelus qui eruit me de cūctis malis:
bñdicat pueris iſtis: ⁊ inuocel ſup eos
nomē meū: noīa quoq; patꝝ meorū
abraā ⁊ yſaac: ⁊ creſcāt in multitudinē
ſup terrā. Uidens aūt ioſeph ꝙ poſuiſ-
ſet pater ſuus dexterā manū ſup caput

effraim: grauiter accepit. Et apphēſaꝫ D
manū patris leuare conat⁹ eſt de capite
effraim: ⁊ transferre ſup caput manaſſe
Dixitq; ad prēm: Nō ita cōuenit pater
quia hic eſt primogenit⁹. Pone dexterā
tuam ſup caput eius. Qui renuens ait:
Scio fili mi ſcio. Et iſte quippe erit in
ppłos ⁊ multiplicabił: ſed frater ei⁹ iu-
nior maior erit illo: ⁊ ſemē illi⁹ creſcet
in gētes. Bñdixitq; eis in tpe illo dicēs
In te bñdicel iſrł: atq; dicel: Faciat ti-
bi de⁹ ſicut effraim ⁊ ſicut manaſſe. Cō-
ſtituitq; effraim ante manaſſen. Et ait
ad ioſeph filiū ſuū: En ego morior ⁊ e-
rit deus vobiſcū: reducetq; vos ad ter-
ram patꝝ vrōrum. Do tibi ꝑtē vnā ex-
tra frēs tuos quā tuli de manu ammor
rei in gladio ⁊ arcu meo ¶ XLIX.
Uocauit aūt iacob filios ſuos: et A
ait eis: Cōgregami vt annūciē
que vētura ſunt vobis in dieb⁹
nouiſſimis. Cōgregami ⁊ audite filij ia-
cob audite iſrł prēm veſtꝝ. Ruben pri-
mogenit⁹ me⁹: Tu fortitudo mea: ⁊ pri-
cipiū doloris mei. Prior in donis: ma-
ior in impio. Effuſus es ſicut aqua: Nō
creſcas: q: aſcēdiſti cubile patris tui: ⁊
maculaſti ſtratū eius. Symeō ⁊ leui fra
tres vaſa iniq̄tatis bellātia. In cōſiliū
eoꝝ nō veniat aīa mea: ⁊ in cetu illorū
nō ſit gloria mea: quia in furore ſuo oc
ciderūt viꝝ: ⁊ in voluntate ſua ſuffoderūt
murū. Maledict⁹ furor eoꝝ q: ꝑtinax:
et indignatō eoꝝ quia dura. Diuidam B
eos in iacob: ⁊ diſpgā eos in iſrł. Juda
te laudabūt frēs tui. Man⁹ tue in ceruī
cibus inimicoꝝ tuoꝝ: adorabūt te filij
patris tui. Catulus leonis iuda: Ad p̄-
dam fili mi aſcēdiſti: requieſcens accu-
buiſti vt leo: ⁊ quaſi leena. Quis ſuſci-
tabit eū? Nō auferel ſceptꝝ de iuda et
dux de femore eius: donec veniat q̄ mit
tendus eſt: ⁊ ipſe erit expectatō gētium.
Ligans ad vineā pullū ſuū: ⁊ ad vitem
o fili mi aſinā ſuā. Lauabit in vino ſto
lam ſuā: ⁊ in ſanguine vue palliū ſuū.
Pulchriores ſunt ocłi eius vino: ⁊ den-
tes eius lacte candidiores. Zabulon in
litore maris habitabit: ⁊ in ſtatiōe na-
uiū pertingēs vſq; ad ſidonē. Yſachar C
aſinus fortis: accubās inter terminos.
Uidit requiē ꝙ eſſet bona ⁊ terram ꝙ
optima: ⁊ ſuppoſuit humeꝝ ſuū ad por
tandū: factuſq; eſt tribut̄ ſeruiēs. Dan
iudicabit poplm ſuū: ſicut et alia trib⁹
in iſrł. Fiat dan coluber in via: ceraſtes

in ſemita mordens vngulas equi: vt ca
dat aſcenſor eius retro. Salutare tuū
expectabo dñe: Gad accinctus ꝑliabitur
ante eū: ⁊ ipſe accingetur retrorſum. Aſer
pinguis panis ei⁹: ⁊ pbebit delicias re-
gibus. Neptalim ceru⁹ emiſſus: ⁊ dans
eloquia pulchritudinis. Fili⁹ accreſcēs
ioſeph: filius accreſcēs ⁊ decorus aſpec-
tu. Filie diſcurrerūt ſup murū: ſed exaſ-
perauerūt eum: ⁊ iurgati ſunt: inuide-
rūtq; illi habētes iacula. Sedit in for-
ti arcus eius: ⁊ diſſoluta ſunt vincula
brachiorū ⁊ manuū illius: p manus po-
tentis iacob. Inde paſtor egreſſus ē: la-
pis iſrael. Deus patris tui erit adiutor
tuus: ⁊ omnipotens bñdicet tibi bñdicti
onibus celi deſup: bñdictiōibus abyſſi
iacētis deorſum: bñdictiōibus vberum
D et vulue. Bñdictiões patris tui: confor
tate ſunt bñdictiōibus prm eius: donec
veniret deſiderium collium eternorum
Fiant in capite ioſeph et in vertice na-
zarei inter frēs ſuos. Beniamin lupus
rapax mane comedet pdā: ⁊ veſpe diui-
det ſpolia. Omnes hi in tribubus iſrael
duodecim. Hec locut⁹ eſt eis pater ſuus
bñdixitq; ſingulis bñdictiōibus ppriis:
et pcepit eis dicens: Ego congregor ad
ppłm meū. Sepelite me cū prib⁹ meis ī
ſpeluncā duplici que eſt in agro ephrō
ethei: ꝯtra mambre ī terra chanaā: quā
emit abraā cum agro: ab ephrō etheo ī
poſſeſſionē ſepulchri. Ibi ſepelierūt eū
et ſarā vxorē eius. Ibi ſepult⁹ eſt yſaac
cū rebecca ꝯiuge ſua. Ibi ⁊ lya condita
iacet. Finitiſq; mādatis quib⁹ filios in
ſtruebat: collegit pedes ſuos ſup lectu-
lum ⁊ obiit: appoſituſq; eſt ad populū
A ſuum. L

Quod cernēs ioſeph ruit ſup faci
em pris: flens ⁊ deoſculans eum
pcepitq; ſeruis ſuis medicis: vt aroma
tibus codirēt prēm Quibus iuſſa explē
tibus trāſierūt quadraginta dies. Iſte
quippe mos erat cadauerū conditorum
Fleuitq; eū egyptus ſeptuaginta dieb⁹
Et expleto plāctus tempe: locutus eſt
ioſeph ad familiā pharaonis. Si inue-
ni grām in ꝯſpectu veſtro: loquimini in
ſ.47.G auribus pharaōis: eo ꝙ pater meus ad
iurauerit me dicens: En morior: in ſe-
pulchro meo qđ fodi mihi in terra cha
naan: ſepelies me. Aſcendā igitur ⁊ ſepeli
B am prēm meum. ac reuertar. Dixitq; ei
pharao: Aſcēde ⁊ ſepeli prēm tuū ſicut
adiuratus es. Quo aſcēdēte: ierūt cum
eo omēs ſenes domus pharaonis: cun-
ctiq; maiores natu terre egypti: domuſ
ioſeph cum fratrib⁹ ſuis abſq; puulis ⁊
gregibus atq; armētis: que dereliqrūt
in terra ieſſen. Habuit quoq; in comita
tu currus ⁊ eqtes: ⁊ facta eſt turba non
modica: venerūtq; ad areā achad: que
ſita eſt trās iordanem: vbi celebrantes
exequias plāctu magno atq; vehemēti
impleuerūt ſeptem dies. Quod cū vidiſ
ſent habitatores terre chanaā: dixerūt:
Plāctus magnus eſt iſte egyptiis. Et id
circo vocatum eſt nomē loci illius: plā-
ctus egypti. Fecerūt ergo filii iacob ſi-
cut pceperat eis: ⁊ portātes eum in terra
chanaā: ſepelierūt eum in ſpelunca du-
plici: quam emerat abraā cum agro in
poſſeſſionē ſepulchri: ab ephron etheo.
cōtra faciem mābre. Reuerſuſq; eſt io- C
ſeph in egyptū cum fratrib⁹ ſuis ⁊ om
ni comitatu: ſepłto patre. Quo mortuo
timētes frēs eius ⁊ mutuo colloquen-
tes: ne forte memor ſit iniurie quā paſ-
ſus eſt: ⁊ reddat nobis omne malū qđ
fecim⁹: mādauerūt ei dicētes: Pr tuus
pcepit nobis anteq; moreretur vt hec ti-
bi verbis illi⁹ diceremus. Obſecro vt ob-
liuiſcaris ſceleris frm tuorū ⁊ pcti atq;
malicie quā exercuerūt in te. Nos quo-
q; oramus: vt ſeruo dei patri tuo dimit
tas iniqtatē hanc. Quibus auditis fle-
uit ioſeph: venerūtq; ad eum frēs ſui: ⁊
proni adorātes in terrā: dixerunt: Serui
tui ſumus. Quib⁹ ille rñdit: Nolite ti-
mere. Num dei poſſum⁹ reſiſtere volun ſ.4
tati? Vos cogitaſtis de me malū: ſꝫ de⁹ D
vertit illud in bonum: vt exaltaret me
ſicut in pſentiarū cernitis: ⁊ ſaluos face
ret multos poplos. Nolite timere. Ego
paſcam vos: ⁊ puulos veſtros. Conſola-
tuſq; eſt eos: ⁊ blāde ⁊ leniter eſt locut⁹
et habitauit ī egypto cū omi domo pa-
tris ſui. Vixitq; cētūdecē annis: ⁊ vidit
effraim filios vſq; ad tertiā generatōē
Filii quoq; machir filii manaſſe: nati
ſunt in genib⁹ ioſeph. Quib⁹ trāſactis:
locut⁹ eſt frib⁹ ſuis. Poſt mortē meam
de⁹ viſitabit vos: ⁊ aſcēdere vos faciet
de terra iſta: ad terrā quā iurauit abraā
yſaac ⁊ iacob. Cunq; adiuraſſet eos atq;
dixiſſet: de⁹ viſitabit vos: aſportate oſſa
mea vobiſcū de loco iſto: mortu⁹ eſt ex-
pletis cētūdecē vite ſue ānis: ⁊ ꝯdit⁹ aro
matib⁹ repoſit⁹ ē in loculo in egypto.

Explicit liber Gen. Incipit liber hel-
leſmoth quē nos Exodi dicim⁹. Cap. I.

A b Hec ſunt nomi-
na filioꝝ iſrł:qui igreſſi
ſunt in egyptū cū iacob.
Singuli cū domibꝰ ſuis
introierūt. Rubē:ſymeō:
leui:iudas:yſachar:zabulō:ꝛ beniamin
dan:ꝛ neptalim:gad:ꝛ aſer. Erant igiť
omnes aīe eoꝝ qui egreſſi ſunt de femo
re iacob ſeptuaginta. Joſeph autem in
egypto erat. Quo mortuo ꝛ vniuerſis
fratribꝰ eiꝰ omniqꝫ cognatōe ſua:filij iſ-
rael creuerūt ꝛ quaſi germinātes multi
B plicati ſunt:ac roborati nimis ipleuerūt
terrā. Surrexit interea rex nouꝰ ſuper
egyptū:qui ignorabat ioſeph. Et ait ad
ppłm ſuū: Ecce ppłs filioꝝ iſrł multus:
et fortior nobis eſt. Venite ſapiēter op-
primamꝰ eū ne forte multiplicet: ꝛ ſi in
gruerit ꝯtra nos bellū:addat inimicis
noſtris:expugnatiſqꝫ nobis egrediat đ
terra. Prepoſuit itaqꝫ eis mgrōs operū
vt affligerēt eos oneribꝰ. Edificauerūt-
qꝫ vrbes tabernaculoꝝ pharaōi phiton
et rameſſes. Quātoqꝫ opprimebant eos
C tāto magis multiplicabant ꝛ creſcebāt
Oderātqꝫ filios iſrael egyptij:ꝛ afflige-
bant illudētes ꝛ inuidētes eis:atqꝫ ad
amaritudinē ꝑducebāt vitā eoꝝ opibꝰ
duris luti ꝛ lateris:omniqꝫ famłatu quo
in terre opibus ꝑmebant. Dixit autem
rex egypti obſtetricibꝰ hebreoꝝ:quarū
vna vocabat ſephora:altera phua:ꝑci-
piēs eis. Qñ obſtetricabitis hebreas:et
partꝰ tps aduenerit:ſi maſculꝰ fuerit in
terficite eū:ſi femia reſeruate. Timuerūt
aūt obſtetrices deū:ꝛ nō fecerunt iuxta
D ꝑceptū regis egypti:ſed ꝯſeruabāt ma-
res. Quibꝰ acceſſitiſ ad ſe rex ait: Quid
nam eſt hoc qđ facere voluiſtis:vt pue-
ros ſuaretis? Que rñderūt. Non ſūt he
bree ſicut egyptie mulieres. Ipe enī ob
ſtetricādi hñt ſciētiam:ꝛ priuſqꝫ venia
mus ad eas pariūt. Bñ ergo fecit deus
obſtetricibꝰ ꝛ creuit ppłs: cōfortatuſqꝫ
eſt nimis. Et quia timuerūt obſtetrices
deū:edificauit eis domos. Precepit er-
go pharao omni pplo ſuo dicēs: Quicqđ
maſculini ſexus natū fuerit: in flumen
ꝓijcite:quicqđ feminini reſuate. ¶ II

A Greſſus eſt pꝰ hec vir đ domo le
e ui ꝛ accepit vxorē ſtirpis ſue: q̄
ꝯcepit ꝛ pepit filiū:ꝛ vidēs eum
elegātē abſcōdit tribꝰ mēſibꝰ. Cūqꝫ iā
celare nō poſſet:ſūpſit fiſcellā ſcirpeam:
et liniuit eā bitumine ac pice: poſuitqꝫ
intꝰ infantulū ꝛ expoſuit eū in carecto
ripe fluminis:ſtāte ꝓcul ſorore eiꝰ ꝛ cōſi-
derāte euētū rei. Ecce aūt deſcendebat
filia pharaōis vt lauaret in flumine:et
puelle eiꝰ gradiebant ꝑ crepidinem al-
uei. Que cū vidiſſet fiſcellā in papyriōe
miſit vnā e famulabꝰ ſuis:ꝛ allatā ape-
riēs cernēſqꝫ in ea ꝑuulū vagientē:mi
ſerta eiꝰ ait: De ifantibꝰ hebreoꝝ ē hic.
Cui ſoror pueri: Vis inqt vt vadā ꝛ vo- B
cē tibi mulierē hebreā que nutrire poſ-
ſit infantulum? Rñdit: Vade: Perrexit
puella ꝛ vocauit mrēm ſuā. Ad quam
locuta filia pharaōis:accipe ait puerū
iſtū:ꝛ nutri mihi:ego dabo tibi merce-
dē tuā. Suſcepit mulier ꝛ nutriuit pue
rū:adultumqꝫ tradidit filie pharaonis
Quē illa adoptauit i locū filij: vocauit
qꝫ nomē eius moyſes dicēs:qꝛ de aqua
tuli eū In diebꝰ illꝭ poſtqꝫ creuerat moy
ſes:egreſſus ē ad frēs ſuos:viditqꝫ affli
ctionē eoꝝ:ꝛ viꝝ egyptiū ꝑcutiētē quē
dā de hebreis fribꝰ ſuis. Cūqꝫ circūſpe
xiſſet huc atqꝫ illuc ꝛ nullū adeſſe vidiſ
ſet:ꝑcuſſum egyptiū abſcondit ſabulo.
Et egreſſus die altero:ꝯſpexit duos he-
breos rixātes:dixitqꝫ ei q̄ faciebat iiuri C
am. Quare ꝑcutis ꝓximū tuū? Qui re-
ſpōdit: Quis ꝯſtituit te pricipē ꝛ iudicē Act.7.d
ſuꝑ nos? Nū occidere me tu vis ſicť he-
ri occidiſti egyptum? Timuit moyſes ꝛ
ait: Quō palā factū eſt verbū iſtud? Au
diuitqꝫ pharao ſmonē hunc:ꝛ q̄rebat
occidere moyſē Qui fugiēs de cōſpectu
eiꝰ:moratꝰ eſt i terra madiā:ꝛ ſedit iux
ta puteū. Erāt aūt ſacerdoti madiā ſe-
ptē filie:q̄ venerāt ad hauriēdā aquas
et iplerēt canalibꝰ adaquare cupiebant
greges pr̄is ſui. Suꝑuenere paſtores:ꝛ
eiecerūt eas. Surrexitqꝫ moyſes ꝛ defen
ſis puellꝭ adaquauit oues eaꝝ. Que cū
reuertiſſēt ad raguel prēm ſuū:dixit ad
eas: Cur velociꝰ veniſtꝭ ſolito? Rñderūt
Vir egyptiꝰ liberauit nos de manu pa-
ſtoꝝ. Inſuꝑ ꝛ hauſit aquā nobiſcū:po- D
tūqꝫ dedit ouibꝰ. At ille: Vbi eſt inqt?
Quare dimiſiſtꝭ hoīes? Vocate eum vt
comedat panē. Jurauit ergo moyſes q̄
habitaret cū eo. Accepitqꝫ ſephorā fili
am eiꝰ vxorē:q̄ pepit ei filiū:quē voca-
uit gerſan dicēs: Aduena fui i terra ali J.18.a
ena. Alterū vero pepit:quē vocauit ely
ezer dicēs Deꝰ enī pr̄is mei adiutor me
us:ꝛ eripuit me de manu pharaonis.
Poſt multū vero temporis mortuus eſt
rex egypti. Et ingemiſcentes filij iſrael

ꝓpter opa vociferati ſunt. Aſcenditqꝫ
clamor eoꝝ ad deū ab opib⁹: ⁊ audiuit
gemitū eoꝝ ac recordat⁹ eſt federis qđ
pepigit cū abraam yſaac ⁊ iacob. Et re-
A ſpexit dñs filios iſrł: ⁊ liberauit eos.
Moyſes aūt paſcebat oues ¶ III
Ietro ſoceri ſui ſacerdotꝭ madi-
an. Cūqꝫ minaſſet gregē ad inte
riora deſerti: venit ad montē dei oreb.
Apparuitqꝫ ei dñs in flamma ignis de
medio rubi: ⁊ videbat ꝙ rub⁹ arderet ⁊
nō combureret. Dixit ergo moyſes: Ua
dā ⁊ videbo viſionē hāc magnā: quare
nō cōburat rub⁹. Cernēs aūt dñs ꝙ ꝓ-
geret ad videndū: vocauit eū de medio
rubi: ⁊ ait: Moyſes moyſes. Qui rñdit:
B Adſum. At ille. Non appropies inquit
Joſue.5.d huc. Solue calciamētū de pedib⁹ tuis.
Act.7.d. Locus eni in quo ſtas terra ſctā eſt. Et
ait: Ego ſum de⁹ pr̄is tui: de⁹ abraā: de
us yſaac: ⁊ de⁹ iacob. Abſcōdit moyſes
faciē ſuā. Nō eni audebat aſpicere cō-
tra deū. Cui ait dñs. Uidi afflictionem
ppłi mei in egypto: ⁊ clamorē ei⁹ audi-
ui: ꝓpter duriciā eoꝝ qui p̄ſunt opib⁹.
Et ſciens dolorē ei⁹: deſcendi vt liberē
eū de manib⁹ egyptioꝝ: ⁊ educā de ter-
ra illa in terrā bonā ⁊ ſpatioſam: in ter
rā que fluit lacte ⁊ melle: ad loca chana
nei et ethei et āmorrei ⁊ pherezei ⁊ euei
C ⁊ iebuſei. Clamor ergo filioꝝ iſrł venit
ad me: vidiqꝫ afflictionē eoꝝ qua ab e-
gyptijs opprimunt. Sed veni ⁊ mittaꝫ
te ad pharaonē: vt educas ppłm meū fi
lios iſrł de egypto. Dixitqꝫ moyſes ad
deū: Quis ſum ego vt vadā ad pharao-
nē: ⁊ educā filios iſrł de egypto? Qui di
xit ei: Ego ero tecū: ⁊ hoc hēbis ſignuꝫ
ꝙ miſerim te. Cū eduxerꝭ ppłm meū de
egypto: imolabis deo ſup montē iſtuꝫ.
D Ait moyſes ad deū: Ecce ego vadā ad
filios iſrł: ⁊ dicā eis: De⁹ patrū vr̄oꝝ mi
ſit me ad vos. Si dixerint mihi: qđ ē no-
men ei⁹: quid dicam eis? Dixit dñs ad
moyſen: Ego ſum q̄ ſuꝫ. Ait: Sic dices
filijs iſrł. Qui eſt miſit me ad vos. Di-
xitqꝫ iterū de⁹ ad moyſen. Hec dices fi-
lijs iſrał: Dñs de⁹ patrū vr̄oꝝ de⁹ abra
am ⁊ de⁹ yſaac ⁊ de⁹ iacob: miſit me ad
E vos. Hoc nomē mihi eſt i eternū: ⁊ hoc
memoriale meū in generatiōe ⁊ genera
tionē. Uade: ꝯgrega ſeniores iſrł: et di-
ces ad eos: Dñs de⁹ patrū vr̄oꝝ appa-
ruit mihi: de⁹ abraam ⁊ de⁹ yſaac ⁊ de⁹
iacob: dicēs. Uiſitans viſitaui vos: ⁊ vi
di omia q̄ acciderūt vobis in egypto: et

dixi vt educā vos de afflictione egypti
in terrā chananei ⁊ ethei ⁊ ammorrei ⁊
pherezei et euei et iebuſei: ad terrā flu-
entē lacte et melle: ⁊ audiēt vocē tuā. F
Ingredieriſqꝫ tu ⁊ ſeniores iſrł ad regē
egypti: et dices ad eū. Dñs de⁹ hebreo-
rū vocauit nos. Ibim⁹ viā triū dieꝝ in
ſolitudinē: vt imolem⁹ dño deo noſtro.
Sed ego ſcio ꝙ ñ dimittet vos rex egy-
pti vt eatis: niſi ꝑ manū validā. Exten- G
dāqꝫ manū meā ⁊ ꝑcutiā egyptū i cun
ctis mirabilib⁹ meis q̄ factur⁹ ſum in
medio eoꝝ: poſt hoc dimittet vos: da-
boqꝫ grām ppło huic corā egyptijs. Et
cū egrediemini: nō exibitꝭ vacui: ſꝫ po
ſtulabit młier a vicina ſua ⁊ ab hoſpi-
ta ſua vaſa argētea ⁊ aurea: ac veſtes:
ponetiſqꝫ eas ſup filios ⁊ filias vr̄as: et
ſpoliabitis egyptū. ¶ IIII.
Reſpondens moyſes ait: Nō cre-
dent mihi: neqꝫ audiēt vocē me- A
am: ſed dicēt: nō apparuit tibi do
min⁹. Dixit ergo ad eū: Quid eſt qđ te-
nes i manu tua? Rñdit. Uirga. Dixitqꝫ
dñs. Proijce eā in terrā. Proiecit: ⁊ ver
ſa eſt in colubrū: ita vt fugeret moyſes.
Dixitqꝫ dñs: Extende manū tuā et ap-
prehende caudā ei⁹. Extendit ⁊ tenuit:
verſaqꝫ ē in virgā. Ut credāt inquit ꝙ
apparuerit tibi dñs de⁹ patrū tuoꝝ: de
us abraam et de⁹ yſaac et deus iacob.
Dixitqꝫ dñs rurſum: Mitte manū tuā
in ſinū tuū. Quā cū miſiſſet in ſinūꝫ ꝓ- B
tulit leproſam inſtar niuis. Retrahe ait
manū tuā in ſinū tuū. Retraxit ⁊ ꝓtu-
lit iteꝝ ⁊ erat ſimilis carni reliq̄. Si ñ cre
diderit inq̄t tibi: neqꝫ audierit ſmonē
ſigni prioris: credēt verbo ſigni ſeq̄ntꝭ
Qꝫ ſi nec duob⁹ quidē his ſignis credi
derint: neqꝫ audierit vocē tuā: ſume a-
quā fluminis et effunde eā ſup aridaꝫ:
et quicq̄d hauſeris de fluuio: vertet in
ſanguinē. Ait moyſes: Obſecro dñe: nō C
ſum eloquēs ab heri ⁊ nudiuſterti⁹: et
ex quo locut⁹ es ad ſeruū tuū: impediti
oris et tardiorꝭ lingue ſum. Dixit dñs
ad eū: Quis fecit os hoīs? Aut q̄s fa-
bricat⁹ eſt mutū et ſurdū: videntē et ce
cū? Nōne ego? Perge igit ⁊ ego ero in
ore tuo: doceboqꝫ q̄d loquaris. At ille.
Obſecro dñe inquit: mitte quē miſſur⁹ D
es. Irat⁹ dñs in moyſe: ait: Aaron fra-
ter tu⁹ leuites: ſcio ꝙ eloquēs ſit. Ecce
ipſe egredief in occurſum tuū: videnſqꝫ
te: letabit corde. Loq̄re ad eum ⁊ pone
verba mea i ore ei⁹: et ego ero i ore tuo

et in ore illiꝰ:et oſtendā vobis qd age-
re debeatis. Et ipſe loquet̄ ꝑ te ad po-
pulū: et erit os tuū:tu autem eris ei in
his que ad deū ꝑtinent. Uirgā quoqꝫ
hanc ſume in manu tua:in qua factu-
E rus es ſigna. Abijt moyſes ⁊ reuerſus
eſt ad ietro ſocerum ſuū. Dixitqꝫ ei: Ua
dam ⁊ reuertar ad fratres meos in egy
ptum: vt videā ſi adhuc viuant. Cui ait
ietro: Uade in pace. Dixit ergo dñs ad
moyſen in madian. Uade ⁊ reuertere i
egyptū. Mortui enī ſunt omēs qui q̄re
bant aiam tuā. Tulit ergo moyſes vxo
rem ſuā et filios ſuos:et impoſuit eos
ſuꝑ aſinū:reuerſuſqꝫ eſt in egyptū:por-
tans virgā dei in manu ſua. Dixitqꝫ ei
dominꝰ reuertenti in egyptū. Uide: vt
omia oſtenta q̄ poſuit in manu tua fa-
cias corā pharaone. Ego indurabo cor
eius:et non dimittet ppl̄m. Diceſqꝫ ad
eum: Hec dicit dñs: Filius meꝰ primo-
F genitꝰ iſrael. Dixi tibi: Dimitte filium
meū vt ſeruiat mihi:et noluiſti dimit-
tere eum. Ecce ego interficiā filiū tuū
primogenitū. Cumqꝫ eſſet in itinere in
diuerſorio:occurrit ei dñs ⁊ volebat oc
cidere eum. Tulit ilico ſephora acutiſſi-
mā petrā:et circūcidit ꝑputiū filij ſui.
Tetigitqꝫ pedes eiꝰ:et ait: Spōſus ſan
guinū tu mihi es. Et dimiſit eū poſtqꝫ
dixerat:ſponſus ſanguinū tu mihi es
ob circūciſionē. Dixitqꝫ dñs ad aaron.
G Uade in occurſum moyſi in deſertum.
Qui prexit obuiam ei in montem dei:
et oſculatꝰ eſt eum. Narrauitqꝫ moyſes
aaron omia verba dñi pro quibꝰ miſe-
rat eū:et ſigna que mādauerat. Uene-
runtqꝫ ſimul ⁊ ꝯgregauerūt cūctos ſe-
niores filioꝝ iſrael. Locutuſqꝫ ē ad aa-
ron omia verba q̄ dixerat dñs ad moy-
ſen:et fecit ſigna coram ppl̄o ⁊ credidit
ppl̄us. Audierūtqꝫ ꝙ viſitaſſet dominꝰ
filios iſrael:et ꝙ reſpexiſſet afflictionē
illoꝝ:⁊ proni adorauerūt. ¶ V.

A Poſt hec ingreſſi ſunt moyſes et
aaron:et dixerūt pharaoni: Hec
dicit dñs deꝰ iſrael: Dimitte po-
pulū meū vt ſacrificet mihi in deſerto.
At ille reſpōdit: Quis eſt dominus vt
audiā vocē eius:et dimittā iſrael? Ne-
ſcio dominū:et iſrael nō dimittā. Dixe-
runtqꝫ: Deus hebreoꝝ vocauit nos:vt
eamus viā triū dierū in ſolitudinē:et
ſacrificemꝰ dño deo noſtro:ne forte ac-
cidat nobis peſtis aut gladius. Ait ad
eos rex egypti: Quare moyſes ⁊ aaron
ſollicitatis ppl̄um ab opibus ſuis? Ite
ad onera vr̄a. Dixitqꝫ pharao: Multus
eſt ppl̄us terre. Uidetis ꝙ turba ſuccre-
uerit:quātomagis ſi dederitis eis requi
em ab opibus. Precepit ergo in die il- B
lo ꝑfectis operū ⁊ exactoribus ppl̄i:di-
cēs: Nequaqꝫ dabitis vltra paleas ppl̄o
ad conficiēdos lateres ſicut priꝰ:ſꝫ ipſi
vadant et colligāt ſtipulas:⁊ menſurā
laterū quā prius faciebāt: imponetis ſu
per eos:nec minuetis quicqꝫ. Uacāt enī
et idcirco vociferant̄ dicētes: Eamus ⁊ I.eo.
ſacrificemꝰ deo nr̄o. Opprimant̄ opibꝰ
et expleant ea:vt nō acquieſcāt verbis
mendacibꝰ. Igit̄ egreſſi ꝑfecti opeꝝ et
exactores ad ppl̄m dixerunt. Sic dicit
pharao: Nō do vobis paleas Ite ⁊ colli
gite ſicubi inuenire poteritis:nec minu-
etur quicqꝫ de ope vr̄o. Diſꝑſuſqꝫ ē po
pulus in oēm terrā egypti ad colligen-
das paleas. Prefecti quoqꝫ opeꝝ inſta-
bant dicētes: Cōplete opus vr̄m quoti-
die:vt priꝰ facere ſolebatis qn̄ dabātur
vobis palee. Flagellatiqꝫ ſunt qui pre- C
erāt opibus filioꝝ iſrael:ab exactoribꝰ
pharaonis dicentibꝰ: Quare nō imple-
ſtis menſurā laterū ſicut priꝰ: nec heri
nec hodie? Ueneruntqꝫ ꝑpoſiti filiorum
iſrael:⁊ vociferati ſunt ad pharaonē di
centes: Cur ita agis ꝯtra ſeruos tuos?
Palee nō dant̄ nobis ⁊ lateres ſimili-
ter imperant̄. En famuli tui flagell̄ ce-
dimur:et iniuſte agit̄ ꝯtra ppl̄m tuum.
Qui ait: Uacatis ocio:et idcirco dicitis: Z.eo.
Eamus et ſacrificemꝰ dño. Ite ergo et
operamini. Palee nō dabūt̄ vobis: ⁊ red D
detis conſuetū numeꝝ laterum. Uide-
bantqꝫ ſe ꝑpoſiti filioꝝ iſrl̄ in malū eo
ꝙ diceret̄ eis:nō minuet̄ quicqꝫ opis
de lateribꝰ ꝑſingulos dicens. Occurre
rūtqꝫ moyſi et aaron qui ſtabāt ex ad-
uerſo:egrediētes a pharaone:⁊ dixerūt
ad eos: Uideat dñs ⁊ iudicet:qm̄ fetere
feciſtis odorē noſtꝝ corā pharaōe ⁊ ſer
uis eiꝰ:et ꝓbuiſtis ei gladiū vt occide-
ret nos. Reuerſuſqꝫ eſt moyſes ad dñm
⁊ ait: Dñe:cur afflixiſti ppl̄m iſtū? Qua
re miſiſti me? Ex eo enim quo ingreſſus
ſum ad pharaonē vt loq̄rer ex nomine
tuo:afflixit ppl̄m tuū:⁊ nō liberaſti eos.

Dixitqꝫ dñs ad moyſen: ¶ VI A
Nūc videbis q̄ facturꝰ ſum pha
raoni. Per manū enī fortem di-
mittet eos:et in manu robuſta eijciet il
los de terra ſua. Locutuſqꝫ eſt dominꝰ
ad moyſen dicens: Ego dominꝰ qui ap

parui abraā yſaac ⁊ iacob in deo omni-
potēte: ⁊ nomē meū adonay nō indica-
ui eis. Pepigiq; fedus cū eis: vt darem
eis terrā chanaan: terrā ꝑegrinationis
eoꝝ in qua fuerūt aduene. Ego audiui
gemitū filioꝝ iſrael quo egyptij oppſſe-
runt eos: ⁊ recordatus ſum pacti mei.
Ideo dic filijs iſrl': Ego dñs qui educā
vos de ergaſtulo egyptioꝝ: ⁊ eruam de
ſeruitute: ac redimā in brachio excelſo
et iudicijs magnis: ⁊ aſſumā vos mihi
in popl'm: ⁊ ero veſter deus. Et ſcietꝭ qꝛ
B ego ſum dñs deus veſter: qui eduxerim
vos de ergaſtulo egyptioꝝ: ⁊ induxerim
vos in terrā ſuꝑ quā leuaui manū meā
vt darē eā abraā yſaac ⁊ iacob: daboq;
illā poſſidendā vobis: ego dñs. Narra-
uit ergo moyſes omnia filijs iſrl': qui nō
acquieuerunt ei ꝓpter anguſtiā ſpūs et
opus duriſſimū. Locutuſq; eſt dñs ad
moyſen dicēs. Ingredere ⁊ loquere ad
pharaonē regē egypti vt dimittat filī-
os iſrl' de terra ſua. Rñdit moyſes corā
dño: Ecce filij iſrael nō audiunt me: et
qūo audiet pharao: p̄ſertim cū incircū-
ciſus ſim labijs? Locutuſq; eſt dñs ad
moyſen ⁊ aarō: ⁊ dedit mādatū ad fili-
os iſrl' ⁊ ad pharaonē regē egypti: vt e-
ducerēt filios iſrael de terra egypti. Iſti
C ſunt principes domoꝝ ꝑ familias ſuas
Filij rubē primogeniti iſrael: enoch et
Gen. 46.b phallu: eſrō ⁊ charmi: He cognationes
Nu.26.a. rubē. Filij ſymeō: iamuel ⁊ iamin ⁊ ia-
1.Pa.5.b mi ⁊ abod ⁊ iachin ⁊ ſaber ⁊ ſaul filius
chananitidis: He ꝓgenies ſymeon. Et
hec noīa filioꝝ leui ꝑ cognatiōes ſuas:
gerſon ⁊ caath ⁊ merari. Anni aūt vite
leui fuerūt centūtrigintaſeptē. Filij ger
ſon: loboni ⁊ ſemei ꝑ cognatōnes ſuas.
1.Pa.23.a Filij caath: amram ⁊ yſuar ⁊ hebron et
oziel. Anni quoq; vite caath cētumtri
gintatres. Filij merari: mooli et muſi.
He cognaiones leui per familias ſuas.
Nu.26.g Accepit autē amram vxorē iochabeth
patruelē ſuā: que pepit ei aarō ⁊ moy-
ſen ⁊ mariā. Fuerūtq; anni vite amrā:
cētūtrigintaſeptem. Filij quoq; yſuar:
chore ⁊ napheg ⁊ zechri. Filij quoq; ozi
D el: miſael ⁊ eliſaphā ⁊ ſechri. Accepit au
tem aarō vxorē eliſabeth filiam amina
dab: ſororē naaſon: que pepit ei nadab
et abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar. Filij quo-
q; chore: aſer ⁊ helchana ⁊ abiaſab. He
ſunt cognatōes choritaꝝ. At vero elea
zar filius aarō accepit vxorē de filiab⁹
phutiel: que pepit ei phinees. Hi ſūt pri

cipes familiaꝝ leuiticaꝝ per cognatio-
nes ſuas. Iſte eſt aarō ⁊ moyſes quibus
p̄cepit dñs vt educerēt filios iſrl' de ter
ra egypti ꝑ turmas ſuas. Hi ſunt q̄ lo-
quūtur ad pharaonē regē egypti vt e-
ducant filios iſrl' de egypto. Iſte ē moy
ſes ⁊ aarō in die qua locutus ē dñs ad
moyſen in terra egypti. Et locutus eſt
dñs ad moyſen dicēs: Ego dñs. Loq̄re
ad pharaonē regē egypti omnia que lo-
quor tibi. Et ait moyſes corā dño.
En incircūciſus labijs ſum. Quomodo
audiet me pharao? ¶ VII
Dixitq; dñs ad moyſen. Ecce cō- A
ſtitui te deū pharaonis: ⁊ aaron
frater tuus erit ꝓpheta tu⁹. Tu
loqueris ei omnia que mādo tibi: et ille
loquet' ad pharonē: vt dimittat filios
iſrl' de terra ſua. Sed ego indurabo cor
eius ⁊ multiplicabo ſigna ⁊ oſtēta mea
in terra egypti: ⁊ nō audiet vos. Immit
tamq; manū meā ſuꝑ egyptū: ⁊ educā
exercitū ⁊ popl'm meū filios iſrl' de ter-
ra egypti: ꝑ iudicia maxima. Et ſcient
egyptij: quia ego ſum dñs qui extende-
rim manū meā ſuper egyptū: ⁊ eduxe-
rim filios iſrl' de medio eoꝝ. Fecitq; ita-
q; moyſes ⁊ aaron ſicut p̄ceperat dñs:
ita egerūt. Erat aūt moyſes octoginta B
annoꝝ: ⁊ aaron octogintatriū quando
locuti ſunt ad pharaonē. Dixitq; dñs
ad moyſen ⁊ aaron. Cum dixerit vobis
pharao: oſtēdite ſigna: dices ad aaron.
Tolle virgā tuā ⁊ ꝓijce eam corā pha-
raone: ac vertat' in colubꝝ. Ingreſſi ita
q; moyſes ⁊ aarō ad pharaonē: fecerūt
ſicut p̄ceperat dñs. Tulitq; aaron vir-
gam corā pharaone ⁊ ſeruis eius: q̄ ver
ſa eſt in colubꝝ. Uocauit aūt pharao ſa 2.T
pientes ⁊ maleficos: ⁊ fecerūt etiam ipi
per incātatōes egyptiacas ⁊ arcana q̄-
dam ſimil'r. Proiecerūtq; ſinguli vir-
gas ſuas: que verſe ſūt in dracones. Sꝫ
deuorauit virga aarō virgas eorū. In 1.co
duratumq; eſt cor pharaonis: ⁊ non au
diuit eos ſicut p̄ceperat dñs. Dixit aūt
dñs ad moyſen: Ingrauatū eſt cor pha C
raonis: ⁊ nō vult dimittere ppl'm. Ua-
de ad eū mane. Ecce egredief ad aquas
Et ſtabis in occurſū eius ſuꝑ ripā flu-
minis: ⁊ virga que cōuerſa eſt in draco-
nem tolles in manu tua: diceſq; ad eū.
Dominus deus hebreoꝝ miſit me ad te 1.S
dicens: Dimitte populū meū vt ſacrifi-
cet mihi in deſerto: ⁊ vſq; ad pñs audi-
re noluiſti. Hec igitur dicit dominus.

In hoc ſcies q̄ ſim dñs. Ecce percutiã
virga que in manu mea eſt aquam flu-
minis: ⁊ vertet̃ in ſanguinem. Piſces
quoq; qui ſunt in fluuio morient̃: ⁊ cõ
putreſcent aque: ⁊ affligent̃ egyptij bi-
bentes aquã fluminis. Dixit quoq; do
minus ad moyſen: Dic ad aaron: Tol-
le virgã tuam ⁊ extende manũ tuã ſup̃
aquas egypti ⁊ ſuper fluuios eorum et
riuos ⁊ paludes ⁊ omẽs lacus aquarũ:
vt vertantur in ſanguinẽ: ⁊ ſit cruor in
omni terra egypti: tam in ligneis vaſis
q̃ in ſaxeis. Feceruntq; moyſes ⁊ aaron
ſicut p̄ceperat dominus. Et eleuans vir-
gam pcuſſit aquã fluminis coram pha-
raone ⁊ ſeruis eius: que verſa eſt in ſan
guinem: ⁊ piſces qui erãt i flumie mor-
tui ſunt. Computruitq; fluuius: ⁊ non
poterãt egyptij bibere aquã fluminis.
et fuit ſanguis in tota terra egypti. Fe-
ceruntq; ſimilr̃ malefici egyptiorũ in-
cantatõibus ſuis. Et induratũ eſt cor
pharaonis: nec audiuit eos ſicut prece-
perat dominꝰ. Auertitq; ſe ⁊ ingreſſus
eſt domũ ſuã: nec appoſuit cor etiã hac
vice. Foderũt aũt omẽs egyptij per cir
cuitũ fluminis aquã vt biberent. Non
enĩ poterãt bibere aquam flumis. Im-
pletiq; ſunt ſeptem dies poſtq̃ percuſ-
ſit dominꝰ fluuium. VIII

Dixit quoq; dominꝰ ad moyſen:
Ingredere ad pharaonẽ: ⁊ dices
ad eum: Hec dicit dominus: Di-
mitte poplm̃ meum vt ſacrificet michi.
Si aũt nolueris dimittere: ecce ego p-
cutiam omẽs terminos tuos ranis: et
ebulliet fluuius ranas que aſcendẽt et
ingredient̃ domũ tuam: ⁊ cubiculũ le-
ctuli tui: ⁊ ſuper ſtratũ tuũ: ⁊ in domos
ſeruorũ tuorũ: ⁊ in populũ tuum: ⁊ i fur-
nos tuos: ⁊ in reliquias ciborũ tuorũ:
et ad te ⁊ ad poplm̃ tuũ: ⁊ ad omẽs ſer-
uos tuos intrabũt rane. Dixitq; domi-
nus ad moyſen: Dic ad aaron. Extende
manũ tuam ſup̃ fluuios ⁊ ſuper riuos
et paludes: ⁊ educ ranas ſuper terram
egypti. Et extẽdit aaron manum ſuper
aquas egypti ⁊ aſcenderũt rane: operu-
eruntq; terram egypti. Fecerũt autem et
malefici p incantatiões ſuas ſimiliter:
eduxerũtq; ranas ſuper terram egypti.
Vocauit autẽ pharao moyſen ⁊ aaron:
et dixit eis: Orate dominum vt auferat
ranas a me ⁊ a populo meo: ⁊ dimittã
populum vt ſacrificet domio. Dixitq;
moyſes ad pharaonẽ: Cõſtitue mihi qñ
deprecer p te ⁊ p ſeruis tuis ⁊ p populo
tuo: vt abigant̃ rane a te: ⁊ a domo tua
et a ſeruis tuis ⁊ a populo tuo: ⁊ tm̃ in
flumine remaneãt. Qui reſpondit: Cras
At ille iuxta inqt verbũ tuũ faciã: vt
ſcias qm̃ nõ eſt ſicut dñs deꝰ nr̃: ⁊ rece-
dent rane a te: ⁊ a domo tua ⁊ a ſuis tu
is et a pplo tuo: ⁊ tm̃ in flumie remane
bũt. Egreſſiq; ſũt moyſes ⁊ aarõ a pha- D
raõe: ⁊ clamauit moyſes ad dñm p ſpõ-
ſione ranarũ quã ɔdixerat pharaõi: Fe-
citq; dñs iuxta verbũ moyſi: ⁊ mortue
ſunt rane de domibꝰ ⁊ de villis ⁊ de agris
Cõgregaueruntq; eas in imẽſos aggeres
et cõputruit terra. Videns aũt pharao q̃
data eẽt requies: ingrauauit cor ſuũ ⁊ nõ
audiuit eos ſicut p̄ceperat dñs. Dixitq;
dñs ad moyſen: Loqre ad aarõ: Extẽde
virgã tuã ⁊ pcute puluerẽ terre: ⁊ ſint
cynifes in vniuerſa terra egypti. Fece-
rũtq; ita. Et extẽdit aarõ manũ virgã
tenẽs: pcuſſitq; puluerẽ terre: ⁊ facti ſũt
cynifes in hoibꝰ ⁊ iumẽtis. Ois puluis
terre verſus eſt in cynifes p totã terrã
egypti. Feceruntq; ſimilr̃ malefici incan E
tatõibus ſuis vt educerẽt cynifes: ⁊ nõ
potuerũt. Erãtq; cynifes tã in hoibꝰ q̃
in iumẽtis. Et dixerũt malefici ad pha
raonẽ. Digitus dei eſt hic. Induratũq;
eſt cor pharaonis ⁊ ñ audiuit eos ſicut
p̄ceperat dñs. Dixit quoq; dñs ad moyſẽ j.9.c
Cõſurge diluculo: ⁊ ſta coram pharaõe.
Egredient̃ enĩ ad aquas. Et dices ad eũ
Hec dicit dñs: Dimitte pplm̃ meum vt
ſacrificet mihi. Quod ſi nõ dimiſeris eum:
ecce ego mittã in te ⁊ in ſeruos tuos et
in pplm̃ tuũ ⁊ in domos tuas oẽ genus
muſcarũ: ⁊ iplebunt̃ oẽs domꝰ egyptio-
rũ muſcis diuerſi generis: ⁊ vniuerſa ter-
ra in qua fuerit. Faciãq; mirabilẽ i die F
illa terrã ieſſẽ in qua pplꝰ meꝰ ẽ vt nõ
ſint ibi muſce: ⁊ ſcias qm̃ ego dñs i me-
dio terre: ponãq; diuiſionẽ inter pplm̃
meum et populũ tuũ. Cras erit ſignum
iſtud. Fecitq; dominꝰ ita. Et venit mu-
ſca grauiſſima in domos pharaonis et
ſeruorũ eius ⁊ in oẽm terrã egypti: cor-
ruptaq; eſt terra ab huiuſcemõi muſcis.
Vocauitq; pharao moyſen ⁊ aaron: et
ait eis: Ite ⁊ ſacrificate deo veſtro i ter-
ra hac. Et ait moyſes: Non poteſt ita
fieri. Abominationes enim egyptio-
rum immolabimus domino deo no-
ſtro. Quod ſi mactauerimus ea que co-
lunt egyptij coram eis lapidibus nos G
obruent. Viam triũ dierum pergemus g.z.f

in ſolitudinē: ⁊ ſacrificabimꝰ dño deo
noſtro ſicut pcepit nobis. Dixitq̃ pha-
rao: Ego dimittā vos vt ſacrificetꝭ do-
mino deo vrõ in deſerto: verũtñ longi⁹
ne abeatꝭ. Rogate pro me. Et ait moy-
ſes: Egreſſus a te orabo dñm: ⁊ recedet
muſca a pharaone ⁊ a ſuis ſuis ⁊ a po-
pulo ei⁹ cras. Verũtñ noli vltra fallere:
vt nõ dimittas ppłm ſacrificare domi-
no. Egreſſuſq̃ moyſes a pharaone: ora-
uit dñm. Qui fecit iuxta verbũ illius: ⁊
abſtulit muſcas a pharaone ⁊ a ſuis ſu
is ⁊ a pplo ei⁹. Nõ ſupfuit nec vna qui-
dē. Et ingrauatũ eſt cor pharaonis: ita
vt nec hac quidē vice dimitteret ppłm.

¶ A D Ixit aũt dñs ad moyſen ¶ IX
Ingredere ad pharaonē: ⁊ loq̃re
i.co ad eũ: Hec dicit dñs de⁹ hebreo-
rũ. Dimitte ppłm meũ vt ſacrificet mi-
hi. Qđ ſi adhuc renuis ⁊ retines eos: ec
ce man⁹ mea erit ſup agros: et ſuper e-
quos: ⁊ aſinos: ⁊ camelos: ⁊ oues: ⁊ bo-
ues: peſtꝭ valde grauis. Et faciet domi-
nus mirabile īter poſſeſſiões iſrł ⁊ poſ-
ſeſſiões egyptioꝝ: vt nil oĩno pereat ex
his q̃ ptinēt ad filios iſrł. Conſtituitq̃
dñs temp⁹ dicēs: Cras faciet dñs verbũ
iſtud in terra. Fecit ergo dñs verbũ hoc
altera die: ⁊ mortua ſunt oĩa aïantia e-
gyptioꝝ. De aïalib⁹ vero filioꝝ iſrł ni-
¶ B hil oĩno periit. Et miſit pharao ad vidē
dũ: nec erat quicq̃ mortuũ de his que
poſſidebat iſrł. Ingrauatũq̃ ē cor pha-
raonis: ⁊ nõ dimiſit ppłm. Et dixit dñs
ad moyſen ⁊ aaron: Tolle plenas ma-
nus cineris de camino: ⁊ ſpargat illum
moyſes in celũ corā pharaone: ſitq̃ pul
uis ſup oēm terrā egypti. Erũt eñi ī ho
minib⁹ ⁊ iumētis vlcera ⁊ veſice turgē
tes: in vniuerſa terra egypti. Tulerũtq̃
cinerē de camino ⁊ ſteterũt corā phara-
one: ⁊ ſparſit illũ moyſes ī celũ. Factaq̃
ſunt vlcera veſicaꝝ turgētiũ in hoĩbus
⁊ iumētis: nec poterāt malefici ſtare co
rā moyſe ꝑpter vlcera q̃ in illꝭ erāt: ⁊ in
¶ C omi terra egypti. Indurauitq̃ dñs cor
pharaonis: ⁊ nõ audiuit eos ſicut locu
s.s.e tus eſt dominuss ad moyſen: Dixitq̃
dominus ad moyſen: Mane cõſurge et
ſta corā pharaone: ⁊ dices ad eũ: Hec di
s.eo. cit dñs de⁹ hebreoꝝ: Dimitte ppłm me
um vt ſacrificet mihi: q2 ī hac vice mit-
tam oēs plagas meas ſup cor tuũ et ſu
per ſeruos tuos ⁊ ſup ppłm tuũ: vt ſci-
¶ D as q2 non ſit ſĩlis mei in oĩ terra. Nunc
eñi extēdēs manũ: ꝑcutiā te ⁊ ppłm tu
um peſte: ꝑibiſq̃ de terra. Idcirco autē
poſui te vt oſtendā in te fortitudinē me
am: ⁊ narreť nomē meũ in oĩ terra. Ad-
huc retines pplm meũ: ⁊ nõ vis eum di
mittere? En pluam cras hac ipſa hora
grandinē multā nimis: qualꝭ nõ fuit in
egypto a die qua fundata ē vſq̃ in pñs
tps. Mitte ergo iā nũc ⁊ ꝯgrega iumen
ta tua: ⁊ oĩa q̃ habes ī agro: Hoĩes eñi
⁊ iumēta ⁊ vniuerſa q̃ inuēta fuerit fo-
ris: nec ꝯgregata de agrꝭ cecideritq̃ ſu-
per ea grādo: morienť. Qui timuit ver- E
bũ dñi de ſuis pharaonis: fecit ꝯfuge-
re ſeruos ſuos ⁊ iumēta ī domos: q̃ſ aũt
neglexit ſermonē dñi: dimiſit ſuos ſu-
os ⁊ iumenta in agris. Et dixit dñs ad
moyſen: Extēde manũ tuā in celũ: vt fi
at grādo in vniuerſa terra egypti ſuper
hoĩes ⁊ ſup iumēta ⁊ ſup oēm herbā a-
gri in terra egypti. Extenditq̃ moyſes
virgā ī celũ: ⁊ dñs dedit tonitrua ⁊ grā-
dinē ac diſcurrētia fulgura ſup terram.
Pluitq̃ dñs grādinē ſup terrā egypti:
⁊ grando ⁊ ignis mixta pīter ferebanť.
Tanteq̃ fuit magnitudĩs: quanta ante
nunq̃ appuit in vniuerſa terra egypti F
ex quo gens illa ꝯdita ē. Et ꝑcuſſit grā
do in oĩ terra egypti cũcta q̃ fuerunt in
agris ab hoĩe vſq̃ ad iumētũ. Cũctāq̃
herbā agri ꝑcuſſit grādo: ⁊ oĩe lignum
regiõis ꝯfregit. Tñ in terra ieſſen vbi
erāt filij iſrł: grādo nõ cecidit. Miſitq̃
pharao ⁊ vocauit moyſen ⁊ aaron: di-
cens ad eos: Peccaui etiā nũc. Dñs iu-
ſtus: ⁊ ego ⁊ pplꝰ me⁹ impij. Orate do-
minũ vt deſinãt tonitrua dei ⁊ grando:
vt dimittā vos: ⁊ nequaq̃ h vltra ma- G
neatis. Ait moyſes: Cũ egreſſus fuero d
vrbe: extendā palmas meas ad dñm: et
ceſſabũt tonitrua ⁊ grādo nõ erit: vt ſci
as q2 dñi ē terra. Noui aũt q2 ⁊ tu ⁊ ſer
ui tui necdũ timeatꝭ dñm deũ. Linũ er-
go ⁊ hordeũ leſum ē: eo q2 hordeũ eſſet
virens: ⁊ linũ iā folliculos germinaret.
Triticũ aũt ⁊ far nõ ſunt leſa: q2 ſeroti-
na erāt. Egreſſuſq̃ moyſes a pharaone
ex vrbe: tetēdit man⁹ ad dñm: ⁊ ceſſaue
rũt tonitrua ⁊ grādo: nec vltra ſtillauit
pluuia ſup terrā. Vidēs aũt pharao q2
ceſſaſſet pluuia ⁊ grādo ⁊ tonitrua: au-
xit pctm: ⁊ ingrauatũq̃ eſt cor ei⁹ ⁊ ſer-
uoꝝ illi⁹ ⁊ induratũ nimis: nec dimiſit
iſrł: ſicut pceperat dñs p manũ moyſi. A

E T dixit dñs ad moyſen. ¶ X
Ingredere ad pharaonem. Ego
eñi induraui cor ei⁹ ⁊ ſeruoꝝ il-

lius vt faciã ſigna mea hec in eo: ⁊ nar
res in aurib⁹ filij tui ⁊ nepotũ tuoꝝ:
quotiẽs ꝯtriuerim egyptios ⁊ ſigna fe
cerim i eis: ⁊ ſciatis qꝛ ego dñs. Introie
rũt ergo moyſes ⁊ aaron ad pharaonẽ:
et dixerũt ei: Hec dicit dñs de⁹ hebreo
A rũ. Uſqꝫ quo non vis ſubijci mihi? Di
mitte pplm̃ meũ vt ſacrificet mihi. Sin
autẽ reſiſtis ⁊ non vis dimittere eũ: ecce
ego inducã cras locuſtã in fines tuos
q̃ operiet ſupficiẽ terre: ne quicq̃ eius
appareat ſed comedat' qđ reſiduũ fuerit
B grãdini. Corrodet eni omia ligna q̃ ger
minãt in agris: ⁊ implebũt domos tu
as ⁊ ſeruoꝝ tuoꝝ ⁊ oim egyptioꝝ: quã
tã nõ viderũt pr̃es tui ⁊ aui ex quo or
ti ſunt ſup terrã vſqꝫ in p̃ſentem diem.
Auertitqꝫ ſe ⁊ egreſſus eſt a pharaone.
Dixerũt aũt ſerui pharaonis ad eum:
Uſqꝫ quo patiemur hoc ſcandalũ? Di
mitte hoies vt ſacrificent dño deo ſuo.
Nõne vides ꝙ perierit egyptus? Reuoca
uerũtqꝫ moyſen ⁊ aaron ad pharaonẽ.
Qui dixit eis: Ite: ſacrificate dño deo ve
C ſtro. Qui nam ſunt qui ituri ſunt? Ait
moyſes: Cũ puulis nr̃is ⁊ ſenioꝛib⁹ pge
mus: cũ filijs ⁊ filiab⁹: cũ ouibus et ar
mentis. Eſt eni ſolẽnitas dei nr̃i. Et re
ſpondit pharao: Sic dñs ſit vobiſcum:
Quõ ego dimittã vos ⁊ puulos vr̃os:
cui dubiũ ẽ ꝙ peſſime cogitetis? Nõ fi
at ita: ſed ite tñ viri ⁊ ſacrificate dño
Hoc eni ⁊ ipſi petiſtis. Statimqꝫ eiecti
ſunt de ꝯſpectu pharaonis. Dixit autẽ
dñs ad moyſen: Extende manũ tuã ſu
per terrã egypti ad locuſtã vt deſcẽdat
ſup terrã: ⁊ deuoret oẽm herbã que reſi
dua fuerit grãdini. Et extẽdit moyſes
virgã ſup terram egypti: ⁊ dñs induxit
D ventũ vrentem tota die illa ⁊ nocte. Et
mane facto: vent⁹ vrens leuauit locu
ſtas. Que aſcenderũt ſup vniuerſã ter
ram egypti: ⁊ ſederũt in cũctis finibus
egyptioꝝ innũerabiles: quales ante il
lud temp⁹ nõ fuerãt: nec poſtea future
ſunt. Operuerũtqꝫ vniuerſã ſupficiem
terre vaſtãtes omia. Deuorata eſt igit'
herba terre: et quicquid pomoꝝ i arbo
ribus fuit que grãdo dimiſerat. Nihil
quoqꝫ oio virens relictũ eſt in lignis ⁊
in herbis terre: in cuncta egypto. Quã
obrem feſtin⁹ pharao vocauit moyſen
⁊ aaron: ⁊ dixit eis: Peccaui in domi
nũ deũ veſtrũ ⁊ in vos. Sed nũc dimit
tite pctm̃ mihi etiã hac vice: ⁊ rogate
dñm deũ vr̃m vt auferat a me mortem
iſtã. Egreſſuſqꝫ eſt moyſes de conſpectu
pharaonis: ⁊ orauit dñm: Qui flare fe
cit ventũ ab occidẽte vehemẽtiſſimũ: ⁊
areptã locuſtã ꝓiecit in mare rubrum.
Nõ remãſit nec vna q̃dẽ i cũctis finib⁹
egypti. Et indurauit dñs cor pharao
nis: nec dimiſit filios iſrael. Dixit autẽ
dñs ad moyſen. Extende manũ tuã in
celũ: et ſint tenebre ſup terrã egypti: tã
denſe vt palpari queãt. Extẽditqꝫ moy E
ſes manũ in celũ: ⁊ facte ſunt tenebre Sap. 17.a.
horribiles i vniuerſa terra egypti. Tri et.18.a
bus dieb⁹ nemo vidit frẽ ſuũ: nec mo
uit ſe de loco in quo erat. Ubicũqꝫ aũt
habitabãt filij iſrael lux erat. Uocauit
qꝫ pharao moyſen ⁊ aarõ: et dixit eis.
Ite ſacrificate dño. Oues tm̃ vr̃e et ar
menta remaneãt: paruuli vr̃i eant vo
biſcũ. Ait moyſes: Hoſtias quoqꝫ ⁊ ho
locauſta dabis nobis: q̃ offeram⁹ domi
no deo nr̃o. Cũcti greges pgẽt nobiſcũ: F
Nõ remanebit ex eis vngula q̃ neceſſa
ria ſunt in cultũ dñi dei nr̃i: p̃ſertĩ cũ
ignoremus quid debeat imolari: donec
ad ipſum locũ pueniamus. Indurauit
aũt dñs cor pharaonis ⁊ noluit dimit
tere eos. Dixitqꝫ pharao ad moyſẽ: Re
cede a me: ⁊ caue ne vltra videas faciẽ
meã. Quocũqꝫ die apparueris mihi: mo
rieris. Rñdit moyſes: Ita fiat vt locut⁹
es. Nõ videbo vltra faciẽ tuã. XI

ET dixit dñs ad moyſen: Adhuc A
vna plaga tangã pharaonẽ et e
gyptũ: et poſt hec dimittet vos ⁊
exire cõpellet. Dices ergo oĩ plebi vt S.3.g.j.12.e
poſtulet vir ab amico ſuo ⁊ mlier a vi
cina ſua vaſa argentea et aurea ⁊ veſtẽ.
Dabit aũt dñs grãm pplo ſuo corã egy
ptijs. Fuitqꝫ moyſes vir magn⁹ valde Eccl. 45.a
in terra egypti corã ſeruis pharaonis ⁊
oĩ pplo. Et ait: Hec dicit dñs: Media B
nocte ingrediar in egyptũ: et morietur
oĩe primogenitũ in terra egyptioꝝ: a
primogenito pharaonis qui ſedet in ſo
lio ei⁹ vſqꝫ ad primogenitũ ancille q̃ ẽ
ad molam: ⁊ oia primogenita iumẽto
rũ. Eritqꝫ clamor magn⁹ i vniuerſa ter
ra egypti: qual' nec ante fuit: nec poſtea
futur⁹ eſt. Apud oẽs aũt filios iſrl' non C
mutiet canis ab hoie vſqꝫ ad pecus: vt
ſciatis quãto miraculo diuidat dñs egy
ptios ⁊ iſrael. Deſcendẽtqꝫ oẽs ſerui tui
iſti ad me: ⁊ adorabũt me dicẽtes: Egre
dere tu ⁊ ois ppl's qui ſubiect⁹ eſt tibi.
Poſt hec egrediemur. Et exiuit a pha D
raone: iratus nimis. Dixit aũt dñs ad

moyſen: Nō audiet vos pharao vt mul
ta ſigna fiant in terra egypti. Moyſes
autē ⁊ aaron fecerūt oīa ſigna ⁊ oſten-
ta q̄ ſcripta ſunt: corā pharaone: ⁊ idu-
rauit dn̄s cor pharaonis: nec dimiſit fi
lios iſrael de terra ſua. XII
A Dixit quoqꝫ dn̄s ad moyſen ⁊ aa-
ron in terra egypti: Menſis iſte
vobis principiū menſiū: primus
erit in mēſibꝰ anni. Loquimini ad vni
uerſuꝫ cetū filioꝝ iſrael: ⁊ dicite eis. De
cima die mēſis huiꝰ tollat vnuſquiſqꝫ
agnū ꝑ familias ⁊ domos ſuas. Sin au
tē minor eſt numerus vt ſufficere poſſit
ad veſcendū agnū: aſſumet vicinū ſuuꝫ
qui ꝯiunctꝰ eſt domui eiꝰ iuxta nume-
rū aīaꝝ que ſufficere poſſint ad eſum
agni. Erit aūt agnꝰ abſqꝫ macula ma-
ſculus anniculꝰ. Juxta quē ritū tollet̾
et hedū: et ſeruabit̾ eū vſqꝫ ad quartā-
decimā diē menſis huiꝰ. Jmmolabitqꝫ
eū vniuerſa multitudo filioꝝ iſrl̄ ad ve
ſperā: ⁊ ſument de ſanguīe eiꝰ ac ponēt
ſuꝑ vtrūqꝫ poſtē: et in ſuꝑliminaribus
B domoꝝ in quibꝰ comedēt illū. Et edēt
carnes nocte illa aſſas igni: et azymos
panes cū lactucis agreſtibꝰ. Nō come-
detis ex eo crudū quid: nec coctū aqua:
ſed aſſum tm̄ igni. Caput cū pedibꝰ eiꝰ
⁊ inteſtinis vorabit̾: nec remanebit q̄c-
q̄ꝫ ex eo vſqꝫ mane. Si quid reſiduū fu-
erit: igne cōburetis. Sic aūt comedetis
illū. Renes vr̄os accinget̾: ⁊ calciamē-
ta habebit̾ in pedibꝰ: tenētes baculos
in manibꝰ: ⁊ comedet̾ feſtinanter. Eſt
enī phaſe. i. tranſitꝰ dn̄i. Et trāſibo per
terrā egypti nocte illa ꝑcutiāqꝫ omne
primogenitū in terra egypti ab hoīe
vſqꝫ ad pecꝰ: et in cūctis dijs egypti fa-
Hebre. II. e ciam iudicia: ego dn̄s. Erit aūt ſāguis
vobis in ſignū in edibꝰ in quibꝰ eritis:
⁊ videbo ſanguineꝫ et trāſibo vos: nec
erit in vobis plaga diſꝑdens: qn̄: ꝑcuſ-
C ſero terrā egypti. Habebit̾ aūt hūc diē
in monimētū ⁊ celebrabit̾ eā ſolenneꝫ
dn̄o in generatiōibꝰ vr̄is cultu ſempi-
terno. Septē diebꝰ azyma comedetis.
Jn die primo nō erit fermentū in domi
bus vr̄is. Quicūqꝫ comederit fermētū:
ꝑibit aīa illa de iſrl̄: a primo die vſqꝫ
ad diē ſeptimū. Dies prima erit ſancta
ac ſolēnis: ⁊ dies ſeptima eadē feſtiui-
tate venerabil̾. Nihil opis faciet̾ ī eis:
exceptis his que ad veſcendū ꝑtinent:
et obſeruabit̾ azyma. Jn eadē enī ipſa
die educā exercitū veſtruꝫ de terra egy-
pti: et cuſtodietis diē iſtū in generatio-
nes veſtras ritu ꝑpetuo. Primo menſe
quartadecima die mēſis ad veſperā: co
medetis azyma vſqꝫ ad diē viceſimāpri
mā eiuſdē menſis ad veſꝑam. Septem
diebꝰ fermentatū non inuenie̾t in do-
mibꝰ vr̄is. Qui comederit fermentatū:
ꝑibit aīa eiꝰ de cetu iſrael: tam de ad-
uenis q̄ꝫ de indigenis terre. Om̄e fer-
mentatū nō comedet̾. Jn cūctis habi-
taculis vr̄is edet̾ azyma. Vocauit aūt
D moyſes omēs ſeniores filioꝝ iſrl̄: et di-
xit ad eos. Jte tollētes aīal ꝑ familias
veſtras: ⁊ immolate phaſe. Faſciculum
hyſopiti tingite ī ſanguīe q̄ ē in limine
⁊ aſꝑgite ex eo ſuꝑliminare ⁊ vtrūqꝫ po
ſtem. Nullus vr̄m egredia̾t oſtiū domꝰ
ſue vſqꝫ mane. Trāſibit enī dn̄s ꝑcuti-
ens egyptios. Cūqꝫ viderit ſanguinē in
ſuꝑliminari ⁊ vtroqꝫ poſte: tranſcendet
oſtiū domꝰ: ⁊ nō ſinet ꝑcuſſorē ingredi
domos vr̄as ⁊ ledere. Cuſtodi verbum
iſtud legitimū tibi ⁊ filijs tuis vſqꝫ in
eternū. Cūqꝫ introierit̾ terraꝫ quā dn̄s
deꝰ daturꝰ eſt vobis vt pollicitꝰ eſt: ob-
ſeruabitis cerimonias iſtas. Et cū dixe
rint vobis filij vr̄i: q̄ eſt iſta religio: di-
cet̾ eis: Victima trāſitꝰ dn̄i eſt: qn̄ trāſi
uit ſuꝑ domos filioꝝ iſrael ī egypto: ꝑ-
cutiens egyptios: ⁊ domos nr̄as libe-
rans. Jncuruatuſqꝫ pplꝰs adorauit. Et
egreſſi filij iſrl̄ fecerūt ſicut p̄ceꝑat dn̄s
moyſi ⁊ aaron. Factū eſt autē in noctis
medio: ꝑcuſſit dn̄s om̄e primogenitū ī
terra egypti: a primogenito pharaonis
qui in ſolio eiꝰ ſedebat: vſqꝫ ad primo-
genitū captiue q̄ erat in carcere: ⁊ om̄e
E primogenitū iumētoꝝ. Surrexitqꝫ pha
rao nocte ⁊ oēs ſerui eiꝰ cunctaqꝫ egy-
ptus: ⁊ ortꝰ eſt clamor magnꝰ ī egypto.
Neqꝫ enī erat domꝰ in qua non iaceret
mortuus. Vocatiſqꝫ pharao moyſen et
aarō nocte: ait: Surgite: egredimī a po
pulo meo vos ⁊ filij iſrael: Jte ⁊ īmola-
te dn̄o ſicut dicit̾. Oues vr̄as ⁊ armen-
ta aſſumite vt petierat̾: ⁊ abeūtes bn̄di
cite mihi. Vrgebātqꝫ egyptij pplm̄ iſrl̄
de terra exire velociter dicētes. Omēs
moriemur. Tulit igi̾t pplꝰs cōſperſam
farinā anteq̄ꝫ fermentare̾t: ⁊ ligans in
pallijs poſuit ſuꝑ humeros ſuos. Fece-
rūtqꝫ filij iſrl̄ ſicut p̄ceꝑat dn̄s moyſi: ⁊
petierūt ab egyptijs vaſa argētea ⁊ au
F rea veſtēqꝫ plurimā. Dn̄s autem dedit
grām pplo corā egyptijs vt cōmodarēt
eis: ⁊ ſpoliauerūt egyptios. Profectiqꝫ

ſunt filij iſrael de rameſſe in ſochot ſex-
centa fere milia peditū viroꝝ: abſq; par
uulis ⁊ mulierib⁹. Sed et vulgus ꝓmi
ſcuū innumerabile aſcēdit cū eis oues
⁊ armēta: et aiantia diuerſi generꝭ mul
ta nimis. Coxerūtq; farinā quā dudum
de egypto cōſperſam tulerāt: ⁊ fecerunt
ſubcineritios panes azymos. Neq; eni
poterat fermētari cogentib⁹ exire egy-
ptijs: et nullā facere ſinētib⁹ morā: nec
pulmēti quicq; occurrerat ꝑparare. Ha
bitatio aūt filioꝝ iſrl̄ qua māſerāt i egy-
pto fuit quadringētoꝝ triginta ānoꝝ.
Quib⁹ expletꝭ: eadē die egreſſus eſt oīs
exercitus dn̄i de terra egypti. Nox ē iſta
obſeruabil̄ dn̄i: qn̄ eduxit eos de terra
egypti. Hanc obſeruare debēt oēs filij
iſrael in generatiōib⁹ ſuis. Dixitq; dn̄s
ad moyſen ⁊ aaron. Hec eſt religio pha
ſe. Omis alienigena nō comedet ex eo.
Omis aūt ſeru⁹ emptici⁹ circūcidet: et
ſic comedet. Aduena ⁊ mercēnari⁹ non
edent ex eo. In vna domo comedet: nec
efferetis de carnib⁹ ei⁹ foras: nec os illi
us ꝯfringetꝭ. Omis cet⁹ filioꝝ iſrl̄ faci-
et illud. Q̄ ſi quis ꝑegrinoꝝ in veſtraꝫ
voluerit trāſire coloniaꝫ ⁊ facere phaſe
dn̄i: circūcidet pri⁹ oē masculinū ei⁹:
⁊ tūc rite celebrabit: eritq; ſicut indige-
na terre. Si quis aūt circūciſus nō fue-
rit: nō veſcet ex eo. Eadē lex erit indige
ne: ⁊ colono qui ꝑegrinatur apud vos.
Fecerūtq; oēs filij iſrl̄ ſicut ꝑceꝑat dn̄s
moyſi et aaron: et eadē die: eduxit dn̄s
filios iſrael de terra egypti per turmas
ſuas. XIII

Locutuſq; eſt dn̄s ad moyſen di-
cens: Sanctifica mihi oē primo-
genitū qd̄ aꝑit vuluā in filijs iſ-
rael: tam de hoīb⁹ q̄ de iumētis. Mea
ſunt eni oia. Et ait moyſes ad populū:
Memētote diei hui⁹ in qua egreſſi eſtꝭ
de egypto et de domo ſeruitutis: qm̄ in
manu forti eduxit vos dn̄s de loco iſto:
vt nō comedatis fermētatū panē. Ho-
die egredimini mēſe nouaꝝ frugū. Cū-
q; introduxerit te dn̄s in terrā chana-
nei: et ethei: ⁊ āmorrei: ⁊ euei: ⁊ iebuſei:
quā iurauit patribus tuis vt daret tibi
terrā fluentē lacte ⁊ melle: celebrabitis
hūc morē ſacroꝝ mēſe iſto. Septē die-
bus veſceris azymis: ⁊ in die ſeptio erit
ſolēnitas dn̄i. Azyma comedetꝭ ſeptem
diebus. Nō apparebit apud te aliquid
fermentatū: nec in cūctis finibus tuis.
Narrabiſq; filio tuo in die illo dicens:
Hoc eſt qd̄ fecit mihi dn̄s qn̄ egreſſus ſū
de egypto. Et erit quaſi ſignū in manu
tua ⁊ quaſi monimētū ante oculos tu-
os: ⁊ vt lex dn̄i ſemper ſit in ore tuo. In
manu eni forti eduxit te dn̄s d̄ egypto.
Cuſtodies huiuſcemodi cultum ſtatuto
tempe a dieb⁹ in dies. Cūq; introduxe-
rit te dn̄s in terrā chananei: ſicut iura-
uit tibi ⁊ patribus tuis: et dederit tibi
eam: ſeparabis oē qd̄ aperit vuluam
dn̄o: et qd̄ primitiuū eſt in pecorib⁹ tu-
is. Quicquid habuerꝭ maſculini ſexus:
ꝯſecrabis dn̄o. Primogenitū aſini mu-
tabis oue: qd̄ ſi nō redemeris: interfici-
es. Oē aūt priogenitū hoīs de filijs C
tuis ꝑcio redimes. Cūq; interrogauerit
te filius tu⁹ cras: dicēs: quid eſt hoc: re
ſpōdebis ei: In manu forti eduxit nos
dn̄s de terra egypti: de domo ſeruitutiſ.
Nam cū indurat⁹ eſſet pharao ⁊ nollet
nos dimittere: occidit dn̄s oē primo-
genituꝫ in terra egypti: a primogenito
hoīs vſq; ad primogenitū iumētoꝝ.
Idcirco immolo dn̄o oē quod aperit
vuluā maſculini ſexus: ⁊ omīa primoge
nita filioꝝ meoꝝ redimo. Erit igitur
quaſi ſignū in manu tua ⁊ quaſi appen
ſum quid ob recordationē ante oculos
tuos: eo ꝙ in manu forti eduxit vos do
min⁹ de egypto. Igit̄ cum emiſiſſet pha D
rao populū: nō eos duxit dn̄s ꝑ viā ter-
re philiſtijm que vicina eſt: reputās ne
forte peniteret eum ſi vidiſſet aduerſuꝫ
ſe bella cōſurgere et reuerterentur egy-
ptum: ſed circūduxit ꝑ viaꝫ deſerti: que
eſt iuxta mare rubrū. Et armati aſcēde
rūt filij iſrl̄ de terra egypti. Tulit quo-
q; moyſes oſſa ioſeph ſecū: eo ꝙ adiu-
raſſet filios iſrael dicēs. Viſitabit vos Gen. 50. b
deus: efferte oſſa mea hinc vobiſcum. Joſue. 24. g
Profectiq; de ſochot caſtrametati ſunt
in ethā: in extremis finib⁹ ſolitudinis.
Dn̄s autē ꝑcedebat eos: ad oſtendēdaꝫ Nu. 14. c
viā ꝑ diem in colūna nubis: ⁊ ꝑ nocteꝫ 1. Cor. 10. a
in columna ignis: vt dux eſſet itineris
vtroq; tempe. Nunq̄ defuit columna Nee. 9. d
nubis ꝑ diem: nec colūna ignis per no-
ctem coram pplo. XIIII

Locutus eſt autē dn̄s ad moyſen A
dicens: Loq̄re filijs iſrl̄. Reuerſi
caſtrametentur e regione phiai-
roth: q̄ ē iter magdalū ⁊ mare ꝯtra be-
elſephon. In ꝯſpectu ei⁹ caſtra ponetis
ſuꝑ mare. Dicturuſq; ē pharao ſuꝑ filijs
iſrl̄. Coartati ſūt i terra: ꝯcluſit eos de-
ſertū. Et idurabo cor ei⁹: ac ꝑſeq̄t̄ vos ⁊

d ij

gloꝛificaboꝛ in pharaone:⁊ in oĩ exerci
tu eiꝰ:ſcientq́ʒ egyptĳ:qꝛ ego ſum dñs.
Feceꝛũtq́ʒ ita. Et nũciatũ eſt regi egy-
ptioꝛũ:ꝙ fugiſſet ppꝉs. Immutatũq́ʒ ē
B coꝛ pharaonis ⁊ ſeruoꝝ eiꝰ ſuꝑ ppꝉm:
⁊ dixerũt:Quid voluimus facere vt di-
mitteremꝰ iſrꝉ ne ſuiret nobis?Iunxit
ergo currũ ⁊ oēm ppꝉm ſuũ aſſumpſit
ſecũ.Tulitq́ʒ ſexcentos currꝰ electos:⁊
quicq̇d in egypto curruuʒ fuit:⁊ duces
totiꝰ exercitꝰ.Indurauitq́ʒ dñs coꝛ pha
raonis regis egypti:⁊ ꝓſecutꝰ eſt filios
iſrael.At illi egreſſi erãt in manu excel
Joſue.24.a ſa.Cumq́ʒ ꝓſeq̃rent egyptĳ veſtigia ꝑce
dentiũ:repperũt eos in caſtris ſuꝑ ma-
re.Omniſq́ʒ equitatꝰ ⁊ currꝰ pharaonis
C ⁊ vniuerſus exercitꝰ erant in phiairoth
ꝯtra beelſephon.Cũq́ʒ appꝛopinquaſſet
pharao:leuãtes filĳ iſrꝉ oculos:viderũt
egyptios poſt ſe:⁊ timuerũt valde. Cla-
mauerũtq́ʒ ad dñm:⁊ dixerũt ad moy-
ſen:Foꝛſitan nõ erãt ſepulchꝛa in egy-
pto:ideo tuliſti nos vt moꝛeremur i ſo-
litudine.Quid hoc facere voluiſti:vt e-
duceres nos ex egypto?Nõne iſte eſt ſer
mo quē loq̄bamur ad te in egypto:dicē
tes:recede a nobis vt ſuiamꝰ egyptĳs?
Multo eni meliꝰ erat ſeruire eis:ꝙ mo
D ri in ſolitudie.Et ait moyſes ad ppꝉm:
Nolite timere.State ⁊ videte magna-
lia dñi que facturꝰ eſt hodie. Egyptios
eni quos nũc videtꝭ:nequaq̄ vltra vide
bitis vſq́ʒ in ſempiternũ. Dñs pugna-
bit ꝓ vobis:⁊ vos tacebitꝭ. Dixitq́ʒ do
minꝰ ad moyſen.Quid clamas ad me?
Loq̄re filĳs iſrael vt ꝓficiſcant.Tu au
tē eleua virgã tuã ⁊ extēde manũ tuaʒ
ſuꝑ mare ⁊ diuide illud:vt gradiant fi
lĳ iſrael in medio mari ꝑ ſiccũ. Ego au
tē indurabo coꝛ egyptioꝝ vt ꝓſequant
vos:⁊ gloꝛificaboꝛ in pharaone: ⁊ in oĩ
exercitu eiꝰ:⁊ in curribꝰ ⁊ in equitibꝰ il
E lius.Et ſcient egyptĳ qꝛ ego ſum dñs:
cũ gloꝛificatꝰ fuero in pharaone:⁊ i cur
ribꝰ atq́ʒ in equitibꝰ eiꝰ.Tolleſq́ʒ ſe an
gelus dñi qui ꝑcedebat caſtra iſrꝉ:abĳt
Nee. 9.b poſt eos: et cũ eo ꝑiter columna nubis
pꝛioꝛa dimittēs:poſt tergũ ſtetit iter ca
ſtra egyptioꝝ ⁊ caſtra iſrael.Et erat nu
bes tenebꝛoſa ⁊ illuminãs noctē:ita vt
ad ſe inuicē toto noctꝭ tꝑe accedere nõ
valerēt.Cũq́ʒ extēdiſſet moyſes manuʒ
ſuꝑ mare: abſtulit illud dñs flãte vēto
vehemēti:⁊ vrente tota nocte ⁊ vertit i
Joſue.2.b ſiccũ.Diuiſaq́ʒ eſt aqua:⁊ ingreſſi ſunt
et.4.d filĳ iſrꝉ ꝑ mediũ ſicci marꝭ.Erat eni a-

qua quaſi murꝰ a dextra eoꝛum ⁊ leua. Judi
Perſequēteſq́ʒ egyptĳ ingreſſi ſũt poſt Ps.
eos:⁊ oĩs equitatꝰ pharaonis:currꝰ eiꝰ Eccl.
⁊ equites ꝑ mediũ marꝭ. Iãq́ʒ aduene- F
rat vigilia matutina: ⁊ ecce reſpiciens Judi
dñs ſuꝑ caſtra egyptioꝝ ꝑ colũnã ignis
⁊ nubis:interfecit exercitũ eoꝝ: et ſub-
uertit rotas curruũ:ferebant q́ʒ i ꝓfun
dũ.Dixerũt ergo egyptĳ:Fugiamꝰ iſra
elem:dñs eni pugnat ꝓ eis cõtra nos.
Et ait dñs ad moyſen.Extende manuʒ
tuã ſuꝑ mare:vt reuertant aq̃ ad egy-
ptios ſuꝑ currꝰ ⁊ equites eoꝝ. Cũq́ʒ ex-
tendiſſet moyſes manum ꝯtra mare:re-
uerſum ē pꝛimo diluculo ad pꝛioꝛē lo-
cũ. Fugiētibuſq́ʒ egyptĳs occurrerunt
aque:⁊ inuoluit eos dñs in medĳs flu- G
ctibꝰ.Reuerſeq́ʒ ſunt aq̃: ⁊ opuerũt cur Sa.
rus ⁊ equites cũcti exercitꝰ pharaonis:
qui ſequētes ingreſſi fuerant mare:nec Ps
vnꝰ quidē ſuꝑfuit ex eis.Filĳ aũt iſra- Esa.
el ꝑrexerũt ꝑ mediũ ſicci marꝭ:⁊ aq̃ eis
erant quaſi ꝓ muro a dextris ⁊ a ſini-
ſtris.Liberauitq́ʒ dñs in die illo iſrꝉ de I.A.
manu egyptioꝝ:⁊ viderũt egyptios moꝛ
tuos ſuꝑ litus marꝭ: ⁊ manũ magnam
quã exercuerit dñs ꝯtra eos.Timuitq́ʒ
ppꝉs dñm:⁊ crediderũt dño:⁊ moyſi ſer
uo eius.

XV.

Tunc cecinit moyſes ⁊ filĳ iſrael H
carmen hoc dño:⁊ dixerũt:Can- I.d
temꝰ dño.Gloꝛioſe eni magnifi
catꝰ ē:equũ et aſſenſſoꝛē deiecit i mare.
Foꝛtitudo mea ⁊ laus mea dñs: ⁊ factꝰ Ps
eſt mihi in ſalutē.Iſte deꝰ meꝰ ⁊ gloꝛifi Esa
cabo eũ:deꝰ pr̃is mei:⁊ exaltabo eũ.Do
minꝰ quaſi vir pugnatoꝛ:oĩpotens no-
mē eiꝰ:currus pharaonis ⁊ exercitũ eiꝰ
ꝓiecit in mare.Electi pꝛincipes eiꝰ ſub-
merſi ſunt in mari rubꝛo:abyſſi operue
rũt eos:deſcenderunt in ꝓfundũ quaſi
lapis.Dextera tua dñe magnificata eſt
in foꝛtitudine: dextera tua dñe ꝑcuſſit
inimicũ:⁊ in multitudie glꝛie tue depo-
ſuiſti aduerſarios meos.Miſiſti irã tu-
am q̄ deuoꝛauit eos ſicut ſtipulã:⁊ i ſpi
ritu furoꝛis tui cõgregate ſunt aq̃.Ste-
tit vnda fluens:ꝯgregati ſunt abyſſi in
medio mari.Dixit inimicꝰ. Perſequar B
⁊ cõꝑhendã:diuidã ſpolia: implebitur
aĩa mea.Euaginabo gladiũ meũ:in-
terficiet eos manꝰ mea.Flauit ſpiritus
tuꝰ ⁊ opuit eos mare:ſubmerſi ſũt qua-
ſi plũbũ in aquis vehemētibꝰ.Quis ſi-
milis tui in foꝛtibꝰ dñe? Quis ſilis tui
magnificꝰ in ſctitate:terribiꝉ atq́ʒ lau-

dabilis:⁊ faciēs mirabilia? Extendiſti
manū tuā:⁊ deuorauit eos terra. Dux
fuiſti in miſcđia tua:pplo quē redemi-
ſti. Et portaſti eū in fortitudine tua:ad
habitaculū ſanctū tuū. Aſcēderūt ppli
⁊ irati ſunt:dolores obtinuerūt habita
tores philiſtijm. Tūc ꝯturbati ſūt prin
cipes edom: robuſtos moab obtinuit
tremor:obriguerūt oēs hītatores cha-
naan. Irruat ſup eos formido ⁊ pauor:
in magnitudine brachij tui. Fiāt imo-
biles quaſi lapis:donec ptrāſeat pplus
tu⁹ dñe:donec ptrāſeat pplus tuus iſte
C quē poſſediſti. Introduces eos:⁊ plāta-
bis in monte hereditatꝭ tue firmiſſimo
habitaculo tuo qđ opat⁹ es dñe. San-
ctuariū tuū dñe:qđ firmauerūt manus
tue. Dñs regnabit in eternū ⁊ vltra. In
greſſus eſt eni eques pharao cū currib⁹
et equitib⁹ ei⁹ i mare:⁊ reduxit ſup eos
dñs aquas marꝭ. Filij aūt iſrl ambula-
uerūt p ſiccū:in medio ei⁹. Sumpſit er
go maria ꝓphetiſſa:ſoror aarō:tympa-
panū in manu ſua:egreſſeqꝫ ſunt omēs
mlieres poſt eā cū tympanis ⁊ choris:
20. quib⁹ p̄cinebat dicēs: Cantemus dño.
Glioſe eni magnificat⁹ eſt:equū ⁊ aſcē-
ſorē deiecit in mare. Tulit aūt moyſes
D iſrael de mari rubro:⁊ egreſſi ſunt in de
ſertū ſur. Ambulauerūtqꝫ trib⁹ diebus
p ſolitudinē:⁊ nō inueniebāt aquā. Et
venerūt in marath:nec poterant bibere
aquas đ marath:eo ꝙ eēnt amare. Vñ
⁊ ꝯgruū loco nomē impoſuit: vocās il-
lū marath.i.amaritudinē. Et murmu-
rauit ppls ꝯtra moyſen dicēs: Quid bi
bemus? At ille clamauit ad dñm. Qui
5.c oñdit ei lignū:qđ cū miſiſſet in aquas
.a in dulcedinē verſe ſunt. Ibi cōſtituit ei
p̄cepta atqꝫ iudicia:⁊ ibi tēptauit eum
dicēs: Si audierꝭ vocē dñi dei tui:⁊ qđ
rectū eſt corā eo fecerꝭ:⁊ obedierꝭ man-
datis eius:cuſtodierisqꝫ oīa p̄cepta illi-
us:cūctū languorē quē poſui i egypto
nō inducā ſup te. Ego eni dñs ſanator
5.b tu⁹. Venerūt autē in helim filij iſrl:vbi
erant duodecim fontes aquaꝝ ⁊ ſeptua
ginta palme et caſtrametati ſunt iuxta
aquas. XVI.

A Profectiqꝫ de helim venit omnis
multitudo filioꝝ iſrl in deſertū
ſin:qđ eſt iter helim ⁊ ſinai:qui-
tadecima die mēſis ſecūdi:poſtqꝫ egreſ
ſi ſunt de terra egypti. Et murmurauit
oīs ꝯgregatio filioꝝ iſrl ꝯtra moyſen ⁊
aaron in ſolitudine. Dixerūtqꝫ filij iſrl
ad eos. Utinā mortui eſſem⁹ p manum
dñi in terra egypti:qñ ſedebam⁹ ſup ol
las carniū:⁊ comedebam⁹ panē in ſatu
ritate. Cur induxiſtis nos in deſertum
iſtud vt occiderecꝭ oēm multitudinē fa
me? Dixit aūt dñs ad moyſen: Ecce ego
pluā vobis panes de celo. Egrediat̄ po
pulus⁊ colligat q̄ ſufficiūt p ſinglos di
es:vt temptē eū:vtrum ambulet in lege
mea:an nō. Die aūt ſexto parēt ꝙ infe-
rant:⁊ ſit duplū ꝙ colligere ſolebant p
ſinglos dies. Dixerūtqꝫ moyſes ⁊ aaron
ad omēs filios iſrael: Veſpe ſcietꝭ ꝙ do B
min⁹ eduxerit vos đ terra egypti: ⁊ ma
ne videbitis gloriā dñi. Audiui enim
murmur vrm̄ cōtra dñm. Nos vero q̄d
ſum⁹ qr muſitaſtꝭ ꝯtra nos? Et ait moy
ſes: Dabit vobis dñs veſpe carnes ede-
re:⁊ mane panes in ſaturitate:eo ꝙ au
dierit murmuratiōes vrās quib⁹ mur-
murati eſtis cōtra eū. Nos eni quid ſu-
mus? Nec ꝯtra nos eſt murmur veſtrū:
ſed cōtra dñm. Dixit quoqꝫ moyſes ad
aaron: Dic vniuerſe ꝯgregatiōi filioꝝ
iſrael: Accedite corā dño. Audiuit eni
murmur vrm̄. Cumqꝫ loquereť aarō ad C
oēm cetū filioꝝ iſrael:reſpexerūt ad ſo-
litudinē. Et ecce glia dñi appuit in nu
be. Locut⁹ ē aūt dñs ad moyſen dicēs:
Audiui murmuratiōes filioꝝ iſrl. Lo-
quere ad eos: Veſpe comedetꝭ carnes:⁊
mane ſaturabimini panib⁹:ſcietiſqꝫ ꝙ
ego ſum dñs de⁹ veſter. Factū ē ergo ve
ſpere ⁊ aſcēdens cōturnix cooꝑuit ca-
ſtra:mane quoqꝫ ros iacuit p circuitū
caſtroꝝ. Cumqꝫ opuiſſet ſupficiē terre:
appuit in ſolitudine minutū ⁊ quaſi pi
lo tuſum in ſiītudinē pruine ſup ter-
rā. Qđ cū vidiſſent filij iſrl dixerunt ad
inuicē: Manhu? Qđ ſignificat quid eſt
hoc? Ignorabāt eni quid eſſet. Quibus D
ait moyſes: Iſte eſt panis quem dñs de Pš.77.
dit vobis ad veſcendū. Hic eſt ſmo quē Sap.16.c
p̄cepit vobis dñs. Colligat vnuſquiſqꝫ
ex eo quantū ſufficit ad veſcendum:go-
mor p ſingula capita. Iuxta numerum
aīaꝝ vrāꝝ q̄ habitāt in tabernaculo:
ſic tolletis. Fecerūtqꝫ ita filij iſrl: ⁊ col-
legerūt ali⁹ plus:alius min⁹:⁊ mēſi ſūt
ad menſurā gomor. Nec qui pl⁹ college 2.Cori.8.c
rat habuit ampli⁹:nec qui minus para
uerat repperit min⁹:ſed ſingli iuxta id
qđ edere poterāt ꝯgregauerūt. Dixitqꝫ
moyſes ad eos: Nullus relinquat ex eo
in mane. Qui nō audierūt eū ſed dimi- E
ſerūt quidā ex eis vſqꝫ mane: et ſcatere

cepit vermibꝰ atqꝫ cōputruit. Et iratꝰ
eſt cōtra eos moyſes. Colligebāt autem
mane ſinguli quātum ſufficere poterat
ad veſcendū. Cūqꝫ incaluiſſet ſol: liqſie
bat. In die aūt ſexta collegerunt cibos
duplices. i. duo gomoꝛ ꝑ ſinglos homi-
nes. Venerūt autē omēs pꝛicipes mul-
titudinis et narrauerūt moyſi. Qui ait
eis: Hoc eſt qđ locutuſ eſt dñs: Requies
ſabbati ſctificata eſt dño. Cras quodcū-
qꝫ opandū eſt facite: et q̄ coquēda ſunt
coquite. Quicquid autē reliquū fuerit:
F reponite vſqꝫ in mane. Fecerūtqꝫ ita vt
ꝑceperat moyſes: ⁊ non cōputruit: neqꝫ
vermis iuuētus eſt in eo. Dixitqꝫ moy-
ſes: Comedite illud hodie: qꝛ ſabbatū ē
dño: nō inuenietur hodie in agro. Sex
diebꝰ colligite: in die aūt ſeptimo ſab-
batū eſt dño: idcirco nō inuenieť. Ve-
nitqꝫ ſeptima dies: et egreſſi de pplo vt
colligerēt nōinuenerūt. Dixit aūt dñs
Ezech.20.b ad moyſen: Vſqꝫquo nō vultis cuſtodi
re mādata mea ⁊ legem meā? Videte ꝙ
dñs dederitvobis ſabbatū: ⁊ ꝓpter hoc
die ſexta tribuit vobis cibos duplices.
G Maneat vnuſquiſqꝫ apud ſemetipſum
⁊ nullus egrediať de loco ſuo die ſepti-
mo. Et ſabbatizauit pplꝰ die ſeptimo.
Nu.11.b Appellauitqꝫ domꝰ iſrael nomen eius
man. Qđ erat quaſi ſemē coriandri al-
bū: guſtuſqꝫ eiꝰ quaſi ſimile cum melle.
Dixit autē moyſes: Iſte eſt ſermo quem
ꝑcepit dñs. Imple gomoꝛ ex eo ⁊ cuſto-
diatur in futuras retro generatiōes vt
nouerint panē: quo alui vos in ſolitu-
dine: qñ educti eſtis de terra egypti. Di
xitqꝫ moyſes ad aaron: Sume vas vnū
⁊ mitte ibi man: quātū poteſt capere go-
moꝛ et repone corā dño ad ſeruandū in
generatiōes veſtras: ſicut ꝑceperat dñs
moyſi. Poſuitqꝫ illud aaron i taberna-
Iudit.5.c. culo reſeruādū. Filij aūt iſrael comede-
rūt man quadragita annis: donec veni
rent in terrā habitabilē. Hoc cibo aliti
ſuut vſqꝫquo tangerēt fines terre cha-
naan. Gomoꝛ autē decia pars eſt ephi.

XVII

A Igitur ꝑfecta oīs mul-
titudo filioꝛuꝫ iſrael de deſerto
ſin: ꝑ māſiones ſuas iuxta ſmo
nem dñi: caſtrametati ſūt in raphidim:
vbi nō erat aqua ad bibēdū pplo. Qui
iurgatꝰ cōtra moyſen ait: Da nobis a-
quā vt bibamꝰ. Quibus reſpōdit moy-
ſes: Quid iurgamini ꝯtra me? Cur tem-
ptatis dñm? Sitiuit ergo ibi pplus pre
aqua penuria: ⁊ murmurauit ꝯtra moy
ſen dicens. Cur feciſti nos exire de egy- B
pto: vt occideres nos ⁊ liberos nr̄os ac
iumēta ſiti. Clamauit autēꝫ moyſes ad
dñm dicēs: Quid faciā pplo huic? Ad-
huc paululū ⁊ lapidabit me. Et ait do-
minꝰ ad moyſen: Antecede pplm: et ſu-
me tecū de ſenioꝛibꝰ iſrael: ⁊ virgā qua
ꝑcuſſiſti fluuiū: tolle in manu tua ⁊ va
de. En ego ſtabo ibi corā te ſupꝛa petrā
oꝛeb: ꝑcutieſqꝫ petram: ⁊ exibit ex ea a-
qua vt bibat ppls. Fecit moyſes ita co-
ram ſenioꝛibꝰ iſrael. Et vocauit nomen
loci illiꝰ: temptatio: ꝓpter iurgiū filio-
rū iſrael: et qꝛ temptauerūt dñm: dicen-
tes: Eſt ne deꝰ in nobis: an non? Venit C
autē amalech ⁊ pugnabat ꝯtra filios iſ
rael in raphidim. Dixitqꝫ moyſes ad io
ſue: Elige viros: ⁊ egreſſus pugna ꝯtra
amalech cras: Ego ſtabo in vertice col-
lis: habēs virgā dei in manu mea. Fe-
cit ioſue vt locutus erat moyſes: et pu-
gnauit cōtra amalech. Moyſes autē et
aaron et hur: aſcēderūt ſup verticē col-
lis. Cūqꝫ leuaret moyſes manus: vince-
bat iſrael. Sin autē paululū remiſiſſet:
ſupabat amalech. Manus autēꝫ moyſi
erant graues. Sumētes igiť lapidē po
ſuerūt ſubter eum in quo ſedit. Aaron D
autē et hur ſuſtētabāt manꝰ eiꝰ ex vtra
qꝫ parte. Et factū eſt vt manꝰ illius nō
laſſarenť: vſqꝫ ad occaſū ſoľ. Fugauitqꝫ
ioſue amalech ⁊ pplm eiꝰ in oꝛe gladij.
Dixit autē dñs ad moyſen: Scribe hoc
ob monimētū libꝛo: ⁊ trade auribꝰ io-
ſue. Delebo eni memoꝛiā amalech ſub
celo. Edificauitqꝫ moyſes altare: et vo-
cauit nomē eius: dñs exaltatio mea: di
cens: Quia manꝰ ſolius dñi ⁊ bellū dei
erit cōtra amalech: a generatiōe in ge-
nerationem.

XVIII

Cumqꝫ audiſſꝫ ietro ſacerdos ma A
dian: cognatꝰ moyſi omia q̄ fe-
cerat dñs moyſi ⁊ iſrľ pplo ſuo:
et ꝙ eduxiſſet dñs iſrael de egypto: tu-
lit ſephoꝛā vxoꝛē moyſi quā remiſerat:
et duos filios eiꝰ: quoꝝ vnꝰ vocabatur
gerſan: dicente pr̄e: aduena fui in terra
aliena: alter vero eliezer: deꝰ eni ait pa
tris mei adiutoꝛ meꝰ: ⁊ eruit me de gla-
dio pharaonis. Venit ergo ietro cogna
tus moyſi et filij eiꝰ et vxoꝛ eiꝰ ad moy
ſen in deſertuꝫ: vbi erat caſtrametatus
iuxta montē dei: ⁊ mādauit moyſi: di-
cens: Ego ietro cognatꝰ tuus venio ad
te: et vxoꝛ tua: ⁊ duo filij tui cū ea. Qui
egreſſus in occurſum cognati ſui ade-

rauit:et oſculat⁹ eſt eũ. Salutaueruntq̧
B ſe mutuo verbis pacificis. Cũq̧ intraſ-
ſet tabernaculũ: narrauit moyſes ɔgna
to ſuo cũcta que fecerat dñs pharaoni
⁊ egyptijs ꝓpter iſrael: vniuerſumq̧ la
borē qui accidiſſet eis in itinere: ⁊ ꝙ li
berauerat eos dñs. Letatuſq̧ eſt ietro
ſuꝑ omibus bonis q̄ fecerat dñs iſraeli
eo ꝙ eruiſſet eũ de manu egyptioꝝ. Et
ait: Benedict⁹ dñs qui liberauit vos d̄
manu egyptioꝝ et de manu pharaõis:
qui eruit pplm̄ ſuum de manu egypti.
Nũc cognoui qꝛ magnus dñs ſuꝑ om-
nes deos: eo ꝙ ſuꝑbe egerint ɔtra eos.
Obtulit ergo ietro cognat⁹ moyſi holo
cauſta ⁊ hoſtias dño. Veneruntq̧ aaron
⁊ oẽs ſeniores filioꝝ iſrael vt comede-
rent panē cũ eo corã dño. Altera autē
die ſedit moyſes vt iudicaret pplm̄: qui
aſſiſtebat moyſi a mane vſq̧ ad veſpe
C ram. Qđ cũ vidiſſet cognat⁹ eius omia
ſcꝫ que agebat in pplo: ait: Quid eſt qđ
facis in plebe? Cur ſolus ſedes: ⁊ omnis
ppls ꝑſtolaꝛ de mane vſq̧ ad veſperã?
Cui rñdit moyſes: Venit ad me ppls q̄-
rens ſententiã dei. Cũq̧ acciderit eis a-
liqua diſceptatio veniũt ad me vt iudi-
cem inter eos: ⁊ oſtẽdam ꝓcepta dei ⁊ le
ges ei⁹. At ille. Non bonã inquit rē fa-
cis. Stulto labore ɔſumeris: et tu ⁊ po
pulus iſte qui tecũ eſt. Vltra vires tuas
b eſt negociũ. Solus illud nõ poterꝭ ſuſti
nere: ſed audi verba mea atq̧ cõſilia: et
erit dñs tecum. Eſto tu pplo in his que
ad deũ ꝑtinēt vt referas q̄ dicuntur ad
eũ: oſtẽdaſq̧ pplo cerimonias ⁊ ritũ co
lendi: viãq̧ ꝑ quã ingredi debeãt: ⁊ o-
D pus qđ facere debeãt. Prouide autē de
omi plebe viros ſapiẽtes ⁊ timẽtes de
um in quib⁹ ſit veritas: et qui oderint
auaritiã: et conſtitue ex eis tribunos ⁊
centuriones: ⁊ qũquagenarios: ⁊ deca
nos: qui iudicent pplm̄ omi tꝑe. Quic-
quid aũt mai⁹ fuerit referãt ad te: ⁊ ipi
minora tm̄modo iudicēt leuiuſq̧ ſit ti
bi: partito in alios onere. Si hoc fecerꝭ
implebis imperiũ dñi: ⁊ ꝓcepta eius po
teris ſuſtẽtare: et oĩs hic ppls reuerteꝛ
ad loca ſua cũ pace. Quib⁹ auditꝭ: moy
ſes fecit oĩa que ille ſuggeſſerat. Et ele-
ctis viris ſtrenuis de cũcto iſrael: cõſti-
tuit eos principes ppli: tribunos: ⁊ cen
turiones: ⁊ qũquagenarios: ⁊ decanos:
qui iudicarēt plebē dñi oĩ tꝑe. Quicqđ
autē graui⁹ erat referebãt ad eũ: facili-
ora tm̄modo iudicantes. Dimiſitq̧ co-
gnatũ ſuũ qui reuerſus abijt in terram
ſuam.

XIX

Menſe tertio egreſſionis iſrael de
terra egypti: in die hac venerũt A
in ſolitudinē ſinai. Nam ꝓfecti
de raphidim ⁊ ꝑueniẽtes vſq̧ in deſer-
tũ ſinai caſtrametati ſunt in eodē loco:
ibiq̧ iſrael fixit tentoria e regiõe mon-
tis. Moyſes aũt aſcẽdit in montem ad
deũ. Vocauitq̧ eũ dñs de monte ⁊ ait:
Hec dices domui iacob: ⁊ annũciabis
filijs iſrael. Voſipſi vidiſtꝭ que fecerim
egyptijs: quõ portauerim vos ſuꝑ alas
aquilarum: ⁊ aſſũpſerim mihi. Si ergo
audieritꝭ vocē meã ⁊ cuſtodieritꝭ pactũ
meũ: eritis mihi in peculiũ de cũctꝭ po-
pulis. Mea eſt eni oĩs terra: ⁊ vos eritꝭ
mihi in regnũ ſacerdotale: et gens ſan- 1. Pe.2.b.
cta. Hec ſunt verba que loq̄ris ad fili-
os iſrael. Venit moyſes: ⁊ cõuocatꝭ ma
ioꝛib⁹ natu ppli expoſuit oẽs ſermones B
quos mãdauerat dñs. Rñditq̧ oĩs po-
pulus ſimul: Cũcta q̄ locut⁹ eſt dñs: fa-
ciemus. Cumq̧ retuliſſet moyſes verba I.24.a.
populi ad dñm: ait ei dñs: Iam nũc ve-
niam ad te in caligine nubis: vt audi-
at me ppls loquētē ad te: ⁊ credat tibi
in ꝑpetuũ. Nũciauit ergo moyſes ver-
ba ppli ad dñm. Qui dixit ei: Vade ad
populũ: ⁊ ſanctifica illos hodie ⁊ cras:
lauētq̧ veſtimẽta ſua: ⁊ ſint parati i di
em tertiũ. In die eni tertio deſcẽdet do
min⁹ corã oĩ plebe ſuꝑ montē ſinai. Cõ
ſtitueſq̧ terminos pplo ꝑ circuitum: et
dices ad eos: Cauete ne aſcẽdatꝭ i mon
tem: nec tangatis fines illi⁹. Ois qui te
tigerit montē: morte morieꝛ. Manus
nõ tangēt eũ: ſed lapidib⁹ opprimetur:
aut ɔfodieꝛ iaculꝭ. Siue iumẽtū fuerit
ſiue hõ: nõ viuet. Cum ceperit clangere Hebre.12.c
buccina: tũc aſcendãt in montē. Deſcẽ- C
ditq̧ moyſes de monte ad pplm̄: et ſan
ctificauit eũ. Cũq̧ lauiſſent veſtimẽta
ſua: ait ad eos: Eſtote parati in diē ter-
tiũ: et ne appropinquetꝭ vxorib⁹ vrĩs.
Iamq̧ aduenerat tertius dies ⁊ mane
inclaruerat: et ecce ceperũt audiri toni
trua: ac micare fulgura ⁊ nubes denſiſ
ſima operire montē. Clangorq̧ buccine
vehementius ꝑſtrepabat: ⁊ timuit po-
pulus qui erat in caſtris. Cũq̧ eduxiſſꝫ
eos moyſes in occurſum de loco caſtro
rum: ſteterunt ad radices montꝭ. Tot⁹
autem mons ſinai fumabat: eo ꝙ deſcē
diſſet dñs ſuꝑ eũ in igne: ⁊ aſcẽderet fu
mus ex eo quaſi de fornace. Eratq̧ oĩs

mons terribilẽ ⁊ ſonitus buccine paula
tim creſcebat in maiꝰ: ⁊ plixiꝰ tēdebaẗ
D Moyſes loq̃baẗ: ⁊ dñs rñdebat ei: De-
ſcēditq; dñs ſup montē ſinai i ipo mō
tis vertice: ⁊ vocauit moyſē in cacumē
eius. Quo cū aſcēdiſſet dixit ad eū: De-
ſcende ⁊ conteſtare ppl'm: ne forte velit
trāſcendere terminos ad vidēdū dñm:
et pereat ex eis multitudo. Sacerdotes
quoq; qui accedūt ad dñm ſanctificen-
tur ne pcutiat eos. Dixitq; moyſes ad
dñm. Non poterit vulgus aſcēdere in
montē ſinai. Tu eñ teſtificatus es: et
iuſſiſti dicēs. Pone terminos circa mō
tem: ⁊ ſanctifica illū. Cui ait dñs: Uade
deſcēde: aſcēdeſq; tu ⁊ aarō tecum. Sa-
cerdotes aūt ⁊ ppl's non trāſeāt termi-
nos: nec aſcendāt ad dñm: ne forte iter-
ficiat illos. Deſcēditq; moyſes ad po-
pulum: ⁊ oīa narrauit eis. ¶ XX
A Locutuſq; eſt dñs cūctos ſermo-
Deu. 5.a nes hos: Ego ſum dñs deꝰ tuꝰ:
Pſ. 80. qui eduxi te de terra egypti: de
domo ſeruitutis. Nō habebis deos alie
nos corā me. Non facies tibi ſculptile:
neq; omnē ſimilitudinē que eſt in celo
deſup: ⁊ que in terra deorſum: nec eorū
que ſūt i aq̃s ſub terra. Nō adorabis ea
neq; coles. Ego ſum dñs deus tuꝰ fortꝫ
zelotes: viſitās iniquitatē patꝝ in fili-
os: in tertiā ⁊ quartā generatiōem eoꝝ
qui oderūt me: ⁊ faciēs miſcdiam in mi
lia: his qui diligūt me ⁊ cuſtodiūt pce-
B pta mea. Nō aſſumes nomē dñi dei tui
in vanū. Nec eñ habebit inſontē dñs
eum: qui aſſumpſerit nomē dñi dei ſui
fruſtra. Memēto vt diē ſabbati ſancti-
fices. Sex diebus opaberis: ⁊ facies oīa
j .31:c opera tua. Septimo aūt die ſabbatum
Ezech.20.b dñi dei tui eſt. Nō facies oīe opus i eo
tu ⁊ filius tuus ⁊ filia tua: ſeruus tuus
et ancilla tua: iumētū tuū ⁊ aduena: q̃
eſt intra portas tuas. Sex eñ diebꝰ fe-
cit deus celū ⁊ terrā ⁊ mare: ⁊ oīa que i
Geñ. 2.a eis ſunt: ⁊ requeuit in die ſeptimo: Idcir
co bñdixit dñs diei ſabbati: ⁊ ſanctifica
Deu. 5.b uit eum: Honora prēm tuū ⁊ mrēm tu-
Math.15.a am: vt ſis lōgeuus ſup terrā quam dñs
Mar.7.b deus tuꝰ dabit tibi. Nō occides. Nō me
Ephe. 6.a chaberis. Non furtū facies. Nō loqua-
C ris ꝯtra pximū tuū falſum teſtimoniū.
Ro.13.b Non ꝯcupiſces domū pximi tui Nec de
ſiderabis vxorē eius: nō ſeruū: nō ancil
lam: nō bouē: non aſinū: nec oīa que
illius ſunt. Cūctus autē populus vide-
bat voces ⁊ lampades ⁊ ſonitū buccine

mōtemq; fumantē: ⁊ pterriti ac pauore
ꝯcuſſi. ſteterūt pcul: dicētes moyſi. Lo Deu
quere tu nobis ⁊ audiemꝰ. Nō loquaẗ Heb
nobis dñs: ne forte moriamur. Et ait
moyſes ad ppl'm. Nolite timere. Ut ei
pbaret vos venit deus: ⁊ vt terror illiꝰ
eſſet in vobis: ⁊ nō peccaretis. Stetitq; D
populus de lōge: moyſes aūt acceſſit ad
caliginē in qua erat deꝰ. Dixitq; prete-
rea dñs ad moyſen: Hec dices filiis iſrl'
Uos vidiſtis q̃ de celo locutus ſim vo-
bis: Nō facietis deos argēteos: nec de-
os aureos facietis vobis. Altare de ter
ra facietis mihi: ⁊ offeretis ſup eo holo
cauſta ⁊ pacifica veſtra: oues veſtras et
boues in oīni loco in quo memoria fue
rit nomis mei. Ueniā ad te: ⁊ bñdicā ti-
bi. Qđ ſi altare lapideū feceris mihi: nō Deu
edificabis illud de ſectis lapidibus. Si Joſu
eñ leuaueris cultꝝ ſup eo: polluẽ. Nō
aſcēdes p gradus ad altare meū: ne re-
uelẽ turpitudo tua. ¶ XXI.
A Hec ſunt iudicia que ppones eis
Si emeris ſeruū hebreū: ſex an- Deu
nis ſeruiet tibi: in ſeptio egredie Hier
tur liber gratis. Cū quali veſte intraue-
rit: cū tali exeat Si habēs vxorē: ⁊ vxor
egredieẗ ſimul. Sin aūt dñs dederit illi
vxorē: ⁊ pepit filios ⁊ filias: mulier ⁊ li
beri eius erūt dñi ſui: ipe vero exibit cū
veſtitu ſuo. Qđ ſi dixerit ſeruus: diligo
dñm meū ⁊ vxorē ac liberos: nō egredi-
ar liber: offerat eum dñs dijs ⁊ applica-
bitur ad oſtiū ⁊ poſtes: pforabitq; aurē
eius ſubula: ⁊ erit ei ſeruus in ſeculum
Si q̃s vēdiderit filiā ſuā in famulam:
nō egredieẗ ſicut ancille exire ꝯſueue-
runt. Si diſplicuerit oculis dñi ſui cui
tradita fuerit dimittet eam: poplo autē
alieno vēdēdi nō habebit ptātē: ſi ſpre-
uerit eam. Si aūt filio ſuo deſponderit B
eam: iuxta morē filiaꝝ faciet illi. Qđ ſi
alterā ei accepit: puidebit puelle nupti
as ⁊ veſtimēta: ⁊ pciū pudicitie non ne
gabit. Si tria iſta nō fecerit: egredietur Le
gratis abſq; pecunia. Qui pcuſſerit ho
minem volēs occidere: morte moriatur
Qui aūt nō eſt inſidiatus: ſed deus illū
tradidit in manus eius: ꝯſtituam tibi
locū in quo fugere debeat. Si quis per
induſtriā occiderit pximū ſuū ⁊ per in-
ſidias: ab altari meo euelles eū vt mori
atur. Qui pcuſſerit prēm ſuū aut mrēm
morte moriaẗ. Qui maledixerit pri ſuo Le
vel matri: morte moriaẗ. Qui furatꝰ fu- Pr
erit hominē ⁊ vendiderit eum: ꝯuictus Mi

noxe:morte moriaꝛ. Si rixati fuerit vi-
ri ⁊ ꝑcuſſerit alter ꝓximū ſuū lapide vl
pugno:et ille mortuus nō fuerit ſed ia-
cuerit in lectulo:ſi ſurrexerit ⁊ ambula-
uerit foris ſuꝑ baculū ſuū:innocēs erit
qui ꝑcuſſerit:ita tn̄ vt operas eius ⁊ im
C penſas in medicos reſtituat. Qui ꝑcuſ-
ſerit ſeruū ſuū vel ancillā virga:⁊ mor-
tui fuerint in manibꝰ eius:crimis reus
erit. Si aūt vno die vel duobꝰ ſuperui-
xerit nō ſubiacebit pene:quia pecūia il-
lius eſt. Si rixati fuerit viri ⁊ ꝑcuſſerit
quis mulierē pregnātē ⁊ abortiuū q̄dez
fecerit ſed ipa vixerit: ſubiacebit dāno
quantū maritus mulieris expetierit:et
arbitri iudicauerint. Si aūt mors eius
fuerit ſubſecuta:reddet animā ꝓ aīa:
oculū ꝓ oculo:dentē ꝓ dente:manū ꝓ
manu:pedem ꝓ pede:aduſtionē ꝓ adu-
ſtione:vulnus ꝓ vulnere:liuorē pro li-
uore. Si ꝑcuſſerit quiſpiā oculum ſerui
ſui aut ācille ⁊ luſcos eos fecerit:dimit-
tet eos liberos ꝓ oculo quem eruit. Dē-
tem quoqꝫ ſi excuſſerit ſeruo vel ancille
ſue:ſimilr dimittet eos liberos. Si bos
cornu ꝑcuſſerit viꝝ aut mulierē ⁊ mor-
tui fuerint:lapidibus obrueꝛ ⁊ non co-
medenꝛ carnes eiꝰ:dn̄s quoqꝫ bouis in
nocens erit. Qꝫ ſi bos cornupeta fuerit
ab heri ⁊ nudiuſtertiꝰ:⁊ conteſtati ſunt
dn̄m eius:nec recluſerit eum: occiderit
qꝫ virum aut mulierē:⁊ bos lapidibus
D obrueꝛ:⁊ dn̄m eius occidēt. Qꝫ ſi ꝓciuz
fuerit ei impoſitū:dabit ꝓ aīa ſua q̄c-
quid fuerit poſtulatꝰ. Filiū quoqꝫ ⁊ fili
am ſi cornu ꝑcuſſerit:ſimili ſētētie ſub
iacebit. Si ſeruū ancillāqꝫ inuaſerit:tri
ginta ſiclos argenti dn̄o dabit:bos ve-
ro lapidibꝰ opprimeꝛ. Si quis aperue-
rit ciſternaz ⁊ foderit:⁊ nō operuerit eā
cecideritqꝫ bos aut aſinus in eam red-
det dn̄s ciſterne preciū iumētorū: quod
aūt mortuū eſt ipſius erit. Si bos alie-
nus bouē alterius vulnerauerit et ille
mortuus fuerit:vendēt bouē viuum et
diuidēt ꝓciū:cadauer aūt mortui inter
ſe diſpartiēt. Si aūt ſciebat qꝫ bos cor-
nupeta eſſet:ab heri ⁊ nudiuſtertius:et
nō cuſtodiuit eū dominꝰ ſuꝰ:reddet bo
uē ꝓ boue:⁊ cadauer integꝝ accipiet.

XXII

Si quis furatꝰ fuerit bo-
A uem aut ouē:⁊ occiderit vl ven-
diderit quinqꝫ boues ꝓ vno bo-
ue reſtituet:⁊ quattuor oues ꝓ vna oue.
Si effringēs fur domū ſiue ſuffodiens
fuerit inuētus: ⁊ accepto vulnere mor-
tuus fuerit:ꝑcuſſor nō erit reus ſāguis
Qꝫ ſi orto ſole hoc fecerit:homicidium
perpetrauit:⁊ ipſe moriaꝛ. Si nō habue
rit quod ꝓ furto reddat:ipſe venūdabi-
tur. Si inuentū fuerit apud eū quod fu
ratus eſt viuēs:ſiue bos ſiue aſinus ſi-
ue ouis:duplū reſtituet. Si leſerit quiſ-
piam agꝝ vel vineā ⁊ dimiſerit iumen-
tum ſuū vt depaſcaꝛ aliena:quicq̄d op-
timū habuerit in agro ſuo vel in vinea
ꝓ damni eſtimatōe reſtituet. Si egreſſꝰ
ignis inuenerit ſpicas ⁊ cōꝓhenderit
aceruos frugū ſiue ſtātes ſegetes in a-
gris:reddet damnū qui ignē ſuccende
rit. Si quis cōmēdauerit amico pecu-
niā aut vas in cuſtodiā:et ab eo qui ſu- B
ſcepat furto ablata fuerint:ſi inuēitur
fur duplū reddet. Si latet fur:dn̄s do-
mus applicabiꝛ ad deos:⁊ iurabit qꝫ nō
extēderit manū in rem ꝓximi ſui ad ꝑ-
petrandā fraudē:tam in boue q̄ȝ in aſi-
no ⁊ oue ac veſtimēto:⁊ quicquid dam
nū inferre poteſt. Ad deos vtriuſqꝫ cau
ſa perueniet: etſi illi iudicauerint: du-
plum reſtituet ꝓximo ſuo. Si quis com
mendauerit ꝓximo ſuo bouē aſinū ouē
et omē iumentū ad cuſtodiā:⁊ mortuū
fuerit aut debilitatū vel captū ab ho-
ſtibus: nulluſqꝫ hoc viderit: iuſiurādū
erit in medio qꝫ nō extenderit manum
ad rem ꝓximi ſui:ſuſcipietqꝫ dn̄s iura
mentū:et ille reddere nō cogetur. Qꝫ ſi
furto ablatū fuerit: reſtituet damnum
dn̄o. Si comeſtū a beſtia:deferat ad euz C
quod occiſum eſt: ⁊ non reſtituet. Qui
a ꝓximo ſuo quicq̄ȝ horum mutuo po- Lu. 6.e
ſtulauerit:⁊ debilitatū aut mortuū fue
rit dn̄o nō ꝓſente:reddere compellitur.
Qꝫ ſi in ꝓſentiaꝝ dn̄s fuerit:nō reſtitu-
et:maxime ſi cōductū venerat ꝓ merce-
de operis ſui. Si ſeduxerit quis virginē
necdum deſpōſatam: dormieritqꝫ cum
ea:dotabit eam ⁊ habebit eam vxorem.
Si pater virginis dare noluerit:reddet
pecuniā iuxta modū dotis quam virgi-
nes accipe cōſueuerūt. Maleficos non
patieris viuere. Qui coierit cū iumēto:
morte moriaꝛ. Qui immolat dijs occi-
detur:ꝓter dn̄o ſoli. Aduenā non cōtri Leui. 19.g
ſtabis:neqꝫ affliges euz. Aduene eni et
ipſi fuiſtis in terra egypti. Uidue ⁊ pu- Zach. 7.c
pillo non nocebitis. Si leſeritis eos:vo- D
ciferabūtur ad me: ⁊ ego audiā clamo
rem eoꝝ:⁊ indignabitur furor meꝰ:ꝑ-
cutiamqꝫ vos gladio:⁊ erūt vxores ve-
ſtre vidue:⁊ filij veſtri pupilli. Si pecu-

niam mutuā dederiꝭ ppło meo paupe-
ri qui hitat tecū: nō vrgebis eum quaſi
exactor: nec vſuris opprimes. Si pign⁹
a ꝓximo tuo acceperis veſtimētū: an̄ ſol
occaſum reddes ei. Ipſum eni eſt ſolum
quo opitur indumētū carnis eius: nec
habet aliud in quo dormiat. Si clama
uerit ad me exaudiā eū: qꝛ miſericors ſū.
Actſ.23.a Diis nō detrahes: ⁊ pricipi ppłi tui nō
maledices. Decimas ⁊ primitias tuas
nō tardabis offerre. Primogenitū filio
rū tuoꝝ dabis mihi. De bob⁹ quoqꝫ et
ouib⁹ ſimiliter facies. Septē dieb⁹ ſit
cū matre ſua: die octaua reddes eū mi-
Leui.22.b. hi. Viri ſancti eritꝭ mihi. Carnē que a
Eze.44.g beſtiis fuerit ꝑguſtata: non comedetis:
ſed proiicietis canib⁹. ¶ XXIII.
B Non ſuſcipies vocē mēdacii: nec
iunges manū tuam vt ꝓ impio
dicas falſum teſtimoniū. Nō ſe-
queris turbam ad faciendū malū: nec i
iudicio plurimoꝝ acquieſces ſētētie:
vt a vero deuies. Paupis quoqꝫ nō mi
Deu.22.b ſereberis in iudicio. Si occurrerꝭ boui
inimici tui: aut aſino erranti: reduc ad
eū. Si videris aſinū odientis te iacere
ſub onere: nō ptrāſibis ſed ſubleuabis
cum eo. Nō declinabis in iudiciū pau-
Dañ.13.f. peris. Mendaciū fugies. Inſontē et iu-
ſtum non occides: qꝛ aduerſor impium.
Deu.16.d. Nec accipies munera que etiā excecant
Eccl.20.d. prudētes: ⁊ ſubuertūt verba iuſtorum.
Peregrino moleſt⁹ non eris. Scitis eni
aduenaꝝ aīas: qꝛ et ipſi ꝑegrini fuiſtꝭ
in terra egypti. Sex annis ſemiabis ter
¶ B ram tuā: ⁊ cōgregabis fruges eius. An
no autē ſeptimo dimittes eam ⁊ requi-
eſcere facies: vt comedāt paupes popu-
li tui: ⁊ quicquid reliquū fuerit: edāt be
ſtie agri. Ita facies in vinea ⁊ in oliue
to tuo. Sex dieb⁹ opaberis: ſeptima die
ceſſabis vt requieſcat bos ⁊ aſin⁹ tuus:
⁊ refrigeret fili⁹ ancille tue et aduena.
Omia q̄ dixi vobis cuſtodite: ⁊ ꝑ nomē
externoꝝ deoꝝ nō iurabitꝭ: neqꝫ audie
tur ex ore veſtro. Trib⁹ vicib⁹ ꝑ ſingu-
los annos mihi feſta celebrabitꝭ. Solē-
nitatē quoqꝫ azymoꝝ cuſtodies. Septē
dieb⁹ comedetꝭ azyma ſicut ꝓcepi tibi
tpe mēſis nouoꝝ: qn̄ egreſſus es de egy
J.34.d. pto. Nō apparebis in ꝯſpectu meo va-
Deu.16.d cuus. Et ſolēnitatē mēſis primitiuoꝝ
Eccl.35.a. opis tui q̄cunqꝫ ſemiauerꝭ in agro: ſo-
lennitatē quoqꝫ in exitu anni qn̄ ꝯgre-
¶ C gaueris oēs fruges tuas de agro. Ter i
anno apparebit oē maſculinū tuum

corā dño deo tuo. Nō imolabis ſup fer-
mento ſanguinē victime tue: nec rema
nebit adeps ſolēnitatꝭ mee vſqꝫ mane.
Primitias frugū terre tue deferes i do- J.34
mū dñi dei tui. Nō coques hedū i lacte Deu
mřis ſue. Ecce ego mittā angelū meū
qui ꝑcedat te ⁊ cuſtodiat in via: ⁊ intro
ducat in locū quē ꝓparaui tibi. Obſer-
ua eū ⁊ audi vocē ei⁹: nec ꝯtēnendum
putes: qꝛ nō dimittet cū peccauerꝭ: ⁊ eſt
nomē meū in illo. Qꝫ ſi audieris vocē
ei⁹: ⁊ feceris oīa q̄ loquor: inimicus ero
inimicꝭ tuis: ⁊ affligam affligentes te.
Precedetqꝫ te angel⁹ me⁹: ⁊ introducet J.32
te ad amorreū ⁊ etheū et phereżeū: cha-
naneūqꝫ ⁊ eueū ⁊ iebuſeū: quos ego cō-
teram. Nō adorabis deos eoꝝ: neqꝫ co-
les eos. Nō facies opa eoꝝ: ſed deſtrues
eos: ⁊ ꝯfriges ſtatuas eoꝝ. Seruietiſqꝫ D
dño deo vřo vt benedicā panib⁹ tuis ⁊
aquis: ⁊ auferā infirmitatem de medio
tui. Non erit infecūda nec ſterilis terra De
tua. Numerū dierū tuoꝝ implebo. Ter
rorē meū mittā in ꝑcurſum tuū: ⁊ occi-
dam oēm ppłm ad quē ingredierꝭ. Cun
ctoꝝqꝫ inimicoꝝ tuoꝝ corā te terga ver
tam: emittēs ſcrabrones pri⁹ qui fuga-
būt eueū ⁊ chananeū ⁊ etheū anteqꝫ in-
troeas. Non eiiciā eos a facie tua anno
vno: ne terra in ſolitudinē redigatur: ⁊
creſcāt ꝯtra te beſtie. Paulatim expellā
eos de ꝯſpectu tuo: donec augearꝭ ⁊ poſ
ſideas terrā. Ponā aūt termios tuos a
mari rubro: vſqꝫ ad mare paleſtinoꝝ: ⁊
a deſerto vſqꝫ ad fluuiū. Tradā in ma-
nib⁹ vřis habitatores terre: ⁊ eiiciā eos
de ꝯſpectu veſtro. Nō inibis cum eis fe De
dus: nec cū diis eoꝝ. Nō habitēt in ter
ra tua: ne forte peccare te faciant in me
ſi ſeruieris diis eorum: qđ tibi certe erit
in ſcandalum. ¶ XXIIII.
Moyſi quoqꝫ dixit: Aſcende ad do- A
minū tu ⁊ aaron: nadab ⁊ abiu:
⁊ ſeptuagita ſenes ex iſrł: ⁊ ado-
rabitis ꝓcul. Soluſqꝫ moyſes aſcēdet
ad dñm: ⁊ illi nō appropinquabūt: nec
ppłs aſcēdet cū eo. Venit ergo moyſes:
⁊ narrauit plebi oīa verba dñi atqꝫ iu-
dicia. Rñditqꝫ ois ppłs vna voce. Oia
verba dñi q̄ locut⁹ eſt: faciemus. Scri-
pſit aūt moyſes vniuerſos ſmōes dñi:
⁊ mane ꝯſurgens edificauit altare dño
ad radices montꝭ ⁊ duodecim titulos
ꝑ duodecim trib⁹ iſrł. Miſitqꝫ iuuenes B
de filiis iſrael: ⁊ obtulerūt holocauſta:
imolaueruntqꝫ victimas pacificas dño

vitulos duodecī. Tulit itaqꝫ moyſes di
midiā partē ſanguinis ⁊ miſit in crate
ras: partē autē reſiduaꝫ fudit ſuꝑ alta-
re. Aſſumenſqꝫ volumē federis legit au
o. diente ppl'o. Qui dixerūt: Omīa q̄ locu-
tus eſt dn̄s faciem⁹: ⁊ erim⁹ obediētes.
Ille vero ſumptū ſanguinē reſperſit in
e. populū. Et ait: Hic eſt ſanguis federis
q̄d pepigit dn̄s vobiſcū ſuꝑ cūctis ſmo
C nib⁹ his. Aſcēderūtqꝫ moyſes ⁊ aaron:
nadab ⁊ abiu ⁊ ſeptuagīta de ſeniorib⁹
iſrl' ⁊ viderūt deū iſrl'. Sub pedib⁹ eius
quaſi op⁹ lapidis ſapphyrini: ⁊ quaſi ce
lū cū ſerenū eſt. Nec nō ſuꝑ eos qui pro-
cul receſſerāt de filijs iſrl': miſit manuꝫ
ſuā. Uiderūtqꝫ deū ⁊ comederūt ac bibe-
d rūt. Dixit aūt dn̄s ad moyſen: Aſcende
ad me in monteꝫ ⁊ eſto ibi: daboqꝫ tibi
tabulas lapideas ⁊ legem ac mādata q̄
ſcripſi: vt doceas filios iſrl'. Surrexerūt
moyſes ⁊ ioſue miniſter ei⁹: aſcēdenſqꝫ
D moyſes in montē dei: ſeniorib⁹ ait: Ex-
pectate h̄ donec reuertamur ad vos. Ha
betis aaron ⁊ hur vobiſcū: ſi q̄d natum
fuerit queſtionis: referetiꝫ ad eos. Cūqꝫ
aſcēdiſſet moyſes: operuit nubes mōtē:
⁊ habitauit glīa dn̄i ſuꝑ ſinai tegens il
lū nube ſex dieb⁹. Septimo aūt die vo-
cauit euꝫ dn̄s de medio caliginis. Erat
aūt ſpecies glīe dn̄i quaſi ignis ardens
ſuꝑ verticē mont': in ꝯſpectu filioꝝ iſ-
rael. Ingreſſuſqꝫ moyſes mediū nebule:
b. aſcēdit in montē: ⁊ fuit ibi quadragin
ta dieb⁹ ⁊ quadraginta noctib⁹. XXV.
A Locutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen di-
cens: Loq̄re filijs iſrl' vt tollant
mihi primitias. Ab oi hoie qui
offert vltrone⁹ accipietiꝫ eas. Hec ſunt
a aūt q̄ accipe debetiꝫ. Aurū ⁊ argētum ⁊
es ⁊ hyacinthū et purpurā: coccūqꝫ bis
tinctū ⁊ byſſum ⁊ pilos capraꝝ ⁊ pelles
arietū rubricatas: pelleſqꝫ hyacinthias
⁊ ligna ſethim: oleū ad lumiaria cōcin-
nāda: aromata in vnguētum ⁊ thymia
mata boni odoris: lapides onychinos
⁊ gēmas ad ornādū ephot ⁊ rationale.
Faciētqꝫ mihi ſanctuariū ⁊ habitabo ī
medio eoꝝ: iuxta oēm ſilitudinē taber-
naculi q̄d oſ̄dam tibi: ⁊ oium vaſoꝝ in
cultū ei⁹. Sicqꝫ facietiꝫ illud. Arcam de
lignis ſethim cōpingite: cui⁹ longitudo
habeat duos ⁊ ſemis cubitos: latitudo
cubitū ⁊ dimidiū: altitudo cubitū ſimi
liter ac ſemiſſem: et deaurabis eā auro
B mūdiſſimo int⁹ et foris. Facieſqꝫ ſupra:
coronā aureā ꝑ circuitū: ⁊ quattuor cir
culos aureos: quos pones ꝑ quattuor
arce angulos. Duo circuli ſint in latere
vno et duo in altero. Facies quoqꝫ ve-
ctes de lignis ſethim: ⁊ operies eos auro.
Induceſqꝫ ꝑ circulos q̄ ſūt in arce late
rib⁹: vt portet' in eis. Qui ſꝑ erūt in cir
culis: nec vnqꝫ extrahent' ab eis. Po-
neſqꝫ ī arca teſtificationē quā dabo ti-
bi. Facies ⁊ ꝓpitiatoriū d̄ auro mūdiſſi
mo. Duos cubitos ⁊ dimidiuꝫ tenebit
lōgitudo ei⁹: ⁊ cubitū ac ſemiſſeꝫ latitu
do. Duos quoqꝫ cherubī aureos ⁊ ꝓdu
ctiles facies ex vtraqꝫ ꝑte oraculi. Che-
rub vn⁹ ſit ī latere vno: ⁊ alter ī altero.
Utrūqꝫ lat⁹ ꝓpitiatoriū tegāt expandē-
tes alas ⁊ operientes oraculū: reſpiciātqꝫ
ſe mutuo verſis vultib⁹ in ꝓpitiatoriū
quo operienda ē arca: in q̄ pones teſtimo
niū q̄d dabo tibi. Inde ꝑcipiā ⁊ loquar
ad te ſupra ꝓpitiatoriuꝫ. ſ. ac de medio
duoꝝ cherubī q̄ erūt ſuꝑ arcā teſtioniū
cūcta q̄ mādabo ꝑ te filijs iſrl'. Facies ⁊ C
mēſam de lignis ſethim hn̄tē duos cu-
bitos longitudīs: ⁊ in latitudīe cubitū
⁊ in altitudine cubitū ac ſemiſſeꝫ: ⁊ in-
aurabis eā auro puriſſimo. Facieſqꝫ illi
labiū aureū ꝑ circuitū: ⁊ ipſi labio coro
nā interraſilē altā quattuor digit': ⁊ ſu
per illā alterā coronā aureolā. Quattu
or quoqꝫ circulos aureos ꝑpabis: ⁊ po-
nes eos ī quattuor angul' eiuſdē mēſe
ꝑ ſingl'os pedes. Subter coronā erunt
circuli aurei vt mittant' vectes ꝑ eos: ⁊
poſſit mēſa portari. Ipſos quoqꝫ vectes
facies d̄ lignis ſethim ⁊ circūdabis au-
ro ad ſubuehēdā mēſaꝫ. Parabis ⁊ ace-
tabula ac phialas: thuribula ⁊ cyathos:
in q̄b⁹ offerēda ſūt libamia ex auro pu
riſſimo: ⁊ pones ſupra mēſaꝫ panes ꝓ-
poſitiōis in cōſpectu meo ſemꝑ. Facies
⁊ cādelabrū ductile d̄ auro mūdiſſimo:
haſtile ei⁹ ⁊ calamos: cyphos ⁊ ſpheru-
las ac lilia ex ipſo ꝓcedentia. Sex cala-
mi egredient' de laterib⁹: tres ex vno la D
tere: ⁊ tres ex altero. Tres cyphi quaſi ī
nucis modū ꝑ calamos ſingl'os: ſpheru
leqꝫ ſimul: ⁊ lilia ⁊ tres ſilr̄ cyphi in-
ſtar nucis in calamo altero: ſpheruleqꝫ
ſimul ⁊ lilia. Hoc erit op⁹ ſex calamoꝝ:
qui ꝓducendi ſūt de haſtili. In ipſo au
teꝫ candelabro erūt quattuor cyphi in
nucis modū: ſpheruleqꝫ ꝑ ſingulos ⁊ li
lia. Spherule ſub duobus calamis per
tria loca: qui ſimul ſex fiūt ꝓcedētes de
haſtili vno. Et ſpherule igitur ⁊ calami
ex ipſo: erunt vniuerſa ductilia ex auro

puriſſimo. Facies ⁊ lucernas ſeptem: ⁊ pones eas ſup candelabꝛū vt luceant ex aduerſo. Emūctoꝛia quoqꝫ ⁊ vbi ea que emūcta ſunt extinguant: fiant de auro puriſſio. Omne pōdus cādelabꝛi cū vniuerſis vaſis ſuis habebit talentū auri
Hebre.8.b puriſſimi. Inſpice et fac ſm exemplar
Actu.7.f qđ tibi in mōte monſtratū eſt. XXVI.

B Abernaculū vero ita facies. Decem coꝛtinas de byſſo retoꝛta et hyacinctho ac purpura: coccoqꝫ bis tincto variatas ope plumario facies. Longitudo coꝛtine vni⁹ habebit vigitiocto cubitos: latitudo quattuoꝛ cubitoꝛū erit. Unius mēſure fient vniuerſa tentoꝛia. Quinqꝫ coꝛtine ſibi iungentur mutuo: ⁊ alie quiqꝫ nexu ſimili coherebūt. Anſulas hyacinthinas in laterib⁹ ac ſumitatib⁹ facies coꝛtinarū: vt poſſint inuicē copulari. Quiquagenas
B anſulas coꝛtina habebit in vtraqꝫ pte ita inſertas: vt anſa cōtra anſam veniat: ⁊ altera alteri poſſit aptari. Facies ⁊ quinquaginta circulos aureos quibus coꝛtinarū vela iungēda ſunt vt vnum tabernaculū fiat. Facies ⁊ ſaga cilicina vndecim: ad operiendū tectū tabernaculi. Lōgitudo ſagi vni⁹ habebit triginta cubitos ⁊ latitudo quattuoꝛ. Equa erit menſura ſagoꝛū omniū. E quibus quinqꝫ iunges ſeoꝛſuꝫ ⁊ ſex ſibi mutuo copulabis: ita vt ſextū ſagum in fronte tecti duplices. Facies ⁊ quinquaginta
C anſas in oꝛa ſagi vnius vt cōiūgi cum altero queāt: ⁊ quinquaginta anſas in oꝛa ſagi alteri⁹ vt cū altero copuletur. Facies ⁊ quinquaginta fibulas eneas quib⁹ iungant anſe: vt vnū ex omnib⁹ operimentū fiat. Qđ autē ſupfuerit in ſagis que parant tecto. i. vnū ſaguꝫ qđ amplius eſt: ex medietate eius operies tabernaculi poſterioꝛa: ⁊ cubit⁹ ex vna pte pendebit: ⁊ alter ex altera qui plus eſt in ſagoꝛū longitudine: vtrūqꝫ latus tabernaculi ꝓtegēs. Facies ⁊ operimētum aliud tecto de pellib⁹ arietū rubꝛicatis: ⁊ ſup hoc rurſum aliud operimētum de hyacinthinis pellib⁹. Facies et
D tabulas ſtantes tabernaculi de lignis ſethim: q̄ ſingule denos cubitos in longitudine habeāt: ⁊ in latitudine ſingulos ac ſemiſſem. In laterib⁹ tabule due incaſtrature fient quibus tabula alteri tabule cōnectat. Atqꝫ in hūc modum cuncte tabule parabunt. Quarū viginti erunt in latere meridiano qđ vergit ad auſtrū: quib⁹ quadraginta baſes argenteas fundes: vt bine baſes ſingulis tabulis ꝑ duos angulos ſubijciantur. In latere quoqꝫ ſecūdo tabernaculi qđ vergit ad aquilonē: vigiti tabule erūt: quadraginta habētes baſes argenteaſ.
Bine baſes ſingul tabulis ſupponent. E
Ad occidentalē vero plagā tabernaculi facies ſex tabulas: ⁊ rurſum alias duas que i angul erigāt poſt tergū tabernaculi. Erūtqꝫ ſibi cōiuncte a deoꝛſum vſqꝫ ad ſurſum: ⁊ vna omēs cōpago retinebit. Duab⁹ quoqꝫ tabulis q̄ in angulis ponēde ſunt: ſimil iunctura ſuabitur. Et erūt ſimul tabule octo: baſes earū argentee ſedecim: duab⁹ baſibus ꝑ vnā tabulam ſupputatꝫ. Facies ⁊ vectes de lignis ſethim quinqꝫ: ad ꝯtinēdas tabulas in vno latere tabernacli: ⁊ quinqꝫ alios in altero: ⁊ eiuſdē numeri ad occidentalē plagā qui mittent ꝑ medias tabulas a ſummo vſqꝫ ad ſummū. Ipſas quoqꝫ tabulas deaurabis: et F
fundes in eis annulos aureos ꝑ quos vectes tabulata contineāt: quos operies laminis aureiſ. Et eriges tabernaculū: iuxta exemplar qđ tibi in mōte monſtratū eſt. Facies ⁊ velū de hyacintho ⁊ purpura: coccoqꝫ bis tincto ⁊ byſſo retoꝛta ope plumario: ⁊ pulchꝛa varietate contextū: qđ appendes ante quattuoꝛ colūnas de lignis ſethim q̄ ipſe quidem deaurate erunt: ⁊ habebunt capita aurea: ⁊ baſes argenteas. Inſeret autē G
velū ꝑ circulos: intra qđ pones arcam teſtimonij: quo ⁊ ſanctuariū ⁊ ſanctuarij ſanctuaria diuident. Pones ⁊ ꝓpitiatoꝛiū ſup arcam teſtimonij in ſancta ſanctoꝝ: mēſamqꝫ extra velū: ⁊ contra mēſam candelabꝛū in latere tabernaculi meridiano. Menſa eni ſtabit in parte aquilonis. Facies ⁊ tentoꝛiū in introitu tabernaculi de hyacintho ⁊ purpura coccoqꝫ bis tincto ⁊ byſſo retoꝛta opere plumario: ⁊ quinqꝫ colūnas deaurabis lignoꝛū ſethim: ante quas ducet tentoꝛium: quarū erunt capita aurea et baſes enee. XXVII.

Acies ⁊ altare de lignis ſethim B
qđ habebit quiqꝫ cubitos i longitudine: ⁊ totideꝫ in latitudie. id ē quadrū ⁊ tres cubitos i altitudie. Coꝛnua aūt ꝑ quattuoꝛ angulos ex ipſo erūt: ⁊ operies illud ere. Facieſqꝫ i vſus eius lebetes ad ſuſcipiendos cineres et foꝛcipes atqꝫ fuſcinulas: ⁊ ignium rece

ptacula. Omnia vaſa ex ere fabricabis.
Craticulãq; in modũ retis eneã: ꝑ cuiꝰ
quattuor angulos erũt quattuor angu
li enei quos pones ſuꝑ arulam altaris.
Eritq; craticula vſq; ad altarꝭ mediũ.
Facies ⁊ vectes altarꝭ de lignis ſethim
duos quos operies laminis eneis ⁊ in-
duces ꝑ circulũ: erũtq; ex vtroq; latere
B altaris ad portandũ. Non ſolidũ ſꝫ in-
ane ⁊ cauũ intrinſecꝰ facies illud: ſicut
tibi in monte monſtratum eſt. Facies ⁊
atriũ tabernaculi: in cuius auſtrali pla
ga cõtra meridiẽ erũt tentoria de byſſo
retorta. Centũ cubitos vnũ latus tene-
bit in longitudĩe: ⁊ colũnas viginti cũ
baſibꝰ totidẽ eneis: q̃ capita cũ celatu-
ris ſuis habebũt argentea. Similiter ⁊
in latere aquilonis ꝑ longũ erũt tento-
ria centũ cubitorũ colũne viginti: ⁊ ba-
ſes enei eiuſdẽ numeri: ⁊ capita earꝫ cũ
celaturis ſuis argentea. In latitudine
vero atrĳ qđ reſpicit ad occidentẽ erũt
tentoria ꝑ quinquaginta cubitos: ⁊ co-
C lũne decẽ: baſeſq; totidẽ. In ea quoq;
atrĳ latitudine q̃ reſpicit ad orientem
quinquagĩta cubiti erũt: in quibꝰ quin
decim cubitorũ tentoria lateri vno de-
putabunt: columneq; tres ⁊ baſes toti-
dẽ: ⁊ in latere altero erũt tentoria cubi
tos obtinẽtia quindecim: colũne tres:
⁊ baſes totidẽ. In introitu vero atrĳ fi
et tentoriũ cubitorũ viginti ex hyacin-
tho ⁊ purpura: coccoq; bis tincto ⁊ byſ
ſo retorta ope plumario. Colũnas habe
bit quattuor cũ baſibꝰ totidẽ. Omnes
columne atrĳ ꝑ circuitũ veſtite erũt ar
genteis laminis: capitibꝰ argẽteis ⁊ ba
D ſibus eneis. In longitudine occupabit
atriũ cubitos centũ: in latitudĩe quin-
quaginta: altitudo quinq; cubitorꝫ erit.
Fietq; de byſſo retorta: ⁊ habebit baſes
eneas. Cũcta vaſa tabernaculi in oĩes
vſus ⁊ cerimonias taꝫ paxillos eius q̃
atrĳ ex ere facietꝭ. Precipe filĳs iſrael
vt afferãt tibi oleũ de arboribꝰ oliuarũ
puriſſimũ: piloq; ꝯtuſum: vt ardeat lu-
cerna ſemꝑ in tabernaculo teſtimonĳ ex
tra velũ qđ oppanſum eſt teſtimonio: ⁊
collocabũt eã aaron ⁊ filĳ eius et vſq;
mane luceat corã dño. Perpetuus erit
cultus ꝑ ſucceſſiones eorum corã filĳs
iſrael. ¶ XXVIII.

A Pplica quoq; ad te aaron frẽm
tuũ cum filĳs ſuis de medio fili
orũ iſrł: vt ſacerdotio fungant
mihi: aaron: nadab et abiu: eleazar et
ythamar: facieſq; veſtẽ ſanctam aaron
fratri tuo in gloriã ⁊ decorem. Et loque
ris cũctis ſapientibꝰ corde quos reple-
ui ſpũ prudẽtie: vt faciãt veſtes aaron
fratri tuo in gloriã ⁊ decorẽ: in quibus
ſanctificatꝰ miniſtret mihi. Hec autem
erũt veſtimẽta que faciẽt. Rationale et
ſuphumerale: tunicã ⁊ lineã ſtrictã: cy-
darim ⁊ baltheũ. Facient fratri tuo aa-
ron ⁊ filĳs eiꝰ veſtimẽta ſancta: vt ſa-
cerdotio fungant mihi. Accipiẽtq; au-
rũ ⁊ hyacinthũ ⁊ purpurã: coccũq; bis
tinctũ ⁊ byſſum. Faciẽt autẽ ſuphume B
rale đ auro ⁊ hyacintho ⁊ purpura: coc
coq; bis tincto et byſſo retorta: ope po-
lymito. Duas oras iunctas habebit in
vtroq; latere ſummitatũ: vt in vnũ re-
deant. Ipſa quoq; textura ⁊ cũcta ope-
ris varietas erit ex auro: ⁊ hyacintho ⁊
purpura: coccoq; bis tincto ⁊ byſſo re-
torta. Sumeſq; duos lapides onychi-
nos: ⁊ ſculpes in eis noĩa filiorꝫ iſrael:
ſex nomia in lapide vno: ⁊ ſex reliqua ĩ
altero iuxta ordinẽ natiuitatꝭ eorꝫ. O-
pere ſculptoris ⁊ celatura gẽmarĳ: ſcul
pes eos nomibus filiorꝫ iſrael: incluſos
auro atq; circũdatos: ⁊ pones ĩ vtroq;
latere ſuphumeralis: memoriale filĳs
iſrael. Portabitq; aarõ noĩa eorũ corã
dño ſuꝑ vtrũq; humerũ: ob recordatio-
nẽ. Facies ⁊ vncinos ex auro: ⁊ duas ca C
tenulas auri puriſſimi ſibi inuicẽ cohe
rentes: quas inſeres vncinis. Rationa-
le quoq; iudicĳ facies opere polymito
iuxta texturã ſuperhumeralis: ex auro
hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis tin-
cto ⁊ byſſo retorta. Quadrangulũ erit ⁊
duplex. Menſurã palmi habebit: tam ĩ
longitudine q̃ in latitudine: poneſq; ĩ Sap.18.d
eo quattuor ordines lapidũ. In primo
verſu erit lapis ſardiꝰ ⁊ topazius ⁊ ſma
ragdus. In ſecũdo carbũculꝰ ⁊ ſapphy-
rus ⁊ iaſpis. In tertio liguriꝰ achates ⁊
amethiſtus. In quarto chryſolitꝰ ony-
chinus ⁊ berillus. Incluſi auro erunt
ꝑ ordines ſuos: habebũtq; nomia filio
rũ iſrael. Duodecim noĩbꝰ celabunt: ſin- D
guli lapideſ noĩbꝰ ſingulorꝫ ꝑ duodecĩ
tribꝰ. Facies in rationali catenas ſibi
inuicẽ coherẽtes ex auro puriſſimo: et
duos annulos aureos quos pones in
vtraq; rationał ſummitate: catenaſq;
aureas iũges annulis qui ſunt in mar-
ginibꝰ eius: ⁊ ipaꝝ catenaruꝫ extrema
duobꝰ copulabis vncinis in vtroq; la-
tere ſuphumerał qđ rationale reſpicit.

Facies ⁊ duos ãnulos aureos quos po-
nes in ſũmitatibꝰ rationalis: ⁊ in oꝛis
q̃ e regione ſunt ſuphumeralis ⁊ poſte-
rioꝛa eiꝰ aſpiciũt: necnon ⁊ alios duos
annulos aureos qui ponẽdi ſũt i vtro-
q; latere ſuphumeralꝫ deoꝛſum: qđ reſpi
cit ꝯtra faciẽ iũcture inferioꝛis vt apta
ri poſſit cũ ſuphumerali: ⁊ ſtringat̃ ra-
¶E tionale annulis ſuis cũ annulꝫ ſuphu-
meralis: vitta hyacinthina vt maneat
iunctura fabꝛefacta: ⁊ a ſe inuicẽ ratio-
nale ⁊ ſuphumerale nequeant ſeparari.
Poꝛtabitq; aaron noīa filioꝝ iſrael in
rationali iudicij ſup pectus ſuũ qñ in-
grediet̃ ſanctuariũ memoꝛiale coꝛã do-
mino in eternũ. Pones aũt in rationa-
li iudicij doctrinã ⁊ veritatẽ q̃ erunt in
pectoꝛe aaron qñ ingrediet̃ coꝛã dño: ⁊
geſtabit iudiciũ filioꝝ iſrael in pectoꝛe
ſuo in ꝯſpectu dñi ſemꝑ. Facies ⁊ tuni-
cã ſuphumeralꝫ totã hyacinthinã: in cu
ius medio ſupꝛa erit capitiũ ⁊ oꝛa ꝑ gy-
rũ eius textilis: ſicut fieri ſolet in extre-
mis veſtiũ partibꝰ ne facile rumpant̃.
¶F Deoꝛſum vero ad pedes eiuſdẽ tunice
ꝑ circuitũ quaſi malapunica facies ex
hyacintho ⁊ purpura ⁊ cocco bis tincto
⁊ byſſo retoꝛta: mixtꝫ in medio tintina-
bulis: ita vt tintinnabulũ ſit aureum ⁊
malũpunicũ: ruſũq; tintinnabulũ ali
ud aureũ ⁊ malũpunicũ. Et veſtiet̃ ea
Eccl.45.b aaron in officio miniſterij: vt audiat̃ ſo
nitꝰ qñ ingredit̃ ⁊ egredit̃ ſanctuariũ
in ꝯſpectu dñi: ⁊ nõ moꝛiat̃. Facies ⁊ la
minã de auro puriſſimo: in qua ſculpes
oꝑe celatoꝝ ſanctũ dño. Ligabiſq; eã
vitta hyacinthina ⁊ erit ſup thyarã im
minẽs fronti pontificꝫ. Poꝛtabitq; aa-
ron iniquitates eoꝝ q̃ obtulerũt ⁊ ſan-
ctificauerũt filij iſrl: in cũctis muneri-
¶G bus ⁊ donarijs ſuis. Erit aũt lamia ſp
in fronte eiꝰ vt placatꝰ ſit ei dñs. Strin
geſq; tunicã byſſo ⁊ thyaram byſſinã fa
cies ⁊ baltheũ oꝑe plumarij. Poꝛro fi-
lijs aarõ tunicas lineas parabis ⁊ bal-
theos ac thyaras i glãm ⁊ decoꝛẽ: veſti-
eſq; his oībꝰ aarõ frẽm tuũ ⁊ filios eiꝰ
cũ eo: ⁊ cũctoꝝ ꝯſecrabis manꝰ: ſanctifi
cabiſq; illos vt ſacerdotio fungant̃ mi
hi. Facies ⁊ feminalia linea vt operiãt
carnẽ turpitudinis ſue: a renibus vſq;
ad femoꝛa: ⁊ vtent̃ eis aaron ⁊ filij eiꝰ
qñ ingrediet̃ tabernaculũ teſtimonij:
vel qñ appꝛopinquãt ad altare vt mini
ſtrent in ſanctuario: ne iniquitatis rei
moꝛiant̃. Legitimũ ſempiternũ erit aa-
ron ⁊ ſemini eiꝰ poſt eũ. ¶ XXIX.
Sed ⁊ hoc facies vt mihi in ſacer A
dotio ꝯſecrent̃. Tolle vitulũ de
armẽto ⁊ arietes duos immacula-
tos: paneſq; azymos ⁊ cruſtulam abſq;
fermẽto: que cõſperſa ſint oleo: lagana
quoq; azyma: oleo lita. De ſimila triti-
cea cũcta facies: ⁊ poſita in caniſtro of-
feres: vitulũ autẽ ⁊ duos arietes: ⁊ aa-
ron ac filios eius applicabis ad oſtiũ
tabernaculi teſtimonij: Cũq; laueris pa
trẽ cũ filijs ſuis aqua: indues aaron ve
ſtimẽtis ſuis. i. linea ⁊ tunica ⁊ ſuphu-
merali ⁊ rationali qđ ꝯſtriges baltheo:
⁊ pones thyarã in capite eiꝰ ⁊ laminã
ſanctã ſup thyarã: ⁊ oleũ vnctiõis fun-
des ſup caput eiꝰ: atq; hoc ritu ꝯſecra-
bit̃. Filios quoq; illiꝰ applicabis et in- B
dues tunicis lineis: cingeſq; baltheo:
aaron. ſ. ⁊ liberos eiꝰ: ⁊ impones eis mi
tras: eruntq; ſacerdotes mihi religiõe ꝑ-
petua. Poſtq; initiauerꝫ manus eoꝝ:
applicabis ⁊ vitulũ coꝛã tabernaculo te
ſtimonij. Imponẽtq; aaron ⁊ filij eius Le
manꝰ ſup caput illiꝰ: ⁊ mactabis eos in
ꝯſpectu dñi: iuxta oſtiũ tabernaculi te-
ſtimonij: ſumptũq; de ſanguine vituli:
pones ſup coꝛnua altarꝫ digito tuo: re-
liquũ aũt ſanguinẽ fundes iuxta baſim
eiꝰ. Sumes ⁊ adipem totũ qui operit i- Le
teſtina ⁊ reticulũ iecoꝛis ac duos renes:
⁊ adipem qui ſup eos eſt ⁊ offeres incẽ-
ſum ſup altare: carnes vero vituli ⁊ co-
rium ⁊ fimũ cõbures foꝛis extra caſtra:
eo ꝙ ꝓ peccato ſit. Unũ quoq; arietem C
ſumes ſup cuiꝰ caput ponẽt aaron ⁊ fi-
lij eiꝰ manus: quẽ cũ mactauerꝫ: tolles
de ſanguine eius: ⁊ fundes circa altare:
ipſum aũt arietẽ ſecabis in fruſta: lota
q; inteſtina eiꝰ ⁊ pedes pones ſup cõci-
ſas carnes ⁊ ſup caput illius: ⁊ offeres
totũ arietem in incẽſũ ſup altare. Ob-
latio eſt dño odoꝛ ſuauiſſimus victime
dñi. Tolles quoq; arietẽ alterũ: ſup cu
ius caput aaron ⁊ filij eiꝰ ponẽt manꝰ.
Quẽ cũ immolaueris: ſumes de ſangui
ne eiꝰ: ⁊ pones ſup extremum auricule
dextre aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ: ⁊ ſup pollices
manus eoꝛum ac pedis dextri: fundeſq;
ſanguinẽ ſup altare ꝑ circuitũ. Cumq; D
tuleris de ſanguine: qui eſt ſup altare:
et de oleo vnctiõis aſpges aaron et ve-
ſtes eiꝰ: filios ⁊ veſtimẽta eoꝝ. Cõſecra
tiſq; ipſis ⁊ veſtibꝰ: tolles adipem de a-
riete et caudã: ⁊ aruinã que operit vita
lia: ac reticulũ iecoꝛꝫ ⁊ duos renes atq;

adipem qui ſup eos eſt:armũq; dextrũ
eo q ſit aries ɔſecrationis: tortãq; pa
nis vnius:cruſtulã conſperſam oleo:la
ganũ de caniſtro azymorũ qđ poſitũ eſt
in conſpectu dñi:poneſq; omĩa ſup ma
nus aaron et filiorũ ei⁹ ⁊ ſanctificabis
eos:eleuans corã dño. Suſcipieſq; vni
uerſa de manib⁹ eoꝝ:⁊ incendes ſup al
tare in holocauſtũ:odorẽ ſuauiſſimum
in ɔſpectu dñi:qꝛ oblatio eius eſt. Su-
E mes quoq; pectuſculũ đ ariete quo ini-
tiatus eſt aaron:ſctificabiſq; illud ele-
uatum corã dño:⁊ cedet in partẽ ſuam.
Sanctificabiſq; ⁊ pectuſculũ conſecra-
tũ ⁊ armũ quẽ đ ariete ſepaſti:quo ini-
tiatus eſt aaron et filij eius: cedẽtq; in
partẽ aaron et filioꝝ eius iure ꝑpetuo
a filijs iſrł:qꝛ primitiua ſunt ⁊ initia đ
victimis eoꝝ pacificis q̃ offerunt dño.
Veſtẽ autẽ ſanctã qua vteł aaron:ha-
bebũt filij ei⁹ poſt eũ vt vngant in ea:⁊
ɔſecrent man⁹ eorũ. Septẽ dieb⁹ vteł
illa qui pontifex ꝓ eo fuerit ɔſtitut⁹ de
filijs eius:⁊ qui ingrediet tabernaculũ
teſtimonij vt miniſtret in ſanctuario.
Arietem aũt ɔſecrationis tolles:et co-
ques carnes ei⁹ in loco ſancto:quibus
F veſcet aaron ⁊ filij ei⁹. Panes quoq; q̃
ſunt in caniſtro:in veſtibulo tabernacu
li teſtimonij comedent:vt ſit placabile
ſacrificiũ:⁊ ſanctificent offerentiũ ma-
nus. Alienigena nõ veſcet ex eis: quia
ſancti ſunt. Qđ ſi remanſerit de carnib⁹
ɔſecratis ſiue de panib⁹ vſq; mane:cõ-
bures reliquias igni. Nõ comedent:qꝛ
ſctificata ſunt. Omĩa q̃ p̃cepi tibi faci-
es ſup aaron ⁊ filijs eius. Septẽ dieb⁹
ɔſecrabis man⁹ eoꝝ: ⁊ vitulũ ꝓ pecca-
to offeres ꝑ ſingulos dies ad expiãdũ.
Mũdabiſq; altare cũ imolaueris expia
tionis hoſtiã ⁊ vnges illud in ſctificati
onẽ. Septẽ dieb⁹ expiabis altare ⁊ ſan
ctificabis:⁊ erit ſctm̃ ſctoꝝ. Omis q̃ te-
tigerit illud:ſctificabit. Hoc eſt qđ faci
G es in altari. Agnos ãniculos duos per
ſinglos dies iugiter:vnũ agnũ mane et
alteꝝ veſpe:decimã partẽ ſimile ɔſper-
ſo oleo tuſo:qđ habeãt menſurã quar-
tam partẽ hin:⁊ vinũ ad libandũ eiuſ-
dẽ menſure in agno vno. Alterum vero
agnũ offeres ad veſpam iuxta ritũ ma
tutine oblatiõis:iuxta ea q̃ diximus in
odorẽ ſuauitatꝭ. Sacrificiũ eſt dño deo
oblatiõe ꝑpetua in generationes vr̃as:
ad oſtiũ tabernaculi teſtimonij corã do
mino: vbi conſtituam vt loquar ad te.
Ibiq; p̃cipiã filijs iſrł:⁊ ſanctificabit
altare in gloria mea. Sanctificabo ⁊ ta
bernaculũ teſtimonij cũ altari ⁊ aaron
cũ filijs ſuis:vt ſacerdotio fungant mi
hi. Et habitabo in medio filioꝝ iſrael:
eroq; eis deus:⁊ ſcient qꝛ ego dñs deus
eorum:qui eduxi eos de terra egypti:vt
manerẽ inter illos:ego dñs de⁹ ipſoꝝ.

F Acies quoq; altare ad ·XXX· A
adolendũ thymiama de lignis
ſethim:habẽs cubitũ longitudi
nis ⁊ alterũ latitudinis.i.quadrangu-
lum:⁊ duos cubitos in altitudine. Cor-
nua ex ipſo ꝓcedẽt:veſtieſq; illud auro
puriſſimo tam craticulã ei⁹ q̃ parietes
ꝑ circuitũ ⁊ cornua. Facieſq; ei coronã
aureolam ꝑ gyrũ:⁊ duos annulos aure
os ſub corona ꝑ ſingula latera: vt mit-
tantur in eos vectes ⁊ altare portetur.
Ipſos quoq; vectes facies de lignis ſe-
thim ⁊ inaurabis. Poneſq; altare ɔtra
velũ qđ ante arcã pendet teſtimonij:co
rã ꝓpitiatorio quo tegit teſtimonium.
vbi loquar tibi:⁊ adolebit incẽſum ſup
eo aaron:ſuaue fragrãs. Mane qñ com
ponet lucernas incẽdet illud: ⁊ qñ col-
locat eas ad veſpeꝝ vret thymiama ſẽ-
piternũ corã dño in generatiões vr̃as.
Nõ offeretꝭ ſup eo thymiama cõpoſiti-
onis alteri⁹:nec oblationẽ ⁊ victimam:
nec liba libabitꝭ. Et deꝑcabit aarõ ſu- B
per cornua ei⁹ ſemel ꝑ annũ in ſangui-
ne qđ oblatũ eſt ꝓ pctõ:⁊ placabit ſup
eo in generatiõib⁹ vr̃is. Sctm̃ ſctõrum
erit dño. Locutuſq; eſt dñs ad moyſen
dicens: Qñ tuleris ſummã filioꝝ iſrael Nu.1.a.
iuxta numerũ:dabunt ſinguli p̃ciũ ꝓ
animab⁹ ſuis domino:⁊ non erit plaga
in eis cum fuerint recẽſiti. Hoc aũt da-
bit oĩs qui tranſit ad nomẽ:dimidium
ſicli iuxta menſurã templi. Siclus vi- Leui.27.c
ginti obolos habet. Media ps ſicli of- Nu.3.g
feretur dño. Qui habet in numero a vi Ezech.45.b
ginti annis ⁊ ſupra dabit p̃ciũ. Diues
nõ addet ad medium ſicli:⁊ pauꝑ nihil
minuet. Suſceptãq; pecuniam q̃ collo-
ta eſt a filijs iſrł trades ĩ vſus taberna-
culi teſtimonij:vt ſit monimentũ eorũ
corã dño:⁊ ꝓpitiet aĩabus eoꝝ. Locu-
tuſq; eſt dñs ad moyſen dicens: Facies
⁊ labiũ eneũ cũ baſi ſua ad lauandum:
poneſq; illud inter tabernaculum teſti C
monij ⁊ altare. Et miſſa aqua:lauabũt i.40.b
in ea aaron ⁊ filij ei⁹:man⁹ ſuas ac pe-
des:qñ igreſſuri ſunt tabernaculũ teſti
monij:et qñ acceſſuri ſunt ad altare:vt

offerant in eo thymiama dño:ne forte
moriant̃. Legitimũ ſempiternũ erit ipi
et ſemini ei⁹ ꝑ ſucceſſiões. Locutuſqꝫ ẽ
dñs ad moyſen dicẽs: Sume tibi aro-
mata prime myhrre ꝛ electe quigentos
ſiclos: et cinnamomi mediũ.i.ducẽtos
quiquaginta ſiclos:calami ſilr ducẽtoſ
quiquaginta ſiclos:caſie aũt quigẽtos
ſiclos in pondere ſanctuarij:oleũ de o-
I.40.b liuetis menſurã hin. Facieſqꝫ vnctiõis
oleũ ſanctũ:vnguentũ cõpoſitũ ope vn
guentarij:et vnges ex eo tabernaculuꝫ
teſtimonij ꝛ arcã teſtamẽti :menſamqꝫ
cũ vaſis ſuis:candelabrũ ꝛ vtẽſilia ei⁹:
altaria thymiamatꝫ ꝛ holocauſti:ꝛ vni
uerſam ſuppellectilẽ que ad cultũ eoꝝ
ꝑtinet:ſctificabiſqꝫ omia:ꝛ erũt ſancta
ſctõꝝ. Qui tetigerit ea ſanctificabitur.
D Aaron ꝛ filios ei⁹ vnges: ſctificabiſqꝫ
eos vt ſacerdotio fungatur mihi. Filijs
quoqꝫ iſrł dices: Hoc oleũ vnctiõis ſan
ctũ erit mihi in generatiões vr̃as. Caro
homis nõ vnget̃ ex eo:ꝛ iuxta cõpoſiti
onẽ eius nõ facietꝫ aliud:qꝛ ſanctifica-
tũ eſt:ꝛ ſanctũ erit vobis. Homo qcũqꝫ
tale cõpoſuerit ꝛ dederit ex eo alieno:
extermiabit̃ de pplo ſuo. Dixitqꝫ domi
nus ad moyſẽ: Sume tibi aromata:ſta
cten et onychã:galbanen boni odoris:
ꝛ thus lucidiſſimũ:equal̃ ponderꝫ erũt
omia. Facieſqꝫ thymiama cõpoſitũ ope
vnguentarij mixtũ diligẽter ꝛ puruꝫ ꝛ
ſanctificatiõe digniſſimũ. Cũqꝫ i tenuiſ
ſimũ puluerẽ vniuerſa ꝯtuderis:pones
ex eo coram tabernaculo teſtimonij:in
quo loco apparebo tibi. Sanctũ ſctõꝝ
erit vobis thymiama. Talẽ cõpoſitio-
nẽ nõ facietꝫ in vſus vr̃os:qꝛ ſanctũ eſt
dño. Homo quicũqꝫ fecerit ſilr̃:vt odo-
re illi⁹ ꝑfruat̃:pibit de pplis ſuis.

A L ocutuſqꝫ eſt dñs ad XXXI
I.35.d moyſen dicens: Ecce vocaui ex
noie beſeleel filiuꝫ huri filij hur
de tribu iuda:ꝛ impleui eũ ſpũ dei:ſapi
entia ꝛ intelligẽtia ꝛ ſcientia in oĩ ope
ad excogitanduꝫ quicqd fabrefieri põt
ex auro et argẽto et ere marmore ꝛ gẽ-
mis:ꝛ diuerſitate lignoꝝ. Deditqꝫ ei ſo
ciũ ooliab filium achiſamech de tribu
B dan. Et in corde hois eruditi poſui ſa-
pientiã vt faciãt cũcta que ꝑcepi tibi:
tabernaculũ federis:ꝛ arcã teſtimonij:
et ꝓpitiatoriũ qđ ſup eam eſt:ꝛ cuncta
vaſa tabernaculi mẽſamqꝫ ꝛ vaſa eius:
candelabrũ puriſſimũ cũ vaſis ſuis: et
altaria thymiamatꝫ ꝛ holocauſti ꝛ omnia
vaſa eoꝝ:labiũ cũ baſi ſua:veſtes ſctãs
in miſterio aaron ſacerdoti ꝛ filijs ei⁹
vt fungant̃ officio ſuo in ſacris oleum
vnctiõis:et thymiama aromatũ in ſan-
ctuario. Omia q̃ ꝑcepi tibi faciẽt. Et lo C
cut⁹ eſt dñs ad moyſen dicẽs. Loquere
filijs iſrł:ꝛ dices ad eos: Uidete vt ſab-
batũ meũ cuſtodiatꝫ:qꝛ ſignuꝫ eſt inter
me et vos in generatiõib⁹ vr̃is:vt ſcia-
tis qꝛ ego dñs qui ſanctifico vos. Cuſto
dite ſabbatũ meũ. Sanctũ eſt enim vo-
bis. Qui polluerit illud:morte moriat̃.
Qui fecerit in ea opus:pibit aĩa illi⁹
de medio ppli ſui. Sex diebus facietis
opus:in die ſeptimo ſabbatũ eſt:requi-
es ſctã dño. Omis qui fecerit op⁹ i hac
die:morietur. Cuſtodiãt filij iſrł ſabbatũ:
ꝛ celebrent illud in generatiõib⁹ ſuis.
Pactũ eſt ſempiternũ inter me et filios
iſrael:ſignũqꝫ ꝑpetuũ. Sex eni dieb⁹ fe
cit dñs celũ ꝛ terraꝫ:ꝛ in ſeptio ab om
ni ope ceſſauit. Deditqꝫ dñs moyſi cõ-
pletis huiuſcemodi ſmonib⁹ in monte
ſinai:duas tabulas teſtimonij lapide-
as:ſcriptas digito dei. XXXII

V Idens aũt ppłs qꝫ morã faceret
moyſes deſcẽdẽdi de mõte:con-
gregatus aduerſus aaron:dixit:
Surge fac nobis deos qui nos ꝑcedãt.
Moyſi eni huic viro qui nos eduxit de
terra egypti:ignoram⁹ quid acciderit.
Dixitqꝫ ad eos aaron: Tollite inaures
aureas de vxorũ filiorũqꝫ ꝛ filiaruꝫ ve-
ſtrarũ aurib⁹:ꝛ afferte ad me: Fecit po-
pulus q̃ iuſſerat:deferẽs iaures ad aa-
ron. Quas cum ille accepiſſet:formauit
ope fuſorio ꝛ fecit ex eis vitulũ ꝯflatilẽ.
Dixerũtqꝫ. Hi ſunt dij tui iſrł q̃ te edu-
xerũt de terra egypti. Qđ cũ vidiſſet aa-
ron edificauit altare corã eo:ꝛ ꝑconis
voce clamauit dicens: Cras ſolennitas
dñi eſt. Surgẽteſqꝫ mane obtulerũt ho
locauſta ꝛ hoſtias pacificas: ꝛ ſedit po-
pulus mãducare ꝛ bibere:ꝛ ſurrexerũt
ludere. Locutus eſt aũt dñs ad moyſen
dicẽs: Uade deſcẽde: peccauit ppłs tu⁹
quẽ eduxiſti de terra egypti. Receſſerũt
cito de via quã oſtẽdiſti eis. Fecerũtqꝫ
ſibi vitulũ cõflatilẽ ꝛ adorauerũt: atqꝫ
imolãtes ei hoſtias dixerũt: Iſti ſũt dij
tui iſrael:qui te eduxerũt de terra egy-
pti. Rurſumqꝫ ait dñs ad moyſen: Cer-
no qꝫ ppłs iſte dure ceruicis ſit. Dimit- C
te me vt iraſcat̃ furor me⁹ cõtra eos et
deleã eos:faciãqꝫ te in gentẽ magnaꝫ.
Moyſes aũt orabat dñꝫ deũ ſuũ dicẽs:

Cur dñe iraſcit̃ furor tu⁹ ɔtra pp̃lm tu-
um quē eduxiſti de terra egypti:in for-
c. titudine magna ⁊ i manu robuſta. Ne
queſo dicant egyptij:callide eduxit eos
vt interficeret in mōtib⁹:⁊ deleret e ter-
ra:quieſcat ira tua:et eſto placabil̃ ſup̱
nequitia ppl̃i tui. Recordare abraam ⁊
yſaac ⁊ iſrael ſeruoꝝ tuoꝝ: quib⁹ iura-
ſti ꝑ temetipſum dicens: Multiplicabo
ſemē vr̃m ſicut ſtellas celi:⁊ vniuerſam
terrā hāc de qua locut⁹ ſum dabo ſemi
D ni vr̃o:⁊ poſſidebit͡ eā ſemp̱. Placatus
q3 eſt dñs ne faceret malū qđ locut⁹ fue
rat aduerſus pp̃lm ſuū. Et reuerſus eſt
moyſes de mōte portans duas tabulas
teſtimonij i manu ſua:ſcriptas ex vtra-
q3 parte:⁊ factas opere dñi. Scriptura
quoq3 dei erat ſculpta in tabul̃. Audi-
ens aūt ioſue tumultū ppl̃i vociferātis:
dixit ad moyſen: Vlulat⁹ pugne audit̃
in caſtris. Qui rn̄dit: Nō eſt clamor ad-
hortantiū ad pugnā: neq3 vociferatio
cōpellentiū ad fugā:ſed vocē cantātiū
ego audio. Cūq3 appropinquaſſet ad ca
ſtra:vidit vitulū ⁊ choros iratuſq3 val
de:ꝓiecit de manu tabulas ⁊ confregit
E eas ad radicē mont͡. Arripienſq3 vitu
lū quē fecerāt:ɔbuſſit ⁊ ɔtriuit vſq3 ad
puluerē quē ſparſit in aquā: ⁊ dedit ex
eo potū filijs iſrael. Dixitq3 ad aaron:
Quid tibi fecit hic pp̃lus:vt induceres
ſup̱ eū pctm̄ maximum? Cui ille rn̄dit:
Ne indignet̃ dñs me⁹. Tu eni noſti po
pulū iſtū ꝙ pron⁹ ſit ad malū. Dixerūt
mihi: Fac nobis deos qui nos p̄cedāt.
Huic eni moyſi qui nos eduxit de ter-
ra egypti:neſcim⁹ quid acciderit. Qui-
bus ego dixi: Quis vr̃m habet aurum?
Tulerūt ⁊ dederūt mihi:⁊ ꝓieci illud i
F ignē:egreſſuſq3 eſt h̄ vitul⁹. Uidens er-
go moyſes pp̃lm ꝙ eſſet nudat⁹:ſpolia-
uerat eni eū aaron ꝓpter ignominiam
ſordis:⁊ inter hoſtes nudū ɔſtituerat:⁊
ſtans in porta caſtroꝝ ait: Si quis ē do
mini iungat̃ mihi: Cōgregatiq3 ſūt ad
eū omēs filij leui. Quib⁹ ait: Hec dicit
dñs de⁹ iſrael: Ponat vir gladiū ſup̱ fe
mur ſuū. Ite ⁊ redite de porta vſq3 ad
portā ꝑ mediū caſtroꝝ:⁊ occidat vnuſ-
quiſq3 frēm ſuū ⁊ amicū et ꝓximū ſuū.
Fecerūtq3 filij leui iuxta ſermonē moy-
ſi:cecideruntq3 in die illo quaſi viginti-
tria milia hoim̄. Et ait moyſes: Coſecra
ſtis man⁹ vr̃as hodie dño:vnuſquiſq3 i
filio ⁊ in fratre ſuo: vt det̃ vobis bn̄di-
G ctio. Facto aūt altero die locut⁹ ē moy

ſes ad pp̃lm: Peccaſtis pctm̄ maximū:
Aſcendā ad dñm:ſi quo modo quiuero
eū dep̄cari ꝓ ſcelere vr̃o. Reuerſuſq3 ad
dñm ait: Obſecro:peccauit pp̃ls iſte pec
catū maximū:fecerūtq3 ſibi deos aure-
os: Aut dimitte eis hāc noxā: aut ſi nō
facis:dele me đ libro tuo quē ſcripſiſti.
Cui rn̄dit dñs. Qui peccauerit mihi:de
lebo eū de libro meo. Tu autem vade ⁊
duc pp̃lm iſtū quo locut⁹ ſum tibi. An- 5.23.c.
gelus me⁹ p̄cedet te. Ego aūt in die vl-
tiōis viſitabo ⁊ hoc pctm̄ eoꝝ. Percuſ-
ſit autē domin⁹ populū pro reatu vitu
li:quem fecerat aaron. XXXIII B

Locutuſq3 eſt dñs ad moyſen di-
cens: Uade:aſcende de loco iſto
tu ⁊ pp̃lus tu⁹ quē eduxiſti đ ter
ra egypti:in terrā quā iuraui abraam
yſaac ⁊ iacob:dicēs: Semini tuo dabo
eā:et mittā p̄curſorē tui angelū:vt eijci
am chananeū ⁊ āmorreū et etheū ⁊ phe
rezeū ⁊ eueū ⁊ iebuſeū:et intres i terrā
fluentē lacte ⁊ melle. Nō eni aſcēdā te-
cū:q2 pp̃ls dure ceruicis eſt ne forte diſ
perdā te in via. Audiēſq3 pp̃ls ſmonē
hūc peſſimū luxit:⁊ null⁹ ex more indu
tus eſt cultu ſuo. Dixitq3 dñs ad moy-
ſen: Loq̄re filijs iſrl̃. Popul⁹ dure ceruī
cis es:ſemel aſcendā in medio tui et de
lebo te. Jam nūc depone ornatū tuū:vt
ſciam qđ faciā tibi. Depoſuerūt ergo fi B
lij iſrael ornatū ſuū a mōte oreb. Moy-
ſes quoq3 tollēs tabernaculum tetēdit
extra caſtra ꝓcul:vocauitq3 nomē eius
tabernaculū feder͡. Et oīs pp̃ls qui ha
bebat aliquā q̄ſtionē:egrediebat̃ ad ta
bernaculū feder͡ extra caſtra. Cūq3 e-
grederet̃ moyſes ad tabernaculū:ſurge
bat vniuerſa plebs ⁊ ſtabat vnuſquiſq3
in oſtio papilionis ſui:reſpiciebātq3 ter
gū moyſi donec ingrederet̃ tentorium.
Ingreſſo aūt illo tabernaculū feder͡:de
ſcēdebat colūna nubis ⁊ ſtabat ad oſti-
um:loq̄bat̃q3 dñs cū moyſe:cernētib⁹
vniuerſis ꝙ colūna nubis ſtaret ad oſti
um tabernaculi. Stabātq3 et ipſi ⁊ ad-
orabāt ꝑ fores tabernaculoꝝ ſuoꝝ. Lo-
quebat̃ aūt dñs ad moyſen facie ad fa-
ciē:ſicut ſolet loqui hō ad amicū ſuū.
Cūq3 ille reuerteret̃ in caſtra:miniſter C
ei⁹ ioſue fili⁹ nun puer nō recedebat de
tabernaculo. Dixit aūt moyſes ad dñm.
Precipis vt educā pp̃lm iſtū ⁊ nō indi-
cas mihi quē miſſur⁹ ſis mecū: p̄ſertim
cū dixeris:noui te ex nomie:⁊ inueniſti
grām corā me. Si ergo inueni grām in

conſpectu tuo: oñde mihi faciē tuā vt
ſciā te ⁊ inueniā grām añ oculos tuos.
Reſpice pplm tuū gentē hanc. Dixitqꝫ
dñs: Facies mea ꝑcedet te: ⁊ requiē da-
bo tibi. Et ait moyſes: Si nō tuipē ꝑce
das: ne educas nos de loco iſto. In quo
enī ſcire poterim⁹ ego ⁊ ppls tu⁹ inue-
niſſe nos grām in ꝯſpectu tuo: niſi am-
bulauerꝭ nobiſcum: vt gloꝛificemur ab
¶ D oib⁹ pplis qui habitāt ſuꝑ terrā? Dixit
aūt dñs ad moyſen: Et verbū iſtud qđ
locut⁹ es faciā. Inueniſti enī grāꝫ corā
me: ⁊ teipm noui ex noie. Qui ait: Oſtē
de mihi gľiam tuā. Rñdit: Ego oñdam
oñe bonū tibi ⁊ vocabor in nomie dñi
Ro. 9.c coram te: ⁊ miſerebor cui voluero: et cle
mens ero in quē mihi placuerit. Rurſū
qꝫ ait: Nō poterꝭ videre faciē meā. Non
enī videbit me homo ⁊ viuet. Et iterū.
Ecce inquit eſt locus apud me: ⁊ ſtabis
ſupra petram. Cumqꝫ tranſibit gloria
mea ponam te ī foramine petre: et pro-
tegam dextera mea donec tranſeā. Tol
lamqꝫ manum meam ⁊ videbis poſte-
riora mea: faciem autem meam videre
non poteris. ¶ XXXIIII.

A Deu. 10.a Ac deinceps precide ait tibi duas
tabulas lapideas inſtar prioꝝ ⁊
ſcribā ſuꝑ eas verba q̄ habuerꝭ
tabule quas fregiſti. Eſto parat⁹ mane
vt aſcēdas ſtatim ī mōtē ſinai: ſtabiſqꝫ
mecū ſuꝑ verticē montꝭ. Null⁹ aſcēdat
tecū: nec videatꝭ quiſpiā ꝑ totū montē:
boues quoqꝫ ⁊ oues nō paſcātꝭ ecōtra.
Excidit ergo duas tabulas lapideas q̄-
les antea fuerāt: ⁊ đ nocte ꝯſurgēs aſcē
dit in montē ſinai ſicut ꝑcepat ei dñs:
portans ſecū tabulas. Cūqꝫ deſcendiſſet
dñs ꝑ nubem: ſtetit moyſes cū eo: inuo
cans nomē dñi. Quo trāſeunte corā eo
ait: Dñator dñe deus: miſericors ⁊ cle-
mens: patiēs ⁊ multe miſeratiōis ac ve
rax: qui cuſtodis miſcdiā in milia: qui
aufers iniquitatem ⁊ ſcelera atqꝫ pctā:
Hiere. 32.c nulluſqꝫ apud te ꝑ ſe innocēs eſt: q̄ red
dis iniquitatē patrū filijs ac nepotib⁹
in tertiā ⁊ quartā ꝓgeniem. Feſtinuſqꝫ
moyſes curuat⁹ eſt pron⁹ in terrā ⁊ ad-
¶ B orans ait: Si inueni grām in cōſpectu
tuo dñe: obſecro vt gradiarꝭ nobiſcum:
ppls enī dure ceruicꝭ eſt: vt auferas ini-
quitates nr̃as atqꝫ pctā noſqꝫ poſſide-
as. Rñdit dñs: Ego inibo pactū vidēti
bus cūctis: ſigna faciā que nunqꝫ viſa
ſunt ſuꝑ terrā: nec in vllis gentibus: vt
cernat ppls iſte in cui⁹ es medio: opus
dñi terribile qđ facturus ſum. Obſerua
cūcta que hodie mādaui tibi. Egoipſe
eijciā ante faciē tuā amorreū ⁊ chana-
neū et etheū: phereʒeū quoqꝫ ⁊ eueum ⁊
iebuſeū. Caue ne vnqꝫ cū habitatorib⁹
terre illi⁹ iungas amicitias: q̄ ſint tibi
in ruinā: ſed ⁊ aras eoꝝ deſtrue: cōfrin-
ge ſtatuas: lucoſqꝫ ſuccide. Noli adora-
re deū alienū. Dñs ʒelotes nomē eius:
de⁹ eſt emulator. Ne in eas pactū cū ho
minib⁹ illaꝝ regionū: ne cum fornicati
fuerint cū dijs ſuis ⁊ adorauerint ſimu
lachra eoꝝ: vocet te q̄ſpiā vt comedas
de imolatis. Nec vxorē de filiab⁹ eorū
accipies filijs tuis: ne poſtqꝫ ipſe fuerit
fornicate: fornicari faciāt ⁊ filios tuos
in deos ſuos. Deos cōflatiles nō facies
tibi. Solennitatem aʒymoꝝ cuſtodies. C
Septē dieb⁹ veſceris aʒymis: ſicut ꝑce-
pi tibi in tpe mēſis nouoꝝ. Menſe enī
verni tēporꝭ egreſſus es đ egypto. Oñe
qđ aperit vuluā generꝭ maſculini: meū
erit. De cūctis aīantib⁹ tam de bobus
q̄ꝫ de ouib⁹: meū erit. Primogenitū aſi-
ni redimes oue. Si aūt nec preciū ꝓ eo
dederis: occideꝭ. Primogenitū filioꝝ
tuoꝝ redimes: nec apparebis in cōſpe-
ctu meo vacuus. Sex dieb⁹ opaberis:
die ſeptimo ceſſabis arare ⁊ metere. So
lennitatē hebdomadaꝝ facies tibi ī pri
mitijs frugū meſſis tue triticee: ⁊ ſolen-
nitatē qñ redeunte anni tpe cūcta con
duntꝭ. Trib⁹ tpib⁹ anni apparebit om-
ne maſculinū tuū: in cōſpectu oīpotē
tis dñi dei iſrael. Cū enī tulero gētes a
facie tua ⁊ dilatauero terminos tuos:
nullus inſidiabitꝭ terre tue: aſcendente
te ⁊ apparente in conſpectu dñi dei tui
ter in anno. Nō immolabis ſuꝑ fermē-
to ſanguinē hoſtie mee: neqꝫ reſidebit
mane de victimis ſolēnitatꝭ phaſe. Pri D
mitias frugū terre tue offeres in domo
dñi dei tui. Nō coques hedum in lacte
mr̃is ſue. Dixitqꝫ dñs ad moyſen. Scri
be tibi verba hec: quib⁹ ⁊ tecū ⁊ cū iſra
el pepigi fedus. Fuit ergo ibi cū domio
moyſes quadraginta dies ⁊ quadragin
ta noctes: panē nō comedit ⁊ aquā nō
bibit: ⁊ ſcripſit in tabulꝭ verba federꝭ de
cem. Cūqꝫ deſcēderet moyſes de monte
ſinai: tenebat duas tabulas lapideas
teſtimonij: ⁊ ignorabat qꝫ cornuta eſſet
facies ſua: ex ꝯſortio ſmonis dñi. Vidē
tes autē aaron ⁊ filij iſrael cornutam
moyſi faciem: timuerunt ꝓpe accedere.
Vocatiqꝫ ab eo reuerſi ſunt: tam aaron

q̄ principes ſynagoge. Et poſtq̄ locu-
tus eſt ad eos: venerũt ad eũ etiã om̄es
filij iſrl̄. Quib⁹ p̄cepit cũcta q̄ audierat
a dño in monte ſinai. Impletiſq; ſ̄mo-
nibus poſuit velamen ſup faciẽ ſuam.
Qui ingreſſus ad dñm ꝛ loquẽs cũ eo:
auferebat donec exiret: ꝛ tũc loquebat̄
ad filios iſrael oĩa q̄ ſibi fuerãt impe
rata. Qui videbãt faciẽ egredientꝭ moy
ſi eſſe cornutã: ſed operiebat ille rurſus
faciẽ ſuã: ſi quãdo loquebat̄ ad eos.
Igitur ꝯgregata om̄i ¶ XXXV
turba filioꝝ iſrael: dixit ad eos:
Hec ſunt q̄ iuſſit dominus fieri.
Sex dieb⁹ facietis opus. Septim⁹ dies
erit vobis ſanct⁹: ſabbatũ ꝛ requies do
mini. Qui fecerit opus in eo: occidetur.
Non ſuccendetis ignẽ in oĩbus habita
culis vr̄is p diem ſabbati. Et ait moy-
ſes ad omnẽ catervã filiorũ iſrael. Iſte
eſt ſermo quẽ p̄cepit dñs dicens. Sepa
rate apud vos primitias dño. Om̄is vo
luntari⁹ ꝛ prono aĩo offerebat eas do
mino: Aurũ et argentum et es: hyacin
thum et purpurã: coccũq; bis tinctum
et byſſum: pilos caprarũ pelleſq; arietũ
rubricatas ꝛ hyacithinas: ligna ſethi:
ꝛ oleũ ad lumiaria cõcinnãda: ꝛ vt con
ficiat̄ vnguentũ ꝛ thymiama ſuauiſſi-
mũ: lapides onychinos ꝛ gẽmas ad or-
natũ ſuphumeralis ꝛ rational̄. Quiſq;
veſtrũ ſapiens eſt: veniat ꝛ faciat qđ do
min⁹ imperauit: tabernaculũ .ſ. ꝛ tectum
ei⁹ atq; operimẽtũ: annulos ꝛ tabula-
ta cũ vectib⁹: paxillos ꝛ baſes: arcã ꝛ ve
ctes: ꝓpitiatoriũ ꝛ veluꝫ: qđ ante illud
oppandit̄: mẽſam cũ vectib⁹ ꝛ vaſis et
ꝓpoſitiõis panib⁹: candelabrũ ad lumi
naria ſuſtẽtanda: vaſa illi⁹ et lucernas
ꝛ oleũ ad nutrimẽta igniũ: altare thy-
miamatis ꝛ vectes ꝛ oleum vnctiõis ꝛ
thymiama ex aromatib⁹: tentorium ad
oſtiũ tabernacli: altare holocauſti ꝛ cra
ticulã eius eneã cũ vectib⁹ ꝛ vaſis ſuis:
labrũ ꝛ baſes ei⁹: cortinas atrij cũ co-
lũnis ꝛ baſib⁹: tentoriũ in forib⁹ veſti-
buli: paxillos tabernaculi atrij cũ funi
culis ſuis: veſtimẽta quoꝝ vſus ẽ in mi
niſterio ſanctuarij: veſtes aaron ponti-
ficis ac filioꝝ ei⁹ vt ſacerdotio fungant̄
mihi. Egreſſaq; oĩs multitudo filioꝝ iſ
rael de ꝯſpectu moyſi: obtulerũt mente
promptiſſima atq; deuota primitias do
mino: ad faciẽdũ op⁹ tabernaculi teſti-
monij. Quicqđ ad cultũ ꝛ ad veſtes ſan
ctas neceſſariũ erat: viri cũ m̄lierib⁹ p̄
buerunt: armillas ꝛ inaures ãnulos et
dextralia. Om̄e vas aureũ i donaria do
mini ſeparatũ eſt. Si q̄s habebat aurũ:
hyacinthũ ꝛ purpurã: coccũq; bis tin-
ctũ: byſſum ꝛ pilos capraꝝ: pelles arie-
tũ rubricatas ꝛ hyacinthinas: argẽti et
auri eriſq; metalla obtulerunt dño: li-
gnaq; ſethim in varios vſus. Sꝫ ꝛ mu-
lieres docte q̄ venerãt dederũt hyacin-
thũ purpurã ac vermiculũ ac byſſum ꝛ
pilos capraꝝ: ſponte ꝓpria cũcta tribu-
entes. Principes vero obtulerũt lapi-
des onychinos: ꝛ gẽmas ad ſuphume-
rale ꝛ rationale: aromataq; ꝛ oleum ad
lumiaria cõcinnãda ꝛ ad ꝯpandũ vn-
guentũ ac thymiama odoris ſuauiſſimi
cõponendũ. Om̄s viri ꝛ m̄lieres mente D
deuota obtulerũt donaria vt fierẽt ope
ra q̄ iuſſerat dñs p manũ moyſi. Cuncti
filij iſrl̄ volũtaria dño dedicauerũt. Di
xitq; moyſes ad filios iſrl̄. Ecce voca- ſ. 31. a.
uit dñs ex nomie beſeleel filiũ huri: filij
hur de tribu iuda: impleuitq; eũ ſpiri-
tu dei: ſapiẽtia ꝛ intelligẽtia ꝛ ſciẽtia ꝛ
oĩ doctrina: ad excogitandũ ꝛ faciendũ
opus in auro ꝛ argẽto ꝛ ere ꝛ ferro: ſcul
pendiſq; lapidib⁹ ꝛ opere carpentario.
Quicquid fabre adinueniri poteſt: de-
dit in corde eius. Ooliab quoq; filium
achiſamech de tribu dan ambos erudi
uit ſapiẽtia: vt faciant opera abietarij
polymitarij ac plumarij de hyacintho
et purpura: coccoq; bis tincto ꝛ byſſo:
et texant oĩa: ac noua queq; repiant.
Fecit ergo beſeleel ¶ XXXVI A
et ooliab et omnis vir ſapiens:
quibus dedit domin⁹ ſapientiã
et intellectum vt ſcirent fabre operari
que in vſu ſanctuarij neceſſaria ſunt: ꝛ
que precepit dominus. Cumq; vocaſſet
eos moyſes et omnẽ eruditum virum
cui dederat domin⁹ ſapientiam: et qui
ſponte ſua obtulerant ſe ad faciendum
opus: tradidit eis omnia donaria filio
rum iſrael. Qui cum inſtarent opi quo-
tidie: mane vota popul⁹ offerebat. Vn-
de artifices venire compulſi: dixerunt
moyſi: Plus offert populus q̄ neceſſa-
riũ eſt. Iuſſit ergo moyſes preconis vo-
ce cantari. Nec vir nec m̄lier quicq̄ of-
ferat vltra in opere ſanctuarij. Sicq;
ceſſatum eſt a muneribus offerẽdis: eo
q̄ oblata ſufficerent ꝛ ſupabundarẽt.
Feceruntq; omnes corde ſapientes ad
explendum opus tabernaculi: cortinas
decem: de byſſo retorta ꝛ hyacintho et

purpura:coccoqꝫ bis tincto:ope vario:
B ⁊ arte polymita. Quaꝝ vna habebat in
longitudine vigintiocto cubitos:et in
latitudine quattuor. Una mēſura erat
omniū cortinaꝝ. Coniunxitqꝫ cortinas
quiqꝫ alterā alteri:⁊ alias quiqꝫ ſibi i-
uicē copulauit. Fecit et anſas hyacin-
thinas in ora cortine vni⁹ ex vtroqꝫ la-
tere:⁊ in ora cortine alteri⁹ ſimiliter vt
ꝯtra ſe inuicē venirēt anſe:⁊ mutuo iū-
gerent. Uñ ⁊ quiquaginta fudit circu-
los aureos:qui morderēt cortinaꝝ an-
ſas:⁊ fieret vnū tabernaculū. Fecit ⁊ ſa
ga vndecim de pilis capraꝝ:ad opien-
dū tectū tabernaculi. Unū ſagū in lon-
gitudine habebat cubitos triginta:et i
latitudine cubitos quattuor. Uni⁹ mē-
ſure erāt oīa ſaga. Quorꝝ quiqꝫ iūxit ſe-
orſum:⁊ ſex alia ſeparatim. Fecitqꝫ an-
ſas quiquaginta i ora ſagi vni⁹:⁊ quin
quaginta in ora ſagi alteri⁹ vt ſibi inui-
cem iungerent:⁊ fibulas eneas quiqua
ginta quib⁹ necterent tectū: vt vnū pal-
C liū ex oībus ſagis fieret. Fecit ⁊ operto
riū tabernaculi de pellib⁹ arietū rubri-
catis:aliudqꝫ deſuꝑ velamē de pellib⁹
hyacinthinis. Fecit ⁊ tabulas taberna-
culi de lignis ſethim ſtātes. Decē cubi-
torū erat longitudo tabule vni⁹ ⁊ vnū
ac ſemis cubitū latitudo retinebat. Bi
ne incaſtrature erāt ꝑ ſinglas tabulas:
vt altera alteri iūgeret. Sic fecit i oīb⁹
tabernaculi tabul. Ex quib⁹ viginti ad
plagā meridianā erāt ꝯtra auſtrū cum
quadragita baſib⁹ argēteis. Due baſes
ſub vna tabula ponebāt ex vtraqꝫ par
te angulorꝝ: vbi incaſtrature lateꝝ i an
gulis terminant. Ad plagam quoqꝫ ta
bernaculi q̄ reſpicit ad aquilonē fecit
viginti tabulas cū quadragita baſib⁹
argēteis duas baſes ꝑ ſingulas tabu-
las. Cōtra occidentē vero.i.ad eā partē
tabernaculi q̄ mare reſpicit:fecit ſex ta
bulas:⁊ duas alias ꝑ ſinglos angulos
tabernaculi retro q̄ iūcte erāt a deorſū
vſqꝫ ſurſum: ⁊ i vnā cōpagem pariter
ferebant. Ita fecit ex vtraqꝫ parte ꝑ an
gulos:vt octo eſſent ſil tabule et hr̄ent
baſes argenteas ſexdecim: binas.ſ.ba-
D ſes ſub ſingulis tabul. Fecit ⁊ vectes d̄
lignis ſethim quiqꝫ ad ꝯtinēdas tabu-
las vni⁹ lateri tabernaculi:⁊ quiqꝫ ali-
os ad alterius lateris coaptādas tabu-
las:⁊ extra hos:quinqꝫ alios vectes ad
occidētalē plagā tabernaculi ꝯtra ma-
re. Fecit quoqꝫ vectē aliū qui ꝑ medias
tabulas ab angulo vſqꝫ ad angulū ꝑue
niret. Ipſa aūt tabulata deaurauit:fu-
ſis baſib⁹ eaꝝ argēteis. Et circulos eo-
rum fecit aureos:ꝑ quos vectes induci
poſſent quos et ipſos lamis aureis ope
ruit. Fecit ⁊ velū de hyacintho ⁊ purpu
ra:vermiculo ac byſſo retorta ope poly
mitario:variū atqꝫ diſtinctū/⁊ quattu-
or colūnas de lignis ſethim quas cū ca
pitib⁹ deaurauit:fuſis baſib⁹ eaꝝ argē
teis. Fecit ⁊ tentoriū in introitu taber-
naculi ex hyacintho purpura vermicu-
lo byſſoqꝫ retorta ope plumarij ⁊ colū-
nas quiqꝫ cū capitib⁹ ſuis quas operuit
auro:baſeſqꝫ eaꝝ fudit eneas quas ⁊ o-
peruit auro.

XXXVII

Fecit aūt beſeleel ⁊ arcā d̄ lignis A
ſethim habentē duos et ſemis
cubitos in longitudie:⁊ cubitū
ac ſemiſſem i latitudie: altitudo quoqꝫ
vni⁹ cubiti fuit et dimidij:veſtiuitqꝫ eā
auro puriſſimo int⁹ ⁊ foris. Et fecit illi
coronā aureā ꝑ gyrū cōflans quattuor
ānulos aureos ꝑ quattuor āgulos ei⁹:
duos annulos in latere vno ⁊ duos in
altero. Uectes quoqꝫ fecit de lignis ſe-
thim quos veſtiuit auro ⁊ quos miſit i
annulos qui erāt in lateribus arce ad
portandū eā. Fecit ⁊ ꝓpitiatoriū.i.ora-
culū de auro mūdiſſimo duorꝝ cubitorꝝ
et dimidij in longitudine ⁊ cubiti ac ſe
mis in latitudine. Duos etiā cherubin B
ex auro ductili quos poſuit ex vtraqꝫ
parte ꝓpitiatorij:cherub vnū in ſūmi-
tate vni⁹ partꝭ:⁊ cherub alterꝝ in ſūmi-
tate partꝭ alteri⁹. Duos cherubin i ſin-
gulis ſūmitatib⁹ ꝓpitiatorij:extēdētes
alas ⁊ tegētes ꝓpitiatoriū:ſeqꝫ mutuo
et illud reſpiciētes. Fecit et mēſam de
lignis ſethim in longitudie duorꝝ cubi
torū:et in latitudine vni⁹ cubiti q̄ ha-
bebat in altitudie cubitū ac ſemiſſem.
Circūdeditqꝫ eā auro mundiſſimo:⁊ fe-
cit illi labiū aureū ꝑ gyrū: ipſiqꝫ labio
coronā aureā interraſilē quattuor digi
torꝝ:⁊ ſuꝑ eandē alterā coronā aureā.
Fudit et q̄ttuor circulos aureos quos
poſuit in quattuor angul ꝑ ſinglos pe-
des menſe ꝯtra coronā:miſitqꝫ i eos ve
ctes vt poſſit menſa portari:ipſos quo-
qꝫ vectes fecit de lignis ſethim:⁊ circū-
dedit eos auro. Et vaſa ad diuerſos vſ⁹ C
menſe:acetabula:phialas ⁊ cyathos et
thuribula ex auro puro:in qb⁹ offeren
da ſunt libamia. Fecit ⁊ candelabꝝ du-
ctile de auro mūdiſſimo. De cui⁹ vecte

calami:cyphi:ſpheruleqȝ ac lilia ꝓcede
bant ſex in vtroqȝ latere. Tres calami
ex parte vna:⁊ tres ex altera. Tres cy-
phi in nucis modũ ꝑ calamos ſinglos:
ſpheruleqȝ ſil' et lilia: ⁊ tres cyphi iſtar
nucis in calamo altero:ſpheruleqȝ ſil' ⁊
lilia. Equũ erat opus ſex calamoꝝ qui
ꝓcedebãt de ſtipite candelabri. In ipſo
aũt vecte erãt quattuor cyphi in nucis
modũ:ſpheruleqȝ ꝑ ſingulos ⁊ lilia:et
ſpherule ſub duob⁹ calamis ꝑ loca tria
qui ſil' ſex ſiũt calami ꝓcedẽtes d̄ vecte
vno. Et ſpherule igit' et calami ex ipſo
erãt:vniuerſa ductilia ex auro puriſſi-
mo. Fecit et lucernas ſeptẽ cũ emũcto-
rijs ſuis:⁊ vaſa vbi ea q̄ emuncta ſunt
extinguant' de auro puriſſimo. Talẽtũ
auri appẽdebat candelabrũ cũ omibus
D vaſis ſuis. Fecit ⁊ altare thymiamatis
de lignis ſethim ꝑ quadrũ ſinglos hñs
cubitos:⁊ in altitudĩe duos:e cui⁹ an-
gulis ꝓcedebant cornua: veſtiuitqȝ il-
lud auro puriſſimo cũ craticula ac pari
etib⁹ et cornib⁹. Fecitqȝ ei coronã au-
reolã ꝑ gyꝝ:⁊ duos ãnulos aureos ſub
corona ꝑ ſingula latera:vt mittant' in
eos vectes:⁊ poſſit altare portari. Ipos
aũt vectes fecit de lignis ſethim:⁊ ope-
ruit laminis aureis. Cõpoſuit ⁊ oleum
ad ſanctificatiõis vnguentũ ⁊ thymia-
mata de aromatibus mundiſſimis ope
re pigmentarij. XXXVIII

A Fecit ⁊ altare holocauſti d̄ lignis
ſethim: quiqȝ cubitoꝝ per qua-
drũ:⁊ triũ in altitudĩe:cui⁹ cor-
nua de angulis ꝓcedebant:opuitqȝ il-
lud lamĩs eneis. Et in vſus ei⁹ parauit
ex ere vaſa diuerſa:lebetes:forcipes:fu-
ſcinulas:vncinos:⁊ igniũ receptacula.
Craticulãqȝ ei⁹ in modũ retis fecit ene-
am:⁊ ſubter eã in altarꝭ medio arulam
faſis quattuor annul' ꝑ totidẽ retiaculi
ſummitates:ad immittẽdos vectes ad
portandũ. Quos ⁊ ipſos fecit de lignis
ſethim ⁊ opuit laminis eneis: induxit-
qȝ in circulos qui ĩ laterib⁹ altarꝭ emi-
nebãt. Ipſum aũt altare nõ erat ſolidũ
ſed cauũ ex tabulatis:⁊ int⁹ vacuũ. Fe-
cit et labrũ eneũ cũ baſi ſua de ſpeculis
mulieꝝ:q̄ excubabãt in oſtio taberna-
B culi. Fecit ⁊ atriũ in cui⁹ auſtrali plaga
erant tentoria de byſſo retorta cubitoꝝ
centũ colũne enee viginti cũ baſib⁹ ſu-
is:capita colũnaꝝ ⁊ tota opis celatura
argentea. Eque ad ſeptrionalẽ plagam
tentoria colũne baſeſqȝ ⁊ capita colũ-
narũ eiuſdẽ menſure ⁊ opis ac metalli
erãt. In ea vero plaga q̄ ad occidẽtẽ re
ſpicit fuerũt tentoria cubitoꝝ quiqua-
ginta:colũne decẽ cũ baſib⁹ ſuis enee:
⁊ capita colũnaꝝ ⁊ tota opis celatura
argentea. Porro ꝯtra orientẽ quinqua-
ginta cubitoꝝ parauit tentoria: e qui-
bus quidecim cubitos colũnaꝝ trium
cũ baſib⁹ ſuis vnũ tenebat latus: et in
parte altera:qꝛ inter vtraqȝ introitũ ta
bernaculi fecit:quidecim eque cubitoꝝ
erant tentoria:colũneqȝ tres ⁊ baſes to
tidẽ. Cuncta atrij tentoria byſſus retor
ta texuerat. Baſes colũnarũ fuere enee:
capita aũt eaꝝ cũ cũctꝭ celaturꝭ ſuis ar
gentea:ſed ⁊ ipſas columnas atrij veſti
uit argento. Et in introitu ei⁹ ope plu- C
mario fecit tentoriũ ex hyacintho:pur
pura:vermiculo ac byſſo retorta: qđ ha
bebat viginti cubitos in longitudine:
altitudo vero quiqȝ cubitoꝝ erat:iuxta
mẽſuram quã cũcta atrij tentoria habe
bant. Colũne aũt ĩ ingreſſu fuere quat-
tuor cũ baſib⁹ eneis:capitaqȝ eaꝝ ⁊ ce-
lature argentee. Paxillos quoqȝ taber-
naculi ⁊ atrij ꝑ gyrum fecit eneos. Hec
ſunt inſtrumẽta tabernacli teſtimonij
que enumerata ſunt iuxta p̄ceptũ moy
ſi in cerimonijs leuitaꝝ ꝑ manũ ytha-
mar filij aaron ſacerdotꝭ:que beſeleel fi
lius huri filij hur de tribu iuda: dño ꝑ
moyſen iubẽte cõpleuerat:iũcto ſibi ſo-
cio achiſamech de tribu dan: qui ⁊ ipſe
artifex lignoꝝ egregius fuit: ⁊ polymi-
tarius atqȝ plumari⁹ ex hyacintho:pur
pura:vermiculo ⁊ byſſo. Omẽ aurũ qđ
expẽſum eſt in ope ſanctuarij: ⁊ qđ ob-
latũ eſt in donarijs:viginti ⁊ nouẽ talẽ
toꝝ fuit:⁊ ſeptingentoꝝ triginta ſiclo-
rũ:ad menſurã ſanctuarij. Oblatuʒ eſt D
autẽ ab his qui trãſierũt ad numerũ a
viginti annis ⁊ ſupra:de ſexcẽtis trib⁹
milib⁹ ⁊ quĩgẽtis quiquagĩta armato-
rũ. Fuerũt p̄terea centũ talenta argen-
ti:e quib⁹ ꝯflate ſunt baſes ſanctuarij:
et introit⁹ vbi velũ pendet. Centum ba
ſes facte ſunt de talẽtis centũ ſingulis
talẽtis ꝑ baſes ſingulas ſupputatꝭ. De
mille autẽ ſeptingentis ⁊ ſeptuaginta-
quinqȝ ſiclis fecit capita colũnaruʒ q̄s
⁊ ipſas veſtiuit argento. Eris quoqȝ ob
lata ſunt talẽta ſeptuagita duo milia:
⁊ quadringenti ſupra ſicli:ex quib⁹ fu-
ſe ſunt baſes in introitu tabernaculi te
ſtimonij:et altare eneum cum craticula
ſua:oĩaqȝ vaſa q̄ ad vſum ei⁹ ꝑtinent:⁊

Bases atrij tam in circuitu ꝙ in ingreſ
ſu eius: ⁊ paxilli tabernaculi atq; atrij
A per gyrum. ¶ XXXIX.
De hyacintho vero ⁊ purpura ver
miculo ac byſſo fecit veſtes q̄b⁹
indueret aaron qn̄ miſtrabat in ſctis
ſicut p̄cepit dn̄s moyſi. Fecit igit̄ ſup
humerale de auro hyacintho ⁊ purpu
ra coccoq; bis tincto et byſſo retorta:
opere polymitario. Inciditq; bracteas
aureas: ⁊ extenuauit in fila vt poſſent
torq̄ri cū prioꝝ coloꝝ ſubtegmine: du
aſq; horas ſibi iuicē copularas i vtro
q; latere ſūmitatū: ⁊ baltheū ex eiſdem
B coloribus: ſicut p̄cepat dn̄s moyſi. Pa
rauit ⁊ duos lapides onychinos aſtri
ctos ⁊ incluſos auro: ⁊ ſculptos arte gē
maria noib⁹ filioꝝ iſrl̄. Sex noia in la
pide vno: ⁊ ſex in altero: iuxta ordinem
natiuitatꝫ eoꝝ. Poſuitq; eos in lateri
bus ſuphumeral̄ in monimētū filiorū
iſrl̄: ſicut p̄cepat dn̄s moyſi. Fecit et ra
tionale ope polymito iuxta op⁹ ſuphu
meralis: ex auro: hyacintho: purpura:
coccoq; bis tincto ⁊ byſſo retorta: qua
drāgulū duplex: mēſure palmi: ⁊ poſuit
in eo gēmaꝝ ordines quattuor. In pri
mo verſu erat ſardi⁹: topazius: ſmara
gdus. In ſecūdo: carbūculus: ſapphyr⁹:
C iaſpis. In tertio: liguri⁹: achates ⁊ ame
thiſtus. In quarto chriſolithus: onychi
nus ⁊ berillus: circundati ⁊ iclusi auro
p ordines ſuos. Ipſiq; lapides duodecī
ſculpti erant noib⁹ duodecim tribuum
iſrael: ſinguli p noia ſingloꝫ. Fecerunt
in rationali ⁊ catenulas ſibi inuicē co
herentes de auro puriſſimo ⁊ duos vn
cinos: totidēq; annulos aureos. Por
ro annulos poſuerunt in vtroq; latere
rational̄: ex quib⁹ penderēt due catene
auree quas inſeruerūt vncinis qui i ſu
D perhumeral̄ angul̄ eminebāt. Hec ⁊ an
te ⁊ retro ita ꝯueniebāt ſibi: vt ſuperhu
merale ⁊ rationale mutuo necterentur:
ſtricta ad baltheū ⁊ annul̄ forti⁹ copu
lata: quos iungebat vitta hyacinthina
ne laxa fluerēt ⁊ a ſeinuicē mouerent̄:
ſicut p̄cepit dn̄s moyſi. Fecerūt quoq;
tunicā ſuphumeral̄ totā hycinthinam:
⁊ capitiū in ſupiori ꝑte cōtra medium
oráq; p gyrū capitij textilē: deorſū aūt
ad pedes malapunica ex hyacitho: pur
pura: vermiculo ac byſſo retorta: et tin
tinnabula de auro puriſſimo: que poſu
erūt inter malogranata in extrema ꝑte
E tunice p gyrū: tintinnabulū aūt aureū
⁊ malūpunicū: quib⁹ ornat⁹ incedebat
pontifex qn̄ miniſterio fungebat̄: ſicut
p̄cepit dn̄s moyſi. Fecerunt ⁊ tunicas
byſſinas ope textili aaron ⁊ filijs ei⁹: et
mitras cū coronulis ſuis ex byſſo: femi
nalia quoq; linea byſſina: cigulū vero
de byſſo retorta: hyacintho: purpura ac
vermiculo diſtictum arte plumaria: ſi
cut p̄cepat dn̄s moyſi. Fecerūt ⁊ lami
nā ſacre veneratōis de auro puriſſimo:
ſcripſerūtq; in ea ope gēmario ſanctū
dn̄i: ⁊ ſtrinxerūt eā cū mitra vitta hya
cinthina: ſicut p̄cepat dn̄s moyſi. Per F
fectū eſt igit̄ oīe opus tabernaculi et
tecti teſtimonij. Fecerūtq; filij iſrl̄ cun
cta q̄ precepat dn̄s moyſi: ⁊ obtulerunt
tabernaculū et tectū: ⁊ vniuerſā ſuppel
lectilem: ānulos: tabulas: vectes: colū
nas ac baſes: opertoriū de pellib⁹ arie
tū rubricatis: ⁊ aliud operimētū d̄ hya
cinthinis pellib⁹: velū: arcā: vectes: ꝓpi
tiatoriū: mēſam cū vaſis ſuis: ⁊ ꝓpoſiti
onis panib⁹: candelabrum: lucernas: ⁊
vtenſilia eaꝝ cū oleo: altare aureū ⁊ vn
guentū et thymiama ex aromatibus: ⁊
tentoriū in introitu tabernaculi: alta G
re eneū: retiaculū: vectes ⁊ vaſa ei⁹ oia:
labrum cū baſi ſua: tentoria atrij et co
lūnas cū baſib⁹ ſuis: tentoriū in intro
itu atrij: funiculoſq; illius ⁊ paxillos.
Nihil ex vaſis defuit q̄ in miniſterium
tabernaculi ⁊ in tectū federꝫ iuſſa ſunt
fieri. Veſtes quoq; quibus ſacerdotes
vtunt̄ in ſanctuario: aaron. ſ. ⁊ filij ei⁹:
obtulerunt filij iſrl̄: ſicut p̄cepat domi
nus. Que poſtq; moyſes cūcta vidit cō
pleta: benedixit eis. ¶ XL.
Locutuſq; eſt dn̄s ad moyſen di A
cēs: Menſe primo: prima die mē
ſis: eriges tabernaculū teſtimo
nij: et pones in ea arcā: dimitteſq; ante
illā velū: ⁊ illata mēſa pones ſup eaꝫ q̄
rite p̄cepta ſunt. Candelabꝝ ſtabit cum
lucernis ſuis: ⁊ altare aureū i quo ado
let̄ incēſum: corā arca teſtimonij. Ten
toriū in introitu tabernaculi teſtimo
nij pones ⁊ aū illud altare holocauſti.
Labeū inter altare ⁊ tabernaculum: qđ
iplebis aqua. Circūdabiſq; atriū tento
rijs ⁊ ingreſſum ei⁹. Et aſſumpto vncti B
onis oleo vnges tabernaculū cū vaſis
ſuis vt ſctificentur: altare holocauſti et
oia vaſa ei⁹: labrū cū baſi ſua. Dia vn C
ctionis oleo conſecrabis vt ſint ſancta
ſanctoꝝ. Applicabiſq; aarō ⁊ filios ei⁹
ad fores tabernaculi teſtimonij: ⁊ lotos

aqua indues ſanctis veſtibus vt mini-
ſtrent mihi: ⁊ vnctio eoꝝ in ſacerdotiū
a ſempiternū ꝓficiat. Fecitq̄ moyſes oīa
que p̄cepat dn̄s. Igit̄ menſe primo an-
ni ſecūdi: prima die mēſis: collocatū eſt
tabernaculū. Erexitq̄ moyſes illud et
poſuit tabulas: ac baſes ⁊ vectes: ſtatu-
itq̄ colūnas et expādit tectū ſup taber
naculū: impoſito deſup opimēto: ſicut
dn̄s impauerat. Poſuit ⁊ teſtimonium
in arca: ſubditis infra vectib⁹: ⁊ oracu-
c lum deſup. Cunq̄ intuliſſet arcā in ta-
bernaculū teſtimonij: appendit an̄ eam
velū vt expleret dn̄i iuſſionē. Poſuit et
mēſaȝ in tabernaculo teſtimonij ad pla
gam ſeptentrionalē extra velū: ordina-
tis corā ꝓpoſitionis panib⁹: ſicut p̄ce-
perat dn̄s moyſi. Poſuit ⁊ candelabrū
in tabernaculo teſtimonij e regiōe men
ſe in parte auſtrali: locatis ꝑ ordinē lu-
cernis iuxta p̄ceptū dn̄i. Poſuit et alta
re aureū ſub tecto teſtimonij: ɔtra velū:
⁊ adoleuit ſup eo incēſum aromatū: ſi-
cut iuſſerat dn̄s moyſi. Poſuit ⁊ tento-
riū in introitu tabernaculi teſtimonij:
⁊ altare holocauſti in veſtibulo teſtimo
d nij: offerens in eo holocauſtū ⁊ ſacrifi-
c. cia vt dominꝰ impauerat. Labrū quo-
q̄ ſtatuit inter tabernaculū teſtimonij
⁊ altare implēs illud aqua: laueruntq̄
in eo moyſes ⁊ aaron ac filij eiꝰ manꝰ
ſuas et pedes cum ingrederent̄ tectum
federis: ac accederēt ad altare: ſicut p̄ce
perat dominꝰ moyſi. Erexit ⁊ atriū per
gyrū tabernaculi: et altaris: ducto i in-
c troitu eiꝰ tentorio. Poſtq̄ oīa ꝑfecta
ſunt: operuit nubes tabernaculū teſti-
monij: ⁊ gl'a dn̄i impleuit illud. Nec po
terat moyſes ingredi tectū federis nu-
be operiēte oīa: ⁊ maieſtate dn̄i coruſcā
te: q2 cuncta nubes opuerat. Si qn̄ nu-
bes tabernaculū deſerebat: ꝓficiſcebā-
tur filij iſrael ꝑ turmas ſuas. Si pende
bat deſup: manebant in eodē loco. Nu
bes quippe dn̄i incubabat ꝑ diē taber-
naculo ⁊ ignis in nocte: vidētibꝰ cun-
ctis populis iſrael ꝑ cunctas manſio-
nes ſuas.

Explicit liber exodi. Incipit vaiecra
id eſt liber Leuiticus. Capitulum I

a VOcauit autem moyſen: ⁊ locutꝰ eſt ei do
minꝰ de tabernaculo teſti
monij dicēs: Loq̄re filijs
iſrael: et dices ad eos: Homo qui obtu-
lerit ex vobis hoſtiā dn̄o de pecoribꝰ: id
eſt: de bobꝰ et ouibꝰ: offerēs victimas:
ſi holocauſtū fuerit eiꝰ oblatio ac de ar
mento: maſculū immaculatū offeret ad
oſtiū tabernaculi teſtimonij ad placan b
dū ſibi dn̄m. Ponetq̄ ſup caput hoſtie Exo. 29. b
manꝰ et acceptabil' erit: atq̄ in expiati ī. 3. a. et
onē eiꝰ ꝓficiens. Immolabitq̄ vitulū ī. 4. a.
corā dn̄o et offerēt filij aaron ſacerdo-
tis ſanguinē eiꝰ: fundētes ꝑ altaris cir
cuitū: qđ eſt an̄ oſtium tabernaculi. De
tractaq̄ pelle hoſtie artꝰ in fruſta cōci-
dent ⁊ ſubijciēt in altari igneȝ ſtrue li-
gnoꝝ an̄ cōpoſita ⁊ mēbra q̄ ſunt ceſa
deſup ordinātes: caput videlicet ⁊ cun ī. eo.
cta q̄ adherēt iecori: inteſtinis ⁊ pedibꝰ
lotī aqua: adolebitq̄ ea ſacerdos ſuper
altare ī holocauſtū ⁊ ſuauē odorē dn̄o.
Qꝫ ſi de pecoribꝰ oblatio eſt: de ouibus c
ſiue de capris holocauſtū: agnū āni cu-
lum ⁊ abſq̄ macula offeret: imolabitq̄
ad latus altarī qđ reſpicit ad aquilonē
coraȝ dn̄o. Sanguinē vero illiꝰ fundēt
ſup altare filij aaron ꝑ circuitum: diui-
dentq̄ membra: caput et oīa que ad- ſ. eo
herent iecori: ⁊ imponēt ſup ligna qui-
bus ſubijciēdus eſt ignis. Inteſtina ve
ro ⁊ pedes lauabūt aqua: ⁊ oblata om-
nia adolebit ſacerdos ſup altare ī holo
cauſtū ⁊ odorē ſuauiſſimū dn̄o. Si aūt d
de auibꝰ holocauſti oblatio fuerit dn̄o:
de turturibꝰ ⁊ pullis colūbe: offeret eā
ſacerdos ad altare: et retorto ad collum
capite: ac rupto vulneris loco: decurre-
re faciet ſanguinē ſup crepidinem alta
ris: veſiculā vero gutturī ⁊ plumas ꝓ-
ijciet ꝓpe altare ad orientalē plagā: in
loco in quo cineres effundi ſolēt. Con-
fringetq̄ aſcellas eiꝰ: ⁊ nō ſecabit: neq̄
ferro diuidet eā ⁊ adolebit ſup altare li
gnis igne ſuppoſito. Holocauſtū ē ⁊ ob
latio ſuauiſſimi odoris dn̄o. II

ANima cum obtulerit oblationē a
ſacrificij domino: ſimila erit eiꝰ
oblatio. Fundetq̄ ſuper eaȝ ole-
um: ⁊ ponet thus ac deferet ad filios a-
aron ſacerdotis. Quorum vnus tollet
pugillum plenū ſimile: et olei ac totum
thus: et ponet memoriale ſup altare in
odorem ſuauiſſimū domino. Quod aūt
reliquū fuerit de ſacrificio: erit aaron ⁊
filiorū eius: ſanctū ſanctorum de obla-
tionibus domini. Cū aūt obtulerī ſacri b
ficiū coctū in clibano đ ſimila: panes. ſ.
abſq̄ fermēto cōſperſos oleo: et lagana

azyma oleo lita: ſi oblatio tua fuerit de
ſartagine ſimile ꝯſperſe oleo ⁊ abſq; fer
mento: diuides eã minutatim ⁊ fũdes
ſup eam oleũ. Si aũt de craticula fue-
rit ſacrificiũ: eque ſimila oleo cõſperge
tur: quã offerens dño: trades manibus
C ſacerdotꝭ. Qui cum obtulerit eã: tollet
memoriale de ſacrificio: ⁊ adolebit ſup
altare in odorẽ ſuauitatꝭ dño. Quicq̃d
aũt reliquũ eſt: erit aaron ⁊ filioꝝ eius:
ſanctũ ſctõꝝ de oblatiõib⁹ dñi. Dis ob
latio que offerꝭ dño abſq; fermento fi-
et: nec quicq̃ fermẽti ac mellis adole-
biꝭ i ſacrificio dñi. Primitias tm̃ eoꝝ
offeretis ac munera: ſup altare vero nõ
D imponenꝭ in odorẽ ſuauitatꝭ. Quicq̃d
obtulerꝭ ſacrificij ſale ꝯdies: nec aufe-
res ſal federꝭ dĩ tui d̃ ſacrificio tuo. In
omi oblatiõe offeres ſal. Si aũt obtule
ris mun⁹ primitiaꝝ frugũ tuarũ dño:
deſpicis adhuc virentib⁹: torrebis eas
igni: et confringes in morem farris: et
ſic offeres primitias tuas dño: fundẽs
ſup ea oleũ ⁊ thus imponens: q2 obla-
tio domini ẽ: de qua adolebit ſacerdos
in memoriã muneris: partẽ farris fra-
cti: et olei ac totũ thus. III
A Quod ſi hoſtia pacificoꝝ fuerit
ei⁹ oblatio: ⁊ de bob⁹ voluerit
offerre: marẽ ſiue feminã: ima-
culata offeret corã dño. Ponetq; ma-
nũ ſup caput victime ſue: que imolabi
tur in introitu tabernaculi teſtimonij.
I. eo. Fundentq; filij aaron ſacerdotꝭ ſangui
Exo. 29. b nẽ p altarꝭ circũitũ: ⁊ offerẽt de hoſtia
pacificoꝝ in oblationẽ dño adipẽ qui
operit vitalia: ⁊ quicq̃d pinguedinis ẽ
intrinſecus: duos renes cu3 adipe quo
B tegunꝭ ilia: ⁊ reticulũ iecoris cũ renũ-
culis: adolebũtq; ea ſup altare in holo
cauſtũ lignis igne ſuppoſito in oblatio
nem ſuauiſſimi odoris dño. Si vero de
ouib⁹ fuerit ei⁹ oblatio ⁊ pacificoꝝ ho-
ſtia: ſiue maſculũ obtulerit ſiue femia3:
imaculata erũt oia. Si agnũ obtulerit
corã dño: ponet manũ ſuã ſup caput vi
C ctime ſue: que imolabiꝭ in veſtibulo ta
S. eo. et. I. eo bernaculi teſtimonij. Fundẽtq; filij a-
aron ſanguinẽ ei⁹ p circũitũ altaris: ⁊
offerẽt de pacificoꝝ hoſtia ſacrificium
dño: adipem ⁊ caudã totã cũ renib⁹ et
pinguedine q̃ operit ventrem atq; vni-
uerſa vitalia: et vtrũq; renunculũ cum
adipe qui ẽ iuxta ilia: reticulũq; iecorꝭ
cũ renunculꝭ: ⁊ adolebit ea ſacerdos ſu-
per altare in pabulũ ignis ⁊ oblatiõis

dñi. Si capra fuerit ei⁹ oblatio ⁊ obtu-
lerit eã dño: ponet manũ ſuã ſup caput
eius: imolabitq; eã in itroitu taberna- D
culi teſtimonij. Et fundent filij aaron S. e
ſanguinẽ ei⁹ p altaris circũitũ: tollent
q; ex ea in paſtũ ignis dñici adipẽ qui
operit ventrẽ: et qui tegit vniuerſa vi-
talia: duos renũculos cũ reticulo qđ ẽ
ſup eos iuxta ilia: ⁊ aruinã iecoris cum
renunculis: adolebitq; ea ſup altare ſa
cerdos in alimoniã ignis et ſuauiſſimi
odoris. Ois adeps dñi erit iure ꝑpetuo I. 4
in generationibus ⁊ cunctis habitacu-
lis veſtris: nec ſanguinem nec adipem
omnino comedetis. IIII
B Locutuſq; eſt dñs ad moyſen di-
cens: Loqre filijs iſrł. Aia que
peccauerit p ignorãtiã: ⁊ de vni
uerſis mãdatis dñi que p̃cepit vt nõ fi
erent: quippiã fecerit: ſi ſacerdos q̃ vn-
ctus eſt peccauerit delinq̃re faciens po
pulũ: offeret p pctõ ſuo vitulũ imacula
tũ dño. Et adducet illũ ad oſtiũ taber-
nacłi teſtimonij corã dño: ponetq; ma- S. I
nũ ſup caput ei⁹: ⁊ imolabit eum dño. S.
Hauriet quoq; de ſanguie vituli: infe-
rens illũ i tabernaculũ teſtimonij. Cũ- B
q; intinxerit digitũ in ſanguinẽ: aſper- I.
get eũ ſepties corã dño: ꝯtra velu3 ſan-
ctuarij: ponetq; de eode3 ſanguine ſup
cornua altarꝭ thymiamatis gratiſſimi
dño: qđ eſt in tabernaculo teſtimonij.
Omnẽ aũt reliquũ ſanguinẽ fundet in
baſim altarꝭ holocauſti in introitu ta-
bernaculi. Et adipem vituli offeret pro
pctõ: tam eũ qui vitalia opit: q̃ oma q̃
intrinſec⁹ ſunt: duos renũculos ⁊ reti-
culũ qđ eſt ſupra eos iuxta ilia: ⁊ adipẽ
iecoris cũ renunculꝭ: ſicut offerꝭ de vi-
tulo hoſtie pacificoꝝ: ⁊ adolebit ea ſup
altare holocauſti. Pellẽ vero ⁊ oẽs car C
nes cũ capite ⁊ pedib⁹ ⁊ inteſtinis ⁊ fi-
mo ⁊ reliquo corpe: efferet extra caſtra
in locũ mundũ vbi cineres effundi ſo-
lent: incẽdetq; ea ſup lignoꝝ ſtruem: q̃
in loco effuſoꝝ cinerũ cremabunꝭ. Qꝫ
ſi ois turba filiorũ iſrł ignorauerit ⁊ p
imperitiã fecerit qđ ꝯtra mãdatum dñi
eſt: ⁊ poſtea intellexerit pctm̃ ſuũ: offe-
ret p pctõ ſuo vitulũ. Adducetq; eũ ad
oſtiũ tabernaculi: ⁊ ponẽt ſeniores po-
puli man⁹ ſup caput ei⁹ corã dño. Im- D
molatoq; vitulo in ꝯſpectu dñi: inferet
ſacerdos qui vnct⁹ eſt: de ſanguie eius
in tabernaculũ teſtimonij: tincto digi- S.
to aſp̃gens ſepties ꝯtra velu3. Ponetq;

de eodē ſanguine in cornib⁹ altaris qđ
eſt corā dño in tabernaculo teſtimonij.
Reliquū aūt ſanguinē fundet iuxta ba
ſim altarꝫ holocauſtoꝝ:qđ eſt ī oſtio ta
bernaculi teſtimonij. Dēmqꝫ ei⁹ adipē
tollet ⁊ adolebit ſup altare ſic faciēs et
de hoc vitulo quō fecit ⁊ pri⁹:⁊ rogante
pro eis ſacerdote ꝓpitius erit eis dñs.
E Ipſuꝫ aūt vitulū efferet extra caſtra at-
qꝫ cōburet ſicut ⁊ priorē vitulū:qꝛ eſt ꝑ
peccato multitudīs. Si peccauerit pri-
ceps ⁊ fecerit vnū e plurib⁹ ꝑ ignoran-
tiā qđ dñi lege ꝓhibeť:⁊ poſtea intelle-
xerit pctm̄ ſuū:offeret hoſtiā coraꝫ dño
hircū de capris imaculatū: ponetqꝫ ma
nū ſuā ſup caput ei⁹. Cunqꝫ imolauerit
eum in loco vbi ſolet mactari holocau-
ſtū corā dño qꝛ ꝑ peccato eſt: tinget ſa-
cerdos digitū in ſanguie hoſtie ꝑ pctō
tangens cornua altarꝫ holocauſti ⁊ reli
quū fundens ad baſim ei⁹: adipeꝫ vero
adolebit ſupra:ſicut ī victimis pacifico
F rū fieri ſolet. Rogabitqꝫ ꝑ eo ſacerdos
et ꝑ pctō eius ⁊ dimitteť ei. Qꝫ ſi pec-
cauerit aīa ꝑ ignorantiā de pplo terre
vt faciat quicqꝫ de his q̄ dñi lege ꝓhi-
benť atqꝫ delinquat:⁊ cognouerit pec-
catū ſuū:offeret caprā imaculatam:po-
netqꝫ man⁹ ſup caput hoſtie q̄ ꝑ pecca
to eſt:⁊ imolabit eā in loco holocauſti.
Tolletqꝫ ſacerdos de ſanguie in digito
ſuo:⁊ tāgens cornua altarꝫ holocauſti:
reliquū fundet ad baſim ei⁹. Dēm autē
adipem auferēs:ſicut auferri ſolet đ vi-
ctimis pacificoꝝ:adolebitqꝫ ſup altare
in odorē ſuauitatis dño:rogabitqꝫ pro
G eo ⁊ dimitteť ei. Si aūt de pecorib⁹ ob
tulerit victimā ꝑ pctō:ouem.ſ. imacu-
latā:ponet manū ſup caput ei⁹:⁊ imo-
labit eam in loco vbi ſolent cedi holo-
cauſtoruꝫ hoſtie. Sumetqꝫ ſacerdos de
ſanguine ei⁹ digito ſuo:⁊ tangens cor-
nua altaris holocauſti: reliquū fundet
ad baſim ei⁹. Dēm quoqꝫ adipem aufe
rens:ſicut auferri ſolet adeps arietis q̄
imoletur ꝑ pacificis cremabit ſup alta
re incēſum dñi: rogabitqꝫ pro eo ⁊ pro
peccato ei⁹ et dimitteť ei. V

SI peccauerit aīa ⁊ audierit vo-
A cem iurātis:teſtiſqꝫ fuerit qꝛ ipē
vidit:aut cōſcius eſt:niſi indica
uerit:portabit iniquitatē ſuā. Aīa que
tetigerit aliquid immūdū:ſiue qđ occi-
ſuꝫ a beſtia ē aut ꝑ ſe mortuū aut quod
libet aliud reptile ⁊ oblita fuerit imun
ditie ſue rea eſt ⁊ deliquit: ⁊ ſi tetigerit
quicqꝫ de imunditia hoīs iuxta omnes
impuritatem qua pollui ſolet:oblitaqꝫ
cognouerit poſtea : ſubiacebit delicto.
Aīa q̄ iurauerit ⁊ ꝓtulerit labijs ſuis B
vt vel male quid faceret:vel bñ ⁊ nō fe-
cerit:⁊ idipſum iuramēto ⁊ ſermone fir
mauerit:oblitaqꝫ poſtea intellexerit de
lictum ſuū:agat penitentiā ꝑ peccato:
⁊ offerat de gregib⁹ agnū ſiue caprā:o-
rabitqꝫ ꝑ ea ſacerdos ⁊ ꝑ peccatis ei⁹.
Sin aūt nō potuerit offerre pecus:offe ſ.12.d.
rat duos turtures vel duos pullos colū Lu.2.d.
barū dño:vnū ꝑ pctō:⁊ alterū in holo-
cauſtū:dabitqꝫ eos ſacerdoti. Qui pri-
mū offerens ꝑ pctō: retorquebit caput
ei⁹ ad pēnulas:ita vt collo adhereat:et
nō penit⁹ abrūpať:⁊ aſpget de ſanguie
ei⁹ parietē altaris. Quicqd aūt reliquū C
fuerit faciet diſtillare ad fundamētum
ei⁹:qꝛ ꝑ pctō eſt. Alteꝝ vero ī holocau-
ſtū adolebit vt fieri ſolet:rogabitqꝫ pro
eo ſacerdos ⁊ ꝑ pctō ei⁹; ⁊ dimitteť ei.
Qꝫ ſi nō quiuerit man⁹ ei⁹ duos offerre
turtures aut duos pullos colūbaꝝ:of-
feret ꝑ pctō ſuo ſimile partē ephi deci-
mā. Nō mittet in eā oleū nec thurꝫ ali-
quid imponet:qꝛ ꝑ pctō eſt:tradetqꝫ eā
ſacerdoti:qui plenū ex ea pugillū hauri
ens cremabit ſup altare in monimētū
eius qui obtulerit:rogās ꝑ illo ⁊ expi-
ans:reliquā vero partē ipſe habebit in
munere. Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſen di D
cens: Aīa ſi ꝑuaricās cerimonias per
errorē in his q̄ dño ſūt ſanctificata pec
cauerit:offeret ꝑ delicto ſuo arietē im-
maculatū de gregib⁹:qui emi pōt duo-
bus ſiclis iuxta pond⁹ ſctūarij: ipſūqꝫ
qđ intulit dāni reſtituet:⁊ quītā parteꝫ
ponet ſupra tradēs ſacerdoti: qui roga
bit ꝑ eo offerēs arietē:⁊ dimittetur ei.
Aīa q̄ peccauerit ꝑ ignorātiaꝫ: fecerit
qꝫ vnū ex his q̄ dñi lege ꝓhibenť:⁊ pec
cati rea intellexerit iniqtatē ſuam:offe
ret arietē imaculatū de gregibus ſacer-
doti iuxta mēſurā eſtimationēqꝫ pcti:
qui orabit ꝑ eo:qꝛ neſciēs fecerit:et di-
mitteť ei:qꝛ ꝑ errorē deliqt ī dño. VI

LOcutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen di- A
cens: Aīa q̄ peccauerit:⁊ ꝯtem
pto dño negauerit ꝓximo ſuo de
poſitū qđ fidei ei⁹ creditū fuerat:vel vi
aliquid extorſerit:aut calūniā fecerit:ſi
ue rem ꝑditā inuenerit:⁊ inficiās inſu
per peierauerit:⁊ qđlibet aliud ex pluri
bus fecerit in quib⁹ ſolent peccare ho-
mines:cōuicta delicti:reddet oīa que

ꝑ fraudē voluit obtinere integra: ⁊ quītā inſuꝑ partē dn̄o cui damnū intulerat. Pro pctō autē ſuo offeret arietem imaculatū de grege: ⁊ dabit eū ſacerdoti iuxta eſtimationez mēſuraq̄ʒ delicti: qui rogabit ꝓ eo coram dn̄o: ⁊ dimittetur illi ꝓ ſingulꝭ que faciēdo peccauit.
B Locutuſq̄ʒ ē dn̄s ad moyſen dicēs. Precipe aaron ⁊ filijs eiꝰ. Hec eſt lex holocauſti: Cremabiꝭ in altari tota nocte vſq̄ʒ mane. Ignis ex eodē altari erit. Veſtietur tunica ſacerdos ⁊ feminalibꝰ lineis: tolletq̄ʒ cineres quos vorans ignis exuſſit: et ponēs iuxta altare ſpoliabitur priorībꝰ veſtimētis: indutiſq̄ʒ alijs efferet eos extra caſtra: ⁊ ī loco mūdiſſimo vſq̄ʒ ad fauillā conſumi faciet. Ignis autē in altari ſemꝑ ardebit quē nutriet ſacerdoſ: ſubijciēs ligna mane: ꝑ ſingulos dies: ⁊ impoſito holocauſto deſuper: adipes adolebit pacificorum. Ignis eſt iſte ꝑpetuꝰ: qui nūq̄ʒ deficiet in altari. Hec eſt lex ſacrificij ⁊ libamētoꝝ que offerēt filij aaron corā domino et corā altari. Tollet ſacerdos pugillū ſimile q̄ ꝯſperſa eſt oleo: et totum thus qđ ſuꝑ ſimilā eſt: adolebitq̄ʒ illud in altari: in monimētum odoris ſuauiſſimi dn̄o. Reliquā autez partē ſimile comedet aaron cū filijs ſuis abſq̄ʒ fermento:
C ⁊ comedet in loco ſanctuarij tabernaculi. Ideo aūt nō fermentabiꝭ: q2 pars eiꝰ in dn̄i offerꝭ incēſum. Sctm̄ ſctōꝝ erit ſicut pro pctō atq̄ʒ delicto. Mares tm̄ ſtirpis aaron comedēt illud. Legitimū ac ſempiternū erit in generatiōibꝰ vr̄is de ſacrificijs dn̄i. Omis q̄ tetigerit illa ſanctificabiꝭ. Locutuſq̄ʒ ē dn̄s ad moyſen dicēs: Hec eſt oblatio aaron et filioꝝ eiꝰ quā offerre debēt dn̄o in die vnctionis ſue. Decimā partē ephi offerent ſimile ī ſacrificio ſempiterno. Mediū eius mane ⁊ mediū eiꝰ veſpe: que ī ſartagine oleo conſperſa frigeꝭ. Offeret autē eā calidā in odorē ſuauiſſimū domino ſacerdos qui iure pr̄i ſucceſſerit. Et tota cremabiꝭ in altari. Omne enim
D ſacrificiū ſacerdotū igne cōſumeꝭ: nec quiſq̄ʒ comedet ex eo. Locutꝰ eſt aūt dominꝰ ad moyſen dicēs: Loq̄re aaron et filijs eiꝰ. Iſta eſt lex hoſtie ꝓ pctō. In loco vbi offerꝭ holocauſtū: imolabiꝭ coram dn̄o. Sctm̄ ſctōꝝ eſt. Sacerdos q̄ offert comedet eā in loco ſctō in atrio tabernaculi. Quicquid tetigerit carnes eiꝰ ſanctificabiꝭ. Si de ſanguie illiꝰ veſtis fuerit aſperſa lauabiꝭ in loco ſctō. Vas aūt fictile in quo cocta eſt ꝯfringetur. Q2 ſi vas eneū fuerit: defricabiꝭ et lauabiꝭ aqua. Ois maſculus de genere ſacerdotali veſceꝭ de carnibus eius: q2 ſctm̄ ſctōꝝ eſt. Hoſtia eni q̄ cediꝭ ꝓ peccato: cuiꝰ ſanguis inferꝭ in tabernaculū teſtimonij ad expiādū in ſanctuario: nō comedeꝭ: ſed cōbureꝭ igni. ¶ VII
A Hec quoq̄ʒ eſt lex hoſtie ꝓ delicto: Scta ſctōꝝ eſt. Idcirco vbi imolabiꝭ holocauſtū: mactabiꝭ ⁊ victima ꝓ delicto. Sanguis eiꝰ ꝑ gyrum altarꝭ fundeꝭ. Offerēt ex ea caudā et adipem q̄ operit vitalia: duos renunculos ⁊ pinguedinē q̄ iuxta ilia eſt: reticulūq̄ʒ iecoris cū renūculis: ⁊ adolebit ea ſacerdos ſuꝑ altare. Incēſum eſt dn̄i ꝓ delicto. Omis maſculus de ſacerdotali genere in loco ſctō veſcetur his carnibꝰ: q2 ſctm̄ ſctōꝝ eſt. Sicut ꝓ peccato offerꝭ hoſtia: ita ⁊ ꝓ delicto. Vtriuſq̄ʒ hoſtie lex vna erit. Ad ſacerdotē q̄ eam obtulerit ꝑtinebit. Sacerdos qui offert holocauſti victimā habebit pellē eiꝰ. Et om̄e ſacrificiū ſimile qđ coquiꝭ in clibano: ⁊ quicq̄d in craticula vel in ſartagine ꝑpaꝭ: eiꝰ erit ſacerdotꝭ a quo offerꝭ: ſiue oleo cōſperſa ſiue arida fuerint. Cūctis filijs aaron mēſura equa ꝑ ſingulos diuideꝭ. Hec eſt lex hoſtie pacificoꝝ q̄ offerꝭ dn̄o. Si ꝓ grāꝝactiōe B
oblatio fuerit: offerēt panes abſq̄ʒ fermento: cōſperſos oleo: ⁊ lagana azyma vncta oleo: coctāq̄ʒ ſimilā ⁊ collyridas olei admixtiōe cōſperſas: panes quoq̄ʒ fermētatos cū hoſtia grāꝝ q̄ immolaꝭ ꝓ pacificis: ex quibꝰ vnus ꝓ primitijs offerꝭ dn̄o: ⁊ erit ſacerdotꝭ q̄ fundet hoſtie ſanguinē. Cuiꝰ carnes eadem comedenꝭ die: nec remanebit ex eis quicq̄ʒ vſq̄ʒ mane. Si voto vel ſponte quiſpiā obtulerit hoſtiā: eadē ſiꝭr edeꝭ die. Sʒ ⁊ ſiquid in craſtinū remāſerit veſci licitū eſt. Quicq̄d aūt tertius inuenerit dies: ignis abſumet. Si q̄s de carnibꝰ victime pacificoꝝ die tertio comederit: irrita fiet eiꝰ oblatio nec ꝓderit offerenti q̄npotiꝰ q̄cūq̄ʒ aīa tali ſe edulio cōtaminauerit: ꝑuaricatiōis rea erit. Caro C
q̄ aliq̄d tetigerit imūdū nō comedeꝭ: ſʒ cōbureꝭ igni. Qui fuerit imūdꝰ veſceꝭ ex ea. Aia polluta q̄ ederit de carnibus hoſtie pacificoꝝ q̄ oblata ē dn̄o ꝑibit ꝺ ꝑplꝭs ſuis: ⁊ q̄ tetigerit imūditiaz hoīs vel iumēti ſiue ois rei q̄ polluere pōt: ⁊

comederit de huiuſcemodi carnib⁹: in-
teribit de pplis ſuis. Locut⁹q; eſt dñs
ad moyſen dicēs: Loq̄re filijs iſrl. Adi
pem ouis ⁊ bouis ⁊ capre nō comedetis.
Adipē cadaueris morticini ⁊ ei⁹ aialis
qđ a beſtia captū eſt: hēbitis in varios
vſus. Si qs adipē q̄ offerri debet i incē
ſum dñi comederit: ꝑibit de pplo ſuo.
Sanguinē quoq; oīs aialis nō ſumetis
in cibo: tā de auib⁹ q̄ de pecorib⁹. Oīs
aia q̄ ederit ſanguinē: ꝑibit de pplis ſu
is. Locut⁹q; ē dñs ad moyſen dicens:
Loq̄re filijs iſrl dicēs: Qui offert victi-
mā pacificoꝝ dño: offerat ſil ⁊ ſacrifici
D ūm.i. libamenta ei⁹. Tenebit manibus
adipē hoſtie: ⁊ pectuſculū. Cūq; ambo
oblata dño ꝯſecrauerit: tradet ſacerdo-
ti: qui adolebit adipē ſuꝑ altare: pectu-
ſculū aūt erit aaron ⁊ filioꝝ ei⁹. Arm⁹
quoq; dexter đ pacificoꝝ hoſtijs: cedet
in primitias ſacerdotis. Qui obtulerit
ſanguinē ⁊ adipē filioꝝ aaron: ipſe ha-
bebit ⁊ armū dextrum in portione ſua.
Pectuſculū eni eleuatiōis ⁊ armū ſepa
ratiōis tuli a filijs iſrl de hoſtijs eorū
pacificis: ⁊ dedi aaron ſacerdoti ⁊ filijs
ei⁹ lege ꝑpetua ab oī pplo iſrl. Hec eſt
vnctio aaron ⁊ filioꝝ ei⁹ in cerimonijs
dñi: die quo obtulit eos moyſes vt ſacer
dotio fungerent: ⁊ q̄ p̄cepit eis dari do
min⁹ a filijs iſrl religiōe ꝑpetua i gene
ratiōib⁹ ſuis. Iſta ē lex holocauſti ⁊ ſa-
crificij ꝓ pctō atq; delicto: ⁊ ꝓ ꝯſecrati
one ⁊ pacificoꝝ victimis: quā cōſtituit
dñs moyſi in monte ſinai qñ mādauit
filijs iſrl vt offerēt oblatiōes ſuas dño
B in deſerto ſinai. ¶ VIII

Locutuſq; ē dñs ad moyſen di-
cēs: Tolle aaron cū filijs ſuis:
veſtes eoꝝ ⁊ vnctiōis oleū / vitulum ꝓ
pctō: duos arietes: caniſtrū cū azymis:
⁊ ꝯgregabis oēm cetū iſrl ad oſtium ta-
bernaculi. Fecit moyſes vt dñs impaue
rat: ꝯgregataq; oī turba aū fores taber
naculi ait: Iſte eſt ſmo quē iuſſit dñs fi
eri. Statiq; obtulit aaron ⁊ filios eius.
Cūq; lauiſſet eos: veſtiuit pōtificē ſubu
cula linea: accingēs eū baltheo: ⁊ indu-
ens eū tunica hyacinthina: ⁊ deſuꝑ hu
merale impoſuit: qđ aſtrigens cingulo
aptauit rōnali in quo erat doctrīa ⁊ ve
B ritas. Cydari quoq; texit caput: ⁊ ſuper
eā ꝯtra frontē poſuit laminā aureā ꝯſe
cratā in ſctificatiōe: ſicut p̄cepat ei do-
min⁹. Tulit ⁊ vnctōis oleū quo liniuit
tabernaculū cū oī ſupellectili ſua. Cūq;
ſctificās aſꝑſiſſet altare ſeptē vicib⁹: vn
xit illud et oīa vaſa ei⁹: labrūq; cū baſi
ſua ſctificauit oleo. Quod fundēs ſuꝑ ca-
put aaron: vnxit eū ⁊ cōſecrauit. Filios
quoq; ei⁹ oblatos ꝯſecrauit: veſtiuitq;
tunicis lineis ⁊ cinxit baltheis: impoſu-
itq; mitras vt iuſſerat dñs. Obtulit ⁊ vi C
tulū ꝓ pctō. Cūq; ſuꝑ caput ei⁹ poſuiſ-
ſet aaron ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſuas imolauit
eū hauriēs ſanguinē: ⁊ tincto digito te
tigit cornua altaris ꝑ gyꝝ. Quo expiato
⁊ ſctificato: fudit reliquū ſanguinē ad
fundamēta ei⁹. Adipē vero q̄ erat ſuꝑ vi
talia ⁊ reticulū iecoris: duoſq; renuncu-
los cum aruinul ſuis adoleuit ſuꝑ alta
re: vitulū cū pelle ⁊ carnib⁹: ⁊ fimo cre-
mās extra caſtra: ſicut p̄cepat dñs. Ob
tulit ⁊ arietē i holocauſtū. Suꝑ cui⁹ ca D
put cū īpoſuiſſēt aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſu
as imolauit eū: ⁊ fudit ſanguinē ei⁹ ꝑ
circuitū altaris. Ipmq; arietē i fruſta cō
cidēs: caput ei⁹ ⁊ art⁹ ⁊ adipē adoleuit
igni: lotis p̄ri⁹ īteſtinis ⁊ pedib⁹. Totūq;
ſil arietē incēdit ſuꝑ altare eo q̄ eēt ho
locauſtū ſuauiſſimi odoris dño: ſicut pre
cepat ei. Obtulit ⁊ arietē ſecūdū in ꝯſe
cratiōe ſacerdotū: poſuertq; ſuꝑ caput
ei⁹ aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſuas. Quē cū i-
molaſſꝫ moyſes: ſumēs đ ſāguie ei⁹: teti
git extremū auricule dextre aarō ⁊ pol-
licē man⁹ ei⁹ dextre: ſil ⁊ pedis. Obtu-
lit ⁊ filios aarō. Cūq; đ ſanguie arietis i- E
molati tetigiſſꝫ extremū auricule ſingu
loꝝ dextre: ⁊ pollices man⁹ ac dextri pe
dis: reliquū fudit ſuꝑ altare ꝑ circuitū.
Adipē vero ⁊ caudā oēmq; pinguedinē
q̄ opit īteſtina: reticulūq; iecoris ⁊ duos
renes cū adipib⁹ ſuis ⁊ armo dextro ſe-
parauit. Tollēs aūt đ caniſtro azymoꝝ
qđ erat corā dño panes abſq; fermēto
⁊ collyridā ꝯſperſā oleo: laganūq; po-
ſuit ſuꝑ adipes ⁊ armū dextꝝ: tradēs ſil
oīa aaron ⁊ filijs ei⁹. Qui poſtq̄ leua- F
uerūt ea corā dño: rurſū ſuſcepta de ma
nib⁹ eoꝝ: adoleuit ſuꝑ altare holocau-
ſti: eo q̄ ꝯſecratiōis eēt oblatio in odo-
rē ſuauitatis ſacrificij dño. Tulitq; pe-
ctuſculū eleuās illud corā dño đ ariete
ꝯſecratiōis in ꝑtē ſuā: ſicut p̄ceperat ei
dñs. Aſſumēſq; vnguētū ⁊ ſanguiē q̄
erat i altari aſꝑſit ſuꝑ aarō ⁊ veſtimēta
ei⁹ ⁊ ſuꝑ filios illi⁹ ac veſtes eoꝝ. Cūq;
ſctificaſſet eos i veſtitu ſuo: p̄cepit eis:
dicēs: Coq̄te carnes ante fores taberna
culi ⁊ ibi comedite eas. Panes quoq;
ꝯſecratiōis edite q̄ poſiti ſūt i caniſtro:

B ſicut ꝑcepit mihi dñs dicẽs: Aaron ⁊ fi
lij ei⁹ comedẽt eos. Quicquid autẽ reli
quũ fuerit de carne ⁊ panib⁹: ignis ab
ſumet. De oſtio quoqꝫ tabernaculi non
exibitꝭ ſeptẽ dieb⁹: vſqꝫ ad diẽ quo cõ
plebit tps ꝯſecrationis vr̃e. Septem eni
dieb⁹ finit ꝯſecratio ſicut impꝛeſentiarꝫ
factũ eſt: vt rit⁹ ſacrificij cõpleret. Die
ac nocte manebitꝭ in tabernaclo: obſer
uantes cuſtodias dñi ne moriami. Sic
eni mihi ꝑceptũ eſt. Feceruntqꝫ aaron
et filij eius cuncta que locut⁹ eſt domi
nus p manum moyſi. IX

A Facto autez octauo die: vocauit
moyſes aaron ⁊ filios ei⁹ ac ma
iores natu iſrł: dixitqꝫ ad aaron
Tolle de armẽto vitulũ ꝓ pctõ ⁊ arietẽ
in holocauſtũ vtrũqꝫ imaculatũ: ⁊ offer
illos corã dño: ⁊ ad filios iſrł loqueris:
Tollite hircũ ꝓ pctõ: et vitulū atqꝫ a
gnũ anniculũ ⁊ ſine macula i holocau
ſtũ: bouẽ ⁊ arietẽ ꝓ pacificis: ⁊ imolate
eos corã dño in ſacrificio ſinguloꝝ ſimi
lã cõſperſaꝫ oleo offerẽtes: Hodie enim
dñs apparebit vobis. Tulerũt ergo cũ
cta q̃ iuſſerat moyſes ad oſtiũ taberna
culi: vbi cũ omis multitudo aſtaret: ait
moyſes: Iſte eſt ſmo quem ꝑcepit dñs:
B facite ⁊ apparebit vobis gl̃ia ei⁹. Et di
xit ad aaron: Accede ad altare: et imo
la ꝓ pctõ tuo. Offer holocauſtũ ⁊ depꝛe
care ꝓ te ⁊ ꝓ ppło. Cũqꝫ mactauerit ho
ſtiam ppłi: oꝛa ꝓ eis ſicut ꝑcepit domi
nus. Statiqꝫ aaron accedẽs ad altare
imolauit vitulũ ꝓ pctõ ſuo: cuius ſan
guinẽ obtulerũt ei filij ſui. In quo tin
gens digitũ tetigit coꝛnua altaris: ⁊ fu
dit reſiduũ ad baſim ei⁹. Adipẽqꝫ ⁊ re
nunculos ac reticulũ iecoꝛis q̃ ſũt pꝛo
pctõ adoleuit ſup altare: ſicut ꝑceperat
dñs moyſi. Carnẽ vero ⁊ pellẽ ei⁹ extra
caſtra cõbuſſit igni: immolauit ⁊ holo
C cauſti victimã. Obtuleruntqꝫ ei filij ſui
ſanguinẽ ei⁹: quẽ fudit p altaris circũ
itũ. Ipſam etiã hoſtiã in fruſta cõciſam
cũ capite et mẽbꝛis ſingł obtulerũt: q̃
oia ſup altare cremauit igni: lotis aqua
pꝛi⁹ inteſtinis ⁊ pedib⁹. Et ꝓ pctõ ppłi
offerens: mactauit hircũ: expiatoqꝫ al
tari fecit holocauſtũ: addẽs i ſacrificio
libamẽta q̃ pariter offerunt: ⁊ adolẽs
ea ſuper altare: abſqꝫ cerimonijs holo
cauſti matutini. Immolauit ⁊ bouẽ at
qꝫ arietẽ hoſtias pacificas ppłi. Obtule
rũtqꝫ ei filij ſui ſanguinẽ quẽ fudit ſu
per altare in circũitu: adipẽ aũt bouis
et caudã arietis renũculoſqꝫ cũ adipi
bus ſuis ⁊ reticulũ iecoꝛis poſuerũt ſu
per pectoꝛa. Cũqꝫ cremati eſſent adipes D
ſup altare: pectoꝛa eoꝛum: ⁊ armos dex
tros ſeparauit aaron eleuans corã domi
no: ſicut ꝑcepat moyſes. Et extendens
manũ ad ppłm bñdixit ei: ſicqꝫ cõpletis
hoſtijs ꝓ pctõ ⁊ holocauſtis ⁊ pacificis
deſcẽdit. Ingreſſi aũt moyſes ⁊ aaron i
tabernaculum teſtimonij ⁊ deinceps e
greſſi: bñdixerũt ppło. Apparuitqꝫ gl̃ia
dñi omni multitudini: ⁊ ecce egreſſus
ignis a dño deuoꝛauit holocauſtum et
adipes qui erãt ſup altare. Qđ cum vi
diſſent turbe: laudauerũt dñm ruentes
in facies ſuas. X

Arreptiſqꝫ nadab ⁊ abiu filij aa A
ron thuribulꝭ impoſuerũt ignez:
⁊ incẽſum deſup offerẽtes coꝛaꝫ
dño ignẽ alienũ: qđ eis ꝑceptũ n̄ erat.
Egreſſuſqꝫ ignis a dño deuoꝛauit eos:
⁊ moꝛtui ſunt corã dño. Dixitqꝫ moy
ſes ad aaron: Hoc eſt qđ locut⁹ eſt dñs:
Sanctificaboꝛ in his q̃ appꝛopinquãt
mihi: ⁊ i cõſpectu ois ppłi glorificaboꝛ.
Qđ audiẽs tacuit aaron. Uocatis autez
moyſes myſahele ⁊ eliſaphan: filijs ozi
el patrui aaron: ait ad eos: Ite ⁊ tollite
frẽs vr̃os de ꝯſpectu ſctũarij: ⁊ aſpoꝛta
te extra caſtra. Cõfeſtimqꝫ ꝑgentes tule
rũt eos ſicut iacebãt veſtitos lineis tu
nicis: et eiecerũt foꝛas vt ſibi fuerat im
peratũ. Locutuſqꝫ eſt moyſes ad aaron B
⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios ei⁹: Capi
ta vr̃a nolite nudare: ⁊ veſtimẽta noli
te ſcindere: ne foꝛte moriami: ⁊ ſup om
nẽ cetũ oꝛiat indignatio. Frẽs veſtri et
ois dom⁹ iſrael plangãt incendium qđ
dñs ſuſcitauit: vos aũt nõ egrediemini
foꝛes tabernaculi: alioquin pibitis. Ole
um quippe ſctẽ vnctiõis eſt ſuper vos.
Qui fecerũt oia iuxta ꝑceptũ moyſi. Di
xitqꝫ dñs ad aaron. Uinũ ⁊ oẽ qđ in
ebꝛiare põt nõ biberis: tu ⁊ filij tui qñ i
trabitis in tabernaculũ teſtimonij ne
moriamini: qꝛ ꝑceptũ ſempiternũ eſt in
generatiões vr̃as: ⁊ vt habeatis ſciaꝫ di
ſcernẽdi inter ſctm ⁊ ꝓphanũ: iter pol
lutum ⁊ mundũ: doceatiſqꝫ filios iſrael
oia legitima mea q̃ locut⁹ ſuꝫ ad eos p
manũ moyſi. Locutuſqꝫ eſt moyſes ad C
aaron ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios ei⁹
qui erãt reſidui. Tollite ſacrificiũ qđ re
manſit de oblatione dñi: ⁊ comedite il
lud abſqꝫ fermẽto iuxta altare: qꝛ ſctm̃
ſctõꝝ eſt: comedetis aũt in loco ſctõ qđ

gatū eſt tibi:⁊ filijs tuis de oblatioībꝰ
dñi:ſicut ꝓceptū eſt mihi. Pectuſculuꝫ
quoqꝫ qđ oblatū eſt:⁊ armū qui ſepara
tus eſt:edetꝭ in loco mūdiſſimo tu et fi
lij tui ⁊ filie tue tecū. Tibi eni ac liberꝭ
tuis repoſita ſunt de hoſtijs ſalutaribꝰ
filiorꝫ iſrl:eo ꝙ armū ⁊ pectꝰ et adipes
qui cremant̄ in altari: eleuauerūt corā
dño:⁊ ꝑtineāt ad te ⁊ ad filios tuos le-
b ge ꝑpetua:ſicut precepit dñs. Inter hec
hircū qui oblatꝰ fuerat ꝓ pctō cū que-
reret moyſes exuſtū reppit:iratuſqꝫ cō-
tra eleazar ⁊ ythamar filios aaron q̄ re
manſerant:ait:Cur nō comediſtꝭ hoſtiaꝫ
ꝓ pctō in loco ſctō:q̄ ſctā ſctōꝝ eſt:⁊ da
ta vobis vt portetꝭ iniquitatē multitu-
dinis ⁊ rogetꝭ ꝓ ea in ꝯſpectu dñi:ꝑſer
tim cū de ſanguīe illiꝰ nō ſit illatū itra
ſancta:⁊ comedere debueratꝭ eā in ſan-
ctuario ſicut ꝓceptū eſt mihi? Reſpōdit
aaron:Oblata eſt hodie victima ꝓ pec-
cato ⁊ holocauſtū corā dño:mihi auteꝫ
accidit qđ vides. Quō potui comedere
eā:aut placere dño in cerimonijs mēte
lugubri? Quod cū audiſſet moyſes rece
pit ſatiſfactionem. ¶ XI.
a Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen et
aaron dicēs: Dicite filijs iſrael:
Cuſtodite oīa q̄ ſcripſi vobis vt
a ſim deꝰ vr̄. Hec ſunt aīalia qui comede
re debetis de cūctis aīantibꝰ terre. Om
ne qđ habet diuiſaꝫ vngulā ⁊ ruminat
in pecoribꝰ comedetꝭ. Quicq̄d aūt rumi
nat ⁊ habet vngulā ſed nō diuidit eaꝫ:
ſicut camelꝰ ⁊ cetera:ñ comedetꝭ illud:
⁊ iter imūda reputabitꝭ. Cyrogrillus q̄
ruminat vngulāqꝫ nō diuidit:imūdus
eſt:lepus quoqꝫ nā ⁊ ipſe ruminat ſꝫ vn
gulā nō diuidit:⁊ ſus q̄ cū vngulā diui
dat:nō ruminat:horꝫ carnibꝰ nō veſci-
mini:nec cadauera ꝯtingetis q꜡ imun-
da ſūt vobis. Hec etiā ſunt q̄ gignunt̄
b in aquis ⁊ veſci licitū eſt. Omē qđ ha-
bet pēnulas ⁊ ſquamas tā in mari q̄ꝫ i
fluminibꝰ ⁊ ſtagnis:comedetꝭ. Quicq̄d
aūt pēnulas ⁊ ſpuamas nō habet eorū
q̄ in aquis mouent̄ ⁊ viuūt: abomiabi
le vobis execrandūqꝫ erit. Carnes eorū
nō comedetꝭ:⁊ morticina vitabitꝭ. Cun
cta q̄ nō habēt pēnulas ⁊ ſquamas in
aquis:polluta erūt. Hec ſūt q̄ de auibꝰ
comedere nō debetꝭ:⁊ vitāda ſūt vobis.
Aquilā ⁊ gryphū ⁊ halyetū ⁊ miluū ac
vulturē iuxta genꝰ ſuū:et omē coruini
c generis in ſilitudinē ſuā:ſtrutionem et
noctuā ⁊ larū ⁊ accipitrē iuxta genꝰ ſu
um:bubonē ⁊ mergulū ⁊ ibin ⁊ cygnū
⁊ onocrocalum ⁊ porphyrionē:heredio
nē ⁊ caradrion iuxta genꝰ ſuum: vpu-
pam quoqꝫ ⁊ veſptilionē. Omē de vo-
lucribꝰ qđ gradit̄ ſuꝑ quattuor pedes:
abomiabile erit vobis. Quicq̄d autem
ambulat quidē ſuꝑ quattuor pedes:ſed
habꝫ longiora retro crura ꝑ q̄ ſalit ſuꝑ
terrā comedere debetꝭ:vt eſt brucus in
genere ſuo:⁊ atthacus atqꝫ ophimachꝰ
atqꝫ locuſta:ſingula iuxta genꝰ ſuum.
Quicq̄d aūt ex volucribꝰ quattuor tm̄ d
hꝫ pedes:execrabile erit vobis: ⁊ q̄cūqꝫ
morticina eorꝫ etigerit pollueт̄: et erit
imūdus vſqꝫ ad veſpam:⁊ ſi neceſſe fue
rit vt portet quippiā horꝫ mortuū:laua
bit veſtimēta ſua:⁊ immūdus erit vſqꝫ
ad occaſum ſolis. Omē aīal qđ hꝫ q̄deꝫ
vngulā ſed nō diuidit eā nec ruminat:
imūdū erit:⁊ quicq̄d tetigerit illud:cō-
taminabit̄. Qđ ambulat ſuꝑ manꝰ ex
cunctꝭ aīantibꝰ q̄ incedūt quadrupe-
dia imundū erit. Qui tetigerit mortici-
na eorꝫ:pollueт̄ vſqꝫ ad veſperꝫ:⁊ q̄ por
tauerit huiuſcemodi cadauera:lauabit
veſtimēta ſua:⁊ imūdus erit vſqꝫ ad ve
ſperū:q꜡ omia hec immūda ſunt vobis.
Hec quoqꝫ inter polluta reputabūtur e
de his q̄ mouent̄ i terra muſtela ⁊ mus
⁊ crocodrilꝰ:ſingła iuxta genꝰ ſuū mi-
gale:cameleon:⁊ ſtellio:⁊ lacerta: et tal
pa:oīa hec immūda ſunt. Qui tetigerit
morticina eorꝫ:imūdus erit vſqꝫ ad ve-
ſperū:et ſuꝑ qđ ceciderit quicq̄ꝫ đ mor-
ticinis eorꝫ pollueт̄. Tam vas ligneū ⁊
veſtimentū q̄ꝫ pelles ⁊ cilicia:⁊ in quo-
cūqꝫ fit opus:tingent̄ aqua:et polluta
erūt vſqꝫ ad veſperꝫ:et ſic poſtea mūda
bunt̄. Vas autē fictile in qđ horꝫ quic- S.6.d.et.J.
q̄ꝫ intro ceciderit pollueт̄:⁊ idcirco frā- 15.b.
gendū eſt. Omis cibꝰ quē comedetis ſi f
fuſa fuerit ſuꝑ eū aqua:imundus erit ⁊
omē liquēs qđ bibit̄ de vniuerſo vaſe:
imundū erit. Et quicq̄d de morticinis
huiuſcemodi ceciderit ſuꝑ illud:imun-
dū erit:ſiue clibani ſiue ſytropodes de-
ſtruent̄:et imundi erūt. Fontes vero ⁊
ciſterne et oīs aquarꝫ ꝯgregatio: mun-
da erit. Qui morticina eorum tetigerit
pollueт̄. Si ceciderit ſuꝑ ſementē non
polluet eā. Si aūt quiſpiā aqua ſemē-
tē ꝑfuderit:et poſtea morticinis tacta
fuerit illico pollueт̄. Si mortuū fuerit
aīal qđ licet vobis comedere: q꜡ cada
uer eiꝰ tetigerit:imūdus erit vſqꝫ ad ve
ſperū. Et qui comederit ex eo quippiaꝫ

ſiue portauerit lauabit veſtimēta ſua:
⁊ immūd⁹ erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Om̄e qḋ
B reptat ſup terrā: abominabile erit: nec aſ
ſumet̄ i cibū. Quicq̄d ſupra pect⁹ qua-
drupes gradit̄ ⁊ multos habet pedes ſi
ue ꝑ humū trahit̄: nō comedetiſ: qꝛ ab-
ominabile eſt. Nolite cōtaminare aīas
vr̄as: nec tangatis quicq̄ eoꝝ ne immū-
I.19.a. di ſitis. Ego ſum dn̄s de⁹ vr̄. Scti eſto-
I.Pe.I.c. te qꝛ ego ſctūs ſum: ne polluatiſ aīas ve
ſtras in oī reptili qḋ mouet̄ ſup terraꝫ.
Ego eni ſum dn̄s qui eduxi vos de ter-
ra egypti: vt eſſem vobis in deum. Scti
eritis: qꝛ ego ſctūs ſum. Iſta eſt lex ani-
mantiū ac volucrū ⁊ oīs aīe viuētis q̄
mouet̄ in aqua et reptat i terra: vt dif-
ferētias noueritiſ mūdi ⁊ imūdi: ⁊ ſcia-
tis quid comedere ⁊ reſpuere debeatiſ.
A Ocutuſqꝫ eſt dn̄s ad moy ¶ XII.
ſen dicens: Loquere filijs iſrl̄: ⁊
dices ad eos: Mulier ſi ſuſcepto
ſemie pepererit maſculū: imūda erit ſe-
ptem dieb⁹ iuxta dies ſeparationis men-
ſtrue: ⁊ die octauo circūcidet̄ infantu-
lus: ipa vero trigītatrib⁹ dieb⁹ mane-
B bit in ſanguine purificatiōis ſue. Om̄e
ſctm̄ nō tanget nec ingrediet̄ in ſanctu
ariū donec ipleāt̄ dies purgatiōis ſue.
Sin aūt feminā pepererit: immūda erit
duab⁹ hebdomadib⁹ iuxta ritū fluxus
mēſtrui: et ſexagintaſex dieb⁹ manebit
C in ſanguine purificatiōis ſue. Cūqꝫ ex-
Luce.2.d pleti fuerint dies purificatiōis ſue ꝓ fi
lio ſiue ꝓ filia: deferet agnū anniculuꝫ
in holocauſtū ⁊ pullū columbe ſiue tur
turē ꝓ pctō ad oſtiū tabernaculi teſti-
monij: ⁊ tradet ſacerdoti qui offeret il-
la corā dn̄o ⁊ orabit ꝓ ea: ⁊ ſic mūdabi
D tur ꝓ fluuio ſanguis ſui. Iſta eſt lex pa
rientis maſculū aut feminā. Qꝛ ſi non
inuenerit man⁹ ei⁹: nec potuerit offerre
S.5.b. agnum: ſumet duos turtures vel duos
Lu.2.d. pullos colūbaꝝ: vnū i holocauſtū ⁊ al-
terum ꝓ peccato. Orabitqꝫ pro ea ſacer
dos: ⁊ ſic mūdabitur. ¶ XIII
A Ocutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen et
aaron dicēs: Ho in cui⁹ cute et
carne ort⁹ fuerit diuerſus color
ſiue puſtula: aut quaſi lucēs quippiā.i.
plaga lepre: adducet̄ ad aaron ſacerdo-
tē: vel ad vnū quēlibet filioꝝ eius. Qui
cū viderit leprā in cute: ⁊ pilos in albū
mutatoſ colorē: ipamqꝫ ſpeciē lepre hu
miliorē cute ⁊ carne reliqua: plaga le-
pre eſt: ⁊ ad arbitriū eius ſepabit̄. Sin
autē lucis cādor fuerit in cute: nec hu-
milior carne reliqua: ⁊ pili coloris pri-
ſtini: recludet eū ſacerdos ſeptē dieb⁹ ⁊
ꝯſiderabit die ſeptimo. Et ſi quidem le
pra vltra nō creuerit nec trāſierit in cu
te priores terminos: rurſum recludet eū
ſeptē dieb⁹ alijs: ⁊ die ſeptimo ꝯtēpla-
bit̄. Si obſcurior fuerit lepra ⁊ nō cre- B
uerit in cute: mūdabit eā: qꝛ ſcabies ē:
lauabitqꝫ hō veſtimēta ſua: ⁊ mundus
erit. Qꝛ ſi poſtqꝫ a ſacerdote viſus eſt ⁊
reddit⁹ mūditie iteꝝ lepra creuerit ad-
ducet̄ ad eū: ⁊ imūditie ꝯdēnabit̄. Pla
ga lepre ſi fuerit in hoīe: adducetur ad
ſacerdotē ⁊ videbit eū. Cūqꝫ color alb⁹
i cute fuerit: ⁊ capilloꝝ mutauerit aſpe
ctum: ipa quoqꝫ caro viua apparuerit:
lepra vetuſtiſſima iudicabit̄ atqꝫ inoli
ta cuti. Cōtaminabit itaqꝫ eū ſacerdos ⁊
nō recludet: qꝛ pſpicue imūditie ē. Sin
aūt effloruerit diſcurrēs lepra in cute:
et aperuerit oēꝫ carnē a capite vſqꝫ ad
pedes quicq̄d ſub aſpectu oculorum ca
dit: ꝯſiderabit eum ſacerdos: ⁊ teneri le
pra mūdiſſima iudicabit: eo ꝙ oīs i cā-
dorē verſa ſit: ⁊ idcirco hō mūdus erit.
Qn̄ vero caro viuēs in eo appuerit: tūc C
ſacerdotis iudicio polluet̄: ⁊ inter imū
dos reputabit̄. Caro enim viua ſi lepra
aſpergit̄: immūda eſt. Qꝛ ſi rurſum ver-
ſa fuerit in alborē ⁊ totū hoiem opue-
rit: cōſiderabit eū ſacerdos: ⁊ mūdū eſſe
decernet. Caro aūt ⁊ cutis in qua vlcus
natū eſt ⁊ ſanatū: ⁊ in loco vlceris cica
trix alba apparuerit ſiue ſubrufa addu
cetur hō ad ſacerdotē. Qui cum viderit
locuꝫ lepre humiliorē carne reliqua: et
pilos verſos in candorē ꝯtamiabit eū.
Plaga eni lepre orta eſt in vlcere. Qꝛ ſi
pilus colori eſt priſtini: ⁊ cicatrix ſub-
obſcura ⁊ vicina carne nō eſt hūilior: re
cludet eū ſeptē dieb⁹. Et ſiquidē creue
rit: adiudicabit eū lepre: ſin aūt ſteterit
in loco ſuo: vlceriſ eſt cicatrix: ⁊ hō mun
dus erit. Caro aūt ⁊ cutis quā ignis ex- D
uſſerit: ⁊ ſanata albā ſiue rufam habue
rit cicatricē: ꝯſiderabit eā ſacerdos. Et
ecce ſi verſa eſt in alborē: ⁊ loc⁹ ei⁹ reli
qua cute ē hūilior: ꝯtamiabit eū: qꝛ pla
ga lepre in cicatrice orta eſt. Qꝛ ſi pilo-
rū color nō fuerit immutat⁹: nec humi-
lior plaga carne reliqua ⁊ ipa lepre ſpe
cies fuerit ſubobſcura: recludet eum ſe
ptē dieb⁹: et die ſeptimo ꝯtemplabitur.
Si creuerit in cute lepra contaminabit
eū: ſin aūt in loco ſuo candor ſteterit nō
ſatis clar⁹: plaga cōbuſtiōis eſt: ⁊ idcir-

co mundabit̃:q2 cicatrix eſt cõbuſture. Uir ſiue mulier in cuiꝰ capite vel barba germinauerit lepra: videbit eos ſacerdos. Et ſiquidẽ humilioꝛ fuerit locꝰ reliqua carne:⁊ capillꝰ flauus:ſolitoqꝫ ſubtilioꝛ:cõtaminabit eos:q2 lepra capitis ac barbe eſt. Sin aũt viderit locum macule equalẽ vicine carni ⁊ capillũ nigrũ:recludet eos ſeptẽ diebꝰ:⁊ die ſeptimo intuebit̃. Si nõ creuerit macula et capillus ſui colorꝫ eſt:⁊ locꝰ plage carni reliqua equal̃:radetur hõ abſqꝫ loco macule:⁊ recludet̃ ſeptẽ diebꝰ aliꝫs. Si die ſeptimo viſa fuerit ſtetiſſe plaga in loco ſuo:nec hũilioꝛ carne reliqua: mũdabit eũ:lotiſqꝫ veſtibꝰ ſuis:mũdꝰ erit. Sin aũt poſt emũdationẽ rurſus creuerit macula in cute:non q̃reret amplius vtrũ capillꝰ in flauũ colorẽ ſit cõmutatus:q2 apte imũdus eſt. Porro ſi ſteterit macula ⁊ capilli nigri fuerint: nouerit hoiem ſanatũ eſſe:⁊ ꝯfidẽter eũ pronũciet mundũ. Uir ſiue mr̃ier in cuius cute candoꝛ appuerit: intuebit̃ eos ſacerdos. Si dep̃henderit ſubobſcurũ alboꝛẽ lucere in cute ſciat nõ eſſe lepram: ſed maculã colorꝫ candidi ⁊ hoiem mũdum Uir de cuiꝰ capite capilli fluunt: caluꝰ ⁊ mũdus ẽ. Et ſi a fronte ceciderint pili:recaluaſter ⁊ mũdꝰ eſt. Sin aũt in caluitio ſiue in recaluatiõe albꝰ vel rufus coloꝛ fuerit exoꝛtus:⁊ hoc ſacerdos viderit:ꝯdẽnabit eũ haud dubie lepre q̃ oꝛta eſt in caluitio. Quicũqꝫ ergo macularꝰ fuerit lepra ⁊ ſepatꝰ eſt ad arbitriũ ſacerdotꝫ:habebit veſtimẽta diſſuta:caput nudũ:os veſte ꝯtectũ: cõtaminatũ ac ſoꝛdidũ ſe clamabit. Oi tp̃e quo leproſus ẽ ⁊ immũdus:ſolꝰ habitabit extra caſtra. Ueſtis lanea ſiue linea q̃ leprã habuerint in ſtamie atqꝫ ſubtegmine:aut certe pellis:vel quicquid ex pelle ꝯfectũ eſt:ſi alba vel rufa macula fuerit infecta lepra reputabit̃:oñdet̃qꝫ ſacerdoti: Qui ꝯſideratã recludet ſeptẽ diebꝰ:⁊ die ſeptimo rurſus aſpiciens:ſi dep̃henderit creuiſſe lepra ꝑſeuerãs eſt: pollutũ iudicabit veſtimẽtũ:⁊ omne in quo fuerit inuẽta: ⁊ idcirco cõburetur flãmis. Q2 ſi eã viderit nõ creuiſſe: p̃cipiet ⁊ lauabũt id in quo lepra eſt: recludetqꝫ illud ſeptẽ diebꝰ aliꝫs. Et cũ viderit faciẽ quidẽ priſtinã nõ reuerſa3:nec tñ creuiſſe leprã immundũ iudicabit et igne cõburet:eo ꝙ infuſa ſit in ſup̃ficie veſtimẽti vel ꝑ totũ lepra. Sin aũt obſcurioꝛ fuerit locꝰ lepre poſtq̃ veſtis eſt lota:abrũpet eũ ⁊ a ſolido diuidet. Q2 ſi vltra apparuerit in his locꝫ que priꝰ immaculata erãt lepra volatil̃ ⁊ vaga: debet igne cõburi. Si ceſſauerit: lauabit aqua ea q̃ pura ſunt ſecũdo ⁊ munda erũt. Iſta ẽ lex lepre veſtimẽti lanei ⁊ linei:ſtaminis atqꝫ ſubtegmis:oiſqꝫ ſupellectilis pellicee:quõ mũdari debeat vel cõtaminari.

XIIII

Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen di- A
cẽs: Hic eſt ritꝰ leproſi qñ mun- Math. 8. a.
dãdus eſt. Adducet̃ ad ſacerdo- Mar. I. d
tẽ. Qui egreſſus de caſtris cũ inuenerit Lu. 5. c. et
leprã eſſe mundatã: p̃cipiet ei q̃ purifi- 17. d.
cat̃ vt offerat duos paſſeres viuos pro ſe quos veſci licitum eſt:et lignum cedrinum vermiculũqꝫ ⁊ hyſopũ. Et vnũ ex paſſeribus immolari iubebit:in vaſe fictili ſuper aquas viuentes:alium autem viuum cũ ligno cedrino et cocco ⁊ hyſopo:tinget in ſanguine paſſeris immolati quo aſperget illum qui mundãdus eſt ſepties vt iure purgetur: et dimittet paſſerem viuũ vt in agrum auolet. Cunqꝫ lauerit homo veſtimẽta ſua: radet omẽs pilos coꝛpoꝛis ⁊ lauabitur aqua:purificatuſqꝫ ingredietur caſtra: ita dũtaxat vt maneat extra tabernaculũ ſuũ ſeptem diebus:et die ſeptima radet capillos capitis:barbamqꝫ et ſupcilia:ac totus coꝛpis pilos. Et lotꝫ rur B
ſum veſtibus et coꝛpoꝛe:die octauo ſumet duos agnos immaculatos:et ouẽ anniculam abſqꝫ macula: et tres decimas ſimile in ſacrificiu3 que conſperſa ſit oleo:⁊ ſeoꝛſum olei ſextarium. Cũqꝫ ſacerdos purificans homine3 ſtatuerit eum:et hec omia coꝛam domino ĩ oſtio tabernaculi teſtimoñij:tollet agnum ⁊ offeret eum pro delicto:oleiqꝫ ſextariũ. Et oblatis ante dominũ omnibus:immolabit agnu3 vbi ſolet immolari hoſtia ꝓ peccato:⁊ holocauſtum: id eſt:in loco ſancto. Sicut enim ꝓ peccata:ita ⁊ ꝓ delicto ad ſacerdotem pertinet hoſtia. Sctã ſctoꝛum eſt. Aſſumẽſqꝫ ſacer C
dos de ſanguine hoſtie q̃ imolata eſt ꝓ delicto:ponet ſup extremũ auricule dextre eius qui mundatur:⁊ ſup pollices manꝰ dextre et pedis:⁊ de olei ſextario mittet in manũ ſuã ſiniſtrã tingetqꝫ digitũ dextrũ in eo:⁊ aſpget coꝛã dño ſepties. Quod autẽ reliquũ eſt olei in leua manu:fundet ſup extremũ auricule dextre eius qui mundat̃:⁊ ſup pollices

man⁹ ac pedis dextri:⁊ ſup ſanguineꝫ
q̄ effuſus ē ꝓ delicto: et ſup caput ei⁹
Rogabitq̄ ꝓ eo corā dn̄o:⁊ faciet ſacri
ficiū ꝓ pctō. Tūc imolabit holocauſtū
⁊ ponet illud in altari cū libamētis ſu
is:⁊ hō rite mūdabit̄. Qꝫ ſi pauꝑ eſt et
nō pōt man⁹ ei⁹ inuenire q̄ dicta ſunt:
ꝓ delicto aſſumet agnū ad oblationem
vt roget ꝓ eo ſacerdos: decimāq̄ partē
ſimile cōſperſe oleo in ſacrificiū: et olei
z.5.b.et. ſextariū: duoſq̄ turtures ſiue duos pul
z.12.d. los colūbe: quoꝝ vn⁹ ſit ꝓ pctō:⁊ alter
D in holocauſtū: offeretq̄ ea die octauo
purificatiōis ſue ſacerdoti ad oſtiū ta-
bernaculi teſtimonij corā dn̄o. Qui ſu-
ſcipiens agnū ꝓ delicto ⁊ ſextariū olei:
leuabit ſimul: imolatoq̄ agno: de ſan-
guine eius ponet ſup extremū auricule
dextre ei⁹ qui mūdatur:⁊ ſup pollices
manus eius ac pedis dextri. Olei vero
partē mittet in manū ſuā ſiniſtram: in
quo tingēs digito dextre man⁹ aſpget
ſepties cōtra dn̄m: tangetq̄ extremum
dextre auricule illi⁹ qui mūdat̄ ⁊ polli
ces man⁹ ac pedis dextri: i loco ſangui
nis qui effuſus eſt ꝓ delicto. Reliquam
aūt partē olei que eſt in ſiniſtra manu:
mittet ſup caput purificati vt placet ꝓ
eo dn̄m:⁊ turturē ſiue pullū colūbe of-
feret vnū ꝓ delicto:⁊ alteꝝ in holocau
ſtū cū libamētis ſuis. Hoc eſt ſacrificiū
leproſi qui hr̄e nō pōt oīa in emūdatio
E nē ſui. Locutuſq̄ eſt dn̄s ad moyſen et
aaron dicēs: Cūq̄ ingreſſi fueritis ter-
rā chanaan: quā ego dabo vobis i poſ-
ſeſſionē ſi fuerit plaga lepre in edibus:
ibit cui⁹ eſt dom⁹ nūcians ſacerdoti: et
dicet: Quaſi plaga lepre videt̄ mihi eſſe
in domo mea. At ille ꝑcipiet vt efferan
tur vniuerſa de domo priuſq̄ ingredi-
atur eā et videat vtꝝ leproſa ſit ne imū
da fiant oīa q̄ in domo ſūt. Intrabitq̄
poſtea vt ꝯſideret leprā dom⁹:⁊ cum vi
derit in parietib⁹ illi⁹ quaſi valliculas
pallore ſiue rubore deformes ⁊ humilio
res ſupficie reliqua: egredietur oſtiū do-
mus ⁊ ſtatim claudet illā ſeptē dieb⁹:
reuerſuſq̄ die ſeptīo ꝯſiderabit eaꝫ. Si
inuenerit creuiſſe leprā: iubebit erui la
pides in quib⁹ lepra eſt:⁊ proiici eos ex
F tra ciuitatē in locū immūdū: domū aū
tē ipſam radi intrinſec⁹ ꝑ circuitum et
ſpargi puluerē raſure extra vrbē i locuꝫ
immūdū: lapideſq̄ alios reponi ꝓ his
qui ablati fuerāt:⁊ luto alio liniri do-
mū. Sin aūt poſtq̄ eruti ſūt lapides et
puluis elat⁹ ⁊ alia terra lita: ingreſſus
ſacerdos viderit reuerſam leprā ⁊ parie
tes reſpſos maculis: lepra eſt ꝑſeuerās
⁊ immūda dom⁹. Quā ſtatim deſtruēt ⁊
lapides ei⁹ ac ligna atq̄ vniuerſū pul-
uerem proiiciēt extra oppidū in locum
immūdū. Qui intrauerit domū qn̄ clau
ſa eſt imūdus erit vſq̄ ad veſpeꝝ:⁊ qui
dormierit in ea ⁊ comederit quippiā: la
uabit veſtimēta ſua. Qꝫ ſi introiens ſa
cerdos viderit leprā nō creuiſſe i domo
poſtq̄ denuo lita fuerit: purificabit eaꝫ
reddita ſanitate:⁊ in purificatiōe eius
ſumet duos paſſeres lignūq̄ cedrinū ⁊
vermiculū: atq̄ hyſopū:⁊ imolato vno
paſſere in vaſe fictili ſup aquas viuas:
tollet lignū cedrinū ⁊ hyſopū ⁊ coccū ⁊
paſſerē viuū:⁊ tinget oīa in ſanguine
paſſeris imolati: atq̄ in aquis viuenti-
bus ⁊ aſpget domū ſepties: purificabit
q̄ eā tam in ſanguie paſſeris q̄ i aquis
viuētib⁹: et in paſſere viuo: lignoq̄ ce-
drino et hyſopo atq̄ vermiculo. Cumq̄
dimiſerit paſſerē auolare in agrū libe-
re: orabit ꝓ domo ⁊ iure mundabitur.
Iſta eſt lex oīs lepre ⁊ pcuſſure: lepre ve-
ſtiū et domoꝝ: cicatricis ⁊ erūpentium
papulaꝝ: lucētis macule ⁊ i varias ſpe
cies colorib⁹ immutatis: vt poſſit ſciri
quo tpe mūdū quid vel imundū ſit.
Locutuſq̄ eſt dn̄s ad moy XV
ſen ⁊ aaron dicēs: Loquimini fi-
lijs iſrl̄: et dicite eis. Uir qui pa-
titur fluxū ſemis: Imūdus erit:⁊ tūc iu-
dicabit̄ huic vitio ſubiacere: cum ꝑ ſin
gula momēta adheſerit carni ei⁹ atq̄
cōcreuerit fedus humor. Omne ſtratum
in quo dormierit imundū erit:⁊ vbicū
q̄ ſederit. Si quis hoim tetigerit lectū
eius: lauabit veſtimēta ſua:⁊ ipe lot⁹
aqua: imund⁹ erit vſq̄ ad veſperū. Si
ſederit vbi ille ſederat ⁊ ipſe lauabit ve
ſtimēta ſua: et lot⁹ aqua imūdus erit vſ
q̄ ad veſpeꝝ. Qui tetigerit carnē eius:
lauabit veſtimēta ſua: et ipe lot⁹ aqua
imundus erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Si ſali-
uā huiuſcemodi hō iecerit ſup euꝫ qui
mūdus eſt: lauabit veſtimēta ſua: et lo
tus aqua imund⁹ erit vſq̄ ad veſperū.
Sagina ſup qđ ſederit immūdū erit: et
quicqd ſub eo fuerit qui fluxū ſeminis
patit̄: pollutū erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Qui
portauerit horū aliquid: lauabit veſti-
menta ſua: et ipſe lot⁹ aqua immūdus
erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Omīs quē tetigerit
qui talis eſt non lotis ante manibus:

lauabit veſtiměta ſua:ꝛ lot⁹ aqua imű
dus erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Uas fictile qđ
tetigerit ꝯfringeť: vas aűt ligneű laua-
biť aqua. Si ſanat⁹ fuerit q̃ hmői ſuſti
net paſſioně nűerabit ſeptě dies poſt e-
műdationě ſui:ꝛ lotis veſtib⁹ꝛ toto cor
pore in aq̃s viuentib⁹ erit műdus. Die
aűt octauo ſumet duos turtureſ aut du
os pullos colűbe:ꝛ veiet in ꝯſpectu dñi
ad oſtiű tabernacli teſtimonij: dabitqꝫ
eos ſacerdoti. Qui facit vnuꝫ ꝓ pctő et
alteꝝ in holocauſtű:rogabitqꝫ ꝓ eo co
rã dño vt eműdeť a fluxu ſeminis ſui.
C Uir de quo egrediť ſemě coitus:laua-
bit aqua oẽ corp⁹ ſuű: ꝛ imműdus erit
vſqꝫ ad veſpeꝝ. Ueſtě ꝛ pellě quã habu
erit lauabit aqua:ꝛ imműda erit vſqꝫ ad
veſpeꝝ. Mulier cű qua coierit lauabiť
aqua:ꝛ imműda erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Mu
lier q̃ redeűte měſe patiť fluxű ſanguiſ:
ſeptě dieb⁹ ſepabiť. Dis q̃ tetigerit eã:
imundus erit vſqꝫ ad veſpeꝝ:et loc⁹ in
quo dormierit vel ſederit dieb⁹ ſepatio
nis ſue: polluet. Qui tetigerit lectű ſu-
um:lauabit veſtiměta ſua:ꝛ ipẽ lot⁹ a-
qua imműd⁹ erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Dẽ vas
ſup qđ illa ſederit:quiſqs attigerit: la-
uabit veſtiměta ſua:ꝛ ipẽ lot⁹aqua pol
lut⁹ erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Si coierit cum
ea vir tpe ſanguis měſtruaľ:imműd⁹ erit
ſeptě dieb⁹:ꝛ oẽ ſtratű in quo dormie
D rit:polluet. Mulier q̃ patiť mlťi dieb⁹
fluxű ſanguis nő in tpe menſtruali: vel
q̃ poſt měſtruű ſanguině fluere nő ceſ-
ſat: q̃diu ſubiacet huic paſſiői:imunda
erit quaſi ſit in tpe měſtruo. Oẽ ſtra-
tű in quo dormierit ꝛvas i quo ſederit:
pollutű erit. Quicűqꝫ tetigerit eã:laua-
bit veſtiměta ſua:ꝛ ipẽ lot⁹ aqua imun
dus erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Si ſteterit ſan
guis ꝛ fluere ceſſauerit: nűerabit ſepteꝫ
dies purificatiőis ſue:ꝛ die octauo offe
ret ꝓ ſe ſacerdoti duos turtures aut du
os pullos colűbaꝝ ad oſtiű tabernacu-
li teſtimonij:q̃ vnű faciet ꝓ pctő:ꝛ alte
rű in holocauſtű:rogabitqꝫ ꝓ ea coraꝫ
dño:ꝛ ꝓ fluxu imműditie ei⁹. Docebitiſ ꝫ
filios iſrľ vt caueãt imműditias ꝛ nő mo
riant in ſordib⁹ ſuis cű polluerit taber
naculű meű:qđ ẽ inter eos. Iſta eſt lex
ei⁹ qui patiť fluxű ſemis:ꝛ q̃ polluitur
coitu:ꝛ q̃ měſtruis tpib⁹ ſepať:vel que
iugi fluit ſanguie:ꝛ homis qui dormie-
rit cum ea. ¶ XVI.

L Ocutuſqꝫ ẽ dñs ad moyſen poſt
mortě duoꝝ filioꝝ aaron: qñ of
ferětes igně alienű interfecti ſűt. Et ꝓ-
cepit ei dicěs:Loq̃re ad aaron frẽm tu
um ne oi tpe ingrediať ſctűariű qđ eſt
intra velű coraꝫ ꝓpitiatorio quo tegiť
arca vt nő moriať: q2 in nube appare-
bo ſup oraculű:niſi hec ante fecerit. Ui
tulű ꝓ pctő offeret ꝛ arietě in holocau
ſtű. Tunica linea veſtieť:feminalib⁹ li-
neis verěda celabit. Accingeť zona li-
nea:cydarim lineã imponet capiti. Hec
eni veſtiměta ſunt ſctã: q̃b⁹ cűctiſ cű lo
tus fuerit indueť. Suſcipietqꝫ ab vni- B
uerſa mltitudie filioꝝ iſrľ duos hircos
ꝓ pctő ꝛ vnű arietě in holocauſtű. Cűqꝫ
obtulerit vitulű ꝛ orauerit ꝓ ſe ꝛ ꝓ do
mo ſua:duos hircos ſtare faciet coram
dño in oſtio tabernacli teſtimonij:mit-
tenſqꝫ ſup vtrűqꝫ ſortě:vnã dño: ꝛ alte
rã capro emiſſario:cui⁹exierit ſors dño:
offeret illű ꝓ pctő:cui⁹ aűt in caprű e-
miſſariű:ſtatuet eű viuű coram dño vt
fundat ꝓces ſup eű:ꝛ emittat eű in ſoli
tudině. His rite celebratiſ offeret vitu-
lű:ꝛ rogãs ꝓ ſe ꝛ ꝓ domo ſua:imolabit
eű. Aſſűptoqꝫ thuribulo qđ đ prunis al C
taris impleuerit:ꝛ hauriěs manu cőpo
ſitű thymiama in incěſuꝫ:vltra velű in
trabit in ſctã vt poſitiſ ſup igně aroma
tib⁹ nebula eorű ꝛ vapor opiat oraculű
qđ ẽ ſupra teſtimoniű:ꝛ ñ moriať. Tol
let quoqꝫ de ſanguie vituli:ꝛ aſpget di-
gito ſepties ꝯtra ꝓpitiatoriű ad orien-
tě. Cűqꝫ mactauerit hircű ꝓ pctő ppľi: Hebre.10.
inferet ſanguině ei⁹ intra velű ſicut ꝓ-
ceptű eſt de ſanguie vituli:ꝛ aſpgat e re
gione oraculi:ꝛ expiet ſctűariű ab imű-
ditijs filioꝝ iſrľ:ꝛ a ꝑuaricatiőib⁹eoꝝ:
cűctiſqꝫ peccatiſ. Iuxta hunc ritű faciet D
tabernaculo teſtimonij qđ fixű eſt inter
eos in medio ſordiű habitatiőis eoruꝫ.
Nullus hoim ſit in tabernaclo qñ pőti-
fex ſctűariű ingrediť vt roget ꝓ ſe et ꝓ
domo ſua ꝛ ꝓ vniuerſo cetu iſrľ: donec
egrediať tabernaculű. Cum aűt exierit
ad altare qđ corã dño eſt oret ꝓ ſe:ꝛ ſű-
ptű ſanguině vituli atqꝫ hirci fudat ſu
per cornua ei⁹ ꝑ gyrű:aſpgenſqꝫ digito
ſepties:expiet ꝛ ſctificet illud ab imműdi
tijs filioꝝ iſrľ. Poſtq̃ eműdauerit ſan-
ctuariű ꝛ tabernaculű ꝛ altare:tűc offe
rat hircű viuentě:ꝛ poſita vtraqꝫ mãu E
ſup caput ei⁹:cőfiteať oẽs iniquitates
filioꝝ iſrľ ꝛ vniuerſa delicta atqꝫ pctã
eoꝝ q̃ impcãs capiti ei⁹ emittet illuꝫ ꝑ
hoiem patű in deſertű. Cűqꝫ portauerit
hirc⁹ oẽs iniqtates eoꝝ in terrã ſolita-

riam: et dimiſſus fuerit ī deſerto: reuer-
tetur in tabernaculū teſtimonij: ⁊ depo
ſitis veſtib⁹ quib⁹ pri⁹ indut⁹ erat cum
intraret ſanctuariū: relictiſq; ibi: laua-
bit carnē ſuā in loco ſctō: indueť q; ve-
ſtib⁹ ſuis. Et poſtq̄ egreſſus obtulerit
holocauſtū ſuū ac plebis: rogabit tā ꝑ
ſe q̄ ꝑ pplo: ⁊ adipē qui oblat⁹ eſt pro
F pctis: adolebit ſup altare. Ille vo q̄ di-
miſerit caprū emiſſarium lauabit veſti-
mēta ſua ⁊ corp⁹ aqua: ⁊ ſic ingredieť
in caſtra. Vitulū autē ⁊ hircū q̄ ꝑ pctō
fuerāt imolati: ⁊ quoꝝ ſanguis illat⁹ ē
in ſanctuarium vt expiatio compleretur:
aſportabūt foras caſtra: ⁊ cōburēt igni
tam pelles q̄ carnes eoꝝ ac fimuz: ⁊ q̄-
cunq; cōbuſſerit ea: lauabit veſtimēta
ſua ⁊ carnē aqua: ⁊ ſic ingredieť caſtra.
Eritq; vobis hoc legitimū ſempiternū.
F.23.e. Mēſe autē ſeptīo: decima die mēſis: af
fligetis aīas vr̃as: nullumq; op⁹ facietis
ſiue indigena ſiue aduena q̄ ꝑegrinatur
G iter vos. In hac die expiatio erit vr̃i at
q; mundatio ab oīb⁹ pctis vr̃is coram
dño mundabimī. Sabbatū enī reqetio
nis ē: ⁊ affligetis aīas vr̃as religiōe per-
petua. Expiabit autē ſacerdos qui vn-
ctus fuerit ⁊ cui⁹ man⁹ initiate ſunt vt
ſacerdotio fungatur ꝑ prē ſuo. Indueť-
q; ſtola linea et veſtib⁹ ſctis ⁊ expiabit
ſanctuariū ⁊ tabernaculum teſtimonij
atq; altare: ſacerdotes quoq; ⁊ vniūſū
pplm̄. Eritq; hoc vobis legitimū ſempi
ternū: vt oretis ꝑ filijs iſrł: ⁊ ꝑ cūctis pec
catis eoꝝ ſemel in āno. Fecit igitur ſi-
cut pceperat dñs moyſi. XVII.

A Et locut⁹ eſt dñs ad moyſen di-
cēs: Loq̄re aarō ⁊ filijs ei⁹ ⁊ cū-
ctis filijs iſrł: dicēs ad eos. Iſte
eſt ſermo quē mādauit dñs dicens. Hō
quilibet de domo iſrł ſi occiderit bouē
aut ouē ſiue caprā in caſtris vel extra ca
ſtra: ⁊ nō obtulerit ad oſtiū tabernaculi
oblationē dño: ſanguis re⁹ erit. Quaſi
ſi ſanguinē fuderit: ſic ꝑibit de medio
ppłi ſui. Iō ſacerdoti offerre debēt filij
iſrł hoſtias ſuas q̄s occidūt in agro vt
ſctificentur dño añ oſtiū tabernaculi te-
ſtimonij: ⁊ imolent eas hoſtias pacifi-
B cas dño. Fundetq; ſacerdos ſanguinez
ſup altare dñi ad oſtiū tabernacłi teſti-
monij: ⁊ adolebit adipē in odorē ſuaui
tatis dño: ⁊ nequaq̄ vltra imolabūt ho
ſtias ſuas demonib⁹ cū quib⁹ fornicati
ſunt. Legitimū ſempiternū erit illis ⁊ po-
ſteris eoꝝ. Et ad ipos dices: Hō de filijs
iſrł ⁊ de aduenis qui ꝑegrinantur apud
vos qui obtulerit holocauſtū ſiue victi
mā: et ad oſtiū tabernacłi teſtimonij ñ
adduxerit eā vt offerat dño: interibit d
pplo ſuo. Hō quilibet de domo iſrael et C
de aduenis qui ꝑegrinantur inter vos: ſi
comederit ſanguinē: obfirmabo faciem
meā ꝯtra aīam illi⁹: ⁊ diſꝑdā eā d pplo
ſuo: q2 aīa carnis in ſanguie eſt: ⁊ ego de I.
di illū vobis: vt ſup altare in eo expietis
ꝑ aīab⁹ vr̃is: ⁊ ſanguis ꝑ aīe piaculo
ſit. Idcirco dixi filijs iſrł. Ois aīa ex vo
bis nō comedet ſanguinē: nec ex adue-
nis qui ꝑegrinantur apud vos. Hō q̄cū-
q; de filijs iſrł ⁊ de aduenis qui ꝑegri-
nantur apud vos: ſi venatiōe atq; aucu-
pio cepit ferā vel auē quib⁹ veſci licitū
eſt: fundat ſanguinē ei⁹ ⁊ operiat illū ter
ra. Aīa enī oīs carnis in ſanguinez eſt. D
Vñ dixi filijs iſrł: Sanguinez vniuerſe I. 8.
carnis nō comedetis: q2 aīa carnis i ſan-
guine eſt ⁊ quicūq; comederit illuz: in-
teribit. Aīa q̄ comederit morticinū vel
captuz a beſtia: tam de indigenis q̄ de
aduenis lauabit veſtimēta ſua ⁊ ſemet-
ipm̄ aqua ⁊ ꝯtaminat⁹ erit vſq; ad ve-
ſperum: ⁊ hoc ordie mund⁹ fiet. Q2 ſi non
lauerit veſtimenta ſua vel corp⁹ porta-
bit iniquitatē ſuā. XVIII

A Locutuſq; eſt dñs ad moyſen di-
cens: Loq̄re filijs iſrł: ⁊ dices ad
eos. Ego ſum dñs de⁹ vr̃. Iuxta ꝯſuetu
dinē terre egypti in qua habitaſtis nō faci
etis: ⁊ iuxta morē regiōis chanaan: ad
quā ego introductur⁹ ſuz vos: nō agetis:
nec in legitimis eoꝝ ambulabitis. Facie
tis iudicia mea ⁊ pcepta mea ſeruabitis:
et ambulabitis in eis. Ego dñs de⁹ vr̃.
Cuſtodite leges meas atq; iudicia: q̄ fa
ciens hō viuet in eis. Ego dñs de⁹ vr̃.
Ois hō ad ꝓximā ſanguis ſui nō acce-
det vt reuelet turpitudinē ei⁹. Ego do-
min⁹. Turpitudinē pr̃is tui ⁊ turpitu-
dinē mr̃is tue non diſcoopies. Mr̃ tua
eſt: nō reuelabis turpitudinē ei⁹. Tur- B
pitudinē vxoris pr̃is tui nō diſcooperi
es. Turpitudo enī pr̃is tui eſt. Turpitu
dinē ſororis tue ex prē ſiue ex mr̃e q̄ do-
mi vel foris genita ē: nō reuelabis. Tur
pitudinē filie filij tui vel neptis ex filia
nō reuelabis: q2 turpitudo tua ē. Tur-
pitudinē filie vxoris pr̃is tui quā pepit
pr̃i tuo ⁊ ē ſoror tua: nō reuelabis. Tur-
pitudinē ſororis pr̃is tui nō diſcooperi-
es: q2 caro eſt pr̃is tui. Turpitudinē ſo-
roris matris tue nō reuelabis: eo q; ca

ro ſit matris tue. Turpitudinē patrui
tui nō reuelabis: nec accedes ad vxorē
eius q̄ tibi affinitate coniungit̃. Turpi
tudinē nurus tue nō reuelabis: qꝛ vxor
filii tui eſt: nec diſcooperies ignominiā
eius. Et vxorē fratris ſui nullus accipi
at. Turpitudinē vxoris fratris tui nō re
uelabis: qꝛ turpitudo fratris tui ē. Tur
pitudinē vxoris tue et filie eiꝰ nō reue
labis. Filiā filii eius et filiā filie illiꝰ nō
ſumes: vt reueles ignominiam eius: qꝛ
caro illiꝰ ſunt: ⁊ tal' coitus inceſtus eſt.
Sororē vxoris tue in pelicatū illiꝰ non
accipies: nec reuelabis turpitudinē eiꝰ
adhuc illa viuente. Ad mulierem q̄ pati
tur mēſtrua nō accedes: nec reuelabis
feditatē eius. Cū vxore ꝓximi tui non
coibis: nec ſeminis cōmixtione macula
beris. De ſemie tuo nō dabis vt ꝯſecre
tur idolo moloch: nec pollues nomē dei
tui. Ego dn̄s. Cum maſculo nō cōmiſce
aris coitu femineo: qꝛ abominatio eſt.
Cū omi pecore nō coibis: nec maculabe
ris cū eo. Mulier nō ſuccumbet iumen
to nec miſcebit̃ ei: qꝛ ſcelus eſt. Nec pol
luamini in oibꝰ his quibꝰ ꝯtamiate ſūt
vniuerſe gētes quas ego eiciā añ ꝯſpe
ctū veſtꝝ: ⁊ quibꝰ polluta ē terra cuius
ego ſcelera viſitabo: vt euomat habita
tores ſuos. Cuſtodite legitima mea atq̄
iudicia: vt nō faciatis ex oibꝰ abomina
tionibꝰ iſtis tā indigena q̄ colonꝰ qui
ꝑegrinat̃ apud vos. Oēs eni execratio
nes iſtas fecerūt accole terre q̄ fuerunt
añ vos ⁊ polluerūt eā. Cauete ergo ne ⁊
vos ſimil' euomat cū paria feceritis: ſicut
euomuit gentē q̄ fuit añ vos. Ois aia
q̄ fecerit de abominatiōibꝰ his quippi
am: peribit de medio ppl'i ſui. Cuſtodite
mādata mea. Nolite facere q̄ fecerūt hi
qui fuerunt añ vos: ⁊ ne polluamini in
eis. Ego dominꝰ deꝰ veſter. ¶ XIX.

LOcutꝰ eſt dn̄s ad moyſen dicēs:
Loq̄re ad oēm cetū filiorū iſrl': ⁊
dices ad eos. Scti eſtote: qꝛ ego
ſanctꝰ ſum dn̄s deꝰ vr̄. Unuſquiſq̄ prēm
ſuum ⁊ matrē ſuā timeat. Sabbata mea
cuſtodite. Ego dn̄s deꝰ veſter. Nolite cō
uerti ad idola: nec deos cōflatiles faci
etis vobis. Ego dn̄s deꝰ veſter. Si imo
laueritis hoſtiā pacificoꝝ dn̄o vt ſit pla
cabil': eo die quo fuerit imolata come
detis eā: et die altero. Quicquid aūt re
ſiduum fuerit in diē tertiū: igne cōbu
retis. Si quis poſt biduū comederit ex
ea ꝓphanus erit ⁊ impietatis reus: por

tabitq̄ iniquitatē ſuā: qꝛ ſctm̄ dn̄i pol
luit: et ꝑibit aia illiꝰ de pplo ſuo. Cum I.23.d.
q̄ meſſueris ſegetes terre tue nō tonde
bis vſq̄ ad ſolū ſupficiem terre: nec re
manētes ſpicas colliges: neq̄ in vinea
tua racemos ⁊ grana decidētia ꝯgrega
bis: ſed paupibus ⁊ ꝑegrinis carpenda
dimittes. Ego dn̄s deus vr̄. Nō facietis C
furtum: non mentiemini: nec decipiet
vnuſquiſq̄ proximum ſuū. Non ꝑiura Math.5.e.
bis in noie meo: nec pollues nomē dei
tui. Ego dn̄s. Nō facies calumniā ꝓxi
mo tuo: nec vi opprimes eū. Nō mora Deu.24.c.
bit̃ opus mercennarii tui apud te vſq̄ Tobie.4.c
mane. Nō maledices ſurdo: nec corā ce
co pones offendiculū: ſed timebis dn̄m
deū tuum: qꝛ ego ſum dn̄s. Non facies
qđ iniquū ē: nec iniuſte iudicabis. Nō Ro.2.b
ꝯſideres ꝑſonam paupis: nec honores Ephe.6.b.
vultus potentis. Iuſte iudica proximo Act.10.f
tuo. Nō eris criminator nec ſuſurro in Iaco.2.b.
pplis. Nō ſtabis ꝯtra ſanguinē ꝓximi 1.Pe.1.c. D
tui. Ego dn̄s. Nō oderis fratrē tuū in Eccl.19.b
corde tuo: ſed publice argue eū ne habe Math.18.c.
as ſup illo peccatū. Nō q̄ras vltionem: Lu.17.a.
nec memor eris iniurie ciuiū tuoꝝ. Di Eccl.10.a.
liges amicū tuū ſicut teipm̄. Ego dn̄s: Math.5.g.
Leges meas cuſtodite. Iumēta tua nō Marci.12.c.
facies coire cū alterius generis aiāti Gala.5.c.
bus. Agrū tuū nō ſeres diuerſo ſemie. Iacobi.2.c
Ueſtē que ex duobꝰ texta eſt: nō indue
ris. Hō ſi dormierit cū muliere coitu ſe
minis q̄ ſit ancilla etiā nobil': ⁊ tñ ꝓcio
nō redēpta nec libertate donata: vapu
labūt ābo ⁊ nō morient̃: qꝛ nō fuit libe E
ra. Pro delicto autē ſuo offeret dn̄o ad
oſtiū tabernacli teſtimonii arietē: ora
bitq̄ ꝓ eo ſacerdos ⁊ ꝓ pctō eiꝰ coram
dn̄o: ⁊ repropitiabit̃ ei dimittet̃q̄ pec
catū. Qn̄ ingreſſi fueritis terrā ⁊ plātaue
ritis in ea ligna pomifera: auferetis ꝓpu
tia eoꝝ. Poma q̄ germināt: immūnda
erūt vobis: nec edetis ex eis. Quarto au
tē anno ois fructꝰ eoꝝ ſctificabit̃: lau
dabil' dn̄o. Quinto aūt anno comedetis
fructus: ꝯgregantes poma q̄ proferunt.
Ego dn̄s deꝰ vr̄. Nō comedetis carnē cū S.17.b.
ſanguine. Nō augurabimini: nec obſer F
uabitis ſomnia. Neq̄ in rotundū attō
debitis comā: nec radetis barbam. Et
ſup mortuo nō incidetis carnes veſtras:
neq̄ figuras aliquas aut ſtigmata faci
etis vobis. Ego dn̄s. Ne ꝓſtituas filiā
tuā ne cōtaminet̃ terra ⁊ impleat̃ piacu
lo. Sabbata mea cuſtodite ⁊ ſctūariū
meū metuite. Ego dn̄s. Non declinetis

ad magos:nec ab ariolis aliqd ſciſcite-
mini vt polluamini p eos. Ego dñs de⁹
G vr. Corã cano capite ↄſurge:⁊ honora p
ſonã ſenis:⁊ time dñm deũ tuũ. Ego ſũ
Exo.22.c. dñs. Si habitauerit aduena i terra ve-
ſtra:⁊ morat⁹ fuerit inter vos:nõ exp-
bretis ei:ſed ſit iter vos quaſi idigena:
⁊ diliget] eũ quaſi voſmetipos. Fuiſtis
eni ⁊ vos aduene in terra egypti. Ego
dñs de⁹ vr. Nolite facere iniquũ aliqd:
in iudicio:in regla:in põdere:in mẽſu-
ra. Statera iuſta:⁊ equa ſint põdera:iu
ſtus modi⁹:equuſqꝫ ſextarius. Ego dñs
de⁹ vr qui eduxi vos õ terra egypti. Cu
ſtodite oĩa pcepta mea ⁊ vniuerſa iudi
cia:et facite ea. Ego dñs. XX
A Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen di-
cens: Hec loqris filijs iſrl. Hõ õ
filijs iſrl ⁊ de aduenis q̃ hitant
in iſrl:ſi quis dederit de ſemie ſuo ido-
lo moloch:morte moriaf. Popul⁹ terre
lapidabit eũ:⁊ ego ponã faciẽ meã ↄtra
illũ:ſuccidãqꝫ eũ õ medio ppli ſui:eo ꝙ
dederit de ſemie ſuo moloch:⁊ ↄtamia-
uerit ſctũariũ meũ:ac polluerit nomen
ſctm̃ meũ. Q̃ ſi negligẽs pplus terre ⁊
quaſi paruipẽdens impiũ meũ: dimiſe
rit hoiem q̃ dedit de ſemie ſuo moloch:
nec voluerit eũ occidere:ponã faciẽ me
am ſup hoiem illũ ⁊ cognationẽ ei⁹:ſuc
cidamqꝫ ipm ⁊ omẽs qui ↄſenſerũt ei:
vt fornicaref cũ moloch de medio ppli
ſui. Aĩa q̃ declinauerit ad magos ⁊ a-
riolos:⁊ fornicata fuerit cũ eis:ponã fa
B ciẽ meã ↄtra eã:⁊ interficiã illã de me-
Nu.11.d dio ppli ſui. Sctificamĩ ⁊ eſtote ſcti:qꝛ
Joſue.3.b. ⁊ ego ſctũs ſũ dñs de⁹ vr. Cuſtodite pce
1.Re.16.b pta mea et facite ea. Ego dñs q̃ ſctifico
Exo.21.b. vos. Qui maledixerit prĩ ſuo aut mrĩ
Prou.20.c morte moriaf. Patri mrĩqꝫ qui maledi
xerit:ſanguis ei⁹ ſit ſup eũ. Si mecha-
tus q̃s fuerit cũ vxore alteri⁹:⁊ adulte-
riũ ppetrauerit cũ cõiuge proximi ſui:
morte moriaf et mech⁹ ⁊ adultera. Qui
dormierit cũ nouerca ſua:⁊ reuelauerit
ignominiã pris ſui:morte moriant am
bo. Sanguis eorũ ſit ſup eos. Si quis
dormierit cũ nuru ſua: vterqꝫ moriaf:
qꝛ ſcelus opati ſũt. Sanguis eoꝝ ſit ſu
per eos. Qui dormierit cũ maſclo coitu
femineo: vterqꝫ opatus eſt nefas:morte
moriãf. Sit ſanguis eoꝝ ſup eos. Qui
ſupra vxorẽ filiã: duxerit mrem ei⁹:ſce-
lus opat⁹ eſt. Uiuus ardebit cũ eis:nec
pmanebit tantũ nefas in medio veſtri.
C Qui cũ iumẽto ⁊ pecore coierit: morte
moriaf:pec⁹ quoqꝫ occidite. Mulier q̃
ſuccubuerit cuilibet iumento:ſil̃ inter-
ficief cũ eo. Sanguis eorũ ſit ſup eos.
Qui accepit ſororẽ ſuã:filiã pris ſui vl
filiã mris ſue:⁊ viderit turpitudinẽ ei⁹:
illaqꝫ ↄſpexerit fratr] ignominiã:nefa-
riã rẽ opati ſunt:occidenf in cõſpectu
ppli:eo ꝙ turpitudinẽ ſuã mutuo reue
lauerint:⁊ portabũt iniqtatẽ ſuã. Qui
coierit cũ mliere in fluxu mẽſtruo:⁊ re-
uelauerit turpitudinẽ ei⁹: ipſaqꝫ apue-
rit fontẽ ſanguis ſui: interficienf am-
bo de medio ppli ſui. Turpitudinẽ ma
tertere ⁊ amite tue nõ diſcooperies. Qui
hoc fecerit ignominiã carnis ſue nuda
dauit:portabũt ãbo iniqtatẽ ſuã. Qui
coierit cũ vxore patrui vel auũculi ſui:
et reuelauerit ignominiaꝫ cognationis
ſue:portabũt ambo pctm̃ ſuũ. Abſqꝫ li
beris morienf. Qui duxerit vxoreꝫ fris D
ſui: rem facit illicitã: turpitudineꝫ fris
ſui reuelauit:abſqꝫ filijs erit. Cuſtodite
leges meas atqꝫ iudicia ⁊ facite ea:ne ⁊
vos euomat terra quã intraturi eſt] et
habitaturi. Nolite ambulare in legiti-
mis nationũ: q̃s ego expulſur⁹ ſuꝫ an-
te vos. Oĩa eni hec fecerũt:⁊ abomiat⁹
ſum eas. Uobis autẽ loquor:Poſſidete
terrã eoꝝ quã dabo vobis in hereditia-
tẽ:terrã fluentẽ lacte ⁊ melle. Ego dñs
de⁹ vr:qui ſepaui vos a ceter] pplis. Se
parate ergo ⁊ vos iumẽtũ mũdũ ab im
mũdo:⁊ auẽ mũdã ab imũda. Ne pollu
atis aĩas vras in pecore ⁊ auibus ⁊ cũ-
ctis q̃ mouenf in terra:⁊ q̃ vobis oñdi
eſſe polluta. Eritis ſcti mihi:qꝛ ſanct⁹
ego ſum dñs:⁊ ſepaui vos a ceteris po-
pulis vt eſſet] mei. Uir ſiue mlier in quĩ
b⁹ phitonic⁹ vel diuinatiõis fuerit ſpi-
rit⁹:morte morianf:lapidibus obruent
eos. Sanguis eoꝝ ſit ſup illos. XXI
Dixit quoqꝫ dñs ad moyſen:Loq A
re ad ſacerdotes filios aarõ ⁊ di
ces ad eos: Ne cõtaminef ſacer-
dos in mortib⁹ ciuiũ ſuoꝝ:niſi tm̃ cõ-
ſanguineis ac ppinq̃s.i.ſup preꝫ ⁊ ma-
trẽ ⁊ filiũ et filiã:frẽm quoqꝫ ⁊ ſororem
virginẽ:q̃ nõ eſt nupta viro:ſꝫ nec i pri-
cipe ppli ſui ↄtaminabif. Nec radẽt ca
put nec barbã:neqꝫ in carnib⁹ ſuis faci
ent inciſuras. Scti erũt deo ſuo:⁊ ñ pol
luẽt nomẽ ei⁹. Incenſũ eni dñi ⁊ panes
dei ſui offerũt:⁊ iõ ſcti erũt. Scortũ ⁊ vi B
le pſtibulũ nõ ducet vxorẽ:nec ea q̃ re-
pudiata eſt a marito:qꝛ ↄſecrat⁹ eſt deo
ſuo:⁊ panes ppoſitiõis offert. Sit ergo

ſctīs: qꝛ ⁊ ego ſctūs ſū dñs qui ſctifico
vos. Sacerdotꝭ filia ſi dep̄hēſa fuerit
in ſtupꝛo: ⁊ violauerit nomen p̄ris ſui:
flāmis exureť. Pontifex. i. ſacerdos ma
d. xim⁹ inter frēs: ſup̄ cui⁹ caput fuſū eſt
vnctiōis oleū: ⁊ cui⁹ man⁹ ī ſacerdotio
ꝯſecrate ſūt: veſtit⁹qꝫ eſt ſctīs veſtib⁹: ca
put ſuū nō diſcoopiet: veſtimēta ñ ſcin
det: ⁊ ad oēs moꝛtuū nō ingredieť oīo.
C Sup̄ p̄re quoqꝫ ſuo ⁊ mr̄e nō ꝯtamiabi
tur: nec egredieť de ſcīs ne polluat ſan
ctuariū dñi: qꝛ oleū ſcē vnctiōis dei ſui
ſup̄ eū eſt. Ego dñs. Uirginē ducet vxo
f rē. Uiduā aūt ⁊ repudiatā ⁊ ſoꝛdidā at
qꝫ meretricē nō accipiet ſʒ puellā de po
pulo ſuo: ne cōmiſceat ſtirpē generꝭ ſui
vulgo gētis ſue: qꝛ ego dñs q̄ ſcīfico eū.
Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſē dicēs: Loq̄
re ad aaron: Hō de ſemine tuo p̄ famili
as q̄ habuerit maculā: nō offeret panes
D deo ſuo: nec accedet ad miſteriū ei⁹. Si
cecus fuerit: ſi claudus: ſi vel paruo vel
grādi vł toꝛto naſo: ſi fracto pede: ſi ma
nu: ſi gibb⁹: ſi lippus: ſi albuginē hñs ī
oculo: ſi iugē ſcabiē: ſi impetiginem in
coꝛpe: vel herniosus: oīs qui hñerit ma
culā de ſemie aaron ſacerdotꝭ nō acce
det offerre hoſtias dño: nec panes deo
ſuo. Ueſceť tñ panib⁹ qui offeruntť in
ſctūario: ita dūtaxat: vt intra velū non
ingrediať: nec accedat ad altare q̄ ma
culā habet: ⁊ ꝯtamiare nō debet ſctūa
riū meū. Ego dñs ſctifico eos. Locutus
eſt ergo moyſes ad aarō ⁊ ad filios ei⁹.
⁊ ad oēm iſrł: cūcta q̄ ſibi fuerāt ip̄ata.
a Locut⁹ quoqꝫ ē dñs ad ¶ XXII
moyſen dicēs: Loq̄re ad aarō et
ad filios ei⁹: vt caueāt ab his q̄
ꝯſecrata ſunt filioꝝ iſrł: ⁊ nō ꝯtaminēt
nomē ſctificatoꝝ mihi que ipi offerūt.
Ego dñs. Dic ad eos ⁊ ad poſteros eoꝝ.
Oīs hō qui acceſſerit de ſtirpe vr̄a ad ea
q̄ ꝯſecrata ſūt: ⁊ q̄ obtulerūt filij iſrael
dño in quo ē imūditia: pibit coꝛā dño.
Ego ſū dñs. Hō de ſemie aaron q̄ fuerit
lep̄ſus: aut patiēs fluxū ſemis: nō veſce
tur de his q̄ ſcīficata ſūt mihi: donec ſa
neť. Qui tetigerit imūdū ſup̄ moꝛtuo: ⁊
ex quo egrediť ſemē quaſi coit⁹: ⁊ q̄ tan
git reptile ⁊ q̄dlibet imūdū cui⁹ tact⁹ ē
ſoꝛdidus: imūd⁹ erit vſqꝫ ad veſpeꝝ: et
nō veſceť his q̄ ſctificata ſunt: ſed cū la
uerit carnē ſuā aqua ⁊ occubuerit ſol:
b tūc mūdat⁹ veſceť de ſctificatꝭ: qꝛ cib⁹
illi⁹ eſt. Moꝛticinū ⁊ captū a beſtia nō
comedēt: nec polluenť in eis. Ego ſum
dñs. Cuſtodiāt p̄cepta mea vt ñ ſubiace
ant pctō: ⁊ moꝛianť in ſctūario cū pol
luerit illud. Ego dñs q̄ ſctifico eos. Oīs
alienigena nō comedet de ſctificatꝭ. In
quilin⁹ ſacerdotꝭ ⁊ mercēnari⁹ ñ veſcē
tur ex eis. Quē aūt ſacerdos emerit ⁊ q̄
vernacul⁹ dom⁹ ei⁹ fuerit: hi comedent
ex eis. Si filia ſacerdotꝭ cuilibʒ ex pp̄lo
nupta fuerit: de his q̄ ſctificata ſūt et d
p̄mitijs nō veſceť. Sin aūt vidua vel
repudiata ⁊ abſqꝫ liberꝭ reuerſa fuerit
ad domū p̄rs ſui: ſicut puella cōſueue
rat: aleť cibis p̄ris ſui. Oīs alienigena
comedēdi ex eis nō hʒ ptātē. Qui come
derit de ſctificatꝭ p̄ ignoꝛātiā: addet q̄n
tā partē cū eo qđ comedit: ⁊ dabit ſacer
doti in ſctūariū: nec ꝯtamiabūt ſctifica
ta filioꝝ iſrł que offerunť dño: ne foꝛte
ſuſtineāt iniquitatē delicti ſui cū ſctifi
cata comederint. Ego dñs qui ſctifico
eos. Locut⁹qꝫ eſt dñs ad moyſē: dicēs: C
Loq̄re ad aaron ⁊ filios ei⁹: ⁊ ad oēs fi
lios iſrł: diceſqꝫ ad eos. Hō de domo iſ
rael ⁊ de aduenis qui hitāt apud vos q̄
obtulerit oblationē ſuā: vł vota ſoluēs
vel ſpōte offerens: quicq̄d illud obtule
rit in holocauſtū dñi vt offerať p̄ vos:
maſcul⁹ immaculat⁹ erit ex bob⁹ ⁊ oui
bus ⁊ ex capris. Si maculā hñerit non
offeretꝭ: neqꝫ erit acceptabile. Hō q̄ ob
tulerit victimā pacificoꝝ dño vel vota
ſoluēs vel ſpōte offerēs tā de bobus q̄3
de ouib⁹: imaculatū offeret vt accepta
bile ſit. Oīs macula nō erit in eo. Si ce
cū fuerit: ſi fractū: ſi cicatricē hñs: ſi pa
pulas aut ſcabiē aut impetiginē: nō of
feretꝭ ea dño nec adolebitꝭ ex eis ſup̄ al
tare dñi. Bouē et ouē aure ⁊ cauda am
putatis: volūtarie offerre potes: votum
aūt ex his ſolui nō pōt. Oē aīal qđ vł D
ꝯtritis vel tonſis vel ſectꝭ: ablatiſqꝫ te
ſticuľ eſt: nō offeretꝭ dño: ⁊ in terra vr̄a
hoc oīo ne faciatꝭ. De manu alienigene
nō offeretꝭ panes deo vr̄o: ⁊ quicq̄d ali
ud dare voluerint: qꝛ coꝛrupta ⁊ macu
lata ſunt oīa: nō ſuſcipietꝭ ea. Locut⁹qꝫ
eſt dñs ad moyſen dicēs: Bos: ouis ⁊ ca
pꝛa cū genita fuerint ſeptē dieb⁹ erunt
ſub vbere mr̄is ſue: die aūt octauo ⁊ de
inceps offerri poterunt dño. Siue illa
bos ſiue ouis nō immolabunť vna die
cū fetib⁹ ſuis. Si imolaueritꝭ hoſtiā p̄
grāꝝactiōe dño: vt poſſet eſſe placabił:
eodē die comedetis eā. Non remanebit
quicq̄ in mane alterius diei. Ego dñs.
Cuſtodite mādata mea ⁊ facite ea. Ego

dñs. Ne polluatis nomen meũ ſctm̃ vt
ſanctificer i medio filioꝝ iſrł. Ego dñs
qui ſctifico vos: ⁊ eduxi de terra egypti
vt eſſem vobis i deũ. Ego dñs. XXIII

A Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen di-
cens: Loqre filijs iſrł ⁊ dices ad
eos: He ſunt ferie dñi quas voca
bitis ſctās. Sex diebus faciet] opus: di
es ſeptim⁹ quia ſabbati requies eſt: vo-
J. eo. cabit ſanct⁹. Omñe opus nō facietis in
eo. Sabbatũ dñi eſt in cunct] habitati-
onib⁹ vr̃is. He ſunt ergo ferie dñi ſctē
Exo.12.c quas celebrare debet] tpib⁹ ſuis. Men-
Nu.28.c ſe primo quartadecima die mēſis ad ve
ſperũ: phaſe dñi eſt: ⁊ quintadecima die
mēſis hui⁹: ſolennitas azymoꝝ dñi eſt.
Septē dieb⁹ azyma comedet]. Dies pri
mus erit vobis celeberrim⁹: ſanctuſqꝫ.
Omñe op⁹ ſeruile nō faciet] in eo: ſed of-
feretis ſacrificiũ in igne dño ſeptē die-
B bus. Dies aũt ſeptimus erit celebrior ⁊
ſanctior: nuliũqꝫ ſuile opus facietis in
eo. Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen dicēs:
Loquere filijs iſrł: ⁊ dices ad eos: Cum
ingreſſi fuerit] terrā quā ego dabo vo-
bis: et meſſuerit] ſegetē feret] manipu-
los ſpicaꝝ primitias meſſis vr̃e ad ſacer
dotē. Qui eleuabit faſciculũ corā domi
no vt acceptabile ſit ꝓ vobis altero die
ſabbati: ⁊ ſctificabit illũ. Atqꝫ in eodez
die quo manipul⁹ cōſecrat: cedet agn⁹
imaculat⁹ anniculus in holocauſtũ do
mini: ⁊ libamēta offerent cũ eo due de
cime ſimile ꝯſperſe in oleo in incēſum
dñi odorēqꝫ ſuauiſſimũ: liba quoqꝫ vi-
C ni: quarta pars hin. Panē ⁊ polentā et
pultes nō comedet] ex ſegete: vſqꝫ ad di
em qua offeret] ex ea deo vr̃o. Preceptũ
eſt ſempiternũ in generatiōib⁹ cũctiſqꝫ
habitacuł vr̃is. Numerabit] ergo ab al
tero die ſabbati in quo obtuliſt] mani-
pulũ primitiaꝝ ſeptē hebdomadas ple-
nas vſqꝫ ad alterā diē expletiōis hebdo
made ſeptime.i. quiquaginta dies: ⁊ ſic
offeretis ſacrificiũ nouũ dño ex oib⁹ ha
bitacuł vr̃is: panes primitiaꝝ duos de
duab⁹ decimis ſimile fermentate: quos
coqueris in primitias dñi. Offeretiſqꝫ
cũ panib⁹ ſeptē agnos imaculatos ãni-
culos: ⁊ vitulũ de armēto vnũ ⁊ arietes
duos: et erũt in holocauſtũ cũ libamen
D tis ſuis in odorē ſuauiſſimũ dño. Facie
tis ⁊ hircũ ꝓ pctō: duoſqꝫ agnos ãnicu
los hoſtias pacificoꝝ. Cũqꝫ eleuauerit
eos ſacerdos cũ panib⁹ primitiaꝝ corā
dño cedēt i vſũ ei⁹. Et vocabit] hũc die
celeberrimũqꝫ at ſctiſſimũ. Omñe opus
ſuile nō faciet] in eo. Legitimũ ſempi-
ternũ erit i cunct] hitacuł ⁊ generatiōi-
bus vr̃is. Poſtqꝫ aũt meſſuerit] ſegetes Z.1
terre vr̃e: nō ſecabit] eā vſqꝫ ad ſolum:
nec remanētes ſpicas colliget]: ſed pau
perib⁹ ⁊ pegrinis dimittet] eas. Ego ſũ
dñs de⁹ vr̃. Locut⁹qꝫ ē dñs ad moyſen
dicēs: Loqre filijs iſrł. Mēſe ſeptio pri-
ma die mēſis erit vobis ſabbatum me-
moriale clāgētib⁹ tubis: ⁊ vocabit ſan
ctũ. Omñe op⁹ ſuile nō faciet] in eo: ⁊ of
feret] holocauſtuz dño. Locut⁹qꝫ ē dñs E
ad moyſen dicēs: Decimo die mēſis hu S.
ius ſeptimi dies expiationũ erit celeber
rim⁹: ⁊ vocabit ſctũs: affligetiſqꝫ aĩas
vr̃as in eo: ⁊ offeret] holocauſtum dño.
Omñe op⁹ ſuile nō faciet] i tpe diei hu-
ius: qr dies ꝓpitiationis eſt: vt ꝓpiciet
vobis dñs de⁹ vr̃. Ois aĩa q̃ afflicta nō
fuerit die hac: pibit de pplis ſuis: ⁊ que
opis quippiā fecerit: delebo eā de pplo
ſuo. Nihil ḡ opis facietis in eo. Legiti-
mũ ſempiternũ erit vobis in cũctis ge-
neratiōib⁹ ⁊ hitatiōib⁹ vr̃is. Sabbatũ
requietiōis ē: ⁊ affliget] aĩas vr̃as. Die
nono mēſis ſeptimi a veſpe vſqꝫ ad ve-
ſpeꝝ celebrabit] ſabbata vr̃a. Et locut⁹
eſt dñs ad moyſen dicēs: Loqre filijs iſ
rael. A quitodecimo die mēſis hui⁹ ſe-
ptimi: erũt ferie tabernacłoꝝ ſeptē die-
bus dño. Dies prim⁹ vocabit celeberri F
mus atqꝫ ſctiſſim⁹. Omñe op⁹ ſuile non S.
faciet] in eo: ⁊ ſeptē dieb⁹ offeret] holo
cauſta dño. Dies quoqꝫ octau⁹ erit cele
berrim⁹ atqꝫ ſctiſſim⁹: ⁊ offeretis holo-
cauſtũ dño. Eſt eni cetus atqꝫ collecte.
Omñe op⁹ ſuile nō faciet] in eo. He ſũt
ferie dñi q̃s vocabit] celeberrimaſ atqꝫ
ſctiſſimas: offeretiſqꝫ in eis oblationes
dño: holocauſta ⁊ libamēta iuxta ritū
vniuſcuiuſqꝫ diei exceptis ſabbat] dñi
doniſqꝫ vr̃is: ⁊ que offeretis ex voto: vel
q̃ ſponte tribuet] dño. A quitodecimo
ergo die menſis ſeptimi qñ ꝯgregaueri
tis omēs fruct⁹ terre vr̃e: celebrabit] fe
rias dñi ſeptē diebus. Die primo et die G
octauo erit ſabbatũ.i. requies. Sume-
tiſqꝫ vobis die prio fruct⁹ arboris pul-
cherrime: ſpatulaſqꝫ palmaꝝ: ⁊ ramos
ligni denſaꝝ frondiũ: ⁊ ſalices de torrē
te: et letabimini corā dño deo vr̃o: cele-
brabitiſqꝫ ſolennitatē eius ſeptē dieb⁹
p annũ. Legitimũ ſempiternũ erit i ge-
nerationib⁹ vr̃is. Menſe ſeptimo feſta
celebrabitis ⁊ habitabitis in vmbracu

lis ſeptẽ diebꝰ. Omnis qui de genere ẽ iſ
rael: manebit in tabernaculꝭ: vt diſcant
poſteri vr̃i q̄ in tabernaculꝭ habitare fe
cerim filios iſrael cũ educerẽ eos de ter
ra egypti. Ego dñs deus vr̃. Locutuſq̄
eſt moyſes ſup ſolennitatibꝰ dñi ad fi-
B lios iſrael. ¶ XXIIII
Et locutꝰ eſt dñs ad moyſen: di-
cens: Precipe filĳs iſrael vt offe
rant tibi oleũ de oliuis puriſſimũ ac lu
cidum ad cõcinnãdas lucernas iugiter
extra velũ teſtimonĳ in tabernaculo fe
deris. Ponetq̄ eas aaron a veſpe vſq̄
in mane corã dño cultu ritoq̄ ppetuo
in generatiõibꝰ vr̃is. Sup candelabrũ
mundiſſimũ ponent̃ ſp in ꝯſpectu dñi.
Accipies quoq̄ ſimilaȝ ꝛ coques ex ea
duodeci panes qui ſingl̃i habebũt du-
as decimas. Quoꝝ ſenos altrinſecꝰ ſu-
per mẽſam puriſſimã corã dño ſtatues:
ꝛ pones ſup eos thus lucidiſſimũ vt ſit
B panis in monimẽtũ oblatiõis dñi. Per
ſingula ſabbata mutabunt̃ coraȝ dño:
ſuſcepti a filĳs iſrael federe ſempiterno
erũtq̄ aaron ꝛ filioꝝ eiꝰ vt comedant
eos in loco ſctõ: q2 ſctm̃ ſctõꝝ eſt de ſa-
crificĳs dñi iure ppetuo. Ecce auteȝ e-
greſſus filiꝰ mlĩeris iſraelitidis quẽ pe
perat de viro egyptio inter filios iſrael-
iurgatꝰ eſt in caſtris cuȝ viris iſraelite.:
Cunq̄ blaſphemaſſet nomẽ dñi ꝛ male-
dixiſſet ei: adductꝰ eſt ad moyſen. Voca
batur autẽ mr̃ eiꝰ ſalumith filia dabri:
de tribu dan. Miſerũtq̄ eũ in carcerẽ:
C donec noſcẽt quid iuberet dñs. Qui lo-
cutꝰ eſt ad moyſen dicẽs: Educ blaſphe
mũ extra caſtra: ꝛ ponãt oẽs qui audie
runt manꝰ ſuas ſup caput eiꝰ: ꝛ lapidet
eũ ppl̃s vniuerſus. Et ad filios iſrl̃ loq̄
ris: Hõ qui maledixerit deo ſuo porta-
bit pctm̃ ſuũ ꝛ qui blaſphemauerit no-
men dñi: morte moriat̃. Lapidibus op-
primet eũ ois mltitudo ppl̃i. Siue ille
ciuis ſiue pegrinus fuerit: qui blaſphe-
.b mauerit nomẽ dñi: morte moriat̃. Qui
.d pcuſſerit ꝛ occiderit hoiem: morte mori
.c atur. Qui pcuſſerit aial reddet vicariũ:
id eſt aiam p aia. Qui irrogauerit ma-
culã cuilibet ciuiũ ſuoꝝ: ſicut fecit: ſic
D fiet ei. Fracturã p fractura: oculum p
oculo: dentẽ p dente reſtituet. Qualem
inflixerit maculã: talẽ ſuſtinere coget̃.
Qui pcuſſerit iumentum: reddat aliud.
Qui pcuſſerit hoiem: puniet̃. Equũ iu-
diciũ ſit inter vos: ſiue pegrinꝰ ſiue ci-
uis peccauerit: q2 ego ſum dñs deꝰ vr̃.

Locutuſq̄ eſt moyſen ad filios iſrael: ꝛ
eduxerũt eũ q̄ blaſphemauerat extra ca
ſtra: ac lapidibꝰ opp̃ſſerũt. Fecerũtq̄ fi-
lĳ iſrl̃ ſicut p̄cepat dñs moyſi. ¶ XXV A
Locutuſq̄ eſt dñs ad moyſen in
monte ſinai dicens: Loq̄re filĳs
iſrael: ꝛ dices ad eos: Qñ ingreſ-
ſi fueritꝭ terrã quã ego dabo vobis: ſab
batizetis ſabbatũ dño. Sex ãnis ſeres
agrum tuum: et ſex annis putabis vi-
neam tuã: colligeſq̄ fructꝰ eius. Septi
mo aũt anno ſabbatũ erit terre requie-
tionis dñi. Agrũ nõ ſeres: ꝛ vineam nõ
putabis. Que ſpõte gignet humꝰ nõ me
tes: ꝛ vuas primitiaꝝ tuaꝝ nõ colliges
quaſi vindemiã. Annꝰ eni requietiõis
terre eſt. Sed erũt vobis ĩ cibũ tibi ꝛ ſer
uo tuo: ancille ꝛ mercẽnario tuo: ꝛ ad-
uene q̄ pegrinat̃ apud te. Iumẽtꝭ tuis
ꝛ pecoribꝰ oia q̄ naſcunt̃ p̄bebũt cibũ.
Nũerabis quoq̄ tibi ſepteȝ hebdoma- B
das annoꝝ. i. ſepties ſeptẽ: q̄ ſil̃ faciunt
quadraginta nouem: ꝛ clãges buccina
mẽſe ſeptio: decima die mẽſiũ ꝓpitiati
onis tpe ĩ vniũſa terra vr̃a. Scificabiſ
q̄ ãnũ quiquageſimũ: ꝛ vocabis remiſ-
ſionẽ cũctꝭ habitatoribꝰ terre tue. Ipſe
eſt eni iubileꝰ. Reuertet̃ hõ ad poſſeſſio
nẽ ſuã: ꝛ vnuſq̄ſq̄ rediet ad familiã pr̃
ſtinã: q2 iubileꝰ ẽ ꝛ q̄quageſimꝰ annꝰ.
Nõ feretꝭ atq̄ metetꝭ: ſpõte in agro na-
ſcẽtia: ꝛ primitias videmie ñ colligetꝭ:
ob ſcificationẽ iubilei: ſȝ ſtati ablata co
medetꝭ. Anno iubilei rediẽt oẽs ad poſ
ſeſſiões ſuas. Qñ vẽdes quippiam ciui
tuo vel emes ab eo: ne ꝯtriſtes frẽm tu-
um: ſȝ iuxta nũeꝝ ãnoruȝ iubilei emes
ab eo: ꝛ iuxta ſupputatiões frugũ vẽdet C
tibi. Quãto plꝰ ãni remãſerint pꝰ iubi-
leũ: tanto creſcit ꝛ p̃ciũ: quãto minꝰ tẽ-
poris numeraueritꝭ: tãto miorꝭ ꝛ emptio
ꝯſtabit. Tempꝰ eni fruguȝ vendet tibi.
Nolite affligere ꝯtribules vr̃os: ſȝ time
at vnuſq̄ſq̄ deũ ſuũ: q2 ego dñs deꝰ vr̃.
Facite p̄cepta mea: ꝛ iudicia cuſtodite:
ꝛ implete ea vt habitare poſſitꝭ in terra
abſq̄ vllo pauore: ꝛ gignat vobis hu-
mus fructus ſuos quibꝰ veſcamini vſ-
q̄ ad ſaturitatẽ: nulliꝰ impetũ formidã
tes. Q̄ ſi dixeritis quid comedamꝰ an-
no ſeptimo ſi nõ ſeuerimus neq̄ colle-
gerimus fruges nr̃as: dabo bñdictionẽ
meã vobis anno ſexto: ꝛ faciet fructus
triuȝ annorum: feretiſq̄ anno octauo:
et comedetis veteres fruges vſq̄ ad no
num annũ: donec noua naſcant̃ edetꝭ D

vetera. Terra quoqꝫ nō vendet᷑ in ꝑpe-
tuum:qꝛ mea eſt:⁊ vos aduene ⁊ coloni
mei eſtis. Vñ cũcta regio poſſeſſiōis vr̄e
ſub redēptiōis ꝯditiōe vendet᷑. Si atte
nuatꝰ frater tuꝰ vēdiderit poſſeſſiūculā
ſuā ⁊ voluerit ꝓpinquꝰ eiꝰ:pōt redime
re qđ ille vendiderat. Sin aũt nō habu
erit ꝓximũ:⁊ ip̄e p̄ciũ ad redimēdũ po-
tuerit inueire:cōputabunt᷑ fructꝰ ex eo
tp̄e quo vēdidit:et qđ reliquũ ē:reddet
emptoꝛi:ſicqꝫ recipiet poſſeſſionē ſuã.
Qꝫ ſi nō inuenerit manꝰ eiꝰ vt reddat
p̄ciũ:hēbit emptoꝛ qđ emerat vſqꝫ ad
annũ iubileũ. In ip̄o eni oīs vēditio re
dibit ad dn̄m ⁊ ad poſſeſſorē p̄ſtinũ.
Qui vendiderit domũ intra vꝛbis mu-
E ros:hēbit licentiā redimēdi donec vnꝰ
impleat᷑ annꝰ. Si nō redemerit et anni
circulus fuerit euolutꝰ:emptoꝛ poſſide-
bit eā:et poſteri eiꝰ in ꝑpetuũ:⁊ redimi
nō poterit etiā in iubileo. Sin aũt i vil
la fuerit domꝰ q̄ muros nō hꝫ:agroꝝ iu
re vendet᷑. Si aũ redēpta nō fuerit:i iu
bileo reuertet᷑ ad dn̄m ſuũ. Edes leuita
rũ q̄ in vꝛbibꝰ ſunt:ſꝑ pn̄t redimi. Si re
dempte nō fuerint:in iubileo reuerten-
tur ad dn̄os:qꝛ domꝰ vꝛbiũ leuitarũ ꝓ
poſſeſſiōibꝰ ſunt iter filios iſrl̄. Subur-
bana aũt eoꝝ n̄ veneāt:qꝛ poſſeſſio ſem
piterna eſt. Si attenuatus fuerit frater
tuꝰ ⁊ infirmꝰ manu:⁊ ſuſceperis eũ qua-
ſi aduenā ⁊ ꝑegrinum ⁊ vixerit tecũ:ne
accipias vſuras ab eo:nec ampliꝰ q̄ꝫ de
diſti. Time deũ tuũ:vt viuere poſſit fra
ter tuꝰ apud te. Pecuniā tuā nō dabis
ei ad vſurā:⁊ frugũ ſuꝑabũdātiā n̄ exi-
F ges. Ego dn̄s deus vr̄ qui eduxi vos de
terra egypti:vt darē vobis terrā chana-
an et eſſem veſter deꝰ. Si pauꝑtate com
pulſus vēdiderit ſe tibi frater tuꝰ:nō eũ
oppꝛimes ſuitute famꝉoꝝ:ſꝫ quaſi mer
cennariꝰ et colonꝰ erit: Vſqꝫ ad ānũ iu
bileũ opabit᷑ apud te:⁊ poſtea egrediet᷑
cũ liberis ſuis:et reuertet᷑ ad cognatio
3. eo. nē et ad poſſeſſionē patrum ſuoꝝ. Mei
eni ſui ſunt:⁊ ego eduxi eos de terra e-
gypti. Nō veneāt ꝯditiōe ſeruoꝝ. Ne af
fligas eũ ꝑ potentiā:ſed metuito deum
tuũ. Seruꝰ ⁊ ancilla ſint vobis de nati
onibꝰ q̄ in circũitu vr̄o ſunt:⁊ de adue-
nis qui ꝑegrinant᷑ apud vos vel qui ex
his nati fuerint i terra vr̄a. Hos hēbitis
famulos:et hereditario iure trāſmittetis
ad poſteros:ac poſſidebitis in eternum.
Fr̄es aũt vr̄os:filios iſrl̄: ne oppꝛimatis
G ꝑ potentiā. Si inualuerit apud vos ma

nus aduene atqꝫ ꝑegrini:⁊ attenuatus
frater tuus vēdiderit ſe ei:aut cuiqꝫ de
ſtirpe eiꝰ:poſt venditionē pōt redimi.
Qui voluerit ex fr̄ibꝰ ſuis redimet eũ:⁊
patruus ⁊ patruel᷑ ⁊ ꝯſanguineꝰ ⁊ affi-
nis. Sin aũt et ip̄e potuerit:redimet ſe:
ſupputatis dũtaxat annis a tp̄e venditi
onis ſue vſqꝫ in ānũ iubileũ:⁊ pecunia
qua venditꝰ fuerat iuxta ānoꝝ numeꝝ:
et ratiōe mercēnarij ſupputata. Si plu
res fuerint āni qui remanēt vſqꝫ ad iu
bileũ ſcd̄m hos reddet ⁊ p̄ciũ:ſi pauci:
ponet rationē cũ eo iuxta ānoꝝ nume-
rũ:⁊ reddet emptoꝛi qđ reliquũ eſt:āno-
rũ q̄bꝰ aũ ſuiuit mercedibꝰ imputatis.
Nō affliget eũ violēter in ꝯſpectu tuo.
Qꝫ ſi ꝑ hec redimi nō potuerit. āno iu-
bileo egrediet᷑ cũ liberis ſuis. Mei ei ſũt 3. (
ſui filij iſrl̄: quos eduxi de terra egypti.
XXVI
Ego dn̄s deus vr̄. Nō fa-
cietis vobis idolũ ⁊ ſculptile nec A
titulos erigetis nec inſignē lapi-
dem ponetis in terra vr̄a vt adoretis eũ.
Ego eni ſum dn̄s deꝰ vr̄. Cuſtodite ſab-
bata mea:et pauete ad ſctũariũ meum.
Ego dn̄s. Si in p̄ceptis meis ambulaue
ritis et mādata mea cuſtodieritis ⁊ fece-
ritis ea:dabo vobis pluuias tp̄ibꝰ ſuis
⁊ terra gignet germē ſuũ:⁊ pomis arbo
res replebunt᷑. App̄hendet meſſiũ tritu
ra vindemiā:⁊ vindemia occupabit ſe-
mentē:⁊ comedetis panē vr̄m in ſaturi
tate:et abſqꝫ pauoꝛe habitabitis i terra
vr̄a. Dabo pacē in finibꝰ vr̄is: doꝛmie- 3 (
tis:⁊ nō erit q̄ exterreat. Auferā malas
beſtias:et gladiꝰ nō tranſibit terminos
vr̄os. Perſeq̄mini inimicos vr̄os:⁊ coꝛ
ruent corā vobis. Perſequent᷑ q̄nqꝫ de B
vr̄is centũ alienos:⁊ cētũ de vobis de-
cē milia. Cadēt inimici vr̄i gladio i cō-
ſpectu vr̄o. Reſpiciā vos ⁊ creſcere faciā
mlt̄iplicabimini:⁊ firmabo pactũ meũ
vobiſcũ. Comedetis vetuſtiſſima veteꝝ ⁊
vetera nouis ſuꝑueniētibꝰ pꝛoijcietis.
Ponā tabernaculũ meũ in medio vr̄i.
et nō abijciet vos aīa mea. Ambulabo
inter vos:et ero vr̄ deꝰ:voſqꝫ eritis ppl̄s
meꝰ. Ego dn̄s deus vr̄ qui eduxi vos đ
terra egyptioꝝ ne ſuiretis eis:⁊ qui ꝯfre
gi catenas ceruicũ vr̄aꝝ vt incederetis
erecti. Qꝫ ſi nō audieritis me:nec feceri-
tis oīa mādata mea:ſed ſpꝛeueritis leges
meas:⁊ iudicia mea ꝯtempſeritis:vt nō
faciatis ea q̄ a me ꝯſtituta ſunt ⁊ ad ir-
ritũ ꝑducatis pactũ meũ:ego quoqꝫ hec
faciā vobis. Viſitabo vos velociter in

egeſtate et ardoꝛe:q̄ conficiat oculos ve-
C ſtros:et cõſumat aīas vr̄as. Fruſtra ſe-
retis ſementē:q̄ ab hoſtib⁹ deuoꝛabit̄.
Ponā faciē meā ꝯtra vos:⁊ corruetꝭ co
rā hoſtib⁹ vr̄is:et ſubijciemī his q̄ ode-
rūt vos. Fugietꝭ nemine ꝑſequēte. Sin
aūt nec ſic obedieritꝭ mihi:addā corre-
ptiones vr̄as ſeptupliū ꝑpter pctā vr̄a:
et conterā ſuꝑbiā duritie vr̄e. Daboq̄ȝ
vobis celū deſuꝑ ſicut ferrū:⁊ terrā ene
am. Cõſumet̄ in caſſum laboꝛ vr̄:nō ꝓ-
feret terra germē:nec arboꝛes poma ꝓ-
bebūt. Si ambulaueritꝭ ex aduerſo mi-
D hi:nec volueritꝭ audire me:addam pla
gas vr̄as vſq̄ȝ in ſeptuplū ꝑpter pecca-
ta vr̄a. Emittāq̄ȝ in vos beſtias agri q̄
ꝯſumāt vos et pecoꝛa vr̄a:⁊ ad paucita
tē cuncta redigāt:deſerteq̄ȝ fiēt vie vr̄e.
Quod ſi nec ſic volueritꝭ recipe diſciplinā:
ſed ambulaueritis ex aduerſo mihi:ego
quoq̄ȝ ꝯtra vos aduerſus incedā:⁊ ꝑcu
tiā vos ſepties ꝑpter pctā vr̄a:inducā-
q̄ȝ ſuꝑ vos gladiū vltoꝛē federꝭ mei. Cū-
q̄ȝ ꝯfugeritis in vrbes:mittā peſtilētiaȝ
in medio vr̄i:⁊ trademini in maīb⁹ hoſti-
um poſtq̄ȝ cõfregero baculū panis vr̄i:
ita vt decē mlieres in vno clibano co-
quāt panes ⁊ reddāt eas ad pond⁹ ⁊ co
medetis ⁊ non ſaturabimī. Sin aūt nec
E ꝑ hec audieritis me:ſed ambulaueritis
ꝯtra me:et ego incedā aduerſus vos in
furoꝛe ꝯtrario:et coꝛripiā vos ſeptē pla
gis ꝑpter pctā vr̄a:ita vt comedatꝭ car
nes filioꝝ vr̄oꝝ ⁊ filiarū vr̄aꝝ. Deſtruā
excelſa vr̄a:⁊ ſimulachra ꝯfringā. Cade
tis inter ruinas idoloꝝ vr̄oꝝ:⁊ abomi-
nabit̄ vos aīa mea:intantū vt vrbes ve
ſtras redigā in ſolitudinē:et deſerta fa-
ciā ſctūaria vr̄a:nec recipiā vltra odoꝛē
ſuauiſſimū:diſꝑdāq̄ȝ terrā vr̄am:et ſtu-
pebūt ſuꝑ ea inimici vr̄i cū habitatoꝛes
illi⁹ fuerint. Vos aūt diſꝑdā in gentes:
et euaginabo poſt vos gladiū:eritq̄ȝ ter
ra vr̄a deſerta:et ciuitates vr̄e dirute.
Tūc placebūt terre ſabbata ſua cūctis
F dieb⁹ ſolitudinis ſue. Quū fueritꝭ in ter-
ra hoſtili:ſabbatizabit ⁊ requieſcet ī ſab-
batis ſolitudinis ſue:eo q̄ nō requieue
rit in ſabbatꝭ vr̄is:qn̄ habitabitꝭ in ea.
Et qui de vobis remāſerint:dabo pauo
rē in coꝛdib⁹ eoꝝ in regiōib⁹ hoſtium.
Terrebit eos ſonit⁹ folij volantis:et ita
fugiēt quaſi gladiū. Cadēt nullo ſequē-
te:et coꝛruent ſinguli ſuꝑ frēs ſuos q̄ſi
bella fugiētes. Nemo vr̄m inimicꝭ au-
debit reſiſtere. Peribitꝭ inter gentes:et
hoſtilis vos terra ꝯſumet. Quod ſi ⁊ d̄ his
aliqui remāſerint:tabeſcēt in iniq̄tati-
bus ſuis ī terra inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ ꝑpter
pctā patrū ſuoꝝ ⁊ ſua affligent̄: donec
ꝯfiteant̄ iniq̄tates ſuas ⁊ maioꝝ ſuoꝝ
quib⁹ ꝓuaricati ſūt in me:⁊ ambulaue
rūt ex aduſo mihi. Ambulabo igit̄ ⁊ e- B
go ꝯtra eos ⁊ inducā illos in terrā ho-
ſtilē:donec erubeſcat in circūciſa mens
eoꝝ. Tūc oꝛabūt ꝓ impietatib⁹ ſuis:et
recoꝛdaboꝛ federꝭ mei qd̄ pepigi cum ia
cob et yſaac ⁊ abꝛaam. Terre quoq̄ȝ me
moꝛ ero:q̄ cū relicta fuerit ab eis:cõpla
cebit ſibi in ſabbatis ſuis:patiēs ſolitu
dinē ꝑpter illos. Ipſi vero rogabunt ꝓ
pctis ſuis:eo q̄ abiecerint iudicia mea
⁊ leges meas deſpexerint. Attū etiaȝ cū
eſſent in terra hoſtili:non penit⁹ abieci
eos:neq̄ȝ ſic deſpexi vt ꝯſumerent̄:⁊ ir-
ritū facerē pactū meū cū eis. Ego enim 2. Co.6.d.
ſū dn̄s de⁹ eoꝝ:⁊ recoꝛdaboꝛ federꝭ mei
pꝛiſtini:qn̄ eduxi eos de terra egypti in
ꝯſpectu gētiū vt eſſeȝ de⁹ eoꝝ. Ego dn̄s
de⁹ Hec ſūt iudicia atq̄ȝ p̄cepta ⁊ leges
quas dedit dn̄s īter ſe ⁊ īter filios iſrl̄ ī
mōte ſinai ꝑ manū moyſi. XXVII A

Locutuſq̄ȝ eſt dn̄s ad moyſen di-
cens: Loq̄re filijs iſrl̄:⁊ dices ad
eos: Hō qui votū fecerit ⁊ ſpopō
derit deo aīam ſuā:ſub eſtimatione da-
bit ꝓciū. Si fuerit maſcul⁹ a viceſimo
anno vſq̄ȝ ad ſexageſimū ānū:dabit q̄n
quaginta ſiclos argēti ad mēſurā ſan-
ctuarij:ſi mlier triginta. A quinto aūt an
no vſq̄ȝ ad viceſimū:maſcul⁹ dabit vi-
ginti ſiclos:femia decē. Ab vno menſe
vſq̄ȝ ad ānū quītū:ꝓ maſculo dabūtur
quīq̄ȝ ſicli:ꝓ femia tres. Sexagenari⁹
⁊ vltra maſcul⁹ dabit quīdecim ſiclos:
femia decē. Si pauꝑ fuerit ⁊ eſtimatio-
nē reddere nō valebit:ſtabit corā ſacer
dote:et quātū ille eſtimauerit ⁊ viderit
eū poſſe reddere tantū dabit. Aial autē B
qd̄ imolari pōt dn̄o ſi q̄s vouerit: ſctm̄
erit ⁊ mutari nō poterit.i.nec meli⁹ ma
lo nec peius bono. Quod ſi mutauerit:et
ipm̄ qd̄ mutatū eſt:⁊ illud ꝓ quo muta
tū eſt ꝯſecratū erit dn̄o. Aial imūdū qd̄
imolari dn̄o nō pōt ſi q̄s vouerit addu-
cetur an̄ ſacerdotē:qui diiudicās vtruȝ
bonū an malū ſit ſtatuet ꝓciū. Quod ſi da
re voluerit is q̄ offert:addet ſuꝑ eſtima
tionē quītā partē. Hō ſi vouerit domū
ſuā ⁊ ſctificauerit dn̄o: ꝯſiderabit eā ſa
cerdos vtꝝ bona an mala ſit:⁊ iuxta ꝓ-
ciū qd̄ ab eo fuerit ꝯſtitutū venūdabit

Sinautē ille qui vouerat voluerit redi
mere eã: dabit quītã partē eſtimatiōis
ſupra ⁊ hēbit domū. Qꝫ ſi agrū poſſeſſi
onis ſue vouerit ⁊ ꝯſecrauerit domio:
iuxta mēſurã ſementꝭ eſtimabit ꝑciū.
C Si triginta modijs hordei ſerit terra:
quiquaginta ſiclis venūdet argēti. Si
ſtatim ab anno incipientꝭ iubilei voue
rit agrū: quãto valere pōt: tanto eſtima
bitur. Sinaūt poſt aliquãtulum tempo
ris: ſupputabit ſacerdos pecuniã iuxta
annoꝝ qui reliqui ſūt numerū vſqꝫ ad
iubileū: ⁊ detrahet ex ꝑcio. Qꝫ ſi volue
rit redimere agrū ille q̄ vouerat: addet
quintã ꝑtē eſtimate pecunie: ⁊ poſſide-
bit eã. Sinaūt noluerit redimere: ſꝫ al-
teri cuilibet fuerit venūdatꝰ: vltra eum
qui vouerat redimere nō poterit: qꝛ cū
iubilei venerit dies: ſctificatꝰ erit dño:
⁊ poſſeſſio ꝯſecrata ad ius ꝑtinet ſacer-
dotū. Si ager emptꝰ eſt ⁊ nō de poſſeſſi
one maioꝝ ſanctificatꝰ fuerit dño: ſup-
putabit ſacerdos iuxta annoꝝ numeꝝ
vſqꝫ ad iubileū ꝑciū: ⁊ dabit ille qui vo
uerat eū dño. In iubileo aūt reuertetur
ad priorē dñm q̄ vendiderat eū: ⁊ habu
erat in ſortē poſſeſſiōis ſue. Oīs eſtima
Exo.30.b tio ſiclo ſctūarij ponderabit. Siclus vi
Nu.3.g ginti obolos hꝫ. Primogenita q̄ ad de-
Eze.45.d. um ꝑtinēt nemo ſctificare poterit ⁊ vo
uere. Siue bos ſiue ouis fuerit: dñi ſūt.
D Qꝫ ſi imūdū eſt aial redimet q̄ obtulit
iuxta eſtimationē ſuã: ⁊ addet quintaꝫ
partē ꝑcij. Si redimere noluerit vēdet
alteri: quãtūcūqꝫ fuerit aū eſtimatum.
Oē qḋ dño ꝯſecrat ſiue hō fuerit ſiue
aial ſiue ager: nō veniet nec redimi po-
terit. Quicq̄d ſemel fuerit ꝯſecratū: ſan
ctū ſctōꝝ erit dño. Et oīs ꝯſecratio q̄ of
fert ab hoīe nō redimet: ſed morte mo-
riet. Oēs decime terre ſiue de pomis ar
boꝝ ſiue de frugibꝰ dñi ſūt: ⁊ illi ſctifi-
cant. Si quis aūt voluerit redimere de
cimas ſuas: addet quītã ꝑtē eaꝝ. Oim
decimaꝝ bouis ⁊ ouis ⁊ capre q̄ ſub pa
ſtorꝭ virga trãſeūt: q̄cq̄d decimuꝫ vene-
rit ſctificabit dño. Nō eliget nec bonū
nec malū nec altero cōmutabit. Si q̄s
mutauerit: ⁊ qḋ mutatū ē: ⁊ ꝓ quo mu
tatū eſt ſctificabit dño: ⁊ non redimet.
Hec ſunt ꝑcepta q̄ mãdauit dñs moyſi
ad filios iſrael in monte ſinai.

Explicit liber Leuiticꝰ. Incipit vaie-
daber: id eſt liber Numeri. Capłm I

Locutuſqꝫ ē do A
minꝰ ad moyſen in deſerto
ſinai in tabernaculo fede-
ris prima die mēſis ſecūdi
anno altero egreſſiōis eoꝝ
ex egypto dicēs: Tollite ſūmã vniuer- C
ſe ꝯgregatiōis filioꝝ iſrł ꝑ cognatiōes I.
⁊ domos ſuas: ⁊ noīa ſinguloꝝ: quicq̄d
ſexꝰ eſt maſculini a viceſimo ãno et ſu-
pra: oīm viroꝝ fortiū ex iſrł: ⁊ numera-
bitis eas ꝑ turmas ſuas tu ⁊ aaron: e-
rūtqꝫ vobiſcū pricipes tribuū ac domo
rū i ꝯgnatōībꝰ ſuis: quoꝝ iſta ſūt noīa.
De tribu ruben: elyſur filius ſedeur. De
tribu ſymeon: ſalamihel filius ſuriſad-
dai. De tribu iuda: naaſon filiꝰ amina-
dab. De tribu yſachar: nathanael filiꝰ
ſuar. De tribu zabulon: eliab filius he-
lon. Filioꝝ autē ioſeph de tribu ephra-
im: eliſama filiꝰ ammiud. De tribu ma-
naſſe: gamalihel filiꝰ phadaſſur. De tri-
bu beniamin: abidan filius gedeonis.
De tribu dan: abiezer filiꝰ amiſaddai.
De tribu aſer: phegiel filius ochran. De
tribu gad: eliaſaph filiꝰ duel. De tribu B
neptalim: ahira filiꝰ enan. Hi nobiliſſi-
mi principes młtitudinis ꝑ tribꝰ ⁊ co-
gnationes ſuas ⁊ capita exercitꝰ iſrael:
quos tulerūt moyſes ⁊ aaron cū oī vul
gi multitudine: ⁊ ꝯgregauerūt prio die
mēſi ſecūdi recēſentes eos ꝑ cognatio-
nes ⁊ domos ac familias: ⁊ capita ⁊ no
mina ſinguloꝝ a viceſimo ãno ⁊ ſupra:
ſicut preceꝑat dñs moyſi. Numeratiqꝫ
ſunt in deſerto ſinai de ruben primogeni
to iſraelis ꝑ generatiōes ⁊ familias ac
domos ſuas ⁊ noīa capitū ſinguloꝝ: oē
qḋ ſexus ē maſculini a viceſimo ãno et
ſupra ꝓcedentiū ad bellū: quadraginta
ſex milia quingēti. De filijs ſymeon ꝑ C
generationes ⁊ familias ac domos co-
gnationū ſuaꝝ recēſiti ſūt ꝑ noīa ⁊ ca-
pita ſingułoꝝ: oē qḋ ſexꝰ eſt maſculini
a viceſimo ãno ⁊ ſupra ꝓcedētiū ad bel
lum: quiquaginta nouē milia trecenti.
De filijs gad ꝑ generatiōes ⁊ familias
ac domos cognationū ſuaꝝ recēſiti ſūt
ꝑ noīa ſinguloꝝ a viginti ãnis ⁊ ſupra
oēs q̄ ad bella ꝓcederēt: q̄dragitaq̄nqꝫ
milia ſexcenti q̄nq̄ginta. De filijs iuda
ꝑ generatiōes ⁊ familias ac domos co-
gnationū ſuaꝝ ꝑ noīa ſinguloꝝ a vice-
ſimo ãno ⁊ ſupra oēs q̄ poterãt ad bel-
la ꝓcedere: recēſiti ſūt: ſeptuagita quat
tuor milia ſexcēti. De filijs yſachar ꝑ ge

neratiões ⁊ familias ac domos cognationũ ſuaꝝ ꝑ noīa ſingulorꝝ a viceſimo anno ⁊ ſupra oēs q̄ ad bella ꝓcederēt: recēſiti ſūt q̄nquagitaq̄ttuor milia quadringēti. De filijs zabulon ꝑ generationes ⁊ familias ac domos cognationuꝫ ſuaꝝ:recēſiti ſūt ꝑ noīa ſingloꝝ a viceſimo āno ⁊ ſupra:oēs q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:q̄nquagita ſeptē milia quadringēti. De filijs ioſeph filioꝝ ephraī ꝑ generatiōes ⁊ failias ac domos ꝯgnationū ſuaꝝ recēſiti ſūt ꝑ noīa ſinglorū a viceſimo āno ⁊ ſupra:oēs q̄ poterant ad bella ꝓcedere:q̄dragita milia q̄ngēti. Porro filioꝝ manaſſe ꝑ generatiōes ⁊ failias ac domos cognationū ſuaꝝ:recenſiti ſūt ꝑ noīa ſingloꝝ a vigiti ānis ⁊ ſupra:oēs qui poterāt ad bella ꝓcedere:triginta duo milia ducēti. De filijs beniamin ꝑ generatiōes ⁊ failias ac domos cognationū ſuaꝝ:recēſiti ſūt noībꝰ ſingloꝝ a viceſimo āno ⁊ ſupra:oēs q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:trigitaquiꝙ milia quadringenti. De filijs dan ꝑ generatiōes ⁊ failias ac domos cognationū ſuaꝝ:recēſiti ſūt noībꝰ ſingloꝝ a viceſimo āno ⁊ ſupra:oēs qui poterant ad bella procedere:ſexagintaduo milia ſeptingēti. De filijs aſer ꝑ generatiōes ⁊ familias ac domos cognationū ſuaꝝ recēſiti ſunt ꝑ noīa ſingloꝝ a viceſimo anno ⁊ ſupra:oēs q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:quadragita milia ⁊ mille quigēti. De filijs neptalim ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos cognationū ſuaꝝ recēſiti ſunt noībꝰ ſingloꝝ a viceſimo anno ⁊ ſupra:oēs q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:q̄nq̄gita tria milia quadrigēti. Hi ſūt q̄s nūerauerūt moyſes ⁊ aarō ⁊ duodeci principes iſrł:ſinglos ꝑ domos cognationū ſuaꝝ. Fueruntꝙ oēs filij iſrł ꝑ domos ⁊ failias ſuas a viceſimo āno ⁊ ſupra q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:ſexcenta tria milia viroꝝ quigēti quiquaginta. Leuite aūt ī tribubꝰ failiaꝝ ſuarū nō ſūt nūerati cū eis. Locutꝰꝙ ē dominꝰ ad moyſē dicēs: Tribuꝫ leui noli nūerare:neꝙ pones ſūmā eoꝝ cū filijs iſrł:ſꝫ ꝯſtitues eos ſuꝑ tabernaculū teſtimonij ⁊ cūcta vaſa eiꝰ:⁊ q̄cq̄d ad cerimonias ꝑtinet. Ipi portabūt tabernaculū ⁊ oīa vtēſilia eiꝰ:⁊ erūt in miſterio ac ꝑ gyrꝝ tabernacli metabūt. Cū ꝓficiſcendū fuerit deponēt leuite tabernaculū:cū caſtrametāda erigēt. Quiſquis externoꝝ acceſſerit occidet. Metabunt aūt caſtra filij iſrł: vnuſq̄ſꝙ ꝑ turmas ⁊ cuneos atꝙ exercitū ſuū. Porro leuite ꝑ gyrū tabernacli figēt tētoria: ne fiat indignatio ſuꝑ multitudinē filioꝝ iſrael:⁊ excubabūt in cuſtodijs tabernaculi teſtimonij. Fecerūt ḡ filij iſrł iuxta oīa q̄ ꝓcepat dn̄s moyſi. ¶ .II.

Locutꝰꝙ eſt dn̄s ad moyſē ⁊ aaron dicēs: Singuli ꝑ turmas ſigna atꝙ vexilla ꝑ domos cognationū ſuarū caſtrametabunt filij iſrł ꝑ gyruꝫ tabernacli federis. Ad orientē iudas figet tētoria ꝑ turmas exercitꝰ ſui:eritꝙ princeps filioꝝ eiꝰ naaſon filius aminadab:⁊ oīs de ſtirpe eiꝰ ſūma pugnātiuꝫ ſeptuagitaq̄ttuor milia ſexcenti. Iuxta eū caſtrametati ſūt de tribu yſachar:q̄ꝝ princeps fuit nathanael:filiꝰ ſuar ⁊ oīs numerꝰ pugnatoꝝ eiꝰ q̄nquagitaquattuor milia quadringēti. In tribu zabulon priceps fuit heliab filiꝰ helon:oiſꝙ de ſtirpe eiꝰ exercitꝰ pugnatoꝝ q̄nquagintaſeptē milia quadringenti. Uniūſi q̄ in caſtris iude annūerati ſūt:fuerūt cētūoctogintaſex milia quadringēti:⁊ ꝑ turmas ſuas primi egredient. In caſtris filioꝝ ruben ad meridianā plagaꝫ erit princeps elyſur filiꝰ ſedeur:⁊ cūctꝰ exercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ qui nūerati ſūt q̄dragintaſex milia q̄ngēti. Iuxta eū caſtramerati ſūt d̄ tribu ſymeō:q̄ꝝ priceps fuit ſalamihel filiꝰ suriſaddai:⁊ cūctꝰ exercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ q̄ nūerati ſūt quinquaginta nouē milia trecēti. In tribu gad priceps fuit eliaſaph filiꝰ duel:⁊ cūctus exercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ qui nūerati ſūt quadragitaq̄nꝙ milia ſexcēti quinquaginta. Oēs q̄ recēſiti ſūt ī caſtris ruben cētū quīquagita milia ⁊ mille quadringēti q̄nquagita:ꝑ turmas ſuas ī ſecūdo loco ꝓficiſcent. Leuabit aūt tabernaculū teſtionij ꝑ officia leuitaꝝ ⁊ turmas eoꝝ. Quō erigetur:ita ⁊ deponetur. Singli ꝑ loca ⁊ ordies ſuos ꝓficiſcent. Ad occidētalē plagā erūt caſtra filiorū ephraim:q̄ꝝ priceps fuit heliſama filiꝰ āmiud. Cunctus exercitꝰ pugnatorū eiꝰ q̄ nūerati ſūt:quadragita milia q̄ngenti. Et cū eis tribꝰ filioꝝ manaſſe:q̄ꝝ priceps fuit gamaliel filiꝰ phadaſſur:cuntuſꝙ exercitus pugnatorū eiꝰ q̄ nūerati ſunt trigintaduo milia ducēti. In tribu filiorū beniamin priceps fuit abidā filiꝰ gedeonis:⁊ cūctus exercitꝰ pugnatoruꝫ eiꝰ qui recenſiti ſūt trigītaquiꝙ milia quadrigēti. Oēs qui nūerati ſūt

in caſtris ephraim centũ octo milia cen
D tũ p turmas ſuas tertĳ pficiſcent. Ad
aquilonis ptem caſtrametati ſunt filĳ
dan: quoꝝ pꝛīceps fuit abiezer fili⁹ ami
ſaddai: Cunct⁹ exercit⁹ pugnatoꝝ ei⁹ q̃
nũerati ſunt: ſexagitaduo milia ſeptin-
genti. Iuxta eũ fixere tentoꝛia de tribu
aſer: quoꝛũ pꝛinceps fuit phegiel filius
ochꝛan. Cunct⁹ exercit⁹ pugnatoꝝ ei⁹ q̃
nũerati ſũt: quadraginta milia ⁊ mille
q̃ngenti. De tribu filioꝝ neptalim pꝛin
ceps fuit abira fili⁹ enan. Cũct⁹ exercit⁹
pugnatoꝝ ei⁹ quinquagintatria milia
quadringẽti. Oẽs q̃ nũerati ſunt in ca-
ſtris dan: fuerũt centũ q̃iquagitaſeptẽ
milia ſexcẽti: ⁊ nouiſſimi pficiſcẽt. Hic
numerus filioꝝ iſrl̃ p domos cognatio
nũ ſuaꝝ ⁊ turmas diuiſi exercit⁹: ſexcẽ-
ta tria milia q̃igẽti q̃iquagita. Leui
te aũt nõ ſũt nũerati iter filios iſrl̃. Sic
eni p̃cepat dñs moyſi. Feceruntq3 filĳ iſ
rael iuxta oĩa q̃ mãdauerat dñs. Caſtra
metati ſũt p turmas ſuas: ⁊ pfecti p fa
milias ac domos patrũ ſuoꝛũ. Ca. III

B Hẽ ſunt generatiões aarõ ⁊ moy
ſi in die qua locutus eſt dñs ad
moyſen i mõte ſinai: ⁊ hec noĩa
filioꝝ aaron. Pꝛimogenit⁹ ei⁹ nadab:
Leui. 10. a deinde abiu ⁊ eleazar et ythamar. Hec
j. 26. g. noĩa filioꝝ aarõ ſacerdotũ q̃ vncti ſũt:
et quoꝝ replete ⁊ ɔſecrate manus vt ſa
cerdotio fungerent. Moꝛtui ſũt eni na
dab ⁊ abiu cũ offerẽt ignẽ alienũ in cõ
ſpectu dñi in deſerto ſinai abſq3 liberĳ:
functiq3 ſũt ſacerdotio eleazar et ytha-
B mar corã aaron pr̃e ſuo. Locut⁹q3 ẽ do
min⁹ ad moyſen dicẽs: Applica tribu3
leui: ⁊ fac ſtare in ɔſpectu aarõ ſacerdo-
tis vt miſtrent ei ⁊ excubẽt ⁊ obſeruent
quicq̃d ad cultũ ptinet mltitudinis co
rã tabernaculo teſtimonĳ ⁊ cuſtodiant
vaſa tabernacli: ſuiẽtes i miſterio ei⁹.
Dabiſq3 dono leuitas aaron ⁊ filĳs ei⁹
quib⁹ traditi ſũt a filĳs iſrl̃. Aaron aũt
⁊ filios eius ɔſtitues ſup cultũ ſacerdo
tĳ. Extern⁹ qui ad miſtrãdũ acceſſerit:
moꝛiet. Locut⁹q3 eſt dñs ad moyſen: di
cens: Ego tuli leuitas a filĳs iſrl̃ p oĩ
pꝛiogenito qui apit vuluã in filĳs iſrl̃:
Exo. 13. a. eruntq3 leuite mei. Meũ eſt eni oĩe pꝛi-
j. 8. c. mogenitũ. Ex quo pcuſſi pꝛiogenitos in
terra egypti: ſctificaui mihi q̃cquid pꝛi
mũ naſcit in iſrl̃. Ab hoĩe vſq3 ad pec⁹
C mei ſunt. Ego dñs. Locut⁹q3 eſt dñs ad
moyſen in deſto ſinai dicens: Numera
filios leui p domos patrũ ſuoꝝ ⁊ fami-
lias: oẽm maſculũ ab vno mẽſe ⁊ ſupra.
Numerauit moyſes vt p̃cepat dñs: ⁊ i-
uenti ſũt filĳ leui p noĩa ſua: gerſon et
caath et merari. Filĳ gerſon: lebni et ſe-
mei. Filĳ caath: amram ⁊ ieſſaar: hebꝛõ
et oziel. Filĳ merari: mooli ⁊ muſi. De
gerſon fuere familie due: lebnitica ⁊ ſe-
metica: quaꝝ nũer⁹ eſt ppl̃s ſex⁹ maſcu
lini ab vno mẽſe ⁊ ſupra: ſeptem milia
quigenti. Hi poſt tabernaculũ metabũ- D
tur ad occidẽtẽ ſub pꝛicipe eliaſaph fi-
lio iael: ⁊ habebũt excubias in taberna
culo federĩ: ipm tabernaculũ ⁊ opimẽ-
tũ ei⁹: tentoꝛiũ qð trahit añ fores tecti
federĩ ⁊ coꝛtinas atrĳ: tentoꝛiu3 quoq3
qð appẽdit in introitu atrĳ tabernacu
li: ⁊ quicq̃d ad ritũ altarĩ ptinet: funes
tabernacli ⁊ oĩa vtẽſilia ei⁹. Cognatio
caath hẽbit ppl̃os amramitas ⁊ ieſſaa-
ritas ⁊ hebꝛonitas ⁊ ozielitas. He ſũt fa
milie caathitaꝝ: recẽſite p noĩa ſua oẽſ
generĩ maſculini ab vno menſe ⁊ ſupra
octo milia ſexcẽti. Habebunt excubias
ſctũarĳ: et caſtrametabunt ad meridia
nã plagã. Pꝛicepſq3 eoꝝ erit eliſaphan E
fili⁹ oziel ⁊ cuſtodiãt arcã: mẽſamq3 et
candelabꝛũ: altaria ⁊ vaſa ſctũarĳ in q̃
bus miſtrat ⁊ velũ: cũctãq3 huiuſcemo
di ſuppellectilẽ. Pꝛinceps aũt pꝛincipũ
leuitaꝝ: eleazar fili⁹ aaron ſacerdotĩ e-
rit ſup excubitoꝛeſ cuſtodie ſctũarĳ. At
vero de merari erũt ppl̃i moolite ⁊ mu-
ſite: recẽſiti p noĩa ſua oẽs generis ma
ſculini ab vno menſe ⁊ ſupra ſex milia
ducẽti. Pꝛinceps eoꝝ ſuriel fili⁹ abiai-
el: in plaga ſeptẽtrionali caſtrametabũ
tur. Erũt ſub cuſtodia eoꝛum tabule ta
bernaculi ⁊ vectes et columne ac baſes
eaꝝ: ⁊ oĩa q̃ ad cultũ huiuſcemõi perti-
nẽt: colũneq3 atrĳ p circuitũ cũ baſib⁹
ſuis: et paxilli cũ funib⁹. Caſtrametabũ F
tur añ tabernaculũ federĩ .i. ad orienta
lẽ plagã: moyſes ⁊ aaron cũ filĳs ſuis:
hñtes cuſtodiã ſctũarĳ in medio filioꝝ
iſrl̃. Quiſq̃s alien⁹ acceſſerit: moꝛietur.
Oẽs leuite quos nũerauerũt moyſes et
aaron iuxta p̃ceptũ dñi p familias ſuaſ
in genere maſculino a menſe vno ⁊ ſu-
pra: fuerũt vigintiduo milia. Et ait do
min⁹ ad moyſen. Nũera pꝛiogenitos ſe
xus maſculini de filĳs iſrl̃ ab vno men
ſe ⁊ ſupra: et hẽbis ſũmã eoꝝ. Tolleſq3
leuitas mihi p oĩ pꝛiogenito filioꝝ iſra
el. Ego ſum dñs. Et pecoꝛa eoꝝ pro vni
uerſis pꝛimogenitĩ pecoꝝ filioꝝ iſrael.
Recenſuit moyſes ſicut pꝛeceperat dñs

priogenitos filioꝝ iſrł: ⁊ fuerūt maſculi
p noīa ſua a menſe vno ⁊ ſupra: vigiti-
duo milia ducēti ſeptuaginta tres. Lo-
cutuſq; eſt dñs ad moyſen dicēs. Tolle
leuitas ꝓ primogenitꝭ filioꝝ iſrł: et pe-
cora leuitaꝝ ꝓ pecorib⁹ eoꝝ: erūtq; le-
uite mei. Ego ſū dñs. In pcio aūt ducē
toꝝ ſeptuagintatriū q excedūt nūeruꝫ
leuitaꝝ de priogenitis filioꝝ iſrł: accipi
es quinq; ſiclos p ſingła capita: ad men
ſurā ſctūarij. Siclus habet viginti obo
los. Dabiſq; pecuniā aaron ⁊ filijs ei⁹:
pciū eoꝝ qui ſupra ſūt. Tulit igitͬ moy
ſes pecuniā eoꝝ q fuerāt ampli⁹: ⁊ quos
redemerat a leuitꝭ ꝓ primogenitꝭ filio
rū iſrł: mille trecētoꝝ ſexagintaquinq;
ſicloꝝ iuxta pond⁹ ſanctuarij: ⁊ dedit
eam aaron et filijs eius iuxta verbū qđ
pceperat ſibi dñs. IIII

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen et
aaron dicēs: Tolle ſūmā filioꝝ
caath de medio leuitaꝝ p domos et fa
milias ſuas a triceſimo āno ⁊ ſupra vſ-
q; ad quiquageſimū annū: oīm q ingre
diuntͬ vt ſtent ⁊ miſtrēt in tabernacu-
lo federꝭ. Hic eſt cult⁹ filioꝝ caath. Ta-
bernaculū federꝭ ⁊ ſctm ſcoꝝ ingredietͬ
aaron ⁊ filij ei⁹ qñ mouēda ſunt caſtra:
⁊ deponēt velū qđ pendet añ fores: in-
uoluētq; eo arcā teſtimonij ⁊ operient
rurſū velamie hyacithinaꝝ pelliū: extē
dētq; deſup palliū totū hyacinthinū: ⁊
inducēt vectes. Mēſam quoq; ppoſiti
onis inuoluēt hyacinthino pallio: ⁊ po
nent cū eo thuribula ⁊ mortariola: cya-
thos ⁊ crateras ad liba fundenda. Pa
nes ſp in ea erūt. Extendētq; deſup pal
liū coccineū qđ rurſū opient velamēto
hyacinthinaꝝ pelliū: ⁊ inducēt vectes.
Sumēt ⁊ palliū hyacinthinū quo ope-
rient candelabꝛū cū lucernis ⁊ forcipi-
bus ſuis ⁊ emūctorijs ⁊ cūctis vaſis o-
lei q ad ɔcinnādas lucernas neceſſaria
ſunt: ⁊ ſup oīa ponēt opimētū hyacin-
thinaꝝ pelliū ⁊ inducēt vectes. Necnō
⁊ altare aureū inuoluēt hyacinthino ve
ſtimēto: ⁊ extēdēt deſup opimētū hya-
cinthinaꝝ pelliū: iducētq; vectes. Oīa
vaſa quib⁹ miniſtratͬ in ſctūario inuol
uent hyacinthino pallio: ⁊ extēdent de-
ſup opimētū hyacithinaꝝ pelliū indu-
centq; vectes. Sꝫ ⁊ altare mūdabūt ci-
nere: ⁊ inuoluent illud purpureo veſti-
mēto: ponētq; cū eo oīa vaſa qb⁹ in mi
niſterio ei⁹ vtuntͬ. i. igniū receptacula:
fuſcinulas ac tridētes: vncinos ⁊ batil
la. Cūcta vaſa altarꝭ opient ſil' velamie
hyacinthinarū pelliū: ⁊ inducēt vectes.
Cūq; inuoluerint aaron ⁊ filij ei⁹ ſctūa
riū ⁊ oīa vaſa ei⁹ in cōmotiōe caſtroꝝ:
tūc intrabūt filij caath vt portēt inuo-
luta: ⁊ nō tangēt vaſa ſctūarij ne mori-
antͬ. Iſta ſūt onera filioꝝ caath i taber
naculo federꝭ ſup quos erit eleazar fili⁹
aaron ſacerdotꝭ: ad cui⁹ ptinet curā o-
leū ad ɔcinnādas lucernas ⁊ cōpoſitio
nis incēſum: ⁊ ſacrificiū qđ ſp offertͬ ⁊
oleū vnctiōis: ⁊ quicqđ ad cultū taber-
naculi ptinet: oīmq; vaſoꝝ q i ſctūario
ſunt. Locut⁹q; eſt dñs ad moyſen ⁊ aa-
ron dicēs: Nolite pdere pplm caath de
medio leuitaꝝ: ſꝫ hoc facite eis vt viuāt
⁊ nō moriātͬ ſi tetigerint ſcā ſcoꝝ. Aa-
ron ⁊ filij ei⁹ intrabūt: ipiq; diſponent
opa ſingłoꝝ: ⁊ diuident qđ portare qs
debeat. Alij nulla curioſitate videāt q
ſūt in ſctūario priuſq; inuoluantͬ: alio-
quin morientͬ. Locut⁹q; ē dñs ad moy
ſen dicēs: Tolle ſūmā etiā filiorum ger C
ſon p domos ac familias ⁊ cognatiōes
ſuas a triginta ānis ⁊ ſupra vſq; ad an
nos quiquagita. Nūera oēs q ingrediū
tur et miſtrāt in tabernacło federꝭ. Hoc
eſt officiū familie gerſonitaꝝ vt portēt
cortinas tabernaculi ⁊ tectū federꝭ ope
rimētū aliud: ⁊ ſup oīa velamē hyaci-
thinū: tentoriūq; qđ pendet in introitu
tabernaculi federꝭ cortinas atrij ⁊ velū
in introitu qđ eſt añ tabernaculū. Oīa
q ad altare ptinēt funiculos ⁊ vaſa mi
niſterij iubēte aaron ⁊ filijs ei⁹ porta-
būt filij gerſon: ⁊ ſciēt ſingłi cui debeāt
oneri mācipari. Hic ē cult⁹ familie ger
ſonitaꝝ in tabernacło federꝭ. Eruntq;
ſub manu ythamar filij aaron ſacerdo
tis. Filios quoq; merari p familias et
domos patrū ſuoꝝ recēſebis a trigita
ānis ⁊ ſupra vſq; ad ānos qnquagita:
oēs qui ingrediuntͬ ad officiū miſterij
ſui ⁊ cultū federꝭ teſtimonij. Hec ſūt o-
nera eoꝝ. Portabūt tabulas taberna-
culi ⁊ vectes ei⁹: colūnas ac baſes eaꝝ:
colūnas quoq; atrij p circuitū cū baſi-
bus ⁊ paxiłł ⁊ funib⁹ ſuis. Oīa vaſa et
ſuppellectilē ad numerū accipiēt ſicq;
portabūt. Hoc eſt officiū familie mera-
ritaꝝ: ⁊ miniſteriū in tabernacło fede-
ris: erūtq; ſub manu ythamar filij aa-
ron ſacerdotꝭ. Recenſuerūt igitͬ moyſes D
⁊ aaron et pricipes ſynagoge filios ca-
ath p cognatiōes ⁊ domos patrū ſuoꝝ
a triginta ānis ⁊ ſupra vſq; ad annum

quinquageſimū: oēs qui ingrediūtᷣ ad
miſteriū tabernacli federſ: ⁊ inuēti ſūt
duo milia ſeptingēti quiquaginta. Hic
eſt nūer⁹ ppli caath qui intrāt taberna
culū federſ. Hos nūerauit moyſes ⁊ aa-
ron iuxta ſmonē dn̄i p manum moyſi.
Nūerati ſūt ⁊ filij gerſon p cognatiões
⁊ domos patꝝ ſuoꝝ a trigita ānis ⁊ ſu-
pra vſqꝫ ad quiquageſimū ānū: oēs qui
ingrediunᷣ vt miſtrent i tabernaclo fe
deris: ⁊ inuēti ſūt duo milia ſexcēti tri-
ginta. Hic ē ppls gerſonitaꝝ: quos nu-
merauerūt moyſes ⁊ aarō iuxta vbum
dn̄i. Nūerati ſūt ⁊ filij merari p cogna-
tiões ⁊ domos patꝝ ſuoꝝ a triginta an
nis ⁊ ſupra vſqꝫ ad ānū quiquageſimū:
oēs qui ingrediunᷣ ad explēdos ritus
tabernacucli federſ: ⁊ inuenti ſunt tria
milia ducēti. Hic ē nūerus filioꝝ mera
ri: quos recēſuerūt moyſes ⁊ aarō iuxta
impiū dn̄i p manū moyſi. Oēs q recēſi
ti ſūt de leuitis ⁊ quos recēſeri fecit ad
noīe: moyſes ⁊ aaron ⁊ pricipes iſrł p
cognatiões ⁊ domos patꝝ ſuoꝝ a trigi
ta ānis ⁊ ſupra vſqꝫ ad ānū quiquageſi
mū ingrediētes ad miſteriū tabernacu
li ⁊ onera portāda: fuerūt ſilᷣ octo milia
quingēti octoginta. Iuxta vbū dn̄i re-
cenſuit eos moyſes vnūquēqꝫ iuxta of-
ficiū ⁊ onera ſua: ſicut pcepāt ei dn̄s.
Locut⁹qꝫ ē dn̄s moyſen di- V
A cens: Precipe filijs iſrł: vt eijci-
ant de caſtrſ oēm lepſum ⁊ q ſe
mine fluit: pollut⁹qꝫ ē ſup mortuo. Tā
maſculū q̄ feminā eijcite de caſtris: ne
ptaminēt ea cū habitauerint vobiſcū. Fe
cerūtqꝫ ita filij iſrł: ⁊ eiecerūt eos extra
caſtra ſicut locutus erat dn̄s moyſi. Lo
cut⁹qꝫ ē dn̄s ad moyſen dicēs. Loquere
ad filios iſrł. Uir ſiue mlier cū fecerint
ex oib⁹ pctis q ſolēt hoib⁹ accidere: ⁊ p
negligētiā trāgreſſi fuerint mādatū do
mini atqꝫ deliqrint: pfitebunᷣ pctm̄ ſu
um ⁊ reddēt ipm caput: q̄ntāqꝫ ptē de-
ſup ei in quē peccauerit. Sinaūt nō fu-
erit qui recipiat: dabūt dn̄o ⁊ erit ſacer
dotſ: excepto ariete qui offerᷣ pexpiati
B one vt ſit placabilᷣ hoſtia. Omēs quoqꝫ
primitie quas offerūt filij iſrł ad ſacer-
dotē ptinēt: ⁊ quicqd in ſcūariū offerᷣ
a ſingulᷣ et tradiᷣ maib⁹ ſacerdotſ: ipi⁹
erit. Locut⁹qꝫ ē dn̄s ad moyſen dicēs:
Loqre ad filios iſrł: ⁊ dices ad eos: Uir
cui⁹ vxor errauerit: maritūqꝫ ptēnens
dormierit cū altero viro: ⁊ hoc maritus
dephēdere nō quiuerit ſed latet adul-
teriū et teſtib⁹ argui nō pōt: q: nō ē in-
uēta in ſtupro: ſi ſpūs zelotypie pcitaue
rit virū ptra vxorē ſuā q vel polluta ē:
vel falſa ſuſpitiōe appetiᷣ: adducet eam
ad ſacerdotē: ⁊ offeret oblationē p illa
decimā ptē ſati farine hordeaceē. Non
fundet ſup eā oleū: nec imponet th⁹ q:
ſacrificiū zelotypie ē: ⁊ oblatio inueſti-
gans adulteriū. Offeret igiᷣ eam ſacer-
dos ⁊ ſtatuet corā dn̄o: aſſumetqꝫ aquā
ſctām in vaſe fictili: ⁊ pauxillū terre de
pauimēto tabernacli mittet i eā. Cūqꝫ C
ſteterit mlier in pſpectu dn̄i: diſcoopiet
caput ei⁹ ⁊ ponet ſup man⁹ ill⁹ ſacrifi
ciū recordatiōis ⁊ oblationē zelotypie.
Ipſe aūt tenebit aquas amariſſimas: i
quib⁹ cū execratiōe maledicta cōgeſſit:
adiurabitqꝫ eā: ⁊ dicet: Si nō dormiuit
vir alien⁹ tecū: ⁊ ſi nō polluta es deſer-
to mariti thoro: nō te nocebunt aq̄ iſte
amariſſime in quas maledicta cōgeſſi.
Sinaūt declinaſti a viro tuo atqꝫ pollu
ta es: ⁊ pcubuiſti cū altero: his maledi-
ctiōib⁹ ſubiacebis. Det te dn̄s i maledi
ctionē: exemplūqꝫ cūctoꝝ in pplo ſuo.
Putreſcere faciat femur tuū: ⁊ tumens
vter⁹ tu⁹ dirūpaᷣ. Ingrediāᷣ aq̄ male
dicte in ventrē tuū: ⁊ vtero tumeſcente
putreſcat femur. Et rn̄debit mulier: A-
men: amē. Scribetqꝫ ſacerdos in libel-
lo iſta maledicta: ⁊ delebit ea aq̄s ama-
riſſimis i quas maledicta pgeſſit: et da-
bit ei bibere. Quas cū exhauſerit: tollet D
ſacerdos de manu ei⁹ ſacrificiuꝫ zeloty-
pie ⁊ eleuabit illud corā dn̄o: ipoētqꝫ il-
lud ſup altare: ita dūtaxat vt pri⁹ pugil
lū ſacrificij tollat d eo qd offerᷣ ⁊ incē
dat ſup altare: ⁊ ſic potū det mlieri aq̄s
amariſſimas. Quas cū biberit ſi pollu-
ta eſt: ⁊ ptempto viro adulterij rea: per-
trāſibūt eā aque maledictiōis: ⁊ inflato
ventre cōputreſcet femur: eritqꝫ mulier
in maledictionē ⁊ i exēplū oī pplo. Qꝫ
ſi polluta nō fuerit: erit innoxia: ⁊ faci-
et liberos. Iſta ē lex zelotypie. Si decli-
nauerit mlier a viro ſuo: et ſi polluta fu
erit: marituſqꝫ zelotypie ſpū pcitat⁹ ad-
duxerit eā in pſpectu dn̄i: ⁊ fecerit ei ſa-
cerdos iuxta omia q ſcripta ſunt: mari-
tus abſqꝫ culpa erit: ⁊ illa recipiet ini-
quitatem ſuam. VI
A Locutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen: di-
cens. Loquere ad filios iſrł: ⁊ di
ces ad eos: Uir ſiue mlier cum fecerint
votū vt ſanctificenᷣ: ⁊ ſe voluerint dn̄o
conſecrare: a vino ⁊ omni qd inebriare

poteſt:abſtinebunt. Acetū ex vino et ex
qualibet alia potione:ꝛ quicqd de vua
exprimit̃ nō bibent:vuas recentes ſic-
caſqꝫ nō comedēt:cūctis dieb⁹ qbus ex
voto dño ꝯſecrāt̃. Quicqd ex vinea eſſe
pōt ab vua paſſa vſqꝫ ad acinū non co-
medēt. Omi tpe ſeparatiōis ſue nouacu-
la nō tranſibit ꝑ caput ei⁹ vſqꝫ ad com
B pletū diē quo dño cōſecrat̃. Sctūs erit
creſcente ceſarie capitis ei⁹. Oi tpe con
ſecratiōis ſue ſup mortuū nō ingredie-
tur:nec ſup pr̃is quidē ꝛ mr̃is ꝛ fratris
ſororiſqꝫ funere ꝯtaminabit̃:qꝛ ꝯſecra-
tio dei ſui ſup caput ei⁹ eſt. Oibus die-
bus ſeꝑatiōis ſue ſanct⁹ erit dño. Sin
autē mortu⁹ fuerit ſubito quiſpiā corā
eo:polluet̃ caput ꝯſecratiōis ei⁹:qđ ra-
det ilico in eadē die purgationis ſue:ꝛ
rurſum ſeptima. In octaua aūt die offe
ret duos turtures vel duos pullos colū
be ſacerdoti in introitu federis teſtimo
nij:facietqꝫ ſacerdos vnū ꝓ pctō ꝛ alte
rū in holocauſtū:ꝛ deprecabit̃ ꝓ eo:qꝛ
peccauit ſup mortuo:ſanctificabitqꝫ ca
put ei⁹ in die illo:ꝛ ꝯſecrabit dño die ſe
paratiōis illi⁹ offerens agnū anniculū
ꝓ pctō:ita tñ vt dies priores irriti fiāt:
C qm̄ polluta eſt ſctificatio ei⁹. Iſta ē lex
conſecratiōis. Cū dies quos ex voto de-
creuerat cōplebunt̃ adducet eū ad oſti-
um tabernacli federꝭ:vt offerat oblati-
onē ei⁹ dño:agnū anniculū imaculatū
in holocauſtū ꝛ ouē anniculā imacula
tam ꝓ pctō:ꝛ arietē imaculatū hoſtiaꝫ
pacificā:caniſtrū quoqꝫ panū azymorū
qui cōſperſi ſūt oleo:ꝛ lagana abſqꝫ fer
mēto vncta oleo ac libamia ſingulorū:
que offeret ſacerdos coraꝫ dño: ꝛ faciet
tam ꝓ pctō ꝙ in holocauſtū. Arietē ve
ro imolabit hoſtiā pacificā dño:offerēs
ſimul caniſtrū azymoꝝ et libamenta q̄
ex more debent̃. Tūc radet̃ nazare⁹ ad
oſtiū tabernacli federis ceſarie ꝯſecrati
onis ſue:tolletqꝫ capillos eius ꝛ ponat
ſup ignē qui eſt ſuppoſit⁹ ſacrificio pa-
cificoꝝ:ꝛ armū coctū arietis:tortamqꝫ
D abſqꝫ fermento vnā de caniſtro:ꝛ laga-
nū azymū vnū:ꝛ tradet in man⁹ naza-
rei poſtqꝫ raſum fuerit caput ei⁹: ſuſce-
ptaqꝫ rurſuꝫ ab eo eleuabit in cōſpectu
dñi:ꝛ ſanctificata ſacerdotꝭ erūt:ſic pe-
ctuſculū quod ſepari iuſſum ē ꝛ femur.
Poſt hec pōt bibere nazare⁹ vinū. Iſta
eſt lex nazarei cū vouerit oblationē ſuā
dño tpe ꝯſecrationis ſue:exceptis his q̄
inuenerit man⁹ ei⁹. Iuxta qđ mēte de-
uouerat:ita faciet ad ꝑfectionē ſancti-
ficatiōis ſue. Locutuſqꝫ eſt dñs ad moy
ſen dicēs: Loquere aaron ꝛ filijs eius.
Sic benedicetis filijs iſrl̃:ꝛ dicetis eis: Ecci.36.c.
Benedicat tibi dñs ꝛ cuſtodiat te. Oſtē
dat dñs faciē ſuā tibi:ꝛ miſereatur tui.
Conuertat dñs vultū ſuū ad te:ꝛ det tibi
pacē. Inuocabūtqꝫ nomē meū ſup fili-
os iſrael:ꝛ ego benedicā eis. VII
Factū eſt autē in die qua cōple- A
uit moyſes tabernaculū ꝛ erexit Exo.40.b
illud:vnxitqꝫ ꝛ ſctificauit cū oi-
bus vaſis ſuis altare ſilr̃ et omia vaſa
ei⁹:obtulerūt principes iſrael et capita
familiaꝝ que erāt ꝑ ſingulas trib⁹ ꝓfe-
cti eorū qui numerati fuerant munera
corā dño ſex plauſtra tecta cum duode-
cim bob⁹. Unū plauſtruꝫ obtulere duo
duces et vnuꝫ bouē ſinguli:obtulerūt-
qꝫ ea in cōſpectu tabernaculi. Ait autē
dominus ad moyſen: Suſcipe ab eis vt
ſeruiant in miniſterio tabernacli:ꝛ tra
des ea leuitis iuxta ordinem miniſterij
ſui. Itaqꝫ cum ſuſcepiſſet moyſes plau-
ſtra et boues: tradidit ea leuitis. Duo
plauſtra et quattuor boues dedit filijs
gerſon:iuxta id qđ habebant neceſſari-
um:quattuor alia plauſtra et octo bo-
ues dedit filijs merari ſcđꝫ officia ꝛ cul
tum ſuū:ſub manu ythamar filij aaron
ſacerdotis. Filijs autē caath non dedit
plauſtra ꝛ boues:quia i ſanctuario ſer-
uiunt:et onera ꝓprijs portant humerꝭ.
Igitur obtulerūt duces in dedicationē
altaris:die qua vnctū eſt: oblationē ſu
am añ altare. Dixitqꝫ domin⁹ ad moy-
ſen. Singuli duces ꝑ ſingulos dies of-
ferant munera in dedicationē altaris.
Primo die obtulit oblationeꝫ ſuā naa- B
ſon fili⁹ amminadab de tribu iuda:fu-
eruntqꝫ in ea acetabulum argenteum:
pondo centū triginta ſiclorum: phiala
argentea habēs ſeptuaginta ſiclos iux-
ta pondus ſanctuarij:vtrūqꝫ plenum ſi
mila cōſperſa oleo in ſacrificiū: morta-
riolū ex decē ſiclis aureis plenū incen-
ſo:bouē de armēto et arietē ꝛ agnū an-
niculū in holocauſtū:hircūqꝫ ꝓ pctō:ꝛ
in ſacrificio pacificorū boues duos:ari
etes quinqꝫ hircos quinqꝫ:agnos annicu-
los quinqꝫ. Hec eſt oblatio naaſon filij
amminadab. Secundo die obtulit na-
thanael fili⁹ ſuar dux de tribu yſachar
acetabulum argenteum appendēs cen-
tum triginta ſiclos: phialam argente-
am habentem ſeptuaginta ſiclos iuxta

pondus ſctūarij: vtrūq; plenū ſimila cō
ſperſa oleo in ſacrificiū: mortariolū au-
reum hn̄s decē ſiclos plenū inceſo: bo-
uē de armēto ⁊ arietē: ⁊ agnū annicu-
lū in holocauſtū hircūq; ꝓ pctō: ⁊ in ſa
crificio pacificoꝝ boues duos: arietes
quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos
quinq;. Hec fuit oblatio nathanael filij
ſuar. Tertio die p̄ceps filioꝝ zabulon
heliab fili⁹ helon obtulit acetabulū ar
genteū appendēs centū triginta ſiclos:
phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita ſiclos
ad pond⁹ ſctūarij: vtrūq; plenū ſimila
ꝯſperſā oleo in ſacrificiū: mortariolum
aureū appendēs decē ſiclos plenū incē
ſo: bouē de armēto ⁊ arietē: ⁊ agnū an-
niculū in holocauſtū hircūq; ꝓ pctō: ⁊
in ſacrificio pacificoꝝ boues duos: arie
tes quinq;: hircos quinq;: agnos annicu-
¶C los quinq;. Hec ē oblatio heliab filij he-
lon. Die quarto p̄ceps filioꝝ ruben e-
liſur fili⁹ ſedeur: obtulit acetabulū ar-
genteū appendēs centū trigita ſiclos:
phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita ſiclos
ad pondus ſctūarij: vtrūq; plenū ſimila
ꝯſperſa oleo i ſacrificiū: mortariolū au-
reū appendēs decē ſiclos plenū inceſo:
bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū ānicu-
lū in holocauſtū: hircūq; ꝓ pctō: ⁊ i ſa-
crificio pacificoꝝ boues duos: arietes
quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos
quinq;. Hec fuit oblatio eliſur filij ſede-
ur. Die quīto p̄ceps filioꝝ ſymeon ſa-
lamihel fili⁹ ſuriſaddai obtulit aceta-
bulū argenteū appendēs cētū triginta
ſiclos: phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita
ſiclos ad pōdus ſctūarij: vtrūq; plenū ſi
mila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū mortari-
olū aureū appendēs decē ſiclos plenū
incēſo: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū
āniculū in holocauſtū: hircūq; ꝓ pctō:
et in hoſtias pacificoꝝ boues duos: ari-
etes quinq;: hircos quinq;: agnos annicu
¶D los quinq;. Hec fuit oblatio ſalamihel fi
lij ſuriſaddai. Die ſexto p̄ceps filiorū
gad heliaſaph fili⁹ duel: obtulit aceta-
bulū argenteū appendēs cētū triginta
ſiclos: phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita
ſiclos ad pond⁹ ſctūarij: vtrūq; plenū ſi-
mila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū: mortari-
olū aureū appendēs decē ſiclos plenū
incēſo: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū
anniculū in holocauſtū: hircūq; ꝓ pec-
cato: ⁊ i hoſtias pacificoꝝ: boues duos:
arietes quinq;: hircos quinq;: agnos āni-
culos quinq;. Hec fuit oblatio heliaſaph
filij duel. Die ſeptimo p̄ceps filioꝝ e-
phraim eliſama fili⁹ āmiud: obtulit ace
tabulū argenteū appendēs cētū trigin
ta ſiclos: phialā argēteā hn̄tē ſeptuagi-
ta ſiclos ad pōdus ſctūarij: vtrūq; ple-
nū ſimila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū: mor
tariolū aureū appendēs decē ſiclos ple
nū incēſo: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ a-
gnū anniculū in holocauſtū: hircūq; ꝓ
pctō ⁊ in hoſtias pacificoꝝ boues duos
arietes quinq;: hircos quinq;: agnos āni-
culos quinq;. Hec fuit oblatio eliſama
filij āmiud. Die octauo p̄ceps filiorū
manaſſe gamaliel fili⁹ phadaſſur: obtu
lit acetabulū argenteū appendēs cētū
triginta ſiclos: phialā argenteā hn̄tē ſe
ptuaginta ſiclos ad pōdus ſctūarij vtrū-
q; plenū ſimila ꝯſperſa oleo in ſacrifici
um: mortariolū aureū appendēs decē
ſiclos plenū incēſo: bouē de armēto: et
arietē ⁊ agnū āniculū in holocauſtū:
hircūq; ꝓ pctō: ⁊ in hoſtias pacificoꝝ
boues duos: arietes quinq;: hircos q̄nq;:
agnos āniculos q̄nq;. Hec fuit oblatio
gamaliel filij phadaſſur. Die nono p̄i-
ceps filioꝝ beniamin abidan fili⁹ gede
onis obtulit acetabulū argenteū appē-
dens centū trigita ſiclos: phialā argen-
teā hn̄tē ſeptuagita ſiclos ad pōd⁹ ſan-
ctuarij: vtrūq; plenū ſimila ꝯſpſa oleo i
ſacrificiū: mortariolū aureū appendēs
decē ſiclos plenū incēſo: bouē de armē
to ⁊ arietē ⁊ agnū anniculū in holocau
ſtum: hircūq; ꝓ pctō: ⁊ in hoſtias paci-
ficoꝝ boues duos: arietes quinq;: hircos
quinq;: agnos āniculos quinq;. Hec fuit
oblatio abidan filij gedeonis. Die deci
mo p̄ceps filioꝝ dan abiezer fili⁹ ami
ſaddai obtulit acetabulū argenteū ap-
pendēs centū triginta ſiclos: phialā ar
genteā hn̄tē ſeptuaginta ſiclos ad pon
dus ſctūarij: vtrūq; plenū ſimila cōſper
ſa oleo in ſacrificiū: mortariolū aureū
appendēs decē ſiclos plenū incēſo: bo-
uē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū āniculū
in holocauſtū: hircūq; ꝓ pctō: ⁊ i hoſti-
as pacificoꝝ boues duos: arietes quin-
q;: hircos quinq;: agnos āniculos q̄nq;.
Hec fuit oblatio abiezer filij amiſad-
dai. Die vndecimo princeps filioꝝ aſer
phegiel fili⁹ ochran: obtulit acetabulū
argenteū appendēs centum triginta ſi
clos: phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita
ſiclos ad pōd⁹ ſanctuarij: vtrūq; plenū
ſimila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū: morta-
riolum aureū appendens decem ſiclos

plenũ incenſo:bouē de armento ⁊ arie-
tē ⁊ agnũ anniculũ in holocauſtũ:hir-
cũq; ꝑ pctō:⁊ in hoſtias pacificoꝝ bo-
ues duos:arietes quiq;:hircos quinq;:
agnos āniculoſ quiq;. Hec fuit oblatio
phegiel filij ochran. Die duodecio prin
ceps filioꝝ neptalim ahira fili⁹ henan:
obtulit acetabulũ argēteũ appendens
centũ trigīta ſiclos:phialā argenteā ha
bentē ſeptuagīta ſiclos ad pond⁹ ſcũa-
rij:vtrũq; plenũ ſimila oleo ꝯſpſa in ſa
crificiũ:mortariolũ aureũ appēdens de
cē ſiclos plenũ incēſo:bouē de armēto
⁊ arietē ⁊ agnũ āniculũ in holocauſtũ:
hircũq; ꝑ pctō:⁊ in hoſtias pacificorū
boues duos:arietes quiq;: hircos qui-
q;:agnos āniculos quiq;. Hec fuit ob-
latio ahira filij henan. Hec in dedicati-
one altarꝭ oblata ſũt a principib⁹ iſrł i
die qua ꝯſecratũ eſt:acetabula argētea
duodeci:phiale argētee duodeci:morta
riola aurea duodeci:ita vt cētũ trigin-
ta ſiclos hřet vnũ acetabulū:⁊ ſeptua-
ginta ſiclos vna phiala.i.in cōe vaſorũ
oīm ex argēto ſicli duo milia quadrin-
genti pōdere ſctũarij:mortariola aurea
duodecim plena incēſo:denos ſiclos ap
pendētia pōdere ſctũarij. i.ſił auri ſicli
centũ viginti:boues de armēto in holo
cauſtũ duodeci:arietes duodecim:agni
anniculi duodeci ⁊ libamēta eoꝝ:hirci
duodecim ꝑ pctō:in hoſtias pacificoꝝ:
boues vigintiquattuor:arietes ſexagin
ta:hirci ſexagita:agni āniculi ſexagita.
Hec oblata ſũt in dedicatiōe altarꝭ qñ
vnctũ ē. Cũq; ingrederet moyſes taber
naculũ federꝭ vt ꝯſuleret oraculũ:audi-
ebat vocē loquētꝭ ad ſe de ꝓpitiatorio:
qđ erat ſup arcā teſtimonij inter duos
cherubin:vnde ⁊ loqbatur ei. VIII.

LOcut⁹q; ē dñs ad moyſē dicēs:
Loq̄re aaron:⁊ dices ad eũ: Cũ
poſuerꝭ ſeptē lucernas candela-
brũ in auſtrali pte erigat. Hoc igit̄ p̄ci
pe vt lucerne ꝯtra boreā e regiōe reſpici
ant ad mēſaʒ panũ ꝓpoſitiōis: ꝯtra eā
partē quā cādelabrũ reſpicit:lucere de-
bebũt. Fecitq; aarō ⁊ ipoſuit lucernas
ſup candelabrū:vt p̄cepat dñs moyſi.
Hec aũt erat factura cādelabri: ex auro
ductili tam medius ſtipes q̄ cũcta q̄ ex
vtroq; calamoꝝ latere naſcebant̄. Iux
ta exemplũ qđ oñdit dñs moyſi:ita opa
tus ē candelabrũ. Et locut⁹ eſt dñs ad
moyſen dicens:Tolle leuitas ex medio
filiorũ iſrł:⁊ purificabis eos iuxta hũc
ritũ. Aſpgant̄ aqua luſtratiōis:⁊ radāt B
oēs pilos carnis ſue. Cũq; lauerit veſti
mēta ſua ⁊ mũdati fuerint:tollēt bouē
de armentꝭ ⁊ libamētũ ei⁹: ſimilaʒ oleo
ꝯſpſam:bouē aũt alteꝝ de armēto acci
pies ꝑ pctō:⁊ applicabis leuitas coraʒ
tabernacło federꝭ:ꝯuocata oi mltitudi
ne filioꝝ iſrł. Cũq; leuite fuerint coram
dño:ponēt filij iſrł man⁹ ſuas ſup eos:
⁊ offeret aaron leuitas mun⁹ i ꝯſpectu
dñi a filijs iſrł:vt ſuiāt in miſterio ei⁹.
Leuite q̄q; ponēt man⁹ ſuas ſup capita
boũ:e quib⁹ vnũ facies ꝑ pctō:⁊ alterũ
in holocauſtũ dñi:vt depcerꝭ ꝑ eiſ. Sta C
tueſq; leuitas in ꝯſpectu aaron ⁊ filioꝝ
ei⁹:⁊ ꝯſecrabis oblatos dño:ac ſepabis
đ medio filioꝝ iſrł vt ſint mei:⁊ poſtea
ingrediant̄ tabernaculũ federꝭ vt ſui-
ant mihi. Sicq; purificabis ⁊ ꝯſecrabiſ
eos in oblationē dñi:qm dono donati
ſunt mihi a filijs iſrł. Pro primogenitꝭ q̄ S.3.b.
apiũt oēm vuluā i iſrł:accepi eos. Mea Exo.13.a.et
ſunt eni oia primogenita filiorũ iſrł:tā ex 34.c.
hoib⁹ q̄ ex iumētis. Ex die q̄ pcuſſi oē Luce,2,d
primogenitũ in terra egypti:ſctificaui eoſ
mihi:⁊ tuli leuitas ꝑ cũctꝭ primogenitis
filiorũ iſrł:tradiditq; eos dono aarō et
filijs ei⁹ de medio ppłi vt ſuiāt mihi ꝑ
iſrł in tabernacło federꝭ:⁊ orēt ꝑ eis ne
ſit in ppło plaga:ſi auſi fuerit accedere
ad ſctũariũ. Feceruntq; moyſes ⁊ aarō ⁊ D
oīs mltitudo filiorũ iſrł ſup leuitꝭ q̄ p̄-
cepat dñs moyſi:purificatiq; ſũt ⁊ laue
runt veſtimēta ſua. Eleuauitq; eos aa-
ron in ꝯſpectu dñi ⁊ orauit ꝑ eis:vt pu-
rificati ingrederent̄ ad officia ſua in ta
bernaculũ federꝭ corā aarō ⁊ filijs ei⁹.
Sicut p̄cepat dñs moyſi de leuitis:ita
factũ eſt. Locut⁹q; eſt dñs ad moyſē di-
cens: Hec ē lex leuitarū. A vigītiquiq;
annis ⁊ ſupra ingredient̄:vt miniſtrēt
in tabernacło federꝭ. Cũq; quiquageſi
mũ annũ etatꝭ ipleuerit ſuire ceſſabũt:
erũtq; miſtri fratrũ ſuorũ in tabernacu
lo federꝭ:vt cuſtodiāt q̄ ſibi fuerint cō-
mēdata:opa autē ipa nō faciāt. Sic diſ
pones leuitis in cuſtodijs ſuis. IX

LOcut⁹ eſt dñs ad moyſen i deſer A
to ſinai:āno ſecũdo:poſtq; egreſ
ſi ſunt de terra egypti:mēſe primo
dicēs: Faciant filij iſrł phaſe in tpe ſuo
quartadecia die mēſis hui⁹ ad veſpaʒ:
iuxta oēs cerimonias ⁊ iuſtificationes
ei⁹. Precepitq; moyſes filijs iſrł vt face
rent phaſe. Qui fecerũt tpe ſuo quarta-
decima die mēſis ad veſpam in monte

ſynai. Iuxta oīa q̄ mādauerat dn̄s moy
ſi fecerunt filij iſrl. Ecce aūt q̄dā imūdi
ſup aīa hois q̄ nō poterant facere pha-
ſe in die illo: accedētes ad moyſen ⁊ aa-
B ron: dixerūt eis. Immūdi ſum⁹ ſup aīa
hois: quare fraudamur vt nō valeam⁹
oblatiōnē offerre dn̄o in tp̄e ſuo inter
filios iſrl? Quibus reſpondit moyſes.
State vt conſulam quid p̄cipiat domi
nus de vobis. Locutuſq; ē dn̄s ad moy
ſen: dicēs. Loq̄re filijs iſrl. Hō q̄ fuerit
imūd⁹ ſup aīa: ſiue in via p̄cul in gēte
vr̄a: faciat phaſe dn̄o i mēſe ſcd̄o q̄rta-
decima die mēſis ad veſpā: cū azymis
⁊ lactucis agreſtib⁹ comedēt illud. Non
Joh.19.g. relinquēt ex eo q̄ppiā vſq; māe: ⁊ os ei⁹
nō ↄfringēt: oēm ritū phaſe obſuabūt.
Si q̄s aūt ⁊ mūd⁹ ē ⁊ i itinere nō fuit
⁊ tn̄ nō fecit phaſe: extermiabit̄ aīa illa
d̄ pp̄lis ſuis: q2 ſacrificiū dn̄o n̄ obtulit
C tp̄e ſuo. P̄ctm̄ ſuū ip̄e portabit. Pere
grin⁹ quoq; ⁊ aduena ſi fuerit apd̄ vos
faciēt phaſe dn̄o iuxta cerimonias ⁊ iu
ſtificatōes ſuas. Preceptū idē erit apd̄
Exo.40.d. vos tā aduene q̄ idigene. Igit̄ die qua
erectū eſt tabernaculū: operuit illud nu-
bes. A veſpe aūt ſup tētoriū erat quaſi
ſpēs ignis vſq; mane. Sic fiebat iugi-
ter. Per diē operiebat illud nubes: ⁊ p
noctē quaſi ſpēs ignis. Cūq; ablata fu
iſſet nubes q̄ tabernaculum p̄tegebat:
tūc p̄ficiſcebāt̄ filij iſrl: ⁊ i loco vbi ſtetiſ
ſet nubes: ibi caſtrametabāt̄. Ad impi-
um dn̄i p̄ficiſcebāt̄ ⁊ ad impiū illi⁹ fi-
D gebāt tabernaculū. Cūctis dieb⁹ q̄bus
ſtabat nubes ſup tabernaculū: mane-
bāt i eodē loco: ⁊ ſi eueniſſet vt mlto tē
pore maneret ſup illud: erāt filij iſrl in
excubijs dn̄i: ⁊ non p̄ficiſcebant̄ quot-
quot dieb⁹ fuiſſet nubes ſup tabernacu
lū. Ad impiū dn̄i erigebāt tētoria: ⁊ ad
ipiū illi⁹ dponebāt. Si fuiſſet nubes a
veſpe vſq; mane: ⁊ ſtati diluculo taber
naculū reliq̄ſſet: p̄ficiſſebāt̄: ⁊ ſi poſt di
em ⁊ noctē receſſiſſet: diſſipabāt tētoria
Si vero biduo aut vno mēſe vel lōgio
ri tp̄e fuiſſet ſup tabernaculū: manebāt
filij iſrl i eodē loco ⁊ nō p̄ficiſcebāt̄: ſta
tim aūt vt receſſiſſet: mouebāt caſtra.
Per verbū dn̄i figebāt tētoria: ⁊ p v̄bū
illi⁹ p̄ficiſcebant̄: erātq; in excubijs do-
mini iuxta imperium eius per manum
moyſi. X

L Ocutuſq; ē dn̄s ad moyſen di-
A cēs: Fac tibi duas tubas argen-
teas ductiles: q̄b⁹ ↄuocare poſſis multi
tudinē qn̄ mouēda ſūt caſtra. Cūq; in-
crepuerit tubis: cōgregabit̄ ad te oīs
turba ad oſtiū tabernaculi federis. Si ſe
mel clāguerit: veniēt ad te p̄ncipes ⁊ ca
pita multitudis iſrl. Si aūt p̄lixior at-
q; cōciſus clāgor icrepuerit: mouebunt
caſtra p̄mi q̄ ſūt ad orietalē plagā. In
ſcd̄o aūt ſonitu ⁊ pari vlulatu tube le-
uabūt tētoria q̄ habitāt ad meridiē et
iuxta hūc modū reliq̄ facient vlulātib⁹
tubis in p̄fectionē. Qn̄ aūt ↄgregād⁹ ē
pp̄ls: ſimplex tubax clāgor erit: ⁊ nō cō
ciſe vlulabūt. Filij aūt aarō ſacerdotis
clāgēt tubis: eritq; hoc legitimū ſempi
ternū i generatōib⁹ vr̄is. Si exieritis ad
bellū d̄ terra vr̄a: ↄtra hoſtes q̄ dimicāt
aduerſū vos: clāgetis vlulātib⁹ tubis: ⁊
erit recordatio vr̄i corā dn̄o deo vr̄o: vt
eruamini de manib⁹ īimicorū vr̄orum
Si qn̄ habebitis epulū ⁊ dies feſtos ⁊ ka
lēdas: canetis tubis ſup holocauſtis et A
pacificis victimis: vt ſint vobis i recor
datōes dei vr̄i. Ego dn̄s de⁹ vr̄. Anno
ſcd̄o mēſe ſecūdo viceſima die menſis.
eleuata ē nubes de tabernaculo federis.
Profectiq; ſūt filij iſrl p turmas ſuas d̄
deſerto ſinai: ⁊ recubuit nubes i ſolitu-
dine pharan. Mouerūtq; caſtra p̄mi
iuxta impiū dn̄i p manū moyſi. Filij iu
da p turmas ſuas: quorū p̄nceps erat
naaſon fili⁹ āminadab. In tribu filiox
yſachar fuit p̄ceps nathanael fili⁹ ſu-
ar. In tribu zabulon erat p̄ceps eliab
fili⁹ helō. Depoſitūq; ē tabernaculū: qd̄
portātes egreſſi ſūt filij gerſō ⁊ merari
Profectiq; ſūt ⁊ filij rubē p turmas et C
ordinē ſuū: quorū p̄nceps erat eliſur
fili⁹ ſedeur. In tribu aūt filiorū ſymeō
p̄ceps fuit ſalamihel fili⁹ ſuriſaddai.
Porro in tribu gad erat p̄ceps helia-
ſaph fili⁹ duel. Profectiq; ſūt ⁊ caathi-
te: portātes ſanctuariū. Tādiu taberna
culū portabat̄ donec venirēt ad erecti-
onis locū. Mouert caſtra ⁊ filij ephraī
p turmas ſuas i quox exercitu p̄nceps
erat eliſama fili⁹ āmiud. In tribu autē
filiorū manaſſe p̄ceps fuit gamaliel fi
li⁹ phadaſſur: ⁊ in tribu beniamin erat
dux abidan filius gedeonis. Nouiſſimi
caſtrorū oīu p̄fecti ſūt filij dan p tur-
mas ſuas: i quorū exercitu p̄ceps fuit
abiezer fili⁹ amiſaddai. In tribu āt fili
orū aſer erat p̄ceps phegiel fili⁹ ochrā
Et in tribu filiorū neptalim p̄nceps
fuit ahira fili⁹ henā. Hec ſunt caſtra et
p̄fectiōes filiorū iſrl p turmas ſuas qn̄
egrediebāt̄. Dixitq; moyſes obab filio E
raguel madianite cognato ſuo. Proficiſci

mur ad locū quē dñs daturus eſt no
bis:veni nobiſcū vt benefaciam⁹ tibi:
q2 dñs bona ꝓmiſit iſraeli. Cui ille re-
ſpōdit:Non vadā tecū:ſed reuertar in
terrā meā in qua nat⁹ ſum. Et ille:No-
li inquit nos relinq̄re. Tu eni noſti in
quib⁹ locis ꝑ deſertū caſtra ponere de-
beam⁹:ꝛ eris ductor nr̄. Cumq3 nobiſcū
veneris:quicq̄d optimū fuerit ex opib⁹
quas nobis traditur⁹ eſt dñs:dabimus
tibi. Profecti ſūt ergo de monte dñi vi-
am triū dierū:arcaq3 feder) dñi p̄cede-
bat eos ꝑ dies tres:ꝓuidēs caſtrorū lo-
cū. Nubes quoq3 dñi ſuꝑ eos erat ꝑ di-
em cū incederēt. Cūq3 eleuaret arca di-
cebat moyſes:Surge dñe ꝛ diſſipentur
inimici tui:ꝛ fugiāt qui oderūt te a fa-
cie tua. Cum aūt deponeret:aiebat:Re
uertere dñe ad mltitudinē exercit⁹ iſrl.

Nterea ortum eſt murmur XI
ppl̄i:quaſi dolentium ꝓ labore
cōtra dñm. Qd cū audiſſet irat⁹
eſt:ꝛ accenſus in eos ignis dñi:deuora-
uit extremā caſtrorū ꝑtem. Cumq3 cla-
maſſet ppl's ad moyſen:orauit moyſes
ad dñm ꝛ abſorpt⁹ eſt ignis. Vocauitq3
nomē loci illius incenſio:eo q2 ſuccen-
ſus fuiſſet ꝯtra eos ignis dñi. Vulgus
quippe ꝓmiſcuū qd aſcēderat cum eis:
flagrauit deſiderio ſedēs ꝛ flens:iūctis
ſibi pariter filijs iſrael:ꝛ ait: Quis da-
bit nobis ad veſcendum carnes? Recor
damur piſciū quos comedebamus in
egypto grat):in mentē nobis veniunt
cucumeres ꝛ pepones:porriq3 ꝛ cepe:et
allea. Aīa nr̄a arida eſt:nihil aliud re
ſpiciunt oculi nr̄i niſi man. Erat autē
man quaſi ſemē coriandri coloris bdel
lij. Circuībatq3 ppl's:ꝛ colligēs illd frā-
gebat mola ſiue terebat in mortario:co
quens in olla ꝛ faciens ex eo tortulas
ſaporis quaſi panis oleati. Cūq3 deſcen
deret nocte ſuꝑ caſtra ros:deſcendebat
pariter ꝛ man. Audiuit ḡ moyſes flen-
tem populū ꝑ familias: ſinglos ꝑ oſtia
tentorij ſui. Iratuſq3 eſt furor dñi val-
de:ſed ꝛ moyſi intolerāda res viſa eſt:
et ait ad dñm: Cur afflixiſti ſeruū tuū?
Quare nō inuenio grāz corā te? Et cur
impoſuiſti pōd⁹ vniuerſi ppl̄i hui⁹ ſuꝑ
me? Nūquid ego cōcepi oēm hanc mul
titudinē vel genui eam:vt dicas mihi:
porta eos in ſinu tuo ſicut portare ſo-
let nutrix infantulū:ꝛ defer in terrā ꝓ
qua iuraſti pr̄ib⁹ eorū? Vn̄ mihi carnes
vt dem tante multitudini? Flent cōtra
me dicētes:da nobis carnes vt come-
dam⁹. Nō poſſum ſolus ſuſtinere omnē
hunc ppl̄m q2 grauis eſt mihi. Sin ali-
ter tibi videt:obſecro vt īterficias me:
ꝛ inueniā gratiā in ocul tuis: ne tant)
afficiar malis. Et dixit dñs ad moyſen: D
Congrega mihi ſeptuaginta viros d ſe-
niorib⁹ iſrael quos tu noſti q2 ſenes po
puli ſint ac mgr̄i:ꝛ duces eos ad oſtiū
tabernaculi federis:facieſq3 ibi ſtare te
cū vt deſcendā ꝛ loquar tibi:ꝛ auferam
de ſpū tuo tradāq3 eis:vt ſuſtentēt tecū
on⁹ ppl̄i:ꝛ nō tu ſolus graueris. Popu
lo quoq3 dices:Sctificamini: Cras co- Leui.20.b.
medetis carnes. Ego eni audiui vos di Joſue.3.b.
cere: Quis dabit nobis eſcas carnium: 1.Reg.16.b.
Bene nobis erat in egypto. Ut det vo-
bis dñs carnes ꝛ comedat):nō vno die
nec duob⁹ vel quīq3 aut decē:nec vigin
ti quidē:ſed vſq3 ad mēſem dierū:donec
exeat ꝑ nares vr̄as ꝛ vertat in nauſeā:
eo q2 repulerit) dñm q̄ in medio vr̄i eſt:
ꝛ fleuerit) corā eo dicētes: Quare egreſ E
ſi ſum⁹ ex egypto vt perirem⁹ in ſolitu-
dine? Et ait moyſes ad dñm. Sexcenta
milia peditū hui⁹ ppl̄i ſūt. Et tu dicis:
dabo eis eſū carniū mēſe itegro? Nūqd
ouiū ꝛ boū mltitudo cedet vt poſſit ſuf
ficere ad cibū:vel oēs piſces mar) ivnū
cōgregabunt vt eos ſatient? Cui rn̄dit
dñs: Nūquid man⁹ dñi inualida ē? Jā Eſa.59.a.
nūc videbis vtrū me⁹ ſmo ope cōpleat.
Venit igit moyſes ꝛ narrauit pplo ver
ba dñi:ꝯgregās ſeptuagita viros de ſe-
niorib⁹ iſrl:quos ſtare fecit circa taber
naculū. Deſcēditq3 dñs ꝑ nubē:ꝛ locu- F
tus ē ad eū auferēs de ſpū q̄ erat i moy
ſe:ꝛ dās ſeptuagita vir). Cūq3 reqeuiſſ3
in eis ſpūs ꝓphetauerūt nec vltra ceſ-
ſauerūt. Remāſerant aūt in caſtris duo
viri:quorū vn⁹ vocabat heldad et alter
medad ſuꝑ quos reqeuit ſpūs:nā ꝛ ipſi
deſcripti fuerant ꝛ non exierant ad ta-
bernaculū. Cum ꝓphetauerunt in ca-
ſtris: cucurrit puer ꝛ nunciauit moyſi
dicens: Heldad et medad ꝓphetant in
caſtris. Statim ioſue filius nun mini-
ſter moyſi ꝛ electus e pluribus:ait: Dñe
mi moyſes ꝓhibe eos. At ille:quid in-
quit emular) pro me? Quis tribuat vt
oīs ppl's ꝓphetet:ꝛ det eis dñs ſpiritū
ſuum? Reuerſuſq3 eſt moyſes ꝛ maiores
natu iſrl in caſtra. Uentus aūt egredi- G
ens a dño arreptas trans mare coturni
ces detulit et dimiſit in caſtra itinere
quantū vno die confici poteſt ex oī ꝑte
caſtrorū per circūitum: volabantq3 in
aere duob⁹ cubitis altitudie ſuꝑ terrā.

Surgens ꝗ ppłs toto die illo ⁊ nocte ac
die altero: ꝯgregauit coturnicū młtitu-
dinē: qui parū: decē choros: ⁊ ſiccauerī
Ps.77. eas ꝑ gyrū caſtrorū. Adhuc carnes erāt
in dētibꝰ eorū: nec defecerat huiuſcemo
di cibꝰ: ⁊ ecce furor dñi ꝯcitatꝰ in ppłm
ꝑcuſſit eū plaga magna nimis. Uocatꝰ
qꝫ eſt ille locꝰ ſepulchra ꝯcupiſcētie: ibi
eñi ſepelierunt ppłm qui deſiderauerat
carnes. Egreſſi aūt de ſepulchris ꝯcupi
ſcētie venerūt i aſeroth: ⁊ māſerūt ibi.
A Locutaqꝫ ē maria ⁊ aaron XII
Deu.24.b. ꝯtra moyſen ꝑpter vxorem eius
ethiopiſſam: ⁊ dixerūt. Num per
ſolū moyſen locutꝰ eſt dñs? Nōne et no
bis ſimił eſt locutꝰ? Qđ cum audiſſet dñs
iratꝰ eſt valde. Erat eñi moyſes vir mi-
tiſſimꝰ ſuꝑ oēs hoies qui morabanł in
terra. Stati locutꝰ eſt dñs ad eū ⁊ ad a-
aron ⁊ mariam. Egredimi vos tm̄ tres
B ad tabernacłm federꝫ. Cūqꝫ fuiſſēt egreſ-
ſi deſcēdit dñs in colūna nubis: ⁊ ſtetit
in introitu tabernacli vocans aaron et
mariā. Qui cū iſſent: dixit ad eos: Audi
te ſmōes meos. Si quis fuerit iter vos
ꝓpha dñi in viſiōe apparebo ei: vel per
Hebre.3.a ſomniū loquar ad illū. At nō talł ſuus
meꝰ moyſes qui in oī domo mea fidelis
ſimꝰ eſt. Ore eñi ad os loqr ei. Palam ⁊
nō ꝑ enigmata et figuras deum videt.
C Quare ꝗ n̄ timuiſtꝫ detrahere ſuo meo
moyſi? Iratuſqꝫ ꝯtra eos abijt. Nubes
qꝫ receſſit q̄ erat ſuꝑ tabernacłm. Et ec-
ce maria apparuit candens lepra quaſi
nix. Cūqꝫ reſpexiſſet eā aarō ⁊ vidiſſet
perfuſam lepra: ait ad moyſen. Obſecro
dñe mi: ne ipones nobis hoc pctm̄ qđ
ſtulte cōmiſimꝰ: ne fiat hec quaſi mor-
tua: ⁊ vt abortiuū qđ ꝓijcił de vulua
D mr̄is ſue. Ecce iā mediū carnis eius de
uoratum ē a lepra. Clamauitqꝫ moyſes
ad dñm dicēs: Deꝰ obſecro ſana eā. Cui
r̄ndit dñs: Si pr̄ eiꝰ ſpuiſſet in faciē illi
us: nōne debuerat ſaltē ſeptē diebꝰ ru-
bore ſuffundi? Sepeł ſeptē diebꝰ extra
caſtra: ⁊ poſtea reuocabitur. Excluſa eſt
itaqꝫ maria extra caſtra ſeptem diebꝰ: ⁊
ppłs nō eſt motus de loco illo: donec
reuocata eſt maria. XIII
A Profectuſqꝫ eſt ppłs de aſeroth:
fixis tentorijs in deſerto pharan.
Ibiqꝫ locutꝰ eſt dñs ad moyſen: dicēs.
Mitte viros qui ꝯſiderēt terrā chana-
an quā daturꝰ ſum filijs iſrł: ſingulos
de ſingułł tribubus ex ꝑcipibus. Fecit
moyſes qđ dñs imꝑarat: de deſerto pha-
ran: mittens principes viros: qꝛum iſta
ſunt noia. De tribu ruben: ſemmua fili
um zechur. De tribu ſymeō: ſaphat filiū
vri. De tribu iuda: caleb filiū iephone.
De tribu yſachar: igal filiuz ioſeph. De
tribu ephraim: oſee filiū nun. De tribu
beniamin: phalti filiū raphu. De tribu
zabulon: geddihel filium ſodi. De tribu
ioſeph ſceptri manaſſe gaddi filiū ſuſi.
De tribu dan: amihel filiū gemalli. De B
tribu aſer: ſthur filiū michael. De tri-
bu neptalim: naabi filiū napſi. De tri-
bu gad: guhel filium machi. Hec ſunt
noia virorū quos miſit moyſes ad cōſi-
derandā terrā: vocauitqꝫ oſee filiū nun
ioſue. Miſit ergo eos moyſes ad ꝯſide-
randā terram chanaan: ⁊ dixit ad eos.
Aſcēdite ꝑ meridianā plagā. Cūqꝫ ve-
neritꝫ ad mōtes: ꝯſiderate terrā qualis
ſit: ⁊ ppłm qui inhabitator ē eiꝰ: vtrum
fortꝫ ſit an infirmꝰ: pauci nūero an plu
res: ipa terra bona an mala: vrbes qua
les murate an abſqꝫ murꝫ: humus pin-
guis an ſterił: nemoroſa an abſqꝫ arbo-
ribꝰ. Cōfortamini: ⁊ afferte nobis đ fru
ctibꝰ terre. Erat aūt tps qñ iā ꝑcoque
vue veſci pñt. Cūqꝫ aſcēdiſſent explo-
rauerūt terrā a deſerto ſin: vſqꝫ roob in-
trātibꝰ emath. Aſcēderūtqꝫ ad meridi- C
em ⁊ venerūt in hebron: vbi erāt achi-
man ⁊ ſiſai ⁊ tolmai: filij enach: naz he-
bron ſeptē annis añ thanim vrbē egy-
pti ꝯdita eſt. Pergēteſqꝫ vſqꝫ ad torren D
tē botri: abſciderūt palmitē cū vua ſua:
quē portauerūt i vecte duo viri. De ma
lis quoqꝫ granatꝫ ⁊ de ficis loci illiꝰ tu
lerūt qui appellatꝰ eſt neheleſcol. i. tor-
rens botri: eo ꝙ botrū portaſſent inde
filij iſrł. Reuerſiqꝫ exploratores terre pꝰ
quadraginta dies oī regiōe circūita: ve
nerūt ad moyſen ⁊ aaron ⁊ ad oēm ce-
tū filiorū iſrł in deſertū pharan: qđ eſt ī
cades. Locutiqꝫ eis ⁊ omi multitudini
oñderūt fructꝰ terre: ⁊ narrauerūt dicē
tes. Uenimꝰ i terrā ad quā miſiſtꝫ nos: E
q̄ reuera fluit lacte ⁊ melle: vt ex his fru
ctibꝰ cognoſci pōt: ſed cultores fortiſſi-
mos habēt: ⁊ vrbes grādes atqꝫ mura-
tas. Stirpem enach vidimꝰ ibi. Ama-
lech habitat in meridie: etheus et iebu
ſeus ⁊ amorreꝰ in mōtanis. Chananeꝰ
vero morał iuxta mare: ⁊ circa fluenta
iordanis. Inter hec caleb cōpeſcēs mur
mur ppłi q̄ oriebał ꝯtra moyſen: ait.
Aſcēdamꝰ ⁊ poſſideamꝰ terrā qm̄ pote
rimꝰ obtinere poſt eā. Alij vo qui fue-

rant cū eo dicebant: Nequaq̄ ad hunc
pp̄lm valemꝰ aſcēdere: q2 fortior nobis
eſt. Detraxeruntq̄ terre quā inſpexerant
apud filios iſrl̄ dicētes. Terra quā luſ-
trauimꝰ deuorat hītatores ſuos. Pp̄ls
quē aſpeximꝰ: ꝓcere ſtature eſt. Ibi vi-
dimꝰ mōſtra quedā filioꝝ enach de ge-
nere gigāteo: quibꝰ cōparati quaſi locu
ſte videbamur. XIIII

A Igitur vociferans oīs turba fleuit
nocte illa: ⁊ murmurati ſūt ɔtra
moyſen ⁊ aaron cūcti filij iſrl̄ dicētes:
Utinā mortui eſſemꝰ in egypto: ⁊ nō in
hac vaſta ſolitudīe. Utinā pereamꝰ: ⁊ n̄
inducat nos dn̄s ī terrā iſtā ne cadamꝰ
gladio ⁊ vxores ac liberi nr̄i ducant̄ ca
ptiui. Nōne meliꝰ eſt reuerti in egyptū?
Dixerūtq̄ alter ad alteꝝ: Cōſtituamus
nobis ducē ⁊ reuertamur ī egyptū. Quo
audito moyſes ⁊ aarō ceciderūt ꝓni in
terrā corā oī mltitudine filioꝝ iſrl̄. At
vero ioſue filiꝰ nun ⁊ caleb filiꝰ iepho-
ne qui et ipi luſtrauerāt terrā: ſciderūt
veſtimēta ſua: ⁊ ad oēm mltitudinē fi-
lioꝝ iſrl̄ locuti ſūt. Terra quā circūiui-
B mus valde bona ē. Si ꝓpitiꝰ fuerit do
minꝰ inducet nos in eā ⁊ tradet humū
lacte ⁊ melle manantē. Nolite rebelles
eſſe ɔtra dn̄m: neq̄ timeatis pp̄lm terre
huiꝰ: q2 ſicut panē ita eos poſſumus de
uorare. Receſſit ab eis oē p̄ſidiū: dn̄s
nobiſcū ē: nolite metuere. Cūq̄ clama-
ret oīs mltitudo ⁊ lapidibus eos vellet
opprimere: apparuit gl̄ia dn̄i ſuꝑ tectū fe
deris: cūctis vidētibꝰ filijs iſrl̄. Et dixit
dn̄s ad moyſen: Uſq̄quo detrahet mi-
hi pp̄ls iſte? Quouſq̄ nō credēt mihi ī
oībus ſignis q̄ feci corā eis? Feriā igit̄
eos peſtilētia atq̄ ɔſumā: te aūt faciaz
principē ſuꝑ gentē magnā ⁊ fortiorē q̄
hec eſt. Et ait moyſes ad dn̄m. Ut audi
ant egyptij de quoꝝ medio eduxiſti po-
pulū iſtū: ⁊ hītatores terre huiꝰ q̄ audie
rūt q̄ tu dn̄e in pp̄lo iſto ſis: ⁊ facie vide
aris ad faciē: ⁊ nubes tua ꝓtegat illos:
⁊ in colūna nubis p̄cedas eos ꝑ diē: et
in colūna ignis ꝑ noctē: q̄ occideris tā-
tā multitudinē quaſi vnū hoiem: et di-
cant: Nō poterat introducere pp̄lm in
terraz ꝓ qua iurauerat: idcirco occidit
eos in ſolitudīe. Magnificet̄ ḡ fortitu-
do dn̄i ſicut iuraſti dicēs: Dn̄s patiēs ⁊
multe miſcdie: auferēs iniq̄tatē ⁊ ſcele-
ra: nullūq̄ innoxiū derelinquēs: q̄ viſi-
tas pctā patrū in filios in tertiā ⁊ q̄rtā
generationē. Dimitte obſecro pctm̄ po

puli tui huiꝰ ſm magnitudinē miſcdie
tue: ſicut ꝓpitiꝰ fuiſti egrediētibꝰ de e-
gypto vſq̄ ad locū iſtum. Dixitq̄ dn̄s:
Dimiſi iuxta verbū tuū. Uiuo ego ⁊ im
plebit̄ gl̄ia dn̄i vniūſa terra. Attn̄ oēs
hoīes qui viderūt maieſtatē meaz ⁊ ſi-
gna q̄ feci in egypto ⁊ in ſolitudīe: ⁊ tē-
ptauerūt me iā ꝑ decē vices: nec obedie
rūt voci mee: nō videbūt terram ꝓ qua Deu.1.f.
iuraui prībꝰ eoꝝ: nec q̄ſq̄ ex il̄ qui de-
traxit mihi intuebit̄ ea. Seruū meū ca Joſue.14.b
leb qui plenꝰ alio ſpū ſecutꝰ eſt me: idu
cam in terrā hāc quā circūiuit: ⁊ ſemen
eiꝰ poſſidebit eā: q̄m amalechites ⁊ cha
naneus habitāt in vallibꝰ. Cras moue
te caſtra: ⁊ reuertimini in ſolitudinez ꝑ
viam maris rubri. Locutꝰq̄ eſt dn̄s ad E
moyſen ⁊ aaron dicēs: Uſq̄quo mltitu
do hec peſſima murmurat contra me?
Querelas filioꝝ iſrl̄ audiui. Dic ḡ eis:
Uiuo ego ait dn̄s: ſicut locuti eſtis audi ī.26.g.et
ente me: ſic faciaz vobis. In ſolitudine 32.b.
hac iacebūt cadauera vr̄a. Oēs qui nu
merati eſtis a viginti ānis ⁊ ſupra: ⁊ mur-
muraſtis ɔtra me: nō intrabitis in terraz
ſuꝑ quā leuaui manū meā vt habitare
vos facerē p̄ter caleb filiū iephone: ⁊ io
ſue filiū nun. Paruulos aūt vr̄os de q̄-
bus dixiſtis: q̄ p̄de hoſtibꝰ forēt: intro-
ducā vt videāt terraz q̄ vobis diſplicu-
it. Ur̄a cadauera iacebūt in ſolitudine. F
Filij vr̄i erūt vagi in deſerto annis qua-
draginta: ⁊ portabūt fornicationē vr̄az
donec ɔſumant̄ cadauera patrū ī deſer
to: iuxta nūerū quadraginta dieꝝ quibꝰ
ɔſideraſtis terrā. Annꝰ ꝓ die imputabi- Ezech.4.b
tur. Et quadraginta ānis recipietis iniq̄-
tates vr̄as: ⁊ ſcietis vltionē meā. Qm̄ ſi
cut locutꝰ ſum: ita faciā oī multitudini
huic peſſime: q̄ ɔſurrexit aduūſuz me. In
ſolitudine hac deficiet ⁊ morieт̄. Igitur
oēs viri quos miſerat moyſes ad ɔtem
plandā terrā: ⁊ q̄ reuerſi murmurare fe
cerāt ɔtra eū oēm mltitudinē: detrahē
tes terre q̄ ēēt mala: mortui ſūt atq̄ ꝑ- 1.Cori.10.a
cuſſi ī ɔſpectu dn̄i. Joſue aūt filiꝰ nun ⁊
caleb filiꝰ iephone vixerūt ex oībꝰ qui ꝑ G
rexerāt ad ɔſiderādā terrā. Locutꝰq̄ ē
moyſes vniūſa v̄ba hec ad oēs filios iſ
rael: ⁊ luxit pp̄lus nimis. Et ecce mane
primo ſurgētes: aſcēderūt v̄ticē mōtis
atq̄ dixerūtq̄: Parati ſumꝰ aſcendere
ad locū d̄ quo locutꝰ ē dn̄s q2 peccauiꝰ.
Quibꝰ moyſes: Cur inquit trāſgredimi
ni v̄bū dn̄i: qđ vobis nō cedet ī ꝓſpeꝝ?
Nolite aſcēdere: nō enī eſt dn̄s vobiſcū: Deu.1.g.

ne corruatꝭ corā inimicis vr̄is. Amale-
chites ⁊ chananeꝰ añ vos ſunt quoruꝫ
gladio corruetꝭ: eo ꝙ nolueritꝭ acq̇eſce
re dn̄o: nec erit dn̄s vobiſcū. At illi ꝯte
nebrati: aſcēderūt in verticē mōtis. Ar-
ca aūt teſtamēti dn̄i ⁊ moyſes nō receſ-
ſerūt de caſtrꝭ. Deſcēditq̄ʒ amalechites
⁊ chananeus q̇ habitabat in mōte: ⁊ ꝑ-
cutiens eos atq̄ʒ ꝯcidens: ꝓſecutꝰ ē eos
A vſq̄ʒ horma. XV
Locutꝰ eſt dn̄s ad moyſen dicēs:
Loq̄re ad filios iſrael: ⁊ dices ad
eos. Cū ingreſſi fueritꝭ terrā habitatio-
nis vr̄e quā ego dabo vobis: ⁊ feceritis
oblationē dn̄o in holocauſtū: aut victi-
mā pacificā: vota ſoluētes: vel ſpōte of-
ferētes munera: aut in ſolēnitatibꝰ ve-
ſtris adolētes odorem ſuauitatꝭ dn̄o de
bobꝰ ſiue de ouibꝰ: offeret q̇cūq̄ʒ imola
uerit victimā: ſacrificiuʒ ſimile decimā
ꝑtē ephi ꝯſperſā oleo: qđ mēſurā hēbit
quartā ꝑtē hin: ⁊ vinū ad liba funden-
B da eiuſdē mēſure dabit in holocauſtuʒ
ſiue in victimā. Per agnos ſingl'os ⁊ a-
rietes erit ſacrificiū: ſimile duarū deci-
marū: q̄ ꝯſperſa ſit oleo tertie ꝑtis hin:
⁊ vinū ad libamētū tertie ꝑtis eiuſdeʒ
mēſure offeret ī odorē ſuauitatis dn̄o.
Qn̄ vero de bobꝰ fecerꝭ holocauſtum aut
hoſtiā vt impleas votū vel pacificas vi
ctimas: dabis ꝑ ſingulos boues ſimile
tres decimas cōſꝑſe oleo: qđ habeat me
diū mēſure hin: ⁊ vinū ad liba fundēda
eiuſdē mēſure in oblationē ſuauiſſimi
odorꝭ dn̄o. Sic facies ꝑ ſingl'os boues
⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos. Tā indige-
ne q̄ʒ ꝑegrini eodē ritu offerēt ſacrifi-
cia. Unū p̄ceptū erit atq̄ʒ iudiciū tā vo
bis q̄ʒ aduenis terre. Locutꝰ eſt dn̄s ad
moyſen dicēs: Loq̄re filijs iſrl': et dices
C ad eos: Cū veneritis in terrā quā dabo
vobis ⁊ comederitꝭ de panibꝰ regionis
illiꝰ: ſeꝑabitꝭ primitias dn̄o de cibis ve
ſtris. Sicut đ areis primitias ſeꝑabitꝭ:
ita ⁊ de pulmētꝭ dabitꝭ primitiua dn̄o.
Qđ ſi ꝑ ignorātiā p̄terieritꝭ quicq̄ʒ ho-
rū q̄ locutꝰ eſt dn̄s ad moyſen: ⁊ māda-
uit ꝑ eū ad vos: a die qua cepit iubere ⁊
vltra: oblitaq̄ʒ fuerit facere multitudo:
offeret vitulū de armēto holocauſtū in
odorē ſuauiſſimū dn̄o: ⁊ ſacrificiū eius
ac liba vt cerimonie poſtulāt: hircūq̄ʒ ꝓ
pctō ⁊ rogabit ſacerdos ꝓ oī m'ltitudīe
filioꝝ iſrl': ⁊ dimittet' eis: q2 nō ſponte
peccauerūt: nihilominꝰ offerētes incē-
ſum dn̄o ꝓ ſe ⁊ ꝓ pctō atq̄ʒ errore ſuo: ⁊
dimittet' vniūſe plebi filioꝝ iſrl' ⁊ adue
nis q̄ ꝑegrinant' inter eos: q2 culpa eſt
ois ppl'i ꝑ ignorātiā. Qđ ſi aīa vna ne-
ſciens peccauerit offeret caprā ānniculā
ꝓ pctō ſuo ⁊ dep̄cabit' ꝓ ea ſacerdos ꝙ
inſcia peccauerit corā dn̄o: impetrabit-
q̄ʒ ei veniā ⁊ dimittet' illi. Tam indige
nis q̄ʒ aduenis vna lex erit oim̄ q̄ pec-
cauerint ignorātes. Aīa vero q̄ ꝑ ſupbiā
aliq̇d ꝯmiſerit ſiue ciuis ſit ille ſiue ꝑe-
grinꝰ: q2 aduerſus dn̄m rebellis fuit:
ꝑibit de ppl'o ſuo. Uerbū eni dn̄i ꝯtem-
pſit: ⁊ p̄ceptū illiꝰ fecit irritū: idcirco de
lebit': ⁊ portabit iniq̇tatē ſuā. Factū eſt
aūt cū eſſent filij iſrl' in ſolitudīe: ⁊ iue-
niſſent hoīem colligētē ligna ī die ſab-
bati: obtulerūt eū moyſi ⁊ aaron et vni
uerſe m'ltitudini. Qui recluſerūt euʒ in
carcerē: neſciētes q̇d ſuꝑ eo facere debe
rēt. Dixitq̄ʒ dn̄s ad moyſen: Morte mo
riat' hō iſte: obruat eū lapidibꝰ ois tur-
ba extra caſtra. Cūq̄ʒ eduxiſſēt eū foras:
obruerūt eū lapidibꝰ: ⁊ mortuꝰ eſt ſicut
p̄cepat dn̄s. Dixit quoq̄ʒ dn̄s ad moyſē:
Loq̄re filijs iſrl': ⁊ dices ad eos: vt faci-
ant ſibi fimbrias ꝑ angulos quattuor
pallioꝝ: ponētes ī eis vittas hyacinthi
nas. Quas cū viderint: recordent' oim̄
mādatoꝝ dn̄i: nec ſequāt' cogitationes
ſuas: ⁊ oculos ꝑ res varias fornicātes: ſꝫ
magꝭ memores p̄ceptoꝝ dn̄i faciāt ea:
ſintq̄ʒ ſcī deo ſuo. Ego dn̄s deꝰ vr̄: q̄ e-
duxi vos đ terra egypti vt eſſetꝭ deꝰ vr̄.
Ecce aūt chore filiꝰ iſuar filij XVI
caath: filij leui: ⁊ dathā atq̄ʒ abi
ron filij eliab: hon quoq̄ʒ filius
pheleth de filijs ruben: ſurrexerūt cōtra
moyſen: alijq̄ʒ filioꝝ iſrl' ducēti q̇nqua-
ginta viri p̄ceres ſynagoge: ⁊ q̄ tpe ꝯci
lij ꝑ noia vocabant'. Cūq̄ʒ ſtetiſſent ad-
uerſum moyſen ⁊ aaron: dixerūt: Suffi
ciat vobis q2 ois m'ltitudo ſctōꝝ eſt: et
in ip̄is eſt dn̄s. Cur eleuamini ſuꝑ ppl'm
dn̄i? Qđ cū audiſſet moyſes: cecidit pro
nus in faciē: locutuſq̄ʒ ad chore ⁊ oēm
m'ltitudinē: mane inquit notuʒ faciet
dn̄s qui ad ſe ꝑtineāt: ⁊ ſcōs applicabit
ſibi: ⁊ quos elegerit appropinquabunt
ei. Hoc igit' facite: Tollat vnuſq̇ſq̄ʒ thu
ribula ſua: tu chore ⁊ oēs ꝯciliū tuū: ⁊
hauſto cras igne ponite deſuꝑ thymia-
ma corā dn̄o: ⁊ quēcūq̄ʒ elegerit: ipſe e-
rit ſctūs. Multū erigimini filij leui. Di
xitq̄ʒ rurſum ad chore: Audite fili leui.
Num parū vobis eſt ꝙ ſeꝑauit vos deꝰ
iſrl' ab oī ppl'o: ⁊ iūxit ſibi vt ſeruiretis ei

in cultu tabernaculi. ⁊ ſtaretiſ corā fre-
quentia ppl'i ⁊ miniſtraretiſ ei? Idcirco
ad ſe fecit accedere te ⁊ omēs frēs tuos
filios leui: vt vobis etiā ſacerdotiū vē-
dicetis: ⁊ oīs glob⁹ tu⁹ ſtet cōtra dn̄m?
Quid ē eñ aaron vt murmuretis ꝯtra
eum? Miſit ergo moyſes vt vocaret da
than ⁊ abiron filios eliab. Qui rn̄derūt
Nō veniemus. Nūqd paꝝ ē tibi ꝙ edu-
xiſti nos de terra egypti q̄ lacte ⁊ melle
manabat vt occideres in deſerto: niſi et
dn̄at⁹ fueris nr̄i? Reuera induxiſti nos
in terrā q̄ fluit riuis lactiſ ⁊ mellis: ⁊ de
diſti nobis poſſeſſiones agroꝝ ⁊ vinea-
rū? An ⁊ oculos nr̄os vis eruere? Non
C venim⁹. Iratuſq; moyſes valde: ait ad
dn̄m. Ne reſpicias ſacrificia eoꝝ. Tu
ſcis ꝙ nec aſellū qdē vnq; acceperi ab
eis nec afflixeri quēpiā eoꝝ. Dixitq; ad
chore: Tu ⁊ oīs ꝯgregatio tua ſtate ſeor
ſum corā dn̄o: ⁊ aaron die craſtino ſepa
tim. Tollite ſinguli thuribula vr̄a: ⁊ po
nite ſup ea incēſū offerētes dn̄o ducen
ta qnqginta thuribula: aarō quoq; te-
neat thuribulū ſuū. Qd cū feciſſent ſtā-
tib⁹ moyſe ⁊ aaron ⁊ coaceruaſſent ad-
uerſū eos oēm multitudinē ad oſtiū ta
bernaculi: apparuit cūctis gl'ia dn̄i. Lo
cutuſq; dn̄s ad moyſen ⁊ aaron ait: Se
parami de medio ꝯgregationis hui⁹ vt
eos repēte diſpdā. Qui ceciderūt pni i
faciē atq; dixerūt: Fortiſſime de⁹ ſpiri-
tuum vniuerſe carnis: nū vno peccan-
te: ꝯtra oēs ira tua deſeuiet? Et ait do-
min⁹ ad moyſen: Precipe vniuerſo po-
pulo vt ſepet' a tabernacul'ī chore: ⁊ da-
than ⁊ abiron. Surrexitq; moyſes ⁊ a-
bijt ad dathan ⁊ abiron: ⁊ ſequētib⁹ eū
ſeniorib⁹ iſrl' dixit ad turbaꝫ. Recedite
a tabernacul'ī impioꝝ: ⁊ nolite tāgere q̄
ad eos ptinēt: ne inuoluamini i pecca-
tis eoꝝ. Cūq; receſſiſſent a tētorijs eo
rum p circuitū: dathan ⁊ abiron egreſſi
ſtabāt in introitu papilionū ſuaꝝ cum
vxorib⁹ ⁊ liberis oīq; frequētia. Et ait
moyſes: In hoc ſcietiſ ꝙ dn̄s miſerit me
vt facerē vniuerſa que cernitis: ⁊ non
ex proprio ea corde protulerim. Si con
ſueta hominū morte interierint ⁊ viſi-
tauerit eos plaga qua et ceteri viſitari
ſolent: non miſit me dominus. Sin au-
tem nouam rem fecerit: domin⁹ vt ape-
riens terra os ſuū deglutiat eos ⁊ omia
que ad illos pertinent: deſcenderintq;
viuentes in infernū: ſcietis ꝙ blaſphe-
mauerint dn̄m. Confeſtim igit' vt ceſſa-
uit loqui: dirupta ē terra ſub pedib⁹ eoꝝ
⁊ apiens os ſuū: deuorauit illos cū ta- Ps.105.
bernacul'ī ſuis ⁊ vniuerſa ſubſtātia eoꝝ
Deſcēderūtq; viui in infernū opti hu-
mo: ⁊ pierūt de medio multitudis. At
vo omis iſrl' q ſtabat p gyrū fugit a cla
more pereūtiū dicēs: Ne forte ⁊ nos ter
ra deglutiat. Sꝫ ⁊ ignis egreſſus a dn̄o i.26.a.
interfecit ducētos qnqginta viros qui
offerebāt incēſum. Locutuſq; ē dn̄s ad
moyſen dicēs: Precipe eleazaro filio aa
ron ſacerdoti vt tollat thuribula q̄ ia-
cent in incēdio: ⁊ ignē huc illucq; diſp
gat: qm̄ ſanctificata ſūt i mortib⁹ pctō-
rum: pducatq; ea in laminas: ⁊ affigat
altari: eo ꝙ oblatū ſit in eis incēſū dn̄o
⁊ ſcīficata ſint: vt cernāt ea p ſigno et
monimēto filij iſrl'. Tulit ergo eleazar F
ſacerdos thuribula enea: in qb⁹ obtule
rāt hi quos incēdiū deuorauit: ⁊ pdu-
xit ea i laminas affigēs altari: vt habe
rēt poſtea filij iſrl' qb⁹ cōmouerent': ne
qs accedat alienigena: ⁊ q nō ē de ſemi
ne aaron ad offerendū incenſum dn̄o:
ne patiat' ſicut paſſus ē chore: ⁊ oīs cō
gregatio ei⁹ loqnte dn̄o ad moyſē. Mur
murauit aūt oīs mltitudo filioꝝ iſrl' ſe-
quēti die ꝯtra moyſē ⁊ aarō dicēs: Uos
interfeciſtiſ ppl'm dn̄i. Cūq; orire' ſedi-
tio: ⁊ tumlt⁹ icreſceret: moyſes ⁊ aaron
fugerūt ad tabernaculū federiſ. Qd poſt
q̄ igreſſi ſūt opuit nubes: ⁊ appuit gl'a G
dn̄i. Dixitq; dn̄s ad moyſen: Recedite d ſ.eo
medio hui⁹ multitudis: etiā nūc delebo
eos. Cūq; iacerēt i terra: dixit moyſes
ad aaron: Tolle thuribulum. ⁊ hauſto
igne de altari mitte incēſū deſup: pgēs
cito ad ppl'm ut roges p eis. Iam enīꝫ
egreſſa ē ira a dn̄o: ⁊ plaga deſeuit. Qd Sap.18.d.
cū feciſſet aaron ⁊ cucurriſſet ad mediā
multitudinē quā iam vaſtabat incendi
um: obtulit thymiama: et ſtans inter
mortuos ac viuentes p pplo depcatus
eſt: ⁊ plaga ceſſauit. Fuerunt aūt qui p-
cuſſi ſunt q̄tuordeci milia hoīuꝫ ⁊ ſepti
gēti abſq; his q pierāt i ſeditōe chore.
Reuerſuſq; ē aarō ad moyſen ad oſtiuꝫ
tabernaculi federiſ p⁹q̄ qeuit interit⁹.

ET locut⁹ eſt dn̄s XVII A
ad moyſen dicens: Loquere ad
filios iſrael: ⁊ accipe ab eis vir-
gas ſingulas per cognationes ſuas a
cunctis principibus tribuum virgas
duodecim ⁊ vniuſcuiuſq; nomen ſu-
perſcribes virge ſue. Nomen autem
aaron erit in tribu leui: et vna virga

cũctas eoꝝ familias ꝯtinebit: poneſqꝫ
eas in tabernaculo federꝭ corã teſtimo-
B nio vbi loquar ad te. Quẽ ex his elege-
ro germiabit ꝟga ei⁹: ⁊ cohibebo a me
q̃rimonias filioꝝ iſrł: quib⁹ cõtra vos
murmurãt. Locut⁹qꝫ eſt moyſes ad fili
os iſrł: ⁊ dederũt ei oẽs pꝛicipes virgas
C ꝑ ſinglas trib⁹. Fuerũtqꝫ virge duode-
cim abſqꝫ ꝟga aaron. Quas cũ poſuiſſꝫ
moyſes corã dño in tabernacło teſtimo
nij: ſequẽti die regreſſus inuenit germi
naſſe ꝟgã aaron in domo leui: ⁊ turgẽ-
tib⁹ gẽmis eruperãt floꝛes q̃ folijs dila
tatis in amygdalas defoꝛmati ſũt. Pꝛo
tulit ꝫ moyſes oẽs ꝟgas de ꝯſpectu dñi
D ad cũctos filios iſrł: viderũtqꝫ ⁊ recepe-
rũt ſinguli virgas ſuas. Dixitqꝫ dñs ad
moyſen. Refer virgã aaron in taberna-
culũ teſtimonij: vt ſuet ibi in ſignũ re-
belliũ filioꝝ iſrł: ⁊ quieſcãt q̃rele eoꝝ a
me ne moꝛiant. Fecitqꝫ moyſes ſicut p̃
cepat dñs. Dixerũt aũt filij iſrł ad moy
ſen: Ecce ꝯſumpti ſum⁹: omẽs ꝑibim⁹.
Quicunqꝫ accedit ad tabernaculum dñi
2.Re.2.f. moꝛit. Num vſqꝫ ad internitionẽ cũcti
A delendi ſumus. XVIII

D Ixit dñs ad aaron: Tu ⁊ filij tui
⁊ dom⁹ pr̃is tui tecũ poꝛtabitis
iniquitatẽ ſctũarij: ⁊ tu ⁊ filij tui ſił ſu-
ſtinebitꝭ pctã ſacerdotij vr̃i: Sed ⁊ fr̃es
tuos de tribu leui ⁊ ſceptro pr̃is tui ſu-
me tecum: pr̃ſtoqꝫ ſint ⁊ miſtrẽt tibi. Tu
aũt ⁊ filij tui miniſtrabitꝭ in tabernacu
lo teſtimonij. Excubabũtqꝫ leuite ad p̃
cepta tua ⁊ ad cũcta opa tabernacłi: ita
dũtaxat vt ad vaſa ſctũarij ⁊ altare nõ
accedãt: ne ⁊ illi moꝛiant: ⁊ vos peatis
ſił. Sint aũt tecũ ⁊ excubẽt in cuſtodijs
tabernacłi ⁊ in oib⁹ cerimonijs ei⁹. Ali
enigena nõ miſcebit vobis. Excubate
in cuſtodia ſctũarij: ⁊ i miſterio altarꝭ:
ne oꝛiat indignatio ſup filios iſrł. Ego
dedi vobis fr̃es vr̃os leuitas de medio
filioꝝ iſrł: ⁊ tradidi donũ dño vt ſuiãt
in miniſterijs tabernacłi ei⁹. Tu aũt et
filij tui cuſtodite ſacerdotiũ vr̃m et oĩa
q̃ ad cultũ altarꝭ ꝑtinẽt ⁊ intra velum
B ſunt: ꝑ ſacerdotes ãmiſtrabunt. Si qs
extern⁹ acceſſerit: occidet. Locut⁹qꝫ eſt
dñs ad aaron: Ecce dedi tibi cuſtodiaꝫ
pꝛimitiaꝝ meaꝝ. Oia q̃ ſctificant a fi-
lijs iſrł tibi tradidi ⁊ filijs tuis ꝑ offi-
cio ſacerdotali: legitĩa ſempiterna. Hec
ergo accipies de his q̃ ſctificant ⁊ obla
ta ſunt dño. Ois oblatio ⁊ ſacrificiuꝫ ⁊
quicq̃d ꝑ pctõ atqꝫ delicto reddit mi-
hi ⁊ cedet in ſctã ſctoꝝ: tuũ erit ⁊ filioꝝ
tuoꝝ. In ſctũario comedes illud. Ma-
res tm̃ edẽt ex eo: qꝛ ꝯſecratum eſt dño.
Pꝛimitias aũt quas vouerint ⁊ obtule
rint filij iſrł: tibi dedi ⁊ filijs tuis ac fili
ab⁹ tuis iure ꝑpetuo. Qui mund⁹ eſt in
domo tua: veſcet eis. Oẽm medullaꝫ o-
lei ⁊ vini ac frumẽti: quicq̃d offerũt pꝛi
mitiaꝝ dño tibi dedi. Uniũſa frugum
initia q̃ gignit hum⁹ ⁊ dño deportant:
cedẽt in vſus tuos. Qui mũd⁹ eſt in do
mo tua: veſcet eis. Oĩe qd ex voto red
diderint filij iſrł: tuũ erit. Quicquid pꝛi C
mũ erũpet e vulua cũcte carnis quã of-
ferũt dño: ſiue ex hoib⁹ ſiue de pecoꝛib⁹
fuerit tui iurꝭ erit: ita dũtaxat vt ꝑ ho-
minis pꝛiogenito p̃ciũ accipias ⁊ oĩe
aĩal qd imũdũ eſt redimi facias: cui⁹ re
dẽptio erit p⁹ vnũ mẽſem: ſiclis argẽti
quiqꝫ põdere ſctũarij. Siclus viginti o-
bolos hꝫ. Pꝛiogenitũ aũt bouis ⁊ ouis
⁊ capꝛe nõ facies redimi: qꝛ ſcificata ſũt
dño. Sanguinẽ tm̃ eoꝝ fundes ſup al-
tare: ⁊ adipes adolebis in ſuauiſſimum
odoꝛẽ dño. Carnes ꝟo in vſũ tuũ cedẽt:
ſicut pectuſculũ ꝯſecratũ ⁊ arm⁹ dexter
tua erũt. Oẽs pꝛimitias ſctũarij quas
offerũt filij iſrł dño tibi dedi ⁊ filijs ac
filiab⁹ tuis iure ꝑpetuo. Pactum ſał eſt
ſempiternũ coram dño tibi ac filijs tu-
is. Dixitqꝫ dñs ad aaron. In terra eoꝝ
nihil poſſidebitꝭ: nec hẽbitꝭ parte inter
eos. Ego ps ⁊ hereditas tua i medio fi-
lioꝝ iſrł. Filijs aũt leui dedi omẽs deci
mas iſraeł i poſſeſſionẽ ꝑ miſterio quo
ſeruiũt mihi in tabernacło federꝭ: vt nõ
accedãt vltra filij iſrł ad tabernaculũ:
nec cõmittant pctm̃ moꝛtiferꝝ: ſoł filijs
leui mihi in tabernacło ſuiẽtib⁹ ⁊ poꝛ-
tãtib⁹ pctã ppłi. Legitimũ ſempiternũ D
erit in generatiõibus vr̃is. Nihil aliud
poſſidebũt: decimaꝝ oblatiõe contenti:
quas i vſus eoꝝ ⁊ neceſſaria ſepaui. Lo
cut⁹qꝫ eſt dñs ad moyſen dicẽs: Pꝛeci-
pe leuitꝭ atqꝫ denũcia. Cũ acceperitis a
filijs iſrł decimas quas dedi vobis: pꝛi-
mitias eoꝝ offerte dño. i. decimã partẽ
decime: vt reputet vobis in oblationeꝫ
pꝛimitiuoꝝ: tã de areis q̃ de toꝛculari-
bus ⁊ vniũſis quoꝝ accipitꝭ pꝛimitias
offerte dño: ⁊ date ea aaron ſacerdoti.
Oia q̃ offeretꝭ ex decimis ⁊ in donaria
dñi ſepabitꝭ: optima ⁊ electa erũt cũcta.
Diceſqꝫ ad eos: Si p̃clara ⁊ melioꝛa q̃qꝫ
obtuleritis ex decimis: reputabit vobis
quaſi de area ⁊ toꝛculari dederitꝭ pꝛimi

tias:⁊ comedetꝭ eas in oib⁹ locis vr̄is:
tam vos ꝙ familie vr̄e:q꜡ p̄ciū eſt ꝓ mi
niſterio quo ſuitꝭ in tabernaculo teſti-
monij:⁊ nō peccabitis ſuꝑ hoc:egregia
vobis ⁊ pinguia reſuātes:ne polluatis
oblatiōes filioꝝ iſrl̄ ⁊ moriamini. ¶ XIX.
A Ocut⁹ꝗ ē dn̄s ad moyſen ⁊ aa-
ron dicēs: Iſta ē religio victime
quā cōſtituit dn̄s. Precipe filijs
iſrl̄ vt adducāt ad te vaccā rufam etatꝭ
integre in qua nlla ſit macula nec por-
tauerit iugū:tradeſqꝫ eā eleazaro ſacer
b doti. Qui eductā extra caſtra imolabit
in ꝯſpectu oīm:⁊ tingēs digitū in ſan-
guine ei⁹:aſperget ꝯtra fores taberna-
culi ſeptē vicib⁹:cōburetqꝫ eā cunctꝭ vi
dentib⁹ tam pelle ⁊ carnib⁹ ei⁹ ꝙ ſan-
guine ⁊ fimo flāme traditꝭ. Lignū quo
qꝫ cedrinū ⁊ hyſopū coccūqꝫ bis tinctū
ſacerdos mittet i flāmā ꝗ vaccā vorat.
Et tūc demū lotis veſtib⁹ ⁊ corpe ſuo:
ingrediet̄ in caſtra: cōmaculatuſqꝫ erit
B vſqꝫ ad veſpeꝝ. Sed ⁊ ille ꝗ cōbuſſerit
eā:lauabit veſtimēta ſua ⁊ corp⁹:⁊ imū
dus erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Colliget autem
vir mūd⁹ cineres vacce:⁊ effundet eos
extra caſtra i loco puriſſimo:vt ſint ml̄-
titudini filioꝝ iſrl̄ in cuſtodiā ⁊ i aquā
aſperſionis:q꜡ ꝓ pctō vacca cōbuſta ē.
Cunqꝫ lauerit qui vacce portauerat ci-
neres veſtimēta ſua:imundus erit vſqꝫ
ad veſpeꝝ. Habebūt hoc filij iſrl̄ ⁊ adue
ne qui habitāt inter eos ſctm̄: iure ꝑpe
tuo. Qui tetigerit cadauer hoīs: ⁊ pro-
pter hoc ſeptē dieb⁹ fuerit imūd⁹:aſper
get̄ ex hac aqua die tertio ⁊ ſeptimo:et
ſic mūdabit̄. Si die tertio aſpſus nō fu
C erit:ſeptimo nō poterit emundari. Ois
ꝗ tetigerit hūane aīe morticinū:⁊ aſper
ſus hac cōmixtiōe nō fuerit:polluet ta-
bernaculū dn̄i:⁊ ꝑibit ex iſrael. Quia a-
qua expiatiōis nō eſt aſpſus:imūd⁹ erit
⁊ manebit ſpurticia eius ſuꝑ eū. Iſta eſt
lex hoīs qui morit̄ in tabernaclo. Oēs
qui ingrediunt̄ tentoriū illi⁹: ⁊ vniūſa
vaſa ꝗ ibi ſūt:polluta erūt ſeptē dieb⁹.
Vas qđ nō habuerit operculū nec liga
turā deſuꝑ:imūdū erit. Si quis i agro
tetigerit cadauer occiſi hoīs: aut per ſe
mortui ſiue os illi⁹ vel ſepulchꝝ:imun
dus erit ſeptē dieb⁹. Tollētqꝫ de cineri
bus cōbuſtionis atqꝫ pctī:⁊ mittent a-
quas viuas ſuꝑ eos in vas:in qb⁹ cum
hō mund⁹ tinxerit hyſopū:aſpget ex eo
oīne tentoriū: ⁊ cunctā ſupellectilem:⁊
hoīes huiuſcemodi ꝯtagione pollutos.

Atqꝫ hoc modo mūd⁹ luſtrabit imūdū D
tertio ⁊ ſeptimo die:expiat⁹qꝫ die ſepti-
mo:lauabit ⁊ ſe ⁊ veſtimēta ſua:⁊ imū-
dus erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Si quis hoc ri
tu nō fuerit expiat⁹:ꝑibit aīa illius de
medio eccl̄ie:q꜡ ſctūariū dn̄i polluit:⁊
nō eſt aqua luſtratiōis aſpſus. Erit hoc
p̄ceptū legitimū ſempiternū. Ipe quo-
qꝫ qui aſpgit aquas lauabit veſtimēta
ſua. Ois qui tetigerit aquas expiatōis:
imūdus erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Quicqđ te
tigerit imūdus:imundū faciet:⁊ aīa ꝗ
hoꝝ quippiā tetigerit immūda erit vſ-
qꝫ ad veſperum. ¶ XX.
V Eneruntqꝫ filij iſrl̄ ⁊ ois multitu A
do in deſertū ſin mēſe primo et
manſit ppl̄s in cades. Mortuaqꝫ eſt ibi
maria ⁊ ſepulta in eodē loco. Cūqꝫ indi
geret aqua ppl̄s ꝯuenerūt adūſuꝫ moy-
ſen ⁊ aaron:⁊ verſi in ſeditionē dixert̄.
Utinā periſſem⁹ inter frēs nr̄os coram
dn̄o. Cur eduxiſtꝭ eccl̄iam dn̄i in ſolitu-
dinē:vt ⁊ nos ⁊ nr̄a iumēta moriamur?
Quare nos feciſtꝭ aſcēdere de egypto et Exo.17.b
eduxiſtꝭ in locū iſtū peſſimū qui ſeri nō
pōt:qui nec ficū gignit:nec vineas:nec
malogranata:inſuꝑ ⁊ aquā nō hab꜡ ad
bibendū? Ingreſſuſqꝫ moyſes ⁊ aaron:
dimiſſa multitudīe in tabernaculū fede
ris:corruerūt proni in terrā: clamaue-
rūtqꝫ ad dn̄m:atqꝫ dixerūt. Dn̄e de⁹ au
di clamorē hui⁹ ppl̄i:⁊ aperi eis theſau
rū tuū fontē aque viue:vt ſatiati ceſſet
murmuratio eoꝝ. Et apparuit gl̄ia dn̄i
ſuꝑ eos. Locut⁹qꝫ eſt dn̄s ad moyſen di B
cens: Tolle virgā et ꝯgrega ppl̄m tu et Exo.17.b.
aaron frater tu⁹:⁊ loquimini ad petraꝫ
corā eis:⁊ illa dabit aquas. Cūqꝫ edu-
xeris aquā de petra:bibet oīs ml̄titudo
⁊ iumēta ei⁹. Tulit igit̄ moyſes ṽgā ꝗ
erat in ꝯſpectu dn̄i ſicut p̄cepat ei:ꝯgre
gata multitudīe añ petram:dixitqꝫ eis:
Audite rebelles ⁊ increduli. Num ď pe
tra hac vobis aquā poterimus eijcere?
Cunqꝫ eleuaſſet moyſes manū ꝑcutiēs
virga bis ſilicē:egreſſe ſunt aq̄ largiſſi-
me:ita vt ppl̄s biberet ⁊ iumēta. Dixit-
qꝫ dn̄s ad moyſen ⁊ aaron: Quia nō cre
didiſtis mihi vt ſctificaretꝭ me coraꝫ fi-
lijs iſrl̄:nō introducetꝭ hos ppl̄os i ter-
ram quā dabo eis. Hec eſt aqua ꝯtradi-
ctionis vbi iurgati ſunt filij iſrl̄ contra
dn̄m:⁊ ſctificat⁹ eſt in eis. Miſit iterea I.21.b.
nūcios moyſes de cades ad regē edom
qui dicerēt. Hec mādat frater tuus iſrl̄.
Noſti oēm laborē qui apphendit nos: C

quō deſcēderint pr̄es nr̄i ī egyptū: ⁊ ha-
bitauerimus ibi multo tp̄e: afflixeritq̄
nos egyptij ⁊ pr̄es nr̄os: ⁊ quō clama-
uerimꝰ ad dn̄m ⁊ exaudierit nos: miſe-
ritq̄ angelū q̄ eduxerit nos de egypto.
Ecce ī vrbe cades q̄ eſt in extremis fini
bus tuis poſiti: obſecramꝰ vt nobis trā
ſire liceat ꝑ terrā tuā. Nō ibimꝰ ꝑ agroſ
nec ꝑ vineas: nō bibemꝰ aquas de pu-
teis tuis: ſꝫ gradiemur via publica nec
ad dexterā nec ad ſiniſtrā declinātes do
nec trāſeamꝰ terminos tuos. Cui rn̄dit
edom: Nō trāſibis ꝑ me. Alioqn arma-
tus occurrā tibi. Dixerūtq̄ filij iſrael:
Per tritā gradiemur viā ⁊ ſi biberimꝰ
aquas tuas nos ⁊ pecora nr̄a: dabimus
qđ iuſtū eſt. Nulla erit in ꝓcio difficul-
tas: tm̄ velociter trāſeamꝰ. At ille rn̄dit
D Nō trāſibit. Statimq̄ egreſſus eſt ob-
uius cū infinita multitudine ⁊ manu
forti: nec voluit acqeſcere dep̄cāti vt cō
cederet trāſitū ꝑ fines ſuos. Quāobrēꝫ
diuertit ab eo iſrł. Cumq̄ caſtra mouiſ-
ſent de cades: venerūt in montē hor: q̄
eſt in finibꝰ terre edom: vbi locutꝰ eſt
dn̄s ad moyſen dicēs: Pergat inq̄t aa-
ron ad pp̄los ſuos. Nō eñ intrabit ter
ram quā dedi filijs iſrł: eo q̄ incredulꝰ
fuerit ori meo ad aquas cōtradictiōis.
I.33.e. Tolle aarō ⁊ filiū eiꝰ cū eo: ⁊ duces eos
in mōtē hor. Cūq̄ nudaueris pr̄em ve-
ſte ſua indues ea eleazarū filiū eiꝰ: ⁊ aa-
ron colligeẜ ⁊ morieẜ ibi. Fecit moyſes
vt p̄cepat dn̄s: ⁊ aſcēderūt in montem
Deu.10.b.et hor corā oī multitudīe. Cūq̄ aarō ſpoli
32.g. aſſet veſtibꝰ ſuis: induit eis eleazarū fi-
liū eiꝰ. Illo mortuo ī mōtis ſupcilio de-
ſcēdit cū eleazaro. Ois aūt multitudo
videns occubuiſſe aaron: fleuit ſup eo
triginta diebꝰ ꝑ cūctas familias ſuas.
A Quod cū audiſſet chana- XXI
neus rex arad q̄ habitabat ad
meridiē veniſſe. ſ. iſrł ꝑ explo-
ratorū viā: pugnauit ꝯtra illū: ⁊ victor
exiſtēs: duxit ex eo p̄dā. At iſrł voto ſe
dn̄o obligās: ait: Si tradideris populū
iſtū in manu mea: delebo vrbes eiꝰ. Ex
audiuitq̄ dn̄s p̄ces iſrł: ⁊ tradidit cha-
naneū: quē ille interfecit ſubuerſis vr-
bibus eiꝰ: ⁊ vocauit nomē loci illiꝰ hor
ma. i. anathema. Profecti ſūt aūt đ mō
te hor ꝑ viā q̄ ducit ad mare rubruꝫ vt
B circūiret terrā edō. Et tedere cepit po-
pulū itineris ac laboris: locutuſq̄ ꝯtra
dn̄m ⁊ moyſen: ait: Cur eduxiſti nos de
egypto: vt moreremur in ſolitudīe? De-
eſt panis: nō ſūt aque: aīa nr̄a iā nauſe-
at ſup cibo iſto leuiſſimo. Quāobrē mi I.
ſit dn̄s ī pp̄lm ignitos ſerpētes: ad quo
rum plagas ⁊ mortes pl̄imorū: venerūt
ad moyſen atq̄ dixerūt: Peccauimꝰ: q̄r
locuti ſumꝰ cōtra dn̄m ⁊ te. Ora vt tol
let a nobis ſerpētes. Orauit moyſes ꝓ
pp̄lo. Et locutꝰ ē dn̄s ad eū: Fac ſerpē-
tem eneū ⁊ pone eū ꝓ ſigno. Qui ꝑcuſ-
ſus aſpexerit eū: viuet. Fecit ergo moy- C
ſes ſerpentē eneū: ⁊ poſuit eū ꝓ ſigno.
Quē cū ꝑcuſſi aſpicerēt: ſanabāẜ. Pro
fectiq̄ filij iſrł caſtrametati ſūt ī oboth
Vñ egreſſi fixere tētoria in ieabarim ī
ſolitudine q̄ reſpicit moab ꝯtra oriēta
lem plagā: ⁊ inde mouētes venerūt ad
torrētē zareth. Quē relinquētes caſtra
metati ſūt cōtra arnon q̄ eſt in deſerto.
⁊ ꝓminet in finibꝰ āmorrei. Si qdē ar-
nō terminꝰ ē moab: diuidēs moabitas
⁊ āmorreos. Vñ đr in libro belloꝝ dn̄i.
Sicut fecit ī mari rubro: ſic faciet ī tor-
rētibꝰ arnō. Scopłi torrētiū icliati ſūt D
vt reqeſcerēt ī arnō ⁊ recūberēt in fini-
bus moabitarum. Ex eo loco apparuit
puteꝰ: ſup quo locutꝰ ē dn̄s ad moyſen
Cōgrega pp̄lm: ⁊ dabo ei aquā. Tūc ce-
cinit iſrł carmē iſtud: Aſcēdat puteus.
cōcinebāt: puteꝰ quē foderūt principes
⁊ parauerūt duces multitudīs in dato-
re legꝫ ⁊ in baculis ſuis. Profectiq̄ ſūt
de ſolitudine mathana. De mathana ī
nahaliel. De nahaliel ī bamoth. Ba- E
moth vallis eſt in regione moab in ver
tice phaſga: qđ reſpicit ꝯtra deſertū. Mi-
ſit aūt iſrł nūcios ad ſeon regē āmorre-
orū dicēs: Obſecro vt trāſire mihi lice-
at ꝑ terrā tuā. Nō declinabimꝰ ī agros
⁊ vineas: non bibemꝰ aquas ex puteis.
Via regia gradiemur: donec trāſeamꝰ
termīos tuos. Qui concedere noluit vt
trāſiret iſrł ꝑ fines ſuos: q̄n potiꝰ exerci
tu ꝯgregato egreſſus ē obuiā ī deſertū
⁊ venit in iaſa: pugnauitq̄ cōtra eū. A
quo ꝑcuſſus eſt in ore gladij: ⁊ poſſeſſa
eſt terra eiꝰ ab arnō vſq̄ ieboc ⁊ filios
āmon: q̄r forti p̄ſidio tenebanẜ termini
āmonitaꝝ. Tulit ergo iſrł omēs ciuita
tes eius: ⁊ habitauit in vrbibꝰ āmorrei
in eſebon: ſcꝫ ⁊ viculis eiꝰ. Urbs eſebō F
fuit ſeon regꝫ āmorrei: q̄ pugnauit ꝯtra
regē moab: ⁊ tulit oēm terrā q̄ ditiōis
illiꝰ fuerat vſq̄ arnon. Jdcirco dicẜ in
ꝓuerbio: Uenite in eſebon: edificeẜ et
ꝯſtruaẜ ciuitas ſeon. Ignis egreſſus eſt
de eſebon: flāma đ oppido ſeon: ⁊ deuo

rauit arnon moabitarũ et habitatores
excelſorũ arnon. Ue tibi moab: periſti
popule chamos. Dedit filios eius in fu-
gam: ⁊ filias in captiuitatẽ regi amor-
reorũ ſeon. Jugũ ipſorũ diſperijt ab eſe
bon vſqʒ dibon laſſi puenerũt in iophe
⁊ vſqʒ madaba. Habitauitqʒ iſrl̃ in ter
S ra ammorrei. Miſit itaqʒ moyſes q̃ ex-
plorarent iazer. Cuiꝰ ceperũt viculos et
et poſſederũt habitatores. Uerterũtqʒ ſe ⁊
9. aſcenderunt ꝑ viã baſan: ⁊ occurrit eis
og rex baſan cũ omĩ pplo ſuo pugnatu
rus i edrai. Dixitqʒ dñs ad moyſen. Ne
timeas eũ: q2 in manu tua tradidi illũ
⁊ oẽm populũ ac terrã eius: facieſqʒ illi
ſicut feciſti ſeon regi amorreorũ habita
tori eſebon. Percuſſerũt igit̃ ⁊ hunc cũ
filijs ſuis: vniuerſumqʒ populum eius
vſqʒ ad internitionem: ⁊ poſſederũt ter-
ram illius. C. XXII

A Profectiqʒ ⁊ caſtrametati ſunt in
campeſtribus moab: vbi trans
b. iordanem hiericho ſita eſt. Ui-
dens autem balac filius ſephor omnia
que fecerat iſrl̃ ammorreo: ⁊ q2 ꝯtimuiſ
ſent eũ moabite ⁊ impetũ eius ferre nõ
poſſet: dixit ad maiores natu madian:
Jta delebit hic pplus oẽs qui in nr̃is fi
nibus cõmorant̃: quõ ſolet bos herbas
vſqʒ ad radiceſ carpere. Ipe aũt erat eo
tpe rex in moab. Miſit ergo nũcios ad
balaã filiũ beor ariolũ: qui habitabat
ſup flumen terre filiorũ amon: vt voca-
B rent eũ ⁊ dicerent: Ecce egreſſus eſt po-
pulus ex egypto q̃ operuit ſupficiẽ ter-
re ſedens ꝯtra me. Ueni igit̃ ⁊ maledic
pplo huic qui fortior me eſt: ſi quo mo-
do poſſim ꝑcutere ⁊ eijcere eum de ter-
ra mea. Noui enĩ q2 benedictꝰ ſit cui be
nedixeris: ⁊ maledictus in quẽ maledi-
cta cõgeſſerĩ. Perrexerũtqʒ ſeniores mo
ab ⁊ maiores natu madian hñtes diui-
nationis p̃ciũ in manibꝰ. Cũqʒ veniſ-
ſent ad balaam: ⁊ narraſſent ei oĩa ver-
0. ba balac: ille rñdit: Manete hic nocte: ⁊
⁊ rñdebo quicq̃d mihi dixerit dñs. Ma
nentibꝰ aũt illis apud balaã: venit de-
us: ⁊ ait ad eũ: Quid ſibi volũt homies
iſti apud te? Rñdit balac filius ſephor.
C Rex moabitarũ miſit ad me dicẽs: Ec-
ce pplus qui egreſſus eſt de egypto operu
it ſupficiẽ terre: vẽi ⁊ maledic ei: ſi quo
modo poſſim pugnãs abigere eum. Di-
xitqʒ deꝰ ad balaam: Noli ire cũ eis ne-
qʒ maledicas pplo: q2 bñdictus ẽ. Qui
mane ꝯſurgens: dixit ad principes. Jte
in terrã veſtrã q2 ꝓhibuit me deꝰ veni-
re vobiſcũ. Reuerſi principes: dixerunt
ad balac: Noluit balaã venire nobiſcũ.
Rurſum ille multo plures ⁊ nobiliores
q̃ ante miſerat: miſit. Qui cũ veniſſent
ad balaã: dixerũt: Sic dicit balac filius
ſephor. Ne cõteris venire ad me: para-
tũ habeo honorare te: ⁊ quicq̃d voluerĩ D
dabo tibi. Ueni ⁊ maledic pplo iſti. Re-
ſpondit balaam: Si dederit mihi balac
plenã domũ ſuã argenti ⁊ auri nõ pote I.24.c.
ro imutare verbũ dñi dei mei: vt vel plꝰ
vel minꝰ loquar. Obſecro vt hĩ maneatĩ
etiã hac nocte: et ſcire queã quid mihi
rurſum rñdeat dñs. Uenit ergo deꝰ ad S. eo.
balaam nocte: ⁊ ait ei: Si vocare te ve-
nerũt hoĩes iſti: ſurge ⁊ vade cũ eis: ita
dũtaxat vt quod tibi precepero facias.
Surrexit balaam mane: ⁊ ſtrata aſina
ꝓfectus eſt cũ eis. Et iratꝰ eſt deꝰ. Ste-
titqʒ angelus dñi in via cõtra balaam
qui ſedebat aſine: ⁊ duos pueros habe-
bat ſecũ. Cernens aſina angelũ ſtantem
in via euaginato gladio: auertit ſe d̃ iti
nere: et ibat ꝑ agrũ. Quã cũ verberaret E
balaam et vellet ad ſemitã reducere: ſte
tit angelus in anguſtis duarum mace-
riarum quibꝰ vinee cingebant̃. Quem
videns aſina iunxit ſe parieti: et attri-
uit ſedentis pedẽ. At ille iterum verbe
rabat eã: ⁊ nihilominus angelus ad lo-
cum anguſtũ tranſiens: vbi nec ad dex-
teram nec ad ſiniſtrã poterat deuiari:
obuius ſtetit. Cumqʒ vidiſſet aſina ſtan-
tem angelũ: concidit ſub pedibꝰ ſeden-
tis. Qui iratus: vehementiꝰ cedebat fu
ſte latera eius. Aperuitqʒ dominus os
aſine: ⁊ locuta eſt: Quid feci tibi: Cur ꝑ- 2. Pe.2.c.
cutis me ecce iam tertio? Reſpondit ba
laam: Quia cõmeruiſti et illuſiſti mihi.
Utinam haberẽ gladium vt te percute
rem. Dixit aſina. Nonne anĩal tuũ ſum F
cui ſemp ſedere conſueſti: vſqʒ in preſen
tem diem. Dic quid ſimile vnq̃ fecerim
tibi? At ille ait: Nunq̃. Protinus ape-
ruit dominꝰ oculos balaam: ⁊ vidit an
gelum ſtantẽ in via euaginato gladio:
adorauitqʒ eum pronus in terram. Cui
angelus: Cur inquit tertio verberas a-
ſinam tuam? Ego veni vt aduerſarer ti
bi: quia peruerſa eſt via tua: mihiqʒ cõ-
traria. Et niſi aſina declinaſſet d̃ via daſ
locũ reſiſtẽti: te occidiſſẽ: ⁊ illa viueret.
Dixit balaã. Peccaui: neſciẽs q2 tu ſta-
res ꝯtra me. Et nũc ſi diſplicz tibi vt va
dã: reuertar. Ait angelꝰ: Uade cũ iſtĩ et

caue aliud ne ꝙ precepo tibi loquaris.
¶B Jvit igiť cū principib⁹. Qđ cū audiſſet
balac: egreſſus ē in occurſum ei⁹ in op-
pido moabitarū qđ ſitū eſt in extremis
finib⁹ arnon. Dixitq; ad balaam: Miſi
nūcios vt vocarēt te. Cur nō ſtatim ve-
niſti ad me? An q: mercedem aduentui
J.23.b tuo reddere nequeo? Cui ille rñdit: Ecce
adſum. Nūquid loqui potero aliud niſi
qđ de⁹ poſuerit in ore meo? Perrexerūt
ergo ſil': ⁊ venerūt in vrbē que in extre-
mis regni ei⁹ finib⁹ erat. Cūq; occidiſſ;
balac boues ⁊ oues miſit ad balaam ⁊
pricipes qui cū eo erāt munera. Mane
autē facto: duxit eum ad excelſa baal: ⁊
intuit⁹ eſt extremā partē ppl'i. ¶ XXIII
¶A D Jxitq; balaam ad balac. Edifi-
ca mihi hic ſeptē aras ⁊ para toti
dē vitulos: eiuſdēq; numeri ari
etes: Cūq; feciſſet iuxta ſmonē balaa;:
impoſuerūt ſil' vitulū ⁊ arietē ſup arā.
Dixitq; balaā ad balac: Sta pauliſper
iuxta holocauſtū tuū donec vadā ſi for
te occurrat mihi dñs: ⁊ qđcūq; impaue
rit loquar tibi. Cūq; abijſſet velociter:
occurrit illi de⁹. Locut⁹q; ad eū balaā:
ſeptē inquit aras erexi: ⁊ impoſui vitu
lū ⁊ arietē deſup. Dñs aūt poſuit verbū
in ore ei⁹ ⁊ ait: Reūtere ad balac: ⁊ hec
loqr. Reūſus inuenit ſtantē balac iux
ta holocauſtū ſuū ⁊ oēs pricipes moabi
tarū: aſſūptaq; pabola ſua: dixit: De a-
ram adduxit me balac rex moabitarū:
B de mōtib⁹ orient. Veni inquit ⁊ male
Naū.6.b dic iacob: ppera ⁊ deteſtare iſrael. Quō
maledicā: cui nō maledixit deus? Qua
rōne deteſter: quē dñs nō deteſtať? De
ſūmis ſilicib⁹ videbo eū: ⁊ de collib⁹ cō
ſiderabo illū. Popul⁹ ſolus habitabit:
⁊ inter gētes nō reputabiť. Quis dinu-
merare poſſit puluerē iacob: ⁊ noſſe nu
merū ſtirpis iſrl'? Moriať aia mea mor
te iuſtoꝝ: ⁊ fiāt nouiſſima mea horū ſi-
milia. Dixitq; balac ad balaam: Quid
eſt hoc qđ agis? Vt malediceres inimi-
cis meis vocaui te: ⁊ tu ecōtrario bñdi
J.22.g. cis eis? Cui ille rñdit. Nū aliud poſſum
loq: niſi qđ iuſſerit dñs? Dixit ergo ba-
lac: Veni mecū in alterū locū: vñ ptem
iſrl' videas: ⁊ totū videre nō poſſis: inde
¶C maledicito ei. Cūq; duxiſſet eū in locū
ſublimē ſup vticē mōt phaſga: edifica
uit balaā ſeptē aras ⁊ ipoſit ſupra vi-
tulis atq; arietib⁹: dixit ad balac: Sta
hic iuxta holocauſtū tuū donec ego ob-
uius pergā. Cui cū dñs occurriſſet: po-
ſuiſſetq; vbū in ore ei⁹ ait: Reūtere ad
balac: ⁊ hec loqris ei: Reuerſus inuenit
eū ſtantē iuxta holocauſtū ſuū ⁊ princi
pes moabitarū cū eo. Ad quem balac.
Quid inquit locut⁹ eſt dñs? At ille aſ-
ſumpta parabola ſua: ait: Sta balac ⁊
auſculta: audi fili ſephor. Nō ē de⁹ qua-
ſi hō vt mentiať: nec vt fili⁹ hois vt mu
teť. Dixit ẽ ⁊ nō faciet: locut⁹ eſt ⁊ nō
implebit? Ad bñdicendū adduct⁹ ſum:
bñdictionē phibere nō valeo. Nō ē ido
lū in iacob: nec videť ſimulachrū i iſrl'.
Dñs de⁹ ei⁹ cū eo ē: ⁊ clāgor victorie re
gis in illo. De⁹ eduxit illū de egypto: cu
ius fortitudo ſilis eſt rhinocerot. Non
eſt auguriū in iacob: nec diuinatio i iſ-
rael. Tpib⁹ ſuis diceť iacob ⁊ iſrl': quid
opat⁹ ſit de⁹. Ecce ppl's vt leena cōſur-
get: ⁊ quaſi leo erigetur. Nō accubabit
donec deuoret pdā: ⁊ occiſoꝝ ſanguinē
bibat. Dixitq; balac ad balaā: Nec ma
ledicas ei nec bñdicas. Et ille: nōne ait
dixi tibi: ꝙ quicqd mihi deus imparet
hoc facerē. Et ait balac ad eū: Veni ⁊
ducā te ad aliū locū: ſi forte placeat deo
vt inde maledicas eis. Cūq; duxiſſet eū
ſup verticē montis phogor qui reſpicit
ſolitudinē dixit ei balaā: Edifica mihi
hic ſeptē aras: ⁊ para totidem vitulos
eiuſdēq; numeri arietes. Fecit balac vt
balaā dixerat: impoſuitq; vitulos ⁊ ari
etes p ſingulas aras. ¶ XXIIII
C Vmq; vidiſſet balaa; ꝙ placeret
dño vt bñdiceret iſraeli nequa-
ꝙ abijt vt aū prexerat vt auguriū qre-
ret: ſed dirigēs ptra deſertū vultū ſuū:
⁊ eleuās ocl'os vidit iſrl' in tentorijs cō
morantē p trib⁹ ſuas: ⁊ irruēte i ſe ſpū
dei: aſſūpta parabola ait: Dixit balaam
fili⁹ beor: dixit hō cui⁹ obturat⁹ ē ocu-
lus: dixit auditor ſmonū dei qui viſio-
nē oipotent intuit⁹ eſt: q cadit ⁊ ſic a-
periunť oculi ei⁹. Q pulchra taberna-
cula tua iacob: ⁊ tētoria tua iſrl': vt val
les nemoroſe: vt horti iuxta fluuios ir-
rigui: vt tabernacula q fixit dñs: quaſi
cedri ppe aquas. Fluet aqua de ſitula
ei⁹: ⁊ ſemē illi⁹ erit i aquas mltas. Tol
letur pter agag rex ei⁹: ⁊ auferetur re-
gnū illi⁹. De⁹ eduxit illū de egypto: cu-
ius fortitudo ſilis ē rhinocerot. Deuo
rabūt gentes hoſtes illi⁹: oſſaq; eoꝝ cō
fringent: ⁊ pforabūt ſagitt. Accubans
dormiuit vt leo: ⁊ quaſi leena quā ſuſci
tare nullus audebit. Qui bñdixerit ti-
bi: erit ⁊ ipe bñdict⁹: qui maledixerit ti

bi in maledictione reputabiť. Iratuſq́
balac ꝯtra balaã: cõploſis manib⁹ ait:
Ad maledicendũ inimicꝭ meis vocaui
te: quib⁹ ecõtrario tertio bñdixiſti. Re-
uertere ad locũ tuũ. Decreuerã q̃dẽ ma
gnifice honorare te: ſed dñs priuauit te
honore diſpoſito. Rñdit balaam ad ba
lac. Nõne nuncijs tuis quos miſiſti ad
me dixi: ſi dederit mihi balac plenã do-
mũ ſuã argẽti ⁊ auri nõ potero ꝑterire
ſmonẽ dñi dei mei: vt vel boni vel ma-
li q̃d ꝓferaꝫ ex corde meo: ſed q̃cq̃d dñs
dixerit: hoc loquar? Ueruntñ ꝑgens ad
ppl̃m meũ dabo tibi ꝯſiliũ: q̃d ppl̃s tu⁹
pplo huic faciat extremo tpe. Sumpta
igiť parabola: rurſũ ait: Dixit balaã fi-
lijs beoꝛ: dixit hõ cui⁹ obturat⁹ ẽ ocul⁹:
dixit auditoꝛ ſmonũ dei: qui nouit do-
ctrinã altiſſimi: ⁊ viſiões oĩpotentis vi
det: q̃ cadens apertos hꝫ oculos. Uidebo
eũ ſed nõ modo: intueboꝛ illũ ſed nõ ꝓ-
pe. Orieť ſtella ex iacob: ⁊ ꝯſurget virga
de iſrł: ⁊ ꝑcutiet duces moab: vaſtabit-
q́ oẽs filios ſeth: ⁊ erit idumea poſſeſ-
ſio ei⁹. Hereditas ſeyr cedet inimicꝭ ſu-
is: iſrł vero fortiter aget. De iacob erit
qui dñeť: ⁊ ꝑdat reliq̃s ciuitatꝭ. Cũq́
vidiſſꝫ amalech: aſſumẽs parabolã ait:
Principiũ gentiũ amalech: cuius extre
ma ꝑdenť. Uidit quoq́ cyneũ: ⁊ aſſum
pta parabola ait: Robuſtũ q̃dẽ eſt habi
taculũ tuũ: ſed ſi in petra poſuerꝭ nidũ
tuũ: ⁊ fueris electus de ſtirpe cyn q̃diu
poterꝭ ꝑmanere? Aſſur eñi capiet te. Aſ
ſũptaq́ parabola iteꝝ locut⁹ ẽ. Heu q̃s
victur⁹ eſt qñ iſta faciet de⁹? Ueniẽt in
trierib⁹ de italia: ſupabũt aſſyrios: va-
ſtabũtq́ hebreos: ⁊ ad extremũ etiã ipi
ꝑibũt. Surrexitq́ balaã: ⁊ reuerſus eſt
in locũ ſuũ: balac quoq́ via qua vene-
rat: redijt. ¶ XXV

Orabať aũt eo tpe iſrł i ſethim:
⁊ fornicat⁹ eſt ppl̃s cũ filiab⁹ mo
ab: q̃ vocauerũt eos ad ſacrificia ſua. At
illi comederũt: ⁊ adorauerũt deos earũ.
Initiatuſq́ eſt iſrł beelphegoꝛ. Et irat⁹
dñs ait ad moyſen: Tolle cũctos prici-
pes ppli: ⁊ ſuſpende eos ꝯtra ſolẽ in pa
tibulis: vt auertať furoꝛ me⁹ ab iſrael.
Dixitq́ moyſes ad iudices iſrael: Occi
dat vnuſq̃ſq́ ꝓxios ſuos q̃ initiati ſũt
beelphegoꝛ. Et ecce vn⁹ de filijs iſrł itra
uit corã fratrib⁹ ſuis ad ſcortũ madia-
niten: vidẽte moyſe ⁊ oĩ turba filioꝝ iſ
rael: qui flebãt añ fores tabernaclı. Qđ
cũ vidiſſet phinees fili⁹ eleazari filij aa-
ron ſacerdotꝭ: ſurrexit de medio multi-
tudinis: ⁊ arrepto pugiõe ingreſſus eſt
poſt virũ iſraelitẽ in lupanar: ⁊ ꝑfodit
ambos ſił virũ. ſ. ⁊ mł'ierẽ in locis geni
talib⁹. Ceſſauitq́ plaga a filijs iſrł: ⁊ oc
ciſi ſunt vigitiquattuoꝛ milia hoĩum. 1. Coꝛ. 10. b.
Dixitq́ dñs ad moyſen. Phinees filius C
eleazari filij aaron ſacerdotꝭ auertit irã
meã a filijs iſrł: q2 zelo meo cõmot⁹ ẽ cõ
tra eos: vt nõ ipẽ delerẽ filios iſrł in ze-
lo meo. Idcirco loq̃re ad eũ: Ecce do ei
pacẽ federꝭ mei: ⁊ erit tã ipi et ſemi ei⁹ Eccl. 45. d
pactũ ſacerdotij ſempiternũ: q2 zelat⁹ ẽ 1. Mach. 2. f.
ꝓ deo ſuo: ⁊ expiauit ſcelus filioꝝ iſrł.
Erat aũt nomẽ viri iſraelite q̃ occiſus
eſt cũ madianitide zambri fili⁹ ſalumi:
dux de cognatiõe ⁊ tribu ſymeõis. Por
ro mł'ier madianitis q̃ ꝑiter interfecta D
eſt vocabať cozbi: filia ſur pricipis no-
biliſſimi madianitaꝝ. Locut⁹q́ eſt dñs
ad moyſen dicens: Hoſtes vos ſentiant
madianite ⁊ ꝑcutite eos: q2 ⁊ ipi hoſti- I. 31. b.
liter egerũt ꝯtra vos: ⁊ decepere iſidijs
ꝑ idolũ phogoꝛ: ⁊ cozbi filiã ducꝭ madi-
an ſororẽ ſuã: q̃ percuſſa eſt in die plage
ꝓ ſacrilegio phogoꝛ. ¶ XXVI

Poſtq́ noxioꝝ ſanguis effuſus ẽ
dixit dñs ad moyſen ⁊ eleazarũ A
filiũ aaron ſacerdotẽ. Numerate omnẽ
ſũmã filioꝝ iſrł a viginti ãnis ⁊ ſupra ꝑ I. 1. a
domos ⁊ cognatiões ſuas: cunctos qui Exo. 30. b.
pñt ad bella ꝓcedere. Locuti ſunt itaq́
moyſes ⁊ eleazar ſacerdos in cãpeſtrib⁹
moab ſuꝑ iordanẽ ꝯtra hiericho ad eos
qui erãt a viginti ãnis ⁊ ſupra: ſicut do
min⁹ imparat: quoꝝ iſte eſt nũerus. Ru
ben primogenit⁹ iſrł. Hui⁹ fili⁹ enoch: Geñ. 46. b.
a quo famlia enochitaꝝ: et phallu a quo Exo. 6. b
familia phalluitarum: et eſrom a quo 1. Para. 5. a.
familia eſromitarũ: ⁊ charmi: a quo fa-
milia charmitaꝝ. He ſũt familie de ſtir-
pe ruben: quaꝝ nũerus inuẽt⁹ eſt q̃dra-
gita tria milia ⁊ ſeptigẽtitrigita. Fili⁹
phallu: eliab huius filij namuhel ⁊ da-
thã ⁊ abirõ. Iſti ſũt dathan ⁊ abirõ: pri B
cipes ppli qui ſurrexerũt ꝯtra moyſen
⁊ aaron in ſeditiõe chore qñ aduerſus
dñm rebellauerũt: ⁊ apiens terra os ſu
um deuorauit chore morientib⁹ plimis
qñ cõbuſſit ignis ducẽtos quiquagin-
ta viros. Et factũ eſt grãde miraculũ:
vt chore pereunte filij illi⁹ nõ pirẽt. Filij I. 16. g.
ſymeõ ꝑ cognatiões ſuas namuhel: ab
hoc familia namuhelitaꝝ: et iamin: ab
hoc familia iaminitaꝝ: iachin: ab hoc
familia iachinitaꝝ: zare: ab hoc familia

zareitaꝝ:saul:ab hoc familia saulitaꝝ.
He sunt familie de stirpe symeon:quaꝝ
oīs nūerus fuit vigintiduo milia ducē
ti. Filij gad ꝑ cognatiōes suas:sephon:
ab hoc familia sephōitaꝝ:aggi: ab hoc
familia aggitarū:suni: ab hoc familia:
sunitarū:ozni:ab hoc familia oznitaꝝ:
her:ab hoc failia heritaꝝ:arod: ab hoc
familia aroditarū: arihel:ab hoc failia
C arihelitarū. Iste sūt familie gad:quaruz
oīs nūerus fuit quadragita milia q̄ngē
Gen.38.a. ti. Filij iuda:her ⁊ onā:qui ābo mortui
sūt in terra chanaan. Fuerūtq̄ filij iu-
da ꝑ cognatiōes suas:sela:a quo fami-
lia selaitaꝝ:phares:a quo familia pha-
resitaꝝ zare:a quo familia zareitarum.
Porro filij phares:esrom:a quo familia
esromitarū:et amul:a quo familia amu
litarū. Iste sūt familie iuda:quaruz oīs
nūerus fuit septuagitasex milia quigen
ti. Filij ysachar ꝑ cognatiōes suas:tho-
la:a quo familia tholaitaꝝ:phua:a q̄ fa
milia phuaitaruz:iasub:a quo familia
iasubitarū:semram:a quo failia semra-
mitarū. He sūt cognatōes ysachar:qua
rū nūer⁹ fuit sexagintaquattuor milia
trecēti. Filij zabulon ꝑ cognatiōes su-
as:sared:a quo failia sareditaꝝ: helon:
a quo familia helonitaꝝ:ialel: a quo fa
milia ialelitarū. He sūt cognatiōes za-
D bulon:quarū nūerus fuit sexaginta mi
lia q̄ngenti. Filij ioseph ꝑ cognationes
suas manasse ⁊ ephraim. De manasse or
tus ē machir:a quo failia machiritaꝝ.
Machir genuit galaad:a quo failia ga
laaditaꝝ. Galaad habuit filios iezer:a
quo familia iezeritarū:⁊ elech:a quo fa
milia elechitaruz:⁊ arishel:a quo failia
asrihelitaꝝ:⁊ sechem:a quo failia seche
mitaꝝ:⁊ semida:a quo familia semidai
Jo.27.a. tarū:⁊ epher:a quo failia epheritaꝝ. Fu
it aūt epher pr̄ salphaad:q̄ filios nō ha-
bebat sꝫ tm̄ filias quaꝝ ista sunt noīa:
maala ⁊ noa et egia ⁊ melcha ⁊ thersa.
He sūt familie manasse ⁊ nūer⁹ eaꝝ q̄n-
quagintaduo milia septingēti. Filij au
tē ephraim ꝑ cognatiōes suas fuerunt
hi. Suthala:a quo failia suthalaitarū:
becher a quo failia becheritaꝝ: teheen:
a quo familia teheenitaruz. Porro fili⁹
suthala fuit heran:a quo familia hera-
nitarū. He sūt cognatiōes filioꝝ ephra-
im:quaꝝ nūer⁹ fuit trigintaduo milia
quingēti. Isti sunt filij ioseph ꝑ famili-
E as suas. Filij beniamin in cognatiōib⁹
suis:bale a quo familia baleitaꝝ:azbel
a quo failia azbelitarū: achiram:a quo
failia achiramitaꝝ:suphā:a q̄ failia su-
phamitaꝝ:vphā a q̄ failia vphanitarū.
Filij bale:hered ⁊ noemā. De hered:fai-
lia hereditaꝝ:d̄ noemā:failia noemani
taꝝ. Hi sūt filij beniami ꝑ cognatiōes
suas:quoꝝ nūer⁹ fuit q̄dragitaq̄nq̄ mi
lia sexcēti. Filij dan ꝑ cognatōes suas:
suhan:a quo failia suhanitarū. He sunt
cognatiōes dan ꝑ familias suas. Oēs
fuere suphanite:quoꝝ nūer⁹ erat sexagi
taquattuor milia quadringēti. Filij a-
ser ꝑ cognatiōes suas:iemna: a quo fa-
milia iemnaitaruz:iessui:a quo familia
iessuitaꝝ:brie:a quo failia brieitaꝝ. Fi-
lij brie:haber:a familia haberitarum:⁊
melchiel:a quo familia melchielitaruz.
Nomē aūt filie aser:fuit sara. He cogna
tiōes filioꝝ aser:⁊ nūer⁹ eoꝝ quinqua-
gintatria milia quadringenti. Filij ne- F
ptalim ꝑ cognatiōes suas:iessiel: a quo
familia iessihelitarū:guni:a quo fami-
lia gunitarū:iaser:a quo familia iaseri-
tarū:sellem:a quo familia sellemitarū.
He sunt cognatiōes filioꝝ neptalim ꝑ
familias suas:quoꝝ nūer⁹ quadragita-
q̄nq̄ milia quadringēti. Ista est sūma
filioꝝ isrl̄ qui recēsiti sūt: sexcēta milia
⁊ mille septingēti triginta. Locut⁹q̄ est
dn̄s ad moysen dicēs. Istis diuidet̄ ter
ra iuxta nūerū vocabuloꝝ i possessiōes
suas. Plurib⁹ maiorē ꝑtē dabis:⁊ pau
tiorib⁹ minorē:singul̄ sicut nūc recēsi-
ti sunt tradetur possessio:ita dūtaxat vt
sors terrā tribubus diuidat ⁊ familijs.
Quicq̄d sorte ꝯtigerit hoc vel plures ac
cipiāt vel pautiores. Hic quoq̄ ē nūer⁹
filiorum leui ꝑ familias suas: Gerson a
quo familia gersonitaꝝ:caath:a quo fa
milia caathitaꝝ:merari:a quo familia
meraritaꝝ. He sūt familie leui. Familia
lobni:failia hebroni:familia mooli:fa-
milia musi:familia chori. At vo caath
genuit amram:q̄ habuit vxorez iocha-
beth filiā leui:q̄ nata ē ei i egypto. Hec
genuit amram viro suo filios aaron et
moysen ⁊ mariā sororē eoꝝ. De aarō or
ti sunt nadab ⁊ abiu et eleazar ⁊ ytha-
mar. Quoꝝ nadab ⁊ abiu mortui sunt
cū obtulissent ignē alienū corā dn̄o. Fu
erūtq̄ oēs q̄ nūerati sunt:vigititria mi
lia generis masculini:ab vno mēse ⁊ su
pra q̄ nō sunt recensiti inter filios isrl̄:
nec eis cū ceteris data possessio est. Hic
est nūer⁹ filioꝝ isrl̄:q̄ dscripti sūt a moy
se ⁊ eleazaro sacerdote in campestribus

moab ſupra iordanē ↄtra hierico: inter
quos nullꝰ fuit eoꝝ q̄ añ numerati ſūt
a moyſe ꝛ aarō in deſerto ſinai. Predi-
xerat eñ dñs q̄ oēs morerent̄ ĩ ſolitu-
dine. Nulluſq; remāſit ex eis niſi caleb
filius iephone ꝛ ioſue filius nun.

Acceſſerūt aūt filie ¶ XXVII
ſalphaad: filij epher: filij galaad
filij machir: filij manaſſe q̄ fuit
filiꝰ ioſeph: q̄rū ſunt noīa: maala ꝛ noa
ꝛ egla ꝛ melcha ꝛ therſa: ſteterūtq; corā
moyſe ꝛ eleazaro ſacerdote ꝛ cūctꝭ prin
cipibꝰ ppl̄i ad oſtiū tabernaculi federꝭ
atq; dixerūt: Pater nr̄ mortuꝰ ē in deſ-
to: nec fuit in ſeditiōe q̄ ↄcitata eſt con
tra dñm ſub chore: ſed ĩ pctō ſuo mortu
us eſt. Hic nō habuit mares filios. Cur
tollit̄ nomē illiꝰ de familia ſua: q2 non
habet filiū? Date nobis poſſeſſionē in-
ter cognatos prīs nr̄i. Retulitq; moy-
ſes cām eaꝝ ad iudiciū dñi. Qui dixit
ad eū. Juſtā rē poſtulāt filie ſalphaad.
Da eis poſſeſſionē inter cognatos prīs
ſui: ꝛ ei in hereditatē ſuccedāt. Ad fili-
os aūt iſrl̄ loq̄ris hec. Hō cū mortuꝰ fue
rit abſq; filio ad filiā eiꝰ trāſibit here-
ditas: ſi filiā nō habuerit: habebit ſuc-
ceſſores frēs ſuos. Q2 ſi ꝛ frēs non fue-
rint: dabitꝭ hereditatē frībus prīs eiꝰ.
Sin aūt nec patruos habuerit: dabit̄
hereditas his q̄ ei ꝓximi ſunt. Eritq;
hoc filijs iſrl̄ ſanctū lege ꝑpetua: ſicut
p̄cepit dñs moyſi. Dixit quoq; dñs ad
moyſen: Aſcēde in montē iſtum abariz
ꝛ cōtēplare inde terrā quā daturꝰ ſum
filijs iſrl̄. Cūq; viderꝭ eam: ibis ꝛ tu ad
ppl̄m tuū ſicut iuit frater tuus aaron:
q2 offendiſtis me in deſerto ſin ĩ ↄtra-
dictione multitudinis: nec ſanctificare
me voluiſtis corā ea ſup aquas: He ſūt
aque contradictionis in cades deſerti
ſin. Cui reſpondit moyſes: Prouideat
dñs deus ſpirituū omīs carnis hoīem
qui ſit ſup multitudinē hanc: ꝛ poſſit
exire ꝛ intrare ante eos: ꝛ educere eos
vel introducere: ne ſit populꝰ dñi ſicut
oues abſq; paſtore. Dixitq; dñs ad eū:
Tolle ioſue filium nun virū in quo eſt
ſpiritus dei: ꝛ pone manū tuā ſup eum
Qui ſtabit corā eleazaro ſacerdote ꝛ oī
multitudine: ꝛ dabis ei precepta cun-
ctis vidētibus ꝛ partē glorie tue: vt au
diat eū oīs ſynagoga filioꝝ iſrael. Pro
hoc ſi q̄d agendū erit: eleazar ſacerdos
cōſulet dñm. Ad verbum eius egredient̄
ꝛ ingredient̄ ipſe ꝛ oēs filij iſrl̄ cuz eo et
cetera multitudo. Fecit moyſes vt p̄ce-
perat dñs. Cūq; tuliſſet ioſue: ſtatuit
eū corā eleazaro ſacerdote ꝛ oī frequen
tia ppl̄i: ꝛ impoſitꝭ capiti eius manibꝰ
cūcta replicauit q̄ mandauerat dñs.

Dixit quoq; dñs ad ¶ XXVIII A
moyſe: Precipe filijs iſrael: ꝛ di
ces ad eos: Oblationē meam et
panes ꝛ incēſum odoris ſuauiſſimi of-
ferte per tpa ſua. Hec ſūt ſacrificia que
offerre debetis. Agnos anniculos im-
maculatos duos quotidie in holocau-
ſtum ſempiternū: vnū offeretis mane: ꝛ
alterū ad veſperū: decimā ꝑtem ephi ſi-
mile: q̄ cōſperſa ſit oleo puriſſio: ꝛ habe
at q̄rtā ꝑtē hin. Holocauſtuz iuge ē qđ
obtuliſtꝭ ĩ mōte ſinai in odorē ſuauiſſi-
mū icēſi dñi. Et libabitꝭ vini q̄rtā ꝑtez
hin ꝑ agnos ſinglos ĩ ſctūario dñi. Al-
terūq; agnū ſilr̄ offeretꝭ ad veſpā iu-
xta oēm ritū ſacrificij matutini ꝛ liba-
mentoꝝ eiꝰ: oblatōez ſuauiſſimi: odoris
dño. Die aūt ſabbati offeretis duos a- B
gnos āniculos imaculatos: ꝛ duas de-
cimas ſil̄e oleo ↄſpſe ĩ ſacrificio: ꝛ liba
q̄ rite fūdūt̄ ꝑ ſingl̄a ſabbata ĩ holocau
ſtū ſempiternū. In kalēdis aūt. i. ĩ mēſi
um exordijs offeretꝭ holocauſtū dño: vi
tulos de armēto duos: arietem vnū: a-
gnos āniculos ſeptē imaculatos: ꝛ tres
decimas ſil̄e oleo ↄſpſe ĩ ſacrificio ꝑ ſin
glos vitulos: ꝛ duas decimas ſil̄e oleo
ↄſpſe ꝑ ſingulos arietes: ꝛ decimā deci-
me ſil̄e ex oleo ĩ ſacrificio ꝑ agnos ſin-
glos. Holocauſtū ſuauiſſimi odorꝭ atq;
icēſi ē dño. Libamēta aūt vini q̄ ꝑ ſin-
glas fūdēda ſūt victimas: iſta erūt: Me
dia ꝑs hin ꝑ ſingulos vitulos: tertia ꝑ
arietē: q̄rta ꝑ agnū. Hoc erit holocau- C
ſtū ꝑ oēs mēſes: q̄ ſibi āno ↄtēte ſucce-
dūt. Hircꝰ quoq; offeret̄ dño ꝓ pctīs ĩ
holocauſtū ſempiternū cū libamētꝭ ſu-
is. Mēſe aūt primo q̄rtadecia die men- Exo. 12. c.
ſis phaſe dñi erit: ꝛ q̄ntadecia die ſolen Leui. 23. a
nitas. Septē diebꝰ veſcet̄ azymis: q̄rū
dies prima venerabil̄ ꝛ ſcā erit. Oē opꝰ
ſuile non facietꝭ ĩ ea. Offeretiſq; icēſū
holocauſtū dño vitulos đ armēto duos
arietē vnū: agnos āniculos imacl̄atos
ſeptē: ꝛ ſacrificia ſingloꝝ ex ſil̄a q̄ ↄſpſa
ſit oleo: tres decimas per ſingulos vi-
tulos: ꝛ duas decimas per aritem: ꝛ de-
cimam decime ꝑ agnos ſingulos. i. ꝑ ſe
ptem agnos et hircum pro peccato vnū
vt expiet̄ ꝓ vobis: preter holocauſtum
matutinū: qđ ſemꝑ offeretꝭ. Jta facietꝭ

ꝑ ſingulos dies ſeptē dierꝝ: in fomitem
ignis ⁊ in odorē ſuauiſſimū dn̄o: q̄ ſur-
get de holocauſto ⁊ de libatiōib⁹ ſingu-
D loꝝ. Dies quoqꝫ ſeptim⁹ celeberrim⁹ et
ſctūs erit vobis. Omne op⁹ ſuile nō faci
etis in eo. Dies etiā pͥmitiuoꝝ qn̄ offe
retis nouas fruges dn̄o expletꝭ hebdo-
madib⁹: venerabilꝭ ⁊ ſcā erit. Oē op⁹ ſul
le nō facietꝭ in ea. Offeretiſqꝫ holocau-
ſtū in odorē ſuauiſſimū dn̄o: vitulos de
armēto duos: arietē vnū: agnos ānicu-
los imaculatos ſeptē: atqꝫ in ſacrificijs
eoꝝ ſimile oleo ꝯſperſe tres decimas ꝑ
ſingulos vitulos: ꝑ arietes duas: ꝑ ag-
nos decimā decime qui ſilꝭ ſunt agni ſe
ptem: hircū quoqꝫ q̄ mactatꝭ ꝓ expiati-
one: p̄ter holocauſtū ſempiternū ⁊ liba
ei⁹. Immaculata offeretis oīa cū libati
onibus ſuis. XXIX

A Menſis etiā ſeptimi pͥa dies ve-
nerabilꝭ ⁊ ſctā erit vobis. Omne
opus ſuile nō facietꝭ i ea: qꝛ dies clāgo
ris eſt ⁊ tubaꝝ. Offeretiſqꝫ holocauſtū
in odorē ſuauiſſimū dn̄o: vitulū de ar-
mēto vnū: ⁊ arietē vnū: ⁊ agnos ānicu-
los imaculatos ſeptē: ⁊ in ſacrificijs eo
rū ſimile oleo ꝯſperſe tres decimas per
ſingulos vitulos: duas decimas ꝑ arie-
tē: vnū decimaꝫ ꝑ agnū: q̄ ſilꝭ ſunt agni
ſeptē: ⁊ hircū ꝓ pctō qui offertꝭ in expi-
atione ppl'i p̄ter holocauſtū kalendarū
cū ſacrificijs ſuis: ⁊ holocauſtū ſempi-
ternū cū libatiōib⁹ ſolitꝭ. Hiſdē cerimo
nijs offeretꝭ in odorē ſuauiſſimū incē-
ſum dn̄o. Decima quoqꝫ dies mēſis hu
ius ſeptimi: erit vobis ſctā atqꝫ venera
B bilis: ⁊ affligetꝭ aīas vr̄as. Omne opus
ſuile nō facietꝭ in ea. Offeretiſqꝫ holo-
cauſtū dn̄o in odorē ſuauiſſimū: vitulū
de armēto vnū: arietē vnū: agnos anni
culos imaculatos ſeptē: ⁊ in ſacrificijs
eoꝝ ſimile oleo ꝯſperſe tres decimas ꝑ
ſinglos vitulos: duas decimas ꝑ arie-
tē: decimā decime ꝑ agnos ſinglos: qui
ſunt ſilꝭ agni ſeptē: ⁊ hircū ꝓ pctō: abſqꝫ
his q̄ offerri ꝓ delicto ſolēt in expiatio
nē: ⁊ holocauſtū ſempiternū in ſacrifi-
cio ⁊ libamīb⁹ eoꝝ. Quītadecima vero
die mēſis ſeptimi q̄ vobis ſctā erit atqꝫ
venerabilꝭ: omne op⁹ ſuile nō facietis in
ea: ſed celebrabitꝭ ſolēnitatē dn̄o ſepteꝫ
dieb⁹. Offeretiſqꝫ holocauſtū in odoreꝫ
ſuauiſſimū dn̄o: vitulos de armēto tre-
decim: arietes duos: agnos āniculos i-
maculatos quattuordeci: ⁊ in libamētꝭ
eoꝝ: ſimile oleo ꝯſperſe tres decimas ꝑ
vitulos ſinglos: qui ſunt ſilꝭ vituli tre-
decim: et duas decimas arieti vno. i. ſilꝭ
arietib⁹ duob⁹: ⁊ decimā decime agnis
ſingulꝭ: q̄ ſūt ſilꝭ agni quattuordecim: et
hircum ꝓ pctō: abſqꝫ holocauſto ſempi
terno ⁊ ſacrificio ⁊ libamie eius. In die C
altero offeretꝭ vitulos de armēto duo-
decim: arietes duos: agnos āniculos i-
maculatos quattuordeci: ſacrificiaqꝫ ⁊
libamia ſingloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes et
agnos rite celebrabitꝭ: ⁊ hircum ꝓ pctō
abſqꝫ holocauſto ſempiterno ſacrificio-
qꝫ ⁊ libamie ei⁹. Die tertio offeretꝭ vitu
los vndeci: arietes duos: agnos ānicu-
los imaculatos quattuordeci ſacrificia
qꝫ ⁊ libamia ſinguloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arie-
tes ⁊ agnos rite celebrabitꝭ: ⁊ hircū pro
pctō: abſqꝫ holocauſto ſempiterno ſacri
ficioqꝫ ⁊ libamie ei⁹. Die quarto offere
tis vitulos decem: arietes duos: agnos
anniculos imaculatos quattuordeci: ſa
crificiaqꝫ ⁊ libamia ſingloꝝ ꝑ vitulos
⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitꝭ: ⁊ hir-
cū ꝓ pctō: abſqꝫ holocauſto ſempiterno
ſacrificioqꝫ ei⁹ ⁊ libamie. Die quīto of-
feretꝭ vitulos nouem: arietes duos: ag-
nos āniculos imaculatos quattuorde-
cim: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamia ſingloꝝ ꝑ vi
tulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabi-
tꝭ: ⁊ hircū ꝓ pctō abſqꝫ holocauſto ſem
piterno ſacrificioqꝫ eius ⁊ libamie. Die
ſexto offeretis vitulos octo: arietes du-
os: agnos āniculos imaculatos quattu
ordeci: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamia ſingulorū
ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebra
bitis: ⁊ hircuꝫ ꝓ pctō abſqꝫ holocauſto
ſempiterno ſacrificioqꝫ ei⁹ ⁊ libamine.
Die ſeptimo offeretꝭ vitulos ſeptē: ⁊ ari
etes duos: agnos āniculos imaculatos
quattuordeci: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamia ſin
guloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes et agnos rite
celebrabitis: ⁊ hircū ꝓ pctō: abſqꝫ holo
cauſto ſempiterno ſacrificioqꝫ ei⁹ ⁊ liba
mine. Die octauo q̄ ē celeberrim⁹: omne
opus ſuile nō facietꝭ offerētes holocau-
ſtū i odorē ſuauiſſimū dn̄o: vitulū vnū:
arietē vnū: agnos āniculos immacula-
tos ſeptē: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamia ſingulo
rū ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite cele
brabitis: ⁊ hircū ꝓ pctō: abſqꝫ holocau
ſto ſempiterno: ſacrificioqꝫ ei⁹ ⁊ libami
ne. Hec offeretꝭ dn̄o in ſolēnitatib⁹ ve-
ſtris: p̄ter vota ⁊ oblatiōes ſpōtaneas i
holocauſto: in ſacrificio: in liba-
mine: ⁊ i hoſtijs pacificꝭ. XXX

Narrauitqꝫ moyſes filijs iſrl' oīa

que ei dñs imperarat: ⁊ locut⁹ eſt ad pri
cipes tribuũ filioꝝ iſrl. Iſte ē ſmo queꝫ
ꝑcepit dñs. Siquis viroꝝ votũ dño vo-
uerit: aut ſe ↄſtrinxerit iuraměto: nõ fa
ciet irritũ verbũ ſuũ: ſꝫ omñe qḋ ꝓmiſit
implebit. Mlier ſi quippiã vouerit ⁊ ſe
ↄſtrinxerit iuraměto q̃ eſt in domo pa-
tris ſui ⁊ in etate adhuc puellari: ſi co-
gnouerit pr̃ votũ qḋ pollicita eſt: ⁊ iura
mentũ quo obligauit aiam ſuã: ⁊ tacue
D rit: voti rea erit. Quicqd pollicita eſt et
iurauit: ope cõplebit. Sin aũt ſtatim vt
audierit contradixerit pr̃: ⁊ vota ⁊ iura
měta ei⁹ irrita erũt: nec obnoxia tene-
bit̃ ſpõſioni eo ꝙ ↄtradixerit pr̃. Si ma
ritũ habuerit ⁊ vouerit aliqd: ⁊ ſemel ð
oꝛe ei⁹ verbũ egrediẽs: aiam ei⁹ obliga
uerit iuraměto quo die audierit vir et
nõ contradixerit: voti rea erit: reddetqꝫ
qḋcũqꝫ ꝓmiſerat. Sin aũt audiens ſta-
tim ↄtradixerit: ⁊ irritas fecerit pollici-
tatiões ei⁹: verbaqꝫ quib⁹ obſtrixerat a-
nimã ſuã: ꝓpiti⁹ erit ei dñs. Uidua ⁊ re
pudiata quicqd vouerint: reddẽt. Uxoꝛ
in domo viri cũ ſe voto ↄſtrinxerit ⁊ iu-
raměto: ſi audierit vir ⁊ tacuerit nec cõ
tradixerit ſponſioni: reddet qḋcũqꝫ ꝓ-
miſerat. Sin aũt ex těplo cõtradixerit:
nõ tenebit̃ ꝓmiſſiõis rea: qꝛ marit⁹ cõ-
tradixit: ⁊ dñs ei ꝓpiti⁹ erit. Si voue-
rit ⁊ iuraměto ↄſtrinxerit: vt ꝑ ieiuniũ
vel ceterarũ reꝝ abſtiněntiã affligat ani
mã ſuã: in arbitrio viri erit ſi faciat ſi-
ue nõ faciat. Qḋ ſi audiẽs vir tacuerit:
⁊ in alterã diẽ diſtulerit ſniam: quicqd
vouerat atqꝫ ꝓmiſerat: reddet: qꝛ ſtatĩ
vt audiuit: tacuit. Sin aũt ↄtradixerit
poſtqꝫ reſciuit: poꝛtabit ipe iniquitateꝫ
ei⁹. Iſte ſũt leges quas ↄſtituit dñs moy
ſi inter virũ ⁊ vxoꝛẽ: inter pr̃em ⁊ filiaꝫ
q̃ in puellari adhuc etate eſt: vel q̃ ma-
net in parent̄ domo.

XXXI

Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen di-
cens. Ulciſcere pri⁹ filios iſrl de
madianit̄: ⁊ ſic colliger̄ ad po-
pulũ tuũ. Statimqꝫ moyſes armate in-
quit ex vobis viros ad pugnã qui poſ-
ſint vltionẽ dñi expetere de madianit̄.
Mille viri de ſingul̄ tribub⁹ eligant̃ ex
iſrl qui mittant̃ ad bellum. Dederũtqꝫ
millenos ð ſingul̄ tribub⁹. i. duodecim
milia expeditoꝝ ad pugnã: quos miſit
moyſes cum phinees filio eleazari ſacer
dot̄: vaſaqꝫ ſctã ⁊ tubas ad clangendũ
tradidit ei. Cũqꝫ pugnaſſent ↄtra madi
anitas atqꝫ viciſſent: oẽs mares occide
rũt ⁊ reges eoꝝ eui ⁊ recem ⁊ ſur ⁊ vr et
rebe quīqꝫ pꝛincipes gent̄: balaã quoqꝫ
filiũ beoꝛ interfecerũt gladio: ceperũtqꝫ
mlieres eoꝝ ⁊ paruulos: oīaqꝫ pecoꝛa ⁊
cunctã ſupellectilẽ. Quicquid hr̃e potu B
erant depopulati ſunt: tã vꝛbes q̃ vicu
los: ⁊ caſtella flãma ↄſumpſit. Et tulerũt
ꝑdã ⁊ vniuerſa q̃ ceꝑant tã ex hoīb⁹ q̃
ex iumẽtis: ⁊ adduxerũt ad moyſen ⁊ e-
leazarũ ſacerdotẽ ⁊ ad oẽm multitudi-
nẽ filioꝝ iſrl. Reliqua aũt vtẽſilia poꝛ-
tauerũt ad caſtra in cãpeſtribus moab:
iuxta ioꝛdanẽ ↄtra hiericho. Egreſſi ſũt
aũt moyſes ⁊ eleazar ſacerdos et omẽs
pꝛincipes ſynagoge in occurſũ eoꝝ extra
caſtra. Iratuſqꝫ moyſes pꝛicipib⁹ exerci
tus tribunis ⁊ centuriõib⁹ qui venerãt
de bello ait: Cur femīas reſuaſt̄? Nõne 3.25.b.
iſte ſũt q̃ deceperũt filios iſrl ad ſugge-
ſtionẽ balaam: ⁊ ꝑuaricari vos fecerũt C
in dño ſuꝑ pctõ phogoꝛ: vñ ⁊ ꝑcuſſus ẽ
ppls? Ergo cũctos interficite: quicquid
eſt generꝭ maſculini etiam in paruul̄: ⁊ Judi.21.b.
mlieres q̃ nouerũt viros in coitu: iugu
late: puellas aũt ⁊ oẽs femīas virgines
reſuate vobis ⁊ manete extra caſtra ſe-
ptẽ dieb⁹. Qui occiderit hoīem vel occi
ſuꝫ tetigerit: luſtrabit̃ die tertio ⁊ ſepti-
mo. Et de oī ꝑda ſiue veſtimentũ fuerit
ſiue vas ⁊ aliquid in vtenſilia pꝛeꝑatũ
de capꝛaꝝ pellib⁹ ⁊ pilis ⁊ ligno expia-
bitur. Eleazar quoqꝫ ſacerdos adviros
exercit⁹ qui pugnauerãt ſic locutus eſt.
Hoc ẽ ꝑceptũ leg̃ qḋ mãdauit de⁹ moy D
ſi. Aurũ ⁊ argentũ ⁊ es ⁊ ferrũ ⁊ plũbuꝫ
⁊ ſtãnũ ⁊ omñe qḋ põt trãſire ꝑ flãmas:
igne purgabit̃: quicquid aũt ignẽ non
põt ſuſtinere: aqua expiatiõis ſctificabi
tur: ⁊ lauabit̄ veſtiměta vr̃a die ſeptio:
⁊ purificati poſtea caſtra intrabit̄. Di-
xit̄ quoqꝫ dñs ad moyſen: Tollite ſum-
mã eoꝝ q̃ capta ſũt: ab hoīe vſqꝫ ad pe-
cus: tu ⁊ eleazar ſacerdos: ⁊ oẽs pꝛinci-
pes vulgi: diuideſqꝫ ex equo ꝑdaꝫ inter
eos qui pugnauerũt egreſſiqꝫ ſũt ad bel
lũ: ⁊ inter oẽm reliquã multitudinẽ: et
ſeparabis ꝑtẽ dño ab his qui pugnaue
rũt ⁊ fuerũt in bello vnã aīam de quin-
gent̄ tã ex hoīb⁹ q̃ ex bob⁹ et aſinis et
ouib⁹: ⁊ dabis eã eleazaro ſacerdoti: qꝛ
pꝛimitie dñi ſunt. Ex media quoqꝫ ꝑte E
filioꝝ iſrl accipies quīquageſimum ca-
put: hoīm ⁊ boũ ⁊ aſinoꝝ ⁊ ouiũ cũcto-
rũqꝫ aiantiũ: ⁊ dabis ea leuit̄ qui excu
bant in cuſtodijs tabernacli dñi. Fece-
rũtqꝫ moyſes ⁊ eleazar ſicut pꝛeceperat

dñs. Fuit aũt preda quã exercitꝰ cepat.
ouiũ ſexcẽta ſeptuagitaqͥnqꝫ milia: bo-
um ſeptuagintaduo milia: aſinoꝝ ſexa-
ginta milia ⁊ mille: aĩe hoim ſexꝰ femi-
nei ꝗ nõ cognouerãt viros: trigitaduo
milia. Data ꝗ eſt media ꝑs his ꝗ in pre
lio fuerãt: ouiũ trecẽta trigitaſeptẽ mi-
lia qͥngẽte: e qͥbꝰ in ꝑtez dñi supputate
ſũt oues ſexcẽte ſeptuagintaqͥnqꝫ: et de
bobꝰ trigitaſex milibꝰ: boues ſeptuagi-
ta et duo: de aſinis trigita milibꝰ qͥngẽ
F tis: aſini ſexagintaunꝰ. De aĩabꝰ hoim
ſedecim milibꝰ ceſſerũt in ꝑtem dñi tri-
gintadue aĩe. Tradiditqꝫ moyſes nũeꝝ
primitiaꝝ dñi eleazaro ſacerdoti: ſicuti
fuerat ei imperatũ ex media ꝑte filiorũ
iſrl: quã ſeꝑauerat his ꝗ in ꝓlio fuerãt.
De media vero ꝑte que ꝯtigerat relique
multitudini. i. de ouibus trecẽtis trigi-
taſeptẽ milibꝰ qͥngẽtis: et de bobus tri
gintaſex milibꝰ: ⁊ de aſinis trigita mili
bus qͥngẽtis: ⁊ d̓ hoibꝰ ſedeci milibꝰ: tu
lit moyſes qͥnquageſimũ caput et dedit
leuitis ꝗ excubabãt in tabernaculo dñi:
ſicut ꝓcepat dñs. Cũqꝫ acceſſiſſẽt pri̾ci-
pes exercitꝰ ad moyſen et tribuni cẽtu-
G rioneſqꝫ dixerũt. Nos ſerui tui recenſui-
mus nũeꝝ pugnatoꝝ qͦs habuimꝰ ſub
manu nr̃a: et ne vnus qͥdem defuit. Ob
hãc cãm offerimus in donarijs dñi ſin
guli qd̓ in ꝓda auri potuimꝰ inuenire:
periſcelides et armillas: ãnulos et dex-
tralia ac murenulas vt dep̄ceris ꝓ no-
bis dñm. Suſceperũtqꝫ moyſes ⁊ elea-
zar ſacerdos omẽ aurũ in diuerſis ſpe-
ciebꝰ põdere ſcilicet ſedeci milia ſeptin
gẽtos qͥnquagita ſiclos a tribunis ⁊ cẽ
turionibꝰ. Unuſqͥſqꝫ. n. qd̓ in ꝓda rapu
erat ſuũ erat. Et ſuſceptũ intulerunt in
tabernaculũ teſtimonij: in monimẽtuz
filiorũ iſrael corã dño. XXXII
A F Ilij aũt ruben ⁊ gad hẽbãt peco
ra multa: ⁊ erat illis in iumentis
infinita ſubſtãtia. Cũqꝫ vidiſſent iazer
et galaad aptas aĩalibus alẽdis terras
venerũt ad moyſen et ad eleazarũ ſacer
dotẽ et pri̾cipes multitudinis: atqꝫ dixe-
rũt: Aſtaroth et dibon et iazer ⁊ nemra
ieſebon et eleale ⁊ ſaban et nebo ⁊ beon
terra quã ꝑcuſſit dñs in ꝯſpectu filiorũ
iſrl: regionis vberrime ẽ ad paſtũ aĩali
um: et nos ſerui tui habemus iumenta
plima ꝓcamurqꝫ ſi inuenimꝰ grãm co-
rã te vt des nobis famulis tuis eã in poſ
ſeſſionem: nec facias nos trãſire iorda
B nẽ. Quibus rñdit moyſes. Nunqͥd frẽs
vr̃i ibunt ad pugnã: ⁊ vos hic ſedebitis?
Cur ſubuertitis mẽtes filioꝝ iſrl: ne trã-
ſire audeãt in locũ quẽ eis daturꝰ ẽ do-
minꝰ? Nõne ita egerũt p̃res vr̃i: qñ miſi
de cadeſbarne ad explorãdã terrã? Cũqꝫ
veniſſent vſqꝫ ad vallẽ botri luſtrata oĩ
regiõe ſubuerterũt cor filioꝝ iſrl vt nõ
itrarẽt fines qͦs eis dñs dedit: qͥbꝰ iratꝰ
iurauit dicẽs: Si videbũt hoies iſti qui
aſcẽderũt ex egypto a viginti ãnis ⁊ ſu
pra terrã quã ſub iuramẽto pollicitꝰ ſũ
abraã yſaac ⁊ iacob: et noluerũt ſeqͥ me
ꝓter caleb filiũ iephone cenezeũ ⁊ ioſue
filiũ nun. Iſti impleuerũt volũtatẽ me-
az. Iratꝰqꝫ dñs aduerſũ iſrl circũduxit
eũ ꝑ deſertũ qͥdraginta ãnis donec ꝯſu-
merel̃ vniuerſa generatio ꝗ fecerat ma
lũ in ꝯſpectu eius. Et ecce inqͥt vos ſur
rexiſtis ꝓ p̃ribꝰ vr̃is incremẽta ⁊ alũni
hoim pctoꝝ vt augeretis furorẽ dñi ꝯtra
iſrl. Qꝫ ſi nolueritis ſeqͥ eũ: in ſolitudĩe
pplm derelinquet: et vos cã eritis necis
oim. At illi ꝓpe accedẽtes: dixerũt: Cau-
las ouiũ fabricabimꝰ ⁊ ſtabula iumen-
toꝝ: paruulis qꝫ nr̃is vrbes munitas: nos
aũt ipi armati et accincti ꝑgemꝰ ad ꝓ-
liũ añ filios iſrl donec itroducamꝰ eos
ad loca ſua. Paruuli nr̃i ⁊ qͥcqͥd hr̃e poſ
ſumꝰ erũt in vrbibꝰ munitis ꝓpter hita-
toꝝ inſidias. Nõ reuertemur in domos
nr̃as vſqꝫ dũ poſſideãt filij iſrl heredi-
tatẽ ſuã: nec qͥcqꝫ qrẽmꝰ trãs iordanẽ:
qꝛ iã hẽmus poſſeſſionẽ nr̃ãm in orien
tali eiꝰ plaga. Quibꝰ moyſes ait: Si fa-
citis qd̓ ꝓmittitis: expediti ꝑgite corã do
mino ad pugnã ⁊ oĩs vir bellator arma
tꝰ iordanẽ trãſeat: donec ſubuertat dñs
inimicos ſuos: et ſubijciatl̃ ei oĩs terra:
tũc eritis iculpabiles apud deũ et apud
iſrl: ⁊ obtinebitis regiões qͣs vultis corã
dño. Sin aũt qd̓ dicitis nõ feceritis: nulli
dubiũ ẽ qͥn peccetis i deũ: et ſcitote qm̃
pctm̃ vr̃m apꝓhẽdet vos. Edificate ergo vr
bes paruulis vr̃is: ⁊ caulas ⁊ ſtabula oui
bus ac iumẽtis: ⁊ qd̓ polliciti eſtis imple-
te. Dixerũtqꝫ filij gad ⁊ ruben ad moy-
ſen. Serui tui ſumꝰ: Faciemꝰ qd̓ iubet
dñs noſter. Paruulos noſtros et mulie
res et pecora ac iumẽta relinquemus i
vrbibus galaad: nos autem famuli tui
omẽs expediti ꝑgemus ad bellum ſicut
tu dñe loqueris. Precepit ergo moyſes
eleazaro ſacerdoti et ioſue filio nun et
principibus familiarũ tribꝰ iſrl: ⁊ dixit
ad eos: Si trãſierint filij gad et filij ru
ben vobiſcũ iordanem omẽs armati ad

bellū corā dño: ⁊ vobis ťra fuerit ſubie
cta: date eis galaad in poſſeſſionē. Sin
aūt noluerit trāſire vobiſcū in ťrā cha-
naan inter vos habitādi accipiāt loca
Rñderūtq; filij gad ⁊ filij ruben. Sicut
locut⁹ eſt dñs ſeruis ſuis: ita faciemus
Ipſi armati pgem⁹ corā dño in terram
chanaan: ⁊ poſſeſſionē iā ſuſcepiſſe nos
ɔfitemur trāſ iordanē. Dedit itaq; moy
ſes filijs gad ⁊ ruben ⁊ dimidie tribui
manaſſe filijs ioſeph regnū ſeon regis
āmorrei: ⁊ regnū og regis baſan: ⁊ terraʒ
eoꝝ cū vrbib⁹ ſuis p circuitū. Igiť ex-
truxerūt filij gad dibō ⁊ aſtaroth ⁊ aro
er ⁊ roth ⁊ ſophā ⁊ iazer: iecbaa ⁊ beth-
nēra ⁊ betharā vrbes munitas: ⁊ cau-
les pecorib⁹ ſuis. Filij vero ruben edifi-
cauerūt eſebon ⁊ eleale ⁊ cariathaim et
nabo ⁊ baalmeon verſis noibus ſabama
q̄q; imponētes vocabula vrbib⁹ quas
extruxerāt. Porro filij machir filij ma
naſſe prexerūt in galaad: ⁊ vaſtauerūt
eā interfecto āmorreo hitatore ei⁹. De-
dit ḡ moyſes terrā galaad machir filio
manaſſe: q̄ hitauit in ea. Iair aūt filius
manaſſe abijt ⁊ occupauit vicos ei⁹ q̄s
appellauit auothiair. i. villas iair. No
be quoq; perrexit ⁊ apphēdit chanath
cum viculis ſuis: vocauitq; eam ex no
mine ſuo nobe. XXXIII

HEc ſunt māſiones filioꝝ iſrł q̄
egreſſi ſunt de egypto p turmas
ſuas in manu moyſi ⁊ aaron quas de-
ſcripſit moyſes iuxta caſtroꝝ loca que
dñi iuſſione mutabāt. Profecti igiť de
rameſſe mēſe primo q̄ntadecia die men
ſis primi: altera die phaſe filij iſrł i ma-
nu excelſa videntib⁹ cūctis egyptijs ⁊ ſe-
peliētib⁹ primogenitos quos percuſſe-
rat dñs. Nā ⁊ in dijs eoꝝ exercuerat vl
tione. Caſtrametati ſūt in ſochoth: ḋ ſo
choth venerūt in ethā q̄ eſt in extremis
finib⁹ ſolitudīs. Inde egreſſi venerunt
ɔtra phiairoth q̄ reſpicit beelſephon: et
caſtrametati ſūt ań magdalū. Profecti-
q; ḋ phiairoth: trāſierūt p mediū mare
i ſolitudinē: ⁊ ābulātes trib⁹ dieb⁹ p de
ſťū ethā: caſtrametati ſūt i mara. Profe
ctiq; ḋ mara: veneřt i heli vbi erāt duo
decim fontes aq̄rū ⁊ palme ſeptuagita
ibiq; caſtrametati ſūt. Sʒ ⁊ īde egreſſi-
fixerunt tentoria ſuper mare rubrum.
Profectiq; de mari rubro: caſtrametati
ſunt in deſerto ſin: vnde egreſſi venerūt
in deptha. Profectiq; de deptha: caſtra
metati ſunt in halus: egreſſiq; ḋ halus

raphidim fixere tentoria: vbi pplo deſu
it aqua ad bibēdū. Profectiq; de raphi
dim: caſtrametati ſunt in deſerto ſinai.
Sed ⁊ de ſolitudine ſinai egreſſi: vene-
rūt ad ſepulchra ɔcupiſcētie. Profecti C
q; ḋ ſepulchris ɔcupiſcentie: caſtrame
tati ſūt in aſſeroth: ⁊ de aſſeroth venerūt
in rethma. Profectiq; ḋ rethma: caſtra
metati ſūt in remōphares: vnde egreſſi
venerūt in lebna. De lebna caſtrameta
ti ſunt in reſſa: egreſſiq; de reſſa veneřt
in ceelatha. Vñ pfecti: caſtrametati ſūt
in mōte ſepher: egreſſi de monte ſepher
venerūt in arada. Inde pficiſcentes ca
ſtrametati ſunt in maceloth. Profecti- D
q; de maceloth: venerūt in thaath. De
thaath: caſtrametati ſūt in thare: vnde
egreſſi fixerunt tentoria in metcha. Et
de metcha caſtrametati ſunt in eſmona
Profectiq; de eſmona: venerūt in moſe
roth. Et de moſeroth caſtrametati ſunt
in baneiachā. Profectiq; de baneiachā
venerūt in mōtē gadgad. Vñ pfecti: ca
ſtrametati ſūt in iethebatha: ⁊ de iethe-
batha venerūt in ebrona. Egreſſiq; de
ebrona: caſtrametati ſunt in aſionga-
ber: inde profecti: venerūt in deſertum
ſin. Hec eſt cades. Egreſſiq; de cades ca
ſtrametati ſunt in mōte hor i extremis E
finib⁹ terre edom. Aſcenditq; aaron ſa S.20.D
cerdos in montē hor: iubēte dño: ⁊ ibi
mortu⁹ eſt āno quadrageſimo egreſſio-
nis filioꝝ iſrł ex egypto mēſe q̄nto pri-
mo die mēſis cū eſſet annoꝝ centū vi-
gintitriū. Audiuitq; chanane⁹ rex arad
q̄ hitabat ad meridiē: i terra chanaā ve
niſſe filios iſrł. Et pfecti de mōte hor:
caſtrametati ſūt i ſalmōa: vñ egreſſi ve-
nerūt i phinō. Profectiq; de phinō: ca-
ſtrametati ſūt i oboth: ⁊ de oboth vene
rūt i ieabarim: q̄ eſt in finib⁹ moabitaꝝ
Profectiq; de ieabarim: fixere tētoria i F
dibongad: vñ egreſſi: caſtrametati ſunt
in elmōdeblathaim. Egreſſiq; de elmō-
deblathaim: venerunt ad montes aba-
rim contra nabo. Profectiq; de mōti
bus abarim: trāſierūt ad cāpeſtria mo-
ab ſupra iordanē ɔtra hiericho. Ibiq;
caſtrametati ſūt de belſimō vſq; ad bel
ſathim in planiorib⁹ locis moabitaruʒ
vbi locut⁹ eſt dñs ad moyſen: Precipe
filijs iſrł: ⁊ dic ad eos: Quādo trāſieritis
iordanē intrantes terraʒ chanaan: di-
ſperdite cūctos hitatores terre illi⁹: con
fringite titulos: ⁊ ſtatuas ɔminuite at- G
q; oia excelſa vaſtate: mūdātes terrā et

habitātes i ea. Ego eni dedi vobis illaȝ
in poſſeſſionē: quā diuidetis vobis ſorte
Pluribꝰ dabitis latiorē ꝛ paucioribus
anguſtiorē. Singulis vt ſors ceciderit:
ita tribuet hereditas. Per tribꝰ et fa-
milias poſſeſſio diuidet. Sin aūt nolu-
eritis interficere habitatores terre qui
remāſerint: erūt vobis quaſi claui i ocu
lis ꝛ lācee in lateribꝰ: ꝛ aduerſabūt vo-
bis in terra habitationis vr̄e: ꝛ quicquid
illis cogitauerā facere: vobis faciam.
A Locutuſq; eſt dn̄s XXXIIII
ad moyſen dicēs: Precipe filijs
iſrael: ꝛ dices ad eos. Cū ingreſſi
fueritis terrā chanaan ꝛ in poſſeſſionē
vobis ſorte ceciderit: his finibꝰ termia-
bit. Pars meridiana incipiet a ſolitu-
dine ſin q̄ eſt iuxta edom ꝛ habebit ter
minos ꝯtra orientē mare ſalſiſſimū: qui
circuibūt auſtralē plagā ꝑ aſcēſuȝ ſcor
pionis: ita vt trāſeāt in ſenna ꝛ ꝑueni-
ant ad meridiē vſq; ad cadeſbarne: vñ
egredientur confinia ad villā noīe adar
B ꝛ tendēt vſq; aſemona. Ibitq; ꝑ gyruȝ
terminꝰ ab aſemona vſq; ad torrenteȝ
egypti: ꝛ magni maris litore finiet. Pla
ga aūt occidētalis a mari magno īcipiet
ꝛ ipſo fine claudet. Porro ad ſeptētri-
onalē plagam a mari magno termini
incipiēt ꝑuenientes vſq; ad monteȝ al-
tiſſimū: a quo venient in emath vſq; ad
terminos ſedada: ibūtq; ꝯfinia vſq; ad
ebrona ꝛ villā henan. Hi erūt termini i
ꝑte aq̄lonis. Inde metabūt fines cōtra
orientalē plagā de villa henan vſq; ſe-
C phama: ꝛ de ſephama deſcēdēt termini
in reblatha cōtra fontē daphnim. In-
de ꝑuenient cōtra orientē ad mare cene
reth: ꝛ tendēt vſq; ad iordanē: ꝛ ad vl-
timū ſalſiſſimo claudent mari. Hāc ha-
bebitis terrā per fines ſuos in circuitu
Precepitq; moyſes filijs iſrael: dicens:
Hec erit terra quā poſſidebitis ſorte: et
quā iuſſit dn̄s dari nouē tribubꝰ ꝛ dimi
die tribui. Tribꝰ eni filiorū rubē per fa
milias ſuas: ꝛ tribꝰ filiorū gad iuxta co-
gnationū numeruȝ: media quoq; tribꝰ
manaſſe. i. due ſemis tribꝰ acceperunt
partē ſuā trās iordanē contra hiericho
D ad orientalē plagam. Et ait dn̄s ad moy
Joſue.14.a ſen. Hec ſunt noīa virorū q̄ terrā vobis
diuidēt. Eleazar ſacerdos ꝛ ioſue filiꝰ
nun ꝛ ſinguli pricipes de tribubꝰ ſingu
lis: quorū iſta ſunt vocabula. De tribu
iuda: caleb filiꝰ iephone. De tribu ſyme
on: ſamuel filiꝰ amiud. De tribu benia
min: helidad filius chaſelon. De tribu
filiorum dan: bocci filius iogli. Filio-
rum ioſeph de tribu manaſſe: bannihel
filiꝰ ephot. De tribu ephraim: camuhel
filiꝰ ſepthan. De tribu zabulon heliſa-
phan filiꝰ pharnath. De tribu yſachar:
dux phaltihel filiꝰ ozan. De tribu aſer:
abiud filiꝰ ſalomi. De tribu neptalim:
phedahel: filius amiud. Hi ſūt q̄bꝰ p̄ce
perat dn̄s vt diuiderēt filijs iſrael ter-
ram chanaan. XXXV.
Hec quoq; locutꝰ ē dn̄s ad moy A
ſen in cāpeſtribꝰ moab ſupra ior
danē cōtra hiericho. Precipe filijs iſrl B
vt dent leuitis de poſſeſſionibꝰ ſuis vr-
bes ad habitandū: ꝛ ſuburbana earū ꝑ
circuitū vt ipſi in oppidis maneant: et
ſuburbana ſint pecoribꝰ ac iumētis: q̄
a muris ciuitatū forinſecus ꝑ circuituȝ
mille paſſuū ſpatio tendētur. Cōtra ori
entē: duo milia erūt cubiti: ꝛ cōtra me-
ridiē ſiīliter erunt duo milia. Ad mare
quoq; qd̄ reſpicit occidētē: eadē mēſu-
ra erit: ꝛ ſeptētrionalis plaga equali ter-
mino finiet. Erūtq; vrbes in medio: et
foris ſuburbana. De ipſis aūt oppidis C
q̄ leuitis dabitis: ſex erūt in fugitiuorꝫ au
xilia ſeparata: vt fugiat ad ea q̄ fuderit
ſanguinē: ꝛ exceptis his alia quadragi
taduo oppida. i. ſimul quadragitaocto
cū ſuburbanis ſuis. Ipſeq; vrbes q̄ da-
būtur de poſſeſſiōibꝰ filiorꝫ iſrl ab his D
q̄ plus hn̄t: plures auferent: ꝛ q̄ minus
pauciores. Singuli iuxta mēſurā here
ditatis ſue dabunt oppida leuitis. Ait
dn̄s ad moyſen: Loquere filijs iſrl: ꝛ di
ces ad eos: Qn̄ trāſgreſſi fueritis iordanē
in terrā chanaā: decernite q̄ vrbes eē de
beāt in p̄ſidia fugitiuorꝫ q̄ nolētes ſan-
guinē fuderit: in q̄bꝰ cū fugerit ꝓfugus
cognatꝰ occiſi nō poterit eum occidere
donec ſtet in cōſpectu multitudinis: et
cauſa illiꝰ iudicet. De ipſis aūt vrbibꝰ
que ad fugitiuorꝫ ſubſidia ſeparāt: tres
erūt trās iordanē: ꝛ tres in terra chana
an: tam filijs iſrl q̄ȝ aduenis atq; pere
grinis: vt ꝯfugiat ad eas q̄ nolens ſan-
guinē fuderit. Si q̄s ferro ꝑcuſſerit: et
mortuꝰ fuerit q̄ ꝑcuſſus ē: reꝰ erit homi-
cidij: ꝛ ipſe moriet. Si lapidē iecerit: ꝛ
ictus occubuerit: ſimiliter puniet. Si
ligno ꝑcuſſus interierit: ꝑcuſſoris ſan-
guine vindicabit. Propiquꝰ occiſi ho-
micidā interficiet: ſtatim vt apprehēde
rit eū: interficiet. Si ꝑ odiū q̄s hoīem
impulerit vel iecerit q̄ppiā in eū ꝑ inſi-

dias: aut cū eēt inimicꝰ manu ꝑcuſſerit:
⁊ ille mortuus fuerit: ꝑcuſſor homicidij
h.c reꝰ erit. Cognatꝰ occiſi ſtati vt iuenerit
eū: iugulabit eū. Qꝫ ſi fortuitu: ⁊ abſqꝫ odio
⁊ inimicitijs q̄cqꝫ hoꝝ fecerit: ⁊ hoc au-
diēte ppl'o fuerit cōprobatū: atqꝫ inter
ꝑcuſſorē ⁊ ꝓpiquū ſanguinis q̄ſtio vētila
ta: liberabit inocēs de vltoris manu et
reducet ꝑ ſniam i vrbē ad quā cōfuge-
D rat: manebitqꝫ ibi donec ſacerdos ma-
gnꝰ q̄ oleo ſcō vnctꝰ ē: moriat. Si īter
fector extra fines vrbiū q̄ exulibꝰ depu-
tate ſūt fuerit iuētꝰ: ⁊ ꝑcuſſus ab eo qui
vltor ē ſanguinis: abſqꝫ noxa erit q̄ eū oc
ciderit. Debuerat eñ profugus vſqꝫ ad
mortē pōtificis i vrbe reſidere. Poſtqꝫ
aūt ille obierit: homicida reuertet i ter
rā ſuā. Hec ſempiterna erūt ⁊ legitīa in
cūctis habitatōibꝰ vřis. Homicida ſub
teſtibꝰ puniet. Ad vniꝰ teſtimoniū nul
lus ꝯdēnabit. Nō accipietis ꝓciū ab eo
q̄ reꝰ ē ſanguinis: ſtati ⁊ ipſe morietur. Exu
les ⁊ ꝓfugi aū mortē pōtificis nullo mō
in vrbes ſuas reuerti poterūt ne pollu-
atis terrā habitatōis vře: que inſontiū
cruore maculat nec alit expiari pōt ni-
ſi ꝑ eiꝰ ſanguinē q̄ alteriꝰ ſanguinē fu-
derit. Atqꝫ ita emūdabit vřa poſſeſſio
me cōmorāte vobiſcū. Ego eñ ſū dñs
g q̄ habito inter filios iſrl'. ¶ XXXVI
h. Acceſſerūt aūt ⁊ pricipes familia
rum galaad filij machir filij ma
naſſe de ſtirpe filioꝝ ioſeph: locu
tiqꝫ ſūt moyſi corā principibus iſrl': at
qꝫ dixerūt: Tibi dño nřo ꝓcepit dñs vt
terrā ſorte diuideres filijs iſrl': ⁊ vt fili-
abus ſalphaad fřis nři dares poſſeſſio-
nem debitā při: quas ſi alteriꝰ tribꝰ ho
mines vxores acceperit: ſequet poſſeſſio
3 ſua ⁊ trāſlata ad aliā tribū de nřa here
ditate minuet: atqꝫ ita fiet vt cū iubile
us.i. q̄nquageſimꝰ ānꝰ remiſſionis ad-
uenerit ꝯfundat ſortium diſtributio: et
alioꝝ poſſeſſio ad alios trāſeat. Rñdit
moyſes filijs iſrl' ⁊ dño ꝓcipiēte: ait: Re
cte tribꝰ filioꝝ ioſeph locuta ē: ⁊ hec lex
ſuꝑ filiabꝰ ſalphaad a dño ꝓmulgata ē
Nubāt q̄bꝰ volūt: tñ vt ſue tribꝰ hoibꝰ
ne cōmiſceat poſſeſſio filioꝝ iſrl' de tri-
bu in tribū. Oēs eñ viri ducūt vxores
de tribu ⁊ cognatōe ſua: ⁊ cūcte femine
de eadē tribu maritos accipiēt: vt here
ditas ꝑmaneat in familijs: nec ſibi miſ
ceant tribꝰ: ſed ita maneāt vt a dño ſe-
parate ſunt. Feceruntqꝫ filie ſalphaad vt
ſibi fuerat imparatū: ⁊ nupſerūt maala
et therſa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ noa filijs pa
trui ſui de familia manaſſe q̄ fuit filius
ioſeph: ⁊ poſſeſſio q̄ illis fuerat attribu
ta māſit i tribu ⁊ familia přis eaꝝ. Hec
ſunt mādata atqꝫ iudicia que mādauit
dñs ꝑ manū moyſi ad filios iſrl' i cāpe
ſtribus moab ſupra iordanem contra
hiericho.

¶ Explicit liber Nūeri. Incipit liber el-
leaddaberim qui Deuteronomiū ꝓno-
tatur. Capl'm I

Hec ſunt verba A
q̄ locutꝰ eſt moyſes ad oēm
iſrl' trās iordanē in ſolitu-
dine cāpeſtri cōtra mare ru
brum: inter pharan ⁊ thofel
⁊ laban ⁊ aſeroth: vbi auri eſt plurimū
vndecim diebꝰ de oreb: per viā mōtis
ſeir vſqꝫ cadeſbarne. Quadrageſimo an
no vndecimo mēſe: primo die mēſis lo-
cutꝰ eſt moyſes ad filios iſrl' oia q̄ ꝓce-
pat illi dñs: vt diceret eis: poſtqꝫ ꝑcuſſit
ſeon regē ammorreoꝝ: q̄ habitauit in
eſebon: ⁊ og regem baſan q̄ māſit i aſe-
roth ⁊ in edrai trās iordanem in terra
moab. Cepitqꝫ moyſes explanare legem
⁊ dicere: Dñs deꝰ noſter locutꝰ ē ad nos
in oreb dicēs: Sufficit vobis ꝙ in hoc
mōte manſiſtis: Reuertimi ⁊ venite ad
montē āmorreoꝝ ⁊ ad cetera q̄ ei ꝓxi-
ma ſūt cāpeſtria atqꝫ montana ⁊ humi
liora loca cōtra meridiē ⁊ iuxta litꝰ ma
ris: terram chananeoꝝ ⁊ libani vſqꝫ ad
flumē magnū eufraten. En inq̄t tradi- B
di vobis. Ingredimini ⁊ poſſidete eam:
ſuꝑ quā iurauit dñs přibꝰ vřis abraā
yſaac ⁊ iacob: vt daret illā eis ⁊ ſemini
eoꝝ poſt eos. Dixiqꝫ vobis illo in tēꝑe:
Non poſſum ſolus ſuſtinere vos: q2 dñs Exo.18.c.
deus vř multiplicauit vos: ⁊ eſtis ho-
die ſicut ſtelle celi plurimi. Dñs deꝰ pa-
trum vřoꝝ addat ad hūc numeꝝ mlta
milia: ⁊ bñdicat vobis ſicut locutꝰ eſt.
Nō valeo ſolus negocia vřa ſuſtinere ⁊
pondus ⁊ iurgia. Date ex vobis viros
ſapiētes ⁊ gnaros: quoꝝ cōuerſatio ſit
ꝓbata in tribubꝰ vřis: vt ponā eos vo-
bis pricipes. Tūc rñdiſtis mihi: Bona
res eſt quā vis facere. Tulitqꝫ de tribu
bus vřis viros ſapiētes ⁊ nobiles: ⁊ cō-
ſtitui eos principes tribunos ⁊ cēturio
nes ⁊ q̄nquagenarios ac decanos q̄ do- C
cerēt vos ſingl'a: ꝓcepiqꝫ eis dicēs: Au Joh.7.c.
dite illos ⁊ qđ iuſtū ē iudicate. Siue ci

uis ſit ille ſiue ꝑegrin⁹:nulla erit diſtā-
tia ꝑſonaꝝ. Ita puū audietꝭ vt magnū
nec accipietꝭ cuiuſqꝫ ꝑſonā :q2 dei iudi
ciū ē. Qd ſi difficile vobis viſum aliq̄d
fuerit:referte ad me:⁊ ego audiā. Prece
piqꝫ eis oīa q̄ facere deberetꝭ. Profecti
ſūt de oreb trāſiuim⁹ ꝑ heremū terribi
lem ⁊ maximā ſolitudinē quā vidiſtis
ꝑ viā mōtis āmorrei : ſicut p̄cepat dñs
de⁹ nr̄ nobis. Cūqꝫ veniſſem⁹ in cadeſ-
barne:dixi vobis : Veniſtis ad mōtem
āmorrei:quē dñs de⁹ vr̄ datur⁹ eſt vo-
¶ D bis. Vide terrā :quā dñs de⁹ tu⁹ dabit
tibi. Aſcēde ⁊ poſſide eā:ſicut locutuſ ē
dñs de⁹ nr̄ pr̄ib⁹ tuis. Noli timere:nec
q̄cqꝫ paueas. Et acceſſiſtis ad me omēs
atqꝫ dixiſtꝭ: Mittam⁹ viros q̄ ꝯſiderēt
terrā:⁊ renūciāt ꝑ id qd̄ iter debeamus
aſcēdere:⁊ ad quas ꝑgere ciuitates. Cū
qꝫ mihi ſmo placuiſſet : miſit ex vobis
duodeci viros ſingulos de tribub⁹ ſuis
Nu.13.c. Qui cū ꝓrexiſſent ⁊ aſcēdiſſent in mon
tana venerūt vſqꝫ ad vallē botri:⁊ ꝯſi-
derata terra:ſumētes de fructib⁹ ei⁹ vt
oñderē vbertatē attulerūt ad nos atqꝫ
dixerūt. Bona eſt terra quā dñs de⁹ nr̄
datur⁹ eſt nobis. Et noluiſtis aſcende-
re ſꝫ increduli ad ſermonē dei nr̄i mur-
muraſtis in tabernaculis vr̄is:atqꝫ di-
xiſtis: Odit nos domi⁹:⁊ idcirco eduxit
nos de terra egypti vt traderet nos in
¶ E manu āmorrei atqꝫ deleret. Quo aſcen-
dem⁹? Nūcij terruerūt cor nr̄m:dicētes
Maxia multitudo eſt:et nobis ſtatura
ꝓcerior. Vrbes magne:⁊ ad celum vſqꝫ
munite. Filios enachim vidim⁹ ibi. Et
dixi vobis:nolite metuere: nec timeatꝭ
eos. Dñs de⁹ q̄ ductor eſt nr̄ :pro vobis
ipſe pugnabit:ſicut fecit in egypto cun-
ctis videntib⁹:⁊ in ſolitudine ipſi vidi
ſtis. Portauit te dñs de⁹ tuus vt ſolet
homo geſtare paruulū filiū ſuū ī oī via
per quā ambulaſtis donec veniretꝭ ad
locū iſtū. Et nec ſic q̄dē credidiſtꝭ dño
deo vr̄o q̄ p̄ceſſit vos in via :⁊ metatus
eſt locū in quo tētoria figere deberetis:
nocte oſtēdens vobis iter ꝑ ignē:et die
¶ F ꝑ colūnā nubis. Cūqꝫ audiſſet dñs vo-
cem ſermonū vr̄oꝝ:irat⁹ iurauit:⁊ ait:
Nu.14.d. Nō videbit q̄ſpiā de hoīb⁹ generatiōis
hui⁹ peſſime terrā bonā quaꝫ ſub iura-
mento pollicit⁹ ſum pr̄ib⁹ vr̄is:p̄ter ca
leb filiū tephone. Ipſe eñ videbit eā :⁊
⁊ ipſi dabo terrā quam calcauit:⁊ filijs
ei⁹:q2 ſecut⁹ eſt dñm. Nec mirāda indi
gnatio in ppl̄m : cū mihi quoqꝫ iratus
deus ꝓpter vos dixerit: Nec tu ingredi
eris illuc:ſed ioſue fili⁹ nun miniſter tu
us ipſe intrabit pro te. Hūc exhortare
⁊ robora:⁊ ipſe ſorte terrā diuidet iſrae
li. Paruuli vr̄i de q̄b⁹ dixiſtis q̄ capti-
ui ducerenť:⁊ filij q̄ hodie boni ac ma
li ignorāt diſtātiam:ipſi ingredienť :et
ipſis dabo terrā ⁊ poſſidebūt eam : vos
aūt reuertimini ⁊ abite in ſolitudinem
ꝑ viam maris rubri. Et rn̄diſtis mihi:
Peccauim⁹ dño. Aſcēdem⁹ ⁊ pugnabi
mus :ſicut p̄cepit dñs de⁹ nr̄. Cūqꝫ in-
ſtructi armis ꝑgeretꝭ in montē: ait mi-
hi dñs: Dic ad eos: Nolite aſcēdere ne-
qꝫ pugnetꝭ. Nō eñ ſum vobiſcuꝫ ne ca-
datis corā inimicis vr̄is. Locut⁹ ſum ⁊
nō audiſtis:ſꝫ aduerſantes imperio dñi
⁊ tumētes ſupbia aſcēdiſtis in montē
Itaqꝫ ingreſſus āmorreus qui habita-
bat in montib⁹ ⁊ obuiā veniēs ꝑſecut⁹
eſt vos ſicut ſolēt apes ꝑſeq̄ :⁊ cecidit d̄
ſeir vſqꝫ horma. Cūqꝫ reuerſi ploraretis
corā dño non audiuit vos:nec voci vr̄e
voluit acquieſcere. Sediſtis ergo in ca-
deſbarne multo tp̄e. ¶ II.

PRofectiqꝫ inde venim⁹ in ſoli-
tudinē q̄ ducit ad mare rubrū
ſicut mihi dixerat dñs ⁊ circūiui
mus mōtē ſeir longo tp̄e. Dixitqꝫ dñs
ad me: Sufficit vobis circūire montem
iſtū ite cōtra aquilonē ⁊ ppl̄o p̄cipe di-
cēs: Tranſibitis ꝑ terminos fratrum
vr̄oꝝ filioꝝ eſau q̄ habitabāt in ſeir:et
timebūt vos. Videte ergo diligenter ne
moueamī ꝯtra eos. Neqꝫ eni dabo vo-
bis de tra eoꝝ quātū pōt vni⁹ pedis cal
care veſtigiū:q2 in poſſeſſionē eſau dedi
mōtē ſeir. Cibos emetꝭ ab eis pecūia ⁊
comedetꝭ: aquā emptā haurietꝭ ⁊ bibe
tis Dñs de⁹ tu⁹ bñdixit tibi ī oī ope ma
nuū tuaꝝ. Nouit iter tuū:quō trāſieris
ſolitudinē hāc magnā ꝑ quadraginta
ānos :hitās tecū dñs de⁹ tu⁹:⁊ nihil ti
bi defuit. Cūqꝫ trāſiſſem⁹ frēs nr̄os fili
os eſau q̄ hitabāt ī ſeir ꝑ viā cāpeſtrē d̄
helath ⁊ d̄ aſiōgaber: venim⁹ ad iter qd̄
ducit ī deſtū moab: Dixitqꝫ dñs ad me
Nō pugnes ꝯtra moabitas:nec ieas ad
uſus eos ꝓliū. Nō.n.dabo tibi q̄cqꝫ de
tra eoꝝ:q2 filijs loth tradidi eā ī poſſeſ-
ſionē. Emim primi fuerūt hitatores ei⁹
ppl̄s magn⁹ ⁊ valid⁹ ⁊ tā excelſus vt d̄
enachim ſtirpe quaſi gigātes crederēť
⁊ eēnt ſilēs filioꝝ enachī. Deniqꝫ moa
bite appellāt eos emiꝫ. In ſeir aūt ꝑi⁹
hitauerūt horrei:quibus expulſis atqꝫ

deletis habitauerũt filij eſau ſicut fecit
iſrl' in terra poſſeſſiõis ſue quã dedit il-
li dñs. Surgẽtes ğ vt trãſirem⁹ torrẽtẽ
zareth venimus ad eũ. Tps autẽ quo
ambulauim⁹ de cadeſbarne vſqꝫ ad trã
ſitũ zareth triginta ⁊ octo annoꝝ fuit:
donec ↄſumeret' omis ↄgregatio hoim
bellatoꝝ de caſtrꝭ: ſicut iurauerat dñs:
cui⁹ manus fuit aduerſus eos vt interi
rẽt de caſtroꝝ medio. Poſtqꝫ aũt vniũ-
ſi ceciderũt pugnatores: locut⁹ eſt dñs
D ad me dicẽs. Tu trãſibis hodie termi-
nos moab vrbẽ noĩe ar: ⁊ accedẽs in vi
cinia filioꝝ ãmon: caue ne pugneſ ↄtra
eos nec mouearꝭ ad pliũ. Nõ eni dabo
tibi de terra filioꝝ ãmon: qꝛ filijs loth
dedi eã in poſſeſſionẽ. Terra gigantum
reputata ẽ: ⁊ in ipa olim habitauerunt
gigãtes: quos ãmonite vocant zomim
ppl's magn⁹ ⁊ mlt'us ⁊ ꝓcere lõgitudiſ:
ſicut enachim quos deleuit dñs a facie
eoꝝ: ⁊ fecit illos hitare ꝓ eis: ſicut fece-
rat filijs eſau q̃ hitãt in ſeir delẽs hor-
reos: ⁊ terrã eoꝝ ill' tradẽs: quam poſſi-
E dent vſqꝫ in pñs. Eueos quoqꝫ q̃ hita-
bant in aſerim vſqꝫ gazam cappadoces
expulerũt: qui egreſſi de cappadocia de-
leuerũt eos: ⁊ hitauerũt ꝓ illis. Surgi-
te ⁊ trãſite torrentẽ arnon. Ecce tradi-
di in mãu tua ſeon regẽ eſebon ãmorre
orũ ⁊ terrã ei⁹ incipe poſſidere: ⁊ cõmit
te adũſus eũ pliũ. Hodie incipiã mitte
re terrorẽ atqꝫ formidinẽ tuaꝫ in pplos
qui hitãt ſub oĩ celo vt audito noĩe tuo
paueãt ⁊ in morẽ parturiẽtiũ cõtremi-
2. ſcant: ⁊ dolore teneant'. Miſi ergo nũci
os de ſolitudie cademoth ad ſeon regeꝫ
F eſebon vbis pacificꝭ dicẽs. Trãſibim⁹
ꝑ terrã tuã: publica gradiemur via: Nõ
declinabim⁹ neqꝫ ad dexterã neqꝫ ad ſi
niſtrã: alimẽta ꝑcio vẽde nobis vt ve-
ſcamur: aquã pecũia tribue: ⁊ ſic bibẽ⁹.
Tm̃ eſt vt nobis ↄcedas trãſitũ: ſicut fe
cerũt filij eſau q̃ hitãt in ſeir: ⁊ moabite
qui morant' in ar donec vẽiam⁹ ad ior
danẽ: ⁊ trãſeam⁹ ad terrã quã dñs deuſ
nr' datur⁹ ẽ nobis. Noluitqꝫ ſeon rex e-
ſebon dare nobis trãſitũ: qꝛ indurauer-
rat dñs de⁹ tuus ſpm̃ ei⁹: ⁊ obfirmaue-
rat cor illi⁹ ita vt traderet' in man⁹ tu-
as ſicut nũc vides. Dixitqꝫ dñs ad me.
Ecce cepi tibi tradere ſeon ⁊ terrã eiuſ:
incipe poſſidere eã. Egreſſuſqꝫ eſt ſeon
obuiã nobis cũ oĩ pplo ſuo ad pliũ i ia
ſa: ⁊ tradidit eũ dñs de⁹ nr' nobis: ꝑcuſ
ſimuſqꝫ euꝫ cũ filijs ſuis ⁊ oĩ pplo ſuo:

cũctaſqꝫ vrbes in tpe illo cepim⁹ inter-
fectꝭ hitatorib⁹ eaꝝ viris ac mlierib⁹ ⁊
paruul'. Nõ reliquim⁹ in eis q̃cq̃ abſqꝫ
iumẽtis: q̃ in ptẽ venere ꝑdantiũ: ⁊ ſpo
lijs vrbiũ quas cepim⁹ ab aroer q̃ eſt ſu
per ripã torrẽtꝭ arnon oppido: qđ i val
le ſitũ eſt vſqꝫ galaad. Nõ fuit vic⁹ et ci
uitas q̃ nr̃as effugeret man⁹. Oẽs tra-
didit dñs de⁹ nr' nobis: abſqꝫ terra filio
rũ ãmon ad quã nõ acceſſim⁹: ⁊ cũctꝭ q̃
adiacẽt torrẽti ieboc ⁊ vrbib⁹ mõtaniſ:
vniũſiſqꝫ locꝭ a quib⁹ nos ꝓhibuit do-
minus deus noſter. III A

Taqꝫ ↄuerſi aſcẽdim⁹ ꝑ iter ba
ſan: Egreſſuſqꝫ ẽ og rex baſan i Nu.21.g.
occurſũ nobis cũ pplo ſuo ad bellãdũ i
edrai. Dixitqꝫ dñs ad me: Nec timeas
eũ: qꝛ i maũ tua tradit⁹ eſt cũ oĩ pplo ac
terra ſua: facieſqꝫ ei ſicut feciſti ſeon re-
gi ãmorreoꝝ q̃ hitauit i eſebon. Tradi-
dit ğ dñs de⁹ nr' in manib⁹ nr̃is etiã og
regẽ baſan ⁊ vniũſũ pplum eius: ꝑcuſſi
muſqꝫ eos vſqꝫ ad internitiõem vaſtan
tes cũctas ciuitates illi⁹ vno tpe. Non
fuit oppidũ qđ nos effugeret. Sexagin
ta vrbes ⁊ oẽm regionẽ argob regni og
in baſan. Cũcte vrbes erãt munite mu-
ris altiſſimis: portiſqꝫ ⁊ vectibus: abſqꝫ
oppidis inũeris q̃ nõ hẽbãt muros. Et
deleuim⁹ eos ſicut feceramus ſeon regi
eſebon diſpdẽtes oẽm ciuitatẽ viroſqꝫ
ac mlieres ⁊ puulos: iumẽta aũt ⁊ ſpo-
lia vrbiũ diripuim⁹. Tulimuſqꝫ illo in B
tpe terrã de manu duoꝝ regũ ãmorreo
rũ qui erãt trãs iordanẽ a torrente ar-
non vſqꝫ ad montẽ hermon: quem ſido
nij ſarion vocãt: ⁊ ãmorrei ſanir: oẽs ci
uitates q̃ ſite ſunt in planitie ⁊ vniuer
ſam terram galaad et baſan vſqꝫ ad ſel-
cha et edrai ciuitates regni og i baſan.
Solus q̃ppe og rex baſan reſtiterat de
ſtirpe gigantũ. Et mõſtrat⁹ lect⁹ ei⁹ fer
reus q̃ eſt in rabath filioꝝ ãmon: nouẽ
cubitos hñs longitudiſ: ⁊ quattuor la-
titudinis ad mẽſurã cubiti viri' man⁹
Terrãqꝫ poſſedim⁹ tpe illo ab aroer q̃
eſt ſup ripã torrẽtis arnon: vſqꝫ ad me
diam partem montis galaad: ⁊ ciuita-
tes illius dedi ruben et gad. Reliquam
autem partem galaad et omnem baſan
regni og: tradidi medie tribui manaſ-
ſe omnem regionem argob. Cunctaqꝫ
baſan vocabatur terra gigantũ. Iair
filius manaſſe poſſedit omnẽ regionem
argob vſqꝫ ad terminos geſſuri et ma-
chati. Uocauitqꝫ ex nomine ſuo baſan

auothiair.i.villas iair vſqꝫ in pſentem
C diem. Machir quoqꝫ dedi galaad: ⁊ tri-
bub⁹ ruben ⁊ gad dedi de terra galaad
vſqꝫ ad torrentē arnon mediū torrētis
⁊ ꝯfiniū vſqꝫ ad torrentē; ieboc qui eſt
termin⁹ filioꝝ āmon: ⁊ planitiē ſolitu-
dinis atqꝫ iordanē: ⁊ termios cenereth
vſqꝫ ad mare deſerti qđ ē ſalſiſſimū; ad
radicē montꝫ phaſga ꝯtra orientē. Pre
cepitqꝫ vobis in tpe illo dicēs. Dn̄s de
us vr̄ dat vobis terrā hāc in heredita-
tē: expediti pcedite frēs vr̄os filios iſrl
oēs viri robuſti abſqꝫ vxorib⁹ ⁊ paruul
atqꝫ iumētis. Noui eni ꝙ plura habea-
tis pecora ⁊ in vrbibus remanere debe
būt quas tradidi vobis: donec requiē;
tribuat dn̄s frībus vr̄is ſicut vobis tri
buit: ⁊ poſſideāt ipi etiā terrā quā datu
rus ē eis trans iordanē: tūc reuertetur
vnuſquiſqꝫ in poſſeſſionē ſuā quā dedi
vobis. Joſue quoqꝫ in tpe illo pcepi di
cens. Oculi tui viderūt q̄ fecit dn̄s de⁹
D nr̄ duob⁹ his regib⁹: ſic faciet oibus re-
gnis ad q̄ trāſitur⁹ es. Ne timeas eos.
Dn̄s eni de⁹ vr̄ pugnabit ꝓ vobis. Pre
catuſqꝫ ſum dn̄m in tpe illo dicēs: Dn̄e
de⁹ tu cepiſti oſ̄dere ſuo tuo magnitu-
dinē tuā manūqꝫ fortiſſimā. Neqꝫ ei ē
alius de⁹ vel in celo vel in terra q̄ poſ-
ſit facere opa tua ⁊ cōparari fortitudi-
ni tue. Trāſibo igr̄ ⁊ videbo terrā hāc
optimā trans iordanē: ⁊ montē iſtū e-
gregiū ⁊ libanū. Iratuſqꝫ ē dn̄s mihi ꝓ
pter vos: nec exaudiuit me: ſed dixit mi
hi: Sufficit tibi: nequaqꝫ vltra loquarꝫ
de hac re ad me. Aſcēde cacumen phaſ-
ge: ⁊ oculos tuos circūfer ad occiden-
tē ⁊ ad aquilonē: auſtrūqꝫ ⁊ orientē: et
aſpice. Nec eni trāſibis iordanē iſtum.
Precipe ioſue ⁊ corrobora eū atqꝫ ꝯfor-
ta: qꝛ ipe pcedet ppl'm iſtū ⁊ diuidet eis
terrā quā viſur⁹ es. Manſimuſqꝫ i val-
le contra phanū phogor. IIII

A Et nunc iſrl audi pcepta ⁊ iudi-
cia q̄ ego doceo te vt faciens ea
viuas: ⁊ ingrediēs poſſideas ter
rā quā dn̄s de⁹ patrū vr̄oꝝ daturus eſt
vobis. Nō addetꝫ ad vbū qđ vobis lo-
quor: nec auferetꝫ ex eo. Cuſtodite man
data dn̄i dei vr̄i q̄ ego pcipio vobis. O-
culi vr̄i viderūt oīa q̄ fecit dn̄s ꝯtra be-
elphegor: quō ꝯtriuerit oēs cultores ei⁹
de medio vr̄i. Uos aūt qui adheretꝫ do
mino deo vr̄o: viuitꝫ vniuerſi vſqꝫ in p
ſentē diē. Scitꝫ ꝙ docuerim vos prece-
pta atqꝫ iuſticias: ſicut mandauit mihi
dn̄s de⁹ me⁹: ſic facietꝫ ea in terra quā
poſſeſſuri eſtꝫ: ⁊ obſeruabitꝫ ⁊ implebitꝫ
ope. Hec eſt eni vr̄a ſapia ⁊ intellectus
corā pplis: vt audiētes vniuerſi pcepta
hec dicāt: En ppl's ſapiēs ⁊ intelligēs:
gens magna. Nec eſt alia natio tā gran
dis q̄ habeat deos appropinquātes ſi-
bi: ſicut de⁹ nr̄ adeſt cūctis obſecratio-
nib⁹ nr̄is. Que eni eſt alia gens ſic in- E
clyta vt habeat cerimonias iuſtaqꝫ iu-
dicia ⁊ vniuerſam legē quā ego ꝓponā
hodie an̄ oculos vr̄os? Cuſtodi igr̄ te-
metipm ⁊ aīam tuā ſollicite. Ne obliui
ſcaris vboꝝ q̄ viderūt oculi tui: ⁊ ne ex
cidāt de corde tuo cūctꝫ dieb⁹ vite tue.
Docebis ea filios ac nepotes tuos: die
quo ſtetiſti coram dn̄o deo tuo in o-
reb qn̄ dn̄s locut⁹ eſt mihi dicēs: Cōgre
ga ad me ppl'm vt audiāt ſmones me-
os: ⁊ diſcāt timere me oī tpe quo viuūt
in terra: doceātqꝫ filios ſuos. Et acceſſi
ſtis ad radices montꝫ qui ardebat vſqꝫ
ad celū: erātqꝫ in eo tenebre ⁊ nubes et
caligo. Locutuſqꝫ eſt dn̄s ad vos de me
dio ignis. Uocē vboꝝ ei⁹ audiſtꝫ: ⁊ for
mā penitus nō vidiſtꝫ. Et oſ̄dit vobis
pactū ſuū qđ pcepit vt faceretꝫ: ⁊ decē
verba q̄ ſcripſit in duab⁹ tabul' lapide-
is. Mihiqꝫ mādauit in illo tpe vt doce-
rem vos cerimonias ⁊ iudicia q̄ facere
deberetꝫ in terra quā poſſeſſuri eſtꝫ. Cu-
ſtodite igr̄ ſollicite aīas vr̄as. Nō vidi F
ſtis aliquā ſilitudinē in die qua locut⁹
eſt vobis dn̄s in oreb đ medio ignis ne
forte decepti faciatꝫ vobis ſculptā ſilitu
dinē: aut imaginē maſculi vel femie ſi-
militudinē oīm iumētoꝝ q̄ ſunt ſuper
terrā vel auiū ſub celo volantiū: atqꝫ re
ptiliū q̄ mouent' in terra: ſiue piſciū; q̄
ſub terra morant' in aq̄s: ne forte eleua
tis ocul' ad celū videas ſolē ⁊ lunam et
oīa aſtra celi: ⁊ errore decept⁹ adores ea
⁊ colas: q̄ creauit dn̄s de⁹ tuus i miſte-
riū cūctis gētib⁹ que ſub celo ſūt. Uos
autē tulit dn̄s ⁊ eduxit de fornace fer-
rea egypti: vt hr̄et ppl'm hereditariū ſi-
cut eſt in pn̄ti die. Iratuſqꝫ eſt dn̄s ꝯtra
me ꝓpter ſmones vr̄os: ⁊ iurauit vt nō
tranſirē iordanē nec ingrederer terram
optimā quā datur⁹ eſt vobis. Ecce mo-
riar in hac humo: nō trāſibo iordanē;
vos trāſibitꝫ ⁊ poſſidebitꝫ terrā egregi-
aꝫ. Caue ne qn̄ obliuiſcarꝫ pacti dn̄i dei
tui qđ pepigit tecū: ⁊ facias tibi ſculptā
ſilitudinē eorū que fieri dn̄s ꝓhibuit.
Quia dn̄s de⁹ tuus ignis ꝯſumens eſt:

de⁹ emulator. Si genuerit filios ac ne
potes: et morati fueritis in terra: dece-
ptiq fecerit vobis aliquā ſilitudinem
patrātes malū corā dño deo vrō vt euz
D ad iracūdiā puocetis: teſtes inuoco ho
die celū ⁊ terrā: cito pituros vos eſſe de
terra: quā tranſito iordane poſſeſſuri e-
ſtis. Nō hītabitis in ea longo tpe: ſ3 de
lebit vos dñs atq diſpget in oēs gen-
tes: ⁊ remanebit pauci in natiōib⁹ ad
quas vos ductur⁹ eſt dñs. Ibiq ſuiet
dīs q̄ hoīm manu fabricati ſunt: ligno
⁊ lapidi qui nō vidēt: nec audiūt nec co
E medūt nec adorant. Cūq q̄ſier ibi dñz
deū tuū inuenies eū: ſi tñ toto corde q̄ſi
eris ⁊ tota tribulatiōe aīe tue poſtq̄ te
inuenerint oīa q̄ pdicta ſūt: Nouiſſimo
aūt tpe reuerteris ad dñm deū tuū ⁊ au
dias vocē ei⁹: q2 de⁹ miſericors dñs de
us tu⁹ eſt. Nō dimittet te nec oīno dele
bit: neq obliuiſcet pacti i quo iurauit
prib⁹ tuis. Interroga de dieb⁹ antiquiſ
q̄ fuerūt añ te ex die quo creauit dñs de
us hoīem ſup terrā a ſūmo celi vſq ad
ſummū ei⁹: ſi facta eſt aliqñ huiuſcemo
di res: aut vnq̄ cognitū eſt: vt audiret
ppl's vocē dñi dei loquētis ð medio ig-
nis ſicut tu audiſti ⁊ vidiſti: ſi fecit de⁹
vt ingrederet ⁊ tolleret ſibi gentē ð me
dio nationū p temptatiōes: ſigna atq
portēta: p pugnā ⁊ robuſtā manū extē-
tūq brachiū ⁊ horribiles viſiōes: iuxta
oīa q̄ fecit p nobis dñs de⁹ nr̄ i egypto
vidētibus ocul' tuis vt ſcires qm̄ dñs
F ipe ē de⁹: ⁊ ñ ē ali⁹ pter vnū. De celo te
fecit audire vocē ſuā: vt doceret te: ⁊ in
tra oñdit tibi ignē ſuū maximū: ⁊ audi
ſti vba illius de medio ignis: q2 dilexit
pres tuos: ⁊ elegit ſemen eoꝝ poſt eos.
Eduxitq te pcedens in vtute ſua ma-
gna ex egypto vt deleret natiōes maxi-
mas ⁊ fortiores te in introitu tuo: ⁊ in-
troduceret te: daretq tibi terrā earū in
poſſeſſionē: ſicut cernis in pñti die. Sci
to ergo hodie ⁊ cogitato i corde tuo q
dñs ipe eſt de⁹ in celo ſurſū ⁊ i terra de-
orſum ⁊ nō ſit ali⁹. Cuſtodi pcepta eius
atq mādata q̄ ego pcipio tibi: vt bñ ſit
tibi ⁊ filijs tuis poſt te: ⁊ p maneas mlt'
to tpe ſup terrā quā dñs de⁹ tu⁹ datu-
rus ē tibi. Tūc ſepauit moyſes tres ci-
uitates trās iordanē ad orientalē pla-
gā vt ɔfugiat ad eas q̄ occiderit nolens
primū ſuū nec fuerit ſibi inimic⁹ ante
vnū ⁊ alterū diē: ⁊ ad haꝝ aliquā vrbiū
poſſit euadere: boſor in ſolitudie q̄ ſita
eſt in terra cāpeſtri de tribu ruben: ⁊ ra
moth in galaad q̄ eſt in tribu gad: ⁊ go
lam in baſan q̄ eſt i tribu manaſſe. Iſta
eſt lex quā pposuit moyſes coram filijs
iſrl': ⁊ hec teſtimonia et cerimonie atq
iudicia que locutus eſt ad filios iſrl' qñ
egreſſi ſūt de egypto trās iordanē i val
le ɔtra phanū phogor in terra ſeon reg
āmorrei qui hītauit in eſebon quem p-
cuſſit moyſes. Filij quoq iſrl' egreſſi ex
egypto poſſederūt terrā ei⁹ ⁊ terrā og re
gis baſan duoꝝ regū āmorreoꝝ q̄ erāt
trās iordanē ad ſol' ortū ab aroer q̄ ſita
eſt ſup ripā torrētis arnon vſq ad mō-
tē ſanir qui ē ⁊ hermon: oēm planitiez
trās iordanē ad orientalē plagam vſq
ad mare ſolitudinis: ⁊ vſq ad radices
montis phaſga. V

A Vocauitq moyſes oēm iſraelē ⁊
dixit ad eū. Audi iſrl' cerimoni-
as atq iudicia q̄ ego loquor in aurib⁹
vrīs hodie. Diſcite ea: ⁊ ope ɔplete. Do
min⁹ de⁹ nr̄ pepigit nobiſcū fed⁹ in o-
reb. Nō cū prib⁹ nrīs iniījt pactū ſed no
biſcū: q̄ impñtiaꝝ ſum⁹ ⁊ viuim⁹. Facie
ad faciē locut⁹ eſt nobis in mōte de me
dio ignis. Ego ſeq̄ſter ⁊ medi⁹ fui inter
deū ⁊ vos in tpe illo: vt annūciarē vo-
bis vba ei⁹. Timuiſt eni ignē ⁊ ñ aſcē
diſtis in mōtē. Et ait. Ego dñs de⁹ tu⁹ Exo.20.a.
qui eduxi te de terra egypti ð domo ſui Ps.80.
tutis. Nō hēbis deos alienos i ɔſpectu
meo. Nō facies tibi ſculptile nec ſilitu-
dinē oīm que in celo ſūt deſup: ⁊ que in
terra deorſum: ⁊ q̄ vſant in aq̄s ſub ter
ra. Nō adorabis ea ⁊ nō coles. Ego eni
ſum dñs de⁹ tu⁹: de⁹ emulator reddens
iniq̄tatē patrū ſup filios in tertiā ⁊ q̄r-
tā generationē his q̄ oderūt me: ⁊ faci-
ens miſcd'iaz in mlt'a milia diligentib⁹
me ⁊ cuſtodiētib⁹ pcepta mea. Nō vſur B
pabis nomē dei tui fruſtra: q2 non erit
impunit⁹ qui ſup re vana nomē ei⁹ aſ-
ſumpſerit. Obſerua diē ſabbati vt ſan-
ctifices eū: ſicut pcepit tibi dñs de⁹ tu-
us. Sex dieb⁹ opaberis: ⁊ facies oīa o-
pera tua. Septim⁹ dies ſabbati ē.i.re-
quies dñi dei tui. Nō facies in eo quic-
q̄ opis: tu ⁊ fili⁹ tuus ⁊ filia: ſuu⁹ ⁊ an
cilla: bos ⁊ aſin⁹: ⁊ oē iumētū tuū: et
pegrin⁹ qui eſt intra portas tuas: vt re
quieſcat ſuus ⁊ ancilla tua ſicut et tu.
Memēto q ⁊ ipe ſuieris in egypto: et
eduxerit te inde dñs de⁹ tuus in manu
forti ⁊ brachio extento. Idcirco pcepit
tibi vt obſeruares diē ſabbati. Honora Exo.20.b

Math.15.a. pr̄em tuū ⁊ matrē: ſicut p̄cepit tibi dñs
Mar.7.a deus tuus: vt longo viuas tp̄e: ⁊ bñ ſit
tibi in terra quā dñs deꝰ tuus daturꝰ ē
Math.5.c tibi. Nō occides: neq; mechaberis: fur-
Ro.13.b tūq; nō facies: nec loquar̄ ꝯtra ꝓximū
C tuū falſum teſtimoniū. Nō concupiſces
vxorē ꝓximi tui: nō domū: nō agrū: nō
ſeruū: nō ancillā: nō bouē: nō aſinū: et
vniuerſa q̄ illiꝰ ſunt. Hec v̄ba locutꝰ ē
dñs ad oēm multitudinē vr̄am i mon-
te: de medio ignis ⁊ nubis ⁊ caliginis:
voce magna: nihil addens ampliꝰ ⁊ ſcri
pſit ea in duabꝰ tabul̄ lapideis q̄s tra-
didit mihi. Uos aūt poſtq; audiſtis vo
cem de medio tenebrarū: ⁊ montē arde-
re vidiſt̄: acceſſiſt̄ ad me oēs principes
tribuū ⁊ maiores natu: atq; dixiſt̄: Ec-
ce oñdit nobis dñs deꝰ nr̄ maieſtatē et
magnitudinē ſuā. Uocē eni eiꝰ audiui-
mus de medio ignis ⁊ ꝓbauimꝰ hodie
q̄ loquēte deo cū hoīe vixerit hō. Cur ergo
moriemur ⁊ deuorabit nos ignis h̄ ma-
ximꝰ? Si eni audierimꝰ vltra vocē dñi
dei nr̄i moriemur. Quid eſt oīs caro vt
audiat vocē dei viuētis qui de medio
ignis loquit̄ ſicut nos audiuimꝰ ⁊ poſ-
D ſit viuere? Tu maḡ accede: ⁊ audi cun
cta que dixerit dñs deꝰ nr̄ tibi: loq̄riſq;
ad nos: ⁊ nos audiētes faciemꝰ ea. Qđ
cū audiſſet dñs: ait ad me. Audiui vo-
cem v̄borū pp̄li huiꝰ q̄ locuti ſunt tibi.
Bñ oīa ſūt locuti. Quis det talē eos ha
bere mentē vt timeāt me ⁊ cuſtodiant
vniuerſa mādata mea in oī tp̄e: vt bene
ſit eis ⁊ filiis eorū in ſempiternū? Uade
ergo ⁊ dic eis: Reuertimi in tentoria ve
ſtra. Tu v̄o hic ſta mecū: ⁊ loquar tibi
oīa mādata mea ⁊ cerimonias atq; iu
dicia q̄ docebis eos vt faciāt ea in terra
quā dabo illis in poſſeſſionē. Cuſtodite
I.17.b. igit̄ ⁊ facite q̄ p̄cepit dñs deꝰ vobis. Nō
declinabit̄ neq; ad dexterā neq; ad ſi-
niſtrā: ſed ꝑ viā quā p̄cepit dñs deꝰ: ve-
ſter ambulabitis: vt viuatis ⁊ bñ ſit vo
bis: et ꝓtelent̄ dies veſtri in terra poſ-
ſeſſionis veſtre. VI

A Hec ſunt p̄cepta ⁊ cerimonie at-
q; iudicia que mādauit dñs deꝰ
vr̄ vt docerē vos: vt faciat̄ ea in terra
ad quā trāſgredimini poſſidendā: vt ti-
meas dñm deū tuū: ⁊ cuſtodias omnia
mādata ⁊ p̄cepta eiꝰ que ego p̄cipio ti-
bi et filiis ac nepotibus tuis cūct̄ die-
bus vite tue vt ꝓlongent̄ dies tui. Au
di iſrl̄ ⁊ obſerua vt facias q̄ p̄cepit tibi
dñs: et bñ ſit tibi: ⁊ mltiplicer̄ ampliꝰ:
ſicut pollicitꝰ eſt dñs deꝰ patrū tuorū ti
bi terrā lacte ⁊ melle manantē. Audi iſ
rael: Dñs deꝰ tuꝰ deꝰ vnus eſt. Diliges
dñm deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex to
ta aīa tua: ⁊ ex tota fortitudine tua. E-
runtq; v̄ba hec q̄ ego p̄cipio tibi hodie
in corde tuo: ⁊ narrabis ea filiis tuis: et
meditaberis ſedens in domo tua: ⁊ am-
bulans in itinere dormiēs atq; conſur-
gens: ⁊ ligabis ea quaſi ſignū in manu
tua: erūtq; ⁊ mouebunt̄ inter oclos tu
os: ſcribeſq; ea in limine ⁊ oſtiis domꝰ
tue. Cūq; introduxerit te dñs deꝰ tuus
in terrā ꝓ qua iurauit p̄ribꝰ tuis: abra
am yſaac ⁊ iacob: ⁊ dederit tibi ciuita-
tes magnas ⁊ optimas quas nō edifica
ſti: domos plenas multarū opū quas nō
extruxiſti: ciſternas quas nō fodiſti: vi-
neta ⁊ oliueta q̄ nō plātaſti: ⁊ comeder̄
et ſaturatꝰ fueris: caue diligēter ne ob-
liuiſcaris dñi dei tui: q̄ eduxit te de ter
ra egypti de domo ſuitut̄. Dñm deum
tuū timebis: ⁊ illi ſoli ſuies: ac per no-
men illiꝰ iurabis: Nō ibit̄ poſt eos ali-
enos cunctarū gentiū q̄ in circūitu vr̄o
ſunt: qm̄ deꝰ emulator dñs deus tuꝰ in
medio tui: ne qn̄ iraſcat̄ furor dñi dei
tui ꝯtra te: ⁊ auferat te đ ſupficie terre.
Nō temptabis dñm deū tuū: ſicut tem-
ptaſti in loco tēptatiōis. Cuſtodi prece-
pta dñi dei tui ac teſtimonia ⁊ cerimo-
nias quas p̄cepit tibi: ⁊ fac qđ placitū
eſt ⁊ bonū in ꝯſpectu dñi vt bene ſit ti-
bi: ⁊ ingreſſus poſſideas terrā optimā
de qua iurauit dñs p̄ribus tuis: vt dele
ret oēs inimicos tuos corā te: ſicut lo-
cutꝰ eſt. Cū interrogauerit te filiꝰ tuus
cras dicēs: quid ſibi volunt teſtimonia
hec ⁊ cerimonie atq; iudicia q̄ precepit
dñs deus nr̄ nobis: dices ei: Serui era-
mus pharaōis in egypto: ⁊ eduxit nos
dñs de egypto in manu forti: fecitq; ſi-
gna atq; ꝓdigia magna: et peſſima in
egypto ꝯtra pharaonē ⁊ oēm domū il-
lius in cōſpectu nr̄o: ⁊ eduxit nos inde
vt introduct̄ daret terrā ſuꝑ qua iura-
uit p̄ribus nr̄is. Precepitq; nobis dñs
vt faciamꝰ oīa legitima hec ⁊ timeamꝰ
dñm deū nr̄m vt bñ ſit nobis cūct̄ die-
bus vite nr̄e ſicut eſt hodie. Eritq; nr̄i
miſericors: ſi cuſtodierimꝰ ⁊ fecerimus
oīa p̄cepta eius corā dño deo noſtro ſic
mandauit nobis. VII

Cum vero introduxerit te domi-
nus deꝰ tuus in terrā quā poſſeſ
ſurꝰ ingredier̄: ⁊ deleuerit gētes mltas

corā te: etheū ⁊ gergezeū ⁊ āmorreum ⁊
chananeū ⁊ pherezeū ⁊ eueū ⁊ iebuſeuꝫ
ſeptē gētes mlto maioris numeri ꝙ̄ tu
es robuſtiores te: tradideritq̄ eas dn̄s
de9 tu9 tibi: ꝑcuties eas vſq̄ ad interni
20. tionē. Nō inibis cū eis fedus: nec miſe
reberis eaꝝ: neq̄ ſociabis cū eis cōiu-
gia. Filiā tuā nō dabis filio ei9: nec fi-
liā illi9 accipies filio tuo qꝛ ſeducet fili
um tuū ne ſeq̄tur me: ⁊ vt magis ſerui-
et dijs alienis. Iraſceṫq̄ furor dn̄i ⁊ de
lebit te cito. Quinpoti9 hec facietꝭ eis
19. Aras eoꝝ ſubuertite: ⁊ ꝯfringite ſtatu-
13. as: lucoſq̄ ſuccidite: ⁊ ſculptilia cōbu-
14. rite: qꝛ ppl's ſcūs es dn̄o deo tuo. Te ele
23. git dn̄s de9 tu9 vt ſis ei ppl's peculiaris
5 de cūctꝭ pplis q̄ ſūt ſuꝑ terrā. Nō qꝛ cū-
ctas gētes nūero vincebatꝭ: vobis iun-
ctus ē dn̄s ⁊ elegit vos: cū oib9 ſitꝭ po-
pulis pauciores: ſ3 qꝛ dilexit vos dn̄s: ⁊
cuſtodiuit iuramētū qđ iurauit pr̄ib9
vr̄is. Eduxitq̄ vos in manu forti et re-
dimet de domo ſeruitutꝭ: de manu pha
raonis regꝭ egypti: ⁊ ſcies qꝛ dn̄s deus
tu9 ipſe ē deus fortis ⁊ fidelꝭ: cuſtodiēs
pactū ⁊ mīſicordiā diligētib9 ſe: ⁊ his
q̄ cuſtodiūt p̄cepta ei9 in mille genera-
tiones: ⁊ reddēs odiētib9 ſe ſtatī: ita vt
diſꝑdat eos ⁊ vltra nō differat: ꝓtinus
eis reſtituēs qđ mereṫ. Cuſtodi ergo p̄-
cepta ⁊ cerimonias atq̄ iudicia q̄ ego
mādo tibi hodie vt facias. Si poſtq̄ au
dierꝭ hec iudicia: cuſtodierꝭ ea ⁊ feceris
cuſtodiet: ⁊ dn̄s de9 tu9 pactū tibi ⁊ mi
ſericordiā quā iurauit pr̄ib9 tuis. ⁊ dili
get ac mltiplicabit: bn̄dicetq̄ fructui
ventris tui ⁊ fructui terre tue frumēto
tuo atq̄ vindemie: oleo ⁊ armētis: gre-
gibus ouiū tuaꝝ ſuꝑ terrā: ꝓ q̄ iurauit
pr̄ib9 tuis vt daret eā tibi. Bn̄dict9 erꝭ
C iter oēs pplos. Nō erit apud te ſterilis
vtriuſq̄ ſex9: tā in hoib9 ꝙ̄ in gregib9
tuis. Auferet dn̄s a te oēm lāguorē: et
infirmitates egypti peſſimas q̄s noui-
ſti nō inferet tibi: ſ3 cūctꝭ hoſtibus tuis
Deuorabis oēs pplos q̄s dn̄s de9 tuus
datur9 eſt tibi. Non parcet eis ocul9 tu9
nec ſuies dijs eoꝝ: ne ſint in ruinā tui.
Si dixerꝭ i corde tuo: plures ſunt gētes
iſte ꝙ̄ ego: quō potero delere eas: noli
metuere ſ3 recordare q̄ fecerit dn̄s deus
tuus pharaoni ⁊ cūctꝭ egyptijs plagas
maxias q̄s viderūt oculi tui: ⁊ ſigna at-
q̄ portēta manūq̄ robuſtā: ⁊ extētum
brachiū vt educeret te dn̄s de9 tu9. Sic
faciet cūctꝭ pplis q̄s metuis. Inſuꝑ et

ſcrabrones mittet dn̄s de9 tu9 i eos do
nec deleat oēs atq̄ diſꝑdat q̄ te fugerit
⁊ latere nō poterit. Nō timebis eos: qꝛ
dn̄s de9 tu9 i medio tui ē: de9 magnus D
⁊ terribilis. Ipſe cōſumet natōes has i
cōſpectu tuo paulati atq̄ ꝑ ꝑtes. Non
poterꝭ eas delere pariṫ: ne forte mltipli-
ceṅt cōtra te beſtie terre. Dabitq̄ eos
dn̄s de9 tu9 i ꝯſpectu tuo ⁊ interficiet il
los donec penit9 deleāṫ. Tradetq̄ re-
ges eoꝝ i man9 tuas: ⁊ diſꝑdes noīa eo
rum ſub celo. Null9 poterit reſiſtere ti-
bi: donec ꝯteras eos: Sculptilia eorum
igne cōbures. Nō ꝯcupiſces argētū et
aurū de q̄b9 facta ſūt: neq̄ aſſumes ex 2. Mach. 12. f
eis tibi q̄cq̄ ne offendas: ꝓpt̄ea: qꝛ ab-
omiatio ē dn̄i dei tui: nec iferes q̄ppiā
ex idolo i domū tuā: ne fias anathema:
ſicut ⁊ illđ ē. Quaſi ſpurcitiā deteſtabe-
ris: ⁊ velut inq̄namētū ac ſordes abo-
miationi hēbis: qꝛ anathema ē. VIII

Omne mādatū qđ ego p̄cipio ti-
bi hodie caue diligēter vt facias A
vt poſſitꝭ viuere ⁊ multiplicemi
igreſſiq̄ poſſideatꝭ terrā ꝓ qua iurauit
dn̄s patribus veſtris. Et recordaberis
cuncti itineris ꝑ qđ adduxit te dn̄s de-
us tu9 quadraginta annis ꝑ deſertum
vt affligeret te atq̄ tēptaret: ⁊ nota fie-
rent que in tuo aīo verſabanṫ: vtrū cu-
ſtodires mādāta illi9 an nō. Afflixit te
penuria: ⁊ dedit tibi cibum manna qđ
ignorabas tu ⁊ patres tui vt oſtēderet
tibi ꝙ non in ſolo pane viuit homo: ſ3 Math. 4. a.
in omni verbo qđ progrediṫ de ore do Lu. 4. a.
mini. Veſtimētum tuū quo operiebarꝭ
nequaq̄ vetuſtate deficit: et pes tuus
non eſt ſubtritus. En quadrageſimus
annus eſt: vt recogites in corde tuo q̄a B
ſicut erudit filium ſuum homo: ſic dn̄s
deus tu9 erudiuit te vt cuſtodias man-
data dn̄i dei tui ⁊ ambules in vijs ei9:
⁊ timeas eum. Domin9 em̄ deus tuus
introducet te in terram bonam: terram
riuorum aquarumq̄ ⁊ fontium: in cu-
ius campis ⁊ montib9 erumpunt flu-
uiorum abyſſi: terram frumenti hordei
ac vinearū. in qua ficus ⁊ malograna-
ta ⁊ oliueta naſcuntur: terram olei ac
mellis: vbi abſq̄ vlla penuria cōedes
panem tuū: ⁊ rerum oiuꝫ abundantia
ꝑfrueris: cuius lapides ferrū ſunt: ⁊ de
mōtibus eius eris metalla fodiuṅt vt
cū comederꝭ ⁊ ſatiatus fueris: bn̄dicas
dn̄o deo tuo ꝓ terra optima quā dedit
tibi. Obſerua ⁊ caue ne qn̄ obliuiſcaris C

dñi dei tui: ꝛ negligas mãdata ei⁹ atq̃
iudicia ꝛ cerimonias quas ego ꝑcipio
tibi hodie: ne poſtq̃ comederis ꝛ ſatiat⁹
fueris: domos pulchras edificaueris ꝛ ha
bitaueris in eis: habueriſq; armẽta bo
um ꝛ ouiũ greges: argẽti ꝛ auri cuncta
rumq; rerũ copiã: eleuet᷑ coꝛ tuũ: ꝛ nõ
remiſcaris dñi dei tui q̃ eduxit te ꝺ terra
egypti de domo ſeruitutis: ꝛ ductoꝛ tuus
fuit in ſolitudie magna atq; terribili: in
qua erat ſerpẽs flatu adurẽs ꝛ ſcoꝛpio
ac diſpas ꝛ nulle oĩno aque: q̃ eduxit ri
uos de petra duriſſima: ꝛ cibauit te mã
na in ſolitudine qꝺ neſcierũt p̃res tui.
D Et: poſtq; afflixit ac pꝛobauit: ad extre.
mũ miſert⁹ eſt tui ne diceres ĩ coꝛde tuo:
foꝛtitudo mea ꝛ robur man⁹ mee hec
mihi oĩa ꝑſtiterũt ſed recoꝛderis dñi dei
tui ꝙ ipſe vires tibi ꝑbuerit: vt ĩpleret
pactũ ſuũ ſup q̃ iurauit p̃rib⁹ tuis ſicut
p̃ns ĩndicat dies. Sinaũt oblitus dñi
dei tui: ſecut⁹ fueris deos alienos: colue
riſq; illos ꝛ adoꝛaueris: ecce nũc ꝑdico
tibi ꝙ oĩa diſpeas. Sicut gẽtes quas
deleuit dñs ĩ introitu tuo: ita ꝛ vos pi
bitis ſi inobediẽtes fueritis voci domi
A ni dei veſtri. C IX
Audi iſrl. Tu trãſgredieris hodie
iordanẽ: vt poſſideas nationes
maxias ꝛ foꝛtioꝛes te citates ĩ gẽtes et
ad celũ vſq; muratas: ppłm magnũ at
q; ſublimẽ: filios enachim quos ipſe vi
diſti ꝛ audiſti: qb⁹ null⁹ põt ex aduer
ſo reſiſtere. Scies ergo hodie ꝙ dñs de
us tu⁹ ipſe trãſibit añ te ignis deuoꝛãs
atq; cõſumẽs: q̃ ꝯterat eos: ꝛ deleat atq;
diſꝑdat añ faciẽ tuã velocit᷑: ſicut locu
tus eſt tibi. Ne dicas in coꝛde tuo cum
deleuerit eos dñs de⁹ tuus in cõſpectu
tuo: ꝑpter iuſticiã meã introduxit me
dñs vt terrã hãc poſſiderẽ: cũ ꝑpter im
pietates ſuas iſte ꝺlete ſint natões. Ne
q; eñ ꝑpter iuſticias tuas ꝛ eq̃tatẽ coꝛ
dis tui ingredieris vt poſſideas terras
earũ: ſed q2 ille egerũt impie: introeũte
te delete ſũt: ꝛ vt cõpleret ꝟbũ ſuũ dñs
qꝺ ſub iuramẽto pollicit⁹ eſt p̃rib⁹ tu
B is abraã yſaac ꝛ iacob. Scito ḡ ꝙ non
ꝑpter iuſticias tuas dñs de⁹ tu⁹ dede
rit tibi terrã hãc optimã in poſſeſſionẽ
cũ duriſſime ceruicis ſis ppłs. Memen
to ꝛ ne obliuiſcaris quõ ad iracũdiã ꝓ
uocaueris dñm deũ tuũ in ſolitudie: ꝛ ex
eo die quo egreſſus es ex egypto vſq; ad
locũ iſtũ ſemꝑ aduerſus dñm cõtẽdiſti.
Nam ꝛ oꝛeb ꝓuocaſti eũ: ꝛ iratus dele

re te voluit: q̃ñ aſcẽdi in montẽ vt acci
perem duas tabulas lapideas pacti qꝺ
pepigit vobiſcũ deus. Et perſeueraui ĩ
monte quadraginta dieb⁹ ac noctib⁹:
panẽ non comedens ꝛ aquã nõ bibẽs.
Deditq; mihi duas tabłas lapideas ſcri
ptas digito dei: ꝛ continẽtes oĩa verba
que vobis locut⁹ eſt in monte de medio
ignis q̃ñ contio ppłi cõgregata eſt. Cũq;
trãſiſſent quadraginta dies ꝛ totidẽ
noctes dedit mihi dñs duas tabulas la
pideas: tabulas federis: dixitq; mihi:
Surge ꝛ deſcẽde hinc cito: q2 ppłs tu⁹
quẽ eduxiſti de egypto deſeruerũt velo
citer viã quã demõſtraſti eis: fecerũtq;
ſibi conflatile. Rurſũq; ait dñs ad me:
Cerno ꝙ ppłs iſte dure ceruicis ſit. Di
mitte me vt cõterã eũ: ꝛ deleam nomẽ
ei⁹ de ſub celo: ꝛ conſtituã te ſuꝑ gentẽ
que hac maioꝛ ꝛ foꝛtioꝛ ſit. Cũq; ꝺ mõ
te ardente deſcẽderem: ꝛ duas tabulas
federis vtraq; tenerẽ manu: vidiſſemq;
peccaſſe vos dño deo vr̃o: ꝛ feciſſe vobis
vitulũ conflatilẽ ac deſeruiſſe velociter
viã ei⁹ quã vobis oñderat: ꝓieci tabu
las de manib⁹ meis: cõfregiq; eas ĩ cõ
ſpectu vr̃o. Et ꝓcidi añ dñm ſicut pri⁹
quadraginta dieb⁹ ꝛ noctib⁹: panẽ nõ
comedẽs ꝛ aquã nõ bibẽs: ꝑpter omia
peccata vr̃a q̃ geſſiſtis ꝯtra dñm: ꝛ eum
ad iracundiã ꝓuocaſtis. Timui eñ in
dignationẽ ꝛ irã illi⁹: qua aduerſũ vos
concitat⁹: delere vos voluit. Et exaudi
uit me dñs etiã hac vice. Aduerſus aa
ron quoq; vehemẽter irat⁹ voluit eum
conterere: ꝛ pꝛo illo ſimiliter deꝑcatus
ſum. Peccatũ aũt vr̃m qꝺ feceratis. i. vi
tulũ: arripiẽs igne cõbuſſi: ꝛ ĩ fruſta cõ
minuẽs oĩo quoq; in puluerẽ redigẽs
ꝓieci in toꝛrentẽ q̃ de monte deſcẽdit.
In incendio quoq; ꝛ in tẽptatõe ꝛ in ſe
pulchris ꝯcupiſcẽtie ꝓuocaſtis dñm: et
q̃ñ miſit vos de cadeſbarne dicẽs: aſcẽ
dite ꝛ poſſidete terram quã dedi vobis
ꝛ cõtempſiſtis imperium dñi dei veſtri: et
non crediditis ei: neq; vocem eius au
dire voluiſtis: ſed ſemꝑ fuiſtis rebelles
a die qua noſſe vos cepi. Et iacui coꝛam
dño quadraginta diebus ac noctib⁹ q̃
bus eñ ſuppliciter deꝑcabar: ne deleret
vos vt fuerat cõminat⁹: ꝛ oꝛans dixi:
Dñe de⁹ ne diſꝑdas ppłm tuũ ꝛ heredi
tatem tuã quã redemiſti in magnitudie
tua: quos eduxiſti de egypto in manu
foꝛti. Recoꝛdare ſeruoꝛum tuoꝛũ abꝛa
am yſaac ꝛ iacob. Ne aſpicias duriciam

pp̄li hui⁹ ⁊ ĩpietatẽ atq̄ pcc̄m: ne for-
te dicãt habitatores terre de qua eduxi-
ſti nos: nõ poterat dñs introducere eos
in terrã quã pollicit⁹ eſt eis: ⁊ oderat il
los: idcirco eduxit vt interficeret eos in
ſolitudine qui ſũt pp̄lus tu⁹ ⁊ hereditas
tua quos eduxiſti in fortitudĩe tua ma-
gna ⁊ in brachio tuo extento. ¶ X
In tpe illo dixit dñs ad me. Do-
la tibi duas tabulas lapideas
ſicut priores fuerũt: ⁊ aſcende ad
me in montem: facieſq̄ arcã ligneam: ⁊
ſcribã ĩ tabulis verba que fuerũt ĩ his
quas ante cõfregiſti: poneſq̄ eas in ar-
ca. Feci igit̃ arcam de lignis ſethim. Cũ
q̄ dolaſſem duas tabulas lapideas in-
ſtar priorũ: aſcendi in montẽ hñs eas ĩ
manibus. Scripſitq̄ in tabulis iuxta
id qđ prius ſcripſerat verba decem que
locut⁹ eſt dñs ad vos ĩ monte de medio
ignis quãdo popul⁹ congregat⁹ ẽ: ⁊ de-
dit eas mihi. Reuerſuſq̄ de monte de-
ſcendi: ⁊ poſui tabulas in arcam quã fe
cerã: que hucuſq̄ ibi ſunt ſicut mihi p̄-
cepit dñs. Filij aũt iſrł mouerũt caſtra
ex beroth filiorũ iachan in moſera: vbi
aaron mortuus ⁊ ſepult⁹ eſt: pro quo ſa
cerdotio funct⁹ eſt eleazar fili⁹ ei⁹. In-
de venerũt in gadgad: de quo loco pro-
fecti: caſtrametati ſũt in iethabatha in
terra aquarũ atq̄ torrentiũ. Eo tempe
ſeparaui tribum leui: vt portaret arcã
federis dñi: ⁊ ſtaret corã eo in mini-
ſterio ac bñdiceret in nomine illi⁹ vſq̄
in p̄ſentem diem. Quobrem nõ habuit
leui partẽ neq̄ poſſeſſionẽ cũ fratrib⁹
ſuis: q2 ipſe dñs poſſeſſio ei⁹ eſt: ſicut ꝓ
miſit ei dñs deus tuus. Ego aũt ſteti ĩ
mõte ſicut prius quadraginta dieb⁹ ac
ac noctibus: exaudiuitq̄ me dñs etiam
hac vice: ⁊ te ꝑdere noluit. Dixitq̄ mi-
hi: Vade ⁊ precede populũ vt ingredia-
tur ⁊ poſſideat terrã quam iuraui patri
bus eorum: vt traderem eis. Et nunc
iſrael qđ dñs de⁹ tu⁹ petit a te: niſi vt ti
meas dñm deũ tuũ: ⁊ ambules in vijs
eius: ⁊ diligas eum: ac ſeruias dño deo
tuo: ĩ toto corde tuo: ⁊ ĩ tota aĩa tua: cu
ſtodiaſq̄ mãdata dñi ⁊ cerimonias ei⁹
quas ego hodie precipio tibi vt bñ ſit
tibi? En dñi dei tui celũ eſt: ⁊ celum ce-
li: terra ⁊ oĩa q̄ in ea ſũt ⁊ tñ p̄rib⁹ tuis
ꝯglutinat⁹ eſt dñs ⁊ amauit eos: elegit
q̄ ſemen eorũ poſt eos. i. vos de cunctꝭ
gentib⁹: ſicut hodie cõprobat̃. Circũci-
dite igit̃ p̄putiũ cordis vr̃i: ⁊ ceruicem
vr̃am ne induretꝭ ampli⁹: q2 dñs deus
vr̃ ipſe eſt de⁹ deorũ ⁊ dñs dñantiũ: de⁹
magn⁹ ⁊ potens et terribilis: q̄ ꝑſonaȝ
nõ accipit nec munera. Facit iudicium
pupillo ⁊ vidue: amat ꝑegrinũ: ⁊ dat ei
victũ atq̄ veſtitum. Et vos ergo ama-
te ꝑegrinos: q2 ⁊ ipſi fuiſtꝭ aduene ĩ ter
ra egypti. Dñm deũ tuũ timebis ⁊ ei ſo S.7.b.
li ſeruies. Ipſi adherebis: iurabiſq̄ in
noĩe illi⁹. Ipſe eſt laus tua ⁊ de⁹ tuus
q̄ fecit tibi hec magnalia ⁊ terribilia q̄
viderũt oculi tui. In ſeptuaginta aĩa- Gen.6.c.
bus deſcẽderũt p̄res tui in egyptũ: ⁊ ec
ce nũc multiplicauit te dñs de⁹ tuus ſi-
cut aſtra celi: ¶ XI
Ama itaq̄ dñm deũ tuũ: ⁊ obſer- B
ua p̄cepta ei⁹ ⁊ cerimonias iudi
cia atq̄ mãdata oĩ tpe. Cognoſcite ho-
die q̄ ignorant filij vr̃i qui nõ viderunt
diſciplinã dñi dei vr̃i magnalia eius ⁊
robuſta manu: extẽtũq̄ brachiũ: ſigna
⁊ opa que fecit im medio egypti phara
oni regi ⁊ vniuerſe terre ei⁹ oĩq̄ exerci
tui egyptiorum ⁊ equis ac currib⁹ quõ
operuerint eos aque maris rubri: cum
vos ꝑſequerent̃: ⁊ deleuerit eos dñs vſ-
q̄ iu p̄ſentem diẽ: vobiſq̄ que fecerit ĩ
ſolitudine donec veniretis ad hũc locũ
⁊ dathan atq̄ abiron filijs eliab q̄ fuit
fili⁹ ruben quos apto ore ſuo terra ab- Nu.16.d
ſorbuit cum domib⁹ ⁊ tabernaculis et
vniuerſa ſubſtãtia eorũ quã habebãt in
medio iſrł. Oculi veſtri viderũt oĩa ope B
ra dñi magna que fecit: vt cuſtodiatis
vniuerſa mandata illi⁹ que ego hodie
p̄cipio vobis ⁊ poſſitis introire ⁊ poſſi
dere terrã ad quã ĩgredimĩ: mł͠toq̄ ĩ ea
viuatis tpe: quã ſub iuramẽto pollicit⁹
eſt dñs p̄ribus vr̃is ⁊ ſemĩ eorũ lacte et
melle manantẽ. Terra eñ ad quã in-
gredieris poſſidendã non eſt ſicut terra
egypti de qua exiſti: vbi iacto ſemĩe in
hortorũ morem aque ducunt̃ irrigue: ſȝ
mõtoſa eſt ⁊ cãpeſtris: de celo expectãs
pluuias: quã dñs de⁹ tuus ſemꝑ ĩuiſit:
⁊ oculi illi⁹ in ea ſunt a principio ãni
vſq̄ ad finem ei⁹. Si ergo obedieritis I.eo
mãdatis meis que ego p̄cipio vobis vt
diligatis dñm deũ vr̃m: ⁊ ſeruiatꝭ ei in S.10.e
toto corde vr̃o ⁊ in tota aĩa vr̃a: dabit
pluuiã terre vr̃e tp̄aneã ⁊ ſerotinam vt
colligatꝭ frumẽtũ ⁊ vinũ ⁊ oleũ fenũq̄
ex agrꝭ ad paſcẽda iumẽta: ⁊ vt ipſi cõe
datis ac ſaturemĩ. Cauete ne forte deci-
piat̃ cor vr̃m ⁊ recedatꝭ a dño: ſeruiatis
q̄ dijs alienis ⁊ adoretꝭ eos: iratuſq̄

dñs claudat celū: ⁊ pluuie nō deſcēdāt
C nec terra det germen ſuū: pereatiſq; ve-
lociter de terra optima quā dñs datur⁹
S.6.b. eſt vobis. Ponite hec verba mea in cor-
dib⁹ ⁊ in animis vr̄is: ⁊ ſuſpēdite ea ꝓ
ſigno in manib⁹: ⁊ inter oculos vr̄os col
locate. Docete filios vr̄os vt illa medi
tent̄. Qñ ſederis in domo tua ⁊ ambu-
laueris in via: ⁊ accubueris atq; ſurre-
xeris: ſcribes ea ſup poſtes ⁊ ianuas do
mus tue vt multiplicent̄ dies tui ⁊ fili
orū tuoꝝ in terra quā iurauit dñs pr̄i-
bus tuis: vt daret eis q̄diu celū immi-
S.eo. net terre. Si enī cuſtodieritis mādata q̄
ego p̄cipio vobis: ⁊ feceritis ea vt diliga
tis dñm deū vr̄m: ⁊ ambuletis in oībus
vijs ei⁹ adherētes ei: diſpdet dñs omēs
gētes iſtas añ faciē vr̄am: ⁊ poſſidebi-
tis eas q̄ maiores ſūt ⁊ fortiores vobis
Josue.1.a. Omis loc⁹ quē calcauerit pes vr̄: vr̄ erit.
A deſerto ⁊ libano ⁊ flumīe magno eufra
frate vſq; ad mare occidētale erūt ter-
mini vr̄i. Nullus ſtabit cōtra vos. Ter
rorē vr̄m ⁊ formidinē dabit dñs de⁹ vr̄
ſup oēm terrā quā calcaturi eſtis: ſicut
D locut⁹ eſt vobis. En ꝓpono in cōſpectu
vr̄o hodie bn̄dictionē ⁊ maledictionē
bn̄dictionē ſi obedieritis mādatis dñi
dei vr̄i q̄ ego hodie p̄cipio vobis: male
dictionē ſi nō obedieritis mandatis dñi
dei vr̄i: ſed receſſeritis de via quam ego
nūc oſtēdo vobis: ⁊ ambulaueritis p⁹ de-
os alienos quos ignoratis. Cū vero intro
duxerit te dñs de⁹ tuus in terrā ad quā
pgis habitādā: pones bn̄dictionē ſup
montē garizim: maledictionē ſup mō-
tem hebal q̄ ſunt trās iordanē poſt viā
q̄ vergit ad ſolis occaſum: in terra cha-
nanei q̄ habitat in cāpeſtrib⁹ ɔtra gal-
galā q̄ eſt iuxta vallē tēdentē ⁊ intran-
tem ꝓcul. Uos enī trāſibitis iordanem
vt poſſideatis terrā quā dñs de⁹ vr̄ da
tur⁹ eſt vobis: vt habeatis ⁊ poſſideatis
illā. Uidete ergo vt impleatis cerimonias
atq; iudicia que ego hodie ponā in cō
ſpectu veſtro. XII
A HEc ſūt p̄cepta atq; iudicia q̄ fa
cere debetis in terra quā dñs de-
us patrū tuoꝝ daturus eſt tibi vt poſſi
deatis eā cūctis dieb⁹ q̄bus ſup humū
gradieris. Subuertite oīa loca in q̄b⁹ co
luerūt gētes q̄s poſſeſſuri eſtis: deos ſu-
os: ſup mōtes excelſos ⁊ colles ⁊ ſubter
S.7.a oē lignū frōdoſū. Diſſipate aras eaꝝ et
Exo.34.b. cōfringite ſtatuas: lucos igne cōburite
⁊ idola cōminuite: diſpdite noīa eorū
de locis illis. Non facietis ita dño deo
vr̄o: ſed ad locū quē elegerit dñs deus
vr̄ de cūctis tribub⁹ vr̄is vt ponat no-
men ſuū ibi ⁊ habitet in eo venietis ⁊ offe-
retis in loco illo holocauſta ⁊ victimas
vr̄as: decimas ⁊ primitias manuū vr̄a-
rum ⁊ vota atq; donaria: primogenita
boū ⁊ ouiū: ⁊ cōedetis ibi ī ɔſpectu dñi
dei vr̄i ac letabimini in cūctis ad q̄ miſe-
ritis manuū vos ⁊ domus vr̄e in q̄bus
bn̄dixerit vobis dñs de⁹ vr̄. Nō facietis
ibi q̄ nos hic facim⁹ hodie: ſinguli qđ ſi-
bi rectū videt̄. Neq; enī vſq; in p̄ſens
tēp⁹ veniſtis ad requiē ⁊ poſſeſſionem: B
quā dñs de⁹ vr̄ datur⁹ eſt vobis. Trā-
ſibitis iordanē ⁊ habitabitis ī terra quā
dñs de⁹ vr̄ datur⁹ ē vobis vt requieſcatis
a cunctis hoſtib⁹ ꝑ circuitū ⁊ abſq; vllo
timore habitetis in loco quē elegerit dñs
de⁹ vr̄: vt ſit nomē ei⁹ in eo. Illuc oīa q̄
p̄cipio ɔferetis holocauſta ⁊ hoſtias ac
decias ⁊ primitias manuū vr̄aꝝ: ⁊ q̄c-
q̄d p̄cipuum eſt in mūerib⁹ q̄ vouiſtis
dño. Ibi epulabimini corā dño deo vr̄o:
vos ⁊ filij ⁊ filie vr̄e: famuli ⁊ famule:
atq; leuites q̄ in vr̄is vrbib⁹ cōmorant̄.
Neq; enī hʒ aliā ptē ⁊ poſſeſſionē inter
vos. Caue ne offeras holocauſta tua in
oī loco quē videris: ſed in eo quē elege-
rit dñs in vna tribuū tuaꝝ offeres ho-
ſtias: ⁊ facies q̄cūq; p̄cipio tibi. Si aūt
cōedere volueris: ⁊ te eſus carniū delecta
uerit: occide ⁊ cōede iuxta bn̄dictionē
dñi dei tui quā dedit tibi ī vrbib⁹ tuis
ſiue imūdū fuerit hoc ē maculatū ⁊ debi
le: ſiue mūdū: hoc ē integꝝ ⁊ ſine macla
qđ offerri licet: ſicut caprea ⁊ ceruū: cō-
edes: abſq; eſu dūtaxat ſāguis quē ſup
terrā q̄ſi aquā effūdes. Nō poteris cōede
re ī oppidis tuis decimā frumēti ⁊ vini
⁊ olei tui: primogēita armētoꝝ ⁊ peco-
rū ⁊ oīa q̄ voueris ⁊ ſpōte offerre volueris
⁊ p̄mitias manuū tuaꝝ: ſʒ corā dño deo
tuo comedes ea ī loco quē elegerit dñs
de⁹ tu⁹ tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia ⁊ ſu⁹ ⁊ famula
atq; leuites q̄ manet ī vrbib⁹ tuis: ⁊ le-
taberis ⁊ reficieris corā dño deo tuo ī cū-
ctis ad q̄ extēderis manū tuā. Caue ne de
relinq̄s leuitē ī oī tp̄e q̄ verſaris in ter-
ra. Qñ dilatauerit dñs de⁹ tu⁹ termios C
tuos ſicut locut⁹ eſt tibi: ⁊ volueris ve-
ſci carnib⁹ q̄s deſiderat aīa tua: loc⁹ aūt
quē elegerit dñs de⁹ tu⁹ vt ſit nomē ei⁹
ibi: ſi ꝓcul fuerit: occides d armētis ⁊
pecorib⁹ q̄ habueris ſicut p̄cepit tibi et
comedes in oppidis tuis vt tibi placet.

Sicut comedit caprea ꝛ ceruus:ita ve-
ſceris eis:ꝛ mũdus ꝛ imũdus i cõmune
veſcent:hoc ſolũ caue ne ſanguinez co-
medas. Sanguis.n.eoꝝ ꝓ aĩa ẽ:ꝛ id-
circo nõ debes aĩam comedere cũ carni
bus:ſed ſuꝑ terrã fundes q̃ſi aquam vt
bñ ſit tibi ꝛ filijs tuis poſt te:cũ feceris
qḋ placet in ꝯſpectu dñi. Que aũt ſctifi
caueris ꝛ vouerꝭ dño: tolles ꝛ veies ad
locũ quẽ elegerit dñs:ꝛ offeres oblatio
nes tuas carnẽ ꝛ ſanguinẽ ſuper altare
dñi dei tui. Sanguinẽ hoſtiaꝝ fundes
in altari:carnibus aũt ipe veſcerꝭ. Ob-
ſerua ꝛ audi oĩa q̃ ego p̃cipio tibi vt bñ
ſit tibi ꝛ filijs tuis poſt te ĩ ſempiternũ:
cũ fecerꝭ qḋ bonũ eſt et placitũ in ꝯſpe-
ctu dñi dei tui. Qñ diſꝑdiderit dñs de⁹
tuus añ faciẽ tuã gẽtes ad q̃s ingredie
ris poſſidẽdas: ꝛ poſſederis eas atq; ha
bitauerꝭ in terra eaꝝ:caue ne imiteris
eas poſtq̃ te fuerint introeũte ſubũ ſe:
ꝛ requiras cerimonias eaꝝ dicens. Si-
cut coluerũt gẽtes iſte deos ſuos:ita et
ego colã. Nõ facies ſilr domio deo tuo
Oẽs eni abomiatiões quas auerſat do
min⁹:fecerũt dijs ſuis offerẽtes filios ꝛ
filias:ꝛ cõburẽtes igni. Qḋ p̃cipio tibi
hoc tm̃ facito dño: nec addas q̇cq̃ nec
minuas. XIII.
Si ſurrexerit in medio tui ꝓphe
tes aut qui ſomniũ vidiſſe ſe di-
cat:ꝛ p̃dixerit ſignũ atq; portẽtũ:ꝛ eue
nerit qḋ locut⁹ eſt:et dixerit tibi:eamuſ
et ſeq̃mur deos alienos quos ignoras:
et ſuiamus eis:nõ audies ỽba ꝓphete
illius aut ſomniatoris:qꝛ temptat vos
dñs deus vr̃ vt palã fiat vtrũ diligatis
eũ an nõ in toto corde ꝛ in tota aĩa ve-
ſtra. Dñm deũ vr̃m ſeq̃mini ꝛ ipm time
te:ꝛ mãdata illi⁹ cuſtodite:ꝛ audite vo
cẽ eius. Ipſi ſeruietis:ꝛ ipi adherebitꝭ.
Propheta aũt ille aut fictor ſomniorũ
interficiet:qꝛ locutus ẽ vt vos auerte-
ret a dño deo vr̃o q̇ eduxit vos ḋ terra
egypti ꝛ redemit vos de domo ſuitutis
vt errare te faceret de via quã tibi p̃ce-
pit dñs de⁹ tuus:et auferes malũ ḋ me
dio tui. Si tibi voluerit ꝑſuadere frater
tus fili⁹ mr̃is tue aut filius tu⁹ vel fi-
lia ſiue vxor q̃ eſt in ſinu tuo:aut amic⁹
quẽ diligꝭ vt aĩam tuã clã dicens:eam⁹
ꝛ ſeruiamus dijs alienis q̃s ignoras tu
et pr̃es tui cũctaꝝ in circuitu gentiũ q̇
iuxta vel ꝓcul ſũt ab initio vſq; ad fi-
nẽ terre:nõ acq̇eſcas ei nec audias:neq;
parcat ei oculus tu⁹ vt miſerearis et oc
cultes eũ:ſ; ſtati interficies. Sit primũ C
man⁹ tua ſuꝑ eũ:ꝛ poſt te oĩs ppl's mit
tat manũ. Lapidib⁹ obrutus necabit:
qꝛ voluit te abſtrahere a dño deo tuo q̇
eduxit te de terra egypti de domo ſeruĩ
tutis:vt et oĩs iſrl' audiẽs timeat:et ne-
quaq̃ vltra faciat q̃ppiã huius rei ſimi
le. Si audieris in vna vrbium tuaꝝ q̃s
dñs de⁹ tuus dabit tibi ad hitandũ di-
centes aliq̃s:egreſſi ſũt filij belial ḋ me
dio tui ꝛ auerterũt hitatores vrbis tue
atq; dixerũt:eamus ꝛ ſuiam⁹ dijs alie-
nis q̃s ignoratꝭ:q̃re ſollicite ꝛ diligẽter
rei ỽitate ꝑſpecta ſi inuenerꝭ certũ eſſe
qḋ dicit:ꝛ abomiationẽ hãc oꝑe perpe
tratã:ſtatim ꝑcuties hitatores vrbis il
lius in ore gladij:et delebis eã: oĩaq; q̇
in illa ſũt vſq; ad pecora. Quicq̇d etiaꝫ D
ſupellectil' fuerit: cõgregabis in medio
plateaꝝ eius:ꝛ cum ipa ciuitate ſuccẽ-
des:ita vt vniuerſa conſumas dño deo
tuo:et ſit tumulus ſempitern⁹. Nõ edi-
ficabit amplius:ꝛ nõ adherebit de illo
anathemate quicq̃ ĩ mãu tua:vt auer-
tat dñs ab ira furorꝭ ſui et miſereatur
tui:multipliceteq; te ſicut iurauit pr̃ib⁹
tuis qñ audieris vocẽ dñi dei tui:cuſto
diens oĩa p̃cepta eius q̇ ego p̃cipio tibi
hodie:vt facias qḋ placitũ eſt in cõſpe-
ctu domini dei tui. XIIII.
Filij eſtote dñi dei vr̃i. Nõ vos in A
cideritis nec facietis caluitiũ ſuꝑ
mortuo:qm̃ ppl's ſctũs es dño
deo tuo:et te elegit vt ſis ei in pplm pe S.7.a.et
culiarẽ in cũctis gentib⁹ que ſũt ſuper 26.d.
terrã. Ne comedatꝭ que imũda ſũt. Hoc Leui.11.a.
eſt aĩal qḋ comedere debetis:bouẽ et o-
uem et caprã:ceruũ et capreã:bubaluz:
tragelaphũ:pygargũ: orygem: camelo-
pardalũ. Omñe aĩal qḋ in duas ꝑtes fin
dit vngulã et ruminat:comedetꝭ:ḋ his
aũt que ruminãt ꝛ vngulã nõ findunt:
hec comedere nõ debetꝭ:camelũ leporez
cyrogrillũ. Quia ruminãt ꝛ nõ diuidũt
vngulã:imũda erunt vobis. Sus quo-
q; qm̃ diuidit vngulã et non ruminat:
immũda erit. Carnibus eoꝝ nõ veſcemi B
ni:et cadauera nõ tangetis. Hec come-
detis ex oĩbus q̇ morant in aq̇s. Que
hñt pẽnulas ꝛ ſquamas comedite:que
abſq; pẽnulis ꝛ ſquamis ſũt: ne come-
datis:quia immũda ſũt. Oẽs aues mũ-
das comedite:imundas ne comedatis:
aquilam.ſ.et gryphem et halyetũ:ixon
et vulturem:ac miluum iuxta genus ſu
um:ꝛ omñe coruini generꝭ:ꝛ ſtrutiõez ac

noctuā ꝛ larū atq; accipitrem iuxta ge
n⁹ ſuū:herodiū ac cygnū ꝛ ibin ac mer
gulū porphyrionē ꝛ nycticoꝛacem: ono
crocalū ꝛ caradrium:ſingula in genere
ſuo:vpupā quoq; ꝛ veſptilionē: ꝛ oīne
qđ reptat ꝛ pēnulas habet:imūdū erit
C ꝛ nō comedet. Oīne qđ mūdū eſt come
dite. Quicquid aūt morticinū eſt: ne ve
ſcamini ex eo. Peregrino qui inter por
tas tuas eſt:da vt comedat/aut vēde ei:
qꝛ tu pplſ ſctūs dñi dei tui es. Non co-
Exo.23.c. et.34.d ques hedū in lacte mrīs ſue. Decimam
partē ſepabis de cūctis fructibus tuis
q̄ naſcūt in terra p ānos ſingulos:ꝛ co
medes in ꝯſpectu dñi dei tui i loco quē
elegerit vt in eo nomē illi⁹ inuocetur:
decimā frumēti tui ꝛ vini ꝛ olei ꝛ pꝛio-
genita de armētis ꝛ ouibus tuis:vt di-
ſcas timere dñm deū tuū in oī tpe. Cū
aūt lōgioꝛ fuerit via ꝛ loc⁹ quē elegerit
dñs de⁹ tu⁹ tibiq; bñdixerit:nec poterſ
ad eū hec cūcta poꝛtare:vēdes oīa et in
D pciū rediges:poꝛtabiſq; manu tua ꝛ pꝛo-
ficiſcerſ ad locū quē elegerit dñs de⁹ tu
us:ꝛ emes ex eadē pecūia quicquid tibi
placuerit ſiue ex armētis ſiue ex ouib⁹:
vinū quoq; ꝛ ſicerā:ꝛ oīne qđ deſiderat
aīa tua:ꝛ comedes coꝛā dño deo tuo:et
epulaberſ tu ꝛ dom⁹ tua ꝛ leuita qui in
tra poꝛtas tuas ē. Caue ne derelinquas
eū:qꝛ nō habet aliā ptem in poſſeſſione
tua. Anno tertio ſepabis aliā decimā
ex oībus q̄ naſcūt tibi eo tpe ꝛ repo-
nes intra ianuas tuas:venietq; leuites
qui aliā nō habet ptē nec poſſeſſionē te
cū:ꝛ pegrin⁹ ac pupillus ꝛ vidua qui in
tra poꝛtas tuas ſunt:ꝛ comedēt ꝛ ſatu-
rabūt:vt bñdicat tibi dñs deus tuus
in cūctis operib⁹ manuū tuaꝝ q̄ feceri.

A Septimo āno facies remiſ- XV
ſionē que hoc oꝛdine celebrabi-
tur. Cui debet aliquid ab amico
vel pximo ac fratre ſuo:repetere nō po-
terit:qꝛ ann⁹ remiſſiōis eſt dñi. A pegri
no ꝛ aduena exiges:ciuē ꝛ ppinquū re
petendi nō habebis ptātē. Et oīo indi-
gens ꝛ mendic⁹ nō erit inter vos: vt be
nedicat tibi dñs de⁹ tuus in terra quā
traditur⁹ eſt tibi in poſſeſſionē:ſi tñ au
dieris vocē dñi dei tui: ꝛ cuſtodierſ vni
uerſa q̄ iuſſit: te q̄ ego hodie pcipio ti-
J.28.b. bi:bñdicet tibi vt pollicit⁹ ē. Fenerabis
gentib⁹ mltis:ꝛ ipſe a nllo accipies mu
tuū. Dñaberis natiōib⁹ plimis:ꝛ tui ne
B mo dñabit. Si vn⁹ de fratrib⁹ tuis qui
moꝛant intra poꝛtas ciuitatſ tue in ter

ra quā dñs de⁹ tuus datur⁹ eſt tibi:ad
pauptatē deuenerit: nō obdurabis coꝛ
tuū:nec ꝯtrahes manū ſꝫ apies eā pau-
peri:ꝛ dabis mutuū quo eū indigere p-
ſpexerſ. Caue ne foꝛte ſubreptat tibi im-
pia cogitatio ꝛ dicas in coꝛde tuo:ap-
pꝛopinquat ſeptim⁹ ānus remiſſiōis:et
auertas oclos tuos a paupe frē tuo:no
lens ei qđ poſtulat mutuū cōmodare:
ne clamet ꝯtra te ad dñm ꝛ fiat tibi in
pctm̄:ſed dabis ei. Nec ages quippiam
callide in ei⁹ neceſſitatib⁹ ſubleuādis:
vt bñdicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in oī tpe:et
in cūctis ad que manū miſerſ. Non de-
erūt paupes in terra hitatiōis tue:idcir
co ego pcipio tibi:vt apias manum fra
tri tuo egeno ꝛ paupi:qui tecū vſat in
terra. Cū tibi vendit⁹ fuerit frater tuus
hebꝛe⁹ aut hebꝛea ꝛ ſex ānis ſuierit ti-
bi:i ſeptimo āno dimittes eū liberū. Et
quē libertate donauerſ nequaq; vacuū
abire patieris:ſed dabis viaticū de gre
gibus ꝛ de area ꝛ toꝛculari tuo q̄b⁹ do-
min⁹ de⁹ tuus bñdixerit tibi. Memēto
q̄ ꝛ ipſe ſuieris in terra egypti:ꝛ libera
uerit te dñs deus tu⁹:ꝛ idcirco ego nūc
pcipio tibi. Sin aūt dixerit nolo egredi
eo q̄ diligat te ꝛ domū tuā:ꝛ bene ſibi
apud te eſſe ſentiat:aſſumes ſubulā ꝛ p
foꝛabis aurē eius in ianua domus tue
et ſuiet tibi vſq; i eternū. Ancille quo-
q; ſilr facies. Nō auertes ab eis oculos
tuos qñ dimiſeris eos liberos: qm̄ iux-
ta mercedē mercenarij:p ſex ānos ſui-
uit tibi:vt bñdicat tibi dñs deus tu⁹ in
cūctis opibus q̄ agis. De pꝛiogenitis q̄
naſcūt in armētis ꝛ ouib⁹ tuis: q̄cq̄d
eſt ſexus maſculini ſctificabis dño deo
tuo. Nō opaberſ in pꝛiogenito bouis:ꝛ
nō tondebis pꝛiogenita ouiū. In cōſpe
ctu dñi dei tui comedes ea p annos ſin
gulos in loco quē elegerit dñs:tu ꝛ do-
mus tua. Sin aūt habuerit maculam ꝛ
vel claudū fuerit vel cecū aut in aliqua
pte defoꝛme vel debile:nō imolabit do
mino deo tuo:ſed itra poꝛtas vrbis tue
comedes illud. Tā mūd⁹ q̄ imūd⁹ ſilr
veſcent eis q̄ſi capꝛea ꝛ ceruo. Hoc ſolū
obſuabis vt ſanguinem eoꝝ nō come-
das:ſed effundes in terrā quaſi aquā.

Obſerua mēſem nouaꝝ XVI
frugū ꝛ veni pꝛimū tpis vt faci-
as phaſe dño deo tuo qm̄ in iſto
menſe eduxit te dñs de⁹ tuus de egypto
nocte. Immolabiſq; phaſe dño deo tuo
de ouib⁹ et de bob⁹ in loco quē elegerit

dn̄s deus tu⁹ vt habitet nomē ei⁹ ibi.
Nō comedes i eo panē fermētatū. Se-
ptem dieb⁹ comedes abſq3 fermēto af-
flictiōis panē: qm̄ i pauore egreſſus es
de egypto: vt memineris diei egreſſiōis
tue de egypto oib⁹ diebus vite tue. Nō
apparebit fermētatū in oībus terminis
tuis ſeptē dieb⁹: ⁊ nō remanebit de car
B nibus ei⁹ qđ imolatū eſt veſpe: i die pri
mo vſq3 mane. Nō poteris imolare pha
ſe in q̄libet vrbiū tuaꝝ quas dn̄s deus
tuus datur⁹ eſt tibi: ſed in loco quē ele-
gerit dn̄s de⁹ tuus vt habitet nomē ei⁹
ibi. Immolabiſq3 phaſe veſpe ad ſol' oc
caſū qn̄ egreſſus es de egypto ⁊ coques
et comedes in loco quē elegerit dn̄s de
us tuus: maneq3 ɔſurgēs vades i taber
nacula tua. Sex dieb⁹ comedes azyma
et in die ſeptima q2 collecta eſt dn̄i dei
tui: nō facies opus. Septem hebdoma-
das nūerabis tibi ab ea die qua falcem
in ſegetē miſer]: ⁊ celebrabis diem feſtū
hebdomadaꝝ dn̄o deo tuo oblationem
ſpontaneā man⁹ tue quā offeres iuxta
bn̄dictionē dn̄i dei tui: ⁊ epulaberis co
rā dn̄o deo tuo: tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia tua
⁊ ſuus tuus et ancilla tua: ⁊ leuites q̄
eſt intra portas tuas: et aduena ac pu-
pillus et vidua q̄ morant' vobiſcū in lo
co quē elegerit dn̄s deus tuus: vt habi
tet nomē ei⁹ ibi: ⁊ recordaber] qm̄ ſu⁹
fueris in egypto: cuſtodieſq3 ac facies q̄
tibi p̄cepta ſūt. Solēnitatē q̄3 taberna
culoꝝ celebrabis p ſeptē dies qn̄ colle-
geris de area et torculari fruges tuas: ⁊
epulaber] in feſtiuitate tua: tu et filius
tu⁹ et filia et ſuus tuus et ancilla: leui-
tes q̄3 et aduena ⁊ pupill⁹ et vidua q̄ in
tra portas tuas ſūt. Septē diebus dn̄o
deo tuo feſta celebrabis in loco quē ele
gerit dn̄s: bn̄diceťq3 tibi dn̄s de⁹ tu⁹ in
cūctis frugib⁹ tuis: ⁊ in oī ope manuū
tuaꝝ: eriſq3 in leticia. Trib⁹ vicibus p
annū apparebit oē maſculinū tuū in
ɔſpectu dn̄i dei tui in loco quē elegerit
in ſolēnitate azymoꝝ: ⁊ in ſolennitate
hebdomadaꝝ ⁊ in ſolēnitate taberna-
culoꝝ. Nō apparebit an̄ dn̄m vacuus:
ſed offeret vnuſq̄ſq3 ſm̄ ꝙ habuerit iux
ta bn̄dictionem dn̄i dei ſui quā dederit
ei. Iudices ⁊ mgr̄os ɔſtitues i oib⁹ por-
tis tuis quas dn̄s de⁹ tuus dederit tibi
p ſinglas trib⁹ tuas vt iudicēt ppl'm iu
ſto iudicio: nec in alterā ptē declinent.
Nō accipies pſonā nec mūera: q2 mune
ra excecāt oclos ſapientū: et mutāt ver
ba iuſtoꝝ. Iuſte qđ iuſtū eſt pſeq̄ris vt
viuas et poſſideas terrā quā dn̄s de⁹ tu
us dederit tibi. Nō plātabis lucū ⁊ om
nē arborē iuxta altare dn̄i dei tui: nec
facies tibi atq3 ɔſtitues ſtatuam: q̄ odit
dn̄s deus tuus.

XVII

Non imolabis dn̄o deo tuo bo- A
uem ⁊ ouē in quo ē macula aut
quippiā vitiȷ: q2 abomiatio eſt dn̄o deo
tuo. Cūq3 repti fuerit apud te itra vnā
portarū tuaꝝ q̄s dn̄s de⁹ tuus dabit ti
bi: vir aut mlier qui faciāt malū in con
ſpectu dn̄i dei tui ⁊ trāſgrediant' pactū
illius vt vadāt et ſeruiant dȷ̄s alienis
et adorēt eos ſolē et lunā ⁊ oēm militi-
am celi que non precepi: et hoc tibi fu-
erit nunciatū: audiēſq3 inq̄ſieris diligē
ter: et veꝝ eſſe repereri]: et abomiatio fa-
cta eſt in iſrl': educes virū ac mlierē qui
rem ſceleratiſſimā ppetrarūt: ad portas B
ciuitatis tue: et lapidibus obruent'. In Math.18.b
ore duoꝝ aut triū teſtiū pibit q̄ interfi- Ioh.8.c
cient'. Nemo occidat': vno ɔtra ſe dicēte 2.Cori.13.a.
teſtimoniū: Man⁹ teſtiū prima interfi- Hebre.10.e
ciet eū: et man⁹ reliq̄ ppl'i extrema mit- 1.Thi.5.d.
tetur: vt auferas malū đ medio tui. Si
difficile et ambiguū apud te iudiciū eē
ɔſpexeris: inter ſanguinē ⁊ ſanguinē3:
cauſam et cauſa3: leprā et nō leprā: ⁊ iu
diciū intra portas tuas videris ꝟba va
riari: ſurge et aſcēde ad locū quē elege-
rit dn̄s deus tuus: venieſq3 ad ſacerdo
tes leuitici generis et ad iudicē q̄ fue-
rit illo tp̄e q̄reſq3 ab eis q̄ iudicabūt ti
bi iudiciȷ̄ veritatē: ⁊ facies qđcūq3 dixe
rint q̄ preſūt loco quē elegerit dn̄s ⁊ do
cuerit te iuxta leges ei⁹: ſeq̄riſq3 ſniam
eoꝝ: nec declinabis ad dextra3 neq3 ad ſ.5.b
ſiniſtrā. Qui aūt ſupbierit nolēs obedi C
re ſacerdotis impio q̄ eo tp̄e miniſtrat
dn̄o deo tuo: ex decreto iudicis morie'
hō ille: et auferes malū de iſrl': cūctuſq3
ppl's audiens timebit vt nullus dein-
ceps intumeſcat ſupbia. Cum ingreſſus I.26.a.
fueris terrā quā dn̄s de⁹ tuus dabit ti-
bi: ⁊ poſſederis eā habitaueriſq3 in illa
et dixeris: ɔſtituā ſup me regē ſicut hn̄t
oēs p circuitū natiōes: eū ɔſtitues quē
dn̄s deus tu⁹ elegerit de nūero fratꝝ tu
oꝝ. Nō poteris alteri⁹ gētis hoiem re-
gem facere: q̄ nō ſit frater tu⁹. Cūq3 fue- D
rit ɔſtitut⁹: nō mltiplicabit ſibi eq̄s: nec
reducet ppl'm in egyptū equitat⁹ nume
ro ſubleuat⁹: p̄ſertim cum dn̄s p̄ceperit
vobis vt nequaq̄ ampl⁹ p eandē viam
reuertamini. Non hēbit vxores plimas

que alliciāt animū eius: neq̨ argēti ⁊ auri imenſa pōdera. Poſtq̨ aūt ſederit in ſolio regni ſui: deſcribet ſibi deutero nomiū leg̃ huius in volumie accipiēs exemplar a ſacerdotib⁹ leuitice trib⁹ et habebit ſecū: legetq̨ illud omibus die bus vite ſue: vt diſcat timere dn̄m deum ſuū: cuſtodire verba ⁊ cerimonias ei⁹ que in lege p̄cepta ſūt. Nec eleuetur cor ei⁹ in ſupbiā ſup fratres ſuos: neq̨ declinet in partem dexterā vel ſiniſtrā: vt longo tempore regnet ipſe et filij ei⁹ ſuper iſrael. XVIII

A Nu.18.c. Non habebūt ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ omēs qui de eadē tribu ſunt: partē ⁊ hereditatē cū reliquo iſrael: q̃ ſacrificia dn̄i ⁊ oblationes eius comedēt: ⁊ nihil aliud accipiēt de poſſeſſione fratrū ſuorū. Dn̄s eni ip̄e ē hereditas eorū: ſicut locutus eſt illis. Hoc erit iudiciū ſacerdotū a pplo ⁊ ab his q̄ offerunt victimas ſiue bouē ſiue ouem imolauerint dabunt ſacerdoti armū ac ventriculū: primitias frumēti vini ⁊ olei ⁊ lanarū partē ex ouiū tonſiōe. Ip̄m eni elegit dn̄s deus tu⁹ de cūctis tribubus tuis vt ſtet ⁊ miſtret nomini domini dei tui ipſe ⁊ filij ei⁹ in ſempiternū.

B Si exierit leuites ex vna vrbiū tuarū ex oī iſrael in qua habitat ⁊ voluerit venire deſiderans locū quē elegerit dn̄s: miniſtrabit in noīe dn̄i dei ſui ſicut omnes frēs ei⁹ leuite qui ſtabūt eo tempore corā dn̄o. Partē ciboꝶ eandē accipiet quā ⁊ ceteri: excepto eo qd̄ i vrbe ſua ex paterna ei ſucceſſione debet̃. Qn̄ ingreſſus fueris terrā quā dn̄s de⁹ tu⁹ dabit tibi: caue ne imitari velis abominationes illaꝶ gentiū: nec inueniat̃ in te qui luſtrat filiū ſuū aut filiā ducēs per ignem aut qui ariolos ſciſcitet̃: aut obſeruet ſomnia atq̨ auguria: ne ſit maleficus: nec incantator: neq̨ phitones cōſulat nec diuinos: ⁊ q̄rat a mortuis veritatē.

C Oia eni hec abominat̃ dn̄s: ⁊ ꝓpter iſtiuſmodi ſcelera delebit eos i introitu tuo: ꝑfectus eris ⁊ abſq̨ macula cū dn̄o deo tuo. Gentes iſte quaꝶ poſſidebis terrā: augures ⁊ diuios audiunt: tu aūt a dn̄o deo tuo aliter inſtitut⁹ es.

Act. 7.e. Prophetā de gente tua ⁊ de frib⁹ tuis ſicut me ſuſcitabit tibi dn̄s deus tuus: ip̄m audies vt petiſti a dn̄o deo tuo in oreb qn̄ cōtio ꝯgregata eſt atq̨ dixiſti.

Exo.20.c. Ultra nō audiā vocē dn̄i dei mei: ⁊ ignem hūc maximū ampli⁹ nō videbo ne moriar. Et ait dn̄s mihi. Bene oīa ſunt locuti. Prophetā ſuſcitabo eis de medio fratrū ſuoꝶ ſimilē tui: ⁊ ponā verba mea in ore ei⁹: loquet̃q̨ ad eos oīa que p̄cepero illi. Qui aūt v̄ba eius q̄ loquet̃ in noīe meo audire noluerit: ego vltor exiſtā. Propheta aūt qui arrogantia deprauat⁹ voluerit loqui i noīe meo que ego nō precepi illi vt diceret: aut ex noīe alienorū deoꝶ: interficiet̃. Qꝫ ſi tacita cogitatiōe rn̄deris: quō poſſum intelligere v̄bū qd̄ dn̄s nō eſt locut⁹: hoc habebis ſignū. Qd̄ in noīe dn̄i ꝓpha ille p̄dixerit ⁊ nō euenerit: hoc dn̄s nō eſt locut⁹: ſed ꝑ tumorē animi ſui ꝓpha cōfinxit: ⁊ idcirco nō timebis eū. XIX

A Cum diſꝑdiderit dn̄s de⁹ tu⁹ gentes quaꝶ tibi traditur⁹ eſt terrā ⁊ poſſederis eā hitaueriſq̨ in vrbibus ei⁹ ⁊ in edib⁹: tres ciuitates ſeparabis tibi in medio terre quā dn̄s deus tuus dabit tibi in poſſeſſionē ſternens diligēter viā: ⁊ in tres equaliter ꝑtes totam terre tue prouinciā diuides: vt habeat e vicino qui ꝓpter homicidiū ꝓfugus eſt quo poſſit euadere. Hec erit lex homicide fugientis cui⁹ vita ſ̄uāda eſt. Qui ꝑcuſſerit ꝓximū ſuū neſciēs: ⁊ qui heri ⁊ nudiuſterti⁹ nullū ꝯtra eū odiū habuiſſe cōprobat̃ ſed abiſſe cū eo ſimpliciter in ſiluā ad ligna cedēda: ⁊ i ſucciſione lignoꝶ ſecuris fugerit manu: ferrūq̨ lapſum de manubrio amicū ei⁹ ꝑcuſſerit ⁊ occiderit: hic ad vnā ſupradictarū vrbiū ꝯfugiet ⁊ viuet: ne forſitan proxim⁹ eius cui⁹ effuſus ē ſanguis dolore ſtimulat⁹ ꝓſequat̃ ⁊ app̄hendat eū ſi longior via fuerit: ⁊ ꝑcutiat aīam ei⁹ q̄ nō eſt reus mortis: q̃ nullū cōtra eū q̄ occiſus eſt odiū pri⁹ habuiſſe monſtratur. Idcirco precipio tibi vt tres ciuitates equal̃ intra ſe ſpatij diuidas. Cū autē dilatauerit dn̄s de⁹ tuus termios tuos ſicut iurauit p̄ribus tuis et dederit tibi cunctā terrā quā eis pollicit⁹ eſt: ſi tn̄ cuſtodieris mādata ei⁹ ⁊ feceris q̄ hodie p̄cipio tibi vt diligas dn̄m deū tuū ⁊ ambules in vijs ei⁹ omi tp̄e: addes tibi tres alias ciuitates: ⁊ ſupradictarum triū vrbiū numerū duplicabis: vt nō effundat̃ ſanguis innoxi⁹ in medio terre quā dn̄s deus tuus dabit tibi poſſidendām: ne ſis ſanguinis reus. Si quis autem odio habēs ꝓximū: inſidiatus fuerit vite ei⁹ ſurgēſq̨ ꝑcuſſerit illū ⁊ mortuus fuerit: fugeritq̨ ad vnā de ſupra

dictis vrbibꝰ:mittent ſeniores ciuitatꝭ
illiꝰ :τ arripiēt eum de loco effugij:tra
dentq́ȝ in manu ꝑximi cuiꝰ ſanguis ef-
fuſus ē:τ morieť. Nō miſereberꝭ eiꝰ:et
auferes noxiū ſanguinē de iſrael:vt bñ
ſit tibi. Non aſſumes τ trāſferes termi-
nos ꝑximi tui q̄s fixerūt priores ī poſ-
ſeſſione tua quā dñs deꝰ tuꝰ dabit tibi
in terra quā acceperꝭ poſſidendā. Non
ſtabit teſtis vnꝰ cōtra aliquē:quicquid
illud pctī τ facinorꝭ fuerit ſȝ in ore du-
orum aut triū teſtiū ſtabit omne verbū.
Si ſteterit teſtis mendax ꝯtra hoiez ac-
cuſans eū ꝑuaricatōis:ſtabūt ambo q̄-
rum cauſa eſt añ dñm in conſpectu ſa-
cerdotū τ iudicū qui fuerint in diebus
illis. Cūq́ȝ diligētiſſime ꝑſcrutātes iue-
nerint falſum teſtē dixiſſe ꝯtra frēȝ ſuū
mēdaciū:reddēt ei ſicut frati ſuo face-
re cogitauit:τ auferes maluȝ de medio
tui:vt audiētes ceteri timorē habeāt:τ
nequaq́ȝ talia audeāt facere. Nō miſere
beris eiꝰ:ſȝ aiam ꝓ aia :oculū ꝓ oculo
dentē pro dente:manū ꝓ manu:pedem
pro pede exiges. ¶ XX.

Si exigeris ad bellū cōtra hoſtes
tuos :τ videris equitatꝰ τ cur-
rus τ maiorē ꝗ̄ tu habeas adū-
ſarij exercitꝰ multitudinē: nō timebis
eos :qꝛ dñs deꝰ tuus tecuȝ ē qui eduxit
te de terra egypti. Appropinquāte aūt
iam ꝑlio :ſtabit ſacerdos añ acieȝ:τ ſic
loqueť ad ppłm. Audi iſrł. Uos hodie
contra iīmicos vr̄os pugnā cōmittitis
nō ꝑtimeſcat corvr̄m. Nolite metuere:
nolite cedere:nec formidetꝭ eos qꝛ dñs
deꝰ vr̄ in medio vr̄i eſt:τ ꝓ vobis ꝯtra
aduerſarios dimicabit vt eruat vos de
ꝑiculo. Duces q̄ȝ ꝑ ſinglas turmas au-
diēte exercitu ꝓclamabūt. Quis ē hō q̄
edificat domū nouā:τ ñ edificauit eā?
Uadat τ reūtať ī domū ſuā:ne forte mo
riať ī bello τ aliꝰ dedicet eā. Quis eſt
hō q̄ plātauit vineā:τ necdū fecit eā eē
cōeȝ de q̄ veſci oībꝰ liceat? Uadat τ reū
tať ī domū ſuā:ne forte moriať ī bello:
4 τ aliꝰ hō eiꝰ fūgať officio. Quis ē hō q̄
deſpondit vxorē:τ nō accepit eam? Ua
dat τ reuertať ī domū ſuā ne forte mo-
riať in bello τ alius homo accipiat eā.
His dictis addēt reliqua:τ loquenť ad
7 populū. Quis eſt hō formidoloſus τ cor
de pauido? Uadat τ reuertať in domū
ſuam :ne pauere faciat corda fratꝝ ſu-
orum ſicut ipſe timore ꝑterritus ē. Cū-
q́ȝ ſiluerint duces exercitꝰ :τ finē loquē

di fecerint :vnuſquiſq́ȝ ſuos ad bellan-
dum cuneos ꝑparabit. Si qñ acceſſerꝭ
ad expugnādam ciuitatē:offeres ei pri
mū pacē. Si receperit τ aperuerit tibi por-
tas:cūctꝰ ppłs q̄ ī ea eſt:ſaluabiť:τ ſuiet
et tibi ſub tributo. Sin aūt fedus iire
noluerit τ ceperit ꝯtra te bellū:oppugna-
bis eā. Cūq́ȝ tradiderit dñs deꝰ tuꝰ illā
in mãu tua:ꝑcuties omne qđ in ea gene
ris maſculini eſt in ore gladij abſq́ȝ mu
lieribꝰ τ infantibꝰ iumentis τ ceteris q̄
in ciuitate ſūt. Omē ꝑdam exercitui di
uides: τ comedes de ſpolijs hoſtiū tuo-
rum q̄ dñs deꝰ tuꝰ dederit tibi. Sic fa-
cies cunctis ciuitatibus q̄ a te procul
valde ſunt:τ nō ſūt de his vrbibꝰ q̄s in
poſſeſſionem accepturꝰ es. De his autē
ciuitatibꝰ que dabunť tibi:nulluȝ oio D
ꝑmittes viuere:ſȝ interficies in ore gla
dij :ethe ū videlicet τ āmorreū τ chana-
neū phereȝeū τ eueū τ iebuȝeū:ſicut ꝑ-
cepit tibi dñs deꝰ tuus:ne forte doceāt
vos facere cūctas abomiationes q̄s ip-
ſi opati ſūt dijs ſuis τ peccetꝭ in dñm
deuȝ vr̄m. Qñ obſederꝭ ciuitatem mul
to tpe τ munitionibꝰ circūdederꝭ vt ex
pugnes eā :nō ſuccides arbores de q̄bꝰ
veſci pōt:nec ſecuribꝰ ꝑ circūitū debes
vaſtare regionē:qm̄ lignum ē τ nō hō :
nec pōt bellātiū ꝯtra te augere nūeruȝ.
Si q̄ aūt ligna nō ſūt pomifera ſȝ agre-
ſtia τ in ceteros apta vſus:ſuccide τ ex-
true machinas donec capias ciuitateȝ
q̄ ꝯtra te dimicat. ¶ XXI.

Quando iuētū fuerit ī terra quā A
dñs deꝰ tuꝰ daturꝰ eſt tibi:hoīs
cadauer occiſi:τ igrabiť cedis reꝰ:egre
dienť maiores natu τ iudices tui:τ me
tienť a loco cadauerꝭ ſingulaꝝ ꝑ circū
itū ſpatia citatū :τ quā viciniorē ceterꝭ
eſſe ꝑſpexerit:ſeniores ciuitatꝭ illiꝰ tol-
lēt vitulā de armēto q̄ nō traxit iuguȝ:
nec terrā ſcidit vomere :τ ducent eā ad
vallē aſperā atq́ȝ ſaxoſā q̄ nūq̄ȝ arata ē
nec ſemētē recepit:τ cedēt ī ea ceruices
vitłe. Accedētq́ȝ ſacerdotes filij leui q̄s
elegerit dñs deꝰ tuꝰ vt miſtrēt ei τ bñ-
dicāt in noīe eiꝰ:τ ad vbū eoꝝ oē nego
ciū pēdet: τ quicquid mūdū vł imūduȝ
eſt iudiceť. Et veniēt maiores natu ci- B
uitatꝭ illiꝰ ad iterfectū :lauabūtq́ȝ ma-
nus ſuas ſuꝑ vitulā q̄ ī valle ꝑcuſſa ē.
τ dicēt: Manꝰ nr̄e nō effuderūt ſangui
nem hūc:nec oculi viderūt. Propitius Jone.1.d
eſto pplo tuo iſrael quē redemiſti dñe:
τ nō reputes ſanguinē inocētē ī medio

que alliciãt animũ eius: neq argẽti ⁊
auri imenſa põdera. Poſtq aũt ſederit
in ſolio regni ſui: deſcribet ſibi deutero
nomiũ leg huius in volumie accipiẽs
exemplar a ſacerdotib⁹ leuitice trib⁹ et
habebit ſecũ: legetq illud omibus die
bus vite ſue: vt diſcat timere dñm de-
um ſuũ: cuſtodire verba ⁊ cerimonias
ei⁹ que in lege ꝑcepta ſũt. Nec eleuetur
cor ei⁹ in ſupbiã ſup fratres ſuos: neq
declinet in partem dexterã vel ſiniſtrã:
vt longo tempore regnet ipſe et filij ei⁹
ſuper iſrael. XVIII

A Nu.18.c. Non habebũt ſacerdotes ⁊ leuite
⁊ omẽs qui de eadẽ tribu ſunt:
partẽ ⁊ hereditatẽ cũ reliquo iſ-
rael: qꝛ ſacrificia dñi ⁊ oblationes eius
comedẽt: ⁊ nihil aliud accipiẽt de poſ-
ſeſſione fratrũ ſuorũ. Dñs eni ipe ẽ he-
reditas eorũ: ſicut locutus eſt illis. Hoc
erit iudiciũ ſacerdotũ a pplo ⁊ ab his q
offerunt victimas ſiue bouẽ ſiue ouem
imolauerint dabunt ſacerdoti armũ ac
ventriculũ: primitias frumẽti vini ⁊ o-
lei ⁊ lanarũ partẽ ex ouiũ tonſiõe. Ipm
eni elegit dñs deus tu⁹ de cũctis tribu-
bus tuis vt ſtet ⁊ miſtret nomini domi
ni dei tui ipſe ⁊ filij ei⁹ in ſempiternũ.
B Si exierit leuites ex vna vrbiũ tuarũ
ex oi iſrael in qua habitat ⁊ voluerit ve
nire deſiderans locũ quẽ elegerit dñs:
miniſtrabit in noie dñi dei ſui ſicut om
nes frẽs ei⁹ leuite qui ſtabũt eo tempo-
re corã dño. Partẽ ciboꝝ eandẽ accipi-
et quã ⁊ ceteri: excepto eo qđ i vrbe ſua
ex paterna ei ſucceſſione debet. Qñ in-
greſſus fueris terrã quã dñs de⁹ tu⁹ da
bit tibi: caue ne imitari velis abomina
tiones illaꝝ gentiũ: nec inueniat in te
qui luſtrat filiũ ſuũ aut filiã ducẽs per
ignem aut qui ariolos ſciſcitet: aut ob-
ſeruet ſomnia atq auguria: ne ſit male
ficus: nec incantator: neq phitones cõ
ſulat nec diuinos: ⁊ qrat a mortuis ve-
C ritatẽ. Oia eni hec abominat dñs: ⁊ ꝓ-
pter iſtiuſmodi ſcelera delebit eos i in-
troitu tuo: ꝑfectus eris ⁊ abſq macula
cũ dño deo tuo. Gentes iſte quaꝝ poſſi-
debis terrã: augures ⁊ diuios audiunt:
tu aũt a dño deo tuo aliter inſtitut⁹ es.
Act.7.e. Prophetã de gente tua ⁊ de frib⁹ tuis
ſicut me ſuſcitabit tibi dñs deus tuus:
ipm audies vt petiſti a dño deo tuo in
oreb qñ cõtio ꝯgregata eſt atq dixiſti.
Exo.20.c. Ultra nõ audiã vocẽ dñi dei mei: ⁊ ig-
nem hũc maximũ ampli⁹ nõ videbo ne
moriar. Et ait dñs mihi. Bene oia ſunt
locuti. Prophetã ſuſcitabo eis de me-
dio fratrũ ſuoꝝ ſimilẽ tui: ⁊ ponã ver-
ba mea in ore ei⁹: loquetq ad eos oia
que ꝑcepero illi. Qui aũt v̾ba eius q lo
quet in noie meo audire noluerit: ego
vltor exiſtã. Propheta aũt qui arrogan
tia deprauat⁹ voluerit loqui i noie meo
que ego nõ precepi illi vt diceret: aut ex
noie alienorũ deoꝝ: interficiet. Qđ ſi ta
cita cogitatiõe rñderis: quõ poſſum in-
telligere v̾bũ qđ dñs nõ eſt locut⁹: hoc
habebis ſignũ. Qđ in noie dñi ppha il
le ꝑdixerit ⁊ nõ euenerit: hoc dñs nõ eſt
locut⁹: ſed ꝑ tumorẽ animi ſui ppha cõ
finxit: ⁊ idcirco nõ timebis eũ. XIX

Cum diſꝑdiderit dñs de⁹ tu⁹ gen
tes quaꝝ tibi traditur⁹ eſt terrã
⁊ poſſederĩ eã hitaueriſq in vr-
bibus ei⁹ ⁊ in edib⁹: tres ciuitates ſepa
rabis tibi in medio terre quã dñs deus
tuus dabit tibi in poſſeſſionẽ ſternens
diligẽter viã: ⁊ in tres equaliter ptes to
tam terre tue prouinciã diuides: vt ha-
beat e vicino qui ꝓpter homicidiũ ꝓfu
gus eſt quo poſſit euadere. Hec erit lex
homicide fugientĩ cui⁹ vita ſuãda eſt.
Qui ꝑcuſſerit ꝓximũ ſuũ neſciẽs: ⁊ qui
heri ⁊ nudiuſterti⁹ nullũ ꝯtra eũ odiũ
habuiſſe cõprobat ſed abiſſe cũ eo ſim-
pliciter in ſiluã ad ligna cedẽda: ⁊ i ſuc-
ciſione lignoꝝ ſecurĩ fugerit manu: fer-
rũq lapſum de manubrio amicũ ei⁹ ꝑ-
cuſſerit ⁊ occiderit: hic ad vnã ſupradi-
ctarũ vrbiũ ꝯfugiet ⁊ viuet: ne forſitan
proxim⁹ eius cui⁹ effuſus ẽ ſanguis do
lore ſtimulat⁹ ꝑſequat ⁊ apphendat eũ
ſi longior via fuerit: ⁊ ꝑcutiat aiam ei⁹
q nõ eſt reus mortĩ: qꝛ nullũ cõtra eũ q
occiſus eſt odiũ pri⁹ habuiſſe monſtra-
tur. Idcirco precipio tibi vt tres ciuita
tes equat intra ſe ſpatij diuidas. Cũ au
tẽ dilatauerit dñs de⁹ tuus termios tu
os ſicut iurauit pr̃ibus tuis et dederit
tibi cunctã terrã quã eis pollicit⁹ eſt: ſi
tñ cuſtodierĩ mãdata ei⁹ ⁊ feceris q ho
die ꝑcipio tibi vt diligas dñm deũ tuũ
⁊ ambules in vijs ei⁹ oñi tpe: addes ti
bi tres alias ciuitates: ⁊ ſupradictarũ
triũ vrbiũ numerũ duplicabis: vt nõ ef
fundat ſanguis innoxi⁹ in medio terre
quã dñs deus tuus dabit tibi poſſiden-
dam: ne ſis ſanguinis reus. Si quis au
tem odio habẽs ꝓximũ: inſidiatus fue
rit vite ei⁹ ſurgẽſq ꝑcuſſerit illũ ⁊ mor
tuus fuerit: fugeritq ad vnã de ſupra-

dictis vrbib⁹:mittent ſeniores ciuitatꝭ
illi⁹ :ꝛ arripiēt eum de loco effugij:tra
D dentq; in manu ꝓximi cui⁹ ſanguis ef-
fuſus ē:ꝛ morietˀ. Nō miſereberꝭ ei⁹:et
auferes noxiū ſanguinē de iſrael:vt bñ
ſit tibi. Non aſſumes ꝛ trāſferes termi-
nos ꝓximi tui q̄s fixerūt priores i poſ-
ſeſſione tua quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi
in terra quā acceperꝭ poſſidendā. Non
ſtabit teſtis vn⁹ cōtra aliquē:quicquid
b. illud pctī ꝛ facinorꝭ fuerit ſꝫ in ore du-
c. orum aut triū teſtiū ſtabit oē verbū.
Si ſteterit teſtis mendax ꝯtra hoīeꝫ ac-
cuſans eū ꝓuaricatōis:ſtabūt ambo q̄-
rum cauſa eſt añ dñm in conſpectu ſa-
cerdotū ꝛ iudicū qui fuerint in diebus
illis. Cūq; diligētiſſime ꝑſcrutātes inue-
nerint falſum teſtē dixiſſe ꝯtra frēꝫ ſuū
mēdaciū:reddēt ei ſicut frati ſuo face-
re cogitauit:ꝛ auferes maluꝫ de medio
tui:vt audiētes ceteri timorē habeāt:ꝛ
nequaq̄ talia audeāt facere. Nō miſere
beris ei⁹:ſꝫ aīam ꝓ aīa :oculū ꝓ oculo
dentē pro dente:manū ꝓ manu:pedem
pro pede exiges. ¶ XX.

A Si exigeris ad bellū cōtra hoſtes
tuos :ꝛ videris equitat⁹ ꝛ cur-
rus ꝛ maiorē q̄ tu habeas adu-
ſarij exercit⁹ multitudinē: nō timebis
eos:qꝛ dñs de⁹ tuus tecuꝫ ē qui eduxit
te de terra egypti. Appropinquāte aūt
iam ꝑlio ꝯſtabit ſacerdos añ acieꝫ:ꝛ ſic
loquetˀ ad pplm. Audi iſrl. Uos hodie
contra iimicos vr̄os pugnā cōmittitis
nō ꝯtimeſcat cor vr̄m. Nolite metuere:
nolite cedere:nec formidetꝭ eos qꝛ dñs
de⁹ vr̄ in medio vr̄i eſt:ꝛ ꝓ vobis ꝯtra
aduerſarios dimicabit vt eruat vos de
ꝑiculo. Duces q̄ꝫ ꝑ ſingłas turmas au-
B diēte exercitu ꝓclamabūt. Quis ē hō q̄
edificat domū nouā:ꝛ ñ edificauit eā?
Uadat ꝛ reūtatˀ i domū ſuā:ne forte mo
riatˀ i bello ꝛ ali⁹ dedicet eā. Quis eſt
hō q̄ plātauit vineā:ꝛ necdū fecit eā eē
cōeꝫ de q̄ veſci oīb⁹ liceat? Uadat ꝛ reū
tatˀ i domū ſuā:ne forte moriatˀ i bello:
ꝛ ali⁹ hō ei⁹ fūgatˀ officio. Quis ē hō q̄
deſpondit vxorē:ꝛ nō accepit eam? Ua
dat ꝛ reuertatˀ i domū ſuā ne forte mo-
riatˀ in bello ꝛ alius homo accipiat eā.
His dictis addēt reliqua:ꝛ loquentˀ ad
populū. Quis eſt hō formidoloſus ꝛ cor
de pauido? Uadat ꝛ reuertatˀ in domū
ſuam :ne pauere faciat corda fratꝝ ſu-
C orum ſicut ipſe timore ꝑterritus ē. Cū-
q; ſiluerint duces exercit⁹ :ꝛ finē loquē
di fecerint :vnuſquiſq; ſuos ad bellan-
dum cuneos ꝑparabit. Si qñ acceſſerꝭ
ad expugnādam ciuitatē:offeres ei pri
mū pacē. Si recepit ꝛ aperuit tibi por-
tas:cūct⁹ ppłs q̄ i ea eſt:ſaluabitˀ:ꝛ ſui
et tibi ſub tributo. Sin aūt fedus iire
noluerit:ꝛ cepit ꝯtra te bellū:oppugna-
bis eā. Cūq; tradiderit dñs de⁹ tu⁹ illā
in māu tua:ꝑcuties oē qđ in ea gene
ris maſculini eſt in ore gladij abſq; mu
lierib⁹ ꝛ infantib⁹ iumentis ꝛ ceteris q̄
in ciuitate ſūt. Oēm ꝑdam exercitui di
uides: ꝛ comedes de ſpolijs hoſtiū tuo-
rum q̄ dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi. Sic fa-
cies cunctis ciuitatibus q̄ a te procul
valde ſunt:ꝛ nō ſūt de his vrbib⁹ q̄s in
poſſeſſionem acceptur⁹ es. De his autē
ciuitatib⁹ que dabuntˀ tibi:nulluꝫ oīo D
ꝑmittes viuere:ſꝫ interficies in ore gla
dij :etheū videlicet ꝛ amorreū ꝛ chana-
neū phereꝫeū ꝛ eueū ꝛ iebuꝫeū:ſicut p̄-
cepit tibi dñs de⁹ tuus:ne forte doceāt
vos facere cūctas abomiationes q̄s ip-
ſi opati ſūt dijs ſuis ꝛ peccetꝭ in dñm
deuꝫ vr̄m. Qñ obſederꝭ ciuitatem mul
to tpe ꝛ munitionib⁹ circūdederꝭ vt ex
pugnes eā :nō ſuccides arbores de q̄b⁹
veſci pōt:nec ſecurib⁹ ꝑ circuitū debes
vaſtare regionē:qm̄ lignum ē ꝛ nō hō:
nec pōt bellātiū ꝯtra te augere nūeruꝫ.
Si q̄ aūt ligna nō ſūt pomifera ſꝫ agre-
ſtia ꝛ in ceteros apta vſus:ſuccide ꝛ ex-
true machinas donec capias ciuitateꝫ
q̄ ꝯtra te dimicat. ¶ XXI.

Quando iuētū fuerit i terra quā A
dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ eſt tibi:hoīs
cadauer occiſi:ꝛ igrabitˀ cedis re⁹:egre
dientˀ maiores natu ꝛ iudices tui:ꝛ me
tientˀ a loco cadauerꝭ ſingulaꝝ ꝑ circū
itū ſpatia citatū :ꝛ quā viciniorē ceterꝭ
eſſe ꝯſpexerit:ſeniores ciuitatꝭ illi⁹ tol-
lēt vitulā de armēto q̄ nō traxit iuguꝫ:
nec terrā ſcidit vomere :ꝛ ducent eā ad
vallē aſperā atq; ſaxoſā q̄ nūq̄ arata ē
nec ſemētē recepit:ꝛ cedēt i ea ceruices
vitłe. Accedētq; ſacerdotes filij leui q̄s
elegerit dñs de⁹ tu⁹ vt miſtrēt ei ꝛ bñ-
dicāt in noīe ei⁹:ꝛ ad vbū eoꝝ oē nego
ciū pēdet: ꝛ quicquid mūdū vł imūduꝫ
eſt iudicetˀ. Et veniēt maiores natu ci- B
uitatꝭ illi⁹ ad iterfectū :lauabūtq; ma-
nus ſuas ſup vitulā q̄ i valle ꝑcuſſa ē.
ꝛ dicēt: Man⁹ nr̄e nō effuderūt ſangui
nem hūc:nec oculi viderūt. Propitius Jone.1.d
eſto pplo tuo iſrael quē redemiſti dñe:
ꝛ nō reputes ſanguinē inocētē i medio

pplꝭ tui in isrl'. Et auferet ab eis reatꝰ
sanguis: tu aūt alienꝰ eris ab innocen-
tis cruore q̄ fusus est cū feceris qđ p̄ce-
pit dñs. Si egressus fueris ad pugnam
cōtra iīmicos tuos: ⁊ tradiderit eos do
minꝰ deꝰ tuꝰ in manu tua: captiuosq̄
duxeris ⁊ videris in numero captiuorū
mulierē pulchrā ⁊ adamaueris eā volue
C risq̄ habere vxorē: introduces eā in do
mū tuā. Que radet cesariē ⁊ circūcidet
vngues ⁊ deponet vestē in qua capta ē
sedensq̄ in domo tua flebit patrem et
matrē suā vno mēse: ⁊ postea intrabis
ad eā: dormiesq̄ cū ea: ⁊ erit vxor tua.
Si aūt postea nō sederit aīo tuo: dimit
tes eā liberā: nec vēdere poteris pecūia
nec opprimere p̄ potētiā: q: humiliasti
eā. Si habuerit hō vxores duas vnam
dilectā ⁊ alterā odiosam genueritq̄ ex
eis liberos: ⁊ fuerit filiꝰ odiose primo-
genitꝰ: volueritq̄ substātiā inter filios
suos diuidere: nō poterit filiū dilecte fa
cere primogenitū ⁊ p̄ferre filio odiose:
s₃ filiū odiose agnoscet primogenitum:
dabitq̄ ei de his q̄ habuerit cuncta du
D plicia. Iste ē eñ principiū liberoꝝ eiꝰ: ⁊
huic debentur primogeīta. Si genuerit
hō filiū cōtumacē ⁊ p̄teruū q̄ nō audi-
erit p̄ris ac m̄ris imperiū ⁊ cohercitus
obedire cōtēpserit: app̄hēdent eū ⁊ du-
cent ad seniores ciuitatis illiꝰ ⁊ ad por
tā iudicij: dicētq̄ ad eos: Filiꝰ nr̄ iste p̄
teruꝰ ⁊ ꝯtumax est: monita nr̄a audire
contēnit: comesationibꝰ vacat ⁊ luxu-
rie atq̄ cōuiuijs: lapidibꝰ eum obruet
ppl's ciuitatis: ⁊ morietur: vt auferatis ma
lum de medio vr̄i: ⁊ vniūsus isrl' audi-
ens pertimescat. Qñ peccauerit hō quod
morte plectendū est: ⁊ adiudicatꝰ mor-
Josue. 10.e ti appensus fuerit in patibulo: nō p̄ma
nebit cadauer eiꝰ in ligno: sed in eadē
Gala. 3.b. die sepelietur: q: maledictꝰ a deo est q̄ pē
det in ligno: ⁊ nequaq̄ cōtaminabis ter
ram tuā quā dñs deꝰ tuꝰ dederit tibi in
possessionem. XXII
Exo. 23.a. A Non videbis bouem fratris tui
aut ouē errātē: p̄teribis: s₃ redu
ces fratri tuo: etiā si nō est p̄pinquus
frater tuꝰ nec nosti eū: duces in domū
tuā ⁊ erūt apud te q̄diu q̄rat ea frater
tuꝰ ⁊ recipiat. Similiter facies de asino
⁊ de vestimēto ⁊ đ oī re fratris tui q̄ pe
rierit: si inueneris eā ne negligas qua-
si alienā. Si videris asinum fr̄is tui aut
bouē cecidisse in via: non despicies: sed
subleuabis cū eo. Nō induet mulier ve
ste virili: nec vir vtetur veste feminea.
Abominabilis eīn apud deū est q̄ facit
hoc. Si ābulās p̄ viā: i arbore vl' i terra
nidum auis inueneris ⁊ matrē pull' vl'
ouis desuper incubātē: nō tenebis ea₃
cū filijs: s₃ abire patieris captos tenens
filios: vt bñ sit tibi ⁊ lōgo viuas tempe.
Cū edificaueris domū nouā: facies mu- E
rum tecti p̄ circūitum ne effundatur san
guis i domo tua ⁊ sis reꝰ labēte alio ⁊ i
p̄ceps ruēte. Ne seres vineā tuā altero
semie: ne ⁊ sementis quā seuisti ⁊ q̄ na-
scuntur ex vinea pariter sctificentur. Non
arabis in boue simul ⁊ asino. Nō indu
ris vestimēto qđ ex lana linoq̄ conte-
xtū est. Funiculos in fimbrijs facies p̄
quattuor angulos pallij tui quo operi-
eris. Si duxerit vir vxorē: ⁊ postea odio
habuerit eā: q̄sieritq̄ occasiōes qbꝰ di-
mittat eā obijciens ei nomē pessimū et
dixerit: vxorē hāc accepi ⁊ ingressus ad
eā nō inueni ꝟginē: tollēt eā p̄r ⁊ ma-
ter eius: ⁊ ferēt secū signa ꝟginitatis
eiꝰ ad seniores vrbis q̄ in porta sūt: ⁊ di
cet p̄r: Filiā meā dedi huic vxorē: quā F
q: odit imponit ei nomē pessimū vt di-
cat: nō inueni filiā tuā ꝟginem: ⁊ ecce
hec sūt signa ꝟginitatis filie mee. Expā
dent vestimētū corā senioribꝰ ciuitatis
apprehēdētq̄ senes vrbis illius virum
⁊ ꝟberabūt illū: cōdēnātes insup̄ cen-
tum siclis argenti q̄s dabit p̄ri puelle:
qm̄ diffamauit nomē pessimū sup̄ ꝟgi
nē isrl': habebitq̄ eā vxorē ⁊ nō poterit
dimittere oibꝰ diebꝰ vite sue. Q: si verū
est qđ obijcit: ⁊ nō est in puella inuēta
ꝟginitas: eijciēt eā extra fores domus
p̄ris sui: ⁊ lapidibꝰ obruēt viri ciuitatis
illius: ⁊ morietur qm̄ fecit nephas in isrl'
vt fornicaretur in domo p̄ris sui: ⁊ aufe-
res malū đ medio tui. Si dormierit vir
cū vxore alterius: vterq̄ morietur. i. adul
ter ⁊ adultera: ⁊ auferes malū de israel
Si puellā ꝟginē despōderit vir ⁊ inue
nerit eā aliq̄s i ciuitate ⁊ ꝯcubuerit cū
ea: educes vtrūq̄ ad portā ciuitatis illiꝰ: ⁊
lapidibꝰ obruetur: puella q: nō clamauit
cum esset in ciuitate: vir q: humiliauit
vxorē p̄rimi sui: ⁊ auferes malū đ me-
dio tui. Sin autē in agro repperit vir
puellā q̄ despōsata est: ⁊ app̄hēdēs ꝯcu
buerit cū ea: ipse morietur solus: puella ni
hil patietur: nec est rea mortis: qm̄ sicut
latro cōsurgit ꝯtra fratrē suū: ⁊ occidit
aīam eius: ita ⁊ puella ꝑpessa est. Sola
erat in agro: clamauit: ⁊ nullus affuit

q̄ liberaret eā. Si inuenerit vir puellam
ỽginē q̄ nō habet ſpōſum: ꝛ apprehen
dens cōcubuerit cū illa: ꝛ res ad iudici
um venerit: dabit q̄ dormiuit cū ea pr̄i
puelle: quinq̄ginta ſiclos argēti: ꝛ ha-
bebit eam vxorē: qꝛ humiliauit illam.
Ne poterit dimittere eā cūctis diebꝰ vi-
te ſue. Non accipiet hō vxorē pr̄is ſui:
nec reuelabit opimētū eiꝰ. ¶ XXIII

A Non intrabit eunuchus attritis
vel amputatis teſticulis ꝛ abſci
ſo veretro eccl̄iam dn̄i. Non in-
gredietꝛ manſer: hoc eſt: de ſcorto natus
in eccl̄iā dn̄i vſqꝫ ad decimā generati-
onem. Ammonites ꝛ moabites etiam
poſt decimā generationē nō intrabunt
eccl̄iam dn̄i ī eternū qꝛ noluerūt vobis
occurrere cū pane ꝛ aq̄ in via qn̄ egreſ-
ſi eſtis de egypto: ꝛ qꝛ ꝯduxerūt contra
te balaā filiū beor de meſopotamia ſy
rie vt malediceret tibi: ꝛ noluit dn̄s de-
us tuꝰ audire balaā: vertitqꝫ maledicti
onē eiꝰ ī bn̄dictionē tuā eo ꝙ diligeret
B te. Non facies cū eis pacē: nec q̄ras eis
bona cūctis diebꝰ vite tue in ſempiter-
num. Nō abomiaberis idumeū: qꝛ frat
tuꝰ eſt: nec egyptiū: qꝛ aduena fuiſti in
terra eiꝰ. Qui nati fuerint ex eis tertia
generatione intrabunt in eccl̄iam dn̄i.
Quādo egreſſus fueris aduerſus hoſtes
tuos in pugnā: cuſtodies te ab oī re ma
la. Si fuerit inter vos homo q̄ noctur-
no pollutus ſit ſomnio: egredietꝛ extra
caſtra: ꝛ non reuertetꝛ priuſqꝫ ad veſpe-
ram lauetꝛ aqua: ꝛ poſt ſolis occaſū re
gredietꝛ ī caſtra. Habebis locū extra ca
ſtra ad quē egrediaris ad req̄ſita natu-
re: gerens paxillū in baltheo. Cūqꝫ ſede
ris fodies ꝑ circūitum: ꝛ egeſta humo
opies quo releuatꝰ es. Dn̄s enī deꝰ tuꝰ
ambulat in medio caſtroꝝ: vt eruat te
ꝛ tradat tibi imicos tuos: vt caſtra tua
ſancta: ꝛ nihil in eis appareat feditatis
ne derelinquat te. Nō trades ſeruū do-
mino ſuo q̄ ad te confugerit. Habita-
bit tecū in loco qui ei placuerit: ꝛ ī vna
vrbium tuarum requieſcet: ne contri-
ſtes eū. Non erit meretrix de filiabꝰ iſrl̄
nec ſcortator de filijs iſrael. Non offe-
res mercedem proſtibuli: nec preciū car
nis in domo domini dei tui quicquid
illud eſt quod vouerint: qꝛ abominatio
eſt vtrunqꝫ apud dn̄m deū tuum. Non
fenerabis fratri tuo ad vſurā pecuniā
nec fruges nec q̄nlibet aliam rem: ſed
alieno. Fratri autē tuo abſqꝫ vſura: id
quo indiget cōmodabis: vt bn̄dicat ti-
bi dn̄s deꝰ tuꝰ in omi ope tuo in terra
ad quā ingredieris poſſidendā. Cū vo- Eccs.5.a
tum voueris dn̄o deo tuo: nō tardabis Baruch.6.d
reddere qꝛ req̄ret illud dn̄s deꝰ tuꝰ: ꝛ ſi
moratꝰ fueris reputabitꝛ tibi in pctm̄.
Si nolueris polliceri: abſqꝫ peccato eris
Qđ aūt ſemel egreſſū eſt de labijs tuis
obſeruabis: ꝛ facies ſicut ꝓmiſiſti dn̄o
deo tuo: ꝛ ꝓpria voluntate ꝛ ore tuo lo
cutꝰ es. Ingreſſus vineā ꝓximi tui cō-
mede vuas quantū tibi placuerit: foras
aūt ne efferas tecū. Si intraueris ſegetē
amici tui: franges ſpicas ꝛ manu cote-
res: falce aūt non metes. ¶ XXIIII

Si accepit homo vxorē ꝛ habue- A
rit eā ꝛ nō inuenerit grām an̄ Math.5.e
oculos eiꝰ ꝓpter aliquā fedita- et.19.b.
tem: ſcribet libellū repudij: ꝛ dabit in Mar.10.a
manu illius: ꝛ dimittet eā de domo ſua
Cumqꝫ egreſſa alterū maritū duxerit: et
ille quoqꝫ oderit eā: dederitqꝫ ei libellū
repudij ꝛ dimiſerit de domo ſua vel cer-
te mortuus fuerit: nō poterit prior ma-
ritus recipe eam in vxorē: qꝛ polluta ē
ꝛ abomiabilis facta eſt corā dn̄o ne pec
care facias terrā tuā quā dn̄s deꝰ tuus
tradiderit tibi poſſidēdam. Cū accepit s.20.b.
hō nuꝑ vxorē: nō ꝓcedet ad bellū: nec
ei quippiā neceſſitatis iniūgetꝛ publice
ſed vacabit abſqꝫ culpa domui ſue vt
vno anno letetꝛ cū vxore ſua. Nō accipi B
es loco pigneris inferiorē ꝛ ſuperiorē
molā: qꝛ aiam ſuā appoſuit tibi. Si de-
prehēſus fuerit hō ſollicitās fratrē ſuū
de filijs iſrl̄ ꝛ vēdito eo accepit p̄ciū:
interficietꝛ: ꝛ auferes malū d̄medio tui.
Obſerua diligēter ne incurras plagam
lepre: ſed facies quecunqꝫ docuerint te
ſacerdotes leuitici generis iuxta id qđ p̄
cepi eis: ꝛ imple ſollicite. Memētote q̄ Nu.12.a
fecerit dn̄s deꝰ vr̄ marie in via cū egre-
deremini de egypto. Cum repetes a ꝓxi
mo tuo rem aliquā quā debet tibi: nō
ingredieris domū eius vt pignus aufe-
ras: ſed ſtabis foris ꝛ ille tibi ꝓferet
qđ habuerit. Si aūt pauꝑ eſt: nō ꝑno- C
ctabit apud te pignus: ſed ſtatim red-
des ei an̄ ſolis occaſū: vt dormiens in
veſtimēto ſuo benedicat tibi: ꝛ habe-
as iuſticiā corā dn̄o deo tuo. Nō nega- Leui.19.c
bis mercedē idigētis ꝛ pauꝑis fr̄is tui
ſiue aduene qui tecū moratꝛ in terra et
intra portas tuas ē: ſꝫ eadē die reddes
ei p̄ciū laboris ſui an̄ ſolis occaſum: qꝛ
pauꝑ ē ꝛ ex eo ſuſtētat aiā ſuā: ne cla-

met cõtra te ad dñm et reputet̃ tibi in
4.Re.4.b pctm̄. Nõ occident̃ pr̃es ꝓ filijs:nec fi-
2.Pa.25.a. lij ꝓ prib⁹ :ſʒ vnuſqſqꝫ ꝓ pctõ ſuo mo-
riet̃. Nõ ꝑuertes iudiciũ aduene ꝛ pu-
pilli:nec auferes pignorꝭ loco vidue ve
ſtimẽtum. Memẽto ꝙ ſeruierꝭ in egy-
pto:ꝛ eruerit te dñs de⁹ tu⁹ inde. Idcir
D co ꝑcipio tibi vt facias hãc rem. Quan
do meſſueris ſegetẽ in agro tuo: ꝛ obli
tus manipulũ reliquerꝭ:nõ reuerterꝭ vt
tollas illũ:ſed aduenã ꝛ pupillũ ꝛ vidu
am auferre patierꝭ :vt bñdicat tibi dñs
de⁹ tu⁹ in oi oꝑe manuũ tuaꝝ. Si fru-
ges collegerꝭ oliuarũ:quicqd remãſerit
in arborib⁹ nõ reuerteris vt colligas:
ſed relinques aduene:pupillo ac vidue
Si vindemiauerꝭ vineã tuam :nõ colli
ges remanẽtes racemos :ſed cedent in
vſus aduene:pupilli ac vidue. Memen-
to ꝙ ꝛ tu ſeruieris in egypto : ꝛ idcirco
ꝑcipio tibi vt facias hãc rem. XXV
A SI fuerit cauſa inter aliqs: ꝛ in-
terpellauerint iudices quẽ iuſtũ
eſſe ꝓſpexerit:illi iuſticie palmã
dabũt:quẽ impiũ cõdẽnabũt impieta-
tis. Sin aũt eũ q peccauit dignũ vide-
rint plagꝭ :ꝓſternẽt ꝛ corã ſe faciẽt ver
berari. Pro mẽſura pcti erit ꝛ plagarũ
modus:ita dũtaxat vt quadragenariũ
numerũ nõ excedãt ne fede lacerat⁹ añ
1.Cor.9.b oculos ſuos obeat frater tu⁹. Non liga
1.Thi.5.c bis os bouis terẽtis in area fruges tu-
B as. Qñ habitauerit frẽs ſimul ꝛ vn⁹ ex eis
abſqꝫ liberꝭ mortu⁹ fuerit:vxor defun-
cti nõ nubet alteri:ſʒ accipiet eã frater
eius ꝛ ſuſcitabit ſemen fris ſui:ꝛ primo
genitũ ex ea filiũ noie illi⁹ appellabit:
vt nõ deleat̃ nomẽ eius ex iſrael. Sin
aũt noluerit accipe vxorẽ fris ſui q ei
lege debet̃:perget mulier ad portam ci
uitatis ꝛ interpellabit maiores natu:
dicetqꝫ: Non vult frater viri mei ſuſci-
tare ſemen fratris ſui in iſrael:nec me ĩ
C cõiugiũ ſumere. Statimqꝫ accerſiri eũ
facient:ꝛ interrogabũt. Si rñderit no-
lo eam vxorem accipere:accedet mulier
ad eum coram ſenioribus ꝛ tollet calci
amentũ de pede eius ſpuetqꝫ in faciem
ei⁹:ꝛ dicet: Sic fiet homini qui nõ edi-
ficat domũ fris ſui. Et vocabit̃ nomen
illius in iſrael dom⁹ diſcalciati. Si ha-
buerint inter ſe iurgiũ viri duo : ꝛ vn⁹
ꝯtra alterũ rixari ceperit: volenſqꝫ vxor
alteri⁹ eruere virum ſuum de manu for
tioris:miſeritqꝫ manũ ꝛ apprehẽderit
verenda eius :abſcides manũ illi⁹: nec
flecteris ſuꝑ eã vlla miſericordia. Non
habebis in ſacculo diuerſa põdera ma-
ius ꝛ min⁹ :nec erit ĩ domo tua modi⁹
maior ꝛ minor. Pondus habebis iuſtũ D
ꝛ verũ:ꝛ modius equalis ꝛ verus erit ti
bi:vt multo viuas tꝑe ſuꝑ terram quã
dñs deus tuus dederit tibi. Abomina-
tur eñ dñs eũ qui fecit hec :ꝛ aduerſat̃
oẽm iniuſticiã. Memento que fecerit ti
bi amalech in via qñ egrediebaris ex
egypto:quõ occurrerit tibi ꝛ extremos
agmis tui q laſſi reſidebãt ceciderit qñ
tu eras fame ꝛ labore cõfect⁹: ꝛ non ti-
muerit deũ. Cũ ergo dñs de⁹ tu⁹ dederit
tibi requiẽ:ꝛ ſubiecerit cũctas ꝑ circũ-
itum nationes in terra quã tibi pollici
tus eſt:delebis nomẽ ei⁹ ſub celo. Caue
ne obliuiſcaris. XXVI
CUmqꝫ intraueris terrã quã dñs A
deus tu⁹ tibi datur⁹ eſt poſſidẽ-
dam:ꝛ obtinueris eã :atqꝫ habi
taueris in illa:tolles de cũctis frugib⁹
tuis primitias ꝛ pones in cartallo:per-
geſqꝫ ad locũ quẽ dñs de⁹ tu⁹ elegerit
vt ibi inuocet̃ nomen ei⁹ :accedeſqꝫ ad
ſacerdotẽ qui fuerit in dieb⁹ illis:ꝛ di-
ces ad eum. Profiteor hodie coram do-
mino deo tuo ꝙ ingreſſus ſum in ter-
ram pro qua iurauit patribus noſtris
vt daret eam nobis. Suſcipienſqꝫ ſacer
dos cartallum de manu tua ponet an-
te altare dñi dei tui:ꝛ loqueris in con-
ſpectu dñi dei tui. Syrus perſequebat̃ B
patrẽ meum:qui deſcendi in egyptum:
ꝛ ibi pegrinat⁹ eſt in pauciſſimo nume-
ro:creuitqꝫ in gentem magnã ac robu-
ſtam ꝛ infinite multitudinis. Afflixe-
runtqꝫ nos egyptij ꝛ pſecuti ſunt impo
nentes onera grauiſſima:ꝛ clamauim⁹
ad dñm deũ patrũ noſtroꝝ qui exaudi
uit nos:ꝛ reſpexit humilitatẽ noſtram
ꝛ laborẽ atqꝫ anguſtiã:ꝛ eduxit nos de
egypto in manu forti ꝛ brachio exten-
to:in ingẽti pauore:in ſignis atqꝫ por-
tentis ꝛ introduxit ad locum iſtũ ꝛ tra
didit nobis terrã lacte ꝛ melle manãtẽ.
Et idcirco nũc offero primitias frugũ
tre quã dñs de⁹ tedit mihi: Et dimittes
eas in conſpectu dñi dei tui :ꝛ adorato
dño deo tuo:epulaberis ĩ oĩb⁹ bonis q
dñs des tuus dederit tibi ꝛ domui tue:
tu ꝛ leuites ꝛ aduena q tecũ eſt. Qñ cõ-
pleueris decimã cũctarũ frugũ tuarum
ãno decimarũ tertio:dabis leuite ꝛ ad-
uene ꝛ pupillo ꝛ vidue vt comedãt itra
portas tuas:ꝛ ſaturentur:loquerisqꝫ in

conſpectu dñi dei tui. Attuli qđ ſancti
ficatũ eſt de domo mea: et dedi illud le
uite ⁊ aduene et pupillo ac vidue ſicut
iuſſiſti mihi. Nõ p̄teriui mandata tua:
nec ſum oblitꝰ imperij tui. Nõ comedi
ex eis in luctu meo: nec ſeparaui ea in
qualibet imunditia: nec expendi ex his
quicꝗ̄ in re funebri. Obediui voci dñi
dei mei: ⁊ feci omia ſicut p̄cepiſti mihi.
Reſpice de ſctũario tuo: ⁊ de excelſo ce
loꝝ habitaculo: ⁊ bñdic pplo tuo iſrł: et
terra quã dediſti nobis ſicut iuraſti pa
tribꝰ nr̄is: terre lacte ⁊ melle mananti.
Hodie dñs deꝰ tuus p̄cepit tibi vt faci
as mãdata hec atq; iudicia: vt cuſtodi
as ⁊ impleas ex toto corde tuo ⁊ ex tota
aĩa tua. Dñm elegiſti hodie vt ſit tibi
deꝰ ⁊ ambules ĩ vijs eiꝰ vt cuſtodias ce
rimonias illiꝰ ⁊ mãdata atq; iudicia ⁊
obedias ei imꝑio. En dñs elegit te ho
die vt ſis ei ppłs peculiarĩ ſicut locutꝰ
eſt tibi: ⁊ cuſtodias oĩa p̄cepta illiꝰ: ⁊ fa
ciet te excelſiorē cũctĩ gẽtibꝰ q̄s creauit
in laudē ⁊ nomē ⁊ gł̃iam ſuã: vt ſis po
pulus ſctũs dñi dei tui ſicut locutꝰ eſt.

Precepit aũt moyſes ⁊ ¶ XXVII.
ſeniores: pplo iſrael dicẽtes: Cu
ſtodite oĩe mandatũ qđ p̄cipio
vobis hodie. Cũq; trãſierĩ iordanem in
terrã quã dñs deus tuus dabit tibi: eri
ges ingentes lapides ⁊ calce leuigabis
eos vt poſſis in eis ſcribere oĩa verba le
gis huiꝰ iordane trãſmiſſo: vt introeas
terrã quã dñs deꝰ tuꝰ dabit tibi: terraꝫ
lacte ⁊ melle manantē: ſicut iurauit pa
tribꝰ tuis. Qñ ergo trãſieritĩ iordanem
erigite lapides quos ego hodie p̄cipio
vobis in monte hebal: ⁊ leuigabis eos
calce: ⁊ edificabis illud altare dño deo
tuo de lapidibꝰ quos ferrũ non tetigit:
⁊ de ſaxis informibꝰ ⁊ impolitis: ⁊ offe
res ſuꝑ eo holocauſta dño deo tuo: ⁊ im
molabis hoſtias pacificas: comedeſq;
ibi ⁊ epulaberis coram dño deo tuo. Et
ſcribes ſuꝑ lapides oĩa v̄ba legis huiꝰ
plane ⁊ lucide. Dixerũtq; moyſes et ſa
cerdotes leuitici generĩ ad oēm iſraelē:
Attende ⁊ audi iſrł. Hodie factꝰ es po
pulus dñi dei tui. Audies vocē eius: ⁊
facies mãdata atq; iuſticias quas ego
p̄cipio tibi. Precepitq; moyſes pplo in
die illo dicẽs: Hi ſtabunt ad bñdicendũ
dño ſuꝑ montē garizim iordane trãſ
miſſo: ſymeon: leui: iudas: yſachar: io
ſeph ⁊ beniamin. Et e regiõe iſti ſtabũt
ad maledicẽdũ in monte hebal: ruben:
gad: ⁊ aſer: zabulon: dan: ⁊ neptalim. Et
ꝓnunciabũt leuite: dicentq; ad omnes
viros iſrael excelſa voce. Maledictꝰ ho C
mo qui facit ſculptile ⁊ cõflatile abomi
natione dñi opus manuũ artificũ: po
netq; illud in abſcondito. Et reſpõde
bit omĩs ppłs ⁊ dicet amen. Maledictꝰ
qui nõ honorat patrē ſuũ ⁊ matrē ſuã.
Et dicet omĩs pplus amen. Maledictꝰ ſ.19.d.
qui tranſfert terminos proximi ſui. Et
dicet omis ppłs amen. Maledictꝰ qui
errare facit cecũ in itinere. Et dicet oĩs
pplus amen. Maledictꝰ qui ꝑuertit iu
diciũ aduene pupilli ⁊ vidue. Et dicet
omis pplus amen. Maledictꝰ qui dor
mit cũ vxore patris ſui: ⁊ reuelat operi
mentũ lectuli eiꝰ. Et dicet omis pplus
amen. Maledictꝰ qui dormit cũ omni
iumēto. Et dicet oĩs pplus amen. Ma D
ledictꝰ qui dormit cũ ſorore ſua filia pa
tris ſui vel mr̄is ſue. Et dicet oĩs pplus
amen. Maledictꝰ qui dormit cũ ſocru
ſua. Et dicet omis pplus amen. Male
dictus qui clam ꝑcuſſerit ꝓximũ ſuuꝫ.
Et dicet oĩs pplus amen. Maledictꝰ q̄
dormit cũ vxore ꝓximi ſui. Et dicet oĩs
pplus amen. Maledictꝰ q̄ accipit mu
nera vt ꝑcutiat aĩam ſanguinis inno
centis. Et dicet omnis populus amen.
Maledictꝰ qui nõ ꝑmanet in ſermoni Gal.3.b
bus legis huiꝰ: nec eos opere ꝑficit. Et di
cet omis populus amen. ¶ XXVIII.

Si autē audieris vocem domini A
dei tui vt facias atq; cuſtodias
oĩa mandata eiꝰ que ego p̄cipio
tibi hodie: faciet te dñs deus tuus excel
ſiorē cũctis gentibꝰ que verſant̄ in ter
ra. Venientq; ſuꝑ te vniuerſe bñdictio
nes iſte ⁊ apphendent te: ſi tamē prece
pta eiꝰ audieris. Benedictꝰ tu in ciuita
te: ⁊ benedictꝰ in agro. Benedictus fru
ctus ventrĩ tui ⁊ fructꝰ terre tue: fructꝰ
q; iumentorũ tuorũ: greges armentorũ
tuorũ ⁊ caule ouiũ tuarũ. Bñdicta hor
rea tua: et benedicte reliquie tue. Bene
dictus eris ingrediens ⁊ egrediẽs. Da
bit dñs inimicos tuos qui ꝯſurgēt ad
uerſum te corruentes in conſpectu tuo.
Per vnam viam venient contra te: et ꝑ
ſeptem fugient a facie tua. Emittet do
minus benedictionē ſuper cellaria tua
⁊ ſuꝑ omia opera manuũ tuarũ benedi
cetq; tibi in terra quã acceperis. Suſci
tabit te dominꝰ ſibi in populũ ſanctuꝫ
ſicut iurauit tibi: ſi cuſtodierĩ mandata
dñi dei tui: ⁊ ambulaueris in vijs eius.

Uidebūtq; oēs terraꝝ ppli ꝙ nomē do
mini inuocatū ſit ſuꝑ te et timebūt te.
Abūdare te faciet dn̄s oib⁹ bonis fru-
ctu vteri tui et fructu iumētoꝝ tuoꝝ:
fructu terre tue quā iurauit dn̄s pr̄ib⁹
tuis vt daret tibi. Aperiet dn̄s theſauꝝ
ſuū optimū celū: vt tribuat pluuiā ter-
¶B re tue in tpe ſuo: bn̄dicetq; cūctis opi-
3.15.a. bus manuū tuaꝝ. Et fenerabis gētib⁹
mltis: ⁊ ip̄e a nullo fen⁹ accipies. Cōſti-
tuet te dn̄s de⁹ tuus in caput ⁊ nō ī cau
dā: ⁊ eris ſemꝑ ſupra et non ſubter: ſi tū
audieris mādata dn̄i dei tui ꝗ ego p̄ci-
pipio tibi hodie: ⁊ cuſtodierꝭ et feceris:
ac nō declinauerꝭ ab eis: nec ad dextrā
nec ad ſiniſtrā: nec ſecut⁹ fuerꝭ deos ali
Leui.26.b enos neq; coluerꝭ eos. Q ſi audire no-
Thre.2.f. lueris vocē dn̄i dei tui vt cuſtodias ⁊ fa
Malach.2.a cias oia mādata ei⁹ ⁊ cerimonias quas
ego p̄cipio tibi hodie: veniēt ſuꝑ te oēs
maledictiōes iſte ⁊ app̄hēdēt te: Male-
dict⁹ eris in ciuitate: maledict⁹ ī agro.
Maledictū in horreū tuū: ⁊ maledicte
reliquie tue. Maledict⁹ fruct⁹ ventris
tui: ⁊ fruct⁹ terre tue: armēta boū tuoꝝ
et greges ouiū tuaꝝ. Maledictus eris
ingrediēs: ⁊ maledict⁹ egrediēs. Mit-
2.Corꝭ.11.f. tet dn̄s ſuꝑ te famē ⁊ eſuriē ⁊ increpati
onē in omia opa tua ꝗ tu facies: donec
ꝯterat te ⁊ ꝑdat velociter ꝓpter adin-
uentiōes tuas peſſimas in ꝗb⁹ reliq̄ſti
me. Adiūgat tibi dn̄s peſtilētiā: donec
ꝯſumat te de terra ad quā ingredieris
poſſidendā. Percutiat te dn̄s egeſtate:
febri ⁊ frigore: ardore ⁊ eſtu ⁊ aere cor-
rupto ac rubigine: ⁊ ꝓſequat̄: donec pe
reas. Sit celū qđ ſuper te ē eneū: ⁊ terra
quā calcas ferrea. Det dn̄s imbrē terre
tue puluerē: ⁊ de celo deſcēdat ſuꝑ te ci
¶C nis donec ꝯterarꝭ. Tradat te dn̄s cor-
ruentē an̄ hoſtes tuos: ⁊ ꝑ vnā viā egre
diaris ꝯtra eos: et ꝑ ſeptē fugias: ⁊ diſ-
pergarꝭ ꝑ oia regna terre. Sitq; cada-
uer tuū in eſcā cūctꝭ volatilib⁹ celi ⁊ be
ſtijs terre: et nō ſit ꝗ abigat. Percutiat
te dn̄s vlcere egypti: ⁊ ptē corpis ꝑ quā
ſtercora digerunt: ſcabie q̄ꝫ ⁊ prurigine
ita vt curari neq̄as. Percutiat te dn̄s
amētia et cecitate ac furore mentis: et
palpes in meridie ſicut palpare ſolet ce
cus in tenebris: ⁊ nō dirigas vias tuas
Omniq; tpe calūniā ſuſtineas: ⁊ oppri-
maris violētia: nec habeas ꝗ liberet te.
Uxorē accipias: ⁊ ali⁹ dormiat cum ea.
Domū edifices: ⁊ nō habites in ea. Plā
tes vineā: ⁊ nō vindemies eā. Bos tu⁹

immolet̄ corā te: ⁊ nō comedas ex eo. Aſi
nus tuus rapiat̄ in ꝯſpectu tuo: et non
reddat̄ tibi. Oues tue dent̄ inimicꝭ tu-
is: ⁊ nō ſit ꝗ te adiuuet. Filij tui et filie D
tue tradant̄ alteri pplo vidētib⁹ oculiſ
tuis ⁊ deficiētibus ad ꝯſpectū eoꝝ tota
die ⁊ nō ſit fortitudo in manu tua. Fru
ctus terre tue ⁊ oēs labores tuos come
dat ppls quē ignoras: ⁊ ſis ſꝑ calūniaꝫ
ſuſtinēs: ⁊ opp̄ſſus cūctꝭ dieb⁹: ⁊ ſtupēs
ad terrorē eoꝝ ꝗ videbūt ocli tui. Per-
cutiat te dn̄s vlcere peſſimo in genib⁹ ⁊
in ſuris: ſanariq; nō poſſis a planta pe-
dis vſq; ad verticē tuū. Ducetq; te dn̄s
⁊ regē tuū quē ꝯſtitues ſuꝑ te in gentē
quā ignoras tu ⁊ pr̄es tui: ⁊ ſeruies ibi
dijs alienis ligno ⁊ lapidi: ⁊ eris ꝑdit⁹
in ꝓuerbiū ac fabulam oibus pplis ad
ꝗs te introduxerit dn̄s. Sementē mltā
iacies in terrā ⁊ modicū cōgregabis: qr
locuſte deuorabūt oia. Uineā plātabis
⁊ fodies: ⁊ vinū non bibes: nec colliges
ex ea quippiā: qm̄ vaſtabit̄ vermibus.
Oliuas hēbis in omibus terminis tuis ⁊
nō vngeris oleo: qr defluēt ⁊ depibūt.
Filios generabis ⁊ filias ⁊ non frueris
eis: qm̄ ducent̄ in captiuitatē. Oēs ar-
bores tuas ⁊ fruges terre tue rubigo cō
ſumet. Aduena ꝗ tecū verſat̄ in terra:
aſcēdet ſuꝑ te eritq; ſublimior: tu autē
deſcēdes: ⁊ eris inferior. Ip̄e fenerabit
tibi: ⁊ tu nō fenerabis ei. Ip̄e erit in ca-
put: ⁊ tu eris in caudā. Et veniēt ſuꝑ te E
oēs maledictiōes iſte: ⁊ ꝓſequētes app̄-
hendēt te donec intereas: qr nō audiſti
vocē dn̄i dei tui: nec ſuaſti mādata ei⁹
⁊ cerimonias quas p̄cepit tibi. Et erūt
in te ſigna atq; ꝓdigia ⁊ in ſemine tuo
vſq; in ſempiternū: eo ꝙ nō ſuierꝭ dn̄o
deo tuo ī gaudio cordiſq; leticia ꝓpter
reꝝ oīm abundantiā. Seruies inimico
tuo quē emittet tibi dn̄s in fame et ſiti
⁊ nuditate ⁊ oī penuria: et ponet iugū
ferreū ſuꝑ ceruicē tuā: donec te ꝯterat.
Adducet dn̄s ſuꝑ te gentē de longinꝗ
⁊ de extremis terre finib⁹ in ſilitudinē
aquile volantꝭ cū impetu: cuius linguā
intelligere nō poſſis gentē ꝓcaciſſimā
ꝗ nō deferat ſeni nec miſereat̄ paruuli
⁊ deuoret fructū iumētoꝝ tuoꝝ ac fru-
ges terre tue donec intereas: ⁊ nō relin-
quat tibi triticū: vinū ⁊ oleum: armēta
boū ⁊ greges ouiū: donec te diſꝑdat et
cōterat ī cūctis vrbib⁹ tuis ⁊ deſtruant̄
muri tui firmi atq; ſublimes in ꝗb⁹ ha
bebas fiduciā in omi terra tua. Obſide

beris intra portas tuas in oĩ terra tua
quã dabit tibi dñs de⁹ tuus ⁊ comedes
fructũ vteri tui ⁊ carnes filioꝝ tuoꝝ et
filiaꝝ tuaꝝ q̃s dederit tibi dñs de⁹ tu⁹
in anguſtia ⁊ vaſtitate qua opprimet te
hoſtis tuus. Nõ delicat⁹ in te ⁊ luxurio
ſus valde inuidebit fratri ſuo ⁊ vxori q̃
cubat in ſinu ſuo ne det eis de carnib⁹
filioꝝ ſuorũ quas comedet: eo ꝙ nihil
aliud habeat in obſidione: ⁊ penuria q̃
vaſtauerint te inimici tui intra oẽs por
tas tuas. Tenera ⁊ mlier delicata q̃ ſuꝑ
terrã ingredi nõ valebat: nec pedis ve-
ſtigiũ figere ꝓpter mollitiẽ ⁊ teneritu-
dinẽ nimiã: inuidebit viro ſuo q̃ cubat
in ſinu eius ſuꝑ filĳ ⁊ filie carnib⁹ ⁊ il-
luuie ſecũdinarũ q̃ egrediunt̃ d̃ medio
feminum eius: ⁊ ſuꝑ liberis qui eadem
hora nati ſũt. Comedẽt eĩ eos clã ꝓpter
rerũ oĩm penuriam: in obſidione ⁊ va-
ſtitate q̃ opprimet te inimic⁹ tu⁹ intra
portas tuas. Niſi cuſtodierĩ ⁊ fecerĩ oĩa
v̾ba legĩ huius q̃ ſcripta ſũt in hoc vo-
lumine: ⁊ timuerĩ nomẽ eius glo͠ſum ⁊
terribile hoc ẽ dñm deũ tuum: augebit
dñs plagas tuas et plagas ſeminis tui:
plagas magnas ⁊ ꝑſeuerãtes: infirmita
tes peſſimas ⁊ ꝑpetuas: ⁊ cõuertet in te
oẽs afflictiões egypti q̃s timuiſti et ad-
herebũt tibi. Inſuꝑ ⁊ vniuerſos lãguo-
res ⁊ plagas q̃ nõ ſũt ſcripte in volumi
ne legis hui⁹: inducet dñs ſuꝑ te: donec
te ꝯterat. Et remanebitĩ pauci nũero q̃
prius eratĩ ſicut aſtra celi p̃ multitudi-
ne: qm̃ nõ audiſtis vocẽ dñi dei vr̃i. Et
ſicut añ letat⁹ eſt dñs ſuꝑ voſ: bñ vobis
faciẽs voſq; mltiplicãs: ſic letabit̃ diſꝑ
dens vos atq; ſubuertẽs vt auferamini
de terra ad quã ingredieris poſſidẽdã.
Diſꝑget te dñs in oẽs pp̄los a ſũmita-
te terre vſq; ad terminos eius: ⁊ ſeruies
ibi dĳs alienis q̃s ⁊ tu ignoras et pr̃es
tui: lignis ⁊ lapidib⁹. In gẽtib⁹ q̃s illis
nõ quieſces: neq; erit reqes veſtigio pe-
dis tui. Dabit enĩ tibi dñs ibi cor paui-
dũ et deficiẽtes oclos ⁊ aĩam ꝯſumptaꝫ
merore: ⁊ erit vita tua q̈ſi pendẽs añ te.
Timebis nocte ⁊ die ⁊ non credes vite
tue. Mane dices: q̃s mihi det veſperuꝫ:
⁊ veſꝑe quis mihi det mane: ꝓpter cor-
dis tui formidinẽ qua terreberĩ: et pro-
pter ea qui tuis videbis ocul. Reducet
te dñs claſſibus in egyptũ ꝑ viã de qua
dixit tibi vt eã ampli⁹ non videres. Ibi
venderĩ inimicis tuis in ſuos ⁊ ancil-
las: et nõ erit qui emat.

XXIX

Hec ſunt verba federis qđ p̄cepit A
dñs moyſi vt feriret cũ filĳs iſrl̄
in terra moab: p̄ter illud fed⁹ qđ
cũ eis pepigit in oreb. Uocauitq; moy-
ſes oẽm iſrl̄: et dixit ad eos: Uos vidiſtĩ
vniuerſa q̃ fecit dñs corã vobis in terra
egypti pharaõi ⁊ oib⁹ ſ̄uis ei⁹ vniuerſe
q; terre illius: temptatiões magnas q̃s
viderũt ocl̄i tui: ſigna illa portẽtaq; in-
gentia: et nõ dedit vobis dñs cor intel-
ligens ⁊ oclos vidẽtes ⁊ aures que poſ
ſint audire vſq; in p̄ñtem diẽ. Adduxit
vos quadragita ãnis ꝑ deſertũ: nõ ſunt
attrita veſtimẽta vr̃a: nec calciamenta
pedũ vr̃oꝝ vetuſtate ꝯſumpta ſunt. Pa
nẽ nõ comediſtĩ: vinũ ⁊ ſicerã nõ bibi-
ſtis vt ſciretĩ q: ip̄e ẽ dñs de⁹ vr̃. Et ve- B
niſtis ad hũc locũ egreſſuſq; eſt ſeon rex Nu. 21. g
eſebon ⁊ og rex baſan occurrẽtes nobis
ad pugnã: ⁊ ꝑcuſſim⁹ eos: ⁊ tulimus ter
rã eorũ: ac tradidim⁹ poſſidendã ruben
⁊ gad et dimidie tribui manaſſe. Cuſto-
dite ergo v̾ba pacti huius ⁊ implete ea
vt intelligatĩ vniuerſa q̃ facitĩ. Uos ſta
tis hodie cũcti corã dño deo vr̃o: princi
pes vr̃i et tribus ac maiores natu atq;
doctores oĩs pp̄l̄s iſrl̄: liberi ⁊ vxores ve
ſtre et aduene qui tecũ morant̃ ĩ caſtrĩ:
exceptĩ lignoꝝ ceſorib⁹ ⁊ his q̃ cõportãt
aquas: vt trãſeas in federe dñi dei tui:
⁊ in iureiurãdo qđ hodie dñs de⁹ tuus
ꝑcutit tecũ vt ſuſcitet te ſibi in pp̄lm et
ip̄e ſit dñs de⁹ tuus ſicut locut⁹ eſt tibi:
et ſicut iurauit p̃rib⁹ tuis abraã yſaac
et iacob. Nec vobis ſol̄ ego hoc fed⁹ fe-
rio ⁊ hec iuramẽta ꝯfirmo: ſed cũcti p̄- C
ſentib⁹ ⁊ abſentib⁹. Uos enĩ noſtĩ quõ
habitauerim⁹ in terra egypti: ⁊ quõ trãſie
rim⁹ ꝑ mediũ nationũ quas trãſeuntes
vidiſtis abomiationes ⁊ ſordes. i. idola
eoꝝ lignũ et lapidẽ: argentũ ⁊ aurum q̃
colebant. Ne forte ſit inter vos vir aut
mlier familia aut trib⁹ cui⁹ cor auerſuꝫ
eſt hodie a dño deo vr̃o vt vadat ⁊ ſeruı
at dĳs illaꝝ gentiũ: et ſit inter vos ra-
dix germinãs fel ⁊ amaritudinẽ. Cunq;
audierit v̾ba iuramẽti huius: bñdicat
ſibi in corde ſuo dicẽs: pax erit mihi: et
ambulabo in prauitate cordis mei: ⁊ aſ
ſumat ebria ſitientẽ ⁊ dñs nõ ignoſcat
ei: ſed tũc q̃maxie furor ei⁹ fumet: ⁊ ze-
lus ꝯtra hoiem illũ: et ſedeant ſuꝑ eum
oĩa maledicta q̃ ſcripta ſũt in hoc volu-
mine: et deleat dñs nomẽ ei⁹ ſub celo: ⁊
ꝯſumat eũ in ꝑditiõe ex oib⁹ tribubus
iſrl̄: iuxta maledictiões q̃ in libro legis

¶ D huiꝰ ac federis ꝯtinent. Dicetꝗ ſequēs generatio ⁊ filij q̄ naſcent deinceps et pegrini q̄ de lōge venerint vidētes plagas terre illiꝰ ⁊ infirmitates quibꝰ eam afflixerit dn̄s ſulphure ⁊ ſal ardore cōburens: ita vt vltra nō ſerat: nec virēs quippiā germiet in exemplū ſubuerſionis ſodome ⁊ gomorre: adame ⁊ ſoboim q̄s ſubuertit dn̄s in ira ⁊ in furore ſuo:

3.Re.9.b. ⁊ dicēt oēs gentes: Quare ſic fecit dn̄s

Hiere.22.c. terre huic? Que ē hec ira furoris eiꝰ immēſa? Et rn̄debūt: Quia dereliq̄rūt pactū dn̄i qḋ pepigit cū pr̄ibꝰ eoꝝ qn̄ eduxit eos de terra egypti: ⁊ ſuierūt dijs alienis ⁊ adorauerūt eos quos neſciebāt ⁊ quibꝰ nō fuerāt attributi: idcirco iratus eſt furor dn̄i ꝯtra terrā iſtā vt induceret ſup eā oīa maledicta q̄ in hoc volumine ſcripta ſūt: et eiecit eos de terra ſua in ira ⁊ in furore ⁊ in indignatione maxima: ꝓiecitꝗ in terrā alienā ſicut hodie cōꝓbat. Abſcondita a dn̄o deo nr̄o q̄ manifeſta ſūt nobis ⁊ filijs nr̄is vſꝗ in ſempiternū vt faciamꝰ vniuerſa

¶ A legis huius. ¶ XXX.

Cum ḡ venerint ſup te oēs ſmones iſti bn̄dictio ſiue maledictio quā ꝓpoſui in ꝯſpectu tuo: ⁊ ductꝰ penitudine cordis tui in vniuerſis gētibꝰ in quas diſꝑſerit te dn̄s deꝰ tuꝰ: ⁊ reuerſus fuer̄ ad eū: ⁊ obedier̄ eiꝰ imperijs ſicut ego hodie p̄cipio tibi cū filijs tuis in toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua: reducet te dn̄s deꝰ tuꝰ de captiuitate tua ac miſerebit tui: ⁊ rurſum ꝯgregabit te de cūctis pp̄lis in quos te ante diſꝑſit. Si ad cardines celi fuer̄ diſſipatꝰ: inde te retrahet dn̄s deꝰ tuꝰ: ⁊ aſſumet atqꝫ introducet in terrā quā poſſederunt pr̄es tui ⁊ obtinebis eā: ⁊ bn̄dicēs tibi maioris nūeri te eē faciet q̄ fuerūt pr̄es tui.

¶ B Circūcidet dn̄s deꝰ tuꝰ cor tuū ⁊ cor ſeminis tui: vt diligas dn̄m deū tuū ex toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua vt poſſit viuere. Oēs aūt maledictōes has ꝯūtet ſup inimicos tuos: ⁊ eos q̄ oderūt te: ꝑſequent. Tu aūt reuerter̄ ⁊ audies vocē dn̄i dei tui: facieſꝗ vniuerſa mādata q̄ ego p̄cipio tibi hodie: ⁊ abūdare te faciet dn̄s deꝰ tuꝰ in cūct̄ opibꝰ manuū tuarū in ſobole vteri tui ⁊ in fructu iumētoꝝ tuoꝝ: in vbertate terre tue: ⁊ in rerū oīm largitate. Reuertet eni dn̄s vt gaudeat ſup te in oībꝰ bonis ſicut gauiſus eſt in pr̄ibꝰ tuis: ſi tn̄ audier̄ vocē dn̄i dei tui ⁊ cuſtodier̄ pcepta eiꝰ ⁊ cerimonias q̄ in hac lege ꝯſcripta ſūt: ⁊ reuertaris ad dn̄m deū tuū in toto corde tuo ⁊ i tota aīa tua. Mādatū hoc qḋ ego p̄cipio tibi hodie n̄ ſupra te ē: neqꝫ ꝓcul poſitū nec i celo ſitū: vt poſſis dicere q̄s nr̄m valet ad celū aſcēdere vt deferat illud ad nos vt audiamꝰ atqꝫ ope cōpleamꝰ neqꝫ trās mare poſitū vt cauſer̄ ⁊ dicas: q̄s e nobis poterit mare trāſfretare ⁊ illḋ ad nos vſqꝫ deferre vt poſſimꝰ audire ⁊ facere qḋ p̄ceptū eſt? ſꝫ iuxta te eſt ſmo valde i ore tuo ⁊ i corde tuo vt facias illū. Cōſidera ꝙ hodie ꝓpoſueri in ꝯſpectu tuo vitā ⁊ bonū: ⁊ ecōtrario mortē ⁊ malū vt diligas dn̄m deū tuū ⁊ ambules i vijs eiꝰ ⁊ cuſtodias mādata illiꝰ ⁊ cerimonias atqꝫ iudicia: ⁊ viuas: atqꝫ mltiplicet te bn̄dicatqꝫ tibi i terra ad quā ingredier̄ poſſidendā. Si autē auerſū fuerit cor tuū ⁊ audire nolueris atqꝫ errore deceptꝰ adorauer̄ deos alienos et ſeruier̄ eis: p̄dico tibi hodie ꝙ pereas et paruo tp̄e morier̄ in terra ad quā iordane trāſmiſſo ingredier̄ poſſidendā. Teſtes inuoco hodie celū et terrā ꝙ ꝓpoſuerim vobis vitā ⁊ bonū: bn̄dictionē ⁊ maledictionē. Elige ḡ vitā vt ⁊ tu viuas ⁊ ſemē tuū: ⁊ diligas dn̄m deū tuū atqꝫ obedias voci eiꝰ: ⁊ illi adhereas. Ipe eſt eni vita tua ⁊ longitudo dieꝝ tuoꝝ: vt habites i terra ꝓ qua iurauit dn̄s pr̄ibꝰ tuis abraam yſaac ⁊ iacob vt daret eam illis. ¶ XXXI

Abijt itaqꝫ moyſes ⁊ locutꝰ ē oīa ṽba hec ad vniuerſum iſrl̄: et dixit ad eos. Centū viginti ānoꝝ ſum hodie: nō poſſum vltra egredi ⁊ ingredi: ꝑſertim cū et dn̄s dixerit mihi: nō tranſibis iordanē iſtū. Dn̄s ḡ deꝰ tuꝰ trāſibit an̄ te. Ipe delebit oēs gētes has in ꝯſpectu tuo: et poſſidebis eas. Et ioſue iſte trāſibit an̄ te: ſicut locutꝰ ē dn̄s. Facietqꝫ dn̄s eis ſicut fecit ſeon ⁊ og regibꝰ amorreoꝝ et terre eoꝝ: delebitqꝫ eos. Cū ergo ⁊ hos tradiderit vobis: ſilr̄ facier̄ eis ſicut p̄cepi vobis. Viriliter agite et ꝯfortamī. Nolite timere nec paueat̄ ad ꝯſpectū eoꝝ: q: dn̄s deꝰ tuꝰ ipe ē ductor tuꝰ: et non dimittet nec derelinquet te. Vocauitqꝫ moyſes ioſue: et dixit ei corā oī iſrl̄. Cōfortare: ⁊ eſto robuſtus. Tu eni introduces pp̄lm iſtū in terrā quā daturū ſe pr̄ibus eoꝝ iurauit dn̄s: et tu eā diuides ſorte. Et dn̄s q̄ ductor eſt vr̄: ipſe erit tecū: non dimittet nec derelinquet te. Noli tiere nec paueas. Scripſit

itaqꝫ moyſes legem hāc tradidit eaꝫ ſa-
cerdotibꝰ filijs leui qui portabāt arcaꝫ
federis dñi: ⁊ cunctis ſenioribus iſrael
Precepitqꝫ eis dicēs. Poſt ſeptē annos
anno remiſſionis in ſolennitate taber-
naculorū cōuenientibꝰ cunctis ex iſrael
vt appareant in cōſpectu dñi dei tui in
loco quē elegerit dñs: leges verba legis
huius corā oī iſrael: audiētibꝰ eis ⁊ in
vnū omni pplo cōgregato tam viris ꝙ̄
mulieribꝰ: paruulis ⁊ aduenis qui ſūt
intra portas tuas vt audiētes diſcant:
⁊ timeant dñm deuꝫ veſtrū: ⁊ cuſtodiāt
impleantqꝫ oēs ſermones legis huius.
Filij quoqꝫ eoꝝ qui nūc ignorāt vt au-
dire poſſint ⁊ timeāt dñm deū ſuū cun-
ctis diebꝰ quibꝰ verſantˀ i terra: ad quā
vos iordane trāſmiſſo ꝑgitis obtinen-
dam. Et ait dñs ad moyſen: Ecce ꝓpe
ſunt dies mortis tue. Uoca ioſue: ⁊ ſta-
te in tabernaculo teſtimonij vt ꝑcipiā
ei. Abierūt ergo moyſes ⁊ ioſue ⁊ ſtete-
runt in tabernaculo teſtimonij apparu
itqꝫ dñs ibi in colūna nubis q̄ ſtetit in
troitu tabernaculi: dixitqꝫ dñs ad moy
ſen: Ecce tu dormies cū pr̄ibꝰ tuis: et
ppl's iſte ꝯſurgēs fornicabitˀ poſt deos
alienos i terra ad quā ingredietˀ vt ha-
bitet i ea ibi derelinquet me: ⁊ irritū fa
ciet fedus qd̄ pepigi cū eo. Et iraſcetˀ fu
ror meꝰ cōtra eū in die illo: ⁊ dereliquā
eū ⁊ abſcōdā faciē meā ab eo: ⁊ erit i de
uoratiōe. Inuenient eū oīa mala ⁊ af-
flictiōes: ita vt dicat in illo die: Uere
qꝛ nō ē deꝰ mecū: inuenerūt me hec ma
la. Ego aūt abſcōdā ⁊ celabo faciē meā
in die illo ꝓpter oīa mala q̄ fecit: qꝛ ſe-
cutꝰ ē deos alienos. Nūc itaqꝫ ſcribite
vobis canticū iſtud ⁊ docete filios iſrl'
vt memoriter teneant ⁊ ore decantēt: et
ſit mihi carmen iſtud ꝓ teſtimonio in-
ter filios iſrael. Introducā eñ eū i ter-
ram ꝓ qua iuraui pr̄ibus eius lacte et
melle manantē. Cumqꝫ comederint ⁊ ſa
turati craſſiqꝫ fuerint: cōuertētˀ ad de-
os alienos ⁊ ſeruiēt eis: detrahētqꝫ mi
hi ⁊ irritū faciēt pactū meū. Poſtqꝫ in-
uenerint eū mala multa ⁊ afflictiones:
rñdebit ei cāticū iſtd̄ ꝓ teſtimonio qd̄
nulla delebit obliuio ex ore ſeminis tui
Scio eñ cogitationes eius que factu-
rus ſit hodie anteqꝫ introducam eū in
terram quā ei pollicitus ſum. Scripſit
quoqꝫ moyſes canticuꝫ: ⁊ docuit filios
iſrael. Precepitqꝫ dñs ioſue filio nun: ⁊
ait. Confortare: ⁊ eſtote robuſtus. Tu
eñ introduces filios iſrael in terram
quā pollicitꝰ ſum: ⁊ ego ero tecū. Poſt-
ꝙ̄ ergo ſcripſit moyſes verba legis hu-
ius in volumine: atqꝫ compleuit: prece-
pit leuitis qui portabant arcam federis
dñi dicēs: Tollite librū iſtum ⁊ ponite C
eum in latere arce federis dñi dei vr̄i:
vt ſit ibi ꝯtra te in teſtimoniū. Ego eñ
ſcio cōtentionē tuā ⁊ ceruicem tuā du-
riſſimā. Adhuc viuente me ⁊ ingrediē-
te vobiſcum ſemꝑ cōtentioſe egiſtis cō
tra dñm: quātomagis cū mortuus fue-
ro? Congregate ad me omnes maiores
natu ꝑ tribꝰ vr̄as atqꝫ doctores: ⁊ loqr
audiētibꝰ eis ſermones iſtos: ⁊ inuoca
bo contra eos celū ⁊ terrā. Noui eñ ꝙ
poſt mortē meā inique agetis ⁊ declina
bitis cito d̄ via quā ꝑcepi vobis: ⁊ occur
rent vobis mala i extremo tpe qñ fece-
ritis malū i cōſpectu dñi vt irritetis eū ꝑ
opa manuū vr̄aꝝ. Locutꝰ ē ergo moyſes
audiēte vniūſo cetu iſrl' v̄ba carminis
huiꝰ: ⁊ ad finē vſqꝫ cōpleuit. XXXII
AUdite celi que loquor: audiat A
terra: v̄ba oris mei. Cōcreſcat i
pluuiam doctrina mea: fluat vt
ros eloquiū meū. Quaſi imber ſuꝑ her-
bam ⁊ quaſi ſtille ſuꝑ gramina: qꝛ no-
men dñi inuocabo. Date magnificētiā
deo nr̄o: dei ꝑfecta ſūt opa: et omēs vie
eius iudicia. Deus fidelis ⁊ abſqꝫ vlla
iniqtate: iuſtus ⁊ rectus. Peccauerunt
ei: ⁊ nō filij eiꝰ in ſordibus. Generatio i. eo.
praua atqꝫ ꝑuerſa: heccine reddis dño
pple ſtulte ⁊ iſipiēs? Nūqd nō ipſe ē pr̄
tuus qui poſſedit te: ⁊ fecit ⁊ creauit te
Memēto dieꝝ antiquoꝝ: cogita gene-
rationes ſingulas. Interroga pr̄em tuū Job.8.b.
⁊ ānūciabit tibi: maiores tuos ⁊ dicent
tibi. Qñ diuidebat altiſſimꝰ gētes: qñ
ſepabat filios adam: cōſtituit termios
pploꝝ iuxta nūerū filioꝝ iſrl'. Pars aūt
dñi ppls eiꝰ: iacob funiculus heredita- B
tis eius. Inuenit eum in terra deſerta: i
loco horroris ⁊ vaſte ſolitudis. Circūdu
xit eum ⁊ docuit: ⁊ cuſtodiuit q̄ſi pupil
lam oculi ſui. Sicut aquila prouocās
ad volandū pullos ſuos: ⁊ ſuꝑ eos vo-
litans: expandit alas ſuas: ⁊ aſſūpſit eū
atqꝫ portauit i humeris ſuis. Dñs ſolꝰ
dux eius fuit: ⁊ nō erat cū eo deus alie-
nus. Conſtituit eū ſuꝑ excelſam terram
vt comederet fructꝰ agroꝝ. Ut ſugeret
mel de petra: oleūqꝫ de ſaxo duriſſimo.
Butyrū de armēto ⁊ lac de ouibꝰ: cum
adipe agnoꝝ ⁊ arietū filioꝝ baſan. Et

hircos cū medulla tritici:⁊ ſanguinem
vue biberēt meraciſſimū. Incraſſat⁹ eſt
dilectus ⁊ recalcitrauit:incraſſat⁹ ipin-
¶C guatus dilatat⁹. Dereliq̄t deū factorem
ſuū:⁊ receſſit a deo ſalutari ſuo. Prouo
cauerūt eū in diis alineis:⁊ in abomina
tionib⁹ ad iracūdiā concitauerūt. Im-
molauerūt demoniis ⁊ nō deo: diis q̄s
ignorabāt. Noui recēteſq̄ venerūt: q̄s
non coluerūt patres eoꝝ. Deū q̄ te ge-
nuit dereliq̄ſti:⁊ oblitus es dn̄i creato-
ris tui. Uidit dn̄s ⁊ ad iracūdiā cōcita
tus eſt:q2 ꝓuocauerūt eum filii ⁊ filie.
Et ait:abſcondā faciē meā ab eis:⁊ cō
S.eo. ſiderabo nouiſſima eoꝝ. Generatio.n.
ꝑuerſa eſt:⁊ infideles filii. Ipſi me ꝓuo
cauerunt in eo qui non erat deus:⁊ ir-
Ro.10.d. ritauerūt in vanitatib⁹ ſuis. Et ego ꝓ-
uocabo eos in eo qui nō eſt pp̄ls:⁊ i gē
Hiere.15.c te ſtulta irritabo illos. Ignis ſuccēſus
ē in furore meo ⁊ ardebit vſq̄ ad infer-
ni nouiſſima. Deuorabitq̄ terrā cū ger
mine ſuo:⁊ montiū fundamenta com-
¶D buret. Cōgregabo ſuꝑ eos mala:⁊ ſagit
tas meas cōplebo in eis. Conſumenƚ fa
me:⁊ deuorabūt eos aues morſu ama-
riſſimo. Dētes beſtiaꝝ immittā in eos:
cū furore trahētiū ſuꝑ terrā atq̄ ſerpē-
tium. Foris vaſtabit eos gladi⁹ ⁊ int⁹
pauor:iuuenē ſimul ac ꝟginē lactentē
cū hoīe ſene. Et dixi: Ubi nā ſunt. Ceſ-
ſare faciā ex hoībus memoriā eorum.
Sed ꝓpter irā inimicoꝝ diſtuli:ne for
te ſuꝑbirent hoſtes eorum: et dicerent:
Manus noſtra excelſa:⁊ non dn̄s fecit
hec oīa. Gens abſq̄ ꝯſilio eſt ⁊ ſine pru-
dentia:vtinā ſaperēt ⁊ intelligerent ac
nouiſſima ꝓuiderēt. Quō ꝑſeq̄baƚ vn⁹
¶E mille:⁊ duo fugarēt decē milia. Nonne
idō q2 de⁹ ſu⁹ vēdidit eos:⁊ dn̄s cōclu
ſit illos? Nō.n.ē de⁹ nr̄ vt dii eoꝝ:⁊ ini
mici nr̄i ſūt iudices. De vinea ſodomo
ruz vinea eoꝝ:⁊ de ſuburbanis gomor-
re. Uua eoꝝ vua fellis:⁊ botr⁹ amariſſi
mus: Fel draconū vinum eoꝝ:⁊ vene-
Ecci.18.a num aſpidū inſanabile. Nōne hec con-
Ro.12.d. dita ſūt apud me:⁊ ſignata in theſauris
Hebre.10.f meis? Mea ē vltio ⁊ ego retribuā eis i
tpe: vt labaƚ pes eoꝝ. Iuxta eſt dies ꝑ-
ditionis ⁊ adeſſe feſtināt tpa. Iudica-
bit dn̄s pp̄lm ſuū:⁊ in ſeruis ſuis miſe-
rebiƚ. Uidebit ꝙ infirmata ſit manus
⁊ clauſi q̄q̄ defecerūt:reſiduiq̄ cōſum-
Hiere.2.f. pti ſunt. Et dicēt: Ubi ſūt dii eoꝝ in q̄-
bus habebāt fiduciā? De quorū victi
mis comedebāt adipes:⁊ bibebāt vinū

libaminū. Surgāt ⁊ opituleƚ vobis:⁊
i neceſſitate vos ꝓtegāt. Uidete ꝙ ego
ſim ſolus:⁊ nō ſit ali⁹ de⁹ p̄ter me. Ego
occidā ⁊ ego viuere faciā:ꝑcutiā ⁊ ego
ſanabo:⁊ non eſt q̄ de manu mea poſſit
eruere. Leuabo ad celū manū meā: et
dicā: Uiuo ego ineternū. Si acuero vt
fulgur gladiū meū ⁊ arripuerit iudiciū
man⁹ mea. Reddā vltionē hoſtib⁹ me-
is:⁊ his q̄ oderūt me retribuā. Inebria-
bo ſagittas meas ſanguine:⁊ gladius
meus deuorabit carnes. De cruore occi
ſorū:⁊ de captiuitate nudati inimicoꝝ
capitis. Laudate gētes pp̄lm ei⁹ q2 ſan
guinē ſeruoꝝ ſuorū vlciſceƚ. Et vindi
ctam retribuet in hoſtes eoꝝ:⁊ ꝓpiti⁹
erit terre pp̄li ſui. Uenit ergo moyſes ⁊
locut⁹ eſt oīa verba cantici hui⁹ in au-
ribus pp̄li.:ipſe ⁊ ioſue filius nun. Cō-
pleuitq̄ oēs ſermones iſtos loquēs ad
vniuerſū iſrł:⁊ dixit ad eos: Ponite cor
da vr̄a in omia verba mea q̄ ego teſtifi
cor vobis hodie:vt mādetis ea filiis vr̄is
cuſtodire ⁊ facere:⁊ implere vniuerſa q̄
ſcripta ſunt in volumie legis hui⁹: q2
nō incaſſū p̄cepta ſūt vobis: ſꝫ vt ſingu
li in eis viuerēt:q̄ faciētes lōgo ꝑſeue-
retis tpe in terra ad quā iordanē tranſ
miſſo ingredimi poſſidēdā. Locutuſq̄
eſt dn̄s ad moyſen in eadē die dicens:
Aſcēde in mōtē iſtū abarim.i.trāſitus
in mōtē nebo: q̄ eſt in terra moab ꝯtra
hiericho:⁊ vide terrā chanaan quā ego
tradā filiis iſrł obtinēdam:⁊ morere in
mōte. Quē conſcēdens iungeris pp̄lis
tuis ſicut mortu⁹ eſt aaron frater tu⁹ in
mōte hor:⁊ appoſit⁹ pp̄lis ſuis:q2 p̄ua-
ricat⁹ eſtis ꝯtra me in medio filioꝝ iſrł
ad aq̄s ꝯtradictōis in cades deſerti ſin
⁊ nō ſcīficaſtis me inter filios iſrł. Ecō
tra videbis terrā:⁊ nō ingredieris in eā
quā ego dabo filiis iſrł. ¶ XXXIII

HEc ē bn̄dictio qua bn̄dixit moy
ſes hō dei filiis iſrł an̄ mortem
ſuā. Et ait: Dn̄s de ſina venit:et
de ſeir ort⁹ eſt nobis. Apparuit de mō-
te pharan:⁊ cum eo ſcōꝝ milia. In de-
xtra ei⁹ ignea lex: dilexit pp̄los. Omēs
ſancti in manu illi⁹ ſunt ⁊ q̄ appropin-
quāt pedib⁹ ei⁹:accipiēt de doctrina il-
lius: Legē p̄cepit nobis moyſes:heredi-
tatē multitudinis iacob. Erit apud re-
ctiſſimū rex:cōgregatis principib⁹ pp̄li
cū tribub⁹ iſrael. Uiuat ruben ⁊ nō mo
riaƚ:⁊ ſit paruus in numero. Hec ē iu-
de bn̄dictio. Audi dn̄e vocē iude:⁊ ad

ppl'm suũ introduc eum. Manus eius
pugnabũt pro eo: ꝛ adiutor illi⁹ cõtra
aduersarios eius erit. Leui quoqꝫ ait:
Perfectio tua ꝛ doctrina tua a viro sã-
cto tuo quem ꝓbasti in tẽptatione: et
iudicasti ad aquas contradictõis. Qui
dixit pr̃i suo ꝛ matri sue: nescio vos: et
fratrib⁹ suis ignoro illos: ꝛ nescierũt fi
lios suos. Hi custodierũt eloquiũ tuuz
ꝛ pactum tuũ seruauerũt: iudicia tua o
iacob: ꝛ legẽ ~~tuam o israel.~~ Ponent thy
miama in furore tuo: ꝛ holocausta sup
altare tuũ. Bñdic dñe fortitudini eius:
ꝛ opa manuũ illi⁹ suscipe. Percute dor
sa inimicorũ eius: ꝛ q̃ oderunt eum nõ
consurgant. Et beniamin ait: Amãtissi
simus dñi: habitabit confidenter in eo
quasi in thalamo tota die morabit͛: ꝛ i-
ter humeros illius requiescet. Joseph q̃qꝫ
ait: De bñdictione dñi terra eius: d̃ po-
mis celi ꝛ rore atqꝫ abysso subiacente:
De pomis fructuũ solis ac lune: de v̾ti-
ce antiquorũ montiũ: de pomis colliuz
eternoꝝ: ꝛ de frugib⁹ terre: ꝛ de plenitu
dine eius: Bñdictio illius qui apparuit
in rubo veniat sup caput ioseph: ꝛ sup
verticẽ nazarei inter fratres suos. Qua
si primogeniti tauri pulchritudo eius:
cornua rhinocerotis cornua illius: In
ipsis ventilabit gẽtes vsqꝫ ad termios
terre. He sunt multitudines ephraim:
ꝛ hec milia manasse. Et zabulõ ait: Le-
tare zabulon in exitu tuo: ꝛ ysachar in
tabernaclis tuis: ppl'os vocabũt ad mõ
tem: ibi imolabunt victimas iusticie.
Qui inundatione maris q̃si lac sugent
ꝛ thesauros absconditos arenarum Et
gad ait: Bñdict⁹ in latitudie gad. Qua
si leo requieuit: cepitqꝫ brachiũ ꝛ verticẽ
Et vidit principatũ suũ q͛ in parte sua
doctor esset repositus: q̃ fuit cũ princi-
pib⁹ ppl'i ꝛ fecit iusticias dñi: ꝛ iudiciũ
suum cũ isrl'. Dan quoqꝫ ait: Dan catu
lus leonis: fluet largiter de basan. Et
neptalim dixit: Neptalim abũdantia ꝑ
fruet͛: ꝛ plenus erit bñdictionib⁹ dñi.
Mare ꝛ meridiẽ possidebit. Aser q̃ꝫ ait
Bñdictus in filijs aser. Sit placẽs i fra
trib⁹ suis: ꝛ tingat in oleo pedem suum
Ferruz ꝛ es calciamentum eius. Sicut
dies iuuentutis tue: ita ꝛ senectus tua:
Nõ est ali⁹ vt deus rectissimi. Ascensor
celi auxiliator tu⁹. Magnificentia eius
discurrunt nubes: habitaculũ eius sur-
sum: ꝛ subter brachia sempiterna. Ejici
et a facie tua inimicũ dicetqꝫ contere-

re. Habitabit isrl' confidenter ꝛ solus. Hiere. 23. b
Oculus iacob in terra frumenti ꝛ vini:
celiqꝫ caligabũt rore. Beatus tu israel.
Quis similis tui: ppl'e q̃ saluaris i dño?
Scutũ auxilij tui: ꝛ gladi⁹ glie tue. Ne
gabunt te inimici tui: ꝛ tu eorum colla
calcabis. ❡ XXXIIII

Ascendit ergo moyses de cape- A
stribus moab super montem ne- 2. Mach. 2. a
bo in verticẽ phasga ꝯtra hiericho oñ-
ditqꝫ ei dñs omnẽ terram galaad vsqꝫ
dan: ꝛ vniũsuz neptalim terrãqꝫ ephra
im ꝛ manasse ꝛ oẽm terrã iuda vsqꝫ ad
mare nouissimũ: ꝛ australẽ partẽ et lati
tudinẽ campi hiericho ciuitatis palma
rum vsqꝫ segor. Dixitqꝫ dñs ad eũ. Hec B
est terra pro qua iuraui abraam ysaac
ꝛ iacob dicens: Semini tuo dabo eam.
Uidisti eã oculis tuis: ꝛ nõ trãsibis ad
illam. Mortuusqꝫ est ibi moyses seru⁹
dñi in terra moab iubẽte dño: ꝛ sepeli-
uit eũ in valle terre moab ꝯtra phogor:
ꝛ nõ cognouit hõ sepulchrũ ei⁹ vsqꝫ in
p̃sentẽ diem. Moyses centum ꝛ viginti C
annoꝝ erat qñ mortuus est. Nõ caliga
uit ocul⁹ eius: nec dentes illi⁹ moti sũt
Fleuerũtqꝫ eum filij israel in campestri
bus moab triginta dieb⁹ ꝛ cõpleti sunt
dies planct⁹ lugẽtiũ moysen: Josue v̾o
filius nun replet⁹ est spũ sapiẽtie: quia
moyses posuit sup eum man⁹ suas. Et
obedierũt ei filij israel: fecerũtqꝫ sicut
p̃cepit dñs moysi. Et nõ surrexit ꝓphe- D
ta vltra in israel sicut moyses quẽ nos-
set dñs facie ad faciẽ in omibus signis
atqꝫ portẽtis que misit ꝑ eũ vt faceret i
terra egypti pharaoni ꝛ omibus seruis
eius vniuerseqꝫ terre illi⁹: ꝛ cũctaz ma-
num robustam magnaqꝫ mirabilia q̃ fe
cit moyses coram vniuerso israel.

❡ Explicit deuteronomiũ. Incipit ꝓ-
logus beati Hieronymi p̃sbyteri in li-
brum Josue.

Tandẽ finito pẽtateucho moy
si velut grandi fenore libera-
ti ad iesum filiũ naue manuz
mittimus quem hebrei iosue
ben nun. id est. iosue filiũ nun vocãt: ꝛ
ad iudiciũ librũ quẽ sophim appellant
ad ruth quoqꝫ ꝛ hester quos hisdẽ noi-
bus efferunt. Monemusqꝫ lectorem vt
siluam hebraicoꝝ nominũ: ꝛ distinctio
nes ꝑ mẽbra diuisas: diligens scriptura
cõseruet: ne ꝛ noster labor ꝛ illi⁹ studiũ

pereat. At vt in primis qđ ſepe teſtatus
ſum ſciat me non rephēſionē veterum
noua cudere ſicut amici mei criminan
tur: ſed pro virili portione offerre ligue
mee hoibus quos tñ nr̄a delectāt: vt ꝑ
grecorū hexaplis q̄ ⁊ ſumptu ⁊ labore
maximo īdigēt: editionē nr̄am habe-
ant: Et ſicubi in antiquoꝝ voluminuꝫ
lectione dubitarint: hec illis cōferētes
inueniāt qđ requirūt. Maxime cū apđ
latinos tot ſint exemplaria quot codi-
ces: ⁊ vnuſqſqꝫ ꝑ arbitrio ſuo vel addi
derit vel ſubtraxerit qđ ei viſuꝫ ē: ⁊ vti
qꝫ nō poſſit veꝝ eſſe qđ diſſonat. Unde
ceſſet arcuato vulnere ꝯtra nos inſur-
gere ſcorpius: ⁊ ſanctuꝫ opus venenata
carpere lingua deſiſtat: vel ſuſcipiēs ſi
placet: vel cōtemnēs ſi diſplicet: memi-
neritqꝫ illoꝝ verſuū. Os tuū abūdauit
Ps.49. malitia: ⁊ lingua tua concinnabat do-
los. Sedēs aduerſus frēm tuū loque-
baris: ⁊ aduerſus filiū matris tue pone
Ibidem bas ſcandalū: hec feciſti: ⁊ tacui. Exiſti
maſti inique ꝙ ero tui ſimilis: arguam
te ⁊ ſtatuā illa ꝯtra faciē tuā. Que eñ
audiētis vel legētis vtilitas eſt nos la-
borādo ſudare: ⁊ alios detrahēdo labo
rare: dolere iudeos ꝙ calūniādi eis ⁊ ir
ridendi chriſtianos ſit oblata occaſio.
⁊ eccleſie hoies id deſpicere: imo lacera
re vñ aduerſarij torqueant᷑? Qꝫ ſi vetꝰ
eis tm̄ interpretatio placet que ⁊ mihi
nō diſplicet: ⁊ nihil extra recipiēdū pu-
tant: cur ea q̄ ſub aſteriſcis ⁊ obelis vel
addita ſunt vel amputata: legunt ⁊ ne-
gligunt? Quare danielē iuxta theodoti
onis traditionem eccleſie ſuſceperunt?
Cur originē mirant᷑ ⁊ euſebium pāphi
li: cūctas editiones ſimiliter diſſerētes
Aut que fuit ſtulticia: poſtqꝫ vera dixe-
rint proferre falſa ſnut? Unde aūt inno
uo teſtamento probare poterūt aſſūpta
teſtimonia que in libris veteribus non
habent᷑? Hec dicimus: ne oīno calūni-
antibus tacere videamur? Ceterū poſt
ſancte paule dormitionem cuius vita
virtutis exemplum eſt: ⁊ hos libros q̄s
euſtochio virgini chriſti negare nō po-
tui: decreuimus dum ſpiritus hos re-
git artus: prophetarū explanationi in-
cumbere: ⁊ omiſſum iam diu opus qua
ſi quodam poſtliminio repetere: preſer-
tum cum et ammirabilis ſanctuſqꝫ vir
pāmachius hoc idē litteris flagitet: et
nos ſđ patriā feſtinātes mortiferos ſy-
renarū cātꝰ ſurda debeamꝰ aure trāſire.

¶ Explicit plogꝰ. Incipit argumētū.

IEſus filiꝰ naue: typū dñi non
ſolū in geſtis: veꝝ etiā in no-
mine gerēs: tranſit iordanem
hoſtiū regna ſubuertit: diui-
dit terram victori populo: ⁊ per ſingu-
las vrbes: viculos: montes: flumia: tor
rentes atqꝫ confinia eccleſie celeſtiſqꝫ
hieruſalē ſpiritalia regna deſcribit.

¶ Explicit argumentū. Incipit
liber Joſue. Capitulum .I.

ET factum eſt
poſt mortem moyſi ſerui
dñi: vt loqueret᷑ dñs ad
ioſue filiuꝫ nun miniſtrū
moyſi ⁊ diceret ei: Moy-
ſes ſeruus meꝰ mortuꝰ eſt. Surge ⁊ trā
ſi iordanē iſtū tu ⁊ omis pplꝫ tecū: in
terrā quā ego dabo filijs iſrael. Omnē
locum quē calcauerit veſtigiū pedis ve
ſtri: vobis tradā: ſicut locutus ſuꝫ moy-
ſi. A deſerto ⁊ libano vſqꝫ ad fluuiū ma
gnū eufratē oīs terra etheorū vſqꝫ ad
mare magnū contra ſolis occaſum erit
terminꝰ veſter. Nullus poterit vobis
reſiſtere cūctis diebꝰ vite tue. Sicut fui
cum moyſe: ita ero tecū: non dimittam
nec derelinquā te. Confortare: ⁊ eſto ro-
buſtus. Tu eñ ſorte diuides pplo huic
terrā pro qua iuraui pr̄ibus tuis: vt tra
derē eā illis. Cōfortare igit᷑ ⁊ eſto robu
ſtus valde vt cuſtodias ⁊ facias omnē
legē quā precepit tibi moyſes ſeruꝰ me-
us. Ne declines ab ea ad dextrā vel ad
ſiniſtrā: vt intelligas cuncta que agis.
Non recedat volumen legis huius ab
ore tuo ſed meditaberis in eo diebꝰ ac
noctibus vt cuſtogias ⁊ facias oīa que
ſcripta ſunt in eo. Tūc diriges viā tuā
⁊ intelliges eam. Ecce p̄cipio tibi: ꝯfor
tare ⁊ eſto robuſtꝰ. Noli metuere ⁊ noli
timere qm̄ tecū ē dñs deꝰ tuꝰ ī oībꝰ ad
quecūqꝫ prexeris. Precepitqꝫ ioſue pri-
cipibus populi dicēs: Tranſite per me
dium caſtroꝝ: ⁊ imperate pplo ac dici-
te: Prepate vobis cibaria: qm̄ pꝰ diem
tertiū trāſibitꝭ iordanē: ⁊ intrabitis ad
poſſidēdā terrā quā dñs deus nr̄ datu
rus ē nobis. Rubenitis quoqꝫ ⁊ gaddi
tis ⁊ dimidie tribui manaſſe ait: Me-
mētote ſmonis quē p̄cepit vobis moy
ſes famulꝰ dñi dicēs: Dñs deꝰ vr̄ dedit

vobis requiē ꝛ oēm terrā. Uxores vr̄e ꝛ
filij veſtri ac iumenta manebūt in ter-
ra quā tradidit vobis moyſes trās ior-
danē. Uos autē tranſite armati añ fra-
tres veſtros omnes fortes manu et pu-
gnate ꝓ eis: donec det dn̄s requiez fra-
trib⁹ vr̄is ſicut ꝛ vobis dedit: ꝛ poſſide-
ant ipi quoqꝫ terraz quā dn̄s de⁹ veſter
datur⁹ eſt eis: ꝛ ſic reuertimini in terrā
poſſeſſionis veſtre: et habitabitis in ea
quā vobis dedit moyſes famulus dn̄i
trans iordanē cōtra ſolis ortū. Reſpon
derūtqꝫ ad ioſue: atqꝫ dixerūt: Oia que
p̄cepiſti nobis faciem⁹: ꝛ quocūqꝫ miſe-
ris: ibim⁹. Sicut obediuimus in cūctꝪ
moyſi: ita obediem⁹ et tibi: tm̄ ſit domi
nus de⁹ tecū ſicut fuit cū moyſe. Qui cō
tradixerit ori tuo ꝛ nō obedierit cūctis
ſermonib⁹ quos p̄cepis ei moriaꝛ. Tu
tm̄ confortare: ꝛ viriliter age. ¶ II

Miſit igiꝛ ioſue filius nun de ſe-
thim duos viros exploratores in
abſcondito: ꝛ dixit eis: Ite ꝛ con
ſiderate terraz vrbemqꝫ hiericho. Qui
pergētes ingreſſi ſunt domuz mulieris
meretricis nomie raab: ꝛ quieuerunt a-
pud eā. Nunciatūqꝫ eſt regi hiericho: et
dictum: Ecce viri ingreſſi ſunt huc per
noctē de filijs iſrael: vt explorent terrā.
Miſitqꝫ rex hiericho ad raab meretri-
cem dicens: Educ viros qui venerūt ad
te: ꝛ ingreſſi ſunt domū tuā. Explorato-
res quippe ſunt: ꝛ omnē terrā cōſidera-
re venerūt. Tollenſqꝫ mulier viros: ab-
ſcondit ꝛ ait: Fateor venerūt ad me: ſed
neſciebam vnde eſſent. Cūqꝫ porta clau
deretur i tenebris: ꝛ illi pariter exierūt:
neſcio quo abierunt. Perſequimini cito
ꝛ cōprehēdetis eos. Ipſa aūt fecit aſcen
dere viros in ſolariū domus ſue: operu
itqꝫ eos ſtipula lini que ibi erat. Hi au-
tē qui miſſi fuerāt: ſecuti ſunt eos ꝑ vi-
am que ducit ad vadū iordanis: illiſqꝫ
egreſſis ſtatim porta clauſa eſt. Nec dū
obdormierāt qui latebant: ꝛ ecce muli-
er aſcendit ad eos: et ait. Noui ꝙ dn̄s
tradiderit vobis terraz. Etenim irruit
in nos terror veſter ꝛ elanguerūt omēs
habitatores terre. Audiuim⁹ ꝙ ſiccaue
rit dn̄s aquas maris rubri ad veſtrū in-
troitū qn̄ egreſſi eſtis ex egypto: et que
feceritis duob⁹ āmorreorū regibus qui
erāt trans iordanē: ſeon ꝛ og quos in-
terfeciſtis. Et hec audiētes ꝑtimuimus
ꝛ elanguit cor noſtrū: nec remāſit in no
bis ſp̄us ad introitū veſtrū. Dn̄s eni de

us veſter ipe eſt de⁹ in celo ſurſum ꝛ in
terra deorſum. Nūc ergo iurate mihi ꝑ I.6.d.
dn̄m vt quō ego miſcdiam feci vobiſcū:
ita ꝛ vos faciatis cū domo patris mei:
detiſqꝫ mihi verū ſignū vt ſaluetis pa-
trē meū et matrē: frēs ac ſorores meas
ꝛ oia q̄ illoꝝ ſūt: ꝛ eruatis aias noſtras
a morte. Qui rn̄derūt ei: Aīa nr̄a ſit ꝓ
vobis in mortē: ſi tn̄ nō ꝓdideris nos.
Cūqꝫ tradiderit nobis dn̄s terrā: facie-
mus in te miſcdiaz ꝛ veritatē. Demiſit
ergo eos ꝑ funem de feneſtra. Dom⁹. n.
eius herebat muro. Dixitqꝫ ad eos: Ad
montana cōſcendite: ne forte occurrant
vobis reuertētes: ibiqꝫ latitate tribus
dieb⁹: donec redeāt: ꝛ ſic ibitis ꝑ viam
veſtrā. Qui dixerūt ad eam: Innoxij eri
m⁹ a iuramēto hoc quo adiuraſti nos:
ſi ingredientib⁹ nobis terrā: ſignū non
fuerit funicul⁹ iſte coccineus: ꝛ ligaue-
ris eū in feneſtra ꝑ quā demiſiſti nos: ꝛ
p̄rem tuū ac matrē fratreſqꝫ ꝛ oēm co-
gnationē tuā ꝯgregaueris in domū tu
am. Qui oſtiū dom⁹ tue egreſſus fuerit:
reus ſibi erit: ſanguis ipi⁹ erit in caput
eius: ꝛ nos erim⁹ alieni. Cūctoꝝ aūt ſan D
guis qui tecū in domo fuerint: redūda
bit in caput nr̄m: ſi eos aliqs tetigerit.
Qꝫ ſi nos ꝓdere volueris ꝛ ſmonē iſtū
ꝓferre in mediū: erim⁹ mūdi ab hoc iu
ramento q̄ adiuraſti nos. Et illa rn̄dit:
Sicut locuti eſtꝪ: ita fiat. Dimittēſqꝫ eos
vt ꝑgerent appendit funiculū coccineū
in feneſtra. Illi vero ambulātes ꝑuene-
rūt ad montana: ꝛ manſerūt ibi tres di
es donec reuerterenꝛ qui fuerāt ꝑſecu-
ti. Querētes eni ꝑ oēm viā nō reppere-
rūt eos. Quib⁹ vrbem ingreſſis: reuerſi
ſūt: ꝛ deſcēderūt exploratores de mōte:
ꝛ trāſmiſſo iordane venerūt ad ioſue fi
liū nun: narraueruntqꝫ ei omia q̄ accide
rāt ſibi: atqꝫ dixerūt: Tradidit dn̄s oēz
terrā hanc in man⁹ nr̄as: ꝛ timore pro-
ſtrati ſūt cūcti habitatores ei⁹. ¶ III

Igitur ioſue de nocte conſurgēs A
mouit caſtra: egredienteſqꝫ de ſe
thim: venerūt ad iordanē ipſe ꝛ
omēs filij iſrl̄: ꝛ morati ſunt ibi ꝑ tres
dies. Quib⁹ euolutꝪ trāſierunt p̄cones
ꝑ caſtroꝝ mediū: ꝛ clamare ceperꝛ. Qn̄
videritis arcā federis dn̄i dei vr̄i et ſa-
cerdotes ſtirpis leuitice portātes eam:
vos quoqꝫ ꝯſurgite ꝛ ſeqmi p̄cedentes:
ſitqꝫ inter vos ꝛ arcā ſpatiū cubitoruz
duū miliū: vt ꝓcul magꝪ videre poſſitꝪ:
ꝛ noſſe ꝑ quā viaz ingrediamini: qꝛ prius

nō ambulaſtis p̄ eā:et cauete ne appro-
B pinquetis ad arcā. Dixitq̄ ioſue ad po-
Leui.20.b pulū: Sctificamini:cras.n.faciet dn̄s i-
Nu.11.d ter vos mirabilia. Et ait ad ſacerdotes
1.Reg.16.b. Tollite arcā federꝫ:⁊ p̄cedite ppl'ʒ. Qui
iuſſa cōplētes tulerūt:⁊ ambulauerunt
añ eos. Dixitq̄ dn̄s ad ioſue: Hodie in-
cipiā exaltare te corā oī iſrl' vt ſciant q̄
3.1.a. ſicut cū moyſe fui:⁊ tecū ſim. Tu aūt p̄
cipe ſacerdotib⁹ qui portāt arcā federꝫ:
et dic eis: Cū ingreſſi fueritis ptē aque
iordanis:ſtate in ea. Dixitq̄ ioſue ad fi
lios iſrl': Accedite huc:⁊ audite verbum
C dn̄i dei vr̄i. Et rurſū in hoc inq̄t ſcietis
q̄ dn̄s de⁹ viuēs in medio vr̄i eſt:⁊ diſp
det in ɔſpectu vr̄o chananeū ⁊ etheum:
eueū et pherezeū:gergeſeū q̄ȝ ⁊ iebuſeū:
et amorreū. Ecce arca federꝫ dn̄i oīs ter
re añcedet vos p̄ iordanē. Parate duo-
decim viros et de duodeci tribub⁹ iſrl':
ſingulos p̄ ſingl'as tribus. Et cū poſue-
rint veſtigia pedū ſuoꝝ ſacerdotes qui
portāt arcā federꝫ dn̄i dei vniuerſe terre
in aquis iordanis:aque q̄ inferiores ſūt
decurrēt atq̄ deficiēt:que aūt deſup ve
niūt:in vna mole ɔſiſtēt. Igit' egreſſus
eſt ppl's de tabernacul' ſuis vt trāſirent
iordanē:⁊ ſacerdotes q̄ portabāt arcaȝ
D federꝫ pgebant ante eū. Ingreſſiſq̄ eis
Ecci.24.c. iordanē ⁊ pedib⁹ eoꝝ in p̄te aque tin-
ctis:iordanis aūt ripas aluei ſui tempe
meſſis impleuerat:ſteterūt aq̄ deſcēden
tes in loco vno:⁊ adinſtar mōtis intu-
meſcētes apparebāt ꝓcul ab vrbe q̄ vo
catur edom vſq̄ ad locū ſarthan:q̄ aūt
inferiores erāt ī mare ſolitudis qđ nūc
vocat' mortuū deſcēderūt vſq̄quo oīo
deficerēt. Populus aūt incedebat ɔtra
iordanē:⁊ ſacerdotes q̄ portabāt arcaȝ
federis dn̄i ſtabāt ſup ſiccā humū ī me-
dio iordanis accincti:oīſq̄ ppl's p̄ aren
A tem alueū tranſibat. IIII
Q Uibus tranſgreſſis dixit dn̄s ad
ioſue: Elige duodecim viros ſin
gulos p̄ ſingl'as trib⁹:⁊ p̄cipe eis vt tol-
lant de medio iordanis alueo vbi ſtete-
rūt pedes ſacerdotū: duodecim duriſſi-
mos lapides:q̄s ponetꝫ in loco caſtroꝝ
vbi fixeritꝫ hac nocte tētoria. Uocauit-
q̄ ioſue duodeci viros quos elegerat d
filijs iſrl' ſingulos de ſingul' tribub⁹:et
ait ad eoſ: Ite añ arcā dn̄i dei vr̄i ad ior
danis mediū:⁊ portate inde ſinguli ſin
gulos lapides in hūeris vr̄is iuxta nu-
merū filioꝝ iſrl' vt ſit ſignuȝ inter vos.
Et qñ interrogauerit vos filij vr̄i cras
dicētes:q̄d ſibi volūt iſte lapides:rn̄de-
bitꝫ eis. Defecerūt aq̄ iordanis añ arcā
federꝫ dn̄i cū tranſiret eū:idcirco poſiti
ſūt lapides iſti in monimētū filioꝝ iſrl'
vſq̄ in eternū. Fecerunt ergo filij iſrl' ſi
cut p̄cepit eis ioſue:portātes de medio
iordanis alueo duodeci lapides vt dn̄s
ei imperarat iuxta nūerū filioꝝ iſrl' vſ-
q̄ in locū in quo caſtrametati ſūt:ibiq̄
poſuerūt eos. Alios q̄ȝ duodeci lapides
poſuit ioſue ī medio iordāis alueo vbi
ſteterūt ſacerdotes qui portabāt arcā fede
ris dn̄i:⁊ ſunt ibi vſq̄ in p̄ſtem diē. Sa
cerdotes aūt qui portabāt arcā ſtabant
in iordanis medio:donec oīa cōplerent'
que ioſue vt loqueret' ad ppl'm p̄cepat
dn̄s et dixerat ei moyſes. Feſtinauitq̄
ppl's ⁊ trāſijt. Cūq̄ trāſiſſent oēs: trāſi-
uit ⁊ arca dn̄i:ſacerdotes quoq̄ perge-
bāt añ ppl'm. Filij quoq̄ ruben ⁊ gad ⁊
dimidia trib⁹ manaſſe armati p̄cedebāt
fratres ſuos filios iſrl':ſicut eis p̄cepat
moyſes:et q̄draginta pugnatorū milia
p̄ turmas et cuneos incedebāt per pla-
na atq̄ cāpeſtria vrbis hiericho. In die
illo magnificauit dn̄s ioſue corā oī iſra
el:vt timerēt eū ſicut timuerāt moyſen
dū adhuc viueret. Dixitq̄ ad eū: Preci
pe ſacerdotib⁹ qui portant arcā federis
dn̄i vt aſcēdāt d iordāe. Qui p̄cepit eis
dicēs: Aſcēdite de iordane. Cūq̄ aſcen-
diſſent portātes arcā federis dn̄i ⁊ ſiccā
humū calcare cepiſſent:reuerſe ſunt aq̄
in alueū ſuū:⁊ fluebāt ſicut añ ɔſueue-
rant. Populus aūt aſcēdit de iordane
decimo die mēſis primi:et caſtrameta-
ti ſunt in galgalis ɔtra orientalē plagā
vrbis hiericho. Duodeci quoq̄ lapides
quos de iordanis alueo ſūpſerāt:poſuit
ioſue in galgal':⁊ dixit ad filios iſrl'. Qñ
interrogauerint filij vr̄i cras p̄res ſuos
⁊ dixerint eis:q̄d ſibi volūt lapides iſti:
docebitꝫ eos atq̄ dicetꝫ. Per arentē al-
ueū trāſiuit iſrl' iordanē iſtū: ſiccāte do
mino deo nr̄o aquas ei⁹ in ɔſpectu vr̄o
donec trāſirem⁹ ſicut fecerat pri⁹ in ma
ri rubro:qđ ſiccauit donec trāſirem⁹:vt
diſcant omēs terraꝝ ppl'i fortiſſimā dn̄i
manum:vt ⁊ vos timeatis deū veſtrū
omni tempore. V
P Oſtq̄ ergo audierunt oēs reges
amorreoꝝ q̄ habitabāt trās ior
dane ad occidētalē plagā ⁊ cūcti reges
chanaan q̄ ꝓpinqua poſſidebāt magni
maris loca:q̄ ſiccaſſet dn̄s fluenta ior
danis coraȝ filijs iſrl' donec tranſirent

dissolutũ est cor eoꝝ ⁊ nõ remãſit in eis
ſpũs: timẽtiũ itroitũ filioꝝ iſrł. Eo tꝑe
ait dñs ad ioſue: Fac tibi cultros lapi-
deos: ⁊ circũcide ſecũdo filios iſrł. Fecit
quoqꝫ qð iuſſerat dñs: ⁊ circũcidit fili-
os iſrł in colle ꝓputioꝝ. Hec aũt cauſa
est ſecũde circũciſiõis. Dis pplꝰ q̃ egreſ
ſus est de egypto generꝭ maſculini vni-
uerſi bellatores viri mortui ſũt in deſer
to ꝑ longiſſimos vie circũit⁹ q̃ oẽs cir-
cũciſi erant: pplꝰ aũt q̃ nat⁹ est in deſer
to ꝑ quadraginta ãnos itineris latiſſi-
me ſolitudinis incircumciſus fuit do-
nec ꝯſumerent qui nõ audierũt vocem
dñi: ⁊ qb⁹ añ iurauerat vt oſtẽderet eis
terrã lacte ⁊ melle manantẽ. Hoꝝ filĳ i
locũ ſucceſſerũt patrũ: ⁊ circũciſi ſunt a
ioſue: q̃ ſicut nati fuerãt i ꝓputio erãt:
nec eos in via aliqͥs circũciderat. Poſt-
qꝫ aũt oẽs circũciſi ſũt: mãſerũt i eodẽ
caſtroꝝ loco: donec ſanarent. Dixitqꝫ
dñs ad ioſue: Hodie abſtuli opprobriũ
egypti a vobis. Uocatũqꝫ est nomẽ loci
illius galgala vſqꝫ in ꝓſentẽ diẽ. Man-
ſerũtqꝫ filĳ iſrł in galgalis: ⁊ fecerũt pha
ſe quartadecima die mẽſis ad veſperũ
in cãpeſtrib⁹ hiericho: ⁊ comederunt de
frugib⁹ terre die altero: ⁊ azymos panes
⁊ polentã eiuſdẽ anni. Defecitqꝫ mãna
poſtqꝫ comederũt de frugibus terre: nec
vſi ſunt vltra cibo illo filĳ iſrł: ſꝫ come-
derũt de frugib⁹ ꝓſentꝭ anni terre cha-
naan. Cũ autẽ eſſet ioſue in agro vrbis
hiericho: leuauit oculos: ⁊ vidit virum
ſtantẽ ꝯtra ſe euaginatũ tenẽtẽ gladiũ:
ꝑrexitqꝫ ad eũ ⁊ ait: Nr̄ es: an aduerſari
orũ? Qui rñdit: Nequaqꝫ: ſꝫ ſũ princeps
exercit⁹ dñi: ⁊ nunc venio. Cecidit ioſue
pron⁹ in terrã: ⁊ adorãs ait: Quid dñs
meus loquit ad ſeruũ ſuũ? Solue inq̃t
7. calciamentũ tuũ de pedib⁹ tuis. Locus
enim in quo ſtas ſctũs eſt. Fecitqꝫ ioſue
vt ſibi fuerat imperatũ. VI

Jericho autem clauſa erat atqꝫ
munita timore filioꝝ iſrł: ⁊ nul-
lus egredi audebat aut ingredi.
Dixitqꝫ dñs ad ioſue: Ecce dedi i man⁹
tuas hiericho ⁊ regẽ ei⁹: oẽſqꝫ fortes vi
ros. Circũite vrbem cũcti bellatores ſe-
mel ꝑ diem. Sic facietꝭ ſex dieb⁹. Septi
mo aũt die ſacerdotes tollẽt ſeptẽ buc-
cinas: quarũ vſus eſt in iubileo: ⁊ prece
dẽt arcã federꝭ. Septieſqꝫ circũibitꝭ ci-
uitatẽ: ⁊ ſacerdotes clangent buccinis.
Cũqꝫ inſonuerit vox tube longior atqꝫ
ꝯciſior: ⁊ in aurib⁹ vr̄is increpuerit: cõ
clamabit oĩs pplꝰ vociferatiõe maxĩa:
⁊ muri fundit⁹ corruẽt ciuitatis: ingre
dienturqꝫ ſinguli ꝑ locũ ꝯtra quem ſtete-
rint. Uocauit ergo ioſue fili⁹ nun ſacer
dotes: ⁊ dixit ad eos: Tollite arcã fede-
ris. Et ſeptẽ alĳ ſacerdotes tollãt ſeptẽ
iubileoꝝ buccinas: ⁊ incedãt añ arcam
dñi. Ad pplm quoqꝫ ait: Ite ⁊ circũite
ciuitatẽ armati ꝓcedẽtes arcã dñi. Cũ- B
qꝫ ioſue ỽba finiſſet: ⁊ ſeptẽ ſacerdotes
ſeptẽ buccinis clangerẽt añ arcã federꝭ
dñi: oĩſqꝫ pplꝰ ꝓcederet armati exerci-
tus: reliquũ vulg⁹ arcã ſeqͣbat ac bucci
nis oĩa cõcrepabãt. Preceperat aũt ioſue
pplo dicens. Nõ clamabitꝭ: nec audiet
vox vr̄a: neqꝫ vllus ſmo ex ore vr̄o egre
diet donec veniat dies in quo dicã vo-
bis: Clamate ⁊ vociferamini. Circũiuit
ergo arca dñi ciuitatẽ ſemel ꝑ diẽ: ⁊ re-
uerſa in caſtra manſit ibi. Igit ioſue de
nocte ꝯſurgẽte tulerũt ſacerdotes arcã
dñi: ⁊ ſeptẽ ex eis ſeptẽ buccinas quarũ
in iubileo vſus ẽ: ꝓcedebãtqꝫ arcã dñi
ambulãtes atqꝫ clangẽtes: ⁊ armat⁹ po
pul⁹ ibat añ eos: vulg⁹ aũt reliquũ ſeq̃-
bat arcã: ⁊ buccinis ꝯſonabat. Circũie-
rũtqꝫ ciuitatẽ ſecũdo die ſemel: ⁊ reuer-
ſi ſũt i caſtra. Sic fecerũt ſex dieb⁹. Die
aũt ſeptimo diluculo ꝯſurgẽtes: circũie
rũt vrbem: ſicut diſpoſitũ erat ſepties.
Cũqꝫ ſeptimo circũitu clangerẽt bucci-
nis ſacerdotes: dixit ioſue ad oẽm iſrł.
Uociferamini. Tradidit eñi vobis dñs
ciuitatẽ. Sitqꝫ ciuitas hec anathema: C
⁊ oĩa q̃ in ea ſunt dño. Sola raab mere-
trix viuat cũ vniuerſis q̃ cũ ea in domo
ſũt. Abſcõdit ei nũcios q̃s direxerim⁹. F.2.a
Uos aũt cauete ne de his q̃ ꝓcepta ſũt
vobis quippiã ꝯtingatꝭ: ⁊ ſitis ꝑuarica
tionis rei: ⁊ oĩa caſtra iſrł ſub pctõ ſint
atqꝫ turbent. Quicq̃d autẽ auri aut ar
genti fuerit ⁊ vaſoꝝ eneoꝝ ac ferri: dño
ꝯſecret repoſitũ in theſaurꝭ eius. Igit
oĩ pplo vociferãte ⁊ clangẽtib⁹ tubis
poſtqꝫ i aures multitudinis vox ſonit⁹- Hebre.11.f.
qꝫ increpuit: muri ilico corruerũt: ⁊ a-
ſcendit vnuſqͥſqꝫ ꝑ locũ qui ꝯtra ſe erat
Ceperũtqꝫ ciuitatẽ: ⁊ interfecerũt oĩa q̃
erant in ea a viro vſqꝫ ad mulierem: ab
infante vſqꝫ ad ſenẽ. Boues quoqꝫ ⁊ o-
ues ⁊ aſinos in ore gladĳ ꝑcuſſerũt. Du D
obus autẽ viris qui exploratores miſſi
fuerant: dixit ioſue: Ingredimini domũ F.2.c
mulieris meretricis ⁊ ꝓducite eã et oĩa
que illi⁹ ſunt: ſicut illi iuramẽto firma
ſtis. Ingreſſiqꝫ iuuenes eduxerũt raab

⁊ parētes eiꝰ: frēs ꝗ̄ ⁊ cūctā ſupellectilē
ac cognationē illiꝰ: ⁊ extra caſtra iſrael
manere fecerūt. Urbem aūt ⁊ oīa q̄ in-
uēta ſūt in ea: ſuccēderūt: abſq; auro et
argēto ⁊ vaſis eneis ac ferro: q̄ in erari-
Hebre.11.f. um dn̄i ꝯſecrarūt. Raab vo mereticē ⁊
domū p̄ris eiꝰ ⁊ oīa q̄ hēbat fecit ioſue
viuere: ⁊ habitauerūt in medio iſrl̄ vſq;
in p̄ntem diē: eo ꝙ abſcōderit nuncios
quos miſerat vt explorarēt hiericho. In
tp̄e illo imp̄catꝰ eſt ioſue dicēs: Male-
dictus vir corā dn̄o: q̄ ſuſcitauerit ⁊ edi
ficauerit ciuitatē hiericho. In p̄rogeni
to ſuo fundamēta illiꝰ iaciat: ⁊ i nouiſſi
mo liberoꝝ ponat portas eiꝰ. Fuit ergo
dn̄s cū ioſue: ⁊ nomē eius vulgatum eſt
in omni terra. VII
A Filij aūt iſrl̄ p̄uaricati ſūt māda
tū: ⁊ vſurpauerūt de anathema-
J.22.d. te. Nā achan filiꝰ charmi filij zabdi filij
1.Para.2.a zare de tribu iuda tulit aliquid de ana-
themate. Iratuſq; ē dn̄s ꝯtra filioſ iſrl̄.
Cunq; mitteret ioſue de hiericho viros
ꝯtra hay: q̄ eſt iuxta bethauen ad orien
talē plagā oppidi bethel: dixit eis: Aſcē
dite et explorate terrā. Qui p̄cepta com
plētes explorauerūt hay. Et reuerſi di-
xerūt ei: Nō aſcendat oīs ppl̄s: ſed duo
vel tria milia viroꝝ ꝑgant: ⁊ deleant ci
uitatē. Quare oīs ppl̄s fruſtra vexabit̄
ꝯtra hoſtes pauciſſimos? Aſcēderunt ꝗ̄
J.8.a. tria milia pugnatoꝝ. Qui ſtatim terga
vertētes: ꝑcuſſi ſūt a viris vrbis hay: et
corruerūt ex eis triginta ⁊ ſex homīes.
Perſecutiq; ſūt eos aduerſarij de porta
vſq; ad ſabarim: ⁊ ceciderūt ꝑ ꝓna fugi
entes. Pertimuitq; cor ppl̄i et adinſtar
B aque liq̄factū eſt. Ioſue vero ſcidit veſti
mēta ſua: ⁊ pronꝰ cecidit in terrā coraꝫ
arca dn̄i vſq; ad veſperā: tā ip̄e ꝙ̄ oīs
ſenes iſrl̄. Miſerūtq; puluerē ſup capi-
ta ſua: ⁊ dixit ioſue. Heu dn̄e deꝰ. Quid
voluiſti traducere ppl̄m iſtū iordanem
fluuiū vt traderes nos in manꝰ āmor-
rei et ꝑderes? Utinā vt cepimꝰ māſiſſe-
mus trās iordanē. Mi dn̄e deꝰ q̄d dicā:
vidēs iſraelē hoſtibꝰ ſuis terga vertētē?
Audient chananei ⁊ oīs habitatores
terre: ⁊ pariter ꝯglobati circūdabūt nos:
atq; delebūt nomē nr̄m de terra. Et q̄d
facies magno nomini tuo? Dixitq; dn̄s
ad ioſue: Surge: cur iaces pronꝰ in ter-
ra? Peccauit iſrl̄ ⁊ p̄uaricatꝰ eſt pactuꝫ
meū: tulerūtq; de anathemate et furati
ſunt atq; mentiti: et abſconderūt inter
vaſa ſua. Nec poterit iſrl̄ ſtare ante ho-
ſtes ſuos: eoſq; fugiet: q2 pollutꝰ ē ana-
themate. Nō ero vltra vobiſcū: donec cō
teratis eū qui huiꝰ ſceleris reus ē. Sur-
ge ſanctifica ppl̄m: ⁊ dic eis: Sanctifica
mini in craſtinū. Hec enī dicit dn̄s deꝰ
iſrael. Anathema in medio tui eſt iſra-
el. Nō poteris ſtare corā hoſtibus tuis:
donec deleat̄ ex te qui hoc ꝯtaminatus
eſt ſcelere. Accedetiſq; mane ſinguli per
tribus vr̄as: ⁊ quācūq; tribū ſors inue-
nerit: accedet ꝑ cognationes ſuas: et co
gnatio ꝑ domos: domuſq; ꝑ viros: et q̄-
cunq; ille in hoc facinore fuerit dep̄hē-
ſus: cōburet̄ igni cū oīni ſubſtātia ſua:
qm̄ p̄uaricatꝰ eſt pactū dn̄i: et fecit ne-
phas in iſrael. Surgens itaq; ioſue ma
ne: applicuit iſrael ꝑ tribꝰ ſuas: ⁊ inuē-
ta eſt tribꝰ iuda. Que cū iuxta familias
ſuas eſſet oblata: inuēta eſt familia za-
re. Illā quoq; ꝑ domos offerens reppe-
rit zabdi: cuius domū in ſingulos diui
dens viros: inuenit achā filiū charmi fi
lij zabdi: filij zare de tribu iuda. Et ait
ioſue ad achan: Fili mi: da gloriā domi
no deo iſrael et cōfitere: atq; indica mi
hi quid feceris: ne abſcondas. Rn̄ditq;
achan ioſue et dixit ei: Uere ego pecca-
ui dn̄o deo iſrael: et ſic ⁊ ſic feci. Uidi.n.
inter ſpolia pallium coccineum valde
bonum et ducētos ſiclos argenti: regu-
lamq; aureā quinquaginta ſiclorum et
concupiſcens abſtuli et abſcondi in ter
ra cōtra mediū tabernaculi mei argen-
tūq; foſſa humo operui. Miſit ergo io-
ſue miniſtros qui currētes ad taberna-
culum illius reppererunt cuncta abſcō
dita in eodē loco et argentū ſimul. Au-
ferenteſq; de tentorio tulerunt ea ad io
ſue et ad omēs filios iſrael: ꝓiecerūtq;
ante dn̄m. Tollens itaq; ioſue achan fi
lium zare argentūq; et pallium ⁊ aureā
regulā: filios quoq; ⁊ filias eius: boues
et aſinos et oues ipſumq; tabernaculū
et cunctā ſupellectilē ⁊ oīs iſrael cū eo:
duxerūt eos ad vallē achor: vbi dixit io
ſue. Quia turbaſti nos: exturbet te dn̄s
in die hac. Lapidauitq; eū omīs iſrael:
et cuncta que illius erant igne conſum
pta ſunt. Congregauerūtq; ſup eū acer-
uum magnū lapidū: qui ꝑmanet vſq; in
p̄ntem diē. Et auerſus eſt furor dn̄i ab
eis. Uocatumq; eſt nomen loci illiꝰ val
lis achor vſq; hodie. VIII
Dixit autem dominus ad ioſue.
Ne timeas: neq; formides. Tol-
le tecum omnem multitudinem

pugnatorꝝ: ⁊ conſurgēs aſcende in op-
pidū hay. Ecce tradidi in manū tuā re-
gem eius ⁊ ppl̄m: vrbēq; ⁊ terrā. Faci-
eſq; vrbi hay ⁊ regi eiꝰ: ſicut feciſti hie-
richo ⁊ regi illius. Predā ỽo oia ani-
mantia diripietis vobis. Pone inſidi
as vrbi poſt eā. Surrexitq; ioſue: ⁊ ois
exercitꝰ bellatorū cū eo: vt aſcenderent
in hay. Et electa triginta milia virorū
fortiū miſit nocte: p̄cepitq; eis dicens:
Ponite inſidias poſt ciuitatē. Nec lon
gius recedatis: ⁊ eritis oēs parati. Ego
autē ⁊ reliqua multitudo que mecū eſt
aſcendemus ex aduerſo cōtra vrbē. Cū-
q; exierint ꝯtra nos: ſicut añ fecimꝰ: fugi
emꝰ ⁊ t̄ga ỽtemꝰ donec pſeq̄ntes ab vr
be lōgiꝰ ꝑtrahāt. Putabūt eñi nos fu
gere ſicut prius. Nobis ergo fugiētibꝰ
⁊ illis pſequētibꝰ cōſurgetꝭ de inſidijs
⁊ vaſtabitꝭ ciuitatē tradetq; eā dñs de-
us vr̄ in manꝰ vr̄as. Cūq; ceperitꝭ ſuc-
cēdite eā: ⁊ ſic oia facietꝭ vt iuſſi. Dimi
ſitq; eos ⁊ prexerūt ad locū inſidiaruꝫ:
ſederūtq; inter bethel ⁊ hay ad occiden
taleꝫ plagā vrbis hay. Joſue aūt nocte
illa in medio māſit ppl̄i. Surgēſq; di-
luculo recēſuit ſocios: ⁊ aſcendit cū ſe-
nioribus in fronte exercitꝰ: vallatꝰ au-
xilio pugnatorū. Cūq; veniſſent ⁊ aſcen
diſſent ex aduerſo ciuitatꝭ: ſteterunt ad
ſeptētrionalē vrbis plagā: inter quā et
eos: vallis erat media. Quinq; aūt mi-
lia viros elegerat ⁊ poſuerat in iſidijs
inter bethauen ⁊ hay ex occidētali pte
eiꝰdē citatꝭ. Ois ỽo reliquꝰ exercitꝰ ad
aq̄lonē aciē dirigebat: ita vt nouiſſimi
multitudis occidētalē plagā vrbis at-
tingerēt. Abijt ergo ioſue nocte illa: et
ſtetit in vallis medio Quod cū vidiſſet
rex hay feſtinauit mane: ⁊ egreſſus ē cū
oi exercitu ciuitatꝭ: direxitq; aciē cōtra
deſertū: ignorās q̄ poſt tergū laterēt in
ſidie. Joſue ỽo ⁊ ois iſrael ceſſerūt loco
ſimulantes metū ⁊ fugiētes ꝑ ſolitudis
viam. At illi vociferantes pariter ⁊ ſe
mutuo cohortantes: pſecuti ſūt eos. Cū
q; receſſiſſent a ciuitate: ⁊ ne vnꝰ q̄dem
in vrbe hay ⁊ bethel remāſiſſet qui non
pſequeret̄ iſrael: ſicut erūpant apta op
pida relinq̄ntes: dixit dñs ad ioſue: Le
ua clypeū qui in manu tua ē ꝯtra vrbē
hay: q̄m tibi tradā eā. Cunq; eleuaſſet
clypeū ex aduerſo ciuitatꝭ: inſidie q̄ la-
tebāt: ſurrexerūt cōfeſtim ⁊ pgentes ad
ciuitatē cepreūt: ⁊ ſuccēderūt eam Viri
aūt ciuitatis q̄ pſequebant̄ ioſue: reſpi-
cientes ⁊ vidētes fumū vrbis ad celum
vſq; cōſcendere: nō potuerūt vltra huc
illucq; diffugere: p̄ſertim cum hi qui ſi
mulauerāt fugā: ⁊ tendebāt ad ſolitudi
nem: cōtra pſequētes fortiſſime reſtitiſ-
ſent. Videnſq; ioſue ⁊ ois iſrl̄ q̄ capta
eēt citas ⁊ fumꝰ vrbis aſcēderet: reūſus
ꝑcuſſit viros hay. Siq̄dē ⁊ illi q̄cepe- E
rant ⁊ ſuccēderāt ciuitatē: egreſſi ex vr-
be ꝯtra ſuos medios hoſtiū ferire cepe-
rūt. Cū ḡ ex vtraq; pte aduerſarij cede-
rent̄ ita vt nullus d̄ tāta m̄ltitudie ſal
uaret̄: regē quoq; vrbis hay app̄hēde-
rūt viuētē ⁊ obtulerūt ioſue. Igit̄ oibꝰ
interfectis q̄ iſraelē ad deſerta tendētē
fuerāt pſecuti ⁊ i eodē loco gladio cor-
ruētibꝰ: reuerſi filij iſrl̄ ꝑcuſſerūt ciuita
tem. Erāt aūt q̄ i eodē die ꝯciderāt a vi
ro vſq; ad mulierē: duodeci milia hoi-
nū oēs vrbis hay. Joſue ỽo nō ꝯtraxit F
manū quā id ſublime porrexerat tenēs
clypeū donec interficerent̄ oēs h̄itato-
res hay. Jumēta aūt ⁊ p̄dā ciuitatꝭ di-
uiſerūt ſibi filij iſrl̄: ſicut p̄cepat dñs io
ſue. Qui ſuccēdit vrbē: ⁊ fecit eā tumu-
lum ſempiternū. Regē q̄ꝫ eiꝰ ſuſpēdit i
patibulo vſq; ad veſpam ⁊ ſolis occaſū
p̄cepitq; ioſue ⁊ depoſuerunt cadauer
eiꝰ de cruce: piecerūtq; in ip̄o introitu
ciuitatꝭ ꝯgeſto ſup eo magno aceruo la
pidū qui ꝑmanet vſq; in p̄ſentē diem. Exo. 20.d.
Tūc edificauit ioſue altare domio deo Deu. 27.a.
iſrael in mōte hebal: ſicut p̄cepat moy-
ſes famulus dñi filijs iſrael: ⁊ ſcriptum
eſt in volumine legis moyſi: altare d̄ la-
pidibꝰ impolitis quos ferrū nō tetigit:
⁊ obtulit ſup eo holocauſtū dño: imola
uitq; pacificas victimas. Et ſcripſit ſu
per lapides deuteronomiū legis moyſi: G
qđ ille digeſſerat coram filijs iſrl̄ Omis
aūt ppl̄s ⁊ oēs maiores natu: duceſq;
ac iudices ſtabant ex vtraq; parte arce
in cōſpectu ſacerdotū q̄ portabāt arcaꝫ
federis dñi: vt aduena: ita ⁊ indigena:
Media ps eoruꝫ iuxta mōtē garizim: ⁊
media iuxta mōtē hebal ſicut p̄ceperāt
moyſes famulus dñi. Et primū q̄dē bñ
dixit ppl̄o iſrl̄: poſt hec legit omia ỽba
bñdictiōis ⁊ maledictiōis: ⁊ cūcta que
ſcripta fuerāt in legꝭ volumie. Nihil ex
his q̄ moyſes iuſſerat reliq̄t intactū: ſed
vniuerſa replicauit corā oi multitudie
iſrl̄ mulieribꝰ ac puulis ⁊ aduenis q̄ in
ter eos morabant̄. IX

Quibus auditꝭ: cūcti reges trās A
iordanē q̄ ỽſabant̄ in mōtanis

⁊ cāpeſtrib⁹: in maritimis ab litore ma
gni mar꜀: hi vꝫ q̄ habitabāt iuxta liba-
num ethe⁹ ⁊ āmorre⁹: chanane⁹: phere-
zeus ⁊ eueus ⁊ iebuzeus cōgregati ſunt
pariꝛ: vt pugnarēt ꝯtra ioſue ⁊ iſrł vno
aio eadēq̄ ſnia. At hi q̄ hitabāt in ga-
baon: audiētes cūcta que fecerat ioſue:
hiericho ⁊ hay: callide cogitantes tule-
rūt ſibi cibaria: ſaccos veteres aſinis i-
ponentes: ⁊ vtres vinarios ſciſſos atq̄
ꝯſutos: calciamētaq̄ ꝑantiq̄ q̄ ad īiudi
ciū vetuſtat꜀ pitacijs cōſuta erāt: iduti
veterib⁹ veſtiment꜀: panes q̄s q̄s porta-
bāt ob viaticū duri erāt ⁊ ī fruſta cōmi
B nuti. Perrexerūtq̄ ad ioſue q̄ tūc mo-
rabaꝛ i caſtr꜀ galgale: ⁊ dixerūt ei atq̄
ſimꝛ oi iſraeli. De terra lōginq̄ venim⁹
pacē vobiſcū facere cupiētes. Rn̄derūt-
q̄ filij iſrł ad eos: atq̄ dixerūt. Ne for-
te i terra q̄ nobis ſorte debeꝛ habitet꜀:
⁊ nō poſſim⁹ fed⁹ inire vobiſcū. At illi
ad ioſue ſerui inq̄ūt tui ſum⁹. Quibus
ioſue ait: Qui nā eſtis vos: aut vn̄ veni
ſtis? Rn̄derūt: De terra lōginqua valde
venerūt ſerui tui ī noīe dn̄i dei tui. Au-
diuim⁹ em̄ famē potētie ei⁹: cūcta que
fecit ī egypto ⁊ duo⁹ regib⁹ āmorreoꝝ
q̄ fuerūt trās iordanē: ſeon regi eſebon
⁊ og regi baſan qui erāt in aſtaroth: di-
xerūtq̄ nobis ſeniores ⁊ oēs hitatores
terre nr̄e. Tollite in manib⁹ vr̄is ciba-
ria ob lōgiſſimā viam: ⁊ occurrite eis ⁊
dicite: Serui vr̄i ſum⁹: fed⁹ inite nobi-
biſcū. En panes q̄n egreſſi ſum⁹ de do-
mib⁹ nr̄is vt venirem⁹ ad vos: calidos
ſūpſim⁹: nunc ſicci facti ſūt: ⁊ vetuſtate
C nimia cōminuti. Utres vini nouos im
pleuim⁹: nūc rupti ſūt ⁊ ſoluti. Ueſtes ⁊
calciamēta q̄b⁹ iduimur ⁊ q̄ habem⁹ ī
pedib⁹ ob lōgitudinē lōgioris vie trita
ſūt ⁊ pene ꝯſūpta. Suſceperūt igiꝛ d̄ ci
barijs eoꝝ: ⁊ os dn̄i nō interrogaueꝛt.
2.Re.21.3. Fecitq̄ ioſue cum eis pacē: ⁊ inito fe-
dere pollicit⁹ ē vt nō occidereꝛ. Princi
pes q̄z multitudis iurauerūt eis. Poſt
dies aūt tres initi federis: audierūt q̄ ī
vicino habitarēt: ⁊ inter eos futuri eſ-
ſent. Mouerūtq̄ caſtra filij iſrł: ⁊ vene-
runt in ciuitates eoꝝ die tertio: quarū
hec vocabula ſūt gabaon ⁊ caphira et
beroth ⁊ cariathiarim. Et nō ꝑcuſſerūt
eos eo q̄ iuraſſent eis principes multi-
tudis in noīe dn̄i dei iſrł. Murmurauit
itaq̄ oīe vulg⁹ ꝯtra pricipes iſrł. Qui
rn̄derūt eis. Jurauim⁹ eis in noīe dn̄i
dei iſrł: ⁊ idcirco nō poſſum⁹ eos ꝯtinge
re. Sed hoc faciem⁹ eis: Reſeruenꝛ q̄dē
vt viuāt ne ꝯtra nos ira dn̄i ꝯcitetur ſi
peierauerim⁹: ſed ſic viuant vt in vſus
vniuerſe multitudis ligna cedāt: aquaſ
q̄ cōportēt. Quib⁹ hec loquētib⁹ vo-
cauit gabaonitas ioſue: et dixit eis.
Cur nos decipe fraude voluiſtis: vt di-
ceret꜀ ꝑcul valde habitam⁹ a vobis: cū
ī medio nr̄i ſitis: Itaq̄ ſub maledictio
ne erit꜀: ⁊ nō deficiet de ſtirpe vr̄a ligna
cedēs: aq̄ſq̄ cōportās ī domū dei mei.
Qui rn̄derūt: Nūciatuꝫ eſt nobis ſuis
tuis q̄ ꝓmiſiſſet dn̄s de⁹ tu⁹ moyſi ſer
uo ſuo vt traderet vobis oēꝫ terrā: ⁊ di
ſperderet cūctos hitatores eius. Timui
mus igiꝛ valde: ⁊ ꝓuidim⁹ aiab⁹ nr̄is
vr̄o terrore cōpulſi: ⁊ hoc cōſiliū iiuim⁹
Nūc aūt i manu tua ſum⁹: qd̄ tibi bo-
nū ⁊ rectuꝫ videꝛ: fac nobis. Fecit ꝙ io-
ſue vt dixerat ⁊ liberauit eos de manu
filioꝝ iſrł vt nō occidereꝛ. Decreuitq̄
in illo die eos eſſe in miſterio cūcti po-
puli ⁊ altaris dn̄i: cedētes ligna ⁊ aq̄s
comportantes: vſq̄ in preſens tempus
in loco quē dn̄s elegiſſet. X.
Que cū audiſſet adoniſedech rex
hieruſalem: q̄ ſcꝫ cepiſſet ioſue
hay ⁊ ſubūtiſſet eā: ſicut em̄ fece
rat hiericho ⁊ regi ei⁹: ſic fecit hay ⁊ re-
gi illius: ⁊ q̄ tranſfugiſſent gabaonite
ad iſrł: ⁊ eſſent federati eoꝝ: timuit val-
de. Urbs em̄ magna erat gabaō ⁊ vna
ciuitatū regalium: ⁊ maior oppido hay:
oēſq̄ bellatores ei⁹ fortiſſimi. Miſit er
go adoniſedech rex hierłm ad oham re
gem hebron ⁊ ad pharā regē hierimoth
ad iaphie q̄z regē lachis ⁊ ad dabir re-
gem eglon: dicens: Ad me aſcēdite ⁊ fer
te ꝑſidiū vt expugnem⁹ gabaon: quare
tranſfugerit ad ioſue ⁊ ad filios iſrael.
Congregati igitur aſcenderūt q̄nq̄ re-
ges āmorreoꝝ: rex hierłm: rex hebron:
rex hierimoth: rex lachis: rex eglō: ſimul
cū exercitib⁹ ſuis: ⁊ caſtrametati ſūt cir
ca gabaon oppugnātes eā. Habitato-
res aūt gabaon vrbis obſeſſe miſerunt
ad ioſue q̄ tunc morabaꝛ i caſtris apud
galgalam: et dixerunt ei: Ne retrahas
manus tuas ab auxilio ſeruoꝝ tuoꝝ:
Aſcende cito ⁊ libera nos: ferq̄ ꝑſidiū
Conuenerūt em̄ aduerſum nos oēs re-
ges ammorreoꝝ qui habitant in mon-
tanis. Aſcēditq̄ ioſue d̄ galgalis: ⁊ ois
exercit⁹ bellatoꝝ cum eo viri fortiſſimi.
Dixitq̄ dn̄s ad ioſue: Ne timeas eos.
Jn man⁹ em̄ tuas tradidi illos. Null⁹

enim ex eis tibi reſiſtere poterit. Irruit
itaqꝫ ioſue ſuꝑ eos repēte: tota nocte aſ
cēdēs de galgal. Et ꝯturbauit eos dñs
a facie iſrl: ꝯtriuitqꝫ plaga magna i ga
baon: ac ꝓſecut⁹ eſt eos ꝑ viā aſcenſus
bethoron: ⁊ ꝑcuſſit vſqꝫ azecha ⁊ mace-
da. Cūqꝫ fugerēt filios iſrl: ⁊ eſſent i deſ
cenſu bethoron: dñs miſit ſuꝑ eos lapi-
des magnos de celo vſqꝫ ad azecha. Et
mortui ſūt multo plures lapidib⁹ grā-
dinis: qꝫ quos gladio ꝑcuſſerāt filij iſrl
Tūc locut⁹ ē ioſue dño in die qua tra-
didit āmorreū in ꝯſpectu filiorū iſrl: di
xitqꝫ corā eis: Sol ꝯtra gabaon ne mo-
uearis: ⁊ luna ꝯtra vallē haylon. Stete
rūtqꝫ ſol ⁊ luna donec vlciſcereť ſe gēs
de inimicis ſuis. Nōne ſcriptū eſt hoc in
libro iuſtoꝝ? Stetit itaqꝫ ſol in medio
celi: ⁊ nō feſtinauit occūbere ſpatio vni
us diei. Nō fuit añ ⁊ poſtea tam longa
dies obediēte dño voci hoīs: ⁊ pugnā-
te ꝓ iſrl. Reuerſuſqꝫ ē ioſue cū oī iſrl in
caſtra galgale. Fugerāt eñ quīqꝫ reges:
⁊ ſe abſcōderāt i ſpelūca vrbis maceda.
Nūciatūqꝫ eſt ioſue ꝙ īuēti eſſent quīqꝫ
reges: latētes in ſpelūca vrbis maceda.
Qui ꝑcepit ſocijs: ⁊ ait. Uoluite ſaxa in
gētia ad os ſpelūce: ⁊ ponite viros indu-
ſtrios qui clauſos cuſtodiāt. Uos autē
nolite ſtare: ſꝫ ꝓſequimini hoſtes: ⁊ extre-
mos quoſqꝫ fugiētiū cedite. Ne dimit-
tatis eos vrbiū ſuarū intrare ꝑſidia: ꝗs
tradidit dñs de⁹ in man⁹ vr̄as. Ceſis ꝫ
aduerſarijs plaga magna ⁊ vſqꝫ ad in-
ternitionē pene ꝯſumptis: hi qui iſrl ef
fugere potuerunt: ingreſſi ſunt ciuita-
tes munitas. Reuerſuſqꝫ eſt oīs exerci-
tus ad ioſue in maceda vbi tūc erāt ca-
ſtra: ſani ⁊ īntegro nūero. Null⁹qꝫ cōtra
filios iſrl mutire auſus eſt. Precepitqꝫ
ioſue dicēs: Aperite os ſpelūce: ⁊ ꝓdu-
cite ad me quinqꝫ reges qui in ea lati-
tant. Feceruntqꝫ miniſtri vt ſib i fuerat
imperatū: ⁊ adduxerūt ad eū quīqꝫ re-
ges de ſpelūca: regē hieruſalē: regē he-
bron: regē hierimoth: regē lachis: regē
eglon. Cūqꝫ educti eſſent ad eū: vocauit
oēs viros iſrl: ⁊ ait ad principes exerci
tus qui ſecū erāt. Ite ⁊ ponite pedes ſu
per colla regū iſtoꝝ. Qui cū ꝑrexiſſent
⁊ ſubiectorū colla pedibus calcarēt rur
ſum ait ad eos: Nolite timere nec paue
atis: confortamini ⁊ eſtote robuſti. Sic
enī faciet dñs cūctis hoſtib⁹ vr̄is aduer
ſum quos dimicabitis. Percuſſitqꝫ io-
ſue ⁊ interfecit eos: atqꝫ ſuſpēdit ſuper
quinqꝫ ſtipites: fueruntqꝫ ſuſpenſi vſqꝫ
ad veſperū. Cumqꝫ occūberet ſol: ꝑcepit Deu.21.d
ſocijs vt deponerēt eos de patibulis: ꝗ
depoſitos ꝓiecerūt in ſpelūcā in qua la
tuerāt ⁊ poſuerūt ſuꝑ os eius ſaxa īgē-
tia ꝗ ꝑmanent vſqꝫ in pñs. Eodē die
macedam ꝗꝫ cepit ioſue ⁊ ꝑcuſſit i ore
gladij: regēqꝫ illi⁹ interfecit: ⁊ oēs habi-
tatores ei⁹. Nō dimiſit in ea ſaltē par-
uas reliquias. Fecitqꝫ regi maceda ſi-
cut fecerat regi hiericho. Trāſiuit autē
cū oī iſrael d̄ maceda in lebna ⁊ pugna
bat contra eā: quā tradidit dñs cum re
ge ſuo in manus iſrael. Percuſſerūtqꝫ
vrbem in ore gladij ⁊ oēs habitatores
ei⁹. Nō dimiſerūt in ea vllas reliquias
Fecerūtqꝫ regi lebna ſicut fecerant re-
gi hiericho. De lebna trāſiuit in lachis F
cum omni iſrael: ⁊ exercitu per gyrum
diſpoſito oppugnabat eā: tradiditqꝫ do
min⁹ lachis in man⁹ filiorū iſael: ⁊ ce-
pit eā die altero: atqꝫ ꝑcuſſit in ore gla
dij omnē aīam que fuerat in ea ſicut fe
cerat lebna. Eo tempꝫ aſcendit hyram
rex gazer vt auxiliareť lachis: quā per
cuſſit ioſue cū omni pplo eius vſqꝫ ad
internitionē. Tranſiuitqꝫ de lachis in
eglon: ⁊ circūdedit atqꝫ expugnauit eā
in eadem die: percuſſitqꝫ in ore gladij
omēs aīas que erāt in ea iuxta oīa que
fecerat lachis. Aſcendit quoqꝫ cū omī
iſrael de eglon i hebron ⁊ pugnauit cō-
tra eam: cepitqꝫ ⁊ ꝑcuſſit in ore gladij
regē quoqꝫ eius ⁊ oīa oppida regionis
illius vniuerſaſqꝫ aīas que in ea fuerāt
cōmorate. Non reliquit in ea vllas re-
liquias. Sicut fecerat eglon: ſic fecit et G
hebron cuncta que in ea repperit con-
ſumens gladio. Inde reuerſus in da-
bir: cepit eam atqꝫ vaſtauit: regē quoqꝫ
eius atqꝫ oīa per circuitū oppida ꝑcuſ-
ſit in ore gladij. Nō dimiſit in ea vllas
reliquias. Sicut fecerat hebron ⁊ leb-
na ⁊ regibus earū: ſic fecit dabir ⁊ regi
illius. Percuſſit itaqꝫ ioſue omnē ter-
ram montanā ⁊ meridianā atqꝫ campe
ſtrem: ⁊ aſeroth cū regibus ſuis. Nō di-
miſit i ea vllas reliquias: ſed omne qđ
ſpirare poterat interfecit: ſicut ꝑcepe-
rat ei dñs de⁹ iſrael: a cadeſbarne vſqꝫ
gazam. Omē terraꝫ goſen vſqꝫ gabaon
vniuerſoſqꝫ reges ⁊ regiones eorū vno
impetu cepit atqꝫ vaſtauit. Dñs eñ de-
us iſrael pugnauit pro eo. Reuerſuſqꝫ
eſt cū omni iſrael ad locū caſtrorum in
galgala. XI

A Que cum audiſſet iabin rex aſor
miſit ad iobab regem madan ⁊
ad regē ſemeron atq; ad regem
acſaph: ad reges quoq; aquilonis q̄ ha
bitabāt in mōtanis ⁊ in planicie ꝯtra
meridiē ceneroth: in cāpeſtrib⁹ quoq; ⁊
regionib⁹ dor iuxta mare: chananeū q̄ʒ
ab oriēte ⁊ occidēte: ⁊ ammorreū atq;
etheū ac phereʒeū ⁊ iebuſeū i mōtanis:
eueū quoq; q̄ habitabat ad radices her-
mō i terra maſpha. Egreſſiq; ſūt oēs cū
turmis ſuis: ppl's mlt⁹ nimis: ſicut hare
na q̄ eſt in litore maris: equi q̄ʒ ⁊ curr⁹
īmēſe multitudinis. Cōuenerūtq; oēs
reges iſti in vnum ad aquas meron vt
pugnarēt cōtra iſrl'. Dixitq; dñs ad io-
B ſue: Ne timeas eos. Cras eñi hac eadem
hora ego tradā oēs iſtos vulnerandos
in cōſpectu iſrl'. Equos eoꝝ ſubnerua-
bis: ⁊ curr⁹ igne combures. Venitq; io
ſue ⁊ oīs exercit⁹ eius cū eo aduerſus il
los ad aq̄s meron ſubito: ⁊ irruerūt ſu-
per eos tradiditq; illos dñs in manus
iſrael. Qui ꝑcuſſerūt eos ⁊ ꝓſecuti ſunt
vſq; ad ſidonē magnā ⁊ aquas maſſere
phot: cāpūq; maſphe qui eſt ad oriēta-
lem illi⁹ ꝑtē. Itaq; ꝑcuſſit omēs vt nul
las dimitteret ex eis reliq̄as. Fecitq; ſi-
cut ꝓcepat ei dñs. Equos eoꝝ ſubner-
uauit: curruſq; cōbuſſit igni. Reuerſuſ-
q; ſtatim cepit aſor: ⁊ regē eius ꝑcuſſit
gladio. Aſor eñi antiquit⁹ inter oīa re-
gna hec principatū tenebat. Percuſſit-
q; oēs aīas q̄ ibidē morabāt'. Nō dimi-
C ſit in ea vllas reliq̄as: ſed vſq; ad inter
nitionē vniuerſa vaſtauit: ipſamq; vr-
bem ꝑemit incēdio: ⁊ oēs ꝑ circūitū ci
uitates. Reges q̄ʒ eaꝝ cepit: ꝑcuſſit at-
q; deleuit: ſicut ꝓcepat ei moyſes famu
lus dñi. Abſq; vrbib⁹ q̄ erāt in collib⁹
⁊ in tumulis ſite: ceteras ſuccēdit iſrl'
vnā tm̄ aſor munitiſſimā flāma cōſum
pſit. Omēq; ꝑdā iſtaꝝ vrbiū ac iumen-
ta diuiſerūt ſibi filij iſrl' cunctis hoib⁹
interfectiſ. Sicut ꝓcepat dñs moyſi ſer-
uo ſuo: ita precepit moyſes ioſue: ⁊ ille
vniuerſa cōpleuit. Nō ꝓterijt de vniuer
ſis mādatis: nec vnū q̄dē verbū qd iuſ-
ſerat dñs moyſi. Cepit itaq; ioſue oēm
terrā mōtanā ⁊ meridianē: terrāq; go-
ſen ⁊ planiciē ⁊ occidētalē plagā: mon
tēq; iſrl' ad cāpeſtria ei⁹ ⁊ ꝑtem mōtis
q̄ aſcendit ſeir vſq; baalgat per plani-
ciem libani ſub' mōtē hermon: oēs re-
D ges eoꝝ cepit: ꝑcuſſit ⁊ occidi. Multo
tēpe pugnauit ioſue contra reges iſtos.
Nō fuit ciuitas q̄ ſe non traderet filijs
iſrl' ꝓter eueū q̄ habitabat in gabaō. Oēs
eñi bellādo cepit. Dñi eñi ſnīa fuerat vt
idurarēt' corda eoꝝ ⁊ pugnarēt contra
iſrl' ⁊ caderēt ⁊ nō mererent' vllā clemē
tiā: ac pirēt ſicut ꝓcepat dñs moyſi. In
tēpe illo venit ioſue ⁊ interfecit enachiʒ
de mōtanis hebron ⁊ dabir ⁊ anab ⁊ d
oī mōte iuda ⁊ iſrl': vrbeſq; eoꝝ deleuit:
Non reliquit vllū de ſtirpe enachim in
terra filioꝝ iſrl' abſq; ciuitatib⁹ gaʒa et
geth ⁊ aʒotu: in q̄b⁹ ſolū relicti ſūt. Ce-
pit ergo ioſue oēm terrā: ſicut locut⁹ ē
dñs ad moyſen: ⁊ tradidit eā in poſſeſſi
onē filijs iſrl' ſcḋm ꝑtes ⁊ trib⁹ ſuas: q̄e-
uitq; terra a ꝓlijs. Ca. XII.
Hi ſūt reges q̄s ꝑcuſſerūt filij iſrl'
⁊ poſſederūt terrā eoꝝ trās ior-
danē ad ſolis ortū a torrēte arnon vſq;
ad mōtē hermō: ⁊ oēm orientalē plagā
q̄ reſpicit ſolitudinē. Seon rex āmorre
orū qui habitabat in eſebon: dñat⁹ eſt
ab aroer q̄ ſita ē ſup ripam torrentiſ ar
non: ⁊ medie partis in valle dimidie ga
laad vſq; ad torrentē ieboc qui ē termi
nus filioꝝ āmon: ⁊ a ſolitudīe vſq; ad
mare ceneroth ꝯtra oriētem: ⁊ vſq; ad
mare deſti qḋ ē mare ſalſiſſimū: ad ori-
entalē plagā ꝑ viā q̄ ducit bethſimoth
⁊ ab auſtrali ꝑte q̄ ſubiacet aſeroth vſ-
q; phaſga termin⁹ og regis baſan: d re-
liquijs raphaim qui habitauit in aſta-
roth ⁊ in edrai: ⁊ dñat⁹ eſt in mōte her-
mon ⁊ in ſalecha atq; in vniuerſa ba-
ſan vſq; ad termios geſſuri ⁊ machati ⁊
dimidie partiſ galaad ad termios ſeon
regiſ eſebō. Moyſes famulus dñi ⁊ filij
iſrl' ꝑcuſſert eos tradiditq; trā eoꝝ moy
ſes i poſſionē rubenitiſ ⁊ gadditiſ ⁊ dimi
die tribui manaſſe. Hi ſūt reges t̄re q̄s ꝑ
cuſſit ioſue ⁊ filij iſrl' trās iordanē ad oc
cidētalē plagā a baalgad i cāpo libani
vſq; ad mōtē libani: cuius pars aſcen-
dit in ſeir. Tradiditq; eā ioſue in poſſeſ
ſionē tribub⁹ iſrael: ſingulis partes ſu-
as tam in montanis q̄ in planis atq;
campeſtribus: In aſeroth ⁊ in ſolitudi-
ne ac in meridie: etheus fuit ⁊ ammor-
reus chananeus ⁊ phereʒeu ſ: eueus et
iebuſeus. Rex hiericho vnus. Rex hay
que eſt ex latere bethel vnus. Rex hieru
ſalem vnus. Rex hebron vnus. Rex hie
rimoth vnus. Rex lachis vnus. Rex e-
glon vnus. Rex gaʒer vnus. Rex dabir
vnus. Rex gader vnus. Rex herma vn⁹
Rex hereth vnus. Rex lebna vnus. Rex

odollam vn⁹. Rex maceda vn⁹. Rex be-
thel vn⁹. Rex taphua vn⁹. Rex ofer vn⁹.
Rex afec vn⁹. Rex ſaron vnus. Rex ma-
dan vn⁹. Rex aſor vn⁹. Rex ſamerō vn⁹.
Rex acſaph vnus. Rex thenach vnus.
Rex mageddo vn⁹. Rex cedes vn⁹. Rex
iachanen carmeli vn⁹. Rex dor ⁊ ꝓuin-
cie dor vn⁹. Rex gentiū galgal vn⁹. Rex
therſa vn⁹. Oēs reges trigintaunus.

XIII

IOſue ſenex ꝓuecteq; eta-
tis erat: ⁊ dixit dñs ad eum: Se-
nuiſti ⁊ longeuus es: terraq; la-
tiſſima derelicta eſt: q̄ necdū ſorte diui-
ſa eſt: oīs videlicet galilea philiſtijm et
vniuerſa geſſuri: a fluuio turbido q̄ irri
gat egyptū: vſq; ad termios accaron cō
tra aquilonē terra chanaan que in q̄n-
q; regulos philiſtijm diuidit: gazeos et
azotios: aſcalonitas getheos ⁊ accaro-
nitas. Ad meridiē vero ſunt euei: om-
nis terra chanaan: ⁊ maara ſidonioꝝ
vſq; afeca ⁊ terminos āmorrei eiuſq; cō
finia: libani quoq; regio ꝯtra orientē a
baalgad ſub monte hermon donec in-
grediaris emath. Oim qui habitabant
in monte a libano vſq; ad aquas maſ-
ſerephot vniuerſiq; ſidonij. Ego ſū qui
delebo eos a facie filioꝝ iſrael. Ueniat
ergo in partē hereditatꝭ iſrael: ſicut p̄ce
pi tibi. Et nūc diuide terrā in poſſeſſio-
nē nouē tribub⁹ et dimidie tribui ma-
naſſe cū qua ruben et gad poſſederunt
terrā quā tradidit eis moyſes famulus
dñi trans fluenta iordanis ad orienta-
lem plagā ab aroer q̄ ſita eſt in ripa tor-
rentis arnon ⁊ in vallis medio: vniuer-
ſaq; cāpeſtria medaba vſq; dibon: ⁊ cū-
ctas ciuitates ſeon regis ammorrei qui
regnauit eſebon vſq; ad termios filioꝝ
ammon: et galaad ac terminū geſſuri et
machati et oēm montē hermon et vni-
uerſam baſan vſq; ad ſalecha: omne re-
gnū og in baſan qui regnauit in aſta-
roth ⁊ edrai: ipſe fuit d̄ reliquijs rapha-
im: ꝑcuſſitq; eos moyſes atq; deleuit.
Noluerūtq; diſꝑdere filij iſrael geſſuri
⁊ machati: ⁊ habitauerūt in medio iſra
el vſq; in p̄ſtem diē. Tribui autē leui
nō dedit poſſeſſionē: ſed ſacrificia et vi-
ctime dñi dei iſrael: ipa eſt eius heredi-
tas ſicut locut⁹ eſt illi. Dedit ergo moy
ſes poſſeſſionē tribui filioꝝ ruben iux-
ta cognatiōes ſuas. Fuitq; termin⁹ eo-
rū ab aroer q̄ ſita eſt in ripa torrētis ar
non: ⁊ in valle eiuſdē torrentis media:
vniuerſamq; planitiē q̄ ducit medaba
et eſebon cūctoſq; viculos eaꝝ qui ſūt
in cāpeſtrib⁹: dibon quoq; ⁊ abamotba
al et oppidū baalmaon: ⁊ geſſa et cedi-
moth ⁊ mephet ⁊ cariathaim ⁊ ſabama
et ſarathaſar: in monte conuallis beth-
phogor et aſeroth phaſga et bethaſi-
moth omēs vrbes cāpeſtres: vniuerſaq;
regna ſeon regis āmorrei qui regnauit
in eſebon: quē ꝑcuſſit moyſes cū princi-
pibus madiā: eueū et recen et ſur et vr
⁊ rebec duces ſeon habitatores terre: ⁊ ba
laam filiū beor ariolū occiderūt filij iſ-
rael gladio cū ceteris interfectis: fact⁹-
q; eſt termin⁹ filioꝝ ruben iordanis
fluui⁹. Hec eſt poſſeſſio rubenitaꝝ ꝑ co-
gnationes ſuas vrbiū ⁊ viculorum. De
ditq; moyſes tribui gad ⁊ filijs ei⁹ ꝑ co
gnationes ſuas poſſeſſionē cui⁹ hec di-
uiſio eſt. Termin⁹ gazer et omēs ciuita
tes galaad: ⁊ dimidiā partē terre filioꝝ
āmon vſq; ad aroer q̄ eſt ꝯtra rabba: et
ab eſebon vſq; ramoth: maſphe ⁊ betha
nim: et a manaim vſq; ad termios da-
bir. In valle quoq; betharā ⁊ bethnē- D
ra ⁊ ſoccoth ⁊ ſaphon reliquā partē re-
gni ſeon regꝭ eſebon. Hui⁹ quoq; finis
iordanis eſt vſq; ad extremā ꝑtē maris
cenereth trās iordanē ad orientalē pla-
gam. Hec ē poſſeſſio filioꝝ gad ꝑ famili-
as ſuas ⁊ ciuitates ⁊ ville eaꝝ. Dedit et
dimidie tribui manaſſe filijſq; ei⁹ iuxta
cognatiōes ſuas poſſeſſionē: cuius hoc
principiū eſt. A manaim vniuerſam ba
ſan ⁊ cūcta regna og regis baſan: oēſq;
vicos iahir q̄ ſunt in baſan ſexagita op
pida ⁊ dimidiā partē galaad: ⁊ aſtaroth
⁊ edrai regni og in baſan filijs machir
filij manaſſe dimidie parti filioꝝ ma-
chir: iuxta cognatiōes ſuas. Hāc poſſeſ
ſionē diuiſit moyſes in cāpeſtrib⁹ mo-
ab trās iordanē ꝯtra hiericho ad orien
talē plagam. Tribui aūt leui non dedit
poſſeſſionē: q̄m dñs deus iſrl ipe eſt poſ
ſeſſio ei⁹ vt locutus eſt illi.

XIIII A

HOc eſt qđ poſſederunt filij iſrael
in terra chanaan quā dederunt
eis eleazar ſacerdos et ioſue fili-
us nun et principes familiarū ꝑ tribus
iſrael ſorte omia diuidētes: ſicut prece- Nu. 34. d.
perat dñs in manu moyſi nouē tribu-
bus et dimidie tribui manaſſe. Duab⁹
eni tribubus et dimidie dederat moy-
ſes trans iordanem poſſeſſionē abſq; le
uitis qui nihil terre acceperūt inter fra
tres ſuos: ſed i eoꝝ ſucceſſerāt locū filij
ioſeph: in duas diuiſit trib⁹ manaſſe et

B effraim. Nec acceperūt leuite aliā in ter
ra partē niſi vrbes ad hitandū ⁊ ſubur
bana eaꝝ ad alenda iumenta et pecora
ſua. Sicut ꝑcepat dñs moyſi: ita fecerūt
filij iſrł ⁊ diuiſerūt terrā. Acceſſerūt ita-
cꝫ filij iuda ad ioſue ī galgala: locutuſ-
cꝫ eſt ad eū caleph fili⁹ iephone cenezeꝰ.
Nu.14.d. Noſti qđ locut⁹ ſit dñs ad moyſen ho-
minē dei de me ⁊ te ī cadeſbarne. Qua-
draginta ānoꝝ eram qñ miſit me moy-
ſes famul⁹ dñi de cadeſbarne vt cōſide
rarē terrā: nūciauitcꝫ ei qđ mihi veꝝ vi-
debat. Frēs aūt mei q̄ aſcēderāt mecū
diſſoluerūt cor ppłi: ⁊ nihilominus ego
C ſecut⁹ ſum dñm deū meum. Jurauitcꝫ
I.1.a. moyſes in die illo dicēs: Terra quā cal
cauit pes tu⁹ erit poſſeſſio tua ⁊ filioꝝ
tuoꝝ in eternū: qꝛ ſecut⁹ es dñm deum
tuū. Cōceſſit ergo dñs vitam mihi ſicut
pollicit⁹ eſt vſcꝫ in ꝑſentē diē. Quadra
ginta ⁊ qnqꝫ anni ſūt ex q̄ locut⁹ ē dñs
vbū iſtud ad moyſen qñ ābulabat iſrł
Eccl.46.b ꝑ ſolitudinē: hodie octogintaqnqꝫ āno
rū ſum ſic valens vt eo valebam tpe qñ
ad explorādū miſſus ſū: illi⁹ in me tpis
fortitudo vſcꝫ hodie ꝑſeuerat tā ad bel
landū q̄ ad gradiendū: da ꝫ mihi mon
tē iſtū quē pollicit⁹ eſt dñs te q̄ꝫ audi-
ente in quo enachim ſūt ⁊ vrbes magne
D atcꝫ munite: ſi forte ſit dñs mecū ⁊ po-
tuero delere eos ſicut ꝓmiſit mihi. Bñ-
dixitcꝫ ei ioſue: ⁊ tradidit ei hebron in
poſſeſſionē atcꝫ ex eo fuit hebrō caleph
filio iephone cenezeo vſcꝫ in pñtē diē:
qꝛ ſecut⁹ ē dñm deū iſrł. Nomē hebron
antea vocabat cariatharbe. Adā maxi
mus ibi inter enachim ſitus eſt: ⁊ terra
A ceſſauit a prelijs. XV

Igitur ſors filioꝝ iude ꝑ cogna-
tiones ſuas iſta fuit: a termino
edom vſcꝫ ad deſertū ſin ꝯtra meridiē
⁊ vſcꝫ ad extremā partē auſtrał plage.
Initiū ei⁹ a ſūmitate marꝭ ſalſiſſimi: ⁊ a
lingua ei⁹ q̄ reſpicit meridiem: egredie-
turcꝫ ꝯtra aſcēſum ſcorpionis ⁊ ptran-
ſit in ſina: aſcēditcꝫ in cadeſbarne ⁊ ꝑ-
uenit in eſrom: aſcendēs ad darā ⁊ cir-
cūiens cariathaa: atcꝫ inde ptrāſiens ī
B aſemona ⁊ ꝑueniēs ad torrentē egypti:
erūtcꝫ termini ei⁹ mare magnū. Hic e-
rit finis meridiane plage. Ab oriēte ve
ro erit initiū mare ſalſiſſimū vſcꝫ ad ex
trema iordanis: ⁊ ea q̄ reſpiciūt ad aq-
lonē a lingua marꝭ vſcꝫ ad eundē ior-
danis fluuiū: aſcēditcꝫ termios in be-
thagla ⁊ trāſit ab aquilone in bethara-
ba: aſcēdens ad lapidē boem filij rubē:
⁊ tendēs vſcꝫ ad termios debera đ val-
le achor ꝯtra aquilonē reſpiciēs galga-
la q̄ eſt ex aduerſo aſcēſiōis adommim
ab auſtrali ꝑte torrentꝭ: trāſitcꝫ aquas
q̄ vocant fons ſolꝭ: ⁊ erūt exit⁹ eius ad
fontē rogel: aſcēditcꝫ ꝑ ꝯuallē filij en-
non ex latere iebuſei ad meridiē: hec ē
hierłm: ⁊ inde ſe erigens ad vticē mon
tis q̄ eſt ꝯtra gehēnon ad occidentē in
ſūmitate vallis raphaim cōtra aquilo-
nem: ptrāſitcꝫ a vertice montꝭ vſcꝫ ad
fontem aque nepthoa: ⁊ ꝑuenit vſcꝫ ad
vicos montꝭ ephron incliuatcꝫ in bala
q̄ eſt cariathiarim. i. vrbs ſiluaꝝ: ⁊ cir-
cūit de bala ꝯtra occidētē vſcꝫ ad mon
tē ſeir: trāſitcꝫ iuxta lat⁹ montꝭ iarim
ad aqlonē in cheſlon: ⁊ deſcēdit ī beth- C
ſames trāſitcꝫ in thāna: ⁊ ꝑuenit cōtra
aquilonē partꝭ accaron ex latere: incli-
natcꝫ ſecrona ⁊ trāſit montē baala: ꝑ-
uenitcꝫ in gebneel: ⁊ magni marꝭ ꝯtra
occidentē fine ꝯcludit. Hi ſūt termini
filioꝝ iuda ꝑ circūitū in cognatiōibus
ſuis. Caleph vo filio iephone dedit ꝑtē
in medio filioꝝ iuda: ſicut ꝑcepat ei do
min⁹: cariatharbe pr̄is enach: ip̄a ē he-
bron: deleuitcꝫ ex ea caleph tres filios
enach ſeſai ⁊ haymā ⁊ tholmai de ſtir-
pe enach: atcꝫ inde ꝯſcendens venit ad
habitatores dabir q̄ pri⁹ vocabat cari-
athſepher. i. ciuitas litteraꝝ. Dixitcꝫ ca
leph. Qui ꝑcuſſerit cariathſepher ⁊ ce-
perit eā: dabo ei axā filiā meā vxorem.
Cepitcꝫ eā othoniel fili⁹ cenez frater ca
leph iunior: deditcꝫ ei axam filiā ſuam
vxorē. Qui cū ꝑgerēt ſił: ſuaſa eſt a viro
ſuo vt peteret a pr̄e ſuo agrum: ſuſpira-
uitcꝫ vt ſedebat ī aſino. Cui caleph: qđ
habes inqt? At illa rñdit: Da mihi bñ-
dictionē. Terrā auſtralē ⁊ arentē dedi
ſti mihi: iunge ⁊ irriguā. Dedit itacꝫ ei
caleph irriguū ſupi⁹ ⁊ inferi⁹. Hec ē poſ
ſeſſio trib⁹ filioꝝ iuda ꝑ cognatiōes ſu
as: erātcꝫ ciuitates ab extremis parti-
bus filioꝝ iuda iuxta termios edom a
meridie: cabſeel ⁊ eder ⁊ iagur ⁊ cina et
dimona ⁊ adada ⁊ cedes ⁊ aſor ⁊ iethā-
ziphethtelē ⁊ baloth aſornoba ⁊ cario-
thieſrom hec ē aſſoromāſame ⁊ melo-
da ⁊ aſergadda ⁊ aſſemoth ⁊ bethfeleth
⁊ aſerſual et berſabee ⁊ baziothia ⁊ aba
la ⁊ humeſem ⁊ heltholap et exul et ſar-
ma ⁊ ſicelech ⁊ medemena et ſenſenna
lebaoth et ſelim ⁊ ahemrēmon: oēs ciui
tates vigintinouē ⁊ ville eaꝝ. Jn cāpe-

ſtribꝰ ꝟo eſtaol ⁊ ſarea ⁊ aſena ⁊ azone
et engannim ⁊ thaphua ⁊ enaym ⁊ hi-
ermoth ⁊ adulamſocho et azecha et ſa-
rim et adithaim et gedera ⁊ giderotha-
im: vrbes quattuordeci et ville eaꝝ. Sa
mna ⁊ adaſa ⁊ magdalgad delean ⁊ ma
ſepha et iectel lacis et baſchat et eg-
lon teblon et leemas et cethis et gide-
roth et bethdagon ⁊ neama et maceda:
F ciuitates ſedecim et ville eaꝝ. Labana
et ether et aſan iepta et eſna et neſib et
ceyla et achzib et mareſa: ciuitates no-
uē et ville eaꝝ. Accaron cū vicis et vil
lulis ſuis. Ab accarō vſqꝫ ad mare oīa
q̄ vergūt ad azotū et viculos eiꝰ. Azotꝰ
cū vicis et villulis ſuis. Gaza cū vicis
et villulis ſuis vſqꝫ ad torrentē egypti:
et mare magnū terminꝰ eiꝰ: et in mon-
te ſamir et iecther et ſocchoth et edēna
cariathſenna: hec eſt dabir: anab et hi-
ſtemo ⁊ anym goſen ⁊ olon ⁊ gylo: ciui
tates vndecī ⁊ ville eaꝝ. Arab ⁊ roma
⁊ eſaan ⁊ ianum ⁊ bethaſua ⁊ afeca ath
matha ⁊ cariatharbe: hec ē hebron ⁊ ſi-
or: ciuitates nouē ⁊ ville eaꝝ. Maon et
thermel ⁊ ziph ⁊ loche ⁊ iezrahel ⁊ iuca
dam et zanoe accaym gabaa ⁊ thāna ci
uitates decē ⁊ ville eaꝝ. Alul ⁊ bethſor
et hiedormareth et bethanoth ⁊ belthe
cen: ciuitates ſex et ville earū. Cariath
baal: hec cariathiarim vrbs ſiluaꝝ et a-
rebba: ciuitates due et ville eaꝝ. In de-
ſerto betharaba meddyn ⁊ ſacha ⁊ neb
ſan: ciuitates ſalis: ⁊ engaddi: ciuitates
ſex et ville earū. Fiūt ſimul centū q̄nde-
cim. Iebuſeū aūt habitatorē hieruſalē
nō potuerūt filij iuda delere: habitauit-
qꝫ iebuſeus cū filijs iuda in hieruſalem
vſqꝫ in p̄ſentem diem. XVI

CEcidit quoqꝫ ſors filioꝝ ioſeph
ab iordane ꝯtra hiericho et ad
aquas eiꝰ ab oriente ſolitudo q̄
aſcendit de hiericho ad montē bethel: ⁊
egredit̄ de bethel luzam: tranſitqꝫ ter-
minū archiatharoth: ⁊ deſcēdit ad occi
dentē iuxta terminū iefleti vſqꝫ ad ter-
minos bethoron inferioris ⁊ gazer: fini
unturqꝫ regiones eiꝰ mari magno: poſ-
ſederūtqꝫ filij ioſeph manaſſes ⁊ effra-
im. Et factꝰ eſt terminus filioꝝ effraim
ꝑ cognationes ſuas: ⁊ poſſeſſio eoꝝ con
tra orientē aſtaroth addar vſqꝫ betho-
ron ſupiorē: egrediunt̄qꝫ cōfinia in ma
re. Machmetath vero aquilonē reſpi-
cit ⁊ circūit termīos ꝯtra orientē i tha-
natſelo: ⁊ ꝑtrāſit a torrēte ianoe: deſcē-
ditqꝫ de ianoe in atharoth ⁊ noaratha
et ꝑuenit in hiericho: egredit̄qꝫ ad ior-
danem de taphua: ꝑtranſitqꝫ ꝯtra ma-
re in villam harūdineti: ſūtqꝫ egreſſus
eius in mare ſalſiſſimū. Hec eſt poſſeſſio D
tribus filioꝝ effraim ꝑ familias ſuas:
vrbeſqꝫ ſepate ſūt filijs effraim i medio
poſſeſſionis filioꝝ manaſſe ⁊ ville eaꝝ.
Et nō interfecerunt filij effraim chana-
neū q̄ habitabat in gazer: habitauitqꝫ
chananeus in medio effraim vſqꝫ in di
em hanc tributarius. XVII

CEcidit autē ſors tribui manaſſe A
ipſe enī eſt pꝛiogentꝰ ioſeph: ma-
chir primogenito manaſſe patri
galaad qui fuit vir pugnator: habuitqꝫ
poſſeſſionē galaad ⁊ baſan: ⁊ reliq̄s fili-
orum manaſſe iuxta familas ſuas: filijs
abiezer ⁊ filijs helecb ⁊ filijs heſrihel et
filijs ſichē ⁊ filijs epher ⁊ filijs ſemida.
Iſti ſūt filij manaſſe filij ioſeph: mares
ꝑ cognationes ſuas. Salphaat ꝟo filio Nu.27.a
epher filij galaad filij machir filij ma-
naſſe nō erāt filij ſed ſole filie: quaꝝ iſta
ſunt noīa: maala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ melcha
et therſa. Veneruntqꝫ in ꝯſpectu eleaza-
ri ſacerdotꝭ et ioſue filij nun ⁊ pricipū
dicētes: dn̄s p̄cepit ꝑ manum moyſi vt
daret̄ nobis poſſeſſio in medio fratrū B
nr̄oꝝ. Deditqꝫ iuxta impiū dn̄i poſſeſſi-
onē in medio fratrū p̄ris eaꝝ: ⁊ cecide-
rūt funiculi manaſſe decem abſqꝫ terra
galaad et baſan trās iordanē. Filie enī
manaſſe poſſederūt hereditatē i medio
filioꝝ eiꝰ. Terra aūt galaad cecidit i ſor
tē filioꝝ manaſſe q̄ reliqui erāt. Fuitqꝫ
terminꝰ manaſſe ab aſer machmata q̄
reſpicit ſychē ⁊ egredit̄ ad dexterā iux-
ta hītatores fontꝭ thaphue. Etenī i ſor-
te manaſſe ceciderat terra thaphue: q̄ ē
iuxta terminos manaſſe filioꝝ effraim.
Deſcēditqꝫ terminꝰ vallis harūdineti ī
meridiē torrentꝭ ciuitatū effraim: q̄ in
medio ſūt vrbiū manaſſe. Terminꝰ ma
naſſe ab aquilone torrentꝭ ⁊ exitꝰ eius
ꝑgit ad mare: ita vt poſſeſſio effraim ſit
ab auſtro: ⁊ ab aq̄lone manaſſe: ⁊ vtrā-
qꝫ claudat mare: ⁊ ꝯiungant̄ ſibi in tri
bu aſer ab aquiloue: ⁊ in tribu yſachar
ab oriente. Fuitqꝫ hereditas manaſſe i C
yſachar et in aſer: berſa ⁊ viculi eius: et
ieblaan cū viculis ſuis: ⁊ habitatores
dor cū oppidis ſuis: habitatores quoqꝫ
endor cū viculis ſuis ſimiliterqꝫ habi-
tatores thenach cū viculis ſuis: et habi
tatores mageddo cum viculis ſuis: et

tertia pars vrbis nophech. Nec potue-
rũt filij manaſſe has ciuitates ſubuerte
re:ſed cepit chanane⁹ habitare in terra
ſua. Poſtq̃ autẽ ꝯualuerũt filij iſrael.
ſubiecerũt chananeos ⁊ fecerũt ſibi tri
D butarios:nec interfecerũt eos. Locuti-
q̃ ſunt filij ioſeph ad ioſue:⁊ dixerunt.
Quare dediſti mihi terrã in poſſeſſionẽ
ſortis et funiculi vni⁹:cũ ſim tãte mul-
titudinis ⁊ bñdixerit mihi dñs? Ad q̃s
ioſue ait:Si pplus mult⁹ es:aſcende in
ſiluã:⁊ ſuccide tibi ſpatia in terra phe-
rezei ⁊ raphaim:q2 anguſta eſt tibi poſ-
ſeſſio montꝭ effraim. Cui rñderũt filij io
ſeph:Nõ poterim⁹ ad montana cõſcen-
dere:cũ ferreis currib⁹ vtant̃ chananei
qui habitant in terra campeſtri:in qua
ſiti ſunt berſan cũ viculis ſuis:⁊ iezra-
hel mediã poſſidẽs vallẽ. Dixitq̃ ioſue
ad domum ioſeph ⁊ effraim ⁊ manaſſe.
Popul⁹ mult⁹ es et magne fortitudis:
nõ habebis ſortẽ vnam: ſed trãſibis ad
mõtẽ:⁊ ſuccides tibi atq̃ purgabis ad
habitandũ ſpatia:⁊ poterꝭ vltra ꝓcede
re cũ ſubuerteris chananeuꝫ quẽ dicis
ferreos hr̃e curr⁹ ⁊ eſſe fortiſſimum.
A Congregatiq̃ ſunt oẽs XVIII
filij iſrl̃ in ſylo:ibiq̃ fixerũt ta-
bernaculũ teſtimonij: et fuit eis
terra ſubiecta. Remãſerãt aũt filioꝝ iſ-
rael ſeptẽ tribus q̃ necdũ accepant poſ
ſeſſiões ſuas. Ad q̃s ioſue ait: Uſq̃quo
marcetꝭ ignauia:⁊ nõ intratꝭ ad poſſi-
dendã terrã quã dñs de⁹ patrũ vr̃oꝝ de
dit vobis? Eligite de ſingul̃ tribub⁹ ter
nos viros vt mittã eos:⁊ pgant atq̃ cir
cũeant terrã et deſcribãt eã iuxta nume
rũ vniuſcuiuſq̃ mltitudinis: referãtq̃
ad me qđ deſcripſerint. Diuidite vobis
terrã in ſeptẽ ptes. Judas ſit in termis
ſuis ab auſtrali plaga:⁊ domus ioſeph
ab aquilone:mediã inter hos terrã i ſe-
ptem ptes deſcribite:et huc venietis ad
me vt corã dño deo vr̃o mittã vobis h
ſortem:q2 nõ eſt inter vos pars leuita-
rũ:ſed ſacerdotiũ dñi eſt eoꝝ hereditaſ.
Gad autẽ ⁊ ruben ⁊ dimidia trib⁹ ma-
naſſe:iã accepant poſſeſſiões ſuas trãs
iordanẽ ad orientalẽ plagã:quas dedit
eis moyſes famul⁹ dñi. Cũq̃ ſurrexiſſẽt
B viri vt pgerent ad deſcribendã terrã p̃-
cepit eis ioſue dicẽs:Circũite terrã ⁊ de
ſcribite eã:ac reuertimini ad me vt hic
corã dño deo vr̃o in ſylo mittam vobis
ſortẽ. Itaq̃ pgrexerũt ⁊ luſtrãtes eam in
ſeptẽ ptes diuiſerũt ſcribẽtes in volu-
mine:reuerſiq̃ ſũt ad ioſue in caſtra ſy
lo. Qui miſit ſortes corã dño in ſylo:di-
uiſitq̃ terrã filijs iſrl̃ in ſeptẽ ptes. Et
aſcendit ſors prima filioꝝ beniamin p
familias ſuas vt poſſiderent terrã inter
filios iuda ⁊ filios ioſeph. Fuitq̃ termi
nus eoꝝ ꝯtra aquilonẽ a iordane pgẽs
iuxta lat⁹ hiericho ſeptẽtrional̃ plage:
⁊ inde ꝯtra occidentẽ ad mõtana ꝯſcẽ-
dẽs ⁊ ꝑuenīẽs ad ſolitudinẽ bethauen.
atq̃ ptrãſiens iuxta luzam ad meridiẽ:
ipa ẽ bethel:deſcẽditq̃ in aſtaroth ad-
dar in mõtẽ q̃ eſt ad meridiẽ bethoron
inferiorꝭ:⁊ inclinat̃ circũiens ꝯtra ma-
re ad meridiẽ montis q̃ reſpicit betho-
ron ꝯtra africũ. Suntq̃ exit⁹ eius in ca- C
riathbaal:q̃ vocat̃ ⁊ cariathiarim vrbẽ
filioꝝ iuda. Hec eſt plaga ꝯtra mare ad
occidentẽ. A meridie aũt ex parte cari-
athiarim egredit̃ termin⁹ ꝯtra mare:et
ꝑuenit vſq̃ ad fontẽ aquaꝝ nepthoa.
Deſcẽditq̃ in partẽ montꝭ qui reſpicit
vallẽ filioꝝ ennon:⁊ eſt ꝯtra ſeptẽtrio-
nalẽ plagã i extrema pte vallis rapha-
im. Deſcẽditq̃ in gehẽnon.i.vallis en-
non iuxta lat⁹ iebuſei ad auſtrũ:⁊ ꝑue-
nit ad fontẽ rogel tranſiens ad aquilo-
nẽ:⁊ egrediens ad enſemes.i.fontẽ ſol:
et ptrãſit vſq̃ ad tumulos q̃ ſunt e re-
gione aſcẽſus adõmim:deſcenditq̃ ha-
benboem.i.lapidẽ boem filij ruben:⁊ p
trãſit ex latere aq̃lonis ad cãpeſtria de-
ſcenditq̃ in planitiẽ:⁊ p̃tergredit̃ ꝯtra
aquilonẽ bethagla:ſũtq̃ exit⁹ ei⁹ cõtra
linguã marꝭ ſalſiſſimi ab aquilone in fi
ne iordanis ad auſtralẽ plagã q̃ eſt ter-
min⁹ illi⁹ ab oriente. Hec ẽ poſſeſſio fili D
orũ beniamin p termios ſuos in circũ-
itu ⁊ familias ſuas. Fuerũtq̃ ciuitates
eius hiericho et bethagla ⁊ vallis caſis
betharaba et offora villa hemona ⁊ of.
fni et gabee:ciuitates duodecim ⁊ ville
eaꝝ. Gabaon ⁊ rama ⁊ beroth ⁊ meſphe
caphara ⁊ amoſa ⁊ recẽ iarephel ⁊ thare
la ⁊ ſela heleph ⁊ ieb⁹ q̃ ẽ hirlm gabaad
⁊ cariath:ciuitates q̃ttuordeci ⁊ ville ea
rũ. Fuert̃ oẽs citates vigitiſex. Hec ẽ poſ
ſeſſio filioꝝ bẽiamin iuxta fãilias ſuaſ.
E egreſſa ẽ ſors ſcđa filioꝝ XIX
ſymeon pgnatiões ſuas:fuitq̃
hereditas i medio eoꝝ poſſeſſio
nis filioꝝ iuda:⁊ berſabee ⁊ ſabee ⁊ mo
lada et aſerſua baala et aſem ⁊ heltho-
lad bethulamar et ſicelech ⁊ bethmar-
chaboth et aſerſua ⁊ bethelpaboth et ſa
robem:ciuitates tredecim ⁊ ville earũ.

Rym ⁊ remmon ⁊ athar ⁊ aſan :ciuita-
tes quattuor ⁊ ville earũ. Oẽs viculi ꝑ
circuitum vrbiũ iſtarũ vſqꝫ ad balaad
bercameth cõtra auſtralẽ plagam. Fue-
runtqꝫ oẽs ciuitates decẽ ⁊ ſeptẽ. Hec
eſt hereditas filioꝝ ſymeõ iuxta cogna-
tiones ſuas in poſſeſſione ⁊ funiculo fi
lioꝝ iuda qꝛ maior erat ⁊ idcirco filij ſi
meon poſſederũt in medio hereditatis
ei⁹. Ceciditqꝫ ſors tertia filioꝝ zabulõ
ꝑ cognationes ſuas :⁊ fact⁹ eſt termin⁹
poſſeſſionis filioꝝ zabulon vſqꝫ ſarith.
Aſcenditqꝫ de mari ⁊ medalaa : ⁊ pue-
nit in debbaſeth vſqꝫ ad torrentẽ qui ẽ
ↄtra ieconan:⁊ reuertit̃ ꝺ ſarith contra
orientẽ in finẽ ceſeleth thabor ⁊ egredi
tur ad dabereth aſcẽditqꝫ ↄtra iaſie:et
inde ptrãſit vſqꝫ ad oriẽtalẽ plagã ge-
thefer ⁊ thachaſin: ⁊ egredit̃ in rẽmon
amphar ⁊ noa: ⁊ circuit ad aquilonem
⁊ nathã. Suntqꝫ egreſſus ei⁹ vallis iep-
tahel ⁊ cathethet naalol ⁊ ſemron ⁊ ie-
daba ⁊ bethleem : ciuitates duodecim
⁊ ville eaꝝ. Hec eſt hereditas trib⁹ fili-
orũ zabulon ꝑ cognationes ſuas: vrbes
⁊ viculi eaꝝ. Yſachar egreſſa eſt ſors q̃r-
ta ꝑ cognationes ſuas: fuitqꝫ ei⁹ heredi
tas iezrahel ⁊ caſaloth ⁊ ſunem ⁊ affrai
⁊ ſenon ⁊ naaroth ⁊ rabboth et ceſien
haemes ⁊ rameth ⁊ enganni ⁊ hanna-
da ⁊ bethfeſes :⁊ puenit termin⁹ ei⁹ vſ-
qꝫ thabor ⁊ ſeeſnna ⁊ bethſemes: erãtqꝫ
exit⁹ eius iordanis ciuitates ſedecim ⁊
ville eaꝝ. Hec eſt poſſeſſio filiorum yſa
char ꝑ cognationes ſuas: vrbes ⁊ vicu-
li earũ. Ceciditqꝫ ſors quinta tribui fi-
liorũ aſer ꝑ cognatõnes ſuas: fuitqꝫ ter
min⁹ eoꝝ alchat ⁊ cali ⁊ bethen ⁊ axab
⁊ elmeleth et amaad ⁊ meſſal : ⁊ puenit
vſqꝫ ad carmelum maris ⁊ ſyor ⁊ laba
nath: ac reuertit̃ ↄtra orientẽ bethda-
gon: ⁊ ptrãſit vſqꝫ zabulon ⁊ vallẽ iep-
tael ↄtra aqlonẽ in bethemeth ⁊ neiel:
egrediturqꝫ ad leuã cahul ⁊ acran ⁊ ro-
ob ⁊ amon ⁊ chana vſqꝫ ad ſidonẽ ma-
gnam reuertit̃qꝫ in horma vſqꝫ ad ciui
tatem munitiſſimã tyrum ⁊ vſqꝫ oſam:
erũtqꝫ exitus eius in mare de funiculo
acziba ⁊ amma ⁊ afeg ⁊ roob :ciuitates
vigintidue ⁊ ville eaꝝ. Hec eſt poſſeſſio
filioꝝ aſer ꝑ cognationes ſuas: vrbeſqꝫ
⁊ viculi eaꝝ. Filiorũ neptalim ſexta ſors
cecidit ꝑ familias ſuas :et cepit termi-
nus de beleb ⁊ helõ ſannaniz :⁊ adami
q̃ ẽ neceb: ⁊ iebnahel: vſqꝫ lecun: ⁊ egreſ
ſus eoꝝ vſqꝫ ad iordanẽ: reuertit̃qꝫ ter
min⁹ ↄtra occidentẽ et azanoth thabor
atqꝫ inde egredit̃ in vcuca :et ptrãſit i
zabulõ ↄtra meridiẽ: et in aſer ↄtra oc-
cidentẽ :et i iuda ad iordanẽ ↄtra ortũ
ſolis ciuitates munitiſſime: aſſedim ſer
⁊ aminad ⁊ rechath ⁊ cenereth ⁊ edema
et arama aſor ⁊ cedes et edrai naſor ⁊ ie
ron et magdihel horecz ⁊ bethanath et
bethſemes: ciuitates decẽ er nouẽ ⁊ vil
le eaꝝ. Hec ẽ poſſeſſio trib⁹ filioꝝ nepta
lim per cognationes ſuas vrbes et vi-
culi earũ. Tribui filioꝝ dan ꝑ familias
ſuas egreſſa ẽ ſors ſeptima: ⁊ fuit termi
nus poſſeſſionis ei⁹ ſarga ⁊ heſtaol et
hairſemes .i. ciuitas ſolis: ſelebin ⁊ ahi
alon et iethela helon ⁊ thẽna ⁊ achron
helcheten tebton ⁊ baaladiud et bane
et barach et iethrẽmon atqꝫ hiercon ⁊
arechon: cũ termio qui reſpicit ioppen D
⁊ ipſo fine cõcludit̃. Aſcenderũtqꝫ filij
dan et pugnauerunt contra leſen: cepe-
rũtqꝫ eam: et ꝑcuſſerũt eã in ore gladij:
⁊ poſſederũt et habitauerũt in ea vocãtes
nomẽ ei⁹ leſen: dan ex noĩe dan pr̃is ſui
Hec eſt poſſeſſio trib⁹ filioꝝ dan per co-
gnationes ſuas: vrbes ⁊ viculi eaꝝ. Cũ-
qꝫ cõpleſſet ſorte diuidere terraꝝ ſingu-
lis ꝑ trib⁹ ſuas dederũt filij iſrael poſ-
ſeſſionẽ ioſue filio nun in medio ſui iu-
xta ꝓceptũ dñi: vrbẽ quã poſtulauit tã-
nathſaraa i mõte effraim. Et edificauit
ciuitatẽ habitauitqꝫ i ea. He ſũt poſſeſ-
ſiones quas ſorte diuiſerunt eleazar ſa-
cerdos et ioſue fili⁹ nun: et pricipes fa-
miliarũ ac tribuũ filiorũ iſrael in ſylo:
corã dño ad oſtiũ tabernaculi teſtimo- A
nij: partitiqꝫ ſũt terrã.

XX

Et locutus eſt dñs ad ioſue di-
cens: Loqre filijs iſrl̃: et dic eis:
Separate vrbes fugitiuorũ de Nu. 35. a.
quibus locutus ſum ad vos ꝑ manum Deu. 19. a
moyſi: vt cõfugiat ad eas quicũqꝫ ani-
mam ꝑcuſſerit neſcius: et poſſit euade-
re irã ꝓximi q̃ vltor ẽ ſanguinis: cũ ad
vnã harũ ↄfugerit ciuitatũ: ſtabitqꝫ añ
portã ciuitatis et loquet̃ ſeniorib⁹ vr-
bis illi⁹ ea que ſe cõprobent innocẽtẽ:
ſicqꝫ ſuſcipiẽt eũ et dabũt ei locũ ad ha
bitandũ. Cunqꝫ vltor ſanguinis eũ fue B
rit pſecut⁹: nõ tradent in man⁹ eius: qꝛ
ignorãs ꝑcuſſit ꝓximũ eius :nec añ bi-
duũ triduũve ei⁹ ꝓbat̃ inimic⁹. Et habi-
tauit in ciuitate illa donec ſtet añ iudi-
ciũ cauſam reddẽs facti ſui : et moriat̃
ſacerdos magnus qui fuerit in illo tꝑe.
Tũc reuertet̃ homicida: ⁊ ingrediet̃ ci-

nitatē: ⁊ domū ſuā de qua fugerat. De-
C creuerūtq3 cedes in galilea montꝭ ne-
ptalim: ⁊ ſychem in monte effraim ⁊ ca
riatharbe: ipſa eſt hebron in mōte iuda
⁊ trans iordanē ꝯtra orientalē plagā
hiericho ſtatuerūt boſor q̄ ſita eſt in cā-
peſtri ſolitudie de tribu rubē ⁊ ramoth
galaad de tribu gad ⁊ gaulon in baſan
de tribu manaſſe. He ciuitates conſtitu
te ſunt cūctis filijs iſrł ⁊ aduenis qui
D habitabant inter eos vt fugeret ad eas
qui aīam neſci⁹ ꝑcuſſiſſet: ⁊ nō morere-
tur in manu ꝓximi: effuſum ſanguinē
vindicare cupientꝭ donec ſtaret aū po-
pulū expoſiturus cauſam ſuā. ¶ XXI
A Cceſſerūtq3 principes familiaꝝ
leui ad eleazarū ſacerdotē, ⁊ io-
ſue filiū nun: ⁊ ad duces cogna-
tionū ꝑ ſingulas tribus filioꝝ iſrael: lo
cutiq3 ſūt ad eos in ſylo terre chanaan
atq3 dixerūt. Dñs p̄cepit ꝑ manū moy-
ſi vt darenł nobis vrbes ad habitādū
Nu. 35.a. ⁊ ſuburbana earū ad alenda iumenta.
Dederūtq3 filij iſrł de poſſeſſionib⁹ ſuis
iuxta imꝑiū dñi ciuitates ⁊ ſuburbana
earū. Egreſſaq3 eſt ſors ī familiā caath
filioꝝ aaron ſacerdotꝭ de tribu iuda et
ſymeon ⁊ beniamin ciuitates tredecim
⁊ reliq̄s filioꝝ caath. i. leuitꝭ qui ſupfu-
erant de tribub⁹ effraim ⁊ dan ⁊ dimi-
die tribus manaſſe: ciuitates decem.
Porro filijs gerſon egreſſa eſt ſors vt ac
ciperent de tribub⁹ yſachar ⁊ aſer ⁊ ne-
ptalim: dimidiaq3 tribu manaſſe in ba
ſan ciuitates numero tredeci. Et filijs
merari: ꝑ cognationes ſuas de tribub⁹
B ruben ⁊ gad ⁊ zabulon: vrbes duodeciꝫ
Dederuntq3 filij iſrł leuitis ciuitates ⁊
ſuburbana earū: ſicut p̄cepit dñs ꝑ ma
num moyſi: ſingulis ſorte tribuentes.
De tribub⁹ filiorū iuda ⁊ ſymeon dedit
ioſue ciuitates: quaꝝ iſta ſūt noīa: fili-
is aaron ꝑ familias caath leuitici gene
ris: prima eñ ſors illis egreſſa eſt: caria
tharbe patris enach: q̄ vocabał hebrō
in monte iuda: ⁊ ſuburbana ei⁹ ꝑ cir-
cūitū. Agros ꝟo ⁊ villas ei⁹ dederat ca
leph filio iephone ad poſſidēdū. Dedit
ergo filijs aaron ſacerdotꝭ hebron ꝯfu-
gij ciuitatē ac ſuburbana ei⁹: ⁊ lobnaꝫ
cū ſuburbanis ſuis: ⁊ iether ⁊ iſtimon ⁊
helon ⁊ dabir ⁊ ain ⁊ iethan ⁊ bethſa-
mes cū ſuburbanis ſuis: ciuitates no-
uem de tribub⁹ vt dictū eſt duab⁹. De
tribu aūt filioꝝ beniami: gabaon ⁊ ga-
bae ⁊ anatoht ⁊ almon cum ſuburba-

nis ſuis: ciuitates quattuor: omnes ſi-
mul ciuitates filiorū aaron ſacerdotis
tredecim cū ſuburbanis ſuis. Reliquis
ꝟo per familias filiorū caath leuitici
generis hec eſt data poſſeſſio. De tribu
effraim vrbes cōfugij ſychem cū ſubur
banis ſuis in monte effraim: ⁊ gazer et
iebſam ⁊ bethoron cū ſuburbanis ſuis
ciuitateſ quattuor. De tribu quoq3 dan
helteco ⁊ gabathon ⁊ haialon ⁊ iethrē-
mon cū ſuburbanis ſuis: ciuitates q̄t-
tuor. Porro de dimidia tribu manaſſe
tenach ⁊ iethremō cū ſuburbanis ſuis:
ciuitates due. Oēs ciuitates decem: et
ſuburbana earuꝫ date ſunt filijs caath
inferioris gradus. Filijs quoq3 gerſon
leuitici generis dedit de dimidia tribu
manaſſe cōfugij ciuitates: gaulon ī ba-
ſan ⁊ boſram cū ſuburbanis ſuis: ciui
tates duas. Porro d̄ tribu yſachar: ceſi
on ⁊ dabareth ⁊ iaramoth ⁊ engānim
cū ſuburbanis ſuis: ciuitates quatuor.
De tribu aūt aſer: maſan ⁊ abdon et el-
rath ⁊ roob cum ſuburbanis ſuis: ciui-
tates quattuor. De tribu quoq3 nepta-
lim ciuitates cōfugij cedes in galilea ⁊
amothdor ⁊ carthari cū ſuburbanis ſu-
is: ciuitas tres. Oēs vrbes familiarum
gerſon: tredecim cum ſuburbanis ſuis.
Filijs aūt merari leuitis inferioris gra
dus ꝑ familias ſuas: data eſt de tribu
zabulon iecnal ⁊ cartha ⁊ dāna ⁊ naa-
lol: ciuitates quattuor cū ſuburbanis
ſuis. De tribu gad ciuitates cōfugij ra-
moth in galaad ⁊ manaim ⁊ eſebon et
iazer: ciuitates quattuor cum ſuburba-
nis ſuis. De tribu ruben vltra iordanē
cōtra hiericho ciuitates refugij: boſor ī
ſolitudie: miſor ⁊ iazer ⁊ iethſon ⁊ maſ-
pha ciuitates q̄ttuor cū ſuburbanis ſu-
is. Oēs vrbes filioꝝ merari ꝑ familias
⁊ cognationes ſuas duodeci. Itaq3 ciui
tates vniūſe leuitaꝝ ī medio poſſeſſiōis
filioꝝ iſrł: fuerūt q̄dragitaocto cū ſub-
urbanis ſuis: ſingule ꝑ familias diſtri-
bute. Deditq3 dñs de⁹ iſraeli oēm terrā
quā rraditurum ſe patrib⁹ eorum iura
uerat: ⁊ poſſederunt illam atq3 habita-
uerunt in ea. Dataq3 eſt ab eo pax in
omēs per circūitum nationes: nulluſq3
eis hoſtiū reſiſtere auſus eſt: ſed cuncti
ī eoꝝ ditionē redacti ſūt Ne vnū q̄dem
ꝟbū qđ ilł ꝓſtituꝝ ſe eſſe ꝓmiſerat: irri
tum fuit: ſꝫ reb⁹ expleta ſūt oia.
¶ XXII
Odem tpe vocauit
ioſue rubenitas ⁊ gadditas: et

dimidiam tribum manaſſe: dixitq; ad
eos: Feciſtis oia que p̄cepit vobis moy-
ſes famulus dn̄i: mihi quoq; in oibus
obediſtis: nec reliquiſtis fratres vr̄os
longo tp̄e vſq; in p̄ſentem diē: cuſtodi-
entes imperiū dn̄i dei vr̄i. Quia igitur
dedit dn̄s deus vr̄ fratrib⁹ veſtris qui-
etem ꝛ pacem ſicut pollicit⁹ eſt: reuerti-
mini ꝛ ite in tabernacula vr̄a ꝛ in terrā
poſſeſſionis quā tradidit vobis moy-
ſes famulus dn̄i trans iordanē: ita dū-
taxat vt cuſtodiatꝭ attente ꝛ opa com-
pleatis mandatū ꝛ legem quā precepit
vobis moyſes famulus dn̄i: vt diligatꝭ
dn̄m deū veſtrū: ꝛ ambuletis in oibus
vijs eius: ꝛ obſeruetꝭ mādata illi⁹: ad-
hereatiſq; ei: ac ſeruiatis in oī corde: et
in omi aīa veſtra. Bn̄dixitq; eis ioſue ꝛ
dimiſit eos. Qui reuerſi ſūt in taberna-
cula ſua. Dimidie aūt tribui manaſſe
poſſeſſionē moyſes dederat in baſan: ꝛ
idcirco medie que ſupfuit dedit ioſue
ſortē inter ceteros frēs ſuos trans ior
danē ad occidentalē ei⁹ plagā. Cumq;
dimitteret eos in tabernacula ſua ꝛ bn̄
dixiſſet eis: dixit ad eos. In multa ſub-
ſtātia atq; diuitijs reuertimi ad ſedes
vr̄as cū argēto ꝛ auro: ere ac ferro ꝛ ve
ſte multiplici: Diuidite p̄dam hoſtium
cū fratrib⁹ vr̄is. Reuerſiq; ſūt et abie-
runt filij ruben ꝛ filij gad ꝛ dimidia tri
bus manaſſe a filijs iſrael de ſylo q̄ ſi-
ta eſt in chanaan: vt intrarent galaad
ad terrā poſſeſſionis ſue: quā obtinue-
rāt iuxta imperiū dn̄i manu moyſi. Cū-
q; veniſſent ad tumulos iordanis i ter-
ram chanaan: edificauerūt iuxta iorda
nem altare infinite magnitudinis. Qđ
cū audiſſent filij iſrl̄: ꝛ ad eos certi nū-
cij detuliſſent edificaſſe filios ruben et
gad ꝛ dimidie tribus manaſſe altare in
terra chanaan ſuper iordanis tumulos
cōtra filios iſrael: cōuenerūt omēs in
ſylo vt aſcenderent ꝛ dimicarēt cōtra
eos. Et interim miſerūt ad illos in ter-
ram galaad phinees filiū eleazari ſacer
dotē: ꝛ decē principes cū eo ſingulos
de ſingulis tribub⁹. Qui venerunt ad
filios ruben ꝛ gad ꝛ dimidie trib⁹ ma-
naſſe in terrā galaad: dixerūtq; ad eos
Hec mandat omis popul⁹ dn̄i. Que eſt
iſta tranſgreſſio? Cur reliquiſtis dn̄m de
um iſrael edificantes altare ſacrilegum
5.a ꝛ a cultu illius recedētes? An parū vo-
bis eſt ꝙ peccaſtis in beelphegor ꝛ vſq;
in p̄ſentē diē macula huius ſceleris in

vobis permanet: multiq; de ppl̄o corru
erunt? Et vos hodie reliquiſtis dn̄m: ꝛ
cras in vniuerſum iſrael ira eius deſe-
uiet. Qꝫ ſi putatis imundā eſſe terram
poſſeſſionis veſtre: tranſite ad terrā in
qua tabernaculū dn̄i eſt ꝛ habitate in-
ter nos: tm̄ vt a dn̄o ꝛ a nr̄o ꝯſortio nō
recedatꝭ: edificato altari p̄ter altare dn̄i
dei nr̄i. Nōne achā fili⁹ zare p̄terijt mā 5.7.a.
datum dn̄i: ꝛ ſup omnē ppl̄m iſrael ira
eius incubuit? Et ille erat vnus homo E
atq; vtinā ſolus periſſet in ſcelere ſuo.
Rn̄derūtq; filij ruben ꝛ gad ꝛ dimidie
trib⁹ manaſſe principib⁹ legatiōis iſrl̄.
Fortiſſim⁹ dn̄s de⁹ ipſe nouit: ꝛ iſrael ſi
mul intelliget ſi p̄uaricationis aīo hoc
altare cōſtruxim⁹: nō cuſtodiat nos ſed
puniat nos in p̄ſenti. Et ſi ea mente fe
cimus vt holocauſta ꝛ ſacrificiū ꝛ paci-
ficas victimas ſuper eo imponeremus:
ipſe q̄rat ꝛ iudicet: ꝛ nō ea magis cogi-
tatione atq; tractatu vt dicerem⁹ cras
dicēt filij vr̄i filijs nr̄is. Quid vobis ꝛ
dn̄o deo iſrael? Terminū poſuit dn̄s in
ter nos ꝛ vos o filij rubē ꝛ filij gad ior
danē fluuiū: ꝛ idcirco partē nō habetꝭ
in dn̄o: ꝛ p hanc occaſionē auertent fi-
lij vr̄i filios nr̄os a timore dn̄i. Putaui
mus itaq; meli⁹: ꝛ dixim⁹: Extruamus
nobis altare: nō in holocauſta neq; ad F
victimas offerēdas: ſed in teſtimoniū
inter nos ꝛ vos: ꝛ ſobolē nr̄am: vr̄amq;
ꝓgeniem vt ſeruiam⁹ dn̄o: ꝛ iuris nr̄i
ſit offerre ꝛ holocauſta ꝛ victimas ꝛ pa
cificas hoſtias: et neq̄q; dicāt cras filij
vr̄i filijs nr̄is: nō ē vobis ps i dn̄o. Qꝫ
ſi voluerint dicere: rn̄debūt eis: Ecce al
tare dn̄i quod fecerūt p̄res nr̄i: non in
holocauſta: neq; in ſacrificiū: ſꝫ in teſti
moniū nr̄m ac vr̄m. Abſit a nobis hoc
ſcel⁹ vt recedam⁹ a dn̄o ꝛ ei⁹ veſtigia re
linquam⁹: extructo altari ad holocau
ſta ꝛ ſacrificia ꝛ victīas offerēdas: p̄ter
altare dn̄i dei nr̄i qđ extructū eſt an̄ ta-
bernaculū ei⁹. Quib⁹ auditꝭ phinees ſa
cerdos ꝛ principes legatōis iſrl̄ q̄ erant G
cū eo placati ſūt: ꝛ v̄ba filioꝝ ruben et
gad ꝛ dimidie trib⁹ manaſſe libētiſſime
ſuſceperūt. Dixitq; phinees fili⁹ eleazari
ſacerdos ad eos: Nūc ſcim⁹ ꝙ nobiſcū
ſit dn̄s: qm̄ alieni eſtꝭ a p̄uaricatōe hac
ꝛ liberaſtꝭ filios iſrl̄ de manu dn̄i. Reū-
ſuſq; ē cū principib⁹ a filijs rubē ꝛ gad d
terra galaad finiū chanaā ad filios iſrl̄
ꝛ retulit eis: Placuitq; ſermo cūctꝭ au
diētib⁹. Et laudauerūt deū filij iſrael:

⁊ nequaq̄ vltra dixerūt vt aſcenderent
cōtra eos atq̄ pugnarēt ⁊ delerēt terrā
poſſeſſionis eoꝝ. Uocaueruntq̄ filij ru
ben ⁊ filij gad altare qđ extruxerāt: teſti
moniū nr̄m: ꝙ dn̄s ipſe ſit de⁹. XXIII
A Uoluto autē multo tpe poſtq̄
pacē dederat dn̄s iſraeli: ſubie-
ctis in gyro nationib⁹ vniuerſis
⁊ ioſue iam longeuo ⁊ perſenilis etatis
poſtq̄ diuiſerat terram filijs iſrl̄ ꝑm ꝙ
dn̄s impauerat: vocauit ioſue oēm iſra
elem: maioreſq̄ natu ⁊ principes ac du
ces ac mgr̄os: dixitq̄ ad eos: Ego ſenui
⁊ ꝓgreſſioris etatis ſum: voſq̄ cernitis
oīa que fecerit dn̄s de⁹ vr̄ cūctis ꝑ cir-
cūituꝫ nationib⁹ quō ꝓ vobis ipſe pug
nauerit: Et nunc q2 vobis ſorte diuiſit
oēm terram ab oriētali parte iordanis
vſq̄ ad mare magnū multeq̄ adhuc ſu
ꝑſūt nationes: dn̄s de⁹ vr̄ diſꝑdet eas ⁊
auferet a facie vr̄a: ⁊ poſſedebiꝭ terraꝫ
B ſicut vobis pollicit⁹ eſt. Tm̄ cōfortamini
⁊ eſtote ſolliciti vt cuſtodiaꝭ cuncta q̄
ſcripta ſunt in volumie legis moyſi: et
nō declinetis ab eis neq̄ ad dexteram
neq̄ ad ſiniſtraꝫ ne poſtq̄ intraueritis
ad gētes q̄ inter vos future ſūt: iuretis
in noīe deoꝝ earū ⁊ ſeruiatis eis ⁊ ado-
retis illos: ſed adhereatis dn̄o deo vr̄o
qđ feciſtꝭ vſq̄ in diē hāc. Et tūc auferet
dn̄s deus in conſpectu vr̄o gentes ma-
gnas ⁊ robuſtiſſimas ⁊ nullus vobis re
C ſiſtere potit. Un⁹ e vobis pſequet hoſti-
um mille viros: q2 dn̄s de⁹ vr̄ pro vobis
ipſe pugnabit ſicut pollicit⁹ eſt: hoc tm̄
diligētiſſime p̄cauete: vt diligaꝭ dn̄m
deū vr̄m. Qz ſi volueriꝭ gentiū harū q̄
inter vos habitant erroꝛib⁹ adherere: ⁊
cū eis miſcere cōnubia atq̄ amicitias
copulare: iam tūc ſcitote ꝙ dn̄s de⁹ vr̄
nō eas deleat an̄ faciē vr̄am: ſꝫ erūt vo-
bis in foueā ac laqueū ⁊ offendiculuꝫ
ex latere vr̄o: ⁊ ſudes in oculis vr̄is do-
D nec vos auferat atq̄ diſperdat de terra
3. Re.2.a. hac optima quā tradidit vobis En ego
hodie ingrediar viā vniuerſe terre: ⁊ to
to aīo cognoſceꝭ ꝙ de oīb⁹ verbis q̄ ſe
dn̄s p̄ſtiturū vobis eſſe pollicit⁹ ē: vnū
nō p̄terierit incaſſum. Sicut ergo iple-
uit ope qđ ꝓmiſit: ⁊ ꝓſpera cūcta vene
runt: ſic adducet ſuꝑ vos quicqđ malo-
rum cōminat⁹ eſt: donec vos auferat at-
q̄ diſꝑdat de terra hac optima quā tra
didit vobis: eo ꝙ p̄terieriꝭ pactum dn̄i
dei vr̄i qđ pepigit vobiſcū: ⁊ ſerueritis
dijs alienis ⁊ adoraueriꝭ eos. Cito at-
q̄ velociter cōſurget in vos furoꝛ dn̄i:
⁊ auferemini ab hac terra optima quā
tradidit vobis. XXIIII
C Ongregauitq̄ ioſue oēs tribus
iſrl̄ in ſychē: ⁊ vocauit maiores
natu ac pꝛicipes ⁊ iudicēs ⁊ ma
giſtros: ſteterūtq̄ in cōſpectu dn̄i: ⁊ ad
ppl̄m ſic locut⁹ eſt: Hec dicit dn̄s deus
iſrl̄. Trans fluuiū habitauerūt p̄res ve
ſtri ab initio: thare abraam ⁊ nachoꝛ.
ſeruierūtq̄ dijs alienis. Tuli ergo p̄rē
vr̄m abraā de meſopotamie finib⁹: ⁊ ad
duxi eū ī terrā chanaā: multiplicauiq̄
ſemen ei⁹: dedi ei yſaac: illiq̄ rurſū de-
di iacob ⁊ eſau. E quib⁹ eſau dedi mōtē
ſeyr ad poſſidendū: iacob vo ⁊ filij eius
deſcēderūt in egyptū. Miſiq̄ moyſen ⁊
aaron: ⁊ pcuſſi egyptū multiꝭ ſigniꝭ atq̄
poꝛtētꝭ: eduxiq̄ vos ⁊ p̄res vr̄os d̄ egy-
pto: ⁊ veniſtitis ad mare: pſecutiq̄ ſūt
egyptij p̄res vr̄os cū currib⁹ ⁊ equitatu
vſq̄ ad mare rubꝛū. Clamauerunt autē
ad dn̄m filij iſrael: qui poſuit tenebras
inter vos ⁊ egyptios: ⁊ adduxit ſuꝑ eos
mare ⁊ operuit eos. Uiderunt oculi vr̄i
cūcta que ī egypto fecerim: ⁊ habitaſtꝭ
in ſolitudine multo tempe: ⁊ introduxi
vos ī terrā amoꝛrei qui habitabat trās
iordanē. Cumq̄ pugnarēt ꝯtra vos: tra-
didi eos in man⁹ vr̄as. ⁊ poſſediſtꝭ ter-
rā eoꝝ atq̄ interfeciſtis eos. Surrexit
aūt balach fili⁹ ſephoꝛ rex moab: ⁊ pu-
gnauit cōtra iſralē. Miſitq̄ ⁊ vocauit
balaā filiū beoꝛ vt malediceret vobis ⁊
ego nolui audire eū: ſed ecōtrario ꝑ il-
lum bn̄dixi vobis ⁊ liberaui vos de ma
nu eius. Trāſiſtiſq̄ iordanē ⁊ veniſtis
ad hiericho: pugnaueꝛ̄tq̄ ꝯtra vos viri
citaꝭ ei⁹: amoꝛre⁹ ⁊ pherese⁹ ⁊ chana-
ne⁹ ⁊ ethe⁹ ⁊ gergeze⁹ ⁊ eueus ⁊ iebuſe⁹:
⁊ tradidi illos ī man⁹ veſtras. Miſiq̄
ante vos ſcabrones: ⁊ eieci eos de locis
ſuis duos reges ammoꝛreoꝛū: nō ī gla
dio ⁊ in arcu tuo: dediq̄ vobis terrā in
qua nō laboꝛaſtis: ⁊ vꝛbes quas nō edi
ficaſtis vt habitaretis in eis: vineas et
oliueta que nō plantaſtis. Nūc ergo ti-
mete dn̄m ⁊ ſeruite ei ꝑfecto coꝛde atq̄
veriſſimo: ⁊ auferte deos quib⁹ ſeruie-
runt patres vr̄i in meſopotamia ⁊ ī egy
pto ac ſeruite dn̄o. Sin aūt malum vo-
bis videt vt dn̄o ſeruiaꝭ: optio vobis
dat. Eligite hodie qđ placet cui ſerui-
re potiſſimū debeaꝭ: vtrū dijs q̄b⁹ ſer-
uierūt p̄res vr̄i ī meſopotamia: an dijs
amoꝛreoꝝ in quoꝝ terra habitaꝭ. Ego

autē et domus mea ſeruiemus dño. Re
ſponditq̃ ppl'̄s: ⁊ ait: Abſit a nobis vt
relinquam⁹ dñm et ſeruiam⁹ dijs alie-
nis. Dñs de⁹ noſter ipſe eduxit nos ⁊ pa
tres nr̃os de terra egypti ⁊ de domo ſer
uitutꝭ: fecitq̃ vidētib⁹ nobis ſigna in-
gentia: ⁊ cuſtodiuit nos in oi via ꝑ quā
ambulauim⁹: ⁊ in cūctis ppl'is ꝑ quos
tranſiuimus: et eiecit vniuerſas gentes
amorreū habitatorē terre quā nos in-
trauim⁹. Seruiem⁹ igitur dño: q: ipſe ē
de⁹ nr̄. Dixitq̃ ioſue ad ppl'm: Nō pote
ritis ſeruire dño: deus eni ſanct⁹ ⁊ fortꝭ
emulator eſt: nec ignoſcet ſceleribus ve
ſtris atq̃ peccatꝭ. Si dimiſeritꝭ dñm et
ſeruieritꝭ dijs alienis: cōuertet ſe ⁊ affli
get vos atq̃ ſubuertet: poſtq̃ vobis ꝓ-
ſtiterit bōa. Dixitq̃ ppl's ad ioſue. Ne-
quaq̃ ita vt loquerꝭ erit: ſed dño ſeruie
mus. Et ioſue ad ppl'm: teſtes inq̄t vos
eſtis: q: ipſi elegeritis vobis dñm vt ſer-
uiatis ei. Rn̄deruntq̃: Teſtes. Nunc er
go ait auferte deos alienos ď medio ve
ſtri: et inclinate corda vr̄a ad dñm deū
iſrael. Dixitq̃ ppl'us ad ioſue: Dño deo
nr̄o ſeruiem⁹: ⁊ obedientes erimus p̄ce-
ptis eius. Percuſſit ergo ioſue in die il
lo fedus: ⁊ ꝓpoſuit ppl'o p̄cepta atq̃ iu
dicia in ſychem. Scripſit quoq̃ oīa ver-
ba hec in volumie legis dñi: ⁊ tulit lapi
dem ꝑgrandē: poſuitq̃ eū ſubter quer-
cum q̄ erat in ſanctuario dñi: ⁊ dixit ad
omnē ppl'm: En lapis iſte erit vobis in
teſtimoniū q᷑ audieritis oīa v̄ba dñi
que locut⁹ eſt vobis: ne forte poſtea ne-
gare velitis et mentiri dño deo veſtro.
Dimiſitq̃ ppl'm ſinglos in poſſeſſionē
ſuā. Et poſt hec mortu⁹ eſt ioſue filius
nun ſeruus dñi centū decē annorū: ſepe
lieruntq̃ eū in finib⁹ poſſeſſionis ſue i
thamnathſare: q̄ ſita eſt in monte effra-
im: a ſeptētrionali parte montis gaas:
Seruiuitq̃ iſrl' dño cūctis dieb⁹ ioſue
et ſenioꝝ q̄ longo vixerant tp̄e poſt io-
ſue: ⁊ q̄ nouerant oīa opa dñi q̄ fecerat
in iſrl'. Oſſa quoq̃ ioſeph q̄ tulerāt filij
iſrael de egypto ſepelierūt in ſychem in
parte agri quē emerat iacob a filijs em
mor p̄ris ſychē centū nouellis ouibus:
et fuit in poſſeſſionē filioꝝ ioſeph. Elea
zar ꝗ̃ fili⁹ aaron mortuus eſt: ⁊ ſepelie-
runt eū in gabaath phinees filij eius: q̄
data eſt ei in monte effraim.

Explicit liber ioſue. Incipit liber ſo-
phim: quē nos Judicū appellam⁹. Ca. I.

Poſt mortem io ·A·
ſue: conſuluerūtꝭ filij iſrl' do
minū dicētes: Quis aſcen-
det ante nos ↄtra chanane
um: ⁊ erit dux belli? Dixitq̃ dñs: Judas
aſcendet. Ecce tradidi terrā i manu ei⁹.
Et ait iudas ſymeoni fratri ſuo. Aſcen-
de mecū in ſortem meā: et pugna cōtra
chananeum: vt ⁊ ego pergam tecum in
ſortē tuā. Et abijt cū eo ſymeon. Aſcen
ditq̃ iudas et tradidit domin⁹ chana-
neum ac pherezeū in manus eorū: et ꝑ-
cuſſer̄t i bezech decē milia viroꝝ: inue-
nerūtq̃ adonibezech i bezech: ⁊ pugna-
uerunt contra eū: ac ꝑcuſſerunt chana-
neum ⁊ pherezeū. Fugit autē adonibe-
zech: quē ꝑſecuti comprehenderūt ceſis
ſūmitatib⁹ manuū eius ac pedum. Di- ·B·
xitq̃ adonibezech. Septuaginta reges
amputatis manuū ac pedū ſummitati-
bus colligebāt ſub menſa mea ciboꝝ re
liquias: ſicut feci: ita reddidit mihi de-
us. Adduxerūtq̃ eū in hieruſalē et ibi
mortu⁹ eſt. Oppugnātes ergo filij iuda
hieruſalē: ceperunt eā: et ꝑcuſſerunt in
ore gladij tradentes cunctam incendio
ciuitatem. Et poſtea deſcēdētes pugna
uerunt ↄtra chananeū qui habitabat ī
montanis: et ad meridiē in campeſtri-
bus. Pergenſq̃ iudas cōtra chananeū
qui habitabat in hebron: cui⁹ nomē fu
it antiquit⁹ cariatharbe: ꝑcuſſit ſeſai et Joſue.15.c.
hayman et tholmai: atq̃ inde ꝓfectus
abijt ad habitatores dabir: cui⁹ nomen ·C·
vetus erat cariathſepher. i. ciuitas litte 1 Para.2.f.
rarū. Dixitq̃ caleph: Qui ꝑcuſſerit ca-
riathſepher et vaſtauerit eam dabo ei
axam filiam meā vxorē. Cumq̃ cepiſſet
eam othoniel filius cenez frater caleph
minor: dedit ei axam filiā ſuam coniu-
gem. Quā pergentē in itinere monuit
vir ſuus vt peteret a patre ſuo agrum.
Que cū ſuſpiraſſet ſedēs in aſino: dixit
ei caleph: Quid habes? At illa reſpon-
dit: Da mihi bn̄dictionē: q: terrā aren-
tem dediſti mihi: da ⁊ irriguam aquis.
Dedit ꝗ̃ caleph irriguū ſupius ⁊ irrigu
um iferi⁹. Filij aūt cinei cognati moyſi
aſcenderūt de ciuitate palmarū cum fi-
lijs iuda in deſertū ſortis eius quod eſt
ad meridiē arath: ⁊ habitauerunt cum
eo. Abijt autē iudas cū ſymeone fratre ·D·
ſuo: et percuſſerunt ſimul chananeum
qui hitabat in ſephat: ⁊ interfecerūt eū.
Uocatumq̃ eſt nomen vrbis horma. i.

anathema. Cepitqꝫ iudas gazā cū fini-
bus ſuis: ⁊ aſchalonē atqꝫ accharon cū
terminis ſuis. Fuitqꝫ dñs cū iuda: ⁊ mō
tana poſſedit. Nec potuit delere habita
tores vallis: q2 falcatꝭ currib⁹ abunda-
bāt. Dederūtqꝫ caleph hebron ſicut di-
xerat moyſes: q̄ deleuit ex ea tres filios
Joſue.15.g enach. Jebuſeū autē habitatorē hierl̄m
nō deleuerunt filij beniamin: hītauitqꝫ
iebuſeus cū filijs beniamin in hierl̄m
E vſqꝫ in p̄ntem diē. Dom⁹ q̄ꝫ ioſeph aſcē
dit in bethel: fuitqꝫ dñs cū eis. Nā cum
obſiderēt vrbē que pri⁹ luza vocabat̄:
viderūt hoīem egredientem de ciuitate:
dixerūtqꝫ ad eū. Oñde nobis introitū
ciuitatꝭ: ⁊ faciem⁹ tecū miſc̄diam. Qui
cū oñdiſſet eis: pcuſſerūt vrbē ī ore gla-
dij: hoīem aūt illū ⁊ oēm cognationem
ei⁹ dimiſerūt. Qui dimiſſus abijt in ter
rā ethim et edificauit ibi ciuitatē: voca
uitqꝫ eā luzam q̄ ita appellat̄ vſqꝫ in p̄-
F ſentē diē. Manaſſes quoqꝫ nō deleuit
bethſan ⁊ chanath cū vicul̄ ſuis: ⁊ habi
tatores dor ⁊ ieblaam ⁊ mageddo cū vi
culis ſuis: cepitqꝫ chananeꝰ hītare cum
eis. Poſtq̄ꝫ aūt ꝯfortat⁹ eſt iſrl̄ fecit eos
tributarios ⁊ delere noluit. Effrai etiā
nō interfecit chananeū q̄ habitabat in
gazer: ſed hītauit cū eo. Zabulon nō de-
leuit hītatores cethron ⁊ naalon: ſꝫ ha-
bitauit chananeꝰ in medio ei⁹: fact⁹qꝫ
eſt ei tributari⁹. Aſer quoqꝫ nō deleuit
hītatores accho et ſidonis alab ⁊ acha-
zib et amma et aphech ⁊ roob: habita-
uitqꝫ in medio chananei hītatorꝭ illi⁹
G terre: nec interfecit eū. Neptalim q̄ꝫ nō
deleuit hītatores bethſemes et betha-
nath: et hītauit inter chananeū hītato-
rē terre: fuerūtqꝫ ei bethſemite ⁊ betha-
nite tributarij. Artauitqꝫ āmorre⁹ fili-
os dan in mōte: nec dedit eis locū vt ad
planiora deſcēderēt: habitauitqꝫ in mō
te hares q̄d interp̄tat̄ teſtatio ī haylon
⁊ ſalabim. Et aggrauata eſt manus do-
mus ioſeph: factuſqꝫ eſt ei tributarius.
Fuit aūt termin⁹ ammorrei ab aſcenſu
ſcorpionis petra et ſupiora loca. C. II.
A Aſcenditqꝫ angel⁹ dñi de galgal
ad locū flentiū: ⁊ ait: Eduxi vos
de egypto: et introduxi in terraꝫ
p̄ qua iuraui prib⁹ vrīs: et pollicit⁹ ſū
vt nō facerē irritū pactū meū vobiſcuꝫ
in ſempiternū: ita dūtaxat vt nō ferire-
tis fedus cū hītatorib⁹ terre hui⁹ ⁊ araſ
eoꝝ ſubuerteretꝭ: ⁊ noluiſtꝭ audire vocē
meā. Cur hoc feciſtꝭ? Quāobrē nolui de
lere eos a facie vr̄a: vt habeatꝭ hoſtes: ⁊
dij eoꝝ ſint vobis in ruinā. Cūqꝫ loq̄re
tur angelus dñi hec v̄ba ad oēs filios
iſrl̄: eleuauerūt vocē ſuā ⁊ fleuerūt. Et
vocatū eſt nomē loci illi⁹ loc⁹ flentiū ſi
ue lachrymarū: imolauerūtqꝫ ibi hoſti-
as dño. Dimiſit ergo ioſue pplm̄: ⁊ abie
rūt filij iſrl̄ vnuſq̄ſqꝫ in poſſeſſionē ſuā
vt obtinerēt eam: ſuierūtqꝫ dño cūctis
dieb⁹ eius ⁊ et ſenioꝝ: qui lōgo poſt eū
vixerūt tp̄e: ⁊ nouerāt oia opa dñi q̄ fe-
cerat cū iſrl̄. Mortu⁹ eſt aūt ioſue filius
nun famulus dñi centū ⁊ decē annoꝝ:
et ſepelierūt eū in finib⁹ poſſeſſiōis ſue
in thānatſare in mōte effraim a ſepten-
trionali plaga montis gaas. Oīſqꝫ illa
generatio ꝯgregata eſt ad p̄res ſuos: et
ſurrexerūt alij qui nō nouerunt dñm: ⁊
opa q̄ fecerat cū iſrl̄. Fecerūtqꝫ filij iſrl̄
malū in ꝯſpectu dñi ⁊ ſuierūt baalim:
ac dimiſerūt dñm deū patꝝ ſuoꝝ q̄ edu
xerat eos de terra egypti: et ſecuti ſunt
deos alienos: deos q̄ꝫ ppl̄oꝝ qui habita
bant in circūitu eoꝝ: et adorauer̄t eos:
et ad iracundiam cōcitauerūt dñm: di-
mittētes eū: et ſuiētes baal ⁊ aſtaroth.
Iratuſqꝫ dñs cōtra iſrl̄ tradidit eos in
man⁹ diripientiū: qui ceperūt eos ⁊ ven
diderūt hoſtib⁹ qui habitabant p̄ gyrū:
nec potuerūt reſiſtere adūſarijs ſuis: ſꝫ
q̄cūqꝫ pgere voluiſſent: man⁹ dñi ſuper
eos erat: ſicut locut⁹ eſt ⁊ iurauit eis: et
vehemēter afflicti ſūt. Suſcitauitqꝫ do
min⁹ iudices q̄ liberarēt eos de vaſtan
tiū manib⁹: ſed nec eos audire voluer̄t:
fornicātes cū dijs alienis ⁊ adorantes
eos. Cito deſeruerūt viā p̄ quā ingreſſi
fuerāt p̄res eoꝝ: ⁊ audiētes mādata do
mini oia fecere ꝯtraria. Cūqꝫ dñs iudi-
ces ſuſcitaret: in dieb⁹ eoꝝ flectebatur
miſc̄dia ⁊ audiebat afflictoꝝ gemit⁹: et
liberabat eos de cede vaſtantiū. Poſtq̄ꝫ
aūt mortu⁹ eſſet iudex reuertebantur: ⁊
mlt̄o faciebāt maiora q̄ꝫ fecerāt patres
eoꝝ ſequētes deos alienos ſuiētes eis:
et adorātes illos. Nō dimiſerūt adinuē
tiones ſuas: ⁊ viā duriſſimā p̄ quā am-
bulare ꝯſueuerāt. Iratuſqꝫ eſt furor dñi
in iſrl̄: et ait: Quia irritū fecit gens iſta
pactū meū q̄d pepigerā cū prib⁹ eoꝝ et
vocē meā audire ꝯtempſit: et ego nō de-
lebo gētes quas dimiſit ioſue: ⁊ mortu⁹
eſt: vt in ip̄is experiar iſrl̄ vtrū cuſtodi-
ant viā dñi: ⁊ ambulēt in ea: ſicut cuſto
dierūt p̄res eoꝝ: an non. Dimiſit ḡ dñs
omēs nationes has: et cito ſubuertere

noluit:nec tradidit in manꝰ ioſue. III
HEc ſunt gentes quas dñs dereli-
quit vt erudiret in eis iſraelē et
oēs q̄ nō nouerant bella chana
neoꝝ:ꝛ poſtea diſcerēt filij eoꝝ certare
cū hoſtibꝰ:ꝛ hr̄e ꝯſuetudinē ꝓliādi:qn-
q̄ ſatrapas philiſtinoꝝ: oēmq̄ chana-
neū ꝛ ſidoniū:atq̄ eueū q̄ habitabat in
monte libano de mōte baal hermon vſ-
q̄ ad introitū emath. Dimiſitq̄ eos vt
in ipſis experiref iſraelē vtrū audirent
mādata dñi que p̄cepat pr̄ibꝰ eorum p
manū moyſi:an nō. Itaq̄ filij iſrł habi
tauerūt i medio chananei ꝛ ethei ꝛ am-
morrei ꝛ pherezei ꝛ euei ꝛ iebuſei:et du-
xerūt vxores filias eoꝝ: ipſiq̄ filias ſu-
as filijs eoꝝ tradiderūt:ꝛ ſuierunt dijs
eorū. Feceruntq̄ malū in ꝯſpectu dñi:et
obliti ſūt dei ſui ſuiētes baalim ꝛ aſta-
roth. Iratuſq̄ contra iſrł dñs:tradidit
eos in manꝰ chuſanraſathaim regꝭ me-
ſopotamie ſeruierūtq̄ ei octo ānis. Et
clamauerunt ad dñm qui ſuſcitauit eis
ſaluatorē:ꝛ liberauit eos:othonielvide
licet filiū cenez frēm caleph minorē:fu-
itq̄ in eo ſpirtꝰ dñi:ꝛ iudicauit iſrael.
Egreſſuſq̄ eſt ad pugnā:ꝛ tradidit dñs
in manꝰ eius chuſanraſathaim regē ſy
rie:ꝛ oppreſſit eū. Quieuitq̄ terra qua-
draginta ānis:ꝛ mortuꝰ eſt othoniel fi-
lius cenez. Addiderūt autē filij iſrł face
re malū in ꝯſpectu dñi:qui confortauit
aduerſum eos eglon regē moab:q2 fece
rūt malū in ꝯſpectu eius. Et copulauit
ei filios āmon ꝛ amalech:abijtq̄ ꝛ per-
cuſſit iſrł:atq̄ poſſedit vrbem palmaꝝ.
Seruieruntq̄ filij iſrł eglon regi moab
decē ꝛ octo ānis:ꝛ poſtea clamauerunt
ad dñm. Qui ſuſcitauit eis ſaluatorem
vocabulo aioth filiū gera filij gemini:
qui vtraq̄ manu p dextera vtebaf. Mi
ſeruntq̄ filij iſrł p illū munera eglon re
gi moab. Qui fecit ſibi gladiū ancipitē
habentē in medio capulū longitudinis
palme manꝰ:ꝛ accinctꝰ eſt eo ſubter ſa-
gum in dextro femore. Obtulitq̄ mune
ra eglon regi moab. Erat autem eglon
craſſus nimis. Cūq̄ obtuliſſet ei mune
ra ꝓſecutꝰ eſt ſocios qui cū eo venerāt:
ꝛ reuerſus de galgalis vbi erāt idola:di
xit ad regē. Verbū ſecretuz habeo ad te
o rex. Et ille imperauit ſilentiū. Egreſ-
ſiſq̄ oibus qui circa eū erant:ingreſſus
eſt aioth ad eū. Sedebat autē in eſtiuo
cenaculo ſolus. Dixitq̄: Verbū dei ha-
beo ad te. Qui ſtatim ſurrexit de thro-
no. Extenditq̄ aioth ſiniſtrā manum:
ꝛ tulit ſicā de dextero femore ſuo: infi-
xitq̄ eā in ventrē eiꝰ tā valide vt capu-
lus ſequeref ferrum in vulnere:ac pin-
guiſſimo adipe ſtringeref. Nec eduxit
gladiū:ſed ita vt pcuſſerat reliquit i cor
pore:ſtatimq̄ p ſecreta nature alui ſter
cora ꝓruperūt. Aioth aūt clauſis dili-
gentiſſime oſtijs cenacuł ꝛ obfirmatis
ſera p poſticū egreſſus eſt. Seruiq̄ regꝭ
ingreſſi:viderūt clauſas fores cenaculi:
atq̄ dixerūt: Forſitan purgat aluum in
eſtiuo cenaculo. Expectanteſq̄ diu do- D
nec erubeſcerēt:ꝛ vidētes q͵ nullꝰ aperi
ret:tulerūt clauē:ꝛ apientes inuenerūt
dñm ſuū i terra iacētē mortuū. Aioth
aūt dū illi turbaref:effugit ꝛ ptrāſijt
locum idoloꝝ vnde reuerſus fuerat. Ve
nitq̄ in ſeyrath:ꝛ ſtatim inſonuit buc-
cina in monte effraim:deſcēderūtq̄ cū
eo filij iſrł ipo in fronte gradiēte. Qui
dixit ad eos. Sequimini me. Tradidit
enī dñs inimicos nr̄os moabitas i ma-
nus nr̄as. Deſcenderūtq̄ poſt eū et oc-
cupauerūt vada iordanis que trāſmit-
tunt in moab:ꝛ nō dimiſerunt tranſire
quenq̄:ſed pcuſſerūt moabitas in tpe
illo circiter decē milia oēs robuſtos et
fortes viros. Nullus eoꝝ euadere potu
it. Hūiliatuſq̄ eſt moab in die illo ſub
manu iſrł:ꝛ quieuit terra octoginta an Ȝ. eo.
nis a ꝓlijs. Poſt hūc fuit ſangar filius
anath:q̄ pcuſſit de philiſtijm ſexcentos
viros vomere. Et ipſe q̄z defendit iſrael.
ADdiderūtq̄ filij iſrł face IIII
re malū in cōſpectu dñi pꝰ mor- Ȝ.2..b.et.Ȝ.
tem aioth:ꝛ tradidit illos dñs i 5.a.et.6.a.
manus iabin regꝭ chanaan q̄ regnauit 1.Regū.12.b
in aſor: habuitq̄ ducē exercitꝰ ſui noie
ſyſaram. Ipſe aūt habitabat in aroſeth
gentiū. Clamauerūtq̄ filij iſrł ad dñm.
Nongentos enī habebat falcatos cur-
rus:ꝛ p viginti annos vehemēter opp̄ſ
ſerat eos. Erat autem delbora ꝓphetes
vxor lapidoth:que iudicabat pplm in il
lo tpe:et ſedebat ſub palma que noīe
illius vocabaf:inter rama et bethel in
monte effraim:aſcendebātq̄ ad eam fi
lij iſrł in oīne iudiciū. Que miſit ꝛvoca
uit barach filiuz abinoem de cedes ne-
ptalim:dixitq̄ ad eū: Precepit tibi dñs
deꝰ iſrł. Vade deſcende:ꝛ duc exercitum
in montē thabor:tolleſq̄ tecū decē mi-
lia pugnatoꝝ de filijs neptalim et de fi
lijs zabulon. Ego autē adducā ad te in
loco torrentis cyſon ſyſarā principem

exercitus iabin ⁊ currus ei⁹ atq₃ omnē
multitudinē: ⁊ tradā eos in manu tua.
B Dixitq₃ ad eā barach: Si venis mecum
vadā: ſi nolueris venire mecū: nō pgam.
Que dixit ad eū: Ibo quidē tecū ſed in
hac vice victoria non reputabit tibi: q₂
in manu mulieris tradet ſyſara. Surre-
xit itaq₃ delbora: ⁊ prexit cū barach in
cedes. Qui accerſitis zabulon ⁊ nepta-
lim aſcendit cū decem milib⁹ pugnato-
rū hñs delborā in comitatu ſuo. Aber
aūt cineus receſſerat quondā a ceteris ci
neis frib⁹ filijs ſuis obab cognati moy
ſi: ⁊ tetenderat tabernacula vſq₃ ad val
lem que vocat ſennim: ⁊ erat iuxta ce-
des. Nunciatūq₃ eſt ſyſare q₉ aſcēdiſſet
barach filius abinoem in montem tha
bor. Et ꝯgregauit nongentos falcatos
currus: ⁊ oēm exercitū de aroſeth genti
um ad torrentē cyſon. Dixitq₃ delbora
ad barach: Surge: hec eſt eni dies in q̄
C tradidit dñs ſyſarā in manus tuas. En
ipſe ductor eſt tuus. Deſcēdit itaq₃ ba-
rach de monte thabor ⁊ decē milia pu-
gnatoꝝ cū eo. Perterruitq₃ dñs ſyſarā
⁊ oēs currus ei⁹: vniuerſamq₃ multitu-
dinē in ore gladij ad conſpectū barach
intantū vt ſyſara de curru deſiliens: pe-
dibus fugeret: ⁊ barach pſequeret fugi
entes curr⁹ ⁊ exercitum vſq₃ ad aroſeth
gentiū: ⁊ oīs hoſtiu₃ multitudo vſq₃ ad
internitionē caderet. Syſara aūt fugi-
ens peruit ad tentoriū iahel vxoris aber
cinei. Erat autē pax inter iabin regem
aſor: ⁊ domū aber cinei. Egreſſa igit ia
hel in occurſum ſyſare: dixit ad eū: In-
tra ad me dñe mi: ne timeas. Qui igreſ-
ſus tabernaculū ei⁹: ⁊ opert⁹ ab ea pal-
3.Re.7.b lio: dixit ad eam: Da mihi obſecro pau-
lulum aque: q₂ ſitio valde. Que aperuit
vterem lactis: ⁊ dedit ei bibere: ⁊ operu
it illū. Dixitq₃ ſyſara ad eam: Sta ante
oſtiū tabernaculi: ⁊ cū venerit aliqs in-
terrogans te ⁊ dicēs: nunqd hic eſt ali-
D qs: rñdebis: Null⁹ eſt. Tulit itaq₃ iahel
vxor aber clauū tabernaculi aſſumens
pariter ⁊ malleū: ⁊ ingreſſa abſcōdite ⁊ cū
ſilentio: poſuit ſupra temp⁹ capitis eius
clauū: pcuſſumq₃ malleo defixit in cere
brū vſq₃ ad terrā: qui ſoporē mortis ſoci
ans defecit: ⁊ mortu⁹ eſt. Et ecce barach
ſequens ſyſarā veniebat: egreſſaq₃ iahel
in occurſum ei⁹: dixit ei: Veni: ⁊ oſten-
dam tibi virū quē queris. Qui cū intraſ
ſet ad eā: vidit ſyſarā iacentē mortuū: ⁊
clauū infixū in tempe ei⁹. Humiliauit
ergo de⁹ in die illo iabin regē chanaan
corā filijs iſrael: qui creſcebāt quotidie:
⁊ forti manu opprimebant iabin regem
chanaan donec delerent eū. V
C Ecineruntq₃ delbora ⁊ barach fi-
lius abinoem i illo die dicētes:
Qui ſponte obtuliſtis de iſrl aī
mas vras ad piculū: bñdicite dño. Au-
dite reges aurib⁹ pcipite principes. Ego
ſum ego ſū que dño canã: pſallam dño
deo iſrl. Dñe cū exires de ſeyr: ⁊ trāſires
p regiones edom: terra mota eſt: celiq₃
ac nubes diſtillauerūt aquis. Montes
fluxerūt a facie dñi: et ſinai a facie dñi
dei iſrael. In dieb⁹ ſangar filij anath:
in dieb⁹ iahel quieuerūt ſemite: ⁊ q̄ in-
grediebant p eas ambulauerunt p cal
les deuios. Ceſſauerūt fortes in iſrael ⁊
quieuerūt donec ſurgeret delbora: ſur-
geret mr in iſrael. Noua bella elegit do
min⁹: ⁊ portas hoſtiū ipſe ſubuertit. Cly
peus ⁊ haſta ſi apparuerūt in q̄dragin-
ta milib⁹ iſrael. Cor meū diligit princi-
pes iſrl. Qui ppria volūtate obtuliſtis
vos diſcrimini bñdicite dño: qui aſcen-
ditis ſup nitētes aſinos: ⁊ ſedetis ſupra
in iudicio ⁊ ambulatis in via loquimi-
ni. Ubi colliſi ſunt curr⁹ ⁊ hoſtiū ſuffo
catus eſt exercitus: ibi narrent iuſticie
dñi: ⁊ clemētia in fortes iſrl. Tūc deſcē
dit pplus dñi ad portas: ⁊ nō obtinuit
principatū. Surge ſurge delbora: ſurge
ſurge ⁊ loquere canticū. Surge barach:
⁊ apprehende captiuos tuos fili abino-
em. Saluate ſunt reliquie ppli. Dñs in
fortibus dimicauit. Ex effraim deleuit
eos in amalech ⁊ poſt eū ex beniamin ī
pplos tuos o amalech. De machir prin
cipes deſcenderūt: ⁊ de zabulon qui ex-
ercitū ducerēt ad bellandū. Duces yſa-
char fuere cū delbora: ⁊ barach veſtigia
ſūt ſecuti: qui q̄ſi in p̄ceps ac baratrum
ſe diſcrimini dedit. Diuiſo contra ſe ru
ben: magnanimoꝝ repta eſt contentio.
Quare habitas inter duos termios: vt
audias ſibulos gregū? Diuiſo contra ſe
ruben: magnanimoꝝ repta eſt ꝯtentio.
Galaad trans iordanē q̄eſcebat: ⁊ dan
vacabat nauib⁹. Aſer hitabat in littore
maris: ⁊ in portub⁹ morabat. Zabulon
vero ⁊ neptalim obtulerunt aīas ſuas
morti in regione morome. Venerunt re
ges ⁊ pugnauerūt: pugnauerunt reges
chanaan in thane iuxta aquas maged-
do: ⁊ tū nihil tulere p̄dātes. De celo di-
micatū eſt ꝯtra eos: ſtelle manentes in

oꝛdine ⁊ curſu ſuo aduerſus ſyſaraȝ pu-
gnauerũt. Toꝛrens cyſon traxit cadaue-
ra eoꝝ: toꝛrens cadumim torrẽs cyſon
Conculca aĩa mea robuſtos. Vngule
equoꝛum ceciderũt: fugiẽtibus impetu
⁊ ꝑ p̃ceps ruentibꝰ foꝛtiſſimis hoſtium
Maledicite tere meroȝ: dixit angelꝰ dñi
maledicite habitatoꝛibꝰ eius: qꝛ nõ ve-
nerũt ad auxiliũ dñi: in adiutoꝛiũ foꝛ-
tiſſimoꝛũ eius. Benedicta inter mulie-
res iahel vxoꝛ aber cinei: ⁊ bñdicaꝶ in
tabernacl̾o ſuo. Aquã petẽti lac dedit:
⁊ in phiala pꝛincipũ obtulit butyꝝ. Si
niſtrã manũ miſit ad clauũ: ⁊ dextram
ad fabꝛoꝝ malleos: ꝑcuſſitq̧ ſyſarã q̃-
rens in capite vulneri locũ: ⁊ tempꝰ va-
lide ꝑfoꝛans. Inter pedes eius ruit: de-
fecit ⁊ moꝛtuus eſt. Voluebaꝶ añ pedes
eiꝰ: ⁊ iacebat exanimis ⁊ miſerabilis.
Per feneſtraȝ reſpiciẽs: vlulabat mater
eius: ⁊ de cenaculo loq̇baꝶ. Cur moꝛaꝶ
regredi currꝰ eiꝰ: quare tardauerũt pe-
des quadrigaꝝ illiꝰ? Vna ſapiẽtioꝛ ce-
teris vxoꝛibꝰ eiꝰ hec ſocrui ꝟba rñdit:
Foꝛſitan nũc diuidit ſpolia: ⁊ pulcher-
rima feminarũ eligiꝶ ei. Veſtes diuerſo
rum coloꝛũ ſyſare tradunꝶ i p̃dã: ⁊ ſu-
pellex varia ad oꝛnanda colla cõgeriꝶ.
Sic pereant omẽs inimici tui dñe: qui
aũt diligunt te: ſicut ſol ĩ oꝛtu ſuo ſplen
det: ita rutilent. Quieuitq̧ terra ꝑ qua
draginta annos.

VI

FEcerunt aũt filij iſrꝉ malum in
cõſpectu dñi: qui tradidit illos ĩ
manu madian ſeptẽ ãnis ⁊ op-
preſſi ſunt valde ab eis. Feceruntq̧ ſibi
antra et ſpelũcas in montibꝰ: et muni
tiſſima ad repugnandũ loca: Cunq̧ ſe-
uiſſet iſrael: aſcẽdebat madian ⁊ ama-
lech ceteriq̧ oꝛientaliũ: nationũ ⁊ apꝰ
eos figẽtes tentoꝛia: ſicut erãt ĩ herbis
cũcta vaſtabãt vſq̧ ad introitũ gaze:
nihilq̧ oĩo ad vitã ꝑtinẽs relinq̇bant
in iſrael: nõ oues: nõ boues: nõ aſinos.
Ipſi eñ ⁊ vniuerſi greges eoꝛuȝ venie-
bãt cũ tabenacl̾ ſuis: ⁊ inſtar locuſtaꝝ
vniuerſa cõplebãt: innũera multitudo ho
minũ et cameloꝝ quicq̇d tetigerãt de-
uaſtãtes. Humiliatuſq̧ ẽ iſrael valde in
cõſpectu madian. Et clamauit ad dñm
poſtulãs auxiliũ contra madianitas.
Qui miſit ad eos virũ ꝓpham: ⁊ locu-
tus ẽ. Hec dicit dñs deꝰ iſrꝉ. Ego vos
feci cõſcẽdere de egypto: et eduxi vos d̾
domo ſuitutĳ: ⁊ liberaui d̾ manu egy-
ptioꝝ. ⁊ oĩm inimicoꝝ qui affligebãt
vos. Eiecitq̧ eos ad introitũ vr̃m: ⁊ tra
didi vobis terrã eoꝝ: ⁊ dixi. Ego dñs
deus vr̃. Ne timeatis deos ãmoꝛreoꝛuȝ
in quoꝝ terra habitatĳ. Et noluiſtĳ au-
dire vocẽ meã. Venit aũt angelus dñi
⁊ ſedit ſub quercu que erat in effra: ⁊ ꝑ-
tinebat ad ioas p̃rem familie ezri. Cũq̧
gedeon filiꝰ eius excuteret atq̧ purga
ret frumẽta in toꝛculari vt fugeret ma
dian: apparuit ei angelꝰ dñi: ⁊ ait. Dñs C
tecũ viroꝝ foꝛtiſſime. Dixitq̧ ei gedeon.
Obſecro mi dñe ſi dñs nobiſcũ eſt: cur
ꝫ appꝛehẽderũt nos hec oĩa? Vbi ſunt
mirabilia eiuſ que narrauerunt patres
nr̃i: atq̧ dixerũt: de egypto eduxit nos
dñs. Nũc aũt dereliq̇t nos dñs: ⁊ tradi
dit in manu madian. Reſpexitq̧ ad eũ
dñs: ⁊ ait: Vade in hac foꝛtitudine tua
⁊ liberabis iſrꝉ de manu madian. Sci-
to ꝙ miſerim te. Qui reſpõdẽs ait: Ob-
ſecro mi dñe in quo liberabo iſrael. Ec
ce familia mea infima eſt in manaſſe: ⁊
ego minus in domo p̃ris mei. Dixitq̧
ei dñs. Ego ero tecũ: ⁊ ꝑcuties madian
q̃ſi vnũ virũ. Et ille: ſi inueni inq̇t gra- D
tiã coꝛã te: da mihi ſignũ ꝙ tu ſis q̇ lo-
q̃ris ad me. Ne recedas hic donec reũ-
tar ad te poꝛtãs ſacrificiũ ⁊ offerẽs tibi.
Qui rñdit: Ego p̄ſtolaboꝛ aduẽtũ tuũ.
Ingreſſus ẽ itaq̧ gedeõ ⁊ coxit hedũ: ⁊
d̾ farine modio azymos paneſcarneſq̧
ponẽs ĩ caniſtro: ⁊ ius carniũ mittẽs ĩ
ollã tulit oĩa ſub q̃rcu: ⁊ obtulit ei. Cui
dixit ãgelꝰ dñi: Tolle carnes ⁊ azymos
pães: ⁊ pone ſupꝛa petrã illã: ⁊ ius deſu
per fũde. Cũq̧ feciſſet ita: extẽdit ãgelꝰ
dñi ſũmitatẽ ꝟge quã tenebat ĩ manu
⁊ tetigit carnes ⁊ panes azymos: aſcen
ditq̧ ignis de petra ⁊ carnes azymoſq̧
panes cõſũpſit: angelꝰ aũt dñi euanuit
ex ocul̾ eiꝰ. Videſq̧ gedeõ ꝙ eẽt angelꝰ E
dñi: ait: Heu mi dñe deus: qꝛ vidi ange-
lum dñi facie ad faciem. Dixitq̧ ei dñs
Pax tecũ. Ne timeas: nõ moꝛierĳ. Edi-
ficauit ꝫ ibi gedeon altare dño: voca-
uitq̧ illud: dñi pax vſq̧ in p̃ntem diẽ.
Cunq̧ adhuc eſſet in effra que eſt fami-
lie ezri: nocte illa dixit dñs ad euȝ. Tol
le taurũ p̃ris tui ⁊ alterũ taurũ annoꝛũ
ſeptẽ: deſtrueſq̧ aram baal que eſt p̃ris
tui: ⁊ nemus qđ circa aram ẽ: ſuccide: ⁊
edificabis altare dño deo tuo ĩ ſũmita-
te petre huius: ſuꝑ quã añ ſacrificiũ po
ſuiſti: tolleſq̧ tauꝝ ſecũdũ: ⁊ offeres ho
locauſtũ ſuꝑ ſtruẽ lignoꝝ q̃ de nemoꝛe
ſucciderꝭ. Aſſũptĳ ꝫ gedeon decẽ virꝭ

de ſeruis ſuis: fecit ſicut pceperat ei dñs:
F Timēs aūt domū prīs ſui τ hoies illius
ciuitatꝭ ꝑ die noluit facere: ſꝫ oīa nocte
cōpleuit. Cūq; ſurrexiſſent viri oppidi
eius mane: viderūt deſtructā araꝫ baal
lucūq; ſucciſſū τ taurū alterū impoſitū
ſup altare qđ tūc edificatum erat dixe-
J.15.b. rūtq; ad inuicē. Quis hoc fecit? Cūq; ꝑ-
quirerēt auctorē facti: dictū ē. Gedeon
filius ioas fecit hec oīa. Et dixerūt ad
ioas: Produc filiū tuū huc vt moriat:
q2 deſtruxit aram baal et ſuccidit nem⁹
Quib⁹ ille rñdit: Nunqd vltores eſtis
baal vt pugnetꝭ ꝓ eo? Qui aduerſari⁹
eſt eius: moriat antēq; lux craſtina ve-
niat. Si de⁹ eſt: vindicet ſe de eo q ſuf-
fodit arā eius. Ex illo die vocat⁹ eſt ge-
deon hierobaal: eo ꝙ dixiſſet ioas: vl-
ciſcat ſe de eo baal: qui ſuffodit arā ei⁹
G Igit oīs madian τ amalech τ orietales
ppli cōgregati ſūt ſimul: τ trāſeūtes ior
danē: caſtrametati ſūt in valle ieꝫrahel.
Spūs aūt dñi induit gedeon: qui clan-
gens buccina cōuocauit domū abieꝫer
vt ſequeret ſe. Miſitq; nūcios ī vniuer
ſum manaſſen: qui et ipſe ſecut⁹ eſt euꝫ.
Et alios nūcios in aſer τ ꝫabulon τ ne-
ptalim q occurrerūt ei: Dixitq; gedeon
ad dñm: Si ſaluū facis ꝑ manū meam
pplm iſrael ſicut locutus es: ponā hoc
vell⁹ lane ī area. Si ros ī ſolo vellere fu
erit τ ī oī terra ſiccitas: ſciā ꝙ ꝑ manū
meā ſicut locut⁹ es liberabis iſrl. Factū
q; ē ita. Et de nocte ꝯſurgēs expſſo vel-
lere conchā rore impleuit. Dixitq; rur-
ſus ad dñm: Ne iraſcat furor tu⁹ cōtra
me: ſi adhuc ſemel tēptauero ſignū que
rens in vellere. Oro vt ſolū vell⁹ ſiccuꝫ
ſit τ oīs terra rore madēs. Fecitq; dñs
nocte illa vt poſtulauerat: et fuit ſicci-
tas ī ſolo vellere: et ros ī oī terra. VII
A Surgit hierobaal qui et gedeon de
nocte cōſurgens et oīs ppls cū
eo: venit ad fontē qui vocatur
arad. Erant aūt caſtra madian in val-
le ad ſeptētrionalē plagā collis excelſi.
Dixitq; dñs ad gedeon: Multus tecuꝫ
eſt ppls: nec tradet madian in manus
ei⁹ ne gloriet ꝯtra me iſrl: τ dicat: meis
virib⁹ liberat⁹ ſū. Loqre ad pplm: et cū
Deu.20.b. ctꝭ audiētib⁹ pdica. Qui formidoloſus
Mach.3.g et timid⁹ ē: reūtat. Receſſeruntq; d mōte
galaad: τ reuerſi ſūt ex pplo vigintiduo
milia viroꝝ: τ tm̄ decē milia remāſerūt
Dixitq; dñs ad gedeon: Adhuc pplus
mult⁹ eſt. Duc eos ad aqs: τ ibi pbabo
illos: τ d quo dixero tibi vt tecū vadat
ipſe pgat: quē ire ꝓhibuero: reuertat.
Cunq; deſcendiſſet pplus ad aquas: di-
xit dñs ad gedeon. Qui manu τ lingua
lambuerint aqs ſicut ſolēt canes lābe-
re: ſepabis eos ſeorſū: qui aūt curuatis
genib⁹ biberint: in altera parte erūt. Fu-
it itaq; numer⁹ eoꝝ q manu ad os ꝓij-
ciēte aquas lābuerāt trecenti viri: oīs
aūt reliqua multitudo flexo poplice bi-
berat. Et ait dñs ad gedeon: In trecētꝭ
viris q lambuerūt aquas liberabo vos
τ tradā in manu tua madian: oīs autē
reliqua multitudo reuertat in locū ſuū
Sūptis itaq; ꝓ nūero cibarijs τ tubis
oēm reliquā multitudinē abire pcepit
ad tabernacula ſua: τ ipſe cū trecētꝭ vi-
ris ſe certami dedit. Caſtra aūt madian
erāt ſubter in valle. Eadem nocte dixit
dñs ad eū: Surge et deſcēde in caſtra.
q2 tradidi eos in manu tua. Sin auteꝫ
ſolus ire formidas: deſcēdat tecū phara
puer tu⁹. Et cū audierꝭ qd loquant: tūc
ꝯfortabunt man⁹ tue: et ſecurior ad ho-
ſtiū caſtra deſcēdes. Deſcendit ĝ ipſe et
phara puer eius in partem caſtroꝝ: vbi
erant armatoꝝ vigilie. Madian aūt et
amalech et oēs orientales ppli fuſi iacē
bant in valle vt locuſtarum multitudo
Cameli aūt inūerabiles erāt: ſicut are-
na q iacet in litore maris. Cūq; veniſſet
gedeon narrabat aliqs ſomniū ꝓximo
ſuo: τ in hūc modum referebat qđ vide
rat. Vidi ſomniū: τ videbat mihi quaſi
ſubcinerici⁹ panis ex hordeo volui: τ ī
caſtra madian deſcendere: cūq; peruenif-
ſet ad tabernaculū: pcuſſit illđ atq; ſub
uertit: τ ſre fūdit⁹ coequit. Rūdit is cui
loqbat. Nō ē hoc aliud niſi gladi⁹ ge-
deonis filij ioas viri iſraelite. Tradidit
eī dñs in man⁹ eius madian: τ oīa ca-
ſtra eius. Cūq; audiſſet gedeon ſomniū
et interptationem eius: adorauit: τ re-
uerſus eſt ad caſtra iſrael: τ ait: Surgi-
te: tradidit eī dñs ī man⁹ nr̄as caſtra
madian. Diuiſitq; trecētos viros ī tres
partes τ dedit tubas in manib⁹ eoruꝫ:
lagenaſq; vacuas ac lampades ī medio
lagenarū. Et dixit ad eos: Qđ me face- J.c.
re videritꝭ hoc facite. Ingrediar parteꝫ
caſtroruꝫ: τ qđ fecero ſectami. Quando
ꝓſonuerit tuba in manu mea: vos qꝫ ꝑ
caſtroꝝ circuitū clāgite: τ conclamate
dño τ gedeoni. Ingreſſuſq; ē gedeon et
trecēti viri q erāt cū eo in ptē caſtroꝝ
icipiētib⁹ vigilijs noctꝭ medie: τ cuſto-

dib⁹ ſuſcitatꝭ ceperūt buccinis clāgere
F ꝛ cōplodere inter ſe lagenas. Cūqꝫ ꝑ gy
rum caſtroꝝ i trib⁹ ꝯſonarēt locis: ꝛ hy
drias ꝯfregiſſent: tenuerūt ſiniſtris ma
nib⁹ lāpades ꝛ dextris ſonātes tubas:
clamaueruntqꝫ gladi⁹ dn̄i ꝛ gedeonis:
ſtātes ſinguli in loco ſuo ꝑ circuitū ca-
ſtroꝝ hoſtiliū. Oia itaqꝫ caſtra turbata
ſūt ꝛ vociferātes vlulāteſqꝫ fugerūt. Et
nihilomin⁹ inſiſtebāt trecēti viri bucci
nis ꝯſonātes. Immiſitqꝫ dn̄s gladiū in
oib⁹ caſtris: ꝛ mutua ſe cede trūcabant:
fugiētes vſqꝫ ad bethſeca ꝛ crepidinem
abelmeula in thebbath. Cōclamantes
aūt viri iſrl̄ ō neptali ꝛ aſer ꝛ oī manaſ
ſe ꝓſequebant̄ madian. Et dedit dn̄s vi
ctoriā pplo iſrael in die illa. Miſitqꝫ ge
deon nūcios in oēm montē effraim di
cēs: Deſcēdite in occurſum madian: et
occupate aquas vſqꝫ bethbera atqꝫ ior-
danē. Clamauitqꝫ ois effraim: ꝛ ꝓoccu-
pauit ars atqꝫ iordanē vſqꝫ bethbera.
Apprehēſoſqꝫ duos viros madiā: oreb
ꝛ zeb interfecit oreb i petra oreb: zeb vo
in torculari zeb. Et ꝓſecuti ſūt madiā:
capita oreb ꝛ zeb portantes ad gedeon
trans fluenta iordanis. ¶ VIII

Ixerūtqꝫ ad eum viri effraim:
Quid ē hoc qđ facere voluiſti ꝟt
nos nō vocares cū ad pugnam
ꝓgeres ꝯtra madian: Iurgātes fortit̄: et
ꝓpe vim inferētes. Quibus ille rn̄dit:
Quid enī tale facere potui q̄le vos feci-
ſtis? Nōne melior ē racem⁹ effraim vi-
demijs abiezer? In man⁹ vr̄as dn̄s tra-
didit pricipes madiā: oreb ꝛ zeb? Quid
tale facere potui: q̄le vos feciſtꝭ? Qđ cū
locut⁹ eſſet. reqeuit ſpūs eoꝝ q̄ tumebāt
ꝯtra eū. Cūqꝫ veniſſet gedeon ad iorda-
nem trāſiuit eū cū trecētꝭ viris q̄ ſecū
erāt: ꝛ ꝑ laſſitudie: fugiētes ꝓſeq̄ nō po-
terant. Dixitqꝫ ad viros ſoccoth: Date
obſecro panes pplo q̄ mecū eſt: qꝛ valde
defecerunt: vt poſſim⁹ ꝓſeq̄ zebee et ſal-
mana reges madian. Rn̄derūt pricipes
ſoccoth. Forſitā palme manuū zebee et
ſalmana i manu tua ſūt. ꝛ idcirco poſtu
las vt dem⁹ exercitui tuo panes. Quib⁹
ille ait: Cū ḡ tradiderit dn̄s zebee et ſal
mana i man⁹ meas: ꝛ cū reuerſus fuero
victor i pace: ꝯterā carnes vr̄as cū ſpi-
nis tribuliſqꝫ deſti. Et inde ꝯſcēdens
venit i phanuel: locutuſqꝫ eſt ad viros
loci illi⁹ ſilia. Cui ꝛ illi rn̄derūt ſicut rn̄-
derāt viri ſoccoth. Dixit itaqꝫ eis: Cum
reuerſus fuero victor i pace: deſtruā tur
rim hāc. Zebee aūt et ſalmana reqeſce-
bāt cū oī exercitu ſuo. Quindeci. n. mi-
lia viri remāſerāt ex oib⁹ turmis orien-
taliū pploꝝ: ceſis cētū viginti milibus
bellatoꝝ et educētiū gladiū. Aſcēdēſ-
qꝫ gedeon ꝑ viā eoꝝ q̄ i tabernaculꝭ mo
rabant̄ ad orietalē ꝑtē nobe ꝛ iecbaa:
ꝑcuſſit caſtra hoſtiū q̄ ſecuri erāt: et ni-
hil aduerſi ſuſpicabāt̄: fugerūtqꝫ zebee
ꝛ ſalmana q̄s ꝓſequēs gedeō cōprehen-
dit turbato oī exercitu eoꝝ. Reuertēteſ
qꝫ de bello aū ſolis ortū: apphēdit pue-
rū de virꝭ ſoccoth: interrogauitqꝫ eum
noīa pricipū ꝛ ſenioꝝ ſoccoth: ꝛ deſcri-
pſit ſeptuagita ſeptē viros. Venitqꝫ ad D
ſoccoth: ꝛ dixit eis: En zebee ꝛ ſalmana
ſup q̄b⁹ exprobraſtꝭ mihi dicētes: forſitan ſ. eo.
man⁹ zebee et ſalmana in manib⁹ tuis
ſūt: ꝛ idcirco poſtulas vt dem⁹ viris q̄
laſſi ſūt et defecerūt panes. Tulit ḡ ſeni
ores ciuitatꝭ: ꝛ ſpinas deſti ac tribulos
ꝛ ꝯtriuit cū eis atqꝫ comminuit viros
ſoccoth. Turri q̄ꝫ phanuel ſubuertit: oc
ciſis hitatorib⁹ ciuitatꝭ. Dixitqꝫ ad ze-
bee ꝛ ſalmana: Quales fuerūt viri q̄s oc
cidiſtꝭ i thabor? Qui rn̄derūt: Similes tui
ꝛ vn⁹ ex eis q̄ſi fili⁹ regꝭ. Quib⁹ ille rn̄-
dit Frēs mei fuerūt: filij mr̄is mee. Vi
uit dn̄s: qꝛ ſi ſeruaſſetꝭ eos nō vos occi
deres. Dixitqꝫ iether primogenito ſuo:
Surge ꝛ īterfice eos. Qui nō eduxit gla
dium. Timebat enī qꝛ adhuc puer erat E
Dixerūtqꝫ zebee ꝛ ſalmana: Tu ſurge ꝛ
irrue i nos: qꝛ iuxta etatē robur ē hois
Surrexit gedeon ꝛ interfecit zebee ꝛ ſal
mana: et tulit ornamēta ac bullas q̄b⁹
colla regaliū cameloꝝ decorari ſolent.
Dixerūtqꝫ oēs viri iſrl̄ ad gedeon: Dn̄a
re nr̄i tu ꝛ fili⁹ tu⁹ ꝛ filius filij tui: qꝛ li
beraſti nos ō manu madian. Quib⁹ ille
ait: Nō dn̄abor vr̄i: nec dn̄abit̄ vos fili
us me⁹: ſꝫ dn̄abit̄ vobis dn̄s. Dixitqꝫ ad
eos: Vnā petitionem poſtulo a vobis.
Date mihi inaures ex ꝑda vr̄a. Inaures
enī aureas hiſmaelite hr̄e ꝯſueuerant:
Qui rn̄derūt: Libētiſſime dabimus. Ex F
pādēteſqꝫ ſup terrā palliū piecerūt in
eo inaures de ꝑda: ꝛ fuit pōd⁹ poſtula-
tarum inauriū mille ſeptigēti auri ſicli:
abſqꝫ ornamētꝭ ꝛ monilib⁹ ꝛ veſte pur
purea q̄b⁹ reges madian vti ſoliti erāt
ꝛ ꝑter torq̄s aureas cameloꝝ. Fecitqꝫ
ex eo gedeon ephot: ꝛ poſuit illud i ciui
tate ſua ephra. Fornicatuſqꝫ ē ois iſrl̄ i
eo ꝛ factū eſt gedeoni ꝛ oī domui ei⁹ in
ruinā: Humiliat⁹ ē aūt madiā corā filijs

iſrael nec potuerūt vltra ceruices eleua
re: ſed q̄euit terre p q̄draginta annos
B quib⁹ gedeon ꝑfuit. Abijt itaq̃ hiero
1. Re. 10. a. baal fili⁹ ioas ⁊ hītauit ī domo ſua ha
buitq̃ ſeptuaginta filios q̄ egreſſi ſunt
de femore eius eo q̄ plres hr̄et vxores
Cōcubina aūt illi⁹ quā hēbat ī ſychē
genuit ei filiū noīe abimelech. Mortu
uſq̃ ē gedeon filius ioas ī ſenectute bo
na: ⁊ ſepult⁹ ē in ſepulchro ioas patris
ſui in aphra de familia ezri. Poſtq̄ aūt
mortu⁹ eſt gedeō: auerſi ſūt filij iſrael ⁊
fornicati ſūt in baalim. Percuſſerūtq̃
cū baal fed⁹ vt eſſet eis in deum: nec re-
cordati ſūt dn̄i dei ſui q̄ eruit eos d̄ ma
nib⁹ īimicoꝝ ſuoꝝ oīuz p circuitū: nec
fecerūt miſericordiā cū domo hierobaal
gedeō iuxta oīa bona q̄ fecerat iſraeli.

A Abijt aūt abimelech fi- C. IX.
lius hierobaal in ſychē ad frēs
matris ſue ⁊ locutus eſt ad eos
⁊ ad oēm cognationē dom⁹ pr̄is mr̄iſ-
q̃ ſue dicēs Loq̄mi ad oēs viros ſychē
Quid vobis ē meli⁹: vt dn̄ent vr̄i ſeptu
aginta viri oēs filij hierobaal: an vt do
minet vobis vn⁹ vir? Simulq̃ conſidera-
te: q̄ os vr̄m ⁊ caro vr̄a ſum. Locutiq̃
ſunt fr̄es mr̄is ei⁹ de eo ad oēs viros ſy
chem vniuerſos ſermones iſtos: ⁊ incli-
nauerūt cor eoꝝ poſt abimelech dicen-
tes: Frater noſter eſt. Dederūtq̃ illi ſe-
ptuaginta pondera argēti de phano ba-
al berith. Qui cōduxit ſibi ex eo viros
inopes ⁊ vagos: ſecutiq̃ ſūt eū. Et ve-
nit in domū pr̄is ſui in ephra: ⁊ occidit
frēs ſuos filios hierobaal ſeptuaginta
viros ſup lapidē vnū. Remanſitq̃ ioa-
than fili⁹ hierobaal mīm⁹: ⁊ abſcōdit⁹ ē
Cōgregati ſūt aūt oēs viri ſychē ⁊ vni-
uerſe familie vrbis mello: abierūtq̃ et
ꝯſtituerūt regē abimelech iuxta quer-
cum q̄ ſtabat in ſychē. Quod cū nūciatū
eſſet ioathā iuit ⁊ ſtetit in vertice mōtꝭ
garizim: eleuataq̃ voce clamauit et di-
B xit: Audite me viri ſychē ita vt audiat
vos dn̄s. Ierūt ligna vt vngerēt ſuper
ſe regē. Dixerūtq̃ oliue: Impera nobis
Que rn̄dit. Nūquid poſſum deſerere pi-
guedinē meā qua ⁊ dij vtunt ⁊ hoīes ⁊
venire vt inter ligna ꝓmouear? Dixe-
rūtq̃ ligna ad arborē ficū: Ueni: ⁊ ſup
nos regnū accipe. Que rn̄dit eis: Nun-
quid poſſum deſerere dulcedinē meam
fructuſq̃ ſuauiſſimos: ⁊ ire vt inter ce-
tera ligna promouear? Locutaq̃ ſunt
ligna ad vitem: Ueni ⁊ impera nobis.

Que reſpondit eis: Nunquid poſſuz de
ſerere vinū meum qd̄ letificat deum et
hoīes: ⁊ inter ligna cetera ꝓmoueri?
Dixeruntq̃ oīa ligna ad rhānun: Ue
ni ⁊ impera ſup nos. Que reſpōdit eis:
Si vere me regē vobis cōſtituiſtis: ve-
nite ⁊ ſub vmbra mea requieſcite. Si
autē nō vultis: egrediat ignis de rhā-
no: ⁊ deuoret cedros libani. Nunc igit
ſi recte ⁊ abſq̃ peccato cōſtituiſtis ſup
vos regem abimelech: ⁊ bene egiſtis cū
hierobaal ⁊ cū domo eius ⁊ reddidiſtis
vicē beneficijs ei⁹ qui pugnauit p vo-
bis ⁊ animā ſuā dedit periculis: vt eru
eret vos de manu madian qui nūc ſur-
rexiſtis cōtra domū patris mei: ⁊ inter-
feciſtis filios ei⁹ ſeptuaginta viros ſu-
per vnū lapidē: ⁊ cōſtituiſtis regem abi
melech filiū ancille eius ſuper habita-
tores ſychem eo q̄ frater vr̄ ſit. Si er-
go recte ⁊ abſq̃ vitio egiſtis cum hiero
baal ⁊ domo eius hodie letemi in abi-
melech: et ille letet in vobis. Sin autē
ꝑuerſe: egrediat ignis ex eo: ⁊ ꝯſumat
habitatores ſychem ⁊ oppidum mello.
egrediaturq̃ ignis de viris ſychē et de
oppido mello: ⁊ d̄uoret abimelech. Que
cū dixiſſet fugit ⁊ abijt in bera: habita-
uitq̃ ibi ob metū abimelech fratris ſui
Regnauit itaq̃ abimelech ſup iſrl̄ tri-
bus ānis. Miſitq̃ dn̄s ſpiritū peſſimuz
inter abimelech ⁊ habitatores ſychem
qui ceperūt eū deteſtari: ⁊ ſcelus interfe
ctionis ſeptuaginta filioꝝ hierobaal ⁊
effuſionē ſanguinis eoꝝ conferre ī abi
melech frēm ſuū: ⁊ in ceteros ſychimo-
rum principes qui eū adiuuerant. Po-
ſuerūtq̃ inſidias aduerſū eū in ſūmi-
tate montiū: ⁊ dū illi⁹ ꝓſtolabāt aduē-
tum: exercebāt latrocinia agētes p̄das
ꝑtereuntib⁹. Nūciatūq̃ eſt abimelech.
Uenit aūt gaal filius obed cū fratrib⁹
ſuis: et tranſiuit in ſychimā. Ad cuius
aduentū erecti habitatores ſychē egre
ſi ſunt in agros vaſtātes vineas vuaſq̃
calcātes: ⁊ factis cantātiū choris: igreſ
ſi ſūt phanū dei ſui: ⁊ inter epulas ⁊ po
cula maledicebāt abimelech clamante
gaal filio obed. Quis ē iſte abimelech:
et q̄ eſt ſychem vt ſeruiam⁹ ei? Nunqd
nō ē ipſe fili⁹ hierobaal ⁊ cōſtituit prin
cipē zebul ſeruū ſuū ſup viros emor pa
tris ſychem. Cur ḡ ſeruiemus ei? Uti-
nam daret aliq̄s ppl̄m iſtum ſub manu
mea vt auferē de medio abimelech. Di
ctū ē abimelech: Cōgrega exercit⁹ mul-

titudinē ⁊ veni. Zebul enī princeps ciui
tatꝭ auditꝭ ſmoīb⁹ gaal filij obed irat⁹
eſt valde: ⁊ miſit clā ad abimelech nūci
os dicēs: Ecce gaal fili⁹ obed veīt in ſy-
chimā cū frib⁹ ſuis: ⁊ oppugnat aduer-
ſum te ciuitatē. Surge itaqꝫ nocte cum
pplo q̄ tecū eſt: ⁊ latita in agro: ⁊ primo
mane oriēte ſole irrue ſup ciuitatē. Il-
lo aūt egrediēte aduerſū te cū pplo ſuo
fac ei qd potuerꝭ. Surrexit itaqꝫ abime
lech cū oī exercitu ſuo nocte: ⁊ tetendit
inſidias iuxta ſychimā in q̄ttuor locis.
Egreſſuſqꝫ ē gaal fili⁹ obed: ⁊ ſtetit i in
troitu porte ciuitatꝭ. Surrexit aūt abi-
melech ⁊ oīs exercit⁹ cū eo de inſidiarū
loco. Cunqꝫ vidiſſet pplm gaal: dixit ad
zebul: Ecce de mōtib⁹ mltitudo deſcen-
dit. Cui ille rn̄dit: Umbras mōtium vi-
des q̄ſi capita hoīm: ⁊ hoc errore decipe
ris. Ruſūqꝫ gaal ait: Ecce ppls de vm-
bilico terre deſcēdit: ⁊ vn⁹ cune⁹ venit
p viā q̄ reſpicit quercū. Cui dixit zebul.
Ubi eſt nūc os tuū q̄ loq̄barꝭ: q̄s eſt abi
melech vt ſuiam⁹ ei? Nōne h̄ pplus eſt
quē deſpiciebas? Egredere ⁊ pugna cō-
tra eū. Abijt ḡ gaal expectāte ſychimo-
rū pplo ⁊ pugnauit ꝯtra abimelech q̄ p-
ſecut⁹ ē eū fugientē ⁊ i vrbē cōpulit. Ce
ciderūtqꝫ ex pte ei⁹ plimi vſqꝫ ad portā
ciuitatis: ⁊ abimelech ſedit in ruma. Ze
bul aūt gaal ⁊ ſocios ei⁹ expulit d vrbe:
nec in ea paſſus eſt cōmorari. Sequenti
ergo die egreſſus eſt ppls in cāpū: qd cū
nunciatū eſſet abimelech: tulit exercitū
ſuū ⁊ diuiſit in tres turmas: tendēs in-
ſidias in agris. Uidēſqꝫ q egrederetur
ppls de ciuitate ſurrexit ⁊ irruit i eo cū
cuneo ſuo oppugnās ⁊ obſidēs ciuita-
tē: due aūt turme palātes p cāpū aduer
ſarios pſeq̄bant. Porro abimelech oī
die illo oppugnabat vrbē: quā cepit in-
terfectis hitatorib⁹ ei⁹: ipā q̄ deſtructa:
ita vt ſal in ea diſpergeret. Qd cū audiſ
ſent qui hitabāt in turre ſychimoꝝ: in-
greſſi ſunt phanū dei ſui berith vbi fe-
dus cū eo pepigerāt: ⁊ ex eo loc⁹ nomen
acceperat: q̄ erat munitus valde. Abime-
lech q̄ audiēs viros turris ſychimoruʒ
pariter cōglobatos: aſcēdit in mōtē ſel
mon cū oī pplo ſuo: ⁊ arrepta ſecuri pre
cidit arboris ramū: impoſitumqꝫ ferēs
7.S humero: dixit ad ſocios: Qd me vidiſtis
facere: cito facite. Igit certatim ramos
de arborib⁹ pcidentes ſeq̄bant ducem.
Qui circūdantes preſidiū ſuccenderūt:
atqꝫ ita factuʒ eſt vt fumo ⁊ igne mille
hoim necarent viri pariter ⁊ mulieres
habitatoruʒ turris ſychem. Abimelech
aūt inde pficiſcens venit ad oppidum
thebes: qd circūdans obſidebat exerci-
tu. Erat aūt turris excelſa in media ci-
uitate: ad quā cōfugerant ſimul viri ac
mulieres ⁊ oēs principes ciuitatꝭ clau-
ſa firmiſſime ianua: ⁊ ſup turrꝭ tectum
ſtātes p ppugnacula. Accedenſqꝫ abi-
melech iuxta turrim pugnabat fortiter:
⁊ appropinquans oſtio ignē ſupponere
nitebat. Et ecce vna mlier fragmē mo- 2.Re.11.c.
le deſup iaciens illiſit capiti abimelech
⁊ ꝯfregit cerebrū eius. Qui vocauit cito
armigerū ſuū: ⁊ ait ad eū: Euagina gla- 1.Re.31.b.
diū tuuʒ ⁊ pcute me: ne forte dicat q a 1.Para.10.a
femina interfect⁹ ſim. Qui iuſſa pficiēſ:
interfecit eū. Illo q̄ mortuo oēs q̄ cum
eo erāt de iſrl: reuerſi ſunt in ſedes ſuas:
⁊ reddidit deus malū qd fecerat abime
lech ꝯtra prēm ſuū interfectꝭ ſeptuagin
ta frib⁹ ſuis. Sychimitꝭ q̄ qd opati ē-
rant retributū eſt: ⁊ venit ſup eos male
dictio ioathan filij hierobaal. X
Poſt abimelech ſurrexit dux in iſ A
rael thola filius phua patrui a-
bimelech vir de yſachar q̄ habi-
tauit in ſanir montꝭ effraim: ⁊ iudica-
uit iſrael viginti ⁊ trib⁹ annis: mortu-
uſqꝫ eſt ac ſepult⁹ in ſanir. Huic ſucceſ-
ſit iair galaadites: qui iudicauit iſrl p
viginti ⁊ duos ānos: hn̄s triginta filios
ſedētes ſup triginta pullos aſinaruʒ: et
principes triginta ciuitatū q̄ ex nomie
eius ſunt appellate anothiair. i. oppida
iair vſqꝫ in pñtem diē in terra galaad. B
Mortuuſqꝫ ē iair ac ſepult⁹ in loco cui
eſt vocabulū camon. Filij aūt iſrl pctis S.2.b.et.3.a.
veterib⁹ iungētes noua: fecerūt malum et.4.a.6.a.
in cōſpectu dn̄i: ⁊ ſeruierūt idolis baa- et.7.13.a.
lim et aſtaroth ⁊ dijs ſyrie ac ſidonis et
moab ⁊ filioꝝ ammon ⁊ philiſthijm: di-
miſerūtqꝫ dn̄m ⁊ nō coluerūt eū. Cōtra
quos dn̄s irat⁹: tradidit eos in manus
philiſthijm ⁊ filiorum ammon: afflictiqꝫ
ſunt ⁊ vehemēter oppſſi p annos decē
⁊ octo oēs qui habitabant trans iorda
nem in terra āmorrei que eſt in galaad:
intantū vt filij āmon iordane trāſmiſſo
vaſtarent iudam ⁊ beniamin ⁊ effraim.
Afflictuſqꝫ eſt iſrl nimis. Et clamātes C
ad dn̄m dixerūt: Peccauim⁹ tibi: q̄ de-
reliquim⁹ dn̄m deū nrm ⁊ ſuiuim⁹ baa
lim. Quibus locutus eſt dn̄s: Nunquid
non egyptij ⁊ ammorrei filijqꝫ ammon
et philiſthijm: ſidonij quoqꝫ ⁊ amalech ⁊

chanaan oppreſſerit vos:ꝛ clamaſtꝭ ad
me ꝛ erui vos de manū eoꝝ? Et tñ reliqſtꝭ
me ꝛ coluiſtis deos alienos. Idcirco nō
addā vt vltra vos liberē. Ite ꝛ inuocate
deos q̄s elegiſtꝭ. Ipſi vos liberēt in tp̄e
anguſtie. Dixerūtq̧ filij iſrael ad dn̄m.
D Peccauimus:redde tu nobis q̄cq̄d tibi
placet:tm̄ nūc libera nos. Que dicētes
oīa de finib⁹ ſuis alienoꝝ deoꝝ idola
piecerūt:ꝛ ſeruierunt dn̄o deo:q̄ doluit
ſup miſerijs eoꝝ. Itaq̧ filij āmon ↄcla-
mātes in galaad fixere tētoꝛia: ↄtra q̄s
ↄgregati filij iſrl̄:in maſpha caſtrameta
ti ſunt. Dixerūtq̧ pꝛicipes galaad ſin-
guli ad ꝓximos ſuos. Qui pꝛim⁹ ex no-
bis ↄtra filios āmon cepit dimicare:e-
rit dux ppl̄i galaad. XI
A Fuit itaq̧ illo i tp̄e iepthe galaa
dites vir foꝛtiſſim⁹ atq̧ pugna-
toꝛ:fili⁹ mlīeris meretricꝭ qui nat⁹ ē de
galaad. Habuit aūt galaad vxoꝛē de q̄
ſuſcepit filios:qui poſtq̄ creuerāt eiece
rūt iepthe dicētes: Heres in domo pr̄is
nr̄i eſſe non poteris q2 de adultera mr̄e
nat⁹ es. Quos ille fugiēs atq̧ deuitās
hītauit in terra thob. Cōgregatiq̧ ſunt
ad eū viri inopes ꝛ latrocinātes:ꝛ quaſi
pꝛincipē ſeq̄banl̄. In illis dieb⁹ pugna
bant filij āmon cōtra iſrl̄:quib⁹ acriter
inſtātib⁹ ꝑrexerūt maioꝛes natu ꝺ gala
ad vt tollerēt in auxiliū ſui iepthe ꝺ ter
ra thob. Dixeruntq̧ ad eū: Ueni et eſto
pꝛiceps nr̄:ꝛ pugna cōtra filios āmon.
Gen.26.f. Quib⁹ ille rn̄dit: Nōne vos eſtis q̄ odi-
ſtis me ꝛ eieciſtꝭ de do domo pr̄is mei:ꝛ
nūc veniſtis ad me neceſſitate cōpulſi?
Dixerūtq̧ pꝛincipes galaad ad iepthe:
B Ob hāc igil̄ cām nūc ad te venim⁹ vt ꝓ
ficiſcarꝭ nobiſcum:ꝛ pugnes ↄtra filios
āmon:ſiſq̧ dux oīm q̄ habitāt in gala-
ad. Iepthe q̄3 dixit eis. Si vere veniſtis
ad me vt pugnē ꝓ vobis ↄtra filios am
mon:tradideritq̧ eos dn̄s in man⁹ me
as:ego ero vr̄ pꝛiceps? Qui rn̄derunt ei.
Dn̄s q̄ hec audit ipe mediatoꝛ ac teſtis
eſt q̧ nr̄a ꝓmiſſa faciemus. Abijt itaq̧
iepthe cū pꝛicipib⁹ galaad fecitq̧ eum
oīs ppl̄s pꝛincipē ſui. Locutuſq̧ eſt ie-
pthe oēs ſmōes ſuos corā dn̄o in maſ-
pha. Et miſit nūcios ad regē filioꝝ am
mon q̄ ex ꝑſona ſua dicerēt. Quid mihi
ꝛ tibi eſt:q2 veniſti ↄtra me vt vaſtares
terrā meā? Quib⁹ ille rn̄dit. Quia tulit
iſrl̄ terrā meā qn̄ aſcēdit de egypto:a fi
C nib⁹ arnō vſq̧ ieboc atq̧ ioꝛdanē. Nūc
ergo cū pace redde mihi eā. Per q̄s rur-
ſum mandauit iepthe:ꝛ impauit eis vt
dicerēt regi āmon. Hec dicit iepthe: Nō
tulit iſrl̄ terrā moab nec terrā filioꝝ ā-
mon:ſed qn̄ de egypto cōſcēderūt: ābu-
lauit ꝑ ſolitudinē vſq̧ ad mare rubꝝ ꝛ
venit in cades. Miſitq̧ nūcios ad regē
edom dicēs: Dimitte vt tranſeā terram
tuā. Qui noluit acq̄eſcere ꝓcib⁹ ei⁹. Mi
ſit q̄3 ad regē moab:qui ꝛ ipe tranſituꝫ
ꝓbere ↄtempſit. Māſit itaq̧ in cades ꝛ
circūiuit ex latere terrā edom ꝛ terram
moab. Uenitq̧ ad oꝛiētalē plagā terre
moab:ꝛ caſtrametat⁹ eſt trās arnō:nec
voluit intrare termios moab. Arnō q̄p
pe confiniū eſt terre moab. Miſit itaq̧ D
iſrl̄ nūcios ad ſeō regē āmoꝛreoꝝ q̄ ha-
bitabat in eſebon:ꝛ dixerūt ei: Dimitte
vt tranſeā ꝑ terrā tuā vſq̧ ad fluuium.
Qui ꝛ ipe iſrl̄ vba deſpiciēs nō dimiſit
eū trāſire ꝑ terminos ſuos: ſed infinita
multitudīe ↄgregata egreſſus ē ↄtra eū
in iaſa:ꝛ foꝛtiter reſiſtebat. Tradiditq̧
eū dn̄s in manu iſrl̄ cū oī exercitu ſuo ꝛ
ꝑcuſſit eū ꝛ poſſedit oēm terrā āmoꝛrei
habitatoꝛis regionis illius ꝛ vniuerſos
fines eius de arnon vſq̧ ieboc ꝛ de ſoli
tudine vſq̧ ad ioꝛdanē. Dn̄s ergo de⁹
iſrl̄ ſubuertit āmoꝛreū pugnātē cōtra il
lū ppl̄o ſuo iſrael. Et tu nūc vis poſſide
re terrā ei⁹? Nōne ea q̄ poſſedit chamos
de⁹ tuus tibi iure debenl̄? Que aūt dn̄s A
deus nr̄ victoꝛ obtinuit:in nr̄am cedēt
poſſeſſionē. Niſi foꝛte melioꝛ es balac fi
lio ſephoꝛ rege moab:aut docere potes
q̧ iurgat⁹ ſit ↄtra iſrl̄ ꝛ pugnauerit con
tra eū qn̄ habitauit in eſebon ꝛ viculis
eius ꝛ in aroer ꝛ villis illi⁹:vel in cun-
ctis ciuitatib⁹ iuxta ioꝛdanē ꝑ trecen-
tos ānos? Quare tanto tp̄e nihil ſuper
hac repetitiōe tēptaſti? Igil̄ non pecco
in te:ſed tu ↄtra me male agis indicēs
mihi bella non iuſta. Iudicet dn̄s arbi
ter hui⁹ diei inter iſrl̄ ꝛ filios ammon.
Noluitq̧ acq̄eſcere rex filioꝝ āmon ver
bis iepthe q̄ ꝑ nūcios mādauerat. Fa-
ctus eſt ḡ ſup iepthe ſp̄us dn̄i ꝛ circūiēs
galaad ꝛ manaſſe maſpha q̄3 galaad:et
inde traſiens ad filios āmon votuꝫ vo-
uit dn̄o dicēs: Si tradideris filios am- E
mon in man⁹ meas q̄cūq̧ pꝛim⁹ fuerit
egreſſus de foꝛib⁹ dom⁹ mee:mihiq̧ oc
currerit reuertēti cū pace a filijs āmon:
eū holocauſtū offeram dn̄o. Trāſiuitq̧
iepthe ad filios āmon vt pugnaret ↄtra
eos:q̄s tradidit dn̄s in manus ei⁹:ꝑcuſ
ſitq̧ ab aroer vſq̧ dū venias i mēnith

viginti ciuitates: ⁊ vſq; ad abel q̄ eſt vi
neis cõſita plaga magna nimis: hũiliati
q; ſũt filij ãmon a filijs iſrl. Reuerten
ti aũt iepthe in maſpha domũ ſuam: oc
currit ei vnigenita filia ſua cũ tympãis
⁊ choris. Nõ enim hēbat alios liberos.
Qua viſa ſcidit veſtimēta ſua ⁊ ait: Heu
me filia mi: decepiſti me: ⁊ ipſa decepta
es. Aperui eni os meũ ad dñm: et aliud
facere nõ potero. Cui illa rñdit: Pr̃ mi:
ſi apuiſti os tuũ ad dñm: fac mihi qđcũ
q; pollicit⁹ es: ꝯceſſa tibi vltiõe atq; vi
ctoria de hoſtib⁹ tuis. Dixitq; ad pr̃ez:
Hoc ſolũ mihi pſta qđ depcor. Dimitte
me vt duob⁹ mēſib⁹ circũeam mõtes: ⁊
plangã ꝟginitatē meã cũ ſodalib⁹ me
is. Cui ille rñdit: Uade. Et dimiſit eam
duob⁹ mēſib⁹: cũq; abiiſſet cũ ſocijs ac
ſodalib⁹ ſuis: flebat ꝟginitatē ſuam in
montib⁹. Expletiſq; duob⁹ mēſib⁹: reũ
ſa eſt ad pr̃em ſuũ: ⁊ fecit ei ſicut voue
rat. Que ignorabat virũ. Exinde mos
increuit in iſrl ⁊ ꝯſuetudo ſuata eſt: vt
poſt anni circulũ ꝯueniãt in vnũ filie iſ
rael: ⁊ plangãt filiã iepthe galaadite di
ebus quattuor. ¶ XII
Ecce aũt i effraim orta ē ſeditio:
Nã tranſeũtes ꝯtra aquilonem:
dixerũt ad iepthe. Quare vadēs ad pu
gnã ꝯtra filios ãmon vocare nos nolui
ſti: vt ꝑgerem⁹ tecũ? Igit incendem⁹ do
mũ tuã. Quib⁹ ille rñdit: Diſceptatio e
rat mihi ⁊ pplo meo cõtra filios ãmon
vehemēs: vocauiq; vos vt pberetis mi
hi auxiliũ: ⁊ facere noluiſtis. Qđ cernēs:
poſui aĩam meã in manib⁹ meis trãſi
uiq; ad filios ãmon: ⁊ tradidit eos dñs
in man⁹ meas. Quid cõmerui: vt aduer
ſum me ꝯſurgatis in pliũ? Uocatis itaq;
ad ſe cũctis viris de galaad pugnabat
ꝯtra effraim. Percuſſerũtq; viri galaad
effraim: qꝛ dixerat fugitiu⁹ eſt galaad d
effraim: ⁊ hitat in medio effraim et ma
naſſe. Occupaueruntq; galaadite vada
iordanis p que effraim reuerſur⁹ erat.
Cũq; veniſſet ad ea de effraim nũero fu
giens atq; dixiſſet: obſecro vt me tranſi
re pmittas: dicebãt ei galaadite: Nũqd
effrateus es? Quo dicēte: nõ ſum: inter
rogabãt eũ. Dic ẽ ſebboleth qđ interp
tat ſpica. Qui rñdebat chebboleth: ea
dē lrã: ſpicã exprimere nõ valēs: ſtatiq;
apphenſum iugulabãt in ipo iordanis
tranſitu. Et ceciderũt in illo tpe de ef
fraim quadragitaduo milia. Iudicauit
itaq; iepthe galaadites iſrl ſex annis: ⁊

mortu⁹ eſt ac ſepult⁹ in ciuitate ſua ga
laad. Poſt hũc iudicauit iſrl abeſſan de
bethleem: q̄ habuit triginta filios ⁊ to
tidē filias. Quas emittens foras mari
tis dedit: ⁊ eiuſdē numeri filijs ſuis ac
cepit vxores: introducēs in domũ ſuaz.
Qui ſeptē annis iudicauit iſrl: mortu D
uſq; eſt ac ſepult⁹ in bethleem. Cui ſuc
ceſſit ahialon zabulonites: ⁊ iudicauit
iſrael decē anniſ: mortuuſq; eſt ac ſepul
tus in zabulon. Poſt hũc iudicauit iſra
el abdon fili⁹ hellel pharatonites q̄ ha
buit q̄draginta filios: ⁊ trigita ex eis ne
potes aſcendētes ſup ſeptuaginta pul
los aſinarũ: ⁊ iudicauit iſrl octo ãnis:
mortuuſq; ē ac ſepult⁹ in pharaton ter
re effraim in mõte amalech. ¶ XIII
Rurſumq; filij iſrl fecerũt malũ i A
ꝯſpectu dñi q̄ tradidit eos i ma S. 10. b.
nus philiſtinoꝝ q̄dragita ãnis.
Erat aũt quidã vir de ſaraa et de ſtirpe
dan noie manue hñs vxorē ſterilem: cui
apparuit angel⁹ dñi: ⁊ dixit ad eaz. Ste
rilis es ⁊ abſq; liberis: ſed ꝯcipies ⁊ pari
es filiũ. Caue ergo ne bibas vinũ ac ſice
rã: nec immũdũ quicq; comedas: qꝛ ꝯci
pies ⁊ paries filiũ: cui⁹ nõ tanget caput 1. Re. 1. b
nouacula. Erit eni nazare⁹ dei ab ifan I. eo.
tia ſua ⁊ ex mr̃is vtero: ⁊ ipſe incipiet li
berare iſrl de manu philiſtinoꝝ. Que
cũ veniſſet ad maritũ ſuũ: dixit ei: Uir
dei venit ad me hñs vultũ angelicũ: ter
ribilis nimis. Quē cũ interrogaſſem q̄s B
eſſet ⁊ vnde veniſſet ⁊ q̄ noie vocaretur:
noluit mihi dicere: ſ; hoc rñdit: Ecce cõ Geñ. 16. c
cipies ⁊ paries filiũ. Caue ne vinũ bibas Luce. 1. b
nec ſicerã ⁊ ne aliquo veſcaris immũdo.
Erit eni puer nazareus dei ab infantia S. eo
ſua ⁊ ex vtero mr̃is ſue vſq; ad diē mor
tis ſue. Orauit itaq; manue dñm ⁊ ait:
Obſecro dñe vt vir dei quē miſiſti veni
at iterũ: ⁊ doceat nos quid debeam⁹ fa
cere de puero qui naſcitur⁹ eſt. Exaudi
uitq; dñs deprecantē manue: ⁊ appar
it rurſum angelus dñi vxori eius ſeden
ti in agro. Manue aũt marit⁹ eius non
erat cũ ea. Que cũ vidiſſet angelũ: feſti
nauit ⁊ cucurrit ad virũ ſuum: nuncia
uitq; ei dicens: Ecce apparuit mihi vir
quē ante viderã. Qui ſurrexit ⁊ ſecutus
eſt vxorē ſuã: veniēſq; ad virum dixit
ei: Tu es qui locut⁹ es mulieri? Et ille
rñdit: Ego ſum. Cui manue: qñ inquit C
ſermo tuus fuerit expletus: quid vis vt
faciat puer: aut a quo ſe obſeruare debe
bit? Dixitq; angel⁹ dñi ad manue. Ab

omnibꝰ que locutꝰ ſum vxori tue abſti-
neat ſe: ⁊ quicq̄d ex vinea naſcit̃ nō co
medat: vinū ⁊ ſicerā nō bibat: nullo ve-
ſcat̃ immundo: ⁊ qđ ei p̄cepi ipleat atqꝫ
cuſtodiat. Dixit itaqꝫ manue ad ange-
lū dn̄i: Obſecro te vt acquieſcas p̄cibus
meis: ⁊ faciamꝰ tibi hedū de capris. Cui
rn̄dit angelꝰ: Si me cogꝭ nō comedā pa
nes tuos: ſi autē vis holocauſtū facere:
offer illud dn̄o. Et neſciebat manue ꝙ
angelus dn̄i eſſet. Dixitqꝫ ad eū: Qđ eſt
tibi nomē vt ſi ſmo tuus fuerit expletꝰ
Gen. 32. g honoremꝰ te? Cui ille rn̄dit: Cur queris
C nomē meū qđ eſt mirabile? Tulit itaqꝫ
manue hedū de capris ⁊ libamēta: ⁊ po
ſuit ſup petrā offerēs dn̄o qui facit mi-
rabilia. Ipſe autē ⁊ vxor eius intuebā-
tur. Cūqꝫ aſcenderet flāma altaris in ce
lum: angelus dn̄i pariter in flāma aſcē
dit. Qđ cū vidiſſet manue ⁊ vxor eiꝰ: pro
ni ceciderūt in terrā: ⁊ vltra eis nō ap-
paruit angelꝰ dn̄i. Statimqꝫ intellexit
manue angelū dn̄i eſſe: ⁊ dixit ad vxorē
ſuā. Morte moriemur: q2 vidimꝰ dn̄m.
Cui rn̄dit mulier. Si dn̄s nos vellet oc-
cidere: de manibꝰ nr̄is holocauſtū et li-
bamenta nō ſuſcepiſſet: nec oñdiſſet no
bis hec oīa: neqꝫ ea q̄ ſūt vētura dixiſſꝫ.
Peperit itaqꝫ filiū: ⁊ vocauit nomē eiꝰ
ſamſon. Creuitqꝫ puer: ⁊ bn̄dixit ei dn̄s:
cepitqꝫ ſpiritꝰ dn̄i eſſe cum eo in caſtris
dan: inter ſaraa ⁊ eſthaol. ¶ XIIII

A D Eſcēdit ergo ſamſon in thānata
videnſqꝫ ibi mlierē de filiabus
philiſtījm: aſcēdit: ⁊ nūciauit pa
tri ſuo ⁊ mr̄i ſue dicēs: Uidi mulierē in
thānata de filiabꝰ philiſtinoꝝ: quā q̄ſo
vt mihi accipiatis vxorē. Cui dixerunt
pater ⁊ mr̄ ſua: Nūquid nō eſt mlier in
filiabꝰ fratrū tuorū ⁊ in oī pplo tuo: q2
vis accipe vxorē de philiſtījm q̄ incircū
ciſi ſunt? Dixitqꝫ ſamſon ad p̄rem ſuū:
Hanc mihi accipe: q2 placuit oculis me
is. Parentes aūt eiꝰ neſciebant ꝙ res a
dn̄o fieret: ⁊ quereret occaſiones cōtra
I. 15. c. philiſtījm. Eo eni tp̄e philiſtījm dn̄abā-
tur iſraeli. Deſcēdit itaqꝫ ſamſon cū pa
B tre ſuo ⁊ mr̄e in thānata. Cūqꝫ veniſſēt
ad vineas oppidi apparuit catulus leo
I. eo. et. 15. c nis ſeuus ⁊ rugiēs: ⁊ occurrit ei. Irruit
aūt ſpūs dn̄i in ſamſon: ⁊ dilacerauit le
onem q̄ſi hedū in fruſtra decerpet nihil
oīno hn̄s ī manu: ⁊ hoc patri ⁊ mr̄i no-
luit indicare. Deſcēditqꝫ ⁊ locutꝰ ē mu
lieri q̄ placuerat oculis eiꝰ. Et poſt ali-
quot dies reuertēs vt acciget eā: decli-
nauit vt videret cadauer leonis. Et ec-
ce examen apū in ore leonis erat: ac fa-
uus mellis. Quē cū ſumpſiſſet in mani-
bus: comedebat in via venienſqꝫ ad pa-
trē ſuū ⁊ mr̄em dedit eis partē q̄ ⁊ ipſi
comederunt: nec tn̄ eis voluit indicare
ꝙ mel de corpe leonis aſſūpſerat. Deſcē
dit itaqꝫ pr̄ eiꝰ ad mulierē ⁊ fecit filio C
ſuo ſamſon cōuiuiū. Sic eni iuuenes fa
cere ꝯſueuerāt. Cū ergo ciues loci illius
vidiſſent eū: dederūt ei ſodales triginta
q̄ eſſent cū eo. Quibꝰ locutꝰ eſt ſamſon:
Ꝓponā vobis ꝓblema: qđ ſi ſolueritꝭ
mihi intra ſeptē dies cōuiuij: dabo vo-
bis trigīta ſyndones ⁊ totidē tunicas.
Si aūt nō potueritꝭ ſoluere: vos dabitꝭ
mihi triginta ſyndones: ⁊ eiuſdē nūeri
tunicas. Qui rn̄derūt ei: Propone ꝓble
ma vt audiamꝰ. Dixitqꝫ eis: De come-
dente exiuit cibꝰ: ⁊ de forti egreſſa ē dul
cedo. Nec potuerūt ꝑ tres dies ꝓpoſiti-
onē ſoluere. Cūqꝫ adeſſet dies ſeptimus
dixerūt ad vxorē ſamſon. Blādire viro
tuo: ⁊ ſuade ei vt indicet tibi q̄d ſignifi
cet ꝓblema. Qđ ſi facere noluerꝭ: incen
demꝰ te ⁊ domū pr̄is tui. An idcirco vo
caſtꝭ nos ad nuptias vt ſpoliaretꝭ? Que
fundebat apud ſamſon lachrymas: ⁊ q̄-
rebat̃ dicēs: Odis me: ⁊ nō diligꝭ: idcir
co ꝓblema qđ ꝓpoſuiſti filijs ppl̄i mei D
nō vis mihi exponere. At ille rn̄dit: Pa
tri meo ⁊ mr̄i nolui dicere: ⁊ tibi indica
re potero? Septē igit̃ diebꝰ cōuiuij fle-
bat aū eū: tandēqꝫ die ſeptio cū ei eſſet
moleſta expoſuit: Que ſtati indicauit ci
uibꝰ ſuis. Et illi dixerūt ei die ſeptio aū
ſolis occubitū: q̄d dulciꝰ melle: ⁊ q̄d for
tius leone? Qui ait ad eos: Si nō araſ-
ſetis in vitula mea nō inueniſſetꝭ ꝓpo-
ſitionē meā. Irruit itaqꝫ in eū ſpūs do- E
mini deſcēditqꝫ aſchalonē: ⁊ percuſſit
ibi triginta viros: q̄rū ablatas veſtes de
dit his qui ꝓblema ſoluerant. Iratuſqꝫ
nimis aſcendit in domū pr̄is ſui: vxor
autem eius accepit maritū vnū de ami-
cis eius ⁊ ꝓnubis. ¶ XV

P Oſt aliquātulū aūt tp̄is cū dies A
triticee meſſis inſtaret: vēit ſam
ſon inuiſere volens vxorē ſuā: ⁊ attulit
ei hedū de capris. Cūqꝫ cubiculū eiꝰ ſo-
lito vellet intrare: ꝓhibuit illū pr̄ illiꝰ:
dicens: Putaui ꝙ odiſſes eā: ⁊ ideo tra-
didi illā amico tuo. Sed habet ſororē
que iunior ⁊ pulchrior illa eſt: ſit tibi ꝓ
ea vxor. Cui ſamſon rn̄dit. Ab hac die
non erit culpa in me contra philiſteos.

Faciā eni vobis mala. Perrexitq; ⁊ ce-
pit trecētas vulpes: caudaſq; eaꝝ iun-
xit ad caudas: ⁊ faces ligauit in medio
quas igne ſuccēdens dimiſit vt huc il-
lucq; diſcurrerēt. Que ſtati prexerūt in
ſegetes philiſtinoꝝ: Quibus ſuccenſis
⁊ cōportate iam fruges ⁊ adhuc ſtantes
in ſtipula ɔcremate ſūt: itatū; vt vineas
q̄z ⁊ oliueta flāma cōſumeret. Dixerūt-
6 q; philiſtijm. Quis fecit hāc rem? Qui-
bus dictū eſt. Samſon gener thānatei:
q2 tulit vxorē eius ⁊ alteri tradidit: hec
opatus ē. Aſcēderūtq; philiſtijm: ⁊ cō-
buſſerūt tā mulierē q̄ pr̄em eius. Qui-
bus ait ſamſon: Licet hec feceritꝭ: tñ ad
huc ex vobis expetā vltionē: ⁊ tūc qui-
eſcaꝫ. Percuſſitq; eos ingēti plaga: ita
vt ſtupētes ſurā femori imponerēt. Et
deſcendēs habitauit in ſpelunca petre
etham. Igiꝰ aſcendētes philiſtijm i ter
ram iuda: caſtrametati ſūt in loco q̄ po
ſtea vocatꝰ eſt lechi. i. maxilla vbi eoꝝ
fuſus eſt exercitus. Dixerūtq; ad eos de
tribu iuda: Cur aſcēdiſtis aduſum nos?
Qui rñderūt. Vt ligemꝰ ſamſon venimꝰ
⁊ reddamꝰ ei q̄ in nos opatꝰ eſt. Deſcē
derunt ergo tria milia viroꝝ de iuda
ad ſpecū ſilicꝭ etham. Dixerūtq; ad ſam
14 ſon: Neſcis q philiſtijm imperēt nobis
Quare hoc facere voluiſti? Quibus ille
ait: Sicut fecerāt mihi: ſic feci eis. Liga
re inquūt te venimꝰ ⁊ tradere i manus
philiſtinoꝝ. Quibꝰ ſamſon: iurate ait ⁊
ſpōdete mihi q nō occidatꝭ me: Dixe-
rūt. Nō te occidemꝰ: ſꝫ vinctū trademꝰ.
Ligauerūtq; eū duobꝰ nouis funibꝰ et
tulerūt eū de petra ethaꝫ: Qui cū veniſ-
ſet ad locū maxille: ⁊ philiſtijm vociferā
14 tes occurriſſent ei: irruit ſpūs dñi i eū:
⁊ ſicut ſolēt ad ardorē ignis ligna ɔſu-
mi ita vincula q̄bꝰ ligatꝰ erat: diſſipata
ſūt ⁊ ſoluta. Inuētāq; maxillā. i. mādi-
bulā aſini q̄ iacebat arripiēs: interfecit
in ea mille viros: ⁊ ait: In maxilla aſi-
ni in mādibula pulli aſinaꝝ deleui eos
⁊ ꝑcuſſi mille viros. Cūq; hec v̄ba ca-
nēs cōpleſſet: ꝓiecit mādibulā d manu
⁊ vocauit nomē: loci illiꝰ ramathlechi
q̄d interꝓtaꝰ eleuatio maxille. Sitiēſ-
q; valde: clamauit ad dñm: ⁊ ait: Tu de
diſti: manu ſerui tui ſalutē hāc maxi-
mā atq; victoriam: ⁊ en ſiti morioꝛ: ici-
damq; in manꝰ incircūciſoꝝ. Aperuit
itaq; dñs molarē dentē in maxilla aſi-
ni ⁊ egreſſe ſūt ex eo aq̄. Quibꝰ hauſtis
refocillauit ſpm̄: ⁊ vires rcepitq;. Idcir
co appellatū ē nomē loci illius: fons i-
uocantis de maxilla: vſq; in p̄ñtem diē
Iudicauitq; iſrl̄ in diebꝰ philiſtijm vi-
ginti annis.

XVI

Abijt q̄z in gazā: ⁊ vidit ibi muli A
erez meretricē ingreſſuſq; ē ad
eā. Qd cū audiſſent philiſtijm et
ɔcrebuiſſet apud eos intraſſe vrbē ſam
ſon: circūdederūt eū: poſitis in porta ci
uitatis cuſtodibꝰ: ⁊ ibi tota nocte cū ſi-
lentio p̄ſtolātes vt facto mane exeuntē
occiderent. Dormiuit aūt ſamſon vſq;
ad mediū noctꝭ: ⁊ inde cōſurgēs appre-
hendit ambas porte fores cū poſtibus
ſuis et ſera: ipoſitiſq; hūeris ſuis porta
uit ad v̄ticē montꝭ q̄ reſpicit hebron.
Poſt hec amauit mulierē q̄ habitauit
in valle ſoreth: ⁊ vocabaꝰ dalila. Vene-
runtq; ad eā pricipes philiſtinoꝝ: atq;
dixerūt. Decipe eū ⁊ diſce ab illo i quo
habeat tātā fortitudinē: ⁊ quō eū ſupa
re valeamꝰ ⁊ victū affligere. Qd ſi fece-
ris: dabimus tibi ſinguli mille centum
argēteos. Locuta ē ergo dalila ad ſam-
ſon: Dic mihi obſecro in quo ſit tua ma B
xima fortitudo: ⁊ quid ſit quo ligatus
erūpere nequeas? Cui rñdit ſamſon. Si
ſeptem neruiceis funibꝰ necdū ſiccis ⁊
adhuc humētibus ligatus fuero: infir-
mus ero vt ceteri hoīes. Attulerūtq;
ad eā ſatrape philiſtinoꝝ ſeptem funes
vt dixerat: q̄bꝰ vinxit eū latētibꝰ apd̄ ſe
inſidijs ⁊ in cubiculo finem rei expectā
tibus. Clamauitq; ad eum: Philiſtijm I. eo.
ſuꝑ te ſamſon. Qui rupit vincula quō
ſi rumpat quis filū de ſtuppa tortū ſpu
tamine cū odorē ignis accepit: ⁊ nō eſt
cognitū in quo eſſet fortitudo eius. Di-
xitq; ad eū dalila: Ecce illuſiſti mihi: et
falſum locutꝰ es. Saltē nunc indica mi
hi quo ligari debeas. Cui ille rñdit: Si
ligatꝰ fuero nouis funibus qui nunq̄ C
fuerūt in ope: infirmꝰ ero: ⁊ alioꝝ hoīuꝫ
ſimilis. Quibꝰ rurſum dalila vinxit eū
⁊ clamauit: philiſtijm ſuꝑ te ſamſon: in s.eo. et I.eo.
cubiculo inſidijs p̄paratis. Qui ita ru-
pit vincula quaſi fila telarum. Dixitq;
dalila rurſum ad eū: Vſq; q̄ decipis me
⁊ falſum loqueris? Oſtēde q̄ viciri de-
beas. Cui rñdit ſamſon: Si inquit ſe-
ptē crines capitis mei cū licio plexuerꝭ
⁊ clauū his circūligatū terre fixeris: ifir
mus ero. Qd cū feciſſet dalila: dixit ad
eum: Philiſtijm ſuper te ſamſon. Qui s.eo. et I.eo
cōſurgēs de ſomno extraxit clauū cuꝫ
crinibus ⁊ licio. Dixitq; ad euꝫ dalila:

D Quō dicis ꝙ amas me cū anim⁹ tu⁹ nō
ſit mecū? Per tres vices mētit⁹ es mihi
et noluiſti dicere in quo ſit maxia forti
tudo tua. Cūq; moleſta eſſet ei et ꝑ mul
tos dies iugiter adhereret: ſpatiū ad qe
tem nō tribuēs: defecit aīa ei⁹ ⁊ ad mor
tem vſq; laſſata eſt. Tūc aperiēs verita
tem rei dixit ad eā: Ferrū nūq; aſcen-
dit ſup caput meū qꝛ nazare⁹.i.ꝯſecra-
t⁹ dño ſum de vtero mřis mee. Si raſuꝫ
fuerit caput meū: recedat a me fortitu-
do mea ⁊ deficiā: eroq; ſicut ceteri hoīeſ
Videſq; illa ꝙ cōfeſſus ei eſſet oēm ani
mū ſuū miſit ad principes philiſtinoꝝ
ac mādauit: Aſcendite adhuc ſemel: qꝛ
E nūc mihi aperuit cor ſuum. Qui aſcēde
runt: aſſumpta pecunia quā ꝓmiſerāt.
At illa dormire eū fecit ſup genua ſua:
⁊ i ſinu ſuo reclinare caput. Vocauitq;
tonſorē: ⁊ raſit ſeptē crines eius ⁊ cepit
abigere eum et a ſe repellere. Statim.n.
de eo fortitudo diſceſſit. Dixitq;. Phili
ſtijm ſup te ſamſon. Qui de ſomno con-
ſurgēs dixit in aīo ſuo: Egrediar ſicut
ante feci ⁊ me excutiaꝫ neſciēs ꝙ receſ-
ſiſſet ab eo dñs. Quē cū apprehēdiſſent
philiſtijm: ſtatim eruerunt oculos eius
⁊ duxerūt gazam vinctū catenis: ⁊ clau
ſum i carcere molere fecerūt. Iamq; ca
F pilli eius renaſci ceperant: ⁊ principes
philiſtinoꝝ cōuenerūt in vnū vt imola
rent hoſtias magnificas dagō deo ſuo
⁊ epularenť dicētes: tradidit deus no-
ſter inimicū nřm ſamſon in man⁹ nřas
Qđ etiā ꝑplꝫus videns laudabat deum
ſuū. eademq; dicebat. Tradidit de⁹ nř
aduerſariū nřm i man⁹ nřas: q̄ deleuit
terrā nřam: ⁊ occidit plurimos. Letan-
teſq; ꝑ cōuiuia ſumptis iam epulis ꝑce
perūt vt vocareť ſamſon: ⁊ ante eos lu
deret. Qui adduct⁹ de carcere ludebat
ante eos: fecerūtq; eū ſtare inter duas
columnas: Qui dixit puero regēti greſ-
ſus ſuos. Dimitte me vt tāgam colum-
naſ: quib⁹ omis iminet dom⁹: ⁊ recliner
G ſup eas ⁊ paululū requieſcā. Dom⁹ aūt
erat plena viroꝝ ac mulieꝝ: ⁊ erant ibi
oēs principes philiſtinoꝝ: ac de tecto ⁊
ſolario circiter tria milia vtriuſq; ſex⁹
ſpectātes ludētē ſamſon. At ille inuoca-
to dño ait: Dñe deus me⁹ memento mei
et redde mihi nūc fortitudinē priſtinaꝫ
de⁹ meus vt vlciſcar me de hoſtib⁹ meis
⁊ ꝓ amiſſione duo luminū vnā vltionē
recipiā. Et apphēdēs ambas colūnas
qb⁹ innitebať dom⁹: alteꝝq; earū dexte
ra ⁊ alterā leua tenēs: ait: Moriať aīa
mea cū philiſtijm. Cōcuſſiſq; fortiter co
lumnis: cecidit dom⁹ ſup oēs pꝛīcipes
⁊ ceterā multitudinē que ibi erat. Mul
toſq; plures interfecit moriēs: q̄ aň vi-
uus occiderat. Deſcēdētes aūt frēs ei⁹
⁊ vniuerſa cognatio: tulerūt corp⁹ eius
⁊ ſepelierūt inter ſaraa ⁊ eſthaol i ſepul
chro patris ſui manue: iudicauitq; iſrł
viginti annis.

¶ XVII

Fuitq; eo tpe vir quidā de mōte
effraim noīe michas: qui dixit
matri ſue: Mille centū argente-
os quos ſeparaueras ⁊ ſup quib⁹ me au-
diente iuraueras: ecce ego habeo: ⁊ apđ
me ſūt. Cui illa rñdit: Bñdict⁹ fili⁹ me⁹
dño. Reddidit ꝭ eos mři ſue: q̄ dixerat
ei: Cōſecraui ⁊ voui hoc argentuꝫ dño:
vt de manu mea ſuſcipiat fili⁹ meus et
faciat ſculptile atq; cōflatile: ⁊ nūc tra-
do illud tibi. Reddidit igiť eos matri
ſue. Que tulit ducentos argēteos: ⁊ de-
dit eos argentario: vt faceret ex eis ſcul
ptile atq; cōflatile qđ fuit in domo mi
che. Qui ediculā qꝫ i ea deo ſeparauit ⁊
fecit ephot ⁊ theraphim.i. veſtē ſacerdo
talem ⁊ idola. Impleuitq; vnius filioꝝ
ſuoꝝ manū: ⁊ factus eſt ei ſacerdos. In
dieb⁹ illis nō erat rex in iſrael: ſed vnuſ
quiſq; qđ ſibi rectū videbať hoc facie-
bat. Fuit qꝫ in tpe illo alter adoleſcēs
de bethleem iuda ex cognatiōe ei⁹ erat-
q; ipſe leuites ⁊ habitabat ibi. Egreſ-
ſuſq; de ciuitate bethleem: peregrinari
voluit vbicūq; ſibi cōmodū repperiſſet.
Cūq; veniſſet in mōtē effraim iter faci-
ens: ⁊ declinaſſet parūper in domo mi-
che: interrogat⁹ ē ab eo vnde veniſſet.
Qui rñdit: Leuita ſum de bethleem iu-
da: ⁊ vado vt habitē vbi potuero ⁊ vti-
le mihi eſſe ꝓſpexero. Dixitq; micha:
Mane apud me inq̄t: ⁊ eſto mihi parēs
ac ſacerdos: daboq; tibi ꝑ annos ſingu
los decē argēteos ac veſtē duplicē: ⁊ q̄
ad victū ſūt neceſſaria. Acqeuit ⁊ man-
ſit apud hoiem: fuitq; illi quaſi vn⁹ de
filijs. Impleuitq; micha manū ei⁹: ⁊ ha
buit puerū ſacerdotē apud ſe: nunc ſcio
dicēs ꝙ bñfaciet mihi de⁹ hñti leuitici
generis ſacerdotem.

¶ XVIII

In dieb⁹ illis nō erat rex in iſrł:
⁊ trib⁹ dan q̄rebat poſſeſſioneꝫ
ſibi vt habitaret in ea. Uſq; ad
illū eñi diē inť ceteras trib⁹: ſortē non
accepat. Miſerūt ꝭ filij dan ſtirpis et fā
milie ſue quinq; viros fortiſſimos ð ſa

raa et eſthaol vt explorarẽt terrã ⁊ dili-
gẽter inſpicerẽt. Dixerũtq; eis: Ite ⁊ cõ
ſiderate terrã. Qui cũ pgẽtes veniſſent
in mõtẽ effraim ⁊ intraſſent domũ mi-
che: requieuerũt ibi. Et agnoſcẽtes vocẽ
adoleſcẽtꝭ leuite: vtẽteſq; illi⁹ diuerſo-
rio: dixerũt ad eũ: Quis te huc adduxit
Quid h agis? Quã ob cãm huc venire
voluiſti? Qui rñdit eis. Hec ⁊ hec pſti-
tit mihi michas: ⁊ me mercede ↄduxit
vt ſim ei ſacerdos. Rogauerũt autẽ eũ
vt ↄſuleret dñm: ⁊ ſcire poſſent an pſpe
ro itinere pgerẽt: ⁊ res haberet effectũ.
Qui rñdit eis: Ite cũ pace. Dñs reſpicit
viã vrãm ⁊ iter q̃ pgitꝭ. Euntes igit̃ qn-
q; viri venerũt lais: viderũtq; pplm ha
bitãtẽ in ea abſq; vllo timore iuxta cõ-
ſuetudinẽ ſidonioꝝ ſecuꝝ ⁊ quietũ: nul
lo eis penit⁹ reſiſtẽte: magnarũq; opũ: ⁊
pcul a ſidone atq; a cũctꝭ hoib⁹ ſepatũ
Reuerſiq; ad frẽs ſuos i ſaraa ⁊ eſtha-
ol et q̃d egiſſent ſciſcitãtib⁹ rñderunt.
Surgite ⁊ eam⁹ ad eos. Vidim⁹ eñ ter
ram valde opulẽtã ⁊ vberẽ. Nolite neg
ligere: nolite ceſſare. Eam⁹ et poſſidea-
mus eã: null⁹ erit labor. Intrabim⁹ ad
ſecuros i regionẽ latiſſimã: tradetq; no
bis dñs locũ in quo nulli⁹ rei eſt penu-
ria eoꝝ q̃ gignunt̃ i terra: Profecti igi-
tur ſũt: de cognatione dan de ſaraa et
eſthaol ſexcẽti viri accincti armis belli
cis aſcendẽteſq; mãſerũt i cariathiariꝫ
iude: q̃ loc⁹ ex eo tpe caſtroꝝ dan nomẽ
accepit ⁊ ẽ p⁹ tergũ cariathiarim. Inde
trãſierũt in mõtẽ effrai: Cũq; veniſſent
ad domũ miche: dixerũtq; qnq; viri q̃
pri⁹ miſſi fuerãt ad ↄſiderãdam terram
lais: cẽteris frib⁹ ſuis. Noſtis q i domi
bus iſtis ſit ephot et theraphim ⁊ ſcul-
ptile atq; ↄflatile. Videte q̃d vobis pla
ceat. Et cũ paululũ declinaſſent ingreſ-
ſi ſũt domũ adoleſcẽtis leuite qui erat i
domo miche: ſalutaueruntq; eũ verbis
pacificꝭ: ſexcẽti aũt viri ita vt erant ar-
mati ſtabãt añ oſtiũ. At illi qui ingreſ-
ſi fuerant domum iuuenis: ſculptile ⁊
ephot ⁊ theraphim atq; ↄflatile tollere
nitebant̃: et ſacerdos ſtabat añ oſtiũ: ſe
xcẽtis viris fortiſſimis haud pcul ex-
pectãtib⁹. Tulerũt igit̃ qui intrauerãt
ſculptile ephot et idola atq; conflatile.
Quib⁹ dixit ſacerdos: Quid facitꝭ? Cui
rñderũt: Tace ⁊ pone digitũ ſup os tu-
um: veniq; nobiſcũ vt habeam⁹ te prẽꝫ
ac ſacerdotẽ. Quid tibi meli⁹ eſt vt ſis
ſacerdos in domo vni⁹ viri an in vna
tribu ⁊ familia in iſrł? Qo cũ audiſſet
acq̃euit ſermonib⁹ eoꝝ: et tulit ephot
⁊ idola ac ſculptile: ⁊ pfectus eſt cũ eis
Qui cũ pgerẽt ⁊ ante ſe ire feciſſent par
uulos ac iumẽta ⁊ oẽ q̃d erat pcioſũ
iãq; a domo miche eſſent pcul: viri qui F
habitabãt in edib⁹ miche cõclamãtes
ſecuti ſũt: ⁊ poſt tergũ clamare ceperũt.
Qui cũ reſpexiſſent: dixerunt ad michã
Quid tibi vis? Cur clamas? Qui rñdit.
Deos meos quos mihi feci: tuliſtis ſa-
cerdotem ⁊ oĩa q̃ habeo: et dicitis: q̃d ti
bi ẽ? Dixerũtq; filij dan. Caue ne vltra
loquaris ad nos: ⁊ veniãt ad te viri aĩo
ↄcitati: et ipſe cũ oĩ domo tua peas. Et
ſic cepto itinere pexerũt. Videns aũt mi-
cha q fortiores ſe eſſent: reuerſus ẽ in
domũ ſuã. Sexcenti aũt viri tulerũt ſa-
cerdotẽ ⁊ que ſupra dixim⁹: venerũtq; ĩ
lais ad pplm quieſcentẽ atq; ſecurũ: et
pcuſſerũt eos in ore gladij: vrbẽq; icẽ- G
dio tradiderũt: nullo penit⁹ ferẽte pſi-
dium: eo q pcul habitarẽt a ſidone: et
cũ nullo hoĩuꝫ haberẽt quicq; ſocietatꝭ
ac negocij. Erat aũt ciuitas ſita in regi
one roob: quã rurſum extruentes habita-
uerũt i ea: vocato noĩe ciuitatꝭ dan: iu-
xta vocabulum pr̃is ſui quẽ genuerat
iſrł q̃ prius lais dicebat̃. Poſuerũtq; ſi
bi ſculptile: ⁊ ionathan filiũ gerſan filij
moyſi ac filios ei⁹ ſaceraerdotes in tri
bu dan vſq; ad diem captiuitatis ſue.
Manſit apud eos idolum miche oĩ tpe q̃
fuit dom⁹ dei in ſylo. In dieb⁹ illis nõ ſ.17.c.et
erat rex in iſrł. XIX ſ.eo.et
FUit q̃dã vir leuites habitãs ĩ la i.21.d. A
tere mõtꝭ effraim: q̃ accepit vxo-
rem de bethleem iuda. Que reliq̃t eũ: et
reuerſa ẽ in domũ pr̃is ſui ĩ bethleẽ: mã
ſitq; apud eũ q̃ttuor mẽſib⁹. Secutuſq;
eſt eã vir ſu⁹ volẽſq; recõciliari ei atq;
blãdiri ⁊ ſecũ reducere: hñs ĩ comitatu
pueꝝ ⁊ duos aſinos. Que ſuſcepit eũ et
introduxit in domũ pr̃is ſui. Qo cũ au-
diſſet ſocer ei⁹: eũq; vidiſſet: occurrit ei
let⁹: ⁊ ãplexat⁹ ẽ hoiem. Manſitq; gener
i domo ſoceri trib⁹ dieb⁹ comedẽs cuꝫ
eo ⁊ bibẽs familiarit̃: die aũt q̃rto d no
cte cõſurgẽs pficiſci voluit. Quẽ tenu- B
it ſocer: ⁊ ait ad eũ: Guſta pri⁹ puſillum
panis ⁊ ↄforta ſtomachũ: ⁊ ſic pficiſce-
ris. Sederũtq; ſimul ac comederũt ⁊ biberũt
Dixitq; pr̃ puelle ad generũ ſuũ: Queſo
te vt hodie h maneas: pariterq; letemur.
At ille ↄſurgens cepit velle pficiſci. Et
nihilominus obnixe euꝫ ſocer tenuit: et

apd ſe fecit manere. Mane aūt facto pa
rabat leuites iter. Cui ſocer rurſū: Obſe
cro iq̄t vt paululū cibi capias: ⁊ aſſūptꝭ
virib⁹ donec increſcat dies: p⁹ea pficiſ-
carꝭ. Comederūt ĝ ſil': ſurrexitq; adoleſ-
cēs vt pgeret cū vxore ſua ⁊ puero. Cui
C rurſū locut⁹ ē ſocer. Cōſidera ꝙ dies ad
occaſū decliuior ſit: ⁊ ppinq̄t ad veſpꝫ
2. Re. 11. b. Mane apud me etiā hodie ⁊ duc letum
diē: ⁊ cras pficiſcerꝭ vt vadas i domuꝫ
tuā. Noluit gener acq̄ſcere ſermonib⁹
ei⁹: ſꝫ ſtatim pꝛexit ⁊ venit ꝯtra iebus: q̄
altero noīe vocat' hierl'm: ducēs ſecum
duos aſinos onuſtos ⁊ cōcubinā. Iāq;
aderāt iuxta iebus: ⁊ dies mutabat' i no
ctē. Dixitq; puer ad dn̄m ſuū: Ueni ob
ſecro declinem⁹ ad vrbē iebuſeoꝝ: ⁊ ma
neam⁹ i ea. Cui rn̄dit dn̄s: Nō igrediar
oppidū gētꝭ aliene q̄ nō ē de filijs iſrl':
ſꝫ trāſibo vſq; gabaa: ⁊ cū illuc ꝑuene-
ro manebim⁹ i ea: aut certa i vrbe rama
D Trāſierūt ĝ ieb⁹: ⁊ ceptū carpebāt iter:
occubuitq; eis ſol iuxta gabaa q̄ ē i tri
bu beniamin: diuerterūtq; ad eā vt ma
nerēt ibi. Quo cū itraſſent: ſedebāt in
platea ciuitatꝭ ⁊ null⁹ eos recipe voluit
hoſpiſpitio. Et eccce apparuit hō ſenex
reūtēs d agro ⁊ d ope ſuo veſpi: q ⁊ ipē
de mōte erat effraim ⁊ pegrin⁹ hītabat
i gabaa. Hoies aūt regionis illi⁹ erāt fi
lij gemini. Eleuatiſq; ocl'iſ vidit ſenex
ſedētē hoiem cū ſarcinulis ſuis i pla
E tea ciuitatis: ⁊ dixit ad eū. Ūn venis
et q̄ vadis? Qui rn̄dit ei. Profecti ſu-
mus de bethleē iuda ⁊ pgim⁹ ad locum
nr̄m q ē i latere mōtꝭ effrai vn̄ ieram⁹
i bethleē. Et nūc vadim⁹ ad domū dei
nulluſq; ſub tectū ſuū nos vult recipe:
hn̄tes paleas ⁊ fenū i aſinoꝝ pabulū: et
panē ac vinū i meos ⁊ ācille tue vſus ⁊
pueri q meū ē. Nulla re idigem⁹ niſi
hoſpitio. Cui rn̄dit ſenex. Pax tecū ſit.
Ego pbebo oīa q̄ neceſſaria ſūt: tn̄ q̄ſo
ne i platea maneas. Introduxitq; eū i
domū ſuā: ⁊ pabulū aſinis pbuit: ac p⁹
q̄ lauerūt pedes ſuos recepit eos i ꝯui
F uiū. Illis epulātib⁹: ⁊ poſt laborē itine
ris cibo ⁊ potu reficiētib⁹ corpa: vene-
rūt viri ciuitatꝭ illi⁹ filij belial. i. abſq;
iugo: ⁊ circūdātes domum ſenis: fores
pulſare ceperūt clamantes ad dn̄m do-
Gen. 19. b. mus atq; dicētes: Educ virū q ingreſ-
ſus ē domū tuā: vt abutamur eo. Egreſ
ſuſq; eſt ad eos ſenex: ⁊ ait: Nolite frēs
nolite facere malum hoc: q2 igreſſus eſt
hō hoſpitiū meū: ⁊ ceſſate ab hac ſtulti
cia. Habeo filiā vginē: ⁊ h hō habet cō
cubinā: educā eas ad vos vt humilietꝭ
eas ⁊ vr̄am libidinē cōpleatꝭ: tn̄ obſe-
cro ne ſcelus hoc ꝯtra naturā opemi in
virū. Nolebāt acq̄ſcere ſermonib⁹ illi⁹
Qd cernēs hō: eduxit ad eos ꝯcubinaꝫ
ſuā: ⁊ eis tradidit illudendā. Qua cū to
ta nocte abuſi eſſent: dimiſerūt eā ma-
ne. At mulier recedētib⁹ tenebris venit
ad oſtiū dom⁹ vbi manebat dn̄s ſuus: ⁊
ibi corruit. Mane facto ſurrexit hō et
aperuit oſtiū vt ceptā expleret viā: ⁊ ec-
ce cōcubina ei⁹ iacebat añ oſtiū ſparſis
i lumie manib⁹. Cui ille putās eā q̄ſce
re loq̄bat': Surge vt ambulem⁹. Qua
nihil rn̄dēte: intelligēs ꝙ erat mortua:
tulit eā ⁊ ipoſuit aſino: reuerſuſq; eſt in
domū ſuā. Quā cū eēt igreſſus arripuit
gladiū: ⁊ cadauer vxoris cū oſſib⁹ ſuis i
duodeci ptes ac fruſta ꝯcidēs miſit in
oēs terminos iſrl'. Qd cū vidiſſent: ſin-
guli cōclamabāt. Nūq; res talis facta
eſt in iſrl' ex eo die quo aſcēderūt pr̄es
nr̄i de egypto vſq; in pn̄s tps. Ferte ſen
tētiā: ⁊ in cōe decernite q̄d facto op⁹ ſit
Egreſſi itaq; ſūt oēs filij XX
iſrl' et piter ꝯgregati q̄ſi vir vn⁹
de dan vſq; berſabee ⁊ terrā ga-
laad ad dn̄m in maſpha: oēs q̄ꝫ anguli
ppl'oꝝ ⁊ cūcte trib⁹ iſrl' i eccl'iam ppl'i
dei cōuenerūt q̄dragita milia peditū
pugnatoꝝ. Nec latuit filios beniamin
ꝙ aſcēdiſſent filij iſrl' in maſpha. Inter
rogatuſq; leuita marit⁹ mulierꝭ interfe
cte quō tantū ſcelus ppetratum eſſet rn̄
dit: Ueni in gabaa beniamin cū vxore
mea: illucq; diuerti. Et ecce hoies ciui-
tatis illi⁹ circūdederūt nocte domū in
qua manebam volentes me occidere: ⁊
vxorē meā: incredibili furore libidinis
vexātes deniq; mortua ē. Quā arreptā
in fruſta ꝯcidi: miſiq; ptes i oēs termi
nos poſſeſſionis vr̄e: q2 nūq; tātum ne-
phas ⁊ tā grāde piaculū factū ē in iſrl'.
Adeſtꝭ oēs filij iſrl' decernite q̄d facere
debeatꝭ. Stanſq; oīs ppl's ⁊ q̄ſi vniu⁹
hois ſermone rn̄dit: Nō recedem⁹ i ta-
bernacula nr̄a: nec ſuā q̄ſq; itrabit do-
mū: ſꝫ hoc ꝯtra gabaa i cōe faciem⁹. De-
cē viri eligant' e centū ex oib⁹ tribub'
iſrl': ⁊ centū de mille ⁊ mille de decē mi
lib⁹ vt cōportēt exercitui cibaria ⁊ poſ
ſim⁹ pugnare ꝯtra gabaa: beniamin
reddere ei p ſcelere qd meret'. Cōuenit
vniuerſus iſrl' ad ciuitatē q̄ſi hō vn⁹ ea
dē mēte vnoq; cōſilio: ⁊ miſerūtq; nu

tios ad oēm tribū bēiamin q̄ dicerēt:
Cur tātū nephas ī vobis reptū ē? Tra-
dite hoīes de gabaa q̄ hoc flagitiū ꝑpe-
trarūt vt moriāꝛ: ⁊ auferaꝛ malū ď iſrł.
Qui noluerūt fratꝝ ſuoꝝ filioꝝ iſrł au
dire mādatū: ſꝫ ex cūctꝭ vrbib⁹ q̄ ſortis
ſue erāt ꝯuenerūt in gabaa vt illꝭ ferrēt
auxiliū ⁊ ꝯtra vniuerſū ppłm iſrł dimi-
carēt. Inuētiq꞉ ſūt vigītiq̄nq꞉ milia de
bēiamī educētiū gladiū ꝑter hītatores
gabaa: q̄ ſeptīgēti erant viri fortiſſimi
ita ſiniſtra ⁊ dextra ꝑliātes: ⁊ ſic fundis
lapides ad certū iacientes vt capillū qꝫ
poſſent ꝑcutere: ⁊ nequaq꞉ ī alterā ꝑtē
ictus lapidis deferreꝛ. Virorū qꝫ iſrael
abſq꞉ filijs bēiamī inuēta ſūt q̄dragita
milia educentiū gladios ⁊ paratorū ad
pugnā: q̄ ſurgētes venerūt in domū dei
hoc ē in ſylo: ꝯſuluerūtq꞉ dn̄m atq꞉ di-
xerūt. Quis erit ī exercitu nr̄o princeps
certamis ꝯtra filios bēiamin? Quibus
rn̄dit dn̄s. Judas ſit dux vr̄. Statiq꞉ fi-
lij iſrł ſurgētes mane caſtrametati ſunt
iuxta gabaa: ⁊ ind̄ ꝓcedētes ad pugnā
ꝯtra bēiamin: vrbē oppugnare cepeꝛt.
Egreſſiq꞉ filij bēiamin ď gabaa: occide
rūt de filijs iſrł die illo vigītiduo milia
viroꝝ. Rurſū filij iſrł ⁊ fortitudīe ⁊ nu-
mero ꝯfidētes in eodē loco in q̄ pri⁹ cer
tauerūt: aciē direxerūt: ita tn̄ vt pri⁹ a-
ſcenderēt ⁊ flerēt corā dn̄o vſq꞉ ad no-
ctē: ꝯſulerētq꞉ eū ⁊ dicerēt: Debem⁹ vl-
tra ꝓcedere ad dimicādū ꝯtra filios bē-
iamin frēs nr̄os: an non? Quib⁹ ille re-
ſpōdit: Aſcēdite ad eos: ⁊ iite certamē.
Cūq꞉ filij iſrł altera die ꝯtra filios bēia
min ad ꝑliū ꝓceſſiſſēt: erupeꝛt filij bēia
min de portꝭ gabaa: ⁊ occurrētes eis tā
ta in illos cede bachati ſūt: vt decem et
octo milia viroꝝ educētiū gladiū ꝓſter
nerent. Quāobrē oēs filij iſrł venerunt
in domū dei: ⁊ ſedētes flebāt corā dn̄o.
Jeiunaueruntq꞉ die illo vſq꞉ ad veſpaꝫ:
et obtuleꝛt ei holocauſta atq꞉ pacificas
victimas: ⁊ ſuꝑ ſtatu ſuo interrogaue-
runt. Eo tp̄e ibi erat arca federis dn̄i: ⁊
phinees fili⁹ eleazari filij aaron ꝑpoſi-
tus dom⁹. Cōſuluerūt igiꝛ dn̄m atq꞉ di
xerūt: Exire vltra debem⁹ ad pugnā cō
tra filios beniami frēs nr̄os: an q̄ſce-
re? Quib⁹ ait dn̄s: Aſcēdite. Cras.n.tra
dā eos in man⁹ vr̄as. Poſueruntq꞉ filij
iſrł inſidias ꝑ circūitū vrbis gabaa: et
tertia vice ſicut ſemel ⁊ bis ꝯtra benia-
min exercitū ꝓduxerūt. Sꝫ ⁊ filij bēia-
min audacter eruperūt de ciuitate: ⁊ fu
giētes aduerſarios lōgi⁹ ꝯſecuti ſūt: ita
vt vulnerarēt ex eis ſicut prio die ⁊ ſecū
do: ⁊ cederēt ꝑ duas ſemitas v̄tētes ter
ga q̄ꝝ vna ferebaꝛ in bethel: ⁊ altera in
gabaa: atq꞉ ꝓſternerēt triginta circiter
viros. Putauerūt.n.ſolito eos more ce
dere. Qui fugā arte ſimulātes inieꝛt ꝯſi
liū vt abſtraherēt eos de ciuitate et q̄ſi
fugiētes ad ſupradictas ſemitas ꝑduce
rēt. Oēs itaq꞉ filij iſrł ſurgētes ď ſedib⁹
ſuis: tetēderūt aciē in loco q̄ vocaꝛ ba-
althamar: inſidie qꝫ q̄ circa vrbē erant
paulatī ſe apire ceperūt: ⁊ ab occidētali
vrbis ꝑte ꝓcedere. Sꝫ ⁊ alia decē milia
viroruꝫ de vniuerſo iſrł hītatores vrbis
ad certamia ꝓuocabāt: ingrauatūq꞉ ē
bellū ꝯtra filios beniamī: ⁊ nō intellexe
rūt ꝙ ex oī ꝑte illꝭ inſtaret interit⁹. Per
cuſſitq꞉ eos dn̄s in ꝯſpectu filioꝝ iſrł: et
interfecerūt ex eis in illo dievigītiq̄nq꞉
milia ⁊ centū viros: oēs bellatores ⁊ e-
ducētes gladiū. Filij aūt beniamī cū ſe
inferiores eſſe vidiſſent: ceperūt fugere.
Qď cernētes filij iſrł dederūt eis ad fu- F
giēdū locū vt ad ꝑparatas inſidias deue-
nirēt q̄s iuxta vrbē poſuerāt. Qui cū re
pente de latibulꝭ ſurrexiſſent: ⁊ beniamī
terga cedētib⁹ daret: ingreſſi ſūt ciuita-
tē ⁊ ꝑcuſſerūt eā in ore gladij. Signum
aūt dederunt filij iſrł his q̄s in inſidijs
collocauerāt vt poſtq꞉ vrbem cepiſſent:
igne accenderēt vt aſcēdēte in altū fu-
mo captā vrbē demōſtrarēt. Qď cū cer-
nerēt filij iſrł in ip̄o certamie poſiti: pu
tauerūt enī filij beniamī eos fugere ⁊ i-
ſtanti⁹ ꝯſeq̄bāꝛ: ceſis de exercitu eorum
triginta viris vt viderūt q̄ſi colūnā fu-
mi de ciuitate ꝯſcēdere: beniamin qꝫ re
ſpiciens retro cū captā cernerēt ciuita-
tem ⁊ flāmas in ſublime ferri qui pri⁹
ſimulauerāt fugā: verſa facie forti⁹ reſi-
ſtebant. Qď cū vidiſſent filij beniamin
in fugā verſi ſūt: ⁊ ad viā deſerti ire ce-
perūt: illuc quoq꞉ eos aduerſarijs ꝯſe-
quētib⁹. Sꝫ ⁊ hi q̄ vrbē ſuccēderāt oc- G
currerūt eis: atq꞉ ita factū eſt vt ex vtra-
q꞉ ꝑte ab hoſtib⁹ cederenꝛ: nec erat vlla
reqes morientiū. Ceciderūt atq꞉ ꝓſtra-
ti ſunt ad orientalē plagā vrbis gabaa.
Fuerūt aūt q̄ in eodē loco iterfecti ſunt
decē ⁊ octo milia viroꝝ: oēs robuſtiſſi-
mi pugnatores. Qď cū vidiſſent qui re-
māſerāt de beniamin fugerūt in ſolitu-
dinē: ⁊ ꝑgebant ad petraꝫ cui⁹ vocabu-
lū eſt remmon. In illa qꝫ fuga palantes
⁊ in diuerſa tendētes: occiderūt quinq꞉

milia viros. Et cū vltra tenderēt ꝓſecu
ti ſunt eos: ⁊ interfecerūt etiā alia duo
milia. Et ſic factū eſt vt oēs q̄ ceciderāt
de bēiamin in diūſis locꝭ eſſent viginti
q̄nq; milia pugnatores ad bella prom
ptiſſimi. Remāſerūt itaq; de oī numero
beniamin q̄ euadere potuerāt ⁊ fugere ī
ſolitudinē ſexcenti viri: ſederūtq; in pe
tra rēmon mēſib9 q̄ttuor. Regreſſi autē
filij iſrl' oēs reliq̄as ciuitatꝭ a virꝭ vſq;
ad iumēta gladio ꝑcuſſerūt: cūctaſq; vr
bes ⁊ viculos beniamin vorax flamma
A J.co. conſumpſit. XXI
Urauerāt q̄3 filij iſrl' ī maſpha:
⁊ dixerūt: Nullus nr̄m dabit fi
lijs beniamin de filiab9 ſuis vxorē. Ue
nerūtq; oēs ad domū dei in ſylo: ⁊ ī cō
ſpectu ei9 ſedētes vſq; ad veſperā leua
uerūt vocē: ⁊ magno vlulatu ceperūt fle
re dicētes. Quare dn̄s de9 iſrl' factū eſt
hoc malū in ppl'o tuo: vt hodie vna tri
bus auferet' ex nobis? Altera aūt die di
luculo ꝯſurgētes extruxerūt altare: ob
tulerūtq; ibi holocauſta ⁊ pacificas vi
ctimas: ⁊ dixerūt. Quis nō aſcēdit in ex
ercitū dn̄i de vniūſis tribub9 iſrl'? Gran
di eni iuramēto ſe ꝯſtrinxerāt: cū eſſent
in maſpha: interfici eos q̄ defuiſſent: du
ctiq; ꝑnia filij iſrl' ſup fratre ſuo benia
min: ceperūt dicere: Ablata ē trib9 vna
B de iſrl'. Unde vxores accipiēt? Oēs eni in
cōe iurauim9 nō daturos nos his filias
nr̄as. Idcirco dixerūt: Quis eſt de vni
uerſis tribub9 iſrl' qui non aſcendit ad
dn̄m in maſpha? Et ecce inuēti ſunt ha
bitatores iabis galaad in illo exercitu
nō fuiſſe. Eo q̄3 tp̄e cū eſſent in ſylo nul
lus ex eis ibi rept9 eſt. Miſerūt itaq; de
cē milia viros robuſtiſſimos: ⁊ p̄ceperūt
eis. Ite ⁊ ꝑcutite habitatores iabis ga
laad in ore gladij: tā vxores q̄3 ꝑuulos
Nu.31.c eoꝝ: ⁊ hoc erit qd̄ obſuare debebitꝭ. Oē
generꝭ maſculini ⁊ mlr̄es q̄ cognoue
rāt viros interficite: ꝟgines aūt reſua
te. Inuēteq; ſunt de iabis galaad qua
dringēte ꝟgines q̄ neſcierūt viri thoꝝ:
⁊ adduxerūt eas ad caſtra in ſylo in ter
rā chanaan. Miſerūtq; nūcios ad fili
os beniamin q̄ erāt in petra rēmon: ⁊ p̄
C ceperūt eis vt eas ſuſcipent in pace. Ue
nerūtq; filij bēiamin in illo tp̄e: ⁊ date
ſunt eis vxores de filiab9 iabis galaad:
alias aūt nō repperetūt q̄s ſili mō tra
derēt. Uniuerſuſq; iſrl' valde doluit ⁊ e
git pniam ſup interfectiōe vni9 trib9 ex
iſrl': dixerūtq; maiores natu: Quid facie
mus reliquis qui nō acceperūt vxores?
Oēs in bēiamin femīe ꝯciderūt: ⁊ ma
gna nobis cura ingētiq; ſtudio ꝓuidē
dū eſt: ne vna trib9 deleat' ex iſrl'. Filias
eni nr̄as eis dare nō poſſum9 ꝯſtricti iu
ramēto ⁊ maledictiōe qua dixim9: ma
ledict9 qui dederit de filiab9 ſuis vxorē
beniamin. Ceperūtq; ꝯſiliū atq; dixerūt.
Ecce ſolēnitas dn̄i eſt in ſylo āniuerſa
ria que ſita eſt ad ſeptētrionē vrbis be
thel: ad orientalē plagā vie q̄ de bethel
tendit ad ſichimā: ⁊ ad meridiē oppidi
lebona. Preceperūtq; filijs beniamin
atq; dixerūt: Ite ⁊ latitate ī vineis. Cūq;
videritꝭ filias ſylo ad ducendos cho
ros ex more ꝓcedere: exite repēte de vi
neis: ⁊ rapite ex eis ſinguli vxores ſin
gulas: ⁊ ꝑgite in terrā beniamin. Cūq;
venerint p̄res eaꝝ ac frēs ⁊ aduerſum
vos q̄ri ceperint atq; iurgari: dicemus
eis: Miſeremini eoꝝ. Nō eni rapuerūt
eas iure bellātiū atq; victoꝝ: ſed rogā
tib9 vt accipent nō dediſtꝭ: ⁊ a vr̄a par
te pctm̄ eſt. Fecerūtq; filij beniamin vt
ſibi fuerat imperatū ⁊ iuxta nūerū ſuū
rapuerūt ſibi de his q̄ ducebāt choros
vxores ſingl'as: abierūtq; in poſſeſſionē
ſuā edificātes vrbes: ⁊ habitātes ī eis.
Filij q̄3 iſrl' reuerſi ſunt ꝑ trib9 ⁊ famili
as in tabernacl'a ſua. In dieb9 illis non 17
erat rex in iſrl': ſed vnuſq̄ſq; qd̄ ſibi re
ctū videbat' hoc faciebat.

Explicit liber Judicum. In
cipit liber Ruth. Capl'm I

In diebus vni
us iudicꝭ qn̄ iudices pre
erāt: facta ē fames ī terra.
Abijtq; hō de bethleē iu
da: vt ꝑegrinaret' ī regiōe
moabitide cū vxore ſua ac duob9 liebe
ris. Ipe vocabat' elimelech: ⁊ vxor ei9
noemi: ⁊ duo filij alter maalon et alter
chelion: effratei de bethleem iuda. In
greſſiq; regionē moabitidē morabant'
ibi. Et mortu9 eſt elimelech marit9 noe
mi: remāſitq; ipa cū filijs. Qui accepe
rūt vxores moabitidas q̄rum vna voca
bat' orpha: alteraq; ruth. Māſerūtq; ibi
decē annis: ⁊ ambo mortui ſūt: maalon
videlicet ⁊ chelion: remāſitq; mlr̄ or
bata duob9 liberꝭ ac marito. Et ſurre
xit vt in patriā ꝑgeret cū vtraq; nuru
ſua de regiōe moabitide. Audierat eni
q̄ reſpexiſſet dn̄s ppl'm ſuū ⁊ dediſſet ei

eſcas. Egreſſa eſt itaq3 de loco pegrina-
tionis ſue cũ vtraq3 nuru: ⁊ iã in via re
uertendi poſita in terraȝ iuda: dixit ad
eas. Ite in domũ mr̃is vr̃e. Faciat vobi
ſcũ dñs miſcdíam: ſicut feciſtis cũ mortu
is ⁊ mecũ. Det vobis inueire requiẽ in
domib⁹ viroꝝ ꝗs ſortiture eſtis. Et oſcu-
lata eſt eas. Que eleuata voce flere cepe
rũt: ⁊ dicere: Tecũ pgem⁹ ad ppl'm tuũ.
Quib⁹ illa rñdit: Reuertimini filie mi.
Cur venitis mecũ? Num vltra habebo
filios in vtero meo: vt viros ex me ſpera
re poſſitis? Reuertimini filie mi ⁊ abite.
Iã eni ſenectute confecta ſum: nec apta
vinculo ꝯiugali. Etiã ſi poſſem hac no-
cte cõcipe ⁊ parere filios ſi eos expecta
re velitis donec creſcãt ⁊ ãnos pubertatis
ipleãt: añ eritis vetule ꝙ nubatis. Noli-
te queſo filie mi facere hoc: q2 vr̃a angu
ſtia magis me pmit: ⁊ egreſſa ẽ man⁹ dñi
ꝯtra me. Eleuata igit' voce rurſuȝ flere
ceperũt. Orpha oſculata eſt ſocrũ ac re-
uerſa eſt: ruth adheſit ſocrui ſue. Cui di-
xit noemi: En reuerſa ẽ cognata tua ad
ppl'm ſuũ ⁊ ad deos ſuos vade cum ea.
Que rñdit: Ne aduerſeris mihi vt relin-
15 quã te ⁊ abeam. Quocũq3 eni pgreris:
pergã: ⁊ vbi morata fueris: ⁊ ego pariter
morabor. Populus tuus ppl's me⁹: ⁊ de
us tu⁹ deus me⁹. Que te terra ſuſceperit
morientẽ: in ea moriar ibiq3 locũ acci-
piam ſepulture. Hec mihi faciat deus ⁊
hec addat ſi nõ ſola mors me ⁊ te ſepa-
rauerit. Videns ergo noemi ꝙ obſtinato
ruth aĩo decreuiſſet ſecũ pgere: adũſari
noluit nec ad ſuos vltra reditũ ꝑſuade
re. Profecteq3 ſunt ſil' ⁊ venerũt in beth
leem. Quib⁹ vrbẽ ingreſſis velox apud
cũctos fama pcrebuit: dicebãtq3 muli-
eres. Hec ẽ illa noemi. Quib⁹ ait: Ne vo
cetis me noemi.i.pulchrã: ſ3 vocate me
mara.i.amarã: q2 amaritudie valde re-
pleuit me omipotẽs. Egreſſa ſũ plena:
⁊ vacuã reduxit me dñs. Cur ergo voca
tis me noemi quã dñs humiliauit: ⁊ af-
flixit omipotẽs? Venit ergo noemi cũ
ruth moabitide nuru ſua de terra pegri
natiõis ſue: ac reuerſa eſt in bethleẽ qñ
primũ hordea metabant'. II.
2 Erat aũt viro elimelech ꝯſangui
neus hõ potens ⁊ magnaꝝ opũ
noie booz. Dixitq3 ruth moabi-
tis ad ſocrũ ſuã. Si iubes vadã i agrũ:
⁊ colligã ſpicas q̃ fugerint man⁹ metẽ-
tiũ: vbicũq3 clemẽtis in me prisfamilias
repperero grãm. Cui illa rñdit: Vade fi-
lia mi. Abijt itaq3 et colligebat ſpicas
poſt terga metẽtiũ. Accidit aũt vt ager
ille hr̃et dñm noie booz: q̃ erat ꝺ cogna
tione elimelech. Et ecce ipe veniebat ꝺ
bethleem: dixitq3 meſſorib⁹: Dñs vobi-
ſcum. Qui rñderũt ei: Bñdicat tibi dñs.
Dixitq3 booz iuueni q̃ meſſorib⁹ ꝑerat:
Cuius eſt hec puella? Cui rñdit: Hec eſt B
moabitis q̃ venit cũ noemi de regione
moabitide: ⁊ rogauit vt ſpicas collige-
ret remanẽtes: ſequẽs meſſoꝝ veſtigia.
Et de mane vſq3 nũc ſtat in agro: et nec
ad momentũ quidẽ domũ reuerſa ẽ. Et
ait booz ad ruth: Audi filia: Ne vadas
in alteꝝ agrũ ad colligendum: nec rece
das ab hoc loco: ſed iũgere puellis me-
is: ⁊ vbi meſſuerint ſeq̃re. Mandaui eni'
pueris meis vt nemo moleſt⁹ ſit tibi: ſ3
etiã ſi ſitieris vade ad ſarcinulas ⁊ bibe
aquas de quib⁹ ⁊ pueri mei bibũt. Que
cadens in faciẽ ſuã: ⁊ adorãs ſup terrã
dixit ad eũ: Unde mihi hoc vt inuenirẽ
grãm añ oculos tuos: ⁊ noſſe me digna
reris pegrinã mulierẽ. Cui ille reſpon- C
dit: Nũciata ſunt mihi oĩa q̃ feceris ſo-
crui tue poſt mortẽ viri tui: ⁊ ꝙ relique
ris parẽtes tuos: ⁊ terrã in q̃ nata es: et
veneris ad ppl'm quẽ antea neſciebas.
Reddet tibi dñs ꝓ ope tuo: ⁊ plenã mer
cedẽ recipias a dño deo iſrl' ad quẽ ve-
niſti: ⁊ ſub cui⁹ cõfugiſti alas. Que ait:
Inueni grãm apud ocl'os tuos dñe mi:
qui cõſolat⁹ es me: ⁊ locut⁹ es ad cor an
cille tue: q̃ nõ ſum ſiłis vni⁹ puellaꝝ tu
arũ. Dixitq3 ad eã booz: Qñ hora veſcẽ
di fuerit veni huc ⁊ comede panẽ: et in-
tinge buccellã tuã in aceto. Sedit itaq3
ad meſſoꝝ lat⁹ ⁊ cõgeſſit polentã ſibi: co
meditq3 ⁊ ſaturata eſt: ⁊ tulit reliquias.
Atq3 inđ ſurrexit vt ſpicas ex more col
ligeret. Precepit aũt booz pueris ſuis di
cens: Etiã ſi vobiſcũ metere voluerit ne
ꝓhibeatis eã: ⁊ de vr̃is quoq3 manipul'
ꝓijcite de induſtria: ⁊ remanere pmitti
te vt abſq3 rubore colligat: ⁊ colligentẽ
nemo corripiat. Collegit ꝫ in agro vſq3 D
ad veſpam: ⁊ q̃ collegerat virga cedens
⁊ excutiens: inuenit hordei q̃ſi ephi mẽ
ſurã.i.tres modios quos portãs reuer-
ſa eſt in ciuitatẽ: ⁊ ondit ſocrui ſue. In-
ſup protulit ⁊ dedit ei de reliquijs cibi
ſui: quo ſaturata fuerat. Dixitq3 ei ſo-
crus ſua. Ubi hodie collegiſti? Et vbi fe
ciſti opus? Sit bñdict⁹ qui miſertus eſt
tui. Indicauitq3 ei apud quẽ eſſet opera
ta: ⁊ nomẽ dixit viri ꝙ booz vocaretur.

Cui rñdit noemi: Bñdictꝰ sit a dño qm̄ eandē grām quā p̄buerat viuis: seruauit ⁊ mortuis. Rurſūqꝫ ait: Propinquꝰ nr̄ eſt hō. Et ruth hoc qꝫ inq̄t p̄cepit mihi vt tādiu meſſoribꝰ eiꝰ iūgerer: donec oēs ſegetes meterent. Cui dixit ſocrus. Melius eſt filia mi vt cū puellē eiꝰ exeas ad metendū: ne in alieno agro quiſpiā reſiſtat tibi. Iūcta eſt itaqꝫ puellē booz ⁊ tamdiu cū eis meſſuit donec hordea et triticum in horreis cōderent. ¶ III

¶A Poſtqꝫ aūt reuerſa eſt ad ſocrū ſuam: audiuit ab ea. Filia mi queram tibi requiē: ⁊ ꝓuidebo vt bene ſit tibi. Booz iſte cuiꝰ puellē in agro iuncta es ꝓpinquus nr̄ eſt: ⁊ hac nocte aream hordei ventilat. Lauare igitur ⁊ vngere: ⁊ induere cultioribꝰ veſtimētis ⁊ deſcēde in areā. Non te videat hō: donec eſum potūqꝫ finierit. Qn̄ autē ierit ad dormiendū: nota locū in quo dormiat. Veniesqꝫ ⁊ diſcoopies pallium quo operit a pte pedū: ⁊ ꝓiicies te ⁊ ibi iacebis. Ipſe aūt dicet tibi q̄d agere debeas. ¶B Que rñdit. Quicq̄d p̄ceperis faciā. Deſcēditqꝫ in areā: ⁊ fecit oīa q̄ ſibi imperauerat ſocrꝰ. Cūqꝫ comediſſet booz ⁊ bibiſſet: et factꝰ eſſet hilarior: iiſſetqꝫ ad dormiendū iuxta aceruū manipulorū: venit abſcōdite: ⁊ diſcoopto a pedibus eiꝰ pallio ſe ꝓiecit. Et ecce nocte iā media expauit hō: ⁊ ꝯturbatus eſt: viditqꝫ mlr̄ierē iacentē ad pedes tuos: ⁊ ait illi: Que es? Illaqꝫ rñdit. Ego ſum ruth ancilla tua. Expande palliū tuū ſup famulam tuā: q2 ꝓpinquꝰ es. Et ille: bn̄dicta inquit es a dño filia: et priorē miſcd̄iā poſteriore ſupaſti: q2 nō es ſecuta iuuenes paupes ſiue diuites. ¶C Noli ergo metuere: ſed quicq̄d dixeris mihi faciam tibi. Scit eni omis pplus qui habitat intra portas vrbis mee mlr̄ierē te eſſe ꝟtutis. Nec abnuo me ꝓpinquū: ſed ē alius me ꝓpinquior. Quieſce hac nocte: et facto mane: ſi te voluerit ꝓpinquitatis iure retinere bene res acta ē: ſin aūt ille noluerit: ego te abſqꝫ vlla dubitatione ſuſcipiā: viuit dn̄s: Dormi vſqꝫ mane. Dormiuit itaqꝫ ad pedes eiꝰ vſqꝫ ad noctis abſceſſum. Surrexitqꝫ itaqꝫ anteqꝫ homies ſe cognoſcerēt mutuo: ⁊ dixit booz: Caue ne q̄s nouerit ꝙ huc veneris. Et rurſum: expande inquit palliū tuū quo operiris ⁊ tene vtraqꝫ manu. Qua extendente ⁊ tenēte: mēſus eſt ſex modios hordei: et poſuit ſup eā. Que portās ingreſſa eſt ciuitatē: et venit ad ſocrum ſuā. Que dixit ei: Quid egiſti filia? Narrauitqꝫ ei omia q̄ ſibi feciſſet hō. Et ait: Ecce ſex modios hordei dedit mihi: et ait: nolo vacuam te reuerti ad ſocrū tuam. Dixitqꝫ noemi: Expecta filia donec videamus que res exitum habeat. Neqꝫ eni ceſſabit homo: niſi cōpleuerit q̄d locutus eſt. ¶ IIII

Aſcendit ergo booz ad portā ⁊ ſedit ibi. Cumqꝫ vidiſſet ꝓpinquū p̄terire de quo priꝰ ſermo habitꝰ eſt: dixit ad eū: Declina pauliſp et ſede hic: vocās eum noie ſuo. Qui diuertit ⁊ ſedit. Tollens aūt booz decē viros de ſenioribus ciuitatis: dixit ad eos. Sedete hic. Quibus reſidentibꝰ locutꝰ eſt ad ꝓpinquū. Partē agri fratris nr̄i elimelech vēdet noemi que reuerſa eſt de regione moabitide: quod audire te volui ⁊ tibi dicere corā cunctis ſedētibꝰ ⁊ maioribꝰ natu: de pplo meo. Si vis poſſidere iure ꝓpinquitatis eme ⁊ poſſide: ſi aūt diſplicet tibi hoc ipſum indica mihi vt ſciam quid facere debeā. Nullus eni eſt ꝓpinquus excepto te qui prior es: ⁊ me q̄ ſecūdus ſum. At ille rñdit: Ego agrū emā. Cui dixit booz: Qn̄ emeris agrū de manu mlr̄ieris: ruth quoqꝫ moabitidē que vxor defuncti fuit debes accipe vt ſuſcites nomen propinqui tui in hereditate ſua. Qui rñdit. Cedo iuri ꝓpinquitatis. Neqꝫ eni poſteritatē familie mee delere debeo. Tu meo vtere priuilegio q̄ me libenter carere ꝓfiteor. Hic aūt erat mos antiquitus in iſrl̄ inter ꝓpinquos: vt ſi qn̄ alter alteri ſuo iuri cedebat vt eſſet firma cōceſſio: ſoluebat homo calciamētum ſuū: et dabat ꝓpinq̄ ſuo. Hoc erat teſtimoniū ceſſiōis in iſrl̄. Dixit ergo ꝓpinquo ſuo booz. Tolle calciamētum. Qd̄ ſtatim ſoluit d̄ pede ſuo. At ille maioribus natu ⁊ vniuerſo pplo: teſtes vos inquit eſtis hodie ꝙ poſſederim omia q̄ fuerūt elimelech ⁊ chelion ⁊ maalon tradente noemi: ⁊ ruth moabitidē vxorem maalon in ꝯiugiū ſumpſerim vt ſuſcitem nomen defuncti in hereditate ſua: ne vocabulū eius de failia ſua ac fribꝰ ⁊ pplo deleat. Vos inquā huius rei teſtes eſtis. Rñdit oīs ppls qui erat i porta: ⁊ maiores natu: Nos teſtes ſumꝰ. Faciat dn̄s hanc mlr̄ierē q̄ ingredit domū tuā ſicut rachel ⁊ lyam q̄ edificauerunt domū iſrl̄: vt ſit exemplū ꝟtutis in effrata et habeat celebre nomē in bethleem

Fiatq3 domus tua ſicut domus phares
quē thamar pepit iude: de ſemie qđ ti-
bi dederit dñs ex hac puella. Tulit ita
q3 booz ruth: ⁊ accepit vxorē: ingreſſuſ-
q3 eſt ad eam: ⁊ dedit illi dñs vt conci-
peret ⁊ pareret filiū. Dixeruntq3 mulie-
res ad noemi. Bñdictus dñs qui nō ē
paſſus vt deficeret ſucceſſor familie tue
⁊ vocaret nomen eius in iſrael: ⁊ habe-
as qui conſolet aiam tuam ⁊ enutriet
ſenectutem. Et nuru em̄ tua natus eſt
q̄ te dilget et multo tibi melior eſt q̄3 ſi
ſeptē haberes filios. Suſceptūq3 noe-
mi puerū poſuit in ſinu ſuo: ⁊ nutricis
ac gerule fungebat officiū. Vicine aūt
mulieres ꝯgratulātes ei ⁊ dicētes: nat⁹
ē fili⁹ noemi: vocauerūt nomē ei⁹ obed
Hic ē pater iſai patris dauid. He ſunt
2 generatiōes phares. Phares genuit eſ-
3 rom. Eſrom genuit aram: aram genuit
aminadab. Aminadab genuit naaſon:
naaſon genuit ſalmon. Salmō genuit
booz: booz genuit obed. Obed genuit
iſai: iſai genuit dauid regem.

Explicit liber Ruth.
Incipit ꝓlogus ſancti hie
ronymi in libos Regum.

Viginti ⁊ duas lr̄as eſſe apud
hebreos: ſyrorū quoq3 lingua
⁊ caldeoꝝ teſtat q̄ hebree ma
gna ex parte confinis eſt. Nā
⁊ ipſi vigintiduo elementa habent: eo-
dem ſono: ſed diuerſis characteribbus
Samaritani etiā pentaceuchū moyſi
totidem litteris ſcriptitant: figuris tā-
tum ⁊ apicibus diſcrepantes. Certūq3 ē
eſdram ſcribam legiſq3 doctorem poſt
captā hieroſolymā ⁊ inſtauratiōnē tē-
pli ſub zorobabel alias litteras reppe-
riſſe quibus nunc vtimur: cū ad illud
vſq3 tēpus ijdem ſamaritanoꝝ ⁊ hebre
orum characteres fuerint. In libro q̄q3
numeroꝝ hec eadem ſupputatio: ſub le
uitaꝝ ac ſacerdotum ſenſu myſtice oñ-
ditur: ⁊ nomen dñi tetragramaton in
quibuſdā grecis voluminibus vſq3 ho
die antiquis exꝑſſum lr̄is inuenimus.
Sed ⁊ pſalmi triceſimuſſext⁹ ⁊ centeſi-
muſdecim⁹ ⁊ centeſimuſundecimus et
centeſimuſdecimuſoctau⁹ ⁊ centeſimuſ
quadrageſimuſquart⁹: q̄3q̄3 diuerſo ſcri
bant metro: tn̄ eiuſdem numeri texūt
alphabeto. Et hieremie lamētationes
⁊ orō ei⁹: ſalomonis q̄q3 in fine ꝓuer-
bia ab eo loco in quo ait: Mulierē for- Prou. 31. b.
tem q̄s inueniet: eiſdem alphabetis vel
inciſionib⁹ ſupputant. Porro q̄nq3 lr̄e
duplices apud hebreos ſūt: caph: mem
nun: phe: ſade. Aliter em̄ ſcribūt ꝑ has
ꝑ̄cipia medietateſq3 verborūm: aliter
fines. Unde ⁊ a pleriſq3 libri duplices
eſtimant ſamuel: malachim: dabreia-
min: eſdras: hieremias cū cynoth. i. la-
mētatiōibus ſuis. Quō igit vigitiduo
elemēta ſūt ꝑ q̄ ſcribim⁹ hebraice oñe
qđ loq̄mur: ⁊ eoꝝ initijs vox humana
ꝯp̄hendit: ita vigintiduo volumina
ſupputant: q̄b⁹ q̄ſi lr̄is ⁊ exordijs i dei
doctrina tenera adhuc ⁊ lactēs viri iu-
ſti erudit infantia. Prim⁹ apud eos li-
ber vocat breſith: quē nos geneſim di
cim⁹. Secūdus elleſemoth qui exodus
appellat. Tertius vagecra. i. leuiticus
Quartus vagedaber: quem numerum
vocamus. Quintus elleaddabarim: q̄
deutonomiū ꝑ̄notat. Hi ſūt q̄nq3 libri
moyſi: q̄s ꝓꝑe thorath. i. legē appellāt.
Scōm ꝓphaꝝ ordinē faciūt ⁊ incipiūt
ab ieſu filio naue: q̄ apđ illos ioſue bē
num dicit. Deinde ſubtexunt ſothim.
id eſt: iudicū librū ⁊ i eundē cōpingunt
ruth: q2 in dieb⁹ iudicū facta ei⁹ narra Ruth. 1. a
tur hiſtoria. Terti⁹ ſeq̄tur ſamuel: quē
nos regnū primū ⁊ ſcōm dicim⁹. Quar-
tus malachī. i. regū: q̄ tertio ⁊ q̄rto re-
gnoꝝ volumie ꝯtinet. Meliuſq3 mlto
ē malachī. i. regū: q̄3 malacoth. i. regno
rū dicere. Nō em̄ mltaꝝ gētiū deſcribit
regna: ſ3 vni⁹ iſraelitici ꝑpli q̄ tribub⁹
duodeci ꝯtinet. Quīt⁹ ē eſaias. Sextus
hieremias. Septim⁹ ezechiel. Octau⁹ li-
ber duodeci ꝓphaꝝ: q̄ apud illos voca
tur thareaſra. Terti⁹ ordo: agiographa
poſſidet. Et prim⁹ liber icipit ab iob: ſe
cūd⁹ a dauid quē q̄nq3 iciſiōib⁹ ⁊ vno
pſalmoꝝ volumie cōp̄hēdūt: terti⁹ ē ſa
lomō: tres libros hn̄s: ꝓūbia: q̄ illi pa
bolas. i. maſſoth appellāt: q̄rt⁹ eccleſi-
aſten. i. coeleth: q̄nt⁹ ē cāticū canticoꝝ:
quē titlo ſyraſyri ꝑ̄notāt: ſext⁹ ē daniel
ſeptim⁹ dabreiamin. i. vba dieꝝ qđ ſi-
gnificantius chronicon totius diuine
hiſtorie poſſum⁹ appellare: q̄ liber apđ
nos palipomenō prim⁹ ⁊ ſecūd⁹ inſcri-
bit: octau⁹ eſdras q̄ ⁊ ipſe ſimilit apud
grecos ⁊ latinos: duos libros diuiſus
eſt: nonus heſter. Atq3 ita fiunt pa-
riter veteris legis libri vigintiduo. id
ē: moyſi quinq3: et prophetarum octo:
agiographoꝝ nouem. Q̄q3 nonnulli

ruth ꝛ cynoth int̃ agiographa ſcripti-
tẽt ꝛ hos libros i ſuo putẽt nũero ſup
putãdos: ac ꝑ hoc eẽ priſce leg͂ libros
vigintiq̃ttuor: q̃s ſub nũero vigintiq̃ttu-
or ſenioꝝ apocalipſis iohis iducit ado
rãtes agnũ et coronas ſuas proſtratis
vultib⁹ offerẽtes: ſtantib⁹ corã q̃ttuor
aialib⁹ oculat͂ añ ꝛ retro. i. i ꝑteritũ ꝛ
in futuꝝ reſpicientib⁹ ꝛ ideſeſſa voce
Apo. 4. c. clamãtib⁹: ſcũs: ſcũs: ſcũs: dñs· de⁹ oi-
potẽs: q̃ erat ꝛ q̃ ẽ: ꝛ q̃ ventur⁹ eſt. Hic
ꝓlog⁹ ſcripturaꝝ q̃ſi galeatũ pricipiũ
oib⁹ libris q̃s d hebreo ꝟtim⁹ i latinũ
ꝯuerte põt: vt ſcire valeam⁹ q̃cq̃d extra
hos ẽ int̃ apocripha eẽ ponendũ. Igit̃
ſapia q̃ vulgo ſalomonis inſcribit̃: et
ieſu filij ſyrach liber: ꝛ iudith: et tobi-
dias: ꝛ paſtor nõ ſũt in canone. Macha
beoꝝ primũ librũ hebraicũ reppi. Se-
cũdus grec⁹ ẽ: qḋ ex ipſa phraſin ꝓbari
põt. Que cũ ita ſe habeãt: obſecro te le-
ctor ne laborẽ meũ rephẽſionẽ eſtimes
antiq̃ꝝ. In tẽplo dei offert vnuſq̃ſq3 qḋ
põt. Alij aurũ ꝛ argẽtũ ꝛ lapides ꝑcio-
ſos: alij byſſum ꝛ purpurã ꝛ coccũ offe-
rũt ꝛ hyacinthũ. Nobiſcũ bñ agit̃: ſi ob
tulerim⁹ pelles ꝛ caprarum pilos. Et tñ
1. Cor. 12. c apl̃s cõtẽtibiliora nr̃a mag͂ neceſſaria
iudicat. Uñ ꝛ tota illa tabernaculi pul
chritudo ꝛ ꝑ ſingulas ſpẽs eccl̃ie pñtis
futureq3 diſtinctio pellibus tegit̃ ꝛ cili
tijs: ardorẽq3 ſolis ꝛ iiuriã imbriuȝ ea
q̃ viliora ſũt ꝓhibẽt. Lege ḡ primũ ſa-
muel ꝛ malachim meũ. Meũ iquã meũ.
Quicq̃d em̃ crebri⁹ ꝟtẽdo ꝛ emẽdãdo
ſolliciti⁹ ꝛ didicim⁹ ꝛ tenem⁹: nr̃m eſt.
Et cũ itellexer͂ qḋ antea neſciebas: vel
interp̃tẽ me eſtimato ſi grat⁹ es: vel pa
raphraſten: ſi ingrat⁹: q̃q̃ mihi oĩo cõ
ſci⁹ nõ ſim: mutaſſe me q̃ppiã d gebrai-
ca ꝟitate. Certe ſi incredul⁹ es: lege gre
cos codices ꝛ latinos: ꝛ confer cum his
opuſculis q̃ nuꝑ emẽdauim⁹: ꝛ vbicun
q3 diſcrepare iter ſe vider͂: interroga quẽ
libet hebreoꝝ: cui mag͂ accõmodare de
beas fidem: ꝛ ſi nr̃a firmãuerit: puto ꝙ
eũ nõ eſtimes cõiectorẽ vt in eodẽ loco
mecũ ſilr̃ter diuinarit. Sȝ ꝛ vos famu-
las chriſti rogo q̃ dñi diſcũbentis ꝑcio
ſiſſima fidei myrrha vngit͂ caput: q̃ ne
q̃q3 ſaluatorẽ q̃rit͂ i ſepulchro qb⁹ iam
ad patrẽ chriſt⁹ aſcẽdit: vt ꝯtra latran-
tes canes q̃ aduerſũ me rabido ore de-
ſeuient: ꝛ circũeunt ciuitatẽ atq3 in eo
ſe doctos arbitrant̃: ſi alijs detrahant
oꝛonũ vr̃aꝝ clypeos opponat͂. Ego ſci
ens humilitatẽ meã: illi⁹ ſemꝑ ſnie re-
cordabor. Dixi cuſtodiã vias: meas: vt
nõ delinquã in lingua mea. Poſui ori
meo cuſtodiã: cũ cõſiſteret pctõr aduer-
ſum me. Obmutui ꝛ humiliatus ſum: ꝛ
ſilui a bonis.

Explicit ꝓlogus. Incipit liber
Samuelis primus. Capl̃m. I.

Fuit vir vnus
de ramathaim ſophim d
monte effraim: ꝛ nomen
eius helchana: fili⁹ hie-
roboam filij heliu: filij
thau: filij ſuph: effrateus: ꝛ habuit du-
as vxores: nomẽ vni anna: ꝛ nomen ſe-
cũde fenenna. Fueruntq3 fenenne filij:
anne aũt nõ erãt liberi. Et aſcẽdebat vir
ille de ciuitate ſua ſtatut͂ dieb⁹ vt ado-
raret ꝛ ſacrificaret dño exercitũ in ſylo
Erant aũt ibi duo filij heli: ofni ꝛ phi-
nees ſacerdotes dñi. Uenit ergo dies ꝛ
imolauit helchana: deditq3 fenẽne vxo-
ri ſue ꝛ cũct͂ filijs ei⁹ ꝛ filiab⁹ ꝑtes. An
ne aũt dedit ꝑtẽ vnã triſtis. q2 annã di
ligebat. Dñs aũt ꝯcluſerat vuluã eius.
Affligebat q̃3 eã emula ei⁹: ꝛ vehemen-
ter augebat: intantũ vt exprobraret ꝙ
dñs ꝯcluſiſſet vuluã ei⁹. Sicq3 faciebat
ꝑ ſingulos ãnos cũ redeũte tꝑe aſcẽde-
rẽt ad tẽplũ dñi: ꝛ ſic ꝓuocabat eã. Por
ro illa flebat: ꝛ nõ capiebat cibũ. Dixit
ergo ei helchana vir ſu⁹. Anna cur fles
ꝛ q̃re non comedis: ꝛ quãobrẽ affligit̃
cor tuũ? Nũq̃d nõ ego melior tibi ſum
q̃3 decẽ filij. Surrexit aũt anna poſtq̃
comederat ꝛ biberat in ſylo. Et heli ſa-
cerdote ſedẽte ſuꝑ ſellam añ poſtes do
mus dñi cũ eſſet anna amaro aĩo: ora-
uit ad dñm flens largiter: ꝛ votũ vouit
dices: Dñe exercituũ ſi reſpiciẽs vider͂
afflictionẽ famule tue: ꝛ recordat⁹ mei
fueris: nec oblit⁹ ancille tue: dederiſq3
ſ̃ue tue ſexũ virilẽ: dabo eũ dño oib⁹ di
ebus vite ei⁹: ꝛ nouacula nõ aſcẽdet ſu
per caput ei⁹. Factũ ẽ aũt cũ illa multi
plicaret ꝑces coraȝ dño: vt heli obſua-
ret os ei⁹. Porro anna loq̃bat̃ in corde
ſuo: tñq3 labia eius mouebant̃: ꝛ vox
penitus non audiebat̃. Eſtimauit ergo
eam heli temulẽtam: dixitq3 ei: Uſq3
ebria eris? Digere pauliſper vinũ quo
mades. Reſpõdens anna: neq̃q3 inquit
Dñe mi. Nam mulier infelix nimis ego

dñe mi: Nam mulier infelix nimis ego
ſum: vinũq; ⁊ oē qđ inebriare põt non
bibi: ſed effudi aīam meā in conſpectu
dñi: Ne reputes ancillā tuā q̃ſi vnā de
filiab⁹ belial: q2 ex multitudie doloris
⁊ meroris mei locuta ſum vſq; in pñs.
Tũc heli ait ei: Uade in pace: ⁊ de⁹ iſrł
det tibi petitionē tuā quā rogaſti eum.
At illa dixit: Utinā iueniat ancilla tua
gratiā in oculis tuis. Et abijt mulier i
viā ſuā: ⁊ comedit: vultuſq; illi⁹ nō ſũt
ampli⁹ i diuerſa mutati. Et ſurrexerũt
mane ⁊ adorauerũt corā dño: reuerſiq;
ſũt ⁊ venerũt i domũ ſuā ramatha. Co-
gnouit aũt helchana annā vxorē ſuā: ⁊
recordat⁹ ē ei⁹ dñs. Et factũ ē poſt cir-
culũ diez: ꝯcepit anna ⁊ pepit filiũ: vo-
cauitq; nomē eius ſamuel: eo q2 a dño
poſtulaſſ3 eũ. Aſcēdit aũt vir ei⁹ helcha
na ⁊ oīs dom⁹ ei⁹ vt imolaret dño ho-
ſtias ſolennē ⁊ votũ ſuũ: ⁊ anna nō aſcē
dit. Dixit eñi viro ſuo: Nō vadā donec
ablacteť infans: ⁊ ducā eũ vt appareat
ante cōſpectũ dñi: ⁊ maneat ibi iugiter
Et ait ei helchana vir ſuus: Fac qđ bo
num tibi videť: ⁊ mane donec ablactes
eũ: ꝑcorq; vt ipleat dñs ꝟbũ ſuũ. Mā-
ſit ergo mulier ⁊ lactauit filiu3 ſuũ: do-
nec amoueret eũ a lacte. Et adduxit eũ
ſecũ poſtq; ablactauerat i vitulis trib⁹
⁊ tribus modijs farine: ⁊ amphora vini
⁊ adduxit eũ ad domũ dñi i ſylo. Puer
aũt erat adhuc infantul⁹ Et imolauerũt
vitulũ ⁊ obtulerũt pueꝝ heli. Et ait āna
Obſecro mi dñe: viuit aīa tua. Ego ſu3
illa mulier que ſteti corā te h: orās dñm
ꝓ puero iſto. Oraui: ⁊ dedit mihi dñs pe
titionē meā quā poſtulaui eũ: Idcirco
⁊ ego ꝯmodaui eũ dño: cũctꝫ dieb⁹ qb⁹
fuerit accōmodatus dño. Et adoraue-
runt ibi dñm. Et orauit anna: ⁊ ait:

¶ II

EXultauit cor meũ i dño:
⁊ exaltatũ eſt cornu meũ in deo
meo. Dilatatũ eſt os meũ ſup ii
micos meos: q2 letata ſum in ſalutari
tuo. Nō eſt ſcũs vt ē dñs: neq; eñi ē ali
us extra te: ⁊ nō ē fortis ſicut de⁹ noſter
Nolite multiplicare loq̄ ſublimia: glori
antes. Recedāt vetera de ore vr̃o: quia
deus ſciaꝝ dñs eſt: ⁊ ipſi ꝑparanť cogi
tatōnes. Arc⁹ fortiũ ſupatus ē: ⁊ ifirmi
accincti ſunt robore. Repleti pri⁹ ꝓ pa-
nib⁹ ſe locauerũt: ⁊ famelici ſaturati ſũt
Donec ſterilis pepit plurimos: ⁊ q̄ mul
tos habebat filios infirmata eſt. Dñs
mortificat ⁊ viuificat: deducit ad infe-
ros ⁊ reducit. Dñs pauperē facit ⁊ di- B
tat: humiliat ⁊ ſubleuat. Suſcitat đ pul Ps.112.
uere egenũ: ⁊ de ſtercore eleuat pauperē
vt ſedeat cũ pricidib⁹: ⁊ ſoliũ glie tene-
at. Dñi eñi ſũt cardines terre: ⁊ poſuit
ſup eos orbem. Pedes ſctōꝝ ſuoꝝ ſua-
bit ⁊ impij in tenebris cōticeſcēt: q2 nō
in fortitudine ſua roborabiť vir. Dñm
formidabũt aduerſarij eius: ⁊ ſup ipos
i celis tonabit. Dñs iudicabit fines ter
re: ⁊ dabit imperiũ regi ſuo: ⁊ ſublima-
bit cornu chriſti ſui. Et abijt helchana
in ramatha i domũ ſuā. Puer aũt erat
miniſter in cōſpectu dñi ante faciē he-
li ſacerdotis. Porro filij heli: filij belial C
neſciētes dñm neq; officiũ ſacerdotu3
ad pplm: ſed quicũq; imolaſſet victimā
veniebat puer ſacerdotis dum coq̄renť
carnes: ⁊ habebat fuſcinulā tridentem
in manu ſua: ⁊ mittebat eā in lebetē vł
in caldariā: aut i ollā ſiue i cacabũ: ⁊ oē
qđ leuabat fuſcinula: tollebat ſacerdos
ſibi. Sic faciebāt vniuerſo iſraeli veniē
tiũ in ſylo. Etiā ãnq; adolerēt adipem:
veniebat puer ſacerdotꝫ ⁊ dicebāt imo-
lāti: Da mihi carnē vt coquā ſacerdotł
Nō eñi accipiā a te carne3 coctā ſ3 cru-
dam. Dicebatq; illi imolās. Incendať
primu3 iuxta morē hodie adeps ⁊ tolle
tibi quātũcunq; deſiderat aīa tua. Qui D
rñdēs aiebat ei: Neq̄q̄. Nũc eñi dabis
alioq̄n tollā vi. Erat ergo peccatũ pue
rorũ grāde nimis corā dño: q2 detrahe-
bant hoīes ſacrificio dñi. Samuel aũt
miſtrabat añ faciē dñi puer accinctus
ephot lineo. Et tunicā paruā faciebat
ei mater ſua quā afferebat ſtatutis die
bus aſcendēs cũ viro ſuo: vt imolaret
hoſtiā ſollēnem ⁊ votũ ſuũ. Et bñdixit
heli helchane ⁊ vxori ei⁹ dixitq; ei: Red
dat tibi dominu⁹ ſemē đ muliere hac ꝓ
fenore qđ cōmodaſti dño. Et abierũt in
locũ ſuũ. Uiſitauit ğ dñs annā ⁊ ꝯcepit Gen.21.
⁊ pepit tres filios ⁊ duas filias. Et ma-
gnificat⁹ ē puer ſamuel apud dñm. He E
li aũt erat ſenex valde: ⁊ audiuit oīa q̄
faciebāt filij ſui vniuerſo iſraeli: ⁊ quō
dormiebāt cũ mulierib⁹ q̄ obſeruabanť
ad oſtiũ tabernaculi: ⁊ dixit eis: Quare
facitꝫ res huiuſcemodi: quas ego audio
res peſſimas ab omi populo? Nolite fi-
lij mei. Nō eñi ē bona fama: quam ego
audio: vt tranſgredi faciatis pplm dñi.
Si peccauerit vir i virũ: placari ei põt
deus: ſi aũt i deũ peccauerit vir q̄s ora-
bit ꝓ eo? Et nō audierũt vocē pr̃is ſui:

qꝛ voluit dñs occidere eos: Puer autē
Luce.2.g. samuel ꝓficiebat atq; crescebat: ⁊ place
bat tam deo q̄ hoībus. Venit aūt vir
dei ad heli ⁊ ait ad eū. Hec dicit dñs:
Nūquid nō apte reuelatus sum domui
pr̄is tui cū eēt in egypto in domo pha
raonis? Et elegi eū ex oīb⁹ tribub⁹ isrl̄
¶ F mihi in sacerdotē: vt ascēderet ad alta
re meū ⁊ adoleret mihi incēsum: ⁊ por
taret ephot corā me: ⁊ dedi domui pr̄is
tui oīa de sacrificijs filioꝝ isrl̄. Quare
calce abiecistis victimā meā ⁊ munera
mea q̄ ꝑcepi vt offerēt̄ in tēplo: ⁊ ma
gis honorasti filios tuos q̄ me: vt co
mederetis primitias oīs sacrificij israel.
ppl̄i mei? Propterea ait dñs de⁹ isrl̄. Lo
quēs locut⁹ sū: vt dom⁹ tua ⁊ dom⁹ pa
tris tui mīstraret in ꝯspectu meo vsq; i
sempiternū. Nunc aūt dicit dñs. Absit
3.Re.2.e. hoc a me. Sꝫ q̄cūq; honorificauerit me
glificabo eū: q̄ aūt ꝯtēnūt me erūt igno
biles Ecce dies veniūt ⁊ p̄cidā brachiū
tuū: ⁊ brachiū dom⁹ pr̄is tui: vt non sit
¶ G senex in domo tua. Et videbis emulū
tuū in tēplo i vniuersis ꝓsperis isrl̄: et
nō erit senex in domo tua oīb⁹ diebus.
Verūtñ nō auferā penit⁹ virū ex te ab
altari meo: sꝫ vt deficiāt oculi tui: ⁊ ta
bescat aīa tua ⁊ ps magna domus tue
J.10.a. moriet̄ cū ad virilē etatē venerit. Hoc
Esa.38.b aūt erit tibi signū qđ venturū est duob⁹
J.4.e. filijs tuis ofni ⁊ phinees. In die vno
moriēt̄ ambo. Et suscitabo mihi sacer
dotem fidelē q̄ iuxta cor meū ⁊ aīaꝫ me
am faciet: ⁊ edificabo ei domū fidelē: et
ambulabit corā christo meo cūctis die
bus. Futurū est aūt vt q̄cūq; remāserit
in domo tua: veniat vt oret̄ ꝓ eo: ⁊ offe
rat nūmū argēteū ⁊ tortā panis: dicat
q;: Dimitte me obsecro ad vnā partem
sacerdotalē vt comedā buccellā panis.
¶ A Puer aūt samuel mini ¶ III
strabat dño corā heli: ⁊ sermo
dñi erat p̄ciosus. In dieb⁹ illis
nō erat visio manifesta. Factū ē ğ i die
J.4.c q̄dā heli iacebat in lectulo suo: ⁊ oculi
ei⁹ caligauerāt: nec poterat videre lu
cernā dei āñq̄ extingueret̄. Samuel aūt
dormiebat i tēplo dñi vbi erat arca dei
Et vocauit dñs samuel. Qui rñdēs ait
Ecce ego. Et cucurrit ad heli ⁊ dixit.
Ecce ego. Vocasti enim me. Qui dixit.
Nō vocaui te fili. Reūtere ⁊ dormi. Et
abijt: ⁊ dormiuit. Et adiecit dñs rursū
vocare samuel. Cōsurgēsq; samuel abijt
ad heli: ⁊ dixit. Ecce ego qꝛ vocasti me.

Qui rñdit. Nō vocaui te fili mi. Reūte
re ⁊ dormi: Porro samuel necdū sciebat
dñm: nec reuelatus fuerat ei sermo dñi
Et adiecit dñs: ⁊ vocauit adhuc samu
el tertio. Qui cōsurgens abijt ad heli: ⁊ ¶ B
ait: Ecce ego: qꝛ vocasti me. Intellexit ğ
heli qꝛ vocaret dñs puerū: ⁊ ait ad sa
muel: Vade ⁊ dormi: ⁊ si deinceps vo
cauerit te: dices: Loquere dñe: qꝛ audit
seru⁹ tu⁹. Abijt ergo samuel ⁊ dormiuit
in loco suo. Et venit dñs ⁊ stetit: ⁊ vo
cauit sicut vocauerat secūdo. Samuel
samuel. Et ait samuel: Loquere dñe: qꝛ
audit s̄u⁹ tu⁹. Et dixit dñs ad samuel.
Ecce ego facio verbū i isrl̄: qđ q̄cūq; au
dierit: tinnient ambe aures ei⁹. In die
illa suscitabo aduersum heli oīa q̄ locu
tus sum sup̄ domū eius. Incipiā ⁊ com
plebo. Predixi eīn ei q̄ iudicatur⁹ esseꝫ
domū eius i eternū ꝓpter iniq̄tatē: eo
q̄ nouerat indigne agere filios suos: ⁊
non corripuerit eos. Idcirco iuraui do
mui heli q̄ nō expiet̄ iniquitas dom⁹
ei⁹ victimis ⁊ munerib⁹ vsq; in eternū
Dormiuit autē samuel vsq; mane: ape
ruitq; ostia dom⁹ dñi. Et samuel time
bat indicare visionē heli. Vocauit er
go heli samuelē: ⁊ dixit: Samuel fili mi
Qui rñdens ait: Presto sum. Et interro
gauit eum: Quis est sermo quē locutus
est dñs ad te? Oro te ne celaueris me.
Hec faciat tibi de⁹ ⁊ hec addat: si abscō
deris a me sermonē ex oīb⁹ verbis que
dicta sūt tibi. Indicauit itaq; ei samu
el vniuersos sermones: ⁊ nō abscondit
ab eo. Et ille respondit. Dñs est. Quod
bonū est i oculis suis faciat. Creuit aūt
samuel: ⁊ dñs erat cū eo: ⁊ nō cecidit ex
oīb⁹ verbis eius in terrā. Et cognouit
vniuersus isrl̄ a dan vsq; bersabee: q̄ fi
delis samuel ꝓpheta esset dñi. Et addi
dit dñs vt appareret in sylo: q̄m reuela
tus fuerat dñs samueli i sylo iuxta ver
bum dñi. Et euenit sermo samuel vni
uerso israeli ¶ IIII
Et factū est in dieb⁹ ill̄: cōuene
rūt philistijm i pugnā. Egressus
est nanq; israel obuiā philistijm
in ꝑliū: ⁊ castrametatus est iuxta lapi
dem adiutorij. Porro philistijm vene
runt in affec: ⁊ instruxerunt aciē cōtra
isrl̄. Inito aūt certamie terga vertit isrl̄
philisteis: ⁊ cesa sūt in illo certamie pas
sim ꝑ agros q̄si q̄ttuor milia viroꝝ. Et
reuersus est ppl̄s ad castra. Dixerūtq;
maiores natu ď isrl̄: Quare ꝑcussit nos

dñs hodie corā philiſtijm? Afferam⁹ ad
nos de ſylo arcā federꝫ dñi: ꝛ veniat in
mediū nr̄i vt ſaluet nos de manū inimi-
coꝝ nr̄oꝝ. Miſit ꝰ ppl's in ſylo ꝛ tulerūt
inde arcā federꝫ dñi exercituū ſedentis
ſup cherubin. Erāt aūt duo filij heli cū
arca federꝫ dñi ofni ꝛ phinees. Cūq̄ ve-
niſſet arca federꝫ dñi in caſtra vocifera-
tus ē oīs iſrl' clamore grandi ꝛ ꝯſonuit
terra. Et audierūt philiſtijm vocem cla
morꝫ: dixerūtq̄: Que nā eſt hec vox cla-
moris magni in caſtrꝫ hebreoꝝ? Et co-
gnouerūt ꝙ arca dñi veniſſet in caſtra.
Timuerūtq̄ philiſtijm dicentes: Venit
de⁹ in caſtra. Et ingemuerūt dicentes:
Ve nobis. Nō eni fuit tāta exultatio he
ri ꝛ nudiuſtertius. Ve nobis. Quis nos
ſaluabit ḋ manu deoꝝ ſublimiū iſtoꝝ?
Hi ſūt dij: q̄ ꝑcuſſerūt egyptū oī plaga ī
deſerto. Cōfortamini ꝛ eſtote viri phili-
ſtijm: ne ſuiatis hebreis ſicut ꝛ illi ſuie
rūt nobis. Confortamini ꝛ bellate. Pu
gnauerūt ꝰ philiſtijm: ꝛ ceſus ē iſrl' ꝛ fu
git vnuſq̄ſq̄ in tabernaculū ſuū. Et fa-
cta eſt plaga magna nimis: ꝛ ceciderūt
de iſrl' triginta milia peditū: et arca dei
capta eſt. Duo ꝙ̄ filij heli mortui ſunt
i.s ofni ꝛ phinees: Currēs aūt vir de benia
min ex acie venit in ſylo ī die illa: ſciſſa
veſte ꝛ cōſperſus puluere caput. Cunq̄
ille veniſſet: heli ſedebat ſup ſellā cōtra
viā expectans. Erat aūt cor ei⁹ pauens
ꝓ arca dñi. Vir aūt ille poſtq̄ igreſſus
eſt nūciauit vrbi ꝛ vlulauit oīs ciuitas.
Et audiuit heli ſonitū clamorꝫ: dixitq̄.
Quis eſt h̄ ſonit⁹ tumult⁹ hui⁹? At ille
feſtinauit ꝛ venit: ꝛ nūciauit heli. Heli
3.a aūt erat nonaginta ꝛ octo ānoꝝ: ꝛ ocu-
li ei⁹ caligauerāt ꝛ videre non poterat.
Et dixit ad heli: Ego ſū qui veni de pre
lio: ꝛ ego q̄ ḋ acie fugi hodie. Cui ille ait
Quid actū eſt fili mi? Rñdēs aūt ille q̄
nūciabat: fugit inq̄t iſrl' corā philiſtijm
g ꝛ ruina magna facta ē in pplo. Inſup ꝛ
duo filij tui mortui ſūt ofni ꝛ phinees:
ꝛ arca dei capta eſt. Cūq̄ ille nomiaſſet
arcā dei: cecidit de ſella retrorſuꝫ iuxta
A oſtiū: ꝛ fractꝫ ceruicib⁹ mortu⁹ eſt. Se-
nex eni erat vir ꝛ grādeu⁹: ꝛ ipe iudica-
uit iſrl' q̄draginta ānis. Nur⁹ aūt eius
vxor phinees: ꝑgnās erat vicinaq̄ par-
tui. Et audito nūcio ꝙ capta eſſet arca
dei: ꝛ mortu⁹ eēt ſocer ſu⁹ ꝛ vir ſu⁹: incur
uauit ſe ꝛ peperit. Irruerāt ei ī eā dolores
ſubiti. In ipo aūt momēto mortꝫ eius
dixerūt ei qui ſtabāt circa eā: Ne time-
as: q2 filiū ꝑeperiſti. Que nō rñdit eis ne-
q̄ aīaduertit. Et vocauit puerum ica-
both dicēs: Trāſlata eſt gl'ia dñi ḋ iſrl':
q2 capta eſt arca dei. Et ꝓ ſocero ſuo et
ꝓ viro ſuo ait: Tranſlata eſt gl'ia ab iſ-
rael: eo ꝙ capta eſſet arca dei. V
Philiſtijm aūt tulerūt arcā dei: ꝛ
aſportauerūt eā a lapide adiu- A
toriȷ in azotū. Tulerūtq̄ phili-
ſtijm arcā dei: ꝛ intulerūt eā in templū
dagon: ꝛ ſtatuerūt eā iuxta dagon. Cū-
q̄ ſurrexiſſēt diluculo azotij altera die:
ecce dagon iacebat pron⁹ in terrā āñ ar
cā dñi. Et tulerūt dagon: ꝛ reſtituerunt
eū in locū ſuū. Rurſūq̄ mane die alte-
ra ꝯſurgētes inuenerūt dagon iacentē
ſup faciē ſuā in terra corā arca dñi. Ca-
put aūt dagon ꝛ due palme manuū ei⁹
abſciſe erāt ſup limen: porro dagon ſo-
lus trunc⁹ remāſerat in loco ſuo. Pro-
pter hāc cām nō calcant ſacerdotes da- B
gon: ꝛ oēs q̄ ingrediunt' tēplū ei⁹ ſup
limen dagon in azoto vſq̄ in hodiernū
diē. Aggrauata eſt aūt man⁹ dñi ſuper
azotios: ꝛ demolit⁹ eſt eos. Et ꝑcuſſit ī Ps.77.
ſecretiori ꝑte natiū azotū et fines eius.
Et ebullierūt ville ꝛ agri ī medio regio
nis illi⁹: ꝛ nati ſūt mures: ꝛ facta ē ꝯfu-
ſio mortis magne in ciuitate. Videtes
aūt viri azotij huiuſcemōi plagā dixe-
rūt: Nō maneat arca dei iſrl' apud nos: C
qm̄ dura eſt man⁹ ei⁹ ſup nos ꝛ ſup da-
gon deū nr̄m. Et mittētes ꝯgregauerūt
omēs ſatrapas philiſtinoꝝ ad ſe: ꝛ dixe
rūt: Quid faciem⁹ de arca de iſrl'? Rñde i.6.a.
runtq̄ gethei. Circūducat' arca dei iſra
el. Et circūduxerūt arcam dei iſrl'. Illis
autē circūducentibus eā: fiebat man⁹
dñi dei ꝑ ſingulas ciuitates ꝛ interfecti
onis magne nimis: ꝛ percutiebat viros
vniuſcuiuſq̄ vrbis a paruo vſq̄ ad ma
iorē: ꝛ cōputreſcebāt ꝓminētes extales
eoꝝ. Inierūtq̄ gethei cōſiliū: ꝛ fecerunt D
ſibi ſedes pelliceas. Miſerūt ergo arcā
dñi in accharon. Cūq̄ veniſſet arca do-
mini in accharon: exclamauerūt accha
ronite dicentes: Adduxerūt ad nos ar
cam dei iſrl' vt interficiat nos ꝛ pplum
nr̄m. Miſerūt itaq̄ ꝛ ꝯgregauerūt oēs
ſatrapas philiſtinoꝝ. Qui dixerunt: Di-
mittite arcā dei iſrl': et reuertat' in locū
ſuum: vt non interficiat nos cū populo
noſtro. Fiebat eni pauor mortis in ſin-
gulis vrbib⁹: ꝛ grauiſſima valde man⁹
dñi dei. Viri ꝙ̄ qui mortui nō fuerant
ꝑcutiebāt' in ſecretiori ꝑte natiū: ꝛ aſcē-

debat vlulat⁹ vniuſcui⁹qȝ ciuitatȝ i celū
A Fuit ẽ arca dñi in regione ¶VI
philiſtinoꝝ ſepte meſib⁹. Et p⁹
hec vocauerūt philiſtijm ſacerdo-
F.5.c. tes ꝛ diuinos dicētes: Quid faciem⁹ de
arca dei? Indicate nobis:quō remitta-
m⁹ eā in locū ſuū. Qui dixerūt: Si remit
titis arcā dei iſrl̄:nolite dimittere eam
vacuā:ſed qđ debetis ei reddite ꝓ pctō:
ꝛ tūc curabimini:ꝛ ſcietȝ quare nō rece
dat man⁹ a vobis. Qui dixerūt: Quid ē
qđ ꝓ delicto reddere debeam⁹ ei? Rñ-
derūtqȝ illi. Juxta numerꝝ ꝓuinciarum
philiſtinoꝝ quīqȝ anos aureos facietiſ:
et quīqȝ mures aureos:qꝛ plaga vna fu
it oīb⁹ vobis et ſatrapis vr̄is. Facietiſ-
qȝ ſimilitudines anorum veſtrorum:et
ſimilitudines muriū qui demoliti ſunt
terram:et dabitis deo iſrl̄ gl̄iam:ſi forte
releuet manū ſuā a vobis ꝛ a dijs vr̄is
et a terra vr̄a. Quare grauatȝ corda ve-
B ſtra:ſicut aggrauauit egypt⁹ et pharao
Exo.12.e. cor ſuū? Nōne poſtqȝ ꝑcuſſus eſt: tūc di
miſit eos:et abierūt? Nūc ergo arripite
ꝛ facite plauſtrū nouū vnū:ꝛ duas vac-
cas fetas quib⁹ nō eſt impoſitū iugum
iungite in plauſtro:ꝛ recludite vitulos
earū domi. Tolletiſqȝ arcā dñi:et pone
tis in plauſtro:et vaſa aurea q̄ exoluiſtȝ
ei ꝓ delicto ponetis in capſellā ad lat⁹
eius:ꝛ dimittite eā vt vadat:ꝛ aſpicietȝ.
Et ſiquidē per viā finiū ſuoꝝ aſcēderit
ꝯtra bethſames ipe fecit nobis hoc ma
lū grande:ſin aūt minime:ſciem⁹ quia ne-
quaqȝ man⁹ ei⁹ tetigit nos:ſed caſu ac-
cidit. Fecerūt ẽ illi hoc modo:ꝛ tollētes
duas vaccas q̄ lactabat vitulos iunxe-
C rūt ad plauſtrū: vituloſqȝ earꝝ cōcluſe-
rūt domi. Et poſuerūt arcā dñi ſup plau
ſtrum ꝛ capſellā q̄ habebat mures aure-
os et ſimilitudinē anoꝝ. Ibant aūt in di-
rectū vacce ꝑ viā que ducit bethſames:
et itinere vno gradiebant̄ ꝑgētes ꝛ mu
gientes:et nō declinabant neqȝ ad dex-
trā neqȝ ad ſiniſtrā. Sed ꝛ ſatrape phi-
liſtijm ſequebant̄ vſqȝ ad termios beth
ſames. Porro bethſamite metebāt triti
cum in valle. Et eleuātes oclos viderūt
arcā:et gauiſi ſunt cū vidiſſent. Et plau
ſtrū venit in agrum ioſue bethſamite:ꝛ
ſtetit ibi. Erat aūt ibi lapis magn⁹. Et
cōciderūt ligna plauſtri: vaccaſqȝ impo
ſuerūt ſup ea holocauſtum dño. Leuite
aūt depoſuerūt arcā dei:ꝛ capſellā q̄ erāt
iuxta eā in qua erāt vaſa aurea:ꝛ poſue
rūt ſup lapidē grandē. Uiri aūt bethſa
mite obtulerūt holocauſta:ꝛ immolaue
rūt victimas in die illa dño. Et quinqȝ D
ſatrape philiſtinoꝝ viderunt et reuerſi
ſunt in accharon in die illa. Hi ſūt aūt
ani aurei quos reddiderūt philiſtijm ꝓ
delicto dño. Azot⁹ vnū:gaza vnū:aſcha
lon vnū:geth vnū: accharon vnū:ꝛ mu
res aureos ſcđm numerꝝ vrbium phili-
ſtijm quīqȝ ꝓuinciaꝝ:ab vrbe murata
vſqȝ ad villā que erat abſqȝ muro:ꝛ vſ-
qȝ ad abel magnū ſup quē poſuerūt ar-
cam dñi que erat vſqȝ in illa die i agro
ioſue bethſamitȝ. Percuſſit aūt dñs de
viris bethſamitib⁹:eo ꝙ vidiſſent arcā
dñi:et ꝑcuſſit de pplo ſeptuagita viros
et quinquaginta milia plebis. Luxitqȝ po
pulus:eo ꝙ dñs ꝑcuſſiſſet plebeȝ plaga
magna. Et dixerūt viri bethſamite: Quis
poterit ſtare i ꝯſpectu dñi dei ſcti hui⁹?
Et ad quē aſcendet a nobis? Miſerūt-
qȝ nūcios ad habitatores cariathiarim
dicentes: Reduxerūt philiſtijm arcā do-
mini:deſcēdite ꝛ reducite eā ad vos.
V Enerunt ergo viri caria- ¶VII
thiarim et reduxerūt arcā dñi:ꝛ
intulerūt eā in domū aminadab
in gabaa. Eleazarū aūt filiū eius ſancti
ficauerūt:vt cuſtodiret arcā dñi. Et fa-
ctum eſt:ex qua die māſit arca dñi in ca
riathiarim:multiplicati ſunt dies. Erat
quippe iam ann⁹ viceſimus. Et requie-
uit oīs dom⁹ iſrl̄ poſt dñm. Ait autē ſa-
muel ad vniuerſam domū iſrl̄ dicēs: Si
in toto corde vr̄o reuertimini ad dñm:
auferte deos alienos de medio vr̄i:baa-
lim et aſtaroth:et ꝑparate corda veſtra
dño:et ſuite ei ſoli:et eruet vos de ma-
nu philiſtijm. Abſtulerūt ergo filij iſrl̄
baalim ꝛ aſtaroth:et ſuierunt dño ſoli.
Dixit autē ſamuel: Cōgregate vniuerſū
iſrl̄ in maſphat vt orem ꝓ vobis dñm.
Et ꝯuenerūt in maſphat. Hauſeruntqȝ
aquā et effuderūt in cōſpectu dñi:ꝛ ieiu
nauerunt in die illa atqȝ dixerūt: Tibi
peccauim⁹ dñe. Judicauitqȝ ſamuel fili
os iſrl̄ in maſphat. Et audierunt phili-
ſtijm ꝙ cōgregati eſſent filij iſrl̄ in maſ
phat:et aſcenderūt ſatrape philiſtinoꝝ
ad iſrl̄. Quod cū audiſſent filij iſrl̄: timue-
runt a facie philiſtinoꝝ. Dixerūtqȝ ad
ſamuelē: Ne ceſſes ꝓ nobis clamare ad
dñm deum nr̄m vt ſaluet nos de manu
philiſtinoꝝ. Tulit autē ſamuel agnum
lactantem vnū:et obtulit illū holocau-
ſtum integrū dño. Et clamauit ſamuel
ad dominū ꝓ iſrl̄ et exaudiuit eū dñs.

Factum eſt autē cū ſamuel offerret ho-
locauſtum dño: philiſtĳm inire prelium
cōtra iſrl. Intonuit aūt dñs fragore ma
gno in die illa ſup philiſtĳm: et exterru
it eos et ceſi ſunt a filĳs iſrl. Egreſſiq̃
filĳ iſrl de maſphat pſecuti ſunt phili-
ſteos: et pcuſſerunt eos vſq̃ ad locum q̃
erat ſup bethchar. Tulit autem ſamuel
lapidem vnū: ⁊ poſuit eū inter maſphat
et inter ſen: ⁊ vocauit nomē loci illius:
lapis adiutorĳ. Dixitq̃. Huc vſq̃ auxi-
liatus eſt nobis dominꝰ. Et humiliati
ſunt philiſtĳm: nec appoſuerūt vltra vt
venirent in termios iſrl. Facta eſt itaq̃
manus dñi ſup philiſteos cunctis die-
bus ſamuelꝭ: et reddite ſunt vrbes quas
tulerant philiſtĳm ab iſrl iſraeli: ab ac-
charon vſq̃ geth ⁊ termios ſuos. Libe-
rauitq̃ iſrl de manu philiſtinoꝝ: eratq̃
pax inter iſrl et ammorreū. Judicabat
quoq̃ ſamuel iſrl cunctꝭ diebꝰ vite ſue:
et ibat ꝑ ſingulos annos circūiens be-
thel: ⁊ galgala et maſphat ⁊ iudicabat
iſraelē in ſupradictis locis. Reuerteba-
turq̃ in ramatha: ibi enim erat domus
eius: et ibi iudicabat iſraelem. Edifica-
uit etiā ibi altare dño. ¶ VIII

Factum eſt autē cum ſenuiſſet ſa
muel: poſuit filios ſuos iudices
in iſrl. Fuitq̃ nomē filĳ eiꝰ pri-
mogeniti iohel: et nomē ſecūdi abia: iu
dicum in berſabee. Et nō ambulauerūt
filĳ illiꝰ in vĳs eius: ſed declinauerunt
poſt auariciā: acceperūtq̃ munera: ⁊ ꝑ-
uerterunt iudiciū. Cōgregati ergo vni-
uerſi maiores natu iſrl: venerunt ad ſa-
muelem in ramatha: dixerūtq̃ ei: Ecce
tu ſenuiſti: et filĳ tui non ambulant in
vĳs tuis. Conſtitue nobis regē: vt iudi-
cet nos: ſicut et vniuerſe habēt natiōeſ.
Diſplicuitq̃ ſermo in oculꝭ ſamuelis: eo
q̃ dixiſſent: da nobis regem vt iudicet
nos. Et orauit ſamuel ad dominū. Di-
xit autē dñs ad ſamuelē: Audi vocē po
puli in om̄ibus que loquunt tibi. Non
eni te abiecerunt ſed me: ne regnem ſup
eos. Juxta omia opa ſua que fecerunt a
die qua eduxi eos de egypto vſq̃ ad di-
em hanc: ſicut dereliquerunt me ⁊ ſuie
rūt dĳs alienis: ſic faciūt etiā tibi. Nūc
ergo voce eoꝝ audi. Veruntā cōteſta-
re eos: ⁊ p̄dic eis ius regis qui regnatu-
rus eſt ſup eos. Dixit itaq̃ ſamuel om-
nia vba dñi ad pplm qui petierat a ſe
regē: ⁊ ait: Hoc erit ius regꝭ qui impera
turus eſt vobis. Filios vr̃os tollet ⁊ po
net in curribꝰ ſuis: facietq̃ ſibi equites
et p̄curſores quadrigaꝝ ſuaꝝ: et ꝯſtitu-
et ſibi tribunos et centuriones: ⁊ arato
res agroꝝ ſuoꝝ: et meſſores ſegetū: et fa
bros armoꝝ ⁊ curruum ſuoꝝ. Filias q̃z
vr̃as faciet ſibi vnguētarias ⁊ focarias
⁊ panificas. Agros quoq̃ vr̃os et vine
as et olíueta optima tollet: et dabit ſer
uis ſuis. Sed ⁊ ſegetes vr̃as et vinearū
redditus addecimabit: vt det eunuchis
et famulꝭ ſuis. Seruos etiā vr̃os ⁊ ancil
las et iuuenes optimos et aſinos aufe-
ret: ⁊ ponet in ope ſuo. Greges q̃z vr̃os
addecimabit: voſq̃ eritis ei ſui. Et cla- D
mabitis in die illa a facie regꝭ vr̃i quē
elegiſtis vobis: et nō exaudiet vos dñs
in die illa: q2 petiſtis vobis regē. Nolu-
it autē ppls audire vocē ſamuelꝭ: ſed di-
xerūt. Nequaq̃. Rex eni erit ſup nos: ⁊ j.10.c.
erimꝰ nos q̃z ſicut oēs gentes: ⁊ iudica-
bit nos rex nr̄: ⁊ egredieꝭ ante nos: ⁊ pu
gnabit bella nr̄a pro nobis. Et audiuit
ſamuel oia vba ppli: ⁊ locutꝰ eſt ea i au
ribus dñi. Dixit aūt dñs ad ſamuelem.
Audi vocē eoꝝ: et conſtitue ſup eos re-
gem. Et ait ſamuel ad viros iſrl: Uadat
vnuſquiſq̃ in ciuitatē ſuam. ¶ IX

Et erat vir de beniamin noīe cis A
filiꝰ abiel: filĳ ſeor: filĳ bechor: fi 1 Para.8.c
lĳ ſareth: filĳ aphia: filĳ viri ge- j.14.g.
mini fortis robore. Et erat ei filiꝰ voca
bulo ſaul: electus et bonꝰ: et nō erat vir
de filĳs iſrl melior illo. Ab hūero et ſur j.10.d.
ſum eminebat ſup oēm pplm. Perierāt
autē aſine cis pr̄is ſaul. Et dixit cis ad
ſaul filiū ſuū: Tolle tecū vnū de puerꝭ:
⁊ cōſurgens vade et q̄re aſinas. Qui cū
trāſiſſent ꝑ montē effraim ⁊ ꝑ terrā ſali
ſa et nō inueniſſent: tranſierūt etiā ꝑ ter
ram ſalim: et nō erāt: ſed ⁊ ꝑ terrā gemi
ni: ⁊ minime repperenūt. Cum aūt veniſ
ſent in terrā ſuph: dixit ſaul ad puerū q̃
erat cū eo: Ueni ⁊ reuertamur: ne forte
dimiſerit pr̄ meꝰ aſinas ⁊ ſollicitꝰ ſit ꝓ
nobis. Qui ait ei: Ecce vir dei eſt in ci-
uitate hac: vir nobilis: om̄e qd loquiꝭ
ſine ambiguitate venit. Nūc ergo eamꝰ
illuc: ſi forte indicet nobis d̄ via nr̄a ꝓ-
pter quā venimꝰ. Dixitq̃ ſaul ad pueꝝ
ſuum: Ecce ibimꝰ. Quid feremꝰ ad virū
dei? Panis defecit in ſitarcĳs noſtrꝭ: et B
ſportulā non habemꝰ vt demꝰ hoī dei
nec quicq̃ aliud. Rurſum puer reſpon-
dit ſauli et ait. Ecce inuēta eſt in manu
mea quarta pars ſtateris argenti: demꝰ
homini dei: vt indicet nobis viā nr̄am.

Olim in iſrł ſic loquebať vnuſq̄ſq3: va-
dens cōſulere deū. Uenite ⁊ eam⁹ ad vi
dentē. Qui eni ꝓpheta dicit hodie: vo-
cabať olim videns. Et dixit ſaul ad pu
5. Re. 2. f. et erū ſuū: Optimus ſmo tuus. Ueni ea-
18. d. mus. Et ierunt in ciuitatē in q̄ erat vir
dei. Cumq3 aſcenderēt cliuū ciuitatꝭ: in-
uenerūt puellas egrediētes ad haurien
dā aquā: et dixerūt eis: Num hic eſt vi-
dens? Que rñdentes dixerū illis: Hic ē.
Ecce ante te. Feſtina nūc. Hodie eni ve
nit in ciuitatē: q2 ſacrificiū eſt hodie po
puli in excelſo. Ingredientes vrbē ſtatim
inuenietꝭ eū: anteq3 aſcēdat excelſū ad
veſcēdū. Neq3 eni comeſſur⁹ ē ppłs do-
nec ille veniat: q2 ipſe bñdicet hoſtie: et
deinceps comedēt qui vocati ſūt. Nunc
ergo ꝯſcendite: q2 hodie repietꝭ eū3. Et
C aſcenderūt in ciuitatē. Cumq3 ambula-
rent in medio vrbis: apparuit ſamuel e-
grediēs obuiā eis: vt aſcēderet in excel
ſum. Dñs aūt reuelauerat auriculā3 ſa-
muelꝭ ante vnā diem q̄3 veniret ſaul di-
cens: Hac ipſa hora q̄ nūc eſt: cras mit-
tam virū ad te de terra bēiamin: et vn-
ges eū ducē ſup pplm meū iſrł. Et ſal-
uabit pplm meū de manu philiſtinoꝝ:
q2 reſpexi pplm meū. Uenit eni clamor
eoꝝ ad me. Cūq3 aſpexiſſet ſamuel ſaulē
dñs dixit ei: Ecce vir quē dixeram tibi.
Iſte dñabiť pplo meo. Acceſſit aūt ſaul
ad ſamuelē in medio porte: ⁊ ait: Indi-
ca oro mihi: vbi eſt domus vidētis? Et
rñdit ſamuel ſauli dicens: Ego ſum vi-
dens. Aſcēde añ me in excelſū vt come-
das mecū hodie: ⁊ dimittam te mane: ⁊
oīa q̄ in corde tuo indicabo tibi. Et de
aſinis q̄s nudiuſterti⁹ ꝑdidiſti ne ſolli-
cit⁹ ſis: q2 iuēte ſūt. Et cui⁹ erunt optia
queq3 iſrł? Nōne tibi ⁊ oī domui patrꝭ
tui? Rñdens aūt ſaul ait: Nūq̄d nō fili⁹
gemini ego ſu3 de mima tribu iſrł: ⁊ co-
gnatio mea nouiſſima inter oēs famili
as de tribu beniamin? Quare ergo locu
D tus es mihi ſmonē iſtū? Aſſumēs itaq3
ſamuel ſaulē et puerū eius: introduxit
eos in tricliniū: ⁊ dedit eis locū in capi
te eoꝝ q̄ fuerāt inuitati. Erāt eni quaſi
triginta viri. Dixitq3 ſamuel coco: Da
ꝑtē quā dedi tibi: ⁊ p̄cepi vt reponeres
ſeorſum apud te. Leuauit aūt cocus ar-
mū: ⁊ poſuit ante ſaul. Dixitq3 ſamuel:
Ecce qđ remāſit pone añ te et comede:
q2 de induſtria ſuatu3 eſt tibi qñ pplm
vocaui. Et comedit ſaul cū ſamuele in
die illa. Et deſcēderūt de excelſo in op-
pidū: ⁊ locut⁹ eſt cū ſaule in ſolario: ſtra
uitq3 ſaul in ſolario ⁊ dormiuit. Cumq3
mane ſurrexiſſēt ⁊ iā dies luceſceret: vo
cauit ſamuel ſaulem in ſolario dicens:
Surge vt dimitta3 te. Et ſurrexit ſaul.
Egreſſi ſūt ambo: ipſe videlic3 ⁊ ſamuel.
Cūq3 deſcenderēt in extrema ꝑte ciuita
tis: ſamuel dixit ad ſaul: Dic puero vt
antecedat nos ⁊ trāſeat. Tu aūt ſubſi-
ſte pauliſp vt indicē tibi vbū dñi. X
Tulit aūt ſamuel lenticulā olei et
effudit ſup caput ei⁹: ⁊ deoſcula-
tus eſt eū: ⁊ ait: Ecce vnxit te do
min⁹ ſup hereditatē ſuā in principem:
⁊ liberabis pplm ſuū de manib⁹ inimi-
coꝝ ei⁹ qui in circūitu ei⁹ ſūt. Et hoc ti
bi ſignū: q2 vnxit te dñs in principem.
Cūq3 abieris hodie a me: inueies duos
viros iuxta ſepulchꝝ rachel in finibus
beniamin in meridie: dicentq3 tibi: In
uente ſūt aſine ad q̄s ieras ꝗrēdas:
et intermiſſis pr̄ tu⁹ aſinis ſollicit⁹ ē ꝓ
vobis: ⁊ dicit: Quid faciā de filio meo?
Cūq3 abieris inde: ⁊ vltra trāſierꝭ ⁊ ve-
neris ad quercū thabor: iueniēt te tres
viri aſcendētes ad deū in bethel: vnus
portās tres hedos: ⁊ ali⁹ tres tortas pa
nis: et ali⁹ portās lagenā vini. Cumq3 te
ſalutauerint dabūt tibi duos panes: et
accipies de manu eoꝝ. Poſt hec venies
in collē dñi: vbi eſt ſtatio philiſtinoꝝ.
Et cū ingreſſus fueris ibi vrbē: obuiu3
habebis gregē ꝓphetaꝝ deſcendentiū
de excelſo: ⁊ añ eos pſalteriū ⁊ tympa-
nū ⁊ tibiā ⁊ ꝯitharā: ipſoſq3 ꝓphetātes:
et inſiliet i te ſpūs dñi: ⁊ ꝓphetabis cū
eis: ⁊ mutaberꝭ in virū aliū. Qñ ḡ eue-
nerint ſigna hec oīa tibi: fac q̄cūq3 iue-
nerit man⁹ tua: q2 dñs tecū eſt. Et deſcē
des añ me in galgala. Ego quippe de-
ſcendā ad te vt offeras oblationē: ⁊ im-
moles victimas pacificas. Septē dieb⁹
expectabis donec veniā ad te: ⁊ oſtendā
tibi que facias. Itaq3 cum auertiſſet hu
merū ſuū vt abiret a ſamuele imutauit
ei de⁹ cor aliud: ⁊ venerūt ſigna oīa hec
in die illa. Ueneruntq3 ad p̄dictū colle3:
⁊ ecce cuneus ꝓphetaꝝ obui⁹ ei. Et in-
ſiluit ſup eū ſpūs dñi: et ꝓphetauit in
medio eoꝝ. Uidētes aūt oēs qui noue-
rant eū heri ⁊ nudiuſterti⁹ q̄ eſſet cum
ꝓphetꝭ ⁊ ꝓphetaret: dixerūt ad inuicē:
Que nā res accidit filio cis? Nū ⁊ ſaul
inter ꝓphās? Rñditq3 ali⁹ ad alteꝝ di-
cens: Et q̄s pr̄ ei⁹? Propterea vbum eſt
in ꝓuerbiū. Num ⁊ ſaul inter ꝓphās?

Ceſſauit aũt ꝓphetare: et venit ad ex-
celſũ. Dixitq; patruus ſaul ad eũ et ad
pueꝝ ei⁹. Quo abiſtis? Qui rñderunt:
Querere aſinas: Quas cũ nõ repperiſſe
mus: venimus ad ſamuelẽ: Et dixit ei
patru⁹ ſu⁹: Indica mihi q̃d dixerit tibi
ſamuel. Et ait ſaul ad patruũ ſuũ. In-
dicauit nobis: qꝛ inuente eſſent aſine
De ſmõe aũt regni nõ idicauit ei quẽ
locut⁹ fuerat ei ſamuel. Et cõuocauit
ſamuel ppl'm ad dñm in maſphat: ⁊ ait
ad filios iſrl'. Hec dicit dñs de⁹ iſrael.
Ego eduxi iſrl' de egypto: ⁊ erui vos de
manu egyptioꝝ ⁊ de manu oim regũ
qui affligebãt vos. Uos aũt hodie ꝓie
ciſtis dñm deũ vrm: qui ſolus ſaluauit
vos ꝺ vniuerſis malis ⁊ tribulatiõib⁹
vris et dixiſtis. Nequaq;. ſed regẽ con
ſtitue ſup nos. Nũc ḡ ſtate corã dño ꝑ
trib⁹ vras ⁊ per familias. Et applicuit
ſamuel oẽs trib⁹ iſrl': ⁊ cecidit ſors ſup
tribũ beniami. Et applicuit tribũ ben
iami ⁊ cognatões ei⁹: ⁊ cecidit ſup co-
gnatõem methri: ⁊ ꝑuenit vſq; ad ſaul
filiũ cis. Queſierũt ḡ eũ: ⁊ nõ ẽ iuẽtus
illic. Et ꝯſuluerũt p⁹ hec dñm vtꝝ nã
ventur⁹ eſſet illuc. Rñditq; dñs. Ecce
abſcõdit⁹ ẽ domi. Cucurrerũt itaq; et
tulerunt eũ inde: ſtetitq; in medio ppl'i
et altior fuit vniuerſo ppl'o ab hũero ⁊
ſurſum: Et ait ſamuel ad oẽm ppl'm.
Certe videtis quẽ elegit dñs: qꝛm non
ſit ſil'is illi in oi ppl'o. Et clamauit ois
ppl's et ait. Uiuet rex. Locutus ẽ autẽ
ſamuel ad ppl'm legẽ regni: et ſcripſit
in libro ⁊ repoſuit corã dño. Et dimi-
ſit ſamuel oẽm ppl'm: ſingulos in do-
mũ ſuã. Sed et ſaul abijt in domũ ſuã
in gabaa. Et abijt cũ eo ps exercitus:
quoꝝ tetigerat de⁹ corda. Filij vo be-
lial dixerũt. Nũ ſaluare nos poterit iſte
Et deſpexerũt eũ ⁊ nõ attulerũt ei mũera
Ille vero diſſimulabat ſe audire. ¶ XI

ET factũ ẽ q̃ſi poſt mẽſem aſcen
dit naas amonites: ⁊ pugnare
cepit aduerſũ iabes galaad di-
xerũtq; oẽs viri iabes ad naas. Habe
to nos federatos: ⁊ ſeruiemus tibi. Et
rñdit ad eos naas ãmonites. In hoc
feriã vobiſcũ fed⁹: vt eruã oim veſtrũ
oculos dextros: ponãq; vos opprobriũ
in vniuerſo iſrl'. Et dixerũt ad eũ ſenio
res iabes. Cõcede nobis ſeptem dies: vt
mittam⁹ nũcios ad vniuerſos termios
iſrl': ⁊ ſi nõ fuerit q̃ defendat nos egre-
diemur ad te. Uenerũt ḡ nũcij i gabaa
ſaulis: ⁊ locuti ſũt vba hec audiẽte po
pulo. Et leuauit ois ppl's vocẽ ſuã: et B
fleuit. Et ecce ſaul veniebat ſequẽs bo-
ues de agro: ⁊ ait: Quid habet ppl's q̃
plorat? Et narrauerũt ei vba viroꝝ ia-
bes. Et iſiluit ſpũs dñi in ſaul cũ audiſ 3.10.b.
ſet hec verba: ⁊ iratus ẽ furor ei⁹ nimis
Et aſſumẽs vtrũq; bouem cõcidit i fru
ſta: miſitq; i oẽs terminos iſrl' ꝑ manũ
nũcioꝝ dicẽs: Quicunq; non exierit: ⁊
ſecut⁹ fuerit ſaul ⁊ ſamuel: ſic fiet bob⁹
eius. Inuaſit ḡ timor dñi ppl'm: ⁊ egreſ
ſi ſunt q̃ſi vir vn⁹ ⁊ recẽſuit eos in be-
zeth. Fuerũtq; filioꝝ iſrl' trecenta mi-
lia: viroꝝ aũt iuda triginta milia. Et
dixerũt nũcijs qui venerãt: Sic dicetis C
viris q̃ ſũt i iabes galaad. Cras erit vo-
bis ſal⁹ cũ icaluerit ſol. Uenerũt ḡ nũcij
⁊ nũciauerũt viris iabes. Qui letati ſũt
⁊ dixerũt: Mane exibim⁹ ad vos: ⁊ faci
etis nobis oẽ qđ placuerit vobis. Et fa
ctũ eſt cũ dies craſtinus veniſſet: conſti
tuit ſaul ppl'm i tres ꝑtes: Et ingreſſus
ẽ media caſtra i vigilia matutina ⁊ ꝑ-
cuſſit ãmon: vſq; dum icaleſceret dies.
Reliqui aũt diſpſi ſũt ita vt nõ relinq̃
rent ex eis duo pariter. Et ait ppl's ad
ſamuelem: Quis eſt iſte q̃ dixit: ſaul nõ
regnabit ſup nos? Date viros ⁊ interfi D
ciemus eos: Et ait ſaul. Non occidetur
q̃ſq; in die hac: qꝛ hodie fecit dñs ſalu
tem iſrl'. Dixit aũt ſamuel ad populũ:
Uenite ⁊ eamus in galgala: ⁊ inouem⁹
ibi regnũ. Et prexit ois ppl's i galgala:
⁊ fecerũt ibi regẽ ſaul coram dño i gal
gala. Et imolauerunt ibi victimas pa-
cificas coram dño. Et letat⁹ eſt ibi ſaul
⁊ cuncti viri iſrl' nimis. ¶ XII

DIxit aũt ſamuel ad vniuerſum A
iſrl': Ecce audiui vocẽ veſtram
iuxta oia q̃ locuti eſtis ad me.
⁊ cõſtitui ſup vos regẽ. Et nũc rex gra-
ditur ante vos. Ego aũt ſenui ⁊ incanui.
Porro filij mei vobiſcũ ſũt. Itaq; con-
uerſat⁹ corã vobis ab adoleſcẽtia mea
vſq; ad hãc diẽ ecce p̃ſto ſum. Loqmini
de me corã dño ⁊ corã chriſto ei⁹: vtꝝ
bouẽ cuiuſq; tulerim aut aſinũ: ſi quẽ
calũniatus ſum: ſi oppreſſi aliquẽ: ſi de
manu cuiuſq; mun⁹ accepi: ⁊ cõtemnã
illud hodie reſtituãq; vobis: Et dixerũt.
Nõ es calũniatus nos: neq; oppreſſiſti
neq; tuliſti ꝺ manu alicui⁹ quippiã. Di
xitq; ad eos. Teſtis eſt dñs aduerſum Ecci.26.d.
vos ⁊ teſtis chriſtus ei⁹ i die hac: qꝛ nõ
iueneritis in manu mea quippiã. Et di

rerit: Teſtis. Et ait ſamuel ad populuʒ
B dñs qui fecit moyſen ⁊ aaron: ⁊ eduxit
pr̃es nr̃os d̕ terra egypti: adeſt. Nũc er-
go ſtate vt iudicio cõtẽdã aduerſũ vos
corã dño: de oĩbus miſericordijs dñi q̃s
fecit dñs vobiſcũ ⁊ cum pr̃ibus veſtris:
Geñ. 46. a quõ iacob ingreſſus eſt in egyptũ: ⁊ cla
mauerũt pr̃es vr̃i ad dñm: ⁊ miſit dñs
moyſen ⁊ aaron: ⁊ eduxit pr̃es vr̃os de
Judi. 4. a. egypto: ⁊ collocauit eos ĩ hoc loco. Qui
obliti ſunt dñi dei ſui: ⁊ tradidit eos in
manus ſyſare mgr̃i militie aſor: ⁊ ĩ ma-
nu philiſtinoꝝ: ⁊ in manu regis moab
⁊ pugnauerũt aduerſuʒ eos. Poſtea aũt
clamauerũt ad dñm ⁊ dixerũt. Pecca-
uim⁹: qꝛ dereliq̃mus dñm: ⁊ ſeruiuim⁹
baali ⁊ aſtaroth. Nũc ḡ erue nos d̃ ma-
C nu ĩimicoꝝ noſtrorũ: ⁊ ſeruiem⁹ tibi. Et
Judi. 6. c. miſit dñs hierobaal ⁊ badan ⁊ barach
⁊ iepte ⁊ ſamuel: ⁊ eruit vos de manu ĩ-
imicoꝝ vr̃oꝝ ꝑ circuitũ: ⁊ h̃itaſtꝭ cõfi-
dẽter. Uidẽtes ãt ꝙ naas rex filioꝝ am
3. 8. d. et mõ veiſſet aduerſũ vos: dixiſtiſ mihi: ne
3. 10. c quaꝙ: ſed rex iperabit nobis: cum dñs
de⁹ vr̃ regnaret ĩ nobis. Nũc ergo p̃ſto
eſt rex veſter quẽ elegiſtꝭ ⁊ petiſtis. Ecce
dedit vobis dñs regẽ. Si timueritꝭ do-
minũ ⁊ ſeruieritꝭ ei: ⁊ audieritꝭ vocẽ ei⁹
⁊ nõ exaſꝑaueritꝭ os dñi: eritis ⁊ vos et
rex qui imperat vobis ſequẽtes dñm de
um veſtrũ. Si aũt nõ audieritꝭ vocem
dñi: ſed exaſꝑaueritꝭ ſermones ei⁹: erit
manus dñi ſuꝑ vos ⁊ ſuꝑ pr̃es veſtros.
Sed ⁊ nũc ſtate ⁊ videte rẽ iſtã grãdem
quã factur⁹ eſt dñs in cõſpectu vr̃o.
Nũquid nõ meſſis tritici ẽ hodie? In-
uocabo dñm ⁊ dabit voces ⁊ pluuias: ⁊
ſcietis ⁊ videbitꝭ qꝛ grande malũ feceri
tis vobis in cõſpectu dñi petẽtes ſuper
vos regẽ. Et clamauit ſamuel ad dñm:
et dedit dñs voces ⁊ pluuias in illa die.
Et timuit oĩs ppl̃s: nimis dñm ⁊ ſamu
elem. Et dixit vniuerſus ppl̃s ad ſamu
D elem: Ora pro ſeruis tuis ad dñm deuʒ
tuũ vt nõ moriamur. Addidim⁹ enim
vniuerſis peccatꝭ noſtris malũ vt pete-
rem⁹ nobis regẽ. Dixit autẽ ſamuel ad
ppl̃m. Nolite timere. Uos feciſtꝭ vniũ-
ſum malũ hoc. Uerũtñ nolite recedere
a tergo dñi: ſed ſeruite dño ĩ omĩ corde
vr̃o: ⁊ nolite declinare poſt vana q̃ non
ꝓderũt vobis: neqꝫ eruẽt vos: qꝛ vana
ſũt ⁊ nõ derelinquet dñs ppl̃m ſuũ ꝓp
ter nomẽ ſuum magnũ: qꝛ iurauit do-
min⁹ facere vos ſibi ppl̃m. Abſit aũt a
me hoc peccatũ in dño vt ceſſem orare
ꝓ vobis: ⁊ docebo vos viam bonã ⁊ re
ctam. Igit̃ timete dñm: ⁊ ſeruite ei ĩ ve
ritate: ⁊ ex toto corde vr̃o. Uidiſtꝭ enim
magnifica que ĩ vobis geſſerit dñs. Qꝫ
ſi ꝑſeueraueritꝭ in malitia: ⁊ vos et rex
veſter pariter peribitis C. XIII
Filius vni⁹ anni erat ſaul cũ re-
gnare cepiſſet: duob⁹ aũt annis
regnauit ſuꝑ iſrl̃. Et elegit ſibi
ſaul tria milia de iſrl̃. Et erant cũ ſaul
duo milia in machmas ⁊ ĩ mõte bethel
mille aũt cũ ionatha ĩ gabaa beniami.
Porro ceteꝝ ppl̃m remiſit vnũquẽqꝫ ĩ
tabernacl̃a ſua. Et ꝑcuſſit ionathas ſta
tionẽ philiſtinorũ que erat ĩ gabaa. Qd̃
cũ audiſſent philiſtijm: ſaul cecinit buc
cina in oĩ terra dicens: Audiãt hebrei.
Et vniuerſuſ iſrl̃ audiuit huiuſcemodi
famã: ꝑcuſſit ſaul ſtationẽ philiſtinorũ
Et erexit ſe iſrael aduerſus philiſtijm.
Clamauit ergo ppl̃s poſt ſaul in galga-
la: ⁊ philiſtijm cõgregati ſũt ad p̃liãdũ
contra iſrl̃: triginta milia curruũ: ⁊ ſex
milia equitũ: ⁊ reliquũ vulg⁹ ſicut are-
na q̃ eſt in litore marꝭ plurima. Et aſcẽ
dẽtes caſtrametati ſũt in machmas ad
oriẽtẽ bethauen. Qd̃ cũ vidiſſent viri
iſrl̃ ſe in arto poſitos (afflict⁹ eñ erat
ppl̃s) abſconderũt ſe in ſpelũcis ⁊ in ab-
ditis ĩ petris q̃qꝫ ⁊ antriſ ⁊ in ciſternis.
Hebrei aũt trãſierũt iordanẽ: in terraʒ
gad ⁊ galaad. Cũqꝫ adhuc eſſet ſaul in
galgala: vniuerſus ppl̃s ꝑterrit⁹ eſt qui
ſeq̃bat̃ eũ. Et expectauit ſeptẽ dieb⁹ iu-
xta placitũ ſamuel: ⁊ nõ venit ſamuel in
galgala. Dilapſuſqꝫ ẽ ppl̃s ab eo. Ait ḡ
ſaul: Afferte mihi holocauſta ⁊ pacifi-
ca. Et obtulit holocauſtũ. Cunqꝫ cõpleſ
ſet offerẽs holocauſtũ: ecce ſamuel ve-
niebat Et egreſſus ẽ ſaul obuiã ei vt ſa
lutaret eum. Locutuſqꝫ ẽ ad eũ ſamuel:
Quid feciſti? Rñdit ſaul. Quia vidi ꝙ
ppl̃s dilaberet̃ a me: ⁊ tu non veneras
iuxta placitos dies. Porro philiſtijm cõ
gregati fuerant in machmas: dixi: Nũc
deſcẽdẽt philiſtijm ad me ĩ galgala: et
faciẽ dñi nõ placaui. Neceſſitate cõpul
ſus: obtuli holocauſtũ dño. Dixitqꝫ ſa-
muel ad ſaul. Stulte egiſti: nec cuſtodi
ſti mãdata dñi dei tui q̃ p̃cepi tibi. Qd̃
ſi nõ feciſſes: iam nũc p̃paraſſet dñs re-
gnũ tuũ ſuꝑ iſrl̃ in ſempiternũ. Sʒ neq̃
q̃ regnũ tuum vltra ꝯſurget. Queſiuit
dñs ſibi virũ iuxta cor ſuuʒ: ⁊ p̃cepit ei
dñs vt eſſet dux ſuꝑ ppl̃m ſuũ: eo ꝙ nõ
ſeruaueris q̃ p̃cepit dñs. Surrexit aũt

ſamuel: ⁊ aſcēdit de galgalis in gabaa
beniamin. Et reliq̄ ppl'i aſcēderūt poſt
ſaul obuiā pplo q̄ expugnabāt eos veni
entes de galgala i gabaa i colle benia-
min. Et receſuit ſaul pplm qui inuenti
fuerāt cū eo quaſi ſexcētos viros: ⁊ ſaul
⁊ ionathas filiꝰ eiꝰ: pplusq̄ qui inuētꝰ
fuerat cū eis erat in gabaa beniamin.
Porro philiſtijm cōſederāt i machmas
Et egreſſi ſūt ad ꝑliādū de caſtris phi-
liſtiuoꝝ tres cunei. Unꝰ cuneꝰ ꝑgebat
ꝯtra viā effraim ad terram ſaul. Porro
aliꝰ ingrediebat̄ ꝑ viā bethoron. Terti
us aūt verterat ſe ad iter termini i ter-
ra ſabaa: iminētis vallis ſeboim cōtra
deſertū: Porro faber ferrariꝰ nō inenie-
bat̄ i oi t̄ra iſr̄l. Cauerāt eñ philiſtijm
ne forte facerēt hebrei gladiū aut lan-
ceam. Deſcēdebat ergo oīs iſr̄l ad phili
ſtijm vt acueret vnuſquiſq̄ vomerē ſu-
um: ⁊ ligonē ⁊ ſecurim ⁊ tridentē ⁊ ſar
culum. Retuſe itaq̄ erant acies vome-
rum ⁊ ligonum ⁊ tridentiū ⁊ ſecurium
vſq̄ ad ſtimulū corrigendū. Cunq̄ ve-
niſſet dies ꝑlij nō eſt inuentꝰ enſis ⁊ lā
cea in manu totiꝰ ppl'i qui erat cū ſaul
⁊ ionatha: excepto ſaul ⁊ ionatha filio
eiꝰ. Egreſſa eſt autē ſtatio philiſtijm: vt
tranſcēderet in machmas. XIIII

Et accidit in quadā die vt dice-
ret ionathas filiꝰ ſaul ad adoleſ
centē armigeruꝫ ſuum: Ueni et
tranſeamus ad ſtationē philiſtinorum:
que eſt trans locū illum. Patri autem
ſuo hoc ipſū: nō indicauit. Porro ſaul
morabat̄ in extrema parte gabaa ſub
malogranato que erat in agro gabaa.
Et erat pplus cum eo quaſi ſexcentoꝝ
viroꝝ. Et achias filius achitob fratrꝭ
iehabod filij phinees qui ortus fuerat
ex heli ſacerdote dñi in ſylo: portabat
ephot. Sed ⁊ ppl's ignorabat quo iſſet
ionathas. Erant autē inter aſcenſus ꝑ
quos nitebat̄ ionathas tranſire ad ſta
tionem philiſtinorū eminētes petre ex
vtraq̄ parte: ⁊ quaſi in modū dentium
ſcopuli hinc inde prerupti. Nomen vni
boſes: ⁊ nomē alteri ſene. Unꝰ ſcopulꝰ
ꝓminēs ad aquilonē ex aduerſo mach
mas: ⁊ alter ad meridiē contra gabaa.
Dixit aūt ionathas ad adoleſcentē ar-
migerum ſuū. Ueni trāſeamꝰ ad ſtatio-
nem incircūciſoruꝫ horū: ſi forte faciat
dñs ꝓ nobis: q2 nō eſt dño difficile ſal-
uare vel in multis vel in paucis. Dixit-
q̄ ei armiger ſuus. Fac oīa q̄ placēt ai-
mo tuo. Perge quo cupis: ⁊ ero tecum
vbicūq̄ volueris. Et ait ionathas: Ec-
ce nos tranſimꝰ ad viros iſtos. Cūq̄ ap
paruerimꝰ eis: ſi taliter locuti fuerint
ad nos: manete donec veniamꝰ ad vos
ſtemꝰ i loco nr̄o: nec aſcēdamꝰ ad eos: Si
aūt dixerint aſcēdite ad nos: aſcēdamꝰ
ad eos: q2 tradidit eos dñs in manibus
noſtris. Hoc erit nobis ſignū. Apparu-
it igit̄ vterq̄ ſtationi philiſtinoꝝ. Di- Judit. 14. c.
xeruntq̄ philiſtijm. En hebrei egrediū-
tur de cauernis in quibꝰ abſcōditi fue
rant: Et locuti ſunt viri de ſtatione ad
ionathan ⁊ ad armigerū eiꝰ: dixerūtq̄:
aſcēdite ad nos: ⁊ oſtendemꝰ vobis rem.
Et ait ionathas ad armigerū ſuū: Aſcē
damus. Sequere me. Tradidit eñ do- 1. Ma. 4. d.
minus eos in manus iſrael. Aſcendit
aūt ionathas manibꝰ ⁊ pedibꝰ reptās:
⁊ armiger eiꝰ poſt eū. Itaq̄ cū vidiſſent
faciem ionathe: alij cadebant añ iona-
than: alios armiger eiꝰ interficiebat: ſe
quēs eū. Et facta eſt plaga prima quaꝫ
ꝑcuſſit ionathas ⁊ armiger eiꝰ q̄ſi vigi-
ti viroꝝ: in media ꝑte iugerꝭ: quā par
boū in die arare ꝯſueuit. Et factum eſt
miraculū in caſtris ⁊ ꝑ agros. Sed et
oīs ppl's ſtatiōis eoꝝ q̄ ierāt ad ꝑdādū
obſtupuit: ⁊ cōturbata ſūt caſtra: Et ac C
cidit quaſi miraculū a deo. Et reſpexe-
runt ſpeculatores ſaul q̄ erāt in gabaa
beniamin. Et ecce multitudo ꝓſtrata:
⁊ huc illucq̄ diffugiēs. Et ait ſaul po-
pulo qui erat cū eo: Requirite ⁊ videte
q̄s abierit ex nobis. Cūq̄ requiſiſſent:
reptū eſt nō adeſſe ionathan ⁊ armige-
rum eiꝰ. Et ait ſaul ad achiaꝫ. Applica
arcā dñi. Erat eñ ibi arca dñi i die illa
cū filijs iſr̄l. Cūq̄ loq̄ret̄ ſaul ad ſacer-
dotem: tumultus magnus exortꝰ eſt in
caſtris philiſtinoꝝ. Creſcebatq̄ paula-
tim: ⁊ clarius reſonabat. Et ait ſaul ad
ſacerdotē: Cōtrahe manū tuam. Cōcla-
mauit ergo ſaul ⁊ oīs ppl's q̄ erat cū eo
⁊ venerūt vſq̄ ad locū certaminis. Et
ecce verſus fuerat gladiꝰ vniuſcuiuſq̄
ad ꝓximū ſuū: ⁊ cedes magna nimis.
Sed ⁊ hebrei q̄ fuerant cum philiſtijm
heri ⁊ nudiuſtertius aſcēderātq̄ cum
eis in caſtris: reuerſi ſūt vt eſſent cū iſr̄l
⁊ his q̄ erāt cū ſaul ⁊ ionatha. Oēs q̄q̄
iſraelite q̄ ſe abſcōderāt i mōte effraim
audiētes q̄ fugiſſent philiſtei: ſociaue-
runt ſe cū ſuis i ꝑlio. Et erāt cū ſaul q̄- D
ſi decē milia viroꝝ: et ſaluauit dñs deꝰ
iſr̄l i die illa. Pugna aūt peruenit vſq̄

ad bethauen. Et viri iſrł ſociati ſűt ſibi
in die illa. Adiurauit aűt ſaul ppłm di-
J. eo. cens: Maledict⁹ vir q̇ comederit panez
vſq3 ad veſpam donec vlciſcar de iimi-
cis meis. Et nō mãducauit vniuerſus
ppłs panē. Oiſq3 terre vulg⁹ venit i ſal
tum i q̄ erat mel ſup faciē agri. Ingreſ-
ſus ē itaq3 ppłs ſaltum: ⁊ apparuit flu
ens mel: nulluſq3 applicuit manum ad
os ſuū. Timebat eñ ppłus iuramentū
Porro ionathas nō audierat: cū adiu-
raret pr̄ eius ppłm. Extēditq3 ſūmita-
tem virge quã habebat in manu ⁊ inti-
xit i fauū mellis: Et ꝯuertit manū ſuaz
ad os ſuū: ⁊ illuminati ſűt oculi ei⁹. Re
ſpōdenſq3 vn⁹ d̄ ppło ait Iureiurãdo cō
S'eo. ſtrinxit pater tuus ppłm dicens: Male
dict⁹ vir q̇ comederit panē hodie. Defe
cerat autē ppłs. Dixitq3 ionathas. Tur
bauit pater me⁹ terrã. Vidiſtis ipſi: q̄a
illuminati ſunt oculi mei eo ꝙ guſta-
uerim paululū de melle iſto: quãtoma-
gis ſi comediſſet ppłus de p̄da iimicoꝝ
ſuoꝝ quã repperit? Nōne maior plaga
facta fuiſſet in philiſtijm? Percuſſerűt
E ergo in die illa philiſteos a machmis
vſq3 in hailon. Defatigat⁹ ē aűt ppłus
nimis: ⁊ verſus ad p̄dã tulit oues ⁊ bo
ues ⁊ vitulos: ⁊ mactauerunt in terra.
Comeditq3 ppłs cū ſãguie. Nūciauerűt
aűt ſauli dicētes ꝙ ppłs peccaſſet dño
comedēs cū ſanguine. Qui ait: Preua-
ricati eſtis. Voluite ad me iam nunc ſa
xum grande. Et dixit ſaul: Diſpgamini
in vulg⁹ ⁊ dicite eis: vt adducat ad me
vnuſqſq3 bouē ſuū et arietē: ⁊ occidite
ſup iſtud: ⁊ veſcimi: ⁊ nō peccabit̄ dño
comedētes cū ſanguie. Adduxit itaq3
oīs ppłs vnuſq̇ſq3 bouē i manu ſua: vſ-
q3 ad noctē: ⁊ occiderűt ibi. Edificauit
aűt ſaul altare dño: Tūcq3 primū cepit
edificare altare dño. Et dixit ſaul: Irru
amus ſup philiſteos nocte: ⁊ vaſtemus
eos vſq3 dū illuceſcat mane: nec relinq̄-
mus ex eis virū. Dixitq3 ppłus: Oē qd̄
bonū tibi videť in oculis tuis: fac. Et
F ait ſacerdos: Accedam⁹ huc ad deū. Et
ꝯſuluit ſaul dñm dicēs: Num pſeq̄ phi
J.28.a liſtijm? Si trades eos i manu iſrł? Et ñ
rñdit ei in die illa. Dixitq3 ſaul: Appli-
cate huc vniuerſos angulos ppłi: ⁊ ſci-
tote ⁊ videte p quē acciderit hoc pecca-
tum hodie. Viuit dñs ſaluator iſrł: q̄a
ſup ionathan filiū meū factū eſt: abſq3
retractatione morieť. Ad qd̄ nullus cō
tradixit ei de oī ppło. Et ait ad vniuer-
ſū iſrł. Separamini vos in ptē vnã: et
ego cū ionatha filio meo ero i pte al-
tera. Rñditq3 ppłus iſrł ad ſaul: Qd̄ bo
nū tibi videť in ocul tuis: fac. Et dixit
ad dñm deū iſrł. Dñe de⁹ iſrł da iudici-
um: q̄d ē ꝙ nō rñderis ſeruo tuo hodie?
Si i me aut i ionatha filio meo ē iniq̄-
tas hec: da oſtēſionē. Aut ſi hec iiqtas
eſt in ppło tuo: da ſctitatē. Et dephen-
ſus ē ionathas ⁊ ſaul: ppłs autē exiuit.
Et ait ſaul: Mittite ſortē inter me ⁊ in
ter ionathan filiū meū:. Et captus eſt
ionathas. Dixit aűt ſaul ad ionathan.
Indica mihi q̄d feceris? Et indicauit ei
ionathas: ⁊ ait: Guſtans guſtaui in ſū-
mitate vge q̄ erat in manu mea paulu
lum mellis. Et ecce ego morior? Et ait
ſaul: Hec faciat mihi de⁹ ⁊ hec addat q2
morte morieris ionatha. Dixitq3 ppłus
ad ſaul: Ergo ne ionathas morieť: q̄a
fecit ſalutē hãc magnã in iſrł? Hoc ne-
phas eſt. Viuit dñs: ſi ceciderit capill⁹
de capite ei⁹ i terrã: q2 cū deo opat⁹ eſt
hodie. Liberauit ḡ ppłus ionathan vt
nō moreret̄. Receſſitq3 ſaul: nec pſecu-
tus eſt philiſtijm. Porro philiſtijm abi
erunt in loca ſua. Et ſaul cōfirmato re-
gno ſup iſrł pugnabat ꝑ circuitū adu̇-
ſum oēs iimicos ei⁹: ꝯtra moab ⁊ filios
ãmon ⁊ edom ⁊ reges ſoba ⁊ philiſte-
os: ⁊ quocūq3 ſe verterat: ſupabat. Con
gregatoq3 exercitu ꝑcuſſit amalech: et
eruit iſrł de manu vaſtatoꝝ ei⁹. Fuerť
aűt filij ſaul: ionathas ⁊ ieſui ⁊ melchi
ſua. Et noīa duaꝝ filiaꝝ ei⁹: nomē pri-
mogenite merob: ⁊ nomen minoris mi
chol: ⁊ nomē vxoris ſaul achinoem filia
achimaas. Et nomē pn̄cipis militie ei⁹
abner fili⁹ ner: patruel ſaul. Porro cis
fuit pr̄ ſaul ⁊ ner pater abner fili⁹ abiel.
Erat aűt bellū potēs adu̇ſū philiſteos:
oīb⁹ dieb⁹ ſaul. Nã quēcūq3 viderat ſaul
virū fortē ⁊ aptū ad p̄liū ſociabat eū ſibi
ET dixit ſamuel ad ſaul. XV.
Me miſit dñs vt vngerē te in re
gem ſup ppłm ei⁹ iſrł. Nūc ḡ audi vocē
dñi: Hec dicit dñs exercituū. Recenſui
q̄cunq3 fecit amalech iſraeli: quō reſti-
tit ei i via cū aſcēderet de egypto. Nūc
ḡ vade ⁊ ꝑcute amalech ⁊ demolire vni
uerſa ei⁹. Nō pcas ei ⁊ nō ꝯcupiſcas ex
reb⁹ ipſi⁹ aliq̄d: ſ3 interfice a viro vſq3
ad mulierē: ⁊ paruulū atq3 lactētē: bo-
uem ⁊ ouē: camelū ⁊ aſinum. Precepit
itaq3 ſaul ppło: ⁊ receſuit eos q̄ſi agnos
ducēta milia peditū: ⁊ decē milia viro-

rū iuda. Cūq; veniſſ; ſaul vſq; ad ciuita
tē amalech: tetēdit inſidias in torrēte.
Dixitq; ſaul cineo: Abite: recedite: atq;
diſcedite ab amalech: ne forte inuoluā
te cū eo. Tu. n. feciſti miſcdiam cū oib⁹
filijs iſrl: cū aſcēderēt de egypto. Et re-
ceſſit cine⁹ d medio amalech. Percuſſit-
q; ſaul amalech ab euila: donec venias
ſur: q̄ eſt e regiōe egypti. Et apphēdit a-
gag regē amalech viuū. Oē aūt vulg⁹ i-
terfecit i ore gladij. Et pepcit ſaul ⁊ po-
pul⁹ agag: ⁊ optimis gregib⁹ ouiū ⁊ ar
mētoꝝ ⁊ veſtib⁹ ⁊ arietib⁹ ⁊ vniūſis q̄
pulchra erāt: nec voluerūt diſpdere ea.
Quicqd ꝟ vile fuit ⁊ repbū: hoc demoli
ti ſūt. Factū eſt aūt vbū dñi ad ſamuel
6 dicēs: Penitet me ꝙ ɔſtituerim ſaul re
gē: qꝛ dereliqt me ⁊ vba mea ope n̄ im-
pleuit. Cōtriſtat⁹q; ē ſamuel: et clama-
uit ad dñm tota nocte. Cumq; de nocte
ſurrexiſſet ſamuel vt iret ad ſaul mane:
nūciatū ē ſamueli eo ꝙ veniſſet ſaul in
10 carmelū: ⁊ erexiſſ; ſibi fornicē triūphalē
⁊ reūſus trāſiſſet: deſcēdiſſetq; in galga
la. Venit ꝟ ſamuel ad ſaul: ⁊ ſaul offere
bat holocauſtū dño de initijs pdarū q̄
attulerat ex amalech. Et cū veniſſet ſa-
muel ad ſaul: dixit ei ſaul: Bñdictus tu
dño. Impleui vbū dñi. Dixitq; ſamuel:
Et q̄ eſt hec vox gregū q̄ reſonat i auri-
b⁹ meis: ⁊ armētoꝝ quā ego audio? Et
ait ſaul: De amalech adduxerūt ea. Pe-
percit. n. pplꝰs melioꝛib⁹ ouib⁹ ⁊ armēt;
vt imolarent dño deo tuo: reliq̄ vo oc-
cidimus. Ait aūt ſamuel ad ſaul: Sine
me ⁊ indicabo tibi q̄ locut⁹ ſit dñs ad
me nocte. Dixitq; ei: Loqre. Et ait ſa-
muel. Nōne cū paruul⁹ eſſes in ocul tu
is: caput in tribub⁹ iſrl fact⁹ es? Vnxit-
q; te dñs in regē ſup iſrl: ⁊ miſit te dñs
in viā: ⁊ ait: Uade ⁊ interfice pctōres a-
malech: ⁊ pugnabis ɔtra eos vſq; ad in-
ternitionē eoꝝ. Quare ergo nō audiſti
vocē dñi: ſ; vſus ad pdā es: ⁊ feciſti ma
lū in ocul dñi? Et ait ſaul ad ſamuelē.
Immo audiui vocē dñi: ⁊ ambulaui in
via p quā miſit me dñs: ⁊ adduxi agag
regē amalech: ⁊ amalech interfeci. Tu-
lit aūt de pda ppls oues ⁊ boues primi
tias eoꝝ que ceſa ſūt vt imolet dño deo
ſuo in galgal. Et ait ſamuel. Nūqd vult
dñs holocauſta ⁊ victimas ⁊ nō potius
14 vt nō obediat voci dñi? Melioꝛ eſt eni
obediētia q̄ victime: ⁊ auſcultare mag;
q̄ offerre adipē arietū: qm̄ q̄ſi pctm̄ a-
riolandi ē repugnare ⁊ q̄ſi ſcelus idola
trie nolle acqeſcere. Pro eo ergo ꝙ abie F
ciſti ſmonem dñi: abiecit te dñs ne ſis
rex. Dixitq; ſaul ad ſamuelē. Peccaui:
qꝛ puaricat⁹ ſū ſmonē dñi ⁊ vba tua:
timēs pplm: ⁊ obediens voci eoꝝ. Sed
nūc porta q̄ſo pctm̄ meū: ⁊ reuertere me
cū vt adorē dñm. Et ait ſamuel ad ſaul:
Nō reuertar tecū: qꝛ piciſti ſmonē do
mini: ⁊ picit te dñs: ne ſis rex ſup iſrl.
Et ɔuerſus ē ſamuel vt abiret. Ille aūt
apphendit ſūmitatē pallij ei⁹: q̄ ⁊ ſciſſa
eſt. Et ait ad eū ſamuel: Scidit dñs re- j.28.c.
gnū iſrl a te hodie ⁊ tradidit illud pxi-
mo tuo melioꝛi te. Porro triūphatoꝛ in
iſrl nō parcet ⁊ penitudie nō flectet. Ne
q; eni hō eſt vt agat pniam. At ille ait:
Peccaui. Sed nūc honora me corā ſen
oꝛib⁹ ppli mei ⁊ corā iſrl: ⁊ reuertere me
cū vt adorē dñm deū tuū. Reuerſus er-
go ſamuel: ſecut⁹ eſt ſaulē. Et adorauit
ſaul dñm. Dixitq; ſamuel. Adducite ad G
me agag regē amalech. Et oblat⁹ eſt ei
agag piguiſſim⁹ tremēs. Et dixit agag:
Siccine ſeparat amara moꝛs? Et ait ſa-
muel: Sicut fecit abſq; liber; mulieres
gladi⁹ tuus: ſic abſq; liber; erit iter mu
lieres mr̄ tua. Et in fruſta cōcidit eū ſa-
muel corā dño in galgal. Abijt autē ſa
muel in ramatha: ſaul vo aſcēdit in do
mū ſuā in gabaa. Et nō vidit ſamuel vl
tra ſaul vſq; in diē moꝛt; ſue. Veruntm̄
lugebat ſamuel ſaul: qm̄ dñs penitebat z.eo.
ꝙ ɔſtituiſſet regē ſaul ſup iſrl. XVI

Dixitq; dñs ad ſamuelē: Vſq;quo A
tu luges ſaul: cum ego piecerim
eum ne regnet ſuper iſrl? Imple
cornu tuū oleo: ⁊ veni vt mittam te ad
iſai bethleemitem. Prouidi eni in filijs
eius mihi regē. Et ait ſamuel. Quō va-
dam? Audiet eni ſaul: ⁊ interficiet me.
Et ait domin⁹: Vitulū de armento tol-
les in manu tua: ⁊ dices. Ad imolandū
dño veni. Et vocabis iſai ad victimā;.
Et ego oſtendam tibi quid facias: ⁊ vn-
ges quēcūq; monſtrauero tibi. Fecit er
go ſamuel ſicut locut⁹ eſt ei dñs. Venit-
q; in bethleem. Et āmirati ſunt ſenio-
res ciuitatis: occurrētes ei. Dixerūtq;:
Pacificus ne eſt ingreſſus tuus? Et ait:
Pacificus. Ad imolandum dño veni. 3.Re.2.c.
Sanctificamini: ⁊ venite mecū vt imo-
lem. Sanctificauit ergo iſai ⁊ filios ei⁹: Leui.20.b
⁊ vocauitq; eos ad ſacrificiū. Cumq; in- Joſue.3.b.
greſſi eſſent: vidit heliab: ⁊ ait: Nū corā
dño eſt chriſtus eius? Dixit dñs ad ſa-
muelem. Ne reſpicias vultū eius: neq;

altitudinē ſtature ei⁹: q̄m abieci eū: nec
iuxta intuitū hōis ego iudico. Nō enim
videt ea q̄ parent: dn̄s autē intuet̄ cor.
Et vocauit iſai aminadab ⁊ adduxit eū
corā ſamuel. Qui dixit: Nec hunc elegit
dn̄s. Adduxit aūt iſai ſamma: de q̄ ait:
Etiā hunc nō elegit dn̄s. Adduxit ita-
q̄ʒ iſai ſeptē filios ſuos corā ſamuel. Et
ait ſamuel ad iſai: Nō elegit dn̄s ex iſtī.
Dixitq̄ʒ ſamuel ad iſai: Nūquid iam cō
pleti ſunt filij? Qui rn̄dit: Adhuc reli-
quus eſt paruulus: ⁊ paſcit oues. Et ait
ſamuel ad iſai: Mitte adduc eum. Nec
enī diſcumbem⁹ priuſq̄ʒ huc ille veniat.
Geñ.39.b. Miſit ergo ⁊ adduxit eū. Erat autē ru
2.Regū.7.b fus et pulcher aſpectu: decoraq̄ʒ facie.
C· Ꝫ.10.a Et ait dn̄s: Surge ⁊ vnge eum. Ipſe eſt
Ps.77 enī. Tulit ergo ſamuel cornu olei: ⁊ vn-
Actꝫ.13.d. xit eum in medio fratrū ei⁹. Et direct⁹
eſt ſpūs dn̄i a die illa ī dauid: ⁊ deīceps.
Surgenſq̄ʒ ſamuel abijt in ramatha.
Spūs autē dn̄i receſſit a ſaul: et exagi-
tabat eum ſpūs nequā a dn̄o. Dixerūt-
q̄ʒ ſerui ſaul ad eū: Ecce ſpūs dn̄i mal⁹
exagitat te. Iubeat dn̄s nr̄ rex ⁊ ſui tui
qui corā te ſunt: q̄rent hoīem ſcientem
pſallere ī cithara: vt q̄n arripuerit te ſpi
ritus dn̄i malus: pſallat manu ſua et le
ui⁹ feras. Et ait ſaul ad ſuos ſuoſ: Pro
D uidete ergo mihi aliquem bene ſpallen
tem: ⁊ adducite eū ad me. Et reſpōdens
vnus de pueris ait: Ecce vidi filiū iſai
bethleemitem ſcientē pſallere ⁊ fortiſſi-
mū robore: ⁊ virū bellicoſum: ⁊ pruden
tem in v̄bis ⁊ virū pulchꝛ: ⁊ dn̄s eſt cū
eo. Miſit ergo ſaul nūcioſ ad iſai dicēſ:
Mitte ad me dauid filiū tuū qui eſt in
paſcuis. Tulit itaq̄ʒ iſai aſinū plenū pa
nibus: ⁊ lagenā vini: ⁊ hedū de capris
vnū: ⁊ miſit p manū dauid filij ſui ſau
li. Et venit dauid ad ſaul: ⁊ ſtetit corā
eo. At ille dilexit eum nimis: ⁊ fact⁹ eſt
ei⁹ armiger. Miſitq̄ʒ ſaul ad iſai dicēs:
Stet dauid in ꝯſpectu meo. Inueīt enī
grām in oculis meis. Igit̄ q̄ncūq̄ʒ ſpiri
tus dn̄i mal⁹ arripiebat ſaul: dauid tol-
lebat citharam ⁊ ꝑcutiebat manu ſua:
⁊ refocillabat̄ ſaul: ⁊ leui⁹ habebat. Re-
A cedebat enī ab eo ſpūs malus. XVII

Congregantes aūt philiſtijm ag-
mina ſua in ꝑliū: ꝯuenerūt in ſo
chot iude: ⁊ caſtrametati ſunt in
ter ſochot ⁊ azecha in finibus domim.
Porro ſaul ⁊ filij iſrl̄ congregati: vene-
rūt in valle terebinthi: ⁊ direxerūt aciē
ad pugnandū ꝯtra philiſtijm. Et phili-
ſtijm ſtabant ſup montē ex pte hac: ⁊ iſ
rael ſtabat ſupra montē ex altera parte:
valliſq̄ʒ erat inter eos. Et egreſſus ē vir
ſpuri⁹ de caſtris philiſtinoꝝ noīe goli-
ath de geth: altitudinis ſex cubitoꝝ et
palmo: ⁊ caſſis erea ſup caput ei⁹: ⁊ lori
ca hamata iduebat̄. Porro pōd⁹ lorice
eius quiq̄ʒ milia ſicloꝝ eris erat: ⁊ ocre
as ereas habebat in crurib⁹: ⁊ clypeus
ereus tegebat humeros ei⁹. Haſtile aūt
haſte ei⁹ erat q̄ſi liciatoriū texentium.
Ipm aūt ferrū haſte ei⁹ ſexcētos ſiclos
habebat ferri. Et armiger ei⁹ añcedebat
eū. Stanſq̄ʒ clamabat aduerſū phalan
gas iſrl̄: ⁊ dicebat eis: Quare veniſtī pa
rati ad preliū? Nūquid ego nō ſum phi
liſteus ⁊ vos ſui ſaul? Eligite ex vobis
virū: ⁊ deſcendat ad ſingl̄are certamen.
Si quiuerit pugnare mecū ⁊ ꝑcuſſerit
me: erim⁹ vobis ſerui. Si aūt ego ꝑua-
luero ⁊ ꝑcuſſero eū: vos ſui eritis ⁊ ſui
etis nobis. Et aiebat philiſte⁹. Ego ex-
probraui agminib⁹ iſrl̄ hodie. Date mi-
hi virū: ⁊ ineat mecū ſingl̄are certamē.
Audiens aūt ſaul ⁊ oēs iſraelite ſermo
philiſtei huiuſcemōi: ſtupebāt ⁊ metue-
bant nimis. Dauid aūt erat fili⁹ viri ef
fratei de quo ſupra dictū eſt: de bethleē
iuda: cui nomen erat iſai: q̄ hēbat octo
filios: ⁊ erat vir in diebus ſaul ſenex et
grandeu⁹ inter viros. Abierūt aūt tres
filij eius maiores poſt ſaul in ꝑliū: Et
noīa triū filioꝝ ei⁹ qui prexerūt ad bel-
lū: heliab primogenit⁹: ⁊ ſecūd⁹ amina-
dab: terti⁹ quoq̄ʒ ſamma. Dauid autē
erat minim⁹. Trib⁹ ergo maiorib⁹ ſecu
tis ſaulem: abijt dauid ⁊ reuerſus eſt a
ſaul vt paſceret gregē pr̄is ſui ī bethleē.
Procedebat vero philiſteus mane ⁊ ve-
ſpere ⁊ ſtabat q̄draginta diebus. Dixit
aūt iſai ad dauid filiū ſuū. Accipe frib⁹
tuis ephi polente ⁊ decē panes iſtos: et
curre in caſtra ad frēs tuos: ⁊ decē for-
mellas caſei: has deferes ad tribunum.
Et frēs tuos viſitabis: ſi recte agāt: ⁊ cū
quib⁹ ordinati ſunt diſce. Saul aūt ⁊ il
li ⁊ oēs filij iſrl̄ in valle terebinthi pu-
gnabāt aduerſum philiſtijm. Surrexit
itaq̄ʒ dauid mane: ⁊ cōmēdauit gregem
cuſtodi ⁊ onuſt⁹ abijt ſicut ꝑceperat ei
iſai. Et venit ad locū magala et ad exer
citū: qui egreſſus ad pugnā: vociferat⁹
erat in certamie. Direxerat eī aciē iſrl̄:
ſed ⁊ philiſtijm ex aduerſo fuerāt ꝑpara
ti. Derelinquēs ergo dauid vaſa q̄ attu
lerat ſub manu cuſtodis ad ſarcinas: cu

currit ad locũ certaminis: ⁊ interrogabat
ſi oīa recte agerent̄ erga frēs ſuos. Cum-
qȝ adhuc ille loqret̄ eis apparuit vir il-
le ſpuri⁹ aſcendēs goliath noīe philiſte
us de geth: de caſtris philiſtinoꝝ. Et lo
quēte eo hec eadē ṽba: audiuit dauid.
Omēs aũt iſraelite cũ vidiſſent virũ fu
gerũt a facie ei⁹: timētes eũ valde. Et di
xit vnuſquiſpiā de iſrl̄: Num vidiſti vi-
rũ hũc qui aſcēdit? Ad exprobrādũ eni
iſrl̄ aſcendit. Virũ ergo q̄ ꝑcuſſerit eũ:
ditabit rex diuitijs magnis: ⁊ filiā ſuaȝ
dabit ei: ⁊ domũ p̄ris ei⁹ faciet abſqȝ tri
buto in iſrl̄. Et ait dauid ad viros qui
ſtabant ſecũ dicens: Quid dabit̄ viro q̄
ꝑcuſſerit philiſteũ hunc: ⁊ tulerit oppro
briũ de iſrl̄? Quis eſt ei hic philiſte⁹ in-
circũciſus q̄ exprobrauit aciē dei viuē-
tis? Referebat aũt ei ppl̄s eundē ſmo
nē dicens: Hec dabunt̄ viro: qui ꝑcuſſe
rit eum. Quod cũ audiſſꝫ heliab frater ei⁹
maior loquēte eo cũ alijs: irat⁹ eſt ꝯtra
dauid: et ait: Quare veniſti ⁊ quare de-
reliquiſti paucula oues illas in deſerto?
Ego noui ſupbiā tuā ⁊ nequitiā cordis
tui: qꝛ vt videres prelium deſcēdiſti. Et
dixit dauid: Quid feci? Nunqd nō ṽbũ
eſt? Et declinauit paululũ ab eo ad ali-
um. Dixitqȝ eundē ſermonem. Et rñdit
ei ppl̄s verbũ ſicut pri⁹. Audita ſũt aũt
verba que locut⁹ eſt dauid: ⁊ annũciata
in ꝯſpectu ſaul. Ad quē cũ fuiſſet addu
ctus: locut⁹ ē ei: Nō cōcidat cor cuiuſqȝ
in eo: Ego ſeru⁹ tuus vadā ⁊ pugnabo
aduerſus philiſteum. Et ait ſaul ad da
uid: Nō vales reſiſtere philiſteo iſti: nec
pugnare aduerſus eum: qꝛ puer es. Hic
aũt vir bellator eſt ab adoleſcentia ſua.
Dixitqȝ dauid ad ſaul: Paſcebat ſeru⁹
tuus p̄ris ſui greges: ⁊ veniebat leo vel
vrſus et tollebat arietem de medio gre
gis: et ꝑſequebar eos ⁊ ꝑcutiebā erue-
bamqȝ de ore eoꝝ. Et illi ꝯſurgebāt ad-
uerſum me: ⁊ apphendebā mentũ eorũ
⁊ ſuffocabam: interficiebāqȝ eos. Nā et
leonē ⁊ vrſum interfeci ego ſeru⁹ tuus.
Erit igit̄ ⁊ philiſteus h̄ incircũciſus q̄ſi
vn⁹ ex eis. Nũc vadā: ⁊ auferā opprobri
um ppl̄i. Qm̄ quis eſt iſte philiſte⁹ incir
cũciſus: q̄ auſus eſt maledicere exercitui
dei viuētis? Et ait dauid: Dñs qui eri-
puit me de manu leonis ⁊ de manu vr-
ſi: ipſe me liberabit de maũ philiſtei hu-
ius. Dixit autē ſaul ad dauid: Uade: ⁊
dñs tecũ ſit. Et induit ſaul dauid veſti
mentis ſuis: ⁊ impoſuit galeā ereā ſup
caput ei⁹: ⁊ veſtiuit eũ lorica. Accinct⁹
ergo dauid gladio ei⁹ ſuꝑ veſtē ſuā: ce-
pit temptare ſi armat⁹ poſſet incedere.
Non eni habebat ꝯſuetudinē. Dixitqȝ
dauid ad ſaul: Nō poſſum ſic incedere:
qꝛ non vſum habeo. Et depoſuit ea. Et
tulit baculũ ſuũ quē ſemꝑ habebat in
manib⁹: ⁊ elegit ſibi quinqȝ lympidiſſi-
mos lapides de torrente: ⁊ miſit eos in
perā paſtoralē quā habebat ſecũ: ⁊ fun-
dam manu tulit: ⁊ ꝓceſſit aduerſũ phi-
liſteũ. Ibat aũt philiſteus incedēs ⁊ ap
propinquans aduerſum dauid: et armi
ger ei⁹ ante eũ. Cũqȝ inſpexiſſet eũ phil
ſteus ⁊ vidiſſet dauid: deſpexit eũ. Erat
aũt adoleſcēs rufus ⁊ pulcher aſpectu.
Et dixit philiſteus ad dauid: Nunquid F
ego canis ſum ꝙ tu venis ad me cũ ba-
culo? Et maledixit philiſteus dauid in
dijs ſuis. Dixitqȝ ad dauid: Ueni ad me
⁊ dabo carnes tuas volatilib⁹ celi ⁊ be
ſtijs terre. Dixit aũt ad philiſteum: Tu
venis ad me cũ gladio ⁊ haſta ⁊ clypeo:
ego aũt venio ad te in noīe dñi exerci-
tuũ dei ⁊ agminũ iſrl̄ quib⁹ exprobra-
ſti hodie: ⁊ dabit te dñs in manu mea ⁊ 1.Ma.4.d.
ꝑcutiā te: ⁊ auferā caput tuũ a te. Et da
bo cadauera caſtrorum philiſtijm hodie
volatilib⁹ celi beſtijs ⁊ terre: vt ſciat oīs
terra: qꝛ ē dñs deus ī iſrl̄: ⁊ nouerit vni-
uerſa eccl̄ia hec qꝛ nō in gladio nec ī ha
ſta ſaluat dñs. Ipſi⁹ eni eſt bellũ et tra-
det vos in man⁹ nr̄as. Cũ ergo ſurrexiſ-
ſet philiſteus ⁊ veniret ⁊ appropinqua-
ret ꝯtra dauid: feſtinauit dauid ⁊ occur
rit ad pugnā ex aduerſo philiſtei. Et mi
ſit manũ ſuā in perā: tulitqȝ vnũ lapidē
⁊ funda iecit: ⁊ circũducēs ꝑcuſſit eũ in
fronte: ⁊ infix⁹ eſt lapis in frōte ei⁹: ⁊ ce
cidit in faciē ſuā ſuꝑ terrā. Preualuit-
qȝ dauid aduerſũ philiſteũ in funda et
lapide: ꝑcuſſũqȝ philiſteũ interfecit. Cũ- Ecci.47.a.
qȝ gladium nō h̄ret in manu dauid: cu
currit ⁊ ſtetit ſuꝑ philiſteũ: ⁊ tulit gladi
um ei⁹ ⁊ eduxit eũ de vagina ſua: ⁊ iter
fecit eũ p̄ciditqȝ caput ei⁹. Uidētes aũt G
philiſtijm ꝙ mortu⁹ eſſet fortiſſim⁹ eoꝝ
fugerũt. Et ꝯſurgētes viri iſrl̄ ⁊ iuda vo
ciferati ſunt: ⁊ ꝑſecuti ſũt philiſteos vſ-
qȝ dũ venirent in vallem ⁊ vſqȝ ad por-
tas accharon. Cecideruntqȝ vulnerati de
philiſtijm in via ſarim ⁊ vſqȝ ad geth: ⁊
vſqȝ ad accharon. Et reuertētes filij iſ-
rael: poſtqȝ ꝑſecuti ſũt philiſteos īuaſe-
rũt caſtra eoꝝ. Aſſumēs aũt dauid ca-
put philiſtei: attulit illud ī hirl̄m: arma

vero ei⁹ poſuit in tabernaculo ſuo. Eo aũt tp̃e quo viderat ſaul dauid egredientẽ ↄtra philiſteũ: ait ad abner principem militie ſue. De qua ſtirpe deſcendit hic adoleſcẽs? Dixitq̃ abner: Uiuit aĩa tua rex ſi noui. Et ait rex: Interroga tu cuius fili⁹ ſit iſte puer. Cumq̃ regreſſus eſſet dauid percuſſo philiſteo: tulit eum abner et introduxit coram ſaule: caput philiſtei habentem in manu ſua. Et ait ad eum ſaul: De qua ꝓgenie es o adoleſcens? Dixitq̃ dauid: Fili⁹ ſerui tui iſai bethleemite ego ſum.

XVIII

A Et factũ eſt cũ cõpleſſet loqui ad ſaul: aĩa ionathe cõglutinata ẽ aĩe dauid et dilexit eum ionathas q̃ſi aĩam ſuã. Tulitq̃ eũ ſaul i die illa: ꝛ nõ ↄceſſit ei vt reuerterer̃ i domũ
J.19.a. pr̃is ſui. Inierũt aũt dauid ꝛ ionathas fedus. Diligebat eni eũ quaſi aĩam ſuam. Nã expoliauit ſe ionathas tunica qua erat indut⁹: ꝛ dedit eã dauid ꝛ reliqua veſtimẽta ſua vſq̃ ad gladiũ et arcum ſuũ: ꝛ vſq̃ ad baltheũ. Egrediebat̃ quoq̃ dauid ad oĩa quecũq̃ miſiſſet eũ
B ſaul: et prudẽter ſe agebat. Poſuitq̃ eũ ſaul ſup̱ viros belli: et acceptus erat in ocul̃ vniuerſi pp̃li: maximeq̃ in conſpectu famulor̃ ſaul. Porro cũ reuerterer̃ ꝑcuſſo philiſteo dauid: ꝛ ferret caput ei⁹ in hieruſalẽ: egreſſe ſunt mľieres de vniuerſis vrbib⁹ iſrľ cantãtes choroſq̃ ducentes in occurſum ſaul regi in tympanis leticie et in ſiſtris: et p̃cinebãt mulieres ludentes atq̃ dicentes: Percuſſit
J.21.d.et J.29.b. Ecci.47.a ſaul mille: ꝛ dauid decẽ milia. Irat⁹ eſt aũt ſaul nimis: et diſplicuit in ocul̃ ei⁹ iſte ſermo. Dixitq̃: Dederũt dauid decẽ milia: ꝛ mihi mille dederũt. Quid ei ſupereſt niſi ſolũ regnũ? Non rectí ḡ ocul̃
C ſaul aſpiciebat dauid: a die illa et deinceps. Poſt diẽ aũt alterã inuaſit ſpirit⁹ dei malus ſaul: ꝛ prophetabat ĩ medio domus ſue. Dauid aũt pſallebat manu ſua ſicut p̱ ſingl̃os dies. Tenebatq̃ ſaul lanceã ꝛ miſit eã: putans ꝙ ↄfigere poſſet dauid cum pariete. Et decliuauit dauid a facie eius ſecundo. Et timuit ſaul dauid: eo ꝙ eſſet dñs cũ eo ꝛ a ſe receſſiſſet. Amouit ergo eũ ſaul a ſe: ꝛ fecit eũ
D tribunũ ſup̱ mille viros. Et egrediebat̃ et intrabat in ↄſpectu pp̃li. In oĩbus q̃q̃ vijs ſuis dauid prudẽter agebat: ꝛ dñs erat cũ eo. Uidit itaq̃ ſaul ꝙ prudens eſſet nimis ꝛ cepit cauere eũ. Oĩs autẽ iſrľ ꝛ iuda diligebat dauid. Ipe aũt ingrediebat̃ ꝛ egrediebat̃ añ eos. Dixitq̃ ſaul ad dauid. Ecce filia mea maior merob: ipſam dabo tibi vxorem: tm̄modo eſto vir fortis: et p̱liare bella dñi. Saul aũt reputabat dicẽs: Nõ ſit man⁹ mea in eo: ſed ſit ſup̱ eũ manus philiſtinor̃. Ait autẽ dauid ad ſaul: Quis ego ſum: aut q̃ eſt vita mea: aut cognatio patris mei in iſrľ: vt fiam gener regí? Factũ eſt aũt tempus cũ deberet dari merob filia ſaul dauid: data eſt hadrieli: molathite vxor. Dilexit autẽ dauid michol filiam ſaul alterã. Et nunciatũ eſt ſaul: et placuit ei. Dixitq̃ ſaul: Dabo eã illi vt fiat ei in ſcandalũ: et ſit ſup̱ eũ man⁹ philiſtinor̃. Dixitq̃ ſaul ad dauid: In duabus gener me⁹ eris hodie. Et mãdauit ſaul ſeruis ſuis. Loq̃mini ad dauid clã me: dicẽtes. Ecce places regi: ꝛ oẽs ſerui ei⁹ diligũt te. Nũc ergo eſto gener regí. Et locuti ſunt ſerui ſaul in auribus dauid oĩa v̱ba hec. Et ait dauid: Nũ paꝛ videt̃ vobis generꝛ eſſe regis? Ego autẽ ſum vir paup̱ ꝛ tenuis. Et renũciauer̃t ſerui ſaul: dicẽtes: Huiuſcemõi v̱ba locutus eſt dauid. Dixit aũt ſaul: Sic loq̃mini ad dauid. Nõ habet rex ſponſalia neceſſe niſi tm̄ centũ p̄putia philiſtinorũ: vt fiat vltio de inimicis regí. Porro ſaul cogitabat dauid tradere in manus philiſtinor̃. Cũq̃ renũciaſſent ſerui ei⁹ dauid v̱ba que dixerat ſaul: placuit ſermo in ocul̃ dauid vt fieret gener regis. Et poſt paucos dies ſurgẽs dauid: abijt in accharon cũ viris qui ſub eo erant ꝛ ꝑcuſſit ex philiſthĳm ducẽtos viros: ꝛ attulit eor̃ p̄putia ꝛ ãnumerauit ea regi: vt eſſet gener ei⁹. Dedit itaq̃ ſaul ei michol filiã ſuã vxorẽ. Et vidit ſaul: ꝛ intellexit ꝙ dñs eſſet cum dauid. Michol aũt filia ſaul diligebat eũ. Et ſaul magis cepit timere dauid. Fact⁹q̃ eſt ſaul inimic⁹ dauid cũctis dieb⁹. Et egreſſi ſunt principes philiſtinor̃. A principio aũt egreſſionis eor̃: prudenti⁹ ſe gerebat dauid q̃ omẽs viri ſaul: ꝛ celebre factũ eſt nomen eius nimis.

XIX

Locut⁹ eſt aũt ſaul ad ionathan filiũ ſuũ ꝛ ad oẽs ſeruos ſuos vt occiderent dauid. Porro ionathas filius ſaul diligebat dauid valde. Et indicauit ionathas dauid dicens. Querit ſaul pater me⁹ occidere te. Quapꝑpter obſerua te queſo mane: et manebis clam et abſcõderis. Ego aũt egrediens ſtabo iuxta patrem meum in agro

vbicunqꝫ fuerit: ⁊ ego loq̄r de te ad pa-
trē meū ⁊ qđcūqꝫ videro nūciabo tibi
Locutꝰ ē ergo ionathas de dauid bona
ad ſaul patrē ſuum. Dixitqꝫ ad eū: Ne
pecces rex i ſeruū tuū dauid: qꝛ nō pec-
cauit tibi: ⁊ opa eius bona ſūt tibi val-
de: ⁊ poſuit aīam ſuā in manu tua et ꝑ
cuſſit philiſteum: ⁊ fecit dn̄s ſalutē ma
gnā vniuerſo iſraeli. Uidiſti: ⁊ letatꝰ es
Quare ergo peccas in ſanguie inoxio i-
terficiēs dauid qui eſt abſqꝫ culpa? Qđ
cū audiſſet ſaul: placatꝰ voce ionathe
iurauit. Uiuit dn̄s: qꝛ nō occidet. Uoca
uit itaqꝫ ionathas dauid: ⁊ idicauit ei
oīa verba hec. Et introduxit ionathas
dauid ad ſaul: ⁊ fuit ante eū ſicut erat
heri ⁊ nudiuſtertiꝰ. Motū ē aūt rurſuꝫ
bellū: ⁊ egreſſus dauid pugnauit aduer
ſum philiſtījm: ꝑcuſſitqꝫ eos plaga ma-
gna: ⁊ fugerūt a facie eiꝰ. Et factꝰ ē ſpi-
ritus dn̄i malus in ſaul. Sedebat autē
in domo ſua: et tenebat lanceā. Porro
dauid pſallebat in manu ſua. Niſuſqꝫ ē
ſaul cōfigere dauid lancea i pariete. Et
declinauit dauid a facie ſaul. Lācea au
tem caſſo vulnere plata ē in pariete: et
dauid fugit: ⁊ ſaluatꝰ ē nocte illa Miſit
ergo ſaul ſatellites ſuos nocte in domū
dauid vt cuſtodirēt eū ⁊ inficeret mãe
Qđ cū ānūciaſſꝫ dauid michol vxor ſua
dicēs: niſi ſaluaueris te nocte hac cras
morieris: depoſuit eum ꝑ feneſtrā. Por-
ro ille abijt ⁊ aufugit: atqꝫ ſaluatꝰ eſt.
Tulit autē michol ſtatuā: ⁊ poſuit eam
ſup lectum: ⁊ pellē piloſam capraꝝ: po
ſuit ad caput eiꝰ: ⁊ operuit eaꝫ veſtimē-
tis. Miſit aūt ſaul apparitores q̄ rape-
rent dauid: ⁊ reſpōſum eſt ꝙ egrotaret
Rurſūqꝫ miſit ſaul nūcios vt viderent
dauid dicēs: Afferte eum ad me i lecto
vt occidat. Cūqꝫ veniſſent nūcij inuen
tū ē ſimulachꝝ ſup lectū: ⁊ pellis capra
rum ad caput eius. Dixitqꝫ ſaul ad mi
chol: Quare ſic illuſiſti mihi ⁊ dimiſiſti
inimicū meū vt fugeret? Et rn̄dit michol
ad ſaul: Quia ipſe locutꝰ eſt mihi dicēs
Dimitte me: alioquin interficiā te. Da
uid aūt fugiēs ſaluatꝰ ē. Et venit ad ſa
muel in ramatha: Et nūciauit ei oīa q̄
fecerat ſibi ſaul. Et abierūt ipe ⁊ ſamuel
⁊ morati ſunt in naioth. Nunciatuꝫ eſt
aūt ſauli a dicētibꝰ. Ecce dauid in na-
ioth in ramatha. Miſit ergo ſaul licto-
res vt rapent dauid. Qui cum vidiſſent
cuneū ꝓphetaꝝ vaticinātiū: ⁊ ſamuelē
ſtantē ſup eos. factꝰ eſt etiā ſpūs dn̄i in
illis: ⁊ ꝓphetare ceperūt etiā ipſi. Qđ
cū nūciatū eſſet ſauli: miſit ⁊ alios nūci
os. Prophetauerūt āt ⁊ illi. Et rurſū mi
ſit ſaul tertios nūcios: q̄ ⁊ ipſi ꝓpheta-
uerūt. Et iratꝰ iracūdia ſaul: abijt etiaꝫ
ipſe i ramatha: ⁊ venit vſqꝫ ad ciſternā
magnā q̄ ē in ſochot. Et interrogauit
⁊ dixit: In quo loco ſunt ſamuel et da-
uid? Dictūqꝫ eſt ei. Ecce in naioth ſunt
in ramatha. Et abijt in naioth in ra-
matha. Et factꝰ eſt etiā ſup eū ſpūs dn̄i
⁊ ambulauit ingrediens: ⁊ ꝓphetabat
vſqꝫ dum veniret i naioth in ramatha.
Et expoliauit etiā ipſe ſe veſtiment͂ ſu-
is ꝓphetauit cum ceter͂ corā ſamuel: ⁊
cecinit nudꝰ tota die illa ⁊ nocte. Unū ⁊
exiuit ꝓūbiū. Nū ⁊ ſaul int͂ ꝓphetas. ¶.10.c

¶ XX

Fugit autē dauid de A
naioth q̄ eſt in ramatha: veniēſ
qꝫ locutꝰ eſt corā ionatha. Quid ¶.17.d.et
feci? Que eſt iniquitas mea ⁊ qđ pctm̄ ¶.26.c
meū in patrē tuum: qꝛ q̄rit aīam meam
Qui dixit ei: Abſit a te: nō morier͂. Ne
qꝫ eñ faciet pater meꝰ quicqꝫ grāde vel
paruum: niſi prius indicauerit mihi.
Nunc ergo celauit a me pater meꝰ ſer-
monem tm̄modo. Neqꝫ eñ erit iſtud:
Et iurauit rurſū dauid. Et ille ait: Scit
ꝑfecto pater tuꝰ ꝙ inueni gratiā i ocu-
lis tuis: ⁊ dicet: Neſciat hoc ionathas
ne forte triſtetur. Quinimo viuit dn̄s ⁊
viuit aīa tua: qꝛ vno tm̄ vt ita (dicaꝫ)
gradu ego morſqꝫ diuidimur. Et ait io
nathas ad dauid: Qđ cūqꝫ dixerit mihi
aīa tua: faciā tibi. Dixit autē dauid ad
ionathā. Ecce kalende ſunt craſtino: ⁊
ego ex more ſedere ſoleo iuxta regeꝫ ad
veſcendum. Dimitte ergo me vt abſcō-
der in agro vſqꝫ ad veſperaꝫ diei tertie
Si reſpiciēs requiſierit me pater tuus: B
rn̄debis ei: Rogauit me dauid vt iret ce
leriter in bethleem ciuitatē ſuam: qꝛ vi
ctime ſolēnes ibi ſūt vniuerſis ꝓtribu-
libus ſuis. Si dixerit bn̄: pax erit ſeruo
tuo. Si aūt fuerit iratꝰ: ſcito qꝛ cōpleta
ē malitia eiꝰ. Fac ergo miſīcordiā i ſer-
uum tuū: qꝛ fedꝰ dn̄i me famulū tuū te-
cum inire feciſti. Si aūt ē iniq̄tas aliq̄
in me: tu me interfice: ⁊ ad pr̄em tuū ne
introducas me. Et ait ionathas: Abſit
hoc a me. Neqꝫ eñ fieri pōt: vt ſi certe
cognouero cōpletā eſſe pr̄is mei maliti
am cōtra te: nō annūciē tibi. Reſpōdit
qꝫ dauid ad ionothan: Quis renuncia-
bit mihi: ſi quid forte rn̄derit tibi pater
tuus dure de me? Et ait ionathas ad

dauid. Ueni ⁊ egrediamur foras ĩ agꝝ.
C Cũq; exiſſent ambo ĩ agꝝ: ait ionathas
ad dauid. Dñe deꝰ iſrł ſi: inueſtigauero
ſniam pr̃is mei craſtino vel perendie: ⁊
aliq̃d boni fuerit ſup dauid ⁊ nõ ſtatiȝ
miſero ad te ⁊ notũ tibi fecero: hec faci
at deꝰ ionathe ⁊ hec augeat. Si aũt ꝑſe
uerauerit pr̃is mei malitia aduerſũ te:
reuelabo aurẽ tuã ⁊ dimittã te vt va-
das in pace: ⁊ ſit dñs tecũ ſicut fuit cũ
pr̃e meo. Et ſi vixero: facies mihi miſi-
cordiã dñi: ſi xͦo mortuꝰ fuero: nõ aufe-
res miſicordiã tuã a domo mea vſq; ĩ
ſempiternũ. Aut ſi nõ fecero qñ eradi-
cauerit dñs ĩimicos dauid vnũquẽq; d̃
terra auferat ionathã de domo ſua: ⁊ re
q̃rat dñs de manu ĩimicoꝝ dauid. Pe-
pigit ḡ ionathas fedus cũ domo dauid.
Et reqſiuit dñs de manu ĩimicoꝝ da-
uid. Et addidit ionathas deierare da-
uid eo φ diligeret illũ. Sicut .n. aiaȝ ſu-
am ita diligebat eũ. Dixitq; ad eũ iona
D thas. Cras kalẽde ſũt: ⁊ reqreriſ. Reqreł
eñ ſeſſio tua vſq; perendie. Deſcẽdes ḡ
feſtinꝰ ⁊ venies ĩ locũ vbi celãdus es: in
die qñ opari licet: ⁊ ſedebis iuxta lapi-
dem cui nomẽ ẽ ezel. Et ego tres ſagit
tas mittã iuxta eũ: ⁊ iaciã q̃ſi exercens
me ad ſignũ. Mittã q̃ȝ ⁊ pueꝝ dicẽs ei
Uade ⁊ affer mihi ſagittas. Si dixero
puero: ecce ſagitte intra te ſũt: tolle eas
tu vẽi ad me: qꝛ pax tibi ẽ ⁊ nihil ẽ ma
li viuit dñs. Si aũt ſic locutꝰ fuero pue
ro: ecce ſagitte vltra te ſũt: vade ĩ pace:
qꝛ dimiſit te dñs. De xͦbo aũt qd̃ locu-
ti fuimꝰ ego ⁊ tu: ſit dñs inł me ⁊ te vſq;
ĩ ſempiternũ. Abſcõditꝰ eſt ḡ dauid in
agro: ⁊ venerũt kalẽde: ⁊ ſedit rex ad co
medendũ panẽ. Cũq; ſediſſet rex ſup ca
thedrã ſuã ẜm ꝯſuetudinẽ q̃ erat iuxta
parietẽ: ſurrexit ionathas ⁊ ſedit abner
ex latere ſaul: vacuuſq; apparuit locus
dauid: ⁊ nõ ẽ locutꝰ ſaul q̃cq; in die illa
E Cogitabat eñ φ forte eueniſſet ei vt nõ
eſſet mũdus nec purificatus. Cũq; illu-
xiſſet dies ſecũda poſt kalendas: rurſus
apparuit vacuus locus dauid. Dixitq;
ſaul ad ionahan filiũ ſuũ. Cur non ve-
nit filiꝰ iſai nec heri nec hodie ad veſcẽ
dũ? Rñditq; ionathas ſauli. Rogauit
me obnixe vt iret ĩ bethleẽ: ⁊ ait: Dimit
te me: qm̃ ſacrificiũ ſolẽne eſt ĩ ciuita-
te mea: vnꝰ de fribꝰ meis acceſſiuit me
Nũc ergo ſi ĩueni grãȝ ĩ ocułtuis: va-
dam cito ⁊ videbo frẽs meos. Ob hanc
cauſam nõ venit ad mẽſaȝ regis. Iratꝰ
aũt ſaul aduerſũ ionathan: dixit ei: Fili
mulieris vltro virũ rapientis: nũquid
ignoro qꝛ diligis filiũ iſai in cõfuſionẽ
tuã: qꝛ ĩ ꝯfuſionẽ ignomioſe mr̃is tue?
Dibꝰ eñ diebꝰ qbꝰ filiꝰ iſai vixerit ſup
terrã: nõ ſtabilieriſ tu neq; regnũ tuum
Itaq; iam nũc mitte ⁊ adduc eũ ad me
qꝛ filiꝰ mortis eſt. Rñdẽs aũt ionathas
ſauli pr̃i ſuo ait: Quare morieł? Quid
fecit? Et arripuit ſaul lanceã vt ꝑcute-
ret eũ. Et intellexit ionathas φ diffini
tuȝ eſſet a pr̃e ſuo vt interficereł dauid
Surrexit ergo ionathas a menſa in ira
furoris: ⁊ nõ comedit ĩ die kalẽdaꝝ ſe-
cũda panẽ. Cõtriſtatꝰ ẽ eñ ſup dauid:
eo φ cõfudiſſet eũ pr̃ ſuꝰ. Cũq; illuxiſſet
mane venit ionathas ĩ agrũ iuxta pla-
citũ dauid: ⁊ puer paruulꝰ cũ eo. Et ait
ad puerũ ſuum. Uade ⁊ affer mihi ſagit
taſ q̃s ego iacio. Cũq; puer cucurriſſ; ie
cit aliã ſagittã trãs puerũ. Uenit itaq;
puer ad locũ iacłi qd̃ miſat ionathas
Et clamauit ionathas poſt tergũ pueri
⁊ ait: Ecce ibi eſt ſagitta: porro vltra te.
Clamauitq; iteꝝ ionathas poſt tergum
pueri dicẽs: Feſtina velociter ne ſteteriſ
Collegit aũt puer ionathe ſagittas: ⁊ at
tulit ad dñm ſuũ: quid agereł penitꝰ
ignorabat. Tm̃modo eñ ionathas et
dauid rẽ nouerãt. Dedit ḡ ionathas ar
ma ſua puero: ⁊ dixit ei: Uade ⁊ defer ĩ
ciuitatẽ. Cũq; abiſſet puer ſurrexit da-
uid de loco q̃ vergebat ad auſtrũ: ⁊ ca-
dens ꝓnus in terrã adorauit tertio. Et
oſculãtes ſe alterutrũ: fleuerũt pariter:
dauid aũt ampliꝰ. Dixit ergo ionathas
ad dauid. Uade in pace: Quecũq; iura-
uimus ambo in noie dñi: dicentes: dñs
ſit inter me ⁊ te: ⁊ inter ſemen: tuuȝ ⁊ ſe
men meũ vſq; in ſempiternũ. Et ſurre-
xit dauid ⁊ abijt: ſed ⁊ ionathas igreſ-
ſus eſt ciuitatem. XXI
V Enit autẽ dauid ĩ nobe ad achi
melech ſacerdotem. Et obſtupuit
achimelech: eo φ veiſſet dauid ⁊ dixit ei
Quare tu ſollus: ⁊ nullꝰ ẽ tecuȝ? Et ait
dauid ad achimelech ſacerdotẽ: Rex ꝓ-
cepit mihi ſermonẽ: ⁊ dixit: Nemo ſci-
at rem ꝓpter quã miſſus es a me: ⁊ cu-
iuſmodi ꝑcepta tibi dederim. Nã ⁊ pue
ris meis cõdixi in illũ ⁊ illũ locũ. Nũc
ergo ſi quid habes ad manuȝ vel q̃nq;
panes da mihi: aut q̃cquid ĩueneris. Et
rñdẽs ſacerdos ad dauid: ait illi: Non
habeo laicos panes ad manũ: ſȝ tm̃ pa
nem ſanctũ. Si mũdi ſunt pueri:

me a mulierib⁹: manducent. Et rñdit
dauid ſacerdoti: ⁊ dixit ei: Et qdē ſi de-
mulieribus agit cōtinuim⁹ nos ab he
ri ⁊ nudiuſterti⁹ qñ egrediebamur: ⁊ fu
erūt vaſa puerorum ſcā. Porro via hec
polluta ē: ſ3 ⁊ ipſa hodie ſanctificabit i
vaſis. Dedit ꝗ ei ſacerdos ſctificatū pa
nem. Neqꝫ eñ erat ibi panis niſi tātū
panes ꝓpoſitiōis q̄ ſubleuati fuerāt a
facie dñi vt ponerēt panes calidi. Erat
aūt ibi vir quidā de ſeruis ſaul i die il
la intus i tabernaculo dñi: ⁊ nomē ei⁹
doech idume⁹ potētiſſim⁹ paſtoꝝ ſaul.
Hic paſcebat mulas ſaul. Dixit autem
dauid ad achimelech. Si habes hic ad
manū haſtā aut gladiū: da mihi: qꝛ gla-
dium meū ⁊ arma mea nō tuli mecum
Sermo eñ regi vrgebat. Et dixit ſacer
dos. Ecce hic gladius goliath philiſtei
quē ꝑcuſſiſti i valle therebinthi: ē iuo-
lutus pallio poſt ephot. Si iſtū vis tol-
lere: tolle. Neqꝫ eñ hic ē ali⁹ abſqꝫ eo.
Et ait dauid: Nō eſt huic alter ſimilis?
Da mihi eū. Surrexit itaqꝫ dauid: ⁊ fu
git in die illa a facie ſaul: ⁊ venit ad a-
chis regem geth. Dixeruntqꝫ ſui achis
cū vidiſſent dauid: Nūqd nō iſte ē da-
uid rex terre? Nōne huic cātabāt ꝑ cho
ros dicentes: ꝑcuſſit ſaul mille: ⁊ dauid
decem milia? Poſuit aūt dauid ſermo-
nes iſtos i corde ſuo: ⁊ extimuit valde a
facie achis regis geth. Et mutauit os
ſuū corā achis: ⁊ collabebat int man⁹
eorum: ⁊ impingebat in oſtia porte de-
fluebantqꝫ ſaliue ei⁹ in barbam. Et ait
achis ad ſeruos ſuos. Vidiſti hoīem iſa-
nū: q̄re adduxiſtis eū ad me? An deſūt
nobis furioſi: qꝛ introduxiſti iſtū vt fu
reret me p̄ſente? Dimittite illū hinc ne
ingrediat domū meam. ¶ XXII.

Abijt ꝗ dauid inde: ⁊ fugit i ſpe-
lūcam odollā. Qđ cū audiſſent
frēs ei⁹ ⁊ oīs dom⁹ p̄ris ei⁹ deſcē
derūt ad eū illuc. Et ꝯuenerūt ad eū oēs
q̄ erāt i āguſtia ꝯſtituti: ⁊ oppſſi ere alie
no ⁊ amaro aīo ⁊ fact⁹ ē eoꝝ princeps.
Fueruntqꝫ cū ei q̄ſi q̄dringēti viri. Et ꝓ
fectus dauid inde in maſphat: q̄ ē mo-
ab. Et dixit ad regem moab. Maneat
oro p̄r me⁹ ⁊ m̄r mea vobiſcū: donec ſci
am qđ faciat mihi de⁹. Et reliqt eos añ
faciē regi moab. Manſeruntqꝫ apud eum
cuncti dieb⁹ quib⁹ dauid fuit i p̄ſidio.
Dixitqꝫ gad ꝓpha ad dauid: Noli ma-
nere in p̄ſidio. Proficiſcere ⁊ vade i ter
ram iuda. Et pfect⁹ ē dauid: ⁊ venit in
ſaltū areth. Et audiuit ſaul ꝙ apparu-
iſſet dauid: ⁊ viri q̄ erāt cū eo. Saul aūt
cū maneret i gabaa ⁊ eſſet i nemore qđ
eſt in rama haſtā manu tenēs: cūctiqꝫ
ſui ei⁹ circūſtarēt eū: ait ad ſuos ſuos
qui aſſiſtebāt ei: Audite me nūc filij ge B
mini. Nūqd oīb⁹ vobis dabit fili⁹ iſai
agros ⁊ vineas ⁊ vniuerſos vos faciet
tribunos ⁊ cēturiones: qm̄ cōiuraſtis
oēs aduerſum me: ⁊ nō ē q̄ mihi renun
ciet: maxīe cū ⁊ fili⁹ me⁹ fed⁹ iūxerit cū
filio iſai? Nō eſt qui vicē meā doleat ex 4. Re.6.c
vobis neqꝫ q̄ annūciet mihi: eo ꝙ ſuſci
tauerit fili⁹ me⁹ ſeruū meū aduerſū me
inſidiātē mihi vſqꝫ hodie. Rñdēs autē s.21.b
doech idume⁹ q̄ aſſiſtebat ⁊ erat prim⁹
inter ſeruos ſaul: vidi inqt filiū iſai in
nobe apud achimelech filiū achitob ſa
cerdotē. Qui cōſuluit ꝓ eo dñm: ⁊ ciba
ria dedit ei. S3 ⁊ gladiū goliath phili-
ſtei dedit illi. Miſit ꝗ rex ad accerſiēdū
achimelech ſacerdotē filiū achitob: et
oēm domū p̄ris ei⁹ ſacerdotū q̄ erāt in
nobe. Qui vniuerſi venerūt ad regē. Et
ait ſaul ad achimelech. Audi fili achi- C
tob: Qui rñdit: Preſto ſū dñe. Dixitqꝫ Gen.37.c
ad eū ſaul: Quare ꝯiuraſtis aduerſū me s.3.c.
tu ⁊ fili⁹ iſai: ⁊ dediſti ei panes ⁊ gladi s.21.c.
um ⁊ cōſuluiſti ꝓ eo dñm vt cōſurgeret
aduerſum me inſidiator vſqꝫ hodie ꝑ-
manēs? Rñdēſqꝫ achimelech regi ait:
Et quis in oīb⁹ ſeruis tuis ſicut dauid
fidelis ⁊ gener regis: ⁊ pgēs ad impiū
tuū: ⁊ glioſus in domo tua? Nū hodie
cepi ꝓ eo ꝯſulere dñm? Abſit hoc a me
Ne ſuſpicet rex aduerſū ſeruū ſuū rem
huiuſcemodi in vniuerſa domo patris
mei. Nō eñ ſciuit ſeru⁹ tu⁹ q̄cq̄ſ ſuper
hoc negocio: vel modicū vel grāde. Di-
xitqꝫ rex. Morte morieris achimelech s.14.c.
tu ⁊ oīs dom⁹ p̄ris tui. Et ait rex emiſ-
ſarijs qui circūſtabāt eū: Cōuertimini: et
interficite ſacerdotes dñi. Nam man⁹
eoꝝ cū dauid eſt: ſciētes ꝙ fugiſſet: et
nō indicauerūt mihi. Noluerūt aūt ſer-
ui regi extēdere man⁹ ſuas in ſacerdo- D
tes dñi. Et ait rex ad doech: Cōuertere
tu: ⁊ irrue i ſacerdotes dñi. Cōuerſuſqꝫ
doech idumeus: irruit in ſacerdotes: et
trucidauit in die illa octogitaqnqꝫ vi-
ros veſtitos ephot lineo. Nobe aūt ciui
tatē ſacerdotē ꝑcuſſit in ore gladij: vi-
ros ⁊ mulieres ⁊ paruulos ⁊ lactantes
boueſqꝫ ⁊ aſinū et ouem in ore gladij.
Euadēs aūt vn⁹ filius achimelech filij
achitob cui⁹ nomē erat abiathar: fugit

ad dauid: ⁊ annunciauit ei ꝙ occidiſſet
ſaul ſacerdotes dñi. Et ait dauid ad a-
biathar. Sciebā eñ in die illa ꝙ cū ibi
eſſet doech idume⁹: ꝓcul dubio annun-
ciaret ſauli. Ego ſum reus oīuȝ aīaruȝ
patris tui. Mane mecū ne timeas. Si
quis queſierit animam meam: queret
et animaȝ tuam: mecumqȝ ſeruaberis.

¶ XXIII.

¶ B Et annūciauerūt dauid dicētes
Ecce philiſtijm oppugnāt ceilaȝ
⁊ diripiūt areas. Conſuluit ergo
dauid dñm dicēs: Nū vadā ⁊ ꝑcutiam
philiſteos iſtos. Et ait dñs ad dauid:
Uade ⁊ percuties philiſteos: ⁊ ſaluabis
ceilam. Et dixerūt viri qui erant cū da
uid ad eum. Ecce nos hic ī iudea con-
ſiſtentes timem⁹: quātomagis ſi erim⁹
in ceilā aduerſum agmina philiſtinoꝝ
Ruſū ergo dauid conſuluit dñm. Qui
rñdens ait ei: Surge ⁊ vade in ceilam.
Ego eñ tradā philiſteos in manu tua
Abijt ergo dauid ⁊ viri ei⁹ ī ceilā: ⁊ pu
gnauit aduerſum philiſteos. Et abegit
iumēta eoꝝ ⁊ ꝑcuſſit eos plaga magna
⁊ ſaluauit dauid habitatores ceile Por
ro eo: tēpe quo fugebat abiathar filius
achimelech ad dauid in ceilā: ephot ſe-
cum habēs deſcēderat. Nūciatū eſt aūt
ſauli ꝙ veniſſet dauid in ceilam. Et ait
¶ B ſaul: Tradidit eū dñs in manus meas.
cōcluſuſqȝ ē ingreſſus vrbē ī q̄ porte
⁊ ſere ſunt. Et ṗcepit ſaul oī ppl'o vt ad
pugnā deſcēderet in ceilam: ⁊ obſideret
dauid ⁊ viros ei⁹. Qđ cum dauid reſciſ-
ſet qꝛ ṗparet ei ſaul clam malum: dixit
ad abiathar ſacerdotē: Applica ephot
J.50.b. Et ait dauid: Dñe deus: iſrł: audiuit fa
mam ſeru⁹ tuus ꝙ diſponat ſaul veni-
re ī ceilā: vt euertat vrbē ꝓpter me. Si
tradent me viri ceile in manus eius: et
ſi deſcendet ſaul ſicut audiuit ſeruus
tu⁹ dñe de⁹ iſrł indica ſeruo tuo. Et ait
dñs. Deſcēdet. Dixitqȝ rurſum dauid:
Si tradent me viri ceile ⁊ viros q̄ ſunt
mecū in manus ſaul? Et dixit dñs: Tra
dent. Surrexit ergo dauid ⁊ viri ei⁹: q̄ſi
ſexcenti: ⁊ egreſſi de ceila huc atqȝ illuc
vagabanť incerti. Nunciatūqȝ eſt ſaul
ꝙ fugiſſet dauid de ceila ⁊ ſaluat⁹ eſſet
quāobrēȝ diſſimulauit exire. Morabať
autē dauid in deſerto in locis firmiſſi-
mis: māſitqȝ in mōte ſolitudinis ziph ī
mōtē opaco. Querebat eū tñ ſaul cun-
ctis dieb⁹: ⁊ nō tradidit eū dñs in ma-
¶ C nus ei⁹. Et vidit dauid ꝙ egreſſus eſ-
ſet ſaul vt q̄reret aīam eius. Porro da-
uid erat in deſerto ziph in ſilua. Et ſur-
rexit ionathas filius ſaul ⁊ abijt ad da
uid in ſiluā ⁊ cōfortauit man⁹ ei⁹ ī deo
dixitqȝ ei. Ne timeas. Neqȝ eñ īueniet
te man⁹ ſaul patris mei. Et tu regna-
bis ſup iſrael: ⁊ ego ero tibi ſecūd⁹. Sȝ
⁊ ſaul pater meus ſcit hoc. Percuſſit ǵ
vterqȝ fedus corā dño. Māſitqȝ dauid
in ſilua: ionathas aūt reuerſus ē in do
mū ſuā. Aſcēderūt aūt ziphei ad ſaul in
gabaa dicētes: Nōne ecce dauid latitat
apud nos in locis tutiſſimis ſilue ī colle
achile q̄ ē ad dextrā deſerti? Nūc ǵ ſicut
deſiderauit aīa tua vt deſcēderes: dſcē
de nřm aūt erit vt tradam⁹ eū in man⁹
regis. Dixitqȝ ſaul: Benedicti vos a do
mino: qꝛ doluiſtis vicē meā. Abite er-
go oro ⁊ diligēti⁹ ṗparate: ⁊ curioſius
agite: ⁊ cōſiderate locū vbi ſit pes eius:
vel quis viderit eū ibi vbi dixiſtj. Reco
gitat eñ deus ꝙ calide inſidier ei. Cō-
ſiderate ⁊ videte oīa latibula ei⁹ in qui
bus abſcōdiť: ⁊ reuertimi ad me ad rē
certam vt vadā vobiſcum. Qđ ſi etiā in
terrā ſe obſtruxerit: ꝑſcrutabor eū ī cū-
ctis milibus iuda. At illi ſurgētes abi-
erunt in ziph aň ſaul. Dauid aūt ⁊ viri
ei⁹ erāt in deſerto maon ī cāpeſtrib⁹ ad
dextrā ieſimuth: Iuit ǵ ſaul ⁊ ſocū ei⁹
ad q̄rendū eum: Et nūciatum ē dauid
ſtatiqȝ deſcendit ad petrā: ⁊ verſabať ī
deſerto maon. Qđ cū audiſſet ſaul: ꝑſe-
cutus ē dauid in deſerto maon. Et ibat
ſaul ⁊ viri eius ad latus mōtis ex parte
vna: dauid autē ⁊ viri ei⁹ erant in late
re mōtis ex ꝑte altera. Porro dauid de
ſperabat ſe poſſe euadere a facie ſaul.
Itaqȝ ſaul ⁊ viri eius in modū corone
cingebant dauid ⁊ viros eius vt capēt
eos. Et nūcius venit ad ſaul dicēs: Fe-
ſtina ⁊ veni q̄ñ infuderūt ſe philiſtijm
ſup terrā. Reuerſus eſt ǵ ſaul deſiſtēs ꝑ
ſequi dauid: ⁊ rexit in occurſum phili
ſtinoꝝ. Propter hoc vocauerūt locū il-
lum petram diuidentem.

¶ XXIIII

Aſcendit ergo dauid inde: et ha-
bitauit in locis tutiſſimis en-
gaddi. Cumqȝ reuerſus eſſet ſaul
poſtqȝ ꝑſecut⁹ ē philiſteos: nūciauerūt
ei dicētes: Ecce dauid in deſerto eſt en
gaddi. Aſſumens ergo ſaul tria milia
electorū virorum ex omni iſrael: ꝑrexit
ad inueſtigandum dauid ⁊ viros eius
etiam ſuper abruptiſſimas petras que
ſolis ibicibus peruie ſunt. Et venit ad
caulas ouium que ſe offerebant vianti
eratqȝ ibi ſpelunca quam ingreſſus eſt

ſaul vt purgaret ventrē. Porro dauid ⁊
viri ei⁹ in interiore pte ſpelūce latebāt.
Et dixerūt ſerui dauid ad eū. Ecce dies
de q̄ locut⁹ eſt dn̄s ad te: ego tradā tibi
inimicū tuū vt facias ei ſicut placuerit i
ocul' tuis. Surrexit ergo dauid: ⁊ preſcidit
oram chlamydis ſaul ſilenter. Poſt hec
pcuſſit cor ſuum dauid: eo q abſcidiſſet
oram chlamydis ſaul. Dixitq ad viros
ſuos: Propitius ſit mihi dn̄s ne faciam
hāc rem dn̄o meo chriſto dn̄i vt mittā
manū meā in eū: q2 chriſt⁹ dn̄i eſt. Uiuit
dn̄s: q2 niſi dn̄s pcuſſerit eum: aut dies
ei⁹ venerit vt moriat: aut deſcēdes in p
liū pierit: ppiti⁹ mihi ſit dn̄s vt nō mit
tam manū meā in chriſtū dn̄i. Et cōfre
git dauid viros ſuos ſermonibus iſtis: ⁊
nō pmiſit eos vt conſurgerēt in ſaul. Por
ro ſaul exurgens de ſpelūca pgebat ce
pto itinere. Surrexit aūt dauid poſt eū:
⁊ egreſſus de ſpelunca clamauit p⁹ ter
gū ſaul dicens: Dn̄e mi rex. Et reſpexit
ſaul poſt ſe ⁊ inclināns ſe dauid pronus
in terrā adorauit. Dixitq ad ſaul: Qua
re audis verba hoim loquentiū: dauid
q̄rit malū aduerſum te? Ecce hodie vi
derūt oculi tui q tradiderit te dn̄s i ma
nu mea in ſpelūca: ⁊ cogitaui vt occide
rē te: ſed pepcit tibi ocul⁹ me⁹. Dixi ei:
Non extendā manū meā in dn̄m meū:
q2 chriſt⁹ dn̄i eſt. Quin poti⁹ pr̄ mi vide
⁊ cognoſce oram chlamydis tue in ma
nu mea: quō cū pſciderē ſūmitatē chla
mydis tue: nolui extendere manū meā
in te. Animaduerte ⁊ vide q̄m nō ē in ma
nu mea malū neq iniqtas: neq pecca
ui in te. Tu aūt inſidiaris aie mee vt au
feras eā. Judicet dn̄s inter me ⁊ te ⁊ vl
ciſcat me dn̄s ex te: man⁹ aūt mea n̄ ſit
in te ſicut ⁊ i puerbio antiq̄ dicit. Ab
impijs egredief impietas. Man⁹ ergo mea
nō ſit in te. Quē pſequeris rex iſrl' quē p
ſequeris? Canē mortuū pſequeris ⁊ pulicem
vnū. Sit dn̄s iudex ⁊ iudicet inter me ⁊
te: ⁊ videat ⁊ iudicet cauſam meā. et eruat
me de manu tua. Cū aūt cōpleſſet dauid
loquēs ſermones huiuſcemōi ad ſaul: di
xit ſaul: Nunqd vox hec tua ē fili mi da
uid? Et leuauit ſaul vocē ſuā: et fleuit:
dixitq ad dauid. Juſtior tu es q̄ ego.
Tu eni tribuiſti mihi bona: ego autem
reddidi tibi mala. Et tu indicaſti mihi
hodie q̄ fecer' mihi bona: quō tradide
rit me dn̄s in manu tua: ⁊ nō occideris
me. Quis eni cū inuenerit inimicū ſuū
dimittet eū in via bona? Sed dn̄s reddat
tibi viciſſitudinem hanc p eo qd hodie
operatus es in me. Et nūc q2 ſcio q certiſſi
me regnatur⁹ ſis ⁊ habiturus in manu
tua regnū iſrl: iura mihi in dn̄o ne dele
as ſemē meū poſt me: neq auferas no
men meū de domo pr̄is mei. Et iurauit
dauid ſauli. Abijt ergo ſaul in domū ſu
am ⁊ dauid ⁊ viri eius aſcenderūt ad tu
tiora loca. ¶ XXV. A

Mortu⁹ eſt aūt ſamuel: ⁊ congregat⁹ j.28.a
eſt vniuerſus iſrl: ⁊ planxerūt eū
nimis ⁊ ſepelierūt eū in domo ſua in ra
matha. Cōſurgenſq dauid deſcendit in
deſertū pharan. Erat aūt vir quiſpiā in
ſolitudine maon ⁊ poſſeſſio eius in car
melo: ⁊ hō ille magn⁹ nimis: erantq ei
oues tria milia ⁊ mille capre. Et acci
dit vt tonderet grex ei⁹ in carmelo. No
men aūt viri illi⁹ erat nabal: ⁊ nomē vx
oris ei⁹ abigail. Eratq mulier illa pru
dentiſſima ⁊ ſpecioſa. Porro vir ei⁹ du
rus ⁊ peſſim⁹ ⁊ malitioſus. Erat aūt de
genere caleph. Cū aūt audiſſet dauid in
deſerto q tonderet nabal gregē ſuū: mi
ſit decem iuuenes ⁊ dixit eis. Aſcendite
in carmelū: ⁊ venietis ad nabal: ⁊ ſalu
tabitis eū ex noie meo pacifice: ⁊ ſic di
cetis: Sit fratrib⁹ meis ⁊ tibi pax ⁊ do
mui tue pax: ⁊ oibus q̄cunq habes ſit
pax. Ex multis annis ſaluos faciēs tuos
⁊ oia tua: Audiui q tonderēt paſtores
tui greges tuos q̄ erāt nobiſcū in deſer
to. Nūq eis moleſti fuim⁹: nec aliqn̄ de
fuit quicq eis de grege oi tpe q̄ fuerūt
nobiſcū i carmelo. Interroga pueros tu B
os: ⁊ indicabūt tibi. Nūc ergo inueniāt pu S.21.a
eri tui grām in ocul' tuis (In die ei bo
na venim⁹ ad te) Quodcūq inuenerit ma
nus tua da ſeruis tuis ⁊ filio tuo dauid.
Cūq veniſſent pueri dauid: locuti ſunt
ad nabal oia verba hec ex noie dauid ⁊ ſi
luerūt. Rn̄dens aūt nabal pueris dauid:
ait: Quis ē dauid ⁊ q̄s ē filius iſai? Ho
die increuerūt ſerui qui fugiūt dn̄os ſuos.
Tollā ergo panes meos ⁊ aq̄s meas ⁊ car
nes pecoru q̄ occidi tonſorib⁹ meis ⁊ da
bo viris q̄s neſcio vnde ſint? Regreſſi ſūt
itaq pueri dauid p viam ſuā: ⁊ reuerſi
venerūt ⁊ annūciauerūt ei oia verba q̄
dixerat nabal. Tūc ait dauid pueris ſu
is: Accingat vnuſquiſq gladio ſuo. Et
accincti ſunt ſinguli gladijs ſuis. Accin C
ctuſq eſt et dauid enſe ſuo: ⁊ ſecuti ſunt
dauid quaſi q̄dringenti viri. Porro du
centi remanſerūt ad ſarcinas. Abigail
aūt vxori nabal nūciauit vn⁹ de pueris

ſuis dicēs: Ecce dauid miſit nūcios de
deſerto vt bñdicerent dño nr̄o: ⁊ auerſa
tus eſt eos. Hoīes iſti boni ſatꝫ fuerunt
nobis et nō moleſti: nec quicꝗ̄ aliqñ pe
riit oī tp̄e quo fuim⁹ ꝯuerſati cū eis in
deſerto. Pro muro erāt nobis tā in no
cte ꝗ̄ in die oībus dieb⁹ qb⁹ pauimus
apud eos greges. Quāobrē cōſidera et
recogita qd facias: qm̄ cōpleta eſt mali-
tia aduerſum virū tuū ⁊ aduerſum do-
mū tuā: ⁊ ip̄e eſt fili⁹ belial ita vt nemo
poſſit ei loqui. Feſtinauit igiꝛ abigail: ⁊
tulit ducētos panes ⁊ duos vtres vini:
⁊ qnq̄ arietes coctos: ⁊ qnq̄ ſata polē-
te: ⁊ centū ligaturas vue paſſe: ⁊ ducen-
tas maſſas caricaꝝ ⁊ poſuit ſup aſinos:
dixitq̄ puerꝫ ſuis: Precedite me et ecce
ego poſt tergū ſequar vos. Uiro aūt ſuo
nabal nō indicauit. Cū ergo aſcendiſſet
aſinū ⁊ deſcēderet ad radicē montꝫ: da-
uid ⁊ viri ei⁹ deſcendebāt in occurſum
D ei⁹. Quib⁹ ⁊ illa occurrit. Et ait dauid:
Uere fruſtra ſeruaui oīa q̄ hui⁹ erāt in
deſerto: ⁊ nō periit quicꝗ̄ de cūctꝫ que
ad eū ptinebāt: ⁊ reddidit mihi malū p
bono. Hec faciat dñs inimicꝫ dauid et
hec addat: ſi reliq̄ro de oībus q̄ ad ip̄m
ptinent vſq̄ mane mingentē ad parie-
tē. Cū aūt vidiſſet abigail dauid: feſtina
uit ⁊ deſcēdit de aſino: ⁊ pcidit corā da
uid ſup faciē ſuā: ⁊ adorauit ſup terrā:
⁊ cecidit ad pedes ei⁹: ⁊ dixit: In me ſit
dñe mi hec iniq̄tas. Loquaꝛ obſecro an
cilla tua in aurib⁹ tuis: ⁊ audi ꝟba fa-
mule tue. Ne ponat oro dñs meus rex
cor ſuū ſup virū iſtū iniquū nabal: qm̄
ſꝫm nomen ſuū ſtultus eſt: ⁊ eſt ſtulticia
cū eo: Ego aūt ancilla tua nō vidi pue-
ros tuos dñe mi q̄s miſiſti. Nunc ḡ dñe
mi viuit dñs ⁊ viuit aīa tua q̄ phibuit
te ne venires ī ſanguinē ⁊ ſaluauit ma
nū tuā tibi. Et nūc fiāt ſicut nabal ini-
E mici tui: ⁊ q̄ q̄rūt dño meo malū. Qua-
Eccli.33.b pꝑter ſuſcipe bñdictionē hanc quā at-
tulit ancilla tua tibi dño meo: ⁊ da pue
ris qui ſequunꝛ te dñm meū. Aufer ini
quitatē famule tue. Faciēs ei faciet dñs
tibi dño meo domū fidelem: qꝛ p̄lia dñi
dñe mi tu p̄liaris. Malitia ergo nō iue-
niaꝛ in te oībus dieb⁹ vite tue. Si eni
ſurrexerit aliqñ hō pſequēs te vel q̄rēs
aīam tuā: erit aīa dñi mei cuſtodita q̄ſi
in faſciculo viuētiū apud dñm deū tu-
um. Porro inimicoꝝ tuoꝝ aīa rotabiꝛ:
q̄ſi in ipetu ⁊ circulo funde. Cū ḡ fecerit
tibi dñs dño meo oīa hec q̄ locut⁹ eſt bo
na de te: ⁊ ꝯſtituerit te ducē ſup iſrl: nō
erit tibi hoc in ſingultū ⁊ ſcrupulū cor
dis dño meo ꝙ effuderꝫ ſanguinē inno
xiū: aut ip̄e te vltus fuerꝫ. Et cū bñfece-
rit dñs dño meo: recordaberis ancille
tue: ⁊ tu benefacies ei. Et ait dauid ad
abigail: Bñdictus dñs deus iſrl q̄ miſi
te hodie in occurſū meū: ⁊ bñdictū elo-
quiū tuū: ⁊ bñdicta tu q̄ phibuiſti me
hodie ne irem ad ſanguinē: ⁊ vlciſcerer
me manu mea. Alioqn viuit dñs deus
iſrl qui phibuit me ne malū facerē ti-
bi: niſi cito veniſſes in occurſū mihi: nō
remāſiſſet nabal vſq̄ ad lucē matutinā
mingens ad parietē. Suſcepit ḡ dauid
de manu ei⁹ omia q̄ attulerat ei. dixitq̄
ei: Uade pacifice in domū tuā. Ecce au
diui vocē tuā: ⁊ honoraui faciē tuam.
Uenit autem abigail ad nabal. Et ecce
erat ei cōuiuiū in domo ei⁹ q̄ſi cōuiuiū
regis: ⁊ cor nabal iocundū. Erat enim
ebrius nimis: ⁊ nō indicauit ei ꝟbum
puſillū aut grāde vſq̄ mane. Dilucul
autē cū digeſſiſſet vinū nabal: indica
uit ei vxor ſua verba hec. Et emortuum
eſt cor ei⁹ intrinſec⁹: ⁊ fact⁹ eſt quaſi la
pis. Cūq̄ ptranſiſſent decem dies: pcu
ſit dñs nabal: et mortu⁹ eſt. Qð cū au
diſſet dauid mortuū nabal: ait: Bened
ctus dñs q̄ indicauit cauſam opprob
mei de manu nabal: ⁊ ſeruū ſuū cuſtod
uit a malo: ⁊ malitiā nabal reddidit d
min⁹ in caput eius. Miſit ergo dauid
locut⁹ eſt ad abigail vt ſumeret eā ſib
in vxorē. Et venerūt pueri dauid ad a
bigail in carmelū: ⁊ locuti ſunt ad ea
dicentes: Dauid miſit nos ad te vt ac
piat te ſibi in vxorē. Que ꝯſurgens ad
rauit prona in terrā: et ait: Ecce famu
la tua ſit in ancillā vt lauet pedes ſu
rū dñi mei. Et feſtinauit ⁊ ſurrexit ab
gail et aſcēdit ſup aſinū: ⁊ quinq̄ pu
le ierūt cū ea pediſſeque ei⁹. Et ſecuta
nuncios dauid: ⁊ facta eſt illi vxor. S
⁊ achinoen accepit dauid de iezrahel
fuit vtraq̄ vxor ei⁹. Saul aūt dedit
chol filiā ſuā vxorē dauid phalthi fi
os lais: qui erat de gallim. ¶ XX
ET venerūt ziphei ad ſaul in g
baa dicentes. Ecce dauid abſc
ditus eſt in colle achile q̄ eſt
aduerſo ſolitudinis. Et ſurrexit ſaul
deſcendit in deſertū ziph ⁊ cum eo t
milia viroꝝ de electꝫ iſrael vt q̄reret
uid in deſerto ziph. Et caſtrametat⁹
ſaul in gabaa achile: que erat ex ad

ſo ſolitudininis in via. Dauid autē ha-
bitabat in deſerto. Videns aūt q̄ veniſ-
ſet ſaul poſt ſe in deſertū: miſit explora-
tores ⁊ didicit q̄ illuc veniſſet certiſſi-
me. Et ſurrexit dauid clam: ⁊ venit ad lo
cum vbi erat ſaul. Cumq̄ vidiſſet locū
in quo dormiebat ſaul: ⁊ abner fili⁹ ner
princeps militie ei⁹: et ſaulē dormientē
in tentorio: ⁊ reliquū vulg⁹ ꝑ circuitū
eius: ait dauid ad achimelech etheum: ⁊
abiſai filiū ſaruie fratrem ioab: dicens:
Quis deſcendet mecū ad ſaul i caſtra?
Dixitq̄ abiſai: Ego deſcendā tecū. Ve-
nerūt ergo dauid ⁊ abiſai ad ppl'm no-
cte: ⁊ inuenerunt ſaul iacentē et dormi-
entē in tentorio: ⁊ haſtā fixā in terra ad
caput ei⁹: abner aūt ⁊ populū dormien-
tes in circūitu ei⁹. Dixitq̄ abiſai ad da
A uid. Concluſit deus inimicū tuum ho-
die in man⁹ tuas. Nunc ergo ꝑfodiā eū
lancea in terra ſemel: et ſecūdo op⁹ non
erit. Et dixit dauid ad abiſai: Ne inter-
ficias eū. Quis eni extendet manū ſuā
in chriſtū dñi: ⁊ innocens erit? Et dixit
b dauid: Viuit dñs q2 niſi dñs ꝑcuſſerit
eum: aut dies ei⁹ venerit vt moriať: aut
in preliū ei⁹ deſcēdens perierit: ꝓpitius
mihi ſit dñs ne extendā manū meam in
chriſtū dñi. Nūc igiť tolle haſtā que eſt
ad caput ei⁹ ⁊ cyphū aque: ⁊ abeamus.
Tulit igiť dauid haſtā ⁊ cyphū aque q̄
erat ad caput ei⁹: et abierūt. Et nō erat
quiſq̄ qui videret ⁊ intelligeret ⁊ euigi
laret: ſed oēs dormiebāt q2 ſopor dñi ir
ruerat ſup eos. Cūq̄ tranſiſſet dauid ex
aduerſo: et ſtetiſſet in vertice montis de-
longe: ⁊ eſſet grāde interuallū iter eos:
clamauit dauid ad ppl'm: et ad abner fi
liū ner dicēs: Nōne rñdebis abner? Et
C rñdens abner ait: Quis es tu q̄ clamas:
et inquietas regē? Et ait dauid ad ab
ner: Nūquid nō vir tu es: Et q̄s alius ſi
milis tui in iſrl'? Quare ergo non cuſto-
diſti dñm tuū regē? Ingreſſus ē eni vn⁹
de turba vt interficeret regē dñm tuū.
Nō eſt bonū hoc qd feciſti. Viuit domi-
nus: qm̄ filij mortis eſtis vos: q2 non cu
ſtodiſtis dñm vrm chriſtū dñi. Nunc er
go vide vbi ſit haſta regis: ⁊ vbi ſit cy-
phus aque qui erat ad caput eius. Co-
gnouit aūt ſaul vocē dauid: ⁊ dixit: Nū-
quid vox hec tua fili mi dauid? Et ait da-
uid. Vox mea dñe mi rex. Et ait: Quam
ob cauſam dñs me⁹ ꝑſequiť ſeruū ſuū?
10.b Quid feci: aut qd eſt malū in manū mea?
Nunc ergo audi oro dñe mi rex vba ſer-
ui tui. Si dñs incitat te aduerſum me
odoreť ſacrificiū. Si autē filij hoīum:
maledicti ſunt in ꝯſpectu dñi: qui eiece
rūt me hodie vt nō habitē in heredita-
te dñi: dicētes: vade ſerui dijs alienis.
Et nunc nō effundať ſanguis meus in D
terra corā dño: q2 egreſſus eſt rex iſrl' vt
querat pulicē vnū: ſicut ꝑſequiť ꝑdix ī
montib⁹. Et ait ſaul: Peccaui. Reuerte
re fili mi dauid. Nequaq̄ eni vltra tibi
male faciā eo q̄ ꝑcioſa fuerit aīa mea
in oculis tuis hodie. Apparet enim q̄
ſtulte egerim: ⁊ ignorauerim multa ni-
mis. Et rñdens dauid ait: Ecce haſta re
gis: tranſeat vn⁹ de pueris regis et tollat
eam. Dñs aūt retribuet vnicuiq̄ ſm iu
ſticiā ſuā et fidē. Tradidit eni te domi-
nus hodie in manū meā: ⁊ nolui exten-
dere manū meā in chriſtū dñi. Et ſicut
magnificata eſt aīa tua hodie in oculis
meis: ſic magnificeť anīa mea in oculis
dñi: et liberet me de oī anguſtia. Ait er-
go ſaul ad dauid: Benedictus tu fili mi
dauid. Et quidē faciens facies: ⁊ potēs
poteris. Abijt aūt dauid in viā ſuam: ⁊
ſaul reuerſus eſt in locū ſuū. XXVII

Et ait dauid in corde ſuo. Aliqū A
incidam vno die in man⁹ ſaul.
Nōne meli⁹ eſt vt fugiā: ⁊ ſaluer
in terra philiſtinoꝝ vt deſperet ſaul: ceſ
ſetq̄ me querere in cūctis finibus iſrl'?
Fugiā ergo manus eius. Et ſurrexit da
uid: et abijt ipſe ⁊ ſexcenti viri cū eo ad
achis filiū maoch regē geth. Et habita
uit dauid cū achis i geth ipſe ⁊ viri eius
et dom⁹ eius et due vxores ei⁹: achino- I.30.a
en iezrahelites ⁊ abigail vxor nabal car
meli. Et nunciatū eſt ſaul q̄ fugiſſet da B
uid in geth: et nō addidit vltra querere
eū. Dixit aūt dauid ad achis. Si inue-
ni gratiā in ocul' tuis: deť mihi loc⁹ in
vna vrbiū regionis hui⁹ vt habitē ibi.
Cur eni manet ſuus tuus in ciuitate re
gis tecū? Dedit itaq̄ ei achis in die illa
ſicelech. Propter quā cauſam facta ē ſi-
celech regū iuda vſq̄ in diē hanc. Fuit
autē numer⁹ dieꝝ quib⁹ habitauit da-
uid in regione philiſtinoꝝ q̄ttuor mēſi-
um. Et aſcēdit dauid ⁊ viri eius: et age C
bant ꝑdas de geſuri et de gezre ⁊ d ama
lechitis. Hi eni pagi habitabāt in terra
antiquit⁹ euntib⁹ ſur vſq̄ ad terrā egy
pti. Et ꝑcutiebat dauid oēm terrā illo-
rū: nec relinquebat viuentē virū et mu
lierem: tollenſq̄ oues ⁊ boues ⁊ aſinos
⁊ camelos et veſtes reuertebať: ⁊ venie-

D bat ad achis. Dicebat autē ei achis. In
quē irruiſti hodie? Rn̄debat dauid. Cō-
tra meridiē iude ꝛ cōtra meridiē hiera
mel ꝛ cōtra meridiē ceni. Uirū ꝛ mulie-
rem nō viuificabat dauid: nec adduce-
bat in geth dicens: ne forte loquant̄ ad-
uerſuꝫ nos. Hec fecit dauid. Et hoc erat
decretū illi oībus dieb⁹ quib⁹ habita-
uit in regione philiſtinoꝝ. Credidit er-
go achis dauid dicēs. Multa mala ope
ratus eſt ꝯtra ppl'm ſuū iſrael. Erit igit̄
mihi ſeru⁹ ſempiternus. ¶ XXVIII

A F Actū eſt autē in dieb⁹ illis: con-
gregauerunt philiſtijm agmina
ſua vt ꝑpararent̄ ad bellū cōtra
iſrael. Dixitqꝫ achis ad dauid. Sciens
nūc ſcito: qm̄ mecū egredieris in caſtr̄
tu et viri tui. Dixitqꝫ dauid ad achis.
Nunc ſcies q̄ factur⁹ eſt ſeru⁹ tuus. Et
ait achis ad dauid. Et ego cuſtodē capi
tis mei ponā te cūctis diebus. Samuel
S.25.a. aūt mortu⁹ eſt: planxitqꝫ eū oīs iſrl': ꝛ ſe
pelierūt eū in ramatha vrbe ſua. Et ſaul
abſtulit magos ꝛ ariolos de terra: ꝛ in-
terfecit eos qui phitones habebāt ī ven
tre. Cōgregatiqꝫ ſunt philiſtijm: ꝛ vene-
rūt ꝛ caſtrametati ſunt in ſunā. Congre
gauit aūt ꝛ ſaul vniuerſum iſrl': ꝛ venit
in gelboe. Et vidit ſaul caſtra philiſtijm
ꝛ timuit et expauit cor ei⁹ nimis. Cōſu-
S.14.f. luitqꝫ dn̄m: ꝛ nō rn̄dit ei: neqꝫ per ſom-
nia: neqꝫ ꝑ ſacerdotes: neqꝫ ꝑ ꝓphetaſ.
Dixitqꝫ ſaul ſeruis ſuis: Querite mihi
Actj.16.c mulierē habentē phitonē: ꝛ vadā ad eā
ꝛ ſciſcitabor ꝑ illā. Et dixerūt ſerui ei⁹
ad eū. Eſt mulier phitonē hn̄s ī endor.
B Mutauit ergo habitū ſuū: veſtituſqꝫ eſt
alijs veſtimentis: ꝛ abijt ipſe ꝛ duo viri
cū eo: veneruntqꝫ ad mulierē nocte: ꝛ ait
illi: Diuina mihi ī phitone: ꝛ ſuſcita mi
hi quē dixero tibi. Et ait mlier ad eum.
Ecce tu noſti quanta fecerit ſaul et quō
eraſerit magos ꝛ ariolos de terra. Qua-
re ergo inſidiar̄ aie mee vt occidar? Et
iurauit ei ſaul ī dn̄o dicens: Uiuit dn̄s:
qꝛ nō eueniet tibi quicq̄ mali propter
hanc rem. Dixitqꝫ ei mulier. Quē ſuſci-
tabo tibi? Qui ait. Samuelē mihi ſuſci
ta. Cū autē vidiſſet mlier ſamuelem: ex-
clamauit voce magna: ꝛ dixit ad ſaul:
Quare impoſuiſti mihi? Tu es eni ſaul.
Dixitqꝫ ei rex: Noli timere. Quid vidi-
ſti? Et ait mlier ad ſaul. Deos vidi aſcē
dentes de terra. Dixitqꝫ ei: Qual' eſt for
C ma ei⁹: Que ait. Uir ſenex aſcēdit: ꝛ ipſe
amict⁹ eſt pallio. Et intellexit ſaul ꝙ ſa
muel eſſet: ꝛ inclinauit ſe ſuꝑ faciē ſu
in terra: ꝛ adorauit. Dixit autēꝫ ſamu
ad ſaul: Quare inquietaſti me vt ſuſ
tarer? Et ait ſaul. Coartor nimis. Si
dem philiſtijm pugnāt aduerſum me:
de⁹ receſſit a me: ꝛ exaudire me nolu
neqꝫ in manū ꝓphetaꝝ: neqꝫ ꝑ ſomni
Uocaui ergo te: vt oſtēderes mihi qđ f
ciā. Et ait ſamuel: Quid interrogas r
cū dn̄s receſſerit a te: ꝛ trāſierit ad em
lum tuū? Faciet eni tibi dn̄s ſicut loc
tus eſt in manu mea: ꝛ ſcindet regnu
tuū de manu tua: ꝛ dabit illud ꝓxim
tuo dauid: qꝛ nō obediſti voci dn̄i ne
feciſti irā furoris ei⁹ in amalech. Idc
co qđ pateris fecit tibi dn̄s hodie: ꝛ d
bit dn̄s etiā iſrl' tecū ī manu philiſtij
Cras autē tu ꝛ filij tui mecuꝫ eritis: ſ
ꝛ caſtra iſrl' tradet dn̄s in manus phi
ſtijm. Statimqꝫ ſaul cecidit porrect⁹
terrā. Extimuerat eni vba ſamuelis:
robur nō erat ī eo: qꝛ nō comederat p
nem tota die illa. Ingreſſa eſt itaqꝫ m
lier illa ad ſaul. Cōturbat⁹ eni erat v
de. Dixitqꝫ ad eū. Ecce obediuit anci
tua voci tue: ꝛ poſui aiam meā in m
nu mea: et audiui ſermones tuos qu
locutus es ad me. Nunc igit̄ audi ꝛ
vocē ancille tue: ꝛ ponā coraꝫ te buc
lam panis vt comedens conualeſcas
poſſis iter agere. Qui renuit ꝛ ait: N
comedam. Coegerunt aūt eum ſerui
et mulier: et tandē audita voce eoꝝ
rexit de terra: et ſedit ſuꝑ lectum. M
er autē illa habebat vitulū paſcualē
domo et feſtinauit: et occidit eum. T
lenſqꝫ farinam miſcuit eam: ꝛ coxit a
ma: et poſuit ante ſaul ꝛ ante ſuos e
Qui cū comediſſent: ſurrexerūt: ꝛ am
lauerūt ꝑ totā noctē illam. ¶ XX

C C Ongregata ſunt ergo philiſti
vniuerſa agmina in aphec. S
et iſrael caſtrametatus eſt ſuꝑ
fontem qui erat in ieſrahel. Et ſatr
quidē philiſtijm incedebant in cen
rijs et milibus: dauid autēꝫ et viri ei
erant in nouiſſimo agmine cum ach
Dixerūtqꝫ pricipes philiſtijm ad ach
Quid ſibi volūt hebrei iſti? Et ait ac
ad principes philiſtijm. Nunqđ igno
tis dauid qui fuit ſeruus ſaul regis i
el: et eſt apud me multis diebus vel
nis? Et non inueni in eo quicq̄ ex
qua tranſfugit ad me: vſqꝫ ad dies h
Irati ſunt autem aduerſus eum prin
pes philiſtijm ꝛ dixerunt ei: Reuerta

vir ⁊ ſedeat in loco ſuo in quo cōſtitui-
ſti eū: ⁊ nō deſcēdat nobiſcū in ꝑliū: ne
fiat nobis aduerſariꝰ cum ꝑliari ceperi
mus. Quō eñ aliter poterit placare do
minū ſuū niſi in capitibꝰ nr̄is? Nonne
iſte eſt dauid cui cātabāt ī chorꝭ dicen-
1.et tes: ꝑcuſſit ſaul in milibꝰ ſuis: ⁊ dauid
1.d. in decē milibus ſuis? Uocauit ꝗ achis
.s. dauid: ⁊ ait ei: Uiuit dn̄s: qꝛ rectꝰ es et
C bonꝰ ī cōſpectu meo: ⁊ exitꝰ ⁊ tuꝰ ⁊ intro
itus tuꝰ mecū eſt in caſtris. Et nō iue-
ni ī te q̄cꝙ̄ mali: ex die q̄ veniſti ad me
vſqꝫ in diē hāc: ſꝫ ſatrapis non places:
Reuertere ꝗ ⁊ vade in pace: et nō offen-
das oculos ſatraparū philiſtijm. Dixit
qꝫ dauid ad achis. Quid eniꝫ feci ⁊ q̄d
inueniſti in me ſeruo tuo a die qua fui
in ꝯſpectu tuo vſqꝫ in diē hāc vt nō ve
niā ⁊ pugnē ꝯtra iīmicos dn̄i mei regꝭ
D Rn̄dēs autē achis locutꝰ eſt ad dauid;
Scio qꝛ bonꝰ es tu ī oculis meisꝭ ſicut
āgelꝰ dei: ſꝫ principes philiſtinoꝝ dixe-
rūt: Nō aſcēdet nobiſcū ī ꝑliū. Igiť cō-
ſurge mane: tu ⁊ ſerui dn̄i tui q̄ venerť
tecū: ⁊ cuꝫ de nocte ſurrexeritꝭ ⁊ ceperit
dilucēſcere: pergite. Surrexit itaqꝫ de
nocte dauid ipſe ⁊ viri eius vt profici-
ſcerentur mane: ⁊ reuerterētur ad ter-
ram philiſtijm. Philiſtijm autem aſcen
derunt in iezrahhel.

XXX

A CUmqꝫ veniſſent dauid ⁊ viri ei-
us in ſicelech die tertia amale-
chite impetum fecerant ex ꝑte
auſtrali in ſicelech: ⁊ percuſſerant ſice-
lech: et ſuccēderāt eā igni. Et captiuas
duxerāt mulieres ex ea a minimo vſqꝫ
ad magnū: ⁊ nō interfecerāt quēꝙ̄: ſed
ſecū duxerāt ⁊ ꝑgebāt itinere ſuo. Cū ꝗ
veniſſet dauid ⁊ viri eiꝰ ad ciuitatē: ⁊ ī-
ueniſſent eā ſuccēſam igni ⁊ vxores ſu-
as ⁊ filios ſuos ⁊ filias ductas eſſe ca-
ptiuas: leuauerunt dauid: et ppl̄s qui
erat cū eo voces ſuas: ⁊ plāxerūt donec
7.a. deficerēt ī eis lachꝛyme. Siquidē ⁊ due
vxores dauid captiue ducte fuerāt achi
noen iezrahelites ⁊ abigail vxor nabal
B carmeli. Et ꝯtriſtatꝰ ē dauid valde. Uo
lebat eñ eū ppl̄s lapidare: quia amara
erat aīa vniꝰcuiuſqꝫ viri ſuꝑ filijs ſuis
⁊ filiabꝰ. Cōfortatꝰ eſt aūt dauid ī dn̄o
deo ſuo: ⁊ ait ad abiathar ſacerdotē fi-
23.b. lium achimelech. Applica ad me ephot
Et applicuit abiathar ephot ad dauid
⁊ cōſuluit dauid dn̄m dicēs: Perſeqr̄ la
trūculos hos: ⁊ compħēdā eos: an nō?
Dixitqꝫ ei dn̄s. Perſequere: abſqꝫ du-
bio eñ compꝛehēdes eos: ⁊ excuties ꝑ-
dam. Abijt ꝗ dauid ipſe ⁊ ſexcenti viri
qui erant cū eo: ⁊ venerūt vſqꝫ ad tor-
rentē beſor: ⁊ laſſi quidaꝫ ſubſtiterunt.
Perſecutꝰ eſt aūt dauid ipſe ⁊ quadri- C
genti viri cum eo: ſubſtiterāt eñ ducē-
ti qui laſſi trāſire non poterāt torrentē
beſor. Et iuenerūt virū egyptiū ī agro:
⁊ adduxerūt eum ad dauid. Dederunt-
qꝫ ei panē vt comederet ⁊ biberet aquā
ſed et fragmen maſſe caricarū: ⁊ duas li
gaturas vue paſſe. Qui cuꝫ comediſſet.
reuerſus eſt ſp̄us eiꝰ: ⁊ refocillatus eſt.
Non eñ comederat panem neqꝫ bibe-
rat aquā tribus diebꝰ ⁊ tribus noctbꝰ.
Dixit itaqꝫ ei dauid: Cuiꝰ es tu: vel vn̄ ⁊
quo ꝑgis? Qui ait: Puer egyptius ego
ſum: ſeruꝰ viri amalechite. Dereliquit D
aūt me dn̄s meꝰ: qꝛ egrotare cepi nudi-
uſtertius. Siquidem nos erupimus ad
auſtralē plagā cerethi ⁊ cōtra iudam: et
ad meridiē caleph: ⁊ ſicelech ſuccēdimꝰ
igni. Dixitqꝫ ei dauid: Potes me duce-
re ad iſtuꝫ cuneū? Qui ait: Iura mihi ꝑ
deū ꝙ nō occidas me: et nō tradas me
in manꝰ dn̄i mei: et ego ducā te ad cu-
neum iſtū. Et iurauit ei dauid. Qui cū
duxiſſet eū ecce illi diſcūbebāt ſuꝑ faciē
vniuerſe terre: comedētes ⁊ bibētes: et
quaſi feſtū celebrātes diē: ꝓ cūcta ꝑda
et ſpolijs q̄ ceperāt de terra philiſtijm
⁊ de terra iuda. Et ꝑcuſſit eos dauid a E
veſpa vſqꝫ ad veſpam alteriꝰ diei: ⁊ non
euaſit ex eis q̄ſꝙ̄ niſi tm̄ q̄dꝛingēti vi-
ri adoleſcētes q̄ aſcēderāt camelos ⁊ fu
gerāt. Eruit ꝗ dauid oīa q̄ tulerāt ama
lechite: ⁊ duas vxores ſuas eruit. Nec
defuit q̄ſꝙ̄ a paruo vſqꝫ ad magnū taꝫ
de filijs ꝙ de filiabꝰ ⁊ de ſpolijs: ⁊ q̄cū-
qꝫ rapuerant oīa reduxit dauid: ⁊ tulit
vniuerſos greges ⁊ armēta: ⁊ minauit
ān faciē ſuā. Dixerūtqꝫ. Hec ē ꝑda da-
uid: Uenit autem dauid ad ducētos vi
ros qui laſſi ſubſtiterāt: nec ſequi pote-
rant dauid: ⁊ reſidere eos iuſſerat ī tor
rēte beſor. Qui egreſſi ſūt obuiā dauid: F
⁊ ꝑplo qui erat cū eo. Accedēs autē da
uid ad ppl̄m ſalutauit eos pacifice. Rn̄
denſqꝫ oīs vir peſſimꝰ ⁊ iniquꝰ d̄ viris
q̄ erāt cū dauid: dixit: Quia nō venerūt
nobiſcū nō dabimꝰ eis quicꝙ̄ de ꝑda
quā eruimꝰ: ſꝫ ſufficiat vnicuiqꝫ vxor
ſua ⁊ filij: q̄s cū accepit recedat. Dixit
aūt dauid: Nō ſic facietꝭ frēs mei d̄ his
q̄ tradidit nobis dn̄s: ⁊ cuſtodiuit nos
et dedit latrunculos q̄ erupant aduer-
ſuꝫ nos ī manꝰ nr̄as: nec audiet vos q̄ſ-
ꝙ̄ ſuꝑ ſermōe hoc. Equa eñ ꝑs erit de-

ſcendētis ad ꝑliū: ⁊ remanētis ad ſar-
G cinas: ⁊ ſimilr̄ diuidēt. Et factū ē hoc ex
die illa: ⁊ deinceps ↄſtitutū ⁊ ꝑfinitū ⁊
q̄ſi lex in iſrł vſq3 in diē hanc. Venit ḡ
dauid i ſicelech: ⁊ miſit dona de ꝑda ſe
niorib⁹ iuda ꝓximis ſuis dicēs. Acci-
pite bn̄dictiōem ð ꝑda hoſtiū dn̄i. His
q̄ erāt i bethel ⁊ q̄ de ramoth ad meri-
diē ⁊ q̄ i gether: ⁊ q̄ i aroer: ⁊ q̄ i ſepha
moth: ⁊ q̄ i eſthama: ⁊ q̄ i rachal: ⁊ q̄ in
vrbib⁹ hierameli: ⁊ q̄ i vrbib⁹ ceni: ⁊ q̄
i rama: ⁊ q̄ i lacu aſan: ⁊ qui i athach: ⁊
qui i hebron: ⁊ reliquis qui erant i his
locis i quib⁹ ↄmorat⁹ fuerat dauid et
viri eius. Ca. XXXI.

A
1. Para. 10. a
Philiſtijm aūt pugnabāt aduer-
ſum iſrael. Et fugerūt viri iſra
el añ faciē philiſtijm et cecide
rūt interfecti i mōte gelboe. Irruerūt
q3 philiſtijm i ſaul ⁊ i filioſ ei⁹: ⁊ ꝑcuſſe
runt ionathan: ⁊ abinadab ⁊ melchiſ-
ue filios ſaul: totūq3 pond⁹ ꝑlij verſū
ē in ſaul. Et cōſecuti ſūt eū viri ſagit-
tarij: ⁊ vulnerat⁹ ē vehemēter a ſagit-
B tarijs. Dixitq3 ſaul ad armigeꝝ ſuum:
Judi. 9. g. Euagina gladiū tuū ⁊ ꝑcute me: ne for
1 Para. 10. a. te veniāt icircūciſi iſti ⁊ interficiāt me
illudētes mihi. Et noluit armiger ei⁹.
fuerat eñi nimio terrore ꝑterrit⁹. Arri
puit itaq3 ſaul gladiū ſuū et irruit ſuꝑ
eū. Qð cū vidiſſet armiger ei⁹ videlʒ q2
mortu⁹ eēt ſaul: irruit etiā ipſe ſuꝑ gla
diū ſuū ⁊ mortu⁹ ē cum eo. Mortu⁹ ē
ergo ſaul ⁊ tres filij ei⁹: ⁊ armiger illi⁹
⁊ vniuerſi viri ei⁹ i die illa parit̄. Vidē
C tes aūt filij iſrł q̄ erāt trās vallē ⁊ trāſ
iordanē q2 fugiſſent viri iſraelite: ⁊ q2
mortu⁹ eſſet ſaul ⁊ tres filij ei⁹: reliq̄rūt
ciuitates ſuas: ⁊ fugerunt. Venerūtq3
philiſtijm ⁊ habitauerūt ibi. Facta aūt
die altera venerūt philiſtijm vt expolia
rēt interfectos: ⁊ iuenerūt ſaul ⁊ tres fi
lios ei⁹ iacētes in mōte gelboe. Et ꝑci-
derūt caput ſaul: ⁊ expoliauerūt eū ar-
mis: ⁊ miſerūt i terrā philiſtinoꝝ ꝑ cir-
cūitū vt āñūciaret̄ i tēplo idoloꝝ ⁊ in
D pplis. Et poſuerūt arma ei⁹ i tēplo aſta
roth corp⁹ ꝟo ei⁹ ſuſpēderūt i muro beth
ſam. Qð cū audiſſēt hitatores iabes ga
laad q̄cūq3 fecerāt philiſtijm ſaul: ſur-
rexerūt oēs viri fortiſſimi: ⁊ ābulauerūt
tota nocte ⁊ tulerūt cadauer ſaul ⁊ ca-
dauera filioꝝ ei⁹ ð muro bethſā. Vene-
2. Re. 2. a rūtq3 viri iabes galaad ⁊ ↄbuſſerūt ea
igni: ⁊ tulerūt oſſa eoꝝ: ⁊ ſepelierūt i ne
more iabes ⁊ ieiunauerūt ſeptē diebus.

Explicit prim⁹ liber Samuelis.
Incipit ſecundus liber
Samuelis. Capłm I

A
Factum eſt aūt poſtq3 mortu⁹
eſt ſaul vt dauid reuerteret̄ a
cede amalech: ⁊ maneret in ſi
celech duos dies. In die autē
tertia apparuit homo veniēs de caſtr̄ſ
ſaul veſte ſcōſciſſa ⁊ puluere cōſpſus ca-
put. Et vt venit ad dauid cecidit ſuꝑ fa 1.
ciem ſuā: ⁊ adorauit. Dixitq3 ad eū da-
uid: Vñ venis? Qui ait ad eū. De caſtr̄ſ
iſrł fugi. Et dixit ad eū dauid: Qð ē ꝟ-
bum qð factū eſt? Indica mihi. Qui ait
Fugit pplš ex ꝑlio: ⁊ multi corruētes e
pplo mortui ſūt: ſʒ ⁊ ſaul ⁊ ionathas fi-
lius ei⁹ iterierūt. Dixitq3 dauid ad ado
leſcētē q̄ nunciabat ei: Vñ ſcis q2 mor-
tuus ē ſaul ⁊ ionathas fili⁹ ei⁹? Ait ad
B leſcens qui nunciabat ei. Caſu veni in
mōtē gelboe: ⁊ ſaul incūbebat ſuꝑ ha-
ſtam ſuā: porro curr⁹ ⁊ eq̄tes appropinq̄
bāt ei: ⁊ ↄuerſus poſt tergū ſuū: vidēſq3
me vocauit. Cui cū rn̄diſſem adſū: di-
xit mihi: Quis nam es tu? Et aio ad eū
Amalechites ego ſū. Et locut⁹ ē mihi:
Sta ſuꝑ me: ⁊ interfice me: q̄m tenent
me anguſtie: ⁊ adhuc tota aīa mea i me
eſt. Stanſq3 ſuꝑ eū occidi illū. Sciebā
eñi q2 viuere nō poterat poſt ruinā. Et
tuli diadema qð erat in capite ei⁹: ⁊ ar-
millā ð brachio illi⁹: ⁊ attuli ad te dn̄m
meū huc. Apprehēdēs aūt dauid veſti- 1.
mēta ſua ſcidit omneſq3 viri q̄ erāt cū 1.
eo: ⁊ plāxerūt ⁊ fleuerūt ⁊ ieiunauerūt
vſq3 ad veſpā ſuꝑ ſaul ⁊ ſuꝑ ionathan
filiū ei⁹: ⁊ ſuꝑ pplm dn̄i: ⁊ ſuꝑ domum
iſrł: eo q2 corruiſſent gladio. Dixitq3 da
C uid ad iuuenē qui nunciauerat ei: Vñ
es tu? Qui rn̄dit: Filius homis aduene
amalechite ego ſum: Et ait ad eū dauid
Quare nō timuiſti mittere manū tuam
vt occideres chriſtū dn̄i? Vocanſq3 da-
uid vnū de pueris ſuis ait: Accedēs ir-
rue in eū. Qui ꝑcuſſit illū ⁊ mortu⁹ eſt
Et ait ad eū dauid: Sāguis tu⁹ ſuꝑ ca-
put tuū. Os eñi tuū locutū eſt aduerſū
te dicēs: ego interfeci chriſtū dn̄i. Plā-
xit aūt dauid plāctu huiuſcemodi ſuꝑ
ſaul ⁊ ſuꝑ ionathan filium ei⁹: ⁊ ꝑcepit
vt docerent filios iuda arcū: ſicut ſcri-
ptū eſt in libro iuſtoꝝ. Et ait: Cōſidera
iſrł ꝓ his q̄ mortui ſūt ſuꝑ excelſa tua
vulnerati. Inclyti iſrael ſuper mōtes
tuos interfecti ſūt. Quō ceciderūt for-

D tes? Nolite annūciare ī geth: neqꝫ ānū-
cietis in cōpitis aſcalonis: ne forte letē
tur filie philiſtijm: ne exultēt filie incir
cūciſoꝝ. Mōtes gelboe nec ros nec plu
uia veniant ſuꝑ vos. Neqꝫ ſint agri pri
mitiaꝝ: qꝛ ibi abiect⁹ ē clype⁹ fortiū: cly
peus ſaul quaſi nō eſſet vnctus oleo: a
ſanguine interfectoꝝ ab adipe fortiuꝫ.
Sagitta ionathe nūqꝫ rediit retrorſuꝫ:
et gladi⁹ ſaul nō ē reuerſus ianis. Saul
ꝛ ionathas amabiles ꝛ decori valde in
vita ſua: ī morte qꝫ nō ſūt diuiſi. Aqui-
lis velociores: leonibus fortiores. Filie
iſrael ſuper ſaul flete qui veſtiebat vos
coccino in delitijs: qui ꝑbebat ornamē
ta aurea cultui vr̄o. Quō ceciderūt for
tes ī ꝑlio? Jonathas in excelſis tuis oc
ciſus ē: Doleo ſupte frater mi ionatha
decore nimis: ꝛ amabil' ſuꝑ amorē mu
lierū. Sicut mr̄ vnicū amat filiū ſuum
ita ego te diligebā. Quō ceciderūt ro-
buſti: ꝛ ꝑierūt arma bellica? ¶ II·
A Igit' poſt hec cōſuluit dauid do-
minū dicēs: Nū aſcendā in vnā
de ciuitatibus iuda? Et ait dn̄s
ad eū: Aſcēde. Dixitqꝫ dauid. Quo aſcē
dam? Et rn̄dit ei. In hebron. Aſcendit
ergo dauid ꝛ due vxores ei⁹ achinoen
iezrahelites ꝛ abigail vxor nabal car-
meli: ſꝫ ꝛ viros q̄ erāt cū eo duxit dauid
ſingulos cū domo ſua: ꝛ māſerūt ī oppi
dis hebron. Venerūtqꝫ viri iuda: ꝛ vn-
xerūt ibi dauid vt regnaret ſuꝑ domuꝫ
31.d iuda. Et nūciatum eſt dauid ꝙ viri ia-
bes galaad ſepeliſſent ſaul. Miſit ergo
dauid nuncios ad viros iabes galaad:
B dixitqꝫ ad eos: Bn̄dicti vos a dn̄o qui
feciſtis miſericordiā hanc cuꝫ dn̄o vr̄o
ſaul: ꝛ ſepeliſtis eū. Et nūc retribuet vo
bis quidē dn̄s miſericordiā ꝛ veritatem
ꝛ ego reddā grām eo ꝙ feciſtꝭ verbum
iſtud. Confortent' man⁹ vr̄e ꝛ eſtote fi-
lij fortitudinis. Licet eṁ mortuus ſit
dn̄s veſter ſaul: tn̄ me vnxit domus iu-
da in regē ſibi. Abner autē fili⁹ ner pri
ceps exercit⁹ ſaul: tulit iſboſeth filium
ſaul: ꝛ circūduxit eū ꝑ caſtra: regēqꝫ cō
ſtituit ſuꝑ galaad: ꝛ ſuꝑ geſſuri: ꝛ ſuper
C iezrahel: ꝛ ſuꝑ effraim: ꝛ ſuꝑ beniamī: ꝛ
ſuꝑ iſrl' vniuerſū. Quadraginta annoꝝ
erat iſboſeth fili⁹ ſaul cū regnare cepiſ-
ſet ſuꝑ iſrl': ꝛ duob⁹ ānis regnauit. So-
5.a. la aūt dom⁹ iuda ſeqꝫbat' dauid. Et fu-
it numer⁹ dierū quos cōmorat⁹ eſt da-
uid imperās ī hebrō ſuꝑ domū iuda ſe-
ptē annoꝝ ꝛ ſex menſium. Egreſſuſqꝫ ē

abner fili⁹ ner ꝛ pueri iſboſeth filij ſaul
de caſtris in gabaon. Porro ioab filius
ſaruie: ꝛ pueri dauid egreſſi ſūt: ꝛ occur
rerūt eis iuxta piſcinā gabaō. Et cū in
vnū cōueniſſent e regione ſederūt hi in
vna ꝑte piſcine: ꝛ illi ex altera. Dixitqꝫ
abner ad ioab: Surgāt pueri: ꝛ ludant
corā nobis. Et reſpondit ioab: Surgāt
Surrexerūt ꝫ ꝛ trāſierūt nūero duode D
cī de beniamī ex ꝑte iſboſeth filij ſaul
ꝛ duodecī de pueris dauid. Appheñſo
qꝫ vnuſquiſqꝫ capite cōparis ſui defixit
gladiū ī lat⁹ cōtrarij: ꝛ ceciderūt ſiml'
Vocatūqꝫ ē nomē loci illi⁹ ager robu-
ſtoꝝ ī gabaon. Et ortū ē bellū durū ſa-
tis in die illa: fugatuſqꝫ ē abner ꝛ viri
iſrl' a pueris dauid. Erāt aūt ibi tres
filij ſaruie: ioab ꝛ abiſai ꝛ aſahel. Por-
ro aſahel curſor velociſſim⁹ fuit quaſi
vn⁹ de capreis q̄ morant' ī ſiluis. Per-
ſeqꝫbat' aūt aſahel abner: ꝛ nō declina-
uit ad dexterā ſiue ad ſiniſtrā omittēs
ꝑſeq̄ abner. Reſpexit itaqꝫ abner poſt
tergū ſuū ꝛ ait. Tu ne es aſahel? Qui E
rn̄dit. Ego ſū. Dixerūtqꝫ ei abner. Va-
de ad dexterā ſiue ad ſiniſtrā: ꝛ appꝛehē-
de vnū de adoleſcētib⁹: ꝛ tolle tibi ſpo
lia ei⁹. Noluit aūt aſahel omittere q̄n
vrgeret eū. Rurſūqꝫ locut⁹ ē abner ad
aſahel. Recede ꝛ noli me ſeq: ne forte cō
pellar ꝯfodere te in terrā: ꝛ leuare non
potero faciē meā ad ioab frēm tuum.
Qui audire ꝯtēpſit: ꝛ noluit declinare
Percuſſit ergo eū abner auerſa haſta ī
inguine ꝛ tranſfodit: ꝛ mortu⁹ ē in eo- F
dē loco. Oēſqꝫ q̄ trāſibāt ꝑ locū illū in 1.20.d.
q̄ ceciderat aſahel ꝛ mortu⁹ erat: ſubſi
ſtebāt. Perſquētib⁹ aūt ioab ꝛ abiſai
fugientē abner: ſol occubuit. Et vene-
rūt vſqꝫ ad collē aq̄ductus q̄ ē ex ad-
uerſo vallis ꝛ itinerꝭ deſerti ī gabaon.
Cōgregatiqꝫ ſūt filij beniamī ad abner
ꝛ ꝯglobati ī vnū cuneū: ſteterūt ī ſūmi
tate tumuli vni⁹. Et exclamauit abner
ad ioab ꝛ ait: Num vſqꝫ ad internitio- Nu.17.d
neꝫ tuus mucro deſeuiet? An ignoras
ꝙ periculoſa ſit deſperatio. Vſqꝫquo
non dicis populo vt omittat pſequi fra
tres ſuos. Et ait ioab: Viuit dn̄s: ſi lo-
cutus fuiſſes mane receſſiſſet populus G
ꝑſequēs frēm ſuū. Inſonuit ergo ioab 1.20.g
buccina: ꝛ ſtetit oīs exercit⁹: nec ꝑſecu-
ti ſunt vltra iſrl': neqꝫ iniere certamen.
Abner autē ꝛ viri eius abierūt ꝑ cam
peſtria moab tota nocte illa: ꝛ trāſierūt
iordanē: ꝛ luſtrata omni bethoron ve-

nerunt ad castra. Porro ioab reūsus o-
miſſo abner congregauit oēm pplm: et
defuerūt de pueris dauid decē ⁊ nouē
viri excepto aſahele. Serui autē dauid
ꝑcuſſerūt de beniamin ⁊ de viris q̄ erāt
cū abner trecētos ſexaginta: qui ⁊ mor
tui ſunt. Tulerūtqꝫ aſahel: ⁊ ſepelierūt
eū in ſepulchro patris ſui in bethleem.
Et ambulauerūt tota nocte ioab ⁊ viri
qui erāt cū eo: ⁊ in ipſo crepuſculo ꝑue-
nerunt in hebron. CIII.

A Facta eſt ergo lōga ꝯcertatio in-
ter domū dauid ⁊ inter domum
ſaulis: dauid ꝓficiēs ⁊ ſemꝑ ſe-
ipſo robuſtior: domus autē ſaul decre-
I. Para. 3.a ſcens quotidie. Natiqꝫ ſunt filij dauid
in hebron. Fuitqꝫ primogenitꝰ eiꝰ am-
non de achinoen iezrahelite: ⁊ poſt eū
cheleab: de abigail vxore nabal carme-
li. Porro tertiꝰ abſalon filius maacha
filie tholomai regis geſſur. Quartꝰ aūt
adonias filius agith: ⁊ quītꝰ ſaphacias
filiꝰ abithal. Sextꝰ ꝗ3 hietraan de egla
vxore dauid. Hi nati ſunt dauid ī he-
bron. Cū ergo eſſet ꝓlium inter domū
ſaul ⁊ domū dauid: abner filiꝰ ner rege
bat domū ſaul. Fuerat aūt ſauli cōcubi
na noie reſpha filia achia: ingreſſuſqꝫ ē
B ad eam abner. Dixitqꝫ iſboſeth ad ab-
ner. Quare ingreſſus es ad cōcubinam
prīs mei? Qui iratus nimis ꝓpter vba
iſboſeth: ait: Nūquid caput canis ego
ſum aduerſum iuda hodie q̄ fecerī miſeri
cordiā ſuꝑ domū ſaul prīs tui: ⁊ ſuper
frēs ⁊ ꝓximos eiꝰ: ⁊ nō tradidi te in ma
nu dauid ⁊ tu requiſiſti in me qd argue
I. eo res ꝓ muliere hodie? Hec faciat deꝰ ab-
ner ⁊ hec addat ei: niſi quō iurauit dn̄s
dauid ſic faciā cū eo vt transferat re-
gnum de domo ſaul ⁊ eleuet thronꝰ da
uid ſuꝑ iſrl' ⁊ ſuꝑ iudā a dan vſqꝫ berſa
bee. Et nō potuit reſpondere ei quicq̄
q2 metuebat illū. Miſit ergo abner nū-
cios ad dauid in hebron ꝓ ſe dicētes:
Cuiꝰ eſt terra? Et vt loqrent. Fac me-
cum amicitias: ⁊ erit manꝰ mea tecū: et
C reducā ad te vniuerſū iſrl'. Qui ait. Op-
time: Ego faciā tecū amicitias: ſꝫ vnā
rem peto a te dicēs: Non videbis faciē
meā anteq̄ adduxeris mihi michol filiā
ſaul: ⁊ ſic venies ⁊ videbis me. Miſit
aūt dauid nūcios ad iſboſeth filiū ſaul
I. Re. 18.g dicens: Redde vxorē meā michol quā
deſpondi mihi cētū ꝓputijs philiſtijm.
Miſit ergo iſboſeth: ⁊ tulit eam a viro
ſuo phaltiel filio lais. Seqbatqꝫ eā vir

ſuꝰ plorās vſqꝫ bahurim. Et dixit ad eū
abner: Uade ⁊ reuertere. Qui reūſus ē
Sermonē quoqꝫ intulit abner ad ſeni-
ores iſrl' dicens: Tam heri q̄ nudiuſter
tius q̄rebatis: dauid vt regnaret ſuper
vos. Nūc ergo facite: qm̄ dn̄s locutꝰ eſt
ad dauid dicēs: In manu ſerui mei da-
uid ſaluabo pplm meum iſrl' de manu
philiſtijm ⁊ oiū inimicoꝝ eius. Locu-
tus eſt aūt abner etiā ad beniamin. Et
abijt vt loqret ad dauid in hebron oia
que placuerāt iſraeli ⁊ vniuerſo benia-
min: venitqꝫ ad dauid in hebron cū vi-
ginti viris. Et fecit dauid abner ⁊ viris
eiꝰ qui venerāt cum eo ꝯuiuiū. Et dixit
abner ad dauid. Surgā vt cōgregē ad
te dn̄m meum regē oēm iſrl' ⁊ ineam te
cum fedus: ⁊ imperes oībꝰ ſicut deſide-
rat aia tua. Cum ergo deduxiſſet dauid
abner ⁊ ille iſſet in pace: ſtati pueri da-
uid ⁊ ioab venerūt ceſis latronibꝰ cū ꝑ
da magna nimis. Abner autē nō erat
cū dauid ī hebrō: q2 iā dimiſerat eū: ⁊
ꝑfectꝰ fuerat in pace: ⁊ ioab ⁊ oīs exer-
citus q̄ erāt cū eo poſtea venerāt. Nūci
atū ē itaqꝫ ioab a narrātibꝰ: Uenit ab-
ner filiꝰ ner ad regē: ⁊ dimiſit eū ⁊ abijt
in pace. Et ingreſſus ē ioab ad regē: et
ait: Quid feciſti? Ecce venit abner ad te
Quare dimiſiſti eum: et abijt ⁊ receſſit?
Ignoras abner filiū ner qm̄ ad hoc venit
ad te vt deciperet te: et ſciret exitū tuū ⁊
introitū tuū: ⁊ noſſet oia q̄ agis? Egreſſus
itaqꝫ ioab a dauid miſit nūcios pꝰ ab-
ner: ⁊ reduxit eū a ciſterna ſira igrāte da
uid. Cūqꝫ rediſſet abner ī hebron ſeorſū
adduxit eū ioab ad mediū porte vt loq
ret ei in dolo: ⁊ ꝑcuſſit illū ibi in inguie
et mortuꝰ eſt in vltionē ſanguinis aſa-
hel frīs eiꝰ. Qd cū audiſſet dauid rē iā
geſtā: ait: Mūdus ego ſum: ⁊ regnū me-
um apud deū vſqꝫ in ſempiternū a ſan-
guie abner filij ner: ⁊ veniat ſuꝑ caput
ioab ⁊ ſuꝑ oēm domū prīs eius: nec de
ficiat de domo ioab fluxū ſeminis ſuſti
nens ⁊ leproſus et tenēs fuſū: ⁊ cadēs
gladio ⁊ indigēs pane. Igit ioab ⁊ abi
ſai frater eiꝰ interfecerunt abner: eo q̄
occidiſſet aſahel fratrē eoꝝ in gabaon
in prelio. Dixit autē dauid ad ioab: et
ad omnē populū qui erat cū eo. Scin
dite veſtimenta veſtra et accingimini
ſaccis: et plangite ante exequias abner
Porro rex dauid ſequebatur feretrum
Cumqꝫ ſepeliſſent abner in hebron: le
uauit rex dauid vocem ſuā: et fleuit ſu

per tumulū abner. Fleuit autē ⁊ oīs po
pulus. Plangenſq; rex ⁊ lugens abner:
ait: Nequaꝗ̃ vt mori ſolēt ignaui: mor-
tuus es abner. Manꝰ tue ligate nō ſūt:
et pedes tui nō ſunt cōpedibꝰ aggraua-
ti: ſed ſicut ſolent cadere corā filiis ini-
quitatis ſic corruiſti. Cōgeminānſq; oīs
pplꝰs: fleuit ſuper eum. Cumq; veniſſet
vniuerſa multitudo cibū capere cū da-
uid clara adhuc die: iurauit dauid di-
C cens: Hec faciat mihi deus: ⁊ hec addat
ſi ante occaſum ſolꝭ guſtauero panē vel
aliud quicq;. Omniſq; pplꝰs audiuit: et
placuerūt eis cūcta que fecit rex in con
ſpectu oīs pplī. Et cognouit oīe vul
gus ⁊ vniuerſus iſrl̄ in die illa: qm̄ non
actū fuiſſet a rege vt occideref abner fi-
lius ner. Dixit q̃z rex ad ſuos ſuos. Nū
ignoratis qm̄ princeps ⁊ maximꝰ ceci-
dit hodie in iſrl̄. Ego aūt adhuc delica-
tus ⁊ vnctus rex. Porro viri iſti filii ſar
uie duri ſunt mihi. Retribuat dn̄s faci-
enti malū iuxta malitiā ſuā. IIII
D Udiuit autē iſboſeth filius ſaul
ꝙ cecidiſſet abner in hebron: et
diſſolute ſunt manꝰ eius: omīſq;
iſrl̄ ꝯturbatꝰ eſt. Duo autē viri princi-
pes latronū erant filio ſaul: nomen vni
banaa: ⁊ nomen alteri rechab filii rem-
mon berothite de filiis beniamin. Siq;-
dem ⁊ beroth reputata eſt ī beniamin.
Et fugerunt berothite in gethaim: fue-
runtq; ibi aduene vſq; ad tempꝰ illud
Erat autē ionathe filio ſaul filiꝰ debi-
lis pedibꝰ. Quinquēnis eni fuit qm̄ ve-
nit nuncius de ſaul ⁊ ionatha ex iezra-
hel. Tollens itaq; eū nutrix ſua fugit.
Cūq; feſtinaret vt fugeret: cecidit: ⁊ clau
dus effectꝰ eſt: habuitq; vocabulū mi-
phiboſeth. Uenietes igif filii remmon
berothite rechab ⁊ banaa: ingreſſi ſunt
feruente die domū iſboſeth. Qui dormi
ebat ſup ſtratū ſuum meridie: ⁊ oſtiaria
domꝰ purgens triticū obdormiuit. In-
greſſi ſunt autē domū latenter aſſumen
tes ſpicas tritici: ⁊ ꝑcuſſerūt eum in in-
guine rechab ⁊ banaa frater eius: et fu-
gerunt. Cū aūt ingreſſi fuiſſent domū: il
le dormiebat ſup lectū ſuū in cōclaui: ⁊
ꝑcutientes interfecerūt eū. Sublatoq;
capite eiꝰ abierunt ꝑ viam deſerti tota
nocte: ⁊ attulerūt caput iſboſeth ad da
uid in hebron. Dixerūtq; ad regē: Ecce
caput iſboſeth filii ſaul inimici tui qui
querebat aīam tuā: ⁊ dedit dominꝰ do-
mino meo regi vltionem hodie de ſaul
⁊ de ſemine eiꝰ. Rn̄dens autē dauid re-
chab ⁊ banaa fratri eius filiis remmon
berothite: dixit ad eos: Uiuit dn̄s qui e- D
ruit animā meā de omni anguſtia: qm̄ Ƶ.1.b.
eum qui annunciauerat mihi ⁊ dixerat
mortuꝰ eſt ſaul qui putabat ſe proſpera
nunciare: tenui ⁊ occidi eū in ſicelech:
cui oportebat me mercedē dare ꝓ nun-
cio. Quātomagis nūc cū homīes impii
interfecerūt virū innoxiū in domo ſua
ſup lectū ſuū nō querā ſanguinē eiꝰ de
manu vr̄a: ⁊ auferā vos de terra. Prece-
pit itaq; dauid pueris ſuis: ⁊ interfece-
runt eos: ꝑcidenteſq; manꝰ ⁊ pedes eo-
rū: ſuſpenderūt eos ſup piſcinam in he-
bron. Caput aūt iſboſeth tulerūt: ⁊ ſepe
lierūt in ſepulchro abner in hebron. V
Et venerunt vniuerſi tribus A
iſrl̄ ad dauid in hebron dicētes: 1.Para.11.a
Ecce nos os tuum ⁊ caro tua ſu
mus. Sed ⁊ heri ⁊ nudiuſtertiꝰ: cū eſſet
ſaul rex ſup nos: tu eras educens et re-
ducens iſrael. Dixit autē dn̄s ad te: Tu
paſces pplm̄ meū iſrl̄: ⁊ tu eris dux ſup
iſrl̄. Uenerunt quoq; ⁊ ſeniores iſrl̄ ad
regē in hebron: ⁊ ꝑcuſſit cum eis rex da
uid fedus in hebron corā dn̄o: vnxerūt-
q; dauid in regē ſup iſrl̄. Filiꝰ triginta
annoꝝ erat dauid cū regnare cepiſſet: et
quadraginta annis regnauit. In hebrō Ƶ.2.e
regnauit ſup iudā ſeptē annis ⁊ ſex mē
ſibꝰ: in hierl̄m aūt regnauit trigintatri
bus ānis ſup oēm iſrl̄ ⁊ iudā. Et abiit
rex ⁊ oēs viri qui erāt cū eo in hieruſa-
lem ad iebuſeū habitatorē terre. Dictū-
q; eſt dauid ab eis: Nō ingredieris huc B
niſi abſtuleris cecos ⁊ claudos: dicētes:
Non ingredief dauid huc. Cepit aūt da
uid arcem ſion: hec eſt ciuitas dauid.
Propoſuerat eni dauid in die illa ꝑmi-
um qui ꝑcuſſiſſet iebuſeū: ⁊ tetigiſſet do
matū fiſtulas: ⁊ abſtuliſſet cecos ⁊ clau-
dos odientes aīam dauid. Idcirco dici
tur in ꝓuerbio: Cecus ⁊ claudus nō in- Math.21.b
trabūt in templū. Habitauit autem da-
uid in arce ſion: ⁊ vocauit eam ciuitatē
dauid: et edificauit ꝑ gyrum a mello et
intrinſecus. Et ingrediebaf proficiens
atq; ſuccreſcens ⁊ dominꝰ deus exerci-
tuū erat cū eo. Miſit quoq; hiram rex 1.Pa.14.a
tyri nuncios ad dauid et ligna cedrina
et artifices lignorum: artificeſq; lapidū
ad parietes: ⁊ edificauerūt domum da-
uid. Et cognouit dauid quoniā confir-
maſſet eū dominꝰ regē ſup iſrael: et qm̄
exaltaſſet regnū eius ſup pplm̄ ſuū iſrl̄.

C Accepit ergo dauid adhuc ꝯcubinas et
vxores de hieruſalē poſtq̄ venerat ō he
bron. Natiq̄ ſunt dauid ⁊ alij filij et fi
lie: ⁊ hec nōia eoꝝ qui nati ſunt ei ī hie
ruſalē. Samua et ſobab ⁊ nathan et ſa-
lomon ⁊ iabaar et eliſua ⁊ nepheg et ia
phia et heliſama et helida ⁊ heliſeleth.
Audierūt ergo philiſtijm q̄ vnxiſſēt da
uid in regē ſup iſrael ⁊ aſcenderūt vni-
uerſi vt q̄rerent dauid. Qd cū audiſſet
I. eo. dauid: deſcēdit in p̄ſidium. Philiſtijm
aūt veniētes diffuſi ſunt ī valle rapha-
im. Et conſuluit dauid dn̄m dicens: Si
aſcendā ad philiſtijm: ⁊ ſi dabis eos in
manū meā? Et dixit dn̄s ad dauid: Aſcē-
de q̄ꝛ tradens dabo philiſtijm in manu
tua. Venit ergo dauid ī baalpharaſim:
⁊ ꝑcuſſit eos ibi: ⁊ dixit: Diuiſit domi-
nus inimicos meos corā me: ſicut diui-
D dunꝫ aq̄. Propterea vocatū eſt nomen
loci illi⁹ baalpharaſim. Et reliq̄rūt ibi
ſculptilia ſua q̄ tulit dauid ⁊ viri eius.
Et addiderūt adhuc philiſtijm vt aſcen
S. eo. derēt et diffuſi ſunt ī valle raphaim. Cō
ſuluit aūt dauid dn̄m. Si aſcēdā cōtra
philiſteos: et tradas eos in man⁹ meas?
Qui rn̄dit. Nō aſcēdas ꝯtra eos: ſed gy
ra poſt tergū eoꝝ: ⁊ venies ad eos ex ad
uerſo piroꝝ. Et cū audieris ſonitū cla-
moris gradientꝫ in cacumīe piroꝝ: tūc
inibis p̄liū: q̄ꝛ tūc egredieꝛ dn̄s añ faci
em tuā vt ꝑcutiat caſtra philiſtijm. Fe-
cit itaq̄ dauid ſicut p̄ceꝑat ei dn̄s: ⁊ ꝑ-
cuſſit philiſtijm de gabaa vſq̄ dum ve-
nias gezer. VI
A
I Para.13.c C Ongregauit autē rurſum dauid
oēs electos ex iſrł triginta milia
Surrexitq̄ dauid ⁊ abijt: et vniuerſus
ppłs qui erat cū eo de viris iuda vt ad-
ducerēt arcā dei: ſup quā inuocatuꝫ eſt
nomē dn̄i exercituū ſedētꝫ in cherubin
ſup eā. Et impoſuerūt arcā dī ſup plau
ſtrū nouū. Tulerūtq̄ eā de domo ami-
nadab q̄ erat in gabaa. Oza aūt ⁊ haio
filij aminadab minabāt plauſtꝝ nouū.
Cūq̄ tuliſſent eā de domo aminadab q̄
erat in gabaa cuſtodiens arcā dei: haio
p̄cedebat arcā dei: dauid aūt ⁊ oīs iſra-
el ludebāt corā dn̄o in omīb⁹ lignis fa-
brefactis et cytharis ⁊ lyris ⁊ tympāis
B et ſiſtris et cymbalis. Poſtq̄ autē vene
rūt ad areā nachor extēdit oza manum
ad arcā dei: et tenuit eā: q̄m calcitrabāt
boues: et declinauerūt eā. Iratuſq̄ ē in
dignatiōe dn̄s ꝯtra ozam: et ꝑcuſſit euꝫ
ſup temeritate: qui mortu⁹ eſt ibi iuxta

arcā dei. Contriſtat⁹ eſt aūt dauid eo q̄
ꝑcuſſiſſet dn̄s ozam: ⁊ vocatū eſt nomē
loci illi⁹ ꝑcuſſio oze vſq̄ in diē hāc. Et
extimuit dauid dn̄m in die illa dicens:
Quō ingredieꝛ ad me arca dn̄i? Et no-
luit diuertere ad ſe arcā dn̄i in ciuitatē
dauid: ſed diuertit eā in domū obede-
dom gethei. Et habitauit arca dn̄i ī do-
mo obededom gethei trib⁹ mēſib⁹: ⁊ be
nedixit dn̄s obededom: ⁊ oēm domum
eius. Nūciatūq̄ eſt regi dauid q̄ bn̄di-
xiſſet dn̄s obededom: et oīa ei⁹ ꝑpter ar
cam dei. Dixitq̄ dauid. Ibo: ⁊ reducam
arcā cū benedictiōe ī domū meā. Abijt
ergo dauid: et adduxit arcam dei de do
mo obededom ī ciuitatē dauid cū gau-
dio: et erāt cū dauid ſeptē chori: ⁊ victi-
ma vituli. Cūq̄ tranſcēdiſſent q̄ porta-
bant arcā dn̄i ſex paſſus: īmolabant bo
uem et ouē et arietē: dauid ꝑcutiebat i
organis armigatis: et ſaltabat totꝫ viri
bus ante dn̄m. Porro dauid erat accin
ctus ephot lineo: et dauid ⁊ oīs domus
iſrł ducebant arcā teſtamēti dn̄i in iu-
bilo et in clangore buccine. Cūq̄ intra
ſet arca dn̄i in ciuitatē dauid: michol f
lia ſaul ꝓſpiciens ꝑ feneſtrā: vidit reg
dauid ſubſilientē atq̄ ſaltantē corā d
mino: et deſpexit eū in corde ſuo. Et in
troduxerūt arcā dn̄i: et impoſuerūt ean
in loco ſuo in medio tabernacłi: qđ te
tenderat ei dauid: ⁊ obtulit dauid hol
cauſta corā dn̄o et pacifica. Cūq̄ cōple
ſet offerēs holocauſta et pacifica bn̄di
xit ppło in nōie dn̄i exercituū. Et parti
tus eſt vniuerſe młtitudini iſrł: tā vir
q̄ꝫ mulieri ſingułꝫ collyridā panis vnā
et aſſaturā bubale carnis vnā: ⁊ ſimil
frixam oleo. Et abijt oīs ppłs vnuſq̄ſq
in domū ſuā. Reuerſuſq̄ eſt dauid vt b
nediceret domui ſue: et egreſſa mich
filia ſaul in occurſū dauid: ait: Q̄ꝫ glo
oſus fuit hodie rex iſrael diſcoopiens
ante ancillas ſuoꝝ ſuoꝝ: ⁊ nudatus
q̄ſi ſi nudeꝛ vn⁹ de ſcurris. Dixitq̄ d
uid ad michol: Venit dn̄s: q̄ꝛ iudā an
dn̄m qui elegit me poti⁹ q̄ꝫ p̄rem tuū
q̄ꝫ oēm domū ei⁹: et precepit mihi vt
ſem dux ſup ppłm dn̄i in iſrł. Et luda
⁊ vilior fiam plus q̄ fact⁹ ſum: ⁊ ero
milis in ocułꝫ meis: et cū ancillis de q
bus locuta es glorioſior apparebo. I
tur michol filie ſaul nō eſt nat⁹ fili⁹
q̄ꝫ in diē mortis ſue. V
E Actū eſt aūt cū sediſſet rex in
mo ſua: et dn̄s dediſſet ei req

vndiq3 ab vniuerſis inimicis ſuis: di-
xit ad nathan pphetā. Uides ne q ego
habitē in domo cedrina: ꝛ arca dei poſi
ta ſit in medio pelliū3? Dixitq3 nathan
ad regē: Omne qđ eſt in corde tuo vade
fac: qꝛ dñs tecū eſt. Factum eſt aūt i illa
nocte: ꝛ ecce ſmo dñi ad nathan dicēs:
Uade ꝛ loq̄re ad ſeruū meū dauid. Hec
dicit dñs. Nunquid tu edificabis mihi
domū ad habitandū? Neq3 eni habita-
ui in domo ex die illa q̄ eduxi iſrl̃ de ter
ra egypti vſq3 in diē hanc: ſed ambula-
bā in tabernacło et in tentorio p cūcta
loca q̄ trāſiui cū oib9 filiis iſrl̃. Nūquid
loquēs locut9 ſū ad vnā de tribub9 iſrl̃:
cui p̄cepi vt paſceret ppłm meū iſrl̃: di-
cens: q̄re nō edificaſti mihi domū cedri
nā? Et nūc hec dices: ſeruo meo dauid.
16 Hec dicit dñs exercituū: Ego tuli te de
paſcuis ſequētē greges vt eſſes dux ſup
ppłm meū iſrl̃: ꝛ fui tecū i oib9 vbicūq3
ambulaſti: et interfeci vniūſos iimicos
tuos a facie tua: feciq3 tibi nomē gran-
de iuxta nomē magnorū q̄ ſunt i terra.
Et ponā locū ppło meo iſrl̃: ꝛ plantabo
eū: ꝛ habitabo cū eo: ꝛ nō turbabit̃ am-
pli9 nec addēt filii iniq̄tat] vt affligant
eū ſicut pri9: ex die q̄ ꝯſtitui iudices ſup
ppłm meū iſrl̃. Et requie3 dabo tibi ab
oib9 inimic] tuis: predicitq3 tibi dñs q
8. domū faciat tibi dñs. Cūq3 cōpleti fue-
rint dies tui ꝛ dormier] cū patrib9 tuis:
ſuſcitabo ſemē tuū poſt te: qđ egrediet̃
22 de vtero tuo ꝛ firmabo regnū ei9. Ipſe e-
dificabit domū noī meo: ꝛ ſtabiliā thro
1. nū regni ei9 vſq3 i ſempiternū. Ego ero
ei in patrē: ꝛ ipſe erit mihi in filiū. Qui
ſi inique aliq̄d geſſerit: arguā eū in v͛ga
viroꝝ: ꝛ in plag] filioꝝ hoi3. Miſericor
diā aūt meā nō auferā ab eo ſicut abſtu
li a ſaul quē amoui a facie mea. Et fide
lis erit dom9 tua: ꝛ regnū tuū vſq3 i eter
nū ante faciē meā: ꝛ thron9 tu9 erit fir-
m9 iugiter. Scđm oīa v͛ba hec et iuxta
vniuerſam viſionē iſtā: ſic locut9 eſt na
than ad dauid. Ingreſſus eſt aūt rex da
uid et ſedit corā dño: ꝛ dixit. Quis ego
ſum dñe de9 ꝛ q̄ dom9 mea: qꝛ adduxiſti
me hucuſq3? Sed ꝛ hoc parū viſum ē in
conſpectu tuo dñe de9: niſi loq̄rer] etiā
de domo ſerui tui in longinquū. Iſta ē
eni lex adam dñe de9. Quid ergo adde-
re poterit adhuc dauid vt loquat̃ ad te?
Tu eni ſcis ſeruū tuū dñe de9. Propter
verbū tuū ꝛ ſm cor tuū feciſti omia ma
gnalia hec ita vt notū faceres ſuo tuo.

Idcirco magnificat9 es dñe de9: qꝛ non
eſt ſilis tui: neq3 eſt de9 extra te in oib9
que audiuim9 aurib9 nr̃is. Que eſt aūt D
vt ppłus tuus iſrl̃ gens in terra propter
quā iuit de9 vt redimeret eā ſibi in po-
pulū: ꝛ poneret ſibi nomē: faceretq3 eis
magnalia ꝛ horribilia ſup terrā a facie
ppłi ſui quē redemiſti tibi ex egypto gē
tē ꝛ deū ei9? Firmaſti eni tibi ppłm tuū
iſrl̃ in ppłm ſempiternū: ꝛ tu dñe de9 fa-
ctus es eis in deū. Nūc g dñe de9 v͛bu3
qđ locut9 es ſup ſeruū tuū ꝛ ſup domu3
ei9 ſuſcita in ſempiternū: ꝛ fac ſicut lo-
cut9 es vt magnificet̃ nomē tuū vſq3 i
ſempiternū: atq3 dicat̃: Dñs de9 exerci-
tuū de9 ſup iſrl̃. Et domus ſerui tui da-
uid erit ſtabilita corā dño: qꝛ tu dñe ex-
ercituū de9 iſrl̃ reuelaſti auriculā ſerui
tui dicēs: domū edificabo tibi ꝓpterea
inuenit ſeru9 tuus cor ſuū vt oraret te
oratiōe hac. Nūc ergo dñe de9 tu es de-
us: ꝛ verba tua erūt vera. Locut9 es eni
ad ſeruū tuū bona hec. Incipe ergo ꝛ be
nedic domui ſui tui vt ſit i ſempiternū
coram te: qꝛ tu dñe deus locut9 es: bene
dictione tua benedicet̃ dom9 ſerui tui
in ſempiternū. VIII A
Actū eſt aūt poſt hec pcuſſit da- 1. Para. 18. a
uid philiſtīm: ꝛ hūiliauit eos et
tulit dauid frenū tributi de manu phili
ſtīm: ꝛ pcuſſit moab: ꝛ mēſus eſt eos fu
niculo coequās terre. Mēſus eſt autem
duos funiculos: vnū ad occidendum: ꝛ
vnū ad viuificandū. Factuſq3 eſt moab
dauid ſuiēs ſub tributo. Et pcuſſit da-
uid adadezer filiū roob regem ſoba: qñ
ꝓfect9 eſt vt dominaret̃ ſup flumen eu
fraten. Et captis dauid ex pte ei9 mille
ſeptingētis equitib9: ꝛ viginti milibus
peditū ſubneruauit oēs iugales curru-
um. Dereliq̄t aūt ex eis centū curr9. Ue B
nit quoq3 ſyria damaſci vt p̄ſidiū ferret
adadezer regi ſoba: ꝛ pcuſſit dauid đ ſy
ria vigintiduo milia viroꝝ: ꝛ poſuit da
uid p̄ſidiū in ſyria damaſci: factaq3 ē ſy
ria dauid ſeruiens ſub tributo. Serua-
uitq3 dñs dauid in oib9 ad q̄cūq3 ꝓfe-
ctus ē. Et tulit dauid arma aurea q̄ ha
bebāt ſerui adadezer: ꝛ detulit ea in hie
ruſalē. Et de bethe ꝛ de beroth: ciuitati
bus adadezer tulit rex dauid es multu3
nimis: de q̄ fecit ſalomō oīa vaſa erea i
templo: ꝛ mare eneū ꝛ colūnas ꝛ altare.
Audiuit aūt thou rex emath q pcuſſiſ- C
ſet dauid oēm robur adadezer. Et miſit
thou ioram filiū ſuū ad regem dauid vt

ſalutaret eū ꝯgratulās:⁊ grās ageret eo
ꝙ expugnaſſet adadezer ⁊ ꝑcuſſiſſet eū.
Hoſtꝭ quippe erat thou adadezer. Et in
manu ei⁹ erāt vaſa aurea ⁊ vaſa argen-
tea ⁊ vaſa erea:q̄ ⁊ ipa ſctificauit rex da
uid dn̄o cū argento ⁊ auro q̄ ſctificaue-
rat de vniuerſis gentibus q̄s ſubegerat
de ſyria ⁊ moab ⁊ filijs ammon ⁊ phili-
D ſthijm ⁊ amalech:⁊ de manubijs adade-
zer filij roob regꝭ ſoba. Fecit q̄z ſibi da-
uid nomē cū reuerteret capta ſyria in
valle ſalinaꝝ ceſis decē ⁊ octo milib⁹:⁊
in gebelem ad vigititria milia:⁊ poſuit
in idumea cuſtodes ſtatuitq̄ꝫ pſidiū. Et
facta ē vniuerſa idumea ſeruiēs dauid:
⁊ ſeruauit dn̄s dauid in oib⁹ ad q̄cūq̄ꝫ
ꝓfect⁹ eſt. Et regnauit dauid ſuꝑ omnē
iſrl̄:faciebat q̄z dauid iudiciū: ⁊ iuſticiā
J.20.g. oī pplo ſuo. Joab aūt fili⁹ ſaruie erat ſu
per exercitū. Porro ioſaphat filius achi
lud erat acōmētarijs:⁊ ſadoch fili⁹ achi
tob:⁊ achimelech fili⁹ abiathar erāt ſa-
cerdotes:⁊ ſaraias ſcriba:banaias autē
fili⁹ ioiade ſuꝑ cerethi ⁊ felethi. Filij au
A tē dauid ſacerdos erant. ¶ IX
Et dixit dauid: Putaſne eſt aliq̄ſ
qui remāſerit de domo ſaul vt fa
ciā cū eo miſcdiam propter ionathan?
Erat aūt dauid de domo ſaul ſeru⁹ no-
mine ſiba. Quē cū vocaſſet rex ad ſe di-
xit ei: Tu ne es ſiba? Et ille rn̄dit: Ego
ſum ſeru⁹ tu⁹. Et ait rex: Nunq̄d ſupeſt
aliq̄s ḋ domo ſaul vt faciā cū eo miſeri-
B cordiā dei? Dixitq̄ꝫ ſiba regi. Supē fili⁹
ionathe debilis pedib⁹. Ubi inq̄t ē? Et
ſiba ad regē. Ecce ait: ī domo ē machir
filij amihel in lodabar. Miſit ergo rex
dauid:⁊ tulit eum de domo machir filij
amihel de lodabar. Cū aūt veniſſet mi-
phiboſeth filius ionade filij ſaul ad da
uid:corruit in faciē ſuā ⁊ adorauit. Di-
xitq̄ꝫ dauid: Miphiboſeth. Qui rn̄dit:
Adſum ſeru⁹ tuus. Et ait ei dauid: Ne
timeas:q2 faciēs faciā in te miſcdiaz ꝓ-
I.19.e. pter ionathan patrē tuū:et reſtituā tibi
C omēs agros ſaul pr̄is tui:⁊ tu comedes
I.Re.18.d. panez in menſa mea ſemꝑ. Qui adorās
eū dixit: Quis ego ſum ſeru⁹ tu⁹:qm̄ re-
ſpexiſti ſuꝑ canē mortuū ſikem mei? Uo
cauit itaq̄ꝫ rex ſibā pueꝝ ſaul:⁊ dixit ei:
Oīa q̄cūq̄ꝫ fuerāt ſaul ⁊ vniuerſam do-
mū ei⁹ dedi filio dn̄i tui. Opare igit̄ ei
terrā tu ⁊ filij tui et ſerui tui ⁊ inferes fi
lio dn̄i tui cibos vt alat̄. Miphiboſeth
autē fili⁹ dn̄i tui comedet ſemꝑ panem
ſuꝑ mēſam meā. Erāt aūt ſibe q̄ndecim

filij et viginti ſerui. Dixitq̄ꝫ ſiba ad re-
gem: Sicut iuſſiſti dn̄e mi rex ſuo tuo:
ſic faciet ſeru⁹ tuus. Et miphiboſeth co
medet ſuꝑ mēſam meā:q̄ſi vn⁹ de filijs
regis. Habebat aūt miphiboſeth filium
paruulū noīe micha. Oīs v̄o cognatio
dom⁹ ſibe ſeruiebat miphiboſeth. Por-
ro miphiboſeth habitabat in hieruſalē:
q2 de menſa regis iugiter veſcebatur:et
erat claudus vtroq̄ꝫ pede. ¶ X
Factū eſt autē poſt hec vt more-
ret rex filiorū āmon: ⁊ regnauit
anon fili⁹ eius ꝓ eo. Dixitq̄ꝫ dauid: Fa-
ciā miſcdiaz cū anon filio naas:ſicut fe
cit pr̄ ei⁹ mecū miſcdiaz. Miſit ḡ dauid
ꝯſolans eū ꝑ ſeruos ſuos ſuꝑ pr̄is inte-
ritu. Cū aūt veniſſent ſerui dauid in ter
rā filioꝝ āmon:dixerūt principes filioꝝ
āmon ad anon dn̄m ſuū. Putas ꝙ pro-
pter honorez pr̄is tui miſerit dauid ad
te ꝯſolatores:et nō iō vt te inueſtigaret
et exploraret ciuitatē:⁊ euerteret eā mi
ſit dauid ſeruos tuos ad te? Tulit itaq̄ꝫ
anon ſeruos dauid:raſitq̄ꝫ dimidiā pa
tē barbe eoꝝ:⁊ p̄ſcidit veſtes eoꝝ med
as vſq̄ꝫ ad nates:et dimiſit eos. Qḋ cu
nunciatū eſſet dauid:miſit in occurſun
coꝝ. Erāt eni viri cōfuſi turpiter valde
Et mādauit eis dauid:manete in hieri
cho donec creſcat barba vr̄a:et tunc re
uertimini. Uidentes autē filij āmon q
iniuriā feciſſent dauid:miſerūt ⁊ cōdu
xerūt mercede ſyrū roob:et ſyrū ſoba v
ginti milia peditū:⁊ a rege maacha m
le viros:et ab hiſtob decē milia viroꝝ
Qḋ cū audiſſet dauid:miſit ioab ⁊ oē
exercitū bellatoꝝ. Egreſſi ſunt ergo fil
āmon et direxerūt aciē ante ipm intro
itū porta. Syrus aūt ſoba ⁊ roob et h
ſtob et maacha ſeorſum erāt ī cāpo. U
dens ḡ ioab ꝙ p̄paratū eſſet aduerſū
preliū:et ex aduerſo et poſt tergū:eleg
ſibi ex oib⁹ electis iſrl̄:⁊ inſtruxit aci
ꝯtra ſyrū:reliquā aūt ꝑtē ppl̄i tradid
C abiſai fratri ſuo. Qui direxit aciem a
uerſum filios āmon. Et ait ioab: Si
ualuerint aduerſum me ſyri:eris mih
adiutoriū:ſi aūt filij āmon p̄ualueri
aduerſū te:auxiliabor tibi. Eſto vir f
tis:et pugnemus ꝓ pplo nr̄o:⁊ ciuit
dei nr̄i. Dn̄s autē faciet qḋ bonū eſt
conſpectu ſuo. Iniit itaq̄ꝫ ioab et p
qui erat cū eo certamē ꝯtra ſyros q̄ ſ
tim fugerūt a facie eius. Filij autē a
mon vidētes q2 fugiſſent ſyri:fugerū
ipi a facie abiſai:⁊ ingreſſi ſūt ciuita

Reuerſuſq; eſt ioab a filijs ãmon: ⁊ ve-
nit hieřlm. Videtes igit͛ filij ammon
qm̃ ſyrus expauit: ⁊ qm̃ corruiſſent co-
ram iſrl̃ cõgregati ſũt pariter. Miſitq;
adadezer ⁊ eduxit ſyros: qui erãt trans
D fluuiũ ⁊ adduxit eoꝝ exercitũ. Sobach
aũt mgr̃ militie adadezer erat pꝛiceps
eoꝝ. Qđ cũ nũciatũ eſſet dauid: ꝯtraxit
oẽm iſraelẽ: ⁊ trãſiuit iordanẽ: venitq;
in helã. Et direxerũt aciẽ ſyri ex aduer-
ſo dauid: ⁊ pugnauerũt cõtra iſrl̃. Fuge-
rũtq; ſyri a facie iſrl̃: ⁊ occidit dauid de
ſyris ſeptingẽtos curr⁹: ⁊ q̃dragita mi-
lia equitũ: ⁊ ſobach pꝛicipẽ militie per-
cuſſit: q̃ ſtati moꝛtu⁹ eſt. Videtes autẽ
vniuerſi reges q̃ erãt i pſidio adadezer
ſe victos eſſe ab iſrl̃: expauerũt ⁊ fugerũt
q̃nq̃gita ⁊ octo milia corã iſrl̃. Et fece-
rũt pacẽ cũ iſrl̃: ⁊ ſuierũt eis: timuerũtq;
ſyri auxiliũ pbere filijs ãmon. XI
A 20.a Factũ eſt aũt vertẽte ãno eo tpe
q̃ ſolent reges ad bella ꝓcedere:
miſit dauid ioab ⁊ ſeruos ſuos
cũ eo: ⁊ vniuerſũ iſrl̃: ⁊ vaſtauerũt filios
ãmon: ⁊ obſederũt rabba. Dauid aũt re
mãſit in hieřlm. Dũ hec agerent͛ acci-
dit quadã die vt ſurgeret dauid de ſtra
tu ſuo poſt meridiẽ: ⁊ deambularet i ſo
lario domus regie: viditq; mulierem ſe
lauãtem ex aduerſo ſup ſolariuz ſuum.
Erat autẽ mulier pulchra valde. Miſit
g̃ rex ⁊ requiſiuit q̃ eſſet mulier. Nũcia-
tũq; eſt ei ꝙ ipſa eſſet berſabee filia he-
liaz vxoꝛ vrie ethei. Miſſis itaq; dauid
nuncijs: tulit eã. Que cũ ingreſſa eſſet
ad illũ: doꝛmiuit cũ ea. Statiq; ſancti-
ficata eſt ab imunditia ſua: ⁊ reuerſa eſt
domũ ſuã cõcepto fetu. Mittẽſq; nũci-
auit dauid: ⁊ ait: Cõcepi. Miſit autẽ da
uid ad ioab dicẽs. Mitte ad me vriam
B etheũ. Miſitq; ioab vriaz ad dauid. Et
venit vrias ad dauid. Queſiuitq; da-
uid q̃ recte agereret ioab ⁊ ppl̃s: ⁊ quõ
ãminiſtraret͛ bellũ. Et dixit dauid ad
vriã: Vade in domũ tuaz: ⁊ laua pedes
tuos. Et egreſſus eſt vrias de domo re-
gis: ſecutuſq; eſt eũ cibus regius. Doꝛ-
miuit aũt vrias aũ poꝛtã dom⁹ regie cũ
alijs ſeruis dñi ſui: ⁊ nõ deſcẽdit ad do
mum ſuã. Nũciatũq; eſt dauid a dicẽti
bus: Nõ iuit vrias in domũ ſuã. Et ait
dauid ad vriã: Nũquid nõ de via veni-
ſti? Quare nõ deſcẽdiſti i domũ tuam?
Et ait vrias ad dauid. Arca dei ⁊ iſrl̃:
⁊ iuda habitãt in papilionib⁹: ⁊ domi⁹
me⁹ ioab ⁊ ſerui dñi mei ſup faciẽ terre
manent: ⁊ ego ingrediar domũ meã vt
comedã ⁊ bibã ⁊ doꝛmiã cũ vxoꝛe mea?
Per ſalutẽ tuã ⁊ p ſalutẽ aĩe tue nõ fa 1.14.e. Judi.19.e
ciã rem hãc. Ait g̃ dauid ad vriã: Ma-
ne hic etiã hodie: ⁊ craſ dimittã te. Mã
ſit vrias i hieřlm i die illa ⁊ altera: ⁊ vo
cauit eũ dauid vt comederet coram ſe ⁊
biberet ⁊ iebꝛiauit eũ. Qui egreſſus ve- C
ſpere doꝛmiuit i ſtratu ſuo cũ ſuis dñi
ſui: ⁊ in domũ ſuã nõ deſcẽdit. Factũ ẽ
g̃ mane: ⁊ ſcripſit dauid epl̃am ad ioab
miſitq; p manuz vrie: ſcribens in epl̃a:
Ponite vriã ex aduerſo belli vbi foꝛtiſ-
ſimũ eſt pliũ: ⁊ derelinq̃te eũ vt pcuſſus
intereat. Igit͛ cũ ioab obſideret vrbẽ po
ſuit vriã i loco vbi ſciebat viros eſſe foꝛ
tiſſimos: egreſſiq; viri de ciuitate bella
bant aduerſũ ioab: ⁊ ceciderũt de ppl̃o
ſeruoꝝ dauid ⁊ moꝛtu⁹ eſt etiam vrias
ethe⁹. Miſit itaq; ioab ⁊ nũciauit da-
uid oĩa verba plij: pcepitq; nũcio dicẽs
Cũ cõpleueris vniuerſos ſermones bel
li ad regẽ: ſi eũ viderĩ indignari: et dixe
rit q̃re acceſſiſtis ad murũ vt pliaremi:
an ignoꝛabatĩ ꝙ multa deſup ex muro
tela mittãt͛: q̃s pcuſſit abimelech filiuz
hieroboal: nõne mulier miſit ſup eũ fra Judi.9.g.
gmen mole de muro: ⁊ iterfecit eũ i the-
bes: quare iuxta murũ acceſſiſtis: dices D
Etiã ſeruus tu⁹ vrias etheus occubuit
Abijt g̃ nũci⁹ ⁊ venit ⁊ narrauit dauid
oĩa q̃ ei pcepat ioab: ⁊ dixit nũci⁹ ad da
uid. Preualuerũt aduerſum nos viri: et
egreſſi ſunt ad nos in agrum. Nos aũt
facto impetu pſecuti eos ſum⁹ vſq; ad
poꝛtaz ciuitatĩ: ⁊ direxerũt iacula ſagit
tarij ad ſeruos tuos ex muro deſuper:
moꝛtuiq; ſũt de ſeruis regis. Quin etiã
ſeruus tu⁹ vrias ethe⁹ moꝛtu⁹ eſt. Et di
cit dauid ad nũciũ. Hec dices ioab: Nõ
te frangat iſta res. Vari⁹ eñ eñetus ẽ
belli: ⁊ nũc hũc et nunc illũ ꝯſumit gla-
dius. Cõfoꝛta belletoꝛes tuos aduerſus
vrbem vt deſtruas eam: ⁊ exhoꝛtare eos
Audiuit vxoꝛ vrie ꝙ moꝛtu⁹ eſſet vrias
vir ſuus: ⁊ planxit eum. Trãſactoq; lu-
ctu miſit dauid ⁊ introduxit eam i do-
mum ſuam: ⁊ facta eſt ei vxoꝛ: ꝑpepitq;
ei filiũ. Et diſplicuit verbũ hoc qđ fece- A
rat dauid coram dño. XII
Miſit ergo dñs nathan ad dauid:
Qui cum veniſſet ad eũ: dixit ei:
Reſponde mihi iudiciũ. Duo vi
ri erant in ciuitate vna: vnus diues et
alter paup. Diues habebat oues et bo-
ues plurimos valde: paup aũt nihil ha

bebat olo ꝑter ouē vnā paruulā quam
emerat ⁊ nutrierat:⁊ q̄ creuerat apd̄ eū
cū filijs ei⁹:ſimul de pane illi⁹ comedēs
⁊ de calice ei⁹ bibēs:⁊ in ſinu illi⁹ dor-
miens:eratq̄ illi ſicut filia. Cū aūt ꝑe-
grin⁹ quidā veniſſet ad diuitē:parcēs
ille ſumere de ouib⁹ ⁊ de bob⁹ ſuis: vt
exhiberet cōuiuiū ꝑegrino illi q̄ vene-
rat ad ſe:tulit ouē viri pauꝑis ⁊ ꝑpara
B uit cibos hoī q̄ venerat ad ſe. Irat⁹ aūt
idignatiōe dauid aduerſus hoīem illū
nimis:dixit ad nathā. Viuit dn̄s:qm̄
fili⁹ mortꝭ ē vir q̄ fecit hoc. Ouē reddet
q̄druplū:eo ꝙ fecerit verbū iſtud ⁊ nō
ꝑpercerit. Dixit autē nathan ad dauid:
Tu es ille vir q̄ feciſti hāc rē. Hec dicit
dn̄s de⁹ iſrl̄: Ego vnxi te i regē ſuꝑ iſrl̄:
⁊ ego erui te d̄ domo ſaul:⁊ dedi tibi do
mū dn̄i tui ⁊ vxores dn̄i tui i ſinu tuo:
deditq̄ tibi domū iſrl̄ ⁊ iuda: ⁊ ſi parua
ſūt iſta: adijciā tibi mlto maiora. Qua-
re ḡ cōtēpſiſti vbū dn̄i vt faceres malū
C in conſpectu meo? Vriam etheū ꝑcuſſi
ſti gladio:et vxorē illius accepiſti i vxo
rem tibi ⁊ interfeciſti eū gladio filioꝝ
āmon: Quāobrē nō recedat gladius d̄
domo tua vſq̄ in ſempiternū eo ꝙ de-
ſpexeris me:⁊ tuleris vxorē vrie ethei
vt eſſet vxor tua. Itaq̄ hec dicit dn̄s:
Ecce ego ſuſcitabo ſuꝑ te malum de do
mo tua:⁊ tollā vxores tuas in oculꝭ tuis
⁊ dabo ꝓximo tuo:⁊ dormiet cū vxori-
bus tuis in oculis ſolis hui⁹. Tu eñ fe
ciſti abſcōdite:ego aūt faciā verbū iſtd̄
in ꝯſpectu oīs iſrl̄:⁊ i ꝯſpectu ſolis hui⁹
Et dixit dauid ad nathā: Peccaui dn̄o
D Dixitq̄ nathan ad dauid. Domin⁹ q̄ꝫ
Ecci.47.b trāſtulit peccatū tuū. Non morierꝭ. Ve
rūtñ qm̄ blaſphemare feciſti inimicos
nomen dn̄i ꝓpter vbū hoc:fili⁹ q̄ nat⁹
eſt tibi morte morietr̄. Et reuerſus ē na
than i domū ſuā. Percuſſitq̄ domin⁹
paruulū quē peꝑit vxor vrie dauid:⁊
deſperatus ē. Depcatuſq̄ eſt dauid do
minū ꝓ paruulo:⁊ ieiunauit dauid ieiu-
nio:⁊ ingreſſus ſeorſuꝫ iacuit ſuꝑ terrā.
Venerūt aūt ſeniores dom⁹ eius cogē-
tes euꝫ vt ſurgeret de terra. Qui noluit
nec comedit cū eis cibū. Accidit autem
die ſeptima vt moreretr̄ infans:timue-
runtq̄ ſerui dauid nūciare ei ꝙ mortu
E us eſſet paruul⁹:dixerūt eñ: Ecce cū par-
uulus adhuc viueret loq̄bamur ad euꝫ
⁊ nō audiebat vocē nr̄am:quātomagꝭ
ſi dixerim⁹ mortu⁹ ē puer ſe affliget?
Cū ḡ dauid audiſſet ſeruos ſuos muſſi-
tātes: intellexit ꝙ mortu⁹ eſſet infātu-
lus. Dixitq̄ ad ſeruos ſuos: Nū mortu
us ē puer? Qui rn̄derūt ei: Mortu⁹ eſt.
Surrexit ḡ dauid de terra:⁊ lotus vn-
ctuſq̄ eſt. Cūq̄ mutaſſet veſtē:igreſſus
ē domū dn̄i ⁊ adorauit ⁊ venit i domū
ſuā petiuitq̄ vt ponerēt ei panē:⁊ co-
medit. Dixerūt aūt ei ſerui ſui. Quis ē
ſermo quē feciſti? Propter infantē cuꝫ
adhuc viueret ieiunaſti ⁊ flebas:mor-
tuo aūt puero ſurrexiſti ⁊ comediſti pa
nē. Qui ait: Propt̄ infātē dū adhuc vi
ueret ieiunaui et fleui. Dicebam enim
Quis ſcit:ſi forte donet eū mihi dn̄s et
viuat infans: Nūc aūt qꝛ mortu⁹ ē:q̄re
ieiuno? Nūq̄d potero reuocare eū āpli⁹
Ego vadā magꝭ ad eū:ille vo nō reuer
tetr̄ ad me. Et ꝯſolat⁹ ē dauid berſabee
vxorē ſuam:ingreſſuſq̄ ad eā dormiuit
cū ea. Que genuit filium:⁊ vocauit no
men ei⁹ ſalomon:⁊ dn̄s dilexit eū: Mi-
ſitq̄ eum in manu nathā prophete: et
vocauit nomē ei⁹ amabilis dn̄o: eo ꝙ
diligeret euꝫ dn̄s. Igitr̄ pugnabat ioab
ꝯtra rabbath filioꝝ āmon ⁊ expugna-
bat vrbē regiā: Miſitq̄ ioab nuncios
ad dauid dicēs: Dimicaui adūſuꝫ rab
ba:⁊ capienda ē vrbs aquaꝝ. Nūc igit̄
ꝯgrega reliquā ꝑtē ppl̄i: obſide ciuita
tem:⁊ cape eā:ne cū a me vaſtata fueri
vrbs noī meo aſcribatr̄ victoria. Cōgr
gauit itaq̄ dauid oēm ppl̄m ⁊ ꝓfect⁹
adūſū rabba. Cūq̄ dimicaſſet cepit eā
Et tulit diadema rgꝭ eoꝝ d̄ capite ei⁹
pōdo auri talentū hn̄s gēmas ꝑcioſiſ
mas:⁊ ipoſitū eſt ſuꝑ caput dauid. S
⁊ ꝑdā ciuitatis aſportauit multā val
de:ppl̄m q̄ꝫ ei⁹ adducēs ſerrauit:⁊ circ
egit ſuꝑ eos ferrata carpenta. Diuiſi
q̄ cultris ⁊ traduxit in typolateꝝ. Si
fecit vniuerſis ciuitatib⁹ filioꝝ āmor
Et reuerſus eſt dauid ⁊ oīs exercit⁹ i
hieruſalem. XIII

F Actū ē aūt poſt hec vt abſalo
filij dauid ſororē ſpecioſiſſim
vocabulo thamar adamaret āmon fil
dauid ⁊ deꝑiret in eam valde ita vt ꝑ
ter amorē eius egrotaret:quia cuꝫ eſſ
virgo difficile ei videbatr̄ vt quippia
inhoneſte ageret cum ea. Erat aute
āmon amicus noīe ionadab filius ſe
maa fratris dauid vir prudens valde
Qui dixit ad euꝫ: Quare ſic attenuar
macie fili regis ꝑ ſingulos dies? Cur
idicas mihi? Dixitq̄ ei āmon: Tham
ſororem fratrꝭ mei abſalō amo. Cui r

dixit ionadab: Cuba ſup lectũ tuũ ⁊ lan-
guoꝛẽ ſimula: cũq; venerit pr̃ tuus vt
viſitet te dic ei: Ueniat oꝛo thamar ſo-
roꝛ mea vt det mihi cibum: ⁊ faciat pul
mẽtũ vt comedã de manu ei⁹. Accubu
it itaq; amnon: ⁊ quaſi egrotare cepit.
Cũq; veniſſet rex ad viſitãdũ eũ ait am
mon ad regez: Ueniat obſecro thamar
ſoroꝛ mea vt faciat in oculis meis duas
ſoꝛbitiũculas: ⁊ cibũ paratũ capiam de
manu ei⁹. Miſit ḡ dauid ad thamar do
mũ dicẽs: Ueni in domũ amnon fratrꝭ
tui: ⁊ fac ei pulmẽtũ. Uenitq; thamar ĩ
domũ ãnon fris ſui: ille autez iacebat.
Que tollẽs farinã cõmiſcuit: ⁊ liq̃faci-
ens in oculis ei⁹ coxit ſoꝛbitiunculas:
tollẽſq; ꝙ coxerat effudit ⁊ poſuit co-
ram eo: ⁊ noluit comedere. Dixitq; am
non. Ejicite vniuerſos a me. Cũq; eieciſ
ſet oẽs: dixit ãnon ad thamar. Infer ci-
bum in cõclaui vt veſcar de manu tua.
Tulit ḡ thamar ſoꝛbitiũculas q̃s fece-
rat: ⁊ intulit ad ãnon frẽz ſuũ in ꝯclaui.
Cũq; obtuliſſet ei cibũ: apphẽdit eã: et
ait: Ueni cuba mecũ ſoroꝛ mea. Que rñ
dit ei: Noli frãr mi: noli oppꝛimere me:
neq; eñ hoc fas eſt in iſrl̃. Noli facere
ſtulticiã hãc. Ego eñ ferre nõ potero
oppꝛobꝛiũ meũ ⁊ tu eris q̃ſi vn⁹ de inſi
pientib⁹ in iſrl̃: q̃npoti⁹ loq̃re ad regem
⁊ nõ negabit me tibi. Noluit aũt ãnon
acq̃eſcere p̃cib⁹ ei⁹: ſʒ p̃ualẽs virib⁹ op-
pꝛeſſit eã ⁊ cubauit cũ ea. Et exoſaz eã
habuit odio magno nimis: ita vt mai⁹
eſſet odiũ q̃ oderat eã amoꝛe q̃ añ dile-
xerat. Dixitq; ei ãmon: Surge ⁊ vade:
Que rñdit. Maius ẽ hoc malũ qđ nũc
agis aduerſũ me q̃ qđ añ feciſti expel-
lens me: Et noluit audire eã: ſʒ vocato
puero q̃ miſtrabat ei dixit: Ejice hãc a
me foraſ ⁊ claude oſtiũ p⁹ eã. Que indu
ta erat talari tunica: huiuſcemodi eñ
filie regis ꝟgines veſtib⁹ vtebãr̃. Eie-
cit itaq; eã miſter illi⁹ foras: clauſitq;
foꝛes poſt eã: Que aſpgẽs cinerẽ capiti
ſuo ſciſſa talari tunica ĩpoſitiſq; mani-
bus ſup caput ſuũ: ibat ĩgrediẽs ⁊ cla-
mãs. Dixit aũt ei abſalon frater ſuus.
Nũqd ãnon frater tu⁹ ꝯcubuit tecum?
ſʒ nũc ſoroꝛ tace: frater tu⁹ ẽ. Neq; af-
fligas coꝛ tuũ pro hac re. Mãſit itaq;
thamar cõtabeſcẽs ĩ domo abſalõ fris
ſui. Cuz aũt audiſſet rex dauid ꝟba hec
contriſtat⁹ ẽ valde: ⁊ noluit cõtriſtare ſpi-
ritũ ãnon filij ſui: qm̃ diligebat eã: qꝛ
pꝛimogenit⁹ erat ei. Poꝛro nõ ẽ locut⁹

abſalon ad ãnon nec malũ nec bonuz.
Oderat eñ abſalon ãnon eo ꝙ violaſ-
ſet thamar ſoꝛoꝛẽ ſuã. Factũ ẽ aũt poſt
tp̃s bienij vt tõderẽr̃ oues abſalon in
balaſoꝛ q̃ ẽ iuxta effraim: Et vocauit E
abſalõ oẽs filios regis: venitq; ad regẽ
⁊ ait ad eũ: Ecce tõdenr̃ oues ſerui tui
veniat oꝛo rex cũ ſeruis ſuis ad ſeruũ
ſuũ. Dixitq; rex ad abſalõ: Noli fili mi
noli rogare vt veniam⁹ oẽs: ⁊ grauem⁹
te. Cũ aũt cogeret eũ ⁊ noluiſſet ire bñdi
xit ei. Et ait abſalon ad dauid: Si non
vis venire: veniat obſecro nobiſcũ ſaltẽ
ãnõ frater me⁹. Dixitq; ad eũ rex: Nõ ẽ
neceſſe vt vadat tecũ. Coegit itaq; abſa
lon eũ: ⁊ dimiſit cũ eo ãnon ⁊ vniuer-
ſos filios regꝭ. Feceratq; abſalõ cõuiui
um q̃ſi cõuiuiũ regꝭ. Pꝛecepat aũt ab-
ſalon pueris ſuis dicẽs: Obſeruate cuz
temulẽt⁹ fuerit ãnon vino: ⁊ dixero vo
bis ꝑcute eũ ⁊ interficite: nolite timere
Ego eñ ſuz q̃ p̃cipio vobis. Roboꝛamĩ F
et eſtote viri foꝛtes. Fecerũt ergo pueri
abſalon aduerſũ ãnon ſicut p̃cepat eis
abſalon. Surgẽteſq; oẽs filij regꝭ aſcẽ-
derũt ſinguli mulas ſuas: ⁊ fugerũt. Cũ
q; adhuc ꝑgerẽt ĩ itinere: fama ꝑuenit
ad dauid dicẽs: Percuſſit abſalon oẽs
filios regꝭ: ⁊ nõ remãſit ex eis ſaltẽ vn⁹
Surrexit itaq; rex dauid: ⁊ ſcidit veſti- 3.1.b.et.3.f.
mẽta ſua ⁊ cecidit ſup terrã: ⁊ oẽs ſerui
illi⁹ qui aſſiſtebãt ei ſciderũt veſtimẽta
ſua Rñdens aũt ionadab fili⁹ ſemmaa
fris dauid: dixit: Ne eſtimet dñs meus
rex ꝙ oẽs pueri regꝭ occiſi ſint. Amnõ
ſolus moꝛtu⁹ ẽ: qm̃ ĩ odio abſalon erat
poſitus ex die qua oppꝛeſſit thamar ſo-
roꝛem ei⁹. Nũc ergo ne ponat dñs me⁹ G
rex ſup coꝛ ſuũ verbũ iſtud: dicẽs: oẽs
filij regis occiſi ſũt: qm̃ amnõ ſol⁹ moꝛ
tuus ẽ. Fugit aũt abſalon. Et eleuauit
puer ſpeculatoꝛ oculos ſuos: ⁊ aſpexit:
⁊ ecce ppl̃s mult⁹ veniebat ꝑ iter deuiũ
ex latere mõtis. Dixit aũt ionadab ad
regẽ: Ecce filij regis adſunt: iuxta ver-
bum ſerui tui: ſic factum eſt. Cumq; ceſ-
ſaſſet loqui apparuerũt ⁊ filij regꝭ. Et
intrantes leuauerũt vocem ſuã ⁊ fleue
runt. Sed ⁊ rex ⁊ omẽs ſerui eius fleue
runt ploꝛatu magno nimis. Poꝛro ab-
ſalon fugiens abijt ad tholomai filiuz
ãmiur regem geſſur. Luxit ergo dauid
filium ſuũ ãnon multis diebus. Abſa- 1.15.b
lon aũt cum fugiſſet ⁊ veniſſet in geſſur
fuit ibi tribus annis: ceſſauitq; rex da-
uid ꝑſequi abſolon: eo ꝙ cõſolat⁹ eſſet

cap amnon interitu. ¶ XIIII.

¶ A Ntelligēs aūt ioab filiꝰ ſarvie
ꝙ cor regis verſū eēt ad abſalon
miſit thecuā: ⁊ tulit inde mulie-
rē ſapientē: dixitq; ad eā. Lugere te ſi-
mula: ⁊ induere veſte lugubri: et ne vn-
garis oleo vt ſis q̄ſi mulier iā ꝑlimo
tpe lugēs mortuū. Et ingredieris ad re
gē: ⁊ loq̄ris ad eū ſermōes huiuſcemo-
di. Poſuit aūt ioab verba in ore eius
Itaq; cū ingreſſa fuiſſet mlier thecui-
tes ad rgē: cecidit corā eo ſup terrā. et
4. Re. 6. f. adorauit ⁊ dixit. Serua me rex. Et ait
¶ B ad eā rex. Quid cāe habes? Que rn̄dit
Heu mulier vidua ego ſū. Mortuus ē
eñ vir meꝰ: ⁊ ancille tue erāt duo filij
q̄ rixati ſūt aduerſū ſe i agro: nulluſq;
erat q̄ eos ꝓhibere poſſet: et ꝑcuſſit alt
alterū: ⁊ interfecit eū. Et ecce ꝯſurgens
vniuerſa ꝯgnatio aduerſū ancillā tuā
dixit. Trade eū q̄ ꝑcuſſit frēm ſuū vt oc
cidamꝰ eū ꝓ aīa fris ſui quē iterfecit: ⁊
deleamꝰ heredē: ⁊ q̄rūt extīguere ſcītil-
lā meā que relicta ē: vt non ſupſit viro
meo nomē et reliq̄e ſup terram. Et ait
rex ad mulierē. Uade i domū tuam et
¶ C ego iubebo ꝓ te. Dixitq; mulier thecui
tes ad regē. In me dn̄e mi rex ſit iniq̄-
tas: ⁊ in domo pr̄is mei: rex aūt et thro-
nꝰ eiꝰ ſit inocēs. Et ait rex. Qui ꝯtradi
xerit tibi: adduc eū ad me: ⁊ vltra non
addet vt tāgat te. Que ait. Recordetur
rex dn̄i dei ſui: vt non multiplicēt̃ ꝓxi
ſanguis ad vlciſcēdū: ⁊ neq̄q; interficiāt
filiū meū. Qui ait. Uiuit dn̄s: qꝛ nō ca
det de capillis filij tui ſup terrā. Dixit
ḡ mlier. Loq̄t̃ ācilla tua ad dn̄m meū
¶ D regē vbū. Et ait. Loq̄re. Dixitq; muli
er. Quare cogitaſti huiꝰcemodi rē ꝯtra
pplm̄ dei ⁊ locutꝰ ē rex vbū iſtō vt pec
Eccl. 25. d cet: ⁊ nō reducat electū ſuū. Oēs mori-
mur ⁊ q̄ſi aq̄ dilabimur i trā q̄ nō redi
rūt. Nec vult deꝰ ꝑire aīam: ſꝫ rtractat
cogitās ne penitꝰ ꝑeat q̄ abiectꝰ ē. Nūc
igit̃ veni vt loq̄r ad dn̄m meū regē v-
bū hoc p̄nte pplo. Et dixit ācilla tua.
Loq̄r ad regē: ſi q̄ mō faciat rex vbū an
cille ſue. Et audiuit rex vt liberaret an
cillā ſuā de manu oīuꝫ q̄ volebāt de he
reditate dn̄i delere me: ⁊ filiū meū ſimt̃
Dicat ḡ ācilla tua vt fiat vbū dn̄i mei
1. 19. d regis ſicut ſacrificiū. Sicut eni angelꝰ
dn̄i: ſic ē dn̄s meꝰ rex vt nec bn̄dictiōe
nec maledictōe moueat̃. Un̄ ⁊ dn̄s deꝰ
tuꝰ ē tecū. Et rn̄dēs rex dixit ad mlie-
¶ E rē. Ne abſcōdas a me vbū qd̄ te intro
go. Dixitq; mlier. Loq̄re dn̄e mi rex: et
ait rex. Nūq̄d manꝰ ioab tecū ē i oībꝰ
iſtis? Rn̄dit mlier: ⁊ ait. Per ſalutē aīe
tue dn̄e mi rex nec ad ſiniſtram nec ad
dexterā ē ex oībꝰ his q̄ locutꝰ ē dn̄s me-
us rex. Seruꝰ eñ tuus ioab ip̄e p̄cepit
mihi ⁊ ip̄e poſuit i os ācille tue oīa v-
ba hec vt v̄terē figurā s̄mōis huiꝰ: ſer
uꝰ eñ tuꝰ ioab p̄cepit iſtō. Tu aūt dn̄e
mi rex ſapiēs es: ſicut hꝫ ſapiām āgelꝰ
dei vt itelligas oīa ſup terrā: Et ait rex
ad ioab. Ecce placatꝰ feci verbū tuū.
Uade ḡ ⁊ reuoca puer abſalō. Cadēſ-
q; ioab ſup faciē ſuā i terrā adorauit: ⁊
bn̄dixit regi. Et dixit ioab. Hodie itel-
lexit ſeruꝰ tuꝰ qꝛ iueni grām i oclis tu-
is dn̄e mi rex. Feciſti eñ ſermonē dn̄e
mi rex ſerui tui. Surrexit ḡ ioab ⁊ abijt
i geſſur: ⁊ adduxit abſalō i hierlm. Di-
xit aūt rex. Reuertat̃ i domū ſuā: ⁊ fa-
ciē meā nō videat. Reuerſus ē itaq; ab
ſalō i domū ſuā: ⁊ faciē regꝭ non vidit.
Porro ſicut abſalō: vir n̄ erat pulcher
i oī iſrl̄: ⁊ decorꝰ nimis. A veſtigio pe-
dis vſq; ad v̄ticē nō erat i eo vlla ma-
cula. Et q̄n tōdebat capillū: ſel̄ aūt in
āno tōdebat̃: qꝛ grauabat eū ceſaries:
pōderabat capillos capitꝭ ſui ducētis
ſiclis pōdere publico. Nati ſūt aūt ab-
ſalō filij tres: ⁊ filia vna noīe thamar
elegātꝭ forme. Māſitq; abſalō i hierlm
duobꝰ ānis: ⁊ faciē rgis nō vidit. Mi-
ſit itaq; ad ioab vt mitteret eū ad re-
gē. Qui noluit venire ad eū. Cūq; ſecū
do miſiſſet: ⁊ ille noluiſſet venire ad eū
dixit ſeruis ſuis. Scitꝭ agrū ioab iuxta
agrū meū hn̄tē meſſē hordei. Ite igit̃ ⁊
ſuccēdite eū igni. Succēderūt ḡ s̄ui ab
ſalō ſegetē igni. Et veniētes ḡ ſerui io
ab ſciſſis veſtibꝰ ſuis dixerūt. Succēde-
rūt ſerui abſalō ꝑtē agri igni. Surre-
xitq; ioab ⁊ veīt ad abſalō i domū eiꝰ
et dixit. Quare ſuccēderūt ſerui tui ſe-
getē meā igni? Et rn̄dit abſalō ad io-
ab. Miſi ad te obſecrās vt venires ad
me ⁊ mitterē te ad regē: ⁊ diceres ei.
Quare veni d geſſur? Meliꝰ mihi erat
ibi eē. Obſecro ḡ vt videā faciē regis.
ꝙ ſi memor ē iniq̄tatꝭ mee: interficiat
me. Ingreſſus itaq; ioab ad regē nūci
auit ei oīa. Uocatuſq; ē abſalō ⁊ intra
uit ad regē: ⁊ adorauit ſup faciē trē co
ram eo. Oſculatuſq; eſt rex abſalon.

¶ XV Fit̃ pꝰ hec fecit ſibi ab
ſalon currus ⁊ equites ⁊ quin
quaginta viros q̄ p̄cederent ei

Et mane cõſurgẽs abſalon ſtabat iux-
ta introitũ porte in via: ⁊ oẽm viꝝ qui
hẽbat negotiuꝫ vt veniret ad regis iu-
diciũ vocabat abſalon ad ſe et dicebat.
De q̃ ciuitate es tu? Qui rñdens aiebat
Ex vna tribu iſrl̃ ego ſũ ſeruꝰ tuus. Re-
ſpondebatq́ꝫ ei abſalon. Uidentur mi-
hi ſermões tui boni ⁊ iuſti: ſed non ẽ q̃
te audiat ꝯſtitutꝰ a rege. Dicebatq́ꝫ ab-
ſalon. Quis me cõſtituat iudicẽ ſuper
terrã vt ad me veniant oẽs q̃ hñt nego-
tiũ ⁊ iuſte iudicem? Sed ⁊ cũ accederet
ad eũ hõ vt ſalutaret illum: extendebat
manũ ſuã: ⁊ apphendens oſculabat̃ eũ.
Faciebatq́ꝫ hoc oĩ iſrl̃ veniẽti ad iudi-
ciũ vt audiret̃ a rege: ⁊ ſollicitabat cor-
da viroꝝ iſrl̃. Poſt q̃draginta autẽ an-
nos dixit abſalon ad regeꝫ dauid. Ua-
dã ⁊ reddã vota mea q̃ voui dño in he-
bron. Uouens enim vouit ſeruus tuus
cũ eſſet i geſſur ſyrie dicens. Si reduxe-
rit me dñs in hierl̃m: ſacrificabo dño.
Dixitq́ꝫ ei rex dauid. Uade in pace. Et
ſurrexit ⁊ abijt i hebron. Miſit autẽ ab
ſalõ exploratores in vniuerſas tribꝰ iſrl̃
dicẽs. Stati vt audieritꝫ clangorẽ buc
cine: dicite: Regnabit abſalõ in hebron.
Porro cũ abſalon ierũt ducenti viri de
hierl̃m vocati: euntes ſimplici corde et
cãꝫ penitꝰ ignorãtes. Accerſiuit q̃ꝫ ab-
ſalon achitofel gilonitẽ ꝯſiliariũ dauid
de ciuitate ſua gilo. Cumq́ꝫ imolaret vi-
ctimas facta ẽ cõiuratio valida: pplꝰs
q̃ꝫ cõcurrẽs augebat̃ cũ abſalõ. Uenit
igit̃ nũciꝰ ad dauid dicens. Toto cor-
de vniuerſus iſrl̃ ſeq̃t̃ abſalon. Et ait
dauid ſeruis ſuis q̃ erãt cũ eo in hierl̃m
Surgite. Fugiamꝰ: neq́ꝫ eñ erit nobis
effugiũ a facie abſalon. Feſtinate egre-
di: ne forte veniẽs occupet nos: ⁊ impel
lat ſup nos ruinã: et ꝑcutiat ciuitatem
in ore gladij. Dixerũtq́ꝫ ſui regꝫ ad eũ:
Oia q̃cunq́ꝫ p̃cepit dñs nr̃ rex libenter
exeq̃mur ſerui tui. Egreſſus eſt ergo rex
et vniuerſa domꝰ eiꝰ pedibꝰ ſuis. Et re
liquit rex decẽ mlieres ꝯcubinas ad cu
ſtodiendã domũ. Egreſſuſq́ꝫ rex ⁊ oĩs iſ-
rael pedibus ſuis ſtetit ꝓcul a domo: et
vniuerſi ſerui eiꝰ ambulabãt iuxta eũ: ⁊
legiones cerethi ⁊ felethi ⁊ omẽs gethei
pugnatores validi ſexcẽti viri qui ſecu
ti eũ fuerãt de geth pedites p̃cedebãt re
gẽ. Dixit aũt rex ad ethai getheũ. Cur ve
nis nobiſcũ? Reuertere et habita cũ re-
ge: qꝛ ꝑegrinus es ⁊ egreſſus es de loco
tuo. Heri veniſti: et hodie cõpelleris no
biſcũ egredi? Ego aũt vadã quo iturus
ſum. Reuertere et reduc frẽs tuos: ⁊ do-
minꝰ faciet tecũ miſcdiam ⁊ veritatem:
qꝛ oſtẽdiſti grãm et fidẽ. Et rñdit ethai E
regi dicẽs: Uiuit dñs et viuit dñs meꝰ Ruth.1.c.
rex: qm̃ in q̃cunq́ꝫ loco fuerꝫ dñe mi rex
ſiue in morte ſiue i vita: ibi erit ſuꝰ tu-
us. Et ait dauid ethai. Ueni et trãſi. Et
trãſiuit ethai getheus ⁊ rex: ⁊ oẽs viri q̃
cũ eo erãt: ⁊ reliq̃ multitudo. Oẽſq́ꝫ fle-
bant voce magna: ⁊ vniuerſus populus
trãſibat. Rex quoq́ꝫ trãſgrediebat̃ tor-
rentẽ cedron: ⁊ cũctus pplꝰs incedebat
ꝯtra viã oliue q̃ reſpicit ad deſertũ. Ue-
nit aũt ⁊ ſadoch ſacerdos: ⁊ vniuerſi le-
uite cũ eo portãtes arcã federꝫ dei: ⁊ de-
poſuerũt arcã dei. Et aſcẽdit abiathar:
donec expletꝰ eſſet oĩs pplꝰs qui egreſſus
fuerat d̾ ciuitate. Et dixit rex ad ſadoch
Reporta arcã dei in vrbẽ. Si inuenero F
grãm in ocul̃ dñi: reducet me et oſtẽdet
mihi eã et tabernaculũ ſuũ: ſi aũt dixe-
rit mihi: nõ places: p̃ſto ſũ: faciat qđ bo
nuꝫ eſt coram ſe. Et dixit rex ad ſadoch
ſacerdotẽ. O vidẽs reuertere i ciuitatẽ
in pace: ⁊ achimaas filiꝰ tuꝰ ⁊ ionathã
filiꝰ abiathar duo filij vr̃i ſint vobiſcũ.
Ecce ego abſcõdar in cãpeſtribꝰ d̾ſerti:
donec veniat ſermo a vobis indicãs mi
hi. Reportauerunt ḡ ſadoch ⁊ abiathar
arcã dei in hierl̃m: ⁊ mãſerũt ibi. Porro
dauid aſcẽdebat cliuũ oliuarũ ſcãdens
⁊ flens: nudis pedibꝰ incedẽs ⁊ operto
capite. Sed ⁊ oĩs pplꝰs q̃ erat cũ eo operto
capite aſcẽdebat plorãs. Nũciatum eſt
aũt dauid qꝛ achitofel eſſet in ꝯiuratio-
ne cũ abſalon. Dixitq́ꝫ dauid: Infatua G
q̃ſo dñe ꝯſiliũ achitofel. Cũq́ꝫ aſcẽderet
dauid ſũmitatẽ montꝫ in q̃ adoraturus
erat dñm: ecce occurrit ei chuſi arachi-
tes ſciſſa veſte et terra pleno capite. Et
dixit ei dauid. Si venerꝫ mecũ: eris mi-
hi oneri: ſi aũt in ciuitatẽ reuertaris et
dixeris abſalon: ſeruꝰ tuus ſũ rex: pate-
re me viuere ſicut fui ſeruus patris tui:
ſic ero ſeruus tuꝰ: diſſipabis ꝯſiliũ achi-
tofel. Habes autem tecũ ſadoch ⁊ abia 1.17.c.
thar ſacerdotes: ⁊ oẽ verbũ qđcũq́ꝫ au-
dieris i domo regꝫ: indicabis ſadoch et
abiathar ſacerdotibꝰ. Sũt eni cum eis
duo filij eoꝝ achimaas filius ſadoch: et
ionathan filius abiathar: ⁊ mittetꝫ per
eos ad me oẽ verbũ qđ audieritꝫ. Ueni
ente ergo chuſi amico dauid in ciuita-
tem: abſalon quoq́ꝫ ingreſſus eſt hieru-
ſalem: et achitofel cum eo. XVI

¶ B Quũ dauid trãſiſſet paululum
montiſ verticẽ: apparuit ſiba pu
er miphiboſeth in occurſũ ei⁹ cũ
duob⁹ aſinis qui onerati erãt ducentis
panib⁹: ⁊ centum alligaturiſ vue paſſe: ⁊
ſeptẽ maſſis palatarũ ⁊ duob⁹ vtrib⁹ vi
ni. Et dixit rex ſibe. Quid ſibi volunt
hec? Rñditq̃ ſiba: Dñe mi rex aſini do
meſticis regiſ vt ſedeãt: ⁊ panes ⁊ pala
te ad veſcendũ pueris tuis: vinũ aũt vt
bibat ſi quis defecerit ĩ deſerto. Et ait
rex: Ubi eſt fili⁹ dñi tui? Rñditq̃ ſiba re
gi. Remãſit in hierl'm dicẽs: Hodie re
ſtituet mihi dom⁹ iſrl' regnuz prĩs mei.
Et ait rex ſibe. Tua ſint oĩa que fuerũt
miphiboſeth. Dixitq̃ ſiba. Oro vt inue
niã grãm corã te dñe mi rex. Uenit er
B go rex dauid vſq̃ bahurim. Et ecce egre
3.Re.2.b diebat' inde vir de cognatione domus
ſaul noĩe ſemei fili⁹ gera pcedebatq̃ e
grediens: ⁊ maledicebat: mittebatq̃ la
pides ↄtra dauid ⁊ ↄtra vniuerſos ſuos
regiſ dauid. Oĩs aũt ppl's ⁊ vniuerſi bel
latores a dextro ⁊ a ſiniſtro latere regis
incedebãt. Ita aũt loq̃bat' ſemei cũ ma
lediceret regi: Egredere egredere vir
ſãguinũ ⁊ vir belial. Reddidit tibi dñs
vniuerſũ ſanguinẽ dom⁹ ſaul: qm̃ inua
ſiſti regnũ p eo: ⁊ dedit dñs regnũ ĩ ma
nu abſalon filij tui: ⁊ ecce pmũt te ma
la tua qm̃ vir ſanguinũ es. Dixit autez
abiſai fili⁹ ſaruie regi. Quare maledicit
canis hic moritur⁹ dño meo regi? Uadaz
J.19.b ⁊ amputabo caput ei⁹. Et ait rex: Quid
Ecci.23.c mihi ⁊ vobis ẽ filij ſaruie? Dimittite eũ
vt maledicat. Dñs eni pcepit ei vt ma
lediceret dauid. Et ſi q̃s ẽ q̃ audeat dice
C re q̃re ſic fecerit? Et ait rex abiſai: ⁊ vniũ
J.20.b ſis ſeruis ſuis. Ecce fili⁹ me⁹ q̃ egreſſus
eſt de vtero meo q̃rit aĩam meã: quãto
magis hic filius gemini maledicet mihi?
Dimittite eũ vt maledicat iuxta prece
ptũ dñi ſi forte reſpiciat dñs afflictionẽ
meã: ⁊ reddat mihi dñs bonũ p maledi
ctione hac hodierna. Ambulabat itaq̃
dauid ⁊ ſocij ei⁹ p viã cũ eo: ſemei autẽ
p iugũ monti ex latere ↄtra illũ gradie
bat' maledicẽs: ⁊ mittẽs lapides aduer
ſum eũ terrãq̃ ſpargẽs. Uenit itaq̃ rex
dauid ⁊ vniuerſus ppl's cũ eo laſſus: et
refocillati ſunt ibi. Abſalon autẽ ⁊ oĩs
ppl's ei⁹ ingreſſi ſunt hierl'm: ſz ⁊ achito
fel cũ eo. Cũ aũt veniſſz chuſi arachites
amic⁹ dauid ad abſalon: locut⁹ ẽ ad eũ.
Salue rex: ſalue rex. Ad quez abſalon.
Hec ẽ inq̃t grã tua ad amicũ tuũ? Qua
re nõ iuiſti cũ amico tuo? Rñditq̃ chu
ſi ad abſalon. Nequaq̃: q2 illi⁹ ero quẽ
elegit dñs: ⁊ oĩs hic ppl's ⁊ vniuerſus iſ
rael: ⁊ cũ eo manebo. Sed vt ⁊ hoc infe
rã: cui ego ſeruitur⁹ ſum? Nõne filio re
gis? Sicut parui prĩ tuo: ita parebo ⁊ ti
bi. Dixit aũt abſalõ ad achitofel. Inite
ↄſiliũ q̃d agere debeam⁹. Et ait achito
fel ad abſalon. Ingredere ad ↄcubinas
prĩs tui q̃s dimiſit ad cuſtodiendaz do
mũ: vt cũ audierit oĩs iſrl' q̃ fedaueris
prẽm tuũ: roborent' tecũ man⁹ eoꝝ. Te
tenderũt ergo abſalon tabernaculũ ĩ ſo
lario: ingreſſuſq̃ ẽ ad ↄcubinas patris
ſui corã vniuerſo iſrl'. Cõſiliũ aũt achito
fel qd̃ dabat in dieb⁹ illis q̃ſi ſi q̃s ↄſule
ret deũ. Sic erat oĩne ↄſiliũ achitofel: ⁊
cũ eſſet cũ dauid ⁊ cũ eſſet cũ abſalon.
Dixit ergo achitofel ad abſa XVII
D lon: Eligam mihi duodecĩ milia
viroꝝ: ⁊ ↄſurgẽs pſequar dauid
hac nocte: ⁊ irruens ſup eũ q̃ppe q̃ laſ
ſus ẽ ſolutiſ manib⁹: pcutiã eũ. Cũq̃ fu
gerit oĩs ppl's qui cũ eo eſt: pcutiã regẽ
deſolatũ: ⁊ reducã vniuerſuz ppl'm quõ
vn⁹ hõ reuerti ſolet. Unũ. i. virũ tu q̃ris:
⁊ oĩs ppl's erit in pace. Placuitq̃ ſmo
ei⁹ abſalon ⁊ cũctis maiorib⁹ natu iſrl'.
Ait aũt abſalon. Uocate chuſi arachi
tẽ: ⁊ audiam⁹ quid etiã ipe dicat. Cũq̃
veniſſet chuſi ad abſalon: ait abſalõ ad
eũ: Huiuſcemõi ſmonẽ locutus ẽ achi
tofel. Facere debem⁹ an nõ? Qd̃ das ↄſi
liũ? Et dixit chuſi ad abſalon. Nõ eſt bo
nũ ↄſilium qd̃ dedit achitofel hac vice.
Et rurſum intulit chuſi: Tu noſti prẽm
tuũ ⁊ viros qui cũ eo ſũt eſſe fortiſſimos
⁊ amaro aĩo: veluti ſi vrſa raptiſ catul'
in ſaltu ſeuiat. Sed ⁊ pr̃ tu⁹ vir bellator
eſt: nec morabit' cũ pplo. Forſitan nunc
latitat in foueis aut ĩ vno quo voluerit
loco: ⁊ cũ ceciderit vn⁹ q̃libet in princi
pio: audiet quicũq̃ audierit: ⁊ dicet: Fa
cta ẽ plaga in pplo qui ſeq̃bat' abſalõ.
Et fortiſſim⁹ quiſq̃ cui⁹ cor eſt q̃ſi leo
nis: pauore ſoluet'. Scit eni oĩs ppl's iſ
rael fortẽ eſſe prẽm tuũ ⁊ robuſtos oẽs
qui cũ eo ſunt. Sed hoc mihi videt' re
ctũ eſſe ↄſiliũ. Cõgreget' ad te vniuerſus
ppl's iſrl' a dan vſq̃ berſabee q̃ſi arena
mariſ innũerabil' ⁊ tu eris in medio eo
rũ: ⁊ irruem⁹ ſup eũ in q̃cũq̃ loco inuẽ
tus fuerit: ⁊ opiemus eũ ſicut cadere ſo
let ros ſup terrã: ⁊ nõ relinq̃m⁹ de viris
qui cũ eo ſũt nec vnũ quidẽ. Q2 ſi vrbẽ
aliquã fuerit ingreſſus: circundabit oĩs

iſrł ciuitati illi funes: ⁊ trahem⁹ eā i tor
rentē: vt nō repiaꝛ nec calcul⁹ quidē ex
ea. Dixitqꝫ abſalon ⁊ oēs viri iſrł. Meli
us eſt ꝯſiliū chuſi arachite ꝯſilia achito
fel. Dñi aūt nutu diſſipatū eſt conſiliū
achitofel vtile vt induceret dñs ſup ab-
ſalon malū. Et ait chuſi ſadoch ⁊ abia-
thar ſacerdotib⁹: Hoc ⁊ hoc mō ꝯſilium
dedit achitofel abſalon ⁊ ſeniorib⁹ iſrł:
et ego tale ⁊ tale dedi ꝯſiliū. Nūc ğ mit-
tite cito: ⁊ nunciate dauid dicentes: Ne
moreris nocte hac in cāpeſtrib⁹ deſerti:
ſed abſqꝫ dilatiōe tranſgredere: ne forte
abſorbeaꝛ rex: ⁊ oīs ppłs qui cū eo eſt.
Jonathas aūt ⁊ achimaas ſtabāt iuxta
fontē rogel. Abijt ancilla ⁊ nūciauit eis
⁊ illi ꝓfecti ſunt vt referrēt ad regē da-
uid nūciū. Nō eni poterāt videri aut i-
troire ciuitatē. Uidit aūt eos q̄dā puer:
⁊ indicauit abſalō. Jlli vo ꝯcito gradu
ingreſſi ſūt domū cuiuſdā viri i bahuri
q̄ hēbat puteū in veſtibulo ſuo: ⁊ deſcē-
derūt in eū. Tulit aūt młr: ⁊ expādit ve
lamē ſup os putei q̄ſi ſiccās ptiſanas ⁊
ſic latuit res. Cūqꝫ veniſſent ſui abſalō
in domū ad młierē dixerūt: Ubi ē achi-
maas ⁊ ionathas. Et rñdit eis mulier.
Trāſierūt feſtināter guſtata paululū a-
qua. At hi qui q̄rebāt cū ñ repperiſſēt:
reuerſi ſūt in hierłm. Cūqꝫ abiſſent: aſcē
derūt illi de puteo ⁊ ꝑgētes nūciauerūt
regi dauid: ⁊ dixerūt. Surgite ⁊ tranſite
cito fluuiū: qm̄ huiuſcemōi dedit ꝯſiliū
ꝯtra vos achitofel. Surrexit ğ dauid et
oīs ppłus qui cū eo erat: ⁊ trāſierūt ior-
danē donec diluceſceret añqꝫ denudare
tur vbū: ⁊ nec vn⁹ quidē reſidu⁹ fuit q̄
nō trāſiret fluuium. Porro achitofel vi
dens q nō fuiſſet factū cōſiliū ſuū: ſtra-
uit aſinū ſuū: ſurrexitqꝫ ⁊ abijt i domū
ſuā et in ciuitatē ſuā: ⁊ diſpoſita domo
ſua ſuſpēdio interijt: ⁊ ſepult⁹ eſt in ſe-
pulchro pr̄is ſui. Dauid aūt venit in ca
ſtra: ⁊ abſalon trāſijt iordanē ipē ⁊ oēs
viri iſrł cū eo. Amaſā vo ꝯſtituit abſa-
lon ꝓ ioab ſup exercitū. Amaſa autem
erat fili⁹ viri qui vocabaꝛ iethra d̄ hiez-
reli q̄ ingreſſus ē ad abigail filiā naas
ſororē ſaruie q̄ fuit mr̄ ioab. Et caſtra-
metat⁹ eſt iſrł cū abſalon i terra galaad.
Cū veniſſet dauid in caſtra ſobi fili⁹ na
as de rabbath filioꝝ āmon ⁊ machir fi-
lius amihel de lodabar: ⁊ berzellai ga-
laadites de rogelim obtulerūt ei ſtrato-
ria ⁊ tapetia ⁊ vaſa fictilia: frumētū: et
hordeū ⁊ farinā et polentā ⁊ fabā ⁊ len
tem ⁊ frixū oleo cicer ⁊ mel ⁊ butyrum:
oues et pingues vitulos: dederūtqꝫ da-
uid ⁊ pplo q̄ cū eo erat ad veſcēdū. Su-
ſpicati enim ſunt pplm fame ⁊ ſiti fati-
gari in deſerto. ¶ XVIII A

Igitur ꝯſiderato dauid pplo ſuo:
ꝯſtituit ſup eos tribunos ⁊ cen-
turiones: et dedit ppli tertiā ꝑtem ſub
manu ioab: et tertiā ꝑtē ſub manu abi-
ſai filij ſaruie fratris ioab: ⁊ tertiā ꝑtem
ſub manu ethai qui erat de geth. Dixit-
qꝫ rex ad pplm. Egrediar ⁊ ego vobiſcū.
Et rñdit pplus: Nō exibis. Siue eni fu- i.21.d
gerim⁹ nō magnopē ad eos de nobis ꝑ-
tinebit: ſiue media ps ceciderit e nobis
nō ſatis curabūt: qꝛ tu vn⁹ ſolus ꝓ decē
milib⁹ cōputaris. Meli⁹ eſt igiꝛ vt ſis no
bis in vrbe p̄ſidio. Ad q̄s rex ait: Quod vo
bis videꝛ rectū: hoc faciaꝫ. Stetit ğ rex
iuxta portā. Egrediebaꝛqꝫ pplus ꝑ tur
mas ſuas centeni: ⁊ milleni. Et p̄cepit B
rex ioab ⁊ abiſai ⁊ ethai dicēs: Seruate i.eo.
mihi pueꝝ abſalon. Et oīs ppłs audie-
bat p̄cipientē regē cūctis principibus ꝓ
abſalon. Itaqꝫ egreſſus ē ppłs in cāpuꝫ
ꝯtra iſrł ⁊ factū eſt p̄liū i ſaltu effraim.
Et ceſus ē ibi pplus iſrł ab exercitu da
uid: factaqꝫ eſt plaga magna in die illa
viginti miliū. Fuit aūt ibi p̄lium diſper
ſum ſup faciē oīs terre ⁊ multo plures
erāt q̄s ſaltus ꝯſumpſerat de pplo q̄ hi
q̄s vorauerat gladi⁹ in die illa. Accidit
aūt vt occurreret abſalon ſeruis dauid:
ſedens mulo. Cūqꝫ ingreſſus fuiſſet mu-
lus ſubter ꝯdēſam quercū ⁊ magnā: ad-
heſit caput ei⁹ quercui: ⁊ illo ſuſpēſo in-
ter celū ⁊ terrā: mul⁹ cui inſederat ꝑtrā-
ſiuit. Uidit aūt hoc quiſpiā: ⁊ nūciauit C
ioab dicens: Uidi abſalon pendere de
quercu. Et ait ioab viro q̄ nunciauerat
ei: Si vidiſti q̄re nō ꝯfodiſti eū cum ter-
ra: ⁊ ego dediſſeꝫ tibi decē argēti ſiclos
et vnū baltheuꝫ? Qui dixit ad ioab: Si
appēderes in manib⁹ meis mille argē-
teos: nequaqꝫ mitterē manū meā in fili
um regis. Audiētib⁹ ei nobis p̄cepit rex
tibi et abiſai ⁊ ethai dicēs: Cuſtodite mi i.eo.
hi pueꝝ abſalon. Sed ⁊ ſi feciſſem ꝯtra
aiam meā audacter neqꝫ hoc regē late
re potuiſſꝫ: ⁊ tu ſtares ex aduerſo. Et ait
ioab: Nō ſicut tu vis: ſꝫ aggrediar eū co
rā te. Tulit ğ ioab tres lāceas in manu
ſua: ⁊ infixit eas in corde abſalon. Cūqꝫ D
adhuc palpitaret herēs i quercu: cucur-
rerūt decē iuuenes armigeri ioab: ⁊ ꝑcu
tiētes interfecerūt eū. Cecinit aūt ioab

buccina ⁊ retinuit pplm ne pſeqret fu-
Joſue.7.b gientē iſrl: volens pcere mltitudini. Et
tulerūt abſalon ⁊ piecerūt eū in ſaltu i
foueā grādē ⁊ cōportauerūt ſup eū acer
uū lapidū magnū nimis. Ois aūt iſrael
fugit in tabernacla ſua. Porro abſalon
erexerat ſibi cū adhuc viueret titulū q̄ ē
in valle regꝫ. Dixerat ei. Nō habeo filiū
⁊ hoc erit monimētū noīs mei: vocauit-
q3 titulū noīe ſuo ⁊ appellat man⁹ ab-
¶ E ſalon vſq3 ad hāc diē. Achimaas aūt fi
li⁹ ſadoch ait: Currā ⁊ nunciabo regi: q2
iudiciū fecerit ei de⁹ de manū inimicorū
ei⁹. Ad quē ioab dixit: Nō eris nūci⁹ in
hac die: ſ3 nūciabiſ i alia. Hodie nolo te
nūciare. Fili⁹ eni regꝫ ē mortu⁹. Et ait
ioab chuſi: Uade: ⁊ nūcia regi q̄ vidiſti.
Adorauit chuſi ioab: ⁊ cucurrit. Rurſ⁹
aūt achimaas filius ſadoch: dixit ad io
ab: Quid ipedit ſi etiā ego curro p⁹ chu
ſi? Dixitq3 ei ioab. Quid vis currere fili
mi? Ueni huc. Nō eris boni nūcij baiu
lus. Qui rn̄dit: Quid eni ſi cucurrero?
Et ait ei: Curre: Currēs ḡ achimaas per
viā cōpendij trāſiuit chuſi. Dauid autē
F ſedebat inter duas portas. Speculator
vero q̇ erat in faſtigio porte ſup murū:
eleuās ocl'os vidit hoiem currētē ſolū:
⁊ exclamās indicauit regi. Dixitq3 rex.
Si ſol⁹ eſt: bon⁹ eſt nūci⁹ in ore ei⁹. Pro
perāte aūt illo ⁊ accedēte ppi⁹ vidit ſpe
culator hoiem alterū currentē: ⁊ vocife-
rās in culmie ait: Appet mihi alter hō:
currēs ſolus. Dixitq3 rex. Et iſte bon⁹ ē
nunci⁹. Speculator aūt ptēplor ait cur
ſum priorꝫ q̄ſi curſum achimaas filij ſa
doch. Et ait rex. Uir bon⁹ eſt: ⁊ nūcium
portās bonū venit. Clamās aūt achima
as dixit ad regē: Salue rex. Et adorans
G regem coram eo pron⁹ in terrā ait: Be-
nedict⁹ dn̄s de⁹ tu⁹ q̄ pcluſit hoies q̄ le
uauerūt man⁹ ſuas ptra dn̄m meū regē
Et ait rex. Eſt ne pax puero abſalō? Di-
xitq3 achimaas. Uidi tulmutū magnū
cū mitteret ioab ſeru⁹ tu⁹ o rex me ſuū
neſcio aliud. Ad quē rex: trāſi ait: et ſta
hic. Cūq3 ille trāſiſſet ⁊ ſtaret: apparuit
chuſi. Et veniēs ait: Bonū apporto nū-
ciū dn̄e mi rex. Judicauit eni p te dn̄s
hodie de manu oīm q̄ ſurrexerunt cōtra
te. Dixit aūt rex ad chuſi: Eſt ne pax pu
ero abſalon? Cui rn̄dens chuſi: fiāt inq̄t
ſicut puer inimici dn̄i mei regis: ⁊ vni-
uerſi qui pſurgūt aduerſus eū in malū.
Contriſtat⁹ itaq3 rex: aſcēdit cenaculū
I.19.a porte ⁊ fleuit. Et ſic loq̄bat vadēs. Fili
mi abſalon: abſalon fili mi. Quis mihi
tribuat vt ego moriar p te? Abſalon fi
li mi: fili mi abſalon. ¶XIX.
Nunciatū ē aūt ioab q̄ rex fleret
⁊ lugeret filiū ſuū: ⁊ vſa ē victo-
ria in luctū in die illa oi pplo. Audiuit
eni ppls in dei illa dici: dolet rex ſup fi-
lio ſuo. Et declinauit ppls i die illa in-
gredi ciuitatē quō declinare ſolet ppls
vſus ⁊ fugiēs de plio. Porro rex operu
it caput ſuū: ⁊ clamabat voce magna.
Fili mi abſalon: abſalon fili mi. Ingreſ
ſus ergo ioab ad regē in domū dixit: Cō
fudiſti hodie vult⁹ oim ſuoꝝ tuoꝝ q̄ ſal
uā fecerūt aiam tuā: ⁊ aiam filioꝝ tuo-
rū ⁊ filiaꝝ tuaꝝ: ⁊ aiam vxoꝝ tuarum ⁊
aiam pcubinaꝝ tuaꝝ. Diligꝫ odiētes te
⁊ odio habes diligētes te. Et oñdiſti ho
die q2 nō curas de ducib⁹ tuis ⁊ de ſer-
uis tuis: ⁊ vere cognoui modo: q2 ſi ab-
ſalon viueret ⁊ oēs nos occubuiſſemus:
tūc placeret tibi. Nūc igit ſurge ⁊ pce-
de: ⁊ alloquens ſatiſfac ſuis tuis. Juro
eni tibi p dn̄m q̄ ſi nō exieris: nec vnus
q̄dē remāſur⁹ ſit tecū nocte hac: ⁊ peius
erit hoc tibi q̄3 oia mala q̄ venerūt ſup
te ab adoleſcētia tua vſq3 in pn̄s. Sur-
rexit ḡ rex: ⁊ ſedit in porta. Et omi pplo
nūciatū eſt q̄ rex ſederet i porta. Uenit-
q3 vniuerſa mltitudo corā rege: iſrl aūt
fugit in tabernacla ſua. Ois q̄3 ppls cer
tabat in cūctꝫ tribub⁹ iſrl dicēs: Rex li-
berauit nos d̄ manū inimicoꝝ nr̄oꝝ: ipe
ſaluauit nos d̄ manu philiſtinoꝝ: ⁊ nūc
fugit de terra pp̄ter abſalon. Abſalon
aūt quē vnxim⁹ ſup nos: mortu⁹ eſt in
bello. Uſq3 q̄ ſiletꝫ: ⁊ nō reducitꝫ regem.
Et pſiliū toti⁹ iſrl venit ad regē. Rex ve
ro dauid miſit ad ſadoch ⁊ abiathar ſa-
cerdotes: dicēs: Loquimini ad maiores
natu iuda dicētes: Cur venitꝫ nouiſſimi
ad reducēdū regē in domū ſuā? Sermo
aūt oīs iſrl peruenerat ad regem i domo
ei⁹: q2 dixerat rex. Hec dicetis ad pplm.
Frēs mei vos: os meū ⁊ caro mea vos.
Quare nouiſſimi reducitꝫ regē? Et ama
ſe dicite: Nonne os meū es ⁊ caro mea?
Hec faciat mihi de⁹ ⁊ hec addat: ſi non
mgr militie fuerꝫ corā me omi tpe p io
ab. Et iclinauit cor oīm viroꝝ iuda q̄ſi
viri vni⁹. Miſerūtq3 ad regē dicentes
Reuertere tu ⁊ oēs ſui tui. Et reuerſus
eſt rex. Et venit vſq3 iordanē. Et oīs iu
da venit vſq3 in galgala vt occurreret re
gi ⁊ traduceret eū ordanem. Feſtinauit
aūt ſemei fili⁹ gera filij gemini de ba

hurī: ⁊ deſcēdit cū viris iuda in occur-
ſū regis: dauid cū mille viris ð benia-
min: ⁊ ſiba puer de domo ſaul ⁊ q̄nde-
cim filij eiꝰ ac viginti ſerui erāt cū eo.
Et irrūpētes iordanē añ regē trāſiert
vada vt traducerēt domū regis ⁊ face-
rēt iuxta iuſſionē eiꝰ. Semei aūt filiꝰ
gera ꝓſtratꝰ corā rege cū iā trāſiſſet ior
danē dixit ad eū. Ne reputes mihi dñe
mi iniq̄tatē: neqꝫ memineris iiuriarū
ſerui tui in die qua egreſſus es dñe mi
rex de hierlm: neqꝫ ponas rex in corde
tuo. Agnoſco enī ſeruꝰ tuꝰ pctm̄ meū:
et idcirco hodie p̄imꝰ veni de oī domo
ioſeph: deſcēdiqꝫ ī occurſū dñi mei re-
gis. Rñdens vo abiſai filiꝰ ſaruie: di-
xit. Nūqd ꝓ his verbis nō occidet ſe-
mei q̄ maledixit xp̄o dñi? Et ait dauid.
Quid mihi et vobis filij ſaruie? Cur ef
ficimi mihi hodie in ſathan? Ergo ne
hodie interficiet vir in iſrl̄? An ignoro
hodie me factū regē ſup iſrl̄? Et ait rex
ſemei. Nō morieris. Jurauitqꝫ ei. Mi-
phiboſeth qꝫ filiꝰ ſaul deſcēdit ī occur
ſū regis illotis pedibꝰ ⁊ itōſa barba: ve
ſteſqꝫ ſuaꝝ nō lauerat a die q̄ egreſſus
fuerat rex vſqꝫ ad diē reuerſionis eius
in pace. Cūqꝫ occurriſſet regi: dixit ei
rex. Quare non veniſti mecū miphibo-
ſeth. Et rñdens ait. Dñe mi rex ſeruꝰ
meꝰ cōtēpſit me. Dixitqꝫ ei: ego famu-
lus tuꝰ vt ſterneret mihi aſinū ⁊ deſcen
dēs abirē cū rege. Claudꝰ enī ſū ſeruꝰ
tuꝰ. Inſup ⁊ accuſauit me ꝯuū tuū ad
dñm meū regē. Tu aūt dñe mi rex ſi-
cut angelꝰ dei es: fac qð placitū eſt tibi
Neqꝫ enī fuit domꝰ pr̄is mei niſi mor-
ti obnoxia dño meo regi: tu aūt poſui-
ſti me ſeruū tuū int̄ ꝯuiuas mēſe tue.
Quid ḡ habeo iuſte q̄rele: aut q̄d poſſū
vltra vociferari ad regē? Ait ḡ ei rex.
Quid vltra loq̄ris? Fixū ē qð locutꝰ ſū.
Tu ⁊ ſiba diuidite poſſeſſiōes. Rñditqꝫ
miphiboſeth regi. Etiā cuncta accipiat
poſtq̄ reuerſus ē dñs meꝰ rex pacifice ī
domū ſuā. Berzellai qꝫ galaadites ſe-
nex valde deſcēdēs ð rogelim traduxit
regē iordanē paratꝰ etiā vltra fluuiū ꝓ
ſeq̄ eū. Erat aūt berzellai galaadites ſe
nex valde .i. octogenerius: ⁊ ip̄e ꝓbuit
alimēta regi cū moraret ī caſtris. Fuit
q̄ppe vir diues nimis. Dixit itaqꝫ rex
ad berzellai. Veni mecū vt requieſcas ſe-
curꝰ ī hierlm. Et ait berzellai ad regē.
Quot ſūt dies ānoꝝ vite mee vt aſcen-
dā cū rege in hierlm? Octogenariꝰ ſū
hodie. Nūqd viget ſenſus mei ad diſ-
cernēdū ſuaue aut amaꝝ: aut delecta-
re pōt ſeruū tuū cibꝰ aut potꝰ: vel audi
re poſſū vltra vocē cantoꝝ atqꝫ cāta-
tricū? Quare ſeruꝰ tuꝰ ſit oneri domio
meo regi? Paululū ꝓcedā famulꝰ tuꝰ
ab iordane tecū. Nō indigeo hac viciſ-
ſitudie: ſed obſecro vt reuertar ſeruꝰ tu
us: ⁊ moriar in ciuitate mea: ⁊ ſepeliar
iuxta ſepulchꝝ pr̄is mei ⁊ mr̄is mee.
Eſt aūt ſeruꝰ tuꝰ chamaā ip̄e vadat te-
cū dñe mi rex: ⁊ fac ei q̄cq̄d bonū tibi
videt. Dixit itaqꝫ ei rex. Mecū trāſeat G
chamaā: ⁊ ego faciā ei q̄cq̄d tibi placu
erit ⁊ oē qð petieris a me impetrabis.
Cūqꝫ trāſiſſet vniuerſus ppl̄s ⁊ rex ior-
danē: reſtitit: ⁊ oſculatꝰ ē rex berzellai
et bn̄dixit ei: ⁊ ille reuerſus ē ī locū ſuū
Trāſiuit ḡ rex ī galgalā ⁊ chamaā cū
eo. Oīs aūt ppl̄s iuda traduxerat regē
et media tm̄ ps affuerat de pplo iſrl̄.
Itaqꝫ oēs viri iſrl̄ ꝯcurrētes ad regē:
dixerūt ei. Quare te furati ſūt fr̄es nr̄i
viri iuda: ⁊ traduxert regē ⁊ domū eiꝰ
iordanē: oēſqꝫ viros dauid cū eo? Et
rñdit oīs vir iuda ad viros iſrl̄. Quia
mihi ꝓpior eſt rex. Cur iraſceris ſuper
hac re? Nūqd ꝯmedimus aliq̄d ex rege
aut mūera nobis data ſūt. Et rñdit vir
iſrl̄ ad viros iuda ⁊ ait. Decē ptibus
maior ego ſū apð regē magiſqꝫ ad me
ptinet dauid q̄ ad te. Cur feciſti mihi ī
iuriā: ⁊ ñ mihi nūciatū ē priori vt redu
cerē regē meū? Duriꝰ aūt rñderūt viri
iuda viris iſrael.

XX

Accidit ḡ vt ibi eēt vir belial no- B
mie ſiba filiꝰ bochri vir gemine
us: ⁊ cecinit buccia: ⁊ ait. Nō ē
nobis ps ī dauid neqꝫ hereditas ī filio
iſai. Reuertere ī tabernacla tua iſrl̄. Et
ſepatꝰ ē oīs iſrl̄ a dauid: ſecutꝰqꝫ ē ſi-
ba filiū bochri: viri aūt iuda adheſert
regi ſuo a iordane vſqꝫ ī hierlm. Cūqꝫ
veiſſet rex ī domū ſuā ī hierlm: tulit de
cē mlieres ꝯcubinas q̄s dereliq̄rat ad
cuſtodiēdā domū: ⁊ tradidit eas in cu-
ſtodiam alimēta eis ꝓbēs. Et nō ē in-
greſſus ad eas ſꝫ erāt clauſe vſqꝫ ī diē
mortꝭ ſue ī viduitate viuētes. Dixit āt
rex amaſe. Cōuoca mihi oēs viros iuda
ī diē tertiū: ⁊ tu adeſto pn̄s. Abijt ḡ ama
ſa vt ꝯuocaret iudā ⁊ moratꝰ ē extra pa B
latiū qð ei ꝯſtituerat rex. Ait āt dauid
ad abiſai. Nūc magꝭ affligetꝰ ē nos ſ.16.c
ſiba filiꝰ bochri q̄ abſalō. Tolle ḡ ſuos
dñi tui ⁊ ꝓſeq̄re eū: ne forte inueniat

ciuitates mũitas ⁊ effugiat nos. Egreſ
ſi ſũt ḡ cũ eo viri ioab cerethi qꝫ ⁊ fele-
thi: ⁊ oẽs robuſti exierunt de hierlm ad
¶ C ꝓſeqñdũ ſiba filiũ bochri. Cũqꝫ ille eſ-
ſent iuxta lapidẽ grandẽ q̃ ẽ in gabaõ:
amaſa veniẽs occurrit eis. Porro ioab
veſtit⁹ erat tunica ſtricta ad mẽſuram
habit⁹ ſui ⁊ deſuꝑ accict⁹ gladio depẽ-
dẽte vſqꝫ ad ilia in vagina q̃ fabricat⁹
3.Re.2.a leui motu egredi poterat ⁊ ꝑcutere. Di
xit itaqꝫ ioab ad amaſã. Salue mi frat
Et tenuit manu dextra mentũ amaſe q̃
ſi oſculãs eũ. Porro amaſa nõ obſerua
uit gladiũ quẽ hẽbat ioab. Qui ꝑcuſſit
eũ ĩ latere: ⁊ effudit iteſtina ei⁹ ĩ terrã: ⁊
mortu⁹ ẽ: nec ſecundũ vuln⁹ appoſuit.
Joab aũt ⁊ abiſai frater ei⁹ ꝑſecuti ſũt
¶ D ſiba filiũ bochri. Interea q̃dã viri cũ ſte
tiſſent iuxta cadauer amaſe de ſocijs io
ab dixerũt: Ecce q̃ eſſe voluit ꝓ ioab co
mes dauid. Amaſa aũt ꝯſpſus ſanguie
3.2.f. iacebat ĩ media via. Uidit hoc q̃dã vir
qꝫ ſubſiſteret oĩs ppl's ad videndũ eũ: ⁊
amouit amaſã ḋ via ĩ agrũ: operuitqꝫ eũ
veſtimẽto ne ſubſiſtarẽt trãſeũtes ꝓpt
eũ. Amoto ḡ illo de via trãſibat oĩs vir
ſequẽs ioab ad ꝑſequẽdũ ſiba filiũ bo-
¶ E chri. Porro ille tranſierat ꝑ oẽs tribus
iſrl' vſqꝫ ĩ abelã ⁊ ĩ bethmacha: oẽſqꝫ vi
ri electi ꝯgregati fuerãt ad eũ. Uenerũt
itaqꝫ ⁊ oppugnabãt eũ ĩ abela ⁊ ĩ beth
macha: ⁊ circũdederũt munitiõib⁹ ciui
tatẽ: ⁊ obſeſſa ẽ vrbs. Oĩs aũt turba q̃
erat cum ioab moliebat' deſtruere mu
ros. Et exclamauit mulier ſapiẽs de ci-
uitate. Audite audite: dicite ioab: apꝓ
pinq̃ huc ⁊ loquar tecũ. Qui cũ acceſſiſ
¶ F ſet ad eã: ait illi. Tu es ioab? Et ille rñ-
dit: Ego. Ad quẽ ſic locuta ẽ. Audi ſer
mones ancille tue. Qui rñdit: Audio.
Rurſũqꝫ illa: ſermo inq̃t dicebat' in ve-
teri ꝓuerbio: Qui interrogant interro-
gent ĩ abela ⁊ ſic ꝑficiebãt. Nõne ego
ſũ q̃ rñdeo ꝟitatẽ in iſrl': ⁊ tu q̃ris ſub-
uertere ciuitatẽ ⁊ euertere matrẽ ĩ iſrl'?
Quare ꝑcipitas hereditatẽ dñi? Rñdẽſ
qꝫ ioab ait: Abſit abſit hoc a me: nõ ꝑ-
cipito neqꝫ demolior. Non ſe ſic h͛ res.
Sꝫ hõ de monte effraim ſiba filius bo-
¶ G chri cognomie: leuauit manũ ſuã ꝯtra
regẽ dauid. Tradite illũ ſolũ: ⁊ recede-
mus a ciuitate. Et ait mulier ad ioab:
Ecce caput ei⁹ mittet' ad te ꝑ murũ. In
greſſa eſt ergo ad oẽm ppl'm: ⁊ locuta ẽ
eis ſapiẽter. Qui abſciſũ caput ſibe filij
3.2.g bochri ꝓiecerũt ad ioab. Et ille cecinit
tuba. ⁊ receſſerũt ab vrbe vnuſqſqꝫ ĩ ta
bernacula ſua. Joab aũt reuerſus ẽ hie
ruſalẽ ad regẽ. Fuit ergo ioab ſuꝑ oẽm
exercercitũ iſrl': banaias aũt fili⁹ ioiade
ſuꝑ ceretheos ⁊ feletheos: adurã ꝟo ſu-
per tributa. Porro ioſaphat fili⁹ ahilud
acõmentarijs. Siba aũt ſcriba: ſadoch
ꝟo ⁊ abiathar ſacerdotes: hirã autẽ hi
raites erat ſacerdos dauid. ¶ XXI

Facta ẽ ꝗ̃ fames in dieb⁹ dauid
trib⁹ annis iugiter. Et cõſuluit
dauid oraculũ dñi. dixitqꝫ dñs:
Propter ſaul ⁊ domũ ei⁹ ſanguinũ qꝛ
occidit gabaonitas. Uocati ergo gaba
oniti rex: dixit ad eos: Porro gabaoni
te nõ erãt de filijs iſrl' ſꝫ reliq̃e amorre-
orũ. Filij q̃ppe iſrl' iurauerãt eis: ⁊ volu
it ſaul ꝑcutere eos zelo q̃ſi ꝓ filijs iſrl'
⁊ iuda. Dixit ḡ dauid ad gaboanitas:
Quid faciã vobis: ⁊ qđ erit vr̃i piacu-
lum vt bñdicatis hereditati dñi? Dixe-
rũtqꝫ ei gabaonite: Nõ ẽ nobis ſuꝑ ar-
gento ⁊ auro q̃ſtio: ſꝫ ꝯtra ſaul ⁊ cõtra
domũ eius: neqꝫ volum⁹ vt interficiat'
hõ de iſrael: Ad quos rex ait: Quid er-
go vulti vt faciã vobis? Qui dixerũt re
gi: Uirũ q̃ attriuit nos ⁊ oppſſit inique
ita delere debem⁹ vt nec vn⁹ quidẽ reſi
duus ſit de ſtirpe ei⁹ in cũctis finib⁹ iſrl
Dent' nobis ſeptem viri de filijs ei⁹ vt
crucifigam⁹ eos dño in gabaa ſaul q̃n-
dam electi dñi: Et ait rex: Ego dabo. Pe
percitqꝫ rex miphiboſeth filio ionathe
filij ſaul ꝓpter iuſiurãdũ qđ fuit inter
dauid ⁊ ionathan filiũ ſaul. Tulit ita-
qꝫ rex duos filios reſpha filie ahia: q̃s
peperit ſaul armoni ⁊ miphiboſeht et
quiqꝫ filios michol filie ſaul quo genu
erat hadrieli filio berzellai q̃ fuit ḋ mo-
lathi: ⁊ dedit eos in man⁹ gabaonitaꝝ
qui crucifixerũt eos in mõte corã dño
Et ceciderũt hi ſeptẽ ſimul occiſi in di-
bus meſſis prime: incipiẽte meſſiõe hor
dei. Tollẽs aut reſpha filia ahia ciliciũ
ſubſtrauit ſibi ſupra petram ab initio
meſſis donec ſtillaret aq̃ ſuꝑ eos de ce-
lo: ⁊ nõ dimiſit aues lacerare eos ꝑ die
neqꝫ beſtias ꝑ noctẽ. Et nũciata ſũt da
uid q̃ fecerat reſpha filia ahia cõcubi
na ſaul. Et abijt dauid ⁊ tulit oſſa ſau
⁊ oſſa ionathe filij ei⁹ a viris iabes ga
laad q̃ furati fuerãt ea de platea bethſ
in qua ſuſpẽderãt eos philiſtijm cũ iter
feciſſent ſaul in gelboe: ⁊ aſportauit ii
de oſſa ſaul ⁊ oſſa ionathe filij ei⁹: ⁊ co
ligẽtes oſſa eoꝝ q̃ affixi fuerãt: ſepelier

ea cū oſſib⁹ ſaul ꝛ ionathe filij̄ ei⁹ ī ter-
ra beniamin in laterere i ſepulchꝛo cis
p̄ris eius. Feceruntq̨ oīa q̄ p̄ceꝑat rex ꝛ
repꝛopitiat⁹ ꝛ ē deus terre poſt hec. Fa
ctū eſt aūt rurſū ꝑliū philiſtinoꝝ adū-
ſum iſrł: ꝛ deſcendit dauid ꝛ ſerui eius
cū eo: ꝛ pugnabāt cōtra philiſtijm. De-
7 ficiēte autē dauid: ieſbidenob q̄ fuit de
genere arafa cui⁹ ferrū haſte trecentas
vncias appendebat: ꝛ accinct⁹ erat en-
ſe nouo niſus ē ꝑcutere dauid: p̄ſidioq̨
ei fuit abiſai fili⁹ ſaruie ꝛ ꝑcuſſū phili-
ſteum interfecit. Tūc iurauerūt viri da
8.l uid dicētes: Iā nō egredierꝭ nobiſcum
i bellū ne extinguas lucernā iſrł. Secū-
dum q̄ꝫ fuit bellū in gob cōtra philſte-
os. Tūc percuſſit ſobochai de vſathi:
zaph de ſtirpe arafa de genere gigantuꝫ
20 Tertiū q̄ꝫ fuit bellū i gob ꝯtra philiſte.
os in quo ꝑcuſſit adeodat⁹ fili⁹ ſaltus
polymitarius bethleemites goliath ge
theum cui⁹ haſtile haſte erat q̄ſi liciato
rium textētiū. Quartū bellū fuit i geth
in quo vir fuit excelſus q̄ ſenos in ma-
nib⁹ pedibuſq̨ habebat digitos. i. vigi
tiquattuoꝛ: ꝛ erat d̄ oꝛigine arafa: ꝛ blaſ
phemauit iſrł. Percuſſit autē eū iona-
thas fili⁹ ſammaa fr̄is dauid. Hi quat-
tuoꝛ nati ſunt de arafa i geth: ꝛ cecide-
runt in manu dauid ꝛ ſeruoꝛum eius.

XXII

2 Locut⁹ ē autē dauid
dn̄o v̄ba carmis hui⁹: ī die qua
liberauit eū dn̄s de manu oiuꝫ
īimicoꝝ ſuoꝛuꝫ: ꝛ de manu ſaul. Et ait:
Dn̄s petra mea ꝛ robur meū: ꝛ ſaluatoꝛ
me⁹. De⁹ dn̄s fortꝭ me⁹: ſꝑabo i eū. Scu
tum meꝫ ꝛ coꝛnu ſalutꝭ mee: eleuatoꝛ
me⁹: ꝛ refugiū meū: ſaluatoꝛ me⁹: de ii-
8.1 quitate liberabis me. Laudabilē iuo-
cabo dn̄m: ꝛ ab inimicꝭ meis ſalu⁹ ero.
Quia circūdederūt me ꝯtritiōes moꝛtꝭ
toꝛrētes belial terruerūt me: funes in-
feri circūdedeꝛt me: p̄ueneꝛt me laquei
moꝛtꝭ. In tribulatione mea inuocabo
dn̄m: ꝛ ad deū meū clamabo. Et exau-
diet d̄ tēplo ſcō ſuo vocē meā. ꝛ clamoꝛ
meus veniet ad aures ei⁹. Cōmota eſt ꝛ
cōtremuit terra: fundamēta mōtiū cō-
cuſſa ſunt ꝛ ꝯquaſſata: qm̄ irat⁹ eſt eis.
Aſcēdit fumus de narib⁹ ei⁹: ꝛ ignis d̄
oꝛe ei⁹ volauit: carbones ſuccēſi ſūt ab
eo. Et inclinauit celos ꝛ deſcēdit ꝛ cali
go ſub pedib⁹ eius. Et aſcēdit ſuꝑ che-
rubin ꝛ volauit: ꝛ lapſus eſt ſuꝑ pēnas
venti. Poſuit tenebꝛas in circūitu ſuo
tabulū: cribꝛās aquas de nubib⁹ celo

rum p̄re fulgure in cōſpectu ei⁹ nubes
ſuccēſi ſūt carbones iginis. Tonabit d̄
celo dn̄s ꝛ excelſus dabit vocē ſuā: Mi
ſit ſagittas ſuas ꝛ diſſipauit eos: fulgu
ra ꝛ cōſumpſit eos. Et apparuerūt effu
ſiones maris: ꝛ reuelata ſunt fundamē
ta oꝛbis ab increpatione dn̄i: ab iſpira-
tione ſp̄us furoꝛis eius. Miſit de celo ꝛ
aſſūpſit me: ꝛ traxit me de aquis multꝭ
Liberauit me ab inimico meo potētiſſi
mo: ꝛ ab his qui oderant me: qm̄ robu
ſtioꝛes me erāt. Preuenit me in die af-
flictōis mee: ꝛ fact⁹ eſt dn̄s firmamētuꝫ
meum. Et eduxit me in latitudineꝫ: li-
berauit me: quia cōplacui ei. Retribuet C
mihi dn̄s ſm iuſticiā meā: ꝛ ſm mūdi-
ciam manuū meaꝝ reddet mihi. Quia
cuſtodiui vias dn̄i: ꝛ nō egi impie a deo
meo. Omīa eñ iudicia ei⁹ in cōſpectu
meo: ꝛ precepta eius non amoui a me.
Et ero ꝑfectus corā eo: ꝛ cuſtodiā me
ab iniq̄tate mea. Et reſtituet mihi dn̄s
ſm iuſticiā meā: ꝛ ſm mūdiciā manuū
meaꝝ in cōſpectu oculoꝝ ſuoꝝ. Cū ſan Ps. 17.
cto ſctūs eris: ꝛ cū robuſto ꝑfectus. Et
cum electo elect⁹ eris: ꝛ cū ꝑuerſo ꝑuer
terꝭ. Et pp̄lm pauperē ſaluū facies: ocu
liſq̨ tuis excelſos humiliabis. Quia tu
lucerna mea dn̄e: ꝛ tu dn̄e illuminabis
tenebꝛas meas. In te eñ currā accict⁹:
in deo meo tranſiliam murū. De⁹ ima-
culata via ei⁹: eloquiū dn̄i igne exami-
natum: ſcutū eſt omniū ſperātiū in ſe.
Quis eſt de⁹ p̄ter dn̄m: ꝛ quis de⁹ fortꝭ
p̄ter deum nr̄m? Deus qui accinxit me
foꝛtitudine: ꝛ cōplanauit ꝑfectā viā me
am. Coequās pedes meos ceruis: ꝛ ſu-
per excelſa mea ſtatuēs me. Docēs ma- Ps. 17 et
nus mea ad ꝑliū ꝛ cōponēs q̄ſi arcum Ps. 143.
ereū bꝛachia mea: Dediſti mihi clypeū
ſalutꝭ tue: ꝛ māſuetudo mea multipli-
cauit me. Dilatabis greſſus meos ſub-
tus me: ꝛ nō deficiēt tali mei. Perſeq̄r Ps. 17.
inimicos meos ꝛ ꝯterā: ꝛ n̄ cōuertar do
nec cōſumā eos. Cōſumā eos ꝛ ꝯfringā
vt nō cōſurgāt: cadēt ſub pedib⁹ meis. D
Accinxiſti me foꝛtitudine ad ꝑliū: icur
uaſti r̄ſiſtētes mihi ſubt⁹ me. Inimicos
meos dediſti mihi doꝛſū: odiētes me: ꝛ
diſꝑdā eos. Clamabūt ꝛ nō erit qui ſal-
uet: ad dn̄m: ꝛ non exaudiet eos. Dele-
bo eos vt puluerē terre: quaſi lutū pla-
teaꝝ cōminuā eos atq̨ cōfringā. Sal
uabis me a cōtradictionib⁹ pp̄li mei.
cuſtodies me in caput gentiū. Pp̄lus
quē ignoꝛo ſeruiet mihi: filij̄ alieni reſi

ſtent mihi: auditu auris obedient mihi.
Filij alieni defluxerũt ⁊ cõtrahent in
anguſtijs ſuis. Uiuit dñs ⁊ bñdict⁹ de⁹
meus: ⁊ exaltabit de⁹ fortis ſalutis mee.
De⁹ q̃ das vĩdictas mihi: ⁊ deijcis po-
pulos ſub me. Qui educis me ab iimicis
meis: ⁊ a reſiſtẽtib⁹ mihi eleuas me: a
Ps. 17. viro iniquo liberabis me: Propterea cõfi-
Ro. 15. b. tebor tibi dñe i gẽtib⁹ ⁊ nõi tuo cãta-
bo. Magnificãs ſalutes regis ſui: ⁊ faci-
ens miſericordiã chriſto ſuo dauid: ⁊ ſe-
mini ei⁹ i ſempiternũ. XXIII

A Hec aũt ſũt vba nouiſſima q̃ di-
xit dauid fili⁹ yſai. Dixit vir cui
cõſtitutũ ẽ de chriſto dei iacob:
egregi⁹ pſaltes iſrl. Spũs dñi locut⁹ eſt
p me: ⁊ ſermo eius p linguã meã. Dixit
De⁹ iſrl mihi locut⁹ ẽ fortis iſrl. Dñator
hoĩuz iuſt⁹: dñator in timore dei. Sicut
lux aurore oriẽte ſole mane abſq; nubi
bus rutilat: ⁊ ſicut pluuijs germiat her
ba de terra. Nec tãta eſt dom⁹ mea apd
deũ: vt pactũ eternũ iniret mecũ firmũ
in oĩbus atq; munitũ. Cũcta eñi ſalus
mea ⁊ oĩs volũtas: nec eſt quicq; ex eo
qđ nõ germinet: Preuaricatores aũt q̃-
ſi ſpine euellent vniuerſi: q̃ nõ tollunt
manib⁹. Et ſi q̃s tãgere voluerit eas ar
mabit ferro: ⁊ ligno lãceato: igneq; ſuc
cenſe cõburent vſq; ad nihilũ. Hec no-
mina fortiũ dauid. Dauid ſedẽs in ca-
thedra ſapiẽtiſſim⁹ princeps inter tres
Ipſe ẽ quaſi tenerrim⁹ ligni vermicul⁹
qui octingẽtos interfecit impetu vno.
B Poſt hũc eleazar fili⁹ patrui ei⁹ ahoites
inter tres fortes q̃ erãt cũ dauid qñ ex-
probauerũt philiſtijm ⁊ cõgregati ſunt
illuc i plũ. Cũq; aſcẽdiſſent filij iſrael:
ipſe ſtetit ⁊ pcuſſit philiſteos: donec de-
ficeret man⁹ ei⁹: ⁊ obrigeſceret cum gla
dio. Fecitq; dñs ſalutẽ magnã in die il
la ⁊ ppls qui fugerat reuerſus eſt ad ce
ſorũ ſpolia detrahẽda. Et poſt hũc ſem
maa filius agge de arari. Et cõgregati
ſunt philiſtijm i ſtatione. Erat quippe
ibi ager lente plenus. Cunq; fugiſſet po
pul⁹ a facie philiſtijm ſtetit ille i medio
agri: ⁊ tutus eſt eum. Percuſſitq; phi-
liſteos: ⁊ fecit dñs ſalutẽ magnam. Nec
nõ: ⁊ añ deſcẽderãt tres q̃ erãt pncipes
inter triginta: ⁊ venerãt tpe meſſis ad
dauid in ſpeluncã odollã. Caſtra autẽ
philiſtinoꝝ erãt poſita in valle gigan-
tium: ⁊ dauid erat in pſidio. Porro ſta
tio philiſtinoꝝ tunc erat in bethleem.
C Deſiderauit ergo dauid aquam de lacu: ⁊
ait: O ſi q̃s mihi daret potũ aq̃ de ciſte
na q̃ ẽ i bethleẽ iuxta portã. Irruperũ
ergo tres fortes caſtra philiſtinoꝝ: ⁊ hau
rũt aquã de ciſterna bethleẽ: q̃ erat iu
xta portã ⁊ attulerũt ad dauid. At ill
noluit: bibere: ſz libauit eã dño dicẽs
Propiti⁹ ſit mihi dñs ne faciã hoc. Nu
ſãguinẽ hoĩuz iſtoꝝ q̃ pfecti ſũt: ⁊ aiaꝝ
piculũ bibã? Noluit ergo bibere. Hec fece
runt tres robuſtiſſimi. Abiſai q̃z frate
ioab fili⁹ ſaruie pnceps erat de tribu
Ipe ẽ q̃ leuauit haſtã ſuã ꝯtra trecẽto
q̃s interfecit: noiat⁹ i trib⁹: ⁊ int tres n
bilior: eratq; eoꝝ pnceps: ſz vſq; ad tre
primos non puenerat. Et banaias fili
ioiade viri fortiſſimi magnoꝝ opeꝝ d
capſeel. Ipe pcuſſit duos leones moab
⁊ ipe deſcẽdit ⁊ pcuſſit leonẽ in medi
ciſterna i dieb⁹ niuis. Ipſe q̃z interfeci
viꝝ egyptiũ virũ dignũ ſpectaculo hñ
tem i manu haſtã. Itaq; cuz deſcẽdiſſe
ad eũ i virga: vi extorſit haſtã de man
egyptij: ⁊ interfecit eũ haſta ſua. Hec f
cit banaias fili⁹ ioiade. Et ipe noiatu
iter tres robuſtos q̃ erãt iter trigita n
biliores: verũtñ vſq; ad tres nõ puene
rat. Fecitq; eũ ſibi dauid auricularius
aſecreto. Aſahel frat ioab inter trigita
Eleanan fili⁹ patrui ei⁹ de bethleẽ. S
ma de arari. Elicha de arodi. Heles d
phalti. Hira fili⁹ acces de thecua. Abi
ſer de anathot. Mobõnai d vſathi. Se
mõ ahoites. Macharai netophatites
Elehp filius baana: ⁊ ipſe netophatite
Irai fili⁹ ribai: de gebeeth filioꝝ beni
min. Banai pharatonites. Heltai d t
rẽte gaas. Albialbõ arbathites. Azam
ueth d beromi. Eliaba de ſalboni. Fil
iaſen: ionathan: narã. Sẽma de orod
Haiã fili⁹ ſarar arothites. Eliſeleth fi
us aaſbai filij maachati. Heliã fili⁹
chitofel gelonites. Eſrai d carmelo. I
rai de arbi. Igaal filius nathã de ſob
Bõni de gaddi. Seleh de ammoni. N
arai berothites armiger ioab filij ſa
uie. Hira hietrites. Gareb ⁊ ipſe hiet
tes. Urias ethe⁹. Oẽs trigitaſeptem.

Et addidit furor XXIIII A
dñi iraſci ꝯtra iſrl: ꝯmouitq;
uid in eis dicẽtẽ ad ioab. Ua
numera iſrl ⁊ iudã. Dixitq; rex ad io
principẽ exercitus ſui. Perambula o
trib⁹ iſrl a dan vſq; berſabee: ⁊ nume
pplm vt ſciã nũerũ ei⁹. Dixitq; ioab
gi. Adaugeat dñs de⁹ tuus ad pplm
um quãtus nũc ẽ iterũq; cẽtuplicet

conſpectu dñi mei regis. Sed quid ſibi
dñs me⁹ rex vult in re huiuſcemõi? Ob-
tinuit ſmo aũt regꝫ vba ioab: ⁊ pricipũ
exercit⁹. Egreſſuſq; ẽ ioab et principes
militũ a facie regis vt numerarent po-
pulũ iſrl. Cũq; ptrãſiſſent iordanẽ: ve-
nerũt in aroer ad dexterã vrbis q̃ eſt in
valle gad: ⁊ p iaſer trãſierũt in galaad:
⁊ in terrã inferiorẽ hoſdi: ⁊ venerunt in
dan ſilueſtria. Circũeũteſq; iuxta ſido-
nẽ tranſierũt ppe menia tyri ⁊ oẽm ter
rã euei: ⁊ chananei: venerũtq; ad meri-
diẽ iuda in berſabee: ⁊ luſtrata vniuer-
ſa terra: affuerũt poſt nouẽ mẽſes et vi-
ginti dies in hierlm. Dedit ẽ ioab nu-
merũ deſcriptiõis ppli regi. Et inuenta
ſunt de iſrl octingẽta milia viroꝝ forti-
um qui educerẽt gladiũ: ⁊ de iuda quin
genta milia pugnatoꝝ. Percuſſit autẽ
cor dauid eũ poſtq̃ nũerat⁹ eſt pplus.
Et dixit dauid ad dñm: Peccaui valde
in hoc facto: ſed pcor dñe vt tranſferas
iniquitatẽ ſerui tui: q2 ſtulte egi nimiſ.
Surrexit itaq; dauid mane: et ſmo dñi
fact⁹ eſt ad gad pphãm ⁊ vidẽtẽ dauid
dicẽs: Vade ⁊ loq̃re ad dauid. Hec dicit
dñs. Triũ tibi dat optio: elige vnũ qd
voluerꝫ ex his vt faciã tibi. Cũq; veniſſꝫ
gad ad dauid nũciauit ei dicẽs: Aut ſe-
ptẽ annis veniet tibi fames i terra tua:
aut trib⁹ mẽſib⁹ fugies aduerſarios tu-
os ⁊ illi te pſequent: aut certe trib⁹ die
bus erit peſtilẽtia in terra tua. Nũc er-
go delibera: ⁊ vide quẽ rñdeã ei qui me
miſit ſmonẽ. Dixit aũt dauid ad gad:
Coartor nimis. Sꝫ meli⁹ eſt vt incidã i
man⁹ dñi (mlte eni miſcdie ei⁹ ſũt) q̃
in man⁹ hoim. Immiſitq; dñs peſtilen-
tiã in iſrl: de mane vſq; ad tps ↄſtitutũ:
⁊ mortui ſunt ex pplo a dan vſq; berſa-
bee: ſeptuagita milia viroꝝ. Cũ extẽdiſ-
ſet manũ ſuã angel⁹ dñi ſup hierlm vt
diſpderet eã: miſert⁹ ẽ dñs ſup afflictio
nẽ: ⁊ ait anglo pcutiẽti pplm. Sufficit
nũc: ↄtine manũ tuã. Erat aũt angelus
dñi iuxta areã areuna iebuſei. Dixitq;
dauid ad dñm cũ vidiſſet angelũ ceden
tẽ pplm. Ego ſũ q̇ peccaui ⁊ ego iniq̃ e-
gi: iſti q̇ oues ſũt qd fecert? Vertat obſe
cro man⁹ tua ↄtra me ⁊ ↄtra domũ prĩſ
mei. Venit aũt gad ppha ad dauid i die
illa: ⁊ dixit ei: Aſcẽde ⁊ ↄſtitue altare do
mino in area areuna iebuſei. Et aſcen-
dit dauid iuxta ſermonẽ gad quem pce
perat ei dñs. Cõſpiciẽſq; areuna aniad-
uertit regẽ ⁊ ſeruos ei⁹ trãſire ad ſe: ⁊ e-
greſſus adorauit regẽ prono vultu i ter
rã: ⁊ ait: Quid cauſe ẽ vt veiat dñs me⁹
rex ad ſeruũ ſuũ? Cui dauid ait. Vt emã
a te areã: et edificẽ altare dño ⁊ ceſſet i-
terfectio q̃ graſſat in pplo. Et ait areu-
na ad dauid: Accipiat ⁊ offerat dñs me
us rex: ſicut placet ei. Habes boues i ho
locauſtũ: ⁊ plauſtrũ ⁊ iuga boũ in vſum
lignoꝝ. Oia dedit areuna regi. Dixitq;
areuna ad regẽ: Dñs de⁹ tuus ſuſcipiat
votũ tuũ. Cui rñdens rex ait: Nequaq̃
vt vis: ſed emã pcio a te: ⁊ nõ offerã do
mino deo meo holocauſta gratuita. E-
mit ẽ dauid areã ⁊ boues: argenti ſiclis
quinq̃ginta: ⁊ edificauit ibi dauid alta-
re dño: ⁊ obtulit holocauſta et pacifica.
Et ppitiat⁹ eſt dñs terre: ⁊ cohibita eſt
plaga ab iſrael.

Explicit ſecũdus liber Samuelis.
Incipit liber prim⁹ malachim: id-
eſt Regum terti⁹. Capitulũ I

A
i. co.
Et rex dauid ſe-
nuerat: hẽbatq; etatꝫ plu-
rimos dies. Cũq; opiretur
veſtib⁹ nõ caleſiebat. Dixe
runt ergo ei ſerui ſui: Queram⁹ dño nro
regi adoleſcentulã vginẽ: ⁊ ſtet corã re-
ge: ⁊ foueat eũ: dormiatq; i ſinu ſuo: ⁊ ca
lefaciat dñm nrm regẽ. Queſierũt igit
adoleſcentulã ſpecioſã in oib⁹ finib⁹ iſ
rael: ⁊ inuenerũt abiſac ſunamitẽ: ⁊ ad-
duxerũt eã ad regẽ. Erat aũt puella pul
chra nimis: dormiebatq; cũ rege ⁊ mini
ſtrabat ei: rex vo nõ cognouit eã. Ado-
nias aũt fili⁹ agith: eleuabat dicẽſ: Ego
regnabo. Fecitq; ſibi currum ⁊ eq̃tes: ⁊
q̇nq̃ginta viros q̇ currerẽt ante eũ. Nec
corripuit eũ pr ſu⁹ aliq̃n dicens: Quare
hoc feciſti? Erat aũt ⁊ ipe pulcher valde
ſecũd⁹ natu p⁹ abſalon. Et ſermo ei⁹ cũ
ioab filio ſaruie ⁊ cũ abiathar ſacerdo-
te q̇ adiuuabãt ptes adonie. Sadoch ve
ro ſacerdos ⁊ banaias fili⁹ ioiade ⁊ na-
than ppha ⁊ ſemei ⁊ cerethi felethi ⁊ oẽ
robur exercit⁹ dauid nõ erat cũ adonia.
Immolatꝫ ergo adonias arietib⁹ ⁊ vitu B
lis ⁊ vniuerſis pinguib⁹ iuxta lapidem
zoeleth q̇ erat vicin⁹ fonti rogel: voca- i. co.
uit vniuerſos frẽs ſuos filios regꝫ: ⁊ oẽſ
viros iuda ſeruos regꝫ: nathan aũt p-
phetã ⁊ banaiam ⁊ robuſtos q̇ſq; ⁊ ſalo
monẽ frẽm ſuũ nõ vocauit. Dixit itaq;
nathan ad berſabee mrem ſalomonis.
Nũ audiſti q regnauerit adonias fili⁹

agith:⁊ dñs nr̃ dauid hoc ignorat. Nūc
ergo veni accipe ꝯſiliū a me:⁊ ſalua ani
mā tuā:filijq; tui ſalomonis. Uade et
ingredere ad regē dauid:et dic ei: Nōne
tu dñe mi rex iuraſti mihi ancille tue di
cens:ꝙ ſalomon fili⁹ tu⁹ regnabit poſt
me:et ipſe ſedebit in ſolio meo? Quare ḡ
regnat adonias? Et adhuc ibi te loquē-
te cū rege:ego veniā poſt te:⁊ complebo
C ſermones tuos. Ingreſſa eſt itaq; berſa-
3. eo. bee ad regē in cubiculo. Rex aūt ſenue-
rat nimis:⁊ abiſac ſunamitis miſtrabat
ei. Inclinauit ſe berſabee ⁊ adorauit re-
gē. Ad quā rex:quid tibi inqͭt vis? Que
rñdēs ait: Dñe mi rex tu iuraſti ꝑ dñm
deū tuū ancille tue:ſalomō fili⁹ tuus re
gnabit p⁹ me:et ipſe ſedebit ī ſolio meo:
⁊ ecce nūc adonias regnat te dñe mi rex
ignorāte. Mactauit boues:et pinguia
queq; et arietes plūmos:⁊ vocauit oēs
filios regis:abiathar ꝗ̃ ſacerdotē ⁊ io-
ab principē militie:ſalomonē aūt ſeruū
tuū nō vocauit. Uerūtñ dñe mi rex in
te oculi reſpiciūt toti⁹ iſrl' vt īdices eis
ꝗs ſedere debeat in ſolio tuo dñe mi rex
poſt te. Eritq; cū dormierit dñs me⁹ rex
cū prib⁹ ſuis:erim⁹ ego ⁊ fili⁹ me⁹ pec-
catores. Adhuc illa loquēte cū rege na-
than ꝓpha venit. Et nūciauerūt regi di
centes: Adeſt nathan ꝓpha. Cūq; itro-
iſſet in ꝯſpectu regis ⁊ adoraſſet eū ꝓn⁹
in terrā:dixit nathan: Dñe mi rex tu di
xiſti adonias regnet poſt me:⁊ ipſe ſede-
D at ſup thronū meū? Quia deſcendit ho-
die ⁊ imolauit boues ⁊ pinguia ⁊ arie-
tes plūmos:⁊ vocauit vniūſos filios re-
gis ⁊ principes: abiathar ꝗ̃ ſacerdotē:
illiſq; veſcentib⁹ ⁊ bibētib⁹ corā eo:⁊ di
centib⁹:viuat rex adonias:me ſeruū tu
um ⁊ ſadoch ſacerdotē:⁊ banaiā filium
ioiade et famulū tuū ſalomonē ñ voca
uit. Nūqd a dño meo rege exiuit hoc v̄-
bū? ⁊ mihi nō indicaſti ſeruo tuo ꝗs ſeſ
ſur⁹ eſſet ſup thronū dñi mei regis poſt
eū. Et rñdit rex dauid dicēs: Uocate ad
me berſabee. Que cū fuiſſet ingreſſa co-
rā rege ⁊ ſtetiſſ; añ eū:iurauit rex ⁊ ait:
Uiuit dñs ꝗ eruit aīa; meā de oī angu-
ſtia:qꝛ ſicut iuraui tibi ꝑ dñm deū iſrl'
dicēs:ſalomon fili⁹ tuus regnabit poſt
me:⁊ ipſe ſedebit ſup ſoliū meū ꝓ me:ſic
faciā hodie. Sūmiſſoq; berſabee ī terrā
vultu:adorauit regē dicēs: Uiuat dñs
me⁹ rex dauid ī eternū. Dixit ꝗ̃ rex da-
E uid: Uocate mihi ſadoch ſacerdotem et
nathan ꝓphā:⁊ banaiā filiū ioiade.

Qui cū ingreſſi fuiſſent corā rege: dix
ad eos. Tollite vobiſcū ſuos dñi vri:
imponite ſalomonē filiū meū ſup mul
meā:et ducite eū in gion:et vngat eu
ibi ſadoch ſacerdos ⁊ nathā ꝓpha ī r
gē ſup iſrl'. Et canetis buccina atq; di
tis: Uiuat rex ſalomō. Et aſcēdetis p
eū:⁊ venietis in hierlm:⁊ ſedebit ſup ſ
liū meū ⁊ ipſe regnabit ꝓ me:illiq; ꝑc
piā vt ſit dux ſup iſrl' et ſup iudā. Et r
dit banaias filius ioiade regi dicen
Amē. Sic loquat' dñs de⁹ dñi mei reg
Quō fuit dñs cū dño meo rege:ſic ſit
ſalomone:⁊ ſublimi⁹ faciat ſoliū eius
ſolio dñi mei regis dauid. Deſcēdit erg
ſadoch ſacerdos ⁊ nathā ꝓpha ⁊ ban
ias fili⁹ ioiade et cerethi et felethi:⁊ i
poſuerūt ſalomonē ſup mulā regis d
uid:et adduxerāt eū in gion. Sūpſit F
ſadoch ſacerdos cornu olei de tabern
culo ⁊ vnxit ſalomonē:et cecinerūt b
cina et dixit omis ppl's: Uiuat rex ſal
mon. Et aſcēdit vniuerſa multitudo
eū:et ppl's canentiū tibijs et letanti
gaudio magno:et inſonuit terra a cl
more eoꝝ. Audiuit aūt adonias ⁊ oē
qui inuitati fuerāt ab eo. Iāq; cōuiu
finitū erat. Sed et ioab audita voce
be ait: Quid ſibi vult clamor ciuitat
tumultuantis? Adhuc eo loquēte:ion
than filius abiathar ſacerdotis ven
Cui dixit adonias: Ingredere qꝛ vir f
tis es et bona nuncians. Rñditq; ion
than adonie. Nequaq;. Dñs eni nr̃ r
dauid:regē cōſtituit ſalomonē:miſit
cū eo ſadoch ſacerdotē et nathan ꝓp
tā et banaiā filiū ioiade et cerethi et
lethi:et impoſuerūt eū ſup mulā reg
Unxerūtq; eum ſadoch ſacerdos et n
than ꝓpha regē in gion:⁊ aſcēderūt
de letātes:⁊ inſonuit ciuitas. Hec ē v
quā audiſtis. Sed et ſalomō ſedet ſup
liū regni:et ingreſſi ſerui regis bñdixe
dño nr̃o regi dauid dicētes: Amplifi
de⁹ nomē ſalomonis ſup nomē tuū
magnificet thronū ei⁹ ſup thronū t
Et adorauit rex in lectulo ſuo: inſup G
hec locut⁹ eſt: Bñdict⁹ dñs de⁹ iſrl' ꝗ
dit hodie ſedentē in ſolio meo vidēt
ocul' meis. Territi ſūt ergo ⁊ ſurrexe
oēs ꝗ inuitati fuerāt ab adonia:et i
vnuſqſq; in viā ſuā. Adonias auten
mens ſalomonē:ſurrexit et abijt ī ta
naculum dñi:tenuitq; cornu altaris.
nunciauerūt ſalomoni dicētes. Ecc
donias timens regē ſalomonem: te

cornu altaris dicēs. Iuret mihi rex ſalo
mon hodie ꝙ nō interficiat ſeruū ſuum
gladio. Dixitq; ſalomon. Si fuerit vir
bon⁹: nō cadet ne vn⁹ quidē capill⁹ ei⁹
in terrā: ſin aūt malū inuentū fuerit in
eo: morieť. Miſit ergo rex ſalomō ⁊ edu
xit eū ab altari ⁊ ingreſſus adorauit re-
gem ſalomonē. Dixitq; ei ſalomon: Va
de in domū tuā. II.
Appropinquerūt aūt dies dauid
vt moreret̄: p̄cepitq; ſalomoni fi
lio ſuo dicens: Ecce ego ingredior viaȝ
vniuerſe terre. Confortare et eſto vir for
tis ⁊ obſerua vt cuſtodias mādata dñi
dei tui vt ambules in vijs ei⁹ ⁊ cuſtodi-
as cerimonias ei⁹ ⁊ p̄cepta ei⁹ ⁊ iudicia
⁊ teſtimonia: ſicut ſcriptū eſt i lege moy
ſi vt intelligas vniuerſa q̄ facis: et q̄cūq;
te verteris vt ꝯfirmet dñs ſmones ſuos
quos locut⁹ eſt de me dicēs: Si cuſtodi
erint filij tui vias meas: ⁊ ābulauerint
corā me in veritate: in oī corde ſuo: ⁊ in
omni aīa ſua: nō auferet̄ tibi vir de ſolio
iſrl. Tu q̄ȝ noſti q̄ fecerit mihi ioab fili-
us ſaruie: q̄ fecerat duob⁹ principib⁹ ex
ercitus iſrl: abner filio ner ⁊ amaſe filio
iether q̄s occidit ⁊ effudit ſanguinē bel
li i pace: ⁊ poſuit cruorē belli i baltheo
ſuo q erat circa lūbos ei⁹: ⁊ in calciamē
to ſuo qđ erat in pedib⁹ ei⁹. Facies ergo
iuxta ſapiētiā tuā: ⁊ nō deduces canici
em ei⁹ pacifice ad inferos. Sed et filijs
berzellai galaadite reddes grām: erūtq;
comedētes in mēſa tua. Occurrerūt eni
mihi qñ fugiebā a facie abſalon fratris
tui. Habes q̄ȝ apud te ſemei filiū gera fi
lij gemini de bahurim: q̄ maledixit mi-
hi maledictiōe peſſima qñ ibam ad ca-
ſtra. Sed q̄r deſcēdit mihi in occurſū cū
tranſirē iordanē: ⁊ iuraui ei ꝑ dñm di-
cens: nō te interficiā gladio: tu noli pa-
ti eū eſſe innoxiū. Vir aūt ſapiens es vt
ſcias q̄ facies ei: deduceſq; canos ei⁹ cū
ſanguine ad inferos. Dormiuit igit̄ da
uid cū patrib⁹ ſuis: ⁊ ſepult⁹ eſt in ciui-
tate dauid. Dies aūt quib⁹ regnauit da
uid ſup iſrl q̄draginta anni ſunt. In he
bron regnauit ſeptē annis: in hirl'm tri
ginta trib⁹. Salomon aūt ſedit ſup thro
nū dauid pr̄is ſui: et firmatū eſt regnuȝ
ei⁹ nimis. Et ingreſſus ē adonias fili⁹
agith ad berſabee mr̄em ſalomōis. Que
dixit ei. Pacific⁹ ne eſt ingreſſus tuus?
Qui rñdit: Pacificus. Addiditq;. Ser-
mo mihi ē ad te. Cui ait: Loq̄re. Et ille.
Tu inquit noſti q̄r meū erat regnum: ⁊
me ꝓpoſuerat oīs iſrl ſibi in regem: ſed
tranſlatū eſt regnū ⁊ factū ē fr̄is mei. A
dño eni cōſtitutū eſt ei. Nūc ergo petiti-
onē vnā p̄cor a te ne ꝯfundas faciē me
am. Que dixit ad eū. Loq̄re. Et ille ait:
Precor vt dicas ſalomōi regi (neq; eni
negare tibi q̄cq̄ pōt) vt det mihi abi-
ſac ſunamitē vxorē. Et ait berſabee. Be
ne ego loq̄r ꝓ te regi. Venit ergo berſa-
bee ad regē ſalomonē vt loq̄ret̄ ei ꝓ a-
donia. Et ſurrexit rex in occurſum eius
adorauitq; eā: ⁊ ſedit ſup thronū ſuuȝ.
Poſituſq; ē thron⁹ mr̄i regꝭ q̄ ſedit ad
dextrā ei⁹: dixitq; ei: Petitionē vnā p-
uulā ego dep̄cor a te ne ꝯfūdas faciē me D
am. Et dixit ei rex. Pete mr̄ mea. Neq;
eni fas eſt vt auertā faciē tuā. Que ait:
Det̄ abiſac ſunamitꝭ adonie fratri tuo
vxor. Rñditq; rex ſalomon: et dixit mr̄i
ſue. Quare poſtulas abiſac ſunamitem
adonie? Poſtula ei et regnū. Ipe eſt enī
frater me⁹ maior me: et habet abiathar
ſacerdotē ⁊ ioab filium ſaruie. Iurauit
itaq; rex ſalomon ꝑ dñm dicens. Hec fa
ciet mihi de⁹ et hec addat: q̄r ꝯtra aīam
ſuā locut⁹ eſt adonias v̾bū hoc. Et nūc
viuit dñs qui firmauit me ⁊ collocauit
me ſup ſoliū dauid pr̄is mei: ⁊ qui fecit
mihi domū ſicut locut⁹ eſt: q̄r hodie oc-
cidet̄ adonias. Miſitq; rex ſalomon ꝑ
manū banaie filij ioiade qui interfecit
eū: et mortu⁹ eſt. Abiathar q̄ȝ ſacerdotꝭ
dixit rex: Vade in anathot ad agrū tu-
um. Et quidē vir mortꝭ es: ſed hodie te
nō interficiā: q̄r portaſti arcā dñi dei co
rā dauid pr̄e meo ⁊ ſuſtinuiſti laborem
in oībus in q̄bus laborauit pater me⁹. E
Eiecit ergo ſalomon abiathar vt nō eſ- 1.Re.2.f
ſet ſacerdos dñi vt impleret̄ ſermo dñi
quē locut⁹ eſt ſup domū heli i ſylo. Ve-
nit autē nunci⁹ ad ſalomonem ꝙ ioab
declinaſſet poſt adoniā: ⁊ poſt ſalomo-
nē nō declinaſſet. Fugit ergo ioab in ta 3.1.g
bernaculū dñi ⁊ app̄hendit cornu alta-
ris. Nūciatūq; eſt regi ſalomoni ꝙ fu-
giſſet ioab in tabernaculū dñi: ⁊ eēt iux
ta altare. Miſitq; ſalomon banaiā filiū
ioiade dicens: Vade interfice eū. Et ve-
nit banaias ad tabernaculū dñi: ⁊ dixit
ei: Hec dicit rex: Egredere. Qui ait: Nō
egrediar: ſed hic moriar. Renūciauit ba
naias regi ſermonē dicēs: Hec locut⁹ ē
ioab: ⁊ hec locut⁹ ē mihi. Dixitq; ei rex:
Fac ſicut locut⁹ eſt et interfice eū ⁊ ſepe
li: ⁊ amouebis ſanguinē innocentē qui
effuſus eſt a ioab a me ⁊ a domo patris

mei:et reddet dñs ſanguinē ei⁹ ſup ca-
put eius:q2 interfecit duos viros iuſtoſ
2.Re.3.e meliores q3 ſe:⁊ occidit eos gladio patre
2.Re.20.c. meo dauid ignorãte:abner filiū ner pꝛi
F cipem militie iſrł:⁊ amaſam filiū iether
pꝛincipem exercit⁹ iuda. Et reuertetur
ſanguis illoꝝ in caput ioab:⁊ in caput
ſeminis ei⁹ in ſempiternū:dauid aūt et
ſemini eius ⁊ domui et thꝛono illius ſit
pax vſq3 in eternū a dño. Aſcēdit itaq3
banaias fili⁹ ioiade:⁊ agreſſus eū inter
fecit:ſepultuſq3 ē i domo ſua i deſerto.
Et ꝯſtituit rex banaiā filiū ioiade ꝓ eo
ſup exercitū ⁊ ſadoch ſacerdotē poſuit
ꝓ abiathar. Miſit q3 rex et vocauit ſe-
mei:dixitq3 ei:Edifica tibi domū i hie-
ruſalē:⁊ habita ibi. Et nō egredier̄ in-
de huc atq3 illuc. Quacūq3 autē die e-
greſſus fueris et trāſieris toꝛrentem ce-
dron:ſcito te interficiēdū. Sanguis tu
us erit ſup caput tuū. Dixitq3 ſemei re-
1.Re.9.b. gi:Bon⁹ ſermo. Sicut locut⁹ ē dñs me-
3.18.d us rex:ſic faciet ſeru⁹ tuus. Habitauit
itaq3 ſemei in hierłm dieb⁹ multis. Fa-
ctū eſt aūt poſt ānos tres vt fugerēt ſer-
ui ſemei ad achis filium maacha regem
geth. Nūciatūq3 eſt ſemei ꝙ ſerui ei⁹ iſ-
ſent in geth. Et ſurrexit ſemei et ſtrauit
B aſinū ſuū:iuitq3 ad achis i geth ad req̄-
rendū ſ̄uos ſuos:⁊ adduxit eos d̄ geth.
Nūciatū eſt aūt regi ſalomōi ꝙ iſſet ſe-
mei in geth de hierłm:⁊ rediſſet. Et mit
tens vocauit eū:dixitq3 illi:Nōne teſti-
ficat⁹ ſum tibi ꝑ dñm:⁊ p̄dixi tibi:q̄cū-
q3 die egreſſus fuer̄ huc et illuc:ſcito te
eſſe moriturū? Et rñdiſti mihi:Bon⁹ ſer
mo quē audiui. Quare ḡ non cuſtodiſti
iuſiurādū dñi ⁊ p̄ceptū qđ p̄cepa3 tibi?
Dixitq3 rex ad ſemei. Tu noſti oīe ma
2.Re.16.b lū cui⁹ tibi ꝯſciū eſt coꝛ tuū qđ feciſti da
uid pr̄i meo:Reddidit dñs malitiā tuā
in caput tuū ⁊ rex ſalomon bñdictus:et
thꝛon⁹ dauid erit ſtabił corā dño vſq3 i
ſempiternū. Juſſit itaq3 rex banaie filio
ioiade q̄ aggreſſ⁹ ꝑcuſſit eū ⁊ moꝛtu⁹ ē.

A Confirmatū eſt igiť regnū III
2.Para.1.a in manu ſalomonis:⁊ affinitate
cōiunct⁹ eſt pharaoni regi egy-
pti. Accepit nāq3 filiā ei⁹:⁊ adduxit ci-
uitatē dauid donec compleret edificās
domū ſuā ⁊ domū dñi ⁊ muꝝ hierłm ꝑ
circūitū. Attn̄ ppłs imolabat i excelſis.
Nō eni edificatū erat templum noī dñi
vſq3 in diē illū. Dilexit aūt ſalomon do
minū ambulās in p̄cept̄ dauid patris
ſui:excepto ꝙ in excelſis imolabat:⁊ ac
cendebat thymiama. Abijt itaq3 ſalo-
mon in gabaon vt imolaret ibi. Illud
q̄ppe erat excelſū maximū. Mille hoſti-
as in holocauſtū obtulit ſalomō ſup al-
tare illud in gabaon. Apparuit aūt dñſ
ſalomoni ꝑ ſomniū nocte dicēs: Poſtu
la qđ vis vt dem tibi. Et ait ſalomon.
Tu feciſti cū ſeruo tuo dauid pr̄e meo
miſcđiam magnā:ſicut ambulauit i cō
ſpectu tuo in veritate ⁊ iuſticia et recto
coꝛde tecū. Cuſtodiſti ei miſcđiam tuā
grādē:⁊ dediſti ei filiū ſedentē ſup thꝛo
nū ſicut eſt hodie. Et nūc dñe de⁹ tu re-
gnare feciſti ſeruum tuum ꝓ dauid pr̄e
meo. Ego aūt ſū puer paruulus ⁊ igno-
rās egreſſū ⁊ introitū meū:⁊ ſeru⁹ tu⁹ in
medio ē ppłi quē elegiſti:ppłi infiniti q̄
enūerari et ſuppoꝛtari nō pōt p̄ młtitu-
dine. Dabis ergo ſeruo tuo coꝛ docilē vt
ppłm tuū iudicare poſſit ⁊ diſcernere in
ter bonū ⁊ malū. Quis eni pōt iudicare
ppłm iſtū:ppłm tuū hūc młtū? Placuit
ḡ ſmo corā dño ꝙ ſalomō poſtulaſſ3 hu
iuſcemōi rē. Et dixit dñſ ſalomōi: Quia
poſtulaſti v̄bū hoc:⁊ nō petiſti tibi dies
młtos:nec diuitias aut aīas inimicoꝝ
tuoꝝ:ſ3 poſtulaſti tibi ſapiam ad diſce
nēdū iudiciū:ecce feci tibi ſm ſmones
tuos. Et dedi tibi coꝛ ſapiēs ⁊ itelligēs
intātū vt null⁹ aū te ſilis tui fuerit ne
p⁹ te ſurrectur⁹ ſit. S3 ⁊ hec q̄ nō poſtu-
laſti dedi tibi diuitias.ſ.⁊ glā3 vt nem
fuerit ſilis tui i regib⁹ cūct̄ retro dieb
Si aūt ābulauer̄ i vijs meis ⁊ cuſtodi
ris p̄cepta mea ⁊ mādata mea ſicut am
bulauit pr̄ tu⁹:lōgos faciam dies tuos
Igiť euigilauit ſalomō:⁊ itellexit ꝙ eē
ſōniū. Cūq3 veniſſ3 hierłm:ſtetit corā a
ca feder̄ dñi:⁊ obtulit holocauſta:et f
cit victimas pacificas ⁊ grāde cōuiuiu
vniuerſis famuł ſuis. Tūc venerūt du
młieres meretrices ad regē: ſteteruntq
corā eo. Quaꝝ vna ait: Obſecro mi dñ
ego ⁊ młier hec hitabam⁹ i domo vna
peperi apud eā in cubiculo. Tertia aū
die poſtq3 ego pepi:pepit ⁊ hec. Et er
m⁹ ſił:nulluſq3 ali⁹ nobiſcū i domo ex
pt̄ nobis duab⁹. Moꝛtu⁹ ē aūt fili⁹ m
lier̄ hui⁹ nocte. Doꝛmiēs q̄ppe oppſſ
eū. Et ꝯſurgēs i tēpeſte noct̄ ſilētio: t
lit filiū meū d̄ latere meo ācille tue d
mieť:⁊ collocauit i ſinu ſuo:ſuū aūt f
liū q̄ erat moꝛtu⁹ poſuit i ſino meo. Cū
q3 ſurrexiſſē manē vt darē lac filio me
apparuit moꝛtu⁹. Quē diligē̄t⁹ intui
clara luce dep̄hendi nō eſſe meū que

genuerã. Rñditq; altera mulier: Nõ eſt
ita vt dicis: ſʒ fili⁹ tu⁹ mortu⁹ ē: me⁹ aũt
viuit. Ecõtrario illa dicebat. Mētiris.
fili⁹ q̃ppe me⁹ viuit: ꝛ fili⁹ tu⁹ mortu⁹ ē
Atq; in hũc modũ cõtēdebãt corã rege
Tũc rex ait: Hec dicit: Filius me⁹ viuit
ꝛ fili⁹ tu⁹ mortu⁹ ē: Et iſta rñdit: Non
ſʒ fili⁹ tu⁹ mortu⁹ eſt me⁹ aũt viuit. Di-
xit. ḡ rex Afferte mihi gladiũ. Cumq; at-
tuliſſent gladiũ corã rege: diuidite inq̃t
infantē viuũ i duas ptes: ꝛ date dimidi
um partē vni ꝛ dimidiã partem alteri.
Dixit aũt mulier cuius fili⁹ erat viuus
ad regē: commota ſunt quippe viſcera
eius ſup filio ſuo. Obſecro dñe: Date il
li infantē viuũ: ꝛ nolite interficere eũ.
Ecõtrario illa dicebat: nec mihi nec ti-
b bi ſit: ſed diuidat̃. Rñdit rex ꝛ ait: Date
huic infantē viuũ ꝛ nõ occidat̃. Hec eſt
enĩ mater ei⁹. Audiuit itaq; oĩs iſrł iu
diciũ qd̃ iudicaſſet rex: ꝛ timuerũt regē
vidētes ſapiam dei eſſe in eo ad facien-
dum iudicium. IIII

Rat autē rex ſalomon regnans
ſup oēm iſrł: ꝛ hi pricipes quos
hēbat. Azarias filius ſadoch ſa
cerdotꝫ helioreph ꝛ ahia filij ſeſa ſcribe
Ioſaphat filius ahilud acõmentarijs.
Banaias fili⁹ ioiade ſup exercitũ: Sa-
doch aũt ꝛ abiathar ſacerdotes: azari-
as fili⁹ nathã ſup eos q̃ aſſiſtebãt regi.
Sabud fili⁹ nathã ſacerdos amic⁹ regꝫ
ꝛ ahiſa ꝑpoſit⁹ dom⁹: ꝛ adonirã fili⁹ ab-
da ſup tributa. Habebat aũt ſalomon
duodeci ꝓfectos ſup oēm iſrł q̃ ꝓbebãt
annonã regi ꝛ domui ei⁹. Per ſingulos
enĩ mēſes i ãno: ſinglı neceſſaria mini-
ſtrabãt. Et hec noĩa eoꝝ: Benhur i mõ
te effrai. Bēdecar i macces ꝛ i ſalebim
ꝛ i bethſames ꝛ i helõ ꝛ in bethanã. Be
heſed i araboth. Ipſi⁹ enĩ erat ſocho: et
oĩs terra epher. Benab i adab cui⁹ oĩs
B nephador: thaphet filiã ſalomõis habe
bat vxorem. Bana fili⁹ ahilud regebat
thanach ꝛ mageddo ꝛ vniuerſã bethſã
q̃ ē iuxta ſarthana ſubt̃ iezrahel a beth-
ſan vſq; abelmeula e regiõe iecmaã Bē
gaber in ramoth galaad hēbat auothi
iair filij manaſſe in galaad. Ipſe erat in
oĩ regiõe argob q̃ eſt in baſan ſexagita
ciuitatib⁹ magnis atq; muratis q̃ ha-
bēbãt ſeras ereas. Abinadab fili⁹ addo ꝑ
erat in manaim. Achimaas in neptali
ſʒ ꝛ ipſe hēbat baſemath filiã ſalomo
nis in cõiugio. Baana fili⁹ huſi in aſer
ꝛ in baloth. Ioſaphat filius pharue in

yſachar. Semei fili⁹ hela in beniamin.
Gaber fili⁹ ſuri in terra galaad: ꝛ i ter-
ra ſeon regis ãmorrei ꝛ og regis baſan
ſuper oĩa que erãt in illa terra. Iuda ꝛ
iſrł innumerabiles ſicut arena marꝫ in
multitudie comedētes: ꝛ bibentes atq; C
letantes. Salomon aũt erat in ditione
ſua hñs oĩa regna ſecũ a flumine terre
philiſtijm vſq; ad terminũ egypti: offe
rentiũ ſibi munera ꝛ ſeruientiũ ei cun-
ctis dieb⁹ vite ei⁹. Erat aũt cib⁹ ſalomo
nis ꝑ dies ſingulos trigita chori ſimile
ꝛ ſexaginta chori farine: decē boues pi-
gues: ꝛ viginti boues paſcuales: ꝛ cētũ
arietes: excepta venatiõe ceruoꝝ capre-
arum atq; bubaloꝝ ꝛ auiũ altiliũ. Ipe
enĩ obtinebat oēm regionē q̃ erat trãs
flumē quaſi a tapſa vſq; ad gazã: ꝛ cũ-
ctos reges illaꝝ regionũ: ꝛ habebat pa-
cem ex oĩ ꝑte in circuitu. Habitabatq;
iuda ꝛ iſrł abſq; timore vllo vnuſq̃ſq;
ſub vite ſua ꝛ ſub ficu ſua: a dan vſq;
berſabee cunctꝫ dieb⁹ ſalomonis. Et ha
bebat ſalomon quadraginta milia ꝓſe-
pia equoꝝ curriliũ: ꝛ duodeci mila eq̃-
ſtriũ: nutriebãtq; eos ſupradicti regꝫ ꝓ
fecti: ſʒ ꝛ neceſſaria mēſe regꝫ ſalomõis D
cũ ingēti cura ꝓbebãt i tpe ſuo. Horde-
um q̃ꝫ ꝛ paleas equoꝝ ꝛ iumentoꝝ defe
rebãt in locũ vbi erat rex iuxta ꝯſtitutũ
ſibi. Dedit q̃ꝫ de⁹ ſapiam ſalomõi ꝛ pru-
dētiã multã nimis: ꝛ latitudinē cordis
q̃ſi arenã q̃ ē in litore marꝫ: ꝛ ꝓcedebat
ſapiētia ſalomõis ſapiaꝫ oĩuꝫ orietaliũ
ꝛ egyptioꝝ ꝛ erat ſapiētior cũctꝫ hoĩb⁹
Sapientior ethan ezraite ꝛ hemã ꝛ cal
chal ꝛ dorda filijs maol: ꝛ erat noiat⁹
in vniuerſis gētib⁹ ꝑ circuitũ. Locut⁹ ē
q̃ꝫ ſalomon tria milia ꝑabolas: ꝛ fuert̃
carmina ei⁹ q̃nq; milia. Et diſputauit
ſup lignis a cedro que ē in libano vſq;
ad hyſopũ q̃ egredit̃ d̃ pariete: ꝛ diſſeru
it de iumētis ꝛ volucrib⁹ ꝛ reptilib⁹ et
piſcib⁹. Et veniebant de cunctis pplis
ad audiēdã ſapiaꝫ ſalomõis: ꝛ ab vniũ-
ſis regib⁹ terre q̃ audiebant ſapiaꝫ ei⁹.

Iſit q̃ꝫ hirã rex tyri ſeruos V B
ſuos ad ſalomonē. Audiuit enĩ
q ipſũ vnxiſſent regē ſup iſrł ꝓ
ꝑre ei⁹: q2 amicus fuerat hirã dauid oĩ
tpe. Miſit aũt ſalomon ad hirã dicens 2. Pa. 2. 8
Tu ſcis voluntatē dauid patris mei: ꝛ
q2 non poterat edificare domũ noĩ dñi
dei ſui ꝓpter bella imminētia ꝑ circuĩ-
tum: donec daret dñs eos ſub veſtigio
pedũ eius. Nũc autē requiē dedit deus

meus mihi p᷑circuitū: ⁊ nō ē ſathā ne-
q̄ occurſus malus: quāobrē cogito edi
ficare tēplū noi dñi dei mei ſicut locu-
tus eſt dauid patri meo dicēs: Fili⁹ tu⁹
quē dabo ꝓ te ſup̱ ſoliū tuū: ipſe edifica
B bit domū noi meo. Precipe igit̃ vt p̄ci
dant mihi ſerui tui cedros de libano: ⁊
ſerui mei ſint cū ſeruis tuis: mercedem
aūt ſeruoꝝ tuoꝝ dabo tibi quācūq̄ pe
tieris. Scis eñi quō nō ē in pplo meo
vir qui nouerit ligna cedere ſicut ſido-
nij̄. Cū ḡ audiſſet hirā v̄ba ſalomonis
letat⁹ eſt valde: ⁊ ait: Bñdict⁹ dñs de⁹
hodie qui dedit dauid filiuz ſapiētiſſi-
mū ſup̱ pplm hūc plurimū. Et miſit hi
ram ad ſalomon dicēs: Audiui q̄cun-
q̄ mandaſti mihi. Ego faciā oēm volū-
tatē tuam i lignis cedrinis ⁊ abiegnis
C Serui mei deponēt ea d̄ libano ad ma-
re: ⁊ ego cōponā ea in ratib⁹ i mari vſq̄
ad locū quē ſignificaberi mihi ⁊ appli-
cabo ea tibi: ⁊ tu tolles ea. Prebebiſq̄
neceſſaria mihi: vt det̃ cib⁹ domui mee
Itaq̄ hirā dabat ſalomoni ligna cedri
na ⁊ ligna abiegna iuxta oēm volūta-
tez ei⁹. Salomō aūt p̄bebat hirā vigīti
milia choros tritici i cibū domui ei⁹: ⁊
vigīti choros puriſſimos olei. Hec tri-
buebat ſalomon hirā p ſingulos ānos
Dedit q̄z dñs ſapiam ſalomoni ſicut lo
cut⁹ eſt ei: ⁊ erat pax inter hiram ⁊ ſalo
monē: ⁊ ꝑcuſſerūt ambo fed⁹. Elegitq̄
rex ſalomō oparios de oi iſrl̃: ⁊ erat in-
dictio triginta milia viroꝝ. Mittebat-
q̄ eos in libanum decem milia p mē-
D ſes ſingulos viciſſim: ita vt duob⁹ mēſ-
bus eſſent in domib⁹ ſuis. Et adonirā
erat ſup̱ huiuſcemōi indictionē. Fuer̃t
itaq̄ ſalomoni ſeptuagita milia eoꝝ q̄
onera portabāt: ⁊ octoginta milia lato
moꝝ in mōte abſq̄ p̄poſiti qui p̄erāt
ſingulis opib⁹ nūro triū miliū ⁊ trecē-
toꝝ ꝑcipiētiū pplo ⁊ hiſq̄ faciebāt op⁹
Precepitq̄ rex vt tollerēt lapides grā-
des lapides p̄cioſos i fūdamētū tēpli ⁊
quadrarēt eos quos dolauerūt cemēta
rij̄ ſalomonis ⁊ cementarij̄ hiram. Por
ro biblij̄ p̄pauerunt ligna ⁊ lapides ad
edificandam domū. VI
A Factū ē ḡ q̄dringētēſimo ⁊ octo
3.Para.3.a geſimo āno egreſſionis filiorum
iſrl̃ de terra egypti i āno quarto mēſe
zio ipſe eſt mēſis ſecūdus regni ſalomo-
nis ſup̱ iſrl̃: edificare cepit domuz dño.
Dom⁹ aūt quā edificabat rex ſalomon
dño: hēbat ſexaginta cubitos in lōgitu
dine: ⁊ viginti cubitos in latitudine: et
triginta cubitos i altitudine. Et porti-
cus erat aū tēplū viginti cubitoꝝ lon-
gitudinis iuxta mēſurā latitudinis tēpli: ⁊
hēbat decē cubitos latitudinis aū faci
em tēpli: fecitq̄ in tēplo feneſtras obli
q̄s. Et edificauit ſup̱ parietem tēpli ta-
bulata p gyrū in parietib⁹ dom⁹ p cir-
cuitū tēpli et oraculi: ⁊ fecit latera i cir-
cuitu. Tabulatum qd̄ ſubter erat q̄nq̄
cubitos habebat latitudis ⁊ mediū ta-
bulatū ſex cubitoꝝ latitudis: ⁊ tertium
tabulatum ſeptē habēs cubitos latitu
dinis. Trabes aūt poſuit i domo p cir-
cuitū forinſec⁹ vt nō hererēt muris tē-
pli. Dom⁹ aūt cū edificaret̃ de lapidib⁹
dolati atq̄ pfecti edificata ē ⁊ malle⁹
⁊ ſecuri ⁊ oē ferramētū nō ſūt audita i
domo cū edificaret̃. Oſtiū lateri medij̄
i piete erat dom⁹ dextre ⁊ p cocleā aſcē
debāt i mediū cenaculū: ⁊ a medio i ter
tiū. Et edificauit domū ⁊ cōſūmauit eā
Texit q̄z domū laq̄arib⁹ cedrinis: ⁊ edi-
ficauit tabulatū ſup̱ oēm domuz q̄nq̄
cubiti altiudis: ⁊ opuit domū lignis ce
drinis. Et fact⁹ ē ſermo dñi ad ſalomo
nem dicēs. Dom⁹ hec quaz edificas: ſi
ābulaueri i p̄cepti meis: ⁊ iudicia mea
feceri ⁊ cuſtodieri oia mādata mea gra
diēs p ea: firmabo ſermonem meū tibi
quē locut⁹ ſū ad dauid p̄rem tuū: ⁊ ha
bitabo i medio filioꝝ iſrl̃: ⁊ nō dereliu
quā pplm meū iſrl̃. Igit̃ edificauit ſalo
mon domū ⁊ ꝯſūmauit eā. Et edifica
uit pietes dom⁹ itrinſec⁹ tabulati cedri
nis a pauimēto dom⁹ vſq̄ ad ſūmitati
pietuz ⁊ vſq̄ ad laq̄aria: ⁊ opuit lignis
cedrinis intriſec⁹: ⁊ texit pauimētū do
mus tabulis abiegnis. Edificauitq̄ v
giti cubitoꝝ ad poſteriorē ptē tēpli ta
bulata cedrina a pauimēto vſq̄ ad ſu
periora: ⁊ fecit interiorē domū oraculi
ſcñ ſcōꝝ. Porro q̄dragita cubitoꝝ era
ipſū tēpluz p̄ forib⁹ oraculi: ⁊ cedro oi
dom⁹ itriſec⁹ veſtiebat̃ hñs tornatura
⁊ iuncturas ſuas fabrefactas ⁊ celatu
ras eminētes. Oia cedrinis tabul̃ veſt
ebāt̃: nec oio lapis apparere poterat i
piete. Oraculū aūt i medio dom⁹ i ite
ori pte fecerat vt ponetet ibi arcā fede
ris dñi. Porro oraculū hēbat vigiti c
bitos longitudinis: et viginti cub
tos latitudinis: ⁊ vigiti cubitos altit
dinis: ⁊ opuit illō atq̄ veſtiuit auro p
riſſimo. Sz ⁊ altare veſtiuit cedro. D
mū q̄z aū oraculū opuit auro puriſſim

ꝛ affixit laminas clauis aureis. Nihil-
qȝ erat i tēplo qđ nō auro tegeretꝭ. Sȝ ꝛ
totū altare oraculi texit auro. Et fecit i
oraculo duos cherubin de lignis oliua
ruȝ decē cubitoꝝ altitudinis. Quinqȝ cu
bitoꝝ ala cherub vna: ꝛ ꝙnqȝ cubitorū
ala cherub altera. i. decē cubitos hñtes
a ſūmitate ale vſqȝ ad ale alteri⁹ ſūmi-
tatē. Decē ḡȝ cubitoꝝ erat cherub ſecū
dus i mēſura pari: ꝛ op⁹ vnū erat i duo
bus cherubin. i. altitudinē hēbat vn⁹
cherub decē cubitoꝝ: ꝛ ſiliter cherub ſe
cūdus. Poſuitqȝ cherubin i medio tē-
A pli interiorꝭ. Extēdebat aūt alas ſuas
cherubin ꝛ tāgebat ala vna parietē: et
ala cherub ſecūdi tāgebat parietē alteꝝ
ale aūt altere i media pte tēpli ſe iuiceȝ
ꝯtingebāt. Texit ꝗ̄ꝫ cherubin auro. Et
oēs pites tēpli ꝑ circūitū ſculpſit vari-
is celaturꝭ ꝛ torno. Et fecit i eis cheru-
bin ꝛ palmas ꝛ picturas varias ꝙſi ꝓmi
nentes de pite ꝛ egrediētes. Sȝ ꝛ paui
mētū ꝛ dom⁹ texit auro itriſec⁹ ꝛ extri-
ſec⁹. Et i igreſſu oraculi fecit duo oſtio-
la de lignis oliuaꝝ: poſteſqȝ angulorū
ꝙnqȝ ꝛ duo oſtia de lignis oliuaruȝ. Et
ſculpſit i eis picturā cherubin ꝛ palma
rum ſpēs ꝛ anaglyfa valde ꝓminētia ꝛ
texit ea auro ꝛ opuit tā cherubin ꝙ̄ pal
mas ꝛ cetera auro. Fecitqȝ in introitu
tēpli poſtes de lignis oliuaꝝ ꝙdrāgula
tos: ꝛ duo oſtia đ lignis abiegnis altri
ſec⁹: ꝛ vtrūqȝ oſtiū duplex erat: ꝛ ſe inui
cem tenēs apiebatꝭ. Et ſculpſit cheru-
bin ꝛ palmas ꝛ celaturas valde eminē
tes: opuitqȝ oīa lamīs aureis ope qua-
dro ad regłaȝ. Et edificauit atriū iteri⁹
trib⁹ ordib⁹ lapidū politoꝝ: ꝛ vno ordi
ne lignoꝝ cedri. Anno ꝗrto fūdata eſt
dom⁹ dñi i mēſe ȝio: ꝛ i āno vndecimo
mēſe elul: ipe ē mēſis octau⁹: pfecta eſt
dom⁹ i oī ope ſuo ꝛ i vniuerſis vtēſili-
b⁹ edificauitqȝ eā ānis ſeptem. VII

A Domū aūt ſuā edificauit ſalomō
tredeci ānis: ꝛ ad pfectū vſqȝ p-
duxit. Edificauit ḡȝ domū ſalt⁹
libani cētū cubitoꝝ longitudinis: ꝛ ꝙnq-
ginta cubitoꝝ latitudinis: ꝛ triginta cu-
bitoꝝ altitudinis: ꝛ ꝗttuor deābulatoria
inter colūnas cedrias. Ligna ꝗppe cedri
na exciderat i colūnas: ꝛ tabulatꝭ cedri
nis veſtiuit totā camerā ꝙ ꝗdragītaqn
ꝙ columnis ſuſtētabatꝭ. Un⁹ aūt ordo
hēbat colūnas ꝙndeci ꝯtra ſe inuicem
poſitas: ꝛ e regiōe ſe reſpiciētes eq̄li ſpa
cio inter colūnas: ꝛ ſup colūnas ꝗdran
gulata ligna i cūctꝭ equalia. Et porticū
colūnaꝝ fecit ꝙnꝗginta cubitoꝝ longi
tudinis: ꝛ triginta cubitoꝝ latitudinis: ꝛ al
terā porticū i facie maioris portic⁹: ꝛ co
lūnas ꝛ epyſtilia ſup columnas fecit:
Porticū quoqȝ ſoliȷ̄ in ꝙ tribunal eſt: fe
cit ꝛ texit lignis cedrinis apauimēto vſ
qȝ adſūmitatē: ꝛ domūcula iꝗ ſedebatꝭ
ad iudicādū: erat in media porticu ſīli
ope. Domū ḡȝ fecit filie pharaōis quaȝ B
vxorē duxerat ſalomō: tali ope ꝗli ꝛ hāc
porticū. Oia lapidib⁹ ꝑcioſis ꝙ ad nor-
mā quādā atqȝ mēſurā tā itriſec⁹ ꝙ̄ ex-
triſec⁹ ſerrati erāt a fundamēto vſqȝ ad
ſūmitatē parietū: ꝛ itriſec⁹ vſqȝ ad atri-
um mai⁹. Fundamēta aūt de lapidib⁹
ꝑcioſis lapidib⁹ magnis decē ſiue octo
cubitoꝝ: ꝛ deſup lapides ꝑcioſi equalis
mēſure ſecti erāt: ſiliterqȝ de cedro. Et
atriū mai⁹ rotūdū triū ordinū de lapi-
dib⁹ ſectꝭ ꝛ vni⁹ ordīs de dolata cedro:
necnō ꝛ i atrio dom⁹ dñi iterior: ꝛ i por
ticu dom⁹. Miſit ꝗqȝ rex ſalomō ꝛ tulit
hirā de tyro filiū mulierꝭ vidue đ tribu
neptalim pr̄e tyrio artificē erariū ꝛ ple
nū ſapiā: itelligētia ꝛ doctrina ad faciē
dum oē op⁹ ex ere. Qui cū veniſſet ad re
gem ſalomonē fecit oē op⁹ ei⁹: ꝛ finxit
duas colūnas ereas: deceȝ ꝛ octo cubi-
toꝝ altitudis colūnā vnā: ꝛ linea duo-
decim cubitoꝝ ābiebat colūnā vtrāqȝ
Duo ḡȝ capitella fecit ꝙ ponerentꝭ ſup C
capita colūnaꝝ fuſilia ex ere: ꝙnqȝ cu-
bitoꝝ altitudis capitellū vnum: ꝛ ꝙnqȝ
cubitoꝝ altitudis capitellū alteꝝ: ꝛ ꝗſi
i modū retꝭ ꝛ catenarū ſibi iuiceȝ miro
ope ꝯtextaꝝ. Utrūqȝ capitellū colūnaꝝ
fuſile erat. Septena v̄ſuū retiacula in
capitello vno: et ſeptena retiacula in
capitello altero. Et pfecit colūnas ꝛ du
os ordies ꝑ circūitū retiaculoꝝ ſingu-
lorū vt tegerēt capitella ꝙ erāt ſup ſū-
mitatē malogranatoꝝ. Eodē mō fecit
ꝛ capitello ſecūdo. Capitella aūt ꝙ erāt
ſup capita colūnaꝝ ꝗſi ope liliȷ̄ fabrica
ta erāt i porticu ꝗttuor cubitoꝝ: ꝛ rur-
ſum alia capitella i ſūmitate colūnarū
deſup iuxta mēſurā colūne cōtra retia-
cula. Malogranatoꝝ aūt ducēti ordies
erāt in circūitu capitelli ſecūdi. Et ſta-
tuit duas colūnas in porticu tēpli. Cū-
qȝ ſtatuiſſet colūnā dexterā: vocauit eā
noīe iachin. Similiter erexerit colūnaȝ
ſecūdam: ꝛ vocauit nomen ei⁹ booȝ. Et
ſup capita colūnaꝝ op⁹ in moduȝ liliȷ̄ D
poſuit: pfectūqȝ eſt opus colūnarū. Fe-

cit quoq͛ mare fuſile decem cubitoꝝ
a labio vſq͛ ad labiū rotundum in cir-
cũitu. Quinq͛ cubitoꝝ altitudo eius: ⁊
reſticula trigīta cubitoꝝ cingebat illō
per circũitū: ⁊ ſculptura ſubter labium
circũibat illud decē cubitꝭ ambiēs ma
re. Duo ordines ſculpturaꝝ hiſtriataꝝ
erant fuſiles: ⁊ ſtabāt ſuper duodecim
boues. E quibꝰ tres reſpiciebāt ad aqui
lonē: ⁊ tres ad occidētem: ⁊ tres ad me
ridiē: ⁊ tres ad oriētem: ⁊ mare ſuꝑ eos
deſuꝑ erat: quoꝝ poſteriora vniuerſa ī-
trinſecus latitabant. Groſſitudo autē
luteris triū vnciarū erat: labiūq͛ eius
quaſi labiū calicis: ⁊ foliū repādi lilij.
Duo milia batos capiebat: ⁊ tria milia
metretas. Et fecit decē baſes eneas q̄t-
tuor cubitoꝝ lōgitudinis baſes ſingu
las: ⁊ quattuor cubitoꝝ latitudinis: et
triū cubitoꝝ altitudinis: ⁊ ipſū opꝰ ba-
ſium interraſile erat. Et ſculpture iter
iūcturas: ⁊ inter coronulas ⁊ plectas:
leones ⁊ boues ⁊ cherubin: ⁊ in iūcturꝭ
ſimiliter deſuꝑ. Et ſubter leones ⁊ boues
quaſi lora ex ere dependentia: ⁊ q̄ttuor
rote ꝑ baſes ſingulas ⁊ axes erei: ⁊ per
q̄ttuor ꝑtes quaſi hūeruli ſubter lute-
rē fuſiles ꝯtra ſe īuicē reſpectātes. Os
q̄z luterꝭ ītrinſecꝰ erat in capitꝭ ſūmita
te: ⁊ qḋ forinſecꝰ apparebat vniꝰ cubiti
erat totū rotūdū: ꝑiterq͛ habebat vnū
cubitū ⁊ dimidiū. In angulis aūt co-
lūnaꝝ vari celature erāt: ⁊ media inter
colūnia quadrata nō rotūda. Quattu-
or quoq͛ rote q̄ ꝑ q̄ttuor āgulos baſis
erāt coherebāt ſibi ſubt̄ baſim. Una ro
ta hēbat altitudīs cubitū ⁊ ſemis. Ta-
les autē rote erāt q̄les ſolēt in curru fi-
eri. Et axes eaꝝ ⁊ radij ⁊ canti ⁊ modi-
oli oīa fuſilia. Nā ⁊ humeruli illi q̄ttu-
or ꝑ ſingulos angulos baſis vniꝰ ex ip
ſa baſi fuſiles ⁊ cōiuncti erāt. In ſūmi-
tate autē baſis erat q̄dam rotunditas
vniꝰ ⁊ dimidij cubiti: ita fabrefacta vt
luter deſuꝑ poſſet īponi: hn̄s celaturas
ſuas variaſq͛ ſculpturas ex ſemetipſa.
Sculpſit q̄z in tabulatis illis q̄ erāt ex
ere: ⁊ in angulis: cherubin ⁊ leones ⁊
palmas q̄ſi in ſimilitudinē hoīs ſtātis: vt
nō celata ſz appoſita ꝑ circūitū viderēt
In hūc modum fecit decē baſes: fuſura
vna ⁊ mēſura: ſculpturaq͛ cōſimili. Fe
cit q̄z decē luteres eneos. Quadraginta
batos capiebat luter vnꝰ: eratq͛ quat-
tuor cubitoꝝ. Singuloſq͛ luteres per
ſinglas. i. decē baſes poſuit: ⁊ cōſtituit
decē baſes: quinq͛ ad dexterā ꝑtem tē-
pli: ⁊ quinq͛ ad ſiniſtrā. Mare autē po-
ſuit ad dexterā partē tēpli: cōtra orien-
tem ad meridiē. Fecit ergo hirā lebetes
⁊ ſcutras ⁊ amulas ⁊ ꝑfecit omne opus
regꝭ ſalomōis in tēplo dn̄i colūnas du-
as: ⁊ funiculoſ capitelloꝝ ſuꝑ capitella
colūnaꝝ duos ⁊ retiacula duo: vt opi-
rent duos funiculos q̄ erant ſuꝑ capita
colūnaꝝ: ⁊ malogranata q̄dringēta in
duobꝰ retiaculꝭ: duos verſus malogra-
natoꝝ ī retiaculꝭ ſingulis ad operiendos
funiculos capitelloꝝ q̄ erāt ſuꝑ capita
colūnaꝝ: ⁊ baſes decē ⁊ luteres decē ſu
per baſes ⁊ mare vnū ⁊ boues duodeci
ſubt̄ mare ⁊ lebetes ⁊ ſcutras ⁊ amulas.
Oia vaſa q̄ fecit hiram regi ſalomoni in
domo dn̄i: de auricalcho erāt. In cāpe-
ſtri regiōe iordanis fudit ea rex ī argil-
loſa terra inter ſochot ⁊ ſarthā: ⁊ poſu-
it ſalomō oīa vaſa in domo dn̄i. Propt
multitudinē aūt nimiā nō erat pōdus
eris. Fecitq͛ ſalomō omia vaſa ī domo
dn̄i: altare aureū: ⁊ mēſam ſuꝑ quā po-
nerent panes ꝓpoſitiōis aureā: ⁊ can
delabra aurea q̄nq͛ ad dexteram ⁊ q̄nq͛
ad ſiniſtrā cōtra oraculū ex auro puro
⁊ q̄ſi lilij flores: ⁊ lucernas deſuꝑ aure-
as ⁊ forcipes aureos ⁊ hydrias ⁊ fuſci-
nulas et phialas ⁊ mortariola ⁊ thuri-
bula de auro puriſſimo. Et cardies oſt
orum domꝰ interioris ſcī ſcōꝝ: ⁊ oſti
orum domꝰ templi ex auro erāt. Et ꝑf
cit oē opus qḋ faciebat ſalomon in do
mo dn̄i: ⁊ intulit q̄ ſcīficauerat dauid
pater ſuus: argentū ⁊ aurū ⁊ vaſa repo
ſuitq͛ in theſauris domus dn̄i. ¶ VII

Tunc cōgregati ſunt oēs maio
res natu iſrael cum principibu
tribuū ⁊ duces familiaꝝ filior
iſrl̄ ad regē ſalomonē in hierl̄m vt de
ferrēt arcā federꝭ dn̄i de ciuitate dauid
id eſt de ſion. Cōueniteq͛ ad regē ſalo
monē vniuerſus iſrl̄ ī mēſe bethanim
ſolenni die: ipſe ē mēſis ſeptimꝰ. Vene
rūtq͛ cūcti ſenes de iſrl̄: ⁊ tulerūt arcā ſa
cerdotes ⁊ portauerūt arcam domini
tabernaculū federꝭ et oīa vaſa ſanctu
rij q̄ erāt ī tabernaculo: ⁊ ferebāt ea ſa
cerdotes ⁊ leuite. Rex autē ſalomon
oīs multitudo iſrl̄ q̄ cōuenerat ad eū
gradiebāt cū illo an̄ arcā: ⁊ imolabat
oues ⁊ boues abſq͛ eſtimatiōe ⁊ nū
ro. Et intulerūt ſacerdotes arcam fed
ris dn̄i in locum ſuū in oraculum tem
pli in ſcīm ſcōꝝ ſubter alas cherubin

Siquidē cherubī expādebant alas ſup
locū arce: ⁊ ꝓtegebāt arcā ⁊ vectes ei⁹ d
ſuper. Cūcꝫ eminerent vectes et appa-
rerēt ſūmitates eoꝝ foris ſcūariuꝫ ante
oraculū: nō appebāt vltra extriſec⁹: q̄ ⁊
B fuerūt ibi vſcꝫ in pñtē diē. In arca aūt
nō erat aliud niſi due tabule lapidee q̄s
poſuerat in ea moyſes ī oreb qñ pepigit
dñs fed⁹ cū filijs iſrł cū egrederenł de
terra egypti. Factū ē aūt cū exiſſent ſa-
cerdotes de ſctūario: nebula impleuit
domū dñi: ⁊ nō poterāt ſacerdotes ſtare
⁊ miſtrare ꝓpter nebulā. Impleuerat eī
gl'ia dñi domū dñi. Tūc ait ſalomō: Do
C minus dixit vt hitaret in nebula. Edifi
cans edificaui domū ⁊ habitaculū tuū:
firmiſſimū ſoliū tuū ī ſēpiternū. Cōuer-
titcꝫ rex faciē ſuā: ⁊ bñdixit oī eccłie iſ-
rael. Oīs .n. eccłia iſrł ſtabat. Et ait ſalo
mon: Bñdict⁹ dñs de⁹ iſrł q̄ locut⁹ ē ore
ſuo ad dauid pr̄em meū: ⁊ in maib⁹ ei⁹
ꝑfecit dicēs: A die q̄ eduxi ppłm meū iſ
rael de egypto: nō elegi ciuitatē de vni-
uerſis tribub⁹ iſrł vt edificareł dom⁹: ⁊
eſſet nomē meū ibi: ſed elegi dauid vt eſ
ſet ſup ppłm meū iſrł. Uoluitcꝫ dauid
pr̄ me⁹ edificare domū noī dñi dei iſrł:
⁊ ait dñs ad dauid pr̄em meū: Q꞉ cogi-
taſti ī corde tuo edificare domū nomini
meo: bñ feciſti hoc ipm mēte tractans.
Uerūtñ tu ñ edificabis mihi domū: ſꝫ fi
li⁹ tu⁹ q̄ egredieł de renib⁹ tuis ipe edi
ficabit domū noī meo. Cōfirmauit dñs
ſmonē ſuū quē locut⁹ ē: ſtetitcꝫ ꝓ da-
uid pr̄e meo: ⁊ ſedi ſup thronū iſrł ſicut
locut⁹ ē dñs: ⁊ edificaui domuꝫ noī dñi
dei iſrł: ⁊ ꝯſtitui ibi locū arce in q̄ fedus
dñi ē qd ꝑcuſſit cū pr̄ib⁹ nr̄is qñ egreſſi
ſūt de terra egypti. Stetit aūt ſalomon
añ altare dñi in ꝯſpectu eccłie iſrł ⁊ ex-
D pādit man⁹ ſuas ī celū: ⁊ ait: Dñe de⁹ iſ
rael nō ē ſił's tui de⁹ ī celo deſup ⁊ ſup
terrā deorſū: q̄ cuſtodis pactū ⁊ miſicor
diā ſuis tuis q̄ āmbulāt corā te ī toto cor
de ſuo: q̄ cuſtodiſti ſuo tuo dauid patri
meo q̄ locut⁹ es ei. Ore locut⁹ es: ⁊ mani
b⁹ ꝑfeciſti: vt hec dies ꝓbat. Nūc igitur
dñe de⁹ iſrł ꝯſua famulo tuo dauid pr̄i
meo q̄ locut⁹ es ei dicēs: Nō auferel de
te vir corā me q̄ ſedeat ſup thronū iſrł:
ita tñ ſi cuſtodierit filij tui viā ſuam vt
āmbulēt corā me: ſicut tu āmbulaſti ī ꝯſpe-
ctu meo. Et nūc dñe de⁹ iſrł firmēł ꝟba
tua q̄ locut⁹ es ſuo tuo dauid pr̄i meo.
Ergo ne putādū eſt qd ꝟe de⁹ hitet ſup
terrā? Si .n. celū ⁊ celi celoꝝ te cape nō

pñt quātomagł domus hec quā edifica
ui? Sed reſpice ad orōem ſerui tui: ⁊ ad
preces ei⁹ dñe dñe meus. Audi hymnū
⁊ orōem quā ſeru⁹ tuus orat corā te ho
die: vt ſint ocłi tui apti ſup domū hanc
nocte ac die: ſup domū de q̄ dixiſti: erit
nomē meū ibi: vt exaudias orōem quā
orat in loco iſto ad te ſeru⁹ tu⁹ vt exau-
dias dep̄catiōnē ſerui tui ⁊ ppłi tui iſrł
qdcūcꝫ orauerit ī loco iſto ⁊ exaudies ī
loco habitacłi tui ī celo: ⁊ cū exaudierł D
ꝓpiti⁹ eris. Si peccauerit hō in ꝓximū 2. Para. 6. b
ſuū: ⁊ habuerit aliqd iuramtū q̄ teneał
aſtrict⁹: ⁊ venerit ꝓpter iuramētū corā
altari tuo ī domū tuā: tu exaudies in ce
lo: ⁊ facies ⁊ iudicabis ſuos tuos ꝯdē-
nās ipiū: ⁊ reddēſ viā ſuā ſup caput ei⁹:
iuſtificāſcꝫ iuſtū ⁊ retribuēs ei ſm iuſti
ciā ſuā. Si fugerit ppłs tu⁹ iſrł iimicos
ſuos: q꞉ peccatur⁹ ē tibi: ⁊ agētes pniaꝫ
⁊ ꝯfitētes noī tuo: venerit ⁊ adorauerit
⁊ dep̄cati te fuerit ī domo hac: exaudi ī
celo: ⁊ dimitte pctm̄ ppłi tui iſrł: ⁊ redu
ces eos ī terrā quā dediſti pr̄ib⁹ eoꝝ. Si
clauſū fuerit celū ⁊ nō pluerit ꝓpł pctā
eoꝝ: ⁊ orātes ī loco iſto pniaꝫ egerit noī
tuo: ⁊ a pctīs ſuis ꝯuerſi fuerit ꝓpter af
flictiōnē ſuā: exaudi eos ī celo: ⁊ dimit-
te pctā ſuoꝝ tuoꝝ ⁊ ppłi tui iſrł ⁊ oñde
eis viā bonā ꝑ quā āmbulēt: ⁊ da pluuiā
ſup terrā quā dediſti ppło tuo ī poſſeſſi
onē. Fames ſi oborta fuerit ī t'ra: aut pe
ſtilētia: aut corrupt⁹ aer: aut erugo: aut
locuſta vł rubigo: ⁊ afflixerit eū iimic⁹
ei⁹ portas obſidēs: oīs plaga: vniūſa in
firmitas: cūcta deuoratio ⁊ imp̄catio q̄
acciderit oī hoī de ppło tuo iſrł: ſi q̄s co
gnouerit plagā cordis ſui: ⁊ expanderit
man⁹ ſuas ī domo hac: tu exaudies ī ce
lo ī loco hitatiōis tue: ⁊ repp̄itiaberł et
facies vt des vnicuicꝫ ſm oēs vias ſuaſ
ſicut viderł cor ei⁹: q꞉ tu noſti ſolus cor
oīm filioꝝ hoīm: vt timeāt te cūctł die-
b⁹ qb⁹ viuūt ſup faciē terre quā dediſti
pr̄ib⁹ nr̄is. Inſup ⁊ alienigena q̄ nō eſt E
de ppło tuo iſrł cū venerit de terra lon-
ginq̄ ꝓpter nomē tuū: audieł .n. nomē
tuū magnū ⁊ man⁹ tua fortł ⁊ brachiū
tuū extentū vbicūcꝫ: cū venerit g̃ ⁊ ora-
uerit ī hoc loco tu exaudies ī celo in fir
mamēto habitacłi tui: ⁊ facies oīa ꝓ q̄-
b⁹ inuocauerit te alienigena vt diſcant
vniuerſi ppłi terraꝝ nomē tuū timere:
ſicut ppłs tu⁹ iſrł: ⁊ ꝓbēt q꞉ nomē tuū
inuocatū eſt ſup domū hāc quā edifica
ui. Si egreſſ⁹ fūit ppłs tu⁹ ad bellū ꝯtra

inimicos ſuos ꝑ viā q̄cūq; miſeris eos:
orabūt te ꝯtra viā ciuitatꝭ quam elegi-
ſti:ꝛ ꝯtra domū quaꝫ edificaui noī tuo:
2. Pa.6.g. ꝛ exaudies in celo orōnes eoꝛuꝫ ec p̄ces
Eccs.8.c eoꝝ ꝛ facies iudiciū eoꝝ. Qꝫ ſi peccaue
I.Joh.I.d rint tibi (nō eſt eni hō q̄ nō peccet) et
iratꝰ tradiderꝭ eos inimicꝭ ſuis:ꝛ capti
ui ducti fuerint ī terrā inimicoꝝ longe
vel ꝓpe ꝛ egerint pniam ī corde ſuo ī lo
co captiuitatꝭ:ꝛ ꝯuerſi depcati te fuerit
Dan.3.c in captiuitate ſua dicētes:peccauimuſ:
iniq̄ egimꝰ:impie geſſimꝰ:ꝛ reūſi fuerit
ad te ī vniuerſo corde ſuo:ꝛ tota aīa ſua
in terra inimicoꝝ ſuoꝝ ad quā captiui
ducti fuerit:ꝛ orauerit te ꝯtra viā terre
ſue quā dediſti pr̄ibꝰ eoꝝ ꝛ ciuitatꝭ q̄m
elegiſti ꝛ tēpli qḋ edificaui noī tuo:ex-
audies ī celo ī firmamēto ſolij tui:orō-
nes eoꝝ ꝛ p̄ces eoꝝ ꝛ facieſ iudiciū eoꝝ:
ꝛ ꝓpitiaberꝭ pplo tuo q̄ peccauit tibi:ꝛ
oībꝰ iniq̄tatibꝰ eoꝝ q̄bꝰ p̄uaricati ſunt
in te:ꝛ dabis miſcdiaꝫ corā eis q̄ eos ca
F ptiuos habuerit vt miſereāt eis. Pplꝰ
eni tuꝰ ē ꝛ hereditas tua q̄s eduxiſti de
terra egypti ḋ medio fornacis ferree vt
ſint ocli tui apti ad depcationē ſui tui
ꝛ ppli tui iſrl:ꝛ exaudieſ eos ī vniūſis ꝑ
q̄bꝰ inuocauerit te. Tu eni ſegaſti eos
tibi ī hereditatē de vniuerſis pplis ter-
re:ſic̄ locutꝰ es ꝑ moyſen ſuū tuū qn̄ e-
duxiſti pr̄es nr̄os de egypto dn̄e deꝰ. Fa
ctū eſt aūt cū cōpleſſet ſalomō orās dn̄ꝫ
oēm orōem ꝛ depcationē hanc ſurrexit
de cōſpectu altaris dn̄i. Utrūq; eni ge-
nu in terrā fixerat:ꝛ manus expanderet
ad celū. Stetit ḡ ꝛ bn̄dixit oī ecclie iſrl
voce magna dicens: Bn̄dictꝰ dn̄s deꝰ q̄
dedit requiē pplo ſuo iſrl iuxta oia q̄ lo
cutꝰ eſt. Nō cecidit ne vnꝰ quidē ſermo
ex oībꝰ bonis q̄ locutꝰ eſt ꝑ moyſen ſer-
uū ſuū. Sit dn̄s deꝰ nr̄ nobiſcū:ſicut fu
it cū pr̄ibꝰ nr̄is nō derelinquēs nos ne
q; ꝓijciens:ſed inclinet corda nr̄a ad ſe
vt ambulemꝰ in vniuerſis vijs eiꝰ ꝛ cu-
ſtodiamꝰ mādata eiꝰ ꝛ cerimonias ꝛ iu
dicia q̄cūq; mādauit pr̄ibꝰ nr̄is et ſint
ſmōes mei iſti q̄bꝰ depcatꝰ ſum coram
dn̄o appropinquantes dn̄o deo nr̄o die
ac nocte vt faciat iudiciū ſeruo ſuo ꝛ po
pulo ſuo iſrl ꝑ ſinglos dies vt ſciāt oēs
ppli terre qꝛ dn̄s ip̄e ē deꝰ:ꝛ nō eſt vltra
G abſq; eo. Sit q̄ꝫ coꝛ nr̄m ꝑfectū cū dn̄o
deo nr̄o vt ābulemꝰ in decretꝭ eiꝰ: et cu
ſtodiamꝰ mādata eiꝰ:ſicut ꝛ hodie. Igi
tur rex ꝛ oīs iſrl cū eo imolabāt victias
corā dn̄o. Mactauitq; ſalamon hoſtias
pacificas q̄s imolauit dn̄o: boū viginti
duo milia ꝛ ouiū centū viginti milia. Et
dedicauerūt tēplū dn̄i rex ꝛ filij iſrl. In
die illa ſctificauit rex mediū atrij qḋ e-
rat ante domū dn̄i. Fecit q̄ppe holocau-
ſtū ibi ꝛ ſacrificiū ꝛ adipē pacificoꝝ:qm̄
altare ereū qḋ erat corā dn̄o minꝰ erat:
ꝛ cape nō poterat holocauſtū ꝛ ſacrifici
um ꝛ adipē pacificoꝝ. Fecit ḡ ſalomon
in tpe illo feſtiuitatē celebrē:ꝛ omis iſrl
cum eo:multitudo magna ab introitu
emath vſq; ad riuū egypti corā dn̄o deo
nr̄o ſeptē diebꝰ ꝛ ſeptē diebꝰ.i. q̄ttuor-
decim diebꝰ:ꝛ in die octauo dimiſit po
pulos. Qui bn̄dicētes regi ꝓfecti ſūt in
tabernacla ſua letātes ꝛ alacri corde ſu
per oībꝰ bonis q̄ fecerat dn̄s dauid ſer-
uo ſuo ꝛ iſrl pplo ſuo. ¶ IX

Factū eſt aūt cū ꝑfeciſſet ſalomō
edificiū domꝰ dn̄i ꝛ edificiū re-
gis ꝛ om̄e qḋ optauerat ꝛ voluerat face
re apparuit ei dn̄s ſecūdo ſicut apparue
rat ei in gabaon. Dixitq; dn̄s ad eū. Ex
audiui orōem tuā ꝛ depcatiōeꝫ tuā quā
depcatꝰes corā me:ſctificaui domū hāc
quā edificaſti vt ponerē nomē meū ibi
in ſempiternū:ꝛ erūt ocli mei ꝛ coꝛ meū
ibi cūctis diebꝰ. Tu q̄ꝫ ſi ambulaueris
corā me ſicut ābulauit pr̄ tuꝰ ī ſimplici
tate cordis ꝛ in eq̄tate:ꝛ fecerꝭ oia q̄ p̄-
cepi tibi ꝛ iudicia mea ſuauerꝭ ꝛ legiti
ma mea:ponā thronū regni tui ſup iſrl
in ſempiternū ſicut locutꝰ ſū dauid pr̄i
tuo dicēs:nō auferet vir de genere tuo
de ſolio iſrl. Si aūt auerſiōe auerſi fue-
ritꝭ vos ꝛ filij vr̄i nō ſequentes me nec
cuſtodiētes mādata mea ꝛ cerimonias
q̄s ꝓpoſui vobis:ſꝫ abieritꝭ ꝛ colueritꝭ
deos alienos ꝛ adorauerītis eos:auferā
iſrl de ſupficie terre quā dedi eis:ꝛ tem
plū qḋ ſctificaui noī meo ꝓijciā a ꝯſpe
ctu meo:eritq; iſrl in ꝓuerbiū ꝛ ī fabu
lā cūctis pplis:ꝛ domꝰ hec erit ī exēplū
Oīs qui trāſierit ꝑ eā:ſtupebit ꝛ ſibila
bit ꝛ dicet. Quare fecit dn̄s ſic terre hu
ic ꝛ domui huic? Et rn̄debūt. Quia der
liquerūt dn̄m deū ſuū q̄ eduxit pr̄es eo
rū de terra egypti ꝛ ſecuti ſūt deos alie
nos et coluerūt eos:ꝛ adorauerunt eos
idcirco induxit dn̄s ſup eos om̄e malu
hoc. Expletꝭ aūt ānis viginti poſtq; ed
ficauerat ſalomō duas domos.i. dom
dn̄i ꝛ domū regꝭ:hirā rege tyri p̄bēte ſ
lomoni ligna cedrina ꝛ abiegna ꝛ aur
iuxta om̄e qḋ opꝰ habuerat:tunc ded
ſalomon hirū viginti oppida ī terra g

lee. Et egreſſus eſt hirã de tyro vt vide
et oppida q̃ dederat ei ſalomõ ⁊ nõ pla
uerũt ei. Et ait. Heccine ſũt ciuitates q̃s
edisti mihi frater? Et appellauit eas
errã chabul vſq̃ in diẽ hãc. Miſit q̃ hi
ã ad regẽ ſalomonẽ cẽtũ viginti talen
a auri. Hec eſt ſũma expẽſaꝝ quã obtu
t ſalomõ rex ad edificandũ domũ dñi
domũ ſuã ⁊ mello ⁊ murũ hierlm ⁊ he
er ⁊ maggedo ⁊ gazer. Pharao rex egy-
ti aſcẽdit: ⁊ cepit gazer: ſuccẽditq̃ eã
gni: ⁊ chananeũ q̃ habitabat ĩ ciuitate
nterfecit ⁊ dedit eã in dotẽ filie ſue vxo
i ſalomõis. Edificauit ergo ſalomõ ga-
er ⁊ bethoron iferiorẽ ⁊ baalath ⁊ pal-
nirã in terra ſolitudinis: ⁊ oẽs vicos q̃
d ſe ꝑtinebãt ⁊ erãt abſq̃ muro: muni
it ⁊ ciuitates curruũ ⁊ ciuitates equi-
ũ ⁊ qdcunq̃ ei placuit: vt edificaret in
ierlm ⁊ ĩ libano ⁊ ĩ oĩ terra ptãtis ſue.
Uniuerſũ pplm q̃ remãſerat de ãmorre-
s ⁊ de etheis ⁊ pherezeis ⁊ eueis ⁊ hie-
uſeis: q̃ nõ ſunt de filijs iſrl: hoꝝ filios
ui remãſerãt ĩ terra q̃s. ſ. nõ potuerãt
lij iſrl extermiare: fecit ſalomõ tributa
ios vſq̃ in diẽ hanc. De filijs autẽ iſrl
õ ꝯſtituit ſalomon ſuire quẽq̃: ſʒ erãt
iri bellatores ⁊ miniſtri eiꝰ ⁊ pricipes
duces ⁊ p̃fecti currũ ⁊ equoꝝ. Erãt au
ẽ pricipes ſup oĩa opa ſalomõis p̃poſi
i q̃ngenti q̃nq̃ginta q̃ hẽbant ſubiectũ
plm: et ſtatutʒ opibꝰ impabãt. Filia au
ẽ pharaonis aſcẽdit de ciuitate dauid
domũ ſuã quã edificauerat ei ſalomõ.
Tũc edificauit mello. Offerebat q̃ʒ ſalo
mon tribꝰ vicibꝰ p ãnos ſingulos holo
auſta et pacificas victimas ſup altare
qd edificauerat dño ⁊ adolebat thymia
ma corã dño. Perfectũq̃ ẽ templũ. Claſ
em q̃ʒ fecit rex ſalomõ in aſiongaber q̃
ſt iuxta haylã in littore maris rubri in
erra idumee. Miſitq̃ hirã in claſſe illa
uos ſuos viros nauticos ⁊ gnaros ma
is cũ ſeruis ſalomõis: q̃ cũ veniſſent in
phir ſumptũ inde aurũ q̃dringẽtoꝝ vi
inti talentoꝝ detulerũt ad regem ſalo
monem. X.

Ed ⁊ regia ſaba audita fama ſa
lomonis: in noĩe dñi venit tẽpta
e eũ in enigmatibꝰ. Et ingreſſa hierlm
multo cũ comitatu ⁊ diuitijs: camelĩ por
antibꝰ aromata ⁊ aurũ infinitũ nimis
t gẽmas p̃cioſas: venit ad regẽ ſalomo
nẽ: ⁊ locuta eſt ei vniuerſa q̃ hẽbat ĩ cor
le ſuo. Et docuit eã ſalomon oĩa vba q̃
pppoſuit. Nõ fuit ſermo q̃ regẽ poſſet la-
tere ⁊ nõ rñdere ei. Uidẽs aũt regina ſa
ba oẽm ſapiam ſalomõis: ⁊ domũ quã
edificauerat ⁊ cibos mẽſe eiꝰ: ⁊ habita-
cula ſeruoꝝ ⁊ ordies miniſtrãtiũ: veſteſ-
q̃ eoꝝ et pincernas ⁊ holocauſta q̃ offe
rebat in domo dñi: nõ hẽbat vltra ſpiri
tũ: dixitq̃ ad regẽ. Uerꝰ eſt ſermo quem
audiui in terra mea ſup ſermonibꝰ tuis
⁊ ſup ſapia tua: ⁊ nõ credebã narrãtibꝰ
mihi: donec ip̃a veni ⁊ vidi ocul meis:
⁊ pbaui q media ps mihi nũciata nõ
fuerit. Maior eſt ſapia ⁊ opa tua q̃ ru- B
mor quẽ audiui. Beati viri tui ⁊ beati
ſerui tui hi q̃ ſtant corã te ſp ⁊ audiunt
ſapiam tuã. Sit dñs deꝰ tuꝰ bñdictꝰ cui
cõplacuiſti et poſuit te ſup thronũ iſrl
eo q dilexerit dñs iſrl in ſempiternũ: et
ꝯſtituit te regẽ vt faceres iudiciũ ⁊ iuſti
ciã. Dedit q̃ regi centũ viginti talẽta au
ri: ⁊ aromata multa nimis ⁊ gẽmas p̃ci
oſas. Nõ ſunt allata vltra aromata tam
mlta q̃ ea q̃ dedit regina ſaba regi ſalo
moni. Sed ⁊ claſſis hirã q̃ portabat au
rũ de ophir: attulit ex ophir ligna tina
multa nimis ⁊ gẽmas p̃cioſas. Fecitq̃
rex de lignis tinis fulcra domꝰ dñi ⁊ do
mus regie ⁊ cytharas lyraſq̃ cãtoribꝰ.
Non ſunt allata huiuſcemõi ligna tina C
neq̃ viſa vſq̃ in pñtẽ diẽ. Rex aũt ſalo
mon dedit regine ſaba oĩa q̃ voluit ⁊ pe
tiuit ab eo: exceptʒ his que vltro obtule
rat ei mũere regio Que reuerſa ẽ ⁊ abijt
in terrã ſuã cũ ſeruis ſuis. Erat aũt põ-
dus auri qd offerebat ſalomõi p ãnos
ſinglos ſexcẽtoꝝ ſexagintaſex talẽtorũ
auri excepto eo q offerebãt viri qui ſup
vectigalia erãt ⁊ negociatores: vniuer-
ſiq̃ ſcuta vendẽtes: ⁊ oẽs reges arabie:
duceſq̃ terre. Fecit q̃ʒ rex ſalomõ ducen
ta ſcuta de auro puriſſimo. Sexcẽtoſ au
ri ſiclos dedit lamias ſcuti vniꝰ ⁊ trecẽ-
tas peltas ex auro pbato. Trecenteq̃
mine auri vnã peltã veſtiebãt. Poſuitq̃
eas rex in domo ſaltꝰ libani. Fecit etiã
rex ſalomõ thronũ de ebore grãdẽ: ⁊ ve
ſtiuit eũ auro fuluo nimiſ qui hẽbat ſex
gradꝰ. Et ſũmitas throni rotũda erat ĩ
pte poſteriori: ⁊ due manꝰ hinc atq̃ in-
de tenẽtes ſedile: et duo leones ſtabant
iuxta manꝰ ſinglas: ⁊ duodecĩ leunculi
ſtãtes ſup ſex gradꝰ hinc atq̃ inde. Nõ
eſt factũ tale opꝰ ĩ vniuerſis regnis. Sʒ D
⁊ oĩa vaſa de q̃bꝰ potabat rex ſalomon
erãt aurea: ⁊ vniuerſa ſupellex domꝰ ſal
tus libani de auro puriſſimo. Non erat
argentũ nec alicuiꝰ precij putabatur in

diebus ſalomōis:qꝛ claſſis regꝭ ꝑ mare
cū claſſe hirā ſemel ꝑ tres ānos ibat in
tharſis:deferēs inde auꝝ ⁊ argētū ⁊ dē-
2.Pa.9.e. tes elephātoꝝ ⁊ ſimias ⁊ pauoſ. Magni
ficatꝰ eſt ḡ rex ſalomō ſuꝑ oēs reges ter
re diuitijs ⁊ ſapia ⁊ vniuerſa terra deſi-
derabat vultū ſalomōis vt audiret ſapi
entiā eiꝰ quā dederat deꝰ in corde eiꝰ:⁊
ſingli deferebāt ei mūera: vaſa argētea
⁊ aurea: veſtes ⁊ arma bellica: aromata
qꝫ ⁊ eq̊s ⁊ mulos ꝑ ānos ſinglos. Cōgre
gauitqꝫ ſalomō currꝰ ⁊ eq̄tes:⁊ facti ſūt
ei mille q̄dringēti currꝰ:⁊ duodecim mi
lia eq̄tū ⁊ diſpoſuit eos ꝑ ciuitates mu
nitas:⁊ cū rege i hierlm. Fecitqꝫ vt tāta
eſſet abūdātia argēti in hierlm quāta ⁊
lapidū:⁊ cedroꝝ ꝓbuit multitudinē q̄ſi
ſycomoros q̄ naſcunt̄ in cāpeſtribꝰ. Et
educebant̄ equi ſalomōi de egypto ⁊ de
choa. Negociatores eni regꝭ emebāt de
choa ⁊ ſtatuto ꝑcio ꝓducebāt. Egredie-
bat̄ aūt q̄driga ex egypto ſexcentꝭ ſiclis
argēti ⁊ equꝰ cētū q̄nq̄ginta. Atqꝫ i hūc
modū cūcti reges etheoꝝ ⁊ ſyrie equos
A venundabāt. C XI
Ecci.47.c. Rex aūt ſalomō adamauit mulie
res alieigenaſ mltaſ:filiā qꝫ pha
raonis ⁊ moabitidas ⁊ āmonitidaſ:idu
meas et ſidonias ⁊ cetheas:de gētibus
Exo.34.b ſuꝑ q̄bꝰ dixit dn̄s filijs iſrl̄. Nō ingredi
emini ad eas:neqꝫ de illꝭ ingredient̄ ad
vr̄as. Certiſſime.n.auertēt corda vr̄a vt
ſequamī deos eaꝝ. His itaqꝫ copulatꝰ ē
Canti.6.c. ſalomō ardētiſſimo amore. Fuerūtqꝫ ei
vxores q̄ſi regine ſeptingēte: ⁊ ꝯcubine
trecēte. Et auerterūt mlieres cor eiꝰ. Cū-
qꝫ iā eſſet ſenex:deprauatū eſt cor eiꝰ ꝑ
mulieres vt ſequeret̄ deos alienos nec
erat cor eiꝰ ꝑfectū cū dn̄o deo ſuo ſicut
J.eo. cor dauid pr̄is eiꝰ:ſed colebat ſalomon
aſtherthē deā ſidonioꝝ et chamos deū
moabitaꝝ et moloch idolū āmonitarū.
B Fecitqꝫ ſalomon qđ nō placuerat corā
dn̄o:⁊ nō adimpleuit vt ſeq̄ret̄ dn̄m ſi-
cut dauid pr̄ eiꝰ. Tūc edificauit ſalomō
phanū chamos idolo moab in monte q̄
eſt ꝯtra hierlm:et moloch idolo filioꝝ
āmon. Atqꝫ in hūc modū fecit vniuer-
ſis vxoribꝰ ſuis alienigenis q̄ adolebāt
thura ⁊ imolabāt dijs ſuis. Igit̄ iratꝰ ē
dn̄s ſalomoni ꝙ auerſa eſſet mens eiꝰ a
dn̄o deo iſrl̄ qui apparuerat ei ſecūdo:⁊
p̄ceperat de v̄bo hoc ne ſequeret̄ deos
alienos:⁊ nō cuſtodiuit q̄ mandauit ei
dn̄s. Dixit itaqꝫ dn̄s ſalomōi. Quia ha-
buiſti hoc apud te et nō cuſtodiſti pactū

meū et p̄cepta mea que mādaui tibi:di
rūpens ſcindā regnū tuū et dabo illud
ſeruo tuo:verūtn̄ in diebꝰ tuis nō faciā
ꝓpter dauid pr̄em tuum. De manu filij
tui ſcindā illud:nec totū regnū auferā
ſed tribū vnā dabo filio tuo ꝓpter da
uid ſeruū meū ⁊ hirlm quā elegi. Suſci
tauit aūt dn̄s aduerſariū ſalomōi adad
idumeū de ſemie regio q̄ erat in edom
Cū eni eſſet dauid in idumea ⁊ aſcendi
ſet ioab princeps militie ad ſepeliendū
eos q̄ fuerāt interfecti:⁊ occidiſſet om̄
maſculinū i idumea:ſex eni menſibꝰ ib
moratꝰ eſt ioab ⁊ ois iſrl̄ donec iterim
ret oē maſculinū in idumea fugit adad
ip̄e ⁊ viri idumei de ſuis pr̄is eiꝰ cū e
vt igrederet̄ egyptū. Erat aūt adad pu
er paruulꝰ. Cūqꝫ ſurrexiſſent de madiā
venerūt in pharā. Tulerūtqꝫ ſecū viro
de pharā:⁊ introierūt egyptū ad phara
onē regē egypti. Qui dedit ei domū:⁊ c
bos ꝯſtituit:⁊ terrā delegauit. Et inue
nit adad grām corā pharaone valde:i
tantū vt daret ei vxorē ſororē vxorꝭ ſu
germanā tafnes regine. Genuitqꝫ ei ſo
ror tafnes genebath filiū:⁊ nutriuit e
tafnes in domo pharaōis. Eratqꝫ gen
bath hitās apud pharaonē cū filijs ei
Cūqꝫ audiſſet adad in egypto dormiſ
dauid cū pr̄ibꝰ ſuis:⁊ mortuū eſſe ioa
principē militie:dixit pharaoni. Dim
te me vt vadā in terrā meā. Dixitqꝫ
pharao. Qua.n.re apud me indiges
q̄ras ire ad terrā tuā? At ille rn̄dit. N
la. Sed obſecro te vt dimittas me. S
ſcitauit qꝫ ei deꝰ aduerſariū razon fil
eliadā q̄ fugerat adadezer regē ſaba d
ſuū:⁊ ꝯgregauit ꝯtra eū viros et factꝰ
princeps latronū cū interficeret eos
uid:abierūtqꝫ damaſcū ⁊ hitauerūt ib
⁊ ꝯſtituerūt eū regē in damaſco:erat
aduerſariꝰ iſrl̄ cūctꝭ diebꝰ ſalomōis.
hoc ē malū adad ⁊ odiū ꝯtra iſrl̄:reg
uitqꝫ i ſyria. Hieroboā qꝫ filius naba
eufrateꝰ d̄ ſareda ſuꝰ ſalomōis cuiꝰ
erat noie: Serua:mlr vidua:leuauit
nū ꝯtra regē. Et hec ē cā rebelliōis a
uerſus eū:qꝛ ſalomō edificauit mello
coeq̄uit voraginē ciuitatꝭ dauid pat
ſui. Erat aūt hieroboā vir fortꝭ ⁊ pot
Vidēſqꝫ ſalomō adoleſcētē bone in
⁊ induſtriū:ꝯſtituerat eū p̄fectū ſuꝑ
buta vniuerſe domꝰ ioſeph. Factū ē i
in tp̄e illo vt hieroboā egrederet̄ de
ruſalē:⁊ inueiret eū ahias ſylonites
pheta i via opꝰtꝰ pallio nouo. Erāt a

mo tm̄ in agro. Apꝑhendenſq; ahias
palliū ſuū nouū q̄ coopt⁹ erat ſcidit i
duodeci ꝑtes:ꝛ ait ad hieroboā. Tolle
tibi decem ſciſſuras. Hec eṁ dicit dñs
de⁹ iſrl̄. Ego ſcindā regnū d̄ manu ſa-
lomōis ꝛ dabo tibi decē trib⁹. Porro
vna trib⁹ remanebit ei ꝓpter ſuū me
um dauid:ꝛ hierl̄m ciuitate quā elegi
ex oīb⁹ tribub⁹ iſrl̄ eo ꝙ dereliq̄rit me
ꝛ adorauerit aſthertē deā ſidonioꝝ et
chamos deū moab:ꝛ moloch deū filio-
rū āmō:ꝛ nō ābulauerit i vījs meis vt
faceret iuſticiā corā me ꝛ p̄cepta mea
ꝛ iudicia ſicut dauid pr̄ ei⁹. Nec auferā
oē regnū d̄ manu ei⁹:ſꝫ ducē ponā euꝫ
cūctꝫ dieb⁹ vite ſue ꝓpt̄ dauid ſuū me
um quē elegi:qui cuſtodiuit mandata
mea ꝛ p̄cepta mea. Auferā āt regnū de
manu filij ei⁹ ꝛ dabo tibi decē trib⁹: fi-
lio āt ei⁹ dabo tribū vnā vt remaneat
lucerna dauid ſuo meo cūctꝫ dieb⁹ co-
rā me i hierl̄m ciuitate quā elegi vt eēt
nomē meū ibi:te āt aſſumā ꝛ regnabis
ſup oīa q̄ deſiderat aīa tua:eriſq; rex
ſup iſrl̄. Si igit̄ audierꝫ oīa q̄ p̄cepo ti
bi ꝛ ābulauerꝫ i vījs meis:et fecerꝫ qd̄
rectū ē corā me cuſtodiēs mādata mea
ꝛ p̄cepta mea: ſicut fecit dauid ſeruus
me⁹:ero tecū:ꝛ edificabo tibi domū fi-
delē quō edificaui dauid domū: ꝛ tra-
dā tibi iſrl̄:ꝛ affligam ſemē dauid ſup
hoc:verūtn̄ n̄ cūctꝫ dieb⁹. Voluit ḡ ſa-
lomō interficere hieroboā: Qui ſurrexit ꝛ
aufugit i egyptū ad ſeſac rḡe egypti:ꝛ
fuit i egypto vſq; ad morte ſalomōis.
Reliquū āt v̄boꝝ ſalomōis ꝛ oīa q̄ fe-
cit ꝛ ſapīa ei⁹:ecce vniuerſa ſcripta ſūt
i libro v̄boꝝ dieꝝ ſalomōis. Dies aūt
q̄s regnauit ſalomō i hierl̄m ſup oēm
iſrl̄:q̄dragīta āni ſūt. Dormiuitq; ſalo-
mō cū pr̄ib⁹ ſuis:ꝛ ſepult⁹ ē i ciuitate
dauid pr̄is ſui:regnauitq; roboā filius
eius pro eo. ¶ XII.

Venit roboā i ſichē. Illuc enim
ꝯgregatus erat oīs ppl̄s iſrl̄ ad
ꝯſtituēdū eū rḡe. At v̄o hieroboā fili⁹
nabath cū adhuc eēt i egypto ꝓfugus
a facie ſalomōis regis:audita morte ei
us reuerſus ē de egypto. Miſerūtq; et
vocauerūt eū. Venit ḡ hieroboā ꝛ oīs
multitudo iſrl̄ ꝛ locuti ſūt ad roboā di
cētes. Pr̄ tu⁹ duriſſimū iugū impoſuit
nobis:tu itaq; nūc iminue paululū de
impio pr̄is tui duriſſimo ꝛ d̄ iugo gra
uiſſimo qd̄ īpoſuit nobis ꝛ ſuiem⁹ tibi
Qui ait eis. Ite vſq; ad tertiū diē ꝛ re-
uertimi ad me. Cūq; abiiſſet ppl̄s: inq̄t
ꝯſiliū rex roboā cū ſeniorib⁹: q̄ aſſiſte-
bāt corā ſalomōe pr̄e ei⁹ cū adhuc viue
ret:ꝛ ait eis. Qd̄ datꝫ ꝯſiliū vt rn̄deam
ppl̄o? Qui dixer̄t ei. Si hodie obedierꝫ
ppl̄o huic ꝛ ſuierꝫ:ꝛ petitiōi eoꝝ ceſſerꝫ
locut⁹q; fuerꝫ ad eos v̄ba lenia:erūt ti
bi ſui cūctꝫ dieb⁹. Qui d̄reliq̄t ꝯſiliū ſe
nū qd̄ d̄derāt ei:ꝛ adhibuit adoleſcētes
q̄ nutriti fuerāt cū eo ꝛ aſſiſtebāt illi di
xitq; ad eos. Qd̄ mihi datꝫ ꝯſiliū vt rn̄-
deā ppl̄o huic q̄ dixer̄t mihi:leuius fac
iugū qd̄ īpoſuit pr̄ tu⁹ ſup nos? Et dixe
rūt ei iuuenes q̄ nutriti fuerāt cū eo:ſic
loq̄re ppl̄o huic q̄ locuti ſūt ad te dicē-
tes. Pr̄ tu⁹ aggrauauit iugū nr̄m:tu re C
leua nos. Sic loq̄rꝫ ad eos. Mim⁹ digi 2. Para.10.c
t⁹ me⁹ groſſior ē dorſo pr̄is mei: et nūc
pr̄ me⁹ poſuit ſup vos iugū graue:ego
āt addā ſup iugū v̄rm. Pr̄ me⁹ cecidit
vos flagellis:ego āt cedā vos ſcorpiōi-
bus. Venit ḡ hieroboā ꝛ oīs ppl̄s ad ro-
boā die tertia ſicut locut⁹ fuerat rex di
cēs:Reuertimi ad me die tertia. Rn̄ditq;
rex ppl̄o dura d̄relicto ꝯſilio ſenioꝝ qd̄
ei dederāt:ꝛ locut⁹ ē eis ſm̄ ꝯſiliū iu-
uenū dicēs. Pr̄ me⁹ aggrauit iugū v̄rm D
ego aūt addā iugo v̄ro. Pr̄ me⁹ cecidit
vos flagellis:ego āt cedā vos ſcorpiōi-
b⁹. Et n̄ acq̄euit rex ppl̄o q̄m̄ auerſat⁹
fuerat eū dñs vt ſuſcitaret v̄bū ſuū qd̄
locut⁹ fuerat in manu ahie ſylonite ad
hieroboam filiū nabath. Videns itaq;
ppl̄s ꝙ noluiſſꝫ eos audire rex:rn̄dit ei
dicēs. Que nobis ps i dauid v̄l q̄ here
ditas i filio iſai? Vade in tabernacula
tua iſrl̄. Nūc vide domū tuā dauid: Et
abijt iſrl̄ i tabernacl̄a ſua. Sup filios 2. Pa.10.d.
āt iſrl̄ q̄cūq; h̄itabāt i ciuitatib⁹ iuda re
gnauit roboā. Miſit ḡ rex roboā aduram
q̄ erat ſup tributa: ꝛ lapidauit eū oīs
iſrl̄ ꝛ mortu⁹ ē. Porro rex roboā feſtin⁹ E
aſcēdit currū:et fugit i hierl̄ꝫ receſſitq;
iſrl̄ a domo dauid vſq; i p̄ſntē diē. Fa-
ctū ē āt cū audiſſꝫ oīs iſrl̄ ꝙ reūſus eēt
hieroboā:miſer̄t ꝛ vocauer̄t eū ꝯgrega
to cetu:ꝛ ꝯſtituer̄t eū rege ſup oēꝫ iſrl̄:
nec ſecut⁹ ē quiſpiā domū dauid p̄ter Tobie.1.a
tribū iuda ſolā. Venit āt roboā hierl̄ꝫ 2. Pa.11.f
ꝛ cōgregauit vniuerſam domū iuda et Ecci.47.d.
tribū beniamin centū octoginta milia
electoꝝ viroꝝ et bellatoꝝ vt pugna-
rent cōtra domū iſrael et reducerēt re-
gnū roboā filio ſalomonis. Fact⁹ ē āt
ſmo dñi ad ſemeiā virū dei dicēs. Lo F
q̄re ad roboā filiū ſalomōis regē iuda
et ad oēm domū iuda ꝛ beniamin ꝛ re
liq̄s d̄ ppl̄o dicēs. Hec dicit dñs. Non

aſcēdetis neqꝫ bellabitꝭ ꝯtra frēs vroſ
filios iſrł. Reuertať vir ī domū ſnã. A
me eni factū ē ꝟbū hoc. Audierūt ſmo
nē dñi ꝛ reuerſi ſūt de itinere ſicut eis
ꝑceꝑat dñs. Edificauit aūt hieroboā
ſichē ī mõte effrai: ꝛ habitauit ibi. Et
egreſſus ide edificauit phanuel. Dixit
qꝫ hieroboā ī corde ſuo. Nunc reuerteť
rgnū ad domū dauid ſi aſcēderit ppłs
iſte vt faciat ſacrificia ī domo dñi ī hie
ruſalē ꝛ ꝯuerteť cor ppłi huiꝰ ad dñz ſuū
roboā rgē iuda: inficiētqꝫ me ꝛ reuer
teť ad eū. Et excogitato ꝯſilio fecit du
¶ F os vitulos aureos: ꝛ dixit eis. Nolite
Exo.32.b vltra aſcendere in hieruſalē. Ecce dñ
tui iſrael qui te eduxerunt de terra egy
pti. Poſuitqꝫ vnū in bethel et alterū ī
dan: ꝛ factū ē verbū hoc in pctm̄. Ibat
eni ppłs ad adorādū vitulū vſqꝫ ī dā.
Et fecit phana ī excelſis ꝛ ſacerdotes ð
extremis ppłi q̄ nõ erāt ð filijs leui. Cõ
ſtituitqꝫ diē ſolēnē ī mēſe octauo q̄n
tadecia die mēſis ī ſilitudinē ſolēnita
tis q̄ celebrabať ī iuda. Et aſcēdēs al
tare ſilr fecit ī bethel vt imolaret vitu
2.Pa.11.c lis q̄s fabricatꝰ fuerat. Cõſtituitqꝫ ī be
thel ſacerdotes excelſoꝝ q̄ fecerat: ꝛ aſ
cēdit ſuꝑ altare qð extruxerat ī bethel
q̄ntadecia die mēſis octaui quē finxe
rat ð corde ſuo. Et fecit ſolēnitatē fi
lijs iſrł: ꝛ aſcēdit ſuꝑ altare vt adole
ret incenſum. ¶ XIII
¶ A Et ecce vir dei venit de iuda in
ſermõe dñi ī bethel hieroboam
ſtāte ſuꝑ altare ꝛ thus iaciente
Et exclamauit ꝯtra altare ī ſmõe dñi:
4.Re.23.d. et ait. Altare altare: hec dicit dñs. Ec
ce filiꝰ naſceť dñi dauid ioſias noīe: et
imolabit ſuꝑ te ſacerdotes excelſoꝝ q̄
nūc in te thura ſuccēdunt: ꝛ oſſa hoīuz
ſuꝑ te incendet. Deditqꝫ in illa die ſig
nū dicēs. Hoc erit ſignū qð locutus ē
dñs. Ecce altare ſcindeť: ꝛ effundeť ci
I. eo. nis qui ī eo ē. Cūqꝫ audiſſet rex ſermo
nē hoīs dei quē inclamauerat ꝯtra al
tare ī bethel: extēdit manū ſuā de alta
¶ B ri dicēs. Apꝑhēdite eū: et exaruit ma
nꝰ eiꝰ quā extēderat ꝯtra eū: nec valu
it retrahere eā ad ſe. Altare qꝫ ſciſſū ē: ꝛ
effuſꝰ ē cinis ð altari: iuxta ſignū qð ꝑ
dixerat vir dei ī ſmõe dñi. Et ait rex ad
viꝝ dei. Deꝑcare faciē dñi dei tui: ꝛ ora
ꝓ me vt reſtituať manꝰ mea mihi. Ora
uit vir dei faciē dñi: ꝛ reuerſa ē maꝰ regꝭ
ad eū: ꝛ facta ē ſicut priꝰ fuerat. Locu
tꝰ ē aūt rex ad viꝝ dei. Ueni mecū domū

vt prādeas: ꝛ dabo tibi mūera. Rñditqꝫ
vir dei ad regē. Si dederꝭ mihi mediā
ꝑtē domꝰ tue: nō veniā tecū: nec ꝯmedā
panē neqꝫ bibā aquā ī loco iſto. Sic ei
mādatū ē mihi ī ſermõe dñi ꝑcipiētis.
Nõ comedes panē neqꝫ bibes aq̄: nec
reuerterꝭ ꝑ viā q̄ veiſti. Abijt ḡ ꝑ aliam
viā: ꝛ nō ē reuſꝰ ꝑ iter q̄ venerat ī bethel.
Prophetes aūt q̄dā ſenex hītabat ī be
thel ad quē venerūt filij ſui: ꝛ narrauerūt
ei oīa oꝑa q̄ fecerat vir dei illa die in
bethel. Et ꝟba q̄ locutꝰ fuerat ad regē
narrauerūt pr̄i ſuo. Et dixit eis pr̄ eoꝝ
Per quā viā abijt? Oñderūt ei filij ſui
viā ꝑ quā abierat vir dei q̄ venerat de
iuda. Et ait filijs ſuis. Sternite mihi
aſinū. Qui cū ſtrauiſſent: aſcēdit ꝛ abi
it pꝰ virū dei: ꝛ iuenit eū ſedentē ſubtꝰ
terebinthū. Et ait illi. Tu ne es vir dei
q̄ veniſti de iuda? Rñdit ille. Ego ſum
Dixitqꝫ ad eū. Ueni mecū domū vt co
medas panē. Qui ait. Nõ poſſū reuerti
neqꝫ veīre tecū: nec comedā panē neqꝫ
bibā aquā ī loco iſto: q2 locutꝰ eſt dñs
ad me ī ſermõe dñi dicēs. Nõ comedes
panē ꝛ nõ bibes aquā ibi: nec reuerterꝭ
ꝑ viā q̄ ieris. Qui ait illi. Et ego ꝓpha
ſū ſilis tui: ꝛ āgelꝰ locutꝰ ē mihi ī ſmo
ne dñi dicēs. Reduc eū tecū ī domū tu
am vt comedat panē ꝛ bibat aquā. Fe
fellit eū et reduxit ſecū. Comedit ḡ pa
nē ī domo eiꝰ ꝛ bibit aquā. Cūqꝫ ſede
rēt ad mēſaz factꝰ ē ſmo dñi: ad ꝓphe
tā qui reduxerat eū. Et exclamauit ad
virū dei qui venerat ð iuda dicēs. Hec
dicit dñs. Quia nõ obediens fuiſti ori
dñi: ꝛ nõ cuſtodiſti mādatū qð ꝑcepit
tibi dñs deꝰ tuꝰ ꝛ reuerſus eā ꝛ come
diſti panē ꝛ bibiſti aquā in loco ī quo
ꝑcepit tibi ne comederes panē, neqꝫ bi
beres aquā: nõ inferet cadauer tuū in
ſepulchrū pr̄m tuoꝝ. Cūqꝫ comediſſet
et bibiſſet ſtrauit aſinū ſuū ꝓpha qui
reduxerat. Qui cū abiſſet iuenit eū le
in via: ꝛ occidit: ꝛ erat cadauer eiꝰ ꝓ
iectū in itinere. Aſinꝰ aūt ſtabat iux
ta illū et leo ſtabat iuxta cadauer. Et
ecce viri trāſeūtes viderūt cadauer ꝓie
ctū in via et leonē ſtantē iuxta cada
uer. Et venerūt ꝛ diuulgauerūt in ci
tatē in qua ꝓphetes ille ſenex habita
bat. Qð cū audiſſet ꝓpheta ille qui re
duxerat eū de via: ait. Uir dei ē qui in
obediēs fuit ori dñi: ꝛ tradidit eū dñs
leoni: ꝛ cõfregit eū: ꝛ occidit iuxta ver
bū dñi qð locutus ē ei. Dixitqꝫ ad fil

os ſuos. Sternite mihi aſinũ. Qui cũ
ſtrauiſſet ⁊ ille abiſſet: inuenit cadauer
ei⁹ ꝓiectũ in via ⁊ aſinũ ⁊ leonẽ ſtan-
tes iuxta cadauer. Non comedit leo de
cadauere nec leſit aſinũ. Tulit ꝗ̃ȝ pro-
phetes cadauer viri dei: ⁊ poſuit illud
ſuꝑ aſinũ et reuerſus itulit i ciuitatem
ꝓphete ſenis vt plãgerent eũ: et poſuit
cadauer ei⁹ in ſepulchro ſuo. Et plãxe-
rũt eũ heu heu mi frater. Cũq; planxiſ-
ſent eũ: dixit ad filios ſuos. Cũq; mor-
tu⁹ fuero ſepelite me in ſepulchro in ꝗ
vir dei ſepult⁹ ẽ: iuxta oſſa eius ponite
oſſa mea. Profecto em̃ veniet ſmo quẽ
ꝯdixit in ſermõe dñi ꝯtra altare qđ eſt
in bethel ⁊ ꝯtra oĩa phana excelſoꝝ ꝗ
ſũt in vrbib⁹ ſamarie. Poſt ṽba hec nõ
ẽ reuerſus hieroboã de via ſua peſſima
ſed ecõtrario fecit de nouiſſimis pplꝭ
ſacerdotes excelſoꝝ. Quicũq; volebat
īplebat manũ ſuã: ⁊ fiebat ſacerdos ex
celſoꝝ. Et ꝓpter hãc cãm peccauit do
mus hieroboã et euerſa ẽ ⁊ deleta de ſu
perficie terre ❧ XIIII ❧
A En tpe illo egrotauit abia filius
hieroboã. Dixitq; hieroboam
vxori ſue. Surge ⁊ cõmuta habi
tũ ne cognoſcaris ꝙ ſis vxor hieroboã
⁊ vade in ſylo vbi ẽ ahias ꝓpha qui lo
cut⁹ eſt mihi ꝙ regnatur⁹ eẽm ſuꝑ po-
pulũ hũc. Tolle ꝗ̃ȝ in manu tua decem
panes ⁊ cruſtulã ⁊ vas mellis: ⁊ vade
ad illũ. Ipſe em̃ indicabit tibi ꝗd euẽ-
turum ſit puero huic. Fecit vt dixerat
vxor hieroboã: ⁊ cõſurgẽs abijt in ſylo
⁊ venit in domũ ahie. At ille nõ pote-
rat videre q2 caligauerant oculi eius ꝑ
ſenectute. Dixit aũt dñs ad ahiã. Ecce
B vxor hieroboã ingredit̃ vt conſulat te
ſuꝑ filio ſuo qui egrotat. Hec ⁊ hec lo-
queris ei. Cũ ergo illa itraret ⁊ diſſimu
laret ſe eſſe ꝗ erat: audiuit ahias ſoni-
tũ pedũ ei⁹ introeũtis ꝑ oſtiũ: ⁊ ait. In
gredere vxor hieroboã. Quare aliam te
ẽ ſimulas? Ego aũt miſſus ſũ ad te du
rus nũci⁹. Uade ⁊ dic hieroboã. Hec di
cit dñs de⁹ iſrł. Quia exaltaui te ď me-
dio ppłi: ⁊ dedi te ducẽ ſuꝑ pplm meũ
iſrł ⁊ ſcidi regnũ dom⁹ dauid ⁊ dedi il
lud tibi ⁊ nõ fuiſti ſicut ſeru⁹ meus da-
uid qui cuſtodiuit mãdata mea: ⁊ ſecu-
tus eſt me in toto corde ſuo faciens qđ
placitũ eſſet in cõſpectu meo: ſed opat⁹
es male ſuꝑ oẽs qui fuerũt añ te: ⁊ feci
ſti tibi deos alienos ⁊ cõflatiles vt me
ad iracũdiã ꝓuocares: me aũt ꝓieciſti
poſt corp⁹ tuũ. Idcirco ecce ego indu- C
cã mala ſuꝑ domũ hieroboã: et ꝑcutiã
de hieroboã mingẽtẽ ad parietẽ ⁊ clau
ſũ ⁊ nouiſſimũ in iſrł ⁊ mũdabo reliq-
as dom⁹ hieroboã ſicut mundari ſolet
fimus vſq; ad purũ. Qui mortui fuerit i.16.b.et
de hieroboã in ciuitate comedent eos i.21.f.
canes: ꝗ aũt mortui fuerit i agro vora
bũt eos aues celi q2 dñs locut⁹ eſt. Tu
igit̃ ſurge ⁊ vade in domũ tuã: ⁊ in ip-
ſo introitu pedũ tuoꝝ in vrbẽ morieť
puer: ⁊ plãget eũ oĩs iſrł ⁊ ſepeliet. Iſte
em̃ ſolus inferet̃ de hieroboã in ſepul-
chrũ: q2 iuentus ẽ ſuꝑ eo ſmo bonus a
dño deo iſrł in domo hieroboã. Conſti- D
tuet aũt ſibi dñs rgẽ ſuꝑ iſrł ꝗ ꝑcutiet
domũ hieroboã i hac die ⁊ i hoc tpe et
ꝑcutiet dñs de⁹ iſrł ſicut moueri ſolet
harũdo in aꝗ. Et euellet iſrł ď terra bo
na hac quã dedit prib⁹ eoꝝ: ⁊ ventila-
bit eos trãs flumẽ q2 fecerũt ſibi lucos
vt irritarẽt dñm. Et radet dñs de⁹ iſrł
ꝓpter pctã hieroboam: qui peccauit et
peccare fecit iſrael. Surrexit itaq; vxor E
hieroboã ⁊ abijt ⁊ venit i therſa. Cũq;
illa igrederet̃ limẽ dom⁹: puer mortu⁹
ẽ: ⁊ ſepelierũt eũ: ⁊ plãxit eũ oĩs iſrł iux
ta ſmonẽ dñi quẽ locut⁹ ẽ i manu ſui
ſui ahie ꝓphe. Reliꝗ aũt ṽboꝝ hiero-
boã quõ pugnauerit ⁊ quõ regnauerit
ecce ſcripta ſũt i libro ṽboꝝ dieꝝ regũ
iſrł. Dies ãt ꝗb⁹ rgnauit hieroboã vigi
tiduo ãni ſũt. Et dormiuit hieroboam F
cũ prib⁹ ſuis: regnauitq; nadab filius
ei⁹ ꝓ eo. Porro roboã fili⁹ ſalomonis
regnauit i iuda. Quadragita ⁊ vnius 2. Para. 12.c
ãni erat roboã cũ regnare cepiſſet: de-
cẽ ⁊ ſeptẽ ãnis regnauit i hierłm ciui-
tate quã elegit dñs vt poneret nomen
ſuũ ibi ex oĩb⁹ tribub⁹ iſrł. Nomẽ aũt
mrĩs ei⁹ naama amanites. Et fecit iu
das malũ corã dño: ⁊ irritauerũt eum
ſuꝑ oĩb⁹ ꝗ fecerãt pres eoꝝ in pctĩs ſu-
is ꝗ peccauerũt. Edificauerũt eni ⁊ ipi
ſibi aras ⁊ ſtatuas ⁊ lucos ſuꝑ oẽm col
lẽ excelſũ: ⁊ ſubť oẽȝ arborẽ frõdoſã ſȝ
⁊ effeiati fuerťq; i ťra: feceťq; oẽs abo G
miatões gẽtiũ ꝗs attriuit dñſ añ faciẽ
filioꝝ iſrł. In ꝗnto ãt ãno regni roboã
aſcẽdit ſeſac rex egypti i hierłm: ⁊ tulit
theſauros dom⁹ dñi et theſauros regi-
os et vniuerſa diripuit: ſcuta ꝗ̃ȝ aurea
ꝗ fecerat ſalomon ꝓ quib⁹ fecit rex ro-
boã ſcuta erea: ⁊ tradidit ea i manu du
cũ ſcutarioꝝ et eoꝝ ꝗ excubabant ante
oſtiũ dom⁹ regis. Cũq; ingrederet̃ rex

in domū dñi portabāt ea q̄ ꝑeundi ha-
bebāt officiū ⁊ p⁹ea reportabāt ad ar-
mamētariū ſcutarioꝝ. Reliq̄ aūt ſmo
nū roboā ⁊ oīa q̄ fecit: ecce ſcripta ſūt ī
libro ſmonū dieꝝ rgū iuda. Fuitq̄ bel
lū int̄ roboā ⁊ hieroboā cunctꝫ dieb⁹.
Dormiuitq̄ roboā cū pr̄ib⁹ ſuis: ⁊ ſe-
pult⁹ ē cū eis ī ciuitate dauid. Nomen
aūt mr̄is ei⁹ naama amanites. Et reg
A nauit abia fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. XV.
2.Pa.13.a Igit̄ ī octauodecimo āno regni
hieroboā filij nabath: regnauit
abia ſuꝑ iudā. Trib⁹ ānis regnauit in
hierl̄m. Nomē mr̄is eius maacha filia
abeſſalon ambulauitq̄ ī oīb⁹ pc̄tis pa
tris ſui q̄ fecerat aū eū: nec erat cor ei-
us ꝑfectū cū dño deo ſuo ſicut cor da-
uid pr̄is eius. Sꝫ ꝓpter dauid dedit ei
dñs de⁹ tu⁹ lucernā ī hierl̄m vt ſuſcita
ret filiū ei⁹ p⁹ eū ⁊ ſtaret ī hierl̄m: eo ꝙ
feciſſet dauid rectū ī oculis dñi: ⁊ non
declinaſſet ab oīb⁹ q̄ ꝓcepat ei cunctis
dieb⁹ vite ſue: excepto ſermōe vrie ethei
Attn̄ bellū fuit inter abiā ⁊ hieroboaꝫ
oī tpe vite ei⁹. Reliq̄ aūt ſmonū abie ⁊
oīa q̄ fecit: nōne hec ꝓcepta ſunt ī libro
B vboꝝ dierū regū iuda? Fuitq̄ ꝓliū int̄
2.Pa.14.a abiā ⁊ iter hieroboā. Et dormiuit abia
cū pr̄ib⁹ ſuis: ⁊ ſepelierūt eū in ciuitate
dauid: regnauitq̄ aſa fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. In
āno ḡ viceſimo hieroboā regꝫ iſrl̄ reg-
nauit aſa rex iuda: ⁊ quadragita ⁊ vno
āno regnauit ī hierl̄m. Nomē mr̄is ei⁹
maacha filia abeſſalō: ⁊ fecit aſa rectū
aū ꝯſpectū dñi ſicut dauid pr̄ ei⁹: ⁊ ab-
ſtulit effemiatos de terra: purgauitq̄
vniuerſas ſordes idoloꝝ q̄ fecerāt pr̄es
ei⁹. Inſuꝑ ⁊ maachā mr̄em ſuam amo-
C uit ne eēt pͥceps ī ſacris pͥapi: ⁊ ī lu-
co ei⁹ quē ꝯſecrauerat: ſubuertitq̄ ſpe-
cū ei⁹ ⁊ cōfregit ſimulachꝝ turpiſſimū:
et ꝯbuſſit ī torrēte cedron: Excelſa autē
nō abſtulit. Verūtn̄ cor aſa ꝑfectū erat
cū dño deo ſuo cūctis dieb⁹ ſuis: ⁊ itu-
lit ea q̄ ſc̄tificauerat pr̄ ſu⁹ ⁊ vouerat ī
3.eo. domo dñi: argentū ⁊ aurū ⁊ vaſa. Bel-
lū aūt erat iter aſa ⁊ baaſa regē iſrl̄ cū
ctis dieb⁹ eorū. Aſcendit q̄ꝫ baaſa rex
iſrl̄ ī iudā: ⁊ edificauit rama vt nō poſ-
ſit q̄ſpiā egredi vl̄ īgredi ꝺ pte aſa regꝫ
D iude. Tollēs itaq̄ aſa oē argētū ⁊ auꝝ
q̄d r̄māſerat ī theſaurꝫ dom⁹ dñi: ⁊ ī the
ſaurꝫ dom⁹ rgie: dedit illd ī man⁹ ſuoꝝ
ſuoꝝ ⁊miſit ad benedab filiū tabremō
filij ezion regē ſyrie q̄ hītabat in dama
ſco dicēs. Fed⁹ ē inter me ⁊ te ⁊ inter
pr̄em meū ⁊ pr̄em tuū: idō miſi tibi mu-
nera argentū ⁊ aurū: ⁊ peto vt venias ⁊
irritū facias fed⁹ qd̄ hēs cū baaſa re-
ge iſrl̄: ⁊ recedat a me. Acq̄eſcēs bena-
dab regi aſa: miſit pͥcipes exercit⁹ ſui
in ciuitates iſrl̄: ⁊ ꝑcuſſerūt ahiō ⁊ dan
et abel domū maacha: ⁊ vniuerſā cēne
roth: oēm. ſ. terrā neptali. Qd̄ cū au-
diſſet baaſa intermiſit edificare rama
et reuerſus ē ī therſa. Rex aūt aſa nun-
ciū miſit in oēm iuda dicēs. Nemo ſit
excuſat⁹. Et tulerūt lapides de rama: et
ligna eius q̄b⁹ edificauerat baaſa: ⁊ ex-
truxit de eis rex aſa gabaa beniami et
maſpha. Reliq̄ aūt oīm ſermonū aſa ⁊
vniuerſe fortitudines ei⁹ ⁊ cūcta q̄ fe-
cit ⁊ ciuitates q̄s extruxit: nōne hec ſcri
pta ſūt ī libro verboꝝ dieꝝ regū iuda?
Verūtn̄ in tpe ſenectutis ſue doluit pe
des: ⁊ dormiuit cū patrib⁹ ſuis: et ſe-
pult⁹ ē cū eis ī ciuitate dauid pr̄is ſui:
regnauitq̄ ioſaphat fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Na
dab vo fili⁹ hieroboā regnauit ſuper
iſrl̄ āno ſcd̄o aſa regꝫ iuda: regnauitq̄
ſuꝑ iſrl̄ duob⁹ ānis: ⁊ fecit qd̄ malū eſt
in cōſpectu dñi et ābulauit ī vijs pr̄is
ſui ⁊ ī pc̄tis ei⁹ quib⁹ peccare fecit iſrl̄.
Inſidiat⁹ ē aūt ei baaſa fili⁹ ahie ꝺ do
mo yſachar: ⁊ ꝑcuſſit eū in gebbethon
que ē vrbs philiſtinorū. Siquidē na-
dab ⁊ oīs iſrl̄ obſidebāt gebbethō. In
terfecit ḡ illū baaſa ī āno tertio aſa re
gis iuda: ⁊ regnauit ꝓ eo. Cūq̄ regna
ſet ꝑcuſſit oēm domū hieroboā. Nō di
miſit nec vnā q̄dē aīam de ſemie eius
donec deleret eū iuxta verbū dñi qd̄ lo
cut⁹ fuerat ī manu ſerui ſui ahie ſylo
nitis ꝓpter pc̄tā hieroboaꝫ q̄ peccaue
rat iſrl̄ ⁊ quib⁹ peccare fecerat iſrl̄ ⁊ ꝓ
pter delictū quo irritauerat dñm de
iſrl̄. Reliq̄ aūt ſermonū nadab ⁊ oī
q̄ opat⁹ ē: nōne hoc ſcripta ſunt ī libr
vborū dierū regū iſrl̄. Fuitq̄ bellū it
aſa ⁊ baaſa regē iſrl̄ cūctis dieb⁹ eorū
Anno tertio aſa regꝫ iuda rgnauit ba
ſa fili⁹ ahie ſuꝑ oēm iſrl̄ ī therſa vigī
tiq̄ttuor ānis: ⁊ fecit malū coram dñ
ambulauitq̄ ī vijs hieroboā ⁊ in pec
catis ei⁹ q̄b⁹ peccare fecit iſrl̄. XVI
Actū ē aūt ſermo dñi ad iehu B
liū anani ꝯtra baaſa dicēs. P
eo ꝙ exaltaui te de puluere
poſui te ducē ſuꝑ pp̄lm meū iſrl̄: tu a
tē ambulaſti in via hieroboā: ⁊ pec
care feciſti pp̄lm meū iſrl̄ vt me irrit
res ī pc̄tis eoꝝ: ecce ego demetā poſ

iora baaſa et poſteriora domus eius:ꝛ
B aciā domū tuā ſicut domū hieroboā fi
ei lij nabath. Qui mortuꝰ fuerit de baaſa
f. in ciuitate comedēt eū canes:ꝛ q̄ mor-
tuus fuerit ex eo in regiōe:comedēt euꝫ
volucres celi. Reliqua aūt ſermonū ba-
aſa ꝛ quecūq̃ fecit et ꝑlia eiꝰ: nōne hec
ſcripta ſunt in libro vboꝝ dieꝝ regum
iſrl'? Dormiuit ergo baaſa cū pr̄ibus ſu
is:ſepultuſq̃ eſt in therſa:ꝛ regnauit he
la filius eiꝰ ꝓ eo. Cū autē in manu iehu
filij anani ꝓphete vbū dn̄i factuꝫ eſſet
contra baaſa ꝛ ꝯtra domū eiꝰ:ꝛ ꝯtra omne
malū qđ fecerat corā dn̄o ad irritādum
eū in opibꝰ manuū ſuarū vt fieret ſicut
domꝰ hieroboam:ob hāc cauſam occi-
C dit eū:hoc eſt iehu filiū anani ꝓphetaꝫ.
Anno viceſimoſexto aſa regis iuda re-
gnauit hela filiꝰ baaſa ſup iſrl' in ther-
ſa duobꝰ annis:ꝛ rebellauit ꝯtra eū ſer-
uus ſuꝰ zambri dux medie ꝑtis equitū.
Erat aūt hela in therſa bibēs ꝛ temulē
tus in domo arſa ꝑfecti therſa. Irruens
zambri pcuſſit ꝛ occidit eū āno viceſi
moſeptimo aſa regꝭ iuda:ꝛ regnauit ꝓ
eo. Cūq̃ regnaſſet ꝛ ſediſſet ſup ſoliū eiꝰ
percuſſit oēm domū baaſa:ꝛ non dereliq̄t
ex ea mingentē ad parietē ꝛ ꝓpinq̄s et
G amicos eiꝰ. Deleuitq̃ zambri omnē do
mū baaſa iuxta vbū dn̄i:qđ locutꝰ fue-
rat ad baaſa in manu iehu ꝓphe ꝓpter
vniuerſa pctā baaſa ꝛ pctā hela filij eiꝰ
qui peccauerūt ꝛ peccare fecerūt iſrl': ꝓ-
uocātes dn̄m deū iſrl' in vanitatibꝰ ſu-
A is. Reliq̄ aūt ſermonū hela ꝛ oīa q̄ fecit:
nōne hec ſcripta ſunt in libro vboꝝ die
rū regū iſrl'? Anno viceſimoſeptimo aſa
regꝭ iuda regnauit zambri ſeptē diebꝰ ī
therſa. Porro exercitꝰ obſidebat gebbe-
thon vrbē philiſtinoꝝ. Cūq̃ audiſſet re
bellaſſe zambri ꝛ occidiſſe regē:fecit ſibi
regē omīs iſrael amri qui erat princeps
militie ſup iſrl' in die illa ī caſtris. Aſcē
dit ergo amri ꝛ oīs iſrl' cū eo de gebbe-
thon et obſidebāt therſa. Vidēs autem
zambri q̄ expugnāda eſſet ciuitas:igreſ
ſus eſt palatiū et ſuccēdit ſe cū domo re
gia:et mortuꝰ eſt in peccatꝭ ſuis q̄ pecca
uerat faciēs malū corā dn̄o:ꝛ ambulās
in via hieroboam et in pctō eiꝰ quo fe-
E cit peccare iſrl'. Reliqua autem ſermonū
zambri et inſidiaꝝ eiꝰ et tyrānidis:nō-
ne hec ſcripta ſunt in libro vboꝝ dierū
regū iſrl'? Tūc diuiſus ē ppl's iſrl' in du-
as ꝑtes. Media ps ppl'i ſeq̄bat' thebni
filiū gineth vt ꝯſtitueret eū regē:et me-

dia ps amri. Preualuit autem ppl's qui
erat cū amri pplo qui ſeq̄bat' thebni fi-
lium gineth:mortuuſq̃ eſt thebni et re
gnauit amri. Anno triceſimoprimo aſa
regis iuda regnauit amri ſup iſrl' duo-
decim annis. In therſa regnauit ſex an
nis:emitq̃ montē ſamarie a ſomer duo
bus talentꝭ argenti:ꝛ edificauit eum et
vocauit nomē ciuitatꝭ quā extruxerat.
nomīe ſomer dn̄i montꝭ:ſamariā: Fecit F
autē amri malū in ꝯſpectu dn̄i ꝛ oparꝰ
eſt nequiter ſup oēs qui fuerunt an̄ eū.
Ambulauitq̃ in omi via hieroboam fi
lij nabath ꝛ in pctis eiꝰ quibus peccare
fecerat iſrl' vt irritaret dn̄m deuꝫ iſrl' in
vanitatibꝰ ſuis. Reliq̄ autē ſermonum
amri ꝛ ꝑlia eiꝰ q̄ geſſit:nōne hec ſcripta
ſunt in libro vboꝝ dieꝝ regū iſrl'. Dor-
miuitq̃ amri cū pr̄ibꝰ ſuis:ꝛ ſepultꝰ eſt
in ſamaria:regnauitq̃ achab filiꝰ eius
ꝓ eo. Achab vo filiꝰ amri regnauit ſu-
per iſrl' anno triceſimooctauo aſa regis
iuda. Et regnauit achab filiꝰ amri ſup
iſrl' in ſamaria viginti ꝛ duobꝰ annis.
Et fecit achab filiꝰ amri malū in ꝯſpe-
ctu dn̄i ſup oēs qui fuerūt an̄ eum. Nec G
ſuffecit ei vt ābularet in pctis hierobo-
am filij nabath:inſup duxit vxorē ieza-
bel filiam methaal regꝭ ſidonioꝝ. Et 4.Re.10.b
abijt ꝛ ſeruiuit baal:ꝛ adorauit eū:ꝛ po
ſuit arā baal in tēplo baal qđ edificaue
rat in ſamaria:ꝛ plātauit lucū. Et addi
dit achab in ope ſuo irritans dn̄m deuꝫ
iſrael ſup oēs reges iſrl' qui fuerūt ante
eum. In diebꝰ eius edificauit ahiel de
bethel hiericho. In abirā primitiuo ſuo
fundauit eam:ꝛ in ſegub nouiſſimo ſuo
poſuit portas eiꝰ iuxta verbū dn̄i quod
locutꝰ fuerat in manu ioſue filij nun.

Et dixit helias theſbi- · XVII · A
tes de habitatoribus galaath ad
achab. Viuit dn̄s deus iſrael in 3.18.c.
cuius ꝯſpectu ſto ſi erit annis his ros 4.Re.5.c.
et pluuia:niſi iuxta oris mei verba. Et Jacobi.5.b
factum eſt verbū dn̄i ad eum dicēs: Re-
cede hinc et vade ꝯtra orientē:ꝛ abſcon
dere in torrente carith qui eſt cōtra ior-
danē:et ibi de torrente bibes corruiſq̃
ꝑcepi vt paſcant te ibi. Abijt ergo et fe-
cit iuxta verbū dn̄i. Cumq̃ abiſſet ſedit
in torrente carith q̄ eſt ꝯtra iordanem.
Corui q̄ꝫ deferebant ei panē ꝛ carnes et
mane:ſimiliter panē et carnes veſpi:et
bibebat de torrente. Poſt dies autem a-
liquantos ſiccatus eſt torrens:nō enim
pluerat ſup terrā. Factus eſt ergo ſermo B

Lu.4.d dñi ad eũ dicẽs: Surge ⁊ vade i sareptã
ſidonioꝝ: ⁊ manebis ibi. Precepi.n.ibi
mulieri vidue vt paſcat te. Surrexit et
abijt in ſareptam ſidoniorum. Cumq;
veniſſet ad portaȝ ciuitatis apparuit ei
mulier vidua colligẽs ligna: et vocauit
Judi.4.c eã dixitq; ei: Da mihi paululũ aque i va
ſe vt bibã. Cũq; illa pergeret vt afferret:
clamauit poſt tergũ ei⁹ dicẽs: Affer mi
hi obſecro ⁊ buccellã panis i manũ tua.
Eccl.48.a Que rñdit: Viuit dñs de⁹ tuus: q2 non
habeo panẽ niſi quãtũ pugillus capere
põt farine in hydria ⁊ paululũ olei in le
chito. En colligo duo ligna vt ingredi-
ar ⁊ faciã illud mihi ⁊ filio meo vt come
dam⁹ ⁊ moriamur. Ad quaȝ helias ait:
Noli timere: ſed vade ⁊ fac ſicut dixiſti.
Verũtñ mihi primũ fac de ipſa farinula
ſubcinericiũ panẽ paruulum: ⁊ affer ad
me: tibi autem ⁊ filio tuo facies poſtea.
C Hec aũt dicit dñs deus iſrl. Hydria fari
ne nõ deficiet nec lechit⁹ olei minuetur
vſq; in diẽ in q̃ dñs datur⁹ eſt pluuiam
ſup faciem terre. Que abijt: ⁊ fecit iuxta
ꝟbũ helie. Et comedit ipſe et illa et do-
mus ei⁹: ⁊ ex illa die hydria farine ñ de-
fecit: et lechit⁹ olei nõ eſt iminut⁹ iuxta
verbũ dñi qḋ locut⁹ fuerat in manu he
lie. Factũ eſt aũt poſt ꝟba hec egrotauit
fili⁹ mlier] mrĩſfamilias: ⁊ erat languor
fortiſſim⁹ ita vt nõ remaneret in eo ha
lit⁹. Dixit ergo ad heliã. Quid mihi ⁊ ti
bi vir dei? Ingreſſus es ad me vt reme-
morarent̃ iniq̃tates mee ⁊ interficeres
D filiũ tuũ. Et ait ad eaȝ helias. Da mihi
filiũ meũ. Tulit eũ de ſinu ei⁹ et porta-
uit i cenaculũ vbi ipſe manebat ⁊ poſu-
it ſup lectulũ ſuũ: et clamauit ad dñm:
et dixit: Dñe de⁹ meus etiaȝ ne viduam
apud quã ego vtcunq; ſuſtẽtor afflixiſti
4.Re.4.f. vt iterficeres filiũ ei⁹? Et expãdit ſe at-
Act].20.c q; mẽſus eſt ſup pueꝝ trib⁹ vicib⁹ ⁊ cla
mauit ad dñm: ⁊ ait: Dñe de⁹ me⁹ reuer
tat̃ obſecro aĩa pueri hui⁹ i viſcera ei⁹.
Et exaudiuit dñs vocẽ helie: ⁊ reuerſa ẽ
aĩa pueri intra eũ: et reuixit. Tulitq; he
lias pueꝝ: ⁊ depoſuit eũ de cenaculo in
inferiorẽ domũ ⁊ tradidit mrĩ ſue ⁊ ait
illi: En viuit filius tu⁹. Dixitq; mlr ad
heliã. Nũc in iſto cognoui qm̃ vir di es
tu: ⁊ ꝟbũ dñi in ore tuo veꝝ ẽ. XVIII.
A Poſt dies multos factũ eſt ꝟbum
dñi ad heliã in ãno tertio dicẽs:
Vade ⁊ oſtende te achab vt dem
pluuiã ſup faciẽ terre. Iuit ergo helias
vt oſtẽderet ſe achab. Erat aũt fames ve
hemens i ſamaria. Vocauitq; achab ab
diam diſpẽſatorẽ dom⁹ ſue. Abdias au
tẽ timebat dñm deũ valde. Nã cũ inte
ficeret iezabel pphas dñi tulit ille cẽti
pphas ⁊ abſcondit eos q̃nquagenas e
q̃nquagenos in ſpelũc]: ⁊ pauit eos pa
ne ⁊ aqua. Dixit ergo achab ad abdiã:
Vade in terrã ad vniuerſos fõtes aq̃ri
et in cũctas valles ſi forte poſſim⁹ inu
nire herbã et ſaluare equos ⁊ mulos e
nõ penit⁹ iumẽta intereãt. Diuiſerũt
ſibi regiones vt circumirẽt eas. Achab
ibat p viã vnã: et abdias p viã alteram
ſeorſum. Cũq; eſſet abdias in via: helia
occurrit ei. Qui cũ cognouiſſet euȝ: cec
dit ſup faciẽ ſuã et ait: Nũ tu es dom
mi helias? Cui ille rñdit: Ego. Et dixi
Vade ⁊ dic dño tuo: Adeſt helias. Et
le: quid peccaui inq̃d qm̃ trades me ſe
uũ tuũ i manu achab vt interficiat me
Viuit dñs de⁹ tuus: q2 non eſt gens a
regnũ in quo nõ miſerit dñs me⁹ te re
rens. Et rñdentib⁹ cũctis nõ eſt hic: a
iurauit regna ſingla ⁊ gẽtes eo ꝙ mi
me repirer]. Et nunc dic] mihi: vade
dic dño tuo adeſt helias? Cũq; receſſe
a te: ſpũs dñi aſportabit te in locũ qu
ego ignoro: ⁊ ingreſſus nũciabo achab
et nõ inueniẽs te interficiet me. Ser
autem tuus timet dñm ab infantia ſu
Nũq̃d nõ indicatũ eſt tibi dño meo q
fecerim cum interficeret iezabel pphe
dñi ꝙ abſcõderim de pphet] dñi cen
viros q̃nquagenos et q̃nq̃genos in ſp
lunc] et pauerim eos pane ⁊ aq̃? Et n
tu dicis vade ⁊ dic dño tuo adeſt heli
vt interficiat me? Et dixit helias. Viu
dñs exercituũ añ cui⁹ vultum ſto: q2 h
die apparebo ei. Abijt ẜ abdias i occ
ſum achab ⁊ indicauit ei. Veitq; ach
in occurſũ helie: et cũ vidiſſet eũ ait: T
ne es ille q̃ pturbas iſrl? Et ille ait: N
ego turbaui iſrl ſed tu et dom⁹ pr̃is t
qui dereliq̃ſt] mãdata dñi ⁊ ſecuti eſt
baalim. Verũtñ nũc mitte ⁊ ꝯgrega
me vniuerſũ iſrl in mõte carmeli: ⁊ p
phetas baal q̃dringentos q̃nq̃ginta
phetaſq; lucoꝝ q̃dringẽtos q̃ comed
de mẽſa iezabel. Miſit achab ad oẽs
lios iſrl ⁊ ꝯgregauit pphas in mõte
meli. Accedẽs aũt helias ad oẽm pp
iſrl ait: Uſq;quo claudicat] i duas p
tes? Si dñs eſt de⁹ ſeq̃mini eũ: ſi aũt
al ſeq̃mini illũ. Et nõ rñdit ei ppls v
bũ. Et ait rurſus helias ad pplum: E
remãſi ppha dñi ſolus: pphe autẽ b

ḋringēti ⁊ q̄nq̄ginta: ꝓpheꝫ lucoꝝ q̄
dringenti viri ſūt. Dent̃ nobis duo bo-
ues: ⁊ illi eligāt ſibi bouē vnū ⁊ in fru-
ſta cedētes ponāt ſup̱ ligna: ignē autē
nō ſupponāt. Et ego faciā bouē alterū:
⁊ imponā ſup̱ ligna: ignē aūt nō ſuppo
nā. Inuocate noīa deoꝝ vr̄oꝝ: ⁊ ego in-
uocabo nomē dei mei: ⁊ deꝰ q̄ exaudie-
rit ꝑ ignē ipſe ſit deꝰ. Rn̄dens oīs ppl̄s
ait: Optima ꝓpoſitio quā locutꝰ ē heli-
as. Dixit ergo helias ꝓpheꝭ baal. Eli-
gite vobis bouem vnū ⁊ facite primi: qꝛ
vos plures eſtiſ: et inuocate noīa deoꝝ
vr̄oꝝ: ignēq̄ nō ſupponatiſ. Qui cū tu-
liſſent bouē quē dederat eis: fecerunt: ⁊
inuocabāt nomē baal de mane vſq̄ ad
meridiē dicentes: Baal exaudi nos. Et
nō erat vox: nec qui rn̄deret. Tranſilie-
bantq̄ altare qḋ fecerāt. Cūq̄ eſſet iam
meridies: illudebat illis helias dicens:
Clamate voce maiore. Deꝰ eni eſt et for-
ſitan loquit̃: aut in diuerſorio eſt: aut ī
itinere: aut certe dormit vt excitet̃. Cla-
mabāt ergo voce magna ⁊ incidebāt ſe
iuxta ritū ſuū cultris ⁊ lanceolis donec
ꝑfunderent̃ ſanguīe. Poſtq̄ aūt trāſijt
meridies ⁊ illiſ ꝓphetātibꝰ venerat tp̄s
quo ſacrificiū offerri ſolet: nec audieba
tur vox nec aliq̄s rn̄debat nec attende-
bat orātes: dixit helias oī pplo. Venite
ad me. Et accedente ad ſe pplo curauit
altare dn̄i qḋ deſtructum fuerat: ⁊ tulit
duodecim lapides iuxta numeꝝ tribuū
filioꝝ iacob: ad quē factꝰ eſt ſermo dn̄i
dicens: iſrl̄ erit nomē tuum: ⁊ edificauit
de lapidibꝰ altare in nomīe dn̄i. Fecitq̄
aqueductū q̄ſi ꝑ duas aratiunculas in
circūitu altariſ ⁊ cōpoſuit ligna: diuiſit-
q̄ ꝑ mēbra bouē ⁊ poſuit ſup̱ ligna: et
ait: Implete q̄ttuor hydrias aqua: ⁊ fun
dite ſup̱ holocauſtū ⁊ ſup̱ ligna. Rurſū-
q̄ dixit: Etiā ſecūdo hoc facite. Qui cū
feciſſent ſecūdo: ait: Etiā tertio idipſum
facite. Fecerūtq̄ tertio ⁊ currebāt aque
circū altare, ⁊ foſſa aqueductꝰ repleta ē.
Cūq̄ iā tp̄s eſſet vt offerret̃ holocau-
ſtum: accedēs helias ꝓpha ait: Dn̄e deꝰ
abraam ⁊ yſaac et iſrl̄: oſtende hodie qꝛ
tu es deꝰ iſrl̄ ⁊ ego ſeruꝰ tuus ⁊ iuxta ꝓ
ceptū tuū feci oīa verba hec: Exaudi me
dn̄e exaudi me vt diſcat pplus iſte: qꝛ tu
es dn̄s deus ⁊ tu ꝯuertiſti cor eoꝝ iteꝝ.
Cecidit aūt ignis dn̄i ⁊ uorauit holocau
ſtum ⁊ ligna ⁊ lapides: puluerē quoq̄ ⁊
aquā q̄ erat in aq̄ductu lambēs. Qḋ cū
vidiſſet oīs pplus cecidit in faciē ſuam;

⁊ ait: Dn̄s ipſe eſt deus dn̄s ipſe eſt deuſ.
Dixitq̄ helias ad eos: Apprehēdite ꝓ- B
phetas baal: ⁊ ne vnꝰ quidē effugiat ex
eis. Quos cū apprehendiſſent duxit eos
helias ad torrētē cyſon: ⁊ interfecit eos
ibi. Et ait helias ad achab. Aſcende co
mede ⁊ bibe: qꝛ ſonus multe pluuie eſt.
Aſcēdit achab vt comederet ⁊ biberet: ſ. 17. a
helias aūt aſcēdit in verticem carmeli et Jacobi. 5. d
pronꝰ in terrā poſuit faciē ſuā inter ge-
nua ſua: ⁊ dixit ad pueꝝ ſuū: Aſcende ⁊
ꝓſpice ꝯtra mare. Qui cū aſcēdiſſet ⁊ cō
templatꝰ eſſet: ait: Nō eſt q̄cq̄. Et rurſū
ait illi: Reuertere ſeptē vicibꝰ: In ſeptia
aūt vice ecce nubecula ꝑua q̄ſi veſtigiū
hoīs aſcēdebat de mari. Qui ait: Aſcen-
de: ⁊ dic achab. Iūge currū tuū ⁊ deſcen
de: ne occupet te pluuia. Cūq̄ ſe verteret
huc atq̄ illuc ecce celi ꝯtenebrati ſūt: et
nubes ⁊ ventꝰ: ⁊ facta ē pluuia grādis.
Aſcēdens itaq̄ achab abijt ī iezrahel:
⁊ manꝰ dn̄i facta ē ſup̱ heliā: accinctiſq̄
lūbis currebat ante achab donec veni-
ret in iezrahel. ¶ XIX
Nunciauit aūt achab iezabel oīa A
que fecerat helias ⁊ quō occidiſ-
ſet vniuerſos ꝓphas baal gladio. Mi-
ſitq̄ iezabel nunciū ad heliā dicēs: Hec 4. Re. 4. g
mihi faciāt dij ⁊ hec addāt: niſi hac ho-
ra cras poſuero aīam tuā ſicut aīaꝫ vni
us ex illꝭ. Timuit ꝰ helias ⁊ ſurgēs abijt
q̄cūq̄ eū ferebat volūtas: venitq̄ ī ber
ſabee iuda: ⁊ dimiſit ibi pueꝝ ſuū ⁊ pre
xit in deſertū viā vnīꝰ diei. Cūq̄ veniſſꝫ
⁊ ſederet ſubter vnā iunipeꝝ: petiuit aīe
ſue vt moreret̃. Et ait: Sufficit mihi do Jone. 4. a
mine: tolle aīam meaꝫ. Neq̄ eni melior
ſum q̄ pr̄es mei. Proiecitq̄ ſe: ⁊ obdor
miuit in vmbra iuniperi. Et ecce ange-
lus dn̄i tetigit eum: ⁊ dixit illi: Surge
comede. Reſpexit: ⁊ ecce ad caput ſuum
ſubcinericiꝰ panis ⁊ vas aq̄. Comedit ꝰ
⁊ bibit ⁊ rurſū obdormiuit. Reuerſuſq̄
eſt āgelꝰ dn̄i ſecūdo: ⁊ tetigit eū: dixitq̄
illi: Surge comede. Grādis eni tibi re- B
ſtat via. Qui cū ſurrexiſſet: comedit ⁊ bi
bit: ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illi-
us q̄draginta diebꝰ ⁊ q̄dragita noctibꝰ
vſq̄ ad montē dei oreb. Cūq̄ veniſſet il
luc: māſit in ſpelūca. Et ecce ſermo dn̄i
ad eū: dixitq̄ illi: Quid h̄ agiſ helia? At I. eo.
ille rn̄dit: Zelo zelatꝰ ſum ꝓ dn̄o deo ex-
ercituū: qꝛ dereliq̄rūt pactū dn̄i filij iſra
el. Altaria tua deſtruxerūt: ⁊ ꝓphas tu Ro. 11. a.
os occiderūt gladio ⁊ derelictꝰ ſum ego
ſolus: ⁊ querūt aīam meā vt auferāt eā.

Et ait ei. Egredere ⁊ ſta in monte corã
dño. Et ecce dñs trãſijt: et ſpũs grãdis
⁊ fortis ſubuertẽs mõtes: ⁊ cõterẽs pe
tras añ dñm. Nõ in ſpũ dñs. Et pᵒ ſpi-
C ritũ cõmotio. Nõ in cõmotiõe dñs. Et
poſt cõmotionẽ ignis. Nõ in igne dñs
Et poſt ignẽ ſibulᵒ aure tenuis. Qđ cũ
audiſſet helias operuit vultũ ſuũ pallio:
et egreſſus ſtetit in oſtio ſpelũce: ⁊ ecce
3. eo. vox ad eũ dicens. Quid hic agis helia?
Et ille rñdit. Zelo zelatus ſum ꝓ dño
deo exercituũ: qꝛ dereliquerũt pactũ tu
um filij iſrael. Altaria tua deſtruxerũt:
⁊ pphãs tuos occiderũt gladio: ⁊ dere
lictus ſum ego ſolᵒ: ⁊ querũt aĩam meã
Eccl.48.b vt auferant eã. Et ait dñs ad eũ. Vade
et reuertere in viã tuã ꝑ deſertũ in da-
maſcũ. Cũqꝫ ꝑueneris illuc: vnges aſa
hel regẽ ſuꝑ ſyriã. ⁊ iehu filiũ namſi vn
ges regẽ ſuꝑ iſrael: heliſeũ aũt filiũ ſa-
phat qui eſt de abelmeula vnges ꝓphe-
tã ꝓ te. Et erit q̃cunqꝫ fugerit gladium
azahel: occidet eum iehu: ⁊ q̃cunqꝫ fuge
D rit gladiũ iehu: interficiet eum heliſeᵒ.
Ro.11.a Et derelinquã mihi in iſrl ſeptem milia
viroꝝ: quoꝝ genua non ſunt incuruata
ante baal: ⁊ oĩe os qđ non adorauerit
eũ oſculans manũ. Profectᵒ ꝫ inde heli
as repperit heliſeũ filium ſaphat aran-
tẽ in duodecim iugis boũ: ⁊ ipe in duo-
decim iugis boũ arantibᵒ vnᵒ erat. Cũ-
qꝫ veniſſet helias ad eum: miſit palliũ
ſuũ ſuꝑ eũ. Qui ſtatim relictꝫ bobus cu
currit poſt heliam: ⁊ ait: Oſculor oro te
prẽm meũ ⁊ mrẽm meã: ⁊ ſic ſeqr te. Di-
xitqꝫ ei: Vade et reuertere. Qđ eni meũ
erat feci tibi. Reuerſus autẽ ab eo tulit
par boum et mactauit illud: ⁊ in aratro
boum coxit carnes: ⁊ dedit pplo ⁊ come
derũt. Conſurgenſqꝫ abijt et ſecutus eſt
heliam: et miniſtrabat ei. XX

A Porro benadab rex ſyrie cõgrega
uit oẽm exercitũ ſuũ: ⁊ triginta-
duos reges ſecũ: ⁊ equos ⁊ currᵒ:
⁊ aſcendens pugnabat ꝯtra ſamariam:
et obſedit eam. Mittenſqꝫ nuncios ad
achab regẽ iſrael in ciuitatẽ ait: Hec di
cit benadab. Argentũ tuũ ⁊ aurũ tuum
meũ eſt: et vxores tue et filij tui optimi
mei ſunt. Reſponditqꝫ rex iſrael. Iuxta
verbũ tuum dñe mi rex: tuus ſum ego ⁊
omnia mea. Reuertenteſqꝫ nuncij dixe-
runt: Hec dicit benadab qui miſit nos
ad te. Argentũ tuum ⁊ aurũ tuũ et vxo-
res tuas ⁊ filios tuos dabis mihi. Cras
igitur hac eadẽ hora mittã ſeruos me-
os ad te: ⁊ ſcrutabunt domũ tuam ⁊ do
mũ ſeruoꝝ tuoꝝ: ⁊ oĩe qđ eis placue-
rit ponent in manibᵒ ſuis et auferent.
Uocauit autẽ rex iſrl oẽs ſeniores ter
re ⁊ ait: Animaduertite ⁊ videte: qm̃ inſi-
diet nobis. Miſit eni ad me ꝓ vxoribᵒ
meis et filijs ⁊ ꝓ argẽto et auro: ⁊ non
abnui. Dixeruntqꝫ oẽs maiores natu ⁊
vniuerſus pplꝫ ad euꝫ. Nõ audias neqꝫ
acqeſcas illi. Rñditqꝫ nũcijs benadab:
Dicite dño meo regi. Oĩa ꝓpter q̃ mi
ſiſti ad me ſuũ tuũ in initio faciã: hanc
autẽ rẽ facere nõ poſſum. Reuerſiqꝫ nũ-
cij: retulerunt ei. Qui remiſit: ⁊ ait. Hec
faciãt mihi dij ⁊ hec addãt: ſi ſuffecerit
puluis ſamarie pugillis oĩs ppli q̃ ſeq-
tur me: Et rñdens rex iſrl ait: Dicite ei.
Ne glorietᵒ accinctᵒ eq̃ vt diſcinctᵒ. Fa-
ctũ eſt aũt cũ audiſſet benadab verbum
iſtud: bibebat ipe ⁊ reges in vmbracul
⁊ ait ſuis ſuis. Circundate ciuitatẽ. E
circũdederũt eã. Et ecce ꝓpha vnᵒ acc
dẽs ad achab regẽ iſrl: ait ei: Hec dici
dñs: Certe vidiſti oẽm multitudinẽ hã
nimiã: Ecce ego tradã eã in manũ tua
hodie: vt ſcias quia ego ſuꝫ dñs. Et ai
achab: Per quem? Dixitqꝫ ei: Hec dici
dñs: Per pediſſeqs principũ ꝓuinciaꝝ
Et ait: Quis incipiet ꝑliari? Et ille di
xit: Tu. Recẽſuit ꝫ pueros pricipũ p
uinciaꝝ ⁊ repperit nũeꝝ ducẽtoꝝ trig
taduoꝝ. Et recẽſuit poſt eos pplm: oĩs
filios iſrl ſeptẽ milia: ⁊ egreſſi ſunt me
die. Benadab autẽ bibebat temulen
in vmbraculo ſuo: et reges trigintadu
cũ eo q̃ ad auxiliũ eius venerãt. Egre
ſunt aũt pueri principũ ꝓuinciaꝝ ĩ p
ma fronte. Miſit itaqꝫ benadab: q̃ nu
ciauerũt ei dicẽtes: Viri egreſſi ſũt de
maria. At ille ait: Siue ꝓ pace veniu
apphendite eos viuos: ſiue vt ꝑliẽt
uos eos capite. Egreſſi ſũt ꝫ pueri pri
cipũ ꝓuinciaꝝ: ac reliquᵒ exercitᵒ ſeqb
Et ꝑcuſſit vnᵒqſqꝫ viꝝ q̃ ꝯtra ſe veiebat
fugerũtqꝫ ſyri ⁊ ꝑſecutᵒ ẽ eos iſrl. Fu
qꝫ benadab rex ſyrie ĩ eq̃ cũ eq̃tibᵒ ſui D
Necnõ egreſſus rex iſrl ꝑcuſſit eq̃s ⁊ c
rus: ⁊ ꝑcuſſit ſyriã plaga magna nim
Accedẽs aũt ꝓpha ad regẽ iſrl: dixit
Vade ⁊ cõfortare: ⁊ ſcito ⁊ vide qđ fa
as. Sequẽti eni ãno rex ſyrie aſcẽdet
tra te. Serui vero regꝫ ſyrie dixerunt
Dij montiũ ſũt dij eoꝝ: ideo ſuꝑaue
nos. Sed meliᵒ eſt vt pugnemᵒ ꝯtra
in cãpeſtribᵒ: ⁊ obtinebimus eos. T
vbũ hoc fac. Amoue reges ſingulos

-xercitu tuo ꝛ pone principes ꝓ eis: et
-nſtaura numerũ militũ qui ceciderunt
-e tuis: ꝛ eq̃s ſm eq̃s priſtinos: et curr⁹
-m curr⁹ q̃s añ habuiſti: ꝛ pugnabim⁹
-ōtra eos i cāpeſtrib⁹: ꝛ videbis ꝙ obti-
-ebim⁹ eos. Credidit cõſilio eoꝝ: ꝛ fecit
-ta. Igiť poſtq̃ ann⁹ trāſierat recēſuit
-enadab ſyros ꝛ aſcēdit in affec vt pu
-narēt cōtra iſrł. Porro filij iſrł recēſi-
-i ſũt: ꝛ accepꝭ cibarijs ꝓfecti ex aduer
-o: caſtraq̃ metati ſũt cōtra eos q̃ſi duo
-arui greges capraꝝ ſyri aũt repleuerũt
E -rrā. Et accedēs vn⁹ vir dei dixit ad re
-em iſrł. Hec dicit dñs. Quia dixerũt ſy
-: de⁹ mōtiũ eſt dñs: ꝛ nõ ē de⁹ vallium:
-abo oēm multitudinē hāc grādem in
-anu tua: ꝛ ſcietꝭ q2 ego ſum dñs. Diri
-ebātq̃ ſeptē dieb⁹ ex aduerſo hi atq̃
-li acies: ſeptima autē die cōmiſſum eſt
-el: ũ. Percuſſeruntq̃ filij iſrł de ſyris cē
-m milia peditũ in die vna. Fugerunt
-utē ſryi qui remāſerāt in affec in ciui
-tē: ꝛ cecidit mur⁹ ſup viginti ſeptē mi
-a hoīuꝫ q̃ remāſerāt. Porro benadab
-giēs ingreſſus ē ciuitatē in cubiculũ
-ꝰ erat intra cubiculũ: dixerũtq̃ ei ſer-
-i ſui: Ecce audiuim⁹ ꝙ reges domus
-rł clemētes ſũt. Ponam⁹ itaq̃ ſaccos
-lũbis nr̃is: ꝛ funiculos in capitibus
-ris: ꝛ egrediamur ad regē iſrł: forſitan
-luabit aīas nr̃as. Accinxerut ſaccis
-bos ſuos ꝛ poſuerũt funiculos in ca-
-itib⁹ ſuis: venerũtq̃ ad regē iſrł ꝛ di-
-runt ei: Seru⁹ tu⁹ benadab dicit. Ui-
-at oro te aīa mea. Et ille ait. Si adhuc
F -uit frater me⁹ eſt. Quod acceperũt vi
-pro omine: ꝛ feſtinātes rapuerũt ver-
-m ex ore eius atq̃ dixerũt: Frater tu
-ꝰ benadab viuit. Et dixit eis: Ite ꝛ ad
-cite eum ad me. Egreſſus eſt ergo ad
-m benadab: ꝛ leuauit eũ in currũ ſu-
-n. Qui dixit ei: Ciuitates quas tulit
- meus a pr̃e tuo reddā: ꝛ plateas fac
-bi in damaſco ſicut fecit pater me⁹ in
-maria: ꝛ ego federat⁹ recedā a te. Pe-
-git ergo fedus ꝛ dimiſit euꝫ. Tũc vir
-uidam de filijs ꝓphetaꝝ dixit ad ſo-
-um ſuũ in ſermone dñi. Percute me:
-t ille noluit ꝑcutere. Cui ait: Quia no
-iſti audire vocē dñi: ecce recedes a me
-ꝑcutiet te leo. Cũq̃ paululũ receſſiſſet
- eo: inuenit eũ leo atq̃ ꝑcuſſit. Sed ꝛ
-terum inueniēs virũ dixit ad eũ. Per
-te me. Qui ꝑcuſſit eum ꝛ vulnerauit.
G -bijt rꝫ ꝓpheta ꝛ occurrit regi in via
-mutauit aſperſione pulueꝛꝭ os ꝛ ocu

los ſuos. Cũq̃ rex trāſiſſet: clamauit ad
regē ꝛ ait: Seru⁹ tu⁹ egreſſus ē ad ꝓliā
duꝫ comin⁹: cũq̃ fugiſſet vir vn⁹: addu
xit euꝫ quidā ad me ꝛ ait: Cuſtodi virũ
iſtum. Qui ſi lapſus fuerit erit aīa tua
ꝓ aīa ei⁹: aut talentũ argenti appēdes.
Dum autē ego turbat⁹ huc illucq̃ me
verterē: ſubito non cōparuit. Et ait rex
iſrael ad eũ. Hoc eſt iudiciũ tuum qđ ip
ſe decreuiſti. At ille ſtatim abſterſit pul
uerem de facie ſua: ꝛ cognouit eum rex
iſrł ꝙ eſſet de ꝓphetis. Qui ait ad eum
Hec dicit dñs: Quia dimiſiſti virum di
gnum morte de manu tua: erit aīa tua
ꝓ aīa ei⁹: ꝛ ꝑpłus tuus ꝓ ꝑpło ei⁹. Re-
uerſus eſt igiť rex iſrł in domum ſuam
audire cōtemnens: ꝛ furibundus venit
in ſamariam.

XXI

Poſt verba aũt hec tpe illo vinea A
erat naboth iezrahelite qui erat
in iezrahel iuxta palatiuꝫ achab
regis ſamarie. Locut⁹ eſt ergo achab ad
naboth dicens: Da mihi vineā tuaꝫ vt
faciā mihi hortũ olerum: q2 vicina eſt ꝛ
ꝓpe domũ meā: Daboq̃ tibi ꝓ ea vine
am meliorē: aut ſi cōmodius tibi putas
argenti precium quantũ digna eſt. Cui
reſpondit naboth. Propitius ſit mihi
dñs ne dem hereditatē patrum meoꝝ
tibi: Uenit ergo achab in domum ſuā
indignans ꝛ frendens ſup verbo qđ lo-
cutus fuerat ad eum naboth iezraheli-
tes dicēs: nõ dabo tibi hereditatem pa-
trum meoꝝ. Et ꝓijciens ſe in lectulum B
ſuũ auertit faciē ſuā ad parietem ꝛ nõ
comedit panē. Ingreſſa ē autē ad eum
iezabel vxor ſua: dixitq̃ ei: Quid ē hoc
vnde aīa tua cōtriſtata eſt: ꝛ quare non
comedis panē? Qui rñdit ei: Locut⁹ ſuꝫ
naboth iezrahelite: ꝛ dixit ei: Da mihi
vineā tuam accepta pecunia: aut ſi tibi
placet dabo tibi vineā meliorē pro ea.
Et ille ait: Non dabo tibi vineam meā
Dixit ergo ad eũ iezabel vxor eius. Grā
dis auctoritatis es: ꝛ bene regis regnũ
iſrł. Surge ꝛ comede panē ꝛ equo aīo
eſto. Ego dabo tibi vineā naboth iezra
helite. Scripſit itaq̃ litteras ex noīe C
achab: ꝛ ſignauit eas annulo eius ꝛ mi
ſit ad maiores natu ꝛ optimates q̃ erāt
in ciuitate eius ꝛ habitabāt cũ naboth
Litteraꝝ autē hec erat ſnīa. Predicate
ieiuniũ ꝛ ſedere facite naboth inter pri
mos ꝑpłi: ꝛ ſubmittite duos viros filii-
os belial cōtra eũ: ꝛ falſũ teſtimonium
dicant: bñdixit naboth deum ꝛ regeꝫ: ꝛ

D educite eū ꝛ lapidate: ſicq̧ moriaꝛ. Fecerunt ergo ciues maiores natu ꝛ optimates qui habitabāt cū eo in vrbe: ſicut ꝑcepat eis iezabel: ꝛ ſicut ſcriptum erat in lr̄is q̄s miſerat ad eos. Predicauerūt ieiuniū ꝛ ſedere fecerunt naboth inter primos ppl̄i: ꝛ adductꝭ duob⁹ viris filijs fecerūt eos ſedere cōtra eū. At
illi. ſ. vt viri diabolici dixerūt cōtra euꝫ
Act. 7. g. teſtimoniū corā multitudine. Bn̄dixit naboth deū ꝛ regē. Quāobrē eduxerūt eū extra ciuitatē ꝛ lapib⁹ interfecerūt. Miſerūtq̧ ad iazabel dicentes: Lapidatus ē naboth ꝛ mortu⁹ ē. Factū eſt aūt cū audiſſet iezabel lapidatū naboth et mortuū: locuta eſt achab. Surge poſſide vineā naboth iezrahelite q̄ noluit tibi acqeſcere: ꝛ dare eā accepta pecunia
E Nō eñ viuit naboth ſꝫ mortu⁹ eſt. Qd cū audiſſet achab mortuū videlicet naboth: ſurrexit ꝛ deſcēdebat in vineā naboth iezrahelite vt poſſideret eā. Fact⁹ eſt igiꝛ ſermo dn̄i ad heliā theſbiten dicēs: Surge: deſcēde in occurſuꝫ achab regꝭ iſrl̄ qui eſt ſamaria. Ecce ad vineā naboth deſcēdit vt poſſideat eā. Et loqueris ad eū dicēs. Hec dicit dn̄s deus Occidiſti: inſup ꝛ poſſediſti. Et poſt hec
F addes. Hec dicit dn̄s. In loco hoc in q̄ linxerūt canes ſanguinē naboth: lambent q̄ꝫ ſanguinē tuū. Et ait achab ad heliā. Nū iueniſti me īimicū tibi? Qui dixit: Inueni: eo ꝙ venūdat⁹ ſis vt faceres malū in ɔſpectu dn̄i. Hec dicit dn̄s Ecce ego inducā ſup te malū: ꝛ demetā poſteriora tua: ꝛ interficiā de achab mingentē ad parietē ꝛ clauſuꝫ ꝛ vltimū in iſrl̄. Et dabo domū tuā ſicut domū hieroboam filij nabath: ꝛ ſicut domū baaſa filij ahia: qꝛ egiſti vt me ad iracūdiā ꝓuocares: ꝛ peccare feciſti iſrl̄. Sꝫ ꝛ de
4. Re. 9. b iezabel locut⁹ eſt dn̄s dicēs: Canes co-
S. 14. c. T. 16. medēt iezabel in agro iezrahel. Si mor
.b. et. 22. f. tu⁹ fuerit achab ī ciuitate: comedēt eū canes. Si āt mortu⁹ fuerit ī agro: comedēt eū volucres celi. Igiꝛ nō fuit alter talꝭ ſi-
G cut achab q̄ venūdat⁹ ē vt faceret malū
1. Ma. 1. b. in cōſpectu dn̄i. Cōcitauit eñ eum iezabel vxor ſua: ꝛ abomiabilis fact⁹ ē intātum vt ſeqreꝛ idola q̄ fecerāt āmorrei quos ɔſūpſit dn̄s a facie filiorꝫ iſrl̄. Ita q̧ cū audiſſet achab ſermones iſtos: ſcidit veſtimēta ſua: ꝛ opuit cilitio carnē ſuā: ieiunauitq̧ ꝛ dormiuit in ſacco: et ambulauit demiſſo capite. Et fact⁹ eſt ſermo dn̄i ad heliā theſbiten dicēs: Nō ne vidiſti humiliatū achab corā me? Quia igiꝛ humiliat⁹ eſt mei cauſa: non inducā malū in dieb⁹ eius: ſed in dieb⁹ filij ſui inferā malū domui eius.

XXII

Tranſierūt igiꝛ tres anni abſq̧ bello inter ſyriā ꝛ iſrl̄. In anno aūt tertio deſcēdet ioſaphat rex iuda ad regem iſrl̄. Dixitq̧ rex iſrael ad ſeruos ſuos. Ignoratis q̄ noſtra ſit ramoth galaad: ꝛ negligimus tollere eam de manu regꝭ ſyrie? Et ait ad ioſaphat: Uenies ne mecū ap ꝓliandum in ramoth galaad? Dixitq̧ ioſaphat ad regem iſrl̄: Sicut ego ſum: ita ꝛ tu. Populus me⁹ ꝛ ppl̄s tuus vnū ſū ꝛ equites mei equites tui. Dixitq̧ ioſaphat ad regem iſrl̄. Quere oro te hodie ſermonē dn̄i. Cōgregauit ḡ rex iſrael ꝓphetas q̄dringētos circiter viros: ꝛ ait ad eos: Ire debeo in ramoth galaad ad bellandū an quieſcere? Qui rn̄derunt Aſcēde: ꝛ dabit eā dn̄s in manu regis. Dixit aūt ioſaphat. Nō eſt hic ꝓpheta dn̄i quiſpiā vt interrogem⁹ p eū? Et ait rex iſrl̄ ad ioſaphat: Remāſit vir vn⁹ p quē poſſum⁹ interrogare dn̄m: ſed ego odi eū: qꝛ nō ꝓphetat mihi bonū ſꝫ malum: micheas fili⁹ iemla. Cui ioſaphat ait: Ne loquaris ita rex. Uocauit ḡ rex iſrl̄ eunuchū quendā ꝛ dixit ei: Feſtina adducere micheā filiū iemla. Rex autē iſrl̄ ꝛ ioſaphat rex iuda ſedebāt vnuſq̧ q̧ in ſolio ſuo veſtiti cultu regio ī area iuxta oſtiū porte ſamarie: ꝛ vniuerſi ꝓphete ꝓphetabāt in cōſpectu eorꝫ. Fecit quoq̧ ſibi ſedechias fili⁹ chanaa cornua ferrea: ꝛ ait: Hec dicit dn̄s. His ventilabis ſyriā donec deleas eā. Omnes ꝓphete ſimiliter ꝓphetabāt dicētes: Aſcende in ramoth galaad: ꝛ vade proſpere ꝛ tradet dn̄s in man⁹ regꝭ. Nunci⁹ autē qui ierat vt vocaret micheā locut⁹ ē ad eū dicēs: Ecce ſmones ꝓphārꝫ ore vno regi bona ꝑdicāt. Sit ergo ſermo tuus ſimilis eorꝫ: ꝛ loqre bona. Cui micheas ait Uiuit dn̄s: qꝛ qđcunq̧ dixerit mihi dominꝰ hoc loqꝛ. Uenit itaq̧ ad regeꝫ: ꝛ ait illi rex. Michea: ire debemus in ramoth galaad ad ꝓliādū: an ceſſare? Cui ille rn̄dit: Aſcende ꝛ vade ꝓſpere: ꝛ tradet dn̄s in manu regis. Dixit auteꝫ rex ad eū: Iterū atq̧ iterꝫ adiuro te vt nō loquarꝭ mihi niſi qđ verū eſt in nomine dn̄i. Et ille ait: Uidi cunctū iſrael diſperſum in montib⁹ quaſi oues nō habentes paſtorē. Et ait dn̄s: Nō habent d

ſim:reuertat̃ vnuſquiſq; in domũ ſuã
ı pace. Dixit ergo rex iſrl̃ ad ioſaphat
Nũquid nõ dixi tibi q2 nõ ꝓphetat mi-
i bonũ ſed ſemꝑ malũ? Ille ꝟo addẽs
it: Propter hoc audi ſermonem dñi.
idi dñm ſedentẽ ſuꝑ ſoliũ ſuũ: ⁊ oẽm
ercitũ celi aſſiſtentẽ ei a dextris ⁊ a ſi
iſtrĩ. Et ait dñs: Quis decipiet achab
egẽ iſrl̃ vt aſcẽdat ⁊ cadat in ramoth
alaad? Et dixit vn⁹ verba huiuſcemo-
i: ⁊ alius aliter. Egreſſus eſt aũt ſpũs:
ſtetit corã dño: ⁊ ait: ego decipiã illũ.
ui locut⁹ eſt dñs. In quo? Et ille ait:
grediar: ⁊ ero ſpũs mẽdax in ore oĩuz
phetaꝝ ei⁹. Et dixit dñs: Decipies ⁊ ꝑ
alebis egredere ⁊ fac ita. Nũc igit̃ ec-
dedit dñs ſpm̃ mẽdacij in ore oĩuz ꝓ
hetaꝝ tuoꝝ qui hic ſunt: ⁊ dñs locut⁹
ꝯtra te malũ. Acceſſit aũt ſedechias
lius chanaan: ⁊ ꝑcuſſit micheã in ma
llã: ⁊ dixit: Me ne ergo dimiſit ſpũs
ñi: ⁊ locutus eſt tibi? Et ait micheas:
iſurus es in die illa qñ igredierĩ i cu
iculũ intra cubiculũ vt abſcondaris.
t ait rex iſrael: Tollite micheã ⁊ ma-
eat apud ãmon principẽ citatĩ ⁊ apd
as filiũ amalech: ⁊ dicite eis: Hec di-
t rex. Mittite virũ iſtũ in carcerẽ: ⁊ ſu
E entate eũ pane tribulatõis ⁊ aqua an
uſtie donec reuertar in pace. Dixitq;
icheas: Si reuerſus fuerĩ in pace: nõ
t locut⁹ in me dñs. Et ait: Audite po-
uli oẽs. Aſcendit itaq; rex iſrl̃ ⁊ ioſa-
hat rex iuda in ramoth galaad. Dixit
aq; rex iſrl̃ ad ioſaphat: Sume arma
ingredere ꝓliũ ⁊ induere veſtib⁹ tuis
orro rex iſrael mutauit habitũ ſuum
ingreſſus eſt bellũ. Rex aũt ſyrie pre-
perat principib⁹ curruũ trigintaduo
s dicẽs: Nõ pugnabitis cõtra mino
m ⁊ maiorẽ quẽpiã niſi cõtra regem
l̃ ſolũ. Cũ ergo vidiſſent principes curru
n ioſophat ſuſpicati ſunt ꝙ ipſe eſſet
x iſrl̃: ⁊ impetu facto pugnabãt cõtra
. Et exclamauit ioſaphat. Intellexe-
tq; pricipes curruũ ꝙ nõ eſſet rex iſrl̃
ceſſauerũt ab eo. Uir aũt quidã teten
t arcũ in incertũ ſagittã dirigẽs: ⁊ ca
ꝑcuſſit regẽ iſrl̃ inter pulmonẽ ⁊ ſto
achũ. At ille dixit aurige ſuo. Uerte
anũ tuã: ⁊ eijce me de exercitu: q2 gra
ter vulneratus ſum. Cõmiſſum eſt er-
ꝓliũ in die illa. Et rex iſrl̃ ſtabat in
rru ſuo cõtra ſyros: ⁊ mortu⁹ eſt veſ-
F ere. Fluebat aũt ſanguis plage i ſinũ
rrus ⁊ ꝑco inſonuit in vniuerſo exer-
citu añq; ſol occũberet dicẽs: Unuſq;
q; reuertat̃ in ciuitatẽ ⁊ in terrã ſuam
Mortuus eſt aũt rex: ⁊ ꝑlatus eſt in ſa-
mariã. Sepelierũtq; regem in ſamaria
⁊ lauerunt currũ eius in piſcina ſama-
rie: ⁊ linxerunt canes ſanguinẽ eius: et S.21.f.
habenas lauerũt iuxta verbũ dñi qd lo
cutus fuerat. Reliqua autẽ ſermonum
achab ⁊ vniuerſa q̃ fecit: ⁊ domus ebur
nea quã edificauit cũctarũq; vrbiũ q̃s
extruxit: nõne hec ſcripta ſunt in libro
ſermonũ dierũ regũ iſrl̃? Dormiuit er-
go achab cũ pr̃ibus ſuis ⁊ regnauit o-
chozias filius ei⁹ pro eo. Ioſaphat ꝟo
fili⁹ aſa regnare cepat ſuꝑ iudã ãno q̃r
to achab regis iſrl̃. Trigintaquinq; an
noꝝ erat cũ regnare cepiſſet: ⁊ viginti
q̃nq; annis regnauit in hierlm. Nomẽ
matris ei⁹ azuba filia ſalai. Et ambula
uit in oĩ via aſa pr̃is ſui: ⁊ nõ declina-
uit ex ea. Fecitq; qd rectũ eſt in conſpe
ctu dñi: verũtñ excelſa nõ abſtulit. Ad-
huc eñ pp̃lus ſacrificabat ⁊ adolebat
incenſum in excelſis. Pacẽq; habuit io
ſaphat cũ rege iſrl̃. Reliqua aũt verboꝝ
ioſaphat ⁊ oꝑa eius q̃ geſſit ⁊ prelia: nõ G
ne hec ſcripta ſunt in libro verboꝝ di-
rum regũ iuda? Sed et reliquias effemi
natorũ qui remãſerãt in dieb⁹ aſa pr̃is
eius abſtulit de terra. Nec erat tũc rex
conſtitutus in edom. Rex ꝟo ioſaphat
fecerat claſſes in mari que nauigarent
in ophir propter auruz: ⁊ ire non pote-
rant: quia confracte ſunt in aſionga-
ber. Tunc ait ochozias filius achab ad
ioſaphat. Uadãt ſerui mei cũ ſeruis tu
is in nauib⁹. Et noluit ioſaphat. Dor-
miuitq; ioſaphat cũ pr̃ib⁹ ſuis: ⁊ ſepul-
tus eſt cũ eis in ciuitate dauid pr̃is ſui
regnauitq; ioraz filius eius ꝓ eo. Ocho-
zias aũt filius achab regnare ceperat
ſuꝑ iſrael in ſamaria anno ſeptimode-
cimo ioſaphat regis iuda: regnauitq;
ſuꝑ iſrael duob⁹ annis. Et fecit maluz
in cõſpectu dñi: ⁊ ambulauit in via pa
tris ſui ⁊ matris ſue ⁊ in via hieroboã
filij nabath qui peccare fecit iſrael. Ser
uiuit quoq; baal ⁊ adorauit eum: et ir-
ritauit dominũ deuz iſrael iuxta omĩa
que fecerat pater eius.

Explicit prim⁹ liber Malachim.i. Re-
gum terti⁹. Incipit ſecũdus liber Ma-
lachim.i.quartus regũ. Capitulũ · I ·

A Preuaricatus
est autem moab in israel
p⁹ꝙ̄ mortu⁹ ē achab. Ce-
ciditꝗ ochozias per can
cellos cenacl̄i sui: qd̄ ha-
bebat in samaria ꝛ egrotauit: misitꝗ
nūcios dicēs ad eos: Ite consulite beel
zebub deū accaron: vtrū viuere queam
de infirmitate mea hac. Angelus autē
dn̄i locut⁹ est ad heliā thesbitē dicens:
Surge ascende in occursum nūcioꝝ re
gis samarie: ꝛ dices ad eos: Nūquid nō
est de⁹ in isrl̄: vt eatis ad cōsulendū be-
elzebub deū accaron? Quāobrem hec di
cit dn̄s. De lectulo suꝑ quem ascendisti
nō descēdes: ſʒ morte morierꝭ. Et abijt
helias: reuersiꝗ sūt nūcij ad ochoziam
Qui dixit eis. Quare reuersi estꝭ? At il-
li rn̄derūt ei. Uir occurrit nobis: ꝛ dixit
B ad nos. Ite reuertimī ad regem q̄ misit
vos: ꝛ dicetꝭ ei. Hec dicit dn̄s. Nūqd qꝛ
nō erat de⁹ in isrl̄: mittꝭ vt cōsulat̄ beel
zebub de⁹ accarō? Idcirco de lectulo su
per quē ascēdisti nō descēdes: sed mor-
te morierꝭ. Qui dixit eis: Cui⁹ figure et
habit⁹ est vir ille qui occurrit vobis et
locut⁹ est verba hec? At illi dixerrunt.
Uir pilosus ꝛ zona pellicea accinct⁹ re-
nib⁹. Qui ait: Helias thesbites ē. Misit
ꝗ ad eū q̄nquagenariū principē ꝛ q̄nq̄
gita qui erāt sub eo. Qui ascēdit ad eū
sedētiꝗ in vertice mōtꝭ ait. Homo dei:
rex p̄cepit vt descēdas. Rn̄dēsꝗ helias
dixit q̄nq̄genario. Si hō dei sū: descen-
dat ignis de celo: ꝛ deuoret te ꝛ q̄nq̄gin
C ta tuos. Descendit ꝗ ignis de celo: ꝛ de-
uorauit eū: ꝛ quiquaginta qui erāt cuꝫ
eo. Rursumꝗ misit ad eū principē q̄n-
quagenariū alteꝝ: ꝛ quinq̄ginta cū eo.
Qui locut⁹ est illi. Hō dei: hec dicit rex:
Festina. Descēde. Rn̄dēs helias ait. Si
hō dei ego suꝫ: descēdat ignis de celo ꝛ
deuoret te ꝛ quiq̄gita tuos. Descēdat ꝗ
ignis de celo ꝛ deuorauit illū: ꝛ quiqua
ginta eius. Iteꝝ misit principē quinq̄-
genariū tertiū: ꝛ quinquaginta q̄ erāt
cū eo. Qui cū venisset: curuauit genua
ꝯtra heliā ꝛ p̄cat⁹ ē eū ꝛ ait. Hō dei: no
li despicere aiaꝫ meā ꝛ aias seruoꝝ tuo
D rum q̄ mecū sunt. Ecce descēdit ignis
de celo ꝛ deuorauit duos principes q̄n-
quagenarios primos: ꝛ quinq̄genos q̄
cū eo erāt. Sʒ nūc obsecro vt miserearꝭ
aie mee. Locutus est aūt angel⁹ dn̄i ad
heliā dicēs: Descēde cū eo, Ne timeas.

Surrexit igit̄ ꝛ descēdit cū eo ad regē:
et locut⁹ est ei. Hec dicit dn̄s. Quia mi-
sisti nūcios ad ꝯsulēdū beelzebub deuꝫ
accarō: q̄si nō esset de⁹ i isrl̄ a q̄ posses i-
terrogare s̄monē: iō de lectulo suꝑ quē
ascēdisti nō descēdes: ſʒ morte morierꝭ
Mortu⁹ ē aūt iuxta s̄monē dn̄i quē lo-
cut⁹ ē helias: ꝛ regnauit iorā frat̄ ei⁹ p
eo āno secūdo iorā filij iosaphat regis
iude. Nō eñ hēbat filiū. Reliq̄ aūt ver-
boꝝ ochozie q̄ opat⁹ ē nōne hec scripta
sūt i libro s̄monū dierū regū isrl̄. II
A Actū ē aūt cū leuare vellet dn̄s
heliā ꝑ turbinē in celū: ibāt he-
lias ꝛ heliseus de galgalis. Dixit
ꝗ helias ad heliseū. Sede hic: qꝛ dn̄s
misit me vsꝗ in bethel. Cui ait helise⁹.
Uiuit dn̄s: ꝛ viuit aīa tua: qꝛ nō dereli-
quā te. Cūꝗ descēdissent bethel: egressi
sunt filij ꝓphaꝝ q̄ erāt i bethel ad heli
seum: ꝛ dixerūt ei: Nūquid nosti qꝛ ho-
die dn̄s tollet dn̄m tuū a te? Qui rn̄dit:
Et ego noui, Silete. Dixit autēꝫ helias
ad heliseū. Sede hic: qꝛ dn̄s misit me i
hiericho, Et ille ait: Uiuit dn̄s: ꝛ viui
aīa tua q̄ nō derelinquā te. Cūꝗ veni
sent hiericho: accesserūt filij ꝓpharū
erāt in hiericho ad heliseū: ꝛ dixerūt ei
Nunq̄d nosti: qꝛ dn̄s hodie tollet dn̄m
tuū a te. Et ait: Et ego noui. Silete. D
xit aūt ei helias. Sede hic: qꝛ dn̄s misi
me vsꝗ ad iordanē. Qui ait: Uiuit dn̄
ꝛ viuit aīa tua: qꝛ nō derelinquā te. I
runt igit̄ ambo pariter: ꝛ q̄nq̄gita vi
de filijs ꝓphaꝝ secuti sūt eos. Qui ꝛ s
terūt ecōtra lōge. Illi aūt ambo stab
suꝑ iordanē. Tulitꝗ helias palliū su
ꝛ inuoluit illud: ꝛ ꝑcussit aq̄s q̄ diuise s
in vtrāꝗ ꝑtē: ꝛ trāsierūt ambo ꝑ sicc
Cūꝗ trāsissent: helias dixit ad helise
Postula qd̄ vis: vt faciam tibi anq̄ t
lar a te. Dixitꝗ helise⁹: Obsecro vt fi
in me duplex spūs tuus. Qui rn̄dit. R
difficilem postulasti. Attn̄ si viderꝭ r
qn̄ tollar a te erit qd̄ petisti: si aūt nō
deris nō erit. Cūꝗ ꝑgerēt ꝛ incedēt
sermocinarent̄: ecce curr⁹ igne⁹ ꝛ eq
ignei diuiserūt vtrūꝗ. Et ascēdit he
as ꝑ turbinē in celū: heliseus aūt vi
bat: ꝛ clamabat. P̄r mi p̄r mi curr⁹ i
ꝛ auriga ei⁹. Et nō vidit eū ampli⁹. A
prehēditꝗ vestimēta sua: ꝛ scidit ill
duas ꝑtes. Et leuauit palliū helie q
ciderat ei. Reuersusꝗ stetit suꝑ ripā
danis ꝛ pallio helie qd̄ ceciderat ei
cussit aq̄s ꝛ nō sūt diuise. Et dixit.

ſt deus helie etiā nunc? Percuſſitq; a-
uas: et diuiſe ſunt huc atq; illuc: ⁊ trā
ſit heliſeus. Uidētes aūt filii ꝓphetaꝝ
ui erāt in hiericho decontra dixerunt:
equieuit ſpirit⁹ helie ſup heliſeum. Et
eniētes in occurſum ei⁹ adorauerunt
ī proni in terrā: dixerūtq; illi. Ecce cū
ruis tuis ſunt qnquaginta viri forteſ:
ui pōſſit ire ⁊ querere dn̄m tuū: ne forte
ulerit eū ſpirit⁹ dn̄i ⁊ ꝓiecerit eū i vnū
ontiū aut in vnā valliū. Qui ait: No-
te mittere. Coegerūtq; eum: donec ac-
uieſceret ⁊ diceret: Mittite. Et miſerūt
uinqginta viros. Qui cū qſiſſent trib⁹
iebus: nō inuenerūt. Et reuerſi ſūt ad
ūm. At ille habitabat in hiericho: ⁊ di
t eis. Nunquid nō dixi vobis: nolite
ittere? Dixerūt quoq; viri ciuitat; ad
D eliſeū. Ecce habitatio ciuitatis huius
ptima eſt ſicut tuipſe dn̄e ꝓſpicis: ſed
que peſſime ſunt: et terra ſteril̄. At ille
t. Afferte mihi vas nouū: ⁊ mittite in
lud ſal. Qd̄ cū attuliſſent: egreſſus ad
ntē aquaꝝ miſit in illū ſal: ⁊ ait. Hec
cit dn̄s. Sanaui aquas has: ⁊ nō erit
tra in eis mors neq; ſterilitas. Sana-
ſunt ergo aque vſq; in diē hāc: iuxta
erbū heliſei qd̄ locut⁹ eſt. Aſcēdit aūt
de heliſeus in bethel. Cūq; aſcēderet
viā pueri parui egreſſi ſūt de ciuitate:
illudebāt ei dicentes: Aſcende calue:
cende calue. Qui cum reſpexiſſet vidit
s: ⁊ maledixit eis in noīe dn̄i. Egreſ-
q; ſunt duo vrſi de ſaltu: ⁊ lacerauerūt
eis qdragintaduos pueros. Abijt au
inde in montē carmeli: ⁊ inde reuer-
ſus eſt in ſamariā. III
A Oram vo filius achab regnauit
ſup iſrl̄ in ſamaria: āno decimo-
tauo ioſaphat reg; iude. Regnauitq;
odecim annis: ⁊ fecit malū corā dn̄o:
d nō ſicut pr̄ ſuus ⁊ mr̄. Tulit eni ſta-
as baal quas fecerat pr̄ ei⁹: verūtn̄ in
tis hieroboam filij nabath q̄ peccare
cit iſrl̄ adheſit: nec receſſit ab eis. Por
meſa rex moab nutriebat pecora mlt̄-
: ⁊ ſoluebat regi iſrael centū milia a-
orū et centū milia arietū cū vellerib⁹
is. Cūq; mortuus fuiſſet achab: p̄uari
t⁹ eſt fedus qd̄ habebat cum rege iſrl̄.
greſſus eſt igit̄ rex iorā in die illa de ſa
aria: ⁊ recenſuit vniuerſū iſrl̄: miſitq;
ioſaphat regē iuda dicēs. Rex moab
eſſit a me: veni mecū ꝯtra eū ad p̄liū.
ui rn̄dit. Aſcendā. Qui me⁹ eſt tu⁹ eſt
s meus ppl̄s tuus: ⁊ equi mei eq tui.

Dixitq;. Per quā viā aſcēdem⁹? At ille
rn̄dit. Per deſertū idumee. Perrexerūt B
igit̄ rex iſrl̄ et rex iuda ⁊ rex edom: et cir
cuierūt ꝑ viā ſeptē dieꝝ: nec erat aqua
exercitui ⁊ iumētis q̄ ſeqbant̄ eos. Di-
xitq; rex iſrl̄. Heu heu heu. Cōgregauit
nos dn̄s tres reges: vt traderet in manū
moab. Et ait ioſaphat. Eſt ne h̄ ꝓphe-
ta dn̄i: vt deꝑcemur dn̄m ꝑ eū? Et reſpō
dit vn⁹ de ſeruis reg; iſrl̄. Eſt hic heliſe
us fili⁹ ſaphat q̄ fundebat aquā ſup ma
nus helie. Et ait ioſaphat. Eſt apud eū
ſermo dn̄i? Deſcēditq; ad eū rex iſrael ⁊
ioſaphat rex iuda: et rex edom. Dixit au
tē heliſeus ad regē iſrael. Quid mihi et
tibi eſt? Uade ad ꝓphas pr̄is tui ⁊ ma-
tris tue. Et ait illi rex iſrael. Quare con
gregauit dn̄s tres reges hos vt traderet
eos in man⁹ moab? Dixitq; ad eū heli-
ſeus: Uiuit dn̄s exercituū in cuius ꝯſpe 3. Re. 17. a.
ctu ſto: q ſi nō vultū ioſaphat regis iu- et. 18. c.
de erubeſcerem: nō attendiſſem quidem
te: nec reſpexiſſem. Nunc autē adducite C
mihi pſaltē. Cūq; caneret pſaltes facta
eſt ſup eū man⁹ dn̄i. Et ait. Hec dicit do
min⁹: Facite alueū torrent; hui⁹ foſſas
et foſſas. Hec eni dicit dn̄s: Nō videbit;
ventū neq; pluuiā: ⁊ alueus iſte replebi-
tur aquis: et bibetis vos ⁊ familie vr̄e ⁊
iumenta vr̄a. Paruūq; eſt hoc in conſpe-
ctu dn̄i: inſup tradet etiā moab in ma-
nus vr̄as. Et ꝑcutietis oēm ciuitatem
munitā ⁊ oēm vrbē electā: ⁊ vniuerſum
lignū fructiferū ſuccidet;: cūctoſq; fon-
tes aquaꝝ obturabit;: ⁊ oēm agrū egre
giū operiet; lapidib⁹. Factū eſt igit̄ ma
ne qn̄ ſacrificiū offerri ſolet: ⁊ ecce aque
veniebāt ꝑ viā edom. Et repleta ē terra
aquis. Uniuerſi autē moabite audien-
tes q deſcēdiſſent tres reges vt pugna-
rent aduerſus eos: ꝯuocauerūt oēs qui
accincti erāt baltheo deſup ⁊ ſteterūt in
terminis. Primoq; mane ſurgētes: ⁊ or
to iā ſole ex aduſo aquaꝝ viderūt moa-
bite ecōtra aq̄s rubras q̄ſi ſanguinē: di
xerūtq;. Sāguis gladij ē. Pugnauerūt D
reges ꝯtra ſe ⁊ ceſi ſūt mutuo. Nūc ꝑge
ad p̄dā moab. Perrexerūtq; in caſtra iſ-
rael. Porro ꝯſurgens iſrl̄ ꝑcuſſit moab:
at illi fugerunt corā eis. Uenerunt igit̄
qui vicerant: et ꝑcuſſerūt moab: et ciui-
tates deſtruxerūt: ⁊ omnē agrū optimū
mittentes ſinguli lapides repleuerūt: et
vniūſos fontes aquaꝝ obturauerunt: ⁊
oīa ligna fructifera ſucciderūt: ita vt mu
ri tm̄ fictiles remanerēt. Et circūdata ē

ciuitas a fundibularijs:τ magna ex p-
te pcussa. Qđ cũ vidisset rex moab ꝓua-
luisse.s.hostes:tulit secũ septingẽtos vi-
ros educẽtes gladios vt irrũperẽt ad re
gem edom:τ nõ potuerunt. Arripiẽsq
filiũ suũ primogenitũ qui regnaturus
erat ꝓ eo obtulit holocaustũ sup muꝝ:
et facta est indignatio magna in israel.
Statimq recesserũt ab eo:τ reuersi sũt
in terram suam. IIII
A Mulier autẽ qdã de vxorib⁹ pro
phetaꝝ:clamabat ad heliseũ di-
cens:Seru⁹ tuus vir me⁹ mortu⁹ est:et
tu nosti qꝛ seru⁹ tu⁹ fuit timẽs deũ. Et
ecce creditor venit vt tollat duos filios
meos ad seruiendũ sibi. Cui dixit helise
I. eo. us: Quid vis vt faciam tibi? Dic mihi.
Quid habes in domo tua? At illa respõ
dit. Nõ habeo ancilla tua quicq in do-
mo mea nisi paꝝ olei q vngar. Cui ait:
Uade pete mutuo ab oibus vicinis tu-
is vasa vacua non pauca τ ingredere et
claude ostiũ tuũ cũ intrinsec⁹ fueris tu
et filij tui:et mitte inde in oĩa vasa hec:
τ cũ plena fuerint tolles. Fuit itaq muli
er τ clausit ostiũ sup se et sup filios su-
os. Illi offerebãt vasa:τ illa infũdebat.
Cumq plena fuissent vasa:dixit ad filiũ
B suum. Affer mihi adhuc vas. Et ille re-
spõdit: Nõ habeo. Stetitq oleũ. Uenit
aũt illa τ indicauit homini dei. Et ille:
Uade inqt vende oleũ τ redde creditori
tuo:tu aũt τ filij tui viuite de reliq. Fa-
cta est autẽ quedã dies:τ trãsibat helise
us p sunã ciuitatẽ. Erat aũt ibi mulier
magna:q tenuit eũ vt comederet panẽ.
Cũq frequenter inde trãsiret:diuerte-
bat ad eã vt comederet panẽ. Que dixit
ad virũ suũ. Animaduerto qꝙ vir dei scũs
est iste:qui trãsit p nos frequẽter. Facia
mus ergo ei cenaculũ paruũ:τ ponam⁹ ei i
eo lectulũ τ mẽsaꝫ τ sellã et candelabꝝ:
vt cũ venerit ad nos maneat ibi. Facta
est ergo dies quedã:τ veniẽs diuertit in ce
naculũ:τ requieuit ibi. Dixitq ad giezi
puerũ suũ: Uoca sunamitẽ istã. Qui cũ
vocasset eam:τ illa stetisset corã eo:dixit
I. eo. ad puerũ suũ. Loquere ad eã. Ecce sedu
C le in oibus ministrasti nobis:qđ vis vt
faciã tibi? Nunqđ habes negociũ:τ vis
vt loquar regi siue pncipi militie? Que
respõdit. In medio ppli mei habito. Et
ait: Quid ergo vult vt faciã ei? Dixitq
giezi. Ne queras:filiũ eni non habet:τ
vir eius senex est. Precepit itaq vt vo-
caret eam. Que cũ vocata fuisset et stetis

set ante ostium:dixit ad eã. In tpe isto i
hac eadẽ hora si vita comes fuerit:habe
bis in vtero filiũ. At illa: Noli qso dñe
mi vir dei:noli mẽtiri ancille tue. Et cõ
cepit mulier τ pepit filiũ in tpe:τ in ho
ra eadẽ qua dixerat heliseus. Creuit au
tẽ puer:τ cũ esset quedã dies τ egressus
isset ad prẽm suũ ad messores: ait patri
suo. Caput meũ doleo. At ille dixit pue-
ro. Tolle:τ duc eũ ad mrẽm suã. Qui cũ
tulisset τ duxisset eũ ad matrẽ suã:posu
it eũ illa sup genua sua vsq ad meridiẽ
et mortu⁹ est. Ascẽdit autẽ τ collocauit
eũ sup lectũ hois dei:τ clausit ostiũ. Et
egressa vocauit virũ suũ. Et ait: Mitte
mecũ obsecro vnũ de puerꝭ τ asinam:vt
excurrã vsq ad homiem dei:τ reuertar.
Qui ait illi. Quaꝫ ob causam vadis ad
eũ? Hodie nõ sũt kalẽde neq sabbatũ.
Que rñdit: Uadam. Strauitq asinã:et
precepit puero. Mina et ppera:ne mihi
morã facias in eundo:τ hoc age qđ pci-
pio tibi. Profecta est igit:τ venit ad vi-
rũ dei in montẽ carmeli. Cumq vidisset
eã vir dei decontra:ait ad giezi puerum
suũ: Ecce sunamitis illa. Uade ergo in
occursum ei⁹:et dic ei: Recte ne agit cir
ca te circa virũ tuũ:et circa filiũ tuum?
Que rñdit. Recte. Cũq venisset ad virũ
dei in montẽ apphendit pedes ei⁹:et ac
cessit giezi vt amoueret eã. Et ait homo
dei. Dimitte illã. Aĩa eni ei⁹ in amari
tudine est:et dñs celauit a me τ nõ indi
cauit mihi. Que dixit illi. Nũquid peti-
ui filiũ a dño meo? Nunqđ nõ dixi tibi:
ne illudas me? Et ille ait ad giezi. Ac-
cinge lumbos tuos:τ tolle baculũ meũ
in manu tua τ vade. Si occurrerit tibi
homo nõ salutes eũ:et si salutauerit te
quispiã nõ rñdeas illi. Et pones baculũ
meum sup faciẽ pueri. Porro mater pu
eri ait. Uiuit dñs τ viuit aĩa tua:non
dimittã te. Surrexit ergo τ secut⁹ est eã.
Giezi aũt pcesserat ante eos:τ posuerat
baculũ sup faciem pueri:et nõ erat vox
neq sensus. Reuersusq est in occursum
eius:et nũciauit ei dicẽs: Non surrexit
puer. Ingressus est ergo heliseus domũ:
Et ecce puer mortu⁹ iacebat in lectulo
eius. Ingressusq clausit ostiũ sup se et
sup puerũ:et orauit ad dñm. Et ascẽdit
τ incubuit sup puerũ:posuitq os suum
sup os ei⁹:τ oculos suos sup oculos ei⁹:et
man⁹ suas sup man⁹ ei⁹: et incuruauit
se sup euꝫ:τ calefacta est caro pueri. At
ille reuersus deambulabat in domo se-

mel huc atqꝫ illuc:ꝛ aſcēdit ꝛ incubuit
ſup eū. Et oſcitauit puer ſepties:et ape-
ruit oculos. Et ille vocauit giezi ꝛ dixit
8 ei. Uoca ſunamitē hāc. Que vocata in-
7 greſſa eſt ad eū. Qui ait. Tolle filiū tu-
um. Uenit illa ꝛ corruit ad pedes eiꝰ:et
adorauit ſup terrā. Tulitqꝫ filiū ſuuꝫ ꝛ
egreſſa eſt:ꝛ heliſeꝰ reuerſus ē in galga-
lam: Erat autē fames in terra:ꝛ filij ꝓ-
phetaꝝ hītabāt corā eo: dixitqꝫ vni de
pueris ſuis. Pone ollā grandē:ꝛ coque
pulmentū filijs ꝓphaꝝ. Et egreſſus eſt
vnꝰ in agrum vt colligeret herbas agre
ſtes. Inuenitqꝫ q̄ſi vitē ſilueſtrē:ꝛ colle-
git ex ea coloquintidas agri ꝛ impleuit
palliū ſuū:ꝛ reuerſus ꝯcidit in ollā pul
mēti. Neſciebat eni q̄d eſſet. Infuderūt
ergo ſocijs vt comederēt. Cūqꝫ guſtaſ-
ſent de coctiōe:exclamauerūt dicentes:
Mors ī olla vir dei. Et nō potuerūt co-
medere. At ille. Afferte inq̄t farinā. Cū-
qꝫ tuliſſent miſit in ollā ꝛ ait. Infunde
turbe vt comedāt. Et non fuit amplius
q̄cq̄ amaritudis in olla. Uir aūt q̄dā ve
nit de balſaliſa deferens viro dei panes
primitiaꝝ:ꝛ viginti panes hordeaceos:
ꝛ frumentū nouū in pera ſua. At ille di
xit. Da ppłō vt comedat. Rn̄ditqꝫ ei mi
niſter eiꝰ: Quātū eſt hoc vt apponā corā
centū viriꝫ? Rurſum ille: Da ait ppłō vt
comedat. Hec eni dicit dn̄s. Comedēt:ꝛ
ſuperit. Poſuit itaqꝫ coram eis. Qui co
A mederūt ꝛ ſupfuit iuxta v̄bū dn̄i. ¶ V.
Naaman princeps militie regiꝫ ſy
rie erat vir magnꝰ apud dn̄m ſu
um:ꝛ honoratus. Per illū.n. de
dit dn̄s ſalutē ſyrie. Erat aūt vir fortiꝫ et
diues:ſed leproſus. Porro de ſyria egreſ
ſi fuerāt latrunculi:ꝛ captiuā duxerant
de terra iſrł puellā paruulā:q̄ erat ī ob-
ſequio vxoriꝫ naaman. Que ait ad dn̄am
ſuā. Utinā fuiſſet dn̄s meꝰ ad ꝓphām q̄
eſt in ſamaria:ꝓfecto curaſſet eū a lepra
B quā habet. Ingreſſus eſt itaqꝫ naaman
ad dn̄m ſuū:et nūciauit ei dicēs: Sic et
ſic locuta ē puella de terra iſrł. Dixitqꝫ
ei rex ſyrie. Uade:ꝛ mittā lr̄as ad regeꝫ
iſrł. Qui cū ꝓfectꝰ eſſet ꝛ tuliſſet ſecum
decē talēta argēti ꝛ ſex milia aureos et
decē mutatoria veſtimētoꝝ: detulit lr̄as
ad regē iſrł in hec v̄ba. Cū acceperis epi-
ſtolā hāc:ſcito ꝙ miſerim ad te naamā
C ſeruū meū vt cures eū a lepra ſua. Cūqꝫ
legiſſet rex iſrł lr̄as: ſcidit veſtimenta et
ait. Nunq̄d deꝰ ego ſum vt occidere poſ
ſim et viuificare: q2 iſte miſit ad me vt
curē hoiem a lepra ſua? Aniaduertite
ꝛ videte:q̄t occaſiōes q̄rat aduerſū me.
Qd cū audiſſet heliſeꝰ vir dei:ſcidiſſe vi- C
delicet regē iſrł veſtimēta ſua: miſit ad
eū dicēs. Quare ſcidiſti veſtimēta tua?
Ueniat ad me:ꝛ ſciat eſſe ꝓphetā in iſ-
rael. Uenit ḡ naaman cū equis ꝛ curri-
bus:ꝛ ſtetit ad oſtiū domus heliſei. Mi
ſitqꝫ ad eū heliſeꝰ nūciū dicēs: Uade et
lauare ſepties in iordane:et recipiet ſa-
nitatē caro tua atqꝫ mūdaberiꝫ. Iratus
naamā:recedebat dicēs: Putabā ꝙ egre
dereł ad me ꝛ ſtās inuocaret nomē dn̄i
dei ſui:et tāgeret manu ſua locū lepre et
curaret me. Nūq̄d nō meliores ſūt aba-
na et pharfar fluuij damaſci oībꝰ aquis D
iſrł: vt lauer in eis ꝛ mūder? Cū ḡ vertiſ
ſet ſe ꝛ abiret indignās: acceſſerūt ad eū
ſerui ſui:ꝛ locuti ſunt ei. Pr̄:ꝛ ſi rē grā-
dē dixiſſet tibi ꝓpha: certe facere debue
ras. Quātomagiꝫ q2 nūc dixit tibi: laua-
re ꝛ mundaberiꝫ? Deſcēdit ꝛ lauit ſepti-
es in iordane iuxta ſermonē viri dei:et
reſtituta ē caro eiꝰ ſicut caro pueri par- Luce.4.e
uuli:et mundatꝰ eſt. Reuerſuſqꝫ ad virū
dei cū vniuerſo comitatu ſuo: venit ꝛ ſte-
tit corā eo et ait. Uere ſcio ꝙ nō ſit aliꝰ
deꝰ in vniuerſa terra: niſi tm̄ in iſrł. Ob
ſecro itaqꝫ vt accipias bn̄dictionē a ſer
uo tuo. At ille rn̄dit. Uiuit dn̄s aū quē E
ſto:q2 nō accipiā. Cūqꝫ vim faceret: peni
tus nō acq̄euit. Dixitqꝫ naamā. Ut vīs
Sed obſecro cōcede mihi ſeruo tuo: vt
tollā onꝰ duoꝝ burdonū de terra. Non
eni faciet vltra ſeruꝰ tuus holocauſtum
aut victimaꝫ dijs alienis: niſi dn̄o. Hoc
autē ſolū eſt de q̄ dep̄ceriꝫ dn̄m ꝓ ſeruo
tuo qn̄ ingredieł dn̄s meꝰ tēplū rēmon
vt adoret: ꝛ illo innitēte ſup manū me-
am: ſi adorauero in templo rēmon: ado
rante eo in eodē loco: vt ignoſcat mihi
dn̄s ſuo tuo ꝓ hac re. Qui dixit ei: Ua-
de in pace. Abijt ḡ ab eo: electo tempe.
Dixitqꝫ giezi puer viri dei. Pep̄cit dn̄s F
meꝰ naaman ſyro iſti: vt non acciperet ab
eo q̄ attulit. Uiuit dn̄s q2 currā poſt eū
ꝛ accipiā ab eo aliq̄d: Et ſecutꝰ eſt giezi
poſt tergū naaman. Quē cū vidiſſet ille
currentē ad ſe: deſilijt de curru in occur
ſum eiꝰ et ait: Recte ne ſunt oīa? Et il S.4.d.
le ait: Recte. Dn̄s meꝰ miſit me ad te di
cens: Modo venerunt ad me duo ado-
leſcentes de monte ephraim: ex filijs ꝓ-
phetarū. Da eis talentū argenti: et ve-
ſtes mutatorias duplices. Dixitqꝫ naa-
man. Meliꝰ eſt vt accipias duo talēta.

B Et coegit eum ligauitq; duo talenta ar
genti in duob⁹ saccis: et duplicia vesti-
menta ꝛ imposuit duob⁹ pueris suis: q̄
et portauerāt corā eo. Cūq; venisset iam
vesperi: tulit de manu eoꝝ: ꝛ reposuit in
domo: dimisitq; viros ꝛ abierūt: ipse au
tē ingressus stetit corā dño suo. Et dixit
heliseus. Unde venis giezi? Qui rñdit.
Nō iuit seruus tuus quoq;. At ille ait:
Nōne cor meū in p̄senti erat: qñ reuer-
sus est hō de curru suo in occursū tui?
Nunc igit̃ accepisti argentū ꝛ accepisti
vestes: vt emas olueta ꝛ vineas ꝛ oues
ꝛ boues et seruos ꝛ ancillas. Sed et le-
pra naaman adherebit tibi et semi tuo
2.Pa.26.d. vsq; in sempiternū. Et egressus est qua-
si nix ab eo leprosus. VI
A Abierūt autē filiī pphetaꝝ ad he
liseū. Ecce loc⁹ in quo habitam⁹
corā te angust⁹ est nobis. Eam⁹
vsq; ad iordanē et tollant singuli de sil
ua materias singulas: vt edificem⁹ no-
bis ibi locū ad habitandum. Qui dixit:
Ite. Et ait vnus ex illis. Ueni ergo ꝛ tu
cū seruis tuis. Rñdit. Ego veniam. Et
abijt cū eis. Cūq; venissent ad iordanē:
cedebant ligna. Accidit autē: vt cū vn⁹
materiā succidisset: caderet ferrū securis
in aquā. Exclamauitq; ille et ait. Heu
heu heu dñe mi: ꝛ hoc ipm mutuo acce-
B perā. Dixit aūt hō dei. Ubi cecidit? At
ille mōstrauit ei locū. Precidit ergo li-
gnū: ꝛ misit illuc. Natauitq; ferrum. Et
ait: Tolle. Qui extēdit manū: ꝛ tulit il-
lud. Rex autē syrie pugnabat cōtra isrl:
ꝯsiliūq; iniīt cū seruis suis dicēs: In lo
co illo et illo ponamus insidias. Misit
itaq; vir dei ad regē isrl dicēs: Caue ne
trāseas in locū illū q2 ibi syri in insidijs
sunt. Misit itaq; rex isrl ad locū quē di
xerat ei vir dei ꝛ p̄occupauit eū: ꝛ obser
uauit se ibi nō semel neq; bis. Cōturba
C tūq; est cor regꝫ syrie p hac re: ꝛ ꝯuoca-
3.Re.22.b tis seruis suis ait: Quare non indicatis
mihi q̄s pditor mei sit apud regē isrl?
Dixitq; vn⁹ seruoꝝ ei⁹. Nequaq; domi
ne mi rex: sed heliseus ppha q̄ est in isrl
indicat regi isrl oīa v̄ba q̄cūq; locutus
fueris in cōclaui tuo. Dixit eis. Ite ꝛ vi
dete vbi sit: vt mittā ꝛ capiā eū. Annū-
ciauerūt ei dicentes. Ecce in dothaim.
Misit ergo illuc eq̄s ꝛ curr⁹ ꝛ robur ex-
ercit⁹. Qui cū venissent nocte: circunde
derūt ciuitatē. Cōsurgens aūt diluculo
minister viri dei egressus ē: viditq; exerci
tū i circūitu ciuitatꝫ ꝛ eq̄s ꝛ curr⁹. Nū-
ciauitq; ei dicens: Heu heu heu dñe mi
q̄d faciem⁹? At ille rñdit. Noli timere.
Plures eni nobiscū sunt: q̄ cū illis. Cū-
q; orasset heliseus ait. Dñe: aperi oclos
pueri hui⁹ vt videat: Et aperuit dñs o-
culos pueri: ꝛ vidit: q2 ecce mons plen⁹
equoꝝ et curruū igneoꝝ in circūitu he-
lisei. Hostes vero descēderunt ad eum.
Porro heliseus orauit ad dñm dicens:
Percute obsecro gentem hanc cecitate.
Percussitq; eos dñs ne viderent: iuxta
verbū helisei. Dixit aūt ad eos heliseus.
Nō est hec via: neq; ista ē ciuitas. Seq̄-
mini me: ꝛ ostēdā vobis virū quē q̄ritis.
Duxit ergo eos in samariā. Cūq; ingres-
si fuissent in samariā: dixit helise⁹. Dñe:
aperi oculos istoꝝ vt videāt. Aperuitq;
dñs oculos eoꝝ: ꝛ viderūt se esse in me-
dio samarie. Dixitq; rex israel ad helise
um: cū vidisset eos: Nunq̄d pcutiā eos
pr̄ mi? Et ille ait. Nō pcuties. Neq; eni
cepisti eos gladio et arcu tuo: vt pcuti
as: Sed pone panē ꝛ aquā coram eis: vt
comedant et bibāt: ꝛ vadāt ad dñm su-
um. Appositaq; est eis ciboꝝ magna p̄
paratio. Et comederūt ꝛ biberunt: ꝛ di-
misit eos abierūtq; ad dñm suū. Et vl-
tra nō venerūt latrones syrie in terrā is
rael. Factū est autē post hec cōgregauit
benadab rex syrie vniuersū exercitū su-
um: ꝛ ascēdit et obsidebat samariā. Fa-
ctaq; est fames magna in samaria: ꝛ tā
diu obsessa est donec venundaret̃ capu
asini octoginta argēteis: ꝛ q̄rta ps cab
stercoris colūbaꝝ: q̄nq; argenteis. Cūq;
rex isrl trāsiret p murū mlier q̄dā excl
mauit ad eū dicens: Salua me dñe m
rex. Qui ait. Nō te saluet dñs. Unde t
possum saluare? De area: vel de torcula
ri? Dixitq; ad eam rex. Quid tibi vis
Que rñdit: Mulier ista dixit mihi: D
filiū tuū vt comedam⁹ eū hodie et fili
meū comedem⁹ cras. Coxim⁹ ergo fili
meū ꝛ comedimus: dixiq; ei altera die
Da filiū tuū vt comedam⁹ eū. Que ab
scōdit filiū suū. Qd cū audisset rex scid
vestimēta sua: ꝛ ptrāsibat p murū. Ui
ditq; oīs ppls ciliciū q̄ vestitus erat a
carnē intrinsec⁹. Et ait rex: Hec mihi f
ciat de⁹: ꝛ hec addat: si steterit caput h
lisei filij saphat sup ipm hodie. Helis
autē sedebat in domo sua: ꝛ senes sed
bant cū eo. Premisit itaq; virū: ꝛ ant
q̄ veniret nūci⁹: ille dixit ad senē. Ni
quid scitꝫ q̄ miserit fili⁹ homicide hu
vt p̄scidat̃ caput meū? Uidete ergo: c

venerit nūcius:claudite oſtiū : ⁊ nō ſi-
natis eū introire. Ecce enī ſonitus pe-
dū dñi eius poſt eū eſt. Adhuc illo lo-
quēte eis:apparuit nūcius ꝗ veniebat
ad eū. Et ait. Ecce tantū malum a do-
mino eſt. Quid amplius expectabo a
domino VII

Dixit aūt heliſeꝰ. Audite vbū do
mini. Hec dicit dñs. In tpe hoc
cras:modius ſimile vno ſtatere
erit:⁊ duo modij hordei ſtatere vno in
porta ſamarie. Rñdens vnꝰ de ducibꝰ
ſup cuius manū rex incumbebat hoī
dei ait. Si dñs fecerit etiā cataractas i
celo nunqd poterit eſſe qđ loq̄ris? Qui
ait. Uidebis oculis tuis ⁊ inde nō co-
medes. Quattuor ꝗ viri erāt leꝓſi iux-
ta introitū porte:ꝗ dixerunt ad inuicē.
Quid hic eē volumꝰ donec moriamur?
Siue ingredi voluerimꝰ ciuitatē fame
moriemur : ſiue māſerimꝰ h moriendū
nobis. Uenite ꝗ et trāſfugiamꝰ ad ca-
ſtra ſyrie. Si pepcerit nobis viuemꝰ:ſi
aūt occidere voluerint nihilominꝰ mo
riemur. Surrexerūt ꝗ veſpi vt venirent
ad caſtra ſyrie. Cūq; veniſſent ad pꝛīci
piū caſtroꝝ ſyrie : nullū ibidē reppere-
rūt. Siquidē dñs ſonitū audiri fecerat
in caſtris ſyrie curruū ⁊ equoꝝ:⁊ exerci
tus plurimi. Dixerūtq; ad inuicē. Ecce
mercede ꝯduxit aduerſum nos rex iſrł
reges getheoꝝ ⁊ egyptioꝝ: ⁊ venerunt
ſup nos. Surrexerūt ꝗ ⁊ fugierūt in te-
nebris:⁊ dereliq̄rūt tētoꝛia ſua ⁊ eq̄s ⁊
aſinos in caſtris:fugerūtq; aīas tantū
ſuas ſaluare cupiētes. Igit̄ cū veniſſēt
leproſi illi ad principiū caſtroꝝ ingreſ
ſi ſunt vnū tabernaculū : ⁊ comederūt
⁊ biberūt. Tulerūtq; inde argētū et au-
rū ⁊ veſtes: ⁊ abierūt ⁊ abſcōderūt. Et
rurſū reuerſi ſūt ad aliđ tabernaculū :et
inde ſil̄r auferētes abſcōderūt. Dixerūt
ꝗ ad inuicē. Nō recte facimꝰ. Hec enim
dies boni nūcij ē. Si tacuerimꝰ ⁊ nolu
erimꝰ nūciare vſq; mane: ſceleris argu
emur. Uenite eamꝰ ⁊ nūciemꝰ i aula re
gis. Cūq; veniſſent ad portā ciuitatis
narrauerūt eis dicētes. Iuimꝰ ad caſtra
ſyrie ⁊ nullū ibidē reppimꝰ hoīez:niſi
eq̄s ⁊ aſinos alligatos: ⁊ fixa tentoꝛia.
Clamauerūt ꝗ poꝛtarij:⁊ nūciauerūt i palatio
regi intrinſecꝰ. Qui ſurrexit nocte: ⁊ ait
ad ſeruos ſuos. Dico vobis qđ fecerint
nobis ſyri. Sciūt qꝛ fame laboꝛamꝰ:et
idcirco egreſſi ſūt đ caſtris : ⁊ latitāt in
agris dicētes. Cū egreſſi fuerint đ ciui-
tate capiemꝰ eos viuos: ⁊ tūc ciuitatē
ingredi poterimꝰ. Rñdit aūt vnꝰ ſuoꝝ
eiꝰ. Tollamꝰ q̄nq; equos ꝗ remāſerūt
in vrbe:qꝛ ipi tm̄ ſunt in vniuerſa mul
titudine iſrł:alij enī ꝯſūpti ſūt: ⁊ mit-
tētes exploꝛare poterimꝰ. Adduxerūt ꝗ
duos equos:miſitq; rex i caſtra ſyrioꝝ
dicēs. Ite ⁊ videte. Qui abierūt pꝰ eos
vſq; ad iordanē. Ecce aūt oīs via ple-
na erat veſtibꝰ ⁊ vaſis:que ꝓiecerāt ſy
ri cū turbarēt̄. Reuerſiq; nūcij indica-
uerūt regi. Et egreſſus ppłs diripuit ca D
ſtra ſyrie: factuſq; ē modiꝰ ſil̄e ſtatere s.20.
vno:⁊ duo modij hoꝛdei ſtatere vno iu
xta vbū dñi. Porro rex ducē illū i cuiꝰ
manu incubuerat cōſtituit ad poꝛtam
quē cōculcauit turba in introitu poꝛ-
te ⁊ moꝛtuꝰ ē:iuxta qđ locutꝰ fuerat vir
dei qñ deſcēderat rex ad eū. Factūq; ē
ſm ſermonē viri dei : quē dixerat regi
qñ ait : duo modij hoꝛdei ſtatere vno
erūt:⁊ modiꝰ ſimile ſtatere vno hoc eo
dē tpe cras in poꝛta ſamarie: qñ rñde-
rat dux ille viro đi ⁊ dixerat:etiā ſi dñs
fecerit cataractas in celo nūqd poterit
fieri qđ loq̄ris :⁊ dixit ei: videbis ocłis
tuis ⁊ inde non comedes. Euenit ꝗ ei
ſicut ꝑdictū erat :⁊ cōculcauit eū ppłs
in poꝛta ⁊ moꝛtuus eſt. VIII

Heliſeꝰ aūt locutus ē ad mł̄ierē A
cuiꝰ viuere fecerat filiū dicens. s.4.f
Surge : vade tu ⁊ domꝰ tua:et
ꝑegrinare vbicūq; reppereris. Uocabit
enī dñs famē: ⁊ veniet ſup terrā ſeptē
annis. Que ſurrexit ⁊ fecit iuxta verbū
hoīs dei:⁊ vadēs cū domo ſua:ꝑegrina
ta ē in terrā philiſtijm:diebus multis.
Cūq; finiti eēnt āni ſeptē:reuerſa ē mu
lier đ t̄ra philiſtijm. Et īgreſſa ē:vt int̄
pellaret regem pꝛo domo ſua : et pꝛo
agris ſuis. Rex āt loq̄bat̄ cū giezi puero
viri đi dicēs. Narra mihi oīa magnalia B
fecit heliſeꝰ. Cūq; ille narraret r̄gi quō
moꝛtuū ſuſcitaſſet appuit mulier cuiuſ
viuificauerat filiū clamās ad regē ꝓ do
mo ſua ⁊ pꝛo agris ſuis. Dixitq; giezi.
Dñe mi rex hec ē mł̄ier: hic ē filiꝰ meꝰ
quē ſuſcitauit heliſeꝰ. Et interrogauit
rex mulierē. Que narrauit ei vera eſſe.
Deditq; ei rex eunuchū vnū dicēs. Re-
ſtitue ei oīa ꝗ ſua ſūt:⁊ vniūſos r̄ddītꝰ
agroꝝ a die ꝗ reliq̄t terrā vſq; ad pñs.
Uenit quoq; heliſeus damaſcū: ⁊ bena
dab rex ſyrie egrotabat. Nunciauerūt-
q; ei dicētes. Uenit vir dei huc. Et ait C
rex ad azahel. Tolle tecū mūera ⁊ vade 3. Re.14.a.

in occurſū viri dei: ⁊ cōſule dñm ꝑ euꝫ
dicēs. Si euadere potero de īfirmitate
mea hac? Juit igiť azahel ī occurſū eiꝰ
hñs ſecū mūera et oīa bona damaſci
onera ꝗdragita cameloꝝ. Cūqꝫ ſtetiſſet
corā eo ait. Filius tuus benedab rex ſy
rie miſit me ad te dicēs. Si ſanari pote
ro de īfirmitate mea hac? Dixitqꝫ ei he
liſeus. Uade dic ei. Sanaberis. Porro
oñdit mihi dñs qꝛ morte morieť. Ste-
titqꝫ cū eo: ⁊ ꝯturbatꝰ ē vſqꝫ ad ſuffuſio
nē vultꝰ. Fleuitqꝫ vir dī. Cui azahel ait.
D Quare dñs meus flet? At ille dixit. Qꝛ
ſcio ꝗ facturꝰ ſis filijs iſrľ mala. Ciuita
tes eoꝝ mūitas igne ſuccēdes: ⁊ iuue-
nes eoꝝ interficies gladio: ⁊ puulos eoꝝ
elides: ⁊ ꝑgnātes diuides. Dixitqꝫ aza-
hel. Quid enī ſū ſeruꝰ tuꝰ canis: vt fa-
ciā rē iſtā magnā? Et ait heliſeꝰ. Oſtē-
dit mihi dñs te regē ſyrie fore. Qui cū
receſſiſſet ab heliſeo: venit ad dñm ſuū
Qui ait ei. Quid tibi dixit heliſeꝰ? At
ille rñdit. Dixit mihi recipies ſanitatē.
Cūqꝫ veniſſet dies altera: tulit ſtragu-
lū ⁊ infudit aquā: ⁊ expādit ſuꝑ faciem
eiꝰ. Quo mortuo: regnauit azahel ꝓ eo.
Anno ꝗnto iorā filij achab regis iſrľ
E regnauit ioraz filiꝰ ioſaphat rex iuda.
2.Pa.21.b Trigintaduoꝝ annoꝝ erat cū regnare
cepiſſet: ⁊ octo annis regnauit ī hierľm
Ambulauitqꝫ in vijs regū iſrael: ſicut
ambulauerat domꝰ achab. Filia enim
achab erat vxor eius. Et fecit qđ malū
eſt in cōſpectu dñi. Noluit autem dñs
diſꝑdere iudā ꝓpter dauid ſeruū ſuū:
2.Re.7.b ſicut ꝓmiſerat ei vt daret illi lucernā:
⁊ filijs eiꝰ cunctis diebꝰ. Jn diebꝰ eius
receſſit edom ne eſſet ſub iuda: ⁊ conſti-
tuit ſibi regē. Ueniťqꝫ iorā ſeyra ⁊ oīs
F exercitꝰ cū eo. Et ſurrexit nocte: ꝑcuſſit
qꝫ idumeos qui eū circūdederant: ⁊ pri
cipes curruū. Populꝰ aūt fugit ī taber
nacula ſua. Receſſit ꝗ edom ne eēt ſub
iuda vſqꝫ ad diē hāc. Tūc receſſit ⁊ lob
na in tpe illo. Reliqua aūt ſermonū io-
rā et vniuerſa que fecit: nōne hec ſcrip
ta ſūt in libro verboꝝ dieꝝ regū iuda?
Et dormiuit iorā cū patribꝰ ſuis: ſepul
tuſqꝫ eſt cum eis in ciuitate dauid: et
regnauit ochozias filiꝰ eius ꝓ eo. An-
no duodecimo ioram filij achab regis
iſrael: regnauit ochozias filius iorā re-
gis iude. Uigitiduoꝝ ānoꝝ erat ocho
zias cum regnare cepiſſet: ⁊ vno āno re
G gnauit in hieruſalē. Nomē mřis eius
athalia filia amri regis iſrael: ⁊ ambu-
lauit in vijs domꝰ achab: ⁊ fecit qđ ma
lū eſt corā dño ſicut domus achab. Ge-
ner enī domꝰ achab fuit. Abijt ꝗꝫ cuꝫ
ioram filio achab ad ꝑliandū ꝯtra aza-
hel regē ſyrie in ramoth galaad: ⁊ vul-
nerauerūt ſyri iorā. Qui reuerſus ē vt
curareť in iezrahel: qꝛ vulnerauerunt
eum ſyri in ramoth ꝑliantē cōtra aza-
hel regē ſyrie. Porro ochozias filiꝰ io-
ram rex iuda deſcēdit inuiſere iorā fili
um achab in iezrahel qꝛ egrotabat ibi.
Heliſeus aūt ꝓphetes: IX
vocauit vnū de filijs ꝓphetarū
et ait illi. Accinge lūbos tuos. 1
et tolle lēticulā olei hāc ī manu tua: et
vade in ramoth galaad. Cunqꝫ veneris
illuc: videbis iehu filiū ioſaphat filij
namſi. Et ingreſſus ſuſcitabis eum de
medio fratrū ſuoꝝ ⁊ introduces ī inte-
rius cubiculū: tenēſqꝫ lēticulā olei fun
des ſuꝑ caput eiꝰ ⁊ dices. Hec dicit do-
minꝰ. Unxi te regē ſuꝑ iſrael. Apieſqꝫ
oſtiū et fugies: ⁊ nō ibi ſubſiſtes. Abijt
ꝗ adoleſcēs puer ꝓphete ī ramoth ga-
laad: ⁊ ingreſſus ē illud. Ecce aūt prin-
cipes exercitꝰ ſedebāt. Et ait. Uerbum
mihi ad te o pꝛiceps. Dixitqꝫ iehu. Ad
quē ex oībꝰ nobis? At ille dixit. Ad te
o pꝛiceps. Et ſurrexit: et ingreſſus ē cu-
biculū. At ille fudit oleū ſuꝑ caput eiꝰ.
Et ait. Hec dicit dñs deus iſrľ. Unxi te
regē ſuꝑ ppľm dñi iſrael: ⁊ ꝑcuties do-
mū achab dñi tui. Et vlciſcar ſāguinē
ſeruoꝝ meoꝝ ꝓphaꝝ: ⁊ ſanguinē oīm
ſeruoꝝ dñi de manu iezabel: ꝑdāqꝫ oē
domū achab: Et interficiā ꝺ domo ach
ab mingentē ad parietē: ⁊ clauſū ⁊ no
uiſſimū ī iſrľ. Et dabo domū achab ſi-
cut domū hieroboā filij nabath: et ſi-
cut domū baaſa filij achia. Jezabel ꝗ Re.
comedēt canes ī agro iezrahel nec erit
qui ſepeliat eā. Apuitqꝫ oſtiū ⁊ fugit
Jehu aūt ingreſſus ē ad ſeruos dñi ſui
Qui dixerť ei. Recte ne ſūt oīa? Quid
venit inſanꝰ iſte ad te? Qui ait eis. No
ſtis hoīem: ⁊ qđ locutꝰ ſit? At illi rñde
rūt. Falſū ē: ſꝫ magis narra nobis. Qu
ait eis. Hec ⁊ hec locutꝰ ē mihi. Et ait
Hec dicit dñs. Unxi te regē ſuꝑ iſrľ. F
ſtinauerūt itaqꝫ ⁊ vnuſqſqꝫ tollēs pal
liū ſuū poſuerūt ſub pedibꝰ eis ī ſimilitu
dinē tribunalis: ⁊ cecinerūt tuba atq
dixerūtqꝫ. Regnabit iehu. Cōiurauit
iehu filiꝰ ioſaphat filij nāſi ꝯtra iorā
Porro iorā obſederat ramoth galaad
ipē ⁊ oīs iſrael ꝯtra azahel regē ſyrie

et reuerſus fuerat vt curaret̄ i iezrahel
ꝓpter vulnera:q2 ꝑcuſſerāt eū ſyri ꝑliā
tē ↄtra azahel regē ſyrie. Dixitq3 iehu.
Si placet vobis nemo egrediat̄ ꝓfu-
gus d̄ ciuitate:ne vadat ⁊ nūciet in iez
rahel. Et aſcendit:⁊ ꝓfectus ē i iezra-
hel. Jorā em̄ egrotabat ibi: ⁊ ochozias
rex iuda deſcēderat ad viſitandū iorā.
Igit̄ ſpeculatoꝛ q̄ ſtabat ſup turri iezra
hel: vidit globū iehu veniētis. Et ait.
Uideo ego globū. Dixitq3 iorā. Tolle
currū:⁊ mitte in occurſū eoꝝ: ⁊ dicat
vadēs. Recte ne ſūt oia? Abijt ẜ q̄ aſcē
derat currū in occurſū ei⁹. Et ait. Hec
dicit rex. Pacata ſūt oia? Dixitq3 iehu
Quid tibi et paci. Trāſi ⁊ ſequere me.
Nūciauit ꝙ3 ſpeculatoꝛ dicēs. Ueit nū-
cius ad eos:⁊ nō reuertit̄. Miſit etiam
currum equoꝝ ſcd̄m venitq3 ad eos et
ait. Hec dicit rex. Nunq̄d pax ē? Et ait
iehu. Quid tibi ⁊ paci? Trāſi ⁊ ſequere
me. Nūciauit aūt ſpeculatoꝛ dicēs. Ue
nit vſq3 ad eos:⁊ nō reuertit̄. Eſt autē
inceſſ⁹ quaſi inceſſus iehu filij namſi.
Preceps eni gradit̄. Et ait iorā. Jungi
te currū. Jūxerūtq3 currū ei⁹. Et egreſ-
ſus ē iorā rex iſrael ⁊ ochozias rex iu-
da: ſinguli in curribus ſuis. Egreſſiq3
ſūt in occurſū iehu ⁊ inuenerūt: eu3 in
agro naboth iezrahelite. Cūq3 vidiſſet
iorā iehu: dixit. Pax ē iehu. At ille rn̄-
dit. Que pax? Adhuc foꝛnicatōes ieza-
bel matris tue:⁊ veneficia ei⁹ multa vi
gēt. Cōuertit aūt iorā manū ſuā: et fu-
giēs ait ad ochoziam. Inſidie ochozia
Poꝛro iehu tetēdit arcū manu:⁊ ꝑcuſ-
ſit iorā inter ſcapulas: ⁊ ingreſſa eſt ſa-
gitta ꝑ coꝛ eius: ſtatimq3 coꝛruit i cur-
ru ſuo. Dixitq3 iehu ad badacher ducē
Tolle ꝓijce eū in agro naboth iezrahe
lite. Memini em̄ qn̄ ego ⁊ tu ſedētes i
curru ſequebamur achab p̄rem hui⁹ ꝙ
dn̄s on⁹ hoc leuauerit ſup eū dicens.
Si nō ꝓ ſanguie naboth:⁊ ꝓ ſanguine
filioꝝ ei⁹ quē vidi heri ait dn̄s: reddā
tibi i agro iſto dicit dn̄s. Nūc ẜ tolle et
ꝓijce eū i agro iuxta verbū dn̄i. Ocho-
zias aūt rex iuda vidēs hoc: fugit ꝑ vi
am dom⁹ hoꝛti:pſecutuſq3 ē eū iehu:⁊
ait. Etiā hūc ꝑcutite i curru ſuo. Et ꝑ-
cuſſerūt eē in aſcenſu gaber q̄ eſt iuxta
ieblaā. Qui fugit i mageddo ⁊ moꝛtu⁹
eſt ibi. Et ipoſuerūt eū ſerui ei⁹ ſup cur-
rū ſuū ⁊ tulerūt i hierl̄m: ſepelierūtq3 i
ſepulchꝛo cū p̄rib⁹ ſuiſ i ciuitate dauid
Anno vndecimo iorā filij achab regis

iſrael regnauit ochozias ſup iudā: ve-
nitq3 iehu i iezrahel. Poꝛro iezabel in-
troitu ei⁹ audito depinxit oculos ſuos
ſtibio:⁊ oꝛnauit caput ſuū: ⁊ reſpexit ꝑ
feneſtrā:ingredientē iehu ꝑ poꝛtā:⁊ ait G
Nūquid pax pōt eē zamri q̄ interfecit 3.Re.16.c
dn̄m ſuū? Leuauitq3 iehu faciē ſuā ad
feneſtrā ⁊ ait. Que ē iſta? Et inclinaue-
rūt ſe ad eū duo vel tres eunuchi:⁊ dixe
rūt. Hec ē illa iezabel. At ille dixit eis.
Precipitate eā deoꝛſū. Et p̄cipitauerūt
eā. Aſpſuſq3 eſt ſanguine paries ⁊ eq̄ꝝ
vngule cōculcauerūt eā. Cūq3 introgreſ
ſus eēt vt comederet biberetq3 ait. Ite
⁊ videte maledictā illā ⁊ ſepelite eā:q2
filia regis eſt. Cūq3 iſſent vt ſepelirēt eā
nō inuenerūt niſi caluariā ⁊ pedes et
ſūmas manus. Reuerſiq3 nūciauerunt
ei. Et ait iehu. Sermo dn̄i ē: quē locu 3.Re.21.f.
tus eſt ꝑ ſeruū ſuū heliā theſbitē dicēſ. s.eo.
In agro iezrahel comedent canes car-
nes iezabel. Et erunt carnes iezabel ſi-
cut ſterc⁹ ſup faciē terre agro iezrahel:
ita vt p̄tereūtes dicant. Heccine eſt illa
iezabel. X

A Judi. 8.g.
Erant aūt achab ſeptuagita filij
in ſamaria. Scripſit ẜ iehu lit-
teras:⁊ miſit in ſamariā ad op-
timates ciuitatis ⁊ ad maioꝛes natu ⁊
ad nutricios achab dicēs. Statim vt
acceperitis lr̄as q̄ hēris filios dn̄i vr̄i
et currus ⁊ equos ⁊ ciuitates firmas ⁊
arma elegite melioꝛē ⁊ eū q̄ vobis pla-
cuerit de filijs dn̄i vr̄i: ⁊ eū ponite ſup
ſolium p̄ris ſui:⁊ pugnate ꝓ domo dn̄i
vr̄e. Timuerūt illi vehemēter:⁊ dixer̄t
Ecce duo reges nō potuerūt ſtare coꝛā
eo:⁊ quō nos valebim⁹ reſiſtere? Miſe
rūt ergo p̄poſiti dom⁹ et p̄fecti ciuitat3
⁊ maioꝛes natu ⁊ nutricij ad iehu dicē
tes. Serui tui ſum⁹ quecūq3 iuſſeris fa
ciem⁹ nec cōſtituem⁹ nobis regē. Que- B
cūq3 tibi placent fac. Reſcripſit aūt eis
lr̄as ſecūdo dicens. Si mei eſtis ⁊ obe-
ditis mihi:tollite capita filioꝝ dn̄i vr̄i
et venite ad me hac eadē hoꝛa cras in
iezrahel. Poꝛro filij regis ſeptuaginta
viri apud optimates ciuitatis nutrie-
bant̄. Cūq3 veniſſent lr̄e ad eos:tuler̄t
filios regis ⁊ occiderūt ſeptuagita vi-
ros:⁊ poſuerūt capita eoꝝ in cophinis
et miſerūt ad eū in iezrahel. Uenit aūt
nūcius ad eū:⁊ indicauit eis dicēs. At
tulerūt capita filioꝝ regis. Qui rn̄dit.
Ponite ea ad duos aceruos iuxta in-
troitū poꝛte vſq3 mane. Cūq3 diluxiſſet

egressus ē stās dixit ad oēm pplm. Iu-
sti estis. Si ego cõiuraui ɔtra dñm me
um ⁊ interfeci eū quis ꝑcussit oēs hos?
C Uidete ḡ nūc qm̄ nō cecidit de sermo-
nibus dñi in terrā q̄s locut⁹ ē dñs sup
domū achab: ⁊ dñs fecit qđ locut⁹ ē in
manu serui sui helie. Percussit igit̄ ie-
hu oēs q̄ reliqui erant de domo achab
in iezrahel: ⁊ vniuersos optimates ei⁹ ⁊
notos ⁊ sacerdotes: donec nō remanerēt
ex eo reliq̄e. Et surrexit: ⁊ venit i sama-
riā. Cūq; venisset ad camerā pastoꝝ in
via: īuenit frēs ochozie regis iuda: di-
xitq; ad eos. Qui nā estis vos? Qui rñ-
derūt. Frēs ochozie regis sum⁹: ⁊ descē
dim⁹ ad salutādos filios regis ⁊ filios
regine. Qui ait. Cōprehendite eos vi-
uos. Quos cū cōprehēdissent viuos: iu
gulauerunt eos i cisterna iuxta camerā
q̄dragita duos viros ⁊ nō reliq̄t ex eis
D quēq;. Cūq; abisset inde: īuenit iona-
dad filiū rechab in occursū sibi ⁊ bñdi
xit ei. Et ait iehu ad eū. Nunquid ē cor
tuū rectū cum corde meo sicut cor meū
cū corde tuo? Et ait ionadab. Est. Si ē
inquit da mihi manū tuā. Qui dedit ei
manū suā. At ille leuauit eū ad se i cur
rū: dixitq; ad eū. Ueni mecū: ⁊ vide ze-
lū meū ꝓ dño. Et imposuit i curru suo
duxit in samariā. Et ꝑcussit oēs q̄ reli-
qui fuerāt de achab in samaria vsq; ad
vnū: iuxta verbū dñi qđ locut⁹ ē ꝑ he-
liā. Cōgregauitq; ḡ iehu oēm pplm: et
3. Re. 16. g. dixit ad eos. Achab coluit baal parū:
ego aūt colā eū ampli⁹. Nunc igit̄ oēs
ꝓphas baal: ⁊ vniuersos seruos eius ⁊
cūctos sacerdotes ipsius vocate ad me.
Null⁹ sit q̄ nō veniat. Sacrificiū enim
grāde ē mihi baal. Quicunq; defuerit
nō viuet. Porro iehu faciebat hoc insi-
E diose: vt disꝑderet cultores baal. Et di
xit. Sāctificate diē solēnē baal. Uoca-
uitq; ⁊ misit i vniuersos termīos isrl:
et venerūt cūcti serui baal. Nō fuit resi-
duus ne vn⁹ q̄dem q̄ nō veniret. Et in
gressi sunt templū baal. Et repleta ē do
mus baal: a sūmo vsq; ad sūmū. Dixit
q; his qui ꝑerant sup vestes. Proferte
vestimēta vniuersis seruis baal. Et ꝓ-
tulerunt eis vestes. Ingressusq; iehu et
ionadab filius rechab templū baal: ait
cultorib⁹ baal. Perq̄rite ⁊ videte: ne q̄s
forte vobiscū sit đ seruis dñi sed vt sint
serui baal soli. Ingressi sūt igit̄ vt face
rēt victimas ⁊ holocausta: iehu aūt pre
parauerat sibi foris octogita viros ⁊ di
xerat eis. Quicūq; fugerit de hoīb⁹ his
quos ego adduxero i manus vr̄as: aīa
eius erat pro aīa illius. Factū est aūt
cū cōplerū esset holocaustū: p̄cepit ie-
hu militibus ⁊ ducib⁹ suis. Ingredimi
ni et ꝑcutite eos. Nullus euadat. Per-
cusserūtq; eos in ore gladij et ꝓiecerūt
milites ⁊ duces Et ierūt in ciuitatē tē
pli baal et protulerūt statuā de phano
baal: et cōbusserūt ⁊ cōminuerūt eam.
Destruxerūt q̄z edem baal: ⁊ fecerūt pro
ea latrinas vsq; in diē hāc. Deleuit ita
q; iehu baal de israel: verumtñ a pctis
hieroboā filij nabath qui peccare fecit
isrl: nō recessit: nec dereliquit vitulos
aureos qui erāt in bethel ⁊ in dan. Di
xit aūt dñs ad iehu. Quia studiose egi-
sti qđ rectū erat ⁊ placebat i oculis me
is: ⁊ oīa que erāt in corde meo fecisti
ɔtra domū achab: filij tui vsq; ad quar
tā generatōem sedebūt sup thronū isrl.
Porro iehu nō custodiuit vt ambula-
ret in lege dñi dei israel: in toto corde
suo. Nō eñ recessit a pctis hieroboā: q
peccare fecerat isrl. In dieb⁹ illis cepi
dñs tedere sup isrl. Percussitq; eos aza
hel in vniuersis finib⁹ israel: a iordan
ɔtra orientalē plagā: oēm terrā galaad:
⁊ gad: ⁊ ruben ⁊ manasse: ab aroer q̄ es
sup torrentē arnon ⁊ galaad ⁊ basan
Reliqua aūt verboꝝ iehu ⁊ vniuersa q
fecit ⁊ fortitudo ei⁹: nonne hec script
sūt i libro vboꝝ dieꝝ regū isrl? Et dor
miuit iehu cū p̄rib⁹ suis: sepelieruntq
eū in samaria: ⁊ regnauit ioachin fili
eius ꝓ eo. Dies aūt quos regnauit ie
hu sup israel viginti ⁊ octo āni sunt i
samaria. XI.

Athalia vo mr̄ ochozie viden A
mortuū filiū suū: surrexit ⁊ inte
cit oē semē regiū. Tollēs aut
iosaba filia regis iorā: soror ochozie: i
as filiū ochozie: furata ē eū de medi
filioꝝ regis q̄ interficiebant̄: ⁊ nutric
eius de triclinio: ⁊ abscondit eū a fac
athalie vt nō interficeret̄: eratq; cu
ea sex annis clam in domo dñi. Por
athalia regnauit sup terrā septē ān
Anno aūt septimo misit ioiada ⁊ assū
mens cēturiones ⁊ milites introdu
ad se in templū dñi: pepigitq; cū eis f
dus. Et adiurans eos in domo dñi: o
dit eis filiū regis: ⁊ p̄cepit illis dicē
Iste est sermo quē facere debetis. Te
tia ps vr̄m introeat sabbato: ⁊ obse
uet excubias domus regis. Tertia a B

ſit ad poꝛtã ſeyr: ⁊ tertia ps ſit ad
ꝛtã que eſt poſt habitaculũ ſcutario-
⁊ cuſtodietis excubias domus meſſa.
ue vero ptes e vobis oẽs egredientes
bbato cuſtodiãt excubias domus dñi
ca regẽ: et vallabitis eum hñtes arma
manib⁹ vr̃is. Si qͥs aũt ingreſſus fu-
t ſeptũ templi interficiat. Eritiſq; cũ
ge introeunte ⁊ egrediente. Et fecerũt
nturiones iuxta oĩa q̃ pcepat eis ioia
ſacerdos. Et aſſumẽtes ſinguli viros
os q̃ ingrediebant ſabbatũ cũ his q̃
rediebant e ſabbato venerũt ad ioia-
m ſacerdotẽ. Qui dedit eis haſtas et
ma regis dauid: q̃ erãt in domo dñi.
t ſteterũt ſinguli hñtes arma i manu
a a parte templi dextera vſq; ad ptem
iſtrã altaris et edis: circũ regẽ. Pꝛo-
xitq; filiũ regis: ⁊ poſuit ſup eũ dia-
ma: ⁊ teſtimoniũ: fecerũtq; eũ regez ⁊
xerũt: ⁊ plaudẽtes manu dixerũt. Ui
t rex. Audiuit aũt athalia vocẽ ppłi
rrẽtis: et ingreſſa ad turbas i templũ
i: vidit regẽ ſtantẽ ſup tribunal iux-
moꝛẽ: et cãtoꝛes ⁊ turbas ppe eum:
mq; ppłm terre letantẽ: ⁊ canentẽ tu
s: ⁊ ſcidit veſtimenta ſua clamauitq;.
iuratio: cõiuratio. Pꝛecepit aũt ioia
centurionib⁹ qui erãt ſup exercitũ: ⁊
t eis: Educite eã extra ſepta templi et
icunq; eã ſecut⁹ fuerit: feriat gladio.
ixerat eñi ſacerdos: nõ occidat in tem
o dñi. Impoſuerũtq; ei man⁹ ⁊ impe-
rũt eã p viã introit⁹ equoꝝ iuxta palati
n ⁊ interfecta ẽ ibi. Pepigit ḡ ioiada
d⁹ inter deũ ⁊ regẽ ⁊ inter ppłm vt eſ-
t ppłs dñi: ⁊ inter regẽ ⁊ ppłm. Ingreſ
ſq; eſt oĩs ppłs terre templum baal: ⁊
ſtruxerũt aras ei⁹: ⁊ imagines cõtriue-
t valide: mathan q̃z ſacerdotẽ baal oc
derunt coꝛã altari. Et poſuit ſacerdos
ſtodias in domo dñi: tulitq; centuri-
es ⁊ cerethi ⁊ pheleti legiões ⁊ omnẽ
łm terre: deduxeruntq; regẽ de domo
i. Et venerũt p viã poꝛte ſcutarioꝝ i
latiũ: et ſedit ſup thꝛonũ regũ. Leta-
ſq; eſt oĩs ppłs terre: ⁊ ciuitas conq̃e
t: athalia aũt occiſa eſt gladio i domo
gis: ſeptemq; annis erat ioas cum re-
gnare cepiſſet. XII

Anno ſeptimo iehu regnauit io-
as. Quadraginta ãnis regnauit
hierłm: nomẽ mr̃is ei⁹ ſebia de berſa
e. Fecitq; ioas rectũ coꝛã dño: cunctis
eb⁹ quib⁹ docuit eũ ioiada ſacerdos:
rũtñ excelſa nõ abſtulit. Adhuc. n. po
pulus imolabat et adolebat in excelſis
incenſum. Dixitq; ioas ad ſacerdotes.
Oẽm pecuniã ſanctoꝝ q̃ illata fuerit in
templũ dñi a ptereũtib⁹ q̃ offert p pctõ
anĩe ⁊ quã ſponte ⁊ arbitrio coꝛdis ſui
inferũt in templũ dñi: accipiãt illã ſacer
dotes iuxta oꝛdinẽ ſuũ: ⁊ inſtaurẽt ſar-
tatecta domus ſi qͥd neceſſariũ viderint
inſtauratiõe. Igit vſq; ad viceſimũter-
tiũ annũ regis: nõ inſtaurauerũt ſacerdo
tes ſartatecta tẽpli. Uocauitq; rex ioas B
ioiadã pontificẽ ⁊ ſacerdotes: dicẽs eis:
Quare ſartatecta nõ inſtauratis templi?
Nolite ḡ amplius accipe pecuniã iuxta
oꝛdinẽ vr̃m: ſed ad inſtauratiõnẽ tẽpli
reddite eã. Pꝛohibitiq; ſunt ſacerdotes
vltra accipe pecuniã a ppło: ⁊ inſtaura
re ſartatecta dom⁹. Et tulit ioiada põtĩ
fex gazophilatiũ vnũ: apuitq; foꝛamen
deſup: ⁊ poſuit illud iuxta altare ad dex
terã ingrediẽtiũ domũ dñi: mittebãtq;
in eo ſacerdotes q̃ cuſtodiebãt oſtia om
nẽ pecuniã q̃ deferebat ad templũ dñi.
Cũq; viderẽt nimiã pecuniã eſſe i gazo-
phylatio: aſcẽdebat ſcriba regis ⁊ ponti-
fex: effundebãtq; ⁊ nũerabãt pecuniã q̃
inueniebat in domo dñi: ⁊ dabãt eã iux-
ta numeꝝ atq; mẽſurã in manũ eoꝝ qui
perãt cemẽtarijs dom⁹ dñi. Qui impen C
debãt eã in fabꝛis lignoꝝ ⁊ i cemẽtarijs
his q̃ opabant i domo dñi ⁊ ſartatecta
faciebãt: ⁊ i his q̃ cedebãt ſaxa: ⁊ vt eme
rent ligna ⁊ lapides qui excidebant: ita
vt impleret inſtauratio dom⁹ dñi i vni
uerſis q̃ indigebãt expenſa ad munien-
dã domũ. Ueruntñ nõ fiebãt ex eadem
pecunia hydrie templi dñi ⁊ fuſcinule ⁊
thuribula ⁊ tube ⁊ oĩe vas aureũ et ar
genteũ: de pecunia q̃ inferebat in tem-
plũ dñi. His eñi qui faciebãt op⁹ daba-
tur: vt inſtauraret templũ dñi. Et nõ fi
ebat ratio his hoĩb⁹ qui accipiebãt pe-
cuniã vt diſtribuerẽt eã artificib⁹: ſꝫ in
fide tractabãt eã. Pecuniã vero p deli-
cto et pecuniã p peccatis: nõ inferebãt i D
templũ dñi: q: ſacerdotũ erat. Tũc aſcẽ
dit azahel rex ſyrie et pugnabat contra
geth: cepitq; eã. Et direxit faciẽ ſuaz vt
aſcenderet in hirłm. Quaobꝛem tulit io
as rex iuda oĩa ſanctificata q̃ ꝯſecraue-
rat ioſaphat et ioꝛã ⁊ ochozias pr̃es ei⁹
reges iuda: ⁊ que ipſe obtulerat et vni-
uerſum argentuz qđ inueniri potuit in
theſauris templi dñi: ⁊ i palatio regis: mi
ſitq; azaheli regi ſyrie: et receſſit ab hie-
ruſalem. Reliqua aũt ſermonum ioas ⁊

vniuerſa que fecit: nõne hec ſcripta ſũt
in libro ꝟboꝝ dieꝝ regũ iuda? Surrexe
rũt aũt ſerui eiꝰ ꝛ cõiurauerũt inter ſe:
ꝑcuſſerũtqꝫ ioas in domo mello ĩ deſcẽ
ſu ſela. Ioſachar nãqꝫ filiꝰ ſemath et io
zabath filiꝰ ſomer ſerui eiꝰ ꝑcuſſerũt eũ:
et mortuꝰ eſt. Et ſepelierunt eũ cũ prĩbꝰ
ſuis in ciuitate dauid: regnauitqꝫ ama-
ſias filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. ¶ XIII.
¶ A Anno viceſimotertio ioas filĩj o-
chozie regis iude: regnauit ioa-
cham filiꝰ iehu ſuꝑ iſrł in ſamaria decẽ
ꝛ ſeptẽ annis: ꝛ fecit malũ corã dño. Se-
cutuſqꝫ eſt pctã hieroboam filĩj nabath
qui peccare fecit iſrł: ꝛ nõ declinauit ab
eis. Iratuſqꝫ eſt furor dñi ꝯtra iſrł: ꝛ tra
didit eos in manu azahel regis ſyrie et
in manu benadab filĩj azahel cũctꝫ die-
bus. Deꝑcatꝰ eſt autẽ ioachan faciẽ do
mini: ꝛ audiuit eũ dñs. Uidit enĩ angu-
ſtiã iſrael: qꝛ attriuerat eos rex ſyrie. Et
dedit dñs ſaluatorẽ iſraeli: ꝛ liberatꝰ ẽ
de manu regis ſyrie: habitauerũtqꝫ filĩj
¶ B iſrł in tabernaculis ſuis: ſicut heri ꝛ nu
diuſtertius. Uerũtñ nõ receſſerũt a pec-
catis domꝰ hieroboam q̄ peccare fecit iſ
rael: ſed in ip̃is ambulauerũt. Siquidẽ
ꝛ lucus ꝑmãſit in ſamaria ꝛ nõ ſũt dere
licti ioachan de pplõ niſi quĩquaginta
equites: ꝛ decẽ currus: ꝛ decẽ milia pe-
ditũ. Interfecerat enĩ eos rex ſyrie: et re
degerat q̃ſi puluerẽ in tritura aree. Re-
liqua aũt ſermonũ ioachan ꝛ vniuerſa
q̄ fecit et fortitudo eiꝰ: nõne hec ſcripta
ſũt in libro ſermonũ dieꝝ regũ iſrł? Dor
miuitqꝫ ioachan cũ prĩbꝰ ſuis: ꝛ ſepelie
rũt eũ in ſamaria: regnauitqꝫ ioas filiꝰ
eius ꝓ eo. Anno triceſimoſeptimo ioaſ
regis iuda regnauit ioas filiꝰ ioachan
ſuꝑ iſrael in ſamaria ſedecim ãnis ꝛ fe-
¶ C cit qđ malũ eſt in ꝯſpectu dñi. Nõ decli
nauit ab oĩbꝰ pctis hieroboam filĩj na-
bath qui peccare fecit iſrł: ſed ĩ ip̃is am
bulauit. Reliq̃ aũt ſermonũ ioas ꝛ vni-
uerſa q̄ fecit: ꝛ fortitudo eiꝰ quõ pugna
uerit ꝯtra amaſiã regẽ iuda: nonne hec
ſcripta ſũt in libro ſmonũ dieꝝ regũ iſ-
rael? Et dormiuit ioas cũ prĩbꝰ ſuis: hie
roboam aũt ſedit ſuꝑ ſoliũ eius. Porro
ioas ſepultꝰ eſt in ſamaria cũ regibꝰ iſ-
rael. Heliſeus aũt egrotabat infirmita-
te qua mortuꝰ eſt. Deſcẽditqꝫ ad eũ io-
as rex iſrł: ꝛ flebat corã eo: dicebatqꝫ: pr̃
3.2.b mi: pr̃ mi: currus iſrł et auriga eius. Et
ait illi heliſeꝰ: Affer arcũ ꝛ ſagittas. Cũ-
qꝫ attuliſſet ad eũ arcũ ꝛ ſagittas: dixit
ad regẽ iſrł: Pone manũ tuã ſuꝑ arcũ
Et cũ poſuiſſet ille manũ ſuã: ſuppoſui
heliſeus manꝰ ſuas manibꝰ regꝫ et ai
Aperi feneſtrã orientalẽ. Cũqꝫ aperui
ſet: dixit heliſeus: Iace ſagittã. Et iecit
Et ait heliſeus: Sagitta ſalutꝫ dñi et ſa
gitta ſalutꝫ ꝯtra ſyriã. Percutieſqꝫ ſyri
am in aphec: donec ꝯſumas eaꝫ. Et ai
Tolle ſagittas. Qui cũ tuliſſet: rurſũ di
xit ei: Percute iaculo terrã. Et cũ ꝑcu
ſiſſet tribꝰ vicibꝰ ꝛ ſtetiſſet: iratꝰ eſt vi
dei ꝯtra eũ: ꝛ ait: Si ꝑcuſſiſſes q̄nquie
aut ſexies ſiue ſepties: ꝑcuſſiſſes ſyria
vſqꝫ ad ꝯſummationẽ. Nũc aũt tribꝰ vi
cibꝰ ꝑcuties eã. Mortuꝰ eſt ergo heliſe
us: ꝛ ſepelierũt eũ. Latrũculi aũt de mo
ab venerũt ĩ terrã in ip̃o anno. Quida
aũt ſepeliẽtes hoĩem viderũt latrunc
los: ꝛ ꝓiecerũt cadauer in ſepulchro h
liſei. Qđ cũ tetigiſſet oſſa heliſei: reuix
homo ꝛ ſtetit ſuꝑ pedes ſuos. Igiť az
hel rex ſyrie afflixit iſrael: cunctis die
ioachan. Et miſertꝰ eſt dñs eoꝝ: ꝛ reu
ſus eſt ad eos ꝓpter pactũ ſuũ qđ hal
bat cũ abraam ꝛ yſaac ꝛ iacob: ꝛ nolu
diſꝑdere eos neqꝫ ꝓĳcere penitus vſ
in pñs tps. Mortuus eſt aũt azahel r
ſyrie ꝛ regnauit benadab filiꝰ eiꝰ ꝓ e
Porro ioas filius ioachan tulit vrb
de manu benadab filĩj azahel quas tu
rat de manu ioachan prĩs ſui iure pr
lĳ. Tribꝰ vicibus ꝑcuſſit eũ ioas: ꝛ re
didit ciuitates iſrael. ¶ XIIII.
In anno ſecũdo ioas filĩj ioach
regis iſrł regnauit amaſias fil
ioas regꝫ iuda: vigintiq̄nqꝫ annoꝝ er
cũ regnare cepiſſet: Uiginti aũt ꝛ no
annis regnauit in hierłm. Nomẽ mr̃
eiꝰ ioiaden de hierłm. Et fecit rectũ c
ram dño: veruntñ nõ vt dauid pr̃ eiu
Iuxta oĩa q̄ fecit ioas pr̃ ſuus fecit: n
hoc tm̃ qđ excelſa non abſtulit. Adh
enĩ pplꝰs adolebat ꝛ imolabat incẽſu
in excelſis. Cũqꝫ obtinuiſſet regnũ ꝑc
ſit ſeruos ſuos qui interfecerãt regẽ
trẽ ſuũ: filios aũt eoꝝ qui occiderãt
occidit: iuxta qđ ſcriptũ eſt in libro le B
moyſi ſicut p̃cepit dñs dicẽs: Nõ mo
enť prẽs ꝓ filĳs neqꝫ filĳ ꝓ patribu
ſed vnuſq̄ſqꝫ in pctõ ſuo morieť. Ip̃e
cuſſit edom in valle ſalinaꝝ decẽ mi
ꝛ appꝛ̃hendit petraꝫ in prelio: vocauit
nomẽ eius iezechel vſqꝫ in preſentẽ
em. Tũc miſit amaſias nũcios ad io
filium ioachan filĩj iehu regis iſrael
cens: Ueni et videamus nos. Remiſit

ioas rex iſrael ad amaſiã regẽ iuda di-
cens: Carduus libani miſit ad cedrum
qui eſt in libano: dicẽs: Da filiũ tuam fi
lio meo vxorẽ. Tranſierũtqꝫ beſtie ſalt⁹
q̃ ſunt in libano: ⁊ ꝯculcauerunt cardu
um. Percutiens inualuiſti ſup edom: et
ſubleuauit te cor tuũ. Content⁹ eſto glo
ria: ⁊ ſede in domo tua. Quare ꝓuocas
malũ: vt cadas tu ⁊ iudas tecũ? Et non
acquieuit amaſias. Aſcẽditqꝫ ioas rex
iſrael: ⁊ viderũt ſe ip̃e ⁊ amaſias rex iu-
da in bethſames oppido iude. Percuſ-
D ſuſqꝫ eſt iuda corã iſrl̃ ⁊ fugerunt vnuſ-
quiſqꝫ in tabernacula ſua. Amaſiã ve-
regem iuda filiũ ioas filij ochozie cepit
ioas rex iſrl̃ in bethſames ⁊ adduxit euꝫ
in hieruſalẽ. Et interrupit murũ hieru-
ſalem a porta ephraim vſqꝫ ad portã an
guli: q̃dringẽtꝭ cubitꝭ. Tulitqꝫ om̃e au
rũ ⁊ argentũ ⁊ vniuerſa vaſa q̃ inuenta
ſunt in domo dñi: ⁊ in theſauris regis ⁊
obſides: ⁊ reuerſus eſt in ſamariã. Reliq̃
aũt ꝟboꝝ ioas q̃ fecit ⁊ fortitudo ei⁹ q̃
pugnauit ꝯtra amaſiã regẽ iuda: nonne
hec ſcripta ſunt in libro ſmonũ dieꝝ re
gũ iſrael? Dormiuitqꝫ ioas cũ patribus
ſuis ⁊ ſepult⁹ eſt in ſamaria cũ regib⁹ iſ
rael: ⁊ regnauit hieroboam fili⁹ eius ꝓ
E eo. Vixit autẽ amaſias fili⁹ ioas rex iu-
da poſtq̃ mortu⁹ eſt ioas fili⁹ ioachaz
regis iſrl̃: vigintiq̃nqꝫ annis. Reliq̃ aũt
ſermonũ amaſie: nõne hec ſcripta ſũt in
libro ſermonũ dieꝝ regũ iuda? Factaqꝫ
eſt ꝯtra eũ cõiuratio in hieruſalẽ at ille
fugit i lachis. Miſerũtqꝫ poſt eũ lachis
interfecerũt eũ ibi: ⁊ aſportauerunt in
equis: ſepultuſqꝫ eſt in hierl̃m cũ p̃rib⁹
ſuis in ciuitate dauid. Tulit aũt vniuer
ſus pplꝰ iude azariã annos natũ ſede-
cim ⁊ ꝯſtituerũt eũ regẽ ꝓ p̃re ei⁹ ama-
F ſia. Ipſe edificauit ahilã: ⁊ reſtituit eam
iude poſtq̃ dormiuit rex cũ p̃rib⁹ ſuis.
Anno quītodecio amaſie filij ioas regꝭ
iuda regnauit hieroboam fili⁹ ioas re-
gis iſrl̃ in ſamaria q̃draginta ⁊ vno an-
no: ⁊ fecit qđ malũ eſt corã dño. Nõ re-
ceſſit ab oĩbus pctĩs hieroboam filij na
bath q̇ peccare fecit iſrael. Ipſe reſtituit
termios iſrl̃ ab introitu emath vſqꝫ ad
mare ſolitudinis: iuxta ſermonẽ dñi dei
iſrl̃ quẽ locut⁹ eſt ꝑ ſeruũ ſuũ ionã filiũ
amathi ꝓphetã: qui erat de geth que ẽ
G in opher. Vidit eñi dñs afflictionẽ iſra
el amarã nimis: ⁊ ꝙ ꝯſumpti eſſent vſqꝫ
ad clauſos carcerꝭ ⁊ extremos: ⁊ nõ eſſꝫ
qui auxiliaret̃ iſrael. Nec locut⁹ eſt dñs
vt deleret nomẽ iſrl̃ de ſub celo: ſed ſal-
uauit eos in manu hieroboã filij ioas.
Reliqua aũt ſmonũ hieroboã ⁊ vniuer
ſa q̃ fecit: ⁊ fortitudo ei⁹ qua p̃liat⁹ eſt:
⁊ quõ reſtituit damaſcũ et emath iude ĩ
iſrael: nõne hec ſcripta ſunt in libro ſer-
monũ dierũ regũ iſrl̃? Dormiuitqꝫ hie-
roboaꝫ cũ p̃rib⁹ ſuis regib⁹ iſrl̃: ⁊ regna
uit zacharias filius ei⁹ ꝓ eo. XV.
A Anno viceſimoſeptimo hieroboã
regis iſrl̃ regnauit azarias filius
amaſie regꝭ iuda. Sedecim ãno-
rũ erat cũ regnare cepiſſet: ⁊ quinq̃gin-
taduob⁹ annis regnauit in hieruſaleꝫ.
Nomẽ matris ei⁹ iecelia de hierl̃m. Fe-
citqꝫ qđ erat placitũ corã dño: iuxta oĩa
q̃ fecit amaſias p̃r ei⁹: verũtñ excelſa nõ
eſt demollit⁹. Adhuc pplꝰ ſacrificabat
⁊ adolebat incẽſum in excelſis. Percuſ
ſit aũt dñs regẽ et fuit leproſus vſqꝫ in
diẽ mortꝭ ſue: ⁊ habitabat in domo libe
ra ſeorſum. Ioathan ꝟo fili⁹ regꝭ guber
nabat palatiũ: ⁊ iudicabat pplm̃ terre.
Reliq̃ autẽ ſermonũ azarie ⁊ vniuerſa q̃ B
fecit: nõne hec ſcripta ſũt i libro ꝟborũ
dieꝝ regũ iuda? Et dormiuit azarias cũ
p̃rib⁹ ſuis: ſepelieruntqꝫ eũ cũ maiorib⁹
ſuis in ciuitate dauid: et regnauit ioa-
than fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Anno triceſimoocta
uo azarie regꝭ iude regnauit zacharias
filius hieroboam ſup iſrl̃ in ſamaria ſex
menſib⁹: ⁊ fecit qđ malũ eſt corã dño ſi-
cut fecerãt p̃res ei⁹. Nõ receſſit a pecca-
tis hieroboam filij nabath: q̇ peccare fe
cit iſrl̃. Cõiurauit aũt ꝯtra eũ ſellum fili
us iabes: ꝑcuſſitqꝫ eum palam ⁊ interfe
cit: regnauitqꝫ ꝓ eo. Reliqua aũt ꝟboꝝ
zacharie: nõne hec ſcripta ſũt i libro ſer
monũ dieꝝ regum iſrl̃? Iſte eſt ſmo dñi C
quẽ locutus eſt ad iehu dicẽs: Filij tui
vſqꝫ ad quartã generationẽ: ſedebũt de
te ſup thronũ iſrl̃. Factũqꝫ eſt ita. Sellũ
fili⁹ iabes regnauit triceſimonono an-
no azarie regis iude. Regnauit aũt vno
menſe in ſamaria. Et aſcendit manahẽ
filius gaddi de therſa: venitqꝫ ſamariã:
et ꝑcuſſit ſellum filiũ iabes in ſamaria
et interfecit eum: regnauitqꝫ ꝓ eo. Reli
qua autẽ verboꝝ ſellum ⁊ cõiuratio ei⁹
ꝑ quã tetendit inſidias: nonne hec ſcri-
pta ſunt in libro ſermonũ dieꝝ regũ iſ-
rael? Tunc ꝑcuſſit manahẽ thapſam et
omẽs qui erãt in ea: et termios eius de
therſa. Noluerãt enim apire ei. Et inter D
fecit omẽs pregnãtes eius: ⁊ ſcidit eas.
Anno triceſimonono azarie regis iude

regnauit manahē filiꝰ gaddi ſuꝑ iſrael
decem annis in ſamaria:fecitqꝫ qđ erat
malū corā dn̄o. Nō receſſit a peccatꝭ hie
roboam filij nabath qui peccare fecit iſ
rael:Cunctis diebꝰ eius. Veniebat phul
rex aſſyrioꝝ in therſa:⁊ dabat manahē
phul mille talenta argenti:vt eſſet ei in
auxiliū et firmaret regnū eius. Indixit-
qꝫ manahē argentū ſuꝑ iſrael cūctꝭ po-
tentibus ⁊ diuitibꝰ vt daret regi aſſyri-
orū:quinquaginta ſiclos argenti ꝑ ſin-
gulos. Reuerſuſqꝫ eſt rex aſſyrioꝝ:⁊ nō
eſt moratꝰ in therſa. Reliqua autē ſmo
num manahen ⁊ vniuerſa ꝗ fecit: nōne
E hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū
regū iſrael? Et dormiuit manahen cum
pr̄ibus ſuis. Regnauitqꝫ phaceia filius
eiꝰ pro eo. Anno quīquageſimo azarie
regis iude regnauit phaceia filiꝰ mana
hen ſuꝑ iſrael in ſamaria biennio: fecit
qđ erat malū corā dn̄o. Nō receſſit a pec
catis hieroboam filij nabath:ꝗ peccare
fecit iſrael. Cōiurauit aūt aduerſus euꝫ
phacee filius romelie dux eiꝰ: et ꝑcuſſit
eū in ſamaria in turre domꝰ regie iuxta
argob ⁊ iuxta ariph:⁊ cū eo quīquagin-
ta viros de filijs galaaditiaꝝ ⁊ interfe-
cit eū. Regnauitqꝫ ꝓ eo. Reliqua auteꝫ
ſermonū phacee ⁊ vniuerſa ꝗ fecit:nōne
hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū
regū iſrl̄? Anno quinquageſimo ſecūdo
azarie regꝭ iude:regnauit phacee filius
romelie ſuꝑ iſrl̄ in ſamaria viginti ānis:
F ⁊ fecit qđ erat malū corā dn̄o. Nō receſ-
ſit a peccatis hieroboam filij nabath:ꝗ
peccare fecit iſrl̄. In diebꝰ phacee regis
iſrl̄ veit theglatphalaſſar rex aſſur cepit
ahion:⁊ abel domū maacha ⁊ ianoe et
cedes ⁊ aſor:⁊ galaad ⁊ galileā:⁊ vniū-
ſam terrā neptalim:⁊ trāſtulit eos in aſ
ſyrios. Cōiurauit autē ⁊ tetendit inſidi
as oſee filiꝰ hela ꝯtra phacee filiū rome
lie:⁊ ꝑcuſſit euꝫ ⁊ interfecit:regnauitqꝫ
ꝓ eo viceſimo anno ioathan filij ozie.
Reliqua aūt ſermonū phacee ⁊ vniuer-
G ſa ꝗ fecit:nōne hec ſcripta ſunt in libro
2.Pa.27 a ſermonū dieꝝ regū iſrl̄? Anno ſecundo
phacee filij romelie regis iſrael regna-
uit ioathan filiꝰ ozie regis iuda. Vigin-
tiquinqꝫ annorū erat cū regnare cepiſ-
ſet:⁊ ſedecim annis regnauit in hieruſa
lem. Nomē matris eiꝰ hieruſa:filia ſa-
doch. Fecitqꝫ qđ erat placitū coram do
mino. Iuxta oīa que fecit ozias pater ſu
us opatus eſt:veruntn̄ excelſa nō abſtu
lit. Adhuc ppl̄us imolabat ⁊ adolebat
incenſum in excelſis. Ipſe edificauit por
tam domꝰ dn̄i ſublimiſſimam. Reliqua
autē ſermonū ioathan ⁊ vniuerſa ꝗ fe-
cit:nōne hec ſcripta ſunt in libro verbo
rū dierū regū iuda? In diebꝰ illis cepit
dn̄s mittere iudā raſin regē ſyrie:⁊ pha
cee filiuꝫ romelie. Et dormiuit ioathan
cū patribus ſuis:ſepultuſqꝫ eſt cum eis
in ciuitate dauid patris ſui: ⁊ regnauit
achaz filius eius pro eo.

XVI

Anno decimoſeptimo phacee filij Pa.
romelie:regnauit achaz filiꝰ ioa
than regis iuda. Viginti annoꝝ
erat achaz cū regnare cepiſſet:⁊ ſedecim
annis regnauit in hieruſaleꝫ. Non fecit
qđ erat placitū in conſpectu dn̄i dei ſui
ſicut dauid pater eiꝰ:ſed ambulauit in
via regū iſrael. Inſuꝑ et filiū ſuū conſe-
crauit tranſferens ꝑ ignē ſm̄ idola gen
tiū:que diſſipauit dn̄s corā filijs iſrael.
Immolabatqꝫ quoqꝫ victimas ⁊ adole
bat incēſum in excelſis ⁊ in collibus:et
ſub oī ligno frōdoſo. Tūc aſcēdit raſin ſa.7
rex ſyrie ⁊ phacee filius romelie rex iſra
el:ad preliandū in hieruſalē. Cūqꝫ obſi
deret achaz nō valuerūt ſuꝑare eum. In
tp̄e illo reſtituit raſin rex ſyrie haylā ſy
rie:⁊ eiecit iudeos de hayla. Et idume
⁊ ſyri venerūt in haylā ⁊ hitauerunt ib
vſqꝫ in diē hanc. Miſit aūt achaz nun
cios ad theglatphalaſſar regē aſſyrioꝝ
dicens: Seruus tuꝰ et filiꝰ tuus ego ſū
Aſcende ⁊ ſaluū me fac de manu regꝭ ſ
rie ⁊ de manu regꝭ iſrael qui cōſurrexe
runt aduerſum me. Et cū collegiſſet ar
gentū ⁊ aurū quod inueniri potuit i d
mo dn̄i:et in theſaurꝭ regꝭ:miſit regi a
ſyrioꝝ munera:ꝗ ⁊ acquieuit voluntat
eius. Aſcendit autē rex aſſyrioꝝ in da
maſcū:et vaſtauit eā:⁊ trāſtulit habita
tores eiꝰ cyrenen:raſin autē interfeci
Perrexitqꝫ rex achaz in occurſū thegla
phalaſſar regi aſſyrioꝝ in damaſcū. Cū
qꝫ vidiſſet altare damaſci miſit rex a
chaz ad vriam ſacerdotē exemplar eiu
⁊ ſimilitudinē iuxta om̄e opꝰ eiꝰ. Extr
xitqꝫ vrias ſacerdos altare. Iuxta oīa
preceꝑat rex achaz de damaſco:ita fec
ſacerdos vrias donec veniret rex ach
de damaſco. Cumqꝫ veniſſet rex de dam
ſco vidit altare et veneratꝰ eſt illud:aſ
ditqꝫ et immolauit holocauſta et ſacr
ficiū ſuū:⁊ libauit libamina ⁊ fudit ſa
guinē pacificoꝝ ꝗ obtulerat ſuꝑ alta
Porro altare ereū qđ erat corā domi
trāſtulit de facie templi et de loco alt

ris ⁊ de loco tẽpli dñi: poſuitq; illud ex
latere altaris ad aquilonẽ. Precepit q̃z
rex achaz vrie ſacerdoti dicens: Super
altare maius offer holocauſtũ matuti-
num: ⁊ ſacrificiũ veſptinũ ⁊ holocauſtũ
regis ⁊ ſacrificiuz eius: ⁊ holocauſtum
vniuerſi ppl'i terre ⁊ ſacrificia eoꝝ ⁊ li-
bamia eoꝝ: ⁊ oẽm ſanguinẽ holocauſti
⁊ vniuerſum ſanguinẽ victime ſup illđ
B effundes. Altare xͦo ereũ erit paratum
ad volũtatẽ meã. Fecit igit' vrias ſacer
dos iuxta oia q̃ p̃cepat rex achaz. Tulit
aũt rex achaz celatas baſes ⁊ luterem q̃
erant deſup: ⁊ mare depoſuit de bobus
ereis qui ſuſtentabãt illud ⁊ poſuit ſu-
per pauimẽtũ ſtratum lapide. Muſach
quoq; ſabbati qđ edificauerat in tẽplo
⁊ ingreſſũ reg' exteri⁹ cõuertit in tẽplũ
dñi: ꝓpter regẽ aſſyrioꝝ. Reliqua autẽ
verborum achaz ⁊ oia q̃ fecit: nõne hec
ſcripta ſũt in libro ſermonũ dierũ regũ
iuda? Dormiuitq; achaz cũ prib⁹ ſuis:
⁊ ſepultus eſt cum eis in ciuitate da-
uid: ⁊ regnauit ezechias filius ei⁹ ꝓ eo.

XVII.

Anno duodecimo achaz
reg' iuda regnauit oſee fili⁹ he-
la in ſamaria ſup iſrl' nouẽ ãnis
fecitq; malũ coram dño: ſed nõ ſicut re
ges iſrl' qui ante eũ fuerũt. Cõtra hũc aſ
cendit ſalmanaſar rex aſſyrioꝝ: ⁊ fact⁹
ẽ ei oſee ſeruus: reddebatq; illi tribu-
ta. Cũq; deprehẽdiſſet rex aſſyrioꝝ oſee
ꝑ rebellare nitẽs miſiſſet nuncios ad
ſua regẽ egypti: ne p̃ſtaret tributa re-
gi aſſyrioꝝ: ſicut ſingul' ãnis ſolit⁹ erat:
obſedit eũ: ⁊ vinctum miſit in carcerẽ:
peragrat⁹ eſt oẽm terrã: ⁊ aſcẽdẽs ſama-
riam obſedit eã trib⁹ ãnis. Anno autẽ
nono oſee cepit rex aſſyrioꝝ ſamariã: et
trãſtulit iſrl' in aſſyrios: poſuitq; eos in
alã in abor iuxta fluuiũ gozan i ciui
tatib⁹ medoꝝ. Factũ ẽ eñi cũ peccaſſent
filij iſrl' dño deo ſuo qui eduxerat eos đ
terra egypti de manu pharaonis regis
egypti: coluerũt deos alienos: ⁊ ambu-
lauerũt iuxta ritũ gentiũ quas cõſũpſe-
rat dñs i cõſpectu filioꝝ iſrl' ⁊ regũ iſrl'
q̃ ſimiliter fecerãt. Et irritauerunt filij
B iſrl' verbis nõ rect' dñm deũ ſuũ: ⁊ edi-
ficauerũt ſibi excelſa in cunctis vrbib⁹
ſuis a turre cuſtodũ vſq; ad ciuitatem
munitã. Feceruntq; ſibi ſtatuas ⁊ lucos
in oĩ colle ſubblimi: ⁊ ſubter oẽ lignuz
nemoroſuz: ⁊ adolebãt ibi incẽſum ſup
aras in morẽ gẽtiũ q̃s trãſtulerat dñs a
facie eoꝝ. Feceruntq; v'ba peſſima irritã
tes dñm: ⁊ coluerũt immũdicias đ quib⁹
p̃cepit eis dñs ne facerent verbũ hoc
Et teſtificatus ẽ dñs iſrl' ⁊ in iuda per
manũ oĩuz ꝓphetarũ ⁊ videntiũ dicẽs:
Reuertimini a vijs vris peſſimis: ⁊ cu- Hire. 25.b
ſtodite p̃cepta mea ⁊ cerimonias: iuxta
oẽm legẽ quã p̃cepi prib⁹ vris: et ſicut
miſi ad vos i mãu ſuoꝝ meoꝝ ꝓphaꝝ
Qui nõ audierũt: ſʒ indurauerũt ceruī- C
cem ſuã iuxta ceruicẽ patrũ ſuoꝝ q̃ no
luerũt obedire dño deo ſuo. Et abiece-
runt legitima ei⁹: ⁊ pactũ qđ pepigit cũ
prib⁹ eoꝝ ⁊ teſtificatiõis quib⁹ cõteſta-
tus eſt eos: ſecutiq; ſũt vanitates ⁊ va-
ne egerũt et ſecuti ſũt gẽtes q̃ erãt ꝑ cir
cuitũ eoꝝ ſup quib⁹ p̃cepat dñs eis vt
nõ facerẽt ſicut et ille faciebãt. Et dere-
liq̃rũt oĩa p̃cepta dñi dei ſui: feceruntq;
ſibi cõflatiles duos vitulos et lucos: ⁊
adorauerũt vniuerſaz militiã celi. Ser-
uierũt baal: et cõſecrauerũt filios ſuos
et filias ſuas ꝑ ignẽ. Et diuinatõi inſer
uiebãt et augurijs ⁊ tradiderũt ſe vt fa
cerẽt malũ corã dño: ⁊ irritarẽt eũ. Ira
tuſq; eſt dñs vehemẽter iſraeli: ⁊ abſtu-
lit eos a ꝯſpectu ſuo: et nõ remãſit niſi
trib⁹ iuda tm̃modo. Sed nec ipſa iuda
cuſtodiuit mandata dñi dei ſui: verũta-
men ambulauit in errorib⁹ iſrael: quos
operatus fuerat. Proiecitq; dñs oẽ ſe- D
men iſrl': ⁊ afflixit eos ⁊ tradidit eos in
manu diripientiũ: donec ꝓijceret eos a
facie ſua: ex eo iam tẽpe quo ſciſſus eſt
iſrael a domo dauid: et cõſtituerũt ſibi
regẽ hieroboã filium nabath. Separauit
eñi hieroboaz iſrl' a dño: et peccare eos
fecit peccatũ magnũ. Et ambulauerũt
filij iſrael in vniuerſis peccat' hierobo
am que fecerat: et nõ receſſerunt ab eis
vſq;quo dñs auferret iſrael a facie ſua:
ſicut locut⁹ fuerat i manu oĩuz ſeruoꝝ
ſuoꝝ ꝓphetarũ. Tranſlatuſq; eſt iſrael
de terra ſua in aſſyrios vſq; in diẽ hãc.
Adduxit autẽ rex aſſyrioꝝ viros de ba
bylone ⁊ de cutha ⁊ de ahaiath: ⁊ de e-
math: ⁊ de ſepharuaĩ: ⁊ collocauit eos ĩ
ciuitatib⁹ ſamarie ꝓ filijs iſrl'. Qui poſ-
ſederũt ſamariã: et habitauerũt in vr-
bibus eius. Cũq; ibi habitare cepiſſent
nõ timebãt dñm: ⁊ imiſit eis dñs leões
qui interficiebant eos. Nunciatumq; ẽ
regi aſſyrioꝝ et dictũ: Gentes quas trã- E
ſtuliſti ⁊ habitare feciſti i ciuitatib⁹ ſa-
marie ignorãt legitia dei terre: ⁊ imiſit
in eos dñs leones ⁊ ecce interficiũt eos
eo ꝙ ignorẽt ritũ dei terre. Precepit au

tez rex aſſyrioꝝ dicēs: Ducite illuc vnū
de ſacerdotibꝰ quos inde captiuos ad-
duxiſtꝭ: vt vadat ⁊ habitet cū eis: ⁊ do-
ceat eos legitima dei terre. Igitᷣ cū ve-
niſſet vnꝰ de ſacerdotibꝰ his qui capti-
ui ducti fuerāt de ſamaria: habitauit in
bethel: ⁊ docebat eos quō colerēt dn̄m.
Et vnaqueq̄ gēs fabricata ē deū ſuū.
Poſueruntq̄ eos ī phanis excelſis q̄ fece
rant ſamarite gēs ⁊ gens ī vrbibꝰ ſuis:
F in quibꝰ habitabāt. Viri eni babylonij
fecerūt ſochot benoth: viri aūt cutheni
fecerūt nergel: ⁊ viri de emath fecerunt
aſuna. Porro euei fecerūt nebaā ⁊ tha-
chan. Hi aūt q̄ erāt de ſepharuaim ꝯbu
rebant filios ſuos igni adramelech ⁊ a-
namelech dijs ſepharuaim: ⁊ nihilomi-
nus colebāt dn̄m. Fecerūt aūt ſibi d no
uiſſimis ſacerdotes excelſoꝝ: ⁊ ponebāt
eos in phanis ſublimibꝰ. Et cū dn̄m co
lerēt: dijs q̄ꝫ ſuis ſeruiebāt iuxta ꝯſue-
tudinē gētiū de quibꝰ trāſlati fuerant
ſamariā. Vſq̄ in pn̄tem diē morem ſe-
quuntᷣ antiquū. Nō timent dn̄m: neq̄
cuſtodiūt cerimonias eius atq̄ iudicia
⁊ legē ⁊ mādatum qđ ꝑcepat dn̄s filijs
iacob quē cognominauit iſrł: ⁊ ꝑcuſſe-
rat cū eis pactū: ⁊ mādauerat eis dicēs
G Nolite timere deos alienos ⁊ nō adore
tis eos neq̄ colatis eos ⁊ nō imoletis
eis: ſed dn̄m deū vr̄m qui eduxit vos de
terra egypti in fortitudine magna ⁊ in
brachio extēto: ipſum timete ⁊ illū ado
rate ⁊ ipſi imolate. Cerimonias q̄ꝫ ⁊ iu
dicia ⁊ legē ⁊ mādatum qđ ſcripſit vo-
bis cuſtodite: vt faciatꝭ cūctis diebus: ⁊
nō timeatꝭ deos alienos. Et pactū qđ ꝑ
cuſſit vobiſcū nolite obliuiſci: nec cola
tis deos aliēos: ſꝫ dn̄m deū vr̄m timete
⁊ ipſe eruet vos de manu oiuꝫ inimicoꝝ
vr̄oꝝ: illi vo nō audierūt: ſꝫ iuxta ꝯſue-
tudinē ſuā priſtinā ꝑpetrabāt. Fuerunt
igitᷣ gētes iſte timētes quidē dn̄m: ſꝫ ni
hilominꝰ ⁊ idolᷣ ſuis ſeruiētes. Nā filij
eoꝝ ⁊ nepotes ſicut fecerūt pr̄es ſui: ita
faciūt vſq̄ ī pn̄tē diē.

XVIII

Anno tertio oſee filij hela regis
A iſrł regnauit ezechias filiꝰ achaz
Pa.29.a regꝭ iuda. Vigintiq̄nq̄ annoꝝ
erat cū regnare cepiſſet: ⁊ vigintinoueꝫ
ānis regnauit in hierl̄m. Nomē matrꝭ
eiꝰ abiſa filia zacharie. Fecitq̄ qđ erat
bonum corā dn̄o: iuxta oīa q̄ fecerat da
uid pr̄ eiꝰ. Ipſe diſſipauit excelſa: ⁊ con
triuit ſtatuas ⁊ ſuccidit lucos: cōfregit-
q̄ ſerpētē eneū quē fecerat moyſes. Si
quidē vſq̄ ad illud tp̄s filij iſrł adole-
bāt incēſū. Vocauitq̄ nomē eiꝰ noehe-
ſtam. Et in dn̄o deo iſrł ſperauit. Itaq̄
poſt eū nō fuit ſilis ei de cunctꝭ regibꝰ
iuda: ſꝫ neq̄ in his qui aū eū fuerūt: et
adheſit dn̄o: ⁊ nō receſſit a veſtigijs eiꝰ:
fecitq̄ mādata eiꝰ q̄ ꝑcepat dn̄s moyſi
vnde ⁊ erat dn̄s cū eo: ⁊ in cunctꝭ ad q̄
ꝓcedebat ſapiēter ſe agebat. Rebella-
uit q̄ꝫ ꝯtra regē aſſyrioꝝ: ⁊ nō ſeruiuit ei
Ipſe ꝑcuſſit philiſteos vſq̄ ad gazam:
⁊ oēs terminos eoꝝ: ⁊ a turre cuſtoduꝫ:
vſq̄ ad ciuitatē munitā. Anno quarto
regis ezechie qui erat annꝰ ſeptimꝰ oſee
filij hela regis iſrael: aſcendit ſalmana-
ſar rex aſſyrioꝝ ſamariā: ⁊ oppugnauit
eam ⁊ recepit. Nā poſt ānos tres anno
ſexto ezechie. i. nono anno oſee regꝭ iſrł
capta eſt ſamaria ⁊ trāſtulit rex aſſyrio-
rum iſrael in aſſyrios: collocauit eos in
hayla ⁊ in abor: fluuijs gozan ī ciuitatī
bus medoꝝ: q꜡ non audierūt vocē dn̄i
dei ſui: ſed ꝑtergreſſi ſunt pactum eius
Oia q̄ ꝑcepat moyſes ſeruꝰ dn̄i nō au-
dierunt neq̄ fecerūt. Anno q̄rtodecio
regis ezechie aſcēdit ſennacherib rex aſ
ſyrioꝝ ad vniuerſas ciuitates iuda mu
nitas: ⁊ cepit eas. Tunc miſit ezechias
rex iuda nūcios ad regē aſſyrioꝝ in la-
chis dicēs: Peccaui. Recede a me: ⁊ oē
qđ ipoſuerꝭ mihi ferā. Indixit itaq̄ rex
aſſyrioꝝ ezechie regi iude trecēta talē-
ta argēti ⁊ triginta talēta auri. Dedit-
q̄ ezechias oē argētū qđ reptū fuerat ī
domo dn̄i: ⁊ in theſauris regꝭ. In tp̄e i
lo cōfregit ezechias valuas tēpli dn̄i e
laminas auri quas ipſe affixerat: ⁊ de
dit eas regi aſſyrioꝝ. Miſit aūt rex aſſ
rioꝝ thartā ⁊ rapſaris ⁊ rapſacē de la
chis ad regē ezechiā cum manu valid
hierl̄m. Qui cum aſcēdiſſent venerun
hieruſalē ⁊ ſteterūt iuxta aq̄ductū piſc
ne ſupioris que ē in via agri fullonis
vocāueruntq̄ regē. Egreſſus eſt aūt a
eos eliachim filiꝰ helchie ꝑpoſitꝰ dom
et ſobna ſcriba ⁊ ioahe filiꝰ aſaph acc
mentarijs: dixitq̄ ad eos rapſaces. Lo
q̄mī ezechie. Hec dicit rex magnꝰ rex a
ſyrioꝝ. Que ē iſta fiducia qua niteris
Forſitan iniſti ꝯſilium: vt ꝑpares te a
preliū. In q̄ cōfidis vt audeas rebella
An ſperas ī baculo harūdineo atq̄ c
fracto egypto. Sup quē ſi icubuerit h
cōminutꝰ ingrediet manū eius: ⁊ ꝑfo
bit eam. Sic eſt pharao rex egypti: c
qui cōfidūt in ſe. Qđ ſi dixeritꝭ mihi i

dño deo nr̃o hẽm⁹ fiduciã: nõne iſte eſt
cuius abſtulit ezechias excelſa ⁊ altaria
⁊ p̃cepit iude ⁊ hierl̃m añ altare hoc ad
orabitis in hieruſalẽ? Nũc igit̃ trãſite
ad dñm meũ regẽ aſſyrioꝝ: ⁊ dabo vo-
bis duo milia equoꝝ: ⁊ videte an habe-
re valeatis aſcẽſores eoꝝ. Et quõ pote-
ſtis reſiſtere añ vnũ ſatrapam de ſeruis
dñi mei minimis? An fiduciã habes in
egypto ꝑpter curr⁹ ⁊ eq̃tes? Nũq̇d ſine
dñi volũtate aſcẽdi ad locũ iſtũ vt de-
molirer eũ? Dñs dixit mihi: Aſcẽde ad
terrã hãc: ⁊ demolire eã. Dixerũt aũt eli
achim fili⁹ helchie ⁊ ſobna ſcriba ⁊ ioa-
he: rapſaci. Precamur vt loq̃ris nobis
ſeruis tuis ſyriace: ſiquidẽ intelligim⁹
hãc linguã ⁊ nõ loq̃rꝭ nobis iudaice au
diẽte pp̃lo qui ẽ ſup murũ. Rñditq; eis
rapſaces dicẽs: Nũq̇d ad dñm tuũ ⁊ ad
te miſit me dñs me⁹ vt loq̃rer ſermones
hos ⁊ nõ poti⁹ ad viros q̇ ſedẽt ſup mu
rum vt comedãt ſtercora ſua: et bibant
vrinã ſuã vobiſcũ? Stetit itaq; rapſa-
ces ⁊ exclamauit voce magna iudaice ⁊
ait: Audite ỽba regꝭ magni: regꝭ aſſyri
orum: Hec dicit rex: Nõ vos ſeducat eze
chias. Nõ eñi poterit eruere vos de ma
nu mea: neq; fiduciã vobis tribuat ſu-
per dñm dicẽs: Eruẽs liberabit nos do
min⁹: ⁊ nõ tradet̃ ciuitas hec in manu
regꝭ aſſyrioꝝ. Nolite audire ezechiam.
Hec eñi dicit rex aſſyrioꝝ. Facite mecũ
quod vobis eſt vtile: ⁊ egredimini ad
me. Et comedet vnuſquiſq; de vinea
ſua: ⁊ de ficu ſua: ⁊ bibetis aquas de ciſ
ternis veſtris: donec veniam ⁊ transfe-
ram vos i terrã q̇ ſimĩs ẽ terre vr̃e: in ter
rã fructiferã ⁊ fertilẽ vini: terrã panis
⁊ vineaꝝ: terrã oliuarũ ⁊ olei ac mellis
⁊ viuetꝭ: ⁊ nõ moriemini. Nolite audire
ezechiã q̇ vos decipit: dicẽs: Dñs libera
bit nos. Nũquid liberauerũt dij gẽtiuꝫ
terrã ſuã de manu regꝭ aſſyrioꝝ? Ubi ẽ
deus ſepharuaim ana ⁊ aua? Nunquid
liberauerũt ſamariã ð manu mea? Qui
ſũt illi ĩſt̃ i vniuerſis dijs terraꝝ q̇ erue
rũt regionẽ ſuã de manu mea: vt poſſit
eruere dñs hierl̃m de manu mea? Tacu
it itaq; pp̃ls ⁊ nõ rñdit ei q̇cq̃. Siqui-
dem p̃ceptũ regꝭ acceperãt vt nõ rñderẽt
ei. Uenitq; eliachim fili⁹ helchie p̃poſi
tus dom⁹ ⁊ ſobna ſcriba ⁊ ioahe filius
aſaph acõmẽtarijs ad ezechiã ſciſſis ve-
ſtib⁹: ⁊ nũciauert̃ ei ỽba rapſacꝭ. XIX.
Que cũ audiſſet ezechias rex ſci-
dit veſtimẽta ſua: ⁊ opertus ẽ ſac-
co: ingreſſuſq; eſt domũ dñi: ⁊ miſit eli-
achim p̃poſitũ domus ⁊ ſobnã ſcribaꝫ
⁊ ſenes de ſacerdotib⁹ opertos ſaccis ad
eſayã ꝓphetã filiũ amos. Qui dixerũt.
Hec dicit ezechias: dies tribulationis ⁊
increpatiõis ⁊ blaſphemie dies iſte. Ue
nerũt filij vſq; ad partũ: ⁊ vires nõ ha-
bet parturiẽs. Si forte audiat dñs de⁹
tuus vniuerſa ỽba rapſacꝭ quem miſit
rex aſſyriorum dñs ſuus vt exprobraret
deũ viuentem ⁊ argueret verbis q̇s audi
uit dñs de⁹ tu⁹: ⁊ fac orationẽ ꝓ reliq̇-
is que reperte ſũt. Uenerũt ergo ſerui re-
gis ezechie ad eſaiã. Dixitq; eis eſaias.
Hec dicetꝭ dño vr̃o. Hec dicit dñs: Noli B
timere a facie ſermonũ q̇s audiſti quib⁹
blaſphemauerũt pueri regꝭ aſſyriorum
me. Ecce ego imittã ei ſpm̃ ⁊ audiet nũ
ciũ: ⁊ reuertet̃ in terrã ſuã: ⁊ deijciã euꝫ
gladio i terra ſua. Reũſus ẽ ḡ rapſaces
⁊ iuenit regẽ aſſyrioꝝ expugnantẽ lob-
nam. Audierat. n. q꜄ receſſiſſet ð lachis
Cumq; audiſſet de tharacha rege ethio-
pie dicẽtes: ecce egreſſus ẽ vt pugnet ad
uerſũ te: ⁊ iret cõtra eũ: miſit nũcios ad
ezechiã dicẽs. Hec dicite ezechie regi iu
da. Nõ te ſeducat de⁹ tu⁹ in q̇ habes fi-
duciã: neq; dicas: Nõ tradet̃ hierl̃m in
man⁹ regꝭ aſſyriorũ. Tu eñ ipſe audiſtꝭ
q̇ fecerũt reges aſſyrioꝝ vniuerſis terrꝭ:
quõ vaſtauerũt eas. Nũ ergo ſolus pote C
ris liberari? Nũquid liberauerunt dij
gentiũ ſingulos quos vaſtauerunt pa-
tres mei gozã videlicet ⁊ aran ⁊ reſeph
⁊ filios eden qui erant thelaſſar. Ubi eſt
rex emath ⁊ rex arphat ⁊ rex ciuitatꝭ ſe-
pharuaim ana ⁊ aua? Itaq; cum acce-
piſſet ezechias lr̃as de manu nũcioꝝ et
legiſſet eas aſcẽdit in domũ dñi ⁊ expã-
dit eas corã dño: ⁊ orauit in ꝯſpectu ei⁹
dicens: Dñe deus iſrael qui ſedes ſuper
cherubin tu es deus ſolus regũ oĩuꝫ ter
re tu feciſti celũ ⁊ terrã. Inclina aurem
tuã ⁊ audi. Aperi dñe oculos tuos ⁊ vi
de: ⁊ audi oĩa verba ſennacherib: q̇ mi-
ſit vt exprobraret nobis deũ viuẽtẽ. Ue D
re dñe diſſipauerũt reges aſſyrioꝝ gen-
tes ⁊ terras oĩuꝫ: ⁊ miſerũt deos eoꝝ in
ignẽ. Nõ eñ erãt dij: ſed opa manuum
hoĩuꝫ ex ligno ⁊ lapide: ⁊ ꝑdiderũt eos.
Nũc igit̃ dñe deus nr̃ ſaluos nos fac de
manu eoꝝ: vt ſciant omnia regna ter
re quia tu es domin⁹ deus ſolus. Mi-
ſit autem eſaias filios amos ad ezechi-
am dicens: Hec dicit domin⁹ deus iſrl̃.
Que deprecatus es me ſup ſennacherib

rege aſſyriorum: audiui. Iſte eſt ſermo
quem locutꝰ eſt dominꝰ de eo. Spreuit
te ⁊ ſubſannauit te virgo filia ſion: poſt
tergum tuum caput mouit filia hieru-
ſalem. Cui exprobraſti: ⁊ quem blaſphe-
maſti: Contra quē exaltaſti vocē tuaʒ ⁊
eleuaſti in excelſum oculos tuos? Con-
E tra ſanctū iſrael. Per manū ſeruoꝝ tu-
orum exprobraſti dño ⁊ dixiſti. In mul-
titudine curruū meorū aſcendi excelſa
montiuui in ſummitate libani: ⁊ ſucci-
di ſublimes cedros eius: ⁊ electas abie-
tes illius. Et ingreſſus ſum vſq; ad ter-
minos eius: ⁊ ſaltum carmeli eius ego
ſuccidi. Et bibi aquas alienas: ⁊ ſicca-
ui veſtigijs pedū meoꝝ oēs aquas clau
ſas. Nunquid nō audiſti quid ab initio
fecerim? Ex diebꝰ antiquis plaſmaui il
lud: ⁊ nūc adduxi. Erūtq; in ruinā col-
lium cōpugnātiū ciuitates munite: Et
qui ſedent in eis humiles manu. Cōtre-
muerūt ⁊ confuſi ſunt: facti ſunt velut
fenum agri ⁊ virens herba tectoꝝ que
arefacta eſt anteq̄ veniret ad maturita
F tem. Habitaculū tuū ⁊ egreſſum tuuʒ ⁊
introitū tuū ⁊ viam tuā ego preſciui: et
furorē tuū cōtra me. Inſaniſti in me: et
ſupbia tua aſcendit in aures meas. Po
nam itaq; circulū in naribꝰ tuis: ⁊ cha
mum in labijs tuis: ⁊ reducā te in viaʒ
per quā veniſti. Tibi autē ezechia hoc
erit ſignū. Comede hoc anno que reppe
reris: in ſecūdo aūt anno q̄ ſponte na-
ſcunt̄. Porro āno tertio ſeminate ⁊ me
tite: plantate vineas ⁊ comedite fructꝰ
earū. Et quodcunq; reliquū fuerit de do-
mo iuda mittet radicē deorſum: ⁊ faciet
fructū ſurſū. De hieruſalē quippe egre-
dient̄ reliquie: ⁊ quod ſaluet̄ de monte
ſion. Zelus domi exercituū faciet hoc.
G Quāobrem hec dicit dñs de rege aſſyri-
orum: Nō ingrediet̄ vrbē hāc: nec mit-
tet in eam ſagittaʒ: nec occupabit eam
clypeus: nec circūdabit eam munitio.
Per viā qua venit: reuertet̄: ⁊ ciuitateʒ
hanc nō ingrediet̄ dicit dñs: ꝓtegamq;
vrbem hāc ⁊ ſaluabo eam ꝓpter me et
ꝓpter dauid ſeruū meū. Factū eſt igit̄
eccl.48.d in nocte illa venit angelus dñi: ⁊ ꝑcuſ-
1.Ma.8.d ſit in caſtris aſſyriorum centū octogin-
taquinq; milia. Cumq; diluculo ſurre-
xiſſet vidit oīa corpa mortuoꝝ: ⁊ recedēs
Tobie.1.d abijt. Et reuerſus ē ſennacherib rex aſ-
ſyrioꝝ: ⁊ manſit in niniue. Cūq; adora-
ret in tēplo neſrach deum ſuū: adrame-
lech ⁊ ſaraſar filius eius ꝑcuſſerunt eū

gladio: fugerūtq; i terrā armenioꝝ: re
gnauit aſaraddon filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. XX
IN diebꝰ illis egrotauit ezechia
vſq; ad mortem: ⁊ venit ad eū
eſaias filius amos ꝓphetes: ⁊ d
xitq; ei: Hec dicit dñs deꝰ. Precipe do
mui tue. Morieris enī ⁊ nō viues. Q
cōuertit faciem ſuā ad parietem: ⁊ or
uit dñm dicens: Obſecro dñe: memen
queſo quō ambulauerim coraʒ te in v
ritate ⁊ in corde pfecto: ⁊ qđ placitū e
coram te fecerim. Fleuit itaq; ezechia
fletu. Et anteq̄ egrederet̄ eſaias me
am partē atrij: factus eſt ſermo dñi
eum dicēs: Reuertere ⁊ dic ezechie d
ci populi mei. Hec dicit dñs deus d
uid pris ſui. Audiui oratōeʒ tuā: ⁊ vi
lachrymā tuā ⁊ ecce ſanaui te. Die te
tio aſcendēs templū dñi: ⁊ addam d
bus tuis quindecim annos. Sed ⁊
manu regis aſſyriorum liberabo te ⁊
uitatem hāc: ⁊ ꝓtegā vrbe iſtam ꝓp
me ⁊ ꝓpter dauid ſeruū meū. Dixit e
as. Afferte maſſam ficoꝝ. Quā cū at
liſſent ⁊ poſuiſſent ſup vlcus eius: cu
tus eſt. Dixerat ezechias ad eſaiam.
erit ſignū ꝙ dñs me ſanabit: ⁊ ꝙ aſ
ſurꝰſum die tertia tēplū dñi? Cui ait
ias. Hoc erit ſignū a dño: ꝙ facturꝰ
dñs ſermonē quē locutꝰ eſt. Uis vt
cendat vmbra decē lineis: aut vt reu
tatur totidē gradibus? Et ait ezechi
Facile eſt vmbram creſcere decē line
Nec hoc volo vt fiat: ſʒ reuertat̄ retr
ſum decē gradibꝰ. Inuocauit itaq;
as ꝓpha dñm: ⁊ reduxit vmbrā ꝑ li
as qbꝰ iā deſcēderat ī horologio ac
retrorſum decē gradibꝰ. In tpe illo
ſit merodach baladan filiꝰ baladan
babylonioꝝ lrās ⁊ munera ad ezech
Audierat enī ꝙ egrotaſſet ezechias
tatꝰ eſt aūt ī aduētu eoꝝ ezechias: ⁊
dit eis domū aromatū ⁊ aurū ⁊ arg
tum ⁊ pigmēta varia: vnguēta quo
domū vaſoꝝ ſuoꝝ ⁊ oīa q̄ hře pot
in theſaurꝭ ſuis. Nō fuit qđ nō mōſ
ſet eis ezechias ī domo ſua ⁊ in oī p
ſua. Uenit aūt eſaias ꝓpheta ad re
ezechiā dixitq; ei: Quid dixerūt vir
aut vnde venerūt ad te? Cui ait eze
as. De terra lōginqua venerūt ad m
babylone. At ille rūdit: Quid vide
in domo tua? Ait ezechias. Oīa q̄
ſunt in domo mea viderūt. Nihil ē
qđ nō moſtrauerim eis ī theſaurꝭ
Dixit itaq; eſaias ezechie. Audi ſe

ẽ dñi: Ecce dies veniẽt: ⁊ auferent̃ oĩa
ſunt in domo tua: ⁊ que ꝯdiderunt pa
res tui vſq; in diẽ hãc ĩ babylonẽ. Nõ
emanebit quicq; ait dñs. Sed ⁊ de fi-
ĳs tuis qui egredient̃ ex te q̃s genera-
is tollent̃: ⁊ erũt eunuchi in palatio re
is babylonis. Dixit ezechias ad eſaiã:
Bon⁹ ſermo dñi quẽ locut⁹ eſt. Sit tñ
ax ⁊ veritas in dieb⁹ meis. Reliq̃ autẽ
rmonũ ezechie ⁊ oĩs fortitudo eius: et
uõ fecerit piſcinã ⁊ aqueductũ ⁊ intro
uxerit aquas in ciuitatẽ: nõne hec ſcri
ta ſunt in libro ſermonũ dieꝝ regũ iu-
a? Dormiuitq; ezechias cũ prib⁹ ſuis:
regnauit manaſſes fili⁹ eius pro eo.

B Duodecim ãnoꝝ erat ma- XXI
naſſes cũ regnare cepiſſet: ⁊ q̃nq̃-
gintaq̃nq; annis regnauit ĩ hie-
uſalẽ. Nomẽ matris ei⁹ aphſiba. Fecit-
q; malũ in ꝯſpectu dñi: iuxta idola gen
ũ quas deleuit dñs a facie filioꝝ iſra-
l. Conuerſuſq; eſt ⁊ edificauit excelſa q̃
iſſipauerat ezechias pater ei⁹: et erexit
ras baal et fecit lucos ſicut fecerat a-
hab rex iſrael: et adorauit oẽm militiã
eli ⁊ coluit eã. Extruxitq; aras ĩ domo
ñi de qua dixit dñs: in hieruſalẽ ponã
omẽ meũ: ⁊ extruxit altaria vniuerſe
ilitie celi: in duob⁹ atrĳs templi dñi.
Et traduxit filiũ ſuũ ꝑ ignẽ: ⁊ ariolatuſ
ſt ⁊ obſeruauit auguria ⁊ fecit phitões:
aruſpices multiplicauit: vt faceret ma
C i corã dño ⁊ irritaret eũ. Poſuitq; ido
ũ luci quẽ fecerat in tẽplo dñi: ſuper q̃
ocut⁹ eſt dñs ad dauid ⁊ ad ſalomonẽ
iliũ ei⁹. In tẽplo hoc ⁊ in hierlm quem
legi de cũctis tribub⁹ iſrl ponã nomẽ
eũ in ſempiternũ: ⁊ vltra nõ faciã cõ-
oueri pedẽ iſrael de terra quã dedi pa
ib⁹ eoꝝ ſi cuſtodierint ope omĩa q̃ p̃-
epi eis: ⁊ vniuerſam legẽ quã mãdauit
is ſeruus me⁹ moyſes. Illi vero nõ au-
ierũt: ſed ſeducti ſunt a manaſſe: vt fa-
erent malũ ſup gentes q̃s cõtriuit dñs
facie filioꝝ iſrl. Locutuſq; eſt dñs in
anu ſeruoꝝ ſuoꝝ ꝓphaꝝ dicẽs: Quia
ecit manaſſes rex iuda abominationes
as peſſimas ſup oĩa q̃ fecerunt ãmor-
ei ante eũ: ⁊ peccare fecit etiã iudã ĩ im
ũditĳs ſuis: ꝓpterea hec dicit dñs de
D s iſrl: Ecce ego inducã mala ſup hieru
lẽ et iudã: vt q̃cunq; audierit tinneãt
mbe aures ei⁹. Et extendã ſup hieruſa
ẽm funiculũ ſamarie ⁊ pondus domus
chab: ⁊ delebo hierlm ſicut deleri ſolẽt
abule. Delens vertã: ⁊ ducã crebri⁹ ſti-
lum ſup faciẽ ei⁹. Dimittã vero reliq̃as
hereditatꝭ mee ⁊ tradã eas in man⁹ ini
micoꝝ eius: eruntq; in vaſtitatẽ ⁊ in ra-
pinã cũctis aduerſarĳs ſuis eo q̃ fece-
rint malũ corã me ⁊ ꝑſeuerauerũt irri-
tantes me ex die q̃ egreſſi ſunt pr̃es eoꝝ
ex egypto vſq; ad hãc diez. Inſup ⁊ ſan-
guinẽ innoxiũ fudit manaſſes mltũ ni-
mis donec impleret̃ hieruſalez vſq; ad
os: abſq; pctĩs ſuis q̃b⁹ peccare fecit iu
dam vt faceret malũ corã dño. Reliq̃ au
tẽ ſmonuz manaſſe ⁊ vniuerſa q̃ fecit: ⁊
pctm̃ eius qd peccauit: nõne hec ſcripta
ſunt in libro ſmonũ dieꝝ regum iuda?
Dormiuitq; manaſſes cũ prĩbus ſuis: ⁊ D
ſepultus eſt in horto dom⁹ ſue: in horto
ozã: ⁊ regnauit amon fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Ui-
gintiduoꝝ annoꝝ erat amon cũ regna
re cepiſſet: duobus q̃z annis regnauit in
hierlm. Nomẽ matris ei⁹ meſſallemeth
filia arus de ietheba. Fecitq; malum in
ꝯſpectu dñi ſicut fecerat manaſſes pater
ei⁹ ⁊ ambulauit in oĩ via ꝑ quã ambu-
lauerat pr̃ ei⁹ ſeruiuitq; immũditĳs q̃b⁹
ſeruiebat pr̃ ei⁹ ⁊ adorauit eas: ⁊ dereliq̃t
dñm deũ patꝝ ſuoꝝ ⁊ nõ ambulauit in
via dñi. Tetenderũtq; ei inſidias ſerui
ſui: ⁊ interfecerũt regẽ ĩ domo ſua. Per
cuſſit aũt ppl's terre oẽs q̃ cõiurauerãt
ꝯtra regẽ amon: ⁊ ꝯſtituerũt ſibi regem
ioſiã filiũ ei⁹ ꝓ eo. Reliq̃ aũt ſermonuz
amon q̃ fecit: nõne hec ſcripta ſunt in li
bro ſermonũ dieꝝ reguz iuda? Sepelie-
rũtq; eũ in ſepulchro ſuo ĩ horto ozam:
⁊ regnauit ioſias fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. XXII A

Octo annoꝝ erat ioſias cũ regna- 2. Pa. 34. a
re cepiſſet: et triginta vno ãno re
gnauit in hierlm. Nomen mr̃is
eius ydida filia phadaia ð beſechat. Fe
citq; quod placitũ erat corã dño: ⁊ am-
bulauit ꝑ oẽs vias dauid patris ſui.
Nõ declinauit ad dexteram ſiue ad ſini
ſtram. Anno autẽ octauodecimo regis
ioſie miſit rex ſaphan filiũ aſlia filĳ me
ſullam ſcribã templi dñi: dicens ei: Ua-
de ad helchiam ſacerdotẽ magnũ vt cõ
fletur pecunia q̃ illata eſt in tẽplũ dñi:
quã collegerunt ianitores templi a po-
pulo: deturq; fabris ꝑ prepoſitos dom⁹
dñi. Qui ⁊ diſtribuant eam his qui ope B
rant̃ in templo dñi ad inſtauranda ſar-
tatecta templi: tignarĳs videlicet et ce-
mẽtarĳs: ⁊ his q̃ interrupta cõponũt: ⁊
vt emant̃ ligna ⁊ lapides ð lapicidinis
ad inſtaurãdũ tẽplũ dñi. Uerumtñ non
ſupputet̃ eis argentũ qd accipiũt ſed in

ꝑtāte hēant ⁊ in fide. Dixit aūt helchi
as pōtifex ad ſaphan ſcribā. Librū le-
gis repperi in domo dñi. Deditq; hel-
chias volumē ſaphan ſcribe: q̄ et elegit
illud. Uenit ꝗꝫ ſaphan ſcriba ad regē:
⁊ renūciauit ei qđ ꝓcepat: ⁊ ait. Conſla
uerūt ſerui tui pecuniā que repta eſt in
domo dñi: ⁊ dederūt vt diſtribueret fa
bris ac ꝓfectis opeꝝ tēpli dñi. Narra-
C nit ꝗꝫ ſapphan ſcriba regi dicēs. Libꝝ
dedit mhi helchias ſacerdos. Quē cuꝫ
legiſſet iſaphan corā rege: ⁊ audiſſet rex
ꝟba libri legis dñi: ſcidit veſtimenta
ſua: ⁊ ꝓcepit helchie ſacerdoti ⁊ ahichā
filio ſaphan ⁊ achobor filio micha ⁊ ſa
phan ſcribe et aſaie ſeruo regis dicens:
Ite ⁊ ꝯſulite dñm ſuꝑ me et ſuꝑ ppl'o et
ſuꝑ omī iuda: de ꝟbis voluminis iſtius
qđ inuentū eſt. Magna eni ira dñi ſuc-
cenſa eſt ꝯtra nos: q2 nō audierunt pr̄es
nr̄i ꝟba libri hui⁹ vt facerēt omē quod
ſcriptū eſt a nobis. Ierūt itaq; helchias
ſacerdos ⁊ ahichā ⁊ achobor ⁊ ſaphan ⁊
aſaia ad oldā ꝓphetē vxorē ſellum filij
thecue filij aras cuſtodis veſtiū q̄ habi-
tabat in hieruſalem in ſecūda: locutiq;
ſunt ad eā. Et illa rñdit: Hec dicit domi
nus de⁹ iſrl'. Dicite viro q̄ miſit vos ad
D me. Hec dicit dñs: Ecce ego adducā ma
la ſuꝑ locū iſtum: ⁊ ſuꝑ habitatores ei⁹:
omīa verba legis q̄ legit rex iuda: q2 de
reliquerūt me: ⁊ ſacrificauerūt dijs alie
nis irritātes me in cūctis opib⁹ manu-
um ſuaꝝ. Et ſuccendet indignatio mea
in loco hoc ⁊ nō extinguet. Regi aūt iu
da qui miſit vos vt ꝯſuleret dñm: ſic di
cetis: Hec dicit dñs deus iſrl'. Pro eo ꝙ
audiſti ꝟba voluminis ⁊ ꝑterritum eſt
cor tuū ⁊ humiliat⁹ eſt corā dño: audit
ſermonib⁹ ꝯtra locū iſtū ⁊ habitatores
eius: ꝙ videlicet fierent in ſtuporē ⁊ in
maledictū: et ſcidiſti veſtimēta tua: ⁊ fle
uiſti coraꝫ me et ego audiui ait dñs: id-
circo colligā te ad patres tuos: ⁊ collige
ris ad ſepulchrū tuū in pace: vt non vi-
deant oculi tui omīa mala que introdu
cturus ſum ſuꝑ locū iſtum. XXIII

A 2 Pa. 34. f.
ET renūciauerūt regi qđ dixerat.
Qui miſit: ⁊ ꝯgregati ſunt ad eū
omēs ſenes iuda et hieruſalem.
Aſcenditq; rex templū dñi: ⁊ omēs viri
iuda: vniuerſiq; q̄ habitabāt in hierl'm
cū eo: ſacerdotes ⁊ ꝓphete ⁊ oīs ppl's a
paruo vſq; ad magnū: legitq; cūct au-
dientib⁹ oīa verba libri feder q̄ inuen-
tus eſt in domo dñi. Stetitq; rex ſuper
gradū ⁊ fedus ꝑcuſſit corā dño: vt am-
bularēt poſt dñm: et cuſtodirent ꝓcepta
ei⁹ et teſtimonia ⁊ cerimonias in oī cor
de et in tota aīa: ⁊ ſuſcitarēt ꝟba feder
huius q̄ ſcripta erant in libro illo. Ac-
quieuitq; ppl's pacto. Et ꝓcepit rex hel-
chie pontifici ⁊ ſacerdotib⁹ ſecūdi ordi-
nis ⁊ ianitorib⁹ vt ꝓijcerent in templo
dñi oīa vaſa q̄ facta fuerāt baal ⁊ in lu-
co ⁊ vniuerſe militie celi ⁊ combuſſit ea
foris hierl'm in conualle cedron: ⁊ tulit
puluerē eoꝝ in bethel. Et deleuit aru-
ſpices q̄s poſuerāt reges iuda ad ſacri-
ficandū in excelſis ꝑ ciuitates iuda et i
circūitu hierl'm: ⁊ eos q̄ adolebat incen
ſum: baal ⁊ ſoli ⁊ lune ⁊ duodeci ſignis
⁊ omī militie celi. Et efferri fecit lucu
de domo dñi foras hieruſalē in cōualle
cedron ⁊ cōbuſſit eū ibi ⁊ redegit i pul-
uerem: ⁊ ꝓiecit ſuꝑ ſepulchra vulgi. De-
ſtruxit quoq; ediculas effeminatorū q̄
erāt in domo dñi: ꝓ quib⁹ mlieres texe
bant q̄ſi domūculas luci. Cōgregauitq;
omēs ſacerdotes de ciuitatibus iuda: ⁊
cōtaminauit excelſa vbi ſacrificabāt ſa-
cerdotes: de gabaa vſq; berſabee. Et de-
ſtruxit aras portarū in introitu oſtij i…
ſie principis ciuitat qđ erat ad ſiniſtrā
porte ciuitat. Veruntū nō aſcēdeban…
ſacerdotes excelſoꝝ ad altare dñi in hi…
ruſalē: ſed tm̄ comedebāt azyma in me-
dio fratrū ſuoꝝ: Contamiauit ꝗꝫ tophe
qđ eſt in cōualle filij ennon: vt nemo c…
ſecraret filiū ſuū aut filiā ꝑ ignem mo
loch. Abſtulit ꝗꝫ equos q̄s dederant re
ges iude ſoli in introitu tēpli dñi iuxt…
exedrā nathamelech eunuchi q̄ erat i…
pharurim: currus aūt aūt ſolis cōbuſſi…
igni. Altaria ꝗꝫ q̄ erant ſuꝑ tecta cena
culi achaz q̄ fecerāt reges iuda: ⁊ altari…
q̄ fecerat manaſſes in duob⁹ atrijs te…
pli dñi deſtruxit rex: ⁊ cucurrit inde ⁊ …
ſperſit cinerē eoꝝ i torrentē cedron. E…
celſa quoq; que erāt in hierl'm ad dext…
rā partē montis offenſiōis q̄ edificau…
rat ſalomon rex iſrl' aſtaroth idolo ſid…
nioꝝ ⁊ chamos offenſioni moab: ⁊ me
chon abominationi filioꝝ āmon poll…
it rex: ⁊ ꝯtriuit ſtatuas: ⁊ ſuccidit luco…
repleuitq; loca eoꝝ oſſib⁹ mortuoꝝ. I…
ſuꝑ ⁊ altare qđ erat in bethel ⁊ excelſ…
qđ fecerat hieroboam fili⁹ nabath q…
peccare fecit iſrl': ⁊ altare illud excelſu…
deſtruxit atq; cōbuſſit ⁊ cōminuit i p…
uerē: ſuccenditq; etiā lucū. Et cōuerſ… B
ioſias vidit ibi ſepulchra q̄ erāt in m…

te: miſitqꝫ ⁊ tulit oſſa de ſepulchris: ⁊ cō
5.a buſſit ea ſup altare: ⁊ polluit illud iux-
ta ꝟbū dñi qđ locut⁹ eſt vir dei q̄ ꝑdixe
rat ꝟba hec. Et ait: Quis eſt titulus ille
quē video? Rñderūtqꝫ ei ciues vrbis illi⁹
Sepulchrū eſt hois dei q̄ venit de iuda:
⁊ ꝑdixit ꝟba hec q̄ feciſti ſup altare be-
thel. Et ait: Dimittite eū. Nemo cōmo-
ueat oſſa ei⁹. Et intacta mãſerūt oſſa il-
lius cū oſſib⁹ ꝓphe q̄ venerat đ ſamaria.
Inſup ⁊ oīa phana excelſoꝝ q̄ erāt in ci
uitatib⁹ ſamarie que fecerant reges iſrl'
ad irritandū dñm: abſtulit ioſias: ⁊ fecit
eis ꝺm oīa que fecerat in bethel. Et occi
dit vniuerſos ſacerdotes excelſorū qui
erāt ibi ſup altaria: ⁊ cōbuſſit oſſa hūa-
C na ſup ea. Reuerſuſqꝫ eſt hierl'm et ꝑce-
15.b pit oī ꝑplo dicēs: Facite phaſe dño deo
.d. vr̄o: ꝺm qđ ſcriptū eſt i libro federꝭ hui⁹
Nec eni factū eſt phaſe tale a dieb⁹ iudi
cū qui iudicauerūt iſrl' ⁊ oīm dieꝝ regū
iſrl' ⁊ regū iuda: ſicut in octauodecio an
no regꝭ ioſie factū ē phaſe iſtud dño in
hierl'm. Sed ⁊ phitones ⁊ ariolos ⁊ figu
ras idoloꝝ: ⁊ imūditias ⁊ abomiatiões
que fuerūt in terra iuda ⁊ hierl'm abſtu
lit ioſias vt ſtatueret ꝟba legꝭ q̄ ſcripta
ſunt in libro quē inuenit helchias ſacer
dos in tēplo dñi. Similis illi nō fuit ante
eū rex: qui reuerteret̄ ad dñm in oī cor-
de ſuo ⁊ in tota aīa ſua ⁊ vniuerſa ꝟtu-
te ſua iuxta oēm legē moyſi neqꝫ p⁹ eū
ſurrexit ſilis illi. Verūtñ nō eſt auerſus
dñs ab ira furorꝭ ſui magni: q̄ iratus eſt
furor ei⁹ ꝯtra iudā ꝓpter irritatiões q̄-
D b⁹ ꝓuocauerat eū manaſſes. Dixit ita-
qꝫ dñs: Etiā iudā auferā a facie mea ſi-
cut abſtuli iſrl': ⁊ ꝓiciam ciuitatē hanc
quā elegi hierl'm ⁊ domuꝫ de q̄ dixi: erit
nomē meū ibi. Reliq̄ vero ſmonū ioſie
⁊ vniuerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt
in libro ꝟboꝝ dieꝝ regū iuda? In dieb⁹
5.c ei⁹ aſcēdit pharao nechao rex egypti cō
tra regē aſſyrioꝝ ad flumē eufraten. Et
abijt ioſias rex iuda in occurſum ei⁹: et
occiſus eſt in mageddo cū vidiſſet eum.
Et portauerūt eū ſerui ſui mortuum de
mageddo ⁊ ꝯtulerūt in hierl'm: ⁊ ſepelie
6.a runt eū i ſepulchro ſuo. Tulitqꝫ ppl's ter-
re ioachaꝫ filiū ioſie: ⁊ vnxerūt eū: ⁊ ꝯſti
tuerūt eū regē ꝓ pr̄e ſuo. Vigintitrium
annoꝝ erat ioachaꝫ cū regnare cepiſſet:
⁊ trib⁹ mēſibus regnauit i hierl'm. No-
men mr̄is ei⁹ amithal: filia hieremie de
lobna. Et fecit malū corā dño: iuxta oīa
E que fecerāt pr̄es ei⁹. Vinxitqꝫ eum pha

rao nechao in rebblatha: q̄ eſt in terra
emath: ne regnaret in hierl'm. Et impo-
ſuit mulctā terre centū talentꝭ argēti: ⁊
talento auri. Regēqꝫ ꝯſtituit pharao ne
chao heliachim filiū ioſie ꝓ ioſia patre
ei⁹: vertitqꝫ nomē ei⁹ ioachim: porro io
achaꝫ tulit ⁊ duxit in egyptū. Argentū
autē ⁊ aurū dedit ioachim pharaoni cū
indixiſſet terre ꝑ ſinglos vt ꝯferret̄ iux-
ta ꝑceptū pharaonis. Et vnūquēqꝫ iux
ta vires ſuas exegit tam argentū q̄ au-
rum de ppl'o terre: vt daret pharaoni ne
chao. Vigintiq̄nqꝫ ānorū erat ioachim
cū regnare cepiſſet: ⁊ vndecim annis re-
gnauit in hierl'm. Nomē mr̄is ei⁹ ꝫebi-
da filia phadaia de ruma. Et fecit malū
corā dño: iuxta oīa q̄ fecerāt pr̄es eius.

XXIIII. A

In dieb⁹ eius aſcēdit
nabuchodonoſor rex babylonis:
⁊ fact⁹ eſt ei ioachim ſeru⁹ trib⁹
annis: ⁊ rurſum rebellauit ꝯtra eū. Im-
miſitqꝫ ei dñs latrunculos chaldeoꝝ ⁊
latrūculos ſyrie ⁊ latrūculos moab ⁊ la
trunculos filiorū āmon: ⁊ imiſit eos in
iudā vt diſꝑderēt eū iuxta ꝟbū dñi qđ
locut⁹ fuerat ꝑ ſeruos ſuos ꝓphas. Fa-
ctū eſt aūt hoc ꝑ ꝟbū dñi cōtra iudā vt
auferret eū coraꝫ ſe: ꝓpter pctā manaſſe
vniuerſa q̄ fecit: ⁊ ꝓpter ſanguinē inno
xiū quē effudit: ⁊ impleuit hierl'm cruo-
re innocentiū: ⁊ ob hāc rē noluit de⁹ ꝓ
pitiari. Reliq̄ aūt ſmonū ioachim ⁊ vni B
uerſa que fecit: nōne hec ſcripta ſūt in li
bro ſermonū dieꝝ regū iuda? Et dormi
uit ioachim cū pr̄ib⁹ ſuis: ⁊ regnauit io
achin fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Et vltra nō addidit
rex egypti vt egrederet̄ de terra ſua. Tu
lerat eni rex babylonis a riuo egypti vſ-
qꝫ ad fluuiū eufraten oīa q̄ fuerāt regis
egypti. Decē ⁊ octo annoꝝ erat ioachin
cū regnare cepiſſet: ⁊ trib⁹ menſibus re-
gnauit in hierl'm. Nomē mr̄is ei⁹ noe-
ſcha filia helnathan de hierl'm. Et fecit
malū corā dño: iuxta omia q̄ fecerat pr̄
ei⁹. In tpe illo aſcenderūt ſui nabucho Dañ.1.a
donoſor regis babylonis hierl'ꝫ: et cir- C
cundata eſt vrbs munitionib⁹. Venitqꝫ Heſter.2.a
nabuchodonoſor rex babylonis ad ciui
tatem cū ſeruis ſuis: vt obpugnarēt eā.
Egreſſuſqꝫ eſt ioachin rex iuda ad regē
babylonis ipſe ⁊ mr̄ eius ⁊ ſerui eius et
principes ei⁹ et eunuchi ei⁹: et ſuſcepit
eū rex babylonis āno octauo regni ſui.
Et ꝯtulit inde omēs theſauros domus
dñi et theſauros dom⁹ regie: ⁊ concidit
vniuerſa vaſa aurea que fecerat ſalomō

rex iſrael in templo dñi iuxta verbū dñi:
⁊ tranſtulit oēm hieruſalē et vniuerſos
principes ⁊ oēs fortes exercit⁹ decē mi-
lia in captiuitatē ⁊ oēm artificē ⁊ inclu
¶ D ſorem: nihilq; relictū eſt except; paupe-
rib⁹ ppl'i terre. Tranſtulit quoq; ioachin
in babylonē: ⁊ mrēm regis ⁊ vxores re-
gis ⁊ eunuchos reg; ⁊ iudices terre du-
xit in captiuitatē de hieruſalē in baby-
lonē: ⁊ oēs viros robuſtos ſeptē milia ⁊
artifices ⁊ incluſores mille omēs viros
fortes et bellatores: duxitq; eos rex ba-
bylonis captiuos in babylonē. Et cōſti
tuit mathathiā patruū eius p eo: impo
2.Par.36.b. ſuitq; nomē ei ſedechiā. Uiceſimū ⁊ pri
Hiere.52.a mū annū etatis habebat ſedechias cū
regnare cepiſſet: et vndecim ānis regna
uit in hieruſalē. Nomē matris ei⁹ erat
amithal: filia hieremie ðlobna. Et fecit
malū corā dño: iuxta oīa q̄ fecerat ioa-
chin. Iraſcebat̄ ei dñs ɔtra hierl'm ⁊ cō
tra iudā: donec ꝓiceret eos a facie ſua
Receſſitq; ſedechias a rege babylonis.
¶ A Factū ē āt āno nono re ¶ XXV.
Hiere.39.a gni ei⁹ mēſe decimo: decima die
et.52.a menſis venit nabuchodonoſor rex ba-
bylonis ipſe et oīs exercit⁹ eius in hie-
ruſalē et circūdederūt eā: ⁊ extruxerunt
in circūitu eius munitiōes. Et clauſa ē
ciuitas atq; vallata vſq; ad vndecimū
annū regis ſedechie nona die menſis.
Preualuitq; fames in ciuitate: nec erat
panis ppl'o terre. Et interrupta eſt ciui
tas: et omēs viri bellatores nocte fuge-
rūt p viā porte q̄ eſt inter duplicē murū
ad hortum regis. Porro chaldei obſide
bant in circūitu ciuitatē. Fugit itaq; ſe
¶ B dechias p viā que ducit ad campeſtria
ſolitudinis. Et pſecut⁹ eſt exercit⁹ chal-
deorū regem cōprehēditq; eū in planitie
hiericho: ⁊ oēs bellatores q̄ erant cū eo
diſperſi ſunt ⁊ reliquerūt eū. Apprehen
ſum ergo regē duxerūt ad regē babylo-
nis in rebblatha: qui locut⁹ eſt cū eo iu
diciū. Filios autē ſedechie occidit corā
eo: et oculos ei⁹ effodit: vinxitq; eū cate
nis ⁊ adduxit in babylonē. Menſe q̄n-
¶ C to ſeptima die mēſis ipſe eſt annus no-
nuſdecim⁹ regis babylonis: venit nabu
zardan princeps exercit⁹ ſeru⁹ reg; ba-
Ps.17. bylonis in hieruſalē ⁊ ſuccendit domū
Ezech.16.e dñi et domū regis ⁊ domos hieruſalē:
omnēq; domū combuſſit igni: ⁊ muros
hieruſalē in circūitu deſtruxit omis ex-
ercitus chaldeorū qui erāt cum principe
militū. Reliquā autē ppl'i partē que re-
manſerat in ciuitate: ⁊ pfugas qui trāſ-
fugerant ad regē babylonis: et reliquū
vulgus tranſtulit nabuzardan princeps
militie: ⁊ de paupib⁹ terre reliquit vini-
tores et agricolas: colūnas autē ereas
que erāt in templo dñi et baſes et mare
ereum qđ erat in domo dñi cōfregerunt
chaldei: et tranſtulerūt es oīm in baby
lonē. Ollas quoq; ereas ⁊ trullas: et tri
dentes: ⁊ cyphos et mortariola: ⁊ omia
vaſa erea: in quib⁹ miniſtrabāt: tulerūt
necnō et thuribula: et phialas. Que au-
rea aurea: ⁊ que argentea argentea: tu-
lit princeps militie: id eſt colūnas duas
mare vnū et baſes quas fecerat rex ſalo
mon in templo dñi. Nō erat pond⁹ eris
oīm vaſorū. Decē et octo cubitos altitu
dinis habebat colūna vna ⁊ capitellū
ereū ſup ſe altitudinis triū cubitorū: et
retiaculū ⁊ malogranata ſup capitellū
columne: omia erea. Similē ⁊ colūna ſe
cunda habebat ornatum. Tulit q; prin
ceps militie ſaraiam ſacerdotē primū: ⁊
ſophoniā ſacerdotē ſecundū ⁊ tres ian
tores: ⁊ de ciuitate eunuchū vnū q̄ era
prefectus ſup bellatores viros: et quiq;
viros de his qui ſteterāt coram rege: q̄
repperit in ciuitate: ⁊ ſopher principem
exercit⁹ qui pbabat tyrones de popul
terre: ⁊ ſex viros e vulgo q̄ inuēti fuerā
in ciuitate. Quos tollens nabuzardan
princeps militū duxit ad regem babylo
nis ī rebblatha: pcuſſitq; eos rex baby
lonis ⁊ interfecit eos ī rebblatha in te
ra emath. Et trāſlatus eſt iuda de terr
ſua. Populo aūt qui relict⁹ erat in terr
iuda quem dimiſerat nabuchodonoſ
rex babylonis pfecit godoliā filium a
chan filij ſaphan. Quod cū audiſſent om
duces militū ipi ⁊ viri qui erāt cum e
videlicet q; ɔſtituiſſet rex babylonis g
doliam venerūt ad godoliā in maſph
hiſmael filius nathanie: ⁊ iohannan f
lius zaree: ⁊ ſaraia fili⁹ thanameth ne
phatites: ⁊ iezonias fili⁹ maachati: ij
⁊ ſocij eorū. Iurauitq; godolias ipſis
ſocijs eorū dicens: Nolite timere ſer
re chaldeis. Manete in terra ⁊ ſuite D
gi babylonis: et bene erit vobis. Fa E
eſt autē in menſe ſeptimo venit hiſm
el fili⁹ nathanie filij eliſama de ſemi
regio ⁊ decē viri cū eo: pcuſſerūtq; go
liā qui ⁊ mortu⁹ eſt: ſed ⁊ iudeos ⁊ ch
deos qui erāt cum eo in maſpha. Cō
genſq; omis ppl'us a paruo vſq; ad
gnum et principes militū venerunt

egyptũ:timētes chaldeos. Factũ ē ve-
ro in anno triceſimoſeptimo tranſmi-
grationis ioachin regis iude:mēſe duo
decimo viceſima et ſeptima die mēſis
ſubleuauit euilmerodach rex babylōis
anno quo ꝛgnare ceꝑat caput ioachin
regis iuda de carcere ⁊ locut⁹ eſt ei be-
nigne. Et poſuit thronũ eius ſup thro-
nũ regũ qui erāt cũ eo in babylone: et
mutauit veſtes eius quas habuerat in
carcere:⁊ comedebat panē ſp in cōſpe-
ctu eius cunctis dieb⁹ vite ſue:ānonā
quoqꝫ cōſtituit ei ſine intermiſſione q̄
et dabat ei a rege ꝑ ſingulos dies omi
bus dieb⁹ vite ſue.

Explicit ſecūdus liber Ma
lachim.i.regum quartus.

Incipit pfatio ſcti hieronymi in librũ
dabreiamin: qui ē paralipomenon: qđ
nos dicere poſſumus verba dierũ.

TAntus ac talis eſt liber iſte
vt abſqꝫ illo ſi qs ſcientiã
ſcripturaꝝ ſibi voluerit ar-
rogare ſemetipm irrideat:
per ſingula quippe nomia
iuncturaſqꝫ verboꝝ ⁊ ptermiſſe i librꝭ
regum tegunt hiſtorie:⁊ innũerabiles
explicant euāgelij queſtiones. Sed ſi
ſeptuagita interpretũ:pura:et vt ab eiſ
in grecũ verſa ē editio pmaneret: ſup-
flue mi chromati epoꝝ ſanctiſſime at-
qꝫ doctiſſime impelleres vt hebrea tibi
volumina latino ſermōe tranſferrem.
Qđ eñ ſemel aures hominũ occupaue
rat ⁊ naſcētis eccleſie roborauerat fidē
iuſtũ erat etiam nr̄o ſilētio cōprobari
Nunc vero ꝓ varietate regionũ diuer
ſa ferant exemplaria: et germana illa
antiquaqꝫ tranſlatio corrupta ſit atqꝫ
violata nr̄i arbitrij putas: aut e plib⁹
iudicare qđ veꝝ ſit:aut nouũ op⁹ i ve-
teri ope cudere:illudentibuſqꝫ iudeis:
cornicũ (vt dicit) oculos ꝯfigere. Ale
xandria ⁊ egyptus in ſeptuaginta ſuis
eſichiũ laudat auctorē:cōſtātinopolis
vſqꝫ anthiochiā luciani martyris exē-
plaria ꝓbat. Medie inter has ꝓuincie
paleſtinos codices legũt:quos ab orige
ne elaboratos euſebi⁹ ⁊ pāphilus vul-
gauerũt. Totuſqꝫ orbis hac inter ſe tri
faria varietate ꝯpugnat. Et certe orige
nes non ſolũ exempla cōpoſuit qttuor
editionũ e regione ſingła verba deſcri-
bēs:vt vn⁹ diſſentiēs ſtatim ceteris in
ter ſe ꝯſentiētib⁹ arguat:ſed qđ maio-
ris audacie eſt:in editione ſeptuaginta
theodotionis editionē miſcuit:aſteri-
cis deſignans q̄ min⁹ fuerint:⁊ ꝟgulis
q̄ ex ſupfluo videbāt appoſita. Si igit
alijs licuit nō tenere qđ ſemel ſuſcepe-
rāt:⁊ poſt ſeptuagita cellulas q̄ vulgo
ſine auctore iactant ſingulas cellulas
aperuere: hocqꝫ i eccleſijs legit qđ ſep-
tuaginta neſcierũt:cur me nō ſuſcipiāt
latini mei q̄ inuiolata editiōe veteri ita
nouā cōdidi: vt laborē meũ hebreis et
qđ his maius eſt aplis auctorib⁹ com-
ꝓbē? Scripſi nup libꝝ de optimo ge
nere interptandi oſtendēs illa de euan
gelio:ex egypto vocaui filiũ meũ:⁊ qm̄ Oſee.11.a.
nazareus vocabit:⁊ videbũt in quē cō Zach.21.a
punxerũt:et illud apli:ꝙ oculus nō vi Eſa.64.b
dit nec auris audiuit ⁊ in cor hoīs nō 1.Cor.2.c
aſcēderũt q̄ pparauit de⁹ diligētib⁹ ſe:
ceteraqꝫ his ſilia in hebreoꝝ libris iue
niri: Certe apli ⁊ euāgeliſte: ſeptuagita
interptes nouerāt:⁊ vñ eis hec q̄ in ſe-
ptuaginta interptib⁹ nō hñt? Chriſtus
dñs nr̄ vtriuſqꝫ teſtamēti cōditor i euā
gelio ſm iohannē: q̄ credit inqt i me ſi Joh.7.f
cut dicit ſcriptura:flumia d vētre eius
fluēt aque viue. Utiqꝫ ſcriptũ ē: qđ ſal
uator ſcriptū eſſe teſtat. Ubi ſcriptũ ē?
Septuagita nō hñt: apocrypha neſcit
eccleſia. Ad hebreos igit reuertēdũ ē:
vñ ⁊ dñs loqt:⁊ diſcipuli exēpla preſu
mũt. Hec pace veteꝝ loqr et obtrecta-
toribus meis tm̄ rñdeo: q̄ canino dēte
me rodũt:in publico detrahētes ⁊ legē
tes i angul.i. accuſatores ⁊ defēſores:
cũ i alijs ꝓbēt qđ i me repbāt:q̄ſi ꝟt⁹
⁊ vitiũ nō i reb⁹ ſit ſꝫ cũ auctore mutet
Ceteꝝ memi: editionē ſeptuagita trā-
latorũ olim de greco emēdatā tribuiſſe
me nr̄is nec īimicũ debere eſtimari eoꝝ
q̄s i ꝯuētu fratꝝ ſp ediſſero: Et qđ nũc
dabreiami.i.ꝟba dieꝝ interptat⁹ ſum:
idcirco feci:vt iextricabiles moras ⁊ ſil
uā nominũ q̄ ſcriptoꝝ cōfuſa ſunt vi-
tio:ſenſuũqꝫ barbariē aptius ⁊ ꝑ ꝟſuũ
cola digererē mihi metipi ⁊ meis iuxta
hiſmeniũ canēs:ſi aures ſurdi ſunt ce-
teroꝝ.

Item alius prologus.

EUſebius hieronym⁹: domoni
⁊ rogatiano ſuis in xp̄o ieſu:
ſalutē. Quō grecoꝝ hiſtorias
magiſ intelligũt qui athenas

viderint:⁊ terciū virgilij libꝝ atroade
ꝑ leuchatē ⁊ a croceraunia ad ſiciliā:⁊
inde ad oſtia tyberis nauigauerit. Ita
ſcām ſcripturā lucidi⁹ intuebiꝭ qui iu
deā oculis cōtemplat⁹ eſt:⁊ antiquarū
vrbiū memorias:locoꝝq; vel eadē vo
cabula vel mutata cognouerit. Uñ et
nobiſ cure fuit cū erudidiſſimis hebreo
rū hunc laborē ſubire:vt circūiremus
ꝓuinciā quā vniuerſe xp̄i eccłe ſonāt.
Fateor em̄ mi dōmō ⁊ rogatiane cha-
riſſimi nunq̄ me i diuinis volumibus
proprijs virib⁹ credidiſſe nec habuiſſe
opinionē meā:ſed ea etiā de quib⁹ ſci-
re me arbitrabar interrogare me ſolitū
Quantomagis de his ſup quib⁹ āceps
erā? Deniq; cum a me nuper lr̄is flagi
taſſetis: vt vobis paralipomenon lati-
no ſermone trāſferē de tyberiada legis
quondā auctorē qui apud hebreos ad
mirationi habebaꝭ aſſumpſi:⁊ contuli
cum eo vertice (vt aiūt) vſq; ad extre-
mū vnguem:⁊ ſic cōfirmatus auſus ſū
facere qđ iubebatis. Libere em̄ vobis
loquor. Ita em̄ i grecis ⁊ latinis codi-
cib⁹ hic noīm liber vitioſus ē: vt nō
tā hebrea q̄ barbara quedā ⁊ ſarmati-
ca noīa cōiecta arbitrandū ſit: Nec hoc
ſeptuaginta interꝑtibus q̄ ſpūſctō pleni
ea q̄ vera fuerāt trāſtulerāt: ſꝫ ſcriptorū
culpe aſcribendū: dū de iemēdat] iemē
data ſcriptitāt ⁊ ſepe tria noīa ſubtra-
ctis e medio ſyllabis in vnū vocabulū
cogūt: vel e regione vnū nomē ꝓpt lati
tudinē ſuā in duo vel tria vocabula di
uidūt. Sꝫ ⁊ ipē appellatōes nō hoīes
vt pleriq; eſtimāt: ſꝫ vrbes: ⁊ regiōes:⁊
ſaltus:⁊ ꝓuīcias ſonāt:⁊ obliq̄ ſub in
terꝑtatione ⁊ figura eoꝝ q̄dā narranꝭ
hiſtorie: ď qb⁹ i regnoꝝ libro diciꝭ. Nō
ne ecce hec ſcripta ſūt i libro vboꝝ die-
rū regū iuda? Que vtiq; in nr̄is codici
bus nō hn̄ꝭ. Hoc primū ſciendū ꝙ apđ
hebreos ꝑalipomenon liber vnus ſit:et
apud illos vocat⁹ dabreiamin.i.verba
dierū q̄ ꝓpter magnitudinē apud nos
diuiſus ē. Deinde etiā illud attēdendū
ꝙ frequēter nomia nō vocabula hoīuꝫ
ſed rerꝝ (vt dixi) ſignificātias ſonant.
Ad extremū ꝙ oīs eruditio ſcripturaꝝ
in hoc ꝑtineꝭ:⁊ hiſtorie q̄ vel ꝓtermiſ-
ſe ſūt i ſuis locis vel ꝑſtricte leuiꝭ:hic ꝑ
q̄dā verboꝝ ꝯpendia explicenꝭ. Oratio
nū itaq; veſtraꝝ adiut⁹ auxilio miſi li-
brū beniuolis placituꝝ:tamen inuidis
diſplicituꝝ eſſe non ambigo. Optima
em̄ queq; (vt ait plini⁹) malunt con-
temnere pleriq; q̄ diſcere. Si quis in
hac interpretatiōe voluerit aliquid re-
prehendere interroget hebreos:ſuā cō-
ſcientiā recolat: videat ordinē textum
q; ſermonis:et tunc noſtro labori ſi po
tuerit detrahat. Ubicunq; ergo aſteri-
cos id eſt ſtellas radiare in hoc volumi
ne videritis:ibi ſciatis de hebreo addi
tū qđ in latinis codicibus non habeꝭ.
Ubi vero obelus trāſuerſa.ſ.virga pre-
poſita eſt:illuc ſignaꝭ quid ſeptuaginta
interpretes addiderunt: vel ob decoris
gratiā vel ob ſpiritusſancti auctoritatē
licet in hebreis volumib⁹ nō legatur.

Explicit ꝑfatio. Incipit prim⁹ liber da-
breiamin.i.ꝑalipomenon. Capł̄m.I.

Adam ſeth enol
caynā malaleel iareth eno-
ch matuſalem lamech noe
ſem cham et iafeth. Filij ia
phet:gomer magog mada
et iauan thubal moſoch thiras. Porro
filij gomer:aſcenez ⁊ riphat ⁊ togorm
Filij autē iauā: eliſa ⁊ tharſis cethim
⁊ dodanim. Filij cham:chus ⁊ meſrai
phut ⁊ chanaā. Filij aūt chus: ſaba e
euila ſabatha et regma: et ſabathach
Porro filij regma:ſaba ⁊ dadā. Chu
autem genuit nemroth. Iſte cepit eſſ
potens in terra. Meſraim vero genui
ludim ⁊ ananim ⁊ laabim ⁊ nepthuim
phetruſim qꝫ ⁊ et chaſluim de quibu
egreſſi ſunt philiſtijm ⁊ capthuri. Ch
naan vero genuit ſidonē primogenit
ſuū:etheum qꝫ ⁊ iebuſeū et amorre
et gergeſeum eueumq; ⁊ aratheū ⁊ aſi
neum aradium qꝫ ſamareū et emath
um. Filij ſem:elā et aſſur: ⁊ arfaxat lu
et aran. Filij aran: hus ⁊ hul: ⁊ gethe
et mes. Arfaxat aūt genuit ſale:q̄ ⁊ iſ
genuit heber. Porro heber nati ſūt du
filij: nomē vni phalech quia in diebu
eius diuiſa eſt terra: ⁊ nomen fr̄is eiu
iectā. Iectā aūt genuit elmodab et ſ
leph: ⁊ aſormoth: ⁊ iare: aduram quoq;
vzal ⁊ decla: ebal etiā ⁊ abimael ⁊ ſab
nec nō ⁊ ophir: ⁊ euila ⁊ iobab. Oēs i
filij iectaā. Sem arfaxat ſale heber p
lech ragau ſeruch nachor thare abra
iſte ē abraam: Filij aūt abraā yſaac ⁊
mael. Et he generatiōes eoꝝ. Prioge
hiſmaelis: nabaioth et cedar, ⁊ abdel

ſabſaꝫ ⁊ maſma ⁊ duma maſſa addad
C t thema iachur naphis cedma. Hi ſūt
.a lij hiſmaelis. Filij aūt cethure concu-
ine abraam quos genuit: zamrā iacſā
nadan madian ieſboc et Sue. Porro
lij iecſan: ſaba et dadan. Filij autm
adan: aſurim ⁊ lathuſim ⁊ laomi. Fi-
j autē madian: epha ⁊ epher ⁊ enoch
t abida ⁊ eldaa. Omēs hi filij cethure
Generauit aūt abraā yſaac: cuiꝰ fuert
lij eſau ⁊ iſrael. Filij eſau: eliphaz ra-
uel iehus ielō, chore. Filij eliphaz: the
nā omar: cepphi: gothan: cenez: thāna:
malech. Filij rahuel: naath zara ſam-
na meza. Filij ſeyr: lothan ſobal ſebeō
na diſon eſer diſan. Filij lothan: horri
hohimā. Soror aūt lothan fuit tham
a. Filij ſobal: alian ⁊ manaath ⁊ ebal
ephi ⁊ onā. Filij ſebeō: ahaia ⁊ ana. Fi
j ana: diſon. Filij diſon: hamaran et
ſeban: et iethran ⁊ charran: Filij eſer
alaan ⁊ zaban ⁊ iachan. Filij diſan:
us et aran. Iſti ſunt reges qui impa-
erunt in terra edom anteqꝫ eſſet rex
ſup filios iſrael. Bale filiꝰ beor: ⁊ nomē
D iuitatis eius denaba. Mortuꝰ eſt aūt
aie: ⁊ regnauit ꝓ eo iobab filius ſare
e boſra. Cūqꝫ iobab fuiſſet mortuꝰ reg
auit ꝓ eo huſan de terra themanoꝝ.
Obijt quoqꝫ et huſan: ⁊ regnauit pro
o adad filius badad qui ꝑcuſſit ma-
ian in terra moab: et nomē ciuitatis
ius auith. Cūqꝫ ⁊ adad fuiſſet mortuꝰ
egnauit ꝓ eo ſemla de maſreca. Sed
t ſemla mortuus eſt: et regnauit ꝓ eo
aul de robooth que iuxta amnē ſita ē
Mortuo quoqꝫ ſaul regnauit ꝓ eo ba-
aana filius achobor. Sed et hic mor-
uus eſt: et regnauit ꝓ eo adad cuiꝰ vr-
is nomen fuit phau: et appellata ē vx
r eius mehetabel filia matred: filie me
aab. Adad aūt mortuo duces ꝓ regi-
us in edom eſſe ceperunt. Dux thāna
ux alua: dux iether: dux oolibama dux
ela dux phinon: dux ceneſ: dux themā
ux mapſar: dux magdihel: dux hiram.
B Hi duces edom

¶ .II.

9.g Filij aūt iſrael: ruben ſymeon le-
0.c ui iuda yſachar et zabulō: dan
et ioſeph beniamī: neptali: gad
8.a t aſer. Filij iuda: her onan et ſela. Hi
res nati ſunt ei de filia Sue chanani-
idis. Fuit aūt her primogenitus iuda
8. alꝰ corā dn̄o: ⁊ occidit eū. Thamar āt
1.a. urus eiꝰ pepit ei phares et zara. Oēs
4.d filij iuda q̄nqꝫ. Filij aūt phares: eſrō
et camul. Filij ꝗꝫ zare: zamri et ethan ⁊ Math.1.a
eman chalcal quoqꝫ ⁊ daran ſimꝉ quin
qꝫ. Filij charmi: achar ꝗ turbauit iſra- Joſue.7.a
el ⁊ peccauit in furtu anathematiſ. Fi-
lij ethan azarias. Filij aūt eſrom ꝗ na-
ti ſunt ei: ieramehel ⁊ ram ⁊ calubi: hic
eſt caleph. Porro ram genuit amina- B
dab: aminadab aūt genuit naaſon prin
cipē filioꝝ iuda. Naaſon quoqꝫ genuit
ſalma: de quo ortus eſt boos. Boos ve
ro genuit obed qui et ipſe genuit iſai.
Iſai autē genuit primogenitū belial: 1.Re.16.b
ſcd̄m aminadab: tertiū ſymaha: quartū
nathanahel: quintū raddai: ſextū aſon
ſeptimū dauid: quoꝝ ſorores fuerūt ſar
uia ⁊ abigail. Filij ſaruie: abiſai ioab ⁊
aſahel tres. Abigail aūt genuit amaſa
cuius pater fuit iether hiſmaelites. Ca
leph vero filiꝰ eſrom accepit vxorē no-
mie azuba: de qua genuit hierioth. Fu C
erūtqꝫ filij eius iaſer ⁊ ſobab ⁊ ardō. Cū
qꝫ mortua fuiſſet azuba accepit vxorē
caleph ephrata: que pepit ei vr. Porro
vr genuit vri: ⁊ vri genuit beſeleel. Pꝰ
hec ingreſſus eſt eſrom ad filiā machir
pr̄is galaad: ⁊ accepit eā cū eēt annoꝝ
ſexaginta. Que peperit ei ſegub. Sed ⁊
ſegub genuit iair ⁊ poſſedit vigititres
ciuitates in terra galaad: cepitqꝫ geſſur
et arā oppida iair: ⁊ canath et viculos
eius ſexaginta ciuitatū. Omēs iſti filij
machir patris galaad. Cū autē mortuꝰ
eſſet eſrom: ingreſſꝰ eſt caleph ad ephra D
ta. Habuit quoqꝫ eſrom vxorē abia ꝗ
peperit ei aſſur pr̄em techue. Nati ſūt
aūt filij ieramehel: primogeniti eſrom
ram primogenitus eius: ⁊ buna et arā
et aſon et achia. Duxit quoqꝫ vxorē al
terā ieramehel noīe atthara: que fuit
mater onā. Sed et filij ram primogeni
ti ieramehel fuerūt moos ioamin ⁊ ac-
har. Onam aūt habuit filios ſemei et
iadan. Filij aūt ſemei: nadab ⁊ abiſur.
Nomē vo vxoris abiſur abiahil: ꝗ pe-
perit ahobban et molid. Filij autē na-
dab: fuerūt ſaled et apphaim. Mortuꝰ
eſt aūt ſaled abſqꝫ liberis. Filius vero
apphaim ieſi ꝗ ieſi genuit ſeſan. Porro E
ſeſan genuit oholai. Filij aūt iadai fra
tris ſemei: iether et ionathan. Sed ⁊ ie
ther mortuꝰ eſt abſqꝫ liberis. Porro io
nathan genuit phalech ⁊ ziza. Iſti fue-
runt filij ieramehel primogeniti eſrom
Seſan aūt nō habuit filios ſed filias: ⁊
et ſeruū egyptiū noīe ieraa. Deditqꝫ ei
filiā vxorē, ꝗ pepit ethei; Ethei autem

genuit nathan:et nathā genuit ʒabad
Zabad quoq₃ genuit ophal:⁊ ophal ge
nuit obed. Obed genuit iehu:iehu ge-
nuit aʒariā. Azarias genuit helles: et
helles genuit helaſa. Helaſa genuit ʒi-
f ʒamoy:ʒiʒamoy genuit ſellū. Sellū ge-
nuit ithamian:ithamiā aūt genuit eli-
ſama. Filij autē caleph fratris ierame-
hel:meſa primogenit⁹ eius: ipſe eſt pat
ciph filij mareſa pr̄is hebron. Porro fi
lij hebron chore ⁊ taphua ⁊ recem ⁊ ſā
ma. Sāma aūt genuit raam pr̄em hier
chaam:⁊ recē genuit ſemmei:filius ſē-
mei maō:et maon pater bethſur. Epha
aūt ꝯcubina caleph peperit aran ⁊ mu-
ſa ⁊ geʒes. Porro aran genuit ieʒē. Fi-
lij iahaddai: regom ⁊ ioathan ⁊ geſan
phalech ⁊ epha ⁊ ſaaph. Concubina ca
leph maacha peperit ſaber ⁊ tharana
Genuit autem ſaaph pater madmena
Sue pr̄em machbena: ⁊ patrē gabaa.
Joſue.15.d Filia vero caleph fuit achſa. Hi erāt fi-
Judi.1.c lij caleph filij vr primogeniti ephrata:
ſobal pr̄ cariathiarim:ſalma pr̄ bethle-
G em:ariph pr̄ bethgader: Fuerūt aūt fi-
lij ſobal:pr̄is cariathiarim:qui videbat
dimidiū reqetionū:⁊ de cognatōe caria
thiari: iethrei:⁊ aputhei:⁊ ſemathei et
maſerei. Ex his egreſſi ſūt ſaraite et eſt-
haholite. Filij ſalma pr̄is bethleem et
nethophati corone dom⁹ ioab:⁊ dimi-
diū requietionis ſarai. Cognationes q̄ʒ
ſcribaꝝ habitantiū in iabes canentes
atq₃ reſonātes et ī tabernaculis cōmo-
rātes. Hi ſunt cinei qui venerūt de ca-
lore patris domus rechab III
A Auid vero hos habuit filios q̄
2.Re.3.a d ei nati ſunt in hebron. Primo-
genitū amnon: et achinoe iſra-
elitide:ſcōm dauid de abigail carmeli-
tide:tertiū abſalon filiū maacha filie
ptolomei regis ieſſur:quartū adoniam
filiū agith:quintū ſaphaciā ex abithal
Sextū iethrahā de egla vxore ſua. Sex
ḡ nati ſunt ei in hebron: vbi regnauit
B ſeptē annis ⁊ ſex menſib⁹. Trigita aūt
et tribus ānis regnauit in hieruſalem.
Porro in hierl'm nati ſunt ei filij:ſym-
maa et ſobab ⁊ nathan ⁊ ſalomon q̄t-
tuor de berſabee ⁊ filia amihel. Jebaar
quoq₃ et heliſua et eliphaleth ⁊ noge
et napheg ⁊ iaphie necnon eliſama et
eliade ⁊ eliphaleg nouē. Oēs hi filij da
uid abſq₃ filijs cocubinarū:habuerunt
q₃ ſororē thamar. Filius aūt ſalomōis
Math.1.a roboā cuius ahia filius genuit aſa. De

hoc quoq₃ natus ē ioſaphat pr̄ ioram
qui iorā genuit oʒiā:ex quo ort⁹ ē ioas
⁊ huius amaſias fili⁹ genuit aʒariam.
Porro aʒarie filius ioathan ꝓcreauit
achas pr̄em eʒechie:de quo nat⁹ ē ma-
naſſes:ſed et manaſſes genuit āmō pa-
trē ioſie. Filij aūt ioſie fuerūt primoge
nitus iohānan:ſecūdus ioachin:terti⁹
ſedechias:quartus ſellū. De ioachī na
tus eſt iechonias ⁊ ſedechias. Filij ie-
chonie fuerūt:aſir:ſalathiel: melchirā:
phadaia:ſenneſer:⁊ iecemia:ſama ⁊ na
dabia. De phadaia orti ſunt ʒorobabel
et ſemmei. Zorobabel genuit moſollā:
ananiā ⁊ ſalomith:ſororē eoꝝ: aſabam
quoq₃ ⁊ ohol ⁊ barachiam ⁊ aſadiā io-
ſabeſeth quinq₃. Filius autem ananie
phaltias pater hieſeie:cuius filius ra-
phaia. Huius quoq₃ filius arnan de
quo natus eſt obdia: cui⁹ filius fuit ſe-
chenias. Filius ſechenie:ſemeia:cui⁹ fi-
lij attus et egiaal ⁊ baria:⁊ naaria:⁊ ſa
phat ⁊ ſeſa ſex nūero. Filius naarie:eli-
oenai ⁊ eʒechias ⁊ eʒricā tres. Filij elic
enai oduia ⁊ heliaſub ⁊ pheleia et ac-
cub et iohannā ⁊ dalaia ⁊ anan ſeptē.
Jlij iuda:phares eſrom IIII.
f ⁊ charmi ⁊ vr:⁊ ſubal. Rahia v
ro filius ſubal genuit gaad:d
quo nati ſunt ahumai ⁊ laad. He gene
ationes ſarathi. Jſta quoq₃ ſtirps eth
reʒrahel ⁊ ieſema ⁊ iedebos. Nomen q̄
ſororis eoꝝ aſalephum. Phuniel aut
pr̄ gedor:⁊ eſer pater oſa. Jſti ſunt fili
vr primogeniti ephrata pr̄is bethleem
Aſſur vero pr̄is thecue erant due vxo
res alaa et naara. Pepit aūt ei naar
oozam ⁊ epher:⁊ themā ⁊ aaſtari. Jſt
ſunt filij naara. Porro filij alaa:ſeret
yſaar ⁊ ethan. Chus aūt genuit anob
ſoboba ⁊ cognationē aharel filij arum
Fuit aūt iabes inclytus ꝑ fratrib⁹ ſui
⁊ mater eius vocauit nomē illi⁹ iabe
dicens:q2 pepi eū in dolore. Jnuocaui
ḡ iabes deū iſrael dicēs. Si bn̄dicen
benedixeris mihi:⁊ dilataueris termi
nos meos ⁊ fuerit man⁹ tua mecū:⁊ f
ceris me a malitia nō opprimi. Et p̄ſti
tit de⁹ q̄ p̄catus eſt. Caleph aūt frater
Sua genuit machir:qui fuit pr̄ eſthon
Porro eſthon genuit bethrapha ⁊ phe
le ⁊ tehinna pr̄em vrbis naas. Hi ſun
viri recha: Filij aūt cenes:othōiel ⁊ ſa
raia. Porro filij othōiel: athat ⁊ mao
nathi. Maonathi genuit ophra. Sar
ias āt genuit ioab pr̄em vallis artific

rāt: Filij ꝟo caleph filij iephone: hir et
ela ⁊ nahez. Filij ꝗ3 hela: cenez: filij ꝗ3
alel: elziph ⁊ ziphа thiria ⁊ aſrahel. Et
lij ezra: iether ⁊ mereth: ⁊ epher ⁊ iaha
on. Genuitq̄ mariā ⁊ ſammai et ieſba
frem eſthamo. Uxoꝛ ꝗ3 ei⁹ indaia pepe-
t iareth p̄rem gedoꝛ ⁊ heber p̄rem zo-
oꝛ: ⁊ phutiel p̄rem zanoa. Hi aūt filij
ethie filie pharaonis quā accepit me-
d: ⁊ filij vxoꝛ odaie ſoꝛoꝛis nahan pa
is ceila charmi ⁊ eſthamo qui fuit de
achati. Filij ꝗ3 ſymon: āmon et rima.
D ilius anan: ethilon: ⁊ filij ieſi: zoeth et
enzoeth. Filij ſela filij iude: her p̄r le-
a: et laada p̄r mareſa: et cognationes
om⁹ opantiū byſſum in domo iuramē
⁊ qui ſtare fecit ſolē: viriq̄ mēdacij: ⁊
cur⁹ et incedens: ꝗ principes fuerūt in
oab: ⁊ ꝗ reuerſe ſunt in lehem. Hec au
verba vetera. Hi ſunt figuli habitan
s in plātationib⁹ ⁊ in ſepib⁹ apud re-
m in opib⁹ eius: cōmoꝛatiq̄ ſunt ibi.
lij ſymeon: namuel ⁊ iamin: iarbi: za-
ſaul. Sellū fili⁹ eius: mabſam filius
E ⁹: maſma fili⁹ eius. Filij maſma: amu-
l fili⁹ eius: zachur filius eius: ſemmei
i⁹ ei⁹. Filij ſemmei ſedecim ⁊ filie ſex.
ratres aūt ei⁹ nō habuerūt filios mul
s: vniuerſa cognatio nō potuit adeq̄-
ſummā filioꝝ iuda. Habitauerūt aūt
berſabee ⁊ molada et haſarſual et in
llaa et in aſom et in tholad et in ba-
uel et in hoꝛma ⁊ in ſicelech ⁊ i beth-
archaboth ⁊ in aſarſaſuſim ⁊ i bethe-
i ⁊ i ſaraim. He ciuitates eoꝝ vſq̄ ad
gē dauid: ville quoq̄ eaꝝ ethā et aen
mon ⁊ thocen ⁊ aſan ciuitates ꝗnq̄:
niuerſi viculi eoꝝ ꝑ circuitū ciuita-
iſtaꝝ vſq̄ ad baal. Hec eſt habitatio
F ꝝ: et ſediū diſtributio. Moſobab ꝗ3 ⁊
mleth ⁊ ioſa fili⁹ amaſie et iohel iehu
i⁹ ioſabie filij ſaraie filij aſihel ⁊ elio-
ai et iacoba ⁊ iſuaia ⁊ aſaia ⁊ adihel
ſimihel et banaia: ziza ꝗ3 fili⁹ ſephel
ij allon: filij idaia: filij ſemri: filij ſa-
aia: iſti ſūt noīati principes in cogna-
onib⁹ ſuis: ⁊ in domo affinitatū ſuaꝝ
ltiplicati ſunt vehemēter. Et ꝓfecti
nt vt ingrederent̄ in gadoꝛ vſq̄ ad o-
ntē vallis: ⁊ vt quererent paſcua gre-
⁹ ſuis. Inuenerūtq̄ paſcuas vberes
G alde bonas: ⁊ terrā latiſſimā ⁊ quie-
n ⁊ fertilē: in ꝗ ante habitauerant de
pe cham. Hi ergo venerunt ꝗs ſupꝛa
ſcripſim⁹ noīatim in dieb⁹ ezechie re
iuda: et ꝑcuſſerūt tabernacl'a eoꝝ et

habitatoꝛes qui inuēti fuerāt ibi: et de-
leuerūt eos vſq̄ ad p̄ſentē diem: habita
uerūtq̄ ꝓ eis qm̄ vberrimas paſcuas
ibidem repperērunt. De filijs quoq̄ ſy-
meon abierunt in montē ſeir viri quin-
genti: habētes principes phaltiā ⁊ naa-
riā et raphiā ⁊ ozihel filiuz ieſi: ⁊ ꝑcuſſe
runt reliquias que euadere potuerāt a-
malechitarū ⁊ habitauerunt ibi pꝛo eis
vſq̄ ad diem hanc. V
F Ilij quoq̄ ruben pꝛimogeniti iſ- A
rael: ip̄e q̄ppe fuit pꝛiogenit⁹ ei⁹:
ſed cū violaſſet thoꝛ p̄ris ſui: data ſunt
pꝛimogenita ei⁹ filijs ioſeph filij iſrael:
⁊ nō eſt ille reputat⁹ in pꝛiogenitū. Poꝛ
ro iudas ꝗ erat foꝛtiſſim⁹ inter frēs ſu-
os: de ſtirpe ei⁹ pꝛincipes germīati ſūt: pꝛi
mogenita aūt reputata ſūt ioſeph. Filij Gen. 46.b
ꝗ ruben pꝛiogeniti iſrl': enoch ⁊ phallu: Exo. 6.b
eſrom ⁊ charmi. Filij iohel: ſamaia fili⁹ Nu. 26.a.
ei⁹: gog fili⁹ eius: ſemmei fili⁹ ei⁹: micha
filius ei⁹: rechia fili⁹ eius: baal fili⁹ ei⁹:
beera fili⁹ ei⁹ quē captiuū duxit theglat
phalaſſar rex aſſyrioꝝ: ⁊ fuit pꝛinceps ī
tribu ruben. Fratres aūt ei⁹ et vniuerſa
cognatio eius qn̄ numerabant̄ ꝑ fami-
lias ſuas habuerūt pꝛincipes iehihel et
zachariā. Poꝛro bala fili⁹ azaz filij ſam
ma filij iohel: ip̄e habitauit in aroer vſ-
q̄ ad nebo et beelmeon. Cōtra oꝛienta- B
lē quoq̄ plagā habitauit vſq̄ ad intro-
itū heremi ⁊ fluuiū eufraten. Multum
q̄ppe iumētoꝝ nūerū poſſidebāt i terra
galaad. In dieb⁹ aūt ſaul ꝓliati ſūt con
tra agarenos ⁊ īterfecerūt illos: habita-
uerūtq̄ ꝓ eis ī tabernacul' eoꝝ ī oī pla
ga ꝗ reſpicit ad oꝛientē galaad. Filij ꝟo
gad e regione eoꝝ habitauerūt in terra
baſan vſq̄ ſelcha: iohel ī capite: ⁊ ſaphā
ſecundus: ianai aūt ⁊ ſaphat in baſan.
Frēs vero eoꝝ ſcd̄m domos cognationū
ſuarū: michael et moſollā et ſebe et ioꝛi
⁊ iachan ⁊ zie ⁊ heber ſeptē. Hi filij abia
hil: filij vri: filij iara: filij galaad: filij mi
chael: filij ieſeſi: filij ieddo: filij buz. Fra
tres ꝗ3 filij abdihel filij guni pꝛincipes
domus in familijs ſuis: et habitauerūt
in galaad ⁊ in baſan ⁊ in vicul' ei⁹: et in
cūctis ſuburbanis ſaron vſq̄ ad termi-
nos. Oēs hi numerati ſunt in dieb⁹ io- C
athan regꝫ iuda: ⁊ ī dieb⁹ hieroboam re
gis iſrael. Filij ruben et gad et dimidie
trib⁹ manaſſe: viri bellatoꝛes ſcuta poꝛ-
tantes ⁊ gladios: ⁊ tendētes arcū: erudi
tiq̄ ad ꝓlia quadragintaq̄ttuoꝛ milia
et ſeptingenti ſexaginta ꝓcedentes ad

pugnam: dimicauerūt cōtra agarenos. Ithurei vero ⁊ naphes ⁊ nodab prebuerūt eis auxiliū. Traditiq; sūt in manus eoꝝ agareni ⁊ vniuersi q̄ fuerāt cū eis: q2 deū inuocauerūt cū ꝓliarent: ⁊ exaudiuit eos eo ꝙ credidiſſent in eū. Ceperūtq; oia que poſſederāt cameloꝝ qnq̄ginta milia: ⁊ ouiū ducēta qnquaginta milia: aſinos duo milia: ⁊ aias hoim cētū milia. Vulnerati aūt multi corruerūt.
D Fuit enī bellū dñi. Habitaueruntq; pro eis vſq; ad tranſmigrationē. Filij q3 dimidie trib⁹ manaſſe poſſederūt terraz a finib⁹ baſan vſq; baal hermon et ſanir et montē hermon. Ingens q̄ppe nūerus erat. Et hi fuerāt principes domus cognatiōis eoꝝ: epher: ieſi: ⁊ helihel ezrihel ⁊ hieremia ⁊ odoia ⁊ iedihel viri fortiſſimi ⁊ potētes: ⁊ noīati duces in familijs ſuis. Reliquerūt aūt deū patrū ſuorū: et fornicati ſunt poſt deos ppl'oꝝ terre: q̄s abſtulit dñs corā eis ⁊ ſuſcitauit de⁹ iſrl' ſpūm phul regꝫ aſſyrioꝝ ⁊ ſpm theglatfalaſar regis aſſur: ⁊ tranſtulit ruben et gad ⁊ dimidiā tribū manaſſe ⁊ adduxit eos in ale ⁊ in abor et ara ⁊ fluuium gozan vſq; ad diem hanc. ¶ VI

A Gen. 46. b / i. 23. b.
Filij leui: gerſon: caath: ⁊ merari. Filij caath: amrā: yſaar: hebron ⁊ ozihel. Filij amrā: aaron: moyſes et maria. Filij aaron: nadab et abiu eleazar ⁊ ythamar. Eleazar genuit finees: et finees genuit abiſue. Abiſue vero genuit bocci: ⁊ bocci genuit ozi: ozi genuit zaraiā: ⁊ zaraias genuit meraioth Porro meraioth genuit amariā: ⁊ amarias genuit achitob: achitob genuit ſadoch: ⁊ ſadoch genuit achimaas. Achimaas genuit azariā: azarias genuit iohannā: iohānā genuit azariā. Ipſe eſt q̄ ſacerdotio funct⁹ eſt in domo quā edificauit ſalomon i hierl'm: genuit aūt azarias amariā: ⁊ amarias genuit achitob Achitob genuit ſadoch: ⁊ ſadoch genuit ſellū. Sellū genuit helchiā: ⁊ helchias genuit azariā. Azarias genuit zaraiā: ⁊
B zaraias genuit ioſedech Porro ioſedech egreſſus eſt qn̄ trāſtulit dñs iudā ⁊ hieruſalē p man⁹ nabuchodonoſor. Filij ḡ leui: gerſon caath ⁊ merari. Et hec noīa filioꝝ gerſon: lobni ⁊ ſemei. Filij caath: amram ⁊ yſaar ⁊ hebron ⁊ ozihel. Filij merari: mooli ⁊ muſi. He aūt generationes leui ſḃm familias eoꝝ. Gerſon: lobni: filius ei⁹: iaath filius eius: zāma fili⁹ eius: ioaa filius eius: addo fili⁹ eius: zara filius ei⁹: iethrai filius eius. Filij ca
ath: aminadab filius ei⁹: chore fili⁹ ei⁹
aſir filius ei⁹: helcane fili⁹ ei⁹: abiaſaph
filius eius: aſir filius eius: caath filiu
eius: vriel filius eius: ozias filius eius
ſaul fili⁹ ei⁹. Filij helcana: amaſai ⁊ ach
moth et helcana. Filij helcana: ſopha
filius eius: naath fili⁹ eius: heliab fili
eius: hieroam filius eius: helcana filiu
eius. Filij ſamuel: primogenit⁹ vaſſeni
⁊ abia. Filij aūt merari: mooli: lobni fi
lius eius: ſemei fili⁹ eius: oza fili⁹ eius
ſamaa fili⁹ eius: aggia fili⁹ eius: aſaia
lius eius. Iſti ſunt quos ꝯſtituit daui
ſup cantores dom⁹ dñi ex quo collata
arca: et miniſtrabāt corā tabernaclo te
ſtimonij canentes donec edificaret ſal
mon domū dñi in hieruſalē. Stabāt a
tē iuxta ordinē ſuum in miniſterio. H
vero ſūt qui aſſiſtebāt cū filijs ſuis de
lijs caath: hemā cantor filius iohel: fil
ſamuel: filij helcana: filij ieroaz: filij he
hel: filij thou: filij ſuph: filij helcana: f
lij iohel: filij maath: filij amaſai: filij h
cana: filij iohel: filij azarie: filij ſophō
filij thaath: filij aſir: filij abiſaph: fil
chore: filij yſaar: filij caath: filij leui: f
lij iſrael ⁊ frater ei⁹ aſaph: q̄ ſtabat a d
tris eius: aſaph filius barachie: filij ſ
maa: filij michahel: filij baſaie: filij me
chie: filij athanai: filij zara: filij adaia:
lij ethan: filij zāma: filij ſemei: filij iet
filij gerſon: filij leui. Filij autem mera
frēs eoꝝ ad ſiniſtrā: ethan: filij chuſi:
lij abdi: filij maloch: filij aſabie: filij
maſie: filij helchie: filij amaſai: filij bo
ni: filij ſomer: filij mooli: filij muſi: fil
merari: filij leui. Frēs q3 eoꝝ leuite: q
ordinati ſunt in cunctū miniſteriū tab
naculi dom⁹ dñi. Aaron vo ⁊ filij ei
adolebāt incēſum ſup altare holoca
ſti: ⁊ ſup altare thymiamatꝫ: i omē o
ſancti ſanctoꝝ ⁊ vt ꝓcarent p iſrl' iux
oia que ꝓcepat moyſes ſeru⁹ dei. Hi
autē filij aaron. Eleazar fili⁹ eius: fin
es filius ei⁹: abiſue fili⁹ eius: bocci fil
eius: ozi fili⁹ eius: zaraia fili⁹ eius m
raioth filius ei⁹: amaria fili⁹ eius: ach
tob filius ei⁹: ſadoch fili⁹ eius: achim
as filius ei⁹. Et hec habitacula eoꝝ
vicos atq; cōfinia filioꝝ. ſ. aaron iu
cognationes caathitaꝝ. Ipſis eni ſo
ꝯtigerant. Dederūt igit' eis hebron i
ra iuda ⁊ ſuburbana eius p circuitu
agros autē ciuitatꝫ ⁊ villas caleph fi E
iephone. Porro filijs aaron dederu

ciuitates ad ꝯfugiendū hebron et lob-
na et ſuburbana eiꝰ. Jether q̄ȝ ⁊ eſthe-
mo cū ſuburbanis ſuis ſedet helō ⁊ da
babir cum ſuburbanis ſuis: aſan q̄ȝ et
bethſemes et ſuburbana eaꝝ. De tribu
aūt beniamī gabee et ſuburbana eiꝰ et
almath cū ſuburbanis ſuis: anathoth
quoq̧ cū ſuburbanis ſuis. Omēs ciui-
tates tredeci cū ſuburbanis ſuis: ꝑ co-
gnationes ſuas. Filijs aūt caath reſidu
is de cognatiōe ſua: dederunt ex dimi-
dia tribu manaſſe in poſſeſſionē vrbes
decē. Porro filijs gerſon ꝑ cognatiões
ſuas de tribu yſachar et de tribu aſer ⁊
de tribu neptalim et de tribu manaſſe i
baſan vrbes tredecim. Filijs autē mera
ri ꝑ cognationes ſuas de tribu ruben ⁊
de tribu gad et de tribu zabulon: dede-
F runt ſorte ciuitates duodecim. Dederūt
quoq̧ filij iſrl̄ leuitis ciuitates ⁊ ſubur
bana earū. Dederuntq̧ ꝑ ſortem ex tri-
bu filioꝝ iuda ⁊ ex tribu filioꝝ ſymeon
⁊ ex tribu filiorū beniamin vrbes has
quas vocauerūt noībus ſuis: et his qui
erāt ex cognatiōe filioꝝ caath. Fuerūtq̧
ciuitates ī terminis eoꝝ d̄ tribu ephra-
im. Dederūt ergo eis vrbes ad ꝯfugien-
dū sychem cū ſuburbanis ſuis in mōte
ephraim ⁊ gazer cū ſuburbanis ſuis: iec
maam quoq̧ cū ſuburbanis ſuis: ⁊ be-
thoron ſimiliter: necnō et helon cū ſub-
urbanis ſuis: ⁊ gethremon in eundem
modū. Porro ex dimidia tribu manaſſe
aner ⁊ ſuburbana eius: balaam ⁊ ſubur
bana eiꝰ. His videlicet q̄ de cognatiōe
filioꝝ caath reliqui erāt. Filijs aūt ger-
ſon de cognatiōe dimidie tribꝰ manaſſe
golon in baſan ⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ aſta
G roth cū ſuburbanis ſuis. De tribu yſa-
char: cedes cū ſuburbanis ſuis et dabe-
reth cū ſuburbanis ſuis: ramoth quoq̧
⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ anem cū ſuburbanis
ſuis. De tribu vero aſer maſal cū ſubur
banis ſuis: ⁊ abdon ſilr̄ aſach quoq̧ et
ſuburbana eiꝰ: roob cū ſuburbanis ſu-
is. Porro de tribu neptalim cedes ī ga-
lilea ⁊ ſuburbana eiꝰ: amon cū ſubur-
banis ſuis: ⁊ cariathaim et ſuburbana
eiꝰ. Filijs autē merari reſiduis de tribu
zabulon: remono ⁊ ſuburbana eius: et
thabor cū ſuburbanis ſuis. Trās iorda
nē q̄ȝ ex aduerſo hiericho ꝯtra orientē
iordanis: de tribu ruben boſor in ſolitu
dine cū ſuburbanis ſuis: ⁊ iaſſa cū ſub-
urbanis ſuis: cademoth q̄ȝ et ſuburba-
na eiꝰ: ⁊ miphaath cū ſuburbanis ſuis.

Necnō ⁊ de tribu gad: ramoth ī galaad
et ſuburbana eiꝰ: et manaim cū ſubur-
banis ſuis: ſed ⁊ eſebon cū ſuburbanis
ſuis: et iezer cū ſuburbanis ſuis. VII A

Porro filij yſachar: thola et phua Gen. 46. b.
iaſub et ſamrom quattuor. Filij
thola: ozi et raphaia ⁊ hierihel ⁊
iemai et iepſem ⁊ ſamuel principes per
domos cognationū ſuaꝝ. De ſtirpe tho
la viri fortiſſimi nūerati ſunt in diebus
dauid: vigitiduo milia ſexcēti. Filij ozi:
iſrahia de q̄ nati ſūt michael ⁊ obadia ⁊
iohel et ieſia quiq̧ oēs principes cū eis
ꝑ familias ⁊ ꝓpꝉos ſuos accincti ad ꝓli
um viri fortiſſimi: trigītaſex milia. Mul B
tas eni habuerunt vxores ⁊ filios. Frēs
quoq̧ eorū ꝑ oēm cognationē yſachar
robuſtiſſimi ad pugnādū: octogītaſeptē
milia nūerati ſunt. Filij beniamin bale
et bochor ⁊ iadihel tres. Filij bale: eſbō
et ozi ⁊ ozihel ⁊ hierimoth ⁊ vrai q̄nq̧:
principes familiaꝝ ⁊ ad pugnādum ro-
buſtiſſimi. Numerꝰ aūt eoꝝ vigintiduo
milia et trigīntaq̄ttuor. Porro filij bo-
chor zamira ⁊ ioas ⁊ eliezer ⁊ elioenai ⁊
amri ⁊ hierimoth ⁊ abia ⁊ anathut ⁊ al
mathan. Omēs hi filij bochor. Nūerati
ſūt aūt ꝑ familias ſuas pricipes cogna-
tionū ſuaꝝ ad bella fortiſſimi: vigīti mi
lia ⁊ ducēti. Porro filij iadihel: balā: Fi C
lij aūt balan: iehus ⁊ beniamin ⁊ ahoth
et chaana ⁊ iothan ⁊ tharſis ⁊ haiſaar.
Oēs hi filij gadihel pricipes cognatio-
nū ſuaꝝ viri fortiſſimi decē et ſeptē mi-
lia ⁊ ducēti ad preliū ꝓcedētes: ſephan
q̄ȝ ⁊ haphan filij hir: et aſim filij aher.
Filij aūt neptalim: iaſihel ⁊ guni et aſer
et ſellū filij bala. Porro filiꝰ manaſſe: eſ-
riehel: cōcubinaq̧ eiꝰ ſeyra peperit ma
chir pr̄em galaad. Machir aūt accepit
vxores filijs ſuis happhim et ſepham et
habuit ſororē noīe maacha. Nomē aūt D
ſecundi ſalphaath. Nateq̧ ſunt ſalpha-
ath filie. Et pepit maacha vxor machir
filiū: vocauitq̧ nomē eiꝰ phares. Por-
ro nomē fratris eiꝰ ſares ⁊ filij eiꝰ vlam
et rehen. Filiꝰ autē vlam bedan. Hi ſūt
filij galaad filij machir: filij manaſſe.
Soror aūt eius regma: peperit virū de-
corū et abiezer ⁊ moola. Erant aūt filij
ſemida: ahin ⁊ ſechem et leci ⁊ anaiam.
Filij autē ephraim: ſuthala: bareth filiꝰ
eius: thaath filiꝰ eius: elada filius eius:
thaath filius eiꝰ: ⁊ huiꝰ filius zadab: et
huiꝰ filius ſuthala: ⁊ huiꝰ filiꝰ ezer et e-
lad. Occiderūt autē eos viri geth indi- E

geneꝫ: qꝛ deſcenderãt vt inuaderẽt poſſeſ
ſiones eoꝝ. Luxit igit̃ ephraim pr̃ eoꝝ̃
multis diebus: et venerũt fratres ei⁹ vt
conſolarent̃ eum. Ingreſſuſqꝫ eſt ad vx-
oꝛem ſuã: que cõcepit et peperit filium
⁊ vocauit nomen ei⁹ beria: eo ꝙ in mal
domus ei⁹ oꝛtus eſſet. Filia aũt ei⁹ fuit
ſara: que edificauit bethoꝛon inferioꝛeꝫ
et ſuperioꝛẽ: ⁊ oꝛenzara. Poꝛro fili⁹ ei⁹
rapha ⁊ reſeph et thale: de quo nat⁹ eſt
F thaan: qui genuit laadan. Hui⁹ quoqꝫ
filius ãmiud ꝗ genuit eliſama: de ꝗ oꝛ-
tus eſt non: qui habuit filiũ ioſue. Poſ
ſeſſio aũt eoꝝ ⁊ habitatio bethel cũ fili-
abus ſuis: ⁊ ꝯtra orientẽ noꝛan: ad occi
dentalẽ plagã gazer ⁊ filie ei⁹: ſichen qꝫ
cũ filiab⁹ ſuis vſqꝫ ad aſa cũ filiab⁹ ei⁹:
iuxta filios qꝫ manaſſe bethſan ⁊ filias
eius: thanaꝫ ⁊ filias ei⁹: mageddo ⁊ fi-
lias ei⁹: doꝛ ⁊ filias eius. In his habita
uerũt filij ioſeph: filij iſrl̃. Filij aſer: iem
na et ieſua ⁊ iſui ⁊ baria: ⁊ ſara ſoroꝛ eo
rũ. Filij aũt baria: heber ⁊ melchiel. Iſe
G eſt pr̃ barzaith. Heber aũt genuit ieph-
lat ⁊ ſomer ⁊ iothan ⁊ ſuaa: ſoroꝛẽ eoꝝ.
Filij iephlat: phoſech et chamaal et a-
ſoph. Hi filij iephlat. Poꝛro filij ſomer:
ahi ⁊ roaga et iaba ⁊ aram. Filij aũt he
lem fr̃is ei⁹: ſupha ⁊ iemna ⁊ ſelles et a-
mal. Filij ſupha: Sue aruaphed et ſual
⁊ beri et iamra boſoꝛ ⁊ od ⁊ ſamma ⁊ ſa
luſa ⁊ iethrã ⁊ bera. Filij gether: ieph-
ne ⁊ phaſpha ⁊ ara. Filij autẽ olla: aree
et auihel ⁊ reſia. Oẽs hi filij aſer: pꝛin-
cipes cognationũ electi atqꝫ foꝛtiſſimi
duces ducũ. Numer⁹ aũt eoꝝ etatꝫ que
apta eſſet ad bellũ: vigintiſex milia.

A B Eniamin aũt genuit ba- VIII
le pꝛimogenitũ ſuũ: aſbal ſecun-
dũ: ahara tertiũ: noaha quartũ:
⁊ rapha quintũ. Fueruntqꝫ filij bale: ad-
doar ⁊ gera ⁊ abiud: abiſue qꝫ ⁊ neman
et ahoe: ſed ⁊ gera ⁊ ſephuphan ⁊ vram.
Hi ſunt filij ahod: pꝛincipes cognatio-
nũ habitantiũ in gabaa: ꝗ trãſlati ſunt
in manath. Nooman aũt ⁊ achia et ge-
ra ipſe trãſtulit eos: et genuit oza et abi
ud. Poꝛro ſaarahim genuit in regione
moab: poſtqꝫ dimiſit vſim et bara vxo-
res ſuas. Genuit autẽ de edes vxoꝛe ſua
iobab et ſebia ⁊ moſa et molchhom: ie-
hus qꝫ et ſethia ⁊ marmach. Hi ſũt filij
B ei⁹ pꝛincipes i familijs ſuis. Mehuſim
vero genuit achitob et elphaal. Poꝛro
filij elphaal: heber ⁊ miſaam et ſamad.
Hic edificauit ono et lod ⁊ filias eius.
Bara aũt et ſama pꝛincipes cognationũ
habitantiũ in ahialon. Hi fugauerunt
habitatoꝛes geth. Et haio ⁊ ſeſac ⁊ hie-
rimoth ⁊ zabadia ⁊ arod ⁊ heder: micha
el quoqꝫ et ieſpha ⁊ ioaa: filij baria. Et
zabadia et moſollã ⁊ ezeci ⁊ heber ⁊ eſa-
mari ⁊ ieſlia ⁊ iobab filij elphaal. Et ia-
cim ⁊ zechri et zabdi et elioenai et ſele-
thai et heliel ⁊ adaia ⁊ baraia et ſama-
rath filij ſemei. Et ieſphan ⁊ heber ⁊ he
liel ⁊ abdon et zechri ⁊ hanã ⁊ anania ⁊
ailan ⁊ anathothia et iephdaia et pha-
nuel: filij ſeſac. Et ſamſari ⁊ ſooria et o-
tholia ⁊ ierſia helia ⁊ zechri: filij ieroa
Hi pr̃iarche ⁊ cognationũ pꝛincipes: qu
habitauerũt in hierl̃m. In gabaon aũ
habitauerũt abigabaon ⁊ nomẽ vxoꝛi
ei⁹ maacha: filiuſqꝫ ei⁹ pꝛimogenit⁹ ab
don ⁊ ſur et cis et baal et nadab: gedu
quoqꝫ ⁊ ahio et zacher ⁊ macelloth. E
macelloth genuit ſamaa. Habitauerũt
qꝫ ex aduſo fr̃m ſuoꝝ in hierl̃m cũ frib
ſuis. Ner autẽ genuit cis: et cis genui
ſaul: Poꝛro ſaul genuit ionathã ⁊ mel
chiſue ⁊ abinadab ⁊ eſbaal. Fili⁹ aũt i
nathã miribaal et miribaal genuit mi
cha. Filij micha: phiton ⁊ melech ⁊ th
ra ahaz: ⁊ ahaz genuit ioada: ⁊ ioada g
nuit almoth et aſmoth et zamri. Poꝛ
zamri genuit moſa: et moſa genuit b
ana: cuius filius fuit rapha de quo oꝛ
eſt elaſa: qui genuit aſel. Poꝛro aſel ſ
filij fuerũt his noĩbus: ezricam: boch
hiſmael: ſaria: abadia: anan. Omnes
filij aſel. Filij autem eſech fratris eiu
vlan pꝛimogenit⁹: ⁊ hus ſecũdus: et el
phaleth terti⁹. Fueruntqꝫ filij vlan vi
robuſtiſſimi: et magno roboꝛe tendẽt
arcum et multos habentes filios ac n
potes vſqꝫ ad centũ quiquaginta. O
nes hi filij beniamin. I

V Niuerſus ergo iſrael dinumer A
tus eſt: et ſumma eoꝛuꝫ ſcripta
in libro regũm iſrael ⁊ iuda: t
ſlatiqꝫ ſunt in babylonem pꝛopter
lictum ſuuꝫ. Qui autem habitauer
pꝛimi in poſſeſſionib⁹ ⁊ in vrbibus ſ
iſrl̃: ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ nathinnei
moꝛati ſũt in hierl̃m de filijs iuda ⁊
filijs bẽiamin. De filijs qꝫ ephꝛai ⁊ m
naſſe othei fili⁹ amiud fili⁹ emri: filij
rai: filij bonni. De filijs phares filij
da: ⁊ de ſiloni: aſaia pꝛiogenit⁹ ⁊ filij
De filijs aũt zara: iehuel ⁊ fr̃es eoꝝ
centi nonaginta. Poꝛro de filijs ben B
min: ſalo fili⁹ moſollam filij oduia

ſana ⁊ iobama fili⁹ ieroā ⁊ helā filius
ʒi filij mochori ⁊ moſollā filius ſapha
e filij rahuel filij iebanie ⁊ frēs eoꝝ ꝑ
milias ſuas nongēti q̄nq̄gita ſex. Oēs
i principes cognationū: ꝑ domos pa-
um ſuoꝝ. De ſacerdotib⁹ aūt iedaia
iarib ⁊ iachin: azarias ꝗ̄ꝫ fili⁹ helchie
lij moſollā filij ſadoch filij meraioth
ij achitob pontifex dom⁹ dei. Porro
daias filius ieroā filij phaſor filij mel
ia ⁊ maaſia fili⁹ adihel filij iezra filij
oſollā filij moſollamoth filij emmer:
C ēs ꝗ̄ꝫ eoꝝ pricipeſ ꝑ familias ſuas mil
ſeptingēti ſexagīta fortiſſimi robore
l faciēdū op⁹ miſterij ī domo dei. De le
tī āt ſemeia fili⁹ aſſub ⁊ filij ezricā fi-
aſebia: ꝺ filijs merari. Bachachar ꝗ̄ꝫ
rpētari⁹ ⁊ galal et mathania fili⁹ mi
a filij zechri filij aſaph ⁊ obdia filius
neie: filij galal: filij ydithun: ⁊ bara-
ia fili⁹ aſa: filij helcana q̄ habitauit ī
rijs nethophati. Janitores aūt ſellū ⁊
hub ⁊ thelmō: et ahimā: ⁊ frater eorū
lū princeps vſq̄ ad illud tp̄s in por-
regī ad orientē obſeruabant ꝑ vices
as de filijs leui. Sellū ꝟo fili⁹ chore
ij abiaſaph filij chore cū frib⁹ ſuis: ⁊
mo pr̄is ſui. Hi ſunt chorite ſuꝑ opa
ſterij: cuſtodes veſtibulorū taberna-
li ⁊ familie eoꝝ ꝑ vices caſtroꝝ dn̄i ⁊
D ſtodiētes itroitū. Finees aūt fili⁹ ele-
ar erat dux eoꝝ corā dn̄o. Porro za
arias fili⁹ moſollamia ianitor porte
bernaculi teſtimonij. Oēs hi electi in
iarios ꝑ portas: ducēti duodeci et de-
ipti ī villis ꝓprijs: ꝗ̄s ꝯſtituerūt dauid
amuel vidēs ī fide ſua: tam ipſos ꝗ̄ꝫ
los eoꝝ in oſtijs dom⁹ dn̄i ⁊ in taber-
culo vicib⁹ ſuis. Per q̄ttuor ventos
it oſtiarij. i. ad orientē et ad occiden
n et ad aq̄lonē et ad auſtrū. Frēs aūt
ū ī vicuł morabāł ⁊ veniebāt in ſab
tī ſuis ꝺ tp̄e vſq̄ ad tp̄s. His q̄ttuor
uitī credit⁹ erat oīs nūer⁹ ianitoꝝ: et
it ſuꝑ exedras ⁊ theſauros dom⁹ dn̄i.
E er gq̄rū ꝗ̄ꝫ tēpli dn̄i morabāł ī cuſto
s ſuis: vt cū tp̄s fuiſſet ibi mane ap̄i
fores. De eoꝝ grege erāt ⁊ ſuꝑ vaſa
ſterij. Ad nūeꝝ em̄ ⁊ īferebāł vaſa ⁊
erebāł. De ipſis ⁊ q̄ credita habebāt
nſilia ſanctuarij: preerāt ſimile ⁊ vi-
et oleo ⁊ thuri et aromatibus. Filij
t ſacerdotū vngenta ex aromatibus
iciebāt. Et marathias leuites primo
nit⁹ ſellū chorite: ꝓfectus erat eorū q̄
ſartagine frigebanł. Porro de filijs

caathi frib⁹ eorū ſuꝑ panes erāt ꝓpoſi
tionis: vt ſp̄ nouos ꝑ ſingula ſabbata F
ꝓpararent. Hi ſunt principes cantoꝝ ꝑ
familias leuitaꝝ q̄ in exedris morabāł
ita vt die ac nocte iugiter ſuo miſterio
deſeruirēt. Capita leuitarū ꝑ familias
ſuas pricipes māſerūt in hierłm. In ga G.3.c.
baon aūt cōmorati ſūt pr̄ gabaon iahi-
hel: ⁊ nomē vxoris eius maacha. Filius
primogenit⁹ ei⁹ abdon ⁊ ſur et cis ⁊ ba
al ⁊ ner et nadab gedor quoq̄ ⁊ ahio et
zacharias ⁊ macelloth Porro macelloth
genuit ſemmaan. Iſti habitauerūt e re-
gione fratrū ſuorū in hierłm cū fribus
ſuis. Ner autē genuit cis: et cis genuit G
ſaul. Et ſaul genuit ionathā ⁊ melchi-
ſue ⁊ aminadab ⁊ ieſbaal. Filius aūt io
nathā miribaal: ⁊ miribaal genuit mi-
cha. Porro filij micha: phitō et melech
⁊ thara ⁊ ahaz. Ahaz aūt genuit iara: ⁊
iara genuit alamath ⁊ azmotht ⁊ zam-
ri. Zari aūt genuit moſa: moſa ꝟo ge-
nuit baana cuius filius raphaia genu-
it elaſa: de quo ortus eſt aſel. Porro aſel
ſex filios habuit his nominibus: ezri-
cam: bochru hiſmael ſaria obdia anan:
hi filij aſel. X A

Philiſtijm aūt pugnabāt contra 1.Re.31.b
iſrł fugerūtq̄ filij iſrael paleſti
nos ⁊ ceciderūt vulnerati ī mō-
te gelboe. Cumq̄ appropinq̄ſſent phili-
ſtei ꝑſequētes ſaul ⁊ filos ei⁹: ꝑcuſſerūt
ionathā ⁊ aminadab ⁊ melchiſue filioſ
ſaul. Et aggrauatū eſt preliū cōtra ſaul:
īuenerūtq̄ eū ſagittarij ⁊ vulnerauerūt
iaculis. Et dixit ſaul ad armigerū ſuū. Judi.9.g
Euagina gladiū tuū ⁊ interfice me: ne 1.Re.31.b
forte veniāt incircūciſi iſti ⁊ illudāt mi
hi. Noluit aūt armiger ei⁹ hoc facere ti- B
more ꝑterritus. Arripuit ꝗ̄ ſaul enſem.
⁊ irruit ī eū. Qd̄ cū vidiſſet armiger ei⁹
videlicet mortuū eſſe ſaul: irruit etiā ip
ſe in gladiū ſuū ⁊ mortu⁹ eſt. Interijt ꝗ̄
ſaul ⁊ tres filij ei⁹: et oīs dom⁹ illi⁹ pa-
riter cōcidit. Qd̄ cum vidiſſent viri iſrł
qui habitabāt in campeſtrib⁹: fugerūt:
⁊ ſaul ⁊ filijs ei⁹ mortuis: dereliquerūt
vrbes ſuas ⁊ huc illucq̄ diſpſi ſūt: vene
rūtq̄ philiſtijm et habitauerunt in eis
Die igitur altero detrahētes philiſtijm C
ſpolia ceſoꝝ: īuenerūt ſaul ⁊ filios eius
iacētes ī mōte gelboe. Cūq̄ ſpoliaſſent
eū ⁊ amputaſſent caput armiſq̄ nudaſ
ſent: miſerūt ī terrā ſuā: vt circūferrel ⁊
oſtenderel idoloꝝ tēplis ⁊ ꝓp̄lis Arma
aūt eius cōſecrauerūt in phano dei ſui:

D et corpus affixerũt ĩ tẽplo dagon. Hoc
cuȝ audiſſent viri iabes galaad: oĩa. ſ. q̃
philiſtĳm fecerãt ſup ſaul: cõſurrexerũt
ſinguli viroꝝ fortiũ: et tulerũt cadauera
ſaul ⁊ filiorũ ei⁹: attulerũtq; ea ĩ iabes
⁊ ſepelierũt oſſa eorũ ſubter quercũ que
erat ĩ iabes: ⁊ ieiunauerũt ſeptẽ dieb⁹.
Mortu⁹ eſt ergo ſaul ꝓpter iniq̃tates ſuas:
eo q preuaricat⁹ ſit mãdatũ dñi qđ pce-
perat: et nõ cuſtodierit illđ: ſȝ inſup etiã
phitoniſſam cõſulerit: nec ſperauerit in
dño ꝓpter qđ interfecit eũ: et trãſtulit
regnũ ei⁹ ad dauid filiũ iſai. XI
A 2.Re.5.a
Congregat⁹ eſt igit oĩs iſrael ad
dauid in hebrõ dicẽs: Os tuum
ſum⁹: ⁊ caro tua. Heri q̃ȝ: ⁊ nudiuſ
terti⁹ cũ adhuc regnaret ſaul: tu eras
qui educebas et introducebas iſrl. Ti-
bi em̃ dixit dñs de⁹ tuus. Tu paſces po
pulũ meũ iſrl: ⁊ tu eris princeps ſup eũ.
Venerũt ergo oẽs maiores natu iſrl ad
regẽ in hebrõ: ⁊ iniĳt dauid cũ eis fed⁹
corã dño. Unxerũtq; eũ regẽ ſup iſrl iu
xta ſermonẽ dñi quẽ locut⁹ eſt in manu
ſamuel. Abĳt quoq; dauid ⁊ oĩs iſrl in
hierlm. Hec eſt iebus: vbi erant iebuſei
habitatores terrre. Dixerũtq; q̃ habita-
bant in iebus ad dauid. Nõ ingredieris
B huc. Porro dauid cepit arcẽ ſion q̃ eſt
ciuitas dauid. Dixitq;: Oĩs q̃ pcuſſerit
iebuſeum imprimis: erit priceps ⁊ dux.
Aſcẽdit igit prim⁹ ioab filius ſaruie: ⁊
fact⁹ eſt princeps. Habitauit aũt dauid
in arce: ⁊ idcirco appellata ẽ ciuitas da
uid. Edificauitq; vrbẽ ĩ circũitu a mel
lo vſq; ad gyrũ. Ioab autẽ reliqua vr-
bis extruxit. Proficiebatq; dauid va-
dens ⁊ creſcẽs: et dñs exercituũ erat cũ
eo. Hi principes virorũ fortiuȝ dauid q̃
adiuuerũt eũ vt rex fieret ſup oẽm iſrl
iuxta vbũ dñi qđ locut⁹ ẽ ad iſrl: ⁊ iſte
numer⁹ robuſtorũ dauid. Ieſbaan fili⁹
C ahamoni: priceps iter trigita. Iſte leua-
uit haſtã ſuã ſup trecẽtos vulneratos
vna vice. Et poſt eũ eleazar fili⁹ patrui
ei⁹ ahoites: qui erat inter tres potentes
Iſte fuit cũ dauid ĩ aphec dñi qñ phili-
ſtĳm cõgregati ſũt ad locũ illũ in pliũ.
Et erat ager regionis illi⁹ plen⁹ hordeo
fugeratq; ppłus a facie philiſtinorum.
Hi ſteterũt in medio agri: et defenderũt
eum. Cũq; pcuſſiſſent philiſteos dedit
dñs ſalutẽ magnã pplo ſuo. Deſcende-
runt aũt tres de triginta principib⁹ ad
petrã ĩ qua erat dauid ad ſpelũcã odol-
lam: qñ philiſtĳm fuerãt caſtrametati ĩ
valle raphaim. Porro dauid erat in pſi
dio: ⁊ ſtatio philiſtinorũ in bethleẽ. De
ſiderauit igit dauid aquã et dixit: O ſi D
quis daret mihi aquã de ciſterna beth-
leem: q̃ eſt in porta. Tres ergo iſti ꝑ media
caſtra philiſtinoruȝ ꝑrexerunt ⁊ hauſe-
runt aquã de ciſterna bethleem q̃ erat
in porta ⁊ attulerũt ad vt biberet: q̃ nol
luit ſȝ magis libauit illã dño dicẽs: Ab-
ſit vt in cõſpectu dei mei hoc faciam: ⁊
ſanguinẽ virorũ iſtorũ bibã: q2 in picu
lo aiaꝝ ſuarũ attulerũt mihi aquã. Et
ob hãc cauſam noluit bibere. Hec fece
runt tres robuſtiſſimi. Abiſai q̃ȝ frate
ioab: ipſe erat princeps triũ: ⁊ ipſe leua
uit haſtã ſuã ꝯtra trecẽtos vulneratos
⁊ ipſe erat int tres noiatiſſim⁹: iter tres
ſecũdus: inclyt⁹ ⁊ priceps eoꝝ. Verũtñ
vſq; ad tres primos nõ puenerat. Ba
naia fili⁹ ioiade viri robuſtiſſimi q̃ mu
ta op ꝑpetrarat de capſeel: ipſe pcuſſi
duos ariel moab. Et ipſe deſcẽdit ⁊ in
terfecit leonẽ in media ciſterna tpe ni
uis: ⁊ ipſe pcuſſit virũ egyptiũ cui⁹ ſta
tura erat quinq; cubitoꝝ: ⁊ hẽbat lan
ceã vt liciatoriũ texẽtiũ. Deſcẽdit igi
ad eũ cũ virga: ⁊ rapuit haſtã quã tene
bat manu: ⁊ interfecit eũ haſta ſua. He
fecit banaia fili⁹ ioiade: q̃ erat iter tre
robuſtos noiatiſſim⁹: inter triginta p
mus. Verũtñ ad tres vſq; nõ puenere
Poſuit aũt eũ dauid ad auriculã ſua
Porro fortiſſimi viri in exercitu: aſah
frater ioab: ⁊ eleanã fili⁹ patrui eius d
bethleẽ: ſammoth arodites: helles pol
nites: hiras filius acces thecuites ab
ȝer anatothites: ſobochai vſatites il
ahotites: marai netophatites heleth f
lius baana netophatites ethai filius
bai de gabaath filioꝝ bẽiamin banai
pharathonites: hurai de torrente ga
abiel arabathites: aȝmoth bauranit E
eliaba ſalabonites: filĳ aſſen geȝonite
ionathã filius ſaie ararithes: ahiã fili
achar ararithes eliphal filius vr: eph
meherathites: ahia phellonites eȝro c
melites: naarai fili⁹ aȝbi iohel frater
thã: mibaar filius agarai: ſelech ãmo
tes: naarai berothithes armiger ioab
lĳ ſaruie: hiras iethre⁹: iareb iethre⁹ ⁊
as ethe⁹: ȝabab filius ooli: adyna fili
ſechar rubenites: priceps rubenitarũ
cũ eo triginta: haanan filius macha:
ioſaphat mathanites: oȝias aſtaroth
tes: ſemma ⁊ iahihel filĳ hothã arao
tes: iedihel fili⁹ ȝamri ⁊ ioha frater ei

thoſaites:helihel mahumites :⁊ ieribai
⁊ ioſoia filij elnaem:⁊ iethma moabites
elihel ⁊ obed ⁊ iaſihel de moſobia. XII
Hi quoq; venerũt ad dauid i ſiſelech
cũ adhuc fugeret ſaul filiũ cis q
erãt fortiſſimi et egregij pugna-
tores tendẽtes arcũ et vtraq; manu fũ
dis ſaxa iaciẽtes:⁊ dirigentes ſagittas.
De frib⁹ ſaul ex tribu beniami. Priceps
abiezer ⁊ ioaas filij ſamaa: gabaathites
⁊ iaſihel ⁊ phalleth filij azmoth ⁊ bara-
cha ⁊ iehu anathotites :ſamaias quoq; ga-
baonites: fortiſſim⁹ iter trigita:⁊ ſup tri
gĩta:hieremias.⁊ hiezihel ⁊ iohãnã ⁊
iezabad gaderothites et iuzai et hieri-
mut et baalia ⁊ ſamaria ⁊ ſaphacia ara
phites. Helcana ⁊ ieſia ⁊ azarahel ⁊ ioe
zer ⁊ ieſbaã de careim: ioela quoq; ⁊ za-
badia filij ioroã de gedor. Sed et de gad
di trãſfugerũt ad dauid cũ lateret i de-
ſerto viri robuſtiſſimi ⁊ pugnatores op
timi:tenẽtes clypeũ ⁊ haſtã. Facies eoꝝ
q̃ſi facies leonis:⁊ veloces q̃ſi capree in
mõtib⁹. Ezer princeps: abdias ſecũdus
eliab terti⁹:maſmana quart⁹ hieremias
q̃nt⁹:ethi ſext⁹:eliel ſeptim⁹:iohannan
octau⁹ helzebad non⁹: hieremias decim⁹
bachanai vndecimus. Hi de filijs gad:
priceps exercit⁹. Nouiſſim⁹ centũ mili-
bus ꝑerat:et maxim⁹ mille : iſti ſũt qui
trãſierũt iordanẽ mẽſe primo qñ inun-
dare ꝯſueuit ſup ripas ſuas:⁊ oẽs fuga
uerũt q̃ morabant̃ in vallib⁹ ad oriẽta
lem plagã ⁊ occidẽtalẽ. Venerũt autẽ ⁊
de beniamin et de iuda ad ꝑſidiũ in quo
morabat̃ dauid. Egreſſuſq; ẽ dauid ob-
uiã eis ⁊ ait: Si pacifice veniſtis ad me:
vt auxiliemini mihi:cor meũ iũgat̃ vobis
Si autẽ inſidiamini mihi ꝓ aduerſarijs
meis cũ ego iniq̃tatẽ in manib⁹ nõ ha-
beam videat de⁹ patrũ nr̃orũ ⁊ iudicet.
Spũs vero dñi iduit abiſai pricipẽ inter
trigita ⁊ ait: Tui ſum⁹ o dauid:⁊ tecũ fi
li iſai: Pax pax tibi:⁊ pax adiutorib⁹ tu
is. Te enim adiuuat de⁹ tu⁹. Suſcepit ergo
eos dauid:⁊ conſtituit pricipes turme.
Porro de manaſſe trãſfugerũt ad dauid
qñ veniebat cum philiſtijm adũſus ſaul
vt pugnaret ⁊ nõ dimicauit cũ eis: q2 ĩi-
to ꝯſilio remiſert̃ eũ pricipes philiſtino-
rum dicẽtes: Periculo capitis nr̃i reuer
tetur ad dñm ſuũ ſaul. Qñ igit̃ reũſus
ẽẽ in ſicelech trãſfugerũt ad eũ de ma-
naſſe ednas ⁊ iozabab ⁊ iedihel ⁊ micha
el ⁊ ednas ⁊ iozabath ⁊ heliu ⁊ ſalathi:
pricipes militũ in manaſſe. Hi ꝑbuerũt
auxiliũ dauid adũſus latrũculos. Oẽs
enim erãt viri fortiſſimi:⁊ facti ſũt princi
pes i exercitu. Sed ⁊ ꝑ ſingulos dies ve-
niebãt ad dauid:ad auxiliandũ ei:vſq;
dũ fieret grãdis nũer⁹ q̃ſi exercit⁹ dei.
Iſte quoq; ẽ nũer⁹ pricipũ exercit⁹ q̃ venerũt
ad dauid cũ eſſet i hebrõ: vt trãſferrent
regnũ ſaul ad eũ iuxta verbũ dñi. Filij iu
da portãtes clypeũ ⁊ haſtã: ſex milia oc-
tingẽti expediti ad ꝑliũ. De filijs ſyme E
on virorũ fortiſſimorũ ad pugnãdum ſe-
ptem milia centum. De filijs leui: q̃ttuor
milia ſexcẽti. Ioiada quoq; princeps de ſtir-
pe aaron :⁊ cũ eo tria milia ſeptingenti
Sadoch etiã puer egregie indolis ⁊ do
mus prĩs ei⁹ principes vigintiduo. De
filijs aũt beniamin frib⁹ ſaul tria milia
Magna enim pars eorũ adhuc ſequebat̃
domũ ſaul. Porro de filijs ephraim vi-
ginti milia octingẽti: fortiſſimi robore:
viri nomiati in cognatiõib⁹ ſuis. Et ex
dimidia tribu manaſſe decẽ ⁊ octo mi-
lia: ſinguli ꝑ noĩa ſua : venerũt vt cõſti-
tuerẽt regẽ dauid. De filijs quoq; yſachar F
viri eruditi qui nouerãt ſigula tẽpa ad
ꝑcipiendũ q̃d facere deberet iſrl̃ princi-
pes ducẽti. Oĩs aũt reliqua trib⁹ eorum
cõſiliũ ſequebat̃. Porro de zabulon qui
egrediebant̃ ad preliũ ſtabãt in acie in-
ſtructi armis bellicis :quiquagita milia
venerũt in auxiliũ nõ in corde duplici.
Et de neptalim principes mille ⁊ cũ eis
inſtructi clypeo ⁊ haſta: triginta ⁊ ſeptẽ
milia. De dan etiã ꝑparati ad preliũ vi
gintiocto milia ſexcẽti. Et de aſer egre-
diẽtes ad pugnã ⁊ i acie ꝓuocãtes: qua
draginta milia. Trans iordanẽ aũt de
filijs ruben ⁊ de gad ⁊ dimidia ꝑte trib⁹ G
manaſſe: inſtructi armis bellicis centũ
vigiti milia. Oẽs iſti viri bellatores ex
pediti ad pugnandũ corde ꝑfecto vene-
runt in hebron: vt cõſtituerẽt regem da
uid ſup vniuerſum iſrl̃. Sed ⁊ oẽs reli-
q̃ ex iſrl̃ vno corde erãt vt rex fieret da-
uid : fuerũtq; ibi apud dauid trib⁹ die-
bus comedẽtes ⁊ bibẽtes. Preparauerãt
enim eis fratres ſui. Sed ⁊ qui iuxta eos
erant vſq; yſachar ⁊ zabulon et nep ta-
lim : afferebãt panes i aſinis ⁊ camelis
et mulis ⁊ bob⁹ ad veſcẽdũ: farinã pala
tas: vuãpaſſam: vinũ: oleũ: boues arie-
tes: ad oẽm copiã. Gaudiũ quippe erat
in iſrael. XIII
Iniit aũt cõſiliũ dauid cum tri- A
bunis et cẽturionib⁹ et vniuer-
ſis principib⁹ :et ait ad oẽm ce-

tuꝫ iſrael. Si placet vobis ⁊ a dño deo
nr̃o egrediet̃ ſermo quē loquor: mitta-
mus ad fratres nr̃os reliquos i vniuer
ſas regiones iſrael: ⁊ ad ſacerdotes et le
uitas qui habitāt in ſuburbanis vrbi-
um: vt cōgregent̃ ad nos ⁊ reducamus
B arcam dei nr̃i ad nos. Nō eñ requiſiui
mus eam in dieb⁹ ſaul. Et reſpōdit vni
uerſa multitudo vt ita fieret. Placue-
rat eñ ſermo omni pplo. Cōgregauit ergo
dauid cunctū iſrl̃ a ſyor egypti: vſqꝫ dū
ingrediaris emath: vt adduceret arcam
dei de cariathiarim. Et aſcendit dauid
⁊ oīs vir iſrael ad collē cariathiarim q̄
eſt in iuda vt afferret inde arcā dñi dei
C ſedentis ſuper cherubin vbi inuocatuꝫ
2.Re.6.a eſt nomen eius. Impoſueruntqꝫ arcam
dei ſup plauſtrum nouū de domo ami-
nadab. Oza autē ⁊ fratres ei⁹ minabāt
plauſtrū. Porro dauid ⁊ vniuerſus iſrl̃
ludebāt coram deo omni virtute: in cā-
ticis et i citharis ⁊ pſalterijs et tympa-
nis ⁊ cymbalis ⁊ tubis. Cum autē per-
ueniſſent ad aream chidon: tetēdit oza
manū ſuā vt ſuſtentaret arcā: bos qppe
laſciuiens paululū inclinauerat eā. Ira
tus ē itaqꝫ dñs cōtra ozam: ⁊ ꝑcuſſit eū
eo ꝙ tetigiſſet arcam: et mortu⁹ eſt ibi
D corā dño. Cōtriſtat⁹qꝫ eſt dauid eo ꝙ di
uiſiſſet dñs ozā vocauitqꝫ locū illū: di-
uiſio ozee vſqꝫ in preſentē diem. Et ti-
muit deū tunc tp̄is dicens: Quō poſſuꝫ
ad me introducere arcā dei? Et ob hāc
cauſam non adduxit eam ad ſe: hoc eſt
in ciuitatē dauid: ſed auertit in domū
obededom gethei. Manſit ergo arca dei
in domo obededom tribus menſib⁹: et
benedixit dñs domui eius et oib⁹ que
A habebat. XIIII

2.Re.5.b Miſit quoqꝫ hirā rex tyri nuncios
ad dauid: et ligna cedrina ⁊ ar-
tifices parietū lignorūqꝫ: vt edi-
ficarent ei domū. Cognouitqꝫ dauid eo
ꝙ cōfirmaſſet eū dñs in regē ſup iſrael
⁊ ſubleuatū eſt regnū ſuum ſup populū
eius iſrael. Accepit quoqꝫ dauid alias
vxores in hieruſalē: genuitqꝫ filios ⁊ fi
lias. Et hec noia eoꝝ q̄ nati ſūt ei i hie
B ruſalē. Samma ⁊ ſobab nathan ⁊ ſalo-
mon iebar et eliſu ⁊ eliphalech: noga ꝗꝫ
⁊ napheg ⁊ iaphie eliſama ⁊ baliada ⁊
eliphaleth. Audiētes aūt philiſtijm eo
ꝙ vnct⁹ eſſet dauid i regē ſup vniūſum
iſrl̃: aſcēderūt oēs vt quererent eū. Quod
cum audiſſet dauid egreſſus eſt obuiaꝫ
eis. Porro philiſtijm venientes diffuſi
ſunt in valle raphaim. Conſuluitqꝫ da
uid dñm dicēs: Si aſcendā ad philiſte-
os: ⁊ ſi trades eos in manu mea. Et di-
xit ei dñs. Aſcende: ⁊ tradam eos i ma-
nu tua. Cūqꝫ illi aſcēdiſſent in baalpha
raſim: ꝑcuſſit eos ibi dauid ⁊ dixit: Di-
uiſit deus inimicos meos ꝑ manū meā
ſicut diuidunt̃ aque: ⁊ idcirco vocatū ē
nomen illi⁹ loci baalpharaſim. Dereli-
qrūtqꝫ ibi deos ſuos: quos dauid iuſſit
exuri alia etiā vice philiſtijm irruerūt:
⁊ diffuſi ſunt in valle. Cōſuluitqꝫ rur-
ſum dauid deum: ⁊ dixit ei deus. Nō a
cendas poſt eos recede ab eis ⁊ venie
cōtra illos ex aduerſo pirorū. Cumqꝫ au
dieris ſonitū gradientis in cacumie p
rorum: tūc egredieris ad bellū. Egreſſu
eſt eñ de⁹ ante te vt ꝑcutiat caſtra ph
liſtijm. Fecit ergo dauid ſicut p̄cepat e
deus: ⁊ ꝑcuſſit caſtra philiſtinorū de g
baon vſqꝫ gazera. Diuulgatūqꝫ eſt no
men dauid in vniuerſis regionibus: ⁊
dñs dedit pauorē eius ſup oēs gentes

XV

Ecit qꝫ ſibi domos in
ciuitate dauid ⁊ edificauit locū
arce dei: tetēditqꝫ ei tabernacu
lum. Tūc dixit dauid. Illicitum eſt vt
q̄cunqꝫ portet̃ arca dei: niſi a leuitꝭ q̄
elegit dñs ad portādū eā: ⁊ ad miſtrād
ſibi vſqꝫ in eternū. Cōgregauitqꝫ vni
ſum iſrl̃ in hieruſaleꝫ: vt auferret̃ arc
dei in locū ſuū quē p̄parauerat ei: n
nō ⁊ filios aaron ⁊ leuitas. De filijs c
ath: vriel princeps fuit ⁊ frēs ei⁹ ducē
vigīti. De filijs merari: aſaia priceps
frēs ei⁹ ducēti trigita. De filijs gerſo
iohel priceps ⁊ frēs ei⁹ cētū trigita.
filijs eliſaphā: ſemeias princeps ⁊ fr
ei⁹ ducēti. De filijs hebrō: elihel price
⁊ frēs ei⁹ octogita. De filijs ozihel: a
nadab priceps et frēs ei⁹ cētū duode
Vocauitqꝫ dauid ſadoch ⁊ abiathar
cerdotes et leuitas: vriel aſaiā iohel
meiā elihel ⁊ aminadab: ⁊ dixit ad eo
Vos q̄ eſtꝭ pricipes familiaꝝ leuitica
ſcificami cū fribus vr̃is: ⁊ afferte arc
dñi dei iſrael ad locū qui ei p̄parat⁹
ne vt a pricipio qꝛ nō eratꝭ p̄ntes ꝑc
ſit nos dñs: ſic ⁊ nūc fiat: illicitū q̄d
bis agētib⁹. Sanctificati ſūt ergo ſacer
tes ⁊ leuite vt portarēt arcā dñi dei
Et tulerunt filij leui arcā dei ſicut p̄
perat moyſes iuxta vbū dñi humer
is i vectib⁹. Dixitqꝫ dauid pricipib⁹
uitaꝝ: vt ꝯſtituerēt de frib⁹ ſuis cāto
in organis muſicoꝝ: nablis videlice

ris ⁊ cymbalis: vt reſonarēt i excelſis
nit⁹ leticie. Cōſtituerūtq; leuitas he-
ā filiū iohel: ⁊ de frib⁹ ei⁹ aſaph filiuʒ
rachie: de filijs vero merari frib⁹ eoꝝ.
han filiū chaſaie ⁊ cū eis frēs eoꝝ. In
cūdo ordine zachariā ⁊ ben ⁊ iazihel ⁊
miramoth ⁊ iehihel ⁊ ani: eliab et ba-
nam ⁊ maaſiā ⁊ mathathiā ⁊ elipha-
⁊ maceniā ⁊ obededom ⁊ iehihel iani
tes. Porro cantores hemā: aſaph et e-
an in cymbal' eneis concrepātes. Za-
arias aūt ⁊ ozihel ⁊ ſemiramoth ⁊ ia-
hel ⁊ ani eliab ⁊ maaſias ⁊ banaias i
blis arcana cātabāt. Porro matha-
ias ⁊ eliphalu ⁊ macenias ⁊ obededō
ehihel ⁊ ozaziu in cytharis ꝓ octaua
nebāt epinichion. Chonenias autem
inceps leuitaꝝ ꝓphetie ꝑerat: ⁊ ad ꝑ-
endā melodiā. Erat quippe valde ſapi-
s. Et barachias et helcana ianitores
ce. Porro ſebenias ⁊ ioſaphat et na-
anael et amaſai et zacharias ⁊ bana-
⁊ eliezer ſacerdotes clangebāt tubis
ā arca dei: ⁊ obededom et ahias erāt
itores arce. Igit' dauid ⁊ oēs maio-
natu iſrl' et tribuni: ier't ad deportā
arcā federꝭ dñi de domo obededom
leticia. Cūq; adiuuiſſet de⁹ leuitas q
ꝑtabant arcam federꝭ dñi: imolabant'
tem tauri et ſeptē arietes. Porro da
erat indut⁹ ſtola byſſina: ⁊ vniuer-
euite q portabāt arcā federis canto-
q; et chonenias princeps ꝓphetie in
cantores. Dauid autem indut⁹ erat
pot lineo. Uniuerſuſq; iſrael deduce-
t arcā federis dñi in iubilo et ſonitu
ccine ⁊ tubis ⁊ cymbalis ⁊ nablis et
haris cōcrepātes. Cūq; ꝓueniſſet ar-
federis dñi vſq; ad ciuitatem dauid:
chol filia ſaul ꝓſpiciēs ꝑ feneſtrā vi-
regē dauid ſaltantē atq; ludentē et
ꝑexit eū in corde ſuo. XVI

Tulerūt igit' arcā dei ⁊ ꝯſtitue-
rūt eā in medio tabernaculi qd
tetenderat ei dauid: ⁊ obtulerūt
locauſta et pacifica corā deo. Cūq;
pleſſet dauid offerēs holocauſta ⁊ pa-
ca: bñdixitq; pplo in noie dñi: ⁊ diui
niuerſis ꝑ ſingulos a viro vſq; ad
lierē tortā panis: ⁊ partē aſſe carnis
bale: ⁊ frixā oleo ſimilā. Conſtituitq;
ā arca dñi de leuitꝭ qui miniſtrarent
cordarent' opeꝝ ei⁹: et gloꝛificarent
laudarēt dñm deū iſrl': aſaph prin-
em ⁊ ſecūdū eius zachariā. Porro ia
el et ſemiramoth: ⁊ iehihel ⁊ matha
thiam ⁊ eliab et banaiā ⁊ obededom: ie
hihel ſuꝑ organa ſplaterij ⁊ lyras: aſaph
autē vt in cymbalis ꝓſonaret: banaiam
vero et azihel ſacerdotes: canere tuba
iugiter corā arca federis dñi. In illo die B
fecit dauid principem ad ꝯfitendū dño Ps.104.
aſaph ⁊ frēs ei⁹. Cōfitemini dño ⁊ inuo Eſa.12.b
cate nomen ei⁹: notas facite in populis
adinuentiones ei⁹. Cantate ei ⁊ pſallite
ei ⁊ narrate oia mirabilia eius: laudate
nomē ſanctū ei⁹: letet' cor qrētiū dñm.
Querite dñm et virtutē ei⁹: qrite facieʒ
eius ſemꝑ. Recordamini mirabiliū eiuſ
que fecit: ſignoꝝ illius et iudicioꝝ oris
eius. Semen iſrl' ſerui ei⁹: filij iacob ele
cti eius. Ipſe dñs de⁹ noſter: in vniuer-
ſa terra iudicia ei⁹. Recordamini i ſem-
piternū pacti eius: ſermonis quē prece-
pit in mille generatiōes. Quem pepigit
cū abraam: ⁊ iuramēti illi⁹ cū yſaac. Et
ꝯſtituit illud iacob in ꝑceptū: ⁊ iſrael in
pactū ſempiternū: dicēs: Tibi dabo ter
rā chanaan: funiculum hereditatis vr̃e.
Cū eēnt pauci nūero parui ⁊ coloni ei⁹.
Et tranſierūt de gente in gentē: ⁊ de re-
gno ad ppl'm alteꝝ. Non dimiſit quēq;
calūniari eos: ſed increpauit pro eis re-
ges. Nolite tangere chriſtos meos et in Ps.104.
ꝓphetis meis nolite malignari. Canta- Ps.95. C
te dño ois terra: annūciate ex die in diē
ſalutare eius. Narrate in gētib⁹ gloriaʒ
ei⁹: ⁊ in cunctis pplis mirabilia eius.
Quia magn⁹ dñs ⁊ laudabilis nimis: ⁊
horribilis ſuꝑ oēs deos. Oēs eni dij po-
puloꝝ idola: dñs aūt celos fecit. Confeſ- Ps.95.
ſio ⁊ magnificentia corā eo: fortitudo ⁊
gaudiū in loco ei⁹. Afferte dño familie
pploꝝ: afferte dño gloriā ⁊ imperiū: da-
te dño gloriā noi ei⁹. Leuate ſacrificiū ⁊
venite in ꝯſpectu eius: et adorate dñm i
decore ſctō. Cōmoueat' a facie ei⁹ omis
terra: ipſe eni fūdauit orbē imobilē. Le
tent' celi et exultet terra: ⁊ dicāt in nati-
onib⁹: dñs regnauit. Tonet mare ⁊ ple-
nitudo ei⁹: exultent agri ⁊ omia q in eis
ſunt. Tūc laudabūt ligna ſalt⁹ corā do- Ps.95
mino: qr venit iudicare terraʒ. Cōfitemi
dño qm̄ bon⁹: qm̄ in eternū miſcdia ei⁹
Et dicite: ſalua nos deus ſaluator nr̃: ⁊
ꝯgrega nos ⁊ erue de gētib⁹: vt confitea
mur noi ſctō tuo: ⁊ exultem⁹ in carmib⁹
tuis. Bñdict⁹ dñs de⁹ iſrl' ab eterno vſq; D
in eternū: et dicat omis pplus amen et
hymnū deo. Dereliquit itaq; ibi coram
arca federis dñi aſaph ⁊ fratres eius: vt
miniſtrarēt i ꝯſpectu arce iugiter ꝑ ſin-

gulos dies ⁊ vices ſuas. Porro obede-
B dom ⁊ frẽs eius ſexagintaocto ⁊ obede-
dom filiũ ydithun ⁊ oza ↄſtituit ianito
res. Sadoch aũt ſacerdotẽ et frẽs ei⁹ ſa
cerdotes corã tabernacło dñi in excelſo
qđ erat in gabaon: vt offerrẽt holocau-
ſta dño ſup altare holocauſtomatꝫ iugi
ter mane ⁊ veſpe: iuxta oia q̃ ſcripta ſũt
in lege dñi quã p̃cepit iſraeli. Et p⁹ eũ:
heman ⁊ ydithun ⁊ reliq̃s electos: vnũ-
queq; vocabulo ſuo ad confitendũ dño
qm̃ in eternũ miſcđia ei⁹. Heman q̃z et
ydithun canẽtes tuba ⁊ quatiẽtes cym
bala ⁊ oia muſicorũ organa ad canẽdũ
dño. Filios aũt ydithun fecit eſſe porta
rios. Reuerſuſq; eſt ois ppłs in domũ ſu
aꝫ: ⁊ dauid vt bñdiceret etiã domui ſue.

A

2.Re.7.a. Um aũt habitaret da- XVII
uid in domo ſua: dixit ad nathã
ꝓphetam. Ecce ego habito i do-
mo cedrina: arca aũt federꝫ dñi ſub pel-
libus eſt. Et ait nathan ad dauid: Om-
nia q̃ in corde tuo ſũt fac: dñs eni tecũ
eſt. Igit̃ nocte illa fact⁹ eſt ſmo dñi ad
nathan dicẽs: Uade ⁊ loq̃re dauid ſer-
I.28.a. uo meo. Hec dicit dñs. Non edificabis
tu mihi domũ ad habitãdũ. Neq; enim
manſi in domo ex eo tpe quo eduxi iſra
el de terra egypti vſq; ad diẽ hãc: ſed fui
ſemp mutãs loca tabernacli: ⁊ in tento
rio manẽs cũ oi iſrł. Nũq̃d locut⁹ ſũ ſal
tem vni iudicũ iſrł q̃b⁹ p̃cepam: vt pa-
ſcerẽt ppłm meũ: ⁊ dixi q̃re nõ edificaſti
mihi domũ cedrinã? Nũc itaq; ſic loq̃-
ris ad ſeruũ meũ dauid. Hec dicit domi
B nus exercituũ. Ego tuli te cũ in paſcuis
ſeq̃reris gregẽ vt eſſes dux ppłi mei iſrł
⁊ fui tecũ quocunq; ꝑrexiſti: ⁊ interfeci
oẽs inimicos tuos coram te: feciq; tibi
nomẽ q̃ſi vni⁹ magnoꝝ q̃ celebrant̃ in
terra. Et dedi locũ pplo meo iſrł. Plan-
tabit̃ ⁊ habitabit in eo ⁊ vltra non cõ-
mouebit̃: nec filij iniq̃tatꝫ atterent eos
ſicut a principio: ex dieb⁹ q̃b⁹ dedi iudi
ces pplo meo iſrł: et hũiliaui vniuerſos
inimicos tuos. Annũcio ꝙ tibi ꝙ edifi-
catur⁹ ſit tibi dñs domũ. Cũq; impleue
ris dies tuos vt vadas ad p̃res tuos ſu
C ſcitabo ſemẽ tuũ poſt te qđ erit de filijs
I.28.b. tuis: ⁊ ſtabiliã regnũ ei⁹. Ipe edificabit
Hebre.I.b mihi domũ: et firmabo ſoliũ ei⁹ vſq; in
eternũ. Ego ero ei in p̃rem: ⁊ ip̃e erit mi
hi in filiũ: ⁊ miſcđiam meã nõ auferam
ab eo ſicut abſtuli ab eo q̃ añ te fuit. Et
ſtatuã eũ in domo mea: ⁊ in regno meo
vſq; in ſempiternũ: ⁊ thron⁹ ei⁹ erit fir-
miſſim⁹ in ꝑpetuũ. Iuxta oĩa v̾ba hec
⁊ iuxta vniuerſam viſionẽ iſtã: ſic locu-
tus ẽ nathã ad dauid. Cũq; veniſſet rex
dauid ⁊ ſediſſꝫ corã dño: dixit: Quis ego
ſum dñe de⁹ ⁊ q̃ domus mea: vt p̃ſtares
mihi talia? Sed ⁊ hoc paꝝ viſũ eſt in cõ
ſpectu tuo. Ideoq; locut⁹ es ſup domũ
ſerui tui etiã in futurũ: ⁊ feciſti me ſpe-
ctabilẽ ſup oẽs hoies. Dñe de⁹ me⁹ q̃d
vltra addere põt dauid cũ ita glorifica-
ueris ſeruũ tuũ: ⁊ cognouerꝫ eũ? Dñe ꝓ
pter famulũ tuũ iuxta cor tuũ feciſti om
nẽ magnificẽtiã hãc: ⁊ nota eſſe voluiſti
vniũſa magnalia. Dñe nõ eſt ſilis tui: ⁊
nõ eſt ali⁹ de⁹ abſq; te ex oib⁹ q̃s audiui
mus aurib⁹ nr̃is. Quis eni eſt ali⁹ vt po
pul⁹ tu⁹ iſrł: gens vna i terra ad quã p
rexit de⁹ vt liberaret ⁊ faceret ppłm ſibi
⁊ magnitudine ſua atq; terrorib⁹ eijce
ret natiões a facie ei⁹ quẽ de egypto li
berarat? Et poſuiſti ppłm tuũ iſrł tibi
ppłm vſq; in eternũ: ⁊ tu dñe factus e
de⁹ ei⁹. Nũc igit̃ dñe ſermo quẽ locut
es famulo tuo ⁊ ſup domũ ei⁹: ↄfirme
in ꝑpetuũ: ⁊ fac ſicut locut⁹ es: ꝑmane
atq; ⁊ magnificet̃ nomẽ tuũ vſq; i ſem
piternũ: ⁊ dicat̃: dñs exercituũ de⁹ iſra
el: ⁊ dom⁹ dauid ſerui ei⁹ ꝑmanes co
eo. Tu eni dñe de⁹ meus reuelaſti aur
culã ſerui tui vt edificares ei domum:
idcirco inuenit ſeru⁹ tuus fiduciã vt o
ret corã te. Nũc ergo dñe tu es de⁹ ⁊ lo
cut⁹ es ad ſeruũ tuũ tanta bñficia: et c
piſti bñdicere domui ſerui tui vt ſit ſe
per corã te. Te eni dñe benedicente be
nedicta erit in ꝑpetuũ. XVIII
Actũ ẽ aũt p⁹ hec vt ꝑcuteret d
auid philiſtijm ⁊ hũiliaret eos:
⁊ tolleret geth ⁊ filias eius de manũ phil
ſtijm ꝑcuteretq; moab ⁊ fierẽt moabi
ſui dauid: offerẽtes ei mũera. Eo tpe
cuſſit dauid etiã adadezer regẽ ſoba r
giõis emath qñ ꝑrexit vt dilataret im
ſuũ vſq; ad flumẽ eufraten. Cepit ꝙ d
uid mille q̃drigas ei⁹ ⁊ ſeptẽ milia eq
tũ ac viginti milia viroꝝ peditũ. Su
neruauitq; oẽs oẽs equos curruũ: e
ceptis centũ quadrigis q̃s reſeruaui
bi. Superuenit aũt ſyrus damaſcenus
auxiliũ p̃beret adadezer regi ſoba. S
⁊ huius ꝑcuſſit dauid vigintiduo mi
viroꝝ. Et poſuit milites i damaſco:
ſyria quoq; ſeruiret ſibi ⁊ offerret m
nera. Adiuuitq; eũ dñs in cũctis a
prexerat. Tulit quoq; dauid pharet
aureas quas habuerãt ſerui adadez

attulit eas in hierłm:necnõ de thebath
⁊ chun vrbib⁹ adadezer eris plurimũ:
de quo fecit ſalomon mare eneũ ⁊ colũ-
nas ⁊ vaſa enea. Qđ cum audiſſet thou
rex emath:ꝑcuſſiſſe videlicet dauid om
nẽ exercitum adadezer regis ſoba:miſit
adurã filiũ ſuũ ad regẽ dauid: vt poſtu-
laret ab eo pacẽ ⁊ cõgratularet̃ ei eo ꝙ
ꝑcuſſiſſet ⁊ expugnaſſet adadezer. Adũ-
ſarius quippe erat thou adadezer. Sed
⁊ oĩa vaſa aurea ⁊ argentea ⁊ enea ꝯſe-
crauit dauid rex dño:cũ argento ⁊ auro
qđ tulerat ex vniuerſis gentib⁹: tam de
idumea ⁊ moab ⁊ filijs ãmon ꝗ̃ de phi
liſtijm ⁊ amelech. Abiſai vero fili⁹ ſar-
uie ꝑcuſſit edom in valle ſalinaꝝ decez
⁊ octo milia:⁊ ꝯſtituit in edom p̃ſidiũ:
D vt ſeruiret idumea dauid . Saluauitqꝫ
dñs dauid in cũctis ad q̃ ꝓrexerat. Re-
gnauit ergo dauid ſuꝑ vniuerſum iſrł:
⁊ faciebat iudiciũ atqꝫ iuſticiaȝ cuncto
ꝑplo ſuo. Porro ioab fili⁹ ſaruie erat ſu
per exercitũ ⁊ ioſaphat fili⁹ ahiluth acõ
mentarijs. Sadoch aũt fili⁹ achitob et
ahimelech fili⁹ abiethar ſacerdotes:⁊
ſuſa ſcriba. Banaias quoqꝫ fili⁹ ioiade
ſuꝑ legiones cerethi ⁊ felethi. Porro fi-
lij dauid primi ad manũ regis.

XIX

A 2.Re.10.a

ACcidit autẽ vt moreret̃ naas rex
filioꝝ ãmon:⁊ regnaret anon fi-
lius ei⁹ ꝓ eo. Dixitqꝫ dauid: Fa-
ciã miſcdiam cũ anon filio naas. Pre-
ſtitit eñi mihi pr̃ ei⁹ grãm . Miſitqꝫ da-
uid nuncios ad ꝯſolandũ eũ ſuꝑ mortẽ
p̃ris ſui. Qui cũ ꝑueniſſent in terrã fili-
oꝝ ãmon: vt ꝯſolarent̃ anon: dixerunt
principes filioꝝ ãmon ad anon. Tu for
ſitan putas ꝙ dauid honor᷒ cauſa ĩ pa
trẽ tuũ miſerit q̃ ꝯſolarent̃ te:nec aiad-
uertis ꝙ vt explorẽt ⁊ inueſtigẽt ⁊ ſcru-
tentur terrã tuã venerint ad te ſ̃ui ei⁹.
B Igit̃ anon pueros dauid decaluauit et
raſit:⁊ p̃ſcidit tunicas eoꝝ a natib⁹ vſ-
qꝫ ad pedes ⁊ dimiſit eos. Qui cũ abiſ-
ſent ⁊ hoc mãdaſſent:dauid miſit in oc-
curſum eoꝝ. Grandẽ eñi ꝯtumeliã ſuſti
nuerũt:⁊ p̃cepit vt manerẽt in hiericho
donec creſceret barba eoꝝ:⁊ tũc reuerte
rent̃. Uidẽtes aũt filij ãmon ꝙ iniuriã
feciſſent dauid tã anon ꝗ̃ reliqu⁹ ꝑpłs:
miſerũt mille talenta argenti: vt ꝯduce
rent ſibi de meſopotamia de ſyria maa-
cha:⁊ de ſoba curr⁹ ⁊ equites. Conduxe-
runtqꝫ trigintaduo milia curruũ et regẽ
maacha cũ ꝑplo eiuſ. Qui cũ veniſſent:
caſtrametati ſunt e regione medaba. Fi
lij ꝗ̃ ãmon ꝯgregati de vrbib⁹ ſuis:ve-
nerũt ad bellũ. Qđ cum audiſſet dauid:
miſit ioab ⁊ oẽm exercitũ viroꝝ fortiũ.
Egreſſiqꝫ filij ãmon: direxerũt aciẽ iux-
ta portã ciuitat᷒. Reges aũt q̃ ad auxili C
um ei⁹ venerãt ſeꝑatim ĩ agro ſteterũt.
Igit̃ ioab intelligens belluȝ ex aduerſo
et poſt tergum ꝯtra ſe fieri: elegit viros
fortiſſimos de vniuerſo iſrł ⁊ ꝓrexit con
tra ſyrũ. Reliquã aũt partem ꝑpłi dedit
ſub manũ abiſai fratr᷒ ſui:⁊ ꝓrexerũt cõ-
tra filios ãmon. Dixitqꝫ. Si vicerit me
ſyr⁹: auxilio eris mihi: ſi aũt ſuꝑauerit
te filij ãmon:ero tibi in p̃ſidiũ. Cõforta
re ⁊ agam⁹ viriliter ꝓ ꝑplo nr̃o:⁊ ꝓ vr-
bib⁹ dei nr̃i. Dñs aũt qđ in ꝯſpectu ſuo
bonũ eſt faciat. Perrexit ḡ ioab et ꝑpłs
q̃ cũ eo erat ꝯtra ſyrũ ad p̃liũ:⁊ fugauit
eos. Porro filij ãmon vidẽtes ꝙ fugiſſ; D
ſyrus:ipi ꝗ̃ fugerũt abiſai frẽm eius:et
ingreſſi ſunt ciuitatẽ. Reuerſuſqꝫ ẽ etiã
ioab in hierłm. Uidẽs aũt ſyrus ꝙ ceci
diſſet corã iſrł:miſit nuncios ⁊ adduxit
ſyrũ qui erat trãs fluuiũ. Sophat autẽ
princeps militie adadezer erat dux eo-
rũ. Qđ cũ annunciatũ eſſet dauid:ꝯgre-
gauit vniuerſuȝ iſrł:⁊ trãſiuit iordanẽ:
irruitqꝫ in eos ⁊ direxit ex aduerſo aciẽ
illis ꝯtra pugnãtib⁹. Fugit aũt ſyr⁹ iſrł.
Et interfecit dauid de ſyris:ſeptẽ milia
curruũ ⁊ q̃draginta milia peditũ:et ſo-
phat exercit⁹ principẽ. Uidẽtes aũt ſ̃ui
adadezer ſe ab iſrł eſſe ſuꝑatos:tranſfu-
gerũt ad dauid ⁊ ſeruierũt ei. Noluitqꝫ
vltra ſyria auxiliũ p̃bere filijs ãmon.

XX

A

FActũ eſt aũt poſt anni cir-
culum eo tp̃e quo ſolẽt reges ad 2.Re.11.a
bella ꝓcedere ꝯgregauit ioab ex
ercitũ ⁊ robur militie:a vaſtauit terraȝ
filioꝝ ãmon. Perrexitqꝫ ⁊ obſedit rab-
ba. Porro dauid manebat in hieruſalẽ
q̃ñ ioab ꝑcuſſit rabba: ⁊ deſtruxit eam. B
Tulit aũt dauid coronã melchon de ca 2.Re.12.g.
pite ei⁹:⁊ inuenit in ea auri pondo talẽ
tũ ⁊ p̃cioſiſſimas gẽmas:fecitqꝫ ſibi in-
de diadema. Manubias quoqꝫ vrbium
plurimas tulit:ꝑpłm aũt qui erat in ea
eduxit:⁊ fecit ſuꝑ eos tribulaſ:⁊ trahaſ:
et ferrata carpenta trãſire:ita vt diſeca-
rent̃ ⁊ cõtererent̃. Sic fecit dauid cun-
ctis vrbib⁹ filioꝝ ammon : et reuerſus
eſt cum oĩ ꝑpło ſuo in hieruſalẽ. Poſt C
hec initũ eſt in bellũ in gazer aduerſum
philiſteos:in quo ꝑcuſſit ſobochai vſa-
thithes ſaphai de genere raphaim:⁊ hu
miliauit eos. Aliud quoqꝫ bellũ geſtuȝ

eſt aduerſus philiſteos: in q̃ pcuſſit ade-
odatus filius ſaltus bethleemites frēm
goliath gethei: cuius haſte lignum erat
quaſi liciatoriū texentiuꝫ. Sed et aliud
bellū accidit in geth: in quo fuit homo
longiſſim⁹ ſenos habēs digitos: id eſt ſi
mul vigintiq̃ttuor: qui ⁊ ipe de rapha-
im fuerat ſtirpe generatus. Hic blaſphe
mauit iſrl: et pcuſſit eū ionathan filius
ſamaa fratris dauid. Hi ſūt filij rapha-
im in geth qui ceciderunt in manu da-
uid et ſeruorū eius. XXI

A 2.Re.24.a Conſurrexit autē ſathan cōtra iſ-
rael: ⁊ incitauit dauid vt nume-
raret iſrael. Dixitq̃ dauid ad io
ab ⁊ ad principes ppli. Ite ⁊ nūerate iſ-
rael a berſabee vſq̃ dan et afferte mihi
numerū vt ſciam. Rñditq̃ ioab: Auge-
at dñs pplm ſup centuplū q̃ ſunt. Nō-
ne dñe mi rex oēs ſerui tui ſunt? Quare
hoc q̃rit dñs me⁹ qd in pctm reputetur
iſraeli? Sed ſermo reg᷑ magis pualuit.
Egreſſuſq̃ eſt ioab ⁊ circuiuit vniuerſū
iſrael ⁊ reuerſus eſt hieruſalē. Deditq̃
dauid numerū eoꝝ quos circuierat: ⁊ i-
uent⁹ eſt oīs numer⁹ iſrael mille milia
et centū milia viroꝝ educentiū gladiū.
De iuda aūt quadringēta ſeptuaginta
milia bellatoꝝ. Nā leui ⁊ beniamin nō
numerauit: eo q̃ inuit⁹ exequeret̃ regis
imperiū. Diſplicuit autē deo qd iuſſum
erat: ⁊ percuſſit iſrael. Dixitq̃ dauid ad
deū: peccaui nimis vt hoc facerē. Obſe-
cro aufer iniquitatē ſerui tui: q2 inſipi-
enter egi. Et locut⁹ eſt dñs ad gad vidē
B tem dauid dicens: Uade ⁊ loq̃re ad da-
uid: et dic ei. Hec dicit dñs. Trium tibi
optionē do: vnū qd volueris elige vt fa
ciam tibi. Cumq̃ veniſſet gad ad dauid
dixit ei. Hec dicit dñs. Elige qd volue-
ris. Aut trib⁹ annis peſtilentiā: aut tri-
bus mēſib⁹ te fugere hoſtes tuos ⁊ gla-
diū eoꝝ nō poſſe euadere: aut trib⁹ die-
bus gladiū dñi ⁊ mortē verſari in terra
et angelū dñi interficere in vniuerſis fi-
nib⁹ iſrael. Nūc igit̃ vide qd rñdeam ei
qui miſit me. Et dixit dauid ad gad. Ex
oīni pte me anguſtie pmūt. Sed meli⁹
mihi eſt vt incidā in man⁹ dñi q2 multe
ſunt miſerationes ei⁹: q̃ in manus ho-
2.Re.24.c minū. Miſit ergo dñs peſtilētiā in iſra-
el: et ceciderūt de iſrl ſeptuaginta milia
viroꝝ. Miſit q̃ꝫ angelū in hierlm: vt p-
cuteret eā. Cumq̃ pcuteret̃: vidit dñs et
miſert⁹ eſt ſup magnitudinē mali: ⁊ im
perauit anglo q̃ pcutiebat. Sufficit iā:
ceſſet man⁹ tua. Porro angelus dñi ſta-
bat iuxta areā hornā iebuſei: leuanſq̃
dauid oclos ſuos: vidit angelū dñi ſtan
tem inter celū ⁊ terrā: ⁊ euaginatū gla-
diū in manu ei⁹: ⁊ verſū ɔtra hierlm: et
ceciderūt tam ipe q̃ maiores natu ve-
ſtiti cilicijs proni i terrā. Dixitq̃ dauid
ad deū. Nōne ego ſuꝫ q̃ iuſſi vt nūerare-
tur pplus. Ego qui peccaui: ego q̃ malū
feci. Iſte grex quid cōmeruit? Dñe deus
meus vertat̃ obſecro man⁹ tua in me: ⁊
in domū pris mei: pplus aūt tuus non
pcutiat̃. Angel⁹ autē dñi precepit gad
vt diceret dauid: vt aſcēderet extrueret-
q̃ altare dño deo i area hornā iebuſei.
Aſcēdit ergo dauid iuxta ſmonē gad:
quē locut⁹ ei fuerat ex noie dñi. Porro
hornan cū ſuſpexiſſet et vidiſſet angelū
quattuorq̃ filij ei⁹ cum eo: abſcōderū
ſe. Nā eo tempe terebat in area triticū
Igit̃ cū veniret dauid ad hornā cōſpe-
xit eum hornā: et pceſſit ei obuiā de a-
rea et adorauit eū pron⁹ in terrā. Dixit
q̃ ei dauid. Da mihi locū aree tue vt e-
dificem in ea altare dño: ita vt quātum
valet argenti accipias: vt ceſſet plaga
pplo. Dixit autē hornā ad dauid. Toll
et faciat dñs meus rex quodcūq̃ ei pla-
cet. Sed ⁊ boues do in holocauſtum: e
tribulas in ligna: et triticū i ſacrificiū
oīa libens pbebo. Dixitq̃ ei rex dauid
Nequaq̃ ita fiet: ſed argentū dabo q̃n
tum valet. Neq̃ eni tibi auferre debe
et ſic offerre dño holocauſta gratuita
Dedit ergo dauid hornan p loco ſiclo
auri iuſtiſſimi ponder᷑ ſexcētos: ⁊ edif
cauit ibi altare dño: obtulitq̃ holoca
ſta et pacifica: et inuocauit deū: ⁊ exau
diuit eū in igne de celo ſup altare hol
cauſti. Precepitq̃ dñs angelo: ⁊ cōue
tit gladiū ſuū in vaginā. Protin⁹ ē da
uid videns q̃ exaudiſſet eū dñs in are
hornā iebuſei: immolauit ibi victima
Tabernaculū autē dñi qd fecerat mo
ſes in deſerto ⁊ altare holocauſtoruꝫ
tempeſtate erat in excelſo gabaon: ⁊ n
pualuit dauid ire ad altare vt ibi obſ
craret deū. Nimio eni fuerat timore
territus: videns gladium angeli dñi.

Dixitq̃ dauid: Hec ē do- XXII
mus dei ⁊ hoc altare in holoca
ſtū iſrl. Et pcepit vt ɔgregarēt
oēs pſeliti de terra iſrl ⁊ ɔſtituit ex e
latomos ad cedēdos lapides et polie
dos vt edificaret̃ domus dei. Ferruꝫ
plurimū ad clauos ianuarū et ad co

iſſuras atq̄ iūcturas pꝛeꝑauit dauid
eris pōdus īnūerabile. Ligna quoq̄
drina nō poterāt eſtimari: q̄ ſidonij
tyrij depoꝛtauerūt ad dauid. Et dixit
auid. Salomō fili⁹ meus puer ꝑuul⁹
et delicatus. Dom⁹ aūt quā edificare
plo dn̄o talis eſſe debet vt ī cunctꝭ re-
ōib⁹ noīet. Pꝛeꝑabo ḡ ei neceſſaria.
t ob hāc cām añ moꝛtē ſuā oēs ꝑpa-
it impēſas. Uocauitq̄ ſalomonē filiū
ū: ⁊ p̄cepit ei vt edificaret domū dn̄o
o iſrl̄. Dixitq̄ dauid ad ſalomonem
ili mi: volūtatis mee fuit vt edificarē
omū noī dn̄i dei mei: ſed factus ē ſer-
o dn̄i ad me dicens. Multū ſanguinē
fudiſti ⁊ plima bella bellaſti: nō pote
s edificare domū noī dn̄i meo: tanto
fuſo ſanguie coꝛā me. Filius q̄ naſcet
bi: erit vir quietiſſim⁹. Faciā eñ euз
eſcere ab omib⁹ inimicꝭ ſuis ꝑ cir-
itū et ob hāc cām pacific⁹ vocabit ⁊
acē ⁊ ociū dabo in iſrl̄ cūctis diebus
us: Ipe edificabit domū nomī meo ⁊
e erit mihi in filiū ⁊ ego ero illi ī pa-
ē firmaboq̄ ſoliū regni eius ſup iſrl̄ ī
ernū. Nūc ḡ fili mi: ſit dn̄s tecū ⁊ ꝓ
erare: ⁊ edifica domū dn̄o deo tuo: ſi-
ut locut⁹ eſt de te. Detq̄ tibi dn̄s pꝛu
ētiā ⁊ ſenſū: vt regere poſſis iſrl̄ ⁊ cuſto
ire legē dn̄i dei tui. Tūc ei ꝓficere po
ris: ſi cuſtodieris mandata ⁊ iudicia
ue p̄cepit dn̄s moyſi vt doceret iſrael
ōfoꝛtare ⁊ viriliť age: ne timeas neq̄
aueas. Ecce ego ī pauꝑtaticula mea
paraui impēſas dom⁹ dn̄i auri talēta
ntū milia: ⁊ argēti mille milia talen
ꝝ eris ꝟo ⁊ ferri nō ē pond⁹: vincit
n nūerus magnitudie. Ligna ⁊ lapi-
es p̄paraui ad vniuerſa impēdia. Ha
es quoq̄ plimos artifices: latomos
cemētarios artificeſq̄ lignoꝝ. ⁊ oiuз
rtiū: ad faciendū opus: pꝛudētiſſimos
auro ⁊ argēto: in ere ⁊ ferro: cui⁹ nō
t nūerus. Surge igit ⁊ fac: ⁊ erit dn̄s
cū. Pꝛecepit q̄з dauid cūctis iſrl̄: vt
diuuarēt ſalomonē filiū ſuū: cernitis
qens φ dn̄s deus vr̄ vobiſcū ſit: ⁊ de
erit vobis requiē ꝑ circūitū et tradi-
erit oēs inimicos vr̄os in man⁹ ve-
ras: ⁊ ſubiecta ſit terra coꝛā dn̄o ⁊ co
ꝑpl̄o eius. Pꝛebete igit coꝛda vr̄a et
nias vr̄as: vt queratis dn̄m deū vr̄m
cōſurgite ⁊ edificate ſcūariū dn̄o deo:
t introducat arca federis ⁊ vaſa dn̄o
ſecrata in domū que edificatur nomi
omini

XXIII

Igit̄ dauid ſenex et plenus die- A
rū regem conſtituit ſalomonē fi-
liū ſuū ſup iſrael: ⁊ cōgregauit
oēs principes iſrael: ⁊ ſacerdotes atq̄
leuitas. Numeratiq̄ ſunt leuite a vi-
ginti annis ⁊ ſupra: ⁊ inuenti ſunt tri
gitaocto milia viroꝝ. Ex his electi ſūt
et diſtributi: in miſteriū dom⁹ dn̄i: vigī
tiquattuoꝛ milia: ꝑpoſitoꝝ aūt et iudi
cum ſex milia. Poꝛro q̄ttuoꝛ mila iani
toꝛes ⁊ totidē pſaltes canētes dn̄o in
oꝛganis q̄ fecerat ad canendū: ⁊ diſtri-
buit eos dauid ꝑ vices filioꝝ leui ger-
ſon videlicet ⁊ caath ⁊ merari: Filij ger
ſon: leedā et ſemei: Filij leedan pꝛinci-
pes: iehihel et зethan et iohel tres. Fi-
lij ſemei: ſalomith et oзihel et aran tres
Iſti pꝛincipes familiaꝝ leedan. Poꝛro B
filij ſemei: leeth ⁊ зiзa ⁊ iaus et baria.
Iſti filij ſemei q̄ttuoꝛ. Erat autē leeth
pꝛioꝛ зiзa ſecūdus. Poꝛro iaus ⁊ baria
nō habuerūt plimos filios: et idcirco ī
vna familia vnaq̄ domo cōputati ſūt.
Filij caath: amrā ⁊ yſuar hebꝛon ⁊ oзi- ẜ.6.a
hel q̄ttuoꝛ. Filij amram: aaron ⁊ moy- Exo.6.c.
ſes. Seꝑatuſq̄ eſt aaron vt miſtraret
in ſctā ſctōꝝ: ipe ⁊ filij eius ī ſempiťnū
et adoleret incenſū dn̄o ſm ritū ſuū: ac
bn̄diceret nomī eius ꝑpetuū. Moyſi q̄з
hoīs dei filij ānūerati ſūt in tribu leui. Exo.2.d.
Filij moyſi: gerſan et eliezer. Filij ger-
ſan: ſubuhel primus. Fuerūt autē filij
eliezer: roobia pꝛim⁹: ⁊ nō erāt eliezer
filij alij. Poꝛro filij roobia mlťiplicati C
ſūt nimis. Filij yſaar: ſalomith pꝛim⁹.
Filij hebꝛō: ieriau pꝛim⁹: amarias ſcd̄s
iaзihel terti⁹: ihecmaā quart⁹. Filij oзi
hel: micha pꝛim⁹: ieſia ſecūd⁹. Filij me
rari mooli et muſi. Filij mooli eleaзar
et cis. Moꝛtu⁹ ē āt eleaзar: et nō habu
it filios ſ3 filias: acceꝑūtq̄ eas filij cis
frēs eaꝝ. Filij muſi mooli ⁊ eder ⁊ hieri
muth tres. Hi filij leui in cognatōib⁹
⁊ familijs ſuis: pꝛīcipes ꝑ vices ⁊ nūe-
rū capitū ſinglōꝝ: q̄ faciebāt oꝑa mī-
ſterij dom⁹ dn̄i a viginti ānis ⁊ ſupꝛa.
Dixit eñ dauid. Requiē dedit dn̄s de⁹
iſrl̄ ppl̄o ſuo ⁊ hītationē hierl̄з vſq̄ in
eternū nec erit officij leuitaꝝ vt vltra
poꝛtēt tabernaculū: ⁊ omia vaſa ei⁹ ad
miſtrandū. Iuxta p̄cepta q̄з dauid no- D
uiſſima ſupputabit nūer⁹ filioꝝ leui:
a viginti ānis ⁊ ſupꝛa: ⁊ erāt ſub mān filio
rū aarō ī cultū dom⁹ dn̄i ī veſtibulīs ī ex
edris ⁊ ī loco purificatōis ⁊ ī ſcūario ⁊
in vniuerſis oꝑib⁹ miſterij tēpli dn̄i.

Sacerdotes aũt ſup panes ꝓpoſitiõis
⁊ ad ſiꝉe ſacrificiũ ⁊ ad lagana ⁊ azima
⁊ ſartaginẽ ⁊ ad torrendũ et ſup omẽ
pond⁹ atq; mẽſurã. Leuite vo vt ſtent
mane ad ꝯfitendũ ⁊ canẽdũ dño: ſiliter
q; ad veſpam tã in oblationẽ holocau
ſtoꝝ dñi q̃ i ſabbatꝫ ⁊ kalẽdis ⁊ ſolen-
nitatib⁹ reliq̈s: iuxta nũeꝝ ⁊ cerimoni-
as vni⁹cuiuſq; rei iugiꝉ corã dño: ⁊ cu-
ſtodiãt obſuatiões tabernaculi federꝫ
⁊ ritum ſctũarij: ⁊ obſeruationẽ filiorũ
aarõ fratꝝ ſuoꝝ: vt miſtrẽt i domo dñi

A Porro filijs aarõ he ¶ XXIIII
ꝑtitiões erãt. Filij aarõ: nadab
abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar: mor-
tui ſũt aũt nadab ⁊ abiu añ pr̃em ſuũ
abſq; liberis: ſacerdotioq; funct⁹ ẽ elea
zar ⁊ ythamar. Et diuiſit eos dauid. ſ.
ſadoch de filijs eleazari: ⁊ abimelech d
filijs ythamar ẜm vices ſuas ⁊ miniſte
riũ inuẽtiq; ſũt mlto pl̃es filij eleazar
in principib⁹ viris: q̃ filij ythamar. Di
uiſit aũt is hoc ẽ filijs eleazar princi-
pes ꝑ familias ſedeci: ⁊ filijs ythamar
ꝑ familias et domos ſuas octo. Porro
diuiſit vtraſq; inter ſe ⁊ familias ſorti-
B bus. Erant em̃ principes ſcũarij ⁊ prin-
cipes domus dei: tã de filijs eleazar q̃
de filijs ythamar. Deſcripſitq; eos ſe-
meias fili⁹ nathanael ſcriba leuites: co
ram rege ⁊ principib⁹ ⁊ ſadoch ſacerdo
te ⁊ abimelech filio abiathar principi
bus q̈z familiarũ ſacerdotaliũ ⁊ leuita
rũ vnã domũ q̈ ceteris ꝑerat: eleazar: et
alterã domũq; ſub ſe habebat ceteros:
ythamar. Exiuit ãt ſors prima ioiarib
ſcda iedeie: tercia harim: q̈rta ſeorim:
q̈nta melchia: ſexta maimna: ſeptima
acchos: octaua abia: nona ieſu: decima
ſechenia: vndecima eliaſib: duodecima
iacim: tredecima hoppha: decimaq̈rta
iſbaal: decimaq̈nta belga: decimaſexta
C emner: decimaſeptia ezir: decimaocta-
ua aphſes: decima nona apheceia: vice
ſima ezechiel: viceſimaprima iachin: vi
ceſimaſecũda gamul: viceſimatertia di
laiau: viceſimaq̈rta maziau. He vices
eoꝝ ẜm miſteria ſua vt ingrediantꝛ do-
mũ dei: ⁊ iuxta ritũ ſuũ ſub manu aa-
ron pr̃is eoꝝ: ſicut ꝑcepat dñs de⁹ iſrl̃.
Porro filioꝝ leui reliqui fuerant de fi-
lijs amrã: erat ſubuhel: et filijs ſubuhel
iedeia. De filijs q̈z roobie: princeps ieſi
as. Yſaaris vo fili⁹ ſolemoth: filiuſq;
ſalemoth ianadiath: filiuſq; ei⁹ ieriau
primus: amarias ſecũdus iazihel terti⁹
iethmoã quart⁹. Filius ozihel: micha
filius micha: ſamir. Frater micha: ieſia
filiuſq; ieſie: zacharias. Filij merari: m
oli ⁊ muſi. Fili⁹ oſiau: bẽnon: fili⁹ qu
q; merari: oziau ⁊ ſoem ⁊ ſachur et he
bri. Porro mooli fili⁹ eleazar: q̈ nõ h
bebat liberos. Fili⁹ vo cis: hieramihe
Filij muſi: mooli eder ⁊ hierimoth. Iſt
filij leui ẜm domos familiarũ ſuarum
Miſeruntq; ⁊ ipi ſortes ꝯtra frẽs ſuo
filios aaron corã dauid rege et ſadoc
et ahimelech et principib⁹ familiaꝝ ſ
cerdotaliũ et leuiticaꝝ tã maiores q
minores oẽs ſors equaliter diuidebaꝉ

Igitꝉ dauid ⁊ magiſtra ¶ XXV
tus exercit⁹ ſegregauerũt in m
niſteriũ filios aſaph ⁊ heman
et ydithum: q̈ ꝓphetarent in citharis
pſalterijs ⁊ cymbalis ẜm numeꝝ ſuu
dedicato ſibi officio ſeruiẽtes. De filij
aſaph zahur: ⁊ ioſeph: ⁊ nathania: ⁊ aſ
rela: filij aſaph ſub manu aſaph ꝓph
tantes iuxta regẽ. Porro ydithun fil
ydithun: godolias: ſori: ieſeias: ⁊ ſabi
⁊ mathathias: ſex ſub manu patris ſ
ydithun: q̈ in cithara prophetabat ſu
cõfitẽtes ⁊ laudãtes dñm. Hemã q̈z f
lij hemã: bocciau: mathamu: ozihel: ſu
uhel ⁊ herimoth: ananias: anani: eli
tha: geldelthi ⁊ romethiezer ⁊ ieſbac
mellothi: othir mozioth. Oẽs iſti filij
mã vidẽtis ꝛgis i ẜmõib⁹ dei vt exalt
ret cornu. Deditq; deus hemã filios
tuordeci ⁊ filias tres. Uniuerſi ſub m
nu pr̃is ſui ad cantandũ in tẽplo d
diſtributi erãt i cymbalis ⁊ pſalterijs
cythariſin miſteria dom⁹ dñi iuxta
gẽ: aſaph videlicet ⁊ ydithun ⁊ hem
Fuit aũt nũer⁹ eoꝝ cũ frĩb⁹ ſuis q̈ e
diebãt canticũ dñi cũcti doctores du
ti octogintiocto. Miſerũtq; ſortes ꝑ
ces ſuas et equo: tã maior q̃ minor
ci⁹ pariter ⁊ indoct⁹. Egreſſaq; eſt ſo
prima ioſeph q̈ erat de aſaph: ſecun
godolie ipi ⁊ filijs ei⁹ et fratrib⁹ ei
duodeci: tertia cachur filijs ⁊ frĩb⁹
duodecim: q̈rta yſari filijs ⁊ frĩb⁹ ei
duodeci: q̈nta nathanie filijſ ⁊ frĩb⁹
duodecim: ſexta bocciau filijs ⁊ frĩb
eius duodeci: ſeptima iſrehela filijs
fribus eius duodeci: octaua eſaie fil
et fribus ei⁹ duodeci: nona mathar
filijs ⁊ fribus ei⁹ duodeci: decĩa ſem
filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodecim: vnde
eſrahel filijs ⁊ fratrib⁹ eius duodec
duodecima aſabie filijs ⁊ frĩb⁹ duo

n:tertiadecima ſububel filijs ⁊ frib⁹
us duodecim:quartadecia ⁊ matha-
e filijs et fribus eius duodeci:q̈nta-
cima hierimoth filijs ⁊ frib⁹ ei⁹ duo
m:ſextadecima ananie filijs et frib⁹
s duodcim:ſeptimadecima ieſbocca
filijs et fribus ei⁹ duodecim:octaua
cima anani filijs et fribus ei⁹ duo-
cim:nonadecia mellothi filijs ⁊ fra-
b⁹ eius duodecim : viceſima eliatha
ijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodecim:viceſima
ma othir filijs et frib⁹ eius duodeci
eſimaſecūda goddoliathi filijs ⁊ fra
bus eius duodecim : viceſimatertia
ud filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodecim:vi-
imaq̈rta romethiezer filijs ⁊ fribus
s duodecim ¶ XXVI
Diuiſiones aūt ianitoꝝ de chori-
tis meſellemia filius chore:de
filijs aſaph filij meſellemie:za-
arias primogenit⁹: iadihel ſecūdus:
badias terti⁹:iathanael q̈rt⁹:abilam
tus: iohānan ſextus: elioenai ſepti-
. Filij aūt obededom:ſemeias primo
itus:iozabad ſecund⁹: iohaa terti⁹
har quart⁹:nathanahel q̈ntus:ami-
ſextus:yſachar ſeptimus: phollathi
au⁹:q2 bn̄dixit illi dn̄s. Semeie aūt
o eius nati ſūt filij p̄fecti familiaꝝ
ꝝ:erant eñ filij fortiſſimi. Filij ḡ ſe
ie othin ⁊ raphae l ⁊ obediel: ſabad
rēs eius viri fortiſſimi: heliu quoq3
amathias. Oēs hi de filijs obedidō
et filij et frēs eoꝝ fortiſſimi ad mi-
randū ſexagintaduo de obededom.
orro meſellamie filij ⁊ frēs eorū ro-
ſtiſſimi decē ⁊ octo. De boſa aūt id ē
filij merari: ſemri princeps . Nō eni
uerat primogenitū: ⁊ idcirco poſue
eū pater eius in principē:helchias
und⁹:tabelias tertius:zacharias q̈r-
. Oēs hi filij ⁊ frēs hoſa tredecim.
diuiſi ſunt in ianitores:vt ſꝑ princi
cuſtodiaꝝ ſicut et frēs eoꝝ miſtra-
t in domo dn̄i. Miſſe ſūt ḡ ſortes ex
o:⁊ paruis et magnis per familias
s in vnāquāq3 portaꝝ Cecidit ḡ ſorſ
ētalis ſelemie. Porro zacharie filio
s viro prudētiſſimo ⁊ erudito ſorti-
btigit plaga ſeptētrionalis. Obede
n ꝟo et filijs eius ad auſtꝝ : in qua
te domus erat ſenioꝝ cōciliū:ſeph-
ma ⁊ hoſa ad occidentē iuxta por-
que ducit ad viā aſcēſionis: cuſtodi
ꝯtra cuſtodiā. Ad orientē ꝟo leuite
⁊ ad aquilonē q̈ttuor ꝑ diē:atq3 ad
meridiē ſimilit̄ in die quattuor : ⁊ vbi C
erat cōciliū bini ⁊ bini. Incellulis quo
q3 ianitoꝝ ad occidentē:q̈ttuor in via
biniq3 ꝑ cellulas. Ad ſeptētrionē vero
⁊ meridiē:quaterni ꝑ dies ſinglus mu
tabant̄:et ad baſilicā cōcilij ad occidē
tē bini:hn̄tes ſubiectos alios ī via:bi-
niq3 ꝑ cellulas. He ſunt diuiſiōes iani
toꝝ filioꝝ chore ⁊ merari. Porro achi
as erat ſuꝑ theſauros dom⁹ dn̄i:et va-
ſa ſanctoꝝ. Filij ꝗ3 dan filij gerſōni De
ledā pricipes familiarū :ledā ⁊ gerſōni
ieiheli Filij ieiheli zathā ⁊ iohel frēs ei⁹
ſuꝑ theſauros domus dn̄i amramitis ⁊
yſaaritꝭ ⁊ hebronitꝭ ⁊ ozihelitꝭ. Subu-
hel aūt filius gerſaa filij moyſi ꝓpoſit⁹
theſauris:frater quoq3 ei⁹ eliezer cui⁹
fili⁹ raabia: et hui⁹ fili⁹ eſaias ⁊ hui⁹
fili⁹ iorā:hui⁹ quoq3 fili⁹ zechri:⁊ hui⁹
fili⁹ ſelemith. Ipe ſelemith et frēs eius
ſuꝑ theſauros ſctoꝝ q̄ ſanctificauit da
uid rex:⁊ principes familiarū ⁊ tribu-
ni et cēturiones ⁊ duces exercitus: de
bellis ⁊ manubijs prelioꝝ q̄ cōſecraue
rat ad inſtaurationē ⁊ ſuppellectilē tē
pli dn̄i. Hec aūt vniuerſa ſanctificauit D
ſamuel vidēs ⁊ ſaul filius cis: ⁊ abner
filius ner:⁊ ioab fili⁹ ſaruie: oēſq3 ſan
ctificauerāt ea ꝑ manū ſalemith et fra
trū eius . Yſaaritis ꝟo ꝑerat conenias
et filij eius ad opa forinſec⁹ ſuꝑ iſrael:
ad docendū et iudicandū eos. Porro d̄
hebronitis aſabias et frēs eius viri for
tiſſimi mille ſeptigenti p̄erāt iſrl̄i:trās
iordanē ꝯtra occidentē:in cunctis opi
bus dn̄i et in miſteriū regis. Hebroni-
taꝝ :aūt princeps fuit ierie: ſm̄ familī
as ⁊ cognationes eoꝝ. Quadrageſimo
āno regni dauid recēſiti ſūt et inuenti
ſunt viri fortiſſimi in gazer galaad fra-
treſq3 eius robuſtioris etatis duo mi-
lia ſeptingēti principes familiaꝝ. Pre
poſuit autē eos dauid rex rubenitis et
gadditis et dimidie tribui manaſſe in
omne miniſteriū dei et regis ¶ XXVII A
Filij autē iſrael ſm̄ numerū ſuū
principes familiaꝝ :tribuni: et
cēturiones et p̄fecti q̄ miniſtra-
bāt regi iuxta turmas ſuas: ingredien
tes et egrediētes ꝑ ſingulos mēſes in
āno : vigintiq̈ttuor milib⁹ ſinguli pre-
erant. Prime turme in primo mēſe ieſ-
boam p̄erat fili⁹ zabdihel:et ſub eo vi-
gintiq̈ttuor milia. De filijs phares:pri
ceps cūctoꝝ principū in exercitu mēſe
primo. Secūdi mēſis hēbat turmā du-

diaohites et p⁹ ſe alter noīe macelloth
q̄ regebat ptē exercit⁹ vigitiq̄ttuor mi-
liū. Dux q̄ȝ turme tertie in menſe tertio
erat banaias fili⁹ ioiade ſacerdotꝫ:ꝛ in
diuiſiōe ſua vigitiq̄ttuor milia. Ip̄e eſt
banaias fortiſſim⁹ inter triginta ꝛ ſup
trigita. Preerat aūt turme ip̄ius ami-
zadab filius ei⁹. Quartus mēſe quarto
aſahel frater ioab:ꝛ zabedias fili⁹ eius
B poſt eū: ꝛ in turma eius vigintiq̄ttuor
milia. Quint⁹ mēſe q̄nto princeps ſa-
maoth iezerites:ꝛ in turma eius vigiti
quattuor milia. Sext⁹ mēſe ſexto hira
filius acces thecuites:ꝛ in turma eius
vigintiquattuor milia. Septim⁹ mēſe
ſeptimo helles phallonites d̄ filijs eph
raim ꝛ in turma eius vigintiquattuor
milia. Octauus mēſe octauo ſobochai
vſathites d̄ ſtirpe zarai:ꝛ i turma vigin
tiq̄ttuor milia. Non⁹ mēſe nono abie-
zer anathotites de filijs iemin:ꝛ i tur-
ma eius vigintiq̄ttuor milia. Decimus
mēſe decimo marai ꝛ ip̄e nethophati-
tes de ſtirpe zarai:ꝛ in turma ei⁹ vigin
tiquattuor milia. Undecim⁹ mēſe vn-
decimo banaias pharathonites d̄ filijſ
ephraim:ꝛ i turma ei⁹ vigitiquattuor
milia. Duodecim⁹ mēſe duodecio hol-
dai nethophatites de ſtirpe gothoniel
C ꝛ in turma ei⁹ vigtiq̄ttuor milia. Por-
ro tribub⁹ p̄erāt i iſrl̄:rubenitꝫ:dux elie
zer fili⁹ zechri ſimeonitꝫ:dux ſaphacias
fili⁹ macha:leuitis: aſabias fili⁹ cha-
muel:aaronitꝫ:ſadoch:iuda: heliu frat̄
dauid: yſachar:amri fili⁹ michahel:za-
bulonitꝫ:ieſmaias fili⁹ abdie:neptaliti
bus:hierimoth fili⁹ ozihel:filijs ephra
im:oſee fili⁹ ozaziu:dimidie tribui ma-
naſſe:iohel fili⁹ phadaie:ꝛ dimidie tri-
bui manaſſe in galaad:iaddo filius za-
charie:beniamin aūt iaſihel fili⁹ abner
dan vo ezrihel fili⁹ ieroam. Hi princi-
pes filiorꝝ iſrl̄. Noluit aūt dauid nūera
re eos a viginti ānis inferi⁹:q2 dixerat
dn̄s vt multiplicaret iſrael quaſi ſtellaſ
celi. Ioab filius ſaruie cepat numera-
re nec cōpleuit q2 ſup hoc ira dei irrue-
rat in iſrael: ꝛ idcirco nūer⁹ eorꝝ q̄ fue
rant recenſiti nō ē relat⁹ i faſtos regis
dauid. Sup theſauros aūt regis fuit
aſmoth filius adihel. His aūt theſaurꝫ
qui erant in vrbib⁹:ꝛ in vicis:ꝛ in tur-
D rib⁹ p̄ſidebat ionathan fili⁹ ozie. Ope-
ri aūt ruſtico ꝛ agricolis qui exercebāt
terrā p̄erat ezri filius chelub: vinearū
ꝗ cultoribus ſemeias romathites cel-
lis autem vinarijs zabdias aphonites
Nam ſup oliueta ꝛ ficeta q̄ erant i cā-
peſtribus:balanan gederithes ſup apo-
thecas aūt olei:ioas. Porro armētis q̄
paſcebant̄ in ſarona prepoſitus fuit ſe
thrai ſaronites:ꝛ ſup boues in vallib⁹
ſaphat filius adli:ſuper camelos vero
vbil hiſmaelites : ꝛ ſup aſinos: iadias
meronathites:ſup oues quoqꝫ iazi age
renus. Oēs hi principes ſubſtātie reg
dauid. Ionathan aūt patru⁹ dauid cō
ſiliari⁹ vir prudēs et lrat⁹:ipſe et iad
hel filius achamoni erant cū filijs reg
Achitophel etiā ꝯſiliari⁹ regis et chuſ
arachites amicus regis. Poſt achito
phel fuit ioiada fili⁹ banaiie ꝛ abia
thar. Princeps aūt exercitus reg erat
ioab

C. XXVIII

Conuocauit igit̄ dauid oēs pri
cipes iſrl̄: duces tribuū ꝛ p̄poſi
tos turmarꝝ q̄ miſtrabāt regi:tr
bunos q̄ȝ et cēturiones ꝛ q̄ p̄erāt ſub
ſtantie ꝛ poſſeſſionib⁹ regꝫ:filioſqꝫ ſu
os cū eunuchis:ꝛ potētes et robuſtiſſi
mos q̄ſqꝫ in exercitu hierl̄m. Cūqꝫ ſur
rexiſſet rex ꝛ ſtetiſſet: ꝛ ait. Audite m
frēs mei ꝛ ppl's me⁹. Cogitaui vt edifi
carē domū in q̄ requieſceret arca federi
dn̄i ꝛ ſcabellū pedū dn̄i di nr̄i:ꝛ ad ed
ficādū oīa p̄paui:de⁹ āt dixit mihi: n
edificabis domū noī meo: eo q̄ ſis vi
bellator ꝛ ſanguinē effuderꝫ ſꝫ ꝛ elegi
dn̄s de⁹ iſrl̄ me de vniuerſa domo pri
mei vt eēm rex ſup iſrl̄ i ſempit̄nū. D
iuda eīn elegit p̄icipes. Porro de do
mo iuda domū patris mei : ꝛ de filij
p̄ris mei placuit ei vt me eligeret reg
ſup cūctū iſrl̄: ſed ꝛ de filijs meis: fili
os eīn mihi multos dedit dn̄s:elegit ſ
lomonē filiū meū vt ſederet i thron
regni dn̄i ſup iſrl̄: dixitqꝫ mihi: Salo
mō fili⁹ tuus edificabit domum meā
atria mea. Ip̄m eīn elegi mihi i filiū:
ego ero ei in p̄rem: ꝛ firmabo r̄gnū e
vſqꝫ in et̄nū:ſi ꝑſeuerauerit facere p̄c
pta mea et iudicia ſicut ꝛ hodie. Nun
ꝙ corā vniuerſo cetu iſrl̄ audiente de
nr̄o cuſtodite ꝛ ꝑq̄rite cūcta mandat
dn̄i dei nr̄i vt poſſideatis terrā boni
ꝛ relinq̄tꝫ eam filijs v̄ris poſt vos vſ
in ſempiternū. Tu aūt ſalomō fili m
ſcito deū p̄ris tui:et ſerui ei corde p
cto ꝛ aīo volūtario. Oia eīn corda ſcr
tat̄ dn̄s ꝛ vniuerſas mentiū cogitati
nes itelligit. Si q̄ſieris eū:inuenies:
aūt dereliq̄ris eū : ꝓijciet te in eterni

ſe & q2 elegit te dñs vt edificares do-
ſctũarĳ: ɔfortare ⁊ pfice. Dedit autẽ
uid ſalomoni filio ſuo deſcriptionem
rtic⁹ ⁊ tẽpli ⁊ cellarioꝝ ⁊ cenacli ⁊ cu
culoꝝ in adytis ⁊ dom⁹ ꝓpitiatiõis:
cnõ et oĩm q̃ cogitauerat atrioꝝ ⁊ ex-
raꝝ ꝑ circuitũ in theſauros dom⁹ dñi
n theſauros ſctõꝝ: diuiſionũq₃ ſacer-
taliũ ⁊ leuiticaꝝ i oĩa opa dom⁹ dñi:
i vniũſa vaſa miſterĳ tẽpli dñi: aurũ
põdere ꝑ ſingła vaſa miſterĳ: argẽti
pond⁹ ꝑ vaſoꝝ ⁊ opeꝝ diuerſitate: ſ₃
n cãdelabra aurea ⁊ ad lucernas: au-
ꝑ mẽſura vniuſcuiuſq₃ candelabri ⁊
ernaꝝ ſilr et in cãdelabra argẽtea et
lucernas eoꝝ ꝑ diuerſitate menſure:
nd⁹ argẽti tradidit. Aurũ q̃₃ dedit in
ſas ꝓpoſitõis ꝑ diuerſitate menſa-
ſilr ⁊ argẽtũ i alias mẽſas argẽteas.
d faſcinulas q̃₃ ⁊ phialas ⁊ thuribula
auro puriſſimo: ⁊ leũculos aureos ꝑ
tate mẽſure pond⁹ diſtribuit: in leun
lũ ⁊ leunculũ: ſilr ⁊ in leones argente
diuerſũ argẽti pond⁹ ſeꝑauit. Alta-
ũt in q̃ adolebał incẽſum: aurũ pu-
imũ dedit: ⁊ vt ex ipo fieret ſimilitu-
quadrige cherubin extendẽtiũ alas
antiũ arcã federis dñi. Oĩa inq̃t ve-
ũt ſcripta manu dñi ad me: vt intel-
erẽ vniuerſa opa exẽplaris. Dixit q̃₃
uid ſalomoni filio ſuo. Viriliter age
ɔfortare ⁊ fac: ne timeas ⁊ ne paueas.
is eni de⁹ me⁹ tecũ erit: ⁊ nõ dimittet
nec derelinquet: donec pficias oẽ op⁹
ſterĳ dom⁹ dñi. Ecce diuiſiões ſacer-
tũ ⁊ leuitaꝝ in oĩe miſteriũ domus
i aſſiſtũt tibi ⁊ parati ſũt: ⁊ nouerunt
n principes q̃ꝫ ppłs oĩa p̃cepta tua.

XXIX

Ocutuſq₃ eſt dauid rex
ad oẽm eccleſiã. Salomonẽ fili-
um meũ vnum elegit dñs adhuc
erũ ⁊ tenellũ. Opus eni grãde eſt: ne-
eni homi p̃parał habitatio: ſed deo.
o eni totis virib⁹ meis p̃paraui im-
nſas dom⁹ dñi dei mei: aurũ ad vaſa
rea: ⁊ argentũ in argẽtea: es in enea:
rũ in ferrea: ligna ad lignea: lapides
ychinos ⁊ quaſi ſtibinos ⁊ diuerſoꝝ
oꝝ oẽmq₃ p̃cioſum lapidẽ ⁊ marmor
rũ abũdantiſſime: ⁊ ſuꝑ hec q̃ obtuli
domũ dei mei de peculio meo auru₃
argentũ do in templum dei mei: exce
s his que preparaui in edem ſanctam:
a milia talenta auri de auro ophir: ⁊
tẽ milia talentoꝝ argẽti ꝓbatiſſimi
deaurãdos parietes tẽpli: ⁊ vbicũq₃
opus eſt aurũ de auro: ⁊ vbicunq₃ opus
eſt argentũ de argento. Opera fiant per
man⁹ artificũ: ⁊ ſiquis ſponte offert im-
pleat manũ ſuã hodie ⁊ offerat qđ volu
erit dño. Polliciti ſunt itaq₃ principes
familiaꝝ et proceres tribuũ iſrł: tribu-
ni quoq₃ ⁊ cẽturiones et pricipes prin-
cipũ poſſeſſionũ regi: dederũtq₃ in opa
dom⁹ dñi auri talẽta q̃nq₃ milia et ſoli-
dos decẽ milia: argẽti talenta decẽ mi-
lia: et eris talẽta decẽ et octo milia: fer-
ri quoq₃ centũ milia talentoru₃: ⁊ apud
quecũq₃ inuẽti ſũt lapides: dederũt in
theſauros dom⁹ dñi ꝑ manum iehihel
gerſonitis. Letatuſq₃ eſt ppłus cũ vota
ſponte ꝓmitterẽt: q2 corde toto offere-
bant ea dño. Sed ⁊ dauid rex letatus ẽ
gaudio magno: ⁊ bñdixit dño corã vni-
uerſa multitudie: et ait: Bñdict⁹ es dñe
de⁹ iſrael pr̃is nr̃i: ab eterno in eternũ.
Tua eſt dñe magnificẽtia ⁊ potentia et
gł̃ia atq₃ victoria et tibi laus. Cũcta eni
q̃ in celo ſunt ⁊ in terra: tua ſũt. Tuum
dñe regnũ: ⁊ tu es ſuꝑ oẽs pricipeſ. Tue
diuitie: ⁊ tua eſt gł̃ia: tu dñaris oĩm. In
manu tua virt⁹ ⁊ potẽtia: in manu tua
magnitudo ⁊ impiũ oĩm. Nũc igił de⁹
nr̃ ɔfitemur tibi: ⁊ laudam⁹ nomẽ tuu₃
inclytũ. Quis ego ⁊ q̃s ppłs me⁹: vt poſ-
ſimus hec tibi vniuerſa ꝓmittere? Tua
ſũt oĩa: ⁊ q̃ de manũ tua accepim⁹ dedim⁹
tibi. Peregrini eni ſum⁹ corã te ⁊ adue-
ne: ſicut oẽs pr̃es nr̃i. Dies nr̃i q̃ſi vm-
bra ſuꝑ terrã: ⁊ nulla eſt mora. Dñe de⁹
nr̃: oĩs hec copia quã parauim⁹ vt edifi
careł dom⁹ noi ſcõ tuo: de manu tua ẽ:
et tua ſunt oĩa. Scio de⁹ me⁹ q2 probes
corda ⁊ ſimplicitatẽ diligas: vnđ et ego
in ſimplicitate cordis mei letus obtuli
vniuerſa hec: ⁊ pplm tuũ q̃ hic rept⁹ eſt
vidi cũ ingenti gaudio tibi offerre do-
naria. Dñe de⁹ abraam ⁊ yſaac ⁊ iſrł pa
trũ nr̃oꝝ cuſtodi in eternũ hãc volũta-
tem cordis eoꝝ: ⁊ ſemꝑ in veneratione₃
tui mens iſta ꝑmaneat. Salomoni q̃₃ fi
lio meo da cor pfectũ: vt cuſtodiat man
data tua et teſtimõia tua et cerimonias
tuas: ⁊ faciat vniuerſa: et edificet edem
cui⁹ impenſas paraui. Precepit aũt da
uid vniuerſe eccleſie: Bñdicite dño deo
nr̃o. Et bñdixit omis eccł̃ia dño deo pa
trũ ſuoꝝ: et inclinauerunt ſe ⁊ adoraue-
rũt deũ: et deinde regẽ. Immolauerũtq₃
victimas dño ⁊ obtulerũt holocauſta die
ſeq̃nti: tauros mille: arietes ſilr: agnos
mille cũ laminibus ſuis ⁊ vniuerſo ritu

F abundātiſſime in oēm iſrael. Et comederunt ꝛ biberūt corā dño in die illo cū grandi leticia ꝛ vnxerūt ſecūdo ſalomonē filiū dauid. Unxerūt autē eū dño in
3. Re. 2. f. principem: ꝛ ſadoch ī pontificē. Seditqꝫ ſalomon ſuꝑ ſoliū dñi in regē ꝑ dauid pr̄e ſuo ꝛ cūctis placuit: ꝛ paruit illi oīs iſrl̄. Sed ꝛ vniuerſi principes ꝛ potentes ꝛ cūcti filij regꝪ dauid dederunt manū: ꝛ ſubiecti fuerūt ſalomoni regi. Magnificauit ḡ dñs ſalomonē ſuꝑ omnē iſrl̄: ꝛ dedit illi gloriā regni qualem
G nullus habuit an̄ eū rex iſrl̄. Igitur dauid fili⁹ iſai regnauit ſuꝑ vniuerſum iſrael: ꝛ dies q̄b⁹ regnauit ſuꝑ iſrl̄ fuerūt q̄draginta anni. In hebron regnauit ſeptem ānis: et in hierl̄m trigintatrib⁹: et mortu⁹ eſt in ſenectute bona plen⁹ dierum ꝛ diuitijs et gloria: ꝛ regnauit ſalomon fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Geſta aūt dauid regꝪ priora ꝛ nouiſſima ſcripta ſunt in libro ſamuel videntꝪ: et in libro nathan prophete: atqꝫ in volumie gad videntꝪ vniuerſiqꝫ regni ei⁹ fortitudis ꝛ temporū q̄ tranſierūt ſub eo: ſiue in iſrl̄: ſiue ī cunctis regnis terrarū.

Explicit dabreiamin liber prim⁹. Incipit dabreiamin ſiue Paralipomenon liber ſecundus. Capitulum I.

3. Re. 3. a A Confortatus eſt ergo ſalomon fili⁹ dauid in regno ſuo et dñs erat cū eo: ꝛ magnificauit eū in excelſum. Precepitqꝫ ſalomon vniuerſo iſraeli tribunis ꝛ centurionib⁹ ꝛ ducib⁹ et iudicib⁹ oīs iſrael ꝛ principib⁹ familiarū: ꝛ abijt cū vniuerſa multitudie in excelſum gabaon: vbi erat tabernaculum federis dñi: qđ fecit moyſes famul⁹ dei ī ſolitudie. Arcam aūt dei adduxerat dauid de cariathiarim in locū quē p̄parauerat ei: et vbi fixerat illi tabernacu-
Exo. 38. a. lum: hoc eſt in hierl̄m. Altare q̄ꝫ eneum qđ fabricat⁹ fuerat beſeleel fili⁹ vri filij vr: ibi erat corā tabernaculo dñi: quod
B ꝛ requiſiuit ſalomon ꝛ oīs eccl̄ia. Aſcēditqꝫ ſalomon ad altare eneum corā tabernaculo federis dñi: ꝛ obtulit ī eo mille hoſtias. Ecce aūt in ipā nocte apparuit ei de⁹ dicēs: Poſtula qđ vis: vt dem ti. Dixitqꝫ ſalomon deo. Tu feciſti cum dauid pr̄e meo miſcđiam magnā: ꝛ ꝯſtituiſti me regē ꝓ eo. Nūc ergo dñe deus: impleat̄ ſermo tu⁹ quē pollicit⁹ es dauid pr̄i meo. Tu eni me feciſti regē ſuꝑ pp̄lm tuū multū: q̄ tam innūerabil̄ē q̄ puluis terre. Da mihi ſapiam ꝛ intelligentiā: vt ingrediar ꝛ egrediar corā populo tuo. Quis enī pōt hūc pp̄Ꝫ tuū digne q̄ tā grādis eſt: iudicare? Dixit aūt de⁹ ad ſalomonē. Quia hoc magis placuit cordi tuo ꝛ nō poſtulaſti diuitias ſubſtātiā ꝛ gl̄iā: neqꝫ aīas eoꝝ q̄ te oderant: ſed nec dies vite pl̄rimos petiſti atē ſapiam ꝛ ſciam: vt iudicare poſſis pulū meū: ſuꝑ quē ꝯſtitui te regē: ſapi et ſcia data ſunt tibi. Diuitias autem ſubſtātiā et gloriā dabo tibi: ita vt nullus in regib⁹ nec an̄ te nec poſt te fuerit ſil̄is tui. Uenit ḡ ſalomon ab excelſo gabaon in hierl̄m corā tabernacl̄o federis ꝛ regnauit ſuꝑ iſrl̄. Congregauitqꝫ ſibi curr⁹ et equites: ꝛ facti ſūt ei mille quadringēti curr⁹: ꝛ duodecim milia eq̄tum ꝛ fecit eos eſſe in vrbib⁹ q̄drigarū et cum rege in hierl̄m. Prebuitqꝫ rex argentum et aurū in hierl̄m q̄ſi lapides: et cedros q̄ſi ſycomoros q̄ naſcunt̄ in cāpeſtribus multitudine magna. Adducebant̄ autem ei equi de egypto de choa a negociatoribus regꝪ: q̄ ibāt ꝛ emebāt p̄cio q̄drigas equoꝝ ſexcentꝪ argēteis: ꝛ equū centum q̄nq̄ginta. Sil̄r de vniūſis regnis cethreoꝝ ꝛ a regibus ſyrie: emptio celebrabatur.

II

D Ecreuit autē ſalomon edificare domū noī dñi: ꝛ palatiū ſibi. Et numerauit ſeptuaginta milia virorum portantiū humerꝪ: ꝛ octoginta milia qui cederēt lapides in montib⁹: p̄poſitoſqꝫ eoꝝ tria milia ſexcēeos. Miſit q̄ꝫ ad hiram regē tyri dicēs: Sicut egiſti cū dauid pr̄e meo et miſiſti ei ligna cedrina vt edificaret ſibi domū in qua ꝛ habitauit: ſic fac mecū vt edificē domū noi domini dei mei vt ꝯſecrem eā: ad adolendū incēſum corā illo ꝛ fumiganda aromata: ꝛ ad ꝓpoſitionem panū ſempiternā: et ad holocauſtomata mane ꝛ veſpere ſabbatis quoqꝫ et neomenijs: ꝛ ſolennitatib⁹ dñi dei nr̄i in ſempiternū q̄ mandata ſunt iſraeli. Dom⁹ enī quā edificare cupio magna eſt. Magn⁹ eſt enī deus nr̄ ſuꝑ oēs deos. Quis ergo poterit preualere vt edificet ei dignā domū? Si celum ꝛ celi celoꝝ cape eū nequeūt: quantus ego ſū vt poſſim edificare ei domum? Sed ad hoc tm̄: vt adoleat̄ incēſum corā illo. Mitte ergo mihi virū eruditū

uerit opari in auro ⁊ argēto ere ⁊ fer
purpura coccino ⁊ hycintho: ⁊ q̄ sci-
sculpere celaturas cū his artificibus
mecū habeo in iudea ⁊ in hierl̄m q̄s
arauit dauid pr̄ meꝰ. Sed ⁊ ligna ce
ina mitte mihi et artheutina ⁊ pinea
libano. Scio eni ꝙ serui tui nouerit
dere ligna de libano. Et erūt ſui mei
seruis tuis: vt parent̄ mihi ligna plu
na. Domꝰ eni quā copio edificare ma
a ē nimis ⁊ inclyta. Preterea opera-
s q̄ cesuri sūt ligna ſuis tuis dabo in
aria: tritici choros viginti milia: et
dei choros totidē: olei q̄ȝ sata vigiti
lia. Dixit aūt hirā rex tyri ꝑ lr̄as q̄s
serat salomoni. Quia dilexit dn̄s po-
lū suū: idcirco te regnare fecit sup eū
addidit dicēs: Bn̄dictꝰ dn̄s deꝰ isrl̄
i fecit celū ⁊ terrā: qui dedit dauid re
filiū sapientē ⁊ eruditū ⁊ sensatū at-
prudentē: vt edificaret domū dn̄o: et
latiū sibi. Misi ergo tibi virū pruden
n ⁊ scientissimū: hiram patrē meū fili
mulieris de filiabꝰ dan: cuiꝰ pr̄ fuit
ius: qui nouerit operari in auro ⁊ ar
nto: ere ⁊ ferro et marmore et lignis:
purpura quoq̄ȝ et hyacintho ⁊ byssi-
et coccino: ⁊ qui sciat celare omnem
lpturā: ⁊ adinuenire prudēter q̄dcū-
in ope necessariū est: cū artificibꝰ tu-
⁊ cū artificibꝰ dn̄i mei dauid pr̄is tui
riticū ergo ⁊ hordeū ⁊ oleū ⁊ vinū que
llicitꝰ es dn̄e mi mitte ſuis tuis. Nos
cedemꝰ ligna de libano q̄t necessaria
buerī ⁊ applicabimꝰ ea ratibꝰ ꝑ ma-
in ioppe: tuū aūt erit transferre ea in
rl̄m. Numerauit igit̄ salomon oēs vi-
s ꝓselitos q̄ erāt in terra isrl̄ pꝰ dinu-
ratiōeȝ quā dinūerauit dauid pr̄ eiꝰ:
nuēti sūt cētū q̄nq̄ginta tria milia et
cēti. Fecitq̄ȝ ex eis septuagita milia
ūeris onera portarēt: ⁊ octogita mi-
q̄ lapides de mōtibꝰ cederēt: tria aūt
lia ⁊ sexcētos ꝓpositos opeꝝ ppl̄i III

T cepit salomō edificare domuȝ
dn̄i in hierl̄m in monte moria q̄
demonstratꝰ fuerat dauid patri
in loco quē parauerat dauid i area
nan iebusei. Cepit autē edificare mē
secūdo: anno quarto regni sui. Et hec
nt fundamēta q̄ iecit salomon vt edi
aret domū dei: longitudis cubitos in
ensura prima sexaginta: latitudis cu-
tos viginti. Porticū vero aū frontē q̄
debat̄ in longū iuxta mēsurā latitu
nis domꝰ: cubitoꝝ viginti. Porro al-
titudo centum viginti cubitoꝝ erat. Et
deaurauit eā intrīsecꝰ auro mūdissimo.
Domū q̄ȝ maiorē texit tabulis ligneis B
abiegnis: ⁊ lamias auri obrizi affixit ꝑ
totū. Sculpsitq̄ȝ in ea palmas: ⁊ q̄si ca-
tenulas se inuicē cōplectentes. Strauit
q̄ȝ pauimētū tēpli ꝓciosissimo marmo-
re: decore mlt̄o. Porro auꝝ erat ꝓbatis-
simū: de cuiꝰ lamis texit domū ⁊ trabes
eiꝰ et postes ⁊ parietes et ostia ⁊ celauit
cherubin i parietibꝰ. Fecit q̄ȝ domū sci
scoꝝ: longitudinē iuxta latitudinē do-
mus cubitoꝝ viginti: ⁊ latitudineȝ sil̄r
viginti cubitorū. Et lamis aureis texit
eā q̄si talentī sexcētis: sed ⁊ clauos fecit
aureos: ita vt singl̄i claui siclos q̄nq̄ge-
nos appenderēt. Cenacula q̄ȝ texit au- C
ro. Fecit etiā i domo scti scoꝝ cherubin
duos ope statuario: ⁊ texit eos auro. Ale
cherubin viginti cubitī extendebātur:
ita vt vna ala hr̄et cubitos q̄nq̄ȝ et tan-
geret parietē domꝰ: ⁊ altera q̄nq̄ȝ cubi-
tos hn̄s alā tangeret alteriꝰ cherub. Si
militer cherub alterius ala q̄nq̄ȝ hēbat
cubitos: et tāgebat parietē: ⁊ ala eiꝰ al-
tera quinq̄ȝ cubitoꝝ: alā cherub alterius
ꝯtingebat. Igit̄ ale vtriusq̄ȝ cherub ex-
panse erāt: ⁊ extēdebant̄ ꝑ cubitos vi-
ginti. Ipi aūt stabāt erectis pedibꝰ: ⁊ fa
cies eoꝝ erāt verse ad exteriorē domuȝ.
Fecit quoq̄ȝ velū ex hyacintho purpu- D
ra cocco ⁊ bysso: ⁊ intexuit ei cherubin.
Añ fores etiā tēpli duas colūnas q̄ tri-
ginta ⁊ q̄nq̄ȝ cubitos hēbant altitudi-
nis. Porro capita eaꝝ q̄nq̄ȝ cubitoruȝ:
necnō ⁊ q̄si catenulas in oraculo: ⁊ sup-
posuit eas capitibꝰ colūnaꝝ. Malogra-
nata etiā centuȝ: q̄ catenul̄ interposuit.
Ipsas quoq̄ȝ colūnas posuit in vestibu
lo templi vnā a dextris alterā a sinistrī.
Eam q̄ a dextris erat vocauit iachin: ⁊
que ad leuā vocauit booȝ. IIII

Ecit q̄ȝ altare eneū viginti cubi- A
toꝝ longitudis: ⁊ viginti cubito
rū latitudis: ⁊ decē cubitoꝝ alti-
tudinis. Mare etiā eneū fusile decē cu-
bitis a labio vsq̄ȝ ad labiū: rotūdū ꝑ cir
cuitū. Quinq̄ȝ cubitos hēbat altitudis:
⁊ funiculꝰ triginta cubitoꝝ ambigebat
gyrū eiꝰ. Silitudo quoq̄ȝ boū erat sub-
ter illud. Et decē cubitī q̄dā extrinsecꝰ
celature: q̄si duobꝰ vsibꝰ labiū marī cir
cuibant. Boues aūt erāt fusiles: ⁊ ipsuȝ
mare sup duodecim boues impositum
erat: quoꝝ tres respiciebant ad aquilo-
nē: et aliī tres ad occidentē. Porro tres

alij meridiē: ⁊ tres qui reliqui erant ori-
B entē: hn̄tes mare ſuppoſitū. Poſteriora
aūt boum erāt intrinſec⁹ ſub mari. Por
ro vaſtitas eius habebat mēſuram pal-
mi: ⁊ labiū illius erat quaſi labiū calic
vel repandi lilij: capiebatq̄ tria milia
metretas. Fecit q̄ꝫ conchas decē ⁊ poſu
it quinq̄ a dextris ⁊ q̄nq̄ a ſiniſtris: vt
lauarent in eis oīa q̄ in holocauſtū ob-
laturi erant. Porro in mari ſacerdotes
lauabant. Fecit aūt ⁊ cādelabra aurea
decē ſm ſpeciē quā iuſſerat fieri: ⁊ poſu
it ea in templo: q̄nq̄ a dextris ⁊ q̄nq̄ a
ſiniſtris. Necnō ⁊ menſas decē: ⁊ poſuit
eas in tēplo: q̄nq̄ a dextris ⁊ q̄nq̄ a ſini
C ſtris: phialas q̄ꝫ aureas centū. Fecit etiā
atriū ſacerdotū ⁊ baſilicaꝫ grandem: et
oſtia in baſilica q̄ texit ere. Porro mare
poſuit in latere dextro ꝯtra orientem ad
meridiē. Fecit aūt hirā lebetes et crea-
gras ⁊ phialas ⁊ cōpleuit oīe op⁹ regis
in domo dei: hoc ē colūnas duas ⁊ epi-
ſtylia ⁊ capita: ⁊ q̄ſi quedā retiacula que
capita tegerent ſup epiſtylia. Malogra-
nata q̄ꝫ q̄dringenta ⁊ retiacula duo ita
vt bini ordines malagranatoꝝ ſingulis
retiaculis iungerent: q̄ ꝓtegerēt epiſty
lia: ⁊ capita colūnarū. Baſes etiaꝫ fecit:
⁊ conchas: quas ſuppoſuit baſib⁹: mare
vnū: boues q̄ꝫ duodecim ſub mari: et le
D betes ⁊ creagras ⁊ phialas. Oīa vaſa fe
cit ſalomoni hirā pr̄ eius in domo dn̄i
ex ere mundiſſimo. In regione iordanis
fudit ea rex in argylloſa terra: inter ſo-
chot et ſaredatha. Erat aūt mltitudo va
ſorū innumerabil' ita vt ignoraret pon
dus eris. Fecitq̄ ſalomon oīa vaſa do-
mus dei: et altare aureū et mēſas: ⁊ ſup
eas panes ꝓpoſitiōis. Candelabra q̄ꝫ cū
lucernis ſuis vt lucerēt ante oraculum
iuxta ritū ex auro puriſſimo: ⁊ florentia
quedam ⁊ lucernas et forcipes aureos.
Omia ō auro mūdiſſimo facta ſūt. Thy
miamateria quoq̄ ⁊ thuribula et phia-
las ⁊ mortariola: ex auro puriſſimo. Et
oſtia celauit templi interioris. i. in ſctā
ſctōꝝ: et oſtia templi forinſecus aurea.
Sicq̄ completuꝫ eſt oīe opus qd̄ fecit
ſalomon in domo dn̄i. V

A 3.Re.7.g Intulit igit ſalomon oīa que vo-
uerat dauid pr̄ ſuus argētum et
aurum ⁊ vniuerſa vaſa poſuit in
3.Re.8.a theſauris dom⁹ dn̄i. Poſt que cōgrega-
uit maiores natu iſrl': ⁊ cunctos princi-
pes tribuū: et capita familiarū de filijs
iſrael in hieruſalē: vt adducerēt arcā fe-
deris dn̄i de ciuitate dauid que eſt ſi
on. Venerūt itaq̄ ad regē omēs viri
rael: in die ſolēni menſis ſeptimi. Cū
veniſſent cuncti ſenioꝝ iſrael: portau
runt leuite arcā. ⁊ intulerūt eā: ⁊ om
paraturā tabernaculi. Porro vaſa ſan
ctuarij que erāt in tabernaculo portau
runt ſacerdotes cū leuitis. Rex autē ſ
lomon ⁊ vniuerſus cet⁹ iſrl': et oms q
fuerūt cōgregati an e arcā: immolaba
arietes ⁊ boues abſq̄ vllo nūero: Ta
ta eni erat multitudo victimaꝝ. Et i
tulerūt ſacerdotes arcam federis dn̄i
locū ſuum. i. ad oraculuꝫ templi in ſc
ſctōꝝ ſubter alas cherubin: ita vt che
bin expanderēt alas ſuas ſup locum i
quo poſita erat arca: ⁊ ipſam arcaꝫ reg
rent cū vectib⁹ ſuis. Vectiū autē quit
portabatur arca: q2 paululū longiore
erant: capita parebāt ante oraculuꝫ. S
vero quis paululū fuiſſet extrinſec⁹: ea
videre nō poterat. Fuit itaq̄ arca ibi
q̄ in ꝑſentē diē. Nihilq̄ erat aliud i
ca niſi due tabule: quas poſuerat mo
ſes in oreb: qn̄ legem dedit dn̄s filijs i
rael egredientib⁹ ex egypto. Egreſſis a
tem ſacerbotib⁹ de ſctūario: oēs eni ſa
cerdotes qui ibi potuerāt inueniri ſa
ctificati ſunt: nec adhuc in illo tp̄e vi
ces et miniſterioꝝ ordo inter eos diu
ſus erat: tam leuite q̄ cantores. i. ⁊ q
ſub aſaph erūt: ⁊ q̄ ſub hemā: et qui ſu
ydithun: filij ⁊ frēs eoꝝ veſtiti byſſini
cymbal' ⁊ pſalterijs: ⁊ cithar ꝯcrepab
ſtātes ad orientalē plagā altar ⁊ cū e
cātores cētū viginti canētes tubis. I
tur cūct piter ⁊ tubis ⁊ voce ⁊ cymb
⁊ organis ⁊ diūſi gener muſicoꝝ cōc
nētib⁹ ⁊ vocē in ſublime tollētib⁹: lo
ge ſonit⁹ audiebat: ita vt cū dn̄m laud
re cepiſſēt ⁊ dicere: Cōfitemi dn̄o qm̄ b
nus qm̄ in eternū miſcdia ei⁹: implere
dom⁹ dei nube: ne poſſēt ſacerdotes ſ
re ⁊ miſtrare ꝓpter caliginē. Compleu
rat eni glīa dn̄i domū dei. VI

Tunc ſalomon ait: Dn̄s pollicit A
eſt vt habitaret i caligie: ego a
edificaui domuꝫ nomi ei⁹: vt habitar
ibi in ꝑpetuū. Et cōuertit rex faciē ſu
⁊ benedixit vniuerſe multitudini iſrae
Nā oīs turba ſtabat intēta. Et ait. B
dict⁹ dn̄s de⁹ iſrl': q̄ qd̄ locut⁹ eſt daui
pr̄i meo ope cōpleuit dicēs: A die q̄ ed
xi pplm̄ meū de terra egypti: nō elegi ci
uitatē ō cūct tribub⁹ iſrl' vt edificare
in ea dom⁹ nomi meo: neq̄ elegi queq̄

ũ virum vt eſſet dux in pplo meo iſrł
elegi hierłm vt ſit nomē in ea: ⁊ ele-
dauid vt ↄſtituerē eũ ſup ppłm meuȝ
ł. Cũq̃ fuiſſet volũtat] dauid patris
ei vt edificaret domũ noi dñi dei iſrł
rit dñs ad euȝ: Quia hec fuit volũtas
a vt edificares domũ noi meo: bñ qui
m feciſti huiuſcemodi hře volũtateȝ:
nõ tu edificabis mihi domũ: Uerũtñ
i⁹ tu⁹ q̃ egredieť de lũbis tuis: ipſe edi
abit domũ noi meo. Cõpleuit ꝰ dñs
monē ſuũ quē locut⁹ fuerat: ⁊ ego ſur
ri ꝓ dauid pře meo ⁊ ſedi ſup thronũ
ł ſicut locutus eſt dñs: ⁊ edificaui do
ũ noi dñi dei iſrael: ⁊ poſui in ea arcã
qua eſt pactũ dñi qđ pepigit cũ filijs
ael. Stetit ꝰ corã altare dñi ex ad-
rſo vniuerſe multitudis iſrł: ⁊ extēdit
an⁹ ſuas. Siquidē fecerat ſalomõ ba
n eneã ⁊ poſuerat eã i medio baſilice
bentē quinq̃ cubitos lõgitudinis et
inq̃ latitudinis: ⁊ tres cubitos alti-
dinis. Stetitq̃ ſup eã: ⁊ deinceps fle
ȝ genib⁹ cõtra vniuerſam multitudi-
m iſrł: ⁊ palmis i celũ leuat] ait: Dñe
us iſrł: nõ eſt ſilis tui de⁹ in celo ⁊ in
ra: qui cuſtodis pactũ ⁊ miſericordiã
ſeruis tuis: qui ãbulãt corã te in to-
corde ſuo q̃ pſtitiſti ſeruo tuo dauid
meo q̃cunq̃ locutus fuer] ei: ⁊ q̃ ore
niſeras: opere cõpleſti: ſicut ⁊ pñs tps
bat. Nũc ꝰ dñe de⁹ iſrł iple ſeruo tuo
meo dauid q̃cunq̃ locut⁹ es dicēs:
õ deficiet ex te vir corã me qui ſedeat
p thronũ iſrł: ita tñ ſi cuſtodierint fi-
tui vias meas: ⁊ ambulauerint i lege
a: ſicut ⁊ tu ãbulaſti corã me. Et nũc
e deus iſrł firmeť ſermo tu⁹: quē lo-
us es ſeruo tuo dauid. Ergo ne cre-
bile eſt vt habitet de⁹ cũ hoibus ſup
rã? Si celũ ⁊ celi celorũ nõ te capiũt
tomagis dom⁹ iſta quã edificaui: Sȝ
hoc tm̃ facta eſt: vt reſpicias oratio-
n ſerui tui ⁊ obſecrationē ei⁹ dñe de⁹
⁹: ⁊ audias pces q̃s fundit famul⁹ tu
corã te: vt apias oculos tuos ſup do
iſtã dieb⁹ ac noctib⁹ ſup locũ i quo
licit⁹ es vt inuoceť nomē tuũ et ex-
lires orationē quã ſeru⁹ tu⁹ orat i eo
audias preces famuli tui ⁊ ppłi tui
ſ. Quicunq̃ orauerit in loco iſto: ex-
ũi de habitaculo tuo. i. de celis: ⁊ ppi
re. Si peccauerit quiſpiã in ꝓximuȝ
⁊ iurare cõtra eũ parat⁹ venerit ſeq̃
ledicto cõſtrinxerit corã altari in do
iſta tu audies de celo: ⁊ facies iudi-

cium ſeruorũ tuorũ: ita vt reddas iniq̃
viã ſuã in caput ꝓpriũ: ⁊ vlciſcar] iuſtũ
retribuens ei ꝺm iuſticiã ſuã. Si ſupa-
tus fuerit ppłs tu⁹ iſrł ab inimicis: pec-
cabũt eñ tibi: et cõuerſi egerint pniam
⁊ obſecrauerint nomē tuũ: ⁊ fuerint de E
pcati te i loco iſto: tu exaudies de celo
⁊ ꝓpitiare pctõ ppłi tui iſrł: ⁊ reduc eos
in terrã quã dediſti eis ⁊ přib⁹ eoꝝ. Si
clauſo celo pluuia nõ fluxerit ꝓpť pctã
ppłi tui: ⁊ depcati te fuerint i loco iſto:
⁊ cõfeſſo noi tuo: ⁊ conuerſi a pctis ſuis
cũ eos afflixer]: exaudi de celo dñe: ⁊ di
mitte pctã ſuis tuis ⁊ ppłi tui iſrł: ⁊ do
ce eos viã bonã: p quã ingredianť: ⁊ da
pluuiã ťre quã dediſti pplo tuo ad poſ-
ſidēdũ. Fames ſi orta fuerit i terra: ⁊ pe
ſtilētia: erugo ⁊ aurugo ⁊ locuſta ⁊ bru
cus: ⁊ hoſtes vaſtat] regiõib⁹ portas ob
ſederint ciuitat]: oiſq̃ plaga ⁊ infirmi-
tas pſſerit: ſi q̃s ꝺ pplo tuo iſrł fuerit de
pcat⁹: cognoſcēs plagã ⁊ infirmitatem
ſuã: ⁊ expãderit man⁹ ſuas i domo hac
tu exaudies de celo de ſublimi. ſ. habi-
taculo tuo: ⁊ ꝓpitiare: ⁊ redde vnicuiq̃
ꝺm vias ſuas: quas noſti euȝ habere in
corde ſuo. Tu eñ ſolus noſti corda fili F
orũ hoiuȝ vt timeãt te ⁊ ambulēt i vijs
tuis cũct] dieb⁹ quib⁹ viuũt ſup facieȝ
terre quã dediſti přib⁹ nřis. Externum
quoq̃ qui nõ ē de pplo tuo iſrł: ſi vene-
rit de terra longinqua ꝓpter nomē tuũ
magnũ ⁊ ꝓpť manũ tuã robuſtã: ⁊ bra-
chiũ tuũ extentũ: et adorauerit in loco
iſto: tu exaudies de celo firmiſſimo ha-
bitaculo tuo: ⁊ facies cũcta ꝓ quib⁹ in-
uocauerit te ille pegrin⁹: vt ſciãt omēs
ppłi ťre nomē tuũ ⁊ timeat te ſicut ppłs
tu⁹ iſrł: cognoſcãt q2 nomē tuũ iuocatũ ē
ſup domũ hanc: quã edificaui noi tuo.
Si egreſſus fuerit ppłs tu⁹ ad bellũ cõ-
tra aduſarios ſuos p viã i q̃ miſer] eos:
adorabũt te ↄtra viã in q̃ ciuitas hec ē
quã elegiſti ⁊ domus quã edificaui noi
tuo: vt exaudias de celo pces eoꝝ et ob G
ſecrationē: et vlciſcar]. Si aũt peccaue- 3.Re.8.c
rint tibi: neq̃ eñ ē hõ q̃ nõ peccet: ⁊ ira
tus fueris eis: et tradideris hoſtibus: et
captiuos duxerint eos in terrã lõgiquã
vel certe q̃ iuxta ē: ⁊ cõuerſi i corde ſuo
in terra ad quã captiui ducti fuerãt ege
rint pniam: et depcati te fuerint i terra
captiuitat] ſue: dicētes: peccauim⁹ iniq̃
fecim⁹: iniuſte egimus: ⁊ reuerſi fuerint
ad te i toto corde ſuo: et tota aĩa ſua in
terra captiuitat] ſue ad quã ducti ſunt:

adorabūt te ↄtra viā terre sue quā dedi
sti pr̄ib⁹ eoꝝ:⁊ vrbis quā elegisti:et do-
mus quā edificaui noī tuo : vt exaudi-
as de celo : hoc est de firmo habitaculo
tuo p̄ces eoꝝ:⁊ facias iudiciū:⁊ dimit-
tas pp̄lo tuo quāuis pctōri. Tu es eñ
de⁹ me⁹. Apiant̄ q̄so oculi tui:⁊ aures
tue intēte sint ad oratiōē q̄ fit in loco
Ps.131. isto. Nūc igit̄ ↄsurge dn̄e de⁹ i requiem
tuā:tu ⁊ arca fortitudis tue. Sacerdo-
tes tui dn̄e de⁹ induant̄ salutē:⁊ sancti
tui letent̄ in bonis. Dn̄e deus meus ne
auerteris faciē christi tui. Memēto mi-
sericordiaꝝ dauid serui tui. ¶ VII
A CUmq̄ cōplesset salomon fundēs
p̄ces:ignis descēdit de celo:⁊ de
uorauit holocausta ⁊ victimas:
et maiestas dn̄i adimpleuit domū :nec
poterāt sacerdotes igredi tēplū dn̄i :eo
q̄ implesset maiestas dn̄i tēplū dn̄i. Sz
⁊ oīs isrl̄ videbant descendētem ignē ⁊
gloriā dn̄i sup domū :⁊ corruentes ꝓni
in terrā sup pauimētū stratum lapide :
adorauerūt ⁊ laudauer̄t dn̄m: qm̄ bon⁹
qm̄ in seculū misericordia eius. Rex au
tem ⁊ oīs pp̄lus imolabāt victimas co-
ram dn̄o. Mactauit igit̄ rex salomō ho
stias:boum vigintiduo milia:arietū cē
B tum viginti milia. Et dedicauit domū
dei rex ⁊ vniuersus pp̄lus. Sacerdotes
aūt stabāt in officijs suis:⁊ leuite in or
ganis carminū dn̄i:q̄ fecit dauid rex ad
laudandū dn̄m:qm̄ bon⁹ qm̄ in eternū
misericordia ei⁹:hymnos dauid canen-
tes p manus suas. Porro sacerdotes ca
nebāt tubis añ eos:cūctusq̄ isrl̄ stabat
Sctificauit q̄z salomō mediū atrij añ tē
plum dn̄i. Obtulerat eñ ibi holocausta
⁊ adipes pacificoꝝ:q2 altare eneū qd̄ fe
cerat nō poterat sustinere holocausta et
sacrificia ⁊ adipes pacificorū. Fecit er-
go salomō solennitatē in tp̄e illo septē
dieb⁹ ⁊ oīs isrl̄ cū eo:eccl̄ia magna val-
C de:ab introitu emath vsq̄ ad torrentē
egypti. Fecitq̄ die octauo collectam:eo
q̄ dedicasset altare septē dieb⁹:⁊ solēni
tatem celebrasset dieb⁹ septē. Igit̄ i die
vicesimotertio mensis septimi : dimisit
pp̄los ad tabernacula sua: letātes atq̄
gaudentes sup bono qd̄ fecerat dn̄s da
3.R.9.a uid ⁊ salomoni ⁊ isrl̄ pp̄lo suo. Cōpleuit
q̄z salomō domū dn̄i:⁊ domū regis:⁊ oia
q̄ disposuerat in corde suo vt faceret in
domo dn̄i :⁊ in domo sua:⁊ ꝓsperatus
est. Apparuit autem ei dn̄s nocte:⁊ ait:
Audiui oratiōē tuā:⁊ elegi locū istud

mihi in domū sacrificij. Si clausero ce
lum ⁊ pluuia nō fluxerit ⁊ mādauero
p̄cepo locuste vt deuoret terrā ⁊ miser
pestilētiā i pp̄lm meū:ↄuersus aūt pp̄l
me⁹ sup q̄s iuocatū ē nomē meū:dep̄c
tus me fuerit:⁊ exquisierit faciē meā:
egerit pn̄iam a vijs suis pessimis :⁊ eg
exaudiā de celo:⁊ ꝓpiti⁹ ero pctis eoꝝ
⁊ sanabo terrā eoꝝ. Oculi q̄z mei erun
apti:⁊ aures mee erecte:ad orōnē ei⁹ q̄
loco isto orauerit. Elegi eñ ⁊ sctificau
locū istū:vt sit nomē meū ibi i sempit
nū:⁊ ꝑmaneāt oculi mei et cor meū ib
cūctis dieb⁹. Tu q̄z si ābulaueris corā m
sicut ambulauit dauid pr̄ tu⁹:⁊ feceri
iuxta oia q̄ p̄cepi tibi :⁊ iusticias mea
iudiciaq̄ seruaueris : suscitabo thron
regni tui: sicut pollicit⁹ sum dauid p
tuo dicēs: Nō auferet̄ de stirpe tua vi
q̄ nō sit pnceps i isrl̄. Si aūt auersi fu
ritis:⁊ dereliq̄ritis iusticias meas ⁊ p̄c
pta mea q̄ ꝓposui vobis :⁊ abeūtes s
eritis dijs alienis:⁊ adorauerits eos:eu
lam vos de terra mea quā dedi vobis :
domū hāc quā edificaui noī meo ꝓij
am a facie mea:⁊ tradā eā ī ꝑabolā ⁊
exēplū cūctis pp̄lis:⁊ dom⁹ ista erit i ꝓ
biū vniuersis trāseūtib⁹ ⁊ dicēt stupe
tes: Quare fecit dn̄s sic terre huic et t
mui huic? Rn̄debūtq̄. Quia dereliq̄ri
dn̄m deū patrū suoꝝ q̄ eduxit eos d t
ra egypti:⁊ app̄hēderūt deos alienos
adorauerūt eos ⁊ coluerūt:idcirco ven
rūt sup eos vniuersa hec mala. ¶ VI
EXpletis aūt vigiti ānis postq̄ e
ficauit salomō domū dn̄i ⁊ dom
suā:ciuitates q̄s dederat hirā
lomōi edificauit ⁊ habitare ibi fecit f
os isrl̄. Abijt q̄z i emath suba:⁊ obtinu
eā ⁊ edificauit palmirā ī deserto:⁊ ali
citates munitissimas edificauit emat
Extruxitq̄ bethorō supiorē: ⁊ betho
inferiorē:ciuitates muratas:hn̄tes p
tas ⁊ vectes ⁊ seras. Balaath etiā ⁊ o
vrbes firmissimas q̄ fuer̄t salomōis c
ctasq̄ vrbes q̄drigarū:⁊ vrbes equit
Oia q̄cūq̄ voluit fecit rex salomō at
disposuit:i hierl̄m ⁊ in libano ⁊ in vn
uersa terra ptātis sue. Oēm pp̄lm q̄ de
lict⁹ fuerat de etheis ⁊ āmorreis et ph
rezeis ⁊ eueis ⁊ iebuseis:q̄ nō erāt d
pe isrl̄:de filijs eoꝝ et de posteris q̄s n
interfecerāt filij isrl̄:subiugauit salo
in tributarios vsq̄ in diē hanc. Por
de filijs israel nō posuit vt seruirēt o
ribus regis. Ipsi eñ erāt viri bellato

duces primi: et principes quadrigaꝝ
equitū ei⁹. Oēs aūt principes exerci
s regis salomonis fuerūt ducēti qui-
aginta qui erudiebāt ppl̄m. Filiā vo
aranis transtulit de ciuitate dauid
domū quā edificauerat ei. Dixit eniz
e. Nō habitabit vxor mea i domo da
d regis israel: eo ꝙ sanctificata sit: qr
gressa est in eam arca dñi. Tūc obtu-
salomō holocausta dño sup altare do
ini qd extruxerat ante porticū: vt per
gulos dies offerret in eo iuxta prece
um moysi in sabbatꝫ ⁊ in kalēdis et
festis dieb⁹ ter per annū. i. in solēni
te azymorū et solennitate hebdoma-
rū et in solēnitate tabernaculorum.
cōstituit iuxta dispositionem dauid
is sui officia sacerdotū in ministerijs
is: et leuitas in ordine suo: vt lauda-
t ⁊ mistrarēt corā sacerdotib⁹ iuxta
ū vniuscuiusqꝫ diei: ⁊ ianitores in di
sionib⁹ suis ꝑ portaz et portam. Sic
ꝑcepat dauid hō dei. Nec ꝑtergres-
unt de mandatꝫ regꝫ tam sacerdotes
leuite: ex oībus q̄ ꝑcepat. Et in custo
s thesaurorū oēs impēsas ꝑparatas
buit salomon: ex eo die quo fundauit
mū dñi vsqꝫ i diē quo ꝑfecit eā. Tūc
ijt salomon in asiongabar: et in hai-
h: ad oram maris rubri: q̄ est i terra
om. Misit ergo ei hirā ꝑ man⁹ seruo
n suorū naues ⁊ nautas gnaros ma-
: et abierūt cum seruis salomonis in
hir. Tulerūtqꝫ inde quadrigēta q̄n-
aginta talenta auri et attulerunt ad
em salomonem. IX

Egina quoqꝫ saba cū audisset fa
mā salomōis: venit vt tēptaret
eū in enigmatib⁹ in hierl̄m.: cuz
gnis opib⁹ et camelis qui portabāt
mata et auri plurimū gēmesqꝫ ꝑci-
s. Cumqꝫ venisset ad salomonē: locu
est ei q̄cunqꝫ erāt in corde suo. Et ex-
suit ei salomon oīa q̄ ꝓposuerat nec
ꝫ fuit qd nō ꝑspicuuz ei fecerit. Que
stqꝫ vidit sapiētiā. s. salomonis: ⁊ do-
um quā edificauerat: necnō ⁊ cibaria
se eius et habitacula seruoꝝ: et offi-
ministrorū eius et vestimenta eorum:
cernas q̄z: et vestes eoꝝ: et victimas
as imolabat in domo dñi: nō erat ꝑ
pore vltra in ea spūs. Dixitqꝫ ad re-
n: Uer⁹ est sermo quē audierā in ter-
mea: de ꝟtutib⁹ ⁊ sapia tua. Nō cre-
bam narrātib⁹: donec ipsa venissem:
vidissent oculi mei et ꝓbassez vix me
dietatē sapiētie tue mihi fuisse narratā
Uicisti famā virtutibus tuis. Beati vi-
ri tui et beati serui tui: hi qui assistunt
coram te oī tpe et audiūt sapiam tuam
Sit dñs deus tuus bn̄dict⁹: q̄ voluit te
ordinare super thronū suū regē dñi dei
tui. Quia diligit deus israel: ⁊ vult ser-
uare euz in eternū: idcirco posuit te sup
euz regē: vt facias iudicia atqꝫ iusticiā
Dedit autē regi centū viginti talēta au C
ri: ⁊ aromata multa nimis: et gēmas ꝑ-
ciosissimas. Non fuerūt aromata talia:
vt hec que dedit regina saba regi salo-
moni. Sed ⁊ serui hiram cū seruis salo-
monis attulerūt aurū de ophir et ligna
tina: ⁊ gēmas ꝑciosissimas. De quibus
fecit rex de lignis. s. de tinis gradus in
domo dñi: ⁊ in domo regia: citharas q̄z
⁊ psalteria cantorib⁹. Nunqꝫ visa sūt in
terra iuda ligna talia. Rex autem salo-
mon dedit regine saba cūcta q̄ voluit ⁊
q̄ postulauit: ⁊ mlto plura q̄ꝫ attulerat
ad eum. Que reuersa abijt in terrā suaz D
cum seruis suis. Erat aūt pondus auri
qd afferebat salomoni per singulos an
nos: sexcēta sexagintasex talenta auri:
excepta ea sūma quā legati diuersarum
gētiū ⁊ negociatores afferre cōsueuerāt
oēsqꝫ reges arabie ⁊ satrape terraꝝ qui
cōportabāt aurū ⁊ argētū salomoni. Fe
cit igit rex salomon ducētas hastas au
reas: de sūma sexcētoꝝ aureoꝝ q̄ in sin-
gulis hastis expēdebat. Trecēta q̄z scu
ta aurea trecētoꝝ aureorū: quib⁹ tege-
bant singula scuta. Posuitqꝫ ea rex in
armētario qd erat cōsitū nemore. Fecit
quoqꝫ rex soliū eburneū grande: ⁊ vesti-
uit illud auro mundissimo. Sex quoqꝫ E
gradus quib⁹ ascēdedebat ad soliū et
scabellū aureū: ⁊ brachiola duo altrīse-
cus: ⁊ duos leones stātes iuxta brachio-
la: sed ⁊ alios duodecim leūculos stan-
tes sup sex gradus ex vtraqꝫ ꝑte. Nō fu
it tale soliū in vniuersis regnis. Oia q̄-
qꝫ vasa conuiuij regꝫ erant aurea: ⁊ va-
sa dom⁹ saltus libani ex auro purissimo
Argentū eni in dieb⁹ illis ꝓ nihilo re-
putabat. Siquidē naues regꝫ ibant in
tharsis cū seruis hirā: semel in ānis tri
bus: ⁊ deferebāt inde aurū ⁊ argētuz et
ebur et simias ⁊ pauos. Magnificatus 3. Re. 10. D
ē igit salomō sup oēs reges terre: ꝑ di-
uitijs ⁊ glīa. Oēsqꝫ reges terraꝝ deside F
rabāt videre faciē salomonis: vt audi-
rent sapiam quā dederat deus in corde
eius. Et deferebāt ei munera: vasa argē

tea ⁊ aurea: ⁊ veſtes ⁊ arma et aromata
equos ⁊ mulos ꝑ ſingulos annos. Ha-
buit q̃3 ſalomõ q̃dragita milia equoꝝ ĩ
ſtabulis: ⁊ curruũ equitũq3 duodeci mi
lia. Cõſtituitq3 eos in vrbib⁹ quadriga
rum: ⁊ vbi erat rex in hierl̃m. Exercuit
etiã ptãtẽ ſup cũctos reges a flumie eu
frate vſq3 ad terram philiſtinoꝝ ⁊ vſq3
G ad terminos egypti. Tantamq3 copiã
ꝑbuit argẽti in hierl̃m quaſi lapidũ: et
cedroꝝ tantã multudinẽ velut ſycomo
rum q̃ gignũt in cãpeſtrib⁹. Adducebã
tur aũt ei equi de egypto: cũctiſq3 regio
3.Regũ.11.g nibus: Reliqua aũt oꝑa ſalomonis pri
oꝝ et nouiſſimoꝝ ſcripta ſũt in vbis
nathã ꝓphe: ⁊ in libris ahie ſylonitis: ĩ
viſione quoq3 addo videntis ↄtra hiero
boam filiũ nabath. Regnauit aũt ſalo-
mon in hierl̃m ſup oẽm iſrl̃: quadragin
ta annis. Dormiuitq3 cũ prib⁹ ſuis: et
ſepelierũt eum in ciuitate dauid: regna
uitq3 roboã filius eius ꝓ eo. C. X

A Rofect⁹ eſt aũt roboã in ſichem.
3.Re.12.a. P Illuc eñ cũctus iſrl̃ couenerat:
vt cõſtituerẽt eũ regẽ. Qð cũ au
diſſet hieroboã filius nabath qui erat ĩ
egypto: fugerat quippe illuc añ ſalomo-
nem: ſtatim reuerſus eſt. Uocauerũtq3
eũ ⁊ venit cum vniuerſo iſrael: ⁊ locuti
ſunt ad roboã dicẽtes: Pater tu⁹ duriſ-
ſimo iugo nos preſſit: tu leuiora impera
pr̃e tuo qui nobis impoſuit grauẽ ſerui
tutẽ: ⁊ paululũ de onere ſubleua: vt ſer-
uiam⁹ tibi. Qui ait: Poſt tres dies reũ
timini ad me. Cũq3 abiiſſet ppl's: iniit
cõſiliũ cũ ſenib⁹ q̃ ſteterãt corã pr̃e ei⁹
ſalomone dum adhuc viueret dicens:
Quid datis conſiliũ vt rñdeã pplo? Qui
B dixerũt ei. Si placueris pplo huic ⁊ le-
nieris eos verbis clementib⁹ ſeruiẽt ti-
bi oĩ tpe. At ille reliquit cõſiliũ ſenũ: et
cũ iuuenib⁹ tractare cepit qui cũ eo nu
triti fuerãt: ⁊ erãt in comitatu illi⁹. Di-
xitq3 ad eos. Quid vobis videt̃: vel rñ-
dete quid debeo pplo huic qui dixit mi
hi: ſubleua iugũ qð impoſuit nobis pr̃
tuus? At illi rñderunt vt iuuenes ⁊ nu
triti cũ eo in delitiis: atq3 dixerũt. Sic
C loq̃ris pplo qui dixit tibi: pr̃ tu⁹ aggra-
uauit iugum noſtrũ: tu ſubleua: ⁊ rñde-
3.Re.12.c bis ei. Minim⁹ digit⁹ meus groſſior eſt
lũbis pr̃is mei. Pater me⁹ impoſuit vo
bis graue iugũ: et ego maius pondus
apponã. Pater me⁹ cecidit vos flagell'
ego vo cedã vos ſcorpionibus. Uenit
ẽ hieroboam ⁊ vniũſus ppl's ad roboã

die tertio: ſicut ꝑceꝑat eis. Rñditq3 rex
dura: derelicto ↄſilio ſenioꝝ: locutuſq3
eſt iuxta iuuenũ volũtatẽ. Pater meus
graue vobis ĩpoſuit iugũ: qð ego graui
us faciã. Pater me⁹ cecidit vos flagel-
lis: ego vo cedã vos ſcorpionib⁹ Et nõ
acq̃euit ppl'i ꝑcib⁹. Erat.n. volũtas de
vt cõpleret̃ ſermo eius quẽ locutus fu
rat ꝑ manũ ahie ſylonitis ad hieroboã f
liũ nabath. Pplus aũt vniuerſus reg
duriora dicẽte: ſic locut⁹ eſt ad eũ. No
eſt nobis ps ĩ dauid: neq3 hereditas i
filio iſai. Reuertere in tabernacula tu
iſrl̃. Tu aũt paſce domũ tuã dauid. E
abiit iſrl̃ ĩ tabernacula ſua. Sup filio
aũt iſrael qui habitabãt in ciuitatibu
iuda regnauit roboam. Miſitq3 rex ro
boam aduram qui ꝑerat tributis: ⁊ la
pidauerũt eum filii iſrael ⁊ mortu⁹ eſt
Porro rex roboã currũ feſtinauit aſc
dere: et fugit in hieruſalem. Receſſitq
iſrl̃ a domo dauid: vſq3 ad diẽ hãc. Fa
ctum eſt autẽ cum audiſſet oĩs iſrl̃ ꝙ r
uerſus eſſet hieroboam: miſerũt ⁊ voca
uerũt eum cõgregato cetu cõſtituerũt e
regem ſuper omnẽ iſrael: nec ſecut⁹ e
q̃ſpiam domũ dauid ꝑter tribum iud
ſolã. C. XI

V Enit aũt roboam in hieruſalẽ
et couocauit vniuerſam domum
iuda ⁊ beniamin centũ octogi
milia electoꝝ atq3 bellãtiũ: vt dimica
ret ↄtra iſrl̃ ⁊ ↄuerteret ad ſe regnũ ſu
Factuſq3 eſt ſermo dñi ad ſemeiã hoĩ
dei dicẽs: loq̃re ad roboã filiũ ſalomo
nis regẽ iuda: ⁊ ad vniuerſũ iſrl̃: q̃ ẽ i
iuda ⁊ beniamin. Hec dicit dñs: Nõ a
cendetis neq3 pugnabitis ↄtra fr̃es vr̃o
reuertat̃ vnuſq̃ſq3 in domũ ſuã: q2 me
hoc geſtũ eſt volũtate. Qui cũ audiſſe
ſermonẽ dñi: reuerſi ſũt: nec pręxeru
ↄtra hieroboã. Habitauit aũt roboã i
hierl̃m: ⁊ edificauit ciuitates murata
in iuda: extruxitq3 bethleẽ ⁊ ethã ⁊ th
cue: bethſur q̃3 ⁊ ſocco ⁊ odollã: necnõ
geth et mareſa et ziph: ſed ⁊ adurã ⁊ l
chis ⁊ aſecha: ſaraa q̃3 ahialon ⁊ heb
q̃ erãt ĩ iuda ⁊ beniamin ciuitates mu
tiſſimas. Cũq3 clauſiſſet eas mur: poſ
it in eis prĩcipes ciboꝝq3 horrea: hoc
olei ⁊ vini. Sed et in ſingulis vrbib⁹
cit armamentaria ſcutoꝝ: ⁊ haſtaꝝ: fi
mauitq3 eas ſũma diligẽtia: et ĩperau
ſup iudã et beniamin. Sacerdotes au
et leuite q̃ erãt in vniuerſo iſrl̃: vener
ad eũ de cũctis ſedib⁹ ſuis: relinquent

ſuburbana et poſſeſſiones ſuas:⁊ tranſe
untes ad iudā ⁊ hieruſalē:eo ꝙ abiecſ-
ſet eos hieroboam ⁊ poſteri ei⁹ ne ſacer
dotio dn̄i fungerent:qui ꝯſtituit ſibi ſa
cerdotes excelſoꝝ ⁊ demonioꝝ vitulo-
rūq; quos fecerat. Sed ⁊ de cunctis tri
bubus iſrael quicūq; dederāt cor ſuum
ut quererēt dn̄m deū iſrael: venerunt in
hieruſalē ad imolandū victimas ſuas
corā dn̄o deo patrū ſuorū:⁊ roborauert
regnū iuda:⁊ cōfirmauerūt roboam fili
um ſalomonis ꝑ tres annos. Ambula-
uerūt eni in vijs dauid ⁊ ſalomonis an
nis tm̄ tribus. Duxit aūt roboam vxo-
rem:malaath filiam hierimuth filij da-
uid:abiail quoq; filiā heliab filij iſai q̄
peperit ei filios: ieos ⁊ ſommoriā et zo-
om. Poſt hāc quoq; accepit maachā fi-
liā abſalon:que pepit ei abia ⁊ abi ⁊ zi-
za ⁊ ſalimith. Amauit aūt roboā maa-
chā filiā abſalon:ſuꝑ oēs vxores ſuas ⁊
ꝯcubinas. Nā vxores decē ⁊ octo duxe-
rat:ꝯcubinas aūt ſexaginta:⁊ genuit vi
ginti octo filios et ſexaginta filias. Con
ſtituit vero in capite abiā filiū maacha
ducē ſuꝑ oēs fratres ſuos:ipm̄ eni regē
facere cogitabat qꝛ ſapiētior fuit et po-
tentior ſuꝑ oēs filios ei⁹:⁊ in cūctis fi-
nib⁹ iuda ⁊ beniamin ⁊ in vniuerſis ci-
uitatibus muratis. Prebuitq; eis eſcas
plurimas:⁊ mltas petiuit vxores. XII

A Cūq; roboratū fuiſſet regnū ro-
boam ⁊ ꝯfortatū:dereliquit legē
dn̄i ⁊ oīs iſrael cū eo. Anno aūt
quinto regni roboam:aſcendit ſeſac rex
egypti in hieruſalē qꝛ peccauerant dn̄o:
cū mille ducētis currib⁹ ⁊ ſexagita mili
bus equitū. Nec erat numer⁹ vulgi qd̄
venerat cū eo ex egypto:libyes.ſ.et tro-
godite ⁊ ethiopes:cepitq; ciuitates mu
nitiſſimas in iuda:⁊ venit vſq; in hieru
ſalem. Semeias autē ꝓpheta ingreſſus
eſt ad roboam ⁊ principes iuda: q̄ cōgre
gati fuerāt in hieruſalē fugientes ſeſac:
dixitq; ad eos. Hec dicit dn̄s. Uos reli-
quiſtis me:et ego reliqui vos in manu
ſeſac. Cōſternatiq; principes iſrael ⁊ rex
dixerunt. Juſtus eſt dn̄s. Cūq; vidiſſet
dn̄s ꝙ humiliati eſſent:factus eſt ſermo
dn̄i ad ſemeiā dicens: Quia hūiliati ſūt
nō diſperdā eos:daboq; eis pauxillum
auxilij:⁊ nō ſtillabit furor me⁹ ſuꝑ hie-
ruſalē ꝑ manū ſeſac. Uerūtn̄ ſeruient
ei:vt ſciant diſtantiā ſeruitutꝭ mee ⁊ ſer
uitutis regni terraꝝ. Receſſit itaq; ſeſac
rex egypti ab hieruſalē ſublatis theſau-
ris domus dn̄i ⁊ dom⁹ regis: oīaq; ſecū
tulit:⁊ clypeos aureos quos fecerat ſa-
lomon.ꝓ quib⁹ fecit rex eneos: ⁊ tradi-
dit illos principib⁹ ſcutarioꝝ qui cuſto
diebant veſtibulū palatij. Cūq; intro-
iret rex domū dei:veniebāt ſcutarij ⁊ tol
lebant eos:iterūq; referebāt eos ad ar-
mamētariū ſuū. Uerūtamē qꝛ humilia-
ti ſunt auerſa ē ab eis ira dn̄i nec deleti
ſunt penit⁹. Siquidē ⁊ in iuda inuenti
ſunt opa bona. Confortatus eſt g̃ rex ro
boam in hieruſalē:atq; regnauit. Qua- 3.Re.14.f.
draginta aūt ⁊ vni⁹ anni erat cū regna D
re cepiſſet:⁊ decē et ſeptē ānis regnauit
in hieruſalē vrbe quā elegit dn̄s:vt con
firmaret nomē ſuū ibi:de cūctis tribu-
bus iſrl̄. Nomē autē mr̄is eius naama
āmanites. Fecitq; malū:⁊ nō preparauit
cor ſuū vt quereret dn̄m. Opa vero ro-
boam prima ⁊ nouiſſima ſcripta ſūt in
libris ſemeie ꝓphe ⁊ addo videntꝭ:⁊ di
ligēter expoſita. Pugnauerūtq; aduer-
ſum ſe roboam ⁊ hieroboam cūctis die-
bus. Et dormiuit roboam cū pr̄ibus ſu
is:ſepultuſq; eſt in ciuitate dauid et re-
gnauit abia fili⁹ eius ꝓ eo. XIII A

Anno octauodecimo regis hiero- 3.Re.15.a.
boam regnauit abia ſuꝑ iudam.
Tribus ānis regnauit in hieru-
ſalem. Nomenq; mr̄is eius michaia:fi-
lia vriel de gabaa:⁊ erat bellū iter abia
et hieroboam. Cūq; iniſſet abia certa-
men:et hr̄et bellicoſiſſimos viros: et ele
ctorū quadraginta milia:hieroboam cō
ſtruxit econtra aciē octoginta milia vi-
rorū:qui et ipſi electi erāt ⁊ ad bella for
tiſſimi. Stetit ergo abia ſuꝑ montē ſe-
meron qui erat in ephraim:⁊ ait: Audi
hieroboam ⁊ oīs iſrl̄. Num ignoratꝭ ꝙ
dn̄s de⁹ iſrael dederit regnū dauid ſuꝑ
iſrl̄ in ſempiternū:ipſi ⁊ filijs ei⁹ in pa-
ctū ſalis. Et ſurrexit hieroboā filius na
bath ſeruus ſalomonis filij dauid:et re
bellauit ꝯtra dn̄m ſuū. Cōgregatiq; ſūt B
ad eū viri vaniſſimi et filij belial:⁊ ꝓua
luerūt ꝯtra roboam filiū ſalomōis. Por
ro roboam erat rudis et corde pauido:
nec potuit reſiſtere eis. Nunc g̃ vos di-
citis ꝙ reſiſtere poſſitꝭ regno dn̄i qd̄ poſ
ſidet ꝑ filios dauid? Habetiſq; grandē
ppl̄i multitudinē:atq; vitulos aureos
quos fecit vobis hieroboā in deos. Et
eieciſtis ſacerdotes dn̄i filios aaron at-
q; leuitas:et feciſtis vobis ſacerdotes ſi
cut omēs ppl̄i terrarū. Quicūq; venerit
⁊ initiauerit manū ſuā in tauro:i bob⁹

et in arietibꝰ ſeptē: fit ſacerdos eoꝝ qui
nō ſūt dij. Noſter aūt dñs deꝰ eſt: quem
C nō relinquimꝰ. Sacerdoteſqꝫ miniſtrāt
dño de filijs aaron: ⁊ leuite ſūt ī ordine
ſuo: holocauſta qͦꝫ offerunt dño ꝑ ſingu
los dies mane ⁊ veſpe: ⁊ thymiama iux-
ta legē ꝑcepta ꝯfectū: ⁊ ꝓponunt paneſ
in mēſa mūdiſſima. Eſtqꝫ apud nos cā-
delabrū aureū: et lucerna eiꝰ: vt accēdā
tur ſꝑ ad veſpam. Nos qͥppe cuſtodimꝰ
ꝑcepta dñi dei nr̄i: quē vos reliqͥſtꝭ. Er-
go in exercitu nr̄o dux deꝰ eſt: ⁊ ſacerdo-
tes eiꝰ qui clangūt tubis ⁊ reſonāt ꝯtra
vos. Filij iſrl̄ nolite pugnare ꝯtra dñm
deū patrum vr̄oꝝ: qꝛ nō vobis expedit.
Hec illo loquēte: hieroboaꝫ retro molie
batur inſidias. Cūqꝫ ex aduerſo hoſtium
ſtaret: ignorantē iudaꝫ: ſuo ambigebat
exercitu. Reſpicienſqꝫ iudas vidit inſta
re bellū ex aduerſo ⁊ poſt tergū: ⁊ clama
uit ad dñm: ac ſacerdotes tubis canere
ceperūt: oēſqꝫ viri iuda vociferati ſunt.
D Et ecce illis clamātibꝰ ꝯterruit deꝰ hie
roboam ⁊ omnē iſrl̄ qͥ ſtabat ex aduerſo
abia ⁊ iuda: fugerūtqꝫ filij iſrl̄ iudam: ⁊
tradidit eos deꝰ in manū eoꝝ. Percuſſit
ḡ eos abia et ppl's eius plaga magna: ⁊
corruerūt vulnerati ex iſrl̄: qͥnquaginta
milia viroꝝ fortiū. Hūiliatiqꝫ ſūt filij iſ
rael in tꝑe illo: ⁊ vehemētiſſime ꝯforta-
ti filij iuda: eo ꝙ ſperaſſent in dño deo
patrū ſuoꝝ. Perſecutꝰ eſt aūt abia fugi
entē hieroboā: et cepit ciuitates eiꝰ: be-
thel ⁊ filias eiꝰ ⁊ hieſana cū filiabꝰ ſuis:
effron quoqꝫ ⁊ filias eiꝰ. Nec valuit vl-
tra reſiſtere hieroboā ī diebꝰ abia. Quē
ꝑcuſſit dñs ⁊ mortuꝰ eſt. Igiť abia ꝯfor
tato imperio ſuo: accepit vxores qͥttuorde
cim: ꝓcreauitqꝫ vigintiduos filios: ⁊ ſe
decim filias. Reliqua autē ſmonū abia
viarūqꝫ et operū eiꝰ ſcripta ſunt diligen
tiſſime in libro addo ꝓphete. ¶ XIIII
A
3. Re. 15. b Dormiuit aūt abia cū prībꝰ ſuis
⁊ ſepelierūt eū ī ciuitate dauid.
Regnauitqꝫ aſa filiꝰ eius ꝓ eo.
In cuiꝰ diebꝰ quieuit terra ānis decem.
Fecit ḡ aſa qđ bonū ⁊ placitū erat in cō
ſpectu dei ſui: ⁊ ſubuertit altaria ꝑegri-
ni cultꝰ: ⁊ excelſa ⁊ confregit ſtatuas lu
coſqꝫ ſuccidit: et precepit iude vt qͥreret
dñm deū patrū ſuoꝝ: et faceret legem: ⁊
vniuerſa mādata. Et abſtulit de cūctis
orbibꝰ iuda: aras ⁊ phana: ⁊ regnauit ī
pace. Edificauit quoqꝫ vrbes mūitas ī
B iuda: qꝛ quietꝰ erat et nulla tꝑibꝰ eius
bella ſurrexerāt pacē dño largiēte. Di-
xit aūt iude. Edificemꝰ ciuitates iſtas:
⁊ vallemꝰ muris: et roboremꝰ turribꝰ et
portꝭ et ſerꝭ: donec a bellis qͥeta ſūt oia:
eo ꝙ queſierimꝰ dñm deū patrū nr̄oꝝ: ⁊
dederit nobis pacē ꝑ gyrū. Edificauerūt
igiť: ⁊ nullū in extruēdo impedimentū
fuit. Habuit aūt aſa in exercitu ſuo por
tantiū ſcuta ⁊ haſtas ꝺ iuda trecēta mi
lia: de beniamin vero ſcutarioꝝ ⁊ ſagit-
tarioꝝ ducēta octoginta milia. Omneſ
qꝫ iſti viri fortiſſimi. Egreſſus eſt aūt cō
tra eos zara ethiops cū exercitu ſuo de-
cies cētena milia ⁊ curribꝰ trecentꝭ: ⁊ ve
nit vſqꝫ mareſa. Porro aſa ꝑrexit obuiā
ei: et inſtruxit aciem ad bellū in valle ſe
phata: q̄ ē iuxta mareſa ⁊ inuocauit dñm
deū et ait: Dñe nō ē apud te vlla diſtan
tia: vtrū in paucꝭ auxilierꝭ aut in pluri
bus: adiuua nos dñe deꝰ nr̄. In te eni ⁊
in tuo noīe hn̄tes fiduciā venimꝰ cōtra
hāc multitudinē. Dñe deꝰ nr̄ tu es: non
ꝑualeat ꝯtra te hō. Exterruitqꝫ dñs eth
iopes corā aſa ⁊ iuda. Fugerūtqꝫ ethio
pes: ⁊ ꝑſecutꝰ eſt eos aſa ⁊ ppl's q̄ cū eo
erat vſqꝫ gerara. Et ruerūt ethiopes vſ
qꝫ ad internitionē: qꝛ dño cedēte ꝯtrit
ſūt: et exercitu illiꝰ ꝓliāte. Tulerūt ergo
ſpolia multa. Et ꝑcuſſerūt ciuitates oēs
ꝑ circuitū gerare. Grādis qͥppe cunctos
terror inuaſerat. Et diripuerūt vrbes e
multā predā aſportauerūt: ſed ⁊ caula
ouiū deſtruētes: tulerūt pecoꝝ infinit
multitudinē: ⁊ cameloꝝ: reuerſiqꝫ ſūt
hieruſalem. ¶ XV
Azarias aūt filiꝰ obed facto in
ſpū dei: egreſſus ē in occurſū aſ
et dixit ei: Audite me aſa: et oīs iuda
beniamin. Dñs vobiſcū: qꝛ fuiſtꝭ cū e
Si qͥſieritꝭ eū: inuenietꝭ. Si aūt dereli
ritis eū: derelinquet vos. Trāſibūt a
multi dies in iſrl̄ abſqꝫ deo vero: ⁊ ab
qꝫ ſacerdote: abſqꝫ doctore qͦꝫ ⁊ abſqꝫ
ge. Cūqꝫ reuerſi fuerint ī anguſtia ſua
clamauerint ad dñm deū iſrl̄ ⁊ qͥſieri
eū: repient eū. In tꝑe illo nō erit pax
gredięti ⁊ ingredięti: ſꝫ terrores vndi
in cūctꝭ habitoribus terraꝝ. Pugnab
eni gens ꝯtra gētē ⁊ ciuitas ꝯtra ciui
tē: qꝛ dñs ꝯturbabit eos in oī anguſti
Vos ḡ ꝯfortamini: ⁊ nō diſſoluant̄ ma
vr̄e: erit eni merces opi vr̄o. Qđ cū a
diſſet aſa vba. ſ. et ꝓphetiā azarie fi
obed ꝓphe ꝯfortatꝰ eſt: et abſtulit ido
de oī terra iuda ⁊ de beīami: ⁊ ex vrbi
quas ceꝑat montꝭ ephraim: ⁊ dedicau
altare dñi qđ erat ante porticū dñi

(c)ongregauitq; vniuerſum iudā ⁊ beniamin:
⁊ aduenas cū eis de ephraim et manaſ
C ſe et de ſymeon. Plures enī ad eū ꝯfuge
rant ex iſrl: vidētes ꝙ dn̄s de⁹ illi⁹ eſſet
cū eo. Cūq; veniſſent in hierlm̄ mēſe ter
tio: anno decimoq̄nto regni aſa: imola
uerūt dn̄o in die illa de manubijs: ⁊ pre
da quā adduxerāt: boues ſeptingētos: ⁊
arietes ſeptē milia. Et intrauit ex more
ad corroborandū fedus: vt q̄rerēt dn̄m
deū patrū ſuorū in toto corde ⁊ in tota
aīa ſua. Siquis aūt inquit nō q̄ſierit
dn̄m deū iſrael: moriat̄ a minimo vſq; ad
maximū: a viro vſq; ad mulierem. Jura
uerūtq; dn̄o voce magna in iubilo: ⁊ in
clangore tube: ⁊ inſonitu buccinaꝝ: oēs
D qui erāt in iuda cū execratiōe. In oi eni
corde ſuo iurauerūt: ⁊ in tota volūtate
quesierunt eū: ⁊ inuenerūt. Preſtititq;
eis dn̄s requiē ꝑ circuitū. Sed et maa
chan mrem aſa regꝭ ex auguſto depoſu
it imperio: eo ꝙ feciſſet in luco ſimula
chrū priapi qd̄ omē ꝯtriuit: ⁊ i fruſta cō
minuēs cōbuſſit in torrēte cedron. Ex
celſa aūt derelicta ſunt in iſrl. Attn̄ cor
aſa erat ꝑfectū cūctis dieb⁹ eius. Eaq;
que vouerat pr̄ ſuus: ⁊ ipē intulit in do
mū dn̄i: argentū ⁊ aurū: vaſoꝝq; diuer
ſam ſupellectilē. Bellū vero nō fuit vſq;
ad triceſimū annū regni aſa. XVI.

A Anno autez triceſimoſexto regni
eius: aſcēdit baaſa rex iſrl i iudā
et muro circūdabat rama vt nul
lus tute poſſet egredi ⁊ ingredi d̄ regno
aſa. Protulit autē aſa argentū et auruz
de theſauris domus dn̄i et de theſauris
regijs: miſitq; ad benadab regē ſyrie q̄
habitabat in damaſco: dicens: fed⁹ in
ter me ⁊ te eſt. Pater quoq; meus et pa
ter tuus habuere ꝯcordiā: quāobrē mi
ſi tibi argentū et auruz: vt rupto federe
qd̄ habes cū baaſa rege iſrl facias eum
B a me recedere. Quo comperto benadab
miſit principes exercituū ſuoꝝ ad vrbes
iſrael: qui ꝑcuſſerūt ahion ⁊ dan ⁊ abel
maim et vniuerſas vrbes neptalim mu
ratas. Qd̄ cū audiſſet baaſa deſijt edifi
care rama: ⁊ intermiſit opus ſuū. Por
ro aſa rex aſſūpſit vniuerſū iudā ⁊ tule
runt lapides de rama ⁊ ligna q̄ edifica
tioni ꝑparauerat baaſa: edificauitq; ex
eis gabaa et maſpha. In tpe illo venit
anani ꝓpha ad aſam regē iuda: ⁊ dixit
C ei: Quia habuiſti fiduciā in rege ſyrie ⁊
non in dn̄o deo tuo: idcirco euaſit ſyrie
regis exercit⁹ de manu tua. Nōne ethio
pes et libyes multo plures erāt q̄drigis
et equitib⁹ ⁊ multitudine nimia: q̄s cū
in dn̄o crediddiſſes tradidit i manū tuā?
Oculi enī dn̄i ꝯtemplant̄ vniuerſaz ter 2.Mach.9.a
ram: ⁊ p̄bent fortitudinē his q̄ corde ꝑ
fecto credūt in eum. Stulte igit̄ egiſti: ⁊ Gen.31.d.
ꝓpter hoc etiā pn̄ti tpe aduerſū te bella 1.Re.13.c.
ꝯſurgēt. Iratuſq; aſa aduerſus vidētē:
iuſſit eū mitti in neruū. Ualde q̄ppe ſu
per hoc fuerat dn̄s indignat⁹: ⁊ interfe
cit de pplo in tpe illo plimos. Opa aūt D
aſa prima ⁊ nouiſſima ſcripta ſūt i libro
regū iuda et iſrl. Egrotauit etiā aſa an 3.Re.15.e
no triceſimonono regni ſui: dolore pe
dū vehemētiſſimo: ⁊ nec in infirmitate
ſua q̄ſiuit dn̄m: ſed magꝭ in medicoꝝ ar
te ꝯfiſus eſt. Dormiuitq; cū pr̄ib⁹ ſuis:
et mortu⁹ eſt anno q̄drageſimoprimo re
gni ſui: ⁊ ſepelierunt eū in ſepulchro ſuo
qd̄ foderat ſibi in ciuitate dauid. Poſu
erūtq; eū ſuꝑ lectū ſuū plenū aromati
bus ⁊ vnguentis meretricijs que erant
pigmentarioꝝ arte ꝯfecta: ⁊ cōbuſſerūt
ſuꝑ eū ambitione nimia. XVII.

Regnauit aūt ioſaphat filius ei⁹ A
ꝓ eo: ⁊ inualuit ꝯtra iſrl. Conſti
tuitq; militū numeros in cūctis
vrbib⁹ iuda q̄ erāt vallate murꝭ: p̄ſidia
q; diſpoſuit in terra iuda ⁊ in ciuitati
bus ephraim q̄s cepat aſa pr̄ ei⁹. Et fu
it dn̄s cū ioſaphat: qr ambulauit i vijs
dauid pr̄is ſui primis: ⁊ nō ſperauit in
baalim ſed in deo pr̄is ſui: ⁊ pgrexit in p̄
ceptis illi⁹: ⁊ nō iuxta pctā iſrl. Confir
mauitq; dn̄s regnū in manu ei⁹: ⁊ dedit
oīs iuda munera ioſaphat: facteq; ſunt B
ei infinite diuitie: ⁊ multa glīa. Cumq;
ſumpſiſſet cor ei⁹ audaciam ꝓpter vias
dn̄i: etiaz excelſa et lucos de iuda abſtu
lit. Tertio autē anno regni ſui miſit de
principib⁹ ſuis benail et obdiā ⁊ zacha
riam et nathanael et micheā vt docerēt
in ciuitatib⁹ iuda et cum eis leuitas ſe
meiam et nathaniā ⁊ zabadiā: aſahel q̄3
et ſemiramoth et ionathā adoniāq; et
thobiā et tobadoniā leuitas: ⁊ cum eis
eliſama et iorā ſacerdotes. Docebantq; C
pplm̄ in iuda: hn̄tes libꝝ legis dn̄i: ⁊ cir
cūibāt cūctas vrbes iuda: atq; erudie
bant pplm̄. Itaq; fact⁹ eſt pauor dn̄i ſu
per oīa regna terraꝝ: que erāt ꝑ gyrum
iuda: nec audebant bellare contra ioſa
phat. Sed et philiſtei: ioſaphat munera
deferebāt: et vectigal argēti. Arabes q̄3
adducebat pecora arietuz ſeptem milia
ſeptingentos: et hircos totidē. Creuit ꝰ

ioſaphat ⁊ magnificat⁹ eſt vſq; in ſubli
me: atq; edificauit i iuda domos adin-
ſtar turriũ: vrbeſq; muratas: ⁊ mlta opa
D patrauit in vrbib⁹ iuda. Uiri q; bellato
res et robuſti erãt i hieruſalē: quoꝝ iſte
numer⁹ ꝑ domos atq; familias ſingulo
rũ. In iuda pꝛiceps exercit⁹ ednas dux:
et cũ eo robuſtiſſimoꝝ viri trecenta mi-
lia. Poſt hũc iohãnan princeps: ⁊ cũ eo
ducenta octoginta milia. Poſt illum q;
amaſias filius zehꝛi ꝯſecrat⁹ dño: ⁊ cum
eo ducenta milia viroꝝ foꝛtiũ. Hunc ſe-
quebatur robuſt⁹ ad pꝛelia eliada et cũ
eo tenentiũ arcum et clypeum ducenta
milia. Poſt iſtũ etiã iozabad ⁊ cum eo
centũ octoginta milia expeditoꝝ mili-
tum. Hi omēs erãt ad manũ regis: exce
ptis aliĳs quos poſuerat in vrbib⁹ mu-
A ratis: ⁊ in vniuerſo iuda. ¶ C.XVIII

Fuit ergo ioſaphat diues ⁊ incly-
tus multũ: ⁊ affinitate ꝯiunct⁹
3.Re.22.a. eſt achab: deſcēditq; poſt annos
ad eũ in ſamariã. Ad cui⁹ aduentũ ma
ctauit achab arietes ⁊ boues plurimos
ipſi ⁊ ppło qui venerat cũ eo: ꝑſuaſitq;
illi vt aſcenderet in ramoth galaad. Di-
xitq; achab rex iſrł ad ioſaphat regē iu
da. Ueni mecũ i ramoth galaad. Cui il-
le rñdit. Ut ego et tu: ſicut ppłs tuus ſic
⁊ ppłs me⁹: tecũq; erim⁹ in bello. Dixit
ioſaphat ad regem iſrł. Conſule obſecro
impꝛſentiaꝝ ſmonē dñi. Cõgregauit igi
tur rex iſrael ꝓphetaꝝ quadringentos
viros ⁊ dixit ad eos: In ramoth galaad
B ad bellandũ ire debemus an quieſcere?
At illi aſcende inquiũt: ⁊ tradet de⁹ in
manu reg. Dixitq; ioſaphat. Nũqd nõ
eſt hic ꝓphetes dñi: vt ab illo etiã requi
ramus? Et ait rex iſrł ad ioſaphat. Eſt
vir vn⁹ a quo poſſum⁹ qrere dñi volun-
tatē ſed ego odi eũ qꝛ nõ ꝓphetat mihi
bonũ: ſed malũ oĩ tpe. Eſt aũt micheas
fili⁹ iemla. Dixitq; ioſaphat. Ne loqris
rex hoc modo. Uocauit g rex iſrł vnũ de
eunuchis: et dixit ei: Uoca cito micheã
filiũ iemla. Poꝛro rex iſrł ⁊ ioſaphat rex
C iuda vterq; ſedebant in ſolio ſuo veſtiti
cultu regio. Sedebãt autē in area iux-
ta poꝛtã ſamarie: oēſq; ꝓphe vaticina-
bant coꝛã eis. Sedechias vero fili⁹ cha
nana fecit ſibi coꝛnua ferrea: et ait: Hec
dicit dñs. His ventilabis ſyriam: donec
cõteres eã. Oẽſq; ꝓphe ſilr ꝓphetabãt:
atq; dicebãt: Aſcende in ramoth gala-
ad ⁊ ꝓſꝑaberis: ⁊ tradet eos dñs i ma
nu regis. Nunci⁹ aũt qui ierat ad vocã-
dum micheã: ait illi: En vba oĩm ꝓphe
taꝝ vno oꝛe bona regi annũciãt. Queſo
ergo te vt ⁊ ſermo tu⁹ ab eis nõ diſſenti
at: loqriſq; ꝓſpera. Cui rñdit micheas:
Uiuit dñs: qꝛ quodcũq; dixerit mihi de
us me⁹ hoc loquar. Uenit g ad regem.
Cui rex ait: Michea: ire debemus in ra-
moth galaad ad bellãdũ: an quieſcere?
Cui ille rñdit. Aſcendite: cũcta eni ꝓſpe
ra eueniēt: ⁊ tradent hoſtes in man⁹ ve
ſtras. Dixitq; rex. Iterũ atq; iterũ te ad
iuro: vt mihi nõ loquar niſi qđ verũ eſt
in noĩe dñi. At ille ait: Uidi vniuerſum
iſrł diſꝑſum in montib⁹ ſicut oues abſ-
q; paſtoꝛe. Et dixit dñs. Nõ hñt iſti do-
minos: reuertat vnuſqſq; in domũ ſuã
in pace. Et ait rex iſrł ad ioſaphat. Nõ-
ne dixi tibi q; non ꝓphetaret iſte mihi
quicq; boni: ſz ea q̃ mala ſunt? At ille:
idcirco ait audite verbũ dñi. Uidi dñm
ſedentē in ſolio ſuo: ⁊ oēm exercitũ celi
aſſiſtentē ei a dextris ⁊ a ſiniſtris. Et di
xit dñs. Quis decipiet achab regē iſrael
vt aſcendat ⁊ coꝛruat i ramoth galaad?
Cũq; diceret vn⁹ hoc modo: ⁊ alter alio:
ꝓceſſit ſpũs ⁊ ſtetit coꝛã dño: ⁊ ait. Ego
decipiã eũ. Cui dñs: in quo inqt decipi-
es? At ille rñdit. Egrediar: ⁊ ero ſpirit⁹
mēdax in oꝛe oĩm ꝓphetaꝝ ei⁹. Dixitq;
dñs: Decipies: ⁊ pꝛeualebis: egredere et
fac ita. Nũc igit ecce dñs dedit ſpiritũ
mendacĳ in oꝛe oĩm ꝓphetaꝝ tuoꝝ: et
dñs locut⁹ eſt de te mala. Acceſſit autē
ſedechias filius chanana: ⁊ ꝑcuſſit mi-
chee maxillã: ⁊ ait: Per quã viã trãſiuit
ſpũs dñi a me vt loqretur tibi? Dixitq;
micheas. Tu ipſe videbis in die illo: qñ
ingreſſus fueris cubiculũ de cubiculo:
vt abſcõdaris. Pꝛecepit aũt rex iſrł di-
cens: Tollite micheã ⁊ ducite eũ ad am
mon pꝛincipē ciuitat ⁊ ad ioas filium
amalech: ⁊ dicet: Hec dicit rex. Mittite
hũc in carcerē: ⁊ date ei panis modicũ
⁊ aq̃ pauxillũ donec reuertar i pace. Di
xitq; micheas. Si reuerſus fuer i pace
nõ eſt dñs locut⁹ in me. Et ait: Audite
omēs ppłi. Igit aſcēderũt rex iſrł ⁊ ioſa
phat rex iuda in ramoth galaad: dixitq;
rex iſrael ad ioſaphat. Mutabo habi
tum: ⁊ ſic ad pugnam vadam: tu autem
induere veſtib⁹ tuis. Mutatoq; rex iſr
habitu venit ad bellũ. Rex aũt ſyrie pꝛ
ceperat ducib⁹ equitatus ſui dicēs. Nõ
pugnet ꝯtra minimũ: aut ꝯtra maximũ
niſi ꝯtra ſolũ regē iſrł: itaq; cũ vidiſſen
pꝛincipes equitat⁹ ioſaphat: dixerũt: re

iſrael eſt iſte. Et circūdederūt eū dimi-
cātes. At ille clamauit ad dn̄m: ⁊ auxi-
liat⁹ eſt ei: atq̧ auertit eos ab illo. Cū
enī vidiſſent duces eq̄tat⁹ q̄ nō eēt rex
iſrł: reliquerūt eū: Accidit aūt vt vn⁹ e
pp̄lo ſagittā in incertū iaceret: ⁊ pcute
ret regē iſrael inter ceruicē ⁊ ſcapulas
At ille aurige ſuo ait. Conuerte manū
tuā: ⁊ educ me de acie: q̄z vulnerat⁹ ſū.
Et finita eſt pugna in die illo. Porro
rex iſrael ſtabat in curru ſuo ꝯtra ſyros
vſq̧ ad veſperā: et mortuus eſt occidē-
te ſole. XIX.

A Reuerſus ē aūt ioſaphat rex iu-
da in domū ſuā pacifice in hie-
ruſalē. Cui occurrit iehu filius
anani videns ⁊ ait ad eū. Impio pbes
auxiliū: ⁊ his qui oderūt dn̄m amicitia
iūgeris: ⁊ idcirco irā quidē dn̄i mere-
baris ſed bona opa inuenta ſūt in te
eo q̄ abſtuleris lucos de terra iuda: et
p̄paraueris cor tuū vt req̄reres dn̄m de
um patꝝ tuoꝝ. Habitauit ḡ ioſaphat
in hierłm. Rurſumq̧ egreſſus eſt ad po
pulū de berſabee vſq̧ ad montē ephra
im ⁊ reuocauit eos ad dn̄m deū patrū
ſuoꝝ: cōſtituitq̧ iudices terre in cūctꝭ
ciuitatib⁹ iuda munitis p ſingula loca
⁊ p̄cipiēs iudicib⁹: videte ait q̄d facia-
tis. Nō eñ hoīs exercetis iudiciū ſed
dn̄i: ⁊ q̄dcunq̧ iudicaueritis i vos re-
dundabit. Sit timor dn̄i vobiſcū et cū
C diligētia cūcta facite. Non ē eñ apud
dn̄m deū nr̄m iniq̄tas: nec pſonaꝝ ac-
ceptio: nec cupido muneꝝ. In hieruſa-
lē quoq̧ cōſtituit ioſaphat leuitas ⁊ ſa
cerdotes ⁊ p̄cinpes familiaꝝ ex iſrael
vt iudiciū ⁊ cām dn̄i iudicarēt habita
toribus ei⁹: p̄cepitq̧ eis dicēs. Sic age
tis i timore dn̄i fideliter ⁊ corde perfe-
cto. Om̄ēm cām q̄ venerit ad vos fratrū
vroꝝ q̄ habitāt in vrbib⁹ ſuis: inter co
gnationē ⁊ cognatiōez vbicūq̧ q̄ſtio ē
de mādato: de cerimonijs: de iuſtifica-
tionib⁹ oſ̄dite eis vt nō peccēt i dn̄m
D ne veniat ira ſup vos ⁊ ſup frēs ve-
ſtros. Sic ḡ agētes nō peccabitꝭ. Ama
rias aūt ſacerdos ⁊ pōtifex vr̄: in his q̄
ad deū ptinēt p̄ſidebit. Porro zabadi-
as fili⁹ hiſmael q̄ eſt dux in domo iu
da: ſup ea erit q̄ ad regꝭ officiū ptinēt.
Habetiſq̧ mg̃ros leuitas corā vobis:
cōfortami ⁊ agite diligēter: ⁊ erit dn̄s
vobiſcū in bonis. XX

A Poſt hec ꝯgregati ſūt filij moab
⁊ filij āmō ⁊ cū eis de āmonitis
ad ioſaphat vt pugnarēt ꝯtra eū. Ue-
nerūtq̧ nūcij: ⁊ indicauerūt ioſaphat
dicētes. Uenit ꝯtra te multitudo mag
na de his locis q̄ trās mare ſūt ⁊ de ſy
ria: ⁊ ecce ꝯſiſtūt i aſaſonthamar: q̄ eſt
engaddi. Ioſaphat aūt timore ꝑterrit⁹
totū ſe ꝯtulit ad rogandū dn̄m: ⁊ p̄di-
cauit ieiuniū vniuerſo iuda. Cōgrega-
tuſq̧ ē iudas ad dep̄candū dn̄m: ſed et
oēs de vrbib⁹ ſuis venerūt ad obſecrā-
dū eū. Cūq̧ ſtetiſſet ioſaphat i medio
cetu iude ⁊ hierłm i domo dn̄i añ atri-
um nouū ait. Dn̄e de⁹ patꝝ nr̄oꝝ tu es
de⁹ i celo: ⁊ dn̄aris cūctꝭ regnis gētiū.
B In manu ē fortitudo ⁊ potētia: nec q̄ſ-
quā tibi pōt reſiſtere. Nōne tu de⁹ nr̄ in
terfeciſti oēs habitatores terre hui⁹ co
rā pp̄lo tuo iſrł: ⁊ dediſti eā ſemi abraā
amici tui in ſempiternū? Habitauerūt
q̧ in ea: ⁊ extruxerūt in illa ſc̄tuariū no
mini tuo dicētes. Si irruerint ſup nos
mala: gladi⁹ iudicij: peſtilētia ⁊ fames:
ſtabim⁹ corā domo hac in ꝯſpectu tuo:
in q̄ vocatū eſt nomē tuū: ⁊ clamabim⁹
ad te in tribulationib⁹ nr̄is: ⁊ exaudi-
es nos ſaluoſq̧ facies. Nūc igiť ecce fi
lij āmō ⁊ moab ⁊ mōs ſeir p q̄s nō con
ceſſiſti iſrł vt trāſirēt qñ egrediebāť d̄
egypto: ſed declinauerť ab eis ⁊ nō inť
fecerūt illos ecōtrario agūt ⁊ nitūť eij
cere nos de poſſeſſiōe quā tradidiſti no
C bis de⁹ nr̄. Ergo nō iudicabis eos? In
nobis q̄dē nō ē tāta fortitudo vt poſſi
mus multudini reſiſtere q̄ irruit ſuper
nos: ſed cū ignorem⁹ q̄d agere debeam⁹
hoc ſolū hēm⁹ reſidui vt oculos nr̄os
dirigam⁹ ad te. Ois ꝟo iuda ſtabat co
rā dn̄o: cū puulis ⁊ vxorib⁹ ⁊ liberꝭ ſu-
is. Erat aūt iazihel filius zacharie filij
banaie filij iehibel filij mathanie leui-
tes de filijs aſaph ſup quē fact⁹ ē ſp̄us
dn̄i i medio turbe ⁊ ait. Attēdite omis
iuda: ⁊ q̄ habitatꝭ in hierłm: ⁊ tu rex io
ſaphat. Hec dicit dn̄s vobis. Nolite ti-
mere nec paueatꝭ hāc mł̄titudinē. Nō
ē eni vr̄a pugna: ſꝫ dei. Cras deſcēdetꝭ
ꝯtra eos. Aſcēſuri eni ſūt p cliuū noīe
D ſeis: ⁊ iuenietꝭ illos i ſūmitate torrētis
q̄ ē ꝯtra ſolitudinē hieruhel. Nō enim
eritꝭ q̄ dimicabitꝭ: ſꝫ tm̄mō ꝯfidenter
ſtate ⁊ videbitꝭ auxiliū dn̄i ſup vos. O
iuda ⁊ hierłm nolite timere nec pauea
tis. Cras egredie̅mi ꝯtra eos: ⁊ dn̄s erit
vobiſcū. Ioſaphat ḡ ⁊ iuda ⁊ omēs ha-
bitatores hieruſalē ceciderunt ꝓni in
terrā coram dn̄o: ⁊ adorauerunt eum.

Porro leuite de filijs caath et de filijs
chore laudabāt dn̄m deū iſrl̄ voce mag
na in excelſum. Cūq; mane ſurrexiſſent
egreſſi ſūt ꝑ deſertū thecue:ꝑfectiſq; eis
ſtans ioſaphat ī medio eoꝝ dixit. Au-
dite me viri iuda: ⁊ oēs hītatores hie-
E ruſalē. Credite in dn̄o deo vr̄o :⁊ ſecuri
eritis:credite ꝓphetꝭ eiꝰ:⁊ cūcta eueni
ent ꝓſpera. Deditq; ꝯſiliū ꝓplo ⁊ ſta-
tuit cātores dn̄i vt laudarēt eū in tur
mis ſuis ⁊ āncederent exercitū:ac voce
cōſona dicerēt. Cōfitemini dn̄o: qm̄ ī eter
nū miſericordia eiꝰ. Cūq; cepiſſent lau-
des canere:vertit dn̄s inſidias eoꝝ in ſe
metipſos filioꝝ.ſ.āmon ⁊ moab ⁊ mōtꝭ
ſeir: q̄ egreſſi fuerāt vt pugnarēt cōtra
iudā:⁊ ꝑcuſſi ſūt. Nāq; filij āmon ⁊ mo
ab cōſurrexerūt aduerſū hītatores mō-
tis ſeir: vt interficerēt et delerent eos.
Cūq; hoc opē ꝑpetraſſent: etiā ī ſemet-
ipſos verſi mutuis cōcidere vulneribꝰ.
Porro iuda cū veniſſet ad ſpeluncā q̄
reſpicit ſolitudinē vidit ꝓcul oēm la-
te regionē plenā cadaueribꝰ:nec ſupeſ
F ſe quēq; q̄ necē potuiſſet euadere. Venit
ġ ioſaphat ⁊ oīs ꝓpls cū eo ad detra-
hēda ſpolia mortuoꝝ:īuenerūtq; inter
cadauera variā ſupellectilē: veſtes q̄ꝫ ⁊
vaſa ꝑcioſiſſima:⁊ diripuerūt:ita vt oīa
portare nō poſſent:nec ꝑ tres dies ſpo-
lia auferre:p̄ p̄de magnitudīe. Die aūt
quarto ꝯgregati ſūt ī valle bn̄dictionis
Etenī qm̄ ibi bn̄dixerūt dn̄o: vocauerūt
locū illū vallis bn̄dictōis vſq; in p̄ntē
diē. Reuerſuſq; ē oīs vir iuda ⁊ hītato
res hierl̄m:⁊ ioſaphat añ eos ī hierl̄m
cū leticia magna eo ꝙ dediſſet eis dn̄s
gaudiū de inimicis ſuis. Ingreſſiq; ſūt
in hierl̄m cū pſalterijs ⁊ citharis ⁊ tu-
bis in domū dn̄i. Irruit aūt pauor dn̄i
ſup vniuerſa regna terraꝝ: cū audiſſēt
ꝙ pugnaſſet dn̄s ꝯtra inimicos iſrael.
Quieuitq; regnū ioſaphat:⁊ prebuit ei
dn̄s pacē ꝑ circuitū. Regnauit igit̄ io-
ſaphat ſup iudā:⁊ erat trigintaquinq;
G ānoꝝ cū regnare cepiſſet. Uigintiautē
et q̄nq; ānis regnauit in hierl̄m:et no-
mē mr̄is eiꝰ azuba filia ſelachi. Et am-
bulauit in via p̄ris ſui aſa nec declina
uit ab ea :faciēs que placita erāt corā
dn̄o. Ueꝝtn̄ excelſa nō abſtulit:⁊ adhuc
ꝓpls nō direxerat cor ſuū ad dn̄m deū
patꝝ ſuoꝝ. Reliqua aūt geſtoꝝ ioſa-
phat prioꝝ ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripta ſunt
in verbis iehu filij anani: que digeſſit
in libro regū iſrl̄. Poſt hec iniūt amici-
tias ioſaphat rex iuda cū ochozia rege
iſrael: cuiꝰ opa fuerūt impijſſima:⁊ pri-
ceps fuit vt faceret naues q̄ irent ī thar
ſis:feceruntq; claſſem in aliongaber.
Prophetauit aūt eliezer filius dodan
de mareſa ad ioſaphat dicēs: Quia ha-
buiſti fedus cū ochozia:ꝑcuſſit dominꝰ
opa tua:cōtriteq; ſūt naues nec potue
rūt ire in tharſis

XXI

Dormiuit aūt ioſaphat cū pa-
tribus ſuis ⁊ ſepultus eſt cū eis in
ciuitate dauid :regnauitq; iorā
filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Qui habuit frēs filios io
ſaphat azariā ⁊ iahihel ⁊ zachariā ⁊ aza
riā ⁊ michael ⁊ ſaphitiā. Oēs hi filij io-
ſaphat regis iuda. Deditq; eis pr̄ ſuus
multa mūera argēti ⁊ auri:⁊ penſatio
nes cū ciuitatibꝰ mūitiſſimis ī iuda:re
gnū aūt tradidit iorā eo ꝙ eſſet primo
genitꝰ. Surrexit aūt iorā ſup regnū pa
tris ſui. Cūq; ſe cōfirmaſſet:occidit oēs
frēs ſuos gladio ⁊ quoſdā de principi-
bus iuda. Trigītaduoꝝ ānoꝝ erat io-
rā cū regnare cepiſſet:⁊ octo ānis reg-
nauit in hierl̄m ambulauitq; in vijs
regū iſrl̄ ſicut egerat domꝰ achab. Filia
q̄ppe achab erat vxor eius. Et fecit ma
lū in cōſpectu dn̄i. Noluit aūt dn̄s di-
ſperdere domū dauid ꝓpter pactū qđ
inierat cū eo:⁊ qꝛ ꝓmiſerat vt daret ei
lucernā ⁊ filijs eius in oī tpe. In diebꝰ
illis rebellauit edō ne eſſet ſubditꝰ iu-
de:⁊ cōſtituit ſibi regē. Cūq; trāſiret io
rā cū principibꝰ ſuis ⁊ cūcto eq̄tatu q̄
erat ſecū:ſurrexit nocte:⁊ ꝑcuſſit edō q̄
ſe circūdederat:⁊ oēs duces eq̄tatꝰ eiꝰ
Attn̄ rebellauit edom:ne eſſet ſubditio
ne iuda vſq; ad hāc diē. Eo tpe ⁊ lob-
na receſſit:ne eſſet ſub manu illiꝰ. Dere
liq̄rat eī dn̄m deū patꝝ ſuoꝝ inſup ⁊
excelſa fabricatus ē ī vrbibꝰ iuda:⁊ for
nicari fecit habitatores hierl̄m:⁊ p̄uar
cari iudā. Allate ſūt aūt ei lr̄e ab helie
ꝓpha:ī q̄bꝰ ſcriptū erat. Hec dicit dn̄s
deus dauid p̄ris tui : Qm̄ non ābula
ſti ī vijs ioſaphat p̄ris tui :⁊ in vijs aſe
regis iuda ſꝫ inceſſiſti ꝑ iter regū iſrl̄:⁊
fornicari feciſti iudā ⁊ habitatores hie
ruſalē:imitatꝰ fornicatōem domꝰ ach
ab:inſup ⁊ frēs tuos domū p̄ris tui m
liores te occidiſti: ecce dn̄s percutiet t
plaga magna cū ꝓplo tuo:⁊ filijs ⁊ vx
ribꝰ tuis: vniuerſaq; ſubſtātia tua. T
aūt egrotabis peſſimo lāguore vteri:t
nec egrediātur vitalia tua paulatī p
ſingulos dies. Suſcitauit ġ dn̄s cōt

ſpũ philiſtinoꝝ et arabũ q̃ confi-
es ſunt ethiopib⁹: ⁊ aſcenderũt inter-
iuda ⁊ vaſtauerũt eã. Diripuerũtq̃
ictã ſubſtãtiã q̃ iu̾eta ẽ in domo reg̃
ſup ⁊ filios ei⁹ vxores. Nec remãſit ei
i⁹ niſi ioachas q̃ mĩm⁹ natu erat. Et
p hec oĩa pcuſſit eũ dñs alui lãguo-
inſanabili. Cũq̃ diei ſuccederet dies
tẽpoꝝ ſpacia voluerenť: duoꝝ ãnoꝝ
plet⁹ ẽ circul⁹: ⁊ ſic lõga cõſũpt⁹ tabe
a vt egereret etiã viſcera ſua: lãguore
rit ⁊ vita caruit. Mortuuſq̃ ẽ ĩ in-
mitate peſſima: ⁊ nõ fecit ei pp̃ls ſm
orẽ cõbuſtionis exeq̃as: ſicut fecerat
aiorib⁹ ei⁹. Trigitaduoꝝ annoꝝ fuit
regnare cepiſſet: ⁊ octo annis regna-
t in hier̃lm: Ambulauitq̃ nõ recte: ⁊
pelierũt eũ in ciuitate dauid; verũtñ
nõ in ſepulchro regũ XXII
Onſtituerunt aũt habitatores
hier̃lm ochoziã filiũ eius mini
ſi: regẽ p eo. Oẽs eñ maiores natu
aũ eũ fuerant interfecerant latrones
abũ q̃ irruerãt in caſtra. Regnauitq̃
hozias fili⁹ iorã regis iuda. Quadra
taduoꝝ ãnoꝝ erat ochozias cũ reg-
re cepiſſet ⁊ vno ãno regnauit ĩ hie-
ſalẽ: ⁊ nomẽ m̃ris eius athalia filia
ri. Sed ⁊ ipſe ingreſſus ẽ p vias do-
us achab: Mater eni ei⁹ impulit eũ
impie ageret. Fecit igiť malũ in cõ-
ectu dñi ſicut domus achab. Ipi eni
erũt cõſiliarij poſt mortẽ p̃ris ſui in
eritũ eius: ãbulauitq̃ ĩ cõſilijs eoꝝ.
prexit cũ iorã filio achab rege iſr̃l
llũ cõtra aſahel regẽ ſyrie in ramoth
laad: vulnerauerũtq̃ ſyri iorã. Qui
erſus ẽ vt curareť in iezrahel. Mul-
eni plagas accepat ĩ ſupradicto cer
nie. Igiť ochozias fili⁹ iorã rex iuda
cẽdit vt ĩuiſeret iorã filiũ achab in
rahel egrotantẽ. Uolũtatĩ q̃ppe fuit
aduerſus ochoziã: vt veniret ad io-
cũ veniſſet ⁊ egredereť cũ eo adũſũ
u filiũ namſi: quẽ vnxit dñs vt dele
domũ achab. Cum ḡ euerteret iehu
nũ achab ĩuenit principes iuda et
os fratꝝ ochozie q̃ miſtrabãt ei: ⁊ in
fecit illos. Ipm ḡꝫ pquirẽs ochoziã
hẽdit latitantẽ ĩ ſamaria adductũ-
d ſe occidit: ⁊ ſepelierũt eũ eo q̃ eẽt
⁹ ioſaphat: q̃ q̃ſierat dñm ĩ toto cor-
uo. Nec vltra ſpes aliq̃: vt de ſtirpe
gnaret ochozie. Siq̃dẽ athalia m̃ŕ
vidẽs q̃ mortu⁹ eẽt fili⁹ ſu⁹: ſurre-
⁊ interfecit oẽm ſtirpẽ regiã domus
iorã. Porro ioſabeth filia regis tulit ſo
as filiũ ochozie: ⁊ furata ẽ eum de me
dio filioꝝ reg̃ vt interficereť abſcon-
ditq̃ eũ cũ nutrice ſua in cubiculo le-
ctuloꝝ. Ioſabeth aũt q̃ abſcõderat eũ:
erat filia regis iorã vxor ioiade põtifi-
cis ſoror ochozie: ⁊ idcirco athalia non
interfecit eũ. Fuit ḡ cũ eis in domo dei
abſcõdit⁹ ſex ãnis quib⁹ r̃gnauit atha
lia ſuper terrã XXIII A
Nno aũt ſeptio ↄfortat⁹ ioiada 4. Re. II. a
aſſũpſit cẽturiones: azariã vide
licet filiũ hieroboã ⁊ hiſmael filiũ iohã
nã: azariã q̃ꝫ filiũ obed: ⁊ maaſiã filiũ
adaie: ⁊ eliſaphat filiũ zechri: ⁊ inĳt cũ
eis fedus. Qui circũeũtes iudã cõgre-
gauerũt leuitas d̾ cũctĩ vrbib⁹ iuda: et
p̃cipes familiaꝝ iſr̃l: venerũtq̃ in hie
ruſalẽ. Inĳt ḡ oĩs multitudo pactũ in
domo dei cũ r̃ge. Dixitq̃ ad eos ioiada
Ecce fili⁹ regis regnabit ſicut locutus
ẽ dñs ſup filios dauid: Iſte ẽ ſmo quẽ
facietĩ. Tercia ps v̾m q̃ veniũt ad ſab B
batũ ſacerdotũ ⁊ leuitarũ ⁊ ianitorum
erit ĩ portĩ: tercia v̾o ps ad domũ reg̃
⁊ tercia ad portã q̃ appellať fũdamẽti.
Oẽ v̾o reliquũ vulg⁹ ſit ĩ atrĳs dom⁹
dñi: nec q̃ſpiã ali⁹ igrediať domũ dñi:
niſi ſacerdotes ⁊ q̃ miſtrãt d̾ leuitĩ. Ipi
tñ mõ igrediant: q̃ꝛ ſctĩficati ſũt ⁊ oẽ
reliquũ vulg⁹ obſ̾uet cuſtodiaſ dñi. Le
uite aũt circũdent regẽ hñtes ſingl̃i ar
ma ſua: ⁊ ſiq̃s ali⁹ ingreſſus fuerit tem
plũ: interficiať: ſintq̃ cũ rege: et intrã-
te ⁊ egrediẽte. Fecerũt ḡ leuite et vni-
uerſus iuda iuxta oĩa q̃ p̃cepat ioiada
põtifex. Et aſſũpſerũt ſingl̃i viros quĩ
ſub ſe erãt: ⁊ veniebãt p ordinẽ ſabba-
ti cũ his q̃ impleuerãt ſabbatũ: ⁊ egreſ-
ſi erãt. Siq̃dẽ ioiada põtifex nõ dimiſe
rat abire turmas: q̃ ſibiĩ p ſingl̃as heb-
domadas ſuccedere ↄſueuerãt. Deditq̃ C
ioida ſacerdos cẽturionib⁹ lãceas cly-
peoſq̃ ⁊ peltas regis dauid: q̃s ↄſecra-
uerat ĩ domo dñi. Cõſtituitq̃ oẽm po-
pulũ tenentiũ pugiões a p̃te tẽpli dex-
tra vſq̃ ad p̃tem tẽpli ſiniſtrã: corã al-
tari ⁊ tẽplo p circũitũ regis: ⁊ eduxeť
filiũ regis ⁊ impoſuerũt ei dyadema ⁊
teſtimoniũ: dederũtq̃ ĩ manu ei⁹ tenẽ-
dã legẽ ⁊ cõſtituerũt eũ regẽ. Unxit q̃ꝫ
illũ ioiada põtifex ⁊ filĳ ei⁹: imp̃catiq̃
ſũt ei atq̃ dixerũt. Uiuat rex. Qđ cum
audiſſet athalia vocẽ. ſ. currentiũ atq̃
laudantiũ regẽ: ingreſſa ẽ ad p̃p̃lm in
templũ dñi. Cumq̃ vidiſſet regẽ ſtantẽ

ſup gradū i introitu⁹ ꝛ pꝛīcipes turmaꝶ
q̃ circa eū oēmq̃ pplm terre gaudētē
atq̃ clāgentē tubis ꝛ diuerſis generꝭ
oꝛgāis ꝯcinētē: vocēq̃ laudātiū: ſcidit
veſtimenta ſua ꝛ ait. Inſidie: inſidie.
Egreſſus aūt ioiada pōtifex ad cēturio
nes ꝛ pꝛincipes exercit⁹ dixit eis. Educi
te illā extra ſepta tēpli ꝛ infficiaꝶ forꝭ
gladio. Pꝛecepitq̃ ſacerdos ne occide-
reꝶ i domo dñi. Et ipoſuerūt ceruicibus
D ei⁹ man⁹. Cūq̃ intraſſet poꝛtā equoꝝ
domus regꝭ: interfecerūt eā ibi. Pepi-
git aūt ioiada fed⁹ inter ſe vniuerſūq̃
pplm ꝛ regē: vt eēt ppls dñi. Itaq̃ in-
greſſus ē ois ppls domū baal ꝛ deſtru-
xerūt eā: ꝛ altaria ac ſimulachꝛa illius
ꝯfregerūt: mathan q̃q̃ ſacerdotē baal in
terfecerūt ãn aras. Cōſtituit aūt ioiada
pꝛepoſitos i domo dñi ꝛ ſub māib⁹ ſacer
dotū et leuitaꝝ: q̃s diſtribuit dauid in
domo dñi: vt offerrēt holocauſta dño
ſicut ſcriptū ē in lege moyſi: i gaudio
ꝛ cāticꝭ: iuxta diſpoſitionē dauid. Con-
ſtituit q̃q̃ ianitoꝛes i poꝛtꝭ dom⁹ dñi: vt
nō ingredereꝶ eā imūdus in oi re. Aſ-
ſumpſitq̃ cēturiones ꝛ foꝛtiſſimos vi-
ros: ac pꝛīcipes ppli ꝛ oē vulg⁹ terre: ꝛ
fecerūt deſcēdere regē d̄ domo dñi: et in
troire p mediū poꝛte ſupioꝛis in domū
regꝭ: ꝛ collocauerūt eū i ſolio regali. Le-
tatuſq̃ ē ois pplus terre: ꝛ vrbs q̄euit.
A Poꝛro athalia interfecta ē gladio

4.Re.11.d SEptē ānoꝝ erat io- XXIIII
as cū regnare cepiſſet: ꝛ q̄dragi-
ta ānis regnauit in hierlm. No-
mē mřis eius ſebia d̄ berſabee. Fecitq̃
qđ bonū ē corā dño: cūctis dieb⁹ ioia-
de ſacerdotꝭ. Accepit aūt ei ioiada vxo-
res duas: e q̄b⁹ genuit filios ꝛ filias. P⁹
q̄ placuit ioas vt inſtauraret domū dñi
cōgregauitq̃ ſacerdotes ꝛ leuitas ꝛ di
xit eis. Egredimi ad ciuitates iuda et
colligite d̄ vniuerſo iſrł pecuniā ad ſar
B tatecta tēpli dei nři p ſinglos annos:
feſtinatoq̃ hoc facite. Poꝛro leuite ege
re negligenti⁹. Uocauitq̃ rex ioiadan
pꝛincipē ꝛ dixit. Quare tibi nō fuit cu-
re vt cogeres leuitas inferre d̄ iuda et
de hierlm pecuniā q̄ ꝯſtituta ē a moy-
ſe ſeruo dñi vt inferret eā ois multitu-
do iſrł i tabernaculū teſtimonij? Atha
lia eni ipiſſima ꝛ filij ei⁹ deſtruxerunt
domū dei: ꝛ de vniuerſis q̄ ſctificata fu
erāt i tēplo dñi: oꝛnauerūt phanū baalī.
Pꝛecepit ḡ rex ꝛ fecerūt arcā: poſuerūt
q̃ eā iuxta poꝛtā dñi foꝛinſec⁹. Et pdi-
catū ē i iuda ꝛ hierlm: vt deferrēt ſin-
guli pciū dño qđ ꝯſtituit moyſes ſuus
dei ſup oēm iſrł i deſerto. Letatiq̃ ſūt
cūcti pꝛincipes ꝛ ois ppls: ꝛ igreſſi ꝯtule-
rūt i arcā dñi atq̃ miſerūt: ita vt iplereꝶ
Cūq̃ tps eēt vt deferrēt arcā corā rege
p man⁹ leuitaꝝ: videbāt eni multā pe-
cuniā: igrediebaꝶ ſcriba regꝭ ꝛ quē pꝛi-
m⁹ ſacerdos ꝯſtituerat: effūdebātq̃ pe-
cuniā q̄ erat i arca. Poꝛro arcā repoꝛta-
bāt ad locū ſuū: ſicq̃ faciebāt p ſingu-
los dies. Et ꝯgregata ē ifinita pecūia:
quā dederūt rex ioiada his q̄ pꝛerāt ope-
ribus dom⁹ dñi. At illi ꝯducebāt ex ea
ceſoꝛes lapidū ꝛ artifices opeꝝ ſinglo-
rū: vt inſtaurarent domū dñi: fabꝛos q̃
ferri ꝛ eris: vt qđ eadē cepat ſ fulcireꝶ
Egerūtq̃ hi q̄ opabanꝶ iduſtrie: ꝛ ob-
ducebaꝶ parietū cicatrix p man⁹ eoꝝ:
ac ſuſcitauerūt domū dñi i ſtatū pꝛiſti-
nū: ꝛ firmiꝶ eā ſtare fecerūt. Cūq̃ ꝯple-
ſent oia opa: detulerūt corā rege ꝛ ioi-
da reliquā ptē pecūie: d̄ q̄ facta ſūt va
ſa tēpli i miſteriū ad holocauſta: pbial
q̃q̃ ꝛ cetera vaſa aurea ꝛ argētea. Et of-
ferebanꝶ holocauſta i domo dñi iugi-
cūctꝭ dieb⁹ ioiade. Senuit aūt ioiada
plen⁹ dieꝝ: ꝛ moꝛtu⁹ ē cū cētū trigi-
ānoꝝ: ſepelierūtq̃ eū i ciuitate dauid c-
regib⁹: eo q̃ feciſſꝫ bonū iſrł ꝛ cū dom-
ei⁹. Poſtq̃ aūt obijt ioiada: igreſſi ſū-
pꝛincipes iuda: ꝛ adoꝛauerūt regē. Qu-
delinit⁹ obſequijs eoꝝ acqeuit eis. E-
dereliq̄rūt tēplū dñi dei patꝝ ſuoꝝ: ſe-
uierūtq̃ lucis ꝛ ſculptib⁹: ꝛ facta ē ir-
dñi ꝯtra iudā ꝛ hierlm pꝓpter hoc pec-
catū. Mittebatq̃ eis pꝓphas vt reue-
terenꝶ ad dñm: quos pꝛteſtantes illi a-
dire nolebāt. Spūs itaq̃ dei induit z-
chariā filiū ioiade ſacerdotē: ꝛ ſtetit i
cōſpectu ppli ꝛ dixit eis. Hec dicit de-
Quare trāſgredimi pceptū dñi qđ v-
bis nō pderit: ꝛ dreliqſtis dñm vt de-
liqueret vos? Qui cōgregati aduerſu-
eū miſerūt lapides iuxta regꝭ impiū
atrio dom⁹ dñi. Et nō recoꝛdat⁹ ioa-
rex miſericoꝛdie quā fecerat ioiada p-
illius ſecū: ſed infecit filiū ei⁹. Qui c-
moꝛereꝶ ait. Uideat dñs ꝛ reqrat. Cu-
q̃ euolut⁹ eēt ann⁹ aſcēdit ꝯtra eū e-
xercitus ſyrie: venitq̃ in iudā ꝛ hierl-
ꝛ interfecit cūctos pꝛincipes ppli: at-
vniuerſā pdā miſerūt regi i damaſcū
certe cū pmodic⁹ veniſſet nūer⁹ ſyroꝝ
tradidit dñs i manib⁹ eoꝝ infinitā m-
titudinē eo q̃ dereliquiſſent domi-

ũm patrũ ſuoꝝ. In ioas quoqꝫ igno-
inioſa exercuere iudicia: ⁊ abeũtes di
ſerũt eũ in languorib⁹ magnis. Sur
rerũt aũt ↄtra eũ ſerui ſui in vltionez
ſguinis zacharie filij ioiade ſacerdo-
tis ⁊ occiderũt eũ in lectulo ſuo ⁊ mor-
tuus eſt: ſepelieruntqꝫ eũ in ciuitate da-
uid: ſed nõ in ſepulchris regũ. Inſidiati
vero ſunt ei zabath fili⁹ ſemath ãmani-
tis: ⁊ ioſabath fili⁹ ſemarith moabiti
de. Porro filij eius ac ſumma pecunie
que adunata fuerat ſub eo: et inſtaura-
tio domus dei ſcripta ſunt diligenti⁹ in
libro regũ. Regnauit autẽ amaſias fili⁹
eius pro eo. XXV
Vigintiquinqꝫ annoꝝ erat amaſi
as cũ regnare cepiſſet: ⁊ viginti-
nouẽ annis regnauit in hieruſa
lem. Nomen matr⁊ eius ioiaden de hie-
ruſalẽ. Feciteqꝫ bonũ in cõſpectu dñi: ve
rum tamẽ nõ in corde pfecto. Cũqꝫ robo
ratũ ſibi videret imperiũ: iugulauit ſer-
uos qui occiderãt regẽ patrẽ ſuũ: ſed fi-
lios eorũ nõ interfecit: ſicut ſcriptũ ẽ in
libro legis moyſi: vbi pcepit dñs dicẽs:
Nõ occidenꝑ pr̃es p filijs: neqꝫ filij p
patribus ſuis: ſed vnuſqſqꝫ in ſuo pecca-
to morieꝑ. Cõgregauit igiꝑ amaſias iu-
dam: et cõſtituit eos p familias: tribu-
nos qꝫ ⁊ centuriones in vniuerſa iuda ⁊
beniamin: ⁊ recẽſuit a viginti ãnis ſur-
ſum: inuenitqꝫ triginta milia iuuenũ q
procederenꝑ ad pugnã ⁊ tenerẽt haſtã et
clypeũ. Mercede quoqꝫ ↄduxit de iſrael
centũ milia robuſtoꝝ: centũ talentis ar
genti. Venit aũt hõ dei ad illũ: et ait: O
rex ne egrediaꝑ tecũ exercit⁹ iſrael. Non
enim dñs cũ iſrael: ⁊ cũct⁊ filijs ephra-
im. Qz ſi putas in robore exercit⁹ bella
conſiſtere: ſuparī te faciat de⁹ ab hoſtib⁹.
Dei quippe eſt ⁊ adiuuare ⁊ in fugã cõ-
uertere. Dixitqꝫ amaſias ad hoĩem dei.
Quid ergo fiet de centũ talent⁊ que de-
di militib⁹ iſrael? Et rñdit ei homo dei.
Habet dñs vñ tibi dare poſſit mlto his
plura. Separauit itaqꝫ amaſias exerci-
tum qui venerat ad eũ ex ephraim: vt re
uerteref in locũ ſuum. At illi cõtra iu-
dam ⁊ vehemẽter irari: reuerſi ſũt in regi
onem ſuã. Porro amaſias cõfidẽter edu-
xit pplm ſuũ: et abijt in vallẽ ſalinarũ:
percuſſitqꝫ filios ſeir decez milia. Et alia
decem milia viroꝝ ceperũt filij iuda: et
adduxerũt ad prupitũ cuiuſdã petre: pci
pitaueruntqꝫ eos de ſummo in pceps: q
uniuerſi crepuerũt. At ille exercit⁹ quẽ
remiſerat amaſias ne ſecũ iret ad pliũ:
diffuſus eſt in ciuitatibus iuda: a ſama
ria vſqꝫ bethorõ: et interfect⁊ trib⁹ mi
libus diripuit predã magnaz. Amaſias
quoqꝫ poſt cedẽ idumeoꝝ ⁊ allatos de-
os filioꝝ ſeir: ſtatuit illos in deos ſibi: ⁊
adorabat eos: ⁊ illis adolebat incẽſum.
Quãobrem irat⁹ dñs ↄtra amaſiã: miſit
ad illũ pphetã qui diceret ei: Cur adora E
ſti deos qui nõ liberauerũt pplm ſuũ de
manu tua? Cũqꝫ hec ille loquereꝑ: rñdit
ei: Num ↄſiliarius regis es? Quieſce ne
interficiã te. Deſcẽdẽſqꝫ ppheta: ſcio in-
quit ꝙ cogitauerit dñs occidere te: qui
⁊ feciſti hoc malũ: ⁊ inſup nõ acquieui-
ſti cõſilio meo. Igitur amaſias rex iuda
inito peſſimo cõſilio: miſit ad ioas filiũ 4.Re.14.b
ioachaz filij iehu regẽ iſrael dicẽs. Ve-
ni videam⁹ nos mutuo. At ille remiſit
nuncios dicẽs: Carduus qui eſt in liba-
no: miſit ad cedrũ libani dicẽs: Da fili-
am tuã filio meo vxorẽ. Et ecce beſtie q
erant in ſilua libani: tranſierũt ⁊ cõcul-
cauerunt carduũ. Dixiſti: pcuſſi edom: ⁊
idcirco erigitur cor tuũ in ſuperbiã. Se F
de in domo tua. Cur malũ aduerſum te
prouocas: vt cadas et tu ⁊ iudas tecuz?
Noluit audire amaſias: eo ꝙ dñi eẽt vo
luntas: vt tradereꝑ in manus hoſtiũ p-
pter deos edom. Aſcendit igiꝑ ioas rex
iſrael: et mutuos ſibi pbuere cõſpectus.
Amaſias autẽ rex iuda erat in bethſa-
mes iude. Corruitqꝫ iudas corã iſrael: et
fugit in tabernacula ſua. Porro amaſi-
am regez iuda filium ioas filij ioachaz
cepit ioas rex iſrael in bethſames ⁊ ad-
duxit in hieruſalez: deſtruxitqꝫ murum
ei⁹ a porta ephraim vſqꝫ ad portã angu
li qdringẽtis cubit⁊. Omne qꝫ aurũ ⁊ ar- G
gentũ: ⁊ vniuerſa vaſa q repperat in do
mo dei: ⁊ apud obededom: in theſauris
etiã dom⁹ regie: necnon ⁊ filios obſidũ:
reduxit in ſamariã. Vixit autẽ amaſias
fili⁹ ioas rex iuda poſtqꝫ mortu⁹ eſt io-
as fili⁹ ioachaz rex iſrl: qndecim annis.
Reliq̃ aũt ſermonũ amaſie prioꝝ et no-
uiſſimoꝝ ſcripta ſũt in libro regũ iuda
⁊ iſrl. Qui poſtqꝫ receſſit a dño: tetende-
rũt ei inſidias in hierlm. Cunqꝫ fugiſſet
lachis: miſerũt ⁊ interfecerunt eũ ibi: re
portãteſqꝫ ſup equos ſepelierũt eũ cum
pr̃ibus ſuis in ciuitate dauid. XXVI A
Omnis autẽ ppls iuda filiũ eius 4.Re.14.e
oziam annoꝝ ſedeci cõſtituit re-
gem pro amaſia patre ſuo. Ipſe
edificauit ahilat ⁊ reſtituit eam ditioni

iude: poſtq̃ dormiuit rex cū p̄rib⁹ ſuis.
4.Re.15.g Sedecim ānoꝝ erat ozias cū regnare ce
piſſet: ⁊ q̄nq̄gintaduob⁹ ānis regnauit ī
hierl'm. Nomē m̄ris ei⁹ iecilia de hieru
ſalē. Fecitq̃ qđ erat rectū in oculis dn̄i
iuxta oīa q̄ fecerat amaſias p̄r ei⁹: ⁊ ex-
quiſiuit dn̄m in diebus zacharie intelli
gentꝭ et videntꝭ deū. Cūq̃ req̄reret dn̄m
direxit eū in oībus. Deniq̃ egreſſus eſt
⁊ pugnauit cōtra philiſtĳm: et deſtruxit
murū geth: et murū iamnie: murūq̃ a-
zoti. Edificauit quoq̃ oppida in azato
et philiſtĳm: et adiuuit eū de⁹ ꝯtra phi-
liſtĳm et ꝯtra arabes qui habitabāt in
B gurbaal: ⁊ ꝯtra āmonitas. Appēdebāt-
q̃ āmonite mūera ozie: et diuulgatū eſt
nomē eius vſq̃ ad introitū egypti pro-
pter crebras victorias. Edificauitq̃ ozi
as turres in hierl'm ſup portā anguli: et
ſup portā vallis: et reliq̄s in eodē muri
latere: firmauitq̃ eaſ. Extruxitq̃ turres
in ſolitudine: ⁊ effodit ciſternas pluri-
mas eo q̄ h̄ret multa pecora: tam in cā-
peſtrib⁹ q̄ȝ in heremi vaſtitate. Uineas
quoq̃ habuit ⁊ vinitores in mōtibus ⁊
in carmelo. Erat q̄ppe hō agriculture
dedit⁹. Fuit aūt exercit⁹ bellatoꝝ ei⁹ q̄
ꝓcedebāt ad p̄lia ſub manu iehihel ſcri
be: maaſieq̃ doctorꝭ: et ſub manu ana-
nie qui erat de ducib⁹ regis. Oiſq̃ nu-
mer⁹ principū p familias ſuas virorum
fortiū duoꝝ miliū ſexcentoꝝ: et ſub eis
vniuerſus exercit⁹ tricētoꝝ ⁊ ſeptē mili
C um q̄ngentoꝝ: q̄ erāt apti ad bella: et ꝓ
rege ꝯtra aduerſarios dimicabāt. Pre-
parauit q̄ȝ eis ozias id eſt cuncto exerci-
tui clypeos et haſtas ⁊ galeas ⁊ loricas:
arcuſq̃ et fundas ad iaciēdos lapides:
et fecit in hierl'm generꝭ machinas q̄s ī
turribus collocauit: ⁊ in angul' muroꝝ:
vt mitterēt ſagittas et ſaxa grandia. E-
greſſūq̃ eſt nomē ei⁹ ꝓcul: eo q̄ auxilia
ret' ei dn̄s et corroboraſſet illū. Sed cū
roborat⁹ eſſet eleuatū eſt cor ei⁹ in inte-
ritū ſuū et neglexit dn̄m deū ſuū: ingreſ
ſuſq̃ templū dn̄i: adolere voluit incen-
ſum ſup altare thymiamatꝭ. Statimq̃
ingreſſus poſt eū azarias ſacerdos: et cū
eo ſacerdotes dn̄i octoginta viri fortiſſi
mi: reſtiterūt regi: atq̃ dixerūt. Non eſt
tui officĳ ozia: vt adoleas incēſum dn̄o
ſed ſacerdotū: hoc ē filioꝝ aaron q̄ ꝯſe-
crati ſunt ad huiuſcemōi miſteriū. Egre
dere de ſctūario: ne ꝯtēpſeris: q2 non re-
putabitur tibi in gl'iam hoc a dn̄o deo.
D Iratuſq̃ ozias ⁊ tenēs in manu thuri-
bulū vt adoleret incēſum: minabat' ſa
cerdotib⁹. Statimq̃ orta ē lepra ī fron
te ei⁹ corā ſacerdotib⁹ in domo dn̄i: ſu
per altare thymiamatꝭ. Cūq̃ reſpexiſſe
eū azarias pontifex: ⁊ oēs reliqui ſacer
dotes: viderūt leprā in fronte eius: et fe
ſtinato expulerūt eū. Sed et ipſe ꝑterri
tus accelerauit egredi: eo q̄ ſenſiſſet ili
co plagam dn̄i. Fuit igit' ozias rex lepro
ſus vſq̃ ad diē mortis ſue: et habitaui
in domo ſepata: plen⁹ lepra ob quā eie
ctus fuerat de domo dn̄i. Porro ioath
fili⁹ ei⁹ rexit domū regꝭ ⁊ iudicauit po
pulū terre. Reliq̄ aūt ſmonū ozie prio
⁊ nouiſſimorū ſcripſit eſaias fili⁹ amo
ꝓpha. Dormiuitq̃ ozias cū p̄rib⁹ ſuis
⁊ ſepelierūt eū ī agro regaliū ſepulchro
rum eo q̄ eſſet leproſus regnauitq̃ ioa
than fili⁹ eius ꝓ eo. XXVI
Vigintiq̄nq̃ annoꝝ erat ioath
cū regnare cepiſſet: ⁊ ſedecī an
nis regnauit in hieruſalē. No
mē m̄ris ei⁹ hieruſa filia ſadoch. Feci
q̃ qđ rectū erat corā dn̄o iuxta omi
q̄ fecerat ozias pater ſuus: excepto q
non ē ingreſſus tēplū dn̄i ⁊ adhuc po
pulus delinquebat. Ipſe edificauit po
tā dom⁹ dn̄i excelſam et in muro ophe
multa cōſtruxit. Urbes q̄ȝ edificauit i
mōtib⁹ iuda: et in ſaltib⁹ caſtella ⁊ tu
res. Ipſe pugnauit ꝯtra regē filioꝝ am
mon ⁊ vicit eū. Dederūtq̃ ei filĳ āmo
in tp̄e illo centū talēta argenti: et dece
milia choros tritici, ac totidem choro
hordei. Hec ei p̄buerūt filĳ āmon: in a
no ſecundo et tertio. Corroboratuſq̃ e
ioathan: eo q̄ direxiſſet vias ſuas cora
dn̄o deo ſuo. Reliqua aūt ſermonū ioa
than ⁊ oēs pugne ei⁹ ⁊ opa ſcripta ſun
in libro regū iſrl' ⁊ iuda. Uigintiquinq
annoꝝ erat cū regnare cepiſſet ⁊ ſede
annis regnauit in hieruſalem. Dorm
uitq̃ ioathan cū p̄ribus ſuis: ⁊ ſepeli
runt eū in ciuitate dauid: ⁊ regnauit a
chaz filius eius pro eo. XXVII
Viginti annoꝝ erat achaz cum r
gnare cepiſſet: ⁊ ſedecim ānis r
gnauit in hierl'm. Nō fecit rec
in conſpectu dn̄i: ſicut dauid p̄r ei⁹: ſe
ambulauit in vĳs regū iſrl': inſup ⁊ ſt
tuas fudit baalim. Ipſe eſt qui adoleu
incēſum in valle hēnon: ⁊ luſtrauit fi
os ſuos in igne: iuxta ritū gentiū qu
interfecit dn̄s in aduētu filiorum iſrae
Sacrificabat quoq̃ ⁊ thymiama ſuc
debat in excelſis: ⁊ in collib⁹: ⁊ ſub om

dñi ligno frōdoſo. Tradiditq; eū dñs
deus eius in manu regis ſyrie:q̄ pcuſſit
eū magnāq; predā cepit de ei⁹ imperio:
⁊ adduxit in damaſcū. Manib⁹ q̄z regi
iſrael tradit⁹ eſt:⁊ pcuſſus plaga grādi.
Occiditq; phacee fili⁹ romelie de iuda
centū viginti milia in die vno oēs vi
ros bellatores:eo q reliquiſſent dñm de
um patrū ſuoꝝ. Eodē tpe occidit zechri
vir potens ex ephraim maaſiā filiuz re-
gis:⁊ ezricā ducē domus ei⁹:helchanā
A quoq; ſecūdū a rege. Ceperūtq; filij iſrl
de frib⁹ ſuis ducēta milia mulieꝝ pue-
roꝝ ⁊ puellaꝝ ⁊ infinitā predaz:ptule-
rūtq; eā in ſamariā. Ea tēpeſtate erat
ibi pp̄ha dñi noīe obed q̄ egreſſus ob-
uiā exercitui venienti in ſamariā:dixit
eis:Ecce irat⁹ dñs de⁹ patꝝ vr̄oꝝ ptra
iudā:tradidit eos in manib⁹ vr̄is:⁊ oc-
cidiſtis eos atrociter:ita vt ad celuz p-
tingeret vr̄a crudelitas. Inſup filios iu
da ⁊ hierl'm vulti vobis ſubijcere in ſer-
uos ⁊ ancillas:qd̄ nequaq̄ facto op⁹ ē.
Peccaſti eni ſup hoc dño deo vr̄o. Sed
audite cōſiliū meū:⁊ reducite captiuos
quos adduxiſti d̄ frib⁹ vr̄is qr magn⁹ fu
ror dñi imminet vobis. Steterūt itaq;
viri de principib⁹ filioꝝ ephraim:azari-
as fili⁹ iohannan:barachias filius mo-
ſollamoth:ezechias fili⁹ ſellū:⁊ amaſias
fili⁹ hadali:ptra eos q̄ veniebāt de pre-
lio:⁊ dixerūt eis:Nō introduceti huc ca
ptiuos:ne peccemus dño. Quare vultis
adijcere ſup pctā nr̄a:⁊ vetera cumula-
C re delicta? Grāde quippe pctm̄ eſt:et ira
furori dñi imminet ſup iſrl. Dimiſerūt-
q; viri iſrl bellatores p̄dā:⁊ vniuerſa q̄
ceperāt corā principib⁹ ⁊ oī multitudi-
ne:ſteterūtq; viri q̄s ſupra mēorauim⁹:
et app̄hendētes captiuos oēſq; qui nu-
di erāt:veſtierūt de ſpolijs. Cūq; veſtiſ-
ſent eos ⁊ calciaſſent:⁊ refeciſſēt cibo ac
potu:vnxiſſentq; pp̄ter laborē:⁊ adhi-
buiſſent eis curā:quicūq; ambulare nō
poterāt:⁊ erāt imbecillo corpe: impo-
ſuerūt eos iumēti: ⁊ adduxerunt hieri-
cho ciuitatē palmaꝝ ad frēs eoꝝ: ipiq;
reuerſi ſūt i ſamariā. Tpe illo miſit rex
achaz ad regē aſſyrioꝝ:poſtulās auxili-
um. Veneruntq; idumei ⁊ pcuſſerūt mul
tos ex iuda:⁊ ceperūt p̄dā magnā. Phi
liſtijm q̄z diffuſi ſunt p vrbes cāpeſtres
ad meridiem iuda:ceperūtq; bethſa-
mes ⁊ ahilon ⁊ gadiroth:ſocho quoq; ⁊
thānā ⁊ ganzo cū viculis ſuis ⁊ habita-
D uerūt in eis. Humiliauerat eni dñs iu-
dā pp̄ter achaz rgē iuda:eo q nudaſſet
eū auxilio ⁊ ptēptui habuiſſet dñm:ad-
duxitq; ptra eū theglatphalaſſar regem
aſſyrioꝝ q̄ ⁊ afflixit eū:⁊ nullo reſiſtēte
vaſtauit. Igit̄ achaz ſpoliata domo dñi
⁊ domo regū ac principū:dedit regi aſſy
rioꝝ munera:⁊ tñ nihil ei pfuit. Inſup
⁊ tpe anguſtie ſue auxit ptemptū i dñm
Ipſe p ſe rex achaz immolauit dijs da-
maſci victimas pcuſſorib⁹ ſuis et dixit:
dij regū ſyrie auxiliant̄ eis:q̄s ego pla-
cabo hoſtijs:⁊ aderūt mihi:cū econtra-
rio ipſi fuerint ruine ei ⁊ vniuerſo iſrl.
Direptis itaq; achaz oīb⁹ vaſis domus
dei atq; pfracti clauſit ianuas tēpli dei
⁊ fecit ſibi altaria in vniūſis angul' hie-
ruſalē. In oīb⁹ quoq; vrbibus iuda ex-
truxit aras ad cremādum thus:atq; ad
iracūdiā pvocauit dñm deū patꝝ ſuo-
rū. Reliqua aūt ſmonū ei⁹ ⁊ oīm operū
ſuorum prioꝝ ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripta ſunt
in libro regū iuda ⁊ iſrl. Dormiuitq; a-
chaz cū prib⁹ ſuis:⁊ ſepelierūt eū in ci-
uitate hieruſalē. Neq; eni recepant euz
in ſepulchra regū iſrl. Regnauitq; eze-
chias filius eius pro eo.

XXIX A

IGitur ezechias regnare cepit cū 4.Re.18.a.
viginti q̄nq; eſſet annoꝝ:⁊ vigin
tinouē annis regnauit in hieru
ſalē. Nomē mr̄is eius abia filia zacha-
rie. Fecitq; qd̄ erat placitū in cōſpectu
dñi:iuxta oīa q̄ fecerat dauid pater ei⁹.
Ipſo anno ⁊ mēſe primo regni ſui ape-
ruit valuas dom⁹ dñi:⁊ iſtaurauit eas:
adduxitq; ſacerdotes atq; leuitas:⁊ cō-
gregauit eos i plateā orientalē: dixitq;
ad eos. Audite me leuite:⁊ ſanctificami
ni:mūdate domū dñi dei patꝝ nr̄oꝝ:et
auferte oēm imūdiciā de ſctūario. Pec- B
cauerūt prēs nr̄i:⁊ fecerūt malū in con-
ſpectu dñi dei nr̄i derelinquentes eum:
auerterūt facies ſuas a tabernaclo dñi
dei nr̄i:⁊ p̄buerunt dorſum: clauſerunt
oſtia q̄ erāt in porticu:⁊ extinxerunt lu-
cernas:incēſumq; nō adoleuerūt:⁊ ho-
locauſta nō obtulerūt in ſctūario deo iſ
rael. Concitat⁹ ē itaq; furor dñi ſup iu-
dā ⁊ hierl'm:tradiditq; eos in cōmotio-
nē ⁊ in interitū ⁊ in ſibilū:ſicut ipi cer-
nitis ocul' vr̄is. En corruerunt prēs nr̄i
gladijs:filij nr̄i ⁊ filie nr̄e ⁊ cōiuges ca-
ptiue ducte ſunt pp̄ter hoc ſcel⁹. Nunc
ḡ placet mihi vt ineamus fedus cū dño
deo iſrl:⁊ auertet a nobis furorē ire ſue
Filij mei nolite negligere. Vos elegit do C
min⁹:vt ſteti corā eo:⁊ miniſtreti illi: co-

latiſꝙ eū:⁊ cremet] ei incēſum. Surre-
xerūt ergo leuite:maath filius amaſie:⁊
iohel filius azarie de filijs caath. Porro
de filijs merari:cis fili⁹ abdai:⁊ azarias
filius ialalehel. De filijs aūt gerſon:io-
ha fili⁹ iemna:⁊ eden fili⁹ ioaha. At ve
ro de filijs eliſaphan:ſamri et iahihel.
De filijs quoꝙ aſaph:zacharias et ma-
thanias:necnō de filijs heman:iahihel
⁊ ſemei. Sed ⁊ de filijs ydithun:ſemei-
as et ozihel. Cōgregaueruntꝙ frēs ſuos:
⁊ ſctificati ſunt:⁊ ingreſſi ſūt iuxta mā-
datū reg] ⁊ imperiū dñi:vt expiarēt do-
¶ D mū dei. Sacerdotes ꝗ ingreſſi templuz
dñi vt ſctificarēt illud extulerūt omnez
immūditiā quā intro reppererāt in ve-
ſtibulo dom⁹ dñi:quā tulerunt leuite ⁊
aſportauerūt ad torrentē cedron foras.
Ceperūt aūt prima die mēſis primi mū-
dare: ⁊ in die octaua eiuſdē menſis:in-
greſſi ſunt porticū dom⁹ templi dñi:ex-
piaueruntꝙ tēplū dieb⁹ octo:⁊ i die ſex-
tadecima mēſis eiuſdē: qđ ceperāt im-
pleuerūt. Ingreſſi ꝗ ſunt ad ezechiā re-
gem:⁊ dixerūt ei: Sctificauim⁹ oēm do
mū dñi:⁊ altare holocauſti:vaſaꝙ eiuſ:
necnō et mēſam ꝑpoſitiōis cū oib⁹ va-
ſis ſuis:cunctamꝙ templi ſupellectilez
quam polluerat rex achaz in regno ſuo
poſtꝙ ꝓuaricat⁹ eſt:⁊ ecce expoſita ſunt
oīa corā altari dñi. Cōſurgenſꝙ dilucu-
¶ E lo ezechias rex:adunauit oēs principes
ciuitat] ⁊ aſcendit in domū dñi: obtule
rūtꝙ ſimul tauros ſeptem:⁊ arietes ſe-
ptē:⁊ agnos ſeptē: ⁊ hircos ſeptem:pro
peccato:ꝑ regno:ꝑ ſanctuario:ꝑ iuda.
Dixitꝙ ſacerdotib⁹ filijs aaron: vt of-
ferrent ſuꝑ altare dñi. Mactauerūt igi-
tur tauros:⁊ ſuſceperūt ſanguinē ſacer-
dotes:⁊ fuderūt illū ſuꝑ altare. Macta-
uerūt etiā arietes:⁊ illorū ſanguinē ſu-
per altare fuderunt. Immolauerūt ag-
nos:et fuderūt ſuꝑ altare ſanguinē. Ap
plicuerūt hircos ꝑ pctō corā rege ⁊ vni
uerſa multitudine. Impoſueruntꝙ ma
nus ſuꝑ eos:⁊ imolauerūt illos ſacerdo
tes et aſpſerunt ſanguinē eorū corā al-
tari ꝑ piaculo vniuerſo iſraelis. Pro oī
quippe iſrael preceperat rex vt holocau
¶ F ſtum fieret ꝑ pctō. Conſtituit quoꝙ le-
uitas in domo dñi cū cymbalis ⁊ pſal-
terijs ⁊ citharis ſcḋm diſpoſitionē dauid
regis ⁊ gad videntis ⁊ nathan ꝓphete.
Siquidē dñi ꝑceptū fuit ꝑ manū ꝓphe
tarū ei⁹. Steteruntꝙ leuite tenentes or-
gana dauid:⁊ ſacerdotes tubas:⁊ iuſſit
ezechias vt offerrent holocauſta ſuꝑ al-
tare. Cumꝙ offerrent holocauſta: cepe-
runt laudes canere dño:⁊ clāgere tubis
atꝙ in diuerſis organis q̄ dauid rex iſ-
rael reppererat cōcrepare. Omi aūt tur
ba adorāte:cantores ⁊ hi q̄ tenebāt tu-
bas erāt in officio ſuo donec cōpleret
holocauſtū. Cūꝙ finita eſſet oblatio:in-
curuat⁹ eſt rex ⁊ oēs qui erāt cum eo:et
adorauerūt. Precepitꝙ ezechias ⁊ prin
cipes leuit] vt laudarent dñm ſmonib⁹
dauid ⁊ aſaph videnti]: qui laudauerūt
deū magna leticia:⁊ incuruato genu a-
dorauerūt. Ezechias aūt etiā hec addi-
dit. Impleſtis man⁹ vrās dño:accedite
⁊ offerte victimas:⁊ laudes i domo do-
mini. Obtulit ꝗ vniuerſa multitudo ho
ſtias ⁊ laudes ⁊ holocauſta:mēte deuo-
ta. Porro nūer⁹ holocauſtoꝝ q̄ obtulit
multitudo:hic fuit. Tauros ſexaginta:
arietes centū:agnos ducentos:ſctifica-
ueruntꝙ dño boues ſexcētos:⁊ oues tria
milia. Sacerdotes ꝟo pauci erant:nec
poterāt ſufficere vt pelles holocauſtorū
detraherent. Vn̄ ⁊ leuite frēs eoꝝ adiu-
uerūt eos:donec impleret op⁹ ⁊ ſctifica
rent antiſtites. Leuite q̄ppe faciliori ri
tu ſctificant q̄ ſacerdotes. Fuerūt ꝗ ho
locauſta plīma:adipes pacificoꝝ ⁊ liba
mina holocauſtoꝝ:⁊ cōplet⁹ eſt cult⁹ do
m⁹ dñi:letatuſꝙ ē ezechias ⁊ oīs ppl's:
eo ꝙ miniſteriuz dñi eſſet expletū de re-
pente q̄ppe hoc fieri placuerat. ¶ XXX
Miſit ꝗ ezechias ad oēm iſrl ⁊ iu-
dā:ſcripſitꝙ epiſtolas ad ephra-
im ⁊ manaſſen:vt venirēt ad do
mū dñi in hierlm ⁊ facerēt phaſe dño
deo iſrl. Inito ꝗ ꝯſilio regis ⁊ principuz
⁊ vniuerſi cet⁹ hierlm:decreuerūt vt fa-
cerent phaſe menſe ſecūdo. Non eni oc-
currerant facere i tpe ſuo:q2 ſacerdotes
qui poſſent ſufficere ſcificati nō fuerāt:
⁊ ppl's nōdū ꝯgregat⁹ fuerat in hierlm.
Placuitꝙ ſmo regi ⁊ oī multitudini:⁊
decreuerūt vt mitterēt nūcios i vniuer
ſum iſrl de berſabee vſꝙ dan:vt venirē
⁊ facerēt phaſe dño deo iſrl in hieruſa
lem. Multi eni nō fecerant ſicut in leg
ſcriptū eſt. Perrexeruntꝙ curſores cu ¶ G
epiſtolis ex regis impio ⁊ principū ei⁹
in vniuerſum iſrl et iudam:iuxta id q
rex iuſſerat ꝑdicantes. Filij iſrl reuerti
mini ad dñm deū abraam ⁊ yſaac ⁊ iſr
el:et reuertet ad reliquias q̄ effugerun
manus regis aſſyrioꝝ. Nolite fieri ſicu
patres veſtri et fratres qui receſſerunt

dño deo patrū suorū: et tradidit eos in
nteritū: vt ipſi cernitis. Nolite indura
e ceruices vr̃as ſicut patres vr̃i. Tradi
e manus vr̃as dño: ⁊ venite ad ſc̃tuariū
ius quod ſc̃ificauit in eternū. Seruite
dño deo patrū veſtrorū: ⁊ auertet̃ a vo-
bis ira furoris eius. Si eñ vos reuerſi
ueritis ad dñm: fratres veſtri ⁊ filij ha
bebūt miſericordiā corā dñis ſuis: qui
llos duxerūt captiuos: et reuertent̃ in
errā hanc. Pius eñ et clemēs eſt dñs
eus veſter: et non auertet faciē ſuam a
10 obis ſi reuerſi fueritis ad eum. Igitur
urſores ꝑgebant velociter de ciuitate i
iuitatē: ꝑ terrā ephraim ⁊ manaſſe vſ-
ꝙ ad zabulon: illis irridentibus ⁊ ſub-
annātibus eos: Attamen quidam viri
r aſer ⁊ manaſſe ⁊ zabulon acquieſcen-
es cōſilio: venerunt hieruſalē. In iuda
o facta eſt manus dñi vt daret eis cor
nū: vt facerent iuxta ꝓceptū regis ⁊ pri
ipum vbū dñi. Cōgregatiꝙ ſūt in hie-
uſalem ppl'i multi: vt facerēt ſolennita
C em azymoꝝ in menſe ſecūdo. Et ſurgē
es deſtruxerūt altaria q̄ erāt in hieru-
alem atqꝫ vniuerſa in quib⁹ idolis ad-
lebat̃ incenſum ſubuertētes: ꝓiecerūt
n torrentē cedron. Immolauerūt autē
haſe q̄rtadecima die mēſis ſecūdi. Sa
erdotes quoqꝫ atqꝫ leuite tādē ſancti-
icati obtulerūt holocauſta i domo dñi
teterūtqꝫ in ordie ſuo iuxta diſpoſitio
em ⁊ legē moyſi hoīs dei. Sacerdotes
o ſuſcipiebāt effundendū ſanguinem
e manib⁹ leuitaruz: eo ꝙ multa turba
anctificata nō eſſet: ⁊ idcirco īmolarēt
euite phaſe his qui nō occurrerāt ſan-
tificati dño. Magna etiā pars ppl'i de
phraim et manaſſe ⁊ yſachar ⁊ zabulō
ſanctificata nō fuerat comedit phaſe:
ō iuxta qđ ſcriptum eſt: ⁊ orauit ꝓ eis
zechias dicēs: Dñs bon⁹ ꝓpitiabit̃ cū
tis qui i toto corde requirūt dñm deū
atrū ſuoꝝ: ⁊ nō imputabit eis ꝙ min⁹
D ctificati ſūt. Quē exaudiuit dñs: ⁊ placa
us eſt ppl'o. Feceruntqꝫ filij iſrl' qui in-
euti ſūt in hieruſalē ſolēnitatē azymo
um ſeptē diebus in leticia magna: lau
antes dñm per ſingulos dies: leuite q̄z
ſacerdotes ꝑ organa q̄ ſuo officio con
ruebāt. Et locutus eſt ezechias ad cor
ōiuz leuitarū: qui hēbāt intelligentiaz
onā ſup dño: ⁊ comederūt ſeptē dieb⁹
olēniterꝭ: imolātes victimas pacificoꝝ
laudātes dñm deuz patrū ſuorū. Pla-
uitqꝫ vniuerſi multitudini vt celebra-
rent etiā alios dies ſeptē: qđ et fecerūt
cū ingēti gaudio. Ezechias autē rex iu
da ꝓbuerat multitudini mille tauros: ⁊
ſeptē milia ouiū. Pricipes vo dederāt
ppl'o tauros mille: ⁊ oues decem milia.
Scificata q̄ eſt ſacerdotū plurima mul-
titudo: ⁊ hilaritate pfuſa oīs turba iu-
da tā ſacerdotum ⁊ leuitaꝝ q̄ vniuerſe
frequētie q̄ venerat ex iſrl': ꝓſelitorū q̄z
de terra iſrl' ⁊ habitātiū in iuda. Facta
qꝫ eſt grandis celebritas in hierl'm: q̄lis
a dieb⁹ ſalomonis filij dauid regꝭ iſrl' i
ea vrbe nō fuerat. Surrexerūt autez ſa-
cerdotes atqꝫ leuite benedicētes popu-
lo: et exaudita eſt vox eorum: peruenit-
qꝫ oratio in habitaculum ſanctum celi

¶ XXXI

A Cumqꝫ hec fuiſſent
rite celebrata: egreſſus eſt omnis
iſrael qui inuētus fuerat in vr-
bibus iuda: et fregerūt ſimulacra: ſucci-
deruntqꝫ lucos: demoliti ſunt excelſa: ⁊
altia deſtruxerunt: nō ſolum de vniuer-
ſo iuda ⁊ beniamin: ſed ⁊ de ephraim q̄z
⁊ manaſſe: donec penitus euerterēt. Re-
uerſiqꝫ ſunt oēs filij iſrael in poſſeſſio-
nes et ciuitates ſuas. Ezechias aūt cō-
ſtituit turmas ſacerdotales ⁊ leuitas ꝑ
diuiſiones ſuas vnūquemqꝫ in officio
ꝓprio: tam ſacerdotū videlicet q̄ leui-
tarum ad holocauſta et pacifica: vt mi-
niſtrarēt ⁊ cōfiterent̃: canerētqꝫ in por
tis caſtrorū dñi. Pars autez regis erat
vt de ꝓpria eius ſubſtātia offerret̃ ho-
locauſtū mane ſemꝑ ⁊ veſpe: ſabbatꝭ q̄z
⁊ kalēdis: ⁊ ſolēnitatib⁹ ceterꝭ: ſicut ſcri
ptū eſt in lege moyſi. Precepit etiā po- B
pulo habitantiū hieruſalem: vt darent
partes ſacerdotib⁹ ⁊ leuitis: vt poſſent
vacare legi dñi. Qđ cū ꝑcrebuiſſent in
auribus multitudinis: plurimas obtu-
lere primitias filij iſrl' frumenti vini et
olei: mellis quoqꝫ ⁊ oīuz q̄ gignit hum⁹
decimas obtulerūt. Sz ⁊ filij iſrael ⁊ iu-
da qui habitabāt in vrbib⁹ iuda obtu-
lerunt decimas bouz ⁊ ouiū: decimaſqꝫ
ſcōꝝ q̄ vouerāt dño deo ſuo: atqꝫ vniū-
ſa portantes fecerūt aceruos plurimos.
Menſe tertio ceperunt aceruorū iacere
fundamenta: ⁊ menſe ſeptimo cōpleue-
runt eos. Cumqꝫ ingreſſi fuiſſent ezechi-
as ⁊ principes eius: viderunt aceruos:
⁊ bñdixerunt domino ac populo iſrael.
Interrogauitqꝫ ezechias ſacerdotes et
leuitas: cur ita iacerēt aceruiꝰ Reſpon-
dit illi azarias ſacerdos prim⁹ de ſtirpe
ſadoch dicens: Ex quo ceperunt offerri C

primitie in domo dñi:comedimꝰ ⁊ ſatu
rati ſumꝰ ⁊ remāſerūt plurima:eo ꝙ be
nedixerit dñs pplo ſuo. Reliq̄ꝝ aūt eſt
copia iſta quā cernis. Precepit igiť eze-
chias vt ꝑpararēt horrea in domo dñi:
Qđ cū feciſſent :itulerūt tam primitias
q̄ꝫ decimas:⁊ q̄cunqꝫ vouerāt fideliter.
Fuit aūt ꝑfectꝰ eoꝝ chonenias leuita:⁊
ſemei frater eiꝰ ſecūdꝰ: poſt quē iehihel
⁊ azarias et naad ⁊ aſahel ⁊ hierimoth
iozabat q̄ꝫ et elihel ⁊ ieſmachias et ma-
ath ⁊ banaias ꝑpoſiti ſub manibꝰ cho-
nēie ⁊ ſemei fris eiꝰex impio ezechie re-
gis:⁊ azarie pōtificis domus dñi:ad q̄s
oīa ptinebāt. Chore ꝟo filiꝰ iemna leui
tes ⁊ ianitor orientalꝭ porte ꝑpoſitꝰerat
his ſpōte q̄ offerebāť dño:primitijſqꝫ ⁊
cōſecratꝭ i ſcā ſctōꝝ ⁊ ſub cura eiꝰeden
⁊ beniamin:ieſue ⁊ ſemeias:amarias q̄ꝫ
et ſechenias in ciuitatibꝰ ſacerdotū :vt
fideliter diſtribuerēt fribꝰ ſuis ptes:mi
D noribꝰ atqꝫ maioribꝰexceptꝭ maribꝰ ab
ānis tribꝰ ⁊ ſupra cūctꝭ q̄ ingrediebāť
tēplū dñi. Et q̄cq̄d p ſingulos dies ꝯdu
cebāt in miſterio atqꝫ obſeruatiōibꝰiu-
xta diuiſiones ſuas:ſacerdotibꝰ p fami
lias ⁊ leuitꝭ a viceſimo āno ⁊ ſupra per
ordines ⁊ turmas ſuas:vniuerſeqꝫ mul
titudi tā vxoribꝰq̄ꝫ liberꝭ eoꝝ vtriuſqꝫ
ſexꝰ:fideliť cibi de his q̄ ſcificata fuerāt
ꝑbebāť. Sꝫ ⁊ filioꝝ aarō p agros ⁊ ſub-
urbana vrbiū ſingularū diſpoſiti erāt
viri q̄ ptes diſtribuerēt vniuerſo ſexui
maſculino:de ſacerdotibꝰ ⁊ leuitꝭ. Fecit
ꝫ ezechias vniuerſa q̄ diximꝰ:in omī iu-
da:operatuſqꝫ eſt bonū ⁊ rectū ⁊ verū co-
ram dño deo ſuo:in vniuerſa cultura mi
niſterij domꝰ dñi iuxta legē ⁊ cerimoni
as:volēs requirere deū ſuū in toto cor-
A de ſuo. Fecitqꝫ ⁊ ꝓſperatꝰ eſt. XXXII
4.Re.18.c POſt q̄ ⁊ huiuſcemodi ꝟitate ve-
nit ſennacherib rex aſſyrioꝝ ⁊ i-
greſſus iudam obſedit ciuitates
munitas:volēs ea cape. Qđ cū vidiſſet
ezechias veniſſe. ſ. ſennacherib et totū
belli impetū verti ꝯtra hierłm:inito cū
principibꝰꝯſilio viriſqꝫ fortiſſimis vt ob
turarēt capita fōtiū q̄ erāt extra vrbē ⁊
hoc oiū decernēte ſnīa :ꝯgregauit plꝛi-
mā multitudinē:⁊ obturauerūt cūctos
fontes:et riuū q̄ fluebāt in medio terre
dicētes: Ne veniāt reges aſſyrioꝝ:⁊ iue
niāt aq̄ꝝ abūdātiā. Edificauit q̄ꝫ agēs
induſtrie oēm murū q̄ fuerat diſſipatꝰ:
⁊ extruxit turres deſup:et forinſecꝰ alte
rum murū. Inſtaurauitqꝫ mello in ciui
tate dauid:⁊ fecit vniuerſi generꝭ arma
turā ⁊ clypeos. Cōſtituitqꝫ pricipes bel
latoꝝ i exercitu :⁊ cōuocauit vniuerſos
in platea porte ciuitatꝭ:ac locutꝰ eſt ad
cor eoꝝ dicēs: Viriliter agite ⁊ cōforta
mini :nolite timere:nec paueatꝭ regem
aſſyrioꝝ ⁊ vniuerſā młtitudinē q̄ ē cū
eo. Multo em̄ plures nobiſcū ſūt q̄ꝫ cū
illo. Cum illo em̄ eſt brachiū carneū:no
biſcū dñs deꝰ noſter qui auxiliator eſt
nř:pugnatqꝫ ꝓ nobis. Cōfortatuſqꝫ eſt
ppłs huiuſcemodi ꝟbis ezechie regꝭ iu-
da. Que poſtq̄ꝫ geſta ſūt:miſit ſennache
rib rex aſſyrioꝝ ſeruos ſuos hieruſalē
(ipſe em̄ cū vniuerſo exercitu obſede-
bat lachis)ad ezechiā regē iuda :⁊ ad
oēm pplm qui erat in vrbe dicēs: Hec
dicit ſennacherib rex aſſyrioꝝ. In quo
hn̄tes fiduciā:ſedetis obſeſſi in hierłm?
Nū ezechias decepit vos vt tradat mor
ti in fame ⁊ ſiti:affirmās ꝙ dñs deꝰve-
ſter liberet vos de manu regꝭ aſſyrioꝝ?
Nūquid nō iſte eſt ezechias q̄ deſtruxit
excelſa illiꝰ et altaria:⁊ precepit iude et
hierłm dicens :corā altari vno adorabi
tis:et in ipſo comburetis incēſum? An
ignoratis que ego fecerim : et pr̄es mei
cūctis terrarū pplis? Nūquid ꝑualuerūt
dij gentiū oiūmqꝫ terrarū liberare regi
onem ſuam de manu mea? Quis eſt de
vniuerſis dijs gētiū quas vaſtauerunt
patres mei qui potuerit eruere pplm ſu
um de manu mea:vt poſſit etiā deus vr̄
eruere vos de hac manu? Nō vos ergo
decipiat ezechias :nec vana ꝑſuaſione
deludat:neqꝫ credatis ei. Si em̄ nullꝰ
potuit deus cunctarū gentiū atqꝫ regi-
onū liberare populū ſuū de manu mea:
⁊ de manu patrū meoꝝ :cōſequēter nec
deꝰveſter poterit eruere vos de hac ma-
nu. Sed ⁊ alia młta locuti ſūt ſerui eiꝰ
cōtra dñm deū: ⁊ cōtra ezechiā ſeruum
eius. Epłas q̄ꝫ ſcripſit plenas blaſphe-
mie in dñm deū iſrł:⁊ locutꝰ ē aduerſū
eū. Sicut dij gētiū ceterarū nō potuerūt
liberare pplm ſuū de manu mea:ſic et
deꝰ ezechie eruere nō poterit pplm ſuū
de manu iſta . Inſup ⁊ clamore magno
lingua iudaica ꝯtra pplm q̄ ſedebat in
murꝭ hierłm ꝑſonabat : vt terreret eos
⁊ caperet ciuitatē. Locutuſqꝫ eſt ꝯtra de-
um iſrł:ſicut aduerſū deos pploꝝ terre
opa manuū hoiū. Orauerunt igiť eze-
chias rex ⁊ eſaias filius amos ꝓphetes
aduerſū hāc blaſphemiā : ac vociferati
ſūt vſqꝫ in celū. Et miſit dñs angelū ſu-

umqui: pcessit oēm virū robustū ꝛ bel
latorē ꝛ principē exercit⁹ regꝭ aſſyrioꝝ:
reuerſuſqꝫ ē cū ignominia in terrā ſ⁻ā
Cūqꝫ ingreſſus eſſet domuꝫ dñi ſui: filij
q̄ egreſſi fuerāt de vtero ei⁹ interfecerūt
eum gladio. Saluauitqꝫ dñs ezechiā et
habitatores hierl̄m de manu ſennache-
rib regꝭ aſſyrioꝝ: et de manu oiuꝫ: ꝛ p̄-
ſtitit ei quietē ꝑ circuitū. Multi etiā de
ferebāt hoſtias ꝛ ſacrificia dño i hieru-
ſalem: ꝛ munera ezechie regi iuda. Qui
exaltat⁹ eſt poſt hec corā cūctꝭ gētibus.
In diebus illis egrotauit ezechias vſqꝫ
ad mortez: et orauit dñm. Exaudiuitqꝫ
eū ꝛ dedit ei ſignū: ſꝫ nō iuxta bñficia q̄
acceꝑat retribuit: qꝛ eleuatū eſt cor ei⁹.
Et facta ē ꝯtra eū ira: ꝛ ꝯtra iudā ꝛ hie
ruſalē. Hūiliatuſqꝫ ē poſtea eo ꝙ exal-
tatū fuiſſet cor eius: tā ipſe q̄ habitato-
res hierl̄m: ꝛ idcirco non venit ſuꝑ eos
ira dñi in dieb⁹ ezechie. Fuit aūt ezechi
as diues et inclyt⁹ valde: ꝛ theſauros ſi
bi plurimos cōgregauit argenti ꝛ auri:
ꝛ lapidis p̄cioſi: aromatū ꝛ armoꝝ vni-
uerſi generꝭ: et vaſorū magni p̄cij: apo-
thecas q̄ꝫ frumēti vini et olei et p̄ſepia
oiuꝫ iumētoꝝ: caulaſqꝫ pecoribus: ꝛ vr-
bes ſex edificauit. Habebat quippe gre-
ges ouiū ꝛ armētorū inūerabiles: eo ꝙ
dediſſet ei dñs ſubſtantiā multā nimis
A Ipſe ē ezechias q̄ obturauit ſupiorē fō-
tem aq̄rū gyō: ꝛ auertit eas ſubť ad oc-
cidentē vrbis dauid. In oib⁹ opib⁹ ſuis
fecit ꝓſpere q̄ voluit. Attn̄ in legatione
p̄ncipū babylonis q̄ miſſi fuerāt ad eū:
vt interrogarēt d̄ portēto qđ acciderat
ſuꝑ terrā: dereliq̄t eū dñs: vt tēptaret ꝛ
nota fierēt oīa q̄ erāt i corde ei⁹. Reliq̄
aūt ſermonū ezechie ꝛ miſericordiaꝝ ei⁹
ſcripta ſūt in viſiōe eſaie: filij amos ꝓ-
phete: ꝛ in libro regū iuda ꝛ iſrl̄. Dormi
uitqꝫ ezechias cū p̄rib⁹ ſuis: et ſepelierūt
eū ſupra ſepulchra filioꝝ dauid. Et cele
brauit ei⁹ exeq̄as vniuerſus iuda: ꝛ oēs
habitatores hierl̄m: regnauitqꝫ manaſ-
ſes fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. ¶ XXXIII.

Duodecim annoꝝ erat manaſſes
cū regnare cepiſſet: et q̄nq̄ginta
q̄nqꝫ annis regnauit in hierl̄m.
Fecit aūt malū corā dño iuxta abomina-
tiones gentiū q̄s ſubuertit dñs corā fi-
lijs iſrl̄: ꝛ cōuerſus inſtaurauit excelſa q̄
demolit⁹ fuerat ezechias p̄r ei⁹: cōſtru-
xitqꝫ aras baalī: ꝛ fecit lucos ꝛ adorauit
oēm militiā celi: ꝛ coluit eā. Edificauit
quoqꝫ altaria in domo dñi: de q̄ dixerat
dñs: i hierl̄m erit nomē meū in eternū.
Edificauit aūt ea cuncto exercitui celi:
in duob⁹ atrijs dom⁹ dñi: trāſireqꝫ fecit
filios ſuos ꝑ ignez in valle benhēnon.
Obſeruabat ſomnia: ſectabať auguria
maleficꝭ artib⁹ inſeruiebat. Habebat ſe
cum magos ꝛ incātatores: multaqꝫ ma
la oꝑatus eſt corā dño vt irritaret eum
Sculptile q̄ꝫ cōflatile ſignū poſuit i do B
mo dñi de qua locut⁹ eſt dñs. ad dauid
et ad ſalomonē filiū ei⁹ dicēs: In domo
hac ꝛ in hierl̄m quā elegi de cūctꝭ tribu
bus iſrl̄ ponā nomen meū in ſempiter-
nuꝫ: ꝛ mouere nō faciā pedē iſrl̄ d̄ terra
quā tradidi p̄rib⁹ eoꝝ: ita dūtaxat ſi cu
ſtodierit facere q̄ p̄cepi eis cunctāqꝫ le-
gem et cerimonias atqꝫ iudicia q̄ man
daui ꝑ manū moyſi. Igiť manaſſes ſe-
duxit iudā ꝛ habitatores hierl̄m vt fa-
cerēt malū ſuꝑ oēs gentes q̄s ſubuerte
rat dñs a facie filioꝝ iſrl̄. Locutuſqꝫ eſt
dñs ad eū ꝛ ad pp̄lm illi⁹: ꝛ attēdere vo
luerūt. Idcirco ſuꝑinduxit eis p̄ncipes
exercit⁹ regꝭ aſſyrioꝝ: ceperūtqꝫ manaſ
ſen: ꝛ vinctū catenis atqꝫ cōpedib⁹ du-
xerūt in babylonē: Qui poſtq̄ꝫ coangu-
ſtat⁹ eſt orauit dñm deū ſuū: ꝛ egit peni
tentiā valde corā deo patrū ſuoꝝ. Dep̄-
catuſqꝫ eſt eum ꝛ obſecrauit intente: et C
exaudiuit orōnem eius: reduxitqꝫ eum
hierl̄m in regnū ſuum: ꝛ cognouit ma-
naſſes ꝙ dñs ipſe eſſet deus. Poſt hec
edificauit murū extra ciuitatem dauid
ad occidentē gyon in cōualle ab introi
tu porte piſciū ꝑ circuitū vſqꝫ ad ophel
ꝛ exaltauit illū vehementer. Cōſtituitqꝫ
p̄ncipes exercit⁹ in cunctꝭ ciuitatibus
iuda munitꝭ: ꝛ abſtulit deos alienos: et
ſimulacrum de domo dñi: aras q̄ꝫ quas
fecerat in monte dom⁹ dñi ꝛ in hierl̄m
ꝛ ꝓiecit oīa extra vrbem. Porro inſtau
rauit altare dñi: ꝛ immolauit ſuꝑ illud
victimas ꝛ pacifica ꝛ laudem: p̄cepitqꝫ
iude vt ſeruiret dño deo iſrael. Attamē
adhuc pp̄ls immolabat in excelſis dño
deo ſuo. Reliqua aūt geſtorū manaſſe ꝛ D
obſecratio ei⁹ ad deū ſuū: verba quoqꝫ
videntiū qui loq̄banť ad eū in noī dñi
dei iſrael: cōtinenť in ſermonib⁹ regum
iſrl̄. Oratio quoqꝫ ꝛ exauditio ꝛ cuncta
pctā atqꝫ cōtempt⁹: loca etiā in quibus
edificauit excelſa ꝛ fecit lucos et ſtatu-
as anq̄ꝫ ageret pniam: ſcripta ſūt in ſer
monib⁹ ozai. Dormiuit ergo manaſſes
cum p̄ribus ſuis: ꝛ ſepelierūt euꝫ in do-
mo ſua: regnauitqꝫ pro eo fili⁹ ei⁹ amō.

Uigintiduorū annorū erat amon cum
regnare cepiſſet:ꝛ duob⁹ annis regna-
uit in hieruſalē. Fecitq̄ malū in cōſpe-
ctu dn̄i ſicut fecerat manaſſes pr̄ eius ꝛ
cūctꝭ idolis q̄ manaſſes fuerat fabrica-
tus imolauit atq̄ ſeruiuit:ꝛ nō ē reueri
tus faciē dn̄i ſicut reuerit⁹ eſt manaſſes
pr̄ ei⁹:ꝛ multo maiora deliquit. Cumq̄
cōiuraſſent aduerſus eum ſerui ſui in
terfecerunt eū in domo ſua: porro reliq̄
populi multitudo ceſis his qui amō ꝑ-
cuſſerant cōſtituit regē ioſiam filiū ei⁹
pro eo. ¶ XXXIIII.
A Octo annorum erat ioſias cum re
4.Re.22.a gnare cepiſſet:ꝛ triginta et vno
anno regnauit in hierl̄m. Fecit-
q̄ qđ erat rectū in ꝯſpectu dn̄i:ꝛ ambu-
lauit in vijs dauid pr̄is ſui: nō declina-
uit neq̄ ad dexteraȝ neq̄ ad ſiniſtram.
Octauo aūt anno regni ſui cū adhuc eſ
ſet puer: cepit querere deuȝ pr̄is ſui da-
uid ꝛ duodecimo āno poſtq̄ regnare ce
perat mūdauit iudā ꝛ hierl̄m ab excel-
ſis et lucis ſimulacriſq̄ ꝛ ſculptilibus.
Deſtruxerūtq̄ coram eo aras baalim: ꝛ
ſimulacra q̄ ſuppoſita fuerāt demoliti
ſūt. Lucos etiā ꝛ ſculptilia ſuccidit atq̄
cōminuit: ꝛ ſup tumlos eoꝝ q̄ eis imo
B lare ꝯſueuerāt fragmēta diſperſit. Oſſa
ꝑterea ſacerdotuȝ cōbuſſit in altaribus
idoloꝝ: mundauitq̄ iudā ꝛ hieruſalem
Sed ꝛ i vrbibus manaſſe et ephraim et
ſymeon vſq̄ neptalim cūcta ſubuertit.
Cumq̄ altaria diſſipaſſet et lucos ꝛ ſcul
ptilia cōtriuiſſet in fruſta: Cunctaq̄ de-
lubra demolitus eſſet de vniuerſa terra
iſrael: reuerſuſq̄ eſt in hieruſaleȝ. Igit̄
anno octauodecimo regni ſui mūdata
iam terra ꝛ templo dn̄i: miſit ſaphan fi-
lium ezelie ꝛ maaſiam principē ciuitatꝭ
ꝛ ioha filiū ioachaȝ acōmentarijs vt in
ſtaurarent domū dn̄i dei ſui. Qui vene-
runt ad helchiā ſacerdotē magnum: ac
ceptaq̄ ab eo pecunia que illata fuerat
in domū dn̄i: ꝛ quā cōgregauerāt leuite
et ianitores de manaſſe et ephraim et
vniuerſis reliquijs iſrl̄: ab oī quoq̄ iu-
da ꝛ beniamin et habitatorib⁹ hierl̄m:
tradiderūt in manib⁹ eorū q̄ ꝑerāt opa
rijs in domo dn̄i vt inſtaurarēt tēpluȝ:
C ꝛ infirma queq̄ ſarcirent. At illi dede-
runt eā artificib⁹ ꝛ cementarijs vt eme
rent lapides ꝛ lapicidinis ꝛ ligna ad cō
miſſuras edificij: ꝛ ad cōtignationē do-
morū quas deſtruxerāt reges iuda. Qui
fideliter cuncta faciebāt. Erāt aūt pre-
poſiti opantiū iadab ꝛ abdias de filijs
merari zacharias: ꝛ moſollā de filijs ca
ath q̄ vrgebāt opus: oēs leuite ſcientes
organis canere. Sup eos vo qui ad di
uerſos vſus onera portabant: erāt ſcri-
be magiſtri de leuitis ianitores. Cumq̄
efferrēt pecuniā q̄ illata fuerat in tem-
plum dn̄i repperit helchias ſacerdos li-
brum legis dn̄i qui dat⁹ fuerat ꝑ manū
moyſi ꝛ ait ad ſaphan ſcribā. Librū le-
gis inueni in domo dn̄i. Et tradidit ei.
At ille intulit volumen ad regē: ꝛ nun-
ciauit ei dicēs: oīa q̄ dediſti i manu ſer-
uorū tuoꝝ ecce cōplent̄. Argentū qđ re
pertū ē in domo dn̄i cōflauerūt: datūq̄
ꝑfectis artificū: ꝛ diuerſa opa fabrican-
tiū: ꝑterea tradidit mihi helchias ſacer
dos hunc librū. Quē cū rege ꝑſente re-
citaſſet: audiſſetq̄ ille vba legis: ſcidit
veſtimēta ſua: ꝛ ꝑcepit helchie et aichā
filio ſaphan: ꝛ abdon filio micha: ſaphā
q̄ȝ ſcribe ꝛ aſaie ſeruo regꝭ dicēs: Ite et
orate dn̄m ꝑ me ꝛ ꝑ reliquijs iſrl̄ et iu-
da: ſup vniuerſis ſermonib⁹ libri iſti⁹ q̄
rept⁹ eſt. Magn⁹ eñ furor dn̄i ſtillauit
ſup nos: eo q̄ nō cuſtodierint pr̄es nr̄i
verba dn̄i: vt faceret oīa q̄ ſcripta ſūt in
iſto volumine. Abijt ḡ helchias ꝛ hi q̄
ſimul a rege miſſi fuerāt ad oldan ꝓphe
tem vxorē ſelluȝ filij thecuath: filij aras
cuſtodis veſtiū: q̄ habitabat in hieruſa
lem in ſecunda: ꝛ locuti ſūt ei vba q̄ ſu-
pra narrauim⁹. At illa rn̄dit eis: Hec di
cit dn̄s deus iſrl̄: Dicite viro qui miſit
vos ad me. Hec dicit dn̄s: Ecce ego in-
ducam mala ſup locū iſtū ꝛ ſup habita-
tores ei⁹: cunctaq̄ maledicta q̄ ſcripta
ſūt in libro hoc: quē legerūt coram rege
iuda: q2 dereliq̄rūt me ꝛ ſacrificauerūt
dijs alienis vt me ad iracundiā ꝓuoca
rent i cūctꝭ opib⁹ manuū ſuaꝝ. Idcirco
ſtillabit furor me⁹ ſup locū iſtū: ꝛ nō ex
tiguet̄. Ad regē autē iuda q̄ miſit vos
ꝓ dn̄o depcando: ſic loquimini. Hec di
cit dn̄s de⁹ iſrl̄. Qm̄ audiſti vba volu-
minis atq̄ emollitū ē cor tuū: ꝛ humi-
liatus es in conſpectu dn̄i ſup his que
dicta ſūt cōtra locū hūc ꝛ habitatores
hieruſalē: reuerituſq̄ faciē meā: ſcidiſti
veſtimēta tua et fleuiſti coram me: ego
quoq̄ exaudiui te dicit dn̄s. Iā eñ col-
ligam te ad pr̄es tuos: ꝛ infereris in ſe-
pulchrū tuū in pace: nec videbūt oculi
tui oē malū qđ ego inductur⁹ ſum ſup
locū iſtū: ꝛ ſup habitatores ei⁹. Retule-
rūt itaq̄ rgi cūcta q̄ dixerat. At ille cō-

nocatis vniuerſis maiorībꝰ natu iuda
ꝛ hieruſalē: aſcendit in domū dñi: vna-
qꝫ omēs viri iuda et habitatores hieru
ſalē ſacerdotes ꝛ leuite: ꝛ cūctus pplꝰs
a minimo vſqꝫ ad maximū. Quibꝰ audiē-
tibus in domo dñi legit rex oīa vba vo
luminis: ꝛ ſtans in tribunali ſuo: ꝑcuſ-
ſit fedus coram dño vt ambularet poſt
eū: ꝛ cuſtodiret ꝓcepta ꝛ teſtimonia ꝛ iu
ſtificationes eiꝰ in toto corde ſuo: ꝛ i to
ta aīa ſua: faceretqꝫ q̄ ſcripta ſunt i vo
lumine illo qđ legerat. Adiurauit quo-
qꝫ ſuꝑ hoc oēs qui repti fuerāt in hieru
ſalem ꝛ beniamin et fecerunt habitato-
res hieruſalē iuxta pactū dñi dei patrū
ſuoꝝ. Abſtulit ergo ioſias cūctas abo-
minationes de vniuerſis regiōībꝰ filio-
rū iſrael: ꝛ fecit oēs qui reſidui erant in
iſrael ſeruire dño deo ſuo. Cūctis diebꝰ
vite eius non receſſerunt a dño deo pa-
trum ſuorum. C. XXXV.

Fecit aūt ioſias in hieruſalē pha
ſe dño: qđ immolatū eſt q̄rtadeci
ma die mēſis primi. Et cōſtituit
ſacerdotes in officijs ſuis: hortatuſqꝫ ē
eos vt miniſtrarēt in domo dñi. Leuitꝭ
quoqꝫ ad quoꝝ eruditionē omis iſrael
ſanctificabaꝉ dño: locutꝰ eſt. Ponite ar-
cam in ſctūario templi: qđ edificauit ſa
lomon filius dauid rex iſrael. Nequaqꝫ
eni eā vltra portabitis. Nūc ergo mini-
ſtrate dño deo vr̄o ꝛ pplo eius iſrael et
ꝓparate vos ꝑ domos ꝛ cognatiōes ve-
ſtras in diuiſionibꝰ ſinguloꝝ ſicut ꝓce-
pit dauid rex iſrael: ꝛ deſcripſit ſalomō
filius eiꝰ: ꝛ miniſtrate in ſcūario ꝑ fami
lias turmaſqꝫ leuiticas: ꝛ ſctificati imo
late phaſe. Frēs etiā vr̄os vt poſſint iux
ta verba que locutꝰ eſt dñs in manū moy
ſi facere: ꝓparate. Dedit ꝓterea ſoſias oī
pplo qui ibi fuerat inuētꝰ in ſolēnitate
phaſe: agnos et hedos de gregibꝰ ꝛ reli-
qui pecorꝭ triginta milia: boum quoqꝫ
tria milia. Hec de regꝭ vniuerſa ſubſtan
tia. Duces quoqꝫ eiꝰ ſponte qđ vouerāt
obtulerūt tam pplo q̄ ſacerdotibꝰ et le
uitis. Porro helchias ꝛ zacharias et ie-
hihel principes domꝰ dñi dederūt ſacer
dotibꝰ ad faciendū phaſe: pecora cōmix
tim duo milia ſexcenta: ꝛ boues trecen-
tos. Chonenias aūt ꝛ ſemias etiā et na-
thanael frēs eius: necnō aſabias ꝛ iahi
hel et iozabad principes leuitaꝝ: dederꝫ
ceteris leuitꝭ ad celebrandū phaſe: q̄nqꝫ
milia pecoꝝ: ꝛ boues q̄ngentos. Prepa
ratūqꝫ eſt miniſteriū ꝛ ſteterūt ſacerdo-
tes ī officio ſuo. Leuite q̄ꝫ ī turmis ſux-
ta regꝭ imperiū: et immolatū eſt phaſe.
Aſperſerūtqꝫ ſacerdotes manꝰ ſuas ſan
guine: et leuite detraxerunt pelles holo
cauſtoꝝ: ꝛ ſeꝑauerūt ea vt darent ꝑ do-
mos ꝛ familias ſinguloꝝ: ꝛ offerreꝛ do
mino ſicut ſcriptū eſt in libro moyſi. De
bobꝰ q̄ꝫ fecerūt ſilr̄. Et aſſauerūt phaſe
ſuꝑ ignē: iuxta qđ in lege ſcriptum eſt.
Pacificas vero hoſtias coxerūt in lebe-
tis et cacabis ꝛ ollis: et feſtinato diſtri-
buerūt vniuerſe plebi: ſibi aūt ꝛ ſacerdo
tibꝰ poſtea parauerūt. Nā in oblatione
holocauſtoꝝ et adipū vſqꝫ ad noctē ſa-
cerdotes fuerūt occupati: vnde et leuite
ſibi ꝛ ſacerdotibꝰ filijs aaron parauerꝫ
nouiſſimis. Porro cantores filij aſaph C
ſtabant in ordine ſuo: iuxta ꝓceptuꝫ da-
uid ꝛ aſaph et eman ꝛ ydithun ꝓphaꝝ
regꝭ dauid. Ianitores vero ꝑ portas ſin
gulas obſeruabāt: ita vt nec puncto q̄-
dem diſcederēt a miſterio. Quāobrem ꝛ
frēs eorum leuite parauerūt eis cibos.
Omis igiꝉ cultura dñi rite cōpleta ē in
die illa vt facerēt phaſe: ꝛ offerrēt holo-
cauſta ſuꝑ altare dñi: iuxta ꝓceptū regꝭ
ioſie. Fecerūtqꝫ filij iſrael qui repti fue-
rant ibi phaſe in tpe illo ꝛ ſolēnitatem
azymoꝝ ſeptē diebꝰ. Nō fuit phaſe ſimi
le huic in iſrl̄ a diebꝰ ſamuelis ꝓphe: ſꝫ
nec quiſqꝫ de cūctis regibꝰ iſrl̄ fecit pha
ſe ſicut ioſias ſacerdotibꝰ et leuitꝭ et oī
iude et iſrael qui reꝑtus fuerat ꝛ habitā
tibus in hierl̄m. Octauodecimo āno re
gni ioſie hoc phaſe celebratū eſt. Poſtq̄ 4. Re. 23. f
inſtaurauerat ioſias templū: aſcēdit ne-
chao rex egypti ad pugnādū in carcha-
mis: iuxta eufraten: ꝛ ꝓceſſit in occurſū
eius ioſias. At ille miſſis ad eū nuncijs D
ait: Quid mihi et tibi rex iuda? Nō ad-
uerſum te hodie venio: ſed ꝯtra aliā pu
gno domū: ad quaꝫ me deꝰ feſtinato ire
ꝓcepit. Deſine aduerſum deū facere quí
mecū eſt: ne interficiat te. Noluit ioſias
reuerti ſed ꝓparauit ꝯtra eū belluꝫ: nec
acq̄euit ſmonibꝰ nechao ex ore dei: veꝝ
prexit vt dimicaret ī campo mageddo.
Ibiqꝫ vulneratꝰ a ſagittarijs dixit pue-
ris ſuis: Educite me de prelio: qꝛ opido
vulneratus ſum. Qui tranſtulerūt eum
de curru in alterum currum qui ſeque-
batur eum more regio: et aſportauerūt
eum in hieruſalē. Mortuuſqꝫ eſt ꝛ ſepul
tus in mauſoleo patrū ſuoꝝ: et vniuer-
ſus iuda ꝛ hieruſalē luxerūt eū: hieremi
as maxime: cuius omnes cantores atqꝫ

cātatrices vſq; in pñtem diē lamentationes ſup ioſiā replicāt: ⁊ q̄ſi lex obtinuit in iſrael. Ecce ſcriptū fert̄ i lamētationibus. Reliq̄ aūt ſermonū ioſie et miſericordiaꝝ ei⁹ q̄ lege precepta ſunt dñi: opa q̄z illi⁹ prima ⁊ nouiſſima: ſcripta ſūt in libro regū iuda ⁊ iſrael.

A 4. Re. 23. f. Tulit ꝗ ppl's terre ❡ XXXVI ioachas filiū ioſie: ⁊ cōſtituit regē ꝓ prē ſuo in hierl'm. Uigintitriū annoꝝ erat ioachaz cū regnare cepiſſet: ⁊ trib⁹ mēſib⁹ regnauit in hieruſalē. Amouit aūt eū rex egypti cū veniſſet in hieruſalē ⁊ ꝯdemnauit terraz centū talent; argēti et talēti auri. Conſtituitq; ꝓ eo regē eliachim frēm ei⁹ ſuper iudā ⁊ hierl'm: ⁊ vertit nomē ei⁹ ioachim. Ipm ꝟo ioachaz tulit ſecum: et adduxit in egyptū. Uigintiq̄nq; annorū erat ioachim cum regnare cepiſſet: ⁊ vndecim ānis regnauit i hierl'm. Fecitq; malū corā dño deo ſuo. Cōtra hunc aſcēdit nabuchodonoſor rex chaldeoꝝ et vinctū cathenis duxit in babylonē: ad quā et vaſa dñi trāſtulit: ⁊ poſuit ea

B in tēplo ſuo. Reliq̄ aūt ꝟboꝝ ioachim ⁊ abominationū ei⁹ q̄s opat⁹ ē: ⁊ q̄ inuenta ſunt in eo: cōtinent̄ in libro regū iuda ⁊ iſrl'. Regnauit aūt ioachin filius ei⁹ ꝓ eo. Octo annoꝝ erat ioachin cū regnare cepiſſet: ⁊ trib⁹ mēſib⁹ ac decē dieb⁹ regnauit in hierl'm: fecitq; malū in ꝯſpectu dñi. Cūq; anni circul⁹ volueret̄: miſit nabuchodonoſor rex nuncios: qui ⁊ adduxerūt euz in babylonem: aſportat; ſimul ꝓcioſiſſimis vaſis dom⁹

4. Re. 24. d dñi. Regē vero ꝯſtituit ſedechiā patruū ei⁹ ſup iudā ⁊ hierl'm. Uigiti ⁊ vni⁹ āni erat ſedechias cū regnare cepiſſet: ⁊ vndecim ānis regnauit in hierl'm. Fecitq; malū in ocul' dñi dei ſui: nec erubuit fa-

C ciē hieremie ꝓphe loquētis ad ſe ex ore dñi. A rege q̄z nabuchodonoſor receſſit qui adiurauerat eū ꝑ deū: et indurauit ceruicē ſuā ⁊ cor vt nō reuerteret̄ ad dominū deū iſrl'. Sed ⁊ vniuerſi principes ſacerdotū ⁊ ppl's ꝓuaricati ſunt inique iuxta vniuerſas abomiatiōes gentiū: ⁊ polluerūt domū dñi quā ſctificauerat ſibi in hierl'm. Mittebat aūt dñs de⁹ patrū ſuoꝝ ad illos ꝑ manū nūcioꝝ ſuoꝝ de nocte ꝯſurgēs ⁊ q̄tidie cōmonēs: eo ꝙ parceret pplo ⁊ habitaculo ſuo. At illi ſubſannabāt nūcios dei: ⁊ paruipendebant ꝟmones ei⁹: illudebātq; ꝓphis donec aſcēderet furor dñi in ppl'm ei⁹: ⁊

eſſet nulla curatio. Adduxit eni ſup eos regē chaldeoꝝ: ⁊ interfecit iuuenes eoꝝ gladio in domo ſctūarij. Nō eſt miſert⁹ adoleſcētis ⁊ ꝟginis ⁊ ſenis nec decrepiti quidē: ſed oēs tradidit in manib⁹ ei⁹: vniuerſaq; vaſa dom⁹ dñi tam maiora q̄ minora ⁊ theſauros tēpli ⁊ reg; ⁊ principū trāſtulit in babylonē. Incenderūt hoſtes domum dei: deſtruxerūtq; murū hierl'm. Uniuerſas turres cōbuſſerūt: ⁊ q̄cq̄d ꝓcioſuz fuerat demoliti ſūt. Si quis euaſerat gladiū: duct⁹ in babylonē ſeruiuit regi ⁊ filijs ei⁹: donec imperaret rex perſaꝝ: ⁊ cōpleret̄ ꝟmo dñi ex ore hieremie ⁊ celebraret terra ſabbata ſua. Cūctis eni dieb⁹ deſolatiōis egit ſabbatū: vſq; dū cōplerent̄ ſeptuagita anni. Anno aūt primo cyri reg; perſaꝝ ad explendū ꝟmonē dñi quē locut⁹ fuerat ꝑ os hieremie: ſuſcitauit dñs ſpm̄ cyri reg; perſarū: q̄ iuſſit ꝓdicari in vniuerſo regno ſuo: etiā ꝑ ſcripturā dicēs: Hec dicit cyrus rex pſarū. Omia regna terre dedit mihi dñs de⁹ celi: ⁊ ipſe ꝓcepit mihi vt edificarē ei domū in hierl'm que eſt in iudea. Quis ex vobis ē in omni pplo ei⁹? Sit dñs de⁹ ſuus cum eo: et aſcendat.

❡ Explicit liber Dabreiamin ſiue Paralipomenon ſecūdus. Incipit orō manaſſes regis iuda cum captus teneretur in babylone.

Domine de⁹ oipotens patꝝ noſtroꝝ abraam yſaac ⁊ iacob ⁊ ſemini eoꝝ iuſto: qui feciſti celū ⁊ terrā cū omni ornatu eorū: qui ſignaſti mare ꝟbo ꝓcepti tui: q̄ cōcluſiſti abyſſū ⁊ ſignaſti terribili ac laudabili noi tuo: quē oēs pauēt ⁊ tremūt a vultu ꝟtutis tue: ⁊ inſuſtētabilis ira ſup pctōres cōminatiōis tue: immenſa vero ⁊ inueſtigabil' miſcdia ꝓmiſſionis tue: qm̄ tu es dñs altiſſim⁹ ſup oēm terrā longanimis ⁊ multū miſericors ⁊ penitens ſup malitiā hoium. Tu aūt dñe ꝟm bonitatē tuā ꝓmiſiſti pniam remiſſionis pctōꝝ: ⁊ tu de⁹ iuſtoꝝ nō poſuiſti pniam iuſtis: abraam yſaac ⁊ iacob: his q̄ tibi nō peccauerūt: qm̄ peccaui ſuper numeꝝ arene mar;: mltiplicate ſūt iniq̄tates mee: incuruat⁹ ſum multo vinculo ferri: ⁊ nō eſt reſpiratio mihi: q2 excitaui iracūdiā tuā ⁊ malū corā te feci ſtatuens abomiatiōes ⁊ mltiplicās offenſiones. Et nūc flecto genua cordis mei: precans ad te bonitatem dñe. Peccaui

dñe peccaui:⁊ iniq̃tatem meã agnoſco. Peto rogãs te dñe remitte mihi remitte mihi:ne ſimul ꝑdas me cũ iniq̃tatibꝰ meis:neq; in eternũ reſerues mala mihi:qꝛ indignũ ſaluabis me ſm̃ magnaꝫ miſcďiaꝫ tuã:⁊ laudabo te ſꝑ oībꝰ diebꝰ vite mee:qm̄ te laudat oīs virtꝰ celorũ: ⁊ tibi eſt gl̃ia in ſecl'a ſecl'oꝝ amen.

Explicit orõ manaſſes regis iuda. Incipit prefatio beati hieronymi pſbyteri in librum Eſdre.

Utrũ difficiliꝰ ſit facere qđ poſcitis:an negare:necdũ ſtatui. Nã vobis aliq̃d imperãtibus annuere ſnĩe eſt:⁊ magnitudo onerĩ impoſiti ita ceruices ꝓmit: vt añ ſub faſce ruendũ ſit q̃ leuãdũ. Accedũt ad hoc inuidoꝝ ſtudio:q̃ oĩe qđ ſcribimus reꝓhendẽdũ putãt. Et interdũ cõtra ſe ꝯſcia repugnãte publice lacerãt q̃ occulte legũt:intãtũ vt clamare compellar ⁊ dicere. Dñe libera aĩam meã a labĳs iniq̃s:⁊ a lingua doloſa. Tertiꝰ annus eſt qđ ſꝑ ſcribitĩ atq; reſcribitis vt eſdre librũ ⁊ heſter vobis de hebreo trãſferã:q̃ſi nõ habeatĩ greca ⁊ latina volumina:aut q̃cq̃d illud eſt qđ a nobis v̄titur:nõ ſtatim ab oībꝰ ꝯſpuendũ ſit. Fruſtra aũt (vt ait q̃dã) niti neq; aliud fatigãdo niſi odiũ q̃rere:extreme demẽtie eſt. Itaq; obſecro vos mi dõmon et rogatiane chariſſimi: vt priuata lectione ꝯtenti:libros nõ efferatĩ in publicũ:nec faſtidioſis cibos ingeratĩ:vitetiſq; eoꝝ ſupciliũ q̃ iudicare tm̄ de alĳs:⁊ ipſi facere nihil nouerũt. Si q̃ aũt fratrũ ſunt quibꝰ nr̃a nõ diſplicẽt:his tribuatis exemplar:ãmonẽtes vt hebrea nõia q̃ruꝫ grãdis in hoc volumie copia ẽ:diſtincte ⁊ ꝑ interualla trãſcribãt. Nihil eñi ꝓderit emẽdaſſe librũ niſi emẽdatio librariorũ diligẽtia ꝯſeruet. Nec quẽq̃ moueat q̃ vnꝰ a nobis liber editꝰ eſt:nec apocriphoꝝ tertĳ ⁊ q̃rti libri ſomnĳs delectet:qꝛ ⁊ apud hebreos eſdre neemieq; ſermones in vnũ volumẽ coartant:⁊ q̃ nõ hñtur apud illos:ne de vigintiq̃ttuor ſenibꝰ ſĩt ꝓcul abĳciẽda. Si q̃s aũt ſeptuaginta vobis oppoſuerit interꝓtes: q̃ꝝ exẽplaria varietas ipa lacerata et euerſa demõſtrat:nec põt vtiq; veꝝ aſſeri qđ diuerſum ẽ:mitte eũ ad euãgelia ĩ quibꝰ m̃lta ponũt q̃ſi de veteri teſtamẽto q̃ apud ſeptuaginta interꝓtes nõ habetur:velut illud:qm̄ nazareꝰ vocabit: ⁊ ex egypto vocaui filiũ meũ:et videbũt in quẽ cõpunxerũt:multaq; alia q̃ latiori opi reſeruamꝰ:⁊ q̃rite ab eo vbi ſcripta ſunt. Cũq; ꝓferre non potuerit:vos legite de his exẽplaribꝰ q̃ nuꝑ a nobis edita maledicoꝝ q̃tidie linguis cõfodiunt. Sed vt ad cõpendiũ veniam:certe q̃ illaturꝰ ſum equiſſimũ eſt. Edidi aliquid qđ nõ habetur in greco:aut aliter habet q̃ a me v̄ſum ẽ. Quid interꝓtẽ laniãt? Interrogẽt hebreos:⁊ ipĩs auctoribus: trãſlationi mee vel arrogent vel derogẽt fidẽ. Porro aliud eſt ſi clauſis qđ dicit ocul' mihi volũt maledicere:et nõ imitant grecoꝝ ſtudiũ ⁊ beniuolentiã:qui poſt ſeptuaginta tranſlatores iã chriſti euãgelio coruſcante iudeos ⁊ hebionitas legis veterĩ interꝓtes:aquilaꝫ videlicet ⁊ ſymmachũ ⁊ theodotionẽ:⁊ curioſe legunt:⁊ ꝑ origenis laborem in hexaplois eccleſĳs dedicarunt. Quãtomagis latini grati eſſe deberẽt:q̃ exultantẽ cernerẽt grecĩã a ſe aliq̃d mutuari? Primũ eñi magnoꝝ ſumptuuꝫ eſt et infinite difficultatĩ:exẽplaria poſſe hr̃e oĩa:deinde etiã qui habuerint:⁊ hebrei ſermonis ignari ſũt:magĩ errabũt:ignorãtes q̃s e multis verius dixerit. Quod etiã ſapiẽtiſſimo cuidã nuper apud grecos accidit vt interdũ ſcripture ſenſum relinquens vniuſcuiuſlibet interꝓtis ſe queret errorẽ. Nos aũt qui hebree lingue ſaltem paruã habemꝰ ſcientiã:⁊ latinus nobis vtcũq; ſermo nõ deeſt:⁊ de alĳs magis poſſumꝰ iudicare: ⁊ ea que ipi intelligimꝰ in nr̃a lingua promere. Itaq; licet hydra ſibilet:victorq; ſynon incendia iactet:nunq̃ meũ iuuãte chriſto ſilebit eloquiũ:etiã ꝓciſa lingua balbutiet. Legant q̃ volũt:qui nolũt abĳciant. Euentilent apices:lr̃as calũnient. Magis veſtra charitate prouocabor ad ſtudiũ:q̃ illorũ detractione et odio deterrebor.

Explicit prefatio. Incipit liber Eſdre primꝰ. Cap. I

In anno primo cyri regis perſarũ vt cõplere tur v̄bum dñi ex ore hieremie:ſuſcitauit dñs ſpũm cyri regĩ perſaꝝ:⁊ traduxit vocẽ in omni regno ſuo etiã ꝑ ſcripturã dicẽs: Hec dicit cyrus rex perſaꝝ: Omĩa regna terre

Oſee. 11. a. Math. 2. c Zach. 12. c

Hiere. 25. c. te. 29. c. 2. Pa. 36. d 3. Eſdre. 2. c a

dedit mihi dñs de⁹ celi:⁊ ipſe ꝑcepit mi
hi vt edificarē ei domuꝫ in hierl̃m q̄ eſt
B in iudea. Quis eſt in vobis de vniuerſo
pplo eius? Sit dñs illi⁹ cū eo. Aſcēdat
in hieruſaleꝫ que eſt in iudea et edificet
domū dei iſrael: ipſe eſt de⁹ qui eſt i hie-
ruſalē. Et oēs reliqui in cūctꝭ locꝭ vbi-
cunqꝫ habitāt adiuuent eū viri de loco
ſuo: argento ⁊ auro ⁊ ſubſtātia ⁊ pecori
bus excepto qḋ volūtarie offerant tem
plo dei qḋ eſt in hierl̃m. Et ſurrexerunt
principes patrū iuda et beniamin et ſa-
C cerdotes ⁊ leuite ⁊ oīs cui⁹ ſuſcitauit de
us ſpm̄ vt aſcēderet ad edificādū tem-
plū dñi qḋ erat i hieruſaleꝫ. Uniuerſiqꝫ
qui erāt in circūitu adiuuerūt man⁹ eo
rū in vaſis argēteis ⁊ aureis: in ſubſtan
tia ⁊ iumētis: in ſupellectili: exceptꝭ his
3.Eſdre.2.b que ſponte obtulerāt. Rex quoqꝫ cyrus
ꝓtulit vaſa templi dñi q̄ tulerat nabu-
chodonoſor de hieruſalē: et poſuerat ea
D in templo dei ſui. Protulit autē ea cyr⁹
rex perſaꝝ ꝑ manū mitridatis filij gaza
bar ⁊ annūerauit ea ſaſabaſar pricipi iu
de: ⁊ hic eſt numerus eoꝝ. Phiale auree
triginta: phiale argentee mille: cultri vi
gintinouem: cyphi aurei triginta: cyphi
argentei ſecundi quadringenti decē: va
ſa alia mille. Omia vaſa aurea ⁊ argen-
tea q̄nqꝫ milia quadrigenta. Uniuerſa
tulit ſaſabaſar: cū his qui aſcēdebāt de
tranſmigratiōe babylonis i hieruſalē.

A Hi ſunt autē ꝓuincie filij — Capitulum II
q̄ aſcenderūt de captiuitate qua
trāſtulerat nabuchodonoſor rex
babylonis in babylonē: ⁊ reuerſi ſūt in
hieruſalē ⁊ iudeā vnuſquiſqꝫ in ciuita-
tem ſuā qui venerūt cū zorobabel et ie-
ſua neemia ſaraia rahelaia mardochai
belſan meſphar beguai reū baana. Nu-
merus viroruꝫ ppli iſrael. Filij phares:
duo milia centuꝫ ſeptuagintaduo. Filij
arethi: ſeptingenti ſeptuagintaquinqꝫ.
Filij gerſephatia: trecenti ſeptuaginta-
quinqꝫ. Filij ſaphatia: trecēti ſeptuagin
taduo. Filij area: ſeptingēti ſeptuagin-
taquinqꝫ. Filij phetmoab filiorū ioſue:
octingenti: ⁊ ioab duo milia octingen-
ti duodecim. Filij helam: mille ducenti
q̄nquagintaq̄ttuor. Filij zethua: nongē
ti quadragintaq̄nqꝫ. Filij zachai: ſeptin
genti ſexaginta. Filij bani: ſexcenti qua-
dragintaduo. Filij bebai: ſexcēti vigin-
titres. Filij azgad: mille ducēti viginti
duo. Filij adonicā: ſexcēti ſexagintaſex.
Filij beguai: duo milia quinq̄gintaſex.
Filij adin: quadringēti q̄nquagintaq̄t-
tuor. Filij ather q̄ erāt ex ezechia: nona-
gintaocto. Filij beſai: trecēti vigititres.
Filij iora: centuꝫ duodecim. Filij aſem:
ducenti vigintitres. Filij gebbar: nōgē-
tiquinqꝫ. Filij bethleem: centū viginti-
tres. Uiri nethupha: q̄nquagintaſex. Ui
ri anathot: centuꝫ vigintiocto. Filij az-
maueth q̄dragintaduo. Filij cariathia-
rim: cephira et beroth: ſeptingenti qua-
dragintatres. Filij rama ⁊ gabaa: ſexcē-
ti vigintiunus. Uiri machmas: centum
vigintiduo. Uiri bethel et chai: ducenti
vigintitres. Filij nebo: quinq̄gintaduo.
Filij megbis: centū q̄nquagintaſex. Fi-
lij helam alterius: mille ducēti q̄nqua-
gintaq̄ttuor. Filij arim: trecenti vigiti.
Filij lodadin et ono ſeptingenti vigin-
tiquinqꝫ. Filij hiericho: trecēti quadra-
gintaq̄nqꝫ. Filij ſenaa: tria milia ſexcen
ti triginta. Sacerdotes. Filij iadaia in
domo ieſue: nongenti ſeptuagintatres.
Filij emmer: mille quinq̄gintaduo. Filij
pheſſur: mille ducēti quadragitaſeptē.
Filij arim: mille decem ⁊ ſeptē. Leuite.
Filij ieſue ⁊ cedmihel filioꝝ odeuie: ſe-
ptuagintaq̄ttuor. Cantores. Filij aſaph:
centū vigintiocto. Filij ianitoruꝫ. Filij
ſellum: filij ather: filij thelmon: filij ac-
cub: filij athita: filij ſobai: vniuerſi cen-
tū trigintanouē. Nathinnei. Filij ſia: fi-
lij aſupha: filij thebboath: filij ceros: fi-
lij ſiaa: filij phadon: filij lebana: filij a-
zaba: filij accub: filij agab: filij ſelmai: fi
lij anan: filij gaddel: filij gaer: filij raa-
hia: filij raſin: filij nechoda: filij gazē: fi-
lij azec: filij phaſea: filij beſee: filij aſe-
maa: filij munim: filij nephuſim: filij be
chue: filij acupha: filij azur: filij beſluth:
filij maida: filij arſa: filij bercos: filij zi-
zara: filij thema: filij naſia filij athupha
filij ſeruorū ſalomonis: filij ſothei: filij
ſophereth: filij pharuda: filij iala: filij
dercon: filij geddel: filij ſaphata: filij a-
thil: filij phocereth q̄ erant de aſebaim:
filij amim. Omēs nathinnei et filij ſer-
uorū ſalomonis: trecenti nonagitaduo.
Et hi qui aſcenderunt de thelmala: the
larſa: cherub et don et mer: et nō potue-
runt indicare domū patꝝ ſuorum et ſe-
men ſuum: vtrū ex iſrael eſſent: filij da-
laia: filij thobia: filij nechoda: ſexcenti
q̄nquagintaduo. Et de filijs ſacerdotū:
filij iobia: filij accoſ filij berzellai q̄ acce
pit de filiab⁹ berzellai galaaditidis vxo
rem: ⁊ vocat⁹ eſt noie eaꝝ. Hi queſierūt

ſcripturā genealogie ſue: ⁊ nō inuene-
rūt: et eiecti ſūt de ſacerdotio. Et dixit
atherſatha eis vt nō comederēt de ſctō
ſctōꝝ donec ſurgeret ſacerdos doct⁹ at
qꝫ pfect⁹. Dis multitudo q̄ſi vn⁹ q̄dra
gintaduo milia trecēti ſeptuaginta: et
ceptis ſeruis eoꝝ ⁊ ancillis q̄ erāt ſeptē
milia trecēti trigintaſeptē: ⁊ in ip̄is cā
tores atqꝫ cantatrices ducēti. Eq̄ eorū
ſexcēti trigintaſex: muli eoꝝ ducēti q̄-
dragintaqnqꝫ: cameli eoꝝ q̄dringenti
trigintaqnqꝫ: aſini eoꝝ ſex milia ſepti-
gēti viginti. Et de pncipib⁹ patꝝ cū
ingrederent̄ templū dn̄i: qd̄ ē in hieru-
ſalē: ſponte obtulerūt in domū dei ad
extruendā eā in loco ſuo. Scdm̄ vires
ſuas dederūt impenſas opis: auri ſoli-
dos q̄dragita milia ⁊ mille: argenti mi
nas qnqꝫ milia: ⁊ veſtes ſacerdotales
centū. Habitauerunt ergo ſacerdotes ⁊
leuite ⁊ de populo ⁊ cantores ⁊ ianito-
res ⁊ nathinnei in vrbib⁹ ſuis: vniuer-
ſuſqꝫ iſrael i ciuitatib⁹ ſuis C III
B Amqꝫ venerat mēſis ſeptim⁹. ⁊
erāt filij iſrl̄i i citatib⁹ ſuiſ. Cōgre
gat⁹ ē ḡ ppl̄s q̄ſi vir vn⁹ in hie-
ruſalē: ⁊ ſurrexit ioſue filius ioſedech ⁊
frēs eius ſacerdotes ⁊ zorobabel filius
ſalathiel ⁊ frēs ei⁹: ⁊ edificauerūt altare
dei iſrael vt offerrēt in eo holocauſto-
mata: ſicut ſcriptū eſt in lege moyſi vi-
ri dei. Collocauerūt aūt altare dei ſup
baſes ſuas deterrētib⁹ eos p circuitū
pplis terraꝝ: ⁊ obtulerūt ſup illud ho-
locauſtū dn̄o mane ⁊ veſpe. Feceruntqꝫ
ſolennitatē tabernaculoꝝ: ſicut ſcriptū
eſt: ⁊ holocauſtū dieb⁹ ſingulis p ordi-
nē ſm̄ p̄ceptū opus dei in die ſuo: ⁊ p⁹
hec holocauſtū iuge tā in kalēdis qꝫ in
vniuerſis ſolēnitatib⁹ dn̄i q̄ erāt cōſe-
crate: ⁊ in oībus in quib⁹ vltro offere-
bat̄ mun⁹ dn̄o. A primo die mēſis ſep-
timi: ceperūt offerre holocauſtum dn̄o.
Porro templū dei nōdū fundatū erat.
Dederūt aūt pecunias latomis ⁊ cemē
tarijs cibū q̄ꝫ ⁊ potū: ⁊ oleū ſidonijs ty
rijſqꝫ vt deferrēt ligna cedrina d̄ liba-
no ad mare ioppen: iuxta qd̄ p̄cepat cy
C rus rex perſaꝝ eis. Anno aūt ſcdo ad-
uentus eoꝝ ad templū dei in hieruſalē
mēſe ſecūdo ceperūt zorobabel fili⁹ ſa-
lathiel: ⁊ ioſue filius ioſedech ⁊ reliqui
de frib⁹ eoꝝ ſacerdotes ⁊ leuite: ⁊ oēs
q venerāt de captiuitate in hier̄lm: ⁊ cō
ſtituerūt leuitas a viginti ānis ⁊ ſupra
vt vrgerēt opus dn̄i. Stetitqꝫ ioſue et
filij eius ⁊ frēs eius: cedmihel ⁊ filij ei⁹
et filij iuda quaſi vir vnus vt inſtarēt
ſup eos qui faciebāt opus in tēplo dei:
filij enadab ⁊ filij eoꝝ et fratres eoꝝ le
uite. Fundato igit̄ a cemētarijs tēplo
dn̄i ſteterūt ſacerdotes in ornatu ſuo cū
tubis: et leuite filij aſaph in cymbalis
vt laudarēt deū p manus dauid regis D
iſrael. Et cōcinebāt in hymnis ⁊ cōfeſ-
ſione dn̄o qm̄ bonus: qm̄ in eternū mi
ſericordia eius ſup iſrael. Dis q̄ꝫ pplus
vociferebat̄ clamore magno in laudā-
do dominū: eo q fundatū eſſet templū
dn̄i. Plurimi etiā de ſacerdotib⁹ ⁊ leui-
tis ⁊ principes patrū et ſeniores q̄ vi-
derāt templū prius cum fundatū eſſet:
et hoc templū in oculis eoꝝ flebant vo
ce magna: ⁊ multi vociferātes in leticia
eleuabāt vocem: nec poterat quiſqꝫ ag
noſcere vocē clamoris letantiū: ⁊ vocē
flet⁹ ppli. Cōmixti eni ppl̄s vociferabat̄
clamore magno: ⁊ vox audiebat̄ pcul.
AUdierūt aūt hoſtes iude C IIII A
⁊ beiami q̄ filij captiuitatꝭ edifi
carēt tēplū dn̄o deo iſrael et ac-
cedentes ad zorobabel ⁊ ad principes
patrū: dixerūt eis. Edificem⁹ vobiſcuꝫ:
q̄ ita vt vos q̄rim⁹ deū vr̄m. Ecce nos
imolauim⁹ victimas a dieb⁹ aſſoraddā
regis aſſur: qui adduxit nos huc. Et di-
xit eis zorobabel ⁊ ioſue ⁊ reliq̄ princi-
pes patrū iſrael. Non eſt nobis ⁊ vobis
vt edificemus domū deo nr̄o: ſed noſip
ſi ſoli edificabimus deo noſtro: ſicut p̄-
cepit nobis cyrus rex perſaꝝ. Factū ē
ḡ vt pplus terre impediret man⁹ po-
puli iude: ⁊ turbaret eos in edificando
Cōduxerūt q̄ꝫ aduerſus eos ꝯſiliatores
vt deſtruerēt ꝯſiliū eoꝝ oib⁹ dieb⁹ cyri
regis perſaꝝ et vſqꝫ ad regnū darij re-
gis perſarū. In regno aūt aſſueri ip̄e ē
artaxerxes in principio regni eius ſcri
pſerūt accuſatōem aduerſus habitato-
res iude ⁊ hieruſalē. Et in dieb⁹ artax- B
erxis ſcripſit beſellā mitridates ⁊ tha-
beel et reliqui qui erant in cōſilio eorū
ad artaxerxem regem perſaꝝ. Epiſtola
aūt accuſationis ſcripta erat ſyriace: ⁊
legebat̄ ſermone ſyro. Reum beeltheē
et ſamſai ſcriba ſcripſerunt epiſtolam
vnā de hieruſalē artaxerxi regi huiuſce
modi: Reū beeltheem ⁊ ſamſai ſcriba ⁊
reliqui conſiliatores eorum: dynei et
apharſathei: terphalei: arphaſei: her-
chuei: babylonij: ſuſannachei: dyei et
elamite: ⁊ ceteri de gētib⁹ q̄s trāſtulit

aſennaphar magn⁹ ⁊ glorioſus: ⁊ habita
re eas fecit in ciuitatib⁹ ſamarie: ⁊ i re
liquis regionibus trās flumē in pace.
Hoc ē exemplar epl'e quā miſerūt ad eū
Artaxerxi regi ſerui tui viri q̄ ſūt trās
¶c fluuiū: ſalutē dicūt. Notū ſit regi: quia
iudei q̄ aſcenderūt a te ad nos venerūt
in hierl'm ciuitatē rebellē ⁊ peſſimam:
quā edificāt extruētes muros ei⁹ ⁊ pa-
rietes cōponētes. Nūc igit̃ notū ſit re-
gi: q2 ſi ciuitas illa edificata fuerit et
muri ei⁹ inſtaurati: tributū ⁊ vectigal
⁊ ānuos reddit⁹ nō dabūt: ⁊ vſq3 ad re-
ges hec noxa ꝑueniet. Nos g̃ memores
ſalis qđ in palatio comedim⁹: ⁊ q2 leſi-
ones regis videre nephas ducim⁹ idcir
miſim⁹ et nūciauim⁹ regi vt recenſeas
in libris hiſtoriaꝝ patrū tuoꝝ: ⁊ inue-
nies ſcriptum in ꝯmētarijs: ⁊ ſcies qm̄
vrbs illa vrbs rebellis eſt ⁊ nocēs regi-
bus ⁊ ꝓuincijs ⁊ bella concitant̃ in ea
ex dieb⁹ antiq̄s: quāobrē ⁊ ciuitas illa
deſtructa ē. Nūciam⁹ nos regi: qm̄ ſi ci-
uitas illa edificata fuerit ⁊ muri ipſius
inſtaurati: poſſeſſionē trās fluuiū non
habebis. Verbū miſit rex ad reū beel-
¶D theem ⁊ ſamſai ſcribā: ⁊ ad reliquos q̄
erāt in ꝯſilio eoꝝ habitatores ſamarie
et ceteris trās fluuiū: ſalutē dicēs ⁊ pa
cē. Accuſationē quā miſiſtis ad nos:
manifeſte lecta ē corā me: ⁊ a me p̄cep-
tū ē: ⁊ recēſuerūt: inuenerūtq3 qm̄ ciui
tas illa a dieb⁹ antiq̄s aduerſū reges
rebellat: ⁊ ſeditiones ⁊ p̄lia cōcitant̃ i
ea. Nā et reges fortiſſimi fuerūt in hie-
ruſalē qui ⁊ dn̄ati ſūt oī regioni q̄ trās
fluuiū ē. Tributū q̄3 ⁊ vectigal ⁊ reddi
tus accipiebant. Nunc g̃ audite ſniam.
Prohibeat' viros illos vt vrbs illa nō
edificet̃: donec ſi forte a me iuſſum fue-
rit. Videte ne negligēter hoc impleatis
⁊ paulati creſcat malū ꝯtra reges. Ita
q3 exemplū edicti artaxerxis regis le-
ctū ē corā reū beeltheem ⁊ ſamſai ſcri-
ba ⁊ cōſiliarijs eoꝝ. Et abierūt feſtini
in hierl'm ad iudeos: ⁊ ꝓhibuerūt eos i
brachio ⁊ robore. Tūc intermiſſū ē op⁹
dom⁹ dn̄i in hierl'm: ⁊ nō fiebat vſq3 ad
annū ſcđm regni darij regis perſarum.
PRohetauerūt aūt agge⁹ ꝓ ¶V.
¶A pheta ⁊ zacharias fili⁹ addo ꝓ-
phetantes ad iudeos q̄ erant in
iuda ⁊ hierl'm ⁊ in noīe dei iſrl'. Tūc ſur
rexerūt zorobabel fili⁹ ſalathiel ⁊ ioſue
filius ioſedech: ⁊ ceperūt edificare tem
plū dn̄i in hierl'm: ⁊ cum eis ꝓphete dei
adiuuātes eos In ipo aūt tp̄e venit ad
eos thātannai q̄ erat dux trās flumē ⁊
ſtarbuzānai ⁊ cōſiliarij eoꝝ: ſicq3 dixe-
runt eis: Quis dedit vobis ꝯſiliū vt do-
mū hāc edificaret' ⁊ muros ei⁹ inſtau-
raretis? Ad qđ rn̄dim⁹ eis q̄ eēnt noīa
hoīm auctoꝝ edificatiōis illi⁹. Oculus
aūt dei eoꝝ factus ē ſup ſenes iudeoꝝ:
⁊ nō potuerūt inhibere eos. Placuitq3
vt res ad dariū referret̃: ⁊ tūc ſatiſface-
rēt aduerſus accuſationē illā. Exēplar
epl'e quā miſit thātannai dux regionis
trās flumē ⁊ ſtarbuzannai ⁊ cōſiliato-
res eius apharſathei q̄ erāt trās flumē
ad dariū regē. Sermo quē miſerant ei
ſic ſcriptus erat. Dario regi pax omis.
Notū ſit regi iſſe nos ad iudeā ꝓuinci
am ad domū dei magni q̄ edificat̃ la-
pide impolito ⁊ ligna ponunt̃ in parie
tib⁹: opuſq3 illđ diligēter extruit̃ ⁊ cre-
ſcit in manib⁹ eoꝝ. Interrogauimus g̃
ſenes illos ⁊ ita dixim⁹ eis. Quis dedit
vobis ꝑtātem vt domū hāc edificaret'
⁊ muros hos inſtauraret'? Sed et noīa
eoꝝ q̄ſiuim⁹ ab eis vt nūciarem⁹ tibi:
ſcripſimuſq3 noīa eoꝝ viroꝝ q̄ ſūt prin
cipes i eis. Huiuſcemodi aūt ſermonē
rn̄derūt nobis dicētes. Nos ſum⁹ ſerui
dei celi ⁊ terre: ⁊ edificamus templū: qđ
erat extructū aū hos annos multos qđ
q3 rex iſrael magnus edificauerat ⁊ ex-
truxerat. Poſtq3 aūt ad iracundiā pro-
uocauerunt p̄res nr̄i deū celi: tradidit
eos in manuſ nabuchodonoſor reg' ba
bylonis chaldei: domū q̄3 hanc deſtru-
xit: ⁊ ppl'm eius trāſtulit in babylonē.
Anno aūt primo cyri regis: cyrus rex
babylonis ꝓpoſuit edictū vt dom⁹ dei
edificaret̃. Nā ⁊ vaſa tēpli dei aurea et
argētea q̄ nabuchodonoſor tulerat de
tēplo qđ erat in hierl'm ⁊ aſportauerat
ea in templū babylonis ꝓtulit cyrus
rex de tēplo babylonis: ⁊ data ſūt ſaſa-
baſar vocabulo: quē ⁊ principē ꝯſtituit
dixitq3 ei. Hec vaſa tolle ⁊ vade: ⁊ pone
ea in tēplo qđ ē in hierl'm: ⁊ domus dei
edificet̃ in loco ſuo. Tūc itaq3 ſaſaba-
ſar ille venit: ⁊ poſuit fundamēta tem-
pli dei in hierl'm: ⁊ ex eo tp̄e vſq3 nunc
edificat̃ ⁊ necdū cōpletū eſt. Nūc g̃ ſi vi
detur regi bonū: recēſeat in bibliothe-
ca reg' que eſt in babylone: vtrū nā a cy
ro rege iuſſum fuerit vt edificaret̃ do-
mus dei i hierl'm: ⁊ volūtatē regis ſup
hac remittat ad nos. ¶VI.
¶t TUnc darius rex p̄cepit ⁊ recen

fuerunt in bibliotheca libroꝝ qui erãt
repoſiti in babylone: ⁊ inuentũ ẽ in eg
bathanis quod ẽ caſtrũ in medena ꝓ-
uincia: volumẽ vnũ: taliſq; ſcript⁹ erat
in eo ꝯmẽtarius. Anno primo cyri re-
gis: cyrus rex decreuit vt dom⁹ dei edi-
ficaret̃ que ẽ in hierl̃m in loco vbi imo
lãt hoſtias ⁊ vt ponant fundamẽta ſup
portãtia altitudinẽ cubitoꝝ ſexaginta
⁊ latitudinẽ cubitoꝝ ſexaginta: ordĩes
de lapidibus impolitis tres: ⁊ ſic ordi-
nes de lignis nouis. Sũptus aũt ð do-
mo regĩ dabunt̃. Sed ⁊ vaſa tẽpli dei
aurea ⁊ argẽtea que nabuchodonoſor
tulerat de tẽplo hierl̃m: ⁊ attulerat ea
in babylonẽ: reddant̃ ⁊ referant̃ ĩ tem-
plũ hierl̃m in locũ ſuũ que ⁊ poſita ſũt
in tẽplo dei. Nũc ğ thãtannai dux regi
onis que ẽ trãs flumẽ ⁊ ſtarbuzannai ⁊
cõſiliarij veſtri apharſathei q̃ eſtis trãs
flumẽ ꝓcul recedite ab illis: ⁊ dimitti-
te fieri templũ dei illud a duce iudeoꝝ
⁊ a ſeniorib⁹ eoꝝ: ⁊ domus dei illa edi-
ficet̃ in loco ſuo. Sed ⁊ a me ꝑceptũ ẽ
quid oporteat fieri a pr̃sbyteris iudeoꝝ
illis vt edificet̃ domus dei. ſ. vt de arca
regis. i. de tributis que dant̃ de regiõe
trans flumẽ ſtudioſe ſũptus dent̃ vi-
ris illis ne impediat̃ op⁹. Qð ſi neceſſe
fuerit ⁊ vitulos ⁊ agnos ⁊ hedos in ho
locauſtũ deo celi: frumentũ: ſal: vinũ et
oleũ ſm ritũ ſacerdotũ q̃ ſũt in hierl̃m
det̃ eis ꝑ ſingulos dies: ne ſit in aliquo
querimonia: ⁊ offerãt oblatiões deo ce
li: orentq; ꝓ vita regis ⁊ filiorum eius.
A me ğ poſitũ eſt decretũ vt oĩs homo
qui hãc mutauerit iuſſionẽ: tollat̃ lig-
nũ de domo ipſius ⁊ erigat̃ ⁊ cõfigat̃ ĩ
eo: domus aũt eius publicet̃. De⁹ autẽ
qui habitare fecit nomẽ ſuũ ibi: diſſi-
pet oĩa regna ⁊ ppl̃m qui extẽderit ma
nũ ſuã: vt repugnet ⁊ diſſipet domũ dei
illã que ẽ in hierl̃m. Ego darius ſtatui
decretũ: qð ſtudioſe impleri volo. Igit̃
thãtãnai dux regionis trãs flumen et
ſtarbuzãnai ⁊ ꝯſiliarij eius ſm q̃ ꝑce-
perat darius rex ſic diligẽter executi ſũt
Seniores aũt iudeoꝝ edificabãt: ⁊ pro
ſperabant̃ iuxta ꝓphetiã aggei ꝓphe-
te ⁊ zacharie filij addo. Et edificauert̃
et cõſtruxerũt iubente deo iſrl̃: ⁊ iuben
te cyro ⁊ dario ⁊ artaxerxe regib⁹ ꝑſa-
rũ: ⁊ cõpleuerunt domũ dei iſtã vſq; ad
diẽ tertiũ mẽſis adar qui eſt ann⁹ ſex-
tus regni darij regis. Fecerunt aũt filij
iſrl̃ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ reliq̃ filiorum
trãſmigrationis dedicationẽ domus dei
in gaudio: ⁊ obtulerunt in dedicatione
dom⁹ dei: vitulos centũ: arietes ducen-
tos: agnos q̃dringẽtos: hircos capraꝝ
iuxta nũerũ tribuũ ſtatuerunt ſacerdo-
tes in ordinibus ſuis ⁊ leuitas in vici-
bus ſuis ſup opa dei ĩ hieruſalẽ: ſicut
ſcriptũ eſt in libro moyſi. Fecerũt filij
trãſmigrationis paſca q̃rtadecima die
mẽſis primi. Purificati eñ fuerãt ſa-
cerdotes ⁊ leuite q̃ſi vnus: oẽs mundi
ad imolandũ paſca vniuerſis filijs trãſ
migratiõis ⁊ fribus ſuis ſacerdotib⁹: ⁊
ſibi. Et comederũt filij iſrl̃ q̃ reuerſi fu-
erãt de trãſmigratiõe: ⁊ oẽs q̃ ſe ſepaue
rant a coinq̃natione gẽtiũ terre ad eos
vt quererẽt dñm deũ iſrael. Et fecerũt
ſolẽnitatẽ azimoꝝ ſeptẽ dieb⁹ in leti-
cia: qm̃ letificauerat eos dñs: ⁊ cõuerte
rat cor regis aſſur ad eos vt adiuuaret
man⁹ eoꝝ ĩ ope dom⁹ dñi dei iſrael A 3. Eſdre. 8. a

Poſt hec aũt v̾ba in re Ca. VII
gno artaxerxis regis perſarum:
eſdras filius ſaraie: filij azarie:
filij helchie: filij ſellũ: filij ſadoch: filij
achitob: filij amarie: filij azarie: filij ma
raioth: filij zarie: filij ozi: filij bocci: fi-
lij abiſue: filij phinees: filij eleazar: filij
aaron ſacerdotis ab initio: ipſe eſdras
aſcẽdit de babylone: ⁊ ipſe ſcriba velox
in lege moyſi: quã dñs de⁹ dedit iſrl̃. Et
dedit ei rex ſm manũ dñi dei ei⁹ bonã
ſup eũ: oẽm petitionẽ eius. Et aſcende
rũt de filijs iſrl̃ ⁊ de filijs ſacerdotũ et
de filijs leuitaꝝ ⁊ de cantorib⁹ ⁊ de ia-
nitorib⁹ ⁊ de nathinneis: in hierl̃m an
no ſeptio artaxerxis regĩ: ⁊ venerũt in
hierl̃m mẽſe q̃nto: ipſe ẽ ãn⁹ ſeptimus
regĩ. Quia in primo die menſis primi:
cepit aſcendere de babylone: ⁊ in primo
die menſis q̃nti venit in hierl̃m iuxta
manũ dei ſui bonã ſup ſe. Eſdras autẽ
parauit cor ſuum vt inueſtigaret legem
dñi: ⁊ faceret ⁊ doceret in iſrl̃ ꝑceptũ et B
iudiciũ. Hoc ẽ aũt exẽplar ep̃le edicti:
qð dedit rex artaxerxes eſdre ſacerdoti
ſcribe erudito in ſmonib⁹ ⁊ ꝑceptĩ dñi
⁊ cerimonijs eius ĩ iſrl̃. Artaxerxes rex
regũ: eſdre ſacerdoti: ſcribe legis dei ce
li: doctiſſimo: ſalutẽ. A me decretũ eſt
vt cuicũq; placuerit ĩ regno meo ð po-
pulo iſrael: ⁊ de ſacerdotib⁹ eius et de
leuitis ire in hieruſalem: tecum vadat.
A facie eñ regis ⁊ ſeptẽ conſiliatorum
ei⁹ miſſus es vt viſites iudeã ⁊ hierl̃m
in lege dei tui que eſt ĩ manu tua: ⁊ vt

A 3. Eſdre. 8. g

Sic ergo orāte eſdra et implorāte deū ⁊ flente ⁊ iacēte añ templū dei collect⁹ eſt ad eū de iſrł cetus grādis nimis viroꝝ ⁊ mlieꝝ ⁊ pueroꝝ. Et fleuit ppłs multo fletu. Et rñdit ſechenias fili⁹ iehiel de filijs helam: et dixit eſdre. Nos ꝑuaricati ſum⁹ in deum nr̄m: ⁊ duxim⁹ vxores alienigenas ꝺ popułi terre. Et nūc ſi eſt pnīa in iſrł ſuper hoc: pcutiam⁹ fed⁹ cum dño deo nr̄o vt ꝓijciam⁹ vniuerſas vxores: ⁊ eos qui ꝺ his nati ſunt. Juxta voluntatem dñi et eoꝝ qui tenēt ꝑceptū dñi dei nr̄i: ꝭm legē fiat. Surge: tuū eſt diſcernere noſq3 erimus tecū. Confortare ⁊ fac. Surrexit ergo eſdras ⁊ adiurauit principes ſacerdotū et leuitarum ⁊ oēm iſrł vt facerēt

3. Eſdre. 9. a ꝭm ꝟbū hoc. Et iurauerūt. Et ſurrexit eſdras añ domū dei: ⁊ abijt ad cubiculū iohānan filij eliaſib: ⁊ ingreſſus eſt illuc. Panē nō comedit ⁊ aquā nō bibit. Lugebat eni trāſgreſſionē eoꝝ qui venerant de captiuitate.

B Et miſſa eſt vox in iuda ⁊ in hieruſalē oibus filijs trāſmigrationis vt ꝯgregarent̄ in hieruſalem: ⁊ oīs qui nō venerit in trib⁹ dieb⁹ iuxta conſiliū principū ⁊ ſeniorū: auferet̄ vniuerſa ſubſtātia eius: ⁊ ipſe abijcietur de cetu trāſmigratiōis. Conuenerūt igit̄ oēs viri iuda ⁊ beniamin in hierłm tribus dieb⁹: ipſe eſt mēſis non⁹ viceſima die mēſis: et ſedit oīs ppłs in platea domus dei: tremētes ꝓ pctō ⁊ pluuijs. Et ſurrexit eſdras ſacerdos: ⁊ dixit ad eos: Vos trāſgreſſi eſtis ⁊ duxiſtis vxores alienigenas vt adderet3 ſup delictū iſrł. Et nunc date ꝯfeſſionē dño deo patrū veſtroꝝ: ⁊ facite placitū eius: ⁊ ſepamini a ppłis terre: ⁊ ab vxoribus alienigenis. Et rñdit vniuerſa multitudo: dixitq3 voce magna. Juxta ꝟbū tuū ad nos: ſic fiat. Veruntñ qr ppłs mult⁹ ē ⁊ tempus pluuie: ⁊ nō ſuſtinem⁹ ſtare foris: et opus nō eſt diei vni⁹ vel duoꝝ: vehemēter quippe peccauimus in ſermone iſto: ꝯſtituant̄ principes in vniuerſa multitudine: ⁊ oēs in ciuitatib⁹ nr̄is q̄ duxerunt vxores alienigenas veniāt in temporib⁹ ſtatut3: ⁊ cū his ſeniores ꝑ ciuitatem ⁊ ciuitatē ⁊ iudices ei⁹: donec

C auertat̄ ira dei noſtri a nobis ſup pctō hoc. Igit̄ ionathan fili⁹ aſahel: ⁊ iaazia fili⁹ thecue: ſteterunt ſup hoc: ⁊ meſollā ⁊ ſebechai leuites adiuuerūt eos. Fecerūtq3 ſic filij transmigrationis. Et abierūt eſdras ſacerdos ⁊ viri principes familiarū in domos patrū ſuoꝝ ⁊ oēs ꝑ noīa ſua: ⁊ ſederūt in die primo menſis decimi vt quererēt rem. Et ꝯſūmati ſūt oēs viri qui duxerūt vxores aliegenas vſq3 ad diē primā menſis primi. Et inuenti ſunt de filijs ſacerdotū qui duxerūt vxores alienigenas: de filijs ioſue filij ioſedech ⁊ frēs eius: maaſia ⁊ eliezer ⁊ iarib ⁊ godolia. Et dederūt man⁹ ſuas vt eijcerent vxores ſuas ⁊ ꝓ delicto ſuo arietē de ouib⁹ offerrēt. Et de filijs emmer: annani ⁊ zebedia. Et de filijs ſerim: maſia ⁊ helia ⁊ ſemeia: iehihel ⁊ ozias. Et ꝺ filijs pheſſur: elioenai: maaſia: hiſmael: nathanael: iozabeth ⁊ heleſa. Et de filij leuitaꝝ ioſabeth ⁊ ſemei ⁊ celaia: ipſe eſt calithaphathaia: iuda ⁊ eliezer. Et de cātoribus eliaſub: et de ianitorib⁹: ſellum et thelem et vri. Et ex iſrł de filijs pharos: remeia et ezia ⁊ melhia et miamin et eliezer et melchia: ⁊ banea. Et ꝺ filijs helam: mathania: zacharias: ⁊ iehihel ⁊ abdi et rimoth et helia. Et de filijs zethua: elioenai: eliaſib: nathania: et hierimuth et zabeth et aziza. Et de filijs bebai: iohannan: anania: zabbai: athalai. Et de filijs beni: moſolla et melluch: et adaia: iaſub et ſaal et ramoth. Et de filijs phethmoab: edna et chalaal: banaias et maaſias: mathanias beſelehel: bēnui et manaſſe. Et de filijs erem: eliezer ieſue: melchias: ſemeias: ſymeon: beniamin: maloch: ſamarias. Et ꝺ filijs aſom mathanai: mathet: azabeth: elpheleth: iermai: manaſſes: ſemei. De filijs bani: maaddi: amram ⁊ huel: baneas ⁊ badaias: cheliau: bannia: marimuth et eliaſib: mathanias mathanai ⁊ iaſi et bani ⁊ bēnui: ſemei ⁊ ſalmias ⁊ nathā ⁊ adaias: mechne: dabai: ſyſai: zarai: ezrel ⁊ ſelemau ⁊ ſemeria ſellū amaria ioſeph. De filijs nebui: ahihel: matathias: zabeth: zabina: ieddu ⁊ iohel ⁊ banai. Omēs hi accepant vxores alienigenas: ⁊ fuerunt ex eis mulieres q̄ pepererant filios.

Explicit liber Eſdre primus.

Incipit liber Neemie. Cap. I.

Verba neemie filij helchie. Et factū ē in mēſe caſleu anno viceſimo: et ego eram in ſuſis caſtro. Et venit ad me anani vn⁹ de frib⁹ meis: ipſe ⁊ viri iuda: ⁊ interrogaui eos de iudeis

qui remãſerant ⁊ ſuperãt de captiuita-
te ⁊ de hierl̃m. Et dixerũt mihi. Qui re-
manſerũt ⁊ derelicti ſunt de captiuitate
ibi in ꝓuincia: in afflictiõe magna ſunt
⁊ in opprobrio: ⁊ murꝰ hierl̃m diſſipatꝰ
eſt: ⁊ porte eiꝰ cõbuſte ſunt igni. Cumqꝫ
audiſſem ꝟba huiuſcemodi: ſedi ⁊ fleui
⁊ luxi diebꝰ multiſ: ⁊ ieiunabã ⁊ orabam
ante faciẽ dei celi: ⁊ dixi: Queſo dñe deꝰ
celi fortis magne atqꝫ terribilis: ꝗ custo-
dis pactũ ⁊ miſcdiam cũ his qui te dili-
gunt ⁊ cuſtodiũt mãdata tua: fiãt aureſ
tue auſcultãtes: ⁊ oculi tui apti vt audi
as orõem ſerui tui quã ego oro corã te
hodie nocte ⁊ die ꝓ filijs iſrl̃ ſuis tuis:
⁊ ꝯfiteor ꝓ pctis filiorũ iſrl̃ quibꝰ pecca
uerũt tibi. Et ego ⁊ domꝰ pr̃is mei pec-
cauimꝰ: vanitate ſeducti ſumꝰ: ⁊ nõ cu-
ſtodiuimꝰ mandatũ tuũ ⁊ cerimonias ⁊
iudicia que ꝑcepiſti moyſi famulo tuo.
Memẽto ꝟbi qđ mandaſti moyſi ſeruo
tuo dicẽs: Cũ trãſgreſſi fueritiſ: ego diſ-
perdã vos in ppl̃os: ⁊ ſi reuertamini ad
me ⁊ cuſtodiatiſ ꝑcepta mea ⁊ faciatiſ ea
etiã ſi abducti fueritis ad extrema celi:
inde ꝯgregabo vos ⁊ reducã i locũ quẽ
elegi vt habitaret nomẽ meũ ibi. Et ipſi
ſerui tui ⁊ ppl̃us tuus quos redemiſti i for
titudine tua magna: ⁊ in manũ tua vali-
da. Obſecro dñe ſit auris tua attendẽs
ad orõem ſerui tui ⁊ ad orõem ſuorũ tu
orũ qui volũt timere nomẽ tuũ ⁊ dirige
ſeruũ tuũ hodie: ⁊ da ei miſcdiam añ vi
rũ hunc. Ego eni erã pincerna regiſ ¶ II
Actũ eſt aũt in menſe niſan: an-
no viceſimo artaxerxis regiſ: ⁊ vi
num erat ante eũ. Et leuaui vi-
num ⁊ ⁊ dedi regi: ⁊ eram quaſi langui
dus añ faciẽ eiꝰ. Dixitqꝫ mihi rex. Qua
re vultꝰ tuus triſtis eſt: cũ te egrotũ nõ
videam? Nõ eſt hoc fruſtra: ſed malum
neſcio qđ in corde tuo eſt. Et timui val-
de ac nimis ⁊ dixi regi: Rex in eternum
viue. Quare non mereat vultꝰ meus: qr
ciuitas domꝰ ſepulchrorũ pr̃is mei deſer
ta eſt: ⁊ porte eius cõbuſte ſunt igni? Et
ait mihi rex: Pro qua re poſtulas? Et o-
raui deũ celi: ⁊ dixi ad regẽ: Si videt re
gi bonũ: ⁊ ſi placet ſeruus tuꝰ ante faci-
em tuã vt mittas me in iudeã ad ciuita
tem ſepulchri pr̃is mei: ⁊ edificabo eã.
Dixitqꝫ mihi rex ⁊ regina ꝗ ſedebat iux
ta eum. Uſqꝫ ad qđ tempꝰ erit iter tuũ:
⁊ qñ reuerteris? Et placuit añ vultũ re-
gis: ⁊ miſit me. Et conſtitui ei tempꝰ: et
dixi regi: Si regi videt bonũ: epiſtolas

det mihi ad duces regionis trãs flumẽ
vt traducant me donec veniã in iudeã:
⁊ epiſtolã ad aſaph cuſtodẽ ſaltus regiſ:
vt det mihi ligna vt tegere poſſim por-
tas templi turres domus ⁊ muros ciui-
tatis: ⁊ domũ quam ingreſſus fuero. Et
dedit mihi rex: iuxta manũ dei mei bo-
nã mecũ. Et vẽi ad duces regiõis trãs
flumen: dediqꝫ eis epiſtolas regis. Mi-
ſerat aũt rex mecũ principes militum ⁊
equites. Et audierũt ſanaballath horo-
nites: ⁊ tobias ſeruus amanites: ⁊ cõtri
ſtati ſunt afflictione magna ꝙ veniſſet
homo qui quereret proſperitatẽ filiorũ
iſrael. Et veni hieruſalẽ: ⁊ eram ibi tri- C
bus diebus. Et ſurrexi nocte ego et viri
pauci mecũ: ⁊ nõ indicaui cuiqꝫ qđ do-
minus dediſſet in corde meo vt facerẽ
in hieruſalẽ: ⁊ iumentũ nõ erat mecum
niſi anial cui ſedebã. Et egreſſus ſum ꝑ
portã vallis nocte ⁊ ante fontẽ draco-
nis ⁊ ad portã ſtercoris: ⁊ cõſiderabam
murũ hieruſalẽ diſſipatũ ⁊ portas eius
ꝯſumptas igni. Et tranſiui ad portam
fontiſ ad aqueductũ regiſ: ⁊ nõ erat locꝰ
iumento cui ſedebã vt trãſiret. Et aſcẽ-
di ꝑ torrentẽ nocte: ⁊ ꝯſiderabã murũ:
⁊ reuerſus veni ad portã vallis ⁊ redij.
Magiſtratꝰ aũt neſciebant quo abijſſem:
aut qđ ego facerẽ. Sed ⁊ iudeis ⁊ ſacer-
dotibꝰ ⁊ optimatibꝰ ⁊ magiſtratibꝰ ⁊ re
liquis qui faciebant opus vſqꝫ ad id loci
nihil indicauerã. Et dixi eis. Uos noſtiſ D
afflictionẽ i qua ſumꝰ: qr hieruſalẽ deſer-
ta ẽ ⁊ porte eiꝰ ꝯſumpte ſũt igni. Ueni-
te ⁊ edificemꝰ muros hieruſalẽ: et nõ ſi-
mus vltra opprobrium. Et indicaui eis
manũ dei mei ꝙ eſſet bona mecũ: ⁊ ver-
ba regis quę locutꝰ eſt mihi: ⁊ aio. Surga
mus ⁊ edificemꝰ. Et ꝯfortate ſũt manꝰ
eorũ i bono. Audierũt aũt ſanaballath
horonites ⁊ tobias ſuus tuꝰ amanites
et goſem arabs ⁊ ſubſannauerũt nos: et
deſpexerũt: dixeritqꝫ: Que ẽ hec res quã
facitiſ? Nunquid ꝯtra regẽ vos rebellatiſ?
Et reddidi eis ſermonẽ: dixiqꝫ ad eos:
Deus celi ipſe nos iuuat: ⁊ nos ſerui eiꝰ
ſumus. Surgamꝰ ⁊ edificemus. Uobis
autẽ non eſt pars et iuſticia ⁊ memoria
in hieruſalem. ¶ III
Et ſurrexit eliaſib ſacerdos ma- B
gnus et frẽs eiꝰ ſacerdotes: ⁊ edi
ficauerũt portã gregis: Ipſi ſãctificaue
runt eã: et ſtatuerunt valuas eiꝰ: et vſqꝫ
ad turrim centũ cubitorũ: ſctificauerũt
eam: vſqꝫ ad turrim ananehel. Et iuxta

eū edificauerunt viri hiericho: ⁊ iuxta
eos edificauit zabur filius zamri. Por-
tā aūt piſciū edificauerūt filij aſnaa: ip
ſi texerūt eā: et ſtatuerūt valuas eius et
ſeras et vectes. Et iuxta eos edificauit
B marimuth filius vrie filij accus. Et iux
ta eū edificauit moſollā filius barachie
filij meſezebel. Et iuxta eū edificauit ſa
doch fili⁹ baana. Et iuxta eū edificaue
rūt thecueni. Optimates aūt eoꝝ non
ſuppoſuerunt colla ſua in ope dñi dei
ſui. Et portā veterē edificauerūt ioia-
da fili⁹ phaſea et moſollā fili⁹ beſodia:
ipi texerūt eā: et ſtatuerūt valuas ei⁹ et
ſeras et vectes. Et iuxta eos edificaue
rūt melchias gabaonites et iadō mero
nathites viri de gabaaon: et maſpha ꝓ
duce qui erat in regione trans flumē.
Et iuxta eū edificauit eziel filius araia
aurifex. Et iuxta eū edificauit ananias
filius pigmētarij: et dimiſerūt hieruſa-
C lē vſqꝫ ad muꝝ plateē latioris. Et iux-
ta eū edificauit raphaia filius ahur prī
ceps vici hierl̄m. Et iuxta eū edificauit
ieiada filius aromath ꝯtra domū ſuā.
Et iuxta eū edificauit atthus fili⁹ aſe-
bonie. Mediā ꝑtem vici edificauit mel
chias filius erē ⁊ aſub fili⁹ phetmoab
et turri furnoꝝ. Et iuxta eos edificauit
ſellū filius aloes: princeps medie ꝑtis
vici hierl̄m: ipē et filij eius. Et portam
vallis edificauit annun et habitatores
zanoe: ipſi edificauerūt eā: ⁊ ſtatuerunt
valuas ei⁹ ⁊ ſeras ⁊ vectes: ⁊ mille cubi
tos in muro vſqꝫ ad portā ſterquilinij.
D Et portā ſterquilinij edificauit melchi-
as fili⁹ rechab princeps vici bethacha-
rem. Ipſe edificauit eā ⁊ ſtatuit valuas
eius ⁊ ſeras ⁊ vectes. Et portā fontꝫ edi
ficauit ſellū fili⁹ colozai: princeps pagi
maſpha. Ipſe edificauit eā ⁊ texit: et ſta-
tuit valuas ei⁹ et ſeras ⁊ vectes: et mu-
ros piſcine ſyloe in hortuz regis: et vſqꝫ
ad gradus qui deſcendūt de ciuitate da
uid. Poſt euz edificauit neemias filius
azboth princeps dimidie partꝫ vici beth
ſur vſqꝫ ꝯtra ſepulchrū dauid: ⁊ vſqꝫ ad
piſcinā que grādi ope ꝯſtructa eſt: ⁊ vſqꝫ
E ad domū fortiū. Poſt eū edificauerunt
leuite: reum fili⁹ benni. Poſt eū edifica
uit aſebias princeps dimidie partꝫ vici
ceile in vico ſuo. Poſt eū edificauerunt
fratres eoꝝ: bechiu fili⁹ enebad priceps
dimidie partꝫ ceile. Et edificauit iuxta
eū azer fili⁹ ioſue princeps maſpha mē-
ſuram ſecūdā ꝯtra aſcenſum firmiſſimi

anguli. Poſt eū in monte edificauit ba
ruch fili⁹ zachai menſurā ſecūdā: ab an
gulo vſqꝫ ad portā dom⁹ eliaſib ſacerdo
tꝫ magni. Poſt eū edificauit merimuth
filius vrie filij atthus menſurā ſecūdaꝫ
a porta domus eliaſib: donec extendere
tur dom⁹ eliaſib. Et poſt eum edificaue
runt ſacerdotes viri de campeſtrib⁹ ior-
danis. Poſt eos edificauit beniamin et
aſub ꝯtra domū ſuā. Et poſt eos edifi-
cauit azarias fili⁹ maaſie filij ananie cō
tra domū ſuā. Poſt eū edificauit bēnuī
filius ennada mēſurā ſecundaꝫ a domo
azarie vſqꝫ ad flexurā ⁊ vſqꝫ ad angulū.
Poſt eū edificauit phalel fili⁹ ozi cōtra
flexurā ⁊ turrim ꝙ eminet de domo regꝫ
excelſa: id eſt in atrio carceris. Poſt euꝫ
phadaia fili⁹ feros. Nathinnei autē ha-
bitabant in ofel: vſqꝫ ꝯtra portā aquaꝝ
ad orientē et turrim ꝙ ꝓminebat. Poſt
eos edificauerūt thecueni menſurā ſecū
dā e regione: a turre magna ⁊ eminenti
vſqꝫ ad murū templi. Surſū aūt ad por
tā equoꝝ edificauerūt ſacerdotes vnuſ-
quiſqꝫ ꝯtra domū ſuā. Poſt eos edifica
uit ſeddo fili⁹ emmer ꝯtra domū ſuam.
Et poſt eū edificauit ſemeia fili⁹ ſeche-
nie cuſtos porte orientalis. Poſt eū edi-
ficauerūt anania fili⁹ ſelemie: ⁊ anon fi-
lius ſelo ſext⁹ menſurā ſecundam. Poſt
eū edificauit moſollā fili⁹ barachie cō-
tra gazophylatiū ſuū. Poſt eum edifica
uit melchias filius aurificis vſqꝫ ad do
mū nathinneoꝝ ⁊ ſcuta vendentiū ꝯtra
portā iudicialē ⁊ vſqꝫ ad cenaculum an
guli. Et intra cenaculum anguli in por
ta gregis edificauerunt artifices et ne-
gociatores. ·IIII·

Actū eſt aūt cū audiſſet ſanabal
lath ꝙ edificarem⁹ murū iratus
eſt valde. Et mot⁹ nimis ſubſan-
nauit iudeos ⁊ dixit coraꝫ fratrib⁹ ſuis
⁊ frequentia ſamaritanoꝝ. Quid iudei
faciūt imbecilles? Nū dimittēt eos gen
tes? Num ſacrificabūt ⁊ cōplebūt i vna
die? Nūquid edificare poterunt lapides
de aceruis pulueris qui combuſti ſunt?
Sed tobias amanites ꝓxim⁹ eius ait:
Edificent. Si aſcēderit vulpes tranſili-
et murū eorū lapideū. Et dixit neemias
Audi de⁹ noſter qꝛ facti ſum⁹ deſpectui.
Cōuerte opprobriū ſuꝑ caput eoꝝ et da
eos in deſpectionē in terra captiuitatꝫ.
Ne operias iniquitatē eoꝝ: ⁊ pctm̄ eoꝝ
corā facie tua nō deleatꝫ: qꝛ irriſerūt edi
ficantes. Itaqꝫ edificauim⁹ murum: et

cõiũxim⁹ totũ vſq₃ ad ptẽ dimidiã: et ꝓ
uocatũ ẽ cor ppli ad operandũ. Factũ eſt
aũt cũ audiſſet ſanaballath et tobias et
arabes et amanite et azotij ꝙ obducta
eẽt cicatrix muri hierlm: et ꝙ cepiſſent
interrupta ꝯcludi: irati ſũt nimis. Et cõ
gregati ſũt oẽs pariter vt venirẽt et pu
gnarẽt ꝯtra hierlm: et molirẽt̃ iſidias.
Et orauim⁹ deũ nr̃m: et poſuim⁹ cuſto-
des ſup murũ die ac nocte ꝯtra eos. Di
xit aũt iudas: Debilitata eſt fortitudo
portãtiũ: et hum⁹ nimia ẽ: et nos nõ po-
terim⁹ edificare murũ. Et dixerũt hoſtes
nr̃i. Neſciãt et ignorẽt donec veniam⁹ i
mediũ eoꝝ ⁊ interficiam⁹ eos: ⁊ ceſſare
faciam⁹ op⁹. Factũ ẽ aũt veniẽtib⁹ iude
is q̃ habitabãt iuxta eos ⁊ dicẽtib⁹ no-
bis ꝑ decẽ vices ex oĩb⁹ locĩs q̃b⁹ vene-
rãt ad nos: ſtatui i loco poſt murũ ꝑ cir-
cuitũ: pplm i ordinẽ cũ gladijs ſuis ⁊ lã
ceis ⁊ arcubus. Et ꝓſperi atq₃ ſurrexi ⁊
aio ad optimates ⁊ mgr̃at⁹ ⁊ ad reliquã
partẽ vulgi. Nolite timere a facie eorũ.
Dñi magni ⁊ terribilis memẽtote: ⁊ pu
gnate ꝓ frĩbus vr̃is: filijs vr̃is ⁊ filiab⁹
vr̃is ⁊ vxorib⁹ vr̃is ⁊ domibus vr̃is. Fa
ctũ ẽ aũt cũ audiſſent iimici nr̃i nũcia-
tũ eſſe nobis: diſſipauit de⁹ cõſiliũ eorũ.
Et reuſi ſum⁹ oẽs ad muros: vnuſq̃ſq₃
ad op⁹ ſuũ. Et factũ ẽ a die illa: media
ꝑs iuuenũ eorum faciebat op⁹: ⁊ media
parata erat ad bellũ: ⁊ lancee et ſcuta ⁊
arc⁹ ⁊ lorice: ⁊ pricipes poſt eos i oĩ do-
mo iuda edificãtiũ muros ⁊ portãtium
onera ⁊ iponẽtiũ: vna manu ſua facie-
bat op⁹: ⁊ altera tenebat gladiũ. Edifi-
cãtiũ eñi vnuſq̃ſq₃ gladio erat accinct⁹
renes. Et edificabãt ⁊ clãgebant bucci
na iuxta me. Et dixi ad optimates ⁊ ad
mgr̃atus ⁊ ad reliquã ptẽ vulgi. Opus
grãde ẽ ⁊ latũ: ⁊ nos ſepati ſum⁹ in mu
ro ꝓcul alter ab altero. In loco q̃cunq₃
audieritĩ clangorẽ tube illuc cõcurrite
ad nos. De⁹ nr̃ pugnabit pro nobis et
nos ipſi faciam⁹ op⁹. Et media ꝑs nr̃m
teneat lanceas ab aſcẽſu aurore donec
egrediat̃ aſtra. In tpe q̃z illo dixi pplo.
Unuſq̃ſq₃ cũ puero ſuo maneat in me-
dio hierlm: ⁊ ſint nobis vices ꝑ noctẽ ⁊
diẽ ad opãdũ. Ego aũt ⁊ frẽs mei ⁊ pue
ri mei ⁊ cuſtodes qui erãt poſt me: non
deponebam⁹ veſtimẽta nr̃a: Unuſq̃ſq₃
ſõ nudabat̃ ad baptiſmum. V
Et factus eſt clamor ppli ⁊ vxo-
rum eius magnus aduerſus fra
tres ſuos iudeos. Et erãt qui di
cerent: Filij noſtri ⁊ filie noſtre mlte ſũt
nimis. Accipiamus ꝓ precio eorũ fru-
mentũ: ⁊ comedam⁹ et viuam⁹. Et erãt
qui dicerẽt: Agros nr̃os ⁊ vineas ⁊ do-
mos nr̃as opponam⁹: et accipiam⁹ fru-
mentũ in fame. Et alij dicebãt: Mutuo
ſumam⁹ pecunias in tributa regis: de-
muſq₃ agros nr̃os ⁊ vineas. Et nunc ſi-
cut carnes fratruꝫ nr̃oꝝ ſic carnes nr̃e
ſũt: et ſicut filij eorum: ita filij nr̃i. Ecce
nos ſubiugam⁹ filios nr̃os ⁊ filias no-
ſtras i ſeruitutẽ: et de filiab⁹ nr̃is ſũt fa
mule: nec habem⁹ vñ poſſint redimi: et
agros nr̃os et vineas nr̃as alij poſſidẽt A
Et irat⁹ ſum nimis: cũ audiſſem clamo-
rem eoꝝ ſm verba hec: cogitauitq₃ cor
meũ. Et increpaui optimates ⁊ mgr̃at⁹
⁊ dixi eis: Uſuras ne ſinguli a frĩb⁹ ve-
ſtris exigatĩ: Et cõgregaui aduerſũ eos
cõtionẽ magnã: et dixi eis: Nos vt ſcitĩ
redemim⁹ frẽs nr̃os iudeos qui venditi
fuerãt gẽtib⁹ ſm poſſibilitatẽ noſtram.
Et vos igit̃ vẽdite frẽs vr̃os: ⁊ redime-
mus eos? Et ſiluerũt nec iuenerũt quid
rñderent. Dixitq₃ ad eos: Non eſt bona
res quã facitĩ. Quare nõ in timore dei
nr̃i ambulatĩ: ne exprobret̃ nobis a gẽ-
tibus inimicĩ nr̃is? Et ego ⁊ frẽs mei ⁊
pueri mei cõmodauim⁹ plurimis pecu-
niam et frumẽtũ. Nõ repetamus in cõe
iſtud. Es alienũ ꝯcedam⁹: qđ debet̃ no-
bis. Reddite eis hodie agros ſuos ⁊ vi-
neas ſuas ⁊ oliueta ſua et domos ſuas
Quin poti⁹ ⁊ cẽteſimã pecunie frumẽti C
vini et olei quã exigere ſoletĩ ab eis: da
te ꝓ illis. Et dixerũt: Reddem⁹: ⁊ ab eis
nihil querem⁹: ſicq₃ faciem⁹ vt loquerĩ.
Et vocaui ſacerdotes: et adiuraui eos
vt facerẽt iuxta qđ dixerã. Inſup excuſſi
ſinũ meuꝫ et dixi: Sic excutiat de⁹ oẽm
virum qui nõ cõpleuerit verbũ iſtud: d
domo ſua et de laborib⁹ ſuis. Sic excu-
tiat̃: et vacu⁹ fiat. Et dixit vniuerſa mlti-
tudo: amen. Et laudauerũt deũ. Fecit
ergo pplus ſicut erat dictum. A die aũt
qua p̃ceperat rex mihi vt eſſem dux in
terra iuda ab ãno viceſimo vſq₃ ad an-
num triceſimũſecunduꝫ artaxerxis re-
gis per ãnos duodecim: ego et frẽs mei
ãnonas que ducib⁹ debebant̃ nõ come
dim⁹. Duces aũt primi q̃ fuerũt aũ me
grauauerũt pplm: ⁊ acceperũt ab eis in D
pane et vino ⁊ pecunia q̃tidie ſiclos q̃-
draginta. Sed et miſtri eoꝝ depreſſerãt
populum. Ego autem nõ feci ita ꝓpter
timorẽ dei. Quin potius in opere muri

edificaui: ⁊ agrū nō emi: et omēs pueri
mei cōgregati ad opus erāt. Iudei q̄z et
mgr̄at⁹ centū q̄nq̄ginta viri: ⁊ q̄ venie-
bant ad nos de gētib⁹ q̄ in circuitu nr̄o
sūt: i mēsa mea erāt. Parabat̄ aūt mihi
p dies ſingulos bos vn⁹: arietes ſex ele-
cti: exceptis volatilib⁹: ⁊ inter dies de-
cem vina diuerſa: ⁊ alia mlt̄a tribuebā.
Inſup ⁊ annonas ducat⁹ mei nō q̄ſiui.
I.13.b Ualde em̄ erat attenuat⁹ ppl̄s. Memē-
to mei deus me⁹ in bonū s̄m oīa que fe
ci pplo huic. ¶ VI.
¶ A F Actum eſt autē cū audiſſet ſana
ballath ⁊ tobias ⁊ goſem arabs
⁊ ceteri inimici nr̄i q̄ edificaſſē
ego murū: ⁊ ne eſſet in ipſo reſidua iter
ruptio: vſq̄z ad tēpus aūt illud valuas
non poſuerā in portis: miſerūt ſanabal
lath ⁊ tobias ⁊ goſem arabs ad me dicē
tes: Ueni ⁊ pcutiam⁹ fedus pariter i vi-
culis in campo vno. Ipſi autem cogita-
bant vt facerent mihi malum. Miſi er-
go ad eos nuncios: dicens: Opus gran-
de ego facio et nō poſſum deſcēdere: ne-
forte negligat̄ cū venero et deſcendero
ad vos. Miſerūt aūt ad me s̄m verbuz
hoc p q̄ttuor vices: ⁊ reſpondi eis iuxta
¶ B ſermonē priorem. Et miſit ad me ſana-
ballath iuxta v̄bū prius quita vice pu-
erum ſuum: ⁊ ep̄las hēbat in manu ſua
ſcriptā hoc modū. In gentibus auditū
eſt: ⁊ goſem dixit: q̄ tu ⁊ iudei cogitetis
rebellare: ⁊ ppterea edifices murū: ⁊ le-
uare te velis ſup eos regē: pp̄ter quam
cauſam et pph̄as poſueris q̄ p̄dicēt de
te in hierl̄m dicētes: Rex i iudea ē. Au-
ditur⁹ eſt rex v̄ba hec. Idcirco nūc veni
vt ineam⁹ cōſilium pariter. Et miſit ad
eos dicēs: Nō eſt factū s̄m verba hec q̄
tu loq̄ris. De corde em̄ tuo tu cōponis
hec. Oēs em̄ hi terrebāt nos: cogitātes
q̄ ceſſarēt man⁹ nr̄e ab ope ⁊ q̄eſcerem⁹
Quā ob cām magi ɔfortaui man⁹ meas
¶ C Et ingreſſus ſū domū ſamaie filij dala
ie filij methabeel ſecreto. Qui ait: Tra-
ctemus nobiſcū in domo dei in medio
tēpli ⁊ claudam⁹ portas edis: q̄r vēturi
ſūt vt interficiāt te: ⁊ nocte vēturi ſunt
ad occidēdū te. Et dixi: Nū quiſq̄z ſilis
mei fugit? Et q̄s vt ego ingrediet̄ tēplū
⁊ viuet? Nō ingrediar. Et intellexi p de⁹
nō miſiſſet eū: ſz q̄ſi vaticinās locut⁹
eſſet ad me: ⁊ tobias ⁊ ſanaballath ɔdu
xiſſent eū. Acceperat em̄ p̄ciū vt territ⁹ fa
cerem ⁊ peccarē: ⁊ haberē malū q̄d exp
3.5.b barēt mihi. Memēto mei dn̄e p tobia

⁊ ſanaballath: iuxta opa eoꝝ talia: ſz et
noadie pph̄e ⁊ ceterorū pphetaruz qui
terrebāt me. Cōplet⁹ ē aūt mur⁹ viceſi-
moq̄nto die mēſis elul q̄nq̄gintaduob⁹
dieb⁹. Factū eſt q̄ cū audiſſent oēs ini-
mici nr̄i vt timerent vniuerſe gentes q̄
erant in circuitu nr̄o: ⁊ cōciderēt intra
ſemetipſos: ⁊ ſcirēt q̄ a dn̄o factū ē op⁹
hoc. Sed ⁊ in dieb⁹ illis multe optima
tum iudeorū ep̄le mittebant̄ ad tobiā:
⁊ a tobia veniebāt ad eos. Multi enim
erāt in iudea h̄ntes iuramētū ei⁹: q̄r ge
ner erat ſechenie filij iorei: ⁊ iohānan fi
lius ei⁹ acceperat filiā maſollā filij bara-
chie. Sed et laudabāt eū corā me: ⁊ ver
ba mea nūciabant ei. Et tobias mitte-
bat epiſtolas vt terreret me. ¶ VII
P Oſtq̄z aūt edificatus eſt murus:
⁊ poſui valuas: ⁊ recēſui ianito-
res ⁊ cantores ⁊ leuitas: precepi
anani frī meo ⁊ ananie principi domus
de hierl̄m. Ipſe em̄ quaſi vir verax: ⁊ ti-
mēs deuz plus ceteris videbat̄. Et dixi
eis: Nō apiant̄ porte hierl̄m vſq̄z ad ca
lorem ſolis. Cūq̄z adhuc aſſiſterēt: clau-
ſe porte ſūt ⁊ opilate. Et poſui cuſtodes
de habitatorib⁹ hierl̄m ſingulos per vi
ces ſuas: ⁊ vnūquēq̄z cōtra domū ſuaz.
Ciuitas aūt erat lata nimis ⁊ grandis:
⁊ ppl̄s paruus in medio eius: ⁊ nō erāt
domus edificate. De⁹ aūt dedit in cor-
de meo ⁊ cōgregaui optimates ⁊ mgr̄a-
tus ⁊ vulg⁹ vt recēſerē eos. Et iueni li-
brū cēſus eoꝝ q̄ aſcēderāt primū: ⁊ iuē
tum eſt ſcriptū in eo. Iſti filij puincie q̄
aſcēderūt de captiuitate migrātium q̄s
trāſtulerat nabuchodonoſor rex baby-
lonis: et reuerſi ſūt in hierl̄m et iudeaz:
vnuſq̄ſq̄z in ciuitatē ſuā qui venerāt cū
zorobabel: ioſue: neemias: azarias: raa-
mias: naamin: mardoche⁹: belſar: meſ-
pharat: beggoai: naum: baana. Numer⁹
virorū ppl̄i iſrl̄. Filij pharos duo milia
centuz ſeptuagintaduo: Filij ſaphatia:
trecenti ſeptuagintaduo. Filij area: ſex-
cēti q̄nquagintaduo. Filij phetmoab fi
lioꝝ ioſue ⁊ ioab: duo milia octingenti
decē et octo. Filij helā mille octingenti
q̄nq̄gintaq̄ttuor. Filij zethua nōgēti q̄-
dragintaq̄nq̄z. Filij zachai: ſeptingenti
ſexaginta. Filij bēnui: ſexcēti q̄dragita-
octo. Filij bebai: ſexcēti vigintiocto. Fi
lij azgad: duo milia trecēti vigintiduo.
Filij adonicā: ſexcēti ſexagintaſeptē. Fi
lij beguai: duo milia ſexagintaſeptē. Fi
lij adin: ſexcenti q̄nquagintaq̄nq̄z. Filij

ather filij ezechie:nōgēti octo. Filij aſez
trecenti vigintiocto. Filij beſai:trecēti
vigintiq̄ttuor. Filij areph:cētū duodeci
Filij gabaō:nonagintaq̄nq̄ꝫ. Filij beth
leem ⁊ nethupha:centū octogintaocto.
Uiri anathot centum vigintiocto. Ui-
ri bethamoth:q̄dragintaduo. Uiri cari
athiari cephira et beroth:ſeptingēti q̄-
dragintatres. Uiri rama ⁊ nebo:ſexcēti
vigintiun⁹. Uiri machmas:cētū vigiti
duo. Uiri bethel et chai:ducenti vigiti
tres. Uiri nebo alterius:q̄nq̄gintaduo
Uiri helā alteri⁹:mille ducēti q̄nq̄gita-
q̄ttuor. Filij arem:trecenti viginti. Filij
hiericho trecenti q̄dragintaq̄nq̄ꝫ. Filij
lodadin et ono:ſeptingenti vigintiun⁹
Filij ſenaa:tria milia nōgēti triginta.
Sacerdotes. Filij idaia in domo ieſua:
nōgenti ſeptuagintatres. Filij emmer:
mille q̄nq̄gintaduo. Filij pheſſur:mille
ducēti q̄dragintaſeptē. Filij arem:mil-
le decē et ſeptē. Leuite. Filij ieſue ⁊ ced-
mihel filiorum oduie:ſeptuagintaq̄ttuor.
Cātores. Filij aſaph cētū q̄dragitaocto
Janitores. Filij ſellū:filij ather:filij thel
mon:filij accub:filij athita:filij ſobai:
centū trigitaocto Nathinnei. Filij ſoa:
filij aſupha:filij thebaoth:filij ceros:fi-
lij ſiaa:filij fadon:filij lebana:filij aza-
ba:filij ſelmō:filij anan.:filij geddel:fi-
lij gaer:filij raahia:filij raſin:filij necho
da:filij iezē:filij aza:filij phaſea:filij be
ſai:filij munim:filij nephuſim:filij be-
chue:filij acupha:filij azur:filij beſluth
filij maida:filij arſa:filij berchos:filij ſi
ſara filij thema:filij naſia:filij athupha
filij ſeruoꝝ ſalomōis:filij ſothai:filij ſo
pherech:filij pheruda:filij iahala:filij
percū:filij gedel:filij ſaphata:filij achil:
filij phocereth q̄ erat ort⁹ ex aſbaim fi-
lio āmō. Oēs nathinnei:⁊ filij ſeruoꝝ
ſalomōis:trecēti nonagitaduo. Hi ſūt
aūt q̄ aſcēderūt ꝺ thelmala thelarſa che
rub adon ⁊ emmer:⁊ nō potuerūt indi-
care domū patrū ſuoꝝ ⁊ ſemē ſuū:vtrū
ex iſrl. Filij dalaia:filij tobia filij necho
da:ſexcēti q̄dragintaduo. Et de ſacerdo
tib⁹:filij iobia:filij accos:filij berzellai
q̄ accepit ꝺ filiab⁹ berzellai galaaditidis
vxorē:⁊ vocat⁹ ē noīe eoꝝ. Hi q̄ſierunt
ſcripturā ſuā in cenſu ⁊ nō inuenerūt:⁊
eiecti ſunt de ſacerdotio. Dixitq̄ꝫ ather
ſartha eis vt nō mādücarēt de ſcīs ſcō-
rum:donec ſtaret ſacerdos doct⁹ ⁊ eru-
ditus. Oīs multitudo q̄ſi vir vn⁹:q̄dra-
gintaduo milia ſexcēti ſexaginta:abſq̄ꝫ
ſeruis ⁊ ancillis eoꝝ qui erāt ſeptē mi-
lia trecēti trigintaſeptē:⁊ inter eos cā-
tores et cātatrices ducēte. Equi eorum B
ſexcenti trigintaſeptē:muli eorum du-
centi quadragintaq̄nq̄ꝫ:cameli eorum
quadringenti trigintaquinq̄ꝫ:aſini ſex
milia ſeptingēti viginti. Hucuſq̄ꝫ refer
tur quid ī cōmentario ſcriptū fuerit:et
in neemie hiſtoria texit. Nōnulli aūt ꝺ
principib⁹ familiarū dederūt in opus.
Atherſatha dedit in theſaurū:auri dra
chmas mille:phialas quinquaginta tu-
nicas ſacerdotales quigentas triginta.
Et de principib⁹ familiaꝝ dederunt in
theſaurū opis:auri drachmas vigiti mi
lia ⁊ argenti minas duo milia ducētas
Et qđ dedit reliquus pp̄lus:auri drach
mas viginti milia:⁊ argēti minas duo
milia:⁊ tunicas ſacerdotales ſexaginta
ſeptē. Habitauerūt aūt ſacerdotes ⁊ le-
uite ⁊ ianitores ⁊ cātores ⁊ reliquū vul
gus ⁊ nathinnei ⁊ oīs iſrl in ciuitatib⁹
ſuis. VIII A

Et venerat mēſis ſeptimus. Filij 3. Eſdre.9.c.
autē iſrl erāt in ciuitatib⁹ ſuis. 1. Eſdre.3.a
Cōgregatuſq̄ꝫ oīs pp̄ls quaſi vir
vn⁹ ad plateā q̄ eſt an̄ portā aquaꝝ:et
dixerūt eſdre ſcribe vt afferret librū le-
gis moyſi:quā p̄cepat dn̄s iſraeli. Attu
lit ergo eſdras ſacerdos legem corā mł-
titudine virorū ⁊ mulierū:cūctiſq̄ꝫ qui
poterāt intelligere:in die prima menſis
ſeptimi. Et legit in eo aꝑte in platea q̄
erat an̄ portā aquarū de mane vſq̄ꝫ ad
mediā diem:in cōſpectu virorū ⁊ muli-
erum ⁊ ſapiētiū. Et aures oīs populi
erāt erecte ad librū. Stetit autē eſdras
ſcriba ſuꝑ gradū ligneū quē fecerat ad
loquēdū:⁊ ſteterūt iuxta eū:mathathias
⁊ ſemia et ania ⁊ vria et helchia ⁊ maa-
ſia ad dexterā ei⁹ ⁊ ad ſiniſtrā phadaia
miſahel ⁊ melchia ⁊ aſum ⁊ aſeph dana
zacharia ⁊ moſollam Et aꝑuit eſdras li B
brū corā oī pp̄lo. Suꝑ vniuerſū quippe
pp̄lm eminebat. Et cū aꝑuiſſet eū:ſtetit
oīs pp̄ls. Et bn̄dixit eſdras dn̄o deo vo
ce magna. Et rn̄dit oīs pp̄ls:amē:amē:
eleuans man⁹ ſuas. Et incuruati ſūt ⁊
adorauerūt deuꝫ p̄ni in terram. Porro
ieſue ⁊ baani ⁊ ſerabia:iami:accub:ſep
thai:odia:maaſia:celita:azarias:ioza-
bed:anani:phalaia:leuite ſilētiū facie-
bant in pp̄lo ad audiendā legē. Popu-
lus aūt ſtabat in gradu ſuo. Et legerūt
in libro legiſ dei diſtincte ⁊ aꝑte ad itel-
ligendū ⁊ intellexerūt cū legeret. Dixit

aūt neemias: ipſe ē atherſatha ⁊ eſdras
ſacerdos ⁊ ſcriba ⁊ leuite iterp̄tātes vni
uerſo pp̄lo: Dies ſcificatus eſt domino
C deo nr̄o. Nolite lugere ⁊ nolite flere. Fle
bat eñ oīs pp̄ls cū audiret v̄ba legis.
1.Eſdre.9.g Et dixit eis: Ite comedite pinguia ⁊ bi
bite mulſū: ⁊ mittite partes eis qui nō
pparauerūt ſibi qꝛ ſcūs dies dn̄i ē: ⁊ no
lite cōtriſtari. Gaudiū etenī dn̄i eſt forti
tudo nr̄a. Leuite aūt ſilētiū faciebāt in
oī pp̄lo dicētes: Tacete: qꝛ ſcūs ē: ⁊ no
lite dolere. Abijt itaqꝫ oīs pp̄lus vt co
mederet ⁊ biberet ⁊ mitteret partes ⁊ fa
ceret leticiā magnā: qꝛ intellexerāt v̄ba
q̄ docuerat eos. Et in die ſecūdo cōgre
gati ſūt principes familiarum vniuerſi
pp̄li ſacerdotes ⁊ leuite ad eſdrā ſcribā
vt interp̄taret̄ eis v̄ba legis. Et inue
nerunt ſcriptū in lege p̄cepiſſe dn̄m in
manu moyſi vt habitēt filij iſrael in ta
bernaculis in die ſolēni menſe ſeptimo
⁊ vt p̄dicēt ⁊ diuulgēt vocē in vniuer
ſis vrbibus ſuis ⁊ in hieruſalē dicētes:
D Egredimi in mōtem: et afferte frondes
oliue: ⁊ frondes ligni pulcherrimi: fron
des myrti et ramos palmarū ⁊ frondes
ligni nemoroſi vt fiant tabernacula ſi
cut ſcriptū eſt. Et egreſſus eſt oīs pp̄lus
et attulerūt. Feceruntqꝫ ſibi tabernacu
la vnuſq̄ſqꝫ in domate ſuo ⁊ ī atrijs ſu
is ⁊ in atrijs dom⁹ dei: et in platea por
te aquarū ⁊ ī platea porte ephraim. Fe
cit ḡ vniūſa ecclīa eoꝝ q̄ redierāt de ca
ptiuitate tabernacl̄a: et habitauerūt in
tabernacl̄. Nō fecerāt a dieb⁹ ioſue fi
lij nun talia filij iſrl̄ vſqꝫ ad diē illū. Et
fuit leticia magna nimis. Legit aūt in
libro leḡ dei p̄ ſinglos dieſ a die primo
vſqꝫ ad diē nouiſſimū: ⁊ fecerūt ſolēni
tatem ſeptē diebus: et in die octauo col
lectam iuxta ritum. ¶ IX

A In die aūt viceſimoq̄rto menſis
hui⁹ cōuenerūt filij iſrl̄ in ieiu
nio ⁊ in ſaccis et hum⁹ ſup eos.
Et ſeparatū eſt ſemē filiorū iſrl̄ ab omi fi
lio alienigena: et ſteterūt et cōfitebant̄
pctā ſua ⁊ iniq̄tates patrū ſuoꝝ. Et cō
ſurrexerūt ad ſtandū. ⁊ legerūt in volu
mine leḡ dn̄i dei ſui q̄ter ī die: ⁊ quater
in nocte ꝯfitebant̄: ⁊ adorabāt dn̄m deū
ſuū. Surrexerūt aūt ſup gradū leuitaꝝ
ioſue ⁊ bani ⁊ cedmihel: remmi: ſabnia
abani: ſarebias: bani: et thanani: et cla
mauerūt voce magna ad dn̄m deū ſuū.
Et dixerūt leuite: ioſue ⁊ cedmihel: bō
ni: aſebia: ſerebia: arebia: odaia: ſebna:
fataia. Surgite: bn̄dicite dn̄o deo nr̄o
ab eterno vſqꝫ ī eternū. Et bn̄dicāt no
mini glie tue excelſo in oī bn̄dictione ⁊
laude. Et dixit eſdras: Tu ipſe dn̄e ſol⁹
tu feciſti celū ⁊ celū celorum ⁊ oēm exer
citū eorū: terrā et vniuerſa q̄ in ea ſunt:
maria et oia q̄ in eis ſunt. Et tu viuifi
cas oia hec: et exercitus celi te adorat.
Tu ipſe dn̄e de⁹ qui elegiſti abrā ⁊ edu
xiſti eum de igne chaldeorum: ⁊ poſui
nomen eius abraam: ⁊ inueniſti cor ei⁹
fidele coram te: ⁊ pcuſſiſti cū eo fedus
vt dares ei terrā chananei ethei euei et
āmorrei ⁊ pherezei ⁊ iebuſei ⁊ gergeſei:
vt dares ſemini eius. Et impleſti v̄ba
tua qm̄ iuſtus es. Et vidiſti afflictionē
patrū nr̄orū in egyto: clamoremqꝫ eorū
eorū audiſti ſup mare rubrū: et dediſti
ſigna atqꝫ portēta ī pharaone ⁊ in vni
uerſis ſeruis eius: ⁊ ī oī pp̄lo terre illi⁹.
Cognouiſti eñ qꝛ ſuperbe egerāt cōtra
eos: ⁊ feciſti tibi nomē: ſicut in die hac.
Et mare diuiſiſti añ eos: ⁊ trāſierūt per
mediū maris in ſicco. Perſecutores au
tem eoꝝ p̄ieciſti in p̄fundū quaſi lapi
dem ī aq̄s validas: ⁊ ī colūna nubis du
ctor eoꝝ fuiſti p̄ diē: ⁊ ī colūna ignis p̄
noctem: vt apperet eis via p̄ quā ingre
diebant̄. Ad mōtē quoqꝫ ſinai deſcēdi
ſti: ⁊ locut⁹ es cū eis de celo: ⁊ dediſti eis
iudicia recta ⁊ legē veritatꝭ: cerimoni
as ⁊ p̄cepta bona. Et ſabbatū ſanctifi
catum tuū oſtendiſti eis: ⁊ mādata ⁊ ce
rimonias et legeſ p̄cepiſti eis in manu
moyſi ſerui tui. Panē quoqꝫ de celo de
diſti eis ī fame eoꝝ: ⁊ aquā de petra edu
xiſti eis ſitientib⁹. Et dixiſti eis vt ingre
derent̄ ⁊ poſſiderēt terrā: ſup quā leua
ſti manū tuam vt traderes eis. Ipſi vō
⁊ pr̄es noſtri ſup̄be egerūt ⁊ indurauer
rūt ceruices ſuas: ⁊ nō audierūt māda
ta tua: ⁊ noluerūt audire: ⁊ nō ſūt reco
dati mirabilium tuoꝝ q̄ feceras eis. Et
indurauerūt ceruices ſuas: ⁊ dederūt
caput vt cōuerterent̄ ad ſeruitutē ſuā
quaſi p̄ cōtentiones. Tu autē de⁹ p̄pi
tius clemēs ⁊ miſericors longanimis
multe miſerationis: nō dereliquiſti eos
Et quidē cū feciſſent ſibi vitulū cōflati
lem et dixiſſent: Iſte eſt de⁹ tuus q̄ edu
xit te de egypto: feceruntqꝫ blaſphemias
magnas: tu aūt ī miſericordijs tuis m
tis nō dimiſiſti eos in deſerto. Colūn
nubis nō receſſit ab eis p̄ diē: vt duce
ret eos ī viā: ⁊ colūna ignis p̄ noctē v
oſtēderet eis iter p̄ qd̄ ingrederent̄. Et

ſpūm tuū bonū dediſti qui doceret eos:
et manna tuū nō ꝓhibuiſti ab ore eoꝝ:
et aquā dediſti eis in ſiti. Quadraginta
annis pauiſti eos in deſerto nihilqꝫ eis
defuit. Veſtimēta eorū non inueteraue-
runt: et pedes eorū non ſunt attriti. Et
dediſti eis regna et pplos: et partitus es
eis ſortes. Et poſſederūt terram ſeon: et
terrā regis eſebon: et terrā og regis ba-
ſan. Et mltiplicaſti filios eorū ſicut ſtel-
las celi: et adduxiſti eos ad terrā de qua
dixeras pr̄ibus eorū vt ingrederent̄ et
poſſiderent. Et venerūt filij: et poſſede-
runt terrā. Et humiliaſti corā eis habi-
tatores terre chananeos: et dediſti eos ī
manu eoꝝ: et reges eorū et pplos terre
vt facerent eis ſicut placebat illis. Cepe
runt itaqꝫ vrbes munitas et humū pin
guem et poſſederunt domos plenas cū-
ctis bonis: ciſternas ab eis fabricatas:
vineas et oliueta et ligna pomifera ml-
ta. Et comederūt et ſaturati ſunt et im-
pinguati ſunt et abundauerūt delitijs
in bonitate tua magna. Prouocauerūt
autē te ad iracundiā: et receſſerunt a te:
et ꝓiecerunt legē tuā poſt terga ſua. Et
ꝓphas tuos occiderūt qui ꝯteſtabātur
eos vt reuerterent̄ ad te: fecerunt blaſ-
phemias grādes. Et dediſti eos in ma-
num hoſtiū ſuorū: et affixerant eos. Et
in tpe tribulationis ſue clamauerūt ad
te: et tu de celo audiſti: et ſm̄ miſeratio-
nes tuas multas dediſti eis ſaluatores:
qui ſaluarēt eos de manu hoſtiū ſuorū.
Cūqꝫ requieuiſſent reuerſi ſunt vt face-
rent malū in ꝯſpectu tuo et dereliquiſti
eos in manu inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ poſſede-
rūt eos. Cōuerſiqꝫ ſūt: ⁊ clamauerūt ad
te. Tu autē de celo exaudiſti ⁊ liberaſti
eos: in miſericordijs tuis multis tpibus:
⁊ ꝯteſtat⁹ es eos vt reuerterent̄ ad legē
tuā. Ipſi vero ſuꝑbe egerūt ⁊ nō audie-
rūt mādata tua: ⁊ in iudicijs tuis pecca
uerūt: q̄ faciet hō: ⁊ viuet in eis. Et de-
derūt humeꝝ recedentē: ⁊ ceruicē ſuam
indurauerūt: nec audierūt. Et ꝓtraxiſti
ſuꝑ eos ānos multos: ⁊ ꝯteſtat⁹ es eos ī
ſpū tuo ꝑ manū ꝓphaꝝ tuoꝝ ⁊ nō audi
erūt: ⁊ tradidiſti eos in manū pploꝝ ter
rarū. In miſericordijs autē tuis plimis
nō feciſti eos in ꝯſumptionē: nec dereli-
quiſti eos: qm̄ de⁹ miſerationū ⁊ clemēs
es tu. Nūc itaqꝫ de⁹ nr̄: magne fortis et
terribilis: cuſtodiēs pactū ⁊ miſcdiam
ne auertas a facie tua oēm laborē q̄ in-
uenit nos: reges nr̄os: principes nr̄os ⁊
ſacerdotes nr̄os: et ꝓphas nr̄os: ⁊ pr̄es
noſtros: ⁊ oēm pplm tuū: a dieb⁹ regis
aſſur vſqꝫ in diē hanc. Et tu iuſt⁹ es in G
oībus q̄ venerūt ſuꝑ nos: q2 veritatē fe-
ciſti nobis: nos aūt impie egim⁹. Reges
nr̄i: principes nr̄i: ſacerdotes nr̄i: ⁊ pr̄es
nr̄i: nō fecerūt legē tuā: ⁊ nō attēderunt
mādata tua ⁊ teſtimonia tua q̄ teſtifica
tus es in eis. Et ipi in regnis ſuis bōis
⁊ in bonitate tua mlta quā dederas eis
⁊ in terra latiſſima ⁊ pingui quā tradi-
deras in ꝯſpectu eoꝝ: nō ſeruierūt tibi:
nec reuerſi ſunt a ſtudijs ſuis peſſimis.
Ecce noſipſi hodie ſerui ſumus: et terra
quā dediſti patrib⁹ nr̄is vt comederent
panē eius ⁊ que bona ſunt ei⁹: ⁊ noſipſi
ſerui ſum⁹ in ea. Et fruges ei⁹ multipli-
cantur regib⁹ quos poſuiſti ſuꝑ nos ꝓ-
pter pctā nr̄a: ⁊ corpib⁹ nr̄is dn̄ant̄ ⁊ iu
mētis nr̄is ſm̄ volūtatē ſuā: ⁊ in tribu-
latione magna ſum⁹. Suꝑ oībus ḡ his
noſipſi ꝑcutim⁹ fedus et ſcribim⁹: et ſi-
gnant principes noſtri: leuite nr̄i et ſa-
cerdotes noſtri.

C. X

Signatores autē fuerūt: neemias A
atherſatha fili⁹ achelai: ⁊ ſedechi
as: ſaraias: azarias: hieremias: pheſſur
amarias: melchias: accus: ſebenia: mel-
luc: maarē: merimuth: obdias: daniel:
genton: baruch: moſollā: abia: miamint
mazia: belga: ſemeia: hi ſacerdotes. Por
ro leuite: ioſue fili⁹ azarie: bennui de fi-
lijs enadad: cedmihel ⁊ frēs eoꝝ: ſeche-
nia: odeuia: celita: phalaia: anan: micha
roob: aſebia: zachur: ſerebia: ſabania: o-
dia: bani: baninu. Capita populi: feros
phethmoab: elam: zethu: bani: bonni: az
gad: bebai: adonaia: beggoai: adin: a-
ther: ezechia: azur: odeuia: aſum: beſai:
areth: anathot: nebai: mechphia: moſol-
lam: azir: meſizabel: ſadoch: ieddua: fel-
thia: anan: ania: oſee: anania: aſub: alc-
es: phaleam: ſobech: reum: aſebna: mad-
ſia: ethaia: hanan: anan: melluch: arem:
baana: ⁊ reliqui de pplo. Sacerdotes: le B
uite: ianitores ⁊ cantores nathinnei et
omēs qui ſe ſeparauerūt de pplis terrarū
ad legē dei: vxores eorū: filij eoꝝ: ⁊ filie
eorū oēs q̄ poterāt ſapere ſpōdentes ꝓ fra
trib⁹ ſuis: optimates eoꝝ: ⁊ q̄ veniebāt
ad pollicendū et iurandū vt ambularēt
in lege dn̄i quā dederat in manu moyſi
ſerui ſui vt facerent ⁊ cuſtodirent vni-
uerſa mandata domini dei nr̄i: et iudi-
cia eius ⁊ cerimonias eius: ⁊ vt nō dare
mus filias nr̄as pplo terre: et filias eoꝝ

nō acciperem⁹ filijs nr̄is. Populi quoq̧ terre q̄ importāt venalia ⁊ omnia ad vsum p̄ die sabbati vt vendāt: nō accipiemus ab eis in sabbato ⁊ in die sctificato.
C Et dimittem⁹ annū septimū: et exactionē vniuerse man⁹. Et statuem⁹ super nos p̄cepta vt dem⁹ tertiā partē sicli p̄ annū ad opus dom⁹ dei nr̄i ad panes ꝓpositionis ⁊ ad sacrificium sempiternū ⁊ in holocaustū sempiternū i sabbatis in kalendis in solēnitatibus ⁊ in sanctificatꝭ ꝓ peccato vt exoret̃ p̄ israel: ⁊ in oēm vsum dom⁹ dei nr̄i. Sortes ergo misim⁹ sup̄ oblationē lignoꝝ inter sacerdotes leuitas et ppl'm vt inferrent̃ in domū dei nr̄i p̄ domos patꝝ nr̄oꝝ p̄ tempa a tpibus anni vsq̧ ad annuz: vt arderēt sup̄ altare dn̄i dei nr̄i: sicut scriptū est in lege moysi. Et vt afferrem⁹ primogenita terre nr̄e: ⁊ primitiua vniuersi fructus oīs ligni: ab anno in annū: in domo dn̄i ⁊ primitiua filioꝝ nostroꝝ et pecoꝝ nr̄oꝝ: sicut scriptum est in lege: ⁊ primitiua boum nr̄oꝝ et ouiū nostrarū
D vt offerrent̃ in domo dei nr̄i sacerdotibus q̄ ministrāt in domo dei nostri. Et primitias ciboꝝ nostroꝝ et libaminum nr̄oꝝ ⁊ poma oīs ligni: vindemie quoq̧ ⁊ olei afferem⁹ sacerdotib⁹ ad gazophylatiū dei nr̄i: et decimā partez terre nr̄e leuitis. Ipsi leuite decimas accipient ex oībus ciuitatib⁹ operū nostrorū. Erit autē sacerdos fili⁹ aaron cū leuitꝭ in decimis leuitaꝝ: et leuite offerēt decimā partem decime sue in domo dei nr̄i ad gazophylatiū in domo thesauri. Ad gazophylatiū enī deportabūt filij israel et filij leui primitias frumēti et vini et olei: et ibi erūt vasa dn̄i sanctificata: et sacerdotes ⁊ cantores ⁊ ianitores ⁊ ministri: ⁊ nō dimittem⁹ domū dei nostri.

A Habitauerūt aūt principes XI ppl'i in hierl'm. Reliq̄ vero plebs misit sortē vt tolleret vnā partē de dece qui habitaturi essent in hierl'm ciuitate sctā: nouē vero partes in ciuitatib⁹. Bn̄dixit autē ppl'us oīb⁹ viris q̄ se sponte obtulerāt vt habitarēt in hierusalē. Hi sunt itaq̧ pricipes ꝓuincie q̄ habitauerūt in hierl'm ⁊ in ciuitatibus iuda. Habitauit aūt vnusq̄sq̧ in possessione sua in vrbibus suis israel: sacerdotes: leuite: nathinnei: ⁊ filij seruoꝝ salomonis. Et in hierusalē habitauerūt de filijs iuda ⁊ de filijs beniamin. De filijs iuda: athaias fili⁹ aziam: filij zacharie: filij amarie: filij saphatie: filij malalehel. De filijs phares: hismaasia: fili⁹ baruch: filius coloza: filius azia: filius adaia: fili⁹ ioarib: fili⁹ zacharie: fili⁹ silōtes. Omēs filij phares q̄ habitauerunt in hierl'm: quadringēti sexagintanouez viri fortes. Hi sūt aūt filij beniami. Sellum fili⁹ mosollā: filius ioed: filius phadaia: fili⁹ colaia: fili⁹ masia: fili⁹ etheel fili⁹ esaia, Et post eū gebbai: sellai: nōgenti vigintiocto. Et iohel filius zechri prepósit⁹ eorū: et iudas fili⁹ sennua sup̄ ciuitatē secundus. Et de sacerdotibus: idaia fili⁹ ioarib: iachin: saraia fili⁹ helchie: fili⁹ mosollā: filius sadoch: fili⁹ meraioth: filius achitob principes domus dei ⁊ fr̄es eoꝝ faciētes opa templi: octogenti vigintiduo. Et adaia fili⁹ ieroam filius pheleia: filius amsi: fili⁹ zacharie: fili⁹ phessur: fili⁹ melchie ⁊ fratres eius principes patꝝ: ducēti quadragitaduo. Et amasai fili⁹ azrihel: filius azi: filius mosollamoth: fili⁹ emmer: ⁊ fr̄es eorum potētes nimis: centū vigintiocto: ⁊ p̄positus eoꝝ zabdihel fili⁹ potentiū. Et de leuitis: sebenia fili⁹ asob: fili⁹ azaricam: filius asabia: fili⁹ bōni: ⁊ sabathai ⁊ iozabeth sup̄ oīa opa que erāt forinsec⁹ in domo dei a principib⁹ leuitaꝝ. Et mathania fili⁹ micha: filius zebedei: filius asaph princeps: ad laudandū ⁊ ad confitendū in orōne: ⁊ becbecias secūdus de fratrib⁹ ei⁹: ⁊ abda fili⁹ samuha: fili⁹ galal: fili⁹ ydithun. Omēs leuite in ciuitate sctā: ducēti octogintaq̄ttuor. Et ianitores: accub: telmon ⁊ fr̄es eoꝝ q̄ custodiebāt ostia: centū septuagintaduo. Et reliqui ex isrl' sacerdotes ⁊ leuite in vniuersis ciuitatib⁹ iuda: vnusq̄sq̧ in possessione sua: et nathinnei q̄ habitabāt i ofel: et syaha ⁊ gaspha d̄ nathinneis. Et ep̄s leuitaꝝ in hierl'm: azi filius baani: fili: asabie: filius mathanie: fili⁹ miche. De filijs asaph: cantores in ministerio dom⁹ dei. Preceptū quippe regis super eos erat: et ordo in cantorib⁹ p̄ dies singulos: ⁊ fathaia fili⁹ mesezebel: de filijs zara: filij iuda in manu regꝭ iuxta oēe verbū ppl'i: ⁊ in domib⁹ p̄ oēs regiones eoꝝ. De filijs iuda habitauerūt in cariatharbe ⁊ in filiab⁹ ei⁹: ⁊ in dibon et in filiab⁹ eius: ⁊ in capseel ⁊ in vicul' eius: et in iesue ⁊ in molada ⁊ in bethfaleth: ⁊ in asersual: ⁊ in bersabee ⁊ in filiabus ei⁹: ⁊ in sicelech: ⁊ in mochona ⁊ in filiabus ei⁹: ⁊ in remmon: et in sara: ⁊ in ierl

muth:zonoa:odollam ⁊ in villis eaꝝ:la
chis ⁊ in regiōib⁹ eius:azecha ⁊ in filia
bus ei⁹. Et māſerūt in berſabee vſq; ad
vallē hēnon. Filij aūt bēiamin ageba:
mechmaſ ⁊ hai ⁊ bethel ⁊ filiab⁹ ei⁹ ana
thot:nob:anana:aſoꝛ:rama:gethai:ma-
did:ſeboim:neballath ⁊ ono valle artifi
cū:⁊ de leuitꝫ poꝛtiōes iude ⁊ bēiamin.

¶ XII.

Hi ſunt aūt ſacerdotes ⁊
leuite q̄ aſcenderūt cū zoꝛobabel
filio ſalathiel:Joſue:ſaraia:hiere
mias:eſdras:amaria:melluch:accus:ſe
chenias:reum:merimuth:addo:gēthon
abia:miamin:madia:belga:ſemeia ⁊ io
arib ⁊ idaia:ſellū: amoch:elceia: adaia:
Iſti pꝛīcipes ſacerdotū ⁊ frēs eoꝝ i die-
bus ioſue. Poꝛro leuite:ieſua: bennui:
cedmihel:ſarabia:iuda:mathanias:ſuꝑ
hymnos ipſi ⁊ frēs eoꝝ:⁊ becbecia:atq;
ethāni ⁊ frēs eoꝝ vnuſq̄ſq; i'officio ſuo
Joſue aūt genuit ioachim: ⁊ ioachi ge-
nuit eliaſib:⁊ eliaſib genuit ioiada:⁊ io
iada genuit ionathā:et ionathā genuit
iedda. In dieb⁹ aūt ioachim erāt ſacer-
dotes et pꝛincipes familiaꝝ:ſaraie:maa
rie:hieremie:ananie:eſdre:moſollam:a-
marie:iohānā:milico:ionathā:ſebenie:
ioſeph:arā: edna:maraioth:elci: adaie:
zacharie:gēthon: moſollā:abie: zechri:
miamī:⁊ moadie:felthi:belge:ſammua:
ſemeie:ioathan:ioarib:mathanai:ioda-
ie:azzi:ſellaie: celaia:mochober: elchie:
E asebie:ydaie:nathanahel. Leuite in die
bus eliaſib ⁊ ioiada et ionain:⁊ iedboa:
ſcripti pꝛīcipes familiaꝝ ⁊ ſacerdotes i
regno darij perſe. Filij leui pꝛincipes fa
miliaꝝ ſcripti in libꝛo ꝟboꝝ dieꝝ:⁊ vſ-
q; ad dies ionathan filij eliaſib. Et pꝛī-
cipes leuitaꝝ:aſebia:ſerebia ⁊ ieſue fili-
us cedmihel et frēs eoꝝ ꝑ vices ſuas vt
laudarēt et ꝯfiterent̄ iuxta p̄ceptū da-
uid viri dei:et obſeruarent eque ꝑ oꝛdi-
nē. Nathania et becbecia ⁊ obedia:mo
ſollā:thelmon:accub:cuſtodes poꝛtarū
et veſtibuloꝝ aū poꝛtas. Hi in dieb⁹ io-
achim:filij ioſue:filij ioſedech:⁊ in die-
bus neemie ducis:⁊ eſdre ſacerdotꝫ ſcri
beq;. In dedicatiōe aūt muri hierl̄m:re
q̄ſierūt leuitas ð oīb⁹ locꝭ ſuis:vt addu
cerēt eos in hierl̄m:⁊ facerēt dedicatio-
nē et leticiā in actiōe grāꝝ:et cantico ⁊
in cymbalis:pſalterijs ⁊ citharis: Con-
gregati ſunt aūt filij cantoꝝ ⁊ de cam-
peſtrib⁹ circa hierl̄m:⁊ de vill̄ netupha-
ti:et de domo galgal:⁊ de regiōib⁹ geba
et aſmaueth:qm̄ villas edificauerūt ſi-
bi cantoꝛes in circūitu hierl̄m. Et mun
dati ſūt ſacerdotes et leuite:⁊ mūdaue-
rūt ppl̄m ⁊ poꝛtas et murū. Aſcēdere au C
tē feci pꝛīcipes iuda ſuꝑ murū et ſtatui
duos choꝛos laudātiū magnos. Et ierūt
ad dexterā ſuꝑ murū ad poꝛtā ſterq̄liniȷ
Et iuit poſt eos oſaias:⁊ media ꝑs pꝛin
cipū iuda ⁊ azarias:eſdras:⁊ moſullam:
iuda ⁊ beniamin:⁊ ſemeia:et hieremia.
Et de filijs ſacerdotū in tubis zachari-
as fili⁹ ionathan:fili⁹ ſemeie:filius ma
thanie:fili⁹ michaie:filius zechur:filius
aſaph:⁊ frēs eius ſemeia ⁊ azarel: mala
lai:galalai:maai: nathanahel ⁊ iuda et
anani:in vaſis cantici dauid viri dei:et
eſdras ſcriba ante eos in poꝛta fontis.
Et ꝯtra eos aſcenderūt in gradib⁹ ciui-
tatis dauid in aſcenſu muri ſuꝑ domū
dauid:⁊ vſq; ad poꝛtā aquaꝝ ad oꝛien-
tem. Et choꝛ⁹ ſecūdus grās referentiuꝫ
ibat ex aduerſo:⁊ ego poſt euꝫ: et media
pars ppl̄i ſuꝑ murū ⁊ ſuꝑ turrim furno
rū:⁊ vſq; ad muꝝ latiſſimū: ⁊ ſuꝑ poꝛtā
ephꝛaim:⁊ ſuꝑ poꝛtā antiquā:⁊ ſuꝑ poꝛ
tā piſciū:⁊ turrim ananehel:⁊ turrim e-
math:⁊ vſq; ad poꝛtā gregꝭ: ⁊ ſteterūt ī
poꝛta cuſtodie. Steterūtq; duo choꝛi lau
dantiū in domo dei:⁊ ego ⁊ dimidia ꝑs D
magiſtratuū mecuꝫ. Et ſacerdotes elia-
chim:maaſia:miamin:michea:elioenai
zacharia ⁊ anania in tubis:⁊ maaſia et
ſemeia et eleazar et azi ⁊ iohānan ⁊ mel
chia et elā ⁊ ezer. Et clare cecinerūt can
toꝛes:et iezraia pꝛepoſit⁹. Et immolaue
runt in die illa victimas magnas et le-
tati ſunt. Deus enim letificauerat eos
leticia magna. Sed et vxoꝛes eoꝛum et
liberi gauiſi ſunt:et audita eſt leticia il-
la hieruſalē pꝛocul. Recenſuerūt quoq;
in die illa viros ſuꝑ gazophylatia the-
ſauri:ad libamina et ad pꝛimitias ⁊ ad
decimas vt introferrēt ꝑ eos pꝛincipes
ciuitatis in decoꝛe grārūactiones ſacer
dotes et leuitas:quia letificat⁹ eſt iuda
in ſacerdotib⁹ et leuitis aſtantibus. Et
cuſtodierūt obſeruationē dei ſui:et ob-
ſeruationē expiationis ⁊ cantoꝛes ⁊ ia-
nitoꝛes iuxta pꝛeceptū dauid ⁊ ſalomo-
nis filij eius:quia in dieb⁹ dauid et a-
ſaph ab exoꝛdio erant pꝛincipes conſti-
tuti cantoꝝ in carmine laudantiū ⁊ cō
fitentiū deo. Et omīs iſrl̄ in dieb⁹ zoꝛo-
babel ⁊ in dieb⁹ neemie dabant partes
cantoꝛib⁹ et ianitoꝛib⁹ ꝑ dies ſingl̄os:
et ſanctificabant leuitas: et leuite ſan-
ctificabant filios aaron.

¶ XIII.

A In die autē illo lectū eſt in volu-
mine moyſi: audiēte ꝑplo. Et in-
uentū eſt ſcriptū in eo ꝙ non de-
beant introire āmonites ⁊ moabites in
eccleſiā dei vſqꝫ in eternū eo ꝙ non oc-
currerint filijs iſrl̃ cū pane ⁊ aqua ⁊ cō-
duxerūt adūſum eos baalam ad maledi
cendū eis: et cōuertit deꝰ nr̃ maledictio
nē in benedictionē. Factū eſt autē cum
audiſſent legē: ſeparauerūt oēm alieni-
genā ab iſrl̃. Et ſuꝑ hoc erat eliaſib ſa-
cerdos qui fuerat ꝑpoſitꝰ in gazophyla-
tio domꝰ dei nr̃i: et proximꝰ tobie. Fecit
ergo ſibi gazophylatiū grāde: ⁊ ibi erāt
ante eū reponētes munera ⁊ thus ⁊ va-
ſa et decimā frumēti vini ⁊ olei: ꝑtes le-
uitaꝝ ⁊ cantoꝝ et ianitoꝝ et primitias
ſacerdotales. In oībus aūt his non fui
in hierl̃m: qꝛ in anno triceſimoſecundo
artaxerxis regis babylonis veni ad re-
gem. Et in fine dierū rogaui regē: et ve-
ni in hierl̃m. Et intellexi malū qd fece-
rat eliaſib tobie: vt faceret ei theſaurum
in veſtibul' domus dei: et malū mihi vi-
B ſum eſt valde. Et proieci vaſa domus to
bie foras de gazophylatio: ꝑcipiqꝫ et e-
mundauerūt gazophylatium. Et retuli
ibi vaſa domꝰ dei ſacrificiū ⁊ thꝰ. Et co
gnoui ꝙ ꝑtes leuitaꝝ nō fuiſſent date ⁊
fugiſſet vnuſquiſqꝫ in regionē ſuā de le-
uitis et cantoribꝰ ⁊ de his q̄ miſtrabāt:
et egi cauſaꝫ adūſum magiſtratꝰ: ⁊ dixi:
Quare dereliq̄mus domū dei? Et cōgre-
gaui eos: et feci ſtare in ſtationibꝰ ſuis.
Et oīs iuda apportabat decimā frumē-
ti: vini ⁊ olei in horrea. Et cōſtituimus
ſuꝑ horrea ſelemiā ſacerdoteꝫ: ⁊ ſadoch
ſcribam: ⁊ fadaiam de leuitꝭ: ⁊ iuxta eos
anan filiū zachur: filiū mathanie: qm̄ fi
deles cōprobati ſunt: ⁊ ipꝭ credite ſuꝑ
ſ.5.d.j.eo. partes fratrū ſuoꝝ. Memēto mei deus
meꝰ ꝓ hoc: ⁊ ne deleas miſeratiōes me-
as quas feci in domo dei mei et in ceri-
monijs eiꝰ. In diebꝰ ill' vidi in iuda cal
cantes torcularia in ſabbato: portantes
aceruos et onerātes ſuꝑ aſinos vinū et
vuas ⁊ ficus et oē onꝰ: et inferētes in
hierl̃m die ſabbati. Et ꝯteſtatꝰ ſum eos
vt in die q̄ vendere liceret venderēt. Et
tyrij habitauerūt in ea: inferētes piſces
et oīa venalia. Et vendebāt in ſabbatis
C filijs iuda et hierl̃m. Et obiurgaui opti
mates iuda: ⁊ dixit eis: Que eſt hec res
mala quā vos facitꝭ: ⁊ ꝓphanatis diem
ſabbati? Nūqd nō hec fecerūt pr̃es nr̃i:
et adduxit deꝰ nr̃ ſuꝑ nos oē malū hoc
et ſuꝑ ciuitatē hanc? Et vos additꝭ ira-
cundiā ſuꝑ iſrl̃: violādo ſabbatū. Factū
eſt aūt cū q̄euiſſent porte hierl̃m die ſab
bati: dixi: et clauſerūt ianuas: et precepi
vt nō aperirent eas vſqꝫ poſt ſabbatū. Et
de puerꝭ meis ꝯſtitui ſuꝑ portas vt nul-
lus inferret onus die ſabbati. Et manſe
runt negociatores et vendētes vniuer-
ſa venalia foris hierl̃m ſemel et bis ⁊ cō
teſtatꝰ ſum eos: et dixi eis: Quare mane
tis ex aduerſo muri? Si ſecūdo hoc fece
ritis manū mittā in vos. Itaqꝫ ex tp̄e il
lo nō venerūt in ſabbato. Dixitqꝫ leui-
tis vt mūdarent' et venirēt ad cuſtodiē
das portas: et ſctificandaꝫ diē ſabbati.
Et ꝓ hoc ergo memēto mei deꝰ: et par-
ce mihi ſm̄ mltitudinē miſerationū tu-
arū. Sed et ī diebꝰ illis vidi iudeos du-
cētes vxores: azotitidas: āmonitidas et
moabitidas. Et filij eoꝝ ex media parte
loq̄bant' azotice: ⁊ neſciebāt loq̄ iudai-
ce et loq̄bant' iuxta linguā ꝑpl'i et ꝑpl'i.
Et obiurgaui eos: et maledixi. Et ceci-
di ex eis viros: et decalcaui eos: et adiu-
raui in deo vt nō darēt filias ſuas filijs
eoꝝ: et nō accipent de filiabꝰ eoꝝ filijs
ſuis: et ſibimetipꝭ: dicēſ: Nūqd nō ī hu
iuſcemodi re peccauit ſalomō ex iſrael?
Et certe in gentibꝰ multꝭ nō erat rex ſi-
milis ei: et dilectꝰ deo ſuo erat: et poſuit
eū deꝰ regē ſuꝑ oēm iſrl̃. Et ipm̄ q̄ duxe
rūt ad pctm̄ mlieres alienigene. Nūqd
et nos inobediētes faciemꝰ oē malū
grande hoc: vt ꝑuaricemur in deo nr̃o:
et ducamus vxores ꝑegrinas? De filijs
aūt ioiada filij eliaſib ſacerdotꝭ magni:
gener erat ſanaballath oronitꝭ quē fu-
gaui a me. Recordare dn̄e deꝰ meꝰ adū-
ſum eos q̄ polluūt ſacerdotiū: iuſqꝫ ſa-
cerdotale et leuiticū. Igit' mūdaui eos
ab oībus alienigenis: et conſtitui ordi-
nes ſacerdotū et leuitarū vnūquēqꝫ in
miniſterio ſuo: et in oblatiōe lignoꝝ in
tempibꝰ cōſtitutis et in primitijs. Me-
mento mei deꝰ meꝰ in bonū. Amen.

Explicit liber Neemie. Incipit
liber Eſdre tertius. Capl'm I

ET fecit ioſias
paſca ī hieroſolymis do-
mino: et imolauit phaſe
q̄rtadecia luna primi mē
ſis: ſtatuēs ſacerdotes ꝑ
vices dieꝝ ſtolis amictos in tēplo dn̄i.

Et dixit leuitis ſacris ſeruis iſrl: vt ſã-
ctificarẽt ſe dño ipoſitiõe ſctẽ arce do-
mini in domo quã edificauit ſalomon
filius dauid rex. Non erit vobis tolle-
re ſup humeros eam. Et nũc deſeruire
dño vro: et curã agite gentis illi⁹ iſrael
ex pte ẜm pagos ⁊ trib⁹ vras: ſcdm ſcri
pturã dauid regis iſrl: ⁊ ẜm magnificẽ
tiã ſalomonis filij eius: oẽs in templo
⁊ ẜm pticulã principat⁹ paternã vram
eorũ q ſtant in ɔſpectu fratꝝ filioꝝ iſrl.
Immolate paſca: ⁊ ſacrificia parate fra
tribus vris: ⁊ facite ẜm pceptũ dñi qd
datũ eſt moyſi. Et donauit ioſias i ple
plebẽ que inuẽta ẽ: ouiũ: agnoꝝ: et he-
doꝝ: ⁊ capraꝝ: triginta milia: vitulos
tria milia. Hec de regalib⁹ data ſũt ẜm
pmiſſionẽ ppło: et ſacerdotib⁹ in paſca
oues nũero duo milia: ac vituli centũ.
Et iechonias ⁊ ſemeias ⁊ nathanahel
fratres: ⁊ aſabias ⁊ ozıel ⁊ corava i pha
ſe: oues qnq milia: vitulos qngentos:
Et hec cũ fierẽt elegãter: ſteterũt ſacer-
dotes et leuite habẽtes azima p tribus
Et ẜm ptes principat⁹ patrũ i cõſpectu
ppłi offerebãt dño: ẜm ea q i libro moy
ſi ſcripta ſũt. Et aſſauerunt phaſe igni
put oportebat: ⁊ hoſtias coxerũt i eneo-
lis et in ollis cũ beniuolẽtia. Et attu-
lerũt oib⁹ q erãt ex plebe: ⁊ poſt hec pa-
rauerũt ſibi ⁊ ſacerdotib⁹. Sacerdotes
eñi offerebãt adipes vſq dũ finita eẽt
hora: ⁊ leuite parauerũt ſibi ⁊ frib⁹ ſu-
is filijs aaron. Et ſacrificatores filij a-
ſaph erãt p ordinẽ: ẜm pceptũ dauid.
Et aſaph ⁊ zacharias et ieddin⁹ q erat
a rege: ⁊ oſtiarij p ſingulas ianuas: ita
vt nõ pvaricaret vnuſquiſq ſuã. Fra-
tres eñi illoꝝ parauerũt illis. Et cõſũ-
mata ſũt q ptinebant ad ſacrificiũ dñi.
In illa die egerũt phaſe: et offerebãt ho
ſtias ſup dñi ſacrificiũ: ẜm pceptũ regꝫ
ioſie. Et egerũt filij iſrael q iuenti ſũt
in tpe illo phaſe: et diẽ feſti azimoꝝ p
dies ſeptẽ. Et nõ eſt celebratũ phaſe ta
le in iſrl a tpibus ſamuel pphete: ⁊ oẽs
reges iſrl nõ celebrauerũt tale paſca q-
le egit ioſias et ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ iu
dei et ois iſrl: q inuẽti ſũt i cõmoratiõe
hieroſolimis. Octauodecimo ãno reg-
nãte ioſia celebratũ eſt phaſe. Et dire-
cta ſũt opa ioſie in ɔſpectu dñi ſui i cor
de pleno metuẽtia: et que circa illũ q-
dẽ cõſcripta ſũt in priſtinis tpibus de
eis q peccauerũt quiq irreligioſi fuerũt
in dñm p omni gente: ⁊ q nõ queſierũt

verba dñi ſup iſrl. Et p⁹ oẽm actũ hũc 4. Re. 23. f
ioſie: aſcẽdit pharao rex egypti veniẽs 2. Para. 35. c
in charchamis ab itinere ſup eufratẽ:
et exijt in obuiã illius ioſias. Et miſit
rex egypti ad ioſiã: dicẽs. Quid mihi ⁊
tibi ẽ rex iude? Non ſum miſſus a dño
vt pugnẽ cõtra te. Sup eufraten enim
bellũ meũ eſt. Feſtinãs deſcẽde. Et non D
eſt reuerſus ioſias ſup currũ: ſed expug
nare eũ conabat: nõ attẽdens verbum
pphete ex ore dñi: ſed cõſtituit ad eum
bellũ in cãpo mageddo. Et deſcende-
rũt principes ad regẽ ioſiã. Et dixit rex
pueris ſuis. Amouete me a plio. Infir-
mat⁹ ſũ valde. Et ſtatim amouerũt euꝫ
pueri ipius de acie. Et aſcẽdit ſup cur-
rũ ſecũdariũ ſuũ: ⁊ pueniẽs hieroſoli-
mã vita functus ẽ: ⁊ ſepult⁹ ẽ in pater-
no ſepulchro. Et in tota iudea lugebãt
ioſiã ⁊ q pſidebãt cum vxorib⁹ lamen-
tabant eum vſq in hũc diẽ. Et datũ ẽ
hoc fieri ſemp in oẽ genus iſrl. Hec aũt
pſcripta ſunt in libro hiſtoriaꝝ regum
iude: ⁊ ſingula geſta actus ioſie et eius
glia: ⁊ intellect⁹ eius in lege dñi: queq
geſta ſũt ab eo: ⁊ q nõ ſcripta ſũt in li-
bro regũ iſrl ⁊ iude. Et aſſumentes qui E
erãt ex gente iechoniã filiũ ioſie: conſti
tuerũt regẽ p ioſia patre ſuo: cũ eẽt an
noꝝ trigintatriũ et regnauit ſup iſrael
menſib⁹ trib⁹. Et amouit eũ rex egypti
ne regnaret i hieroſolimis: ⁊ mulctauit
gentẽ argenti talẽta centũ ⁊ auri talẽ
tũ vnũ. Et ɔſtituit rex egypti ioachim
frẽm ipius regẽ iude ⁊ hieruſalẽ: ⁊ al-
ligauit mgřatus ioachim ⁊ zaracelem
frẽm ſuũ: ⁊ apprehẽdẽs reduxit egyptũ
Annoꝝ erat ioachim vigintiqnq cum
regnare cepiſſet i terra iuda ⁊ hierlm: ⁊
fecit malũ i cõſpectu dñi. Poſt hũc aũt
aſcẽdit nabuchodonoſor rex babylonis
⁊ alligãs eũ i areolo vinculo pduxit in
babyloniã: ⁊ ſacra vaſa dñi accepit na
buchodonoſor: ⁊ tulit: ⁊ cõſecrauit i tẽ
plo ſuo in babylonia. Nã de imundi-
cia illius ⁊ irreligioſitate ſcriptũ eſt in
libro tempoꝝ regũ. Et regnauit ioachĩ
filius eius p eo. Cũ autẽ cõſtitutus ẽ:
erat annoꝝ octo. Regnauit autẽ men- F
ſes tres: et dies decem in hieruſalẽ: ⁊ fe-
cit malum in conſpectu dñi. Et p⁹ an-
num mittens nabuchodonoſor tranſ-
migrauit eum in babylonia ſimul cuꝫ
ſacris vaſis dñi: ⁊ cõſtituit ſedechiam
regem iuda ⁊ hierlm cũ eẽt annoꝝ vi-
ginti vni⁹. Regnauit aũt ãnis vndeci.

Et fecit malū in ꝯſpectu dñi: ꝛ nō ē ve-
ritus a verbis que dicta ſunt ab hiere-
mia ꝓpheta ex ore dñi: ꝛ adiurat⁹ a re-
ge nabuchodonoſor piurās diſceſſit et
indurata ceruice ſua ꝛ corde ſuo: tranſ
greſſus ē legitima dñi dei iſrl. Et duceſ
populi dñi multa iniq̄ geſſerunt: ꝛ ipſe
egerūt ſup oēs imūdicias gentiū: ꝛ pol
luerūt templū dñi qḋ ſcīfi erat in hie-
roſolimis. Et miſit de⁹ patꝝ ipoꝝ per
angelū ſuū reuocare eos ꝓpter qḋ pce-
ret illis ꝛ tabernaculo ſuo. Ipi vo ſub
ſānabāt in angelis ſuis: ꝛ qua die locu
C b tus ē dñs erāt illudētes ꝓphetis eius.
Qui vſq; ad iracundiā ꝓcitat⁹ ē: ſuper
gentē ſuā ꝓpter irreligioſitatē ſuā: ꝛ ꝓ
cepit aſcēdere reges chaldeoꝝ. Hi occi-
derūt iuuenes eoꝝ in gladio: in circūi-
tu ſcti tēpli eoꝝ: ꝛ nō pepcerūt iuueni
et ſeni ꝛ ꝟgini ꝛ adoleſcēti: ſed oēs tra
diti ſūt in man⁹ ipoꝝ ꝛ oia ſacra vaſa
dñi: ꝛ regales apothecas reſumētes tu
lerūt in babyloniā: ꝛ incenderūt domū
dñi: ꝛ demolierūt muros hierlm: ꝛ tur-
res eius incenderūt in igne. Et ꝯſūma
uerunt oia honorifica eius: ꝛ ad nihilū
redegerūt: ꝛ reliquos a gladio duxerūt
in babylonē. Et erant ſerui illius vſq;
dū regnarēt perſe: in repletiōe ꝟbi dñi
in ore hieremie: q̄uſq; benigne ageret
terra ſabbata ſua. Oi tpe deſertiōis ſue
ſabbatizauit in applicatiōe annoꝝ ſep
tuagintaſeptem. C. II
C a Regnante cyro rege perſaꝝ in ꝯ
ſūmatiōe verbi dñi in ore hiere
2.Pa.36.d mia: ſuſcitauit dñs ſpm̄ cyri regis pſa-
1.Eſdre.1.a rū: ꝛ ꝓpicauit in toto regno ſuo ſimul
p ſcripturā: dicens. Hec dicit cyrus rex
perſarū. Me cōſtituit regē orbi terrarū
dñs iſrl dñs excelſus: ꝛ ſignificauit mi
hi edificare domū ſibi in hierlm q̄ ē in
iudea. Si q̄s eſt ex genere vro: dñs ipi⁹
aſcēdat cū eo in hierlm. Quotq̄t ḡ cir-
ca loca habitāt adiuuēt eos q̄ ſūt in lo
co ipſo in auro ꝛ argento in dationib⁹
cū equis ꝛ iumentis: cunq; alijs q̄ ſm
vota apponunt in edem dñi q̄ ē in hie
ruſalē. Et ſtātes principes tribuū pago
rū ꝛ iudee ex tribu beniamin: ꝛ ſacerdo
tes ꝛ leuite quos excitauit dñs aſcēde-
re ꝛ edificare domū dñi q̄ ē in hierlm ꝛ
qui erāt in circūitu eoꝝ adiuuerūt in
oi auro ꝛ argēto ei⁹: ꝛ iumētis ꝛ votis
C b q̄ plurib⁹: multi quoꝝ ſenſus excitat⁹
1.Eſdre.1.c eſt. Et cyrus rex ꝓtulit vaſa ſacra dñi q̄
trāſtulit nabuchodonoſor rex babylo-
nis ex hierlm: ꝛ cōſecrauit ea idolo ſu
Et ꝓferēs ea cyrus rex perſaꝝ tradid
mitridato qui erat ſup theſauros ipi⁹
Per hūc aūt tradita ſūt ſalmanaſar
ꝓſidi iudee. Hoꝝ aūt hic nūerus. Lib
toria argentea: duo milia q̄dringenta
athiſce argētee trigita: phiale auree t
ginta: itē argētee duo milia q̄dringen
te: ꝛ alia vaſa mille. Oia aūt vaſa au
rea ꝛ argētea q̄nq; milia octigēta ſex
ginta. Et enūerata ſunt ſalmanaſaro
mul cū his q̄ ex captiuitate babyloni
venerāt in hieroſolimā. In artaxerxi
āt regi pſaꝝ tpib⁹ ſcripſerūt ei de his
inhabitāt i iudea ꝛ hierlm: balſam⁹ e
mitridat⁹ ꝛ ſabellius ꝛ rathim⁹ balth
mus ſamelius ſcriba: ꝛ reliq̄ inhabitā
tes in ſamaria: ꝛ ceteris locis ſubiect
epl̄am regi artaxerxi. Dñe pueri tui ra
thimus ab accidētib⁹: ꝛ ſabellius ſcri
ba: ꝛ reliq̄ curie tue iudices in celeſyri
ꝛ phenicē. Et nūc notū ſit dño regi: q
iudei q̄ aſcēderūt a vobis ad nos veni
tes in hierlm ciuitatē refugā ꝛ peſſim
edificāt furnos eius ꝛ ſtatuunt muro
ꝛ templū ſuſcitant. Qꝛ ſi ciuitas iſta e
muri ꝯſūmati fuerit nō tm̄ tributa n
ſuſtinebūt pēdere: ſꝫ etiā regib⁹ reſiſtē
Et qꝛ id agit circa templū: recte habe
ri arbitrati ſum⁹ nō deſpicere hoc ipū
ſed notum facere dño regi vt ſi videbi
rex: querat in libris patrū tuoꝝ ꝛ inu
nies in āmonitionib⁹ ſcripta de his: ſc
es qm̄ ciuitas iſta fuit refuga: ꝛ reges
ciuitates ꝯcutiēs: ꝛ iudei refugi ꝛ ꝓli
cōmittētes in ea ab eterno: ob quā cau
ſam ciuitas iſta deſerta ē. Nūc ḡ noti
facimus dñe rex: qm̄ ſi ciuitas hec edif
cata fuerit ꝛ hui⁹ muri erecti fuerīt: d
cēſus tibi nō erit i celeſyriā ꝛ phenic
Tūc ſcripſit rex rathimo q̄ ſcribebat a
cidētia ꝛ balthimo ꝛ ſabellio ſcribe: e
ceteris ꝯſtitutꝫ ꝛ inhabitātib⁹ in ſyri
ꝛ phenice ea q̄ ſubiecta ſūt. Legi epl̄a
quā miſiſtis mihi. Precepi ḡ inq̄ri: ꝛ i
uentū eſt: qm̄ ciuitas illa ē ab euo re
gibus reſiſtēs: ꝛ hoies refuge ꝛ ꝓlia i
ea efficiētes: ꝛ reges fortiſſimi erant i
en hierlm dñantes ꝛ tributa exigentes
a celeſyria ꝛ phenice. Nūc ḡ ꝓcepi ꝓhi
bere hoies illos edificare ciuitatē: ꝛ ꝓ
hibere ne q̄d vltra hec fiat: ſꝫ nec proce
dāt in plimū: ex quo ſūt malitie: ita v
regibus moleſtia importet. Tūc recit
tis his q̄ a rege artaxerxe ſcripta fuerā
rathimus et ſabellius ſcriba: ꝛ qui cum

is cōſtitūti erant ſſigentes feſtinātē
nerūt in hierlm: cū eq̄tatu ⁊ turba: ⁊
nine: ceperūtq̃ edificātes ꝓhibere.
vacabāt ab edificatiōe tēpli in hie-
ralē: vſq̃ ſcḋo anno regni darij regis
ſarum. III.
R Ex darius fecit cenā magnā oī-
bus vernaculis ſuis: ⁊ oib⁹ ma-
giſtratib⁹ medie ⁊ pſidis ⁊ omī
s purpuratī: ⁊ p̄torib⁹: ⁊ cōſulib⁹: et
ectis ſub illo ab india vſq̃ ethiopiā:
trū vigintiſeptē ꝓuincijs. Et cū mā
caſſent ⁊ bibiſſent ⁊ ſatiati reū terēt:
t darius rex aſcēdit in cubiculo ſuo
dormiuit: et exp̄ge factus ē. Tunc illi
es iuuenes corpis cuſtodes qui cuſto
ebāt corpus regis: dixerūt alter alte-
Dicam⁹ vnuſquiſq̃ nr̃m ſermonē q̄
ellat: ⁊ cuiuſcūq̃ apparuerit ſermo
pientior alteri⁹: dabit illi rex darius
na magna purpura coopiri: ⁊ in au-
bibere: ⁊ ſup aurū dormire: ⁊ currum
reo freno: ⁊ cydarim byſſinā ⁊ torquē
rca collū ⁊ ſcḋo loco ſedebit a dario
pter ſapiam ſuā: ⁊ cognatus darij vo
bit. Tūc ſcribētes ſinguli ſuū verbū
gnificauerūt: ⁊ poſuerūt ſubtus ceruī
l darij regī: ⁊ dixerūt. Cūq̃ ſurrexerit
r: dabim⁹ illi ſcripta nr̃a: ⁊ qḋcunq̃
dicauerit rex e trib⁹ ⁊ mḡratus perſi
s qm̄ verbū eius ſapienti⁹ ē: ipi dabi
r victoria ſicut ſcriptū eſt. Unus ſcri
it. Forte ē vinū. Ali⁹ ſcripſit. Fortior
t rex. Terti⁹ ſcripſit. Fortiores ſūt mu
eres: ſup oīa aūt vincit veritas. Et cū
rrexiſſet rex: acceperūt ſcripta ſua: et
ederūt illi: ⁊ legit. Et mittēs vocauit
ēs mḡratus pſaꝝ: ⁊ medos: ⁊ purpu-
tos ⁊ p̄tores ⁊ p̄fectos: ⁊ ſederūt in cō
lio: ⁊ lecta ſūt ſcripta corā ipis. Et di
t. Uocate adoleſcētes: ⁊ ipi iudicabūt
erba ſua. Et vocati ſūt ⁊ introierunt.
t dixit illis. Judicate nobis de his q̄
ripta ſunt. Et cepit prior qui dixerat
e fortitudīe vini: ⁊ dixit. Uiri q̄ ꝑua-
t vinū omibus hoīb⁹ qui bibūt illud
ſeducit mentē. Itēq̃ regī ⁊ orphani
acit mentē vanā. Item ſerui ac liberi
aupis ac diuitis ⁊ oēm mentē cōuer-
it in ſecuritatē ⁊ iocunditatē: ⁊ nō me
init oēm triſticiā ⁊ debitū: ⁊ oīa p̄cor
ia facit honeſta: ⁊ nō meminit regem
ec mḡratū: ⁊ oīa p talēta loqui facit.
Et nō meminerūt cū biberūt amicitiā
ec fraternitatē: ſed nō multū poſt: ſu-
ūt gladios: ⁊ cum a vino merſerint et

ſurrexerint nō meminerūt que geſſerūt
O viri: nū p̄cellit vinū? Quis ſic cogi-
gitat facere? Et tacuit hoc dicto. IIII
E T inchoauit ſequēs dicere: qui A
dixit de fortitudine regis. O vi-
ri: nū p̄cellūt hoīes: qui terrā et
mare obtinēt: ⁊ oīa que in eis ſūt? Rex
aūt ſup oīa p̄cellit: ⁊ dn̄at eoꝝ: ⁊ omne
qḋcunq̃ dixerit illis: faciūt. Et ſi miſe-
rit illos ad bellatores: vadūt ⁊ demolī
unt mōtes muros ⁊ turres. Jugulātur
⁊ iugulant ⁊ regis verbū nō p̄tereunt.
Nam ſi vicerint afferūt regi oīa q̄cūq̃
p̄dati fuerint. Similr̄ ⁊ alij oēs: quot-
quot nō militāt nec pugnāt ſʒ colūt terrā
rurſū cū fuerint metētes afferūt tribu-
ta regi. Et ipe vn⁹ ſolus ſi dixerit occi-
dite occidūt: dixerit remittite: remittūt
dixerit ꝑcutite: ꝑcutiūt: dixerit extermī
nate: extermināt: dixerit edificate: edifi
cant: dixerit excidite: excidunt: dixerit
plātate: plantāt: ⁊ oīs plebs ⁊ virtutes
eū obaudiūt: ⁊ ſup hoc ipe recūbit ⁊ bi
bit ⁊ dormit. Hi aūt cuſtodiūt in circūi B
tu eū: ⁊ nō pñt ire ſinguli ⁊ facere opa
ſua: ſed indicto obaudiētes ſūt ei. Uiri
quō nō p̄cellit rex qui ſic diffamat? Et
tacuit. Tertius qui dixerat de mulieri-
bus ⁊ veritate: hoc eſt zorobabel: cepit
loq̄. Uiri nō magn⁹ rex: et multi hoīes
nec vinū p̄cellit. Quis eſt q̄ dn̄at eoꝝ?
Nōne mulieres genuerūt regē ⁊ omnē
pplm q̄ dn̄at mari ⁊ terre: ⁊ ex illis natī
ſūt: ⁊ ipſe educauerāt eos q̄ plantauerūt
vineas ex q̄bus vinū fit? Et ipe faciūt
ſtolas oīm hoīm: ⁊ ipe faciūt gl̄iam ho-
mib⁹: ⁊ nō pñt hoīes ſepari a mulieri-
bus. Si cōgregauerint auꝝ et argētū
et oēm rem ſpecioſā: et viderint mulie-
rem vnā bono habitu et bona ſpē: oīa
hec relinquētes in eā intendūt: et apto
ore cōſpiciūt: et eā alliciūt magis q̄ au
rū et argentū ⁊ oēm rem p̄cioſam. Nō
p̄rem ſuū relinq̄t qui enutriūt illā ⁊ ſuā C
regionē: et ad mulierē ſe cōiūgit. Et cū
muliere remittit aīam: et neq̃ patrem
meminit neq̃ mr̄em neq̃ regionē. Et
hinc optet vos ſcire: qm̄ mulieres do-
minant vr̄i. Nōne doletī? Et accipit hō
gladiū ſuū: ⁊ vadit ī viā facere furta et
homicidia ⁊ mare nauigare et flumina
et leonē videt et ī tenebris ingredit: et
cū furtū fecerit et fraudes et rapinas:
amabili ſue affert. Et iterum diligit hō
vxorē ſuā magis q̄ p̄rem aut matrem.
Et multi dementes facti ſūt ꝑpter vxo-

res ſuas: ⁊ ſerui facti ſunt ꝓpter illas: ⁊
multi perierũt ⁊ iugulati ſũt: et peccaue-
rũt ꝓpter mulieres. Et nũc credite mi-
hi q꞉ magn⁹ ē rex in ꝑtāte ſua: qm̄ oēs
regiões verent̄ tāgere eũ. Uidebā tamē
apemen filiā bezacis mirifici cõcubinā
reg꞉ ſedētē iuxta rgē ad dexterā ⁊ impo
nētē ſibi ⁊ auferētē dyadema d capite
¶ D ei⁹ ⁊ palmis cedebat regē d ſiniſtra ma
nu. Et ſup hec apto ore ītuebat̄ eā: ⁊ ſi
arriſerit ei ridet: nā ſi idignata fuerit ei
blandit̄: donec recõciliet̄ in grāz. O vi-
ri: cur nõ ſũt fortiores mulieres? Mag-
na eſt terra: et excelſũ eſt celũ: que iſta
agũt. Et tũc rex ⁊ purpurati intuebāt̄
in alterutrũ. Et inchoauit loqui de ve
ritate. O viri: nonne fortes ſunt mu-
lieres? Magna eſt terra: et excelſũ ē ce
lũ: et velox curſus ſolis cõuertit in gy-
ro celũ in locũ ſuũ in vna die. Nonne
magnificus ē qui hec facit? Et veritas
magna: et fortior ꝑ oibus. Omis terra
veritatē iuocat: celũ etiā ipſam benedi
cit: et oia opa mouent̄ et tremũt eā et
nõ eſt cũ ea q̄cq̄ iniquũ. Uinũ iniquũ
iniqu⁹ rex: iniq̄ mlieres. Iniq̄ oēs filij
hoim: et iniq̄ illoꝝ oia opa: et nõ ē in
ipſis veritas. Et ī ſua iniq̄tate pibũt: et
¶ E veritas manet et inualeſcit i eternũ: et
viuit: et obtinet in ſecula ſeculoꝝ. Nec
eſt apud eā accipe pſonas: neq̄ differē
tias: ſꝫ q̄ iuſta ſũt facit oibus: iiuſtis ac
malignis: et oēs benignant̄ in opibus
eius. Et nõ ē in iudicio eius iniquũ: ſꝫ
fortitudo et regnũ et ptās et maieſtas
oim euoꝝ. Bñdict⁹ de⁹ veritat꞉. Et de
ſijt loquēdo. Et oēs ppl̄i clamauerunt
et dixerũt. Magna ē veritas et ꝑualet
Tũc rex ait illi. Pete ſi q̄d vis ampli⁹
q̄ q̄ ſcripta ſũt: et dabo tibi ſm q̄ iuē
tus es ſapiētior ꝓximis: ⁊ ꝓxim⁹ mihi
ſedebis: cognatus me⁹ vocaber꞉. Tũc
ait regi. Memor eſto voti tui qd voui-
ſti edificare hierl̄m in die q̄ regnũ acce
piſti: et oia vaſa que accepta ſũt ex hie-
ruſalē remittere: que ſepauit cyrus qñ
mactauit babyloniā: et voluit remitte
re ea ibi. Et tu voluiſti edificare tēplũ:
qd incenderũt idumei qñ extermiata ē
iudea a chaldeis. Et nũc hoc ē qd po-
ſtulo dñe: et qd peto hoc ē maieſtas a
¶ F te: poſtulo vt facias votũ qd vouiſti re
gi celi ex ore tuo. Tũc ſurgens darius
rex oſculatus ē illũ: ⁊ ſcripſit epl̄am ad
oēs diſpēſatores ⁊ ꝑfectos et purpura-
tos deducerēt eũ: et eos q̄ cũ illo erāt:
oēs aſcēdentes edificare hierl̄m. Et oi-
bus ꝑfectis q̄ erāt in ſyria ⁊ phenice et
libano ſcripſit epl̄as: vt traherēt ligna
cedrina a libano in hierl̄m: vt edifica-
rēt cũ eis ciuitatē. Et ſcripſit oib⁹ iu-
deis q̄ aſcēdebāt a regno in iudeā ꝓ li
bertate: oēm potentē ⁊ mgr̄atũ ⁊ ꝑfe-
ctũ nõ ſuuenire ad ianuas ipoꝝ: ⁊ om
nē regionē quā obtinuerāt eē imunē
eis: ⁊ idumei relinquāt caſt lla que ob-
tinēt iudeoꝝ: ⁊ inſtructurā tēpli dare
ꝑ ſingulos annos talenta viginti vſq̄
dũ edificaret̄: ⁊ ſup ſacrariũ holocau-
ſtomata hoſtilare q̄tidie ſicut habēt ꝑ-
ceptũ: alia talenta decē offerre ꝑ ſingu-
los ānos: ⁊ oib⁹ q̄ ꝓcedũt a babylonia
ꝯdere ciuitatē, vt eēt libertas tā ipis q̄
filijs eoꝝ: ⁊ oibus ſacerdotib⁹ qui ꝑce-
dunt. Scripſit aũt ⁊ quātitatē: ⁊ ſacrā
ſtolam iuſſit dari ī qua deſeruirēt. ⁊ le
uitis ſcripſit dare precepta vſq̄ in die
qua ꝯſũmabit̄ dom⁹: ⁊ hierl̄m extruet̄
et oibus cuſtodiētibus ciuitatē ſcripſit
dare eis ſortes ⁊ ſtipendia. Et dimiſit
oia vaſa q̄ ſepauerat cyr⁹ a babylonia:
et oia q̄cunq̄ dixit cyrus ⁊ ipe ꝑcepit
fieri: ⁊ mitti hierl̄m. Et cũ ꝓceſſiſſet il-
le adoleſcens: eleuans faciē in hierl̄m:
bñdixit regē celi: ⁊ dixit. Abs te ē victo
ria: ⁊ abſ te ē ſapiētia ⁊ claritas. Et ego
ſeru⁹ tu⁹ ſum. Bñdict⁹ es q̄ dediſti mi
hi ſapiam: ⁊ tibi cõfitebor dñe de⁹ pa-
trũ noſtroꝝ. Et accepit epl̄as: ⁊ ꝓfect⁹
eſt in babyloniā. Et venit ⁊ nunciauit
frībus ſuis oibus q̄ fuerunt in babylo-
nia: ⁊ bñdixerũt deũ patrũ ſuoꝝ: qm̄ de
dit illis remiſſionē ⁊ refrigeriũ: vt aſcē-
derent et edificarēt hierl̄m: ⁊ tēplũ vbi
noiatum ē nomen eius in ipo: et exulta
uerũt cũ muſicis ⁊ leticia diebus ſeptē.

¶ V

Poſt hec aũt electi ſunt
vt aſcēderēt principes pagoꝝ ꝑ
domos ⁊ trib⁹ ſuas: ⁊ vxores il-
loꝝ ⁊ filij ⁊ filie eoꝝ et ſerui ⁊ ancille ip
ſoꝝ: ⁊ pecora illoꝝ. Et darius rex miſit
vna cũ eis eq̄tes mille donec deduce-
rent eos in hierl̄m cũ pace: ⁊ cũ muſic꞉
et cũ tympanis ⁊ tibijs: ⁊ oēs frēs erāt
ludētes: ⁊ fecit eos aſcēdere ſimul cum
eis. Et hec ſũt noīa viroꝝ q̄ aſcenderũt
ꝑ pagos ſuos in trib⁹ ⁊ in ptem princi
patus ipoꝝ. Sacerdotes: filij phinees
filij aaron ieſus fili⁹ ioſedech: ioachim
filius zorobabel filij ſalathiel d domo
dauid: ex ꝓgenie phares: tribu aũt iu-
da: qui locutus eſt ſub dario rege pſa꞉

rmones mirificos in ſecūdo anno re-
ni ipſiꝰ menſe niſam primo. Sunt aūt
qui aſcenderūt ex iudea de captiuita
tranſmigratiōis: quos tranſmigrauit
abuchodonoſoꝛ rex babylonie in ba-
ylonem: ⁊ reuerſus eſt in hierlm̄. Et re
uit partē iudee vnuſqſqꝫ in ciuitatē
ſ̄ qui venerūt cū zorobabel ⁊ ieſu: ne-
nias: areores: elimeo: emmaneo: mar-
ocheo: beelſuro: mechpſacochoꝛ: olio-
remonia: vnꝰ de principibꝰ eoꝝ: ⁊ nu-
erꝰ a gentibꝰ eoꝝ ex ꝓpoſitꝭ eoꝝ. Filij
ares: duo milia centū ſeptuagitaduo
ilij ares: tria milia q̄nquagintaſeptē.
ilij femo: centuz quadragintaduo. In
lijs ieſu et ioabes: mille trecentiduo.
ilij demu: duo milia q̄dringēti ſeptua
inta. Filij choraba: ducenti q̄nqꝫ. Filij
anica: centum ſexagintaocto. Filij be-
ech: q̄dringentitres. Filij archad: qua-
ringēti vigintiſeptē. Filij chan: trigin
aſeptē. Filij zoroar: duo milia ſexagin-
aſeptē. Filij admu: q̄dringenti ſexagin-
unus. Filij aderectis: centū octo. Filij
aſo ⁊ zelas: centū ſeptē. Filij azoroc: q̄-
ringenti trigintanouē. Filij iedarbo-
e: centū trigintaduo. Filij ananie: cen-
ꝫ triginta. Filij aſoni: nonaginta. Filij
arſar: q̄dringēti vigintiduo. Filij za-
arus: nonagintaq̄nqꝫ. Filij ſepolemō:
entū vigintitres. Filij nepopas: quinq̄
intaq̄nqꝫ. Filij hechanatꝰ: centū quiq̄
intaocto. Filij cebethamꝰ: centū trigin
duo. Filij crearpatros: q̄ enocadies et
odie: q̄dringēti vigititres. Qui ex gra
as ⁊ gabea: centū vigintiunꝰ. Qui ex
eſſelon ⁊ ceagge: ſexagintaquinqꝫ. Qui
baſtaro: centū vigintiduo. Qui ex be-
enobes: q̄nq̄gintaq̄nqꝫ. Filij liptꝭ: cē-
quinq̄gintaq̄nqꝫ. Filij labonni: trecē
quiquagintaſeptē. Filij ſichem: trecen
ſeptuaginta. Filij ſuadon ⁊ cliomus:
recenti ſeptuagitaocto. Filij ericꝰ: duo
ilia centū q̄dragitaq̄nqꝫ. Filij anaas:
recenti ſeptuaginta. Sacerdotes. Filij
ddus filij euther filij eliaſib: trecēti ſe-
tuagintaduo. Filij emerus: ducēti q̄n-
uagintaduo. Filij faſurū: trecenti q̄nq̄
intaſeptem. Filij caree: ducenti vigin-
iſeptem. Leuite. Filij ieſu in caduhel: et
anis ⁊ ſerebias ⁊ edias: ſeptuagitaq̄t-
uoꝛ. Omis numerꝰ: a duodecimo āno:
riginta mila quadringēti ſexagitaduo
ilij ⁊ filie ⁊ vxoꝛes: ois cōputatio: qua-
raginta milia ducēti quadragitaduo.
ilij ſacerdotū qui pſallebāt in templo:
filij aſaph: centuz vigintiocto. Oſtiarij
vero filij eſmenni: filij azer: filij amon: fi
lij accuba: topa: filij tobi: oēs centuz tri
gintanouē. Sacerdotes ſeruiētes in tē
plo. Filij ſel: filij gaſpha: filij tobloch: fi-
lij carie: filij ſu: filij hellu: filij labana: fi
lij armacha: filij accub: filij vtha: filij ce
tha: filij aggab: filij obai: filij anani: fi-
lij cāna: filij geddu: filij an: filij radin: fi
lij deſanon: filij nechoba: filij caſeba: fi-
lij gaſe: filij ozui: filij ſmone: filij attre: fi
lij haſtem: filij aſiana: filij manei: filij
naſiſim: filij accufu: filij agiſta: filij azui
filij fauon: filij faſalon: filij meedda: fi-
lij fuſa: filij caree: filij barcus: filij ſaree
filij coeſi: filij naſith: filij agiſti: filij pe-
don: ſalomon filij eius: filij aſophot: fi-
lij phazida: filij celi: filij dedon: filij gad
dahel: filij ſephegi: filij aggia: filij ſacha
reth: filij ſabathen: filij caroneth: filij
malſith: filij ame: filij ſaſus: filij addus:
filij ſuba: filij eura: filij rahotꝭ: filij phaſ D
phat: filij malmon. Omēs ſacro ſeruien
tes ⁊ pueri ſalomonis: q̄dringenti octo-
gintaduo. Hi ſunt filij qui aſcenderunt
a chermel ⁊ therſa: principes eorum: car
mellam ⁊ careth: ⁊ nō poterāt edicere ci
uitates ſuas ⁊ ꝓgenies: queadmodum
ſint ex iſrael: filij dalari: filij tubal: filij
nechodaici ex ſacerdotibꝰ qui fungebā-
tur ſacerdotio ⁊ nō ſūt inuēti: filij obia
filij achiſos: filij addin: qui accepit vxo-
rem ex filiabꝰ phargeleu: et vocati ſunt
noīe eius. Et hoꝝ queſita eſt generꝭ ſcri
pta impedatura ⁊ nō eſt inuēta: ⁊ ꝓhi-
biti ſunt ſacerdotio fungi. Et dixit illis
neemias: ⁊ aſtharas ne participent ſan
cta: donec exurgat pontifex doctꝰ i oſtē
ſionē et veritatē. Omis aūt iſrael erat:
exceptis ſeruis ⁊ ancillis: quadraginta-
duo milia trecēti q̄draginta. Serui ho-
rū ⁊ ancille: ſeptē milia trecēti triginta
ſeptē: cantoꝛes ⁊ cātatrices ducēti ſexa-
gintaq̄nqꝫ. Cameli: quadringēti trigin-
q̄nqꝫ. Equi: ſeptē milia trigitaſex. Mu-
li: ducēta milia q̄dragitaq̄nqꝫ. Subiu- E
galia: q̄nqꝫ milia vigintiq̄nqꝫ. Et de ꝓ-
poſitis ipſis ꝑ pagos: dū venirēt in tem
plū dei qđ erat in hierlm̄: innouare ⁊ ſu
ſcitare templū in loco ſuo ſm̄ ſuā virtu
tē: et dari in templū: theſaurū operū ſa-
crū: auri minas: duodecim milia: et ſto-
las ſacerdotales centum. Et habitaue-
runt ſacerdotes ⁊ leuite: ⁊ q̄ exierant de
plebe in hieruſalē ⁊ in regiōe: ⁊ ſacri cā-
toꝛes ⁊ oſtiarij: ⁊ ois iſrl̄ in regionibus

ſuis.Inſtante aūt ſeptimo mēſe:cūq3 eſ
ſent filij iſrł vnuſq̄ſq3 in ſuis reb⁹: cōue
nerūt vnanimes in atriū qđ erat ań ia-
nuā orientalē.Et ſtantes ieſus fili⁹ io-
ſedech:ꝛ frēs ei⁹ ſacerdotes:ꝛ zorobabel
fili⁹ ſalathiel ꝛ hui⁹ frēs: parauerūt al-
tare:vt offerrēt ſup illud holocauſtoma
ta ſm ꝙ in libro moyſi hoīs dei ſcripta
ſunt.Et cōuenerūt ſibi ex alijs nationi-
bus terre:ꝛ erexerūt ſacrariū in loco ſuo
oēs gentes terre:ꝛ offerebant hoſtias ꝛ
holocauſtomata dn̄o matutina.Et ege-
rūt ſcenophegiā:ꝛ diē ſolēnē ſicut ꝑce-
ptum eſt in lege:ꝛ ſacrificia q̊tidie ſicut
oportebat:ꝛ poſt hec oblationes inſtitu
tas:ꝛ hoſtias ſabbatoꝝ:ꝛ neomeniarū:
ꝛ dieꝝ ſolenniū oīm ſctificatoꝝ. Et q̊t-
q̄tvouebāt dn̄o a neomenia ſeptimi mē
ſis:ceperūt hoſtias offerre deo: ꝛ tēpluz
dn̄i nondū erat edificatuz.Et dederunt
pecuniā lapidarijs ꝛ fabris:ꝛ potū ꝛ pa-
F bula cū gaudio.Et dederūt carra ſydo-
nijs ꝛ tirijs:vt trāſueherēt illis de liba-
no trabes cedrinas ꝛ facerēt rates ī iop
pe portū:ſm decretū qđ ſcriptū:erat eis
a cyro rege perſaꝝ.Et ſecūdo anno veni
entes in templū dei in hierłm:menſe ſe-
cūdo inchoauit zorobabel fili⁹ ſalathi-
el ꝛ ieſus fili⁹ ioſedech:ꝛ frēs ipoꝝ ꝛ ſa-
cerdotes ꝛ leuite:ꝛ oēs qui venerāt đ ca
ptiuitate hierłm:ꝛ fundauerūt templū
dei:nouilunio ſecūdi mēſis ſecūdi anni
cū veniſſent in iudeā ꝛ hierłm.Et ſtatu
erunt leuitas a viginti ānis ſup opa do
mini.Et ſtetit ieſus ꝛ fili⁹ ei⁹ ꝛ frēs:oēs
leuite:ꝯſpirātes et executores leg3:faci-
entes opa ī domo dn̄i.Et ſteterūt ſacer-
dotes hn̄tes ſtolas cum tubis:ꝛ leuite fi
lij aſaph habētes cymbala: collaudan-
tes dn̄m:ꝛ bn̄dicētes ſm dauid regē iſ-
rael.Et cantabāt canticū dn̄o: qm̄ dul-
cedo ei⁹ ꝛ honor ī ſecła ſup oēm iſrael.
Et oīs ppłs tuba cecinerunt:ꝛ ꝓclama-
uerūt voce magna: collaudātes dn̄m in
G ſuſcitatiōe dom⁹ dn̄i. Et venerūt ex ſa-
cerdotib⁹ ꝛ leuit3 ꝛ ꝑſidētib⁹ ſm pagos
ſenioꝛib⁹ qui viderāt priſtinā domuz:et
ad hui⁹ edificationē cū clamore ꝛ plan-
ctu magno:ꝛ multi cuz tubis et gaudio
magno:intantū vt ppłs nō audiret tu-
bas ꝓpter planctū ppłi. Turba.n.erat
tubis canēs magnifice:ita vt longe au-
direł.Et audierūt inimici trib⁹ iude et
beniamin:ꝛ venerūt ſcire q̄ eſſet vox tu-
baꝝ.Et cognouerūt:qm̄ q̄ erāt ex capti
uitate edificant templū dn̄o deo iſrł.Et

acœdētes ad zorobabel ꝛ ieſum ꝛ ꝑpoſi
tos pagoꝝ:dixerūt eis:Edificabim⁹ vna
vobiſcū.Sić eni audiuim⁹ dn̄m nr̄m:
ipſi pariter incedim⁹ a dieb⁹ aſbaſareth
regis aſſyrioꝝ:q̄ trāſmigrauit nos huc
Et dixit illis zorobabel:ꝛ ieſus ꝛ princi
pes pagoꝝ iſrł.Nō eſt nobis ꝛ vobis edi
ficare domum dei nr̄i.Nos eni ſoli edifi
cabimus dn̄o iſrł:ſm ea q̄ ꝑcepit nobis
cyrus rex perſaꝝ.Gētes aūt terre incu
bātes his q̄ ſunt ī iudea:ꝛ leuantes op
edificatiōis:ꝛ inſidias ꝛ ppłos adducē
tes:ꝓhibebāt eos edificare:ꝛ aggreſſu
ras exercētes impedierūt ne ꝯſūmaren
edificiū oīm tpe vite cyri regis:ꝛ ꝓtra
xerunt ſtructuram ꝑ biennium vſq3 ad
dariȷ regnum. ¶ V

In ſecūdo aūt anno regni dariȷ
ꝓphetauit aggeus et zacharias
fili⁹ addin ꝓphe apud iudeā ꝛ hierłm:
noīe dī iſrł ſup eos. Tūc ſtās zorobabe
fili⁹ ſalathiel: et ieſus fili⁹ ioſedech:in
choauerūt edificare domū dn̄i q̄ ē ī hie
ruſalē:cū adeſſent eis ꝓphe dn̄i ꝛ adiu
uarent eos.In ipo tpe venit ab illos ſy
ſennes ſubregulus ſyrie ꝛ phenic3 et ſa
trabuzanes ꝛ ſodales ei⁹: ꝛ dixerūt eis
Quo ꝑcipiēte vobis domū hāc edifica
re:ꝛ tectū iſtud ꝛ oīa alia ꝑficit3?Et qui
ſūt ſtructores q̄ hec edificāt?Et habue
rūt grām viſitatiōe facta ſup eos q̄ erā
ex captiuitate a dn̄o ſeniores iudeoꝝ:e
nō ſūt impediti edificare donec ſignifi
careł dario de oīb⁹ iſtis:ꝛ rn̄ſum accip
reł.Exemplū ep̄łe:quam miſerūt dario
Syſennes ſubregulus ſyrie ꝛ phenic3
ſatrabuzanes ꝛ ſodales eius: in ſyria e
phenice ꝑſides regi dario ſalutē. Omi
nota ſint dn̄o regi ꝙ cū adueniſſem⁹ i
regionē iudee: ꝛ introiſſem⁹ in hierłm
inuenim⁹ edificātes domū dei magna
ꝛ templū ex lapidib⁹ polit3 ꝛ magnis e
ꝑcioſis materijs in parietib⁹:ꝛ opa ill
inſtāter fieri:ꝛ ſuffragare ꝛ ꝓſperare i
manib⁹ eoꝝ ꝛ in oī glīa ꝙ diligētiſſim
ꝑfici.Tūc interrogauim⁹ ſeniores:dic
tes:Quo ꝑmittēte vobis edificatis do
mū iſtā:ꝛ opa hec fundat3?Nō aūt inte
rogauim⁹ vt notuz facerem⁹ tibi:hoīe
ꝛ ꝑpoſitos:et nominū ſcripturā ꝑpoſi
toꝝ poſtulauim⁹ illos.At illi rn̄derun
nobis dicētes:Nos ſum⁹ ſerui dn̄i q̄ fe
cit celū ꝛ terrā: ꝛ edificabał hec domu
añ annos iſtos młtos a rege iſrael ma
gno ꝛ fortiſſimo:ꝛ cōſūmata eſt. Et qm̄
pr̄es nr̄i exacerbātes erāt et peccauerū

deũ iſrael: tradidit eos in manus na-
uchodonoſoꝛ regꝭ babylonie: regꝭ chal
deoꝝ ⁊ domũ iſtã demoliẽtes incende-
runt: ⁊ pplm captiuũ duxerũt in baby-
lonẽ. In primo anno regnãte cyro rege
babylonie ſcripſit cyrus rex domuꝫ hãc
edificare: ⁊ illa ſacra vaſa aurea ⁊ argen
tea q̃ extulerat nabuchodonoſoꝛ de do-
mo q̃ eſt in hieruſalẽ: ⁊ ꝯſecrauerat ea i
ſuo templo: rurſus ꝓtulit ea cyrꝰ rex de
templo qđ erat in babylonia: ⁊ tradita
ſunt zoꝛobabel ⁊ ſalmanaſaro ſubregu-
lo. Et p̃ceptũ eſt eis vt offerrent hec va
ſa: ⁊ reponerẽt in templo qđ erat in hie
ruſalẽ: ⁊ ipm tẽplũ dei edificare in loco
C ſuo. Tũc ſalmanaſarꝰ ſubiecit fũdamẽ-
ta domꝰ dñi que eſt in hierłm: ⁊ exinde
uſq; nũc edificaꝫ: ⁊ nõ accepit ꝯſũmati
onẽ. Nũc ergo ſi iudicaꝫ a te o rex: ꝗqui
raꝫ in regalibꝰ bibliothecis cyri regꝭ q̃
ſunt in babylonia: ⁊ ſi inuẽtũ fuerit co
ſilio cyri regis ceptã eſſe ſtructuram do
mus dñi q̃ eſt in hierłm: ⁊ iudicaꝫ a do-
mino rege noſtro: ſcribat de his nobis.
Tũc darius rex p̃cepit inq̃ri in biblio-
thecis: ⁊ inuentꝰ ẽ in egbathanis oppi-
do qđ eſt in media regiõe locꝰ vnꝰ in q̃
ſcripta erãt iſta. Anno pꝛimo regnante
cyro: rex cyrus p̃cepit domũ dñi q̃ eſt in
hierłm edificare: vbi incẽdebãt igni aſ-
ſiduo: cuiꝰ altitudo ſit cubitoꝝ decẽ: et
latitudo cubitoꝝ ſexaginta: q̃dratũ la-
pidibꝰ politꝭ tribus: ⁊ meniano ligneo
eiuſdẽ regiõis: ⁊ meniano vno nouo: et
impendia dari de domo cyri regis: et ſa
cra vaſa domꝰ dñi tam aurea ꝙ̃ argen-
tea q̃ extulit nabuchodonoſoꝛ in domũ
dñi q̃ eſt in hierłm vbi erant poſita: vt
ponanꝫ illic. Et p̃cepit curã agere ſyſen
nem ſubregulũ ſyrie ⁊ phenicis ⁊ ſatra-
buzanẽ ⁊ ſodales eiꝰ ⁊ q̃ oꝛdinati erant
in ſyria ⁊ phenice p̃ſides vt abſtinerent
D ab eodẽ loco. Et ego q̃ꝫ ꝑcepi in totũ
edificare: ⁊ ꝓſpexi vt adiuuẽt eos q̃ ſũt
ex captiuitate iudeoꝝ donec ꝯſũmareꝫ
templũ edis dñi: ⁊ a vexatiõe tributoꝝ
celeſyrie ⁊ phenicꝭ: diligẽter q̃ntitatem
dari his hoĩbꝰ ad ſacrificiũ dñi zoꝛoba-
bel p̃fecto ad tauros ⁊ arietes ⁊ agnos:
ſimilr aũt ⁊ frumẽtũ ⁊ ſal ⁊ vinũ ⁊ oleum
inſtãter ꝑ ſingłos annos: ꝓut ſacerdo-
tes q̃ ſunt in hierłm dictauerint conſu-
mi q̃tidie ſine vlla dilatiõe: vt offerãtur
libatiões ſummo de rege ⁊ pueris eius:
⁊ oꝛent ꝓ ipoꝝ vita. Et denũcieꝫ: vt q̃-
cũq; trãſgreſſi fuerit aliq̃d ex his q̃ ſcri-
pta ſunt: aut ſpꝛeuerint: accipiaꝫ lignũ
de ſuis ꝓꝑijs ⁊ ſuſpẽdanꝫ: ⁊ bona ipo-
rũ regi aſcribanꝫ. Propterea ⁊ dñs cuiꝰ
nomẽ inuocatũ ẽ ibi: extermiet oẽm re-
gẽ ⁊ gentẽ qui manũ ſuã extẽderit ꝓhi-
bere: aut male tractare domũ dñi illã q̃
eſt in hierłem. Ego dariꝰ rex decreui ꝙ̃
diligẽtiſſime ſm hec fieri. VII
Tunc ſyſennes ſubregulus celeſy- A
rie ⁊ phenicis ⁊ ſatrabuzanes et
ſodales obſecuti his q̃ a dario rege erãt
decreta: inſiſtebãt ſacroſctis opibꝰ dili-
gentiſſime coopantes cũ ſenioꝛibꝰ iude
oꝝ pꝛincipibꝰ ſyrie: ⁊ ꝓſperata ſunt ſa-
croſctã opa: ꝓphetantibus aggeo ⁊ za-
charia ꝓphetꝭ. Et ꝯſũmauerũt oĩa ꝑ p̃-
ceptũ dñi dei iſrł: ⁊ ex ꝯcilio cyri ⁊ darij
⁊ artaxerxis regꝭ perſarũ. Et ꝯſũmata ẽ B
domus nr̃a vſq; ad tertiã etviceſimã di
em mẽſis adar: ſexto ãno darij regꝭ. Et
fecerũt filij iſrł ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ ce
teri q̃ erãt ex captiuitate q̃ appoſiti ſũt:
ſm ea q̃ ſcripta ſunt in libꝛo moyſi. Et
obtulerũt in dedicationẽ tẽpli dñi: tau
ros cẽtũ: arietes ducẽtos: agnos q̃drin-
gentos: ⁊ hedos ꝑ pctis vniuerſi iſrael
duodecim: ſm numeꝝ tribuũ iſrł. Et ſte C
terũt ſacerdotes ⁊ leuite amicti ſtolis ꝑ
tribꝰ ſuꝑ opa dñi dei iſrael: ſm librum
moyſi: ⁊ oſtiarij ꝑ ſingulas ianuas. Et
egerũt filij iſrł cũ his q̃ erant ex capti-
uitate: illud phaſe q̃rtadecima luna mẽ
ſis pꝛimi: qñ ſcificati ſũt ſacerdotes ⁊ le
uite. Oẽs filij captiuitatꝭ nõ ſunt ſimul
ſctificati: qꝛ leuite oẽs ſiꝫ ſcificati ſunt.
Et imolauerũt phaſe vniuerſi filij capti D
uitatꝭ: ⁊ fribus ſuis ſacerdotibꝰ et ſibi-
metipis. Et manducauerũt filij iſrł qui
erãt ex captiuitate oẽs q̃ remãſerant ab
oĩbus execrationibꝰ gentiũ terre q̃ren-
tes dñm: ⁊ celebꝛauerũt diẽ feſtum azy-
moꝝ ſeptẽ diebꝰ epulãtes in conſpectu
dñi: qꝛ cõuertit ꝯcilium regis aſſyrioꝝ
in eos: confoꝛtare manus eoꝝ ad opera
dñi dei iſrael. VIII A
Et poſt hunc: regnante artaxerxe 1. Eſdre. 7. a
perſarũ rege: acceſſit eſdras filiꝰ
azarie: filij helchie: filij ſolome: filij ſa-
doch: filij achitob: filij ameri: filij aza-
hel: filij bocci: filij abiſue: filij phinees:
filij eleazari: filij aarõ pꝛimi ſacerdotꝭ:
hic eſdras aſcẽdit de babylonia cũ eſſet
ſcriba: ⁊ ingenioſus in lege moyſi q̃ da-
ta eſt a dño iſrł: docere et facere. Et de-
dit ei rex gloriã ꝙ inueniſſet grãm in oĩ
dignitate ⁊ deſiderio in ꝯſpectu eiꝰ. Et

aſcēderūt ſił cū ipo ex filijs iſrł ⁊ ſacer
dotibꝰ ⁊ leuitꝫ ⁊ ſacris cātoꝛibꝰ tēpli: ⁊
oſtiarijs ⁊ ſeruis tēpli in hierłm. Anno
ſeptio regnāte artaxerxe in q̇nto mēſe:
hic ānus ſeptimꝰ ē regni: exeūtes de ba
bylonia nouilunio q̇nti mēſis venerūt
hieroſolimā iuxta p̄ceptū illiꝰ: ẜm pro-
ſperitatē itineris a dn̄o ipoꝝ datā eis.
In his eni eſdras magnā diſciplinā ob
tinebat ne p̄termitteret q̇cꝙ eoꝝ q̄ eſ-
ſent ex lege dn̄i ⁊ p̄ceptis: ⁊ docēdo vni
uerſū iſrł oēm iuſticiā ⁊ iudiciū. Acce-
dētes aūt q̇ ſcribebāt ſcripta artaxerxiſ
regis: tradiderūt ſcriptū qđ obuenerat
ab artaxerxe rege ad eſdrā ſacerdotē ⁊
lectoꝛē legis dn̄i.: cuiꝰ exemplū ſubie-
ctū ē. Rex artaxerxes eſdre ſacerdoti et
lectoꝛi leges dn̄i ſalutē. Humanioꝛ ego
iudicās in beneficijs: p̄cepi eis qui de-
ſiderāt ex gēte iudeoꝝ ſua ſpōte: ⁊ ex ſa
cerdotibꝰ ⁊ leuitꝫ qui ſūt in regno meo:
comitari tecū i hierłm. Si qui ẜ cupiūt
ire tecū ꝯueniant ⁊ ꝑficiſcanꝫ ſicut pla
cuit mihi ⁊ ſeptē amicꝫ meis ꝯſiliarijs:
vt viſitēt ea q̄ agunꝫ ẜm iudeā ⁊ hieru-
ſalē: obſeruātes ſicut habes in lege dn̄i:
⁊ ferāt munera dn̄o iſrł: que voui ego ⁊
amici hierłm: ⁊ oē aurū ⁊ argentū qđ
inuētū fuerit in regiōe babylonie: dn̄o i
hierłm cū illo qđ eſt donatū ꝓ ipa gen-
te in templū dn̄i eoꝝ qđ eſt in hirłm: vt
colligaꝫ hoc aurū ⁊ argentuꝫ ad tauros
⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos: ⁊ q̄ his ſūt cō
gruentia: vt offerāt hoſtias dn̄o ſuꝑ al-
tare dn̄i ipoꝝ qđ eſt in hierłm. Et omia
quecūqꝫ voluerꝫ cū fratribꝰ tuis facere
auro ⁊ argēto: ꝑfice ꝓ volūtate tua: ẜm
p̄ceptū dn̄i dei tui: ⁊ ſacroſctā vaſa q̄ da
ta ſūt tibi ad oꝑa domꝰ dn̄i dei tui: q̄ eſt
in hierłm: ⁊ cetera quecunqꝫ tibi ſubue-
nerint ad oꝑa templi dei tui: dabis đ re
gali gazophylatio cū voluerꝫ cū fratribꝰ
tuis facere auro ⁊ argento ꝑfice ẜm vo-
lūtatē dn̄i. Et ego quidē rex artaxerxes
p̄cepi cuſtodibꝰ theſauroꝝ ſyrie ⁊ pheni
cis: vt quecunqꝫ ſcripſerit eſdras ſacer-
dos ⁊ lectoꝛ legis dn̄i: diligēter detur ei
vſqꝫ ad argenti talēta centū: ſilr ⁊ auri:
⁊ vſqꝫ ad frumēti modios centū: et vini
amphoꝛas centū: ⁊ alia quecūqꝫ abun-
dant ſine taxatione. Omia ẜm legē dei
fianꝫ deo altiſſimo: ne foꝛte exurgat ira
in regno regis: ⁊ filij et filioꝛū eius. Uo
bis autē dicitꝫ vt oibus ſacerdotibꝰ ⁊ le
uitis et ſacris cantoꝛibꝰ ⁊ ſeruis templi
et ſcribis templi huiꝰ nullū tributū ne-
qꝫ vlla alia indictio irrogetur: nec habe
at quiſqꝫ poteſtatē obijcere eis quicqꝫ.
Tu aūt eſdras ẜm ſapientiā dei conſti-
tue iudices ⁊ arbitros i tota ſyria ⁊ phe
nice: ⁊ oēs qui legē dei tui nō nouerunt
doce: vt quotq̊t trāſgreſſi fuerint legeꝫ:
diligēter plectanꝫ: ſiue moꝛte ſiue cru-
ciatu ſiue etiaꝫ pecunie multatione: vel
abductione. Et dixit eſdras ſcriba. Be-
nedictus dn̄s patrū nr̄oꝝ qui dedit hāc
voluntatē in coꝛ regis clarificare domū
ſuam que eſt in hierłm: ⁊ me honoꝛifica
uit in ꝯſpectu regis: ⁊ cōſiliarioꝝ ⁊ ami
coꝛum eius ⁊ purpuratoꝝ eius: ⁊ ego cō
ſtans anio factꝰ ſum ẜm opitulationeꝫ
dn̄i dei mei. Et cōgregaui ex iſrł viros:
vt ſimul aſcenderent mecū. Et hi ſūt p̄-
poſiti ẜm ſuas patrias ⁊ principatꝰ poꝛ
tionales eoꝝ qui mecū aſcenderūt đ ba
bylonia: i rꝫgno artaxerxis. Ex filijs pha
res: gerſomus. Ex filijs ſiemarith: ame-
nus. Filioꝝ dauid: accus filius ſcecilie.
Ex filijs phares: zachariaſ: ⁊ cū eo reuer
ſi ſunt viri centū q̇nquaginta. Ex filijs
ductoꝛis moabilionis zaraei: ⁊ cum ipo
viri ducenti q̇nquaginta. Ex filijs zacu-
es: iechonias zechoeli: ⁊ cū ipo viri du-
centi q̇nquaginta. Ex filijs ſala: maaſi-
as gotholie: et cū ipo viri ſeptuaginta.
Ex filijs ſaphatie: zarias micheli: ⁊ cum
ipo viri octoginta. Ex filijs iob: abdias
ieheli: ⁊ cū ipo viri ducenti duodecim.
Ex filijs banie ſalimoth filiꝰ ioſaphie: ⁊
cū ipo viri centū ſexaginta. Ex filijs be-
er: zacharias bebei: et cū ipo viri ducē-
ti octo. Ex filijs ezead: iohannes azech-
an: et cum ipo viri centū decē. Ex filijs
adonichā ipis poſtremis: ⁊ hec ſunt no
mina eoꝛum: eliaphalā filius gebel ⁊ ſe-
meias: ⁊ cū ipſo viri ſeptuaginta. Et cō-
gregaui eos ad fluuiū qui dicitꝫ thia: et
metati illic fuimus triduo: ⁊ recognoui
eos. Et ex filijs ſacerdotū ⁊ leuitarū nō
inueni illic. Et miſi ad eleazarum et ec-
celom ⁊ maſman et moloban ⁊ enaatha
et ſamea et ioꝛibū: nathan: enuagā: za-
chariam ⁊ moſollamū: ipos ductoꝛes et
peritos. Et dixi eis: vt venirent ad lud-
deum qui erat apud locū gazophylatij.
Et mādaui eis vt dicerent luddeo ⁊ fra
tribꝰ eiꝰ ⁊ illis qui erāt i gazophylatio:
vt mitterēt nobis eos q̇ ſacerdotio fun
gerenꝫ in domo dn̄i dei nr̄i. Et adduxe-
rūt nobis ẜm manū validā dn̄i dei nr̄i
viros peritos: ex filijs mooli: et filij le-
ui: filij iſrł: ſebbeian: et filios ⁊ frēs qui

erāt decem ⁊ octo: aſbiam ⁊ amin: ex fi-
lijs filiorū chananei: et filiorū eorꝫ: viri
viginti. Et ex his qui i tēplo ſeruiebāt
quos dedit dauid: et ipſi principes ad
opationē leuitis tēplo ſeruientiuꝫ: du-
centi viginti. Oia noīa ſignificata ſunt
in ſcripturꝫ. Et voui illic ieiuniū iuue-
nibus in cōſpectu dñi: vt quererem ab
eo bonum iter nobis ⁊ ꝗ nobiſcū erant
et filijs ⁊ pecoribus ꝑpter iſidias. Eru-
bui enim petere a rege pedites ⁊ eq̄tes i
comitatu tutele grā cōtra aduerſarios
nr̄os. Diximus eni regi: qm̄ vtꝰ dñi erit
cum eis: qui inq̄runt eū in omni affectu
Et iteꝝ deprecati ſumꝰ dñm deū noſtꝝ
ſm̄ hec: quē ⁊ ꝓpitiū habuimꝰ et com-
potes facti ſumꝰ dō noſtro. Et ſepaui ex
plebis ꝓpoſitꝫ: ⁊ ſacerdotibꝰ tēpli vi ros
duodecim: et ſedebian ⁊ aſannan et cū
eis ex fratribꝰ eoꝝ viros decē. Et appē-
di eis aurum ⁊ argētum ⁊ vaſa ſacerdo-
talia domꝰ dei noſtri: ꝗ donauerat rex et
cōſiliarij eiꝰ et pricipes et oīs iſrl̄. Et cū
appendiſſem tradidi argēti talēta cētuꝫ
quīq̄ginta: et vaſa argētea talētoꝝ cētū:
et auri talenta cētum: ⁊ vaſorū aureoꝝ
ſepties viginti: et vaſa erea de bono era-
mento ſplēdentia duodeci: auri ſpeciem
reddētia. Et dixi eis. Et vos ſancti eſtis
dño: ⁊ vaſa ſūt ſcā: et auruꝫ ⁊ argentum
votū eſt dño dō patꝝ noſtroꝝ. Uigilate
et cuſtodite donec tradatis ex plebis ꝓ-
poſitis ⁊ ſacerdotibꝰ et leuitis ⁊ pricipi-
bus ciuitatū iſrl̄ in hierl̄m: i paſtiforio
domꝰ dī noſtri. Et hi ꝗ ſuſceperūt ſacer-
dotes ⁊ leuite: aurū ⁊ argētū ⁊ vaſa: in-
tulerūt in hierl̄m i tēplū dñi. Et ꝓmo-
uimꝰ aflumio thia die duodecima mēſis
primi: vſq̄quo introiuimꝰ i hierl̄m. Et
cū factus fuiſſet tertiꝰ dies: q̄rta aūt die
ponderatū auꝝ ⁊ argentū traditū eſt in
domo dñi dī noſtri marimoth filio iori
ſacerdoti: ⁊ cū ipō erat eleazar filiꝰ phi-
nees: ⁊ erant cū ipſis ioſadus filiꝰ ieſu ⁊
medias et banni filius leuite: ad nume-
rum et ad pōdus vniuerſa. Et ſcriptū ē
pōdus ipſoꝝ eadē hora. Qui aūt vene-
rūt ex captiuitate: obtulerūt ſacrificiuꝫ
dño deo iſrl̄: tauros duodecim ꝓ oī iſrl̄
arietes octogintaſex: agnos ſeptuagita
duos: hircos ꝓ pctō duodeci: ⁊ ꝓ ſalute
vaccas duodeci: oīa i ſacrificiuꝫ dñi. Et
relegerūt ꝓcepta regꝫ regalibꝰ diſpēſato
ribꝰ ⁊ ſubregulis celeſyrie ⁊ phenicis: et
honorificauerūt gētem et tēplū dñi. Et
cōſūmatis his acceſſerūt ad me ꝓpoſiti:

dicētes: Nō ſegregauerūt genus iſrael ⁊
principes ⁊ ſacerdotes et leuite et alie-
nigene gētes ⁊ natiōes terre imūdicias
ſuas: a chananeis et etheis et pherezeis
et iebuſeis et moabitidis et egyptijs et
idumeis. Cōiuncti eñ ſūt filiabꝰ eoꝝ ⁊
ipſi ⁊ filij eorū et mixtū ē ſemē ſcm̄ alie
nigenis gentibꝰ terre: ⁊ pricipes erāt ꝓ-
poſiti ⁊ mgr̄atꝰ iiquitates eiꝰ ab initio F
ipſiꝰ regni. Et mox vt audiui iſta: cōſci-
di veſtimēta ⁊ ſacram tunicā: ⁊ lacerās
capillos capitis ⁊ barbā: ſedi dolens et
meſtus. Et cōuenerūt quotq̄t tūc moue
bant̄ in verbo dñi dei iſrl̄ ad me lugen-
tem ſup iniquitatē iſtā: ⁊ ſedebā triſtis
vſq̄ ad veſptinū ſacrificiū. Et ſurgēs a
ieiunio conſciſſa habēs veſtimēta: et ſa
cram tunicā: ingeniculās: et extendens
manus ad dñm: dicebā: Dñe cōfuſus ſū
et reueritus ſum añ faciē tuā. Peccata
eñ nr̄a m̄ltiplicata ſūt ſup capita nr̄a:
et iniquitates nr̄e exaltate ſunt vſq̄ ad
celū: qm̄ a tēporibꝰ patrū nr̄orū ſumus
in magno pctō vſq̄ ad diē hunc. Et ꝓ-
pter pctā noſtra ⁊ patrū nr̄orū ſumꝰ tra
diti cū fratribꝰ noſtris ⁊ cum ſacerdoti
bus nr̄is: regibꝰ terre in gladiū ⁊ capti
uitatē ⁊ depdationē cuꝫ ꝯfuſione: vſq̄
in hodiernū diē. Et nūc quātū eſt ꝙ cō
tigit nobis miſericordia abs te dñe deꝰ
et dereliq̄ nobis radicē ⁊ nomen in lo
cum ſanctificatiōis tue detegere lumia
re noſtruꝫ in domo dñi dei nr̄i: dare no
bis cibū in oī tpe ſeruitutꝫ nr̄e. Et cum
ſeruiremꝰ nō fuimꝰ derelicti a dño deo
nr̄o: ſꝫ ꝯſtituit nos in grā ponēs nobis
reges perſaruꝫ dare cibū: ⁊ clarificare tē
plum dñi dei nr̄i: ⁊ edificare deſerta ſiō
dare nobis ſtabilitatē i iudea ⁊ hierl̄m
Et nūc ꝗd dicimꝰ dñe hn̄tes hec? Trāſ G
greſſi eñ ſumꝰ ꝓcepta tua: ꝗ dediſti in
manꝰ pueroꝝ tuoꝝ ꝓpharū dicēs: Qm̄
terra in ꝗ introiſtꝫ poſſidere hereditatē
eiꝰ: terra polluta ē coinq̄natiōibꝰ alie-
nigenaꝝ terre ⁊ imūdicie illorū repleue
rūt eaꝫ totā imūdicia ſua. Et nūc filias
vr̄as nō cōiūgetis filijs eorū: ⁊ filias eo
ruꝫ nō accipietis filijs vr̄is: ⁊ nō inqui-
retis pacē habere cū illis oī tpe: vt iua-
leſcētes māducetis optima terre: ⁊ here
ditatem diſtribuatis filijs vr̄is vſq̄ in
euum. Et que cōtingūt nobis oīa fiunt
ꝓpter opa nr̄a maligna: et magna pctā
noſtra. Et dediſti nobis talem radicem
⁊ rurſum reuerſi ſumꝰ tranſgredi legiti
ma tua: vti cōmiſceremur immundicie

alienigenaꝝ gẽtiũ terre huiꝰ. Nõne ira
ſceris nobis ꝑdere nos : q̄aduſqꝫ nõ re-
linq̄ret̄ radix ⁊ nomẽ nr̄m? Dñe deꝰ iſrl̄ ve
rax es. Derelicta ẽ eñ radix vſqꝫ i hodi
ernũ diẽ. Ecce nũc ſumꝰ i cõſpectu tuo i
iniq̄tatibꝰ nr̄is. Nõ eſt eñ adhuc ſtare
1. Eſdre. 10. a añ te in his. Et cũ adorãdo ꝯfiteret̄ eſ-
dras flens humi ꝓſtratus añ tẽplũ : cõ-
gregati ſũt añ eum ex hierl̄m turba ma
gna valde : viri ⁊ mulieres et iuuenes ⁊
iuuẽcule. Fletus eñ erat magnꝰ in ipſa
multitudĩe. Et cuꝫ clamaſſet iechonias
ieheli ex filiĩs iſrl̄ : dixit eſdre: Nos i do-
minũ peccauimꝰ ꝙ collocauimꝰ nobis
ĩ mr̄imoniũ mlĩeres alienigenas ex gẽ-
tibus terre. Et nũc es ſuꝑ oẽm iſrl̄. In
his ꝗ ſit iuſiurãdũ a dño : expellere oẽs
vxores nr̄as q̄ ex alienigenis ſũt : cuꝫ fi-
liĩs eaꝝ. Sicut tibi decretũ eſt a maio-
ribus ſm legeꝫ dñi exurgẽs explica : ad
te eñ ſpectat negociũ : et nos tecũ ſumꝰ
Viriliter fac. Et exurgẽs eſdras adiu-
rauit principes ſacerdotuꝫ : ⁊ leuitas et
oẽm iſrl̄ facere ſm hec : ⁊ iurauerũt. ¶ IX.

¶ A Et exurgẽs eſdras ab añ atrium
tẽpli : abijt in paſtiforiũ ionathe
filij naſabi : et hoſpitatꝰ illuc nõ
guſtauit panẽ : nec aquã bibit : ſuꝑ iniq
tatẽ multitudis. Et facta eſt ꝑdicatio i
oĩ iudea ⁊ in hierl̄m oĩbꝰ qui erãt ex ca
ptiuitate i hierl̄m ꝯgregati : vt quicũqꝫ
nõ occurrerit biduo vel triduo diei ſm
iudiciũ aſſidẽtiũ ſeniorũ : tollerẽt̄ facul
tates ſue : et ipſe alienꝰ iudicaret̄ a mlti
tudĩe captiuitatꝫ. Et cõgregati ſũt oẽs
qui erãt ex tribu iuda ⁊ beniami i tribꝰ
diebꝰ in hierl̄m. Hic mẽſis ẽ nonꝰ dies
mẽſis viceſimꝰ. Et ſedit oĩs multitudo
ĩ area tẽpli tremẽtes ꝓpt̄ hyemẽ pn̄tẽ.
Et exurgẽs eſdras dixit illis: Vos iniq̄
feciſtis collocando vobis in mr̄imoniũ
vxores alienigenas : vt adderetꝫ ad pec-
cata iſrl̄. Et nũc date cõfeſſioneꝫ ⁊ ma-
gnificẽtiã dño deo patrũ nr̄orũ : ⁊ ꝑfici-
te volũtatẽ ipſiꝰ : et diſcedite a gẽtibus
¶ B terre ⁊ ab vxoribus alienigenis. Et cla-
mauit oĩs mltitudo : et dixerũt voce ma
gna: Sicut dixiſti : faciemꝰ. Sꝫ qm̄ mul
titudo magna ẽ ⁊ tp̄s hybernũ ⁊ nõ poſ
ſumꝰ inſubſidiati ſtare : ⁊ hoc opꝰ nõ eſt
nobis vniꝰ diei : neqꝫ bidui : multuꝫ eñ
ĩ his peccauimꝰ : ſtẽt ꝑpoſiti multitudis
⁊ oẽs q̄ nobiſcũ inhabitant : ⁊ q̄tq̄t hñt
vxores apud ſe alienigenas : et aſſiſtant
accepto tp̄e ex oĩ loco preſbyteri ⁊ iudi-
ces : vſqꝫq̄ ſoluãt irã dñi negocij huius.

Ionathas añt filius ezeli : et ozias the-
cam ſuſceperũt ſm hec : et boſoramꝰ ⁊ le
uis ⁊ ſabbatheꝰ : ſimul coopati ſũt cum
illis. Et ſteterũt ſm hec oĩa vniuerſi q̄
erãt in captiuitate. Et elegit ſibi viros
eſdras ſacerdos prĩcipes magnos d pr̄i
bus eoꝝ ſm nomĩa : ⁊ cõſederũt nouilu
nio mẽſis decimi examinare negocium
iſtud. Et determinatũ eſt de virĩ qui ha
bebãt vxores alienigenas vſqꝫ ad neo-
menia primi mẽſis : ⁊ iuẽti ſũt ex ſacer-
dotibꝰ ꝑmixti q̄ hẽbãt alienigenas vxo
res. Ex filiĩs ieſu filij ioſedech ⁊ fribus
eiꝰ : maſeas ⁊ eliezerꝰ ⁊ loribꝰ ⁊ ioadeꝰ : et
iierũt manꝰ vt expellerẽt vxores ſuas : ⁊
ad litãdũ i exoratiõẽ arietẽ ꝓ ignorã
tia ſua. Et ex filiĩs ſemmerei maſeas et
eſſes ⁊ ieelech : azarias. Et ex filiĩs foſere
liſomaſias : hiſmaenis et nathanae : iuſ-
ſio reddus ⁊ talſas. Et ex leuitis : iozab-
dus et ſemeis ⁊ colnis ⁊ calitas ⁊ facte
as ⁊ coluas et elionas. Et ex ſacris cã-
toribꝰ : eliaſib : zaccarus. Et ex oſtiariĩs :
ſal umꝰ ⁊ tolbanes. Et ex iſrl̄ : ex filiĩs fo
ro oſi et remias et geddias et melchias
⁊ michelus et eleazarꝰ ⁊ iẽmebias ⁊ bã
nas. Et ex filiĩs iolamam : chamas ⁊ za
charias : et iezrelus et ioddiꝰ ⁊ emmoth
et helias. Et ex filiĩs zathoim : eliadas ⁊
liaſumꝰ : zochias et larimoth et zabdis
et tebedias. Et ex filiĩs zebes : iohãnes
et amanias ⁊ zabdias et emẽs. Et ex fi-
liĩs bãni : olamꝰ et malluchus et ieddeꝰ
⁊ iaſub et ſabꝰ et hierimoth. Et ex filiĩs
addin : naathꝰ ⁊ mooſias et caleus et ra
anas maaſeas mathathias et beſeel et
bõnꝰ et manaſſes. Et ex filiĩs nuae : no-
neas et aſeas et melchias et ſameas ⁊ ſi
mõ beniami et malchus et marras. Et
ex filiĩs aſom : carianeꝰ mathathias et
⁊ bãnꝰ eliphalach et manaſſes et ſemei.
Et ex filiĩs bãni : hieremias et moadias
et abramus et iohel et baneas et pelias
et ionas et marimoth et eliaſib et ma-
thaneꝰ ⁊ eliaſis et oziſas et dielꝰ et ſeme
dius et ſambris ioſephus. Et ex filiĩs
nobei : idelus et mathathias et ſabadu
et zecheda ſedmi et ieſſei baneas: Oẽs
iſti cõiunxerũt ſibi vxores alienigenas
et diuiſerũt eas cum filiĩs. Et inhabita
uerũt ſacerdotes et leuite : et qui erant
ex iſrl̄ in hierl̄m : et in tota vna regione
nouilunio mẽſis ſeptimi. Et erant filij
iſrl̄ i cõmorationibꝰ ſuis. Et cõgregata
eſt oĩs multitudo ſimul i areã q̄ eſt ab
oriẽte porte ſacre. Et dixerũt eſdre põt

fici et lectoꝛi : vt afferret legem moyſi q̄
tradita eſt a dn̄o deo iſrl. Et attulit eſ-
dras pōtifex legē oī multitudini eoꝝ a
viro vſqꝫ ad mulierē et oīb⁹ ſacerdoti-
bus: audire legē nouilunio mēſis ſepti
mi. Et legebat in area q̄ ē an̄ ſacrā poꝛ
tam tēpli: a pꝛima luce vſqꝫ ad veſperā:
corā viris et mulierib⁹. Et dederūt oēs
ſenſū ad legē. Et ſtetit eſdras ſacerdos
ꝛ lectoꝛ leg; ſup ligneū tribunal qđ fa-
bꝛicatū eſt. Et ſteterūt ad eū mathathi-
as ꝛ ſamus ananias: azarias: vrias: eze-
chias et balſamus ad dexterā: ꝛ ad ſini-
ſtram: faldeus: miſael: malachias: abu-
ſthas: ſabus: nabadias et zacharias. Et
aſſumpſit eſdras librū corā oī multitu-
dine: p̄ſidebat eni in glia in ꝯſpectu oī-
um. Et cū abſoluiſſet legē oēs recti ſte-
terūt: ꝛ bn̄dixit eſdras dn̄m deū altiſſi-
mum: deū ſabbaoth oīpotentem. Et rn̄-
dit oīs ppls: amen. Et eleuat; ſurſū ma
nibus: ꝓcidētes in terrā adoꝛauerūt do
minū: ieſus ꝛ banaeus ꝛ ſarebias ꝛ iad-
dimus et accubus ꝛ ſabbatheus et cali
thes ꝛ azarias et ioꝛadus ꝛ anaaias et
philias leuite: qui docebāt legem dn̄i
ꝛ in multitudine legebant legem dn̄i: ꝛ
p̄ferebāt ſinguli eos qui intelligebāt le
ctionē. Et dixit atharathes eſdre ponti
fici ꝛ lectoꝛi et leuit; qui docebāt multi-
tudinem: dicēs: Dies hic ſanctus eſt do
mino. Et oēs flebant cum audiſſent le-
gem. Et dixit eſdras. Digreſſi ḡ mandu
cate pinguiſſima queqꝫ ꝛ bibite dulciſſi
ma queqꝫ ꝛ mittite munera his qui nō
habent. Sanctus eni eſt hic dies dn̄i et
nolite meſti eſſe. Dn̄s enim clarificabit
vos. Et leuite denūciabant in publico
oībus: dicētes: Dies hic ſanct⁹ eſt. Noli
te meſti eſſe. Et abierūt oēs māducare
ꝛ bibere et epulari: et dare munera his
qui nō habebāt vt epulent. Magnifice
eni ſūt exaltati verbis quib⁹ edocti ſūt.
Et cōgregati ſūt vniuerſi in hieruſalē
celebꝛare leticiam ſm teſtamentū dn̄i
dei iſrael.

Explicit liber Eſdre tertius. Incipit liber Eſdre quartus. Caplm I.

Liber eſdre pro
phete ſecūd⁹: filii ſarei: filii
azarei: filii elchie: filii ſada-
nie: filii ſadoch: filii achi-
tob: filii achie: filii phinees
filii heli: filii amerie: filii aſiei: filii ma-
rimoth: filii arna: filii ozie: filii boꝛith:
filii abiſei: filii phinees: filii eleazar: filii
aaron ex tribu leui: q̄ fuit captiu⁹ in re-
gione medoꝝ in regno artaxerxis reg;
pſarū. Et factū ē v̄bū dn̄i ad me: dicēs:
Uade ꝛ nūcia pplo meo facinoꝛa ipſoꝝ
ꝛ filiis eoꝝ iniq̄tates q̄s in me admiſe-
runt vt nūciēt filiis filioꝛū q2 pctā pa-
rētum ipſoꝝ in illis creuerūt. Obliti. n.
mei ſacrificauerūt diis alienis. Nonne
ego eduxi eos de terra egypti: de domo
ſeruitut;? Ipſi aūt irritauerūt me: ꝛ ꝯſilia
mea ſpꝛeuerūt. Tu aūt excute comā ca-
pitis tui: ꝛ ꝓiice oīa mala ſup illos: q̄m
nō obedierūt legi mee. Ppls aūt ē indi
ſciplinat⁹: Uſqꝫ q̄ eos ſuſtinebo q̄b⁹ tan-
ta bn̄ficia cōtuli? Reges mltos ꝓpt eos
ſubuerti: pharaonē cū puer; ſuis ꝛ oēm
exercitū ei⁹ ꝑcuſſi. Oēs gētes a facie eo B
rum ꝑdidi: ꝛ in oꝛiēte ꝓuinciarū duaꝝ
pplos tyri ꝛ ſidonis diſſipaui: ꝛ oēs ad-
uerſarios eoꝝ īterfeci. Tu v̄o loq̄re ad
eos: dicēs: Hec dicit dn̄s. Nēpe ḡ vos ꝑ
mare trāſmeaui: ꝛ plateas vobis initio
munitas: exhibui. Ducem vobis dedi
moyſen: ꝛ aaron ſacerdotē lucē vobis ꝑ
colūnam ignis p̄ſtiti: ꝛ magna mirabi-
lia feci in vobis. Uos aūt mei obliti eſt;
dicit dn̄s. Hec dicit dn̄s oīpotēs. Cotur
nix vobis in ſigno fuit: caſtra vobis ad
tutelā dedi: ꝛ illic murmuraſtis: et non
triūphaſtis in noīe meo de ꝑditiōe ini-
micoꝝ vr̄oꝝ: ſed adhuc nūc vſqꝫ mur
muraſt;. Ubi ſūt bn̄ficia q̄ p̄ſtiti vobis
Nōne i deſerto cū eſuriret; ꝓclamaſtis
ad me dicētes: vt quid nos in deſertū
iſtud adduxiſti interfice nos? Meli⁹ no
bis fuerat ſeruire egyptiis q̄ moꝛi i de
ſerto hoc. Ego dolui gemit⁹ vr̄os: ꝛ de-
di vobis māna in eſcā. Panē angeloꝛū
māducaſt;. Nōne cū ſitiret;: petrā exci-
di: ꝛ fluxerūt aq̄ in ſaturitate? Propter C
eſt⁹ foliis arboꝝ vos texi. Diuiſi vobis
terras pingues: chananeos et phereſe-
os philiſtinos a facie vr̄a pꝛoieci. Quid
faciē vobis adhuc dicit dn̄s? Hec dicit
dn̄s oīpotēs In deſerto cū eſſet; i flumi
ne āmoꝛreo ſitiētes ꝛ blaſphemātes no
mē meū: nō ignē vobis ꝓ blaſphemiis
dedi: ſ3 mittēs lignū in aquā: dulce feci
flumē. Quid tibi faciā iacob? Noluiſti
obedire iuda. Trāſferā me ad alias gē-
tes: ꝛ dabo eis nomē meū: vt cuſtodiāt
legitima mea. Q̄m me dereliq̄ſtis: ꝛ ego
vos derelinquā. Petētibus vobis a me

miſericordiā nō miſerebor:qm̄ inuocabitꝭ
me:ego nō exaudiā vos. Maculaſtꝭ em̄
man⁹ vr̄as ſanguine:ꝛ pedes vr̄i ipigri
ſunt ad cōmittēda hoīcidia. Nō q̄ſi me
dereliq̄ſtꝭ:ſꝫ voſipos:dicit dn̄s. Hec dic
dn̄s oīpotens. Nōne ego vos rogaui vt
pr̄ filios:ꝛ mr̄ filias:ꝛ vt nutrix puulos
ſuos:vt eſſetꝭ mihi ī ppl'm:ꝛ ego vobis ī
deū:ꝛ vos mihi in filios :et ego vobis ī
prēm? Ita vos collegi:vt gallina pullos
ſuos ſub alas ſuas. Modo aūt q̄d faciā
D vobis? Proīciā vos a facie mea. Obla-
tionē cū mihi attuleritꝭ auertā faciem
meā a vobis. Dies em̄ feſtos vr̄os ꝛ neo
menia ꝛ circūciſiōes repudiā: Ego miſi
pueros meos pphetas ad vos:q̄s acce-
ptos interfeciſtis:ꝛ laniaſtꝭ corpa eoꝝ:
quoꝝ ſanguinē exquirā dicit dn̄s. Hec
dicit dn̄s oīpotēs. Dom⁹ vr̄a deſerta ē.
Proīciā vos ſicut vent⁹ ſtipulā :ꝛ filij
pcreationē nō faciēt:qm̄ mādatū meū
neglexerūt:ꝛ qd̄ malū eſt corā me fecerūt
Tradā domos vr̄as pplo venieti q̄ me
nō audiētes credunt :quib⁹ ſigna non
oſ̄di faciēt q̄ pcepi. Prophetas nō vide
runt:ꝛ memorabunt iniq̄tatū eoꝝ. Te-
ſtor ppli veniētis gr̄āꝫ:cui⁹ puuli exul-
tāt cū leticia me nō vidētes oculis car-
nalib⁹:ſꝫ ſpū credētesq̄ dixi. Et nūc fra
ter aſpice q̄ glīa:ꝛ vide ppl'm veniētem
ab oriēte:quib⁹ dabo ducatū abraā yſa
ac ꝛ iacob et oſee ꝛ amos et michee ꝛ io
hel ꝛ abdie et ione ꝛ naū et abachuc:ſo
phonie:aggei:zacharie ꝛ malachim q̄ ꝛ
angelus dn̄i vocat⁹ eſt. II

B Hec dicit dn̄s: Ego eduxi populū
iſtū de ſeruitute:quib⁹ mādata
dedi p pueros meos pphas q̄s
audire noluerūt:ſꝫ irrita fecerūt mea cō
ſilia. Mater q̄ eos generauit: dicit illis
Ite filij :qꝛ ego vidua ſum et derelicta.
Educaui vos cū leticia :ꝛ amiſi vos cū
luctu ꝛ triſtia: Qm̄ peccaſtꝭ coram dn̄o
deo veſtro:ꝛ qd̄ malū eſt coram eo feci-
ſtis. Modo aūt q̄d faciā vobis? Ego vi-
dua ſum ꝛ derelicta. Ite filij :ꝛ petite a
dn̄o miſericordiā. Ego aūt te pr̄ teſtem
īuoco ſup mr̄em filioꝝ q̄ noluerūt teſta
mētū meū ſuare: vt des eis cōfuſionē ꝛ
mr̄em eoꝝ in direptionē :ne generatio
eoꝝ fiat. Diſpgant ī gētes noīa eorū:
deleāt a terra:qm̄ ſpreuerūt ſacrm̄ me-
um. Ue tibi aſſur:q̄ abſcondis iniq̄s pe
nes te. Gens mala memorare q̄d feceri
ſodome ꝛ gomorre quoꝝ terra iacet in
piceis glebis ꝛ aggerib⁹ cinerū. Sic da
bo eos q̄ me nō audierūt: dicit dn̄s oī-
potens. Hec dicit dn̄s ad eſdram. Nun-
cia populo meo:qm̄ dabo eis regnū hie
ruſalem qd̄ datur⁹ eram iſrael. Et ſumā
mihi gloriā illoꝝ:ꝛ dabo eis taberna-
cula eterna q̄ pparauerā illis. Lignum
vite erit illis in odorē vnguēti:ꝛ nō la-
borabūt neq꞉ fatigabunt. Ite:et accipi
etis. Rogate vobis dies paucos vt im-
morent. Jam paratū eſt vobis regnum
Uigilate. Teſtare celū ꝛ terrā. Contriui
em̄ malū ꝛ creaui bonū:qꝛ viuo ego di-
cit dn̄s. Mater amplectere filios tuos:
educa illos cū leticia. Sicut colūba ꝯfir
ma pedes eoꝝ:qm̄ te elegi dicit dn̄s. Et
reſuſcitabo mortuos de locis ſuis :ꝛ de
monumētis educam illos:qm̄ cognoui
nomen meū in iſrl'. Noli timere mr̄ fili-
orum qm̄ te elegi dicit dn̄s. Mittā tibi
adiutoriuꝫ pueros meos eſaiā et hiere-
miā:ad quoꝝ cōſiliū ſanctificaui ꝛ pa-
raui tibi arbores duodecī:grauatas va
rijs fructibus:et totidē fontes fluentes
lac ꝛ mel:et montes imēſos ſeptē:habē
tes roſam ꝛ liliū:in quib⁹ gaudio imple
bo filios tuos. Uiduā iuſtifica :pupillo
iudica:egēti da:orphanū tuere:nudum
veſti:cōfractū ꝛ debilē cura:claudū irri
dere noli:tutare mancū:et cecū ad viſi-
onē claritatꝭ mee admitte: Senem ꝛ iu
uenem intra muros tuos ſerua:mortu-
os vbi inueneris ſignās cōmenda ſepul-
chro:ꝛ dabo tibi primā ceſſionē ī reſur-
rectione mea. Pauſa ꝛ quieſce ppl's me
us:qꝛ veniet requies tua. Nutrix bona
nutri filios tuos:cōfirma pedes eorum
Seruos q̄s tibi dedi:nemo ex eis iteri-
et. Ego em̄ eos req̄rā de nūero tuo. No-
li fatigari. Cuꝫ em̄ venerit dies preſſure
et anguſtie:alij plorabūt et triſtes erūt:
tu autē hilaris et copioſa eris. Zelabūt
gentes:ꝛ nil aduerſus te poterunt dicit
dn̄s. Man⁹ mee tegent te:ne filij tui ge
hēnam videant. Jocūdare mater cū fi-
lijs tuis:qꝛ ego te eripiā dicit dn̄s. Fili-
os tuos dormientes memorare:qm̄ ego
eos educā de laterib⁹ terre:ꝛ miſericor-
diā cum illis faciā:qm̄ miſericors ſum:
dicit dn̄s oīpotens. Amplectere natos
tuos vſq꞉ dū venio ꝛ preſtes illis miſe-
ricordiā :qm̄ exuberāt fōtes mei :ꝛ grā
mea nō deficiet. Ego eſdras pceptū ac-
cepi a domino in mōte oreb :vt irem ad
iſrael. Ad quos cum venirem reproba-
uerunt me :ꝛ reſpuerūt mandatum dn̄i
Ideoq꞉ vobis dico gentes que auditis

⁊ intelligitis Expectate paſtorē veſtrū:
requiē eternitatꝭ dabit vobis qm̄ ī ꝓxi
mo eſt ille q̇ in fine ſeculi adueniet. Pa
rati eſtote ad p̄mia regni: quia lux ꝑpe
tua lucebit vobis:ꝑ eternitatē tpis. Fu
gite vmbrā ſecli hui⁹. Accipite iocundi
tatē glie vr̄e. Ego teſtor palā ſaluatorē
meū: cōmendatū donū accipite ⁊ iocun
damini: grās agentes ei qui vos ad cele
ſtia regna vocauit. Surgite ⁊ ſtate: ⁊ vi
dete numeꝝ ſignatoꝝ in conuiuio dn̄i.
Qui ſe de vmbra ſecli trāſtulerūt: ſplen-
didas tunicas a dn̄o acceperūt. Recipe
ſion numerū tuū: ⁊ ɔclude candidatos
tuos qui legē dn̄i cōpleuerūt. Filioꝝ tu
oꝝ q̊s optabas plen⁹ eſt numer⁹. Roga
imperiū dn̄i vt ſctificet̃ ppl̄s tuus q̇ vo
catus eſt ab initio. Ego eſdras vidi in
monte ſion turbā magnā quā nūerare
nō potui: ⁊ omēs canticꝭ collaudabant
dn̄m. Et in medio eoꝝ erat iuuenis ſta-
tura celſus: eminētior oib⁹ illis ⁊ ſingu
lis eoꝝ capitib⁹ imponebat coronas: et
magis exaltabat̃. Ego aūt miraculo te-
nebar. Tūc interrogaui angelū: et dixi:
Qui ſūt hi dn̄e? Qui rn̄dēs dixit mihi.
Hi ſūt qui mortalē tunicā depoſuerūt:
⁊ immortalē ſumpſerūt: ⁊ ɔfeſſi ſunt no
men dei. Modo coronant̃ ⁊ accipiunt
palmas. Et dixi angelo. Ille iuuenis q̇s
eſt qui eis coronas imponit et palmas ī
man⁹ tradit? Et rn̄dens: dixit mihi. Ipſe
eſt fili⁹ dei: quē in ſeclo cōfeſſi ſūt. Ego
aūt magnificare eos cepi: qui fortiter ꝓ
noie dn̄i ſteterūt. Tūc dixit mihi ange-
lus. Uade annūcia pplo meo q̄lia ⁊ q̄n-
ta mirabilia dn̄i dei vidiſti. III

Nno triceſimo ruine ciuitatis e-
B ram in babylone: ⁊ ɔturbat⁹ ſū
ſuꝑ cubiculo meo recūbens. Et
cogitationes mee aſcēdebāt ſuꝑ cor me
um: qm̄ vidi deſertionē ſion: ⁊ abūdan-
tiā eoꝝ qui habitabāt in babylone. Et
ventilat⁹ eſt ſpūs me⁹ valde. Et cepi lo-
qui ad altiſſimū verba timorata. Et di-
xi: O dn̄ator dn̄e tu dixiſti ab initio qn̄
plantaſti terrā: ⁊ hoc ſol⁹: ⁊ impaſti po-
pulo: ⁊ dediſti adā corp⁹ mortuū: ſed et
ip̄m figmentū manuū tuaꝝ erat ⁊ inſuf
flaſti in eū ſpūm vite: ⁊ fact⁹ eſt viuens
corā te: ⁊ induxiſti eū in ꝑadiſo quē plā
tauerat dextera tua anteq̄ terra aduen
taret. Et huic mādaſti diligere viā tuā
⁊ p̄teriuit eā: ⁊ ſtatim inſtituiſti in eum
mortē ⁊ in nationib⁹ eius: et nate ſunt
gentes ⁊ tribus ⁊ ppli ⁊ cognatōes qua
rū nō eſt numerus. Et ambulauit vna-
queq̄ gens in voluntate ſua: ⁊ mira a-
gebant corā te: ⁊ ſpernebāt p̄cepta tua.
Iterū autē in tempe induxiſti diluuiū
ſuꝑ inhabitantes ſeculū: ⁊ ꝑdidiſti eos.
Et factū eſt in vnoquoq̄ eoꝝ ſicut ade
mori: ſic his diluuiū. Dereliquiſti autē
vnū ex his noe cū domo ſua: ⁊ ex eo iu-
ſti omēs. Et factū eſt cū cepiſſent multi
plicari qui habitabant ſuꝑ terrā: ⁊ mul
tiplicauerūt filios ⁊ populos et gentes
multas: ⁊ ceperūt iterato impietatē fa-
cere plus q̄ priores. Et factū eſt cū ini-
quitatē facerent corā te: elegiſti tibi vi-
rū ex his cui nomē erat abraam. Et dile
xiſti eū: ⁊ demonſtraſti ei ſoli voluntatē
tuā. Et diſpoſuiſti ei teſtamentū eternū
⁊ dixiſti ei vt nō vnq̄ derelinqueres ſe-
men ei⁹. Et dediſti ei yſaac: ⁊ yſaac dedi
ſti iacob ⁊ eſau. Et ſegregaſti tibi iacob:
eſau autē ſeparaſti. Et factus eſt iacob
in multitudine magna. Et factū eſt cū
educeres ſemen ei⁹ ex egypto: adduxiſti C
ſuꝑ montē ſina. Et inclinaſti celos ⁊ ſta
tuiſti terrā: ⁊ cōmouiſti orbem: ⁊ treme-
re feciſti abyſſos: ⁊ cōturbaſti ſeculum: ⁊
tranſijt glia tua portas quattuor ignis
⁊ terremot⁹ ⁊ ſpūs ⁊ gelu: vt dares ſemi-
ni iacob legē: ⁊ generatōi iſrl̃ diligētiā.
Et nō abſtuliſti ab eis cor malignū: vt
faceret lex tua in eis fructū. Cor eni ma-
lignū baiulans prim⁹ adam trāſgreſſus
et victus eſt: ſed ⁊ omēs qui de eo nati
ſunt. Et facta eſt ꝑmanēs infirmitas: et
lex cū corde ppli cū malignitate radicꝭ:
⁊ diſceſſit qḋ bonū eſt: ⁊ māſit malignū.
Et tranſierunt tp̄a ⁊ finiti ſunt anni: et
ſuſcitaſti tibi ſuū noie dauid ⁊ dixiſti ei
edificare ciuitatem nomis tui: ⁊ offerre
ibi in eadē thus ⁊ oblationes. Et factū
eſt hoc annis multꝭ: ⁊ dereliquerūt q̇ ha
bitabant ciuitatē in oibus facientes ſi-
cut fecit adam ⁊ omēs generatiōes ei⁹.
Utebant̃ eni et ipſi corde maligno. Et
tradidiſti ciuitatē tuā in manib⁹ inimi
coꝝ tuorū. Nūquid meliora faciūt qui D
habitant babylonē? Et ꝓpter hoc do-
minabit̃ ſion. Factum eſt cū veniſſem
huc et vidiſſem impietates quaꝝ nō eſt
nūer⁹: ⁊ delīq̄ntes multos: vidit aīa mea
hoc triceſimo āno ⁊ exceſſit cor meū: qm̄
vidi quō ſuſtines eos peccātes: ⁊ pepciſti
īpie agētib⁹: et ꝑdidiſti ppl̄m tuū ⁊ cō-
ſeruaſti īimicos tuos ⁊ n̄ ſignificaſti. Ni
hil memi quō debeat derelīq̄ via hec. Nū
q̇d meliora facit babylō q̄ ſiō: aut alia

gens cognouit te ꝑter iſrl? Aut q̄ tribꝰ
crediderūt teſtamētis tuis ſicut iacob?
Quaꝝ merces nō compauit: neqꝫ labor
fructificauit. Pertrāſiens enī ꝑtranſiui
in gentibꝰ: ⁊ vidi abūdantes eas: ⁊ non
memorātes mādatoꝝ tuoꝝ. Nūc ḡ pon-
dera in ſtatera nr̄as inīqtates ⁊ eoꝝ qui
habitāt in ſeculo: ⁊ nō inuenieŧ nomē
tuū niſi in iſrl. Aut qn̄ nō peccauerūt ī
ɔſpectu tuo q̄ habitāt terrā: aut q̄ gens
ſic obſeruauit mādata tua? Hos quidē
ꝑ noīa inuenies ſeruaſſe mandata tua:
gentes aūt nō inuenies. IIII

A Et rn̄dit ad me angelus q̄ miſſus
e eſt ad me cui nomē huriel: et di-
xit mihi: Excedēs exceſſit cor tu-
um in ſeclo hoc: ⁊ cōprehēdere cogitas
viā altiſſimi. Et dixi: Ita dn̄e meus. Et
rn̄dit mihi: ⁊ dixit: Tres vias miſſus ſū
oſ̄dere tibi: ⁊ tres ſimilitudines ꝓponere
corā te: de quibus mihi ſi renūciaueris
vnā ex his: ⁊ ego tibi demōſtrabo viam
quā deſideras videre ⁊ docebo te vnde
ſit cor malignū. Et dixi: Loqre dn̄e me-
us. Et dixit ad me. Uade pondera mihi
ignis pondꝰ: aut mēſura mihi flatū ven-
ti: aut reuoca mihi diem que ꝑterijt. Et
rn̄di ⁊ dixi: Quis natoꝝ poterit facere
vt me interroges de his? Et dixit ad me
Si eſſem interrogās te dicēs: quāte ha-
bitatiōes ſunt in corde marꝭ: aut quāte
vene ſunt in ꝑncipio abyſſi: aut q̄nte ve-
ne ſunt ſuꝑ firmamentū: aut q̄ ſunt exi-
tus ꝑadiſi: diceres mihi fortaſſis ī abyſ-
ſum nō deſcēdi: neqꝫ in infernū adhuc:
neqꝫ in celū nūqꝫ aſcēdi. Nūc autē nō
interrogaui te niſi de igne ⁊ vento ⁊ die
ꝑ quē tranſiſti: ⁊ a q̄bꝰ ſepari nō potes:
⁊ nō rn̄diſti mihi de eis. Et dixit mihi.
Tu que tua ſūt: tecū coadoleſcētia non
potes cognoſcere. Et quō poterit vas tu-
um cape altiſſimi viā: ⁊ iā exteriꝰ corru-
pto ſeclo intelligere corruptionē euidē-
tem in facie mea? Et dixi illi. Meliꝰ erat
nos nō eſſe qꝫ adhuc viuentes viuere in
impietatibꝰ ⁊ pati ⁊ nō intelligere de q̄-
re. Et rn̄dit ad me ⁊ dixit: Proficiſcens
ꝓfectꝰ ſum ad ſiluā lignoꝝ campi: ⁊ co-
B gitauerūt cogitationē ⁊ dixerunt: Ueni-
te ⁊ eamꝰ ⁊ faciamꝰ ad mare bellū: vt re-
cedat corā nobis ⁊ faciamꝰ nobis alias
ſiluas. Et ſimiliter fluctꝰ maris ⁊ ipi co-
gitauerūt cogitationē: ⁊ dixerūt: Ueni-
te aſcendētes debellamꝰ ſiluas campi:
vt ⁊ ibi ɔſumemꝰ nobiſmetipſis aliā re-
gionē. Et factꝰ eſt cogitatꝰ ſilue ī vanū.

Uenit enī ignis: ⁊ ɔſumpſit eaꝫ. Siłr et
cogitatꝰ fluctuū maris. Stetit enī are-
na ⁊ ꝓhibuit eos. Si enī eſſes iudex ho-
rū: quē incipes iuſtificare: aut quē ɔdē-
nare? Et rn̄di ⁊ dixi: Utiqꝫ vanā cogita-
tionē cogitauerūt. Terra enī data ē ſil-
ue ⁊ mari locus portare fluctꝰ ſuos. Et
rn̄dit ad me: et dixit: Bene tu iudicaſti.
Et quare nō iudicaſti tibimetipi? Quē-
admodū enī terra ſilue data eſt: et mare
fluctibꝰ ſuis: ſic qui ſuꝑ terrā inhabitāt
q̄ ſunt ſuꝑ terrā intelligere ſolūmō pn̄t:
⁊ qui ſuꝑ celos q̄ ſuꝑ altitudinē celoꝝ.
Et rn̄di: ⁊ dixi: Deprecor te dn̄e: vt mihi
detur ſenſus intelligēdi. Non enī volui
interrogare de ſuꝑioribꝰ tuis: ſꝫ de his
que ꝑtrāſeūt ꝑ nos quotidie: ꝓpter q̄d
iſrl datꝰ in opprobriū gentibꝰ quē dile-
xiſti pplm datꝰ eſt tribubꝰ ipijs: ⁊ lex pa-
trū nr̄oꝝ in interitū deducta eſt ⁊ diſpo-
ſitiōes ſcripte nuſqꝫ ſunt: ⁊ ꝑtranſiuimꝰ
de ſeculo vt locuſte: ⁊ vita nr̄a ſtupor et
pauor: ⁊ nec digni ſumꝰ miſcd̄iam ɔſeq.
Sed quid faciet noī ſuo qđ inuocatū ē
ſuꝑ nos? Et de his interrogaui: ⁊ rn̄dit
ad me: ⁊ dixit: Si fuerꝭ plurimū ſcruta-
tus: freq̄uēter miraberꝭ. Qm̄ feſtinās fe-
ſtinat ſeculū ꝑtrāſire: ⁊ nō capit portare
que in futurꝭ tꝑibꝰ: iuſtꝭ repromiſſa ſūt:
qm̄ plenū iniuſticia ē ſeculū hoc ⁊ infir-
mitatibꝰ. De q̄bꝰ aūt interrogas: dicā:
Seminatū eſt enī maluꝫ: et necdū venit
deſtructio ipiꝰ. Si ḡ nō inuerſuꝫ fuerit
qđ ſeminatū eſt: ⁊ diſceſſerit locꝰ vbi ſe-
minatū eſt malū: nō veniet vbi ſemiatū
eſt bonū. Qm̄ gramē ſeminis mali ſemi-
natū eſt in corde adā ab initio: ⁊ quātū
impietatꝭ generauit vſqꝫ nūc: ⁊ generat
vſqꝫ cū veniat area. Eſtima aūt apud te
gramen mali ſemis q̄ntū fructū impie-
tatis generauit: qn̄ ſecate fuerit ſpice q̄-
rū nō eſt numerꝰ: qꝫ magnā areā incipi-
ent facere. Et rn̄di: ⁊ dixi: Quō: ⁊ quādo
hec? Quare modici ⁊ mali anni nr̄i? Et
rn̄dit ad me: ⁊ dixit mihi: Nō feſtines tu
ſuꝑ altiſſimuꝫ. Tu enī feſtinas inaniter
eſſe ſuꝑ ipm̄. Nā exceſſus tuus multus.
Nōne de his interrogauerūt aīe iuſtorū
in promptuarijs ſuis: dicētes: Uſqꝫquo
ſpero ſic ⁊ qn̄ veniet fructus aree merce-
dis nr̄e? Et rn̄dit ad ea hieremiel arch-
angelus: ⁊ dixit: Qm̄ impletus fuerit nu-
merꝰ ſeminū in vobis: qm̄ in ſtatera pō-
derauit ſeculū: ⁊ mēſura mēſurauit tꝑa
⁊ numero nūerauit tꝑa: ⁊ non cōmouit
nec excitauit vſqꝫ dū impleaŧ ꝑdicta

menſura. Et rñdi: ⁊ dixi. O dñator dñe:
ſed nos oēs pleni ſum⁹ impietate. Et ne
forte ꝓpter nos nō impleant̄ iuſtorum
aree: ꝓpter pctā inhabitātiū ſup terrā.
Et rñdit ad me: ⁊ dixit: Uade ⁊ interro-
ga pregnantē ſi qñ impleuerit nouē mē
ſes ſuos: adhuc poterit matrix eius reti
nere partū in ſemetipa. Et dixi. Nō pōt
dñe. Et dixit ad me. In iferno promptu
aria aiaꝝ: matrici aſſimilata ſūt. Quē-
admodū eni illa feſtinat que parit effu-
gere neceſſitatez part⁹: ſic ⁊ hec feſtinat
reddere ea que cōmēdata ſunt. Ab ini-
tio tibi demonſtrabit̄ de his q̄ ꝯcupiſcꝭ
videre. Et rñdi: ⁊ dixi: Si inueni grām
ante ocłos tuos: ⁊ ſi poſſibile ē: ⁊ ſi ido
neus ſum: demōſtra mihi ſi plus q̄ ꝑte-
ritū ſit: habet venire: aut plura ꝑtrāſie-
rūt ſupra q̄ futurū eſt. Quid ꝑtranſiuit
ſcio: q̄d autē futurū ſit ignoro. Et dixit
ad me. Sta ſup dexterā partē: ⁊ demon
ſtrabo tibi interpretationē ſiłitudinis.
Et ſteti ⁊ vidi: ⁊ ecce fornax ardēs tran-
ſijt corā me. Et factū eſt cū trāſiret flā-
ma vidi: ⁊ ecce ſupauit fumus. Poſt hec
trāſijt corā me nubes plena aq̄: ⁊ imiſit
pluuiā impetu multā. Et cū trāſiſſet im
petus pluuie ſupauerūt in ea gutte. Et
dixit ad me. Cogita tibi. Sicut creſcit
pluuia ampli⁹ q̄ gutte: ⁊ ignis q̄ fum⁹:
ſic ſupabūdauit que tranſiuit mēſura.
Supauerūt aūt gutte ⁊ fum⁹. Et oraui
⁊ dixi. Putas viuo vſq̄ in dieb⁹ illis?
Uel quid erit i dieb⁹ illis? Reſpōdit ad
me: ⁊ dixit: De ſignis de quib⁹ me inter
rogas ex ꝑte poſſum tibi dicere: de vita
aūt tua non ſum miſſus dicere tibi: ſed
neſcio. V

d E ſignis aūt: ecce dies veniēt in
quib⁹ apphendent̄ q̄ inhabitāt
terrā in cenſu multo: ⁊ abſcōdet̄ verita
tis via ⁊ ſterilis erit a fide: regio. ⁊ mul-
tiplicabit̄ iniuſticia ſup hāc quam ipſe
tu vides: ⁊ ſup quam audiſti olim: ⁊ erit
impoſitio veſtigio q̄ nūc vides regna-
re regionē: ⁊ videbūt eā deſertā. Si aūt
tibi dederit altiſſim⁹ viuere videbis p⁹
tertiā tubam: ⁊ relucеſcet ſubito ſol no-
ctu: ⁊ luna ter in die: ⁊ de ligno ſanguis
ſtillabit: ⁊ lapis dabit vocē ſuam: ⁊ ppłi
cōmouebunt̄ ⁊ regnabit quē nō ſperāt
qui inhabitāt ſup terraz ⁊ volatilia cō-
migrationē faciēt: ⁊ mare ſodomiticuz
piſces reijciet: ⁊ dabit vocē noctu quaz
nō nouerāt multi. Oēs aūt audient vo-
cem eius. Et chaos fiet ꝑ loca multa: et
ignis frequēter remittet̄: et beſtie agre-
ſtes tranſmigrabūt: ⁊ mulieres mēſtrua
te parient monſtra: ⁊ in dulcib⁹ aq̄s ſal
ſe inuenient̄: ⁊ amici oēs ſemetipos ex-
pugnabūt: ⁊ abſcondet̄ tūc ſenſus: ⁊ in-
tellectus ſepabit̄ in promptuariū ſuū: ⁊
queret̄ a multꝭ ⁊ nō inueniet̄: ⁊ młtipli-
cabit̄ iniuſticia ⁊ incōtinētia ſup terrā
Et interrogabit regio ꝓximā ſuā: ⁊ di-
cet: Nunq̄d ꝑ te ꝑtrāſijt iuſticia iuſtum
faciens? Et hoc negabit. Et erit in illo
tpe: ⁊ ſperabūt hoies ⁊ nō impetrabunt
laborabūt ⁊ nō dirigent̄ vie eoꝝ. Hec ſi-
gna dicere tibi: ꝑmiſſū eſt mihi. Et ſi o-
raueris iteꝝ: ⁊ ploraueꝛꝭ ſicut ⁊ nūc: ⁊ ie
iunaueris ſeptē diebus: audies iterato B
hoꝝ maiora. Et euigilaui: ⁊ corp⁹ meuz
horruit valde: ⁊ aīa mea laborauit vt de
ficeret. Et tenuit me q̄ venit angelus q̄
loq̄bat̄ in me ⁊ confortauit me ⁊ ſtatuit
me ſup pedes. Et factū eſt in nocte ſecū-
da: ⁊ venit ad me ſalathiel dux ppłi: ⁊ di
xit mihi: Ubi eras? Et quare vult⁹ tuus
triſtis? Aut neſcis qm̄ tibi creditus eſt
iſrł in regione trāſmigratiōis eoꝝ? Ex-
urge ḡ ⁊ guſta panē: ⁊ nō derelinq̄s nos
ſicut paſtor gregē ſuū in manib⁹ lupoꝝ
malignoꝝ. Et dixi ei: Uade a me: ⁊ non
appropies ad me. Et audiuit vt dixi: et
receſſit a me. Et ego ieiunaui diebus ſe-
ptē vlulans ⁊ plorans: ſicut mihi māda
uit huriel angelus. Et factuz eſt p⁹ dies
ſeptem: ⁊ iteruz cogitatiōes cordis mei
moleſte erant mihi valde. Et reſumpſit
aīa mea ſpm̄ intellect⁹: ⁊ iteꝝ cepi loq̄
corā altiſſimo ſermōes. Et dixi. Dñator
dñe ex oī ſilua terre et oīb⁹ arborib⁹ ei⁹
elegiſti vineā vnicaz: ⁊ ex oī terra orbis
elegiſti tibi foueā vnā: ⁊ ex oībus flori-
bus orbis elegiſti tibi liliū vnū: ⁊ ex oī-
bus abyſſis marꝭ repleſti tibi riuū vnū:
⁊ ex oībus edificatꝭ ciuitatib⁹ ſctificaſti
tibimetipſi ſion: ⁊ ex creatis volatilib⁹
noīaſti tibi columbā vnā: ⁊ ex oīb⁹ plaſ
matis pecorib⁹ ꝓuidiſti tibi ouē vnaz:
⁊ ex oībus multiplicatꝭ ppłis acquiſiui
ſti tibi ppłm vnū: ⁊ ab oībus ꝓbataz le
gem donaſti huic quē deſideraſti ppło.
Et nūc dñe vt quid tradidiſti vnū plu-
rib⁹? Et ꝑparaſti ſup vnā radicē alias:
Et diſpdidiſti vnicū tuū in multꝭ. Et con
culcauerūt eū qui ꝯtradicebāt ſponſio-
nib⁹ tuis: quiq̄ tuis teſtamētis nō cre-
debant. Et ſi odiens odiſti ppłm tuum: C
tuis manib⁹ debet caſtigari. Et factū ē
cū locut⁹ eſſem ſermones: ⁊ miſſus ē an-

gelus ad me qui ante venerat ad me p̄-
terita nocte:⁊ dixit mihi: Audi me ⁊ in-
ſtruā te:⁊ intende mihi ⁊ adijciā coram
te. Et dixi: Loq̄re dn̄e meus. Et dixit ad
me. Ualde tu in exceſſu mētis factus es
ꝓ iſrael. An plus dilexiſti eū ꝙ qui euꝫ
fecit? Et dixi ad eū. Nō dn̄e: ſed dolens
locut⁹ ſum. Torquēt eni me renes mei
ꝑ oēm horā q̄rentē apphēdere ſemitā
altiſſimi:⁊ inueſtigare partē iudicij ei⁹.
Et dixit ad me: Nō potes. Et dixi: Qua-
re dn̄e? Ad q̄d naſcebar: aut quare non
fiebat matrix mr̄is mee mihi ſepulchꝝ:
vt nō viderē laborē iacob ⁊ defatigatio
nē generis iſrl̄? Et dixit ad me. Nume-
ra mihi q̄ necdū venerāt ⁊ collige mihi
diſperſas guttas. Et reuirida mihi ari-
dos flores:⁊ aperi mihi clauſa ꝓmptua
ria:⁊ ꝑduc mihi incluſos in eis flatus.
Demonſtra mihi vocꝫ imagines:⁊ tunc
oſtendā tibi laborē quem rogas videre.
Et dixi: Dn̄ator dn̄e: q̄s eni eſt q̄ pōt hec
ſcire: niſi q̄ cū hoīb⁹ habitationē nō ha
bet? Ego aūt inſipiēs ⁊ quō potero dice
re de his quib⁹ me interrogaſti? Et di-
xit ad me. Quō nō potes facere vnuꝫ de
his q̄ dicta ſunt: ſic nō poterꝫ inuenire
iudiciū meū: aut in fine charitatē quaꝫ
ppl'o ꝓmiſi. Et dixi: Sed ecce dn̄e: tu ꝓ
pe es his q̄ in finē ſunt. Et q̄d facient q̄
aū me fuerūt: aut nos: aut hi q̄ p⁹ nos?
Et dixit ad me. Corone aſſimilabo iudi-
D ciū meū. Sicut nō nouiſſimoꝝ tarditas
ſic nec priorū velocitas. Et rn̄di:⁊ dixi:
Nec poteras facere eos q̄ facti ſūt:⁊ qui
ſunt:⁊ q̄ futuri ſunt in vnū: vt celerius
iudiciū tuū oñdas? Et rn̄dit ad me:⁊ di
xit: Nō poteſt feſtinare creatura ſup cre-
atorē: nec ſuſtinere ſeculū eos q̄ ī eo cre-
andi ſunt in vnum. Et dixi: Quō dixiſti
ſeruo tuo: qm̄ viuificās viuificaſti a te
creatam creaturā in vnum:⁊ ſuſtinebat
creatura: poterit ⁊ nūc portare p̄ſentes
in vnum. Et dixit ad me. Interroga ma
tricē mulierꝫ:⁊ dices ad eā. Et ſi paris:
q̄re ꝑ tp̄s? Roga ꝫ eā: vt det decē ī vnū.
Et dixi: Nō vtiꝗ poterit: ſed ſm tp̄s. Et
dixit ad me. Et ego dedi matriceꝫ terre
his qui ſemiati ſunt ſup eā ꝑ tp̄s. Quē-
admodū eni infans nō parit ea q̄ ſenuꝫ
ſunt: ſic ego diſpoſui a me creatum ſecu
lū. Et interrogaui:⁊ dixi: Cū iā dederis
mihi viā loquar corā te. Naꝫ mr̄ noſtra
de qua dixiſti mihi: adhuc iuuenis eſt:
iā ſenectuti appropinquat. Et rn̄dit ad
me:⁊ dixit: Interroga eā q̄ parit:⁊ dicet
tibi. Dices eni ei: Quare q̄s pepiſti nūc:
nō ſunt ſiles his qui aū te: ſi miores ſta
tura? Et dicet tibi ⁊ ip̄a. Alij ſūt qui in
iuuentute virtutꝫ nati ſunt:⁊ alij q̄ ſub
tp̄e ſenectutꝫ deficiēte matrice ſunt na-
ti. Cōſidera ergo ⁊ tu qm̄ minori ſtatu-
ra eſtis p̄ his qui aū vos:⁊ q̄ p⁹ vos mi-
nori, ꝙ vos: q̄ſi iā ſeneſcētes creature ⁊
fortitudinē iuuentutis p̄tereuntes. Et
dixi: Rogo dn̄e ſi inueni grām aū oclos
tuos: demonſtra ſeruo tuo ꝑ quē viſites
creaturam tuam. VI

T dixit ad me. Initio terreni or
e bis ⁊ anteꝙ ſtarent exit⁹ ſeculi ⁊
anꝙ ſpirarēt ꝯuentōes ventoꝝ:
⁊ anteꝙ ſonarēt voces tonitruū:⁊ anꝙ
ſplenderent nitores coruſcationū:⁊ an-
teꝙ ꝯfirmarent̄ fundamenta paradiſi:
anteꝙ viderent̄ decori flores:⁊ anꝙ cō
firmarent̄ mote virtutes: anꝙ collige-
rent̄ innumerabiles militie angeloꝝ:⁊
anteꝙ extollerent̄ altitudines aeris: et
anꝙ noiarent̄ menſure firmamentoꝝ:
⁊ anꝙ eſtuarēt camini in ſion:⁊ anteꝙ
inueſtigarent̄ preſentes āni:⁊ anꝙ ab-
alienarent̄ eoꝝ qui nūc peccāt adinuē-
tiones ⁊ ꝯſignati eſſent qui fidē theſau-
rizauerūt: tūc cogitaui ⁊ facta ſūt ꝑ me
ſolū ⁊ nō ꝑ aliū:⁊ finis ꝑ me ⁊ nō ꝑ ali-
um: Et rn̄di:⁊ dixi: Que erit ſeparatio
tempoꝝ? Aut qn̄ prioris finis ⁊ ſequētꝫ
initiū? Et dixit ad me. Ab abraam vſꝗ
ad yſaac qn̄ nati ſūt ab eo iacob ⁊ eſau
manus iacob tenebat ab initio calcane
um eſau. Finis eni hui⁹ ſeculi eſau ⁊ pri
cipiū ſequētis iacob. Hoīs man⁹ inter
calcaneū ⁊ manum. Aliud noli querere
eſdra. Et rn̄di:⁊ dixi: O dn̄ator dn̄e: ſi i-
ueni grām ante oculos tuos: oro vt de-
monſtres ſeruo tuo finē ſignoꝝ tuoruꝫ:
quoꝝ partē mihi demonſtraſti nocte p̄-
cedente. Et rn̄dit:⁊ dixit ad me: Surge
ſup pedes tuos:⁊ audi vocē pleniſſimā
ſonitus. Et erit ſicut cōmotio: nec com-
mouebit̄ loc⁹ in q̄ ſtes ſup eū. Ideo cuꝫ
loquit̄ tu nō expaueas: qm̄ de fine ver-
bū:⁊ fundamētū terre intelligit̄: qm̄ de
ipſis ſermo tremiſciꝫ ⁊ cōmouet̄. Scit
eni qm̄ finē eorū oportet cōmutari. Et
factū eſt cū audiſſem: ſurrexi ſup pedes
meos:⁊ audiui:⁊ ecce vox loquēs:⁊ ſo-
nus eius ſicut ſonus aquaꝝ multaruꝫ.
Et dixit. Ecce dies veniūt:⁊ erit qn̄ ap-
propinquare incipiā vt viſitem habitā-
tes in terra:⁊ qn̄ inquirere incipiam ab
eis qui iniuſte nocuerūt iniuſticia ſua:

et qñ ſuppleta fuerit humilitas ſion et
cū ſup ſignabit̃ ſeculū qđ incipiet ꝑtrā
ſire:hec ſigna faciā. Libri apient̃ añ fa
ciē firmamēti:ꝛ oēs videbunt ſimul:et
āniculi infātes loquent̃ vocib⁹ ſuis:et
pregnātes imaturos pariēt infātes tri-
um ꝛ ꝗttuoꝛ menſiū ꝛ viuēt ꝛ ſuſcita-
bunt̃. Et ſubito apparebūt ſemiata lo-
ca nō ſemiata:ꝛ plena ꝓmptuaria ſubi
to iuenientur vacua ꝛ tuba canet cū ſo-
no:quā cū oēs audierint ſubito expaue
ſcēt. Et erit:in illo tpe debellabūt ami-
ci amicos:vt inimici:ꝛ expaueſcet ter-
ra cū his. Et vene fontiū ſtabūt:ꝛ non
decurrēt in horis trib⁹. Et erit:oīs ꝗ de
relictus fuerit ex oīb⁹ iſtis quib⁹ ꝓdixi
tibi:iṗe ſaluabit̃:ꝛ videbit ſalutare me
um ꝛ finē ſeculi vr̄i. Et videbūt ꝗ rece
pti ſūt hoīes:qui mortē nō guſtauerūt
a natiuitate ſua:ꝛ mutabit̃ coꝛ inhabi
tantiū:ꝛ ꝯuertet̃ i ſenſū aliū. Delebit̃
eni malū:ꝛ extinguet̃ dol⁹. Florebit āt
fides:ꝛ vincet̃ coꝛruptela:ꝛ oſtendetur
ꝟitas ꝗ ſine fructu fuit dieb⁹ tātis. Et
factū ē cū loq̄ret̃ mihi:ꝛ ecce paulatim
intuebar ſup eū añ quē ſtabam:ꝛ dixit
ad me hec: Ueni tibi oñdere tps ventu
re noctis. Si ꝙ iter rogaueris:ꝛ iterū
ieiunaueris ſeptē dieb⁹:iter tibi renū-
ciabo hoꝝ maioia ꝑ diē ꝙ audiui. Au
dita ē eī vox tua apud altiſſimū. Ui-
dit eni fortis directionē tuā:ꝛ ꝓuidit
pudicitiā quā a iuuētute tua habuiſti:
ꝛ ꝑpter hoc miſit me demonſtrare tibi
hec oia:ꝛ dicere tibi. Cōfide ꝛ noli time
re:ꝛ noli feſtinare cū prioꝛib⁹ tꝑib⁹ co-
gitare vana:vt nō ꝓperes a nouiſſimis
tꝑib⁹. Et factū ē poſt hec ꝛ fleui iter et
ſimilr̃ ieiunaui ſeptē dieb⁹:vt ſuppleā
tres hebdomadas ꝗ dicte ſūt mihi. Et
factū ē i octaua nocte ꝛ coꝛ meū turba-
bat̃ iterato in me:ꝛ cepi loqui corā al-
tiſſimo. Inflāmabat̃ eni ſpūs me⁹ val
de:ꝛ aīa mea anxiabat̃:ꝛ dixi. O dñe lo
quēs locut⁹ es ab initio creature i pri-
mo die dicēs. Fiat celū et terra:ꝛ tuū
verbū:op⁹ ꝑfectū. Et erat tūc ſpūs:et
tenebꝛe circūferebāt̃ ꝛ ſilentiū:ſon⁹ vo
cis hoīs nōdū erat abſ te. Tūc dixiſti de
theſauris tuis ꝓferri lumē luminoſū:
ꝗ appareret op⁹ tuū. Et die ſcđo creaſti
ſpm̄ firmamēti:ꝛ impaſti ei vt diuide-
ret ꝛ diuiſionē faceret int̃ aq̄s:vt ps ꝗ-
dā ſurſū recederet:ps vero deoꝛſū ma-
neret. Et tertia die impaſti aq̄s ꝯgrega
ri in ſeptia ꝑte terre:ſex vero ꝑtes ſicca
ſti ꝛ ꝯſeruaſti:vt ex his ſint corā te mi-
niſtrātia ſeminata a deo ꝛ culta. Uer-
bū eni tuū ꝓceſſit:ꝛ opus ſtatim fiebat.
Proceſſit eni ſubito fructus multitudi
nis imenſus ꝛ ꝯcupiſcētie guſtus mul-
tifoꝛmes et floꝛes coloꝛe imutabili:et
odoꝛes odoꝛamēti iueſtigabilis. Et die
tertio hec facta ſunt. Quarta autē die D
imperaſti fieri ſolis ſplēdoꝛē:lune lumē
ſtellaꝝ diſpoſitionē:ꝛ imperaſti eis vt
deſeruirēt futuro plaſmato hoi. Quito
aūt die dixiſti ſeptime ꝑti vbi erat aq̄
cōgregata vt ꝓcrearet aīalia ꝛ volati-
lia ꝛ piſces:ꝛ ita fiebat. Aqua muta et
ſine aīa ꝗ dei nutu iubebant̃ aīalia fa-
ciebat:vt ex hoc mirabilia tua natio-
nes enarrēt. Et tūc cōſuaſti duas aīas
nomen vni vocaſti enoch:ꝛ nomē ſecū
de vocaſti leuiathā:ꝛ ſeꝑaſti ea ab alter
utro. Non eni poterat ſeptima ꝑs vbi
erat aqua cōgregata capere ea. Et dedi-
ſti enoch vnam partē que ſiccata ē ter-
tio die vt habitet in ea:vbi ſunt mōtes
mille. Leuiathā aūt dediſti ſeptimā par
tē humidā ꝛ ſeruaſti eam vt fiat in de-
uoꝛationē quibus vis et qñ vis. Sexto
aūt die imperaſti terre vt crearet corā
te te inuenta ꝛ beſtias ꝛ reptilia ꝛ ſup
his adam:quē cōſtituiſti ducem ſuper
oībus factis ꝗ feciſti:ꝛ ex eo educimur
nos oēs quē ꝙ elegiſti ppl̄m. Hec autē
oīa dixi corā te dñe:q: ꝓpter nos crea-
ſti ſeculū. Reſiduas aūt gētes ab adam
natas dixiſti eas nil eē:ꝛ qñ ſaliue aſ-
ſimilate ſūt:ꝛ quaſi ſtillicidiū de vaſe ſi
milaſti abūdantiā eoꝝ. Et nūc dñe ec-
ce iſte gētes ꝗ i nihilū deputate ſūt:ce-
perūt dñari noſtri ꝛ deuoꝛare:nos autē
populus tu⁹ quē vocaſti primogenitū
vnigenitū emulatoꝛē tuū:traditi ſum⁹
i manib⁹ eoꝝ. Et ſi ꝓpter nos creatū
ē ſeculū:q̄re nō hereditatē poſſidemus
cū ſeculo? Uſq̄ quo hec? VII

e T factū eſt cum fuiſſem loq̄ ver- A
ba hec:miſſus eſt ad me angelus
qui miſſus fuerat ad me primis
noctibus:ꝛ dixit ad me. Surge eſdra:ꝛ
audi ſermones quos veni loqui ad te.
Et dixi. Loquere deus meus. Et dixit
ad me. Mare poſitum eſt in ſpatioſo lo
co vt eſſet altum et immenſū:erit au-
tem ei introitus in anguſto loco poſi-
tus:vt eſſet ſimilis fluminibus. Quis
enim volens voluerit ingredi mare et
videre eum vel dominari eius:ſi non
trāſierit anguſtū:in latitudinē venire

quō poterit? Itē aliud. Ciuitas ē edifi-
cata et poſita in loco cāpeſtri: ē autem
plena oīm bonoꝝ. Introitus ei⁹ angu
ſtus et i ꝑcipiti poſitus: vt eēt a dextriſ
q̄dē ignis: a ſiniſtris aq̄ alta: ſemita aūt
ē vna ſola inter eos poſita: hoc ē inter
ignē et aquā vt non capiat ſemita niſi
ſolūmō veſtigiū hoīs. Si aūt dabit̄ ci-
uitas homi in hereditatē: ſi nūq̄ ante
poſitū ꝑiculū ꝑtranſierit quō accipiat
hereditatē ſuā? Et dixi. Sic dn̄e. Et di
xit ad me. Sic ē et iſrl̄ ps. Propter eos
eñ feci ſeculū et qn̄ tranſgreſſus ē adā
cōſtitutiōes meas: iudicatū ē qd̄ factū
eſt. Et facti ſunt introit⁹ hui⁹ ſeculi an
guſti et dolentes ꝛ laborioſi: pauci au-
tē et mali et periculoꝝ pleni et labore
magno ope fulti: nam maioris ſeculi in
troit⁹ ſpacioſi ꝛ ſecuri: ꝛ faciētes imor-
talitatis fructū. Si ḡ ingrediētes non
fuerūt īgreſſi q̄ viuunt: anguſta ꝛ vana
hec: nō potuerūt accipe q̄ ſūt repoſita.
Nūc ḡ tu q̄re cōturbaris cū ſis corrupti-
bilis: ꝛ q̄d moueris tu cū ſis mortalis.
Et q̄re nō accepiſti i corde tuo qd̄ futu-
B rū: ſed qd̄ in pn̄ti? Rn̄di: et dixi. Dn̄ator
dn̄e ecce diſpoſuiſti lege tua: qm̄ iuſti
hereditabūt hec. Impij aūt ꝑibūt: iuſti
aūt ferēt āguſta: ſpantes ſpacioſa. Qui
eñ impie geſſerūt: ꝛ anguſta paſſi ſunt
et ſpatioſa nō videbūt. Et dixit ad me.
Nō ē iudex ſup deū: neq̄ intelligēs ſu-
per altiſſimū. Pereūt eñ multi pn̄tes:
q2 negligit̄ que añpoſita ē dei lex. Mā-
dans eñ mādauit de⁹ veniētib⁹: qn̄ ve
nert̄: q̄d faciētes viuerēt: et q̄d obſuan
tes nō punirent̄. Hi aūt nō ſunt ꝑſuaſi
et ꝯtradixerūt ei: ꝛ cōſtituerūt ſibi cogi
tamē vanitatꝭ: ꝛ ꝑpoſuerūt ſibi circū-
uentiōes delictoꝝ: ꝛ ſupdixerūt altiſſi-
mo nō eē: ꝛ vias eius nō cognouerūt ꝛ
legē ei⁹ ſpreuerūt: ꝛ ſpōſiones eius ab-
negauerūt: ꝛ in legitimis ei⁹ fidē non
habuerūt: ꝛ opa ei⁹ nō ꝑfecerūt. Propt̄
hoc eſdra vacua vacuis: ꝛ plena plenis
Ecce tps veniet: ꝛ erit qn̄ veniēt ſigna
q̄ ꝑdixi tibi. Et apparebit ſpōſa ꝛ appa
reſcēs oſtendet̄ q̄ nūc ſubducit̄ terra:
ꝛ ois q̄ liberat⁹ ē ō ꝑdictis malis: ipſe
videbit mirabilia mea. Reuelabit̄ eñi
fili⁹ me⁹ ieſus cū his q̄ cū eo ſūt: ꝛ iocū
dabunt̄ q̄ relicti ſūt in ānis q̄dringētꝭ
Et erit p⁹ annos hos ꝛ moriet̄ fili⁹ me
us chriſt⁹: ꝛ oēs q̄ ſpiramētū hn̄t hoīes
et: cōuertet̄ ſeculū in antiquū ſilentiū
dieb⁹ ſeptē ſicut in prioribus iudicijs:
ita vt nemo derelinquat̄: ꝛ erit p⁹ dies
ſeptē: ꝛ excitabit̄ qd̄ nōdū vigilat ſecu
lū: ꝛ moriet̄ corruptū. Et terra reddet q̄
in ea dormiūt: ꝛ puluis q̄ in eo ſilētio
habitāt: ꝛ ꝑmptuaria reddēt q̄ eis cō-
mēdate ſunt aīe. Et reuelabit̄ altiſſim⁹
ſup ſedē iudicij. ꝛ ꝑtrāribunt miſerie: ꝛ
lōganimitas cōgregabit̄. Iudiciū autē
ſolū remanebit: veritas ſtabit: et fides
cōualeſcet. Et opus ſubſequet̄: ꝛ mer-
ces oñdet̄: ꝛ iuſticie vigilabūt: ꝛ iiuſti-
cie nō dn̄abunt̄. Et dixi. Prim⁹ abraā
ꝑpter ſodomitas orauit: ꝛ moyſes pro
pr̄ibus qui i deſerto peccauerūt: ꝛ q̄ p⁹
eū ꝑ iſrael in dieb⁹ achaz ꝛ ſamuelis ꝛ
dauid ꝑ cōfractiōe: ꝛ ſalomō ꝑ eis qui
venerūt i ſcificationē: ꝛ helias ꝑ his q̄
pluuiā acceperūt ꝛ ꝑ mortuo vt viue-
ret: ꝛ ezechias ꝑ ppl'o in diebus ſenna-
cherib: et multi ꝑ multis. Si ḡ mō qn̄
corruptibile increuit: et iiuſticia multi
plicata ē: ꝛ orauerūt iuſti ꝑ impijs: q̄-
re ꝛ nūc ſic non erit? Et rn̄dit ad me: et
dixit. Pn̄s ſeculū nō ē finis: gloria i eo
frequens manet: ꝑpter hoc orauerunt
ꝑ inualidis. Dies eñ iudicij erit finis
tpis hui⁹ ꝛ initiū tpis futuri imortali
tatis: in quo ꝑtrāſiuit corruptela ſolu-
ta eſt intpantia: abſciſſa eſt icredulitas
creuit aūt iuſticia: orta ē veritas. Tūc
eñi nemo poterit ſaluare eū q̄ perijt: ne
q̄ demergere qui vincit. Et rn̄di: et di
xi. Hic ſermo ei⁹ primus ꝛ nouiſſimus:
qm̄ melius erat nō dare terrā adā: vel
cum iā dediſſet coercere eū vt non pec-
caret. Quid eni ꝑdeſt hoīb⁹ in pn̄ti vi-
uere i triſticia: ꝛ mortuos ſpare puni-
tionē? O tu quid feciſti adā. Si eni tu
peccaſti non ē factus ſolius tu⁹ caſus:
ſed ꝛ nr̄ q̄ ex te aduenim⁹. Quid eni ꝑ
deſt nobis ſi ꝑmiſſum ē nobis imorta-
le tps: nos aūt mortalia opa egim⁹? Et
qm̄ ꝑdicta ē nobis ꝑhennis ſpes: nos
vero peſſimi vani facti ſumus. Et qm̄
repoſita ſunt nobis habitacula ſanita
tis: ꝛ ſecuritatis: nos vero male cōuer-
ſati ſumus. Et qm̄ repoſita gloria altiſ
ſimi ꝑtegere eos qui tarde conuerſati
ſunt: nos aūt peſſimis vijs ambulaui-
mus. Et qm̄ oñdet̄ paradiſus cui⁹ fru-
ctus incorruptus ꝑſeuerat in quo ē ſe-
curitas et medela: nos vero non ingre-
diemur. In ingratis eni locis cōuerſa-
ti ſum⁹. Et qm̄ ſup ſtellas fulgebūt fa-
cies eoꝝ qui abſtinentiā habuerūt: nr̄e
aūt facies ſup tenebras nigre. Non eni

cogitauim⁹ viuẽtes qñ iniq̄tatẽ facieba
mus ꝙ incipiemus poſt morte pati. Et
rn̄dit: ⁊ dixit. Hoc ẽ cogitamẽtū certa-
mis qđ certabit qui ſup terrā nat⁹ ẽ hō
vt ſi victus fuerit patiat̄ qđ dixiſti. Si
aūt vicerit recipiet qđ dico: qm̄ hec eſt
vita quā moyſes dixit cū viueret ad po
pulū dicēs. Elige tibi vitā vt viuas. Nō
crediderūt aūt ei: ſed nec poſt eū ꝓphe
tis. Sed nec mihi q̄ locut⁹ ſum ad eos:
qm̄ nō eēt triſticia in ꝑditionē eoꝝ ſi-
cut futurū ẽ gaudiū ſup eos quib⁹ per
ſuaſa ẽ ſalus. Et rn̄di: ⁊ dixi: Scio dñe
qm̄ vocatus ẽ altiſſim⁹ miſericors i eo
ꝙ miſereat̄ his qui nōdū in ſeculo ad-
uenerūt: ⁊ ꝙ miſeret̄ illis q̄ cōuerſionē
faciūt in lege ei⁹: ⁊ lōganimis ẽ qm̄ lō-
ganimitatē p̄ſtat his qui peccauert̄ q̄ſi
ſuis opibus: ⁊ munific⁹ ẽ: qm̄ q̄dē do-
nare vult ꝓ exigentijs: ⁊ multe miſeri-
cordie: qm̄ multiplicat magꝭ miſericor
dias his q̄ p̄ntes ſūt: ⁊ q̄ p̄terierūt et q̄
futuri ſunt. Si eni nō multiplicauerit
miſericordias ſuas: nō viuificabit̄ ſecu
lū cū his qui i hereditabāt in eo. Et do
nat: qm̄ ſi non donauerit de bonitate
ſua: vt alleuient̄ hi qui iniq̄tatē fecert̄
de ſuis iniq̄tatibus: nō poterit decies
milleſima ps viuificari hoim. Et iudex
ſi nō ignouerit his qui curati ſūt ꝟba
eius: ⁊ deleuerit multitudinē ꝯtemptio
nū nō fortaſſis derelinqueret̄ inūerabi
li mltudine niſi pauci valde. VIII

ET rn̄dit ad me: ⁊ dixit. Hoc ſecu
lū fecit altiſſim⁹ ꝓpter multos:
futuꝝ aūt ꝓpter paucos. Dicā
aūt corā te ſilitudinē eſdra. Quō autē
interrogabis terrā: ⁊ dicet tibi: qm̄ da-
bit terrā multā magꝭ vn̄ fiat fictile: par
uū aūt puluerē vn̄ auꝝ fit: ſic ⁊ act⁹ p̄-
ſentꝭ ſeculi. Multi q̄dē creati ſūt: pau-
ci aūt ſaluabunt̄. Et rn̄di et dixi: Ab-
ſorbe g̃ aīa ſenſū: ⁊ deuora qđ ſapit. Cō
ueniſti eni obaudire: ⁊ ꝓphare volens.
Nec eni tibi ẽ datū ſpatiū: niſi ſolūmō
viuere. O dñe ſi nō ꝑmittes ſuo tuo vt
oremus corā te: ⁊ des nobis ſemē cordi
et ſenſui culturā: vn̄ fructus fiat: vn̄ vi
uere poſſit oīs corruptus q̄ portabit lo
cū hoīs? Sol⁹ eni es: ⁊ vna plaſmatio
nos ſum⁹ manuū tuaꝝ ſicut locut⁹ es:
Et quō nūc i matrice plaſmatū ẽ corp⁹
et p̄ſtans mēbra: cōſeruat̄ in igne ⁊ aq̄
tua creatio: et nouē menſib⁹ patit̄ tua
plaſmatio tuā creaturā q̄ in ea creata
eſt: ipm̄ aūt qđ ſeruat ⁊ qđ ſeruat̄ vtra-
ꝗ ſeruabunt̄: ſeruataq̄ q̄ñq̄ iteꝝ red-
dit matrix que in ea creuerūt. Impaſti
eni ex ipis mēbris hocē māmillis pre
bere lac fructui māmillaꝝ: vt nutriat̄
id qđ plaſmatū ẽ vſq̄ in tp̄s aliqđ: et
poſtea diſponas eum tue miſericordie.
Enutriuiſti eū tua iuſticia: ⁊ erudiſti
eū in lege tua: ⁊ corripuiſti eū tuo itel-
lectu: ⁊ mortificabis eū vt tua creatura
et viuificabis eū tuū opus. Si g̃ ꝑdide
ris eū q̄ tantis laborib⁹ plaſmat⁹ ẽ: tuo B
iuſſu facile ẽ ordinari vt ⁊ id qđ fiebat
ſuaret̄. Et nūc dñe dicā: de oī hoīe tu
magis ſcis: de pplo autē tuo quem do-
leo: ⁊ de hereditate tua ꝓpter quā lu-
geo: ⁊ ꝓpter iſrl̄ ꝓpter quē triſtis ſū: et
de iacob ꝓpter quē doleo: iō incipiam
orare corā te ꝓ me ⁊ ꝓ eis: qm̄ video
lapſus nr̄os q̄ inhabitam⁹ terrā. Sed
audiui celeritatē iudicij q̄ futurus eſt.
Iō audi vocē meā: ⁊ intellige ſermonē
meū. ⁊ loq̄r corā te. Initiū verboꝝ eſ-
dre: priuſq̄ aſſumeret̄ Et dixi. Dñe qui
inhabitas in ſeculū: cui⁹ oculi eleuati i
ſupna ⁊ aere: ⁊ cui⁹ thron⁹ ieſtimabilis
et gloria incōprehēſibilis: cui aſtat ex-
ercitus angeloꝝ cū tremore quoꝝ ſua-
tio inuēto igni cōuertit̄: cui⁹ verbū ve
rū ⁊ dicta pſeuerātia: cui⁹ iuſſio fortis
et diſpoſitio terribilis: cui⁹ aſpect⁹ are
facit abyſſos ⁊ indignatio tabeſcere fa
cit mōtes: ⁊ veritas teſtificat̄. Exaudi
oroꝫ ſerui tui: ⁊ aurib⁹ ꝑcipe p̄dicatio-
nē: figmenti tui. Dū eni viuo loq̄r: ⁊ dū
ſapio rn̄debo. Nec reſpicias ppl̄i tui de
licta: ſed q̄ tibi in veritate ſeruiūt. Nec
intēdas ipia gentiū ſtudia: ſꝫ q̄ tua te-
ſtimonia cū dolorib⁹ cuſtodierūt. Nec
cogites q̄ i ꝯſpectu tuo falſe cōuerſati
ſūt: ſꝫ memorare q̄ et ex volūtate tua ti-
morē cognouerūt. Nec̄ volueris ꝑde-
re q̄ pecudū mores habuerūt: ſꝫ reſpici-
as eos qui legē tuā ſplēdide docuerūt.
Nec indigneris eis q̄ beſtijs peiores iu
dicati ſūt: ſꝫ diligas eos q̄ ſp̄ in tua iu-
ſticia cōfidūt ⁊ gl̄ia. Qm̄ nos ⁊ p̄res no C
ſtri talib⁹ morbis lāguem⁹: tu aūt ꝓpt
nos peccātores miſericors vocaberis. Si
eni deſideraueꝛ vt nr̄i miſerearis: tunc
miſericors vocaberis: nobis aūt nō ha
bētib⁹ opa iuſticie. Iuſti eni q̄b⁹ ſunt
opa mlta repoſita: ex ꝓprijs opib⁹ re-
cipiēt mercedē. Quid ẽ eni hō vt ei in-
dignerꝭ aū gen⁹ corruptibile vt ita ama
rus ſis de ipo? In ꝟitate eni nemo ẽ gē
tis ẽ q̄ nō ipie geſſit: ⁊ de ꝯfitentib⁹ qui

nō delīqt. In hoc eni̅ ānūciabit̄ iuſticia tua ⁊ bonitas tua dn̄e: cū miſertus fueris eis qui nō hn̄t ſubſtātiā bonorū̄ ope⁊. Et rn̄dit ad me: ⁊ dixit. Recte locut⁹ es aliq̄: ⁊ iuxta ſermōes tuos ſic et fiet. Qm̄ nō vere cogitabo ſup plaſma eo⁊ qui peccauerūt an̄ mortē ad iudiciū an̄ pditionē: ſed iocūdabor ſup iuſto⁊ figmentū: ⁊ memorabor pegrinationis q̄z ⁊ ſaluatiōis ⁊ mercedis receptiōis. Quō ḡ locut⁹ ſū: ſic et eſt. Sicut eni agricola ſerit ſup terrā ſemia mlta et plātatiōes mltitudis plātat: ſ; nō in tpe oia q̄ ſemiata ſūt ſaluāt̄: ſ; nec oia q̄ plātata ſūt radicabūt: ſic ⁊ q̄ in ſeculo ſemiati ſūt nō oēs ſaluabūt̄. Et rn̄di ⁊ dixi. Si iueni grām loq̄r. Quō ſemen agricole ſi nō aſcēderit aut nō accepit pluuiā tuā i tpe aut ſi corruptū fuerit mltitudie pluuie: ſic perit ⁊ ſimilr hō q̄ manib⁹ tuis plaſmat⁹ ē: ⁊ tu ei imago noiat⁹: qm̄ ſimilat⁹ es ei ppter quē oia plamaſti: ⁊ ſimilaſti ſemi agricole? Nō iraſcaris ſup nos: ſ; parce pplo tuo et miſerere hereditati tue. Tu aūt creature tue miſereris. Et rn̄dit ad me: ⁊ dixit Que ſūt pn̄tia pn̄tib⁹: ⁊ q̄ futura futur;

D Multū eni tibi reſtat vt poſſis diligere meā creaturā ſup me: tibi aūt frequent̄ et ipi pximaui: iniuſtis aūt nunq̄. S; et in hoc mirabilis es coram altiſſimo qm̄ hūiliaſti te ſicut decet te: ⁊ nō iudicaſti te vt int̄ iuſtos plimū glorificeris. Propter qd̄ miſerie mlte ⁊ miſerabiles efficiēter eis q̄ habitāt ſeculū i nouiſſimis: q̄ i multa ſupbia ābulauerūt. Tu aūt p te itellige: ⁊ de ſimilib⁹ tuis inq̄re gl̄iam. Uobis eni apt⁹ ē padiſus: plātata ē arbor vite: pparatū ē futu⁊ tempus: pparata ē abūdātia: edificata ē ciuitas: pbata ē req̄es pfecta ē bonitas: et pfecta ſapia. Radix mali ſignata ē a vobis: ifirmitas ⁊ tinea a vobis abſcōſa ē: ⁊ i ifernū fugit corruptio i obliuione. Trāſierūt dolores: ⁊ oſtēſus ē i fine theſaur⁹ imortalitat;. Noli ḡ adijcere inq̄rēdo de multitudie eo⁊ q̄ pereunt. Nā et ipi accipiētes libertatē ſpreuert̄ altiſſimū: ⁊ legē ei⁹ cōtempſerūt: ⁊ vias ei⁹ dereliq̄rūt. Adhuc aūt iuſtos ei⁹ cōculcauerūt ⁊ dixerūt i corde ſuo nō eſſe deū: ⁊ quidē ſciētes qm̄ moriūt̄. Sicut eni̅ vos ſuſcipiēt q̄ pdicta ſūt: ſic eos ſitis ⁊ cruciat⁹ q̄ pparata ſūt. Nō eni voluit hoiem diſpdi. S; ⁊ ipi q̄ creati ſūt coinq̄nauerūt nomē ei⁹ qui fecit eos: ⁊ ingrati fuerūt ei qui pparauit eos vitā. Qua ppter iudiciū meū mō appropinquat. Que nō oibus demōſtraui niſi tibi: ⁊ tibi ſimilib⁹ pauc;. Et rn̄di ⁊ dixi. Ecce nūc dn̄e demonſtraſti mihi multitudinē ſigno⁊ q̄ icipias facere i nouiſſimis ſ; nō demōſtraſti mihi quo tpe.

Et rn̄dit ad me ⁊ dixit. IX

e Metiēs metire tps i ſemetipo: ⁊ erit cū videris qn̄ trāſierit pars quedā ſigno⁊ q̄ pdicta ſūt: tūc itelliges qm̄ ipm ē tps in q̄ incipiet altiſſim⁹ viſitare ſeculū qd̄ ab eo factū ē. Et qn̄ videbit̄ in ſeculo motio loco⁊ ⁊ pplo⁊ turbatio tūc itelliges qm̄ de his erat altiſſim⁹ locut⁹: a dieb⁹ q̄ fuerūt an̄ te ab initio: Sicut eni oē qd̄ factū ē i ſeculo initiū habet piter: ⁊ ꝯſūmationē: ⁊ conſūmatio ē manifeſta: ſic ⁊ altiſſimi tpa: initia hn̄t manifeſta i pdigijs ⁊ v̄tutibus ⁊ ꝯſūmatiōes i actu ⁊ i ſignis. Et erit ois q̄ ſalu⁹ factus fuerit ⁊ q̄ poterit effugere p opa ſua: ⁊ p fidē i qua credidiſtis relinquet̄ de pdictis piculis: ⁊ videbit ſalutare meū i terra mea: ⁊ in finibus meis: qm̄ ſctificaui me a ſeculo. Et tūc miſerebūt̄ qui nūc abuſi ſunt vias meas: ⁊ i tormētis ꝯmorabūt̄ hi q̄ eas piecerūt in ꝯtēptu. Qui eni nō cognouerūt me viuētes bn̄ficia ꝯſecuti: ⁊ qui faſtidierūt legē meā cū adhuc erāt habētes libertatē: ⁊ cū adhuc eēt eis aptus penitētie locus nō intellexerūt ſed ſpreuerūt: hos oportet p⁹ mortē in cruciamēto cognoſcere. Tu ḡ noli adhuc curioſus eē quō impij cruciabūt̄ ſ; inq̄re quō iuſti ſaluabūt̄ ⁊ quo⁊ ſeculū: et ppt̄ q̄s ſeculū: ⁊ qn̄. Et rn̄di ⁊ dixi. Oli locut⁹ ſum ⁊ nūc dico et poſtea dicam: qm̄ plures ſūt qui pereūt q̄ q̄ ſaluabūtur: ſicut multiplicat̄ fluct⁹ ſup guttā. Et rn̄dit ad me: ⁊ dixit. Qualis ager talia ⁊ ſemia: ⁊ quales flores tales ⁊ tictu re: ⁊ q̄lis opator talis ⁊ creatio: ⁊ qual̄ agricola talis cultura: qm̄ tps erat ſeculi. Et nūc cū eēm parās eis his q̄ nūc ſunt an̄q̄ fieret ſeculū i q̄ habitarēt: et nemo ꝯtradixit mihi. Tūc eni quiſq ⁊ nūc creat̄ i mūdo h pator ⁊ meſſe ideficiē ti ⁊ lege iueſtigabili: corrupti ſūt mores eo⁊: Et ꝯſideraui ſeculū: ⁊ ecce erat piculū ppter cogitatiōes q̄ i eo aduenerūt. Et vidi ⁊ pepci ei valde: ⁊ ſeruaui mihi acinū de botro: ⁊ plātationē d tribu multa. Pereat ḡ mltitudo q̄ ſine cā nata ē: ⁊ ſeruet̄ acinus me⁹. ⁊ plātatio

nea:qꝛ cũ multo laboꝛe ꝑfeci. Tu autẽ
i adhuc intromittas ſeptẽ dies alios ſꝫ
nõ ieiunabis in eis:ibis in campũ floꝝ
bi dom⁹ nõ eſt edificata:ꝛ mãducabis
olũmõ de floꝛib⁹ cãpi:ꝛ carnẽ nõ guſta
bis:ꝛ vinũ nõ bibes:ſed ſolũmõ floꝛes.
C deꝑcare altiſſimũ ſine intermiſſione:et
veniã ꝛ loqnar tecũ. Et ꝓfect⁹ ſuꝫ ſicut
dixit mihi in cãpũ q̃ vocat᷑ ardath et ſe
di ibi i floꝛib⁹. Et de herbis agri mãdu
caui:ꝛ facta eſt eſca eaꝝ mihi in ſaturi-
tatẽ. Et factũ eſt poſt dies ſeptem ꝛ ego
diſcũbebã ſupꝛa fenũ:ꝛ coꝛ meũ iterum
turbabat᷑ ſicut añ. Et aptũ eſt os meũ:
ꝛ inchoaui dicere coꝛã altiſſimo:ꝛ dixi:
O dñe te nobis oñdẽs oſtẽſus es pꝛib⁹
pꝛis in deſerto:qð nõ calcat᷑ ꝛ infructu-
oſo:qñ erãt exeũtes de egypto: ꝛ dicens
dixiſti: Tu iſrł audi me ꝛ ſemẽ iacob in-
tende ſmõib⁹ meis. Ecce eni ego ſemi-
no in vobis legẽ meã:ꝛ faciet in vobis
fructũ:ꝛ gloꝛificabimi in eo p ſeculum.
Nã pꝛes nr̃i accipiẽtes legẽ non ſuaue
rũt:ꝛ legitima mea nõ cuſtodierũt:et fa
ctus eſt fruct⁹ legꝭ nõ parẽs. Nec eni po
terat qm̃ tu⁹ erat:nã q̃ acceperũt perie-
rũt nõ cuſtodiẽtes qð in eis ſeminatuꝫ
fuerat. Et ecce ꝯſuetudo ẽ vt cũ accepit
terre ſemẽ:vel nauẽ mare:vel vas aliqð
eſcã vel potũ:cũ fuerit extermiatũ id in
q̃ ſemiatũ eſt vel in qð miſſuꝫ ẽ:ſic᷑ id qð
ſemiatũ vel miſſũ ẽ vel q̃ ſuſcepta ſũt ex
termiant᷑ ꝛ ſuſcepta iã nõ manẽt apud
D nos. Sꝫ nobis ſic nõ factũ ẽ. Nos qdeꝫ
q̃ legẽ accepim⁹ peccãtes piuim⁹:et coꝛ
nr̃m qð ſuſcepit eã:nã lex nõ perijt:ſꝫ ꝑ-
manſit in ſuo laboꝛe. Et cũ loq̃rer hec ĩ
coꝛde meo:reſpexi ocułꝭ meis: ꝛ vidi mu
lierẽ in dextera pte. Et ecce hec lugebat
ꝛ ploꝛabat cũ voce magna:ꝛ aio dolebat
valde:ꝛ veſtimẽta ei⁹ diſciſſa:ꝛ cinis ſu-
per caput ei⁹. Et dimiſi cogitat⁹ in q̃b⁹
erã cogitãs:ꝛ ꝯuerſus ſũ ad eã:ꝛ dixi ei:
Ut qd fles:ꝛ qd doles anio? Et dixit ad
me. Dimitte me dñe meus vt defleã me:
et adijciã doloꝛeꝫ qm̃ valde amara ſum
anio:ꝛ humiliata ſum valde. Et dixi ei.
Quid paſſa es? Dic mihi. Et dixit ad me
ſterilis fui ego famula tua ꝛ non peperi
hñs marituꝫ annis triginta. Ego eni p
ſingulas hoꝛas ꝛ p ſingłos dies ꝛ ãnos
triginta hos:deꝑcoꝛ altiſſimũ nocte ac
die. Et factũ ẽ p⁹ triginta ãnos exaudi-
uit me de⁹ ancillã tuã:et vidit hũilitatẽ
meã ꝛ attẽdit tribulatiõi mee:et dedit
mihi filiũ. Et iocũdata ſum ſup eũ val-
de ego ꝛ vir me⁹ ꝛ oẽs ciues mei:et ho-
noꝛificabam⁹ valde foꝛtẽ. Et nutriui eũ
cũ laboꝛe multo:ꝛ factũ ẽ cũ creuiſſet et
veniſſet accipe vxoꝛẽ:feci diẽ epuli. X
Et factũ eſt cũ introiſſet fili⁹ me- A
e us in thalamo ſuo:cecidit ꝛ moꝛ
tu⁹ eſt:ꝛ euertim⁹ oẽs lumia. Et
ſurrexerũt oẽs ciues mei ad ꝯſolandum
me. et quieui vſq̃ in aliũ diem:vſq̃ no-
cte. Et factũ eſt cũ oẽs q̃euiſſent vt me
ꝯſolarent᷑ vt quieſcereꝫ:et ſurrexi nocte
et fugi ꝛ veni ſicut vides in hoc cãpo:et
cogito iã nõ reuerti in ciuitatẽ:ſed h cõ
ſiſtere:ꝛ neq̃ mãducare neq̃ bibere:ſed
ſine intermiſſiõe lugere ꝛ ieiunare vſq̃
dũ moꝛiar. Et dereliqui ſermões in q̃b⁹
eram:ꝛ rñdi cũ iracũdia ad eam:et dixi:
Stulta ſup oẽs młieres:nõ vides luctũ
nr̃m ꝛ q̃ nobis contingũt? Qm̃ ſion mr̃
nr̃a oĩ triſticia ꝯtriſtat᷑: ꝛ hũilitate hu-
miliata eſt ꝛ luget validiſſime. Et nunc
qm̃ oẽs lugem⁹ et triſtes ſum⁹: qm̃ oẽs
ꝯtriſtati ſum⁹:tu aũt ꝯtriſtarꝭ in vno fi-
lio? Interroga eni terrã ꝛ dicet tibi:qm̃
hec ẽ q̃ debeat lugere caſũ tantoꝝ ſuper
eã germinãtiũ. Et ex ipa ab initio oẽs
nati et alij veniẽt. Et ecce pene oẽs in
ꝑditionẽ ambulãt:ꝛ exterminiũ fit mul
titudo eoꝝ. Et q̃s ꝫ debet lugere magꝭ:
niſi hec q̃ tã magnã multitudineꝫ ꝑdi-
dit:q̃ tu q̃ ꝓ vno doles? Si aũt dicꝭ mi
hi qm̃ nõ eſt planct⁹ me⁹ ſicꝭ terre:qm̃
fructũ ventrꝭ mei ꝑdidi:quẽ cũ meroꝛi-
bus pepi ꝛ cũ doloꝛib⁹ genui:terra autẽ
ſm viã terre:abijt q̃ in ea młtitudo pꝛe
ſens:quõ euenit et ego tibi dico. Sicut
tu cum laboꝛe pepiſti:ſic ꝛ terra dat fru
ctũ ſuũ:hoĩ ab initio ei q̃ fecit eã. Nũc ꝫ
retine apud temetipam doloꝛẽ tuum:et
foꝛtiter fer q̃ tibi ꝯtigerũt caſus. Si enĩ
iuſtificaberis terminũ dei et ꝯſiliũ ſuũ:
recipies in tpe: et in talib⁹ collaudabe-
ris. Ingredere ꝫ in ciuitatẽ ad virũ tuũ.
Et dixit ad me. Nõ faciã neq̃ ingredi- B
ar ciuitatẽ:ſꝫ h moꝛiar. Et appoſui ad-
huc loqui ad eã:et dixi: Noli facere hũc
ſermonẽ:ſed conſenti ꝑſuadenti. Quot
eni caſus ſion? Conſolare ꝓpter doloꝛeꝫ
hieruſaleꝫ. Uides eni qm̃ ſanctificatio
nr̃a deſerta effecta ẽ ꝛ altare nr̃m demo
litũ eſt:ꝛ templũ nr̃m deſtructũ ẽ ꝛ pſal-
teriũ nr̃m humiliatũ eſt:ꝛ hymn⁹ conti
cuit:ꝛ exultatio nr̃a diſſoluta ẽ: ꝛ lumẽ
candelabꝛi nr̃i extinctũ eſt:ꝛ arca teſta-
menti nr̃i direpta eſt:et ſctã nr̃a ꝯtami-
nata ſũt:et nomẽ qð inuocatũ eſt ſuper

nos pene ꝓphanatū ē: ⁊ liberi nr̄i cōtu
meliā paſſi ſūt: ⁊ ſacerdotes nr̄i ſuccen
ſi ſunt: ⁊ leuite nr̄i ī captiuitatē abierūt
⁊ ꝟgines nr̄e coinq̄nate ſūt: ⁊ mulieres
nr̄e vim paſſe ſūt: ⁊ iuſti nr̄i rapti ſunt
et ꝑuuli nr̄i ꝑditi ſūt: ⁊ iuuenes nr̄i ſer-
uierūt: ⁊ fortes noſtri iualidi facti ſūt.
Et qđ oīm maius ſignaculū ſyon: qm̄
reſignata ē de gl̄ia ſua. Nā et tradita ē
in manibꝰ eoꝝ q̄ nos oderūt. Tu ergo ex-
cute tuā triſticiā multā: ⁊ depone a ſe
te multitudine doloꝝ vt tibi repꝓpitiet̄
fortis: ⁊ req̄em faciet tibi altiſſimꝰ: req̄e
tionē laboꝝ. Et factū eſt cū loq̄bar ad
eā facies eiꝰ fulgebat ſubito ⁊ ſpēs: co-
ruſcus fiebat viſus eiꝰ: vt eſſem pauēs
valde ad eā: et cogitarē q̄d eēt hoc. Et
ecce ſubito emiſit ſonitū vocis magnū
timore plenū: vt cōmoueret̄ terra a mu
lieris ſono. Et vidi: et ecce ampliꝰ mu-
lier nō cōparebat mihi: ſed ciuitas edifi
cabat̄ ⁊ locꝰ demōſtrabat̄ de fundamē
tis magnis ⁊ timui ⁊ clamaui voce ma-
gna; ⁊ dixi: Ubi ē huriel angelꝰ q̄ a prin
C cipio venit ad me? Qm̄ ipſe me fecit ve-
nire in mltitudine in exceſſu mētꝭ huiꝰ.
Et factꝰ eſt finis meꝰ in corruptionē: et
orō mea in improperiū. Et cū eſſem lo-
quēs ego hec: ecce venit ad me et vidit
me. Et ecce erā poſitꝰ vt mortuꝰ: ⁊ intel
lectus meꝰ alienatꝰ erat. Et tenuit dex-
terā meā et ꝯfortauit me: ⁊ ſtatuit me ſu
per pedes meos. Et dixit mihi. Quid ti-
bi eſt ⁊ q̄re ꝯturbatꝰ eſt intellectꝰ tuꝰ: et
ſenſus cordis tui: ⁊ q̄re ꝯturbarꝭ? Et di
xi: Qm̄ dereliquiſti me. Et ego quidē fe
ci ſm̄ ſermones tuos ⁊ exiui in campū:
et ecce vidi et video qđ nō poſſū enarra
re. Et dixit ad me. Sta vt vir: ⁊ cōmoue
bo te. Et dixi: Loq̄re dn̄e meꝰ tu in me.
Noli me derelinq̄re vt nō fruſtra mori-
ar: qm̄ vidi q̄ nō ſciebā: et audio q̄ non
ſcio. Aut nunq̄d ſenſus meus fallit̄: et
aīa mea ſōniat? Nunc ergo depꝛcoꝛ te: vt
demōſtres ſuo tuo de exceſſu hoc. Et re
ſpōdit ad me: et dixit: Audi me: ⁊ doceā
te: et dicā tibi de quibꝰ times: qm̄ altiſ-
ſimꝰ reuelauit tibi myſteria multa. Ui-
dit rectā viā tuā: qm̄ ſine intermiſſione
ꝯtriſtabarꝭ pro pp̄lo tuo: et valde luge-
bas ꝓpter ſion. Hic ergo intellectꝰ viſiōis
qui tibi apparuit an̄ paululū. Quā vidi
ſti lugientē inchoaſti ꝯſolari eā: nūc au
tē iam ſpeciē mulierꝭ nō vides: ſz appa
ruit tibi ciuitas edificari: et qm̄ enarra
bat tibi de caſu filiȷ̄ ſui. Hec abſolutio ē

Hec mlier quā vidiſti: hec ē ſion: et qm̄
dixit tibi quā ⁊ nūc cōſpicies: vt ciuita-
tem edificatā. Et qm̄ dixit tibi qꝛ ſteril̄
fuit annis triginta: ꝓpter qđ erant anni
triginta qn̄ erat in ea adhuc oblatio ab
lata. Et factū eſt poſt ānos triginta edi
ficauit ſalomon ciuitatē ⁊ obtulit obla
tiones: tūc fuit qn̄ pepit ſterilis filiū. Et
qđ tibi dixit: qm̄ nutriuit eū cū laboꝛe:
hoc erat habitatio in hierl̄m. Et qm̄ di-
xit tibi ꝙ filiꝰ meus veniēs in ſuo tha-
lamo mortuꝰ eēt: ⁊ ꝯtigiſſet ei caſus: hoc
erat que facta eſt ruina hierl̄m. Et ecce
vidiſti ſilitudinē eiꝰ: ⁊ qm̄ filiū lugeret:
inchoaſti cōſolari eā: ⁊ de his q̄ contige
rūt hec erāt tibi aperiēda. Et nūc videt
altiſſimꝰ qm̄ ex aīo ꝯtriſtatꝰ es: et qm̄
ex toto corde paterꝭ ꝓ ea: oñdit tibi cla
ritatē gl̄ie eiꝰ ⁊ pulchritudinē decorꝭ ei-
us. Propterea enī dixi tibi vt maneres ī
cāpo vbi domꝰ nō eſt edificata. Sciebā
eni ego qm̄ altiſſimꝰ incipiebat tibi oſtē
dere hec: ꝓpterea dixi tibi vt venires in
agrū vbi nō eſt fundemētū edificȷ̄. Nec
eni poterat opus edificȷ̄ hoīs ſuſtineri ī
loco vbi incipiebatur altiſſimi ciuitas
oſtendi. Tu ergo noli timere neq̄ expa-
ueſcat coꝛ tuū: ſed ingredere ⁊ vide ſplē
dorē ⁊ magnitudinē edificȷ̄: quātū ca-
pax eſt tibi viſu oculoꝝ videre: ⁊ pꝰ hec
audies quantū capit auditꝰ auriū tua-
rū audire. Tu eni beatꝰ es p̄ multis: et
vocatꝰ es apud altiſſimū: ſicut et pauci.
Nocte aūt que in craſtinū furata eſt ma
nebis hic: ⁊ oñdet tibi altiſſimꝰ eas viſi
ones ſūpnoꝝ q̄ faciet altiſſimꝰ his qui
habitant ſuꝑ terraz a nouiſſimis diebꝰ
Et dormiui illam noctē ⁊ aliā: ſicut di-
xerat mihi. XI

e T vidi ſomniū: ⁊ ecce aſcēdebat
de mari aquila cui erāt duodeci
ale pennaꝝ: ⁊ capita tria. Et vidi ⁊ ecce
expandebat alas ſuas in oēm terram: ⁊
oēs venti celi inſufflabāt in eā ⁊ collige
bant̄. Et vidi ⁊ de pēnis eiꝰ naſcebant̄
ꝯtrarie pēne: ⁊ ipſe fiebāt in pēnacul̄ mi
nutis ⁊ modicꝭ. Nā capita eiꝰ erāt quie-
ſcentia: ⁊ dimidiū caput erat maiꝰ alio-
rū capitū: ſed ipſa quieſcebat cuz eis. Et
vidi ⁊ ecce aq̄la volauit in pēnis ſuis:
⁊ regnauit ſuꝑ terrā ⁊ ſuꝑ eos qui habi
tant in ea. Et vidi qm̄ ſubiecta erāt ei
oīa ſub celo: ⁊ nemo illi ꝯtradicebat: ne-
q̄ vnꝰ de creatura que ē ſuꝑ terrā. Et vi
di: ⁊ ecce ſurrexit aquila ſuꝑ vngues ſu-
os: ⁊ miſit vocē pēnis ſuis: dicēs: Nolite

omēs ſimul vigilate: dormite vnuſq̄ſ-
q̄ in loco ſuo: ⁊ p̄ temp⁹ vigilate. Capi-
ta aūt in nouiſſimo ſeruent̄. Et vidi: et
ecce vox nō exibat de capitib⁹ ei⁹: ſed de
medietate corpis ei⁹. Et nūeraui cōtra-
rias pēnas ei⁹: ⁊ ecce ipe erant octo. Et
vidi ⁊ ecce a dextera parte ſurrexit vna
E pēna: ⁊ regnauit ſup oēm terram. Et fa-
ctū eſt cū regnaret: venit ei finis: et non
apparuit locus ei⁹: ⁊ ſequens exurrexit
⁊ regnabat. Ipa mltū tenuit tp̄s. Et fa-
ctū eſt cū regnaret: ⁊ veniebat finis eiuſ
vt non appareret ſicut prior: ⁊ ecce vox
emiſſa eſt illi dicēs: Audi tu que tanto
tp̄e tenuiſti terrā. Hec annūcio tibi an̄-
q̄ incipias nō apparere. Nemo p⁹ te te-
nebit tp̄s tuū: ſed nec dimidiū eius. Et
leuauit tertia ⁊ tenuit principatū ſicut
⁊ priores: ⁊ nō apparuit ⁊ ipa. Et ſic cō-
tingebat ⁊ oib⁹ aliis ſingillatī principa
tū gerere: ⁊ iterū nuſq̄ cōparere: Et vidi:
⁊ ecce in tp̄e ſequētes pēne erigebant̄ a
dextera pte vt tenerēt ⁊ ipe principatū:
⁊ ex his erāt que tenebāt: ſ; tn̄ ſtatim n̄
cōpateſcebāt: nā ⁊ aliq̄ ex eis erigeban-
tur: ſed nō tenebāt pricipatū. Et vidi p⁹
hec: ⁊ ecce nō cōparuerūt duodecī pēne
⁊ duo pēnacula: ⁊ nihil ſuperat ī corpe
aquile niſi duo capita quieſcentia ⁊ ſex
pēnacula. Et vidi: ⁊ ecce ſex pennaculis
diuiſe ſūt due: ⁊ māſerūt ſub capite qđ ē
ad dexterā partē. Nā q̄ttuor māſerūt in
loco ſuo. Et vidi: ⁊ ecce hec ſubalareſ co
gitabant ſe erigere: ⁊ tenere principat⁹.
Et vidi: ⁊ vna erecta eſt ſed ſtatī nō cō-
paruit. Et ſecūde veloci⁹ q̄ priores non
cōparuerūt. Et vidi: ⁊ ecce due q̄ ſupera
uerūt apud ſemetipāſ cogitabāt et ipſe
regnare: ⁊ in eo cū cogitarēt: ⁊ ecce vnū
quieſcentiū capitū qđ erat mediū euigi
labat. Hoc eni erat duorū capitum ma-
ius. Et vidi qm̄ cōpleta ſunt duo capi-
ta ſecū: ⁊ ecce ꝯuerſum eſt caput cuȝ his
qui cū eo erant: ⁊ comedit duas ſubala-
res que cogitabāt regnare. Hoc autē ca
put pcōterruit oēm terrā: ⁊ dn̄abitur in
ea his q̄ habitāt terrā cū labore multo:
⁊ potentatū tenuit orbis terraꝝ ſup om
nes alas q̄ fuerūt. Et vidi poſt hec: ⁊ ec-
ce mediū caput ſubito nō comparuit: ⁊
hoc ſicut ale. Supauerūt aūt duo capi-
ta: que ⁊ ipa ſilr regnauerūt ſup terraȝ:
⁊ ſup eos qui habitāt in ea. Et vidi: ⁊ ec
ce deuorauit caput a dextera parte illud
qđ a leua. Et audiui vocē dicentē mihi
Conſpice cōtra te: ⁊ conſidera qđ vides.

Et vidi: ⁊ ecce ſicut leo concitat⁹ de ſil- D
ua rugiens: ⁊ vidi qm̄ emittebat vocem
hoīs ad aquilā. Et dixit dicēs: Audi tu
⁊ loquar ad te: ⁊ dicit altiſſim⁹ tibi. Nō-
ne tu es qui ſupaſti de q̄ttuor aīalib⁹ q̄
feceram regnare in ſeclo meo: ⁊ vt p eos
veniret finis tempoꝝ eoꝝ? Et q̄rt⁹ ve-
niens deuicit oīa aīalia que trāſierunt:
⁊ potentatu tenuit ſeculū cum tremore
multo: ⁊ oēm orbē cū labore peſſimo: et
inhabitauit tot tp̄ib⁹ orbē terraꝝ cum
dolo. Et iudicaſti terrā non cū veritate.
Tribulaſti eni māſuetos: ⁊ leſiſti q̄eſcē-
tes: ⁊ dilexiſti mēdaces: ⁊ deſtruxiſti ha-
bitationes eoꝝ q̄ fructificabāt: ⁊ humi-
liaſti muros eoꝝ qui te nō nocuerūt. Et
aſcendit ꝯtumelia tua ad altiſſimū: ⁊ ſu
perbia tua ad fortem. Et reſpexit altiſſi
mus ſupba tp̄a: ⁊ ecce finita ſunt: ⁊ ſce-
lera ei⁹ cōpleta ſunt. Propterea nō ap-
pareas tu aquila ⁊ ale tue horribiles: et
pennacula tua peſſima: ⁊ capita tua ma
ligna: ⁊ vngues tui peſſimi: ⁊ oīe corp⁹
tuū vanū: vti refrigeret̄ oīs terra: et re-
uertat̄ liberata de tua vi: ⁊ ſperet iudici
um ⁊ miſcdiam ei⁹ qui fecit eā. XII

Et factū eſt dū loquaret̄ leo vba A
hec ad aquilaȝ. Et vidi: ⁊ ecce q̄
ſupauerat caput: ⁊ non cōparue-
runt q̄ttuor ale ille que ad eū trāſierūt
⁊ erecte ſunt vt regnarēt: a erat regnuȝ
eoꝝ exile: ⁊ tumultu plenū. Et vidi: ⁊ ec
ce ipſa nō apparebāt: ⁊ oīe corp⁹ aqui-
le incendebat̄: ⁊ expaueſcebat terra val
de. Et ego a tumultu ⁊ exceſſu mētis: et
a magno timore vigilaui: ⁊ dixi ſpiritui
meo. Ecce tu p̄ſtitiſti mihi hoc: in eo q̄
ſcrutaris vias altiſſimi. Ecce adhuc fati
gatus ſum aīo: ⁊ ſpū meo inualid⁹ ſuȝ
valde: ⁊ nec modica eſt ī me virt⁹ a mul
to timore q̄ expaui nocte hac. Nunc er-
go orabo altiſſimū: vt me ꝯfortet vſq̄ in
finē. Et dixi: Dn̄ator dn̄e ſi inueni grāȝ
ante oclos tuos: ⁊ ſi iuſtificat⁹ ſū apud
te p̄ multis: ⁊ ſi certe aſcēdit deprecatio
mea ante faciē tuā: ꝯforta me: ⁊ oſtende
ſeruo tuo mihi interp̄tationē ⁊ diſtin-
ctionē viſus horribil' huius: vt pleniſſi-
me cōſoleris aīam meā. Dignū eni me
habuiſti oſtēdere mihi tempoꝝ nouiſſi-
ma. Et dixit ad me. Hec eſt interp̄tatio
viſiōis hui⁹. Aquilā quā vidiſti aſcen-
dentē de mari: hoc eſt regnū qđ viſū eſt
in viſione danieli fratri tuo. Sed nō il-
li interp̄tatū: qm̄ ego nūc tibi interpre-
tor. Ecce dies veniūt: ⁊ exurget regnuȝ
B

ſup terrã: ⁊ erit timoꝛ acrioꝛ oĩm regno-
rũ q̃ fuerũt añ eum. Regnabũt autez in
B ea reges duodecim: vnꝰ poſt vnũ. Nã ſe
cundꝰ incipiet regnare: ⁊ ipe tenebit am
pliꝰ tp̃s ꝙ duodecim. Hec ē interp̃tatio
duodecim alaꝝ q̃s vidiſti. Et quã vidi-
ſti vocē q̃ locuta eſt nõ de capitibus eiꝰ
exeuntē: ſed de medio corpis eiꝰ: hec eſt
interp̃tatio. Q̃m poſt tp̃s regni illiꝰ na
ſcent ꝯtentiões nõ modice: ⁊ piclitabit
vt cadat ⁊ nõ cadet tũc: ſed iteꝝ ꝯſtitue
tur in ſuũ initiũ. Et q̃m vidiſti ſubala-
res octo coherētes alis eiꝰ: hec ē interp̃
tatio. Exurgent in ipo octo reges quoꝝ
erũt tp̃a leuia ⁊ anni citati: ⁊ duo q̃dem
ex ipis parient. Appropinquãte aũt tp̃e
medioꝛ: q̃ttuoꝛ ſeruabunt in tp̃e: cũ in
cipiet appꝛopinquare tp̃s eiꝰ vt finiat
Duo vo in finē ſeruabunt. Et q̃m vi-
diſti tria capita q̃eſcētia: hec ē interpꝛe
tatio. In nouiſſimis eiꝰ ſuſcitabit altiſ
ſimꝰ tria regna: et reuocabit i ea m̃lta:
et dñabũt terrã: et q̃ habitãt i ea cũ la-
boꝛe multo ſup oẽs q̃ fuerũt ante hos.
Propter hoc ipi vocati ſunt capita aq̃
le. Iſti eñ erũt q̃ recapitulabũt impie-
tates eiꝰ: ⁊ q̃ pficient nouiſſima eiꝰ. Et
q̃m vidiſti caput maiꝰ nõ apparēs: hec
C eſt interp̃tatio eiꝰ. Q̃m vnꝰ ex eis ſup le
ctum ſuũ moriet: ⁊ tñ cũ tormentꝭ. Naz
dno q̃ pſeuerauerint: gladius eos come
det. Vniꝰ eni gladiꝰ comedet q̃ cum eo:
ſed tñ hic gladio i nouiſſimis cadet. Et
q̃m vidiſti duas ſubalares traũcientes
ſup caput qd̃ eſt in dextera pte: hec ē in-
terp̃tatio. Hi ſunt q̃s conſeruauit altiſſi
mus in finē ſuũ: hoc ē regnũ exile ⁊ tur
batiõis plenũ. Sicut vidiſti ⁊ leonē quē
vidiſti de ſilua euigilantē ⁊ rugientez ⁊
loquentē ad aquilã ⁊ arguentē eã ⁊ iiu-
ſticias ipiꝰ p oẽs ſmones eiꝰ ſicut audi
ſti: h̄ eſt ventꝰ quē ſeruauit altiſſimꝰ in
finē ad eos ⁊ impietates ipoꝝ: ⁊ arguet
illos ⁊ incutiet corã ipſis ſcerptiões eo-
rũ. Statuet eni eos in iudiciũ viuos: et
erit cũ arguerit eos: tunc corripiet eos.
Nã reſiduũ ppl̃m meũ liberabit cũ mi-
ſeria: q̃ ſaluati ſunt ſup fines meos: ⁊ io
cundabit eos q̃aduſq; venit finis dies
iudicij de q̃ locutus ſum tibi ab initio.
Hoc ſomniũ qd̃ vidiſti: ⁊ he interp̃tatio
nes. Tu ẽ ſolus dignꝰ fuiſti ſcire altiſſi-
mi ſecretũ hoc. Scribe ẽ oĩa iſta i libro
que vidiſti: ⁊ pone ea in loco abſcõdito:
⁊ docebis ea ſapiētes d̃ pplo tuo: quoꝝ
corda ſcis poſſe cape ⁊ ſuare ſecreta hec

Tu aũt adhuc ſuſtine h̄ alios dies ſeptē
vt tibi oñdat q̃cq̃d viſum fuerit altiſſi-
mo oñdere tibi. Et pfectus eſt a me. Et
factũ eſt cũ audiſſet oĩs ppl's q̃m ptrãſi-
erũt ſeptē dies: ⁊ ego nõ fuiſſem reũſus
in ciuitatē: ⁊ cõgregauit ſe oĩs a mimo
vſq; ad maximũ: ⁊ venit ad me: ⁊ dixert
mihi: dicētes: Quid peccauimꝰ tibi: ⁊ q̃d
iniuſte egimꝰ i te q̃m derelinquēs nos:
ſediſti in loco hoc? Tu eni nobis ſupes
ſolus ex oĩbꝰ pplis ſicut botrꝰ d̃ vinea:
⁊ ſicut lucerna i loco obſcuro ⁊ ſicut poꝛ
tus ⁊ nauis ſaluata a tēpeſtata. Aut nõ
ſufficiũt nobis mala q̃ ꝯtingunt? Si ẽ
tu nos dereliq̃ris: q̃nto nobis erat melĩ
us ſi eſſemꝰ ſuccēſi: ⁊ nos cũ incēdio ſi-
on? Nec. n. nos ſumꝰ melioꝛes eoꝝ que
ibi moꝛtui ſũt. Et ploꝛauerũt voce ma-
gna. Et rñdi ad eos: ⁊ dixi: Cõfide iſrl': et
noli triſtari tu domꝰ iacob. Eſt eni me-
moꝛia vr̃a coꝛã altiſſimo: ⁊ foꝛtꝭ non eſt
oblitꝰ vr̃i in tēptatiõe. Ego eni nõ dere
liqui vos neq; exceſſi a vobis: ſꝫ veni in
hũc locũ vt dep̃carer p deſolatiõe ſion:
vt q̃rerē miſcđiaz p hũilitate ſcificatio
nis vr̃e. Et nũc ite vnuſq̃ſq; vr̃m in do-
mum ſuã: ⁊ ego veniã ad vos poſt dies
iſtos. Et pfectꝰ eſt ppl's ſicut dixi ei: in
ciuitatē. Ego aũt ſedi i cãpo ſeptē die-
bus ſicut mihi mãdauit: ⁊ mãducabam
de floꝛibꝰ ſolũmodo agri: de herbĩs fa-
cta eſt eſca mihi in diebꝰ illis. XIII

T factũ eſt pꝰ dies ſeptez: ⁊ ſom-
e niaui ſomnium nocte. Et ecce de
mari ventꝰ exurgebat: vt contur
baret oẽs fluctus eiꝰ. Et vidi: ⁊ ecce cõ-
ualeſcebat ille hõ cũ milibus celi: ⁊ vbi
vultũ ſuũ vertebat vt ꝯſideraret: treme-
bant oĩa que ſub eo videbant: ⁊ vbicũ-
q; exiebat vox de oꝛe eiꝰ: ardeſcebãt oẽs
qui audiebãt voces eiꝰ: ſicut quieſcit ter
ra q̃n ſenſerit ignē. Et vidi poſt hec: ⁊ ec
ce ꝯgregabat multitudo hoĩm quoꝝ nũ
nõ erat numerꝰ de q̃ttuoꝛ ventꝭ celi: vt
debellarēt hoiem q̃ aſcēderat de mari.
Et vidi: ⁊ ecce ſibimetipſi ſculpſerat mõ
tem magnũ: ⁊ volauit ſup eũ. Ego autē
queſiui videre regionē vel locũ vñ ſcul-
ptus eſſet mons ⁊ nõ potui. Et poſt hec
vidi: ⁊ ecce oẽs qui ꝯgregati ſunt ad eũ
vt expugnarent eũ timebãt valde: tñ au
debãt pugnare. Et ecce vt vidit impetũ
multitudinis venientꝭ nõ leuauit ma-
nũ ſuã: neq; frameã tenebat: neq; aliq̃d
vas bellicoſum niſi ſolũmõ vt vidi: q̃m
emiſit de oꝛe ſuo ſicut flatum ignis ⁊ de

labijs ei⁹ ſpūs flāme: et de lingua eius
emittebat ſcītillas ꝛ tēpeſtates: ꝛ cōmi-
xta ſūt oīa ſimł hic flat⁹ ignis ꝛ ſpūs flā
me: ꝛ multitudo tēpeſtatꝫ: ꝛ cōcidit ſup
multitudinē i ipetu q̄ parata erat pugna
re: ꝛ ſuccēdit oēs vt ſubito nihil videre
tur de inūerabili multitudine: niſi ſolū
A modo puluis ꝛ fumi odoꝛ. Et vidi ꝛ ex-
timui. Et poſt hec vidi ipſuꝫ hoiem de-
ſcendentē de mōte: et vocātē ad ſe mul
titudineꝫ aliā pacificā: et accedebat ad
eū vult⁹ hoim multoꝝ quoꝝūdā gaudē
tiū: quoꝝundā triſtantiū: aliqui vo alli
gati: aliqui adducētes ex eis qui offere-
banᵗ. Et egrotaui a multitudine pauo
ris: ꝛ expgefact⁹ ſum: et dixi: Tu ab ini-
tio demōſtraſti ſeruo tuo mirabilia hec
ꝛ dignū me habuiſti vt ſuſciperes depca-
tioneꝫ meā ꝛ nūc demōſtra mihi adhuc
interptationē ſomnij hui⁹. Sicut enim
exiſtimo in ſenſu meo: ve q̄ derelicti fue
runt i dieb⁹ illis. Et multo plus ve his
qui nō ſunt derelicti. Qui em̄ nō ſūt de
relicti: triſtes erāt. Intelligo nūc q̄ ſunt
repoſita in nouiſſimis dieb⁹: ꝛ occurrēt
his: ſed ꝛ his qui derelicti ſunt. Propter
hoc venerunt eni in pericula magna: et
neceſſitates multas: ſicut oſtendūt ſom
nia hec. Attamen facili⁹ eſt periclitāteꝫ
venire in hunc q̄ ptrāſire ſicut nubē a
ſeculo: ꝛ nūc videre que cōtingūt in no
uiſſimo. Et rn̄dit ad me: ꝛ dixit: Et viſi-
onis interptationē dicā tibi: ꝛ d̄ quib⁹
locut⁹ es adaperiā tibi. Qm̄ de his di-
xiſti qui derelicti ſunt: hec eſt interpta-
tio. Qui aufert periculū illo tēpe: hic ſe
cuſtodiuit. Qui in periculo inciderunt:
hi ſunt qui habēt opa ꝛ fidē ad foꝛtiſſi-
mum. Scito ḡ: qm̄ magꝭ beatificati ſūt
qui derelicti: ſup eos q̄ moꝛtui ſunt. He
interptatiōis viſionis. Quia vidiſti vi-
rum aſcendentē de coꝛde maris: ipſe ē
quē ꝯſeruat altiſſim⁹ multis tpib⁹: qui
p ſemetipſum liberabit creaturā ſuaꝫ: ꝛ
ipe diſponet q̄ derelicti ſūt. Et qm̄ vidi
ſti de oꝛe ei⁹ exire vt ſpm̄ ꝛ ignē ꝛ tēpe-
ſtatem: ꝛ qm̄ non tenebat frameā: neq̄
vas bellicoſū: coꝛrupit em̄ impet⁹ eius
multitudinē q̄ venerat expugnare eum
C hec ē interptatio. Ecce dies veniūt qn̄
incipiet altiſſim⁹ liberare eos q̄ ſup ter-
ras ſūt: ꝛ veniet i exceſſu mentꝭ ſup eos
q̄ inhabitant terrā. Et alij alios cogita
būt debellare: ciuitas ciuitatē: ꝛ loc⁹ lo
cum: ꝛ gens aduerſus gētē: ꝛ regnū ad-
uerſus regnū. Et erit cū fierēt hec: ꝛ cō-
tigēt ſigna que añ ondi tibi: ꝛ tūc reue-
labiᵗ filus me⁹: quē vidiſti vt virū aſcē
denteꝫ. Et erit: qn̄ audierint oēs gētes
vocē ei⁹: ꝛ derelinquet vnuſquiſq̄ i re-
gione ſua bellū ſuū qđ habent ad alter-
utrū: ꝛ colligeᵗ in vnū multitudo inūe-
rabilis ſicut volētes venire ꝛ expugna-
re eū. Ipſe aūt ſtabit ſup cacumen mon
tis ſion. Sion aūt veniet et ondeᵗ oib⁹
paratata ꝛ edificata ſicut vidiſti mōteꝫ
ſculpi ſine manib⁹. Ipſe aūt fili⁹ meus
arguet: q̄ adinuenerūt gentes ipietates
eoꝝ has: q̄ tēpeſtati appropinquerunt
ppter mala cogitamēta eoꝝ ꝛ crucia-
mēta qb⁹ incipiēt cruciari: q̄ aſſiīate ſūt
flāme: ꝛ pdet eos ſine laboꝛe: p legem q̄
igni aſſimilata eſt. Et qm̄ vidiſti eū col
ligentē ad ſe aliam multitudinē pacifi-
cam: he ſunt decē trib⁹ q̄ captiue facte
ſunt de terra ſua i diebus oſee regꝭ quē
captiuū duxit ſalmanaſar rex aſſyrioꝝ
ꝛ tranſtulit eos trans flumen: ꝛ tranſla
ti ſunt in terram aliam. Ipi aūt ſibi de-
derunt conſiliuꝫ hoc vt derelinquerent
multitudinem gentiū: ꝛ pficiſcerenᵗ in
vlterioꝛē regionē vbi nunq̄ inhabita-
bitauit gen⁹ hūanū: vel ibi obſeruare le
gitima ſua q̄ nō fuerāt ſeruātes i regio-
ne ſua. Per introit⁹ aūt āguſtos flumi- D
nis eufraten itroierūt. Fecit em̄ eis tūc
altiſſim⁹ ſigna ꝛ ſtatuit venas fluminis
vſq̄ trāſirent. Per eā em̄ regionē erat
via multa itinerꝭ āni vni⁹ ꝛ dimidij: nā
regio illa vocaᵗ arſareth. Tūc inhabi-
tauerūt ibi vſq̄ in nouiſſimo tpe: ꝛ nūc
iterū cū ceperint venire: iterū altiſſim⁹
ſtatuet venas flumis vt poſſint trāſire:
ppter hec vidiſti multitudinē cū pace.
Sꝫ ꝛ q̄ derelicti ſūt d̄ ppło tuo: hi ſūt q̄
īueniūᵗ itra terminū meū. Factū erit ḡ
qn̄ icipiet pdere multitudinē eaꝝ q̄ colle
cte ſūt gētes: pteget eos qui ſupauerūt
pplm ꝛ tūc ondet eis multa plima poꝛtē-
ta Et dixi ego: Dn̄atoꝛ dn̄e hoc mihi on̄
de ppter qđ vidi virū aſcēdētē d̄ coꝛde
maris. Et dixit mihi: Sicut non potes
hec vel ſcrutari vel ſcire q̄ ſunt in pfun
do marꝭ: ſic nō poterit q̄ſq̄ ſup terram
videre filiū meū: vel eos qui cū eo ſunt:
niſi i tpe diei. Hec ē interptatio ſomnij
qđ vidiſti: ꝛ ppter qn̄ illuminat⁹ es hic
ſolus. Derelequiſti em̄ tuam ꝛ circa me
am vacaſti legem ꝛ queſiſti. Uitā enim
tuam diſpoſuiſti in ſapientia: ꝛ ſenſum
tuū vocaſti matrē. Et ppter hoc oſten-
di tibi merces apud altiſſimū. Erit enī

poſt alios tres dies:ad te alia loq̄r:ꝛ ex-
ponā tibi grauia ꝛ mirabilia. Et ꝑfect⁹
ſum ꝛ tranſiī in cāpū:multū glīficās et
laudās altiſſimū de mirabilib⁹ q̄ p tp̄s
faciebat:ꝛ qm̄ gubernat ipſū ꝛ q̄ ſūt in
tp̄ibus illata. Et ſedi ibi trib⁹ diebus.
A T factū ē tertio die ꝛ XIIII
e ego ſedebam ſub quercu. Et ecce
vox exiuit cōtra me de rubo ꝛ di
xit:Eſdra eſdra. Et dixi. Ecce ego dn̄e.
Et ſurrexi ſup pedes meos. Et dixit ad
me. Reuelās reuelat⁹ſum ſup rubū:ꝛ lo
cutus ſum moyſi qn̄ pplˀs me⁹ſeruiebat
in egypto :ꝛ miſi eū ꝛ eduxi pplˀm meum
de egypto :ꝛ adduxi eum ſup montē ſi-
na:ꝛ detinebā eū apud me diebus mul-
tis:ꝛ enarraui ei mirabilia multa:ꝛ oſtē-
di ei tēporū ſecreta ꝛ finē:ꝛ p̄cepi ei:di-
cens:Hec i palā facies ꝟba:ꝛ hec abſcō
des. Et nūc tibi dico:ſigna q̄ demōſtra-
ui:ꝛ ſomnia q̄ vidiſti :ꝛ interp̄tationes
q̄s tu vidiſti in corde tuo:repone ea :tu
eñ recipierꝭ ab oib⁹:cōuerterꝭ reſiduus
cū conſilio meo ꝛ cū ſimilib⁹tuis: vſq3 q̄
finiat tp̄a. Qm̄ ſeculū ꝑdidit iuuētutē
ſuā: tp̄a appropinquāt ſeneſcere. Duo-
decim eñ ꝑtib⁹ diuiſum ē ſeculū:ꝛ tran
ſierūt ei⁹ decima ꝛ dimidiū decime par
tis:ſupſūt aūt ei⁹ poſt mediū decime ꝑ-
B tis. Nūc ḡ diſpone domū tuā:et corripe
pplˀm tuū ꝛ cōſolare humiles eorū:et re-
nuncia iam corruptele:ꝛ dimitte abs te
mortales cogitatiōes:ꝛ ꝓīce abs te pō
dera hūana:ꝛ exue te iā īfirmā naturā.
ꝛ repone in vnā ꝑtē moliſſima tibi co
gitamēta :ꝛ feſtina trāſmigrare a tp̄ib⁹
his. Que eñ vidiſti nūc cōtigeſſe mala
iter horꝝ deteriora faciēt. Quātū eñ i-
ualidū fiet ſeculū a ſenectute:tm̄ multi
plicabūt ſup inhabitātes mala. Prolō
gauit eñ ſe magiꝭ ꝟitas ꝛ appropinquit
mēdaciū. Jam eñ feſtinat venire quam
vidiſti viſionem. Et rn̄di:ꝛ dixi coram te
dn̄e. Ecce enim ego abibo ſicut p̄cepiſti
mihi:ꝛ corripiā pn̄tē pplˀm. Qui aūt ite
rum nati fuerīt q̄s cōmonebit? Poſitū
eſt ḡ ſeculū i tenebrꝭ:et q̄ inhabitāt i eo
ſine lumie. Qm̄ lex tua incēſa ē: ꝓp̄t q̄d
nemo ſcit q̄ a te facta ſūt vel q̄ incipiēt
opa. Si eni iueni i te grām:imitte i me
ſpm̄ ſcm̄:ꝛ ſcribā oē q̄d factū ē in ſeculo
ab initio q̄ erāt i lege tua ſcripta vt poſ
ſint hoies iuenire ſemitā:ꝛ q̄ voluerit vi
uere i nouiſſimis viuāt. Et rn̄dit ad me
ꝛ dixit: Uadēs ꝯgrega pplˀm :ꝛ dices ad
C eos:vt nō q̄rāt te dieb⁹ q̄draginta. Tu

aūt p̄para tibi buxos mltos:ꝛ accipe te
cum ſareā dabriā ſelemiā:echanū ꝛ aſiel
q̄nq3 hos:q̄ parati ſūt ad ſcribēdū velo
citer. Et venies huc:ꝛ ego accendā i cor
de tuo lucernā intellectus q̄ nō extigue
tur quoaduſq3 finiant q̄ icipies ſcribe-
re. Et tunc perfectꝭ quedā palam facies
quedā ſapiētib⁹ abſcōſe trades. Jn cra-
ſtinū eñ hac hora incipies ſcribere. Et
ꝑfect⁹ ſum ſicut mihi p̄cepit:ꝛ cōgrega
ui oēm pplˀm et dixi: Audi iſrl ꝟba hec
Peregrinati ſūt patres noſtri ab initio
i egypto:et liberati ſunt inde :ꝛ accepe-
runt legē vite quā nō cuſtodierūt:quā ꝛ
vos poſt eos trāſgreſſi eſtis:ꝛ data ē vo
bis terra i ſortē:ꝛ terra ſion:et p̄res vr̄i
et vos iniq̄tatē feciſtꝭ:et nō ſeruaſtꝭ vi-
as q̄s p̄cepit vobis altiſſimus ꝛ iuſt⁹ iu
dex cū ſit:abſtulit a vobis in tp̄e q̄d do-
nauerat. Et nūc vos hic eſtꝭ:et frēs vr̄i
introrſum vr̄m ſūt. Si ḡ impaueritꝭ ſen-
ſui vr̄o:ꝛ erudieritꝭ cor vr̄m viui cōſer-
uati eritꝭ:ꝛ poſt mortē miſericordiā cō-
ſeq̄mini. Judiciū eñ poſt mortē veniet
qn̄ iterū reuiuiſcem⁹ :ꝛ tūc iuſtorꝝ noīa
parebūt:ꝛ ipiorū facta oſtēdent. Ad me
igit nemo accedat nūc :neq3 req̄rat me
vſq3 dies q̄dragita. Et accepi q̄nq3 viros
ſicut mādauit mihi:ꝛ ꝑfecti ſum⁹ in cā-
pū:ꝛ māſim⁹ibi. Et fact⁹ ſū i craſtinū ꝛ
ecce vox vocauit me:dicēs: Eſdra aperi
os tuū: ꝛ bibe q̄ te potauero. Et aperui
os meum:ꝛ ecce calix plen⁹ porrigebat
mihi. Hoc erat plenū ſicut aq̄:color aūt
ei⁹ vt ignis ſilis. Et accepi ꝛ bibi:ꝛ i eo
cū bibiſſem cor meū cruciabat intelle-
ctu:ꝛ in pect⁹ meū icreſcebat ſapia. Nā
ſpūs me⁹cōſeruabat memoria. Et aptū
eſt os meū:ꝛ nō ē clauſū ampli⁹. Altiſſi
mus dedit itellectū q̄nq3 virꝭ:ꝛ ſcripſe-
rūt q̄ dicebant exceſſiones noctꝭ q̄s nō
ſciebāt. Nocte aūt māducabāt panem:
ego aūt ꝑ diem loq̄bar:ꝛ ꝑ noctē nō ta-
cebam: Scripti ſūt aūt ꝑ q̄draginta di-
es libri ducēti q̄ttuor. Et factū eſt cum
cōpleuiſſent q̄draginta dies:locut⁹ ē al
tiſſim⁹ dicēs: Priora q̄ ſcripſiſti i palā
pone:ꝛ legant digni ꝛ indigni :nouiſſi-
mos aūt ſeptuagita cōſeruabis vt tra
das eos ſapiētibus de pplˀo tuo. Jn his
eñ eſt vena intellect⁹:ꝛ ſapiētie fons:
ſciētie flumen. Et feci ſic. XV
Cce loq̄re in aure plebis mee ſe
e mones ꝓphetie quos immiſero
i os tuū dicit dn̄s:ꝛ fac vt in car
tha ſcribant:qm̄ fideles ꝛ veri ſūt. N

timeas a cogitationibus aduerſum te:
nec turbēt te icredulitates dicētiū: q̄m
oīs incredulus in incredulitate ſua mo
rief. Ecce ego induco dicit dñs ſup or-
bem terrarū mala: gladiū ⁊ famē ⁊ mor
tem ⁊ interitū: ꝓpter qđ ſuppolluit ini-
q̄tas oēm terrā: ⁊ adipleta ſūt opa noci
ua illoꝝ. Propterea dicit dñs. Iā nō ſi-
lebo d̄ ipietatibꝰ eoꝝ q̄ irreligioſe agūt
nec ſuſtinebo in his q̄ iniq̄ exercent. Ec
ce ſanguis inoxiꝰ ⁊ triſtȷ clamat ad me:
et aie iuſtoꝝ clamāt ꝑſeuerāter. Uindi
cās vidicabo illos dicit dñs ⁊ accipiam
oēm ſanguinē inoxiū ex illis ad me. Ec
ce ppl's meꝰ q̄ſi grex ad occiſionē ducif:
iā nō patiar illū habitare i terra egypti
ſꝫ educā eū i manu potēti ⁊ brachio ex-
celſo. Et ꝑcutiā plaga ſicut priꝰ: ⁊ corrū
pam oēm terrā eiꝰ. Lugebit egyptꝰ ⁊ fū
damēta eiꝰ plaga ꝟberata ⁊ caſtigatio
ne q̄s inducet ei deꝰ. Lugebūt cultores
opantes terrā: q̄m deficiēt ſemia eoꝝ
ab vredie ⁊ grādie: ⁊ a ſidere fribili. Ue
ſeclo ⁊ q̄ habitāt in eo: q2 appropinquit
gladiꝰ ⁊ cōtritio eoꝝ: ⁊ exurget gēs ſu-
per gētē ad pugnā: ⁊ rhōphea i manibꝰ
eoꝝ. Erit eīm incōſtabilitio hoibꝰ ⁊ aliȷ̄
aliȷ̄s iualeſcētes nō curabūt regē ſuū ⁊
pricipes: vie geſtoꝝ ſuoꝝ i potētia ſua.
Cōcupiſcet eni hō i ciuitatē ire: ⁊ nō po
terit. Propter ſupbiā eni eoꝝ ciuitates
turbabūf: domꝰ exterēf: hoies metuēt
Nō miſerebif hō ꝓximū ſuū ad irrituꝫ
faciēdū domos eoꝝ i gladiū: ad diripi-
das ſubſtātias eoꝝ ꝓpter famē panis
⁊ tribulationē multā. Ecce ego cōuoco
dicit deꝰ oēs reges terre ad me verēdū
qui ſūt ab oriēte ⁊ ab auſtro: ab euro et
a libano ad cōuertēdos i ſe: ⁊ reddere q̄
dederūt illis. Sicut faciunt vſqꝫ hodie
electȷ meis: ſic faciā et reddā in ſinu eo-
rum. Hec dicit dñs deꝰ. Nō ꝑcet dexte.
ra mea ſup pctōres: nec ceſſabit rhom-
phea ſup effundētes ſanguinē inocuuꝫ
ſup terrā. Exiȷ̄t ignis ab ira eiꝰ: ⁊ deuo-
rauit fundamēta terre: et pctōres quaſi
ſtramē icēſū. Ue eis q̄ peccāt et nō obſ
uāt mādata mea dicit dñs. Nō parcam
illis. Diſcedite filȷ̄ a ptāte: nolite cōta-
minare ſcificationē meā: q̄m nouit dñs
oēs q̄ dereliquūt in illū. Propterea tra-
didit eos i mortē et in occiſionē. Iā eīm
venerūt ſup orbē terrarū mala: ⁊ mane
bitis i illis. Nō eni liberabit vos deꝰ ꝓ-
pter q̄ peccaſtȷ in eū. Ecce viſio horribi
lis: ⁊ facies illiꝰ ab oriēte. Et exiēt nati
ones draconū arabū i curribꝰ multȷ: et
ſicut flatꝰ eoꝝ nūerꝰ ferf ſup terraꝫ: vt
iam timeāt ⁊ trepidēt oēs q̄ illos audi-
ent carmonȷ̄ inſaniētes i ira: ⁊ exiēt vt
apri de ſilua: ⁊ aduenīēt i ꝟtute magna
et cōſtabūt i pugnā cū illis: et vaſtabūt
portionē terre aſſyrioꝝ. Et poſt hec ſup
ualeſcēt dracones natiuitatȷ ſue memo
res: ⁊ cōuertēt ſe cōſpirātes i ꝟtute ma
gna ad ꝑſequēdos eos. Iſti turbabūf ⁊
ſilebūt in ꝟtute illoꝝ: et cōuertent pe-
des ſuos i fugā: ⁊ a territorio aſſyrioꝝ
ſubſeſſor obſedebit eos: ⁊ cōſumet vnuꝫ
ex illis: et erit timor ⁊ tremor i exercitu C
illoꝝ et ꝯtētio in reges ipſoꝝ. Ecce nu
bes ab oriēte ⁊ a ſeptētrione vſqꝫ meri-
dianū: ⁊ facies earū horrida valde ple-
na ire et ꝓcelle. Et collidēt ſe inuicē: et
collidēt ſidus copioſū ſup terrā ⁊ ſidus
illoruꝫ. Et erit ſanguis a gladio vſqꝫ ad
vētrē: et fumꝰ hois vſqꝫ ad ſubſtramen
cameli. Et erit timor ⁊ tremor multꝰ ſu-
per terrā: ⁊ horrebūt q̄ videbūt irā illaꝫ
et tremor apprehēdet illos. Et poſt hec
mouebūf nymbi copioſi a meriadiano
⁊ ſeptentrione: et portio alia ab occidē
te. Et ſupinualeſcēt vēti ab oriēte: ⁊ re-
cludēt eā: ⁊ nubē quā ſuſcitauit i ira: ⁊
ſidus ad faciēdā exterritatiōeꝫ ad oriē-
talē ventū ⁊ occidētē violabif. Et exal
tabūf nubes magne et valide plene ire
et ſidus: vt exterreāt oēm terrā: ⁊ inha-
bitātes eā: ⁊ infundēt ſup oēs locū altū
te eminētē ſidus terribile: ignē ⁊ gran-
dinē ⁊ rhōpheas volātes: ⁊ aq̄s multas
vt etiā ipleanf oēs cāpi et oēs riui ple-
nitudie aq̄rū multarū. Et demolienf ci
uitates ⁊ muros et mōtes ⁊ colles et li-
gna ſiluarū: ⁊ fenū pratoꝝ ⁊ frumēta eo
ruꝫ. Et trāſibūt cōſtātes vſqꝫ babylonē
⁊ exterrēt eā: ꝯuenīēt ad ipſam et circū
ibūt eā: ⁊ effūdēt ſidus ⁊ oēꝫ irā ſup eā.
Et ſubibit puluis ⁊ fumꝰ vſqꝫ in celū: et
oēs in circūitu lugebūt eā: ⁊ q̄ ſub ea re
māſerit ſeruiēt his q̄ exterruerūt. Et tu
aſia cōcors i ſpē babylōis ⁊ gl'ia ꝑſone
eiꝰ ve tibi miſera: ꝓpt qđ aſſimilaſti ei: ⁊
ornaſti filias tuas in fornicatiōe ad pla D
cēdū ⁊ gl'iandū i amatoribꝰ tuis q̄ tecū
cupierūt ſp fornicari. Odibilē imitata
es in oibꝰ opibꝰ eiꝰ et i adiuētiōibꝰ eiꝰ
ꝓpterea dicit deꝰ. Immittaꝫ tibi mala:
viduitatē: pauptatē ⁊ famē ⁊ gladiū et
peſtē ad deuaſtādas domos tuas a vio
latione ⁊ morte ⁊ gl'ia ꝟtutȷ tue. Sicut
flos ſiccabif cū exurget ardor qui emiſ

ſas eſt ſup te: infirmaberiſ vt paupcula
plagata ⁊ caſtigata a mulieribus vt nõ
poſſint te ſuſcipe potentes et amatores
Nunqd ego ſic zelabo te dicit dñs: niſi
occidiſſes electos meos ĩ oĩ tpe exaltãs
pcuſſionẽ manuũ: ⁊ diceres ſup mortẽ
eoꝝ cum inebriata eſſes exorna ſpecies
vult⁹ tui? Merces fornicationis tue in
ſinu tuo: ꝑpter hoc redditionem acci-
pies. Sicut facis electiſ meis dicit dñs:
ſic faciet tibi deus et tradet te in malũ.
Et nati tui fame interiẽt ⁊ tu rhõphea
cades: et ciuitates tue cõterent̃: et oẽs
tui in cãpo gladio cadẽt. Et q̃ ſũt ĩ mõ-
tibus fame peribũt: ⁊ mãducabunt car
nes ſuas et ſanguinẽ bibẽt a fame pa-
nis et ſitiſ aque. Infelix per maria veni-
es: et rurſum accipies mala. Et in trãſi-
tu allidẽt ciuitatẽ occiſam et exterrent
aliquã portionẽ terre tue: et partẽ glie
tue extermiabũt: rurſum reuertentes cõ
uerſam. Et demolita eris illis ꝓ ſtipu-
la: et ipſi erunt tibi ignis: et deuorabũt
te et ciuitates tuas: terram tuam ⁊ mõ-
tes tuos: omnes ſiluas tuas et lignum
fructiferũ igni comburent. Filios tuos
captiuos ducent: et cenſum tuũ in p̃dã
habebunt: ⁊ gloriam faciei tue extermi
nabunt. XVI

E tibi babylõ et aſia: ve tibi egy
V pte ⁊ ſyria. Precingite vos ſacciſ
et ciliciis: ⁊ plãgite filios vros ⁊
dolete: qm̃ appropinquauit cõtritio ve-
ſtra. Immiſſus eſt vobis gladi⁹: et qs ẽ
qui auertat illũ? Immiſſus eſt in vobis
ignis et qs eſt qui extiguat illũ? Immiſ
ſa ſũt vobis mala: et qs eſt qui repellat
ea? Nũquid repellet aliquis leonẽ eſuri
entem in ſilua: aut extinguet ignẽ ĩ ſti-
pula mox qñ cepit ardere? Nũqd repel-
let aliqs ſagittã a ſagittario forti miſſã
Dñs fortiſ imittit mala: ⁊ qs eſt q̃ repel
lat ea. Exiit ignis ex iracũdia ei⁹ ⁊ qs ẽ
q̃ extinguat eũ? Coruſcabit: ⁊ quis non
timebit. Tonabit: et quis nõ pauebit?
Dñs cõminabit̃: ⁊ quis nõ fundit⁹ cõ-
teret̃ a facie ipſi⁹? Terra tremuit ⁊ fun-
damenta ei⁹: mare fluctuat de ꝓfundo:
et fluct⁹ eius diſturbabunt̃: ⁊ piſces ei⁹
a facie dñi: ⁊ a gloria virtutiſ ei⁹: qm̃ for
tis dextera eius q̃ arcum tendit: ſagitte
eius acute q̃ ab ipſo mittunt̃: nõ defici
ent cũ ceperint mitti in fines terre. Ec-
ce mittunt̃ mala ⁊ nõ reuertent̃: donec
veniãt ſup terrã. Ignis ſuccendit̃: ⁊ nõ
extinguet̃ donec ꝯſumat fũdamẽta ter-
re. Queadmoduz nõ redit ſagitta miſſa
a valido ſagittario: ſic nõ reuertẽt̃ ma-
la q̃ miſſa fuerint ĩ t̃rã. Ue mihi: ve mi-
hi. Quis me liberabit ĩ illis dieb⁹? Ini-
tiũ dolorũ et mlti gemit⁹: initiũ famis ⁊
multi interitus: initiũ bellorũ et formi-
dabũt poteſtates: initium malorũ ⁊ tre-
pidabunt oẽs. In his qd faciã cũ vene-
rint mala? Ecce fames et plaga et tribu
latio et anguſtia miſſa ſunt flagella in
emendatione: et in his oĩb⁹ ſe nõ cõuer
tent ab iniquitatib⁹ ſuis: neq flagello-
rum memores erunt ſemp. Ecce erit an
none vilitas ſup terrã: ſic vt putent ſi-
bi eſſe directã pacem ⁊ tũc germinabũt
mala ſup terrã: gladi⁹: fames et magna
cõfuſio. A fame em̃ plurimi qui inhabi
tant terrã interient: ⁊ gladi⁹ ꝑdet cete-
ros q̃ ſupauerint a fame: ⁊ mortui ſicut
ſtercora ꝓĩcient̃: et nõ erit qui conſole
tur eos. Derelinquet̃ em̃ terra deſerta:
et ciuitates ei⁹ deiicient̃. Nõ derelinq̃-
tur qui colat terrã: et qui ſeminet eam.
Ligna dabũt fruct⁹: et quis vindemia-
bit illa? Uua matura fiet: et quis calca
bit illã? Erit em̃ locis magna deſertio.
Cupiet em̃ hõ hoiem videre: vel vocem
eius audire. Relinquẽt̃ em̃ de ciuitate
decem: et duo de agro qui abſcõderint
ſe in denſis nemorib⁹ et ſciſſuris petra-
ruz: queadmodũ dñi derelinquunt̃ ĩ oli-
ueto et ſingulis arborib⁹ tres aut q̃ttu-
or oliue: aut ſicut in vinea vindemiata
racemi relinquũt̃ ab his qui qui diligẽ
ter vineã ſcrutant̃: ſic relinquent̃ ĩ di-
ebus illis tres aut q̃ttuor ſcrutantibus
domos eorũ ĩ rhõphea. Et relinquet̃ ter-
ra deſeta: et agri ei⁹ inueterabũt: et vie
ei⁹ et oẽs ſemite ei⁹ germiabũt ſpinas
eo ꝙ nõ trãſiẽt hoĩes ꝑ eã. Lugebũt v-
gines nõ hñtes ſponſos: lugebũt mulie
res nõ habẽtes viros: Lugebũt filie ea-
rum nõ hñtes adiutoriũ ſponſi eaꝝ. In
bello cõſument̃: et viri earũ ĩ fame exte
rẽt̃. Audite vo iſta et cognoſcite ea ſer
ui dñi. Ecce vbũ dñi: excipite illud: ne
dĩs credatiſ d̃ quib⁹ dicit dñs: Ecce ap-
propinquãt mala ⁊ nõ tardãt. Queãd-
modũ pregnãs cũ parit in nono menſe
filiũ ſuũ appropinquãte hora part⁹ ei⁹:
añ horas duas vł tres dolores circũeũt
vẽtrẽ ei⁹: et ꝓdeũte infãte de vẽtre nõ
tardabũt vno pũcto: ſic nõ morabũtur
mala ad ꝓdeundũ ſup terrã: ⁊ ſeculum
gemet: et dolores circũtenebunt illud.
Audite verbu plebs mea. Parata vos

pugnā: et in mal: sic estote q̄si aduene ter
re. Qui vendit q̄si fugiat: et q̄ emit q̄si p
ditur. Qui mercat q̄si q̄ fructū nō capi
at: et q̄ edificat q̄si nō habitatur. Qui se
minat q̄si qui nō metet: sic et q̄ vineā pu
tat q̄si nō vindemiatur. Qui nubūt sic
quasi filios nō facturi: et q̄ nō nubūt sic
quasi vidui: ppter qđ q̄ laborāt sine cā
laborāt. Fruct9 eni illorum alienigene me
tent: et subāz illorum rapiēt: et domos euer
tent: et filios eorum captiuabūt: qr in capti
uitate et fame generāt natos suos. Et q̄
negociant in rapina quātūdiu exornāt
ciuitates et domos suas et possessiōes et
psonas suas: tantomagis adzelabor eos
sup pctā sua dicit dñs. Quō zelat forni
caria mulierē idoneā et bonaz valde: sic
zelabit iusticia iniqtatē cū exornat se: et
accusat eā in facie cū venerit q̄ defēdat
exquirētē oīe pctm̄ sup terrā. Propte
rea nolite similari ei nec opib9 eius: qm̄
adhuc pusillū: et tollet iniqtas a terra: et
iusticia regnabit in vos. Nō dicat pctor
se nō peccasse: qm̄ carbones ignis cōbu
ret sup caput ei9 qui dicit: nō peccaui co
rā deo et gl'ia ipius. Ecce dñs cognoscet
oīa opa hoim: et adinuētiōes illorum et co
gitatiōes illorum et corda illorum. Dixit eni:
fiat terra et facta est: fiat celū et factū est.
Et in vbo illi9 stelle fundate sunt: et no
uit numerum stellarum. Qui scrutat abyssuz
et thesauros illarum: q̄ mensus est mare: et
cōceptū ei9. Qui conclusit mare i medio
aquarum: et suspēdit terrā sup aquas vbo
suo. Qui extēdit celū quasi camerā: sup
aquas fundauit eū. Qui posuit in deser
to fontes aquarum: et sup vticē montiū la
cus ad emittendū flumia ab eminēti pe
tra: vt portaret terrā. Qui finxit hoiem:
et posuit cor suū in medio corpis: et misit
ei spm̄ vitā et intellectū et spiramen dei
oipotentis qui fecit oīa et scrutinat omia
absconsa i abscōsis terre. Hic nouit ad
inuentionē vram: et q̄ cogitatis i cordib9
vris peccātes et volentes occultare pctā
vra. Propter qđ dñs scrutinādo scruti
nauit oīa opa vra: et traducet vos oēs:
et vos cōfusi eritis cū pcesserint pctā vra
corā hoibus: et iniqtates erūt q̄ accusa
tores stabūt i die illo. Quid facietis: aut
quō abscōdetis pctā vra corā deo et an
gelis ei9? Ecce iudex de9: timete eū. Desi
nite a peccatis vris: et obliuiscami iniq
tates vras iā agere eas in sempiterno: et
deus educet nos et liberabit de oī tribu
latione. Ecce eni incendit ardor super
vos turbe copiose: et rapient quosdaz ex
vobis et cibabūt idolis occisos: et q̄ con
senserint eis erūt illis in derisuz et i im
properiū et in cōculcationez. Erit eni lo
cis locus: et in vicinas ciuitates exurre
ctio multa sup timētes dñm. Erūt qua
si insani nemi parcētes: ad diripiendū
et deuastādū adhuc timētes dñm: qr de
uastabūt et diripiēt substantias et de do
mib9 suis eos eijcient. Tūc parebit pro
batio electorum meorum: vt auruz qđ pbat
ab igne. Audite dilecti mei dicit dñs.
Ecce adsunt dies tribulatiōis: et de his
liberabo vos. Ne timeatis nec hesitetis:
qm̄ de9 dux vr est. Et q̄ seruat mandata
et pcepta mea dicit dñs de9: ne pponde
rent vos pctā vra ne supeleuent se iniq
tates vre. Ue qui cōstringunt a pecca
tis suis et obtegunt ab iniquitatib9 su
is: queādmodū ager cōstringit a silua: et
spinis tegit semita ei9 p quā nō transit
homo: et excludit: et mittit ad deuorati
onem ignis.

Explicit liber Esdre quart9. Inci
pit prologus beati Hieronymi p
sbyteri in librum Tobie.

C Hromatio et heliodoro epi
scopis: Hieronym9 pŕsbyter
in dño salutē. Mirari nō de
sino exactiōis vestre instan
tiam. Exigitis eni vt libruz
chaldeo sermone conscriptū: ad latinuz
stilum traham: librū vtiqz tobie quē he
brei de cathalogo diuinarū scripturarū
secantes: his que agiographa memorāt
manciparunt. Feci satis desiderio vro:
non tamen medio studio. Arguunt eni
nos hebreorū studia: et imputant nobis
contra suum canonē latinis aurib9 ista
transferre. Sed melius esse iudicās pha
riseorum displicere iudicio: et episcoporum
iussionib9 deseruire: institi vt potui. Et
quia vicina est chaldeorū lingua sermo
ni hebraico: vtriusqz lingue peritissimū
loquacem reperiens: vni9 diei laborē ar
ripui: et quicquid ille mihi hebraicis ver
bis expressit hoc ego accito notario ser
monibus latinis exposui. Orationibus
vestris mercedē huius operis cōpensa
bo cū gratum vobis didicero me qđ iu
bere estis dignati: complesse.

Explicit prologus in librū Tobie.
Incipit liber Tobie. Capl'm I

A T Obias ex tribu
et ciuitate neptalim q̄ ē in
ſupiorib⁹ galilee ſupra naa
ſon: p⁹ viā que ducit ad oc
cidentē: in ſiniſtro hñs ci-
uitatē ſephet: cū capt⁹ eēt in dieb⁹ ſal-
manaſar regꝭ aſſyriorū i captiuitate tñ
poſit⁹ viā veritatis nō deſeruit ita vt oīa
q̄ hr̄e poterat q̄tidie ꝯcaptiuis frib⁹ qui
erāt ex ei⁹ genere impertiret. Cūqꝫ eēt iu
nior oīb⁹ i tribu neptali: nihil tñ pueri
3.Re.12.e le geſſit i ope. Deniqꝫ cū irēt oēs ad vi
tulos aureos q̄s hieroboam fecerat rex
iſrl': hic ſol⁹ fugiebat cōſortia oīm: ⁊ p-
gebat ad hierlm ad tēplū dñi: ⁊ ibi ado
rabat dñm deū iſrael: oīa primitiua ſua
⁊ decimas ſuas fideliter offerēs: ita vt
in tertio āno ꝓſelitꝭ et aduenis miſtra-
B ret oēm decimationē. Hec ⁊ his ſimilia
ſcḋm regē dei puerul⁹ obſeruabat. Cū vo
fact⁹ fuiſſet vir: accepit vxorē annam d̄
tribu ſuā: genuitqꝫ ex ea filiū nomē ſuū
imponēs ei: quē ab īfantia timere deū
docuit ⁊ abſtinere ab oī pctō. Igit̄ dū p
captiuitatē deueniſſet cū vxore ſua ⁊ fi-
lio in ciuitatē niniuen cū oī tribu ſua:
et cū oēs ederēt ex cibis gentiliū: iſte cu
ſtodiuit aīam ſuā: ⁊ nūqꝫ ꝯtaminat⁹ eſt
in eſcꝭ eorū. Et qm̄ memor fuit dñi in to
to corde ſuo: dedit illi de⁹ grām in ꝯſpe-
ctu ſalmanaſar regꝭ ⁊ dedit illi ptātē q̄-
cūqꝫ vellet ire hñs libertatē q̄cūqꝫ face
C re voluiſſet. Pergebat enī p oēs q̄ erant
3.4.d in captiuitate: et monita ſalutis dabat
eis. Cū aūt veniſſet in rages ciuitatē me
dorū: ⁊ ex his qb⁹ honorat⁹ fuerat a re-
ge habuiſſet decē talēta argenti: ⁊ cū in
multa turba generꝭ ſui gabelū egentem
videret qui erat ex tribu ei⁹: ſub chiro-
grapho dedit illi memoratū pondus ar
genti: Poſt multū vo tpis mortuo ſal-
manaſar rege: cū regnaret ſennacherib
fili⁹ ei⁹ p eo: ⁊ filios iſrl' exoſos hr̄et in
ꝯſpectu ſuo: tobias q̄tidie pgebat p oēs
cognationē ſuā: et ꝯſolabat̄ eos: diuide
batqꝫ vnicuiqꝫ ꝓut poterat de faculta-
D tib⁹ ſuis. Eſuriētes alebat: nudiſqꝫ ve-
ſtimēta p̄bebat: ⁊ mortuis atqꝫ occiſis
4.Re.19.g ſepulturā ſollicit⁹ exhibebat. Deniqꝫ cū
reuerſus eſſet rex ſennacherib fugiens a
iudea: plagā quā circa eū fecerat de⁹ ꝓ-
pter blaſphemiā ſuā: ⁊ irat⁹ multos occi
3.2.b deret ex filijs iſrl': tobias ſepeliebat cor-
pora eorū. At vbi nūciatū eſt regi: iuſſit
eū occidi: et tulit oēm ſubſtātiā ei⁹. To
bias vo cū filio ſuo et cū vxore fugiens
nud⁹ latuit: qr multi diligebāt eū. Poſt
dies vo q̄draginta qnqꝫ occiderūt regē
filij ipi⁹. Et reuſus ē tobias in domum
ſuā oīſqꝫ facultas ei⁹ reſtituta ē ei. II.
P Oſt hec vero cū eſſet dies feſtus
dñi et factū eſſet prādiū bonū in
domo tobie: dixit filio ſuo. Uade
⁊ adduc aliq̄s d̄ tribu nr̄a timētes deū:
vt epulent̄ nobiſcū. Cūqꝫ abiſſet: reuer-
ſus nūciauit ei vnū ex filijs iſrl' iugula-
tū iacere in platea. Statiqꝫ exiliens de
accubitu ſuo: relinquēs prandiū ieiun⁹
ꝑuenit ad corpus: tollenſqꝫ illud porta-
uit ad domū ſuā occulte: vt dū ſol occu-
buiſſet caute ſepeliret eū. Cūqꝫ occultaſ
ſet corp⁹: māducauit panē cum luctu et
tremore: memorās illū ſermonē quē di-
xit dñs p amos ꝓpham. Dies feſti veſtri
cōuertent̄ in lamētationē et luctū. Cū
vo ſol occubuiſſet: abijt et ſepeliuit eū.
Arguebāt aūt eū oēs ꝓximi ei⁹: dicen-
tes. Iā hui⁹ rei cā interfici iuſſus es: et
vix effugiſti mortꝭ imperiū: et iterū ſepe
lis mortuos. Sed tobias pl⁹ timēs deū
q̄ regē rapiebat corpa occiſorū et occul
tabat in domo ſua et medijs noctib⁹ ſe-
peliebat ea. Cōtigit aūt vt q̄dā die fati-
gatus a ſepultura veniēs domū iactaſſ
ſe iuxta parietē et obdormiſſet et ex ni-
do hirundinū dormiēti illi: calida ſter-
cora inciderēt ſup oculos ei⁹: fieretqꝫ ce-
cus. Hāc aūt tēptationē iō pmiſit dñs
euenire illi: vt poſterꝭ daret̄ exemplū pa
tientie ei⁹: ſicut et ſcti iob. Nā cū ab in-
fantia ſua ſp deū timuerit ⁊ mādata ei⁹
cuſtodierit: nō ē ꝯtriſtat⁹ ꝯtra deum qꝫ
plaga cecitatꝭ euenerit ei: ſꝫ imobilꝭ dei
timore ꝑmāſit: agens grās deo oīb⁹ die
bus vite ſue. Nam ſicut btō iob inſulta
bant reges: ita iſti parentes et cognati
ei⁹ irridebant vitā ei⁹ dicentes: Ubi eſt
ſpes tua p qua elemoſynas et ſepultu-
ras faciebas? Tobias vero increpabat
eos: dicēs: Nolite ita loqui: qm̄ filij ſan
ctorū ſum⁹: et vitā illā expectam⁹: quam
de⁹ datur⁹ eſt his qui fidē ſuā nūqꝫ mu
tant ab eo. Anno vero vxor ei⁹ ibat ad
op⁹ textrinū q̄tidie: et de labore manuū
ſuarū victū quē ꝯſequi potuiſſet defere-
bat. Uñ factū eſt: vt hedū caprarū accipi
ens: detuliſſet domi. Cui⁹ cū vocē balā-
tis vir ei⁹ audiſſet: dixit: Uidete ne forte
furtiuus ſit. Reddite eū dñis ſuis: qr nō
licet nobis aut edere ex furto aliq̄d aut
ꝯtingere. Ad hec vxor eius irata rn̄dit.

Manifeſte vana facta eſt ſpes tua: ⁊ ele-
moſyne tue modo apparuerunt. Atq
his et aliis huiuſcemodi verbis expro-
brabat ei. III

T Unc tobias igemuit: ⁊ cepit ora
re cũ lachrymis: dicens: Juſtꝰ es
dñe: ⁊ omia iudicia tua vera ſunt: ⁊ oẽs
vie tue miſcdia e veritas ⁊ iudiciũ. Et
nũc dñe memor eſto mei: ⁊ ne vindictã
ſumas de pctis meis: neq reminiſcaris
delicta mea vel parentũ meoꝝ. Qm̃ nõ
obediuimꝰ pceptis tuis: ideo traditi ſu
mus in direptionẽ ⁊ captiuitatẽ ⁊ mor
tem ⁊ in fabulã: ⁊ in improperiũ oibus
natiõibꝰ in qbꝰ diſpſiſti nos. Et nũc do
mine magna iudicia tua: qꝛ nõ egimus
ſm pcepta tua: ⁊ nõ ambulauimꝰ ſince
riter corã te. Et nũc dñe ſm voluntatẽ
tuã fac mecũ: ⁊ pcipe in pace recipi ſpm̃
meũ. Expedit eni mihi mori magis q̃ vi
uere. Eadẽ itaq die ↄtigit vt ſara filia
raguelis in rages ciuitate medoꝝ: ⁊ ipa
audiret improperiũ ab vna ex ancillꝭ pa
tris ſui: qm̃ tradita fuerat ſeptẽ viris: ⁊
demoniũ noie aſmodeus occiderat eos:
mox vt ingreſſi fuiſſent ad eã. Ergo cũ
ꝓ culpa ſua increparet puellã: rñdit ei:
dicens. Amplꝰ ex te nõ videamus filiũ
aut filiã ſup terrã: interfectrix viroꝝ tu
orũ. Nunqd ⁊ occidere me vis ſicut etiã
occidiſti ſeptẽ viros? Ad hãc vocẽ ꝓre-
xit in ſupiꝰ cubiculũ domꝰ ſue: ⁊ tribꝰ
diebꝰ ⁊ tribꝰ noctibꝰ nõ mãducauit ne-
q bibit: ſed in orõne pſiſtẽs cũ lachry-
mis depcabaꝭ deũ: vt ab iſto impropĕ-
rio liberaret eã. Factũ eſt aũt die tertia
dũ cõpleret orõem: bñdicẽs dñm: dixit:
Benedictũ eſt nomẽ tuũ deꝰ patrũ no-
ſtroꝝ: qui cũ iratꝰ fuerꝭ: miſcdiam faci-
es: ⁊ i tpe tribulatiõis pctã dimittis his
q̃ inuocãt te. Ad te dñe faciẽ meã ↄuer
to: ad te oculos meos erigo. Peto dñe
vt de vinculo improperij huiꝰ abſoluas
me: aut certe deſup terram eripias me.
Tu ſcis dñe qꝛ nũq ↄcupiui virũ: ⁊ mũ
dã ſeruaui aiam meã ab oi ↄcupiſcẽtia.
Nunq cũ ludẽtibꝰ miſcui me: neq cũ
his qui in leuitate ambulãt participem
me pbui. Uirũ aũt cũ timore tuo nõ cũ
libidine mea cõſenſi ſuſcipe. Et aut ego
indigna fui illis: aut illi forſitã mihi nõ
fuerũt digni: qꝛ forſitan viro alij cõſer-
uaſti me. Nõ eſt eni in hoĩs ptãte ↄſiliũ
tuũ. Hoc aũt ꝓ certo habet ois qui co-
lit te: qꝛ vita eiꝰ ſi in ꝓbatione fuerit co
ronabiꝭ: ſi aũt in tribulatiõe fuerit libe
rabiꝭ: ⁊ ſi in corruptiõe fuerit: ad miſe-
ricordiã tuã venire licebit. Nõ eni dele-
ctaris in pditiõibꝰ nr̃is: qꝛ poſt tẽpeſta
tẽ trãquillũ facis: ⁊ poſt lachrymationẽ
⁊ fletũ exultationẽ infundis. Sit nomẽ
tuũ deꝰ iſrꝭ bñdictũ in ſecla. Jn illo tpe
exaudite ſũt pces amboꝝ i ↄſpectu glie
ſummi dei: ⁊ miſſus eſt angelꝰ dñi ſctũs
raphael vt curaret eos ambos q̃rũ vno
tpe ſũt orones in ↄſpectu dñi recitate.

I Giꝭ cũ tobias putaret ora IIII A
tionẽ ſuã exaudiri vt mori potu
iſſet vocauit ad ſe tobiã filiũ ſu-
um: dixitq ei: Audi fili mi verba oris
mei: ⁊ ea in corde tuo q̃ſi fundamẽtum
ↄſtrue. Cũ accepit deꝰ aiam meã: corpꝰ
meũ ſepeli: ⁊ honorem habebis mr̃i tue
oibus diebꝰ vite eiꝰ. Memor eni eſſe de
bes: q̃ ⁊ quãta picula paſſa ſit ꝓpter te
in vtero ſuo. Cũ aũt ⁊ ipa cõpleuerit tps
vite ſue: ſepelias eã circa me. Oibꝰ autẽ
diebꝰ vite tue in mẽte habeto deũ: ⁊ ca-
ue ne aliqñ pctõ ↄſentias ⁊ ptermittas B
pcepta dei nr̃i. Ex ſubſtãtia tua fac ele- Prou.3.b.
moſynã: ⁊ noli auertere faciẽ tuã ab vl- Luce.14.b
lo paupe. Jta eni fiet: vt nec a te auerta
tur facies dñi. Quõ potuerꝭ ita eſto mi-
ſericors. Si multũ tibi fuerit abundan
ter tribue: ſi exiguũ tibi fuerit etiam exi
guũ libẽter impartire ſtude. Premiũ.n.
bonũ tibi theſaurizas i die neceſſitatꝭ:
qm̃ elemoſyna ab oi pctõ ⁊ a morte libe
rat: ⁊ nõ patieꝭ aiam ire i tenebras. Fi-
ducia magna erit corã ſũmo deo elemo
ſyna oibꝰ faciẽtibꝰ eã. Attende tibi fili
mi ab oi fornicatiõe: ⁊ pter vxorẽ tuam
nũq patiarꝭ crimẽ ſcire. Sugbiã nũq C
in tuo ſenſu aut in tuo vbo dñari pmit
tas. Jn ipa eni intiũ ſũpſit ois pditio.
Quicũq tibi aliqd opatꝰ fuerit: ſtatim Leui.19.b
ei mercedẽ reſtitue: ⁊ merces mercenna- Deu.24.c
rij tui apud te oio nõ remaneat. Qd ab Math.7.b
alio oderis fieri tibi: vide ne tu aliqñ al
teri facias. Panẽ tuũ cũ eſurientibus ⁊
egentibꝰ comede: ⁊ de veſtimentis tuis
nudos tege. Panẽ tuũ ⁊ vinũ tuũ ſuper
ſepulturã iuſti ↄſtitue: ⁊ noli ex eo man-
ducare ⁊ bibere cũ pctõribꝰ. Conſiliũ ſp
a ſapiente pquire. Omi tpe bñdic deũ: D
⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat: ⁊ om-
nia ↄſilia tua in ipo pmaneant. Jndico 8.1.c.
etiã tibi fili mi dediſſe me decẽ talenta
argenti dũ infantulus eſſes gabelo i ra
ges ciuitate medorũ: ⁊ chirographũ eiꝰ
apud me habeo. Et ideo pquire quõ ad
eum peruenias: et recipias ab eo ſupra

memoratū pondus argenti: ⁊ reſtituas
ei chirographum ſuū. Noli timere fili:
pauperē quidem vitā gerimus: ſed mul-
ta bona habebimus ſi timuerim⁹ deū:
⁊ receſſerimus ab omni peccato ⁊ feceri-
mus bene. V

Tunc reſpondit tobias patri ſuo:
⁊ dixit: Omia quecūq́ precepiſti
mihi: faciā pater. Quō aūt pecu-
niam hanc inquirā: ignoro. Ille me ne-
ſcit: ⁊ ego eū ignoro. Quod ſignū dabo
ei? Sed neq́ viā ꝑ quam pergat illuc:
aliquādo cognoui. Tūc pater ſu⁹ reſpō-
dit illi: ⁊ dixit. Chirographū quidē illi⁹
apud me habeo: qđ dum illi oſtenderis
ſtatim reſtituet. Sed perge nūc ⁊ inqui-
re tibi aliquē fidelem virū: qui eat tecū
ſalua mercede ſua: dum adhuc viuo: vt
recipias eā. Tūc egreſſus tobias inueit
iuuenem ſplendidū: ſtantē precinctū: ⁊
quaſi paratū ad ambulandū. Et igno-
rans q́ angelus dei eſſet: ſalutauit eū:
⁊ dixit: Unde te habem⁹ bone iuuenis?
B At ille reſpōdit. Ex filijs iſrael. Et tobi-
as dixit ei: Noſti viā que ducit in regio-
nē medoꝝ? Cui reſpondit: Noui ⁊ omia
itinera ei⁹ frequēter ambulaui: ⁊ manſi
apud gabelū fratrū noſtrū qui moratur
in rages ciuitate medoꝝ que poſita eſt
in mōte egbathanis. Cui tobias ait: Su
ſtine me obſecro: donec hec ipā nunciē
patri meo. Tūc ingreſſus tobias indica
uit vniuerſa hec patri ſuo. Sup q̄ ami-
ratus pater rogauit vt introieret ad eū.
Ingreſſus itaq́ ſalutauit eum: ⁊ dixit.
Gaudium tibi ſit ſemꝑ. Et ait tobias.
Quale gaudiū mihi erit: qui in tenebrꝭ
ſedeo: ⁊ lumen celi nō video? Cui ait iu-
uenis. Forti animo eſto: ⁊ in proximo eſt
C vt a deo cureris. Dixit itaq́ illi tobias.
Nūquid poteris ꝑducere filiū meū ad
gabelū in rages ciuitatē medorū? Et cū
redieris reſtituā tibi mercedē tuam. Et
dixit ei angelus. Ego ducam: ⁊ reducā
eum ad te. Cui tobias reſpondit. Rogo
te: Indica mihi ꝺ qua domo: aut de qua
tribu es tu? Cui raphael angelus dixit:
Genus queris mercennarij: an ipm mer
cennariū qui cum filio tuo eat? Sed ne
forte ſollicitū te reddam: ego ſum azari-
as: ananie magne fili⁹. Et tobias reſpō-
dit. Ex magno genere es tu. Sed peto
ne iraſcaris q́ voluerim cognoſcere ge-
nus tuū. Dixit autē illi angelus. Ego ſa
nū ducā ⁊ ſanū tibi reducā filium tuū.
Reſpōdens aūt tobias ait: Bene ambu-
letis: ⁊ ſit dñs in itinere veſtro: ⁊ angel⁹ D
eius comitet vobiſcū. Tūc paratis oib⁹
que erāt in via portāda: fecit tobias va-
le patri ſuo: ⁊ matri ſue: ⁊ ambulauerūt
ambo ſimul. Cūq́ ꝓfecti eēnt: cepit ma
ter ei⁹ flere ⁊ dicere: Baculū ſenectutis
noſtre tuliſti: ⁊ trāſmiſiſti a nobis. Nū-
q̄ fuiſſet ipſa pecunia ꝓ qua miſiſti eū.
Sufficiebat nobis paupꝫtas noſtra: vt
diuitias cōputarem⁹ hoc: q́ videbam⁹
filiū noſtrū. Dixit eiq́ tobias. Noli fle-
re. Saluus ꝑueniet filius nr̄: ⁊ ſalu⁹ re-
uertetur ad nos: ⁊ oculi tui videbunt il-
lum. Credo eni q́ angelus dei bon⁹ co-
mitet ei: ⁊ bene diſponet omia que cir-
ca eū geruntur: ita vt cū gaudio reuertat
ad nos. Ad hanc vocē ceſſauit mr̄ eius
flere: ⁊ tacuit. VI

Profectus eſt aūt tobias: ⁊ canis E
ſecut⁹ eſt eū: ⁊ manſit prima mā-
ſione iuxta fluuiū tigris. Et exi-
uit vt lauaret pedes ſuos: et ecce piſcis
immanis exiuit ad deuorandū eū. Quē
expaueſcens tobias: clamauit voce ma-
gna: dicens: Dñe: inuadit me. Et dixit
ei angelus. Apprehende branciā eius: ⁊
trahe eū ad te. Quod cū feciſſet attraxit
eum in ſiccū: ⁊ palpitare cepit aū pedes
eius. Tūc dixit ei angelus. Exētera hūc
piſcē: ⁊ cor eius ⁊ fel ⁊ iecor repone tibi.
Sunt eni hec neceſſaria ad medicamen F
ta vtiliter. Quod cum feciſſet aſſauit car
nes ei⁹ ⁊ ſecū tuſtulerūt in via: cetera ſa
lierūt que ſufficerēt eis: quouſq́ ꝑueni
rent in rages ciuitatē medoꝝ. Tūc iter
rogauit tobias angelū: ⁊ dixit ei: Obſe-
cro te azaria frater: vt dicas mihi qđ re-
mediū habebunt iſta q̄ de piſce ſeruare
iuſſiſti. Et rñdens angelus dixit ei: Cor-
dis ei⁹ ꝑticulā ſi ſuꝑ carbones ponas:
fumus ei⁹ extricat omne gen⁹ demonio-
rū ſiue a viro ſiue a muliere: ita vt vltra
non accedat ad eos. Et fel valet ad vn-
guēdos oculos in qb⁹ fuerit albugo: et
ſanabunt. Et dixit ei tobias. Ubi vis
vt maneamus? Rñdenſq́ angelus: ait:
Eſt hic raguel noie vir ꝓpinquus ꝺ tri-
bu tua: ⁊ hic habet filiā noie ſarā: ſꝫ ne-
q́ maſculū neq́ feminā vllā habet aliā
ꝑter eā. Tibi debet ois ſubſtātia ei⁹: ⁊
oportet eā te accipe ꝯiugē. Pete ꝭ eā a
patre eius: ⁊ dabit tibi eam in vxorem.
Tūc rñdit tobias: ⁊ dixit. Audio qꝛ tra
dita ē ſeptē viris: ⁊ mortui ſūt: ſed ⁊ hoc
audiui: qꝛ demonium occidit illos: Ti-
meo ꝭ ne forte ⁊ mihi hec eueniāt: ⁊ cū

ſim vnicus pentib⁹ meis:deponā ſene-
ctutē illoꝝ cū triſticia ad inferos. Tūc
angel⁹ raphael dixit ei. Audi me:ꝛ oſtē
dā tibi:q̄ ſūt quib⁹ ꝑualere pōt demo-
niū. Hi nanq̧ qui cōiugiū ita ſuſcipiūt
vt deū a ſe ꝛ a ſua mēte excludant:et ſue
§. libidini ita vacēt ſicut equ⁹ ꝛ mulus q̄
bus nō ē intellect⁹:habet ꝑtātem demo
niū ſup eos. Tu aūt cū acceperis eā: in
greſſus cubiculū ꝑ tres dies ꝯtinēs eſto
ab ea: ꝛ nihil aliud niſi orōnib⁹ vaca-
bis cū ea. Ipa aūt nocte:incenſo iecore
piſcis fugabit demoniū. Scđa vero no
cte in copulatione ſctōꝝ pſiarchaꝝ ad-
mitteris. Tertia aūt nocte bñdictionem
cōſeq̄ris vt filij ex vobis ꝓcreant incō-
lumes. Trāſacta aūt tertia nocte acci-
pies virginē cū timore dñi amore filio
rū:magis q̄ libidinis duct⁹: vt i ſemie
abrae bñdictionē in filijs cōſequaris.

Ingreſſi ſūt aūt ad rague- VII
lē: ꝛ ſuſcepit eos raguel cū gau-
dio. Intuēſq̧ tobiā raguel:dixit
anne vxori ſue. Q̄ ſimilis eſt iuuenis iſte
conſobrino meo. Et cū hec dixiſſet:ait.
Vñ eſtis iuuenes frēs nři? At illi dixerūt.
Ex tribu neptalim ſum⁹ ex captiuitate
niniue. Dixitq̧ illis raguel. Noſtis to-
biā frēm meū? Qui dixerūt. Nouimus.
Cumq̧ multa bona loqueret̃ de eo. Di-
xit angelus ad raguelē. Tobias d̄ quo
interrogas pater iſti⁹ ē. Et miſit ſe ra-
J.c. guel ꝛ cū lachrymis oſculat⁹ ē eū:ꝛ plo
rās ſupra collū eius:dixit. Bñdictio ſit
tibi fili mi:q2 boni ꝛ optimi viri filius
es. Et anna vxor eius ꝛ ſara ipoꝝ filia
lachrymate ſūt. Poſtq̄ aūt locuti ſunt
ꝑcepit raguel occidi arietē:ꝛ parari cō
uiuiū. Cūq̧ hortaret̃ eos diſcūbere ad
prandiū tobias dixit. Hic ego hodie nō
manducabo neq̧ bibā: niſi prius peti-
tionē meā ꝯfirmes:ꝛ ꝓmittas mihi da
re ſarā filiā tuā. Quo audito verbo ra-
guel expauit:ſciēs q̄d euenerit illis ſep
tē viris:q̄ ingreſſi ſūt ad eā:ꝛ timere ce
pit:ne forte ꝛ huic ſimilit̃ ꝯtingeret. Et
cū nutaret ꝛ nō daret petēti vllū reſpō
ſū: dixit ei angel⁹. Noli timere dare eā
iſti: qm̄ huic timēti deū debet̃ cōiūx fi
lia tua. Propterea ali⁹ nō potuit hr̄e il
lā. Tūc dixit raguel. Nō dubito q̧ de⁹
ꝑces ꝛ lachrymas meas in cōſpectu ſuo
admiſerit. Et credo qm̄ id̄ fecit vos ve
.36 nire ad me: vt iſta cōiūgeret̃ cognatio-
ni ſue:ſm legē moyſi. Et nunc noli du
biū gerere: q̧ tibi eā tradā. Et apprehē
dens dexterā filie ſue: dextere tobie tra
didit:dicēs. Deus abraā: ꝛ de⁹ yſaac et
deus iacob vobiſcū ſit ꝛ ipe ꝯiūgat vos
impleatq̧ bñdictionē ſuā in vobis. Et
accepta cartha fecerūt cōſcriptionē cō-
iugij. Et p⁹ hec epulati ſūt: bñdicentes
deū. Uocauitq̧ raguel ad ſe annā vxo-
rē ſuā:ꝛ ꝑcepit ei vt ꝑpararet alteꝝ cu
biculū. Et itroduxit illuc ſarā filiā ſuā
ꝛ lachrymata eſt. Dixit ei. Forti aīo eſto
filia mea. Dñs celi det tibi gaudiū pro
tedio quod perpeſſa es. VIII

Poſtq̄ ꝯo cenauerūt:introduxe- A
rūt iuuenē ad eā. Recordat⁹ ita
q̧ tobias ſmonū āgeli: ꝓtulit d̄
caſſidili ſuo ꝑtem iecoris:poſuitq̧ eam
ſuper carbones viuos. Tunc raphael
angelus apprehendit demoniū et reli-
gauit illud in deſerto ſuperioris egypti.
Tunc hortatus eſt virginē tobias: di-
xitq̧ ei. Sara exurge ꝛ depcemur deū
hodie ꝛ cras ꝛ ſecundū cras:q2 his tri-
bus noctibus deo iungimur:tertia aūt
tranſacta nocte: in noſtro erimus cōiu
gio. Filij quippe ſanctoꝝ ſumus ꝛ nos §.2.c.
poſſumus coniungi ſicut gentes q̄ ig-
norant deum. Surgentes autē pariter B
inſtanter orabant ambo ſimul:vt ſani-
tas daretur eis. Dixitq̧ tobias. Domi-
ne deus patrū noſtroꝝ:benedicāt te ce
li:terre:mareq̧ ꝛ fontes et flumina: et Geñ.2.b.
omnes creature tue que in eis ſūt. Tu
feciſti adam de limo terre: dediſtiq̧ ad
iutoriū euam. Et nūc domine tu ſcis q2
non luxurie cauſa accipio ſororē meā
coniugē:ſed ſola poſteritatis dilectio-
ne in qua benedicat̃ nomen tuū in ſe-
cula ſeculoꝝ. Dixit itaq̧ ſara. Miſere-
re nobis domie: miſerere nobis:ꝛ cōſe-
neſcamus ābo pariter ſani. Et factum
eſt circa pulloꝝ cantum acceſſiri iuſſit
raguel ſeruos ſuos ꝛ abierūt cū eo pari
ter:vt foderēt ſepulchꝝ. Dicebat eni ne
ſimili mō euenerit ei:quo ꝛ ceteris alijs
ſeptē viris q̄ ſunt ingreſſi ad eā. Cumq̧ C
paraſſet foſſam:reuerſus raguel ad vxo
rem ſuā dixit ei: Mitte vnā ex ancillis
tuis:ꝛ videat ſi mortu⁹ eſt: vt ſepeliam
eū anteq̄ illuceſcat. At illa miſit vnā
ex ancillis ſuis. Que ingreſſa cubiculū
repperit eos ſaluos ꝛ incolumes:ſecum
pariter dormientes. Et reuerſa nuncia
uit bonū nunciū. Et benedixerūt dñm
raguel videlʒ ꝛ anna vxor eius. Et dixe
rūt. Bñdicim⁹ te dñe de⁹ iſrł:q2 nō cō-
tigit nobis quēadmodum putabam⁹.

Fecisti enī nobiſcū miſericordiā tuā et
excluſiſti a nobis iimicū pſequentē nos
D Miſertꝰ es aūt duobꝰ vnicis. Fac eos
dñe pleniꝰ bñdicere te: ⁊ ſacrificiū lau-
dis tue ⁊ ſue ſanitatis offerre: vt cogno
ſcat vniuerſitas gentiū: qꝛ tu es deꝰ ſo-
lus i vniuerſa terra. Statimqꝫ precepit
ſeruis ſuis raguel vt replerēt terra foſ-
ſā quā fecerāt: priuſqꝫ eluceſceret. Uxori
aūt ſue dixit vt inſtrueret ꝯuiuiū: et p-
pararet oia q̄ in cibos erāt iter agētibus neceſſaria. Duaſqꝫ pingues vaccas
⁊ q̄ttuor arietes occidi fecit: ⁊ pari epu-
las oibꝰ vicinis ſuis: cūcti qꝫ amicis.
I.9.a Et adiurauit raguel tobiā: vt duas heb
domadas moraret apud eū. De oibus
aūt q̄ poſſidebat raguel: dimidiā partē
dedit tobie: ⁊ fecit hāc ſcripturā: vt ps
dimidia q̄ ſuperat: poſt obitū eoꝝ to-
bie dominio deueniret. IX
A Tunc vocauit tobias angelū ad
ſe: quē q̄dem hoiem exiſtimabat
dixitqꝫ ei. Azaria frater: peto vt
auſcultes v̄ba mea. Si meipm tradam
tibi ſuū: nō ero cōdignꝰ ꝓuidētie tue.
Tū obſecro te vt aſſumas tibi aialia ſi-
ue ſeruitia: ⁊ vadas ad gabelū in rages
ciuitatē medoꝝ: reddaſqꝫ ei chirogra-
phū ſuū: ⁊ recipias ab eo pecuniā et ro-
B ges eū venire ad nuptias meas. Scis
eni ipe q̄lr nūerat pr̄ meꝰ dies: ⁊ ſi tar-
dauero vna die plus ꝯtriſtat aia eius.
F.8.d. Et certe vides quō adiurauit me raguel
cuiꝰ adiuramētū ſpnere nō poſſū. Tūc
raphael aſſumēs q̄ttuor ex ſuis rague-
lis ⁊ et duos camelos: in rages ciuita-
tē medoꝝ pexit: ⁊ iueniēs gabelū de-
dit ei chirographū ſuū: ⁊ recepit oēm pe
C cuniā. Indicauitqꝫ ei de tobia filio to-
bie oia q̄ geſta ſūt: fecitqꝫ eū ſecū veni-
re ad nuptias. Cūqꝫ igreſſus eēt domū
raguelis: iuenit tobiā diſcūbentē: ⁊ exi
liēs oſculati ſūt ſe iuicē. Et fleuit gabe
F.7.b. lus: bñdixitqꝫ deū: et dixit. Bñdicat te
deꝰ iſrl: qꝛ filiꝰ es optimi viri ⁊ iuſti: et
D timētis deū: ⁊ elemoſynas faciētis. Et
dicat bñdictio ſup vxorē tuā: et ſup p-
entes vr̄os ⁊ videatis filios vr̄os: ⁊ fili-
os filioꝝ vr̄oꝝ vſqꝫ in terciā ⁊ q̄rtā ge-
neratōes: ⁊ ſit ſemē vr̄m bñdictū a deo
iſrl q̄ regnat i ſecła ſecłoꝝ. Cūqꝫ oēs di
xiſſent amē: acceſſerūt ad cōuiuiū. Sed
cū tiore dñi nuptiaꝝ ꝯuiuiū exercebāt.
A Cum v̄o moras faceret X
tobias cā nuptiaꝝ: ſollicitꝰ erat
pr̄ eius tobias dicens. Putas
q̄re moraṫ filiꝰ meus: aut q̄re detentus
eſt ibi? Putas ne gabelꝰ mortuꝰ eſt ne-
mo reddit illi pecuniā? Cepit aūt cōtri-
ſtari nimis ipe ⁊ āna vxor eiꝰ cū eo ⁊ ce
perūt ambo ſimul flere: eo qꝫ die ſtatu-
to mime reuerteret filiꝰ eoꝝ ad eos Fle
bat igiṫ mr̄ eiꝰ irremediabilibꝰ lachry-
mis: atqꝫ dicebat. Heu me fili mi vt q̄d
te miſimꝰ pegrinari: lumē oculoꝝ nr̄o-
rū: baculū ſenectutis nr̄e: ſolatiū vite no
ſtre ſpem poſteritatis nr̄e? Oia ſimul i
te vno habētes: te nō debuimꝰ dimitte
re a nobis. Cui dicebat tobias. Tace et
noli turbari: ſanus eſt filius noſter: ſatis
fidelis ē vir ille cum quo miſimꝰ eū. Il
la aūt nullo mō cōſolari poterat: ſꝫ q̄ti-
die exiliens circūſpiciebat: ⁊ circūibat
vias oēs ꝑ quas ſpes remeādi videbat
vt ꝓcul videret eū: ſi fieri poſſet: veniē-
tē. At v̄o raguel dicebat ad geneꝝ ſuū
Mane hic: et ego mittā nunciū ſalutis
de te ad tobiā pr̄em tuū. Cui tobias ait
Ego noui qꝛ pr̄ meꝰ ⁊ mr̄ mea mō dies
ꝯputāt: ⁊ cruciat ſpūs eoꝝ i ipis. Cūqꝫ
v̄bis multis rogaret raguel tobiā: ⁊ il-
le eū nulla rōe vellet audire: tradidit ei
ſarā ⁊ dimidiā ptē ois ſubſtātie ſue in
pueris: i puellis: i pecudibꝰ: in camelis
⁊ in vaccis: ⁊ pecunia multa: ⁊ ſaluū at
qꝫ gaudentē dimiſit eū a ſe: dicēs. An-
gelus dñi ſcūs ſit i itinere vr̄o: ꝑducat
qꝫ vos incolumes: ⁊ iueniatis omia re-
cte circa pentes vr̄os: ⁊ videāt ocłi mei
filios vr̄os priuſqꝫ moriar. Et apphen-
dētes pentes filiā ſuā: oſculati ſunt eā:
et dimiſerūt ire: monētes eā honorare
ſoceros: diligere maritū: regere famili-
am: gubernare domū: ⁊ ſeipſaꝫ irrepre-
henſibile exhibere. XI
Cūqꝫ reuerterent: ꝑuenerūt ad
charrā q̄ ē in medio itinere cō-
tra niniuen vndecimo die. Dixitqꝫ an-
gelus. Tobia frater: ſcis queadmodū
reliq̄ſti pr̄em tuū: Si placet itaqꝫ tibi p
cedamus: ⁊ lento gradu inſequant iter
noſtꝝ familie ſimul cū ꝯiuge tua et cū
aialibꝰ. Cūqꝫ hoc placuiſſet vt irēt: di-
xit raphael ad tobiā. Tolle tecū ex felle
piſcis: erit enī neceſſarium. Tulit itaqꝫ
tobias ex fello illo ⁊: abiert. Anna aūt
ſedebat ſecus viā q̄tidie i ſupcilio mon
tis: vn̄ reſpicere poterat de longinquo.
Et dū ex eodē loco ſpecularet aduētū
eius: vidit a lōge: ⁊ ilico cognouit veni
entē filiū ſuū: currēſqꝫ nunciauit viro
ſuo: dicēs. Ecce venit filiꝰ tuꝰ. Dixitqꝫ

raphael ad tobiā. At vbi introieris do
mū tuā ſtatim adora dn̄m deum tuū: ꝛ
grās agēs ei: accede ad prēm tuū ꝛ oſcu
lare eū. Statiq; lini ſup oculos ei⁹ ex
felle iſto piſcis: qḋ portas tecū. Scias
eni qm̄ mox apienꝭ oculi ei⁹: ꝛ videbit
pr̄ tu⁹ lumē celi: ꝛ in aſpectu tuo gau-
debit. Tunc pcucurrit canis q̄ ſiꝭ fue-
rat in via: ꝛ quaſi nūci⁹ adueniēs blan
dimento ſue caude gaudebat. Et exur-
gēs cec⁹ pr̄: cepit offendēs pedibus cur
rere: ꝛ data manu puero: occurrit in ob
uiā filio ſuo. Et ſuſcipiēs oſculat⁹ ē eū
cū vxore ſua: ꝛ ceperūt flere p gaudio.
Cūq; adoraſſent deū ꝛ grās egiſſent: cō
ſederūt. Tūc ſumēs tobias de felle pi-
ſcis: liniuit oculos prī ſuo. Et ſuſtinu-
it quaſi dimidiā fere horā: ꝛ cepit albu-
go ex ocl'is ei⁹ quaſi mēbrana oui egre
di. Qḋ apprehendens tobias traxit ab
oculis ei⁹: ſtatimq; viſū recepit. Et glo
rificabāt deū ipe videlȝ ꝛ vxor eius: et
oēs q̄ ſciebāt eū. Dicebatq; tobias. Be
nedico te dn̄e deus iſrꝉ q: tu caſtigaſti
me ꝛ tu ſaluaſti me. Et ecce ego video
tobiā filiū meū. Ingreſſa ē etiā p⁹ ſeptē
dies ſara vxor filij eius: ꝛ oīs familia ꝛ
pecora ſana ꝛ cameli ꝛ pecunia multa
vxoris: ſed ꝛ illa pecunia quā recepat a
gabelo. Et narrauit pentibus ſuis oīa
bn̄ficia dei: q̄ feciſſet circa eū p hoīez q̄
eū duxerat. Ueneruntq; achior ꝛ nabath
ꝯſobrini tobie: gaudētes ad tobiā: ꝛ cō
gratulātes ei de oībus bonis q̄ circa il
lū oſtiderat de⁹. Et p ſeptē dies epulan
tes oēs cū gaudio magno gauiſi ſunt.
XII
Tunc vocauit ad ſe to-
bias filiū ſuū: dixitq; ei. Quid
poſſum⁹ dare viro iſto ſcō q̄ ve-
nit tecū? Rn̄dens tobias: dixit prī ſuo.
Pater quā mercedē dabimus ei: aut q̄d
dignū poterit eē bn̄ficijs eius? Me du-
xit ꝛ reduxit ſanū: pecuniā a gabelo ip
ſe recepit: vxorē ipe me habere fecit ꝛ de
moniū ab ea ipe cōpeſcuit: gaudiū pen
tibus eius fecit: meipm a deuoratione
piſcis eripuit: te quoq; videre fecit lu-
men celi: ꝛ bonis oībus p eū repleti ſu-
mus. Quid illi adhuc poterim⁹ dignū
dare? Sed peto te pr̄ mi: vt roges eū ſi
forte dignabiꝭ medietatē de oīb⁹ q̄ al
lata ſūt ſibi aſſumere. Et vocātes eū pr̄
ſ. ꝛ fili⁹: tulerūt eū in ptem: ꝛ rogare ce
perūt vt dignareꝭ dimidiam ptē oīm q̄
attulerāt: acceptā hr̄e. Tūc dixit eis oc-
culte. Bn̄dicite deū celi ꝛ corā oīb⁹ viuē
tib⁹ ꝯfitemī ei: q: fecit vobiſcū miſeri-
cordiā ſuā. Eteni ſacr̄m regis abſcōde-
re bonū ē: opa aūt dei reuelare ꝛ cōfi-
teri honorificū ē. Bona ē oro cū ieiu-
nio ꝛ elya: magꝭ q̄ theſauros auri recō
dere: qm̄ elya a morte liberat: ꝛ ipa ē q̄
purgat pctā: ꝛ facit iuenire vitā eternā
Qui aūt faciūt pctm̄ ꝛ iniq̄tatē: hoſtes C
ſūt aīe ſue. Manifeſto ḡ vobis ꝟitatē:
et nō abſcōdā a vobis occultū ſmonē.
Qn̄ orabas cū lachrymis et ſepeliebas
mortuos: ꝛ relinq̄bas prandiū tuum et
mortuos abſcōdebas p diē i domo tua
et nocte ſepeliebas eos: ego obtuli ora-
tionē tuā dn̄o. Et q: accept⁹ eras deo:
neceſſe fuit vt temptatio pbaret te. Et
nūc miſit me dn̄s vt curarē te: ꝛ ſaram
vxorē filij tui a demonio liberarē. Ego
eni ſū raphael āgel⁹: vn⁹ ex ſeptē q̄ aſta
mus an̄ dn̄m. Cūq; hec audiſſent turba
ti ſūt: ꝛ tremētes ceciderūt ſup terrā in
faciē ſuā. Dixitq; eis angelus. Pax vo D
bis. Nolite timere. Eteni cū eēm vobi-
ſcū: p voluntatē dei eraȝ: ipm bn̄dicite
cātate illi: videbar q̄dem vobiſcū man
ducare ꝛ bibere: ſȝ ego cibo iuiſibili et
potu q̄ ab hoīb⁹ videri nō pōt: vtor. Tē
pus ē ḡ vt reuertar ad eū qui me miſit:
vos aūt bn̄dicite deū: ꝛ narrate oīa mi
rabilia eius. Et cū hec dixiſſet ab aſpe
ctu eoꝝ ablat⁹ ē: ꝛ vltra eū videre non
potuerūt. Tūc pſtrati p horas tres in
faciē: benedixerūt deū. Et exurgentes:
narrauerūt oīa mirabilia eius. XIII
APeriēs aūt tobias ſenior os ſuū A
bn̄dixit dn̄m: ꝛ dixit. Magnus
es dn̄e in eternū: ꝛ in oīa ſecula
regnū tuū: qm̄ tu flagellas ꝛ ſaluas: de 1.Re.2.a
ducꝭ ad inferos ꝛ reducꝭ: ꝛ nō ē q̄ effugi Sap.16.b
at manū tuā. Cōfitemī dn̄o filij iſrꝉ: ꝛ in
ꝯſpectu gētiū laudate eū: qm̄ iō diſpſit
vos int̄ gētes q̄ ignorāt eū: vt vos enar
retꝭ mirabilia ei⁹: ꝛ faciatꝭ ſcire eos: q:
nō ē ali⁹ deus oīpotēs pter eū. Ipe ca
ſtigauit nos pter iniq̄tates nr̄as: ꝛ ip
ſe ſaluabit nos pter miſericordiā ſuā
Aſpicite ḡ q̄ fecit nobiſcū: ꝛ cū timore B
et tremore cōfitemī illi: regēq; ſeculoꝝ
exaltate in opibus veſtris. Ego aūt in
terra captiuitatꝭ mee ꝯfitebor illi: qm̄
oſtiditq; maieſtatē ſuā in gentē pecca-
tricē. Cōuertimī itaq; pctores: et facite
iuſticiā corā dn̄o: credētes q faciat vo
biſcū miſericordiā ſuā. Ego aūt et aīa
mea i eo letabimur. Bn̄dicite dn̄o oēs
electi eius: agite dies leticie ꝛ cōfitemī

illi. Hierłm ciuitas dei: caſtigauit te do-
C min⁹ in opib⁹ manuū tuarꝫ. Confitere
dño in bonis tuis: ⁊ bñdic deū ſeculorꝫ
vt reedificet in te tabernaculū ſuū: ⁊ re
uocet ad te oēs captiuos ⁊ gaudeas in
oīa ſecula ſeculorꝫ. Luce ſplēdida fulge
bis: ⁊ oēs fines terre adorabūt te. Na-
tiōes ex lōginꝗ ad te veniēt: ⁊ munera
deferētes adorabūt i te dñm: ⁊ terrā tu
am in ſctificationē hēbūt. Nomen eni
magnū iuocabūt i te. Maledicti erūt q
ↄtēpſerint te: ⁊ ↄdēnati erūt oēs q blaſ
phemauerit te: bñdictiqꝫ erūt q edifica
uerūt te. Tu aūt letaberis i filijs tuis:
qm̄ oēs bñdicent̄: ⁊ ↄgregabunt̄ ad do
D minū. Bti oēs q diligūt te: ⁊ q gaudent
ſuꝑ pace tua. Aīa mea bñdic dñm: qm̄
liberauit hierłm ciuitatē ſuā a cunctis
tribulatiōib⁹ ei⁹ dñs de⁹ nr̄. Btūs ero
ſi fuerit reliq̄ ſemis mei ad videndam
Apo. 21.f. claritatē hierłm. Porte hierłm ex ſap-
phiro ⁊ ſmaragdo edificabunt̄: ⁊ ex la-
pide ꝓcioſo oīs circuit⁹ murorꝫ ei⁹. Ex
lapide cādido ⁊ mūdo oēs platee eius
ſternent̄: ⁊ ꝑ vicos ei⁹ alleluia cātabit̄.
Bñdict⁹ dñs q exaltauit eā: vt ſit reg-
nū eius i ſecula ſeculorū ſuꝑ eā: amē.

A Et ↄſūmati ſūt ſmões XIIII
tobie. Et poſtq̄ illumiat⁹ eſt to
bias vixit ānis q̄dragintaduo-
bus: ⁊ vidit filios nepotū ſuorꝫ. Cōplet̄
itaqꝫ ānis centū duob⁹: ſepult⁹ ē hono
rifice in niniue. Quinqꝫginta nāqꝫ ⁊ ſex
ānorꝫ lumē oculorꝫ amiſit: ſexagenari⁹
vero recepit. Reliquū ꝟo vite ſue i gau
dio fuit: ⁊ cū bono ꝓfectu timoris pre-
xit in pace. In hora aūt mort̄ ſue voca
B uit ad ſe tobiā filiū ſuū: ⁊ ſeptē iuuenes
filios ſuos nepotes: dixitqꝫ eis. Prope
erit interit⁹ niniue. Nō eni excidit ver-
bū dñi ⁊ frēs nr̄i q diſpſi ſūt a terra iſrł
reuertent̄ ad eā. Ois aūt deſerta terra
eius replebit̄: ⁊ dom⁹ dei q i ea incenſa
ē iterꝫ reedificabit̄: ibiqꝫ reuertēt̄ oēs
timētes deū. Et relinquēt gētes idola
ſua: ⁊ veniēt in hierłm: ⁊ inhabitabunt
in ea: ⁊ gaudebūt in ea oēs reges terre
C adorātes deū iſrł. Audite ꝗ filij mei: pa
Joſue.24.c trē vr̄m. Seruite dño i veritate: ⁊ inq̄-
rite vt faciat̄ q placita ſūt illi. Et filijs
vr̄is mādate: vt faciāt iuſticias ⁊ elimo
ſynas: vt ſint meōres dei: ⁊ bñdicāt eū
in oī tpe i veritate ⁊ i tota virtute ſua
Nūc ꝗ filij audite me: ⁊ nolite māere h
Sꝫ q̄cūqꝫ die ſepelierit̄ matrē veſtram
circa me in vno ſepulchro: ex eo dirigi-
te greſſus vr̄os vt exeat̄ hic. Uideo enī
q: iniq̄tas ei⁹ finē dabit ei. Factū ē aūt
p⁹ obitū matris ſue: tobias abſceſſit ex
niniue cū vxore ſua ⁊ filijs ⁊ filiorꝫ fi-
lijs: ⁊ reuerſus ē ad ſoceros ſuos. Inue
nitqꝫ eos incolumes: i ſenectute bona:
⁊ curā eorꝫ geſſit. Et ipē clauſit oculos
eorꝫ: ⁊ oēm hereditatē dom⁹ raguel ip-
ſe ꝑcepit: viditqꝫ q̄ntā generationē fili
os filiorꝫ ſuorꝫ. Et cōpletis ānis nona-
ginta ⁊ nouē i timore dñi: cū gaudio ſe
pelierūt eū. Ois aūt cognatio ei⁹: ⁊ oīs
generatio ei⁹ i bona vita ⁊ i ſcā ↄuerſa
tione ꝑmāſit: ita vt accepti eēnt tā deo
q̄ hoib⁹: ⁊ cūct̄ habitantib⁹ terrā.

Explicit liber Tobie. Incipit
prologus in librum Judith.

Apud hebreos liber iudith in
agiographa legit̄: cui⁹ aucto-
ritas ad roboranda illa que i
ↄtentionē veniūt: min⁹ ido-
nea iudicat̄. Chaldeo tñ ſermōe ↄſcrip-
tus: inter hiſtorias ↄputat̄. Sꝫ q: hunc
librꝫ ſynod⁹ nicena i nūero ſctārꝫ ſcrip
turarū legit̄ cōputaſſe: acqeui poſtula-
tiōi veſtre: imo exactioni: ⁊ ſe poſit̄ oc-
cupationib⁹ quib⁹ vehemēter artabar:
huic vnā lucubratiūculā dedi: magis
ſenſū e ſenſu q̄ ex verbo ꝟbū trāſferēs.
Multorꝫ codicū varietatē vicioſiſſimā
āputaui: ſola ea q itelligētia integra in
verbis chaldeis inuenire potui: latinis
expꝛſſi. Accipite iudith viduā: caſtitat̄
exemplū: ⁊ triūphali laude ꝑpetuis eā
ꝓconijs declarate. Hāc eni nō ſolū fe-
mis: ſꝫ ⁊ viris imitabilē dedit: q caſtita
tis ei⁹ remūerator: virtutē ei talē tribu
it: vt iuictū oib⁹ hoibus vinceret inſu-
perabilē ſuparet

Explicit prologus. Incipit
liber Judith. Capłm. I.

Arphaxat ita
qꝫ rex medorꝫ ſubiugaue
rat multas gentes impe-
rio ſuo ⁊ ipē edificauit
ciuitatē potētiſſimā quā
appellauit egbathanis. Ex lapidibus
quadratis ⁊ ſectis fecit muros eius: in
altitudine cubitorum ſeptuaginta: et
in latitudine cubitorū triginta: turres
vero eius poſuit in altitudine cubitorꝫ
cētū. Per quadrū vero eārꝫ lāt⁹ vtrūqꝫ

vicenorū pedū spatio tendebat: posuit-
q; portas ei⁹ in altitudine turrium. Et
gloriabat quasi potens in potētia exer-
citus sui: ⁊ in glia quadrigaꝝ suaꝝ. An
no igit duodecimo regni sui: nabucho-
donosor rex assyrioꝝ qui regnabat i ni-
C niue ciuitate magna: pugnauit ꝯtra ar-
pharat: ⁊ obtinuit eū in campo magno
qui appellat ragau circa eufraten ⁊ ti-
grin ⁊ iadason in campo erioch regꝭ eli
.1.6 corū. Tūc exaltatū est regnū nabucho-
donosor ⁊ cor ei⁹ eleuatū est. Et misit ad
oēs qui habitabāt in cilitia ⁊ damasco
⁊ libano: ⁊ ad gentes q̄ sunt in carmelo
⁊ cedar: ⁊ inhabitātes galileā: in campo
magno esdrelon: ⁊ ad oēs qui erāt in sa
D maria ⁊ trās flumē iordanē: vsq; hieru
salē: ⁊ oēm terrā iesse: ꝗusq; ꝑueniat ad
montes ethiopie. Ad hos oēs misit nū-
cios nabuchodonosor rex assyrioꝝ: qui
oēs vno animo ꝯtradixerūt: ⁊ remiserunt
eos vacuos: ac sine honore abiecerunt.
Tūc indignat⁹ nabuchodonosor rex ad
oēm terrā illā: iurauit ꝑ thronū ⁊ regnū
suū ꝙ defēderet se de oīb⁹ regiōib⁹ his.

A Anno tertiodecimo nabu- II
chodonosor regꝭ: vicesima ⁊ secū
da die mēsis primi: factū est ver-
bū in domo nabuchodonosor regis assy
rioꝝ: vt defenderet se. Uocauitq; omēs
maiores natu: omēsq; duces bellatores
suos: ⁊ habuit cū eis mysteriū ꝯsilij sui.
Dixitq; cogitationē suam in eo esse: vt
oēm terraꝝ suo subiugaret imperio. Qđ
dictū cū placuisset oibus: vocauit nabu
chodonosor rex holofernē principē mi-
B litie sue: ⁊ dixit ei: Egredere aduersū om
ne regnū occidentꝭ: ⁊ ꝯtra eos ꝑcipue q̄
.9. ꝯtēpserūt imperiū meū. Nō parcet ocu-
lus tu⁹ vlli regno: oēmq; vrbē munitā
subiugabis mihi. Tūc holofernes voca
uit duces ⁊ magistrat⁹ ꝟtutis assyrioꝝ:
⁊ dinumerauit viros in expeditiōe sicut
ꝑcepit ei rex: centū viginti milia peditū
pugnatorū: ⁊ equites sagittarios duode
cim milia. Oēmq; expeditionē suā fecit
ꝑire in multitudine innumerabiliū ca
meloꝝ: cū his q̄ exercitib⁹ sufficerēt co-
piose: boū quoq; armēta: gregesq; ouiū:
C quoꝝ nō erat numer⁹. Frumētū ex oīni
syria in trāsitu suo parari ꝯstituit. Au-
rū vero ⁊ argentū de domo regꝭ assum-
psit multū nimis. Et ꝑfect⁹ ē ipse ⁊ oīs
exercit⁹ cū quadrigis ⁊ equitib⁹ ⁊ sagit-
tarijs: qui cooperuerūt faciē terre sicut
locuste. Cūq; ꝑtrāsisset fines assyrioꝝ:
venit ad magnos mōtes ange qui sunt
a sinistro cilitie: ascēditq; oīa stella eoꝝ:
⁊ obtinuit oēm munitionē. Effregit au
tē ciuitatē opinatissimā melothi: ꝑda-
uitq; oēs filios tharsis: ⁊ filios hismael
q̄ erāt ꝯtra faciē deserti: ⁊ ad austrū terre D
celeon. Et trāsiuit eufraten: ⁊ venit i me
sopotamiā: ⁊ fregit oēs ciuitates excel-
sas que erāt ibi a torrente mābre vsq; q̄
ꝑueniat ad mare: ⁊ occupauit termios
eius a cilitia vsq; ad fines iaphet q̄ sūt
ad austrū. Adduxitq; oēs filios madi-
an: ⁊ ꝑdauit oēm locupletationē eoꝝ:
oēsq; resistentes sibi occidit in ore gla-
dij. Et post hec descēdit in cāpos dama
sci in dieb⁹ messis ⁊ succēdit oīa sata:
oēsq; arbores ⁊ vineas fecit incidi: ⁊ ce
cidit timor illi⁹ sup oēs ihitātes terrā.

Tunc miserunt legatos su- III A
os vniuersarū vrbiū ac prouinci
arū reges ac principes syrie. s. et
mesopotamie: ⁊ syrie sobal ⁊ libye atq;
cilitie: qui veniētes ad holofernē dixe-
rūt: Desinat indignatio tua circa nos.
Melius est eni vt viuētes seruiam⁹ na-
buchodonosor regi magno: ⁊ subditi si-
mus tibi q̄ morientes cū interitu nr̄o: B
ipsi seruitutꝭ nr̄e dāna patiamur. Omis
ciuitas nostra: oīsq; possessio: oēs mon
tes ⁊ colles ⁊ campi ⁊ armēta bouꝝ: gre
gesq; ouiū ⁊ capraꝝ: equorūq; ⁊ camelo
rū: ⁊ vniuerse facultates nostre atq; fa-
milie in cōspectu tuo sunt. Sint omnia
sub lege tua. Nos etiā ⁊ filij nostri serui
tui sumus. Ueni nobis pacificus dn̄s ⁊
vtere seruitio nostro sicut placuerit ti-
bi. Tunc descēdit de montib⁹ cū equiti
bus in ꝟtute magna ⁊ obtinuit oēm ci
uitatē ⁊ oēm inhabitantē terrā. De vni C
uersis aūt vrbib⁹ assumpsit sibi auxilia
rios viros fortes ⁊ electos ad bellū. Tā- I.5.a
tusq; met⁹ prouincijs illis incubuit: vt
vniuersaꝝ vrbiū habitatores: principes
⁊ honorati simul cū pplis exirent in ob-
uiā venienti: excipiētes eū cū coronis ⁊
lampadib⁹: ducentes choros in tympa-
nis ⁊ tybijs. Nec ista tamē facientes: fe-
rocitatē eius pectoris mitigare potue-
runt. Nam ⁊ ciuitates eoꝝ destruxit: et D
lucos eorū excidit. Preceperat eni illi na-
buchodonosor rex: vt oēs deos terre ex-
termiaret: videlicet vt ipe sol⁹ diceret de
us ab his natiōib⁹ q̄ potuissent holofer
nis potentia subiugari. Pertrāsiens au
tē syriā sobal: ⁊ oēm appamiā: omnēq;
mesopotamiā: veit ad idumeos interra

gabaa:accepitq̧ ciuitates eoꝝ:et ſedit
ibi ꝑ triginta dies in quib⁹ diebus adu
nari ꝓcepit vniūſum exercitū ꝟtutꝭ ſue.
A T Unc audiētes hec filij iſrl̓ IIII
qui habitabāt terrā iuda:timue
rūt valde a facie ei⁹. Tremoꝛ eti
am ꝛ hoꝛroꝛ inuaſit ſenſus eoꝝ:ne hoc
faceret hierl̓m et templo dñi: qđ fecerat
ceterꝭ ciuitatib⁹ ꝛ templis eaꝝ. Et miſe
runt in oēm ſamariā ꝑ circūitū vſq̧ hie
richo:ꝛ ꝓoccupauerūt oēs ꝟtices mon
tiū. Et muris circūdederūt vicos ſuos:
ꝛ ꝯgregauerūt frumēta in pꝛeparationem
B pugne. Sacerdos etiā eliachim ſcripſit
ad vniuerſos qui erāt ꝯtra eſdrelon q̄ ē
ꝯtra faciē campi magni iuxta dotaim:
ꝛ vniuerſis ꝑ quos vie tranſit⁹ eſſe po
terat:vt obtinerēt aſcēſus montiū ꝑ q̄s
via eſſe poterat ad hierl̓m:ꝛ illic cuſtodi
rent vbi anguſtuꝫ iter eſſe poterat inter
montes. Et fecerūt filij iſrl̓ ſm q̄ cōſti
tuerat eis ſacerdos dñi eliachim. Et cla
mauit oīs ppl̓us ad dñm inſtantia ma
gna:ꝛ humiliauerūt aīas ſuas in ieiu
C nijs ꝛ oꝛonibus ipſi ꝛ mulieres eoꝝ. Et
induerūt ſe ſacerdotes cilitijs:infantes
ꝓſtrauerūt ꝯtra faciē templi dñi ꝛ alta
re dñi operuerūt cilitio. Et clamauerūt
ad dñm deū iſrl̓ vnanimiter: ne darenť
in pꝛedā infantes eoꝝ: ꝛ vxoꝛes eoꝝ in
diuiſionē:ꝛ ciuitates eoꝝ in extermini
um:ꝛ ſctā eoꝝ in pollutionē et fierēt in
oppꝛobꝛiū gentib⁹. Tūc eliachim ſacer
dos dñi magn⁹ circūiuit oēm iſrl̓:allo
cutuſq̧ eſt eos:dicēs:Scitote qm̄ exau
diet dñs ꝓces vr̄as:ſi manētes ꝑmanſe
D ritis in ieiunijs ꝛ oꝛonib⁹ in conſpectu
Exo.17.d. dñi. Memoꝛes eſtote moyſi ſerui dñi:q̄
amalech ꝯfidentē in ꝟtute ſua ꝛ in po
tentia ſua ꝛ in exercitu ſuo ꝛ in clypeis
ſuis ꝛ in currib⁹ ſuis ꝛ in eq̄tibus ſuis:
nō ferro pugnādo:ſed ꝓcib⁹ ſctis oran
do deiecit. Sic erūt vniuerſi hoſtes iſrl̓:
ſi ꝑſeueraueritꝭ in hoc ope qđ cepiſtis.
Ad hāc igiť exhoꝛtationē ei⁹ deꝓcātes
dñm:ꝑmanebāt in conſpectu dñi:ita vt
etiā hi qui offerebāt dño holocauſta:ꝓ
cincti cilitijs offerent ſacrificia dño: et
erat cinis ſuꝑ capita eoꝝ. Et ex toto coꝛ
de ſuo omēs oꝛabāt deū:vt viſitaret po
pulū ſuum iſrael. V
A N Unciatūq̧ eſt holoferni pꝛinci
pi militie aſſyrioꝝ q̄ filij iſrl̓ pꝛe
pararent ſe ad reſiſtendū:ac montiū iti
nera ꝯcluſiſſent:ꝛ furoꝛe nimio exarſit i
iracundia magna. Uocauitq̧ oēs pꝛin
cipes moab:ꝛ duces āmon: ꝛ dixit eis.
Dicite mihi q̄s ſit ppl̓s iſte q̄ montana
obſidet:aut q̄ ꝛ quales ꝛ q̄nte ſint ciui
tates eoꝝ:que etiā ſit virtus eoꝝ: aut q̄
ſit mľtitudo eoꝝ:vľ q̄s rex militie illoꝝ:
ꝛ quare ꝓ oīb⁹ qui habitāt in oꝛiēte iſti
ꝯtempſerūt nos:ꝛ nō exierūt in obuiam
nobis:vt ſuſcipent nos cū pace? Tunc
achioꝛ dux oīm filioꝝ āmon rn̄dēs:ait.
Si digneris audire dñe dicā veritatem
in ꝯſpectu tuo de pplo iſto qui in mon
tanis habitat:ꝛ nō egrediet ꝟbū falſuꝫ
ex oꝛe meo. Popul⁹ iſte ex ꝓgenie chal
deoꝝ eſt. Hic pꝛimū in meſopotamia ha
bitauit:qm̄ noluerūt ſeq̄ deos patꝝ ſuo
rū qui erāt in terra chaldeoꝝ. Deſeren
tes itaq̧ cerimonias patrū ſuoꝝ que in
multitudine deoꝝ erāt:vnū deū celi co
luerūt:q̄ ꝛ ꝓcepit eis vt exirēt inde ꝛ ha
bitarēt in charrā. Cūq̧ opuiſſet omnes
terrā fames:deſcēderūt i egyptū:illicq̧
ꝑ q̄dringentos ānos ſic mľtiplicati ſūt:
vt dinumerari eoꝝ nō poſſet exercitus.
Cunq̧ grauaſſet eos rex egypti:atq̧ in
edificationib⁹ vrbiū ſuaꝝ in luto ꝛ late
re ſubiugaſſet eos: clamauerūt ad dñm
ſuū:ꝛ ꝑcuſſit totā terrā egypti plagꝭ va
rijs. Cunq̧ eieciſſent eos egyptij a ſe:et
ceſſaſſet plaga ab eis:ꝛ iterū eos vellēt
capē ꝛ ad ſuū ſeruitiū reuocare:fugien
tibus his deus celi mare aperuit:ita vt
hincinde aque q̄ſi mur⁹ ſolidarēť:ꝛ iſti
pede ſicco fundū marꝭ ꝑambulādo trā
ſirent. In q̄ loco dū innumerabil̓ exerci
tus egyptioꝝ eos ꝓſequareť:ita aquis
coopert⁹ eſt:vt nō remaneret vel vn⁹ q̄
factū poſterꝭ nūciaret. Egreſſus etiā ma
re rubꝛū deſerta ſina montꝭ occurrerūt:
in q̄b⁹ nunq̧ hō habitare potuit vel fi
lius hoīs requieuit. Illic fontes amari
obdulcati ſunt eis ad bibendū: ꝛ ꝑ an
nos q̄draginta annonā de celo cōſecuti
ſunt. Ubicūq̧ ingreſſi ſunt:ſine arcu et
ſagitta:ꝛ abſq̧ ſcuto ꝛ gladio: de⁹ eoꝝ
pugnauit ꝓ eis:ꝛ vicit. Et nō fuit q̄ in
ſultaret pplo iſti:niſi qn̄ receſſit a cultu
dñi dei ſui. Quotienſcūq̧ aūt ꝓter ipm̄
deū ſuū alteꝝ coluerūt:dati ſūt in ꝓdaꝫ
ꝛ in gladiū ꝛ i oppꝛobꝛiū. Quotiēſcūq̧
autem penituerūt ſe receſſiſſe a cultura
dei ſui:dedit eis de⁹ celi virtutē reſiſten
di. Deniq̧ chananeū regē ꝛ iebuſeum ꝛ
pherezeū ꝛ etheū ꝛ eueū ꝛ āmoꝛreum:ꝛ
oēs potentes i eſebon ꝓſtrauerūt:ꝛ ter
ras eoꝝ ꝛ ciuitates eoꝝ ipi poſſederunt:
ꝛ vſq̧ dū nō peccarēt in ꝯſpectu dei ſui:

erāt cū illis bona. Deus enī illoꝝ odit
iniquitatē. Nā ⁊ ante hos annos cū re
ceſſiſſet a via quā dederat illis deus vt
ambularēt in ea: exterminati ſūt ꝓlījs a
multis natiōib⁹: ⁊ plurimi eoꝝ capti-
ui abducti ſunt ī terrā nō ſuā: Nup aūt
reuerſi ad dn̄m deū ſuū ex diſpſiōe qua
diſpſi fuerāt: adunati ſunt: ⁊ aſcenderūt
mōtana hec oīa: ⁊ iterū poſſidēt hierl̄m
vbi ſunt ſcā ſctōꝝ. Nūc ꝗ mi dn̄e ꝑqui
re ſi ē aliq̄ iniq̄tas eoꝝ in cōſpectu dei
eoꝝ: aſcēdam⁹ ad illos: qm̄ tradēs tra-
det illos de⁹ eoꝝ tibi: ⁊ ſubiugati erūt
ſub iugo potētie tue. Si ṽo nō ē offē-
ſio ppl̄i hui⁹ corā deo ſuo: nō poterim⁹
.6.c reſiſtere illis: qm̄ deus eoꝝ defendet il-
los: ⁊ erimus ī opprobriū vniuerſe ter-
.13. re. Et factū ē cū ceſſaſſat loq̄ achior ver
ba hec: irati ſūt oēs magnates holofer
nis ⁊ cogitabāt interficere eū: dicētes
ad alterutꝝ. Quis eſt iſte q̄ filios iſrael
poſſe dicat reſiſtere regi nabuchodono-
ſor ⁊ exercitib⁹ ei⁹: hoīes inermes et ſi-
ne ṽtute ⁊ ſine peritia artis pugne? Ut
ꝗ agnoſcat achior qm̄ fallit nos: aſcen-
dem⁹ in mōtana: ⁊ cū capti fuerint po-
tentes eoꝝ tūc cū eiſdē gladio trāſuer-
berabit: vt ſciat oīs gens qm̄ nabucho
donoſor de⁹ t̄re ē: ⁊ ꝓter ipm̄ ali⁹ nō ē.
A Factū ē aūt cū ceſſaſſent VI
loq̄ indignat⁹ holofernes vehe-
15.d mēter: dixit ad achior. Qm̄ pro-
phetaſti nobis dicēs ꝙ gens iſrl̄ defē-
dat a deo ſuo: vt oñdā tibi qm̄ nō ē de⁹
niſi nabuchodonoſor: cū percuſſerim⁹
eos oēs ſicut hoīem vnū: tūc ⁊ ipē cū il-
lis aſſyrioꝝ gladio interibis: ⁊ oīs iſra-
el tecum ꝑditione diſpiet: ⁊ ꝓbabis qm̄
nabuchodonoſor dn̄s ſit vniuerſe terre.
Tuncq; gladi⁹ militie mee trāſiet ꝑ la-
tera tua: ⁊ cōfixus cades inter vulnera-
tos iſrl̄ ⁊ non reſpirabis vltra donec ex-
terminerꝭ cū illis. Porro aūt ſi ꝓpheti-
am tuā verā exiſtimas non ꝯcidat vult⁹
tuus: ⁊ pallor qui faciē tuā obtinet ab-
ſcedat a te: ſi ṽba mea hec putas imple-
B re nō poſſe. Ut aūt noueris qꝛ ſimul cū
illis hec experieris: ecce ex hac hora il-
loꝝ pplo ſatiaberis vt dum dignas mei
gladij penas exceperint: ipē ſimul vltio-
ni ſubiaceaſ. Tūc holofernes ꝓcepit ſer
uis ſuis: vt cōprehenderēt achior et du-
cerent eū in bethuliā ⁊ traderēt eum in
man⁹ filioꝝ iſrael. Et accipiētes eū ſer-
ui holofernis: ꝓfecti ſūt ad campeſtria:
ſed cū appropinquaſſent ad mōtana ex-
ierunt ꝯtra eos fundibularij. Illi autē
diuertētes a latere mōtꝭ ligauerūt achi
or ad arborē manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ ſic vin-
ctū de reſtib⁹: dimiſerūt eū: ⁊ reuerſi ſūt
ad dn̄m ſuū. Porro filij iſrl̄ deſcēdentes
de bethulia: venerūt ad eū. Quē ſoluen
tes duxerūt ad bethuliā: atq; in mediū
ppl̄i illū ſtatuētes ꝑconati ſunt: q̄d rerū
eſſet ꝙ illū vinctum aſſyrij reliquiſſent.
In dieb⁹ illis erāt illic principes: ozias C
fili⁹ micha de tribu ſymeon: ⁊ charmi q̄
⁊ gothoniel. In medio itaq; ſeniorū ⁊ ī
ꝯſpectu oīm achior dixit oīa q̄ locutus
fuerat ab holoferne interrogat⁹ ⁊ quali
ter ppl̄s holofernis voluiſſet ꝓpter hoc
verbū interficere eū: ⁊ queādmodū ipſe
holofernes irat⁹ iuſſerit eū iſraelitꝭ hac
de cauſa tradi: vt dū vinceret filios iſra
el: tūc ⁊ ipm̄ achior diuerſis iubeat in-
terire ſupplicijs ꝓpter hoc ꝙ dixiſſet: de
us celi defenſor eoꝝ eſt. Cūq; achior vni 3.5.d
uerſa hec expoſuiſſet: oīs pplus cecidit
in faciē adorātes dn̄m: ⁊ cōmuni lamē-
tatione ⁊ fletu vnanimes ꝓces ſuas do
mino effuderūt: dicētes: Dn̄e de⁹ celi et D
terre intuere ſupbiā eorum: ⁊ reſpice ad
noſtrā humilitatē: ⁊ faciē ſctōꝝ tuorū
attende: ⁊ oñde qm̄ nō derelinquis ꝓſu
mentes de te: ⁊ ꝓſumētes de ſe ⁊ de ſua
virtute gloriātes humiliaſ. Finito itaq;
fletu: ⁊ ꝑ totā diē orone pplorū comple
ta: ꝯſolati ſunt achior: dicētes: Deus pa
trū noſtroꝝ cui⁹ tu virtutem ꝓdicaſti:
ipſe tibi hanc dabit viciſſitudinē: vt eo-
rū magis tu interitū videas. Cū vero do
minus de⁹ nr̄ dederit hanc libertatem
ſeruis ſuis: ſit ⁊ tecū de⁹ in medio nr̄i:
vt ſicut placuerit tibi: ita cū tuis oībus
cōuerſeris nobiſcū. Tūc ozias finito cō
cilio ſuſcepit eū in domū ſuā: ⁊ fecit ce-
nam magnā. Et vocatis oīb⁹ preſbyte-
ris: ſimul expleto ieiunio refecerūt. Po-
ſtea vero cōuocat⁹ omis ppl̄s ꝑ totā no
ctem intra eccleſiā orauerūt: petētes au
xilium a deo iſrael. VII
Holofernes aūt altera die ꝓcepit
exercitib⁹ ſuis: vt aſcenderēt cō- A
tra bethuliā. Erant aūt pedites
bellatorū centū viginti milia: ⁊ equites
vigintiduo milia: ꝓter ꝓparatiōes viro-
rū illorū quos occupauerat captiuitas:
⁊ adducti fuerāt de prouincijs ⁊ vrbib⁹
vniuerſe iuuentutꝭ. Omēs parauerūt ſe
pariter ad pugnā ꝯtra filios iſrl̄: ⁊ vene
runt ꝑ crepidinē montis vſq; ad apicē
qui reſpicit ſuꝑ dothaim a loco q̄ dicit
B

belma vſqꝫ ad chelmō qui ē ɔtra eſdre-
lon. Filij aūt iſrł vt viderūt multitudi-
nē illoꝝ: ꝓſtrauerūt ſe ſuꝑ terrā mittē
tes cinerem ſuꝑ capita ſua: vnanimes
orātes vt deus iſrael miſericordiā ſuā
oſſideret ſuꝑ ppłm ſuū. Et aſſumentes
arma ſua bellica: ſederūt per loca q̄ an
guſti itineris tramitē dirigūt inter mō
toſa: ꝛ erāt cuſtodiētes ea tota die ꝛ no
B cte. Porro holofernes dūm circūit per
gyrū: repperit ꝙ fons qui influebat aq̄
ductū illoꝝ a ꝑte auſtrali: extra ciuita-
tē dirigeret: ꝛ incidi ꝑcepit aqueductū
illoꝝ. Erāt tñ nō longe a muris fontes
ex quibꝰ furtim videbanł haurire aq̄
ad refocillandū potius q̄ ad potandū.
Sed filij āmon ꝛ moab acceſſerunt ad
holofernē: dicētes. Filij iſrł nō ī lācea
nec in ſagitta cōfidūt: ſꝫ mōtes defēdūt
illos: ꝛ muniūt illos colles ī precipitio
conſtituti. Ut ergo ſine cōgreſſione pu-
gne poſſis ſuꝑare eos: pone cuſtodes fō-
tium vt nō hauriāt ex eis: ꝛ ſine gladio
interficies eos vel certe fatigati: tradent
ciuitatē ſuā quā putāt in montibꝰ poſi
tam ſuꝑari nō poſſe. Et placuerunt ver-
ba hec corā holoferne: ꝛ corā ſatellitibꝰ
eius: ꝛ cōſtituit ꝑ gyrū centenarios per
C ſingulos fontes. Cūqꝫ iſta cuſtodia ꝑ di
es viginti fuiſſet expleta: defecerūt ciſter
ne ꝛ collectiones aquarū oībꝰ inhabitā
tibꝰ bethuliā: ita vt nō eſſet intra ciuita
tem vnde ſatiarenł: vel vna die: q̄m ad
menſuram dabał ppłis aqua quotidie.
Tūc ad oziam cōgregati oēs viri femi-
neqꝫ iuuenes ꝛ paruuli: oēs ſił vna vo-
Exo. 5. b ce dixerūt: Judicet deꝰ iter nos ꝛ te: q̄m
feciſti in nos mala nolēs loqui pacifice
cū aſſyrijs: ꝛ ꝓpter hoc vendidit nos de
us in manibꝰ eoꝝ. Et iō nō eſt qui adiu
uet: cū ꝓſternamur añ oculos eoꝝ in ſi
ti ꝛ in ꝑditione magna. Et nūc ɔgrega-
te vniuerſos q̄ in ciuitate ſunt: vt ſpon-
te tradamꝰ nos omēs ppło holofernis.
Thre. 4. b Meliꝰ eſt eni vt captiui bñdicamꝰ dñm
viuentes: q̄ moriamur ꝛ ſimꝰ opprobri
um oī carni: cū videamꝰ vxores noſtras
ꝛ infantes nr̄os mori ante ocłos nr̄os.
D Conteſtamur hodie celū ꝛ terrā ꝛ deum
patrū noſtroꝝ qui vlciſcił nos ſm̄ pec-
cata noſtra: vt iā tradatis ciuitatē ī ma
nu militie holofernis vt ſit finis nr̄ bre
uis in ore gladij: q̄ longior efficił in ari
ditate ſitis. Et cū hec dixiſſent: factꝰ eſt
fletus ꝛ vlulatus magnꝰ in ecclia oībꝰ:
ꝛ ꝑ multas horas vna voce clamauerūt

ad deū dicentes: Peccauimꝰ cū patribꝰ
noſtris: iniuſte egimꝰ: iniquitatem feci-
mus. Tu q̄ pius es miſerere noſtri: ꝛ in
tuo flagello vindica iniq̄tates noſtras:
ꝛ noli tradere ɔfitentes te: ppło q̄ igno-
rat te: vt nō dicāt inter gentes vbi eſt de
us eorū. Et cū fatigati his clamoribꝰ: ꝛ
his fletibꝰ laſſati ſiluiſſent: exurgēs ozi
as infuſus lachrymis: dixit: Equo animo
eſtote fratres: ꝛ hos quiqꝫ dies expecte-
mus a dño miſcdiam. Forſitan eni indi
gnationē ſuā abſcidet: ꝛ dabit gł'aꝫ no-
mini ſuo. Si autē tranſactis quiqꝫ die-
bus nō venerit adiutoriū: faciemus hec
verba que locuti eſtis. VIII

T factū eſt cū audiſſet hec verba
e iudith vidua q̄ erat filia merari:
filij idox filij ioſeph filij ozie filij
elai: filij iamnor: filij gedeon: filij rapho
im filij achitob filij melchie: filij enā: fi-
lij nathanie: filij ſalathiel: filij ſymeon:
filij ruben: ꝛ vir eiꝰ fuit manaſſes: q̄ mor
tuus ē in diebꝰ meſſis hordeacee: inſta-
bat eni ſuꝑ alligātes manipulos ī cam-
po: ꝛ venit eſtus ſuꝑ caput eiꝰ: ꝛ mortuꝰ
eſt in bethulia ciuitate ſua: ꝛ ſepultꝰ eſt
illic cū patribꝰ ſuis. Erat aūt iudith re-
licta eius vidua iā annis tribꝰ ꝛ menſi-
bus ſex. Et in ſuꝑioribꝰ domus ſue fecit
ſibi ſecretū cubiculū in quo cū puełł ſu-
is clauſa morabał: ꝛ habēs ſuꝑ lumbos
ſuos cilitiū: ieiunabat omībꝰ diebꝰ vi-
te ſue: ꝑter ſabbata ꝛ neomenias: et fe-
ſta domus iſrł. Erat autē eleganti aſpe
ctu nimis cui vir ſuꝰ reliquerat diuiti-
as multas ꝛ familiā copioſam: ac poſſeſ
ſiones armentꝫ boum ꝛ gregibꝰ ouium
plenas. Et erat hec ī oībꝰ famoſiſſima
q̄m timebat dñm valde: nec erat qui lo
querel de illa verbū malū. Hec itaqꝫ ci
audiſſet q̄m ozias ꝓmiſiſſet ꝙ trāſacto
quinto die traderet ciuitatem: miſit ad
preſbyteros chabri ꝛ charmi. Et veneł
ad illā: et dixit illis: Qď ē hoc v̄bū in q̄
conſenſit ozias vt tradat ciuitatē aſſy
rijs: ſi intra quinqꝫ dies nō venerit vo
bis adiutoriū? Et qui eſtis vos q̄ tēpta
tis dñm? Nō eſt iſte ſermo q̄ miſcdiaꝫ ꝓ
uocet: ſed potiꝰ qui irā excitet: ꝛ furorē
accendat. Poſuiſtis vos tempꝰ miſerati
onis dñi: ꝛ in arbitriū veſtrū diē conſti
tuiſtis ei. Sed q̄ patiēs dñs eſt: in hoc
ipſo peniteamꝰ: ꝛ indulgentiā eius fuſis
lachrymis poſtulemꝰ. Nō eni q̄ſi hō de
ſic cominabił: neqꝫ ſicut filius hoīs ad
iracūdiā inflāmabił. Et iō humiliem

illi aias nr̄as: ⁊ in ſpū cōſtituti humili-
ato ſeruiētes illi dicam⁹ flentes dn̄o: vt
ſcḋm volūtatē ſuā ſic faciat nobiſcū cito
miſericordiā ſuā: vt ſicut cōturbatū eſt
cor noſtrū in ſupbia eoꝝ: ita etiā de no
ſtra humilitate glorieſmur: qm̄ nō ſum⁹
ſecuti pctā patruʒ nr̄oꝝ qui dereliqrūt
deuʒ ſuū: ⁊ adorauerūt deos alienos: p
quo ſcelere dati ſūt i gladiū ⁊ in rapinā
C ⁊ in cōfuſionē iimicis ſuis. Nos aūt alte
rum deū neſcim⁹ pter ipm̄. Expectem⁹
humiles ꝯſolationē ei⁹: ⁊ exqret ſangui
nem noſtruʒ de afflictionib⁹ iimicoruʒ
noſtroruʒ: ⁊ humiliabit oēs gētes qcunqꝫ
inſurgunt cōtra nos: ⁊ faciet illas ſine
honore dn̄s de⁹ nr̄. Et nūc frēs qm̄ vos
eſtis pſbyteri in pplo dei: et ex vobis
pēdet aia illoruʒ: ad eloquiū vr̄m corda
eoꝝ erigite vt memores ſint qr tēptati
ſunt pr̄es nr̄i: vt pbarent̄ ſi vere cole-
.22.c rent deū ſuuʒ. Memores eſſe debēt quō
pater noſter abraā temptatus eſt: ⁊ per
multas tribulationes pbat⁹: dei amic⁹
effect⁹ eſt. Sic yſaac: ſic iacob: ſic moy-
ſes: ⁊ oēs q placuerūt deo p multas tri-
bulationes trāſierūt fideles. Illi aūt q
temptationes nō ſuſceperūt cuʒ timore
dn̄i: ⁊ impatiētiā ſuā ⁊ improperiū mur
J.o.l murationis ſue cōtra dn̄m ptulerūt: ex
terminati ſūt ab extermiatore: ⁊ a ſerpē
D tibus perierūt. Et nos g nō vlciſcamur
nos p his q patimur: ſed reputātes pec
cata nr̄a hec ipſa ſupplicia miora eſſe
flagella dn̄i qſi ſerui qui corripimur ad
emendationē ⁊ nō ad perditionē nr̄am
eueniſſe credam⁹. Et dixerūt illi ozias ⁊
pſbyteri: Oia q locuta es vera ſūt: ⁊ nō
eſt i ſermonib⁹ tuis vlla rephēſio. Nūc
ora p nobis: qm̄ mlier ſcā es: ⁊ timēs
deū. Et dixit illꝭ iudith. Sicut qḋ potui
loq dei eſſe cognoſcitis: ita qḋ facere diſ-
poſui pbate ſi ex deo ē: ⁊ orate vt firmū
faciat de⁹ cōſiliū meuʒ. Stabitis vos ad
portā nocte iſta ⁊ ego exeā cū abra mea
⁊ orate vt ſicut dixiſtis i dieb⁹ qnqꝫ reſpi
ciat dn̄s pplm̄ ſuū iſrl̄. Uos aūt nolo vt
ſcrutemi actū meuʒ: ⁊ vſqꝫ dū renūciem
vobis nihil aliud fiat niſi oratio p me
ad dn̄m deū nr̄m. Et dixit ad eaʒ ozias
princeps iude. Uade i pace: ⁊ dn̄s ſit te-
cum in vltionē inimicoꝝ nr̄oꝝ. Et re-
uertētes abierūt. IX

A q Uibus abſcedētib⁹: iudith igreſ
ſa eſt ad oratoriū ſuuʒ: ⁊ induēs
ſe cilitio poſuit cinerē ſuper ca-
put ſuum: et pſternēs ſe dn̄o clamabat
ad dn̄m: dicēs: Dn̄e deus patris mei ſy- Gen.34.d.
meon: q dediſti illi gladiū i defenſionē
alienigenarū q vialatores extiterūt i co
inqnatiōe ſua: ⁊ denudauerūt femur v-
ginis i ꝯfuſionē: ⁊ dediſti mlieres illoꝝ
i pdā: ⁊ filias illoꝝ i captiuitatē: ⁊ oēm
pdā i diuiſionē ſuis tuis q zelauerūt ze
lum tuū: ſubueni qſo te dn̄e de⁹ me⁹ mi
hi vidue. Tu eñ feciſti priora: et illa p⁹ B
illa cogitaſti: ⁊ hoc factuʒ eſt qḋ ipe vo-
luiſti. Oēs eñ vie tue parate ſūt: et tua
iudicia i tua puidētia poſuiſti. Reſpice Exo.14.f
caſtra aſſyrioꝝ nūc: ſicut tūc caſtra egy
ptioꝝ videre dignat⁹ es: qn̄ poſt ſeruos
tuos armati currebāt: ꝯfidētes i qdrigis
⁊ in equitatu ſuo ⁊ in multitudine bel-
latoꝝ. Sed aſpexiſti ſup caſtra eorum:
⁊ tenebre fatigauerunt eos. Tenuit pe-
des eoꝝ abyſſus: ⁊ aq operuerunt eos.
Sic fiat ⁊ iſti dn̄e: qui cōfidūt i mltitu- C
dine ſua: ⁊ in currib⁹ ſuis ⁊ in cōtis ⁊ i
ſagittis ſuis: ⁊ in lāceis gloriant̄: ⁊ neſ-
ciunt qr tu ipſe es deus noſter qui cōte-
ris bella ab initio: ⁊ dn̄s nomē eſt tibi.
Erige brachiū tuū ſicut ab initio: ⁊ alliſe
de virutē eoꝝ i vute tua. Cadat virtus
eoꝝ i iracūdia tua: qui pmittūt ſe vio-
lare ſcā tua: ⁊ polluere tabernaculū no
mis tui: ⁊ deijcere gladio ſuo cornu al-
taris tui. Fac dn̄e vt gladio pprio eius
ſupbia amputet̄. Capiat̄ laqo oculoruʒ I.10.b
ſuoꝝ i me: ⁊ pcuties eū ex labijs chari-
tatis mee. Da mihi i aio cōſtātiā vt ꝯtē D
nā illū: ⁊ virtutē: ⁊ euertā illū. Erit eñ
hoc memoriale nois tui: cū man⁹ femie
deiecerit eum. Nō eñ in multitudie eſt
virt⁹ tua dn̄e: neqꝫ in equoꝝ virib⁹ vo-
luntas tua. Nec ſupbi ab initio placue
runt tibi: ſʒ humiliū ⁊ māſuetoꝝ ſemp
tibi placuit depcatio. De⁹ celoruʒ crea-
tor aqrum: ⁊ dn̄s toti⁹ creature: exaudi-
me miſerā depcātem: ⁊ de tua miſeror-
dia pſumentē. Memēto dn̄e teſtamēti
tui: ⁊ da verbum in ore meo et in corde
meo cōſiliū corrobora vt domus tua in
ſanctificatione pmaneat: ⁊ oēs gentes
agnoſcāt quia tu es deus: ⁊ nō eſt alius Ecci.36.a
preter te. X

Actuʒ ē aūt cū ceſſaſſet clamare A
f ad dn̄m: ſurrexit d loco i q iacue
rat pſtrata ad dn̄m. Uocauitqꝫ
abrā ſuā: ⁊ deſcēdēſ i domū ſuā abſtulit
a ſe cilitiū: ⁊ exuit ſe veſtimtis viduitatis I.16.b
ſue. Et lauit corp⁹ ſuū: ⁊ vnxit ſe myrto
optio: ⁊ diſcrimiauit crinē capitis ſui: et
ipoſuit mitrā ſup caput ſuuʒ: ⁊ iduit ſe

veſtimētꝫ iocūditatꝫ ſue. Induitq; ſan-
dalia pedib⁹ ſuis aſſūpſitq; dextrariola
⁊ lilia ⁊ iaures ⁊ ānulos: ⁊ oib⁹ ornamē
tis ſuis ornauit ſe. Cui etiā dn̄s cōtulit
ſplēdorē: qm̄ ois iſta cōpoſitio nō ex li-
bidie ſꝫ ex ꝟtute pēdebat. Et ideo dn̄s
hāc i illā pulchritudinē āpliauit: vt in-
B cōparabili decore oiuꝫ ocul' appareret.
Impoſuitq; itaq; abre ſue aſcopā vini:
⁊ vas olei ⁊ polētā ⁊ lapates ⁊ panes et
caſeū: ⁊ ꝑfecta ē. Cūq; veniſſent ad por-
tas ciuitatꝫ: īuenerūt expectantē oziā: ⁊
pſbyteros ciuitatꝫ. Qui cū vidiſſent eā:
ſtupētes mirati ſūt nimis pulchritudi-
nem ei⁹. Nihil tñ interrogātes eā: dimi
ſerūt trāſire: dicētes: De⁹ patrū nr̄orū
det tibi gr̄am: ⁊ oē ꝯſiliū tui cordis ſua
ꝟtute corroboret: ⁊ glietur ſup te hierl'm
I.13.d ⁊ ſit nomē tuū in numero ſcōꝝ ⁊ iuſto-
rum. Et dixerunt hi q̄ illic erāt oēs vna
C voce: fiat: fiat. Iudith ꝟo orās dn̄m: trā
ſiuit p portas: ipſa ⁊ abra ei⁹. Factū eſt
aūt cū deſcēderet montē circa ortū diei
occurrerūt ei exploratores aſſyrioꝝ: ⁊ te
nuerūt eā: dicētes: Unde venis aut q̄ va-
dis? Que rn̄dit. Filia ſū hebreorū. Ideo
ego fugi a facie eorū: qm̄ futuꝝ agnoui
ꝙ dent vobis i depdationē: p eo ꝙ cō-
tēnētes vos noluerūt tradere ſeipos: vt
īuenirēt miſericordiā i cōſpectu veſtro.
Hac de cauſa cogitaui mecū dicēs: Ua-
dam ad faciē pricipis holofernis vt in-
dicē illi ſecreta illorū: ⁊ oſtdā illi q̄ adi-
tu poſſit obtinere eos: ita vt non cadat
vir vn⁹ de exercitu ei⁹. Et cuꝫ audiſſent
viri illi ꝟba ei⁹: cōſiderabant faciē ei⁹:
⁊ erat in oculis eoꝝ ſtupor: qm̄ pulchri
tudinē ei⁹ mirabant nimis. Et dixerūt
D ad eā. Cōſeruaſti aiam tuā eo ꝙ tale re-
periſti cōſiliū vt deſcēderes ad dn̄m no
ſtrum. Hoc aūt ſcias: qm̄ cū ſteterꝫ i cō-
ſpectu eius bn̄ tibi faciet: ⁊ eris gratiſſi
ma in corde ei⁹. Duxerūtq; illam ad ta-
bernaculū holofernis nunciātes eā. Cū
F.9.c q; intraſſet añ faciē ei⁹: ſtati capt⁹ eſt in
ſuis oculis holofernes. Dixeruntq; ad
eū ſatellites ei⁹. Quis cōtēnat ppl'm he
breorū qui tam decoras mulieres hn̄t:
vt nō p his merito pugnare ꝯtra eos d
beam⁹? Uidēs itaq; iudith holofernes
ſedentē in conopeo qd erat ex purpura
⁊ auro: ⁊ ſmaragdo ⁊ lapib⁹ pcioſis in-
textū: ⁊ cū in faciē ei⁹ itendiſſet adora-
uit eum proſternens ſe ſuper terram: et
eleuauerunt eā ſerui holofernis iubēte
dn̄o ſuo.

Tunc holofernes dixit ei. Equo
T aio eſto ⁊ noli pauere i corde tuo
qm̄ ego nūq; nocui virū qui vo-
luit ſeruire nabuchodonoſor regi. Po-
pulus aūt tu⁹ ſi nō cōtēpſiſſet me: nō al
leuaſſem lāceā meā ſup eū: Nūc aūt dic
mihi qua ex cā receſſiſti ab ill': ⁊ placuit
tibi vt venires ad nos? Et dixit illi iu-
dith. Sume ꝟba ancille tue: qm̄ ſi ſecu
tus fuerꝫ verba ancille tue: pfectā rē fa
ciet dn̄s tecū. Uiuit eni nabuchodono-
ſor rex ſre: ⁊ viuit virt⁹ ei⁹ q̄ ē i te ad cor
reptionē oiuꝫ aiaꝝ errātiū: qm̄ nō ſolū
hoies ſeruiēt illi p te: ſꝫ ⁊ beſtie agri ob
tēperāt illi. Nūciat eni ai tui induſtria
vniuerſis gētib⁹: ⁊ indicatū ē oi ſeculo
qm̄ tu ſolus bon⁹ ⁊ potēs es in omi re-
gno ei⁹: ⁊ diſciplina tua oib⁹ puinciis
pdicat. Nec hoc latet qd locut⁹ ē achi-
or: nec illud ignorat qd ei iuſſeris eue-
nire. Cōſtat eni deū nr̄m ſic pctis offen
ſum: vt mandauerit p pphas ſuos ad
ppl'm ꝙ tradet eū p peccatꝫ ſuis. Et qm̄
ſciūt ſe offendiſſe deū ſuum filij iſrl': tre-
mor tu⁹ ſup ipſos eſt. Inſup etiā fames
inuaſit eos ⁊ ab ariditate aq̄ iam inter
mortuos cōputant. Deniq; hoc ordi-
nāt: vt iterficiāt pecora ſua ⁊ bibāt ſan
guinē eoꝝ: ⁊ ſcā dn̄i ſui q̄ pcepit de⁹ nō
ꝯtingi: in frumēto vino ⁊ oleo hec cogi
tauerūt ipēdere: ⁊ volūt cōſumere q̄ nec
manib⁹ deberēt cōtingere. Ergo q̄niam
hec faciūt: certū eſt ꝙ i pditionē dabūt
Quod ego ancilla tua cognoſcens fugi
ab illis: ⁊ miſit me dn̄s hec ipſa nūciare
tibi. Ego eni ancilla tua deū colo etiaꝫ
nūc apud te: ⁊ exiet ancilla tua ⁊ orabo
deū: ⁊ dicet mihi: qn̄ eis reddat pctm̄ ſu
um: ⁊ veniēs nunciabo tibi: ita vt ego
adducā te p mediā hieruſalē. Et hēbis
oēm ppl'm iſrl' ſicut oues q̄b⁹ nō eſt pa-
ſtor: ⁊ nō latrabit vl' vn⁹ canis ꝯtra te:
qm̄ hec mihi dicta ſūt p puidētiaꝫ dei.
Et qm̄ irat⁹ ē ill' de⁹: hec ipa miſſa ſum
nūciare tibi. Placuerūt autē oia verba
hec corā holoferne ⁊ corā puerꝫ ei⁹ mira
bant ad ſapiaꝫ ei⁹: ⁊ dicebāt alt' ad alteꝝ
Nō ē talis mlier ſup terrā i aſpectu: in
pulchritudinē ⁊ i ſenſu ꝟboꝝ. Et dixit
ad illā holofernes. Bn̄ fecit de⁹ q̄ miſit
te añ ppl'm: vt des illū tu i manib⁹ nr̄is
Et qm̄ bona ē pmiſſio tua: ſi fecerit mi
hi hoc de⁹ tuus: erit ⁊ deus meus: et tu
in domo nabuchodonoſor magna eris
⁊ nomen tuum nominabit in vniuerſa
terra.

Tunc iuſſit eã introire vbi repoſi
erãt theſauri ei⁹: ꝛ iuſſit illic ma
nere eam: ꝛ cõſtituit quid daret
illi d̄ cõuiuio ſuo. Cui rñdit iudith: ꝛ di
xit: Nũc nõ potero manducare ex his q̄
mihi p̄cipis tribui ne veniat ſup me of
fenſio. Ex his aũt q̄ mihi detuli: mãdu
cabo. Cui holofernes ait: Si defecerint
tibi iſta que tecũ detuliſti: q̄d faciemus
tibi? Et dixit iudith. Uiuit aĩa tua dñe
me⁹: qm̄ nõ nõ expẽdet oĩa hec ancilla
tua: donec faciet de⁹ in manu mea hec
que cogitaui. Et induxerũt illam ſerui
ei⁹ in tabernaculũ q̄ p̄cepat: ꝛ petijt dũ
introiret vt daret ei copia nocte: ꝛ ante
lucẽ egrediẽdi foras ad orationẽ: ꝛ dep
candi dñm. Et p̄cepit cubicularijs ſuis
vt ſicut placeret illi exiret ꝛ itroiret ad
orãdũ deum ſuũ p triduũ. Et exibat no
ctib⁹ in vallẽ bethulie: ꝛ baptizabat ſe ĩ
fonte aque. Et vt aſcẽdebat orabat ad
dñm deũ iſrl̄ vt dirigeret viã ei⁹ ad libe
rationẽ ppl̄i ſui. Et introiẽs mũda ma
nebat i tabernacl̄o vſq̧ dũ accipet eſcã
ſuã in veſperũ. Et factũ eſt: q̄rto die ho
lofernes fecit cenã ſeruis ſuis: ꝛ dixit ad
vagao eunuchũ. Uade ꝛ ſuade hebreã
illã vt ſpõte ꝯſentiat habitare mecũ. Fe
dum eſt eni apud aſſyrios ſi femia irri
deat virũ agẽdo: vt imunis ab eo tran
ſeat. Tunc introiuit vagao ad iudith: ꝛ
dixit: Non vereat bona puella introire
ad dñm meũ: vt honorificet añ faciem
ei⁹: ꝛ mãducet cũ eo et bibat vinũ cũ io
cunditate. Cui iudith rñdit. Que ego ſũ
vt cõtradicã dño meo? Omẽ qd̄ erit añ
oculos ei⁹ bonũ ꝛ optimũ faciã. Quic
quid aũt illi placuerit: hoc mihi erit op
timũ oĩbus dieb⁹ vite mee. Et ſurrexit
ꝛ ornauit ſe veſtimẽto ſuo: ꝛ ingreſſa ſte
tit añ faciem ei⁹. Cor aũt holofernis cõ
cuſſũ eſt: erat eni ardẽs in cõcupiſcẽtia
eius. Et dixit ad eam holofernes: Bibe
nũc ꝛ accũbe in iocũditate: qm̄ iueniſti
grãm corã me. Et dixit iudith: Bibam
dñe: qm̄ magnificata eſt aĩa mea hodie
p̄ oĩbus dieb⁹ meis. Et accepit ꝛ mãda
uit ꝛ bibit corã ipſo: ea q̄ parauerat illi
ancilla ei⁹. Et iocũdus fact⁹ eſt holofer
nes ad eã: bibitq̧ vinum multũ nimis
quãtũ nũq̧ biberat i vita ſua. XIII

T aũt ſero factũ eſt: feſtinauerũt
ſerui illi⁹ ad hoſpitia ſua: ꝛ con
cluſit vagao oſtia cubicl̄i: ꝛ abi
it. Erãt aũt oẽs fatigati a vino. Eratq̧
iudith ſola in cubiculo. Porro holofer
nes iacebat in lecto nimia ebrietate ſo
pitus. Dixitq̧ iudith puelle ſue vt ſta
ret foris añ cubiculũ ꝛ obſeruaret. Ste
titq̧ iudith añ lectũ: orans cum lachry
mis ꝛ labiorũ motu in ſilentio: dicens:
Cõfirma me dñe de⁹ iſrl̄: ꝛ reſpice in hac
hora ad opa manuũ mearũ vt ſicut ꝓ
miſiſti hierl̄m ciuitatẽ tuam erigas: et
hoc qd̄ credens p te poſſe fieri cogitaui
pficiã. Et cũ hec dixiſſet: acceſſit ad colũ
nã q̄ erat ad caput lectl̄i ei⁹: ꝛ pugionẽ
ei⁹ qui in ea ligat⁹ pẽdebat exoluit. Cũq̧
euaginaſſet illũ: apphẽdit comã capi B
tis eius: ꝛ ait: Cõfirma me dñe deus in
hac hora: et pcuſſit bis in ceruicẽ eius:
ꝛ abſcidit caput ei⁹: ꝛ abſtulit conopeũ
ei⁹ a colũnis: ꝛ euoluit corp⁹ ei⁹ truncũ
Et poſt puſillũ exiuit: ꝛ tradidit caput
holofernis ancille ſue: ꝛ iuſſit vt mitte
ret illud in perã ſuã. Et exierũt due ſm
cõſuetudinẽ ſuã q̄ſi ad orationẽ: ꝛ trãſi
erunt caſtra: et gyrãtes vallem venerũt
ad portã ciuitatis. Et dixit iudith a lõ
ge cuſtodib⁹ murorum. Aperite portas
qm̄ nobiſcũ eſt de⁹: qui fecit virtutes in
iſrl̄. Et factũ eſt cũ audiſſent viri voces
~~viri~~ ei⁹ vocauerũt p̄ſbyteros ciuitatis.
Et occurrerũt ad eam oẽs a mimo vſq̧
ad maximũ: qm̄ ſperauerũt eã iam non
eſſe venturã. Et accẽdentes luminaria
cõgyrauerũt circa eã vniuerſi. Illa aũt
aſcendẽs in eminetiorẽ locũ: iuſſit fieri
ſilentiũ. Cũq̧ oẽs tacuiſſent dixit iu
dith: Laudate dñm deũ noſtrũ qui non C
deſeruit ſperãtes in ſe: ꝛ in me ancillam
ſuã adimpleuit miſericordiã ſuã quã ꝓ
miſit domui iſrael: ꝛ interfecit in manu
mea hoſtẽ ppl̄i ſui in hac nocte. Et ꝓfe
rens de pera caput hofernis: oñdit illis
dicẽs: Ecce caput holofernis principis I.eo.
militie aſſyriorũ. Et ecce conopeũ illi⁹ ĩ
quo recũbebat in ebrietate ſua: vbi et p
manũ femine pcuſſit illũ dñs de⁹ nr̄. Ui
uit aũt ipſe dñs: qm̄ cuſtodiuit me ãge
lus ei⁹: ꝛ hinc euntẽ ꝛ ibi cõmorãtem ꝛ
inde huc reuertẽtẽ: ꝛ nõ pmiſit me dñs
ãcillã ſuã coinq̄nari: ſʒ ſine pollutione
pc̄ti reuocauit me in vobis: gaudentẽ ĩ
victoria ſua: in euaſione mea in libera
tione vr̄a. Cõfitemi illi oẽs qm̄ bonus: Pſ.105.10
qm̄ in ſeculũ miſericordia ei⁹. Uniuer 117.
ſi aũt adorãtes dñm: dixerũt ad eã: Bñ
dixit te dñs in virtute ſua: q2 p te ad ni
hilũ redegit inimicos nr̄os. Porro ozi
as princeps ppl̄i iſrl̄: dixit ad eã: Bñdi I.eo.Lu.1.c
cta es tu filia a dño deo excelſo: p̄ oĩb⁹

D mulierib⁹ ſup terrā. Bñdict⁹ dñs q̄ cre-
auit celū ⁊ terrā: qui te direxit in vulne
ra capitis principis inimicoꝝ nr̄oꝝ: q̄ꝛ
hodie nomen tuuz ita magnificauit: vt
nō recedat laus tua de ore hoīuz: q̄ me-
mores fuerint virtutis dñi in eternū: ꝓ
quib⁹ nō pepciſti aīe tue ꝓpter anguſti
as ⁊ tribulationē generꝭ tui: ſꝫ ſubueni
S. 10.b.et ſti ruine añ cōſpectum dei nr̄i. Et dixit
J.15.d oīs ppl̄us: fiat fiat. Porro achioꝛ voca-
tus venit. Et dixit ei iudith. De⁹ iſrael
cui teſtimoniuz dediſti ꝙ vlciſcat̄ ſe de
inimicꝭ ſuis: ipſe caput oīuz incredulo-
rum incidit in hac nocte in manu mea
S. eo. Et vt ꝓbes q̄ꝛ ita eſt: ecce caput holofer
nis qui in cōtemptu ſupbie ſue deū iſrl̄
cōtēpſit ⁊ tibi interitū minabat̄ dicēs:
S.5.d.et cuz capt⁹ fuerit ppl̄s iſrl̄: gladio pfoꝛari
S.6.a p̄cipiā latera tua. Uidēs aūt achioꝛ ca-
put holofernis: anguſtiat⁹ p̄ pauoꝛe ce-
cidit i faciē ſuā ſup terrā ⁊ eſtuauit aīa
ei⁹. Poſtea ꝟo q̄ reſūpto ſpū recreat⁹ ē
ꝓcidit ad pedes ei⁹: ⁊ adorauit eā: ⁊ di-
S.eo. xit: Bñdicta tu a deo tuo in oī taberna
culo iacob: q̄m in oī gēte q̄ audierit no
men tuum: magnificabit̄ ſuper te deus
iſrael. XIIII

A Jxit autem iudith ad omnē po-
b pulum: Audite me frēs. Suſpē-
dite caput hoc ſup muros nr̄os:
⁊ erit cū exierit ſol: accipiat vnuſq̄ſq; ar
ma ſua: ⁊ exite cū īpetu: nō vt deſcēdatꝭ
deorſū ſꝫ q̄ſi īpetū facīētes. Tūc exploꝛa
ratores neceſſe erit vt fugiāt ad pricipē
ſuū excitādū ad pugnā. Cūq; duces eo-
rum cōcurrerit ad tabernaculū holofer
nis: ⁊ iuenerit eū trūcū i ſuo ſanguie vo
lutatū: decidet ſup eos timoꝛ. Cūq; co-
gnouerītꝭ fuere eos: ite poſt illos ſecuri
q̄niā dñs cōteret eos ſub pedibus vr̄is.
B Tūc achioꝛ vidēs ꝟtutē quaz fecit de⁹
iſrl̄: relicto gētilitatꝭ ritu credidit deo: ⁊
circūcidit carnē p̄putij ſui ⁊ appoſit⁹ ē
ad ppl̄m iſrl̄: ⁊ oīs ſucceſſio generꝭ eius
vſq; in hodiernū diez. Mox aūt vt ort⁹
ē dies ſuſpēderūt ſup muros caput ho-
lofernis: accepitq; vnuſquiſq; vir arma
ſua ⁊ egreſſi ſūt in grādi ſtrepitu ⁊ vlu-
latu. Qđ vidētes exploꝛatores: ad taber
naculū holofernis cucurrerunt. Porro
hi q̄ i tabernaculo erāt: veniētes ⁊ añ i-
greſſuz cubiculi pſtrepētes excitādi grā
inq̄etudinē arte moliebāt̄: vt nō ab ex-
citātib⁹: ſꝫ a ſonātib⁹ holofernes euigi-
C laret. Nullus eñ audebat cubiculū vir
tu: ꝭ aſſyrioꝝ pulſando aut itrādo api-
re. Sꝫ cū veniſſent ei⁹ duces ac tribuni
⁊ vniuerſi maioꝛes exercit⁹ aſſyrioꝝ: di-
xerūt cubicularijs. Intrate ⁊ excitate il
lum: q̄m egreſſi mures de cauernis ſuis
auſi ſūt ꝓuocare nos ad p̄liū. Tūc igreſ
ſus vagao cubiculū ei⁹ ſtetit añ coꝛtinā
⁊ plauſum fecit manibus ſuis: ſuſpica-
batur eñ illū cū iudith doꝛmire. Sꝫ cū
nullū motū iacētis ſenſu aurū caperet
acceſſit ꝓximās ad coꝛtinā: ⁊ eleuās eā
vidēſq; cadauer abſq; capite holofer-
nis in ſuo ſanguine tabefactū iacere ſu
per terrā: exclamauit voce magna cum
fletu ⁊ ſcidit veſtimēta ſua. Et igreſſus
tabernaculuz iudith nō iuenit eam. Et
exiliuit foꝛas ad ppl̄m ⁊ dixit: Una mu-
lier hebꝛea fecit ꝯfuſionē i domo regis
nabuchodonoſoꝛ. Ecce eñ holofernes
iacet in terra ⁊ caput eius nō eſt in illo
Quod cum audiſſent principes virtu-
tis aſſyrioꝝ: ſciderūt oēs veſtimēta ſua
et intolerabilis timoꝛ et tremoꝛ cecidit
ſup eos: ⁊ turbati ſūt animi eoꝛum val-
de. Et factus eſt clamoꝛ incompabilis
in medio caſtroꝝ eoꝛum. XV

Umq; oīs exercitus decollatum
c holofernez audiſſet: fugit mens
⁊ conſiliuz ab eis: ⁊ ſolo tremoꝛe
⁊ metu agitati fuge p̄ſidium ſumūt: ita
vt nullus loq̄ret̄ cū ꝓximo ſuo: ſed in-
clinato capite relictis oīb⁹ euadere fe-
ſtinabāt hebꝛeos: q̄s armatos ſup ſe ve
nire audierāt: fugiētes p vias cāpoꝝ
⁊ ſemitas colliū. Uidētes itaq; filij iſrl̄
fugiētes: ſecuti ſūt illos: deſcēderūtq;
clāgētes tubis: ⁊ vlulātes p⁹ ipſos. Et
q̄m aſſyrij nō adunati: i fugā ibāt p̄cipi
tes: Filij aūt iſrl̄ vno agmie pſequētes:
debilitabant oēs q̄s iuenire potuiſſent
Miſitq; ozias nūcios p oēs ciuitates ⁊
regiōes iſrl̄. Ois itaq; regio oīſq; vrbs
electā iuuētutē armatā miſit poſt eos.
⁊ pſecuti ſūt eos i oꝛe gladij q̄uſq; pue-
nirēt ad extremitatē finiū ſuoꝝ. Reliq̄
aūt q̄ erāt i bethulia: ingreſſi ſūt caſtra
aſſyrioꝝ: ⁊ p̄dā quā fugiētes aſſyrij reli
q̄rāt: abſtulerūt: ⁊ onuſtati ſūt valde. Hi
ꝟo q̄ victoꝛes reuerſi ſūt ad bethuliaz:
omia q̄ erāt illoꝝ abſtulerūt ſecū: ita vt
nō eſſet numer⁹ i pecoꝛib⁹ in iumētis ⁊
vniuerſis mobilib⁹ eoꝝ: vt a minimo vſq;
ad magnū oēs diuites fierēt de p̄datio
nib⁹ eoꝛuz. Joachim aūt ſūm⁹ potifex i
hierl̄m venit i bethuliam cū vniuerſis
p̄ſbyterꝭ ſuis vt videret iudith. Que cū
exiſſet ad illum: bñdixerūt illā oēs vna

voce:dicētes:Tu glia hierlm: tu leticia
iſrael:tu honorificētia ppli noſtri:qꝛ fe-
ciſti viriliter:⁊ confortatū eſt cor tuum
eo ꝙ caſtitatē amaueris ⁊ poſt virū tuū
alterū neſcieris:ideo ⁊ man⁹ dñi confor
tauit te:⁊ ideo eris benedicta i eternū.
13. Et dixit omis pplus:fiat fiat. Per dies
13. autē triginta vix collecta ſunt ſpolia aſ
ſyriorū a populo iſrael. Porro autē vni
uerſa q̄ holofernis peculiaria fuiſſe ꝓba
ta ſunt:dederūt iudith in auro ⁊ argen-
to ⁊ veſtib⁹ ⁊ gemmis ⁊ oi ſupplectili:⁊
tradita ſunt omia illi a populo. Et oēs
populi gaudebant cū mulierib⁹ ⁊ virgi
nibus ⁊ iuuenib⁹:in organis ⁊ cithar).
A Tunc cantauit canticum XVI
hoc dño iudith:dicēs: Incipite
dño in tympanis: cantate dño i
cymbalis:modulamini illi pſalmuꝫ no-
uum:exultate et inuocate nomen eius.
Dñs cōterens bella:dñs nomen eſt illi.
Qui poſuit caſtra ſua i medio ppli ſui:
vt eriperet nos de manu oim inimicoꝝ
nroꝝ. Uenit aſſur ex mōtib⁹ ab aquilo-
ne in multitudie fortitudinis ſue:cuius
multitudo obturauit torrētes ⁊ eq̄ eoꝝ
cooperuerūt valles. Dixit ſe incenſuruꝫ
fines meos:⁊ iuuenes meos occiſorum
gladio:infantes meos dare in ꝑdam:et
ꝟgines in captiuitatē. Dñs aūt omīpo
tens nocuit eū:⁊ tradidit eū in man⁹ fe
B mine:⁊ ꝯfudit eū. Nō eni cecidit potens
eoꝝ a iuuenib⁹:nec filij titan ꝑcuſſerūt
eum:nec excelſi gigantes impoſuerūt ſe
illi:ſed iudith filia merari in ſpecie fa-
10. ciei ſue diſſoluit eū. Exuit eni ſe veſtimē
to viduitatis:⁊ induit ſe veſtimēto leti-
cie in exultatione filioꝝ iſrael. Unxit fa
ciem ſuā vnguēto:colligauit cincinnos
ſuo mitra ad decipiendū illū. Sandalia
eius rapuerūt oculos eius:pulchritudo
eius captiuaꝫ fecit aiam ei⁹:amputauit
pugione ceruicē eius. Horruerunt perſe
cōſtantiā eius:⁊ medi audaciā ei⁹. Tūc
vlulauerūt caſtra aſſyrioꝝ qn̄ apparue-
runt humiles mei:areſcētes in ſiti. Filij
puellarū cōpunxerūt eos:⁊ ſicut pueros
fugientes occiderūt eos:perierūt in pre
lio a facie dñi dei mei. Hymnū cantem⁹
dño:hymnū nouū cantem⁹ deo noſtro.
Adonai dñe: magn⁹ es tu:⁊ ꝑclarus in
32. C virtute:⁊ quem ſupare nemo pōt. Tibi
14 ſeruiat omis creatura tua:qꝛ dixiſti ⁊ fa
cta ſunt:miſiſti ſpm̄ tuū ⁊ creata ſunt:⁊
nō eſt qui reſiſtat voci tue. Mōtes a fun
damentis mouebunt cū aquis:petre ſi-
cut cera liqueſcēt ante faciē tuam. Qui
autē timent te:magni erūt apud te per
omia. Ue genti inſurgēti ſup gen⁹ me-
um. Dñs eni oipotēs vindicabit in eis:
in die iudicij viſitabit illos. Dabit eni
ignē ⁊ vermes in carnes eorū: vt vrant
⁊ ſentiant vſqꝫ in ſempiternū. Et factuꝫ
eſt poſt hec ois ppls poſt victoriaꝫ venit
in hierlm adorare dñm:⁊ mox vt purifi
cati ſunt:obtulerūt oēs holocauſta ⁊ vo
ta ⁊ repromiſſiones ſuas. Porro iudith
vniuerſa vaſa bellica holofernis que de
dit illi ppls:⁊ conopeū qđ ipa ſuſtulerat
obtulit in anathema obliuionis. Erat D
aūt ppls iocūdus ſm faciem ſctōrū:⁊ ꝑ
tres menſes gaudiū huius victorie cele
bratū eſt cū iudith. Poſt dies aūt illos
vnuſq̄ſqꝫ redijt in ſua:⁊ iudith magna
facta eſt in bethulia:⁊ ꝑclarior erat vni
uerſe terre iſrl. Erat etiā ꝟtuti caſtitas
adiuncta:ita vt nō cognoſceret virū oi-
bus dieb⁹ vite ſue:ex quo defunctus eſt
manaſſes vir ei⁹. Erat aūt dieb⁹ feſtj ꝓ-
cedens cū magna gloria. Manſit auteꝫ
in domo viri ſui annos centū quinqꝫ:⁊
dimiſit abram ſuam liberaꝫ:⁊ defuncta
eſt ac ſepulta cū viro ſuo in bethulia:lu
xitqꝫ illā omis populus dieb⁹ ſeptē. In
omī autē ſpatio vite eius nō fuit qui ꝑ
turbaret iſrael:⁊ poſt mortē eius annis
multis. Dies autē victorie hui⁹ feſtiui-
tatis:ab hebreis in numero ſanctoꝝ di-
erum accipitur:⁊ colitur a iudeis ex il-
lo tempore vſqꝫ in preſentem diem.

Explicit liber Judith. Incipit prologus in librū Heſter.

Librum heſter varijs tranſlatorib⁹ cōſtat eſſe vitiatuꝫ: quē ego de arciuis hebreorum reuelās verbuꝫ e verbo expreſſius tranſtuli. Quē librum editio vulgata lacinioſis hincinde verboꝝ finib⁹ trahit: addens ea que ex tp̄e dici poterāt:⁊ audiri: ſicut ſolitū eſt ſcholarib⁹ diſciplinis ſūpto themate excogitare:q̄b⁹ ꝟbis vti potuit q̄ iniuriā paſſus ē:vel ille q̄ iniuriā fecit. Uos aūt o paula ⁊ euſtochiū qm̄ ⁊ bibliothecas hebreoꝝ ſtuduiſtis intrare: ⁊ interpretū certamia cōprobaſtj:tenentes heſter hebraicū librū ꝑ ſingula ꝟba nrām tranſlationē aſpicite: vt poſſitis agnoſcere me: nihil etiā augmētaſſe addēdo ſed fideli teſtimonio ſimpliciter ſicut in

hebꝛeo habet:hiſtoꝛiā hebꝛaicā latine
lingue tradidiſſe. Nec affectamꝰ laudes
hoim:nec vituperatiões expaueſcimus:
deo enī placere curātes:minas hoim pe
nitus nō timemꝰ:qm deus diſſipat oſſa
Gala.1.b eoꝝ qui homibꝰ placere deſiderāt:ꝛ ẜm
apłm q̄ eiuſmodi ſūt:ſerui chꝛiſti eē nō
poſſunt. Rurſuz in libꝛo heſter alphabe-
tum ex minio vſq; ad theta lraz fecimꝰ
diuerſis in locis:volētes.ſ.ſeptuaginta
interpretū oꝛdinē p hoc inſinuare ſtudi
oſo lectoꝛi. Nos eni iuxta moꝛē hebꝛai-
cū oꝛdinē ꝓſequi etiā in ſeptuagita edi
tione maluimꝰ.

Explicit pꝛologus. Inci-
pit liber Heſter Cap. I

A
1.8.c
1.16.a
IN diebus aſue-
ri qui regnauit ab india vſ-
q; ethiopiam ſup centū vi-
gintiſeptē ꝓuincias: qn ſe-
dit in ſolio regni ſui:ſuſa ciuitas regni
eius exoꝛdiū fuit. Tertio igit anno im-
perij ſui fecerat grande conuiuiū cun-
ctis pꝛincipibꝰ:ꝛ pueris ſuis foꝛtiſſimis
perſaꝝ ꝛ medoꝝ inclytis ꝛ p̄fectis pꝛo-
uinciaꝝ coꝛaz ſe:vt oſtenderet diuitias
glie regni ſui:ac magnitudinē atq; ia-
ctantiā potentie ſue multo tpe:cētū vi-
delicet ꝛ octoginta diebꝰ. Cūq; implerē
tur dies cōuiuij:inuitauit oēm ppłm q̄
inuentus eſt in ſuſis a maximo vſq; ad
minimū:ꝛ iuſſit ſeptē diebꝰ cōuiuiū p̄-
parari in veſtibulo hoꝛti ꝛ nemoꝛis:qđ
regio cultu ꝛ manu conſitū erat. Et pen
debant ex oi pte tentoꝛia aerei coloꝛis ꝛ
carbaſini ac hyacinthini:ſuſtenta funi-
bus byſſinis atq; purpureis qui ebur-
neis circulis inſerti erāt:ꝛ colūnis mar
moꝛeis fulciebant. Lectuli q̄z aurei ꝛ ar
B gentei:ſup pauimētū ſmaragdino ꝛ pa-
rio ſtratū lapide diſpoſiti erāt: qđ mira
varietate pictura decoꝛabat. Bibebant
aūt qui inuitati erāt:aureis pocul:et a-
lijs atq; alijs vaſis cibi inferebāt. Ui-
nū quoq; vt magnificētia regia dignuz
erat abundans ꝛ p̄cipuū ponebat. Nec
erat qui nolētes cogeret ad bibēdū: ſed
ſicut rex ſtatuerat p̄ponēs mēſis ſingu-
los de pꝛincipibꝰ ſuis:vt ſumeret vnuſ-
quiſq; qđ vellet. Uaſthi quoq; regina fe
cit couiuiū feminarū in palatio vbi rex
aſuerus manere ꝯſueuerat. Itaq; die ſe-
ptimo cū rex eſſet hylarioꝛ:ꝛ poſt nimiā
potionez incaluiſſet mero: p̄cepit mau-
mā ꝛ bazatha ꝛ arbona ꝛ bagatha ꝛ ab-
gatha ꝛ zarath ꝛ charchas ſeptē eunu-
chis qui in ꝯſpectu eiꝰ miniſtrabant:vt
introducerēt reginā vaſthi coꝛā rege:po
ſito ſup caput eiꝰ diademate:vt oſtende
ret cūctis pplis ꝛ pꝛincipibꝰ eiꝰ pulchꝛi
tudinē. Erat eni pulchꝛa valde. Que re- 1.8
nuit:ꝛ ad regl imperiū qđ p eunuchos
mandauerat:venire ꝯtēpſit. Uñ iratus
rex:ꝛ nimio furoꝛe ſuccēſus: interroga-
uit ſapiētes q̄ ex moꝛe regio ſemp ei ad-
erant:ꝛ illoꝝ faciebat cūcta ꝯſilio:ſcien
tiū leges ac iura maioꝝ:erant autē pꝛi-
mi ꝛ ꝓximi charzena ꝛ zethar ꝛ adma-
tha ꝛ tharſis:ꝛ mares:ꝛ marſana:ꝛ ma
mucha:ſeptē duces pſarū atq; medoꝝ:q̄
videbāt faciē regl ꝛ pꝛimi poſt eū reſide
re ſoliti erāt:cui ſniē vaſthi regina ſubia
ceret q̄ aſueri regis imperiū qđ p eunu-
chos mādauerat:facere noluiſſz. Reſpō-
ditq; mamucha audiēte rege atq; pꝛin-
cipibꝰ: Nō ſolū regē leſit regina vaſthi:
ſed ꝛ oēs pplos ꝛ pꝛincipes q̄ ſūt in cun
ctis ꝓuincijs regl aſueri. Egredietur eni
ſermo regine ad oēs mulieres vt cōtem
nant viros ſuos:ꝛ dicāt: Rex aſſuerꝰ iuſ
ſit vt regina vaſthi intraret ad eū:ꝛ illa
noluit:atq; hoc exemplo oēs pꝛincipuz
cōiuges perſaꝝ atq; medoꝝ paruipen-
dēt imperia maritoꝝ. Uñ regl iuſta eſt
indignatio. Si tibi placet egrediat edi
ctū a facie tua:ꝛ ſcribat iuxta legē per-
ſarū atq; medoꝝ quā p̄teriri illicitū eſt:
vt nequaq̄ vltra vaſthi ingrediat ad re
gem:ſed regnū illiꝰ altera q̄ melioꝛ ē il- Re.
la accipiat. Et hoc in om̄e (qđ latiſſim
eſt) pꝛouīciaꝝ tuaꝝ diuulget imperiū
ꝛ cūcte vxoꝛes tam maioꝝ q̄ minoꝝ de-
ferant maritl ſuis honoꝛē. Placuit ꝯſi-
liū eiꝰ regi ꝛ pꝛincipibꝰ:fecitq; iuxta ꝯſ
lium mamucha:ꝛ miſit epłas ad vniuer
ſas ꝓuincias regni ſui:vt queq; gēs au
dire ꝛ legere poterat diuerſis linguis e
lrīs:eſſe viros pꝛicipes ac maioꝛes ī do
mibus ſuis:ꝛ hoc per cunctos populo
diuulgari. II

h His itaq; geſtl: poſtq̄ regl aſuer
indignatio deferbuerat:recoꝛda
tus eſt vaſthi que feciſſet vel q̄ paſſa eſ
ſet:dixerūtq; pueri regis ac miſtri eiꝰ
Querant regi puelle v̄gines ac ſpecio
ſe:ꝛ mittant q̄ ꝯſiderēt p vniuerſas ꝓ
uincias puellas ſpecioſas ꝛ virgines:e
adducāt eas ad ciuitatē ſuſan:ꝛ tradā
in domū feminaꝝ ſub manu egei eun
chi qui eſt p̄poſitꝰ ꝛ cuſtos mlieꝝ regis
rū:ꝛ accipiāt mundū muliebꝛē ꝛ ceter

d vſus neceſſaria. Et q̃cunq; inter om
es ocul' regis placuerit: ip̄a regnet pro
aſthi. Placuit ſermo regi: ⁊ ita vt ſug-
eſſerant iuſſit fieri. Erat vir iudeus in
uſis ciuitate: vocabulo mardocheus fi
ius iair: filij ſemei: filij cis: de ſtirpe ge-
mini: qui tranſlat⁹ fuerat de hierl'm eo
4.c empore quo iechoniã regẽ iuda nabu-
hodonoſor rex babylonis tranſtulerat
ui fuit nutrici⁹ filie fratris ſui ediſſe q̃
ltero noīe vocabat' heſter: ⁊ vtrũq; pa-
I.eo entẽ amiſerat: pulchra nimis ⁊ decora
B acie. Mortuiſq; p̄re eius ac m̄re: mar-
ocheus ſibi eã adoptauit in filiã. Cũq;
crebruiſſet regis imperiũ: ⁊ iuxta man
atũ illi⁹ multe pulchre v̄gines adduce
ent' ſuſan: ⁊ egeo traderent' eunucho:
eſter q̃z inter ceteras puellaſ ei tradita
ſt: vt ſeruaret' in nũero feminarũ. Que
lacuit ei ⁊ inuenit grãm i ↄſpectu illi⁹
Et p̄cepit eunucho vt acceleraret mũdũ
nuliebrẽ: ⁊ traderet ei ptes ſuaſ: ⁊ ſeptẽ
uellas ſpecioſiſſimas de domo regis: ⁊
am ip̄am q̃z pediſſequas ei⁹ ornaret at-
q; excoleret. Que noluit indicare ei po-
ulũ ⁊ patriã ſuã. Mardoche⁹ enī p̄cece
erat ei vt de hac re oīno reticeret: q̃ de-
mbulabat q̃tidie ante veſtibulũ dom⁹
n qua electe virgines ſuabant': curam
gens ſalutj heſter: ⁊ ſcire volẽs quid ei
cciderat. Cũ aũt veniſſet tp̄s ſingularũ
ordinẽ puellarũ vt intrarẽt ad regem:
xpletj oīb⁹ q̃ ad cultũ muliebrẽ ptine-
ant: mẽſis duodecim⁹ v̄tebat': ita dũ-
taxat vt ſex mẽſib⁹ oleo vngerent' myr-
ino: ⁊ alijs ſex q̃buſdã pigmentis ⁊ aro
natib⁹ vterent'. Ingrediẽteſq; ad regẽ:
uicq̃d poſtulaſſent ad ornatũ ptinens
ccipiebãt ⁊ vt eis placuerat cõpoſite:
e triclinio feminarũ ad regj cubiculuz
raſiebãt. Et q̃ intrauerat veſpe egredi-
bat' mane: atq; inde i ſecũdas edes de-
ducebant' q̃ ſub manũ ſaſagazi eunuchi
erant: q̃ ↄcubinis regj p̄ſidebat: nec ha-
bebat ptãtẽ ad regẽ vltra redeundi niſi
voluiſſet rex: ⁊ eã venire iuſſiſſet ex noīe.
Euoluto aũt tp̄e p ordinẽ: inſtabat dies
quo heſter filia abiahil fr̄is mardochei:
quã ſibi adoptauerat i filiã deberet in-
trare ad regẽ. Que nõ q̃ſiuit muliebrem
cultũ: ſed q̃cũq; voluit egeus eunuchus
cuſtos virginũ: hec ei ad ornatuz dedit.
5.ec Erat enī formoſa valde: ⁊ icredibili pul
chritudine: oīm oculis gratioſa: ⁊ ama-
bilis videbat'. Ducta eſt itaq; ad cubi-
culũ regis aſueri menſe decimo q̃ voca-
tur thebeth: ſeptimo anno regni eius: ⁊
adamauit eã rex plus q̃z omẽs mlieres:
habuitq; grãm ⁊ miſcdiam corã eo ſup
omẽs mulieres: ⁊ poſuit diadema regni
in capite ei⁹: fecitq; eã regnare i loco va
ſthi. Et iuſſit cõuiuiũ p̄parari pmagni- D
ficũ cũctis pricipib⁹ ⁊ ſuis ſuis: ⁊ p cõ-
iunctione ⁊ nuptijs heſter. Et dedit re-
quiẽ vniuerſis puincijs: ac dona largi-
tus ẽ iuxta magnificentiã principalem.
Cũq; ⁊ ſecũdo q̃rerent' v̄gines: ⁊ cõgre-
garent': mardoche⁹ manebat ad ianu-
am regis: necdũ pdiderat heſter patriã
⁊ ppl'm ſuũ: iuxta mandatũ ei⁹. Quicq̃d
enī ille precipiebat obſeruabat heſter: ⁊
ita cũcta faciebat vt eo tp̄e ſolita erat q̃
eaz paruulã nutriebat. Eo igit' tp̄e quo J.6.a.et
mardocheus ad regis ianuã morabat': J.12.a
irati ſunt bagathan ⁊ thares duo eunu
chi regj: q̃ ianitores erãt: ⁊ in primo pa
latij limine reſidebãt: voluerũtq; inſur
gere i regẽ ⁊ occidere eũ. Qđ mardoche-
um nõ latuit. Statimq; nũciauit regi-
ne heſter: ⁊ illa regi ex noīe mardochei q̃
ad ſe rem detulerat. Queſitũ eſt ⁊ inuen
tũ ⁊ appenſus ẽ vterq; eorũ in patibulo.
Et iuſſit rex vt in libro memoriali ſcribe
retur: vt p vita ſua aliq̃d repenſaret ei.
Mandatũq; eſt hiſtorijs: ⁊ annalib⁹ tra
ditum coram rege.

III

P Oſt hec rex aſuer⁹ exaltauit amã A
filium amadathi qui erat de ſtir J.eo.
pe agag: ⁊ poſuit ſolium ei⁹ ſup
oẽs principes q̃s habebat. Cũctiq; ſerui
regis q̃ in forib⁹ palatij v̄ſabant' flecte
bant genua: ⁊ adorabãt aman. Sic enī
p̄ceperat eis imꝑator. Solus mardoche
us nõ flectebat genu: neq; adorabat eũ
Cui dixerũt pueri regis q̃ ad fores pala-
tij reſidebãt. Cur p̄ter ceteros nõ obſer-
uas mandatũ regj? Cũq; hoc crebri⁹ di
cerent: ⁊ ille nollet audire: nunciauerũt
amã ſcire cupiẽtes vtrũ pſeueraret i ſen
tentia. Dixerat enī eis ſe eſſe iudeũ. Qđ B
cũ audiſſet aman ⁊ experimẽto pbaſſet
q mardoche⁹ nõ ſibi flecteret genu nec
ſe adoraret: irat⁹ eſt valde: ⁊ p nihilo du
xit in vnũ mardocheũ mittere man⁹ ſu-
as: audierat enī q eſſet gentj iudee: ma-
giſq; voluit oẽm iudeorũ q̃ erat i regno
aſueri pdere nationẽ. Menſe primo cu-
ius vocabulũ ẽ niſan anno duodecimo
regni aſueri: miſſa eſt ſors in vrnã q̃ he- J.9.e
braice dicit' phur corã aman quo die et
quo mẽſe gens iudeorũ deberet interfi-
ci: ⁊ exiuit mẽſis duodecim⁹ q̃ vocatur

I.13.b. adar. Dixitq́ȝ aman regi aſuero. Eſt po-
C pulus ꝑ oēs ꝓuincias regni tui diſper-
ſus: a ſe mutuo ſeꝑatus: nouis vtens le
gibꝰ ⁊ cerimonijs: inſuꝑ ⁊ regis ſcita cō
temnēs. Et optime noſti ꝙ nō expediat
regno tuo vt inſoleſcat ꝑ licentiā. Si ti
bi placet decerne vt pereat: ⁊ decem mi-
lia talentoꝝ appendā arcarijs gaze tue.
S.co. Tulit ergo rex annulum quo vtebat̃ de
manu ſua: ⁊ dedit eū aman filio amada
thi de ꝓgenie agag hoſti iudeoꝝ: dixit-
q́ȝ ad eū. Argentū qđ tu pollicerꝭ: tuuȝ
ſit: de pplo age qđ tibi placet. Uocatiq́ȝ
ſunt ſcribe regꝭ menſe primo niſan ter-
tiadecima die eiuſdē menſis: ⁊ ſcriptuȝ
eſt vt iuſſerat aman ad oēs ſatrapas re-
D gis: ⁊ iudices ꝓuinciaꝝ diuerſaq́ȝ gen-
tiū: vt queq́ȝ gens legere poterat ⁊ audi
re ꝓvarietate linguaꝝ ex noīe regꝭ aſue
ri: ⁊ lr̃e ſignate ipiꝰ annulo miſſe ſunt ꝑ
curſores regis ad vniuerſas ꝓuincias:
vt occiderent atq́ȝ delerēt oēs iudeos a
puero vſq́ȝ ad ſenem paruulos ⁊ mulie-
res vno die: hoc ē tertiodecimo menſis
duodecimi q̇ vocat̃ adar: ⁊ bona eoꝝ di
riperent. Summa aūt epl̃aꝝ hec fuit: vt
oēs ꝓuincie ſcirent ⁊ pararēt ſe ad ꝑdi-
I.8.d ctam diē. Feſtinabāt curſores qui miſſi
erant regis imperiū explere. Statimq́ȝ
in ſuſis pepēdit edictū: rege ⁊ aman ce-
lebrante conuiuiū: ⁊ cunctis iudeis qui
A in vrbe erant flentibꝰ. IIII
q Ue cū audiſſet mardocheꝰ: ſcidit
veſtimēta ſua: ⁊ indutus eſt ſac-
co: ſpargens cinerē capiti ⁊ ī platea me-
die ciuitatꝭ voce magna clamabat oſtē
dens amaritudinē animi ſui: ⁊ hoc eiu-
late vſq́ȝ ad fores palatij gradiēs. Non
eni erat licitū indutū ſacco aulaȝ regis
intrare. In oībꝰ quoq́ȝ ꝓuincijs: oppi-
dis ac locꝭ ad q̇ crudele regꝭ dogma ꝑ-
uenerat: planctꝰ ingens erat apud iude
os: ieiuniū: vlulatꝰ ⁊ fletus: ſacco ⁊ cine
re multꝭ ꝓ ſtratu vtentibꝰ. Ingreſſe aūt
ſunt puelle heſter ⁊ eunuchi: nunciaue-
B rūtq́ȝ ei. Qđ audiēs ꝯſternata eſt: ⁊ veſtē
miſit vt ablato ſacco indueret eā. Quaȝ
accipere noluit. Accitoq́ȝ athach eunu-
cho quē rex miniſtrum ei dederat prece
pit vt iret ad mardocheuȝ ⁊ diſceret ab
eo cur hoc faceret. Egreſſuſq́ȝ athach
iuit ad mardocheū: ⁊ inuenit eū ſtanteȝ
in platea ciuitatꝭ aū oſtiū palatij. Qui
indicauit ei oīa q̇ acciderāt: quō aman
ꝓmiſiſſet vt in theſauros regꝭ ꝓ iudeo-
rū nece inferret argentū: exemplar q̇ȝ e-

dicti qđ pendebat in ſuſis dedit ei vt re
gine oſtēderet: ⁊ moneret eam vt intra-
ret ad regē: ⁊ deꝑcaret̃ eum ꝓ pplo ſuo.
Regreſſus athach nūciauit heſter omi
q̇ mardocheus dixerat. Que rūdit ei: e
iuſſit vt diceret mardocheo. Oēs ſerui re
gis ⁊ cūcte que ſub ditiōe eius ſunt no-
runt ꝓuincie: ꝙ ſiue vir ſiue mlier non
vocatꝰ: interiꝰ atrium regis intrauerit
abſq́ȝ vlla cūctatiōe ſtati interficiat̃: n
ſi forte rex aureā virgā ad eū tetenderi
ꝓ ſigno clemētie: atq́ȝ ita poſſit viuere
Ego igit̃ quō ad regē intrare potero: q
triginta iā diebꝰ nō ſum vocata ad eū
Qđ cū audiſſet mardocheꝰ: rurſū mād
uit heſter: dicēs: Ne putes ꝙ aīam tua
tm̄ liberes: qꝛ in domo regꝭ es ꝑ cunct
iudeis. Si eni nūc ſilueris: ꝑ aliā occa-
ſionē liberabunt̃ iudei: ⁊ tu ⁊ domꝰ pa
tris tui ꝑibitis. Et q̇s nouit vtrū idcir-
co ad regnū venerꝭ: vt in tali tꝑe parar
ris? Rurſūq́ȝ heſter hec mardocheo vbe
mādauit: Uade ⁊ ꝯgrega oēs iudeos quo
in ſuſis reppererꝭ ⁊ orate ꝓ me. Non co
mederꝭ ⁊ nō biberꝭ tribꝰ diebꝰ ⁊ tribus
noctibꝰ: ⁊ ego cū ancillulis meis ſilr ie-
iunabo: ⁊ tūc ingrediar ad regē ꝯtra le-
gem faciēs nō vocata: tradēſq́ȝ me mo
ti ⁊ ꝑiculo. Iuit itaq́ȝ mardocheꝰ ⁊ feci 13.c
omia que heſter preceperat. V
Ie aūt tertio induta eſt heſter re
d galibꝰ veſtimētis ⁊ ſtetit ī atrio
domꝰ regie qđ erat interiꝰ cōtra
baſilicā regis. At ille ſedebat ſuꝑ ſoliu
ſuū in cōſiſtorio palatij ꝯtra oſtium do-
mus. Cūq́ȝ vidiſſet heſter reginā ſtante
placuit oculis eiꝰ ⁊ extēdit ꝯtra eā vgā
aureā quā tenebat manu. Que accedē
oſculata ē ſummitatē virge eiꝰ: dixitq́ȝ
ad eā rex. Quid vis heſter regina? Qu
eſt petitio tua? Etiā ſi dimidiā partē re
gni petierꝭ: dabit̃ tibi. At illa rūdit. S
regi placet obſecro vt venias ad me ho
die ⁊ aman tecū ad cōuiuiū qđ paraui
Statimq́ȝ rex: vocate inq̇t cito aman v
heſter obediat volūtati. Uenerunt itaq
rex ⁊ aman ad cōuiuiū qđ eis regina p
rauerat. Dixitq́ȝ ei rex poſtq̃ vinū bib
rat abūdāter. Quid petꝭ vt det̃ tibi: ⁊
qua re poſtulas? Etiā ſi dimidiā parte Dar.c
regni mei petierꝭ: impetrabis. Cui rūdi
heſter. Petitio mea ⁊ ꝑces ſunt iſte. S
inueni in ꝯſpectu regꝭ grāȝ: ⁊ ſi regi pl
cet vt det mihi qđ poſtulo et meā impl
at petitionē: veniat rex ⁊ aman ad con
uium qđ paraui eis: ⁊ cras aperiaȝ reg

voluntatē meā. Egreſſus eſt itaqꝫ illo
die aman letus ⁊ alacer. Cunqꝫ vidiſſet
mardocheū ſedentē ante fores palatij:
et nō ſolū nō aſſurrexiſſe ſibi: ſꝫ nec mo
tū q̄dē de loco ſeſſionis ſue: indignat⁹ ē
valde: ⁊ diſſimulata ira reuerſus in do-
mū ſuā: cōuocauit ad ſe amicos ſuos ⁊
zares vxorē ſuā: ⁊ expoſuit illis magni-
tudinē diuitiaꝝ ſuaꝝ filiorūqꝫ turbā
et quāta eū gloria ſup omēs principes
C et ſeruos ſuos rex eleuaſſet. Et poſt hec
ait. Regina q̄ꝫ heſter nullū aliū voca-
uit ad cōuiuiū cum rege pter me: apud
quā etiā cras cū rege pranſurus ſuꝫ. Et
cū hec oīa habeā nihil me habere puto
q̄diu videro mardocheū iudeū ſedētē
ante fores regias. Reſponderūtqꝫ ei ꝫa
res vxor eius ⁊ ceteri amici. Jube para
ri excelſam trabē hñtem altitudīs qui-
quagita cubitos: ⁊ dic mane regi vt ap
pendatur ſup eā mardocheus: ⁊ ſic ibis
cum rege letus ad ꝯuiuiū. Placuitqꝫ ei
cōſiliū: ⁊ iuſſit excelſam preparari crucē

VI

A n Octē illā duxit rex
inſomnē: iuſſitqꝫ ſibi afferri hi-
ſtorias ⁊ annales prioꝝ tempo-
rū. Que cum illo pſente legerent: ven-
12.a tum ē ad illū locū vbi ſcriptū erat quō
nunciaſſet mardocheus inſidias baga
than et thares eunuchoꝝ: regem aſueꝝ
iugulare cupientiū. Qđ cum audiſſet
rex: ait. Quid p hac fide honoris ac pre
mij mardocheus cōſecutus ē? Dixerūt
ei ſerui illius ac miſtri. Nihil oīo mer-
cedis accepit. Statimqꝫ rex: quis eſt in-
quit in atrio? Aman q̄ppe interi⁹ atriū
B domus regie intrauerat: vt ſuggereret
regi: ⁊ iuberet mardocheū affigi pati-
bulo qđ ei fuerat preparatū. Rñderunt
pueri. Aman ſtat in atrio. Dixitqꝫ rex
ingrediat. Cunqꝫ eēt ingreſſus ait illi.
Quid debet fieri viro quē rex honora-
re deſiderat? Cogitans aūt in corde ſuo
aman: ⁊ reputans ꝙ nullū aliū rex niſi
ſe vellet honorare: reſpōdit. Hō quē rex
honorare cupit debet indui veſtib⁹ re-
gijs: ⁊ imponi ſup equū qui de ſella re-
gis eſt ⁊ accipere regiū dyadema ſup ca
put ſuum: ⁊ primus de regijs princi-
pibus ac tyrānis teneat equū eius: ⁊ p
plateā ciuitatis incedēs clamet: ⁊ dicat
Sic honorabit quēcunqꝫ rex voluerit
honorare. Dixitqꝫ ei rex. Feſtina ⁊ ſūpta
ſtola ⁊ equo fac vt locut⁹ es: mardocheo
iudeo q̄ ſedet añ fores palatij. Caue ne
q̄cqꝫ de his q̄ locut⁹ es ptermittas. Tu
lit itaqꝫ aman ſtolam ⁊ equū: indutūqꝫ
mardocheū in platea ciuitatꝭ: ⁊ impo-
ſitū equo pcedebat atqꝫ clamabat. Hoc
honore cōdignus ē quēcunqꝫ rex volu
erit honorare. Reuerſuſqꝫ ē mardoche⁹ D
ad ianuā palatij: ⁊ aman feſtinauit ire
in domū ſuā lugens: ⁊ opto capite: nar
rauitqꝫ ꝫares vxori ſue ⁊ amicis oīa q̄
eueniſſent ſibi. Cui rñderunt ſapientes
quos habebat in cōſilio ⁊ vxor ei⁹. Si
de ſemie iudeoꝝ ē mardocheus añ quē
cadere cepiſti: nō poteris ei reſiſtere: ſꝫ
cades in cōſpectu eius. Adhuc illis lo-
quentib⁹ venerūt eunuchi regis ⁊ cito
eū ad cōuiuiū qđ regina parauerat: per
gere compulerunt.

VII

i Ntrauit itaqꝫ rex ⁊ aman vt bi- A
berēt cum regina. Dixitqꝫ ei rex
etiā ſecunda die poſtqꝫ vino in-
caluerat. Que ē petitio tua heſter vt de
tur tibi: ⁊ q̄d vis fieri? Etiā ſi dimidiā
ptē regni mei petieris: impetrabis. Ad
quē illa rñdit. Si iueni grām in oculis
tuis o rex: ⁊ ſi placet: dona mihi aniam
meā p qua rogo: et pplm meū p q̄ ob- B
ſecro. Traditi eni ſum⁹ ego et ppls me⁹
vt cōteramur: iugulemur ⁊ peam⁹. At-
qꝫ vtinā in ſeruos ⁊ famulas vendere-
mur: eēt tolerabile malū: ⁊ gemēs tace
rē: nunc aūt hoſtis noſter ē cui⁹ crude-
litas redūdat in regē. Rñdenſqꝫ rex aſ-
uerus: ait. Quis ē iſte ⁊ cui⁹ potētie: vt
hec audeat facere? Dixitqꝫ heſter Hoſtiſ
⁊ inimic⁹ nr̄ peſſimus iſte ē amā. Qđ il- C
le audiēs ilico obſtupuit: vultū regꝭ ac
regine ferre nō ſuſtinēs. Rex aūt iratus
ſurrexit: ⁊ de loco cōuiuij intrauit i hor
tū arborib⁹ cōſitū. Aman q̄ꝫ ſurrexit vt
rogaret heſter rginā p aīa ſua: itellexit
eni a rege ſibi patū malū. Qui cū reuer
ſus eēt d horto nemorib⁹ cōſito: ⁊ itraſ
ſet cōuiuij locū: repperit amā ſup lectū
corruiſſe i quo iacebat heſter: ⁊ ait. Eti D
am reginā vult opprimere me pñte i do
mo mea. Necdū verbū de ore regꝭ exie-
rat: ⁊ ſtati operuēt faciē eius. Dixitqꝫ
arbona vn⁹ de eunuchis q̄ ſtabāt i mi-
niſterio regiſ En lignū qđ parauerat mar
docheo q̄ locutus eſt p rege: ſtat in do-
mo aman: hñs altitudinis q̄nquagita
cubitos. Cui dixit rex. Appēdite eū i eo
Suſpēſus ē itaqꝫ amā in patibulo qđ
parauerat mardocheo: ⁊ regis ira q̄euit.

VIII

d Je illo dedit rex aſue- A
rus heſter regine domū amā ad
uerſarij iudeoꝝ: et mardocheus

ingreſſus eſt añ faciẽ regis. Confeſſa eſt
F.5.c. eni ei heſter q̄ eſſet patru⁹ ſuus. Tulit
q̃ rex annulũ quẽ ab aman recipi iuſſe
rat: ⁊ tradidit mardocheo. Heſter autẽ
ↄſtituit mardocheũ ſup̲ domũ ſuã. Nec
his contenta ꝓcidit ad pedes regis: fle-
uitq̃ ⁊ locuta ad eũ orauit vt maliciã
aman agagite: ⁊ machinatiões ei⁹ peſ-
mas q̄s excogitauerat ↄtra iudeos: iu-
beret irritas fieri. At ille ex more ſcep-
trũ aureũ ꝑtendit manu: quo ſignũ cle
mẽtie mõſtrabat. Illaq̃ cõſurgẽs ſtetit
B ante eũ: ⁊ ait. Si placet regi: ⁊ ſi inueni
grãm in oculis eius: ⁊ dep̲catio mea nõ
ei videt eẽ cõtraria: obſecro vt nouis
ep̃lis: veteres amã lr̃e inſidiatoris ⁊ ho
ſtis iudeoꝝ: quib⁹ eos in cũctis regĩ ꝓ-
uincijs ꝑire ꝑcepat corrigant. Quõ eni
potero ſuſtinere necẽ ⁊ interfectionem
pp̃li mei? Rñditq̃ rex aſuerus heſter re
gine ⁊ mardocheo iudeo. Domũ aman
conceſſi heſter regine: ⁊ ipm̃ iuſſi affigi
cruci: q2 auſus ẽ manũ mittere in iude
os. Scribite ꝫ iudeis ſicut vobis pla-
cet ex regis noĩe: ſignãtes lr̃as annulo
F.5.d meo. Hec eni cõſuetudo erat: vt ep̃lis q̄
ex regis noĩe mittebant: ⁊ illius annu-
lo ſignate erãt: nemo auderet contradi
cere. Accitiſq̃ ſcribis ⁊ librarijs regis:
erat autẽ tp̃s tertij mẽſis q̄ appellat ſi-
C ban: viceſima ⁊ tertia illius die: ſcripte
ſunt ep̃le vt mardocheus voluerat ad
iudeos ⁊ ad principes ꝓcuratoreſq̃ et
F.1.a.et iudices qui centũ vigintiſeptẽ ꝓuīcijs
J.16.a ab india vſq̃ ethiopiã p̄ſidebãt: ꝓuin-
cie atq̃ ꝓuincie: pp̃lo ⁊ pp̃lo: iuxta lin
guas ⁊ lr̃as ſuas ⁊ iudeis: ꝓut legere po
terãt ⁊ audire. Ipeq̃ ep̃le que regĩ no-
mie mittebant: ãnulo illius obſignate
ſunt ⁊ miſſe p̲ veredarios: q̄ p̲ oẽs ꝓui-
cias diſcurrẽtes: veteres lr̃as nouis nũ
cijs ꝑuenirẽt. Quib⁹ impauit rex: vt cõ
uenirẽt: iudeos p̲ ſingulas ciuitates: ⁊
in vnũ ꝑcipent cõgregari: vt ſtarẽt pro
aĩabus ſuis: ⁊ oẽs inimicos ſuos cuꝫ
cõiugib⁹ ac liberis: ⁊ vniuerſis domi-
bus interficerẽt atq̃ delerẽt. Et conſti
tuta eſt p̲ oẽs prouincias vna vltionis
dies: id ẽ tertiadecima die menſis duo-
D decimi adar. Sũmaq̃ ep̃le hec fuit vt ĩ
oĩbus terris ac pp̃lis q̄ regis aſueri ſub
iacebãt imperio: notũ fieret p̲atos eẽ iu-
deos ad capiendã vindictã de hoſtibus
F.5.d ſuis. Egreſſiq̃ ſũt veredarij celeres nũ
cios pferẽtes: ⁊ edictũ regis pepẽdit in
ſuſis. Mardocheus aũt de palatio ⁊ de

cõſpectu regis egrediẽs fulgebat veſ
bus regijs hyacithinis videlꝫ ⁊ aerin
coronã aureã portãs in capite ⁊ amic
ſerico pallio atq̃ purpureo. Oĩſq̃ ciu
tas exultauit atq̃ letata eſt. Iudeis
tẽ noua lux oriri viſa ẽ: gaudiũ: hon
⁊ tripudiũ. Apud oẽs pp̃los vrbes a
q̃ ꝓuincias quocũq̃ regĩ ꝑcepta ve
ebãt mira exultatio: epule atq̃ ↄuiu
⁊ feſtus dies: intantũ vt plures alter
gẽtis ⁊ ſecte: eoꝝ religiõi ⁊ cerimoni
iũgerẽt. Grãdis eñi cũctos iudaici n
minis terror inuaſerat. IX

Gitur duodecimi menſis que A
i adar vocari añ iã diximꝰ: tert
decima die qñ cũctis iudeis i
terfectio p̲abat: ⁊ hoſtes eoꝝ inhiab
ſanguini: verſa vice ſup̲iores: iudei e
ceperunt: ⁊ ſe de aduerſarijs vindica
Cõgregatiq̃ ſunt p̲ ſingulas ciuitat
et oppida ⁊ loca: vt extẽderẽt manũ
tra inimicos ⁊ pſecutores ſuos. Null
q̃ auſus eſt reſiſtere: eo q̄ omẽs pp̃l
magnitudinis eoꝝ formido penetrar
Nã ⁊ ꝓuinciaꝝ iudices duces ⁊ ꝓc
ratores: oĩſq̃ dignitas q̄ ſingulis loc
⁊ opibus ꝑerat: extollebãt iudeos tim
re mardochei quẽ principẽ eſſe pala
⁊ plurimũ poſſe cognouerãt. Fama q̄s n B
mis ei⁹ creſcebat q̃tidie: ⁊ p̲ cũctoꝝ o
volitabat. Itaq̃ pcuſſerũt iudei inim
cos ſuos plaga magna ⁊ occiderũt e
reddẽtes eis qđ ſibi parauerãt facer
intantũ vt etiã in ſuſis q̃ngẽtos vir
interficerẽt: extra decẽ filios amã ag
gite hoſtis iudeoꝝ. Quoꝝ iſta ſũt no
pharſandathan ⁊ delphon ⁊ eſpatha
phorata ⁊ adalia ⁊ aridatha ⁊ ephern
cha ariſai ⁊ aridai ⁊ vaiſatha. Quos
occidiſſent: ꝑdas de ſubſtãtijs eoꝝ a
re noluerũt. Statiq̃ numer⁹ eoꝝ q̄ o
ciſi erãt ĩ ſuſis ad regẽ relatus ẽ. Q
dixit regine. In vrbe ſuſis interfecer
iudei quigẽtos viros: ⁊ alios decẽ fi
os aman. Quãtã putas eos exercere C
dem in vniuerſis ꝓuincijs? Quid vlt
poſtulas ⁊ qđ vis vt fieri iubeã? Cui
la rñdit: Si regi placet: det poteſtas
deis: vt ſicut fecerũt hodie in ſuſis: ſi
cras faciãt: ⁊ decẽ filij amã ĩ patibul
ſuſpendant. Precepit rex vt ita fier
Statimq̃ in ſuis pepẽdit edictũ ⁊ d
cem filij amã ſuſpẽſi ſũt. Cõgregatis
deis quartadecima die mẽſis adar: i
fecti ſunt in ſuſis trecenti viri: nec e
ab illis direpta ſubſtãtia eſt. Sed ⁊ p̲ o

uīcias q̄ dictioni regis ſubiacebāt ꝓ
abus ſuis ſteterūt iudei:interfecti ho
ib⁹ ac ꝑſecutorib⁹ ſuis:intantū vt ſep
agītaq nꝫ milia occiſoꝝ implerent:
nullus de ſubſtātijs eoꝝ q̄cꝫ cōtinge
D t.Dies aūt tertiuſdecim⁹ mēſis adar
ius apud oēs interfectiōis fuit: ⁊ quar
decia die cedere deſierūt.Quē ꝯſtitue
t eſſe ſolēnem:vt in eo oi tpe deiceps
acarēt epulis:gaudio atꝫ conuiuijs.
t hi q̄ in vrbe ſuſis cedē exercuerant
rtiodecio ⁊ q̄rtodecio die eiuſdē mē
s in cede verſati ſūt:q̄ntodecio autem
e ꝑcutere deſierūt. Et idcirco eūdem
ē cōſtituerūt ſolennē epularū atꝫ le
cie.Hi vero iudei q̄ in oppidis nō mu
tis ac villis morabanꝭ : quartūdeci
ū diē menſis adar conuiuioꝝ ⁊ gau
j decreuerūt:ita vt exultēt i eo ⁊ mit
t ſibi mutuo ꝑtes epulaꝝ ⁊ ciborum.
E ſcripſit itaꝫ mardoche⁹ oīa hec: ⁊ lit
ris ꝯp̄henſa miſit ad iudeos q̄ in oi
us regis ꝓuīcijs morabanꝭ: tā in vi
no poſitis q̄ꝫ ꝓcul: vt quartādecimā
q̄ntādecimā diē mēſis adar ꝓ feſtis
ſciperēt:⁊ reuertēte ſemꝑ āno ſolēni
lebrarēt honore: q2 in ipſis diebus ſe
ti ſūt iudei de inimicis ſuis: et luct⁹
ꝫ triſticia in hilaritatē gaudiūꝫ cō
rſi ſūt: eſſentꝫ dies iſte epulaꝝ atꝫ
ticie:⁊ mitterēt ſibi iuicē ciboꝝ ꝑtes
paupibus munuſcula largirenꝭ.Su
eperūtꝫ iudei in ſolēnē ritū cūcta q̄
tpe facere ceperant:⁊ q̄ mardocheus
.c is faciēda mādauerat. Amā eni fili⁹
nadathi ſtirpis agag hoſtis ⁊ aduer
F ri⁹iudeoꝝ cogitauit ꝯtra eoſ malū vt
cideret illos atꝫ deleret:⁊miſit phur
nr̄a lingua:vertiꝭ in ſortē: ⁊ poſtea
greſſa ē heſter ad regē obſecrās vt co
tus eius lr̄is regis irriti fierēt:⁊ ma
qd ꝯtra iudeos cogitauerat: reuerte
r i caput eius. Deniꝫ ⁊ ipm ⁊ filios
.b ⁹ affixerūt cruci: atꝫ ex illo tpe dies
i appellati ſūt phuri id ē ſortiū:eo ꝙ
hur id ē ſors:in vrnā miſſa fuerit. Et
cta q̄ geſta ſūt epl̄e id ē libri hui⁹ vo
mie ꝯtinenꝭ:q̄cꝫ ſuſtinuerūt ⁊ q̄ dein
ps imutata ſūt : ſuſceperūt iudei ſuꝑ
ſemē ſuū: ⁊ ſuꝑ cūctos q̄ religioni eo
i voluerūt copulari: vt nulli liceat du
G hos dies abſcꝫ ſolēnitate tranſigere
os ſcriptura teſtaꝭ:⁊ cetera expetunt
a ānis ſibi ingiꝭ ſuccedentibus. Iſti
nt dies quos nulla vnq̄ꝫ delebit obli
o:⁊ ꝑ ſingulas generatiōes cūcte i to
ts orbe ꝓuīcie celebrabūt: nec ē vlla ci
uitas i qua dies phuri:id ē ſortiū: non
obſeruenꝭ a iudeis:⁊ ab eoꝝ ꝓgenie q̄
his cerimonijs obligata ē.Scripſerūt
q̄ꝫ heſter regina filia abiahil ⁊ mardo
cheus iude⁹ etiā ſcdam epl̄am:vt oi ſtu
dio dies iſta ſolēnis ſanciretꝭ in poſteꝝ
Et miſerūt ad oēs iudeos q̄ centū vigī
tiſeptē ꝓuincijs regis aſueri verſabāꝭ
vt hr̄ent pacē ⁊ ſuſcipent veritatē: ob
ſeruātes dies ſortiū: ⁊ ſuo tpe cum gau
dio celebrarēt: ſicut cōſtituerāt mardo
cheus ⁊ heſter. Et illi obſeruāda ſuſce
perūt a ſe ⁊ a ſemie ſuo ieiunia atꝫ cla
mores ⁊ ſortium dies: ⁊ omnia que li
bri huiuſ qui vocatur heſter hiſtoria cō
tinentur. X B

Ex vero aſuerus oēm terrā ⁊ cū
r ctas maris inſulas: fecit tribu
tarias: cui⁹ fortitudo ⁊ imperiū
et dignitas atꝫ ſublimitas q̄ exaltauit
mardocheū:ſcripta ſūt i libris medoꝝ
atꝫ perſaꝝ: ⁊ quō mardoche⁹ iudaicī
generis ſecūdus a rege aſuero fuerit:et
magn⁹ apud iudeos:⁊ acceptabiꝭ plebi
fratrū ſuoꝝ:querēs bona pp̄lo ſuo ⁊ lo
quēs ea q̄ ad pacē ſemis ſui ꝑtinerēt.
Que habenꝭ in hebreo plena fide exp̄ſ B
ſi:hec aūt q̄ ſequūꝭ ſcripta repperi i edi
tione vulgata q̄ grecoꝝ ligua ⁊ lr̄is cō
tinenꝭ:⁊ interi poſt finē libri hoc capī
tulū ferebaꝭ: qd iuxta ꝯſuetudinē no
ſtrā obelo.i.veru ꝓnotauim⁹. Dixitꝫ
mardocheus. A deo facta ſūt iſta.Re
cordat⁹ ſū ſomnū qd viderā:hec eadem
ſignificātī:nec eoꝝ q̄cꝫ irritū fuit Par I.II.d C
uus fons qui creuit in fluuiū et in lu
cem ſolēꝫ cōuerſus ē:⁊ i aq̄s plima re
dūdauit:heſter eſt:quā rex accepit vxo
rē:⁊ voluit eſſe reginā. Duo aūt draco
nes:ego ſum:⁊ aman. Gentes que con
uenerāt:hi ſūt qui conati ſūt delere no
mē iudeoꝝ. Gens aūt mea iſrl̄ ē q̄ cla
mauit ad dn̄m: ⁊ ſaluū fecit pp̄lm ſuū:
liberauitꝫ nos ab oīb⁹ malis: ⁊ fecit
ſigna magna atꝫ portēta inter gētes: D
et duas ſortes eē ꝑcepit:vnā pp̄li dei: ⁊
alterā cunctaꝝ gentiū. Venitꝫ vtraꝫ
ſors i ſtatutū ex illo iā tpe corā deo vni
uerſis gentib⁹ :⁊ recordat⁹ eſt dn̄s pp̄li
ſui:ac miſert⁹ hereditatis ſue.Et obſer
uabūtur dies iſti in menſe adar: quar
tadecima ⁊ q̄ntadecima die eiuſdē mē
ſis:cū omi ſtudio ⁊ gaudio in vnū cetū
pp̄li cōgregati in cūctas deinceps ge
nerationes pp̄li iſrael. XI

A a Anno quarto regnantibus ptole
meo ⁊ cleopatra: attulerūt dosi
theus qui ſe ſacerdotē ⁊ leuitici
generis ferebat: ⁊ ptolome⁹ fili⁹ ei⁹ hāc
epłam phurim: quā dixerūt interp̄tatā
eſſe lyſimacū ptolomei filiū in hierłm.
Hoc quoqꝫ principiū erat in editione
vulgata: qḋ nec in hebreo: nec apud vl
B lū ferł interp̄tatū. Anno ſecūdo regnā
te artaxerxe maximo: prima die menſis
niſan vidit ſomniū mardoche⁹ fili⁹ ia-
heri: filius ſemei: filij cis de tribu ben-
iamin: hō iude⁹ qui habitabat in vrbe
ſuſis: vir magnus: ⁊ inter primos aule
regie. Erat aūt de eo numero captiuoꝝ
quos trāſtulerat nabuchodonoſor rex
babylonis de hierłm cū iechonia rege
C iuda: et hoc eius ſomniū fuit. Apparue
rūt voces ⁊ tumultus: tonitrua et ter-
remotus ⁊ ꝯturbatio ſup terrā: ⁊ ecce
duo dracones magni paratiqꝫ ꝯtra ſe i
p̄liū: ad quoꝝ clamorē cuncte cōcitate
ſūt natiōes: vt pugnarēt contra gentē
iuſtoꝝ. Fuitqꝫ dies illa tenebrarū ⁊ diſ
crimis: tribulatiōis ⁊ anguſtie ⁊ ingenſ
formido ſup terrā. Cōturbataqꝫ ē gens
iuſtoꝝ timentiū mala ſua: et p̄parata
D admortē. Clamauerūtqꝫ ad deū: ⁊ illis
s.10.c vociferantib⁹: fons puus creuit in flu-
uiū maximū: ⁊ in aqͣs plimas redunda
uit. Lux ⁊ ſol ortus ē: ⁊ hūiles exaltati
ſunt: et deuorauerūt inclytos. Qḋ cū vi-
diſſet mardocheus ⁊ ſurrexiſſet de ſtra-
tu: cogitabat qḋ deus facere vellet ⁊ fi-
xū hēbat in aīo: ſcire cupiēs qḋ ſignifi-
caret ſomnium. XII

A m Orabaꝛ aūt eo tpe in aula regꝫ
s.2.d.et cu bagatha et thara eunuchis
s.6.a. regis: q̄ ianitores erāt palatij.
Cūqꝫ intellexiſſet cogitatiōes eoꝝ et cu
B ras diligenti⁹ puidiſſet: didicit ꝙ cona
renł in regē artaxerxē man⁹ mittere: et
nūciauit ſup eo regi. Qui de vtroqꝫ ha-
bita queſtione: confeſſos iuſſit duci ad
mortē. Rex autē quod geſtū erat ſcrip-
C ſit in cōmentarijs. Sed ⁊ mardocheus
rei memoriā litteris tradidit. Precepit
qꝫ ei rex vt in aula palatij morareł: da-
tis p delatione muneribus. Amā vero
filius amadathi bugeus: erat glorioſiſ-
D s.2.d ſimus corā rege: ⁊ voluit nocere mardo
cheo ⁊ pplo eius p duob⁹ eunuchis re-
gis qui fuerant interfecti. Hucuſqꝫ p-
hemiū. Que ſequunł in eo loco poſita
erāt vbi ſcriptū eſt in volumine. Et di
ripuerūt bona vel ſubſtātias eoꝝ. Que
in ſola vulgata editiōe repperim⁹. Epi
ſtole autē hoc exemplar fuit. XIII

r Ex maximus artaxerxes ab in-
dia vſqꝫ ethiopiā centū viginti- 1.a
ſeptē puinciaꝝ: principib⁹ ⁊ du
cib⁹ qui ei⁹ imperio ſubiecti ſūt ſalutē.
Cū plimis gentib⁹ imperarē: ⁊ vniuer-
ſū orbē mee ditiōi ſubiugaſſem: volui ne
quaqꝫ abuti potētie magnitudie: ꝫ cle
mētia ⁊ lenitate gubernare ſubiectos:
vt abſqꝫ vllo terrore vitā ſilētio trāſigen
tes optata cūctꝫ mortalib⁹ pace fruerēł
Querente aūt me a ꝯſiliarijs meis quō
poſſet hoc impleri: vn⁹ q̄ ſapia ⁊ fide ce
teros p̄cellebat: ⁊ erat p⁹ regē ſecūdus
amā noie idicauit mihi i toto orbe ter 1.b
raꝝ pplm eē diſpſū qui nouis vtereł le
gib⁹: ⁊ ꝯtra oīm gētiū ꝯſuetudinē faci
ens regū iuſſa ꝯtēneret: ⁊ vniuerſaꝝ cō
cordiā nationū ſua diſſenſiōe violaret.
Qḋ cū didiciſſem⁹: vidētes vnā gentē
rebellē aduerſus oē hoim gen⁹ puerſis
vti legib⁹: nriſqꝫ iuſſiōib⁹ ꝯtraire: ⁊ tur
bare ſubiectaꝝ nobis puinciaꝝ pacem
atqꝫ cōcordiā: iuſſim⁹ vt q̄ſcunqꝫ aman
q̄ oib⁹ puincijs p̄poſit⁹ ē: ⁊ ſecund⁹ a re
ge: ⁊ quē p̄ris loco colim⁹ mōſtrauerit:
cū cōiugib⁹ ac liberis deleanł ab ini-
micis ſuis: nulluſqꝫ eoꝝ misereał: q̄rta
decima die duodecimi mēſis adar āni
p̄ntis vt nepharij hoies vno die ad ife-
ros deſcētes: reddāt impio nro pacem
quā turbauerāt. Hucuſqꝫ exemplar
epłe. Que ſequūł: p⁹ eū locū ſcripta
repperi: vbi legił. Pergēſqꝫ mardoche⁹ 4.d
fecit oia q̄ ei mandauerat heſter: nec tñ
hēł i hebraico: ⁊ apud nullū penit⁹ fe-
runł interp̄tū. Mardoche⁹ aūt dep̄-
cat⁹ ē dñm: memor oīm opeꝝ ei⁹: ⁊ di-
xit. Dñe dñe rex oipotēs: in ditiōe enim
tua cūcta ſūt poſita: ⁊ nō ē q̄ poſſit tue
reſiſtere voluntati: ſi decreuerꝫ ſaluare
iſrł. Tu feciſti celū ⁊ terrā: ⁊ q̄cq̄d celi s.14
ambitu cōtineł: dñs oīm es: nec ē q̄ re-
ſiſtat maieſtati tue. Cūcta noſti et ſcis:
qꝛ non p ſupbia ⁊ ꝯtumelia ⁊ aliq̄ glie
cupiditate fecerim hoc: vt nō adorarem
amā ſupbiſſimū: libēter eni p ſalute iſ-
rael etiā veſtigia pedū ei⁹ deoſculari pa
rat⁹ eēm: ꝫ timui ne honorem dei mei
trāſferrē ad hoiem: ⁊ ne quēqꝫ adorarē
excepto deo meo. Et nunc dñe rex deus
abraā: miſerere ppłi tui: qꝛ volunt nos
imici nri pdere: ⁊ hereditatē tuā dele-
re. Ne deſpicias ptē tuā quā redeiſti de
egypto. Exaudi dep̄catione meā: ⁊ ppi

us eſto ſorti ⁊ funiculo tuo: ⁊ cõuerte
ctũ noſtrũ in gaudiũ: vt viuẽtes lau-
m⁹ nomẽ tuum dñe: ⁊ ne claudas ora
canentiũ. Ois quoqꝫ iſrl̃ pari mente
obſecratione clamauit ad dñm: eo ꝙ
s certa mors impenderet. XIIII
A Eſter quoqꝫ regina ↄfugit ad do
h minũ: pauẽs piculũ qđ immine
bat. Cũqꝫ depoſuiſſet veſtes regi-
:fletib⁹ ⁊ luctu apta indumẽta ſuſce-
t: ⁊ ꝓ vnguẽtis varijs cinere ⁊ ſterco-
impleuit caput: ⁊ corp⁹ ſuũ humilia-
t ieiunijs: oiaqꝫ loca in qb⁹ antea le-
ri ↄſueuerat: criniũ laceratiõe comple
t. Et depcabat̃ dñm deũ iſrl̃: dicens:
ñe mi qui rex nr̃ es ſolus: adiuua me
litariã: ⁊ cui⁹ pter te nullus ẽ auxilia
r alius. Periculũ meũ in manib⁹ me-
B eſt. Audiui a pr̃e meo ꝙ tu dñe tuliſ-
s iſrl̃ de cũctis gentib⁹: ⁊ pr̃es noſtros
oibus retro maiorib⁹ ſuis: vt poſſide
s hereditatẽ ſempiternã: feciſtiqꝫ eis
cut locut⁹ es. Peccauim⁹ in conſpectu
o: ⁊ idcirco tradidiſti nos i man⁹ ini-
icoꝝ nr̃oꝝ. Coluim⁹ eni deos eoꝝ. Iu
us es dñe. Et nũc nõ eis ſufficit ꝙ du-
iſſima nos oppmũt ſuitute: ſꝫ robur
anuũ ſuarũ idoloꝝ potentie deputan
s volũt tua mutare promiſſa: ⁊ delere
ereditatẽ tuã: ⁊ claudere ora laudãtiũ
: atqꝫ extinguere gl̃iam tẽpli ⁊ altaris
i: vt apiant ora gentiũ ⁊ laudẽt idolo
C fortitudinẽ: ⁊ pdicẽt carnalẽ regẽ in
mpiternũ. Ne tradas dñe ſceptrũ tuũ
is q̃ nõ ſunt: ne rideãt ad ruinã nr̃ã:
d ↄuerte cõſiliũ eoꝝ ſup eos: ⁊ eũ q̃ in
os cepit ſeuire: diſpde. Memẽto dñe ⁊
ñde te nobis in tpe tribulatiõis nr̃e: et
a mihi fiduciã dñe rex deoꝝ ⁊ vniuerſe
oteſtatis: tribue ſermonẽ cõpoſitũ in
e meo in ↄſpectu leonis: ⁊ transfer cor
lius in odiũ hoſtꝭ nr̃i: vt ⁊ ipſe pereat:
ceteri qui ei ↄſentiũt. Nos autẽ libera
manu tua: ⁊ adiuua me nullũ aliud
uxiliũ habẽtẽ niſi te dñe: q̃ hẽs oim ſci
ntiã: ⁊ noſti qꝛ oderim gl̃iam iniq̃ꝝ: et
eteſter cubile incircũciſoꝝ ⁊ ois alieni
D ene. Tu ſcis neceſſitatẽ meã ꝙ abomi
er ſignũ ſupbie ⁊ gl̃ie mee qđ ẽ ſup ca-
ut meũ in dieb⁹ oſtẽtatiõis mee: ⁊ dete
er illud q̃ſi pãnũ mẽſtruate: ⁊ nõ portẽ
5.5 n dieb⁹ ſilẽtij mei: ⁊ ꝙ nõ comederim in
ẽſa amã: nec mihi placuerit ↄuiuiũ re
is: ⁊ nõ biberim vinũ libaminũ: ⁊ nunqꝫ
tata ſit ancilla tua ex q̃ huc trãſlata ſũ
ſqꝫ in pñtẽ diẽ: niſi i te dñe de⁹ abrañ.

De⁹ fortꝭ ſuper oẽs: exaudi vocẽ eoꝝ q̃
nullã aliã ſpẽ habẽt: ⁊ libera nos đ ma
nu iniq̃ꝝ: ⁊ erue me a timore meo. Hec
q̃ꝫ addita repperi in editiõe vulgata.
A Et mãdauit ei: haud dubiũ XV
e q̃n heſter: mardoche⁹: vt ingrede
ret̃ ad regẽ: et rogaret ꝓ populo
ſuo ⁊ ꝓ patria ſua. Memorare inq̃t die-
rũ humilitatꝭ tue: quõ nutrita ſis i ma-
nu mea: qꝛ aman ſecũdus a rege locut⁹
eſt ↄtra nos in mortẽ: ⁊ tu inuoca dñm:
⁊ loq̃re regi ꝓ nobis: ⁊ libera nos đ mor
te. Necnõ ⁊ iſta q̃ ſubdita ſunt: in edi
tione vulgata repperi. Die aũt tertio
depoſuit veſtimẽta ornat⁹ ſui: ⁊ circũda
B ta eſt gl̃ia ſua. Cũqꝫ regio fulgeret habi-
tu: ⁊ inuocaſſet oim rectorẽ ⁊ ſaluatorẽ
deũ: aſſumpſit duas famulas: ⁊ ſup vnã
q̃dẽ innitebat̃ q̃ſi p delitijs ⁊ nimia te-
neritudine corp⁹ ſuũ ferre nõ ſuſtinens:
altera aũt famulaꝝ ſeq̃bat̃ dñam: deflu
entia in humũ indumẽta ſuſtẽtãs. Ipa
aũt roſeo colore vultũ ꝑfuſa: gratꝭ ac nĩ
tentib⁹ oculis triſtem celabat animũ: ⁊
nimio timore ↄtractũ. Ingreſſa igit̃ cũ-
cta p ordinẽ oſtia: ſtetit ↄtra regẽ: vbi il
le reſidebat ſup ſoliũ regni ſui: indutus
veſtib⁹ regijs: auroqꝫ fulgens ⁊ pcioſis
C lapidib⁹: eratqꝫ terribil̃ aſpectu. Cunqꝫ
eleuaſſet faciẽ ⁊ ardentib⁹ ocul̃ furorẽ
pectorꝭ indicaſſet: regina corruit ⁊ i pal
lorẽ colore mutato: laſſum ſup ancillu-
lã reclinauit caput. Cõuertitqꝫ de⁹ ſpm̃
regꝭ in mãſuetudinẽ: ⁊ feſtin⁹ ac metu-
ens exiliuit de ſolio ⁊ ſuſtentãs eã vlnis
ſuis donec rediret ad ſe his v̱bis blan-
diebat̃. Quid habes heſter? Ego ſũ fra
ter tu⁹: noli metuere. Nõ morierꝭ. Non
eni ꝓ te: ſꝫ ꝓ oib⁹ hec lex ↄſtituta ẽ. Ac-
D cede igit̃ ⁊ tange ſceptꝝ. Cũqꝫ illa retice
ret: tulit aureã virgã: ⁊ poſuit ſup collũ
ei⁹: oſculat⁹ eſt eã: ⁊ ait: Cur mihi nõ lo-
q̃ris? Que rñdit. Uidi te dñe q̃ſi angelũ Geñ.33.b
dei. ⁊ ↄturbatũ eſt cor meũ p timore gl̃e 2.Re.19.c
tue. Ualde eni mirabilis es dñe: ⁊ facies
tua plena eſt grãꝝ. Cũqꝫ loq̃ret̃: rurſus
corruit: ⁊ pene exanimata eſt. Rex autẽ
turbabat̃: ⁊ oẽs miniſtri ei⁹ ↄſolabant̃
eum. Exemplar epiſtole regis artaxer-
xis quam pro iudeis ad totas regni ſui
ꝓuincias miſit: qđ etiã ipm in hebraico
volumine nõ habetur. XVI
A Ex magn⁹ artaxerxes: ab india
r vſqꝫ ethiopiã centum vigintiſe- S.1.a
ptẽ ꝓuinciaꝝ ducib⁹ ac princip
bus qui noſtre iuſſioni obediũt: ſalutẽ

dicit. Multi bonitate principū ⁊ hono-
re q̄ in eos collatꝰ eſt: abuſi ſūt in ſuper
biam: ⁊ nō ſolū ſubiectos regibꝰ nitun-
tur opprimere: ſed datā ſibi gl'iam non
ferētes: in ipſos qui dederūt moliuntur
inſidias. Nec ꝯtenti ſunt grās nō agere
bn̄ficijs: ⁊ humanitatꝭ i ſe iura violare:
ſed dei q̄z cūcta cernentꝭ arbitrantur ſe
poſſe fugere ſniām. Et in tantū veſanie
ꝓruperunt: vt eos q̄ credita ſibi officia
diligēter obſeruāt: ⁊ ita cūcta agunt vt
oīm laude digni ſint: mēdacioꝝ cunicu
lis conenť ſubuertere: dū aures pricipū
ſimplices ex ſua natura alios eſtimātes:
B callida fraude decipiūt. Que res ⁊ ex ve
teribꝰ ꝓbať hyſtorijs: ⁊ ex his q̄ geruntur
q̄tidie: quō malis q̄rundaz ſuggeſtiōibꝰ
regū ſtudia deprauenť. Unū ꝓuidenduz
eſt paci oīum ꝓuinciaꝝ. Nec putare de-
betis ſi diuerſa iubeamus ex animi nr̄i
venire leuitate: ſed ꝑ qualitate ⁊ neceſ-
ſitate tempoꝝ vt reipublice poſcit vtili
F.3.a tas ferre ſniām. Et vt manifeſtiꝰ qđ di-
cimꝰ intelligatꝭ: Aman filiꝰ amadathi:
⁊ aīo ⁊ gente macedo: alienuſq̄ a ꝑſa-
rū ſanguine: ⁊ pietatē nr̄am ſua crudeli
tate cōmaculās: ꝑegrinꝰ a nobis ſuſce-
ptus eſt: ⁊ tantā in ſe exptus hūanitatez
vt pr̄ nr̄ vocareť: ⁊ adorareť ab oībꝰ pꝰ
C regē ſecūdus: q̄ intantū arrogātie tumo
F.2. rem ſublatꝰ eſt: vt regno priuare nos ni
teretur ⁊ ſpū. Naz mardocheū cuiꝰ fide
⁊ beneficijs viuimꝰ ⁊ ꝯſortem regni nr̄i
heſter: cū oīni gente ſua nouis q̄buſdaz
atq̄ inauditꝭ machinis expetiuit i mor
tem: hoc cogitās vt illis interfectꝭ inſi-
diareť nr̄e ſolitudini: ⁊ regnū perſarum
trāſferret in macedonas. Nos aūt a peſ
ſimo mortaliū iudeos neci deſtinatos: i
nulla penitꝰ culpa repperimꝰ: ſed econ-
trario iuſtis vtentes legibꝰ: ⁊ filios altiſ
ſimi ⁊ maximi ſempq̄ viuētis dei cuiꝰ
beneficio ⁊ patribꝰ nr̄is ⁊ nobis regnuz
F.3. eſt traditū: ⁊ vſq̄ hodie cuſtodiť. Unde
eas lr̄as quas ſub nomie nr̄o ille direxe
F.7.b rat ſciatis eſſe irritas. Pro q̄ ſcelere an-
te portas huiꝰ vrbis: id eſt: ſuſis: ⁊ ipſe q̄
machinatꝰ eſt: ⁊ oīs cognatio eius pen-
det in patibulis: nō nobis: ſed deo redden
D te ei qđ meruit. Hoc aūt edictū qđ nūc
mittimꝰ in cūctis vrbibꝰ ꝓponať: vt li-
ceat iudeis vti legibꝰ ſuis. Quibꝰ debe-
tis eſſe āminiculo vt eos qui ſe ad necez
eorū parauerāt: poſſint interficere: tertia-
decima die mēſis duodecimi qui vocať
adar. Hanc eni diē deus omipotens me
roris ⁊ luctus eis vertit in gaudiū. Un
de ⁊ vos inter ceteros feſtos dies: hanc
habetote diē: ⁊ celebrate eā cū oīni leti-
cia: vt ⁊ in poſteꝝ cognoſcanť: oīns qui
fideliter perſis obediunt dignā pro fide
recipe mercedē: qui aūt inſidiantur re-
gno eoꝝ: ꝑire ꝓ ſcelere. Ois autē ꝓuin-
cia ⁊ ciuitas q̄ noluerit ſolēnitatis hu-
ius eſſe ꝑticeps: gladio ⁊ igne ꝑeat: ⁊ ſic
deleatur vt nō ſolū hominibꝰ: ſed etiā
inuia beſtijs ſit in ſempiternū: ꝓ exem-
plo contemptus ⁊ inobedientie.

Explicit liber Heſter. Incipit ꝓlogꝰ
in Job: ſ'm tranſlationē ſeptuaginta.

Cogor ꝑ ſingl'os ſcripture di
uine libros aduerſarioꝝ re-
C ſpondere maledictꝭ: qui in-
terp̄tationē meā reprehenſio-
nem ſeptuaginta interp̄tuꝫ
criminanť: quaſi nō ⁊ apud grecos aq̄-
la ſymmachus ⁊ theodotion: vel vbū e
verbo: vel ſenſum e ſenſu: vel ex vtroq̄
cōmixtū ⁊ medie temperatū genꝰ tranſ-
lationis exp̄ſſerint ⁊ oīa veteris inſtru-
menti volumia. Origenes obelis aſteri-
ſciſq̄ diſtinxerit quos vel additos vel
theodotione ſumptos trāſlationi antiq̄
inſeruit: ꝓbans defuiſſe qđ additū eſt.
Diſcant igiť obtrectatores mei recipe i
toto qđ ⁊ in partibꝰ ſuſceperūt: aut iter-
pretationē meā cū aſteriſcis ſuis radere.
Neq̄ eni fieri poteſt vt q̄s plura inter-
miſiſſe ſuſceperint: nō eoſdē etiā in qui-
buſdā erraſſe fateanť: ꝓcipue in iob: cui
ſi ea que ſub aſteriſcꝭ addita ſūt ſubtra-
xeris pars maxima detrūcabitur: ⁊ hoc
dūtaxat apud grecos. Ceterū apud lati-
nos ante eā trāſlationē quā ſub aſteri-
ſcis ⁊ obelis nuper edidimꝰ: ſeptingenti
ferme aut octingēti vſus deſunt: vt de-
curtatus ⁊ laceratꝰ corroſuſq̄ liber fedi
tatē ſui publice legentibus ꝓbeat. Hec
aūt tranſlatio nullū de veteribꝰ ſequiť
interpretē: ſed ex ipſo hebraico arabico-
q̄ ſermone: ⁊ interdum ſyro: nūc vba:
nūc ſenſus: nunc ſimul vtrunq̄ reſona-
bit. Obliquus eni etiā apud hebreos to
tus liber fertur ⁊ lubricꝰ: ⁊ qđ greci rhe-
tores vocant ſchematiſmenos: dum qui
aliđ loquiť: aliđ agit. Ut ſi velis anguil
lā vł murenulā ſtrictis tenere manibꝰ:
q̄nto fortiꝰ preſſerꝭ: tāto citiꝰ elabiť. Me
mini me ob intelligentiā huiꝰ voluminis
lyddeū quendaz preceptorem: qui apud

hebreos prim⁹ haberi putabat̃: nō par-
uis redemiſſe nūmis: cui⁹ doctrina an
aliquid pfecerim: neſcio. Hoc vnū ſcio:
nō potuiſſe me interp̄tari: niſi qđ añ in-
tellexerā. A principio itaq̄ voluminis
vſq̄ ad v̄ba iob apud hebreos pſa ora-
tio eſt. Porro a v̄bis iob in quib⁹ ait:
5.c Pereat dies in qua nat⁹ ſum: ⁊ nox in q̄
dictū eſt: concept⁹ eſt homo: vſq̄ ad eu3
locū vbi ante finē voluminis ſcriptum
.c eſt. Idcirco ip̄e me rep̄hendo ⁊ ago peni
tentiā in fauilla ⁊ cinere: hexametri ver
ſus ſunt: dactylo ſpondeoq̄ currētes: et
ppter lingue idioma crebro recipientes
⁊ alios pedes: nō earundē ſyllabaꝝ: ſed
eorundē tempoꝝ. Interdū quoq̄ rythmus ipſe dulcis ⁊ tinnulus fert̃ numerus pedū ſolutis: quod metrici magꝭ q̄ ſimplex lector intelligunt. A ſupradicto autē verſu vſq̄ ad finē libri: paruum coma qđ remanet: proſa orōne cōtexitur. Quod ſi cui videt̃ incredulum: metra .ſ. eſſe apud hebreos: ⁊ in morē noſtri flacci grecique pindari et alcei ⁊ ſappho: vel pſalteriū: vel lamentatiōes hieremie: vel omia ferme ſcripturaꝝ cantica comprehēdēdi: legat philonē: ioſephū: origenē: ceſarienſem euſebium: ⁊ eoꝝ teſtimonio me veꝝ dicere cōprobabit. Audiāt quapropter canes mei: idcirco me in hoc volumine laboraſſe: nō vt interp̄tationem antiquā rep̄henderē: ſed vt ea que in illa aut obſcura ſunt: aut omiſſa: aut certe ſcriptoꝝ vitio deprauata: manifeſtoria noſtra interp̄tatiōe fierent: ⁊ hebreū ſermonē ex parte didicim⁹: ⁊ i latino pene ab ipſis cunabulis inter grāmaticos ⁊ rhetores ⁊ philoſophos detriti ſum⁹. Qđ ſi apud grecos poſt ſeptuaginta editionē: iam chriſti euāgelio coruſcāte iudeus aquila ⁊ ſymmachus ac theodotion iudaizantes heretici ſūt recepti qui multa myſteria ſaluatoꝛꝭ ſubdola interpretatione celarūt: ⁊ tñ in hexaplis habent̃ apud ecc̃ias ⁊ explanant̃ ab eccleſiaſticis viris: quātomagis ego chriſtianus ⁊ de parentib⁹ chriſtianis natus: et vexillū crucꝭ in mea fronte portās: cui⁹ ſtudium fuit omiſſa repetere: deprauata corrigere: ⁊ ſacramēta eccl̃ie puro ⁊ fideli aperire ſermone: vel a faſtidioſis vel a malignis lectorib⁹ nō debeo reprobari. Habeant qui volūt veteres libros vel in mēbranis purpureis auro argētoq̄ deſcriptos: vel vncialib⁹ (vt vulgo aiūt) litteris onera magꝭ exarata q̄ codices: dūmodo mihi meiſq̄ pmittant pauperes habere ſcedulas: ⁊ nō tam pulchros codices q̄ emendatos. Utraq̄ autē editio ⁊ ſeptuagita iuxta grecos ⁊ mea iuxta hebreos: in latinū meo labore trāſlata eſt. Eligat vnuſquiſq̄ qđ vult: et ſtudioſum me magis q̄ maliuolū probet.

Itē alius plogus in Job.

f I aut fiſcellā iunco texerem:
aut palmarū folia compli-
carem vt i ſudore vult⁹ mei Gen.3.d.
comederem panē: ⁊ ventris
opus ſollicita mente ptra-
ctarem: null⁹ morderet: nemo rep̄hende Job.6.b.
ret. Nūc aūt q2 iuxta ſententiā ſaluatoris volo operari cibū qui non perit: ⁊ antiquā diuinoꝝ voluminū viam ſentibus virgultiſq̄ purgare: error mihi gemin⁹ infigit̃: corrector vitioꝝ falſarius vocor: ⁊ errores nō auferre: ſ3 ſerere. Tāta eſt eni vetuſtatꝭ cōſuetudo vt etiā cōfeſſa pleriſq̄ vitia placeāt: dū magꝭ pulchros habere volūt codices q̄ emendatos. Quapropter o frēs dilectiſſimi vnicū nobilitatꝭ ⁊ humilitatꝭ exemplare p flabello calathis ſportelliſq̄ munuſcul monachoꝝ: ſpiritalia hec ⁊ māſura do-
na ſuſcipite: ac beatū iob qui adhuc a- Job.2.b
pud latinos iacebat in ſtercore: ⁊ vermi
bus ſcatebat errorū: integrū immacula
tūq̄ gaudete. Quō eni poſt pbationem Ibidē.42.c
atq̄ victoriam duplicia ſunt ei vniuerſa reddita: ita ego in lingua nr̃a vt audacter loquar: feci eum habere q̄ amiſerat. Igit̃ ⁊ vos ⁊ vnūquēq̄ lectorē ſolita p̄fatione cōmoneo: ⁊ in principijs libroꝝ eadē ſemp annectās rogo: vt vbicunq̄ ſemp p̄cedentes virgulas viderītꝭ: ſciatis ea que ſubiecta ſunt in hebraicꝭ voluminibus nō haberi. Porro vbi ſtelle imago p̄fulſerit: ex hebreo in ſmone noſtro addita ſunt. Necnon ⁊ illa q̄ haberi videbant̃ ⁊ ita corrupta erāt vt ſenſum legentib⁹ tollerent: orātib⁹ vobis magno labore correxi: magis vtile quid ex odio meo eccleſijs chriſti venturū rat⁹: q̄ ex alioꝝ negocio.

Incipit argumentū in librū Job.

i Nterra quidē habitaſſe iob vſitidi in finib⁹ idumee et arabie: ⁊ erat ei ante nomē iobab. Et accepit vxorē arabiſſam: et genuit filium quem vocauit

ennon. Erat aũt ipſe filiꝰ quidez zareth
de eſau filijs filiꝰ: de matre vero boſra:
ita vt ſit quintꝰ ab abraam. Et hi ſunt
reges q̄ regnauerũt in edom: in q̄ ⁊ ipſe
regnauit: ſed primus in ea regnauit ba-
lach filiꝰ beor: ⁊ nomē eiuſdē ciuitatis
nachaba. Poſt hũc aũt balach. Poſt eũ
iobab qui vocaꝛ iob. Poſt iob aũt cuſ-
ram: qui erat dux ex themanoꝝ regiōe.
Et poſt illũ regnauit adar filius beath:
qui excidit madian ĩ campo moab: ⁊ no
men ciuitatis eius chetheauith.

Explicit argumentũ. Inci-
pit liber Iob. Capitulũ I

A
J.2.a VIr erat in terra
hus noĩe iob. Et erat vir il-
le ſimplex ⁊ rectꝰ ac timens
deũ: ⁊ recedens a malo. Na-
tiq; ſunt ei ſeptē filij: ⁊ tres
J.42.d. filie. Et fuit poſſeſſio eius ſeptem milia
ouiũ: ⁊ tria milia cameloꝝ: quingēta q̄z
iuga boum: et q̄ngente aſine: ac familia
multa nimis. Eratq; vir ille magnꝰ in-
ter oēs oriētales. Et ibant filij eiꝰ: ⁊ fa-
ciebant cōuiuia ꝑ domos: vnuſquiſq; ĩ
die ſuo. Et mittētes vocabãt tres ſoro-
res ſuas: vt comederēt ⁊ biberēt cũ eis.
Cumq; in orbem trãſiſſent dies cōuiuij:
mittebat ad eos iob: ⁊ ſctificabat illos:
ↄſurgenſq; diluculo offerebat holocau-
ſta ꝑ ſingulos. Dicebat enĩ: Ne forte pec
B cauerint filij mei: ⁊ bñdixerint deo ĩ cor
J.2.a dibꝰ ſuiſ. Sic faciebat iob cũctis diebꝰ.
Quadã autē die cũ veniſſent filij dei vt
aſſiſterēt corã dño: affuit inꝛ eos etiã ſa
than. Cui dixit dñs. Unde venis? Qui re
ſpondens, ait: Circũiui terrã: ⁊ ꝑambula
ui eam. Dixitq; dñs ad eũ. Nũquid ↄſi-
deraſti ſeruũ meũ iob ꝙ nō ſit ei ſimilis
in terra: hō ſimplex ⁊ rectꝰ ac timēs de-
um ⁊ recedens a malo? Cui rñdēs ſathã
ait: Nũquid fruſtra iob timet deũ? Nō-
ne tu vallaſti eũ ac domuz eius: vniuer-
ſamq; ſubſtãtiã eiꝰ ꝑ circuitũ? Operibus
manuũ eiꝰ benedixiſti ⁊ poſſeſſio eiꝰ cre
uit in terra. Sed extende paululum ma
nũ tuã: ⁊ tange cuncta que poſſidet: niſi
C in faciez bñdixerit tibi. Dixit ergo dñs
ad ſathan. Ecce vniuerſa q̄ habet: in ma
nu tua ſunt: tñ in eũ ne extēdas manũ
tuam. Egreſſuſq; eſt ſathan a facie dñi.
Cũ aũt quadã die filij ⁊ filie eiꝰ comede
rent ⁊ biberēt vinũ in domo fratris ſui
primogeniti: nunciꝰ venit ad iob qui d
ceret: Boues arabant: ⁊ aſine paſceba
tur iuxta eos: ⁊ irruerũt ſabei: tulerũtq
omĩa: ⁊ pueros ꝑcuſſerãt gladio: ⁊ eua
ego ſolus vt nunciarē tibi. Cũq; adhu
ille loqueretur: venit alter: ⁊ dixit. Igni
dei cecidit e celo: ⁊ tactas oues: puero
q; ↄſumpſit: ⁊ effugi ego ſolus vt nunc
arem tibi. Sed ⁊ adhuc illo loquēte: v
nit alius: et dixit: Chaldei fecerunt tre
turmas ⁊ inuaſerũt camelos ⁊ tulerun
eos: necnō ⁊ pueros ꝑcuſſerũt gladio: e
ego fugi ſolus vt nunciarē tibi. Adhu
loquebaꝛ ille: ⁊ ecce aliꝰ intrauit: et di
xit: Filijs tuis ⁊ filiabꝰ veſcentibꝰ ⁊ bi
bentibꝰ vinum in domo fratris tui pr
mogeniti: repente ventꝰ vehemens irr
it a regione deſerti, ⁊ cōcuſſit q̄ttuor an
gulos domꝰ: que corruens oppreſſit lib
ros tuos: ⁊ mortui ſunt: ⁊ effugi ego ſo
lus vt nunciarē tibi. Tũc ſurrexit iob
⁊ ſcidit veſtimēta ſua: tonſo capite cor
ruens in terrã: adorauit ⁊ dixit. Nudu Eccl.
egreſſus ſum de vtero matris mee: ⁊ nu
dus reuertar illuc. Dñs dedit: dñs abſt
lit: ſicut dño placuit: ita factũ eſt: ſit no Tb.
mē dñi benedictũ. In oĩbus his nō pec 2.c
cauit in labijs ſuis: neq; ſtultũ quid cō
tra deũ locutus eſt. I
Factũ eſt autē cum quadã die v
niſſent filij dei: et ſtarent corar
dño veniſſet quoq; ſathan inte
eos: ⁊ ſtaret in conſpectu eius: vt dicere
dñs ad ſathan. Unde venis? Qui reſpō
dens ait: Circuiui terraz: ⁊ ꝑambulau
eã. Et dixit dñs ad ſathan. Nunqd cō
deraſti ſeruũ meũ iob ꝙ nō ſit ei ſimi
in terra: vir ſimplex ⁊ rectus ac timen
deũ ⁊ recedens a malo: ⁊ adhuc retinē
innocentiã? Tu autē cōmouiſti me ad
uerſus eũ: vt affligerē eũ fruſtra. Cui re
ſpondens ſathan: ait: Pellem ꝓ pelle:
cũcta q̄ habet homo dabit ꝓ aĩa ſu
Alioquin mitte manũ tuaz: ⁊ tange o
eius ⁊ carnē: ⁊ tũc videbis ꝙ in faciē b
nedicat tibi. Dixit ergo dñs ad ſatha
Ecce in manu tua ē: veruntñ aĩam ill
ſerua. Egreſſus igiꝛ ſathan a facie dñ
ꝑcuſſit iob vlcere peſſimo: a plãta ped
vſq; ad verticem eius. Qui teſta ſanie
radebat: ſedēs in ſterquilinio. Dixit a
tē illi vxor ſua: Adhuc tu ꝑmanes ĩ ſi
plicitate tua? Bñdic deo ⁊ morere. Q
ait ad illam. Quaſi vna de ſtultis mul
eribus locuta es: Si bona ſuſcepimꝰ
manu dñi: mala quare non ſuſtineam

In oīb⁹ his nō peccauit iob labiis ſuis.
Igitur audiētes tres amici iob oē malū
qđ accidiſſet ei: venerūt ſinguli de loco
ſuo eliphas themanites: ⁊ baldath ſui-
tes. ⁊ ſophar naamathites. Cōdixerant
ēni vt pariť veniētes viſitarēt eū ⁊ ɔſo-
larenť. Cūq; eleuaſſent ꝑcul oculos ſu-
os: nō cognouerūt eū. Et exclamātes plo
rauerūt ſciſſiſq; veſtib⁹ ſparſerūt pulue
rem ſuꝑ caput ſuū ī celū. Et ſederūt cū
eo in terra ſeptem diebus ⁊ ſeptem no-
ctibus: et nemo loquebatur ei verbum.
Videbāt eni dolorē eſſe vehemētē. III
A Oſt hec aperuit iob os ſuū: ⁊ ma
P ledixit diei ſuo: ⁊ locut⁹ ē. Pere-
at dies ī qua nat⁹ ſum: et nox in
qua dictū eſt: cōcept⁹ ē hō. Dies illa ver
tať in tenebras. Nō reqrat eū de⁹ deſu-
per: ⁊ nō illuſtreť lumie. Obſcurēt eum
tenebre: ⁊ vmbra mortis. Occupet eū ca
ligo: ⁊ nō iuoluať amaritudine. Noctē
illā tenebroſus turbo poſſideat. Nō cō-
puteť ī dieb⁹ āni: nec nūereť ī mēſib⁹.
B Sit nox illa ſolitaria: nec laude digna.
Maledicāt ei: q̄ maledicunt diei: q̄ pati
ſūt ſuſcitare leuiathā. Obtenebrenť ſtel
le caligine ei⁹. Expectet lucē ⁊ nō vide-
at: nec ortū ſurgentꝭ aurore. Quia non
cōcluſit oſtia vētrꝭ: qui portauit me: nec
abſtulit mala ab oculꝭ meis. Quare nō
in vulua mortuus ſum: egreſſus ex vte-
ro nō ſtatim perij? Quare exceptus ge-
nibus: cur lactatus vberibus? Nunc
enim dormiēs ſilerem et ſomno meo re
C quieſcerē cum regib⁹ et ɔſulibus terre:
qui edificāt ſibi ſolitudies: aut cū prīci-
pib⁹ q̄ poſſidēt aurū: ⁊ replēt domos ſu-
as argēto. Aut ſicut abortiuū abſcōdi-
tum nō ſubſiſterē: vel q̄ ɔcepti nō vide-
rūt lucē: Ibi ipij ceſſauerūt a tumultu:
⁊ ibi reqeuerūt feſſi robore: ⁊ quōdā vi-
cti pariter ſine moleſtia. Nō audierunt
vocē exactoris. Paru⁹ ⁊ magn⁹ ibi ſūt:
D ⁊ ſeru⁹ liber a dn̄o ſuo. Quare miſero da-
ta ē lux: ⁊ vita his q̄ ī amaritudine aīe
ſūt? Qui expectāt mortē ⁊ nō venit: q̄ſi
effodiētes theſaurū: gaudētq; vehemēť
cū iuenerit ſepulchrū. Viro cui⁹ abſcōdi
ta ē via: ⁊ circūdedit eum de⁹ tenebris.
Anteq; comedā ſuſpiro: ⁊ q̄ſi inundātes
aq̄: ſic rugit⁹ me⁹: q2 timor quē timebā
euenit mihi: ⁊ qđ verebar accidit. Non-
ne diſſimulaui? Nōne ſilui? Nōne q̄eui?
Et venit ſuꝑ me indignatio. IIII
A Eſpondēs aūt eliphas themani
tes: dixit: Si cepim⁹ loq̄ tibi: for-
ſitan moleſte accipies. Sꝫ cōceptū ſmo
nem tenere quis poterit? Ecce docuiſti
multos ⁊ man⁹ laſſas roboraſti. Vacil-
lātes ɔfirmauerunt ſermones tui: ⁊ ge-
nua tremētia cōfortaſti. Nūc aūt venit
ſuꝑ te plaga: ⁊ defeciſti: tetigit te ⁊ ɔtur
batus es. Ubi timor tu⁹: fortitudo: ⁊ pa B
tiētia tua: ⁊ ꝑfectio viarū tuarū? Recor
dare obſecro te: quis vnq; innocēs pe-
rijt: aut qn̄ recti deleti ſunt? Quinpoti⁹
vidi eos qui opanť iniquitatē ⁊ ſemi-
nant dolores: ⁊ metūt eos: flāte deo pe-
riſſe: ⁊ ſpū ire eius eſſe ɔſumptos. Rugi-
tus leonis ⁊ vox leene: ⁊ dentes catulo-
rum leonū cōtriti ſūt. Tigris perijt eo
q̄ nō haberet predā: ⁊ catuli leonis diſ-
ſipati ſunt. Porro ad me dictum ē ver- C
bum abſconditum: et quaſi furtiue ſuſ-
cepit auris mea venas ſuſurrij eius. In
horrore viſionis nocturne quando ſo-
let ſopor occupare homines: pauor te-
nuit me ⁊ tremor: ⁊ omnia oſſa mea per
territa ſunt. Et cū ſpirit⁹ me p̄ſente trā
ſiret: inhorruerūt pili carnis mee. Ste-
tit quidam cui⁹ non agnoſcebā vultum
imago coram oculis meis: ⁊ vocē qua- D
ſi aure lenis audiui. Nūquid homo dei ī.25.b
cōparatiōe iuſtificabiť: aut factore ſuo
purior erit vir? Ecce qui ſeruiūt ei non
ſunt ſtabiles: ⁊ in angelis ſuis repperit 2.Pet.2.a
prauitatem. Quantomagis hi qui ha-
bitant domos luteas qui terrenum ha-
bent fundamentū cōſumenť velut a ti-
nea: de mane vſq; ad veſperā ſuccidenť Eſa.38.c
⁊ q2 nullus intelligit: in eternū peribūt.
Qui aūt reliqui fuerint auferenť ex eis:
morienť ⁊ non in ſapiētia. V
V Oca ergo ſi eſt qui tibi reſponde A
at: ⁊ ad aliquē ſanctorū cōuerte
re. Uirū ſtultum interficit ira-
cundia: ⁊ paruulū occidit inuidia. Ego
vidi ſtultum firma radice: et maledixi
pulchritudini eius ſtatim. Longe fient
filij eius a ſalute: ⁊ conterenť in porta:
⁊ nō erit qui eruat. Cuius meſſem fame
licus comedet: ⁊ ipſum rapiet armatus
⁊ bibēt ſitiētes diuitias eius: Nihil in- B
terra ſine cauſa fit: ⁊ de humo nō egre-
dieť dolor. Homo naſciť ad laborem ⁊
auis ad volatum. Quāobrē ego depca-
bor dn̄m: ⁊ ad deū ponā eloquiū meū.
Qui facit magna ⁊ iſcrutabilia: ⁊ mira
bilia abſq; numero. Qui dat pluuiā ſu
per faciem terre: et irrigat aquis vni-
uerſa. Qui ponit humiles in ſublime: ⁊
merentes erigit ſoſpitate. Qui diſſipat

1.Cor.3.d cogitationes malignorū:ne poſſint im-
plere manꝰ eorꝫ qđ ceperāt. Qui appre-
hendit ſapiētes in aſtutia eorꝫ:⁊ cōſiliū
prauorū diſſipat. Per diē incurrēt tene
bras:⁊ q̄ſi in nocte:ſic palpabūt in me-
ridie. Porro ſaluū faciet egenū a gladio
oris eoruꝫ:⁊ de manu violēti pauperē.
Et erit egeno ſpes:iniq̄tas aūt ꝯtrahet
os ſuuꝫ. Beatꝰ hō q̄ corripit a dn̄o. In-
crepationē dn̄i ne reꝓbes:q2 ipſe vulne
rat ⁊ medet ꝑcutit ⁊ manꝰ eiꝰ ſanabūt
In ſex tribulatiōibꝰ liberabit te:⁊ in ſe
ptima nō tāget malū. In fame eruet te
D de morte:et in bello de manu gladij. A
flagello lingue abſcōderi :⁊ nō timebis
calamitatē cū venerit. In vaſtitate ⁊ fa
me ridebis ⁊ beſtias terre non formida
bis. Sꝫ cū lapidibꝰ regionū pactū tuuꝫ
⁊ beſtie terre pacifice erūt tibi. Et ſcies
ꝙ pacē habeat tabernaculū tuū:⁊ viſi-
tās ſpeciē tuā nō peccabis. Et ſcies q̄m
multiplex erit ſemē tuū:⁊ ꝓgenies tua
quaſi herba terre. Ingredieri in abūdā
tia ſepulchrū :ſicut infert aceruꝰ tritici
in tpe ſuo. Ecce hoc vt inueſtigauimus :
ita eſt qđ auditum mēte ꝑtracta. VI
Eſpōdens aūt iob dixit: Utinaꝫ
A r appēderent pctā mea quibꝰ iraꝫ
merui:⁊ calamitas quaꝫ patior i
ſtatera:q̄ſi arena maris hec grauior ap-
pareret. Unde ⁊ verba mea dolore ſunt
plena:q2 ſagitte dn̄i i me ſūt:q̄rum indi
gnatio ebibit ſpm̄ meuꝫ :⁊ terrores dn̄i
Amos.3.a militāt ꝯtra me. Nunq̄d rugiet onager
cū habuerit herbā:aut muget bos cum
añ p̄ſepe plenū ſteterit? Aut poterit co-
medi inſulſum:qđ nō ē ſale ꝯditū? Aut
B pōt aliq̄s guſtare:qđ guſtatū affert mor
Prou.27.a teꝫ? Hec em̄ eſurienti etiā amara dulcia
eſſe videnf. Que prius nolebat tangere
aīa mea:nūc p̄ anguſtia cibi mei ſunt.
Quis det vt veniat petitio mea:⁊ qđ ex
pecto tribuat mihi deꝰ:⁊ q̄ cepit ipſe me
ꝯterat. Soluat manum ſuaꝫ:⁊ ſuccidat
me:⁊ hec mihi ſit cōſolatio vt affligens
me dolore nō parcat:nec ꝯtradicā ſmo
nibus ſci. Que eſt em̄ fortitudo mea vt
ſuſtineā:aut quis finis meꝰ vt patiēter
agā? Nec fortitudo lapidum fortitudo
C mea:nec caro mea enea eſt. Ecce nō eſt
auxiliuꝫ mihi in me:⁊ neceſſarij q̄ꝫ mei
receſſerūt a me. Qui tollit ab amico ſuo
miſericordiā timorē dn̄i derelinq̄t. Fra-
tres mei p̄terient me:ſicut torrēs q̄ rap-
tim trāſit in ꝯuallibus. Qui timēt prui
nam:irruet ſuꝑ eos nix. Tēpore q̄ fue-
rint diſſipati peribūt :⁊ vt icaluerit ſol-
uenf de loco ſuo. Inuolute ſunt ſemite
greſſuū eorū:ābulabūt i vacuū:⁊ pibūt
Cōſiderate ſemitas theman :itinera ſa-
ba :et expectate pauliſꝑ. Cōfuſi ſūt:q2
ſpaui. Uenerūt q̄ꝫ vſqꝫ ad me:⁊ pudore
coopti ſunt. Nūc veniſti :⁊ mō vidētes
plagā meā timetis? Nunq̄d dixi:afferte
mihi ⁊ de ſubſtantia vr̄a donate mihi:
vel liberate me de manu hoſtis:⁊ đ ma
nu robuſtorum eruite me? Docete me:⁊
ego tacebo:⁊ ſi q̄d forte ignoraui:iſtrui-
te me:Quare detraxiſti ſermonibꝰ vita
tis:cū e vobis nullus ſit q̄ poſſit argue
re me? Ad increpādū tm̄ eloq̄a ꝯcinna
tis:⁊ in ventū verba ꝓfertis. Suꝑ pu-
pillū irruitis:⁊ ſubuertere nitimini ami
cum vr̄m. Uerūtn̄ quod cepiſti explete.
Prebete aurē:⁊ videte an mentiar. Rn̄-
dete obſecro abſqꝫ ꝯtētione:⁊ loquētes
id qđ iuſtū eſt iudicate. Et nō iuenietis
in lingua mea iniquitatē:nec in fauci-
bus meis ſtulticia ꝑſonabit. VII
Ilitia ē vita hoīs ſuꝑ terrā:⁊ ſi-
m cut dies mercēnarij dies eiꝰ. Si 14
cut ceruꝰ deſiderat vmbram:⁊ ſi
cut mercēnariꝰ p̄ſtolat finē opis ſui:ſic
⁊ ego habui mēſes vacuos:⁊ noctes la-
borioſas enūeraui mihi. Si dormiero:
dicā q̄n ꝯſurgā:⁊ rurſum expectabo veſ
perā : ⁊ replebor doloribꝰ vſqꝫ ad tene-
bras. Induta eſt caro mea putredine et
ſordibꝰ pulueris cutis mea aruit ⁊ ꝯtra 9.
cta eſt. Dies mei velociꝰ trāſierunt q̄ a
terēte tela ſuccidif:et cōſūpti ſūt abſqꝫ
vlla ſpe. Memēto q2 vētus eſt vita mea
⁊ nō reuertef oculus meꝰ vt videat bo-
na:nec aſpiciet me viſus homis. Oculi
tui in me:⁊ nō ſubſiſtā. Sicut cōſumif
nubes ⁊ ꝑtranſit:ſic qui deſcēdit ad in
feros nō aſcēdet:nec reuertef vltra i do-
mum ſuā:neqꝫ cognoſcet eū ampliꝰ lo-
cus eiꝰ. Quapropter ⁊ ego nō parcā ori
meo:loquar in tribulatiōe ſpūs mei:cō
fabulabor cū amaritudie aīe mee. Nū-
quid mare ego ſum aut cetꝰ:q2 circūde-
diſti me carcere? Si dixero cōſolabitur
me lectulꝰ meꝰ:⁊ reuelabor loquēs me-
cum in ſtratu meo :terrebis me ꝑ ſōnia
⁊ ꝑ viſiones horrore cōcuties. Quāob
rem elegit ſuſpēdium aīa mea :⁊ morti
oſſa mea. Deſperaui. Neq̄qꝫ vltra iā vi-
uam. Parce mihi:nihil em̄ ſūt dies me
Quid eſt hō q2 magnificas eū:aut quid
apponis erga eum cor tuuꝫ? Uiſitas eū 15
diluculo:⁊ ſubito ꝓbas illum. Uſq̄ nō

parcis mihi nec dimittis me vt glutiaȝ
ſaliuā meā? Peccaui. Quid faciā tibi o
cuſtos hoīuȝ? Quare poſuiſti me cōtra-
rium tibi: ⁊ fact⁹ ſum mihimetipſi gra
uis? Cur nō tollis pctm̄ meum: ⁊ quare
nō aufers iniquitatē meā? Ecce nūc in
puluere dormiā: ⁊ ſi mane me q̄ſierꝭ: nō
ſubſiſtam. VIII

A R Eſpōdēs aūt baldath ſuites: di
xit: Uſq;quo loq̄ris talia: ⁊ ſpūs
multiplex ſermōis oris tui? Nū-
quid de⁹ ſupplātat iudiciū: aut oīpotēs
ſubuertit qđ iuſtum eſt? Etiā ſi filij tui
peccauerūt ei: ⁊ dimiſit eos ī manu ini-
quitatꝭ ſue: tu tn̄ ſi diluculo cōſurrexe-
ris ad deuȝ: ⁊ oīpotētē fuerꝭ depcat⁹ ſi
B mūdus ⁊ rect⁹ inceſſerꝭ: ſtatim euigila-
bit ad te: ⁊ pacatū reddet habitaculum
iuſticie tue: intm̄ vt ſi priora tua fuerit
parua: ⁊ nouiſſima tua multiplicēt̄ ni-
3.1 mis. Interroga .n. generationē priſtinā
⁊ diligēter īueſtiga patꝝ mēoriā: heſter
45 ni q̄ppe ſum⁹ ⁊ ignorami⁹ q̄m̄ ſicut vm-
bra dies nr̄i ſunt ſup terrā: ipī docebūt
te. Loquent̄ tibi: ⁊ de corde ſuo pferēt
eloq̄a. Nunq̄d virere pōt ſcirpus abſq;
humore: aut creſcere carectū ſine aqua?
C Cuȝ adhuc ſit in flore nec carpat̄ manu
aī oēs herbas areſcit: ſic vie oīuȝ q̄ ob-
liuiſcunt̄ deū: ⁊ ſpes hypocrite peribit.
Nō ei placebit vecordia ſua: ⁊ ſicut tela
aranearū fiducia eius. Innitet̄ ſup do-
mum ſuā: ⁊ nō ſtabit: fultiet eā: ⁊ nō cō
ſurget. Humect⁹ videt̄ anq; veniat ſol:
⁊ in ortu ſuo germē ei⁹ egrediet̄. Sup
aceruū paratū radices eius denſabunt̄
D ⁊ inter lapides cōmorabit̄. Si abſorbu
erit eū de loco ſuo: negabit euȝ: ⁊ dicet:
Nō noui te. Hec eſt eni leticia vie eius:
vt rurſū de terra alij germinent̄. Deus
nō pjciet ſimplicē: nec porriget manū
malignis: donec ipleat̄ riſu os tuū: ⁊ la
bia tua iubilo. Qui oderūt te induent̄
confuſione: ⁊ tabernaculum impiorum
nō ſubſiſtet. IX

A E T reſpōdens iob ait: Uero ſcio
q; ita ſit ⁊ q; non iuſtificet̄ hō
cōpoſit⁹ deo. Si voluerit ɔtēde-
re cuȝ eo: ⁊ poterit rn̄dere ei vnū p mil
le. Sapiēs corde ē: ⁊ fortꝭ robore. Quis
reſtitit ei: ⁊ pacē habuit? Qui tranſtulit
mōtes: ⁊ neſcierūt hi q̄s ſubuertit in fu
rore ſuo? Qui cōmouet terram de loco
ſuo: ⁊ colūne ei⁹ cōcutiunt̄? Qui pcipit
ſoli ⁊ nō orit̄: ⁊ ſtellas claudit q̄ſi ſub ſi
gnaculo: Qui extēdit celos ſolus ⁊ gra-
ditur ſup fluctus maꝛ? Qui facit arctu-
rum oriona ⁊ hyadas: ⁊ iteriora auſtri?
Qui facit magna ⁊ incōprehēſibilia et B
mirabilia quoꝝ nō ē numer⁹? Si vene
rit ad me: nō video eū: ſi abierit: nō in-
telligaȝ. Si repēte interroget: q̄s rn̄de-
bit ei? Uel q̄s dicere pōt: cur ita facis?
De⁹ cui⁹ ire nemo reſiſtere pōt: et ſub q̄
curuant̄ q̄ portāt orbeȝ. Quātus ḡ ſum
ego vt rn̄deam ei: ⁊ loquar verbis meis
cum eo? Qui etiā ſi habuero quippiam
iuſtū nō reſpondebo: ſȝ meū iudicē dep-
cabor. Et cū īuocārē me exaudierit: nō
credo q; audierit vocē meā. In turbine
eni cōteret me: ⁊ multiplicabit vulnera
mea: etiā ſine cā. Nō concedit req̄ſcere
ſpm̄ meū ⁊ implet me amaritudinib⁹.
Si fortitudo q̄rit̄: robuſtim⁹ eſt. Si eq- C
tas iudicij: nemo audet p me teſtimoni
um dicere. Si iuſtificare me voluero:
os meū ɔdēnabit me. Si inocētē oñde-
ro: prauū me cō pbabit. Etiā ſi ſimplex
fuero: hocipſū ignorabit aīa mea: ⁊ tede
bit me vite mee. Unū eſt qđ locut⁹ ſum I.39.d
⁊ inocentē ⁊ ipiū ipſe conſumit. Si fla-
gellat: occidat ſemel: ⁊ nō de penis ino-
centiū rideat. Terra data eſt ī man⁹ im-
pij: vultū iudicū ei⁹ opit. Qꝫ ſi nō ille ē:
q̄s ḡ eſt? Dies mei velociores fuerūt cur I.7.b.
ſore: fregerūt: ⁊ nō videt̄ bonū. Pertrā D
ſierūt q̄ſi naues poma portātes ſicut aq̄
la volās ad eſcā. Cū dixero: neq; ita lo
q̄r: cōmuto faciē meā ⁊ dolore torqueor
Uerebar oīa opa mea: ſciēs q; nō parce
res delinquēti. Si aūt ⁊ ſic ipius ſum:
q̄re fruſtra laboraui? Si lot⁹ fuero qua-
ſi aq̄s niuis: ⁊ fulſerint velut mundiſſi-
me man⁹ mee: tn̄ ſordib⁹ intinges me ⁊
abominabūt̄ me veſtimēta mea. Neq;
eni viro qui ſiīis mei eſt reſpōdebo nec
qui mecū in iudicio ex equo poſſit audi
ri. Nō eſt qui vtrūq; valeat arguere: et
ponere manū ſuā in ambob⁹. Auferat
a me virgā ſuā: ⁊ pauor ei⁹ nō me terre-
at. Loquar: ⁊ nō timeo eū. Nec eni poſ-
ſum metuens reſpondere. X

T Edet aīam meā vite mee: dimit- A
tam aduerſum me eloquiū meū.
Loquar in amaritudine aīe mee
dicā deo: noli me ɔdēnare. Indica mi-
hi: cur me ita iudices? Nūq̄d bonū tibi
videt̄ ſi calūnieris me ⁊ opprimas me:
opus manuū tuarū: ⁊ cōſilium impioꝝ
adiuues? Nūquid oculi carnei tibi ſūt:
aut ſicut videt hō et tu videbis? Nun- B
quid ſicut dies hoīs dies tui: ⁊ anni tui

ſicut humana ſunt tpa. vt q̃ras iniqui-
Deut. 23. f tatem meã: et pctm̃ meum ſcruteris? Et
Ps. 118 ſcias q2 nihil impiũ fecerim: cum ſit ne-
mo qui de manu tua poſſit eruere. Ma-
nus tue fecerunt me: ⁊ plaſmauerũt me
totũ i circũitu: ⁊ ſic repẽte p̃cipitas me?
Memẽto q̃ſo ꝙ ſicut lutũ fecerĩ me: et i
puluerem reduces me. Nonne ſicut lac
mulſiſti me: ⁊ ſicut caſeũ me coagulaſti?
Pelle ⁊ carnibꝰ veſtiſti me: oſſibꝰ ⁊ ner-
C uis cõpegiſti me. Uitã ⁊ miſericordiam
tribuiſti mihi: ⁊ viſitatio tua cuſtodiuit
ſpm̃ meuz. Licet hec celes in corde tuo:
tñ ſcio q2 vniuerſorũ meminerĩ. Si pec-
caui ⁊ ad horã pepciſti mihi: cur ab ini-
quitate mea mũdum me eſſe nõ paterĩ?
Et ſi impiꝰ fuero ve mihi eſt: et ſi iuſtus
nõ leuabo caput: ſaturatꝰ afflictione et
miſeria. Et ꝓpter ſupbiã quaſi leenam
capies me: reuerſuſq3 mirabilit̃ me cru-
cias. Inſtauras teſtes tuos cõtra me: et
multiplicas iraz tuã aduerſum me ⁊ pe
D S. 3. b ne militãt in me. Quare de vulua edu-
Hiere. 20. d xiſti me? Qui vtinaz cõſumptꝰ eſſem ne
oculus me videret. Fuiſſem q̃ſi nõ eſſez
de vtero trãſlatus ad tumulũ. Nũquid
nõ paucitas dierũ meorũ finiet̃ breui?
Dimitte ergo me vt plãgam paululum
dolorẽ meum anteq̃ vadã ⁊ non reuer
tar ad terrã tenebroſam: ⁊ opertã mor-
tis caligine: terrã miſerie et tenebraruz:
vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo: ſ3 ſem
piternꝰ horror inhabitans. XI

A Eſpõdẽs aũt ſophar naamathi-
r tes: dixit: Nũquid qui multa lo-
quit̃ non audiet: aut vir verbo-
ſus iuſtificabit̃? Tibi ſoli tacebunt ho-
mines: ⁊ cũ ceteros irriſeris a nullo cõ-
F. 6. d futaberis: Dixiſti eñ. Purus eſt ſermo
meus: ⁊ mundus ſum in cõſpectu tuo.
Atq3 vtinã deus loqueret̃ tecũ: ⁊ aperi
ret labia ſua tibi: vt oſtẽderet tibi ſecre
ta ſapiẽtie: ⁊ ꝙ multiplex eſſet lex eius:
B ⁊ intelligeres ꝙ multo minora exigarĩ
ab eo q̃3 meret̃ iniquitas tua. Forſitan
veſtigia dei cõprehẽdes: ⁊ vſq3 ad perfe
cum oĩpotentẽ reperies. Excelſior celo
eſt. Et quid facies? Profundior inferno
⁊ vnde cognoſces? Longior terra mẽſu
ra eiꝰ: et latior mari. Si ſubuerterit oĩa
C vel in vnũ coartauerit: quis cõtradicet
ei? vel quis ei dicere põt: cur ita facis?
Ipſe eñi nouit hoĩuz vanitatẽ: ⁊ vidẽs
iniquitatẽ nõne cõſiderat? Uir vanus
in ſupbiam erigit̃: ⁊ tanq̃ pullum ona
gri ſe liberũ natũ putat. Tu aũt firma-
ſti cor tuũ: ⁊ expãdiſti ad eũ manꝰ tuas.
Si iniq̃tatẽ q̃ ẽ in manu tua abſtulerĩ
a te: ⁊ nõ mãſerit i tabernaculo tuo iiu-
ſticia: tũc leuare poteris faciẽ tuã abſq3
macula: ⁊ erĩ ſtabilis: ⁊ nõ timebis. Mi
ſerie q̃3 obliuiſcerĩ: ⁊ q̃ſi aq̃rũ q̃ p̃terierũt
nõ recordaberĩ: ⁊ q̃ſi meridianus fulgor
cõſurget tibi ad veſperã. Et cũ conſum-
ptum putauerĩ orierĩ vt lucifer: ⁊ habe
bis fiduciaz ꝓpoſita tibi ſpe ⁊ defoſſus
ſecurꝰ dormies. Requieſces: et nõ erit q̃ te
exterreat. Et depcabunt̃ faciẽ tuã plu-
rimi. Oculi aũt impiorꝝ deficient: ⁊ effu
giũ pibit ab eis ⁊ ſpes illorũ abomina-
tio anime. XII

Eſpondens autez iob dixit: Er-
r go vos eſtis ſoli homines: ⁊ vo-
biſcũ moriet̃ ſapia? Et mihi eſt
cor ſicut ⁊ vobis: nec inferior veſtri ſũ.
Quis eñi hec q̃ noſtis ignorat? Qui
deridet̃ ab amico ſuo ſicut ego: inuoca-
bit deũ: ⁊ exaudiet eum. Deridet̃ enim
iuſti ſimplicitas: lampas cõtẽpta apud
cogitationes diuitũ: parate ad tempus
ſtatutũ. Abundãt tabernacula predo-
num: ⁊ audacter ꝓuocant deũ: cuz ipſe
dederit oĩa in manus eorũ. Nimirũ in-
terroga iumẽta ⁊ docebũt te: ⁊ volatilia
celi: ⁊ indicabũt tibi. Loq̃re terre at rñ-
debit tibi: et narrabunt piſces maris.
Quis ignorat ꝙ omnia hec manꝰ dñi fe-
cerit? In cuiꝰ manu aĩa oĩs viuentis: ⁊
ſpũs vniuerſe carnis hoĩs? Nõne auris
ỽba diiudicat: ⁊ fauces comedẽtĩ ſapo
rem? In antiq̃s ẽ ſapia: et in multo tp̃e
prudẽtia. Apud ipſũ eſt ſapiẽtia ⁊ forti
tudo: et ipſe habet conſilium ⁊ intelli-
gentiã. Si deſtruxerit: nemo eſt qui edi
ficet: ſi incluſerit hoiem: nullus eſt qui
aperiat. Si cõtinuerit aquas: oĩa ſicca-
bunt̃: ſi emiſerit eas: ſubuertent terraz.
Apud ipſum eaz fortitudo ⁊ ſapia. Ipſe
nouit ⁊ decipiẽtẽ: ⁊ eũ q̃ decipit̃. Addu
cit cõſiliarios in ſtultũ finẽ: ⁊ indices i
ſtuporẽ. Baltheũ regũ diſſoluit: ⁊ p̃cin-
git fune renes eorꝝ. Ducit ſacerdotes in
glorios: et optimates ſupplantat. Com-
mutans labiũ veraciũ ⁊ doctrinã ſenuȝ
auferens. Effundit deſpectionẽ ſup prĩ
cipes: et eos qui oppreſſi fuerãt reuelãs
Qui reuelat pfunda de tenebris: ⁊ pdu
cit in lucem vmbra mortis. Qui multi-
plicat gentes: ⁊ perdet eis: ⁊ ſubuerſas
in integrũ reſtituit. Qui imutat cor prĩ
cipuz ppli terre: ⁊ decipit eos vt fruſtra
incedãt p inuiũ. Palpabũt quaſi in

enebris:⁊ nõ in luce:⁊ errare eos faciet
quaſi ebrios. XIII
A e Cce oĩa hec vidit oculus meus et
audiuit auris mea:⁊ itellexi ſin-
ula. Scðm ſcientiã vr̃am:⁊ ego noui:
ec inferior vr̃i ſum. Sed tñ ad oipoten
em loquar:⁊ diſputare cum deo cupio:
rius vos oñdẽs fabricatores mẽdacij:
cultores ꝑuerſoꝝ dogmatũ. Atqꝫ vti-
ã taceretis: vt putaremini eſſe ſapien-
es. Audite ergo correctiões meas:⁊ iu-
B iciũ labioꝝ meoꝝ attendite. Nũqd de-
s indiget vr̃o mendacio: vt ꝓ illo loq̃-
ini dolos? Nũquid faciẽ ei⁹ accipitis:
ꝓ deo iudicare nitimini? Aut place-
it ei quẽ celare nihil poteſt aut decipi-
tur vt homo vr̃is fraudulentijs? Ipſe
os arguet: qm̃ in abſcõdito faciẽ eius
ccipitis. Statim vt ſe cõmouerit: tur-
abit vos:⁊ terror eius irruet ſuꝑ vos.
Memoria vr̃a cõparabit̃ cineri:⁊ redi-
ent̃ in lutũ ceruices vr̃e. Tacete pau-
ſper: vt loquar qđcũqꝫ mens mihi ſug
eſſerit. Quare lacero carnes meas den
ibus meis ⁊ aĩam meã porto in mani-
C us meis? Etiaꝫ ſi occiderit me: in ipſo
perabo. Veruntñ vias meas in ꝯſpectu
ius arguã:⁊ ipſe erit ſaluator me⁹. Nõ
ni veniet in ꝯſpectũ eius oĩs hypocri-
a. Audite ſermonẽ meũ:⁊ enigmata ꝑ
ipite aurib⁹ vr̃is. Si fuero iudicatus:
cio ꝙ iuſt⁹ inueniar. Quis eſt qui iudi-
etur mecũ? Veniat. Quare tacens cõſu
mo? Duo tñ ne facias mihi:⁊ tunc a fa
ie tua nõ abſcõdar. Manũ tuam longe
ac a me:⁊ formido tua non me terreat.
4.c Voca me ⁊ ego rñdebo tibi: aut certe lo
D quar:⁊ tu rñde mihi. Quãtas habeo ini
uitates ⁊ peccata: ſcelera mea ⁊ delicta
nea oñde mihi. Cur faciẽ tuã abſcõdis:
arbitraris me inimicũ tuũ? Cõtra foli-
im qđ vento rapit̃ oñdis potentiã tuã:
ſtipulã ſiccã ꝑſeq̃ris? Scribis eñi con
ra me amaritudies:⁊ cõſumere me vis
31.b ctis adoleſcẽtie mee. Poſuiſti ĩ neruo
edẽ meũ:⁊ obſeruaſti oẽs ſemitas me-
s:⁊ veſtigia pedũ meoꝝ ꝯſideraſti. Qui
quaſi putredo ꝯſumẽd⁹ ſum:⁊ q̃ſi veſti-
nentũ qđ comedit̃ a tinea. XIIII
A h Omo nat⁹ de mliere breui viuẽs
tpe replet̃ multꝫ miſerijs. Qui
q̃ſi flos egredit̃ ⁊ cõterit̃:⁊ fugit
velut vmbra:⁊ nũqꝫ ĩ eodẽ ſtatu ꝑmãet
Et dignũ ducis ſuꝑ huiuſcemodi apꝑire
oculos tuos:⁊ adducere eũ tecũ in iudi
ciũ? Quis põt facere mũdũ de imũdo cõ
ceptũ ſemine? Nõne tu q̃ ſolus es? Bre-
ues dies hoĩs ſunt: nũer⁹ mẽſium eius
apud te eſt. Cõſtituiſti termios ei⁹ q̃ ꝑte-
riri nõ poterũt. Recede paululum ab eo B
vt quieſcat donec optata veniãt:⁊ ſicut ſ.7.a
mercẽnarij dies eius. Lignũ habꝫ ſpeꝫ.
Si ꝑciſum fuerit: rurſũ vireſcit: et rami
eius pullulant. Si ſenuerit in terra ra-
dix ei⁹:⁊ in puluere emortu⁹ fuerit trũ-
cus illius ad odorẽ aque germinabit: et
faciet comã quaſi cũ primũ plãtatũ eſt.
Homo vero cuꝫ mortu⁹ fuerit:⁊ nudat⁹
atqꝫ ꝯſumptus: vbi q̃ſo eſt? Quõ ſi rece-
dant aque de mari: et fluui⁹ vacuefact⁹
areſcat: ſic hõ cũ dormierit nõ reſurget.
Donec atterat̃ celum nõ euigilabit: nec C
cõſurget de ſomno ſuo. Quis mihi hoc
tribuat vt in inferno ꝓtegas me: et ab-
ſcondas me donec ꝑtrãſeat furor tu⁹: et
cõſtituas mihi temp⁹ in quo recorderis
mei? Putaſne mortu⁹ hõ rurſum viuet?
Cũctis dieb⁹ quib⁹ nũc milito: expecto
donec veniet immutatio mea. Vocabis ſ.15.c
me:⁊ ego rñdebo tibi. Operi manuũ tu D
arũ porriges dexterã. Tu q̃dem greſſus 1.34.c
meos dinumeraſti: ſꝫ parce pctĩs meis.
Signaſti quaſi in ſacculo delicta mea:
ſed curaſti iniquitatẽ meam. Mons ca-
dens defluit:⁊ ſaxũ trãſfert̃ đ loco ſuo.
Lapides excauant aq̃:⁊ alluuione pau-
latim terra cõſumit̃:⁊ hoĩes ꝗ ſimiliter
ꝑdes. Roboraſti eũ paululũ: vt in ꝑpe
tuũ tranſiret. Immutabis faciẽ eius et
emittes eũ. Siue nobiles fuerit filij ei⁹
ſiue ignobiles: nõ intelliget. Attñ caro
ei⁹ dũ viuet dolebit:⁊ aĩa illius ſuꝑ ſe-
metipſo lugebit. XV
A r Eſpõdens aũt eliphaꝫ themani-
tes: dixit: Nũqd ſapiens rñdebit
quaſi in ventũ loquẽs:⁊ iplebit
ardore ſtomachũ ſuũ? Arguis ṽbis euꝫ
qui nõ eſt equalis tibi:⁊ loq̃ris quod tibi
non expedit. Quantũ in te eſt euacuaſti
timorẽ: et tuliſti preces corã deo. Docu-
it eñi iniquitas tua os tuum:⁊ imitaris
linguã blaſphemantiũ. Condẽnabit te
os tuũ:⁊ nõ ego:⁊ labia tua rñdebũt ti
bi. Nunqd prim⁹ hõ tu natus es:⁊ ante
oẽs colles format⁹? Nũqd ꝯſiliũ dei au
diſti:⁊ inferior te erit eius ſapiã? Quid
noſti qđ ignorem⁹? q̃d intelligis qđ ne-
ſciamus? Et ſenes ⁊ antiq̃ ſũt in nobis: B
multo vetuſtiores q̃ꝫ ptes tui. Nũquid
grande eſt vt conſoletur te de⁹? Sꝫ ver-
ba tua praua hoc ꝓhibent. Quid te ele-
uat cor tuum: et quaſi magna cogitans

attonitos habes oclos? Quid tumet cō
tra deū spūs tuus: vt pferas de ore tuo
s.7.d huiuſcemodi ſermones? Quid eſt homo
vt imaculat⁹ ſit: ⁊ vt iuſt⁹ appareat na-
tus de mliere? Ecce inter ſctōs ei⁹ nemo
immutabilꝭ: ⁊ celi nō ſunt mūdi ī cōſpe-
ctu ei⁹: quātomagꝫ abominabilꝭ ⁊ inuti
lis hō qui bibit q̄ſi aquā: iniq̄tatē. Oſtē
dam tibi audi me: qđ vidi narrabo tibi.
C Sapiētes ꝯfitenꝭ: ⁊ nō abſcondūt pr̄es
ſuos. Quibus ſolis data eſt terra: ⁊ non
trāſibit alien⁹ ꝑ eos. Cūctis dieb⁹ ſuis
impius ſupbit: ⁊ numer⁹ annoꝝ incer-
tus eſt tyrānidis ei⁹. Sonit⁹ terroris ſp
in aurib⁹ illius: ⁊ cū pax ſit: ille ſemp in-
ſidias ſuſpicaꝭ. Nō credit ꝙ reuertiꝭ poſ
ſit de tenebris ad lucē: circūſpectās vn-
diq̄ꝫ gladiū. Cū ſe mouerit ad querēduꝫ
panē: nouit ꝙ parat⁹ ſit in manu ei⁹ te
nebrarū dies. Terrebit eū tribulatio: et
anguſtia vallabit eū ſicut regē qui ꝑpa
ratur ad ꝑliū. Tetēdit eni aduerſus de-
um manū ſuā: ⁊ ꝯtra oīpotentē robora-
tus eſt. Cucurrit aduerſus eū erecto col-
lo: ⁊ pingui ceruice armat⁹ eſt. Operuit
faciē ei⁹ craſſitudo: ⁊ de lateribus eius
D aruina depēdet. Habitauit in ciuitati-
bus deſolatꝭ: ⁊ in domib⁹ deſertis q̄ in
cumulos ſunt redacte. Non ditabiꝭ nec
ꝑſeuerabit ſubſtātia ei⁹: nec mittet ī ter
ram radicē ſuā. Nō recedet de tenebris.
Ramos ei⁹ arefaciet flāma: ⁊ auferetur
ſpū oris ei⁹. Nō recedet fruſtra errore de
ceptus: ꝙ aliq̄ ꝑcio redimēdus ſit. An-
teq̄ꝫ dies ei⁹ impleanꝭ ꝑibit ⁊ man⁹ ei⁹
areſcent. Ledeꝭ q̄ſi vinea in primo flore
botrus ei⁹: ⁊ q̄ſi oliua ꝓiciens florē ſu-
um. Cōgregatio eni hypocrite ſterilis: et
ignis deuorabit tabernacła eoꝝ q̄ mu-
Ps.7. nera libēter accipiūt. Cōcepit dolorē: ⁊
Eſa.59.c. pepit iniq̄tatē: ⁊ vter⁹ ei⁹ ꝑparat dolos.
A Eſpōdens aūt iob: dixit. XVI
R Audiui frequēter talia. Conſola
tores oneroſi oēs vos eſtis. Nū-
quid habebūt finē verba ventoſa? Aut
aliq̄d tibi moleſtū eſt ſi loquarꝭ? Pote-
ram ⁊ ego ſiłia vr̄i loqui. Atq̄ꝫ vtinā eſ-
ſet aīa vr̄a ꝑ aīa mea. Cōſolarer ⁊ ego
vos ſermonib⁹: ⁊ mouerē caput meū ſu
per vos. Roborarem vos ore meo: ⁊ mo
uerem labia mea q̄ſi parcēs vobis. Sꝫ
B q̄d agam? Si locut⁹ fuero: non quieſcit
dolor me⁹: ⁊ ſi tacuero nō recedet a me.
Nunc aūt oppſſit me dolor me⁹: ⁊ in ni-
hilū redacti ſunt oēs artus mei. Ruge
mee teſtimoniū dicūt ꝯtra me: ⁊ ſuſcita-
tur falſiloquus aduerſus faciē meā con
tradicēs mihi. Collegit furorē ſuū ī me:
⁊ cōminans mihi: infremuit contra me
dētib⁹ ſuis. Hoſtis me⁹ terribilib⁹ ocułꝭ
me intuit⁹ eſt. Aperuerūt ſuper me ora
ſua: ⁊ exprobrātes ꝑcuſſerūt maxillā me
am: ſatiati ſunt penis meis. Cōcluſit me
de⁹ apud iniquū: ⁊ manib⁹ impioꝝ me
tradidit. Ego ille quondā opulent⁹ re-
pente ꝯtrit⁹ ſum: tenuit ceruicē meam.
Confregit me: ⁊ poſuit me ſibi quaſi in
ſignū. Circūdedit me lanceis ſuis cōuul
nerauit lūbos meos. Nō pepcit: et effu-
dit in terra viſcera mea. Cōſcidit me vul
nere ſup vulnus: irruit in me q̄ſi gigas.
Saccū conſui ſup cutē meā: ⁊ operui ci
nere carnē meā. Facies mea intumuit a
fletu: ⁊ palpebre mee caligauerunt. Hec
paſſus ſum abſq̄ꝫ iniq̄tate manus mee:
cū haberē mūdas ad deum ꝑces. Terra
ne operias ſanguinē meū: neq̄ꝫ inueni-
at in te locū latendi clamor meus. Ecce
eni in celo teſtꝭ me⁹: ⁊ ꝯſcius me⁹ ī excel
ſis. Verboſi amici mei: ad deū ſtillat o-
culus me⁹. Atq̄ꝫ vtinā ſic iudicareꝭ vir
cū deo: quō iudicaꝭ filius hoīs cū colle-
ga ſuo. Ecce eni breues anni trāſeunt: ⁊
ſemitam ꝑ quā non reuertar: ambulo.
Piritus meus attenua- XVII
f bitur: dies mei breuiabūꝭ: et ſo-
lum mihi ſupeſt ſepulchrū. Non
peccaui: ⁊ in amaritudinib⁹ moraꝭ ocu
lus me⁹. Libera me ⁊ pone me iuxta te:
⁊ cui⁹vis man⁹ pugnet ꝯtra me. Cor eo-
rū longe feciſti a diſciplina: ꝓpterea nō
exaltabunꝭ. Predā polliceꝭ ſociꝭs: ⁊ ocu
li filioꝝ ei⁹ deficiēt. Poſuit me q̄ſi in ꝓ-
uerbium vulgi: ⁊ exemplū ſum corā eis.
Caligauit ad indignationē ocul⁹ meus
⁊ membra mea quaſi in nihiluꝫ redacta
ſunt. Stupebāt iuſti ſup hoc: ⁊ innocēs
ꝯtra hypocritam ſuſcitabiꝭ. Et tenebit
iuſtus viā ſuā: ⁊ mūdis manibus addet
fortitudinē. Igiꝭ oēs vos cōuertimini
⁊ venite: ⁊ nō inueniā in vobis vllū ſa-
pientē. Dies mei tranſierūt: cogitatiōes
mee diſſipate ſunt torq̄uētes cor meuꝫ.
Noctē verterūt in diē ⁊ rurſū poſt tene-
bras ſpero lucē. Si ſuſtinuero infernus
dom⁹ mea ē: ⁊ ī tenebris ſtraui lectuluꝫ
meū. Putredini dixi: pater me⁹ es: ma-
ter mea: ⁊ ſoror mea vermib⁹. Ubi eſt er
go nūc ꝑſtolatio mea: ⁊ patientiā meaꝫ
quis ꝯſiderat? In ꝓfundiſſimū infernū
deſcendēt omia mea. Putaſne ſaltē ibi
erit requies mihi? XVIII

r Eſpondens aūt baldath ſuites:
dixit: Uſqꝫ ad quē finē verba ia-
ctabis? Intellige prius: ⁊ ſic loq-
mur. Quare reputati ſum⁹ vt iumēta: ⁊
ſorduim⁹ corā te? Quid ꝑdis aīam tuaꝫ
in furore tuo? Nunqd ꝓpter te derelinqꝫ
tra: ⁊ trāſferent rupes de loco ſuo? Nō-
ne lux impij extinguetur: nec ſplēdebit
flāma ignis ei⁹? Lux obtenebreſcet i ta
bernaculo illi⁹: ⁊ lucerna q̄ ſuꝑ eum eſt:
extinguetur. Artabunt greſſus virtutis
ei⁹ ⁊ ꝓcipitabit eū conſiliū ſuū. Immi-
ſit eni in rete pedes ſuos: et in maculis
ei⁹ ambulat. Tenebit planta illi⁹ laqo:
⁊ exardeſcet cōtra eū ſitis. Abſcōdita eſt
in terra pedica eius: ⁊ decipula illi⁹ ſuꝑ
ſemitā. Undiqꝫ terrebūt eū formidines:
⁊ inuoluent pedes ei⁹. Attenuet fame
robur ei⁹: ⁊ inedia inuadat coſtas illi⁹.
Deuoret pulchritudinē cutis eius: ⁊ cō-
ſumat brachia illi⁹ primogenita mors.
Auellat de tabernaculo ſuo fiducia ei⁹:
⁊ calcet ſuꝑ eū quaſi rex interit⁹. Habi-
tent in tabernaculo illi⁹ ſocij eius q̄ nō
eſt: aſpergat in tabernaclo ei⁹ ſulphur.
Deorſum radices ei⁹ ſiccent: ſurſum au
tē atterat meſſis eius. Memoria illius
pereat de terra: ⁊ non celebret nomē ei⁹
in plateis. Expellet eum de luce in tene-
bras: ⁊ de orbe tranſferet eū. Non erit ſe
men ei⁹ neqꝫ ꝓgenies in ppło ſuo: nec
ulle reliquie in regionib⁹ ei⁹. In die ei⁹
ſtupebunt nouiſſimi: ⁊ primos inuadet
horror. Hec ſunt ꝗ tabernacula iniqui:
⁊ iſte loc⁹ ei⁹ q̄ ignorat deū. XIX
r Eſpondens aūt iob: dixit: Uſqꝫ-
quo affligitis aīam meā: ⁊ atteri
tis me ſmōib⁹? En decies ↄfun-
ditis me: ⁊ nō erubeſcitis opprimentes
me. Nempe ⁊ ſi ignoraui: mecū erit igno
rantia mea. At vos cōtra me erigimini
⁊ arguitis me opprobrijs meis. Saltem
nūc intelligite q2 deus nō equo iudicio
afflixerit me: et flagellis ſuis me cinxe-
rit. Ecce clamabo vim patiens: ⁊ nemo
audiet. Uociferabor: ⁊ nō eſt q̄ iudicet.
Semitā meā circūſepſit ⁊ trāſire nō poſ
ſum ⁊ i calle meo tenebras poſuit. Spo
liauit me glīa mea: ⁊ abſtulit coronā de
capite meo. Deſtruxit me vndiqꝫ ⁊ pereo
⁊ quaſi euulſe arbori abſtulit ſpeꝫ meā.
Irat⁹ eſt cōtra me furor ei⁹: ⁊ ſic me ha-
buit quaſi hoſtē ſuū. Simul venerūt la-
trones eius: ⁊ fecerūt ſibi viam ꝑ me et
obſederūt in gyro tabernaculuꝫ meum.
Frēs meos longe fecit a me: ⁊ noti mei
quaſi alieni receſſerūt a me. Dereliqrūt
me ꝓpinqui mei: ⁊ q̄ me nouerāt obliti
ſunt mei. Inquilini dom⁹ mee ⁊ ancille
mee ſicut alienū habuerūt me: ⁊ q̄ſi ꝑe- C
grinus fui in oculꝭ eoꝝ. Seruū meū vo- J.30.c.
caui ⁊ nō rñdit: ore ꝓprio deprecabar il
lum. Halitū meū exhorruit vxor mea: et
orabā filios vteri mei. Stulti q̄ꝫ deſpici
ebant me: ⁊ cū ab eis receſſiſſem detra-
hebant mihi. Abominati ſūt me quon-
dā conſiliarij mei: ⁊ quē maxime dilige
bam auerſat⁹ eſt me. Pelli mee ↄſumptꝭ
carnib⁹ adheſit os meū: ⁊ derelicta ſunt
tm̄modo labia circa dentes meos. Mi-
ſeremini mei: miſeremini mei ſaltē vos
amici mei: q2 man⁹ dñi tetigit me. Qua
re ꝑſequimini me ſicut de⁹: ⁊ carnibus
meis ſaturamini? Quis mihi tribuat vt
ſcribant ſermones mei? Quis mihi det D
vt exarent i libro ſtilo ferreo ⁊ plūbi la
mina: vel celte ſculpant in ſilice? Scio
eni ꝙ redēptor meus viuit: ⁊ in nouiſſi-
mo die de terra ſurrectur⁹ ſum. Et rur-
ſum circūdabor pelle mea ⁊ i carne mea
videbo deū. Quē viſurus ſum ego ipſe: ⁊
oculi mei ↄſpecturi ſunt: ⁊ nō alius. Re-
poſita eſt hec ſpes mea i ſinu meo. Qua-
re ꝗ nūc dicitꝭ ꝑſeqmur eū: ⁊ radicē vbi
inueniam⁹ ↄtra eū? Fugite ꝗ a facie gla
dij: qm̄ vltor iniqtatū gladi⁹ eſt: ⁊ ſcito-
te eſſe iudicium. XX A
r Eſpōdens aūt ſophar naamathi
tes dixit: Idcirco cogitatōeſ mee
varie ſuccedūt ſibi: ⁊ mens i diuerſa ra-
pitur. Doctrinā qua me arguis audiaꝫ:
⁊ ſpūs intelligentie mee rñdebit mihi.
Hoc ſcio a principio ex q̄ eſt poſitus ho
mo ſuꝑ terrā: ꝙ laus impioꝝ breuis ſit:
⁊ gaudiū hypocrite adinſtar puncti. Si
aſcēderit vſqꝫ ad celū ſuꝑbia eius: ⁊ ca-
put ei⁹ nubes tetigerit: quaſi ſterqliniū
in fine ꝑdet: ⁊ q̄ eū viderāt: dicēt: vbi ē? B
Uelut ſomniū auolans nō inuenietur:
tranſiet ſicut viſio nocturna. Oculus q̄
eū viderat nō videbit: neqꝫ vltra intue-
bitur eū loc⁹ ſuus. Filij ei⁹ atterent ege
ſtate: ⁊ man⁹ illi⁹ reddent ei dolorē ſuū.
Oſſa ei⁹ implebunt vitijs adoleſcentie
eius: ⁊ cū eo in puluere dormiēt. Cū eni
dulce fuerit in ore eius malū: abſcondit
illud ſub lingua ſua. Parcet illi ⁊ nō de
relinquet illud: ⁊ celabit in gutture ſuo
Panis eius in vtero illius vertet in fel
aſpidū intrinſec⁹. Diuitias quas deuo-
rauit euomet: ⁊ de ventre illi⁹ extrahet
eas deus. Caput aſpidū ſuget; ⁊ occidet C

eum lingua vipere. Non videat riuulos
fluminis torrētis: mellis ⁊ butyri. Lu-
et que facit omīa: nec tamē conſumetur.
Iuxta multitudinē adinuentionū ſua-
rū ſic ⁊ ſuſtinebit: quoniā ꝯfringens nu
dauit pauperis domū: rapuit: ⁊ nō edifi
cauit eam: nec eſt ſatiatꝰ venter eiꝰ. Et
cū habuerit que concupierat poſſidere
nō poterit. Nō remāſit de cibo eiꝰ: et ꝓ-
Eccl.5.c pterea nihil ꝑmanebit de bonis eiꝰ. Cū
ſatiatus fuerit artabitur: eſtuabit: ⁊ omīs
D dolor irruet ſuꝑ eum. Utinā impleatur
venter eiꝰ vt emittat in eū iram furoris
ſui: ⁊ pluat ſuꝑ eum bellū ſuum. Fugiet
arma ferrea: ⁊ irruet in arcū ereum: edu
ctus ⁊ egrediens de vagina ſua ⁊ fulgu-
rans in amaritudine ſua. Uadent et ve
nient ſuꝑ eū horribiles: omnes tenebre
abſcondite ſunt in occultꝫ eius. Deuo-
rabit eū ignis qui nō ſuccenditur: affligetur relictus in tabernaclo ſuo. Reuela-
bunt celi iniquitatē eiꝰ: ⁊ terra ꝯſurget
aduerſus eū. Apertū erit germen domꝰ
illius: detrahetur in die furorꝫ dei. Hec ē
pars hominis impij a deo: ⁊ hereditas v-
boꝝ eius a domino. XXI

A R Eſpōdens aūt iob: dixit: Audite
Math.5.a.et queſo ſmones meos: ⁊ agite pe-
4.c. nitentiam. Suſtinete me vt ⁊ ego
loquar: ⁊ poſt mea ſi videbitur verba ride
te. Nunqd cōtra hoiem diſputatio mea
eſt: vt merito nō debeā cōtriſtari? Attē-
dite me ⁊ obſtupeſcite: ⁊ ſupponite digi
tum ori vr̄o. Et ego qn̄ recordatus fue-
ro ꝑtimeſco: ⁊ cōcutit carnē meam tre-
Hiere.12.a mor. Quare ergo impij viuūt: ſubleuati
Abacuc.1.a ſunt: cōfortatiq3 diuitijs? Semen eorum
ꝑmanet corā eis ꝓpinquoꝝ turba ⁊ ne-
B potū in cōſpectu eoꝝ. Domus eoꝝ ſecu
re ſunt ⁊ pacate: ⁊ nō eſt virga dei ſuꝑ il
los. Bos eoꝝ ꝯcepit ⁊ nō abortiuit: vac
ca peperit ⁊ nō ē priuata fetu ſuo. Egre
diuntur quaſi greges paruuli eoꝝ: ⁊ ifan-
tes eoꝝ exultant luſibꝰ. Tenent tympa-
nū ⁊ citharā: ⁊ gaudēt ad ſonitum orga
ni. Ducūt in bonis dies ſuos: ⁊ in pun-
I.22.c. cto ad inferna deſcendūt. Qui dixerunt
Malach.3.d deo: recede a nobis: ⁊ ſcientiā viaꝝ tua-
rū nolumꝰ. Quis eſt oipotēs vt ſeruia-
mus ei? Et quid nobis ꝓdeſt ſi orauerimus illū? Uerūtn̄ qꝛ nō ſunt in manu
eoꝝ bona ſua: conſiliū impioꝝ longe ſit
Prou.24.c a me. Quotiens lucerna impioꝝ extin-
guetur: ⁊ ſuperueniet eis inundatio: ⁊ do
C lores diuidet furorꝫ ſui? Erūt ſicut pa-
lee ante faciē venti: ⁊ ſicut fauillā quam

turbo diſpergit. Deꝰ ſeruabit filijs illiꝰ
dolorē patris: ⁊ cū reddiderit tūc ſciet.
Uidebūt oculi eiꝰ interfectionē ſuam: ⁊
de furore oīpotentꝫ bibet. Quid enim
ad eū ꝑtinet de domo ſua poſt ſe? Et ſi
numerꝰ menſiū eiꝰ dimidietur? Nunquid
deū docebit quiſpiā ſcientiā: q̄ excelſos
iudicat? Iſte moritur robuſtus ⁊ ſanus di
ues ⁊ felix: viſcera eiꝰ plena ſunt adipe:
⁊ medullis oſſa illiꝰ irrigantur. Alius ve-
ro moritur in amaritudine aīe ſue abſq3
vllis opibꝰ: ⁊ tamē ſic in puluere dormi
ent: ⁊ vermes operiēt eos. Certe noui co D
gitatiōes vr̄as: ⁊ ſentētias ꝯtra me ini-
quas. Dicitis enī. Ubi eſt domꝰ princi-
pis: ⁊ vbi tabernacula impioꝝ? Interro
gate quēlibet de viatoribꝰ: ⁊ hec eadem
illū intelligere cognoſcetꝫ. Quia in diem
ꝑditionis ſeruatur malus: ⁊ ad diē furo-
ris ducetur. Quis arguet corā eo vias eiꝰ:
et q̄ fecit quis reddet illi? Ipſe ad ſepul
chra ducetur: ⁊ in cōgerie mortuoꝝ vigila
bit. Dulcis fuit glaries coccyti: ⁊ poſt ſe
oēm hoiem trahet: ⁊ aū ſe innūerabiles.
Quō igitur cōſolamini me fruſtra: cum re
ſponſio vr̄a repugnare oſ̄ſa ſit veritati?

R Eſpondens aūt eliphaz XXII A
themanites dixit: Nunqd deo pō
teſt cōparari hō: etiā cū ꝑfecte fu
erit ſcientie? Quid ꝓdeſt deo ſi iuſtꝰ fue
ris: aut qd ei ꝯfers ſi imaculata fuerit vi
ta tua? Nunqd timēs arguet te: ⁊ veni-
et tecū in iudiciū: ⁊ nō ꝓpter malitiā tu
am plurimā ⁊ infinitas iniq̄tates tuas?
Abſtuliſti enī pignꝰ fratrū tuorum ſine
cauſa ⁊ nudos ſpoliaſti veſtibꝰ. Aquam
laſſo nō dediſti ⁊ eſurienti ſubtraxiſti pa-
nem. In fortitudine brachij tui poſſide- B
bas terrā: ⁊ potentiſſimꝰ obtinebas eā.
Uiduas dimiſiſti vacuas: ⁊ lacertos pu
pilloꝝ cōminuiſti. Propterea circūdatꝰ
es laqueis: ⁊ ꝯturbat te formido ſubita.
Et putabas te tenebras nō viſurū: ⁊ im
petu aquaꝝ inundātiū nō oppſſum iri.
An cogitas q̄ deꝰ excelſior celo ſit: ⁊ ſu
per ſtellaꝝ verticem ſublimetur? Et dicis.
Quid enī nouit deꝰ? Et q̄ſi ꝑ caliginem
iudicat. Nubes latibulū eiꝰ: nec nr̄a ꝯſi
derat: ⁊ circa cardines celi ꝑambulat.
Nūquid ſemitam ſeculoꝝ cuſtodire cupis C
quā calcauerūt viri iniq̄ qui ſublati ſūt
aū tp̄s ſuū: ⁊ fluuiꝰ ſubuertit fundamē
tū eoꝝ? Qui dicebāt deo: recede a nobis: ſ.
⁊ q̄ſi nihil poſſit poſſit facere omipotēs:
eſtimabāt eū cū ille ipleſſet domus eoꝝ
bonis. Quoꝝ ſnīa ꝓcul ſit a me. Uide- P.

bunt iuſti et letabunt: ⁊ inocens ſub-
ſannabit eos. Nonne ſucciſa eſt erectio
eoꝝ: et reliquias eoꝝ deuorauit ignis?
Acquieſce igit ei: et habeto pacē: ⁊ per
hec habebis fructus optimos. Suſcipe
ex ore illius legē: et pone ſermōes eius
in corde tuo. Si reuerſus fuerꝭ ad oīpo
tentē edificaberis: ⁊ lōge facies iniq̄ta
tem a tabernaculo tuo. Dabit ꝓ terra
ſilicē: et ꝓ ſilice torrētes aureos. Erit
ꝙ oīpotens ꝯtra hoſtes tuos: ⁊ argētū
coaceruabit tibi. Tūc ſuꝑ oīpotētē de
litijs afflues: ⁊ eleuabis ad deū faciē
tuā. Rogabis eū: ⁊ exaudiet te: ⁊ vota
tua reddes. Decernes rē ⁊ veniet tibi: et
9 in vijs tuis ſplendebit lumen. Qui eni
humiliatꝰ fuerit: erit in gloria: ⁊ q̄ incli
nauerit oculos ſuos: ipſe ſaluabit. Sal
uabit innocēs: ſaluabit aūt mundicia
manuū ſuaꝝ. XXIII
Eſpōdēs aūt iob ait: nūc quo
r ꝙ in amaritudine ē ſermo meꝰ:
et manꝰ plage mee aggrauata ē
ſuꝑ gemitū meū. Quis mihi tribuat vt
cognoſcā ⁊ iueniā illū: ⁊ veniā vſq̄ ad
ſoliū eius? Ponā corā eo iudiciū: et os
meū replebo increpationibꝰ: vt ſciam
verba que mihi reſpōdeat: ⁊ intelligam
q̄d loquat mihi. Nolo multa fortitudi
ne cōtendat mecū: nec magnitudis ſue
mole me ꝓmat. Proponat equitatē cō
tra me: ⁊ ꝑueniet ad victoriā iudicium
meū. Si ad orientē iero nō apparet: ſi
ad occidentē non intelligam eū. Si ad
ſiniſtrā: q̄d agā? Nō apprehendā eū. Si
me vertā ad dexterā: nō videbo illum.
Ipſe vero ſcit viā meā: ⁊ ꝓbabit me q̄ſi
auꝝ qđ ꝑ ignē tranſit. Veſtigia eiꝰ ſe
cutus ē pes meus: viā eius cuſtodiui: ⁊
nō declinaui ex ea. A mādatis labioꝝ
eius non receſſi: ⁊ in ſinu meo abſcōdi
verba oris eius. Ipſe eni ſolus eſt: et ne
mo auertere poteſt cogitationē eius: et
aīe eius quodcunq̄ voluit. Hoc fecit.
Cūq̄ expleuerit in me volūtatē ſuā et
alia multa ſimilia p̄ſto ſunt ei. Et id
circo a facie eiꝰ turbatus ſū: ⁊ conſide
rās eū timore ſollicitor. Deꝰ emolliuit
cor meū: ⁊ oīpotēs cōturbauit me. Nō
eni perij ꝓpter iminētes tenebras: nec
faciē meā operuit caligo. XXIIII
B omipotente nō ſūt abſcōdita
a tpa: qui aūt nouerūt eū: ignorāt
dies illius. Alij termios trāſtu
lerunt: diripuerunt greges: ⁊ pauerunt
eos. Aſinū pupilloꝝ abegerūt: ⁊ abſtu-
lerunt ꝓ pignere bouē vidue. Subuer
terūt pauperū viā: ⁊ oppreſſerunt pari
ter manſuetos terre. Alij quaſi onagri
in deſerto egrediunt ad opus ſuū: vigi B
lanteſq̄ ad predā ꝑparant panē liberꝭ.
Agꝝ nō ſuū demetūt: ⁊ vineā eius quē
vi oppreſſerūt vindemiant. Nudos di
mittūt hoīes indumenta tollētes: qui
bus nō eſt opimentū in frigore q̄s im
bres montiū rigant et nō habētes ve
lamen amplexant lapides. Vim fecerūt
depdantes pupillos: ⁊ vulgū pauperē
ſpoliauerunt. Nudis ⁊ icedētibꝰ abſq̄
veſtitu ⁊ eſurientibꝰ tulerūt ſpicas. In
ter aceruos eoꝝ meridiati ſunt q̄ calca
tis torcularibꝰ ſitiūt. De ciuitatibꝰ fece
rūt viros gemere: ⁊ aīa vulneratoꝝ cla
mauit: et deus inultum abire non patit.
Ipſi fuerūt rebelles lumini. Neſcierūt
vias eius: nec reuerſi ſūt ꝑ ſemitas illi C
us. Mane primo cōſurgit homicida: in
terficit egenū ⁊ pauperē: ꝑ noctē vero
erit q̄ſi fur. Oculꝰ adulteri obſuat cali
ginē: dicens: nō me videbit oculus: et
operiet vultū ſuū. Perfodit in tenebris
domos: ſicut in die condixerāt ſibi: ⁊ ig
norauerunt lucem. Si ſubito apparue
rit aurora arbitrant vmbrā mortis: et
ſic in tenebris quaſi in luce ambulant.
Leuis eſt ſuꝑ faciē aque. Maledicta ſit
pars eius in terra: nec ambulet per viā
vinearum. Ad nimiū calorem tranſiet
ab aquis niuiū: et vſq̄ ad inferos pec
catū illius. Obliuiſcat eius miſericor D
dia. Dulcedo illiꝰ vermes. Nō ſit i recor
datiōe: ſꝫ ꝯterat ſicut lignū infructuo
ſum. Pauit eni ſterilem ⁊ q̄ nō parit: et
vidue bn̄ nō fecit. Detraxit fortes in for
titudie ſua: ⁊ cū ſteterit non credet vite
ſue. Dedit ei deꝰ locū pnīe: ⁊ ille abuti Apo.2.f.
tur eo in ſupbia. Oculi aūt eiꝰ ſunt in
vijs illiꝰ. Eleuati ſūt ad modicū: et nō
ſubſiſtent: ⁊ humiliabunt ſicut omnia
auferent: ⁊ ſicut ſūmitates ſpicaꝝ ꝯte
rent. Qꝫ ſi nō ē ita: q̄s me pōt arguere
eſſe mētitū: et ponere aū deū vba mea?
Eſpōdēs aūt baldath XXV. A
t ſuites dixit. Ptās ⁊ terror apud
eū ē: q̄ facit ꝯcordiā i ſublimibꝰ
ſuis. Nunq̄d eſt nūerus militū? Et ſuꝑ
quē non ſurget lumen illius? Nunq̄d z.4.d B
iuſtificari poteſt hō cōparatus deo: aut
apparere mūdus natꝰ de muliere? Ec
ce luna etiā nō ſplēdet: ⁊ ſtelle nō ſunt
mūde in cōſpectu eius: quātomagis hō
putredo: ⁊ filiꝰ hoīs vermis? XXVI

A Eſpõdens aũt iob: dixit. Cuius
r adiutor es: nũquid imbecillis?
Et ſuſtẽtas brachiũ eius q̃ nõ ẽ
fortis? Cui dediſti cõſiliũ? Forſitan illi
qui nõ habet ſapiam: ꝛ prudentiã tuã
B oñdiſti plĩmã? Quẽ docere voluiſti. Nõ
ne eũ qui fecit ſpiramẽtũ? Ecce gigan-
tes gemũt ſub aq̃s: ꝛ qui habitãt cũ eis
Nudus ẽ infernus corã illo: et nullũ eſt
opimentũ ꝑditiõi. Qui extẽdit aquilo-
nẽ ſup vacuũ: ꝛ appẽdit terrã ſup nihi
C li. Qui ligat aquas in nubibus ſuis: vt
non erũpant pariter deorſum. Qui tenet
vultũ ſolij ſui: ꝛ expãdit ſup illud nebu
lã ſuã. Terminũ circũdedit aquis: vſq;
dũ finiant lux et tenebre. Columne celi
cõtremiſcunt: et pauẽt ad nutũ ei⁹. In
D fortitudine illi⁹ repẽte maria cõgrega-
ta ſunt: ꝛ prudẽtia eius ꝑcuſſit ſupbũ.
Spũs eius ornauit celos: ꝛ obſtetricã-
te manu eius eductus ẽ coluber tortuo
ſus. Ecce hec ex ꝑte dicta ſũt viaꝝ ei⁹.
Et cũ vix parnã ſtillã ſermõis ei⁹ audi
erimus: q̃s poterit tonitruũ magnitu-
dinis illius intueri. XXVII
A Ddidit q̃ꝫ iob aſſumẽs ꝑabolã
a ſuã et dixit. Viuit deus q̃ abſtu
lit iudiciũ meũ: ꝛ oĩpotẽs q̃ ad
amaritudinẽ adduxit aĩam meã: q2 do
nec ſupeſt halitus ĩ me: ꝛ ſpũs dei ĩ na
ribus meis: nõ loquent̃ labia mea ini-
q̃tatẽ: nec ligua mea meditabit̃ mẽda-
ciũ. Abſit me: vt iuſtos voſ eſſe iudicẽ.
Donec deficiã: nõ recedã ab inocentia
mea. Juſtificationẽ meã quã cepi tene
1.Joh.3.d. re: non deſerã. Neq; eni rep̃hendit me
B cor meũ: in oĩ vita mea. Sicut impius
inimicus me⁹: et aduerſari⁹ meus qua
ſi iniquus. Que ẽ eni ſpes hypocrite ſi
auare rapiat ꝛ nõ liberet deus animã
eius? Nunq̃d de⁹ audiet clamorẽ ei⁹ cũ
venerit ſup eũ anguſtia? Aut poterit i
oĩpotẽte delectari: et inuocare deũ omni
tp̃e? Docebo vos ꝑ manũ dei q̃ omipo-
tẽs habeat: nec abſcõdã. Ecce vos oẽs
C noſtis: et q̃d ſine cã vana loq̃mi? Hec ẽ
ꝑs homis impij apud deũ: et hereditas
violentoꝝ quã ab oĩpotẽte ſuſcipient.
Si multiplicati fuerint filij ei⁹ in gla-
dio erũt: et nepotes eius nõ ſaturabũt̃
pane. Qui reliq̃ fuerint ex eo ſepelient̃
in interitu: ꝛ vidue illius nõ plorabũt.
Si cõportauerit quaſi terra argentũ: ꝛ
ſicut lutũ ꝑparauerit veſtimẽta: ꝑpara
bit quidẽ ſꝫ iuſtus veſtiet̃ illis: et argẽ
D tũ inocens diuidet. Edificauit ſicut ti-
nea domũ ſuã: ꝛ ſicut cuſtos fecit vm-
braculũ. Diues cũ dormierit: nihil ſecũ
auferet: aperiet oculos ſuos: ꝛ nihil iue
niet. Apprehẽdet eũ quaſi aq̃ iopia: no
cte opprimet eũ tempeſtas. Tollet eum
vent⁹ vrẽs ꝛ auferet ꝛ velut turbo rapi
et eũ de loco ſuo. Et mittet ſup eũ: ꝛ nõ
parcet: de manu ei⁹ fugiẽs fugiet. Stri
get ſup eũ man⁹ ſuas: ꝛ ſibilabit ſup il
lũ intuẽs locum eius. XXVIII
A Bet argẽtũ venaꝝ ſuaꝝ prin-
b cipia: ꝛ auro loc⁹ ẽ ĩ quo ꝯflat̃.
Ferrũ de terra tollit̃: ꝛ lapis ſo-
lutus calore in es vertit̃. Temp⁹ poſu-
it tenebris ꝛ vniuerſoꝝ finẽ ip̃e cõſide-
rat. Lapidẽ quoq; caliginis ꝛ vmbram
mortis diuidit torrẽs a ppl̃o ꝑegrinãte
eos quos oblitus ẽ pes egẽtis hoĩs: et
inuios. Terra de qua oriebat̃ panis: in
loco ſuo igni ſubuerſa ẽ. Locus ſapphy
ri lapides ei⁹: ꝛ glebe illius auꝝ. Semi
tã ignorauit auis: nec intuitus ẽ ocul⁹
vulturis. Nõ calcauerũt eã filij inſtito
rũ: nec ꝑtrãſiuit ꝑ eã leena. Ad ſilicem
extendit manũ ſuã: ſubuertit a radici-
bus mõtes. In petris riuos excidit: et
oẽ ꝑcioſũ vidit oculus eius. Profunda
quoq; fluuioꝝ ſcrutat⁹ eſt: ꝛ abſcõdita
ꝑduxit in lucẽ. Sapia vero vbi inue-
nit̃: ꝛ quis ẽ locus intelligẽtie? Neſcit
hõ preciũ eius: nec inuenit̃ in terra ſua
uiter viuentiũ: Abyſſus dicit: non ẽ in
me: ꝛ mare loquit̃: nõ eſt mecũ. Nõ da-
bit̃ auꝝ obrizũ ꝑ ea nec appendet̃ ar-
gentũ in cõmutatione eius. Nõ cõferet̃
tinctis indie colorib⁹ nec lapidi ſardo-
nico ꝑcioſiſſimo: vel ſapphyro. Non ad
equabit̃ ei aurũ vel vitꝝ nec cõmuta-
bunt̃ ꝑ ea vaſa auri excelſa ꝛ eminen-
tia: non ꝯmemorabunt̃ ꝯpatione eius.
Trahit̃ aũt ſapia de occultis. Nõ ade-
quabit̃ ei topazius de ethiopia: nec tin
cture mũdiſſime cõponent̃. Unde ẽ ſa-
piẽtia venit: ꝛ quis ẽ locus intelligẽtie
Abſcondita ẽ ab oculis oĩm viuentiũ:
volucres quoq; celi latet. Perditio et
mors dixerũt: aurib⁹ nr̃is audiuim⁹ fa-
mã ei⁹. Deus intelligit viã ei⁹ ꝛ ip̃e no
uit locũ illius. Ipe eni fines mũdi intu
etur: ꝛ oĩa q̃ ſub celo ſũt reſpicit. Qui fe
cit ventis põdus: ꝛ aq̃s appẽdit in mẽ-
ſura. Qñ ponebat pluuijs legẽ: ꝛ viã ꝑ
cellis ſonãtib⁹: tũc vidit illã: ꝛ enarra-
rauit: ꝛ ꝑparauit ꝛ inueſtigauit: ꝛ dixit
hoĩ. Ecce timor dñi ip̃a ẽ ſapia: ꝛ rece-
dere a malo intelligẽtia. XXIX

Addidit quoqꝫ iob aſſumens pa
a bolã ſuã: ⁊ dixit. Quis mihi tri
buat vt ſim iuxta menſes priſti
nos ſm dies q̃bus de⁹ cuſtodiebat me?
Qñ ſplendebat lucerna eius ſup caput
meũ ⁊ ad lumẽ ei⁹ ambulabã i tenebꝛ
Sicut fui in dieb⁹ adoleſcẽtie mee: qñ
ſecreto deus erat in tabernacluo meo.
Quando erat omipotens mecũ ⁊ in cir
cũitu meo pueri mei. Qñ lauabã pedes
meos butyro ⁊ petra fundebat mihi ri
uos olei. Qñ ꝑcedebã ad portã ciuita
tis: ⁊ in platea parabãt cathedrã mihi.
Uidebãt me iuuenes ⁊ abſcõdebant: ⁊
ſenes aſſurgẽtes ſtabãt. Principes ceſ
ſabãt loqui: ⁊ digitũ ſuperponebãt oꝛi
ſuo. Uocẽ ſuã cohibebãt duces: ⁊ ligua
eoꝝ gutturi ſuo adherebat. Auris au
diens btificabat me: ⁊ ocul⁹ vidẽs teſti
moniũ reddebat mihi: eo ꝙ liberaſſem
paupem vociferantẽ ⁊ pupillũ cui non
eſſet adiutoꝛ. Bñdictio perituri ſup me
veniebat: ⁊ coꝛ vidue cõſolat⁹ ſũ: Juſti
cia indutus ſũ ⁊ veſtiui me ſicut veſti
mẽto ⁊ diademate iudicio meo. Ocul⁹
fui ceco: ⁊ pes claudo. Pater erã paupe
rũ: ⁊ cauſã quã neſciebã diligentiſſime
inueſtigabã. Cõterebã molas iniq̃: ⁊ de
dentib⁹ illius auferebã p̃dã. Dicebãqꝫ
Jn nidulo meo moꝛiar: et ſicut palma
multiplicabo dies. Radix mea apta eſt
ſecus aquas: ⁊ ros moꝛabit in meſſiõe
mea. Glia mea ſemp innouabit: ⁊ arc⁹
meus in manu mea inſtaurabit. Qui
me audiebãt: expectabãt ſniam: ⁊ intẽ
ti tacebãt ad cõſiliũ meũ. Uerbis meis
addere nihil audebãt: ⁊ ſup illos ſtilla
bat eloquiũ meũ. Expectabãt me ſicut
pluuiã: ⁊ os ſuũ aperiebãt quaſi ad im
bꝛem ſerotinũ. Si qñ ridebã ad eos: nõ
credebãt: ⁊ lux vultus mei nõ cadebat
in terra. Si voluiſſem ire ad eos: ſede
bã pꝛimus. Cũqꝫ ſederẽ quaſi rex circũ
ſtãte exercitu: erã tñ merẽtiũ ꝯſolatoꝛ.

Nunc aũt deridẽt me XXX
n iunioꝛes tpe quoꝝ non digna
bar p̃res ponere cũ canib⁹ gregꝭ
mei. Quoꝝ virtus manuũ mihi erat ꝓ
nihilo ⁊ vita ipã putabant indigni. Ege
ſtate ⁊ fame ſteriles: q̃ rodebãt in ſolitu
dine ſqualẽtes calamitate ⁊ miſeria: et
mandebãt herbas ⁊ arboꝝ coꝛtices: et
radix iuniperoꝝ erat cib⁹ eoꝝ. Qui de
cõuallib⁹ iſta rapiẽtes: cũ ſingula rep
periſſent: ad ea cũ clamoꝛe currebãt. Jn de
ſertis habitabant toꝛrentiũ: ⁊ in cauer
nis terre vel ſup glareã. Qui inter hu
iuſcemodi letabant: ⁊ eẽ ſub ſentibus
delicias ꝯputabãt. Filij ſtultoꝝ ⁊ igno B
biliũ ⁊ in terra penit⁹ gentes. Nũc i eo
rũ canticũ ꝟſus ſum: ⁊ factus ſum eis i
ꝓuerbiũ. Abomiant me ⁊ lõge fugiũt
a me: ⁊ faciẽ meã ꝯſpuere nõ verentur.
Pharetrã eni ſuã aperuit ⁊ afflixit me:
et frenũ poſuit in os meũ. Ad dexterã
oꝛiẽtiſ calamitatis mee ilico ſurrexert.
Pedes meos ſubuerterunt: oppꝛeſſi q̃ſi
fluctib⁹ ſemitis ſuis. Diſſipauerũt iti
nera mea inſidiati ſũt mihi ⁊ ꝑualue
rũt ⁊ nõ fuit q̃ ferret auxiliũ. Quaſi ru
pto muro ⁊ apta ianua irruerunt ſuper
me: ⁊ ad meas miſerias deuoluti ſunt.
Redactus ſũ in nihilũ. Abſtulit q̃ſi vẽ
tus deſideriũ meũ ⁊ velut nubes ptrã C
ſijt ſal⁹ mea. Nũc aũt in memetipõ mar
ceſcit aĩa mea ⁊ poſſident me dies affli
ctiõis. Nocte hos meũ pfoꝛat doloꝛib⁹
et qui me comedunt non doꝛmiunt. Jn
multitudine eoꝝ conſumit veſtimentũ
meũ: ⁊ q̃ſi capitio tunice ſuccinxerunt
me. Compat⁹ ſũ luto: et aſſimilat⁹ ſũ fa
uille ⁊ cineri. Clamo ad te et non exau S.19.e
dis me: ſto ⁊ nõ reſpicis me. Mutatus
es mihi in crudelẽ: ⁊ in duritia manus
tue aduerſaris mihi. Eleuaſti me ⁊ q̃ſi
ſup vẽtũ ponẽs eliſiſti me valde. Scio
qꝛ moꝛti trades me: vbi cõſtituta eſt do
mus oĩ viuẽti. Uerũtñ nõ ad cõſũptio D
nẽ eoꝝ emittis manũ tuã ⁊ ſi coꝛruerit
ipe ſaluabis. Flebã quondã ſup eo q̃ af
flict⁹ erat: ⁊ cõpatiebat aĩa mea paupi.
Expectabã bona: ⁊ venerũt mihi mala:
p̃ſtolabar lucẽ: ⁊ eruperũt tenebꝛe. Jn
terioꝛa mea efferbuerũt abſqꝫ vlla reqe
ꝑuenerũt me dies afflictionis. Merẽs
incedebã: ſine furoꝛe ꝯſurgẽs: in turba
clamabã. Frat fui dꝛaconũ ⁊ ſoci⁹ ſtru
tionũ. Cutis mea denigrata ẽ ſup me:
⁊ oſſa mea aruerũt p̃ caumate. Uerſa ẽ i
luctum cithara mea: ⁊ oꝛganũ meum in A
vocem flentiũ.

XXXI
p Epigi fed⁹ cũ oculis meis: vt ne
cogitarẽ q̃dẽ de ꝟgine. Quã eni
ptem hrẽt i me de⁹ deſup: ⁊ hereditatẽ
oĩpotẽs de excelſis. Nũquid nõ pditio
ẽ iniq̃: ⁊ alienatio opantib⁹ iniuſticiã?
Nõne ipe ꝯſiderat vias meas: ⁊ cũctos Prou.5.d
greſſus meos dinũerat? Si ãbulaui in i.34.c
vanitate ⁊ feſtinauit i dolo pes meus:
appẽdat me i ſtatera iuſta: ⁊ ſciat deus
ſimplicitatẽ meã. Si declinauit greſſuſ
me⁹ de via: ⁊ ſi ſecut⁹ ẽ ocul⁹ meus coꝛ

meū: ⁊ ſi in manib⁹ meis adheſit macu
la: ſerā ⁊ ali⁹ comedat: ⁊ ꝓgenies mea
eradicet. Si deceptū ē cor meū ſup mu
liere: ⁊ ſi ad oſtiū amici mei inſidiatus
ſū: ſcortū alteri⁹ ſit vxor mea: ⁊ ſup illā
B incuruent alij. Hoc eni nephas ē ⁊ ini
quitas maxima ignis vſqꝫ ad ꝑditio
nē deuorās: ⁊ oīa eradicās genimīa. Si
ꝯtempſi ſubire iudiciū cū ſeruo meo et
ancilla mea cū diſceptarēt aduerſū me.
Luce.16.a Quid eni faciā cū ſurrexerit ad iudicā
dū deus: et cū queſierit: qd rn̄debo illi?
Nunqd nō in vtero fecit me qui ⁊ illū
opat⁹ ē: et formauit me in vulua vn⁹?
Si negaui qđ volebā paupibus: et ocu
los vidue expectare feci. Si ꝯmedi buc
cellam meā ſolus: et nō comedit pupil
lus ex ea. Quia ab infantia mea creuit
mecū miſeratio: et de vtero matris mee
egreſſa eſt mecū. Si deſperi ꝑtereūtem
eo ꝙ habuerit indumentū: ⁊ abſqꝫ opi
mento pauperē. Si nō bn̄dixerūt mihi
latera ei⁹: et de velleribꝰ ouiū meaꝝ ca
C lefact⁹ ē. Si leuaui ſup pupillū manū
meā etiā cum viderē me in porta ſupio
rē: humerus meus a iūctura ſua cadat
et brachiū meū cū ſuis oſſib⁹ cōfringat
Semp eni quaſi tumentes ſup me flu
ctus timui deū: et pondus ei⁹ ferre non
potui. Si putaui auꝝ robur meū: ⁊ ob
rizo dixi fiducia mea. Si letatus ſū ſu
per multis diuitijs meis: et qꝛ plurima
repperit manus mea. Si vidi ſolē cum
fulgeret: ⁊ lunā incedētē clare: ⁊ letatū
eſt in abſcōdito cor meū: ⁊ oſculat⁹ ſuꝫ
manū meam ore meo: que eſt iniquitas
maxima: ⁊ negatio cōtra deū altiſſimū.
Prouͤ.17.a Si gauiſus ſum ad ruinam eius q me
oderat ⁊ exaltaui ꝙ inueniſſet eum ma
lum. Non eni dedi ad peccandū guttur
meū vt expeterē maledicens animā ei⁹.
D Si non dixerunt viri in tabernaculi
mei: qs det de carnibus eius vt ſature
mur. Foris nō māſit peregrinus: oſtiuꝫ
meū viatori patuit. Si abſcondi quaſi
homo peccatū meū: et celaui i ſinu meo
iniquitatem meā. Si expaui ad multi
tudinē nimiā et deſpectio propinquoꝝ
terruit me: ⁊ nō magis tacui: nec egreſ
ſus ſum oſtiuꝫ? Quis mihi tribuat au
ditorē vt deſideriū meū audiat omni
potens: et librū ſcribat ipſe qui iudicat
vt in humero meo portem illū: et circū
dem illū quaſi coronā mihi? Per ſin
gulos gradus meos ꝓnunciabo illuꝫ:
et quaſi principi offerā eum. Si aduer
ſum me terra mea clamat: et cum ipſa
ſulci eius deflent. Si fructus eius co
medi abſqꝫ pecunia: et alam agricolaꝝ
eius afflixi: ꝓ frumēto oriat mihi tri
bulus: et ꝓ hordeo ſpina.

XXXII

Miſerūt autē tres viri iſti rn̄de 1
re iob: eo ꝙ iuſtus ſibi videret.
Et iratus indignatuſqꝫ eſt heliu
filius barachel buzites de cognatione
ram. Iratus eſt autē aduerſum iob eo
ꝙ iuſtū ſe eſſe diceret coram deo. Porro
aduerſum amicos eius indignatus eſt:
eo ꝙ non inueniſſent reſponſionē ratio
nabilē: ſed tantūmodo cōdemnaſſent.
iob. Igit heliu expectauit iob loquen
tē: eo ꝙ ſeniores eſſent qui loquebant.
Cum autē vidiſſet ꝙ tres rn̄dere nō po 2
tuiſſent: iratus eſt vehemēter. Rn̄denſ
qꝫ heliu filius barachel buzites: dixit.
Junior ſum tempe: vos autē antiquio
res. Idcirco dimiſſo capite veritus ſum
vobis indicare meā ſniam. Sperabam 5
eni ꝙ etas ꝓlixior loqueret: et annoꝝ
multitudo doceret ſapiam. Sed vt vi
deo ſpūs eſt in homib⁹: ⁊ inſpiratio oī
potētis dat intelligentiā. Nō ſūt longe
ui ſapiētes: nec ſenes intelligūt iudici
um. Ideo dicam: audite me: oſ̄dā vobiſ C
etiā ego meā ſapiaꝫ. Expectaui eni ſmo
nes vr̄os: audiui prudentiā vr̄am. Do
nec diſceptaremi ſermonib⁹ vr̄is: et do
nec putabā vos aliqd dicere ꝯſiderabā.
Sed vt video non eſt qui poſſit argue
re iob: et rn̄dere ex vobis ſermonib⁹ ei
us. Ne forte dicatis: iuenimus ſapiam
de⁹ ꝓiecit eū nō homo. Nihil locut⁹ eſt
mihi: ⁊ ego nō ſm ſermōes vr̄os rn̄de
bo illi. Extimuerūt: nec rn̄derunt vltra
abſtulerūtqꝫ a ſe eloquiū. Qm̄ igit ex D
pectaui: ⁊ non ſunt locuti: ſteterūt: nec
rn̄derūt vltra: rn̄debo ⁊ ego ꝑtē meā: et
oſ̄dam ſciam meā. Plen⁹ ſū eni ſermo
nibus: ⁊ coartat me ſpūs vteri mei. En
venter meus quaſi muſtū abſqꝫ ſpiracu
lo qđ lagūculas nouas dirūpit. Loquar
et reſpirabo paululū: aperiā labia mea
⁊ rn̄debo. Nō accipiā pſonā viri: ⁊ deū
homini non equabo. Neſcio eni q̄diu
ſubſiſtam? et ſi poſt modicuꝫ tollat me
factor meus.

XXXIII

Udi igitur iob eloquia mea: et 1
omēs ſermones meos auſculta.
Ecce aperui os meū loquat lin
gua mea in faucib⁹ meis. Simplici cor
de meo ſermōes mei: ⁊ ſniaꝫ labia mea
purā loquentur. Spūs dei fecit me: et

ſpiraculũ oĩpotẽtis viuificauit me. Si
potes r̃nde mihi: ⁊ aduerſus faciẽ meã
cõſiſte. Ecce ⁊ me ſicut ⁊ te fecit deus:
et d̃ eodẽ luto ego quoq; format⁹ ſum.
Uerũtñ miraculũ meũ nõ te terreat: et
eloquentia mea nõ ſit tibi grauis. Dixi
ſti ergo in auribus meis: ⁊ vocẽ ṽboꝝ
tuoꝝ audiui. Mũdus ſum ego ⁊ abſq;
delicto: in maculatus: ⁊ nõ ẽ iniquitas
in me. Quia querelas ĩ me repperit: idõ
.13. arbitratus eſt me inimicũ ſibi. Poſuit
in neruo pedes meos: cuſtodiuit omẽs
ſemitas meas. Hoc eſt ergo in quo nõ
es iuſtificat⁹. R̃ndebo tibi: q2 maior ſit
de⁹ hoĩe. Aduerſus eũ cõtendis: q2 non
ad oĩa verba r̃nderit tibi. Semel loqui
tur de⁹: ⁊ ſecũdo idipm nõ repetit. Per
ſomniũ in viſione nocturna: qñ irruit
ſopor ſup hoĩes: ⁊ dormiũt in lectulo:
Tũc aperit aures viroꝝ et erudiẽs eos
inſtruit diſciplina: vt auertat hominez
ab his que fecit: ⁊ liberet eũ de ſupbia:
eruens aĩam eius a corruptione ⁊ vitã
illius vt non tranſeat in gladiũ. Incre-
pat quoq; p dolorẽ in lectulo: ⁊ oĩa oſſa
eius marceſcere facit. Abominabilis ei
fit in vita ſua panis: ⁊ aĩe illi⁹ cib⁹ añ de
ſiderabilis. Tabeſcet caro eius: ⁊ oſſa q̃
tecta fuerant nudabunt. Appropinqua
bit corruptioni aĩa eius: et vita illius
mortiferis. Si fuerit p eo angelus lo-
quens vn⁹ de milibus vt annũciet ho-
minis equitatem: miſerebit eius: ⁊ di-
cet: Libera eũ vt nõ deſcendat in corru-
ptionez. Inueni in quo ei ppitier. Con-
ſumpta eſt caro ei⁹ a ſuppliciis: reuerta
tur ad dies adoleſcẽtie ſue. Depcabitur
deũ ⁊ placabit ei erit: ⁊ videbit faciẽ ei⁹
in iubilo: ⁊ reddet hoĩ iuſticiã ſuã. Re
ſpiciet hoĩes: ⁊ dicet: Peccaui ⁊ ṽe de-
liqui: ⁊ vt eram dign⁹ nõ recepi. Libera
uit aĩam ſuã ne pgeret in interitũ: ſed
viuens lucẽ videret. Ecce hec oĩa opat
deus trib⁹ vicib⁹ p ſingulos: vt reuocet
aĩas eoꝝ a corruptione: ⁊ illumiet lu-
ce viuentiũ. Attẽde iob ⁊ audi me: ⁊ ta-
ce dũ ego loquor. Si autez habes quid
loquaris: reſpõde mihi. Loquere. Uolo
eñi te apparere iuſtũ. Qd ſi non habes:
audi me: tace ⁊ docebo te ſapientiam.

Reſpondens itaq; XXXIIII

P helïu etiã hec locut⁹ eſt: Audite
ſapientes ṽba mea: ⁊ eruditi au-
.12 ſcultate me. Auris enim verba pbat: ⁊
guttur eſcas guſtu diiudicat. Judicium
eligam⁹ nobis ⁊ inter nos videam⁹ qd
ſit melius. Quia dixit iob: iuſtus ſum: ⁊
deus ſubuertit iudiciũ meũ. In iudicã-
do eñi me mendaciũ eſt: violenta ſagit-
ta mea abſq; vllo peccato. Quis eſt vir
vt eſt iob qui bibit ſubſãnationẽ qua-
ſi aquã: qui gradit cũ operantib⁹ iniq-
tatem: ⁊ ambulat cum viris impiis? Di
xit eñi: Non placebit vir deo: etiaz ſi cu-
currerit cũ eo. Ideo viri cordati audite
me. Abſit a deo impietas: ⁊ ab oĩpo- B
tẽte iniquitas. Opus eñi hoĩs reddet
ei: ⁊ iuxta vias ſinguloꝝ reſtituet eis.
Uere eñi de⁹ nõ condẽnabit fruſtra: nec
oĩpotẽs ſubuertet iudiciũ. Quẽ cõſti
tuit alium ſup terrã: aut quez poſuit ſu
per orbem quẽ fabricat⁹ eſt? Si direxe-
rit ad eum cor ſuũ ſpiritũ illius ⁊ flatũ
ad ſe trahet. Deficiet oĩs caro ſimul ⁊
homo in cinerẽ reuertetur. Si habes er
go intellectũ audi quod dicit: ⁊ auſcul-
ta vocẽ eloquii mei. Nũquid qui nõ a-
mat iudiciũ ſanari poteſt. Et quõ tu eũ
qui iuſt⁹ eſt intantũ condẽnas? Qui di-
cit regi: apoſtata: qui vocat duces impi-
os. Qui nõ accipit pſonas principũ: nec
cognouit tyrannũ cum diſceptaret ꝯtra
paupem. Opus eñi manuũ eius ſũt vni C
uerſi. Subito morient et ĩ media nocte
turbabunt populi: ⁊ ptranſibũt ⁊ aufe-
rent violentũ abſq; manu. Oculi enim S.31.a
eius ſup vias hoĩm: ⁊ omẽs greſſus eoꝝ Prou. 5.d
cõſiderat. Nõ ſunt tenebre: ⁊ nõ eſt vm-
bra mortis: vt abſcondant ibi qui ope-
rantur iniquitatẽ. Neq; eñi vltra ĩ ho-
minis ptãte eſt: vt veniat ad deũ in iu-
dicium. Conteret multos innumerabi-
les: ⁊ ſtare faciet alios p eis. Nouit eñ
opa eoꝝ: ⁊ idcirco inducet noctẽ: ⁊ con-
terent. Quaſi impios pcuſſit eos in lo-
co videntiũ. Qui quaſi de induſtria re-
ceſſerunt ab eo: ⁊ omẽs vias eius intel-
ligere noluerũt: vt puenire facerent ad
eum clamorẽ egeni: ⁊ audiret vocẽ pau
perũ. Ipſo eñi concedente pacẽ: quis eſt D
qui cõdemnet? Ex quo abſconderit vul-
tum: quis eſt qui ꝯtemplet eum? Et ſup
gentes: ⁊ ſup omẽs hoĩes. Qui regnare
facit hoĩem hypocritã: pter pctã ppli.
Quia ergo ego locut⁹ ſum ad deuz: te q3
non phibebo. Si erraui tu doce me. Si
iniquitatẽ locut⁹ ſum vltra nõ addam.
Nũquid a te deus expetit eam: quia diſ-
plicuit tibi? Tu enim cepiſti loqui: ⁊ nõ
ego. Q2 ſi quid noſti melius: loquere?
Uiri intelligentes loquantur mihi: et
vir ſapiens audiat me. Job autez ſtulte

locutus ē: ⁊ verba illius nō ſonāt diſci
plinā. Pater mi: ꝓbetur iob vſqꝫ ad fi-
nē. Ne deſinas ab hoīe iniq̄tatis: q̄ ad-
didit ſup pctā ſua blaſphemiā. In nos
i nteri ꝯſtringat̄: ⁊ tūc ad iudiciū ꝓuo-
cet ſermonibus ſuis deū. XXXV
A Dixit helyu hec rurſum locutus ē
i Nunquid equa videt̄ tibi tua
cogitatio: vt diceres iuſtior deo
ſū? Dixiſti eni. Nō tibi placꝫ qđ rectū ē:
vel q̄d tibi ꝓderit: ſi ego peccauero? Ita
qꝫ rn̄debo ſermonibꝰ tuis: ⁊ amicis tu-
B is tecū. Suſcipe celū et intuere: ⁊ cōtē-
plare ethera altior te ſit Si peccaueris
q̄d ei nocebis? Et ſi multiplicate fuerit
iniq̄tates tue: quid facies cōtra eū. Por
ro ſi iuſte egeris q̄d donabis ei: aut q̄d
de manu tua accipiet? Hoī qui ſimilis
tui ē nocebit impietas tua: ⁊ filiū hoīs
C adiuuabit iuſticia tua. Propter multi-
tudinē calūniatoꝝ clamabunt ⁊ eiula-
būt ꝓpter vim brachij tyrānoꝝ. Et non
dixit vbi eſt deus qui fecit me: q̄d dedit
carmina in nocte. Qui docet nos ſuper
iumēta terre: ⁊ ſup volucres celi erudit
nos. Ibi clamabūt: ⁊ nō exaudiet ꝓpter
D ſupbiā maloꝝ. Non ergo fruſtra audiet
deꝰ: ⁊ oīpotēs cauſas ſinguloꝝ intuebi
tur. Etiā cū dixeris: nō cōſiderat: iudica
re corā illo: ⁊ expecta eū. Nūc eni nō in-
fert furorē ſuū: nec vlciſcit̄ ſcelꝰ valde.
Ergo iob fruſtra aperit os ſuū: ⁊ abſqꝫ
ſcientia verba multiplicat. XXXVI
A Addens q̄ꝫ heliu hec locutus eſt.
a Suſtine me paululū: ⁊ indicabo
tibi. Adhuc eni habeo qđ ꝓ deo
loquar. Repetā ſciam meā a principio:
⁊ operatorē meū ꝓbabo iuſtū. Uere eni
abſqꝫ mēdacio ſmōes mei: ⁊ pfecta ſci-
entia ꝓbabitur tibi. Deꝰ potētes non
abijcit: cū ⁊ ipſe ſit potēs: ſed non ſaluat
impios: ⁊ iudiciū paupibꝰ tribuit. Non
auferet a iuſto oculos ſuos: ⁊ reges i ſo-
lio collocat in ꝑpetuū: ⁊ illic eriguntur.
Et ſi fuerint in catenis ⁊ vinciat̄ funi-
bus paupertatis indicabit eis opa eoꝝ: ⁊
B ſcelera eoꝝ: q2 violenti fuerūt. Reuela-
bit quoqꝫ aurē eoꝝ vt corripiat: ⁊ loque
tur vt reuertant ab iniq̄tate. Si audie-
rint ⁊ obſeruauerint cōplebunt dies ſu
os in bono: ⁊ annos ſuos in glia. Si au
tē nō audierint: trāſibūt ꝑ gladiū: ⁊ cō-
ſument̄ in ſtulticia. Simulatores ⁊ cal-
lidi ꝓuocant irā dei: neqꝫ clamabūt cū
vincti fuerint. Morient̄ in tēpeſtate aīa
eoꝝ: ⁊ vita eoꝝ inter effeminatos. Eri-
piet de anguſtia ſua pauper ⁊ reuelabit
in tribulatione aurē eiꝰ. Igit̄ ſaluabit
te de ore anguſto latiſſime ⁊ nō haben-
te fundamentū ſubter ſe. Requies autē
menſe tue erit plena pinguedine. Cauſa
tua q̄ſi impij iudicata eſt: cauſam iudi-
ciūqꝫ recipies. Nō te ergo ſuperet ira vt
aliquē opprimas: nec multitudo dono-
rū inclinet te. Depone magnitudinē tu
am abſqꝫ tribulatiōe: ⁊ omēs robuſtos
fortitudine. Ne ꝓtrahas noctē: vt aſcē-
dāt ppli ꝓ eis. Caue ne declines ad ini-
quitatē. Hanc eni cepiſti ſequi poſt mi-
ſeriā. Ecce deꝰ excelſus i fortitudīe ſua
⁊ nullꝰ ei ſilis in legiſlatoribꝰ. Quis po
terit ſcrutari vias eiꝰ: aut q̄s audet ei di
cere: operatꝰ es iniquitatem: Memēto qꝫ
ignores opus eiꝰ de quo cecinerūt viri.
Omēs hoīes vidēt eū: vnuſq̄ſqꝫ intuet̄
procul. Ecce deꝰ magnꝰ vincens ſciētiā
nr̄am. Numerꝰ annorū eiꝰ ineſtimabil̄.
Qui aufert ſtillas pluuie: ⁊ effundit im-
bres adinſtar gurgitū qui d nubibꝰ flu-
unt: que ꝓtexūt cūcta deſup. Si volue-
rit extēdere nubes q̄ſi tentoriū ſuum: et
fulgurare lumie ſuo deſup: cardines q̄ꝫ
maris opiet. Per hec eni iudicat pplos:
⁊ dat eſcas multi mortalibꝰ. In manibꝰ
abſcondit lucē: ⁊ p̄cipit ei vt rurſus ad-
ueniat. Annunciat de ea amico ſuo qꝫ
poſſeſſio eiꝰ ſit: ⁊ ad eā poſſit aſcendere.
Uper hoc expauit XXXVII
f cor meū: ⁊ emotū eſt de loco ſuo.
Audiet auditionē in terrore vo
cis eiꝰ ⁊ ſonū de ore illiꝰ ꝓcedētē. Sub-
ter oēs celos ipſe ꝯſiderat: ⁊ lumen illiꝰ
ſup terminos terre. Poſt eū rugiet ſoni-
tus: tonabit voce magnitudinis ſue: et
nō inueſtigabit̄ cum audita fuerit vox
eius. Tonabit deꝰ in voce ſua mirabili-
ter: q̄ facit magna et inſcrutabilia. Qui
p̄cipit niui vt deſcēdat in terrā: ⁊ hye-
mis pluuijs ⁊ imbri fortitudis ſue. Qui
in manu oīm hoīm ſignat: vt nouerint
ſinguli opa ſua. Ingredietur beſtia lati
bulū ſuum: ⁊ in antro ſuo morabit̄. Ab
interioribꝰ egrediet̄ tempeſtas: ⁊ ab ar-
cturo frigus: flante deo ꝯcreſcit gelu: et
rurſum latiſſime fundunt̄ aque. Frumē
tū deſiderat nubes: ⁊ nubes ſpargūt lu-
men ſuū. Que luſtrāt cūcta ꝑ circuitum
q̄cunqꝫ eas volūtas gubernantis duxe-
rit ad oīe qđ p̄cepit illis ſup faciē or-
bis terraꝝ: ſiue in vna tribu: ſiue in ter
ra ſua: ſiue in quocūqꝫ loco miſcdie ſue
eas iuſſerit inueniri. Auſculta hec iob:

a ⁊ ꝯſidera mirabilia dei. Nunq̇d ſcis
ñ ꝑcepit deꝰ pluuijs vt oñderet lucem
ubiũ eiꝰ? Nũquid noſti ſemitas nubiũ
agnas: ⁊ ꝑfectas ſciẽtias? Nõne veſti
nenta tua calida ſunt cũ ꝑflata fuerit
rra auſtro? Tu forſitan cũ eo fabrica-
is es celos: q̄ ſolidiſſimi quaſi ere fuſi
nt. Oſtẽde nobis q̇d dicamꝰ illi. Nos
D uippe inuoluimur tenebris. Quis nar
abit ei q̄ loquor? Etiã ſi locutus fuerit
omo deuorabitur: ac nũc nõ vidẽt lucẽ.
ubito aer cogetur in nubes: ⁊ ventꝰ trã
ens fugabit eas. Ab aquilone aurũ ve
it: ⁊ a dõ formidoloſa laudatio. Digne
i inuenire nõ poſſumꝰ. Magnꝰ fortitu
ine ⁊ iudicio ⁊ iuſticia: ⁊ enarrari non
oteſt. Ideo timebũt eũ viri ⁊ nõ aude-
unt ꝯtemplari omẽs qui ſibi videtur
ſe ſapientes. XXXVIII
A Eſpõdens aũt dñs iob de turbi-
r ne dixit: Quis eſt iſte inuoluens
ſententias ſmonibꝰ imperitis?
a. ccinge ſicut vir lumbos tuos: interro
abo te: ⁊ rñde mihi. Ubi eras qñ pone-
am fundamenta terre? Indica mihi ſi
abes intelligentiã. Quis poſuit men-
ras eiꝰ ſi noſti: vel q̄s tetendit ſup eaꝫ
neam? Sup quo baſes illius ſolidate
nt? Aut q̄s demiſit lapidẽ angulareꝫ
us cũ me laudarẽt ſimul aſtra matuti
a: ⁊ iubilarent omẽs filij dei? Quis cõ
uſit oſtijs mare qñ erumpebat quaſi d
ulua ꝓcedens: cũ ponerẽ nubem veſti
nentũ eius: ⁊ caligine illud quaſi pan-
B is infantie obuoluerem. Circũdedi il-
d terminis meis: ⁊ poſui vectẽ ⁊ oſtia
dixi: Uſq̄ huc venies: ⁊ non procedes
liꝰ: ⁊ hic ꝯfringes tumẽtes fluctꝰ tu-
s. Nũquid poſt ortũ tuũ ꝑcepiſti dilu-
ulo: ⁊ oſtẽdiſti aurore locũ ſuũ: ⁊ tenui
i concutiẽs extrema terre: excuſſiſti im
ios ex ea? Reſtituetur vt lutũ ſignaculũ:
ſtabit ſicut veſtimentũ. Auferetur ab
npijs lux ſua: ⁊ brachiũ excelſum ꝯfrin
etur. Nunq̇d ingreſſus es ꝓfundũ ma
s: ⁊ in nouiſſimis abyſſi deambulaſti?
unq̇d aperte ſunt tibi porte mortis: ⁊
ſtia tenebroſa vidiſti? Nunq̇d ꝯſidera-
i latitudinẽ terre? Indica mihi ſi noſti
nia in qua via lux habitet in tenebra
i quis locꝰ ſit: vt ducas vnũquodq̄ ad
rminos ſuos: ⁊ intelligas ſemitas do
C us eiꝰ. Sciebas tũc ꝙ naſciturꝰ eſſes:
numerꝫ dierũ tuorꝫ noueras? Nunq̇d
greſſus es theſauros niuis: aut theſau
os grãdinis aſpexiſti: que preparaui in

tempꝰ hoſtis: in diẽ pugne ⁊ belli? Per
quã viã ſpargitur lux: diuiditur eſtꝰ ſup ter
ram? Quis dedit vehemẽtiſſimo imbri
curſũ: ⁊ viã ſonãtis tonitrui: vt plueret
ſup terrã abſq̄ hoie in deſerto vbi nul-
lus mortaliũ cõmoratur vt impleret inui-
am ⁊ deſolatã: ⁊ ꝓduceret herbas viren
tes? Quis eſt pluuie pater: vel quis ge-
nuit ſtillas roris? De cuiꝰ vtero egreſſa
eſt glacies: et gelu de celo quis genuit?
In ſimilitudinẽ lapidis aque durantur: ⁊
ſupficies abyſſi conſtringitur. Nũq̇d con
iungere valebis micãtes ſtellas pliades
aut gyrũ arcturi poteris diſſipare? Nun- D
q̇d ꝓducis luciferũ in tpe ſuo: ⁊ veſperũ
ſup fines terre ꝯſurgere facis? Nũquid
noſti ordinẽ celi: ⁊ pones rationẽ eiꝰ in
terra? Nũq̇d eleuabis in nebula vocem
tuã: ⁊ impetꝰ aquarꝫ operiet te? Nũquid
mittes fulgura ⁊ ibũt: ⁊ reuertẽtia dicẽt
tibi: adſumꝰ? Quis poſuit in viſceribus
hois ſapiam: vel q̄s dedit gallo intelli-
gentiã? Quis enarrabit celorꝫ rationeꝫ:
⁊ concentum celi q̄s dormire faciet? Qñ
fundabatur puluis in terra: ⁊ glebe cõpin
gebantur? Nũq̇d capies leene ꝑdã: et ani
mã catulorꝫ eiꝰ implebis: qñ cubant in
antris: ⁊ in ſpecubꝰ inſidiantur? Quis ꝑ-
parat coruo eſcam ſuã: qñ pulli eiꝰ cla- Ps. 146.
mant ad deũ vagientes eo ꝙ non habe-
ant cibos? XXXIX
n Unq̇d noſti tempꝰ partꝰ ibicum A
in petris: vel perturiẽtes ceruas
obſeruaſti? Dinũeraſti menſes conceptꝰ
earũ: ⁊ ſciſti tempꝰ partꝰ earũ? Incuruã
tur ad fetũ ⁊ pariũt: ⁊ rugitꝰ emittunt.
Separantur filij earũ: ⁊ pergũt ad paſtũ:
egrediuntur ⁊ nõ reuertentur ad eas. Quis
dimiſit onagrũ liberũ et vincula eiꝰ q̄s
ſoluit? Cui dedit in ſolitudine domum:
⁊ tabernacula eius in terra ſalſuginis.
Cõtemnit multitudinẽ ciuitatis: clamo-
rem exactoris nõ audit. Circũſpicit mõ-
tes paſcue ſue: ⁊ virẽtia queq̄ ꝑquirit. B
Nũq̇d volet rhinoceros ſeruire tibi: aut
morabitur ad ꝑſepe tuũ? Nũq̇d alligabis
rhinocerotã ad arandũ loro tuo: aut cõ
fringet glebas valliũ poſt te? Nũq̇d fi-
duciã habebis in magna fortitudie eiꝰ:
⁊ derelinques ei labores tuos? Nũquid
credes illi q̄ꝫ ſementẽ reddat tibi: ⁊ a-
ream tuã cõgreget? Penna ſtrutionis ſi
milis eſt pẽnis herodij ⁊ accipitris. Qñ
derelinquit oua ſua in terra tu forſitan
in puluere calefacies ea? Obliuiſcitur ꝙ
pes conculcet ea: aut beſtia agri ꝯterat.
D

Duratur ad filios ſuos q̃ſi nõ ſint ſui: fru
C ſtra laborauit nullo timore cogẽte. Pri
uauit eñ eam de⁹ ſapiẽtia: nec dedit il-
li intelligentiã. Cũ temp⁹ fuerit in altũ
alas erigit: deridet equũ ⁊ aſcenſorẽ ei⁹.
Nũquid p̃bebis equo fortitudinez: aut
circũdabis collo ei⁹ hinnitũ? Nunquid
ſuſcitabis eũ quaſi locuſtas? Gloria na-
riũ eius terror: terrã vngula fodit. Exul
tat audacter: in occurſuz pergit armatꝭ.
Contẽnit pauorẽ: nec cedit gladio. Su-
per ip̃m ſonabit pharetra: vibrabit ha-
ſta ⁊ clypeus. Feruens ⁊ fremens ſorbet
terrã: nec reputat tube ſonare clangorẽ
Ubi audierit buccinã: dicit vah procul
odoraẜ bellũ exhortationẽ ducũ: ⁊ vlu-
latũ exercit⁹. Nũquid ꝑ ſapiam tuã plu
meſcit accipiter: expandẽs alas ſuas ad
auſtrũ? Nũquid ad p̃ceptũ tuũ eleuabiẜ
D aquila: ⁊ in arduis ponet nidũ ſuuz? In
petris manet: in p̃ruptis ſilicib⁹ cõmo-
ratur: atq; inacceſſis rupib⁹. Inde con-
templaẜ eſcam: ⁊ delonge oculi ei⁹ ꝓſpi-
ciunt. Pulli ei⁹ lambũt ſanguinẽ: ⁊ vbi-
cũq; cadauer fuerit: ſtatim adeſt. Et ad-
iecit dñs: ⁊ locut⁹ eſt ad iob. Nũquid q̃
contendit cũ deo: tam facile cõquieſcit?
Utiq; qui arguit deũ debet ⁊ reſponde-
re ei. Rñdẽs aũt iob dño iob: dixit: Qui
leuiter locut⁹ ſum rñdere quid poſſum?
F.9.c Manũ meã ponã ſup̃ os meũ. Unũ lo-
cutus ſum: qđ vtinã nõ dixiſſem: ⁊ alte-
rũ quib⁹ vltra nõ addam. XL

A Eſpondens autẽ dñs iob de tur
F.38.a r bine: dixit: Accinge ſicut vir lum
bos tuos: interrogabo te ⁊ indi-
ca mihi. Nũquid irritũ facies iudicium
meũ: ⁊ condẽnabis me vt iuſtificerꝭ? Et
ſi habes brachiũ ſicut deus ⁊ voce ſimi-
li tonas: circũda tibi decorẽ ⁊ in ſubli-
me erigere: et eſto glorioſus: et ſpecioſis
induere veſtib⁹. Diſperge ſup̃bos in fu-
B rore tuo: ⁊ ꝯfunde eos: ⁊ reſpiciẽs omnẽ
arrogantẽ humilia. Reſpice cũctos ſup̃
bos ⁊ ꝯfunde eos: ⁊ cõtere impios in lo
co ſuo. Abſcõde eos in puluere ſimul: et
facies eoꝝ demerge in foueã: ⁊ ego cõfi-
tebor q̃ ſaluare te poſſit dextera tua. Ec
ce behemoth quẽ feci tecũ: fenũ q̃ſi bos
Dan.4.e comedet. Fortitudo ei⁹ in lumbis ei⁹: et
virtus illius in vmbilico ventris eius.
Stringit caudã ſuaz quaſi cedrũ: nerui
teſticuloꝝ ei⁹ ꝑplexi ſunt. Oſſa eius ve-
lut fiſtule eris: cartilago illi⁹ quaſi lami
C ne ferree. Ipſe eſt principiũ viarum dei.
Qui fecit eũ applicabit gladiũ ei⁹: huic

montes herbas ferũt. Omẽs beſtie agri
ludent ibi: ſub vmbra dormit in ſecreto
calami in locꝭ humẽtib⁹. Protegũt vm
bre vmbrã ei⁹ circũdabũt eũ ſalices tor-
rentis. Ecce abſorbebit fluuiũ: ⁊ nõ mi-
rabiẜ: ⁊ habet fiduciã q̃ influat iorda-
nis in os ei⁹. In oculis ei⁹ quaſi hamo
capiet eũ: ⁊ ĩ ſudib⁹ ꝑforabit nares ei⁹.
An extrahere poteris leuiathan hamo:
⁊ fune ligabis linguã ei⁹? Nunquid po-
nes circulũ in narib⁹ eius: aut armilla
ꝑforabis maxillã ei⁹? Nũquid multipli-
cabit ad te p̃ceſ: aut loqueẜ tibi mollia?
Nũquid feriet tecũ pactũ: ⁊ accipies eũ
ſeruũ ſempiternum? Nũquid illudes ei
quaſi aui: aut ligabis eũ ancillis tuis?
Concidẽt eũ amici: diuidẽt illũ negocia
tores. Nunquid implebis ſagenas pelle
ei⁹: ⁊ gurguſtinũ piſciũ capite illi⁹? Po-
nes ſuper eũ manũ tuam. Memẽto bel-
li: nec vltra addas loqui. Ecce ſpes eius
fruſtrabiẜ eum: ⁊ videntib⁹ cunctis p̃ci
pitabitur. XLI

On quaſi crudelis ſuſcitabo eũ.
n Quis enim reſiſtere poteſt vultui
meo: ⁊ quis añ dedit mihi vt red
dam ei? Omĩa q̃ ſub celo ſunt: mea ſũt.
Non parcã ei verbis potentib⁹: ⁊ ad de-
precandũ cõpoſitis. Quis reuelabit faci
em indumẽti eius: ⁊ in mediũ oris eius
quis intrabit? Portas vult⁹ eius quis
aperiet? Per gyrũ dentiũ eius formido
corpus illi⁹ quaſi ſcuta fuſilia: cõpactuz
ſquamis ſe p̃mentib⁹. Una vni cõiungi
tur: ⁊ ne ſpiraculũ quidẽ incedit ꝑ eas.
Una alteri adherebit: ⁊ tenentes ſe ne-
quaq; ſep̃abunẜ. Sternutatio ei⁹ ſplen
dor ignis: ⁊ oculi eius vt palpebre dilu-
culi. De ore ei⁹ lampades ꝓcedunt ſicut
tede ignis accenſe: de narib⁹ ei⁹ ꝓcedit
fum⁹ ſicut olle ſuccẽſe atq; feruentꝭ. Ha
litus ei⁹ prunas ardere facit: ⁊ flãma de
ore eius egrediẜ. In collo eius morabiẜ
fortitudo: ⁊ faciẽ eius precedit egeſtas.
Membra carniũ ei⁹ coherẽtia ſibi. Mit
tet ꝯtra eũ fulmia: ⁊ ad locũ aliũ nõ ferẽ
tur. Cor ei⁹ indurabitur tanq; lapis: et
ſtringeẜ quaſi malleatoris incus. Cum
ſublatus fuerit: timebũt angeli: ⁊ territi
purgabunẜ. Cũ app̃henderit eũ gladius
ſubſiſtere nõ poterit neq; haſta neq; to-
rax. Reputabit eñ q̃ſi paleas ferrum: et
quaſi lignũ putridũ es. Nõ fugabit euz
vir ſagittarius: in ſtipulã verſi ſũt ei la-
pides funde. Quaſi ſtipulam eſtimabit
malleũ: et deridebit vibrantez haſtam.

Sub ipſo erũt radĳ ſolis:et ſternet ſibi
aurũ quaſi lutũ. Feruēſcere faciet q̃ſi ol
lam pfũdũ mar;:⁊ pones q̃ſi cũ vnguē
ta bulliũt. Poſt eũ lucebit ſemita:eſti-
mabit abyſſũ quaſi ſeneſcentē. Non eſt
ſup terrã ptãs q̃ comparet ei:qui fact⁹
eſt vt nullũ timeret. Oē ſublime videt:
ipſe eſt rex ſuper vniuerſos filios ſu-
perbie. XLII
a r R Eſpondēs autē iob dño:dixit:
Scio q: oĩa potes:⁊ nulla te la-
tet cogitatio. Quis eſt iſte qui ce
lat cõſiliũ abſq; ſciã? Ideo inſipienter
locut⁹ ſũ:⁊ q̃ vltra modũ excedũt ſciam
meã. Audi et ego loq̈r interrogabo te:
et rñde mihi. Auditu auris audiui te
nũc aũt ocul⁹ me⁹ videt te. Idcirco ipſe
me rep̄hēdo:⁊ ago penitētiã i fauilla ⁊
cinere. Poſtq̃ aũt locutus eſt dñs ṽba
b hec ad iob dixit ad eliphaz themanitē
Irat⁹ eſt furor me⁹ in te ⁊ in duos ami-
cos tuos:qm̃ nõ eſtis locuti corã me re
ctum ſicut ſeru⁹ me⁹ iob. Sumite ḡ vo-
bis ſeptem tauros ⁊ ſeptē arietes:et ite
ad ſeruũ meũ iob:⁊ offerte holocauſtũ
p vobis. Iob aũt ſeru⁹ meus orabit p
vobis. Faciē eius ſuſcipiã:vt nõ vobis
imputet ſtulticia. Neq; enĩ locuti eſtis
corã me rectũ:ſicut ſeru⁹ me⁹ iob. Abie
runt ḡ eliphaz themanites et baldath
ſuites ⁊ ſophar naamathites:et fecerũt
ſicut locutus fuerat dñs ad eos:⁊ ſuſce
c pit dñs faciē iob. Dñs q̃z conuerſus eſt
ad pniã iob:cũ oraret ille p amicĳ ſuis
Et addidit dñs oĩa q̃cunq; fuerant iob
duplicia. Venerũt aũt ad eum oēs frēs
ſui ⁊ vniuerſe ſorores ſue ⁊ cuncti q̃ no-
uerãt eũ pri⁹:⁊ comederũt cũ eo panem
in domo ei⁹. Et mouerũt ſup eũ caput
⁊ cõſolati ſũt eũ ſup oĩ malo qđ intule-
rat dñs ſup eum:⁊ dederũt ei vnuſq̃ſq;
ouē vnã ⁊ inaurē aureã vnã. Dñs autē
bñdixit nouiſſimis iob magis q̃ prin-
1.a cipio ei⁹. Et facta ſũt ei q̃ttuordeci mi-
lia ouiũ:⁊ ſex milia camelorũ:⁊ mille iu
ga boũ ⁊ mille aſine:⁊ fuerũt ei ſeptē fi
lĳ ⁊ tres filie. Et vocauit nomē vni⁹ diē
nomē ſecũde caſſiã:⁊ nomē tertie cor-
nuſtibĳ. Nõ ſũt autē inuente mulieres
ſpecioſe ſicut filie iob in vniuerſa terra
deditq; eis pater ſu⁹ hereditatē inter
fr̄es earum. Vixit aũt iob poſt flagella
hec:cētũ q̃draginta ãnis et vidit filios
ſuos ⁊ filios filiorũ ſuorũ vſq; ad q̃rtã
generationē:⁊ mortu⁹ eſt ſenex ⁊ plen⁹
dierum.

Explicit liber iob. Incipit plog⁹ bea
ti Hieronymi pſbyteri in Pſalteriũ.

P Salterium rhome dudũ po-
ſitus emendaram:⁊ iuxta ſe-
ptuaginta interp̄tes:licet cur
ſim:magna tamē ex parte cor
rexeram. Quod quia rurſum videtis o
paula ⁊ euſtochium ſcriptorũ vitio de-
prauatum: pluſq; antiquũ errorem q̃
nouam emendationem valere:me cogi
tis vt veluti quodã nouali:ſciſſũ iam
aruũ exerceã:⁊ obliquis ſulcis renaſcē
tes ſpinas eradicē: equũ eē dicētes: vt
qđ crebro male pullulat:crebrius ſucci
datur. Unde cõſueta prefatione cõmo-
neo:tam vos quibus forte labor iſte de-
ſudat:q̃ eos qui exemplaria iſtiuſmodi
habere voluerint: vt q̃ diligēter emēda
ui:cum cura ⁊ diligētia tranſcribãtur.
Notet ſibi vnuſquiſq; vel iacentē line-
am:vel radiantia ſigna. id eſt obolos:
vel aſtericos:⁊ vbicunq; viderit virgu-
lam p̄cedentē:ab ea vſq; ad duo pũcta
que impſſimus: ſciat in ſeptuagīta trã-
ſlatoribus plus haberi: vbi autē pſpe-
xerit ſtelle ſĩitudinē:d hebreis volumi-
nibus additũ nouerit eque vſq; ad duo
pũcta:iuxta theodotionis dũtaxat edi-
tionem:qui ſimplicitate ſermonis a ſe-
ptuaginta interp̄tib⁹ nõ diſcordat. Hec
ergo ⁊ vobis ⁊ ſtudioſo cuiq; feciſſe me
ſciens: nõ ambigo multos fore:qui vel
inuidia vel ſupcilio malint cõtēnere vi
deri p̄clara q̃ diſcedere:⁊ de turbulen-
to magis riuo q̃ de puriſſimo fonte po
tare.

Explicit plog⁹. Incipit liber Hymno
rũ vel ſoliloq̃orũ. Pſalmus dauid. I.

B Eatus vir qui
non abĳt in conſilio im-
piorum:⁊ in via peccato
rum nõ ſtetit:⁊ in cathe-
dra peſtilentie non ſedit
Sed in lege domini voluntas eius:⁊ in
lege eius meditabitur die ac nocte. Et Hiere.17.b
erit tanq̃ lignum quod plantatum eſt
ſecus decurſus aquarum:quod fructũ
ſuum dabit in tempore ſuo. Et folium
eius non defluet: ⁊ omnia quecunq; fa
ciet proſperabũtur. Non ſic impĳ non
ſic: ſed tanq̃ puluis quē p̃icit ventus
a facie terre. Ideo nõ reſurgũt impĳ in

iudicio: neq peccatores in cōſilio iuſto-
rum. Qm̄ nouit dn̄s viā iuſtorū: ꝛ iter
impiorū peribit. Pſalmus dauid. II
Actꝫ.4.e Quare fremuerūt gentes: ꝛ popu-
q li meditati ſunt inania. Aſtiterūt
reges terre ꝛ principes conuene
runt in vnū: aduerſus dn̄m ꝛ aduerſus
chriſtū eius. Dirūpam⁹ vincula eorū: ꝛ
ꝓiciamus a nobis iugum eorum. Qui
habitat i celis irridebit eos: ꝛ dn̄s ſub-
ſannabit eos. Tūc loquet̄ ad eos in ira
ſua: ꝛ in furore ſuo ꝯturbabit eos. Ego
aūt cōſtitut⁹ ſum rex ab eo ſuꝑ ſion mō
tem ſanctū eius: p̄dicans p̄ceptū eius.
Hebre.1.b.ꝛ Dn̄s dixit ad me filius meus es tu: ego
.b. Actꝫ.13.e hodie genui te. Poſtula a me ꝛ dabo ti
bi gētes hereditatē tuā: ꝛ poſſeſſionem
Apocꝫ.2.g. tuā termios t̄re. Reges eos i vga ferrea
et.19.c ꝛ tāq̄ vas figuli confriges eos. Et nūc
reges itelligite: erudimi q̄ iudicatꝫ ter-
ram. Seruite dn̄o in timore: ꝛ exultate
ei cū tremore. Apprehēdite diſciplinā:
ne qn̄ iraſcat̄ dn̄s et pereatis de via iu-
ſta. Cum exarſerit in breui ira eius: bea-
ti oēs qui confidunt in eo. Pſalmus
dauid cū fugeret a facie abſalō filij ſui.
Domine q̄d multiplica- III
d ti ſunt qui tribulant me? multi
inſurgunt aduerſum me. Multi
dicunt aie mee: non eſt ſalus ipſi i deo
eius. Tu autē dn̄e ſuſceptor meus es:
ſ.76.et.141. gloria mea ꝛ exaltans caput meū. Uo-
ce mea ad dn̄ꝫ clamaui: ꝛ exaudiuit me
de monte ſancto ſuo. Ego dormiui ꝛ ſo-
poratus ſum: ꝛ exurrexi q2 dn̄s ſuſcepit
me. Nō timebo milia ppl'i circūdantis
me: exurge dn̄e ſaluū me fac deus meus
Qm̄ tu ꝑcuſſiſti oēs aduerſātes mihi ſi
ne cauſa: dentes pctōrū cōtriuiſti. Dn̄i
eſt ſalus: ꝛ ſuꝑ ppl'm tuū bn̄dictio tua.
In finē i carmib⁹: pſalmus dauid.
Cum inuocarē exaudiuit IIII
c me de⁹ iuſticie mee: i tribulatio
ne dilataſti mihi. Miſerere mei:
ꝛ exaudi orationē meā. Filij hoiū vſq
q̄ graui corde: vt quid diligitis vanita-
tem ꝛ q̄ritis mendaciū? Et ſcitote quo-
niā mirificauit dn̄s ſanctū ſuū: dn̄s ex-
Eph.4.f audiet me cū clamauero ad eū. Iraſci-
mini ꝛ nolite peccare: q̄ dicitꝫ i cordib⁹
vr̄is: ꝛ in cubilib⁹ vr̄is cōpūgimini. Sa
crificate ſacrificiū iuſticie ꝛ ſperate i do
mino: multi dicūt quis oſtendit nobis
bona. Signatū eſt ſuꝑ nos lumen vul-
tus tui dn̄e: dediſti leticiā i corde meo.
A fructu frumēti vini ꝛ olei ſui: multi-

plicati ſūt. In pace in id ipſū: dormiam
ꝛ requieſcam. Qm̄ tu dn̄e ſingularit̄ in
ſpe: cōſtituiſti me. In finem ꝓ ea que
hereditatē cōſequit̄: pſalm⁹ dauid. V
Verba mea aurib⁹ ꝑcipe dn̄e: in-
v tellige clamorem meū. Intende
voci orōis mee: rex me⁹ ꝛ de⁹
meus. Qm̄ ad te orabo dn̄e: mane exau
dies vocem meam. Mane aſtabo tibi et
videbo: qm̄ non deus volēs iniquitatē
tu es Neq habitabit iuxta te malign⁹:
neq ꝑmanebūt iniuſti ante oculos tu-
os. Odiſti oēs qui opant̄ iiq̄tatē: ꝑdes
oēs qui loquūt̄ mendaciū. Uirum ſan-
guinū ꝛ doloſū abomiabit̄ dn̄s: ego au
tem in m̄ltitudie miſericordie tue. In-
troibo i domū tuā: adorabo tēplū ſan
ctū tuū in ti timore tuo. Dn̄e deduc me
in iuſticia tua: ꝓpter iimicos meos di-
rige in ꝯſpectu tuo viā meā. Qm̄ nō eſt
in ore eorū veritas: cor eorū vanum eſt.
Sepulchrum patens eſt guttur eorum
linguis ſuis doloſe agebāt: iudica illos
deus. Decidāt a cogitationib⁹ ſuis ſm̄
multitudinē ipietatū eorū expelle eos
quoniā irritauerūt te dn̄e. Et letentur
omnes qui ſperant in te: in eternuꝫ ex-
ultabūt ꝛ habitabis i eis. Et gloriabū-
tur in te omnes qui diligūt nomen tu-
um: qm̄ tu bn̄dices iuſto. Dn̄e vt ſcuto
bone voluntatis tue coronaſti nos.
In finem in carminibus pro octaua
pſalmus dauid. VI
Domine ne in furore tuo arguas
a me: neq i ira tua corripias me.
Miſerere mei dn̄e qm̄ infirmus
ſum: ſana me domine quoniā cōturba
ta ſunt oſſa mea. Et anima mea turba
ta eſt valde: ſed tu dn̄e vſq quo. Conuer
tere dn̄e ꝛ eripe animā meam: ſaluū me
fac ꝓpter miſericordiā tuam. Qm̄ nō eſt
in morte qui memor ſit tui: in inferno
aūt quis confitebit̄ tibi? Laboraui i ge
mitu meo: lauabo per ſingulas noctes
lectū meū: lachrymis meis ſtratū meū
rigabo. Turbatus eſt a furore oculus
meus: inueteraui inter omēs inimicos
meos. Diſcedite a me oēs qui opamini
iniquitatē: quoniā exaudiuit dn̄s vocē
fletus mei. Exaudiuit dn̄s deprecatio
nem meā: domin⁹ orationē meaꝫ ſuſce
pit. Erubeſcāt ꝛ cōturbent̄ vehemēte
oēs inimici mei: cōuertent̄ ꝛ erubeſcā
valde velociter. In finē pſalmus da
uid quem cantauit dn̄o ꝓ verbis chuſi
filij gemini. VII

Omine deus meus in te ſpera-
d ui: saluū me fac ex omībus pſe-
quētibus me ⁊ libera me. Neqñ
rapiat vt leo aiām meā: dū nō eſt qui re
dimat neq3 qui saluū faciat. Dñe deus
meꝰ ſi feci iſtud: ſi eſt iniqtas ī manibꝰ
meis. Si reddidi retribuētibꝰ mihi ma
la: decidā merito ab īimicꝭ meis ianis.
Perſequat̄ inimicꝰ aiam meā ⁊ cōpre-
hēdat ⁊ cōculcet in terra vitam meā: et
gl'iam meam in puluerē deducat. Exur-
ge dñe in ira tua: ⁊ exaltare ī finibꝰ ini
micoꝝ meoꝝ. Et exurge dñe deꝰ meus
in pcepto qđ mādaſti: ⁊ ſynagoga pplo
rum circūdabit te. Et ꝓpter hāc ī altū
regredere: dñs iudicat pplos. Judica
me dñe ſm iuſticiā meā: ⁊ ſm innocen-
tiam meā ſup me. Cōſumet̄ neqtia pctō
rum: ⁊ diriges iuſtū ſcrutās corda ⁊ re-
nes deꝰ. Juſtū adiutoriū meū a dño: q
ſaluos facit rectos corde. Deꝰ iudex iu-
ſtus fortꝭ et patiēs: nūqd iraſcet̄ ꝑ ſin-
gulos dies. Niſi ꝯuſi fueritꝭ gladiū ſuū
vibrabit: arcū ſuū tetēdit ⁊ parauit illū.
Et ī eo parauit vaſa mortꝭ: ſagittas ſuas
ardētibꝰ effecit. Ecce parturit iiuſticiam
ꝯcepit dolorē ⁊ pepit iiqtatē. Lacū ape
ruit ⁊ effodit eū: ⁊ icidit ī foueā quā fec
Cōuertet̄ dolor eiꝰ ī capite eiꝰ: ⁊ ī vticē
ipſiꝰ iniquitas eiꝰ deſcendet. Cōfitebor
dño ſm iuſticiā eiꝰ: ⁊ pſallā nomini do
mini altiſſimi. Jn finē ꝓ torcularibꝰ
pſalmus dauid. VIII

Omine dñs noſter: q̄ admirabi
d le ē nomē tuū ī vniuerſa terra.
Qm̄ eleuata eſt magnificentia
tua ſup celos. Ex ore īfantiū ⁊ lactētiū
pfeciſti laudē ꝓpter inimicos tuos: vt
deſtruas iimicū ⁊ vltorē. Qm̄ videbo ce
los tuos opa digitoꝝ tuoꝝ: lunā ⁊ ſtel
las que tu fundaſti. Quid eſt hō q̄ me-
mor es eius: aut filius hoīs qm̄ viſitaſti
eū? Minuiſti eū paulominꝰ ab angelis
gloria ⁊ honore coronaſti eū ⁊ ꝯſtituiſti
eū ſup opa manuū tuarū. Oia ſubieciſti
ſub pedibꝰ eius: oues ⁊ boues vniūſas.
inſup ⁊ pecora cāpi. Volucres celi ⁊ pi-
ſces maris: q pambulat ſemitas maris
Dñe dñs nr̄: q̄ admirabile eſt nomē tu
um ī vniuerſa terra. Jn finē ꝓ occul
tis filiꝭ: pſalmus dauid. IX

Onfitebor tibi dñe ī toto corde
c meo: narrabo oia mirabilia tua
Letabor ⁊ exultabo in te: pſallā
noī tuo altiſſime. Jn cōuertēdo inimi-
cum meū retrorſū: infirmabunt̄ et peri-
bunt a facie tua. Qm̄ feciſti iudiciū me
um ⁊ cām meā: ſediſti ſup thronū q iu-
dicas iuſticiā. Increpaſti gētes ⁊ periit
impius: nomē eoꝝ deleſti in eternū: ⁊ ī
ſeculū ſeculi. Inimici defecerūt framee
ī finē: ⁊ ciuitates eoꝝ deſtruxiſti. Periit
memoria eoꝝ cū ſonitu: ⁊ dñs ī eternū
pmanet. Parauit ī iudicio thronū ſuū
⁊ ipſe iudicabit orbē terre ī eqtate: iudi
cabit pplos ī iuſticia. Et factꝰ ē dñs re
fugiū paupi: adiutoriū opportūitatibꝰ
ī tribulatione. Et ſperēt ī te q nouerūt
nomē tuū: qm̄ nō dereliquiſti qrētes te
dñe. Pſallite dño q habitat ī ſyō: ānūci
ate iter gētes ſtudia eiꝰ. Qm̄ reqrēs ſan
guinē eoꝝ recordatꝰ eſt: nō ē oblitꝰ cla-
morē pauperū. Miſerere mei dñe: vide ȝ.6.
hūilitatē meā de iimicꝭ meis. Qui ex-
altas me ꝺ portꝭ mortꝭ: vt annūciē oēs
laudatiōes tuas ī portꝭ filie ſion. Exul-
tabo in ſalutari tuo: infixe ſūt gētes in
interitu quē fecerūt. In laqo iſto quem
abſcōderūt: cōphēſus ē pes eoꝝ. Co-
gnoſcet̄ dñs iudicia faciēs: ī opibꝰ ma-
nuū ſuaꝝ cōphēſus ē pctōr. Cōuertā-
tur pctōres ī infernū: oēs gētes q obli-
uiſcūt̄ deū. Qm̄ nō in finē obliuio erit
paupis: patiētia pauperū nō pibit in fi
nem. Exurge dñe nō ꝯfortet̄ hō: iudicēt̄
gētes ī ꝯſpectu tuo. Cōſtitue dñe legiſla
torē ſup eos: vt ſciāt gētes qm̄ hoies
ſūt. Ut qđ dñe receſſiſti lōge: deſpicꝭ in
opportunitatibꝰ ī tribulatiōe. Dū ſup-
bit ipiū icēdit̄ paup: cōphēdunt̄ ī cō
ſiliis quibꝰ cogitāt. Qm̄ laudat̄ pctōr ī
deſideriis aīe ſue: ⁊ iiquꝰ bñdicit̄. Exa-
cerbauit dñm pctōr: ſm multitudinem
ire ſue nō qret. Nō eſt deꝰ in ꝯſpectu eiꝰ
inqnate ſūt vie illiꝰ in oī tpe. Auferunt̄
iudicia tua a facie eiꝰ: oīuʒ iimicoꝝ ſu-
orum dñabit̄. Dixit eni in corde ſuo: nō
mouebor a generatiōe in generatiōeʒ ſi
ne malo. Cuiꝰ maledictiōe os plenū ē ⁊
amaritudīe ⁊ dolo: ſub lingua eiꝰ labor
⁊ dolor. Sedet in inſidiis cū diuitibꝰ in
occultꝭ: vt iterficiat inocēta. Oculi eiꝰ ī J.10.
pauperē reſpiciūt: inſidiat̄ ī abſcōdito
qſi leo ī ſpelūca ſua. Inſidiat̄ vt rapiat
pauperē: rape pauperē dū attrahit euʒ.
In laqo ſuo hūiliabit eū: iclinabit ſe et
cadet cū dñatus fuerit pauperū. Dixit
eni in corde ſuo oblitus eſt deꝰ: auertit
faciē ſuam ne videat in finem. Exurge
dñe deus ⁊ exaltetur manꝰ tua: ne obli
uiſcarꝭ pauperuʒ. Propter quid irritat
impius deū: dixit eni in corde ſuo non

requiret. Uides qm̄ tu laborē ꝛ dolorē
cōſideras: vt tradas eos ī manus tuas.
Tibi derelict⁹ eſt pauper: orphano tu
eris adiutor. Cōtere brachiū peccatoris
et maligni: quereꝫ peccatū illi⁹ ꝛ nō in-
uenieꝫ. Dn̄s regnabit in eternū ꝛ in ſe-
culum ſeculi: peribitꝫ gentes de terra il
lius. Deſideriū pauperū exaudiuit dn̄s
ꝑparationē cordis eorū audiuit auris
tua. Judicare pupillo ꝛ humili: vt non
apponat vltra magnificare ſe hō ſuper
terrā. Jn finē. pſalm⁹ dauid. X
n dn̄o confido quō dicitis ani-
i me mee: tranſmigra in montem
ſicut paſſer. Qm̄ ecce peccatores
interderūt arcū: arcū: parauerūt ſagit-
tas ſuas in pharetra: vt ſagittēt in ob-
ſcuro rectos corde. Qm̄ quē ꝑfeciſti de-
Abacuc. 2.d ſtruxerūt: iuſtus aūt quid fecit? Dn̄s in
tēplo ſancto ſuo: dn̄s in celo ſedes eius
ʒ.9 Oculi eius in pauperē reſpiciūt: palpe-
bre eius interrogant filios hoīuꝫ. Dn̄s
interrogat iuſtuꝫ ꝛ impiū: qui aūt dili-
git iniquitatē odit aīam ſuā. Pluet ſu-
per pctōres laqueos: ignis ꝛ ſulphur et
ſpūs ꝓcellarū pars calicꝫ eorū. Qm̄ iu-
ſtus dn̄s ꝛ iuſticias dilexit: equitatē vi-
dit vultus eius. Jn finem pſalm⁹ da-
uid pro octaua. XI
J.68. aluū me fac dn̄e qm̄ defecit ſan
ſ ctus: qm̄ diminute ſunt ꝟitates
a filijs hoīuꝫ. Uana locuti ſunt
vnuſquiſqꝫ ad ꝓximū ſuū: labia doloſa
in corde ꝛ corde locuti ſunt. Diſperdat
dn̄s vniuerſa labia doloſa: ꝛ linguā ma
gniloquam. Qui dixerūt: linguā nr̄am
magnificabim⁹: labia nr̄a a nobis ſunt
quis noſter dn̄s eſt? Propter miſeriā in
opum ꝛ gemitū pauperū: nūc exurgam
dicit dn̄s. Pona ī ſalutari: fiducialiter
agam ī eo. Eloquia dn̄i eloquia caſta:
argentū igne examinatū: ꝓbatuꝫ terre
purgatū ſeptupliū. Tu dn̄e ſuabis nos
ꝛ cuſtodies nos: a generatiōe hac ī eter
nuꝫ. Jn circūitu impij ambulāt: ſcḋm al-
titudinē tuā multiplicaſti filios hoīuꝫ
Jn finem pſalmus dauid. XII
ſqꝫquo dn̄e obliuiſceris me in
v finem: vſqꝫqͦ auertis faciem tuā
a me? Qͣdiu ponam conſilia in
aīa mea: dolorē in corde meo per diem?
Uſqꝫqͦ exaltabiꝫ inimic⁹ meus ſup me?
reſpice ꝛ exaudi me dn̄e deus me⁹. Jllu-
mina oculos meos: ne vnqꝫ obdormiā
in morte: ne qn̄ dicat iimic⁹ me⁹ preua-
lui aduerſus eū. Qui tribulāt me exul-
tabūt ſi mot⁹ fuero: ego aūt ī miſericor-
dia tua ſperaui. Exultabit cor meū i ſa-
lutari tuo: cantabo dn̄o q̄ bona tribuit
mihi: ꝛ pſallam noī dn̄i altiſſimi. Jn
finem pſalmus dauid. XIII
Ixit inſipiēs in corde ſuo: nō eſt
d deus. Corrupti ſūt ꝛ abomiabi-
les facti ſūt in ſtudijs ſuis: nō ē
qui faciat bonū: non eſt vſqꝫ ad vnum.
Dn̄s de celo ꝓſpexit ſup filios hoīuꝫ: vt
videat ſi eſt intelligēs aut requirēs de-
um. Omnes declinauerūt ſimul inuti-
les facti ſunt: nō eſt qui faciat bonū: nō
eſt vſqꝫ ad vnū. Sepulchrū patēs ē gut
tur eorū: linguis ſuis doloſe agebāt: ve-
nenum aſpidū ſub labijs eorū. Quoruꝫ
os maledictione ꝛ amaritudine plenuꝫ
eſt: veloces pedes eoꝝ ad effūdēdū ſan-
guinē. Cōtritio ꝛ ifelicitas ī vijs eoꝝ: ꝛ
viā pacis nō cognouerūt: nō eſt timor dei
aū oculos eorū. Nōne cognoſcēt oēs q̄
opanꝫ iniquitatē: qui deuorāt plebem
meā ſicut eſcā panis? Dn̄m nō iuocaue
rūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat
timor. Qm̄ dn̄s in generatiōe iuſta eſt:
ꝯſiliū inopis cōfudiſtꝫ qm̄ dn̄s ſpes ei⁹
eſt. Quis dabit ex ſion ſalutare iſrl̄? cuꝫ
auerterit dn̄s captiuitatē plebis ſue ex
ultabit iacob ꝛ letabiꝫ iſrl̄. Jn fineꝫ
pſalmus dauid. XIIII
Omie q̄s habitabit ī tabernacu
d lo tuo aut q̄s requieſcet ī mōte
ſcō tuo? Qui igrediꝫ ſine macu-
la: ꝛ opaꝫ iuſticiā. Qui loquiꝫ ꝟitatem
in corde ſuo: qui nō egit dolū in lingua
ſua. Nec fecit ꝓximo ſuo malum: ꝛ opꝓ
briū non accepit aduerſus ſuos. Ad
nihilum deductus eſt in conſpectu ei⁹
malignus: timentes autem dn̄m glori-
ficat. Qui iurat proximo ſuo ꝛ non de-
cipit: qui pecuniam ſuam non dedit ad
vſuram: ꝛ munera ſuper innocenteꝫ nō
accepit. Qui facit hec: non commouebi
tur in eternum. Tituli inſcriptio ipſi
dauid. XV
Onſerua me dn̄e qm̄ ſperaui in
d te: dixi dn̄o deus meus es tu: qͣ-
niam bonorū meorum nō eges.
Sanctis qui ſunt in terra eius: mirifi-
cauit oēs volūtates meas in eis. Mul-
tiplicate ſunt infirmitates eorū: poſtea
accelerauerūt. Non congregabo cōuen
ticula eorum de ſanguinib⁹: nec memor
ero noīuꝫ eorū per labia mea. Dn̄s ꝑs
hereditatꝫ mee ꝛ calicꝫ mei: tu es q̄ reſti
tues hereditatē meā mihi. Funes ceci-

derunt mihi in ꝑclaris:etenī hereditas
mea ꝑclara eſt mihi. Bñdicā dñm q̇ tri
buit mihi intellectū:inſuꝑ ⁊ vſqꝫ ad no
J.b ctē increpuerūt me renes mei. Prouide
bā dñm in ꝯſpectu meo ſemꝑ: qm̄ a dex
tris eſt mihi ne cōmouear. Propter hoc
letatū ē coꝛ meū ⁊ exultauit ligua mea:
inſuꝑ ⁊ caro mea requieſcet in ſpe. Qm̄
nō derelinquas aniam meā in inferno:
13. nec dabis ſanctū tuū videre coꝛruptio-
nē. Notas mihi feciſti vias vite: adim-
plebis me leticia cū vultu tuo: delectati
ones in dextera tua vſqꝫ in finē. Oꝛa
tio dauid. XVI

E Xaudi dñe iuſticiā meā: intende
deꝑcationē meā. Auribus perci
pe oꝛationē meā:non in labĳs doloſis.
De vultu tuo iudiciū meū ꝓdeat:oculi
tui videant equitatē. Probaſti coꝛ meū
⁊ viſitaſti nocte:igne me examiaſti ⁊ nō
eſt inuenta in me iniquitas. Ut non lo-
quaꝛ os meū oꝑa hoim: ꝓpter v̄ba la-
bioꝛū tuoꝛū ego cuſtodiui vias duras.
Perfice greſſus meos in ſemitꝭ tuis: vt
nō moueanꝛ veſtigia mea. Ego clama-
ui qm̄ exaudiſti me deꝰ:inclina aurē tu
am mihi ⁊ exaudi verba mea. Mirifica
miſcdias tuas:qui ſaluos facꝭ ſperātes
in te. A reſiſtētibus dextere tue cuſtodi
me vt pupillā oculi. Sub vmbꝛa alaruꝫ
tuaꝝ ꝓtege me:a facie impioꝝ q̇ me af-
flixerūt. Inimici mei aiam meā circūde
derūt:adipē ſuū ꝯcluſerūt:os eoꝝ locu-
tū eſt ſuꝑbiā. Proĳciētes me nūc circū-
dederut me:oculos ſuos ſtatuerūt decli
nare in terrā. Suſceperunt me ſicut leo
paratꝰ ad pꝛedā:⁊ ſicut catulꝰ leonis ha
bitans in abditis. Exurge dñe ꝑueni eū
⁊ ſupplanta eū: eripe aiam meā ab im-
pio:frameā tuā ab inimicis manꝰ tue.
Dñe a paucis de terra diuide eos i vita
eoꝛū:⁊ de abſconditꝭ tuis adimpletꝰ eſt
venter eoꝝ. Saturāti ſunt filĳs: ⁊ diui
ſerunt reliquias ſuas paruuꝛ ſuis. Ego
autē in iuſticia apparebo ꝯſpectui tuo:
ſatiaboꝛ cū apparuerit gl̄ia tua. In fi
nem puero dñi dauid qui locutꝰ eſt dño
verba cantici huiꝰ in die qua eripuit eū
dñs de manu oim inimicoꝝ eius:et de
manu ſaul:⁊ dixit. XVII

D Iligam te dñe foꝛtitudo mea:do
minꝰ firmamentū meū ⁊ refugi-
um meū ⁊ liberatoꝛ meꝰ. Deus meꝰ ad-
iutoꝛ meus:⁊ ſperabo in euꝫ. Protectoꝛ
meus ⁊ coꝛnu ſalutꝭ mee:⁊ ſuſceptoꝛ me
e.2 us:Laudās inuocabo dñm:⁊ ab inimi-
cis meis ſaluꝰ ero. Circūdederūt me do I.114.
loꝛes moꝛtis:⁊ toꝛrētes iniquitatꝭ ꝯtur
bauerūt me. Doloꝛes inferi circūdede-
rūt me:ꝑoccupauerūt me laquei moꝛtꝭ.
In tribulatione mea inuocaui dñm: et
ad deū meum clamaui. Et exaudiuit de
templo ſctō ſuo vocē meā:⁊ clamoꝛ me-
us in conſpectu eius introiuit in aures
eius. Cōmota eſt ⁊ cōtremuit terra:fun-
damenta montiū ꝯturbata ſunt ⁊ com-
mota ſunt:qm̄ iratꝰ eſt eis. Aſcendit fu
mus in ira eiꝰ:⁊ ignis a facie eius exar-
ſit:carbones ſuccēſi ſūt ab eo. Inclina-
uit celos ⁊ deſcēdit:⁊ caligo ſub pedibꝰ
eiꝰ. Et aſcēdit ſuꝑ cherubin et volauit:
volauit ſuꝑ pēnas ventoꝝ. Et poſuit te
nebꝛas latibulū ſuū i circūitu eiꝰ taber
naculū eiꝰ:tenebꝛoſa aq̄ in nubibꝰ aerꝭ.
Pre fulgoꝛe in ꝯſpectu eiꝰ nubes trāſie
rūt:grādo ⁊ carbones ignis. Et intonu
it ḋ celo dñs:⁊ altiſſimꝰ dedit vocē ſuā:
grādo ⁊ carbones ignis. Et miſit ſagit-
tas ſuas ⁊ diſſipauit eos: fulgura multī
plicauit ⁊ ꝯturbauit eos. Et apparueꝛt
fontes aq̄ꝝ:⁊ reuelata ſunt fundamēta
oꝛbis terraꝝ. Ab increpatione tua dñe:
ab inſpiratione ſpūs ire tue. Miſit ḋ ſū-
mo ⁊ accepit me:⁊ aſſumpſit me de aq̇s
multꝭ. Eripuit me de inimicis meis foꝛ
tiſſimis ⁊ ab his qui oderūt me: qm̄ cō-
foꝛtati ſunt ſuꝑ me. Preuenerunt me in
die afflictionis mee:⁊ factꝰ eſt dñs ꝓte-
ctoꝛ meꝰ. Et eduxit me in latitudinem:
ſaluū me fecit qm̄ voluit me. Et retribu
et mihi dñs ſm iuſticiā meā:⁊ ſm puri-
tatē manuū meaꝝ retribuet mihi. Quia
cuſtodiui vias dñi:nec impie geſſi a deo
meo. Qm̄ oia iudicia eiꝰ i ꝯſpectu meo:
⁊ iuſticias eius non repuli a me. Et ero
immaculatꝰ cum eo:⁊ obſeruabo me ab
iniquitate mea. Et retribuet mihi do-
minꝰ ſm iuſticiā meaꝫ:⁊ ſm puritatem
manuū meaꝝ in ꝯſpectu oculoꝝ eiꝰ. Cū 2.Re.22.e
ſancto ſctūs eris:⁊ cū viro innocēte in-
nocens eris. Et cū electo electꝰ eris:⁊ cū
ꝑuerſo ꝑuerteris. Qm̄ tu ppl̄m humileꝫ
ſaluū facies:⁊ oculos ſuꝑboꝝ humilia-
bis. Qm̄ tu illumias lucernā meaꝫ dñe:
deus meꝰ illumina tenebꝛas meas. Qm̄
in te eripiar a temptatiōe: ⁊ in deo meo
tranſgrediar murū. Deus meꝰ impollu-
ta via eiꝰ:eloquia dñi igne examinata:
ꝓtectoꝛ eſt oim ſperantiū in ſe. Qm̄ q̇s
deus pꝛeter dominū:aut quis deꝰ pꝛeter
deū noſtrū. Deus qui ꝑcinxit me virtu-
te:⁊ poſuit immaculatā viā meam. Qui I.143.

ꝓfecit pedes meos tanꝙ ceruoꝝ: et ſup
2.Re.22.c excelſa ſtatuens me. Qui docet manus
I.143. meas ad prelīū: ꝛ poſuiſti vt arcū ereum
brachia mea. Et dediſti mihi ꝓtectionē
ſalutꝭ tue: ꝛ dextera tua ſuſcepit me. Et
diſciplina tua correxit me in finē: et di-
ſciplina tua ipſa me docebit. Dilataſti
greſſus meos ſubtꝰ me: ꝛ non ſunt infir-
mata veſtigia mea. Perſequar inimicos
meos ꝛ comꝑhendā illos: ꝛ nō ꝯuertar
donec deficiant. Confringā illos nec po
terūt ſtare: cadent ſubtus pedes meos.
Et ꝑcinxiſti me virtute ad bellū: ꝛ ſup-
plantaſti inſurgētes in me ſubtus me.
Et inimicos meos dediſti mihi dorſuꝫ:
ꝛ odiētes me diſꝑdidiſti. Clamauerunt
nec erat ꝗ ſaluos faceret ad dn̄m: nec ex-
audiuit eos. Et cōminuā eos vt puluere-
rem ante faciē venti: vt lutū platearum
delebo eos. Eripies me de ꝯtradictiōibꝰ
ppl'i: cōſtitues me in caput gentiū. Po-
pulus quē nō cognoui ſeruiuit mihi: in
auditu auris obediuit mihi. Filij alieni
mentiti ſunt mihi: filij alieni inueterati
ſunt: ꝛ claudicauerūt a ſemitꝭ ſuis. Ui-
uit dn̄s ꝛ benedictꝰ deus meꝰ: ꝛ exalteꝛ
deus salutꝭ mee. Deus ꝗ das vindictas
mihi et ſubdis ppl'os ſub me: liberator
meus de inimicis meis iracūdis. Et ab
inſurgentibꝰ in me exaltabis me: a viro
2.Re.22.d iniquo eripies me. Propterea cōfitebor
Ro.15.b tibi in nationibꝰ dn̄e: et nomī tuo pſal-
mū dicam. Magnificans ſalutes regis
eiꝰ: ꝛ faciēs miſeꝛdiā chriſto ſuo dauid:
ꝛ ſemini eiꝰ vſqꝫ in ſeculuꝫ. In finem
pſalmus dauid. XVIII
C Eli enarrāt gloriā dei: ꝛ opa ma
nuū eiꝰ annūciant firmamentū.
Dies diei eructat verbū: ꝛ nox nocti in-
dicat ſcientiā. Nō ſunt loq̄le neqꝫ ſmo-
Ro.10.d nes: quoꝝ non audianꝛ vocē eoꝝ. In
omnē terrā exiuit ſonus eoꝝ: ꝛ in fines
orbis verba eoꝝ. In ſole poſuit taber-
naculū ſuū: ꝛ ipſe tanꝙ ſponſus proce-
dens de thalamo ſuo. Exultauit vt gi-
gas ad currendā viam: a ſummo celo e-
greſſio eiꝰ. Et occurſus eiꝰ vſqꝫ ad ſum-
mū eius: nec eſt ꝗ ſe abſcondat a calore
eius. Lex dn̄i imaculata cōuertens ani-
mas: teſtimoniū dn̄i fidele ſapientiā ꝑ-
ſtans paruulis. Iuſticie dn̄i recte letifi-
cantes corda: preceptū dn̄i luciduꝫ illu-
minans oculos. Timor dn̄i ſctūs ꝑma-
nens in ſeculū ſecl'i: iudicia dn̄i vera iu-
ſtificata in ſemetipſa. Deſiderabilia ſup
aurū ꝛ lapidē ꝓcioſum multū: ꝛ dulcio-
ra ſup mel ꝛ fauū. Etenim ſeruꝰ tuꝰ cu-
ſtodit ea: in cuſtodiēdis illis retributio
multa. Delicta ꝗs intelligit: ab occultꝭ
meis mūda: ꝛ ab alienis parce ſuo tuo.
Si mei non fuerint dn̄ati tūc immacu-
latus ero: ꝛ emūdabor a delicto maxio.
Et erunt vt cōplaceāt eloquia oris mei:
et meditatio cordis mei in cōſpectu tuo
ſemꝑ. Dn̄e adiutor meus: et redemptor
meus. In finem pſalmus dauid.
Xaudiat te dn̄s in die XIX
E tribulatiōis: ꝓtegat te nomē dei
iacob. Mittat tibi auxiliū d̄ ſan-
cto: ꝛ de ſion tueaꝛ te. Memor ſit omis
ſacrificij tui: ꝛ holocauſtū tuum pingue
fiat. Tribuat tibi ſm̄ cor tuū: ꝛ om̄e cō-
ſiliū tuū confirmet. Letabimur in ſalu-
tari tuo: ꝛ in nomīe dei nr̄i magnifica-
bimur. Impleat dn̄s oēs petitiones tu-
as: nūc cognoui qm̄ ſaluū me fecit dn̄s
chriſtū ſuū. Exaudiet illū de celo ſancto
ſuo: in potentatibꝰ ſalus dextere eiꝰ. Hi
in curribꝰ ꝛ hi in equis: nos aūt in no-
mine dei nr̄i inuocabimꝰ. Ipſi obligati
ſunt ꝛ ceciderūt: nos aūt ſurreximus et
erecti ſumꝰ. Dn̄e ſaluū fac regem: ꝛ exau
di nos in die qua inuocauerimꝰ te. In
finem pſalmus dauid. XX
D Omine in vtute tua letabiꝛ rex:
ꝛ ſup ſalutare tuū exultabit ve-
hemēter. Deſideriū cordis eiꝰ tri
buiſti ei: ꝛ volūtate labioꝝ eius nō frau
daſti eū. Qm̄ ꝑueniſti eū in bn̄dictioni-
bus dulcedinis: poſuiſti in capite eiꝰ co
ronā de lapide ꝓcioſo. Uitā petijt a te ꝛ
tribuiſti ei: longitudinē dierū in ſeculū
ꝛ in ſeculū ſeculi. Magna eſt gl'ia eiꝰ in
ſalutari tuo: gloriā ꝛ magnū decorē im-
pones ſup eū. Quoniā dabis eū benedi
ctionē in ſeculū ſeculi: letificabis euꝫ in
gaudio cū vultu tuo. Qm̄ rex ſperat in
dn̄o: ꝛ in miſeꝛdia altiſſimi nō cōmouebi
tur. Inueniaꝛ in manꝰ tua oībꝰ inimi-
cis tuis: dextera tua inueniat oēs qui te
oderūt. Pones eos vt clibanū ignis in
tempe vultus tui: dn̄s in ira ſua contur
babit eos: et deuorabit eos ignis. Fru-
ctum eoꝝ de terra perdes: ꝛ ſemen eo-
rum a filijs hominuꝫ. Quoniā declina-
uerunt in te mala: cogitauerūt conſilia
que nō poterūt ſtabilire. Quoniā poneſ
eos dorſum: in reliquijs tuis ꝑparabis
vultū eoꝝ. Exaltare dn̄e in virtute tua:
cantabimus et pſallemus virtutes tu-
as. In finem pſalmus dauid ꝓ ſuſce-
ptione matutina. XXI

Eus deꝰ meꝰ reſpice in me:qua-
d re me dereliquiſti:longe a ſalute
mea verba delictoꝝ meoꝝ. Deꝰ
meus clamabo ꝑ diem ⁊ nō exaudies:⁊
nocte ⁊ nō ad inſipientiā mihi. Tu au-
tē in ſctō habitas:laus iſrael. In te ſpe-
rauerūt patres nr̄i:ſperauerūt ⁊ libera-
ſti eos. Ad te clamauerunt ⁊ ſalui facti
ſunt:in te ſperauerūt ⁊ non ſunt ꝯfuſi.
Ego autē ſum vermis ⁊ non homo:op-
probriū hoīm ⁊ abiectio plebis. Omēs
vidētes me deriſerūt me:locuti ſunt la-
biis et mouerūt caput. Sperauit in do-
mino eripiat eū:ſaluū faciat eū quoniā
vult eū. Quoniā tu es qui extraxiſti me
de ventre:ſpes mea ab vberibꝰ matris
mee:in te proiectꝰ ſum ex vtero. De ven
tre matris mee deꝰ meꝰ es tu:ne diſceſſe
ris a me. Quoniā tribulatio ꝓxima eſt:
quoniā nō eſt q̄ adiuuet. Circūdederūt
me vituli multi:tauri pingues obſede-
runt me. Aperuerūt ſup me os ſuum:ſi
cut leo rapiens ⁊ rugiēs. Sicut aqua ef
fuſus ſum:⁊ diſperſa ſunt oīa oſſa mea.
Factū eſt cor meū tanq̄ cera liqueſcēs:
in medio ventri mei. Aruit tanq̄ teſta
virtꝰ mea:⁊ lingua mea adheſit faucibꝰ
meis:⁊ in puluerē mortis deduxiſti me.
Quoniā circūdederūt me canes multi:
conciliū malignantiū obſedit me. Fode
runt manꝰ meas ⁊ pedes meos:dinume
rauerūt omia oſſa mea. Ipſi vero ꝯſide-
.1e rauerūt ⁊ inſpexerūt me:diuiſerunt ſibi
.1e veſtimēta mea:⁊ ſup veſtē meā miſerūt
ſortem. Tu autē dn̄e ne elongaueri au-
xilium tuū a me:ad defenſionē meā cō-
ſpice. Erue a framea deꝰ aīam meā:⁊ de
manu canis vnicā meam. Salua me ex
ore leonis:⁊ a cornibꝰ vnicorniū humi-
ze c litatē meā. Narrabo nomē tuū fratribꝰ
meis:in medio eccleſie laudabo te. Qui
timetis dn̄m laudate eū: vniuerſū ſemē
iacob glorificate eū. Timeat eū om̄e ſe-
men iſrael:q̄m nō ſpreuit neq̄ deſpexit
deꝓcationē pauperis. Nec auertit faciē
ſuā a me:⁊ cū clamarem ad eū exaudi-
uit me. Apud te laus mea in eccl̄ia ma-
gna:vota mea reddā in cōſpectu timen
tiū eum. Edent paupes et ſaturabunt:
⁊ laudabūt dn̄m qui requirūt eū: viuēt
corda eoꝝ in ſeculū ſeculi. Reminiſcen
tur ⁊ cōuertent ad dn̄m: vniuerſe fines
terre. Et adorabūt in ꝯſpectu eius:vni-
uerſe familie gentiū. Q̄m dn̄i eſt regnū:
et ipſe dn̄abit gentiū. Manducauerūt
⁊ adorauerūt omēs pingues terre:in cō
ſpectu eius cadent omēs qui deſcendūt
in terrā. Et aīa mea illi viuet:⁊ ſemen
meū ſeruiet ipſi. Annūciabit dn̄o gene
ratio ventura:⁊ annūciabūt celi iuſtici-
am eius:pplo qui naſcet quem fecit do-
minus. Pſalmus dauid. XXII

Ominꝰ regit me ⁊ nihil mihi de-
d erit:in loco paſcue ibi me collo-
cauit. Sup aquā refectiōis edu-
cauit me:aīam meā cōuertit. Deduxit
me ſup ſemitas iuſticie: ꝓpter nomē ſu
um. Nā ⁊ ſi ambulauero in medio vm-
bre mortis nō timebo mala: q̄m tu me-
cū es. Uirga tua ⁊ baculꝰ tuus:ipſa me
cōſolata ſunt. Paraſti in cōſpectu meo
menſam:aduerſus eos q̄ tribulant me.
Impinguaſti in oleo caput meū:⁊ calix
meꝰ inebrians q̄ preclarꝰ eſt. Et miſeri
cordia tua ſubſequet me:oībus diebus
vite mee. Et vt inhabitē in domo dn̄i:
in longitudine dieꝝ. Pſalmus da-
uid in prima ſabbati. XXIII

Omini eſt terra ⁊ plenitudo eiꝰ: 1.Cor.10.f.
d orbis terrarū ⁊ vniuerſi qui ha-
bitant in eo. Quia ipſe ſup ma-
ria fundauit eū:et ſup flumīa prepara-
uit eū. Quis aſcēdet in montē dn̄i:aut f.14.
quis ſtabit in loco ſctō eius? Innocens
manibꝰ ⁊ mūdo corde:qui non accepit
in vano aīam ſuā:nec iurauit in dolo
ꝓximo ſuo. Hic accipiet benedictionē a
dn̄o:⁊ miſcdiam a deo ſalutari ſuo. Hec
eſt generatio querentiū eū:querentiū fa
ciē dei iacob. Attollite portas pn̄cipes
vr̄as:⁊ eleuamini porte eternales: ⁊ in-
troibit rex glr̄ie. Quis ē iſte glr̄ie? dn̄s for
tis ⁊ potens:dn̄s potens in ꝑlio. Attol-
lite portas principes vr̄as: ⁊ eleuamini
porte eternales:⁊ itroibit rex glr̄ie. Quis
eſt iſte rex glr̄ie? dn̄s virtutum ipſe eſt rex
glorie. In finem pſalmus dauid.

D te dn̄e leuaui aīam XXIIII
a meā:deus meꝰ in te ꝯfido nō eru
beſcam. Neq̄ irrideāt me inimi-
ci mei:eteni vniuerſi qui ſuſtinēt te nō
ꝯfundent. Cōfundant oēs iniqua agen
tes:ſupuacue. Uias tuas dn̄e demōſtra
mihi:et ſemitas tuas edoce me. Dirige
me in veritate tua ⁊ doce me:quia tu es
ſaluator meꝰ:⁊ te ſuſtinui tota die. Re-
miniſcere miſerationū tuaꝝ dn̄e: ⁊ miſe
ricordiarū tuarū que a ſeculo ſunt. De-
licta iuuentuti mee:⁊ ignorantias me-
as ne memineris. Scd̄m miſcdiam tuā
memēto mei tu:ꝓpter bonitatē tuā do
mine. Dulcis ⁊ rectꝰ dn̄s: ꝓpter hoc le-

gem dabit delinquētibꝰ in via. Diriget
māſuetos in iudicio: docebit mites vi-
as ſuas. Uniuerſe vie dñi miſcdia ⁊ ve-
ritas: requirētibꝰ teſtamentū eiꝰ et teſti
monia eiꝰ. Propter nomē tuū dñe ꝓpi-
tiaberis pctō meo: multuʒ eſt eni. Quis
eſt hō qui timet dñm: legē ſtatuit ei via
quā elegit. Aīa eiꝰ in bonis demorabi
tur: ⁊ ſemen eius hereditabit terrā. Fir-
mamentū eſt dñs timentibꝰ eum: ⁊ teſta
mentū ipſiꝰ vt manifeſtetur illis. Oculi
mei ſemꝑ ad dñm: qm̄ ipē euellet de la-
F.85. queo pedes meos. Reſpice in me ⁊ miſe-
rere mei: qꝛ vnicus ⁊ pauꝑ ſum ego. Tri
bulationes cordis mei mltiplicate ſūt:
ð neceſſitatibꝰ meis erue me. Uide hūili
tatē meā ⁊ laborē meuʒ: ⁊ dimitte vni-
uerſa delicta mea. Reſpice inimicos me
os: qm̄ multiplicati ſunt: ⁊ odio iniquo
oderūt me. Cuſtodi aīaʒ meā ⁊ erue me:
nō erubeſcā qm̄ ſperaui in te. Innocen-
tes ⁊ recti adheſerūt mihi: qꝛ ſuſtinui te
Libera deꝰ iſrael: ex omibꝰ tribulatio-
nibꝰ ſuis. Pſalmꝰ dauid. XXV
Udica me dñe qm̄ ego in inno-
i centia mea ingreſſus ſū: ⁊ in dño
F.138. ſperans non infirmabor. Proba
me dñe ⁊ tempta me: vre renes meos et
cor meū. Qm̄ miſcdia tua añ ocłos me-
os eſt: ⁊ cōplacui in veritate tua. Nō ſe-
di cū concilio vanitatis: ⁊ cū iniqua gerē
tibus nō introibo. Odiui eccleſiā mali-
F.72. gnantiū: ⁊ cū impijs non ſedebo. Laua
bo inter innocētes manꝰ meas: ⁊ circū-
dabo altare tuū dñe. Ut audiā vocē lau
dis: ⁊ enarrem vniuerſa mirabilia tua.
Dñe dilexi decorē domus tue: ⁊ locū ha
bitatiōis glorie tue. Ne ꝑdas cū impijs
deus aīam meā: ⁊ cū viris ſanguinū vi-
tam meā. In quoꝝ manibꝰ iniquitates
ſunt: dextera eoꝝ repleta eſt muneribꝰ.
Ego autem in innocētia mea ingreſſus
ſum: redime me ⁊ miſerere mei. Pes enī
meꝰ ſtetit i directo: i eccleſijs bñdicā te
dñe. In finē pſ̄ dauid priꝰq̄ liniret.
Ominꝰ illumina- XXVI
tio mea ⁊ ſalus mea: quē ti-
d mebo? Domiꝰ ꝓtector vite
mee: a quo trepidabo. Dum
appropiāt ſuꝑ me nocētes:
vt edant carnes meas. Qui tribulāt me
inimici mei: ipſi infirmati ſunt ⁊ cecide
runt. Si ꝯſiſtant aduerſū me caſtra: nō
timebit cor meū. Si exurgat aduerſum
me preliū: in hoc ego ſperabo. Unā petij
a dño hanc requirā: vt inhabiteʒ in do-
mo dñi oībꝰ diebꝰ vite mee. Ut videā vo
luntatē dñi. ⁊ viſitē templuʒ eius. Qm̄
abſcondit me in tabernaculo ſuo in die
maloꝝ: ꝓtexit me in abſcondito taber
naculi ſui. In petra exaltauit me: ⁊ nūc
exaltauit caput meū ſuꝑ inimicos me-
os. Circuiui ⁊ immolaui in tabernaclo
eius hoſtiā vociferatiōis: cātabo ⁊ pſal-
mū dicam dño. Exaudi dñe vocē meam
qua clamaui ad te: miſerere mei ⁊ exau-
di me. Tibi dixit cor meuʒ exquiſiuit te
facies mea: faciē tuā dñe requirā. Ne a-
uertas faciē tuā a me: ne declines i ira
a ſeruo tuo. Adiutor meꝰ es tu ne dere-
linquas me: neqꝫ deſpicias me deꝰ ſalu
taris meꝰ. Qm̄ pater meꝰ et mater mea
dereliquerūt me: dñs aūt aſſumpſit me.
Legē pone mihi dñe in via tua: ⁊ dirige
me in ſemita recta ꝑpter inimicos me-
os. Ne tradideris me in aīas tribulan-
tiū me: qm̄ inſurrexerūt i me teſtes ini-
qui: ⁊ mentita eſt iniqtas ſibi. Credo vi-
dere bona dñi in terra viuentiuʒ. Expe-
cta dñm viriliter age: ⁊ ꝯfortet̄ cor tuuʒ
⁊ ſuſtine dñm. Pſalmꝰ ipſi dauid.
D te dñe clamabo de- XXVII
a us meꝰ ne ſileas a me: ne qñ tace
ceas a me: ⁊ aſſimilabor deſcen-
dentibꝰ in lacū. Exaudi dñe vocē orati
onis mee dū oro ad te: dū extollo manꝰ
meas ad templū ſanctū tuuʒ. Ne ſimul
tradas me cū pctōribꝰ: et cū opantibus
iniquitatē ne ꝑdas me. Qui loquuntur
pacē cū ꝓximo ſuo: mala autē in cordi
bus eoꝝ. Da illis ſm opa eoꝝ: ⁊ ſm ne-
quitiā adinuentionū ipſoꝝ. Scdm opa
manuū eoꝝ tribue illis: redde retributio
nē eoꝝ ipſis. Qm̄ nō intellexerūt opera
dñi ⁊ in opa manuū eius: deſtrues illos
⁊ nō edificabis eos. Bñdictus dñs qm̄
exaudiuit vocē depcatōis mee. Dñs ad-
iutor meꝰ ⁊ ꝓtector meꝰ: ⁊ in ipſo ſpera
uit cor meū ⁊ adiutus ſum. Et refloruit
caro mea: ⁊ ex volūtate mea ꝯfitebor ei.
Dominꝰ fortitudo plebis ſue: ⁊ ꝓtector
ſaluationū chriſti ſui eſt. Saluū fac po-
pulū tuū dñe ⁊ benedic hereditati tue: ⁊
rege eos et extolle illos vſqꝫ in eternuʒ.
Pſalmus dauid in cōſummatione ta
bernaculi. XXVIII
Fferte domio filij dei: afferte do-
a mino filios arietū. Afferte domi
no gloriā ⁊ honorē: afferte domi
no gloriā nomini eius: adorate dominū
in atrio ſctō eius. Uox dñi ſuꝑ aquas:
deus maieſtatis intonuit: dñs ſuꝑ aqs

multas. Uox dñi in virtute: vox dñi in
magnificētia. Uox dñi confringētes ce
dros: ⁊ ꝯfringet dñs cedros libani. Et
cōminuet eas tanꝗ̄ vitulū libani: et di
lectus queadmodū filius vnicornium.
Uox dñi intercidentis flāmā ignis: vox
dñi concutientis deſertū: ⁊ cōmouebit
dominus deſertū cades: Uox dñi ꝑpa-
rantis ceruos ⁊ reuelabit cōdenſa: ⁊ in
templo eius omēs dicēt gloriā. Dñs di
luuiū inhabitare facit: ⁊ ſedebit domi-
nus rex i eternū. Dñs virtutē ppl'o ſuo
dabit: dñs bñdicet ppl'o ſuo in pace.

P̄s cātici i dedicatiōe domus dauid.
Xaltabo te dñe XXIX
e qm̄ ſuſcepiſti me: nec delectaſti
inimicos meos ſup me. Dñe de⁹
meus clamaui ad te: ⁊ ſanaſti me. Dñe
eduxiſti ab inferno aīam meā: ſaluaſti
me a deſcendentib⁹ in lacum. Pſallite
dño ſancti eius: ⁊ cōfitemi memorie ſā
ctitatis ei⁹. Qm̄ ira i indignatione ei⁹
⁊ vita in voluntate ei⁹. Ad veſperū de-
morabit᷑ fletus: ⁊ ad matutinū leticia.
Ego aūt dixi in abūdantia mea: nō mo
uebor in eternū. Dñe in volūtate tua: ꝑ
ſtitiſti decori meo virtutē. Auertiſti fa
ciē tuā a me: ⁊ factus ſum cōturbatus.
Ad te dñe clamabo: ⁊ ad deū meū dep-
cabor. Que vtilitas in ſanguine meo:
dū deſcendo in corruptionē. Nunquid
cōfitebit᷑ tibi puluis: aut ānūciabit ve-
ritatē tuā. Audiuit dñs ⁊ miſertus eſt
mei: dñs factus ē adiutor meus. Cōuer
tiſti planctū meū in gaudiū mihi: con-
ſcidiſti ſaccū meū ⁊ circūdediſti me leti-
cia. Ut cantet tibi gloria mea ⁊ nō cō-
pungar: dñe deus meus in eternū cōfi-
tebor tibi. In finē p̄s dauid ꝓ extaſi.

Lu. N te dñe non cō XXX
i fundar in eternū: in iuſticia tua
libera me. Inclina ad me aurē
tuam: accelera vt eruas me. Eſto mihi
in deum ꝓtectorē ⁊ in domū refugij: vt
ſaluū me facias. Qm̄ fortitudo mea et
refugiū meū es tu: ⁊ ꝓpter nomē tuum
deduces me ⁊ enutries me. Educes me
de laqueo hoc quē abſconderūt mihi:
Lu.23. qm̄ tu es ꝓtector meus. In manus tu-
as cōmendo ſpiritū meū: redemiſti me
domine deus veritatis. Odiſti obſeruā
tes vanitates ſupuacue. Ego aūt in do
mino ſperaui: exultabo ⁊ letabor i mi-
ſericordia tua. Qm̄ reſpexiſti hūilitatē
meā: ſaluaſti de neceſſitatib⁹ aīaȝ meā.
Nec ꝯcluſiſti me i manib⁹ inimici mei:
ſtatuiſti in loco ſpacioſo pedes meos.
Miſerere mei dñe qm̄ tribulor: contur
batus ē in ira oculus me⁹: aīa mea et
venter me⁹. Qm̄ defecit in dolore vita
mea: ⁊ āni mei i gemitib⁹. Infirmata ē
in paupertate ꝟtus mea: ⁊ oſſa mea con-
turbata ſunt. Sup oēs inimicos meos
factus ſū opprobriū vicinis meis val-
de: ⁊ timor notis meis. Qui videbant
me foras fugerūt a me: ⁊ obliuiōi dat⁹
ſum tanꝗ̄ mortu⁹ a corde. Fact⁹ ſū tan
ꝗ̄ vas ꝑditū qm̄ audiui vituperationē Hiere.21.c
multoꝝ cōmorantiū in circuitu. In eo
dū ꝯuenirēt ſimul aduerſū me: accipe
aīam meā cōſiliati ſunt. Ego aūt in te
ſperaui dñe: dixi de⁹ meus es tu: i mani-
bus tuis ſortes mee. Eripe me de manu
inimicoꝝ meoꝝ ⁊ a ꝑſequentibus me.
Illuſtra faciē tuā ſup ſeruū tuū: ſaluū
me fac in miſericordia tua: dñe nō con
fundar qm̄ iuocaui te. Erubeſcāt impij
⁊ deducant᷑ in infernū: muta fiāt labia
doloſa. Que loquunt᷑ aduerſus iuſtum
iniquitatē: in ſupbia ⁊ in abuſione. Qꝫ
magna multitudo dulcedinis tue dñe:
quā abſcōdiſti timētibus te. Perfeciſti
eis qui ſperāt in te: in cōſpectu filioruȝ
hoīm. Abſcōdes eos in abſcōdito faci-
ei tue: a cōturbatione hoīm. Proteges
eos in tabernaculo tuo a ꝯtradictione
linguarū. Bñdictus dñs: qm̄ mirifica-
uit miſericordiā ſuam mihi in ciuitate
munita. Ego aūt dixi in exceſſu mētis
mee: ꝓiect⁹ ſum a facie oculoꝝ tuoꝝ.
Ideo exaudiſti vocē orōnis mee: dū cla
marē ad te. Diligite dñm oēs ſcti ei⁹:
qm̄ veritatē requiret dñs: et retribuet
abundāter facientib⁹ ſupbiā. Uiriliter F.26.
agite ⁊ cōfortet᷑ cor vr̄m: oēs qui ſpera
tis in dño Intellect⁹ dauid XXXI
Eati q̄rū remiſſe ſūt iniq̄tates: ⁊ Ro.4.a
b q̄rū tecta ſūt pctā. Btūs vir cui
nō iputauit dñs pctm̄: nec ē in
ſpū ei⁹ dol⁹. Qm̄ tacui iueterauerūt oſſa
mea: dū clamarem tota die. Qm̄ die ac
nocte grauata ē ſup me man⁹ tua: ꝯuer
ſus ſū i erūna mea dū ꝯfigit᷑ ſpina. De-
lictū meū cognitū tibi feci: ⁊ iniuſticiā
meā nō abſcōdi. Dixi cōfitebor aduer-
ſum me iniuſticiā meā dño: ⁊ tu remiſi-
ſti impietatem pcti mei. Pro hac orabit
ad te ois ſctūs: in tpe oportuno. Uerū-
tū in diluuio aquaꝝ multaꝝ: ad eū nō
approximabūt. Tu es refugiū meū a tri-
bulatiōe q̄ circūdedit me: exultatō mea
erue me a circūdantib⁹ me. Intellectū

ibi dabo ⁊ inſtruā te:in via hac q̄ gra-
Tobie.6.b dieris firmabo ſup te oculos meos. No
lite fieri ſicut equ⁹ ⁊ mulus:q̇b⁹ nō eſt
intellectus. In chamo ⁊ freno maxillas
eoꝝ cōſtringe: q̇ nō approximāt ad te.
Multa flagella pctōis: ſperantē autē
in dn̄o miſericordia circūdabit. Letami
in dn̄o ⁊ exultate iuſti:et gl'iami oēs re
cti corde. In finē ps dauid XXXII
Exultate iuſti in dn̄o: rectos de-
cet collaudatio. Cōfitemi dn̄o i
cithara:in pſalterio decem cho
daꝝ pſallite illi. Cātate ei canticū no-
uū:bn̄ pſalilte ei in vociferatiōe. Quia
rectū eſt vbū:dn̄i:⁊ oīa opa eius in fi-
de. Diligit miſicdiā et iudiciū:miſeri-
cordia dn̄i plena ē terra. Verbo dn̄i ce-
li firmati ſūt:et ſpū oris ei⁹ oīs vt⁹ eo
rū. Congregās ſicut in vtre aq̄s maris:
ponens in theſauris abyſſos. Timeat
dn̄m oīs terra:ab eo aūt ꝯmoueāt oēs
I.148. inhabitātes orbē. Qm̄ ip̄e dixit ⁊ facta
Judit.16.c ſūt:ipſe mandauit et creata ſunt. Dn̄s
diſſipat cōſilia gentiū:reprobat aūt co-
gitatiōes ppl'oꝝ:⁊ repbat cōſilia prici-
pū. Cōſiliū aūt dn̄i i eternū manet:cogi
tatiōes cordis ei⁹ in generationē ⁊ ge-
nerationē. Btā gēs cui⁹ ē dn̄s de⁹ ei⁹:
ppl'us quē elegit in hereditatē ſibi. De
celo reſpexit dn̄s:vidit oēs filios hoīm.
De p̄parato habitaculo ſuo:reſpexit ſu
per oēs q̇ habitāt terrā. Qui finxit ſin-
gillatim corda eoꝝ:q̇ intelligit oīa opa
eoꝝ. Nō ſaluat rex ꝑ multā vtutē:⁊ gi
gas nō ſaluabit i mltitudie vtutꝭ ſue.
Fallax equ⁹ ad ſalutē: in abūdātia aūt
virtutis ſue nō ſaluabit. Ecce oculi do
mini ſup metuētes eū:⁊ in eis qui ſpe-
rāt ſup miſicdia ei⁹. Ut eruat a morte
aīas eoꝝ:⁊ alat eos i fame. Aia nr̄a ſu-
ſtinet dn̄m:qm̄ adiutor ⁊ ꝓtector nr̄ ē.
Quia in eo letabit cornu nr̄m:⁊ in no-
mie ſctō ei⁹ ſpauim⁹. Fiat miſericordia
tua dn̄e ſup nos:queādmodū ſpauim⁹
in te. Pſalm⁹ dauid cū mutauit vul-
tū ſuū corā abimelech: et dimiſit eū et
abijt. XXXIII
Benedicā dn̄m in oī tpe: ſp laus
in ore meo. In dn̄o laudabit aīa
mea:audiāt manſueti ⁊ letent.
Magnificate dn̄m mecū:⁊ exaltem⁹ no
mē ei⁹ in idip̄m. Exq̇ſiui dn̄m ⁊ exaudi
uit me:⁊ ex oib⁹ tribulatiōib⁹ meis eri
puit me: Accedite ad eū ⁊ illumiami:⁊
facies vr̄e nō ꝯfundent. Iſte paup cla-
mauit ⁊ dn̄s exaudiuit eū:⁊ de oib⁹ tri
bulatiōib⁹ ei⁹ ſaluauit eū. Immittet an
gelus dn̄i in circūitu timētiū eū:⁊ eripi
et eos. Guſtate ⁊ videte qm̄ ſuauis eſt
dn̄s:btūs vir qui ſperat in eo. Timete
dn̄m oēs ſcti ei⁹:qm̄ nō ē inopia timē
tib⁹ eū. Diuites eguerūt ⁊ eſurierūt:in-
quirētes aūt dn̄m nō minuent omi bo
no. Venite filij audite me: timorē dn̄i
docebo vos. Quis eſt hō qui vult vitā: De.
diligit dies videre bonos? Prohibe lig
uā tuā a malo: ⁊ labia tua ne loquant
dolū. Diuerte a malo ⁊ fac bonū:inq̇re 6.
pacem ⁊ ꝑſequere eā. Oculi dn̄i ſup iu- bu
ſtos:⁊ aures ei⁹ in p̄ces eoꝝ. Vult⁹ aūt
dn̄i ſup facientes mala: vt ꝑdat de ter-
ra memoriā eoꝝ. Clamauerūt iuſti ⁊ do
min⁹ exaudiuit eos ⁊ ex omib⁹ tribula
tionibus eoꝝ liberauit eos. Juxta ē do
min⁹ his qui tribulato ſūt corde:⁊ hu-
miles ſpū ſaluabit. Multe tribulatiōes
iuſtoꝝ ⁊ de oibus his liberabit eos dn̄s
Cuſtodit dn̄s omia oſſa eoꝝ: vnū ex his
nō ꝯteret. Mors pctōꝝ peſſima:⁊ q̇ ode
rūt iuſtū delinquēt. Redimet dn̄s aīas
ſeruoꝝ ſuoꝝ:⁊ nō delinquēt oēs q̇ ſpe-
rant in eo. In finē pſalm⁹ ip̄i dauid.
Iudica dn̄e nocē- XXXIIII
tes me expugna īpugnātes me.
Apprehende arma ⁊ ſcutū: ⁊ exur
ge in adiutoriū mihi. Effunde frameā
⁊ cōclude adūſus eos q̇ ꝑſequūt me:dic
aīe mee ſal⁹ tua ego ſū. Cōfūdant ⁊ re- 9.c
uereant:inq̇rētes aīaꝫ meā. Auertant
retrorſū ⁊ ꝯfundant: cogitantes mihi
mala. Fiant tanq̄ puluis aū faciē ven
ti:⁊ angelus dn̄i coartās eos. Fiant vie
illoꝝ tenebre ⁊ lubricū:⁊ angel⁹ dn̄i ꝑ-
ſequens eos. Qm̄ gratis abſconderunt
mihi īteritū laquei ſui: ſupuacue exp-
brauerunt aīam meā. Veniat illi laque
us quē ignorat:⁊ captio quā abſcōdit
apprehendat eū: ⁊ in laqueū cadat i id
ip̄m. Aia āt mea exultabit in dn̄o:⁊ de
lectabit ſup ſalutari ſuo. Oīa oſſa mea
dicēt:dn̄e q̇s ſimilis tibi? Eripiēs ino-
pem de manu fortioꝝ eius:egenū ⁊ pau
perē a diripientib⁹ eū. Surgētes teſtes
iniqui:q̇ ignorabā interrogabāt me. Re-
tribuebāt mihi mala ꝓ bonis: ſterilita
tē aīe mee. Ego aūt cū mihi moleſti eſ-
ſent:induebar cilicio. Hūiliabā in ieiu
nio aīam meā:⁊ orō mea in ſinu meo
cōuertet. Quaſi ꝓximū ⁊ q̄ſi frēm nr̄m
ſic cōplacebā:q̄ſi lugēs ⁊ ꝯtriſtatus ſic
hūiliabar. Et aduerſum me letati ſunt
et cōuenerūt:ꝯgregata ſunt ſup me fla-

gella ꝛ ignoraui. Diſſipati ſunt nec cõ
puncti:temptauerunt me ſubſãnauerũt
me ſubſãnatione: frẽduerũt ſup me dẽ
tib⁹ ſuis. Dñe qñ reſpicies:reſtitue ani
mã meã a malignitate eoꝝ a leonibus
vnicã meã. Cõfitebor tibi i eccl'ia mag
na:in pplo graui laudabo te. Nõ ſuper
gaudeãt mihi ꝗ aduerſant̃ mihi iniq̃:
ꝗ oderũt me gratis ꝛ ãnuũt ocl'is. Qm̃
5. mihi qdẽ pacifice loq̄bant̃: ꝛ in iracũ
dia terre loquẽtes dolos cogitabãt. Et
dilatauerũt ſup me os ſuũ: dixerũt euge
euge viderũt oculi nr̃i . Uidiſti dñe ne
ſileas:dñe ne diſcedas a me. Exurge et
intende iudicio meo deus meus:ꝛ dñs
meus in cãm meã. Judica me ẜm iuſti
ciã tuã dñe deus me⁹:ꝛ nõ ſupgaudeãt
mihi. Nõ dicãt in cordib⁹ ſuis euge eu
ge aĩe nr̃e: nec dicãt deuorabimus eũ.
Erubeſcãt et reuereant̃ ſil' ꝗ gratulãt̃
malis meis . Induant̃ cõfuſiõe ꝛ reue
rẽtia:ꝗ maligna loquũt̃ ſup me. Exul
tent ꝛ letent̃ ꝗ volũt iuſticiã meã: ꝛ di
cãt ſp magnificet̃ dñs ꝗ volũt pacẽ ſer
ui eius. Et lingua mea meditabit̃ iuſti
ciã tuam:tota die laudẽ tuã. In finẽ
ſeruo dñi dauid. XXXV

Dixit iniuſt⁹ vt delinq̃t in ſemet
ipo:nõ eſt timor dei ante oclos
eius: Qm̃ doloſe egit in conſpe
ctu eiuſ:vt inueniat̃ iniq̃tas ei⁹ ad odi
um. Uerba oris ei⁹ iniq̃tas ꝛ dol⁹:nolu
it intelligere vt bñ ageret. Iniq̃tatẽ me
ditat⁹ ẽ in cubili ſuo:aſtitit oĩ vie non
bone:maliciã aũt nõ odiuit. Dñe in ce
lo miſericordia tua: ꝛ veritas tua vſq̃
ad nubes. Juſticia tua ſicut mõtes dei:
iudicia tua abyſſus multa. Hoĩes et iu
mẽta ſaluabis dñe:quẽadmodũ multi
plicaſti miſericordiã tuã de⁹. Filij autẽ
hoim:in tegmie alaꝝ tuaꝝ ſperabit. In
ebriabũt̃ ab vbertate dom⁹ tue:ꝛ torrẽ
te voluptatis tue potabis eoſ. Qm̃ apd
te eſt fons vite:ꝛ in lumine tuo videbi
mus lumen. Pretende miſericordiam
tuam ſcientibus te:et iuſticiam tuam
his ꝗ recto ſunt corde. Nõ veniat mihi
pes ſupbie: ꝛ man⁹ pctõris nõ moueat
me. Ibi ceciderũt ꝗ opant̃ iniquitatẽ:
expulſi ſunt nec potuerũt ſtare. Ps ip
ſi dauid XXXVI

Noli emulari in malignãtib⁹:ne
q̃ zelaueris facientes iniq̃tatẽ.
Qm̃ tanq̃ fenũ velociter areſcẽt:ꝛ quẽ
admodũ olera herbarum cito decidẽt.
Spera in dño ꝛ fac bonitatẽ:ꝛ inhabi

ta terrã ꝛ paſceris in diuitijs ei⁹. Dele
ctare in dño:ꝛ dabit tibi petitiões cor
dis tui. Reuela dño viã tuã ꝛ ſpera i eo
et ipe faciet. Et educet q̃ſi lumẽ iuſtici
am:et iudiciũ tuum tanq̃ meridiẽ:ſub
ditus eſto domino ꝛ ora eũ. Noli emu
lari in eo qui pſperatur in via ſua: i ho
mine faciente iniuſticias. Deſine ab ira
et derelique furorẽ:noli emulari vt ma
ligneris. Quoniã qui malignant̃ exter
minabunt̃ : ſuſtinentes autẽ dominuz
ipſi hereditabunt terrã. Et adhuc pu
ſillũ et non erit peccator:ꝛ queres locũ
eius et nõ inuenies. Manſueti aũt he
reditabunt terrã:ꝛ delectabũtur i mul
titudine pacis. Obſeruabit peccator iu I.eo.
ſtũ:ꝛ ſtridebit ſup eum dentibus ſuis.
Dñs autẽ irridebit eũ:quoniã pſpicit
ꝙ veniet dies eius . Gladium euagina
uerũt pctõres:intenderũt arcũ ſuũ . Ut
decipiãt pauperẽ ꝛ inopẽ:vt trucident
rectos corde. Gladius eoꝝ intret i cor
da ipoꝝ cõfringat̃. Melius eſt modicũ
iuſto:ſup diuitias pctõꝝ multas. Quo
niã brachia pctõꝝ cõterent̃: confirmat
aũt iuſtos dñs. Nouit dñs dies imacu
latoꝝ:ꝛ hereditas eoruz in eternũ erit.
Nõ ꝯfũdent̃ i tpe malo:ꝛ i dieb⁹ famis
ſaturabunt̃. Inimici vo dñi mox vt ho
norificati fuerit ꝛ exaltati: deficientes
quẽadmodũ fum⁹ deficiẽt. Mutuabit̃
pctõr et nõ ſoluet:iuſtus autẽ miſeret̃
et tribuet. Quia bñdicẽtes ei heredita
bũt terrã:maledicẽtes aũt ei diſpibũt.
Apud dñm greſſus hoĩs dirīget̃:ꝛ viaſ
eius volet. Cũ ceciderit nõ collidet̃: q2
dñs ſupponit manũ ſuã. Junior fui et
eni ſenui:ꝛ nõ vidi iuſtũ derelictũ:nec
ſemẽ eius querẽs panẽ. Tota die miſe
retur ꝛ cõmodat:et ſemẽ illius in bene
dictione erit. Declina a malo ꝛ fac bo F.35.
nũ: ꝛ inhabita in ſeculum ſeculi. Quia
dñs amat iudiciũ:ꝛ nõ derelinquet ſan
ctos ſuos:in eternũ cõſeruabunt̃. Iniu
ſti punient̃:ꝛ ſemẽ impioꝝ peribit. Ju
ſti aũt hereditabũt terrã: ꝛ ihabitabũt
in ſapiam ꝛ lingua eius loquet̃ iudiciũ
Lex dei eius in corde ipius:ꝛ nõ ſupplã
tabunt̃ greſſus ei⁹. Cõſiderat pctõr iu F.eo.
ſtũ:ꝛ querit mortificare eũ. Dñs aũt nõ
derelinquet eum in manibus eius:nec
dãnabit eum cum iudicabit̃ illi. Expe
cta dominũ et cuſtodi viam eius:ꝛ exal
tabit te vt hereditate capias terrã:cum
perierint peccatores videbis . Uidi im
piũ ſupexaltatũ:ꝛ eleuatũ ſicut cedros

libani. Et trāſiui: ⁊ ecce nō erat et q̄ſiui
eum: et non eſt inuentus locus ei⁹. Cu
ſtodi innocentiā ⁊ vide equitatem: q̄m
ſunt reliquie homī pacifico. Iniuſti au
tē diſꝑibūt: ſimul reliquie impioꝝ in-
teribunt. Salus autē iuſtoꝝ a dn̄o: et
ꝓtector eorum in tempore tribulatio-
nis. Et adiuuabit eos domin⁹ et libe-
rabit eos: et eruet eos a peccatorib⁹: et
ſaluabit eos quia ſperauerunt in eo.
Pſalm⁹ dauid in rememorationem
ſabbati. XXXVII

3.6. Omine ne in furore tuo arguas
d me: neq̄ ī ira tua corripias me.
Q̄m ſagitte tue infixe ſūt mihi:
et cōfirmaſti ſuꝑ me manū tuā. Non
eſt ſanitas in carne mea a facie ire tue
non eſt pax oſſibus meis a facie pecca-
toꝝ meorū. Quoniā iniq̄tates mee ſuꝑ
greſſe ſunt caput meū: ⁊ ſicut on⁹ gra-
ue grauate ſunt ſuꝑ me. Putruerunt ⁊
corrupte ſūt cicatrices mee: a facie inſi-
pientie mee. Miſer factus ſum ⁊ curua
tus ſum vſq̄ in finē: tota die cōtriſtat⁹
ingrediebar. Q̄m lūbi mei impleti ſūt
illuſionib⁹: ⁊ nō ē ſanitas ī carne mea.
Afflictus ſū ⁊ hūiliat⁹ ſū nimis: rugie-
bā a gemitu cordis mei. Dn̄e añ te om̄ē
deſideriū meū: ⁊ gemitus me⁹ a te nō ē
abſconditus. Cor meū cōturbatū ē: de-
relinquit me virt⁹ mea: ⁊ lumē oculoꝝ
meoꝝ ⁊ ip̄m non eſt mecū. Amici mei
et ꝓximi mei aduerſum me appropin-
quauerūt ⁊ ſteterunt. Et qui iuxta me
erāt delonge ſteterūt: et vim faciebāt q̄
querebāt aīam meā. Et qui inq̄rebant
mala mihi locuti ſunt vanitates: et do
los tota die meditabanꝫ. Ego aūt tan
q̄ ſurdus nō audiebā: ⁊ ſicut mut⁹ nō
aperiēs os ſuū. Et factus ſum ſicut hō
nō audiens: ⁊ non habēs in ore ſuo re-
dargutiones. Q̄m in te dn̄e ſperaui: tu
exaudies me domine deus meus. Quia
dixi ne qn̄ ſupergaudeāt mihi inimici
mei: ⁊ dū cōmouenꝫ pedes mei ſuꝑ me
magna locuti ſūt. Q̄m ego in flagella
paratus ſum: ⁊ dolor me⁹ in conſpectu
meo ſꝑ. Q̄m iniquitatē meā anuncia-
bo: ⁊ cogitabo ꝓ peccato meo. Inimici
aūt mei viuūt ⁊ ꝯfirmati ſūt ſuꝑ me et
multiplicati ſūt q̄ oderūt me iniq̄. Qui
retribuunt mala ꝓ bonis detrahebant
mihi: q̄m ſequebar bonitatē. Nō derel-
quas me dn̄e deus me⁹: ne diſceſſeris a
me. Intende in adiutoriū meū: dn̄e de⁹
ſalutis mee. In finē pro ydithū can-
ticum dauid. XXXVIII

Ixi cuſtodiā vias meas: vt nō
d delinquā in lingua mea. Po-
ſui ori meo cuſtodiā: cū conſi
ſteret pctōr aduerſū me. Ob-
mutui ⁊ hūiliat⁹ ſū ⁊ ſilui a bonis: ⁊ do
lor meus renouat⁹ eſt. Cōcaluit cor me
um intra me: et in meditatione mea ex
ardeſcet ignis. Locutus ſum in lingua
mea notū fac mihi dn̄e finē meū. Et nu
merū dieꝝ meoꝝ quis eſt: vt ſciā quid
deſit mihi. Ecce menſurabiles poſuiſti
dies meos: ⁊ ſubſtātia mea tanq̄ nihi-
lū ante te. Uerūtamē vniuerſa vanitas
oīs homo viuēs. Uerūtamē in imagi
ne ꝑtranſit hō: ſed ⁊ fruſtra cōturbaꝫ.
Theſaurizat ⁊ ignorat cui congregabit
ea. Et nūc que eſt expectatio mea: nōne
dn̄s? ⁊ ſubſtātia mea apud te eſt. Ab oī
bus iniquitatib⁹ meis erue me: oppro-
briū inſipienti dediſti me. Obmutui ⁊
nō aperui os meū: q̄m tu feciſti: amoue
a me plagas tuas. A fortitudine man⁹
tue ego defeci in increpationib⁹: ꝓpter
iniquitatē corripuiſti hoīem. Et tabe-
ſcere feciſti ſicut araneā aīam ei⁹: verū-
tamē vane cōturbaꝫ oīs homo. Exau-
di orōnē meā dn̄e ⁊ dep̄catiōnē meā:
auribus percipe lachrymas meas. Ne
ſileas quoniā aduena ego ſum apud te:
et peregrinus ſicut omēs patres mei.
Remitte mihi vt refrigerer: priuſq̄ ab-
eā: ⁊ āplius nō ero. In finē p̄s dauid.

Xpectans expe- XXXIX
e ctaui dn̄m: ⁊ intēdit mihi. Et ex
audiuit p̄ces meas: et eduxit me
de lacu miſerie: et de luto fecis. Et ſta-
tuit ſupra petram pedes meos: ⁊ direxit
greſſus meos. Et imiſit in os meū cāti-
cū nouū: carmē deo nr̄o. Uidebūt mlti
et timebūt: ⁊ ſperabūt in dn̄o. Btūs vir
cuius eſt nomen dn̄i ſpes eius: ⁊ non re
ſpexit in vanitates ⁊ inſanias falſas.
Multa feciſti tu dn̄e deus me⁹ mirabi-
lia tua ⁊ cogitationib⁹ tuis nō ē qui ſi
milis ſit tibi. Annūciaui ⁊ locut⁹ ſū:
multiplicati ſūt ſuꝑ nūerū. Sacrificiū
et oblationē noluiſti: aures aūt ꝑfeciſti
mihi. Holocauſtū ⁊ ꝓ pctō nō poſtula-
ſti: tunc dixi ecce venio. In capite libri
ſcriptū ē de me vt facerē volūtatē tuā:
deus me⁹ volui ⁊ legē tuā ī medio cor-
dis mei. Annūciaui iuſticiā tuā in ec-
cleſia magna: ecce labia mea nō ꝓhibe
bo dn̄e tu ſciſti. Iuſticiā tuā nō abſcōdi
in corde meo: ꝟitatē tuā ⁊ ſalutare tuū

dixi. Nō abſcondi miſcdiam tuā ⁊ veri-
tatē tuā: a ꝯſilio multo. Tu aūt dn̄e ne
longe facias miſeratiōes tuas a me: mi
ſericoꝛdia ⁊ v̄itas tua ſemꝑ ſuſceperunt
me. Qm̄ circūdederūt me mala q̄ꝝ nō ē
numer⁹: cōpꝛehēderunt me iniquitates
.6 mee: ⁊ nō potui vt viderē. Multiplicate
ſunt ſuꝑ capillos capitꝪ mei: ⁊ coꝛ meuꝫ
dereliquit me. Cōplaceat tibi dn̄e vt eru
.6 as me: dn̄e ad adiuuādū me reſpice. Cō-
fundant̄ ⁊ reuereant̄ ſil̄: qui q̄rūt aīam
meā vt auferant eā. Auertant̄ retroꝛſuꝫ
⁊ reuereant̄: qui volunt mihi mala. Fe-
rant confeſtim confuſionē ſuaꝫ: qui di-
cunt mihi euge euge. Exultent ⁊ letent̄
ſuꝑ te oēs q̄rentes te: ⁊ dicāt ſemꝑ ma-
gnificet̄ dn̄s qui diligūt ſalutare tuuꝫ.
Ego aūt mendic⁹ ſum ⁊ pauꝑ: dn̄s ſolli
citus eſt mei. Adiutoꝛ me⁹ ⁊ ꝓtectoꝛ me
us tu es: deus me⁹ ne tardaueris. In
finē pſalmus dauid. XL
b Eat⁹ qui intelligit ſuꝑ egenū et
paupeꝫ: in die mala liberabit eū
dn̄s. Dn̄s cōſeruet eū ⁊ viuificet eum: et
beatū faciat eū in terra: ⁊ nō tradat euꝫ
in aīam inimicoꝝ eius. Dn̄s opem ferat
illi ſuꝑ lectū doloꝛis eius: vniuerſū ſtra
tum ei⁹ verſaſti in infirmitate ei⁹. Ego
dixi dn̄e miſerere mei: ſana aīam meam
q꞉ peccaui tibi. Inimici mei dixerūt ma
la mihi: qn̄ moꝛietur ⁊ ꝑibit nomē ei⁹?
Et ſi ingrediebat̄ vt videret vana loque
batur coꝛ ei⁹: cōgregauit iniquitatem ſi
bi. Egrediebat̄ foꝛas: ⁊ loquebat̄ in id-
ipſum. Aduerſum me ſuſurrabāt omēs
inimici mei: aduerſuꝫ me cogitabāt ma
la mihi. Verbū iniquū conſtituerūt ad-
uerſū me: nūquid qui doꝛmit nō adjjci-
et vt reſurgat? Etenim homo pacis mee
in quo ſperaui: qui edebat panes meos
magnificauit ſuꝑ me ſupplantationeꝫ.
Tu autem dn̄e miſerere mei: ⁊ reſuſcita
me ⁊ retribuā eis. In hoc cognoui quo-
niā voluiſti me: quoniam nō gaudebit
inimic⁹ meus ſuꝑ me. Me auteꝫ ꝓpter
innocentiā ſuſcepiſti: et confirmaſti me
in cōſpectu tuo in eternum. Benedicus
dn̄s deus iſrael a ſeculo ⁊ in ſeculū: fiat
fiat. In fineꝫ intellectus filijs choꝛe:
pſalmus dauid. XLI
q Uemadmoduꝫ deſiderat ceruus
ad fontes aquaruꝫ: ita deſiderat
aīa mea ad te de⁹. Sitiuit aīa mea ad
deū fontē viuū: qn̄ veniā ⁊ apparebo an
te faciē dei? Fuerūt mihi lachꝛyme mee
panes die ac nocte: dū dicit̄ mihi quoti
die vbi eſt de⁹ tuus. Hec recoꝛdat⁹ ſum
⁊ effudi in me aīam meā: qm̄ tranſibo
in locū tabernaculi āmirabilis vſq꞉ ad
domū dei. In voce exultatiōis ⁊ confeſ-
ſionis: ſonus epulantis. Quare triſtꝪ es
aīa mea: ⁊ quare cōturbas me. Spera I.42.
in deo qm̄ adhuc cōfitebor illi: ſalutare
vultus mei ⁊ deus me⁹. Ad meipm̄ aīa
mea conturbata eſt: ꝓpterea memoꝛ ero
tui d̄ terra ioꝛdanis ⁊ hermonijm a mō
te modico. Abyſſus abyſſuꝫ inuocat: in
voce cataractarū tuarū. Omnia excelſa
tua ⁊ fluct⁹ tui: ſuꝑ me tranſierunt. In
die mandauit dn̄s miſcdiam ſuā: et no-
cte canticū eius. Apud me oro deo vite
mee: dicam deo ſuſceptoꝛ me⁹ es. Quare
oblitus es mei: ⁊ quare ꝯtriſtatus ince-
do dū affligit me inimic⁹? Dū confrin-
gunt̄ oſſa mea: exꝓbꝛauerūt mihi qui
tribulant me inimici mei. Dum dicunt
mihi ꝑ ſingulos dies vbi eſt deus tuus:
quare triſtꝪ es aīa mea ⁊ quare contur
bas me? Spera in deo qm̄ adhuc cōfite S.eo.
boꝛ illi: ſalutare vult⁹ mei mei ⁊ de⁹ me
us. In finē pſalmus dauid. XLII
i Udica me deus ⁊ diſcerne cauſā
meā de gente nō ſancta: ab hoīe
iniquo et doloſo erue me. Quia
tu es de⁹ foꝛtitudo mea: quare me repu
liſti ⁊ quare triſtis in cedo dum affligit
me inimic⁹? Emitte lucē tuā ⁊ veritatē
tuā: ipſa me deduxerūt ⁊ adduxerunt in
montē ſanctū tuū ⁊ in tabernacula tua
Et introibo ad altare dei: ad deū qui le
tificat iuuentutē meā. Cōfitebor tibi in
cithara deus de⁹ me⁹: quare triſtꝪ es aīa
mea ⁊ quare ꝯturbas me? Spera in deo S.41
qm̄ adhuc ꝯfitebor illi: ſalutare vultus
mei ⁊ deus me⁹. In fineꝫ ꝓ filijs cho
re intellectus: pſalm⁹ dauid. XLIII
d Eus aurib⁹ noſtris audiuimus:
patres noſtri annūciauerūt no-
bis. Opus qd̄ operat⁹ es in die-
bus eoꝝ: ⁊ in dieb⁹ antiquis. Manus
tua gentes diſꝑdidit ⁊ plantaſti eos: af-
flixiſti ꝑplos et expuliſti eos. Nec eni in
gladio ſuo poſſederūt terrā: ⁊ bꝛachium
eoꝝ nō ſaluauit eos. Sed dextera tua et
bꝛachiū tuū ⁊ illumiatio vult⁹ tui: quo-
niaꝫ complacuiſti in eis. Tu es ipſe rex
meus et deus meus: qui mādas ſalutes
iacob. In te inimicoſ nr̄os ventilabim⁹
coꝛnu: ⁊ ī noīe tuo ſpernem⁹ inſurgētes
in nobis. Non eni in arco meo ſperabo:
⁊ gladi⁹ meus non ſaluabit me. Salua
ſti eni nos de affligētib⁹ nos: ⁊ odiētes

nos cõfudiſti. In deo laudabimur tota
die: ⁊ in noīe tuo cõfitebimur i ſeculũ.
Nũc aũt repuliſti ⁊ ꝯfudiſti nos: ⁊ non
egredieris in ꝟtutibus nr̃is. Auertiſti
nos retrorſũ pꝰ iīmicos nr̃os: ⁊ q̃ oderũt
nos diripiebãt ſibi. Dediſti nos tanq̃
oues eſcarũ: ⁊ in gentibꝰ diſpſiſti nos.
Uẽdidiſti ppl̃m tuũ ſine p̃cio: et nõ fuit
multitudo in cõmutationibꝰ eoꝝ. Po
ſuiſti nos obpprobriũ vicinis nr̃is: ſub
ſãnationẽ ⁊ deriſũ his q̃ ſũt in circũitu
nr̃o. Poſuiſti nos in ſilitudinẽ gentibꝰ
cõmotionẽ capitiſ in ppl̃is. Tota di ve
recũdia mea: ɔtra me ẽ: ⁊ confuſio faciei
mee cooperuit me. A voce exprobrãtis
⁊ obloquentꝭ: a facie iīmici ⁊ ꝑſequẽtꝭ.
Hec oīa venerũt ſuꝑ nos nec obliti ſu-
mꝰ te: ⁊ inique nõ egimus in teſtamẽ-
to tuo. Et non receſſit retro cor nr̃m: et
declinaſti ſemitas nr̃as a via tua. Qm̃
hũiliaſti nos i loco afflictiõis: ⁊ coope-
ruit nos vmbra mortis. Si obliti ſumꝰ
nomen dei nr̃i: et ſi expandimꝰ manus
nr̃as ad deũ alienũ. Nõne deꝰ requiret
iſta? ipſe enim nouit abſcõdita cordis.
Ro.8.g Qm̃ propter te mortificamur tota die:
eſtimati ſumꝰ ſicut oues occiſionis. Ex-
urge q̃re obdormis dñe? exurge ⁊ ne re-
pellas in finẽ. Quare faciẽ tuã auertis:
obliuiſceris inopie nr̃e ⁊ tribulationis
nr̃e? Qm̃ hũiliata eſt in puluere aĩa no-
ſtra: conglutinatꝰ eſt in terra venter nr̃.
Exurge dñe adiuua nos: ⁊ redime nos
ꝑpter nomẽ tuũ. In finẽ ꝓ his q̃ cõ-
mutabunt filiĳs chore ad intellectũ cã-
ticũ pro dilecto. XLIIII
e Ructauit cor meũ verbũ bonũ:
dico ego opa mea regi. Lingua
mea calamꝰ ſcribe: velociter ſcribentis.
Specioſus forma p̃ filiĳs hoĩm: diffuſa
eſt gratia in labiĳs tuis: ꝑpterea benedi
xit te deꝰ in eternum. Accingere gladio
tuo: ſuꝑ femur tuũ potẽtiſſime. Specie
tua ⁊ pulchritudine tua: intende ꝓſpere
ꝓcede ⁊ regna. Propter veritatẽ ⁊ man
ſuetudinẽ ⁊ iuſticiã: ⁊ deducet te mira-
biliter dextera tua. Sagitte tue acute:
ppl̃i ſub te cadent in corda inimicoꝝ re
Hebre.1. gis. Sedes tua deꝰ in ſeculũ ſecl̃i: virga
Ibidem. directionis ꝟga regni tui. Dilexiſti iu-
ſticiã ⁊ odiſti iniq̃tatẽ: ꝑpterea vnxit te
deꝰ deꝰ tuus oleo leticie p̃ ꝯſortibus tu
is. Myrrha ⁊ gutta ⁊ caſia a veſtimẽtis
tuis: a domibꝰ eburneis ex q̃bꝰ delecta-
uerũt te filie regũ in honore tuo. Aſti-
tit regina a dextris tuis in veſtitu deau
rato: circũdata varietate. Audi filia et
vide ⁊ inclina aurẽ tuã: ⁊ obliuiſcere po
pulũ ⁊ domũ pr̃is tui. Et cõcupiſcet rex
decorem tuũ: qm̃ ipſe eſt dñs deꝰ tuus ⁊
adorabũt eũ. Et filie tyri in muneribꝰ:
vultũ tuũ depcabunt omẽs diuites ple
bis. Omis gl̃ia eiꝰ filie regis ab intꝰ: in
fimbriĳs aureis circũamicta varietati-
bus. Adducent regi ꝟgines poſt eã: ꝓ-
xime eiꝰ afferent tibi. Afferent in leti-
cia ⁊ exultatiõe: adducent in templũ re
gis. Pro pr̃ibꝰ tuis nati ſunt tibi filiĳ:
ꝯſtitues eos principes ſuꝑ oẽm terram.
Memores erũt noĩs tui dñe: in oĩ gene-
ratiõe ⁊ generatiõe. Propterea ppl̃i cõ-
fitebunt tibi i eternũ: ⁊ in ſeculũ ſecl̃i.
In finẽ ꝓ filiĳs chore ꝓ arcanis.
Eus nr̃ refugiũ ⁊ virtꝰ: XLV
d adiutor in tribulatiõibꝰ q̃ inue-
nerũt nos nimis. Propterea nõ
timebimꝰ dũ turbabit terra: ⁊ transferẽ
tur mõtes in cor mariſ. Sonuerũt ⁊ tur
bate ſunt aque eoꝝ: ꝯturbati ſunt mon
tes in fortitudine eiꝰ. Fluminis impetꝰ
letificat ciuitatẽ dei: ſctificauit taberna
culũ ſuũ altiſſimꝰ. Deꝰ in medio eiꝰ nõ
cõmouebit: adiuuabit eã deꝰ mane di-
luculo. Conturbate ſunt gentes ⁊ incli-
nata ſunt regna: dedit vocẽ ſuã: mota ẽ
terra. Dñs virtutũ nobiſcũ: ſuſceptor nr̃
deꝰ iacob. Uenite ⁊ videte opa dñi que
poſuit ꝓdigia ſuꝑ terrã: auferens bella
vſq₃ ad finẽ terre. Arcũ ꝯteret ⁊ cõfrin-
get arma: ⁊ ſcuta cõburet igni. Uacate
⁊ videte qm̃ ego ſum deꝰ exaltabor i gẽ
tibus ⁊ exaltabor in terra. Dñs virtutũ
nobiſcũ: ſuſceptor nr̃ deꝰ iacob. In fi
nem ꝓ filiĳs chore: pſalmus dauid.
Mnes gentes plaudite XLVI
o manibꝰ: iubilate deo in voce ex-
ultationis. Qm̃ dñs excelſus ter
ribilis: rex magnꝰ ſuꝑ oẽm terrã. Sub-
iecit ppl̃os nobis: ⁊ gentes ſub pedibus
nr̃is. Elegit nobis hereditatẽ ſuã: ſpeci
em iacob quã dilexit. Aſcẽdit deꝰ in iu-
bilo: ⁊ dñs in voce tube. Pſallite dõ no
ſtro pſallite: pſallite regi noſtro pſallite.
Quoniã rex oĩs terre deꝰ: pſallite ſapiẽ-
ter. Regnabit deꝰ ſuꝑ gentes: deꝰ ſedet
ſuꝑ ſedẽ ſctãm ſuã. Principes ppl̃orum
ꝯgregati ſunt cũ deo abraã: qm̃ dĳ for-
tes terre vehemẽter eleuati ſũt. Pſal-
mus cantici filiĳs chore ſecũda ſabbati.
Agnꝰ dñs ⁊ laudabilis XLVII 44
m nimis in ciuitate dei nr̃i: in mõ-
te ſancto eiꝰ. Fundat exultatiõe

vniuerſe terre: mons ſion latera aquilo
nis ciuitas regꝭ magni. De⁹ in domib⁹
eius cognoſceť: cũ ſuſcipiet eã. Qm̃ ec-
ce reges terre cõgregati ſunt: cõuenerũt
in vnuꝫ. Ipſi videntes ſic ãmirati ſunt:
conturbati ſunt: cõmoti ſunt: tremoꝛ ap
pꝛehẽdit eos. Ibi doloꝛes vt parturien-
tis: in ſpũ vehemẽti cõteres naues thar
ſis. Sicut audiuim⁹ ſic vidim⁹ in ciui-
tate dñi virtutum in ciuitate dei noſtri:
deus fundauit eã in eternũ. Suſcepim⁹
deus miſcdias tuã: in medio templi tui.
Scdm nomẽ tuũ deus ſic ⁊ laus tua in
fines terre: iuſticia plena eſt dextera tua
6 Leteť mons ſion ⁊ exultẽt filie iude: ꝓ
pter iudicia tua dñe. Circũdate ſion et
cõplectimini eã: narrare in turrib⁹ eius
Ponite coꝛda vr̃a in ꝟtute ei⁹: ⁊ diſtri-
buite domos ei⁹ vt enarretis in ꝓgenie
altera. Qm̃ hic eſt deus de⁹ noſter ĩ eter
num ⁊ in ſeculũ ſeculi: ipſe reget nos in
ſecula. In finem pꝛo filijs choꝛe: pſal-
mus dauid. XLVIII

a Udite hec oẽs gentes: aurib⁹ ꝑ-
cipite omẽs qui habitatꝭ oꝛbem
Quicꝫ terrigene ⁊ filij hoim: ſil̃ in vnuꝫ
diues ⁊ pauꝑ. Os meũ loqueť ſapienti-
am: ⁊ meditatio coꝛdis mei pꝛudentiaꝫ.
Inclinabo in parabolã aurẽ: aperiã in
pſalterio ꝓpoſitionẽ meaꝫ. Cur timebo
in die mala: iniquitas calcanei mei cir-
cundabit me. Qui cõfidũt in ꝟtute ſua:
⁊ in multitudine diuitiarũ ſuarũ gloꝛi-
anť. Frater nõ redimit redimet homo:
nõ dabit deo placationẽ ſuã. Et ꝓciũ re
demptiõis aie ſue: ⁊ laboꝛabit in eter-
nũ ⁊ viuet adhuc in fineꝫ. Non videbit
interitũ cũ viderit ſapiẽtes moꝛientes:
ſimul inſipiẽs ⁊ ſtult⁹ ꝑibunt. Et relin-
quent alienis diuitias ſuas: ⁊ ſepulchꝛa
eoꝛũ dom⁹ illoꝛũ in eternũ. Tabernacu
la eoꝝ in ꝓgenie ⁊ ꝓgenie: vocauerunt
I.e noia ſua in terris ſuis. Et hõ cũ in hono
re eſſet nõ intellexit: cõpatus eſt iumen-
tis inſipientib⁹: ⁊ ſil̃is fact⁹ eſt illis. Hec
via illoꝝ ſcãdalũ ipis: ⁊ poſtea ĩ oꝛe ſuo
complacebũt. Sicut oues in inferno po
ſiti ſunt: moꝛs depaſcet eos. Et dñabũť
eoꝝ iuſti in matutino: ⁊ auxiliũ eoꝝ ve
teraſcet in inferno a glia eoꝝ. Uerũtñ
deus redimet aiam meã de manu infe-
ri: cũ accepit me. Ne timueris cũ diues
fact⁹ fuerit homo: ⁊ cũ multiplicata fue
27 rit glia domus ei⁹. Qm̃ cũ interierit nõ
ſumet oia: necꝫ deſcẽdet cũ eo glã eius.
Quia aia ei⁹ in vita ipſi⁹ bñdiceť: cõfi
tebitur tibi cũ benefeceris ei. Introibit
vſcꝫ in ꝓgenies patrũ ſuoꝛũ: vſcꝫ ĩ eter-
nũ nõ videbit lumẽ. Homo cũ in hono- Z. eo.
re eſſet nõ intellexit: comparatus eſt iu-
mentis inſipientibus: ⁊ ſimilis factus
eſt illis. Pſalmus aſaph. XLIX

d Eus deoꝝ dñs locut⁹ eſt: ⁊ voca
uit terrã. A ſolis oꝛtu vſcꝫ ad oc
caſum: ex ſion ſpecies decoꝛꝭ ei⁹.
Deus manifeſte veniet: de⁹ nr̃ ⁊ nõ ſile-
bit. Ignis in cõſpectu ei⁹ exardeſcet: et ĩ
circuitu ei⁹ tempeſtas valida. Aduoca-
uit celũ deſurſum: ⁊ terrã diſcernere po-
pulũ ſuũ. Cõgregate illi ſctõs ei⁹: qui oꝛ-
dinãt teſtamentũ eius ſuꝑ ſacrificia. Et
annũciabũt celi iuſticiã ei⁹: qm̃ de⁹ iu-
dex eſt. Audi ppl̃s me⁹ ⁊ loquar: iſrl̃ ⁊ te
ſtificaboꝛ tibi: deus de⁹ tuus ego ſum.
Nõ in ſacrificijs tuis arguã te holocau
ſta aũt tua in ꝯſpectu meo ſũt ſemꝑ. Nõ
accipiã de domo tua vitulos: necꝫ ꝺ gre
gibus tuis hircos. Qm̃ mee ſũt oẽs fere
ſiluarũ: iumẽta in mõtib⁹ ⁊ boues. Co-
gnoui oia volatilia celi: ⁊ pulchꝛitudo
agri mecũ eſt. Si eſuriero nõ dicaꝫ tibi:
me⁹ eſt enĩ oꝛbis terre ⁊ plenitudo eius.
Nunqd mãducabo carnes tauroꝝ: aut
ſãguinẽ hircoꝝ potaboꝛ Immola deo ſa
crificiũ laudis: ⁊ redde altiſſio vota tua
Et inuoca me in die tribulatiõis: eruaꝫ
te ⁊ honoꝛificabis me. Pctõꝛi aũt dixit
de⁹: quare tu enarras iuſticias meas: et
aſſumis teſtamentũ meũ ꝑ os tuũ? Tu
vero odiſti diſciplinã: ⁊ ꝓieciſti ſermo-
nes meos retroꝛſum. Si videbas fureꝫ:
currebas cũ eo: ⁊ cũ adulterꝭ poꝛtioneꝫ
tuã ponebas. Os tuũ abundauit mali-
cia: ⁊ lingua tua ꝯcinnabat dolos. Se-
dens aduerſus frẽm tuũ loqbarꝭ: ⁊ ad-
uerſum filiũ mr̃is tue ponebas ſcãdalũ
hec feciſti ⁊ tacui. Exiſtimaſti inique ꝙ
ero tui ſil̃is: arguã te ⁊ ſtatuã ꝯtra faciẽ
tuã. Intelligite hec q̃ obliuiſcimini de-
um: neqñ rapiat vt nõ ſit q̃ eripiat. Sa
crificiũ laudis honoꝛificabit me: et illic
iter q̃ oñdã illi ſalutare dei. Pſalmus
in finẽ dauid qñ venit ad eũ nathan ꝓ
pheta qñ intrauit ad berſabee. L

m Iſerere mei de⁹: ſm magnã miſe I.55. I.56.
ricoꝛdiã tuaꝫ. Et ſm multitudi-
nẽ miſerationũ tuaꝝ: dele iniq̃-
tatẽ meã. Ampli⁹ laua me ab iniquita-
te mea: ⁊ a pctõ meo mũda me. Qm̃ ini-
quitatẽ meã ego cognoſco: ⁊ pctm̃ meũ
ꝯtra me ẽ ſemꝑ. Tibi ſoli peccaui ⁊ ma
lũ coꝛã te feci: vt iuſtificerꝭ in ſmonib⁹ Ro a.

tuis ⁊ vincas cū iudicaris. Ecce enim ī
iniquitatibꝰ ꝯceptꝰ ſum: ⁊ in pctis cōce
pit me mater mea. Ecce enī ꝟitatē dile-
xiſti: incerta ⁊ occulta ſapie tue manife-
ſtaſti mihi. Aſperges me dn̄e hyſopo et
mūdabor: lauabis me ⁊ ſuꝑ niuē deal-
babor. Auditui meo dabis gaudiū ⁊ le-
ticiā: ⁊ exultabūt oſſa hūiliata. Auerte
faciē tuā a pctis meis: ⁊ om̄s iniq̄tates
meas dele. Cor mūdū crea ī me deꝰ: ⁊ ſpi
ritū rectū innoua in viſceribꝰ meis. Ne
ꝓiicias me a facie tua: ⁊ ſpm̄ ſctm̄ tuuꝫ
ne auferas a me. Redde mihi leticiā ſa-
lutaris tui: ⁊ ſpū principali ꝯfirma me.
Docebo iniq̄s vias tuas: et impij ad te
cōuertent̄. Libera me de ſanguinibꝰ de
us deus ſalutis mee: ⁊ exultabit lingua
mea iuſticiā tuam. Dn̄e labia mea ape-
ries: ⁊ os meū annūciabit laudē tuam.
Quoniā ſi voluiſſes ſacrificiū dediſſem:
vtiq꜄ holocauſtiſ nō delectaberiſ. Sacrifi
ciū deo ſpūs ꝯtribulatꝰ: cor ꝯtritū et hu
miliatū deus nō deſpicies. Benigne fac
dn̄e in bona volūtate tua ſion: vt edifi-
cent̄ muri hieruſalē. Tūc acceptabis ſa
crificiū iuſticie oblationes et holocau-
ſta: tūc imponēt ſuꝑ altare tuū vitulos.
In finē intellectus dauid cū venit ad
eū doech idumeus ⁊ nūciauit ſauli: ve-
nit dauid in domū abimelech. LI
Uid gloriaris in malicia: qui po
q tens es in iniq̄tate? Tota die in
iuſticiaꝫ cogitauit lingua tua ſi-
cut nouacula acuta feciſti dolū. Dilexi-
ſti maliciā ſuꝑ benignitatē: iniquitateꝫ
magis q̄ꝫ loqui equitatē. Dilexiſti omia
verba p̄cipitatiōis: lingua doloſa. Pro-
pterea deꝰ deſtruet te in finē: euellet te ⁊
emigrabit te de tabernaculo tuo: ⁊ radi
cem tuā de terra viuentiū. Uidebūt iu-
ſti ⁊ timebūt: ⁊ ſuꝑ eū ridebūt ⁊ dicent:
ecce homo qui nō poſuit deū adiutoreꝫ
ſuum. Sed ſperauit in multitudine di-
uitiarū ſuaꝝ ⁊ p̄ualuit in vanitate ſua.
Ego autē ſicut oliua fructifera ī domo
dei: ſperaui in miſcōia dei in eternū ⁊ in
ſeculū ſeculi. Cōfitebor tibi in ſeculū q꞉
feciſti: ⁊ expectabo nomē tuū qm̄ bonū
in ꝯſpectu ſctōꝝ tuoꝝ. In finē intel-
lectus dauid ꝓ amalech. LII
R. 13. Ixit inſipiens in corde ſuo nō
eſt deus. Corrupti ſunt et abo-
d minabiles facti ſunt in iniqui
tatibus: non eſt qui faciat bo
num. Deus d̄ celo ꝓſpexit ſuꝑ filios ho
minū: vt videat ſi eſt intelligens aut re
quirens deū. Omēs declinauerūt ſimul r.
inutiles facti ſunt: nō eſt qui faciat bo- .3.b
nū: nō eſt vſq꜄ ad vnū. Nōne ſcient oēs
qui oꝑant̄ iniquitatē: qui deuorant ple
bem meā vt cibū panis? Deū nō inuoca
uerūt: illic trepidauerūt timore vbi non
fuit timor. Qm̄ deꝰ diſſipauit oſſa eoruꝫ
qui hoībꝰ placent: cōfuſi ſunt qm̄ deus
ſpreuit eos. Quis dabit ex ſion ſalutare r.
iſrael: cū conuerterit deus captiuitatem
plebis ſue exultabit iacob ⁊ letabit̄ iſra
el. In finē in carminibꝰ intellectꝰ da
uid cū veniſſent cyphei ⁊ nūciaſſent ſau
li: nōne dauid abcōditꝰ eſt apud nos.
Eus in nomie tuo ſaluū LIII
d me fac: ⁊ in ꝟtute tua iudica me
Deus exaudi orationē meā: auri
bus percipe verba oris mei. Qm̄ alieni
inſurrexerūt aduerſū me: ⁊ fortes queſie
rūt aiam meā: ⁊ nō ꝓpoſuerūt deū ante
ꝯſpectū ſuū. Ecce enī deꝰ adiuuat me: et
dn̄s ſuſceptor eſt anie mee. Auerte ma-
la inimiciſ meis: ⁊ in ꝟitate tua diſꝑde
illos. Uolūtarie ſacrificabo tibi: ⁊ ꝯfite-
bor noi tuo dn̄e qm̄ bonū eſt. Quoniaꝫ
ex oī tribulatiōe eripuiſti me: ⁊ ſuꝑ ini-
micos meos deſpexit oculꝰ meꝰ. In finē
in carmibꝰ intellectꝰ dauid. LIIII
Xaudi deus orationē meā: et ne
e deſpexeris dep̄cationem meā: in-
tende mihi ⁊ exaudi me. Cōtriſta
tus ſum in exercitatione mea: ⁊ ꝯturba
tus ſum a voce inimici ⁊ a tribulatione
pctōris. Qm̄ declinauerūt in me iniq̄ta
tes: ⁊ in ira moleſti erāt mihi. Cor meuꝫ
ꝯturbatū eſt in me: ⁊ formido mortiſ ceci
dit ſuꝑ me. Timor ⁊ tremor venerūt ſuꝑ
me: ⁊ ꝯtexerūt me tenebre. Et dixi: q̇s da
bit mihi pēnas ſicut colūbe: ⁊ volabo ⁊
requieſcā. Ecce elongaui fugiēs: ⁊ māſi
in ſolitudine. Expectabā eū qui ſaluum
me fecit: a puſillanimitate ſpūs ⁊ tempe
ſtate. Precipita dn̄e diuide linguaſ eoꝝ:
qm̄ vidi iniq̄tatē ⁊ ꝯtradictionē ī ciui-
tate. Die ac nocte circūdabit eā ſuꝑ mu
ros eiꝰ iniquitas: et labor in medio eiꝰ
⁊ iniuſticia. Et nō defecit de plateis eiꝰ:
vſura ⁊ dolus. Qm̄ ſi inimicꝰ meꝰ ma-
lediriſſet mihi: ſuſtinuiſſeꝫ vtiq꜄. Et ſi is
qui oderat me ſuꝑ me magna locutꝰ fu-
iſſet: abſcōdiſſem me forſitan ab eo. Tu
vero homo vnanimis: dux meꝰ ⁊ notus
meꝰ. Qui ſimul mecuꝫ dulces capiebas
cibos: in domo dei ambulauimꝰ cū con
ſenſu. Ueniat mors ſuꝑ illos: et deſcen-
dant in infernū viuentes. Qm̄ nequitie

In habitaculis eoꝝ: ĩ medio eoꝝ. Ego
aũt ad deũ clamaui: ꝛ dñs ſaluauit me.
Veſpe ꝛ mane ꝛ meridie narrabo ꝛ an-
nũciabo: ꝛ exaudiet vocẽ meã. Redimet
ĩ pace aĩam meã ab his q̄ appropiquãt
mihi: qm̄ inter mltos erãt mecũ. Exau
diet de⁹ ꝛ hũiliabit illos: q̄ ẽ añ ſecula.
Nõ.n.ẽ illꝭ cõmutatio ꝛ nõ timuerũt deũ
extẽdit manũ ſuã ĩ retribuẽdo. Cõtami
nauerũt teſtamẽtũ ei⁹ diuiſi ſũt ab ira
vult⁹ ei⁹: ꝛ appropinquit coꝛ illi⁹. Mol
liti ſũt ſmões ei⁹ ſup oleũ: ꝛ ipſi ſũt ia-
cula. Iacta ſup dñm curã tuã ꝛ ipſe te
enutriet: ꝛ nõ dabit ĩ eternũ fluctuatio
nẽ iuſto: Tu vo de⁹: deduces eos ĩ pu-
teũ interit⁹. Viri ſanguinũ ꝛ doloſi non
dimidiabũt dies ſuos: ego aũt ſperabo
ĩ te dñe. In finẽ ꝓ pplo q̄ a ſctis lõge
fact⁹ eſt in tituli inſcriptiõe ipſi dauid
cũ tenerẽt eũ allophyli in geth. LV
5 Iſerere mei de⁹ qm̄ conculcauit
m me hõ tota die ĩpugnãs tribula
uit me. Cõculcauerũt me ĩimici
mei tota die: qm̄ mlti bellãtes adũſum
me. Ab altitudine diei timebo: ego vo
ĩ te ſperabo. In deo laudabo ſermones
meos: ĩ deo ſperaui nõ timebo q̄d faci-
at mihi caro. Tota die vba mea execra
bant̃: adũſum me oẽs cogitatiões eoꝝ
ĩ malũ. Inhabitabũt ꝛ abſcõdẽt: ipi cal
caneũ meũ obſeruabũt. Sicut ſuſtinue
rũt aĩam ꝓ nihilo ſaluos facies illos: ĩ
ira pplos ꝯfringes. De⁹ vitã meã annũ
ciaui tibi: poſuiſti lachrymas meas ĩ cõ
ſpectu tuo. Sicut ꝛ ĩ ꝓmiſſiõe tua: tũc
ꝯuertent̃ ĩimici mei retroꝛſũ. In q̄cũq̧
die ĩuocauero te: ecce cognoui qm̄ de⁹ me-
us es. In deo laudabo vbũ: ĩ dño lau-
dabo ſermonẽ: ĩ deo ſperaui nõ timebo
q̄d faciat mihi hõ. In me ſunt de⁹ vota
11 tua: q̄ reddã laudatiões tibi. Qm̄ eripu
iſti aĩam meã de morte: ꝛ pedes meos d
lapſu: vt placeã corã deo ĩ lumie viuen-
tiũ. In finẽ ne diſꝑdas dauid ĩ tituli
inſcriptione cũ fugeret a facie ſaul regꝭ
iſrael in ſpelũcã. LVI
Iſerere mei de⁹ miſere mei: qm̄
m in te ꝯfidit aĩa mea. Et ĩ vmbra
alarũ tuarũ ſperabo donec trã-
ſeat iniq̄tas. Clamabo ad deũ altiſſimũ
deũ qui bñ fecit mihi. Miſit de celo ꝛ li
berauit me: dedit in opprobriũ ꝯculcã-
tes me. Miſit de⁹ miſericoꝛdiã ſuã ꝛ vi
tatẽ ſuã: ꝛ eripuit aĩam meam de medio
catuloꝝ leonũ: dormiui ꝯturbat⁹. Filij
hoĩuꝫ dentes eoꝝ arma ꝛ ſagitte: ꝛ lin-
gua eoꝝ gladi⁹ acut⁹. Exaltare ſup ce-
los de⁹: ꝛ in oĩ terra glia tua. Laqueũ
parauerũt pedib⁹ meis: ꝛ incuruauerũt
aĩam meã. Foderũt añ faciẽ meã foueã
ꝛ ĩciderũt ĩ eã. Paratũ coꝛ meũ: de⁹ para- Ĩ.107.
tũ coꝛ meũ: cãtabo ꝛ pſalmũ dicã dño.
Exurge glia mea exurge pſalteriũ ꝛ ci-
thara exurgã diluculo. Cõfitebor tibi ĩ
pplis dñe: ꝛ pſalmũ dicaꝫ tibi ĩ gẽtib⁹.
Qm̄ magnificata ẽ vſq̧ ad celos miſi-
coꝛdia tua: ꝛ vſq̧ ad nubes vitas tua.
Exaltare ſup celos de⁹: ꝛ ſup oẽm terrã
gloria tua. In finẽ ne diſꝑdas dauid
in tituli inſcriptione. LVII
I vere vtiq̧ iuſticiã loquimi: re-
ſ cte iudicate filij hoĩuꝫ. Eteni in
coꝛde iniquitates opami in ter-
ra: iniuſticias man⁹ vrẽ cõcinnant. Alie
nati ſũt pctõres a vulua: errauerunt ab
vtero locuti ſũt falſa. Furoꝛ illis ſm ſimi
litudinẽ ſerpẽtꝭ: ſicut aſpidis ſurde: et
obturãtis aures ſuas. Que nõ exaudiet
vocẽ incãtãtiũ: ꝛ venefici incãtantꝭ ſa-
piẽter. De⁹ cõteret dẽtes eoꝛum in oꝛe
ipſoꝝ: molas leonũ cõfringet dñs. Ad
nihilũ deuenient tanq̧ aqua decurrẽs
intendit arcũ ſuũ donec infirment̃. Si
cut cera que fluit auferent̃: ſupcecidit
ignis ꝛ nõ viderũt ſolẽ. Priuſq̧ intelli
gerẽt ſpine vrẽ rhamũ: ſicut viuẽtes ſic
in ira abſoꝛbet eos. Letabit̃ iuſt⁹ cũ vi-
derit vindictã: man⁹ ſuas lauabit ĩ ſan
guine peccatoꝝ. Et dicet homo ſi vtiq̧
eſt fruct⁹ iuſto: vtiq̧ eſt deus iudicans
eos in terra. In finẽ ne diſperdas da
uid in tituli inſcriptiõe: qñ dimiſit ſaul
ꝛ cuſtodiuit domuꝫ eius vt interficeret
eum. LVIII
Ripe me de inimicis meis deus
e meus: ꝛ ab inſurgentibus in me
libera me. Eripe me de operan-
tib⁹ iniq̄tatẽ: ꝛ de viris ſanguinũ ſalua
me. Quia ecce ceperũt aĩam meã: irrue-
rũt in me foꝛtes. Neq̧ iniq̄tas mea neq̧
pctm̄ meũ dñe: ſine iniq̄tate cucurri et
direxi. Exurge in occurſũ meũ ꝛ vide: ꝛ
tu dñe deus virtutũ deus iſrl. Intende
ad viſitandas oẽs gentes: nõ miſerearꝭ
oĩbus qui opant̃ iniq̄tatẽ. Conuertent̃ Ĩ.eo.
ad veſperã ꝛ famem patient̃ vt canes: ꝛ
circũibũt ciuitatẽ. Ecce loquent̃ in oꝛe
ſuo: ꝛ gladius in labijs eoꝝ: qm̄ q̄s au-
diuit? Et tu dñe deridebis eos: ad nihi
lum deduces oẽs gentes. Fortitudineꝫ
meã ad te cuſtodiã: q2 de⁹ ſuſceptoꝛ me⁹
es: de⁹ me⁹ miſericoꝛdia ei⁹ ꝑueniet me

Deꝰ oñdet mihi ſuꝑ ĩimicos meos: ne
occidas eos neq̄ñ obliuiſcãẜ pplĩ mei.
Diſpge illos in ꝟtute tua: ꝛ depone eos
ꝓtector meꝰ dñe. Delictũ oꝛis eoꝝ: ſmo
nez labioꝝ ipoꝝ: ꝛ cōprehēdanẜ i ſuꝑ-
bia ſua. Et de execratiōe ꝛ mēdacio an
nũciabũẜ i ꝯſũmatione: i ira cōſũmati-
onis ꝛ nō erũt. Et ſciēt q꞉ deꝰ dñabitur
S.e. iacob: ꝛ finiũ terre. Cōuertenẜ ad veſpe
ram ꝛ famē patienẜ vt canes: ꝛ circũi-
bat ciuitatē. Ipſi diſpgenẜ ad mãducã
dum: ſi ꝟo nō fuerit ſaturati ꝛ murmu-
rabunt. Ego autem cãtabo fortitudinē
tuam: ꝛ exaltabo mane miſericordiam
tuã. Quia factꝰ es ſuſceptor meꝰ: ꝛ refu-
giũ meũ i die tribulationis mee. Adiu
tor meꝰ tibi pſallã: q꞉ deꝰ ſuſceptor meꝰ
es: deꝰ meꝰ miſicordia mea. In finē ꝓ
his q̄ cōmutabũẜ i tituli iſcriptiōe ipſi
dauid i doctrinã: cũ ſuccēdit meſopota
miã ſyrie ꝛ ſobal: ꝛ ꝯuertit ioab: ꝛ ꝑcuſ-
ſit edō in valle ſalinarũ duodeci milia.
Eus repuliſti nos ꝛ de- LIX
d ſtruxiſti nos: iratꝰ es ꝛ miſertus
es nobis. Cōmouiſti ťrã ꝛ ꝯtur-
baſti eã: ſana cōtritiones eiꝰ q꞉ cōmota
eſt. Oſtēdiſti pplo tuo dura potaſti nos
vino cõpũctiōis. Dediſti metuētibꝰ te
ſignificationē: vt fugiãt a facie arcꝰ. Et
liberenẜ dilecti tui: ſaluum fac dextera
tua ꝛ exaudi me. Deꝰ locutꝰ eſt in ſctō
ſuo: letabor ꝛ partibor ſichimã: ꝛ ꝯual-
J.107. lem tabernaculoꝝ metibor. Meꝰ ē ga-
laad ꝛ meꝰ eſt manaſſes: ꝛ ephraim for-
titudo capitꝭ mei. Juda rex meꝰ: moab
olla ſpei mee. In idumeã extēdã calcia
mentum meũ: mihi alienigene ſubditi
ſũt. Quis deducet me in ciuitatē muni-
tam: quis deducet me vſq; in idumeã?
Nōne tu deꝰ q̄ repuliſti nos? ꝛ nō egre-
J.107. dieris deꝰ in virtutibꝰ nr̃is. Da nobis
auxiliũ de tribulatiōe: ꝛ vana ſalus ho
minis. In deo faciemꝰ ꝟtutē: ꝛ ipſe ad
nihilũ deducet tribulãtes nos In fi-
nem in hymnis: pſalmus dauid. LX
Xaudi deus deꝑcationē meam:
e intēde orationi mee. A finibus
terre ad te clamaui dũ anxiareẜ
cor meũ: in petra exaltaſti me. Deduxi-
ſti me q꞉ factꝰ es ſpes mea: turris forti-
tudinis a facie iimici. Inhabitabo i ta-
bernaculo tuo in ſecula: ꝓtegar i vela-
mento alarũ tuarũ. Qm̃ tu deꝰ meꝰ ex-
audiſti orationē meã: dediſti heredita-
tem timētibꝰ nomē tuũ. Dies ſuꝑ dies
regꝭ adijcies: ãnos eiꝰ vſq; in diē gene-
ratiōis ꝛ generatiōis. Permanet i eter
nũ i ꝯſpectu dei: miſericordiã ꝛ ꝟitatē
eiꝰ q̄s reqret? Sic pſalmũ dicã noī tuo i
ſeculũ ſecli: vt reddã vota mea de die i
diē. In finē ꝓ ydithũ: pſ̄ dauid. LXI
Onne deo ſubiecta erit aīa mea
n ab ipſo eni ſalutare meũ. Nã ꝛ
ipſe deꝰ meꝰ et ſalutarꝭ meꝰ ſuſ-
ceptor meꝰ: nō mouebor ãpliꝰ. Quouſq;
irruitꝭ i hoīem: interficitꝭ vniuerſi vos
tanq̄ꝫ parieti iclinato ꝛ macerie depul-
ſe? Uerũtñ ꝓciũ meũ cogitauerũt repel-
lere: cucurri in ſiti: ore ſuo bñdicebãt ex
corde ſuo maledicebãt. Uerũtñ deo ſub
iecta eſto aīa mea: qm̃ ab ipō patientia
mea. Quia ipſe deꝰ meus ꝛ ſaluator me
us: adiutor meꝰ non emigrabo. In deo
ſalutare meũ ꝛ gloria mea: deus auxilij
mei ꝛ ſpes mea in deo eſt. Sperate i eo
oīs congregatio pplĩ: effundite coram
illo corda vr̃a: deꝰ adiutor nr̃ in eternũ
Uerũtñ vani filij hoiuz: mendaces filij
hoiuz in ſtateris: vt decipiãt ipſi de va-
nitate in id ipſũ. Nolite ſperare in ini-
quitate: ꝛ rapinas nolite ꝯcupiſcere: di
uitie ſi affluãt nolite cor apponere. Se
mel locutꝰ ē deꝰ duo hec audiui: q꞉ ptãs
dei ē et tibi dñe miſericordia: q꞉ tu red-
dis vnicuiq; iuxta opa ſua. Pſalmꝰ
dauid cũ eſſet in deſerto iudee. LXII
Eus deꝰ meꝰ: ad te de luce vigi-
d lo. Sitiuit i te aīa mea: q̄ mul-
tipliciter tibi caro mea. In terra
deſerta inuia ꝛ inaquoſa ſic ſancto ap-
parui tibi: vt viderē virtutē tuã ꝛ glo-
riaz tuã: Qm̃ melior eſt miſicordia tua
ſuꝑ vitas: labia mea laudabunt te. Sic
bñdicã te in vita mea: ꝛ i noīe tuo leua
bo manꝰ meas. Sicut adipe ꝛ pingue-
dine repleaẜ aīa mea: ꝛ labijs exultatio
nis laudabit os meum. Sic memor fui
tui ſuꝑ ſtratũ meũ: in matutinis medi-
tabor in te: q꞉ fuiſti adiutor meꝰ. Et in
velamēto alarũ tuaꝝ exultabo: adheſit
aīa mea poſt te: me ſuſcepit dextera tua
Ipſi ꝟo in vanũ queſierũt aīam meaz:
introibũt in inferiora terre: tradenẜ in
manus gladij: partes vulpiuz erũt. Rex
ꝟo letabiẜ i deo laudabũẜ oēs q̄ iurãt
in eo: q꞉ obſtructũ eſt os loquētiũ iniq̄.
In finē pſalmꝰ dauid. LXIII
Xaudi deus orationē meam cuz
e deprecor: a timore inimici eripe
animã meaz. Protexiſti me a cō
uentu malignãtiũ: a multitudine ope-
rantiuz iniquitatē. Quia exacuerũt vt

gladium linguas ſuas: intenderunt arcum rem amaram: vt ſagittas in occultis imaculatū. Subito ſagittabūt eū et nō timebūt: firmauerūt ſibi ſermonem neq̃. Narrauerūt vt abſcōderent laqueos: dixerunt quis videbit eos? Scrutati ſūt iniquitates: defecerūt ſcrutantes ſcrutinio. Accedet homo ad cor altū: et exaltabit᷑ deus. Sagitte paruulorū facte ſūt plage eorū: ⁊ infirmate ſūt cōtra eos lingue eorū. Cōturbati ſūt oēs qui videbāt eos: ⁊ timuit oīs hō Annūciauerūt opa dei: ⁊ facta ei⁹ intellexerunt. Letabit᷑ iuſt⁹ in dño ⁊ ſperabit in eo: ⁊ laudabunt᷑ omēs recti corde. In finē pſalmus dauid canticū aggei hieremie ⁊ ezechielis de v̄bo ꝑegrinationis: ⁊ de ppl'o trāſmigratiōis cū inciperent proficiſci. LXIIII

Te decet hymn⁹ deus in ſion: et tibi reddet᷑ votū in hierl'm. Exaudi orationē meā: ad te oīs caro veniet. Uerba iniquorū ꝓualuerunt ſuꝑ nos: ⁊ impietatib⁹ nr̄is tu ꝓpitiaberis. Beat⁹ quē elegiſti ⁊ aſſūpſiſti: inhabitabit in atrijs tuis. Replebimur ī bonis domus tue: ſanctū eſt templū tuum mirabile in equitate. Exaudi nos deus ſalutarꝭ nr̄: ſpes oīū finiū terre ⁊ ī mari longe. Preparās mōtes ī virtute tua accinct⁹ potētia: qui cōturbas ꝓfundū maris ſonū fluctuū ei⁹. Turbabūt᷑ gentes ⁊ timebūt qui habitāt termīos a ſignis tuis: exitus matutini ⁊ veſpe delectabis. Uiſitaſti terrā ⁊ inebriaſti eam: multiplicaſti locupletare eā. Flumē dei repletū eſt aquis: paraſti cibū illoꝝ qm̄ ita ē ꝑparatio ei⁹. Riuos ei⁹ iebriās multiplica genimina ei⁹: in ſtillicidijs ei⁹ letabit᷑ germinās. Bn̄dices corōe āni benignitatꝭ tue: ⁊ cāpi tui replebūt᷑ vbertate. Pingueſcēt ſpecioſa deſerti: ⁊ exultatione colles accigent᷑. Induti ſūt arietes ouiū: ⁊ valles abundabūt frumēto clamabūt eteni hymnū dicēt. In finē cāticū pſalmi reſurrectionis. LXV

Iubilate deo oīs terra: pſalmum dicite noī eius: date glorīā laudi eius. Dicite deo ꝙ̃ terribilia ſūt opa tua dñe: in multitudine virtutis tue mentiēt᷑ tibi inimici tui. Oīs terra adorat te ⁊ pſallat tibi: pſalmū dicat noī tuo. Uenite ⁊ videte opa dei: terribilis in conſilijs ſuꝑ filios hoīuꝫ. Qui cōuertit mare in aridam: in flumine ꝑtranſibunt pede ibi letabimur in ipſo. Qui dñatur ī virtute ſua in eternū: oculi ei⁹ ſuꝑ gentes reſpiciūt: qui exaſperāt nō exaltent᷑ in ſemetipſis. Bn̄dicite gētes deū nr̄m: ⁊ auditam facite vocē laudis eius. Qui poſuit aīaꝫ meā ad vitā: ⁊ nō dedit in cōmotionē pedes meos. Qm̄ ꝓbaſti nos deus: igne nos examinaſti ſicut examinat᷑ argentū. Induxiſti nos in laqueū: poſuiſti tribulatiōes in dorſo noſtro: impoſuiſti hoīes ſuꝑ capita nr̄a. Trāſiuim⁹ ꝑ ignem ⁊ aquam ⁊ eduxiſti nos in refrigeriū. Introibo ī domū tuaꝫ in holocauſtis: reddam tibi vota mea que diſtinxerunt labia mea. Et locutū eſt os meum: in tribulatione mea. Holocauſta medullata offeram tibi cum incenſo arietū: offeram tibi boues cū hircis. Uenite audite ⁊ narabo oēs qui timetꝭ deū: quāta fecit aīe mee. Ad ipſum ore meo clamaui: ⁊ exaltaui ſub lingua mea. Iniquitatē ſi aſpexi in corde meo: nō exaudiet dñs. Propterea exaudiuit deus: ⁊ attēdit voci deꝑcationis mee. Bn̄dictus de⁹: qui nō amouit orationē meā ⁊ miſericordiā ſuā a me. In finem in hymnis: pſalmus cātici dauid. LXVI

Deus miſereat᷑ nr̄i ⁊ bn̄dicat nobis: illuminet vultum ſuuꝫ ſuꝑ nos et miſereat᷑ nr̄i. Ut cognoſcamus in terra viam tuā: in oībus gētibus ſalutare tuū. Cōfiteant᷑ tibi ppl'i deus: confiteant᷑ tibi populi omēs. Letentur ⁊ exultent gentes: quoniā iudicas populos in equitate: ⁊ gētes in terra dirigis. Cōfiteant᷑ tibi ppl'i deus: cōfiteant᷑ tibi ppl'i oēs: terra dedit fructū ſuum. Benedicat nos deus deus noſter benedicat nos de⁹: ⁊ metuant eum omnes fines terre. In finem pſalmus cātici dauid. LXVII

Exurgat de⁹ ⁊ diſſipent᷑ inimici ei⁹ ⁊ fugiant ꝗ oderūt eū a facie ei⁹. Sicut deficit fum⁹ deficiāt: ſicut fluit cera a facie ignos ſic pereant pctōres a facie dei. Et iuſti epulēt᷑ ⁊ exultēt ī ꝯſpectu dei: ⁊ delectēt᷑ ī leticia. Cātate deo pſalmū dicite noī ei⁹: iter facite ei ꝗ aſcendit ſuꝑ occaſū: dñs nomē illi. Exultate ī ꝯſpectu ei⁹ turbabūt᷑ a facie ei⁹ pr̄is orphanorū ⁊ iudicꝭ viduaꝝ. De⁹ in loco ſcō ſuo: de⁹ qui inhabitare facit vni⁹ moris ī domo. Qui educit victos in fortitudine: ſimiliter eos ꝗ exaſperant ꝗ habitāt ī ſepulchris. De⁹ cū egrederetꝭ in ꝯſpectu ppl'i tui: cū ꝑtrāſieris

in deſerto. Terra mota eſt: etenĩ celi di
ſtillauerũt a facie dei ſinai a facie dei
iſrael. Pluuiã volũtariã ſegregabis de
us hereditati tue ⁊ infirmata eſt: tu vo
ꝑfeciſti eam. Animalia tua habitabũt
in ea: paraſti i dulcedine tua paupi de
us. Dñs dabit verbũ euãgelizãtibꝰ: vir
tute multa. Rex virtutũ dilecti dilecti: ⁊
ſpeciei domus diuidere ſpolia. Si dor
miatis inter medios cleros penne colũ
be deargẽtate: et poſteriora dorſi eius i
pallore auri. Dum diſcernit celeſtis re
ges ſuper eam niue dealbabunꝛ in ſel
mon: mons dei mons pinguis. Mons
coagulatus mons pinguis: vt qd ſuſpi
camini mõtes coagulatos? Mons i quo
bñplacitũ eſt deo habitare in eo: eteni
dñs habitabit in finẽ. Currꝰ dei decem
milibꝰ multiplex: milia letãtiũ: dñs in
Ephe.4.b. eis in ſinai in ſcõ. Aſcẽdiſti i altũ cepi
ſti captiuitatẽ: accepiſti dona in hoibꝰ.
Eteni nõ credẽtes: inhabitare dñm de
um. Bñdictꝰ dñs die q̃tidie: ꝓſperũ iter
faciet nobis deꝰ ſalutariũ nr̃orũ. Deꝰ nr̃
deꝰ ſaluos faciẽdi: ⁊ dñi dñi exitꝰ mortꝭ
Uerũtñ deꝰ ꝯfringet capita iimicorum
ſuorũ: verticẽ capilli ꝑambulãtiũ i deli
ctis ſuis. Dixit dñs ex baſan cõuertã:
cõuertam in ꝓfundũ maris. Ut intin
guatur pes tuus in ſanguine: lingua ca
num tuorũ ex iimicꝭ ab ipõ. Uiderũt i
greſſus tuos deꝰ: ingreſſus dei mei regꝭ
mei q̃ eſt i ſcõ. Preuenerũt pricipes cõ
iuncti pſallẽtibꝰ: in medio iuuẽcularũ
tympaniſtriarũ. In eccleſijs benedicite
deo: dño de fontibꝰ iſrl̃. Ibi beniamin
adoleſcentulus: in mentꝭ exceſſu. Prin
cipes iuda duces eorũ: pricipes zabulõ
⁊ pricipes neptalim. Mãda deꝰ virtuti
tue: cõfirma hoc deꝰ qd opatꝰ es in no
bis. A tẽplo tuo in hierl̃m: tibi offerẽt
reges munera. Increpa feras arũdinis
ꝯgregatio taurorũ in vaccis ppl̃orũ: vt
excludãt eos qui ꝓbati ſũt argẽto. Diſ
ſipa gentes que bella volũt: venient le
gati ex egypto: ethiopia ꝓueniet manꝰ
eius deo. Regna terre cantate deo pſal
lite dño. Pſallite deo qui aſcendit ſup
celum celi: ad orientẽ. Ecce dabit voci
ſue vocẽ virtutis: date gloriã deo ſuper
iſrl̃: magnificẽtia eius ⁊ virtus eius in
nubibus. Mirabilis deꝰ in ſanctꝭ ſuis:
deus iſrl̃ ipſe dabit virtutẽ ⁊ fortitudi
nem plebi ſue: bñdictus deus. In fi
nem ꝓ his qui cõmutabunꝛ: pſalmus
ipſi dauid. LXVIII

Saluum me fac deus: quoniã
intrauerunt aq̃ vſq ad aiam
meã. Infixus ſum in limo ꝓ
fundi: ⁊ nõ eſt ſubſtãtia. Ue
ni in altitudinẽ maris: ⁊ tempeſtas di
merſit me. Laboraui clamãs rauce fa
cte ſũt fauces mee: defecerũt oculi mei
dum ſpero in deũ meum. Multiplicati
ſũt ſup capillos capitꝭ mei qui oderũt
me gratis. Cõfortati ſũt qui ꝑſecuti ſũt
me inimici mei iniuſte: que nõ rapui tũc
exoluebã. Deus tu ſcis inſipiẽtiã meã:
⁊ delicta mea a te nõ ſunt abſcondita.
Nõ erubeſcãt in me qui expectãt te dñe
dñe virtutũ. Nõ cõfundanꝛ ſup me: q̃
querũt te deꝰ iſrael. Qm̃ ꝓpter te ſuſti
nui opprobriũ: operuit cõfuſio faciem
meã. Extraneꝰ factꝰ ſum fratribꝰ meis
⁊ ꝑegrinꝰ filijs mr̃is mee. Quoniam ze
lus domꝰ tue comedit me: ⁊ opprobria
exprobrãtiũ tibi ceciderunt ſup me. Et
opui in ieiunio aiam meã. ⁊ factũ eſt in
opprobriũ mihi. Et poſui veſtimẽtum
meũ ciliciũ: ⁊ factꝰ ſũ illꝭ i ꝑabolã. Adũ
ſum me loq̃banꝛ q̃ ſedebãt i porta: ⁊ in
me pſallebãt q̃ bibebant vinũ. Ego vo
orõnẽ meã ad te dñe: tp̃s bñplaciti deꝰ
In multitudie miſericordie tue: exaudi
me i vitate ſalutꝭ tue. Eripe me de luto
vt nõ ifigar libera me ab his q̃ oderũt
me ⁊ de ꝓfũdis aq̃rũ. Nõ me demergat
tẽpeſtas aq̃: neq abſorbeat me ꝓfũdũ
neq vrgeat ſup me puteus os ſuũ. Ex
audi me dñe qm̃ benigna ẽ miſericordia
tua: ſcḋm mł̃titudinẽ miſerationũ tuarũ
reſpice me. Et ne auertas faciẽ tuã a pue
ro tuo qm̃ tribulor velocit̃ exaudi me.
Intẽde aie meẽ ⁊ libera eã: ꝓpꝛ iimicos
meos eripe me. Tu ſcis iproperiũ meũ ⁊
ꝯfuſionẽ meã: ⁊ reuerẽtiã meã. In ꝯſpe
ctu tuo ſũt oẽs q̃ tribulãt me: iproperiũ
expectauit cor meũ ⁊ miſeriã. Et ſuſti
nui q̃ ſil ꝯtriſtarenꝛ ⁊ nõ fuit ⁊ q̃ cõſola
retur ⁊ nõ iueni. Et dederũt i eſcã meã
fel: ⁊ in ſiti mea potauerũt me aceto. Fi
at mẽſa eorũ corã ipſis i laqueũ: ⁊ in re
tributiões ⁊ i ſcãdalũ. Obſcurenꝛ oculi
eorũ ne videãt: ⁊ dorſũ eorũ ſemp icur
ua. Effunde ſup eos irã tuã ⁊ furor ire
tue cõprehẽdet eos. Fiat habitatio eoꝝ
deſerta: ⁊ in tabernaculis eorũ nõ ſit q̃
inhabitet. Qm̃ quẽ tu ꝑcuſſiſti ꝑſecuti
ſũt: ⁊ ſup dolorẽ vulnerũ eorũ addide
rũt. Appone iniquitatẽ ſup iniq̃tatem
eorũ: ⁊ nõ intrẽt i iuſticiã tuã. Deleanꝛ
ḋ libro viuẽtiũ: ⁊ cũ iuſtis nõ ſcribanꝛ

Ego ſum paup̃ ꝛ dolens: ſalus tua deus ſuſcepit me. Laudabo nomẽ dei cũ cantico: ꝛ magnificabo eũ in laude. Et placebit deo ſup̃ vitulũ nouellũ: cornua ꝓducentẽ ꝛ vngulas. Uideant paupes et letent̃: querite deũ ꝛ viuet aĩa vr̃a. Qm̃ exaudiuit pauperes dñs: ꝛ vinctos ſuos nõ deſpexit. Laudent illum celi ꝛ terra: mare ꝛ om̃ia reptilia in eis. Qm̃ de⁹ ſaluam faciet ſion: ꝛ edificabunt̃ ciuitates iude. Et inhabitabunt ibi: ꝛ hereditate acquirẽt eã. Et ſemen ſeruoꝝ eius poſſidebit eam: ꝛ qui diligũt nomẽ eius habitabunt in ea. In finẽ pſalm⁹ dauid in rememoratiõe ꝙ ſaluũ fecit eũ dñs.

Deus in adiutoriũ meũ LXIX
intende: dñe ad adiuuandũ me
.39 feſtina. Confundant̃ ꝛ reuerean
tur: qui querunt aĩam meã. Auertantur retrorſum ꝛ erubeſcant qui volunt mihi mala. Auertant̃ ſtatim erubeſcentes: q̃ dicũt mihi euge euge Exultẽt ꝛ letentur in te omẽs qui querũt te: ꝛ dicãt ſemp̃ magnificet̃ dñs qui diligũt ſalutare tuũ. Ego vero egenus ꝛ paup̃ ſum: deus adiuua me. Adiutor me⁹ ꝛ liberator meus es tu: dñe ne moreris. Pſalmus dauid filiorum ionadab ꝛ prioꝝ captiuorum. LXX

.30 In te dñe ſperaui non cõfundar
in eternũ: in iuſticia tua libera me ꝛ eripe me. Inclina ad me aurem tuam: ꝛ ſalua me. Eſto mihi in deũ ꝓtectorẽ ꝛ in locũ munitũ: vt ſaluũ me facias. Qm̃ firmamentũ meũ: ꝛ refugiũ meũ es tu. Deus me⁹ eripe me de manu peccatoꝝ: ꝛ de manu ꝯtra legem agentĩ ꝛ iniqui. Qm̃ tu es patientia mea dñe: dñe ſpes mea a iuuẽtute mea. In te cõfirmat⁹ ſum ex vtero: de ventre matris mee tu es ꝓtector meus. In te cantatio mea ſemp̃: tanq̃ ꝓdigiũ factus ſũ multis ꝛ tu adiutor fortĩ. Repleat̃ os meũ laude vt cantẽ gloriã tuã: tota die magnitudinẽ tuam. Ne ꝓijcias me in tpe ſenectutis: cum defecerit virtus mea ne derelinquas me. Quia dixerunt inimici mei mihi: ꝛ qui cuſtodiebãt aĩam meã conſiliũ fecerũt in vnũ: Dicẽtes de⁹ dereliquit eũ ꝑſequimini et cõprehendite eũ: q2 nõ eſt qui eripiat. De⁹ ne elongeris a me: deus me⁹ in auxilium reſpice. Confundant̃ ꝛ deficiant detrahẽtes aĩe mee: operiant̃ confuſiõe ꝛ pudore q̃ querũt mala mihi. Ego aũt ſemp̃ ſperabo: ꝛ adijciam ſup̃ omnẽ laudẽ tuam. Os meũ annũciabit iuſticiã tuam: tota die ſalutare tuũ. Quoniã non cognoui litteraturã introibo in potẽtias dñi: dñe memorabor iuſticie tue ſolius. De⁹ docuiſti me a iuuẽtute mea ꝛ vſq; nũc ꝓnunciabo mirabilia tua. Et vſq; in ſenectam ꝛ ſeniũ: deus ne derelinq̃s me. Donec annunciẽ brachiũ tuũ: generationi omĩ q̃ ventura eſt. Potentiã tuã ꝛ iuſticiã tuã de⁹ vſq; ĩ altiſſima q̃ feciſti magnalia: de⁹ q̃s ſimilis ſit tibi. Quantas oñdiſti mihi tribulatiões multas ꝛ malas ꝛ ꝯuerſus viuificaſti me: ꝛ de abyſſis tre iterũ reduxiſti me. Multiplicaſti magnificentiã tuã: ꝛ cõuerſus conſolat⁹ es me. Nã ꝛ ego ꝯfitebor tibi in vaſis pſalmi veritatẽ tuã deus: pſallã tibi ĩ cithara ſctũs iſrael. Exultabũt labia mea cũ cantauero tibi: ꝛ aĩa mea quã redemiſti. Sed ꝛ lingua mea tota die meditabitur iuſticiã tuã: cum cõfuſi ꝛ reueriti fuerint qui querũt mala mihi. Pſalmus dauid in ſalomone. LXXI

Deus iudiciũ tuũ regi da: ꝛ iuſticiam tuã filio regĩ. Iudicare ppl̃m tuũ in iuſticia: ꝛ paupes tuos in iudicio. Suſcipiãt montes pacẽ populo: ꝛ colles iuſticiã. Iudicabit pauperes ppl̃i ꝛ ſaluos faciet filios paupeꝝ: ꝛ humiliabit calũniatorẽ. Et ꝑmanebit cũ ſole ꝛ añ lunã: in generatõe ꝛ generationẽ. Deſcẽdet ſicut pluuia in vellus: ꝛ ſicut ſtillicidia ſtillãtia ſup̃ terrã. Orietur ĩ dieb⁹ ei⁹ iuſticia ꝛ abũdãtia pacĩ: donec auferet̃ luna. Et dñabit̃ a mari vſq; ad mare: ꝛ a flumie vſq; ad termios orbis terrarũ. Corã illo ꝓcidẽt ethiopes: ꝛ inimici eius terrã lingent. Reges tharſis ꝛ inſule munera offerẽt: reges arabũ ꝛ ſaba dona adducẽt. Et adorabũt eũ om̃s reges: oẽs gentes ſeruient ei. Quia liberabit paupem a potente: ꝛ pauperẽ cui nõ erat adiutor. Parcet paupi et inopi: ꝛ aĩas paupeꝝ ſaluas faciet. Ex vſuris ꝛ iniquitate redimet aĩas eoꝝ: ꝛ honorabile nomẽ eoꝝ coram illo. Et viuet ꝛ dabit̃ ei de auro arabie: ꝛ adorabũt de ipſo ſemper: tota die benedicent ei. Erit firmamentũ in terra in ſũmis montiũ: ſuperextollet̃ ſup̃ libanũ fruct⁹ ei⁹: et florebũt ꝺ ciuitate ſicut fenũ terre. Sit nomen ei⁹ bñdictũ in ſecula: añ ſolẽ ꝑmanet nomen eius. Et benedicent̃ in ipſo oẽs trib⁹ terre: oẽs gẽtes magnificabũt
eũ. Benedictus dñs deus iſrael: qui fa- Luce.1.
cit mirabilia ſolus. Et bñdictũ nomen

maieſtatis ei⁹ in eternū: ⁊ replebit ma-
ieſtate ei⁹ omis terra: fiat fiat. Defece
runt hymni dauid filij ieſſe. Pſalmus
aſaph. LXXII

q Uā bon⁹ iſrl' de⁹: his q̄ recto ſūt
corde. Mei autē pene moti ſunt
pedes: pene effuſi ſūt greſſus mei. Quia
zelaui ſup iniq̄s: pacē pctōrum videns.
Quia nō eſt reſpect⁹ morti eoꝝ: ⁊ firma-
mentū in plaga eoꝝ. In labore hoīm nō
ſunt: ⁊ cū hoīb⁹ nō flagellabunt. Jō te-
nuit eos ſupbia: opti ſunt iniquitate et
impietate ſua. Prodiit q̄ſi ex adipe iniq
tas eoꝝ: tranſierūt in affectū cordis. Co
gitauerūt ⁊ locuti ſunt nequitiā: iniqta
tē in excelſo locuti ſunt. Poſuerūt in ce
lū os ſuū: ⁊ lingua eoꝝ trāſiuit in terra.
Ideo ɔuertet ppls me⁹ hic: ⁊ dies pleni
inuenient in eis. Et dixerūt quō ſcit de
us: ſi eſt ſcia in excelſo? Ecce ipi pctōres
⁊ abundātes in ſeclo: obtinuerūt diuiti
F. 25. as. Et dixi: ergo ſine cā iuſtificaui cor meū:
⁊ laui inter innocētes manus meas. Et
fui flagellat⁹ tota die: ⁊ caſtigatio mea
in matutinis. Si dicebā narrabo ſic: ec-
ce nationē filioꝝ tuoꝝ reprobaui. Exi-
ſtimabā vt cognoſcerē: hoc labor ē ante
me. Donec intrem in ſctuariū dei: et in-
telligā in nouiſſimis eoꝝ. Ueruntā pro
pter dolos poſuiſti eis: deieciſti eos dū
alleuarent. Quō facti ſūt in deſolatōez:
ſubito defecerūt: perierūt ꝓpter iniqta-
tem ſuā. Uelut ſomniū ſurgentiū: dñe i
ciuitate tua imaginē ipoꝝ ad nihilū re
diges. Quia inflāmatū eſt cor meū: ⁊ re-
nes mei cōmutati ſunt: ⁊ ad nihiluz re-
dactus ſum ⁊ neſciui. Ut iumētū fact⁹
ſum apud te: ⁊ ego ſemp tecū. Tenuiſti
manū dexterā meā: ⁊ in volūtate tua de
duxiſti me: ⁊ cū glia ſuſcepiſti me. Quid
enī mihi eſt in celo: ⁊ a te q̄d volui ſuper
terrā? Defecit caro mea ⁊ cor meū: deus
cordis mei ⁊ pars mea de⁹ in eternum.
Quia ecce qui elongāt ſe a te peribunt:
pdidiſti omēs q̄ fornicant abs te. Mi-
hi aūt adherere deo bonū eſt: ponere in
dño deo ſpem meā. Ut annūciem omēs
pdicationes tuas: in portis filie ſion.

In finē intellect⁹ aſaph. LXXIII

v T quid de⁹ repuliſti in finē: ira-
tus eſt furor tu⁹ ſup oues paſcue
tue? Memor eſto congregatiōis
tue: quā poſſediſti ab initio. Redemiſti
virgā hereditatis tue: mons ſion in quo
habitaſti in eo. Leua man⁹ tuas in ſup-
bias eoꝝ in finē: quāta malignatus eſt
inimicus in ſctō? Et gloriati ſunt q̄ ode
runt te: in medio ſolēnitatis tue. Poſue-
rūt ſigna ſua ſigna ⁊ nō cognouerūt: ſi-
cut in exitu ſup ſummū. Quaſi in ſilua
lignoꝝ ſecurib⁹ exciderūt ianuas ei⁹ in
idipm: in ſecuri ⁊ aſcia deiecerūt eā. In- 4
cenderūt igni ſctuariū tuū in terra: pol-
luerūt tabernaculū noīs tui. Dixerūt
in corde ſuo cognatio eoꝝ ſimul: q̄eſce-
re faciam⁹ omēs dies feſtos dei a terra.
Signa nr̄a nō vidim⁹: iā nō eſt ꝓpha: ⁊
nos nō cognoſcet ampli⁹. Uſq̄ quo de⁹ im
properabit inimic⁹: irritat aduerſarius
nomē tuū in finē? Ut q̄d auertis manuz
tuā ⁊ dexterā tuā: de medio ſinu tuo in
finē? De⁹ aūt rex nr̄ ante ſecla: operat⁹
eſt ſalutē in medio terre. Tu ɔfirmaſti i
v̄tute tua mare: ɔtribulaſti capita dra-
conū in aquis. Tu ɔfregiſti capita dra-
conis: dediſti eū eſcā pplis ethiopū. Tu
dirupiſti fontes ⁊ torrētes: tu ſiccaſti flu
uios ethan. Tuus eſt dies ⁊ tua eſt nox:
tu fabricat⁹ es aurorā ⁊ ſolē. Tu feciſti
oēs terminos terre: eſtatē ⁊ ver tu plaſ
maſti ea. Memor eſto hui⁹: inimic⁹ im-
properauit dño: ⁊ ppls inſipiēs incita-
uit nomē tuū. Ne tradas beſtijs aīas cō
fitentes tibi: ⁊ aīas paupeꝝ tuoꝝ ne ob-
liuiſcaris in finē. Reſpice in teſtamētuz
tuū: q2 repleti ſunt q̄ obſcurati ſūt terre
domib⁹ iniquitatū. Ne auertat humil'
factus ɔfuſus: paup et inops laudabūt
nomē tuū. Exurge de⁹ iudica cauſaz tu
am memor eſto improperioꝝ tuoꝝ que
ab inſipiēte ſunt tota die. Ne obliuiſca
ris voces inimicoꝝ tuoꝝ: ſupbia eoꝝ q̄
te oderūt aſcēdit ſemp. In finē ne cor
rūpas. Pſalm⁹ cātici aſaph. LXXIIII

c Onfitebimur tibi deus confitebi-
mur: ⁊ inuocabimus nomē tuū.
Narrabim⁹ mirabilia tua: cū ac
cepero tempus ego iuſticias iudicabo.
Liq̄facta eſt terra ⁊ oēs q̄ habitāt in ea:
ego ɔfirmaui colūnas ei⁹. Dixi iniquis
nolite inique agere: ⁊ delinquētib⁹ noli
te exaltare cornu. Nolite extollere in al-
tū cornu vr̄m: nolite loqui adūſus deū
iniquitatem. Quia neq3 ab oriēte neq3
ab occidēte neq3 a deſertis montib⁹: q̄m
de⁹ iudex eſt. Hūc hūiliat ⁊ hūc exaltat:
q2 calix in manū dñi vini meri plen⁹ mix
to. Et inclinauit ex hoc ex hoc: veruntā
fex ei⁹ nō eſt exinanita bibēt oēs pctō
res terre. Ego aūt annūciabo in ſeculū:
cantabo deo iacob. Et oīa cornua pctō-
rū ɔfringam: ⁊ exaltabunt cornua iuſti.

In finem in carminib⁹ canticum ad
aſſyrios. Pſalmus aſaph. LXXV

Otus in iudea de⁹: in iſrael ma-
n gnũ nomẽ ei⁹. Et fact⁹ eſt in pa-
ce locus ei⁹: ⁊ habitatio ei⁹ in ſi-
on. Ibi ↄfregit potẽtias: arcũ ſcutũ gla-
diũ ⁊ bellũ. Illuminãs tu mirabilter a
montib⁹ eternis: turbati ſunt oẽs inſi-
pientes corde. Dormierũt ſomnũ ſuũ:
⁊ nihil inuenerũt oẽs viri diuitiarũ in
manib⁹ ſuis. Ab increpatiõe tua de⁹ ia
cob: dormitauerũt q̃ aſcẽderũt eq̃s. Tu
terribil' es ⁊ quis reſiſtet tibi? ex tũc ira
tua. De celo auditũ feciſti iudiciũ: terra
tremuit ⁊ quieuit. Cũ exurgeret in iudi-
ciũ de⁹: vt ſaluos faceret oẽs mãſuetos
terre. Qm̃ cogitatio hois ↄfitebit' tibi:
⁊ reliquie cogitatiõis diẽ feſtũ agent ti-
bi. Uouete ⁊ reddite dño vr̃o: om̃es qui
in circũitu ei⁹ affertis munera. Terribi
li ⁊ ei qui aufert ſpũm principũ: terribi-
li apud reges terre. In finẽ ꝓ ydithũ.
Pſalmus aſaph. LXXVI

Oce mea ad dñm clamaui: voce
v mea ad deũ ⁊ intendit mihi. In
die tribulatiõis mee dñ exquiſi-
ui manib⁹ meis nocte ↄtra eũ: ⁊ nõ ſum
deceptus. Renuit cõſolari aĩa mea: me-
mor fui dei ⁊ delectat⁹ ſum: ⁊ exercitat⁹
ſum ⁊ defecit ſpũs me⁹. Anticipauerũt
vigilias oculi mei: turbat⁹ ſum ⁊ nõ ſuꝫ
locut⁹. Cogitaui dies antiq̃s: et ãnos e-
ternos in mẽte habui. Et meditat⁹ ſum
nocte cũ corde meo: ⁊ exercitabar ⁊ ſco-
pebã ſpũm meũ. Nũquid i eternũ ꝓĩci-
et de⁹: aut nõ apponet vt cõplacitior ſit
adhuc? Aut in finẽ miſcdiam ſuã abſci
det: a generatione in generationẽ? Aut
obliuiſcet' miſereri de⁹: aut ↄtinebit in
ira ſua miſcdias ſuas? Et dixi nũc cepi:
hec mutatio dextere excelſi. Memor fui
opeꝝ dñi: q2 memor ero ab initio mira-
biliũ tuoꝝ. Et meditabor in oib⁹ tuis: ⁊
in adinuẽtionib⁹ tuis exercebor. Deus
in ſctõ via tua: quis de⁹ magn⁹ ſicut de
us nr̃? tu es qui facis mirabilia. Notaꝫ
feciſti in pplis virtutẽ tuã: redemiſti in
brachio tuo ppl'm tuũ: filios iacob ⁊ io-
ſeph. Uiderũt te aque de⁹ viderũt te aq̃
⁊ timuerũt: ⁊ turbate ſunt abyſſi. Mul-
titudo ſonit⁹ aquaꝝ: vocẽ dederunt nu
bes. Eteni ſagitte tue tranſeũt: vox toni
trui tui in rota. Alluxerũt coruſcatiões
tue orbi terre: cõmota eſt ⁊ ↄtremuit ter
ra. In mari via tua ⁊ ſemite tue in aq̃s
multis: ⁊ veſtigia tua nõ cognoſcentur.
Deduxiſti ſicut oues ppl'm tuũ: in manu
moyſi ⁊ aaron. Intellectus aſaph.

Ttendite pple me⁹ LXXVII
a legem meã: inclinate aurẽ veſtrã
in verba oris mei. Aperiã in pa- Math.13.e
rabolis os meũ: loquar ꝓpoſitiones ab
initio. Quãta audiuim⁹ ⁊ cognouimus
ea: ⁊ pr̃es nr̃i narrauerũt nobis. Nõ ſũt
occultata a filĳs eoꝝ: in generatiõe al-
tera. Narrãtes laudes dñi ⁊ ỽtutes ei⁹:
⁊ mirabilia eius que fecit. Et ſuſcitauit
teſtimoniũ in iacob: ⁊ legẽ poſuit i iſrl'.
Quãta mãdauit pr̃ib⁹ nr̃is nota facere
ea filĳs ſuis: vt cognoſcat generatio al-
tera. Filĳ q̃ naſcent' ⁊ exurgent: ⁊ narra
bũt filĳs ſuis. Ut ponãt in deo ſpem ſu
am: ⁊ nõ obliuiſcant' opeꝝ dei: ⁊ mãda-
ta eius exquirãt. Ne fiant ſicut pr̃es eo-
rũ: generatio praua ⁊ exaſperans. Gene
ratio q̃ nõ direxit cor ſuũ: ⁊ nõ eſt credi-
tus cũ deo ſpirit⁹ eius. Filĳ effraim in-
tendẽtes ⁊ mittẽtes arcũ: conuerſi ſunt
in die belli. Nõ cuſtodierũt teſtamentũ
dei: ⁊ in lege ei⁹ noluerũt ambulare. Et
obliti ſunt bñfactorũ eius: et mirabiliũ
eius q̃ oſtendit eis. Corã patrib⁹ eoꝝ fe-
cit mirabilia in terra egypti: in campo
thaneos. Interrupit mare ⁊ ꝑduxit eos: Exo.14.e
⁊ ſtatuit aquas quaſi in vtre. Et dedu-
xit eos in nube diei: ⁊ tota nocte in illu
minatione ignis. Interrupit petram in Exo.17.b.
heremo: ⁊ adaquauit eos velut i abyſſo
multa. Et eduxit aquã de petra: et edu-
xit tanq̃ flumia aquas. Et appoſuerũt
adhuc peccare ei: in iram excitauerũt ex
celſum in inaquoſo. Et tẽptauerũt deũ
in cordib⁹ ſuis: vt peterẽt eſcas aĩab⁹
ſuis. Et male locuti ſũt de deo: dixerũt:
nunq̃d poterit de⁹ parare menſaꝫ in de-
ſerto? Qm̃ ꝑcuſſit petrã ⁊ fluxerũt aque
⁊ torrentes inundauerũt. Nunq̃d ⁊ pa-
nem poterit dare: aut parare mẽſam po
pulo ſuo? Ideo audiuit dñs ⁊ diſtulit: ⁊
ignis accenſus eſt in iacob: ⁊ ira aſcen-
dit in iſrael. Quia nõ crediderũt i deo:
nec ſperauerũt in ſalutari ei⁹. Et mãda
uit nubib⁹ deſuꝑ: ⁊ ianuas celi aperuit.
Et pluit illis mãna ad manducandũ: et Exo.16.d
panẽ celi dedit eis. Panẽ angelorũ mã- Sap.16.e
ducauit homo: cibaria miſit eis in abũ- Joh.6.d
dantiã. Tranſtulit auſtrũ de celo: ⁊ in-
duxit in virtute ſua africũ. Et pluit ſuꝑ
eos ſicut puluerẽ carnes: ⁊ ſicut arenaꝫ
maris volatilia pennata. Et ceciderũt
in medio caſtrorũ eorũ: circa tabernacu
la eorum. Et manducauerũt et ſaturati

ſunt nimis:⁊ deſiderium eorum attulit
Nu.11.g. eis:nõ ſũt fraudati a deſiderio ſuo.Ad⸗
huc eſce eoꝝ erant in ore ipſoꝝ:⁊ ira dei
aſcendit ſuper eos. Et occidit pingues
eorũ:⁊ electos iſrael impediuit.In oĩb⁹
his peccauerũt adhuc:⁊ nõ crediderunt
in mirabilib⁹ eius.Et defecerunt in va
nitate dies eoꝝ:⁊ anni eoꝝ cũ feſtinati⸗
one.Cũ occideret eos querebãt eũ:⁊ re⸗
uertebant ⁊ diluculo veniebãt ad eum.
Et rememorati ſunt qꝛ deus adiutor eſt
eoꝝ:⁊ de⁹ excelſus redemptor eorũ eſt.
Et dilexerũt eũ in ore ſuo:⁊ lingua ſua
mentiti ſunt ei.Cor aũt eoꝝ nõ erat re⸗
ctũ cum eo:nec fideles habiti ſunt in te⸗
ſtamẽto ei⁹.Ipſe aũt eſt miſericors ⁊ ꝓ⸗
pitius fiet pctis eoꝝ: ⁊ nõ diſpdet eos.
Et abũdauit vt auerteret irã ſuã:⁊ non
accendit oẽm irã ſuã.Et recordatus eſt
qꝛ caro ſunt:ſpũs vadens ⁊ nõ rediens.
Quotiẽs exacerbauerunt eũ in deſerto:
in iram cõcitauerunt eum in inaquoſo.
Et ꝯuerſi ſunt ⁊ temptauerũt deũ:⁊ ſan
ctum iſrael exacerbauerũt. Nõ ſunt re⸗
cordati man⁹ eius:die qua redemit eos
de manu tribulantꝫ.Sicut poſuit i egy
pto ſigna ſua:⁊ ꝓdigia ſua in cãpo tha
Exo.7.d. neos.Et ꝯuertit i ſanguinẽ flumia eo⸗
I.104. rũ:⁊ imbres eoꝝ ne biberẽt.Miſit i eos
cynomiã ⁊ comedit eos:⁊ ranã ⁊ diſpdi
dit eos.Et dedit erugini fruct⁹eoꝝ:⁊ la
bores eoꝝ locuſte.Et occidit in grandi⸗
ne vineas eoꝝ:et moros eoꝝ in pruina.
Et tradidit grandini iumẽta eoꝝ:⁊ poſ
ſeſſiones eoꝝ igni.Miſit in eos iraꝫ in⸗
dignatiõis ſue: indignationẽ ⁊ iram et
tribulationẽ:immiſſiões p angelos ma
los.Viã fecit ſemite ire ſue: nõ pepercit
a morte aiaꝝ eoꝝ ⁊ iumẽta eoꝝ i mor⸗
Exo.12.d te cõcluſit.Et pcuſſit oẽ primogenitũ
I.134.et.135 in terra egypti:primitias oĩs laborꝫ eo⸗
rũ i tabernacul cham. Et abſtulit ſicut
oues pplm ſuũ:⁊ pduxit eos tanq̃ gre⸗
geꝫ in deſerto.Et deduxit eos i ſpe ⁊ nõ
timuerũt:⁊ inimicos eoꝝ operuit mare
Et induxit eos in montẽ ſctificationis
ſue:montẽ quẽ acquiſiuit dextera eius.
Et eiecit a facie eoꝝ gentes:⁊ ſorte diui
ſit eis terrã in funiculo diſtributionis.
Et habitare fecit in tabernacul eoꝝ:tri
bus iſrael.Et temptauerunt ⁊ exacerba
uerũt deũ excelſum: ⁊ teſtimõia ei⁹ non
cuſtodierũt.Et auerterũt ſe ⁊ nõ ſuaue
runt pactũ:queãdmodũ pres eoꝝ ꝯuer
ſi ſunt in arcũ prauũ. In iram cõcitaue
rũt eũ in collib⁹ ſuis:⁊ in ſculptilib⁹ ſu⸗
is ad emulationẽ eum ꝓuocauerũt.Au
diuit de⁹ ⁊ ſpreuit:⁊ ad nihilum redegit
valde iſrl.Et repulit tabernaculũ ſylo:
tabernaculũ ſuũ vbi habitauit i hoib⁹.
Et tradidit in captiuitatẽ ꝟtutẽ eoꝝ:⁊
pulchritudinẽ eoꝝ in man⁹ inimici.Et
cõcluſit in gladio pplm ſuũ:⁊ heredita⸗
tem ſuã ſpreuit. Iuuenes eorũ comedit
ignis:⁊ ꝟgines eoꝝ nõ ſunt lamentate.
Sacerdotes eoꝝ in gladio ceciderũt:et
vidue eoꝝ nõ plorabant. Et excitat⁹ ẽ
tanq̃ dormiẽs dñs:tanq̃ potẽs crapu⸗
lat⁹ a vino.Et pcuſſit inimicos ſuos in
poſteriora:opprobriũ ſempiternũ dedit
illis.Et repulit tabernaculum ioſeph:⁊
tribũ effraim nõ elegit.Sꝫ elegit tribuꝫ
iuda:montẽ ſion quẽ dilexit.Et edifica
uit ſicut vnicornis ſanctificiũ ſuum:in
terra quaꝫ fundauit in ſecula. Et elegit
dauid ſeruũ ſuum:⁊ ſuſtulit eũ de gregi
bus ouiũ:de poſt fetantes accepit eum.
Paſcere iacob ſeruũ ſuum ⁊ iſrl heredi
tatẽ ſuã.Et pauit eos in innocẽtia cor⸗
dis ſui:⁊ i intellectib⁹ manuuꝫ ſuaꝝ de
duxit eos. Pſalm⁹ aſaph. LXXVIII

D Eus venerũt gentes in heredita
tem tuã:polluerũt templum ſan
ctum tuũ:poſuerũt hieruſalẽ in
pomoꝝ cuſtodiã.Poſuerunt morticina
ſeruoꝝ tuoꝝ eſcas volatilibus celi:car⸗
nes ſanctoꝝ tuoꝝ beſtiis terre.Effude⸗
runt ſanguinẽ ipſorũ tanq̃ aquã in cir⸗
cũitu hieruſalẽ:et nõ erat qui ſepeliret.
Facti ſum⁹ opprobriũ vicinis nr̃is:ſub⸗
ſannatio ⁊ illuſio his qui i circũitu no⸗
ſtro ſunt.Uſq₃quo dñe iraſcerꝫ in finẽ:
Accendetur velut ignis zelus tuus?Ef⸗
funde iram tuã in gentes que te nõ no⸗
uerunt:⁊ in regna que nomẽ tuũ nõ in⸗
uocauerũt.Quia comederũt iacob:⁊ lo
cum ei⁹ deſolauerũt. Ne meminerꝫ ini⸗
quitatũ nr̃aꝝ antiquaꝝ cito anticipẽt
nos miſcdie tue:qꝛ paupes facti ſumus
nimis.Adiuua nos de⁹ ſalutarꝫ noſter:
ꝓpter gloriã nois tui dñe libera nos.Et
ꝓpiti⁹ eſto pctis nr̃is ꝓpter nomẽ tuũ:
ne forte dicant in gẽtib⁹:vbi eſt de⁹ eo⸗
rũ.Ut innoteſcãt in nationib⁹corã ocu
lis nr̃is:vltio ſanguinis ſuoꝝ ſuoꝝ qui
effuſus eſt.Introeat in ꝯſpectu tuo:ge⸗
mitus cõpeditoꝝ.Scdm magnitudinẽ
brachii tui:poſſide filios morficatoꝝ.
Et redde vicinis nr̃is ſeptuplũ in ſinu
eoꝝ:improperiuꝫ ipſoꝝ qd exprobraue⸗
runt tibi dñe.Nos autem pplus tuus et
oues paſcue tue: cõfitebimur tibi in ſe⸗

eulū. In generationē: ꝛ generationez:
ānūciauim⁹ laudē tuā. In finē ꝓ his
qui cōmutabunt: pſalmus ꝓ aſſyrijs te
ſtimoniū aſaph· LXXIX
q Ui regis iſrael intende: qui de-
ducis velut ouē ioſeph. Qui ſe-
des ſup cherubin manifeſtare: corā ef-
fraim beniamin et manaſſe. Excita po-
tentiā tuā ꝛ veni: vt ſaluos facias nos
J.e Deus cōuerte nos: ꝛ oſtende faciē tuā et:
ſalui erimus. Dñe de⁹ virtutū: quouſqꝫ
iraſceris ſup oēm orōnē ſerui tui? Ciba
bis nos pane lachrymaꝝ: ꝛ potū dabis
nobis in lachrymis i menſura. Poſuiſti
nos i cōdictionē vicinis nr̄is: ꝛ iimici
J. nr̄i ſubſānauerūt nos. Deus virtutū cō
uerte nos: ꝛ oſtende faciē tuam ꝛ ſalui eri
mus. Uineā de egypto trāſtuliſti: eieci-
ſti gētes ꝛ plantaſti eā. Dux itineris fui
ſti in cōſpectu ei⁹: ꝛ plātaſti radices ei⁹
et impleuit terrā. Operuit montes vm-
bra eius: ꝛ arbuſta eius cedros dei. Ex-
tendit palmites ſuos vſqꝫ ad mare ꝛ vſ
qꝫ ad flumē ꝓpagines eius. Ut q̇d de-
ſtruxiſti macerīā eius: ꝛ vindemiāt eā
oēs qui ꝑtergrediunt viā. Extermina-
uit eā aper de ſilua: ꝛ ſingłaris fer⁹ de-
paſt⁹ ē eā. De⁹ ṽtutū cōuertere: reſpice
de celo ꝛ vide et viſita vineā iſtā. Et ꝑ-
fice eā quā plantauit dextera tua: ꝛ ſup
filiū hoīs quē cōfirmaſti tibi. Incenſa
igni et ſuffoſſa: ab increpatiōe vult⁹ tui
pibunt. Fiat manus tua ſup viꝝ dexte
re tue: et ſup filiū hoīs quē confirmaſti
tibi. Et non diſcedim⁹ a te viuificabis
G.i nos et nomē tuū inuocabim⁹. Dñe de⁹
virtutū cōuerte nos: ꝛ oſtende faciē tuam
et ſalui erimus. In finē ꝓ torculari-
b⁹: pſalmus ipi aſaph: quinta ſabbati.
Xultate deo adiu LXXX
tori noſtro: iubilate dō iacob.
e Sumite pſalmū ꝛ date tympa
nū pſalteriū iocundū cum ci-
thara. Buccinate i neomenia tuba: in
inſigni die ſolēnitatꝭ vr̄e. Quia ꝑceptū
in iſrł̄ eſt: et iudiciū dei iacob. Teſtimo
niū in ioſeph poſuit illud: cū exiret de
terra egypti linguā quā nō nouerat au
diuit. Diuertit ab onerib⁹ dorſū ei⁹ ma
nus eius in cophino ſeruierunt. In tri-
bulatione inuocaſti me et liberauit te:
exaudiui te in abſcondito tempeſtatis:
ꝓbaui te apud aquā ꝯtradictiōis. Au-
di pp̄ls me⁹ ꝛ ꝯteſtabor te: iſrael ſi au-
dieris me nō erit in te deus recēs: neqꝫ
.2(adorabis deū alienū. Ego eni ſum dñs
deus tuus: qui eduxi te de terrꝫ egypti:
dilata os tuū ꝛ implebo illud. Et nō au
diuit pp̄ls meus vocē meā: et iſrael nō
intēdit mihi. Et dimiſi eos ſm̄ deſide-
ria cordis eoꝝ: ibunt in adinuentiōib⁹
ſuis. Si populus meus audiſſet me: iſrł̄
ſi in vijs meis ābulaſſet. Pro nihilo for
ſitan inimicos eoꝝ humiliaſſem: et ſup
tribulantes eos miſiſſem manū meam.
Inimici dñi mētiti ſunt ei: ꝛ erit temp⁹
eoꝝ in ſecula. Et cibauit illos ex adipe
frumēti: ꝛ de petra melle ſaturauit eos
Pſalmus aſaph. LXXXI
Eus ſtetit in ſynagoga deoꝝ: in
d medio autē deos diiudicat. Uſ-
qꝫquo iudicatis iniquitatē: ꝛ fa-
cies peccatoꝝ ſumitis? Iudicate egeno
et pupillo: humilē ꝛ pauperē iuſtificate
Eripite pauperē: ꝛ egenū de manu pec-
catoris liberate. Neſcierunt neqꝫ intel-
lexerūt: in tenebris ambulant: mouebū
tur oīa fundamēta terre. Ego dixi: dij Joh.10.f
eſtis: ꝛ filij excelſi omēs. Uos aūt ſicut
hoīes moriemi: ꝛ ſicut vnus de princi-
pibus cadetis. Surge deus iudica ter-
rā quoniā tu hereditabis in omnibus
gentibus. Canticū pſalmi aſaph.
Eus q̇s ſimilis LXXXII
d erit tibi? ne taceas neqꝫ compe-
ſcaris deus. Qm̄ ecce inimici tui
ſonuerunt: ꝛ qui oderūt te extulerūt ca-
put. Sup pp̄lm tuū malignauerūt cōſi
liū: ꝛ cogitauerūt aduerſus ſctōs tuos.
Dixerūt venite et diſꝑdam⁹ eos de gen
te: et non memoret nomen iſrael vltra.
Qm̄ cogitauert vnanimit ſimł aduerſū
te: teſtamētū diſpoſuerūt tabernacula
idumeoꝝ ꝛ hiſmahelite. Moab ꝛ agge
reni gebal ꝛ āmon ꝛ amalech: alienige-
ne cū habitantib⁹ tyrū. Eteni aſſur ve-
nit cū illis: facti ſūt in adiutoriū filijs
loth. Fac illis ſicut madian ꝛ ſyſare: ſi
cut iabin i torrēte cyſon. Diſperiert in
endor: facti ſūt vt ſterc⁹ terre. Pone pri
cipes eoꝝ ſicut oreb ꝛ zeb: ꝛ zebee et ſal
mana. Oēs pricipes eoꝝ: q̇ dixerūt he-
reditate poſſideam⁹ ſcūariū dei. Deus
meus pone illos vt rotā: ꝛ ſicut ſtipulā
ante faciē venti. Sicut ignis q̇ cōburit
ſiluā: ꝛ ſicut flama cōburēs mōtes. Ita
ꝑſeqneris illos in tempeſtate tua: ꝛ ira
tua turbabis eos. Imple facies eoꝝ ig-
nominia: ꝛ querēt nomē tuū dñe. Eru-
beſcāt ꝛ ꝯturbent in ſeculū ſeculi: ꝛ cō-
fundant ꝛ pereant. Et cognoſcāt q: no
men tibi dñs: tu ſolus altiſſimus in oī

terra· In finē pro torcularibus filijs chore pſalmus. LXXXIII

Uam dilecta tabernacula tua
q dñe virtutū:cōcupiſcit ꝛ deficit
aīa mea in atrio dñi. Cor meū ꝛ caro mea:exultauerūt in deū viuū. Etenim paſſer inuenit ſibi domū:et turtur nidū vbi ponat pullos ſuos. Altaria tua dñe virtutū:rex meus et deꝰ meus. Beati qui habitāt in domo tua dñe:in ſecula ſeculoꝝ laudabunt te. Btūs vir cuiꝰ eſt auxiliū abs te:aſcēſiões in corde ſuo diſpoſuit in valle lachrymarū:i loco quē poſuit. Eteni bñdictionē dabit legiſlator: ibūt de virtute in ꝟtutē videbiꝭ deus deoꝝ in ſion. Dñe deꝰ virtutū exaudi orōnē meā:auribus ꝑcipe deꝰ iacob. Protector nr̄ aſpice deꝰ:et reſpice in faciē chriſti tui· Quia melior ē dies vna in atrijs tuis: ſuꝑ milia. Elegi abiectus eſſe in domo dei mei:magꝭ ꝙ habitare i tabernacłis pctōꝝ. Quia miſericordiā et ꝟitatē diligit deꝰ: grām et glīam dabit dñs. Non priuabit bonis eos qui ambulāt in innocētia: dñe virtutum beatus homo qui ſperat in te.

In finē filijs chore. LXXXIIII

Enedixiſti dñe terrā tuā:auerti
b ſti captiuitatē iacob. Remiſiſti
iniquitatē plebis tue: operuiſti oīa pctā eoꝝ. Mitigaſti oēm irā tuā. auertiſti ab ira indignationis tue. Cōuerte nos deus ſalutaris nr̄: et auerte iram tuā a nobis. Nūquid in eternum iraſceris nobis:aut extendes irā tuā a generatione i generationē? Deꝰ tu conuerſus viuificabis nos:et plebs tua letabiꝭ i te. Oñde nobis dñe miſericordiā tuā et ſalutare tuū da nobis. Audiā qd loquaꝭ in me dñs deꝰ: qm̄ loqueꝭ pacem in plebē ſuā. Et ſuꝑ ſctōs ſuos:et in eos q̄ cōuertunꝭ ad cor. Uerūtñ prope timētes eū ſalutare ipſius: vt inhabitet gloria in terra nr̄a. Miſericordia et veritas obuiauerūt ſibi:iuſticia et pax oſculate ſunt. Ueritas de terra orta eſt et iuſticia de celo ꝓſpexit. Eteni dñs dabit benignitatem:et terra nr̄a dabit fructū ſuū. Iuſticia añ eū ambulabit: et ponet in via greſſus ſuos. Oratio dauid. LXXXV

Nclina dñe aurē tuam ꝛ exaudi
i me: qm̄ inops ꝛ pauꝑ ſum ego.
Cuſtodi aīam meā qm̄ ſctūs ſū: ſaluū fac ſeruū tuū deꝰ meꝰ ſꝑantē i te. Miſerere mei dñe qm̄ ad te clamaui tota die:letifica aīam ſui tui qm̄ ad te domie aīam meā leuaui. Qm̄ tu dñe ſuauis ꝛ mitꝭ:ꝛ multe miſericordie oībꝰ inuocātibꝰ te. Auribꝰ ꝑcipe dñe orōnē meā:ꝛ intende voci depcatiōis mee. In die tribulationis mee clamaui ad te:qꝛ exaudiſti me. Nō ē ſilis tui i dijs dñe:ꝛ nō ē ſm opa tua. Oēs gētes q̄ſcūq3 feciſti veniēt ꝛ adorabūt corā te dñe:ꝛ glorificabūt nomē tuū. Qm̄ magnꝰ es tu ꝛ faciens mirabilia:tu es deus ſolus. Deduc me dñe i via tua: ꝛ ingrediar i veritate tua:leteꝭ cor meū vt timeat nomē tuū. Cōfitebor tibi dñe deꝰ meꝰ in toto corde meo:ꝛ glīficabo nomē tuū i eternū. Quia miſericordia tua magna ē ſuꝑ me:ꝛ eruiſti aīam meā ex inferno inferiori. Deus iniq̄ inſurrexerūt ſuꝑ me: ꝛ ſynagoga potentiū q̄ſierūt aīam meā: ꝛ nō ꝓpoſuerūt te in cōſpectu ſuo. Et dñe deus miſerator ꝛ miſericors:patiēs ꝛ multe miſericordie ꝛ verax. Reſpice i me ꝛ miſerere mei:da impiū tuū puero tuo:ꝛ ſaluū fac filiū ancille tue. Fac mecū ſignū in bonū vt videāt q̄ oderūt me ꝛ ꝯfundanꝭ:qm̄ tu dñe adiuuiſti me ꝛ cōſolatus es me. Pſalmꝰ cātici filijs chore.

Undamēta LXXXVI
f eius in montibꝰ ſanctis: diligit
dñs portas ſion ſuꝑ oīa tabernacula iacob. Glorioſa dicta ſunt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ꝛ babylonis:ſcientiū me. Ecce alienigene ꝛ tyrꝰ ꝛ ppłs ethiopū:hi fuerūt illic. Nūquid ſion dicet hō:ꝛ hō natus ē in ea: ꝛ ipſe fundauit eā altiſſimꝰ? Dñs narrabit in ſcripturis ppłoꝝ:ꝛ principū hoꝝ q̄ fuerūt i ea. Sicut letantiū oīm: habitatio eſt in te. Canticū pſalmi filijs chore i finē ꝓ malech ad rñdendū intellectus heman ezraite. LXXXVII

Omine deꝰ ſalutꝭ mee:in die cla
d clamaui ꝛ nocte corā te. Intret
in conſpectu tuo orō mea: inclina aurē tuā ad ꝑcem meā. Quia repleta eſt malis aīa mea:ꝛ vita mea inferno appropinquabit. Eſtimatus ſū cum deſcendētibꝰ in lacū:factus ſum ſicut hō ſine adiutorio inꝭ mortuos liber. Sicut vulnerati dormiētes in ſepulchris q̄rū nō es memor ampliꝰ:ꝛ ipſi ꝺ manu tua repulſi ſunt. Poſuerūt me i lacu inferiori: in tenebroſis ꝛ in vmbra mortis. Suꝑ me ꝯfirmatus ē furor tuus:ꝛ oēs fluctus tuos induxiſti ſuꝑ me. Lōge feciſti notos meos a me:poſuerūt me ab-

ominatione ſibi. Traditus ſū ⁊ nō egre-
diebar: oculi mei lāguerūt ꝑ īopia. Cla
maui ad te dn̄e: tota die expandi ad te
man⁹ meas. Nūq̄d mortuis facies mi-
rabilia: aut medici ſuſcitabunt ⁊ ꝯfite-
bunt̄ tibi? Nūq̄d narrabit aliq̄s ī ſepu
chro miſe̅cd̄iã tuã: ⁊ veritatē tuā in ꝑ
ditionē? Nūq̄d cognoſcent̄ ī tenebris
mirabilia tua: ⁊ iuſticia tua ī terra ob
liuionis? Et ego ad te dn̄e clamaui: et
mane orō mea ꝓueniet te. Ut quid dn̄e
repelles orōnē meā: auertis faciē tuā a
me? Paup ſū ego ⁊ in laborib⁹ a iuuē-
tute mea: exaltat⁹ aūt hūiliat⁹ ſū ⁊ con
turbat⁹. In me trāſierūt ire tue: ⁊ terro
res tui cōturbauerūt me. Circūdederūt
me ſicut aq̄ tota die: circūdederūt me ſi
mul. Elōgaſti a me amicū ⁊ ꝓximū: et
notos meos a miſeria. Intellectus
ethan ezraite. LXXXVIII

M Iſericordias dn̄i: ī eternū cāta
bo. In generatione ⁊ generatio
nē: annūciabo veritatē tuā ī ore meo.
Qm̄ dixiſti in eternū miſe̅cd̄ia edifica-
bit̄ ī celis: ꝑparabit̄ veritas tua ī eis.
Diſpoſui teſtamentū electis meis: iura
ui dauid ſeruo meo vſq̄ ī eternū ꝑpara
bo ſemē tuū. Et edificabo ī generatiōe
et generationē: ſedē tuā. Cōfitebūt̄ celi
mirabilia tua dn̄e: eteni veritatē tuā in
eccleſia ſctōꝝ. Qm̄ quis in nubib⁹ eq̄-
bit̄ dn̄o: ſīlis erit deo in filijs dei? De⁹
qui glorificat̄ in cōſilio ſctōꝝ: magnus
et terribilis ſup oēs q̄ in circūitu eius
ſunt. Dn̄e deus virtutū q̄s ſīlis tibi? po
tēs es dn̄e ⁊ veritas tua in circūitu tuo
Tu dn̄aris ꝑtāti mariꝫ: motū aūt fluctu
um eius tu mitigas. Tu hūiliaſti ſicut
vulneratū ſupbū in brachio virtutiꝫ tue
diſperdiſti inimicos tuos. Tui ſūt celi ⁊
tua eſt terra: orbē terre ⁊ plenitudineꝫ
eius tu fundaſti: aquilonem ⁊ mare tu
creaſti. Thabor ⁊ hermon in nōie tuo
exultabūt: tuū brachiū cū potētia. Fir-
met̄ man⁹ tua ⁊ exaltet̄ dextera tua: iu
ſticia et iudiciū ꝑparatio ſedes tue. Miſe
ricordia ⁊ veritas ꝓcedēt faciē tuā: btūs
ppl's q̄ ſcit iubilationē. Dn̄e ī lūie vul-
tus tui ābulabūt: ⁊ ī nomie tuo exulta
būt tota die: ⁊ ī iuſticia tua exaltabūt̄.
Qm̄ glīa vtutis eoꝝ tu es: ⁊ in bn̄pla-
cito tuo exaltabit̄ cornu nr̄m. Quia do
mini eſt aſſumptio nr̄a: ⁊ ſcti iſrl' regis
nr̄i. Tūc locut⁹ es ī viſiōe ſctis tuis: et
dixiſti: poſui adiutoriū ī potēte: ⁊ exal-
taui electū d̄ plebe mea. Inueni dauid
ſuū meū: oleo ſctō meo vnxi eū. Man⁹
eni mea auxiliabit̄ ei: ⁊ brachiū meū cō
firmabit eū. Nihil ꝓficiet iīmic⁹ ī eo: ⁊
filius iniq̄tatiꝫ nō apponet nocere ei. Et
ꝯcidā a facie ipi⁹ iīmicos ei⁹ ⁊ odiētes
eū in fugā cōuertā. Et veritas mea et mi-
ſericordia mea cū ipō: ⁊ ī nōie meo exal
tabit̄ cornu eius. Et ponā in mari ma
nū ei⁹: ⁊ in flumib⁹ dexterā ei⁹. Ipē iuo
cabit me pr̄ me⁹ es tu: de⁹ me⁹ et ſuſce-
ptor ſalutiꝫ mee. Et ego primogenitū po-
nā illū: excelſū ꝑ regib⁹ terre. In eternū
ſuabo illi miſe̅cd̄iā meā: ⁊ teſtamentū
meū fideli ipi. Et ponā in ſeculū ſeculi
ſemē ei⁹: ⁊ thronū ei⁹ ſicut dies celi. Sī
aūt dereliquerit filij eius legē meā: ⁊ in
iudicijs meis nō ābulauerit. Si iuſtici
as meas ꝓphanauerit ⁊ mandata mea
nō cuſtodierit. Uiſitabo in vga iniq̄ta
tes eoꝝ: ⁊ in vberib⁹ pctā eoꝝ. Miſeri-
cordiā aūt meā non diſꝑgā ab eo: neq̄
nocebo in veritate mea. Neq̄ ꝓphana-
bo teſtamētū meū ⁊ q̄ ꝓcedūt de labijs
meis nō faciā irritā. Semel iuraui in
ſcō meo ſi dauid mētiar: ſemē ei⁹ ī eter
nū manebit. Et thron⁹ ei⁹ ſicut ſol ī cō
ſpectu meo: ⁊ ſicut luna ꝑfecta ī eternū
⁊ teſtis ī celo fidelis. Tu vero repuliſti
et deſpexiſti: diſtuliſti chriſtū tuū. Auer
tiſti teſtamentū ſui tui: ꝓphanaſti ī ter
ra ſcūariū ei⁹. Deſtruxiſti oēs ſepes ei⁹:
poſuiſti firmamētū ei⁹ formidinē. Diri
puerūt eū oēs trāſeūtes viā: fact⁹ ē op-
pbriū vicis ſuis. Exaltaſti dexterā de-
primētiū eū: letificaſti oēs iīmicos ei⁹.
Auertiſti adiutoriū gladij ei⁹: ⁊ nō es
auxiliat⁹ ei ī bello. Deſtruxiſti eū ab e-
mūdatiōe: ⁊ ſedē eius in terra colliſiſti.
Minoraſti dies tpis eius: ꝯfudiſti eum
ꝯfuſiōe. Uſq̄quo dn̄e auertiꝫ in finē: exar-
deſcet ſicut ignis ira tua? Memorare q̄
mea ſubſtātia: nūq̄d eni vane ꝯſtituiſti
oēs filios hoim? Quis ē hō q̄ viuet et
nō videbit mortē: eruet aīam ſuā d̄ ma
nu inferi? Ubi ſūt miſericordie tue āti-
que dn̄e: ſicut iuraſti dauid in veritate
tua? Memor eſto dn̄e opprobrij ſeruoꝝ
tuoꝝ: qn̄ ꝯtinui in ſinu meo multaruꝫ
gētiū. Qd̄ exprobrauerūt iīmici tui dn̄e
qd̄ exꝓbrauert̄ ꝯmutationē chriſti tui.
Bn̄dict⁹ dn̄s in eternū: fiat fiat. Orō
moyſi hoīs dei. LXXXIX

D Omie refugiū fact⁹ es nobis: a
generatōe ī generatiōnē. Priuſ-
q̄ mōtes fierēt aut formaret̄ terra ⁊ or
bis a ſeculo ⁊ ī ſeculum tu es deus. Ne

auertas hoīem ī hūilitatē: ⁊ dixiſti con
uertimini filij hoim. Qm̄ mille āni ante
ockos tuos: tanq̄ dies heſterna q̄ preterijt
Et cuſtodia in nocte: que ꝓ nihilo ha-
bent eoꝝ āni erūt. Mane ſicut herba
trāſeat: mane floreat ⁊ trāſeat: veſpe de
cidat induret ⁊ areſcat. Quia defecim⁹
in ira tua ⁊ ī furore tuo turbati ſumus
Poſuiſti iniq̄tates nr̄as ī ꝯſpectu tuo:
ſeculū nr̄m in illuīatiōe vult⁹ tui. Qm̄
oēs dies nr̄i defecerūt: ⁊ ī ira tua defeci
Gen.6.a m⁹. Anni nr̄i ſicut aranea meditabūt:
Ecci.18.a. dies ānoꝝ nr̄oꝝ in ipis ſeptuagita an
ni. Si aūt ī potētatib⁹ octoginta āni: ⁊
ampli⁹ eoꝝ labor ⁊ dolor. Qm̄ ſuꝑueīt
māſuetudo: ⁊ corripiemur. Quis nouit
ptātē ire tue: ⁊ p̄ tiore tuo iraꝫ tuā di
nūerare? Dexterā tuā ſic notā fac: ⁊ eru
ditos corde in ſapia. Cōuertere dn̄e vſ-
q̄q̄: ⁊ depcabilis eſto ſuꝑ ſeruos tuos.
Repleti ſum⁹ mane miſericordia tua: exul
tauim⁹ ⁊ delectati ſum⁹ ī oībus diebus
nr̄is. Letati ſum⁹ ꝓ dieb⁹ q̄b⁹ nos hūil
liaſti: ānis q̄bus vidim⁹ mala. Reſpice
in ſeruos tuos et in opa tua: ⁊ dirige fi
lios eoꝝ. Et ſit ſplēdor dn̄i dei nr̄i ſuꝑ
nos: ⁊ opa manuū nr̄arū dirige ſuꝑ nos
⁊ opus manuū nr̄aꝝ dirige. Laus cā-
tici ipſi dauid. XC

q Ui hītat ī adiutorio altiſſimi in
ꝓtectiōe dei celi cōmorabit. Di-
cet dn̄o ſuſceptor meus es tu.. ⁊ refugiū
meū: deus me⁹ ſꝑabo ī eū. Qm̄: ipſe libe
rauit me de laq̄o venātiū ⁊ a v̄bo aſpe-
ro. Scapulis ſuis obūbrabit tibi: ⁊ ſub
pēnis eius ſꝑabis. Scuto circūdabit te
veritas ei⁹: nō timebis a timore noctur
no. A ſagitta volāte in die a negocio ꝑ
ābulāte ī tenebris: ab incurſu ⁊ demo-
nio meridiano. Cadēt a latere tuo mil
le: ⁊ decē milia a dextris tuis: ad te au-
tē nō appropinq̄bit. Uerūtn̄ oculis tuis
cōſiderabis: ⁊ retributionē pctōꝝ vide
bis. Qm̄ tu es dn̄e ſpes mea: altiſſimuꝫ
poſuiſti refugiū tuū. Nō accedet ad te
malū: ⁊ flagellū nō appropinq̄bit taber-
Math.4.a naculo tuo. Qm̄ angelis ſuis mādauit
Luce.4.b. de te: vt cuſtodiāt te in oībus vijs tuis.
In manib⁹ portabūt te: ne forte offen-
das ad lapidē pedē tuū. Suꝑ aſpidē et
baſiliſcū ābulabis: ⁊ pculcabis leonē et
draconeꝫ. Qm̄ in me ſperauit liberabo
eū: ꝓtegā eū qm̄ cognouit nomē meū.
Clamauit ad me et ego exaudiā eū: cuꝫ
ipo ſū in tribulatiōe: eripiā eū ⁊ glorifi
cabo eū. Lōgitudine dieꝝ replebo eū: et
oſtēdā illi ſalutare meū. Pſalm⁹ can
ci in die ſabbati XCI

Bonū eſt confiteri domino: ⁊ pſ
b lere nomini tuo altiſſime. A
annunciandū mane miſericordia
tuā: ⁊ v̄itatē tuā ꝑ noctē. In decacho
do pſalterio: cū cātico in cithara. Qu
delectaſti me dn̄e in factura tua: ⁊ ī o
bus manū tuaꝝ exultabo. Q̄ꝫ magni j.10
cata ſūt opa tua dn̄e: nimis ꝓfunde f
cte ſunt cogitatiōes tue. Uir inſipie
nō cognoſcet: ⁊ ſtult⁹ nō intelliget he
Cū exorti fuerint pctōres ſicut fenū:
apparuerint oēs q̄ opant iniq̄tatē. U
intereāt in ſeculū ſeculi: tu aūt altiſſi
in eternū dn̄e. Qm̄ ecce iīmici tui dn̄
qm̄ ecce iīmici tui pibunt: ⁊ diſpgent
oēs q̄ opant. Et exaltabit ſicut vnic
nis cornu meū: ⁊ ſenectus mea ī miſe
cordia vberi. Et deſpexit ocul⁹ me⁹ in
micos meos ⁊ ab iſurgētib⁹ ī me mal
nantib⁹ audiet auris mea. Iuſt⁹ vt pa
ma florebit: ſicut cedrus libani mltip
cabit. Plantati in domo dn̄i: in atri
dom⁹ dei nr̄i florebūt. Adhuc multip
cabunt ī ſenecta vberi: ⁊ bn̄ pacient
erūt vt ānūciēt. Qm̄ rect⁹ dn̄s de⁹ n
et nō eſt iniquitas in eo. Laus can
ci dauid in die ante ſabbatū qn̄ fund
ta eſt terra. XCII

Dominus regnauit decorē ind
d tus eſt: indut⁹ eſt domin⁹ fort
tudinem et pcinxit ſe. Eteni fi
mauit orbē terre: qui nō cōmouebitu
Parata ſedes tua extunc: a ſeculo tu e
Eleuauerunt flumina domine: eleu
uerunt flumina vocem ſuā. Eleuauer
flumina fluctus ſuos: a vocibus aqu
rū multarū. Mirabiles elationes m
ris: mirabilis in altis domin⁹. Teſtim
nia tua credibilia facta ſunt nimis: d
mū tuā decet ſanctitudo dn̄e in lōgit
dine dierum. Pſalmus dauid quar
ſabbati. XCIII

Deus vltionū dn̄s: deus vltion
d libere egit. Exaltare q̄ iudica
terrā: redde retributiōeꝫ ſuꝑbi
Uſq̄quo pctōres domine: vſq̄q̄ pctō
res gloriabunt? Effabunt et loquen
iniquitatē: loquent oēs qui opant in
iuſticiā? Populū tuū dn̄e hūiliauerū
et hereditatē tuam vexauerūt. Uidua
et aduenā interfecerunt: et pupillos o
ciderūt. Et dixerūt nō videbit domin⁹
nec intelliget deus iacob. Intelligite i
ſipientes in ppl'o: ⁊ ſtulte aliqn̄ ſapite

ui plātauit aurē nō audiet aut ꝗ fin-
oculū nō ꝯſiderat? Qui corripit gē
3.0. ſ nō arguet: aut docet hoīez ſciaꝫ. Do
nꝰ ſcit cogitationes hoīm: qm̄ vane
. Btūs hō quē tu erudieris dn̄e: ⁊ de
ge tua docueris eum. Ut mitiges ei a
ebꝰ malis: donec fodeat̄ pctōri fouea
uia nō repellet dn̄s plebē ſuā: ⁊ here
tatē ſuā nō derelinq̄t. Quoaduſq3 iu
cia ꝯuertat̄ in iudiciū: ⁊ qui iuxta il-
m: omnes qui recto ſunt corde. Quis
nſurget mihi aduerſus malignantes:
t quis ſtabit mecum aduerſus ope-
ntes iniquitatē? Niſi q2 dn̄s adiuuit
e: paulominus habitaſſet in inferno
a mea Si dicebā motꝰ ē pes meꝰ: miſe
cordia tua dn̄e adiuuabat me. Scd̄m
ultitudinē doloꝝ meoꝝ ī corde meo:
ſolatiōes tue letificauerūt aīaꝫ meā.
ūquid adheret tibi ſedes iniq̄tatꝭ: ꝗ
igis laborez in p̄cepto. Captabant in
iam iuſti: ⁊ ſanguinē innocentē con-
emnabūt. Et factꝰ eſt mihi dn̄s in re-
giū: ⁊ deꝰ meꝰ in adiutoriuꝫ ſpei mee.
t reddet illis iniquitatē ipoꝝ: ⁊ ī ma-
cia eoꝝ diſperdet eos: diſꝑdet illos do
inꝰ deꝰ nr̄. Laus cantici ipi dauid.
Enite exultemꝰ dn̄o: XCIIII
v iubilemꝰ deo ſalutari nr̄o. Preoc
cupemus faciē eius in ꝯfeſſione:
in pſalmis iubilemus ei. Quoniā deꝰ
agnus dn̄s: ⁊ rex magnꝰ ſuꝑ oēs deos
m̄ nō repellit dominus plebem ſuam
Quia in manu eiꝰ ſunt omēs fines ter-
: ⁊ altitudines montiū ipſiꝰ ſūt. Quo-
iā ipſiꝰ eſt mare ⁊ ipſe fecit illud: et ſic-
ā manꝰ eius firmauerunt. Venite ado-
emus ⁊ procidamꝰ ⁊ ploremꝰ ante do-
inū qui fecit nos: quia ipſe eſt deꝰ nr̄.
Et nos ppl̄us paſcue eius: ⁊ oues manꝰ
.17.b. ius. Hodie ſi vocē eius audieritis: no-
.4.b. te obdurare corda vr̄a. Sicut in irrita
ione: ſm̄ diem temptatiōis in deſerto.
Ibi temptauerūt me patres vr̄i: proba-
erunt ⁊ viderunt opera mea. Quadra-
inta annis offenſus fui generationi il-
: ⁊ dixi ſemꝑ hi errant corde. Et iſti nō
ognouerūt vias meas: vt iuraui in ira
mea ſi introibūt in requiē meā. Pſal
mus dauid quādo domus edificabatur
poſt captiuitatem. XCV
16.c. Antate dn̄o canticū nouuꝫ: can-
c tate dn̄o oīs terra. Cantate domi
no ⁊ benedicite nomi eiꝰ: annū-
ciate de die in diē ſalutare eius. Annū-
ciate inter gentes gloriā eiꝰ: in oībꝰ po-
pulis mirabilia eiꝰ. Quoniā magnꝰ do- S.47.
minꝰ ⁊ laudabil̄ nimis: terribilis ē ſuꝑ Ecci.43.d
omēs deos. Quoniā omēs dīj gentium
demonia: dominꝰ autē celos fecit. Con-
feſſio et pulchritudo in conſpectu eius:
ſanctimonia ⁊ magnificentia in ſancti-
ficatione eiꝰ. Afferte domino patrie gē- S.28.
tium: afferte domio gloriā ⁊ honorē: af-
ferte domino gloriā eius. Tollite hoſti-
as ⁊ introite in atria eiꝰ: adorate domi-
nū in atrio ſancto eiꝰ. Cōmoueatur a fa
cie eius vniuerſa terra: dicite in gētibꝰ
quia dominꝰ regnauit. Etenim correxit
orbem terre qui nō cōmouebitur: iudi-
cabit ppl̄os in equitate. Letentur celi ⁊
exultet terra: cōmoueat̄ mare ⁊ plenitu
do eius: gaudebūt campi ⁊ omīa que in
eis ſunt. Tunc exultabunt omīa ligna
ſiluarū a facie dn̄i quia venit: quoniam
venit iudicare trā. Iudicabit orbē tre ī I.97.
eq̄tate: ⁊ ppl̄os in v̄itate ſua. Ps ipſi
dauid qn̄ terra eiꝰ reſtituta ē ei. XCVI
Ominus regnauit exultet terra:
d letentur inſule multe. Nubes et
caligo in circūitu eius: iuſticia ⁊
iudiciū correctio ſedis eius. Ignis ante
ipſum p̄cedet: ⁊ inflammabit in circūi-
tu inimicos eius. Alluxerūt fulgura eiꝰ
orbi terre: vidit et cōmota eſt terra. Mō
tes ſicut cera fluxerunt a facie domini:
a facie dn̄i omis terra. Annūciauerunt
celi iuſticiā eius: ⁊ viderūt omēs popu-
li gloriā eius. Confundant̄ omēs ꝗ ado
rant ſculptilia: ⁊ qui glorian̄t in ſimula
chris ſuis. Adorate eū omēs angeli eiꝰ: Hebre.1.b
audiuit ⁊ letata eſt ſion. Et exultauerūt S.47.
filie iude: ꝓpter iudicia tua dn̄e. Quoni
am tu dn̄s altiſſimus ſuꝑ oēm terrā: ni
mis exaltatus es ſuꝑ oēs deos. Qui di- Amos.5.d
ligitis dn̄m odite malū: cuſtodit domi-
nus aīas ſeruoꝝ ſuoꝝ: de manu pec-
catoris liberauit eos. Lux orta eſt iuſto:
⁊ rectis corde leticia. Letamini iuſti in
dn̄o: ⁊ cōfitemini memorie ſanctificatio
nis eiꝰ. Pſalmus dauid. XCVII
Antate dn̄o canticū nouū: q2
mirabilia fecit. Saluauit ſibi
c dextera eiꝰ: ⁊ brachiū ſctm̄ eiꝰ.
Notū fecit dn̄s ſalutare ſuuꝫ: ī
ꝯſpectu gētiū reuelauit iuſticiā ſuā. Re-
cordatꝰ ē miſcdie ſue ⁊ v̄itatꝭ ſue domui
iſrl̄. Viderūt oēs termi terre ſalutare dei Eſa.52.c
nr̄i: iubilate deo oīs terra: cātate ⁊ exul
tate et pſallite. Pſallite dn̄o in cithara ī
cythara ⁊ voce pſalmi: ī tubis ductilibꝰ
⁊ voce tube cornee. Iubilate ī cōſpectu

regẽ dñi:⁊ moueat̃ mare ⁊ plenitudo ei
us orbis terraꝝ ⁊ qui habitãt i eo. Flu
mina plaudẽt manu: ſimul mõtes exul-
tabũt a cõſpectu dñi: quoniã venit iudi
F.95. care terrã. Judicabit orbẽ terraꝝ in iu
ſticia:⁊ pplos in eq̃tate. Pſalmus da
uid . XCVIII
Dominus regnauit iraſcant̃ po-
d puli: q̃ ſedes ſup cherubin mo-
ueat̃ terra. Dñs in ſion magn⁹
et excelſus ſup oẽs pplos. Confiteant̃
nomi tuo magno qm̃ terribile ⁊ ſanctũ
eſt: et honor regis iudiciũ diligit. Tu
paraſti directiones: iudiciũ ⁊ iuſticiam
I.eo. in iacob tu feciſti. Exaltate dñm deum
nrm̃:⁊ adorate ſcabellũ pedũ eius: qm̃
ſanctũ eſt. Moyſes ⁊ aaron in ſacerdo-
tibus eius: et ſamuel inter eos q̃ inuo-
cant nomẽ eius. Inuocabãt dñm et ip
ſe exaudiebat eos in colũba nubis loq̃
bat̃ ad eos. Cuſtodiebãt teſtimonia ei⁹:
et p̃ceptũ qđ dedit illis. Dñe de⁹ noſter
tu exaudiebas eos: de⁹ tu ꝓpitius fuiſti
eis ⁊ vlciſcẽs in oẽs adinuẽtiões eorũ.
F.eo. Exaltatate dñm deũ nrm̃: et adorate in
monte ſctõ ei⁹: qm̃ ſctũs dñs deus nr̃.
Pſalm⁹ in ꝯfeſſione. XCIX
F.65. Ubilate deo oĩs terra: ſuite dño
i in leticia. Introite i ꝯſpectu ei⁹:
in exultatione. Scitote qm̃ dñs
ipẽ de⁹: ipſe fecit nos ⁊ nõ ipi nos. Po-
pulus ei⁹ ⁊ oues paſcue ei⁹ introite por
tas ei⁹ in ꝯfeſſione: atria ei⁹ in hymnis
cõfitemini illi. Laudate nomẽ eius qm̃
ſuauis eſt dñs: in eternũ miſcdia eius:⁊
vſq̧ in generationẽ ⁊ generationẽ veri
tas ei⁹. Pſalm⁹ ipſi dauid. C
Iſericordiã ⁊ iudiciũ cantabo ti
m bi dñe: pſallã ⁊ intelligam in via
imaculata qñ venies ad me. Per-
ambulabã in innocentia cordis mei: in
medio dom⁹ mee. Nõ ꝓponebã an̄ ocu-
los meos rẽ iniuſtã: faciẽtes p̃uaricati-
ones odiui. Nõ adheſit mihi cor prauũ:
declinantẽ a me malignũ nõ cognoſce-
bam. Detrahentem ſecreto ꝓximo ſuo:
hũc ꝑſeq̃bar. Supbo oculo ⁊ inſatiabi-
li corde: cũ hoc nõ edebã. Oculi mei ad
fideles terre vt ſedeãt mecũ: ambulãs i
via imaculata hic mihi miſtrabat. Nõ
hitabit i medio dom⁹ mee q̃ facit ſupbi
am: qui loquit̃ iniq̃ nõ direxit in cõſpe-
ctu oculoꝝ meoꝝ. In matutino interfi-
ciebã oẽs pctõres terre: vt diſpderẽ đ ci
uitate dñi oẽs opantes iniq̃tatẽ. Ora-
tio paupis cũ anxiaret̃: ⁊ coram dño ef-

fundit precem ſuã.
Omine exaudi orõnẽ meã: et c J.14
mor me⁹ ad te veniat. Non au
tas faciẽ tuã a me: in quacũq̧ die tri
lor inclina ad me aurẽ tuã. In quacũ J.11
die inuocauero te: velociter exaudi m
Quia defecerũt ſicut fum⁹ dies mei:⁊
ſa mea ſicut cremiũ aruerũt. Percuſſ
ſum vt fenũ ⁊ aruit cor meũ: q̃r oblit
ſum comedere panẽ meũ. A voce gem
tus mei: adheſit os meũ carni mee. S
milis fact⁹ ſum pellicano ſolitudini
fact⁹ ſuꝫ ſicut nycticorax in domicili
Uigilaui:⁊ fact⁹ ſum ſicut paſſer ſolit
rius in tecto. Tota die exprobrabãt m
hi inimici mei:⁊ q̃ laudabãt me adue
ſum me iurabãt. Quia cinerẽ tanq̃ p
nẽ mãducabã:⁊ poculũ meũ cum fle
miſcebã. A facie ire indignationis tu
q̃r eleuãs alliſiſti me. Dies mei ſicut v
bra declinauerũt:⁊ ego ſicut fenũ aru
Tu aũt dñe in eternũ ꝑmanes:⁊ mem
riale tuũ in generatione ⁊ generatio
Tu exurgẽs miſereberi ſion: q̃r temp
miſerendi ei⁹ q̃r venit temp⁹. Qm̃ pla
erũt ſeruis tuis lapides ei⁹: ⁊ terre ei
miſerebunt̃. Et timebũt gentes nom
tuũ dñe:⁊ omẽs reges terre gl̃iam tu
Quia edificauit dñs ſion: ⁊ videbit̃ i
gl̃ia ſua. Reſpexit in orõem hũiliũ:⁊ n
ſpreuit p̃cem eoꝝ. Scribant̃ hec i gen
ratione altera: ⁊ ppls q̃ creabit̃ laud
bit dñm. Quia ꝓſpexit de excelſo ſanc
ſuo: dñs de celo in terrã aſpexit. Ut au
diret gemit⁹ cõpeditoꝝ: vt ſolueret fil
os interemptoꝝ. Ut annũciẽt i ſion n
mẽ dñi:⁊ laudẽ ei⁹ in hierlm. In cõu
niendo pplos in vnũ:⁊ reges vt ſuiat
dño. Rñdit ei in via ꝟtutĩ ſue: paucita
tẽ dieꝝ meoꝝ nuncia mihi. Ne reuoce
me in dimidio dieꝝ meoꝝ: in generati
ne ⁊ generationẽ anni tui. Initio tu d Heb
mine terrã fundaſti:⁊ opa manuũ tua
ſunt celi. Ipſi pibunt tu aũt ꝑmanes:⁊ Ibi
oẽs ſicut veſtimẽtũ veteraſcẽt. Et ſicu Ibi
opertoriũ mutabis eos ⁊ mutabunt̃: t
aũt idẽ ipſe es:⁊ anni tui nõ deficien
Filij ſuoꝝ tuoꝝ habitabũt: ⁊ ſemẽ eo
in ſeculũ dirigent̃. Pſalm⁹ ipſi dauid.
Enedic aĩa mea dño:⁊ oĩa CI
b q̃ intra me ſunt noĩ ſctõ ei⁹. Be
nedic aĩa mea dño:⁊ noli obli
ſci oẽs retributiões eius. Qui ꝓpitia
omib⁹ iniquitatib⁹ tuis: qui ſanat om̃
infirmitates tuas. Qui redimit de int
ritu viam tuã: qui coronat te i miſcdi

miſerationib⁹. Qui replet in bonis de
deriũ tuũ: renouabit̃ vt aquile iuuen-
us tua. Faciens miſcdias dñs: ꝛ iudici
m oib⁹ iniuriã patientib⁹. Notas fecit
ias ſuas moyſi: filijs iſrl̃ volũtates ſu-
s. Miſerator ꝛ miſericors dñs: longa-
imis ꝛ multũ miſericors. Nõ in perpe
uum iraſcet̃: neq₃ in eternũ cõminabit̃
õ ſm pctã noſtra fecit nobis: neq₃ ſm
iquitates nr̃as retribuit nobis. Qm̃
n altitudinẽ celi a terra: corroborauit
iſcdiam ſuã ſup timẽtes ſe. Quantum
ſtat ort⁹ ab occidẽte: longe fecit a no-
is iniqtates nr̃as. Quõ miſeret̃ pr̃ fili-
ũ: miſert⁹ eſt dñs timentib⁹ ſe: qm̃ ipſe
gnouit figmentu₃ nr̃m. Recordat⁹ eſt
m̃ puluis ſum⁹: hõ ſicut fenũ: dies ei⁹
nq₃ flos agri ſic efflorebit. Qm̃ ſpiri-
s ptrãſibit in illo ꝛ nõ ſubſiſtet: ꝛ non
gnoſcet ampli⁹ locum ſuu₃. Miſcdia
atẽ dñi ab eterno ꝛ vſq₃ in eternũ: ſup
mẽtes eum. Et iuſticia illi⁹ in filios fi
oꝝ: his qui ſeruãt teſtamentũ eius. Et
emores ſunt mãdatoꝝ ipſi⁹: ad facien
um ea. Dñs in celo parauit ſedem ſuã:
regnũ ipſi⁹ oib⁹ dñabit̃. Bñdicite do-
ino oẽs angeli ei⁹ potẽtes ꝟtute: faci
ites verbũ illi⁹ ad audiendã vocẽ ſer-
onũ ei⁹. Bñdicite dño oẽs ꝟtutes ei⁹:
iniſtri ei⁹ qui facit; voluntatẽ ei⁹. Be
edicite dño omia opa ei⁹: in omi loco
iationis eius: benedic aĩa mea dño.

Pſalmus ipſi dauid. CIII

Enedic aĩa mea dño: dñe deus
b meus magnificat⁹ es vehemẽter
Confeſſionẽ ꝛ decorem induiſti:
mictus lumine ſicut veſtimẽto. Exten
ens celũ ſicut pellem: qui tegis aqs ſu
riora ei⁹. Qui ponis nubem aſcenſu₃
ũ: qui ambbulas ſup pẽnas ventoꝝ.
.l.c. ui facis angelos tuos ſpũs: ꝛ miſtros
os ignẽ vrentẽ. Qui fundaſti terram
ꝑ ſtabilitatẽ ſuam: non inclinabit̃ in
culũ ſeculi. Abyſſus ſicut veſtimentu₃
mictus ei⁹: ſup montes ſtabunt aque.
b increpatiõe tua fugient: a voce toni
ui tui formidabũt. Aſcendũt montes
deſcendunt campi: in locũ quẽ funda
i eis. Terminũ poſuiſti quẽ non tranſ-
redient̃: neq₃ cõuertent̃ operire terrã.
ui emittis fontes in cõuallibus inter
ediũ montiũ ptrãſibunt aque. Pota-
unt omẽs beſtie agri: expectabũt ona-
ri in ſiti ſua. Sup ea volucres celi ha-
itabũt: de medio petrarũ dabũt voces.
igans mõtes de ſupiorib⁹ ſuis: de fru-
ctu operũ tuoꝝ ſatiabit̃ terra. Produ- I.146.
ces fenũ iumẽtis: ꝛ herbã ſeruituti ho-
minũ. Ut educas panẽ de terra: ꝛ vinu₃
letificet cor homĩs. Ut exhilaret faciẽ in
oleo: ꝛ panis cor hois confirmet. Satu-
rabuntur ligna campi ꝛ cedri libani q̃s
plantauit: illic paſſeres nidificabũt. He
rodij dom⁹ dux eſt eoꝝ: montes excelſi
ceruis petra refugiũ herinacijs. Fecit lu
nam in tpe: ſol cognouit occaſum ſuũ.
Poſuiſti tenebras ꝛ facta eſt nox: in ipa
ptrãſibũt omẽs beſtie ſilue. Catuli leo-
num rugiẽtes vt rapiãt: ꝛ querãt a deo
eſcam ſibi. Ortus eſt ſol ꝛ cõgregati ſũt:
ꝛ in cubilibus ſuis collocabunt̃. Exibit
homo ad opus ſuũ: ꝛ ad opationẽ ſua₃
vſq₃ ad veſperũ. Qm̃ magnificata ſũt ope ſ.91.
ra tua dñe: oĩa in ſapiẽtia feciſti: imple-
ta eſt terra poſſeſſiõe tua. Hoc mare ma-
gnũ ꝛ ſpatioſum manibus: illic reptilia
quoꝝ nõ eſt numer⁹. Aĩalia puſilla cũ
magnis: illic naues ptranſibunt. Draco
iſte quẽ formaſti ad illudendu₃ ei: omĩa
a te expectãt vt des illis eſca₃ in tempe.
Dante te illis colligent: aperiẽte te ma-
nũ tuã oĩa implebunt̃ bonitate. Auer-
tente autẽ te faciẽ turbabunt̃: auferes
ſpm̃ eoꝝ ꝛ deficiẽt: ꝛ in puluerem ſuu₃
reuertent̃. Emitte ſpm̃ tuũ ꝛ creabun-
tur: ꝛ renouabis faciẽ terre. Sit glĩa do
mini in ſeculũ: letabit̃ dñs in opib⁹ ſu-
is. Qui reſpicit in terrã ꝛ facit eam tre-
mere: q̃ tangit montes ꝛ fumigant. Can I.145.
tabo dño in vita mea: ꝛ pſallã deo meo
q̃diu ſum. Iocundũ ſit ei eloquiũ meũ:
ego vero delectabor in dño. Deficiẽt pec
catores a terra et iniqui ita vt non ſint:
bñdic aĩa mea dño. Alleluia. CIIII

Onfitemini dño ꝛ inuocate no- 1. Pa.16.b
c men ei⁹: annũciate inter gentes Eſa.12.b
opa eius. Cantate ei ꝛ pſallite ei
narrate omia mirabilia ei⁹: laudamini
in nomie ſctõ eius. Letetur cor queren-
tiũ dñm: querite dñm ꝛ ꝯfirmamini: q̃ri
te faciẽ ei⁹ ſemꝑ. Memẽtote mirabiliu₃
ei⁹ que fecit: ꝓdigia eius ꝛ iudicia oris
eius. Semen abraam ſerui eius: filij ia-
cob electi ei⁹. Ipſe dñs deus nr̃: in vni-
uerſa terra iudicia ei⁹. Memor fuit in ſe
culũ teſtamenti ſui: verbi qd̃ mandauit
in mille generatões. Quod diſpoſuit ad
abraam: ꝛ iuramẽti ſui ad yſaac. Et ſta-
tuit illud iacob in ꝑceptũ: ꝛ iſrael in te-
ſtamentũ eternũ. Dicens tibi dabo ter-
ram chanaan: funiculũ hereditat; vr̃e.
Cum eſſent numero breui: pauciſſimi et

incole eiꝰ. Et ꝑtranſierūt de gente ī geni
tem: ⁊ de regno ad ppl'm alteꝝ. Non rel
quit hoīem nocere eis: ⁊ corripuit ꝓ eis
1.Pa.16.c reges. Nolite tangere chriſtos meos: ⁊ ī
ꝓphetis meis nolite malignari. Et vo-
cauit famē ſuꝑ terrā: ⁊ omē firmamētū
panis cōtriuit. Miſit ante eos viruꝫ: in
ſeruū venundatꝰ eſt ioſeph. Humiliaue
rūt in cōpedibꝰ pedes eiꝰ: ferrū ꝑtrāſijt
aniam eiꝰ donec veniret vbū eius. Elo
quiū dñi inflāmauit eū: miſit rex et ſol-
uit eū: princeps pploꝝ ⁊ dimiſit eū. Con
ſtituit eū dñm domꝰ ſue: ⁊ principeꝫ oīs
poſſeſſiōis ſue. Ut erudiret pꝛīcipes eiꝰ
ſicut ſemetipm: ⁊ ſenes eiꝰ prudentiam
doceret. Et intrauit iſrael in egyptuꝫ: et
iacob accola fuit in terra cham. Et au-
xit ppl'm ſuū vehemēter: ⁊ firmauit euꝫ
ſuꝑ inimicos eius. Cōuertit coꝛ eoꝝ vt
erudirent ppl'm eiꝰ: ⁊ dolū facerēt in ſer
uos eiꝰ. Miſit moyſen ſeruū ſuū: aaron
queꝫ elegit ipſum. Poſuit in eis verba
ſignoꝝ ſuorum: ⁊ prodigiorum: in terra
cham. Miſit tenebras et obſcurauit: et
F.77. nō exacerbauit ſermones ſuos. Cōuertit
Exo.7.d. aquas eoꝝ in ſanguinē: ⁊ occidit piſces
eoꝝ. Et edidit terra eoꝝ ranas: in pene
tralibꝰ regū ipſoꝝ. Dixit ⁊ venit cyno-
mia ⁊ cyniſes: in oībus finibꝰ eoꝝ. Po-
ſuit pluuias eoꝝ grādinē: ignē combu-
rentē in terra ipſoruꝫ. Et ꝑcuſſit vineas
eoꝝ ⁊ ficulneas eoꝝ: ⁊ ꝯtriuit lignuꝫ fi-
niū eoꝝ. Dixit ⁊ venit locuſta et brucꝰ:
cuiꝰ nō erat numerꝰ. Et comedit omne
fenū in terra eoꝝ: ⁊ comedit oēm fructū
terre eoꝝ. Et ꝑcuſſit omē primogenituꝫ
in terra eoꝝ: primitias oīs laboris eoꝝ.
Et eduxit eos cū argento ⁊ auro: ⁊ non
erat in tribubꝰ eoꝝ infirmꝰ. Letata eſt
egyptus in ꝓfectiōe eoꝝ: qꝛ incubuit ti
mor eoꝝ ſuꝑ eos. Expandit nubē in ꝓ-
tectionē eoꝝ: ⁊ ignē ⁊ vt luceret eis per
noctē. Petierūt ⁊ venit coturnix ⁊ pane
celi ſaturauit eos. Dirupit petrā ⁊ fluxe
rūt aque: abierūt in ſicco flumina. Qm̄
memor fuit verbi ſancti ſui: qđ habuit
ad abraam pueꝝ ſuū. Et eduxit populū
ſuum in exultatione: ⁊ electos ſuos in le
ticia. Et dedit illis regiones gentium: ⁊
labores pploꝝ poſſederūt. Ut cuſtodiāt
iuſtificationes eius: ⁊ legem eius requi-
rant. Alleluia Alleluia. CV
Judit.13.c Onfitemini dño qm̄ bonus: qm̄
J.106. c in ſeculū miſcdia eiꝰ. Quis loqꝫ
potētias dñi: auditas faciet oēs
laudes eius? Beati qui cuſtodiūt iudici
um: ⁊ faciūt iuſticiā in omī tpe. Memē
to nři dñe in beneplacito ppli tui: viſi-
ta nos in ſalutari tuo. Ad videnduꝫ in
bonitate electoꝝ tuoꝝ: ad letāduꝫ in
leticia gentis tue: vt lauderis cū heredi
tate tua. Peccauimꝰ cū patribꝰ noſtris
iniuſte egimꝰ iniquitatē fecimus. Pa-
tres nři in egypto nō intellexerūt mira
bilia tua: nō fuerū mēores mltitudinis
miſcdie tue. Et irritauerūt aſcendentes
mare in mare rubꝛū: ⁊ ſaluauit eos ꝓ-
pter nomē ſuū: vt notā faceret potentiā
ſuam. Et increpuit mare rubrū ⁊ exicca
tū eſt: ⁊ deduxit eos in abyſſis ſicut ī de
ſerto. Et ſaluauit eos de manu odienti
um: ⁊ redemit eos de manu inimici. Et
operuit aqua tribulātes eos: vnꝰ ex eis
non remāſit. Et crediderūt ī verbis eiꝰ:
⁊ laudauerūt laudem eiꝰ. Cito fecerunt:
obliti ſunt operū eius: ⁊ nō ſuſtinuerūt
conſiliū eius. Et cōcupierūt ꝯcupiſcen-
tiā in deſerto: ⁊ tēptauerūt deū in inaq-
ſo. Et dedit eis petionē ipſoꝝ: ⁊ miſit ſa
turitateꝫ in aīas eoꝝ. Et irritauerunt
moyſen in caſtris: aaron ſanctū domini
Aperta eſt terra ⁊ deglutiuit dathan: et
operuit ſuꝑ congregationeꝫ abiron. Et
exarſit ignis in ſynagoga eoꝝ: flāma cō
buſſit peccatores. Et fecerūt vitulum in
oreb: ⁊ adorauerūt ſculptile. Et mutaue
runt gloriā ſuā in ſimilitudineꝫ vituli
comedentī fenū. Obliti ſunt deū qui ſal
uauit eos: qui fecit magnalia in egypto
mirabilia in terra cham: terribilia ī ma
ri rubro. Et dixit vt diſꝑderet eos: ſi nō
moyſes electus eius ſtetiſſet in cōfracti
one in conſpectu eius. Ut auerteret irā
eius ne diſperderet eos: ⁊ pro nihilo ha
buerunt terram deſiderabilem. Nō cre-
diderunt verbo eius: et murmurauerūt
in tabernaculis ſuis: non exaudierūt vo
cem dñi. Et eleuauit manū ſuam ſuper
eos: et proſterneret eos in deſerto. Et v
deiiceret ſemen eoꝝ in nationibꝰ: ⁊ diſ
pergeret eos in regionibꝰ. Et initiati ſūt
beelphegor: ⁊ comederūt ſacrificia mo
tuorum. Et irritauerunt eum in adin-
uentionibus ſuis: et multiplicata eſt in
eis ruina. Et ſtetit finees ⁊ placauit: ⁊
ceſſauit quaſſatio. Et reputatum ē ei in
iuſticiaꝫ: in generatione ⁊ generationē
vſqꝫ in ſempiternū. Et irritauerūt eum
ad aquas contradictionis: et vexatꝰ eſt
moyſes ꝓpter eos: qꝛ exacerbauerūt ſp
ritū eius. Et diſtinxit in labijs ſuis: nō
diſperdiderūt quas quas dixit dominꝰ

deꝰ illis. Et cōmixti ſūt inter gētes :et
didicerūt opa eoꝝ: ⁊ ſeruierūt ſculptili-
bus eorū: ⁊ factū eſt illis in ſcādalū. Et
molauerūt filios ſuos ⁊ filias ſuas: de
monijs. Et effuderūt ſanguinē innocen-
tem ſanguinē filiorū ſuoꝝ ⁊ filiaꝝ ſua
rum: q̄s ſacrificauerūt ſculptilibꝰ cha-
naan. Et interfecta eſt terra in ſangui
nibꝰ: ⁊ cōtaminata ē i opibꝰ eoꝝ: ⁊ for-
nicati ſūt i adinuētionibꝰ ſuis. Et ira-
tus eſt furore dn̄s in ppl'm ſuū :et abo-
minatꝰ eſt hereditatē ſuaʒ. Et tradidit
eos in manus gētiū: ⁊ dn̄ati ſūt eorū q̄
oderūt eos. Et tribulauerūt eos inimici
eorū: ⁊ hūiliati ſūt ſub manibꝰ eorū: ſe-
pe liberauit eos. Ipſi aūt exacerbauerūt
eū in cōſilio ſuo: ⁊ hūiliati ſūt i iniq̄ta-
tibꝰ ſuis. Et vidit cū tribularēť: ⁊ audi
uit orōnē eoꝝ. Et memor fuit teſtamē-
ti ſui: ⁊ penituit eū ſcd'm m'ltitudinē mi-
ſericordie ſue. Et dedit eos i miſericor-
dias: i ɔſpectu oīuʒ q̄ cepant eos. Sal-
uos fac nos dn̄e deꝰ nr̄: ⁊ ɔgrega nos de
natiōibꝰ. Ut ɔfiteamur noī ſancto tuo
⁊ gl'iemur i laude tua. Bn̄dictꝰ dn̄s deꝰ
iſrael a ſeculo ⁊ vſqꝫ in ſeculum: ⁊ dicet
omnis populus fiat fiat. Alleluia
Alleluia. CVI
15.C Onfitemī dn̄o qm̄ bonꝰ: q̄niam
117c in ſeculū miſericordia eius. Di-
cant q̄ redēpti ſūt a dn̄o: q̄s re-
demit de manu iīmici: de regionibꝰ cō-
gregauit eos. A ſolis ortu ⁊ occaſu: ab
aq̄lone ⁊ mari. Errauerūt in ſolitudie
in inaquoſo: viam ciuitatis habitaculi
nō inuenerūt. Eſurientes ⁊ ſitiētes: aīa
.eo. eorū in ipſis defecit. Et clamauerūt ad
dn̄m cū tribularenť: et de neceſſitatibꝰ
eoꝝ eripuit eos Et deduxit eos in viaʒ
rectā: vt irent in ciuitateʒ habitatiōis.
.eo. Cōfiteanť dn̄o miſericordie eiꝰ: ⁊ mira-
bilia eiꝰ filijs hoīuʒ. Quia ſatiauit aīaʒ
inanē: ⁊ aīam eſurientē ſatiauit bonis
Sedētes in tenebris ⁊ in vmbra mortꝭ
vinctos in mēdicitate ⁊ ferro. Quia ex-
acerbauerūt eloq̄a dei ⁊ cōſiliū altiſſi-
mi irritauerūt. Et hūiliatū eſt in labo-
ribꝰ cor eorū: et infirmati ſūt nec fuit q̄
.eo. adiuuaret. Et clamauerūt ad dn̄m cuʒ
tribularenť: ⁊ de neceſſitatibꝰ eorū libe
rauit eos. Et eduxit eos de tenebris et
vmbra mortꝭ: ⁊ vincula dirupit. Cōfite-
antur dn̄o miſericordie eiꝰ: ⁊ mirabilia
eiꝰ filijs hoīuʒ. Quia ɔtriuit portas ere
as: et vectes ferreos cōfregit. Suſcepit
eos de via iniquitatꝭ eoꝝ: ꝓpter iiuſti-
cias eni ſuas hūiliati ſūt. Oēm eſcā ab
ominata eſt aīa eoꝝ: ⁊ appropinquerūt
vſqꝫ ad portas mortꝭ. Et clamauerunt S.eo. ⁊.j.eo.
ad dn̄m cū tribularenť: ⁊ de neceſſitati
bus eorū liberauit eos. Miſit verbū ſu
um ⁊ ſanauit eos ⁊ eripuit eos de inte-
ritiōibꝰ eorū. Cōfiteanť dn̄o miſericor- S.eo ⁊.j.eo.
die eiꝰ: ⁊ mirabilia eius filijs hoīuʒ. Et
ſacrificēt ſacrificiū laudis ⁊ annūcient
opa eiꝰ in exultatiōe. Qui deſcēdūt ma-
re in nauibꝰ: faciētes opationē in aq̄s
multis. Ipſi viderūt opa dn̄i: ⁊ mirabi
lia eiꝰ in ꝓfundo. Dixit ⁊ ſtetit ſpūs ꝓ
celle: ⁊ exaltati ſūt fluctus eiꝰ. Aſcēdūt
vſqꝫ ad celos ⁊ deſcendūt vſqꝫ ad abyſ-
ſos: aīa eorū in malis tabeſcebat. Tur-
bati ſūt ⁊ moti ſūt ſicut ebrius: ⁊ oīs ſa
piētia eorū deuorata ē. Et clamauerūt S.eo.
ad dn̄m cū tribularenť: ⁊ de neceſſitati
bus eoruʒ eduxit eos. Et ſtatuit ꝓcellā
eiꝰ in aurā: ⁊ ſiluerūt fluctꝰ eiꝰ. Et leta
ti ſūt q2 ſiluerūt: ⁊ deduxit eos i portuʒ
volūtatꝭ eorū. Cōfiteāť dn̄o miſcdie eiꝰ S.eo.
⁊ mirabilia eiꝰ filijs hoīuʒ. Et exaltent
eū in eccl'ia plebis: ⁊ in cathedra ſenio
ruʒ laudēt eū. Poſuit flumia in deſ'tū
⁊ exitus aq̄rū in ſitim. Terrā fructiferā
in ſalſuginē: a malicia inhabitātiuʒ in
ea. Poſuit deſertū in ſtagna aquarū: et
terrā ſine aqua in exitus aquaꝝ. Et col
locauit illic eſuriētes ⁊ cōſtituerūt ciui
tatem habitationis. Et ſeminauerunt
agros ⁊ plantauerunt vineas: ⁊ fecerūt
fructum natiuitatis. Et benedixit eis
⁊ multiplici ſūt nimis: ⁊ iumēta eorum
nō minorauit. Et pauci facti ſūt: ⁊ vexati
ſūt a tribulatiōe malorū ⁊ dolore. Effu
ſa eſt cōtentio ſup principes: ⁊ errare fe
cit eos in inuio ⁊ nō in via. Et adiuuit
pauperē de iopia: ⁊ poſuit ſicut oues fa
milias. Uidebūt recti ⁊ letabunť: ⁊ oīs Job.22.c
iiq̄tas oppilabit os ſuū. Quis ſapiēs ⁊
cuſtodiet hec: et itelliget miſericordias
dn̄i. Alleluia. Canticuʒ pſalmi ipſi
dauid. CVII
Aratū cor meū deus paratū cor S.56.
p meū: cantabo ⁊ pſallam in glo-
ria mea. Exurge pſalteriuʒ ⁊ ci-
thara: exurgā diluculo. Cōfitebor tibi i
populis dn̄e: ⁊ pſallā tibi in nationibꝰ.
Quia magna eſt ſup celos miſcdia tua
⁊ vſqꝫ ad nubes veritas tua. Exaltare
ſup celos deus: ⁊ ſup oēm terrā gloria
tua: vt liberenť dilecti tui. Saluū fac de
xtera tua ⁊ exaudi me: deus locutꝰ eſt in
ſancto ſuo. Exultabo ⁊ diuidā ſichimā

τ ꝯuallē tabernaculoꝝ demetiar. Meꝰ
eſt galaad τ meꝰ eſt manaſſes: τ effraim
ſuſceptio capitꝭ mei. Juda rex meꝰ: mo
ab lebes ſpei mee. Jn idumeā extendā
calciamētū meū: mihi alienigene amici
facti ſūt. Quis deducet me in ciuitatē
munitā: qs deducet me vſqꝫ i idumeā?
Nōne tu deꝰ q̄ repuliſti nos: τ nō exibis
deꝰ i ꝟtutibꝰ nr̄is? Da nobis auxiliū de
tribulatiōe: qꝛ vana ſalus hoīs. Jn deo
faciemꝰ ꝟtutē: τ ipſe ad nihilū deducet
iimicos nr̄os. Jn finē pſalmꝰ dauid.
Eus laudē meā ne CVIII
d taceris: qꝛ os pctōris τ os dolo
ſi ſuꝑ me aptū ē. Locuti ſūt ad-
uerſū me lingua doloſa: τ ſermonibus
odij circūdederūt me τ expugnauerunt
me gratꝭ. Pro eo vt me diligerēt detra-
hebāt mihi: ego aūt orabā. Et poſuerūt
aduerſū me mala ꝓ bonis: τ odiū ꝓ di-
lectiōe mea. Cōſtitue ſuꝑ eū pctōrē: τ di
abolus ſtet a dextris eiꝰ. Cū iudicaꝛ exe
Actꝭ.1.d at cōdēnatus: τ orō eiꝰ fiat in pctm̄. Fi
ant dies eiꝰ pauci: τ epiſcopatū eiꝰ acci
piat alter. Fiāt filij eiꝰ orphani: τ vxor
eius vidua. Nutātes trāſferanꝛ filij eiꝰ
τ mēdicēt: eijcianꝛ d̄ habitatiōibꝰ ſuis
Scruteꝛ fenerator oēm ſubſtātiā eiꝰ:
τ diripiāt alieni labores eius. Nō ſit il-
li adiutor: nec ſit qui misereaꝛ pupillis
eius. Fiāt nati eius in interitū: in gene
ratione vna deleaꝛ nomē eiꝰ. Jn memo
riā redeat iniq̄tas patrū eiꝰ in ꝯſpectu
dn̄i: τ pctm̄ mr̄is eiꝰ nō deleaꝛ. Fiāt cō
tra dn̄m ſemꝑ: τ diſpeat de terra memo
ria eorū: ꝓ eo ꝙ nō eſt recordatꝰ facere
miſericordiā. Et ꝑſecutꝰ eſt hoīem ino-
pem τ mēdicū: τ cōpunctū corde morti
ficare. Et dilexit maledictionē τ veniet
ei: τ noluit bn̄dictionē τ elongabiꝛ ab
eo. Et induit maledictionē ſicut veſti-
mentū: τ intrauit ſicut aqua in interio
ra eius: τ ſicut oleū in oſſibꝰ eius. Fiat
ei ſicut veſtimētū q̄ opiꝛ: τ ſicut zona q̄
ſꝑ p̄cingiꝛ. Hoc opꝰ eoꝝ q̄ detrahūt mi
hi apud dn̄m: τ q̄ loquūꝛ mala adūſus
aiam meā. Et tu dn̄e dn̄e fac mecū ꝓpꝛ
nomē tuū: qꝛ ſuauis ē miſericordia tua
Libera me qꝛ egenꝰ τ pauꝑ ſū ego: τ cor
meū ꝯturbatū eſt intra me. Sicut vm-
bra cū declinat ablatꝰ ſū: τ excuſſus ſuꝫ
ſicut locuſte. Genua mea infirmata ſūt
a ieiunio: τ caro mea imutata ē ꝓpꝛ ole
um. Et ego factꝰ ſū opprobriū illis: vi-
derūt me ū mouerūt capita ſua. Adiu-
ua me dn̄e deꝰ meꝰ: ſaluū me fac ꝓpter
miſericordiā tuā. Et ſciāt qꝛ manꝰ tua
hec: τ tu dn̄e feciſti eā. Maledicent illi τ
tu bn̄dices: qui inſurgūt in me ꝯfūdan
tur: ſeruꝰ aūt tuus letabiꝛ. Induāꝛ qui
detrahunt mihi pudore: τ opianꝛ ſicut
diploide cōfuſiōe ſua. Cōfitebor dn̄o ni
mis in ore meo: τ i medio multoꝝ lau-
dabo eū. Quia aſtitit a dextris pauperꝭ
vt ſaluā faceret a ꝑſequētibꝰ aiā meā.
Pſalmus dauid. CIX
Ixit dn̄s dn̄o meo: ſede a de-
xtris meis. Donec ponā iimi-
cos tuos: ſcabellū pedū tuoꝝ.
Uirgā ꝟtutꝭ tue emittet dn̄s
ex ſion: dn̄are in medio iimicoꝝ tuoꝝ.
Tecū p̄cipiū in die ꝟtutꝭ tue: in ſplen
doribꝰ ſanctoꝝ: ex vtero ań luciferum
genui .e. Jurauit dn̄s τ nō penitebit eū
tu es ſacerdos i eternū ſm ordinē mel-
chiſedech. Dn̄s a dextris tuis: ꝯfregit i
die ire ſue reges. Judicabit in nationi-
bus iplebit ruinas: cōquaſſabit capita
in terra mł̄toꝝ. De torrēte i via bibet:
ꝓpterea exaltabit caput. Alła. CX
Onfitebor tibi dn̄e in toto cor-
c de meo: in ꝯſilio iuſtoꝝ τ ꝯgre-
gatione. Magna opa dn̄i: exqui
ſita in oēs volūtates eiꝰ. Cōfeſſio τ ma-
gnificētia opus eiꝰ: τ iuſticia eius ma-
net in ſeculū ſcłi. Memoriā fecit mira-
biliū ſuoꝝ miſericors τ miſerator dn̄s:
eſcā dedit timētibꝰ ſe. Memor erit in ſe
culum teſtamēti ſui: ꝟtutū operū ſuoꝝ
annūciabit ꝑpło ſuo. Ut det illis here-
ditatē gētium: opa manuū eiꝰ ꝟitas τ
iudiciū. Fidelia oīa mādata eiꝰ ꝯfirma
ta in ſeculū ſeculi: facta in ꝟitate τ eq̄-
tate. Redemptionē miſit dn̄s ꝑpło ſuo:
mādauit in eternū teſtamētum ſuum.
Scm̄ τ terribile nomē eiꝰ: initiū ſapiē
timor dn̄i. Intellectꝰ bonus oībus faci
entibꝰ eū: laudatio eiꝰ manet i ſeculū ſe
culi. Alła. Reūſiōis aggei τ zacharie.
Eatus vir qui timet CXI
b dn̄m in mādatꝭ eiꝰ volet nimis
Potēs in terra erit ſemen eius:
generatio rectoꝝ bn̄diceꝛ. Gloria τ di-
uitie in domo eiꝰ: τ iuſtia eius manet i
ſeculū ſecłi. Exortū ē in tenebris lumē
rectꝭ: miſericors τ miſerator τ iuſtꝰ. Jo-
cundus hō q̄ misereꝛ τ cōmodat: diſpo
net ſermones ſuos in iudicio: qꝛ i eter-
nū nō cōmouebiꝛ. Jn memoria eterna
erit iuſtus: ab auditione mala nō time-
bit. Paratū cor eius ſperare in dn̄o: cō-
firmatū eſt cor eius: nō cōmouebiꝛ do-

.9 nec deſpiciat iimicos ſuos. Diſpſit de-
dit paupib⁹:iuſticia eius manet i ſecu-
lum ſeculi:cornu eius exaltabit in glia
Peccator videbit ⁊ iraſcet:dētibus ſu-
is fremet ⁊ tabeſcet:deſideriū pctōꝝ
peribit. Alleluia Alleluia. CXII
13. Audate pueri dñm:laudate no-
.1 l men dñi. Sit nomen dñi bñdi-
ctum:ex hoc nunc ⁊ vſq in ſecu
lum. A ſolis ortu vſq ad occaſū:lauda
bile nomē dñi. Excelſus ſup oēs gētes
dñs:⁊ ſuper celos glia eius. Quis ſicut
dñs deus nr̄ qui altis habitat:⁊ humi-
.2 lia reſpicit in celo ⁊ i terra. Suſcitās a
terra inopē:⁊ de ſtercore erigēs paupe-
rem. Ut collocet eū cū principibus:cū
pricipibus ppl̄i ſui. Qui habitare facit
ſterilē in domo:matrē filioꝝ letantē.
Alleluia Alleluia. CXIII
13 N exitu iſrl̄ de egypto:dom⁹ ia-
i cob de ppl̄o barbaro. Facta ē iu
dea ſignificatio eius:iſrael ptās
eius. Mare vidit ⁊ fugit iordanis ꝯuer
ſus eſt retrorſum. Mōtes exaltauerunt
vt arietes: et colles ſicut agni ouium.
Quid eſt tibi mare ꝙ fugiſti:⁊ tu iorda
nis quia cōuerſus es retrorſū. Mōtes
exultaſtꝭ ſicē arietes:⁊ colles ſicut agni
ouiū. A facie dñi mota eſt terra:a facie
dei iacob. Qui cōuertit petrā in ſtagna
aquarū:⁊ rupē in fontes aquarū. Non
nobis dñe nō nobis:ſed noī tuo da glo
13 riā. Sup miſericordia tua ⁊ vitate tua
neqn̄ dicāt gētes vbi eſt de⁹ eoꝝ. Deus
aūt nr̄ in celo:oīa q̄cunq voluit fecit.
3. Simulacra gētiū argētū ⁊ aurū:opa
15 manuū hoiū. Os habēt ⁊ nō loquent
oculos habēt ⁊ nō videbūt. Aures hn̄t
⁊ nō audiēt:nares hn̄t ⁊ nō odorabūt.
Manus habēt ⁊ nō palpabunt:pedes
habēt ⁊ nō ambulabūt:nō clamabunt
13 in gutture ſuo. Similes illis fiant qui
faciūt ea:⁊ oēs qui cōfidunt in eis. Do
mus iſrl̄ ſperauit in dño:adiutor eoꝝ
⁊ ptector eoꝝ eſt. Domus aaron ſpera
uit in dño:adiutor eoꝝ ⁊ ptector eoꝝ
eſt. Qui timēt dñm ſperauerūt in dño:
adiutor eoꝝ ⁊ ptector eoꝝ eſt. Dñs me
mor fuit nr̄i:⁊ bñdixit nobis. Bñdixit
domui iſrael:bñdixit domui aarō. Bñ-
dixit oībus qui timēt dñm:puſillis cū
maioribus. Adiiciat dñs ſup vos:ſup
vos ⁊ ſup filios veſtros. Bñdicti vos a
dño:qui fecit celū ⁊ terrā. Celū celi dño
terrā aūt dedit filiis hoiū. Nō mortui
laudabunt te dñe:neq oēs qui deſcen-
dunt in infernū. Sed nos qui viuimus
bñdicimus dño:ex hoc nūc ⁊ vſq in ſe-
culum. Alleluia. CXIIII
Ilexi:qm̄ exaudiet dñs voceꝫ
orōnis mea. Quia inclinauit
d aurē ſuā mihi:⁊ in dieb⁹ meis
inuocabo. Circūdederunt me ꝫ.17.
dolores mortꝭ:⁊ picula inferni iuenert
me. Tribulationē ⁊ dolorē iueni:⁊ no-
men dñi inuocaui. O dñe libera aīam
meā:miſericors dñs ⁊ iuſtus:⁊ deus nr̄
miſeret. Cuſtodiens puulos dñs:humi
liatus ſū ⁊ liberauit me. Cōuertere aīa
mea in requiē tuā:qr dñs bñfecit tibi.
Quia eripuit aīaꝫ meā de morte:oculos ꝫ.55.
meos a lachrymis:pedes meos a lapſu.
Placebo dño:in regiōe viuoꝝ. Alle-
luia. CXV
Redidi ppter qđ locut⁹ ſuꝫ:ego 2.Corꝭ.4.c
c aūt hūiliat⁹ ſū nimis. Ego dixi
in exceſſu meo: oīs hō mendax. Roma.3 a
Quid retribuā dño: p oīb⁹ q̄ retribuit
mihi. Calicē ſalutarꝭ accipiā:⁊ nomen
dñi inuocabo. Uota mea dño reddā co ꝭ.eo.
ram oī ppl̄o eius: p̄cioſa in ꝯſpectu dñi
mors ſanctorum eius. O domine quia
ego ſeruus tuus:ego ſeruus tuus ⁊ fili- Sap.9.a
us ancille tue. Dirupiſti vincula mea:
tibi ſacrificabo hoſtiam laudis:⁊ nomē
domini inuocabo. Uota mea dño red- ꝫ.eo.
dam in cōſpectu oīs ppl̄i eius in atriis
domus dñi in medio tui hieruſalem.
Alleluia Alleluia. CXVI
Audate dñm oēs gentes:lauda Ro.15.c
l te eū oēs ppl̄i. Qm̄ cōfirmata ē
ſup nos miſericordia eius:⁊ ve-
ritas dñi manet in eternum. Alleluia
Alleluia. CXVII
Onfitemī dño qm̄ bon⁹: qm̄ in ꝫ.104.⁊105
c ſeculū miſericordia eius. Dicat et.106.ꝭ.135
nūc iſrl̄ qm̄ bonus: qm̄ in ſecu- Judith.13.c
lum miſericordia ei⁹. Dicat nūc dom⁹
aarō qm̄ bonus:qm̄ in ſeculū miſcdia
ei⁹. Dicāt nūc oēs q̄ timent dñm:qm̄ in
ſeculū miſericordia ei⁹. De tribulatōe
inuocaui dñm:⁊ exaudiuit me in latitu
dine dñs. Dñs mihi adiutor:non time- Hebre.13.a
bo q̄d faciat mihi hō. Dñs mihi adiu-
tor:⁊ ego deſpiciā inimicos meos. Bo-
nuꝫ eſt cōfidere in dño:ꝙ ꝯfidere i hoīe
Bonuꝫ eſt ſperare in dño:ꝙ ſperare in
principib⁹. Oēs gentes circuierūt me:
⁊ in noīe dñi qr vltus ſū in eos. Circū-
dantes circūdederunt me:⁊ in noīe dñi
qr vltus ſum in eos. Circūdederunt me
ſicut apes et exarſerunt ſicut ignis in

ſpinis:⁊ in noīe dñi qꝛ vltus ſū in eos.
Impulſus euerſus ſum vt caderē:⁊ do-
Exo.15.a minus ſuſcepit me. Fortitudo mea et
Eſa.12.a laus mea dñs:⁊ factus eſt mihi in ſalu
tem. Uox exultatiōis ⁊ ſalutis:in taber
naculis iuſtorum. Dextera dñi fecit vir
tutem:dextera dñi exaltauit me:dexte-
ra dñi fecit virtutē. Non moriar ſed vi-
uam:⁊ narrabo opa dñi. Caſtigās caſti
gauit me dominus:⁊ morti nō tradidit
me. Aperite mihi portas iuſticie:ingreſ
ſus in eas cōfitebor dño:hec porta dñi:
iuſti intrabunt in eam. Confitebor tibi
quoniã exaudiſti me:⁊ factus es mihi
Matth.21.d in ſalutem. Lapidem quem reprobaue-
runt edificātes hic factus eſt in caput
anguli. A dño factū eſt iſtud:⁊ eſt mi-
rabile i oculis noſtris. Hec eſt dies quā
fecit dñs:exultemus ⁊ letemur in ea. O
Matth.21.a dñe ſaluū me fac o dñe bñ ꝓſperare:be-
nedictus qui venit in noīe dñi. Benedi
ximus vobis de domo dñi:deus dñs et
illuxit nobis. Cōſtituite diē ſolennē in
cōdēſis:vſqꝫ ad cornu altaris. Deꝰ meꝰ
es tu ⁊ cōfitebor tibi:deꝰ meꝰ es tu ⁊ ex
altabo te. Confitebor tibi qm̄ exaudiſti
F.eo. me ⁊ factus es mihi in ſalutē. Cōfitemi
dño qm̄ bonꝰ:qm̄ in ſeculū miſericor-
dia eiꝰ. Alleluia. Aleph:doctrina.

Eati imaculati in CXVIII
b via:qui ambulant in lege dñi.
Beati qui ſcrutātur teſtimonia
eius:in toto corde exquirūt eū. Nō eni
qui opant iniquitatē:in vĳs eiꝰ ābula
uerūt. Tu mādaſti:mandata tua cuſto-
diri nimis. Utinā dirigant vie mee:ad
cuſtodiēdas iuſtificationes tuas. Tūc
nō cōfundar cū pſpexero in oibus mā-
datis tuis. Cōfitebor tibi in directione
cordis:in eo ꝙ didici iudicia iuſticie
tue. Juſtificationes tuas cuſtodiā:non
me dereliquas vſqꝫquaqꝫ. Beth do-
mus.

N quo corrigit adoleſcentior vi
i am ſuā:in cuſtodiēdo ſermones
tuos. In toto corde meo exquiſi
ui te:ne repellas me a mādatĩ tuis. In
corde meo abſcōdi eloquia tua:vt non
peccem tibi. Bñdictus es dñe:doce me
iuſtificationes tuas. In labĳs meis:p
nunciaui oīa iudicia oris tui. In via
teſtimonioꝝ tuorum delectatus ſum:
in omnibus diuitĳs. In mandatĩ tuis
exercebor:⁊ conſiderabo vias tuas. In
iuſtificationibus tuis meditabor:non
obliuiuiſcar ſermones tuos. Gy-
mel:plenitudo vel retributio.

Etribue ſeruo tuo:viuifica me
⁊ cuſtdodiam ſermone s tuos.
Reuela oculos meos:⁊ ꝯſidera-
bo mirabilia de lege tua. Incola ego
ſum in terra:non abſcondas a me man
data tua. Concupiuit anima me deſide
rare iuſtificationes tuas in omni tpe.
Increpaſti ſupbos:maledicti qui decli
nant a mandatis tuis. Aufer a me op-
probriū ⁊ cōtemptū:qꝛ teſtimonia tua
exquiſiui. Eteni ſederūt principes ⁊ ad
uerſum me loquebant:ſeruus autē tuꝰ
exercebat in iuſtificationibꝰ tuis. Nã
⁊ teſtimonia tua meditatio mea eſt:et
cōſiliū meum iuſtificationes tue. De
leth:tabularū.

Dheſit pauimento aīa mea:vi-
a uifica me ſm verbū tuum. Ui-
as meas enunciaui et exaudiſti
me:doce me iuſtificationes tuas. Uiam
iuſtificationū tuarū inſtrue me:⁊ exer-
cebor in mirabilibus tuis. Dormitauit
aīa mea pre tedio:confirma me in ver-
bis tuis. Uiā iniquitatis amoue a me:
⁊ de lege tua miſerere mei. Uiā veritatis
elegi:iudicia tua nō ſū oblitꝰ. Adheſi
teſtimonĳs tuis dñe:noli me ꝯfundere
Uiā mandatorū tuorū cucurri:cū dila-
taſti cor meū. He:iſta.

Egem pone mihi dñe viā iuſtifi
l cationū tuarū:⁊ exquirā eā ſem
per. Da mihi intellectū ⁊ ſcruta
bor legē tuam:⁊ cuſtodiā illam in toto
corde meo. Deduc me in ſemita māda-
torum tuoꝝ:qꝛ ipſam volui. Inclina cor
meū in teſtimonia tua:⁊ nō i auariciā
Auerte oculos meos ne videant vani-
tatē:in via tua viuifica me. Statue ſer-
uo tuo eloquiū tuū:in timore tuo. Am
puta opprobriū meū qđ ſuſpicatus ſū:
qꝛ iudicia tua iocunda. Ecce cōcupiui
mandata tua:in equitate tua viuifica
me. Uau:hec vel ipſa.

T veniat ſup me miſericordia
e tua dñe:ſalutare tuum ſm elo-
quium tuū. Et reſpondebo exp
brantibꝰ mihi verbum:quia ſperaui in
ſermonibus tuis. Et ne auferas de ore
meo verbū veritatis vſqꝫquaqꝫ:quia in
iudicĳs tuis ſuperſperaui. Et cuſtodiā
legē tuam ſemp:in ſeculum ⁊ in ſecu-
lum ſeculi. Et ambulabam in latitudi
ne:quia mandata tua exquiſiui. Et lo
quebar in teſtimonĳs tuis in cōſpectu
regum:⁊ non confundebar. Et medita-

bat in mādatis tuis que dilexi. Et leua-
ui manꝰ meas ad mādata tua que dile-
xi: ⁊ exercebor in iuſtificatiõibꝰ tuis.
Zay: hec vel oliua.
m Emor eſto verbi tui ſeruo tuo: ĩ
q̄ mihi ſpem dediſti. Hec me con
ſolata eſt in hūilitate mea: q̄r eloquium
tuū viuificauit me. Supbi inique age-
bant vſq̄quaq̄: a lege aūt tua nō decli
naui. Memor fui iudicioꝝ tuoꝝ a ſecu-
lo dn̄e: ⁊ conſolatꝰ ſum. Defectio tenuit
me: ꝓ peccatoribꝰ derelinquētibꝰ legē
tuā. Cantabiles mihi erāt iuſtificatiões
tue: in loco ꝑegrinationis mee. Memor
fui nocte nōis tui dn̄e: ⁊ cuſtodiui le-
gem tuā. Hec facta eſt mihi: quia iuſtifi-
cationes tuas exquiſiui. Het: vita.
Portio mea dn̄e: dixi cuſtodire le-
p gem tuā. Dep̄catꝰ ſum faciem tu
am in toto corde meo: miſerere
mei ſc̄m eloquiū tuū. Cogitaui vias me-
as: ⁊ cōuerti pedes meos in teſtimonia
tua. Paratus ſum ⁊ nō ſum turbatus:
vt cuſtodiam mādata tua. Funes pecca
toꝝ circūplexi ſunt me: ⁊ legem tuā nō
ſum oblitus. Media nocte ſurgebā ad
confitendū tibi: ſuꝑ iudicia iuſtificatio
nis tue. Particeps ego ſum omnium ti-
mentiū te: ⁊ cuſtodientiū mandata tua.
3 Miſericordia tua dn̄e plena eſt terra: iu
ſtificationes tuas doce me.
Teth: bonum
Onitatem feciſti cū ſeruo tuo do
b mine: ſc̄m verbū tuū. Bonitatem
⁊ diſciplinā ⁊ ſcientiā doce me: q̄
in mādatis tuis credidi. Priuſq̄ humi
liarer ego deliqui: ꝓpterea eloquiū tuū
cuſtodiui. Bonꝰ es tu: ⁊ in bonitate tua
doce me iuſtificatiões tuas. Multiplica
ta eſt ſuꝑ me iniquitas ſupboꝝ: ego au-
tē in toto corde meo ſcrutabor mādata
tua. Coagulatū eſt ſicut lac cor eoꝝ: ego
vero legem tuā meditatꝰ ſum. Bonum
mihi q̄r humiliaſti me: vt diſcā iuſtifica
tiones tuas. Bonū mihi lex oris tui: ſu
per milia auri ⁊ argenti.
Joth: principium.
10 m Anus tue fecerūt me ⁊ plaſmaue
runt me: da mihi intellectum: vt
diſcam mādata tua. Qui timēt te vide-
būt me ⁊ letabūt̄: q̄r ĩ v̄ba tua ſupſpera
ui. Cognoui dn̄e q̄r equitas iudicia tua:
⁊ in veritate tua humiliaſti me: Fiat mi
ſericordia tua vt ꝯſolet̄ me: ſc̄m eloquiū
tuū ſeruo tuo. Veniāt mihi miſeratiões
tue ⁊ viuā: q̄r lex tua meditatio mea eſt.
Confundant̄ ſupbi q̄r iniuſte iniquita-
tem fecerūt in me: ego autē exercebor in
mādatis tuis. Conuertant̄ mihi timen
tes te: ⁊ qui nouerūt teſtimonia tua. Fi-
at cor meū immaculatū in iuſtificatio-
nibꝰ tuis: vt non confundar.
Caph: manus.
d Efecit in ſalutari tuo aīa mea: et
in v̄bū tuū ſupſperaui. Defecerūt
oculi mei in eloquiū tuū: dicētes qñ cō-
ſolaberis me. Quia factꝰ ſum ſicut vter ĩ
pruina: iuſtificatiões tuas nō ſum obli-
tus. Quot ſunt dies ſerui tui: qñ facies
de ꝑſequētibꝰ me iudiciū. Narrauerūt
mihi iniqui fabulationes: ſed nō vt lex
tua. Oīa mādata tua veritas: iniqui ꝑſe
cuti ſunt me adiuua me. Paulominꝰ cō
ſummauerūt me in terra: ego aūt nō de-
reliqui mādata tua. Scd̄m miſcd̄iā tu-
am viuifica me: ⁊ cuſtodiam teſtimonia
oris tui. Lameth: diſciplina.
N eternū dn̄e: v̄bū tuū ꝑmanet
i in celo. In generatiõe ⁊ genera-
tionē veritas tua: fundaſti terrā
⁊ ꝑmanet. Ordinatiõe tua ꝑſeuerat di-
es: qm̄ oīa ſeruiūt tibi. Niſi q̄ lex tua me
ditatio mea ē: tūc forte periſſem ĩ hūili-
tate mea. In eternū nō obliuiſcar iuſtifi
cationes tuas: q̄r in ipſis viuificaſti me.
Tuꝰ ſum ego ſaluū me fac: qm̄ iuſtifica
tiões tuas exquiſiui. Me expectauerūt
pctõres vt ꝑderēt me: teſtimõia tua in-
tellexi. Oīs ꝯſūmatiõis vidi finē: latum
mādatū tuū nimis. Mem: ex ipſis.
Uomodo dilexi legem tuā domi
q ne: tota die meditatio mea ē. Su
per inimicos meos prudentē me
feciſti mandato tuo: q̄r in eternū mihi
eſt. Super omēs docentes me intellexi:
q̄r teſtimonia tua meditatio mea ē. Su
per ſenes intellexi: quia mādata tua q̄ſi
ui. Ab omī via mala ꝓhibui pedes me
os: vt cuſtodiam verba tua. A iudicijs
tuis non declinaui: q̄r tu legem poſuiſti
mihi. Q̄ dulcia faucibus meis eloquia
tua: ſuper mel ori meo. A mandatis tu-
is intellexi: ꝓpterea odiui oēm viā ini-
quitatis. Nun: ſempiternum.
Ucerna pedibus meis verbū tu-
l um: et lumen ſemitis meis. Jura
ui: et ſtatui cuſtodire iudicia iu-
ſticie tue. Humiliatꝰ ſum vſq̄quaq̄ do
mine: viuifica me ſc̄m verbū tuū. Volun
taria oris mei bn̄placita fac dn̄e: ⁊ iudi-
cia tua doce me. Anima mea ĩ manibꝰ
meis ſemꝑ: ⁊ legem tuā nō ſum oblitus

Poſuerũt pctõres laqueũ mihi:⁊ de mã
datis tuis nõ erraui. Hereditate acqui-
ſiui teſtimonia tua in eternũ:qꝛ exulta-
tio cordis mei ſunt. Inclinaui cor meuz
ad faciendas iuſtificatiões tuas i eter-
num:ꝓpter retributionem. Samech
adiutorium.

i Niquos odio habui:⁊ legez tuaz
dilexi. Adiutor ⁊ ſuſceptor meus
es tu:⁊ in verbũ tuum ſupſperaui. De-
clinate a me maligni:⁊ ſcrutabor man-
data dei mei. Suſcipe me ſm eloquium
tuũ ⁊ viuã:⁊ nõ confundas me ab expe-
ctatiõe mea. Adiuua me ⁊ ſaluus ero:⁊
meditabor in iuſtificatiõib⁹ tuis ſemp.
Spreuiſti omẽs diſcedentes a iudicijs
tuis:qꝛ iniuſta cogitatio eorũ ẽ. Preua-
ricantes reputaui omnes pctõres terre:
ideo dilexi teſtimonia tua. Cõfige timo-
re tuo carnes meas:a iudicijs eni tuis
timui Ayn fons ſiue oculus.

Feci iudiciũ ⁊ iuſticiã:nõ tradas
f me calũniãtib⁹ me. Suſcipe ſer-
uum tuũ in bonũ: nõ calũnient
me ſupbi. Oculi mei defecerũt i ſaluta-
re tuũ:⁊ in eloquiũ iuſticie tue. Fac cuz
ſeruo tuo ſm miſcdiaz tuã:⁊ iuſtificati-
ones tuas doce me. Seru⁹ tu⁹ ſum ego:
da mihi intellectũ:vt ſciã teſtimõia tua
Temp⁹ faciẽdi dñe:diſſipauerũt legem
tuã. Ideo dilexi mãdata tua: ſup auruz
⁊ topazion. Propterea ad oĩa mandata
tua dirigebar:oẽm viã iniquã odio ha-
bui. Phe:os ab ore.

m Irabilia teſtimõia tua dñe: ideo
ſcrutata eſt ea aĩa mea. Declara-
tio ſermonũ tuoꝝ illumiat: ⁊ intellectũ
dat paruulis. Os meuz aperui ⁊ attraxi
ſpũm:qꝛ mãdata tua deſiderabã. Aſpi-
ce in me ⁊ miſerere mei:ſm iudiciũ dili-
gentiũ nomẽ tuũ. Greſſus meos dirige
ſm eloquiũ tuũ:⁊ nõ dñet mei oĩs iniu
ſticia. Redime me a calũnijs hoium:vt
cuſtodiã mãdata tua. Faciẽ tuã illumi-
na ſup ſeruũ tuũ:⁊ doce me iuſtificatio-
nes tuas. Exitus aquaꝝ deduxerũt ocu
li mei:quia non cuſtodierunt legem tu-
am. Sade:iuſticie.

i Uſtus es dñe:⁊ rectũ iudiciũ tu-
um. Mandaſti iuſticiaz teſtimo-
nia tua:⁊ veritatẽ tuã nimis. Tabeſce-
re me fecit zelus me⁹:qꝛ obliti ſunt ver-
ba tua inimici mei. Ignitũ eloquiũ tu-
um vehemẽter:⁊ ſeruus tuus dilexit il-
lud. Adoleſcẽtulus ſum ego ⁊ ɔtẽt⁹:iu
ſtificatiões tuas nõ ſuz oblit⁹. Iuſticia
tua iuſticia in eternũ:⁊ lex tua veritas.
Tribulatio ⁊ anguſtia inuenerunt me:
mãdata tua meditatio mea ẽ. Equitas
teſtimonia tua in eternũ: intellectuz da
mihi ⁊ viuam. Coph: vocatio.

Clamaui i toto corde meo exaudi
c me dñe: iuſtificatiões tuas reqꝛ-
ram. Clamaui ad te et ſaluuz me
fac:vt cuſtodiam mãdata tua. Preueni
in maturitate ⁊ clamaui:qꝛ in vba tua
ſupſperaui. Preuenerũt oculi mei ad te
diluculo vt meditarer eloquia tua. Uo-
cem meã audi ſm miſcdiam tuam dñe:
⁊ ſm iudiciũ tuũ viuifica me. Appropin
quauerũt pſequẽtes me iniquitati:a le
ge autez tua longe facti ſunt. Prope es
tu dñe:⁊ omnes vie tue veritas. Initio
cognoui de teſtimonijs tuis:qꝛ in eter-
num fundaſti ea. Res:capitis.

Ide humilitatẽ meã ⁊ eripe me:
v quia legẽ tuam nõ ſum oblitus.
Iudica iudiciuz meum ⁊ redime
me:ꝓpter eloquiũ tuũ viuifica me. Lon
ge a pctõrib⁹ ſalus:qꝛ iuſtificatiões tu-
as nõ exquiſierũt. Miſericordie tua mł-
te dñe:ſm iudiciũ tuũ viuifica me. Mu
ti qui pſequũt me ⁊ tribulant me:a te-
ſtimonijs tuis nõ declinaui. Uidi ꝑua-
ricantes ⁊ tabeſcebam : qꝛ eloquia tua
nõ cuſtodierũt. Uide qm̃ mandata tua
dilexi dñe: in miſericordia tua viuifica
me. Principiũ verboꝝ tuorũ veritas:in
eternũ oĩa iudicia iuſticie tue.
Sin:dentium.

p Rincipes pſecuti ſunt me gratis:
⁊ a vbis tuis formidauit cor me
um. Letabor ego ſup eloquia tua: ſicut
qui inuenit ſpolia multa. Iniquitatem
odio habui ⁊ abomiat⁹ ſum:legẽ autez
tuam dilexi. Septies in die laudez dixi
tibi ſup iudicia iuſticie tue. Pax multa
diligentib⁹ legem tuã:⁊ nõ eſt illis ſcan
dalum. Expectabam ſalutare tuũ dñe:⁊
mandata tua dilexi. Cuſtodiuit anima
mea teſtimonia tua:⁊ dilexit ea vehemẽ
ter. Seruaui mandata tua ⁊ teſtimonia
tua:quia omẽs vie mee in ɔſpectu tuo.
Thau:ſigna.

a Ppropinquet deprecatio mea in
cõſpectu tuo dñe: iuxta eloquiuz
tuũ da mihi intellectum. Intret poſtula
tio in ɔſpectu tuo:ſm eloquiũ tuũ eripe
me. Eructabũt labia mea hymnũ:cũ do
cueris me iuſtificatiões tuas. Pronũci-
abit lingua mea eloquiũ tuũ:qꝛ oĩa mã
data eqtas tua. Fiat man⁹ tua vt ſaluet

ne:qm̄ mādata tua elegi. Cōcupiui ſalu
e tuū dn̄e:⁊ lex tua meditatio mea eſt.
Uiuet aīa mea ⁊ laudabit te:⁊ iudicia
ua adiuuabūt me. Erraui ſicut ouis q̄
erījt:q̄re ſeruū tuū q: mandata tua nō
uz oblit⁹. Alleluia. Cāticū graduū.
117 D dn̄m cū tribularer cla CXIX
2.8 a maui:⁊ exaudiuit me. Dn̄e libe-
ra aiam meā a labījs iniquis:et
a lingua doloſa. Quid det̄ tibi aut q̄d
apponat̄ tibi:ad linguā doloſam? Sa-
gitte potent̄ꝫ acute:cū carbonib⁹ deſola
torījs. Heu mihi q: incolat⁹ me⁹ plon-
gat⁹ eſt:habitaui cū habitantib⁹ cedar:
multū incola fuit aīa mea. Cū his q̄ ode
runt pacē eram pacific⁹: cū loq̄bar illis
impugnabāt me gratꝫ. Cāticū graduū
Euaui oculos meos in CXX
l montes:vnde veniet auxiliū mi-
hi. Auxiliū meū a dn̄o: q̄ fecit ce
lum ⁊ terrā. Non det in cōmotionē pe-
dem tuū:neq̄ dormitet qui cuſtodit te.
5. Ecce nō dormitabit neq̄ dormiet:q̄ cu
ſtodit iſrael. Dn̄s cuſtodit te:dn̄s prote-
ctio tua ſup manū dexterā tuā. Per diē
ſol nō vret te:neq̄ luna p noctem. Dn̄s
cuſtodit te ab oī malo: cuſtodiat aīam
tuā dn̄s. Dn̄s cuſtodit introitum tuū ⁊
exitū tuū:ex hoc nunc ⁊ vſq̄ in ſeculū.
Canticum graduum. CXXI
Etatus ſum in his q̄ dicta ſunt
l mihi:in domū dn̄i ibim⁹. Stan-
tes erant pedes nr̄i:in atrījs tu-
is hieruſalē. Hieruſalē que edificat̄ vt
ciuitas:cui⁹ participatio ei⁹ in idipſuꝫ.
Illuc eni aſcenderūt trib⁹ tribus dn̄i te
ſtimoniū iſrael:ad ꝯfitenduꝫ nomi dn̄i.
Quia illic ſederūt ſedes ī iudicio:ſedes
ſup domū dauid. Rogate q̄ ad paceꝫ ſūt
hieruſalē:⁊ abūdantia diligētib⁹ te. Fi
at pax in virtute tua:⁊ abundātia ī tur
ribus tuis. Propter frēs meos ⁊ ꝓxios
meos:loq̄bar pacē de te. Propter domū
dn̄i dei nr̄i:queſiui bona tibi. Canti-
cum graduum. CXXII
a D te leuaui oculos meos:q̄ habi
tas in celis. Ecce ſicut oculi ſuo
rū:in manib⁹ dn̄oꝝ ſuorū. Sicut oculi
ancille in manib⁹ dn̄e ſue:ita oculi nr̄i
ad dn̄m deū nr̄m donec miſereat̄ noſtri
Miſerere nr̄i dn̄e miſerere nr̄i:q: multū
repleti ſum⁹ deſpectiōe. Quia multū re-
pleta eſt aīa nr̄a:opprobriū abūdantib⁹
⁊ deſpectio ſupbis. Canticū
graduum. CXXIII
n Iſi quia dn̄s erat in nobis dicat

nunc iſrl̄:niſi q: dn̄s erat in nobis. Cuꝫ
exurgerēt hoīes in nos: forte viuos de-
glutiſſent nos. Cū iraſceret̄ furor eoꝝ ī
nos:forſitā aqua abſorbuiſſet nos. Tor
rentē ꝑtrāſiuit aīa nr̄a: forſitan ꝑtran-
ſiſſet aīa nr̄a aquā intolerabilē. Benedi
ctus dn̄s:q̄ nō dedit nos in captionem
dentib⁹ eoꝝ. Aīa nr̄a ſicut paſſer erepta
eſt:de laqueo venātiū. Laqueus cōtrit⁹
eſt:⁊ nos liberati ſum⁹. Adiutoriū nr̄m
in noīe dn̄i:qui fecit celum et terram.
Canticum graduū. CXXIIII
q Ui ꝯfidunt in dn̄o ſicut mons ſi
on:nō cōmouebit̄ in eternū qui
habitat in hierl̄m. Montes in circūitu
eius:⁊ dn̄s ī circūitu ppl̄i ſui ex hoc nūc
⁊ vſq̄ in ſeculū. Quia nō relinquet dn̄s
virgā pctoꝝ ſup ſortē iuſtoꝝ:vt nō extē
dant iuſti ad iniquitatē man⁹ ſuas. Be
nefac dn̄e:bonis ⁊ rectis corde. Declinā
tes aūt in obligatiōes adducet dn̄s cuꝫ
operantib⁹ iniquitatē pax ſup iſrl̄. Can
ticum graduum. CXXV
i N cōuertendo dn̄s captiuitateꝫ
ſiō:facti ſum⁹ ſicut ꝯſolati. Tūc
repletū eſt gaudio os nr̄m:⁊ lingua nr̄a
in exultatiōe. Tunc dicēt inter gentes:
magnificauit dn̄s facere cū eis. Magni
ficauit dn̄s facere nobiſcū: facti ſum⁹ le
tātes. Cōuertere dn̄e captiuitatē nr̄am:
ſicut torrens in auſtro. Qui ſemināt in
lachrymis in exultatiōe metent. Eūtes
ibant ⁊ flebāt:mittētes ſemia ſua. Ueni
entes autē veniēt cū exultatiōe:portan
tes manipulos ſuos. Canticum gra-
duum ſalomonis. CXXVI
n Iſi dn̄s edidificauerit domū:in
vanū laborauerūt q̄ edificāt eā.
Niſi dn̄s cuſtodierit ciuitatē: fruſtra vi
gilat qui cuſtodit eam. Uanū eſt vobis
ante lucē ſurgere:ſurgite poſtq̄ ſederitꝫ
qui māducatis panē doloris. Cū dede-
rit dilectis ſuis ſomnum ecce hereditas
dn̄i:filij merces fruct⁹ ventris. Sicut ſa
gitte in manu potentꝫ:ita filij excuſſoꝝ
Beat⁹ vir qui impleuit deſideriū ſuū ex
ipſis:non cōfundetur cū loquet̄ inimi-
cis ſuis in porta. Canticū graduū.
Eati omēs qui timēt CXXVII
b dominum:qui ambulant in vījs
eius. Labores manuum tuarum
quia manducabis:beat⁹ es et bene tibi
erit. Uxor tua ſicut vitis abundās:in la
teribus dom⁹ tue. Filij tui ſicut nouel-
le oliuarū:in circumitu menſe tue. Ecce
ſic benedicetur homo: qui timet dn̄m.

I.113. Benedicat tibi dñs ex ſion: ⁊ videas bo
na hieruſalē oib⁹ dieb⁹ vite tue. Et vide
as filios filioꝝ tuoꝝ: pacē ſup iſrael.

Canticū graduū. CXXVIII

ſ Epe expugnauerūt me a iuuētu
te mea: dicat nūc iſrael. Sepe ex-
pugnauerūt me a iuuētute mea: etenim
nō potuerūt mihi. Supra dorſum meū
fabricauerūt pctōres: ꝓlongauerūt ini-
quitatē ſuam. Dñs iuſt⁹ concidet ceruí
ces peccatoꝝ: ꝯfundant̄ ⁊ cōuertant̄ re-
trorſum omnes ꝗ oderūt ſion. Fiant ſi-
cut fenū tectoꝝ: qđ priuſq̃ euellat̄ exa-
ruit. De quo nō implebit manū ſuā qui
metet: ⁊ ſinum ſuū ꝗ manipulos colli-
get. Et nō dixerūt qui ꝑteribant bene-
dictio dñi ſup vos: bñdiximus vobis in
noīe dñi. Canticū graduū. CXXIX

d E ꝓfundis clamaui ad te domi-
ne: dñe exaudi vocē meā. Fiant
aures tue intendētes: in vocē de
precationis mee. Si iniquitates obſer-
uaueris dñe: domine quis ſuſtinebit?
Quia apud te ꝓpitiatio eſt: ⁊ propter le
gem tuā ſuſtinui te domine. Suſtinuit
aīa mea in verba eius: ſperauit anima
mea in dño. A cuſtodia matutina vſq̃
ad noctē: ſperet iſrael in domino. Quia
apud dñm miſcdia: ⁊ copioſa apud eum
redemptio. Et ipe redimet iſrael ex om-
nib⁹ iniquitatibus eius. Canticum
graduum. CXXX

d Omine nō eſt exaltatū cor meū:
neq̃ elati ſūt ocli mei. Neq̃ am
bulaui in magnis: neq̃ in mirabilibus
ſup me. Si non humiliter ſentiebā: ſed
exaltaui aīam meā. Sicut ablactatus
eſt ſup matrē ſuam: ita retributio ī ani-
mam meā. Speret iſrael in domino: ex
hoc nunc et vſq̃ in ſeculum. Canticū
graduum. CXXXI

Emento dñe dauid: ⁊ omis man
ſuetudinis ei⁹. Sicut iurauit do
mino: votū vouit deo iacob. Si introie
ro in tabernaculū dom⁹ mee: ſi aſcende
ro in lectū ſtrati mei. Si dedero ſomnū
oculis meis: ⁊ palpebris meis dormita-
tionē. Et reqem tempori⁹ meis donec
inueniam locū dño: tabernaculū deo ia
cob. Ecce audiuim⁹ eam in effrata: in-
uenim⁹ eam in campis ſilue. Introibi-
mus in tabernaculū ei⁹: adorabim⁹ in
Para.6.g loco vbi ſteterūt pedes ei⁹. Surge domi
ne in requiē tuā: tu ⁊ arca ſanctificatio
nis tue. Sacerdotes tui induant̄ iuſti-
ciam: ⁊ ſancti tui exultent. Propter da-
uid ſeruū tuū: nō auertas faciē chriſti
tui. Iurauit dñs dauid veritatē ⁊ nō fru
ſtrabit̄ eū: de fructu vētris tui ponā ſu-
per ſedem tuā. Si cuſtodierint filij tui
teſtamentū meū: ⁊ teſtimonia mea hec
que docebo eos. Et filij eoꝝ vſq̃ in ſe-
culū: ſedebūt ſup ſedem tuā. Quoniā e-
legit dñs ſion: elegit eam in habitatio-
nē ſibi. Hec requies mea in ſeculū ſecu-
li: hic habitabo quoniā elegi eā. Uidu-
am ei⁹ benedicens benedicā: pauperes
eius ſaturabo panib⁹. Sacerdotes eius
induam ſalutari: ⁊ ſancti ei⁹ exultatiōe
exultabūt. Illuc producā cornu dauid:
paraui lucernam chriſto meo. Inimicos
ei⁹ induam confuſiōe: ſup ipſum autem
efflorebit ſanctificatio mea. Canti-
cum graduum. CXXXII

e Cce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū: habita
re fratres in vnū. Sicut vnguen-
tū in capite: qđ deſcendit in bar-
bam barbam aaron. Quod deſcēdit in
oram veſtimenti eius: ſicut ros hermon
qui deſcendit in montē ſion. Quoniā il
lic mandauit dñs benedictionē: ⁊ vitā
vſq̃ in ſeculū. Canticū graduum.

e Cce nūc benedicite CXXXIII
dño: omēs ſerui dñi. Qui ſtatis in 4.
domo dñi: in atrijs dom⁹ dei no
ſtri. In noctib⁹ extollite manus veſtras
in ſancta: ⁊ benedicite domino. Benedi 27.
cat tibi domin⁹ ex ſion: qui fecit celū et
terram. Alleluia. CXXXIIII

l Audate nomē dñi: laudate ſerui 2.
dñm. Qui ſtatis in domo dñi: in 8.
atrijs dom⁹ dei noſtri. Laudate
dñm q2 bon⁹ domin⁹: pſallite nomi ei⁹
quoniā ſuaue eſt. Quoniā iacob elegit
ſibi domin⁹: iſrael in poſſeſſionem ſibi.
Quia ego cognoui ꝙ magn⁹ ē domin⁹:
⁊ de⁹ noſter ꝑ omib⁹ dijs. Omia q̄cūq̃
voluit domin⁹ fecit in celo ⁊ in terra: in
mari et in omnib⁹ abyſſis. Producens re.
nubes ab extremo terre: fulgura in plu-
uiā fecit. Qui ꝓducit ventos de theſau- 7.
ris ſuis: ꝗ percuſſit primogenita egypti 9.1
ab homīe vſq̃ ad pecus. Et miſit ſigna
⁊ ꝓdigia in medio tui egy[illegible]: in phara-
onem ⁊ in omēs ſeruos ei⁹. Qui percuſ
ſit gentes mltas: et occidit reges fortes.
Seon regem ammorreoꝝ ⁊ og regē ba-
ſan: ⁊ omia regna chanaan. Et dedit ter
ram eoꝝ hereditatē: hereditatem iſrael
populo ſuo. Domine nomē tuū in eter-
nū: domine mēoriale tuū in generatiōe
⁊ generationē. Quia iudicabit domin⁹

populū ſuū: ꝛ in ſeruis ſuis deꝓcabiť. Simulchra gentiū argentū et auꝝ: opa manuū hoim. Os habent ꝛ nō loqueť: oculos habent ꝛ nō videbunt. Aures habent ꝛ non audient: neqꝫ eni ē ſpiritus in ore ipſoꝝ. Similes illis fiant ꝗ faciunt ea: ꝛ omnes qui confidūt i eis. Domus iſrael benedicite dño: domus aaron benedicite dño. Domus leui benedicite dño: qui timetis dñm benedicite dño. Bñdict⁹ dñs et ſion: qui habitat in hieruſalem. Alleluia Alleluia.

Onfiteemini dño CXXXV.

c quoniā bonus qm̄ in ſeculū miſericordia eius. Cōfitemini deo deoꝝ quoniā in eternū miſericordia eius. Cōfitemini dño dominoꝝ: qm̄. Qui facit mirabilia magna ſolus: quoniā. Qui fecit celos in intellectu: quoniam. Qui firmauit terram ſuper aquas: quoniā. Qui fecit luminaria magna: quoniā. Solē in poteſtatē diei: quoniā. Lunam et ſtellas in poteſtatē noctis: quoniā. Qui percuſſit egyptū cum primogenitis eorum: quoniā. Qui eduxit iſrael de medio eorum: quoniā. In manu potenti et brachio excelſo: quoniā. Qui diuiſit mare rubrum in diuiſiones: quoniā. Et eduxit iſrael per medium eius: quoniā. Et excuſſit pharaonē ꝛ virtutē eius in mari rubro: quoniā. Qui traduxit populū ſuum per deſertū: quoniam. Qui percuſſit reges magnos: quoniaꝫ. Et occidit reges fortes: quoniā. Seon regem amorreoꝝ: quoniā. Et og regem baſan: quoniā: Et dedit terrā eoꝝ hereditatem: quoniā. Hereditatē iſrael ſeruo ſuo: quoniā. Quia in humilitate noſtra memor fuit noſtri: quoniā. Et redemit nos ab inimicis noſtris: quoniaꝫ: Qui dat eſcam omni carni: quoniā. Cōfitemini deo celi: quoniā. Cōfitemī dño dñoꝝ: quoniā in eternum miſericordia ei⁹. Alleluia: ps dauid. CXXXVI

ſ Uper flumia babylonis illic ſedimus ꝛ fleuim⁹: dū recordaremur tui ſion. In ſalicib⁹ in medio ei⁹: ſuſpēdim⁹ organa nr̄a. Quia illic interrogauerūt nos ꝗ captiuos duxerūt nos: verba canticorū. Et ꝗ abduxerūt nos: hymnū cantate nobis de cāticis ſion. Quō cantabim⁹ canticū dñi: in terra aliena? Si nō oblitus fuero tui hieruſalē obliuioni detur dextera mea Adhereat lingua mea faucib⁹ meis ſi nō meminero tui. Si nō ꝓpoſuero tui hierl̄m: i principio leticie. Memor eſto dñe filioꝝ edom: in die hierl̄m. Qui dicūt exinanite exinanite: vſqꝫ ad fundamentū in ea. Filia babylonis miſera beatus ꝗ retribuat tibi retributionē tuā quā retribuiſti nobis. Beat⁹ ꝗ tenebit ꝛ allidet ꝑuulos ſuos ad petrā. Palmus ipſi dauid CXXXVII

c Onfitebor tibi dñe in toto corde meo: qm̄ audiſti oīa ꝟba oris mei. In ꝯſpectu angeloꝝ pſallā tibi: adorabo ad tēplū ſctm̄ tuū ꝛ cōfitebor nōi tuo. Suꝑ miſcdia tua ꝛ ꝟita te tua: qm̄ magnificaſti ſuꝑ omē nomē ſctm̄ tuū. In quacūqꝫ die iuocauero te exaudi me: multiplicabis in aīa mea virtutē. Cōfiteanť tibi dñe omēs reges terre: qꝛ audierunt oīa ꝟba oris tui. Et cantēt in vijs dñi: qm̄ magna ē gloria dñi. Quoniā excelſus dñs ꝛ humilia reſpicit: et alta a longe cognoſcit. Si ambulauero in medio tribulationis viuificabis me: ꝛ ſuꝑ iram inimicoꝝ tuoꝝ extendiſti manū tuam: ꝛ ſaluum me fecit dextera tua. Dominus retribuet pro me domine miſereordia tua in ſeculuꝫ opera manuum tuarum ne deſpicias. ꝫ.9.ꝛ ꝫ.110. ꝫ.113. ꝫ.101.

In finem pſalmus dauid.

d Omine ꝓbaſti CXXXVIII me et cognouiſti me: tu cognouiſti ſeſſionem meam et reſurrectionem meam. Intellexiſti cogitationes meas delonge. ſemitaꝫ meā et funiculū meū iueſtigaſti. Et oēs vias meas preuidiſti: quia non eſt ſermo in lingua mea. Ecce domine tu cognouiſti omnia nouiſſima et antiqua: tu formaſti me ꝛ poſuiſti ſuper me manū tuam. Mirabilis facta eſt ſcientia tua ex me confortata eſt et non potero ad eam. Quo ibo a ſpiritu tuo: ꝛ quo a facie tua fugiā? Si aſcendero in celum tu illic es: ſi deſcendero in infernū ades. Si ſumpſero pēnas meas diluculo: ꝛ habitauero in extremis maris. Etenim illuc manus tua deducet me: ꝛ tenebit me dextera tua. Et dixi forſitā tenebre ꝯculcabūt me: ꝛ nox illuminatio mea in delitijs meis. Quia tenebre non obſcurabunť a te: ꝛ nox ſicut dies illumiabitur: ſicut tenebre ei⁹ ita ꝛ lumē ei⁹. Quia tu poſſediſti renes meos: ſuſcepiſti me ꝺ vtero mr̄is mee. Cōfitebor tibi qꝛ terribiliť magnificat⁹ es: mirabilia opera tua ꝛ anima mea cognoſcet nimis. Non eſt occultatum os meū a te quod feciſti in occulto

et ſubſtãtia mea ĩ inferiorib⁹ terre. Im
pfectũ meũ viderũt oculi tui: et ĩ libro
tuo oẽs ſcribent: dies formabunt ⁊ ne
mo in eis. Mihi aũt nimis honorifica
ti ſunt amici tui deus: nimis cõfortat⁹
eſt principatus eoꝝ. Dinumerabo eos
et ſup arenam multiplicabunt: exurre
xi ⁊ adhuc ſum tecũ. Si occideris deus
peccatores: viri ſanguinum declinate a
me. Quia dicitis in cogitatione: accipi
ant in vanitate ciuitates ſuas. Nõne q̃
oderũt te dñe oderam: ⁊ ſup inimicos
tuos tabeſcebã. Perfecto odio oderã il
F.25. los: inimici facti ſunt mihi. Proba me
deus ⁊ ſcito cor meũ: interroga me ⁊ co
gnoſce ſemitas meas. Et vide ſi via ini
quitatis in me ẽ: et deduc me ĩ via eter
na. In finẽ: pſ dauid. CXXXIX

e Ripe me dñe ab hoĩe malo: a vi
ro iniquo eripe me. Qui cogita
uerũt iniquitates in corde: tota
die cõſtituebãt plia. Acuerunt linguas
ſuas ſicut ſerpẽtes: venenũ aſpidũ ſub
labijs eorũ. Cuſtodi me dñe de manu
peccatoris: ⁊ ab homibus iniquis eripe
me. Qui cogitauerũt ſupplãtare greſſus
meos: abſcõderunt ſupbi laqueũ mihi.
Et funes extenderunt in laqueũ: iuxta
iter ſcandalũ poſuerũt mihi. Dixi dño
deus me⁹ es tu: exaudi dñe vocẽ dep
catiõis mee. Dñe dñe virt⁹ ſalutꝭ mee:
obumbraſti ſup caput meũ in die bel
li. Non tradas me dñe a deſiderio meo
pctõri: cogitauerũt ꝯtra me: ne derelin
quas me ne forte exaltẽt. Caput circui
tus eoꝝ: labor labioꝝ ipoꝝ operiet eos.
Cadent ſup eos carbones: in ignẽ deij
cies eos in miſerijs nõ ſubſiſtẽt. Uir lin
guoſus nõ dirigetur in terra: viꝝ iniu
ſtum mala capient ĩ interitu. Cognoui
quia faciet dñs iudiciũ inopis ⁊ vindi
ctam pauperum. Uerũtamen iuſti con
fitebunt noĩ tuo: ⁊ habitabũt recti cũ
vultu tuo. Pſalmus dauid CXL

d Omĩe clamaui ad te exaudi me:
intende voci mee cum clamaue
ro ad te. Dirigatur oratõ mea ſi
cut incenſum in cõſpectu tuo: eleuatio
manuũ mearũ ſacrificiũ veſpertinum.
Ecci.22.D. Pone dñe cuſtodiã ori meo: ⁊ oſtiũ cir
cũſtantie labijs meis. Nõ declines cor
meũ in verba malicie ad excuſandas ex
cuſationes in peccatis. Cũ homĩb⁹ ope
rantib⁹ iniquitatẽ: et non cõmunicabo
cum electis eoꝝ. Corripiet me iuſtus in
miſericordia ⁊ increpabit me: oleũ aũt
peccatoris non impinguet caput meũ.
Quoniã adhuc ⁊ oratio mea ĩ benepla
citis eoꝝ: abſorpti ſunt iũcti petre iudi
ces eorũ. Audient verba mea quoniã
potuerũt: ſicut craſſitudo terre erupta ẽ
ſup terrã. Diſſipata ſunt oſſa noſtra ſe
cus infernũ: q2 ad te dñe dñe oculi mei:
in te ſperaui nõ auferas aiam meã. Cu
ſtodi me a laqueo quẽ ſtatuerũt mihi: ⁊
a ſcandalis opantiũ iniquitatẽ. Cadẽt
in reciaculo eius peccatores: ſingulari
ter ſum ego donec tranſeã. Intellect⁹
dauid cũ eſſet in ſpelũca. Orõ CXLI

v Oce mea ad dñm clamaui: voce 76
mea ad dñm depcatus ſũ. Effũ
do in cõſpectu eius orationẽ me
am: ⁊ tribulationẽ meã ante ipm pnũ
cio. In deficiẽdo ex me ſpiritũ meũ: ⁊ tu
cognouiſti ſemitas meas. In via hac q̃
ambulabã: abſconderunt ſupbi laqueũ
mihi. Cõſiderabã ad dexterã ⁊ videbã: ⁊
nõ erat q̃ cognoſceret me. Perijt fuga a
me: ⁊ non eſt qui requirat aiam meã.
Clamaui ad te dñe: dixi tu es ſpes mea:
portio mea in terra viuentiũ. Intende
ad depcationẽ meã: quia humiliat⁹ ſũ
nimis. Libera me a pſequentib⁹ me: q2
cõfortati ſũt ſup me. Educ de cuſtodia
aiam ad cõfitendũ nomi tuo: me expe
ctãt iuſti: donec retribuas mihi. Pal
mus dauid qñ pſequebat eum fili⁹ ſu⁹
abſalon. CXLII

d Omine exaudi orationẽ: meã au 10
ribus pcipe obſecrationẽ meã:
in veritate tua exaudi me ĩ tua
iuſticia. Et non intres in iudiciũ cũ ſer
uo tuo: quia nõ iuſtificabit in cõſpectu
tuo oĩs viuẽs. Quia pſecutus ẽ inimi
cus aiam meã: humiliauit in terra vitã
meam. Collocauit me in obſcuris ſicut
mortuos ſeculi: ⁊ anxiatus ẽ ſup me ſpi
ritus meus: in me turbatũ eſt cor meũ.
Memor fui dieꝝ antiquoꝝ: meditatus
ſum in oĩbus tuis: in factis manuum
tuaꝝ meditabar. Expandi man⁹ meas
ad te: aĩa mea ſicut terra ſine aqua tibi
Uelociter exaudi me dñe: defecit ſpirit⁹ 10
meus. Nõ auertas faciẽ tuã a me: et ſi
milis ero deſcendentib⁹ in lacũ. Audi
tam fac mihi mane miſericordiã tuã:
q2 in te ſperaui. Notã fac mihi viam in
qua ambulẽ: quia ad te leuaui animã
meam. Eripe me de inimicis meis do
mine ad te cõfugi doce me facere volũ
tatem tuã quia deus meus es tu. Spiri
tus tuus bonus deducet me in terrã re

ctã: ꝑpter nomen tuũ domie viuifica-
bis me in equitate tua. Educes de tri-
bulatione aĩmã meã: ꝛ i miſericordia
tua diſpdes inimicos meos. Et perdes
omẽs qui tribulãt animã meã: quoniã
ego ſeruus tuus ſum. Pſalmꝰ dauid
aduerſus goliã CXLIII
Benedictus dominus deꝰ me-
us qui docet manꝰ meas ad
b prelium: et digitos meos ad
belliũ. Miſericordia mea ꝛ re-
fugiũ meũ: ſusceptor meus et liberator
meus. Protector meus ꝛ in ipſo ſpera-
ui: qui ſubdit populũ meũ ſub me. Do-
mine quid eſt homo quia innotuiſti ei:
aut filius hois quia reputes eũ? Homo
vanitati ſimilis factus eſt: dies eius ſi-
cut vmbra pretereũt. Dñe iclina celos
tuos et deſcende: tãge mõtes ꝛ fumiga-
bunt. Fulgura coruſcationẽ et diſſipa-
bis eos: emitte ſagittas tuas ꝛ contur-
babis eos. Emitte manũ tuaȝ de alto
eripe me ꝛ libera me de aquis multis: ꝛ
de manu filioꝝ alienoꝝ. Quoꝝ os locu
tũ eſt vanitatem: ꝛ dextera eoꝝ dextera
iniquitatis. Deus canticũ nouũ canta
bo tibi: in pſalterio decachordo pſallã
tibi. Qui das ſalutẽ regibꝰ: q̃ redemiſti
dauid ſuũ tuũ: đ gladio maligno eripe
me. Et erue me đ manu filioꝝ alienoꝝ
q̃rũ os locutũ ẽ vanitatẽ: ꝛ dextera eo-
rũ dextera iniquitatis. Quoꝝ filij ſicut
nouelle plantatiões: i iuuẽtute ſua. Fi
lie eoꝝ cõpoſite: circũornate vt ſilitudo
tẽpli. Promptuaria eoꝝ plena: eructã
tia ex hoc in illud. Oues eorũ fetoſe ab
undãtes ingreſſibus ſuis: boues eorum
craſſe. Nõ eſt ruina macerie: neq; tran-
ſitus neq; clamor in plateis eoꝝ. Bea-
tũ dixerũt pplm cui hec ſunt: beatꝰ po-
pulus cuiꝰ dñs deꝰ eiꝰ. Laudatio ipi
dauid. Aleph CXLIIII
Exaltabo te deus meꝰ rex: ꝛ bene
e dicã nomi tuo in ſeculũ ꝛ i ſecu
lũ ſeculi. Beth Per ſingulos
dies: benedicã tibi: ꝛ laudabo nomẽ tu
um in ſeculum ꝛ in ſeculũ ſeculi. Gy-
mel. Magnꝰ dñs ꝛ laudabilis nimis:
ꝛ magnitudinis eius non ẽ finis. De-
leth. Generatio ꝛ generatio laudabũt
opa tua ꝛ: potẽtiã tuã ꝓnũciabũt. He
Magnificentiã glorie ſanctitatꝭ tue lo
quentur ꝛ mirabilia tua narrabunt.
Vau. Et virtutẽ terribilium tuoꝝ di
cent: ꝛ magnitudinẽ tuã narrabunt.
Zai. Memoriã abundantie ſuauitatꝭ
tue eructabũt: ꝛ iuſticia tua exultabũt
Heth. Miſerator et miſericors dñs: pa
tiens et multũ miſericors. Teth. Su
auis dñs vniuerſis: ꝛ miſeratiões eius
ſup omia opa eius. Ioth Confiteanꝭ
tibi domine omnia opera tua: ꝛ ſancti
tui bñdicant tibi. Caph Gloriã regni
tui dicent: ꝛ potentiam loquenꝭ. La-
mech. Ut notã faciãt filijs hoim po-
tentiã tuã: ꝛ gloriã magnificẽtie regni
tui. Mem. Regnũ tuũ regnũ oim ſe-
culoꝝ: ꝛ dñatio tua in oi generatiõe et
generatiõe. Nun. Fidelis dñs in oi-
bus vbis ſuis: ꝛ ſctũs in oibus opibus
ſuis. Samech. Alleuat dñs omẽs q̃
corruũt: ꝛ erigit oẽs eliſos. Ain. Ocu
li oim in te ſperãt dñe: ꝛ tu das eſcã illo
rũ in tpe oportuno. Phe. Aperis tu
manũ tuã: ꝛ imples omẽ aĩal benedicti
one. Zadi. Iuſtus dñs in oibꝰ vijs ſu
is: ꝛ ſctũs in oibus opibus ſuis. Caph
Prope eſt dñs oibus inuocantibꝰ euȝ:
oibꝰ inuocantibꝰ eũ in veritate. Res.
Uoluntatẽ timentiũ ſe faciet: ꝛ depca-
tionẽ eoꝝ exaudiet: ꝛ ſaluos faciet eos.
Sin. Cuſtodit dñs oẽs diligẽtes ſe: ꝛ
oẽs peccatores diſpdet. Thau. Lau-
dationẽ dñi loquetꝭ os meũ: ꝛ bñdicat
ois caro nomi ſancto eius: in ſeculũ et
in ſeculum ſeculi. Alleluia. CXLV
Lauda aĩa mea dñm: laudabo S.103.
l dñm in vita mea: pſallã deo meo
q̃diu fuero. Nolite confidere in
principibꝰ: neq; in filijs hoim in q̃bꝰ nõ
eſt ſalus. Exibit ſpũs eius ꝛ reuerteꝭ in
terrã ſuã: in illa die pibunt oẽs cogita
tiones eoꝝ. Beatus cuiꝰ deꝰ iacob ad-
iutor eius: ſpes eius in dño deo ipiꝰ: q̃ Act. 14.c
fecit celũ et terrã mare ꝛ oia q̃ i eis ſũt. Apo. 14.b
Qui cuſtodit veritatẽ in ſeculũ: facit iu
diciũ iniuriã pacientibꝰ: dat eſcã eſuri
entibꝰ. Dñs ſoluit compeditos: dñs il-
lumiat cecos. Dñs erigit eliſos: dñs di
ligit iuſtos. Dñs cuſtodit aduenas: pu
pillũ ꝛ viduã ſuſcipiet: ꝛ vias pctoꝝ diſ
pdet. Regnabit dñs in ſecula: deꝰ tuꝰ ſi
on in generatione et generatione.
Alleluia. CXLVI
Laudate dñm qm̃ bonꝰ ẽ pſal-
l mus: deo nr̃o ſit iocũda decora
q; laudatio. Edificans hierłm
dñs: diſpſiões iſrł ꝯgregabit. Qui ſanat
ꝯtritos corde: ꝛ alligat contritiões eo-
rum. Qui numerat multitudinẽ ſtella-
rũ: et omnibus eis nomia vocãs. Mag-
nus dñs noſter ꝛ magna virtꝰ eius: et

ſapie eiꝰ nō eſt numerꝰ. Suſcipiēs mā-
ſuetos dñs: hūiliās aūt pctōres vſqꝫ ad
terram. Precinite domino in cōfeſſiōe:
pſallite deo noſtro in cithara. Qui o-
perit celū nubibꝰ: ꝛ parat terre pluuiā.
ƀ.103 Qui pducit in mōtibꝰ fenū ꝛ herbam:
ſeruituti hoīm. Qui dat iumentis eſcā
ipſoꝝ: ꝛ pullis coruoꝝ inuocantibꝰ eū.
Nō in fortitudine equi voluntatē ha-
bebit: nec in tibijs viri beneplacitū erit
ei: Beneplacitū eſt dño ſuꝑ timētes eū:
ꝛ in eis qui ſperant ſuꝑ miſericordia ei
us. Alleluia aggei ꝛ zacharie.

Lauda hieruſalē CXLVII
l dñm: lauda deū tuū ſion. Qm̄ cō
fortauit ſeras portaꝝ tuaꝝ: bñ-
dixit filijs tuis in te. Qui poſuit fines
tuos pacem: ꝛ adipe frumēti ſatiat te.
Qui emittit eloquiū ſuū terre: velociter
currit ſermo eius. Qui dat niuē ſicut
lanā: nebulā ſicut cinerē ſpargit. Mit-
tit cryſtallū ſuam ſicut buccellas: ante
faciē frigoris eiꝰ quis ſuſtinebit? Emit
tet verbū ſuū ꝛ liquefaciet ea: flabit ſpi
ritus eiꝰ ꝛ fluent aque. Qui annunciat
verbum ſuū iacob: iuſticias et iudicia
ſua iſrl. Nō fecit taliter omi natiōi: ꝛ iu
dicia ſua nō manifeſtauit eis. Alle-
luia Aggei et zacharie. CXLVIII

Laudate dñm de celis: laudate
l eū in excelſis. Laudate eū omēs
angeli eius: laudate eū oēs vir-
tutes eius. Laudate eū ſol et luna: lau-
date eū oēs ſtelle et lumē. Laudate eū
Daū.3.e celi celoꝝ: ꝛ aque oēs que ſuꝑ celos ſūt
s̄.32. laudēt nomē dñi. Quia ipſe dixit et fa-
Judit.16.f cta ſūt: ipſe mādauit et create ſūt. Sta-
tuit ea in ſeculū ꝛ in ſeculū ſeculi: ꝑcep
tū poſuit et nō ꝑteribit. Laudate dñm
de terra: dracones ꝛ oēs abyſſi. Ignis
grādo nix glacies ſpūs pcellaꝝ q̄ faci
unt vbū eiꝰ. Mōtes ꝛ oēs colles ligna
fructifera et oēs cedri. Beſtie et vniuer
ſa pecora: ſerpētes ꝛ volucres pennate.
Reges terre ꝛ oēs ppl̄i: principes ꝛ oēs
iudices terre. Iuuenes ꝛ vgines ſenes
cū iunioribꝰ laudēt nomē dñi: qꝛ exal-
tatū ē nomē eiꝰ ſolius. Cōfeſſio eiꝰ ſuꝑ
celū et terrā: ꝛ exaltauit cornu ppl̄i ſui.
Hymnꝰ oībꝰ ſctīs eiꝰ: et filijs iſrl ppl̄o
appropinquanti ſibi Alleluia

Antate dño can CXLIX
c ticū nouū: laus eius in eccleſia
ſanctoꝝ. Letet iſrl in eo qui fe-
cit eū: ꝛ filie ſion exultent in rege ſuo.
Laudēt nomē eius in choro: in tympa-
pano ꝛ pſalterio pſallāt ei. Quia bene
placitū eſt dño in pplo ſuo: ꝛ exaltauit
manſuetos in ſalutē. Exultabunt ſan
cti in gloria: letabunt in cubilibꝰ ſuis.
Exultationes dei in gutture eoꝝ: ꝛ gla
dij ancipites in manibꝰ eoꝝ. Ad facie
dam vindictā in nationibus: increpa
tiones in populis. Ad alligādos reges
eorum in: compedibꝰ: et nobiles eoꝝ in
manicis ferreis. Ut faciant in eis iudi
ciū conſcriptū: gloria hec eſt omibꝰ ſan
ctis eius. Alleluia CL

Laudate dñm im ſanctis eius:
l laudate eū in firmamēto virtu-
tis eius. Laudate eū in virtuti-
bus eius: laudate eū ſm multitudinem
magnitudinis eius. Laudate eū in ſo-
no tube: laudate eū in pſalterio ꝛ citha
ra. Laudate eū in tympano ꝛ choro: lau
date eū in chordis ꝛ organo. Laudate
eū in cymbalis bene ſonantibꝰ: lauda-
te eū in cymbalis iubilationis: oīs ſpi-
ritus laudet dominū. Alleluia

Explicit Pſalteriū.

Epiſtola ſancti Hieronymi presbyteri ad Chromatium et Heliodorum epiſcopos: de libris Salomonis.

Iungat epiſtola quos iungit
ſacerdotium: imo charta non
i diuidat: quos chriſti nectit a-
mor. Cōmētarios ī oſee amos
et zachariā: malachiam quo-
qꝫ poſtitis. Scripſiſſem ſi licu
iſſet pre valitudine. Mittitis ſolatia ſū
ptuum: notarios noſtros et librarios
ſuſtentatis: vt vobis potiſſimū noſtruꝫ
deſudet ingenium. Et ecce ex latere fre-
quēs turba diuerſa poſcētiū: quaſi aut
equū ſit me vobis eſurientibus et alijs
laborare: aut in ratione dati et accepti
cuiquā preter vos obnoxius ſim. Itaqꝫ
longa egrotatione fractus: ne penitus
hoc anno reticerem ꝛ apud vos mutus
eſſem: tridui opus nomini veſtro conſe
craui: interpretationē videlicet triū ſa
lomonis voluminū: maſloth qđ hebrei
parabolas: vulgata autē editio ꝓuer-
bia vocat: coeleth: que grece eccleſiaſtē:
latine cōtionatorē poſſumus dicere: ſy-
raſirim: quod in lingua noſtra vertitur
canticū canticoꝝ. Fertur ꝛ panaretos
ieſu filij ſyrach liber: et aliꝰ pſeudogra
phus: qui ſapia ſalomonis inſcribitur.

Quoꝝ priorē hebraicū reperi: nō eccleſiaſticū vt apud latinos: ſed ꝑabolas ꝓnotatū. Cui iūcti erāt eccleſiaſtes et cāticū canticoꝝ: vt ſiĩitudinē ſalomonis non ſolū nūero librorū: ſed etiā materiaꝝ genere coequaret. Scđus apud hebreos nuſꝗ eſt: qꝛ ⁊ ipe ſtilus grecā eloquentiā redolet: ⁊ nōnulli ſcriptoꝝ veterū: hūc eſſe iudei philonis affirmant. Sicut ergo iudith ⁊ tobie ⁊ machabeorū libros: legit quidē eos eccl'ia: ſed inter canonicas ſcripturas nō recipit: ſic et hec duo volumia legat ad edificationē plebis: nō ad auctoritatē eccleſiaſticoꝝ dogmatū cōfirmandā. Si cui ſane ſeptuagita interp̄tū magis editio placet: habet eā a nobis olim emēdatam. Neqꝫ enī noua ſic cudim⁹: vt vetera deſtruamus. Et tñ cū diligentiſſime legerit: ſciat magꝭ nr̄a ſcripta intelligi: que nō in tertiū vas: trāſfuſa coacuerint: ſꝫ ſtatim de ꝓlo puriſſime cōmēdate teſte ſuū ſaporē ſeruauerint.

Explicit epiſtola ſancti hieronymi.

Incipit ꝓlogus in libros eoſdem.

TRibus nomibus vocatū fuiſſe ſalomonē: ſcripture maifeſtiſſime docent. Pacificū id ē ſalomonē ⁊ ydida: hoc eſt dilectū dñi: ⁊ quod nunc dicit coeleth: id ē eccleſiaſten. Eccleſiaſtes aūt greco ſmone eſt appellat⁹: qꝛ cetū: id eſt eccleſiam ꝯgreget: quē nos nūcupare poſſum⁹ cōtionatorē: eo ꝙ loquat ad ppl'm: et ſermo ei⁹ nō ſpecialiter ad vnū: ſed ad vniuerſos dirigat generaliter. Porro pacific⁹ ⁊ dilect⁹ dñi: ab eo ꝙ regno ei⁹ pax fuerit: ⁊ eū dñs dilexerit appellatus eſt. Nā ⁊ pſalm⁹ q̄drageſimuſq̄rt⁹ ⁊ ſeptuageſimuſp̄rim⁹: dilecti ⁊ pacifici titulo ꝓnotant. Qui tñ ⁊ ſi ad ꝓphetias chriſti eccleſieqꝫ ꝑtinētes felicitatē ⁊ vires ſalomonis excedūt: tñ ſm hiſtoriā ſup ſalomonē ſcripti ſunt. Itaqꝫ iuxta nūerū vocabuloꝝ: tria volumia edidit: prouerbia: eccleſiaſten: canticū canticorū. In ꝓuerbijs paruulū docens: ⁊ q̄ſi de officijs ꝑ ſentētias erudiens. Vñ ⁊ ad filiū ſermo crebro repetit. In eccleſiaſten vero maturevirū etatis inſtituēs: ne quicꝗ in mūdi reb⁹ putet eſſe ꝑpetuū: ſꝫ caduca ⁊ breuia vniūſa q̄ cernim⁹. Ad extremū iam ꝯſūmatū virū ⁊ calcato ſeculo preparatū: in canticꝭ canticoꝝ ſponſe iūgit amplexib⁹. Niſi enī pri⁹ reliq̄rimus vitia ⁊ pompis ſecli renūciantes: expeditos nos ad aduentū ꝓparauerim⁹ nō poſſum⁹ cantare canticū canticorū. Sed ⁊ hoc diligenti⁹ attendendum: tres libros auctore diuerſo eſſe intitulatos. In ꝓuerbijs enim notant ꝓuerbia ſalomonis filij dauid regis iſrl'. In eccleſiaſten vo verba eccleſiaſtes filij dauid regis hierl'm. Sup̄fluū q̄ppe eſt iſrael hic qđ male in grecis ⁊ latinis codicibus inuenit. In cantico aūt canticorū nec fili⁹ dauid nec rex iſrl' ſiue hierl'm ꝓſcribit: ſed tm̄ canticū cāticoꝝ ſalomonis. Sicut enī ꝓuerbia ⁊ rudis inſtitutio ad duodeci trib⁹ ⁊ ad totū ꝑtinet iſrael: ⁊ quō ꝯtempt⁹ mūdi nō niſi metro politis ꝯuenit: hoc ē habitatorib⁹ hieruſalē: Ita canticū canticoꝝ ad eos ꝓprie ꝑtinet qui tm̄ ſup̄na deſiderāt. Ad incipientes ⁊ ꝓficiētes: ⁊ paterna dignitas: et regni ꝓprū merito vendicat auctoritas. Ad ꝑfectos vo vbi nō timore erudit: ſed amore ꝓpriū nomē ſufficit: ⁊ eq̄lis mgr' eſt ⁊ neſcit eſſe ſe regē. Que oīa referunt ad chriſtū.

Incipit ali⁹ prologus.

TRes libros ſalomonis: id ē ꝓuerbia: eccleſiaſten: et canticū canticorū: veteri ſeptuaginta interpretū auctoritati reddidi vel antepoſitꝭ lineis: ſup̄flua queqꝫ deſignans vel ſtellis titulo ꝓnotatis: ea q̄ min⁹ habebant interſerens: vt plenius paula ⁊ euſtochiū cognoſcatis: quid in libris noſtris mtn⁹ ſit: quid ve redūdet. Necnon etiā illa que imperiti tranſlatores male in linguā noſtrā de greco ſermone verterant oblitterās ⁊ antiquās curioſiſſima veritate correxi. Et vbi ꝓpoſtero ordine atqꝫ ꝑuerſo ſententiarū fuerat lumen ereptū: ſuis locis reſtituens feci intelligi qđ latebat. Porro ī eo libro qui a pleriſqꝫ ſapiētia ſalomonis inſcribit: ⁊ in eccleſiaſtico quem eſſe ieſu filij ſydrach nullus ignorat: calamū temperaui: tm̄modo canonicas ſcripturas vobis emendare deſiderans: ⁊ ſtudium meū certis magis ꝗ dubijs cōmendare. Idō greco ⁊ hebreo ꝓfatiūcula vtraqꝫ in libro premiſſa eſt: quia nonnulla de greco hoc ad illuminationē ſenſus ⁊ legentis edificationem: vel inſerta hebraice tranſlationi: vel extrinſec⁹ iuncta ſunt. Et idcirco qui legis ſemꝑ ꝑegrina memento.

Incipit liber ꝓuerbioꝝ. Capľm I

a p Arabole ſalo-
monis filij dauid regis iſ
rael ad ſciendā ſapientiā
ꝛ diſciplinā: ad intelligē-
da verba prudētie ꝛ ſuſci
piendā eruditionē doctri
ne iuſticiā ꝛ iudiciū ꝛ equitatē. Ut det
paruulis aſtutia: ꝛ adoleſcēti ſcientia ꝛ
intellectꝰ. Audiēs ſapiēs ſapiētior erit:
et intelligens gubernacula poſſidebit.
Aniaduertet parabolā ꝛ interpꝛetationē
Ps. 110. verba ſapientū ꝛ enigmata eoꝝ. Timor
Ecci. 1. b dn̄i principiū ſapie. Sapientiā atqꝫ do-
ī. 9. ctrinā ſtulti deſpiciūt. Audi fili mi diſci
plinā patris tui: ꝛ ne dimittas legē ma
tris tue: vt addat gr̄a capiti tuo: et tor-
b ques collo tuo. Fili mi ſi te lactauerint
pctōres: ne acquieſcas eis. Si dixerint:
veni nobiſcū: inſidiemur ſanguini: ab-
ſcondamꝰ tendiculas ꝯtra inſontes fru-
ſtra: deglutiamꝰ eū ſicut infernꝰ viuētē
ꝛ integrū quaſi deſcendentē in lacū: om
nē p̄cioſam ſubſtātiā reperiemꝰ: imple-
bimus domos nr̄as ſpolijs: ſortē mitte
nobiſcū: marſupiū ſit vnū oim̄ nr̄m: fili
mi ne ambules cū eis. Prohibe pedē tu
ī. 6. c. Eſa. um a ſemitis eoꝝ. Pedes eni illorū ad
59. b malū currūt: ꝛ feſtināt vt effundāt ſan-
guinē. Fruſtra aūt iacitur rete ante ocu
los pennatoꝝ. Ipſi quoqꝫ cōtra ſangui-
nē ſuū inſidiant: ꝛ moliunt fraudes cō
c tra aīas ſuas. Sic ſemite oīs auari: aīas
ī. 8. a poſſidentiū rapiūt. Sapiētia foris p̄di-
cat: in plateis dat vocē ſuam. In capite
turbaꝝ clamitat: in foribꝰ portaꝝ vrbis
profert verba ſua dicēs: Uſqꝫquo paruu
li diligitis infantiā: ꝛ ſtulti ea q̄ ſibi ſunt
noxia cupiēt: ꝛ imprudētes odibūt ſci-
entiā? Couertimini ad correptionē meā
En ꝓferā vobis ſpūm meū: ꝛ oſtēdā vo
Eſa. 56. b bis v̄ba mea. Quia vocaui ꝛ renuiſtis:
Hiere. 7. c extendi manū meā ꝛ nō fuit qui aſpice-
ret. Deſpexiſtis oēm ꝯſiliū meū: et incre-
pationes meas neglexiſtis. Ego quoqꝫ ī
interitu vr̄o ridebo: ꝛ ſubſannabo cum
d vobis id qđ timebatis aduenerit. Cum ir
ruerit repentina calamitas: ꝛ interitus
q̄ſi tempeſtas ingruerit: qn̄ venerit ſuꝑ
vos tribulatio ꝛ anguſtia. Tūc inuoca-
būt me ꝛ nō exaudiā: mane ꝯſurgent: et
nō inueniēt me: eo ꝙ exoſam habuerint
diſciplinā: ꝛ timorē dn̄i nō ſuſceperint:
nec acquieuerint ꝯſilio meo: et detraxe-
rint vniuerſe correptioni mee. Comedē
igit fructꝰ vie ſue: ſuiſqꝫ ꝯſilijs ſatura
bunt. Auerſio paruuloꝝ iterficiet eos:
ꝛ ꝓſperitas ſtultoꝝ ꝑdet eos. Qui aūt
me audierit: abſqꝫ terrore requieſcet: ꝛ
abundantia ꝑfruetur: timore malorum
ſublato. II
i Ili mi ſi ſuſcepis ſmones meos
ꝛ mādata mea abſconderis pene
te: vt audiat ſapiētiā auris tua inclin
cor tuū ad cognoſcendā prudentiam. S
eni ſapiam inuocaueris: ꝛ inclinaueri
cor tuū prudētie: ſi queſieris eam q̄ſi pe
cuniā: ꝛ ſicut theſauros effoderis illam
tūc intelliges timorē dn̄i: ꝛ ſciam dei in
uenies: qꝛ dn̄s dat ſapiam ꝛ ex ore eius
prudētia ꝛ ſciētia. Cuſtodiet rectorū ſa
lutē: ꝛ ꝓtegit gradiētes ſimpliciter ſer
uans ſemitas iuſticie: ꝛ vias ſctōꝝ cu-
ſtodiens. Tūc intelliges iuſticiā et iud
ciū ꝛ equitatē ꝛ oēm ſemitā bonam. S
intrauerit ſapia cor tuū: ꝛ ſcia anie tu
placuerit: ꝯſiliū cuſtodiet te: ꝛ prudēti
ſeruabit te: vt eruaris a via mala et ab
hoie qui ꝑuerſa loquit. Qui relinquūt
iter rectū: ꝛ ambulāt ꝑ vias tenebroſas
Qui letant cū male fecerint: ꝛ exultant
in rebꝰ peſſimis. Quoꝝ vie ꝑuerſe ſunt:
ꝛ infames greſſus eoꝝ. Ut eruaris a mu- 7.
liere aliena: ꝛ ab extranea q̄ mollit ſmo
nes ſuos: ꝛ relinquit ducem pubertatis
ſue: ꝛ pacta dei ſui obliti eſt. Inclinata
eſt eni ad mortē domꝰ eiꝰ: et ad inferos
ſemite ipſiꝰ. Oēs qui ingrediunt ad eā
nō reuertent: nec apprehendēt ſemitas vi
te. Ut ambules in via bona: ꝛ calles iu-
ſtoꝝ cuſtodias. Qui eni recti ſunt habi-
tabūt in terra: ꝛ ſimplices ꝑmanebunt
in ea. Impij vero de terra ꝑdent: et qui
inique agunt auferent ex ea. III
Ili mi ne obliuiſcaris legis mee:
f ꝛ p̄cepta mea cor tuū cuſtodiat.
Longitudinē eni dieꝝ ꝛ ānos vi
te ꝛ pacem apponent tibi. Miſericordia
ꝛ veritas te nō deſerāt. Circūda eas gut
turi tuo: ꝛ deſcribe in tabulꝭ cordis tui:
ꝛ inuenies gratiā ꝛ diſciplinā bonā co-
ram deo ꝛ hoibus. Habe fiduciā in dn̄o
ex toto corde tuo: ꝛ ne innitaris pruden-
tie tue. In oībus vijs tuis cogita illum:
ꝛ ipſe diriget greſſus tuos. Ne ſis ſapiēs
apud temetipſm. Time deum: ꝛ recede a
malo. Sanitas q̄ppe erit vmbilico tuo:
ꝛ irrigatio oſſium tuoꝝ. Honora dn̄m đ
tua ſubſtātia: ꝛ de primitijs oim̄ frugū
tuaꝝ da paupibus: ꝛ implebunt horrea

a ſaturitate: ⁊ vino torcularia redun-
2.b bũt. Diſciplinã dñi fili mi ne abijci-
5.b nec deficias cũ ab eo corriperiſ. Quẽ
i diligit dñs corripit: ⁊ quaſi pr̃ in fi-
o cõplacet ſibi. Beat⁹ homo q̃ inuenit
pientiã: ⁊ qui affluit prudẽtia. Meli-
eſt acquiſitio ei⁹ negociatione auri ⁊
9.b genti: primi ⁊ puriſſimi fruct⁹ ei⁹. Pre
oſior eſt cũctis opibus ſapiẽtia: et oĩa
ue deſideranť: huic nõ valent cõpara-
. Longitudo dierũ in dextera ei⁹: ⁊ in ſi
C ſtra illi⁹ diuitie ⁊ gloria. Uie eius vie
lchre: omẽs ſemite eius pacifice. Li-
nũ vite eſt his qui apprehenderint eam:
qui tenuerint eã beati. Dñs ſapientia
ndauit terrã: ſtabiliuit celos prudẽn-
a. Sapiẽtia illi⁹ eruperũt abyſſi: ⁊ nu-
es rore ɔcreſcũt. Fili mi ne effluãt hec
b oculis tuis. Cuſtodi legẽ meam atq;
onſiliũ meũ: ⁊ erit vita anie tue: et gr̃a
aucib⁹ tuis. Tũc ambulabis fiduciali-
er in via tua: ⁊ pes tuus impinguet. Si
ormieris non timebis: quieſces ⁊ ſua-
is erit ſomn⁹ tuus. Ne paueas repenti
o terrore: ⁊ irruẽtes tibi potẽtias im-
D iorũ: Dñs enĩ erit in latere tuo: ⁊ cuſto
iet pedem tuũ ne capiaris. Noli ꝓhi-
ere benefacere eũ qui põt: ſi vales ⁊ ip̃e
enefac. Nec dicas amico tuo vade ⁊ re
ertere ⁊ cras dabo tibi: cũ ſtatim poſſiſ
are. Ne moliaris amico tuo maluz: cũ
lle in te habeat fiduciã. Nõ contendas
duerſus hoiem fruſtra cum ipſe tibi ni
il mali fecerit. Ne emuleris hoiem in-
uſtũ: nec imiteris vias ei⁹: q: abomina
io eſt dñi omis illuſor: et cũ ſimplicib⁹
ermocinatio ei⁹. Egeſtas a dño ĩ domo
mpij: habitacula autẽ iuſtorũ bñdicen-
ur. Ipſe deludet illuſores: ⁊ manſuetis
abit gratiã. Gloriã ſapientes poſſide-
ũt: ſtultorũ exultatio ignominia. IIII

A a Udite filij diſciplinã patriſ: et at-
tendite vt ſciatis prudentiã. Do
num bonũ tribuaz vobis: legem
meã ne derelinquatis. Nã ⁊ ego fili⁹ pa
tris mei: tenellus ⁊ vnigenit⁹ coraz ma
tre mea: ⁊ docebat me atq; dicebat: Su-
ſcipiat verba mea cor tuũ: cuſtodi prece
pta mea ⁊ viues. Poſſide ſapientiã: poſ-
ſide prudentiã. Ne obliuiſcaris: neq; de
clines a v̾bis oris mei. Ne dimittas eã
⁊ cuſtodiet te: dilige eã ⁊ conſeruabit te
Principiũ ſapiẽtie poſſide ſapientiã: et
in omni poſſeſſione tua acquire prudenti
am. Arripe illã ⁊ exaltabit te: glorifica-
beris ab ea cũ eam fueris amplexatus.

Dabit capiti tuo augmẽta gratiaruz: et
corona inclyta ꝓteget te. Audi fili mi ⁊
ſuſcipe verba mea: vt multiplicenť tibi
anni vite. Uiã ſapiẽtie monſtrabo tibi:
⁊ ducam te ꝑ ſemitas equitatis: q̃s cum
ingreſſus fueris nõ artabuntur greſſus
tui: ⁊ currens nõ habebis offendiculuz.
Tene diſciplinã: ne dimittas eam. Cu-
ſtodi illã: q: illa eſt vita tua. Ne delecte-
ris in ſemitis impiorũ: nec tibi placeat C
malorũ via. Fuge ab ea nec tranſeas per
illã: declina ⁊ deſere eam. Nõ enim dor-
miũt niſi cũ male fecerint: et non capiť
ſomnus ab eis niſi ſupplãtauerint. Co-
medũt panẽ impietatis: ⁊ vinũ iniqui-
tatis bibũt. Iuſtorũ aũt ſemita quaſi lux
ſplendens ꝓcedit: ⁊ creſcit vſq; ad ꝑfe-
ctam diẽ. Uia impiorũ tenebroſa: neſci-
unt vbi corruant. Fili mi auſculta ſer-
mones meos: ⁊ ad eloquia mea inclina
aurẽ tuã. Ne recedãt ab oculis tuis cu-
ſtodi ea in medio cordis tui. Uita enim
ſunt inuenientibus ea ⁊ vniuerſe carni
ſanitas. Omĩ cuſtodia ſerua cor tuũ: q:
ex ipſo vita ꝓcedit. Remoue a te os pra D
uũ: ⁊ detrahẽtia labia ſint ꝓcul a te. O-
culi tui recta videãt: ⁊ palpebre tue p̃ce
dant greſſus tuos. Dirige ſemitas pedi
bus tuis: ⁊ omẽs vie tue ſtabilienť. Ne
declines ad dexteraz neq; ad ſiniſtram.
Auerte pedẽ tuũ a malo. Uias enĩ que
a dextris ſunt: nouit dñs: ꝑuerſe v̾o ſũt
que ſunt a ſiniſtris. Ipſe enĩ rectos faci
et greſſus tuos: itinera autẽ tua in pace
ꝑducet. V

f Ili mi attende ad ſapiẽtiã meaz: A
⁊ prudẽtie mee inclina aurẽ tuã
vt cuſtodias cogitatiões nam: ⁊ diſcipli
labia tua ɔſeruent. Ne intẽderis falla-
cie mĺierĩ. Fauus enĩ diſtillãs labia me
retricis: ⁊ nitidi⁹ oleo guttur ei⁹. Nouiſ
ſima autẽ illi⁹ amara quaſi abſinthiũ:
⁊ lingua ei⁹ acuta quaſi gladi⁹ biceps.
Pedes ei⁹ deſcendũt in mortẽ ⁊ ad infe
ros greſſus ei⁹ penetrant. Per ſemitã vi B
te nõ ambulãt: vagi ſunt greſſus eius et
iueſtigabiles. Nũc ergo fili mi audi me:
⁊ ne recedas a verbis oris mei. Lõge fac
ab ea viã tuã: ⁊ ne appropinques forib⁹
dom⁹ eius. Ne des alienis honorẽ tuũ:
⁊ annos tuos crudeli. Ne forte impleãť
extranei virib⁹ tuis: ⁊ labores tui ſint ĩ
domo aliena: ⁊ gemas in nouiſſimis qñ
ɔſumpſeris carnes tuas ⁊ corp⁹ tuum: ⁊
dicas. Cur deteſtat⁹ ſum diſciplinam: et C
increpationib⁹ non acquieuit cor meũ?

Nec audiui vocē docentiū me:et magi-
ſtris nō inclinaui aurē meam. Pene fui
in omī malo:in medio eccl'ie ꝛ ſynago-
ge. Bibe aquā de ciſterna tua:ꝛ fluenta
putei tui. Deriuent fontes tui foras:et
D in plateis aq̄s tuas diuide. Habeto eas
ſolus:nec ſint alieni participes tui. Sit
vena tua benedicta:ꝛ letare cū muliere
adoleſcētie tue. Cerua chariſſima: ꝛ gra
tiſſimus hinnulus. Ubera ei⁹ inebrient
te omī tpe:ꝛ in amore ei⁹ delectare iugi
ter. Quare ſeduceris fili mi ab aliena:et
Job.34.c. foueris in ſinu alteri⁹? Reſpicit dn̄s vi-
am homis:ꝛ omēs greſſus ei⁹ ꝯſiderat.
Iniquitates ſue capiūt impiū: ꝛ funib⁹
pctōꝝ ſuoꝝ ꝯſtringit. Ipſe morietur quia
nō habuit diſciplinā:et in multitudine
ſtulticie ſue decipiet. VI
A I.17.c Fili mi ſi ſpoponderis pro amico
tuo:defixiſti apud extraneū ma-
num tuā. Illaqueatus es verbis
oris tui:et capt⁹ ꝓpriis ſermonib⁹. Fac
ergo qđ dico fili mi ꝛ temetipſm libera:
quia incidiſti in manū ꝓximi tui. Diſ-
curre feſtina:ſuſcita amicū tuū. Ne de-
deris ſomnū oculis tuis:nec dormitent
palpebre tue. Eruere q̄ſi damula de ma
I.30.d nu:ꝛ quaſi auis de inſidiis aucupis. Ua
de ad formicā o piger : ꝛ conſidera vias
eius:ꝛ diſce ſapientiā. Que cū non ha-
beat ducem nec p̄ceptorē nec principē:
B parat in eſtate cibū ſibi: ꝛ ꝯgregat i meſ
I.24.d ſe quod comedat. Uſq̄quo piger dormi
es? Quādo cōſurges e ſomno tuo? Pau
lulum dormies:paululum dormitabis:
paululū conſeres man⁹ tuas vt dormi-
as:ꝛ veniet tibi quaſi viator egeſtas:et
pauperies quaſi vir armat⁹. Si ꝟo im-
piger fueris: veniet vt fons meſſis tua:
ꝛ egeſtas longe fugiet a te. Homo apo-
ſtata vir inutilis gradit ore ꝑuerſo:an-
nuit oculis:terit pede: digito loquitur.
prauo corde machinat malū:ꝛ omī tpe
iurgia ſeminat. Huic ex tēplo veniet ꝑ-
ditio ſua ꝛ ſubito conteret:nec habebit
vltra medicinā. Sex ſunt q̄ odit domi-
C nus ꝛ ſeptimū deteſtat aīa eius. Ocu-
los ſublimes:linguā mendacē: man⁹ ef
fundentes innoxiū ſanguinē:cor machi
C I.1.b nans cogitatiōes peſſimas: pedes velo-
ces ad currendū in malū: ꝓferētē men-
dacia:teſtem fallacē:ꝛ eū qui ſemīat in-
ter frēs diſcordias. Cōſerua fili mi p̄ce-
pta patris tui:ꝛ ne dimittas legē matris
tue:liga ea in corde tuo iugiter:ꝛ circū-
da gutturi tuo. Cū ambulaueris gradi-

antur tecū:cū dormieris cuſtodiant te:
euigilans loquere cū eis. Quia mand
tū lucerna ē ꝛ lex lux:ꝛ via vite increp
tio diſcipline vt cuſtodiant te a mulie
mala:ꝛ a blanda lingua extranee. Non
cōcupiſcat pulchritudinē ei⁹ cor tuum
ne capiaris nutib⁹ illius. Preciū enī
ſcorti vix ē vnius panis:mulier aūt vi
p̄cioſam aīam capit. Nūquid pōt hom D
abſcōdere ignē in ſinu ſuo vt veſtimē
illius nō ardeāt:aut ambulare ſup pru
nas vt nō plante cōburant eius? Sic
ingredit ad mulierē ꝓximi ſui non er
mūdus cū tetigerit eā. Non grandis e
culpa cū quis furat⁹ fuerit. Furat enī
vt eſurientē impleat aīam. Dep̄henſu
quoq̄ reddet ſeptuplū:ꝛ oēm ſubſtāti
dom⁹ ſue tradet ꝛ liberabit ſe. Qui aū
adulter ē ꝓpter cordis inopiā ꝑdet an
mā ſuā. Turpitudinē ꝛ ignominiā co
greget ſibi:ꝛ opprobriū illius nō delet
tur. Quia zelus ꝛ furor viri nō parcet i
die vindicte:nec acquieſcet cuiuſq̄ p̄c
bus:nec ſuſcipiet ꝓ redemptione don
plurima. VI
Fili mi cuſtodi ſermones meos e 1
p̄cepta mea reconde tibi. Fili ho
nora dominū ꝛ valebis: p̄ter eu
vero ne timueris alienū. Serua mand
ta mea ꝛ viues:ꝛ legē meā quaſi pupil
lam oculi tui. Liga eam in digitis tuis
ſcribe illā in tabulis cordis tui. Dic ſa
pientie:ſoror mea es: ꝛ prudētiam voc 2
amicā tuā. Ut cuſtodiat te a mliere ex
tranea ꝛ ab aliena:q̄ v̄ba ſua dulcia f
cit. De feneſtra eni dom⁹ mee ꝑ cācello 3
ꝓſpexi iuuenē:ꝛ video paruulos. Cōſi
dero vecordē iuuenē qui trāſit ꝑ plate
as iuxta angulū:ꝛ ꝓpe viā dom⁹ illiu
gradit in obſcuro adueſpaſcente die i
noctis tenebris ꝛ caligie. Et ecce occurrit
illi mulier in ornatu meretricio ꝑpara
ta ad decipiēdas aīas. Garrula et vag
quietis impatiens:nec valens in dom
conſiſtere pedib⁹ ſuis. Nūc foris: nūc i
plateis:nūc iuxta āgulos inſidiās. Ap
prehēſūq̄ deoſculatur iuuenē ꝛ proca
vultu blanditur dicens: Uictimas pr
ſalute deuoui:hodie reddidi vota mea
Idcirco egreſſa ſū in occurſū tuū deſid
rans te videre ꝛ repperi. Intexui funib
lectulū meū:ſtraui tapetib⁹ pictis ex eg
pto:aſperſi cubile meū myrrha ꝛ aloe e
cinnamomo. Ueni inebriemur vberib
ꝛ fruamur cupitis amplexib⁹ donec ill
ſcat dies. Nō eſt enim vir in domo ſua.

bũt via longiſſima. Sacculũ pecunie
ecũ tulit: ī die plene lune reuerſurus ē
domũ ſuā. Irretiuit eũ multꝭ ſmōib⁹
D blādítijs labioꝝ ꝑtraxit illũ. Stati
ā ſequit̃ quaſi bos ductus ad victimā
quaſi agn⁹ laſciuiēs ⁊ ignorās: ⁊ ne-
cit ꝙ ad vincula ſtult⁹ trahatur donec
ranſfigat ſagitta iecur eius: velut ſi
uis feſtinet ad laqueum: ⁊ neſcit ꝙ de
ericulo anime illi⁹ agitur. Nunc ergo
ili mi audi me: ⁊ attende verbis oris
nei. Ne abſtrahatur in vijs illi⁹ mens
ua: neqꝫ decipiaris ſemitis eius. Mul
os enim vulneratos deiecit: ⁊ fortiſſi-
ni quiqꝫ interfecti ſunt ab ea. Uie in-
eri domus eius: penetrantes interiora
mortis. — VIII

A N Unquid non ſapientia clamitat
⁊ prudentia dat vocem ſuā? In
ſũmis excelſiſqꝫ verticib⁹: ſupra
viam in medijs ſemitꝭ ſtans: iuxta por-
tas ciuitatis: in ipſis forib⁹ loquit̃ di-
cens. O viri ad vos clamito: ⁊ vox mea
ad filios hoīuꝫ. Intelligite paruuli aſtu
tiam: ⁊ inſipiētes aīaduertite. Audite
qm̃ de reb⁹ magnis locutura ſũ: ⁊ ape-
rient̃ labia mea vt recta ꝓdicent. Ueri
tatem meditabit̃ guttur meuꝫ: ⁊ labia
mea deteſtabūtur impiuꝫ. Juſti ſũt oēs
ſermones mei: nō eſt eis prauũ q̄d neqꝫ
ꝑuerſum. Recti ſũt intelligētib⁹: et eq̄
iuenientib⁹ ſciētiā. Accipite diſciplinā
meā ⁊ non pecuniā: doctrinā magis q̄
13. aurũ eligite. Melior ē eni ſapīa cunctꝭ
opib⁹ ꝓcioſiſſimis: ⁊ omne deſiderabile
ei nō poteſt cōparari. Ego ſapīa habito
in cōſilio: ⁊ eruditis interſum cogitati-
onibus. Timor dñi odit malũ: arrogā-
tiam ⁊ ſupbiā: ⁊ viā prauā: ⁊ os bilin-
gue deteſtor. Meum ē conſiliũ et equi-
tas. Mea ē prudētia: mea ē fortitudo.
Per me reges regnant: et legũ condi-
tores iuſta decernũt. Per me principes
iperant: ⁊ potētes decernũt iuſticiam.
Ego diligētes me diligo: ⁊ q̄ mãe vigi-
lauerint ad me iuenient. Mecũ ſunt di-
uitie ⁊ gloria: opes ſuperne ⁊ iuſticia.
Melior ē fructus me⁹ auro ⁊ lapide ꝓ-
cioſo: et genimina mea argento electo.
Jn vijs iuſticie ambulo: in medio ſemi
tarũ iudicij: vt ditem diligētes me: the
19 ſauros eorũ repleā. Dñs poſſedit me in
initio viarum ſuarũ: anteq̄ quicq̄ fa-
ceret a pricipio: ab eterno ordinata ſuꝫ
⁊ ex antiquis: anteq̄ terra fieret. Non-
dum erāt abyſſi: ⁊ ego iam cōcepta erā.
Necdũ fontes aquarũ erupant: necdũ
montes graui mole cōſtiterāt. Añ oēs
colles ego parturiebar: adhuc terrā nō
fecerat: ⁊ flumia ⁊ cardines orbis terre
Qñ ꝓparabat celos aderā: qñ certa le-
ge ⁊ gyro vallabat abyſſos. Qñ ethera
firmabat ſurſum ⁊ librabat fontes aq̃-
rum. Quādo circũdabat mari terminũ
ſuum: ⁊ legem ponebat aquis ne tran-
ſirent fines ſuos. Quando appendebat D
fundamenta terre: cũ eo eram cũcta cō-
ponens. Et delectabar per ſingulos di
es ludens coram eo omni tempore: ⁊ lu
dens in orbe terraruꝫ: ⁊ delitie mee eſſe
cũ filijs hoīuꝫ. Nũc ergo filij audite me
Beati q̄ cuſtodiunt vias meas. Audite
diſciplinā ⁊ eſtote ſapiētes: ⁊ nolite ab-
ijcere eam. Beatus homo qui audit me
et qui vigilat ad fores meas quotidie:
⁊ obſeruat ad poſtes oſtij mei. Qui me
inuenerit: inueniet vitā ⁊ hauriet ſalu-
tem a dño. Qui aũt in me peccauerit: le
det animā ſuā. Oēs qui me oderũt: dili
gunt mortem. IX

ſ Apiētia edificauit ſibi domuꝫ: A
excidit colũnas ſeptē. Immola-
uit victimas ſuas: miſcuit vinũ
ꝓpoſuit mēſam ſuā. Miſit ancillas ſu-
as vt vocarēt ad arcē: ⁊ ad menia ciui-
tatis. Si q̄s ē paruulus veniat ad me.
Et inſipiētib⁹ locuta ē. Uenite comedi B
te panē meũ: ⁊ bibite vinum qđ miſcui
vobis. Relinq̄te infantiā ⁊ venite ⁊ am
bulate ꝑ vias prudētie. Qui erudit de-
riſorē: ipſe iniuriā ſibi facit: ⁊ qui argu
it impiũ ſibi maculā generat. Noli ar-
guere deriſorē ne oderit te: Argue ſapi-
entem: ⁊ diliget te. Da ſapiēti occaſio-
nem: ⁊ addet̃ ei ſapiētia. Doce iuſtum C
⁊ feſtinabit accipe. Principiũ ſapiētie S.1.a.Pſ.
timor dñi: ⁊ ſcīa ſanctoꝝ prudētia. Per 110.Ecci.1.b
me enim multiplicabunt̃ dies tui: ⁊ ad
dentur tibi anni vite. Si ſapiens fuerꝭ
tibimetipſi eris: ſi autem illuſor: ſolus
portabis malum. Mulier ſtulta ⁊ cla-
moſa: plenaqꝫ illecebris ⁊ nihil oio ſci-
ens: ſedet in forib⁹ domus ſue ſup ſellā
in excelſo vrbis loco: vt vocaret trāſeũ- D
tes ꝑ viā ⁊ ꝑgētes in itinere ſuo. Quis
ē paruulus declinet ad me. Et vecordi
locuta ē. Aq̄ furtiue dulciores ſũt: ⁊ pa
nis abſcōdit⁹ ſuauior. Et ignorauit ꝙ
ibi ſint gigantes: ⁊ in ꝓfundis inferni
ꝯuiue ei⁹. Qui eni applicabit̃ illi deſcē
det ad inferos: nam q̄ abſceſſerit ab ea
ſaluabitur. X

A

ſ.15.c Ilius ſapiens letificat patrem:
f filius ꝟo ſtult⁹ meſticia ē mřis
ſ.11.a ſue. Nil ꝓderũt theſauri impie-
Ecci.5.b tis: iuſticia ꝟo liberabit a morte. Non
affliget dñs fame aiam iuſti: ⁊ inſidias
ſ.12.d impiorũ ſubuertet. Egeſtatē operata eſt
manus remiſſa: man⁹ aũt fortiũ diuiti-
as parat. Qui nitit mendacijs hic paſ-
cit ventos: idē aũt ipſe ſequit aues vo-
lantes. Qui cõgregat in meſſe filius ſa-
piens eſt: qui aũt ſtertit eſtate: fili⁹ con-
B fuſionis. Bñdictio dñi ſup caput iuſti:
os aũt impiorũ operit iniquitatē. Me-
moria iuſti cũ laudib⁹: ⁊ nomen impio
ruꝫ putreſcet. Sapiēs corde ꝑcepta ſu-
ſ.28.c ſcipiet: ſtult⁹ cedit labijs. Qui ambulat
ſimpliciter: ambulat cõfidēter: q̄ auteꝫ
Ecci.27. deprauat vias ſuas manifeſt⁹ erit. Qui
annuit oculo dabit dolorem ⁊ ſtultus
labijs verberabit. Uena vite os iuſti: ⁊
1.Pe.4.b os impiorũ operit iniq̄tatē. Odiũ ſuſci
tat rixas: ⁊ vniuerſa delicta opit chari
tas. In labijs ſapientꝫ inuenit ſapiētia:
⁊ virga in dorſo eius qui indiget corde
Sapiētes abſcõdũt ſciētiã: os aũt ſtul-
ſ.18.b ti cõfuſioni ꝓximũ eſt. Subſtãtia diui-
tis vrbs fortitudis ei⁹: pauor pauperũ
C egeſtas eorũ. Op⁹ iuſti ad vitã: fructus
aũt impij ad peccatũ. Uia vite cuſtodi-
enti diſciplinã: qui aũt increpationes
relinquit errat. Abſcõdit odium labia
mendacia: qui ꝓfert cõtumeliã inſipi-
ens eſt. In multiloquio nõ deerit pecca
tum: qui aũt moderat labia ſua prudē
tiſſim⁹ eſt. Argētũ electũ: lingua iuſti:
cor aũt impioruꝫ ꝓ nihilo. Labia iuſti
erudiũt plurimos: qui aũt indocti ſunt
in cordis egeſtate morient. Bñdictio
dñi diuites facit: nec ſociabit eis affli-
D ctio. Quaſi ꝑ riſũ ſtult⁹ opat ſcelus: ſa-
pientia aũt eſt viro prudētia. Quod ti-
met impius veniet ſup eũ: deſideriũ ſu-
um iuſtis dabit. Quaſi tempeſtas trãſ-
iens nõ erit impi⁹: iuſtus aũt quaſi fun
damentũ ſempiternũ. Sicut acetũ den-
tibus ⁊ fumus oculis: ſic piger his qui
miſerũt eũ. Timor dñi apponet dies: et
anni impiorũ breuiabunt. Expectatio
iuſtoꝝ leticia: ſpes aũt impiorũ peribit.
Fortitudo ſimplicis via domi: ⁊ pauor
his qui opant malũ. Juſtus in eternuꝫ
nõ cõmouebit: impij aũt nõ habitabũt
ſuper terram. Os iuſti parturiet ſapi-
entiam: lingua prauorũ peribit. Labia
iuſti cõſiderant placita: ⁊ os impiorum
peruerſa.

Tatera doloſa abominatio eſt
ſ apud deum: et pondus equum
voluntas eius. Ubi fuerit ſupbia
ibi erit ⁊ cõtumelia: vbi aũt eſt humili-
tas ibi ⁊ ſapia. Simplicitas iuſtorũ di-
riget eos: ⁊ ſupplantatio pueroꝝ vaſta
bit illos. Nõ ꝓderunt diuitie in die vl- ...a
tionis: iuſticia autē liberabit a morte. ci.5.
Juſticia ſimplicis diriget viam ei⁹: ⁊ in
impietate ſua corruet impius. Juſticia
rectorũ liberabit eos: ⁊ in inſidijs ſuis
capient iniqui. Mortuo homīe impio ib.5
nulla erit vltra ſpes: ⁊ expectatio ſollici
torũ peribit. Juſtus de anguſtia libera
tus eſt ⁊ tradet impius pro eo. Simu-
lator ore decipit amicũ ſuum: iuſti aũt
liberabunt ſcia. In bonis iuſtorũ exal-
tabit ciuitas: ⁊ in ꝑditiõe impiorũ erit
laudatio. Bñdictione iuſtoꝝ exaltabit
ciuitas: ⁊ ore impiorum ſubuertet. Qui
deſpicit amicũ ſuũ indigēs corde ē: vir
aũt prudēs tacebit. Qui ambulat frau-
dulēter reuelat arcana: qui aũt fidelis
eſt celat amici cõmiſſũ. Ubi nõ ē guber
nator ppl's corruet: ſalus aũt vbi mlta 4.5
cõſilia: Affliget malo qui fidem facit ꝓ
extraneo: qui aũt cauet laqueos: ſecur⁹
erit. Mulier gratioſa inueniet gloriam
⁊ robuſti habebũt diuitias. Benefacit
aīe ſue vir miſericors: qui aũt crudelis
eſt: etiã ꝓpinquos abijcit. Impius facit
opus inſtabile: ſeminanti aũt iuſticiã:
merces fidelis. Clemētia ꝑparat vitaꝫ:
⁊ ſectatio malorũ mortem. Abomina-
bile dño cor prauũ ⁊ voluntas eius ī his
qui ſimpliciter ambulãt. Man⁹ in ma-
nu non erit innocens malus: ſemen au
tem iuſtorũ ſaluabit. Circulus aure⁹ in ci.9
narib⁹ ſuis: mulier pulchra ⁊ fatua. De
ſideriũ iuſtorũ omne bonũ eſt: ꝑſtolatio
impiorũ furor. Alij diuidũt ꝓpria: ⁊ di
tiores fiũt: alij rapiũt nõ ſua: ⁊ ſemper
in egeſtate ſũt. Anima q̄ benedicit im-
pinguabit: ⁊ qui inebriat ipſe q̄ꝫ inebri
abit. Qui abſcondit frumenta meledi-
cetur in ppl'is: bñdictio aũt ſup caput
vendētiũ. Bene ꝯſurgit diluculo q̄ q̄rit
bona: qui aũt inueſtigator maloruꝫ eſt
opprimet ab eis. Qui confidit in diui-
tijs ſuis corruet: iuſti auteꝫ qua virens
foliuꝫ germinabũt. Qui conturbat do-
mum ſuam poſſidebit ventos: et q̄ ſtul-
tus eſt ſeruiet ſapienti. Fruct⁹ iuſti li-
gnũ vite: et q̄ ſuſcipit aĩas ſapiens eſt.
Si iuſt⁹ in terra recipit: quãtomagis i- e.4
pius ⁊ peccator?

Ui diligit diſciplinã diligit ſciẽ
q tiam:q̃ aũt odit increpationes
inſipiẽs eſt. Qui bonꝰ eſt hauri-
et ſibi gratiã a dño:q̃ aũt cõfidit in co-
gitationibꝰ ſuis impie agit. Nõ robora
bitur hõ ex impietate:ꝛ radix iuſtoꝝ
nõ cõmouebit. Mulier diligẽs:corona
eſt viro ſuo:ꝛ putredo in oſſibꝰ eiꝰ que
ꝯfuſione res dignas gerit. Cogitatiões
iuſtoꝝ iudicia:ꝛ ꝯſilia impioꝝ fraudu
lẽta. Uerba impioꝝ inſidiãt ſanguini:
os iuſtoꝝ liberabit eos. Uerte impios
ꝛ non erũt domꝰ aũt iuſtoꝝ ꝑmanebit
Doctrina ſua noſcit vir:q̃ aũt vanus ꝛ
excors eſt patebit contẽptui. Melior eſt
pauꝑ ꝛ ſufficiẽs ſibi:q̃ glorioſus et in-
digens pane. Nouit iuſtus iumẽtoꝝ
ſuos aĩas:viſcera aũt impioꝝ crudelia
Qui opat terrã ſuã:ſatiabit panibꝰ:q̃
aũt ſectat ociũ ſtultiſſimꝰ eſt. Qui ſua-
uis eſt viuit in moderationibꝰ:in ſuis
monitionibꝰ relinquit cõtumeliã. De-
ſideriũ impĳ monimẽtũ eſt peſſimoꝝ:
radix aũt iuſtoꝝ ꝓficiet. Propter pec-
cata labioꝝ ruina ꝓximat malo:effugi-
et aũt iuſtꝰ de anguſtia. De fructu oris
ſui vnuſquiſq; replebit bonis:ꝛ iuxta
opa manuũ ſuaꝝ retribuet ei. Uia ſtul
ti recta in oculis eiꝰ:q̃ aũt ſapiẽs ẽ au-
dit cõſilia. Fatuꝰ ſtatim indicat irã ſuã
q̃ aũt diſſimulat iĩuriã callidus ẽ. Qui
qđ nouit loquit iudex iuſticie eſt:q̃ aũt
mẽtit teſtis eſt fraudulentꝰ. Eſt qui ꝓ-
mittit ꝛ q̃ſi gladio pũgit cõſciẽtie:lin-
gua aũt ſapiẽtiũ ſanitas. Labiũ veritat
firmũ erit in ꝑpetuũ:q̃ aũt teſtis ẽ repẽ
tinus:cõcinnat linguã mẽdacĳ. Dolꝰ
in corde cogitãtiũ mala:q̃ aũt paci in-
eunt cõſilia:ſeq̃t eos gaudiũ. Nõ cõtri
ſtabit iuſtum q̃cq̃d ei acciderit:impĳ aũt
replebũt malo. Abominatio ẽ dño la-
bia mẽdacia:q̃ aũt fideliĩ agũt placent
ei. Homo verſutꝰ celat ſciẽtiã:ꝛ cor inſi
piẽtiũ ꝓuocat ſtulticiã. Manꝰ fortiuz
dñabit:q̃ aũt remiſſa eſt tribut ſerui-
et. Meror in corde viri hũiliabit illum
ꝛ ſermone bono letificabit. Qui negli-
git damnũ ꝓpter amicum iuſtꝰ eſt:iter
aũt impioꝝ decipiet eos. Nõ inueniet
fraudulentꝰ lucrũ:ꝛ ſubſtãtia hois erit
auri p̃ciuz. In ſemita iuſticie vita:iter
aũt deuiũ ducit ad mortem. XIII

Ilius ſapiens doctrina patris:
f qui aũt illuſor eſt non audit cũ
arguit. De fructu oris ſui hõ ſa
tiabit bonis:anima aũt impioꝝ ini-
qua. Qui cuſtodit os ſuũ cuſtodit aĩam ĩ.21.b
ſuam:qui aũt incõſideratꝰ eſt ad loquẽ
dum ſentiet mala. Uult ꝛ non vult pi-
ger:anima aũt opantiũ impinguabit.
Uerbũ aũt mendax iuſtꝰ deteſtabit:im-
pius autẽ cõfundit ꝛ cõfundetur. Iuſti
cia cuſtodit innocentis viam:impietas
aũt peccatorem ſupplãtat. Eſt quaſi di-
ues cum nihil habeat:ꝛ eſt quaſi pauꝑ B
cũ in multis diuitĳs ſit. Redẽptio ani-
me viri diuitie ſue:qui autẽ pauper eſt
increpationẽ nõ ſuſtinet. Lux iuſtoꝝ
letificat:lucerna aũt impioꝝ extingue
tur. Inter ſuperbos ſemꝑ iurgia ſunt:
qui aũt agũt omnia cum cõſilio:regũt
ſapiẽtia. Subſtãtia feſtinata minuetur
que autẽ paulatim colligit manu:mul
tiplicabit. Spes q̃ differt affligit ani-
mam:lignũ vite deſideriũ veniẽs. Qui
detrahit alicui rei:ipſe ſe in futurũ obli
gat:qui aũt timet p̃ceptũ in pace verſa C
bitur. Anime doloſe errãt in peccatis:
iuſti aũt miſericordes ſunt ꝛ miſerant
Lex ſapientis fons vite:vt declinet a
ruina mortꝰ. Doctrina bona dabit gra
tiam:i itinere ꝯtemptoꝝ vorago. Aſtu
tus omnia agit cum conſilio:qui autẽ
fatuꝰ eſt aperit ſtulticiã. Nunciꝰ impĳ
cadet in malum. Legatus fidelis ſani-
tas. Egeſtas ꝛ ignominia ei qui deſerit
diſciplinam:qui aũt acquieſcit arguen-
ti glorificabit. Deſideriũ ſi cõpleatur D
delectat aĩam:deteſtant ſtulti eos qui
fugiũt mala. Qui cũ ſapiẽtibꝰ graditur
ſapiens erit:amicus ſtultoꝝ ſimilis ef-
ficietur. Peccatores ꝑſequit malum:ꝛ
iuſtis retribuent bona. Bonꝰ relinquit
heredes filios ꝛ nepotes:ꝛ cuſtodit iu-
ſto ſubſtantia peccatoris. Multi cibi ĩ
noualibꝰ patrũ:ꝛ alĳs ꝯgregant abſq; ĩ.23.b
iudicio. Qui parcit virge odit filiũ ſuũ Ecci.30.b
qui autem diligit illum:inſtanter eru-
dit. Iuſtus comedit ꝛ replet animaz ſu-
am venter autem impiorum inſatura-
bilis. XIIII

Apiens mulier edificat domum A
ſ ſuam:inſipiens extructã quoq;
manibꝰ deſtruet. Ambulans re- Job.12.c
cto itinere et timẽs deũ:deſpicit ab eo
qui infami gradit via. In ore ſtulti vir
ga ſuperbie:labia aũt ſapientũ cuſtodi-
unt eos. Ubi non ſũt boues:p̃ſepe vacu
um eſt: vbi aũt apparent plurime ſege-
tes ibi manifeſta eſt fortitudo bouis.
Teſtis fidelis non mentiet: ꝓfert autẽ
mẽdaciũ doloſus teſtis. Querit deriſor

ſapiētiā ⁊ nō iuenit: doctrina prudētiū
facilis. Uade cōtra virū ſtultū: ⁊ neſcit
labia prudētie. Sapia callidi eſt intelli
gere viā ſuam: ⁊ prudentia ſtultoꝝ er-
B rans. Stult⁹ illudet peccatū: ⁊ inter iu
ſtos morabitur gratia. Cor quod nouit
amaritudinē aīe ſue: in gaudio ei⁹ non
miſcebit extrane⁹. Domus impioꝝ de-
lebitur: tabernacula iuſtoꝝ germina-
būt. Eſt via que videt hoi iuſta: nouiſ-
ſima aūt eius deducūt ad mortē. Riſus
I.16.d dolore miſcebit: ⁊ extrema gaudij luct⁹
occupat. Uijs ſuis replebit ſtult⁹: ⁊ ſu-
per eū erit vir bon⁹. Innocēs credit oī
verbo: aſtutus conſiderat greſſus ſuos.
Filio doloſo nihil erit boni: ſeruo autē
ſapiēti ꝓſperi erūt actus: ⁊ diriget via
eius. Sapiēs timet ⁊ declinat a malo:
ſtult⁹ trāſilit ⁊ cōfidit. Impatiēs opabi
tur ſtulticiā: ⁊ vir verſut⁹ odioſus eſt.
Poſſidebūt paruuli ſtulticiā: ⁊ expecta
C bunt aſtuti ſciētiā. Iacebūt mali ante
bonos: ⁊ impij ante portas iuſtorum.
Etiā ꝓximo ſuo paup odioſus eſt: ami
ci vo diuitū multi. Qui deſpicit proxi-
mū ſuū peccat: qui aūt miſeret pauperi
beat⁹ erit. Qui credit in dño miſericor-
diam diligit: errāt q̄ opant malū. Mi-
ſericordia ⁊ veritas ꝑparant bona. In
oī opere bono erit abūdātia: vbi autē
verba ſūt plurima: ibi frequent egeſtas
Corona ſapiētū diuitie eorum: fatuitas
ſtultorū imprudētia. Liberat aīas teſtiſ
fidelis: ⁊ ꝓfert mēdacia verſipellis. In
timore dñi fiducia fortitudinis: et filijs
D eius erit ſpes. Timor domini fons vite
vt declinet a ruina mortis. In multitu
dine populi dignitas regis: ⁊ in pauci-
tate plebis ignominia principis. Qui
patiēs ē multa gubernat ſapiētia: qui
aūt impatiēs eſt: exaltat ſtulticiā ſuā.
Uita carnium ſanitas cordis: putredo
oſſiū inuidia. Qui calūniat egentē: ex-
probrat factori ei⁹ honorat aūt eū qui
miſeret pauperis. In malicia ſua repel
letur impius: ſperat aūt iuſtus ī morte
ſua. In corde prudētis requieſcit ſapien-
tia: ⁊ indoctos quoſq; erudiet. Iuſticia
eleuat gentem: miſeros aūt facit ppłos
peccatum. Acceptus eſt regi miniſter
intelligēs: iracundiam eius inutilis ſu
ſtinebit. XV

A Eſpōſio mollis frangit iram: ſer
I.25.b. r mo durus ſuſcitat furorem. Lin
gua ſapiētū ornat ſcientiam: os
fatuoꝝ ebullit ſtulticiā. In omni loco
oculi dñi: cōtemplant bonos ⁊ malos
Lingua placabilis lignū vite: que aut
imoderata eſt cōteret ſpiritū. Stult⁹
ridet diſciplinam patris ſui: qui aūt c
ſtodit increpationes aſtutior fiet. I
abundāti iuſticia virtus maxima ē: c
gitationes aūt impioꝝ eradicabuntu
Domus iuſti plurima fortitudo: ⁊ i fr
ctibus impij cōturbatio. Labia ſapie
tum diſſeminabūt ſciētiā: cor ſtultoru B
diſſimile erit. Uictime impioꝝ abom .21.
nabiles dño: vota iuſtorum placabilis Eccl.
Abominatio ē dño via impij: qui ſeq
iuſticiā diligitur ab eo. Doctrina mal
deſerentiū viam vite: qui increpatiōe
odit morietur. Infern⁹ ⁊ perditio cor
domino: quantomagis corda filioꝝ h
minū? Non amat peſtilens eū qui ſe c
ripit nec ad ſapiētes graditur. Cor ga 17.
dens exhilarat faciem: in merore anim
deijcitur ſpiritus. Cor ſapientis quer
doctrinā: ⁊ os ſtultoꝝ paſcetur imper
tia. Omnes dies paupis mali: ſecur
mens q̄ſi iuge conuiuiū. Melius ē pa
rum cū timore dñi q̄ theſauri magni
inſatiabiles. Melius ē vocari ad oler
cū charitate: q̄ ad vitulū ſaginatū cu
odio. Uir iracūdus ꝓuocat rixas: q̄ pa
tiēs ē: mitigat ſuſcitatas. Iter pigro
quaſi ſepes ſpinarū via iuſtorum abſc C
offendiculo. Filius ſapiēs letificat pa .10.
trem: ⁊ ſtultus homo deſpicit matren
ſuā. Stulticia gaudiū ſtulto: ⁊ vir pru
dens dirigit greſſus ſuos. Diſſipant c
gitatiōes vbi nō ē cōſiliū: vbi vo ſun
pl'es ꝯſiliarij: ꝯfirmant. Letat hō ī ſni
oris ſui: ⁊ ſmo opportun⁹ ē optim⁹. S
mita vite ſup eruditū: vt declinet de i
ferno nouiſſimo. Domū ſupboꝝ demo
liet dñs: ⁊ firmos faciet termīos vidu
Abomīatio dñi cogitatiōes male: ⁊ p
rus ſermo pulcherrim⁹ firmabit ab eo
Cōturbat domū ſuā q̄ ſectat auariciā
q̄ aūt odit munera viuet. Per miſerico D
diam ⁊ fidē purgant pctā: p timorem
aūt dñi declinat oīs a malo. Mens iu
ſti meditabit obediētiā: os impioꝝ re
dūdat malis. Longe ē dñs ab impijs:
orōnes iuſtoꝝ exaudiet. Lux oculoꝝ l
tificat aīam: fama bona ipinguat oſſ
Aurī q̄ audit increpatiōes vite: in me
dio ſapiētū cōmorabit. Qui ab abijci
diſciplinā: deſpicit aīam ſuā: q̄ aūt acq
eſcit increpationib⁹: poſſeſſor ē cordis
Timor dñi diſciplina ſapie: ⁊ gloriā p
cedit humilitas. XVI

h Ominis eſt animā preparare: et
dñi gubernare linguā. Oēs vie
hoim patent oculis eius: ſpiritu-
um pōderatoꝛ eſt dñs: Reuela dño opa
tua: ⁊ dirigent̄ cogitationes tue. Uni-
uerſa propter ſemetipſum operatus eſt
dñs: impium quoq; ad diē malū. Ab-
ominatio dñi ē oīs arrogās: etiā ſi ma-
nus ad manū fuerit: nō eſt innocēs. Ini
tiū vie bone facere iuſticiā: accepta eſt
apud deū magꝭ q̄ imolare hoſtias. Mi
ſericoꝛdia ⁊ veritate redimit̄ iniq̄tas: ⁊
in timoꝛe dñi declinat̄ a malo. Cū pla-
cuerint dño vie hoīs: īimicos q̄ȝ eius cō
7 uertet ad pacē. Melius eſt parū cū iu-
ſticia: q̄ multi fructus cū iniq̄tate. Coꝛ
hoīs diſponit viā ſuā: ſed dñi ē dirige-
re greſſus eius. Diuinatio in labijs re-
gis: in iudicio non errabit os ei⁹. Pon
dus et ſtatera iudicia dñi ſunt: ⁊ opera
ei⁹ oēs lapides ſeculi. Abhoīabiles regi q̄
agunt impie: qm̄ iuſticia firmat̄ ſoliū.
Uolūtas regū labia iuſta: qui recta loq̄
tur diriget̄. Indignatio regꝭ nūcij moꝛ
tis: ⁊ vir ſapiēs placabit eā. In hilarita
te vult⁹ regis vita: ⁊ clemētia ei⁹ quaſi
imber ſerotin⁹. Poſſide ſapiam: q2 auro
melioꝛ eſt: ⁊ acquire prudētiā: q2 p̄cioſi-
oꝛ eſt argento. Semita iuſtoꝝ declinat
mala: cuſtos anīe ſue ſeruat vitā ſuam.
Contritionē p̄cedit ſupbia: ⁊ añ ruinā
exaltabitur ſpūs. Meli⁹ eſt hūiliari cū
mitib⁹: q̄ diuidere ſpolia cū ſuperbis.
Eruditus in v̄bo reperiet bona: ⁊ q̄ ſpe
rat in dño beatus eſt. Qui ſapiēs eſt coꝛ
de: appellabitur prudens: et qui dulcis
eloquio maioꝛa reperiet. Fons vite eru-
ditio poſſidentꝭ: doctrina ſtultoꝝ fatui-
tas. Coꝛ ſapientis erudiet os eius: et la-
bijs eius addet gratiā. Fauus mellis cō
poſita verba: dulcedo anīe ſanitas oſſiū
4 Eſt via que videtur homī recta: ⁊ nouiſ
ſima eius ducūt ad moꝛtē. Anīa laboꝛā
tis laboꝛat ſibi: quia cōpulit eum os ſu-
um. Uir inſipiens fodit malū: ⁊ ī labijs
eius ignis ardeſcit. Homo ꝑuerſus ſu-
ſcitat lites ⁊ verboſus ſeparat pricipes.
Uir iniquus lactat amicū ſuū: et ducit
eum ꝑ viam nō bonā. Qui attonitꝭ ocu
lis cogitat praua: moꝛdēs labia ſua pfi
ciet malū. Coꝛona dignitatis ſenectus
que in vijs iuſticie reperiet̄. Melioꝛ eſt
patiens viro foꝛti: ⁊ q̄ dñat̄ anīo ſuo ex-
pugnatoꝛe vrbiū. Sortes mittūt̄
i ſinū: ſ; a dño tēperant̄. XVII
m Elioꝛ eſt buccella ſicca cū gau-
dio q̄ domus plena victimis cum iur-
gio. Seruus ſapiens dñabitur ſtultꝭ fi- Eccl. 10.b
lijs: ⁊ inter fratres hereditatē diuidet.
Sicut igne ꝓbatur argentū ⁊ aurū ca-
mino: ita coꝛda ꝓbat dominus. Malus
obedit lingue inique: ⁊ fallax obtempe-
rat labijs mendacib⁹. Qui deſpicit pau
perem exprobꝛat factoꝛi eius: ⁊ q̄ in rui- Iob. 31.c
na letatur alterius: non erit impunit⁹. 1.24.c.
Coꝛona ſenū filij filioꝝ: ⁊ gloꝛia filioꝝ
patres eoꝝ. Nō decent ſtultū verba com B
poſita nec principē labiū mentiēs. Gē-
ma gratiſſima expectatio p̄ſtolantis: q̄-
cunq; ſe vertit prudēter intelligit. Qui
celat delictū querit amicitias: qui alte-
ro ſermone repetit ſeparat federatos.
Plus ꝓficit coꝛrectio apud prudentē:
q̄ centū plage apud ſtultū. Semper iur
gia querit malus: angelus aūt crudelis
mittet̄ ꝯtra eū. Expedit magis vrſe oc-
currere raptis fetib⁹: q̄ fatuo confiden-
ti ſibi in ſtulticia ſua. Qui reddit mala
ꝓ bonis: nō recedet malū de domo ei⁹. C
Qui dimittit aquā caput eſt iurgioꝝ: et
anteq̄ patiat̄ ꝯtumeliā iudicium deſe-
rit. Et qui iuſtificat impiū ⁊ qui cōdem Eſa.5.e
nat iuſtū: abominabilis eſt vterq; apud
deū. Quid ꝓdeſt ſtulto habere diuitias:
cū ſapientiā emere nō poſſit? Qui altam
facit domū ſuam querit ruinā: ⁊ qui eui
tat diſcere incidet in malū. Omi tpe di-
ligit qui amic⁹ eſt: et frater in anguſtijs
cōpꝛobat̄. Stult⁹ homo plaudet mani- S.6.a
b⁹ ſuis: cū ſpopōderit ꝓ amico ſuo. Qui
meditatur diſcoꝛdias diligit rixas: et q̄
exaltat os ſuū querit ruinā. Qui peruer
ſi coꝛdis eſt nō inuenit bonū: ⁊ qui ver-
tit linguā incidet in malū. Nat⁹ eſt ſtul D
tus ī ignominiā ſuā: ſ; nec pr̄ ī fatuo le-
tabit̄. Anim⁹ gaudēs etatē floꝛidā fa- S.15.b.
cit: ſpūs triſtis exiccat oſſa. Munera de
ſinu impius accipit: vt ꝑuertat ſemitas
iudicij. In facie prudētis lucet ſapiētia: Eccs.8.a
oculi ſtultoꝝ in finib⁹ terre. Ira patris
filius ſtult⁹: et doloꝛ matris que genuit
eum. Nō eſt bonū damnū inferre iuſto:
nec ꝑcutere principē qui recta iudicat.
Qui moderat̄ ſermōes ſuos doct⁹ ⁊ pru
dens eſt: ⁊ p̄cioſi ſpūs vir erudit⁹. Stul
tus quoq; ſi tacuerit: ſapiens reputabi-
tur: ⁊ ſi cōpꝛeſſerit labia ſua intelligens.
Ccaſiones querit qui XVIII
o vult recedere ab amico: omi tem A
poꝛe erit exprobꝛabilis. Nō reci-
pit ſtultus verba prudentie: niſi ea di-
xeris que verſantur in coꝛde ei⁹. Impi⁹

cū in ꝓfundū venerit pctoꝝ cōtemnit:
ſed ſequit̄ eū ignominia ⁊ opprobrium.
Aqua ꝓfunda ex ore viri: ⁊ torrens re-
J.24.c dundās fons ſapiētie. Accipe ꝑſonam
impij in iudicio nō eſt bonū: vt declines
a veritate iudicij. Labia ſtulti miſcēt ſe
B rixis: ⁊ os eius iurgia ꝓuocat. Os ſtulti
ɔtritio ei⁹: ⁊ labia ipſi⁹ ruina anie eius.
Uerba bilinguis quaſi ſimplicia: ⁊ ipſa
ꝑueniūt vſq ad interiora ventrꝭ. Pigꝝ
deijcit timor: anie aūt effeminatoꝝ eſu-
rient. Qui mollis ⁊ diſſolut⁹ eſt in opere
ſuo: frater eſt ſua opa diſſipantꝭ. Turris
fortiſſima nomē dn̄i: ad ipam currit iu-
F.10.b ſtus ⁊ exaltabit̄. Subſtātia diuitꝭ vrbs
roborꝭ eius: ⁊ quaſi mur⁹ valid⁹ circū-
dans eū. Anteq̄ ɔterat̄ exaltat̄ cor ho-
C minis: ⁊ anteq̄ glorificet̄ humiliatur.
Ecci.11.a Qui pri⁹ rn̄det q̄ audiat: ſtultum ſe eſſe
demōſtrat ⁊ ɔfuſione dignū. Spūs viri
ſuſtentat imbecillitatē ſuā: ſpūm ;vo ad
iraſcendū facilē: quis poterit ſuſtinere?
Cor prudētis poſſidebit ſcientiā: ⁊ aurꝭ
ſapientiū querit doctrinā. Donū homi-
nis dilatat viā eius: ⁊ ante pricipes ſpa
tiū ei facit. Juſt⁹ prior eſt accuſator ſui:
venit amic⁹ eius ⁊ inueſtigabit eū. Con
tradictiones comprimit ſors: ⁊ iter po
tentes quoq dijudicat. Frater qui ad-
iuuat̄ a fratre q̄ſi ciuitas firma: et iudi
D cia quaſi vectes vrbium. De fructu oris
replebit̄ venter ei⁹: ⁊ genimina labioꝝ
ipſi⁹ ſaturabūt eū. Mors ⁊ vita in ma-
nib⁹ lingue: qui diligūt eam comedent
fructus ei⁹. Qui inuenit mulierē bonā:
inuenit bonū ⁊ hauriet iocunditatē a
dn̄o. Qui expellit mulierē bonā expellit
bonū: qui autē tenet adulterā ſtult⁹ eſt
⁊ inſipiens. Cū obſecrationib⁹ loquitur
paup: ⁊ diues effabit̄ rigide. Uir amica
bilis ad ſocietatē: magis amicus erit q̄
frater. XIX
A J.28.a m Elior eſt paup q̄ ambulat in ſim
plicitate ſua: q̄ diues torquēs la
bia ſua ⁊ inſipiēs. Ubi nō eſt ſciētia aie
nō eſt bonū: ⁊ qui feſtin⁹ ē pedib⁹ offen
det. Stulticia homis ſupplātat greſſus
eius: ⁊ ɔtra deū feruet anio ſuo. Diuitie
addūt amicos plurimos: a paupe aūt ⁊
hi quos habuit ſeparant̄. Teſtis falſus
nō erit impunit⁹: ⁊ qui mēdacia loquit̄
nō effugiet. Multi colūt ꝑſonā potentꝭ:
⁊ amici ſunt dona tribuentꝭ. Frēs hois
paupis oderūt eū: inſup ⁊ amici procul
B receſſerūt ab eo. Qui tm̄ verba ſectatur
nihil habebit: qui aūt poſſeſſor eſt men-
tis diligit aiam ſuā: ⁊ cuſtos prudentie
inueniet bona. Falſus teſtꝭ nō erit im-
punit⁹: ⁊ qui loquit̄ mēdacia ꝑibit. Nō
decent ſtultū diuitie: nec ſeruū domina-
ri principib⁹. Doctrina viri ꝑ patientiā
noſcitur: ⁊ gl'ia ei⁹ eſt iniqua ꝑtergredi.
Sicut fremit⁹ leonis: ita ⁊ regꝭ ira: ⁊ ſi-
cut ros ſup herbas ita ⁊ hilaritas eius.
Dolor patris fili⁹ ſtultus: et tecta iugi- 7.c
ter ꝑſtillātia litigioſa mulier. Domus ⁊
diuitie dant̄ a parentib⁹: a dn̄o autē ꝓ-
prie vxor prudens. Pigredo immittit ſo
porem: ⁊ aia diſſoluta eſuriet. Qui cuſto
dit mandatū: cuſtodit aiam ſuā: qui au-
tem negligit viā ſuā mortificabit̄. Fene
ratur dn̄o qui miſeret̄ paupis: ⁊ viciſſi-
tudinē ſuā reddet ei. Erudi filiū tuū ne
deſperes: ad interfectionē autē eius ne
ponas aiam tuā. Qui eni impatiēs eſt
ſuſtinebit damnū: ⁊ cum rapuerit: aliud
apponet. Audi conſiliū ⁊ ſuſcipe diſci-
plinā: vt ſis ſapiens in nouiſſimis tuis.
Multe cogitatiōes in corde viri: volun
tas aūt dn̄i in eternū ꝑmanebit. Homo
indigens miſericors eſt: ⁊ melior eſt pau
per iuſtus q̄ vir mendax. Timor dn̄i ad
vitā: ⁊ in plenitudine cōmorabit̄ abſq
viſitatiōe peſſimi. Abſcondit piger ma- S.c
nū ſuam ſub aſcella: nec ad os ſuum ap
plicat eā. Peſtilente flagellato: ſtult⁹ ſa
pientior erit: ſi autē corripuerꝭ ſapientē
intelliget ſapientiā. Qui affligit patrē
⁊ fugit matrē: ignominioſus erit ⁊ infe-
lix. Nō ceſſes audire fili doctrinam: nec
ignores ſmones ſciētie. Teſtꝭ iniquus
deridet iudiciū: ⁊ os impiorum deuorat
iniquitatē. Parata ſunt deriſorib⁹ iudi
cia: ⁊ mallei ꝑcutiētes ſtultoꝝ corpib⁹.
Uxurioſa res vinū: ⁊ tu- XX
I multuoſa ebrietas. Quicūq his
delectatur: nō erit ſapiēs. Sicut
rugit⁹ leonis: ita ⁊ terror regis: q̄ ꝓuo-
cat eū peccat in aiam ſuā. Honor ē ho
mini q̄ ſeparat ſe a ɔtentionib⁹: oēs au-
tem ſtulti cōmiſcentur cōtumelijs. Pro
pter frig⁹ piger arare noluit: mēdicabit
ergo eſtate ⁊ non dabit̄ illi. Sicut aqua
ꝓfunda: ſic conſiliū in corde viri: ſed ho
mo ſapiēs exhauriet illud. Multi hoies
miſericordes vocant̄: virū autē fidelem
q̄s inueniet? Juſt⁹ qui ambulat in ſim-
plicitate ſua: beatos poſt ſe filios relin-
quit. Rex qui ſedet in ſolio iudicij: diſſi-
pat oē malū intuitu ſuo. Quis poteſt
dicere: mundū eſt cor meū: purus ſum a
peccato? Pondus ⁊ pondus: mēſura et

menſura: vtrūqꝫ abominabile eſt apud
deū. Ex ſtudijs ſuis intelligitur puer: ſi
mūda ꝛ recta ſint opera eiꝰ. Aurem au
dientē ꝛ oculū videntē: dñs fecit vtrūqꝫ
Noli diligere ſomnū: ne te egeſtas oppri
mat. Aperi oculos tuos ꝛ ſaturare pani
bus. Malū ē: malū ē: dicit oīs emptoꝛ:
ꝛ cū receſſerit tūc gloꝛiabiť. Eſt auruꝫ ꝛ
multitudo gemmarū: vas aūt pꝛecioſuꝫ
labia ſcientie. Tolle veſtimentū eiꝰ qui
fideiuſſoꝛ extitit alieni: ꝛ ꝓ extraneis au
fer pignus ab eo. Suauis eſt homi pa
nis mendacij: ꝛ poſtea implebiť os eiꝰ
calculo. Cogitatiōes conſilij roboꝛātur
ꝛ gubernaculis tractāda ſunt bella. Ei
qui reuelat myſteria: ꝛ ambulat fraudu
lenter: ꝛ dilatat labia ſua ne cōmiſcearis
Qui maledicit patri ſuo ꝛ matri: extin-
guetur lumen eius in medijs tenebꝛis.
Hereditas ad quā feſtinať in pꝛincipio:
in nouiſſimo benedictione carebit. Ne
dicas: reddaꝫ malū ꝓ malo: expecta do
minū ꝛ liberabit te. Abominatio eſt a-
pud deū pondus ꝛ pondus: ſtatera dolo
ſa nō eſt bona. A domino dirigunť greſ
ſus viri: quis auteꝫ hominū intelligere
poteſt viaꝫ ſuam? Ruina eſt homini de-
uotare ſanctos: et poſt vota retractare.
Diſſipat impios rex ſapiens: ꝛ incuruat
ſup eos foꝛnicem. Lucerna dñi ſpiracu-
lū homīs: que inueſtinat oīa ſecreta ven
tris. Miſericoꝛdia ꝛ veritas domini cu
ſtodiūt regē: ꝛ roboꝛať clemētia thꝛo-
nus eiꝰ. Exultatio iuuenū foꝛtitudo eo-
rum: ꝛ dignitas ſenum canicies. Liuoꝛ
vulneris abſterget mala: ꝛ plage i ſecre-
tioꝛibus ventris. XXI

Sicut diuiſiones aquaruꝫ: ita coꝛ
regis in manu dñi: quocūqꝫ vo-
luerit inclinabit illud. Omis via
viri recta ſibi videť: appendit autē coꝛ-
da dñs. Facere miſericoꝛdiā ꝛ iudiciuꝫ:
magis placet dño ꝙ̄ victime. Exaltatio
oculoꝝ eſt dilatio coꝛdis: lucerna impio
rum peccatū. Cogitatiōes robuſti ſemꝑ
in abundātia: omis autē piger in egeſta
te eſt. Qui congregat theſauros lingua
mendacij vanꝰ ꝛ excoꝛs eſt: ꝛ impingue-
tur ad laqueos moꝛtis. Rapine impioꝝ
detrahent eos: quia noluerūt facere iu-
diciū. Peruerſa viri via aliena ē a deo:
qui autē mūdus eſt rectū opus eiꝰ. Me
lius eſt ſedere in angulo domatis: ꝙ̄ cū
muliere litigioſa et in domo communi.
Anima impij deſiderat malū: nō miſerebi
tur pꝛimo ſuo. Mulctato peſtilente ſa-
pientioꝛ erit paruulꝰ: ꝛ ſi ſecteť ſapien-
tem ſumet ſcientiā. Excogitat iuſtus de
domo impij: vt detrahat impios a malo
Qui obturat aurē ſuaꝫ ad clamoꝛē pau
peris: ꝛ ipſe clamabit ꝛ nō exaudietur.
Munus abſcōditū extinguit iras: ꝛ do-
mū in ſinu indignationē maximā. Gau C
dium iuſto eſt facere iudiciū ꝛ pauoꝛ o-
perantibꝰ iniquitatē. Uir qui errauerit
in via doctrine: in cetu gigantium com-
moꝛabiť. Qui diligit epulas in egeſta-
te erit: qui amat vinū ꝛ pinguia nō di-
tabiť. Pꝛo iuſto dabiť impius: ꝛ pꝛo re-
cto iniquus. Meliꝰ eſt habitare in terra Ecci.25.c
deſerta: ꝙ̄ cū muliere rixoſa ꝛ iracūda.
Theſaurꝰ deſiderabilis ꝛ oleū in habi-
taculo iuſti: ꝛ impꝛudēs homo diſſipa-
bit illud. Qui ſequiť iuſticiam ꝛ miſeri-
coꝛdiā: inueniet vitā: iuſticiā ꝛ gl̄iam.
Ciuitatē foꝛtiū aſcendit ſapiens: deſtru-
xitqꝫ robur fiducie eiꝰ. Qui cuſtodit os S.13.a. D
ſuū ꝛ linguā ſuaꝫ: cuſtodit ab anguſtijs
aniam ſuā. Sup̄bus ꝛ arrogans vocať
indoctꝰ: qui in ira operať ſup̄biaꝫ. De-
ſideria occidunt pigrū: noluerunt enim
quicqꝫ manꝰ eius operari. Tota die cō-
cupiſcit ꝛ deſiderat: qui autē iuſtus eſt
tribuet ꝛ nō ceſſabit. Hoſtie impioꝛum S.15.b
abomiabiles que offeruntur ex ſcelere.
Teſtis mēdax pibit: vir obediēs loque-
tur victoꝛiā. Uir impiꝰ pꝛocaciter obfir
mat vultū ſuū: qui autē rectus eſt coꝛri
git viam ſuā. Non ē ſapiētia: nō eſt pꝛu
dentia: non ē conſiliū cōtra dñm. Equꝰ
paratur ad diem belli: dominꝰ autē ſa-
lutem tribuit. XXII A

Melius ē nomen bonū ꝙ̄ diuitie Eccs.7.a
multe: ſup argentū eni ꝛ aurum
gratia bona. Diues ꝛ paup obui
auerunt ſibi: vtriuſqꝫ opatoꝛ eſt domi-
nus. Callidus videt malū: ꝛ abſcōdit ſe:
innocens ꝑtranſijt ꝛ afflictus eſt dam-
no. Finis modeſtie timoꝛ dñi: diuitie et
gloꝛia ꝛ vita. Arma ꝛ gladij in via ſup-
bi: cuſtos autē anie ſue longe recedit ab
eis. Pꝛouerbiū eſt: ꝯdoleſcēs iuxta viaꝫ
ſuam etiā cū ſenuerit nō recedet ab ea.
Diues pauperibꝰ imperat: ꝛ qui accipit
mutuū ſeruus eſt fenerantis. Qui ſemi- B
nat iniquitateꝫ metet mala: ꝛ virga ire
ſue conſūmabiť. Qui pꝛonꝰ eſt ad miſe- Ecci.31.c
ricoꝛdiā benediceť: de panibus eni ſuis
dedit pauperi. Uictoꝛiā ꝛ honoꝛē acqui
ret qui dat munera: animā autē aufert
accipiētiū. Eijce deriſoꝛē ꝛ exibit cū eo
iurgiū: ceſſabuntqꝫ cauſe ꝛ contumelie.

Qui diligit cordis mundiciã: ꝓpter gra
tiam labioꝝ ſuoꝝ habebit amicũ regem.
Oculi dñi cuſtodiũt ſciẽtiã: ⁊ ſupplan-
tant̃ verba iniqui. Dicit piger: leo eſt fo
ris: in medio plateaꝝ occidendus ſum.
J.23.c. Fouea ꝓfunda os aliene: cui irat⁹ ẽ do-
C min⁹ incidet in eã. Stulticia colligata
eſt in corde pueri: ⁊ virga diſcipline fu-
gabit eã. Qui calũniat̃ pauperẽ vt au-
geat diuitias ſuas: dabit ipſe ditiori et
egebit. Fili mi inclina aurẽ tuã: et audi
verba ſapientiũ. Appone autem cor ad
doctrinã meã: que pulchra erit tibi cum
ſeruaueris eã in ventre tuo. Et redũda-
bit in labijs tuis: vt ſit in dño fiducia
tua. Unde ⁊ oſtendã eam tibi hodie. Ec
ce deſcripſi eã tibi tripliciter in cogita-
tionib⁹ ⁊ ſciẽtia: vt oſtenderem tibi fir-
mitatẽ ⁊ eloquia veritatꝭ: reſpondere ex
D eis illis: qui miſerũt te. Non facies vio-
lentiã pauperi qꝛ paupꝫ eſt: neqꝫ cõteras
egenũ in porta: quia iudicabit domin⁹
cauſam eius: ⁊ cõfiget eos qui cõfixerunt
animã ei⁹. Noli eſſe amic⁹ homi iracun
do: neqꝫ ambules cũ viro furioſo: ne for
te diſcas ſemitas ei⁹: ⁊ ſumas ſcandalũ
anie tue. Noli eſſe cũ his q̃ defigũt ma-
nus ſuas: ⁊ qui vades ſe offerũt ꝓ debi
tis. Si eni nõ habes vnde reſtituas q̇d
cauſe eſt vt tollat operimentũ de cubili
tuo? Ne trãſgrediaris termios antiq̃s:
quos poſuerũt patres tui. Uidiſti virum
velocem in ope ſuo: corã regibus ſtabit:
nec erit ante ignobiles. XXIII

A Uando ſederis vt comedas cum
q principe: diligẽter attende q̃ ſũt
appoſita ante faciẽ tuã: ⁊ ſtatue
cultrũ in gutture tuo: ſi tamẽ habes in
poteſtate aiam tuã. Ne deſideres de ci-
bis eius: in quo eſt panis mẽdacij. Noli
laborare vt diteris: ſed prudẽtie tue po-
ne modũ. Ne erigas oculos tuos ad o-
pes quas nõ potes habe: qꝛ faciẽt ſibi
pennas q̃s aquile ⁊ volabũt in celũ. Ne
comedas cũ homĩe inuido: et ne deſide
res cibos ei⁹: qm̃ in ſimilitudinẽ arioli
⁊ cõiectoris eſtimat qđ ignorat. Come-
B de ⁊ bibe dicet tibi: ⁊ mens ei⁹ nõ eſt te-
cum. Cibos quos comederas euomes: ⁊
perdes pulchros ſ̃mones tuos. In auri
bus inſipientiũ ne loquarꝭ: qꝛ deſpiciẽt
doctrinã eloquij tui. Ne attingas par-
uuloꝝ terminos: ⁊ agrũ pupilloꝝ ne in-
troeas. Propinquus eni illoꝝ fortꝭ eſt:
⁊ ipſe iudicabit cõtra te cauſam illorũ.
Ingrediat̃ ad doctrinã cor tuũ: ⁊ aures
tue ad verba ſcientie. Noli ſubtrahere a
puero diſciplinã: ſi eni ꝑcuſſeris eum vir
ga: nõ morieť. Tu virga ꝑcuties eum: ⁊
aniam ei⁹ de inferno liberabis. Fili mi
ſi ſapiens fuerit anim⁹ tuus: gaudebit
tecũ cor meũ: ⁊ exultabũt renes mei cum
locuta fuerint recta labia tua. Nõ emu-
letur cor tuũ pctõres: ſed in timore dñi
eſto tota die: qꝛ habebis ſpem in nouiſ-
ſimo: ⁊ p̃ſtolatio tua nõ auferet̃. Audi
fili mi ⁊ eſto ſapiens: ⁊ dirige in via ani
mũ tuũ. Noli eſſe in cõuiuijs potatoꝝ:
nec in comeſatiõib⁹ eoꝝ qui carnes ad
veſcendũ conferũt: qꝛ vacantes potib⁹
⁊ dantes ſymbola ꝯſumenť: ⁊ veſtietur
pãnis dormitatio. Audi patrẽ tuũ qui
genuit te: ⁊ ne cõtemnas cũ ſenuerit ma
ter tua. Ueritatẽ eme: ⁊ noli vendere ſa
pientiã ⁊ doctrinã ⁊ intelligentiã. Exul
tat gaudio pater iuſti: qui ſapientem ge-
nuit: letabit̃ in eo. Gaudeat pater tu⁹ ⁊
mater tua: ⁊ exultet qui genuit te. Pre-
be fili mi cor tuũ mihi: ⁊ oculi tui vias
meas cuſtodiant. Fouea eni ꝓfunda eſt
meretrix: ⁊ puteus anguſt⁹ aliena. Inſi-
diatur in via quaſi latro: ⁊ quos incau
tos inuenerit interficiet. Cui ve: cui⁹ pa
tri ve: cui rixe: cui fouee: cui ſine cauſa
vulnera: cui ſuffoſſio oculoꝝ? Nõne his
qui cõmorant̃ in vino: ⁊ ſtudẽt calicib⁹
epotandis? Ne intuearis vinũ qñ flaue
ſcit: cũ ſplenduerit in vitro color eius.
Ingredit̃ blande ⁊ in nouiſſimo morde
bit vt coluber: ⁊ ſicut regul⁹ venena dif
fundet. Oculi tui videbũt extraneas: et
cor tuum loquet̃ peruerſa. Et eris ſicut
dormiens in medio mari: ⁊ quaſi ſopit⁹
gubernator amiſſo clauo: ⁊ dices: Uerbe
rauerũt me ſed nõ dolui: traxerunt me ⁊
ego nõ ſenſi. Quãdo euigilabo: ⁊ ru[illegible]s
vina reperiam. XXIIII

E emuleris viros malos nec de-
n ſideres eſſe cum eis: quia rapinas
meditat̃ mens eoꝝ: ⁊ fraudes la-
bia eorum loquũtur. Sapiẽtia edifica-
bitur dom⁹: ⁊ prudentia roborabit̃. In
doctrina replebuntur cellaria: vniuerſa
ſubſtãtia ꝑcioſa ⁊ pulcherrima. Uir ſa-
piens fortis eſt ⁊ vir doct⁹ robuſt⁹ ⁊ va-
lidus: quia cũ diſpoſitione initur bellũ:
et erit ſalus vbi multa cõſilia ſunt. Ex-
celſa ſtulto ſapiẽtia: in porta nõ aperi-
et os ſuũ. Qui cogitat malũ facere: ſtul-
tus vocabit̃. Cogitatio ſtulti peccatũ ẽ:
⁊ abomĩatio hominũ detractor. Si de-
ſperaueris lapſus i die anguſtie: immi-

5.8 nuetur fortitudo tua. Erue eos qui du
cunt ad mortē: ⁊ qui trahunt ad inte
ritū liberare ne ceſſes. Si dixeris vires
nō ſuppetūt: qui inſpector eſt cordis ip
ſe intelligit: ⁊ ſeruatorem aie tue nihil
fallit: reddetq͂ homini iuxta opera ſua
Comede fili mi mel quia bonū eſt: et fa
uū dulciſſimū gutturi tuo. Sic ⁊ doctri
na ſapientie anime tue: quā cū inuene
ris: habebis in nouiſſimis ſpem ⁊ ſpes
tua nō peribit. Ne inſidieris ⁊ queras
impietatē in domo iuſti: neq͂ vaſtes re
quiem eius. Septies eni in die cadet iu
ſtus et reſurget: impij aūt corruēt i ma
lum. Cū ceciderit inimicus tu⁹ ne gau
.17 deas: ⁊ in ruina eius ne exultet cor tuū:
ne forte videat dñs ⁊ diſpliceat ei: ⁊ au
ferat ab eo irā ſuam. Ne cōtendas cum
peſſimis: nec emuleris impios: quoniā
.21 non habent futuroꝝ ſpem mali: ⁊ lucer
na impioꝝ extinguetur. Time dñm fili
mi et regē: ⁊ cū detractorib⁹ nō ꝯmiſce
aris. Qm̄ repente cōſurget ꝑditio eoꝝ:
⁊ ruinā vtriuſq͂ quis nouit? Hec quo
.18 q͂ ſapientib⁹. Cognoſcere ꝑſonā in iu
dicio non ē bonū. Qui dicūt impio iu
ſtus es: maledicēt eis ꝑpl'i: ⁊ deteſtabun
tur eos trib⁹. Qui arguūt eū laudabun
tur: ⁊ ſup̲ eos veniet benedictio. Labia
deoſculabit q̄ recta v̄ba rñdet. Prepa
ra foris op⁹ tuū: ⁊ diligēter exerce agrū
tuū: ⁊ poſtea edifices domū tuā. Ne ſis
teſtis fruſtra ꝯtra ꝓximū tuum: nec la
ctes queq͂ labijs tuis. Ne dicas: quō
fecit mihi ſic faciam ei: ⁊ reddā vnicui
q͂ ſm̄ opus ſuū. Per agrū hoīs pigri
tranſiui et ꝑ vineā viri ſtulti. Et ecce to
tum repleuerāt vrtice: ⁊ operuerāt ſup̲
ficiē eius ſpine: ⁊ maceria lapidū deſtru
cta erat. Quod cū vidiſſem poſui i cor
de meo: ⁊ exemplo didici diſciplinā. Vſ
q͂quo piger dormies: vſq͂quo de ſom
5.b no cōſurges? Parū inquā dormies: mo
dicum dormitabis: pauxillū man⁹ con
ſeres vt quieſcas: ⁊ veniet tibi q̄ſi cur
ſor egeſtas tua ⁊ mēdicitas quaſi vir ar
matus. XXV

A h E q̄z parabole ſalomonis: quas
trāſtulerūt viri ezechie regis iu
da. Gloria dei ē celare verbū: et
gloria regū inueſtigare ſermonē. Celū
ſurſum ⁊ terra deorſum: ⁊ cor regū iſcru
tabile. Aufer rubiginem de argento: et
egredietur vas puriſſimū. Aufer impie
tatē de vultu regis: ⁊ firmabit iuſticia
thronus eius. Ne glorioſus appareas
corā rege: ⁊ in loco magnorū ne ſteteris.
Melius eſt eni vt dicat tibi aſcēde huc Luc.14.b.
q̄z vt hūilieris corā principe. Que vide
rūt oculi tui ne ꝓferas i iurgio cito: ne
poſtea emēdare nō poſſis cū dehoneſta
ueris amicū tuū. Cauſam tuam tracta
cum amico tuo: ⁊ ſecretū extraneo ne B
reueles: ne forte inſultet tibi cū audie
rit: ⁊ exprobrare non ceſſet. Gratia et a
micitia liberāt: quas tibi ſerua: ne exp̄
brabilis fias. Mala aurea in lectis ar
gēteis: qui loq̄tur verbū in tp̄e ſuo. In
auris aurea ⁊ margarita fulgēs: qui ar
guit ſapientē ⁊ aurē obedientē. Sicut
frigus niuis in die meſſis: ita legat⁹ fi
delis ei qui miſerit eū: aiam ip̄i⁹ requie
ſcere facit. Nubes ⁊ ventus ⁊ pluuie nō
ſequētes: vir glorioſus ⁊ ꝓmiſſa nō cō
plens. Pacientia lenietur princeps: ⁊ lin S.15.a
gua mollis confringet duritiā. Mel in C
ueniſti: comede quod ſufficit tibi: ne for
te ſatiatus euomas illud. Subtrahe pe
dem tuum de domo ꝓximi tui: nequā
do ſatiat⁹ oderit te. Iaculū et gladi⁹ et
ſagitta acuta: homo qui loquitur contra
ꝓximū ſuum falſum teſtimoniū. Dens
putridus et pes laſſus: qui ſperat ſuper
infideli i die anguſtie: ⁊ amittit pallium
in die frigoris. Acetū in nitro: q̄ cantat
carmina cordi peſſimo. Sicut tinea ve
ſtimēto ⁊ vermis ligno: ita triſticia vi
ri nocet cordi. Si eſurierit inimic⁹ tu⁹ Ro.12.d
ciba illum: ſi ſitit da ei aquam bibere.
Prunas eni cōgregabis ſup̲ caput eius
⁊ dñs reddet tibi. Uentus aquilo diſſi D
pat pluuias: ⁊ facies triſtis linguā de
trahentē. Melius eſt ſedere in angulo S.21.b
domatis: q̄z cū muliere litigioſa: ⁊ i do
mo cōmuni. Aqua frigida aie ſitiēti: et
nūcius bonus de terra longinq̄. Fons
turbatus pede ⁊ vena corrupta: iuſt⁹ ca
dens corā impio. Sicut qui mel multū
comedit non eſt ei bonū: ſic qui ſcruta Ecci.3.c
tator eſt maieſtatis opprimet a gloria.
Sicut vrbs patens ⁊ abſq͂ muroꝝ am
bitu: ita vir qui non poteſt in loquēdo
cohibere ſpiritū ſuū. XXVI

q Uomodo nix in eſtate: ⁊ pluuie A
in meſſe: ſic indecēs ē ſtulto glo
ria. Sicut auis ad alta tranſuo
lans: et paſſer quolibet vadēs: ſic male
dictū fruſtra ꝓlatū in quēpiam ſuper
ueniet. Flagellū equo ⁊ chamus aſino:
et virga in dorſo imprudentium. Ne re
ſpondeas ſtulto iuxta ſtultitiā ſuā: ne
efficiaris ei ſimilis. Rñde ſtulto iuxta

ſtulticiã ſuam:ne ſibi ſapiẽs eſſe videa-
tur. Claudus pedibus ⁊ iniquitatẽ bi-
bens:qui mittit verba p̱ nunciũ ſtultũ
B Quõ pulchras fruſtra habet claud⁹ ti-
bias:ſic indecens eſt in ore ſtultoꝝ pa-
bola. Sicut qui mittit lapidẽ in acer-
uum mercurij:ita qui tribuit inſipiẽti
honorẽ.Quomodo ſi ſpina naſcatur in
manu temulẽti:ſic parabola in ore ſtul
toꝝ.Judiciũ determinat cauſas: et qui
2.Pe.2.d impoſuit ſtulto ſilẽtiũ iras mitigat.Si
cut canis qui reuertit̃ ad vomitũ ſuũ:
ſic imprudẽs qui iterat ſtulticiã ſuã.
Uidiſti hoĩem ſapiẽtẽ ſibi videri : ma-
gis illo ſpem habebit inſipiẽs. Dicit pi
ger leo ẽ in via:⁊ leena in itinerib⁹.Si
C cut oſtiũ vertit̃ in cardine ſuo:ita piger
S.19.d in lectulo ſuo.Abſcondit piger manus
ſub aſcella ſua:⁊ laborat ſi ad os ſuum
eas cõuerterit . Sapiẽtior ſibi ſtultus
videt̃:ſeptẽ viris loquentib⁹ ſñias.Si
cut q̃ apphendit aurib⁹ canẽ:ſic q̃ trã-
ſit ⁊ impatiẽs cõmiſcet̃ rixe alteri⁹.Si-
cut noxi⁹ ẽ qui mittit ſagittas ⁊ lance
as in mortẽ:ita vir qui fraudulẽter no
cet amico ſuo:⁊ cũ fuerit deꝓhenſus di
Ecci.28.b cet:ludẽs feci. Cũ defecerit ligna extin-
guet̃ ignis:⁊ ſuſurrone ſubtracto:iur-
gia cõquieſcũt: Sicut carbones ad pru
nas ⁊ ligna ad ignẽ: ſic hõ iracund⁹ ſu-
ſcitat rixas. Uerba ſuſurronis q̃ſi ſim-
plicia:⁊ ipa p̱ueniũt ad intima cordis
D Quõ ſi argẽto ſordido ornare velis vas
fictile:ſic labia tumẽtia cũ peſſimo cor
de ſociata.Labijs ſuis intelligit̃ inimi
cus:cũ in corde tractauerit dolos . Qñ
ſubmiſerit vocẽ ſuam ne credideris ei:
qm̃ ſeptẽ nequitie ſunt in corde illius.
Qui operit odiũ fraudulẽter:reuelabit̃
Eccs.10.b malicia eius in cõcilio.Qui fodit foueã
Ecci.27.d incidet in eã:⁊ qui voluit lapidẽ reuer
tet̃ ad eũ. Lingua fallax non amat ve-
ritatẽ ⁊ os lubricũ opatur ruinas.
A E glorieris in cra- XXVII
N ſtinũ ignorãs q̃d ſuperuentura
pariat dies. Laudet te alien⁹ et
Ecci.22.b nõ os tuũ extrane⁹ ⁊ nõ labia tua. Gra
ue ẽ ſaxum ⁊ oneroſa arena: ſed ira ſtul
ti vtroq; grauior. Ira nõ habet miſeri-
cordiã:nec erũpens furor:⁊ impetũ cõ-
citati ſpũs ferre q̃s poterit? Melior eſt
manifeſta correctio: q̃ amor abſcõdit⁹
Meliora ſũt vulnera diligẽtis: q̃ frau-
Job.6.b dulẽta oſcula odiẽtis. Aia ſaturata cal
cabit fauũ:⁊ aia eſuriẽs etiã amaꝝ pro
dulci ſumet Sicut auis trãſmigrans d

nido ſuo:ſic vir q̃ derelinquit locũ ſui
Unguẽto ⁊ varijs odorib⁹ delectat̃ co B
⁊ bonis amici ꝯſilijs aia dulcorat̃. A
micũ tuũ ⁊ amicũ pr̃is tui ne dimiſeri
⁊ domũ fr̃is tui ne ingrediaris i die a
flictionis tue. Melior ẽ vicin⁹ iuxta:
frater ꝓcul. Stude ſapie fili mi ⁊ letif
ca cor meũ: vt poſſis exꝓbranti rñdei
ſermonẽ. Aſtut⁹ vidẽs malũ abſcond
tus eſt:puuli trãſeuntes ſuſtinuerũt d
ſpẽdia. Tolle veſtimentũ ei⁹ q̃ ſpopon S.20
dit ꝓ extraneo:⁊ ꝓ alienis aufer ei pi
nus. Qui bñdicit ꝓximo ſuo voce gr C
di de nocte ꝯſurgens: maledicẽti ſim
erit. Tecta p̱ ſtillãtia in die frigoris S.16
litigioſa mulier compant̃. Qui retin
eã q̃ſi q̃ ventũ teneat : ⁊ oleũ dextre ſu
euacuat. Ferrũ ferro exacuit̃:⁊ hõ ex
cuit faciẽ amici ſui. Qui ſeruat ficũ c
medet fructus eius:⁊ q̃ cuſtos ẽ dñi ſu
glorificabit̃ . Quõ in aquis reſplend
vult⁹ ꝓſpiciẽtiũ:ſic corda hoim mani
ſta ſũt prudẽtib⁹. Infern⁹ ⁊ pditio nũ .30
replent̃:ſimilit̃ et oculi hoim inſatiab Eccs
les. Quõ ꝓbat̃ in cõflatorio argentũ Ecci
in fornace aurũ:ſic ꝓbat̃ hõ ore laud
tis. Cor iniq̃ inquirit mala:cor autẽ re
ctũ inquirit ſciam. Si ꝯtuderis ſtultũ
pila quaſi ptiſanas feriẽte deſup pil
nõ auferet̃ ab eo ſtulticia ei⁹. Diligen
agnoſce vultum pecoris tui:tuoſq; gre
ges cõſidera: Nõ eñi habebis iugit̃ po
teſtatẽ:ſed corona tribuet̃ tibi in gen
ratiõe ⁊ generationẽ. Apta ſũt prata e
appuert herbe virẽtes :⁊ collecta ſũt f
na de mõtib⁹. Agni ſunt ad veſtiment
tuũ et hedi ad agri p̃ciũ. Sufficiat tib
lac capraꝝ in cibos tuos ⁊ in neceſſari
domus tue:⁊ ad victũ ancillis tuis.
Ugit impius ne XXVIII
F mine pſequente:iuſtus aũt qua
leo confidens abſq; terrore eri
Propter pctã terre multi principes ei
et ꝓpter hoĩs ſapiam ⁊ hoꝝ ſciam q̃ di
cunt̃: vita ducis longior erit. Uir pau
per calũnians paupes : ſimilis eſt hym
bri vehemẽti in quo parat̃ fames. Qu
derelinquũt legẽ:laudant impiũ: q̃ cu
ſtodiunt ſuccendunt̃ ꝯtra eũ. Uiri ma
li nõ cogitant iudiciũ: q̃ aũt inquirun
dñm aiaduertunt oia. Melior ẽ paupe .9.
ambulãs in ſimplicitate ſua: q̃ diues
prauis itinerib⁹. Qui cuſtodit legẽ fili B
ſapiens eſt: qui aũt cõmẽſatores paſci
cõfundit prẽm ſuũ. Qui coaceruat diui
tias vſuris ⁊ fenore liberali: in paupes

gregat eas. Qui declinat aures ſuas
: audiat legem: oro eius erit execrabi
s. Qui decipit iuſtos in via mala: i in
ritu ſuo corruet: ⁊ ſimplices poſſide-
ant bona eius. Sapiēs ſibi videt̃ vir
ues: paup̃ aūt prudens ſcrutabit̃ eū.
n exultatiōe iuſtoꝝ multa gloria ē: re
nantib⁹ impijs ruine hoīm. Qui ab-
ſcōdit ſcelera ſua nō dirigetur: qui autē
cōfeſſus fuerit ⁊ reliqrit ea miſcdiā con
C ſequet̃. Beatus hō qui ſemp̃ ē pauid⁹:
qui vero mētis eſt dure: corruet in ma-
l: Leo rugiēs ⁊ vrſus eſuriēs: p̄riceps
impius ſup̃ ppl̃m pauperē. Dixit indi-
gens prudētia: multos opprimet per ca
lumniam: qui aūt odit auaritiā longiſi-
ent dies eius. Hoiem quia calūniatur
ie ſanguinē: ſi vſq; ad lacū fugerit ne-
.b mo ſuſtinet. Qui ambulat ſimplicit̃ ſal
uus erit: qui pūerſis gradit̃ vijs conci-
.b det ſemel. Qui opatur: terrā ſuā ſatiabi
tur panib⁹: qui aūt ſectat̃ ociū replebi
tur egeſtate. Uir fidelis multū laudabi
tur: qui aūt feſtinat ditari: nō erit inno
cens. Qui cognoſcit in iudicio faciem
nō bn̄ facit: iſte ⁊ p̄ bucella panis deſe
D rit veritatem. Uir qui feſtinat ditari et
alijs inuidet: ignorat q̄ egeſtas ſupue-
niet ei. Qui corripit hoiem: grāz poſtea
inueniet apud eū: magis q̄ ille q̄ ligue
blādimēta decipit. Qui ſubtrahit ali-
quid a p̄re ſuo vel a matre: ⁊ dicit: hoc
nō eſſe pctm̄: p̄ticeps homicide ē. Qui
ſe iactat ⁊ dilatat: iurgia cōcitat: q̄ ve-
ro ſperat in dn̄o ſaluabit̃. Qui confidit
in corde ſuo ſtult⁹ ē: qui aūt gradit̃ ſa-
piēter ip̄e laudabit̃. Qui dat paupi nō
indigebit: qui deſpicit dep̄cantez ſuſti-
nebit penuriā. Cū ſurrexerit impij ab-
condent̃ hoies: cū illi perierint: multi-
plicabuntur iuſti XXIX

A Jro qui corripientē: dura ceruī-
v ce cōtemnit: repentin⁹ ei ſupue
niet interit⁹: et eū ſanitas nō ſe
quet̃. Jn multiplicatiōe iuſtoꝝ letabit̃
vulgus: cū impij ſūpſerint principatuz
gemet ppl̃s. Uir qui amat ſapiam leti-
5. ficat p̄rem ſuū: qui aūt nutrit ſcortū p̄-
det ſubſtantiā. Rex iuſtus erigit terrā:
vir auarus deſtruet eā. Hō q̄ blandis fi
ctiſq; ſermonib⁹ loquit̃ amico ſuo: re-
te expandit greſſibus eius. Peccantem
vir iniquū inuoluet laqueus: ⁊ iuſtus
laudabit̃ atq; gaudebit. Nouit iuſtus
cauſam paupm: impius ignorat ſciam.
Hoies peſtilētes diſſipāt ciuitatē: ſapiē

tes vero auertūt furorē. Uir ſapiens ſi
cū ſtulto cōtenderit: ſiue iraſcat̃ ſiue ri
deat: nō inueniet requiē. Uiri ſangui-
nū oderūt ſimplicē: iuſti aūt querūt ani
mā eius. Totū ſpm̄ ſuū p̄fert ſtult⁹: ſa-
piens differt ⁊ reſeruat in poſterū. Pri-
ceps qui libēter audit verba mendacij
oēs miſtros habent impios. Paup̄ et
creditor obuiauerūt ſibi: vtriuſq; illu-
minator eſt dn̄s. Rex qui iudicat in veri
tate paupes: thronus ei⁹ in eternū fir- C
mabit̃. Uirga atq; correctio tribuit ſa-
pientiā: puer aūt qui dimittit̃ volūtati
ſue cōfundit matrē ſuā. Jn multiplica-
tione impioꝝ multiplicabūt̃ ſcelera: et
iuſti ruinas eoꝝ videbūt. Erudi filiū tu
um ⁊ r̄frigerabit te: ⁊ dabit delitias aīe
tue. Cū p̄phetia defecerit diſſipabit̃ po
pul⁹ q̄ vero cuſtodit legē btūs eſt. Ser
uus v̄bis nō pōt erudiri: quia qđ dicis
intelligit: ⁊ r̄ndere cōtemnit. Uidiſti ho
minē velocē ad loquendū: ſtulticia ma
gis ſperanda ē q̄ illius correctio. Qui
delicate a pueritia ſua nutrit ſuū ſuū:
poſtea ſentiet eū cōtumacē. Uir iracun D
dus p̄uocat rixas: ⁊ qui ad indignan-
dū facilis eſt: erit ad peccādū p̄cliuior.
Supbū ſequit̃ hūilitas: ⁊ humilē ſpi- Job.22.b
ritu ſuſcipiet gloria. Qui cum fure par-
ticipat odit aiam ſuā: adiurantē audit
et non indicat. Qui timet hoiem cito
corruet: qui ſperat in dn̄o ſubleuabit̃.
Multi requirūt faciem principis et iu-
diciū a dn̄o egredit̃ ſinguloꝝ. Abomi-
nantur iuſti virum impiū: et abominā
tur impij eos qui in recta ſunt via Uer
bū cuſtodiēs fili⁹: extra p̄ditionē erit.

Erba cōgregantis XXX A
v filij vomētis. Uiſio quā locut⁹
eſt vir cum quo eſt deus: et qui
deo ſecū morante cōfortatus ait. Stul-
tiſſimus ſuz viroꝝ: et ſapiētia hoim nō
eſt mecū. Non didici ſapiam: ⁊ noui ſci
entiā ſanctoꝝ. Quis aſcēdit in celū at
q; deſcendit? Quis cōtinuit ſpiritū in
manibus ſuis? Quis colligauit aquas
quaſi in veſtimento? Quis ſuſcitauit
omnes terminos terre? Quod nomen
eſt eius: et quod nomen filij eius ſi no-
ſti? Omis ſermo dei ignitus: clype⁹ eſt Ps.118.
oibus ſperantib⁹ in ſe. Ne addas quic Apcl.vlti.b.
q; verbis illius ⁊ arguaris: inueniariſ-
q; mendax. Duo rogaui te: ne deneges
mihi anteq̄ moriar. Uanitatē ⁊ verba
mendacia longe fac a me. Mendicita- B
tē ⁊ diuitias ne dederis mihi. Tribue

tm̄ victui meo neceſſaria: ne forte ſatia
tiatus illiciar ad negandū et dicā: quis
eſt dn̄s aut egeſtate cōpulſus furer et ꝑ
iurē nomen dei mei. Ne accuſes ſeruū
ad dn̄m ſuum: ne forte maledicat tibi ⁊
corruas. Generatio que patri ſuo male
dicit: ⁊ que matri ſue nō benedicit. Ge-
neratio q̄ ſibi mūda videt̄: et tñ nō ē lo
ta a ſordibus ſuis. Generatio cuius ex-
celſi ſunt oculi: ⁊ palpebre eius in alta ſur
recte. Generatio que ꝓ dentib⁹ gladios
habet et cōmandit molarib⁹ ſuis: vt co
medat inopes de terra: ⁊ paupes ex ho-
minibus. Sanguiſuge due ſunt filie: dicē
tes affer affer. Tria ſunt inſaturabilia
C ƺ.27.c et quartū quod nunꝙ dicit ſufficit. In
fernus ⁊ os vulue ⁊ terra que nō ſatiat̄
aqua: ignis vero nūꝙ dicit ſufficit. O-
culū qui ſubſānat prēm et qui deſpicit
partū matris ſue: ſuffodiant eū corui d̄
torrentib⁹: ⁊ comedāt eum filie aquile.
Tria ſunt difficilia mihi: et quartū pe-
nitus ignoro. Viā aquile in celo: viam
colubri ſup petrā: viam nauis in medio
mari: ⁊ viam viri in adoleſcētia. Talis
eſt et via mulieris adultere que come-
dit: ⁊ tergens os ſum dicit. Nō ſū opata
malū. Per tria mouet̄ terra: ⁊ quartuꝫ
quod nō poteſt ſuſtinere. Per ſeruū cuꝫ
regnauerit: per ſtultū cū ſaturatus fue-
rit cibo: ⁊ per odioſam mulierem cū in
matrimonio fuerit aſſumpta: ⁊ per an-
D cillam cū fuerit heres dn̄e ſue. Quattu
or ſunt minima terre: ⁊ ipſa ſunt ſapiētio-
ƺ.6.a ra ſapientib⁹. Formice ppl̄us infirmus:
qui preparat in meſſe cibū ſuū. Lepuſcu
lus plebs inualida: qui collocat i petra
cubile ſuū. Regē locuſta non habet: et
egredit̄ vniuerſa per turmas ſuas. Stel
lio manib⁹ nitit̄: ⁊ morat̄ in edib⁹ reg.
Tria ſunt que bene gradiunt̄: ⁊ quar-
tū qđ incedit feliciter. Leo fortiſſimus
beſtiarū: ad nullius pauebit occurſum.
Gallus ſuccinctus lūbos ſuos ⁊ aries:
nec eſt rex qui reſiſtat ei: ⁊ qui ſtult⁹ ap
paruerit: poſtꝙ eleuat⁹ eſt in ſublime.
Si eni intellexiſſet: ori ſuo impoſuiſſet
manū. Qui aūt fortiter p̄mit vbera ad
eliciendū lac: exprimit butyrū: ⁊ qui ve
hemēter emūgit: elicit ſanguinē: ⁊ qui
ꝓuocat iras ꝓducit diſcordias

E Erba lamuelis regis XXXI
v Viſio qua erudiuit eū mr̄ ſua.
Quid dilecte mi? qđ dilecte vte
ri mei? qđ dilecte votoꝝ meoꝝ? Ne de-
deris mulierib⁹ ſubſtantiā tuā: et diui-
tias tuas ad delendos reges. Noli re-
gibus o lamuel: noli regib⁹ dare vinū:
q2 nullū ſecretū ē vbi regnat ebrietas.
Ne forte bibant ⁊ obliuiſcant̄ iudicio-
rū: et mutēt cauſā filioꝝ paupis. Date
ſiceraꝫ merētib⁹: ⁊ vinū his qui amaro
ſūt animo. Bibāt ⁊ obliuiſcātur egeſta
tis ſue ⁊ doloris ſui nō recordent̄ āplī⁹.
Aperi os tuū muto: ⁊ cauſis oīm filioꝝ
qui ꝑtranſeunt. Aperi os tuū: decerne
qđ iuſtum ē: ⁊ vindica inopem ⁊ paupe
rem. Aleph. Mulierē fortē q̄s inueniet
ꝓcul ⁊ de vltimis finib⁹ p̄ciū ei⁹. Beth.
Cōfidit in ea cor viri ſui: ⁊ ſpolijs non
indigebit. Gymel. Reddet ei bonū ⁊ nō
malū omnib⁹ diebus vite ſue. Deleth.
Queſiuit lanā et linum: et operata ē cō
ſilio manuū ſuaꝝ. He. Facta ē quaſi na
uis inſtitoris: de longe portans panem
ſuū. Vau. De nocte ſurrexit: deditꝙ p̄-
pam domeſticis ſuis et cibaria ancillis
ſuis. Zay. Conſiderauit agrū et emit eū
de fructu manuū ſuaꝝ plantauit vine-
am. Heth. Accinxit fortitudine lumbos
ſuos: ⁊ roborauit brachiū ſuū. Theth.
Guſtauit ⁊ vidit quia bona eſt negotia
tio eius nō extinguetur in nocte lucer-
na eius. Joth. Manū ſuā miſit ad for-
tia: et digiti eius apprehenderunt fuſū.
Caph. Manū ſuam aperuit inopi: ⁊ pal
mas ſuas extēdit ad pauperē. Lamech
Non timebit domui ſue a frigorib⁹ ni-
uis: omnes enim domeſtici eius veſtiti
ſunt duplicibus. Mem. Stragulatā ve
ſtem fecit ſibi: byſſus et purpura indu-
mentū eius. Nun. Nobilis i portis vir
eius: quādo ſederit cū ſenatoribus ter-
re. Samech. Syndonē fecit ⁊ vendidit:
et cigulū tradidit chananeo. Ayn. For
titudo ⁊ decor indumentū eius: ⁊ ride-
bit in die nouiſſimo. Phe. Os ſuū ape-
ruit ſapie: ⁊ lex clemētie in lingua ei⁹.
Sade. Conſiderauit ſemitas dom⁹ ſue:
et panē ocioſa nō comedit. Coph. Sur-
rexerūt filij eius ⁊ beatiſſimā p̄dicaue-
rūt: vir eius ⁊ laudauit eā. Res. Multe
filie cōgregauerūt diuitias: tu ſupgreſ-
ſa es vniuerſas. Syn. Fallax gratia et
vana eſt pulchritudo: mulier timēs do-
minū ipſa laudabit̄. Thau. Date ei de
fructu manuū ſuaꝝ: ⁊ laudēt eā in por
tis opera eius.

Expliciunt prouerbia ſalomonis.
Incipit ꝓlogus ſancti Hieronymi
in librum Eccleſiaſten.

Emini me ante hoc ferme qn-
quenniũ: cũ adhuc rome eſſez
m ⁊ eccleſiaſten ſancte bleſille le
gerem: vt eã ad ↄtemptũ mun
di hui⁹ ꝓuocarẽ: ⁊ omẽ qđ in mũdo cer
neret putaret eſſe ꝓ nihilo: rogatum ab
ea: vt in morem cõmentarioli: obſcura
queqꝫ diſſererem: vt abſqꝫ me poſſet in-
telligere que legebat. Itaqꝫ qm̃ in ꝓcin
tu nr̃i operꝭ ſubita morte ſubtracta ẽ:
⁊ vbi non meruim⁹ o paula ⁊ euſtochiũ
talem vite noſtre habere conſortẽ: tan-
to vulnere tũc ꝑcuſſus obmutui: nũc in
bethleem poſit⁹: anguſtiore videlicet ci-
uitate: ⁊ illi⁹ memorie ⁊ vobis reddo qđ
debeo. Hoc breuiter ãmonens ꝙ nulli⁹
auctoritatez ſecutus ſum: ſed de hebreo
transferens: maxime ſeptuaginta inter-
pretũ conſuetudini me coaptaui: in his
dũtaxat que nõ multũ ab hebraicꝭ diſ-
crepabant. Interdũ aquile quoqꝫ ⁊ ſym
machi ⁊ theodotionis recordatus ſum:
vt nec nouitate nimia: lectoris ſtudium
deterrerem: nec rurſum ↄtra ↄſcientiam
meã fonte veritatꝭ omiſſo: opinionũ ri-
uulos conſectarer.

Explicit ꝓlogus ſancti Hieronymi.

Incipit liber Eccleſiaſtes. Capl̃m I

Erba eccleſia-
v ſtes: filij dauid regis hie-
12 ruſalem. Uanitas vanita
tum dixit eccleſiaſtes: va
nitas vanitatũ ⁊ omia va
13 nitas. Quid habet ampli
us homo de vniuerſo labore ſuo quo la
borat ſub ſole? Generatio ꝑterit ⁊ gene
ratio aduenit: terra autẽ in eternũ ſtat.
Oritur ſol ⁊ occidit: ⁊ ad locũ ſuũ reuer
titur: ibiqꝫ renaſcens gyrat ꝑ meridiez:
⁊ flectitur ad aquilonẽ. Luſtrãs vniuer
ſa in circũitu pergit ſpirit⁹: ⁊ i circulos
ſuos reuertitur. Omia flumina intrant
mare: ⁊ mare nõ redundat. Ad locũ vn-
de exeunt flumina reuertunt: vt iterum
fluant. Cuncte res difficiles: non poteſt
27 eas homo explicare ſermone. Nõ ſatura
14 tur oculus viſu: nec auris auditu imple
tur. Quid eſt quod fuit? Ipſum qđ futu
rum eſt. Quid eſt qđ factum eſt? Ipſum
quod faciendũ eſt. Nihil ſub ſole nouũ:
nec valet quiſqꝫ dicere: ecce hoc recens
eſt. Jam eni ꝑceſſit in ſeculis que fuerũt
ante nos. Nõ eſt prioꝝ memoria: ſꝫ nec
eoꝝ quidem que poſtea futura ſunt erit
recordatio apud eos qui futuri ſũt in no
uiſſimo. Ego eccleſiaſtes fui rex iſrael ĩ
hieruſalẽ: ⁊ ꝓpoſui in animo meo que-
rere ⁊ inueſtigare ſapiẽter de oibus que
fiunt ſub ſole. Hanc occupationẽ peſſi-
mã dedit de⁹ filijs hoim: vt occuparent
in ea. Uidi que fiũt cuncta ſub ſole: ⁊ ec-
ce vniuerſa vanitas ⁊ afflictio ſpiritus.
Peruerſi difficile corrigunt: ⁊ ſtultorũ D
infinitus ẽ numer⁹. Locut⁹ ſum ĩ corde
meo dicens. Ecce magn⁹ effect⁹ ſum: et
ꝑceſſi omẽs ſapiẽtia qui fuerũt ante me
in hieruſalẽ: ⁊ mens mea cõtemplata eſt
multa ſapiẽter didici: dediqꝫ cor meum
vt ſcirem prudẽtiã atqꝫ doctrinã: erro-
reſqꝫ ⁊ ſtulticiã. Et agnoui ꝙ in his qꝫ
eſſet labor ⁊ afflictio ſpũs: eo ꝙ in mul-
ta ſapiẽtia multa ſit indignatio: ⁊ q̃ ad-
dit ſcientiã: addit ⁊ laborẽ. II

Dixi ergo in corde meo. Uadam ⁊ A
d affluam delitijs: et fruar bonis.
Et vidi ꝙ hoc quoqꝫ eſſet vanitas
Riſum reputaui errorem: ⁊ gaudio dixi:
Quid fruſtra deciperiſ? Cogitaui in cor-
de meo: abſtrahere a vino carnẽ meam:
vt animũ meũ trãſferem ad ſapientiaz:
deuitaremqꝫ ſtulticiã: donec viderez qđ
eſſet vtile filijs hominũ: quo facto opus
eſt ſub ſole numero dierũ vite ſue. Ma-
gnificaui opera mea. Edificaui mihi do
mos ⁊ plantaui vineas: feci hortos ⁊ po
meria ⁊ cõſeui ea cuncti generis arbori
bus: ⁊ extruxi mihi piſcinas aquarũ vt
irrigarẽ ſiluã lignoꝝ germinãtiũ. Poſſe
di ſeruos ⁊ ancillas multãqꝫ familiam
habui: armẽta quoqꝫ ⁊ magnos ouium
greges: vltra omẽs qui fuerũt ante me B
in hieruſalẽ. Coaceruaui mihi argentũ
⁊ aurũ ⁊ ſubſtãtias regũ et ꝓuinciarũ.
Feci mihi cantores ⁊ cantatrices et de-
litias filioꝝ hominum: cyphos ⁊ vrceo
los in miniſterio ad vina fundẽda: ⁊ ſu
per greſſus ſuꝫ opib⁹ omẽs qui ante me
fuerũt in hieruſalẽ. Sapiẽtia quoqꝫ ꝑſe
uerauit mecũ: ⁊ oia que deſiderauerunt
oculi mei nõ negaui eis: nec ꝓhibui cor
meũ quin oĩ voluptate frueret: ⁊ oble-
ctaret ſe in his que ꝑparaueraꝫ. Et hãc
rat⁹ ſuꝫ partẽ meã: ſi vterer labore meo.
Cunqꝫ me conuertiſſem ad vniuerſa o-
pera que fecerant man⁹ mee: ⁊ ad labo-
res in quib⁹ fruſtra ſudaueram: vidi in
omnibus vanitatem ⁊ afflictionem ani
mi: ⁊ nihil ꝑmanere ſub ſole. Tranſiui
ad contemplandã ſapientiã: erroreſqꝫ ⁊
ſtulticiã. Quid eſt inquã homo vt ſequ

poſſit regē factorē ſuū? Et vidi ꝙ tan-
tum ꝑcederet ſapiā ſtultitiā: quātū dif-
C fert lux a tenebris. Sapiētis oculi ī ca
pite eius: ſtultus in tenebris ambulat.
Et didici ꝙ vnꝰ vtriuſqȝ eēt interitꝰ: et
dixi in corde meo: Si vnꝰ ⁊ ſtulti ⁊ meꝰ
occaſus erit: quid mihi ꝓdeſt ꝙ maio-
rē ſapie dedi operā? Locutuſqȝ cū men-
te mea: aīaduerti ꝙ hoc ꝗ̄ȝ eēt vanitas.
Nō eni erit memoria ſapiētis ſimiliter
vt ſtulti in ꝑpetuū: ⁊ futura opa obli-
uiōe cūcta pariter operient. Morit̄ do
ctus ſimilit̄ vt indoctꝰ: ⁊ idcirco teduit
me vite mee: videntē mala vniuerſa eē
ſub ſole: ⁊ cuncta vanitatē ⁊ afflictio-
nē ſpūs. Rurſus deteſtatꝰ ſum oēm in-
duſtriā meā qua ſub ſole ſtudioſiſſime
laboraui habiturꝰ heredē poſt me quē
ignoro vtrū ſapiēs an ſtultꝰ futurꝰ ſit:
⁊ dominabit̄ in laboribꝰ meis quibꝰ de
ſudaui ⁊ ſollicitꝰ fui. Et ē ꝗc̄ꝗȝ tā meū
D vanum? Unde ceſſaui: renūciauitqȝ cor
vltra laborare ſub ſole. Nā cū aliꝰ labo
ret in ſapiētia ⁊ doctrina ⁊ ſollicitudie:
homini ocioſo ꝗ̄ſita dimittit. Et hoc ꝗ̄ȝ
vanitas: ⁊ magnū malū. Quid eni ꝓde-
rit homini de vniūſo labore ſuo ⁊ affli-
ctione ſpūs ꝗ ſub ſole cruciatꝰ eſt? Cūcti
dies eiꝰ doloribꝰ ⁊ erūnis pleni ſunt nec
J. 5. d ꝑ noctē mente requieſcit. Et hoc non-
ne vanitas eſt? Nōne meliꝰ eſt comede-
re ⁊ bibere: ⁊ oſtēdere aīe ſue bona de la
boribꝰ ſuis? Et hoc ō manū dei eſt. Quis
ita deuorabit et delitijs affluet vt ego?
Homini bono in ꝯſpectu ſuo dedit deꝰ
ſapientiā ⁊ ſcientiā ⁊ leticiā: pctōri aūt
dedit afflictionē ⁊ curā ſupfluā: vt ad-
dat ⁊ ꝯgreget ⁊ tradat ei ꝗ placuit deo.
Sed ⁊ hoc vanitas eſt: ⁊ caſſa ſollicitu-
do mentis. III
A O Mnia tempꝰ habent: ⁊ ſuis ſpa-
tijs tranſeūt vniuerſa ſub celo.
Tempꝰ naſcēdi: ⁊ tempꝰ moriēdi. Tem
pus plantādi: ⁊ tempꝰ euellēdi qđ plan
tatū eſt. Tempꝰ occidēdi: ⁊ tempꝰ ſanā-
di. Tempꝰ deſtruēdi: ⁊ tempꝰ edificādi.
Tempꝰ flendi: ⁊ tempꝰ ridendi: Tempꝰ
plangendi: ⁊ tempꝰ ſaltādi. Tempꝰ ſpar
gendi lapides: ⁊ tempꝰ colligēdi. Tem-
pus amplexandi: ⁊ tempꝰ longe fieri ab
amplexibꝰ. Tempꝰ acq̄rendi: ⁊ tempꝰ ꝑ-
dendi. Tempꝰ cuſtodiēdi: ⁊ tp̄s abijci-
B endi. Tempꝰ ſcindēdi: ⁊ tempꝰ ꝯſuēdi.
Tempꝰ tacendi: ⁊ tempꝰ loquēdi. Tem-
pus dilectiōis: ⁊ tempꝰ odij. Tempꝰ bel
S. 1. a li: ⁊ tempꝰ pacis. Quid habet ampliꝰ ho-

mo de labore ſuo? Uidi afflictionē quā
deꝰ filijs hoim vt diſtēdant̄ in ea. Cun-
cta fecit bona in tpe ſuo: ⁊ mūdū tradi-
dit diſputatiōi eoꝝ: vt non inueniat hō
opus qđ opatꝰ eſt deꝰ ab initio vſqȝ ad
finē. Et cognoui ꝙ nō eſſet meliꝰ niſi le o.
tari: facere bū in vita ſua. Omis eni hō
ꝗ comedit ⁊ bibit: ⁊ videt bonū de labo
re ſuo: hoc donū dei eſt. Didici ꝙ omia
opa ꝗ fecit deꝰ ꝑſeuerēt in ꝑpetuū. Nō
poſſumꝰ eis quicqȝ addere nec auferre:
ꝗ fecit deꝰ vt timeat̄. Qđ factū eſt ipſuȝ
ꝑmanet. Que futura ſūt: iā fuerūt: ⁊ de
us inſtaurat qđ abijt. Uidi ſub ſole ī lo
co iudicij impietatem: ⁊ in loco iuſticie
iniq̄tatē: ⁊ dixi in corde meo: Juſtum et
impiū iudicabit dñs: ⁊ tempꝰ oīs rei tūc
erit. Dixi in corde meo de filijs hoim:
vt ꝓbaret eos deus: ⁊ oſtēderet ſimiles
eſſe beſtijs. Jdcirco vnꝰ interitꝰ eſt hois
⁊ iumētoꝝ: ⁊ equa vtriuſqȝ ꝯditio. Si-
cut morit̄ homo: ſic ⁊ illa moriunt̄. Si-
militer ſpirāt omia: ⁊ nihil habet hō iu-
mento ampliꝰ. Cūcta ſubiacēt vanitati:
⁊ oīa pergūt ad vnū locum. De terra fa-
cta ſunt: ⁊ in terram pariter reuertunt̄.
Quis nouit ſi ſpūs filioꝝ adam aſcen-
dat ſurſum: ⁊ ſi ſpūs iumētoꝝ deſcēdat
deorſum? Et dephendi nihil eſſe melius eo.
ꝙ̄ letari hoiem in ope ſuo: ⁊ hāc eſſe par
tem illiꝰ. Quis eni eum adducet vt poſt
ſe futura cognoſcat? IIII
F Erti me ad alia ⁊ vidi calūnias
que ſub ſole gerunt̄: ⁊ lachrymas
innocentiū ⁊ neminē ꝯſolatorē:
nec poſſe reſiſtere eoꝝ violētie: cunctoꝝ
auxilio deſtitutos. Et laudaui magis
mortuos ꝙ̄ viuentes: ⁊ feliciorē vtroqȝ
iudicaui ꝗ necdū natꝰ eſt: nec vidit ma
la ꝗ ſub ſole fiūt. Rurſum ꝯtemplatꝰ ſū
omēs labores hoim: ⁊ induſtrias aīad-
uerti patere inuidie ꝓximi. Et in hoc er
go vanitas: ⁊ cura ſupflua eſt. Stultus
cōplicat manus ſuas ⁊ comedit carnes
ſuas dicēs: Meliꝰ eſt pugillꝰ cū requie:
ꝙ̄ plena vtraqȝ manꝰ cū labore et affli-
ctione animi. Cōſiderans repperi ⁊ aliā
vanitatē ſub ſole. Unꝰ eſt ⁊ ſecūdū non
habet: nō filiū: non fratrē: ⁊ tū laborare
nō ceſſat: nec ſatiant̄ oculi eiꝰ diuitijs:
nec recogitat dicēs: Cui laboro: et frau-
do aīam meā bonis? Jn hoc quoqȝ vani
tas eſt: ⁊ afflictio peſſima. Meliꝰ ē ꝙ̄ du
os eſſe ſimul ꝙ̄ vnū: hñt eni emolimētū
ſocietatis ſue. Si vnꝰ ceciderit: ab altero
fulciet̄. Ue ſoli: q2 cū ceciderit nō habe-

ſubleuantē ſe. Et ſi dormierint duo fo-
uebunt mutuo. Un⁹ quō calefiet? Et ſi
quiſpiā ꝓualueirt ꝯtra vnū: duo rſiſtūt
ei. Funicul⁹ triplex difficile rumpitur.
Melior eſt puer paup ꝛ ſapiēs rege ſene
ꝛ ſtulto: qui neſcit ꝓuidere in poſterū.
Qꝛ de carcere catheniſqꝫ interdū quis
egrediat ad regnū: ꝛ alius nat⁹ i regno
inopia cōſūmat: Uidi cūctos viuētes.
qui ambulāt ſub ſole cū adoleſcēte ſe-
cūdo: qui cōſurget ꝓ eo. Infinitus nūe-
rus eſt ppl'i oim qui fuerūt ante eū et q̄
poſtea futuri ſunt nō letabūtur i eo. Sꝫ
et hoc vanitas ꝛ afflictio ſpūs. Cuſtodi
pedem tuū ingrediēs domū dei: ꝛ apꝓ-
15. pinqua vt audias. Multo eni melior ē
obediētia q̄ ſtultoꝝ victime: qui neſci
unt quid faciunt mali. V

Ne temere quid loq̄ris: neqꝫ cor
tuū ſit velox ad ꝓferēdū ſermo-
nē corā deo. Deus eni in celo et
tu ſup terrā: idcirco ſint pauci ſermōes
tui. Multas curas ſequūtur ſomnia: ꝛ i
13. mltis ſermonib⁹ inuenief ſtulticia. Si
q̄d vouiſti deo ne moreris reddere. Diſ-
plicet enim ei infidelis ꝛ ſtulta ꝓmiſſio.
Sed quodcūqꝫ vouerꝭ: redde. Multoqꝫ
meli⁹ eſt nō vouere: q̄ poſt votū ꝓmiſſa
nō reddere. Ne dederis os tuū vt pecca-
re facias carnē tuā: neqꝫ dicas: corā an
gelo non ē ꝓuidētia: ne forte irat⁹ dñs
cōtra ſermones tuos diſſipet cūcta ope-
ra manuū tuarū. Ubi multa ſunt ſom-
nia: plurime ſunt vanitates ꝛ ſermones
innumeri. Tu vo deū time. Si videris
calumnias egenoꝝ ꝛ violenta iudicia ꝛ
ſubuerti iuſticiā in ꝓuincia: nō mireris
ſup hoc negocio: qꝛ excelſo excelſior eſt
ali⁹: ꝛ ſup hos quoqꝫ eminētiores ſunt
alij: ꝛ inſup vniūſe terre rex imperat ſer
uienti. Auar⁹ nō implebif pecunia: ꝛ q̄
amat diuitias: fructū non capiet ex eis.
Et hoc ergo vanitas. Ubi mlte ſūt opeſ:
multi ꝛ q̄ comedāt eas. Et quid prodeſt
poſſeſſori: niſi ꝙ cernit diuitias oculꝭ ſu-
is? Dulcis eſt ſomn⁹ operāti ſiue paruꝫ
.2.c ſiue multū comedat: ſaturitas aūt diui-
tis nō ſinit eū dormire. Eſt ꝛ alia infir-
mitas peſſima quā vidi ſub ſole. Diuitie
ꝯſeruate in malū dñi ſui. Pereūt eni in
afflictione peſſima. Generauit filiū: qui
b.1 in ſūma egeſtate erit. Sicut egreſſus eſt
nudus de vtero mřis ſue: ſic reuertetur:
ꝛ nihil auferet ſecū de labore ſuo. Miſe
rabilis prorſus infirmitas. Quō venit:
ſic reuertetur. Quid ergo ꝓdeſt ei q̄ð la

borauit in ventū? Cūctis dieb⁹ vite ſue D
comedit in tenebris ꝛ in curis multꝭ: et
in erumna atqꝫ triſticia. Hoc itaqꝫ viſū E.2.d
eſt mihi bonū: vt comedat q̄s ꝛ bibat et
fruat leticia ex labore ſuo: quo labora-
uit ipſe ſub ſole numero dierū vite ſue:
quos dedit ei de⁹: ꝛ hec eſt pars illi⁹. Et
oñi homini cui dedit de⁹ diuitias atqꝫ
ſubſtantiā poteſtatēqꝫ ei tribuit vt co-
medat ex eis ꝛ fruat parte ſua: ꝛ letetur
de labore ſuo: hoc ē donū dei. Non eni
ſatis recordabif dieꝝ vite ſue: eo ꝙ de⁹
occupet delitijs cor ei⁹. VI

Eſt ꝛ aliud maluꝫ quod vidi ſub A
ſole: ꝛ quideꝫ frequens apud ho-
mines. Uir cui dedit deus diui-
tias ꝛ ſubſtantiā ꝛ honorē: ꝛ nihil deeſt
anime ſue ex omib⁹ q̄ deſiderat: nec tri-
buit ei poteſtatē de⁹ vt comedat ex eo:
ſed homo extraneus vorabit illud. Hoc B
vanitas ꝛ magna miſeria eſt. Si genue-
rit quiſpiā centū liberos ꝛ vixerit mul-
tos annos: ꝛ plures dies etatis habue-
rit: ꝛ aīa illi⁹ nō vtatur bonis ſubſtan
tie ſue: ſepulturaqꝫ careat: de hoc ego ꝓ-
nūcio ꝙ melior illo ſit abortiuus. Fru-
ſtra eni venit ꝛ pergit ad tenebras: ꝛ ob-
liuione delebif nomen ei⁹. Nō vidit ſo- C
lem: neqꝫ cognouit diſtantiā boni ꝛ ma
li: etiā ſi duob⁹ milib⁹ annis vixerit: et
nō fuerit ꝯfruit⁹ bonis. Nonne ad vnū
locum ꝓperant omia? Ois labor homis
in ore eius: ſed aīa ei⁹ nō implebif bo
nis. Quid habet ampli⁹ ſapiens a ſtul-
to: ꝛ quid paup niſi vt pergat illuc vbi D
eſt vita? Melius eſt videre quod cupias
q̄ deſiderare q̄ð neſcias. Sed ꝛ hoc va-
nitas eſt: ꝛ ꝓſumptio ſpirit⁹. Qui futur⁹
eſt: iam vocatū eſt nomen ei⁹: ꝛ ſcitur ꝙ
homo ſit: ꝛ nō poſſit contra fortioreꝫ ſe
in iudicio ꝯtēdere. Uerba ſūt plurima:
multāqꝫ in diſputando habentia vani-
tatem. VII

Quid neceſſe ē homini maiora ſe A
querere: cū ignorat quid condu-
cat ſibi in vita ſua: numero dieꝝ ꝑegri
nationis ſue: et tempe q̄ð velut vmbra
ꝑterit? Aut q̄s ei poterit indicare: quid
poſt eum futurū ſub ſole ſit? Melius eſt Prou.22.a
nomē bonū q̄ vnguenta ꝓcioſa: ꝛ dies
mortis die natiuitatꝭ. Melius eſt ire ad
domū luct⁹: q̄ ad domū cōuiuij. In illa
eni finis cūctorū āmonef hoim: ꝛ viuēs
cogitat quid futurū ſit. Melior eſt ira ri
ſu: quia ꝑ triſticiā vultus corrigif ani-
mus delinquentis. Cor ſapientium vbi

triſticia eſt:⁊ coꝛ ſtultoꝝ vbi leticia. Me
lius eſt a ſapiēte coꝛripi: ꝙ̄ ſtultoꝝ adu-
latione decipi: q2 ſicut ſonit⁹ ſpinaꝝ ar
dentiū ſub olla: ſic riſus ſtulti. Sꝫ ⁊ hoc
B vanitas. Calūnia cōturbat ſapienteꝫ: et
perdet robur coꝛdis ei⁹. Melioꝛ eſt finis
oꝛonis: ꝙ̄ pꝛincipiuꝫ. Melioꝛ eſt patiēs
arrogante. Ne ſis velox ad iraſcendum:
quia ira in ſinu ſtulti requieſcit. Ne di-
cas: quid putas cauſe eſt ꝙ pꝛioꝛa tem-
poꝛa melioꝛa fuere ꝙ̄ nunc ſunt. Stulta
eni eſt huiuſcemodi interrogatio. Utili
oꝛ eſt ſapiē cū diuitijs: ⁊ magis ꝓdeſt vi
dentib⁹ ſolem. Sicut eni ꝓtegit ſapia:
ſic ꝓtegit pecunia. Hoc autē plus habꝫ
eruditio ⁊ ſapiētia: ꝙ vitā tribuūt poſ-
ſeſſoꝛi ſuo. Conſidera opera dei: ꝙ nemo
poſſit coꝛrigere quem ille deſpexerit. In
die bona fuere bonis: ⁊ malā diem p̄ca-
ue. Sicut eni hanc ſic ⁊ illam fecit de⁹:
vt nō inueniet homo contra eum iuſtas
querimonias. Hec quoq; vidi in die va-
C nitatis mee. Iuſtus perit i iuſticia ſua:
⁊ impius multo viuit tempe in malicia
ſua. Noli eſſe iuſtus multū: neq; plus ſa
pias ꝙ̄ neceſſe ē: ne obſtupeſcas: Ne im-
pie agas multū: ⁊ noli eſſe ſtult⁹: ne mo-
riaris in tempe nō tuo. Bonū eſt te ſu-
ſtentare iuſtuꝫ: ſed ab illo ne ſubtrahas
manū tuam: quia qui timet deum nihil
negligit. Sapiētia confoꝛtauit ſapien-
3.Re.8.e tem: ſup decē pꝛincipes ciuitatis. Non
2.Para.6.g eſt eni homo iuſt⁹ in terra: qui faciat bo
num ⁊ nō peccet. Sed ⁊ cūctis ſermoni
bus qui dicunt: ne accōmodes coꝛ tuū:
ne foꝛte audias ſeruū maledicentē tibi.
Scit eni cōſciētia tua: quia ⁊ tu crebꝛo
maledixiſti alijs. Cūcta temptaui in ſa-
piētia. Dixi ſapiens efficiar: ⁊ ipſa lon-
gius receſſit a me multomagis ꝙ̄ erat.
D Et alta ꝓfunditas: quis inueniet eam?
Luſtraui vniuerſa animo meo: vt ſcireꝫ
⁊ cōſiderarē ⁊ quererē ſapientiā ⁊ ratio
nē: ⁊ vt cognoſcerē impietatē ſtulti ⁊ er
roꝛem impꝛudentiū. Et inueni amario-
rem moꝛte mulierē: que laqueus vena-
toꝝ eſt: ⁊ ſagena coꝛ ei⁹. Uincula ſūt mā
nus illi⁹. Qui placet deo effugiet illā: q̄
aūt peccatoꝛ eſt capiet ab illa. Ecce hoc
inueni dixit eccl'iaſtes: vnū ⁊ alteruꝫ: vt
inuenirē rationē quā adhuc querit aīa
mea: ⁊ nō inueni. Uirū de mille vnū rep
peri: mulierē ex oībus nō inueni. Solū-
modo hoc inueni: ꝙ fecerit deus hoiem
rectū: ⁊ ipſe ſe infinitꝫ miſcuerit queſtio-
nib⁹. Quis tal' vt ſapiēs eſt? Et quis co-
gnouit ſolutionem verbi? VIII
Apiētia hois lucet in vultu ei⁹
ſ ⁊ potentiſſim⁹ faciem illius con
mutabit. Ego os regis obſeruo
⁊ p̄cepta iuramēti dei. Ne feſtines rece
dere a facie eius: neq; ꝑmaneas in ope
re malo: q2 oē quod voluerit faciet: e
ſermo illi⁹ poteſtate plen⁹ eſt. Nec dice
re ei quiſq; poteſt: quare ita facis? Qu
cuſtodit p̄ceptū: nō experiet quicq; ma
li. Temp⁹ ⁊ reſpōſionē coꝛ ſapiētꝫ intel
ligit. Omi negocio temp⁹ eſt ⁊ oppoꝛtu
nitas: ⁊ multa homis afflictio: q2 igno
rat p̄terita: et futura nullo ſcire pōt nū
cio. Non eſt in homis poteſtate ꝓhiber
ſpūm: nec habet poteſtatē in die moꝛtꝫ
nec ſinitur quieſcere ingruēte bello: ne
q; ſaluabit impietas impiuꝫ. Omia he
conſideraui: ⁊ dedi coꝛ meū in cūctꝫ op
rib⁹ que fiūt ſub ſole. Interdū domina
tur hō homini in malū ſuū. Uidi impi
os ſepultos qui etiā cū adhuc viuerent
in loco ſancto erāt: ⁊ laudabant in ciu
tate quaſi iuſtoꝝ operū. Sed ⁊ hoc van
tas eſt. Eteni quia nō ꝓfert cito contr
malos ſententia: abſq; timoꝛe vllo fil
hoim ꝑpetrant mala. Attamē peccato
ex eo ꝙ centies facit malū ⁊ ꝑ patiētia
ſuſtentat: ego cognoui ꝙ erit bonum t
mentib⁹ deū: qui verent faciē ei⁹. Non
ſit bonū impio: nec ꝓlongent dies ei⁹
ſed q̄ſi vmbꝛa trāſeant: q̄ nō timēt faci
dn̄i. Et eſt alia vanitas que fit ſuper te
ram. Sunt iuſti quib⁹ mala ꝑueniūt q̄
ſi opa egerint impioꝝ ⁊ ſunt impij qu
ita ſecuri ſunt quaſi iuſtoꝝ facta habe
ant. Sed ⁊ hoc vaniſſimū iudico. Lau
daui igit leticiā ꝙ nō eſſet homi bonu
ſub ſole: niſi ꝙ comederet ⁊ biberet atq
gauderet: ⁊ hoc ſolū ſecū auferret de la
boꝛe ſuo oīb⁹ dieb⁹ vite ſue q̄s dedit
deus ſub ſole. Et appoſui coꝛ meū vt ſc
rem ſapiam ⁊ intelligerē diſſenſioneꝫ
verſat in terra. Eſt homo qui diebus
noctib⁹ ſomnū nō capit oculis. Et int
lexi: ꝙ omniū opeꝝ dei nullā poſſit ho
mo inuenire rationē eoꝝ que fiunt ſu
ſole: et quāto plus laboꝛauerit ad qu
rendū tanto min⁹ inueniat. Etiā ſi di
rit ſapiens ſe noſſe: nō poterit reperir
Omia hec tractaui in coꝛde meo: vt cu
rioſe intelligerem. IX
Unt iuſti atq; ſapientes: et op
ſ ra eoꝝ in manu dei. Et tamē n
ſcit homo vtrum amoꝛe an od
dignus ſit: ſed omnia in futurū ſeruan

incerta: eo ꝙ vniuerſa eque eueniāt iu-
ſto ⁊ impio: bono ⁊ malo: mūdo ⁊ imū-
do: imolāti victimas ⁊ ſacrificia contē-
nenti. Sicut bonꝰ: ſic ⁊ peccator: vt ꝑ-
iurus: ita q̄ veruꝫ deierat. Hoc eſt peſſi-
mū inter oīa q̄ ſub ſole fiūt: qꝛ eadē cū-
ctis eueniunt. Vn̄ ⁊ corda filiorꝫ hoīuꝫ
implent malicia ⁊ ↄtēptu in vita ſua: ⁊
poſt hec ad inferos deducent. Nemo ē
q̄ ſemꝑ viuat: ⁊ q̄ huiꝰ rei habeat fidu-
ciam. Melior eſt canis viuꝰ leone mor-
tuo. Viuentes eni ſciunt ſe eſſe moritu-
ros: mortui vo nihil nouerūt amplius:
nec habēt vltra mercedē: qꝛ obliuioni
tradita eſt mēmoria eorꝫ. Amor q̄ꝫ et
odiuꝫ ⁊ inuidie ſimul perierūt: nec hn̄t
partē in ſeculo: ⁊ in ope qđ ſub ſole ge-
ritur. Vade ḡ ⁊ comede in leticia panē
tuū: ⁊ bibe cū gaudio vinū tuuꝫ: qꝛ deo
placent opa tua. Oi tpe ſint veſtimēta
tua cādida: ⁊ oleum d̄ capite tuo nō de
ficiat. Perfruere vita cū vxore quā dili
gis: cunctꝭ diebꝰ vite inſtabilitatꝭ tue:
qui dati ſunt tibi ſub ſole oī tpe vanita
tis tue. Hec eſt eni pars in vita: ⁊ in la-
bore tuo q̄ laboras ſub ſole. Quodcūq̄ꝫ
facere pōt pōt manꝰ inſtanter opare: qꝛ
nec opꝰ: nec ratio: nec ſapīa: nec ſciētia
erunt apud inferos: q̄ tu ꝑperas. Verti
me ad aliud: ⁊ vidi ſub ſole: nec velociū
eſſe curſū: nec fortiū bellū: nec ſapiētiū
panē: nec doctorū diuitias: nec artificū
gratiā: ſed tempꝰ caſuq̄ꝫ in oībꝰ. Neſcit
homo finē ſuū: ſed ſicut piſces capiunt
hamo: ⁊ aues laqueo ↄprehēdunt ſic
capiunt hoīes in tpe malo: cū eis extē-
plo ſupuenerit. Hāc q̄ꝫ ſub ſole vidi ſa-
piētiā ⁊ ꝓbaui maximā. Ciuitas parua
⁊ pauci in ea viri. Venit ↄtra eam rex
magnꝰ ⁊ vallauit eā: extruxitq̄ꝫ muniti
ones ꝑ gyrū et ꝑfecta eſt obſidio. Inuē
tuſq̄ꝫ eſt in ea vir paupꝛ ⁊ ſapiēs: ⁊ libe-
rauit vrbē ꝑ ſapiam ſuā: ⁊ nullus dein-
ceps recordatꝰ eſt hoīs illiꝰ paupis. Et
dicebā ego meliorē eſſe ſapiam fortitu-
dine. Quō ergo ſapiētia paupis ↄtem-
pta eſt: et verba eiꝰ nō ſūt audita? Ver
ba ſapientium audiuntur in ſilentio:
pluſq̄ clamor principis inter ſtultos.
5.6 Melior eſt ſapientia q̄ arma bellica: ⁊
et qui in vno peccauerit: multa bona
perdet. X

Muſce morientes perdūt ſuauita-
tem vngueti. Precioſior ē ſapīa
paruaq̄ꝫ gloria: ad tps ſtulticia.
Cor ſapiētꝭ in dextē eiꝰ ⁊ cor ſtulti in ſi
niſtra illiꝰ. Sꝫ ⁊ in via ſtultꝰ ambulās
cū ipe inſipiēs ſit oēs ſtultos eſtimat.
Si ſpūs ptātē hn̄tꝭ aſcēderit ſup te: lo-
cum tuū ne dimiſerꝭ: qꝛ curatio faciet
ceſſare pctā maxīa. Eſt malum qđ vidi B
ſub ſole: quaſi ꝑ errorē egrediēs a facie
pncipis. Poſitū ſtultū in dignitate ſub
limi ⁊ diuites ſedere deorſum. Vidi ſer
uos in eq̄s ⁊ pncipes ābulātes ſup ter
ram q̄ſi ſeruos. Qui fodit foueā incidet Prou.26.a
ī eā: ⁊ q̄ diſſipat ſepē mordebit eū colu- Eccl.27.d
ber. Qui trāſfert lapides affliget ī eis:
⁊ q̄ ſcindit ligna vulnerabit ab eis. Si
retuſū fuerit ferrū: ⁊ hoc nō vt prius ſꝫ
hebetatū fuerit: multo labore exacuet:
⁊ poſt induſtriā ſequet ſapīa. Si mor-
deat ſerpēs in ſilentio: nihil eo minus C
habet q̄ occulte detrahit. Verba oris ſa
pientis gratia: ⁊ labia inſipiētis ꝑcipi-
tabūt eum. Initiū verborū eius ſtulti-
cia: ⁊ nouiſſimū oris illiꝰ error peſſimus
Stultꝰ verba multiplicat. Ignorat ho-
mo quid ante ſe fuerit: ⁊ q̄đ poſt futu-
rum ſit: quis ei poterit indicare? Labor
ſtultorū affliget eos qui neſciūt ī vrbeꝫ
pergere. Ve tibi terra cuius rex eſt puer
⁊ cuius pncipes mane comedūt. Beata D
terra cuius rex nobilis eſt: ⁊ cuiꝰ pnci-
pes veſcunt in tpe ſuo ad reficiēdum ⁊
nō ad luxuriā. In pigritijs humiliabit
ↄtignatio: ⁊ in infirmitate manuū per
ſtillabit domus In riſu faciūt panem ⁊
vinū: vt epulent bibentes. Et pecunie
obediūt oīa. In cogitatiōe tua regi nō
detrahas: ⁊ ī ſecreto cubiculi tui nō ma
ledixeris diuiti: qꝛ ⁊ aues celi portabūt
vocem tuā: ⁊ qui habēt pēnas annūcia
bunt ſniam. XI

Mitte panem tuū ſuper tranſeun A
tes aquas: quia poſt tempora
multa inuenies illum. Da par-
tes ſeptem necnon et octo: quia igno-
ras quid futurū ſit mali ſup terraꝫ. Si
replete fuerint nubes: imbrē ſup terraꝫ
effundēt. Si ceciderit lignū ad auſtruꝫ B
aut ad aquilonē: in quocūq̄ꝫ loco ceci-
derit ibi erit. Qui obſeruat ventuꝫ non
ſeminat: ⁊ qui conſiderat nubes nunq̄
metet. Quomodo ignoras: q̄ ſit via ſpi-
tus: ⁊ qua ratione ↄpingant oſſa ī vē-
tre pregnantis: ſic neſcis opera dei quī
fabricator eſt oīuꝫ. Mane ſemina ſemē C
tuum: ⁊ veſpere ne ceſſet manus tua: qꝛ
neſcis quid magꝭ oriatur hoc aut illud
⁊ ſi vtrūq̄ꝫ ſimul melius erit. Dulce lu-
men ⁊ delectabile eſt oculis videre ſolē.

D Si annis multis vixerit hõ ꝛ in his oi-
bus letus fuerit: meminiſſe debet tene-
broſi tpis. ꝛ dierũ multoꝝ: qui cũ vene-
rint vanitatis, arguent̃ pterita. Letare
ergo iuuenis in adoleſcētia tua: ꝛ ĩ bo-
no ſit coꝛ tuũ in dieb⁹ iuuētutis tue: ꝛ
ambula in vijs coꝛdis tui: ꝛ in intuitu
oculoꝝ tuoꝛũ: ꝛ ſcito ꝙ ꝓ oib⁹ his ad-
ducet te de⁹ in iudiciũ. XII
A Aufer iraꝫ a coꝛde tuo: et amoue
a maliciam a carne tua. Adoleſ-
centia enim et voluntas: vana
ſunt. Memento creatoꝛis tui in dieb⁹
iuuētutis tue: anteꝗ̃ veniat tempus af
flictionis tue: ꝛ appꝛopinquēt anni de
quibus dicas: non mihi placent. Anteꝗ̃
tenebreſcant ſol et lumen ꝛ ſtelle ꝛ lu-
na: ꝛ reuertant̃ nubes poſt pluuiã. Quã
B do cõmouebuntur cuſtodes domus: et
mutabũt viri foꝛtiſſimi: ꝛ ocioſe erunt
molentes in minuto numero ꝛ tenebꝛe
ſcent videntes ꝑ foramina: ꝛ claudent
oſtia in platea in humilitate vocis mo
lentis: ꝛ cõſurgēt ad vocem volucris: ꝛ
obſurdeſcent oēs filie carminis. Excel-
ſa quoꝗ̃ timebũt: ꝛ foꝛmidabũt in via:
floꝛebit amigdalus: impinguabit̃ locu
ſta: ꝛ diſſipabit̃ capparis. Quoniã ibit
homo in domũ eternitatꝫ ſue et circũi-
C bunt in platea plangētes. Anteꝗ̃ rum
pat̃ funiculus argenteus: ꝛ recurrat vit
ta aurea: ꝛ cõterat̃ hydria ſuꝑ fontē: et
cõfringat̃ rota ſuꝑ ciſternã: ꝛ reuertat̃
puluis in terrã ſuam vnde erat: ꝛ ſpũs
S.1.a redeat ad deum qui dedit illum. Va-
nitas vanitatũ dixit eccleſiaſtes: ꝛ oĩa
vanitas. Cũꝗ̃ eſſet ſapientiſſim⁹ eccle-
ſiaſtes: docuit ppl̃m ꝛ enarrauit que fe-
cerat: ꝛ inueſtigans compoſuit parabo
las multas. Queſiuit verba vtilia: ꝛ cõ-
D ſcripſit ſermões rectiſſimos: ac veritate
plenos. Verba ſapientiũ ſicut ſtimuli ꝛ
ꝗ̃ſi claui ĩ altũ defixi: que per magiſtro-
rum conſilium data ſũt a paſtoꝛe vno.
His amplius fili mi ne reꝗ̃ras. Facien-
di plures libꝛos nullus ē finis: frequēſ-
ꝗ̃ meditatio: carnis afflictio ē. Finem
loquendi pariter oēs audiam⁹. Deum
time: ꝛ mãdata ei⁹ obſerua. Hoc ē om-
nis homo. Cuncta que fiũt adducet de-
us in iudiciũ ꝓ oĩ errato: ſiue bonũ ſiue
malum ſit.

Explicit liber Eccleſiaſtes. Incipiũt
Cantica canticoꝛum. Capl̃m. I

Sculet̃ me oſ
culo oꝛis ſui. Quia meli-
oꝛa ſunt vbera tua vino:
fragrãntia vnguētis op
timis. Oleũ effuſum no-
men tuũ: ideo adoleſcētule dilexerũt te
Trahe me poſt te. Curremus in odoꝛe
vnguētoꝝ tuoꝛum. Introduxit me rex .a
in cellaria ſua. Exultabimus ꝛ letabi-
mur in te: memoꝛes vberũ tuoꝝ ſuꝑ vi
num. Recti diligũt te. Nigra ſũ ſed foꝛ-
moſa filie hieruſalē: ſicut tabernacula
cedar: ſicut pelles ſalomõis. Nolite me
cõſiderare ꝙ fuſca ſim: qꝛ decoꝛauit me
ſol. Fili mr̃is mee: pugnauerũt ꝯtra me
poſuerũt me cuſtodē vineis. Vineã me
am nõ cuſtodiui. Indica mihi quē dili
git aĩa mea: vbi paſcas: vbi cubes ĩ me
ridie: ne vagari incipiã poſt greges ſo-
daliũ tuoꝝ. Si ignoꝛas te o pulcherri-
ma inter mulieres: egredere ꝛ abi poſt
veſtigia gregũ tuoꝝ: ꝛ paſce hedos tuoſ
iuxta tabernacula paſtoꝛuꝫ. Equitatui
meo ĩ currib⁹ pharaonis aſſimilaui te
amica mea. Pulchꝛe ſũt gene tue ſicut
turturꝫ: collũ tuũ ſicut monilia. Mure
nulas aureas faciem⁹ tibi: vermicula-
tas augēto. Dum eſſet rex in accubitu
ſuo: nardus mea dedit odoꝛē ſuũ. Faſci
cul⁹ myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi: inter vbe
ra mea cõmoꝛabit̃. Botrus cypꝛi dile-
cus me⁹ mihi: in vineis engaddi. Ecce
tu pulchꝛa: es amica mea: ecce tu pul-
chꝛa oculi tui columbaruꝫ. Ecce tu pul
cher es dilecte mi: ꝛ decoꝛus. Lectu us
nr̃ floꝛidus: tigna domoꝝ nr̃arũ cedri-
na: laquearia nr̃a cupꝛeſſina. II
Ego flos campi: ꝛ liliũ cõualliũ.
e Sicut liliũ int̃ ſpinas: ſic amica
mea inter filias. Sicut mal⁹ in-
ter ligna ſiluarũ: ſic dilect⁹ me⁹ inter fi
lios. Sub vmbꝛa illi⁹ quē deſiderauerã
ſedi: ꝛ fruct⁹ ei⁹ dulcꝫ gutturi meo. In- 1.a
troduxit me rex in cellã vinariã: oꝛdia-
uit in me charitatē. Fulcite me floꝛib⁹:
ſtipate me malis: qꝛ amoꝛe lãgueo. Le- 3.a
ua ei⁹ ſub capite meo: ꝛ dextera illi⁹ am
plexabit̃ me. Adiuro vos filie hierl̃m: ꝑ .b
capꝛeas ceruoſꝗ̃ cãpoꝝ: ne ſuſciterꝫ ne S.c
ꝗ̃ euĩgilare faciatꝫ dilectã: ꝗ̃aduſꝗ̃ ip-
ſa velit. Vox dilecti mei. Ecce iſte venit
ſaliēs in mõtib⁹: trãſiliēs colles. Simi
lis eſt dilectus me⁹ capꝛee hinuloꝗ̃ cer
uoꝛũ. En ipſe ſtat poſt parietē nr̃m reſpi
ciens ꝑ feneſtras: pſpiciens ꝑ cãcellos

En dilect⁹ meus loqtur mihi. Surge ꝓ
pera amica mea: colūba mea: formoſa
mea ⁊ veni. Jam eñi hyems trāſijt: im-
ber abijt ⁊ receſſit. Flores apparuerunt
ī terra nr̃a: tp̄s putatiōis aduenit. Uox
turturis audita ē in terra nr̃a: ficus ꝓ-
tulit groſſos ſuos: vinee florētes dede-
rūt odorē ſuū Surge ꝓpera amica mea
ſpecioſa mea: ⁊ veni: colūba mea in fo-
raminibus petre in cauerna macerie.
Oſtende mihi faciē tuā: ſonet vox tua ī
aurib⁹ meis. Uox eñi tua dulcis: ⁊ faci-
es tua decora. Capite nobis vulpes par
uulas: q̄ demoliūtur vineas. Nam vi-
nea noſtra floruit. Dilect⁹ meus mihi ⁊
ego illi: qui paſcit̃ inter lilia: donec aſ-
piret dies: ⁊ inclinēt̃ vmbre. Reuertere
ſimilis eſto dilecte mi capree hinnulo-
q; ceruorū ſup mōtes bethel. III

IN lectulo meo per noctē queſi-
ui quē diligit anima mea. Que-
ſiui illum: ⁊ nō inueni. Surgaʒ
⁊ circūibo ciuitatē per vicos ⁊ plateas
queram quē diligit anima mea. Queſi-
ui illum: ⁊ nō inueni. Inuenerūt me vi
giles: qui cuſtodiūt ciuitatē. Num quē
diligit aīa mea vidiſtis? Paululūcū ꝑ-
trāſiſſem eos īueni quē diligit aīa mea
Tenui eū: nec dimittā: donec introdu
cam illū ī domū matris mee: ⁊ in cubi-
culū gēitric; mee. Adiuro vos filie hie
ruſalē ꝑ capreas ceruoſq; cāporū: ne ſu
ſcitetis neq; euigilare faciatis dilectā:
donec ipſa velit. Que eſt iſta que aſcen-
dit ꝑ deſertuʒ ſicut virgula fumi ex aro
matibus myrrhe ⁊ thur; ⁊ vniuerſi pul
ueris pigmētarij? En lectulū ſalomōis
ſexaginta fortes ambiūt ex fortiſſimis
iſrael: oēs tenentes gladios: ⁊ ad bella
doctiſſimi. Uniuſcuiuſq; enſis ſuper
femur ſuū: ꝓpter timores nocturnos.
Ferculū fecit ſibi rex ſalomon de lignis
libani. Colūnas ei⁹ fecit argenteas re-
clinatorium aureū: aſcenſum purpure-
um: media charitate cōſtrauit: ꝓpter fi
lias hierl'm. Egredimini filie ſion et vide
te regē ſalomonē ī diademate: q̄ coro-
nauit illū mater ſua: in die deſpōſatio
nis illi⁹: et ī die leticie cordis ei⁹. IIII

QUam pulchra es amica mea: q̄
pulchra es. Oculi tui colūbarū:
abſq; eo qđ intrinſecus latet.
Capilli tui ſicut greges caprarū: q̄ aſcē-
derunt de monte galaad. Dentes tui ſi
cut greges tonſarū: que aſcenderūt de
lauacro. Oēs gemellis fetib⁹: ⁊ ſterilis
non eſt inter eas. Sicut vitta coccinea
labia tua: ⁊ eloquiū tuum dulce. Sicut
fragmē mali punici: ita gene tue: abſq;
eo quod intrinſecus latet. Sicut turr; B
dauid collū tuū: que edificata eſt cū ꝓ-
pugnaculis. Mille clypei pendēt ex ea:
oīs armatura fortiū. Duo vbera tua ſi-
cut duo hinnuli capree gemelli: qui pa
ſcunt̃ in lilijs: donec aſpiret dies: ⁊ in-
clinent̃ vmbre. Uadam ad montē myr
rhe: ⁊ ad collem thuris. Tota pulchra
es amica mea: ⁊ macula nō eſt in te. Ue
ni de libano ſponſa mea: veni đ libano
veni. Coronaberis de capite amana: de
vertice ſanir ⁊ hermon: de cubilib⁹ leo- C
num de montibus pardoꝝ. Uulneraſti
cor meum: ſoror mea ſponſa: vulneraſti
cor meū in vno oculoꝝ tuoꝝ: ⁊ in vno
crine colli tui. Q̄ pulchre ſunt mām̄e
tue ſoror mea ſponſa. Pulchriora ſunt
vbera tua vino: ⁊ odor vnguentoꝝ tuo
rum ſup oīa aromata. Fau⁹ diſtillās la
bia tua ſpōſa: mel ⁊ lac ſub lingua tua:
⁊ odor veſtimētoꝝ tuoꝝ ſicut odor thu
ris. Hort⁹ concluſus ſoror mea ſponſa: D
hort⁹ cōcluſus: fons ſignat⁹. Emiſſiōes
tue paradiſus maloꝝ punicoꝝ: cum po
moꝝ fructib⁹. Cypri cū nardo: nardus ⁊
crocus: fiſtula ⁊ cinamomū cū vniuer-
ſis lignis libani: myrrha ⁊ aloe cum oī
bus primis vnguētis. Fons hortoꝝ pu
teus aquarum viuentiū q̄ fluunt impe
tu de libano. Surge aquilo ⁊ veni au-
ſter: perfla hortuʒ meū: ⁊ fluent aroma-
ta illius. V

VEniat dilectus me⁹ in hortum A
ſuū: vt comedat fructuʒ pomoꝝ
ſuoꝝ. Ueni in hortuʒ meum ſo-
ror mea ſponſa: meſſui myrrham meaʒ
cū aromatib⁹ meis. Comedi fauū cum
melle meo: ⁊ bibi vinū meuʒ cum lacte
meo. Comedite amici ⁊ bibite: ⁊ inebria- Hiere. 25. e
mini chariſſimi. Ego dormio: ⁊ cor meū
vigilat. Uox dilecti mei pulſāt;. Aperi
mihi ſoror mea: amica mea: columba
mea: imaculata mea: q2 caput meū ple-
nuʒ ē rore: ⁊ cincinni mei gutt; noctiū
Expoliaui me tunica mea quō induar B
illa? Laui pedes meos: quō inqnabo il-
los? Dilect⁹ me⁹ miſit manū ſuā ꝑ fora
men: ⁊ vēter me⁹ intremuit ad tactum
eius. Surrexi vt aperirem dilecto meo.
Man⁹ mee ſtillauerūt myrrhā: ⁊ digiti
mei pleni myrrha ꝓbatiſſima. Peſſulū
oſtij mei aperui dilecto meo: at ille de-
clinauerat atq; trāſierat. Aia mea liqfa

cta eſt: vt dilectꝰ locutꝰ ē. Queſiui ⁊ nō
inueni illū: vocaui ⁊ nō rn̄dit mihi. In-
uenerūt me cuſtodes q̄ circuierūt ciui-
tatem. Percuſſerūt me ⁊ vulnerauerūt
C me: tulerūt palliū meū cuſtodes muro-
S.2.b.et.3.b rum. Adiuro vos filie hierl'm ſi inuene
I.8.a ritis dilectū meuꝫ vt nuncietis ei quia
amore langueo. Qualis eſt dilectꝰ tuus
ex dilecto: o pulcherrima mulierū? Qua
lis eſt dilectꝰ tuꝰ ex dilecto: q2 ſic adiu-
raſti nos? Dilectꝰ meus candidus ⁊ ru
bicundus: electꝰ ex milibꝰ. Caput eius
aurū optimū: come eius ſicut elate pal-
marū: nigre quaſi coruus. Oculi eius ſi
cut colūbe ſup riuulos aquarū que la-
cte ſūt lote: ⁊ reſidēt iuxta fluenta ple-
niſſima. Gene illiꝰ ſicut areole aroma-
D tum: cōſite a pigmētarijs. Labia eius li
lia diſtillātia myrrhā primā. Manꝰ illi
us tornatiles: auree: plene hyacinthis.
Venter eiꝰ eburneꝰ: diſtinctꝰ ſapphyris
Crura illiꝰ colūne marmoree: q̄ fundate
ſūt ſup baſes aureas. Species eiꝰ vt li-
bani: electꝰ vt cedri. Guttur illius ſua-
uiſſimū: ⁊ totus deſiderabilis. Talis ē
dilectus meꝰ ⁊ ipſe ē amicꝰ meꝰ filie hie
ruſalem. Quo abijt dilectus tuus o pul
cherrima mulierū: quo declinauit dile-
ctus tuus? Et queremꝰ eū tecū. VI
A Ilectus meus deſcendit in hor-
d tum ſuū ad areolam aromatuꝫ
vt ibi paſcaꝛ in hortis: ⁊ lilia col
ligat. Ego dilecto meo: ⁊ dilectꝰ meꝰ mi
hi: q̄ paſcit inter lilia. Pulchra es ami-
ca mea: ſuauis ⁊ decora ſicut hierl'm: ter
ribilꝭ vt caſtroꝝ acies ordinata. Auerte
B oculos tuos a me: q2 ipſi me auolare fe
S.4.a cerūt. Capilli tui ſicut grex caprarꝝ que
apparuerūt de galaad. Dētes tui ſicut
greges ouiū: que aſcēderūt de lauacro.
Oēs gemellꝭ fetibꝰ: ⁊ ſterilꝭ nō ē i eis. Si
cut cortex malipunici: ſic gene tue: abſ-
C 3.Re.11.a q3 occultis tuis. Sexaginta ſūt regine: ⁊
octoginta concubine ⁊ adoleſcētularū
nō eſt numerꝰ: Una eſt colūba mea: pfe-
cta mea: vna ē matri ſue: electa genitri-
ci ſue. Viderūt eā filie ſion ⁊ beatiſſimā
pdicauerūt eā: regine et concubine: et
D I.8.b laudauerūt eā. Que eſt iſta que pgreditꝛ
quaſi aurora cōſurgēs: pulchra vt luna
electa vt ſol: terribilis vt caſtroꝝ acies
ordinata? Deſcendi in hortuꝫ nucū vt
viderē poma conuallium: ⁊ inſpicerem ſi
floruiſſet vinea: ⁊ germinaſſent mala-
punica. Neſciui. Aia mea conturbauit
me: propter quadrigas aminadab. Re-
uertere reuertere ſunamitis: reuertere
reuertere vt intuemur te. VII
Uid videbis in ſunamite: niſi
q choros caſtroꝝ? Q̄ pulchri ſūt
greſſus tui i calciamētis filia pri
cipis. Iūcture feminū tuoꝝ ſicut moni
lia q̄ fabricata ſūt manu artificis. Umbi
licus tuꝰ crater tornatilꝭ: nūq3 indigēs
poculꝭ. Uēter tuꝰ ſicut aceruꝰ tritici: val
latꝰ lilijs. Duo vbera tua ſicut duo hin
nuli gemelli capree. Collū tuū ſicut tur
ris eburnea: oculi tui ſicut piſcine i eſe-
bon q̄ ſūt in porta filie multitudīs. Na
ſus tuꝰ ſicut turris libani: q̄ reſpicit con
tra damaſcū. Caput tuū vt carmelus: et
come capitis tui ſicut purpura regis iun-
cta canalibꝰ. Q̄ pulchra es: ⁊ q̄ deco-
ra chariſſima in delitijs. Statura tua
aſſimilata eſt palme: ⁊ vbera tua botris
Dixi. Aſcēdā in palmā: ⁊ apprehēdam
fructꝰ eiꝰ. Et erūt vbera tua ſicut botri
vinee: ⁊ odor oris tui ſicut odor maloꝝ
guttur tuuꝫ ſicut vinū optimū. Dignū
dilecto meo ad potandū: labijſq3 ⁊ den
tibꝰ illiꝰ ad ruminandum. Ego dilecto
meo: ⁊ ad me cōuerſio eiꝰ. Ueni dilecte
mi egrediamur i agrū: cōmoremur i vil
lis. Mane ſurgamꝰ ad vineas: videamꝰ
ſi floruit vinea: ſi flores fructꝰ pturiūt:
ſi floruerūt malapunica. Ibi dabo tibi
vbera mea. Mandragore dederūt odo-
rem in portis noſtris. Oia poma noua
⁊ vetera dilecte mi ſeruaui tibi. VIII
Uis mihi det te frēm meū ſugē
q tem vbera matris mee: vt iueniā
te ſolū foris: ⁊ deoſculer: ⁊ iā me
nemo deſpiciat? Apprehendā te ⁊ ducā
in domū matris mee: ⁊ in cubiculū ge-
nitricis mee. Ibi me docebis: ⁊ dabo ti-
bi poculū ex vino cōdito ⁊ muſtuꝫ ma-
lorū granatoꝝ meorū. Leua eiꝰ ſub ca- .b
pite meo: ⁊ dextera illiꝰ amplexabitꝛ me.
Adiuro vos filie hierl'm ne ſuſcitetis ne .b
q3 euigilare faciatis dilectā: donec ipſa .c
velit. Que ē iſta q̄ aſcēdit de deſerto: de .c
litijs afflues: innixa ſup dilectū ſuum?
Sub arbore malo ſuſcitaui te Ibi cor-
rupta eſt mater tua ibi violata eſt geni
trix tua. Pone me vt ſignaculū ſup cor
tuū: vt ſignaculū ſupnr brachiū tuum:
q2 fortis eſt vt mors dilectio: dura ſicut
infernus emulatio. Lampades eius vt
lāpades ignis atq3 flāmarū. Aque mul
te nō potuerūt extīguere charitatē: nec
flumina obruēt illā. Si dederit hō om
nem ſubſtātiaꝫ domꝰ ſue p dilectione:

quaſi nihil deſpiciet eam. Soror noſtra
parua ꝛ vbera nõ habet. Quid faciemus
ſorori nr̄e: in die qñ alloquenda eſt? Si
mur⁹ eſt edificem⁹ ſuꝑ eũ ꝓpugnacula
argentea. Si oſtiũ eſt: cõpingam⁹ illud
tabulꝭ cedrinis. Ego mur⁹: ꝛ vbera mea
ſicut turris: ex quo facta ſum coram eo
quaſi pacẽ repiẽs. Uinea fuit pacifico:
in ea que habet pplos. Tradidit eaʒ cu-
ſtodib⁹: vir affert ꝓ fructu ei⁹ mille ar-
genteos. Uinea mea coraʒ me eſt. Mille
tui pacifici: ꝛ ducẽti his qui cuſtodiunt
fruct⁹ eius. Que habitas in hortꝭ: amici
auſcultant: fac me audire vocẽ tuã. Fu-
ge dilecte mi ꝛ aſſimilare capree hinnu-
loqꝫ ceruoꝝ ſuꝑ montes aromatũ.

Explicit Cantica canticorum.
Incipit ꝓlog⁹ in libꝝ Sapie.

Iber ſapie apud hebreos nuſ-
qꝫ eſt. Unde ꝛ ipſe ſtilus grecã
magis eloquẽtiã redolet. Hũc
iudei Philonis eſſe affirmant
Qui ꝓuide ſapiẽtie noĩatur: quia in eo
chriſti aduent⁹ qui eſt ſapiẽtia patris: ꝛ
paſſio eius euidenter exprimitur.

Explicit prologus. Incipit
liber Sapientie. Capl'm I

Iligite iuſticiã
b qui iudicatꝭ terrã. Sentite
de dño in bonitate ꝛ ſimpli
citate cordis querite illum:
quoniã inuenitꝛ ab his qui nõ temptãt
illũ: apparet autẽ eis qui fidẽ habẽt in
illum. Peruerſe eñi cogitatiões ſeparãt
a deo: ꝓbata autẽ virtus corripit inſipi
entes. Quoniã in maliuolã aniam non
introibit ſapiẽtia: nec habitabit in cor-
pore ſubdito peccatꝭ. Spirit⁹ eñi ſctũs
diſcipline effugiet fictũ: ꝛ auferet ſe a co
gitationib⁹ que ſũt ſine intellectu: ꝛ cor
ripietur a ſupueniẽte iniquitate. Beni-
gnus eſt eñi ſpirit⁹ ſapiẽtie ꝛ nõ libera
bit maledictũ a labíjs ſuis: quoniam re
num illi⁹ teſtis eſt de⁹: ꝛ cordis illi⁹ ſcru
tator eſt ver⁹: ꝛ lingue ei⁹ auditor. Qm̃
ſpirit⁹ domini repleuit orbem terraruʒ:
ꝛ hoc quod cõtinet omia ſcientiã habet
vocis. Propter hoc: qui loquitꝛ iniqua
nõ poteſt latere: nec ꝑteriet illum corri-
C piens iudiciũ. In cogitationib⁹ eñi im-
pij interrogatio erit: ſermonũ autẽ illi⁹
auditio ad deũ veniet: ad correptionem
iniquitatũ illi⁹. Quoniã auris ʒeli au-
dit oĩa: ꝛ tumult⁹ murmurationuʒ non
abſcondetur. Cuſtodite ergo vos a mur-
muratione que nihil ꝓdeſt: ꝛ a detracti
one parcite lingue. Qm̃ ſermo obſcur⁹
in vacuũ nõ ibit: os aũt qḋ mentitꝛ occi
dit aniam. Nolite ʒelare mortẽ in erro-
re vite vr̄e: neqꝫ acqratis ꝑditionem in
opibus manuũ vr̄aꝝ. Qm̃ de⁹ mortẽ nõ D
fecit: nec letatꝛ in ꝑditiõe viuoꝝ. Creauit
eñi vt eſſent oĩa ꝛ ſanabiles fecit natio-
nes orbis terraꝝ: ꝛ nõ ẽ i illꝭ medicamẽ-
tũ exterminij: nec inferoꝝ regnũ in t̃ra.
Iuſticia eñi ꝑpetua ẽ ꝛ imortalꝭ: iniuſticia
aũt mortꝭ acqſitio. Impij aũt manib⁹ ꝛ
verbis accerſierũt illã: ꝛ eſtimãtes illaʒ
amicã: defluxerũt: ꝛ ſponſiões poſuerũt
ad illam: quoniaʒ morte digni ſunt qui I.15.b.
ſunt ex parte illius. II
b Ixerũt eñi impij: cogitãtes apud A
ſe nõ recte. Exiguũ ꝛ cũ tedio eſt
temp⁹ vite nr̄e: ꝛ nõ eſt refrigeriũ in fine
homis: ꝛ non eſt qui agnit⁹ ſit reuerſus
ab inferis. Quia ex nihilo nati ſumus: ꝛ
poſt hoc erim⁹ tanqꝫ nõ fuerimus. Qm̃
fumus afflat⁹ eſt in naribus nr̄is: et ſer-
mo ſcintille ad cõmouendũ cor noſtruʒ.
Quia extinct⁹ cinis erit corpus nr̄m: et
ſpũs diffundetꝛ tanqꝫ mollis aer. Et trã
ſibit vita nr̄a tanqꝫ veſtigiũ nubis: ꝛ ſi-
cut nebula diſſoluetꝛ: que fugata eſt a ra
dijs ſolis: ꝛ a calore illi⁹ aggrauata. Et
nomẽ nr̄m obliuionẽ accipiet ꝑ temp⁹:
ꝛ nemo memoriã habebit opeꝝ nr̄orũ.
Umbre eñi tranſit⁹ eſt temp⁹ noſtruʒ: et B
non eſt reuerſio finis nr̄i: qm̃ cõſignata
eſt: ꝛ nemo reuertitꝛ. Uenite ergo ꝛ frua-
mur bonis que ſunt: ꝛ vtamur creatura
tanqꝫ in iuuẽtute celeriter. Uino ꝓcio- Eſa.56.d.
ſo ꝛ vnguentis nos impleamus: ꝛ nõ ꝑ-
tereat nos flos temporis. Coronem⁹ noſ
roſis anteqꝫ marceſcant: nullũ pratum
ſit quod nõ ꝑtranſeat luxuria nr̄a. Ne-
mo veſtrum exors ſit luxurie nr̄e. Ubiqꝫ
relinquam⁹ ſigna leticie: qm̃ hec ẽ pars
noſtra: ꝛ hec ẽ ſors noſtra. Opprimam⁹
pauperẽ iuſtũ: ꝛ nõ parcam⁹ vidue nec
veterano: nec reuereamur canos multi
temporis. Sit autẽ fortitudo noſtra lex C
iniuſticie. Quod eñi infirmũ eſt: inutile
inuenitur. Circũueniam⁹ ergo iuſtũ: qm̃
inutilꝭ eſt nobis: ꝛ ꝯtrari⁹ eſt opib⁹ nr̄is
ꝛ improperat nobis pctã legis: et diffa-
mat in nos pctã diſcipline noſtre. Pro-
mittit ſe ſciẽtiaʒ dei habere: ꝛ filiũ dei ſe
noĩat. Fact⁹ eſt nobis intraductionẽ co

gitationū nr̄aꝝ. Grauis eſt nobis etiã
ad videndū: qm̄ diſſimilis eſt alijs vita
illi⁹: ⁊ immutate ſunt vie ei⁹. Tanꝗ̃ nu
gaces eſtimati ſumus ab illo: ⁊ abſtinet
ſe a vijs nr̄is tanꝗ̃ ab imūditijs: ⁊ p̄fert
nouiſſima iuſtoꝝ: ⁊ gloriat̄ p̄rem ſe ha-
bere deū. Uideam⁹ ergo ſi ſmones illi⁹
veri ſint: ⁊ temptem⁹ que ventura ſunt
D illi: ⁊ ſciem⁹ que erūt nouiſſima illi⁹. Si
Math.27.e eni eſt verus fili⁹ dei ſuſcipiet illum: ⁊ li
berabit illū de manib⁹ ꝯtrarioꝝ. Contu
melia ⁊ tormēto interrogem⁹ eū: vt ſcia
mus reuerentiã ei⁹: ⁊ ꝓbem⁹ patientiã
illi⁹. Morte turpiſſima ꝯdemnem⁹ eũ.
Erit eni ei reſpect⁹ ex ſermonib⁹ illius.
Hec cogitauerūt ⁊ errauerūt: excecauit
eni illos malicia eorū. Et neſcierunt ſa
cramēta dei: neq; mercedē ſperauerunt
iuſticie: nec iudicauerūt honorē aiarū
Gen.1.d.⁊.5 ſanctarū. Qm̄ deus creauit hoiem inex-
.a.Eccl.17.a terminabilē: ⁊ ad imaginē ſimilitudis
ſue fecit illū. Inuidia aūt diaboli: mors
introiuit in orbē terrarū: imitant̄ autē
illū qui ſunt ex parte illi⁹. III
Uſtorū autem anie in manu dei
A I ſunt: ⁊ nō tanget illos tormentū
mortis. Uiſi ſunt oculis inſipien
tiū mori: ⁊ eſtimata eſt āfflictio exit⁹ il-
lorum. Et ab itinere iuſto abierūt in ex-
terminiū: ⁊ ꝙ a nobis eſt iter extermi-
nij: illi aūt ſunt in pace. Et ſi corã homi
nib⁹ tormēta paſſi ſunt: ſpes illoꝝ imor
talite plena eſt. In paucꝭ vexati: in mul
tis bene diſponent̄: qm̄ deus temptauit
eos: ⁊ inuenit illos dignos ſe. Tanꝗ̃ au
B rū in fornace ꝓbauit illos: ⁊ quaſi holo
cauſti hoſtiã accepit illos: ⁊ in tempore
Math.13.f erit reſpect⁹ illorū. Fulgebūt iuſti: ⁊ tan
ꝗ̃ ſcintille in arūdineto diſcurrēt. Judi
cabūt nationes: ⁊ dn̄abunt̄ ppl'is: et re-
gnabit dn̄s illoꝝ in ꝑpetuū. Qui confi-
dunt in illo: intelligent veritatē: et fide
les in dilectione acquieſcēt illi: qm̄ do-
nū ⁊ pax eſt electis ei⁹. Impij autem ſm
que cogitauerūt correptionē habebūt:
qui neglexerūt iuſtū: ⁊ a dn̄o receſſerūt.
C Sapientiã eni ⁊ diſciplinã qui abijcit
infelix eſt: ⁊ vacua eſt ſpes illoꝝ: et labo
res ſine fructu: ⁊ inutilia opa eoꝝ. Mu-
lieres eoꝝ inſēſate ſūt ⁊ neq̄ſſimi filij il
Luc.23.d lorū. Maledicta creatura eoꝝ: qm̄ felix
Gal.4.d. eſt ſterilis ⁊ incoinquinata: que neſciuit
thorū in delicto. Habebit fructū in re-
ſpectione aiaꝝ ſanctaꝝ. Et ſpado qui
nō operat⁹ eſt ꝑ man⁹ ſuas iniq̄tatem:
nec cogitauit aduerſus deū nequiſſima
Dabit̄ eni illi fidei donū electū: ⁊ ſors
in templo dei acceptiſſima. Bonorū eni
laboꝝ glo'ſus eſt fruct⁹: ⁊ que nō conci
dit radix ſapiētie. Filij aūt adulterorũ
in conſūmatione erūt: ⁊ ab iniquo tho-
ro ſemen exterminabit̄. Et ſi quidē lon
ge vite erūt: in nihilū cōputabunt̄: ⁊ ſi-
ne honore erit nouiſſima ſenect⁹ illorū.
Et ſi celeri⁹ defuncti fuerint: non habe-
bunt ſpem: nec in die agnitiōis allocuti
onē. Nationes eni inique: dire ſunt cō-
ſummationis. IIII
O Qm̄ pulchra ē caſta generatio cū
claritate. Immortalis eſt eni me
moria illi⁹: qm̄ ⁊ apud deum nota eſt et
apud hoies. Cū p̄ſens eſt, imitant̄ illã: ⁊
deſiderant eam cū ſe eduxerit: ⁊ in ꝑpe-
tuum coronata triūphat: incoinquina-
torū certaminū premiū vincens. Multi
gena autē impioꝝ mlt̄itudo nō erit vti
lis: ⁊ ſpuria vitulamina nō dabūt radi-
ces altas: nec ſtabile firmamentū collo-
cabunt. Et ſi in ramis in tempe germi-
nauerint: infirmiter poſita a vento cō-
mouebunt̄: ⁊ a nimietate ventoꝝ eradi
cabunt̄. Confringent̄ eni rami incōſum
mati: ⁊ fruct⁹ illoꝝ inutiles ⁊ acerbi ad
mãducandū: ⁊ ad nihilū apti. Ex iniq̄s
eni oēs filij qui naſcunt̄ teſtes ſunt ne-
quitie aduerſus parētes in interrogati-
one ſua. Juſt⁹ aūt ſi morte p̄occupatus
fuerit: in refrigerio erit. Senect⁹ eni ve
nerabil' eſt: nō diuturna: neq; ãnoꝝ nu-
mero cōputata. Cani aūt ſunt ſenſus ho
minis: ⁊ etas ſenectut̄ vita imaculata.
Placens deo fact⁹ dilectus: ⁊ viuēs in-
ter pctōres tranſlat⁹ eſt. Rapt⁹ eſt ne ma
licia mutaret intellectū ei⁹: aut ne fictio
deciperet aiam illi⁹. Faſcinatio eni nu
gacitatis obſcurat bona ⁊ inconſtantia
ꝯcupiſcentie tranſuertit ſenſuz ſine ma-
licia. Conſūmat⁹ in breui expleuit tem-
pora mlt̄a. Placita eni erat deo aia il-
lius: ꝑpter hoc ꝓperauit educere illū de
medio iniquitatū. Populi autē viden-
tes ⁊ nō intelligentes: nec ponētes in p̄-
cordijs talia: qm̄ gr̄a dei ⁊ miſcdia ē in
ſanctos ei⁹: ⁊ reſpectus ſup electos illi⁹
Condemnat aūt iuſtus mortuus viuos
impios: ⁊ iuuent⁹ celeri⁹ cōſummata
longã vitã iniuſti. Uidebūt eni finē ſa-
pientis ⁊ nō intelligent q̄d cogitauerit
de illo de⁹: ⁊ quare minuerit illum dn̄s.
Uidebūt eni ⁊ cōtemnēt eū: illos aūt de
us irridebit. Et erūt poſt hec decidētes
ſine honore: ⁊ in cōtumelia inter mortu

os in ꝑpetuū. Quoniā dirūpet illos in-
flatos ſine voce: et commouebit illos a
fundamētis: ꝛ vſq ad ſupmū deſolabū
tur. Et erūt gementes: ꝛ memoria illoꝝ
periet. Uenient in cogitatiōe peccatoꝝ
ſuoꝝ timidi: ꝛ traducēt illos ex aduer-
ſo iniquitates ipſorum. V

Tunc ſtabūt iuſti in magna con-
ſtantia aduerſus eos q̄ ſe angu-
ſtiauerūt: ꝛ qui abſtulerunt labo
res eoꝝ. Uidentes turbabuntur timore
horribili: ꝛ mirabuntur in ſubitatiōe in-
ſperate ſalutꝭ gemētes p̄ anguſtia ſpūs
dicētes intra ſe: penitētiā agentes et p̄
anguſtia ſpūs gemētes. Hi ſunt q̄s ha-
buim⁹ aliqn̄ in deriſum ꝛ in ſimilitudinē
improperij: nos inſenſati vitā illoꝝ eſti
mabam⁹ inſaniā: ꝛ finē illoꝝ ſine hono
re. Ecce quō computati ſunt inter filios
dei: ꝛ inter ſanctos ſors illoꝝ eſt. Ergo
errauim⁹ a via veritatis: ꝛ iuſticie lumē
nō luxit nobis: ꝛ ſol intelligētie non eſt
ortus nobis. Laſſati ſum⁹ in via iniqui
tatis ꝛ ꝑditionis: ꝛ ambulauimus vias
difficiles: viam autē dn̄i ignorauimus.
Quid nobis ꝓfuit ſupbia? aut diuitia-
rū iactantia qd̄ cōtulit nobis? Tranſie-
runt om̄ia illa tanq̄ vmbra ꝛ tanq̄ nū-
cius ꝑcurrens. Et tanq̄ nauis que per-
trāſit fluctuantē aquā: cui⁹ cū ꝑterierit
nō eſt veſtigiū inuenire: neq ſemitā ca-
rine illi⁹ in fluctib⁹: aut auis que trāſ-
volat in aere: cui⁹ nullū inuenitur argu-
mentū itineris illius: ſed tn̄ ſonit⁹ ala-
rum verberans leuē ventū: ꝛ ſcindens
ꝑ vim itineris aerē: cōmotis alis tranſ-
uolauit: ꝛ poſt hoc nullū ſignū inuenitur
itineris illi⁹: aut tanq̄ ſagitta emiſſa in
C locū deſtinatū: diuiſus aer cōtinuo in ſe
recluſus eſt vt ignoretur tranſit⁹ illius:
ſic ꝛ nos nati cōtinuo deſinimus eſſe: et
virtutis quidē nullū ſignum valuimus
oſtendere: in malignitate aūt noſtra cō-
ſumpti ſum⁹. Talia dixerūt in inferno:
ū.8 hi qui peccauerūt: qm̄ ſpes impij tanq̄
lanugo eſt que a vento tollitur: ꝛ tāq̄ ſpu
ma gracilis q̄ a procella diſpergitur: ꝛ tā-
q̄ fum⁹ qui a vēto diffuſus eſt et tan-
q̄ memoria hoſpitꝭ vni⁹ diei ꝑtereūtis
Juſti aūt in ꝑpetuū viuent: ꝛ apud dn̄m
eſt merces eoꝝ: ꝛ cogitatio illorū apud
altiſſimū. Ideo accipient regnū decoris
diadema ſpeciei de manu dn̄i: qm̄ dexte
ra ſua teget eos: ꝛ in brachio ſancto ſuo
D defendet illos. Et accipiet armaturam
zelus illi⁹: ꝛ armabit creaturā ad vltio-
nem inimicoꝝ. Induet ꝓ thorace iuſti-
ciā: ꝛ accipiet ꝓ galea iudiciū certum.
Sumet ſcutū inexpugnabile equitatē:
acuet autē dirā irā in lanceam: et pu-
gnabit cū illo orbis terrarū cōtra inſen
ſatos. Ibunt directe emiſſiōes fulgurū:
ꝛ tanq̄ a bene curuato arcu nubiū ex-
terminabuntur: ꝛ ad certū locū inſilient.
Et a petroſa ira plene mittentur grandi-
nes: ꝛ ſcandeſcet in illos aqua maris: et
flumina cōcurrent duriter. Contra illos
ſtabit ſpirit⁹ virtutꝭ: ꝛ tanq̄ turbo ven
ti diuidet illos: ꝛ ad heremū ꝑducet om
nē terrā iniquitatꝭ illoꝝ: ꝛ malignitas
euertet ſedes potentiū. VI A

Melior eſt ſapiētia q̄ vires: et vir Eccſ.9.d.
prudens q̄ fortꝭ. Audite ergo re
ges et intelligite: diſcite iudices
finiū terre. Prebete aures vos q̄ cōtine
tis multitudines ꝛ placetis vobis in tur
bis nationū: qm̄ data eſt a dn̄o poteſtas
vobis: ꝛ virt⁹ ab altiſſimo: qui interro- Ro.13.a
gabit opera vr̄a ꝛ cogitatiōes ſcrutabi-
tur: qm̄ cū eſſetis miniſtri regni illi⁹: nō
recte iudicaſtis nec cuſtodiſtis leges iu-
ſticie: neq ſm̄ voluntatem dei ambula
ſtis. Horrende ꝛ cito apparebit vobis:
quoniā iudiciū duriſſimū in his qui p̄-
ſunt: fiet. Exiguo enim conceditur miſeri
cordia: potētes aūt potēter tormēta pa
tientur. Nō eni ſubtrahet ꝑſonā cuiuſ-
q̄ de⁹ qui eſt oīm dn̄ator: nec verebitur B
magnitudinē cuiuſq̄: qm̄ puſillū ꝛ ma
gnum ipſe fecit: et equaliter eſt illi cura
de om̄ib⁹. Fortiorib⁹ autē fortior inſtat
cruciatio. Ad vos ergo reges ſūt hi ſer-
mones mei: vt diſcatꝭ ſapientiā ꝛ ne ex-
cedatis. Qui eni cuſtodierint iuſticiā:
iuſte iudicabuntur: ꝛ qui didicerint iuſta:
inueniēt quid reſpōdeant. Concupiſcite
ergo ſermōes meos ꝛ diligite illos: ꝛ ha
bebitis diſciplinā. Clara eſt et que nūq̄
marceſcit ſapiētia: ꝛ facile videtur ab his
qui diligūt eam: ꝛ inuenitur ab his q̄ que
runt illam. Preoccupat qui ſe concupi-
ſcunt: vt illis ſe prior oſtēdat. Qui de lu C
ce vigilauerit ad illā nō laborabit: aſſi-
dentem eni illā forib⁹ ſuis inueniet. Co-
gitare ergo de illa ſenſus eſt conſūmat⁹:
ꝛ qui vigilauerit ꝓpter illā: cito erit ſe-
curus. Qm̄ dignos ſe circūit ipſa q̄rens:
ꝛ in vijs ſuis oſtendet ſe illis hilariter:
ꝛ in om̄i ꝓuidētia occurret illis. Initi-
um eni illius veriſſima eſt diſcipline cō
cupiſcētia. Cura ergo diſcipline dilectio
eſt: et dilectio cuſtodia legum illius eſt.

Cuſtoditio autē legum cōſummatio in-
corruptionis eſt: incorruptio autē facit
eſſe primū deo. Cōcupiſcētia itaqȝ ſapi
D entie deducit ad regnū ꝑpetuū. Si ergo
delectamini ſedib⁹ ⁊ ſceptris o reges po
puli: diligite ſapientiā vt in ꝑpetuū re-
gnetis. Diligite lumē ſapiētie: om̄s qui
p̄eſtis ppl'is. Quid eſt autem ſapiētia et
queadmodū facta ſit: referam: ⁊ nō ab-
ſcondam a vobis ſacramēta dei: ſed ab
initio natiuitat̄ inueſtigabo: ⁊ ponā in
lucem ſcientiā illi⁹: ⁊ nō p̄teribo verita-
tem: neqȝ cū inuidia tabeſcente iter ha-
bebo: qm̄ tal' homo nō erit particeps ſa
pientie. Multitudo aūt ſapientiū: ſani-
tas eſt orbis terrarū: ⁊ rex ſapiēs popu-
li ſtabilimentū eſt. Ergo accipite diſci-
plinam per ſermones meos: et proderit
vobis. VII
A S Um quidē ⁊ ego mortal' homo ſi
milis omib⁹: ⁊ ex genere terreno
illi⁹ qui prior fact⁹ eſt: ⁊ in ventre matr̄
figurat⁹ ſum caro: decē menſiū tempore
coagulat⁹ ſum in ſanguine: ex ſemie ho
minis: ⁊ delectamēto ſomni cōueniēte.
Et ego nat⁹ accepi cōmunē aerem: et in
ſimiliter factā decidi terrā: ⁊ primā vo-
cem ſimilē omib⁹ emiſi plorans. In in-
uolumētis nutrit⁹ ſum: ⁊ magnis curis
Nemo eni ex regib⁹ aliud habuit nati-
uitatis initiū. Un⁹ ergo introit⁹ eſt om-
nib⁹ ad vitā: ⁊ ſimil' exit⁹. Propter hoc
optaui ⁊ dat⁹ eſt mihi ſenſus: ⁊ inuoca-
ui: ⁊ venit in me ſpirit⁹ ſapiētie. Et p̄po
ſui illam regnis ⁊ ſedib⁹: ⁊ diuitias ni-
hil eſſe dixi in cōparatiōe illi⁹. Nec cōpa
Job. 28.c raui illi lapidē p̄cioſum: qm̄ om̄e aurū
in cōparatione illius arena eſt exigua: ⁊
tanq̄ lutū eſtimabitur argentū in con-
ſpectu illi⁹. Sup ſalutē ⁊ ſpeciem dilexi
B illam: ⁊ ꝑpoſui pro luce habere illā: qm̄
inextinguibile eſt lumē illius. Uenerūt
autē mihi omia bona pariter cū illa: et
innumerabil' honeſtas ꝑ manus illius
⁊ letat⁹ ſum in omib⁹: quoniā antecede
bat me iſta ſapiētia: ⁊ ignorabam quo-
niā bonoꝝ omniū mater eſt. Quā ſine
fictione didici: ⁊ ſine inuidia cōmūico:
⁊ honeſtatē illi⁹ nō abſcondo. Infinit⁹
eni theſaur⁹ eſt homib⁹: quo q̄ vſi ſunt:
participes facti ſunt amicitie dei: pp̄ter
diſcipline dona cōmendati. Mihi autē
dedit de⁹ dicere ex ſentētia ⁊ preſumere
digna horū que mihi danf: quoniā ipſe
ſapiētie dux eſt: ⁊ ſapientiū emendator.
In manu eni illi⁹ ⁊ nos ⁊ ſermones no-
ſtri: ⁊ omis ſapiētia ⁊ operū ſciētie diſci
plina. Ipſe eni dedit mihi horū que ſūt C
ſcientiā verā: vt ſciā diſpoſitionē orbis
terrarū: ⁊ virtutes elementoꝝ: initiū et
cōſummationē ⁊ medietatē tempoꝝ: vi
ciſſitudinū ꝑmutatiōes: ⁊ cōſummatio-
nes tempoꝝ: ⁊ morū mutatiōes: diuiſio
nes tempoꝝ anni curſus: ⁊ ſtellaꝝ diſpo
ſitiones: naturas anialiū: ⁊ iras beſtia-
rū: vim ventoꝝ: ⁊ cogitatiōes hoim: dif
ferentias virgultoꝝ: ⁊ virtutes radicū:
⁊ quecūqȝ ſunt abſconſa ⁊ improuiſa di
dici. Omniū eni artifex docuit me ſapi-
entia. Eſt eni in illa ſpirit⁹ intelligētie
ſanct⁹: vnicus: multiplex: ſubtil': diſert⁹:
mobilis: incoquinat⁹: certus: ſuauis: a-
mans bonū: acutus: qui nihil vetat be-
nefacere: human⁹: benignus: ſtabil': cer-
tus: ſecur⁹: omnē habens virtutē: omia
ꝓſpiciens: ⁊ qui capiat omēs ſpūs intel
ligibiles: mūdus: ſubtilis: Omib⁹ enim
mobilib⁹ mobilior eſt ſapiētia. Attin-
git aūt vbiqȝ pp̄ter ſuā mundiciā. Ua-
por eſt eni virtutis dei: ⁊ emanatio que-
dam eſt claritat̄ om̄ipotētis dei ſince-
ra: ⁊ ideo nihil inquinatū in eā incur-
rit. Candor eſt eni lucis eterne ⁊ ſpecu-
lum ſine macula dei maieſtat̄: ⁊ imago
bonitatis. Et cū ſit vna: omia pōt: et in
ſe ꝑmanēs: omia innouat: ⁊ ꝑ nationes
in anias ſāctas ſe trāſfert. Amicos dei
⁊ ꝓphetas conſtituit. Neminē eni dili-
git deus: niſi eū qui cū ſapientia inhabi
tat. Eſt eni hec ſpecioſior ſole: ⁊ ſup om-
nē diſpoſitionē ſtellarū: luci cōparata
inuenif prior. Illi ſuccedit nox: ſapiām
autē nō vincit malicia. VIII
A Ttingit ergo a fine vſqȝ ad finē
a fortiter: et diſponit oia ſuauiter.
Hanc amaui ⁊ exquiui eā a iu-
uentute mea: ⁊ queſiui ſpōſam mihi eā
aſſumere: ⁊ amator fact⁹ ſum forme illi-
us. Generoſitatē illius glorificat cōtu-
berniū habens dei: ſed omniū dñs dile-
xit illam. Doctrix eni eſt diſcipline dei ⁊
electrix operū illi⁹. Et ſi diuitie appetū-
tur in vita: quid ſapientia locupletius
que operaf omia? Si autē ſenſus ope-
ratur: quis hoꝝ que ſunt magis q̄ illa
eſt artifex? Et ſi iuſticiā quis diligit: la-
bores hui⁹ magnas habēt virtutes. So
brietatē eni ⁊ prudentiā docet: ⁊ iuſtici
am ⁊ virtutē: quib⁹ vtili⁹ nihil eſt in vi
ta homib⁹. Et ſi multitudinē ſciētie de-
ſiderat quis: ſcit p̄terita ⁊ de futur̄ eſti-
mat: ſcit verſutias ſmonū ⁊ diſſolutio-

nes argumentoꝝ: ſigna ⁊ monſtra ſcit
añq̄ fiãt: ⁊ euent⁹ tempoꝝ ⁊ ſeculoꝝ.
Propoſui ergo hanc adducere mihi ad
cõuiuandũ: ſciẽs qm̄ mecũ colcabit de
bonis: ⁊ erit allocutio cogitatiõis et te
dij mei. Habebo ꝑpter hãc claritatem
ad turbas: ⁊ honorẽ apud ſeniores. Ju
uenis ⁊ acut⁹ inueniar in iudicio: ⁊ i cõ
ſpectu potentũ ãmirabilis ero: ⁊ faci
es principũ mirabũť me. Tacentẽ me
ſuſtinebũt: loquentẽ me reſpiciẽt: ⁊ ſer
mocinãte me pl̄a: man⁹ ori ſuo iponẽt.
Preterea hẽbo per hãc imortalitatẽ: ⁊
memoriã eternã his q̄ p⁹ me futuri ſũt
relinquã. Diſponã ꝑplos: ⁊ natiões mi
hi erunt ſubdite. Timebũt me audien
tes reges horrẽdi: ⁊ in multitudie vide
bor bon⁹: ⁊ in bello fortis. Jntrãs i do
mũ meã cõquieſcã cũ illa. Nõ eni habz
amaritudinẽ ↄuerſatio illi⁹: nec tediũ
cõuict⁹ illi⁹: ſꝫ leticiã ⁊ gaudiũ. Hec co
gitans apud me: ⁊ cõmemorãs in cor
de meo qm̄ imortalis ẽ in cogitatiõe ſa
piẽtia: ⁊ in amicicia illi⁹ delectatio bo
na: ⁊ in opib⁹ manuũ illi⁹ honeſtas ſi
ne defectiõe: ⁊ in certamie loq̄le illi⁹ ſa
piẽtia: ⁊ p̄claritas in coicatiõe ſermo
nũ ipſius: circũibã querẽs vt mihi illã
aſſumerẽ. Puer aũt erã ingenioſus: et
ſortitus ſũ aiam bonã. Et cũ eẽm ma
gis bonus: veni ad corp⁹ incoinquina
tũ. Et vt ſciui qm̄ aliter nõ poſſem eſſe
continẽs niſi deus det: ⁊ hoc ipm̄ erat
ſũma ſapia: ſcire cuius eẽt hoc donũ.
adij dñm ⁊ dep̄cat⁹ ſũ illũ ⁊ dixi ex to
tis p̄cordijs meis. IX

D Eus patrũ meoꝝ ⁊ dñe miſcdie
q̄ feciſti oia v̄bo tuo ⁊ ſapia tua
cõſtituiſti hoiem: vt dñaretˀ creature q̄
a te facta ẽ: vt diſponat orbẽ terrarũ i
equitate ⁊ iuſticia: et in directione cor
dis iudiciũ iudicet: da mihi ſediũ tuaꝝ
aſſtricẽ ſapiam: ⁊ noli me reprobare a
ps 5 pueris: qm̄ ſeru⁹ tuus ſũ ego: ⁊ fili⁹ an
cille tue: homo infirmus ⁊ exigui tpis
et minor ad intellectũ iudicij ⁊ legũ.
Et ſi quis erit cõſũmatus inter filios
3 hoim ſi abfuerit ab illo ſapia tua: in ni
28 hilũ cõputabiť. Tu aũt elegiſti me re
ra. gem pp̄lo tuo: ⁊ iudicẽ filioꝝ tuoꝝ ⁊ fi
liarũ. Et dixiſti me edificare templũ in
monte ſancto tuo: ⁊ in ciuitate habita
tionis tue altare: ſimilitudinẽ taberna
culi ſancti tui: quod p̄paraſti ab initio
c et tecũ ſapia tua: que nouit opa tua: q̄
et affuit tunc cũ orbẽ terrarũ faceres: ⁊

ſciebat quid eſſet placitũ oculis tuis: ⁊
q̄d directũ in p̄ceptis tuis. Mitte illaꝫ
de celis ſanctis tuis: ⁊ a ſede magnitu
dinis tue: vt mecũ ſit ⁊ mecũ laboret vt
ſcia quid acceptũ ſit apud te. Scit eni C
illa oia et intelligit: ⁊ deducet me i opi
bus meis ſobrie: et cuſtodiet me in ſua
potẽtia. Et erũt accepta opa mea: ⁊ diſ
ponã pp̄lm tuũ iuſte: ⁊ ero dignus ſedi
um pr̄is mei. Quis eni hoim poterit ſci Eſa.40.c
re cõſiliũ dei? Aut quis poterit cogita Ro.11.d
re quid velit de⁹. Cogitatiões eni mor
taliũ timide: ⁊ incerte ꝓuidẽtie noſtre.
Corp⁹ eni qd̄ corrũpiť aggrauat aiam
⁊ terrena inhabitatio deprimit ſenſum D
multa cogitãtẽ. Et difficile eſtimam⁹
q̄ in terra ſũt: ⁊ que in ꝓſpectu ſunt in
uenim⁹ cũ labore. Que in celis ſũt aũt
q̄s inueſtigabit? Senſũ aũt tuũ q̄s ſci
et niſi tu dederis ſapiam ⁊ miſeris ſpi
ritũ ſanctũ tuũ de altiſſimis: ⁊ ſi corre
cte ſint ſemite eoꝝ qui ſunt in terris: et
que tibi placẽt didicerint hoies? Nã ꝑ
ſapientiã ſanati ſũt quicũq̄ placuerũt
tibi dñe a principio. X A

H Ec illum qui prim⁹ format⁹ ẽ a Gen.1.d
deo pater orbis terrarũ: cũ ſol⁹
eſſet creatus cuſtodiuit: ⁊ edux
it illum a delicto ſuo. Et eduxit illũ de Gen.2.b.
limo terre: ⁊ dedit illi virtutẽ continẽ
di oia. Ab hac vt receſſit iniuſtus i ira Gen.4.b
ſua: ꝑ irã homicidij fraternitas deper
ijt. Propter qd̄ cũ aq̄ deleret terrã ſa Gen.7.d.
nauit iterũ ſapia: ꝑ cõtẽptibile lignũ
iuſtũ gubernãs. Hec ⁊ in cõſenſu ſup Gen.11.d.
bie cũ ſe natiões extuliſſent ſciuit iuſtũ
⁊ cõſeruauit ſine querela deo: ⁊ i filijs
miſcdiam fortẽ cuſtodiuit. Hec iuſtũ a Gen.19.e.
pereũtib⁹ ipſis liberauit fugientẽ: de B
ſcẽdẽte igne in pentapoli: quib⁹ in teſti
moniũ neq̄cie fumigabũda ↄſtat deſer
ta terra: ⁊ in certo tpe fruct⁹ hñtes ar
bores: ⁊ incredibilis aie memoria ſtãs
figmentũ ſalis. Sapiam eni p̄tereũtes
nõ tm̄ in hoc lapſi ſũt vt ignorarẽt bo
na: ſed ⁊ inſipiẽtie ſue reliquerũt hoib⁹
memoriã: vt in his que peccauerũt: nec
latere potuiſſent. Sapia autẽ hos qui
ſe obſeruant a dolorib⁹ liberabit. Hec Gen.28.b
aũt ꝓfugũ ire fratris iuſtũ deduxit per
vias rectas: ⁊ oſtendit illi regnũ dei: et
dedit illi ſciam ſanctoꝝ. Honeſtauit il
lũ in laborib⁹: ⁊ cõpleuit labores illi⁹.
Jn fraude circũueniẽtiũ illũ affuit illi
⁊ honeſtũ fecit illũ. Cuſtodiuit illũ ab C
inimicis: ⁊ a ſeductorib⁹ tutauit illum

Et certamē forte dedit illi vt vinceret
Gen.37.f. ꝛ ſciret qm̄ oīm potētioꝛ eſt ſapiā. Hec
venditū iuſtū non dereliquit: ſed a pec
catoꝛib⁹ liberauit eū: deſcenditq; cū il-
lo in foueā ꝛ in vinculis nō dereliqt il-
lum: donec afferret illi ſceptrū regni: et
potentiā aduerſus eos qui eū deprime
bant: ꝛ mēdaces oſtēdit qui macula-
uerunt illū: ꝛ dedit illi claritatē eternā
Exo.1.c Hec ppl'm iuſtū ꝛ ſemen ſine querela li
berauit a natiōibus que illū deprime-
bāt. Intrauit in aīam ſerui dei: ꝛ ſtetit
ꝯtra reges horrendos in portētis ꝛ ſig
D nis. Et reddidit iuſtis mercedē laborū
ſuoꝝ ꝛ deduxit illos in via mirabili: et
fuit illis in velamēto diei: ꝛ in luce ſtel
Exo.14.f. larū ꝑ noctē. Et tranſtulit illos ꝑ mare
rubrū ꝛ tranſuexit illos ꝑ aquā nimiā.
Inimicos aūt illoꝝ demerſit in mare: ꝛ
ab altitudine inferoꝝ eduxit illos. Ido
iuſti. tulerūt ſpolia impioꝝ: ꝛ decanta-
uerūt dn̄e nomē ſanctū tuū: ꝛ victrice
manū tuā laudauerūt pariter. Qm̄ ſapi
entia aperuit os mutoꝝ: et linguas in-
fantiū fecit diſertas. XI
A Irexit opa eoꝝ in manibus ꝓ-
b phete ſācti. Iter fecerūt ꝑ deſer
ta q̄ nō habitātur ꝛ ī locꝭ deſertꝭ
Exo.17.c. fecerūt caſas. Steterunt ꝯtra hoſtes ꝛ de
inimicis ſe vindicauerunt. Sitierūt et
inuocaueuerūt te: et data ē illis aqua
de petra altiſſima ꝛ requies ſitis d̄ lapi
de duro. Per que eni penas paſſi ſūt ini
mici illoꝝ: a defectione potus ſui: i eis
cū abūdarēt filii iſrl' lerati ſūt. Per hec
eū illis deeſſent bene cū illis actū eſt.
Nam pro fonte quidem ſempiterni flu
minis humanū ſanguinē dediſti iniuſtis
Qui cū minuerent ī traductiōe infanti
B um occiſoꝝ: dediſti illis abūdantē aq̄
inſperate: oñdens ꝑ ſitim que fuit: quē-
admodū: tuos exaltares: ꝛ aduerſarios
illoꝝ necares. Cum eni temptati ſunt ꝛ
quidē cū miſc'dia diſciplinā accipiētes
ſcierūt quēadmodū cū ira iudicati impii
tormēta paterent. Hos quidē tanq̄ pr̄
monens ꝓbaſti: illos aūt tanq̄ durus
rex interrogans cōdemnaſti. Abſentes
enim ꝛ p̄ntes ſimilr̄ torq̄bant. Duplex
eni illos accepat tediū: ꝛ gemit⁹ cū me
moria p̄teritoꝝ. Cū eni audirent ꝑ ſua
tormenta bn̄ ſecū agi: cōmemorati ſunt
dn̄m: admirantes in finē exit⁹. Quē eni
C in expoſitiōe prauā ꝓiectū deriſerunt:
in finē euent⁹ mirati ſūt. Nō ſimilr̄ iu
ſtis faciēs: ꝓ cogitatiōib⁹ aūt inſenſa-
tis iniqtates illoꝝ. Qꝺ quidā errantes
colebāt mutos ſerpētes ꝛ beſtias ſup-
uacuas: imiſiſti illis multitudinē muto
rū aīaliū in vindictā: vt ſcirēt qꝛ ꝑ que
peccat quis: per hec ꝛ torquet. Non eni
impoſſibilis erat oīpotens manus tua
que creauit orbē terraꝝ ex materia iui
ſa: imittere illis multitudinē vrſoꝝ: aut
audaces leones: aut noui generꝭ ira ple
nas et ignotas beſtias: aut vaporē ig-
neū ſpirātes: aut fumi odorē ꝓferentes
aut horrēdas ab oculis ſcintillas emit
tētes: quaꝝ nō ſolū leſura poterat illos
extermiare: ſed ꝛ aſpect⁹ ꝑ timorē occi-
dere. Nā et ſine his vno ſpū poterant D
occidi ꝓſecutionē paſſi ab ip̄is factꝭ ſu-
is: ꝛ diſpſi ꝑ ſpm̄ v'tutis tue: ſꝫ oīa ī mē
ſura ꝛ nūero ꝛ pōdere diſpoſuiſti. Mul
tū eni valere tibi ſoli ſuperat ſp: ꝛ v'tu
ti brachii tui quis reſiſtet? Qm̄ tanq̄
momentū ſtatere: ſic ē an̄ te orbis terra
rū: ꝛ tanq̄ gutta roris antelucani q̄ de-
ſcendit in terrā. Et miſereris oīm: quia
oīa potes: et diſſimulas pctā hoim ꝓpt̄
pniam. Diligis eni oīa que ſunt: ꝛ nihil
eoꝝ odiſti que feciſti: nec eni odiēs ali-
quid cōſtituiſti: aut feciſti. Quō aūt poſ
ſet aliquid ꝑmanere niſi tu voluiſſes?
aut quod a te vocatū nō eēt: ꝯſeruaret?
Parcis aūt oībus: quoniā tua ſunt dn̄e
qui amas animas. XII
O bonus et ſuauis ē dn̄e ſpūs
b tuus in oībus. Ideoq; hos qui
exerrant partib⁹ corripis: ꝛ d̄ q̄-
bus peccant āmones ꝛ alloqueris vt re
licta malicia credāt in te dn̄e. Illos eni
antiquos inhabitatores terre ſcē tue
quos exhorruiſti: quoniā odibilia opa
tibi faciebant ꝑ medicamia ꝛ ſacrificia
iniuſta: ꝛ filioꝝ ſuoꝝ necatores ſine mi
ſericordia: ꝛ ꝯmeſtores viſcerū hoim: et
deuoratores ſanguinis: ꝛ auctores pa-
rentes aiaꝝ inauxiliataꝝ ꝑdere volui-
ſti a medio ſacramēto tuo: ꝑ man⁹ pen
tū nr̄oꝝ: vt dignā ꝑciperēt ꝑegrinatio-
nē pueroꝝ dei: que tibi oīm charioꝛ eſt
terra. Sed et his tanq̄ hoib⁹ pepercíſti
et miſiſti anteceſſores exercitus tui ve-
ſpas vt illos paulatim exterminarent.
Nō qꝛ impotēs eras in bello ſubiicere
impios iuſtis: aut beſtiis ſeuis: aut ver
bo duro ſimul extermiare: ſed ꝑtib⁹ iu-
dicās dabas locū pnie: nō ignorās qm̄
nequā eſt natio eoꝝ: ꝛ naturalis mali-
cia ipſoꝝ: ꝛ qm̄ nō poterat mutari cogi
tatio illoꝝ ī perpetuū. Semen eni erat

maledictū ab initio: Nec timēs aliquē
veniā dabas pctis illoꝝ. Quis eni dicet
tibi: qđ feciſti? Aut qs ſtabit ꝯtra iudi-
ciū tuū? Aut qs in cōſpectu tuo veniet
vindex iniquoꝝ hoim? Aut quis tibi i-
putabit ſi perierint nationes quas tu
feciſti? Non ē eni alius deꝰ ꝙ tu: cui cu
ra ē dē oibꝰ: vt oñdas qm nō iniuſte iu
dicas iudiciū. Neqȝ rex neqȝ tyrānꝰ in
cōſpectu tuo inqrent de his qs pdidi-
ſti. Cū ḡ ſis iuſtus: iuſte oia diſponis: ip
ſum qȝ q nō debet puniri cōdēnas et ex
terū eſtimas a tua virtute. Uirtus eni
tua iuſticie initiū ē: ⁊ ob hoc ꝙ omniū
dñs es: oibus te parcere facis. Uirtutē
eni oñdis tu: qui nō crederis eē in vir-
tute ꝯſūmatus: ⁊ hos qui te neſciūt: in
audacia traducis. Tu aūt dñator vtu-
tis cū trāquillitate iudicas: ⁊ cum mag
na reuerētia diſponis nos. Subeſt eni
tibi cū volueris poſſe. Docuiſti eni po-
pulū tuū p talia opa: qm oportet iuſtū
eē ⁊ hūanū ⁊ bone ſpei feciſti filios tu-
os: qm iudicās das locū in pctis pnie.
Si eni inimicos ſeruoꝝ tuoꝝ et debi-
tos morti cū tāta cruciaſti attētiōe ⁊ li
beraſti dās tps locū p que poſſent mu-
tari a malicia: cū quāta diligētia iudi-
caſti filios tuos quoꝝ parentibꝰ iura-
mēta ⁊ cōuentiōes dediſti bonaꝝ pmiſ
ſionū? Cū ḡ das nobis diſciplinā inimi
cos noſtros mltipliciter flagellas vt bo
nitatē tuā cogitemꝰ iudicātes: ⁊ cū de
nobis iudicat ſperemus miſcdiam tuā
Unde et illis qui in vita ſua inſenſate
et iniuſte vixerūt: p hec que coluerunt
dediſti ſūma tormēta. Eteni in erroris
via diutius errauerūt deos eſtimantes
hec: que in animabꝰ ſūt ſupuacua: infā
tiū inſenſatoꝝ more viuentes. Propter
hoc tanqȝ pueris inſenſatis iudiciū in
deriſū dediſti. Qui aūt ludibriis ⁊ incre
pationibꝰ non ſunt correcti: dignū dei
iudiciū experti ſūt. In his eni q patie-
bant: moleſte ferebāt: in quibꝰ patien-
tes indignabant. Per hec quos puta-
bāt deos in ipis cū extermiarent: vidē
tes illū quē olim negabāt ſe noſſe: veꝝ
deū agnouerūt. Propter qđ ⁊ finis ꝯdē
nationis eoꝝ veniet ſup illos. XIII
A Vani ſunt aūt oēs hoies in qui-
bus nō ſubeſt ſcientia dei: et de
his que vident bona nō potue-
runt intelligere eū qui eſt: neqȝ opibus
attēdētes agnouerūt quis eſſet artifex
ſed aut ignē: aut ſpiritū: aut citatū ae-
rem: aut gyrū ſtellaꝝ: aut nimiā aquā:
aut ſolem: ⁊ lunā rectores orbis terraꝝ
deos putauerūt. Quoꝝ ⁊ ſi ſpecie dele-
cti deos putauerunt: ſciant quāto his
dñator eoꝝ ſpecioſior ē. Speciei eni ge-
nerator hec oia cōſtituit. Aut ſi virtutē
et opa eoꝝ mirati ſunt: intelligāt ab il
lis: qm qui hec fecit fortior eſt illis. A B
magnitudine eni ſpeciei ⁊ creature: co-
gnoſcibiliter poterit creator hoꝝ vide-
ri. Sed tñ adhuc in his minor eſt qrela
Et hi eni fortaſſe errāt deū querētes et
volētes inuenire. Eteni cū oibꝰ illiꝰ cō
uerſent: inquirūt ⁊ pſuaſū hñt: qm bo-
na ſunt que vident. Iteꝝ autē nec his
debet ignoſci. Si eni tm potuiſſent ſci-
re nō poſſent eſtimare ſeculū: quō huiꝰ
dñm non facilius inuenerūt? Infelices
autē ſunt: ⁊ inter mortuos ſpes illoꝝ ē
qui appellauerunt deos opa manuum
hoim: aurū et argentū artis inuentio-
nē: ⁊ ſilitudines aialiū: aut lapidē inu
tilē opus manus antique. Aut ſi quis C
artifex faber d ſilua lignū rectū ſecuerit Eſa.44.b.
et huiꝰ docte eradat oēm corticē: ⁊ arte
ſua vſus diligēter fabricet vas inutile
in cōuerſationē vite: reliquūs aūt eius
opis ad pparationē eſce abutat: ⁊ reli
quū hoꝝ qđ ad nullos vſus facit: lignū
curuū ⁊ verticibꝰ plenū ſculpat diligē-
ter p vacuitatē ſuā: ⁊ p ſciam ſue artis
figuret illud: ⁊ aſſimilet illud imagini
hois: aut alicui ex aialibus illud cōpa-
ret: pliniēs rubrica: ⁊ rubricūdū faciēs D
fuco corā illiꝰ: ⁊ oēm maculā q in illo
eſt pliniēs: et faciat ei dignā habitatio-
nē: et in pariete ponēs illud: ⁊ confir-
mās ferro ne forte cadat pſpiciēs illi:
ſciēs qm nō poteſt adiuuare ſe. Imago
eni ē: ⁊ opꝰ illi adiutoriū. Et de ſubſtā-
tia ſua: et de filiis ſuis: et d nuptiis: vo
tum faciēs inquirit. Nō erubeſcit loqui
cum illo qui ſine aia eſt: ⁊ p ſanitate q-
dem infirmū deprecat: et p vita rogat
mortuū: et in adiutoriū inutilē inuo-
cat: ⁊ p itinere petit ab eo qui ambula
re nō pōt: et acquirēdo et de opando et
de omniū rerū euentu petit ab eo qui ī
omnibus eſt inutilis. XIIII
Iterū alius nauigare cogitās et
p feros fluctus iter facere incipi
ens: ligno portāte ſe: fragilius li
gnū inuocat. Illud eni cupiditas acq-
rēdi excogitauit: ⁊ artifex ſapientia fa-
bricauit ſua. Tua aūt pater puidentia Exo.14.e
ab initio cūcta gubernat: qm dediſti in

mari viā et inter fluctus ſemitā firmiſ-
ſimā: oſtēdens qm̄ potens es ex oib9 ſa-
nare: etiā ſi ſine rate aliqs adeat mare.
Sed vt non eſſent vacua ſapiē tue opa
ꝓpter hoc etiā et exiguo ligno credunt
hoīes aīas ſuas: et trāſeūtes mare ꝑ ra
tem liberati ſunt. Sed et ab initio cum
perirent ſupbi gigātes: ſpes orbis ter-
raꝝ ad ratē cōfugiēs: remiſit ſeculo ſe-
mē natiuitatis: que manu tua erat gu
bernata. Benedictū ē eni lignū ꝑ quod
fit iuſticia. Per manus aūt qđ fit idolū
B maledictū ē: et ipm: et qui fecit illud: qꝛ
ille quidē opatus ē: illud aūt cū eēt fra
gile de9 cognominat9 ē. Similiter aūt
odio ſūt deo: impius ꝛ impietas eius.
Eteni qđ factū ē: cum illo qui fecit: tor
mēta patiet. Propter hoc ꝛ i idolis na
tionū nō erit reſpect9: qm̄ creature dei
in odiū facte ſūt ꝛ in tēptationē aīe ho
minū ꝛ i muſcipulā pedib9 inſipiētiū.
Initiū eni fornicatiōis ē exqſitio idolo
rū ꝛ adinuētio illoꝝ corruptio vite ē.
Neqꝫ eni erat ab initio: neqꝫ erūt in ꝑ
ꝑpetuū. Supuacuitas eni hoim nec ad
inuenit i orbē terraꝝ: ꝛ ideo breuis il-
loꝝ finis ē inuent9. Acerbo eni luctu
dolēs pr̄ rapti cito ſibi filij fecit imagi
nē: ꝛ illū q̄ tūc quaſi hō mortu9 fuerat:
nūc tanqꝫ deū colere cepit ꝛ conſtituit
inter ſeruos ſacra ꝛ ſacrificia. Deinde
interueniēte tpe: ꝯualeſcēte antiq̄ con
ſuetudine: hic error tāqꝫ lex cuſtoditus
eſt: ꝛ tyrānoꝝ impio colebant figmēta
C Et hos quos in palā homies honorare
nō poterāt ꝓpt̄ hoc q͡ lōge eēnt: a lōgi
q̄ figura eoꝝ allata euidētē imaginē re
gis quē honorare volebāt fecert: vt illū
q̄ aberat tāqꝫ pn̄tē colerēt ſua ſollicitu
dīe. Prouexit āt ad hoꝝ culturā ꝛ hos
qui ignorabāt: artificis eximia diligen
tia. Ille eni volēs plus placere illi qui
ſe aſſūpſit: elaborauit arte ſua vt ſilitu-
dinē in melius figuraret. Multitudo
aūt hoīm abducta ꝑ ſpēm opis: eū qui
ante tp̄s tanqꝫ hō honorat9 fuerat nūc
deū eſtimauerūt. Et hec fuit vite hūa-
ne deceptio qm̄ aut affectui aut regib9
deſeruientes hoies: incoīcabile nomē
lapidib9 et lignis impoſuerūt. Et non
ſuffecerat erraſſe eos circa dei ſciam: ſꝫ
et in magno viuētes inſcie bello: tot et
D tam magna mala pacez appellāt. Aut
eni filios ſuos ſacrificātes: aut obſcu-
ra ſacrificia faciētes aut inſanie plenas
vigilias hn̄tes: neqꝫ vitā neqꝫ nuptias
mūdas iam cuſtodiunt: ſed et ali9 aliū
per inuidiā occidit: aut adulterās con
triſtat: et oīa cōmixta ſunt: ſanguis: ho
micidiū: furū et fictio: corruptio ꝛ infi
delitas: turbatio ꝛ piuriū: tumult9: bo-
noꝝ dei imemoratio: aīaꝝ inquinatiō
natiuitatis imutatio: nuptiarū incōſtā
tia inordinatio mechie ꝛ impudicitie.
Infandoꝝ eni idoloꝝ cultura oīs mali
cā ē: ꝛ initiū ꝛ finis. Aut eni dū letāt
inſaniūt: aut certe vaticināt falſa: aut
viuūt iniuſte: aut piurāt cito. Dū eni cō
fidūt in idolis que ſūt ſine aīa male iu
rātes noceri ſe nō ſperant. Utraqꝫ ergo
illis euenient digne: qm̄ male ſenſerunt
de deo attendentes idolis: ꝛ iurauerūt
iniuſte in idolo cōtēnētes iuſticiā. Nō
eni iurantiū eſt virt9: ſed peccantiū pe-
na pambulat ſp̄ i iuſtoꝝ p̄uaricationē
U aūt deus noſter: ſua XV
t uis et verus es: patiēs ꝛ in mi-
ſericordia diſponens oīa. Eteni
ſi peccauerimus tui ſumus: ſciētes ma
gnitudinē tuā: ꝛ ſi non peccauerimus:
ſcimus quoniā apud te ſum9 computa
ti. Noſſe eni te cōſūmata iuſticia eſt: et
ſcire iuſticiā ꝛ ꝟtutē tuā: radix ē imor-
talitatis. Nō eni in errore induxit nos
hoim male artis excogitatio nec vmbra
picture: labor ſine fructu: effigies ſculp
ta ꝑ varios colores: cuius aſpectus dat
inſen ſato ꝯcupiſcētiā: ꝛ diligit mortue
imaginis effigiē ſine aīa. Maloꝝ ama
tores digni ſunt morte: qui ſpem habēt
in talib9: ꝛ q̄ faciūt illos: ꝛ qui diligūt:
et qui colūt. Sed ꝛ figulus mollē terrā
p̄mēs laborioſe fingit ad vſus noſtros
vnūquodqꝫ vas: ꝛ de eodē luto fingit
que mūda ſūt in vſum vaſa: ꝛ ſimiliter
que his ſunt cōtraria. Hoꝝ autē vaſo-
rū quis ſit vſus: iudex eſt figulus. Et cū
labore vano deū fingit de eodē luto: il
le qui pauloante de terra ꝺ̄ terra fact9
fuerat: ꝛ poſt puſillū reducit ſe vnde ac-
ceptus ē: repetit9 aīe debitū quā habe-
bat. Sed cura ē illi nō qꝛ laboraturus
eſt: nec qm̄ breuis illi vita ē: ſed cōcer-
tat aurificibus ꝛ argētarijs: ſed et era
rios imitatur: ꝛ gloriā p̄fert: qm̄ res ſu
peruacuas fingit. Cinis ē eni cor eius.
et terra ſupuacua ſpes illius: ꝛ luto vi
lior vita eius: qm̄ ignorauit q̄ ſe finxit
et qui inſpirauit illi aīam que opatur
et q̄ inſufflauit ei ſpm̄ vitalem. Sed ꝛ
eſtimauerūt luſū eſſe vitā nr̄am: ꝛ con-
uerſationē vite compoſitā ad lucruz et

oportere vndecūq3 etiā ex malo acq̄re-
re. Hic eni scit se sup oēs delinq̄re: q̄ ex
terre materia fragilia vasa ꝛ sculptilia
fingit. Omēs eni inſipiētes ꝛ infelices
ſupra modū aīe ſue ſupbi ſunt inimici
ppl'i tui: ꝛ imperātes illi: qm̄ oīa idola
.11 nationū deos eſtimauerūt quib⁹ neq3
13. oculoꝝ: viſus ē ad videndū: neq3 nares
ad pcipiendū ſpm̄: neq3 aures ad audiē
dū: neq3 digiti manuū ad tractādū: s3 ꝛ
pedes eoꝝ pigri ad ābulādū. Hō eni fe-
cit illos: ꝛ q̄ ſpm̄ mutuat⁹ ē: is finxit il
los. Nemo eni ſibi ſilem hō poterit deū
fingere. Cū eni ſit mortalis mortuū fin
git manib⁹ iniquis. Melior eni ē ipſe
his q̄s colit: q2 ip̄e quidē vixit cū eſſet
mortalis: il' aūt nūq3. S3 ꝛ aīalia mi
ſerrima colūt. Inſenſata eni cōparata
his: illis ſunt deteriora. S3 nec aſpectu
aliq̄s ex his aīalib⁹ bona pōt cōſpicere.
Effugerūt aūt di laudē ꝛ būdictōe3 ei⁹.

Ropter hec ꝛ his ſimilia XVI
p paſſi ſunt digne tormēta: ꝛ p mł-
titudinē beſtiaꝝ extermiati ſūt.
Pro quib⁹ tormētis bn̄ diſpoſuiſti popu
lū tuū: q̄bus dediſti ꝯcupiſcētiā delecta
mēti ſui nouū ſaporē eſcam parans eis
ortigometrā: vt illi quidē ꝯcupiſcentes
eſcam ꝑpter ea que illis oſtenſa ꝛ miſſa
ſunt: etiā a neceſſaria cōcupiſcētia auer
terent. Hi autem in breui inopes facti:
nouā guſtauerūt eſcam. Oportebat eni
illis ſine excuſatōe quidē ſupuenire in-
teritū exercētibus tyrānidē: his aūt tm̄
oſtēdere queadmodū inimici eorum ex-
.2 terminabant. Eteni cum illis ſupuenit
ſeua beſtiarū ira: morſib⁹ ꝑuerſoꝝ colu
broꝝ exterminabātur. Sed nō in perpe
tuū tua ira ꝑmāſit: ſed ad correptione3
in breui turbati ſūt: ſignū habētes ſalu
tis: ad cōmemorationē mādati legis tue.
Qui eni ꝯuerſus eſt: non p hoc qđ vide-
bat ſanabat: ſed p te oīm ſaluatorē. In
hoc autē oſtēdiſti inimicis tuis: quia tu
0.f es qui liberas ab oīni malo. Illos enim
locuſtarū ꝛ muſcarū occiderūt morſus:
ꝛ nō eſt inuēta ſanitas aīe illoꝝ: quia
digni erant ab huiuſmodi exterminari.
Filios autē tuos nec draconū nec vene
natorū vicerūt dentes. Miſericordia.n.
tua adueniēs ſanabat illos. In memo-
ria eni ſermonū tuoꝝ extermiabant: et
velociter ſanabātur: ne in altā inciden-
tes obliuionē nō poſſent tuo vti adiuto
rio. Eteni neq3 herba neq3 malagma ſa
nauit eos: ſed tu⁹ dn̄e ſermo qui ſanat
omia. Tu es dn̄e q̄ vite ꝛ mortis habes I.Regū.2.a
poteſtatem: ꝛ de deducis vſq3 ad portas Tobie.13.a
mortis ꝛ reducis. Hō aūt occidit q̄dem p
maliciā aīam ſuā: ꝛ cū exierit ſpūs non
reuertetur: nec reuocabit aīam que rece
pta eſt: ſed tuā manū effugere impoſſibl
le eſt. Negātes eni noſſe te impū p forti- C
tudinē brachij tui flagellati ſūt: nouis Exo.9.d
aquis ꝛ grādinib⁹ ꝛ pluuijs ꝑſecutiōem
paſſi: ꝛ p ignē cōſūmati. Quod eni mira
bile erat: in aqua que oīa extinguit: pl⁹
ignis valebat. Uindex eſt eni orbis iu-
ſtorum: Quoda3 eni tempe māſuetabat
ignis: ne cōburerent que ad impios miſ-
ſa erāt aīalia: ſed vt ipſi vidētes ſcirent:
qm̄ dei iudicio patiūtur ꝑſecutionē. Et
quodā tempe: i aqua ſupra v̄tutē ignis
exardebat vndiq3: vt iniquā terre natio
nē extermiaret. Pro q̄bus angeloꝝ eſca Exo.17.d
nutriuiſti populū tuū: ꝛ paratū pane3 Joh.16.d
de celo ꝑſtitiſti illis ſine labore: omē de Ps.77.
lectamētum in ſe habentē: ꝛ oīs ſaporis
ſuauitatē. Subſtātiā eni tuā ꝛ dulcedi-
nem tuā quā in filios habes oñdebas:
ꝛ deſeruiens vniuſcuiuſq3 volūtati. Ad
quod quiſq3 volebat: cōuertebatur. Nix
aūt ꝛ glacies ſuſtinebāt vim ignis: ꝛ nō
tabeſcebāt: vt ſcirent quoniā fruct⁹ ini-
micorū extermiabat ignis ardēs in grā
dine ꝛ pluuia coruſcās. Hoc aūt iterum D
nutrirent iuſti: ignis etiā ſue v̄tutis ob-
litus eſt. Creatura eni tibi factori deſer-
uiens exardeſcit in tormentū aduerſus
iniuſtos: ꝛ lenior fit ad bn̄faciēdū p his
qui in te cōfidunt. Propter hoc et tunc
omia trāſfigurata omniū nutrici gratie
tue deſeruiebēt: ad volūtatem eorū qui
a te deſiderati ſūt: vt ſcirent filij tui q̄s
dilexiſti dn̄e: qm̄ nō natiuitatis fructus
paſcūt homies: ſed ſermo tuus hos qui
in te crediderint. cōſeruat. Quod enim
ab igne nō poterat exterminari: ſtati ab
exiguo radio ſolis calefactū tabeſcebat:
vt notū omib⁹ eſſet: qm̄ oportet ꝑuenire
ſolem ad bn̄dictionē tuam: ꝛ ad ortum
lucis te adorare. Ingrati eni ſpes tanq3
hybernalis glacies tabeſcet: ꝛ diſperiet
tanq3 aqua ſupuacua. XVII

Agna ſunt enim iudicia tua do E
m mine: ꝛ inenarrabilia verba tua:
ꝑpter hoc indiſciplinate anime
errauerūt. Dū eni ꝑſuaſum habēt iniq̄
poſſe dn̄ari nationi ſancte: vinculis te- Exo.10.f.
nebrarū ꝛ longe noctis cōpediti: incluſi
ſub tectis fugitiui: ꝑpetue ꝓuidētie ia-
cuerūt: ꝛ dū putant ſe latere in obſcuris

peccatꝭ:tenebroſo obliuionis velamen-
to diſpſi ſunt:pauentes horrende:⁊ cum
ammiratiõe nimia ꝯturbati. Neqꝫ eni-
que ꝯtinebat illos ſpelunca ſine timore
cuſtodiebat:qm̄ ſonit⁹ deſcẽdens ꝯtur-
babat illos:⁊ ꝑſone triſtes illis apparẽ
B tes:pauorẽ illis ꝓſtabãt. Et ignis q̄dem
nulla vis poterat illis lumen ꝓbere:nec
ſiderũ limpide flãme illumiare poterãt
illã noctẽ horrendã. Apparebat aũt il-
lis ſubitane⁹ignis:timore plen⁹:⁊ timo
re ꝑcuſſi illi⁹ q̄ nõ videbaꝶ faciei eſtima
bant deteriora eſſe q̄ videbanꝶ:⁊ magi-
ce artis appoſiti erãt deriſus:⁊ ſapiẽtie
gloria correptio cũ cõtumelia. Illi enim
q̄ ꝓmittebãt timores ⁊ ꝯturbatiões ex-
pellere ſe ab aĩa languẽte:hi cũ deriſu:
pleni timore languebãt. Nam ⁊ ſi nihil
eos ex monſtris ꝯturbabat:trãſitu aĩa-
liũ ⁊ ſerpentiũ ſibilatiõe cõmoti:treme-
bundi peribãt:⁊ aerem quẽ nulla rõne
C q̄s effugere poſſet:negãtes ſe videre. Fre
quẽter.n. ꝓoccupãt peſſima:redarguen
te ꝯſcientia. Cũ ſit eni timida nequitia:
data eſt in oĩm cõdemnationẽ. Semper
eni preſumit ſeua ꝯturbata ꝯſcia. Nihil
eni eſt timor niſi ꝓſũptiõis adiutoriuꝫ:
proditio cogitatiõis auxilioꝝ. Et dum
ab intro minor eſt expectatio:maiorem
putat potentiã ei⁹ cauſe de qua tormen
tũ ꝓſtat. Illi aũt q̄ in potentẽ venere no
ctem:⁊ ab infimis ⁊ ab altiſſimis ſuper-
uenientẽ:eundẽ ſomnũ dormiẽtes ali-
qñ monſtrorũ exagitabanꝶ timore:ali-
qñ aĩe deficiebãt traductiõe. Subitane
us eni illis ⁊ inſperatus timor ſuꝑuene
rat. Deinde ſi q̄ſqꝫ ex illis decidiſſet:cu-
ſtodiebaꝶ in carcere ſine ferro recluſus.
D Si eni ruſtic⁹ quis erat:aut paſtor: aut
agri laboꝝ opari⁹ ꝓoccupat⁹ eſſet:inef-
fugibilẽ ſuſtinebat neceſſitatẽ. Una eni
catena tenebraꝝ omẽs erant colligati.
Siue ſpũs ſibilans:aut inter ſpiſſos ar
borũ ramos auiũ ſonus ſuauis:aut vis
aque decurrentꝭ nimiũ:aut ſonus vali-
dus ꝓcipitaꝝ petraꝝ:aut ludentiũ aĩa-
liũ curſus inuiſus:aut mugientiũ vali-
da beſtiarum vox:aut reſonãs de altiſſi
mis montib⁹ echo:deficiẽtes faciebat il
los ꝓ timore. Oĩs eni orbis terraꝝ lim-
pido illuminabaꝶ lumine:⁊ nõ impedi-
tis opib⁹ ꝯtinebaꝶ. Solis aũt illis ſuꝑ-
poſita erat grauis nox:imago tenebraꝝ
que ſuꝑuentura illis erat. Ipſi g̃
A ſibi erãt grauiores tenebre.
Exo.10.f. ſ Anctis aũt tuis maxi- XVIII
ma erat lux:⁊ hoꝝ quidẽ vocez inimici
audiebant:ſed figurã nõ vidiebant. Et
q2 nõ ⁊ ipſi eadẽ paſſi erant:magnifica-
bant te:⁊ qui ante leſi erant:q2 nõ lede-
banꝶ:gratias agebãt tibi:⁊ vt eſſet dif-
ferentia:te deũ petebãt. Propter quod
ignis ardentẽ colũnã ducez habuerunt
ignote vie:⁊ ſolẽ ſine leſura boni hoſpi-
tij ꝓſtitiſti. Digni quidẽ illi carere luce
⁊ pati carcerẽ tenebraꝝ qui incluſos cu
ſtodiebant filios tuos: ꝑ quos incipie-
bat incorruptũ legis lumẽ ſeculo dari.
Cũ cogitarẽt iuſtoꝝ occidere infantes:
⁊ vno expoſito filio ſed liberato i tradu
ctionẽ illoꝝ multitudinẽ filioꝝ abſtuli
ſti:⁊ pariter illos ꝑdidiſti in aqua vali-
da. Illa eni nox ante cognita eſt a patri
bus nr̃is:vt vere ſciẽtes quib⁹ iuramẽ-
tis crediderũt:aniequiores eẽnt. Suſce
pta eſt aũt a pp̄lo tuo ſanitas quidẽ iu-
ſtorũ:iniuſtoꝝ aũt exterminatio. Sicut
enim leſiſti aduerſarios nr̃os: ſic ⁊ nos
ꝓuocans magnificaſti. Abſconſe eni ſa
crificabant iuſti pueri bonoꝝ: et iuſti-
cie legẽ in concordiã diſpoſuerũt:ſimili
ter bona ⁊ mala ꝑcepturos iuſtos:patri
oĩm decantantes laudes. Reſonabat au
tẽ incõueniẽs inimicoꝝ vox: ⁊ flebilis
audiebaꝶ planctus ploratoꝝ infantiũ.
Simili autẽ pena ſeru⁹ cũ dño afflict⁹
eſt:⁊ popularꝭ hõ r̃gi ſimilia paſſus. Si
militer g̃ oẽs vno noĩe mortꝭ mortuos
habebãt innumerabiles. Nec eni ad ſe-
peliendũ viui ſufficiebãt:qñ vno momẽ
to que erat preclarior natio illoꝝ exter-
minata eſt. De oib⁹ eni nõ credentes ꝓ-
ꝑter bñficia:tũc cũ primũ fuit extermi-
niũ priogenitoꝝ ſpopõderunt pp̄lm dei
ſe eſſe. Cũ eni quietũ ſilentiũ contineret
oĩa:⁊ nox in ſuo curſu mediũ iter habe-
ret:oĩpotẽs ſermo tu⁹ dñe exiliẽs de ce-
lo a regalib⁹ ſedib⁹ : dur⁹ debellator in
mediã exterminij terrã ꝓſiliuit: gladi⁹
acutus inſimulatũ imperiũ tuũ portãs:
⁊ ſtans repleuit oĩa morte:⁊ vſqꝫ ad ce-
lũ attingebat ſtãs in terra. Tũc ꝯtinuo
viſus ſomnioꝝ maloꝝ turbauerũt illos
⁊ timores ſuꝑuenerũt inſperati. Et ali⁹
alibi ꝓiectus ſemiuiu⁹:ꝓpter quã mo-
riebaꝶ cauſam demõſtrabat mortꝭ. Ui-
ſiones eni que illos turbauerunt hec ꝓ-
monebãt:ne inſcij quare mala patiebã-
tur perirẽt. Tetigit aũt tũc ⁊ iuſtos tem
ptatio mortꝭ: ⁊ cõmotio i heremo facta
eſt mľtitudinis:ſed nõ diu ꝑmanſit ira
tua. Properans eni homo ſine querela

deprecari ꝑ ppl'is ꝓferens ſeruitutꝫ ſue
ſcutum orõnem: ꝛ ꝑ incẽſum deꝓcatio-
nẽ allegans: reſtitit ire: ꝛ finẽ impoſuit
neceſſitati: oñdens qm̃ tu⁹ eſt famulus.
Uicit aũt turbas nõ in virtute corporis
nec armatura potẽtie: ſed verbo illũ qui
ſe vexabat ſubiecit: iuramẽta parẽtum
ꝛ teſtamẽtũ cõmemorãs. Cũ eni iam a-
ceruatim cecidiſſent ſup alterutrũ mor-
tui: interſtitit: ꝛ amputauit impetum: et
diuiſit illã que ad viuos ducebat viam.
18. In veſte eni poderis quã habebat: totuſ
erat orbis terrarũ: ꝛ parentũ magnalia
in quattuor ordinib⁹ lapidũ erant ſcul-
pta: ꝛ magnificẽtia tua ĩ diademate ca-
pitis illius ſcripta erat: his aũt ceſſit q̃
extermiabat ꝛ hec extimuit. Erat eni ſo
la temptatio ire ſufficiẽs. XIX

Impijs aũt vſqꝫ in nouiſſimũ fi-
ne miſcdia ira ſupuenit. Preſcie
bat eni ꝛ futura illoꝝ: qm̃ cũ ipi
ꝑmiſiſſent vt ſe educerẽt: ꝛ cum magna
ſollicitudine ꝑmiſiſſent illos cõſeq̃ban
tur illos penitẽtie act⁹. Adhuc eni iter
manus habẽtes luctũ: ꝛ deplorantes ad
monumẽta mortuoꝝ: aliã ſibi aſſumpſe
rũt cogitatiõem inſciẽtie: ꝛ quos rogan
tes ꝓiecerãt: hos tãqꝫ fugitiuos ꝓſeque
bãtur. Ducebat eni illos ad hũc finẽ di
gna neceſſitas: ꝛ hoꝝ que acciderãt cõ-
memoratiõeꝫ amittebãt: vt q̃ deerãt tor
mẽtis: repleret punitio: ꝛ ppl'us quideꝫ
tuus mirabiliter trãſiret: illi aũt nouaꝫ
mortẽ inuenirẽt. Omis eni creatura ad
ſuũ gen⁹ ab initio refigurabaꝛ deſerui-
ens tuis ꝑceptis: vt pueri tui cuſtodirẽ-
tur illeſi. Nam nubes caſtra eoꝝ obum-
brabat: ꝛ ex aqua q̃ ante erat: terra ari-
da apparuit: ꝛ ĩ mari rubro via ſine im-
pedimẽto: ꝛ campus germinãs d̃ ꝓfun-
do nimio ꝑ quẽ oĩs natio trãſiuit: q̃ te-
gebaꝛ tua manu vidẽtes tua mirabilia
ꝛ mõſtra. Tãqꝫ eni equi depauerũt eſcã:
ꝛ tanqꝫ agni exultauerũt magnificãtes
te dñe q̃ liberaſti illos. Memores enim
erãt adhuc eoꝝ q̃ in icolatu illoꝝ facta
fuerãt: queãdmodũ ꝑ natiõe aĩaliuꝫ e-
duxit terra muſcas: ꝛ ꝑ piſcibus eructa
uit fluui⁹ multitudiem ranaꝝ. Nouiſſi-
me aũt viderũt nouã creaturã auiũ: cuꝫ
abducti cõcupiſcẽtia poſtulauerẽt eſcas
epulationis. In allocutiõe eni deſiderij
aſcẽdit illis de mari ortigometra: ꝛ ve-
xationes pctõribus ſupuenerũt nõ ſine
illis que añ facta erãt argumẽtis ꝑ vim
fluminũ. Iuſte eni patiebãtur ſm̃ ſuas
nequitias. Eteni deteſtabiliorẽ inhoſpi
talitatẽ inſtituerũt. Alij quidẽ ignotos
nõ recipiebãt aduenas: alij autẽ bonos
hoſpites in ſeruitutẽ redigebãt. Et non
ſolũ hec: ſed ꝛ alius quidẽ reſpect⁹ illo-
rũ erat: qm̃ inuiti recipiebãt extraneos
Qui aũt cũ leticia recepeẽt hos qui eiſ-
dem vſi erãt inſtitutis: ſeuiſſimis affli-
xerũt dolorib⁹. Percuſſi ſũt autẽ cecita- Gen.19.c
te: ſicut illi in forib⁹ iuſti cũ ſubitaneis
cooperti eſſent tenebris. Unuſq̃ſqꝫ trãſi
tũ oſtij ſui q̃rebat. In ſe eni elemẽta dũ D
cõuertũtur: ſicut in organo q̃litatis ſo-
nus immutaꝛ ꝛ oĩa ſuũ ſonũ cuſtodiũt.
Unde eſtimari ex ipſo viſu certo poteſt.
Agreſtia eni in aquatica cõuertebãtur:
ꝛ quecũqꝫ erãt natãtia: in terra tranſi-
bant. Ignis in aqua valebat ſupra ſuaꝫ Exo.9.c.
virtutẽ: ꝛ aqua extinguẽtis nature ob-
liuiſcebatur. Flãme ecõtrario corrupti-
biliũ aĩaliũ nõ vexauerũt carnes coam-
bulantiũ: nec diſſoluebãt illã que facile
diſſoluebaꝛ ſicut glacies bonam eſcam.
In oĩbus eni magnificaſti ppl'm tuum
dñe: ꝛ honoraſti: ꝛ nõ deſpexiſti: in oĩ
tempe ꝛ in oĩ loco aſſiſtens eis.

Explicit liber ſapiẽtie. Incipit ꝓ-
logus libri ieſu filij ſydrach q̃ Ec-
cleſiaſticus appellatur.

Ultorũ nobis ꝛ magnorũ per
legem ꝛ ꝓphetas alioſqꝫ q̃ ſe-
cuti ſunt illos ſapiẽtia demõ-
ſtrata eſt: in quib⁹ oportet lau
dare iſrael doctrine ꝛ ſapiẽtie cauſa: q2
nõ ſolũ ipſos loquẽtes neceſſe eſt eſſe pe
ritos: ſed etiã extraneos poſſe ꝛ diſcẽtes
ꝛ ſcribẽtes doctiſſimos fieri. Auus me⁹
ieſus poſtqꝫ ſe ampli⁹ dedit ad diligẽti-
am lectiõis legis ꝛ ꝓphetaꝝ ꝛ aliorũ li-
brorũ qui nobis a parẽtib⁹ nr̃is traditi
ſunt: voluit ꝛ ipſe ſcribere aliq̃d horum
q̃ ad doctrinã ꝛ ſapiam ꝑtinẽt: vt deſi-
derãtes diſcere ꝛ illoꝝ periti fieri magꝫ
magiſqꝫ attẽdant aĩo: ꝛ ꝯfirmẽtur ad
legitimã vitã. Hortor itaqꝫ venire vos
cũ beniuolẽtia: ꝛ attentiori ſtudio lecti-
onẽ facere: ꝛ veniã habere in illis in q̃-
bus videmur ſequẽtes imagineꝫ ſapieꝫ
ꝛ deficere in verboꝝ compoſitiõe. Nam
deficiẽt verba hebraica qñ fuerint trã-
ſlata ad alterã linguã. Nõ autẽ ſolũ hec:
ſed ꝛ ipſa lex ꝛ ꝓphete: ceteraqꝫ aliorũ
libroꝝ nõ paruã habẽt differẽtiam qñ
iter ſe dicũtur. Nã ĩ octauo ꝛ triceſimo

anno tempib⁹. Ptolomei euergetis re-
gis poſtꝗ̃ pueni in egyptũ: ⁊ cũ multuʒ
tp̄is ibi fuiſſeʒ: inueni ibi libros relictoſ
nõ parue neq̃ ꝯtẽnende doctrine. Ita-
q̃ bonũ ⁊ neceſſarium putaui ⁊ ipſe ali
quã addere diligentiã ⁊ laborẽ interp̄-
tandi librũ iſtuʒ: et multa vigilia attuli
doctrinã in ſpatio tp̄is ad illa que ad fi
nẽ ducũt librũ iſtũ dare: ⁊ illis q̇ volunt
animũ intendere ⁊ diſcere quẽadmodũ
oporteat inſtituere mores qui ſm̄ legeʒ
dñi ꝓpoſuerint vitã agere.

Explicit prologus. Incipit li-
ber Eccleſiaſticus Capl'm I

A Omnis ſapiẽtia
a dño deo eſt: ⁊ cuʒ illo fuit
ſemꝑ: ⁊ eſt ante euũ. Arenã
maris ⁊ pluuie guttas ⁊ di-
es ſeculi q̇s dinumerauit? Altitudinem
celi ⁊ latitudinẽ terre ⁊ ꝓfundũ abyſſi:
q̇s dimẽſus eſt? Sapiam dei p̄cedenteʒ
oĩa: q̇s inueſtigauit? Prior oĩm crea-
ta eſt ſapia: ⁊ intellect⁹ prudẽtie ab euo.
Fons ſapie verbũ dei i excelſis: ⁊ ingreſ-
ſus illi⁹ mãdata eterna. Radix ſapie cui
reuelata eſt: ⁊ aſtutias illi⁹ q̇s agnouit?
Diſciplina ſapiẽtie cui reuelata ẽ ⁊ ma
nifeſtata: ⁊ multiplicationẽ ingreſſus il
lius quis intellexit? Unus eſt altiſſim⁹:
creator oĩm oĩpotens: ⁊ rex potens: et
metuend⁹ nimis: ſedens ſuꝑ thronũ illi
B us ⁊ dñans deus. Ipſe creauit illã in ſpi
ritusancto: ⁊ vidit ⁊ dinumerauit ⁊ mẽ-
ſus eſt. Et effudit illã ſuꝑ oĩa opa ſua: ⁊
ſuꝑ oẽm carnẽ: ſm̄ datũ ſuũ: ⁊ p̄bet illã
diligentib⁹ ſe. Timor dñi gloria ⁊ glori-
atio ⁊ leticia ⁊ corona exultationis. Ti
mor dñi delectabit cor: ⁊ dabit leticiã et
gaudiũ in longitudinẽ dierũ. Timenti
dñm bene erit in extremis: ⁊ i die defun
ctionis ſue bñdicet. Dilectio dei hono-
rabilis ſapia: q̇bus aũt apparuerit in vi
ſu: diligũt eã: in viſione ⁊ in agnitione
Ps.110. magnaliũ ſuoꝝ. Initiũ ſapie timor dñi:
Prou.1.a.et ⁊ cũ fidelib⁹ in vulua cõcreat⁹ eſt: et cuʒ
9.b electis feminis graditur: ⁊ cũ iuſtis ⁊ fi
delibus agnoſcit. Timor dñi ſciẽtie re-
ligioſitas. Religioſitas cuſtodiet ⁊ iuſti-
ficabit cor: iocunditatem atq̃ gaudiuʒ
C dabit. Timenti deum bene erit: ⁊ in di-
ebus conſolationis illius benedicetur.
Plenitudo ſapiẽtie: timere deum: ⁊ ple-
nitudo a fructib⁹ illius. Omnẽ domuʒ
illius implebit generationibus: et rece-
ptacula a theſauris illi⁹. Corona ſapien
tie timor domini: replens pacem et ſalu
tis fructuʒ: ⁊ vidit ⁊ dinumerauit eam.
Utraq̃ autẽ ſunt dona dei. Scientiam
⁊ intellectũ prudentie: ſapiẽtia cõpartie
tur: ⁊ gloriã tenentiuʒ ſe exaltat. Radix
ſapientie eſt timere deum: ⁊ rami illius
longeui. In theſauris ſapientie intelle-
ctus et ſciẽtie religioſitas: execratio aũt
peccatorib⁹ ſapiẽtia. Timor dñi expel-
lit peccatũ. Naʒ qui ſine timore eſt: non
poterit iuſtificari: iracũdia enim animo
ſitatis illius ſubuerſio illi⁹ eſt. Uſq̃ in
temp⁹ ſuſtinebit patiens: ⁊ poſtea reddi
tio iocunditatis. Bonus ſenſus vſq̃ in
tempus abſcondet verba illius: et labia
multorũ enarrabũt ſenſum illi⁹. In the
ſauris ſapientie ſignificatio diſcipline:
execratio autẽ peccatori cultura dei. Fi
li cõcupiſcens ſapientiã conſerua iuſti-
ciam: et deus prebebit illã tibi. Sapien
tia enim et diſciplina timor domini: et
quod beneplacitum eſt illi: fides ⁊ man
ſuetudo ⁊ adimplebit theſauros illius.
Contumax nõ ſis: ⁊ incredibilis timori
dei: et ne acceſſeris ad illum duplici cor
de. Ne fueris hypocrita in conſpectu ho
minũ: et non ſcandalizeris in labiis tu-
is. Attende in illis ne forte cadas ⁊ ad-
ducas anime tue inhonorationem: ⁊ re
uelet deus abſconſa tua: et in medio ſy-
nagoge elidat te: quoniã acceſſiſti mali-
gne ad dominũ: et cor tuum plenum eſt
dolo ⁊ fallacia. II

Fili accedens ad ſeruitutem dei
f ſta in iuſticia et in timore: et pre
para aniam tuam tu ad tempta
tionem. Deprime cor tuum et ſuſtine: et
inclina aurem tuam et ſuſcipe verba in
tellectus: et ne feſtines in tempus ob-
ductionis. Suſtine ſuſtentationes dei:
coniungere deo et ſuſtine: vt creſcat in
nouiſſimo vita tua. Omne quod tibi ap
plicitum fuerit accipe et in dolore ſuſti
ne: et in humilitate tua patientiam ha-
be: quoniam in igne probatur aurum ⁊
argentum: homies vero receptibiles in
camino humiliationis. Crede deo et re-
cuperabit te: ⁊ dirige viam tuam ⁊ ſpe
ra in illũ. Serua timore illi⁹: ⁊ in illo
veteraſce. Metuẽtes dñm ſuſtinete mi
ſericordiã eius: ⁊ nõ deflectatis ab illo
ne cadatis. Qui timetis dñm credite il
li: et nõ euacuabit merces veſtra. Qui
timetis dñm ſperate in illũ: ⁊ in oble-

oblectationē veniet vobis miſicordia.
Qui timet̄ dn̄m diligite illū: ⁊ illumia
buntur corda vr̄a. Reſpicite filij nationes
hoīuz ⁊ ſcitote: q̄z nullus ſperauit i dn̄o
⁊ ↄfuſus eſt. Quis eni pmāſit i mādat̄
ei⁹: derelict⁹ ē? Aut q̄s iuocauit euz: et
deſpexit illū? Qm̄ pius ⁊ miſericors eſt
de⁹: ⁊ remitti: in die tribulatiōis pctā:
⁊ ptector ē oib⁹ exq̄rētibus ſe i vitate.
Ue duplici corde: ⁊ labijs ſceleſt̄ ⁊ ma
nib⁹ malefacientib⁹ ⁊ pctōri terrā ingre
diēti duab⁹ vijs. Ue diſſolutis corde: q̄
nō credūt deo: ⁊ ideo nō ptegētur ab eo.
Ue his q̄ pdiderūt ſuſtinētiā: ⁊ qui de-
reliquerūt vias rectas: ⁊ diuerterūt in
vias vias prauas. Et quid faciēt cū in-
ſpicere dn̄s? Qui timēt dn̄m nō erūt in-
credibiles verbo illius: ⁊ qui diligunt
illum cōſeruabūt verbum illius. Qui
timēt dominū inquirent que benepla-
cita ſunt ei: et qui diligunt eum reple-
buntur lege ipſius. Qui timēt dominū
preparabunt corda ſua: in cōſpectu illi
us ſanctificabūt animas ſuas. Qui ti-
mēt dn̄m cuſtodiūt mādata eius: et pa
cientiam habebūt vſq̄ ad inſpectionez
illius: dicentes: Si penitentiam non
egerimus: incidemus in manus dn̄i: et
nō in manus hoīuz. Scd̄m eni magni-
tudinē illi⁹: ſic miſericordia illius cum
ipſo eſt. III

Ilij ſapiētie eccleſia iuſtorū: et
f natio illorum obediētia ⁊ dilectio
Judicium patris audite filij: et
ſic facite vt ſalui ſitis. De⁹ eni honora-
uit patrem in filijs: ⁊ iudiciū matris ex
quirēs firmauit in filios. Qui diligit
deū exorabit p peccatis: ⁊ cōtinebit ſe
ab illis: ⁊ i oratiōe dierum exaudietur: ⁊ ſicut
q̄ theſaurizat: ita ⁊ q̄ honorificat matrē
ſuā. Qui honorat patrem ſuum iocūda
bitur in filijs: ⁊ i die orōnis ſue exaudi
etur. Qui honorat patrem ſuuz vita vi
uet lōgiore: ⁊ qui obedit patri refrige-
rabit matrem. Qui timet dn̄m hono-
rat parētes: et quaſi dn̄is ſeruiet his q̄
ſe genuerūt i ope ⁊ ſermōe ⁊ oī patiētia
Honora patrem tuum vt ſuperueniat ti-
bi bn̄dictio a deo: ⁊ bn̄dictio illius i no
uiſſimo manet. Bn̄dictio patris firmat
domos filiorum: maledictio aūt matr̄
eradicat fundamēta. Ne glorieris i cō-
tumelia patris tui: non eni eſt tibi glo-
ria ſed confuſio. Gloria eni hoīs ex ho-
nore patris ſui: ⁊ dedecus filij: pater ſi-
ne honore. Fili ſuſcipe ſenectam patr̄
tui: et nō cōtriſtes eū in vita illius: ⁊ ſi
defecerit ſenſu: veniaz da: ⁊ ne ſpernas
eum in tua virtute. Elemoſyna eni pa-
tris nō erit in obliuione. Nam pro pec
cato matris reſtituetur tibi bonū: ⁊ in iu
ſticia edificabitur tibi: et i die tribulatio
nis cōmemorabitur tui: ⁊ ſic̄ i ſereno gla
cies: ſoluentur peccata tua. Q̄z male fame C
eſt qui dereliquit patrem: ⁊ eſt maledi-
ctus a deo qui exaſperat matrē. Fili in
manſuetudine opera tua pfice ⁊ ſuper
hoīuz gloriam diligeris. Quāto magn⁹
es humilia te in oibus: ⁊ corā deo inue
nies gratiā: qm̄ magna potētia dei ſo-
lius: ⁊ ab humilib⁹ honoratur. Altiora te Prou.25.d
ne q̄ſieris: ⁊ fortiora te ne ſcrutat⁹ fue-
ris: ſed q̄ p̄cepit tibi deus illa cogita ſp
⁊ in plurib⁹ opib⁹ eius ne fueris curio-
ſus. Nō eſt enim tibi neceſſariuz ea que
abſcōdita ſūt videre oculis tuis. Inſup
uacuis reb⁹ noli ſcrutari multipliciter ⁊
in pluribus eius opibus nō eris curio
ſus. Plurima eni ſup ſenſū hoīuz oſten
ſa ſūt tibi. Multos enim ſupplantauit D
ſuſpitio illorum: ⁊ i vanitate detinuit ſen-
ſus illorum. Cor durū habebit male in no
uiſſimo: et q̄ amat periculū: i illo pibit.
Cor ingrediēs duas vias nō hēbit ſuc-
ceſſus: ⁊ prauū cor i illis ſcādalizabitur.
Cor nequā grauabitur i dolorib⁹: ⁊ pecca
tor adijciet ad peccādū. Synagoge ſu-
pborū nō erit ſanitas: frutex eni pecca-
ti eradicabitur in illis ⁊ nō intelligetur.
Cor ſapiēt̄ intelligetur in ſapia: et auris
bona audiet cū oī ↄcupiſcētia ſapiam.
Sapiēs cor ⁊ intelligibile abſtinebit ſe
a peccat̄: ⁊ in opibus iuſticie ſucceſſus
habebit. Ignē ardētē extinguit aqua ⁊
et elemoſyna reſiſtit peccat̄: ⁊ deus p-
ſpector eſt ei⁹ q̄ reddit gr̄am. Meminit
in poſterum: et in tp̄e caſus ſui inueniet
firmamētum. IIII

Ili elemoſynam pauperis ne de- A
f fraudet: et oculos tuos ne trāſ-
uertas a paupe. Animā eſuriē-
tem ne deſpexeris: ⁊ nō exaſperes pau-
perem in inopia ſua. Cor inopis ne af-
flixeris: ⁊ nō ptrahas datū anguſtiāti.
Rogationem cōtribulati ne abijcias: ⁊
nō auertas faciem tuam ab egeno. Ab
inope ne auertas oculos tuos ppt irā:
et nō relinq̄s querentib⁹ tibi retro ma-
ledicere. Maledicētis enim tibi in ama
ritudine anime exaudietur depcatio illi⁹
exaudiet aūt eum: qui fecit illuz. Cōgre-
gationi pauperū affabilem te facito: et

preſbytero humilia aīam tuā ⁊ magnato humila caput tuū. Declina pauperi ſine triſticia aurem tuā: ⁊ redde debitū tuū: ⁊ rn̄de illi pacifice in maſuetudine
B Libera eū qui iniuriam patit̄ de manu ſupbi: ⁊ non acide feras in anima tua. In iudicādo eſto pupillis miſericors vt pater: ⁊ p viro matri illoꝝ: ⁊ eris tu velut filius altiſſimi obediens: ⁊ miſerebitur tui magis q̄ mater. Sapiētia filijs ſuis vitaȝ inſpirat: ⁊ ſuſcipit inq̄rentes ſe: ⁊ preibit in via iuſticie: ⁊ qui illaȝ diligit: diligit vitā: ⁊ q̄ vigilauerint ad illam: complectent̄ placorem ei⁹. Qui tenuerint illam: vitā hereditabūt: ⁊ quo introibit benedicet de⁹. Qui ſeruiūt ei obſequētes erunt ſancto ⁊ eos qui diligunt illam: diligit deus. Qui audit illā iudicabit gentes: ⁊ q̄ intuet̄ illaȝ: pmanebit confidens. Si crediderit ei: hereditabit illā: ⁊ erūt in cōfirmatione creature illoꝝ: qm̄ in tēptatione ambulat cū eo: ⁊ in primis eligit eū. Timorem et
C metū et pbationē inducet ſup illum: ⁊ cruciabit illū in tribulatione doctrine ſue donec tēptet eū in cogitationib⁹ ſuis: ⁊ credat aīe illi⁹. Et firmabit illū: et iter adducet directū ad illuȝ: ⁊ letificabit illū: et denudabit abſconſa ſua illi: ⁊ theſaurizabit ſup illū ſcientiā ⁊ intellectum iuſticie. Si aūt oberrauerit derelinquet eū: et tradet euȝ in man⁹ inimici ſui. Fili ꝯſerua tp̄s: ⁊ deuita a malo. Pro anima tua ne cōfundaris dicere verū. Eſt eni cōfuſio adducēs pctm̄: et eſt ꝯfuſio adducēs gloriā ⁊ gratiam. Ne accipias faciē aduerſus faciē tuaȝ: nec aduerſus aīam tuā mendaciū. Ne reuerearis primū tuū in caſu ſuo: nec retineas verbū in tpe ſalut̄. Nō abſcō-
D das ſapiētiā tuaȝ in decore ſuo. In lingua eni ſapiētia dignoſcit̄: ⁊ ſenſus et ſcia ⁊ doctrina in verbo ſenſati: ⁊ firmamentū in opibus iuſticie. Non cōtradicas verbo v̄itatis vllo modo: ⁊ de mendacio ineruditiōis tue cōfundere. Non cōfundar̄ ꝯfiteri peccata tua: ⁊ ne ſubijcias te oī hoī pro peccato. Noli reſiſtere ꝯtra facieȝ potētis: nec coneris ꝯtra ictū fulmis. Pro iuſticia agonizare pro aīa tua: et vſq̄ ad morteȝ certa p iuſticia: ⁊ de⁹ expugnabit p te iīmicos tuos Noli citat⁹ eſſe in lingua tua: ⁊ inutilis et remiſſus in operib⁹ tuis. Noli eſſe ſicut leo in domo tua euertens domeſticos tuos: ⁊ opprimens ſubiectos tibi.

Non ſit porrecta manus tua ad accipiendum et ad dandum collecta. V

Oli attēdere ad poſſeſſiones ini-
n quas: et ne dixeris: eſt mihi ſufficiēs vita. Nihil eni pderit in tpe vindicte ⁊ obductiōis. Ne ſequaris in fortitudine tua ꝯcupiſcētiam cordis tui: ⁊ ne dixeris: Quō potui: aut q̄s me ſubijciet pter facta mea? De⁹ eni vindicās vindicabit. Ne dixer̄: Peccaui: ⁊ q̄d mihi accidit triſte? Altiſſim⁹ eni ē patiēs redditor. De ppiciato pctō noli eſſe ſine metu: neq̄ adijcias pctm̄ ſup peccatū: ⁊ ne dicas: Miſeratio dn̄i magna eſt: multitudinis peccatoꝝ meoꝝ miſerebit̄. Miſericordia eni ⁊ ira ab illo cito pximāt: ⁊ in pctōres reſpicit ira illi⁹. Non tardes cōuerti ad dn̄m: ⁊ ne differas de die in diē. Subito eni veniet ira illi⁹: ⁊ in tēpe vindicte diſperdet te. Noli anxius eſſe in diuitijs iniuſtis: nō eni pderūt tibi in die obductiōis et vindicte. Nō vētiles te in oēm ventuȝ: ⁊ nō eas in oēm viam. Sic eni oīs peccator pbat̄ in duplici lingua. Eſto firmus in via dn̄i: ⁊ in veritate ſenſus tui et ſciētia: ⁊ ꝓſequat̄ te verbū pac̄ ⁊ iuſticie. Eſto māſuet⁹ ad audiendū v̄buȝ dei vt intelligas: ⁊ cum ſapia pferes reſponſum verū. Si eſt tibi intellect⁹ reſpōde primo: ſin aūt: ſit man⁹ tua ſup os tuū: ne capiar̄ i verbo indiſciplinato ⁊ cōfundaris. Honor ⁊ gloria in ſermone ſenſati: ligua v̄o imprudēt̄ ſubuerſio eſt ipſi⁹. Nō appelleris ſuſurro i vita tua: ⁊ in lingua tua ne capiaris et cōfundar̄. Sup furē eni eſt ꝯfuſio ⁊ penitētia: ⁊ denotatio peſſima ſuper bilinguē: ſuſurratori aūt odiū ⁊ inimicitia ⁊ cōtumelia. Iuſtifica puſillū et magnuȝ ſimiliter. VI

Oli fieri p amico: inimicus pri-
n mo. Improperiū.n. ⁊ cōtumeliā malus hereditabit: ⁊ oīs peccator iuidus ⁊ bilinguis. Nō te extollas i cogitatiōe aīe tue velut taur⁹: ne forte elidat̄ virt⁹ tua per ſtulticiam: ⁊ folia tua comedat: ⁊ fruct⁹ tuos perdat: ⁊ relinquaris velut lignū aridū in heremo Aia eni nequā diſperdet qui ſe habet: ⁊ in gaudiū iīmicis dat illū ⁊ deducet in ſortem impioꝝ. Verbū dulce multiplicat amicos: et mitigat iīmicos ⁊ liguā eucharis in bono hoīe abūdabit. Multi pacifici ſint tibi ⁊ conſiliari⁹ ſit tibi vn⁹ de mille: Si poſſides amicū i tēpta

21.a 16.b eu.2 zoll. 11.a

tione poſſide eũ: ⁊ ne facile credas ei te
ipſũ. Eſt eni amicꝰ ẜm tp̄s ſuũ: ⁊ nõ ꝑ-
manebit in die tribulatõis. Et eſt ami-
cus ꝗ ꝯuertit᷑ ad inimicitiã: ⁊ eſt amicꝰ
7. ꝗ odiũ ⁊ rixam ⁊ ꝯuitia denudabit. Eſt
aũt amicꝰ ſocíꝰ mẽſe: ⁊ nõ ꝑmanebit in
die neceſſitatꝭ. Amicꝰ ſi ꝑmãſerit fixꝰ:
erit tibi q̃ſi coeq̃lis: ⁊ in domeſticꝭ tuis
fiducialiter aget. Si humiliauerit ſe ꝯ-
tra te: ⁊ a facie tua abſcõderit ſe: vnani
mem habebis amicitiã bonã. Ab iimi-
cis tuis ſeparare: ⁊ ab amicis tuis attẽ
de. Amicus fidelis: ꝓtectio foꝛtis: qui
aũt iuenit illũ: iuenit theſaurũ. Amico
fideli nulla eſt cõparatio: ⁊ nõ ẽ digna
põderatio auri ⁊ argẽti cõtra bonitatẽ
fidei illiꝰ. Amicꝰ fidelis medicamentũ
vite ⁊ imoꝛtalitatꝭ: ⁊ ꝗ metuũt dñm: in
uenient illũ. Qui timet deũ eque habe-
bit amicitiã bonã qm̃ ẜm illũ erit ami
cus illiꝰ. Fili a iuuẽtute tua excipe do-
ctrinã: ⁊ vſqꝫ ad canos iuenies ſapiam
Quaſi is ꝗ arat ⁊ qui ſemiat accede ad
eam: ⁊ ſuſtine bonos fructus illius. In
oꝑe enim ipſiꝰ exiguũ laboꝛabis: ⁊ cito
edes de generatiõe illiꝰ. Q̃ aſpera ẽ ni
mium ſapia indoctis hoibus: ⁊ nõ per-
manebit in illa excoꝛs. Quaſi lapidis
virtus ꝓbatio erit in illis: et nõ demo-
rabunt᷑ ꝓĳcere illã. Sapia eni doctri-
ne ẜm nomẽ eſt eiꝰ: ⁊ nõ eſt multꝭ mani
feſta. Quibꝰ aũt cognita eſt ꝑmanet vſ-
qꝫ ad ꝯſpectũ dei. Audi fili ⁊ accipe cõ-
ſiliũ intellectꝰ: ⁊ ne abĳcias ꝯſiliũ me-
um. Inĳce pedẽ tuũ in compedes illiꝰ:
et in toꝛques illiꝰ collũ tuum. Subĳce
humerũ tuũ ⁊ poꝛta illã: et ne accidierꝭ
vinculis eiꝰ. In om̃i aío tuo accede ad
illã: ⁊ in omni ꝟtute tua cõſerua vias
eius. Inueſtiga illã ⁊ manifeſtabit᷑ tibi
⁊ cõtinẽs factꝰ ne derelinquas eam. In
uiſſimis eni inuenies requiẽ in ea: ⁊ cõ
uertet᷑ tibi in ablectationẽ. Et erũt ti-
bi cõpedes eius in ꝓtectionẽ foꝛtitudi
nis: et baſes virtutis ⁊ toꝛques illiꝰ in
ſtolã gloꝛie. Decoꝛ eni vite eſt in illa: et
vincula illiꝰ alligatura ſalutꝭ: ſtola glo
rie indues eã: et coꝛonã gratulationis
impones tibi. Fili ſi attẽderis mihi di-
ſces eã: ⁊ ſi accõmodaueris animũ tuũ
ſapiens eris. Si inclinaueris aurẽ tuã
excipies doctrinã: ⁊ ſi dilexeris audire:
ſapiens eris. In multitudine p̃ſbytero-
rum pꝛudentiũ ſta: ⁊ ſapie illoꝛũ ex coꝛ-
de ꝯiũgere: vt oẽm narrationẽ dei poſ-
ſis audire: ⁊ ꝓuerbia laudis nõ effigi-
ant a te. Et ſi viderꝭ ſenſatũ euigila ad
eum: et gradus oſtioꝛũ illiꝰ exterat pes
tuus. Cogitatũ tuũ habe in p̃ceptis dei
⁊ in mãdatꝭ illiꝰ maxime aſſiduus eſto:
et ipſe dabit tibi coꝛ: et concupiſcentia
ſapiẽtie dabit᷑ tibi.

VII

Noli facere mala: ⁊ nõ apprehen- A
dent: diſcede ab iniquo: ⁊ defici
ent mala abs te. Fili nõ ſemines
mala in ſulcis iniuſticie: ⁊ nõ metes ea
in ſeptuplũ. Noli querere ab hoie duca
cuꝫ: neqꝫ a rege cathedrã honoꝛis. Nõ
te iuſtifices ante deũ qm̃ agnitoꝛ coꝛ-
dis ipſe eſt: ⁊ penes regẽ noli velle vide
ri ſapiẽs. Noli querere fieri iudex niſi
valeas virtute irrũpere iniquitates: ne
foꝛte extimeſcas faciẽ potẽtis: ⁊ ponas
ſcandalũ in agilitate tua. Nõ pecces in
multitudine ciuitatꝭ: nec te imittas in
ppl'm: neqꝫ alliges duplicia pctã. Nec
eni in vno eris imunis. Noli eſſe puſil-
lanimis in animo tuo. Exoꝛare: ⁊ face-
re elemoſynã ne deſpicias. Ne dicas in
multitudine muneruꝫ meoꝛũ reſpiciet
deꝰ: et offerẽte me deo altiſſimo mũera
ra ſuſcipiet. Nõ irrideas hoiem in ama B
ritudine aíe: eſt eni qui humiliat ⁊ exal
tat circũſpectoꝛ deus. Noli amare mẽ-
daciũ aduerſus fratrẽ tuũ: neqꝫ in ami
cum ſimiliter facias. Noli velle mẽtiri
oẽ mẽdaciũ: aſſiduitas eni illius nõ eſt
bona. Noli verboſus eſſe in multitudi-
ne p̃ſbyteroꝛũ: ⁊ nõ iteres verbũ in oꝛa
tione tua. Nõ oderis laboꝛioſa opera ⁊
ruſticationẽ creatã ab altiſſimo. Nõ te
reputes in mltitudĩe indiſciplinatoꝛũ.
Memẽto ire qm̃ nõ tardabit. Humilia
valde ſpm̃ tuũ: qm̃ vindicta carnis im
pĳ: ignis ⁊ vermis. Noli pꝛeuaricari in
amicũ pecuniã differẽtem: neqꝫ fratreꝫ
chariſſimũ auro ſpꝛeuerꝭ. Noli diſcede-
re a muliere ſenſata ⁊ bona quã ſoꝛtitꝰ
es in timoꝛe dñi: gratia eni verecundie
illiꝰ ſuꝑ aurũ. Nõ ledas ſeruũ in verita C
operãtem: neqꝫ mercẽnariũ dãtẽ aíam
ſuã. Seruꝰ ſenſatus ſit tibi dilectus q̃ſi I.33.d
aía tua: nõ defraudes illum libertate:
neqꝫ inopẽ derelinq̃s illũ. Pecoꝛa tibi
ſũt attẽde illis: ⁊ ſi ſũt vtilia: ꝑſeuerẽt
apud te. Filĳ tibi ſũt: erudi illos: ⁊ cur- I.30.b.
ua illos a pueritia eoꝛũ. Filie tibi ſunt:
ſerua coꝛpus illarũ: ⁊ nõ oſtẽdas hila-
reꝫ faciẽ tuã ad illas. Trade filiã ⁊ grã
de opꝰ fecerꝭ: ⁊ hoi ſenſato da illã. Mu-
lier ſi ẽ tibi ẜm aíaꝫ tuã: nõ ꝓĳcias illã
⁊ odibili nõ credas te i toto coꝛde tuo

F.3.b. Honora p̄rem tuum:⁊ gemit⁹ m̄ris tue
ne obliuiſcarꝭ. Memēto q̄m niſi ꝑ illos
natus nō fuiſſes:⁊ retribue illis quō et
D illi tibi. In tota aīa tua time dn̄m ⁊ ſa-
cerdotes illi⁹ ſanctifica. In oī ꝟtute di
lige eū qui fecit:⁊ miniſtros ei: ne dere-
linqas. Honora deuꝫ ex tota aīa tua:et
honorifica ſacerdotes: et ꝑpurga te cū
brachijs. Da illis partē ſicut mādatuꝫ
eſt tibi primitiarū ⁊ purgatiōis:⁊ de ne
gligētia tua purga te cuꝫ paucis. Datū
brachioꝝ tuoꝝ:⁊ ſacrificiū ſctificatōis
offeres dn̄o:⁊ initia ſctoꝝ:⁊ paupi por-
rige manū tuam vt ꝑficiaꝣ propiciatio
et bn̄dictio tua: gr̄a dat⁹ in ꝯſpectu oīs
viuētis:⁊ mortuo nō ꝓhibeas gratiaꝫ.
Nō deſis plorātib⁹ in ꝯſolatiōe:⁊ cū lu
gētib⁹ ambula. Nō te pigeat viſitare ī-
firmū: ex his eni in dilectiōe firmaberꝭ.
In omnibus operibus tuis memorare
nouiſſima tua: et in eternum non pec-
cabis. VIII
A On litites cū hoīe potēte ne for
te incidas in manus illius. Nō
cōtēdas cum viro locuplete: ne
F.31.a forte cōtra te ꝯſtituat litē tibi. Multos
eni ꝑdidit aurū ⁊ argētū: et vſq ad cor
regū extēdit ⁊ cōuertit. Nō litiges cum
hoie linguato:⁊ nō ſtrues in ignē illi⁹
ligna. Nō coīces hoī indocto: ne male d
ꝓgenie tua loquaꝣ. Ne deſpicias hoīeꝫ
auertētē ſe a pctō: neq improperes ei.
B Memēto q̄m oēs in corruptiōe ſum⁹.
Ne ſpernas hoīem ī ſua ſenectute: eteni
ex nobis ſeneſcūt. Noli de mortuo īimi
F.25.d co tuo gaudere: ſciēs q̄m oēs morimur
⁊ in gaudiū volum⁹ venire. Ne deſpici
as narrationē p̄ſbyteroꝝ ſapiētiū:⁊ in
ꝓuerbijs eoꝝ cōuerſare. Ab ipſis enim
diſces ſapiam ⁊ doctrinā intellectus: et
ſeruire magnatꝭ ſine q̄rela. Nō te p̄tere
at narratio ſenioꝝ: ipſi eni didicerūt a
C p̄ribus ſuis. Q̄m ab ipſis diſces intelle
ctū:⁊ in tp̄e neceſſitatis dabis reſpōſū
Nō incēdas carbones pctōꝝ arguens
eos:⁊ ne incēdaris flāma ignis pecca-
illoruꝫ. Ne ꝯtra faciē ſtes cōtumelioſi:
ne ſedeat quaſi inſidiator ori tuo. Noli
fenerari hoī fortiori te: q͛ ſi feneraueꝛꝭ
quaſi ꝑditū habe. Nō ſpōdeas ſup vir-
tutem tuā: q͛ ſi ſpoponderis quaſi reſti
tuens cogita. Nō iudices cōtra iudicē:
D q̄m ſm q͛ iuſtū eſt iudicat. Cuꝫ audace
nō eas in via: ne forte grauet mala ſua
in te. Ipſe eni ſm volūtatē ſuā vadit:⁊
ſimul cum ſtulticia ipſius peries. Cum
iracundo nō facias rixam: et cū audace
nō eas in deſertuꝫ: q̄m quaſi nihil ē añ
illū ſanguis: et vbi nō eſt adiutoriū eli-
det te. Cum fatuis cōſiliuꝫ nō habeas:
non enim poterūt diligere niſi que eis
placent. Coram extraneo ne facies cōſi-
lium: neſcis enim quid pariet. Nō om̄i
hoī cor tuū manifeſtes: ne forte inferat
tibi gratiā falſam et cōuitieꝣ tibi. IX
n On zeles mulierē ſin⁹ tui: ne oſte-
dat ſup te maliciā doctrine ne-
quā. Nō des mulieri ptātem aīe
tue: ne ingrediaꝣ ī ꝟtute tua ⁊ ꝯfunda
ris. Ne reſpicias mulierē multiuolā: ne
forte incidas in laqueos illi⁹. Cū ſalta-
trice ne aſſidu⁹ ſis nec audias illam: ne
forte pareas in efficacia illi⁹. Uirgineꝫ
ne cōſpicias: ne forte ſcādalizerꝭ in de-
core illi⁹. Ne des fornicarijs aīam tuaꝫ
in vllo: ne ꝑdas te ⁊ hereditatē tuā. No
li circūſpicere in vicis ciuitatꝭ: nec ob-
erraueꝛꝭ in plateis illi⁹. Auerte faciem
tuaꝫ a muliere cōpta:⁊ ne circūſpicias
ſpēm alienā. Propꝣ ſpēm mulierꝭ mlti
perieꝛꝣ:⁊ ex hoc cōcupiſcētia q̄ſi ignis
exardeſcit. Oīs mlier q̄ ē fornicaria q̄ſi
ſtercus in via ab oībus p̄tereūtib⁹ ꝯcul
cabiꝣ. Spēm mulierꝭ aliene multi am-
mirati: reprobi facti ſūt: colloquiū eni
illi⁹ q̄ſi ignis exardeſcit. Cū aliena mu-
liere ne ſedeas oīo: nec accūbas cum ea
ſup cubitū:⁊ nō altercerꝭ cū illa in vi-
no: ne forte declinet cor tuū ī illā ⁊ ſan
guine tuo labaris in ꝑditionē. Ne de-
relinquas amicū antiquuꝫ: nou⁹ eni nō
erit ſiḿis illi. Uinū nouū amic⁹ nouus
Ueteraſcat:⁊ cū ſuauitate bibes illud.
Nō zeles gloriā ⁊ opes pctōris: nō eniꝫ
ſcis q̄ vētura ſit illi⁹ ſuberſio. Nō place
at tibi iniuria iniuſtoꝝ: ſciēs q̄m vſq ad
inferos nō placebit impi⁹. Lōge abeſto
ab hoīe ptātem habēte occidēdi: et nō
ſuſpicaberꝭ timorē mortis. Et ſi acceſſe
ris ad illū noli aliq̄d cōmittere: ne for-
te auferat vitā tuam. Cōmunionē mor
tis ſcito q̄m in medio laqueoꝝ ingredi
eris:⁊ ſup dolētium arma ambulabis.
Scd̄m virtutē tuam caue te a ꝓximo
tuo:⁊ cū ſapiētib⁹ ⁊ prudētibus tracta
Uiri iuſti ſint tibi conuiue:⁊ in timore
dei ſit tibi gloriatio: et in ſenſu ſit tibi
cogitatus dei: et oīs enarratio tua ī p̄-
ceptis altiſſimi. In manu artificuꝫ opa
laudabunꝣ et p̄ncipes ppl̄i in ſapiētia
ſermonis ſui: in ſenſu ꝟo ſenioꝝ ꝟbū.
Terribilis eſt ī ciuitate ſua hō linguo-

ſus: et temerariꝰ in ṽbo ſuo odibiľ erit.
Udex ſapiens iudicabit X
i pp̄ľum ſuum et principatꝰ ſenſati
ſtabiľ erit. Scd̄m iudicē pp̄ľi: ſic
et miniſtri eius: et quaľ rector eſt ciuita-
tis: tales et inhabitātes in ea. Rex inſipi
ens perdet pp̄ľm ſuū: et ciuitates inhabi
tabunť ꝑ ſenſum prudentiuz. In manu
dei poteſtas terre: et execrabiľ oīs iniqui
tas gentiū: et vtilem rectorē ſuſcitabit in
tempꝰ ſuꝑ illam. In manu dei poteſtas
hoīs: et ſuꝑ faciē ſcribe imponet hono
.19 rem ſuū. Omīs iniurie ꝓximi ne memi-
neris: et nihil agas in operibus iniurie.
Odibiľ corā deo eſt et homibꝰ ſuꝑbia: et
execrabiľ oīs iniq̄tas gentiū. Regnum
a gente in gentē transferť ꝓpter iniuſti
cias et iniurias et ꝯtumelias ac diuerſos
dolos. Auaro aūt nihil ē ſceleſtiꝰ. Quid
ſuꝑbis terra et cinis? Nihil eſt iniquius
q̄ȝ amare pecuniā. Hic eni et aīam ſuam
venalē habet: q̄m in vita ſua ꝓiecit in-
tima ſua. Omīs potentatꝰ breuis vita:
languor ꝓlixior grauat medicū. Breuē
languorē p̄cidit medicus: ſicut et rex ho
die eſt et cras morieť. Cū eni morieť ho-
mo: hereditabit ſerpētes et beſtias et ver
mes. Initiū ſuꝑbie hoīs apoſtatare deo:
quoniā ab eo qui fecit illum receſſit cor
eiꝰ: q̄m initiuȝ oīs peccati eſt ſuperbia.
Qui tenuerit illam adimplebiť maledi-
ctis: et ſubuertit eū in finem. Propterea
exhonorauit dn̄s cōuentꝰ maloꝝ: et de-
ſtruxit eos vſq; in finē. Sedes ducū ſu-
perboꝝ deſtruxit eos: et ſedere fecit mi-
tes ꝓ eis. Radices gentiū ſuꝑbaꝝ areſe
cit deꝰ: et plātauit humiles ex ipſis gen-
tibꝰ. Terras gētiū euertit dn̄s: et ꝑdidit
eas vſq; ad fundamētū. Areſecit deꝰ ex
ipſis et diſꝑdidit eos: et ceſſare fecit me-
moriā eoꝝ a terra. Memoriā ſuꝑboruȝ
ꝑdidit deꝰ: et reliquit memoriā humiliū
ſenſu. Nō eſt creata hoībꝰ ſuꝑbia: neq;
iracūdia nationi mulieꝝ. Semen hoīm
honorabiť hoc qđ timet deū: ſemen au-
tē hoc exhonorabiť qđ p̄terit mandata
dn̄i. In medio fratrū rector illoꝝ in ho-
nore: et qui timēt dn̄m erūt in oculꝭ illiꝰ.
Gl'ia diuitū honoratoꝝ et pauꝑeꝝ timor
dei eſt. Non deſpicere hoīem iuſtū pau-
perē: et nō magnificare virū pctōrem di-
uitem. Magnꝰ eſt iudex et potens eſt in
honore: et nō eſt maior illo q̄ timet deū.
.17 Seruo ſenſato liberi ſeruient: et vir pru-
dens et diſciplinatꝰ nō murmurabit cor
reptus et inſcius nō honorabiť. Noli ex-
tollere te in faciendo opere tuo: et noli Prou.21.b
cunctari in tempꝫ anguſtie. Melior eſt
qui oꝑatur et abūdat in omibꝰ: q̄ȝ q̄ glo
riatur et eget pane. Fili in māſuetudine
ſerua aīam tuā: et da illi honorem ſm̄ I.19.b
meritū ſuū. Peccantē in aīam ſuā q̄s
iuſtificabiť? Et q̄s honorificabit exho-
norantē aīam ſuam? Pauper gloriať
per diſciplinā et timoreȝ ſuū: et eſt homo
qui honorificať ꝓpter ſubſtātiaȝ ſuam.
Qui aūt gloriať in pauꝑtate: quātoma
gis in ſubſtātia? Et q̄ gloriať in ſubſtā-
tia: pauꝑtatem vereať. XI
Apientia humiliati exaltabit ca A
ſ put illius: et in medio magnoruȝ
conſedere illū faciet. Nō laudes
virum in ſpecie ſua: neq; ſpernas homi
nē in viſu ſuo. Breuis ī volatilibꝰ apis:
et initium dulcoris habet fructꝰ illius.
In veſtitu glorieris vnq̄: nec in die ho-
noris tui extollaris. Quoniā mirabilia
opera altiſſimi ſolius: et glorioſa et abſcō
ſa et inuiſa opere illiꝰ. Multi tyranni ſe-
derūt in throno: et inſuſpicabilis porta-
uit diadema. Multi potentes oppreſſi
ſunt valide: et glorioſi traditi ſunt ī ma-
nus alteroꝝ. Priuſq̄ȝ interroges ne vi-
tuperes quenq̄: et cum interrogaueris
corripe iuſte. Priuſq̄ȝ audias: ne reſpon Prou.18.c
deas verbū: et in medio ſenioꝝ ne adījci
as loqui. De ea re que te non moleſtat:
ne certeris: et in iudicio peccantiū ne cō
ſiſtas. Fili ne in multis ſint actus tui: et B
ſi diues fueris nō eris immunis a deli-
cto. Si eni securꝰ fueris nō appħendes:
et nō effugies ſi p̄cucurreris. Eſt homo
laborans et feſtinans et dolens impius:
et tantomagis nō abūdabit. Eſt hō mar
cidus egens recuꝑatione: plus deficiēs
virtute: et abundans pauꝑtate: et oculus
dei reſpexit illum in bono: et erexit eum
ab humilitate ipſius: et exaltauit caput
eius et mirati ſunt in illo multi et hono
rauerūt deū. Bona et mala: vita et mors:
paupertas et honeſtas: a deo ſunt. Sapi
entia diſciplina et ſcientia legꝭ apud do
minū: dilectio et vie bonoꝝ apud ipſuȝ.
Error et tenebre peccatoribus cōcreata
ſunt: qui aūt exultant in malis: cōſene-
ſcunt in malo. Datio dei ꝑmanet iuſtꝭ:
et ꝓfectus illiꝰ ſucceſſus habebit in eter
nū. Eſt qui locupletať parce agendo: et C
hec eſt pars mercedis illius in eo q̄ di-
cit: inueni requiē mihi: et nūc manduca
bo de bonis meis ſolus: et neſcit q̄ tp̄s
p̄tereat illum et mors appropinquet: et

relinquat oia aliis:⁊ moriat̃. Sta in te
ſtamēto tuo ⁊ i illo colloquere:⁊ i ope-
re mādatoꝝ tuoꝝ veteraſce. Ne māſe-
ris in opibus pctoꝝ. Cōfide aūt in deo
et mane in loco tuo. Facile eſt eni in
oculis dei ſubito honeſtare pauperem.
Benedictio dei i mercedē iuſti feſtinat
et i honore veloci ꝓceſſus illi⁹ fructifi
cat. Ne dicas: quid eſt mihi opus: ⁊ q̄
erūt mihi ex hoc bona? Ne dicas. Suf-
ficiēs mihi ſū:⁊ q̄d ex hoc peſſimabor?
I.18.c In die bonoꝝ ne imemor ſis maloꝝ:et
in die maloꝝ ne imemor ſis bonorum:
qm̄ facile eſt corā deo in die obitus re
D tribuere vnicuiqꝫ ſm̄ vias ſuas. Mali
cia hore obliuionē facit luxurie mag-
ne:⁊ in fine hoīs denudatio operū illi-
us. Ante mortē ne laudes hoīem quē
q̄s: quoniā in filiis ſuis agnoſcit̃ vir.
Non omnē hominē inducas in domū
tuā: mlṫe eni ſunt inſidie doloſi. Sicut
eni eructant p̄cordia fetentiū: ſicut per
dix inducit̃ in caueaꝫ:⁊ vt caprea in la-
queū: ſic ⁊ cor ſupboꝝ:⁊ ſicut ꝓſpector
vidēs caſum ꝓximi ſui. Bona.n.in ma
la cōuertēs inſidiat̃:⁊ in electis impo-
net maculā. Ab ſcintilla eni vna auget̃
ignis:⁊ ab vno doloſo auget̃ ſanguis:
hō vero pctōr ſanguinū inſidiat̃. Attē-
de tibi a peſtifero: fabricat eni mala: ne
forte inducat ſup te ſubſannatiōeꝫ in ꝑ-
petuū. Admitte ad te alienigenā:⁊ ſub-
uertet te in turbine:et abalienabit te a
viis propriis. XII

A S I benefeceris ſcito cui feceris:et
erit grā in bonis tuis mlṫa. Be-
nefac iuſto ⁊ inuenies retributiōeꝫ ma-
gnā ⁊ ſi nō ab ipſo:certe a dño. Nō ē eni
ei bn̄ qui aſſiduus eſt in mał:⁊ elemoſy-
nas nō danti: qm̄ ⁊ altiſſim⁹ odio habꝫ
pctōres:⁊ miſert⁹ eſt penitētib⁹. Da mi-
ſericordi:⁊ ne ſuſcipias pctōrem: et im-
piis ⁊ pctōrib⁹ redde vindictā cuſtodi-
ens eos in diē vindicte. Da bono ⁊ nō
receperis peccatorē. Benefac humili:et
B non dederis impio. Prohibe panes illi
dare: ne in ipſis potētior ſit. Naꝫ dupli-
cia mala inuenies in omib⁹ bonis que-
cūqꝫ feceris illi: qm̄ ⁊ altiſſim⁹ odio ha-
bet pctōres:⁊ impiis reddet vindictam.
Nō agnoſcet̃ in bonis amic⁹: ⁊ nō ab-
ſcōdetur in malis inimic⁹. In bonis vi-
ri inimici illi⁹: in triſticia ⁊ in malitia il
lius amic⁹ agnit⁹ eſt. Nō credas inimi-
co tuo in eternū. Sicut eni eramentum
C eruginat nequitia illi⁹. Et ſi humiliat⁹
vadat curu⁹: abiice animū tuū:⁊ cuſto- b
di te ab illo. Nō ſtatues illum penes te:
nec ſedeat ad dexterā tuaꝫ: ne cōuerſus
ſtet in loco tuo: ne forte cōuerſus in lo-
cū tuū inquirat cathedrā tuā:⁊ i nouiſ-
ſimo cognoſcas verba mea:⁊ in ſmoni-
bus meis ſtimuleris. Quis miſerebitur
incantatori a ſerpēte ꝑcuſſo: ⁊ omib⁹ q̄
appꝛpiant beſtiis? Sic ⁊ qui comitatur
cū viro iniquo:⁊ obuolut⁹ eſt in pecca-
tis ei⁹. Una hora tecū ꝑmanebit. Si au
tem declinaueris nō ſupportabit. In la
biis ſuis indulcat inimic⁹:⁊ i corde ſuo
inſidiat̃ vt ſubuertat te in foueā. In o-
culis ſuis lachrymat̃ inimic⁹ ⁊ ſi inuene
rit temp⁹: nō ſatiabit̃ ſanguie:⁊ ſi incur
rerint tibi mala: inuenies eū illic prio-
rem:⁊ quaſi adiuuās ſuffodiet plantas
tuas. Caput ſuum mouebit:⁊ plaudebit
manu:⁊ multa ſuſurrans commutabit
vultū ſuum. XIII

q Ui tetigerit piceꝫ: inquinabitur
ab ea:⁊ qui cōmūicauerit ſupbo
induet ſupbiaꝫ. Pondus ſup ſe tollit q̄
honeſtiori ſe cōmunicat Et ditiori te ne
ſocius fuerꝭ. Quid cōmūicabit cacabus
ad ollam. Qn̄ eni ſe colliſerint ꝯfringet̃
Diues iniuſte aget ⁊ fremebit: paup au
tē leſus tacebit. Si largit⁹ fueris: aſſu-
met te:⁊ ſi nō habueris derelinquet te.
Si habes cōuiuet tecū ⁊ euacuabit te:⁊
ipſe nō dolebit ſup te. Si neceſſari⁹ illi
fueris: ſupplātabit te:⁊ ſubridens ſpem
dabit narrās tibi oia bona: et dicet: q̄d
opus eſt tibi ⁊ ꝯfundet te in cibis ſuis:
donec te exinaniat bis ⁊ ter:⁊ in nouiſ-
ſimo deridebit te. Poſtea vidēs derelin
quet te:⁊ caput ſuū mouebit ad te. Hu-
miliare deo ⁊ expecta man⁹ eius. Atten
de ne ſeduct⁹ in ſtulticia hūilieris. Noli
eſſe humilis in ſapia tua: ne humiliatus
in ſtulticiā ſeducaris. Aduocat⁹ a potē
tiore diſcede: ex hoc eni magis te aduo-
cabit. Ne improb⁹ ſis ne impingaris: et
ne longe ſis ab eo: ne eas in obliuionē.
Ne retineas ex equo loqui cum illo: nec
credas multꝭ verbis illi⁹. Ex multa eni
loquela temptabit te:⁊ ſubridens: inter
rogabit te de abſcōditis tuis: imitꝭ ani-
mus illi⁹: ꝯſeruabit verba tua: ⁊ nō par
cet de malicia ⁊ de vinculis. Caue tibi ⁊
attende diligēter auditui tuo: qm̄ cum
ſubuerſione tua ambulas. Audiēs vero
verba illa quaſi in ſomnis vide: et vigi-
labis. Omi vita tua dilige deū: ⁊ inuo-
ca illū in ſalute tua. Omne anial diligit

ſimile ſibi:ſic ⁊ oīs homo ꝓximū ſibi.
Omis caro ad ſimilē ſibi ꝯiungeť:⁊ oīs
homo ſimili ſui ſociabiť. Sicut cōmu-
nicabit lup⁹ agno aliqñ: ſic peccator iu
ſto. Que cōicatio ſcō homi ad canē:aut
que pars bona diuiti ad paupem? Ue-
natio leonis onager in heremo: ſic ⁊ pa
ſcua ſunt diuitū paupes . Et ſicut abo-
minatio ē ſupbo humilitas:ſic ⁊ execra
tio diuitꝭ paup. Diues cōmot⁹ ꝯfirmať
ab amicꝭ ſuis:hūilis aūt cū ceciderit ex-
pelletur et a notis:diuiti decepto multi
recupatores. Locut⁹ eſt ſupba: ⁊ iuſtifi-
cauerūt illum. Humilis decept⁹ eſt:inſu
per ⁊ arguiť. Locut⁹ eſt ſenſate: ⁊ nō eſt
datus ei locus. Diues locut⁹ eſt:⁊ omēs
tacuerūt:⁊ verbū illius vſq; ad nubes
ꝑducent. Paup locut⁹ eſt:⁊ dicūt. Quis
eſt hic? Et ſi offenderit:ſubuertēt illum
Bona eſt ſubſtātia cui nō eſt peccatum
in ꝯſcientia:⁊ nequiſſima paupertas in
ore impij. Cor homis immutat faciē il
lius ſiue in bona ſiue in mala. Ueſtigiū
cordis boni ⁊ faciem bonā difficile in-
uenies:⁊ cum labore. XIIII

b Beatus vir qui nō eſt lapſus:ver-
bo ex ore ſuo:⁊ nō eſt ſtimulatus
in triſticia delicti. Felix q̄ nō ha-
buit animi ſui triſticiā:⁊ nō excidit ab
ſpe ſua. Uiro cupido ⁊ tenaci ſine ratio-
ne eſt ſubſtantia:⁊ homi liuido ad quid
aurū? Qui aceruat ex animo ſuo iniuſte
alijs cōgregat:⁊ in bonis illius ali⁹ lu-
xuriabiť. Qui ſibi nequā eſt:cui alij bo-
nus erit? Et nō iocūdabiť in bonis ſu-
is. Qui ſibi inuidet:nihil eſt illo nequi-
us:⁊ hec redditio eſt malicie illius. Et ſi
benefecerit:ignorāter ⁊ nō volēs facit:
⁊ in nouiſſimo manifeſtat maliciā ſuā.
Nequā eſt oculus liuidi:⁊ auertens faci
em ſuā:⁊ deſpiciens aīam ſuā . Inſatia-
bilis oculus cupidi in parte iniquitatꝭ:
nō ſatiabitur:donec cōſummat arefaci-
ens aīam ſuā. Oculus malus ad mala:
⁊ nō ſatiabiť pane:indigens:⁊ in triſti-
cia erit ſup menſā ſuā. Fili ſi habes be-
nefac tecū:⁊ deo dignas oblationes of-
fer. Memor eſto qm̄ mors nō tardat:et
teſtamentū inferoꝝ:q2 demonſtratū eſt
tibi. Teſtamentū eni hui⁹ mundi morte
morietur. Ante mortē bene fac amico
tuo:⁊ ꝯm vires tuas exporrigēs da pau
peri. Nō defrauderis a die bono:⁊ par-
ticula boni diei nō te ꝓtereat. Nōne a-
lijs relinques dolores et labores tuos?
In diuiſione ſortis da ⁊ accipe:⁊ iuſtifi-
ca aīam tuā. Ante obitū tuū opare iu-
ſticiā:quoniā nō eſt apud inferos inue-
nire cibū. Omis caro ſicut fenū vetera- Eſa.40.b.
ſcet:⁊ ſicut foliū fructificans in arbore Jaco.1.b
viridi. Alia generanť ⁊ alia deijciunť: 1.Pe.1.d
ſic generatio carnis ⁊ ſanguinis:alia fi-
nitur:⁊ alia naſciť. Omne opus corrupti
bile in fine deficiet: et qui illud operať
ibit cū illo. Et omne op⁹ electū iuſtifica-
bitur:⁊ qui opať illud honorabiť in il-
lo. Beat⁹ vir qui in ſapia morabiť:et q̄
in iuſticia ſua meditabiť:⁊ in ſenſu co-
gitabit circūſpectionē dei. Qui cogitat D
vias illius in corde ſuo: ⁊ in abſconſis
ſuis intelligēs:vadens poſt illā q̄ſi iue-
ſtigator:⁊ in vijs illius cōſiſtens. Qui re
ſpicit ꝑ feneſtras illi⁹:⁊ in ianuis illius
audiens. Qui requieſcit iuxta domū illi
us:⁊ in parietibus illius figens palum.
Statuet caſulā ſuā ad manus illi⁹:⁊ re-
quieſcent in caſula illi⁹ bona ꝑ euum.
Statuet filios ſuos ſub tegmine illius:
⁊ ſub ramis ei⁹ morabiť. Protegeť ſub
tegmine illi⁹ a feruore:⁊ in gloria ei⁹ re-
quieſcet. XV

q Qui timet deū faciet bona:⁊ qui A
cōtinens eſt iuſticie apphēdet
illam:⁊ obuiabit illi quaſi mater hono-
rificata ⁊ quaſi mlier a virginitate ſuſci
piet illū. Cibabit illū pane vite ⁊ intelle
ctus:⁊ aqua ſapientie ſalutaris potabit
illū. Et firmabiť in illo ⁊ nō flectetur:⁊
ꝯtinebit illū ⁊ nō ꝯfundeť:⁊ exaltabit il
lum apud ꝓximos ſuos. Et in medio ec
cleſie aperiet os ei⁹:⁊ adimplebit eū ſpi
ritu ſapiētie ⁊ intellect⁹:⁊ ſtola glīe ve-
ſtiet illū. Iocūditatē ⁊ exultationē the- B
ſaurizabit ſup illū:⁊ nomie eterno here
ditabit illum. Homies ſtulti nō apphē-
dent illā:⁊ homies ſenſati obuiabūt il-
li. Homies ſtulti nō videbūt eam:longe
eni abeſt a ſupbia ⁊ dolo . Uiri menda-
ces non erūt illi⁹ memores:⁊ viri vera-
ces inueniēť in illa:⁊ ſucceſſum habe-
būt vſq; ad inſpectionē dei. Nō eſt ſpe-
cioſa laus in ore pctōris:q2 nō eſt a dño
miſſus:quoniā a deo ꝑfecta eſt ſapien-
tia. Sapientie eni dei aſtabit laus:⁊ in C
ore fideli abūdabit:⁊ dñator dabit eam
illi. Non dixeris: ꝑ deū abeſt:que enim
odit:ne feceris. Nō dicas:ille me impla-
nauit:non eni neceſſarij ſunt ei homies
impij. Omne execramētū erroris odit do
min⁹:⁊ nō erit amabile timentib⁹ eum.
Deus ab initio ꝯſtituit homiem: ⁊ reli-
quit illum in manu conſilij ſui. Adiecit

Math.19.c mandata ⁊ ꝑcepta ſua. Si voluerꝭ mã-
data ꝯſeruare: ꝯſeruabũt te: ⁊ in ꝑpetu-
D um fidẽ placitaꝫ ſeruare. Appoſuit tibi
aquã ⁊ ignẽ: ad qꝺ voluerꝭ porrige ma-
nũ tuã. Ante hoiem vita ⁊ mors: bonuꝫ
⁊ malũ. Quod placuerit ei dabitur illi:
qm̃ mlta ſapia dei: ⁊ fortis in potentia:
vidẽs omẽs ſine intermiſſiõe. Oculi do
mini ad timẽtes eũ: ⁊ ipſe agnoſcit oẽꝫ
operã homis. Nemini mandauit impie
agere ⁊ nemini dedit ſpatiuꝫ peccandi.
Non eni ꝯcupiſcit mltitudinẽ filiorum
infideliũ ⁊ inutiliũ. XVI
A
n E iocũderꝭ i filijs impijs ſi mul-
tiplicenꝰ: nec oblecterꝭ ſuꝑ ipſos
ſi nõ eſt timor dei illis. Non cre-
das vite illoꝝ: ⁊ ne reſpexerꝭ in labores
eoꝝ. Melior eſt eni vnꝰ timens deuꝫ: ꝙ
mille filij impij. Et vtile eſt mori ſine fi-
lijs: ꝙ relinquere filios impios. Ab vno
ſenſato inhabitabiꝰ patria: ⁊ a tribꝰ im
pijs deſereꝰ. Multa talia vidit oculus
meꝰ: ⁊ fortiora hoꝝ audiuit auris mea.
In ſynagoga peccantiũ exardebit ignis
⁊ in gente incredibili exardeſcet ira. Nõ
exorauerũt ꝓ peccatꝭ ſuis antiq̃ gigan-
tes: qui deſtructi ſunt ꝯfidẽtes ſue ꝟtu-
ti: ⁊ nõ pepcit pegrinationi illoꝝ: ſed p-
cuſſit eos ⁊ execratꝰ eſt eos ꝓ ſupbiaver
B bi illoꝝ. Nõ mifertꝰ eſt illis gentẽ totaꝫ
perdens ⁊ extollentẽ ſe in peccatis ſuis.
Et ſicut ſexcẽta milia peditũ qui cõgre-
gati ſunt in duricia cordis ſui: ⁊ ſi vnus
fuiſſet ceruicatꝰ mirũ ſi fuiſſet imunis.
B.5.b Miſericordia eni ⁊ ira eſt cũ illo: potẽs
exoratio ⁊ effundẽs iram. Scđm miſeri
cordis ſuã: ſic correctio illiꝰ: hoiem ſm
opa ſua iudicat. Nõ effugiet in rapina
pctõr: ⁊ nõ retardabit ſufferẽtia miſeri-
cordiã facientꝭ. Ois miſcdia faciet locũ
vnicuiqꝫ ſm meritum opeꝝ ſuoꝝ: ⁊ ſm
intellectũ pegrinatiõis ipſiꝰ. Nõ dicas:
A deo abſcondar: ⁊ ex ſũmo q̃s mei me-
morabiꝰ. In pplo magno nõ agnoſcar.
C Que eſt eni aĩa mea in tam imẽſa crea
tura? Ecce celum ⁊ celi celoꝝ: abyſſus et
vniuerſa terra ⁊ que in eis ſunt in con-
ſpectu illiꝰ cõmouebunꝰ: mõtes ſimul ⁊
colles ⁊ fundamẽta terre: ⁊ cũ ꝯſpexerit
illa deꝰ tremore cõcutienꝰ. Et in omibꝰ
his inſenſatũ eſt cor: ⁊ oĩe cor intelligi
tur ab illo: ⁊ vias illius quis intelligit?
Et ꝓcella quã nec oclus vidit homis?
Nam plrima illiꝰ opa ſunt in abſconſis:
ſed opa iuſticie eiꝰ quis enũciabit: aut
q̃s ſuſtinebit? Longe eni eſt teſtamentũ
a q̃buſdã: ⁊ interrogatio hoim in ꝯſum
matione eſt. Qui minoratur corde cogi-
tat inania: ⁊ vir imprudẽs ⁊ errans co-
gitat ſtulta. Audi me fili ⁊ diſce diſcipli
nã ſenſus: ⁊ in verbis meis attẽde i cor-
de tuo: ⁊ dicã in equitate diſciplinam ⁊
ſcrutabor enarrare ſapiẽtiã: ⁊ in verbis
meis attende in corde tuo: ⁊ dico in eq̃-
tate ſpũs: virtutes quas poſuit deus in
opa ſua ab initio: ⁊ in veritate enuncio
ſcientiã eiꝰ. In iudicio dei opera ipſius
ab initio: ⁊ ab inſtitutione hoim ipſorũ
diſtinxi partes illoꝝ: ⁊ initia eoꝝ in gẽ
tibꝰ ſuis. Ornauit in eternũ opera illo-
rũ: nec eſurierũt nec laborauerũt: ⁊ non
deſtiterũt ab opibus ſuis. Unuſq̃ſqꝫ ꝓ-
ximũ ſibi nõ anguſtiabit vſqꝫ in eternũ
Non ſis incredibilꝭ verbo illiꝰ. Poſt hec
deus in terrã reſpexit: ⁊ impleuit illam
bonis ſuis. Aĩa autẽ omis vitalis de-
nunciauit ante faciẽ ipſius: ⁊ in ipſa ite
rum reuerſio illorũ. XVII
Eus creauit de terra homiem: et
d ſm imaginẽ ſuam fecit illuꝫ. Et
iterũ cõuertit illũ in ipſam: et ſm
ſe veſtiuit illum ꝟtute. Numerũ dieꝝ et
tempꝰ dedit illi: ⁊ dedit illi poteſtatẽ eo
rũ que ſũt ſuꝑ terrã. Poſuit timorẽ illiꝰ
ſuꝑ oẽm carnẽ: ⁊ dñatꝰ eſt beſtiaꝝ ⁊ vo-
latiliũ. Creauit ex ipſo adiutoriũ ſilꝭ ſi-
bi: conſiliũ ⁊ linguam ⁊ oclos ⁊ aures ⁊
cor dedit illis excogitãdi ⁊ diſciplia in-
tellectus repleuit illos. Creauit illꝭ ſcien
tiã: ſpũs ſenſu ipleuit cor illoꝝ: ⁊ mala ⁊
bona oſtẽdit illꝭ. Poſuit oculũ ipſoꝝ ſuꝑ
corda illorũ oſtẽdere illis magnalia ope
rũ ſuoꝝ vt nomẽ ſanctificatiõis collau
dent ⁊ gliari in mirabilibꝰ illius: vt ma
gnalia enarrent opeꝝ eiꝰ. Addidit illis
diſciplinã: ⁊ legẽ vite hereditauit illos.
Teſtamentũ eternũ conſtituit cuꝫ illis:
⁊ iuſticiã ⁊ iudicia ſua oſtendit illis. Et
magnalia honoris eiꝰ vidit oculos illo
rũ: ⁊ honorẽ vocis audierũt aures illo-
rũ: ⁊ dixit illis. Attendite ab oĩ iniquo.
Et mandauit illis vnicuiqꝫ de ꝓximo
ſuo. Uie illorum corã illo ſunt ſemꝑ: nõ
ſunt abſconſe ab oculis ipſius. In vnã-
quãqꝫ gentẽ prepoſuit rectorem: ⁊ pars
dei iſrael facta eſt manifeſta. Et omnia
opera illorũ velut ſol in conſpectu dei: ⁊
oculi eius ſine intermiſſione inſpicien-
tes in vijs eorũ. Nõ ſunt abſconſa teſta
menta ꝓpter iniquitatẽ illorũ: ⁊ omẽs
iniquitates eoꝝ in cõſpectu dei. Elemo
ſyna viri quaſi ſacculus cũ ipſo: ⁊ grã

hoīs quaſi pupillā ꝯſeruabit: ⁊ poſtea
reſurget ⁊ retribuet illis retributionē
vnicuiq; in caput ipoꝝ: ⁊ cōuertet i in
t.3 feriores ptes terre. Penitētib⁹ aūt de-
dit viā iuſticie: ⁊ ꝯfirmauit deficientes
ſuſtinere: ⁊ deſtinauit illis ſortē ꝟitatꝫ
Cōuertere ad dn̄m ⁊ relinq̄ pctā tua: ꝑ-
care añ faciē dn̄i: ⁊ minue offendicła.
reuertere ad dn̄m: ⁊ auertere ab iniuſti
cia tua: ⁊ nimis odito execrationē: ⁊ co
gnoſce iuſticias ⁊ iudicia dei: ⁊ ſta i for
te ꝓpoſitiōis ⁊ orōis altiſſimi dei. In
ptes vade ſeculi ſcti: cū viuis ⁊ danti-
bus ꝯfeſſionē deo. Nō demoreris in er-
rore impioꝝ: añ mortē ꝯfitere. A mor-
tuo q̄ſi nihil perit cōfeſſio. Cōfiteberis
viuēs: viu⁹ ⁊ ſanus ꝯfiteberis ⁊ lauda-
bis deū ⁊ gl'iaberis in miſerationib⁹ ei
us: Q̄ꝫ magna miſcōia dn̄i: ⁊ ꝓpitiatio
illius ꝯuertētib⁹ ad ſe. Nec eni oīa pn̄t
eē in hoīb⁹: qm̄ nō ē imortalis fili⁹ ho
mis ⁊ in vanitate malicie placuerunt.
Quid lucidius ſole? ⁊ hic deficiet: Aut
q̄d nequi⁹ q̄ꝫ q̄d excogitauit caro ⁊ ſan
guis? ⁊ hoc arguet. Uirtutē altitudis
celi ipe ꝯſpicit: ⁊ oēs hoīes trā ⁊ cinis.

XVIII

Qui viuit in eternū
creauit oīa ſimul: De⁹ ſol⁹ iuſti
ficabit: ⁊ manet inuictus rex in
eternū. Quis ſufficiet enarrare opa illi
us? Quis eni inueſtigabit magnalia ei
us? Uirtutē aūt magnitudinis ei⁹ q̄s
enunciabit? Aut q̄s adijciet enarrare
miſcōiā ei⁹? Nō ē minuere neq; adijce
re: nec ē inuenire magnalia dei. Cū cō-
ſūmauerit hō: tūc incipiet: ⁊ cū quieue
rit opabit. Quid ē hō: ⁊ q̄ ē gr̄a illi⁹: et
.6 quid ē bonū: aut quid nequā illi⁹? Nu
.8 mer⁹ dieꝝ hoim vt multū centū anni:
quaſi gutte aque maris deputati ſunt.
Et ſicut calculus arene: ſic exigui anni
in die eui. Propter hoc patiēs eſt deus
in illis: ⁊ effundit ſup eos miſericordiā
ſuā. Uidit pſumptionē cordis eoꝝ: qm̄
mala ē: ⁊ cognouit ſubuerſionē illoꝝ:
qm̄ nequā eſt. Ideo adimpleuit ꝓpitia
tionē ſuā in illis: ⁊ oñdit eis viā eq̄ta-
tis. Miſeratio hoīs circa pximū ſuum
miſcōia aūt dei ſup oēs carnē. Qui mi
ſericordiā habet: docet et erudit: quaſi
paſtor gregē ſuū. Miſerator excipiens
doctrinā miſeratiōis: ⁊ qui feſtinat i iu
dicijs eius. Fili in bonis nō des querc
lā: ⁊ in oī dato nō des triſticiā ꝟbi ma
li. Nōne ardorē refrigerabit ros? Sic ⁊
verbū meli⁹ q̄ꝫ datū. Nōne ecce verbū
ſup datū bonū? Sed vtraq; cū hoīe iu
ſtificato. Stult⁹ acriter imꝓperabit: et C
dat⁹ indiſciplinati tabeſcere facit ocu-
los. Añ iudiciū para iuſticiā tibi: ⁊ añ-
q̄ꝫ loquaris: diſce. Ante lāguorē adhi-
be medicinā: ⁊ añ iudiciū interroga te-
ipm̄: ⁊ in cōſpectu dei inuenies ꝓpitia
tionē. Ante languorē humilia te: et in
tpe infirmitatis oñde cōuerſationē tu
am. Non impediaris orare ſemp: et ne Luc.18.a
vetaris vſq; ad mortē iuſtificari: quoni Theſſa.5.d.
am merces dei manet in eternū. Ante
orōem pꝑara aiam tuā: ⁊ noli eē quaſi
hō qui tēptat eū deū. Memēto ire i die
cōſūmationis: ⁊ tp̄s retributiōis in cō s.11.c
uerſatiōe facies. Memēto pauptatꝫ in
tpe abundātie: et neceſſitatē pauptatꝫ
in die diuitiaꝝ. A mane vſq; ad veſpe D
rā imutabit temp⁹: et hec oīa citata in
oculis dei. Hō ſapiēs in oīb⁹ metuit: ⁊
in diebus delictoꝝ attēdat ab inertia.
Oīs aſtutus agnoſcit ſapiam: ⁊ inueni
enti eā dabit cōfeſſionē. Senſati i ver
bis ⁊ ipi ſapiēter egerūt: et intellexerūt
veritatē ⁊ iuſticiā: et implorauerūt ꝓ-
uerbia et iudicia. Poſt ꝯcupiſcētias tu
as non eas: et a volūtate tua auertere
Si pſtes aie tue ꝯcupiſcētias ei⁹ faciet
te in gaudiū inimicis tuis. Ne oblecte
ris i turbis nec i modicis. Aſſidua eni
ē cōmiſſio illoꝝ. Ne fueris mediocris i
cōtentiōe ex fenore et nō ē tibi nihil i
ſeculo. Eris eni inuid⁹ aie tue

XIX

Operari⁹ ebrioſus nō locupleta A
bit: et qui ſpernit modica: pau-
latim decidit. Uinū ⁊ mulieres
apoſtatare faciunt ſapientes: et argu-
unt ſenſatos: et qui ſe iungit fornica-
rijs erit nequā. Putredo et vermes he
reditabunt illum: et extollet in exēplū
maius: et tolletur de nūero aia eius.
Qui credit cito leuis corde ē et mino-
rabit: et q̄ delinq̄t in aiam ſuā: inſuper
habebit. Qui gaudet iniq̄tate: denota B
bit: et qui odit correptionē minuet vi
ta: et q̄ odit loquacitatē extinguit ma-
liciā. Qui peccat in aiam ſuā: penite- s.10.d
bit: ⁊ q̄ iocūdat in malicia: denotabit
Ne iteres ꝟbū nequā et durꝝ: et nō mi
noraberis. Amico et inimico noli nar-
rare ſenſū tuū: et ſic ē tibi delictū noli
denudare. Audiet eni te ⁊ cuſtodiet te
et q̄ſi defendēs pctm̄ odiet te: et ſic ad
erit tibi ſp. Audiſti ꝟbū adūſ⁹ pximū
tuū ꝯmoriat i te: fidēs qm̄ nō te dirū-
pet. A facie verbi parturit fatu⁹: tanq̄

gemitus partus infantꝭ. Sagitta īfixa
femori canis: ſic verbū in corde ſtulti.
Corripe amicū: ne forte nō intellexerit:
et dicat: nō feci: aut ſi fecerit: ne iterꝫ ad
C dat facere. Corripe ꝓximū: ne forte non
dixerit: et ſi dixerit: ne forte iteret. Cor-
ripe amicū: ſepe eni fit cōmiſſio: et non
oī ꝟbo credas. Eſt qui labitᷣ ligua ſua
ſed nō ex aīo. Quis ē eni qui nō deliq̄
rit in lingua ſua? Corripe ꝓximū an̄q̄
cōmineris: et da locū timori altiſſimi:
qꝛ oia ſapia timor dei. Et in illa deū: et
in oī ſapia diſpoſitio legis. Et nō ē ſa-
piētia nequicie diſciplina: et nō ē cogi
tatus bonꝰ pctōꝝ prudētia. Eſt prudē-
tie nequicia: ⁊ ī ipſa execratio: ⁊ ē inſi-
piens qui minuitᷣ ſapia. Melior ē hō q̄
minuitᷣ ſapia: et deficiēs ſenſu in timo
re dei: q̄ȝ qui abūdat ſenſu et trāſgredi
D tur legē altiſſimi. Eſt ſolertia certa ⁊ ip
ſa iniqua: et eſt qui emittit verbū certū
enarrās veritatē. Eſt qui nequiter hūi
liat ſe: ⁊ interiora eius plena ſūt dolo:
et ē iuſtus qui ſe nimiū ſubmittit a mlᷣ
ta hūilitate: ⁊ eſt iuſtꝰ q̄ inclinat faciē
ſuā: et fingit nō videre ſe qđ ignoratū
eſt. Et ſi ab imbecillitate viriū vetetur
peccare: ſi inuenerit tp̄s male faciendi
male faciet. Ex viſu cognoſcitᷣ vir: ⁊ ab
occurſu faciei cognoſcitᷣ ſenſatꝰ. Ami
ctꝰ corpis: ⁊ riſus dētiū: ⁊ ingreſſus ho
mis enunciāt de illo. Eſt correptio mē
dax in ira cōtumelioſi: ⁊ ē iudiciū qđ
nō ꝓbatᷣ eſſe bonū: ⁊ eſt tacēs: ⁊ ipſe ē
prudens XX
A Q Uam bonū ē arguere q̄ȝ iraſci:
et ꝯfitētē ī orōe nō ꝓhibere. Cō
cupiſcētia ſpadonis deuirginauit iuuē
culā ſic q̄ facit ꝑ vim iudiciū iīquū: Q̄
bonū ē correptū maniſeſtare pniaȝ: ſic
eni effugies volūtariū pctm̄. Eſt tacēs
qui inuenitᷣ ſapiēs: ⁊ ē odibilis q̄ pro-
cax ē ad loquendū. Eſt aūt tacēs ⁊ non
hn̄s ſenſū loquele: ⁊ eſt tacēs ſciēs tp̄s
apti tempis. Hō ſapiēs tacebit vſq̄ ad
tempꝰ: laſciuꝰ aūt ⁊ imprudēs nō ſuā-
bit tempꝰ. Qui multis vtitᷣ verbis: le-
B det aiaȝ ſuā: ⁊ q̄ ptātē ſibi ſumit iiuſte
odietᷣ. Eſt ꝓceſſio in malis viro indi
ſciplinato: ⁊ eſt inuētio in detrimentū
Eſt datū qđ nō eſt vtile: et eſt datū cuiꝰ
retributio duplex. Eſt ꝓpter gloriā mi
noratio: ⁊ eſt qui ab humilitate leuabit
caput. Eſt qui multa redimat modico
ꝑcio: ⁊ reſtituēs ea in ſeptuplū. Sapi-
ens in verbis ſeipm̄ amabilē facit: gra
tie autē fatuoꝝ effundentᷣ. Datus inſi
piētis nō erit vtilis tibi: oculi eni illiꝰ
ſeptemplices ſūt. Exigua dabit ⁊ mul-
ta impꝓperabit: ⁊ apertio oris illius in-
flāmatio ē. Hodie feneratᷣ quis: ⁊ cras
expetit: ⁊ odibilis ē homo huiuſmodi.
Fatuo nō erit amicus: ⁊ nō erit gratia
in bonis illius. Qui eni edūt panē illi-
us: falſe lingue ſūt. Quotiēs ⁊ quāti ir
ridebūt eū? Neq̄ eni quod habendum
erat: directo ſenſu diſtribuit: ſimilitᷣ et
quod nō erat hn̄dum. Lapſus falſe lin-
gue quaſi qui in pauimento cadēs: ſic
caſus maloꝝ feſtināter veniētᷣ. Homo
acharis quaſi fabula vana: ⁊ in ore in
diſciplinatoꝝ aſſidua erit. Ex ore fatui
reprobabitᷣ parabola: nō eni dicit illā
in tempe ſuo. Eſt qui vetatᷣ peccare ꝑ
inopia: ⁊ in requie ſua ſtimulabitᷣ. Eſt
qui ꝑdet aiam ſuam ꝑ cōfuſione: et ab
imprudēti ꝑſona ꝑdet eam: ꝑſone au-
tē acceptione ꝑdet ſe. Eſt qui ꝑ cōfuſi-
one ꝓmittit amico: ⁊ lucratus eſt eum
inimicū gratis: Opprobriū nequā ī ho
mie mendaciū: ⁊ in ore indiſciplinato-
rū aſſidue erit. Potior fur q̄ aſſiduitaſ
viri mēdacis: ꝑditionē aūt ambo here
ditabunt. Mores hoim mendaciū ſine
honore: ⁊ cōfuſio illoꝝ cuȝ ipis ſine in-
termiſſione. Sapiēs in verbis ꝓducet
ſeipm̄ ⁊ hō prudēs placebit magnatis.
Qui opatᷣ terrā ſuaȝ: inaltabit aceruū
frugū: ⁊ qui opatᷣ iuſticiā ipe exaltabi-
tur: qui vero placet magnatis: effugiet
iniquitatē. Exenia et dona excecāt ocu
los iudicū: ⁊ quaſi mutus in ore auer-
tit correctiones eoꝝ. Sapia abſconſa
et theſaurꝰ inuiſus: que vtilitas ī vtriſ
q̄? Melior ē qui celat inſipientiā ſuā:
q̄ hō qui abſcōdit ſapiam ſuā. XXI
Fili peccaſti: nō adiicias iteꝝ ſed
F et de priſtinis deprecare vt tibi
dimittātᷣ. Quaſi a facie colubri
fuge pctā: ⁊ ſi acceſſeris ad illa: ſuſcipi-
ent te. Dētes leonis dentes eius: inter-
ficientes aias hoim. Quaſi rhomphea
bis acuta homis iniquitas: plage illiꝰ
nō eſt ſanitas. Obiurgatio ⁊ iiurie an-
nullabūt ſubſtātiā: ⁊ domus q̄ nimis
locuples eſt ānullabitᷣ ſupbia: ſic ſub-
ſtātia ſupbi eradicabitᷣ. Dep̄catio pau
peris ex ore vſq̄ ad aures ꝑueniet ⁊ iu
diciū feſtinato adueniet illi. Qui odit
correptionē veſtigiū eſt pctōris: ⁊ qui
timet deū ꝯuertetᷣ ad cor ſuū. Notus a
longe potēs lingua audaci: ⁊ ſenſatus

ſcit labi ſe ab ipſo. Qui edificat domũ
ſuã impẽdijs alienis: q̃ſi qui colligit la
pides ſuos in hyeme. Stuppa collecta
ſynagoga peccantiũ: ⁊ cõſũmatio illoꝝ
flãma ignis. Uia peccantiũ cõplantata
lapidib⁹: ⁊ i fine illoꝝ inferi ⁊ tenebre
⁊ pene. Qui cuſtodierit iuſticiã cõtine-
bit ſenſũ eius: cõſũmatio timoris dei.
ſapia ⁊ ſenſus. Nõ erudietur: qui nõ ẽ ſa
piẽs in bono. Eſt aũt inſipiẽtia q̃ abũ
dat in malo: ⁊ nõ ẽ ſenſus: vbi ẽ amari
tudo. Scia ſapiẽtis tanq̃ iundatio ab
undabit: ⁊ cõſiliũ illius ſicut fons vite
33. pmanet. Cor fatui q̃ſi vas cõfractũ: et
oẽm ſapiam nõ tenebit. Uerbũ ſapiẽs
quodcũq̃ audierit ſcius laudabit: ⁊ ad
ſe adijciet: audiuit luxurioſus et diſpli
cebit illi: ⁊ pijciet illud poſt dorſũ ſuũ
Narratio fatui quaſi ſarcina i via. Nã
in labijs ſenſati iuenietur gr̃a. Os prudẽ
tis queritur in eccleſia: ⁊ verba illius co
gitabũt in cordib⁹ ſuis. Tanq̃ domus
exterminata: ſic fatuo ſapia: ⁊ ſcia inſen
ſati inenarrabilia v̄ba. Cõpedes i pedi
bus: doctrina ſtulto: ⁊ q̃ſi vincula ma
nuũ ſup manũ dextrã. Fatu⁹ i riſu ex-
altat vocẽ ſuã: vir aũt ſapiẽs vix tacite
ridebit. Ornamentũ aureũ prudẽti do
ctrina: ⁊ quaſi brachiale i brachio dex-
tro: Pes fatui facile in domũ pximi: et
hõ peritus ꝯfundetur a pſona potẽtis
Stultus a feneſtra reſpiciet in domũ.
vir aũt eruditus foris ſtabit. Stulticia
hoĩs auſcultare p oſtiũ: ⁊ prudens gra-
uabitur ꝯtumelia. Labia imprudentium
ſtulta narrabũt: verba aũt prudentiũ
ſtatera põderabuntur. In ore fatuoꝝ: cor
illoꝝ: ⁊ in corde ſapientũ: os illoꝝ. Dũ
maledicit impi⁹ diabolũ: maledicit ip-
ſe aiam ſuã. Suſurro coinq̃nabit aiã
ſuã: ⁊ in oĩbus odietur: ⁊ qui pmanſerit.
odioſus erit: tacit⁹ et ſẽſat⁹ honorabitur

[I]N lapide luteo la- XXII
I pidatus ẽ piger: ⁊ oẽs loquẽtur
ſup aſpernationẽ illius. De ſter
core boũ lapidatus eſt piger: ⁊ oĩs q̃ te
tigerit eũ: excutiet manus. Cõfuſio pa-
tris ẽ de filio idiſciplinato: filia aũt fa-
tua i deminoratiõe fiet. Filia prudens
hereditas viro ſuo: nam que cõfundit
in cõtumeliã fit genitoris. Prẽm ⁊ viꝝ
cõfundit audax: ⁊ ab impijs non mino
rabitur: ab vtriſq̃ aũt ihonorabitur. Mu-
ſica in luctu importuna narratio: fla-
gella ⁊ doctrina i oĩ tpe ſapia. Qui do-
cet fatuũ: quaſi q̃ cõglutinat teſtã. Qui
narrat v̄bũ nõ audiẽti: quaſi qui exci-
tat dormientẽ de graui ſomno. Cũ dor
miẽte loquitur qui enarrat ſtulto ſapiã
⁊ in fine narrationis dicit. Quis eſt hic. §.3.d.I.31.a
Supra mortuũ plora: defecit eni lux ei⁹ I.38.b. B
⁊ ſupra fatuum plora: defecit eni ſenſu
Modicũ plora ſupra mortuũ: qm̃ reqe
uit. Nequiſſimi eni nequiſſima vita: ſu
per mortẽ fatui. Luct⁹ mortui ſeptẽ di
es: fatui aũt ⁊ impij oẽs dies vite illo-
rũ. Cũ ſtulto ne multũ loqnaris: ⁊ cum
inſenſato ne abieris. Serua te ab illo §.12.c
vt nõ moleſtiã habeas: ⁊ nõ coinq̃na-
beris pctõ illius. Deflecte ab illo: ⁊ iue
nies requiẽ: ⁊ nõ accidiaberis in ſtulti
tia illi⁹. Sup plumbũ quid grauabitur?
Et qd̃ illi aliud nomẽ q̃ fatu⁹? Arenã Prou.27.a
⁊ ſalẽ ⁊ maſſam ferri facilius ẽ ferre: q̃
hoĩem imprudentẽ ⁊ fatuũ ⁊ impium.
Sicut loramentũ ligneũ colligatũ fun C
damento edificij nõ diſſoluetur: ſic ⁊ cor
cõfirmatũ in cogitatione cõſilij. Cogita
tus ſenſati: i oĩ tpe vel metu nõ deprauabitur.
Sicut ornat⁹ arenoſus in piete li-
pido ⁊ ſicut palee i excelſis: ⁊ cemẽta ſi
ne impenſa poſita ꝯtra faciẽ vẽti non
pmanebũt: ſic ⁊ cor timidũ in cogitati
one ſtulti cõtra impetũ timoris nõ reſi
ſtet: ſic ⁊ cor trepidũ in cogitatiõe fatui
oĩ tpe non metuet: ſed ⁊ qui in pceptis
dei pmanet ſemp. Pungẽs oculũ dedu
cit lachrymas: ⁊ qui pungit cor profert
ſenſũ. Mittens lapidẽ in volatilia de-
ijciet illa: ſic et qui cõuiciatur amico: diſ
ſoluit amicitiã. Ad amicũ ⁊ ſi pduxe-
ris gladiũ nõ deſperes: eſt eni regreſſus
ad amicũ. Si aperuerit os triſte. nõ ti- D
meas. Eſt eni cõcordatio excepto cõui-
tio et improperio ⁊ ſupbia et miſterij
reuelatione ⁊ plaga doloſa. In his oĩ-
bus effugiet amicus. Fidẽ poſſide cum
amico in pauptate illius: vt ⁊ in bonis
illius leteris. In tpe tribulatiõis illius
pmane illi fidelis: vt ⁊ i hereditate illi
us coheres ſis. Añ ignẽ camini vapor
et fum⁹ ignis inaltatur: ſic et añ ſangui-
nẽ maledicta et ꝯtumelie ⁊ mine. Ami
cũ ſalutare nõ ꝯfundaris. A facie illi⁹
nõ me abſcõdã: et ſi mala mihi euene-
rit p illũ: ſuſtinebo. Oĩs qui audiet: ca-
uebit ſe ab eo. Quis dabit ori meo cu Pſ.140.a
ſtodiã: et labia mea ſignaculũ certũ: vt
nõ cadã i ipis: et lingua mea pdat me?

[D]Omine pr̃ ⁊ dñator XXIII
d vite mee ne derelinquas me in
cogitatu et ꝯſilio eoꝝ: nec ſinas

cadere in illa exp̄bratiōe: Quis ſuppo-
nit in cogitatu meo flagella ⁊ in corde
meo doctrinā ſapie vt ignorationibus
eoꝝ nō p̄ceat mihi: ⁊ nō appareāt deli-
cta eoꝝ ⁊ ne adicreſcāt ignorātie mee
et multiplicenť delicta mea: et peccata:
mea abundēt: et incidā in cōſpectu ad
uerſarioꝝ meoꝝ: et gaudeat inimicus
me⁹. Dn̄e pr̄ ⁊ deus vite mee ne derelin
ꝗs me in cogitatu illoꝝ. Extollētiā o-
culoꝝ meoꝝ ne dederis mihi: ⁊ oē deſi
deriū auerte a me. Aufer a vētris con-
cupiſcētias: et cōcubit⁹ ꝯcupie ne app̄
hendēt me: et aīe irreuerēti et infruni-
tate ne tradas me. Doctrinā oris audi
dite filij: et qui cuſtodierit illā nō peri
et labijs ſuis: nec ſcādalizabiť in op̄i
b⁹ nequiſſimis. In vanitate ſua appre
hendiť pctōr: et ſup̄b⁹ maledict⁹ ſcan-
B. dalizabiť i illis. Iuratiōi nō aſſueſcat
os tuū: mlťi eni caſus in illa. Noīatio
v̄o dei nō ſit aſſidua in ore tuo: ⁊ noī-
bus ſanctoꝝ nō admiſcearis: qm̄ non
eris imunis ab eis. Sicut eni ſeru⁹ in
terrogatus aſſidue: a liuore nō minuiť
ſic oīs iurās et noians: in toto a pctō
I.27.b nō purgabiť. Uir multū iurās imple-
biť iniqtate: et nō diſcedet a domo illi
us plaga. Et ſi fruſtrauerit frēm: deli-
ctū illius ſup ip̄m erit: et ſi diſſimula-
uerit: delinqt dupliciter: et ſi in vacuū
iurauerit nō iuſtificabiť. Replebiť eni
retributiōe dom⁹ illi⁹. Eſt et alia loq̄-
la ꝯtraria morti: nō inueniať in here-
ditate iacob. Eteni a miſericordibus
oia hec auferenť: et in delictis nō volu
ptabūt. Indiſciplinoſe loquele nō aſſue
cat os tuū: ē eni i illa v̄bū pcti. Me-
mēto pr̄is et mr̄is tue: i medio eni ma
gnatoꝝ conſiſtis: ne forte obliuiſcať te
deus i ꝯſpectu illoꝝ: ⁊ aſſiduitate tua
infatuat⁹ improperiū patiaris: ⁊ malu
iſſes nō naſci: et diē natiuitatꝫ tue ma
C 2.Re.16.b ledicas. Hō aſſuetus i v̄bis impioperū
in oibus diebus ſuis nō erudieť. Duo
genera abūdāt in pctis: ⁊ tertiū addu
cit irā ⁊ p̄ditionē. Aie callida quaſi ig
nis ardēs nō extingueť donec aliquid
glutiat: ⁊ hō nequā in ore carnis ſue:
nō deſinet donec incēdat ignē. Hoi for
nicario oīs panis dulcis: nō fatigabiť
trāſgrediēs vſq ad finē. Oīs hō q̄ trāſ
grediť lectū ſuū cōtemnēs in aiam ſu
Eſa.29.e am: ⁊ dicēs: quis me videt: tenebre cir
cūdant me: ⁊ parietes cooperiūt me: et
nemo circūſpicit me quē vereor: deli-
ctoꝝ meoꝝ non memorabiť altiſſimu
et nō intellexit qm̄ oia videt ocul⁹ ill
us: qm̄ expellit a ſe timorē dei hui⁹ mū
di hois timor: ⁊ oculi hoim timētes il-
lū: ⁊ nō cognouit qm̄ oculi dn̄i multo
plus lucidiores ſūt ſup ſolē: circūſpici-
entes oēs vias hoim: ⁊ p̄fundū abyſſi
et hoim corda: intuētes in abſcondi-
tas p̄tes. Dn̄o eni deo añq̄ crearētur
oia ſūt agnita: ſic et poſt p̄fectū reſpicit
oia. Hic i plateis ciuitatis vindicabiť
et quaſi pull⁹ equin⁹ fugabiť ⁊ vbi nō
ſperauit apprehendeť. Et erit dedecus
oibus: eo q̄ nō intellexerit timorē dn̄i.
Sic ⁊ mulier oīs relinquēs viꝝ ſuū et
ſtatuēs hereditatē ex alieno matrimo-
nio. Primo eni i in lege altiſſimi in cre-
dibilis fuit: ⁊ ſecūdo viꝝ ſuū dereliq̄t:
tertio i adulterio fornicata ē: ⁊ ex alio
viro filios ſtatuit ſibi. Hec in eccleſiaꝫ
adduceť: ⁊ in filios eius reſpicieť. Nō
tradēt filij eius radices: ⁊ rami ei⁹ nō
dabūt fructū. Derelinquent in maledi
ctū memoriā eius: ⁊ dedecus illi⁹ non
delebiť. Et agnoſcēt qui derelicti ſunt
qm̄ nihil meli⁹ eſt q̄ timor dei: ⁊ nihil
dulcius q̄ reſpicere i mādatꝫ dn̄i. Glo
ria magna eſt ſequi dn̄m: lōgitudo eni
dierū aſſumetur ab eo. XXIIII

Apia laudabit aīam ſuam: ⁊ in
f deo honorabiť: ⁊ in medio ppl̄i
ſui gloriabiť: ⁊ in eccleſijs altiſ
ſimi apiet os ſuū: ⁊ i cōſpectu v̄tutis il
lius gl̄iabiť: ⁊ in medio ppl̄i ſui exalta
biť: ⁊ in plenitudine ſancta admirabiť
et in multitudine electoꝝ habebit lau
dē: ⁊ inter bn̄dictos bn̄dicetur dicēs.
Ego ex ore altiſſimi p̄diui: primogeni-
ta añ oēm creaturā. Ego feci i celis vt
orireť lumē indeficiēs: ⁊ ſicut nebula
texi oēm terrā. Ego in altiſſimis habi-
taui: ⁊ thron⁹ me⁹ i colūna nubis. Gy-
rū celi circuiui ſola: ⁊ p̄fūdū abyſſi pe-
netraui: ⁊ i fluctib⁹ marꝫ ābulaui: ⁊ in
oi terra ſteti. Et i oi pplō: ⁊ i oi gēte p̄i
matū habui ⁊ oim excellētiū corda vir
tute calcaui. Et in his oib⁹ requiē q̄ſi-
ui: ⁊ i hereditate dn̄i morabor. Tūc pre
cepit ⁊ dixit mihi creator oim: ⁊ q̄ crea
uit me reqeuit i tabernacło meo: ⁊ dix-
it mihi. In iacob inhita: ⁊ i iſrł heredi-
tare: ⁊ i electꝫ meis mitte radices. Ab
initio ⁊ añ ſecła creata ſū: ⁊ vſq ad futu
rū ſeculū non deſinā: ⁊ in habitatione
ſancta corā ip̄o miniſtraui. Et ſic i ſion
firmata ſū: ⁊ i ciuitate ſcificata ſiliter

requieui:et in hierlm poteſtas mea. Et
radicaui in pplo honorificato:⁊ in par-
tes dei mei hereditas illi⁹:⁊ in plenitu-
dine ſctoꝝ detentio mea. Quaſi cedrus
exaltata ſum in libano:⁊ q̄ſi cypreſſus i
monte ſion. Quaſi palma exaltata ſum
in cades:⁊ quaſi plātatio roſe in hieri-
cho. Quaſi oliua ſpecioſa in cāpis:⁊ q̄ſi
platatan⁹ exaltata ſum iuxta aquā i pla
teis. Sicut cinnamomū ⁊ balſamū aro
matizans:odorē dedi. Quaſi myrrha e-
lecta dedi ſuauitatē odoris:⁊ quaſi ſto-
rax ⁊ galban⁹ ⁊ vngula et gutta. Quaſi
libanus nō inciſus vaporaui habitatio
nē meā:⁊ quaſi balſamū nō mixtū odor
meus. Ego quaſi terebinthus extēdi ra
mos meos:et rami mei honoris et gra-
tie. Ego quaſi vitis fructificaui ſuauita
tem odoris:⁊ flores mei fruct⁹ honoris
et honeſtat̄. Ego mater pulchre dilecti-
onis:et timoris:⁊ agnitionis:⁊ ſctē ſpei
In me gr̄a oīs vie et veritat̄:in me om-
nis ſpes vite ⁊ v̄tutis. Tranſite ad me
omēs qui cōcupiſcit̄ me:et a generatio
nib⁹ meis adimplemini. Spūs eni me⁹
ſup mel dulc̄:⁊ hereditas mea ſup mel
et fauū. Memoria mea in generatiōe ſe
6. culoꝝ. Qui edūt me adhuc eſuriēt:et q̄
bibūt me adhuc ſitiēt. Qui audi me nō
ꝯfundet̄:et qui opant̄ in me non pecca
bunt. Qui elucidāt me: vitā eternā ha-
bebūt. Hec omīa liber vite et teſtamētū
altiſſimi:et agnitio veritat̄. Legē man
dauit moyſes in p̄ceptis iuſticiaꝝ:⁊ he-
reditatē domui iacob:et iſrl̄ ꝓmiſſiōes
Poſuit dauid puero ſuo excitare regem
ex eo fortiſſimū:⁊ in throno honoris ſe-
.2. dentē in ſempiternū. Qui implet quaſi
phyſon ſapiam:et ſicut tigris in diebus
nouoꝝ. Qui adimplet q̄ſi eufrates ſen-
.3. ſum. Qui multiplicat quaſi iordanis in
tempe meſſis. Qui mittit diſciplinā ſi-
cut lucē:et aſſiſtens q̄ſi geon in die vin-
demie. Qui pficit prim⁹ ſcire illā:⁊ infir
mior nō inueſtigabit eā. A mari enim
abūdabit cogitatio ei⁹:⁊ cōſiliū illi⁹ in
abyſſo magna. Ego ſapia effudi flumi-
na:ego quaſi trames aque imēſe de flu-
uio. Ego quaſi fluui⁹ dorix:⁊ ſicut aq̄du
ctus exiui d̄ paradiſo. Dixi: Rigabo hor
tū plantationū:⁊ inebriabo partus mei
fructū. Et factus eſt mihi trames abun
dans:⁊ fluui⁹ me⁹ appropinq̄uit ad ma
re. Qm̄ doctrinā quaſi antelucanū illu-
mino oībus:et enarrabo illā vſq̄ i lon-
ginquū. Penetrabo iferiores partes ter

re:et inſpiciā omēs dormiētes:⁊ illumi
nabo omēs ſperātes in dn̄o. Adhuc do
ctrinā quaſi ꝓphetiam effundā ⁊ relin-
quā illā querētib⁹ ſapiam ⁊ nō deſinā
in ꝓgenies illoꝝ vſq̄ in euū ſctm̄. Ui- I.33.c
dete qm̄ nō ſoli mihi laboraui ſed oīb⁹
exquirentib⁹ veritatē. XXV

In trib⁹ placitū eſt ſpiritui meo: A
que ſunt ꝓbata corā deo ⁊ homi
nib⁹. Concordia fratrū: et amor
proximoꝝ:et vir et mulier ſibi bene cō-
ſentiētes. Tres ſpecies odiuit aīa mea:
et aggrauor valde anie illoꝝ. Pauperē
ſuperbū:et diuitē mendacē: et ſenem fa
tuū ⁊ inſenſatū. Que in iuuentute tua
non cōgregaſti:quō in ſenectute tua in-
uenies? Q̄ȝ ſpecioſum caniciei iudiciū:
et preſbyteris cognoſcere ꝯſiliū. Q̄ȝ ſpe-
cioſa veteranis ſapīa:et glorioſis itellect⁹
et conſiliū. Corona ſenū multa peritia:
et gl̄ia illoꝝ timor dei. Nouem inſuſpi-
cabilia cordis magnificaui:⁊ decimum
dicam in lingua hoībus. Homo q̄ iocū- B
dat̄ in filijs:viuens:et vidēs ſubuerſio
nē inimicoꝝ ſuoꝝ. Beatus qui habitat
cū muliere ſenſata:et qui lingua ſua nō 3.14.a.
eſt lapſus:et q̄ non ſeruiuit indignis ſe.
Beatus q̄ inuenit amicū verū: ⁊ q̄ enar
rat iuſticiā auri audienti. Q̄ȝ magnus
qui inuenit ſapiam ⁊ ſcientiā:ſed nō eſt
ſup timentē dn̄m. Timor dei ſup omia
ſe ſuppoſuit. Beat⁹ homo cui donatum
eſt hr̄e timorē dei. Qui tenet illum:cui
aſſimilabit̄? Timor dei initiū dilectōis
ei⁹:fidei aūt initiū agglutinandū eſt ei.
Oīs plaga triſticia cordis eſt:⁊ oīs ma- C
licia nequitia mulier̄. Et oēm plagā ⁊
nō plagam videbit cordis:et oēm nequi
tiam et nō nequitiā mulier̄:et oēm ob-
ductū et nō obductū odiētiū:⁊ oēm vin
dictā et nō vindictā inimicoꝝ. Non eſt
caput nequius ſup caput colubri:⁊ non Prouē.21.c
eſt ira ſup iram mulieris. Cōmorari leo-
ni et draconi placebit:q̄ȝ habitare cum
muliere nequā. Nequitia mulieris imu
tat faciē eius:et obcecabit vultū ſuum
tanq̄ȝ vrſus:⁊ q̄ſi ſaccū oſtēdet i medio
ꝓximoꝝ. Ingemuit vir eius:et audiens
ſuſpirauit modicū. Breuis omīs mali-
cia ſup maliciā mulier̄:ſors pctōꝝ ca-
dat ſup illā. Sicut aſcēſus arenoſus in D
pedib⁹ veterant:ſic mlier linguata hoī
quieto. Ne reſpicias in mlier̄ ſpecieȝ et
non concupiſcas mlierē in ſpecie. Mu-
lieris ira et irreuerētia:⁊ ꝯfuſio magna
Mulier ſi primatū habeat:contraria eſt

viro ſuo. Coꝛ humile ⁊ facies triſtꝭ: ⁊ pla
ga moꝛtꝭ: mulier nequã. Manꝰ debiles
⁊ genua diſſoluta: mulier que nõ beatifi
Geñ.3.a cat virũ ſuũ. A muliere initiũ factuz eſt
S.8.b.⁊ peccati: ⁊ ꝑ illã omẽs moꝛimur. Nõ des
2.Re.14.b aque tue exitũ nec modicũ: nec mulieri
nequã veniã ꝓdeundi. Si nõ ambulaue
rit ad manũ tuã: cõfundet te in conſpe-
ctu inimicoꝝ. A carnibꝰ tuis abſcide il
lam: ne ſemꝑ te abutatur. XXVI
A Ulieris bone beatꝰ vir: numerꝰ
m enĩ annoꝝ illoꝝ duplex. Mulier
foꝛtis oblectat virũ ſuũ: ⁊ annos
vite illius in pace implebit. Pars bona
mulier bona in parte bona timentiũ de
um dabit viro ꝓ factis bonis. Diuitis
autẽ ⁊ paupis coꝛ bonũ: in omĩ tempo-
re vultꝰ illorum hilaris. A tribꝰ timuit
coꝛ meũ: ⁊ in quarto facies mea metuit.
Delaturã ciuitatis: ⁊ collectionẽ popu-
li: ⁊ calũniã mendacẽ: ſuꝑ moꝛtẽ omnia
B grauia. Doloꝛ coꝛdis ⁊ luctꝰ: mulier ze-
lotypa. In muliere zelotypa flagellũ lin
gue: oĩbus cõmũicans. Sicut boũ iugũ
qđ mouet: ita ⁊ mulier nequam. Qui te
net illã: quaſi qui apphẽdit ſcoꝛpionẽ
Mulier ebrioſa ira magna ⁊ ꝯtumelia ⁊
turpitudo illiꝰ non tegetur. Foꝛnicatio
mulierꝭ in extollẽtia oculoꝝ: ⁊ in palpe
I.42.b bꝛis illiꝰ agnoſcet. In filia nõ aduerten
te ſe: firma cuſtodiã: ne inuẽta occaſio-
ne abutat ſe. Ab omĩ irreuerẽtia oculo
rũ eiꝰ caue: ⁊ ne mireris ſi te neglexerit.
C Sicut viatoꝛ ſitiens ad fontẽ os aperi-
et: ⁊ ab omĩ aqua ꝓxima bibet: ⁊ contra
omnẽ palũ ſedebit: ⁊ ꝯtra oẽm ſagittaz
aperiet pharetrã: donec deficiat. Gratia
mulierꝭ ſedule delectabit virũ ſuũ: ⁊ oſ-
ſa illiꝰ impinguabit. Diſciplina illiꝰ da
tum dei eſt. Mulier ſenſata ⁊ tacita: nõ
eſt immutatio erudite anĩe. Gratia ſuꝑ
gratiã: mulier ſancta ⁊ pudoꝛata. Omis
autẽ ponderatio nõ eſt digna ꝯtinentis
anĩe. Sicut ſol oꝛiens mũdo ĩ altiſſimis
dei: ſic mulieris bone ſpecies in oꝛnamẽ
tum domꝰ eiꝰ. Lucerna ſplendẽs ſuper
candelabꝝ ſanctũ ⁊ ſpecies faciei ſuper
D etatẽ ſtabilẽ. Colũne auree ſuꝑ baſes ar
genteas: ⁊ pedes firmi ſuꝑ plantas ſta-
bilis mĺieris. Fundamẽta eterna ſupꝛa
petrã ſolidã: ſic mãdata dei ĩ coꝛde mu-
lieris ſancte. In duobꝰ cõtriſtatũ eſt coꝛ
meũ: ⁊ in tertio iracũdia mihi aduenit.
Uir bellatoꝛ deficiẽs ꝑ inopiã: ⁊ vir ſen
ſatus ꝯtemptꝰ: ⁊ qui tranſgredit a iuſti
cia ad peccatũ: deꝰ parauit eũ ad rhom-
pheam. Due ſpecies difficiles ⁊ pericu
loſe mihi apparuerũt. Difficile exuitur
negociãs a negligẽtia: ⁊ nõ iuſtificabit
caupo a peccatis labioꝝ. XXVI
p Ropter inopiam multi delique
rũt: ⁊ qui querit locupletari auer
tit oculũ ſuum. Sicut in medio
cõpaginis lapidũ palus figit: ſic ⁊ inter
mediũ venditionis ⁊ emptiõis anguſti
abitur peccatis. Conteret cũ delinquẽ
te delictũ. Si nõ in timoꝛe dñi tenueris
te inſtanter: cito ſubuertet domus tua.
Sicut in ꝑcuſſura cribꝛi remanebit pu
uis: ſic apoꝛia hoĩs in cogitatu illius
Uaſa figuli ꝓbat foꝛnax: ⁊ hoĩes iuſtos
temptatio tribulationis. Sicut ruſtica
tio de ligno oſtẽdit fructũ illius: ſic ver
bum ex cogitatu coꝛdis hoĩs. Ante ſer
monẽ nõ laudes virum: hec enĩ tempta
tio eſt hoĩm. Si ſequaris iuſticiã: appꝛe
hendes illã: ⁊ indues quaſi poderez ho-
noꝛis: ⁊ inhabitabis cũ ea ⁊ ꝓteget te
in ſempiternũ: ⁊ in die agnitiõis inuenies
es firmamẽtũ. Uolatilia ad ſibi ſimilia
cõueniũt: ⁊ veritas ad eos qui opantur
illaz reuertet. Leo venationi inſidiatur
ſemꝑ: ſic peccata opantibꝰ iniquitatez.
Homo ſenſatꝰ in ſapientia manet ſicut
ſol: nã ſtultꝰ ſicut luna mutat. In me-
dio inſenſatoꝝ ſerua verbum tempꝰ: in
medio autẽ cogitantium aſſiduus eſto.
Narratio peccantiũ odioſa: ⁊ riſus illo-
rũ in delictis peccati. Loquela mĺtũ iu-
rans hoꝛripilationẽ capiti ſtatuet: irre-
uerentia ipſiꝰ obturatio auriũ. Effuſio
ſanguinis in rixa ſupboꝝ: ⁊ maledictio
illoꝝ auditꝰ grauis. Qui denudat arca-
na amici: fidẽ perdit: ⁊ non inueiet ami
cum ad animũ ſuũ. Dilige ꝓximũ: ⁊ cõ-
iungere fide cũ illo. Qꝫ ſi denudaueris
abſconſa illiꝰ: nõ ꝑſequeris poſt eũ. Si-
cut enĩ homo qui ꝑdit amicũ ſuum: ſic ⁊
qui ꝑdit amicitiã ꝓximi ſui. Et ſicut q
dimittit auem de manu ſua: ſic qui reli-
quiſti ꝓximũ tuũ: ⁊ nõ eum capies. Nõ
illũ ſequaris: quoniã longe abeſt. Effu-
git enĩ quaſi caprea de laqueo: qm̃ vul-
nerata eſt anĩa eiꝰ. Ultra eũ nõ poteris
colligare: ⁊ maledicti eſt ꝯcoꝛdatio. De-
nudare autẽ amici myſteria: deſperatio
eſt anĩe infelicis. Annuens ocło fabri-
cat iniqua: ⁊ nemo eũ abĳciet. In con-
ſpectu ocłoꝛum tuoꝝ cõdulcabit os ſu-
um: ⁊ ſuꝑ ſermones tuos ãmirabit. No
uiſſime autẽ ꝑuertet os ſuũ: ⁊ in verbis
tuis dabit ſcandalum. Multa audiui: ⁊

nō coequaui ei:et dñs odiet illū. Qui in
altum mittet lapidē:ſup caput eius ca-
det:et plaga doloſa doloſi diuidet vul-
nera. Et qui foueā fodit:incidet in eā:
et qui ſtatuit lapidē proximo ſuo offen-
det in eo:⁊ qui laqueū alĳ ponit:ꝑibit
in illo. Facienti nequiſſimū conſiliū:ſu-
per ipſum deuoluet:⁊ nō agnoſcet vn-
de adueniet illi. Illuſio ⁊ improperium
ſupboꝝ et vindicta:ſicut leo inſidiabi-
tur illi. Laqueo peribūt qui oblectant ca
ſu iuſtoꝝ:dolor aūt cōſummet illos an-
teꝗ̄ moriant. Ira ⁊ furor vtraq; execra
bilia ſunt:⁊ vir peccator continens erit
illorum. XXVIII
32.c Q Ui vindicari vult: a dño inueni
12. et vindictā:et peccata illi⁹ ſuās
ſeruabit. Relinque ꝓximo tuo nocenti
te:et tunc deꝓcanti tibi pctā ſoluentur.
Homo homi reſeruat irā ⁊ a deo querit
medelā? In hoīem ſimilē ſibi nō habet
miſcdiam:et de peccatꝭ ſuis deꝓcatur?
Ipſe dū caro ſit reſeruat irā:⁊ ꝓpitiati-
onē petit a deo. Quis exorabit ꝓ delictꝭ
illius? Memento nouiſſimoꝝ:et deſine
inimicari. Tabitudo eni ⁊ mors immi-
nent in mādatis ei⁹. Memorare timorē
dei:et non iraſcaris ꝓximo. Memorare
teſtamentū altiſſimi:et deſpice ignoran
tiam ꝓximi. Abſtine te a lite:⁊ minues
peccata. Homo eni iracūdus: incēdit li
tem:et vir peccator turbabit amicos:et
in medio pacē habentiū īmittit inimi-
26 citiā. Scdm eni ligna ſilue:ſic ignis ex-
ardeſcit:⁊ ſm virtutē homis ſic iracun-
dia illi⁹ erit:⁊ ſm ſubſtātiā ſuā exalta-
bit iram ſuā. Certamē feſtinatū incēdit
ignem:et lis feſtinās effundit ſanguinē
⁊ lingua teſtificans adducet mortē. Si
ſufflaueris quaſi ignis exardebit:⁊ ſi ex-
pueris ſup illam:extinguet. Utraq; ex
ore ꝓficiſcūt. Suſurro et bilinguis ma
ledictus:multos eni turbauit pacē ha-
bentes. Lingua tertia multos cōmouit
⁊ diſꝑſit illos de gente in gentē. Ciuita-
tes muratas diuitū deſtruxit:et domos
magnatoꝝ effodit. Uirtutes ꝑploꝝ cō-
cidit:et gentes fortes diſſoluit. Lingua
tertia mlieres viratas eiecit: ⁊ priuauit
illas labori⁹ ſuis. Qui reſpicit illā:nō
habebit requiē:nec habebit amicū in ꝗ
requieſcat. Flagelli plaga liuorē facit:
plaga aūt lingue cōminuet oſſa. Multi
ceciderūt in ore gladĳ:ſed non ſic quaſi
ꝗ interierūt ꝑ linguā ſuā. Beatus ꝗ te-
ctus eſt a lingua nequā:qui in iracūdia
illius nō trāſiuit:et qui non attraxit iu
gum illius:et in vinculis ei⁹ nō eſt liga
tus. Iugū eni illius iugū ferreū eſt ⁊ vin
culū illius vinculū ereū eſt. Mors illi⁹
mors nequiſſima:⁊ vtilis potius infer⁹
ꝗ̄ illa. Perſeuerātia illi⁹ nō ꝑmanebit: D
ſed obtinebit vias iniuſtoꝝ. In flāma
ſua nō cōburet iuſtos. Qui derelinquūt
dñm:incident in illā:et exardebit in il-
lis ⁊ nō extinguetur ⁊ immittet in illos
quaſi leo:⁊ quaſi pard⁹ ledet illos. Se-
pi aures tuas ſpinis:et linguā nequam
noli audire:et ori tuo facito oſtia: et fe-
ras aurib⁹ tuis. Aurū tuū et argētū tu-
um cōfla:et verbis tuis facito ſtaterā:⁊
frenos ori tuo rectos:et attende ne for-
te labaris in lingua:et cadas in conſpe
ctu inimicoꝝ inſidiantiū tibi: et ſit ca-
ſus tu⁹ inſanabilis in mortē. XXIX A
Q Ui facit miſcdiam feneratur ꝓxi
b mo ſuo:⁊ qui ꝑualet manu:man
data ſuat. Fenerare ꝓximo tuo
in tempe neceſſitatꝭ illi⁹: et iterū redde
ꝓximo in tempe ſuo. Confirma verbū
et fideliter age cū illo:⁊ in omi tpe inue
nies qđ tibi neceſſariū eſt. Multi quaſi
inuentionē eſtimauerūt fenus: et preſti
terūt moleſtiā his qui ſe adiuuerūt. Do
nec accipiant:oſculant man⁹ dantis:et
in ꝓmiſſionib⁹ humiliant vocem ſuā.
Et in tempe redditionis poſtulabit tē-
pus:et loquet verba tedĳ et murmura-
tionū:et temp⁹ cauſabit. Si autē potu
erit reddere aduerſabit. Solidi vix red B
det dimidiū:et cōputabit illud quaſi in
uentionē. Sin autē:fraudabit illū pecu
nia ſua:et poſſidebit illū inimicū gratꝭ:
et cōuitia ⁊ maledicta reddet illi: ⁊ pro
honore et beneficio reddet illi ꝯtumeli-
am. Multi nō cauſa nequitie nō fenera
ti ſunt:ſed fraudari gratis timuerunt.
Uerūtn̄ ſup humilē aīo: fortior eſto:
et ꝓ elemoſyna nō trahas illū. Propter
mandatū aſſume pauperē:⁊ ꝓpter ino-
piam ei⁹ ne dimittas eū vacuū. Perde
pecuniā ꝓpter fratrē et amicū:⁊ nō ab-
ſcondas illā ſub lapide in ꝑditionem.
Pone theſaurū tuū in ꝑceptis altiſſimi:
et ꝓderit tibi magis ꝗ̄ aurū. Conclude
elemoſynā in corde pauꝑis: et hec ꝓ te
exorabit ab omi malo. Elemoſyna viri S.17.c C
quaſi ſacculus cū ipſo:⁊ gratiā homis
quaſi pupillā cōſeruabit:et poſtea reſur
get et retribuet illis retributionē vni-
cuiq; in caput illoꝝ. Sup ſcutū potētꝭ
et ſuper lanceā:aduerſus inimicū tuum

pugnabit. Uir bon⁹ fidem facit ꝓximo
ſuo: ꝛ qui perdiderit confuſionē derelin
quet ſibi. Gratiā fideiuſſoris ne obliui-
ſcaris: dedit enim ꝓ te animā ſuam. Re
promiſſorē fugit peccator et immūdus.
Bona repromiſſoris ſibi aſcribit pecca-
tor: ꝛ ingratus ſenſu derelinquit liberā-
tem ſe. ir repromittit de ꝓximo ſuo: ꝛ
cum ꝑdiderit reuerentiā derelinquetur
ab eo. Repromiſſio nequiſſima multos
ꝑdidit diligētes: et cōmouit illos quaſi
fluctus maris. Uiros potentes gyrans
migrare fecit ꝛ vagati ſunt in gentibus
D alienis. Peccator transgrediens mādа-
tū dn̄i incidet in ꝓmiſſionē nequam: et
qui conaꝶ multa agere: incidet in iudi-
ciū. Recupera ꝓximū ſm virtutē tuam:
ꝛ attende tibi ne incidas. Initiū vite ho
I.39.d minis aqua ꝛ panis ꝛ veſtimentū ꝛ do-
mus ꝓtegens turpitudinē. Melior eſt
victus pauꝑis ſub tegmine aſſerū: ꝙ e-
pule ſplendide ī peregre ſine domicilio.
Minimū ꝓ magno placat tibi ꝛ impro-
periū ꝑegrinatiōis nō audies. Uita ne-
quā hoſpitandi de domo in domū: ꝛ vbi
hoſpitabiꝶ: nō fiducialiter aget nec ape
riet os. Hoſpitabitur: ꝛ paſcet ꝛ potabit
ingratos: ꝛ adhuc amara audiet. Tran-
ſi hoſpes ꝛ orna menſam: et que in ma-
nu habes ciba ceteros. Exi a facie hono
ris amicorū meorū: neceſſitudine dom⁹
mee: hoſpitio mihi fact⁹ es frater. Gra-
uia hec homini habēti ſenſū: correptio
domus et improperium feneratoris.

A XXX

Prou.13.d Qui diligit filium ſuum
Ibidem.23.b aſſiduat illi flagella: vt letetur in
nouiſſimo ſuo: ꝛ nō palpet proxi
morū oſtia. Qui docet filiū ſuum: lauda
bitur in illo: ꝛ in medio domeſticorū in
illo gloriabiꝶ. Qui docet filiū ſuum in
zelum mittit inimicū: ꝛ in medio amico
rū gloriabiꝶ in illo. Mortu⁹ eſt pꝛ eius:
ꝛ quaſi nō eſt mortu⁹. Similē enim reli
quit ſibi poſt ſe. In vita ſua vidit: ꝛ leta
tus eſt in illo. In obitu ſuo nō eſt cōtri-
ſtatus: nec cōfuſus eſt corā inimicis. Re
liquit enī defenſorē dom⁹ ꝯtra inimicos
B ꝛ amicis reddentē gratiā. Pro animabus
filioꝝ colligabit vulnera ſua: ꝛ ſuꝑ oēm
vocē turbabuntur viſcera eius. Equus
indomit⁹ euadet durus: ꝛ fili⁹ remiſſus
euadet ꝓceps. Lacta filiū tuū: ꝛ pauen-
tem te faciet: lude cū eo: ꝛ cōtriſtabit te.
Nō corrideas illi ne condoleas: ꝛ in no
uiſſimo obſtupeſcēt dentes tui. Nō des
illi poteſtatē in iuuētute: ꝛ ne deſpicias
cogitatus illi⁹. Curua ceruicē eius in iu
uentute: ꝛ tunde latera ei⁹ dū infans ē:
ne forte induret et nō credat tibi: et erit
tibi dolor anie. Doce filiū tuū ꝛ operare
in illo: ne in turpitudinē illius offēdas
Melior eſt pauꝑ ſanus et fortis virib⁹:
ꝙ diues imbecillis ꝛ flagellat⁹ malicia.
Salus anie in ſanctitate iuſticie: ꝛ meli
or eſt omī auro ꝛ argento: ꝛ corpus vali
dū ꝙ cenſus immēſus. Nō eſt cēſus ſu-
per cenſum ſalutꝫ corpis: ꝛ nō eſt oble-
ctamentū ſuꝑ cordis gaudiū. Melior ē
mors ꝙ vita amara: ꝛ requies eterna ꝙ
languor ꝑſeuerans. Bona abſcōdita in
ore clauſo: quaſi appoſitiones epularū
circūpoſite ſepulchro. Quid ꝓderit liba
tio idolo? Nec enī mādncabit nec odo-
rabitur. Sic qui effugatur a domino: ꝛ
portans mercedes iniquitatis. Uidens
oculis ꝛ ingemiſcens: ſicut ſpado cōple
ctens virginē ꝛ ſuſpirans. Triſticiā nō
des anie tue: ꝛ nō affligas temetipſū in
cōſilio tuo. Iocūditas cordis hec eſt vi-
ta homis: ꝛ theſaur⁹ ſine defectiōe ſan-
ctitatꝫ: ꝛ exultatio viri eſt lōgeuitas. Mi
ſerere anie tue placens deo: ꝛ contine: ꝛ
congrega cor tuū in ſanctitate ei⁹: ꝛ tri-
ſticiā longe expelle a te. Multos enī oc-
cidit triſticia: ꝛ nō eſt vtilitas in illa. Ze
lus ꝛ iracūdia minuēt dies: ꝛ ante tem-
pus ſenectā adducet cogitatus. Splen-
didū cor: bonū in epulis eſt: epule enim
illius diligēter fiūt. XXXI

v Igilia honeſtatis tabefaciet car-
nes: ꝛ cogitat⁹ illi⁹ auferet ſom-
num. Cogitatus ꝑſcientie auer-
tit ſenſum: et infirmitas grauis ſobriā
facit aniam. Laborauit diues in cōgre-
gatione ſubſtātie: ꝛ in requie ſua reple-
bitur bonis ſuis. Laborauit pauꝑ in di-
minutione vict⁹: ꝛ in fine inops fit. Qui
aurum diligit nō iuſtificabiꝶ: ꝛ qui inſe
quiꝶ cōſumptionē replebiꝶ ex ea. Mul-
ti dati ſūt in auri caſus: ꝛ facta ē in ſpe
cie ipſi⁹ ꝑditio illorū. Lignū offenſio-
nis ē aurū ſacrificantiū: ve illis qui ſe-
ctantur illud: ꝛ omīs imprudens depe-
riet in illo. Beat⁹ diues q̄ inuent⁹ eſt ſi-
ne macula: ꝛ qui poſt aurū nō abījt: ne
ſperauit in pecunia ꝛ theſauris. Quis
hic et laudabimus eum? Fecit enī mira
bilia in vita ſua. Qui ꝓbatus eſt in il-
lo: ꝛ ꝑfectus inuētus eſt: ꝛ erit illi glori
eterna. Qui potuit trāſgredi ꝛ nō ē trā
greſſus: et facere mala ꝛ non fecit. Ide
ſtabilita ſunt bona illius in domino: ꝛ

elemoſynas illius enarrabit oīs eccl̄ia
ſctoꝝ. Supra mēſam magnā ſediſti: nō
apias ſup illā faucē tuam prior. Nō di
0. cas ſi multa ſūt: q̄ ſup illā ſūt Memēto
q̄m mal⁹ eſt ocul⁹ nequā. Nequi⁹ ocu-
lo q̄d creatū eſt? Ideo ab oī facie ſua la
chrymabit: cū viderit. Ne extēdas ma-
nū tuā prior: ꝛ inuidia ꝯtaminat⁹ eru-
beſcas. Ne cōprimaris in cōuiuio vino.
Intellige q̄ ſūt ꝓximi tui ex teipſo. Ute
re q̄ſi hō frugi his q̄ tibi apponunt: vt
nō cū māducas multū: odio habearis.
Ceſſa prior cauſa diſcipline: ꝛ noli nimi
us eſſe ne forte offendas: et ſi in medio
multoꝝ ſediſti: prior illis ne extendas
manū tuā: nec prior poſcas bibere. Q̄
ſufficiēs eſt hoī erudito vinū exiguū: ꝛ
in dormiēdo nō laborabis ab illo ꝛ nō
ſenties dolorē. Uigilia ꝛ cholera: ꝛ tor-
tura viro infrunito: ſomnus ſanitatis ī
hoie parco. Dormiet vſq; mane: et aīa
illi⁹ cū ipſo delectabit. Et ſi coact⁹ fue-
ris in edendo multū: ſurge e medio et
vome: ꝛ refrigerabit te: ꝛ non adduces
corpi tuo infirmitatem. Audi me fili ꝛ
nō ſpernas me: ꝛ ī nouiſſimo inuenies
verba mea. In oīb⁹ opibus tuis eſto ve
lox: et oīs infirmitas nō occurret tibi.
2. Splendidū in in panibus bn̄dicēt la-
bia mltoꝝ: et teſtimoniū veritatis illi⁹
fidele. In nequiſſimo pane murmura-
bit ciuitas: ꝛ teſtimoniū neq̄tie illi⁹ ve-
3 rum eſt. Diligētes in vino: noli ꝓuoca
re: mltos enī exterminauit vinū. Ignis
ꝓbat ferrū durū ſic vinū corda ſupbo-
rum arguet in ebrietate potatū. Equa
vita hoīb⁹: vinū in ſobrietate: ſi bibas
illud moderate: eris ſobrius. Que eſt vi
ta q̄ minuit vino? Quid defraudat vi-
tam? Mors. Uinū in iocūditatē creatū
eſt: ꝛ nō in ebrietatē ab initio. Exulta-
tio aīe ꝛ corpis vinū moderate potatū.
Sanitas eſt aīe ꝛ corpi: ſobrius potus.
Uinū multū potatū: irritationē ꝛ iram
ꝛ ruinas multas facit. Amaritudo aīe:
vinū multū potatū. Ebrietatis aīoſitas
imprudentis offenſio minorās ꝟtutē ꝛ
faciēs vulnera. In cōuiuio vini nō ar-
guas proximum: et non deſpicias eum
in iocunditate illius. Uerba impropc-
rij non dicas illi: et non premas illū in
repetendo. XXXII

R Ectorem te poſuerūt noli extol-
li: eſto in illis q̄ſi vn⁹ ex ipſis.
Curā illoꝝ habe ꝛ ſic ꝯſidera: et
omni cura tua explicita recūbe: vt lete
ris ꝓpter illos: ꝛ ornamētū gratie acci-
pias coronā: et dignationē cōſequaris
corogationis. Loquere maior natu: de-
cet enī te. Primū verbū diligēti ſciēti-
am: ꝛ nō impedias muſicam. Ubi audi-
tus nō eſt: nō effundas ſermonē: ꝛ im-
portune noli extolli in ſapiā tua. Gem
mula carbūculi in ornamēto auri: ꝛ cō-
paratio muſicoꝝ ī cōuiuio vini. Sicut B
in fabricatione auri ſignū eſt ſmaragdi
ſic muner⁹ muſicoꝝ in iocūdo ꝛ mode-
rato vino. Audi tacēs: ꝛ ꝓ reuerētia ac
cedet tibi bona gratia. Adoleſcēs loq̄-
re in tua cauſa vix cū neceſſe fuerit. Si
bis interrogat⁹ fueris: habeat caput re-
ſpōſum tuū. In multis eſto q̄ſi inſcius: ꝛ
audi tacēs ſimul ꝛ querens. In medio
magnatoꝝ loqui nō ꝓſumas: ꝛ vbi ſūt
ſenes nō multū loquaris. Ante grandi-
nem preibit coruſcatio: ꝛ ante verecun-
diam preibit gr̄a ꝛ ꝓ reuerentia acce-
det tibi bona gratia. Et hora ſurgēdi C
nō te trices: Precurre aūt prior ī domū
tuam ꝛ illic aduocare ꝛ illic lude: ꝛ age
ꝯceptiōes tuas: ꝛ nō ī delictis et verbo
ſupbo. Sup his oībus bn̄dicito dn̄m q̄
fecit te: ꝛ inebriantem te in oībus bonis
ſuis. Qui timet deū accipiet doctrinā
ei⁹: ꝛ qui vigilauerint ad illū inuenient
bn̄dictionē. Qui querit legē replebitur
ab ea: ꝛ qui inſidioſe agit ſcandalizabi-
tur ab ea: Qui timēt deū īuenient iudi-
cium iuſtū: ꝛ iuſticias q̄ſi lumē accēdēt
Peccator homo vitabit correptionem:
ꝛ ſcḋm voluntatē ſuā inueniet compati-
onem. Uir conſilij nō diſperdet intelli- D
gētiam: alien⁹ et ſuperbus nō ꝯtimeſ-
cet timorem. Etiam poſtq̄ fecit cum eo
ſine ꝯſilio: ꝛ ſuis inſectationibus argu-
etur. Fili ſine cōſilio nihil facias: ꝛ poſt
factū nō pēitebis. In via ruine nō eas:
ꝛ nō offendes in lapides: nec credas te
vite laborioſe: ne ponas aīe tue ſcāda-
lum. Et a filijs tuis caue: ꝛ a domeſticis
tuis attēde. In oī ope tuo crede ex fide
anime tue: hec eſt enim cōſeruatio mā-
datorū. Qui credit deo attendit man-
datis: et qui cōfidit in illo non minora-
tus erit. XXXIII

T Imenti deū nō occurrēt mala: A
ſed in temptatione de⁹ illū con-
ſeruabit: et liberabit a malis.
Sapiens non odit mādata ꝛ iuſticias:
ꝛ non illidet quaſi in ꝓcella nauis. Ho
mo ſenſat⁹ credit legi dei: ꝛ lex illi fidelis
Qui interrogationē māifeſtat parabit

verbū:⁊ ſic depcat⁹ exaudiet:⁊ ꝯſerua-
F.21.b. bit diſciplinā:⁊ tūc rñdebit. Precordia
fatui q̄ſi rota carri:⁊ q̄ſi axis verſatilis
cogitat⁹ illi⁹. Equ⁹ emiſſari⁹:ſic ⁊ ami-
cus ſubſannatoꝛ ſub oī ſupꝛaſedēte hi-
nit. Quare dies diē ſupat ⁊ iterū lux lu
cem:et ān⁹ ān̄ū a ſole? A dñi ſciētia ſe-
parati:ſūt. Facto ſole ⁊ p̄ceptū cuſtodi-
B ente p dei ſapiam diuidunt. Et imuta-
uit tpa:et dies feſtos ipſoꝝ:⁊ in illis di
es feſtos celebꝛauerūt ad horā. Ex ipſis
exaltauit et magnificauit de⁹ :et ex ip-
ſis poſuit in numerū dierū ⁊ oēs hoies
de ſolo ⁊ ex terra vñ creatus eſt adā. In
multitudie diſcipline dñi ſepauit eos:⁊
īmutauit vias eoꝝ. Et ex ipſis bñdixit
et exaltauit:ex ipſis ſanctificauit :et ad
ſe applicauit:et ex ipſis maledixit:⁊ hu
miliauit :⁊ cōuertit illos a ſepatiōe ip-
ſoꝝ:ſi lutū figuli in manu ipſi⁹plaſma
re illud ⁊ diſponere. Oēs vie ei⁹ ſm diſ
poſitionē eius :ſic homo in manu illi⁹
qui ſe fecit:⁊ reddet illi ſm iudiciū ſuū
Cōtra malū bonū eſt:⁊ ꝯtra vitā moꝛs:
ſic ⁊ ꝯtra virū iuſtū pctōꝛ. Et ſic intue-
C re in oīa opa altiſſimi. Duo ꝯtra duo:⁊
vnū ꝯtra vnū. Et ego nouiſſim⁹ euigi-
laui :⁊ q̄ſi q̄ colligit acinos poſt vinde-
miatoꝛes. In bñdictiōe dei ⁊ ipſe ſpera
ui:et q̄ſi qui vindemiat repleui toꝛcular.
F.24.d Reſpicite q̄niā non mihi ſoli laboꝛaui:
ſed ⁊ oibus exq̄rētibus diſciplinā. Au-
dite me magnati ⁊ oēs ppli:et rectoꝛes
eccleſie aurib⁹ pcipite. Filio et mulieri
fratri ⁊ amico nō des ptātē ſup te in vi
ta tua:⁊ nō dederis alij poſſeſſionē tuā
ne foꝛte peniteat te ⁊ depcerꝭ pꝛo illis.
Dū adhuc ſupes ⁊ aſpiras:nō immuta
bit te oīs caro. Meli⁹ eſt eni vt filij te
rogēt q̄ꝫ te reſpicere i man⁹filioꝝ tuoꝝ
In oibus opib⁹tuis p̄cellēs eſto. Ne de
deris maculā i gloꝛiā tuā. In die cōſū-
matiōis dierū vite tue :et in tpe exitus
tui diſtribue hereditatē tuā. Cibaria et
D virga ⁊ onus aſino:panis et diſciplina
⁊ op⁹ ſeruo. Operat in diſciplina ⁊ q̄rit
requieſcere:laxa man⁹illi ⁊ q̄rit liberta
tem. Jugum et loꝛū curuāt collū durū:
⁊ ſeruū inclināt opatiōes aſſidue. Ser-
uo maliuolo toꝛtura ⁊ cōpedes:mitte il
lum in opationē:ne vacet. Multā eniꝫ
maliciā docuit ocioſitas. In opa cōſti-
tue euꝫ:ſic enī cōdecet illū. Qꝫ ſi nō ob-
audierit:curua illū cōpedib⁹:et nō am-
plifices ſup oēm carnē. Uerū ſine iudi-
F.7.c cio nihil facias graue. Si eſt tibi ſeru⁹
fidelis ſit tibi quaſi aīa tua. Quaſi fra-
trem ſic eū tracta:qm̄ in ſanguie aie cō
paraſti illum. Si leſerꝭ euꝫ iniuſte in fu-
gam cōuertetur:et ſi extollēs diſceſſerit
quem queras : et in qua via queras il-
lum:neſcis. XXXIIII

Ana ſpes et mēdacium viro in-
V ſenſato:et ſomnia extollunt im-
pꝛudētes. Quaſi qui appꝛehen-
dit vmbꝛe ⁊ pſequit vētum:ſic et qui at
tendit ad viſa mēdacia. Scōm hoc vi-
ſio ſomnioꝝ. Ante faciē hois ſimilitu-
do alteri⁹hois. Ab imūdo q̄d mūdabi-
tur. Et a mēdace q̄d verū dicet? Diui-
natio erroꝛis:⁊ auguria:mēdacia:ſom-
nia malefaciētiū:vanitas eſt. Et ſicut
parturientꝭ coꝛ tuū fantaſias patit:ni-
ſi ab altiſſimo fuerit emiſſa viſitatio.
Ne dederꝭ in illis coꝛ tuū. Multos enī
errare fecerūt ſomnia:⁊ exciderūt ſperā
tes in illis. Sine mēdacio cōſūmabit
v̄bū legꝭ:⁊ ſapia in oꝛe fidelis cōplana
bit. Qui nō eſt tēptat⁹:q̄d ſcit? Uir in
multis exptus:cogitabit multa:et qui
multa didicit enarrabit intellectū. Qui
nō eſt expt⁹:pauca recognoſcit:q̄ autē
in multꝭ fact⁹eſt:multiplicabit malici-
am. Qui temptatus nō eſt :qualia ſcit?
Qui implanat⁹eſt:abūdabit nequicia.
Multa vidi enarrādo:⁊ plurimas ver-
boꝝ ꝯſuetudines. Aliquotiēs vſq ad
moꝛtē piclitatus ſum hoꝝ cauſa:et li-
beratus ſum grā dei. Spiritus timētiū
deū querit:⁊ in reſpectu illius bñdicet
Spes eni illoꝝ in ſaluātē illos:⁊ ocu-
li dei in diligētes ſe Qui timet dñm ni
hil trepidabit:⁊ nō pauebit qm̄ ipſe eſt
ſpes ei⁹. Timētꝭ dñm beata aīa ei⁹:ad
quē reſpicit:⁊ q̄ eſt foꝛtitudo ei⁹. Ocul
dñi ſup timētes eum : ꝓtectoꝛ potētie:
firmamētuꝫ v̄tutꝭ:tegimen ardoꝛis :et
vmbꝛaculum meridiani:depcatio offē-
ſionis:⁊ adiutoꝛiū caſus :exaltās aiam
⁊ illuminās oculos:dās ſanitatem ⁊ vi
tam ⁊ bñdictionē. Immolātꝭ ex iniquo
oblatio eſt maculata :⁊ nō ſūt bñplaci-
te ſubſannatiōes iniuſtoꝛum. Dñs ſolus
ſuſtinētib⁹ ſe in via veritatꝭ ⁊ iuſticie.
Dona iniquoꝝ nō ꝓbat altiſſim⁹: nec
reſpicit in oblatiōes iniquoꝛuꝫ :nec in
multitudine ſacrificioꝝ :eoꝝ ꝓpitia-
bitur peccatꝭ. Qui offert ſacrificiuꝫ ex
ſubſtātia pauperū :quaſi qui victimat
filiū in cōſpectu pr̄is ſui. Panis egētiū
vita paupis eſt:q̄ defraudat illū :homo
ſanguinis eſt. Qui aufert in ſudoꝛe pa-

nem quaſi q̄ occidit ꝓximū ſuum. Qui
effundit ſanguinē ⁊ qui fraudem facit
mercenario fratres ſūt. Unus edificās
et vnus deſtruēs: qd̄ ꝓdeſt illis niſi la-
bor? Unus orās et vn⁹ maledicēs: cui⁹
.I vocem exaudiet deus? Qui baptizat a
mortuo ⁊ iterū tāgit mortuū: quid ꝓfi-
cit lauatio illius? Sic homo qui ieiu-
nat in peccatis ſuis ⁊ iterū eadē faciēs
quid ꝓficit hūiliādo ſe? Orationē illi⁹
quis exaudiet? XXXV

Ui ꝯſeruat legē: multiplicat ora
q tionē. Sacrificiū ſalutare ē at-
tēdere mādatis et diſcede ab oī
iniq̄tate: ⁊ ꝓpitiationem litare ſacrifi-
ciū ſup iniuſticias: ⁊ depcatio ꝓ pecca
tis recedere ab iiuſticia. Retribuet gra
tiam qui offert ſimilaginē: ⁊ q̄ facit mi
ſericordiā offert ſacrificiū. Bn̄placitū
eſt dn̄o recedere ab iniq̄tate: ⁊ depcatio
b. ꝓ pctīs recedere ab iiuſticia. Nō appa-
De rebis ante cōſpectū dn̄i vacu⁹. Nec enī
6 omia ꝓpter mādata dei fiūt. Oblatio
iuſti impinguat altare: ⁊ odor ſuauita-
tis eſt in ꝯſpectu altiſſimi. Sacrificiū
iuſti acceptū eſt: ⁊ memoriā ei⁹ nō obli-
uiſcetur dn̄s. Bono aīo gloriam redde
deo: ⁊ nō minuas pmitias manuū tu
.c arū. In oī dato hilarē fac vultū tuū: et
in exultatiōe ſanctifica decimas tuas.
4. Da altiſſimo ſm̄ donatū ei⁹: ⁊ in bono
oculo adinuētionē facito manuū tuarū
reddet tibi. Noli offerre munera praua
nō eni ſuſcipiet illa. Et noli inſpicere ſa
.2. crificiū iiuſtū: qm̄ dn̄s vindex eſt: ⁊ non
.I eſt apud illū gloria pſone. Nō accipiet
dn̄s pſonā in pauperē: ⁊ depcationē le
ſi exaudiet. Nō deſpiciet preces pupilli
nec viduā: ſi effundat loquelā gemitus
Nōne lachryme vidue ad maxillas de-
ſcendūt: ⁊ exclamatio ei⁹ ſup deducen-
tem eas? A maxilla eni aſcēdūt vſq̄ ad
celū: ⁊ dn̄s exauditor nō delectabit in
illis. Qui adorat deū i oblectatiōe ſuſci
piet: ⁊ depcatio illi⁹ vſq̄ ad nubes ꝓ-
pinq̄bit. Oratio hūiliātis ſe nubes pe-
netrabit: ⁊ donec ꝓpinq̄t nō ꝯſolabit:
et nō diſcedet donec altiſſim⁹ aſpiciat.
Et dn̄s nō elōgabit: ſꝫ iudicabit iuſtos
⁊ faciet iudiciū: ⁊ fortiſſim⁹ nō hēbit in
illis patiētiā: vt ꝯtribulet dorſū ipoꝝ:
⁊ gētib⁹ reddet vindictā: donec tollat
plenitudinē ſupboꝝ: ⁊ ſceptra iniquorū
cōtribulet: donec reddat hoīb⁹ ſm̄ act⁹
ſuos: ⁊ ſm̄ opa ade: ⁊ ſm̄ pſūptionē il-
lius: donec iudicet iudicet plebis ſue: et
et oblectabit iuſtos miſericordia ſua.
Specioſa miſcdia dei in tpe tribulatio-
nis: q̄ſi nubes pluuie in tpe ſiccitatis.

Iſerere noſtri de⁹ XXXVI A
m oiuꝫ: ⁊ reſpice nos: ⁊ oſtēde nobiſ
lucē miſerationū tuarū: ⁊ immit-
te timorē tuū ſup gētes q̄ nō exq̄ſierūt
te: vt cognoſcāt q̄ nō eſt de⁹ niſi tu: vt I.eo.
enarrēt magnalia tua. Alleua manuꝫ Tobie.9.d
tuā ſup gētes alienas: vt videāt poten-
tiā tuā. Sicut eni in ꝯſpectu eorū ſan-
ctificatus es in nobis: ſic in ꝯſpectu nr̄o
magnificaberi in eis: vt cognoſcāt te ſi-
cut ⁊ nos cognouim⁹: q̄ nō eſt de⁹ p̄ter
te dn̄e. Innoua ſigna: ⁊ imuta mirabi-
lia. Glorifica manū: ⁊ brachiū dextruꝫ.
Excita furorē ⁊ effunde irā. Extolle ad-
uerſariū: ⁊ afflige inimicū. Feſtina tp̄s B
⁊ memēto finis: vt enarrent mirabilia
tua. In ira flāme deuoret q̄ ſaluat: ⁊ q̄
peſſimāt plebem tuā: inueniāt pditionē
Cōtere caput principū ⁊ iimicoꝝ: dicē-
tiū nō eſt ali⁹ preter nos. Cōgrega oēs
tribus iacob: ⁊ cognoſcāt q̄ nō eſt de⁹ S.eo.
niſi tu: vt enarrēt magnalia tua: ⁊ here
ditabis eos ſicut ab iitio. Miſerere ple-
bi tue ſup quā inuocatū eſt nomē tuū:
⁊ iſrael quē coequaſti primogenito tuo
Miſerere ciuitati ſanctificatiōis tue in
hieruſalē: ciuitati requiei tue. Reple ſi-
on inenarrabilib⁹ virtutib⁹ tuis: ⁊ glo C
ria tua populū tuū. Da teſtimoniū q̄a
ab initio creature tue ſūt: ⁊ ſuſcita p̄ca
tiones quas locuti ſunt in noīe tuo ꝓ-
phete priores. Da mercedē ſuſtinētib⁹
te vt ꝓphete tui fideles iueniant: ⁊ ex- Neme.6.d
audi orationes ſeruorum tuoꝝ. Scdm̄
bn̄dictionē aaron da pp̄lo tuo: ⁊ dirige
nos in viam iuſticie: vt ſciāt oēs q̄ ha-
bitant terraꝫ: quia tu es deus ꝯſpector
ſeculoꝝ. Oēm eſcam māducabit vēter
⁊ eſt cibus cibo melior. Fauces ꝯtigunt
cibum: et cor inſenſatū verba mēdacia
Cor prauū dabit triſticiā: et homo peri-
tus reſiſtet illi. Oēm maſculuꝫ excipiet D
mulier: et eſt filia melior filie. Species
mulieris exhilarat faciē viri tui: ⁊ ſup
omnē concupiſcentiā homis ſuperdu-
cet deſiderium. Si eſt lingua curatiōis
et mitigationis ⁊ miſericordie: non eſt
vir illius ſm̄ filios hominū. Qui poſſi-
det mulierem bonaꝫ: inchoat poſſeſſio-
nem: adiutorium ſm̄ illum eſt et colū-
na vt requies. Ubi nō eſt ſepes diripie-
tur poſſeſſio: ⁊ vbi nō ē mulier ingemi-
ſcit egens. Cui credit qui nō habet ni-

dum? Et deflectens vbicunq obſcura-
uerit: quaſi ſuccinctus latro exiliēs de
ciuite in ciuitatem. XXXVII

A O Mnis amicus dicet et ego ami-
citiam copulaui: ſed eſt amicus
ſolo nomine amicus. Nōne tri-
ſticia ineſt vſq ad morteʒ? Sodalis au
tem et amicus: ad inimicitiam cōuer-
tentur. O preſumptio nequiſſima: vn-
de creata es cooperire aridam malicia
F.6.b. et doloſitate illius. Sodalis amico cō-
iocundabitur in oblectationibus: ⁊ in
tempore tribulatiōis aduerſarius erit.
Sodalis amico cōdolet cauſa vētris:
et ꝯtra hoſtem accipiet ſcutum. Nō ob-
liuiſcaris amici tui in animo tuo: ⁊ nō
immemor ſis illius in operibus tuis.
Noli conſolari cum ſocero tuo: ⁊ a zelā
tibus te abſconde cōſilium. Omnis cō
ſiliarius prodit cōſilium: ſed eſt cōſilia-
B rius in ſemetipſo. A conſiliario ſerua
animā tuam. Prius ſcito que ſit illius
neceſſitas: ⁊ quid ipſe in animo ſuo co
gitabit. Ne forte mittat ſudem in terrā
⁊ dicat tibi: bona eſt via tua: ⁊ ſtet ecō-
trario videre quid tibi eueniat. Cuʒ vi-
ro irreligioſo tracta de ſanctitate: ⁊ cū
iniuſto de iuſticia: ⁊ cuʒ muliere de his
que emulat̄. Cum timido de bello: cum
negociatore de traiectione. Cuʒ empto
re de venditione: cū viro liuido de gra-
tiis agēdis. Cū impiis de pietate: cū in-
honeſto de honeſtate. Cuʒ opario agra-
rio de omni ope: cum opario ānuali de
cōſūmatione anni: cum ſeruo pigro de
multa opatione. Nō attēdas his in oī
cōſilio. Sed cū viro ſancto aſſidu⁹ eſto
quēcunq cognouerꝭ obſeruantē timo-
C rem dei: cui⁹ aīa eſt ſm aīam tuā. Qui-
cūq titubauerit in tenebris: nō cōdo-
lebit tibi. Et cor boni cōſilii ſtatue tecū
Nō eſt eni tibi aliud plus illo. Anima
viri ſancti enūciat aliqn̄ vera: q̄ ſepteʒ
circūſpectores ſedētes in excelſo ad ſpe
culādū. Et in his oībus depcare altiſſi
muʒ: vt dirigat in veritate viam tuam.
Ante oīa opa verbū verax pcedat te: et
ante oēm actum conſiliū ſtabile. Ver-
bum nequā imutabit cor: exquo partes
q̄ttuor oriūt̄: bonū ⁊ malū: vita ⁊ mors
et dn̄atrix illoꝝ eſt aſſidua lingua. Vir
peritus multos erudiuit: ⁊ aīe ſue ſua-
uis eſt. Qui ſophiſtice loquit̄: odibilis
eſt: in omni re defraudabit̄. Nō eſt eniʒ
illi data a dn̄o gratia: oī enim ſapiētia
defraudatus eſt. Eſt ſapiēs anime ſue
ſapiēs: ⁊ fructus ſenſus illi⁹ laudabilis
Vir ſapiēs plebem ſuaʒ erudit: ⁊ fruct⁹
ſenſus illius fideles ſūt. Vir ſapiēs im-
plebit̄ bn̄dictionib⁹: ⁊ vidētes illū lau
dabunt. Vita viri in numero dierū: di-
es autem iſarel inumerabiles ſūt. Sa-
piens in populo hereditabit honoreʒ: ⁊
nomē illius erit viuens in eternum. Fi
li in vita tua tēpta animā tuā: et ſi fue-
rit nequā: nō des illi poteſtatē. Nō eni Cor
oīa oībus expediūt: ⁊ nō oī anime oīne 10.
genus placet. Noli auidus eſſe i omni
epulatione: ⁊ nō te effundas ſup omnē
eſcā. In multꝭ eni eſcis erit infirmitas:
⁊ auiditas appropiquabit vſq ad cho-
leram. Propter crapulam multi obie-
runt: qui autem abſtinens eſt: adiici-
et vitam. XXXVIII

H Onora medicum pꝑter neceſſi-
tem: eteni illum creauit altiſſi-
mus. A deo eni eſt omnis mede
la: ⁊ a rege accipiet donationē. Diſcipli
na medici exaltabit caput illius: ⁊ i cō-
ſpectu magnatorū collaudabit̄. Altiſſi
mus creauit d̄ tra medicinā: ⁊ vir pru-
dens nō abhorrebit illā. Nōne a ligno
indulcata eſt aqua amara? Ad agnitio
nem hominū: virtus illorum. Et dedit
hoibus ſcientiam altiſſimus: honorari
in mirabilib⁹ ſuis. In his curans miti
gabit dolorem: ⁊ vnguētarius faciet pi
gmenta ſuauitatꝭ ⁊ vnctiones cōficiet
ſanitatis: ⁊ nō cōſūmabunt̄ opera ei⁹.
Pax enim dei ſuper facieʒ terre. Fili in
tua infirmitate non deſpicias teipſum:
ſed ora dn̄m: ⁊ ipſe curabit te. Auerte a
delicto: ⁊ dirige manus: ⁊ ab omni deli
cto mūda cor tuum. Da ſuauitatē ⁊ me
moriam ſimilaginis: ⁊ impingua obla-
tionem: ⁊ da locum medico. Eteni illuʒ
dn̄s creauit: ⁊ nō diſcedat a te: qꝛ opera
ei⁹ ſūt neceſſaria. Eſt eni tp̄s qn̄ in ma
nibus illorū incurras: ipſi vo dn̄m de-
precabunt̄: vt dirigat requiem eorū et
ſanitatē pꝑter ꝯuerſationē illoꝝ. Qui
delinquit in ꝯſpectu eius q̄ fecit euʒ: in-
cidet in man⁹ medici. Fili in mortuum 22.
produc lachrymas: ⁊ quaſi dira paſſus
incipe plorare: ⁊ ſm iudiciū ꝯtege cor-
pus illius: ⁊ nō deſpicias ſepulturā illi
us. Propter delaturā autem amare fer
luctum illius vno die: ⁊ conſolare pꝑ-
ter triſticiam: ⁊ fac luctuʒ ſm meritum
ei⁹ vno die vel duob⁹ pꝑter detractionē
A triſticia eni feſtinat morꝭ: ⁊ cooperit
vtutē: ⁊ triſticia cordis flectit ceruicē.

In abductione ꝑmanet triſticia:et ſub-
ſtantia inopis ſ᷑m coꝛ ei⁹. Non dederis
in triſticia coꝛ tuū:ſed repelle eā a te:et
memēto nouiſſimoꝝ. Noli obliuiſci:ne
qꝫ enī eſt ↄuerſio:⁊ huic nihil ꝓderis:et
teipſum peſſimabiſ. Memoꝛ eſto iudicij
mei:ſic enī erit ⁊ tuū. Mihi heri et tibi
hodie. In requie moꝛtui requieſcere fac
memoriā eius:⁊ ↄſolare illū in exitu ſpi
ritus ſui. Sapientiā ſcribe in tp̄e vacui
tatis:⁊ q̄ minoꝛaꝛ actu ſapiām ꝑcipiet:
quia ſapiā replebiꝛ. Qui tenet aratrū:⁊
qui gloꝛiaꝛ i iaculo:ſtimulo boues agi-
tat:⁊ ↄuerſaꝛ in opib⁹ eoꝛū:et narratio
eius in filijs tauroꝝ. Coꝛ ſuū dabit ad
verſandos ſulcos ⁊ vigilia eius in ſagi-
na vaccarū. Sic oīs faber ⁊ architect⁹:
qui noctē tanq̄ diem tranſigit: q̄ ſcul-
pit ſignacula ſculptilia:⁊ aſſiduitas ei⁹
variat picturā. Coꝛ ſuum dabit in ſimili
tudinem picture: et vigilia ſua perficit
opus. Sic faber ferrarius ſedens iuxta
incudem:⁊ ↄſiderans opus ferri. Vapoꝛ
ignis vꝛet carnes ei⁹:⁊ in caloꝛe foꝛnacꝭ
ↄ̄certaꝛ. Vox mallei innouat aurē ei⁹:
⁊ ↄtra ſimilitudinem vaſis oculis eius.
Coꝛ ſuū dabit in ↄſummationē operū:
⁊ vigilia ſua oꝛnabit ipfectionē. Sic
figulus ſedens ad opus ſuū:ↄuertēs pe
dibus ſuis rotā:qui in ſollicitudine po-
ſitus eſt ſemꝑ ꝓpter opus ſuū ⁊ inume-
ra eſt oīs operatio eius. In bꝛachio ſuo
foꝛmabit lutū:⁊ ante pedes ſuos curua
uit virtutē ſuā. Coꝛ ſuū dabit vt ↄſumet
linitionē:⁊ vigilia ſua mūdabit foꝛna-
cem. Oēs hi in manib⁹ ſuis ſperauerūt:
⁊ vnuſq̄ſqꝫ in arte ſua ſapiens eſt. Sine
his oīb⁹ nō edificaꝛ ciuitas. Et non in-
habitabūt nec inambulabūt:⁊ in ecc̄iaꝫ
nō tranſilient. Suꝑ ſellam iudicꝭ nō ſe
debunt:⁊ teſtamētū iudicij non intelli-
gent:neqꝫ palā faciēt iudiciū ⁊ diſcipli-
nā:⁊ in parabolis nō inuenienꝛ:ſꝫ crea
turā eui ↄfirmabūt:⁊ dep̄catio illoꝝ in
opatione artis:accōmodātes aīas ſuaſ:
⁊ ↄ̄quirentes in lege altiſſimi.

Apientiā omniū ant XXXIX
tiquoꝝ exquiret ſapiens:⁊ in pꝛo
phetis vacabit. Narrationē viro
rū nomiatoꝝ ↄ̄ſeruabit: ⁊ in verſutias
parabolarū ſimul introibit. Occulta ꝓ-
uerbioꝝ exquiret:⁊ in abſconditꝭ para
bolarū conuerſabiꝛ. In medio magna-
toꝝ miniſtrabit: ⁊ in ↄ̄ſpectu pꝛeſidis
apparebit. In terrā alienigenarū genti-
um ꝑtrāſiet. Bona enī ⁊ mala: in oībus
temptabit. Coꝛ ſuū tradet ad vigilandū
diluculo ad dn̄m qui fecit illum: ⁊ in cō
ſpectu altiſſimi deꝑcabiꝛ. Aperiet os
ſuum in oꝛone:⁊ ꝓ delictis ſuis dep̄ca-
bitur. Si enī dn̄s magn⁹ voluerit:ſpiri-
tu intelligētie replebit illum:⁊ ipe tanq̄
imbꝛes mittet eloquia ſapiētie ſue:et in
oꝛone confitebiꝛ dn̄o. Et ipſe diriget cō
ſiliū eius ⁊ diſciplinā:⁊ in abſcōditꝭ ſu-
is conſiliabiꝛ. Ipſe palam faciet diſci- B
plinam doctrine ſue:⁊ in lege teſtamen-
ti dn̄i gloꝛiabiꝛ. Collaudabūt multi ſa-
pientiā ei⁹:⁊ vſqꝫ in ſeculū nō delebiꝛ.
Non recedet memoꝛia eius:et nomē ei⁹
requireꝛ a generatiōe in generationeꝫ.
Sapientiā eius enarrabūt gentes:⁊ lau J. 44.c
dem ei⁹ enūciabit eccleſia. Si ꝑmanſe-
rit nomē eius:derelinquet plus q̄ mil-
le:⁊ ſi requieuerit:ꝓderit illi. Adhuc cō
ſiliaboꝛ vt enarreꝫ: vt furoꝛe enim reple
tus ſum. Et in voce dicit: Obaudite me
diuini fructus:⁊ quaſi roſa plantata ſu
per riuos aquarū fructificate. Quaſi li-
banus:odoꝛem ſuauitatꝭ habete. Floꝛe-
te floꝛes quaſi liliū ⁊ date odoꝛeꝫ:⁊ fron
dete in gratiā:⁊ collaudate canticum:⁊
benedicite dominū in opibus ſuis. Da-
te nomi eius magnificentiā:⁊ cōfitemi-
ni illi in voce labioꝛū veſtroꝝ ⁊ in canti
cis labioꝝ et citharis:⁊ ſic dicetis in cō C
feſſione: Opera dn̄i vniuerſa bona val- Gen.1.d
de. In verbo enī ei⁹ ſtetit aqua ſicut cō- Mar.7.d
geries:⁊ in ſ᷑mone oꝛis illius ſicut exce-
ptoꝛia aquarū:qm̄ in p̄cepto ipſius pla
coꝛ fit:⁊ nō eſt minoꝛatio in ſalute ipi⁹.
Opera omīs carnis coꝛaꝫ illo:⁊ non eſt
quicq̄ abſconditū ab oculis eius. A ſe-
culo vſqꝫ in ſeculū reſpicit:⁊ nihil ē mi-
rabile in conſpectu eius. Non eſt dicere
quid eſt hoc:aut q̄d eſt iſtud:omia enim
in tempe ſuo querenꝛ. Benedictio illi⁹
quaſi fluuius inundabit:⁊ quō catacliſ Gen. 7.d
mus aridam inebꝛiauit:ſic ira ipſi⁹ gen
tes que nō exquiſierūt eum:hereditabit
Quomō cōuertit aquas in ſiccitatem ⁊ Exo.14.e
ſiccata eſt terra:⁊ vie illius vijs illoꝛum
directe ſunt:ſic peccatoꝛib⁹ offenſiones
in ira eius. Bona bonis creata ſunt ab
initio:ſic nequiſſimis bōa ⁊ mala. Ini- S.29.d D
tiū neceſſarie rei vite hoim:aqua ignis:
a ferꝝ:ſal:lac:⁊ panis ſimilagine⁹:⁊ mel
et botr⁹ vue:et oleum:⁊ veſtimētuꝫ. Hec
omia ſanctis in bona:ſic ⁊ impijs ⁊ pec
catoꝛib⁹ in mala cōuertenꝛ. Sunt ſpirī
tus qui ad vindictā creati ſunt:⁊ in fu-
roꝛe ſuo ↄfirmauerūt toꝛmēta ſua. Et i

tempe cōſūmatiōis effundēt virtutē ⁊
furorē eius: qui fecit illos confundent
J. 40.b Ignis: grando: fames et mors: oīa hec
ad vindictā creata ſunt. Beſtiaꝝ dētes
et ſcorpij: et ſerpētes: et romphea vindi
cās in exterminū impios. In mādatis
eius epulabunt: et ſup terrā i neceſſita
te pparabunt: et in tꝑibus ſuis nō pte
riēt vbū. Propterea ab initio ꝯfirma-
tus ſū: et ꝯſiliat⁹ ſum: et cogitaui ⁊ ſcri
S.eo. pta dimiſi. Oīa opa dñi bona: ⁊ oē op⁹
hora ſua ſubmiſtrabit. Non eſt dicere:
hoc illo nequius eſt. Oīa eni in tꝑe ſuo
cōprobabunt. Et nūc in oī corde et ore
collaudate ⁊ bñdicite nomē dñi XL
A O Ccupatio magna creata eſt omi
bus hoibus: et iugū graue ſup
filios adā a die exitus de vētre
matris eoꝝ vſqꝫ in diē ſepulture i ma
trē oim. Cogitationes eoꝝ et timores
cordis: adinuentio expectatiōis: et dies
finitionis: a pſidente ſup ſedem glorio-
ſam: vſqꝫ ad humiliatū in terraꝫ ⁊ cine-
rem: ab eo q̄ vtitur hyacintho et portat
coronā: vſqꝫ ad eum q̄ operit lino cru-
do. Furor: zelus: tumult⁹: fluctuatio: et
timor mortis: iracūdia pſeuerans: ⁊ cō-
tentio: ⁊ in tempe refectionis in cubili
ſomnus noctis immutat ſcientiā eius.
Modicū aūt tanqꝫ nihil in requie: ⁊ ab
B eo in ſomnis quaſi in die reſpect⁹. Con
turbat⁹ eſt in viſu cordis ſui tanqꝫ qui
euaſerit in die belli. In tempore ſalutis
ſue exurrexit: ⁊ admirās ad nullū timo-
rem: cū oīni carne ab homie vſqꝫ ad pe-
cus: ⁊ ſup peccatores ſeptuplū. Ad hec
mors: ſanguis: cōtentio: ⁊ rhomphea: op
preſſiones: fames ⁊ contritio: ⁊ flagella.
Geñ.7.b. Sup iniquos creata ſunt hec oīa: et p-
J.41.b. pter hoc fact⁹ eſt cataclīſmus. Oīa enim
que de terra ſunt in terrā cōuertentur: ⁊
aque oēs in mare cōuertent. Oīne mu-
nus et iniqtas delebit: ⁊ fides in ſeculū
ſtabit. Subſtātie iniuſtoꝝ ſicut fluuius
ſiccabunt: ⁊ ſicut tonitruū magnum in
pluuia pſonabūt. In aperiēdo man⁹ ſu
as letabit: ſic puaricatores in ꝯſūmati-
C one tabeſcent. Nepotes impioꝝ nō mul
tiplicabūt ramos: ⁊ radices immūde ſu
per cacumē petre ſonant. Sup oēm a-
quā viriditas: ⁊ ad oram flumis aū om
ne fenū euellet. Gratia ſicut paradiſus
in bñdictionib⁹: ⁊ miſcdia in ſeclm pma
net. Uita ſibi ſufficient operarij ꝯdul-
cabit: ⁊ in ea inueies theſaurū. Fili edi-
ficatio ciuitatis ꝯfirmabit nomē: et ſup
hanc mlier imaculata cōputabit. Uinū
⁊ muſica letificant cor: ⁊ ſup vtraqꝫ di-
lectio ſapiētie. Tibie ⁊ pſalteriū ſuauez
faciūt melodiā: ⁊ ſup vtraqꝫ lingua ſua
uis. Gratiā ⁊ ſpeciē deſiderabit oculus
tuus: ⁊ ſup hoc virides ſationes. Ami-
cus ⁊ ſodalis in tempe ꝯuenictes: ⁊ ſup
vtroſqꝫ mlier cū viro. Fratres in adiu- D
toriū in tꝑe tribulatiōis: ⁊ ſup eos miſe
ricordia liberabit. Aurū ⁊ argentū: ⁊ cō
ſtitutio pedū: ⁊ ſup vtrūqꝫ cōſiliū bene-
placitū. Facultates ⁊ virtutes exaltant
cor: ⁊ ſup hec timor dñi. Nō eſt in timo-
re dñi minoratio: ⁊ nō eſt in eo inquire-
re adiutoriū. Timor dñi ſicut paradiſus
bñdictionis: ⁊ ſup oēm gloriaꝫ operue-
runt illū. Fili in tempe vite tue ne indi-
geas. Meli⁹ eſt enim mori q̄ȝ indigere.
Uir reſpiciens in mēſam alienā: non eſt
vita ei⁹ in cogitatiōe victus. Alit enim
aīam ſuā cibis alienis. Uir autem diſci
plinat⁹ ⁊ erudit⁹ cuſtodiet ſe. In ore im
prudētis: ꝯdulcabit inopia: ⁊ in ventre
eius ignis ardebit. XLI
O Mors q̄ȝ amara eſt memoria tua A
hominī pacē habenti in ſubſtan
tijs ſuis: viro quieto: ⁊ cuius vie
directe ſunt in oībus: ⁊ adhuc valēti ac
cipere cibū. O mors bonū eſt iudicium
tuū homi indigēti: ⁊ q̄ minorat virib⁹:
defecto etate: ⁊ cui de omibus cura eſt ⁊
incredibili: qui pdit ſapiam. Noli me-
tuere iudiciū mortis. Memēto que an-
te te fuerūt: ⁊ q̄ ſupuentura ſūt tibi: hoc
iudiciū a dño oīni carni: ⁊ qui ſupueni-
ent tibi in bñplacito altiſſimi: ſiue decē B
ſiue centū ſiue mille anni. Nō eſt eni in
inferno accuſatio vite. Filij abominati
onū fiūt filij peccatoꝝ: ⁊ qui cōuerſant
ſecus domos impioꝝ. Filioꝝ peccatorū
periet hereditas: ⁊ cū ſemine illorū aſſi-
duitas opprobrij. De pr̄e impio querun
tur filij: qm̄ pꝑter illū ſūt in opprobrio
Ue vobis viri impij: qui dereliquiſtis le-
gem dñi altiſſimi. Et ſi nati fueritis i ma
ledictiōe naſcemini: ⁊ ſi mortui fueritis:
in maledictione erit pars vr̄a. Oīa que C
de terra ſunt in terrā ꝯuertent: ſic impij
a maledicto in pditionē. Luct⁹ hoīm in
corpe ipſoꝝ: nomē aūt impioꝝ delebit.
Curā habe de bono noie: hoc eni magis
pmanebit tibi q̄ȝ mille theſauri precio-
ſi ⁊ magni. Bone vite numer⁹ dieꝝ: bo-
nū autē nomē pmanebit in euū. Diſci-
plinā in pace ꝯſeruate filij. Sapiētia. n. D
abſcondita ⁊ theſaur⁹ inuiſus: que vtili

tas in vtriſq;? Melioꝛ eſt homo qui ab-
ſcondit ſtulticiã ſuã: ꝙ̃ homo ꝙ abſcon
dit ſapientiã ſuã. Ueruntñ reuertimini
in his que ꝓcedũt de oꝛe meo. Nõ eſt.n.
bonũ oẽm irreuerentiã obſeruare: et nõ
omia oibus beneplacẽt in fide. Erube-
ſcite a pr̃e ꝛ a mr̃e de foꝛnicatiõe: ꝛ a pñ-
dente ꝛ a potente de mẽdacio: a pꝛinci-
pe ꝛ a iudice ꝺ delicto: ꝛ ſynagoga a ple
be de iniquitate: ꝛ a ſocio ꝛ amico ꝺ in-
iuſticia: ꝛ de loco in ꝙ habitas de furto:
de veritate dei ꝛ teſtamẽto de diſcubi-
14 tu in panib⁹: ꝛ ab obfuſcatiõe dati ꝛ ac-
cepti: a ſalutãtib⁹ de ſilentio: a reſpectu
mulieris foꝛnicarie: ꝛ ab auerſione vul-
tus cognati. Ne auertas faciẽ a ꝓximo
tuo: ꝛ ab auferendo partẽ: ꝛ nõ reſtitu-
endo. Ne reſpicias mulierẽ alieni viri: ꝛ
ne ſcruteris ancillã ei⁹ neq; ſteterꝭ ad le
ctum ei⁹. Caue ab amicis de ſmonibus
impꝛoperij: ꝛ cũ dederꝭ ne impꝛoperes.

On duplices ſermonẽ XLII

N audit⁹ de reuelatiõe ſmõis ab-
ſconditi: ꝛ eris vere ſine confuſi-
one: ꝛ inuenies gratiã in cõſpectu oium
hoim. Ne ꝑ his oibus cõfundaris: et ne
accipias ꝑſonam vt delinquas. De lege
altiſſimi ꝛ teſtamẽto: ꝛ de iudicio iuſti-
ficare impiũ: de verbo ſocioꝝ ꝛ viatoꝝ:
ꝛ de datione hereditatis amicoꝛum: de
equalitate ſtatere ꝛ ponderũ: de acquiſi-
tione multoꝝ ꝛ paucoꝝ: ꝛ de coꝛruptio
ne emptionis ꝛ negociatoꝝ: ꝛ de multa
diſciplina filioꝝ: et ſeruo peſſimo latus
ſanguinare. Sup mulierẽ nequã: bonũ
eſt ſignũ. Ubi manus multe ſunt: clau-
de et quodcũq; trades munera ꝛ appen
de: datũ vero ꝛ acceptum oĩe deſcribe.
De diſciplina inſenſati ꝛ fatui ꝛ de ſeni
oꝛib⁹ qui iudicanꝭ ab adoleſcẽtibus: ꝛ
eris erudit⁹ in omib⁹: ꝛ ꝓbabilis in cõ-
ſpectu oim viroꝝ. Filia patris abſcon-
dita eſt vigilia ꝛ ſollicitudo eius aufert
ſõnũ: ne foꝛte in adoleſcẽtia ſua adul-
tera efficiaꝭ: ꝛ cũ viro cõmoꝛata odibiꝭ
fiat: neqñ polluaꝭ in virginitate ſua et
in paternis ſuis grauida inueniaꝭ: ne
foꝛte cũ viro cõmoꝛata trãſgrediaꝭ: aut
2 certe ſterilis efficiaꝭ. Sup filiã luxurio-
ſam cõfirma cuſtodiã: neqñ faciat te in
oppꝛobꝛiũ venire inimicis: a detractiõe
in ciuitate ꝛ abiectiõe plebis: ꝛ confun-
C dat te in mĩtitudine populi. Omi boni
noli intendere in ſpecie: ꝛ in medio mu-
lierũ noli cõmoꝛari. De veſtimentis eni
ꝓcedit tinea: et a muliere iniquitas viri
Melioꝛ eſt eni iniqtas viri ꝙ̃ bñfaciẽs
mulier: ꝛ mlier cõfundens in oppꝛobꝛi-
um. Memoꝛ ero igiꝭ operũ dñi: ꝛ ꝙ vidi
annũciabo in ſermonib⁹ dñi opera ei⁹.
Sol illuminans ꝑ omia reſpexit: et gl̃ia
dñi plenũ eſt opus ei⁹. Nonne dñs fecit
ſctõs enarrare omia mirabilia ſua: que
cõfirmauit dñs oĩpotẽs ſtabiꝭ in glo-
ria ſua? Abyſſum ꝛ coꝛ hoim inueſtiga-
uit: et in aſtutia eoꝝ excogitauit. Cogno D
uit eni dñs oẽm ſcientiã: ꝛ inſpexit in ſi
gnũ eui: annũcians que ꝑterierũt ꝛ que
ſupuentura ſunt: reuelãs veſtigia occul
toꝝ. Nõ ꝑterit illũ omis cogitat⁹: ꝛ nõ
abſcondit ſe ab eo vllus ſermo. Magna
lia ſapiẽtie ſue decoꝛauit: ꝙ eſt ante ſecu
lũ ꝛ vſq; in ſeculũ: neq; adiectũ eſt neq;
minuetur: ꝛ nõ eget alicui⁹ conſilio. Q̃
deſiderabilia omia opera ei⁹: ꝛ tãꝙ̃ ſcin
tilla que eſt cõſiderate. Omia hec viuũt
et manẽt in ſeculũ: ꝛ in oĩ neceſſitate
omia obaudiũt ei. Omia duplicia: vnũ
cõtra vnũ: ꝛ nõ fecit quicq; deeſſe. Uni-
uſcuiuſq; conſeruabit bona. Et quis ſa
tiabiꝭ videns gloꝛiã eius.

XLIII A

Ltitudinis firmamẽtũ: pulchꝛi-
a tudo eius: ſpecies celi in viſione
gloꝛie. Sol in aſpectu annũciãs
in exitu: vas ãmirabile: opus excelſi. In
meridiano exurit terraꝫ: ꝛ in conſpectu
ardoꝛis ei⁹ quis poterit ſuſtinere? Foꝛ-
nacem cuſtodiẽs in operib⁹ ardorꝭ. Tri
pliciter ſol exurens montes radios igne
os exufflãs: ꝛ refulgẽs: ꝛ radijs ſuis ob-
cecat oculos. Magnus dñs qui fecit il-
lum: ꝛ in ſermonib⁹ eius feſtinauit iter.
Et luna in omib⁹ in tempe ſuo: oſtenſio
tempis: ꝛ ſignũ eui. A luna ſignum diei
feſti: luminare ꝙ minuiꝭ in cõſumma-
tione. Menſis ſm nomẽ ei⁹ eſt: creſcẽs B
mirabiliter in conſũmationeꝫ. Uas ca-
ſtroꝝ in excelſis: in firmamento celi re-
ſplendens gloꝛioſe. Species celi gloꝛia
ſtellarũ: mũdum illuminans in excelſis
domin⁹. In verbis ſancti ſtabũt ad iu-
diciũ: ꝛ nõ deficient in vigilijs ſuis. Ui-
de arcum ꝛ benedic eum qui fecit illuꝫ.
Ualde ſpecioſus eſt in ſplẽdoꝛe ſuo. Gy-
rauit celũ in circũitu gloꝛie ſue: manus
excelſi aperuerũt illũ. Imperio ſuo acce
lerauit niuẽ: et accelerat coꝛuſcationes
emittere iudicij ſui. Propterea apti ſũt
theſauri ꝛ euolauerũt nebule ſicut aues
In magnitudine ſua poſuit nubes: ꝛ cõ
fracti ſunt lapides grãdinis. In conſpe-
ctu ei⁹ cõmouebunꝭ montes: ꝛ in volũ-

tate eiꝰ aſpirauit nothus. Uox tonitrui
eius verberauit terrā: tempeſtas aquilo
nis ⁊ cōgregatio ſpiritꝰ: ⁊ ſicut auis de-
ponens ad ſedenduꝫ: aſpergit niuem: et
ſicut locuſta demergens deſcenſus eius
C Pulchꝛitudinē candoꝛis eiꝰ āmirabitꝰ
oculus: ⁊ ſup imbꝛē eius expaueſcit coꝛ
Gelu ſicut ſalē effundet ſup terrā: et dū
gelauerit fiet tanq̄ cacumina tribuli.
Frigidus ventꝰ aquilo flauit et gelauit
chꝛyſtallus ab aqua. Sup oēm cōgrega
tionē aquaruꝫ requieſcet: et ſicut loꝛica
induet ſe aquis. Et deuoꝛabit montes ⁊
exuret deſertuꝫ ⁊ extinguet viride ſicut
ignē. Medicina oium in feſtinatiōe ne-
bule: ⁊ ros obuians ab ardoꝛe venienti:
humilē efficiet eū. Jn ſermone eiꝰ ſiluit
ventꝰ: ⁊ cogitatione ſua placauit abyſſū
et plantauit illū dominꝰ ieſus. Qui na-
uigat mare: enarrat picula eius: et au-
dientes auribꝰ noſtris āmirabimur. Jl
lic pclara opa ⁊ mirabilia: varia beſtia-
rū genera ⁊ oim pecoꝛū: et creatura bel-
D uarū. Propter ipſū confirmatꝰ eſt itine-
ris finis: ⁊ in ſmone eius cōpoſita ſunt
oīa. Multa dicimꝰ: ⁊ deficimꝰ verbis:
ꝯſummatio aūt ſermonū: ipſe eſt. Jn oī-
bus gloꝛiantes: ad quid valebimꝰ? Jpſe
Ps.95. eni omipotēs ſup oīa opera ſua. Terri-
bilis dñs ⁊ magnꝰ vehemēter: ⁊ mirabi
lis potētia ipſiꝰ. Gloꝛificātes dñm quā-
tūcunq̄ potueritꝭ ſupualebit adhuc: et
ammirabilis magnificētia eiꝰ. Benedi-
centes dñm exaltate illū quantuꝫ pote-
ſtis: maioꝛ eſt eni oīni laude. Exaltātes
eū replemini ꝟtute. Ne laboretꝭ: nō eni
cōpꝛehendetꝭ. Quis videbit euꝫ ⁊ enar-
rabit: ⁊ quis magnificabit eū ſicut ē ab
initio? Multa abſcondita ſunt maioꝛa
his. Pauca eni vidimꝰ operū eius. Oīa
autē dominꝰ fecit: et pie agentibꝰ dedit
ſapientiam. XLIIII

A Audemus viros gloꝛioſos ⁊ pa
l rentes noſtros i generatiōe ſua.
Multā gloꝛiā fecit dñs magnifi-
centia ſua a ſeculo. Dominātes in pote
ſtatibꝰ ſuis: homīes magni ꝟtute ⁊ pru-
dentia ſua pꝛediti: nūciantes in ꝓphetꝭ
dignitatem ꝓphetarū: ⁊ imperātes in
p̄ſenti ppl'o: et virtute pꝛudētie populis
ſanctiſſima verba. Jn pueritia ſua req̄-
rentes modos muſicos: ⁊ narrātes car-
mina ſcripturarū. Homīes diuites i vir
tute pulchꝛitudinis ſtudiū habētes: pa
B cificantes in domibꝰ ſuis. Oēs iſti i ge
nerationibꝰ gentꝭ ſue gloꝛiā adepti ſūt:
et in diebꝰ ſuis habentꝰ in laudibꝰ. Qui
de illis nati ſunt: reliquerūt nomē nar-
randi laudes eoꝝ. Et ſunt quoꝝ nō eſt
memoꝛia. Perierūt quaſi qui nō fuerūt:
et nati ſunt quaſi nō nati: ⁊ filij ipſoꝛuꝫ
cū ipſis. Sed illi viri miſcdie ſunt: quo-
rū pietates nō defuerūt. Cū ſemine eoꝝ
ꝑmanent bona: hereditas ſancta nepo-
tes eoꝝ. Et in teſtamētis ſtetit ſemē eo-
rū: ⁊ filij eoꝝ ꝓpter illos vſq̄ in eternū
manent. Semen eoꝝ ⁊ gloꝛia eoꝝ non
derelinquetꝰ. Coꝛpoꝛa ipſoꝛuꝫ in pace ſe-
pulta ſunt: ⁊ nomē eoꝝ viuet in genera
tionē ⁊ generationē. Sapientiā ipſoꝝ
narrent populi: ⁊ laudē eoꝝ nūciet ec-
cleſia. Enoch placuit deo: ⁊ tranſlatꝰ eſt
in paradiſum: vt det gentibꝰ ſapientiā.
Noe inuentꝰ eſt ꝑfectꝰ iuſtus: ⁊ in tem-
poꝛe iracūdie factꝰ eſt recōciliatio. Jdeo
dimiſſum eſt reliquū terre: cum factū eſt
diluuiū. Teſtamenta ſeculi poſita ſunt
apud illū: ne deleri poſſit diluuio omis
caro. Abꝛaam magnꝰ pater multitudi-
nis gentiū: ⁊ nō eſt inuentꝰ ſimilis illi i
gloꝛia. Qui cōſeruauit legem excelſi: et
fuit in teſtamento cuꝫ illo. Jn carne eiꝰ
ſtare fecit teſtamentū: ⁊ in temptatione
inuentꝰ eſt fidelis. Jdeo iureiurādo de-
dit illi gloꝛiā in gente ſua creſcere illum
quaſi terre cumulū: ⁊ vt ſtellas exaltare
ſemen eiꝰ: et hereditare illos a mari vſq̄
ad mare: ⁊ a flumine vſq̄ ad terminos
terre. Et yſaac eodē modo fecit: pꝛopter
abꝛaam patrē eiꝰ. Benedictionē omniū
gentiū dedit illi dominꝰ: ⁊ teſtamētū ſu
um cōfirmauit ſup caput iacob. Agno-
uit eū in benedictionibꝰ ſuis: ⁊ dedit il
li hereditatē: ⁊ diuiſit illi partē in tribu
bus duodecim. Et cōſeruauit illi homi-
nes miſcdie: inuenientes gratiā in ocu-
lis omis carnis. XLV

Jlectꝰ deo ⁊ hoībus moyſes: cu-
b ius memoꝛia in bñdictione eſt.
Similē illū fecit in gl'ia ſctōꝝ:
⁊ magnificauit eū in timoꝛe inimicoꝝ:
⁊ in verbis ſuis mōſtra placauit. Gloꝛi-
ficauit illū in cōſpectu reguꝫ: ⁊ iuſſit illi
coꝛā populo ſuo: ⁊ oſtendit illi gloꝛiā ſu
am. Jn fide ⁊ lenitate ipſiꝰ ſanctuꝫ fecit
illum: et elegit eum ex oīni carne. Audi
uit eni eū ⁊ vocem ipſiꝰ: ⁊ induxit illuꝫ
in nubem. Et dedit illi coꝛ ad p̄cepta: et
legem vite ⁊ diſcipline: docere iacob te-
ſtamentū ſuū: ⁊ iudicia ſua iſrael. Excel
ſum fecit aaron fratrē ſuū: ⁊ ſimileꝫ ſibi
de tribu leui. Statuit ei teſtamentum

eternū: ⁊ dedit illi ſacerdotiū gētꝫ ⁊ be-
atificauit illū in glīa. Et circūcinxit eū
zona iuſticie: ⁊ induit euꝫ ſtola glīe: et
coronauit eū i vaſis v̄tutꝫ. Circūpedes
28. ⁊ femoralia ⁊ humerale poſuit ei: ⁊ cin
xit illū tintinnabul̄ aureis p̄rimis i gy
ro: dare ſonitū i icēſu ſuo: auditū face
re ſonitū i tēplo i meōriā filijs gētꝫ ſue
Stolā ſctām auro ⁊ hyacintho. et pur-
pura: opus textile: viri ſapiētis iudicio
et v̄itati ꝑditi. Torto cocco op⁹ artifi
cis: gēmis ꝑcioſis figuratis in ligatu-
ra auri: ⁊ ope lapidarij ſculptis in me-
moriā: ſm̄ nūez tribuū iſrl̄. Corona au
rea ſuꝑ mitrā ei⁹ expreſſa ſigno ſctitatꝫ
glīa honoris ⁊ op⁹ v̄tutis: deſiderio o-
culorū ornata. Sic pulchra an̄ ipm̄ nō
fuerūt talia: vſqꝫ ad originē. Nō ē idu
tus illa alienigena aliqͣs: ſed tm̄ filij ip
ſius ſoli ⁊ nepotes eius ꝑ oē tp̄s. Sa-
crificia ipſius ꝯſūmata ſūt igni q̄tidie.
. 8 Cōpleuit moyſes manus eius: ⁊ vnxit
illū oleo ſctō. Factū ē illi in teſtamētū
eternū: ⁊ ſemi eius ſicut dies celi: fungi
ſacerdotio: ⁊ habere laudē: ⁊ glorifica-
ri ppl̄m ſuū in noīe ſuo. Ipm̄ elegit ab
oī viuēte: offerre ſacrificiū deo: incēſū
et bonū odorē in memoriā placare ꝓ
ppl̄o ſuo. Et dedit illi in ꝑceptis ſuis
ptātem: in teſtamētꝫ iudicioꝝ: docere
iacob teſtimonia: ⁊ i lege ſua lucē dare
. 16 iſrl̄. Quia ꝯtra illū ſteterūt alieni: ⁊ ꝓ-
pter inuidiā circūdederūt illū hoīes
in deſerto q̄ erāt cū dathan ⁊ abyron: ⁊
ꝯgregatio chore in iracūdia. Uidit do-
minus de⁹ ⁊ nō placuit illi. ⁊ cōſumpti
ſunt i impetu iracūdie. Fecit illis mon
ſtra: ⁊ conſumpſit illos in flāma ignis.
Et addidit aaron glīam: ⁊ dedit illi he
reditatē: ⁊ primitias frugū terre dimi-
ſit illi. Panē ipſi⁹ in primis pauit i ſa-
tietatē: nā ⁊ ſacrifitia dn̄i edēt: que de-
dit illi et ſemi eius. Ceteꝝ inter gentes
nō hereditabit: ⁊ ps nō ē illi in gente.
Ipſe ē eni ps eius ⁊ hereditas. Phine
es fili⁹ eleazari terti⁹ in glīa imitādo
eū in timore dn̄i: ⁊ ſtare in reuerētia gē
tis: in bonitate ⁊ alacritate aīe ſue pla
c cuit deo iſrl̄. Ideo ſtatuit illi teſtamen
tū pacis ⁊ principē ſanctoꝝ ⁊ gētꝫ ſue:
vt ſit illi ⁊ ſemi eius ſacerdotij digni-
tas in eternū. Et teſtamentū dauid re-
gi filio ieſſe de tribu iuda: hereditas ip
ſi ⁊ ſemi ei⁹ vt daret ſapiam i cor nr̄m:
iudicare gentē ſuā i iuſticia: ne abole-
rent̄ bona ipſoꝝ: ⁊ glīam ipſoꝝ in gen

tē eoꝝ eternā fecit. A

Fortis i bello ieſus naue ſucceſ-
f ſor moyſi i ꝓphetꝫ: q̄ fuit mag-
nus ſm̄ nomē ſuū: maximus in
ſalutē electorū dei: expugnare inſurgē-
tes hoſtes vt conſequeret̄ hereditatem
iſrl̄. Quā glīam adeptus ē in tollendo
manus ſuas: ⁊ iactādo cōtra ciuitates
rōpheas? Quis an̄ illū ſic reſtitit? Nā
hoſtes ip̄e dn̄s ꝑcuſſit. Aut nō in iracū Joſue. 10.c
dia ei⁹ i̇pedit⁹ ē ſol: ⁊ vna dies facta ē
q̄ſi duo? Inuocauit altiſſimū potētē in
oppugnādo īimicos vndiqꝫ: ⁊ audiuit
illum magnus et ſanctus deus: in ſa-
xis grādinis virtutis valde fortis. Im
petum fecit cōtra gentem hoſtilē: et in B
deſcenſu perdidit cōtrarios: vt cogno
ſcant gentes potentiam eius: quia con
tra deū pugnare nō eſt facile: ⁊ ſecutus
eſt a tergo potentes. Et in dieb⁹ moyſi Nu.14.a
miſericordiā fecit ip̄e et caleph fili⁹ ie-
phone: ſtare contra hoſtē: et prohibere
gentē a peccatis: ⁊ ꝯfringere murmur
malicie. Et ip̄i duo cōſtituti: a pericu-
lo liberati ſunt: a numero ſexcentorūꝫ
miliū peditū inducere illos in heredi-
tatē: in terrā que manat lac et mel. Et Joſue.14.c
dedit dn̄s ipſi caleph fortitudinē: ⁊ vſ-
qꝫ in ſenectutē ꝑmanſit illi virtus: vt
aſcēderet in excelſū terre locū: ⁊ ſemen
ipſius obtinuit hereditatē. Et viderūt C
omēs filij iſrael q2 bonū eſt obſequi ſā
cto deo. Et iudices ſinguli ſuo nomie
quoꝝ nō eſt corruptū cor: qui nō auerſi
ſunt a dn̄o: vt ſit memoria illoꝝ in be-
nedictione: Et oſſa eoꝝ pullulāt de lo-
co ſuo: et nomen eoꝝ ꝑmanet i eternū:
ꝑmanente ad filios illoꝝ ſanctoꝝ viro
rū gloria. Dilectus a dn̄o deo ſuo ſa-
muel ꝓpheta dn̄i: renouauit imperiū:
et vnxit principes in gente ſua. In le-
ge dn̄i cōgregationē iudicauit: ⁊ vidit
deū iacob: ⁊ in fide ſua ꝓbatus ē ꝓphe
ta. Et cognitus ē in verbis ſuis fidelis
q2 vidit deū lucis. Et iuocauit dn̄m oī D
potentē in oppugnādo hoſtes circum
ſtātes vndiqꝫ: in oblatiōe viri inuio-
lati. Et intonuit de celo dn̄s: ⁊ in ſoni
tu magno auditā fecit vocē ſuā: cōtri- 1.Re.7.c.
uit principes tyroꝝ ⁊ omēs duces phi
liſtijm. Et ante tempus finis vite ſue 1.Re.12.a
et ſeculi teſtimoniū ꝑbuit in cōſpectu
dn̄i ⁊ chriſti. Pecunias ⁊ vſqꝫ ad calci-
mēta ab oī carne nō accepit: ⁊ nō accu
ſauit illū homo. Et poſt hec dormiuit ⁊
notū fecit regi: ⁊ oſtendit illi finem vi-

te ſue: et exaltauit vocē eiꝰ de terra in
ꝓphetia delere impietatē gentis.

B Oſt hec ſurrexit XLVII
d nathan ꝓpheta in diebꝰ dauid
Et quaſi adeps ſeparatꝰ a carne
ſtā dauid a filijs iſrael. Cū leonibꝰ luſit
quaſi cū agnis: et i vrſis ſiḿr fecit ſi-
1. Regū. 17. f. cut in agnis ouiū. In iuuētute ſua nū
quid nō occidit gigantē et abſtulit op
probriū de gēte? In tollēdo manū i ſa-
xo funde deiecit exultationē golie: vbi
iuocauit deū oīpotentē. Et dedit i dex
tera eius tollere hoīem fortē in bello: ⁊
1. Regū. 18. b exaltare cornu gentis ſue. Sic in decē
milibꝰ glorificauit eū et laudauit eū in
bñdictionibꝰ dñi: in offerendo illi coro
nā glīe. Cōtriuit eni inimicos vndiqꝫ:
et extirpauit philiſtijm ꝯtrarios vſqꝫ i
hodiernū diē. Cōtriuit cornu ipoꝝ vſ-
B qꝫ in eternū. In oī ope dedit ꝯfeſſionē
ſancto: et excelſo in verbo glīe. De omi
corde ſuo laudauit dñm: et dilexit deū
qui fecit illū: et dedit illi cōtra inimi-
cos potētiā. Et ſtare fecit cātores cōtra
altare: ⁊ i ſono eoꝝ dulces fecit modos
Et dedit i celebratiōibꝰ decꝰ: ⁊ ornauit
tēpa vſqꝫ ad cōſūmationē vite: vt lau-
darēt nomē ſctm̄ dñi et amplificarent
2. Re. 12. d. mane dei ſcitatē. Chriſtꝰ purgauit pctā
ipſius: exaltauit i eternū cornu eius. Et
dedit illi teſtamētū regni: ⁊ ſedē glīe in
iſrael. Poſt ipm ſurrexit filiꝰ ſenſatus
et ꝑpter illū deiecit oēm potentiā ini-
C micoꝝ. Salomon imperauit in diebus
pacis cui ſubiecit deus omēs hoſtes vt
cōderet domū in noīe ſuo ⁊ pararet ſan
ctitatē in ſempiternū quēadmodū eru
ditus ē in iuuētute ſua. Et impletus ē
quaſi flumē ſapīa: ⁊ terrā retexit aīa
ſua. Et repleſti in cōparationibꝰ enigma
ta ad inſulas lōge diuulgatū ē nomen
tuū: ⁊ dilectus es i pace tua. In canti-
lenis ⁊ ꝓuerbijs ⁊ cōparationibꝰ ⁊ inter
pretationibꝰ mirate ſunt terre: ⁊ in no
mie dñi dei: cui ē cognomē deꝰ iſrael.
Collegiſti quaſi auricalchū aurū: et vt
3. Re. 11. a. plumbū compleſti argentū: ⁊ inclinaſti
femora tua mulieribꝰ. Ptātem habui-
ſti corpe tuo. Dediſti maculā in gloria
tua: ⁊ ꝓphanaſti ſemē tuū inducere ira
cundiam ad liberos tuos: et in ceteris
ſtultitiā tuā: vt faceres impiū biparti-
D tū ⁊ ex effrem imꝑare impiū duꝝ. Deꝰ
aūt nō derelinquet miſcdiā ſuā ⁊ non
corrūpet nec delebit opa ſua: neqꝫ per-
det a ſtirpe nepotes electi ſui: et ſemen
eiꝰ qui diligit dñm nō corrūpet. Dedit
aūt reliquū iacob et dauid d ipā ſtirpe
Et finē habuit ſalomō cū pribꝰ ſuiſ Et
dereliquit pꝰ ſe de ſemiē ſuo gentī ſtul-
ticiā: ⁊ iminutū a prudentia roboā qui
auertit gentē ꝯſilio ſuo: ⁊ hieroboā fi-
liū nabath qui peccare fecit iſrael: ⁊ de
dit viā peccādi effraim: ⁊ plīma redun
dauerūt pctā ipoꝝ. Ualde eni auerte-
rūt illos a terra ſua. Et queſiuit omēs
neqtias vſqꝫ dū ꝑueniret ad illos de-
fenſio: ⁊ ab oibus pctis liberauit eos.

T ſurrexit helias XLVIII
e ꝓpheta quaſi ignis: ⁊ verbū ip
ſius quaſi facula ardebat. Qui
induxit in illos famē: ⁊ imitātes illum
inuidia ſua pauci facti ſūt. Nō eni po-
terant ſuſtinere ꝑcepta dñi. Uerbo dñi
cōtinuit celū: ⁊ deiecit a ſe ignē terre.
Sic amplificatꝰ ē helias in mirabilibꝰ
ſuis. Et quis pōt ſimiliter ſic gloriari
tibi? Qui ſuſtuliſti mortuū ab inferis
de ſorte mortis in verbo dñi dei: q deie
ciſti reges ad ꝑnitiē: ⁊ cōfregiſti facile
potentiā ipoꝝ: ⁊ glioſos de lecto ſuo.
Qui audis in ſina iudiciū: et i oreb iu-
dicia defenſionis. Qui vngis reges ad
pniam: ⁊ ꝓphas facis ſucceſſores pꝰ te
Qui receptus es in turbine ignis i cur
ru equoꝝ igneoꝝ: qui inſcriptꝰ es i iu-
dicijs tempoꝝ: lenire iracundiā dñi: cō
ciliare cor pr̄is ad filiū: et reſtituere tri
bus iacob. Beati ſūt qui te viderunt et
in amicitia tua decorati ſunt. Nā nos
vita viuimꝰ tm̄: poſt mortē aūt nō erit
tale nomē nr̄m. Helias qui in turbine
tectus ē ⁊ in heliſeo cōpletus ē ſpūs ei
us. In diebus ſuis nō ꝑtimuit princi-
pē: ⁊ potētia nemo vicit illū. Nec ſupa
uit illū verbū aliqd: ⁊ mortuū ꝓphauit
corpus eius. In vita ſua fecit mōſtra: ⁊
in morte mirabilia opatus ē. In oibꝰ
iſtis nō penituit ꝑpl's: ⁊ nō receſſerūt a
pctis ſuis vſqꝫ dū abiecti ſunt d terra
ſua: ⁊ diſpſi ſūt in oēm terrā: et relicta
eſt gens perpauca: ⁊ princeps in domo
dauid. Quidā ipoꝝ fecerūt qd placeret
deo: alij aūt multa cōmiſerūt pctā. Eze
chias muniuit ciuitatē ſuā ⁊ induxit
in mediū eiꝰ aquā ⁊ fodit ferro rupē: ⁊
edificauit ad aquā puteū. In diebꝰ ip-
ſius aſcēdit ſennacherib ⁊ miſit rapſa
cen: ⁊ ſuſtulit manū ſuā cōtra illos: et
extulit manū ſuā in ſion: ⁊ ſupbꝰ factꝰ
eſt potētia ſua. Tūc mota ſūt corda et
manus ipoꝝ ⁊ doluerūt quaſi ꝑturiētes

tes mulieres. Et inuocauerũt dñm mi
ſericordem ꝛ expandẽtes manus ſuas
extulerũt ad celũ: ꝛ ſctũs dñs deꝰ audi-
uit ſcito vocẽ ipſoꝝ. Nõ ẽ cõmemoratꝰ
pctõꝝ ſuoꝝ: neqꝫ dedit illos iimicis ſu
is: ſed purgauit illos ĩ manu eſaie ſctĩ
9 ꝓphete. Deiecit caſtra aſſyrioꝝ: ꝛ ↄtri-
uit illos angelꝰ dñi. Nã fecit ezechias
qđ placuit deo: ꝛ fortiter iuit in via da
uid pr̃is ſui: quã mãdauit illi eſaias ꝓ
pheta magnꝰ ꝛ fidelis in ↄſpectu dei.
10 In diebꝰ ipſius retro redijt ſol: ꝛ addi-
dit regi vitã. Spũ magno vidit vltima
et cõſolatus eſt lugẽtes in ſion: vſqꝫ in
ſempiternũ. Oñdit futura ꝛ abſcondi-
ta anteqꝫ euenirent. XLIX
Emoria ioſie in cõpoſitiõe odo
m ris facta: opus pigmentarij. In
oi ore quaſi mel indulcabit eiꝰ
memoria: ꝛ vt muſica in cõuiuio vini.
Ipſe ẽ directus diuinitꝰ in pñia gẽtis:
et tulit abominationes impietatis. Et
gubernauit ad dñm cor ipſius: ꝛ in die
bus peccatoꝝ corroborauit pietatem.
Preter dauid ꝛ ezechiã ꝛ ioſiam omẽs
peccatũ cõmiſerũt: nam reliquerunt le
gem altiſſimi reges iuda: et cõtẽpſerũt
timorẽ dei: Dedert eni regnũ ſuũ alijs:
et gloriã ſuã alienigene genti. Incende
runt electam ſanctitatis ciuitatẽ: ꝛ de
ſertas fecerũt vias ipſius in manu hie-
remie. Nam male tractauerũt illũ: qui
a ventre matris cõſecratꝰ eſt ꝓpheta:
euertere ꝛ eruere ꝛ perdere: ꝛ iterũ edi-
ficare ꝛ renouare. Ezechiel qui vidit cõ
ſpectũ gl̃ie: quã oñdit illi in curru che
rubin. Nã cõmemoratus ẽ inimicoꝝ
in imbri: benefacere illis q̃ oſtenderũt
rectas vias. Et duodecim ꝓphetaꝝ oſ
ſa pullulãt de loco ſuo. Nam corrobora
uerũt iacob: ꝛ redemerũt ſe in fide ỽtu
tis tue. Quõ amplificemus zorobabel?
Nam ꝛ ipſa quaſi ſignũ in dextera ma
nu iſrael. Et ieſum filiũ ioſedech? Qui
in diebus ſuis edificauerũt domũ: ꝛ ex
altauerunt templũ ſctm̃ dño paratũ in
gloriã ſempiternã. Et neemias in me-
moria multi tp̃is: qui erexit nobis mu
ros euerſos: ꝛ ſtare fecit portas ꝛ ſeras
qui erexit domos nr̃as. Nemo natus ẽ
in terra qualis enoch: nam et ipſe rece
ptus a terra. Et ioſeph qui natus ẽ hõ
princeps fratrũ: firmamentũ gẽtis: re-
ctor fratꝝ: ſtabilimentũ ppl̃i: oſſa ipſiꝰ
viſitata ſunt: ꝛ poſt mortẽ ꝓphetaue-
runt. Seht ꝛ ſem apud hoies gl̃iaz ad-
epti ſũt: ꝛ ſupoẽm aĩam ĩ origine adã.
Imon onie filiꝰ ſacerdos L A
ſ magnus: qui in vita ſua ſufful-
ſit domũ: et in diebus ſuis cor-
roborauit templũ. Templi etiam alti-
tudo ab ipſo fundata eſt: duplex edifi-
catio: et excelſi parietes templi. In die-
bus ipſius emanauerũt putei aquaꝝ: ꝛ
quaſi mare adimpleti ſunt ſupra mo-
dum. Qui curauit gentem ſuã: et libe-
rauit eam ꝑditione. Qui ꝑualuit am-
plificare ciuitatẽ qui adeptus eſt glo-
riã in conuerſatione gentis: et ingreſ-
ſum domus ex atrij amplificauit. Qua
ſi ſtella matutina in medio nebule. Et
quaſi luna plena in diebus ſuis lucet.
Et quaſi ſol refulgens: ſic ille effulſit ĩ
templo dei. Quaſi arcus refulgens in-
ter nebulas glorie: et quaſi flos roſaꝝ
in diebus vernis: et quaſi lilia q̃ ſunt
in trãſitu aque: ꝛ quaſi thus redolens B
in diebus eſtatis. Quaſi ignis effulgẽs
et thus ardẽs in igne. Quaſi vas auri
ſolidũ: ornatũ oĩ lapide p̃cioſo. Quaſi
oliua pullulãs et cypreſſus in altitudi-
ne ſe extollens. In accipiẽdo ipm̃ ſtolã
gl̃ie et veſtiri eũ in cõſũmatiõe ỽtutis:
in aſcẽſu altaris ſancti gl̃iam dedit ſã
ctitatis amictũ. In accipiẽdo aũt ꝑtes
de manu ſacerdotũ et ipſe ſtãs iuxta a-
ram. Circa illũ corona fratꝝ: et quaſi
plantatio cedri in monte libano: ſic cir
ca illum ſteterunt quaſi rami palme et
omẽs filij aaron in gloria ſua. Oblatio
autẽ dñi in manibus ipſoꝝ: corã omni
ſynagoga iſrael: ꝛ cõſũmatione fungẽs
in aram: amplificare oblationẽ excelſi
regis: porrexit manũ ſuã in libatione: ꝛ C
libauit đ ſanguie vue. Effudit in fũda
mento altaris odorẽ diuinũ excelſo pri
cipi. Tũc exclamauerunt filij aaron: in
tubis ductilibus ſonuerũt: ꝛ auditã fe
cerũt vocẽ magnã in memoriã corã do
mino. Tũc ois ppl̃s ſimul ꝓperauerũt
et ceciderũt in faciẽ ſup terram adora
re dñm deũ ſuũ: ꝛ dare preces omipo-
tenti deo excelſo. Et amplificauerunt
pſallentes in vocibus ſuis ꝛ in magna
domo factus eſt ſonus ſuauitatis ple-
nus. Et rogauit populus dñm excelſuz
in prece vſqꝫ dum ꝑfectus eſt honor do
mini: et munus ſuũ ꝑfecerũt. Tunc de
ſcẽdens manus ſuas extulit in oẽm cõ
gregationẽ filioꝝ iſrael: dare gloriam
deo a labijs ſuis: ꝛ in noie ipſius gl̃ia-
ri. Et iterauit orõnẽ ſuã: volẽs oñdere

D virtutē dei. Et plus orauit deum oīm.
Qui magna fecit in oī terra: qui auxit
dies noſtros a ventre matris noſtre: et
fecit nobiſcū ſm ſuā miſcdiā: det no-
bis iocūditatē cordis: ⁊ fieri pacē ī die
bus nr̄is in iſrł p dies ſēpiternos: cre-
dere iſrł nobiſcū eē dei miſcdiā: vt libe
ret nos ī dieb⁹ ſuis. Duas gētes odit
aīa mea: tertia aūt nō ē gēs quā oderi.
Qui ſedēt in mōte ſeyr: ⁊ philiſtijm: et
ſtult⁹ pplś q̄ habitat in ſychimis. Do-
ctrinā ſapiētie ⁊ diſcipline ſcripſit ī co
dice iſto ieſus filius ſyrach hieroſolimi
ta: qui renouauit ſapiam de corde ſuo.
Beat⁹ qui in iſtis verſatur bonis. Qui
ponit illa in corde ſuo: ſapiēs erit ſem-
per. Si eni hec fecerit: ad omia valebit
quia lux dei veſtigiū eius eſt.

Oratio Jeſu filij ſyrach

LI

A Onfitebor tibi domine rex: ⁊
c collaudabo te deū ſaluatorē
meū. Cōfitebor nomini tuo,
quoniā adiutor ⁊ ꝓtector fa-
ctus es mihi: ⁊ liberaſti corpus meū a
perditione: a laqueo lingue inique: ⁊ a
labijs operantiū mendaciū: et in ꝯſpe-
ctu aſtantiū fact⁹ es mihi adiutor. Et
liberaſti me ſm multitudinē miſcdie
nois tui a rugientib⁹ ꝑparatis ad eſcā
de manibus querentiū aiam meā: ⁊ de
portis tribulationū que circūdederūt
me: a preſſura flāme que circūdedit me
et in medio ignis non ſum eſtuat⁹. De
altitudine vetr is inferi ⁊ a lingua co
inq̄nata ⁊ a verbo mēdacij: a rege ini-
quo: ⁊ a lingua iniuſta. Laudabit vſq3
ad mortē aīa mea dn̄m: ⁊ vita mea ap-
B ꝓpinquās erat in inferno deorſū. Cir-
cūdederūt me vndiq3: ⁊ nō erat q̄ adiu
uaret. Reſpiciēs erā ad adiutoriū ho-
minū: et nō erat. Memorat⁹ ſū miſeri-
cordie tue dn̄e: ⁊ cooꝑatiōis tue q̄ a ſe-
culo ſūt qm̄ eruis ſuſtinētes te dn̄e: et
liberas eos de manib⁹ gentiū. Exalta-
ſti ſuꝑ terrā habitationē meā: ⁊ ꝓ mor
te defluēti deꝑcat⁹ ſū. Inuocaui dn̄m
p̄rem dn̄i mei: vt nō derelinquat me in
die tribulatiōis mee: ⁊ in tpe ſuꝑborū
ſine adiutorio. Laudabo nomē tuū aſ-
ſidue: ⁊ collaudabo illud in cōfeſſione
et exaudita ē or̄o mea. Et liberaſti me
de ꝑditione: ⁊ eruiſti me de tempe ini-
quo. Propterea cōfitebor ⁊ laudē dicā
tibi: ⁊ benedicā noi dn̄i. Cū adhuc iu-
nior ſum: p̄riuſq3 oberrarē queſiui ſa-
pientiā palā in ore meo. Ante tpſ po-
ſtulabā ꝓ illa: ⁊ vſq3 in nouiſſimis in-
quirā eā: ⁊ florebit tanq̄ precoq vua.
Letatū eſt cor meū in ea: ābulauit pes
meus iter rectū: in iuuentute mea inue
ſtigabā eam. Inclinaui modice aurem
meā ⁊ excepi illā. Multā inueni in me
ipſo ſapiam: et multū ꝓfeci in ea. Dan-
ti mihi ſapiam dabo gloriā. Cōſiliatus
ſum eni vt facerē illā: zelatus ſum bo-
nū ⁊ nō ꝯfundar. Colluctata eſt anima
mea in illa: et in faciēdo eam cōfirma
tus ſum. Manus meas extēdi in altū:
et in ſapia eius luxit aīa mea: et igno-
rantias meas illumiauit. Aiam meam
direxi ad illā: ⁊ in agnitione inueni eā
Poſſedi cum ipſa cor abinitio: ꝓpter
hoc nō derelinquar cōturbatus ē que-
rendo illam: ꝓpterea bonā poſſidebo
poſſeſſionē. Dedit eni mihi dn̄s linguā
mercedē meā: ⁊ in ipſa laudabo eū. Ap
propiate ad me indocti: ⁊ ꝯgregate vo
in domū diſcipline. Quid adhuc retar-
datis? et quid dicitis in his? Anime ve
ſtre ſitiūt vehemēter. Aperui os meū: ⁊
locutus ſum. Cōparate vobis ſine ar-
gēto ſapiam ⁊ collū veſtrū ſubijcite iu-
go eius ⁊ ſuſcipiat aīa veſtra diſciplinā
In ꝓximo eſt eni inuenire eam. Uide-
te oculis veſtris q2 modicū laboraui: ⁊
inueni mihi multam requiē. Aſſumite
diſciplinam in multo nūero argētī ⁊ co
pioſum aurū poſſidete in ea. Letet aīa
vr̄a ī miſericordia eius: ⁊ nō ꝯfundemī
ni in laude eius. Operami opus veſtrū
ante tempus: et dabit vobis mercedē
veſtram in tempore ſuo.

Explicit liber Eccleſiaſticus

Incipit oratio Salomonis

T inclinauit ſalomon genua
e ſua in cōſpectu totius eccle-
ſie iſrael: ⁊ aperuit manus ſu
as ad celū et dixit: Dn̄e deus
iſrael nō ē ſilis deus in celo ſurſū: ne-
q3 in terra deorſū: q̄ cuſtodis teſtamen
tū tuū ⁊ miſcdiā pueris tuis euntibus
in ꝯſpectu tuo ī toto corde: ſeruās pue
ro tuo dauid que locutus es illi: et lo-
cut⁹ es ī ore tuo: ⁊ ī manu tua ipleſti.
q̄ſi dies iſte. Et nūc dn̄e de⁹ iſrł cuſtodi
puero tuo dauid p̄ri meo q̄ locut⁹ es il
li dicens. Non deerit tibi vir a facie
mea ſedens in throno iſrael: verūtamē
ſi cuſtodierint filij tui legē meā: ⁊ in p̄
ceptis meis ambulēt: ſicut ābulauerī ī

conſpectu meo fideles. Et nunc dñe deꝰ iſrael: creditũ eſt verbũ quod locutus es puero tuo dauid: quoniã ſi vere habitauit deus cũ hoibꝰ in terra. Si celũ et celi celorum nõ ſufficiãt tibi: quãtomagis domus hec quam edificaui? Sed reſpicias ad orationẽ ſerui tui: ⁊ deprecationẽ eiꝰ: vt exaudias dñe placationẽ orationis: quã puer tuus orat corã te hodie: vt ſint oculi tui ſup domũ hanc die ac nocte: in locum quẽ dixiſti: inuocari nomẽ tuum: ⁊ exaudias orationem quã puer tuꝰ orat in hoc loco: ⁊ exaudias precationem pueri tui ⁊ populi tui iſrael: ſi orauerint in loco iſto: ⁊ exaudias in loco habitationis de celo: ⁊ exaudias ⁊ ꝓpitiꝰ ſis: ſi peccauerit vir in te.

Explicit Oratio Salomonis. Incipit prologus in Eſaiam ꝓphetam.

Nemo cũ ꝓphetas verſibus viderit eſſe deſcriptos: metro eos eſtimet apud hebreos ligari: ⁊ aliquid ſimile habere de pſalmis vel operibꝰ ſalomonis. Sed quod in Demoſthene ⁊ Tullio ſolet fieri: vt ꝑ cola ſcribantur et comata: qui vtiꝗ proſa ⁊ nõ verſibꝰ conſcripſerunt. Nos quoꝗ vtilitati legentiũ ꝓuidẽtes: interꝑtationem nouã nouo ſcribẽdi genere diſtinximus. Ac primũ de eſaia ſciendũ: ꝙ in ſermone ſuo diſertꝰ ſit: quippe vt vir nobilis ⁊ vrbane elegãtie: nec habẽs ꝗcꝗ in eloquio ruſticitatis admixtum. Unde accidit: vt ꝑ ceteris florem ſmonis eiꝰ tranſlatio nõ potuerit cõſeruare. Deinde etiã hoc addiciendũ: ꝙ nõ tam ꝓpheta dicẽdus ſit: ꝗ euãgeliſta. Ita enĩ vniuerſa chriſti eccleſieꝗ myſteria ad liquidum ꝓſecutꝰ eſt: vt nõ putes eum de futuro vaticinari: ſed de ꝑteritis hiſtoriã texere. Unde cõiicio noluiſſe tunc tẽpis ſeptuaginta interꝑtes fidei ſue ſacramẽ
7 ta perſpicue ethnicis prodere: ne ſanctũ canibꝰ: et margaritas porcis darent: que cũ hanc editionẽ legeritis ab illis aiaduerteretis abſcondita. Nec ignoro quanti laboris ſit ꝓphetas intelligere: nec facile quẽpiam poſſe iudicare de interꝑtatione: niſi intellexerit ante ꝗ legerit. Nos quoꝗ patere morſibꝰ plurimorum: qui ſtimulante inuidia: quod cõſequi non valent: deſpiciunt. Sciens ergo ⁊ prudens in flãmam mitto manũ: ⁊ nihilominus hoc a faſtidioſis lectoribꝰ precor: vt quõ greci poſt ſeptuaginta tranſlatores aq̃lam ⁊ ſymmachũ: ⁊ theodotionẽ legũt: vel ob ſtudiũ doctrine ſue: vel vt ſeptuaginta magis ex collatione eorũ intelligant: ſic et iſti ſaltem vnum poſt priores habere dignẽtur interꝑtẽ. Legant prius: : et poſtea deſpiciant ne videantur non ex iudicio: ſed ex odii ꝑſumptione ignorata dãnare. Prophetauit autẽ eſaias in hieruſalẽ ⁊ in iudea: necdũ decem tribubus in captiuitatẽ ductis: ac d vtroꝗ regno: nunc cõmixtim: nũc ſeperatim texit oraculũ. Et cum interdum ad ꝑſentem reſpiciat hiſtoriã: et poſt babylonie captiuitatẽ reditũ ppli ſignificet in iudeam: tñ omis eiꝰ cura de vocatiõe gentium ⁊ de aduentu chriſti eſt. Quẽ quãto plus amatis o paula ⁊ euſtochiũ: tanto magis ab eo petite: vt ꝓ obtrectatione ꝑſenti qua me indeſinẽter emuli laniant: ipſe mihi mercedẽ reſtituat in futuro: qui ſcit me ob hoc l ꝑegrine ligue eruditione ſudaſſe: ne iudei de falſitate ſcripturarũ eccleſiis eius diutius inſultarent.

Explicit prologꝰ. Incipit argumentũ.

Eſaias in hieruſalẽ nobili genere ortus eſt: ibiꝗ prophetauit. Sub manaſſe rege ſectus in duas partes occubuit. Sepultuſꝗ eſt ſub quercu rogel: iuxta trãſitum aquarũ: quas olim Ezechias rex iacto obſtruxerat puluere.

Explicit argumentum. Incipit Eſaias ꝓpha. Capitulum I

Viſio eſaie filii A
amos: quã vidit ſup iudã et hieruſalẽ: in diebꝰ ozie ioathan achaz: ⁊ ezechie regũ iuda. Audite celi auribus ꝑcipe terra: qm dñs locutꝰ eſt. Filios enutriui ⁊ exaltaui: ipi aũt ſpreuerũt me. Cognouit bos poſſeſſorẽ ſuum: ⁊ aſinꝰ ꝑſepe dñi ſui. Iſrael aũt me nõ cognouit: ⁊ ppls meus nõ intellexit. Ue gẽti peccatrici: populo graui iniquitate: ſemini nequã:
filiis ſceleratis. Dereliquerũt dñm: blaſ B
phemauerũt ſctm iſrl: abalienati ſunt retrorſum. Sup quo ꝑcutiã vos vltra addentes ꝑuaricationẽ? Oẽ caput languidũ et oẽ cor merens. A plãta pedis vſꝗ ad verticẽ: non eſt in eo ſanitas.

Vulnus ⁊ liuor ⁊ plaga tumens:non eſt
circũligata nec curata medicamie:neqꝫ
fota oleo. Terra vr̃a deſta:ciuitates ve
ſtre ſuccẽſe igni. Regionẽ vr̃am corã vo
C bis alieni deuorant:⁊ deſolabit̃ ſicut in
vaſtitate hoſtili. Et derelinquet̃ filia ſi-
on vt vmbraculũ in vinea: ⁊ ſicut tugu
rium in cucumerario:ſicut ciuitas q̃ va
Ro.9.f. ſtatur. Niſi dñs exercituũ reliquiſſet no
bis ſemen q̃ſi ſodoma fuiſſem⁹:⁊ q̃ſi go-
morra ſimiles eſſem⁹. Audite verbũ dñi
principes ſodomoꝝ:ꝑcipite aurib⁹ legẽ
dei veſtri ppl̃s gomorre. Quo mihi mul
titudinẽ victimarũ veſtrarũ dicit dñs?
Plen⁹ ſum. Holocauſta arietũ ⁊ adipeꝫ
pinguiũ ⁊ ſanguinẽ vituloꝝ ⁊ agnorum
D ⁊ hircoꝝ nolui. Cũ veniretȝ ante conſpe
ctũ meũ:quis q̃ſiuit hec de manib⁹ ve-
Hiere. 6.e ſtris:vt ambularetis in atrijs meis? Ne
offeratis vltra ſacrificiũ fruſtra. Incen-
Amos.5.f ſum abomiatio eſt mihi. Neomeniam ⁊
ſabbatũ ⁊ feſtiuitates alias non feram.
Iniqui ſunt cetus veſtri. Kalendas ve-
ſtras ⁊ ſolẽnitates vr̃as odiuit aĩa mea
Hiere.6.c. Facta ſunt mihi moleſta. Laboraui ſu-
ſtinens. Et cũ extenderitȝ man⁹ veſtras:
auertã oculos meos a vobis:⁊ cũ multi
I.59.a plicaueritis orõnẽ:nõ exaudiã. Manus
E eni vr̃e ſanguine plene ſunt. Lauamini:
mũdi eſtote:auferte malũ cogitationum
veſtrarũ ab oculis meis. Quieſcite age-
re pverſe:diſcite benefacere. Querite iu
diciũ:ſubuenite oppreſſo:iudicate pupil
lo:defendite viduam:⁊ venite ⁊ arguite
me dicit dñs. Si fuerint pctã veſtra vt
coccinũ:quaſi nix dealbabunt̃:et ſi fue-
rint rubra q̃ſi vermiculus:velut lana al
ba erunt. Si volueritȝ ⁊ audieritis me:
bona terre comedetȝ. Qꝫ ſi nolueritȝ:⁊
me ad iracundiã ꝓuocaueritȝ: gladius
deuorabit vos:qꝛ os dñi locutũ ẽ. Quõ
F facta ẽ meretrix ciuitas fidelis:plena iu
dicij? Iuſticia habitauit in ea:nũc autẽ
homicide. Argentũ tuum verſum eſt in
ſcoriam:vinũ tuũ mixtũ eſt aqua. Prin
cipes tui infideles:ſocij furũ. Omẽs di-
ligunt munera:ſequunt̃ retributiones.
Hiere.5.g Pupillo nõ iudicant: ⁊ cauſa vidue nõ
ingredit̃ ad illos. Propter hoc ait dñs
deus exercituũ fortis iſrael. Heu ego cõ
ſolabor ſuꝑ hoſtib⁹ meis:et vindicabor
de inimicis meis. Et conuertã manum
meã ad te:⁊ excoquã purũ ſcoriam tuã:
⁊ auferam omẽ ſtannũ tuũ: ⁊ reſtituam
G iudices tuos vt fuerũt prius ⁊ cõſiliari-
os tuos ſicut antiquit⁹. Poſt hec voca-

beris ciuitas iuſti:vrbs fidelis. Sion in
iudicio redimet̃:⁊ reducent eã i iuſticia
Et cõteret ſceleſtos ⁊ peccatores ſimul:
⁊ qui dereliquerũt dñm:cõſument̃. Con
fundent̃ eni ab idolis quib⁹ ſacrificaue
runt. Et erubeſcetis ſuꝑ hortis q̃s ele-
geratis:cũ fueritis velut querc⁹ defluẽ-
tibus folijs:⁊ velut hortus abſqꝫ aqua.
Et erit fortitudo veſtra vt fauilla ſtup-
pe:et opus veſtrũ quaſi ſcintilla:⁊ ſuccẽ
det̃ vtrũqꝫ ſimul:⁊ nõ erit q̃ extinguat.
Erbum qđ vidit eſaias fi- II
V lius amos ſuꝑ iudeam et hieru-
ſalem. Et erit in nouiſſimis die-
bus preparat⁹ mons dom⁹ dñi in verti-
ce mõtiũ:⁊ eleuabit̃ ſuꝑ colles. Et fluẽt
ad eum omẽs gentes:⁊ ibũt ppl̃i multi
⁊ dicent. Venite: aſcendam⁹ ad montem
dñi:⁊ ad domũ dei iacob:⁊ docebit nos
vias ſuas et ambulabim⁹ in ſemitȝ ei⁹:
qꝛ de ſion exibit lex:⁊ verbũ dñi de hie-
ruſalem. Et iudicabit gentes: et arguet
ppl̃os multos. Et cõflabunt gladios ſu
os in vomeres ⁊ lanceas ſuas in falces.
Nõ leuabit gens cõtra gentẽ gladium:
nec exercebunt̃ vltra ad preliũ. Domus
iacob: venite et ambulem⁹ in lumie dei
noſtri. Proieciſti eni pplm̃ tuũ domũ ia
cob:qꝛ repleti ſunt vt olim : et augures
habuerũt vt philiſtijm:⁊ pueris alienis
adheſerunt. Repleta eſt terra argento et
auro:⁊ non eſt finis theſauroꝝ eius. Et
repleta eſt terra eius equis:⁊ innũerabi
les quadrige ei⁹. Et repleta eſt terra ei⁹
idolis. Opus manuũ ſuaꝝ adorauerũt:
qđ fecerũt digiti eorũ. Et incuruauit ſe
homo:⁊ humiliat⁹ ẽ vir. Ne ergo dimit-
tas eis. Ingredere in petrã:⁊ abſconde-
re in foſſa humo a facie timoris dñi:⁊ a
gloria maieſtatȝ ei⁹. Oculi ſublimis ho
minis humiliati ſunt:⁊ incuruabit̃ al-
titudo viroꝝ. Exaltabit̃ aũt dñs ſolus
in die illa:qꝛ dies dñi exercituũ ſuꝑ om
nẽ ſuꝑbũ:⁊ excelſum:⁊ ſuꝑ oẽm arrogã
tem:⁊ humiliabit̃:⁊ ſuꝑ omẽs cedros li
bani ſublimes ⁊ erectas:⁊ ſuꝑ oẽs quer
cus baſan:⁊ ſuꝑ oẽs montes excelſos:et
ſuꝑ oẽs colles eleuatos:⁊ ſuꝑ omnẽ tur
rem excelſam:⁊ ſuꝑ oẽm murũ munitũ:
⁊ ſuꝑ omẽs naues tharſis:et ſuꝑ omne
qđ viſu pulchrum eſt. Et incuruabit̃ oĩs
ſublimitas hoim: ⁊ humiliabit̃ altitu-
do viroꝝ. Et eleuabit̃ dñs ſolus in die
ille:⁊ idola penit⁹ conterent̃. Et introi-
bũt in ſpelũcas petrarũ:⁊ in voragines
terre a facie formidinis dñi : et a gloria

maieſtatis ei⁹: cũ ſurrexerit pcutere ter-
ram. In die illa pꝓiciet homo idolo ar-
genti ſui et ſimulacra auri ſui q̃ fecerat
ſibi: vt adoraret talpas et veſptiliones.
Et ingrediet̃ ſciſſuras petrarũ: et in ca-
uernas ſaxoꝝ a facie formidis dñi: et a
glia maieſtatꝭ ei⁹: cũ ſurrexerit pcutere
terrã. Quieſcite ꝙ ab hoie cui⁹ ſpũs ĩ na
rib⁹ eſt: qꝛ excelſus reputat⁹ eſt ipſe.

Cce eni dñator dñs exerci- III
e tuũ auferet ab hieruſalẽ ⁊ ab iu-
da validũ ⁊ forte: oẽ robur pa
nis: ⁊ oẽ robur aque: ⁊ fortẽ ⁊ viꝝ bel
latorem: ⁊ iudicẽ ⁊ pphetã: ⁊ ariolum ⁊
ſenẽ principẽ ſup quinquaginta: ⁊ hono-
rabilem vultu: ⁊ cõſiliariũ: ⁊ ſapientem
de architectis: ⁊ prudentẽ eloquũ myſti
ci. Et dabo pueros principes eoꝝ: ⁊ effe
minati dominabunt̃ eis. Et corruet po
pulus vir ad virũ: ⁊ vnuſqſq; ad proxi-
mũ ſuũ. Tumultuabit̃ puer ꝯtra ſenem
⁊ ignobil ꝯtra nobilez. Apprehẽdet eni
vir fratrẽ ſuũ domeſticũ pr̃is ſui: ⁊ dicet
Ueſtimentũ tibi eſt: p̃nceps eſto noſter:
ruina aũt hec ſub manu tua. Rñdebit-
q; in die illa dicẽs: Nõ ſum medic⁹: ⁊ in
domo mea nõ eſt panis neq; veſtimẽtũ.
Nolite ꝯſtituere me principẽ ppl̃i. Ruit
eni hieruſalẽ ⁊ iudas cõcidit: qꝛ lingua
eoꝝ ⁊ adinuentiões eoꝝ contra dñm: vt
puocarent oculos maieſtatꝭ ei⁹. Agni-
tio vult⁹ eoꝝ rñdebit eis: ⁊ pctm̃ ſuum
quaſi ſodoma p̃dicauerũt: nec abſcõde-
rũt. Ue anime eoꝝ qm̃ reddita ſũt eis ma
la. Dicite iuſto qm̃ bene: qm̃ fructũ ad-
inuentionũ ſuaꝝ comedet. Ue impio in
malũ. Retributio eni manuũ ei⁹ fiet ei.
Populũ meũ exactores ſui ſpoliauerũt:
⁊ mulieres dñate ſunt eis. Popule me⁹
q̃ te beatũ dicũt: ipſi te decipiũt: ⁊ viam
greſſuũ tuoꝝ diſſipant. Stat ad iudicã-
dũ dñs: ⁊ ſtat ad iudicãdos ppl̃os. Dñs
ad iudiciũ veniet: cũ ſenibus ppl̃i ſui et
principib⁹ eius. Uos eni depaſti eſtis vi
neam meã: ⁊ rapina paupis in domo ve
ſtra. Quare atteritis ppl̃m meũ: ⁊ facies
paupeꝝ cõmolitis dicit dñs exercituũ?
Et dixit dñs de⁹. Pro eo ꝙ eleuate ſunt
filie ſion: ⁊ ambulauerũt extento collo:
⁊ nutib⁹ oculoꝝ ibant: ⁊ plaudebant: et
ambulabãt: ⁊ pedib⁹ ſuis cõpoſito gra-
du incedebãt: decaluabit dñs verticẽ fi
liarũ ſion: ⁊ dñs crinẽ earũ nudabit. In
die illa auferet dñs ornamẽtũ calciamẽ
toꝝ ⁊ lunulas ⁊ torques ⁊ monilia ⁊ ar
millas ⁊ mitras ⁊ diſcriminalia et peri-
chelides ⁊ murenulas ⁊ olfactoriola ⁊ i
aures ⁊ anulos: ⁊ gẽmas in fronte pen-
dentes ⁊ mutatoria ⁊ palliola ⁊ linthea
mina ⁊ acus ⁊ ſpecula ⁊ ſyndones ⁊ vit
tas ⁊ theriſtra. Et erit p ſuaui odore fe
tor: ⁊ p zona funiculus: ⁊ p criſpãti cri
ne caluiciũ: ⁊ p faſcia pectorali ciliciũ.
Pulcherrimi quoq; viri tui gladio ca-
dent: ⁊ fortes tui in prelio. Et merebunt
atq; lugebũt porte eius: ⁊ deſolata ĩ ter-
ra ſedebit. IIII

e T apprehendent ſeptẽ mulieres A
virũ vnũ in die illa dicẽtes: Pa-
nẽ noſtrũ comedem⁹: ⁊ veſtimẽtis nr̃is
operiemur: tm̃modo inuocet̃ nomẽ tu-
um ſup nos: aufer opprobriũ noſtrũ. In
die illa erit germen dñi in magnificen-
tia: ⁊ gloria fruct⁹ terre ſublimis: ⁊ exul
tatio his q̃ ſaluati fuerint de iſrael. Et
erit omis q̃ relictus fuerit in ſion: ⁊ reſi-
duus in hieruſalẽ: ſanct⁹ vocabit̃ omis
q̃ ſcript⁹ eſt in vita in hieruſalẽ. Si ab- B
luerit dñs ſordem filiarũ ſion: et ſangui
nem hierl̃m lauerit de medio ei⁹: in ſpi-
ritu iudicij ⁊ ſpũ ardoris. Et creabit do
min⁹ ſup oẽm locũ mõtꝭ ſion: ⁊ vbi in-
uocatus eſt: nubem p diẽ ⁊ fumũ ⁊ ſplẽ
dorem ignis flãmantꝭ in nocte. Super
oẽm eni gloriã ꝓtectio: ⁊ tabernaculuz
erit in vmbraculũ diei ab eſtu: ⁊ in ſecu-
ritatẽ ⁊ abſconſionẽ a turbine ⁊ a plu-
uia. V

c Antabo dilecto meo canticũ pa A
truelis mei: vinee ſue. Uinea fa-
cta ẽ dilecto meo: in cornu filio olei. Et
ſepiuit eã: ⁊ lapides elegit ex ea: ⁊ plãta- Hiere. 2.d
uit vineam electã. Et edificauit turrim Matth. 21.d
in medio eius: ⁊ torcular extruxit in ea.
Et expectauit vt faceret vuas: ⁊ fecit la-
bruſcas. Nũc ergo habitatores hieruſa-
lem ⁊ viri iuda: iudicate inter me ⁊ vine
am meã. Quid eſt qđ debui vltra facere
vinee mee: ⁊ nõ feci ei? An ꝙ expectaui B
vt faceret vuas: ⁊ fecit labruſcas? Et nũc
oſtẽdã vobis quid ego faciã vinee mee.
Auferam ſepem ei⁹: ⁊ erit in direptionẽ
Diruam maceriã ei⁹: ⁊ erit in cõculcati
onẽ: ⁊ ponã eam deſertã. Nõ putabitur
⁊ nõ fodiet̃: ⁊ aſcendẽt ſup eã vepres et
ſpine: ⁊ nubib⁹ mãdabo ne pluant ſup
eam imbrem. Uinea aũt dñi exercituũ
dom⁹ iſrael eſt: ⁊ viri iuda germen eius
delectabile. Et expectaui vt faceret iudi
ciũ: ⁊ ecce iniquitas: ⁊ iuſticiã: ⁊ ecce cla
mor. Ue q̃ ꝯiungitꝭ domũ ad domum: ⁊ C
agrũ agro copulatis: vſq; ad terminum

C loci. Nūqd habitabitis vos ſoli in me-
dio terre? In aurib⁹ meis ſūt hec dicit
dñs exercituū. Niſi dom⁹ multe deſerte
fuerint grādes et pulchre: ⁊ abſq̄ habi
tatore. Decē eni iugera vineaꝝ facient
lagūculā vnā: ⁊ triginta modij ſemen-
tis faciēt modios tres. Ve qui ꝯſurgi-
tis mane ad ebrietatē ſectandā ⁊ potā-
dū vſq̄ ad veſperā vt vino eſtuetis. Ci
thara ⁊ lyra ⁊ tympanū ⁊ tibia et vi-
nū in cōuiuijs vr̄is: et op⁹ dñi nō reſpi
D citis: nec opa manuū ei⁹ ꝯſideratis. Pro
pterea captiu⁹ duct⁹ ē ppl̄s meus quia
non habuit ſciām: ⁊ nobiles ei⁹ interie
runt fame: ⁊ multitudo ei⁹ ſiti exaruit.
Propterea dilatauit infern⁹ aīam ſuā
et aperuit os ſuū abſq̄ vllo termīo. Et
deſcendēt fortes eius: ⁊ ppl̄s eius ⁊ ſub
limes glorioſiq̄ ei⁹ ad eū. Et incurua
bit hō ⁊ humiliabit vir: ⁊ oculi ſubli-
miū deprimentur. Et exaltabit dñs exer-
cituū in iudicio: et de⁹ ſctūs ſctificabit
in iuſticia. Et paſcent agni iuxta ordi-
nē ſuū: ⁊ deſerta in vbertatē verſa adue
E ne comedēt. Ve q̄ trahitis iniq̄tatem in
funiculis vanitatis: ⁊ q̄ſi vinculū plau-
ſtri pctm̄. Qui dicitis: feſtinet: ⁊ cito veni
at opus ei⁹: vt videamus ⁊ appropiet et
veniat ꝯſiliū ſancti iſrl̄: ⁊ ſciemus illud.
Ve qui dicitis malū bonū: ⁊ bonū malū:
ponētes tenebras lucē: ⁊ lucē tenebras:
ponētes amarū in dulce: ⁊ dulce i ama-
rū. Ve q̄ ſapiētes eſtis in ocul' vr̄is: ⁊ co
rā vobiſmetipſis prudētes. Ve q̄ poten-
tes eſtis ad bibendū vinū: ⁊ viri fortes
Prou.17.c. ad miſcendā ebrietatē. Qui iuſtificatis
F impiū ꝓ muneribꝰ: ⁊ iuſticiā iuſti aufer
tis ab eo. Propter hoc ſicut deuorat ſti
pulā lingua ignis: ⁊ calor flāme exurit:
ſic radix eoꝝ quaſi fauilla erit: ⁊ germē
eoꝝ vt puluis aſcēdet. Abiecerūt enim
legē dñi exercituū: ⁊ eloquiū ſancti iſra-
el blaſphemauerūt. Ideo irat⁹ eſt furor
dñi in ppl̄m ſuū: ⁊ extendit manū ſuam
ſup eū: ⁊ pcuſſit eū. Et ꝯturbati ſūt mō-
tes: ⁊ facta ſunt morticina eoꝝ q̄ſi ſter-
I.9.c.⁊.10.a cus in medio plateaꝝ. In his oibus nō
eſt auerſus furor ei⁹: ſed adhuc manus
ei⁹ extenta. Et eleuabit ſignū in natio-
nib⁹ procul: ⁊ ſibilabit ad eū de finibus
G terre ⁊ ecce feſtin⁹ velociter veniet. Nō
eſt deficiens neq̄ laborās in eo: nō dor-
mitabit neq̄ dormiet: neq̄ ſoluet cin-
gulū renū eius: nec rumpet corrigia cal
ciamēti eius. Sagitte ei⁹ acute: ⁊ omēs
arcus ei⁹ extenti. Vngule equoꝝ ei⁹ vt
ſilex: ⁊ rote eius quaſi impet⁹ tempeſta-
tis. Rugitus ei⁹ vt leonis: rugiet vt ca-
tuli leonū. Et frendet ⁊ tenebit predam
⁊ amplexabitur: ⁊ nō erit qui eruat: ⁊ ſo
nabit ſup eum in die illa ſicut ſonitus
maris. Aſpiciem⁹ in terrā: ⁊ ecce tene-
bre tribulationis: ⁊ lux obtenebrata eſt
in caligine eius. VI
N anno quo mortu⁹ eſt rex ozi-
i as: vidi dñm ſedentē ſup ſolium
excelſum ⁊ eleuatū: ⁊ plena erat
dom⁹ a maieſtate eius: ⁊ ea que ſub ipſo
erant replebāt templum. Seraphin ſta-
bant ſup illud: ſex ale vni: ⁊ ſex ale alte-
ri. Duab⁹ velabāt faciē ei⁹: ⁊ duab⁹ ve-
labant pedes ei⁹: ⁊ duab⁹ volabant. Et
clamabant alter ad alterū: ⁊ dicebant.
Sanct⁹ ſctūs ſctūs dñs de⁹ exercituū:
plena eſt oīs terra gloria ei⁹. Et cōmota
ſunt ſuplimiaria cardinū a voce clamā-
tis: ⁊ dom⁹ repleta eſt fumo. Et dixi. Ve
mihi q2 tacui: quia vir pollutus labijs
ego ſum: ⁊ in medio ppl̄i polluta labia
habentis ego habito: ⁊ regē dñm exerci-
tuū vidi oculis meis. Et volauit ad me
vn⁹ de ſeraphin ⁊ in manu ei⁹ calculus
quē forcipe tulerat de altari: ⁊ tetigit os
meū ⁊ dixit: Ecce tetigi hec labia tua et
auferet iniq̄tas tua: ⁊ pctm̄ tuū mūda-
bitur. Et audiui vocē dñi dicētis. Quē
mittā: ⁊ quis ibit nobis? Et dixi. Ecce
ego: mitte me. Et dixit. Vade ⁊ dices po
pulo huic. Audite audiētes ⁊ nolite in
telligere: ⁊ videte viſionē ⁊ nolite ꝯgno
ſcere. Exceca cor ppl̄i hui⁹ et aures eius
aggraua: ⁊ oculos ei⁹ claude: ne forte vi
deat oculis ſuis ⁊ aurib⁹ ſuis audiat: et
corde ſuo intelligat ⁊ cōuertat: ⁊ ſanem
eū. Et dixi. Vſq̄quo dñe? Et dixit. Do-
nec deſolent ciuitates abſq̄ habitato-
re: ⁊ dom⁹ ſine hoīe. Et terra relinquet
deſerta: ⁊ lōge faciet dñs hoīes. Et mul-
tiplicabit q̄ derelicta fuerat i medio ter
re ⁊ adhuc in ea decimatio. Et ꝯuertet
⁊ erit in oſtenſionē ſicut terebinth⁹: ⁊ ſi
cut quercus que expandit ramos ſuos.
Semē ſctm̄ erit id qđ ſteterit i ea. VII
E factum eſt: in diebus achaz fi-
e lij ioathan filij ozie regis iuda
aſcendit raſin rex ſyrie: ⁊ phacee
filius romelie rex iſrael in hieruſal ēad
prelianduꝫ contra eam: ⁊ nō potuerūt
debellare eam. Et nūciauerūt domui da
uid dicentes: Requieuit ſyria ſup effra-
im ⁊ cōmotū ē cor ei⁹ ⁊ cor ppl̄i ei⁹ ſicut
mouētur ligna ſiluaꝝ a facie venti. Et

dixit dñs ad eſaiã. Egredere in occurſũ
achaz ⁊ tu q̃ derelictꝰ eſt iaſub filiꝰ tuꝰ:
ad extremũ aqueductꝰ piſcine ſuꝑioris
in via agri fullonis: ⁊ dices ad eũ. Ui-
de vt ſileas. Noli timere: ⁊ cor tuuz ne
formidet a duabꝰ caudis ticionũ fumi
gãtium iſtorũ in ira furoris raſin regis
ſyrie ⁊ filij romelie: eo ꝙ cõſiliũ inierit
ꝯtra te ſyria ĩ malum: ⁊ effraim ⁊ filius
romelie dicentes. Aſcẽdamꝰ ad iudam
⁊ ſuſcitemꝰ eũ ⁊ auellamꝰ eũ ad nos: et
ponamꝰ regẽ in medio eius filiũ tabe-
el. Hec dicit dñs deꝰ. Nõ ſtabit ⁊ nõ erit
iſtud: ſed caput ſyrie damaſcus: ⁊ caput
damaſci raſin. Et adhuc ſexaginta et
q̃nq; anni: et deſinet effraim eſſe popu-
lus: et caput effraim ſamaria: et caput
ſamarie filius romelie. Si nõ credide-
ritis: nõ permanebitis. Et adiecit dñs
loqui ad achaz dicẽs: Pete tibi ſignũ a
dño deo tuo in ꝓfundũ inferni: ſiue in
exceſſũ ſupra. Et dixit achaz. Nõ petã: et
nõ tẽptabo dñm. Et dixit. Audite ergo do
mus dauid. Nũq̃d parum vobis eſt mo
leſtos eſſe hoibꝰ quia moleſti eſtis ⁊ deo
meo? Propter hoc dabit dñs ipſe vobis
ſignũ. Ecce virgo cõcipiet ⁊ pariet filiũ
⁊ vocabit̃ nomẽ eiꝰ emanuel. Butyruz
⁊ mel comedet: vt ſciat reprobare malũ
⁊ eligere bonũ. Quia añq; ſciat puer re
ꝓbare malũ et eligere bonũ: derelinq̃-
tur terra quã tu deteſtaris a facie duorũ
regũ ſuorũ. Adducet dñs ſuꝑ te ⁊ ſuper
ppl'm tuũ et ſuꝑ domũ p̃ris tui: dies q̃
nõ venerũt a diebꝰ ſeꝑatiõis effraim a
iuda cũ rege aſſyriorũ. Et erit ĩ die illa
ſibilabit dñs muſce q̃ ẽ in extremo flu
minuz egypti: ⁊ api q̃ eſt in terra aſſur:
⁊ veniẽt ⁊ req̃eſcẽt oẽs in torrẽtibꝰ val
liũ et in cauernis petrarũ ⁊ in oibꝰ fru-
tectis et in vniuerſis foraminibꝰ. In die
illa: radet dñs in nouacula cõducta in
his q̃ trans flumẽ ſũt in rege aſſyriorũ
caput: ⁊ pilos pedũ: ⁊ barbã vniuerſaz.
Et erit in die illa: nutriet homo vaccaz
boum: ⁊ duas oues: ⁊ p̄ vbertate lactis
comedet butyruz. Butyrum eñi et mel
mãducabit ois homo qui relictꝰ fuerit
in medio terre. Et erit in die illa: ois lo
cus vbi fuerint mille vites: mille argen
teis: et in ſpinas ⁊ in vepres erũt. Cum
ſagittis ⁊ arcu ingredient̃ illuc. Uepres
eñi et ſpine erũt in vniũſa terra. Et oẽs
mõtes q̃ ĩ ſarculo ſartiẽt̃: nõ veñiet illuc
terror ſpinarũ et vepriũ ⁊ erit in paſcuã
bouis ⁊ ĩ ꝯculcationẽ pecoris. VIII

e Et dixit dñs ad me. Sume tibi li A
brũ grãdẽ: ⁊ ſcribe ĩ eo ſtilo hoiſ
velocit̃ ſpolia detrahe: cito p̄da-
re. Et adhibui mihi teſtes fideles: vriã
ſacerdotẽ ⁊ zachariã filiũ barachie. Et
acceſſi ad ꝓpheriſſaz et ꝯcepit ⁊ peꝑit fi
liũ. Et dixit dñs ad me. Uoca nomẽ eiꝰ
accelera: ſpolia detrahe: feſtina: p̄dari q;
añq; ſciat puer vocare p̃rez ſuũ ⁊ m̃rez
ſuã: auferet̃ fortitudo damaſci: ⁊ ſpolia
ſamarie corã rege aſſyriorũ. Et adiecit
dominꝰ loqui ad me adhuc dicẽs: Pro
eo ꝙ abiecit populus iſte aquas ſyloe B
que vadũt cum ſilẽtio et aſſumpſit ma
gis raſin ⁊ filiũ romelie: ꝓpter hoc ecce
dñs adducet ſuꝑ eos aquas fluminis
fortes ⁊ multas: regem aſſyriorũ et oẽm
gloriã eius. Et aſcendet ſuꝑ omnes ri-
uos eius ⁊ fluet ſuper vniuerſas ripas
eiꝰ ⁊ ibit ꝑ iudaz inũdãs: ⁊ trãſiẽs vſq;
ad collum veniet. Et erit extenſio alarũ
eiꝰ implẽs latitudinem terre tue o ema
nuel. Cõgregamini populi ⁊ vincemini
et audite vniuerſe ꝓcul terre. Cõforta-
mini ⁊ vincemi: accingite vos et vince-
mini: inite cõſiliũ ⁊ diſſipabitur: loqui-
mini verbũ ⁊ nõ fiet: quia nobiſcũ deꝰ
Hec eñi ait dñs ad me. Sicut in manu C
forti erudiuit me: ne irem in via populi
huiꝰ dicẽs: Nõ dicatis: cõiuratio. Oia
enim que loq̃tur ppl's iſte: cõiuratio eſt
Et timore eiꝰ nec timeatis: neq; pauea
tis. Dñm exercituũ ipſũ ſanctificate: ip
ſe pauor veſter: ⁊ ipſe terror vr̃: ⁊ erit vo
bis in ſanctificationẽ: in lapidẽ autem
offenſionis ⁊ petram ſcandali duabus
domibus iſrael: et in laqueũ ⁊ in ruinã
habitantibꝰ hieruſalem. Et offendent
ex eis plurimi: ⁊ cadent et cõterentur: ⁊
irretientur et capientur. Liga teſtimo-
nium ſigna legem in diſcipulis meis:
expectabo dñm qui abſcondit faciem D
ſuã a domo iacob: et p̄ſtolabor eum. Ec Hebre.2.c
ce ego ⁊ pueri mei quos dedit mihi do
minus in ſignũ et portẽtũ iſrael: a dño
exercituũ qui habitat in mõte ſion. Et
cum dixerint ad vos: querite a phitoni
bus et a diuinis qui ſtrident in incan-
tationibus ſuis: nũquid nõ ppl's a dño
ſuo req̃ret viſionẽ ꝓ viuis ac mortuis?
Ad legẽ magis et ad teſtimoniũ. Q; ſi
nõ dixerint iuxta verbum hoc: non erit
eis matutina lux. Et trãſibit ꝑ eã ⁊ cor
ruet ⁊ eſuriet: ⁊ cũ eſurierit iraſcẽt̃ ⁊ ma
ledicet regi ſuo ⁊ deo ſuo. Et ſuſpiciet
ſurſum ⁊ ad terrã intuebit̃ ⁊ ecce tribu

latio ⁊ tenebre ⁊ diſſolutio ⁊ anguſtia ⁊
caligo pſequēs: et non poterit auolare
de anguſtia ſua. IX

A Matth.4.c P Rimo tpe alleuiata ē terra zabu
lon et terra neptalim et nouiſſi-
mo aggrauata eſt via marꝫ trās
iordanē galilee gentiū. Populus ꝗ am
bulabat in tenebris vidit lucē magnā:
habitātibꝰ in regione vmbre mortꝫ: lux
orta eſt eis. Multiplicaſti gētē: nō ma
gnificaſti leticiā. Letabunť corā te ſi-
cut ꝗ letanť in meſſe: ſicut exultāt victo
res capta preda qñ diuidunt ſpolia. Ju
gum eni oneris eiꝰ: et virgā humeri eiꝰ
et ſceptrū exactoris eiꝰ ſupaſti: ſicut in
die madian. Quia oīs violenta pdatio
cū tumultu ⁊ veſtimētū mixtū ſangui-
ne erit in cōbuſtionem: et cibus ignis.
B Paruulus eni natꝰ eſt nobis: ⁊ filiꝰ da-
tus eſt nobis. Et factꝰ eſt principatꝰ ſup
humerū eiꝰ: ⁊ vocabiť nomē eiꝰ admi-
rabilis: ꝯſiliariꝰ: deus fortꝫ: pater futu-
ri ſeculi: princeps pacꝫ. Multiplicabiť
eiꝰ impiū et pacꝫ nō erit finis: ſup ſoli
um dauid ⁊ ſup regnū eiꝰ: vt cōfirmet
J.59.d illud et corroboret in iudicio ⁊ iuſticia
amodo et vſq; in ſempiternū. Zelus do
mini exercituū faciet hoc. Uerbū miſit
dñs in iacob: et cecidit in iſrľ. Et ſciet
oīs ppľs effraim et habitātes ſamariā
in ſupbia et magnitudine cordis dicē-
tes. Lateres ceciderūt: ſed quadris lapi
C dibus edificabimꝰ: ſycomoros ſuccide-
runt: ſed cedros imutabimꝰ. Et eleua-
bit dñs hoſtes ſup raſin ſup eū: ⁊ iimi-
cos eiꝰ in tumultū vertet: ſyriā ab oriē
te: ⁊ philiſtijm ab occidente: ⁊ deuora-
S.5.f.J.co bunt iſrľ toto ore. Jn oībus his non eſt
auerſus furor eiꝰ ſed adhuc manꝰ eius
extēta. Et ppľs nō eſt reuerſus ad pcu-
tientē ſe: et dñm exercituū nō inqſierūt
Et diſpdet dñs ab iſrľ caput ⁊ caudam
incuruātem ⁊ deprauātē die vna. Lon-
geuꝰ ⁊ honorabiľ ipſe ē caput: ⁊ ppha
docēs mēdaciū ipſe cauda. Et erunt ꝗ
beatificāt ppľm iſtū ſeducētes: ⁊ ꝗ bea-
tificāť pcipitati. Propť hoc ſup adoleſ
cētulis eiꝰ nō letabiť dñs: ⁊ pupillorū
D eius et viduarū nō miſerebiť. Qui oīs
hypocrita eſt ⁊ nequā: ⁊ vniuerſū os lo
cutū eſt ſtulticiā. Jn oībus his non eſt
auerſus furor eiꝰ: ſed adhuc manꝰ eius
extēta. Succēſa eſt eni quaſi ignis im-
pietas: veprem ⁊ ſpinā vorabit. Et ſuc-
cendeť in denſitate ſaltus: ⁊ ꝯuolueť i
in ſupbia fumi. Jn ira dñi exercituū cō
turbata eſt terra: ⁊ erit ppľs quaſi eſca
ignis. Uir fratri ſuo nō parcet: ⁊ decli-
nabit ad dexterā ⁊ eſuriet: et comedet
ad ſiniſtrā ⁊ nō ſaturabiť. Unuſquiſq;
carnē brachij ſui vorabit: manaſſes ef-
fraim: ⁊ effraim manaſſen: ⁊ ſimul ipſi
cōtra iudā. Jn oībus his nō ē auerſus
furor eiꝰ: ſꝫ adhuc manꝰ eiꝰ extēta. X

V E qui cōdunt leges iniqs ⁊ ſcri-
bētes iniuſticiam ſcripſerūt vt
opprimerēt in iudicio pauperes
⁊ vim facerēt cauſe humiliū ppľi mei:
vt eſſent vidue preda eorū ⁊ pupillos di
ripiēt. Quid facietꝫ in die viſitationis
⁊ calamitatꝫ de lōge venietis? Ad cuiꝰ
cōfugietꝫ auxiliū: ⁊ vbi derelinqtꝫ glo-
riam vr̄am: ne incuruemi ſub vinculo: ⁊
cū interfectꝫ cadatꝫ. Sup oībus his nō
eſt auerſus furor eiꝰ: ſed adhuc manus
eiꝰ extēta. Ue aſſur. Uirga furoris mei
et baculus ipſe eſt. Jn manu eius indi-
gnatio mea. Ad gētem fallacē mittam
eū: ⁊ ꝯtra ppľm furoris mei mādabo il-
li: vt auferas ſpolia ⁊ diripiat pdā: ⁊ po
nat illū in cōculcationē quaſi lutū pla-
tearū. Jpſe aūt nō ſic arbitrabiť: ⁊ cor
eius nō ita eſtimabit: ſed ad cōterēdū
erit cor eiꝰ ⁊ ap internitionē gētiū non
paucaꝝ. Dicet eni. Nūquid nō principes
mei ſimť reges ſūt? Nūqd nō vt carcha-
mis: ſic calanno: et vt arphat: ſic emath
Nūquid nō vt damaſcus: ſic ſamaria?
Quō īuenit manus mea regna idoli: ſic
et ſimulacra eoꝝ de hieruſalem ⁊ de ſa-
maria. Nūquid nō ſicut feci ſamarie et
idolis eiꝰ: ſic faciā hieruſalem ⁊ ſimula
cris. Et erit cum impleuerit dñs cūcta
opa ſua in mōte ſion et in hieruſalem:
viſitabo ſup fructū magnifici cordis re
gis aſſur: ⁊ ſup gľiā altitudīs ocloꝝ eiꝰ
Dixit eni. Jn fortitudine manꝰ mee fe-
ci et in ſapiētia mea intellexi. Et abſtu
li terminos ppľoꝝ: et principes eoꝝ dep
datꝰ ſum: ⁊ detraxi qſi potēs ī ſublimi
reſidētes. Et inuenit quaſi nidū manꝰ
mea fortitudinē ppľoꝝ: et ſicut colligū
tur oua que derelicta ſūt: ſic vniuerſā
terrā ego cōgregaui: et nō fuit ꝗ moue
ret pēnā ⁊ aperiret os et gānirer. Nun-
qd gloriabiť ſecurꝫ ꝯtra eū ꝗ ſecat in ea
aut exaltabiť ſerra ꝯtra eū a ꝗ trahiť?
Quō ſi eleueť vga ꝯtra eleuātē ſe: ⁊ ex
alteť baculꝰ ꝗ vtiq; lignū ē. Propť hoc
mittet dñator dñs exercituū in pingui-
bus eiꝰ tenuitatē: et ſubtus gloriā eiꝰ
ſuccēſa ardebit qſi ꝯbuſtio ignis: ⁊ erit

lumē iſrł in igne: et ſanct⁹ ei⁹ i flāma:
et ſuccēdeť ⁊ deuorabiť ſpina ei⁹ ⁊ ve
pres in die vna: ⁊ gloria ſaltus ei⁹: ⁊ car
meli ei⁹ ab aia vſqȝ ad carnē cōſumeť.
Et erit terrore ꝓfugus: ⁊ reliquie ligni
ſalt⁹ ei⁹ p̄ paucitate nūerabunť: ⁊ puer
ſcribet eos. Et erit in die illa: nō adijci-
et reſiduū iſrael: ⁊ hi q̄ fugerit de domo
iacob inniti ſup eo q̄ ꝑcutit eos: ſȝ inni
tetur ſup dn̄m ſanctū iſrł In veritate re
liquie ꝯuertenť: reliquie inquam iacob
.9 ad deū fortē. Si eni fuerit ppłs tu⁹ iſrł
q̄ſi arena marꝭ: reliquie ꝯuertenť ex eo
Cōſūmatio abbreuiata iundabit iuſtici
.2 am. Cōſūmationē eni ⁊ abbreuiationeȝ
dn̄s de⁹ exercituuȝ faciet in medio oīs
terre. Propter hoc hec dicit dn̄s de⁹ ex-
ercituū. Noli timere ppłs me⁹ habita-
tor ſiō ab aſſur. In virga eni ꝑcutiet te:
⁊ baculū ſuuȝ leuabit ſup te in via egy
pti. Adhuc eni paululū modicūqȝ: ⁊ cō
ſūmabiť indignatio mea ⁊ furor meus
ſuper ſcelus eoꝝ. Et ſuſcitabit ſup eum
.7 dn̄s exercituū flagellū iuxta plagā ma
dian: petra oreb: ⁊ vgā ſuā ſup mare:
et leuabit eā i via egypti. Et erit in die
illa auferet on⁹ ei⁹ de humero tuo: ⁊ iu
guȝ eius de collo tuo: et cōputreſcet iu
gū a facie olei. Ueniet i aioth: trāſibit i
magron: apud magmas cōmēdabit va
ſa ſua. Trāſierť curſim: gabaa ſedes no
ſtra. Obſtupuit rama: gabaa ſaulis fu-
git. Hinni voce tua filia gallim: attēde
laiſa paupcula anathot. Migrauit me
demena habitores gabin ꝯfortami. Ad
huc dies eſt: vt in nobe ſtetur. Agitabit
manuȝ ſuā ſup mōtē filie ſion et colleȝ
hierłm. Ecce dn̄ator dn̄s exercituū ꝯfri
get lagūculā in terrore: et excelſi ſtatu-
ra ſuccidenť: et ſublimes humliabūtur
Et ſubuertenť ꝯdenſa ſaltus ei⁹ ferro:
et libanus cū excelſis cadet. XI

T egrediet virga de radice ieſſe
e et flos de radice ei⁹ aſcēdet: et re
quieſcet ſup eū ſpūs dn̄i: ſpūs ſa
piētie et intellect⁹: ſpūs cōſilij et forti-
tudinis: ſpūs ſciētie et pietatꝭ: et reple-
bit eū ſpūs timoris dn̄i. Nō ſm viſionē
oculoꝝ iudicabit: neqȝ ſm auditū auri
um arguet. Sȝ iudicabit i iuſticia pau
peres: ⁊ arguet in eq̄tate ꝓ māſuetꝭ ter
B.? re. Et percutiet terram virga oris ſui: ⁊
ſpū labioꝝ ſuorū interficiet impiuȝ. Et
erit iuſticia cingulū lūborum ei⁹: ⁊ fides
.6 b cinctoriū renū ei⁹. Habitabit lup⁹ cum
agno: ⁊ pdus cū hedo accubabit. Uitu
lus ⁊ leo et ouis ſimul morabūť: ⁊ pu-
er paruul⁹ minabit eos. Uitul⁹ ⁊ vrſus
paſcenť: ſimul requieſcēt catuli eoꝝ: et
leo q̄ſi bos comedet paleas. Et delecta
bitur infans ab vbere ſup foramia aſpi
dis: ⁊ in cauerna reguli q̄ ablactat⁹ fue
rit: manū ſuā mittet. Nō nocebūt ⁊ nō
occidēt in vniuerſo mōte ſancto meo:
q2 repleta eſt terra ſcia dn̄i: ſicut aq̄ ma C
ris operientꝭ. In die illa: radix ieſſe q̄ ſtat Roma.15.c
i ſignū ppłoꝝ: ipſū gētes depcabūtur: ⁊
erit ſepulchrū ei⁹ gl'ioſuȝ. Et erit in die
illa: adijciet dn̄s ſecūdo manuȝ ſuā ad
poſſidendū reſiduū ppłi ſui: qđ relinq̄-
tur ab aſſyrijs ⁊ ab egypto ⁊ a phetros
⁊ ab ethiopia ⁊ ab elā et a ſennaar ⁊ ab
emath ⁊ ab iſułe marꝭ. Et eleuabit ſignū
i nationes: ⁊ ꝯgregabit ꝓfugos iſrł. Et
diſꝑſos iuda colliget a q̄ttuor plagꝭ ter
re ⁊ auferť zel⁹ effraim ⁊ hoſtes iuda ꝑ-
ibūt. Effraim nō emulabiť iudā: et iu- D
das nō pugnabit ꝯtra effraim. Et vola
būt i humeros philiſtijm ꝑ mare ſimul
p̄dabūtur filios orientꝭ. Idumea ⁊ mo-
ab p̄ceptū man⁹ eoꝝ: ⁊ filij āmon obe-
diētes erūt. Et deſolabit dn̄s linguam
marꝭ egypti: ⁊ leuabit manū ſuā ſuper
flumē i fortitudīe ſpūs ſui: ⁊ ꝑcutiet eū
in ſeptē riuis: ita vt trāſeāt ꝑ eū calcia
ti. Et erit via reſiduo pplo meo q̄ relin Exo.14.g
quetur ab aſſyrijs: ſicut fuit iſraeli i die
illa q̄ aſcēdit de terra egypti. XII

T dices in die illa: Cōfitebor ti- A
e bi dn̄e qm̄ irat⁹ es mihi: cōuer-
ſus eſt furor tu⁹: ⁊ ꝯſolat⁹ es me
Ecce de⁹ ſaluator me⁹: fiducialiter agā
et non timebo. Quia fortitudo mea et Exo.15.a
laus mea dn̄s: ⁊ fact⁹ eſt mihi in ſalutē Pš.117.
Hauriętꝭ aq̄s i gaudio de fontib⁹ ſalua
toris: ⁊ dicetꝭ i illa die. Cōfitemi dn̄o: et Pš.104. B
iuocate nomē ei⁹. Notas facite i ppłis 1.Para.16.b
adinuētiōes eius: memētote qm̄ excel-
ſum eſt nomē eius. Cātate dn̄o qm̄ ma-
gnifice fecit: annūciate hoc i vniuerſa
terra: Exulta ⁊ lauda habitatio ſion: q2
magn⁹ in medio tui ſanct⁹ iſrł. XIII

Nus babylonis: qđ vidit eſaias A
o filius amos. Sup mōtem cali-
ginoſum leuate ſignū: exalta vo
ceȝ: leuate manū: ⁊ ingrediātur portas
duces. Ego mādaui ſanctificatis me-
is: ⁊ vocaui fortes meos in ira mea: ex-
ultantes in gloria mea. Uox multitu-
dinis in montibus quaſi populorū fre
quentium: vox ſonitus regum gentiuȝ
congregatarū. Dn̄s exercituū precepit

militie belli: venientibus de terra a pro-
cul. A ſūmitate celi dñs et vaſa furoris
eius vt diſperdat omnē terrā. Ululate
quia ꝓpe eſt dies dñi: quia vaſtitas a
B domino veniet. Propter hoc omēs ma
nus diſſoluenẜ: et omne cor hoīs tabe-
ſcet ⁊ cōteretur. Torſiones ⁊ dolores te
Naum.2.c nebūt: quaſi parturiēs dolebūt. Unuſ-
quiſq; ad ꝓximū ſuum ſtupebit: facies
combuſte vultus eoꝝ. Ecce dies dñi ve
niet crudelis ⁊ indignationis plenus ⁊
ire furoriſq; ad ponēdam terrā in ſoli-
tudinē: ⁊ peccatores eius cōterēdos de
ea: qm̄ ſtelle celi ⁊ ſplendor earū nō ex-
Ezech.32.b pandēt lumen ſuum. Obtenebratus eſt
ſol in ortu ſuo: ⁊ luna nō ſplendebit in
lumine ſuo. Et viſitabo ſup orbis ma-
C la: ⁊ ꝯtra impios iniquitatē eoꝝ. Et re-
quieſcere faciē ſupbiā infideliū: et arro
gantiam fortiū humiliabo. Precioſior
erit vir auro: ⁊ homo mundo obrizo.
Sup hoc celū turbabo: et mouebiẜ ter
ra de loco ſuo: ꝓpter indignationē do-
mini exercituū: et ꝓpter diem ire furo-
ris eius. Et erit quaſi damula fugiēs ⁊
quaſi ouis: ⁊ nō erit qui ꝯgreget. Unuſ
quiſq; populū ſuū cōuertetur: ⁊ ſinguli
ad terrā ſuā fugiēt. Oīs qui inuēt⁹ fu-
erit occideẜ: ⁊ oīs qui ſupuenerit cadet
in gladio. Infantes eoꝝ allidentur in
oculis eoꝝ: diripientur domus eoꝝ: et
D vxores eoꝝ violabunẜ. Ecce ego ſuſci-
tabo ſup eos medos: qui argentum nō
querant nec aurum velint: ſed ſagittis
paruulos interficient: ⁊ lactātib⁹ vteri
nō miſerebunẜ ⁊ ſup filios non parcat
oculus eoꝝ. Et erit babylō illa ciuitas
glorioſa in regnis: inclyta in ſuperbia
Gen.19.e chaldeoꝝ: ſicut ſubuertit dñs ſodomā
⁊ gomorrā. Nō habitabitabiẜ vſq; i fi-
nem ⁊ nō fūdabiẜ vſq; ad generationē
⁊ generationē. Nec ponat ibi tentoria
arabs nec paſtores requieſcent ibi: ſed
requieſcēt ibi beſtie: ⁊ replebuntur do-
mus eorum draconibus. Et habita-
bunt ibi ſtrutiones: et piloſi ſaltabunt
ibi: et reſpondebunt ibi vlule in edi-
bus eius: et ſyrene in delubris volu-
ptatis. XIIII

A p Rope eſt vt veniat tempus eius
⁊ dies eius non elongabuntur.
Miſerebiẜ eni dñs iacob et eli-
get adhuc de iſrael: ⁊ requieſcere eos fa
ciet ſup humū ſuam. Adiūgeẜ aduena
ad eos ⁊ adherebit domui iacob. Et te
nebūt eos ppl'i: ⁊ adducēt eos in locū
ſuū. Et poſſidebit eos domus iſrael ſu-
per terrā dñi i ſeruos ⁊ ancillas: ⁊ erūt
capiētes eos qui ſe ceperāt: ⁊ ſubījciēt
exactores ſuos. Et erit in die illa cū re-
quiem dederit tibi deus a labore tuo: ⁊
a cōcuſſione tua ⁊ a ſeruitute dura qua
añ ſeruiſti: ſumes parabolā iſtā ꝯtra re
gem babylonis et dices: Quō ceſſauit
exactor: quieuit tributū? Contriuit do-
minus baculū impioꝝ: virgā dñantiū
cedentē ꝑplos in indignatione plaga
inſanabili: ſubījcientē in furore gētes
crudeliter. Cōquieuit ⁊ ſiluit oīs terra:
gauiſa eſt ⁊ exultauit: abietes q̄z leta
te ſūt ſup te: ⁊ cedri libani. Ex quo dor
miſti nō aſcendit qui ſuccidat nos. In-
fernus ſubter te cōturbatus eſt in oc-
curſum aduētus tui: ſuſcitauit tibi gi-
gātes. Oēs principes terre ſurrexerunt
de ſolijs ſuis: oēs principes nationum.
Uniuerſi rñdebunt ⁊ dicent tibi: Et tu
vulneratus es ſicut ⁊ nos: noſtri ſimi-
lis effect⁹ es. Detracta ē ad inferos ſu-
perbia tua: cōcidit cadauer tuū. Sub-
ter te ſterneẜ tinea: ⁊ operimentum tu-
um erunt vmes. Quō cecidiſti de luci-
fer qui mane oriebaris? Corruiſti in ter-
rā qui vulnerabas gētes: qui dicebas
in corde tuo: In celū conſcendam: ſup
aſtra dei exaltabo ſoliū meū: ſedebo in
mōte teſtamēti: in laterib⁹ aquilonis:
aſcendā ſup altitudinē nubiū: ſimilis
ero altiſſimo. Uerūtñ ad infernū detra
heris in ꝓfundū laci. Qui te viderint:
ad te inclinabunẜ: teq; ꝓſpiciēt. Nun-
quid iſte eſt vir qui cōturbauit terram:
qui cōcuſſit regna: qui poſuit orbē de-
ſertū: ⁊ vrbes eius deſtruxit: vinctis ei⁹
nō apuit carcerē? Oēs reges gētiū vni
uerſi dormierūt in gloria vir in domo
ſua: tu añt ꝓiectus es de ſepulchro tuo
q̄ſi ſtirpis inutilis pollut⁹ ⁊ obuolut⁹
cū his qui interfecti ſūt gladio: ⁊ deſcē
derunt ad fundamēta laci. Quaſi cada
uer putridū nō habebis cōſortiū: neq;
cum eis in ſepultura. Tu enim terram
tuā diſꝑdidiſti: tu ppl'm tuū occidiſti.
Nō vocabitur in eternū ſemē peſſimo-
rum. Preparate filios eius occiſioni in
iniquitate patrū eoꝝ. Nō cōſurgēt nec
hereditabūt terrā: neq; implebūt faciē
orbis ciuitatū. Et cōſurgā ſup eos di-
cit dñs exercituū: ⁊ perdam babylonis
nomē: ⁊ reliquias ⁊ germen ⁊ ꝓgeniē
dicit dñs. Et ponā eam in poſſeſſionē
ericij: ⁊ in paludes aquarū: ⁊ ſcopabo

eam in ſcopa terens dicit dñs exercitu-
um. Jurauit dñs exercituū dicēſ. Si nō
vt putaui ita erit: ⁊ quō mente tractaui
ſic eueniet: vt conterā aſſyrium in terra
mea: ⁊ in montibꝰ meis conculcē eum:
⁊ auferet̄ ab eis iugū eius: ⁊ onus illiꝰ
ab humero eoꝝ tollet̄. Hoc ꝯſiliū qd̄ co
gitaui ſup oēm terrā: ⁊ hec eſt manꝰ ex-
tenta ſup vniuerſas gentes. Dñs exerci
tuū decreuit: ⁊ quis poterit infirmare?
Et manꝰ eius extēta: ⁊ ꝗs auertet eam?
Jn anno quo mortuus eſt rex achaz: fa-
ctum eſt onus iſtud. Ne leteris philiſtea
oīs tu: qm̄ cōminuta eſt virga ꝑcuſſoris
tui. De radice eni colubri egredietur re
gulus: ⁊ ſemen eiꝰ abſorbens volucrem.
Et paſcent̄ primogenita paupeꝝ: ⁊ pau
peres fiducialiter requieſcent: ⁊ interire fa
ciā in fame radicē tuā: ⁊ reliquias tuas
interficiaz. Ulula porta: clama ciuitas:
ꝓſtrata eſt philiſtea omis. Ab aquilone
eni fumꝰ veniet: ⁊ nō ē ꝗ effugiat agmē
eius. Et quid rñdebit̄ nunciȷs gentis?
Quia dñs fundauit ſion: ⁊ in ipſo ſpera
bunt paupes populi eius. XV

Nus moab. Quia nocte vaſtata
o ē ar: moab cōticuit: qꝛ nocte va-
ſtatus eſt murus: moab conticu-
it. Aſcēdit domꝰ ⁊ dybon ad excelſa in
planctū: ſup nabo ⁊ ſup medaba moab
vlulabit. Jn cūctis capitibꝰ eius calui-
tiū: ⁊ oīs barba radetur. Jn triuiȷs eius
accincti ſunt ſacco: ſup tecta eiꝰ in pla-
teis eiꝰ omis vlulatꝰ deſcendet in fletū.
Clamauit eſebon: ⁊ eleale: vſqꝫ iaſa audi
ta eſt vox eorū. Sup hoc expediti moab
vlulabūt: aīa eiꝰ vlulabit ſibi. Cor meū
ad moab clamabit vectes eiꝰ vſqꝫ ſegor
vitulā conternantē: ꝑ aſcenſum eni lu-
ith flens aſcendet: ⁊ in via oronaim cla
morem contritiōis leuabūt. Aque enim
nemrim deſerte erūt: quia aruit herba:
defecit germen: viror oīs interijt. Scðm
magnitudinē operis ⁊ viſitatio eorum.
Ad torrentē ſalicū ducent eos: qm̄ cir-
cūibit clamor terminū moab. Uſqꝫ ad
gallim vlulatꝰ eius: ⁊ vſqꝫ ad puteū he-
lim clamor eius: qꝛ aque dybon replete
ſunt ſunt ſanguine. Ponā eni ſuper dy-
bon additamēta his qui fugerint d̄ mo
ab leonem: ⁊ reliquiȷs terre. XVI

Mitte agnū dñe dominatorem
e terre: de petra deſerti ad montez
filie ſion. Et erit ſicut auis fugi-
ens: ⁊ pulli de nido auolātes: ſic erūt fi-
lie moab in trāſcenſu arnon. Jni conſi-
lium: coge conciliū: pone quaſi noctem
vmbram tuā in meridie. Abſconde fugi
entes: ⁊ vagos ne prodas. Habitabunt
apud te ꝓfugi mei. Moab eſto latibulū
eorū a facie vaſtatoris. Finitus eſt enim
puluis: conſūmatꝰ eſt miſer: defecit qui
conculcabat terrā. Et ꝓparabit̄ in miſe B
ricordia ſoliū: ⁊ ſedebit ſup eū in verita
te in tabernaculo dauid: iudicans et ꝗ-
rens iudiciū: ⁊ velociter reddens qd̄ iu-
ſtum eſt. Audiuimꝰ ſuperbiā moab: ſu- Hiere.48 c
perbus eſt valde. Superbia eius ⁊ arro
gantia eius ⁊ indignatio eiꝰ: plꝰqꝫ for-
titudo eius. Jdcirco vlulabit moab: ad
moab vniuerſus vlulabit. His ꝗ letan-
tur ſup muros cocti lateris loquimini
plagas ſuas: quoniā ſuburbana eſebon
deſerta ſunt. Et vineā ſabama: dñi gen-
tium exciderūt. Flagella eius vſqꝫ ad ia C
zer ꝑuenerūt: errauerūt in deſerto: ꝓpa-
gines eius relicte ſunt: tranſierūt mare.
Super hoc plorabo in fletu iazer: et vi-
neam ſabama. Jnebriabo te lachryma
mea eſebon ⁊ eleale: quoniā ſup vinde-
miam tuā et ſuper meſſem tuaz vox cal-
cantiū irruit. Et auferet̄ leticia ⁊ exul-
tatio de carmelo: ⁊ in vineis non exulta
bit neqꝫ iubilabit. Uinum in torculari Hiere.48.e
nō calcabit qui calcare cōſueuerat: vo-
cem calcantiū abſtuli. Super hoc vēter D
meus ad moab quaſi cithara ſonabit: ⁊
viſcera mea ad murum cocti lateris. Et
erit cū apparuerit quod laborauit mo-
ab ſup excelſis ſuis: ingrediet̄ ad ſancta
ſua vt obſecret̄: et nō valebit. Hoc ꝟbū
quod locutꝰ eſt dominꝰ ad moab extūc:
⁊ nunc locutꝰ eſt dicens. Jn tribꝰ annis
quaſi anni mercēnariȷ auferet̄ glꝛa mo-
ab ſup om̄i pplo multo: et relinquet̄ in
eo ſicut racemꝰ paruꝰ ⁊ modicꝰ: nequa-
qꝫ multus. XVII

Nus damaſci. Ecce damaſcꝰ de- A
o ſinet eſſe ciuitas: ⁊ erit ſicut acer-
uus lapidū in ruina. Derelicte ci
uitates aroer gregibus erunt: et requie-
ſcent ibi: et nō erit qui exterreat. Et ceſ-
ſabit adiutorium ab effraim: ⁊ regnum
a damaſco: ⁊ reliquie ſyrie ſicut glꝛia fili
orum iſrael erūt: dicit dñs exercituū. Et
erit: in die illa attenuabit̄ gloria iacob:
⁊ pinguedo carnis eiꝰ emarceſcet: et erit
ſicut cōgregans in meſſe quod reſtiterit
⁊ brachiū eius ſpicas leget. Et erit ſicut B
querens ſpicas in valle raphaim: et re-
linquetur in eo ſicut racemuſ ⁊ ſicut ex-
cuſſio olee: duarū vel trium oliuaruz in

ſūmitate rami: ſiue q̄ttuor aut quinq̄.
In cacuminib⁹ eius fructus ei⁹: dicit
C dñs deus iſrł In die illa inclinabit hō
ad factorē ſuū: ⁊ oculi ei⁹ ad ſctm̄ iſrł
reſpiciēt: ⁊ nō inclinabit ad altaria q̄
fecerūt manus eius: ⁊ que opati ſūt di
giti eius: nō reſpiciēt lucos ⁊ delubra
In die illa: erūt ciuitates fortitudinis
ei⁹ derelicte ſicut aratra ⁊ ſegetes q̄ de
relicte ſūt a facie filioꝝ iſrł. Et eris de
ſerta q̄a oblita es dei ſaluatoris tui et
fortꝭ adiutori tui nō es recordata. Pro
pterea plātabis plantationē fidelem: ⁊
germē alienū ſeminabis. In die plan
tātiōis tue labruſca: et mane ſemē tuū
D florebit. Ablata eſt meſſis in die here
ditatis: et dolebit grauiter. Ve multi
tudinis pplōꝝ multorū ut multitudo
maris ſonātis: et tumultus turbaꝝ ſi
cut ſonitus aquaꝝ multaꝝ. Sonabūt
ppłi ſicut ſonit⁹ aquaꝝ inundantium: ⁊
increpabit eū ⁊ fugiet pcul. Et rapietur
ſicut puluis montiū a facie vēti: ⁊ ſicut
turbo coram tempeſtate. In tpe veſpe: ⁊
ecce turbatio: in matutino: ⁊ non ſubſi
ſtet. Hec ē pars eoꝝ qui vaſtauerūt nos:
⁊ ſors diripientiū nos. XVIII
A V E terre cymbalo alaꝝ q̄ eſt trās
flumē ethiopie: q̄ mittit in mare
legatos: ⁊ in vaſis papyri ſuper
aquas. Ite angeli veloces ad gentē cō
uulſam et dilaceratā: ad pplm terribilē
poſt quē nō eſt ali⁹ ad gentē expectātē
⁊ cōculcatā cui⁹ dirupuerūt flumina ter
B ram ei⁹. Ad montē nōis dñi exercituū
montē ſion. Oēs habitatores orbis qui
moramini i terra: cū eleuatum fuerit ſi
gnū in mōtib⁹ videbitꝭ ⁊ clangorē tube
audietꝭ: q2 hec dicit dñs ad me: Ego q̄e
ſcam ⁊ ꝯſiderabo in loco meo: ſicut me
ridiana lux clara eſt: ⁊ ſicut nubes roris
C in die meſſis. Ante meſſē eni tot⁹ efflo
ruit: ⁊ imatura pfectio germinauit: ⁊ p̄ci
dent ramuſculi ei⁹ falcib⁹: ⁊ q̄ derelicta
fuerint abſcindent. Excutient: ⁊ relin
quent ſił auib⁹ montiū et beſtijs terre:
⁊ eſtate ppetua erūt ſup eū volucres: et
D oēs beſtie terre ſup illū hyemabunt. In
tpe illo deferet mun⁹ dño exercituum a
pplo diuulſo ⁊ dilacerato: a pplo terribi
li p⁹ quē nō fuit alius: a gēte expectāte:
et ꝯculcata: cui⁹ diripuerūt flumina ter
ram ei⁹: ad locū nōis dñi exercituum
montē ſion. XIX
A O Nus egypti. Ecce dñs aſcendet
ſup nubem leuē: ⁊ ingredietur egy
ptū: et cōmouebunt ſimulachra a facie
ei⁹: ⁊ cor egypti tabeſcet in medio eius.
Et ꝯcurrere faciā egyptios aduſus egy
ptios: et pugnabit vir ꝯtra frēm ſuum:
⁊ vir ꝯtra amicū ſuū: ciuitas aduerſus
ciuitatē: regnū aduerſus regnū: et dirū
pet ſpūs egypti in viſcerib⁹ ei⁹: et ꝯſiliū
ei⁹ p̄cipitabo: et interrogabunt ſimula
chra ſua: et diuinos ſuos: et phitones: et
ariolos: et tradā egyptū in manu dñoꝝ
crudeliū: et rex fortꝭ dñabit eoꝝ: ait do
min⁹ exercituū. Et areſcet aqua de ma
ri: ⁊ fluui⁹ deſolabit atq̄ ſiccabit: ⁊ de
ficient flumina. Attenuabunt ⁊ ſiccabū
tur riui aggerū. Calam⁹ ⁊ iuncus marce
ſcet nudabitur alueus riui a fonte ſuo.
Et oīs ſementꝭ irrigua ſiccabit areſcet B
et nō erit. Et merebūt piſcatores: et lu
gebūt oēs mittētes in flumē hamum: ⁊
expandētes rhete ſup faciē aq̄rū emar
ceſcent. Confundent q̄ opabant linū:
plectētes et texētes ſubtilia. Et erūt ir
rigua ei⁹ flactētia: oēs q̄ faciebāt lacu
nas ad capiēdos piſces. Stulti princi
pes thaneos: ſapiētes ꝯſiliarij pharao
nis dederūt ꝯſiliū inſipiens. Quō dicetꝭ
pharaoni: fili⁹ ſapientiū ego: fili⁹ regū
antiquoꝝ? Ubi nūc ſunt ſapientes tui?
Annūcient tibi et indicēt q̄d cogitaue
rit dñs exercituū ſup egyptū. Stulti fa
cti ſunt pricipes thaneos: emarcuerunt
pricipes mēpheos: deceperūt egyptum:
angulū pplōꝝ ei⁹. Dñs miſcuit i medio C
ei⁹ ſpūm vertiginis: ⁊ errare fecerūt egy
ptū in oī ope ſuo: ſicut errat ebri⁹ et vo
mens. Et nō erit egypto op⁹ qđ faciat:
caput ⁊ caudā incuruantē et refrenan
tem. In die illa erit egypt⁹ q̄ſi mulieres:
et ſtupebūt et timebūt a facie cōmotio
nis man⁹ dñi exercituū: quā ipe moue
bit ſup eā: et erit terra iuda egypto i pa
uorē. Oīs q̄ illi⁹ fuerit recordat⁹: paue
bit a facie ꝯſilij dñi exercituū: qđ ipe co
gitauit ſup eā. In die illa erūt q̄nq̄ ciui
tates in terra egypti loquentes lingua
chananea et iurātes p dñm exercituū.
Ciuitas ſolis vocabitur vna. In die illa
erit altare dñi in medio terre egypti: et
titulus dñi iuxta terminū ei⁹ et erit in
ſignū et in teſtimoniū dño exercituū in
terra egypti. Clamabūt eni ad dñm a fa D
cie tribulantꝭ: ⁊ mittet eis ſaluatorē et
ꝓpugnatorē qui liberet eos. Et cogno
ſcet dñs ab egypto: ⁊ cognoſcēt egyptij
dñm in die illa: et colent eū in hoſtijs et
in munerib⁹: ⁊ vota vouebūt dño ⁊ ſol

nent. Et pcutiet dñs egyptũ plaga et ſa
nabit eã: et reuertent̃ ad dñm: et placa-
bitur eis et ſanabit eos. In die illa erit
via de egypto in aſſyrios: et intrabit aſ-
ſyriꝰ egyptũ: et egyptiꝰ in aſſyrios: et ſer
uient egyptij aſſur. In die illa erit iſrael
tertiꝰ egyptio et aſſyrio: bñdictio in me
dio terre cui bñdixit dñs exercituũ: di-
cens: Benedictus meus egypti: et opus
manuũ mearũ aſſyrius: hereditas autẽ
mea iſrael. XX

IN anno quo ingreſſus ẽ thartan
in azotum: cũ miſiſſet eũ ſargon
rex aſſyrioꝝ et pugnaſſet contra
azotũ et cepiſſet eã: in tpe illo locutꝰ eã
dñs in manu eſaie filij amos dicẽs. Ua
de et ſolue ſaccũ de lumbis tuis: et cal-
ciamẽta tua tolle de pedibꝰ tuis. Et fe-
cit ſic: vadens nudꝰ ⁊ calciatꝰ. Et dixit
dñs. Sicut ambulauit ſeruus meꝰ eſai-
as nudus ⁊ diſcalciatꝰ: triũ annoꝝ ſi-
gnũ ⁊ portentũ erit ſup egyptũ ⁊ ſuper
ethiopiã: ſic minabit rex aſſyrioꝝ capti
uitatẽ egypti: ⁊ tranſmigrationẽ ethio-
pie: iuuenẽ ⁊ ſenẽ: nudã ⁊ diſcalciatã diſ
coopertꝫ natibꝰ ad ignominiã egypti: ⁊
timebũt ⁊ confundent̃ ab ethiopia ſpe
ſua: ⁊ ab egypto gl'ia ſua. Et dicet habi-
tator inſule huiꝰ i die illa. Heccine erit
ſpes nr̃a: ad q̃s ꝯfugimꝰ in auxiliũ vt li
berarent nos a facie regis aſſyrioꝝ. Et
quõ effugere poterimꝰ nos? XXI

ONus deſerti maris. Sicut turbi-
nes ab africo veniũt: de deſerto
venit: d terra horribili. Uiſio du
ra nũciata eſt mihi. Qui incredulus eſt:
infideliter agit: ⁊ qui depopulator ẽ va-
ſtat. Aſcẽde elam: obſide mede: oẽm ge-
mitũ eius ceſſare feci. Propterea repleti
ſunt lumbi mei dolore: ⁊ anguſtia poſſe
dit me: ſicut anguſtia parturientꝫ. Cor-
rui cũ audirem: ꝯturbatꝰ ſuꝫ cũ viderẽ.
Emarcuit cor meũ: tenebre ſtupefecerũt
me. Babylon dilecta mea: poſita eſt mi-
hi in miraculũ. Pone mẽſam: ꝯtempla-
re in ſpecula. Comedẽtes ⁊ bibẽtes: ſur-
gite principes: arripite clypeuꝫ. Hec enĩ
dixit mihi dñs. Uade ⁊ pone ſpeculato-
rẽ: ⁊ quodcũqꝫ viderit annũciet. Et vi-
dit currũ duoꝝ equitũ: aſcenſorẽ aſini ⁊
aſcenſorẽ cameli: ⁊ ꝯtemplatꝰ eſt diligẽ-
ter multo intuitu. Et clamauit vt leo.
Super ſpeculã dñi ego ſum ſtans iugi-
ter ꝑ diem: ⁊ ſup cuſtodiã meaꝫ ego ſum
ſtans totis noctibꝰ. Ecce iſte venit aſcẽ
ſor vir bige equitũ. Et reſpõdit et dixit.
Cecidit cecidit babylon ⁊ oĩa ſculptilia Hiere. 51.a
deoꝝ eiꝰ cõtrita ſunt in terrã. Tritura Apo. 14.b.
mea ⁊ filia aree mee: que audiui a domi
no exercituũ deo iſrael annunciaui vo-
bis. Onus duma. Ad me clamat ex ſeir.
Cuſtos q̃d de nocte: cuſtos q̃d de nocte.
Dixit cuſtos. Uenit mane ⁊ nox. Si q̃ri
tis querite: cõuertimini ⁊ venite. Onus D
in arabia. In ſaltu ad veſpam dormie-
tis: in ſemitis dodanim. Occurrẽtes ſiti
enti ferte aquã: qui habitatꝫ terram au-
ſtri: cũ panibꝰ occurrite fugienti. A fa-
cie enim gladioꝝ fugerũt: a facie gladij
imminẽtis: a facie arcus extenti: a facie
grauis prelij: q̃m hec dicit dñs ad me.
Adhuc in vno anno quaſi in ãno mer-
cennarij: ⁊ auferet̃ oĩs gl'ia cedar: ⁊ re
liquie numeri ſagittarioꝝ fortiuꝫ de fi-
lijs cedar imminuentur. Dominꝰ enim
deus iſrael locutus eſt. XXII

ONus vallis viſionis. Quid nã q̊- A
qꝫ tibi eſt quia aſcẽdiſti ⁊ tu oĩs
in tecta clamoris plena: vrbs fre
quens: ciuitas exultans? Interfecti tui
nõ interfecti gladio: nec mortui tui mor
tui in bello. Cũcti principes tui fugerũt
ſimul: dureqꝫ ligati ſunt. Oĩs q̃ inuen
ti ſunt vincti ſunt pariter: ꝓcul fugerũt
Propterea dixi recedite a me: amare fle
bo. Nolite incũbere vt ꝯſolemi me ſup B
vaſtitate filie ppl'i mei. Dies enĩ interfe
ctionis ⁊ ꝯculcatiõis ⁊ fletuuꝫ dño deo
exercituũ in valle viſionis. Scrutãs mu
rũ: ⁊ magnificꝰ ſup montẽ. Et elam ſũ-
pſit pharetrã: ⁊ currũ hoĩs equitis: ⁊ pa
rietem nudauit clypeus. Et erunt electe
valles tue plene quadrigaruꝫ: ⁊ equites
ponent ſedes ſuas in porta: ⁊ reuelabit̃
operimentũ iude. Et videbitꝫ in die illa C
armamentariũ domꝰ ſaltus ⁊ ſciſſuras
ciuitatis dauid videbitis: qꝛ multiplica
te ſunt. Et ꝯgregaſtis aquas piſcine in-
ferioris: ⁊ domꝰ hieruſalẽ numeraſtis et
deſtruxiſtis domos ad muniendũ mu-
rũ. Et lacũ feciſtis inter duos muros: et
aquã piſcine veteris: ⁊ nõ ſuſpexiſtis ad
eum qui fecerat eã: ⁊ opatorẽ eiꝰ delon-
ge nõ vidiſtis. Et vocabit dñs deꝰ exer- D
cituũ in die illa ad fletũ: ⁊ ad planctuꝫ:
ad caluitiũ: ⁊ ad cingulum ſacci: et ecce
gaudiũ et leticia: occidere vitulos: ⁊ iu-
gulare arietes: comedere carnes: ⁊ bibe-
re vinuꝫ. Comedamus ⁊ bibamus: cras I. Cori. 15.d
enim moriemur. Et reuelata eſt in auri
bus meis vox domini exercituũ. Si di-
mittet̃ iniquitas hec vobis: donec mo-

riemini: dicit dñs deꝰ exercituũ. Hec di-
E cit dñs deus exercituũ. Uade ingredere
ad eũ q̃ habitat in tabernaculo: ad sob-
nam prepositũ templi: ⁊ dices ad eum.
Quid tu hic: aut quasi q̃s hic? Quia ex-
cidisti tibi hic sepulchꝝ: excidisti in ex-
celso memoriale: diligenter in petra ta-
bernaculũ tibi. Ecce dñs asportari te fa
ciet: sicut asportať gallus gallinatius:
et q̃si amictũ sic subleuabit te. Coronãs
coronabit te tribulatione: quasi pilam
F mittet te in terrã lataȝ ⁊ spatiosam. Ibi
morieris: ⁊ ibi erit currus glĩe tue et ig-
nominia domꝰ dñi tui. Et expellã te de
statione tua: et de ministerio tuo depo-
nam te. Et erit in die illa: vocabo seruũ
meũ eliachim filiũ helchie et induã illũ
tunica tua: ⁊ cingulo tuo cõfortabo eũ:
⁊ potestatẽ tuã dabo in manu eiꝰ: ⁊ erit
quasi pater habitantibꝰ hierusaleȝ ⁊ do
Job.12.c mui iuda. Et dabo clauem domꝰ dauid
Apoc.3.b sup humerũ eius: ⁊ aperiet: ⁊ non erit q̃
G claudat. Et claudet: ⁊ nõ erit qui aperi-
at. Et figam illũ paxillũ in loco fideli: ⁊
erit in soliũ glĩe domui patris sui: et su-
spendã sup eum oẽm gloriã domus pa-
tris eiꝰ. Uasoꝝ diuersa genera oẽ vas
paruuliũ: a vasis craterarũ: vsq; ad oẽ
vas musicoꝝ. In die illa dicit dñs exer-
cituũ: auferet paxillus q̃ fixus fuerat in
loco fideli: ⁊ frangetur ⁊ cadet: ⁊ peribit
quod pependerat in eo: quia dominꝰ lo
cutus est. XXIII

A ONus tyri. Ululate naues maris:
quia vastata est domꝰ vnde veni
re ꝯsueuerant: de terra cethim reuelatũ
est eis. Tacete q̃ habitatis in insula: ne-
gociatio sidonis. Transfretantes mare
repleuerũt te in aquis multꝭ: semen nili
messis fluminis fruges eiꝰ: ⁊ facta ẽ ne-
gociatio gentiũ. Erubesce sido ait ma-
re: fortitudo marꝭ dicens. Non parturi-
ui: ⁊ nõ peperi: ⁊ non enutriui iuuenes:
nec ad incrementũ ꝑduxi ỽgines. Cum
auditũ fuerit in egypto: dolebũt cũ au-
B dierint de tyro. Transite maria: vlulate
qui habitatꝭ in insula. Nũquid non hec
vestra est: que gloriabať a diebus pristi-
nis in antiq̃tate sua? Ducent eaȝ pedes
sui longe ad ꝑegrinandũ. Quis cogita-
uit hoc sup tyruȝ: quondã coronatam?
Cuiꝰ negociatores principes: institores
eiꝰ inclyti terre. Dñs exercituuȝ cogita-
uit hoc: vt detraheret supbiã oĩs glorie:
et ad ignominiã deduceret vniũsos in-
clytos terre. Transi terrã tuã quasi flu-
uiũ filia maris: nõ est cingulũ vltra tibi C
Manũ suã extendit suꝑ mare: cõturba-
uit regna. Dominꝰ mandauit aduersus
chanaan: vt cõtereret fortes eius. Et di
xit. Nõ adiicies vltra vt glorieris calũ-
niam sustinẽs virgo filia sidonis. In ce
thim cõsurgens trãsfreta: ibi quoq; nõ
erit requies tibi. Ecce terra chaldeoruȝ
talis populus nõ fuit: assur fũdauit eã.
In captiuitatem traduxerunt robustos
eiꝰ: suffoderũt domus eiꝰ: posuerũt eam
in ruinã. Ululate naues maris: quia de-
uastata est fortitudo vestra. Et erit ĩ die
illa: in obliuione eris o tyre septuagin-
ta annis: sicut dies regis vniꝰ. Post se-
ptuaginta annos: erit tyro quasi canti-
cum meretricis. Sume tibi citharam: D
circũe ciuitatẽ meretrix obliuioni tra-
dita Bene cane: frequenta canticum: vt
memoria tui sit. Et erit post septuagin-
ta annos: visitabit dominꝰ tyrum ⁊ re-
ducet eam ad merces suas: ⁊ rursuȝ for-
nicabitur cũ vniuersis regnis terre su-
per faciem terre: ⁊ erunt negociationes
eius: ⁊ merces eiꝰ sanctificate dño. Nõ
condentur neq; reponenť: quia his qui
habitauerint coraȝ dño erit negociatio
eiꝰ vt manducẽt in saturitatẽ: ⁊ vestian
tur vsq; ad vetustatẽ. XXIIII

ECce dominꝰ dissipabit terram et A
nudabit eam: ⁊ affliget faciẽ eiꝰ:
et disperget habitatores eiꝰ. Et
erit sicut populꝰ: sic sacerdos: ⁊ sicut ser-
uus: sic dominꝰ eiꝰ: ⁊ sicut ancilla: sic do
mina eiꝰ. Sicut emens: sic ille qui ven-
dit: sicut fenerator: sic is qui mutuũ ac-
cipit: sicut qui repetit: sic qui debet. Dis
sipatione dissipabiť terra: et direptione
ꝑdabitur. Dominꝰ eñi locutꝰ est verbũ
hoc. Luxit et defluxit terra ⁊ infirmata
est: defluxit orbis ⁊ infirmata est altitu-
do ppli terre: ⁊ terra interfecta est ab ha
bitatoribꝰ suis: quia transgressi sunt le-
ges: mutauerũt ius: dissipauerũt fedus
sempiternũ. Propter hoc maledictio vo B
rabit terrã: ⁊ peccabũt habitatores eiꝰ:
ideoq; insanient cultores eius: ⁊ relin-
quenť homies pauci. Luxit vindemia:
infirmata est vitis: ingemuerũt oẽs qui
letabanť corde. Cessauit gaudiũ tympa
noꝝ: quieuit sonitꝰ letantiũ: conticuit
dulcedo cithare. Cum cantico nõ bibẽt
vinum: amara erit potio bibentibus il-
lam. Attrita est ciuitas vanitatis: clau-
sa est omis domꝰ nullo introeunte. Cla-
mor erit sup vino in plateis: deserta est

oīs leticia:tranſlatū ē gaudiū terre. Re
licta eſt in vrbe ſolitudo: ⁊ calamitas
opprimet portas. Quia hec erūt in me-
dio terre:in medio pploꝝ? Quō ſi pau-
ce oliue q̄ remāſerūt excutiant ex olea
et racemi cū fuerit finita vindemia. Hi
leuabūt vocē ſuam atq̄ laudabūt: cū
glorificat⁹ fuerit dn̄s hinniēt de mari.
Propter hoc i doctrinis glorificate do
minū:i inſulis maris nomē dn̄i dei iſrl.
A finib⁹ terre laudes:audiuim⁹ gl'iam
iuſti. Et dixi. Secretū meū mihi: ſecre-
tū meū mihi. Ue mihi. Preuaricātes p̄
uaricati ſūt: ⁊ p̄uaricatione tranſgreſ-
18 ſoꝝ p̄uaricati ſūt. Formido ⁊ fouea et
laqueus ſup te:qui habitator es terre.
Et erit qui fugerit a facie formidis ca-
det in foueā:⁊ qui ſe explicauerit de fo-
uea:tenebit laqueo: qꝛ cataracte ð ex-
celſis aperte ſūt:⁊ cōcucient fundamē
ta terre. Confratione confringetur ter-
ra:contritione cōteret terra. Cōmotiōe
cōmouebitur terra:agitatione agitabi
tur terra ſicut ebri⁹:⁊ auferet quaſi ta
bernaculū vnius noctis. Et grauabit
eam iniquitas ſua:⁊ corruet: ⁊ nō adij
ciet vt reſurgat. Et erit in die illa: viſi-
bit dn̄s ſup maliciā celi i excelſo:⁊ ſup
reges terre qui ſunt ſup terrā. Et con-
gregabunt in cōgregatione vni⁹ faſcis
in lacum:⁊ claudent ibi in carce: ⁊ p⁹
multos dies viſitabunt. Et erubeſcet
luna:et confundet ſol: cum regnaue-
rit dn̄s exercituū in mōte ſion ⁊ i hie-
ruſalem:⁊ in conſpectu ſenū ſuoꝝ fue-
rit glorificatus

XXV

A d Omine deus meus es tu:et exal
tabo te:⁊ confitebor nomini tuo
quoniā feciſti mirabilia :cogita
tiones antiquas fideles: amen. Quia
poſuiſti ciuitatē i tumultū: vrbē fortē
in ruinam:domū alienoꝝ vt nō ſit ci-
uitas:⁊ in ſempiternū nō edificet. Su
per hoc laudabit te populus fortis:ci-
B uitas gētiū robuſtaꝝ timebit te. Quia
factus es fortitudo pauperi: fortitudo
egeno in tribulatione ſua:ſpes a turbi
ne:vmbraculū ab eſtu. Spūs eni robu-
ſtorū:quaſi turbo impellēs parietem.
Sicut eſtꝰ in ſiti:tumultū alienoꝝ hu
miliabis:⁊ quaſi calore ſub nube torrē
te ꝓpaginē fortium marceſcere facies.
C Et faciet dn̄s exercituū oībus pplis in
mōte iſto hoc: cōuiuiū pinguiū: conui-
uiū vindemie: cōuiuiū pinguiū medul
latoꝝ: vindemie defecate. Et ꝑcipita-
bit in mōte iſto faciē vinculi colligati
ſup omēs pplos :⁊ telam quā orditus
ē ſup oēs nationes. Precipitabit mor-
tē in ſempiternū. Et auferet dn̄s deus Apoc.7.d.
lachrymā ab oī facie:⁊ opprobriū ppli et.21.a
ſui auferet de vniuerſa terra:qꝛ dn̄s lo
cutus eſt. Et dicēt in die illa. Ecce de⁹
noſter iſte:expectabim⁹ eum ⁊ ſaluabit
nos. Iſte dn̄s:ſuſtinuim⁹ eū: ⁊ exultabi
mus ⁊ letabimur in ſalutari eius:quia D
requieſcet man⁹ dn̄i i mōte iſto. Et tri
turabit moab ſub eo:ſicuti terunt pa
lee in plauſtro. Et extendet man⁹ ſuas
ſub eo:ſicut extendit natans ad natan
dū:et humiliabit gloriam eius cū alli-
ſione manū eius. Et munimenta ſub-
limiū muroꝝ tuoꝝ concident:et humi
liabunt ⁊ detrahent in terrā vſq̄ ad
puluerem.

XXVI

i N die illa cantabitur canticum A
iſtud in terra iuda. Urbs forti-
tudinis noſtre ſion:ſaluator po
net in ea mur⁹ ⁊ antemurale. Aperite
portas ⁊ ingrediet gens iuſta:cuſtodi-
ens veritatē. Uetus error abijt: ſerua-
bis pacē:pacē:quia in te ſperauimus.
Speraſtis i dn̄o i ſeculis eternis: i dn̄o
deo forti in ꝑpetuū. Quia incuruabit
habitātes i excelſo : ciuitatē ſublimen
hūiliabit:hūiliabit eā vſq̄ ad terrā:de
trahet eā vſq̄ ad puluerē. Cōculcabit
eā pes:pes paupis greſſus egenoꝝ. Se B
mita iuſti recta ē:rectus callis iuſti ad
ambulandū Et in ſemita iudicioꝝ tuo
rū dn̄e ſuſtinuim⁹ te:nomen tuū ⁊ me-
moriale tuū i deſiderio aīe. Aīa mea
ſiderauit te i nocte:ſed et ſpū meo in p̄
cordijs meis:de mane vigilabo ad te.
Cū feceris iudicia tua in terra: iuſticiā
diſcēt habitatores orbis. Miſereamur
impio:⁊ non diſcet iuſticiam. In terra
ſanctoꝝ iniqua geſſit:⁊ nō videbit glo
riam dn̄i. Dn̄e exaltetur manus tua vt
nō videant:videant ⁊ confundant ze-
lantes populi:⁊ ignis hoſtes tuos de-
uoret. Dn̄e dabis pacē nobis : oīa eni C
opera noſtra operatus es nobis. Dn̄e
deus noſter poſſederunt nos dn̄i abſq̄
te:tm̄ in te recordemur nois tui. Mo-
riētes nō viuāt:gigātes nō reſurgant.
Propterea viſitaſti ⁊ cōtriuiſti eos: ⁊ ꝑ
didiſti oēm memoriā eorum. Indulſi-
ſti genti dn̄e : indulſiſti genti. Nunqd
glorificatus es? Elongaſti oēs terminos
terre. Dn̄e in anguſtia requiſierūt te:i
tribulatiōe murmuris doctria tua eis

Sicut que cōcepit cū appropinquauerit ad ptum : dolens clamat in doloribus ſuis: ſic facti ſumus . A facie tua dn̄e cōcepimus τq̄ſi pturiuim⁹ et pepe
D rimus ſpm̄ ſalutis. Juſticiā nō fecim⁹
in terra:ideo nō ceciderūt habitatores
terre. Uiuēt mortui tui: interfecti mei
reſurgēt. Expgiſcimini et laudate qui
habitatis i puluere :quia ros lucis ros
tuus:et terrā gigantiū detrahes in rui
nā. Uade ppl̄s meus: intra in cubicu-
la tua:claude oſtia tua ſup te: abſcōde
re modicū ad momentū:donec ptrāſe-
Michee.I.a at indignatio. Ecce eni dn̄s egredieẗ
de loco ſuo: vt viſitet iniquitatē habi-
tatoris terre cōtra eū:et reuelabit terra
ſanguinē ſuū:et nō operiet vltra inter
fectos ſuos.

XXVII

A — i N die illa viſitabit dn̄s in gla-
dio ſuo duro et grandi et forti:
ſup leuiathan:ſerpentē vectem
ſup leuiathan ſerpentē tortuoſū:et oc-
cidet cetū qui in mari eſt. Jn die illa vi
nea meri cātabit ei. Ego dn̄s qui ſeruo
eam:repēte ppinabo ei:ne forte viſite
tur ɔtra eā. Nocte et die ſeruo eā: indi
gnatio nō ē mihi. Quis dabit me ſpinā
B et veprem? Jn prelio gradiar ſup eam.
ſuccēdā eā pit̄. An poti⁹ tenebo fortitu
dinē meā? Faciet pacē mihi:pacē faci
et mihi. Qui egredieẗ ipetu a iacob flo
rebit τ germiabit iſrl̄ τ iplebūt faciē or
bis ſemie. Nūqd iuxta plagā pcutiētis
ſe pcuſſit eū? Aut ſicut occidit iterfec
tos ei⁹ ſic occiſus ē? Jn mēſura contra
menſuram cū adiecta fuerit iudicabit
eam:meditat⁹ eſt i ſpū ſuo duro p diem
C eſtus. Jdcirco ſup hoc dimitteẗ iniqui
taq domui iacob:et iſte ois fructus: vt
auferaẗ peccatū eius. Cū poſuerit oēs
lapides altaris ſicut lapides cineris al
liſos:nō ſtabūt luci et delubra. Ciuitas
eni munita deſolata erit:ſpacioſa relin
queẗ et dimitteẗ quaſi deſertū. Jbi pa
ſceẗ vitulus:τ ibi accubabit:τ cōſūmet
ſūmitates ei⁹. Jn ſiccitate meſſis illi⁹
cōtereneẗ mulieres veniētes et docētes
D eam. Nō eſt eni ppl̄s ſapiens : ppterea
nō miſerebiẗ eius q̄ fecit eū:et q̄ forma
uit eū:nō parcet ei . Et erit in die illa
pcutiet dn̄s ab alueo fluminis vſq̄ ad
torrentē egypti:τ vos congregabimini
vnus et vnus filij iſrael. Et erit in die
illa:clāgetur i tuba magna: et venient
qui pditi fuerāt de loco aſſyrioꝝ:τ qui
eiecti erant de terra egypti ; et adora-
būt dn̄m i mōte ſancto in hieruſalem.

XXVIII

V — E corone ſupbie
ebrijs effraim:et flori deciden-
ti glorie exultationis eius : qui
erāt in vertice vallis piguiſſime erran
tes a vino Ecce validus et fortis dn̄s:
ſicut impet⁹ grādinis turbo ɔſurgēs:
ſicut ipet⁹ aq̄ꝝ mltaꝝ inūdātiū:τ emiſ
ſaꝝ ſup terram ſpacioſā . Pedib⁹ con-
culcabiẗ corona ſupbie ebrioꝝ effraim
Et erit flos decidens glorie exultatio-
nis eius: qui eſt ſup verticē vallis pin
guiū:quaſi temporaneū ante maturitatē
autūni. Quod cū aſpexerit vidēs: ſtatiz
vt manu tenuerit:deuorabit illud. Jn
die illa:erit dn̄s exercituū corona glie
et ſertū exultatiōis reſiduo ppl̄i ſui: et
ſpūs iudicij ſedenti ſup iudiciū: et for-
titudo reuertētib⁹ de bello ad portā.
Ueꝝ hi q̄z pre vino neſcierūt et p̄ ebrie
tate errauerūt. Sacerdos et ppheta ne
ſcierūt p̄ ebrietate:abſorpti ſūt a vino
errauerūt in ebrietate: neſcierūt viden
tem et ignorauerūt iudiciū. Omēs eni
mēſe replete ſunt vomitu ſordiūq̄ ita
vt nā eſſet locus vltra. Quē docebit ſci
entiā τ quē intelligere faciet auditū?
Ablactatos a lacte: auulſos ab vberi-
bus qr māda remāda:māda remanda:
expecta reexpecta : expecta reexpecta.
modicū ibi:modicū ibi. Jn loquela eni
labij et lingua altera loqueẗ ad ppl̄m
iſtū:cui dixit. Hec ē reqes mea: reficite
laſſū: τ hoc ē r̄frigeriū meū:τ noluerūt
audire. Et erit eis v̄bū dn̄i:māda r̄mā
da:māda remāda:expecta reexpecta:ex
pecta reexpecta: modicuz ibi : modicū
ibi: vt vadāt et cadāt retrorſū τ conte-
ranẗ τ illaqueenẗ τ capianẗ. Propter
hoc audite v̄bū dn̄i viri illuſores: qui
dn̄amini ſup ppl̄m meū qui eſt in hie-
ruſalē. Dixiſtis eni. Percuſſimus fed⁹
cum morte:τ cū inferno fecimus pactū
Flagellū inūdans cū tranſierit:non ve
niet ſup nos:qr poſuim⁹ mēdaciū ſpez
nr̄am mēdatio ptecti ſumus. Jdcirco
hec dicit dn̄s deus . Ecce ego mittā in
fundamētis ſion lapidē:lapidem pba
tum: angularē p̄cioſum:in fundamen
to fundatū. Qui crediderit: nō feſtinet
Et ponā in pōdere iudiciū:τ iuſticiam
in menſura. Et ſubuertet grando ſpem
mēdacij τ ptectionē. Aque inūdabūt
et delebitur fedus vr̄m cuz morte: τ pa
ctum veſtrū cum inferno nō ſtabit. Fla
gellum inundans cū trāſierit; eritis ei

in ↄculcationē. Quādocūq₃ pertrāſie-
rit: tollet vos: qm̄ mane diluculo ptrā-
ſibit in die ⁊ in nocte: ⁊ tm̄modo ſola
vexatio intellectū dabit auditui. Coan
guſtatū eſt enī ſtratū: ita vt alter deci-
dat: ⁊ palliū breue vtrūq₃ opire nō po
teſt. Sicut enī in mōte diuiſionū ſtabit
dn̄s: ſic in valle que ē i gabaon iraſcet̄
vt faciat op⁹ ſuū. Alienū op⁹ ei⁹: vt ope
tur opus ſuū: pegrinū ē op⁹ ei⁹ ab eo.
Et nūc nolite illudere: ne forte ↄſtrigāt̄
vīcula vr̄a. Cōſūmationē enī ⁊ abbre-
uiationē audiui a dn̄o deo exercituū
ſup vniuerſā terrā. Aurib⁹ pcipite et
audite vocem meā: attendite ⁊ audite
eloquiū meū. Nunquid tota die arabit
arans vt ſerat: pſcindet ⁊ ſartiet humū
ſuā? Nōne cū adequauerit faciē ei⁹: ſe-
ret gith: ⁊ ciminū ſparget: ⁊ ponet tri-
ticū p ordinē ⁊ hordeū ⁊ miliū ⁊ viciā
in finibus ſuis? Et erudiet illū in iudi
cio: deus ſuus docebit illū. Nō enī ſerrꝭ
triturabit̄ gith: nec rota plauſtri ſup
ciminū circūibit: ſ₃ i ꝟga excutiet̄ gith
et ciminū i baculo panis aut cōminue
tur. Uerū nō in ppetuū triturās tritu-
rabit illum: nec₃ vexabit eū rota plau
ſtri: nec vngulis ſuis cōminuet eū. Et
hoc a dn̄o deo exercituū exiuit vt mira
bile faceret cōſiliū: et magnificaret iu-
ſticiam. XXIX

v E ariel. Ariel ciuitas quā expu
gnauit dauid. Additus eſt an-
nus ad annū: ſolēnitates euolu
te ſunt. Et circūuallabo ariel: et erit tri
ſtis ⁊ merens: et erit mihi quaſi ariel.
Et circūdabo quaſi ſpherā in circūitu
tuo ⁊ iaciā ↄtra te aggerē: ⁊ munimen
ta ponā in obſidionē tuā. Humiliabe-
ris: de terra loqueris: ⁊ d̄ humo audie-
tur eloquiū tuū. Et erit quaſi phitonis
de t̄ra vox tua: ⁊ d̄ humo eloquiū tuū
muſitabit. Et erit ſicut puluis tenu-
B is: multitudo ventilantiū te: ⁊ ſicut fa-
uilla ptranſiēs multitudo eoꝝ qui cō-
tra te ꝑualuerūt. Eritq₃ repēte confe-
ſtim a dn̄o exercituū: viſitabit̄ in toni-
truo: ⁊ cōmotione terre: ⁊ voce magna
turbinis et tempeſtatis: et flāma ignis
deuorātis. Et erit ſicut ſomniū viſiōis
nocturne multitudo oīm gentiū q̄ di-
micauerūt ↄtra ariel: ⁊ oēs qui milita-
uerūt ⁊ obſederūt ⁊ ꝑualuerūt aduerſ⁹
eā. Et ſicut ſomniat eſuriēs ⁊ comedit:
C cum aūt fuerit expgefact⁹ vacua ē aīa
eius. Et ſicut ſomniat ſitiens et bibit:
et poſtq₃ fuerit adhuc ſitit: ⁊ aīa ei⁹ va
cua eſt: ſic erit multitudo oīm gentiū
que dimicauerūt ↄtra montē ſion. Ob
ſtupeſcite ⁊ āmiramini: fluctuate ⁊ va-
cillate: inebriamini ⁊ nō a vino: moue-
mini ⁊ nō ab ebrietate: qm̄ miſcuit vo
bis dn̄s ſpm̄ ſoporis. Claudet oculos
vr̄os: pphetas et principes vr̄os: q̄ vi D
dēt viſiōes operiet. Et erit vobis viſio
oīm ſicut verba libri ſignati: quē cū de
derint ſciēti lr̄as: dicēt lege iſtū: ⁊ rn̄de
bit: non. poſſum: ſignatus ē enī. Et da
bit̄ liber neſciēti lr̄as: diceturq₃ ei: le-
ge: ⁊ rn̄debit: neſcio lr̄as. Et dixit dn̄s.
Eo q appropinquat ppl̄s iſte ore ſuo: Matth.15.a
et labijs ſuis glorificat me: cor aūt eius Mar.7.a
longe eſt a me ⁊ timuerūt me mandato
hoim et doctrinis: ideo ecce ego addā: E
vt āmiratione faciā pplo huic miracu
lo grandi ⁊ ſtupendo. Peribit enī ſapi- Abdie.1.c
entia a ſapientib⁹ eius: ⁊ intellect⁹ pru 1.Chor.1.c
dentiū eius abſcondet̄. Ue qui pfun-
di eſtis corde: vt a dn̄o abſcōdatis con
ſiliū quoꝝ ſunt in tenebris opa: et di-
cūt. Quis videt nos: ⁊ quis nouit nos? Ecci.23.c
Peruerſa ē hec vr̄a cogitatio q̄ſi ſi lu-
tū ↄtra figulū cogitet: ⁊ dicat opus fa-
ctori ſuo: nō feciſti me: ⁊ figmentū di- F
cat fictori ſuo: nō intelligis. Nōne ad- j.32.d.
huc in modico ⁊ in breui ↄuertet̄ liba
nus in chermel: ⁊ chermel in ſaltū re-
putabit̄? Et audient in die illa ſurdi
ꝟba libri: et de tenebris ⁊ caligine o-
culi cecoꝝ videbunt. Et addent mites
in dn̄o leticiā: et paupes homies in ſan
cto iſrael exultabūt: quoniā defecit qui
ꝑualebat: cōſūmatus eſt illuſor: et ſuc-
ciſi ſunt oēs qui vigilabāt ſup iniqta-
tē: qui peccare faciebāt hoies in verbo
et arguentē in porta ſupplantabāt: et G
declinauerunt fruſtra a iuſto. Propter
hoc hec dicit dn̄s ad domū iacob: q̄ re-
demit abraā. Nō modo cōfundent̄ ia-
cob: nec modo vultus eius erubeſcet:
ſed cū viderit filios ſuos opera manuū
meaꝝ: in medio ſui ſctificātes nomen
meū: et ſanctificabūt ſctm̄ iacob ⁊ deū
iſrael predicabunt: et ſciēt errātes ſpū
intellectū: et muſitatores diſcēt legem.

E filij deſertores di XXX
v cit dn̄s vt faceretis cōſiliū: ⁊ nō A
ex me: et ordiremi telā et nō per
ſpiritū meū: vt adderetis pctm̄ ſup pec
catū: qui ambulatis vt deſcendatis in
egyptū: ⁊ os meū nō interrogaſtis: ſpe-
rātes auxiliū in fortitudine pharaōis

et habētes fiduciā in vmbra egypti:et
erit vobis fortitudo pharaonis in con
fuſionē:et fiducia vmbre egypti i igno
miniā. Jerāt enī in taphnis principes
tui :et nūcij tui vſqꝫ ad thanes ꝑuene
rūt. Oēs ꝯfuſi ſūt ſuꝑ ꝑplo q̄ eis ꝓdeſſe
nō potuit. Non fuerūt in auxiliū: et in
aliquā vtilitatē:ſed in confuſionē ⁊ in
opprobriū. Onus iumentoꝝ auſtri. Jn
B terra tribulationis ⁊ anguſtie:leena et
leo:ex eis vipera et regulus volās:por-
tantes ſuꝑ humeros iumentoꝝ diuiti-
as ſuas:et gibbum cameloꝝ theſauros
ſuos:ad ꝑplm qui eis ꝓdeſſe nō pote-
rit. Egyptus enī fruſtra et vane auxilia
bitur. Jdeo clamaui ſuꝑ hoc:ſuꝑbia tm̄
eſt:quieſce. Nūc ingreſſus ſcribe ei ſuꝑ
buxum:et i libro diligēter exara illud:
et erit i die nouiſſimo in teſtimonium
vſqꝫ i eternū. Popul⁹ enī ad iracūdiā
ꝓuocās ē: et filij mēdaces:filij nolen-
tes audire legē dei. Qui dicūt videnti-
b⁹ nolite videre: aſpiciētib⁹ nolite aſpi
C cere nobis ea q̄ recta ſūt. Loquimi no-
bis placētia videte nobis errores: au-
ferte a me viā:declinate a me ſemitā:
ceſſet a facie noſtra ſanct⁹ iſrael. Prop
terea hec dicit ſanct⁹ iſrael. Pro eo ꝙ
reꝓbaſtis verbū hoc:et ſperaſtis in ca
lumnia et in tumultu:et inixi eſtis ſuꝑ
eo: ꝓpterea erit vobis iniquitas hec:ſi
cut interruptio cadēs :et requiſita in
muro excelſo. Qm̄ ſubito dū nō ſperatur
veniet cōtritio eius:et cōminuetur ſicut
cōteritur lagena figuli contritione ꝑua-
lida:et nō inuenietur de fragmētis eius
teſta in qua portetur igniculus de incen
dio: aut hauriatur paꝝ aque de fouea:q2
D hec dicit dn̄s de⁹ iſrl. Si reuertami ⁊ q̄
eſcatis:ſalui eritis. Jn ſilētio ⁊ i ſpe erit
fortitudo vr̄a. Et noluiſtis: et dixiſtis:
Nequaq̄:ſꝫ ad eq̄s fugiem⁹. Jdeo fugi
etis. Et ſuꝑ veloces aſcēdem⁹. Jdeo ve
lociores erūt qui ꝑſequentur vos. Mille
hoīes a facie terroris vni⁹: ⁊ a facie ter
roris q̄nqꝫ fugietis:donec relinquami
quaſi mal⁹ nauis i v̄tice mōtis:⁊ q̄ſi ſig
nū ſuꝑ collē. Propterea expectat dn̄s
vt miſereatur vr̄i:⁊ ideo exaltabitur ꝑcens
vobis:q2 de⁹ iudicij dn̄s. Beati oēs q̄
expectāt eū. Popul⁹ enī ſion habitabit
in hierl̄m. Plorans nequaq̄ plorabis
E miſerās miſerebitur tui. Ad vocē clamo
ris tui ſtatim vt audierit rn̄debit tibi
Et dabit tibi dn̄s panē artū et aquam
breuē:⁊ nō faciet auolare a te vltra do

ctorē tuū:⁊ erūt oculi tui vidētes ꝑce-
ceptorē tuū: ⁊ aures tue audiēt verbū
p⁹ tergū monentis. Hec eſt via:ambula
te in ea:⁊ nō declinetis neqꝫ ad dexterā
neqꝫ ad ſiniſtrā. Et cōtaminabis laminas
ſculptiliū argenti tui:⁊ veſtimentū cō-
flatilis auri tui: ⁊ diſꝑges ea ſicut im-
mūdiciā mēſtruate. Egredere dices ei.
Et dabitur pluuia ſemi tuo vbicūqꝫ ſe-
minaueris in terra: ⁊ panis frugū ter-
re erit vberrim⁹ ⁊ pinguis. Paſcētur in
poſſeſſione tua in die illo agn⁹ ſpacio-
ſe:⁊ tauri tui ⁊ pulli aſinoꝝ q̄ operantur
terrā: ꝯmixtū migma comedēt ſicut in
area ventilatū ē. Et erunt ſuꝑ oēm mō
tē excelſū: et ſuper omnem collem ele-
uatū riui currrentiū aquaꝝ : in die in-
terfectionis multoꝝ:cū ceciderint tur-
res . Et erit lux lune ſicut lux ſolis:et
lux ſolis erit ſeptēpliciter:ſicut lux ſep
tem dieꝝ i die qua alligauerit dn̄s vul
nus pp̄li ſui:⁊ ꝑcuſſurā plage ei⁹ ſana-
uerit. Ecce nomē dn̄i venit de lōginquo
ardēs furor eius : ⁊ grauis ad portan-
dū. Labia ei⁹ repleta ſunt indignatiōe
et lingua ei⁹ q̄ſi ignis deuorās . Spūs
ei⁹ velut torrēs inūdās vſqꝫ ad mediū
colli:ad ꝑdēdas gētes i nihilū:⁊ frenū
erroris qđ erat i maxillis ꝑploꝝ. Canti F
cū erit vobis ſicut vox ſcitate ſolēnita
tis:⁊ leticia cordis ſicut q̄ ꝑgit cū tibia
vt intret i mōtē dn̄i ad fortem iſrl. Et
auditā faciet dn̄s gl̄iā vocis ſue: ⁊ ter
rorē brachij ſui oſtēdet in cōminatiōe fu
roris:⁊ flāma ignis deuorātis. Allidet i
turbine:⁊ in lapide grandinis. A voce
enī dn̄i pauebit aſſur virga ꝑcuſſus: et
erit trāſit⁹ v̄ge fundat⁹ quā requieſcere
faciet dn̄s ſuꝑ eū:in tympanis ⁊ citha-
ris:⁊ i bellis p̄cipuis expugnabit eos.
Preparata ē enī ab heri tophet:a rege p̄-
parata:ꝓfunda ⁊ dilatata. Nutrimēta
eius ignis:⁊ ligna multa:flatus dn̄i ſi-
cut torrēs ſulphuris ſuccēdēs eam.

E qui deſcēdūt in XXXI A
V egyptū ad auxiliū i equis ſperan-
tes:⁊ hn̄tes fiduciā ſuꝑ quadri-
gis q2 mlte ſūt ⁊ ſuꝑ equitib⁹ q2 p̄uali-
di nimis: et nō ſūt ꝯfiſi ſuꝑ ſctm̄ iſrael
⁊ dn̄m nō requiſierūt. Jp̄e aūt ſapiens
adduxit malū:⁊ verba ſua nō abſtulit.
Et ꝯſurget ꝯtra domū peſſimoꝝ:⁊ ꝯtra B
auxiliū opꝫatiū iniquitatē. Egypt⁹ hō
nō ⁊ de⁹:⁊ equi eoꝝ caro:⁊ nō ſpūs. Et
dn̄s inclinabit manū ſuā ⁊ corruet au
xiliator:⁊ cadet cui p̄ſtatur auxilium:

ſimulq; omēs cōſummenꝛ: qꝛ hec dicit
dn̄s ad me. Quō ſi rugiat leo ⁊ catulus
leonis ſuꝑ predaꝫ ſuam: cū occurrerit ei
multitudo paſtoꝝ: a voce eoꝝ nō formi
dabit: ⁊ a multitudine eoꝛuꝫ non paue-
bit: ſic deſcendet dn̄s exercituū vt prelie
tur ſuꝑ montem ſion ⁊ ſuꝑ collem eiuſ.
Sicut aues volātes: ſic ꝓteget dominꝰ
exercituū hieruſalē: ꝓtegens et liberās
tranſiens ⁊ ſaluans. Cōuertimini: ſicut
ſ.2 in ꝓfundū receſſeratꝫ filij iſrael. In die
enim illa abijciet vir idola argenti ſui:
⁊ idola auri ſui que fecerūt vobis manꝰ
veſtre in peccatū: ⁊ cadet aſſur in gladio
non viri: ⁊ gladius non hoīs voꝛabit
eum: et fugiet non a facie gladij: ⁊ iuue-
nes eius vectigales erūt: ⁊ foꝛtitudo eiꝰ
a terroꝛe tranſibit: ⁊ pauebūt fugientes
pꝛincipes eiꝰ. Dixit dominꝰ: cuiꝰ ignis
eſt in ſion: ⁊ caminus eiꝰ in hieruſaleꝫ.

Cce in iuſticia regna- XXXII
e bit rex: ⁊ pꝛincipes in iudicio ꝓ-
erunt. Et erit vir ſicut q̄ abſcōdi
tur a vento: ⁊ celat ſe a tempeſtate: ſicut
riui aquarū in ſiti: ⁊ vmbꝛa petre pꝛomi
nentis in terra deſerta. Nō caligabunt
oculi videntiū: ⁊ aures audientiū dili-
genter auſcultabūt: ⁊ coꝛ ſtultoꝝ intelli
get ſcientiā: ⁊ lingua balboꝛū velociter
loqueꝛ ⁊ plane. Non vocabiꝛ vltra is q̄
inſipiens eſt: pꝛinceps: neq; fraudulen-
b tus appellabiꝛ maioꝛ. Stultꝰ enim fa-
tua loqueꝛ: ⁊ coꝛ eiꝰ faciet iniquitatem:
vt ꝑficiat ſimulationē: ⁊ loquaꝛ ad do-
minū fraudulēter: et vacuā faciat aīam
eſurientis: ⁊ potū ſitienti auferat. Frau-
dulenti vaſa peſſima ſunt. Ipſe eni cogi
tationes cōcinnabit ad ꝑdendos mites
in ſermone mendacij: cū loquereꝛ pau-
per iudiciuꝫ. Pꝛinceps vero ea q̄ digna
ſunt pꝛincipi: cogitabit: ⁊ ipſe ſuper du-
ces ſtabit. Mulieres opulēte ſurgite: et
audite vocē meā: filie cōfidentes ꝑcipi-
C te auribꝰ eloquiū meū. Poſt dies et an-
nos: ⁊ vos ꝯturbemini cōfidentes. Con-
ſūmata eſt eni vindemia: collectio vltra
nō veniet. Obſtupeſcite opulēte: contur
bamini cōfidentes: exuite vos ⁊ confun
demini: accingite lūbos veſtros. Super
vbera plangite: ſuꝑ regione deſiderabi-
li: ſuꝑ vinea fertili. Suꝑ humuꝫ populi
mei ſpine ⁊ vepꝛes aſcendēt: quantoma-
gis ſuꝑ omēs domos gaudij ciuitatꝫ ex
ultantis? Domꝰ eni dimiſſa eſt: multitu
do vrbis relicta ē: tenebꝛe ⁊ palpatio fa
cte ſunt ſuꝑ ſpeluncas vſq; in eternum.

Gaudiū onagroꝝ paſcua gregū: donec D
effundaꝛ ſuꝑ nos ſpiritꝰ de excelſo. Et ſ.29.e
erit deſertū in chermel: ⁊ chermel in ſal-
tum reputabitur: ⁊ habitabit in ſolitu-
dine iudiciū: ⁊ iuſticia in chermel ſede-
bit. Et erit opus iuſticie pax: ⁊ cultꝰ iu-
ſticie ſilentiū: ⁊ ſecuritas vſq; in ſempi-
ternū. Et ſedebit pplꝯs meus ī pulchꝛi-
tudine pacis: ⁊ in tabernaculis fiducie
⁊ in requie opulēta. Grando ſūt in de-
ſcenſione ſaltꝰ: ⁊ humilitate humiliabi-
tur ciuitas. Beati q̄ ſeminatꝫ ſuꝑ omēs
aquas: imittētes pedem bouis ⁊ aſini.

E q̄ predarꝫ. Nōne ⁊ XXXIII A
v ipſe predaberis? Et qui ſpernis:
nōne ⁊ ipſe ſperneris? Cū cōſum-
maueris depꝛ̄dationē: deꝓdaberis: cū fa
tigatꝰ deſieris cōtemnere: contemneris.
Dn̄e miſerere nr̄i: te eni expectamꝰ: eſto
bꝛachiū noſtrū in mane: ⁊ ſalus noſtra
in tempꝛe tribulatiōis. A voce angeli fu
gerūt populi: ⁊ ab exaltatiōe tua diſper-
ſe ſunt gentes. Et congregabunꝛ ſpolia
veſtra ſicut colligiꝛ bꝛucus: velut cū foſ
ſe plene fuerint de eo. Magnificatus eſt
dn̄s quoniā habitauit in excelſo: imple
bit ſion iudicio ⁊ iuſticia: ⁊ erit fides in
tꝑibus ſuis. Diuitie ſalutꝫ ſapientia et
ſcientia: timoꝛ dn̄i ipſe eſt theſaurꝰ eiꝰ.
Ecce vidētes clamabūt foꝛis: angeli pa B
cis amare flebunt. Diſſipate ſūt vie: ceſ-
ſauit tranſiens ꝑ ſemitā: irritū factū eſt
pactū: ꝓiecit ciuitates: nō reputauit ho
mines. Luxit ⁊ elanguit terra: confuſus
eſt libanꝰ ⁊ obſoꝛduit. Et factꝰ eſt ſaron
ſicut deſertū: ⁊ concuſſa eſt baſan ⁊ car-
melus. Nūc conſurgā dicit dn̄s: nūc ex-
altaboꝛ ⁊ nūc ſublimaboꝛ. Cōcipietꝫ ar-
doꝛem ⁊ parietis ſtipulā: ſp̄us veſter vt
ignis voꝛabit vos: ⁊ erunt ppl̄i quaſi de
incendio cinis: ſpine cōgregate igni cō-
burenꝛ. Audite qui longe eſtis q̄ fece-
rim ⁊ cognoſcite vicini foꝛtitudinē me-
am. Cōterriti ſūt ī ſion pctōꝛes: poſſedit
timoꝛ hypocritas. Quis poterit habita-
re de vobis cū igne deuoꝛāte? aut q̄s ha
bitabit ex vobis cū ardoꝛibꝰ ſempiter-
nis? Qui ambulat ī iuſticijs: ⁊ loquitur C
veritatē: q̄ pꝛoijcit auariciā ex calūnia:
⁊ excutit manꝰ ſuas ab oī munere. Qui
obturat aures ſuas ne audiat ſanguinē
⁊ claudit oculos ſuos ne videat maluꝫ.
Iſte ī excelſis habitabit: munimēta ſa-
xoꝛuꝫ ſublimitas eius. Panis ei datus
eſt: aque eius fideles ſunt. Regeꝫ in de-
coꝛe videbūt: oculi eius cernēt terraꝫ de

1.Cor.1.b longe. Coꝛ tuū meditabit̃ timoꝛez. Ubi
eſt litteratus? vbi legꝫ vba ponderans?
vbi eſt doctoꝛ paruuloꝝ? Populum im-
prudentē nō videbis: pplm alti ſermo-
nis: ita vt nō poſſis intelligere diſertitu
dinē lingue ei⁹: in quo nulla eſt ſapien-
tia. Reſpice ſion ciuitatē ſolēnitatꝫ no-
D ſtre. Oculi tui videbūt hieruſalē habita
tionē opulentā tabernaculū qḋ nequa-
q̄ transferri poterit nec auferent̃ claui
eius in ſempiternū: ⁊ oēs funiculi eius
nō rumpent̃: q2 ſolūmodo ibi magnifi-
cus eſt dn̄s noſter. Locus fluuioꝝ riui
altiſſimi ⁊ patentes: nō trāſibit ſup euz
nauis remigū: neq; trieris magna trāſ-
gredietur eum. Dn̄s eni iudex nr̄: domi
nus legifer noſter: dn̄s rex nr̄. Ipe ſalua
bit nos. Laxati ſunt funiculi tui: ſed nō
ꝓualebūt. Sic erit malus tu⁹ vt dilata-
re ſignū nō queas. Tūc diuidentur ſpo-
lia predarū multaꝝ claudi diripient ra
pinā: nec dicet vicin⁹ elangui. Populus
qui habitat i ea: auferet̃ ab eo iniq̄tas.
A Ccedite gentes ⁊ au XXXIIII
a dite: ⁊ ppl̄i attendite: audiat ter-
ra ⁊ plenitudo ei⁹ oꝛbis et omne
germen ei⁹: q2 indignatio dn̄i ſup oīs
gentes: et furoꝛ ſup vniuerſam malitiaz
eoꝝ. Interfecit eos: ⁊ dedit eos in occi-
ſionē. Interfecti eoꝝ ꝓijcient̃: ⁊ de ca-
dauerib⁹ eoꝝ aſcendet fetoꝛ. Tabeſcent
montes a ſanguine eoꝝ: ⁊ tabeſcet omis
militia celoꝝ: ⁊ cōplicabunt̃ ſicut liber
celi: ⁊ oīs militia eoꝝ defluet ſicut deflu
it foliū de vinea ⁊ de ficu: q2 inebriat⁹
B eſt in celo gladi⁹ meus. Ecce ſup idume
am deſcendet: et ſup pplm interfectiōis
mee ad iudiciū. Gladi⁹ dn̄i repletus eſt
ſanguine: incraſſat⁹ eſt adipe de ſangui-
ne agnoꝝ ⁊ hircoꝛum: ⁊ de ſanguie me-
dullatoꝝ arietū. Uictima eni dn̄i i boſ-
ra: et interfectio magna in terra edom.
Et deſcendēt vnicoꝛnes cuz eis: et tauri
cū potentib⁹. Inebriabit̃ terra eoꝝ ſan-
guine: ⁊ humus eoꝝ adipe pinguiū: q2
dies vltionis dn̄i: ann⁹ retributiōis iu
dicij ſion. Et cōuertent̃ toꝛrētes ei⁹ i pi-
cem: ⁊ hum⁹ ei⁹ in ſulphur. Et erit terra
eius in picē ardentē nocte ⁊ die: nō ex-
C tinguetur in ſempiternū. Aſcēdet fum⁹
eius a generatiōe in generationē: deſo-
labit̃ in ſecula ſeculoꝝ. Nō erit trāſiēs
ꝑ eam: ⁊ poſſidebūt eam onocrotalus et
ericius: ⁊ ibis ⁊ coꝛuus habitabūt in ea
Et extendet̃ ſup eam mēſura vt rediga
tur ad nihilū ⁊ ꝑpendiculū in deſolatio
nē. Nobiles ei⁹ nō erūt ibi: regē potius
inuocabūt: ⁊ omēs principes ei⁹ erunt
in nihilū. Et oꝛient̃ in domib⁹ eius ſpi
ne ⁊ vrtice ⁊ paliurus in munitionibus
ei⁹: ⁊ erit cubile draconū: ⁊ paſcua ſtruti
onū: ⁊ occurrēt demonia onocentauris:
et piloſus clamabit alter ad alterū. Ibi
cubauit lamia ⁊ inuenit ſibi requiē. Ibi
habuit foueaz ericius ⁊ enutriuit catu-
los: ⁊ circūfodit ⁊ fouit in vmbꝛa eius.
Illic cōgregati ſunt milui: alter ad alte
rū. Requirite diligēter in libꝛo dn̄i ⁊ le-
gite: vnū ex eis nō defuit: alter alterum
non queſiuit: q2 quod ex oꝛe meo ꝓcedit
ille mādauit: ⁊ ſpūs ei⁹ ipſe cōgregauit
ea: ⁊ ipe miſit eis ſoꝛtem ⁊ manus diui-
ſit eam illis in menſurā. Uſq; i eternūz
poſſidebūt eam: in generatione ⁊ gene-
rationē habitabūt in ea. XXXV
L Etabitur deſerta ⁊ inuia: ⁊ exul-
l tabit ſolitudo: ⁊ floꝛebit quaſi li
lium. Germinans germinabit: ⁊
exultabit letabūda ⁊ laudans. Gl̄ia liba
ni data eſt ei: decoꝛ carmeli ⁊ ſaron. Ipſi
videbūt gloriā dn̄i: ⁊ decoꝛē dei nr̄i. Con
foꝛtate manus diſſolutas: ⁊ genua debi
lia roboꝛate. Dicite: Puſillanimes con-
foꝛtamini ⁊ nolite timere. Ecce deus no
ſter vltionē adducet retributiōis: deus
ipſe veniet ⁊ ſaluabit nos. Tūc aperien
tur oculi cecoꝝ ⁊ aures ſurdoꝛum pate-
būt. Tūc ſaliet ſicut ceru⁹ claudus: ⁊ a-
perta erit lingua mutoꝝ: q2 ſciſſa ſūt in
deſerto aque: et toꝛrentes in ſolitudine:
⁊ que erat arida i ſtagnū: ⁊ ſitiens i fon-
tes aquarū. In cubilib⁹ in quib⁹ prius
dracones habitabāt: oꝛietur viroꝛ cala-
mi ⁊ iunci: ⁊ erit tibi ſemita: ⁊ via ſan-
cta vocabit̃. Nō trāſibit ꝑ eam pollut⁹
⁊ hec erit vobis directa via: ita vt ſtulti
nō errent ꝑ eā. Nō erit ibi leo: ⁊ mala be
ſtia nō aſcēdet ꝑ eā: nec inuenietur ibi.
Et ambulabūt qui liberati fuerint ⁊ re-
dempti a dn̄o: cōuertent̃ ⁊ veniēt in ſi-
on cū laude: ⁊ leticia ſempiterna ſup ca
put eoꝝ. Gaudiū ⁊ leticiā obtinebunt: ⁊
fugiet doloꝛ ⁊ gemitus. XXXVI
E T factū eſt in quartodecimo an
e no regꝫ ezechie: aſcēdit ſennache
rib rex aſſyrioꝝ ſup oīs ciuita
tes iuda munitas: et cepit eas. Et miſit
rex aſſyrioꝝ rapſacen de lachis in hie-
ruſalem: ad regē ezechiam in manu gra
ui: ⁊ ſtetit i aqueductu piſcine ſuperio-
ris: in via agri fullōis. Et egreſſus ē ad
eum eliachim filius helchie q̄ erat ſup

domum:et ſobna ſcriba: et ioahe filius
aſaph acōmētarijs. Et dixit ad eos rap-
ſaces. Dicite ezechie: Hec dicit rex ma-
gnus:rex aſſyrioꝝ: Que eſt iſta fiducia q̄
confidis? aut quo conſilio vel fortitudi-
ne rebellare diſponis? Sup quez habes
fiduciā: qꝛ receſſiſti a me? Ecce confidis
ſup baculū harundineū confractū iſtuz
ſup egyptuz: cui ſi innixus fuerit homo:
intrabit in manū eius et pforabit eam:
ſic pharao rex egypti omib⁹ qui cōfidūt
in eo. Qꝙ ſi rńderis mihi? in dn̄o deo no-
ſtro confidimus: nōne ipſe eſt cui⁹ abſtu
lit ezechias excelſa ꝛ altaria: et dixit iu-
de ꝛ hieruſalē corā altare iſto adorabi-
tis? Et nūc tradet te dn̄o meo regi aſſy-
rioꝝ: ꝛ dabo tibi duo milia equoꝝ: nec
poteris ex te pbere aſcenſores eoꝝ. Et
quō ſuſtinebis faciē iudicis vnius loci
ex ſeruis dn̄i mei minorib⁹? Qꝙ ſi confi-
dis in egypto: in quadriga et in equiti-
bus: ꝛ nunc nūquid ſine dn̄o aſcendi ad
terrā iſtā vt diſperderez eam? Dn̄s dixit
ad me. Aſcende ſup terrā iſtam: ꝛ diſper
de eam. Et dixit eliachim: ꝛ ſobna: ꝛ io-
ahe ad rapſacē. Loquere ad ſeruos tuos
ſyra lingua: intelligim⁹ enim: ne loqua-
ris ad nos iudaice in aurib⁹ ppłi qui ē
ſup murū. Et dixit ad eos rapſaceſ. Nū-
quid ad dn̄m tuū ꝛ ad te miſit me domi
nus meus: vt loquerer oīa ꝟba iſta: et
nō potius ad viros qui ſedent in muro
vt comedāt ſtercora ſua ꝛ bibant vrinā
pedū ſuoꝝ vobiſcū? Et ſtetit rapſaces ꝛ
clamauit voce magna iudaice: et dixit.
Audite ꝟba regis magni: regis aſſyrio-
rū. Hec dicit rex. Nō vos ſeducat ezechi
as: qꝛ nō poterit eruere vos: ꝛ nō vobis
tribuat fiduciā ezechias ſup dn̄o: dicēs
Eruens liberabit nos dn̄s: nō dabit ci-
uitas i manu regis aſſyrioꝝ. Nolite au
dire ezechiā. Hec eni dicit rex aſſyrioꝝ.
Facite mecū benedictionē: ꝛ egredimi-
ni ad me ꝛ comedite vnuſqſqꝫ vineā ſu
am: ꝛ vnuſqſqꝫ ficum ſuā: ꝛ bibite vnuſ-
quiſqꝫ aquā ciſterne ſue donec veniaz ꝛ
tollam vos ad terrā que eſt vt terra vr̄a
terrā frumenti ꝛ vini: terrā panū ꝛ vine
arum. Nec pturbet vos ezechias: dicēs:
domin⁹ liberabit nos. Nūquid liberaue
runt dij gentiū vnuſquiſqꝫ terrā ſuā de
manu regis aſſyrioꝝ? Ubi ē de⁹ emath
ꝛ arfath? Ubi eſt de⁹ ſepharuaim? Nun-
quid liberauerūt ſamariā de manū mea.
Quis eſt ex omib⁹ dijs terraruz iſtarum
qui eruerit terrā ſuam de manu mea: vt
eruat dn̄s hieruſalez de manu mea? Et
ſiluerūt: ꝛ nō reſpōderūt ei verbū. Man
dauerat eni rex dicēs: ne reſpōdeatis ei.
Et ingreſſus eſt eliachim filius helchie:
qui erat ſup domū: ꝛ ſobna ſcriba: ꝛ io-
ahe filius aſaph acōmētarijs: ad ezechi-
am ſciſſis veſtib⁹ ꝛ nūciauerūt ei verba
rapſacis.

XXXVII A

T factū eſt cuz audiſſet rex eze- 4.Re.19.a
e chias ſcidit veſtimēta ſua: ꝛ ob-
uoltus eſt ſacco: ꝛ intrauit in do
mum dn̄i. Et miſit eliachim qui erat ſu
per domū: ꝛ ſobnā ſcribaz ꝛ ſeniores de
ſacerdotib⁹ opertos ſaccis: ad eſaiam fi
liū amos prophetā: ꝛ dixerūt ad eū. Hec
dicit ezechias. Dies tribulationis ꝛ cor
reptionis: ꝛ blaſphemie dies hec: qꝛ ve-
nerunt filij vſqꝫ ad partū: et virt⁹ nō eſt
pariendi. Si quo modo audiat dn̄s de-
us tuus ꝟba rapſacis quē miſit rex aſ-
ſyrioꝝ dn̄s ſuus ad blaſphemandū do-
minū deū viuentē: ꝛ exprobrandū ſmo-
nibus quos audiuit dn̄s deus tuus. Le
ua ergo orōnē pro reliquijs que reperte
ſunt. Et venerunt ſerui regis ezechie ad B
eſaiam: ꝛ dixit ad eos eſaias. Hec dice-
tis dn̄o veſtro. Hec dicit dn̄s. Ne time-
as a facie verboꝝ que audiſti: qb⁹ blaſ-
phemauerunt pueri regis aſſyrioꝝ me.
Ecce ego dabo ei ſpiritū ꝛ audiet nunci
um: et reuertet ad terram ſuā: ꝛ corrue-
re eū faciā gladio in terra ſua. Reuerſus
eſt autē rapſaces: ꝛ inuenit regē aſſyrio-
rū preliantē aduerſus lobna. Audierat
eni qꝛ profect⁹ eſſet de lachis: ꝛ audiuit
de taracha rege ethiopie dicentes egreſ-
ſus eſt vt pugnet cōtra te. Quod cū au-
diſſet miſit nuncios ad ezechiam dicēs.
Hec dicetis ezechie regi iude loquētes.
Non te decipiat de⁹ tuus in quo tu con
fidis dicēs: non dabit hieruſalē in ma-
nu regis aſſyrioꝝ. Ecce tu audiſti oīa C
que fecerūt reges aſſyrioꝝ omib⁹ terris
quas ſubuerterūt: ꝛ tu poteris liberari.
Nūquid eruerūt eos dij gentiuz qs ſub-
uerterūt patres mei: gozan ꝛ aran et re-
ſeph ꝛ filios eden qui erāt in thalaſſar?
Ubi eſt rex emath ꝛ rex arfath ꝛ rex vr-
bis ſepharuaim ana ꝛ aua? Et tulit eze
chias libros d manū nūcioꝝ ꝛ legit eos:
ꝛ aſcendit in domū dn̄i: ꝛ expandit eos
corā dn̄o. Et orauit ad dn̄m dicens: Do
mine exercituū deus iſrael qui ſedes ſu-
per cherubin: tu es deus ſolus oīm re-
gnoꝝ terre tu feciſti celū ꝛ terrā. Incli-
na dn̄e aurem tuā ꝛ audi: ꝛ aperi oclos

tuos ⁊ vide: ⁊ audi oīa verba ſennache-
rib que miſit ad blaſphemandū deū vi-
D uentem. Uere eni dn̄e deſertas fecerunt
reges aſſyriorū terras ⁊ regiones earuʒ:
⁊ dederūt deos earū igni: nō eni erāt dij
ſed opera manuū hominū: lignū lapis:
⁊ cōminuerunt eos. Et nunc dn̄e deus
noſter ſalua nos de manu ei⁹: et cogno-
ſcant omia regna terre: q2 tu es dn̄s ſo-
lus. Et miſit eſaias filius amos ad eze-
chiam dicēs. Hec dicit dn̄s deus iſrael.
Pro quib⁹ rogaſti me de ſennacherib re
ge aſſyriorū: hoc eſt verbū quod locutus
eſt dn̄s ſup eum. Deſpexit te ⁊ ſubſanna
uit te virgo filia ſion: poſt te caput mo-
uit filia hieruſalem. Cui exprobraſti: et
quē blaſphemaſti ⁊ ſuper queʒ exaltaſti
vocem tuā: ⁊ leuaſti altitudinē oculorū
E tuorū? Ad ſanctū iſrael. In manu ſuo-
rum tuorū exprobraſti dn̄o: ⁊ dixiſti. In
multitudine quadrigaruʒ mearum ego
aſcendi altitudinē montiū: iuga libani:
⁊ ſuccidam excelſa cedrorū ei⁹ ⁊ electas
abietes illi⁹: ⁊ introibo altitudinē ſum-
mitatꝭ eius ſaltū carmeli eius: ego fodi
⁊ bibi aquā: ⁊ ſiccaui veſtigio pedis mei
omnes riuos aggerū. Nūquid nō audiſti
que olim fecerim ei? Ex dieb⁹ antiquis
ego plaſmaui illud: ⁊ nunc adduxi: ⁊ fa-
ctum eſt in eradicatione colliū compu-
gnantiū: ⁊ ciuitatū munitarū. Habita-
tores earum breuiata manu cōtremue-
runt: ⁊ cōfuſi ſunt: facti ſunt ſicut fenuʒ
agri: ⁊ gramen paſcue: ⁊ herba tectoruʒ
F que exaruit anteꝗ matureſceret. Habi-
tationē tuā ⁊ egreſſum tuū: ⁊ introitum
tuū ego cognoui ⁊ inſaniā tuā ꝯtra me.
Cū fureres aduerſuʒ me ſupbia tua aſcē
dit in aures meas. Ponā ergo circuluʒ
in narib⁹ tuis: et frenū in labijs tuis: et
reducam te in via ꝑ quam veniſti. Tibi
autē hoc erit ſignuʒ. Comede hoc anno
que ſponte naſcunt̄: ⁊ in anno ſecundo
pomis veſcere. In anno auteʒ tertio ſe-
minate ⁊ metite: ⁊ plantate vineas ⁊ co
medite fructū earuʒ. Et mitte id qd̄ ſal-
uatū fuerat de domo iuda: ⁊ qd̄ reliquū
eſt radicē deorſum: ⁊ faciet fructū ſurſū:
quia de hieruſalē exibunt reliquie: ⁊ ſal
uatio de monte ſion. Zelus dn̄i exercitu
um faciet iſtud. Propterea hec dicit do-
G min⁹ de rege aſſyriorū. Nō intrabit ciui
tatem hanc ⁊ non iaciet ibi ſagittam: ⁊
nō occupabit eam clypeus: et nō mittet
in circūitu eius aggerē. In via qua ve-
nit: ꝑ eam reuertet̄: ⁊ ciuitatē hanc non
ingrediet̄ dicit domin⁹. Et protegam ci
uitatē iſtam vt ſaluem eā: propter me et
ꝓpter dauid ſeruū meū. Egreſſus eſt au
tē angelus dn̄i ⁊ ꝑcuſſit in caſtris aſſy-
riorū centum octogintaquinꝗ milia. Et
ſurrexerūt mane et ecce omēs cadauera
mortuorū. Et egreſſus eſt ⁊ abijt. Et re-
uerſus eſt ſennacherib rex aſſyriorꝫ: ⁊ ha
bitauit in niniue. Et factū eſt cū adora-
ret in templo neſrach deū ſuū: adrame-
lech ⁊ ſaraſar filij ei⁹ ꝑcuſſerunt eū gla-
dio. fugerūtꝗ in terrā ararath: ⁊ regna-
uit aſaraddon fili⁹ ꝓ eo. XXXVIII

i N diebus illis egrotauit ezechi
as vſꝗ ad mortē: introiuit ad eū
eſaias filius amos ꝓpheta: ⁊ di-
xit ei. Hec dicit dominus: Diſpone do-
mui tue: q2 morieris tu ⁊ non viues. Et
cōuertit ezechias facieʒ ſuā ad parietē:
⁊ orauit ad dominū: ⁊ dixit: Obſecro do
mine memento queſo quomō ambula-
uerim corā te in veritate ⁊ in corde ꝑfe-
cto: ⁊ quod bonū eſt in oculis tuis: fece-
rim. Et fleuit ezechias fletu magno. Et
factū eſt verbum dn̄i ad eſaiam dicens:
Uade ⁊ dic ezechie. Hec dicit domin⁹ de
us dauid patris tui. Audiui orōem tuā
⁊ vidi lachrymas tuas. Ecce ego adijci-
am ſup dies tuos: quindecim annos: ⁊ de
manu regis aſſyriorū eruam te: ⁊ ciuita
tem iſtā: ⁊ protegā eam. Hoc autē tibi
erit ſignū a domino: q2 faciet dominus
verbū hoc qd̄ locut⁹ eſt. Ecce ego reuer-
ti faciā vmbram linearū ꝑ quas deſcen
derat in horologio achaʒ in ſole retror-
ſum: decē lineis. Et reuerſus eſt ſol de-
cem lineis ꝑ gradus quos deſcenderat.
Scriptura ezechie regꝭ iuda cū egrotaſ-
ſet: ⁊ cōualuiſſet de infirmitate ſua. Ego
dixi in dimidio dierū meorū: vadam ad
portas inferi. Queſiui reſiduū annoruʒ
meorū. Dixi nō videbo dominū deuʒ in
terra viuentiū: non aſpiciā homieʒ vltra
⁊ habitatorē quietꝭ. Generatio mea ab-
lata eſt ⁊ cōuoluta eſt a me quaſi taber-
naculū paſtorū. Preciſa eſt velut a texen
te vita mea: dum adhuc odirer ſuccidit
me De mane vſꝗ ad veſperā finies me:
ſperabā vſꝗ mane. Quaſi leo ſic contri
uit omia oſſa mea. De mane vſꝗ ad ve-
ſperam finies me. Sicut pullus hirun-
dinis ſic clamabo: meditabor vt colum
ba. Attenuati ſunt oculi mei: ſuſpicien-
tes in excelſum. Domine vim patior: re-
ſponde pro me. Quid dicaʒ aut qd̄ rn̄de
bit mihi cū ipſe fecerit? Recogitabo tibi

oēs ānos meos in amaritudine anime
mee. Dñe si sic viuit: ꝛ i talibꝰ vita spiri
1 tus mei. Corripies me ꝛ viuificabis me
ecce i pace amaritudo mea amarissima
Tu aūt eruisti aiam meā vt nō periret:
piecisti post tergū tuum oia pctā mea.
Quia nō ifernꝰ ꝯfitebit tibi neqꝫ mors
laudabit te: nō expectabūt q̄ descēdūt i
lacū ꝟitatē tuā. Uiuēs viuēs ipe ꝯfite
bitur tibi sicut ꝛ ego hodie. Pater filijs
notā faciet ꝟitatē tuā. Dñe saluū me
fac: ꝛ psalmos nr̄os cātabimꝰ cūctꝫ di-
ebus vite nr̄e i domo dñi. Et iussit esa-
ias vt tollerēt massaꝫ de ficis: ꝛ catha-
plasmarēt sup vulnꝰ et sanaret. Et di-
xit ezechias. Quod erit signū q̄ ascēdā
2 in domū dñi? XXXIX
20. I‖N tpe illo misit merodach bala
dā filius baladā rex babylonis
libros ꝛ munera ad ezechiā. Au
dierat eni ꝙ egrotasset ꝛ ꝯualuisset. Le
tatꝰ est aūt sup eis ezechias: ꝛ ostēdit eis
cellā aromatū ꝛ argēti et auri ꝛ odora
mētoꝝ ꝛ vnguēti opti ꝛ oēs apothecas
supellectilis sue: ꝛ vniuersa q̄ iuēta sūt
in thesaurꝫ eiꝰ. Nō fuit verbū qđ ostēde
ret eis ezechias in domo sua: ꝛ i oī ptā-
te sua. Introiuit autē esaias ꝓpha ad
ezechiā regē: ꝛ dixit ei: Quid dixerūt vi
ri isti: ꝛ vnde venerūt ad te? Et dixit eze-
chias: De terra lōginq̄ venerūt ad me de
babylone. Et dixit. Quid viderūt i do-
mo tua? Et dixit ezechias. Oia q̄ in do-
mo mea sūt viderūt. Non fuit res quā
nō ostenderim eis in thesaurꝫ meis. Et
dixit asaias ad ezechiā. Audi ꝟbū dñi
exercituū. Ecce dies veniēt: ꝛ auferent
oia que in domo tua sūt: ꝛ que thesauri
zauerūt patres tui vsqꝫ ad diē hanc: in
babylonē. Non relinquet quicq̄: dicit
dñs. Et de filijs tuis qui exibunt de te
quos genueris tollēt: et erunt eunuchi
in palatio regis babylōis. Et dixit eze-
chias ad esaiam. Bonum verbum do-
mini quod locutus est. Et dixit: Fiat
tantum pax et veritas in diebus meis.
2 C‖Onsolamini consolamini XL
popule meus: dicit deꝰ vr̄. Loq̄-
mini ad cor hierlm et aduocate
eam: q̄m cōpleta est malicia eiꝰ: dimissa
est iniq̄tas illiꝰ. Suscepit de manu dñi
h.3. duplicia ꝑ oibꝰ pctīs suis‖ Uox clamā-
r.1. tis in deserto: Parate viā dñi: rectas fa
3.3. cite in solitudie semitas dei nr̄i. Omnis
h.1. vallis exaltabit: et ois mōs ꝛ collis hu
miliabit: ꝛ erūt praua ꝛ indirecta: ꝛ as-
pera in vias planas. Et reuelabit glo- B
ria dñi: et videbūt ois caro pariter ꝙ os
dñi locutū est. Uox dicētis. Clama. Et
dixi. Quid clamabo?‖ Ois caro fenum Ecci.14.c
ꝛ ois gloria q̄si flos agri. Exiccatū est Jaco.1.b.
fenū ꝛ cecidit flos: quia spūs dñi suffla 1.Pe.1.d
uit in eo. Uere fenū est ppls. Exiccatū
ē fenū ꝛ cecidit flos: verbū aūt dñi ma-
net in eternū. Sup mōtē excelsū ascen-
de tu qui euangelizas sion: exalta i for
titudine vocē tuā q̄ euāgelizas hieru-
salem. Exalta noli timere. Dic ciuitati C
bus iude. Ecce deꝰ vester ‖Ecce dñs de J.62.d
us in fortitudine veniet: ꝛ brachiū eiꝰ
dñabit.‖Ecce merces eius cū eo: ꝛ opꝰ
illius corā illo. Sicut pastor gregē suū
pascet: i brachio suo cōgregabit agnos
ꝛ in sinu suo leuabit: feras ipe portabit
Quis mensus eā pugillo aquas: ꝛ celos
palmo ponderauit? Quis appendit tri-
bus digitis molem terre: et librauit in
pondere montes: et colles in statera?
‖Quis adiuuit spiritū dñi: aut quis cō Sap.9.c.
siliarius eius fuit ꝛ ostendit illi? Cum Ro.11.d
quo iniit consilium ꝛ instruxit eum: et D
docuit eum semitaꝫ iusticie: ꝛ erudiuit
eum scētia: ꝛ viaꝫ prudētie ostēdit illi?
Ecce gentes quasi stilla situle: et quasi
momentum statere reputate sunt. Ecce
insule quasi puluis exiguus: ꝛ libanus
nō sufficiet ad succēdendū: ꝛ aialia eiꝰ
nō sufficiēt ad holocaustū. Omnes gē-
tes quasi nō sint: sic sūt corā eo: ꝛ quasi
nihilū ꝛ inane reputate sūt ei. Cui ergo
similē fecistis deū? aut quā imaginem E
ponetis ei? Nūquid sculptile ꝯflabit fa
ber aut artifex auro figurabit illđ ꝛ la-
minis argenteis argentarius? Forte li-
gnum et imputribile elegit artifex sa-
piens: querit quō statuat simulacrum
ꝙ nō moueat. Nunq̄d nō scietis? Nun
quid nō audistis? Nunq̄d nō annūcia-
tum est vobis ab initio? Nūquid nō in
tellexistis fundamēta terre? Qui sedet
super gyrū terre: ꝛ habitatores eius sūt
quasi locuste. Qui extendit velut nihilū
celos: ꝛ expandit eos sicut tabernaculū F
ad inhabitandū. Qui dat secretoꝝ scru
tatores quasi non sint: iudices terre ve
lut inanes fecit. Et quidem neqꝫ plan-
tato: neqꝫ sato: neqꝫ radicato in terra
trunco eorum. Repente flauit in eos: ꝛ
aruerūt: ꝛ turbo quasi stipulaꝫ auferet
eos.‖Et cui assimilastis me: ꝛ adequa- J.46.b
stis dicit sanctus:‖ Leuate in excelsum Matth.17.b
oculos vestros: et videte quis creauit

hec. Qui educit ī numero maliciā eoꝝ:
ꝛ oēs ex noīe vocat. Pre mltitudīe for-
titudinis et roboris virtutiſqꝫ eiꝰ: neqꝫ
G vnū reliquū fuit. Quare dicꝭ iacob ꝛ lo
querꝭ iſrl: abſcōdita eſt vita mea a dn̄o
et a deo meo iudiciū meū trāſibit. Nun
quid neſcis: aut nō audiſti? Deꝰ ſempi-
ternꝰ dn̄s q̇ creauit termios terre: ꝛ nō
deficiet neqꝫ laborabit: nec eſt iueſtiga
tio ſapie eiꝰ. Qui dat laſſo virtutē: ꝛ his
qui nō ſūt fortitudinē et robur multi-
plicat. Deficiēt pueri ꝛ laborabūt: ꝛ iu-
uenes ī infirmitate cadēt. Qui aūt ſpe-
rant in dn̄o mutabūt fortitudinē: aſſu-
ment pēnas ſicut aq̇le: current ꝛ nō la-
borabūt: ābulabūt ꝛ nō deficiēt. XLI
A Taceant ad me inſule: et gentes
t mutēt fortitudinē. Accedāt et
tūc loquanť: ſimul ad iudiciuꝫ
ꝓpinquemꝰ. Quis ſuſcitauit ab oriēte
iuſtum: vocauit eū vt ſequereť ſe? Da-
bit in cōſpectu eiꝰ gētes: ꝛ reges obtine
bit. Dabit q̄ſi puluerē gladio eiꝰ ſicut
ſtipulā vento raptā arcui eiꝰ. Perſeque
tur eos: trāſibit in pace: ſemita in pedi
B bus eiꝰ nō apparebit. Quis hec opatꝰ
eſt ꝛ fecit: vocās generationes ab exor-
J.44.a.et dio? ‖ Ego dn̄s primꝰ et nouiſſimꝰ ego
48.b ſum. Uiderūt inſule ꝛ timuerūt: extre-
ma terre obſtupuerūt: appropinq̄uerūt
ꝛ acceſſerūt. Unuſq̇ſqꝫ ꝓximo ſuo auxi
liať: et fratri ſuo dicet: ꝯfortare. Cōfor-
tauit faber errariꝰ ꝑcutiēs malleo eū q̇
cudebāt tūc tp̄is: dicēs glutino bonuꝫ
eſt: et cōfortauit eū clauis vt nō mouea
tur. Et tu iſrl ſerue meꝰ: iacob quē ele-
gi: ſemē abraā amici mei: in q̄ apprehē-
di: te ab extremis terre ꝛ a longinq̇s eiꝰ
vocaui te: et dixi tibi. Seruꝰ meꝰ es tu
C J.43.c elegi te ꝛ nō abieci te ‖ Ne timeas quia
ego tecū ſū: ne declines q̄ ego deꝰ tuus
Cōfortaui te ꝛ auxiliatꝰ ſum tibi: et ſu-
ſcepit te dextera iuſti mei. Ecce ꝯfundē
tur ꝛ erubeſcēt oēs q̇ pugnāt aduerſuꝫ
te. Erūt q̄ſi nō ſint: ꝛ peribūt viri q̇ cō-
tradicūt tibi. Queres eos: ꝛ nō iuenies
viros rebelles tuos: ꝛ erūt q̄ſi nō ſint: ꝛ
veluti ꝯſūptio hoīs bellātꝭ aduerſuꝫ te:
q̄ ego dn̄s deꝰ tuꝰ apprehedēs manum
D tuā dicēſqꝫ tibi. Ne timeas: ego adiuui
te. Noli timere vermis iacob: q̇ mortui
eſtis ex iſrael. Ego auxiliatꝰ ſū tui dicit
dn̄s: ꝛ redēptor tuꝰ ſcūs iſrl. Ego poſui
te q̄ſi plauſtrū triturās nouū: habēs ro
ſtra ſerrātia. Triturabis mōtes ꝛ cōmi
nues: et colles q̄ſi puluerē pones. Uēti

labis et vētus tollet: ꝛ turbo diſperget
eos: et tu exultabis in dn̄o: ī ſancto iſrl
letaberꝭ. Egeni paupes q̄rūt aq̄s et nō
ſunt: lingua eoꝝ ſiti aruit. Ego dn̄s ex-
audiā eos: deꝰ iſrael: nō derelinquā eos
Aperiā in ſupinis collibꝰ flumia: et in E
medio campoꝝ fontes. Ponā deſertuꝫ
in ſtagna aquarū: ꝛ terrā inuiā i riuos
aquarū. Dabo in ſolitudinē cedrū ꝛ ſpi
nam et myrtū ꝛ lignū oliue. Ponaꝫ in
deſerto abietē vlmū ꝛ buxū ſimul vt vi
deant ꝛ ſciāt ꝛ recogitēt ꝛ intellgāt pa
riter: q̄ manꝰ dn̄i fecit hec: ꝛ ſanctꝰ iſrl
creauit illud. Prope facite iudiciū vr̄m
dicit dn̄s: afferte ſi quid forte habetꝭ di F
xit rex iacob. Accedāt ꝛ nūcient vobis
quecūqꝫ ventura ſūt. Priora q̄ fuerunt
nūciate: ꝛ ponemꝰ cor nr̄m ꝛ ſciemꝰ no
uiſſima eoꝝ ꝛ q̄ vētura ſūt indicate no
bis. Annūciate q̄ ventura ſūt in futuꝝ
et ſciemꝰ q̄ dij eſtis vos. Bn̄ q̄ꝫ aut ma
le ſi poteſtꝭ facite: ꝛ loq̄mur et videamꝰ
ſimul. Ecce vos eſtis ex nihilo et opus
vr̄m ex eo qđ nō eſt. Abomiatio eſt qui
elegit vos. Suſcitaui ab aq̇lone: ꝛ veni
et ab ortu ſolis. Uocauit nomē meū: et
adducet mgr̄atꝰ q̄ſi lutū: ꝛ velut plaſtes
cōculcans humū. Quis annūciauit ab
exordio vt ſciamꝰ: ꝛ a principio vt dica
mus: iuſtus es? Nō eſt annūciās neqꝫ ꝑ
dicēs: neqꝫ audiēs ſermōes vr̄os. Pri-
mus ad ſion dicet: ecce adſum: et hieru
ſalēꝫ euāgeliſtā dabo. Et vidi: ꝛ nō erat
ex iſtꝭ q̇ſq̄ꝫ q̇ iiret ꝯſiliū: et interrogatꝰ
rn̄deret verbū. Ecce oēs iiuſti: et vana
opa eoꝝ: vētꝰ ꝛ inane ſimulacra eorū.
E ‖ Cce ſeruus meꝰ: ſuſcipiā XLII
e eū: electꝰ meus: cōplacuit ſibi in
illo aīa mea: Dedi ſp̄m meū ſup
eum: iudiciū gentibꝰ ꝓferet. Nō clama-
bit: neqꝫ accipiet ꝑſonā: nec audieť vox
eius foris. Calamū quaſſatū nō cōteret
ꝛ linū fumigās nō extinguet. In verita
te educet iudiciū: nō erit triſtꝭ neqꝫ tur
bulentꝰ donec ponat in terra iudiciū: ꝛ
legem eiꝰ inſule expectabūt. Hec dicit
dn̄s deꝰ creans celos et extendens eos:
firmās terrā et que germināt ex ea: dās
flatū pplo q̇ eſt ſup terrā: et ſp̄m calcā-
tibus eam. Ego dn̄s vocaui te in iuſti-
cia: et apprehēdi manū tuaꝫ: et ſeruaui
te ‖ Et dedi te in fedus ppli: in lucē gē- 9.b
tium: vt apires oculos cecoruꝫ: et edu-
ceres de ꝯcluſione vinctū: de domo car
cerꝭ ſedentes in tenebris Ego dn̄s hoc
eſt nomē meū ‖ Gloriā meā alteri nō da 8.b

boꝛet laudē meā ſculptilibus. Que pri-
ma fuerunt ecce venerunt: noua q̄ȝ ego
ānūcio: anteq̄ȝ oꝛianꝰ audita vobis fa
14. ciam‖ Cātate dn̄o cāticū nouū: laus eiꝰ
ab extremis terre. Qui deſcēditis ī ma-
re et plenitudo eiꝰ: inſule: et habitoꝛes
earū. Leuetꝰ deſertū ⁊ ciuitates eius in
domibꝰ habitabit cedar. Laudate habi
tatoꝛes petre: de vertice mōtiuȝ clama-
būt. Ponēt dn̄o gloriā: et laudeȝ eiꝰ in
inſulis nūciabūt. Dn̄s ſicut foꝛtꝭ egre-
dietur: ſicut vir p̄liatoꝛ ſuſcitabit celū
C Uociferabitꝰ et clamabit: ſup̄ īimicos
ſuos cōfoꝛtabitꝰ. Tacui: ſemp̄ ſilui: pati
ens fui: ſicut parturiēs loq̄r. Diſſipabo
et abſoꝛbebo ſimul. deſertos faciā mon
tes et colles: et oē germē eoꝝ exiccabo
Ponā flumina ī inſulas: et ſtagna are-
faciā. Et educā cecos in viā quā neſci-
unt: ⁊ in ſemitꝭ quas ignoꝛauerūt am-
bulare eos faciā. Ponā tenebras coꝛaȝ
eis lucē ⁊ praua in recta. Hec verba fe-
ci eis: ⁊ nō dereliqui eos. Cōuerſi ſūt re
troꝛſū. Cōfundanꝰ ꝯfuſiōe qui cōfidūt ī
ſculptili: q̄ dicūt cōflatili vos dij̄ noſtri
Surdi audite: ⁊ ceci intuemī ad viden-
dū? Quis cecus niſi ſeruꝰ meꝰ: et ſurdꝰ
niſi ad quē nūcios meos miſi? Quis ce
cus niſi qui venūdatꝰ eſt? Et quis cecus
D niſi ſeruus dn̄i? Qui vides ml̄ta: nonne
cuſtodies? Qui ap̄tas habes aures: nō-
ne audies? Et dn̄s voluit vt ſctificaret
eū: ⁊ magnificaret legē et extolleret: ip-
ſe aūt pp̄ls direptꝰ ⁊ vaſtatꝰ. Laqueꝰ iu-
uenū oēs: ⁊ in domibꝰ carcerū abſcōdi
ti ſūt. Facti ſūt in rapinā: nec eſt q̄ eru-
at: in direptionē: nec eſt q̄ dicat: redde.
Quis eſt in vobis q̄ audiat hoc: atten-
dat et auſcultet futura? Quis dedit ī di
reptionē iacob: ⁊ iſrl̄ vaſtātibus? Non-
ne dn̄s ip̄e cui peccauimꝰ? Et noluerūt
in vijs eius ambulare: ⁊ nō audierūt le
gem eiꝰ. Et effudit ſup̄ eū indignatio-
nem furoꝛis ſui et foꝛte bellū: ⁊ cōbuſſit
eum in circuitu ⁊ nō cognouit et ſuccē
dit eum ⁊ nō intellexit. XLIII
A T nūc hec dicit dn̄s creans te ia
e cob: et foꝛmās te iſrael. Noli ti-
mere q2 redemi te: ⁊ vocaui noīe
tuo. Meus es tu. Cū trāſieris p̄ aquas:
tecū ero: ⁊ flumina nō op̄ient te. Cū am
bulauerꝭ in igne nō cōbureris: ⁊ flāma
nō ardebit in te: q2 ego dn̄s deꝰ tuꝰ ſan-
ctus iſrl̄ ſaluatoꝛ tuꝰ. Dedi ꝓpitiatio-
neȝ tuā egyptū: ⁊ ethiopiā et ſaba ꝓ te.
Ex quo honoꝛabilis factus es in oculis
meis ⁊ glorioſus: ego dilexi te. Et dabo
hoīes ꝓ te: ⁊ populos ꝓ aīa tua.‖ Noli S.41.e
timere q2 ego tecū ſum. Ab oriente ad-
ducam ſemen tuū: ⁊ ab occidēte ꝯgrega
bo te. Dicam aquiloni da: ⁊ auſtro: no-
li ꝓhibere. Affer filios meos de lōginq̄:
⁊ filias meas ab extremis t̄re. Et oēm
q̄ inuocat nomē meū: ī gloriā meā crea
ui eū foꝛmaui eū: et feci eū. Educ foras B
pp̄lm cecū ⁊ oculos habētē: ſurdū: ⁊ au
res ei ſūt. Oēs gētes ꝯgregate ſūt ſiml̄:
⁊ collecte ſūt tribꝰ. Quis ī vobis annū-
ciet iſtud: ⁊ q̄ prima ſūt audire vos faci
et? Dent teſtes eoꝝ ⁊ iuſtificētꝰ: ⁊ audi-
ant et dicant. Uere vos teſtes mei dicit
dn̄s: ⁊ ſeruꝰ meus quē elegi: vt ſciatis ⁊
credatꝭ mihi: et intelligatis q2 egoipſe
ſum. Ante me nō eſt foꝛmatꝰ deꝰ: ⁊ poſt
me nō erit.‖ Ego ſum: ego ſuȝ dn̄s: ⁊ nō Oſee.13.b.
eſt abſq̄ȝ me ſaluatoꝛ. Ego annūciaui ⁊
ſaluaui: auditū feci: et nō fuit in vobis
alienꝰ. Uos teſtes mei dicit dn̄s: ⁊ ego
deus. Et ab initio egoipſe: et non eſt q̄
de manu mea eruat. Op̄aboꝛ: ⁊ quis au-
tet illud? Hec dicit dn̄s redemptoꝛ ve-
ſter ſanctꝰ iſrael. Propter vos emiſi ba- C
bylonem: ⁊ detraxi vectos vniuerſos et
chaldeos in manibus ſuis gloriantes.
Ego dn̄s ſanctus veſter: creans iſrl̄: rex
veſter. Hec dicit dn̄s qui dedit in mari
viam: ⁊ in aquis toꝛrētibꝰ ſemitā. Qui
eduxit quadrigā ⁊ equū: agmen et robu
ſtum. Simul obdoꝛmierunt nec reſur-
gent: ⁊ cōtriti ſūt quaſi linuȝ: ⁊ extincti
ſūt. Ne memineritis prioꝛū: ⁊ antiqua
ne itueamī‖ Ecce ego facio noua: ⁊ nūc 2.Coꝝ.5.d
oꝛienꝰ: vtiq̄ȝ cognoſcetis ea. Ponaȝ in Apoc.21.b
deſerto viā: et in inuio flumina. Et glo
rificabit me beſtia agri: dracones ⁊ ſtru
tiones: q2 dedi in deſerto aquas: et flu-
mina in inuio: vt dareȝ potū pp̄lo meo
electo meo. Populū iſtum foꝛmaui mi-
hi: laudem meā narrabit. Nō me inuo- D
caſti iacob nec laboꝛaſti ī me iſrael. Nō
obtuliſti mihi arieteȝ holocauſti tui: ⁊
victimis tuis nō glorificaſti me. Nō te
ſeruire feci in oblatione: nec laboꝛem ti
bi prebui ī thure. Nō emiſti mihi argē-
to calamū: ⁊ adipe victimarū tuarū nō
inebriaſti me. Uerūtamē ſeruire me fe-
ciſti in peccatis tuis: p̄buiſti mihi labo
rem in iniquitatibꝰ tuis. Ego ſum: ego
ſum ipſe: qui deleo iniquitates tuas ꝓ-
pter: ⁊ peccatoꝛū tuoꝛū nō recoꝛdaboꝛ.
Reduc me in memoriā et iudicemur ſi-
mul: narra ſi q̄d habes vt iuſtificeris.

Pater tuus prim⁹ peccauit: ⁊ interꝑtes
tui ꝑuaricati sūt in me. Et ꝯtaminaui
principes scōs: dedi ad internitionē ia
cob: et israel in blasphemiā. XLIIII

e A Et nunc audi iacob serue me⁹:
⁊ israel quē elegit. Hec dicit do
minus faciens ⁊ formans te: ab
Hiere.30.b vtero auxiliator tu⁹ || Noli timere serue
et.46.g. me⁹ iacob: ⁊ rectissime quē elegi. Effun
dam eni aquas sup sitientē et fluenta
sup aridā. Effundā spm̄ meū sup semē
tuū: ⁊ bn̄dictionē meā sup stirpē tuā: ⁊
germinabūt inter herbas q̄si salices iu-
xta preterfluentes aquas. Iste dicet dn̄i
ego sum: ⁊ ille vocabit i noīe iacob. Et
hic scribet manu sua dōio: et in noīe
israel assimilabit. Hec dicit dn̄s rex isrl'
S.41.b. et ⁊ redēptor eius: dn̄s exercituū || Ego pri
j.48.b mus ⁊ ego nouissim⁹: ⁊ absq; me nō est
Apoc.1.b deus. Quis similis mei? Vocet ⁊ annū
et.22.c ciet: et ordinē exponat mihi. Ex quo cō
stitui mihi pplm antiquū. Vētura ⁊ q̄
futura sūt annūciet eis. Nolite timere:
neq; cōturbemi. Ex tūc audire te feci: ⁊
annūciaui. Vos estis testes mei. Nun-
B quid est de⁹ absq; me: et formator quē
ego nō nouerim? Plaste idoli oēs nihil
sūt: ⁊ amātissima eoꝝ nō proderūt eis.
Ipsi sūt testes eoꝝ: quia nō vidēt neq;
intelligunt: vt cōfundant. Quis forma
uit deum: ⁊ sculptile cōflauit: ad nihil
vtile? Ecce oēs participes eius confun
dentur. Fabri enim sūt ex hoībus. Con-
uenīet eni oēs: stabūt ⁊ pauebūt: ⁊ con
fundent simul. Faber ferrari⁹ lima ope
ratus est i prunis ⁊ i malleis formauit
illd: ⁊ opat⁹ i brachio fortitudinis sue.
Esuriet et deficiet: nō bibet aquā ⁊ las-
Sap.13.c. sescet. || Artifex lignari⁹ extēdit normā
formauit illud in runcina. Fecit illud:
in angularib⁹: ⁊ i circino tornauit illd
⁊ fecit imaginē viri quasi speciosum ho
minē habitātem in domo. Succidit ce
dros: tulit ilicem et quercum q̄ steterat
inter ligna saltus. Plātauit pinū quā
C pluuia nutriuit: ⁊ facta est hoībus i fo-
cum. Sūpsit ex eis et calefact⁹ est: ⁊ suc
cēdit ⁊ coxit panes: de reliquo aūt opa
tus est deū et adorauit: fecit sculptile: ⁊
curuat⁹ est ante illud. Mediū eius com
bussit igni: et de medio eius carnes co-
xit. Comedit pulmētum ⁊ saturatus ē:
et calefactus est: ⁊ dixit. Vah calefact⁹
sum: vidi focū. Reliquū aūt eius deū fe
cit et sculptile sibi. Curuat ante illud ⁊
adorat illud et obsecrat: dicens: Libera
me: qꝛ deus meus es tu. Nescierūt neq;
intellexerūt. Obliti eni sūt ne videant
oculi eorum: et ne intelligant in corde
suo. Non recogitant in mente sua: neq;
cognoscūt neq; sentiūt vt dicant. Me-
dietatē ei⁹ cōbussi igni et coxi sup car-
bones eius panes: coxi carnes et come-
di: ⁊ de reliquo eius idolū faciam? An-
te truncum ligni ꝓcidam? Pars ei⁹ ci-
nis est. Cor insipiens adorabit illud: et
nō liberabit aiam suam: neq; dicet for-
te mendaciū est in dextera mea. Memē
to horum iacob ⁊ israel: quoniā seruus
meus es tu. Formaui te: seruus me⁹ es
tu israel: non obliuiscaris mei. Deleui
vt nubem iniquitates tuas: ⁊ quasi ne-
bulam peccata tua. Reuertere ad me:
quoniā redemi te. Laudate celi quoniā
misericordiam fecit dominus: iubilate
extrema terre. Resonate montes lauda
tionē: saltus et omne lignū eius. Quo-
niam redemit dominus iacob: et israel
gloriabit. Hec dicit dn̄s redemptor tu⁹
et formator tuus ex vtero. Ego sum do
minus faciens omnia: extendens celos
solus: stabiliens terram et nullus me-
cum. Irrita faciens signa diuinorum:
et ariolos in furorem vertens. Conuer-
tens sapientes retrorsum et scientiam
eorum stultam faciens. Suscitans ver-
bum serui sui: et consilium nūciorū su-
orum complens. Qui dico hierusalem
habitaberis: ⁊ ciuitates iude edificabi
mini: et deserta eius suscitabo. Qui di
co ꝓfundo desolare: ⁊ flumina tua are
faciam. Qui dico cyro pastor meus es:
⁊ oēs volūtatē meā cōplebis. Qui dico
hierlm edificaberis: ⁊ tēplo fundaberis.

h Ec dicit dn̄s christo meo XLV
cyro cuius apprehendi dexterā
vt subiiciam ante faciem eius
gentes ⁊ dorsa regum vertam. Et ape-
riam coram eo ianuas: et porte nō clau
dentur. Ego ante te ibo: et gloriosos
terre humiliabo. Portas ereas conte-
ram: et vectes ferreos confringam. Et
dabo tibi thesauros absconditos: et ar
chana secretorum vt scias quia ego do-
minus: qui voco nomen tuū deus isrl'
ꝓpter seruum meū iacob et israel ele-
ctum meum. Et vocaui te nomine tuo.
assimilaui te: et nō cognouisti me. Ego
dominus: ⁊ non est amplius. Extra me
non est deus. Accinxi te: et non cogno-
uisti me: vt sciant hi qui ab ortu solis
et qui ab occidente: quoniā absq; me

non eſt deus. Ego dñs ꝛ nõ eſt alter: for-
mans lucẽ: ꝛ creãs tenebꝛas: faciẽs pa-
cem: ꝛ creans malũ. Ego dñs faciẽs om
nia hec. Roꝛate celi deſuꝑ ꝛ nubes plu-
ant iuſtũ: aperiať terra ꝛ germinet ſal-
uatoꝛem: ꝛ iuſticia oꝛiť ſimul. Ego do-
minꝰ creaui eum. Ue qui cõtradicit fa-
ctoꝛi ſuo: teſta de ſamijs terre. ‖ Nũquid
dicet lutũ figulo ſuo: quid facis ꝛ opus
tuũ abſqꝫ manibꝰ eſt? ‖ Ue qui dicit pa-
tri: quid generas: ꝛ mulieri quid partu-
ris? Hec dicit dñs ſanctꝰ iſrael: plaſtes
eius. Uentura interrogate me: ſuꝑ fili-
os meos ꝛ ſuꝑ opus manuũ mearũ mã-
date mihi. Ego feci terrã: ꝛ hoїem ſuper
eam creaui. Ego ꝛ manus mee tetende-
rũt celos: ꝛ omni militie eoꝝ mandaui.
Ego ſuſcitaui eũ ad iuſticiã: ꝛ oẽs vias
eius dirigã. Ipſe edificabit ciuitatẽ me
am: ꝛ captiuitatẽ meam dimittet nõ in
precio neqꝫ in muneribꝰ dicit dominus
deus exercituum. Hec dicit dñs. Laboꝛ
egypti ꝛ negociatio ethiopie ꝛ ſabaim vi
ri ſublimes: ad te tranſibũt ꝛ tui erunt.
Poſt te ambulabũt: vincti manicis per
gent: ꝛ te adoꝛabunt teqꝫ depcabuntur.
Tm̃ in te eſt deꝰ: ꝛ nõ eſt deus abſqꝫ te.
Uere tu es deꝰ abſconditus: deus iſrael
ſaluatoꝛ. Confuſi ſunt ꝛ erubuerũt oms
ſimul: abierunt in confuſione fabꝛicato
res erroꝝ. Iſrael ſaluatus eſt in dño ſa-
lute eterna. Non cõfundemini ꝛ nõ eru
beſcetis vſqꝫ in ſeculum ſeculi: quia hec
dicit dominꝰ creans celos. Ipſe deꝰ foꝛ-
mans terraȝ ꝛ faciens eam: ipſe plaſtes
eius. Non in vanũ creauit eam: vt habi
taretur foꝛmauit eã. Ego dominꝰ ꝛ non
eſt alius. Nõ in abſcondito locutꝰ ſum:
D in loco terre tenebꝛoſo. Non dixi ſemi-
ni iacob fruſtra: querite me. Ego domi-
nus loquẽs iuſticiã: annuncians recta.
Cõgregamini ꝛ venite: ꝛ accedite ſimul
qui ſaluati eſtiȝ ex gentibꝰ. Neſcierunt q̃
leuant ſignũ ſculpture ſue: ꝛ rogant do-
minũ nõ ſaluantẽ. Annũciate ꝛ venite:
ꝛ cõſiliamini ſimul. Quis auditũ fecit
hoc ab initio? Ex tunc ꝑdixi illud. Nun
quid nõ ego dñs: ꝛ nõ eſt vltra deꝰ abſ-
qꝫ me? Deus iuſtꝰ et ſaluans nõ eſt ꝑter
me. Cõuertimini ad me ꝛ ſalui eritiȝ oẽs
fines terre: quia ego deꝰ ꝛ non eſt alius
‖ In memetipſo iuraui: egredieť de oꝛe
meo iuſticie verbũ: ꝛ nõ reuerteť: qꝛ mi
hi curuabiť omne genu: ꝛ iurabit omnis
lingua. Ergo in dño dicet. Mee ſunt iu-
ſticie ꝛ imperiũ. Ad eũ venient: ꝛ cõfun
dentur oẽs qui repugnant ei. In domi-
no iuſtificabiť ꝛ laudabiť omne ſemen
iſrael. XLVI
c Onfractus eſt bel: contritꝰ eſt na- A
bo: facta ſunt ſimulacra eoꝝ be-
ſtijs ꝛ iumẽtis. Onera vr̃a graui ponde
re vſqꝫ ad laſſitudinẽ ꝯtabuerũt: ꝛ cõtri
ta ſunt ſimul. Nõ potuerũt ſaluare poꝛ-
tantẽ: ꝛ aїa eoꝝ ĩ captiuitatẽ ibit. Au
dite me domꝰ iacob: ꝛ omñe reſiduũ do-
mus iſrł. Qui poꝛtamini a meo vtero: q̃
geſtamini a mea vulua. Uſqꝫ ad ſenectã B
egoipſe: et vſqꝫ ad canos ego poꝛtabo.
Ego feci ꝛ ego feram: ego poꝛtabo ꝛ ſal-
uabo ‖ Cui aſſimilaſtis me ꝛ adequaſtis: Eſa.40.f.
ꝛ cõparaſtis me ꝛ feciſtis ſimilem? Qui
confertis aurũ de ſacculo: ꝛ argentũ ſta
tera ponderatis. Conducẽtes artificẽ vt
faciat deũ ꝛ procidunt ꝛ adoꝛãt ‖ Poꝛtãt Baruch.6.e
in illũ in humeris geſtantes: ꝛ ponẽtes
in loco ſuo. Et ſtabit: ac de loco ſuo non C
mouebitur. Sed ꝛ cum clamauerint ad
eum nõ audiet: de tribulatione non ſal-
uabit eos. Mementote iſtud ꝛ ꝯfunda-
mini: redite ꝑuaricatoꝛes ad coꝛ. Recoꝛ-
damini pꝛioꝛis ſeculi: quoniaȝ ego ſum
deus ꝛ nõ eſt vltra deus: nec eſt ſimilis
mei annũcians ab exoꝛdio nouiſſimũ: ꝛ
ab initio que necdũ facta ſunt: dicens.
Conſiliũ meũ ſtabit: et oĩs volũtas mea D
fiet. Uocans ab oꝛiente iuſtuȝ ꝛ de terra
longinqua virũ volũtatis mee. Et locu
tus ſum ꝛ adducam illud: creaui ꝛ faciã
illud. Audite me duro coꝛde: qui longe
eſtis a iuſticia. Prope feci iuſticiam me
am: non elongabiť: ꝛ ſalus mea nõ mo-
rabitur. Dabo in ſion ſalutem ꝛ in iſra
el gloꝛiam meam: XLVII
Eſcende: ſede in puluere virgo fi A
d lia babylon: ſede in terra. Nõ eſt
ſolium filie chaldeoꝝ: quia vltra
nõ vocaberis mollis ꝛ tenera. Tolle mo
lam ꝛ mole farinam: denuda turpitudi-
nem tuam. Diſcooperi humerum reue-
la crura: tranſi flumina. ‖ Reuelabiť ig- Naum.3.b.
nominia tua: ꝛ videbiť opꝓbꝛiũ tuũ.
Ultionem capiã: ꝛ non reſiſtet mihi ho-
mo. Redemptoꝛ noſter dñs exercituum:
nomen illius ſanctꝰ iſrael: Sede tacens B
ꝛ intra in tenebꝛas filia chaldeoꝝ: quia
non vocaberis vltra dña regnoꝝ. Ira-
tus ſum ſuꝑ ppl̃m meũ: cõtaminaui he-
reditatẽ meam: ꝛ dedi eos in manu tua
Non poſuiſti eis miſcdias. Suꝑ ſenem
aggrauaſti iugũ tuũ valde: ꝛ dixiſti. In
ſempiternum ero dña. Non poſuiſti hec

ſup cor tuū:neq recordata es nouiſſimi tui. Et nūc audi hec delicata: ⁊ habitās confidenter: que dicis in corde tuo ego ſum: ⁊ nō eſt preter me amplius. Nō ſedebo vidua: ⁊ ignorabo ſterilitatē. Uenient tibi duo hec ſubito in die vna ſterilitas ⁊ viduitas. Uniuerſa venerūt ſup te ppter multitudinē maleficiorū tuorum ⁊ ppter duritiā incantatorū tuorum vehementer. Et fiduciā habuiſti in malicia tua: ⁊ dixiſti: Non eſt qui videat me.

C

Hiere. 49. c ‖Sapiētia tua ⁊ sciētia tua hec decepit te. Et dixiſti in corde tuo. Ego ſum: ⁊ pter me non eſt altera. Ueniet ſup te malum ⁊ neſcies ortū eius: ⁊ irruet ſup te calamitas quā nō poteris expiare. Ueniet ſup te repente miſeria quā neſcies. Sta cū incantatoribus tuis ⁊ cū multitudine maleficiorū tuorū in quibus laboraſti ab adoleſcentia tua: ſi forte quid proſit tibi: aut ſi poſſis fieri fortior. Defeciſti i multitudine conſiliorum tuorum. Stent ⁊ ſaluēt te augures celi q̄ cōtemplabantur ſidera ⁊ ſupputabant menſes: vt ex eis annunciarent ventura tibi. Ecce facti ſunt q̄ſi ſtipula: ignis cōbuſſit eos. Non liberabunt aiam ſuā de manu flāme: nō ſunt prune quibus calefiant: nec focus vt ſedeant ad eum. Sic facta ſunt tibi: in quibuſcū laborauera. Negociatores tui ab adoleſcentia tua: vnuſquiſq in via ſua errauerūt: Non eſt qui ſaluet te.

D

A

XLVIII

a Udite hec domus iacob q̄ vocamini noīe iſrael; ⁊ de aquis iuda exiſtis: qui iuratis in nomie dn̄i: ⁊ dei iſrael recordamini non in veritate neq in iuſticia. De ciuitate eni ſancta vocati ſunt: ⁊ ſup deū iſrael cōſtabiliti ſunt. Dn̄s exercituū nomē eius. Priora extunc annunciaui ⁊ ex ore meo exierūt: ⁊ audita feci ea: repente operatus ſum ⁊ venerūt. Sciui eni quia durus es tu: ⁊ neruus ferreus ceruix tua: ⁊ frons tua erea. Predixi tibi extūc: anteq venirēt indicaui tibi: ne forte diceres. Idola mea fecerūt hec: ⁊ ſculptilia mea ⁊ cōflatilia mandauerūt iſta. Que audiſti vide omia. Uos autē nō annūciaſtis. Audita tibi feci noua extūc ⁊ cōſeruata ſūt que neſcis. Nūc creata ſunt ⁊ nō extūc: ⁊ ante diem: ⁊ nō audiſti ea: ne forte dicas: ecce ego cognoui ea. Neq audiſti neq cognouiſti neq extūc aperta ē auris tua. Scio eni q̄ puaricans puaricaberis: ⁊ tranſgreſſorē ex vtero vocaui te Propter nomē meū longe faciā furorem

B

meū: ⁊ laude mea infrenabo te ne intereas. Ecce excoxi te ſed nō quaſi argentū: elegi te i camino paupertatis. Propter me ppter me faciā: vt nō blaſphemer: ‖⁊ gloriā meā alteri nō dabo. Audi me iacob: ⁊ iſrael quē ego voco ‖Egoipſe: ego primus ⁊ ego nouiſſimus. Manus quoq mea fundauit terrā: ⁊ dextera mea menſa eſt celos. Ego vocabo eos: ⁊ ſtabūt ſimul. Cōgregamini omēs vos ⁊ audite. Quis de eis annūciauit hec? Dn̄s dilexit eū: faciet volūtatē ſuā in babylone: ⁊ brachiū ſuū in chaldeis. Ego ego locutus ſum ⁊ vocaui eū: adduxi eū et directa eſt via eius. Accedite ad me: ⁊ audite hoc. Nō a principio in abſcōdito locutus ſum. Ex tempe anteq fierent ibi eram: ⁊ nūc dn̄s deus miſit me ⁊ ſpūs eius. Hec dicit dn̄s deus redemptor tuus ſctūs iſrael. Ego dn̄s deus tuus docens te vtilia: gubernans te in via q̄ ambulas. Utinā attendiſſes mādata mea. Facta fuiſſet ſicut flumen pax tua: et iuſticia tua ſicut gurgites maris. Et fuiſſet quaſi harena ſemen tuum: ⁊ ſtirps vteri tui vt lapilli eius. Nō interiſſet ⁊ nō fuiſſet attritum nomē eius a facie mea. Egredimini de babylone: fugite a chaldeis. In voce exultatiōis annūciate: auditū facite hoc: ⁊ efferte illud vſq ad extrema terra. Dicite: Redemit dn̄s ſeruū ſuū iacob. Non ſitierunt in deſerto cū educeret eos. Aquā de petra produxit eis: ⁊ ſcidit petrā ⁊ fluxerunt aque ‖Nō eſt pax impijs dicit dominus.

D

XLIX

a Udite inſule: ⁊ attendite ppli de longe. Dn̄s ab vtero vocauit me: de ventre mr̄is mee recordatus eſt nomis mei: ⁊ poſuit os meū quaſi gladium acutum: in vmbra manus ſue protexit me: ⁊ poſuit me ſicut ſagittā electam. In pharetra ſua abſcondit me: ⁊ dixit mihi Seruus meus es tu iſrael: q̄ in te glorificabor. Et ego dixi: In vacuū laboraui: ſine cauſa ⁊ vane fortitudinē meā conſumpſi. Ergo iudiciū meū cū dn̄o ⁊ opus meū cū deo meo. Et nūc. Hec dicit dn̄s formās me ex vtero ſeruū ſibi: vt reducā iacob ad eū: ⁊ iſrael non congregabitur. Et glorificatus ſum in oculis dn̄i: ⁊ deus meus factus eſt fortitudo mea. Et dixit: Paruum eſt vt ſis mihi ſeruus ad ſuſcitādas tribus iacob: ⁊ feces iſrael conuertēdas ‖ Dedi te in lucem gentium: vt ſis ſalus mea vſq ad extremū terre. Hec dicit dn̄s: redemptor iſrael: ſanctus eius: ad cōtemptibilem

A

B

anſam ad abominatã gentẽ:ad ſeruum
dñoꝝ.Reges videbũt ⁊ conſurgẽt prin-
cipes ⁊ adorabunt ꝓpter dñm qꝛ fidelis
eſt:⁊ ſanctuꝫ iſrael q̃ elegit te. Hec dicit
dñs‖ In tempe placito exaudiui te:⁊ in
die ſalutis auxiliat⁹ ſum tui. Et ſerua-
ui te ⁊ dedi te i fedus ppłi vt ſuſcitares
terram ⁊ poſſideres hereditates diſſipa-
tas:vt diceres his qui vincti ſũt:exite:⁊
his q̃ in tenebris:reuelamini. Sup vias
paſcent̃ ⁊ in oibus planis paſcue eorũ.
‖Nõ eſuriẽt neqꝫ ſitient:et non pcutiet
eos eſtus ⁊ ſol:qꝛ miſerator eorum reget
eos:⁊ ad fontes aquaꝝ potabit eos. Et
ponã omẽs mõtes meos in viã: ⁊ ſemi-
te mee exaltabunt̃. Ecce iſti delonge ve
niẽt:⁊ ecce illi ab aquilone ⁊ mari:⁊ iſti
de terra auſtrali. Laudate celi et exulta
terra:iubilate montes laudẽ‖quia con-
ſolat⁹ eſt dñs ppłm ſuũ: ⁊ pauperũ ſuo-
rũ miſerebit̃. Et dixit ſion: dereliq̃t me
dñs:⁊ domin⁹ oblit⁹ eſt mei. Nunquid
obliuiſci poteſt mlier infantẽ ſuũ:vt nõ
miſereat̃ filio vteri ſui? Et ſi illa oblita
fuerit:ego tñ nõ obliuiſcar tui. Ecce in
manib⁹ meis deſcripſi te:muri tui corã
E oculis meis ſemp. Venerunt ſtructores
tui:deſtruentes te ⁊ diſſipantes:a te exi-
bunt‖Leua in circuitu oculos tuos ⁊ vi
de:⁊ omẽs iſti cõgregati ſunt: venerũt ti
bi. Viuo ego dicit dñs:qꝛ oibus his ve-
lut ornamẽto veſtieris ⁊ circũdabis ti-
bi eos quaſi ſponſa. Quia deſerta tua et
ſolitudinis tue ⁊ terra ruine tue:nũc an
guſta erũt p̄ habitatorib⁹ ⁊ longe fuga-
bunt̃ qui abſorbebant te. Adhuc dicẽt
in aurib⁹ tuis filij ſterilitatis tue. An-
F guſtus eſt mihi loc⁹: fac ſpatiuꝫ mihi vt
habiteꝫ. Et dices in corde tuo. Quis ge-
nuit mihi iſtos? Ego ſterilis ⁊ non pari
ens trãſmigrata ⁊ captiua:et iſtos quis
enutriuit? Ego deſtituta ⁊ ſola:⁊ iſti vbi
hic erant? Hec dicit dñs deus. Ecce le-
uabo ad gentes manũ meaꝫ:⁊ ad ppłos
exaltabo ſignũ meuꝫ. Et offerent filios
ſuos in vlnis:⁊ filias ſuas ſup humeros
portabunt. Et erunt reges nutricij tui:
⁊ regine nutrices tue. Vultu i terra de-
G miſſo adorabunt te:⁊ puluerẽ pedũ tu-
orũ lingent. Et ſcies quia ego dñs:ſup
quo nõ confundent̃ qui expectãt eum.
Nũquid tollet̃ a forti preda: aut qđ ca-
ptuꝫ fuerit a robuſto ſaluũ eſſe poterit?
Quia hec dicit dñs. Equideꝫ ⁊ captiui-
tas a forti tolletur:⁊ quod ablatũ fuerit
a robuſto ſaluabit̃. Eos vero qui iudi-
cauerunt te ego iudicabo:et filios tuos
ego ſaluabo. Et cibabo hoſtes tuos car
nibus ſuis:⁊ quaſi muſto ſanguine ſuo
inebriabunt̃. Et ſciet omis caro qꝛ ego
domin⁹ ſaluans te:et redemptor tu⁹ for
tis iacob. L
h Ec dicit dñs. Quis ẽ hic liber re A
pudij matris vr̃e:quo dimiſi eã?
Aut quis eſt creditor meus: cui vẽdidi
vos? Ecce eni in iniquitatib⁹ veſtrꝫ ven
diti eſtis ⁊ in ſcelerib⁹ veſtris dimiſi ma
trẽ veſtrã:qꝛ veni ⁊ nõ erat vir: vocaui ⁊
nõ erat qui audiret‖Nũquid abbreuia- ĩ.59.a
ta ⁊ paruula facta eſt man⁹ mea vt non
poſſim redimere:aut nõ eſt in me virtus
ad liberandũ? Ecce in increpatiõe mea B
deſertum faciã mare:ponã flumia in ſic
cum. Computreſcent piſces ſine aqua:⁊
morient̃ in ſiti. Induaꝫ celos tenebris:
⁊ ſaccum ponã operimentũ eorũ. Domi
nus dedit mihi linguã eruditam:vt ſci-
am ſuſtentare eũ qui laſſus eſt v̓bo. Eri
git mane:mane erigit mihi aurẽ:vt au-
diã quaſi magiſtrũ. Domin⁹ de⁹ aperu-
it mihi aurẽ:ego autẽ nõ cõtradico:re-
trorſum nõ abij. Corp⁹ meũ dedi pcuti- C
entib⁹:⁊ genas meas vellentib⁹‖Facieꝫ Matth.26.g
meam nõ auerti ab increpantib⁹ ⁊ con-
ſpuentib⁹ in me. Domin⁹ de⁹ auxiliator
meus:⁊ ideo nõ ſuꝫ cõfuſus. Ideo poſui
faciem meã vt petram duriſſimã:⁊ ſcio
quoniã nõ confundar. Iuxta eſt qui iu-
ſtificat me. Quis cõtradicet mihi? Ste-
mus ſimul. Quis eſt aduerſari⁹ me⁹? Ac
cedat ad me. Ecce domin⁹ deus auxilia D
tor me⁹. Quis eſt qui cõdemnet me? Ec
ce omẽs quaſi veſtimẽtũ conterent̃:ti-
nea comedet eos. Quis ex vobis timẽs
dñm:audiens voceꝫ ſerui ſui? Quis am
bulauit in tenebris ⁊ non eſt lumen ei.
Speret in nomie dñi:⁊ innitat̃ ſup deũ
ſuum‖Ecce vos omẽs accẽdẽtes ignem Pſ.101.
accincti flammis. Ambulate in lumine
ignis veſtri:⁊ in flãmis quas ſuccendi-
ſtis. De manu mea factũ eſt hoc vobis.
In dolorib⁹ dormietis. LI
Udite me qui ſequimini qđ iu- A
a ſtum eſt:⁊ queritꝫ dñm. Attẽdi-
te ad petrã vnde exciſi eſtis:⁊ ad
cauernã laci de qua p̄ciſi eſtis. Attendi
te ad abraam patrẽ veſtrũ ⁊ ad ſaram q̃
peperit vos. Quia vnũ vocaui eũ:et be-
nedixi ei:⁊ multiplicaui eũ. Conſolabit̃
ergo dñs ſion:⁊ cõſolabit̃ omẽs ruinas
ei⁹. Et ponet deſertũ ei⁹ quaſi delitias:
⁊ ſolitudinem ei⁹ quaſi hortuꝫ domini.

B Gaudiū ⁊ leticia inuenieť in ea:gratia-
rūactio et vox laudis. Attendite ad me
ppl's me⁹:⁊ trib⁹ mea me audite. Quia
lex a me exiet:⁊ iudiciū meū in lucē po-
puloꝝ requieſcet. Prope eſt iuſt⁹ meus:
egreſſus eſt ſaluatoꝛ me⁹:⁊ bꝛachia mea
ppl'os iudicabūt. Me iſule expectabūt:
⁊ bꝛachiū meū ſuſtinebūt. Leuate in ce-
lum oculos vřos:⁊ videte ſub terra de-
oꝛſum:qꝛ celi ſicut fum⁹ liqueſcēt:⁊ ter
ra ſicut veſtimentū attereť:et habita-
C toꝛes ei⁹ ſicut hec interibūt. Salus aūt
mea i ſempiternū erit:⁊ iuſticia mea nō
deficiet. Audite me qui ſcitis iuſtū:po-
pulus me⁹ lex mea in coꝛde eoꝛū. Noli-
te timere oppꝛobꝛiū hoīm:⁊ blaſphemi-
as eoꝝ ne metuatis. Sicut eni veſtimē-
tū ſic comedet eos vermis:⁊ ſicut lanā
ſic deuoꝛabit eos tinea. Salus aūt mea
in ſempiternū erit:⁊ iuſticia mea in ge-
I.52.a nerationes generationū ‖ Conſurge con
ſurge:induere foꝛtitudinē bꝛachiū dñi.
Conſurge ſicut in dieb⁹ antiquis:in ge-
D nerationib⁹ ſeculoꝛū. Nūquid nō tu ꝑ-
cuſſiſti ſuperbū:vulneraſti dꝛaconem?
Nūquid nō tu ſiccaſti mare:aquā abyſ-
ſi vehemētis? Qui poſuiſti ꝓfundū ma-
ris viam:vt tranſirēt liberati. Et nunc
qui redempti ſunt a dño: reuertentur:⁊
venient in ſion laudātes: ⁊ leticia ſem-
piterna ſup capita eoꝛū. Gaudiū ⁊ leti-
ciā tenebūt:fugiet doloꝛ ⁊ gemit⁹. Ego
egoipſe cōſolaboꝛ vos. Quis tu vt time-
as ab homie moꝛtali et a filio homis:q̄
quaſi fenū ita areſcet:⁊ oblit⁹ es dñi fa-
ctoꝛis tui qui tetendit celos ⁊ fundauit
E terrā:⁊ foꝛmidaſti iugiter tota die a fa
cie furoꝛis ei⁹ q̄ te tribulabat:⁊ paraue-
rat ad perdendū. Ubi nunc eſt furoꝛ tri-
bulantis? Cito veniet gradiens ad ape-
riendū:⁊ nō interficiet vſq; ad interni-
tionē:nec deficiet panis eius. Ego autē
ſum domin⁹ deus tu⁹ qui cōturbo ma-
re ⁊ intumeſcūt fluctus ei⁹: dñs exerci-
tuum nomē meū. Poſui verba mea in
oꝛe tuo:⁊ in vmbꝛa man⁹ mee ꝓtexi te:
vt plantes celos ⁊ fundes terrā:⁊ dicas
F ad ſion:ppl's meus es tu. Eleuare ele-
uare:conſurge hieruſalē: que bibiſti de
manu dñi calicē ire eius. Uſq; ad fun-
dum calicis ſopoꝛis bibiſti:⁊ potaſti vſ-
q; ad feces. Nō eſt qui ſuſtentet eam ex
omib⁹ filijs quos genuit: ⁊ nō eſt q̄ ap-
pꝛehēdat manū ei⁹ ex omnibus filijs q̄s
enutriuit. Duo ſunt q̄ occurrerūt tibi.
Quis contriſtabiť ſuper te? Uaſtitas et
cōtritio ⁊ fames ⁊ gladius. Quis conſo-
labiť te? Filij tui pꝛoiecti ſunt:doꝛmie-
runt in capite oīm viarū ſicut oꝛix lla-
queatus:pleni indignatiōe dñi:increpa
tione dei tui. Idcirco audi hec pauper-
cula:⁊ ebꝛia nō a vino. Hec dicit domi-
natoꝛ tuus dñs: ⁊ de⁹ tuus qui pugna-
uit ꝓ ppl'o ſuo. Ecce tuli de manu tua
calicē ſopoꝛis:fundū calicis indignati-
onis mee. Nō adijciaſ vt bibas illū vl-
tra. Et ponā illū in manu eoꝛū q̄ te hu-
miliauerūt ⁊ dixerūt anie tue incurua-
re vt tranſeamus:⁊ poſuiſti vt terrā coꝛ
pus tuum:⁊ quaſi viam tranſeuntib⁹.
‖ Onſurge cōſurge: indue- LII
c re foꝛtitudine tua ſion. Induere
veſtimētis gloꝛie tue hieruſalem
ciuitas ſancti:qꝛ nō adijciet vltra vt ꝑ-
tranſeat ꝑ te incircūciſus ⁊ immūdus.
Excutere de puluere:cōſurge:ſede hieru
ſalē. Solue vincula colli tui captiua fi-
lia ſion:qꝛ hec dicit dñs: Gratis venun-
dati eſtis: et ſine argento redimemini.
Quia hec dicit dñs deus. In egyptū de-
ſcendit ppl's me⁹ in pꝛincipio:vt colo-
nus eſſet ibi:⁊ aſſur abſq; vlla cauſa ca-
lūniat⁹ eſt eū. Et nūc quid mihi eſt hic
dicit dñs. Quoniā ablat⁹ eſt ppl's me⁹
gratis. Dñatoꝛes ei⁹ inique agunt dicit
dñs:⁊ iugiter tota die nomē meū blaſ-
phemať. Propter hoc ſciet ppl's me⁹ no
men meū in die illa:qꝛ egoipſe qui loq̄-
bar ecce adſū. ‖ Q̄ pulchꝛi ſup montes
pedes annūciantiū ⁊ ꝑdicātis pacē:an-
nunciantiū bonū:ꝑdicantis ſalutē:dicē-
tis:Sion regnabit de⁹ tuus. Uox ſpecu
latoꝛū tuoꝛū. Leuauerūt vocē:ſimul lau
dabūt:qꝛ oculo ad oculū videbūt cū cō
uerterit dñs ſion. Gaudete ⁊ laudate ſi-
mul deſerta hieruſalē: ‖ quia cōſolat⁹ eſt
dñs ppl'm ſuū:redemit hieruſalē. Para-
uit dñs bꝛachiū ſanctū ſuū in ocul' oīm
gentiū ‖ ⁊ videbūt omēs fines terre ſalu
tare dei noſtri. Recedite recedite: exite
inde:pollutum nolite tangere. Exite de
medio ei⁹:mūdamini q̄ fertis vaſa dñi.
Quoniā nō in tumultu exibitiſ:nec i fu-
ga ꝑperabitis. Precedet eni vos dñs:⁊
congregabit vos de⁹ iſrael. Ecce intelli
get ſeruus me⁹:exaltabiť ⁊ eleuabitur ⁊
ſublimis erit valde. Sicut obſtupuerūt
ſup te multi: ſic inglorius erit inter vi-
ros inter aſpect⁹ eius:et foꝛma ei⁹ inter
filios hoīm. Iſte aſpget gētes mltas:ſu-
per ipm ꝯtinebūt reges os ſuū ‖ Quia q̄-
bus nō eſt narratū de eo viderūt:⁊ q̄ nō

audierũt cõtẽplati LIII
q ‖Uis credidit auditui noſtro: ⁊
brachiũ dñi cui reuelatũ eſt? Et
aſcẽdet ſicut virgultũ corã eo ⁊ ſicut ra
dix de terra ſitiẽti. Nõ ẽ ſpẽs ei neqꝫ de
cor. Et vidim⁹ eũ ⁊ nõ erat aſpect⁹: et
deſiderauim⁹ eũ deſpectũ ⁊ nouiſſimũ
viroꝝ: virũ doloꝝ ⁊ ſcientẽ infirmitatẽ
b Et q̃ſi abſcõdit⁹ vult⁹ ei⁹ ⁊ deſpectus:
vñ nec reputauim⁹ eũ. ‖Uere lãguores
nr̃os ipſe tulit: et dolores nr̃os ipſe por
tauit. Et nos putauim⁹ eum q̃ſi lepro-
ſum: ⁊ ꝑcuſſum a deo ⁊ humiliatũ. Ipſe
aũt vulnerat⁹ ẽ ꝓpt iniq̃tates nr̃as: at
tritus ẽ ꝓpter ſcelera noſtra. Diſcipli-
na pacis nr̃e ſup eũ: ⁊ liuore ei⁹ ſanati
ſum⁹. Oẽs nos q̃ſi oues errauim⁹: vn⁹
quiſqꝫ in viam ſuã declinauit: ⁊ poſuit
C dñs in eo iniq̃tatẽ oĩm nr̃m. Oblatus
ẽ q̄ȝ ipſe voluit: et non aperuit os. ‖Si-
cut ouis ad occiſionẽ ducetur: ⁊ q̃ſi agn⁹
corã tondẽte ſe obmuteſcet: et nõ apiet
os ſuũ. De anguſtia ⁊ de iudicio ſubla
tus eſt. Generationẽ eius quis enarra
bit? Quia abſciſus eſt de terra viuẽtiũ.
Propter ſcelus ppl'i mei ꝑcuſſi eũ. Et
dabit impios ꝓ ſepultura: et diuites ꝓ
d morte ſua: ‖ eo ꝙ iniquitatẽ nõ fecerit
neqꝫ dolus fuerit in ore eius et dñs vo
luit ꝯterere eũ ĩ infirmitate. Si poſue-
D rit ꝓ pctõ aĩam ſuã videbit ſemẽ lõge
uũ: et volũtas dñi in manu eius diri-
getur. Pro eo ꝙ laborauit aĩa ei⁹: vide
bit et ſaturabitur. In ſcĩa ſua iuſtificabit
ipſe iuſt⁹ ſeruos meos multos ⁊ iniq̃ta
tes eoꝝ ipſe portabit. Ideo diſptiã ⁊ plu
c rimos et fortiũ diuidet ſpolia: pro eo ꝙ
d tradidit in mortẽ aĩam ſuã: ‖et cũ ſcele
ratis reputat⁹ eſt. Et ipſe pctã multoꝝ
A tulit: ⁊ ꝓtranſgreſſorib⁹ rogauit LIIII
l ‖ Auda ſterilis q̃ nõ paris: decã
ta laudẽ et hinni q̃ nõ pariebatur
q̃m multi filiĵ deſerti magis q̃
eius que habebat virũ dicit dñs. Dila
ta locũ tentoriĵ tui: et pelles tabernacu
loꝝ tuoꝝ extende. Ne parcas. Longos
fac funiculos tuos: et clauos tuos con
ſolida. Ad dexterã eni et ad leuã pene-
B trabis: et ſemẽ tuũ gẽtes hereditabit: ⁊
ciuitates deſertas inhabitabit. Noli ti
mere: q̄ȝ nõ cõfunderis neqꝫ erubeſces.
Non eni te pudebit: quia ꝯfuſiõis ado
leſcẽtie tue obliuiſceris: et opprobriĵ vi
duitatis tue non recordaberis ampli⁹
Quia dñabitur tui qui fecit te: dñs exer-
cituũ nomen eius: ⁊ redẽptor tuus ſan

ct⁹ iſrl: de⁹ oĩs terre vocabitur. Quia vt
mulierem derelictã et merentẽ ſpũ vo- C
cauit te dñs: et vxorẽ ab adoleſcentia
abiectam. Dixit deus tuus. Ad punctũ
in modico dereliqui te: et in miſeratio
nibus magnis ꝯgregabo te. In momẽ
to indignationis abſcõdi faciẽ meam
parũper a te: et in miſcdia ſempiterna
miſertus ſum tui. Dixit redemptor tu⁹
dñs. Sicut in dieb⁹ noe iſtud mihi eſt:
cui iuraui ne inducerem aquas diluuiĵ
vltra ſupra terrã: ſic iuraui vt non ira
ſcar tibi et nõ increpem te. Mõtes eni
cõmouebuntur et colles cõtremiſcẽt: mi-
ſericordia aũt mea nõ recedet a te: et fe
dus pacis mee non mouebitur. Dixit mi
ſerator tuus dñs. Paupcula tempeſta
te cõuulſa abſqꝫ vlla cõſolatione: ecce
ego ſternã p ordinẽ lapides tuos: et fũ
dabo te in ſapphiris. Et ponã iaſpidẽ
ꝓpugnacula tua: et portas tuas ĩ lapi
des ſculptos: et oẽs termios tuos in la
pides deſiderabiles. Uniuerſos filios D
tuos doctos a dño et multitudinẽ pa-
cis filiĵs tuis et in iuſticia fundaberis.
Recede ꝓcul a calũnia: q̄ȝ nõ timebis
a pauore: quia nõ appropinquabit tibi
Ecce accola veniet: qui non erat mecũ
aduena quondã tuus adiungetur. Ecce
ego creaui fabrũ ſufflantẽ in igne pru
nas: et ꝓferentẽ vas ĩ opus ſuũ: ⁊ ego
creaui interfectorẽ ad diſꝑdendũ. Oẽ
vas q̃ fictũ eſt: cõtra te nõ dirigetur: et
oẽm linguã reſiſtentem tibi: in iudicio
iudicabis. Hec eſt hereditas ſuoꝝ dñi:
et iuſticia eoꝝ apud me dicit dñs.
Mnes ſitiẽtes venite LV A
o ad aq̃s et q̃ nõ habetis argẽtũ
ꝓperate: emite et comedite. ‖Ue Apoc. 22. d.
nite emite abſqꝫ argento et abſqꝫ vlla
cõmutatione: vinũ et lac. Quare appẽ-
ditis argentũ nõ in panib⁹: et laborem
vr̃m nõ in ſaturitate? Audite audien-
tes me et comedite bonũ: et delectabitur
in craſſitudie aĩa vr̃a. Inclinate aurem
vr̃am et venite ad me: audite et viuet
aĩa vr̃a: et feriã vobiſcũ pactũ ſẽpit̃nũ:
miſcdias dauid fideles. Ecce teſtẽ po- B
pulis dedi eũ ducẽ ac p̃ceptorẽ gẽtib⁹:
Ecce gentem quã neſciebas vocabis: ⁊
gentes que nõ ꝯgnouerũt te: ad te cur-
rent: ꝓpter dñm deũ tuũ et ſcm̃ iſrael:
quia glorificauit te. Querite dñm dum
inueniri poteſt: inuocate eũ dũ ꝓpe eſt:
Derelinquat impius viam ſuam: et vir
iniquus cogitationes ſuas: ⁊ reuertatur

ad dñm ⁊ miſerebiꝛ eius:et ad deuz no
ſtrum quoniã multus eſt ad ignoſcen-
C dũ. Non eni cogitatiões mee cogitatio
nes veſtre:neq; vie veſtre vie mee dicit
dñs. Quia ſicut exaltanꝛ celi a terra.
ſic exaltate ſunt vie mee a vĳs veſtris:
et cogitationes mee a cogitationib⁹ ve
ſtris. Et quõ deſcendit imber ⁊ nix ð ce
lo ⁊ illuc vltra nõ reuertiꝛ: ſꝫ inebriat
terrã et infundit eã ⁊ germiare eã facit
et dat ſemẽ ſerẽti:⁊ panẽ comedẽti: ſic
erit verbũ meũ qð egredieꝛ de ore meo
D Nõ reuerteꝛ ad me vacuũ:ſed faciet q̃-
cunq; volui:⁊ ꝓſperabiꝛ in his ad que
miſi illud. Quia in leticia egrediemi:
⁊ in pace deducemi. Mõtes ⁊ colles cã-
tabũt corã vobis laudẽ:et oĩa ligna re
gionis plaudẽt manu. Pro ſaliuncula
aſcendet abies:⁊ ꝑ vrtica creſcet myr
tus. Et erit dñs noiat⁹ in ſignũ eternũ
qð non auferetur. LVI
A Ec dicit dñs. Cuſtodite iudiciũ
c et facite iuſticiã:qꝛ iuxta eſt ſa-
luſ mea vt veniat:⁊ iuſticia mea
vt reueletur. Beatus vir qui facit hoc
at fili⁹ hoïs q̃ apprehẽdet iſtud. Cuſto-
dienr ſabbatũ ne polluat illud:cuſtodi
ens manus ſuas:ne faciet oẽ malũ. Et
nõ dicat filius aduene q̃ adheret dño
B dicens. Sepatione diuidet me dñs a
ppl̃o ſuo. Et nõ dicat eunuchus:ecce
ego lignũ aridũ. Quia hec dicit dñs eu
nuchis. Qui cuſtodierint ſabbata mea
et elegerint que ego volui et tenuerint
fedus meũ:dabo eis ĩ domo mea ⁊ ĩ mu
ris meis locũ:⁊ nomẽ meli⁹ a filĳs et
Sap. 3.d filiab⁹. ‖ Nomẽ ſẽpiternũ dabo eis:qð
nõ pibit. Et filios aduene q̃ adherent
dño vt colãt eũ:⁊ diligãt nomẽ eius vt
ſint ei in ſeruos:oẽm cuſtodientẽ ſab-
C batũ ne polluat illud:⁊ tenentẽ fedus
meũ:adducã eos in montẽ ſcm̃ meũ:et
letificabo eos in domo orõnis mee. Ho
locauſta eoꝝ ⁊ victime eoꝝ placebunt
Math.21.b. mihi ſup altari meo ‖ qꝛ dom⁹ mea do-
Mar.11.c mus orõnis vocabiꝛ cunctis ppl̃is:ait
Luc.19.g. dñs de⁹ q̃ ꝯgregat diſpſos iſrl̃. Adhuc
cõgregabo ad eũ ꝯgregatos eius. Oẽs
beſtie agri venite ad deuorandũ:vniũ-
D ſe beſtie ſaltus. Speculatores eius ceci
oẽs:neſcierũt vniuerſi:canes muti nõ
valẽtes latrare:videntes vana:dormi-
entes ⁊ amãtes ſomnia:⁊ canes impu-
dentiſſimi neſcierũt ſaturitatẽ. Ipſi pa
ſtores ignorauerũt intelligentiã. Oẽs
Hiere.6.c in viã ſuã declinauerũt:‖ vnuſq̃ſq; ad
auariciã ſuã a ſũmo vſq; ad nouiſſimũ
‖ Uenite ſumamus vinũ:⁊ impleamur
ebrietate:⁊ erit ſicut hodie ſic ⁊ cras:et
multo amplius. LVII
Uſtus perit ⁊ nõ eſt qui recogi-
i tet ĩ corde ſuo:⁊ viri miſcðie col
ligunꝛ qꝛ non eſt qui intelligat
A facie eni malicie collectus ẽ iuſtus.
Ueniat pax:requieſcet ĩ cubili ſuo:qui
ambulauit in directione ſua. Uos aũt
accedite huc filĳ auguratricis:ſemẽ ad
ulteri et fornicarie. Sup quez luſiſtis.
Sup quẽ dilataſtis os:⁊ eieciſtis lin-
guã? Nũquid nõ vos filĳ ſceleſti: ſemẽ
mẽdax. Qui ꝯſolami in dĳs ſubter oẽ
ligaũ frõdoſum:imolãtes paruulos in
torrentib⁹:ſubter eminẽtes petras. In
ptibus torrẽtĳ pars tua:hec ẽ ſors tua
Et ipis effudiſti libamẽ:obtuliſti ſacri
ficiũ. Nũquid ſup his nõ indignabor?
Sup montẽ excelſum ⁊ ſublimẽ poſui
ſti cubile tuũ:⁊ illuc aſcẽdiſti vt imola
res hoſtias. Et poſt oſtiũ ⁊ retro poſtẽ
poſuiſti memoriale tuũ: quia iuxta me
diſcooꝑuiſti ⁊ ſuſcepiſti adulteꝝ. Dila
taſti cubile tuũ.⁊ pepigiſti cũ eis fed⁹.
Dilexiſti ſtratũ eoꝝ manu apta et or-
naſti te regio vnguẽto:⁊ multiplicaſti
pigmenta tua. Miſiſti legatos tuos ꝓ
cul ⁊ humiliata es vſq; ad inferos. In
multitudine vie tue laboraſti:nec dixi-
ſti:quieſcã. Uitã manus tue inueniſti.
Propterea nõ rogaſti. Pro quo ſolici- C
ta timuiſti:qꝛ mẽtita es ⁊ mei nõ ẽ re-
cordata:neq; cogitaſti ĩ corde tuo quia
ego tacens ⁊ q̃ſi nõ vidẽs:⁊ mei oblita
es. Ego ãnũciabo iuſticiã tuã:⁊ opera
tua nõ ꝓderunt tibi: Cũ clamaueris li
berẽt re cõgregati. Et oẽs eos auferet
vent⁹:tollet aura. Qui aũt fiduciã ha-
bet mei hereditabit terrã:⁊ poſſidebit
montẽ ſcm̃ meũ:⁊ dicã. Uiã facite:pre
bete iter declinate ð ſemita: auferte of-
fendicula de via ppl̃i mei. Quia hec di
cit excelſus ⁊ ſublimis habitãs eterni-
tatẽ:⁊ ſcm̃ nomẽ ei⁹ in excelſo ⁊ in ſan
cto habitãs:⁊ cũ cõtrito ⁊ humili ſpũ:
vt viuificet ſpiritum humilium ⁊ vi-
uificet cor cõtritoꝝ. Non enim ĩ ſem D
piternũ litigabo neq; vſq; ad finẽ ira
ſcar:qꝛ ſpũs a facie mea egredieꝛ:⁊ fla-
tus ego faciã. Propter iniquitatẽ aua-
ricie ei⁹ irat⁹ ſũ:⁊ ꝑcuſſi eũ. Abſcõdi ⁊
indignat⁹ ſũ. Et abĳt vagus ĩ via cor-
dis ſui. Uias eius vidi ⁊ ſanaui eũ: et
redũxi eũ et reddidi ꝯſolatiões ipi ⁊ lu

gṙtibus eius. Creaui fructū labiorꝫ pa
cem pacē ei q̄ longe eſt: ⁊ qui ꝓpe dixit
dn̄s: et ſanaui eū. Impij aūt quaſi ma
re feruens quod quieſcere nō poteſt: et
redundant fluctus eiꝰ in cōculcationē
et lutū|| Non eſt pax impijs dicit domi
nus deus. LVIII

Lama: ne ceſſes: quaſi tuba ex
c alta vocē tuā: ⁊ annūcia ppl'o
meo ſcelera eorꝫ: ⁊ domui iacob
peccata eorꝫ. Me eteni de die i diē que
runt: ⁊ ſcire vias meas volūt: q̄ſi gens
que iuſticiā fecerit: ⁊ que iudicium dei
ſui nō dereliquerit. Rogant me iudicia
iuſticie: ⁊ appropinquare deo volunt.
Quare ieiunauimꝰ ⁊ nō aſpexiſti: hu
miliauimꝰ aīas nr̄as ⁊ neſciſti? Ecce in
die iudicij vr̄i inueniť volūtas vr̄a: et
oēs debitores nr̄os repetitis. Ecce ad
lites ⁊ ad cōtentiōes ieiunatis: ⁊ ꝑcuti
tis pugno impie. Nolite ieiunare ſicut
vſqꝫ ad hanc diē vt audiať in excelſo
clamor veſter. Nunq̇d tale ē ieiuniū qđ
elegi: ꝑ diē affligere hoīem aīam ſuā?
Nūquid ꝯtorquere quaſi circulū caput
ſuū: ⁊ ſaccū ⁊ cinerē ſternere? Nunq̇d
iſtud vocabis ieiuniū: ⁊ diem accepta
bilē dn̄o? Nōne hoc eſt magis ieiuniū
qđ elegi? Diſſolue colligatiōes impieta
tis: ſolue faſciculos deprimētes. Dimit
te eos qui cōfracti ſunt liberos: ⁊ omē
onus dirūpe. Frange eſurienti panē tu
um: ⁊ egenos vagoſqꝫ induc in domū
tuā. Cū videris nudū operi eū: ⁊ carnē
tuam ne deſpexeris. Tūc erūpet q̄ſi ma
ne lumē tuū: ⁊ ſanitas tua citius orieť
Et anteibit faciē tuā iuſticia tua: ⁊ glo
ria dn̄i colliget te. Tūc inuocabis ⁊ do
minꝰ exaudiet: clamabis: ⁊ dicet ecce
adſum. Si abſtuleris de medio tui ca
thenā ⁊ deſieris extendere digitū: ⁊ loq̇
quod nō ꝓdeſt. Cū effuderis eſurienti
aīam tuā: et aīam afflictā repleueris:
orieť in tenebris lux tua: et tenebre tue
erunt ſicut meridies. Et requiē tibi da
bit dn̄s deus tuꝰ ſemꝑ: et implebit ſplē
doribꝰ aīam tuā: et oſſa tua liberabit
Et eris quaſi hortus irriguus: et ſicut
fons aquarꝫ cuius nō deficiēt aque Et
edificabūť in te deſerta ſeculorꝫ: fūda
mēta generationis et generatiōis ſu
ſcitabis. Et vocaberi edificator ſepiū:
auertēs ſemitas in quietem. Si auer
teris a ſabbato pedem tuū: facere vo
lūtatem tuam in die ſancto meo: et vo
caberis ſabbatum delicatū et ſanctū
dn̄i glorioſum: et glorificaueris eū do
minū nō facis vias tuas et nō inueniť
volūtas tua vt loquaris ſermonē: tunc
delectaberis ſuꝑ dn̄o: et ſuſtollā te ſuꝑ
altitudines terre: ⁊ cibabo te heredita
te iacob pr̄is tui. Os eni dn̄i locutū ē. A

|| Cce nō ē abbreuiata. LIX
e manus dn̄i vt ſaluare nequeat S. 50. a.
neqꝫ aggrauata eſt auris eius vt nō ex Nu. 11. e
audiat: ſed iniquitates vr̄e diuiſerunt
inter vos ⁊ deū vr̄m: et pctā veſtra ab
ſconderūt: faciē eius a vobis ne exau
diret|| Manꝰ eni vr̄e pollute ſunt ſan S. 1. d
guine: et digiti vr̄i iniquitate. Labia
vr̄a locuta ſunt mendaciū: et lingua
vr̄a iniquitatē fatur. Nō eſt qui inuo
cet iuſticiā: neqꝫ eſt qui iudicet vere: ſꝫ
cōfidūt in nihili: et loquunť vanitates
|| Conceperūt laborē et pepererūt iniq̇ Job. 15. d.
tatē. Oua aſpidū ruperūt: et telas ara
nee texuerunt. Qui comederit de ouis
eorꝫ morieť: et qđ cōfotū eſt erūpet i re
gulū. Tele eorꝫ nō erunt in veſtimētū: B
neqꝫ opieť opibꝰ ſuis. Opera eorꝫ opa
inutilia: et opꝰ iniq̇tatis i maibꝰ eorꝫ.
|| Pedes eorꝫ ad malū currūt: ⁊ feſtināt Prou. 1. b
vt effundāt ſāguinē innocētē. Cogita
tiones eorꝫ cogitatiōes inutiles. Vaſti
tas et cōtritio in vijs eorū. Viā pacis
neſcierūt: et nō ē iudiciū in greſſibꝰ eo
rū. Semite eorꝫ incuruate ſūt eis: oīs
qui calcat i eis ignorat pacē. Propter
hoc elōgatū eſt iudiciū a nobis: et nō
apprehendet nos iuſticia. Expectaui
mus lucē ⁊ ecce tenebre ſplendorē: ⁊ in
tenebris ambulauimꝰ. Palpauimꝰ ſi
cut ceci parietē: et quaſi abſqꝫ oculis
attrectauimꝰ. Impegimꝰ meridie qua
ſi i tenebris i caliginoſis q̄ſi mortui.
Rugiemꝰ q̄ſi vrſi oēs: et q̄ſi colūbe me C
ditātes gememꝰ. Expectauimꝰ iudiciū
et nō ē ſalutē: ⁊ elōgata ē a nobis. Mł
tiplicate ſūt eni iniq̇tates nr̄e corā te:
et pctā nr̄a rn̄derūt nobis. Quia ſcele
ra nr̄a nobiſcū: ⁊ iniq̇tates nr̄as cogno
uimꝰ: peccare ⁊ mētiri ꝯtra dn̄m ⁊ auer
ſi ſumꝰ ne iremꝰ pꝰ tergū dei nr̄i vt lo
queremur calūniā ⁊ trāſgreſſionē. Con
cepimꝰ et locuti ſumꝰ de corde verba
mēdacij: ⁊ ꝯuerſū ē retrorſū iudiciū: ⁊
iuſticia lōge ſtetit. Quia corruit in pla
tea veritas: et eq̇tas nō potuit ingredi.
Et facta ē veritas i obliuiōe: et q̇ receſ
ſit a malo: ꝑde patuit. Et vidit dn̄s: et
malū appuit i oculis eiꝰ: qꝛ nō ē iudi
ciū. Et vidit deꝰ qꝛ nō ē vir: ⁊ aporiatꝰ D

eſt q2 nō ē qui occurrat. Et ſaluauit ſi-
bi brachiū ſuū: ⁊ iuſticia eius ipſa ꝯfir-
Ephe.6.c mauit eū ||Indut⁹ ē iuſticia vt lorica: ⁊
1.Theſſa.5.b galea ſalutis in capite eius. Indut⁹ eſt
veſtimētis vltiōis ⁊ opert⁹ ē q̄ſi pallio
zeli ſicut ad vindictā q̄ſi ad retributio
nē indignatiōis hoſtibus ſuis: ⁊ viciſſi
tudinē inimicis ſuis. Inſulis vicē red
det. Et timebūt q̄ ab occidēte: nomē do
mini: ⁊ q̄ ab ortu ſolis gl'iā ei⁹. Cū ve-
nerit q̄ſi fluui⁹ violent⁹ quē ſpūs dn̄i
cogit: ⁊ venerit ſion redēptor: ⁊ eis qui
redeunt ab iniquitate iacob dicit dn̄s.
Hoc fedus meū cū eis dicit dn̄s. Spūs
meus qui eſt in te ⁊ verba mea q̄ poſui
S.9.b. in ore tuo: nō recedēt de ore tuo: ||et de
ore ſemis tui dicit dn̄s: amodo et vſq3
in ſempiternū. LX
A S Urge illūīare hierl'm q2 venit lu
mē tuū: ⁊ gl'ia dn̄i ſup te orta ē
Quia ecce tenebre operient terrā: ⁊ cali-
go pp'los: ſup te aūt orietur dn̄s: ⁊ gl'ia ei
us in te videbitur. Et ambulabūt gētes
in lumie tuo: ⁊ reges in ſplēdore ortus
S.49.e. tui ||Leua in circuitu oculos tuos ⁊ vi-
de: oēs iſti ꝯgregati ſunt: venerūt tibi.
Mar.8.a ||Filij tui delōge veniēt: ⁊ filie tue de la
tere ſurgēt. Tūc videbis ⁊ afflues: ⁊ mi
rabitur ⁊ dilatabitur cor tuū qn̄ ꝯuerſa fue
rit ad te multitudo maris: fortitudo gē
tiū venerit tibi. Inundatio camelorū
operiet te: dromedarij madian ⁊ effa.
B Oēs de ſaba veniēt aurū et thus defe-
rētes: ⁊ laudē dn̄o annūtiātes. Oē pe-
cus cedar ꝯgregabitur tibi: arietes naba
ioth miniſtrabūt tibi. Offerentur ſup pla-
cabili altari meo: ⁊ domum maieſtatis
mee glorificabo. Qui ſūt iſti q̄ vt nubes
volant ⁊ q̄ſi colūbe ad feneſtras ſuas?
Me eni inſule expectāt ⁊ naues maris
in principio: vt adducā filios tuos de-
lōge. Argētū eorū ⁊ aurū eorū cū eis noi
dn̄i dei tui ⁊ ſctō iſrl': q2 glorificauit te.
Et edificabūt filij pegrinorū muros tu
os: ⁊ reges eorū miniſtrabūt tibi. In indi
C gnatione eni mea pcuſſi te: ⁊ in recōci-
Apoc.21.g liatione mea miſertus ſū tui ||Et apien
tur porte tue iugiter: die ac nocte non
claudentur: vt auferatur ad te fortitudo gē
tiū ⁊ reges eorū adducātur. Gēs eni ⁊ re-
gnū qd̄ nō ſeruierit tibi: pibit: ⁊ gētes
S.35.a. ſolitudine vaſtabuntur. ||Gl'ia libani ad
te veniet: abies ⁊ buxus ⁊ pin⁹ ſimul ad
ornandū locū ſcificatiōis mee: ⁊ locū
pedū meorū glorificabo. Et venient ad
ad te curui filij eorū qui humiliauerūt
te: ⁊ adorabūt veſtigia pedū tuorū oēs
q̄ detrahebāt tibi: ⁊ vocabūt te ciuita-
tē dn̄i ſion ſcti iſrl'. Pro eo q2 fuiſti de-
relicta et odio habita: ⁊ nō erat q̄ p te
tranſiret: ponā te in ſupbiā ſeculorū:
gaudiū in generationē ⁊ generationē.
Et ſuges lac gentiū ⁊ mamilla regū la-
ctaberis. Et ſcies q2 ego dn̄s ſaluās te
et redēptor tu⁹ fortis iacob. Pro ere af
ferā aurū: ⁊ p ferro afferā argentū: ⁊ p
lignis es: ⁊ p lapidib⁹ ferrū. Et ponā vi
ſitationē tuā pacē: ⁊ ppoſitos tuos iu
ſticiā. Nō audietur vltra iniq̄tas in terra
tua: vaſtitas ⁊ ꝯtritio i finis tuis: ⁊ oc
cupabit ſal⁹ muros tuos: ⁊ portas tuas
laudatio ||Nō erit tibi ampli⁹ ſol ad lu
cendū p diē: nec ſplēdor lune illumia-
bit te ſed erit tibi dn̄s in lucē ſempit'-
nā: ⁊ deus tuus in gl'iā tuā. ||Nō occi-
det vltra ſol tuus: ⁊ luna tu nō minue-
tur: q2 dn̄s erit tibi in lucē ſempiternā
⁊ cōplebuntur dies luctus tui. Pp'ls aūt
tuus oēs iuſti impetuū hereditabunt
terrā: germē plātatiōis mee: op⁹ man⁹
mee ad glorificandū. Minimus erit in
mille: et puulus in gentē fortiſſimam.
Ego dn̄s: in tpe ei⁹ ſubito faciā iſtud. A
||Spiritus dn̄i ſup me: LXI
S eo q2 vnxerit me. Ad annūcian
dū māſuetis miſit me: vt mede-
rer ꝯtritis corde: ⁊ p̄dicarē captiuis in
dulgentiā ⁊ clauſis apitionē: vt p̄dica
rē ānū placabilē dn̄o ⁊ diē vltiōis deo
noſtro: vt cōſolarer oēs lugētes: vt po-
nerē fortitudinē lugentib⁹ ſion: et da-
rē eis coronā p cinere: oleū gaudij pro
luctu: palliū laudis p ſpū meroris. Et
vocabuntur in ea fortes iuſticie: planta-
tio dn̄i ad glorificandū. Et edificabūt B
deſerta a ſeculo: ⁊ ruinas antiquas eri-
gēt: ⁊ inſtaurabūt ciuitates deſertas et
diſſipatas in generationē ⁊ generatio
nē. Et ſtabūt alieni ⁊ paſcēt pecora ve-
ſtra: ⁊ filij pegrinorū agricole ⁊ vinito-
res vr̄i erunt. Uos aūt ſacerdotes dn̄i
vocabimini miniſtri dei noſtri dicetur vo-
bis. Fortitudinē gentiū comedetis: et
in gl'ia eorū ſupbietis. Pro cōfuſiōe ve C
ſtra duplici ⁊ robore: laudabūt pr̄es eo
rū. Propter hoc in terra ſua duplicia
poſſidebūt: leticia ſempiterna erit eis.
Quia ego domin⁹ diligens iudicium:
et odio habēs rapinā in holocauſtum.
Et dabo opus eorū in veritate: ⁊ fedus
ppetuū feriā eis. Et ſcietur in gentib⁹ ſe
mē eorū et germē eorū in medio pp'lorū.

Omēs qui viderint eos ɔgnoſcēt illos:
qꝛ iſti ſunt ſemen cui bn̄dixit dn̄s. Gau-
dens gaudebo in dn̄o:et exultabit aīa
mea in deo meo. Quia induit me veſti-
mentis ſalutꝭ:ꝛ indumento iuſticie cir-
cūdedit me:quaſi ſponſuʒ decoratū co-
rona:ꝛ q̄ſi ſponſam ornatā monilibꝰ ſu
is. Sicut enī terra ꝓfert germen ſuum:
ꝛ ſicut hortꝰ ſemen ſuū germinat:ſic do
minꝰ deꝰ germiabit iuſticiā ꝛ laudeʒ co
ram vniuerſis gentibꝰ. LXII

P Ropter ſion nō tacebo:et ꝓpter
hieruſalē nō quieſcam:donec e-
grediaꝶ vt ſplendor iuſtꝰ eius:et
ſaluator eiꝰ vt lampas accendaꝶ. Et vi-
debunt gentes iuſtū tuū:ꝛ cuncti reges
inclytū tuuʒ. Et vocabiꝶ tibi nomē no-
uū:qđ os dn̄i nomiauit. Et eris corona
glorie in manu dn̄i:ꝛ diadema regni in
manu dei tui. Nō vocaberꝭ vltra dereli-
cta:ꝛ terra tua nō vocabiꝶ amplius de-
ſolata. Sed vocaberꝭ volūtas mea ī ea:
ꝛ terra tua inhabitata. Quia cōplacuit
dn̄o in te:ꝛ terra tua inhabitabiꝶ. Ha-
bitabit enī iuuenis cū virgine:ꝛ habita
bunt in te filij tui. Et gaudebit ſponſus
ſuꝑ ſponſam ꝛ gaudebit ſuꝑ te deꝰ tuꝰ.
Suꝑ muros tuos hieruſalē cōſtitui cu-
ſtodes:tota die ꝛ tota nocte in ꝑpetuuʒ
nō tacebunt Qui reminiſcemini dn̄i:ne
taceatis:ꝛ ne detis ſilentiū ei: donec ſta
biliat ꝛ donec ponat hieruſalē laudē in
terra. Iurauit dn̄s ī dextera ſua:ꝛ in bra
chio fortitudinis ſue. Si dedero triticū
tuū vltra cibū inimicꝭ tuis:ꝛ ſi biberint
filij alieni vinū tuum in quo laboraſti.
Quia qui ɔgregrebūt illud comedent ꝛ
laudabūt dn̄m:ꝛ qui cōportant illud bi
bent in atrijs ſanctꝭ meis. Trāſite trāſi
te ꝑ portas:ꝑparate viā pp̄lo. Planū fa
cite iter:ꝛ eligite lapides:ꝛ eleuate ſignū
ad pp̄los. Ecce dn̄s auditū fecit in extre
mis terre. Dicite filie ſion. ‖ Ecce ſalua-
tor tuꝰ venit:ecce merces eiꝰ cū eo:ꝛ opꝰ
eius corā illo. Et vocabūt eos pp̄s ſan-
ctus:redempti a dn̄o. Tu aūt vocaberis
queſita ciuitas:ꝛ nō derelicta. LXIII

Q Uis eſt iſte q̄ venit de edom tin-
ctis veſtibꝰ de boſra? Iſte formo
ſus in ſtola ſua gradiens in mul
titudine fortitudinis ſue. Ego q̄ loquor
iuſticiā:ꝛ ꝓpugnator ſum ad ſaluādū.
Quare ergo rubrū eſt indumentū tuū:ꝛ
veſtimēta tua ſicut calcantiū in torcu-
lari? Torcular calcaui ſolus: ꝛ de genti
bus nō eſt vir mecū. Calcaui eos in furo
re meo:ꝛ conculcaui eos in ira mea. Et
aſperſus eſt ſanguis eorū ſuꝑ veſtimēta
mea:ꝛ omia indumēta mea inquinaui.
Dies enī vltionis in corde meo:annꝰ re
tributionis mee venit. Circūſpexi ꝛ non B
erat auxiliator:queſiui ꝛ nō fuit qui ad-
iuuaret. Et ſaluauit mihi brachiū meū:
ꝛ indignatio mea ipſa auxiliata eſt mi-
hi. Et conculcaui pp̄los in furore meo:
ꝛ inebriaui eos indignatione mea:ꝛ de-
traxi in terrā virtutē eoruʒ. Miſeratio-
nū dn̄i recordabor:laudē dn̄i ſuꝑ oībus
que reddidit nobis dn̄s:ꝛ ſuꝑ multitu-
dinē bonorū domꝰ iſrael que largitꝰ eſt
eis ꝯm indulgentiā ſuā ꝛ ꝯm multitudi
nē miſc̄diarū ſuarū. Et dixit. Verūtn̄
pp̄s meus eſt:filij non negantes. Et fa-
ctus eſt eis ſaluator in oī tribulatiōe eo C
rū. Nō eſt tribulatꝰ:ꝛ angelus faciei eiꝰ
ſaluauit eos. In dilectione ſua ꝛ indul-
gentia ſua ipſe redemit eos: et portauit
eos ꝛ eleuauit eos cunctis diebꝰ ſeculi.
Ipſi aūt ad iracundiā ꝓuocauerūt:ꝛ af
flixerūt ſpūm ſancti eiꝰ. Et cōuerſus eſt
eis in inimicū:ꝛ ipſe debellauit eos. Et
recordatꝰ eſt dierū ſeculi:moyſi ꝛ popu-
li ſui. Ubi eſt qui eduxit eos de mari cū
paſtoribꝰ gregis ſui? Ubi eſt q̄ poſuit in
medio eius ſpūm ſancti ſui? Qui eduxit
ad dexteraʒ moyſen brachio maieſtatis
ſue:qui ſcidit aquas ante eos:vt facerēt
ſibi nomen ſempiternū. Qui eduxit eos
ꝑ abyſſos quaſi equū in deſerto nō im-
pingentē:quaſi aīal in campo: Deſcen
dens ſpūs dn̄i ductor eius fuit. Sic ad-
duxiſti populū tuuʒ: vt faceres tibi no- D
men glorie ‖ Attēde de celo:ꝛ vide de ha Deutꝭ.26.d
bitaculo ſancto tuo:ꝛ glorie tue. Ubi ē Baruch. 2.d
zelus tuꝰ ꝛ fortitudo tua:multitudo vi-
ſcerū tuorū ꝛ miſerationū tuaruʒ? Suꝑ
me continuerūt ſe. Tu enī pater noſter:
ꝛ abraam neſciuit nos: ꝛ iſrael ignora-
uit nos. Tu dn̄e pater noſter:redemptor
noſter:a ſeculo nomē tuū. Quare errare
nos feciſti domie de vijs tuis:induraſti
cor noſtrū ne timeremꝰ te? Cōuertere ꝓ-
pter ſeruos tuos tribꝰ hereditatis tue.
Quaſi nihilū poſſederūt pp̄lm ſctm̄ tuū
hoſtes nr̄i:cōculcauerūt ſanctificationē
tuā. Facti ſumꝰ quaſi in principio cū nō
dn̄areris noſtri:neqꝫ inuocareꝶ nomen
tuum ſuꝑ nos. LXIIII

V Tinam dirumperes celos et de- A
ſcenderes. A facie tua mōtes de-
fluerent:ſicut exuſtio ignis tabe
ſcerent:aque arderēt igni: vt notū fieret

nomē tuū inimicis tuis:a facie tua gen
tes turbarent̄.Cū feceris mirabilia:nō
B ſuſtinebim⁹.Deſcēdiſti:⁊ a facie tua mō
tes defluxerūt.A ſeculo nō audierūt:ne
1.Cor.2.b q; aurib⁹ pceperūt||Oculus nō vidit de
us abſq; te:que pparaſti expectātib⁹ te.
Occurriſti letanti ⁊ facienti iuſticiā:in
vijs tuis recordabunt̄ tui. Ecce tu ira-
tus es ⁊ peccauim⁹:in ipſis fuim⁹ ſemp
⁊ ſaluabimur.Et facti ſum⁹ vt immūdi
C oēs nos:⁊ quaſi pann⁹ mēſtruate vni-
uerſe iuſticie nr̄e.Et cecidim⁹ quaſi foli
um vniuerſi:⁊ iniq̄tates nr̄e quaſi ven-
tus abſtulerūt nos.Nō eſt q̄ inuocet no
men tuū:qui ꝯſurgat ⁊ teneat te.Abſcō
diſti faciē tuā a nobis:et alliſiſti nos in
manu iniq̄tatis noſtre. Et nūc dn̄e pa-
ter noſter es tu:nos vo lutū:⁊ fictor nr̄
D Pſ.78. tu:⁊ opera manuū tuarū omēs nos||Ne
iraſcaris dn̄e ſatis:⁊ ne vltra memineris
iniquitatis nr̄e.Ecce reſpice:ppl̄s tuus
oēs nos.Ciuitas ſancti tui facta eſt de-
ſerta:ſion deſerta facta eſt:hieruſalē de-
ſolata:dom⁹ ſanctificatiōis nr̄e ⁊ glorie
nr̄e:vbi laudauerūt te p̄res nr̄i:facta eſt
in exuſtionē ignis:⁊ om̄ia deſiderabilia
noſtra verſa ſunt in ruinas. Nūquid ſu
per his cōtinebis te dn̄e? tacebis ⁊ affli
A ges nos vehementer? LXV
Ro.10.d Queſierūt me qui ante nō interro
q gabāt:|| inuenerūt q̄ nō queſierūt
me. Dixi. Ecce ego: ecce ego ad
gentes q̄ nō inuocabāt nomē meū. Ex-
pandi man⁹ meas tota die ad popolum
incredulū:qui gradit̄ in via non bona
poſt cogitatiōes ſuas. Populus qui ad
iracundiā puocat me ante faciē meam
ſemp:qui imolant in hortis ⁊ ſacrificant
ſup lateres:q̄ habitāt in ſepulchris ⁊ in
delubris idoloꝝ dormiūt:qui comedūt
carnē ſuillā:⁊ ius pphanū vaſis eoꝝ:
qui dicūt:recede a me nō appropinques
mihi:q2 imūdus es.Iſti fum⁹ erūt in fu
rore meo:ignis ardēs tota die.Ecce ſcri
ptū eſt corā me:Nō tacebo: ſed reddā ⁊
retribuā in ſinu eoꝝ iniq̄tates veſtras:
⁊ iniq̄tates patrū veſtroꝝ ſil̄ dicit dn̄s:
B qui ſacrificauerūt ſup montes:⁊ ſup col
les exprobrauerūt mihi: ⁊ remetiar op⁹
eoꝝ primū in ſinu eoꝝ. Hec dicit dn̄s.
Quō ſi inueniat̄ granū in botro:⁊ dica
tur ne diſſipes illud:q2 benedictio eſt:
ſic faciā pp̄ter ſeruos meos vt nō diſp-
dā totū. Et educā de iacob ſemen:⁊ de
iuda poſſidentē montes meos.Et here-
ditabūt eam electi mei:⁊ ſerui mei habi
tabūt ibi.Et erūt campeſtria in caulas
gregū:⁊ vallis achor in cubile armento
rū pplo meo:qui requiſierūt me.Et vos
qui dereliquiſtis dn̄m:q̄ obliti eſtis mon
tem ſanctū meū:qui ponitis fortune mē-
ſam:⁊ libatis ſup eam:numerabo vos in
gladio:⁊ oēs in cede corruetis:|| p eo q;
vocaui ⁊ nō r̄ndiſtis: locut⁹ ſum ⁊ non
audiſtis:⁊ faciebatis malū in ocul̄ meis:
⁊ que nolui elegiſtis.Propter hoc hec di-
cit dn̄s deus.Ecce ſerui mei comedēt:⁊
vos eſurietis. Ecce ſerui mei bibent:et
vos ſitietis.Ecce ſerui mei letabūtur:⁊
vos confundemini.Ecce ſ̄ui mei lauda
bunt p̄ exultatiōe cordis:⁊ vos clamabi
tis p̄ dolore cordis:⁊ p̄ ꝯtritiōe ſp̄us vlu
labitis:⁊ dimittetis nomē veſtrū in iura
mentū electis meis.Et interficiet te do-
min⁹ deus:⁊ ſ̄uos ſuos vocabit nomie
alio.In quo q̄ benedict⁹ eſt ſup terram:
benedicet̄ in deo:amē.Et q̄ iurat in ter
ra:iurabit in deo amen. Quia obliuio-
ni tradite ſunt anguſtie priores:⁊ q2 ab-
ſcondite ſunt ab oculis nr̄is.Ecce enim
ego creo celos nouos ⁊ terrā nouā:⁊ nō
erūt in memoria priora: ⁊ nō aſcendent
ſup cor:ſed gaudebitis ⁊ exultabitis vſq;
in ſempiternū in his q̄ ego creo.Quia
ecce ego creo hieruſalē exultationē ⁊ po
pulū ei⁹gaudiū:⁊ exultabo in hieruſalē
⁊ gaudebo in pplo meo: ⁊ nō audiet̄ in
ea vltra vox fletus ⁊ vox clamoris. Non
erit ibi ampli⁹ infans dierū:⁊ ſenex qui
nō impleat dies ſuos:quoniā puer cen-
tū annoꝝ moriet̄:⁊ pctōr centū annoꝝ
maledict⁹ erit. Et edificabūt domos et
habitabūt:⁊ plantabūt vineas et come-
dent fruct⁹ earū.Nō edificabūt: ⁊ alius
habitabit:nō plantabūt:⁊ ali⁹ comedet
Scđm eni dies ligni: erunt dies populi
mei:⁊ opa manuū eorum inueterabūt.
Electi mei nō laborabunt fruſtra:neq;
generabūt in conturbatiōe:q2 ſemen be
nedictorū dn̄i eſt:⁊ nepotes eoꝝ cū eis.
Eritq; anteq̄ clamēt ego exaudiā:ad-
huc illis loquētib⁹ego audiā|| Lupus ⁊
agnus paſcent̄ ſimul:⁊ leo ⁊ bos come-
dent paleas:⁊ ſerpenti puluis panis ei⁹
Nō nocebūt:neq; occident in oī monte
ſancto meo:dicit dn̄s. LXVI
|| Ec dicit dn̄s.Celū ſedes mea:ter
h ra aūt ſcabellū pedū meorū.Que
eſt iſta dom⁹ quā edificabitis mi-
hi:⁊ quis iſte locus requietionis mee?
Omia hec manus mea fecit ⁊ facta ſunt
vniuerſa iſta dicit dn̄s. Ad quem autē

reſpiciã: niſi ad paupculũ ⁊ ꝯtritũ ſpiri-
tu ⁊ trementẽ ſmones meos? Qui immo-
lat bouem: q̃ſi qui interficiat virũ. Qui
mactat pectus: quaſi qui excerebret ca-
nem. Qui offert oblationẽ: quaſi q̇ ſan-
guinẽ ſuillũ offerat. Qui recordaꝫ thu-
ris: q̃ſi qui bñdicat idolo. Hec omia ele
gerũt in vijs ſuis: ⁊ in abominationib⁹
ſuis aĩa eoꝝ delectata eſt. Unde et ego
eligam illuſiões eoꝝ: ⁊ que timebãt ad-
ducam eis: q2 vocaui ⁊ nõ erat q̇ reſpon
deret: locut⁹ ſum ⁊ nõ audierunt. Fece-
rũtq3 malũ in oculis meis: ⁊ que nolui
elegerũt. Audite verbũ dñi: qui tremitis
ad verbũ eius. Dixerũt frẽs vr̃i odiẽtes
vos: ⁊ abijciẽtes ꝓpter nomẽ meũ. Glo
rificetur dñs: ⁊ videbim⁹ in leticia vr̃a:
ipſi aũt ꝯfundenꝫ. Uox ppl'i d' ciuitate:
vox de templo: vox dñi reddentis retribu
tionẽ inimicis ſuis. Anteq̃ parturiret:
peperit: anteq̃ veniret part⁹ eius pepit
maſculũ. || Quis audiuit vnq̃ tale: ⁊ q̇s
vidit huic ſimile? Nunq̇d parturiet ter-
ra in die vna: aut parieꝫ gens ſimul: q2
parturiuit ⁊ pepit ſion filios ſuos? Nũ-
quid ego q̇ alios parere facio: ipſe nõ pa
riam dicit dñs? Si ego q̇ generationem
ceteris tribuo ſterilis ero: ait dñs de⁹ tu-
us? Letamini cũ hieruſalẽ: ⁊ exultate in
ea omẽs q̇ diligitis eã. Gaudete cum ea
gaudio vniuerſi qui lugetis ſup eam: vt
ſugatis ⁊ repleamini ab vbere conſola-
tionis eius: vt mulgeatis et delitijs af-
fluatis ab om̃imoda glĩa ei⁹. Quia hec di
cit dñs. Ecce ego declinabo ſup eã qua-
ſi fluuiũ pacis: ⁊ q̃ſi torrentẽ inundãtem
gloriã gentiũ quã ſugetis. Ad vbera por
tabimini: ⁊ ſup genua blandientur vo-
bis. Quomõ ſi cui mr̃ blandiaꝫ ita ego
cõſolabor vos ⁊ in hierl'm cõſolabimini
Uidebitis: ⁊ gaudebit cor vr̃m: ⁊ oſſa ve
ſtra quaſi herba germiabũt. Et cogno-
ſcetur man⁹ dñi ſeruis ei⁹: ⁊ indignabi-
tur inimicis ſuis. Quia ecce dñs in igne
veniet: ⁊ quaſi turbo q̃driga ei⁹: reddere
in indignatione furorẽ ſuũ: ⁊ increpati-
onẽ ſuã in flamma ignis. Quia in igne
dñs diiudicabit: ⁊ in gladio ſuo ad om-
nẽ carnẽ: ⁊ multiplicabunꝫ interfecti a
dño. Qui ſctificabanꝫ ⁊ mũdos ſe puta-
bant in hortis poſt ianuam intrinſec⁹: q̇
comedebant carnẽ ſuillã: ⁊ abominati-
onẽ ⁊ murem: ſimul ꝯſũmenꝫ dicit dñs
Ego autẽ opera eoꝝ ⁊ cogitatiões eorũ
venio vt cõgregẽ cũ oĩbus gentibus: et
linguis et veniẽt ⁊ videbũt gloriã meã.
Et ponã in eis ſignũ: ⁊ mittã eis q̇ ſal-
uati fuerint ad gentes in mare: in africã
in lydiã: tenẽtes ſagittã in italiã ⁊ gre-
ciam ad inſulas longe: ad eos q̇ nõ au-
dierũt de me ⁊ nõ viderũt gloriã meam.
Et annũciabũt gloriã meã gẽtib⁹: ⁊ ad-
ducent oẽs fratres vr̃os de cũctis genti
bus donũ dño in equis ⁊ in quadrigis ⁊
in lecticis ⁊ in mulis et in carrucis: ad
montẽ ſanctũ meũ hieruſalẽ dicit dñs: G
quõ ſi inferant filij iſrael mun⁹ in vaſe
mũdo in domũ dñi. Et aſſumã ex eis in
ſacerdotes ⁊ leuitas dicit dñs: qui ſicut
celi noui ⁊ terra noua que ego facio ſta-
re corã me dicit dñs de⁹: ſic ſtabit ſemen
veſtrũ ⁊ nomẽ veſtrũ. Et erit menſis ex
menſe: ⁊ ſabbatũ ex ſabbato. Ueniet oĩs
caro: vt adoret coram facie mea dicit do
min⁹. Et egredienꝫ: ⁊ videbũt cadauera
virorum qui p̃uaricati ſunt in me || Uer- Mar.9.g.
mis eorũ non morieꝫ: ⁊ ignis eorũ non
extinguetur: ⁊ erũt vſq3 ad ſatietatem vi
ſionis om̃i carni.

Explicit eſaias. Incipit p̃fatio
in Hieremiam prophetam.

h Ec interp̃tatio hieronymi eſt.
Si quid in ea noueris: ſm he-
breos codices exploretur Alia
ſeptuaginta interpretum eccle-
ſijs vſitata. Que q̃uis nonnulla aliter
habeat q̃ in hebreis codicib⁹ inueniꝫ.
Tamen vtraq3 id eſt ſm ſeptuaginta et
ſm hebreã: apoſtolica auctoritate firma
ta eſt: non errore neq3 rep̃henſione ſupe
riori ſed certo ꝯſilio ſeptuaginta nõnul
li aliter dixiſſe vel ꝯtexuiſſe intelliguꝫ.
Quod ideo p̃monem⁹ ne quiſq3 alteram
ex altera velit emendare. Q2 ſingulorum
in ſuo genere veritas obſeruanda eſt.

Incipit prologus in eundẽ.

h Jeremias ꝓpheta cui hic pro-
logus ſcribiꝫ: ſermone quidem
apud hebreos eſaie ⁊ oſee ⁊ q̇-
buſdam alijs ꝓphetis videꝫ
eſſe ruſticior ſed ſenſibus par eſt: quippe
qui eodẽ ſpũ ꝓphetauerit Porro ſimpli
citas eloquij de loco ei in quo natus eſt
accidit. Fuit eñi anathotites qui eſt vſ-
q3 hodie viculus trib⁹ ab hieroſolymis
diſtans milib⁹ ſacerdos ex ſacerdotib⁹:
|| ⁊ in mr̃is vtero ſanctificat⁹: virginitate Hiere.1.b.
ſua euangelicũ virũ chriſti eccleſie dedi
cans. Hic vaticinare exorſus eſt puer: et

captiuitatē vrbis atq̧ iudee nō ſolum
ſpū:ſed et oculis carnis intuit⁹ ē. Jam
decē trib⁹ iſrł aſſyrij in medos trāſtule
rāt:iā terras eaꝝ coloni gentiū poſſide
bāt: Vñ in iuda tm̄ et in beniamin ꝓ-
phetauit:⁊ ciuitatꝭ ſue ruinas q̄drupli
ci plāxit alphabeto:qđ nos mēſure me
tri ꝟſibuſq̧ reddidim⁹. Preterea ordi-
nē viſionū qui apud grecos et latinos
oio cōfuſus eſt:ad priſtinā fid ē correxi
mus. Libꝝ aūt baruch notarij ei⁹:qui
apud hebreos nec legit̄: nec habet̄ pre
termiſim⁹ ꝓ his omibus maledicta ab
emulis p̄ſtolātes: quib⁹ me neceſſe ē ꝑ
ſingła opuſcula rñdere. Et hoc patior:
q: vos cogitis. Cetēꝝ ad compendiuꝫ
mali recti⁹ fuerat modū furori eoꝝ ſilē
tio meo ponere:q̄ꝫ q̄tidie noui aliquid
ſcriptitantē liuidoꝝ inſaniā ꝓuocare.

Itē alius ꝓlogus in eundē.

I Oachim filius ioſie:cuius ter
tiodecimo anno ꝓphetare or-
ſus eſt hieremias:ſub q̄ et Ol-
da mulier ꝓphetauit: ipſe eſt
qui alio noīe appellatur elia-
chin:⁊ regnauit ſuꝑ tribū iuda ⁊ hieru
ſalem annis vndecim. Cui ſucceſſit in re
gnū fili⁹ ioachin cognomēto iechonias
qui tertio menſe regni eius die decima
capt⁹ a ducib⁹ nabuchodonoſor duct⁹
eſt in babylonē:⁊ in loco ei⁹ ꝯſtitut⁹ eſt
ſedechias fili⁹ ioſie patruus ei⁹:cui⁹ an
no vndecimo hieruſalē capta atq̧ ſub-
uerſa eſt. Nemo igit̄ putet eundē in da-
nielis principio ioachin:q̄ in ezechielis
exordio ioachim ſcribit̄. Iſte extremam
ſyllabam chim habet:ille chin:⁊ ob hāc
cauſam in euāgelio ſm̄ mattheū vna vi
det̄ deeſſe generatio:q: ſecūda teſſerede-
cas in ioachim deſinit filium ioſie:⁊ ter
tia incipit a ioachin filio ioachim. Qđ
ignorans porphirius calumniā inſtruit
eccleſie:ſuā oſtendens imperitiam: dum
euangeliſtā mattheū arguere nitit̄ falſi
tatis. Quodq̧ traditū ſcribit̄ ioachim
monſtrat:nō aduerſarioꝝ fortitudinis
fuiſſe victoriā:ſed dñi voluntatis.

Incipit argumentū in eundē.

H Ieremias anathotites:qui eſt
viculis tribus a hieroſolymis
diſtans milib⁹:apud taphnas
in egypto a ppło lapidib⁹ ob-
rutus occubuit. Jacet vero in eo loco ſe
pultus:quo dudū pharao rex habitaue-
rat. Et qm̄ poſtulatiōe ſua defugatꝭ ab
eodem loco ſerpentib⁹:egyptios a tactu
aſpidū facit eſſe ſecuros:magna euꝫ ibi
religione egyptij venerantur.

Explicit argumentū. Incipit
Hieremias ꝓpha. Capłm I

V Erba hieremie
prophete filij helchie de ſa-
cerdotib⁹ q̄ fuerunt in ana-
thot in terra beniamin. Qđ
factū eſt verbū dñi ad eum in dieb⁹ io-
ſie filij amon regꝭ iuda in tertiodecimo
anno regni ei⁹:⁊ factuꝫ eſt in dieb⁹ ioa-
chim filij ioſie regis iuda:vſq̧ ad ꝯſum
mationē vndecimi anni ſedechie filij io
ſie regis iuda:vſq̧ ad tranſmigrationē
hieruſalē in menſe quinto. Et factū eſt
verbū dñi ad me dicens: Priuſq̄ꝫ te for-
marem in vtero:noui te:⁊ anteq̄ꝫ exires
de vulua ſanctificaui te:et ꝓphetam in
gentib⁹ dedi te. ‖Et dixi. A:a:a: dñe de-
us. Ecce neſcio loqui:quia puer ego ſuꝫ
Et dixit dñs ad me. Noli dicere quia pu
er ſum:quoniā ad omia que mittam te:
ibis:⁊ vniuerſa quecūq̧ mandauero ti-
bi:loquerꝭ. Ne timeas a facie eoꝝ:q: te-
cum ego ſum vt eruam te dicit dñs. ‖Et
miſit dñs manū ſuā:⁊ tetigit os meum
⁊ dixit ad me. Ecce dedi verba mea ī ore
tuo:ecce conſtitui te hodie ſuꝑ gentes ⁊
ſuper regna vt euellas ⁊ deſtruas ⁊ diſ-
perdas ⁊ diſſipes et edifices et plantes.
Et factū eſt ꝟbū dñi ad me dicēſ ‖Quid
tu vides hieremia? Et dixi. Virgam vi-
gilantē ego video. Et dixit dñs ad me:
Bene vidiſti:quia vigilabo ego ſuꝑ ver
bo meo vt faciam illud. Et factū eſt ver
bum dñi ſecūdo ad me dicens: Quid tu
vides? Et dixi. Ollam ſuccenſam ego vi
deo:⁊ facie eius a faciem aquilonis. Et
dixit domin⁹ ad me. Ab aquilone pan-
detur om̄e malū ſuꝑ omēs habitatores
terre. Quia ecce ego cōuocabo omēs co
gnationes regnorum aquilonis ait do
minus:⁊ venient et ponent vnuſquiſq̧
ſoliū ſuuꝫ in introitu portaꝝ hieruſalē
⁊ ſuꝑ oēs muros eius in circūitu:⁊ ſuꝑ
vniūſas vrbes iuda. Et loquar iudicia
mea cū eis ſuꝑ oēs maliciā eoꝝ qui de-
reliquerūt me ⁊ libauerūt dijs alienis
⁊ adorauerūt opus manuū ſuarum. Ti

rgo accinge lūbos tuos ⁊ ſurge: ⁊ loq-
: ad eos oīa q̄ ego p̄cipio tibi. Ne for-
mides a facie eoꝝ: nec eni timere te fa-
ā vultū eoꝝ. Ego q̄ppe dedi te hodie
ciuitatē mūitā: et in colūnā ferreā: ⁊ i
murū ereū ſuꝑ oēm terrā: regib⁹ iuda:
incipib⁹ ei⁹ et ſacerdotib⁹: et oī pplo
D rre: et bellabūt aduerſū te ⁊ nō p̄uale
unt quia ego tecū ſum ait domin⁹ vt
berem te. II
A Et factū eſt verbū dn̄i ad me di-
D cens: Uade et clama in aurib⁹
hierl'm dicēs. Hec dicit dn̄s. Re
rdat⁹ ſum tui miſeràs adoleſcētiā tu
m et charitatē deſpōſatiōis tue q̄n ſe-
ta es me in deſerto: in terra q̄ non ſe
inat. Sanct⁹ iſrl' dn̄o primitie frugū
us: Oēs qui deuorāt eū: delinquūt:
ala veniēt ſuꝑ eos dicit dn̄s. Audite
rbū dn̄i dom⁹ iacob: ⁊ oēs cognatio-
s dom⁹ iſrael. Hec dicit dn̄s. Quid i-
enerūt p̄res vr̄i in me iniq̄tatꝭ: q2 elō
auerūt a me ⁊ ambulauerūt poſt vani
B tem: ⁊ vani facti ſūt? Et nō dixerunt:
bi eſt dn̄s q̄ aſcēdere nos fecit d̄ terra
gyti: q̄ traduxit nos ꝑ deſertū: ꝑ terrā
habitabilē et inuiā: per terrā ſitis: et
naginē mortꝭ: ⁊ ꝑ terrā in qua nō am
ulauit vir neq̄ habitauit hō. Et indu
vos in terrā carmeli: vt comederetꝭ
uctū eius et bona illi⁹. Et ingreſſi cō-
minaſtis terrā meā: ⁊ hereditatē meā
oſuiſtis in abominatiōnē. Sacerdo-
s nō dixerūt: vbi ē dn̄s: ⁊ tenētes legē
eſcierūt me: et paſtores p̄uaricati ſunt
n me. Et ꝓphete ꝓphetauerūt i baal: et
dola ſecuti ſūt. Propterea adhuc iudi
o cōtendā vobiſcum ait dn̄s: et cū fi
C is veſtris diſceptabo. Tranſite ad in-
las cethim ⁊ videte: ⁊ in cedar mitti-
et conſiderate vehementer: et videte
factū ē huiuſcemodi: ſi mutauit gēs
os ſuos. Et certe ipſi nō ſūt dij. Po-
ulus vero meus mutauit gloriā ſuam
idolum. Obſtupeſcite celi ſuꝑ hoc: et
orte eius deſolamini vehementer di-
t dominus. Duo enim mala fecit po-
ulus meus. Me dereliq̄runt fontē aq̄
iue: ⁊ fodierūt ſibi ciſternas diſſipataſ
ue cōtinere nō valēt aquas. Nūquid
ruus eſt iſrael aut vernaculus? Qua-
e ergo factus eſt in predam? Suꝑ eum
gierūt leones et dederunt vocem ſuā
oſuerūt terram eius in ſolitudinem.
iuitates ei⁹ exuſte ſūt: ⁊ nō eſt qui ha-
D itet in eis. Filij q̄q̄ mēpheos ⁊ taph-
neos cōſtuprauerūt te vſq̄ ad verticē.
Nūquid nō iſtud factū eſt tibi: q2 dere-
liquiſti dn̄m deū tuū eo tēpe quo duce-
bat te ꝑ viam? Et nūc quid tibi vis in
via egypti: vt bibas aquā turbidā. Et
quid tibi cum via aſſyrioꝝ: vt bibas
aquā fluminis? Arguet te malicia tua
⁊ auerſio tua increpabit te. Scito et vi
de q2 malū ⁊ amarū eſt reliquiſſe te do-
minū deū tuū: ⁊ nō eſſe timorē ei⁹ apd'
te dicit dn̄s de⁹ exercituū. A ſeculo cō-
fregiſti iugū meū: rupiſti vincula mea ⁊
dixiſti. Nō ſeruiā. In oī eni colle ſubli I.5.b
mi ⁊ ſub oī ligno frondoſo tu ꝓſterna-
baris meretrix. Ego aūt plātaui te vi- Eſa.5.a
neam electā: oē ſemē verū. Quō ḡ con-
uerſa es mihi i prauū vinea aliena? Si E
laueris te nitro: ⁊ multiplicaueris tibi
herbā borith: maculata es in iniquita-
te tua corā me dicit dn̄s de⁹. Quō dicꝭ
nō ſum polluta: poſt baalim nō ambu-
laui? Uide vias tuas in conualle: ſcito
quid feceris. Curſor leuis explicās vias
ſuas: onager aſſuet⁹ in ſolitudine: i de-
ſiderio aīe ſue attraxit ventum amoris
ſui. Nullus auertet eam. Oēs qui que-
runt eam nō deficient: in menſtruis ei⁹
inueniēt eā. Prohibe pedem tuū a nu-
ditate: ⁊ guttur tuum a ſiti. Et dixiſti.
Deſpaui: nequaq̄ faciā. Adamaui q̄p-
pe alienos: ⁊ poſt eos ambulabo. Quō
cōfundit' fur q̄n dep̄hendit': ſic confuſi
ſūt dom⁹ iſrael: ipſi ⁊ reges eoꝝ princi-
pes ⁊ ſacerdotes ⁊ ꝓphete eoꝝ: dicētes
ligno: pater meus es tu: ⁊ lapidi: tu me F
genuiſti. Uerterūt ad me tergū ⁊ nō fa I.32.f
ciem: ⁊ in tēpe afflictionis ſue dicēt: ſur
ge ⁊ libera nos. Ubi ſūt dij tui quos fe Deu.32.c
ciſti tibi? Surgant et liberent te in tēpe
afflictionis tue. Scdm̄ numerū q̄ppe I.11.c.
ciuitatū tuarū: erāt dij tui iuda. Quid
vultis mecū iudicio cōtendere? Oēs de
reliquiſtis me dicit dn̄s. Fruſtra ꝑcuſſi
filios vr̄os: diſciplinā nō receperūt. De
uorauit gladi⁹ vr̄ ꝓphas vr̄os: q̄ſi leo
vaſtator generatio vr̄a. Uidete verbū
dn̄i. Nūquid ſolitudo fact⁹ ſum iſraeli
aut terra ſerotina? Quare ḡ dixit ppl's
meus: receſſimus: non veniemus vltra
ad te? Nunquid obliuiſcet' virgo orna-
mēti ſui aut ſponſa faſcie pectoral' ſue?
Populus vero me⁹ oblit⁹ eſt mei dieb⁹ G
innumeris. Quid niteris bonā oſtende
re viam tuā: ad querendā dilectionem
q̄ inſuꝑ et malicias tuas docuiſti vias
tuas: ⁊ in alis tuis iuentus eſt ſanguis

alarū pauperꝝ ꝛ innocētū? Nō in foſſis
inueni eos:ſed in oibus q̄ ſupra memo
raui. Et dixiſti: Abſq; pctō ꝛ innocens
ego ſuz:ꝛ ꝓpterea auertat̃ furoꝛ tuus a
me. Ecce ego iudicio cōtēdā tecū :eo ꝙ
dixerɟ:nō peccaui. Q̄ꝫ vilis facta es ni-
mis:iterās vias tuas. Et ab egypto cō-
funderɟſicut ꝯfuſa es ab aſſur. Nā ꝛ ab
iſta egredierɟ:ꝛ man⁹ tue erunt ſup ca-
put tuū :qm̄ obtriuit dn̄s cōfidentiam
tuā:et nihil habebis ꝓſperū. III
A V Ulgo dicit̃. Si dimiſerit vir vxo
v rem ſuā :ꝛ recedens ab eo duxe-
rit virū alterū:nūq̇d reuertet̃ ad
eā vltra? Nūq̇d nō polluta erit ꝛ cōta-
minata mulier illa? Tu autē fornicata
es cū amatoꝛib⁹ multɟ tn̄ reuertere ad
me dicit dn̄s :et ego ſuſcipiam te. Leua
oculos tuos in directū : ꝛ vide vbi nūc
ꝓſtrata ſis. In vijs ſedebas expectans
eos quaſi latro inſidiās in ſolitudine:ꝛ
polluiſti terrā in fornicationib⁹ tuis ꝛ
B in malicijs tuis. Q̄ꝫobrem ꝓhibite ſūt
ſtille pluuiarū:ꝛ ſerotinus imber nō fu
it. Frons mulierɟ meretricis facta eſt ti
bi:noluiſti erubeſcere. Ergo ſaltē amo-
do voca me :pater me⁹: dux virginitatɟ
mee tu es. Nūq̇d iraſcerɟ i ꝑpetuū :aut
ꝑſeuerabis i finē? Ecce locuta es ꝛ feci-
ſti mala:ꝛ potuiſti. Et dixit dn̄s ad me
in dieb⁹ ioſie regis. Nūquid vidiſti q̄ fe
cerit auerſatrix iſrael? Abijt ſibimet ſu
3.2.d. per oēm montē excelſū:‖ꝛ ſub oī ligno
frondoſo:ꝛ fornicata eſt ibi. Et dixi:cū
C feciſſet hec oia:ad me reuertere:ꝛ nō eſt
reuerſa. Et vidit p̄uaricatrix ſoroꝛ eius
iuda:quia ꝓ eo ꝙ mechata eſſet auerſa
trix iſrl̃ dimiſiſſem eā ꝛ dediſſez ei libel
lum repudij :ꝛ non timuit p̄uaricatrix
iuda ſoroꝛ eius:ſed abijt ꝛ fornicata eſt
etiā ipſa :ꝛ facilitate fornicationis ſue
D cōtaminauit terrā:ꝛ mechata eſt cū la-
pide ꝛ ligno. Et i oīb⁹ his nō eſt reūſa
ad me p̄uaricatrix ſoroꝛ ei⁹ iuda i toto
corde ſuo:ſꝫ i mēdacio ait dn̄s. Et dixit
dn̄s ad me. Juſtificauit aīam ſuā auer-
ſatrix iſrl̃ compatiōe p̄uaricatricis iu-
3.2.a da.‖Uade ꝛ clama ſermones iſtos ꝯtra
aquilonē ꝛ dices. Reuertere auerſatrix
iſrl̃ ait dn̄s:ꝛ nō auertā faciē meā a vo
bis:quia ſanct⁹ ego ſum dicit dn̄s:ꝛ nō
iraſcar in ꝑpetuū. Uerūtn̄ ſcito iniq̇ta-
tem tuā :qꝛ in dn̄m deuz p̄uaricata es.
E Et diſꝑſiſti vias tuas alienis ſub oī li-
gno frōdoſo :ꝛ vocē meā nō audiſti ait
dn̄s. Cōuertimini filij reuertētes dicit
dn̄s:qꝛ ego vir veſter. Et aſſumaz vos:
vnū de ciuitate ꝛ duos de cognatione:
ꝛ introducā vos i ſion. Et dabo vobis
paſtoꝛes iuxta coꝛ meū:ꝛ paſcēt vos ſci
entia ꝛ doctrina. Cūq; multiplicati fue
ritis ꝛ creueritɟ in terra in diebus illis
ait dn̄s:nō dicēt vltra :arca teſtamenti
dn̄i:neq; aſcēdet ſup coꝛ:neq; recoꝛda-
bunt̃ illius:nec viſitabit̃:nec fiet vltra
In tp̄e illo vocabūt hieruſalē ſoliū do- E
mini:ꝛ cōgregabunt̃ ad ea omēs gen-
tes in noīe dn̄i in hieruſalē:ꝛ nō ambu
labūt poſt prauitatē coꝛdis ſui peſſimi
In diebus illis ibit domus iuda ad do
mum iſrael:ꝛ veniēt ſimul de terra aq̇-
lonis ad terrā quā dedi p̄ribus veſtris.
Ego aūt dixi. Quō ponaz te in filios:et
tribuā tibi terrā deſiderabilē heredita
tem p̄clarā exercituū gētium? Et dixi.
Patrē vocabis me:ꝛ poſt me īgredi nō
ceſſabis. Sꝫ quō ſi cōtēnat mulier ama
toꝛem ſuū:ſic cōtēpſit me dom⁹ iſrl̃:di-
cit dn̄s.‖Uox in vijs audita eſt :ploꝛa- ĩ c.
tus ꝛ vlulat⁹ filioꝝ iſrael qm̄ iniquam 2
fecerūt viā ſuā:obliti ſūt dn̄i dei ſui. Cō
uertimini filij reuertentes:ꝛ ſanabo auer
ſiones vr̃as. Ecce nos venim⁹ ad te. Tu
eni es dn̄s deus noſter. Uere mēdaces
erant colles ꝛ multitudo montiū. Uere
in dn̄o deo noſtro ſalus iſrael. Cōfuſio
comedit laboꝛē patrū nr̃oꝝ ab adoleſ-
centia nr̃a :greges eoꝝ ꝛ armēta eoꝝ:
filios eoꝛum ꝛ filias eoꝝ. Doꝛmiem⁹ in
ꝯfuſione nr̃a ꝛ operiet nos ignominia
nr̃a:qm̄ dn̄o deo nr̃o peccauim⁹ nos et
p̄res nr̃i ab adoleſcētia noſtra vſq; ad
diem hāc :ꝛ nō audiuimus vocem dn̄i
dei noſtri. IIII
S I reuerteris ad me iſrl̃ ait dn̄s A
ſ ad me cōuertere. Si abſtuleris
offendicula tua a facie mea nō
cōmoueberis. Et iurabis viuit dn̄s in
veritate ꝛ in iudicio ꝛ in iuſticia:et be-
nedicēt eū gētes ipſūq; laudabūt. Hec
enim dicit dn̄s viro iuda et habitatoꝛi
hierl̃m.‖Nouate vobis nouale:ꝛ noli- C
te ſerere ſup ſpinas. Circūcidimini dn̄o
ꝛ auferte p̄putia coꝛdiū vr̃oꝝ viri iuda
ꝛ habitatoꝛes hieruſalē:ne foꝛte egredi
diatur vt ignis indignatio mea ꝛ ſuc-
cēdet̃:ꝛ nō ſit q̇ extīgat. Omia aūt hec B
mala veniēt ꝓpt̃ maliciā cogitationuꝫ
vr̃aꝝ. Annūciate i iuda:ꝛ i hierl̃m:au-
ditū facite:loq̇mi:ꝛ canite tuba i terra:
clamate foꝛtiter ꝛ dicite: Cōgregami ꝛ i
grediamur ciuitates mūitas:leuate ſi-

gnū i ſiō. Cōfortami nolite ſtare: q2 ma-
lū ego adduco ab aq̄lōe ⁊ ɔtritionē ma
gnā. Aſcēdit leo ď cubili ſuo: ⁊ p̄do gē-
tiū ſe leuauit. Egreſſus eſt de loco ſuo:
vt ponat terrā tuā in in ſolitudinē. Ci-
uitates tue vaſtabunt: remanētes abſ-
q3 habitatore. Sup hoc accingite vos
cilicijs: plāgite ⁊ vlulate: q2 nō ē auer-
ſa ira furoris dn̄i a vobis. Et erit i die
illa dicit dn̄s: pibit cor regꝫ ⁊ cor pri̇ci-
pum: ⁊ oſtupeſcēt ſacerdotes: ⁊ pphete
ɔſternabunt. Et dixi. Heu: heu: heu: dn̄e
de⁹. Ergo ne decepiſti ppl'm iſtū ⁊ hie-
ruſalē dicēs: pax erit vobis. Et ecce p-
uenit gladius vſq3 ad aiam. In tpe illo
dicet ppl'o huic ⁊ hierl'm vent⁹ vrens
in vijs q̄ ſūt i deſerto: vie filie ppli mei
nō ad ventilādū ⁊ ad purgādū. Spūs
plen⁹ ex his veniet mihi. Et nūc ego: ſ3
loquar iudicia mea cū eis. Ecce quaſi
nubes aſcēdet: ⁊ quaſi tēpeſtas currus
ei⁹. Velociores aquilis equi illius. Ve
nobis: q2 vaſtati ſum⁹. Laua a mali-
cia cor tuū hierl'm: vt ſalua fias || Vſq3q̄
morabunt i te cogitatiōes noxie? Vox
eni annūciantꝫ a dan: ⁊ notū facientis
idolū de mōte effraim. Dicite gētibus.
Ecce auditū eſt in hierl'm: cuſtodes ve-
nire de terra lōginqua: ⁊ dare ſup ciui-
tates iuda vocem ſuā. Quaſi cuſtodes
agrox facti ſūt ſup eā in gyro: q2 me ad
iracūdiā puocauit dicit dn̄s. Vie tue ⁊
cogitationes tue fecerunt hec tibi. Iſta
malicia tua q2 amara q2 tetigit cor tuū
Ventrē meū vētrē meum doleo: ſenſus
cordis mei turbati ſūt in me. Non tace
bo: q2 vocē buccine audiuit aīa mea:
clamorē p̄lij. Cōtritio ſup cōtritionem
vocata eſt: et vaſtata ē oīs terra. Repē-
te vaſtata ſūt tabernacula mea: ſubito
pelles mee. Vſq3quo videbo fugiētem:
audiā vocē buccine? Quia ſtult⁹ ppl'us
me⁹ me nō cognouit. Filij inſipientes
ſūt: ⁊ vecordes. Sapiētes ſūt vt faciant
mala bn̄ aūt facere neſciert. Aſpexi ter
ram ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil: et celos ⁊
nō erat lux i eis. Vidi mōtes ⁊ ecce mo
uebant: et oēs colles ɔturbati ſūt. In-
tuit⁹ ſum ⁊ nō erat hō: ⁊ oē volatile ce-
li receſſit. Aſpexi ⁊ ecce carmelus deſer
tus: et oēs vrbes ei⁹ deſtructe ſunt a fa-
cie dn̄i et a faci ire furoris ei⁹. Hec eni
dicit dn̄s. Deſerta erit oīs terra: ſed tn̄
cōſūmationē nō faciā. Lugebit terra: ⁊
merebūt celi deſup eo q2 locut⁹ ſū. Co-
gitaui ⁊ nō penituit me: nec auerſus ſū
ab eo. A voce equitis: ⁊ mittentꝫ ſagit- B
tam fugit oīs ciuitas. Ingreſſi ſunt
ardua: ⁊ aſcēderūt rupes. Vniuerſe vr-
bes derelicte ſūt: ⁊ nō habitat in eis hō
Tu aūt vaſtata q̄d facies? Cū veſtieris
te coccino: cū ornata fueris monili au-
reo: ⁊ pinxerꝫ ſtibio oclos tuos: fruſtra
cōponeris. Cōtēpſerūt te amatores tui
aīam tuā querēt. Vocē eni q̄ſi parturiē
tis audiui: anguſtias vt puerpere. Vox
filie ſion inter morientes expādenteſq3
man⁹ ſuas: Ve mihi: q2 defecit aīa mea
pter interfectos. V
Ircūite vias hierl'm ⁊ aſpicite: ⁊ A
c cōſiderate et q̄rite i plateis ei⁹:
an inueniatꝫ virū faciēdū iudi-
ciū: ⁊ q̄rentē fidē: ⁊ ppiti⁹ ero ei. Q2 ſi
etiā viuit dn̄s dixerint: ⁊ hoc falſo iura
bunt. Dn̄e oculi tui reſpiciūt fidē. Per-
cuſſiſti eos ⁊ nō doluert: attriuiſti eos
⁊ rēnuerūt accipe diſciplinā. Indura-
uerūt facies ſuas ſupra petrā: ⁊ noluert
reuerti. Ego aūt dixi. Forſitan paupes
ſūt ⁊ ſtulti: ignorātes viā dn̄i ⁊ iudiciū
dei ſui. Ibo ergo ad optimates et loq̄r
eis. Ipſi eni cognouerūt viā dn̄i ⁊ iudi- B
ciū dei ſui. Et ecce magꝫ hi ſimul cōfre-
gerūt iugū: ruperūt vincula. Idcirco p-
cuſſit eos leo de ſilua: lupus ad veſpam
vaſtauit eos pardus vigilās ſup ciuita
tes eox. Oīs q̄ egreſſus fuerit ex eis ca-
piet: q2 multe ſūt p̄uaricationes eorū:
cōfortate ſūt auerſiones eox. Sup q̄ p-
pitius tibi eſſe potero? Filij tui derelīq̄
runt me: ⁊ iurāt i his q̄ nō ſūt dij. Sa-
turaui eos ⁊ mechati ſūt: et i domo me-
retricis luxuriabant. Equi amatores i C
femias: ⁊ emiſſarij facti ſūt: || vnuſq̄ſq3 Ezech.22.c
ad vxorē pximi ſui hinniebat. || Nunqd I.eo, 2. I.g.e
ſup his nō viſitabo dicit dn̄s: ⁊ in gen-
te tali non vlciſcet aīa mea? Aſcendite
muros eius et diſſipate: cōſūmationem
aūt nolite facere. Auferte ppagines ei⁹
q2 nō ſūt dn̄i. Preuaricatiōe eni p̄uari-
cata eſt in me dom⁹ iſrl' ⁊ dom⁹ iuda ait
dn̄s. Negauerūt dn̄m ⁊ dixerūt. Non eſt
ipſe: neq3 veniet ſup nos nos malū: gla
diū ⁊ famē nō videbim⁹. Prophe fue-
rūt in vētū locuti: ⁊ rn̄ſum nō fuit i eis
Hec ḡ eueniēt illis. Hec dicit dn̄s de⁹ ex
ercituū. Quia locuti eſtꝫ vbū iſtud? Ec D
ce ego do vba mea in ore tuo in ignem
⁊ ppl'm iſtū in ligna: ⁊ vorabit eos. Ec-
ce ago adducā ſup vos gētē de lōgiquo
dom⁹ iſrl' ait dn̄s: gētē robuſtā: gentem
antiquā: gētē cui⁹ ignorabis linguam:

nec intelliges q̄d loquat. Pharetra eiꝰ
q̄ſi ſepulchꝛū patēs: vniuerſi fortes. Et
comedet ſegetes tuas: ⁊ panē tuū deuo-
rabit: filios tuos ⁊ filias tuas comedet
gregē tuū ⁊ armēta tua: ⁊ comedet vi-
neā tuā et ficū tuā: ⁊ cōteret vrbes mu-
nitas tuas in q̄bꝰ tu habes fiduciā gla-
E dio. Ueruntn̄ in diebꝰ illis ait dn̄s nō fa
I.16.b ciā vos in cōſūmationē. ‖Qꝫ ſi dixerit|
q̄re fecit dn̄s deꝰ noſter nobis hec oia?
dices ad eos. Sicut dereliq̄ſtis me ⁊ ſer
uiſtis deo alieno in terra veſtra: ſic ſer-
uietis dijs alienis in terra nō vr̄a. An
nūciate hec domui iacob: ⁊ auditū faci
te in iuda dicētes Audi pp̄ke ſtulte qui
nō habes coꝛ: qui habentes oculos nō
videtis: ⁊ aures et nō auditis. Me ergo
nō timebit| ait dn̄s: et a facie mea non
dolebit|? Qui poſui arenā terminū ma
ri: p̄ceptū ſempiternū qđ nō p̄teribit: et
cōmouebunt ⁊ nō poterūt: ⁊ intumeſ-
F cēt fluctus eiꝰ ⁊ nō trāſibūt illud. Po-
pulo aūt huic factū eſt coꝛ incredulū et
exaſperās. Receſſerūt ⁊ abierūt: ⁊ nō di
xerūt in coꝛde ſuo. Metuamꝰ dn̄m deū
nr̄m: q̄ dat nobis pluuiā tempoꝛaneā ⁊
ſerotinā in tp̄e ſuo: plenitudinē annue
meſſis cuſtodientē nobis. Iniquitates
nr̄e declinauerūt hec: ⁊ pctā nr̄a ꝓhibu
erūt bonū a nobis: q꞉ īuenti ſūt in pp̄ko
meo impij īſidiātes q̄ſi aucupes: laq̄os
ponētes ⁊ pedicas ad capiendos viros
G Sicut decipula plena auibus: ſic domꝰ
eoꝝ plene dolo. Ideo magnificati ſūt ⁊
ditati: incraſſati ſūt ⁊ impinguati: ⁊ p̄-
Eſa.1.f terierūt ſermones meos peſſime. ‖Cau-
ſam vidue nō iudicauerūt: cauſam pu-
pilli nō direxerūt: ⁊ iudiciū paupeꝝ nō
Z.c.et.I.9.c iudicauerūt. ‖Nūq̄d ſup his non viſita
bo dicit dn̄s: aut ſup gētē huiuſcemo-
di nō vlciſcet aīa mea? Stupoꝛ et mira
bilia facta ſūt ī terra. Pꝛophe ꝓpheta
bant mendaciū: et ſacerdotes applau-
debāt manibꝰ ſuis: et populus meus di
lexit talia? Quid igitur fiet in nouiſſi-
mo eius. VI

A Onfoꝛtami filij beniamin ī me-
C dio hierl̄m: ⁊ in thecua clāgite
buccina: ⁊ ſup bethacaren leua
te vexillū: q꞉ malū viſū eſt ab aq̄lone et
cōtritio magna. Specioſe ⁊ delicate aſ-
ſimilaui filiā ſiō: ad eā veniēt paſtoꝛes
⁊ greges eoꝝ. Fixerūt ī ea tētoꝛia ī cir-
cūitu: paſcet vnuſq̄ſq꞉ eos q̄ ſub manu
ſua ſūt. Scificate ſup eā bellū: ꝯſurgite
⁊ aſcēdamꝰ ī meridie. Ue nobiſ q꞉ decli
nauit dies: q꞉ lōgioꝛes facte ſūt vmbꝛe
veſperi. Surgite ⁊ aſcendamus in no-
cte: ⁊ diſſipemꝰ domꝰ eiꝰ: quia hec dicit
dn̄s exercituū. Cedite lignū eiꝰ: ⁊ fundi
te circa hierl̄m aggerē. Hec eſt ciuitas
viſitatōis: oīs calūnia ī medio eiꝰ. Si-
cut frigidā facit ciſterna aquā ſuā: ſic
frigidā fecit maliciā ſuā. Iniq̄tas et va
ſtitas audiet ī ea coꝛā me ſemꝑ: infirmi
tas ⁊ plaga. Erudire hierl̄m ne foꝛte re
cedat aīa mea a te: ne foꝛte ponā te de-
ſertā: terrā inhabitabilē. Hec dicit dn̄s
exercituū. Uſq꞉ ad racemū colligēt q̄ſi
ī vinea reliq̄as iſrl̄. Cōuerte manū tuā
q̄ſi videmiatoꝛ ad cartallū. Cui loq̄r: et
quē cōteſtaboꝛ vt audiat? Ecce incircū
ciſe aures eoꝝ: et audire nō poſſunt. Ec-
ce v̄bū dn̄i factū eſt eis in oppꝛobꝛiū: ⁊
non ſuſcipiēt illud Idcirco furoꝛe dn̄i
plenꝰ ſum: laboꝛaui ſuſtinēs. ‖Effunde
ſuꝑ paruulū furoꝛē: ⁊ ſuꝑ cōciliū iuue-
nū ſimul. Uir eni cū muliere capiet ſe-
nex cū pleno dierū. Et trāſibunt domꝰ
eoꝛū ad alteros: agri ⁊ vxoꝛes pariter:
q꞉ extēdā manū meā ſuꝑ habitātes ter
ram dicit dn̄s. ‖A minoꝛe q̄ppe vſq꞉ ad
ad maioꝛē oēs auaricie ſtudēt: et a pꝛo
pheta vſq꞉ ad ſacerdotē cūcti faciūt do
lum. Et curabāt cōtritionē filie popu
li mei cū ignominia dicētes: pax: pax: ⁊
nō erat pax. Cōfuſi ſūt q꞉ abominatio-
nē fecerūt: quin potius ꝯfuſione nō ſūt
ꝯfuſi: ⁊ erubeſcere neſcierūt. Q̄obꝛē ca
dent inter ruētes: in tp̄e viſitatiōis ſue
coꝛruēt dicit dn̄s. Hec dicit dn̄s. State
ſuꝑ vias et videte: ⁊ interrogate d̄ ſemi
tis antiq̄s q̄ ſit via bona: et ambulate ī
ea: ‖et inuenietis refrigeriū aīabus ve-
ſtris. Et dixerūt: Nō ambulauimus. Et
cōſtitui ſuꝑ vos ſpeculatoꝛes. Et dixi.
Audite vocē tube. Et dixerūt. Nō audi
emus. Ideo audite gētes et cognoſcite
ꝯgregatio: quāta ego faciam eis. Audi
terra. ‖Ecce ego adduco mala ſuꝑ po-
pulū iſtum: fructū cogitationū eius: q꞉
verba mea nō audierūt: ⁊ legē meā ꝓie
cerūt: ‖Ut quid mihi thus d̄ ſaba affer-
tis ⁊ calamū ſuaue olentē de terra lon-
ginq̄. Holocauſtoma a vr̄a nō ſūt acce
pta ⁊ victime vr̄e non placuerūt mihi.
Pꝛopterea hec dicit dn̄s. Ecce ego da-
bo in pp̄l̄m iſtū ruinas: ⁊ ruēt ī eis pa-
tres ⁊ filij ſimul: vicinꝰ et proximꝰ ꝑibūt.
Hec dicit dn̄s. Ecce pp̄ls venit de terra
aq̄lonis: et gēs magna ꝯſurget a finibꝰ
terre. Sagittā ⁊ ſcutū arripiet: crudelis

eſt ⁊ nō miſerebit̄. Uox eiꝰ q̄ſi mare ſo-
nabit: ⁊ ſup̱ equos aſcendēt: p̄parati q̄ſi
vir ad p̄liū aduerſum te filia ſion. Au
diuimꝰ famā eiꝰ: diſſolute ſūt manꝰ no-
ſtre. Tribulatio app̄hendit nos: dolo-
res vt parturientem. Nolite exire ad a-
gros: ⁊ in vineā ne ambuletis: q̄m gla-
dius inimici pauor in circuitu. Filia po
puli mei accingere cilitio: ⁊ ꝯſpergere ci
nere. Luctū vnigeniti fac tibi planctuȝ
amarū: q2 repente veniet vaſtator ſuper
vos. Probatorē dedi te in pp̄lo meo ro
buſtū ⁊ ſcies: ⁊ p̄babis vias eoꝝ. Omēs
iſti p̄ncipes declinātes: ambulātes: frau
dulēter. Es ⁊ ferrū vniūſi corrupti ſūt.
Defecit ſufflatoriū in igne: ꝯſumptuȝ eſt
plūbū. Fruſtra cōflauit ꝯflator: malicie
eni eoꝝ nō ſunt ꝯſūpte. Argentū repro-
bū vocate eos: q2 dn̄s proiecit illos.

v Erbū quod factum eſt ad VII
hieremiā a dn̄o dicēs: Sta i por
ta domꝰ dn̄i: et p̄dica ibi verbuȝ
iſtud ⁊ dic: Audite verbuȝ dn̄i ois iuda
q̄ ingredimini p̱ portas has: vt adoretȝ
dn̄m. Hec dicit dn̄s exercituū deus iſrl̄.
|| Bonas facite vias vr̄as et ſtudia vr̄a:
⁊ hītabo vobiſcū i loco iſto. Nolite cōfi-
dere in v̄bis mendacij: dicētes templuȝ
dn̄i: templū dn̄i: tēplū dn̄i eſt. Q̄m ſi be-
nedixeritȝ vias vr̄as: ⁊ ſtudia vr̄a: ſi fece
ritis iudiciū inter virū ⁊ p̄ximū eiꝰ ad-
uene ⁊ pupillo: ⁊ vidue nō feceritȝ calū-
niā: nec ſanguinē innocentē effuderitȝ
in loco hoc: ⁊ poſt deos alienos nō am-
bulaueritis in malū vobiſmetipſis: ha-
bitabo vobiſcū in loco iſto in terra quā
dedi p̄rībꝰ vr̄is a ſeclo vſq3 in ſeculum.
Ecce vos cōfiditis vobis in ſermonibꝰ
mendacij qui nō p̄derūt vobis: furari:
occidere: adulterari: iurare mendaciter:
libare baalim: ⁊ ire poſt deos alienos q̄s
ignoratis. Et veniſtis et ſtetiſtis coram
me in domo hac in qua inuocatū ē no-
men meū: ⁊ dixiſtȝ: liberati ſumꝰ eo q2 fe
cerimꝰ oēs abomiātiones iſtas. || Nun-
quid ergo ſpelūca latronū facta eſt do-
mus iſta: in qua inuocatū ē nomē me-
um in ocul' vr̄is? Ego ego ſum: ego vidi
dicit dn̄s. Ite ad locū meum in ſylo vbi
habitauit nomē meū a principio: ⁊ vide
te que fecerim ei p̄pter maliciaȝ populi
mei iſrael. Et nūc q2 feciſtis oia opa hec
dicit dn̄s: ⁊ locutꝰ ſum ad vos: mane cō
ſurgens ⁊ loquens: ⁊ nō audiſtȝ: || ⁊ voca
ui vos ⁊ nō rn̄diſtis: faciā domui huic
qua inuocatū eſt nomē meū: ⁊ in q̄ vos
habetis fiduciā: ⁊ loco quē dedi vobis
⁊ patribꝰ vr̄is: ſicut feci ſylo: ⁊ proijciaȝ
vos a facie mea ſicut p̄ieci oēs frēs ve-
ſtros vniuerſum ſemē effraim. || Tu er- ĩ.14.b.
go noli orare p̱ pp̄lo hoc: nec aſſumas D
p̱ eis laudē ⁊ orōnē ⁊ nō obſiſtas mihi:
q2 nō exaudiā te. Nōne vides q̄d iſti fa-
ciūt in ciuitatibꝰ iuda: ⁊ in plateis hie-
ruſalē? Filij colligūt ligna: ⁊ p̄res ſuccē-
dūt ignē: ⁊ mlieres cōſpergūt adipē: || vt ĩ.44.e
faciant placētas regine celi: ⁊ libēt dījs
alienis: ⁊ me ad iracūdiā p̄uocēt. Nun-
quid me ad iracūdiā p̄uocant dicit do-
minꝰ? Nōne ſemetipſos in ꝯfuſionē vul
tus ſui? Ideo hec dicit dn̄s deꝰ. Ecce fu-
ror meꝰ ⁊ indignatio mea cōflatur ſup̱
locū iſtū ſup̱ viros ⁊ ſup̱ iumēta ⁊ ſuper
lignū regionis ⁊ ſup̱ fruges terre: ⁊ ſuc-
cendet̄ ⁊ nō extinguetur. Hec dicit dn̄s
exercituū deus iſrael. Holocauſtomata E
vr̄a addite victimis vr̄is ⁊ comedite car
nes: q2 nō ſum locutꝰ cū patribꝰ veſtris
⁊ non p̄cepi eis in die qua eduxi eos de
terra egypti de verbo holocauſtomatuȝ
⁊ victimarū: ſed hoc verbū p̄cepi eis di-
cens. Audite vocē meā ⁊ ero vobis deꝰ
⁊ vos eritis mihi pp̄ls: ⁊ ambulate in oī
via quā mandaui vobis vt bene ſit vo-
bis. Et nō audierūt nec inclinauerunt
aurē ſuā: ſed abierūt in voluptatibꝰ et ī
prauitate cordis ſui mali: factiq3 ſūt re-
troꝛſum ⁊ nō in ante: a die q̄ ingreſſi ſūt
p̄res eorū de terra egypti: vſq3 ad diem
hanc. Et miſi ad vos oēs ſeruos meos F
p̄phas p̱ diē: ꝯſurgens diluculo: ⁊ mit-
tens: ⁊ nō audierūt me nec iclinauerūt
aurē ſuā ſ3 indurauerūt ceruicē ſuā: || et ĩ.16.e
peius opati ſūt q̄ p̄res eoꝝ. Et loq̄ris ad
eos oia v̄ba hec ⁊ nō audiēt te: ⁊ voca-
bis eos ⁊ nō rn̄debunt tibi. Et dices ad
eos. Hec eſt gens q̄ nō audiuit vocē dn̄i
dei ſui: nec recepit diſciplinā. Perijt fi-
des: ⁊ ablata eſt de ore eorū. Tonde ca-
pillū tuuȝ ⁊ proijce: ⁊ ſume in directum
planctū: q2 p̄iecit dn̄s ⁊ reliquit genera
tionē furoris ſui: q2 fecerūt filij iuda ma G
lū in ocul' meis dicit dn̄s. || Poſuerūt of ĩ.eo.
fendicula ſua in domo in q̄ inuocatuȝ ē
nomē meū vt pollueret eā: ⁊ edificaue-
rūt excelſa tophet q̄ eſt in valle filij en-
non: vt incenderēt filios ſuos ⁊ filias ſu
as igni: q̄ nō precepi nec cogitaui in cor
de meo. Ideo ecce dies venient dicit do
minꝰ: ⁊ nō dicet̄ ampliꝰ tophet ⁊ vallis
filij ennon: ſ3 vallis interfectiōis: ⁊ ſepe
lient̄ in tophet eo q2 nō ſit locꝰ. Et erit

morticiniū ppl'i hui⁹ in cibos volucri-
bus celi et beſtijs terre: et nō erit q̄ abi
Ezech.26.c gat‖Et quieſcere faciā de vrbib⁹ iuda
et d̄ plateis hieruſalē vocē gaudij ꝛ vo
cē leticie: vocē ſpōſi ꝛ vocē ſpōſe. In de
ſolatiōe eni erit terra. VIII
A N tpe illo ait dñs: eiciēt oſſa re
i gis iuda: ꝛ oſſa principū eius et
oſſa ſacerdotū: ꝛ oſſa ꝓphetarū
et oſſa eoꝝ qui habitauerūt hierl'm de
ſepulchris ſuis: et expandēt ea ad ſolē
et lunā et oēm militiā celi que dilexe-
rūt: et quib⁹ ſeruierūt: ꝛ poſt que ambu
lauerūt: ꝛ que queſierūt ꝛ adorauerūt.
Nō colligent̄ ꝛ nō ſepelient̄: in ſterqui
B liniū ſup faciē terre erūt. Et eligēt ma
gis mortē q̄ vitā oēs qui reſidui fue-
rint de cognatione hac peſſima: in vni
uerſis locis que derelicta ſunt: ad q̄ eie
ci eos dicit dñs exercituū. Et dices ad
eos. Hec dicit dñs: Nūquid q̄ cadit nō
reſurget: ꝛ qui auerſus eſt nō reuertet̄?
Quare ergo auerſus eſt ppl's iſte in hie-
ruſalē auerſione ꝯtentioſa? Apphende-
runt mendaciū: ꝛ noluerūt reuerti. At-
C tendi ꝛ auſcultaui: nemo qđ bonū eſt lo
quit̄. Nullus eſt q̄ agat penitentiā ſup
peccato ſuo dicēs: Quid feci? Oēs con
uerſi ſunt ad curſum ſuū: quaſi equus
impetu vadēs in p̄liū. Miluus in celo
cognouit temp⁹ ſuū: turtur ꝛ hirūdo et
ciconia cuſtodierūt temp⁹ aduent⁹ ſui:
ppl'us aūt me⁹ nō cognouit iudiciū dñi
Quō dicit̄ ſapiētes nos ſum⁹: ꝛ lex dñi
nobiſcū eſt? Uere mendaciū opat⁹ eſt ſti
D lus mendax ſcribaꝝ. Confuſi ſūt ſapien
tes: ꝯterriti ꝛ capti ſunt. Uerbū eni dñi
ꝓiecerūt: ꝛ ſapiētia nulla eſt in eis. Pro
pterea dabo mlieres eorū exteris: agros
s.6.c eoꝝ heredibus.‖ Quia a minimo vſq; ad
Eſa.56.d. maximū oēs auariciā ſequunt̄: a ꝓphe
ta vſq; ad ſacerdotē cūcti faciūt mēda-
ciū. Et ſanabāt ꝯtritiōes filie ppl'i mei
ad ignominiā dicētes: pax: pax: cū nō eſ
ſet pax. Cōfuſi ſunt q2 abomiationē fece
rūt: qnimo cōfuſione nō ſūt ꝯfuſi: ꝛ eru-
beſcere neſcierunt. Idcirco cadent inter
E corruētes: in tpe viſitatiōis ſue corruēt
dicit dñs. Congregans congregabo eos
ait dñs. Nō eſt vua in vitib⁹: ꝛ non ſunt
ficus in ficulnea: folium defluxit: ꝛ dedi
eis q̄ p̄tergreſſa ſunt. Quare ſedemus?
Conuenite ꝛ ingrediamur ciuitatē mu-
nitā: ꝛ ſileam⁹ ibi: q2 dñs deus nr̄ ſilere
nos fecit: ꝛ potū dedit nobis aquam fel
f.14.d lis. Peccauim⁹ eni dño.‖ Expectauim⁹
pacē ꝛ nō erat bonū: temp⁹ medele: ꝛ ec
ce formido. A dan audit⁹ eſt fremit⁹ eq̄- F
rū eius: a voce hinnituū pugnatorū ei⁹
cōmota eſt ois terra. Et venerūt ꝛ deuo
rauerūt terrā ꝛ plenitudinem ei⁹: vrbē
ꝛ habitatores ei⁹. Quia ecce ego mittā
vobis ſerpētes regulos quib⁹ nō eſt in-
cantatio: ꝛ mordebunt vos ait dñs. Do-
lor meus ſup dolorē: in me cor meū me-
rens. Ecce vox clamoris filie ppl'i mei d̄
terra longinqua. Nunq̄d dñs non eſt in G
ſion: aut rex ei⁹ nō eſt in ea? Quare ergo
me ad iracundiā concitauerunt in ſcul-
ptilib⁹ ſuis: ꝛ i vanitatib⁹ alienis? Trā-
ſijt meſſis: finita eſt eſtas: et nos ſaluati
nō ſum⁹. Sup ꝯtritiōe filie ppl'i mei cō-
trit⁹ ſum ꝛ ꝯtriſtat⁹: ſtupor obtinuit me
Nunq̄d reſina nō eſt in galaad: aut me-
dicus nō eſt ibi? Quare igit̄ nō eſt obdu
cta cicatrix filie ppl'i mei. IX
Uis dabit capiti meo aquā: ꝛ o- A
q culis meis fontē lachrymarum?
Et plorabo die ac nocte interfe-
ctos filie ppl'i mei. Quis dabit me in ſo-
litudine diuerſoriū viatoꝝ? Et derelin-
quā ppl'm meū ꝛ recedā ab eis: q2 omēs
adulteri ſunt ꝛ cetus p̄uaricatoꝝ: ꝛ ex-
tenderūt linguā ſuā quaſi arcū menda-
cij: ꝛ nō veritatē. Confortati ſūt in terra:
q2 d̄ malo ad malū egreſſi ſunt: ꝛ me nō
cognouerūt dicit dñs. Unuſq̄ſq; ſe a ꝓ- B
ximo ſuo cuſtodiat: et in omni fratri ſuo
nō habeat fiduciā: q2 ois frater ſupplan
tans ſupplātabit: ꝛ omis amic⁹ fraudu
lenter incedet: ꝛ vir fratrē ſuum deride-
bit: ꝛ veritatē nō loquent̄. Docuerunt
eni linguā ſuā loqui mendaciū: vt iniq̄
agerent laborauerūt. Habitatio tua in
medio doli: in dolo renuerunt ſcire me:
dicit dñs. Propterea hec dicit dñs exer-
cituū. Ecce ego conflabo ꝛ ꝓbabo eos.
Quid eni aliud faciā a facie filie populi
mei? Sagitta vulnerās lingua eoꝝ: do- C
lū locuta eſt.‖In ore ſuo pacē cū amico
ſuo loquit̄: ꝛ occulte ponit ei inſidias.
‖Nunq̄d ſup his nō viſitabo dicit dñs:
aut in gente huiuſcemodi nō vlciſcetur
aīa mea? Sup mōtes aſſumā fletū ac
lamentū: ꝛ ſup ſpecioſā deſerti planctū:
qm̄ incenſa ſunt eo q̄ nō ſit vir ꝑtranſi
ens: ꝛ nō audierūt vocē poſſidentis. A
volucre celi vſq; ad pecora tranſmigra-
uerūt ꝛ receſſerūt. Et dabo hieruſalē in
aceruos arene ꝛ cubilia draconū: ꝛ ciui-
tates iuda dabo i deſolationē eo q̄ nō
ſit habitator.‖ Quis eſt vir ſapiens qui

intelligat hoc ⁊ ad quē verbū oris dñi
fiat vt annūciat iſtud: quare perierit ter
ra ⁊ exuſta ſit quaſi deſertū: eo φ nō ſit
qui ꝑ tranſeat? Et dixit dñs. Quia dere
liquerūt legē meā quā dedi eis: ⁊ nō au
dierūt vocē meā: ⁊ non ambulauerūt in
ea: ⁊ abierūt poſt prauitatē cordis ſui: ⁊
poſt baalim quod didicerūt a patrib⁹ ſu
is: idcirco hec dicit dñs exercituū deus
i.2 iſrael. ‖ Ecce ego cibabo pp̄lm iſtū abſin
thio ⁊ potū dabo eis aquā fellis: ⁊ diſ
pergam eos in gentib⁹ quas non noue
runt ipſi ⁊ patres eorū: ⁊ mittā poſt eos
gladiū donec ↄſummantꝛ. Hec dicit dñs
exercituū. Cōtemplamini ⁊ vocate lamē
tatrices vt veniāt: ⁊ ad eas que ſapien
tes ſunt mittite ⁊ ꝓperent: feſtinēt ⁊ aſ
ſumant ſuꝑ nos lamentū. Deducāt ocu
li noſtri lachrymas: ⁊ palpebre nr̄e deflu
ant aquis: qꝛ vox lamentationis audita
eſt de ſion. Quō vaſtati ſum⁹ et confuſi
vehemēter? Quia dereliquim⁹ terram:
qm̄ deiecta ſūt tabernacula nr̄a. Audi
te ergo mulieres verbū dñi: ⁊ aſſumant
aures vr̄e ſermonē oris eius: ⁊ docete fi
lias vr̄as lamentū: ⁊ vnaqueq3 ꝓximā
ſuam planctū: qꝛ aſcendit mors per fene
ſtras vr̄as: ingreſſa eſt domos vr̄as: diſ
perdere ꝑuulos deforis: iuuenes de pla
teis. Loquere. Hec dicit domin⁹. Et ca
det morticinū hominis quaſi ſterc⁹ ſuper
faciē regionis: ⁊ quaſi fenū poſt tergum
metentis: ⁊ nō eſt qui colligat. Hec dicit
ii. dñs. ‖ Non glorietꝛ ſapiens in ſapia ſua:
.10 ⁊ non glorietꝛ fortis in fortitudine ſua:
⁊ nō glorietꝛ diues in diuitijs ſuis: ſ3 in
hoc glorietꝛ qui gloriatꝛ: ſcire ⁊ noſſe me
quia ego ſum dñs q̄ facio miſedīam ⁊ iu
diciū ⁊ iuſticiā in terra. Hec eni placent
mihi ait dñs. Ecce dies veniēt dicit do
min⁹: ⁊ viſitabo ſuꝑ oēm qui incircūci
ſum habet ꝓputiū: ſuꝑ egyptū: ⁊ ſuꝑ iu
dam ⁊ ſuꝑ edom: ⁊ ſuꝑ filios ammon: ⁊
ſuꝑ moab: ⁊ ſuꝑ omēs q̄ attonſi ſunt in
comā habitātes in deſerto: qꝛ omēs gen
tes habent ꝓputiū: omis aūt dom⁹ iſra
el incircūciſi ſunt corde. X

Udite verbū qd̄ locut⁹ eſt domi
a nus ſuꝑ vos dom⁹ iſrael. Hec di
cit dñs. Iuxta vias gentiū noli
te diſcere: et a ſignis celi nolite metuere
que timēt gentes: qꝛ leges ppl'orū vane
ſunt. Quia lignū de ſaltu precidit opus
man⁹ artificis in aſcia. Argento ⁊ auro
decorauit illud: clauis ⁊ malleis compe
git vt non diſſoluatꝛ. In ſimilitudinem
plaſme fabricate ſunt: ⁊ nō loquentꝛ: por
tata tollentꝛ: qꝛ incedere nō valent. No
lite ergo timere ea: qꝛ nec male pñt face
re nec bene. Non eſt ſimilis tui dñe: ma
gnus es tu: ⁊ magnū nomē tuū in forti
tudine. ‖ Quis nō timebit te o rex genti Apoc.15.b
um? Tuū eſt eni dec⁹. Inter cūctos ſapi
entes gentiū: ⁊ in vniuerſis regnis eorū
nullus eſt ſimilꝛ tui. Pariter inſipientes B
⁊ fatui ꝓbabuntꝛ: doctrina vanitatꝫ eo
rū lignū eſt. Argentū inuolutū de thar
ſis affertꝛ: ⁊ aurū de ophir opus artificꝫ
⁊ man⁹ erarij: hyacinthus ⁊ purpura in
dumentū eoꝝ. Opus artificū vniuerſa
hec: dñs aūt de⁹ verus eſt. Ipſe deus vi
uens ⁊ rex ſempitern⁹. Ab indignatiōe
ei⁹ cōmouebitꝛ terra: ⁊ nō ſuſtinebūt gē
tes cōminationē ei⁹. Sic ergo dicetꝫ eiſ
Dij qui celos ⁊ terrā nō fecerūt pereant
de terra: ⁊ de his q̄ ſub celo ſūt. ‖ Qui fa i.51.b.
cit terrā in fortitudine ſua: ꝓparat orbē
in ſapiētia ſua ⁊ prudentia ſua extendit
celos: ad vocē ſuā dat multitudinē aq̄
rū in celo: ⁊ eleuat nebulas ab extremi C
tatib⁹ terre. ‖ Fulgura in pluuiā facit: et Ps.145.
educit ventū de theſauris ſuis. Stult⁹
fact⁹ eſt omis homo a ſciētia ſua: confu
ſus eſt artifex ois in ſculptili: qm̄ falſū
eſt qd̄ cōflauit: ⁊ nō eſt ſpūs in eis. Ua
na ſunt ⁊ opus riſu dignū. In tp̄e viſita
tionis ſue peribūt. Nō eſt his ſimilꝛ pars
iacob. Qui eni formauit omia: ipſe eſt: ⁊
iſrael virga hereditatis ei⁹: dñs exercitu
um nomē illi. Congrega de terra confu
ſionē tuā que habitas in obſidione: qꝛ
hec dicit dñs. Ecce ego longe ꝓijciā ha
bitatores terre in hac vice: et tribulabo
eos ita vt nō inueniantꝛ. Ue mihi ſuper
ↄtritione mea: peſſima plaga mea. Ego
autē dixi. Plane hec infirmitas mea ē:
⁊ portabo illā. Tabernaculū meū vaſta D
tum eſt: omēs funiculi mei dirupti ſūt.
Filij mei exierūt a me: ⁊ non ſubſiſtunt.
Nō eſt qui extēdat vltra tentoriū meū
⁊ erigat pelles meas: qꝛ ſtulte egerūt pa
ſtores ⁊ dñm nō queſierūt: ꝓpterea non
intellexerūt ⁊ omis grex eoꝝ diſpſus eſt
Uox auditionis ecce venit ⁊ commotio
magna de terra aquilonis: vt ponat ci
uitates iuda ſolitudinem et habitacula
draconū. Scio dñe qꝛ nō eſt hominis via
ei⁹: nec viri eſt vt ambulet ⁊ dirigat greſ
ſus ſuos. Corripe me dñe: veruntā in iu
dicio ⁊ nō in furore tuo: ne forte ad ni
hilū redigas me. ‖ Effunde indignatio Ps.78.
nē tuā ſuꝑ gentes que nō cognouerunt

te:⁊ ſup prouincias que nomē tuū non
inuocauerūt:q2 comederūt iacob et de-
uorauerūt eum ⁊ ꝯſumpſerūt illū: et de-
cus eius diſſipauerūt. XI
A Erbū quod factum eſt a dño ad
v hieremiā dicens: Audite v̄ba pa
cti hui⁹:⁊ loquimini ad viros iu
da:⁊ ad habitatores hieruſalē: et dices
ad eos. Hec dicit dñs deus iſrael. Male
dictus vir q̄ nō audierit verba pacti hu
ius:qđ precepi patrib⁹ veſtrꝭ in die qua
eduxi eos de terra egypti de fornace fer
rea dicens: Audite vocē meam ⁊ facite
oīa q̄ precepi vobis:⁊ eritis mihi ī po
pulū ⁊ ego ero vobis in deū: vt ſuſcitem
iuramentū qđ iuraui patrib⁹ veſtrꝭ da-
turū me eis terrā fluentē lacte ⁊ melle ſi
cut eſt dies hec. Et rñdi ⁊ dixi. Amē do-
mine. Et dixit domin⁹ ad me. Uocifera-
re oīa verba hec in ciuitatib⁹ iuda ⁊ fo-
B ris hieruſalē dicens. Audite verba pa-
cti hui⁹ ⁊ facite illa:q2 ꝯteſtans ꝯteſtat⁹
ſuꝫ patres vr̄os in die qua eduxi eos de
terra egypti vſq3 ad diē hanc. Mane cō
ſurgens cōteſtatus ſum ⁊ dixi: audite vo
cem meā:⁊ nō audierūt nec inclinaue-
runt aurē ſuam:ſed abierūt vnuſquiſq3
in prauitate cordis ſui mali. Et induxi
ſup eos oīa verba pacti hui⁹:qđ prece
pi vt facerent ⁊ nō fecerūt. Et dixit dñs
ad me. Inuenta eſt cōiuratio in virꝭ iu-
da ⁊ in habitatorib⁹ hieruſalē. Reuerſi
ſunt ad iniquitates patrū ſuorum prio-
res:qui noluerūt audire verba mea. Et
hi ergo abierūt poſt deos alienos vt ſer
uirent eis. Irritū fecerūt dom⁹ iſrael et
domus iuda pactū meū:qđ pepigi cum
patrib⁹ eorū. Quāobrem hec dicit dñs.
Ecce ego inducā ſup eos mala de q̄bus
exire nō poterūt: ⁊ clamabunt ad me:et
C nō exaudiā eos. Et ibunt ciuitates iu-
da ⁊ habitatores hieruſalē ⁊ clamabūt
ad eos quib⁹ libant:⁊ nō ſaluabūt eos
S.2.f. in tempe afflictiōis eoꝝ.|| Scđm nume
rū eni ciuitatū tuarū:erāt dij tui iuda:
⁊ ſm numerū viarū tuarū hieruſalē po
ſuiſti aras ꝯfuſionis:aras ad libandum
baalim. Tu ergo noli orare ꝑ ꝑplo hoc:
⁊ ne aſſumas ꝑ eis laudeꝫ ⁊ ōronem:q2
nō exaudiā in tempe clamorꝭ eorum ad
me:in tempe afflictiōis eoꝝ. Quid ē qđ
dilect⁹ me⁹ ī domo mea fecit ſcelera ml̄-
ta? Nūquid carnes ſancte auferent a te
malicias tuas in quib⁹ gloriata es? O-
liuam vberem:pulchrā:fructiferā:ſpeci-
oſam vocauit dñs nomē tuū. Ad voceꝫ
loquele grandis exarſit ignis in ea:⁊ cō
buſta ſunt fruteta ei⁹. Et dñs exercituū
qui plātauit te locut⁹ eſt ſup te maluꝫ:
ꝑ malis domus iſrael ⁊ dom⁹ iuda que
fecerūt ſibi ad irritandum me:libantes
baalim. Tu autē dñe demōſtraſti mihi
⁊ cognoui:tu oſtendiſti mihi ſtudia eo-
rū:⁊ ego quaſi agn⁹ manſuet⁹ qui por-
tatur ad victimā. Et nō cognoui q2 co-
gitauerūt ſup me cōſilia dicētes: mitta-
mus lignū in panē eius: ⁊ eradam⁹ euꝫ
de terra viuentiū: ⁊ nomē ei⁹ nō memo
retur ampli⁹. Tu autē dñe ſabbaoth q̄
iudicas iuſte ⁊ ꝓbas renes ⁊ corda: vi-
deam vltionē tuā ex eis.|| Tibi eni reue
laui cauſam meaꝫ. Propterea hec dicit
dñs ad viros anathot qui querūt aīam
tuā:⁊ dicūt: Nō ꝓphetabis in noīe dñi:
⁊ nō morieris in manib⁹ nr̄is. Propte-
rea hec dicit dñs exercituū. Ecce ego vi-
ſitabo ſup eos. Iuuenes morient̄ ī gla-
dio:filij eoꝝ ⁊ filie eorum morient̄ in fa
me:⁊ reliquie nō erunt ex eis. Inducam
eni malū ſup viros anathot: annū viſi-
tationis eorum. XII
I Uſtus quideꝫ tu es dñe ſi diſpu-
tem tecum: veruntā iuſta loquar
ad te.|| Quare via impioꝝ ꝓſperat̄: be-
ne eſt oībus q̄ ꝑuaricant̄ ⁊ iniq̄ agunt?
Plantaſti eos ⁊ radicē miſerūt: ꝓficiūt
⁊ faciūt fructū. Prope es tu ori eoꝝ ⁊ lō
ge a renib⁹ eoꝝ. Et tu dñe noſti me: vi-
diſti me:⁊ ꝓbaſti cor meū tecū. Congre-
ga eos quaſi gregē ad victimā: ⁊ ſctifi-
ca eos in die occiſionis. Uſq3quo luge-
bit terra: ⁊ herba oīs regionis ſiccabit̄
ꝓpter maliciā habitātiū in ea? Cōſum-
ptū eſt anial ⁊ volucre:qm̄ dixerūt: non
videbit nouiſſima nr̄a. Si cuꝫ peditib⁹
currēs laboraſti:quō ꝯtendere poterꝭ cū
equis? Cū aūt in terra pacꝭ ſecura fuerꝭ:
q̄d facies in ſupbia iordanis? Nā ⁊ frēs
tui ⁊ dom⁹ pr̄is tui:etiaꝫ ipſi pugnaue-
rūt aduerſum te:⁊ clamauerūt p⁹ te ple
na voce. Ne credas eis cū locuti fuerint
tibi bona. Reliqui domū meā:dimiſi he
reditatē meā. Dedi dilectā aīam meam
in manū inimicoꝝ ei⁹:facta eſt mihi he-
reditas mea q̄ſi leo in ſilua. Dedit ꝯtra
me vocē:ideo odiui eā. Nunq̄d auis diſ
color hereditas mea mihi? Nunq̄d auis C
tincta ꝑ totū? Uenite ꝯgregamini oēs
beſtie terre: ꝓperate ad deuorādū. Pa-
ſtores multi demoliti ſūt vineā meā:cō-
culcauerūt partē meā. Dederūt portio-
nē meā deſiderabilē in deſertū ſolitudis

posuerūt eā in diſſipationē: luxitq; ſu
per me. Deſolatiōe deſolata ē oīs terra
q2 null⁹ ē q̄ recogitet corde. Sup̄ oēs vi
as deſerti venerūt oēs vaſtatores terre q2 gla
di⁹ dñi deuorauit ab extremo terre vſq;
ad extremū ei⁹. Nō ē pax vniūſe carni.
Seminauerūt triticū ⁊ ſpinas meſſuerūt:
hereditatē acceperūt: ⁊ nō eis ꝓderit. Cō
fūdemini a fructib⁹ vr̄is: ꝓpter irā furoris
dñi. Hec dicit dñs aduerſum oēs vici-
nos meos peſſimos qui tāgūt heredita
tē quā diſtribui pp̄lo meo iſrael. Ecce
ego euellā eos de terra ſua: ⁊ domū iu-
da euellā de medio eoꝝ. Et cū euulſe-
ro eos cōuertar et miſerebor eoꝝ: ⁊ re-
ducā eos virū ad hereditatē ſuā: ⁊ viꝝ
in terrā ſuā. Et erit ſi eruditi didicerit
vias pp̄li mei vt iurēt ī noīe meo: viuit
dñs: ſicut docuerūt pp̄lm meū iurare in
baal: edificabunt in medio pp̄li mei.
Quod ſi nō audierint: euellā gentē illā
euulſione ⁊ ꝑditiōe ait dñs. XIII
Et dicit dñs ad me. Uade ⁊ poſ
h poſſide tibi lūbare lineū: ⁊ po-
nes illud ſup̄ lumbos tuos: ⁊ ī
aquā nō inferes illud. Et poſſedi lūba-
re iuxta verbū dñi: ⁊ poſui circa lūbos
meos. Et fact⁹ eſt ſermo dñi ad me ſe-
cūdo dicēs. Tolle lumbare qđ poſſedi-
ſti quod eſt circa lumbos tuos: et ſur-
gēs vade ad eufratē: ⁊ abſcōde ibi illđ
in foramie petre. Et abii ⁊ abſcondi il-
lud in eufratē: ſicut p̄ceperat mihi dñs.
Et factū ē p⁹ dies plurimos dixit dñs
ad me. Surge et vade ad eufratē ⁊ tol-
le inde lumbare quod p̄cepi tibi vt ab
ſcōderes illud tibi. Et abii ad eufratē:
et fodi: ⁊ tuli lūbare de loco vbi abſcō-
deram illud. Et ecce cōputruerat lūba
re: ita vt nulli vſui aptū eſſet. Et factū
eſt verbū dñi ad me dicēs. Hec dicit do
min⁹. Sic putreſcere faciā ſupbiā iu-
da ⁊ ſupbiā hieruſalē multā: pp̄lm iſtū
peſſimū: qui nolunt audire verba mea
et ambulāt in prauitate cordis ſui: ab-
ierūtq; poſt deos alienos vt ſeruirent
eis ⁊ adorarēt eos. Et erunt ſicut lūba
re iſtud: qđ nulli vſui aptum eſt. Sicut
eni adheret lūbare ad lūbos viri: ſic ag
glutinaui mihi oēm domū iſrael ⁊ oēz
domū iuda dicit dñs vt eēnt mihi i po
pulū ⁊ in nomē ⁊ in laudē ⁊ in glīā: et
nō audierūt. Dices ergo ad eos ſermo
nē iſtū. Hec dicit dñs deus iſrael. Ois
laguncula implebit vino. Et dicent ad
te. Nunquid ignoram⁹ q2 ois lagūcu-
la implebit vino? Et dices ad eos. Hec
dicit dñs. Ecce ego implebo oēs habi-
tatores terre huius ⁊ reges q̄ ſedent de
ſtirpe dauid ſup̄ thronū eius: ⁊ ſacerdo
tes et ꝓphetas ⁊ oēs habitatores hie-
ruſalē ebrietate ⁊ diſꝑgā eos virū a fra
tre ſuo: et pr̄es ⁊ filios pariter ait dñs
Non parcā ⁊ nō ꝑcedam: neq; miſere- C
bor vt nō diſꝑgam eos. Audite ⁊ auri-
bus ꝑcipite nolite eleuari: q2 dñs locu
tus eſt. Date dño deo vr̄o gloriā ante-
q̄ cōtenebreſcat: et anteq; offendāt pe
des vr̄i ad mōtes caliginoſos. Expecta
bitis lucē ⁊ ponet eam in vmbrā mor-
tis ⁊ in caliginē. Q2 ſi hoc nō audieri-
tis: in abſcōdito plorabit aīa mea a fa-
cie ſupbie. Plorans plorabit ⁊ dedu- J.31.C.
cet ocul⁹ meus lachrimā: q2 captus eſt Treno.1.a.
grex dñi. Dic regi ⁊ dñatrici. Humilia
mini ſedete in terra q̄m deſcēdet de ca
pite vr̄o corona glorie vr̄e. Ciuitates
auſtri clauſe ſunt: et nō ē q̄ apiat. Trāſ
lata ē ois iuda trāſmigratione ꝑfecta.
Leuate oculos vr̄os ⁊ videte: q̄ venitis
ab aquilone. Ubi eſt grex qui datus eſt D
tibi pecus inclytū tuū? Quid dices cuz
viſitauerit te? Tu eni docuiſti eos adū
ſum te: ⁊ erudiſti in caput tuū. Nūquid
nō dolores apprehendēt te quaſi mulie
rē parturientē? Q2 ſi dixeris in corde
tuo quare venerūt mihi hec. Propter J.30.c.
multitudinem iniquitatꝭ tue reuelata
ſūt verecūdiora tua: pollute ſūt plante
tue. Si mutare poteſt ethiops pellē ſu
am aut pardus varietates ſuas: et vos
poteritis bn̄facere cū didiceritis malū
Et diſſeminabo eos quaſi ſtipulā q̄ vē
to raptat in deſerto. Hec ſors tua parſ
q; mēſure tue a me dicit dñs: q2 oblita
es mei ⁊ ꝯfiſa es in mendatio. Unde et
ego nudaui femora tua ꝯtra faciē tuā:
et apparuit ignominia tua: adulteria
tua: ⁊ hinni⁹ tu⁹: ſcel⁹ fornicatiōis tue
Sup̄ colles in agro vidi abomiatiōes
tuas. Ue tibi hieruſalē. Nō mundabe-
ris p⁹ me. Uſq;quo adhuc? XIIII
Uod factū ē verbum dñi ad hie A
q remiā de ſermonibus ſiccitatis
Luxit iudea ⁊ porte ei⁹ corruerūt
⁊ obſcurate ſunt i terra: ⁊ clamor hierl̄m
aſcendit. Maiores miſerūt minores ſu
os ad aquā: venerūt ad hauriēdū. Nō
inuenerūt aquā: reportauerūt vaſa ſua
vacua. Cōfuſi ſūt ⁊ afflicti: et operuerūt
capita ſua ꝓpter vaſtitatē terre: q2 non
venit pluuia in terrā. Cōfuſi ſunt agri-

cole: operuerūt capita ſua. Nā et cerua
in agro peꝑit ⁊ reliquit: qꝛ nō erat her-
bo. Et onagri ſteterūt in rupib⁹: traxe-
runt ventū quaſi dracones: defecerunt
oculi eoꝝ q: nō erat herba. Si iniq̄ta-
tes nr̄e rn̄derit nobis: dn̄e fac ꝓpt̄ no-
men tuū: qm̄ multe ſūt auerſiōes nr̄e.
B Tibi peccauim⁹ expectatio iſrl̄: ſalua-
toꝛ nr̄ in tp̄e tribulationis. Quare q̄ſi
colonus futur⁹ es in terra: ⁊ q̄ſi viatoꝛ
declinās ad manendū? Quare futurus
es velut vir vagus ⁊ fortis: qui nō pōt
ſaluare? Tu aūt in nobis es dn̄e: ⁊ no-
mē tuū inuocatū ē ſuꝑ nos: ne derelin
quas nos. Hec dicit dn̄s ppl̄o huic qui
dilexit mouere pedes ſuos ⁊ non q̄euit
⁊ dn̄o nō placuit. Nūc recoꝛdabit̄ iniq̄
tatū eoꝝ ⁊ viſitabit pctā eoꝝ. Et dixit
I.7.c dn̄s ad me. ‖ Noli oꝛare ꝓ ppl̄o iſto ī bo
nū. Cū ieiunauerint non exaudiā p̄ces
eoꝝ: ⁊ ſi obtulerint holocauſtomata et
victimas: nō ſuſcipiā ea: qm̄ gladio et
I.1.b fame et peſte ego cōſumā eos. ‖ Et dixi
A.a.a. dn̄e de⁹. Prophete dicunt eis.
Non videbitis gladiū: ⁊ fames nō erit
in vobis: ſed pacem verā dabit vobis
C in loco iſto. Et dixit dn̄s ad me. Falſo
I.23.d.et.27 ꝓphete vaticinant̄ ī noīe meo. ‖ Non
.c.et.29.b miſi eos: ⁊ non p̄cepi eis neq̄ locutus
ſum ad eos. Viſionē mendacē ⁊ diui-
nationē fraudulentā ⁊ ſeductionē coꝛ
dis ſui ꝓphetant vobis. Idcirco hec di
cit dn̄s de ꝓphetis qui ꝓphetāt in no
mine meo quos ego nō miſi dicentes:
gladius et fames non erit in terra hac.
In gladio et fame ꝯſument̄ ꝓphete illi
et ppl̄i quibus ꝓphetāt erunt ꝓiecti in
vijs hieruſalē p̄ fame et gladio: ⁊ non
erit q̄ ſepeliat eos: ipſi ⁊ vxoꝛes eoꝝ: fi-
lij et filie eoꝝ: ⁊ effundā ſuꝑ eos malū
Threno.1.f. ſuū. Et dices ad eos v̄bū iſtud. ‖ Dedu
cāt oculi mei lachꝛimā ꝑ noctē et diē ⁊
nō taceāt: qm̄ cōtritione magna ꝯtrita
eſt virgo filia ppl̄i mei: plaga peſſima
vehemēter. Si egreſſus fuero ad agros
D ecce occiſi gladio ⁊ ſi introiero in ciui
tatē ecce attenuati fame. Propheta q̄z ⁊
ſacerdos abierunt in terrā quā ignoꝛa
bāt. Nūquid ꝓijciēs abiecisti iudam:
aut ſion abomīata eſt aīa tua? Quare
ergo ꝑcuſſiſti nos ita vt nulla ſit ſani-
I.8.e tas? ‖ Expectauimus pacem ⁊ nō eſt bo
num et temp⁹ curationis: ⁊ ecce turba-
tio. Cognouim⁹ dn̄e impietates nr̄as
iniq̄tates patꝝ nr̄oꝝ quia peccauim⁹
tibi. Ne des nos in oppꝛobꝛium ꝓpter
nomē tuū neq̄ facias nobis ꝯtumeliā
Soliū glorie tue recoꝛdare: ne irritū fa
cias fedus tuū nobiſcū. Nūquid ſūt in
ſculptilib⁹ gentium qui pluāt: aut celi
pn̄t dare imbꝛes niſi tu volueris? Non
ne tu es dn̄s deus noſter quē expecta-
uim⁹? Tu eni feciſti oīa hec XV
T dixit dn̄s ad me. Si ſteterint
e moyſes ⁊ ſamuel coꝛā me: nō eſt
aīa mea ad ppl̄m iſtū. Eijce il-
los a facie mea ⁊ egrediant̄. Qꝫ ſi dixe
rit ad te: quo egrediemur? dices ad eos
Hec dicit dn̄s. ‖ Qui ad moꝛtē: ad moꝛ-
tē: ⁊ q̄ ad gladiū ad gladiū: ⁊ qui ad fa
mē ad famē: ⁊ q̄ ad captiuitatē ad cap
tiuitatē. Et viſitabo ſuꝑ eos quattuoꝛ
ſpēs dicit dn̄s. Gladiū ad occiſionē: et
canes ad lacerandū: et volatilia celi et
beſtias terre ad deuoꝛādū ⁊ diſſipādū:
et dabo eos ī feruoꝛē vniuerſis regnis
terre ꝓpter manaſſen filiū ezechie regis
iuda ſuꝑ oīb⁹ que fecit ī hierl̄m. Quis
eni miſerebit̄ tui hieruſalē. Aut q̄s cō
triſtabit̄ ꝓ te? Aut quis ibit ad rogan
dū ꝓ pace tua? Tu dereliq̄ſti me dicit
dn̄s: retroꝛſum abiſti. Et extendā ma-
nū meā ſuꝑ te: ⁊ interficiā te. ‖ Laboꝛa-
ui rogās. Et diſꝑgā eos vētilabꝛo ī poꝛ
tis terre. Interfeci ⁊ ꝑdidi ppl̄m meū ⁊
tn̄ a vijs ſuis nō ſūt reuerſi. Multipli-
cate ſūt mihi vidue ei⁹: ſuꝑ arenā ma-
ris. Induxi eis ſuꝑ matrē adoleſcentis
vaſtatoꝛem meridie: miſi ſuꝑ ciuitates
repēte terroꝛē. Infirmata ē q̄ peꝑit ſep
tē: defecit aīa ei⁹. Occidit ei ſol cum
adhuc eſſet dies: cōfuſa eſt ⁊ recubuit.
Et reſiduos ei⁹ in gladiū dabo in con
ſpectu inimicoꝝ eoꝝ: ait dn̄s. Ve mihi
C mr̄ mea. Quare genuiſti me viꝝ rixe: vi
rū diſcoꝛdie in vniuerſa terra? Nō fene
raui: nec fenerauit mihi quiſq̄. Omēs
maledicūt mihi dicit dn̄s. Si nō reliq̄e
tue in bonū: ſi nō occurri tibi in tp̄e af
flictiōis: ⁊ in tp̄e tribulatiōis aduerſū
inimicū: Nūquid federabit̄ ferrū ferro
ab aquilone ⁊ es. Diuitias tuas ⁊ the-
ſauros tuos in direptionē dabo gratis
in oībus pctīs tuis: ⁊ in oīb⁹ termis tu
is: Et adducā inimicos tuos de terra
quā neſcis: ‖ qꝛ ignis ſuccenſus ē in fu-
roꝛe meo et ſuper vos ardebit. Tu ſcis
dn̄e: recoꝛdare mei ⁊ viſita me: ⁊ tuere
me ab his qui ꝑſequunt̄ me. Noli ī pa
cientia tua ſuſcipe me. Scito qm̄ ſuſti-
nui ꝓ te oppꝛobꝛiū. Inuēti ſūt ſermo-
nes tui ⁊ comedi eos. Et factū eſt mihi

verbū tuū ī gaudiū ⁊ in leticiā cordis
mei:qm̄ iuocatū ē nomen tuū ſup me:
dn̄s deꝰ exercituū. Nō ſedi in cōcilio lu
dentiū: et gloriatꝰ ſum a facie manus
tue. Solus ſedebā:qm̄ cōminatione re
pleſti me. Quare factꝰ ē dolor meꝰ ꝑpe
tuus:⁊ plaga mea deſperabilis: renuit
curari? Facta ē mihi quaſi mendaciū
aquaꝝ infideliū. Propter hoc hec dn̄s
Si cōuerteris ꝯuertā te:⁊ an̄ faciē meā
ſtabis:⁊ ſi ſeparaueris ꝓciosū a vili:qua-
ſi os meū eris. Cōuertenꝫ ipi ad te: et
tu nō ꝯuerteris ad eos. Et dabo te po-
i.i. pulo huic in muꝝ ereū fortē. ||et bella-
būt aduerſū te:⁊ nō ꝓualebunt: qꝛ ego
tecū ſum:vt ſaluē te ⁊ eruā te dicit dn̄s
Et liberabo te de manu peſſimoꝝ:⁊ re
dimā te de manu fortiū. XVI
e T factū eſt verbū dn̄i ad me di-
cēs. Nō accipies vxorē ⁊ nō erūt
tibi filij ⁊ filie ī loco iſto. Quia
hec dicit dn̄s ſup filios ⁊ filias qui ge-
neranter in loco iſto:⁊ ſup mr̄es eoꝝ q̄
genuerūt eos:et ſup pr̄es eoꝝ de quoꝝ
ſtirpe ſunt nati in terra hac. Mortibꝰ
egrotationū morienꝫ. Nō plangenꝫ et
nō ſepelienꝫ:in ſterquiliniū ſup faciem
terre erūt. Et gladio ⁊ fame ꝯſumenꝫ:
et erit cadauer eoꝝ in eſcā volatilibus
celi et beſtijs terre. Hec eni dicit dn̄s.
Ne ingrediaris domū cōuiuij neq̧ va
das ad plangendū: neq̧ cōſoleris eos
qꝛ abſtuli pacē meam a ppl'o iſto dicit
dn̄s:miſcdiā et miſeratiōes. Et moriē-
tur grādes: ⁊ parui in terra iſta nō ſe-
pelienꝫ neq̧ plangenꝫ ⁊ nō ſe incidēt
neq̧ caluitiū fit ꝓ eis. Et nō frangent
inter eos lugenti panē ad cōſolandū:
ſup mortuo:⁊ nō dabūt eis potū calicꝫ
ad cōſolādū ſup pr̄e ſuo et mr̄e. Et do-
mū cōuiuij non ingrediaris vt ſedeas
cū eis ⁊ comedas ⁊ bibas: qꝛ hec dicit
dn̄s exercituū deꝰ iſrl'. Ecce ego auferā
de loco iſto in oculis vr̄is ⁊ in diebus
vr̄is vocē gaudij ⁊ vocē leticie: vocem
ſponſi ⁊ vocē ſpōſe. Et cū annūciauerꝫ
ppl'o huic omia v̄ba hec ⁊ dixerit tibi.
5.e. ||quare locutꝰ ē dn̄s ſup nos oē maluꝫ
grande iſtud? Que nr̄a iniq̄tas:aut qd̄
pctm̄ nr̄m qd̄ peccauimꝰ dn̄o deo nr̄o?
dices ad eos. Quia dereliquerūt me pa
tres vr̄i ait dn̄s: ⁊ abierunt poſt deos
alienos ⁊ ſeruierūt eis ⁊ adorauerunt
eos et me dereliquerūt: et legē meā nō
7.f. cuſtodierūt. ||Sed ⁊ vos peius operati
eſtis q̄ pr̄es vr̄i. Ecce eni ambulat vnꝰ
quiſq̧ poſt prauitatē cordis ſui mali:
vt me nō audiat. Et eijciā vos de ter-
ra hac in terrā quā ignoratꝫ vos et pa-
tres vr̄i: et ſeruietꝫ ibi dijs alienis die
ac nocte q̄ nō dabūt vobis rquiē. ||Pro J.23.b
pterea ecce dies veniēt dicit dn̄s: ⁊ nō
dicēꝫ vltra:viuit dn̄s qui eduxit filios
iſrl' de terra egypti:ſed viuit dn̄s q̄ edu
xit filios iſrael de terra aquilonis:⁊ de
vniuerſis terris ad quas eieci eos:⁊ re
ducā eos in terrā ſuā quā dedi patribꝰ
eoꝝ. Ecce ego mittā piſcatores mltos
dicit dn̄s:⁊ piſcabūꝫ eos. Et pꝰ hec mit D
tā eis multos venatores et venabunꝫ
eos de oī mōte ⁊ de oī colle:et de cauer
nis petraꝝ: qꝛ oculi mei ſup oēs vias
eoꝝ. Nō ſūt abſcōdite a facie mea:⁊ nō
fuit occultata iniq̄tas eoꝝ ab ocul' me
is. Et reddā primū duplices iniq̄tates
et pctā eoꝝ:qꝛ ꝯtamiauerūt terrā meā
in morticinis idoloꝝ ſuoꝝ: et abomia
tionibꝰ ſuis implenerūt hereditatē me
am. Dn̄e fortitudo mea et robur meū:
et refugiū meum in die tribulationis.
Ad te gētes veniēt ab extremis terre:⁊
dicēt. Uere mēdaciū poſſederūt patres
noſtri: vanitatē q̄ eis nō ꝓfuit. Nunq̄d
faciet ſibi hō deos. Et ipi nō ſūt dij. Id
circo ecce ego oſ̄dam eis ꝑ vicem hāc
oſtendā eis manū meā et virtutē meā
et ſciēt qꝛ nomē mihi dn̄s. XVII
p Eccatū iuda ſcriptū eſt ſtilo fer- A
reo in vngueo adamātiuo: exa-
ratū ſup latitudinē cordis eoꝝ
et in cornibꝰ araꝝ eoꝝ. Cū recordati fu
erint filij eoꝝ ararū ſuaꝝ:et lucoꝝ ſu-
orū lignorūq̧ frōdentiū in mōtibꝰ ex-
celſis:ſacrificātes in agro fortitudineꝫ
tuā et oēs theſauros tuos in direptio-
nē dabo: excelſa tua ꝓpter pctā in vni
uerſis finibꝰ tuis. Et relinq̄ris ſola ab
hereditate tua quā dedi tibi:⁊ ſuire te
faciā inimicis tuis in terra quā igno-
ras. Qm̄ ignē ſuccēdiſti in furore meo
vſq̧ in eternū ardebit. Hec dicit dn̄s.
Maledictꝰ hō qui cōfidit in hoīe:⁊ po
nit carnē brachiū ſuū:et a dn̄o recedit
cor eiꝰ. ||Erit eni quaſi mirice in deſer- J.48.a
to:et nō videbit cū venerit bonū:ſꝫ ha
bitabit in ſiccitate in deſerto ī terra ſal
ſuginis et inhabitabili. Bn̄dictꝰ vir q̄
ꝯfidit in dn̄o:et erit dn̄s fiducia eius. B
||Et erit quaſi lignū qd̄ trāſplantatur Ps.1.
ſup aquas:quod ad humorē mittit ra-
dices ſuas:⁊ nō timebit cū venerit eſtꝰ
Et erit foliū eiꝰ viride:et ī tp̄e ſiccitatꝫ

nõ erit ſollicitũ nec aliqñ deſinet face-
re fructũ. Prauũ ẽ cor hoĩs et inſcruta
Apocȷ.2.f bile. Quis cognoſcet illud? ‖ Ego dñs
ſcrutãs cor et ꝓbãs renes: qui do vni-
cuiqꝫ iuxta viã ſuã: et iuxta fructũ ad-
inuentionũ ſuarũ. Perdix fouit q̃ non
pepꝑit. Fecit diuitias et nõ in iudicio.
In dimidio dierꝫ ſuorꝫ derelinq̃t eas:
et in nouiſſimo ſuo erit inſipiẽs. Soliũ
glorie altitudinis a pꝛĩcipio: locꝰ ſctifi
catiõis nr̃e expectatio iſrl̃. Dñe oẽs q̃
te derelinquũt ꝯfundent̃: recedentes a
te in terra ſcribent̃: q̃m dereliquerunt
venã aquarꝫ viuentiũ dñm. Sana me
dñe et ſanabor: ſaluũ me fac et ſaluus
ero: q̃m laus mea tu es. Ecce ipi dicũt
ad me: Ubi ẽ vbũ dñi? Ueniat. Et ego
C nõ ſũ turbatꝰ te paſtorẽ ſequẽs: et diẽ
hoĩs nõ deſideraui: tu ſcis. Qđ egreſſũ
ẽ de labijs meis: rectũ in cõſpectu tuo
fuit. Non ſis mihi tu formidini: ſpes
mea tu ĩ die afflictiõis. Confundant̃ q̃
me pſequunt̃ et nõ ꝯfundar ego: paue-
ant illi et nõ paueã ego. Induc ſuꝑ eoſ
diẽ afflictiõis et duplici cõtritiõe ꝯte-
re eos. Hec dicit dñs ad me. Uade ⁊ ſta
in porta filiorꝫ ppl̃i mei ꝑ quã ingredi-
unt̃ reges iuda et egrediunt̃: et in cũ-
ctis portis hieruſalem: et dices ad eos
Audite verbũ dñi reges iuda: et oĩs iu
da: cũctiqꝫ habitatores hierl̃m: q̃ egre-
dimini ꝑ portas iſtas. Hec dicit dñs.
Cuſtodite aĩas veſtras: et nolite porta-
re põdera in die ſabbati: nec inferatis
ꝑ portas hierl̃m: ⁊ nolite eijcere onera
de domibꝰ vr̃is in die ſabbati: et oẽ
opꝰ nõ facietis. Sanctificate diẽ ſab-
bati ſicut p̃cepi pr̃ibus vr̃is. Et non
audierũt nec inclinauerũt aurẽ ſuã ſꝫ
indurauerunt ceruicẽ ſuã ne audirent
D me: et ne acciperẽt diſciplinã. Et erit:
ſi audieritis me dicit dñs: vt nõ infera
tis onera ꝑ portas ciuitatȷ huiꝰ in die
ſabbati ⁊ ſi ſctificaueritis diẽ ſabbati
ne faciatis in eo oẽ opꝰ: ingredient̃ ꝑ
portas ciuitatȷ huiꝰ reges et pꝛĩcipes
ſedẽtes ſuꝑ ſoliũ dauid: et aſcẽdentes
in curribꝰ et eq̃s ipi et pꝛĩcipes eorꝫ vi
ri iuda et habitatores hierl̃m: et habi-
tabitur ciuitas hec in ſempiternũ. Et
veniẽt đ ciuitatibꝰ iuda ĩ circũitu hie
ruſalẽ et de terra beniamĩ et đ campe-
ſtribꝰ et de mõtuoſis et ab auſtro por
tãtes holocauſtũ et victimã et ſacrifi-
ciũ et thꝰ: et inferẽt oblationẽ ĩ domũ
dñi. Si aũt nõ audieritȷ me vt ſcificetȷ
diẽ ſabbati et ne portetȷ onꝰ et ne infe-
ratis ꝑ portas hierl̃m ĩ die ſabbati: ſuc
cendã ignẽ ĩ portȷ eiꝰ et deuorabit do-
mos hierl̃m: et nõ extinguet̃. XVIII
Erbũ qđ factũ ẽ ad hieremiã a A
V dño dicẽs. Surge et deſcẽde in
domũ figuli: et ibi audies ver-
ba mea. Et deſcẽdi in domũ figuli: ⁊ ec
ce ipe faciebat opus ſuꝑ rotã et diſſipa
tũ eſt vas qđ ipſe faciebat e luto mani
bus ſuis. Cõuerſuſqꝫ fecit illud vas al
terũ: ſicut placuerat in oculis eiꝰ vt fa
ceret. Et factũ ẽ verbũ dñi ad me dicẽs
‖ Nũquid ſicut figulꝰ iſte: nõ potero vo R
bis facere domus iſrl̃ ait dñs. Ecce ſi-
cut lutũ in manu figuli: ſic vos domꝰ
iſrl̃ in manu mea. Repẽte loq̃r aduer-
ſũ gentẽ ⁊ aduerſus regnũ: vt eradicẽ ⁊
deſtruam et diſꝑdã illud. Si pniaꝫ ege B
rit gens illa a malo ſuo qđ locutꝰ ſum
aduerſus eã: agã ⁊ ego pniam ſuꝑ ma-
lo qđ cogitaui vt facerẽ ei: et ſubito lo
quar de gẽte ⁊ regno vt edificẽ ⁊ plan-
tẽ illud. Si fecerit malũ ĩ oculis meis
vt nõ audiat vocẽ meã: pniam agã ſuꝑ
bono quod locutꝰ ſũ vt facerẽ ei. Nũc
ergo dic viro iuda ⁊ habitatori hierl̃m
dicẽs. Hec dici: dñs. Ecce ego fingo cõ
tra vos malũ: ⁊ cogito ꝯtra vos cogita
tionẽ. ‖ Reuertat̃ vnuſquiſqꝫ a via ſua J.
mala: et dirigite vias vr̃as ⁊ ſtudia vr̃a 35
Qui dixerũt. Deſperauimꝰ. Poſt cogi-
tationes enĩ nr̃as ibimꝰ: et vnuſquiſqꝫ
prauitatẽ cordis ſui mali faciemꝰ. Jđo C
hec dicit dñs Interrogate gẽtes. ‖ Quiſ E 6
audiuit talia horribilia: q̃ fecit nimis
virgo iſrael. Nunquid deficiet đ petra
agri nix libani: aut euelli poſſunt aque
erũpentes frigide ⁊ defluentes? Quia
oblitus eſt mei ppl̃s meus: fruſtra libã
tes ⁊ impingentes in vijs ſuis ⁊ ĩ ſemi-
tis ſeculi: vt ambularẽt ꝑ eas ĩ itinere
nõ trito: vt fieret terra eorꝫ in deſolati
onẽ ⁊ in ſibilũ ſempiternũ. ‖ Oĩs q̃ p̃te J.
rierit ꝑ eã: obſtupeſcet: et mouebit ca- 5c
put ſuũ. Sicut vẽtus vrẽs diſꝑgã eos
corã inimico: dorſum et nõ faciẽ oſten
dam eis in die ꝑditionis eorꝫ. Et dixe-
rũt. Uenite ⁊ cogitemus ꝯtra hieremiã
cogitatiões. Nõ enĩ ꝑibit lex a ſacerdo
te: neqꝫ cõſiliũ a ſapiẽte: nec ſermo a ꝓ
pheta. Uenite ⁊ ꝑcutiamꝰ eũ lingua: ⁊ D
nõ attendamꝰ ad vniuerſos ſermões ei
us. Attende dñe ad me: ⁊ audi vocẽ ad
uerſariorꝫ meorꝫ. Nunq̃d reddet̃ ꝓ bo
no malũ: q2 foderunt foueã anime mee?

Recordare q ſteterim in ꝯſpectu tuo vt
loq̃rer ꝓ eis bonū ⁊ auerterē indigna-
tionē tuam ab eis. Propterea da filios
eoꝝ in famē: ⁊ deduc eos i man⁹ gladij
Fiant vxores eoꝝ abſq̃ liberis et vidue
⁊ viri earū interficiant᷑ morte. Iuuenes
eoꝝ cōfodiant᷑ gladio in ꝑlio: audiatur
clamor de domib⁹ eoꝝ. Adduces enim
ſup eos latronē repente: q̄ foderūt foue
am vt caperēt me: ⁊ laqueos abſconde-
rūt pedib⁹ meis. Tu aūt dñe ſcis omne
ꝯſiliū eoꝝ aduerſū me in mortē. Ne ꝓpi
tieris iniq̃tati eoꝝ: ⁊ pctm̄ eorū a facie
tua nō deleat᷑. Fiant corruētes in con-
ſpectu tuo: in tpe furoris tui abutere eis.
Et dixit dñs. Uade ⁊ ac- XIX
h cipe lagunculā figuli teſteā a ſe
niorib⁹ ppli ⁊ a ſeniorib⁹ ſacer
dotum: ⁊ egredere ad vallem filiorū en-
non que eſt iuxta introitū porte fictilis:
⁊ ꝑdicabis ibi verba que ego loquor ad
I.e te: ⁊ dices. Audite verbū dñi reges iuda
⁊ habitatores hieruſalē. || Hec dicit dñs
exercituū deus iſrael. Ecce ego inducā
afflictionē ſup locum iſtū: ita vt omnis
qui audierit illā: tinniant aures eius eo
q dereliquerint me: ⁊ alienū fecerint lo
cum iſtū: ⁊ libauerint in eo dijs alienis
quos neſcierūt ipſi ⁊ patres eoꝝ ⁊ reges
iuda: ⁊ repleuerunt locū iſtum ſanguine
innocētū: ⁊ edificauerūt excelſa baalim
ad cōburendos filios ſuos igni in holo
cauſtum baalim: que nō precepi: nec lo-
cutus ſum nec aſcenderūt in cor meū.
Propterea ecce dies venient dicit domi
nus: ⁊ nō vocabit᷑ ampli⁹ locus iſte to-
phet ⁊ vallis filij ennon: ſed vallis occi-
ſionis. Et diſſipabo conſiliū iuda ⁊ hie-
ruſalem in loco iſto: ⁊ ſubuertā eos gla-
dio in ꝯſpectu inimicorū ſuorū: ⁊ in ma
nu querentiū aīas eoꝝ: ⁊ dabo cadaue
ra eorū eſcam volatilib⁹ celi ⁊ beſtijs ter
re: ⁊ ponā ciuitatē hanc in ſtuporē et in
I.. ſibilū. || Omnis qui ꝑterierit ꝑ eam obſtu
.5 peſcet: ⁊ ſibilabit ſup vniuerſa plaga ei⁹
Et cibabo eos carnib⁹ filiorum ſuoꝝ: ⁊
carnib⁹ filiaꝝ ſuarū: ⁊ vnuſquiſq̃ car-
nes amici ſui comedet in obſidione et i
anguſtia in qua cōcludent eos inimici
eoꝝ: ⁊ qui querūt aīas eoꝝ. Et conteres
lagunculā in oculis viroꝝ qui ibunt te
cum: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs exer-
cituū. Sic conterā pplm̄ iſtū ⁊ ciuitatē
iſtam: ſicut cōterit᷑ vas figuli qd̄ nō po-
teſt vltra inſtaurari. Et in tophet ſepeli
entur: eo q nō ſit alius locus ad ſepeli-
endū. Sic faciā loco huic ait dñs: ⁊ ha- D
bitatorib⁹ eius vt ponā ciuitatē iſtam
ſicut tophet. Et erūt dom⁹ hieruſalem ⁊
dom⁹ regū iuda ſicut loc⁹ tophet īmmū
de: omēs dom⁹ in quarū domatibus ſa-
crificauerūt omni militie celi: ⁊ libauerūt
libamina dijs alienis. Uenit aūt hiere-
mias de tophet quo miſerat eū domin⁹
ad ꝓphetandū: ⁊ ſtetit in atrio dom⁹ do
mini: ⁊ dixit ad oēm populum. Hec dicit
domin⁹ exercituū deus iſrael. Ecce ego
inducam ſup ciuitatem hanc ⁊ ſup oēs
vrbes eius vniuerſa mala que locutus
ſum aduerſum eam: qm̄ indurauerunt
ceruicē ſuā vt nō audirēt ſmōes meos.
Et audiuit phaſſur filius XX A
e emmer ſacerdos qui ꝯſtitut⁹ erat
princeps in domo dñi hieremiā
ꝓphetantem ſermones iſtos. Et ꝑcuſſit
phaſſur hieremiā ꝓphetā: || ⁊ miſit eū in I.37.c.
neruū qd̄ erat in porta beniamin ſupe-
riori in domo dñi. Cūq̃ illuxiſſet in cra
ſtinū: eduxit phaſſur hieremiā d̄ neruo:
⁊ dixit ad eū hieremias. Nō phaſſur vo-
cauit dñs nomen tuū ſed pauorem vn-
diq̃: q̄ hec dicit dñs. Ecce ego dabo te
in pauorē ⁊ omēs amicos tuos ⁊ corru-
ent gladio inimicoꝝ ſuoꝝ: ⁊ oculi tui vi
debunt. Et oēm iudā dabo in manu re
gis babylonis: ⁊ traducet eos in baby-
lonē ⁊ ꝑcutiet eos gladio. Et dabo vni B
uerſam ſubſtātiā ciuitatis hui⁹: ⁊ oēs la
borē ei⁹: omneq̃ ꝑciū ⁊ cūctos theſauros
regū iuda: dabo i manū inimicoꝝ eoꝝ et
diripiēt eos ⁊ tollēt: ⁊ ducēt in babylo-
nē. Tu aūt phaſſur ⁊ omēs habitatores
dom⁹ tue ibitis in captiuitatē: ⁊ in ba-
bylonē venies ⁊ ibi morieris ibiq̃ ſepe
lieris tu ⁊ oēs amici tui quib⁹ ꝓpheta-
ſti mēdaciū. Seduxiſti me dñe ⁊ ſeduct⁹
ſum: fortior me fuiſti ⁊ inualuiſti. Fact⁹
ſum in deriſum tota die. Oēs ſubſānabāt
me: q̄ iam olim loquor vociferans: ini-
quitatē ⁊ vaſtitatē clamito. Et fact⁹ eſt
mihi ſermo dñi in opprobriū ⁊ in deriſū
tota die. Et dixi. Non recordabor eius:
neq̃ loquar vltra in nomīe illi⁹. Et fa- C
ctus eſt in corde meo quaſi ignis exeſtu
ans: clauſuſq̃ in oſſib⁹ meis: ⁊ defeci fer
re nō ſuſtinens. || Audiui enī cōtumeli- Ps.30.
as multoꝝ ⁊ terrorē in circūitu: pſeq̄mi
ni ⁊ pſequamur eū: ab oīb⁹ viris q̄ erāt
pacifici mei ⁊ cuſtodientes latus meū: ſi
quo modo decipiat᷑ ⁊ preualeamus ad-
uerſus eū: ⁊ conſequamur vltionem ex
eo. Dñs autem mecū eſt tanq̃ bellator

fortis: idcirco qui ꝑſequūt᷑ me cadent
⁊ infirmi erūt ⁊ ꝯfundent᷑ vehementer:
q᷑ nō intellexerūt opprobriū ſempiter-
nū qđ nunꝙ̄ delebit᷑. Et tu dñe exerci-
tuū ꝓbator iuſti q̄ vides renes ⁊ cor: vi
Ꝼ.11.b. deam queſo vltionē tuam ex eis.‖ Tibi
D eni reuelaui cauſam meā. Cantate dño:
laudate dñm: q᷑ liberauit aīam pauper͡
Job.3.a. de manu malorū.‖ Maledicta dies in q̄
natus ſum: dies in qua peperit me ma-
ter mea: nō ſit benedicta. Maledictꝰ vir
qui annūciauit patri meo dicēs: natꝰ eſt
tibi puer maſculꝰ: ⁊ quaſi gaudio letifi-
cauit eū. Sit homo ille vt ſūt ciuitates
q̄s ſubuertit dñs ⁊ nō penituit eū. Au-
diat clamorē mane: ⁊ vlulatū in tempe
meridiano: q᷑ nō me interfecit a vulua
vt fieret mihi mater mea ſepulchrum: ⁊
Job.3.b vulua eius ꝯceptus eternus.‖ Quare de
et.10.b vulua egreſſus ſum vt viderē laborem ⁊
dolorē: ⁊ conſūmerent᷑ in confuſione di
es mei? XXI
A V Erbū quod factū eſt ad hieremi-
am a dño: qñ miſit ad euꝫ rex ſe-
dechias phaſſur filiū melchie ⁊ ſophoni
I.42.a am filiū maaſie ſacerdotē dicens.‖ In-
terroga ꝓ nobis dñm: q᷑ nabuchodono
ſor rex babylonis ꝑliat᷑ aduerſum nos:
ſi forte faciat dñs nobiſcū ſ͡m oia mira
bilia ſua: ⁊ recedat a nobis. Et dixit hie
remias ad eos. Sic dicet͡ ſedechie. Hec
dicit dñs deꝰ iſrael. Ecce ego cōuertam
vaſa belli q̄ in manibꝰ veſtris ſunt ⁊ q̄-
bus vos pugnatis aduerſum regē baby
B lonis ⁊ chaldeos q̄ obſident vos in cir-
cūitu murorū: ⁊ cōgregabo ea in medio
ciuitatis huiꝰ: ⁊ debellabo ego vos i ma
nu extenta ⁊ in brachio forti ⁊ in furore
⁊ in indignatione ⁊ in ira grādi: ⁊ ꝑcu-
tiam habitatores ciuitat͡ huiꝰ. Hoies ⁊
beſtie peſtilentia magna morientur. Et
poſt hoc ait dñs: dabo ſedechiā regē iu-
da ⁊ ſeruos eiꝰ ⁊ ppl'm eius ⁊ qui dereli-
cti ſunt in ciuitate hac a peſte ⁊ gladio
C ⁊ fame in manu nabuchodonoſor regis
babylonis ⁊ in manū inimicoꝝ eoꝝ: ⁊ in
manu querentiū aīaꝫ eoꝝ: ⁊ ꝑcutiet eos
ī ore gladíj: ⁊ nō flectet᷑: neꝙ parcet nec
miſerebitur. Et ad ppl'm hūc dices. Hec
dicit dñs deus. Ecce ego do corā vobis
I.38.a. viam vite ⁊ viā mortis.‖ Qui habitaue-
rit in vrbe hac: morief᷑ gladio ⁊ fame et
peſte: qui autē egreſſus fuerit ⁊ trāſfuge
rit ad chaldeoſ qui obſident vos: viuet:
⁊ erit ei aīa ſua quaſi ſpoliū. Poſui eni
faciē meā ſuꝑ ciuitatē hanc in maluꝫ ⁊
nō in bonū ait dñs. In manu regis ba-
bylonis dabit᷑: ⁊ exuret eam igni. Et do
mui regis iuda. Audite verbum dñi do-
mꝰ dauid.‖ Hec dicit dñs. Iudicate ma-
ne iudiciū: ⁊ eruite vi oppreſſum de ma-
nu calumniantis: ne forte egrediatur vt
ignis indignatio mea: ⁊ ſuccēdat᷑: ⁊ nō
ſit qui extinguat ꝓpter maliciā ſtudio-
rū veſtroꝝ. Ecce ego ad te habitatriceꝫ
vallis ſolide atꝙ campeſtris ait dñs: q̄
dicitis: quis ꝑcutiet nos: ⁊ q̄s ingredie
tur domꝰ nr̄as. Et viſitabo ſuꝑ vos iux
ta fructū ſtudioꝝ vr̄orū dicit dñs: ⁊ ſuc-
cendam ignē in ſaltu eius ⁊ deuorabit
oīa in circūitu eius. XXII
Ec dicit dñs. Deſcende in domū
b regis iuda: ⁊ loquer͡ ibi verbuꝫ
hoc: ⁊ dices: Audi verbū dñi rex
iuda qui ſedes ſuꝑ ſoliū dauid: tu ⁊ ſer-
ui tui ⁊ ppl's tuus q̄ ingredimini ꝑ por-
tas iſtas.‖ Hec dicit dñs. Facite iudiciū
⁊ iuſticiā ⁊ liberate vi oppreſſum de ma
nu calūniatoris: ⁊ aduenā ⁊ pupillum ⁊
viduā nolite cōtriſtare neꝙ opprimatis
inique ⁊ ſanguinē innocentē ne effun-
datis in loco iſto. Si eni facietes feceri
tis verbū iſtud: ingredient᷑ ꝑ portas do-
mus huiꝰ reges ſedentes de genere da-
uid ſuꝑ thronū eiꝰ: ⁊ aſcēdentes currus
⁊ equos ipſi ⁊ ſerui ⁊ ppl's eoꝝ. Q᷑ ſi nō
audieritis verba hec: in memetipſo iura
ui dicit dñs: q᷑ in ſolitudineꝫ erit domꝰ
hec. Quia hec dicit dñs ſuꝑ domū regis
iuda. Galaad tu mihi caput libani. Si
nō poſuero te ſolitudinē: vrbes inhabi-
tabiles. Et ſanctificabo ſuꝑ te interfici-
entē virū ⁊ arma eiꝰ: ⁊ ſuccidēt electas
cedros tuas ⁊ ꝓcipitabūt in ignē: ⁊ per-
tranſibūt gentes multe ꝑ ciuitatē hāc:
⁊ dicet vnuſquiſꝙ ꝓximo ſuo.‖ Quare
fecit dñs ſic ciuitati huic grandi? Et re-
ſpondebūt. Eo ꝙ dereliquerint pactum
dñi dei ſui: ⁊ adorauerint deos alienos:
⁊ ſeruierint eis. Nolite flere mortuū: ne-
ꝙ lugeatis ſuꝑ eū fletu. Plangite eum
qui egredit᷑: q᷑ nō reuertet᷑ vltra: nec vi
debit terrā natiuitatis ſue. Quia hec di
cit dñs ad ſellū filiū ioſie regem iuda q̄
regnauit pro ioſia patre ſuo q̄ egreſſus
eſt ō loco iſto. Nō reuertetur huc ampli
us ſed in loco ad quē tranſtuli eum ibi
morief᷑: ⁊ terrā iſtam nō videbit ampli-
us. Ve qui edificat domū ſuā in iniuſti-
cia: ⁊ cenacula ſua nō in iudicio. Ami-
cum ſuū opprimet fruſtra: et mercedem
non reddet ei. Qui dicit: edificabo mihi

domū latam ⁊ cenacula ſpacioſa:q̄ ape
rit ſibi feneſtras:⁊ facit laquearia cedri-
na:pingitq̄ ſynopide. Nūquid regna-
bis:quoniā cōfers te cedro? Pater tuus
nūquid nō comedit ⁊ bibit ⁊ fecit iudi-
cium ⁊ iuſticiā:tunc cū bene erat ei? Iu
dicauit cauſam pauperis ⁊ egeni in bo
num ſuū. Nūquid nō ideo q2 cognouit
me dicit dominꝰ. Tui vero oculi et cor
ad auariciā ⁊ ad ſanguinē innocentem
fundendū ⁊ ad calumniā:⁊ ad curſū ma
li operis. Propterea hec dicit dominus
ad ioachim filiū ioſie regem iuda. Non
plangent eū ve frater ⁊ ve ſoror nō con-
crepabūt ei ve dn̄e et ve inclyte. Sepul-
tura aſini ſepeliet:putrefactꝰ ⁊ proiectꝰ
extra portas hieruſalē. Aſcende libanū
⁊ clama:⁊ in baſan da vocem tuā ⁊ cla-
ma ad tranſeūtes:q2 contriti ſunt om̄s
amatores tui. Locutꝰ ſum ad te in abū-
dantia tua:dixiſti:non audiam. Hec eſt
via mea ab adoleſcētia tua: quia nō au
diſti vocem meā. Omnes paſtores tuos
paſcet ventꝰ:et amatores tui in captiui
tatē ibunt. Et tunc confunderis ⁊ eru-
beſces ab om̄i malicia tua:que ſedes in
libano ⁊ nidificas in cedris. Quomō cō
gemuiſti cū veniſſent tibi dolores quaſi
dolores parturientis? Uiuo ego dicit do-
minꝰ:quia ſi fuerit iechonias filius ioa
chim regis iuda annulus in manu dex-
tera mea:inde euellam eū. Et dabo te in
manu querentiū animā tuā: ⁊ in manu
quorū tu formidas faciē:⁊ in manu na-
buchodonoſor regis babylonis:⁊ i ma-
nu chaldeorū. Et mittam te ⁊ mrēm tu-
am que genuit te in terrā alienā in qua
nati nō eſtis:ibiq̄ moriemini. Et in ter
ram ad quā ipſi leuāt animā ſuā vt re-
uertāt illuc ⁊ nō reuertent. Nūquid vas
fictile atq̄ contritū vir iſte iechonias?
Nūquid vas abſq̄ oī voluptate? Quare
abiecti ſunt ipſi ⁊ ſemen eiꝰ et ꝓiecti in
terrā quā ignorauerūt. Terra terra ter-
ra audi ſermonē dn̄i. Hec dicit dominꝰ.
Scribe virū iſtum ſterilē:virū qui i die-
bus ſuis non ꝓſperabit. Nec eni erit de
ſemine eiꝰ vir qui ſedeat ſuꝑ ſolium da-
uid:et poteſtatē habeat vltra in iuda.

XXIII

ǁE paſtoribꝰ q̄ diſper-
gunt ⁊ dilacerant gregē paſcue
mee dicit dominꝰ. Ideo hec dicit
dominꝰ deus iſrael ad paſtores qui pa-
ſcunt populū meū. Uos diſꝑſiſtis gregē
meū ⁊ eieciſtis eos ⁊ non viſitaſtis eos
Ecce ego viſitabo ſuꝑ vos maliciā ſtu-
diorū veſtrorū ait dn̄s. Et ego congrega-
bo reliquias gregis mei de om̄ibus ter-
ris ad quas eiecero eos illuc:⁊ cōuertā
eos ad rura ſua ⁊ creſcent ⁊ multiplica-
bunt:⁊ ſuſcitabo ſuꝑ eos paſtores ⁊ pa-
ſcent eos. Non formidabūt vltra:⁊ non
pauebūt:⁊ nullus queret ex numero di
cit dominꝰ: ǁEcce dies veniūt dicit do- J.33.c
minꝰ:et ſuſcitabo dauid germen iuſtū
⁊ regnabit rex ⁊ ſapiens erit:⁊ faciet iu-
dicium ⁊ iuſticiā in terra. In diebꝰ illis B
ſaluabit iuda:ǁ⁊ iſrael habitabit confi Deut.33.d
denter. Et hoc eſt nomē quod vocabūt
eū:dominꝰ iuſtus noſter. ǁ Propter hoc S.16.c
ecce dies veniunt dicit dn̄s:⁊ nō dicent
vltra viuit dominꝰ qui eduxit filios iſ-
rael de terra egypti:ſed viuit dn̄s q̄ edu
xit ⁊ adduxit ſemen domꝰ iſrael de ter-
ra aquilonis:⁊ de cūctis terris ad quas
eieceram eos illuc: ⁊ habitabūt in terra
ſua. Ad ꝓphetas. Contritū eſt cor meū
in medio mei: cōtremuerunt om̄ia oſſa
mea. Factꝰ ſum quaſi vir ebrius:⁊ quaſi
homo madidus a vino:a facie dn̄i ⁊ a fa
cie verborū ſanctorū eiꝰ:quia adulterijs
repleta eſt terra:q2 a facie maledictiōis
luxit terra: arefacta ſunt arua deſerti.
Factꝰ eſt curſus eorū malus: ⁊ fortitu-
do eorū diſſimilis. Propheta nanq̄ ⁊ ſa C
cerdos polluti ſunt: ⁊ in domo mea in-
ueni malū eorū ait dominꝰ. Idcirco via
eorū erit quaſi lubricū in tenebris: im-
pellent eni ⁊ corruent in ea. Afferā eni
ſuꝑ eos mala:annū viſitatiōis eorū ait
dominꝰ. Et in ꝓphetis ſamarie vidi fa-
tuitatem: ⁊ ꝓphetabāt in baal: ⁊ deci-
piebant populū meū iſrael. Et in ꝓphe
tis hieruſalē vidi ſimilitudinē adulte-
rantiū ⁊ iter mendacij. Et confortaue-
runt manꝰ peſſimorū: vt nō cōuerteret
vnuſquiſq̄ a malicia ſua. Facti ſūt mi-
hi omēs vt ſodoma: ⁊ habitatores eius
quaſi gomorra. Propterea hec dicit do-
minꝰ exercituū ad ꝓphetas ǁEcce ego ci S.9.c.
babo eos abſinthio:et potabo eos felle.
A ꝓphetis eni hieruſalē egreſſa eſt pol
lutio ſuꝑ omnē terrā. Hec dicit dn̄s ex- D
ercituū. Nolite audire verba ꝓphetarū
qui ꝓphetāt vobis ⁊ decipiūt vos. Ui-
ſionē cordis ſui loquunt: non de ore
dn̄i. Dicūt his qui blaſphemant me:lo-
cutus eſt dn̄s:pax erit vobis: ⁊ omibꝰ q̄
ambulant in prauitate cordis ſui dixe-
runt:nō veniet ſuꝑ vos malū. Quis eni
affuit in cōſilio dn̄i ⁊ vidit audiuit ſer-
monē eius? Quis conſiderauit verbum

Q

illius ⁊ audiuit? Ecce turbo dñice indi
gnatiõis egredieẜ: ⁊ tempeſtas erũpens
ſup caput impioꝝ veniet. Non reuerteẜ
furoꝛ dñi vſqꝫ dũ faciat ⁊ vſqꝫ dũ cõple-
pleat cogitationẽ coꝛdis ſui. In nouiſſi
Ie.14.c. Je.29.c mis dieb⁹ intelligetis ꝯſiliũ ei⁹. || Nõ mit
tebã ꝓphas: ⁊ ipſi currebãt: nõ loqbar
E ad eos: ⁊ ipſi ꝓphetabãt. Si ſtetiſſent in
ꝯſilio meo ⁊ nota feciſſent vba mea po
pulo meo auertiſſẽt vtiqꝫ eos a via ſua
mala ⁊ cogitationib⁹ ſuis peſſimis. Pu
tas ne de⁹ e vicino ego ſum dicit dñs: ⁊
nõ de⁹ delonge? Si occultabiẜ vir i ab-
ſconditis: ⁊ ego nõ videbo eũ dicit dñs?
Nũquid nõ celũ ⁊ terrã ego impleo di
cit dñs? Audiui q̃ dixerũt ꝓphete pro-
phetantes in noĩe meo mendaciũ atqꝫ
dicẽtes: Somniaui: ſomniaui. Uſqꝫ quo
iſtud eſt in coꝛde ꝓphetarũ vaticinantiũ
mendaciũ: prophetantiũ ſeductiões coꝛ
dis ſui? Qui volũt facere vt obliuiſcaẜ
ppłus me⁹ nomĩs mei: ꝓpter ſomnia eo
rũ que narrãt vnuſquiſqꝫ ad ꝓximũ ſu-
um: ſicut obliti ſunt patres eoꝝ nomĩs
mei ꝓpter baal. Propheta q̃ habet ſom
niũ narret ſomniũ: ⁊ q̃ habet ſermonẽ
F meũ: loquaẜ ſmonẽ meũ vere. Quid pa
leis ad triticũ dicit dñs? Nunqd nõ ver
ba mea ſunt q̃ſi ignis dicit dñs: et quaſi
malleus cõterens petrã? Propterea ecce
ego ad ꝓphetas ait dñs q̃ furanẜ verba
mea vnuſq̃ſqꝫ a ꝓximo ſuo. Ecce ego ad
ꝓphetas ait dñs qui aſſumunt linguas
ſuas: ⁊ aiunt: dicit dñs. Ecce ego ad ꝓ-
phetas ſomniãtes mendaciũ dicit dñs:
qui narrauerũt ea ⁊ ſeduxerũt ppłm me
um in mẽdacio ſuo: ⁊ in miraculis ſuis
cũ ego non miſiſſem eos: nec mãdaſſem
eis: qui nihil ꝓfuerũt ppło huic dicit do
min⁹. Si igitur interrogauerit te ppłus
iſte vel ꝓpheta aut ſacerdos dicens: qđ
eſt onus dñi: dices ad eos. Uos eſtis on⁹
Proijciam quippe vos dicit dñs. Et ꝓ-
pheta ⁊ ſacerdos ⁊ ppłs qui dicit onus
dñi: viſitabo ſup virũ illum ⁊ ſuper do-
G mũ ei⁹. Hec dicetis vnuſq̃ſqꝫ ad ꝓximũ
⁊ ad fratrẽ ſuũ. Quid rñdit dñs: et quid
locut⁹ eſt dñs? Et onus dñi vltra nõ me
moꝛabiẜ: qꝛ onus erit vnicuiqꝫ ſmo ſu-
us. Et ꝑuertiſtis verba dei viuẽtis: dñi
exercituũ dei nr̃i. Hec dices ad ꝓphetã.
Quid rñdit tibi dñs: ⁊ quid locutus eſt
dñs? Si autẽ onus dñi dixeritis: ꝓpter
hoc hec dicit dñs. Quia dixiſtis ſermonẽ
iſtum onus dñi: ⁊ miſi ad vos dicẽs: no
lite dicere on⁹ dñi: ꝓpterea ecce ego tol

lam vos poꝛtans: ⁊ dereliquã vos ⁊ ciui
tatem quã dedi vobis et patrib⁹ veſtris
a facie mea: ⁊ dabo vos in opprobꝛium
ſempiternũ: ⁊ in ignominiã eternã que
nunq̃ obliuione delebiẜ. XXIIII

Stẽdit mihi domin⁹: ⁊ ecce duo
o calathi pleni ficis poſiti añ tem
plum dñi poſtqꝫ trãſtulit nabu-
chodonoſoꝛ rex babylonis iechoniã fili
um ioachim regem iuda ⁊ principes ei⁹
⁊ fabꝛũ ⁊ incluſoꝛẽ de hieruſalẽ ⁊ addu-
xit eos in babylonẽ. Calathus vnus fi-
cus bonas habebat nimis: vt ſolent fi-
cus eſſe primi tempis. Et calath⁹ vnus
ficus habebat malas nimis: que come-
di nõ poterãt eo ꝙ eſſent male. Et dixit
dñs ad me. || Quid tu vides hieremia?
Et dixi. Fic⁹ bonas: bonas valde: ⁊ ma-
las: malas valde: que comedi nõ poſſũt
eo ꝙ ſint male. Et factũ eſt vbũ dñi ad
me dicens. Hec dicit dñs de⁹ iſrael. Si-
cut ficus he bone: ſic cognoſcã tranſmi-
grationẽ iuda quã emiſi de loco iſto in
terrã chaldeoꝝ in bonũ: ⁊ ponã oculos
meos ſup eos ad placandũ. Et reducã
eos in terrã hanc: ⁊ edificabo eos ⁊ non
deſtruam: et plantabo eos ⁊ nõ euellam
et dabo eis coꝛ vt ſciant me qꝛ ego ſum
domin⁹. || Et erũt mihi in populũ: ⁊ ego
ero eis in deũ: qꝛ reuertenẜ ad me in to
to coꝛde ſuo. Et ſicut ficus peſſime que
comedi non poſſunt eo ꝙ ſint male: hec
dicit dñs: ſic dabo ſedechiam regẽ iuda
⁊ principes eius ⁊ reliq̃s de hierłm q̃ re-
manſerunt in vrbe hac: et qui habitant
in terra egypti. || Et dabo eos in vexatio
nẽ afflictionẽqꝫ oĩbus regnis terre: in
opprobꝛiũ ⁊ in parabolã ⁊ in ꝓuerbiũ
⁊ in maledictionẽ in vniuerſis locis ad
que eieci eos: ⁊ mittã in eis gladiũ ⁊ fa-
mẽ ⁊ peſtẽ donec ꝯſumanẜ de terra quã
dedi eis ⁊ patrib⁹ eoꝝ. XXV

Erbũ quod factum eſt ad hiere-
v miam de oĩni ppło iude in anno
quarto ioachim filij ioſie regis iu
da: ipſe eſt annus prim⁹ nabuchodono-
ſoꝛ regis babylonis. Et locut⁹ eſt hiere-
mias ꝓpha ad oẽm ppłm iuda ⁊ ad vni
uerſos habitatoꝛes hieruſalẽ dicens: A
tertiodecimo anno ioſie filij ãmon regis
iuda vſqꝫ ad diẽ hanc: ipſe eſt tertius et
viceſim⁹ annus: factũ eſt verbũ dñi ad
me: ⁊ locut⁹ ſum ad vos de nocte cõſur-
gens et loquens: ⁊ non audiſtis. Et mi-
ſit dñs ad vos oĩs ſeruos ſuos ꝓphas
conſurgens diluculo mittenſqꝫ et non

7 audiſtis:neqꝫ inclinaſtis aures veſtras
35 vt audiretis cuꝫ diceret.‖Reuertimini
7.4 vnuſquiſqꝫ a via ſua mala:ꝛ a peſſimis
cogitationibꝰ veſtris:ꝛ habitabitis in
terra quã dedit dñs vobis ꝛ pꝛibꝰ vr̃is
a ſeculo ꝛ vſqꝫ in ſeculum. Et nolite ire
poſt deos alienos vt ſeruiatis eis ado-
retiſqꝫ eos neqꝫ me ad iracũdiã ꝓuoce-
tis in opibꝰ manuũ vr̃arũ:ꝛ nõ affligã
vos. Et nõ audiſtis me dicit dñs:vt me
ad iracundiã ꝓuocaretis in opibꝰ ma-
nuuꝫ veſtraꝝ in malũ vr̃m. Propterea
hec dicit dñs exercituũ. Pro eo ꝙ non
audiſtis verba mea:ecce ego mittam et
aſſumaꝫ vniuerſas cognationes aqlo-
nis ait dominus ꝛ nabuchodonoſoꝛ re
gem babylonis ſeruũ meũ:ꝛ adducam
eos ſuꝑ terram iſtam ꝛ ſuꝑ habitatores
eius ꝛ ſuꝑ oẽs nationes que i circũitu
illiꝰ ſunt ꝛ interficiaꝫ eos:ponã eos in
ſtuporẽ et in ſibilũ ꝛ i ſolitudines ſem-
piternas. Perdamqꝫ ex eis vocem gau
dij ꝛ vocem leticie:vocẽ ſponſi ꝛ voceꝫ
ſpõſe:vocẽ mole ꝛ lumẽ lucerne Et erit
vniuerſa terra eiꝰ in ſolitudinẽ ꝛ in ſtu
porem:et ſeruiẽt oẽs gẽtes iſte regi ba-
9. bylonis ſeptuaginta annis.‖Cũqꝫ iple-
1.4 ti fuerint ſeptuaginta anni:viſitabo ſu
per regẽ babylonis et ſuꝑ gentẽ illam
dicit dñs iiqtatẽ eoꝝ:et ſuꝑ terrã chal-
deorũ:et ponã illã i ſolitudines ſempi-
ternas Et adducã ſuꝑ terrã illã oĩa ver
ba mea q̃ locutꝰ ſum ꝯtra eã:oẽ qḋ ſcri-
ptum eſt in libꝛo iſto q̃cũqꝫ propheta-
uit hieremias aduerſum oẽs gentes:qꝛ
ſeruierũt eis eis cum eſſent gentes mul
te ꝛ reges magni. Et reddã eis ꝫm opa
eoꝝ:ꝛ ꝫm facta manuũ ſuarũ. Quia ſic
dicit dñs exercituuꝫ deus iſrael. Sume
calicẽ vini furoꝛis huiꝰ de manu mea:
et ꝓpinabis de illo cunctĩ gentibꝰ ad
quas ego mittam te ꝛ bibent:et turba-
bunť et inſanient a facie gladij quem
ego mittã inter eos. Et accepi calicẽ de
manu dñi:et ꝓpinaui cunctĩ gentibus
ad quas miſit me dñs:hierl'm ꝛ ciuita-
tibus iuda et regibꝰ eius et principibꝰ
eiꝰ:vt darem eos in ſolitudinẽ ꝛ in ſtu-
porem et in ſibilũ et in maledictioneꝫ
ſicut ẽ dies iſta. Pharaoni regi egypti
et ſeruis eiꝰ ꝛ pꝛincipibꝰ eiꝰ et omni po
pulo eius:ꝛ vniuerſis generaliter cun-
ctis regibꝰ terre auſitidis:et cũctĩ regiꝰ
terre philiſtijm ꝛ aſcalonis ꝛ gaze ꝛ ac-
caroni azoti et reliq̃s idumee et moab
et filijs ãmon ꝛ cũctĩ regibꝰ tyri ꝛ vni-
uerſis regibꝰ ſidonis ꝛ regibꝰ terre inſu-
larũ q̃ ſũt trãs mare:ꝛ dedã ꝛ themã et
buꝫ ꝛ vniũſis q̃ attõſi ſũt i comã et cũ-
ctis regibꝰ arabie:ꝛ cũctĩ regibꝰ occidẽ
tis q̃ habitãt in deſerto:et cũctĩ regibꝰ
zambꝛi ꝛ cunctĩ regibus elã et cũctĩ re-
gibꝰ medoꝝ:cũctĩ q̃ꝫ regibꝰ aq̃lonis ꝺ
pꝛope ꝛ delonge:vnicuiqꝫ ꝯtra fratrem
ſuũ:ꝛ i oĩbꝰ regnis terre q̃ ſuꝑ faciẽ eiꝰ
ſũt. Et rex ſeſach bibet poſt eos. Et di-
ces ad eos. Hec dicit dñs exercituũ deꝰ
iſrael.‖Bibite ꝛ iebꝛiamĩ ꝛ vomite ꝛ ca Canti.5.a
dite:neqꝫ ſurgatis a facie gladij quem
ego mittã inter vos. Cũqꝫ noluerint ac F
cipe calicẽ ꝺ manu tua vt bibãt:dices
ad eos. Hec dicit dñs exercituũ:Biben
tes bibetĩ. Quia ecce in ciuitate in q̃ i-
uocatũ eſt nomẽ meũ ego incipio affli-
gere:et vos q̃ſi inocẽtes et imunes eri-
tis? Nõ eritĩ imunes. Gladiũ enim ego
voco ſuꝑ omẽs habitatores terre:dicit
dñs exercituum. Et tu prophetabis ad
eos omnia verba hec:et dices ad illos.
‖Dominꝰ de excelſo rugiet:ꝛ de habita Johel.3.c
culo ſcõ ſuo dabit vocẽ ſuã. Rugiẽs ru Amos.1.a
giet ſuꝑ decorẽ ſuũ. Celeuma q̃ſi calcã-
tiuꝫ cõcineť aduerſus oẽs habitatores
terre. Peruenit ſonitꝰ vſqꝫ ad extrema
terre:qꝛ iudiciũ dño cũ gẽtibꝰ. Judica-
tur ipe cũ oĩ carne. Impios tradidi gla
dio:dicit dñs. Hec dicit dñs exercituũ
Ecce afflictio egredieť de gẽte in gẽtẽ: G
ꝛ turbo magnꝰ egredieť a ſũmitatibus
terre:ꝛ erunt interfecti dñi in die illa a
ſũmo terre vſqꝫ ad ſũmũ eiꝰ. Nõ plãgẽ-
tur:ꝛ nõ colligenť neqꝫ ſepelienť:i ſter
quilinio ſuꝑ faciẽ terre iacebũt. Ulula
te paſtores ꝛ clamate:et aſꝑgite vos ci
nere optimates gregĩ:qꝛ cõpleti ſũt di-
es veſtri vt interficiamini:ꝛ diſſipatio-
nes veſtre:et cadetis quaſi vaſa ꝑcioſa
Et peribit fuga a paſtoꝛibꝰ:et ſaluatio
ab optimatibus gregis. Uox clamoꝛis
paſtoꝛum et vlulatus optimatum gre-
gis:qꝛ vaſtauit dñs paſcua eoꝛum:ꝛ cõ
ticuerunt arua pacis a facie ire furoꝛis
dñi. Dereliq̃t q̃ſi leo tabernaculuꝫ ſuũ:
facta ẽ t̃ra eoꝝ:i deſolatõnẽ:a facie ire
colũbe:ꝛ a facie ire furorĩ dñi. XXVI
In principio regni ioachim filij A
I oſie regis iuda factum eſt ver-
bum iſtud a dño dicens. Hec di
cit dñs. Sta in atrio domus dñi:ꝛ loq̃
ris ad oẽs ciuitates iuda:de quibꝰ ve-
niũt vt adoꝛẽt in domo dñi:vniuerſos
ſermones:quos ego mandaui tibi vt

loquaris ad eos. Noli ſubtrahere ꝟbū:
ſi forte audiāt ꝛ cōuertenť vnuſqſq; a
via ſua mala: ꝛ peniteat me mali qḋ co
gitaui facere eis ꝓpter maliciā ſtudio-
B rum eoꝝ. Et dices ad eos. Hec dicit do
min⁹: Si nō audieritꝭ me: vt ambuletꝭ
in lege mea quā dedi vobis: vt audiatꝭ
ſermones ſeruoꝝ meoꝝ ꝓphetarū qs
ego miſi ad vos de nocte cōſurgēs ꝛ di
J.eo. rigēs ꝛ nō audiſtis: ‖dabo domū iſtā ſi
cut ſylo: ꝛ vrbē hāc dabo in maledicti
onem cūctꝭ gentib⁹ terre. Et audierūt
ſacerdotes ꝛ ꝓphete ꝛ oīs ppl̄s hiere-
miam loquentē verba hec in domo dn̄i
Cūq; compleſſet hieremias loquēs oīa
q̄ p̄cepat ei dn̄s vt loqreť ad vniuerſū
ppl̄m: apprehenderūt eū ſacerdotes et ꝓ-
phete ꝛ oīs ppl̄s dicēs: Morte moria-
C tur. Quare ꝓph̄auit in noīe dn̄i dicēs:
S.eo. ‖ſicut ſylo erit dom⁹ hec: ꝛ vrbs iſta de-
ſolabiť eo q non ſit habitator? Et cō-
gregat⁹ eſt oīs ppl̄s aduerſus hieremiā
in domo dn̄i. Et audierūt principes iu
da verba hec: ꝛ aſcēderūt de domo regꝭ
in domū dn̄i: ꝛ ſederūt ī introitu porte
dom⁹ dn̄i noue. Et locuti ſunt ſacerdo-
tes ꝛ ꝓphete ad pricipes ꝛ ad oēs ppl̄m
D dicētes. Judiciū mortꝭ eſt viro huic: qꝛ
ꝓph̄auit adūſus ciuitatē iſtā ſicut au-
diſtis aurib⁹ vr̄is. Et ait hieremias ad
oēs pricipes ꝛ ad vniuerſū ppl̄m dicēs
Domin⁹ miſit me vt ꝓphetarē ad do-
mū iſtā ꝛ ad ciuitatē hāc oīa ꝟba q̄ au
S.7.a diſtis. ‖Nūc ḡ bonas facite vias vr̄as:
ꝛ ſtudia vr̄a: ꝛ audite vocē dn̄i dei vr̄i:
ꝛ penitebit dn̄m mali qḋ locut⁹ eſt ad-
uerſum vos. Ego aūt ecce in manibus
vr̄is ſū: facite mihi qḋ bonū et rectū eſt
E in oculis veſtris. Uerūtn̄ ſcitote ꝛ cogꝭ
cite: quia ſi occideritis me: ſanguinem
inocētē tradetꝭ ꝯtra voſmetipſos: et cō
tra ciuitatē iſtā ꝛ habitatores eius. Jn
ꝟitate eni miſit me dn̄s ad vos: vt loq-
rer in aurib⁹ vr̄is oīa ꝟba hec. Et dixe
rūt pricipes ꝛ oīs ppl̄s ad ſacerdotes ꝛ
ad ꝓph̄as. Nō ē viro huic iudiciū mor
tis: qꝛ in noīe dn̄i dei nr̄i locutus es ad
nos. Surrexerūt ḡ viri de ſeniorib⁹ ter-
re: ꝛ dixerūt ad oēm cetū ppl̄i loquētes
Micheas de moraſthi fuit ꝓpheta ī die
bus ezechie regꝭ iuda ꝛ ait ad oēm po-
F pl̄m iude dicens. Hec dicit dn̄s exerci-
Mich.3.d tuū. ‖Sion q̄ſi ager arabiť: ꝛ hierl̄m in
aceruū lapidū erit: ꝛ mons dom⁹ dn̄i in
excelſa ſiluaꝝ. Nunquid morte cōdēna
uit eū ezechias rex iuda ꝛ oīs iuda? Nū
quid non timuerūt dn̄m ꝛ dep̄cati ſunt
faciē dn̄i: ꝛ penituit dn̄m mali qḋ locu
tus fuerat aduerſū eos? Jtaq; nos faci
mus maluꝫ grāde ꝯtra aīas nr̄as. Fuit
qꝫ vir ꝓphetās in noīe dn̄i vrias filius
ſemei de cariathiarim: ꝛ ꝓphetauit ad-
uerſus ciuitatē iſtā: ꝛ aduerſus terram
hāc iuxta oīa ꝟba hieremie. Et audiuit
rex ioachim ꝛ omēs potētes ꝛ pricipes
ei⁹ ꝟba hec: et q̄ſiuit rex interficere eū.
Et audiuit vrias ꝛ timuit fugitq; ꝛ in- G
greſſus ē egyptuꝫ. Et miſit rex ioachim
viros ī egyptuꝫ helnathā filiū achobor
ꝛ viros cū eo ī egyptū. Et eduxerūt vri
am de egypto: ꝛ adduxerūt eū ad regeꝫ
ioachim: ꝛ ꝑcuſſit eum gladio: et ꝓiecit
cadauer ei⁹ in ſepulchris vulgi ignobi-
lis. Jgiť man⁹ aichan filij ſaphan fuit
cum hieremia vt nō tradereť ī manus
populi et interficerēt eū. XXVII

In principio regni ioachim filij A
i ioſie regis iuda factū eſt verbū
iſtud ad hieremiā a dn̄o dicens:
Hec dicit dn̄s ad me. Fac tibi vincula
ꝛ cathenas ꝛ pones eas in collo tuo et
mittes eas ad regeꝫ edom et ad regem
moab ꝛ ad regem filioꝝ āmon ꝛ ad re-
gem tyri ꝛ ad regē ſidonis ī manu nun
cioꝝ q̄ venerūt hierl̄m ad ſedechiā re-
geꝫ iuda ꝛ p̄cipies eis vt ad dn̄os ſuos
loquanť. Hec dicit dn̄s exercituū deus
iſrl̄. Hec dicetis ad dn̄os vr̄os. Ego fe-
ci terrā ꝛ hoīes et iumēta q̄ ſūt ſuꝑ fa-
ciem terre in fortitudine mea magna: ꝛ
in brachio meo extēto: ꝛ dedi eā ei qui
placuit ī oculis meis. Et nūc itaq; ego
dedi oēs terras iſtas ī manu nabucho-
donoſor regꝭ babylonis ſerui mei. Jn-
ſuꝑ ꝛ beſtias agri dedi ei: vt ſeruiāt illi
Et ſeruiēt ei oēs gentes: ꝛ filio eius et B
filio filij ei⁹ donec veniat tp̄s terre ei⁹
et ipſi⁹. Et ſeruiēt ei gētes multe et re-
ges magni. Gens aūt ꝛ regnum qḋ nō
ſeruierit nabuchodonoſor regi babylo
nis: ꝛ q̄cunq; nō curuauerit collū ſuū
ſub iugo regis babylonis: in gladio ꝛ ī
fame ꝛ in peſte: viſitabo ſuꝑ gentē illā
ait dn̄s: donec cōſummā eos in manu
eius. Uos ḡ nolite audire ꝓphetas ve-
ſtros ꝛ diuinos ꝛ ſomniatores ꝛ augu
res ꝛ maleficos q̄ dicūt vobis: nō ſerui
etis regi babylonis: qꝛ mēdaciū ꝓphe-
tant vobis vt lōge faciāt vos de terra
vr̄a: ꝛ eijciāt vos ꝛ peatis. Porro gens
q̄ ſubiecerit ceruicē ſuā ſub iugo regis
babylonis ꝛ ſeruierit ei: dimittam eam

ĩ terra ſua dicit dñs: ⁊ colet eam ⁊ ha
bitabit in ea. Et ad ſedechiã regem iu-
da: locutus ſum ſm omia verba hec di-
cens: Subijcite colla vr̃a ſub iugo re-
gis babylonis: et ſeruite ei et pplo eius
et viuetis. Quare moriemini tu ⁊ ppls tu
us gladio et fame ⁊ peſte: ſicut locutus
eſt dñs ad gentẽ q̃ ſeruire noluerit re-
gi babylõis? Nolite audire vba pphe-
tarũ dicẽtiũ vobis: nõ ſeruietis regi ba
bylonis: qꝫ mẽdaciũ ipſi loquunt vo-
et. bis. ||Quia nõ miſi eos ait dñs: et ipſi
29 pphant in noie meo mẽdaciter: vt eijci
ciãt vos et peratis tã vos q̃ pphete q̃ va
ticinant vobis. Et ad ſacerdotes ⁊ ad
pplm iſtũ locutꝰ ſũ dicẽs. Hec dicit dñs
Nolite audire vba ppharũ vr̃oꝝ q̃ p-
phetãt vobis dicẽtes: ecce vaſa dñi re-
uertent de babylone nũc cito. Mẽdaci
um eni pphetãt vobis. Nolite ḡ audi-
re eos ſed ſeruite regi babylonis vt vi-
uatis. Quare dat hec ciuitas in ſolitu
dinẽ? Et ſi pphe ſũt: et ẽ vbũ dñi i eis
occurrãt dño exercituũ vt nõ veniant
vaſa q̃ derelicta fuerãt in domo dñi ⁊ ĩ
domo regis iuda et in hierlm: in babylo
.25 nem ||Quia hec dicit dñs exercituũ ad
colũnas: et ad mare et ad baſes et ad re
liqua vaſorũ q̃ remãſert i ciuitate hac:
q̃ non tulit nabuchodonoſor rex baby
lonis cum trãſferret iechoniã filiũ ioa-
chim regẽ iuda de hierlm in babylonẽ
et oẽs optimates iuda et hierlm. Quia
hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl: ad vaſa
q̃ derelicta ſũt in domo dñi ⁊ in domo
regis iuda ⁊ hierlm. In babylonẽ trãſ-
ferent: et ibi erũt vſq; ad diẽ viſitatio-
nis ſue dicit dñs. Et afferri faciã ea: et
reſtitui in loco iſto. XXVIII

E factũ eſt in anno illo: in prin
e cipio regni ſedechie regis iuda:
in ãno q̃rto: in mẽſe q̃nto: dixit
ad me ananias filiꝰ azur ppheta de ga
baon in domo dñi corã ſacerdotibus ⁊
oi pplo dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ
deꝰ iſrael. Cõtriui iugũ regis babylõis
Adhuc duo anni dierũ ⁊ ego referri fa-
ciã ad locũ iſtũ oia vaſa dñi q̃ tulit na-
buchodonoſor rex babylõis d loco iſto:
⁊ trãſtulit ea in babylonẽ. Et iechoniã
filiũ ioachim regẽ iuda ⁊ oẽm tranſmi
grationẽ iude q̃ ingreſſi ſũt in babylo-
nem ego conuertã ad locũ iſtũ ait dñs.
Cõterã eni iugũ regis babylonis. Et di
xit hieremias ppheta ad ananiã pphe
tam in oculis ſacerdotũ et i oculis ois
ppli qui ſtabat in domo dñi: ⁊ ait hiere
mias ppheta. Amen. Sic faciat domi-
nus. Suſcitet dñs verba tua q̃ ppheta
ſti vt referant vaſa in domũ dñi: et ois
trãſmigratio de babylone ad locũ iſtũ.
Verũtñ audi vbũ hoc qδ ego loq̃r i au
ribus tuis: ⁊ in auribꝰ vniuerſi populi
Prophete q̃ fuerũt añ me ⁊ añ te ab ii-
tio: ⁊ pphetauerũt ſup terras multas ⁊
ſup regna magna de plio et de afflictio C
ne: ⁊ de fame: ppheta q̃ vaticinatꝰ ẽ pa
cem: cũ venerit verbũ eius: tũc ſciet p-
pheta quẽ miſit dñs in vitate. Et tulit
ananias ppheta catenã de collo hiere-
mie pphete: ⁊ cõfregit eã. Et ait anani-
as in cõſpectu ois ppli dicẽs: Hec dicit
dñs. Sic cõfringã iugũ nabuchodono
ſor regis babylonis poſt duos ãnos di-
erum de collo oiũ gentiũ. Et abijt hie-
remias ppheta in viã ſuã. Et factuꝫ eſt
verbũ dñi ad hieremiaꝫ poſtq̃ cõfregit
ananias ppheta catenam de collo hie-
remie pphete dicẽs. Vade: ⁊ dices ana D
nie. Hec dicit dñs. Catenas ligneas cõ-
triuiſti: ⁊ facies pro eis catenas ferreas
qꝛ hec dicit dñs exercituũ deus iſrl. Iu-
gum ferreũ poſui ſup collũ cunctaꝝ gẽ
tium iſtaruꝫ vt ſeruiãt nabuchodono-
ſor regi babylonis: ⁊ ſeruiẽt ei: inſup et
beſtias terre dedi ei. Et dixit hieremias
ppheta ad ananiã pphetã: Audi ana-
nia. Nõ miſit te dñs: ⁊ tu cõfidere feci-
ſti pplm iſtũ i mẽdacio. Idcirco hec di-
cit dñs. Ecce ego mittã te a facie terre.
Hoc ãno morieris. Aduerſũ eni dñm lo
cutꝰ es. Et mortuꝰ ẽ ananias ppha in
anno illo: mẽſe ſeptimo. XXIX

E hec ſũt verba libri que miſit
e hieremias ppheta de hieruſalẽ A
ad reliq̃as ſenioꝝ trãſmigratio
nis ⁊ ad ſacerdotes ⁊ ad pphetas ⁊ ad
oẽm pplm quẽ traduxerat nabuchodo
noſor de hieruſalẽ in babylonẽ: poſtq̃
egreſſus eſt iechonias rex ⁊ dña ⁊ eunu
chi ⁊ principes iuda ⁊ hierlm: ⁊ faber ⁊
incluſor de hieruſalẽ: in manu elaſa fi-
lij ſaphan et gamalie filij helchie quos
miſit ſedechias rex iuda ad nabucho-
donoſor regem babylonis in babylo-
nem dicens: Hec dicit dominus exerci- B
tuum deꝰ iſrael: oi trãſmigrationi quã
trãſtuli de hieruſalẽ in babylonẽ. ||Edi J.co.
ficate domos ⁊ habitate: ⁊ plãtate hor
tos ⁊ comedite fructũ eorum. Accipite
vxores et generate filios ⁊ filias: ⁊ date
filijs veſtris vxores ⁊ filias veſtras da-

te viris: ⁊ pariāt filios ⁊ filias: et multi
plicabimi ibi: ⁊ nolite eſſe pauci nūero
⁊ q̄rite pacē ciuitat꜠ ad quā trāſmigra
re vos feci ⁊ orate ꝓ ea ad dn̄m: qꝛ i pa
ce illi⁹ erit pax vobis. Hec dicit dn̄s ex-
ercituū de⁹ iſrl̄. Nō vos ſeducāt ꝓphete
vr̄i q̄ ſūt in medio veſtrū ⁊ diuini vr̄i: ⁊
ne attendat꜠ ad ſomnia vr̄a q̄ vos ſom
C niatis qꝛ falſo ipſi ꝓphetāt vobis i no
S̄.14.c. mine meo: ‖ et nō miſi eos dicit domin⁹
2.Para.36.d Quia hec dicit dn̄s. ‖ Cū ceperit imple-
1.Eſdre.1.a ri i babylone ſeptuagita anni: viſitabo
S̄.25.c vos ⁊ ſuſcitabo ſuꝑ vos ꝟbū meuz bo-
nū: vt reducā vos ad locū iſtū. Ego eni
ſcio cogitationes q̄s cogito ſuꝑ vos di
cit dn̄s: cogitationes pac꜠ ⁊ nō afflicti-
onis: vt dem vobis finē et patiētiā: ⁊ i
uocabitis me et viuetis: et orabitis me
⁊ ego exaudiam vos: q̄retis me ⁊ inue-
nietis. Cū q̄ſieritis me in toto corde ve
ſtro iueniar a vobis dicit dn̄s. Et redu-
cam captiuitatē veſtram: et cōgregabo
vos de vniuerſis gentib⁹ ⁊ de cūct꜠ lo-
cis ad q̄ expuli vos dicit dn̄s. Et reuer
D ti vos faciā de loco ad quē trāſmigrare
vos feci: quia dixiſtis: Suſcitabit no-
bis dn̄s prophetas in babylone. Quia
hec dicit dn̄s ad regē qui ſedet ſuꝑ ſoli
um dauid ⁊ ad oēm ppl̄m habitatorem
vrbis hui⁹: ad fr̄es vr̄os q̄ nō ſūt egreſ-
ſi vobiſcū i trāſmigrationez. Hec dicit
dn̄s exercituū. Ecce mittā in eos gladi
um et famē ⁊ peſtem: ⁊ ponā eos q̄ſi fi-
cus malas q̄ comedi non poſſunt eo ꝙ
peſſime ſint: et ꝑſequar eos i gladio ⁊ i
S̄.24.d fame ⁊ in peſtilētia. ‖ Et dabo eos i ve-
xationē vniuerſis regnis terre: i meledi
ctionē ⁊ in ſtuporē ⁊ i ſibilū et i oppro-
brium cūctis gentib⁹ ad quas ego eieci
eos: eo ꝙ non audierint ꝟba mea dicit
dn̄s: q̄ miſi ad eos ꝑ ſeruos meos ꝓphe
tas de nocte cōſurgēs et mittēs: et nō
E audiſtis dicit dn̄s. Uos ergo audite ꝟ-
bum dn̄i oīs trāſmigratio quā emiſi d
hieruſalem in babylonē. Hec dicit dn̄s
exercituū de⁹ iſrael ad achab filiū chu-
lie ⁊ ad ſedechiā filiū maaſie q̄ ꝓphetāt
vobis i noīe meo mēdaciter. Ecce ego
tradam eos in manu nabuchodonoſor
regis babylonis: ⁊ ꝑcutiet eos in ocu-
lis veſtris. Et aſſumetur ex eis maledi-
ctio oī trāſmigrationi iude q̄ eſt in ba-
bylone dicentiū: Ponat te dn̄s ſicut ſe-
dechiā ⁊ ſicut achab quos frixit rex ba-
bylonis in igne: pro eo ꝙ fecerint ſtul-
ticiā in iſrael ⁊ mechati ſunt in vxores
amicoꝝ ſuoꝝ: et locuti ſūt verbū in no
mine meo mendaciter: qḋ nō mandaui
eis. Ego ſum iudex et teſtis dicit dn̄s. F
Et ad ſemeiā neelamiten dices. Hec di-
cit dn̄s exercituū deus iſrael. Pro eo ꝙ
miſiſti in noīe meo libros ad omnē po-
pulū q̄ eſt in hieruſalē ⁊ ad ſophoniam
filiuz maaſie ſacerdotē ⁊ ad vniuerſos
ſacerdotes dicens: dn̄s dedit te ſacerdo
tem ꝓ ioiade ſacerdote vt ſis dux in do
mo dn̄i ſuꝑ oēm virū arrepticiū ⁊ ꝓphe
tantē vt mittas eū in neruū et in carce
rem. Et nūc q̄re nō increpaſti hieremiā
anathotiten q̄ ꝓphetat vobis? Quia ſu
per hoc miſit i babylonē ad nos dicēs:
Lōgū ē: ‖ edificate domos ⁊ habitate: ⁊ G
plātate hortos ⁊ comedite fruct⁹ eoꝝ.
Legit ergo ſophonias ſacerdos librum
iſtū: in aurib⁹ hieremie ꝓphe. Et factū
eſt verbū dn̄i ad hieremiā dicēs. Mitte
ad oēm trāſmigrationē dicēs: Hec di-
cit dn̄s ad ſemeiaz neelamiten. Pro eo
ꝙ prophetauit vobis ſemeias: ⁊ ego nō
miſi eū: ⁊ fecit vos ꝯfidere i mēdacio: id
circo hec dicit dn̄s. Ecce ego viſitabo
ſuꝑ ſemeiā neelamiten et ſuꝑ ſemē ei⁹.
Nō erit ei vir ſedēs in medio ppl̄i hui⁹
⁊ nō videbit bonū quod ego faciā ppl̄o
meo ait dn̄s: qꝛ p̄uaricationez locutus
eſt aduerſus dn̄m.

XXX

Hoc verbū qḋ factuz eſt ad hiere-
miam a dn̄o dicens: Hec dicit
dn̄s deus iſrl̄ dicēs: Scribe tibi
oīa ꝟba q̄ locut⁹ ſū ad te in libro. Ecce
eni dies veniūt dicit dn̄s ⁊ cōuertā cō-
uerſionē ppl̄i mei iſrl̄ ⁊ iuda ait dn̄s: ⁊
ꝯuertā eos ad terrā quā dedi patribus
eoꝝ ⁊ poſſidebūt eā. Et hec ꝟba q̄ locu
tus eſt dn̄s ad iſrl̄ ⁊ ad iudam. Qm̄ hec
dicit dn̄s: Uocē terroris audiuim⁹: for-
mido: ⁊ nō eſt pax. Interrogate ⁊ vide-
te ſi generat maſcul⁹. Quare ḡ vidi oēs
viri manū ſuꝑ lūbū ſuū q̄ſi parturiēt꜠?
⁊ cōuerſe ſūt vniu̇ſe facies i auruginē?
Ue qꝛ magna dies illa: nec ē ſimis eius:
tēpuſq; tribulatiōis ē iacob: et ex ipſo
ſaluabit̄. Et erit: i die illa ait dn̄s exer-
citu cōterā iugū ei⁹ de collo tuo: ⁊ vin-
cula ei⁹ dirūpā. Et nō dn̄abūt̄ ei ampli
us alieni: ſꝫ ſuiēt dn̄o deo ſuo: ⁊ dauid
regi ſuo quez ſuſcitabo eis. ‖ Tu ḡ ne ti-
meas ſerue meus iacob ait domin⁹ ne-
q; paueas iſrael: quia ecce ego ſaluabo
te de terra longinqua: ⁊ ſemen tuuz de
terra captiuitat꜠ eorum. Et reuertet ia
cob ⁊ quieſcet: et cunct꜠ affluet bonis ⁊

nō erit quē formidet: quoniā tecum ego
ſum ait dñs vt ſaluē te. Faciā eni ɔſum
mationē in cunctꝭ gentib⁹ in quib⁹ diſ
perſi te: te autē nō faciā in ɔſummatio-
nē: ſed caſtigabo te in iudicio: vt non ti
bi videarꝭ innoxi⁹: qꝛ hec dicit dñs. In-
ſanabilꝭ fractura tua: peſſima plaga tua
Nō eſt qui iudicet iudiciū tuū: ad alli-
gandā curationē tuā: vtilitas nō eſt ti-
bi. Omēs amatores tui obliti ſunt tui:
teqꝫ nō querent. Plaga eni inimici per-
13 cuſſi te: caſtigatione crudeli. || Propter
multitudinē iniquitatis tue dura facta
ſunt peccata tua. Quid clamas ſup con
tritione tua? Inſanabilis eſt dolor tu⁹.
Propter multitudinē iniquitatꝭ tue et
propter dura peccata tua feci hec tibi.
Propterea omēs qui comedūt te deuo-
rabunꝭ: et vniuerſi hoſtes tui in capti-
uitatē ducenꝭ. Et omēs q̄ te vaſtant va
ſtabunꝭ: cūctoſqꝫ p̄datores tuos dabo i
predam. Obducā eni cicatricē tibi: et a
vulnerib⁹ tuis ſanabo te dicit domin⁹.
Quia eiectam vocauerūt te ſion: hec eſt
que nō habebat requirentem. Hec dicit
dñs. Ecce ego cōuertā cōuerſionē taber
naculoꝝ iacob: ⁊ tectis eius miſerebor.
Et edificabitur ciuitas in excelſo ſuo ⁊
templū iuxta ordinē ſuū fundabiꝭ. Et
egrediēꝭ de eis laus voxqꝫ ludentiū: et
multiplicabo eos ⁊ nō minuenꝭ: ⁊ glori
ficabo eos ⁊ nō attenuabunꝭ: ⁊ erunt fi
lij eius ſicut a principio: ⁊ cet⁹ ei⁹ corā
me ꝑmanebit. Et viſitabo aduerſū oēs
qui tribulant eū: et erit dux ei⁹ ex eo: ⁊
princeps de medio eius ꝓduceꝭ. Et ap
plicabo eū: et accedet ad me. Quis eni
iſte eſt: qui applicet cor ſuū vt appropin
quet mihi ait dñs. Et eritis mihi in po
pulū: ⁊ ego ero vobis in deū. Ecce tur-
bo dñi furor egrediens: ɔcella ruens in
capite impioꝝ conquieſcet. Nō auertet
iram indignationis dñs: donec faciat ⁊
compleat cogitationē cordis ſui. In no
uiſſimo dierū intelligetis ea. XXXI

In tempe illo dicit dñs: ero deus
A vniuerſis cognationibus iſrael:
et ipſi erūt mihi in populū. Hec
dicit domin⁹. Inuenit gratiā in deſerto
ꝑplus qui remanſerat gladio. Uadet ad
requiē ſuā iſrael. Longe domin⁹ appa-
ruit mihi. Et in charitate ꝑpetua dilexi
te: ideo attraxi te miſerans. Rurſus edi-
ficabo te: ⁊ edificaberis virgo iſrl. Ad-
huc ornaberis tympanis tuis ⁊ egredie
ris in choro ludentiū. Adhuc plātabis
vineas in montib⁹ ſamarie. Plantabūt
plantantes: et donec temp⁹ veniat non
vindemiabūt: quia erit dies in qua cla-
mabūt cuſtodes in monte effraim. Sur
gite ⁊ aſcendam⁹ in ſion ad dñm deum
noſtrū: qꝛ hec dicit domin⁹. Exultate in
leticia iacob: ⁊ hinnite cōtra caput gen-
tium: perſonate ⁊ canite ⁊ dicite. Salua B
domine populū tuū reliquias iſrael. Ec
ce ego adducam eos de terra aquilonis:
et congregabo eos ab extremis terre: in-
ter quos erunt cecus et claudus et pre-
gnans ⁊ pariens ſimul: cetus magnus
reuertentiū huc. In fletu venient: ⁊ i mi
ſericordia reducā eos. Et adducam eos
ꝑ torrentes aquarū in via recta et non
impingent in ea: qꝛ fact⁹ ſum iſraeli pr̄:
⁊ effraim primogenit⁹ meus eſt. Audite
verbū dñi gentes: et annūciate in inſulꝭ
q̄ procul ſunt: ⁊ dicite. Qui diſꝑſit iſrael
congregabit eū: ⁊ cuſtodiet eū ſicut pa-
ſtor gregē ſuū. Redimet eni dñs iacob:
⁊ liberabit eū de manu potentioris. Et
venient ⁊ laudabūt in monte ſion ⁊ cō-
fluent ad bona dñi ſup frumēto: vino ⁊
oleo ⁊ fetu pecorum ⁊ armentoꝝ: eritqꝫ
aĩa eoꝝ quaſi hort⁹ irriguus: et vltra C
non eſurient. Tunc letabiꝭ ꝟgo in cho
ro: iuuenes et ſenes ſimul. Et cōuertam
luctū eoꝝ in gaudiū: ⁊ cōſolabor eos: et
letificabo a dolore ſuo. Et inebriabo a-
nimā ſacerdotū pinguedine: ⁊ ppls me⁹
bonis adimplebiꝭ ait dñs. Hec dicit do
min⁹. || Uox in excelſo audita eſt lamen- S.3.g
tationis luct⁹ ⁊ fletus: rachel plorantis Matth.2.c
filios ſuos: ⁊ nolentis conſolari ſup eis:
qꝛ nō ſunt. Hec dicit dñs. Quieſcat vox
tua a ploratu et oculi tui a lachrymis:
qꝛ ē merces operi tuo ait dñs. Et reuer-
tenꝭ de terra inimici et eſt ſpes nouiſſi-
mis tuis ait dñs ⁊ reuertenꝭ filij tui ad
terminos ſuos. Audiēs audiui effraim
tranſmigrantē. Caſtigaſti me dñe: ⁊ eru-
dit⁹ ſum quaſi iuuenculus indomitus.
Conuerte me: ⁊ conuertar: qꝛ tu domin⁹ D
deus me⁹. Poſtqꝫ enim ɔuertiſti me egi
penitentiā: ⁊ poſtqꝫ oſtendiſti mihi: per-
cuſſi femur meū. Cōfuſus ſum et erubui:
quoniā ſuſtinui opprobriū adoleſcentie
mee. Si fili⁹ honorabilis mihi effraim:
ſi puer delicatus qꝛ ex quo locutus ſum
de eo: adhuc recordabor ei⁹. Idcirco cō-
turbata ſunt viſcera mea ſup eum miſe-
rans miſerebor ei⁹ ait dñs. Statue tibi
ſpeculā: pone tibi amaritudīes. Dirige
cor tuū in viā rectā: in qua ambulaſti.

Reuertere virgo iſrael: reuertere ad ci-
uitates tuas iſtas. Uſqꝫquo delitijs diſ
ſolueris filia vaga? Quia creauit dñs
nouum ſuper terram: femina circũda-
bit virũ. Hec dicit dominꝰ exercituum
deus iſrael. Adhuc dicent verbũ iſtud
E in terra iuda ꝛ in vrbibus eiꝰ cũ con
uertero captiuitatẽ eorum. Benedicat
tibi dominꝰ pulchritudo iuſticie: mõs
ſanctus. Et habitabunt in eo iudas et
omẽs ciuitates eius ſimul agricole et
minãtes greges: qꝛ inebriaui aĩam laſ-
ſam: ꝛ omnẽ aĩam eſurientẽ ſaturaui.
Ideo quaſi de ſomno ſuſcitatꝰ ſum et
vidi: et ſomnꝰ meus dulcis mihi. Ecce
dies veniũt dicit dominꝰ: et ſeminabo
domũ iſrael et domũ iuda ſemĩe homi-
nũ ꝛ ſemĩe iumentoꝝ. Et ſicut vigila-
ui ſuꝑ eos vt euellerẽ ꝛ demolirer ꝛ diſ
ſiparẽ ꝛ diſꝑderem et affligerẽ: ſic vi-
gilabo ſuꝑ eos vt edificem ꝛ plantẽ ait
Ezech. 18.a dominꝰ: ||In diebꝰ illis nõ dicent vltra:
patres comederũt vuã acerbam: et den-
tes filiorũ obſtupuerũt: ſed vnuſquiſqꝫ
in iniquitate ſua morieť. Omis hõ qui
comederit vuã acerbã: obſtupeſcẽt den-
Hebre. 8.c tes eius. ||Ecce dies veniẽt dicit dñs: et
F feriã domui iſrael et domui iuda fedus
nouũ. Nõ ẜm pactũ quod pepigi cũ pa-
tribꝰ veſtris in die qua apphendi manũ
eorũ vt educerẽ eos de terra egypti: pa-
ctum quod irritũ fecerũt: ꝛ ego domina
tus ſum eoꝝ dicit dñs: ſed hoc erit pa-
ctum qđ feriã cũ domo iſrael. Poſt dies
illos dicit dñs: dabo legem meã in viſce
ribus eorũ: ꝛ in corde eorũ ſcribam eã:
S.24.c ||et ero eis in deũ: ꝛ ipi erũt mihi i popu
Hebre. 8.d lũ. ||Et nõ docebit vltra vir ꝓximũ ſuũ:
ꝛ vir fratrẽ ſuuꝫ dicens: cognoſce dñm.
Omẽs eni cognoſcẽt me a minimo eoꝝ
vſqꝫ ad maximuꝫ ait dñs: qꝛ ꝓpitiabor
iniquitati eorũ: ꝛ peccati eoꝝ nõ memo
rabor ampliꝰ. Hec dicit dñs qui dat ſo-
lem in lumĩe diei: ordinẽ lune ꝛ ſtellarũ
in lumĩne noctis: qui turbat mare ꝛ ſo-
nant fluctus eiꝰ: dñs exercituũ nomẽ il
G li. Si defecerint leges iſte corã me dicit
dñs: tunc ꝛ ſemen iſrael deficiet vt non
ſit gens corã me cũctis diebꝰ. Hec dicit
dominꝰ: Si menſurari poterũt celi ſur-
ſum ꝛ inueſtigare fundamẽta terre deor
ſum: ꝛ ego abijciam vniuerſũ ſemẽ iſra-
el ꝓpter omĩa q̃ fecerũt dicit dñs. Ecce
dies veniẽt dicit dñs: ꝛ edificabiť ciui-
tas dño a turre ananehel vſqꝫ ad portã
tam anguli. Et exibit vltra normã men
ſure in cõſpectu eius ſuꝑ collem gareb
ꝛ circũibit goatha ꝛ oẽm vallẽ cadaue-
rũ ꝛ cineres et vniuerſaꝫ regionẽ mor-
tis: vſqꝫ ad torrentẽ cedron ꝛ vſqꝫ ad an
gulũ porte equoꝝ orientalis. Sanctum
domini nõ euelleť: et nõ deſtrueť vltra
in perpetuum. XXXII
Erbũ quod factũ eſt ad hieremi A
V am a dño in anno decimo ſede-
chie regis iuda: ipſe ẽ annꝰ octa-
uuſdecimꝰ nabuchodonoſor. Tũc exer-
citus regis babylonis obſidebat hieru
ſalẽ ꝛ hieremias ꝓpheta erat clauſus i
atrio carceris q̃ erat in domo regis iu-
da. Clauſerat eni eum ſedechias rex iu-
da: dicens: Quare vaticinaris dicẽs: hec
dicit dñs: ecce ego dabo ciuitatẽ iſtam i
manꝰ regis babylonis et capiet eam: et
ſedechias rex iuda nõ effugiet de manu
chaldeorũ ſed tradeť in manꝰ regis ba-
bylonis: ꝛ loqueť os eius cũ ore illiꝰ et
oculi eius oculos illiꝰ videbũt: ꝛ in ba-
bylonẽ ducet ſedechiaꝫ: ꝛ ibi erit donec
viſitem eũ ait dominꝰ: ſi autẽ dimicaue
ritis aduerſum chaldeos nihil ꝓſperuꝫ
habebitis. Et dixit hieremias. Factum B
eſt verbũ dñi ad me dicens. Ecce anane
hel filiꝰ ſellũ patruelis tuꝰ veniet ad te
dicens: Eme tibi agrũ meũ qui eſt i ana
thot. Tibi eni cõpetit ex propinquitate
vt emas. Et venit ad me ananehel filꝰ
patrui mei ẜm verbũ dñi ad veſtibuluꝫ
carceris: ꝛ ait ad me. Poſſide agrũ me-
um q̃ eſt in anathot in terra beniamin:
qꝛ tibi competit hereditas: ꝛ tu propin-
quus es vt poſſideas. Intellexi auteꝫ ꝙ
verbũ dñi eſſet. Et emi agrũ ab anane-
hel filio patrui mei q̃ eſt in anathot. Et
appendi ei argentũ ſeptẽ ſtateres ꝛ decẽ
argenteos: ꝛ ſcripſi in libro ꝛ ſignaui et
adhibui teſtes. Et appendi argentuꝫ in
ſtatera ꝛ accepi librũ poſſeſſionis ſigna
tũ et ſtipulationes ꝛ rata ꝛ ſigna foriſ-
ſecus. Et dedi librũ poſſeſſiõis baruch C
filio neri filij maaſie in ocuľ ananehel
patuelis mei ꝛ in oculis teſtiũ qui ſcri-
pti erant in libro emptiõis: et in oculis
oĩm iudeorũ qui ſedebãt in atrio carce
ris. Et ꝑcepi baruch coram eis dicens:
Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrael. Su-
me libros iſtos: libruꝫ emptionis hunc
ſignatũ: ꝛ librũ hũc qui apertꝰ eſt: ꝛ po-
nes illos in vaſe fictili vt ꝑmanere poſ
ſint diebꝰ multis. Hec eni dicit dñs ex-
ercituũ deꝰ iſrael. Adhuc poſſidebũtur
domꝰ ꝛ agri ꝛ vinee in terra iſta. Et ora

ui ad dñm poſtq̃ tradidi librũ poſſeſſio
nis baruch filio neri dicens: Heu heu
heu dñe deus. Ecce tu feciſti celũ ⁊ ter-
ram in fortitudine tua magna ⁊ in bra
chio tuo extento. Non erit tibi difficile
omne verbũ: qui facis miſcdiam in mili-
bus: ‖ ⁊ reddis iniquitatẽ patrũ in ſinũ
filioꝝ eoꝝ poſt eos. Fortiſſime magne ⁊
potens: dñs exercituum nomẽ tibi: ma-
gnus ꝯſilio ⁊ incõprehẽſibilis cogitatu
cuius oculi aperti ſunt ſuper omnes vi
as filioꝝ adam vt reddas vnicuiq; ſm
vias ſuas: ⁊ ſm fructũ adinuẽtionũ ei⁹
Qui poſuiſti ſigna ⁊ portẽta i terra egy-
pti vſq; ad diẽ hanc: ⁊ in iſrael ⁊ in ho-
minib⁹: ⁊ tibi feciſti nomẽ ſicut eſt dies
hec. Et eduxiſti ppl̃m tuũ iſrael de terra
egypti in ſignis ⁊ portentis ⁊ i manu ro-
buſta ⁊ in brachio extento et in terrore
magno: ⁊ dediſti eis terrã hanc quã iu-
raſti patrib⁹ eoꝝ vt dares eis terrã flu-
entem lacte ⁊ melle: ⁊ ingreſſi ſũt ⁊ poſ-
ſederũt eam. Et nõ obedierũt voci tue:
et in lege tua nõ ambulauerũt: oĩa que
mandaſti eis vt facerẽt nõ fecerũt: ⁊ eue
nerũt eis oĩa mala hec. Ecce munitiões
extructe ſunt aduerſum ciuitatẽ vt capi
atur: ⁊ vrbs data eſt in man⁹ chaldeorũ
⁊ in man⁹ regis babylonis qui p̄liantur
aduerſus eã a facie gladij ⁊ famis ⁊ pe-
ſtilentie: ⁊ q̃cunq; locut⁹ es acciderunt
vt tuipſe cernis. Et tu dicis mihi domi
ne de⁹: eme agrũ argẽto ⁊ adhibe teſtes:
cũ vrbs data ſit in man⁹ chaldeorũ. Et
factũ eſt verbũ dñi ad hieremiã dicens:
Ecce ego dñs de⁹ vniuerſe carnis. Nun-
quid mihi difficile erit omne verbũ? Pro-
pterea hec dicit dñs: Ecce ego tradã ci-
uitatẽ iſtam in man⁹ chaldeoꝝ ⁊ in ma
nus regis babylonis ⁊ capiẽt eam: ⁊ ve
nient chaldei p̄liantes aduerſum vrbem
hanc: ⁊ ſuccendent eam igni ⁊ cõburent
eam: ⁊ domos in quaꝝ domatib⁹ ſacri-
ficabant baal ⁊ libabãt dijs alienis li-
bamina ad irritandũ me. Erãt eni filij
iſrael ⁊ filij iuda iugiter faciẽtes malum
in oculis meis ab adoleſcentia ſua: filij
iſrael qui vſq; nũc exacerbãt me in ope
manuũ ſuaꝝ dicit dñs: qꝛ in furore ⁊ in
indignatiõe mea facta eſt mihi ciuitas
hec a die qua edificauerũt eã vſq; ad di
em iſtã qua auferetur de ꝯſpectu meo pro
pter maliciã filioꝝ iſrael ⁊ filiorũ iuda
quã fecerũt ad iracundiã me ꝓuocãtes:
ipſi ⁊ reges eoꝝ ⁊ principes eoꝝ ⁊ ſacer-
dotes ⁊ ꝓphete eoꝝ viri iuda ⁊ habita-
tores hieruſalẽ. ‖ Et verterũt ad me ter- F.2.f.
ga ⁊ nõ facies: cũ docerem eos ⁊ erudirẽ
diluculo: ⁊ nollent audire vt acciperent
diſciplinã. ‖ Et poſuerũt idola ſua i do- F.7.b
mo in qua inuocatũ eſt nomẽ meum vt
polluerent eã: ⁊ edificauerũt excelſa ba-
al q̃ ſunt in valle filij ennon vt initiarẽt
filios ſuos ⁊ filias ſuas moloch qđ non
mãdaui eis: nec aſcendit cor meũ vt fa-
cerent abominationẽ hãc: ⁊ in pctm̃ de
ducerent iudã. Et nũc ꝓpter iſta hec di-
cit dñs de⁹ iſrael ad ciuitatẽ hanc: de q̃
vos dicitis ꝙ tradatur in man⁹ regis ba
bylonis in gladio et in fame ⁊ in peſte.
Ecce ego ꝯgregabo eos de vniuerſis ter
ris ad quas eieci eos in furore meo ⁊ in
ira mea ⁊ in indignatiõe grandi: ⁊ redu
cam eos ad locũ iſtũ et habitare eos fa-
ciam ꝯfidenter: ⁊ erũt mihi in populũ ⁊
ego ero eis in deũ. Et dabo eis cor vnũ B
et viam vnã vt timeãt me vniuerſis die
bus ⁊ bene ſit eis ⁊ filijs eorum poſt eos.
Et feriã eis pactũ ſempiternũ: ⁊ nõ deſi
nam eis benefacere: ⁊ timorẽ meũ dabo
in corde eoꝝ vt nõ recedant a me: ⁊ leta
bor ſup eis cũ bene eis fecero. Et plan-
tabo eos in terra iſta in veritate in toto
corde meo ⁊ in tota anima mea: qꝛ hec di-
cit dñs. Sicut adduxi ſup ppl̃m iſtũ om
ne malũ hoc grande: ſic adducã ſup eos
omne bonũ qđ ego loquor ad eos. Et poſ
ſidebuntur agri i terra iſta de qua vos di-
citis ꝙ deſerta ſit: eo ꝙ nõ remãſerit ho
mo ⁊ iumẽtũ: ⁊ data ſit ei in man⁹ chal
deorũ. Agri ementur pecunia ⁊ ſcribẽtur
in libro: ⁊ imprimetur ſignũ: ⁊ teſtes adhi-
bebitur: i terra beniamin et in circũitu
hierl̃m in ciuitatib⁹ iuda ⁊ in ciuitati-
bus montanis ⁊ in ciuitatib⁹ cãpeſtrib⁹
⁊ in ciuitatib⁹ q̃ ad auſtrũ ſũt: qꝛ cõuer
tã captiuitatẽ eoꝝ ait dñs. XXXIII
Et factum eſt verbũ dñi ad hiere A
miã ſecũdo: cũ adhuc clauſus eſ-
ſet in atrio carceris dicens. Hec
dicit dñs qui factur⁹ eſt ⁊ formatur⁹ il-
lud ⁊ paratur⁹: dñs nomen eius. Clama
ad me ⁊ exaudiam te: et annũciabo tibi
grandia et firma q̃ neſcis. Quia hec di-
cit dñs deus iſrael ad domos vrbis hu-
ius ⁊ ad domos regis iuda que deſtru-
cte ſunt ⁊ ad munitiões ⁊ ad gladiũ ve-
nientiũ vt dimicẽt cũ chaldeis ⁊ imple-
ant eas cadauerib⁹ hoim q̃s pcuſſi i fu-
rore meo ⁊ in indignatiõe mea: abſcon-
dens faciẽ meã a ciuitate hac ꝓpter om
nẽ maliciam eoꝝ. Ecce ego obducam eis

cicatricem ⁊ sanitatē ⁊ curabo eos: ⁊ re-
uelabo eis depcatione pacis ⁊ veritatꝭ.
Et conuertā cōuersionē iuda ⁊ cōuersi-
onē hierusalem: et edificabo eos ſicut a
principio: ⁊ emūdabo illos ab omi iniq̄
tate ſua in qua peccauerūt mihi: ⁊ ppi-
tius ero cūctis iniqtatibꝰ eorū in quibꝰ
B deliquerūt mihi ⁊ ſpreuerūt me. Et erit
mihi in nomē ⁊ in gaudiū et in laudem
et in exultationē cunctꝭ gentibꝰ terre q̄
audierint omia bona q̄ ego facturꝰ ſū
eis: ⁊ pauebunt ⁊ turbabunt in vniuer
ſis locis et in omi pace quā ego faciam
eis. Hec dicit dñs: Adhuc audiet in lo-
co iſto quē vos dicitꝭ eſſe deſertū eo ꝙ
nō ſit homo nec iumentū in ciuitatibꝰ
iuda ⁊ foris hieruſalē que deſolate ſunt
abſq̄ homie ⁊ abſq̄ habitatore ⁊ abſq̄
pecore: vox gaudij ⁊ vox leticie: vox ſpō-
ſi et vox ſponſe: vox dicentiū: cōfitemini
dño exercituū qm̄ bonus dñs: quoniā
in eternū miſc̄dia eiꝰ: ⁊ portantiū vota i
domo dñi. Reducā eni cōuerſionē terre
ſicut a principio dicit dñs. Hec dicit do
minꝰ exercituū. Adhuc erit in loco iſto
deſerto abſq̄ hoie ⁊ abſq̄ iumēto: et in
cunctꝭ ciuitatibꝰ eius: habitaculū pa-
ſtorū ⁊ accubantiū gregū in ciuitatibꝰ
montuoſis et in ciuitatibꝰ campeſtribꝰ:
⁊ in ciuitatibꝰ q̄ ad auſtrū ſunt ⁊ in ter-
C ra beniamin ⁊ in circuitu hierl'm et i ci-
uitatibꝰ iuda: adhuc trāſibūt greges ad
E.23.a manū numerantꝭ: ait dñs. ¶Ecce dies ve
nient dicit dñs: ⁊ ſuſcitabo vbū bonū
qd̄ locutꝰ ſum ad domū iſrael et ad do-
mū iuda. In diebꝰ illis ⁊ in tp̄e illo ger-
minare faciā dauid germen iuſticie: ⁊ fa
ciet iudiciū ⁊ iuſticiā in terra. In diebꝰ
illis ſaluabit iuda: ⁊ iſrl' habitabit cōfi-
denter. Et hoc eſt nomē qd̄ vocabūt eū:
dñs iuſtꝰ noſter. Quia hec dicit dñs. Nō
interibit de dauid vir qui ſedeat ſuper
thronū domꝰ iſrl': ⁊ de ſacerdotibꝰ et de
leuitis nō interibit vir a facie mea q̄ of
ferat holocauſtomata ⁊ incēdat ſacrifi-
ciū ⁊ cedat victimas oībꝰ diebus. Et fa-
ctū eſt vbū dñi ad hieremiā dicēs. Hec
dicit dñs. Si irritū pōt fieri pactū meū
D cū die: ⁊ pactū meū cū nocte vt nō ſit di
es ⁊ nox in tempe ſuo: ⁊ pactū meū irri-
tū eſſe poterit cū dauid ſeruo meo vt nō
ſit ex eo filiꝰ qui regnet in throno eius: ⁊
leuite ⁊ ſacerdotes miniſtri mei. Sicut
enumerari nō poſſunt ſtelle celi ⁊ meti-
ri harene maris: ſic multiplicabo ſemen
dauid ſerui mei: ⁊ leuitas mīſtros meos

Et factū eſt vbū dñi ad hieremiā dicēs.
Nunqd nō vidiſti quid pp̄lus hic locu-
tus ſit dicēs: due cognatōes quas elege
rat dñs abiecte ſunt: ⁊ ppl'm meū deſpe-
xerunt: eo ꝙ nō ſit vltra gens corā eis.
Hec dicit dñs. Si pactū meū inter diem
⁊ noctē: ⁊ leges celo et terre nō poſui: e-
quidē et ſemen iacob ⁊ dauid ſerui mei
proiiciā vt nō aſſumā de ſemie eiꝰ prin-
cipes ſeminis abraā yſaac ⁊ iacob. Re-
ducā eni ꝯuerſionē eorū ⁊ miſerebor eis.
Verbū quod factū eſt XXXIIII
V ad hieremiā a dño: qn̄ nabucho-
donoſor rex babylonis ⁊ oīs exer
citus eiꝰ vniuerſaq̄ regna terre q̄ erant
ſub poteſtate manꝰ eiꝰ: ⁊ omēs ppl'i bel-
labant ꝯtra hierl'm ⁊ ꝯtra oēs vrbes eiꝰ
dicens. Hec dicit dñs deꝰ iſrael: Uade ⁊
loquere ad ſedechiā regem iuda: ⁊ dices
ad eū. Hec dicit dñs. Ecce ego tradā ci-
uitatē hanc in manꝰ regis babylonis:
⁊ ſuccēdet eam igni. Et tu non effugies
de manu eiꝰ: ſed cōprehēſione capierꝭ: ⁊
in manu eiꝰ traderis: ⁊ oculi tui oculos
regis babylonis videbūt: ⁊ os eiꝰ cū ore
tuo loquet: ⁊ babylonē introibis. Atta
men audi vbum dñi ſedechia rex iuda.
Hec dicit dominꝰ ad te. Nō morieris
in gladio: ſed in pace morieris: et ſm̄
cōbuſtiones patrū tuorū regū priorū qui
fuerunt ante te ſic cōburent te: ⁊ ve dñe
planget te: q2 verbū hoc ego locutꝰ ſum
dicit dñs. Et locutꝰ eſt hieremias pphe
ta ad ſedechiam regē iuda vniuerſa ver
ba hec in hieruſalē: ⁊ exercitꝰ regis ba-
bylonis pugnabat ꝯtra hierl'm: ⁊ cōtra
omēs ciuitates iuda q̄ relique erāt con
tra lachis ⁊ ꝯtra azecha. He eni ſuperāt
de ciuitatibus iuda vrbes munite. Uer
bū qd̄ factū eſt ad hieremiā a dño poſt-
ꝙ̄ pcuſſit rex ſedechias fedus cū omni
pp̄lo in hierl'm: predicans vt dimitteret
vnuſq̄ſq̄ ſeruū ſuū ⁊ vnuſquiſq̄ ancil-
lam ſuā: hebreū ⁊ hebreā liberos: et ne-
quaq̄ dñarent eis id eſt in iudeo et fra
tre ſuo. Audierūt ergo oēs principes et
vniuerſus pp̄lus qui inierant pactū vt
dimitteret vnuſq̄ſq̄ ſeruū ſuū ⁊ ancillā
ſuā liberos ⁊ vltra nō dñarent eis. Au-
dierūt igit: ⁊ dimiſerūt. Et cōuerſi ſunt
deinceps ⁊ retraxerūt ſeruos ſuos et an
cillas ſuas q̄s dimiſerūt liberos: ⁊ ſub-
iugauerunt in famulos et famulas. Et
factum eſt verbū ad hieremiā a dño di-
cens. Hec dicit dominꝰ deus iſrael. Ego
percuſſi fedus cū patribꝰ veſtris: in die

qua eduxi eos de terra egypti de domo
.21 ſeruitutis dicens ||Cũ completi fuerint
.1 ſeptem ãni dimittat vnuſquiſqꝫ fratrẽ
ſuũ hebreũ qui venditus eſt ei:et ſerui-
et tibi ſex annis : et dimittes eum a te
librum . Et non audierunt patres ve-
ſtri me:nec inclinauerunt aurẽ ſuam.
Et conuerſi eſtis vos hodie et feciſtis
quod rectum eſt in oculis meis vt p̃di-
caretis libertatẽ vnuſquiſqꝫ ad amicũ
ſuum ⁊ in iſtis pactũ in cõſpectu meo
in domo in qua inuocatũ eſt nomẽ me
um ſup eam. Et reuerſi eſtis ⁊ cõmacu
laſtis nomen meũ: et eduxiſtis vnuſqſ-
qꝫ ſeruũ ſuum et vnuſquiſqꝫ ancillam
ſuam quos dimiſeratis vt eſſent liberi
et ſue poteſtatis: et ſubiugaſtis eos vt
ſint vobis ſerui et ancille . Propterea
hec dicit domin⁹. Uos nõ audiſtis me
vt p̃dicaretis libertatẽ vnuſquiſqꝫ fra-
tri ſuo et vnuſquiſqꝫ amico ſuo . Ecce
ego p̃dico libertatem ait dominus ad
gladiũ:ad peſtẽ et ad famẽ:⁊ dabo vos
in cõmotionẽ cunctis regnis terre. Et
dabo viros qui p̃uaricant̃ fedus meũ:
et non obſeruauerunt verba federis q̃-
bus aſſenſi ſunt in conſpectu meo:vitu
lũ quẽ cõciderunt in duas ptes:⁊ tran
ſierunt inter diuiſiones eius:principes
iuda ⁊ principes hierl̃m:eunuchi et ſa-
cerdotes:et omis populus terre q̃ tran
ſierunt inter diuiſiones vituli ⁊ dabo
eos in manus inimicorũ ſuorꝝ ⁊ in ma
nus querentiũ animã eorꝝ:et erit mor-
ticiniũ eorum in eſcam volatilib⁹ celi
et beſtijs terre. Et ſedechiã regem iuda
et principes eius dabo in man⁹ inimi-
corꝝ ſuorum:et in manus querentium
animas eorꝝ:et in manus exercituũ re-
gis babylonis qui receſſerunt a vobis.
Ecce ego p̃cipio dicit dñs: et reducam
eos i ciuitatẽ hãc ⁊ p̃liabũt̃ aduerſũ eã ⁊
capiẽt eã ⁊ icendẽt igni. Et ciuitates iu
da dabo i ſolitudinẽ eoqꝫ ſi ſit h̃itator

B Erbũ qd factũ ẽ ad XXXV.
V hieremiã dñō i dieb⁹ ioachi fi
lij ioſie regis iuda dicẽs. Uade
ad domũ rechabitarũ ⁊ loquere eis : et
introduces eos in domũ domini i vnã
exedrã theſauroꝝ.⁊ dabis eis bibere vi
nũ.Et aſſũpſi iechoniã filiũ hieremie fi
lij abſame et fratres eius ⁊ omẽs filios
eius ⁊ vniuerſã domũ rechabitaꝝ:⁊ in
troduxi eos in domũ domini ad gazo-
philatiũ filioꝝ anan filij iezedelie ho-
minis dei quod erat iuxta gazophilatiũ
um principũ ſup theſauꝝ maaſie filiꝫ
ſellũ:qui erãt cuſtos veſtibuli : Et po-
ſui coram filijs domus rechabitaꝝ cy-
phos plenos vino ⁊ calices : ⁊ dixi ad
eos. Bibite vinũ. Qui reſponderũt. Nõ
bibemus vinũ:quia ionadab fili⁹ rech
ab pater noſter p̃cepit nobis dicẽs. Nõ B
bibetis vinum vos ⁊ filij veſtri vſqꝫ in
ſempiternũ. Et domũ non edificabitis
et ſementẽ non ſeretis:et vineaſ nõ plã
tabitis nec habebitis:ſed in tabernacu
lis habitabitis cũctis dieb⁹ veſtris: vt
viuatis dieb⁹ multis ſup faciẽ terre in
qua vos peregrinamini. Obediuimus
ergo voci ionadab filij rechab patris
noſtri in omnib⁹ que p̃cepit nobis: ita
vt nõ biberemus vinũ cunctis diebus
nr̃is nos ⁊ mulieres nõſtre filij et filie
noſtre:⁊ non edificarem⁹ domos ad ha
bitandũ:⁊ vineã ⁊ agrũ ⁊ ſementẽ non
habuim⁹: ſed habitauim⁹ in taberna-
culis ⁊ obedientes fuimus iuxta omia
que precepit nobis ionadab pater no-
ſter. Cum autẽ aſcendiſſet nabuchodo-
noſor rex babylonis ad terrã noſtram.
diximus Uenite ⁊ ingrediamur in hie- C
ruſalẽ a facie exercitus chaldeoꝝ a fa-
cie exercitus ſyrie:et manſim⁹ in hieru
ſalẽ. Et factũ eſt verbũ domini ad hie-
remiã dicens. Hec dicit domin⁹ exerci-
tuũ deus iſrael. Uade ⁊ dic viris iuda
et habitatoribus hieruſalẽ. Nunquid
nõ recipietis diſciplinã vt obediatis
verbis meis dicit domin⁹ ? Preualue-
runt ſermones ionadab filij rechab q̃s
precepit filijs ſuis vt nõ biberẽt vinũ:
et nõ biberũt vſqꝫ ad diẽ hãc:q2 obedie
runt p̃cepto patris ſui. Ego aũt locut⁹
ſuꝫ ad vos de mane cõſurgẽs ⁊ loquẽs
et non obediſtis mihi. Miſiqꝫ ad vos
omnes ſeruos meos pphetas conſur-
gens diluculo mittẽſqꝫ et dicẽs. || Con s.18.b.et
uertimini vnuſquiſqꝫ a via ſua peſſima .25.b
et bona facite ſtudia veſtra:et nolite ſe
qui deos alienos neqꝫ colatis eos:⁊ ha
bitabitis in terra quã dedi vobis ⁊ pa
trib⁹ vr̃is. Et nõ inclinaſtis aurẽ vr̃aꝫ D
neqꝫ audiſtis me. Firmauerũt igitur fi
lij ionadab filij rechab p̃ceptũ p̃ris ſui
qd̃ p̃cepat eis: ppl̃s autẽ iſte obediuit
mihi . Idcirco hec dicit dñs exercituũ
de⁹ iſrl̃. Ecce ego adducã ſup iudã ⁊ ſu
per oẽs habitatores hierl̃m vniuerſam
afflictionẽ quã locut⁹ ſũ aduerſũ illos:
eo qꝫ locut⁹ ſũ ad illos ⁊ nõ audierũt:
vocaui illos:⁊ nõ rñderũt mihi. Domui

autē rechabitaꝝ dixit heremias. Hec
dicit dominꝰ exercituū deꝰ israel. Pro
eo ꝙ obedistis p̄cepto ionadab patris
vestri: et custodistis omia mādata eius
et fecistis vniuersa que p̄cepit vobis:
ꝓpterea hec dicit dñs exercituū deus
israel. Nō deficiet vir d̄ stirpe ionadab
filij rechab stans in cōspectu meo cun-
ctis diebus. XXXVI
A Et factū est in anno quarto io-
achim filij iosie regis iuda: fa-
ctū est verbū hoc ad hieremiam
a dño dicens. Tolle volumē libri ꝛ scri
bes in eo omia verba que locutꝰ sū ti-
bi aduersū israel et iudā ꝛ aduersū om
nes gentes a die qua locutꝰ sum ad te
ex diebus iosie vsq̄ ad diē hanc: si for-
te audiēte domo iuda: vniuersa mala
que ego cogito facere eis: reuertat̄ vnꝰ
quisq̄ a via sua pessima ꝛ ꝓpitius ero
iniq̄tati ꝛ pctō eoꝝ. Vocauit ergo hie-
remias baruch filiū nerie: et scripsit ba
ruch ex ore hieremie omēs sermones
dñi quos locutus est ad eū in volumie
libri. Et p̄cepit hieremias baruch di-
cens. Ego clausus sum: nec valeo igre-
B di domū dñi. Ingredere ergo tu et lege
de volumie i quo scripsisti ex ore meo
verba dñi audiente pp̄lo in domo dñi i
die ieiunij: insup̄ ꝛ audiente vniuerso
iuda q̄ veniūt de ciuitatibꝰ suis. Leges
eis: si forte cadat orō eoꝝ in ɔspectu do
mini: et reuertat̄ vnusquisq̄ a via sua
pessima: qm̄ magnus furor et indigna
tio est quā locutus ē dñs aduersus po-
pulū hūc. Et fecit baruch filiꝰ nerie iu
xta omia que p̄ceperat ei hieremias ꝓ-
pheta: legens ex volumie sermones do
mini in domo dñi. Factū est autē i an
no quīto ioachim filij iosie regis iuda
in mense nono: p̄dicauerūt ieiuniū in
cōspectu domini omī pp̄lo in hierusa-
lem ꝛ vniuerse multitudini que cōflu
xerat de ciuitatibꝰ iuda in hierusalē.
C Legitq̄ baruch ex volumie sermones
hieremie in domo dñi in gazophylatio
gamarie filij saphan scribe in vestibu-
lo superiori in introitu porte noue do-
mus dñi: audiente omi pp̄lo. Cūq̄ au-
disset micheas filius gamaria filij sa-
phan omēs sermones dñi ex libro: de-
scendit in domū regis ad gazophilatiū
scribe. Et ecce ibi omēs principes se-
debant: elisama scriba et dalaias filiꝰ
filius semeie ꝛ helnathan filius acho-
bor ꝛ gamarias filius saphan et sede-
chias filius ananie ꝛ vniuersi princi-
pes. Et nunciauit eis micheas omnia
verba que audiuit legentem baruch ex
volumie in auribus populi. Miserunt
itaq̄ omēs principes ad baruch iudi
filiū nathanie filij selemie filij chusi di
centes. Volumē ex quo legisti audien-
te pp̄lo sume i manu tua et veni. Tulit
ergo baruch filius nerie volumē i ma
nu sua: et venit ad eos. Et dixerūt ad
eum. Sede: ꝛ lege hec in auribꝰ nostris
Et legit baruch in auribꝰ eoꝝ. Igit̄ cū
audissent oīa verba: obstupuerūt vnus
quisq̄ ad ꝓximū suum: et dixerunt ad
baruch. Nunciare debemꝰ regi omnes
sermones istos? Et interrogauerūt eū
dicentes. Indica nobis: quō scripsisti
omēs sermōes istos ex ore eiꝰ. Dixit au
tē eis baruch. Ex ore suo loquebat̄ q̄si
legens ad me omēs sermones istos: et
ego scribebā in volumine attramento.
Et dixerūt principes ad baruch. Vade
et abscondere tu ꝛ hieremias: et nemo
sciat vbi sitis. Et ingressi sunt ad regē
in atriū. Porro volumē cōmendauerūt
in gazophilatio elisame scribe et nūcia
uerunt audiēte rege omēs sermones.
Misitq̄ rex iudi vt sumeret volumen:
qui tollens illud de gazophilatio elisa-
me scribe legit audiēte rege: vt vniuer
sis principibꝰ qui stabāt circa regem
Rex autē sedebat in domo hyemali in
mense nono ꝛ posita erat arula coram
eo plena prunis. Cūq̄ legisset iudi tres
pagellas vel q̄ttuor: scidit illud schal-
pello scriba et ꝓiecit in ignem qui erat
sup̄ arulā donec cōsumeret omē volu-
men igni qui erat in arula. Et non ti-
muerunt neq̄ sciderūt vestimenta sua
rex ꝛ oēs serui eius: qui audierunt vni
uersos sermones istos. Uerūtamē hel-
nathan ꝛ dalaias ꝛ gamarias ɔtradixe
runt regi ne cōbureret librū et nō audi
uit eos. Et precepit rex hieremiel filio
amalech et saraie filio ezrihel ꝛ selemie
filio abdehel vt cōprehenderēt baruch
scribā et hieremiā ꝓphetā. Abscondit
autē eos dominꝰ. Et factū est verbum
domini ad hieremiā ꝓphetā: postq̄ cō
busserat rex volumē et sermones quos
scripserat baruch ex ore hieremie: dicēs
Rursum tolle volumen aliud: et scribe
in eo omēs sermones priores qui erant
in primo volumine quod cōbussit ioa-
chim rex iuda. Et ad ioachim regē iu-
da dices. Hec dicit dominꝰ. Tu cōbus-

ſiſti volumen iſtud dicēs. Quare ſcrip
ſiſti in eo annūcians: feſtinꝰ veniet rex
babylonis: et vaſtabit terrā hanc: ⁊ ceſ
ſare faciet ex illa hoīem et iumentum?
Propterea hec dicit dominꝰ deus con
tra ioachim regē iuda. Non erit ex eo
qui ſedeat ſuper ſoliū dauid: ⁊ cadauer
eius ꝓijcietur ad eſtū per diē ⁊ ad gelu
per noctem. Et viſitabo cōtra eū ⁊ con
tra ſemen eius et cōtra ſeruos eiꝰ ini-
quitates ſuas: ⁊ adducā ſup eos et ſup
habitatores hieruſalē ⁊ ſup viros iu-
da omē malū quod locutus ſuꝫ ad eos
et nō audierūt. Hieremias aūt tulit vo
lumen aliud ⁊ dedit illud baruch filio
nerie ſcribe qui ſcripſit in eo ex ore hie
remie omnes ſermones libri quem cō-
buſſerat ioachim rex iuda igni et inſu-
per additi ſunt ſermones multo plures
ꝙ antea fuerant. XXXVII

T regnauit rex ſedechias filius
e ioſie pro iechonia filio ioachiꝫ
quem cōſtituit regem nabucho
donoſor rex babylonis in terra iuda: ⁊
et non obediuit ipſe et ſerui eius ⁊ po
pulus terre verbis dñi que locutus eſt
in manu hieremie ꝓphete. Et miſit rex
ſedechias iuchal filiū ſelemie ⁊ ſopho-
niam filiū maaſie ſacerdotē ad hiere-
42 miam ꝓphetā dicens. ‖ Ora pro nobis
dominū deum noſtrū. Hieremias autē
libere ambulabat in medio ppli. Non
eni miſerant eum in cuſtodiā carceris.
Igit exercitus pharaonis egreſſus ē de
egypto: et audiētes chaldei qui obſide
bant hieruſalē huiuſcemodi nuncium
receſſerunt ab hieruſalē. Et factum eſt
verbū dñi ad hieremiā ꝓphetā dicens
Hec dicit dñs deus iſrael. Sic diceꝫ re
gi iuda qui miſit vos ad me interrogā
dum. Ecce exercitus pharaonis q egreſ
ſus eſt vobis in auxiliū reuertet in ter
ram ſuā in egyptū: et redient chaldei
et bellabunt ꝯtra ciuitatē hanc: et ca-
pient eam ⁊ ſuccendēt igni. Hec dicit
dominꝰ. Nolite decipere aīas veſtras
dicentes: eūtes abibunt ⁊ recedēt a no
bis chaldei: quia non abibunt. Sed et
ſi percuſſeritis omnē exercitum chal-
deorū qui preliant aduerſum vos: ⁊ de
relicti fuerit ex eis aliqui vulnerati: ſin
guli de tentorio ſuo cōſurgent: et incē-
dent ciuitatē hanc igni. Ergo cū receſ
ſiſſet exercitus chaldeoꝝ ab hieruſalem
ꝓpter exercitū pharaōis egreſſus ē hie
remias de hieruſalē vt iret i terrā bēia
min ⁊ diuideret ibi poſſeſſionē in con-
ſpectu ciuiū. Cumqꝫ ꝑueniſſet ad portā C
beniamin erat ibi cuſtos porte per vi-
ces nomie hierias filius ſelemie filij a-
nanie: et apprehendit hieremiā ꝓphe
tam dicēs. Ad chaldeos ꝓfugis? Et re
ſpondit hieremias. Falſum eſt: non fu-
gio ad chaldeos. Et non audiuit eū ſꝫ
cōprehēdit hierias hieremiā ⁊ adduxit
eum ad principes. Quaobrem irati pri
cipes cōtra hieremiā: ‖ ceſum eū miſert ȝ.20.a.
in carcerē qui erat in domo ionathan
ſcribe. Ipſe eni ꝓpoſitus erat ſup carce
rē. Itaqꝫ ingreſſus ē hieremias in do-
mū laci ⁊ in ergaſtulū: et ſedit ibi hiere
mias diebus multis. Mittens autē ſe-
dechias rex tulit eū: ⁊ interrogauit eū
in domo ſua abſcondite ⁊ dixit. Putas
ne eſt ſermo a dño? Et dixit hieremias
Eſt. Et ait. In manus regis babylonis D
traderis. Et dixit hieremias ad regem
ſedechiā. Quid peccaui tibi ⁊ ſeruis tu
is ⁊ pplo tuo: quia miſiſti me in domū
carceris. Ubi ſunt ꝓphete veſtri qui ꝓ
phetabāt vobis ⁊ dicebant: nō veniet
rex babylonis ſup vos et ſup terrā hāc
Nūc ergo audi obſecro dñe mi rex. Ua
leat deꝑcatio mea in cōſpectu tuo: ⁊ ne
me remittas i domū ionathe ſcribe ne
moriar ibi. Precepit ergo rex ſedechi-
as vt traderet ei torta quotidie panis
excepto pulmēto: donec ꝯſumerēt om
nes panes de ciuitate. Et manſit hiere
mias i veſtibulo carceris XXXVIII

Udiuit aūt ſaphacias filꝰ madi
a an et hiedelias filius phaſſur ⁊ A
iucha filꝰ ſelemie ⁊ phaſſur fi-
lius melchie ſermones quos hieremi-
as loquebat ad oēm pplm dicēs. Hec
dicit dñs. ‖ Quicūqꝫ māſerit in ciuita- ȝ.21.c
te hac: morie gladio et fame ⁊ peſte: q
aūt ꝓfugerit ad chaldeos viuet: et erit
aīa eius ſoſpes ⁊ viuēs. Hec dicit dñs
Tradendo trade ciuitas hec in manu
exercitus regis babylonis: ⁊ capiet eā.
Et dixerūt principes regi. Rogamꝰ vt
occida homo iſte. De induſtria enim
diſſoluit manus viroꝝ bellantiū qui
remanſerunt in ciuitate hac: et manus
vniuerſi ppli: loquens ad eos vniuerſa
verba hec: Siquidem homo iſte nō que
rit pacem populo huic: ſed malū. Et di B
xit rex ſedechias. Ecce ipe in manibus
veſtris eſt vobis quicqꝫ negare. Tule-
runt ergo hieremiā: ⁊ ꝓiecerūt eū in la
cū helchie filij amalech: qui erat i veſti

bulo carceris et ſubmiſerūt hieremiā in funib⁹ in lacū in quo non erat aqua ſed lutum. Deſcendit itaq; hieremias in cenū. Audiuit autē abdemelech ethiops vir eunuchus qui erat in domo regis: q miſiſſent hieremiā in lacū. Porro rex ſedebat in porta beniamin. Et egreſſus eſt abdemelech d domo regis: ⁊ locutus ē ad regem dicēs. Domine mi C rex male fecerunt viri iſti omnia quecunq; ppetrarunt cōtra hieremiā prophetā: mittentes eū in lacū vt moriat ibi fame. Non ſunt enī panes vltra in ciuitate. Precepit itaq; rex abdemelech ethiopi dicens. Tolle tecū hinc triginta viros: et leua hieremiā pphetā de lacu anteq̄ moriat. Aſſumptis ergo abdemelech ſecū viris ingreſſus eſt domū regis que erat ſub cellario et tulit inde veteres pannos ⁊ antiqua que cōputruerāt: ⁊ ſūmiſit ea hieremiā i lacū per funiculos. Dixitq; abdemelech D ethiops ad hieremiā pphetam: Pone veteres pannos ⁊ hec ſciſſa ⁊ putrida ſub cubito manuum tuarum: et ſuper funes. Fecit ergo hieremias ſic. Et extraxerunt hieremiā funib⁹: et eduxerūt J.eo. eū de lacu. Māſit autē hieremias i veſtibulo carceris. Et miſit rex ſedechias et tulit ad ſe hieremiā pphetā ad oſtiū tertiū: quod erat in domo dñi. Et dixit rex ad hieremiā. Interrogo ego te ſermonē ne abſcondas a me aliquid. Dixit autē hieremias ad ſedechiā. Si annūciauero tibi: nūquid nō interficies me? Et ſi conſiliū dedero tibi: non me audies. Iurauit ergo rex ſedechias hieremie clam dicens. Viuit dñs qui fecit nobis animā hāc: ſi occidero te ⁊ ſi tradidero te in manus virorum iſtoꝝ qui E querunt animā tuam. Et dixit hieremias ad ſedechiā. Hec dicit domin⁹ exercituū deus iſrael. Si pfectus exieris ad principes regis babylonis: viuet aīa tua ⁊ ciuitas hec nō ſuccendet igni: et ſaluus eris tu ⁊ domus tua. Si autē nō exieris ad pncipes regis babylonis: tradet ciuitas hec in man⁹ chaldeorū et ſuccendēt eā igni: et tu nō effugies de manu eoꝝ. Et dixit rex ſedechias ad hieremiā. Sollicitus ſum pp̄ter iudeos qui trāſfugerūt ad caldeos: ne forte tradar in manus eoꝝ: ⁊ illudant mihi. Rñdit autē hieremias: ⁊ dixit ei. F Nō te tradent. Audi queſo vocem dñi quā ego loquor ad te: ⁊ bene tibi erit: ⁊ viuet aīa tua. Q ſi nolueris egredi: iſte eſt ſermo quem oſtendit mihi dñs. Ecce omēs mulieres que remāſerūt in domo regis iuda: educent ad principes regis babylonis: et ipē dicent. Seduxerūt te: ⁊ p̄ualuerūt aduerſū te viri pacifici tui: demerſerunt te in ceno ⁊ in lubrico pedes tuos: et receſſerunt a te. Et omēs vxores tue ⁊ filij tui educent ad chaldeos: et nō effugies manus eorū: ſed in manu regis babylonis capieris: ⁊ ciuitatē hāc comburet igni. Dixit ergo ſedechias ad hieremiā. Null⁹ ſciet verba hec: ⁊ nō morieris. Si aūt audierint principes q̄ locutus ſum tecū: et venerint ad te: ⁊ dixerint tibi: indica nobis quid locut⁹ ſis cū rege ne celes et nō te interficiem⁹ ⁊ q̄d locut⁹ ē tecū rex: dices ad eos. Proſtraui ego preces meas corā rege: ne me reduci iuberet i domū ionathan ⁊ ibi morerer. Venerūt ergo oēs principes ad hieremiā: et interrogauerūt eū. Et locut⁹ eſt eis iuxta omia verba que p̄cepat ei rex. Et ceſſauerunt ab eo. Nihil enī fuerat auditū. Manſit vero hieremias in veſtibulo carceris vſq; ad diē quo capta eſt hieruſalem. Et factum eſt vt caperetur hieruſalem. XXXIX

Anno nono ſedechie regis iuda A menſe decimo venit nabuchodonoſor rex babylonis ⁊ omnis exercitus eius ad hieruſalē ⁊ obſidebant eam. Undecimo autē anno ſedechie menſe quarto quinta menſis: apta eſt ciuitas: et ingreſſi ſunt oēs principes regis babylonis ⁊ ſederūt in porta media: neregel ſereſer ſemagar nabuſarſathim rapſaces neregel ſereſer rebmag: ⁊ omēs reliqui principes regis babylonis. Cumq; vidiſſet eos ſedechias rex iuda ⁊ omēs viri bellatores: fugerūt ⁊ egreſſi ſūt nocte de ciuitate p viā horti regis ⁊ p portam que erat inter duos muros: et egreſſi ſunt ad viā deſerti. Perſecutus eſt aūt eos exercitus chaldeoꝝ ⁊ cōp̄henderūt ſedechiā in cāpo ſolitudinis hierichontine: et captū adduxerunt ad nabuchodonoſor regē babylonis in reblatha que eſt in terra emath: et locutus eſt ad eū iudicia. Et occidit rex babylonis filios ſedechie i reblatha in oculis eius: et omēs nobiles iuda occidit rex babylonis. Oculos quoq; ſedechie eruit: et vinxit eū compedibus vt duceretur in babylonem.

Domū quoq; regis ⁊ domū vulgi ſuccē
derunt chaldei igni:⁊ murū hieruſalem
ſubuerterūt. Et reliquias ppli ꝗ reman
ſerant in ciuitate:⁊ pfugas qui transfu-
gerant ad eū ⁊ ſupfluos vulgi ꝗ reman-
ſerant tranſtulit nabuzardan magiſter
militū in babylonē:et de plebe pauperꝝ
qui nihil penit⁹ habebant:⁊ dimiſit na-
buzardan magiſter militie in terra iu-
da:⁊ dedit eis vineas ⁊ ciſternas in die
illa. Preceperat autē nabuchodonoſor
rex babylonis de hieremia:nabuzardan
magiſtro militū dicens. Tolle illū:⁊ po
ne ſuper eū oculos tuos:nihilq; ei mali
facias:ſed vt voluerit ſic facies ei. Miſit
ergo nabuzardan princeps militie ⁊ na
bu ⁊ ſeſbā ⁊ rapſaces ⁊ nerigel ⁊ ſereſer
⁊ rebmag ⁊ omēs optimates regꝭ baby
lonis miſerūt ⁊ tulerūt hieremiā de ve-
ſtibulo carceris:⁊ tradiderunt eum go-
dolie filio aicham filij ſaphan vt intra-
ret in domū et habitaret in populo. Ad
hieremiā autē fact⁹ fuerat ſermo domi-
ni cū clauſus eſſet in veſtibulo carceris:
dicens: Uade ⁊ dic abdemelech ethiopi
dicens: Hec dicit domin⁹ exercituū de-
us iſrael. Ecce ego inducā ſmones me-
os ſup ciuitatē hanc in malum ⁊ nō in
bonū:⁊ erūt in cōſpectu tuo in die illa:
⁊ liberabo te in die illa ait dn̄s. Et non
traderis in man⁹ viroꝝ quos tu formi-
das:ſed eruens liberabo te et gladio nō
cades:ſed erit tibi aīa tua in ſalutem:
quia ī me habuiſti fiduciā ait dn̄s. XL
43. ‖Ermo qui fact⁹ eſt ad hieremiā
f a dn̄o poſtq; dimiſſus eſt a nabu
zardan magiſtro militie de rama
quādo tulit eū vinctū catenis in medio
omniū qui migrabāt de hieruſalē et iu-
da:⁊ ducebant̄ in babylonem. Tollens
ergo princeps militie hieremiā dixit ad
eum. Domin⁹ deus tu⁹ locut⁹ eſt malū
ſuper locū iſtum:⁊ adduxit ⁊ fecit domi
nus ſicut locut⁹ eſt:quia peccaſtis domi
no ⁊ nō audiſtis vocē eius:et factus eſt
vobis ſermo hic. Nūc ergo ecce ſolui te
hodie de catenis que ſunt in manib⁹ tu
is. Si placet tibi vt venias mecū in ba-
bylonē veni et ponā oculos meos ſuper
te. Si autē diſplicet tibi venire mecum
in babylonē:reſide. ‖Ecce omis terra in
cōſpectu tuo eſt. Quod elegeris et ꝗ pla-
cuerit tibi vt vadas:illic perge:⁊ mecū
noli venire:ſed habita apud godoliā fi
lium aicham filij ſaphan quem pꝓpoſuit
rex babylonis ciuitatib⁹ iude. Habita
ergo cū eo in medio populi: vel quocū-
q; placuerit tibi vt vadas:vade. Dedit
quoq; ei magiſter militie cibaria ⁊ mu-
nuſcula:⁊ dimiſit eum. Uenit autē hie-
remias ad godoliam filiū aicham ī maſ
phat:⁊ habitauit cū eo in medio popu-
li qui relict⁹ fuerat in terra. Cūq; audiſ-
ſent omēs principes exercit⁹ qui diſper
ſi fuerant ꝑ regiones:ipſi ⁊ ſocij eoꝝ ꝙ
pfeciſſet rex babylonis godoliam filiū
aicham terre: ⁊ ꝙ cōmendaſſet ei viros
⁊ mulieres et paruulos et de pauperib⁹
terre qui nō fuerant tranſlati in babylo
nem: venerūt ad godoliam in maſphat
⁊ hiſmael filius nathanie ⁊ iohānan fi- C
lius caree ⁊ ionathan ⁊ ſareas fili⁹ the-
noemeth et filij offi qui erant de netho-
phati et iechonias fili⁹ maachati ipſi et
viri eoꝝ. Et iurauit eis godolias filius
aicham filij ſaphan ⁊ comitib⁹ eoꝝ di-
cens. ‖Nolite timere ſuire chaldeis. Ha 4.Re.25.f
bitate in terra ⁊ ſeruite regi babylonis:
et bene erit vobis. Ecce ego habito in
maſphath: vt reſpondeam pcepto chal-
deoꝝ qui mittunt̄ ad nos. Uos autē
colligite vindemiā ⁊ meſſem ⁊ oleum et
condite in vaſis veſtris:⁊ manete in vr-
bibus veſtris quas tenetis. Sed ⁊ oēs
iudei qui erant in moab:⁊ in finib⁹ am
mon ⁊ in idumea ⁊ in vniuerſis regioni
bus:audito ꝙ dediſſet rex babylonis re
liquias in iudea et ꝙ prepoſuiſſet ſuper
eos godoliam filiū aicham filij ſaphan:
reuerſi ſunt inquā omēs iudei de vniū-
ſis locis ad que pfugerāt:⁊ venerunt in D
terram iuda ad godoliam in maſphath
et collegerunt vinū ⁊ meſſem multā ni-
mis. Johannan autē filius caree ⁊ oēs
principes exercit⁹ qui diſperſi fuerāt in
regionib⁹: venerūt ad godoliam in maſ
phath:⁊ dixerūt ei. Scito ꝙ bahalis rex
filioꝝ ammon miſit hiſmael filium na-
thanie pcutere animā tuā. Et nō credi-
dit eis godolias fili⁹ aicham. Johānan
autem filius caree dixit ad godoliā ſe-
orſum in maſphat loquens: Ibo et pcu-
tiam hiſmael filiū nathanie nullo ſcien
te ne interficiat animā tuā ⁊ diſſipētur
oēs iudei ꝗ cōgregati ſunt ad te:⁊ peri-
bunt reliquie iuda. Et ait godolias fili
us aicham ad iohannan filiū caree. No
li facere verbū hoc. Falſum enim tu lo-
queris de hiſmael. XLI
‖T factū eſt in menſe ſeptimo:ve- A
e nit hiſmael filius nathanie filij
eliſama ꝺ ſemie regali ⁊ optimas

regis:⁊ decē viri cū eo ad godoliam fi
lium aicham in maſphath:⁊ comederūt
ibi panes ſimul in maſphath. Surrexit
autē hiſmael fili⁹ nathanie ⁊ decem vi-
ri qui cū eo erant ꝑcuſſerūt godoliam
filiū aicham filiū ſaphan gladio:⁊ inter
fecerūt eū quē pꝛefecerat rex babylonis
terre. Omēs quoqȝ iudeos q̄ erant cum
godolia in maſphath ⁊ chaldeos qui re-
perti ſunt ibi ⁊ viros bellatores ꝑcuſſit
hiſmael. Secūdo aūt die poſtq̄ȝ occide-
rat godoliam nullo adhuc ſciente: vene
rūt viri de ſychem ⁊ de ſylo ⁊ de ſamaria
B octoginta viri raſi barba ⁊ ſciſſis veſti-
bus ⁊ ſqualētes ⁊ munera ⁊ thus habe
bant in manu vt offerrent in domo do-
mini. Egreſſus ergo hiſmael fili⁹ natha
nie in occurſum eoꝝ de maſphath:ince
dens ⁊ plorans ibat. Cū autē occurriſſet
eis:dixit ad eos. Uenite ad godoliā fili-
um aicham. Qui cū veniſſent ad mediū
ciuitatis:interfecit eos hiſmael fili⁹ na
thanie circa medium laci ipſe ⁊ viri qui
erant cū eo. Decem aūt viri reperti ſunt
inter eos: qui dixerūt ad hiſmael. Noli
occidere nos:qꝛ habemus theſauros in
agro frumēti ⁊ hordei et olei et mellis.
Et ceſſauit:⁊ nō interfecit eos cū fratri-
bus ſuis. Lacus aūt in quē ꝓiecerat hiſ
mael oīa cadauera viroꝝ quos ꝑcuſ-
ſit ꝓpter godoliā:ipſe eſt quem fecit rex
aſa ꝓpter baaſa regē iſrael. Ipſuȝ reple-
C uit hiſmael fili⁹ nathanie occiſis. Et ca
ptiuas duxit hiſmael oēs reliquias po-
puli qui erāt in maſphath filias regis ⁊
vniuerſum ppl'm q̄ remanſerāt in maſ-
phath:quos cōmendauerat nabuzardā
pꝛinceps militie godolie filio aicham.
Et cepit eos hiſmael filius nathanie:et
abijt vt tranſiret ad filios ām̄on. Audi
uit autē iohannan fili⁹ caree ⁊ oēs pꝛin
cipes bellatorū qui erāt cuȝ eo oīe ma
lū quod fecerat hiſmael filius nathanie
⁊ aſſumptꝭ vniuerſis viris ꝓfecti ſūt vt
bellarent aduerſum hiſmaelē filium na
thanie:⁊ inuenerūt eū ad aquas mltas
que ſūt in gabaon. Cūqȝ vidiſſet oīs po
pulus q̄ erat cū hiſmael:iohannan filiū
caree ⁊ vniuerſos pꝛincipes bellatorū q̄
erant cuȝ eo:letati ſunt. Et reuerſus eſt
omis ppl'us quē ceperat hiſmael i maſ-
phath:reuerſuſqȝ abijt ad iohannan fi-
D liū caree. Hiſmael autē filius nathanie
fugit cū octo viris a facie iohannan: et
abijt ad filios ām̄on. Tulit ergo iohan-
nan fili⁹ caree ⁊ omēs pꝛincipes bellato
rū qui erāt cum eo: vniuerſas reliquias
vulgi quas reduxerant ab hiſmael filio
nathanie de maſphath: poſtq̄ȝ percuſſit
godoliā filiū aicham fortes viros ad ꝓ-
liuȝ:⁊ mulieres ⁊ pueros ⁊ eunuchos q̄s
reduxerat de gabaon:⁊ abierunt ⁊ ſede-
rūt peregrinātes in chanaan q̄ eſt iuxta
bethleem vt pergerēt et introirent egy-
ptum a facie chaldeoꝝ. Timebant enī
eos:qꝛ ꝑcuſſerat hiſmael fili⁹ nathanie
godoliā filiū aicham quē ꝑpoſuerat rex
babylonis in terra iuda. XLII
Et acceſſerūt omēs pꝛincipes bel
E latorū et iohannan filius caree:
⁊ iechonias fili⁹ oſie ⁊ reliquum
vulgus a paruo vſqȝ ad magnum:dixe-
rūtqȝ ad hieremiā ꝓphetā. Cadat oꝛa-
tio nr̄a in cōſpectu tuo et oꝛa ꝓ nobis
ad dn̄m deū tuuȝ ꝓ vniuerſis reliquijs
iſtis: qꝛ derelicti ſum⁹ pauci de plurib⁹
ſicut oculi tui nos intuent̄: ⁊ annūciet
nobis dn̄s de⁹ tuus viā ꝑ quā ꝑgam⁹:⁊
verbū quod faciam⁹. Dixit autē ad eos
hieremias propheta. Audiui. Ecce ego
oꝛo ad dn̄m deū veſtrū ſ̄m verba veſtra:
oīe verbuȝ quodcūqȝ rn̄derit mihi in-
dicabo vobis nec celabo vos quicq̄ȝ. Et
illi dixerūt ad hieremiā: Sit domin⁹ in-
ter nos teſtis veritatꝭ ⁊ fidei:ſi nō iuxta
oīe verbū in quo miſerit te dn̄s de⁹ tu-
us ad nos:ſic faciem⁹ ſiue bonū eſt ſiue
malū. Uoci dn̄i dei noſtri ad quē mitti-
mus te obediem⁹:vt bene ſit nobis cuȝ
audierim⁹ vocē dn̄i dei nr̄i. Cū autē cō-
pleti eſſent decē dies:factū eſt verbū do
mini ad hieremiā. Uocauitqȝ iohānan
filiū caree ⁊ omēs pꝛincipes bellatoꝝ
qui erāt cū eo et vniuerſum ppl'm a mi-
nimo vſqȝ ad magnum: et dixit ad eos.
Hec dicit dn̄s de⁹ iſrael ad quē miſiſtis
me:vt ꝓſternerē preces vr̄as in ꝯſpectu
eius:Si quieſcētes mãſeritꝭ i terra hac:
edificabo vos et nō deſtruam:plantabo
⁊ nō euellam. Jam enī placat⁹ ſum ſuꝑ
malo:qđ feci vobis. Nolite timere a fa-
cie regis babylonis quē vos pauidi for
midatis. Nolite metuere eum dicit dn̄s
qꝛ vobiſcū ſum ego vt ſaluos vos faciaȝ
⁊ eruam de manu ei⁹:⁊ dabo vobis mi-
ſericoꝛdias ⁊ miſereboꝛ veſtri:⁊ habita-
re vos faciā in terra vr̄a. Si autē dixeri
tis vos:nō habitabim⁹ in terra iſta:nec
audiem⁹ vocem dn̄i dei nr̄i dicētes:ne-
quaqȝ:ſed ad terrā egypti pergem⁹ vbi
nō videbim⁹ bellū:et clangoꝛē tube nō
audiem⁹:et famē nō ſuſtinebim⁹:et ibi

habitabimus: ꝑpter hoc nūc audite ver
bū dñi reliquie iuda. Hec dicit dñs deꝰ
exercituū deus iſrael. Si poſueritꝭ faciē
veſtrā vt ingrediamini egyptuꝫ ⁊ intra-
veritis vt ibi habitetis: gladiꝰ quē vos
formidatis: ibi cōprehendet vos in ter-
ra egypti: ⁊ fames pro qua eſtis ſolliciti
adherebit vobis in egypto ⁊ ibi morie-
mini. Omēſq; viri qui poſuerit faciē ſu
am vt ingrediant̃ egyptum vt habitent
ibi: morient̃ gladio ⁊ fame ⁊ peſte. Nul-
lus de eis remanebit: nec effugiet a fa-
cie mali qđ ego afferam ſuꝑ eos: qꝛ hec
C dicit dñs exercituū: deꝰ iſrael. Sicut cō-
flatus eſt furoꝛ meus ⁊ indignatio mea
ſuꝑ habitatoꝛes hieruſalē: ſic cōflabit
indignatio meo ſuꝑ vos cū ingreſſi fue-
ritis egyptū: ⁊ eritis in iuſiurandū ⁊ in
ſtupoꝛē ⁊ in maledictū ⁊ in opꝓbꝛiuꝫ:
⁊ nequaq; vltra videbitis locū iſtū. Ver
bum dñi ſuꝑ vos reliquie iuda. Nolite
intrare egyptuꝫ. Scientes ſcietis qꝛ ob-
teſtatus ſum vobis hodie: quia decepi-
ſtis anias veſtras. Vos eñi miſiſtis me
20 ad dñm deū noſtrū dicētes: || Oꝛa ꝑ no-
bis ad dñm deū noſtrū: ⁊ iuxta oia que-
cūq; dixerit tibi dñs deus nr̄: ſic annun
cia nobis ⁊ facieꝰ. Et annunciaui vo
bis hodie: ⁊ nō audiſtis vocē dñi dei ve
ſtri ſuper vniuerſis ꝑ quibꝰ miſit me ad
vos. Nūc ergo ſcientes ſcietꝭ: qꝛ gladio
⁊ fame ⁊ peſte moꝛiemini i loco ad queꝫ
voluiſtis intrare vt habitaretis ibi.

A Actū eſt autē cū cōpleſ- XLIII
f ſet hieremias loquens ad popu-
lū vniuerſos ſmones dñi dei eo-
rū pro quibꝰ miſerat eū dñs deus eoꝝ
ad illos omia verba hec: dixit azarias fi
lius oſie ⁊ iohannan filius caree ⁊ oēs
viri ſuperbi dicentes ad hieremiā. Men
daciū tu loqueris. Nō miſit te dñs deus
noſter dicēs: ne ingrediamini egyptum
B vt habitetis illic: ſed baruch filius nerie
incitat te aduerſum nos vt tradat nos
in manꝰ chaldeoꝝ ⁊ interficiat nos et
traduci faciat in babylonē. Et non au-
diuit iohannan filiꝰ caree ⁊ oēs prin-
cipes bellatoꝝ ⁊ vniuerſus ꝑplus vocē
dñi vt manerēt in terra iuda: ſed tollēs
iohannan filius caree ⁊ vniuerſi princi
pes bellatoꝝ: vniuerſos reliquiaꝝ iuda
qui reuerſi fuerant de cūctis gentibꝰ ad
C quas fuerant ante diſperſi vt habitarēt
40.6 in terra iuda: || viros ⁊ mlieres ⁊ paruu-
los ⁊ filias regis ⁊ omnē aniam quā re-
liquerat nabuzardan princeps militie
cū godolia filio aicham filij ſaphan: et
hieremiam ꝓphetā ⁊ baruch filiū nerie:
⁊ ingreſſi ſunt in terrā egypti: quia non
obedierunt voci domini: ⁊ venerūt vſq;
ad taphnis. Et factꝰ eſt ſmo dñi ad hie
remiā in taphnis dicens: Sume tibi la-
pides grādes in manu tua ⁊ abſcondes
eos in cripta q̄ eſt ſub muro lateritio in
poꝛta domꝰ pharaonis in taphnis cer-
nentibꝰ viriꝭ iudeis: ⁊ dices ad eos. Hec D
dicit dñs exercituū: deꝰ iſrael. Ecce ego
mittā ⁊ aſſumā nabuchodonoſoꝛ regem
babylonis ſeruū meū: ⁊ ponā thꝛonum
eius ſuꝑ lapides iſtos quos abſcondi et
ſtatuet ſoliū ſuū ſuꝑ eos. Veniēſq; ꝑ-
cutiet terrā egypti quos in moꝛtē i moꝛ
tem: ⁊ q̄s in captiuitatē in captiuitatē:
⁊ q̄s in gladio in gladio. Et ſuccendet
ignē in delubꝛis deoꝝ egypti ⁊ combu-
ret ea ⁊ captiuos ducet illos. Et amicie-
tur terra egypti ſicut amicit̃ paſtoꝛ pal-
lio ſuo: ⁊ egredief inde in pace. Et cōte-
ret ſtatuas domus ſolis que ſunt in ter-
ra egypti: et delubꝛa deoꝛum egypti cō-
buret igni. XLIIII

V Erbū qđ factū eſt ad hieremiā: A
et ad omēs indeos qui habita-
bāt in terra egypti habitātes in
magdalo et in taphnis et in memphis
et in terra phatures dicēs. Hec dicit
dñs exercituū deus iſrael. Vos vidiſtis
ōē malū iſtud qđ adduxi ſuꝑ hieruſalē
et ſuꝑ omēs vrbes iuda: et ecce deſerte
ſunt hodie: ⁊ nō ē in eis habitatoꝛ ꝑ-
pter maliciā quā fecerūt vt me ad ira-
cundiam ꝓuocarent: ⁊ irent ⁊ ſacrifica
rent et colerent deos alienos quos ne-
ſciebant et illi ⁊ vos ⁊ patres veſtri. Et
miſi ad vos omēs ſeruos meos ꝓphe-
tas de nocte cōſurgens: mittenſq; ⁊ di-
cens. Nolite facere verbū abomiatiōis
huiuſcemodi. Et nō audierunt: nec in-
clinauerūt aurem ſuā vt conuerterent̃
a malis ſuis et nō ſacrificarēt dijs alie
nis. Et cōflata ē indignaito mea et fu B
roꝛ meus: ⁊ ſuccenſa eſt in ciuitatibꝰ iu-
da ⁊ in plateis hieruſalē: ⁊ verſe ſunt in
ſolitudinē ⁊ vaſtitatē ſm dieꝫ hanc. Et
nunc hec dicit dñs exercituū deus iſrl̃.
Quare vos facitis malū grande contra
anias veſtras vt intereat ex vobis vir ⁊
mulier paruulus ⁊ lactens de medio iu
de: nec relinquat̃ vobis quicq; reſiduū:
ꝓuocantes me in operibꝰ manuū vr̄aꝝ
ſacrificando dijs alienis in terra egypti
in quaꝫ ingreſſi eſtis vt habitetis ibi: et

diſpereatis:⁊ ſitis in maledictionem et
in opprobrium cunctis gentibus terre?
Nũquid obliti eſtis mala patrũ veſtroꝝ
⁊ mala regũ iuda ⁊ mala vxorũ eorum ⁊
mala veſtra ⁊ mala vxoꝝ veſtraꝝ que fe
C cerũt in terra iuda ⁊ in regionib⁹ hieru
ſalem? Nõ ſunt mũdati vſq; ad diẽ hãc
⁊ non timuerũt ⁊ nõ ambulauerũt in le
ge dñi ⁊ in ꝑceptis meis que dedi coraꝫ
vobis ⁊ corã patrib⁹ veſtrĩ. Jdeo hec di
Amos.9.b cit dñs exercituũ deus iſrael. ‖Ecce ego
J.eo. ponã faciẽ meã in vobis in malũ:⁊ di-
ſperdam oẽm iudã. Et aſſumã reliqui-
as iude qui poſuerũt facies ſuas vt in-
grederent̃ terrã egypti ⁊ habitarẽt ibi:
⁊ ↄſument̃ oẽs in terra egypti:⁊ cadent
in gladio ⁊ in fame. Conſument̃ a mini
mo vſq; ad maximum:in fame ⁊ gladio
morient̃:⁊ erũt in iuſiurandũ ⁊ in mira
culũ ⁊ in maledictionẽ ⁊ in opprobriũ.
Et viſitabo ſuꝑ habitatores terre egy-
pti:ſicut viſitaui hierl̃m:in gladio ⁊ fa-
me ⁊ peſte:⁊ nõ erit qui effugiat ⁊ ſit re-
D ſidus de reliquijs iudeorũ qui vadũt vt
peregrinarent̃ in terra egypti ⁊ reuertã
tur in terrã iuda:ad quã ipſi eleuãt ani
mas ſuas vt reuertant̃ et habitent ibi.
Nõ reuertent̃ niſi qui fugerint. Reſpon
derũt autẽ hieremie oẽs viri ſcientes ꝙ
ſacrificarent vxores eorũ dijs alienis et
vniuerſe mulieres quaꝝ ſtabat multitu
do grãdis:et omis ppl̃s habitantiũ in
terra egypti in phatures dicentes: Ser-
monẽ quẽ locut⁹ es ad nos in noie dñi
nõ audiem⁹ ex te:ſed faciẽtes faciemus
omñe verbuꝫ qđ egrediet̃ de ore noſtro:
vt ſacrificem⁹ regine celi ⁊ libem⁹ ei li-
bamĩa:ſicut fecim⁹ nos ⁊ patres nr̃i:re-
ges noſtri ⁊ principes noſtri in vrbibus
iuda ⁊ in plateis hirl̃m:⁊ ſaturati ſum⁹
panib⁹ ⁊ bene nobis erat:malũq; nõ vi
E dimus. Ex eo aũt tempꝫ quo ceſſauim⁹
ſacrificare regine celi ⁊ libare ei libami
na:indiguim⁹ oibus:⁊ gladio ⁊ fame cõ
B.7.d ſumpti ſum⁹. ‖Qꝫ ſi nõ ſacrificam⁹ regi
ne celi:⁊ libam⁹ ei libamina:nũquid ſi-
ne viris nr̃is faciem⁹ ei placẽtas ad co-
lendũ eam:⁊ libamina ad libanduꝫ? Et
dixit hieremias ad oẽm ppl̃m:aduerſuꝫ
viros ⁊ aduerſum mulieres ⁊ aduerſum
vniuerſaꝫ plebẽ qui rñderãt ei ꝟbũ di-
cens: Nũquid nõ ſacrificiũ qđ ſacrifica-
ſtis in ciuitatib⁹ iuda ⁊ i plateis hieru-
ſalẽ: vos ⁊ patres vr̃i:reges veſtri ⁊ prin
cipes veſtri ⁊ ppl̃s terre:hoꝝ recordat⁹
eſt dñs ⁊ aſcendit ſuꝑ cor ei⁹? Et nõ po-
terat dñs vltra portare ꝓpter maliciam
ſtudiorũ veſtroꝝ:et ꝓpter abomĩatiões
quas feciſtis:⁊ facta eſt terra vr̃a in de-
ſolationẽ ⁊ in ſtuporẽ ⁊ in maledictum
eo ꝙ nõ ſit habitator:ſicut eſt dies hec.
Propterea ꝙ ſacrificaueritis idolis et
peccaueritĩ dño:⁊ nõ audieritis vocem
dñi ⁊ in lege ⁊ in ꝑceptis et in teſtimo-
nijs eius nõ ambulaueritĩ: idcirco eue-
nerũt vobis mala hec:ſicut ẽ dies hec.
Dixit aũt hieremias ad omnẽ ppl̃um:⁊
ad vniuerſas mulieres. Audite verbum
dñi omis iuda qui eſtis in terra egypti.
Hec inquit dñs exercituũ deus iſrael di
cens: Uos ⁊ vxores veſtre locuti eſtĩ ore
veſtro:⁊ manib⁹ veſtris impleſtĩ: dicen-
tes: Faciam⁹ vota noſtra que vouimus
vt ſacrificem⁹ regine celi ⁊ libem⁹ ei li-
bamina. Jmpleſtis opa veſtra:⁊ ope per
petraſtis ea. Jdeo audite verbũ dñi oĩs
iuda qui habitatĩ in terra egypti. ‖Ecce
ego iuraui in noie meo magno:ait dñs:
qꝛ nequaq; vltra vocabit̃ nomẽ meum
ex ore oĩs viri iudei dicentĩ: viuit domi
nus de⁹ in omñi terra egypti. ‖ Ecce ego
vigilabo ſuꝑ eos in malũ ⁊ nõ in bonũ:
⁊ cõſument̃ omẽs viri iuda qui ſunt in
terra egypti gladio ⁊ fame donec penit⁹
ↄſumant̃. Et qui fugerint gladiũ:reuer
tent̃ de terra egypti in terram iuda viri
pauci:⁊ ſcient oẽs reliquie iuda ingre-
dientiũ terrã egypti vt habitẽt ibi:cui⁹
ſermo compleat̃:meus:an illoꝝ. Et hoc
vobis ſignuꝫ ait dñs ꝙ viſitem ego ſuꝑ
vos in loco iſto:vt ſciatis qꝛ vere cõple-
bunt̃ ſermones mei ↄtra vos in maluꝫ.
Hec dicit domin⁹. Ecce ego tradaꝫ pha-
raoneꝫ ephree regẽ egypti in manu ini-
micorũ eius ⁊ in manu querentiũ aĩam
illius:ſicut tradidi ſedechiam regeꝫ iu-
da in manu nabuchodonoſor regis ba-
bylonis inimici ſui et querentis aĩam
eius. XLV

V Erbum quod locut⁹ eſt hieremi-
as ꝓpheta ad baruch filium ne-
rie cum ſcripſiſſet verba hec in li
bro ex ore hieremie: anno quarto ioa-
chim filij ioſie regis iuda dicens. Hec
dicit dominus de⁹ iſrael ad te baruch.
Dixiſti: Ue miſero mihi quoniam addi-
dit dominus dolorem dolori meo. La-
boraui in gemitu meo:⁊ requiem nõ in-
ueni. Hec dicit dominus. Sic dices ad
eum. Ecce quos edificaui ego deſtruo:
et quos plantaui ego euello:et vniuer-
ſam terraꝫ hanc. Et tu queris tibi grã-

dis? Noli querere: q2 ecce ego adducam
malum ſuper oēm carnem ait dñs: ꝛ da-
bo tibi animam tuam in ſalutem in
omnibus locis ad quecunq; perrexe-
ris. XLVI

Q Uod factū eſt verbū dñi ad hie-
remiā ꝓphetā cōtra gentes. Ad
egyptū: aduerſū exercitū phara-
onis nechao regis egypti: q̄ erat iuxta
fluuium eufraten in charchamis quem
ꝑcuſſit nabuchodonoſor rex babylōis
in q̄rto āno ioachī filij ioſie regꝫ iuda.
Preparate ſcutū ꝛ clypeū ꝛ ꝓcedite ad
bellū. Iūgite eq̄s: ꝛ aſcēdite equites: ſta
te in galeis: polite lanceas: induite vos
loricꝫ. Quid igitur? Vidi ipſos pauidos
ꝛ terga vertētes: fortes eoꝝ ceſos. Fuge
runt cōciti: nec reſpexerūt. Terror vndi
q; ait dñs. Nō fugiet velox: nec ſaluari
ſe putet fortis. Ad aquilonē iuxta flu-
men eufraten victi ſunt ꝛ ruerūt. Quis
eſt iſte q̄ q̄ſi flumē aſcēdit: ꝛ veluti flu-
uiorū intumeſcunt gurgites eius? Egy
ptus fluminis inſtar aſcēdit: et velut flu-
mina mouebūtur fluctꝰ eiꝰ: ꝛ dicet: Aſcē
dēs operiā terrā: perdā ciuitatē ꝛ habi
tatores eiꝰ. Aſcēdite eq̄s ꝛ exultate in
curribꝰ: ꝛ procedāt fortes ethiopie ꝛ li
bye tenētes ſcutū: ꝛ lydij arripientes ꝛ
iacientes ſagittas. Dies aūt ille dñi dei
exercituū dies vltiōis: vt ſumat vindi
ctam de inimicis ſuis. Deuorabit gladi
us et ſaturabitur: ꝛ inebriabitur ſanguine
eorum. Victima enī dñi exercituū in ter
ra aquilonis: iuxta flumē eufraten. Aſ
cende in galaad: ꝛ tolle reſinā virgo fi
lia egypti. Fruſtra multiplicas medica
mina: ſanitas nō erit tibi. Audierūt gē
tes ignominiā tuā: ꝛ vlulatꝰ tuus reple
uit terrā. Quia fortis impegit in fortem
ꝛ ambo pariter cōciderūt. Verbū quod
locutꝰ eſt dñs ad hieremiā ꝓphetā ſuꝑ
eo ꝙ venturꝰ eſſet nabuchodonoſor rex
babylonis ꝛ ꝑcuſſurus terram egypti.
Annūciate egypto: ꝛ auditum facite in
magdalo ꝛ reſonet in mēphis: et in ta
phnis dicite: Sta et ꝑpara te: q2 deuo-
rabit gladius ea q̄ ꝑ circuitū tuū ſunt
Quare cōputruit fortis tuꝰ? Nō ſtetit:
q̄m dñs ſubuertit eum. Multiplicauit
ruētes: ceciditq; vir ad ꝓximū ſuū. Et
dicent: Surge: et reuertamur ad ppl'm
noſtrū ꝛ ad terram natiuitatis nr̄e a fa
cie gladij columbe. Vocate nomen pha
raonis regis egypti: tumultum adduxit
tps. Viuo ego inq̄t rex: dñs exercituum
nomen eius: q̄m ſicut thabor in montī
bus et ſicut carmelus in mari veniet.
Vaſa tranſmigrationis fac tibi habita
trix filia egypti: q2 mēphis i ſolitudine
erit ꝛ deſeretur: ꝛ ihabitabilis erit. Vitula
elegās atq; formoſa egyptꝰ: ſtimulator
ab aq̄lōe veniet ei. Mercēnarij q̄ʒ eiꝰ q̄
verſabantur i medio eiꝰ: q̄ſi vituli ſaginati
verſi ſūt ꝛ fugerūt ſimul: nec ſtare potue
rūt: q2 dies interfectiōis eoꝝ venit ſuꝑ
eos: tēpus viſitatiōis eoꝝ. Vox eiꝰ q̄ſi eris F
ſonabit: q̄m cū exercitu ꝑperabūt: ꝛ cū
ſecuribꝰ venient ei. Quaſi cedētes ligna
ſuccident ſaltū eiꝰ ait dñs q̄ ſupputari
nō pōt. Multiplicati ſūt ſuꝑ locuſtas: ꝛ
nō ē eis numerꝰ. Cōfuſa ē filia egypti: ꝛ
tradita in manꝰ ppl'i aq̄lonis dicit dñs
exercituū: deꝰ iſrl'. Ecce ego viſitabo ſu-
per tumultū alexādrie ꝛ ſuꝑ egyptum ꝛ
ſuꝑ deos eiꝰ ꝛ ſuꝑ reges eiꝰ et ſuꝑ pha-
raonē ꝛ ſuꝑ oēs q̄ ꝯfidūt in eo: et dabo
eos ī manꝰ q̄rētiū aīam eorū: ꝛ ī manꝰ
nabuchodonoſor regꝫ babylōis ꝛ i ma
nus ſeruoꝝ eiꝰ. Et poſt hec habitabitur G
ſicut diebꝰ priſtinis ait dñs. Et tu ne ſ.30.b
timeas ſerue meꝰ iacob: et ne paueas iſrl' Eſaie.44.a
Quia ecce ego ſaluū te faciā de lōginq̄:
et ſemē tuū de terra captiuitatꝫ tue. Et
reuertetur iacob ꝛ reqeſcet ꝛ ꝓſperabitur: et
nō erit q̄ exterreat eū. Et tu noli time-
re ſerue meꝰ iacob ait dñs: q2 tecum ego
ſū: q2 ego ꝯſumā cūctas gētes ad quas
eieci te. Te vero nō cōſumā: ſʒ caſtigabo
te i iudicio: nec quaſi inocēti pcā tibi.

Q Uod factū eſt verbū XLVII A
dñi ad hieremiā ꝓphetā contra
paleſtinos: anteq; percuteret pha
rao gazā. Hec dicit dñs. Ecce aq̄ aſcen-
dent ab aquilone: et erūt quaſi torrens B
inūdās: ꝛ opient terrā ꝛ plenitudinem
eius: vrbem ꝛ habitatorē eiꝰ. Clamabūt
hoīes ꝛ vlulabūt oēs habitatores ter-
re a ſtrepitu pōpe armoꝝ et bellatorum
eius a cōmotione quadrigarū eiꝰ ꝛ mul-
titudine rotarū illius. Nō reſpexerunt C
pr̄es filios manibus diſſolutꝫ: ꝓ aduē
tu diei i quo vaſtabuntur oēs philiſtijm
et diſſipabitur tyrus ꝛ ſidon cū oībus re-
liquis auxilijs ſuis. Depopulatꝰ eſt enī
dñs paleſtinos: reliq̄as inſule cappado
cie. Venit caluitium ſuꝑ gazā: cōticuit
aſcalon: et reliquie vallis earum. Vſq; q̄ D
concideris? O mucro dñi: vſq; quo non
quieſces? Ingredere in vaginā tuam: re-
frigerare et ſile. Quō quieſcet: cum dñs
ꝓcepit ei aduerſus aſcalonē et aduer-

ſum maritimas ei⁹ regiones: ibiq; con
dixerit illi. XLVIII

A a O moab. Hec dicit dñs exercitu
um deus iſrael. Ue ſuper nabo:
quoniã vaſtata eſt et cõfuſa. Ca
pta eſt cariathiarim: cõfuſa eſt fortis et
tremuit. Non eſt vltra exultatio in mo
ab: contra eſebon cogitauerũt malum.
Uenite et diſperdamus eam de gente.
Ergo ſilens conticeſces ſequeturq; te
gladi⁹. Uox clamoris de oronaim vaſti
tas ꝛ contritio magna. Cõtrita eſt mo
ab: annunciate clamorẽ paruulis eius.
Per aſcẽſum eni luith plorans aſcẽdet
in fletu: q꞉ in deſcẽſu oronaim hoſtes
vlulatũ contritionis audierũt. Fugite:
I.17.a. ſaluate animas veſtras: ‖ ꝛ eritis quaſi
B mirice i deſerto. Pro eni ꝙ habuiſti fi
duciam in munitionib⁹ tuis et in the
ſauris tuis: tu quoq; capieris. Et ibit
chamos in tranſmigrationẽ: ſacerdotes
ei⁹ ꝛ principes eius ſimul. Et veniet p̃
do ad omnẽ vrbẽ: et vrbs nulla ſalua
bitur. Et peribũt valles ꝛ diſſipabunt
campeſtria: q꞉ dixit dñs. Date florem
moab: quia florẽs egredient ꝛ ciuitates
ei⁹ deſerte erũt et ĩhabitabiles. Male
dict⁹ qui facit opus dñi fraudulẽter: ꝛ
maledict⁹ ꝗ ꝓhibet gladiũ ſuum a ſan
guine. Fertilis fuit moab ab adoleſcẽ
tia ſua: ꝛ reqeuit in fecib⁹ ſuis. Nec trã
fuſus eſt de vaſe in vas: ꝛ in trãſmigra
tionẽ nõ abijt. Idcirco ꝑmanſit guſtus
eius in eo: ꝛ odor ei⁹ non eſt imutatus.
Propterea ecce dies veniũt dicit dñs ꝛ
mittã ei ordinatores ꝛ ſtratores lagun
cularũ et ſternẽt eũ: ꝛ vaſa ei⁹ exhauri
C ent ꝛ lagunculas eoꝝ collidẽt. Et con
fundet moab a chamos: ſicut ꝯfuſa eſt
dom⁹ iſrl a bethel in ꝗ habebat fiduci
am. Quõ dicitꝫ: fortes ſumus: ꝛ viri ro
buſti ad p̃liãdũ? Uaſtata eſt moab ꝛ ci
uitates illi⁹ ſuccẽderunt: ꝛ electi iuue
nes ei⁹ deſcẽderũt in occiſionẽ ait rex:
dñs exercituũ nomẽ ei⁹. Prope eſt inte
ritus moab vt veniat: ꝛ malũ ei⁹ velo
citer accurret nimis. Conſolami eũ oẽs
ꝗ eſtis in circũitu ei⁹: ꝛ vniuerſi ꝗ ſcitꝫ
nomẽ ei⁹: dicite: Quõ cõfracta eſt vga
fortꝫ: baculus glioſus? Deſcẽde de glo
ria: ꝛ ſede in in ſiti habitatio filie dibõ
q꞉ vaſtator moab aſcendet ad te: diſſi
pabit munitiones tuas. In via ſta: ꝛ ꝓ
ſpice habitatio aroer. Interroga fugiẽ
D tem: ꝛ ei ꝗ euaſit: dic: ꝗd accidit? Cõfu
ſus eſt moab q꞉ vict⁹ ẽ. Ululate ꝛ cla
mate: annunciate in arnon: q꞉ vaſta
ta ẽ moab: ꝛ iudiciũ venit ad terrã cã
peſtrem ſup elon et ſup iaſa et ſup me
phat et ſup dibon et ſup nabo et ſuper
domũ deblathaim ꝛ ſup cariathaim et
ſup bethgamul ꝛ ſup bethmaon ꝛ ſup
carioth ꝛ ſup boſra: et ſup oĩes ciuita
tes terre moab ꝗ longe ꝛ ꝓpe ſũt. Ab
ſciſũ eſt cornu moab: et brachiũ ei⁹ cõ
tritũ eſt ait dñs. Inebriate eũ: q꞉ ꝯtra
dñm erect⁹ eſt. Et allidet manũ moab ĩ
vomitu ſuo: et erit in deriſum etiã ipſe.
Fuit eni i deriſũ tibi iſrl: ꝗſi inter fures
reperiſſes eũ. Propter verba ꝗ tua que
aduerſũ illũ locut⁹ es: captiu⁹ duceris.
Relinqͥte ciuitates ꝛ habitate in petra
habitatores moab: et eſtote ꝗſi colũba
nidificãs ĩ ſũmo ore foramis. ‖ Audiui
mus ſupbiam moab. Supb⁹ eſt valde
Sublimitatẽ ei⁹ et arrogantiã ꝛ ſupbi
am ꝛ altitudinẽ cordis ei⁹ ego ſcio ait
dominus. Jactantiam eius eo ꝙ nõſit
iuxta eam virtus eius: nec iuxta quod
poterat conata ſit facere. Ideo ſup mo
ab eiulabo ꝛ ad moab vniuerſaꝫ clama
bo: ad viros muri fictilis lamẽtantes.
De planctu iazer plorabo tibi vinea ſa
bama. Propagines tue trãſierũt mare:
vſq; ad mare iazer ꝑuenerũt. Sup meſ
ſem tuã ꝛ videmiã tuã p̃do irruit ‖ Ab
lata eſt leticia: et exultatio de carmelo
ꝛ de terra moab: et vinũ de torcularib⁹
ſuſtuli. Nequaq; calcator vue ſolitũ ce
leuma cantabit. De clamore eſebon vſ
q; eleale et iaſa dederũt vocẽ ſuaꝫ a ſe
gor vſq; ad oronaim vitulã ꝯternantẽ:
aq̃ vo nẽrim peſſime erũt. Et auferam
de moab ait dñs offerenteꝫ in excelſis:
ꝛ ſacrificantem diis ei⁹. Propterea cor
meuꝫ ad moab ꝗſi tibia eris reſonabit:
et cor meũ ad viros muri fictilis dabit
ſonitũ tibiaruꝫ: q꞉ plus fecit ꝗ potuit:
idcirco ꝑierũt. ‖ Oẽ eni caput caluitiũ ꝛ
oĩs barba raſa erit. In cũtis manibus
colligatio: et ſup oẽ dorſũ ciliciũ. Et ſu
per oĩa tecta moab ꝛ in plateis ei⁹ oĩs
planct⁹: q꞉ cõtriui moab ſicut vas in
utile ait dñs. Quõ victa eſt et vlulaue
runt? Quõ deiecit ceruicẽ moab et ꝯfu
ſus eſt? Eritq; moab in deriſu: ꝛ ĩ exem
plum oĩb⁹ in circũitu ſuo. Hec dicit do
min⁹. Ecce ꝗſi aqla volabit: ꝛ extendet
alas ſuas ad moab. Capta eſt carioth: ꝛ
munitiones cõphenſe ſũt. Et erit cor
fortiũ moab in die illa ſicut cor mulie
ris parturientis. Et ceſſabit moab eſſe

34. ppl's:qm̄ cōtra dn̄m glīat⁹ eſt.‖Pauor
z fouea et laque⁹ ſup te o habitator mo
ab ait dn̄s. Qui fugerit a facie pauoris
cadet in foueā:et q̄ cōſcēderit de fouea
capiet laqueo. Adducā eni ſup moab
annū viſitationis eoꝝ ait dn̄s. In vm-
bra eſebon ſteterūt de laqueo fugiētes:
q2 ignis egreſſus eſt de eſebon:z flāma
de medio ſeon:z deuorauit ptem moab
z verticem filioꝝ tumult⁹. Ue tibi mo-
ab. Periſti pp̄le chamos:q2 cōphenſi
ſūt filij tui et filie tue i captiuitatē. Et
cōuertā captiuitatē moab i nouiſſimis
dieb⁹ ait dn̄s. Hucuſq3 iudicia moab.

D filios āmon. XLIX

a Hec dicit dn̄s. Nunqd non filij
ſunt iſrael:aut heres non eſt ei?
Cur igit hereditate poſſidebit melchō
gad:z pp̄ls ei⁹ in vrbib⁹ ei⁹ habitauit?
Jō ecce dies veniūt i te dicit dn̄s:z au-
ditum faciā ſup rabbath filioꝝ āmon
fremitū p̄lij. Et erit in tumulū diſſipa-
ta:filieq3 ei⁹ igni ſuccendent:et poſſide
bit iſrael poſſeſſores ſuos ait dn̄s. Ulu-
la eſebon:qm̄ vaſtata ē hai. Clamate fi-
lie rabba:accingite vos cilicijs. Plan-
gite et circūite p ſepes:qm̄ melchon in
tranſmigrationē ducet :ſacerdotes ei⁹
et principes eius ſimul. Quid gloriaris
in vallib⁹? Defluxit vallis tua filia de-
licata :que cōfidebas in theſaurꝫ tuis:
z dicebas:Quis vēiet ad me? Ecce ego
inducam ſup te terrorē ait dn̄s de⁹ ex-
ercituū ab oib⁹ qui ſūt in circūitu tuo:
et diſpgemi ſinguli a cōſpectu vr̄o :nec
erit q̄ cōgreget fugiētes. Et poſt hec re
uerti faciā fugiētes z captiuos filiorū
ammon ait dn̄s. Ad idumeā. Hec dicit
dn̄s exercituū. Nūquid nō vltra eſt ſa-
pientia in theman? Perijt cōſiliū a fi-
lijs. Inutilis facta eſt ſapiētia eoꝝ. Fu-
gite z terga vertite:deſcendite in vora-
ginē habitatores dedan:qm̄ pditionē
eſau adduxi ſup eū:tp̄s viſitationis ei⁹
Si vindemiatores ei⁹ veniſſent ſup te:
nō reliquiſſent racemū:ſi fures in nocte
rapuiſſent ꝙ ſufficeret ſibi. Ego vo diſ
cooperui eſau:reuelaui abſcōdita eius
z celari non poterit. Uaſtatū eſt ſemen
eius z fratres eius z vicini eius z non
erit. Relinque pupillos tuos :ego faciā
vos viuere:z vidue tue in me ſperabūt
q2 hec dicit dominus. Ecce quibus nō
erat iudiciū vt biberēt calicem:bibē-
tes bibēt:z tu q̄ſi inocēs relinqueris?
Nō eris inocēs:ſed bibēs bibes. Quia
p memetipſū iuraui dicit dn̄s:ꝙ in ſo-
litudinē z in opprobriū et in deſertū et
in maledictionē erit boſra:z in oēs ci-
uitates ei⁹ erunt in ſolitudines ſempi-
ternas. Auditū audiui a dn̄o z legat⁹
ad gentes miſſus ſū. Cōgregamini z veni
te cōtra eā:z cōſurgam⁹ in p̄liū. Ecce
eni paruulū dedi te in gentib⁹: cōtem-
ptibilē inter hoīes.‖Arrogātia tua de- Eſaie.47.c
cepit te et ſupbia cordis tui:q̄ habitas D
in cauernis petre:z apprehēdere niterꝫ
altitudinē collis.‖Cū exaltauerꝫ q̄ſi aq̄ Abdie.1.b
la nidū tuū:inde detrahā te dicit dn̄s.
Et erit idumea deſerta.‖Omis q̄ tranſi S.18.e z.19.e
bit per eā ſtupebit:z ſibilabit ſup oēs J.50.c
plagas ei⁹:ſicut ſubuerſa eſt ſodoma et
gomorra z vicine ei⁹ ait dn̄s. Nō habi-
tabit ibi vir :z nō incolet eā fili⁹ hoīs.
Ecce q̄ſi leo aſcēdet d̄ ſupbia iordanis
ad pulchritudinē robuſtā:quia ſubito
currere faciā eū ad illam. Et q̄s erit ele
ctus quē p̄ponā ei? Quis eni ſilis mei?
Et q̄s ſuſtinebit me? Et quis eſt iſte pa
ſtor qui reſiſtat vultui meo? Propterea
audite ɔſiliū dn̄i qd̄ inijt de edom:z co
gitatiōes ei⁹ q̄s cogitauit de habitato-
rib⁹ theman. Si nō deiecerint eos par E
uuli gregꝫ niſi diſſipauerint cū eis ha-
bitaculū eoꝝ. A voce ruine eoꝝ cōmo-
ta eſt terra:clamor in mari rubro audi
tus ē vocꝫ ei⁹. Ecce q̄ſi aq̄la aſcēdet:z
euolabit:z expādet alas ſuas ſup boſrā
Et erit cor fortiū idumee in die illa:q̄ſi
cor mulierꝫ parturientꝫ. Ad damaſcū.
Cōfuſa eſt emath z arphath:quia audi-
tū peſſimū audierūt. Turbati ſūt i ma
ri:p̄ ſollicitudine quieſcere nō potuit.
Diſſoluta eſt damaſcus:vſa eſt in fugā
tremor apphendit eā. Anguſtia z dolo
res tenuerūt eā quaſi parturiētē. Quō
dereliq̄rūt ciuitatē laudabilē :vrbē le-
ticie? Ideo cadēt iuuenes ei⁹ in plateis
ei⁹ :z oēs viri p̄lij cōticeſcēt in die illa
ait dn̄s exercituū. Et ſuccēdā ignē in
muro damaſci z deuorabit menia bena
dab. Ad cedar et ad ad regna aſor:que F
percuſſit nabuchodonoſor rex babylo-
nis. Hec dicit domin⁹. Surgite z aſcen
dite ad cedar :z vaſtate filios orientis.
Tabernacula eorum z greges eorū ca-
pient:pelles eorū et omnia vaſa eorum
z camelos eorū tollent ſibi:z vocabunt
ſup eos formidinē in circūitu ei⁹. Fugi
te: abite vehementer:in voraginib⁹ ſe-
dete qui habitatꝫ aſor ait domin⁹. Ini
it eni contra vos nabuchodonoſor rex

babylonis conſiliũ: ⁊ cogitauit aduer-
ſus vos cogitationes. Cõſurgite ⁊ aſcẽ
dite ad gentem quietam ⁊ habitantem
cõfidẽter ait dñs. Non oſtia nec vectes
eis: ſoli habitant. Et erunt cameli eoꝝ
in direptionẽ: ⁊ multitudo iumentorũ
in predam. Et diſpergam eos in omnẽ
ventum qui ſũt attonſi in comam: ⁊ ex
omni cõfinio eoꝝ adducam interitum
B ſuper eos ait domin⁹. Et erit aſor i ha-
bitaculũ draconũ: deſerta vſq; in eter
num. Non manebit ibi vir: nec incolat
eam filius hois. Quod factum eſt ver-
bum dñi ad hieremiã ꝓphetam aduer-
ſus elam in principio regni ſedechie re-
gis iuda dicens. Hec dicit dñs exercitu
um: Ecce ego confringam arcum elam
⁊ ſumã fortitudinẽ eorum: ⁊ inducam
ſuper elam quattuor ventos a quattu-
or plagis celi: ⁊ ventilabo eos in omẽs
ventos iſtos: ⁊ non erit gens ad quam
nõ perueniãt ꝓfugi elam. Et pauere fa
ciam elam coram inimicis ſuis: ⁊ in cõ
ſpectu querentiũ animã eoꝝ. Et addu-
cam ſuꝑ eos malũ: iram furoris mei di
cit dñs. Et mittam poſt eos gladiũ do-
nec cõſumã eos: ⁊ ponam ſolium meũ
in elam: ⁊ perdam inde reges ⁊ princi-
pes ait domin⁹. In nouiſſimis autem
dieb⁹ reuerti faciam captiuos elam di-
A cit dominus. L

V Erbũ quod locutus eſt dñs de
babylone ⁊ de terra chaldeoꝝ i
manu hieremie ꝓphete. Annũ-
ciate in gentibus ⁊ auditũ facite. Le-
uate ſignũ: ꝑdicate: ⁊ nolite celare. Di-
cite: Capta eſt babylon: cõfuſus eſt bel:
victus eſt marodach. Confuſa ſũt oĩa
ſculptilia eoꝝ: ſuꝑata ſũt idola eorum:
Quoniã aſcẽdet cõtra eam gẽs ab aq̃-
lone: que ponet terrã ei⁹ in ſolitudinẽ
et nõ erit qui habitet in ea ab homine
vſq; ad pecus. Et moti ſunt: ⁊ abierũt
In diebus illis ⁊ in tempore illo ait do
minus: venient filij iſrael ipſi ⁊ filij iu-
da ſimul. Ambulãtes ⁊ flẽtes propera
bunt: ⁊ dñm deum ſuum querẽt. In ſi-
on interrogabũt viam: huc facies eo-
rum venient: ⁊ apponentur ad dominũ
federe ſempiterno: quod nulla obliuio
ne delebitur. Grex perditus factus eſt po
pulus meus: paſtores eorũ ſeduxerunt
eos: fecerũtq; vagari in montibus. De
B mõte in collem trãſierũt: obliti ſũt cu-
bilis ſui. Oẽs qui iuenerũt comederũt
eos: ⁊ hoſtes eoꝝ dixerũt: Nõ peccaui-
mus ꝓ eo ꝙ peccauerũt dño decori iu-
ſticie ⁊ expectationi patrũ eoꝝ dño. Re
cedite de medio babylõis: de terra chal
deorũ egredimini: ⁊ eſtote quaſi hedi añ
greges. Qm̃ ecce ego ſuſcitabo ⁊ addu-
cam in babylonẽ cõgregationẽ gentiũ
magnarũ de terra aquilonis: et ꝑpara
buntur aduerſus eã: ⁊ inde capietur. Sagit
ta ei⁹ quaſi viri fortis interfectoris: nõ
reuertetur vacua. Et erit chaldea in pre
dam: oẽs vaſtãtes eã replebuntur ait do-
min⁹. Qm̃ exultatis: ⁊ magna loq̃mini di
ripiẽtes hereditatẽ meã: qm̃ effuſi eſtis
ſicut vituli ſuꝑ herbã: et mugiſtis ſicut
tauri. Cõfuſa eſt mater veſtra nimis: et
adequata pulueri q̃ genuit vos. Ecce
nouiſſima erit in gẽtibus: ⁊ deſerta in-
uia et arens. Ab ira dñi nõ habitabitur:
ſed redigetur tota in ſolitudinẽ. Ois q̃ 8.
trãſibit ꝑ babylonem ſtupebit: ⁊ ſibila 49
bit ſuꝑ vniũſis plagis ei⁹. Preparami
cõtra babylonẽ ꝑ circuitũ. Oẽs q̃ tẽdi
tis arcũ debellate eã: ⁊ nõ parcatis iacu
lis: q2 dño peccauit. Clamate aduerſus
eã. Ubiq; dedit manũ. Ceciderũt fũda-
mẽta eius: deſtructi ſũt muri ei⁹: qm̃ vl
tio dñi ẽ. Ultionẽ accipite de ea. Sicut 10.
fecit: facite ei. Diſꝑdite ſatorem de ba-
bylone: ⁊ tenẽtem falcẽ in tꝑe meſſis a
facie gladij colũbe. Unuſq̃ſq; ad ppl̃m
ſuũ cõuertetur: ⁊ ſinguli ad terrã ſuã fu-
gient. Grex diſꝑſus iſrael: leones elece-
runt eum. Prim⁹ comedit eũ rex aſſur:
iſte nouiſſimus exoſſauit eũ nabucho-
donoſor rex babylonis. Propterea hec
dicit dñs exercituum deus iſrael: Ecce
ego viſitabo regem babylonis ⁊ terrã
ei⁹ ſicut viſitaui regẽ aſſur: ⁊ reducam
iſrl̃ ad habitaculũ ſuũ. Et paſcet car-
melus ⁊ baſan: ⁊ i mõte ephraim ⁊ i ga
laad ſaturabitur aĩa ei⁹. In dieb⁹ illis et
in tꝑe illo ait dñs: q̃ret iniquitas iſrl̃:
⁊ nõ erit: ⁊ pctm̃ iuda ⁊ non inuenietur:
qm̃ ꝓpiti⁹ ero eis q̃s reliq̃ro. Suꝑ ter-
ram dñantiũ aſcẽde: ⁊ ſuꝑ habitatores
ei⁹ viſita. Diſſipa ⁊ interfice q̃ poſt eos
ſunt ait dñs: ⁊ fac iuxta oĩa q̃ ꝑcepit ti
bi. Uox belli in terra: ⁊ ꝯtritio magna.
Quõ ꝯfract⁹ eſt ⁊ cõtrit⁹ malleus vniũ
ſe terre? Quõ verſa eſt in deſertũ baby
lon in gẽtib⁹? Illaqueaui te ⁊ capta es
babylon ⁊ neſciebas: inuenta es ⁊ apꝑ
hẽſa: qm̃ dñm ꝓuocaſti. Apuit dñs the
ſaurũ ſuũ ⁊ ꝓtulit vaſa ire ſue: qm̃ op⁹
eſt dño deo exercituũ i terra chaldeoꝝ.
Uenite ad eã ab extremis finib⁹: aperi

ſit vt exeant qui conculcẽt eam. Tollite
de via lapides ⁊ redigite in aceruos: et
interficite eã: nec ſit quicq̄ reliquũ. Diſ
ſipate vniuerſos fortes ei⁹: deſcendãt in
occiſionem. Ue eis q: venit dies eorum:
temp⁹ viſitationis eoꝝ. Uox fugientiũ
⁊ eorũ qui euaſerũt de terra babylonis.
vt annũcient in ſion vltionẽ dñi dei no
ſtri: vltionẽ templi ei⁹. Annũciate i ba-
bylonẽ plurimis oĩbus q̄ tendũt arcũ.
Conſiſtite aduerſus eã ꝑ gyrũ: et nullus
euadat. Reddite ei ſm opus ſuũ: iuxta
oĩa q̄ fecit: facite illi: q: ꝯtra dñm ere-
cta eſt: aduerſum ſctm̄ iſrael. Idcirco ca
dent iuuenes ei⁹ in plateis eius: ⁊ oẽs
viri bellatores ei⁹ cõticeſcent in die illa
ait dñs. Ecce ego ad te ſuꝑbe dicit dñs
deus exercituũ: q: veniet dies tuus tem
pus viſitatiõis tue. Et cadet ſuꝑbus et
corruet: ⁊ nõ erit q̄ ſuſcitet eũ. Et ſuccen
dam ignẽ in vrbib⁹ ei⁹: ⁊ deuorabit oĩa
in circũitu ei⁹. Hec dicit dñs exercituũ.
Calumniã ſuſtinẽt filij iſrael ⁊ filij iuda
ſimul. Omẽs qui ceperũt eos tenẽt: no-
lunt dimittere eos. Redẽptor eoꝝ fortis:
dñs exercituũ nomẽ ei⁹. Iudicio defen-
det cauſam eoꝝ: vt exterreat terrã ⁊ cõ-
moueat habitatores babylonis. Gladi⁹
ad chaldeos ait dñs: et ad habitatores
babylonis ⁊ ad prĩcipes ⁊ ad ſapientes
ei⁹. Gladi⁹ ad diuinos ei⁹: q̄ ſtulti erũt.
Gladius ad fortes illius: qui timebunt.
Gladius ad equos ei⁹ ⁊ ad currus eius:
⁊ ad oẽ vulg⁹ qđ eſt in medio eius: et
erũt quaſi mulieres. Gladi⁹ ad theſau-
ros ei⁹ qui diripient. Siccitas ſuꝑ aq̄s
eius erit ⁊ areſcent: q: terra ſculptilium
eſt: et in portentis gloriant. Propterea
habitabũt dracones cũ fatuis ficarijs ⁊
habitabũt in ea ſtruciones. Et nõ inha
bitabit vltra vſq̄ in ſempiternũ: nec ex
truetur vſq̄ ad generationẽ ⁊ generati
onẽ. Sicut ſubuertit dñs ſodomam et
gomorrã ⁊ vicinas ei⁹: ait dñs. Non ha
bitabit ibi vir: ⁊ nõ incolet eã filius ho
minis. Ecce pp̄ls veniet ab aquilone et
gens magna: ⁊ reges multi ꝯſurgẽt a fi-
nib⁹ terre. Arcũ ⁊ ſcutũ apphendẽt: cru
deles ſunt ⁊ imiſericordes. Uox eoꝝ q̄ſi
mare ſonabit: ⁊ ſuꝑ equos aſcendent ſi-
cut vir parat⁹ ad preliũ cõtra te filia ba
bylon. Audiuit rex babylonis famã eo-
rũ: ⁊ diſſolute ſunt man⁹ eius. Anguſtia
apprehendit eũ: dolor quaſi parturien-
tem. Ecce quaſi leo aſcẽdet de ſuperbia
iordanis ad pulchritudinẽ robuſtã: q:
ſubito currere faciã eum ad illã. Et q̄s
erit electus quẽ prepõnã ei? Quis enim
ſimilis mei: ⁊ quis ſuſtinebit me. Et q̄s Job.41.a
eſt iſte paſtor q̄ reſiſtat vultui meo? Pro
pterea audite conſiliũ dñi quod mente
cõcepit aduerſum babylonẽ: ⁊ cogitati
ones ei⁹ quas cogitauit ſuꝑ terrã chal-
deorũ. Niſi detraxerint eos paruuli gre-
gum: niſi diſſipatũ fuerit cũ ipſis habi-
taculũ eorũ. A voce captiuitatis baby-
lonis commota eſt terra: ⁊ clamor inter
gentes auditus eſt.

LI

A
Hec dicit dñs Ecce ego ſuſcitabo
ſuꝑ babylonẽ ⁊ ſuꝑ habitatores
eius qui cor ſuũ leuauerũt cõtra
me quaſi ventũ peſtilentẽ: ⁊ mittã in ba
bylonẽ ventilatores ⁊ ventilabũt eam.
Et demolient terrã ei⁹: q̄m venerũt ſuꝑ
eam vndiq̄ in die afflictiõis eius. Non
tendat qui tendit arcũ ſuũ: ⁊ nõ aſcen-
det loricatus. Nolite parcere iuuenib⁹
ei⁹: interficite oẽm malitiã ei⁹. Et cadẽt
interfecti in terra chaldeoꝝ: ⁊ vulnera-
ti in regionib⁹ eius. Q̄m nõ fuit vidua-
tus iſrl ⁊ iuda a dño deo ſuo dño exerci
tuũ. Terra aũt eoꝝ repleta eſt delicto a
ſancto iſrl. Fugite de medio babylonis
vt ſaluet vnuſq̄ſq̄ aĩam ſuã. Nolite ta-
cere ſuꝑ iniquitatẽ ei⁹: q̄m temp⁹ vltio-
nis ei⁹ eſt a dño viciſſitudinẽ ipſe retri-
buet ei. Calix aureus babylon in manu
dñi inebriãs oẽm terrã. De vino ei⁹ bi-
berũt gentes ⁊ ideo cõmote ſunt. Su- Eſa.21.c
bito cecidit babylon ⁊ ꝯtrita eſt. Ulula- Apoc.14.b
te ſuꝑ eã: tollite reſinã ad dolorẽ eius ſi
forte ſanet. Curauim⁹ babylonẽ: ⁊ non
eſt ſanata. Derelinquam⁹ eam: ⁊ eamus
vnuſq̄ſq̄ in terrã ſuam. Q̄m ꝑuenit vſq̄
ad celos iudiciũ eius: ⁊ eleuatũ eſt vſq̄
ad nubes. Protulit dñs iuſticias nr̄as: B
venite ⁊ narremus in ſion opus domini
dei noſtri. Acuite ſagittas ⁊ iplete pha-
retras. Suſcitauit dñs ſpiritũ regũ me-
dorũ: ⁊ ꝯtra babylonẽ mens eius eſt vt
perdat eam. Quoniã vltio dñi eſt: vltio
templi ſui. Suꝑ muros babylonis leua
te ſignũ: augete cuſtodiã. Leuate cuſto-
des: ꝑparate inſidias: q: cogitauit dñs
⁊ fecit quecũq̄ locut⁹ eſt ꝯtra habitato-
res babylõis. Que habitas ſuꝑ aq̄s mł
tas locuplex in theſauris: venit finis tu⁹
pedalis ꝑciſiõis tue. Iurauit dñs exer- Amos.6.c
cituũ ꝑ aĩam ſuã: q̄m replebo te homi-
nib⁹ quaſi bruco: ⁊ ſuꝑ te celeuma cãta
bit. Qui fecit terrã in fortitudĩe ſua: et S.10.b
ꝑparauit orbẽ in ſapiã ſua: ⁊ prudentia

ſua extendit celos. Dante eo vocē mul-
tiplicant͛ aque ī celo. Qui leuat nubes
ab extremo terre: fulgura in pluuiam fe
cit: ꝛ produxit ventos de theſauris ſuis
Stultus fact⁹ eſt omis hō a ſciētia: con
fuſus eſt omis cōflator in ſculptili quia
mendax eſt cōflatio ei⁹: nec eſt ſpirit⁹ in
eis. Uana ſunt opa ꝛ riſu digna: in tpe
viſitationis ſue ꝑibūt. Nō ſicut hec ꝑs
iacob: qꝛ qui fecit oīa ipſe eſt: ꝛ iſrael ſce
ptrū hereditatꝫ eius dn̄s exercituuꝫ no-
C men eius. Collidis tu mihi vaſa belli: et
ego collidā in te gentes: ꝛ diſperdam in
te regna. Et collidā in te equū ꝛ equitez
eius: ꝛ collidā in te currum ꝛ aſcenſorez
eius: ꝛ collidā in te virū et mulierez. Et
collidā in te ſenē ꝛ puerū: ꝛ collidam in
te iuuenē ꝛ virginē. Et collidā in te pa-
ſtorem ꝛ gregē ei⁹: ꝛ collidā in te agrico
lam ꝛ iugules ei⁹. Et collidaꝫ ī te duces
ꝛ magiſtrat⁹: ꝛ reddā babyloni ꝛ cunctꝫ
habitatorib⁹ chaldee omne malū ſuū: qḋ
fecerunt in ſion in ocul͛ veſtris: ait dn̄s.
Ecce ego ad te mons peſtifer ait dn̄s: q̄
corrūpis vniuerſam terrā. Et extendam
manū meā ſuꝑ te: ꝛ euoluā te de petris:
ꝛ dabo te in montez cōbuſtionis. Et nō
tollent de te lapidē in angulū: ꝛ lapidez
in fundamēto: ſed ꝑditus ī eternū eris:
ait dn̄s. Leuate ſignū in terra: clangite
buccina in montib⁹. Sctificate ſuꝑ eaꝫ
gentes: annūciate ꝯtra illaꝫ regib⁹ ara-
rath mēni ꝛ aſcenez: numerate ꝯtra eaꝫ
tapſar. Adducite equū q̄ſi bruchū aculea
tū. Sctificate ꝯtra eā gentes: reges me-
die: duces ei⁹: et vniuerſos magiſtratus
ei⁹: cūctāq; terrā ꝑtātis ei⁹. Et cōmoue
bit͛ terra ꝛ ꝯturbabit͛: qꝛ euigilabit con
tra babylonē cogitatio dn̄i vt ponat ter
ram babylonis deſertā ꝛ inhabitabilez.
Ceſſauerūt fortes babylonis a ꝑlio: ha-
D bitauerūt in ꝑſidijs. Deuoratū ē robur
eoꝝ: ꝛ facti ſunt q̄ſi mlieres. Incēſa ſūt
tabernacula ei⁹: ꝯtriti ſunt vectes eius.
Currens obuiā currēti veniet: ꝛ nūcius
obui⁹ nūcianti vt annūciet regi babylo
nis qꝛ capta eſt ciuitas ei⁹ a ſūmo vſq;
ad ſummū: ꝛ vada ꝑoccupata ſunt ꝛ pa
ludes incēſe ſunt igni: ꝛ viri bellatores
ꝯturbati ſunt. Quia hec dicit dn̄s exer-
cituū de⁹ iſrael. Filia babylōis q̄ſi area:
temp⁹ triture ei⁹. Adhuc modicū et ve-
niet tp̄s meſſionis ei⁹. Comedit me: de-
uorauit me nabuchodonoſor rex baby-
lonis. Reddidit me q̄ſi vas iane. Abſor-
buit me q̄ſi draco: repleuit ventrē ſuum
teneritudine mea: et eiecit me. Iniq̄tas
aduerſum me: ꝛ caro mea ſuꝑ babylonē
dicit habitatio ſion: ꝛ ſanguis me⁹ ſuꝑ
habitatores chaldee dicit hierl̄m. Pro-
pterea hec dicit dn̄s. Ecce ego iudicabo
cauſaꝫ tuā ꝛ vlciſcar vltionē tuā. Et de-
ſertū faciā mare ei⁹: ꝛ ſiccabo venaꝫ ei⁹.
Et erit babylon in tumulos: habitatio
draconū: ſtupor ꝛ ſibil⁹ eo ꝙ nō ſit habi
tator. Simul vt leones rugiēt: excutiēt
comas veluti catuli leonū. In calore eo
rū ponā potus eorū: ꝛ inebriabo eos vt
ſopiant͛ ꝛ dormiāt ſomnū ſempiternuꝫ:
ꝛ nō ꝯſurgant: dicit dn̄s. Deducam eos
quaſi agnos ad victimā: ꝛ quaſi arietes
cū hedis. Quō capta eſt ſeſach: ꝛ compre
henſa eſt inclyta vniuerſe terre? Quō fa
cta eſt in ſtuporē babylon inter gentes?
Aſcendit ſuꝑ babylonē mare: multitu-
dine fluctuū eius opta eſt. Facte ſunt ci
uitates ei⁹ in ſtuporē: terra inhabitabi
lis: ꝛ deſerta: terra in qua null⁹ habitet:
nec tranſiet ꝑ eam fili⁹ homis. Et viſita
bo ſuꝑ bel in babylone: ꝛ eijciam quod
abſorbuerat de ore eius: ꝛ nō cōfluēt ad
eam vltra gentes. Siquidē ꝛ murus ba
bylonis corruet. Egredimini de medio
eius ppl̄s me⁹ vt ſaluet vnuſq̄ſq; aiaꝫ
ſuā ab ira furoris dn̄i. Et ne forte molle
ſcat cor veſtrū: ꝛ timeatis audituꝫ q̄ au-
dietur in terra. Et veniet in anno audi-
tio: ꝛ poſt hūc annū auditio ꝛ iniquitas
in terra: ꝛ dn̄ator ſuꝑ dn̄atorez. Propte-
rea ecce dies veniūt: ꝛ viſitabo ſuꝑ ſcul-
ptilia babylonis: ꝛ omis terra ei⁹ ꝯfun-
detur: ꝛ vniuerſi interfecti ei⁹ cadent in
medio ei⁹. Et laudabūt ſuꝑ babylonem
celi ꝛ terra ꝛ omia q̄ in eis ſunt: quia ab
aquilone venient ei ꝑdones: ait dn̄s. Et
quō fecit babylon vt caderēt occiſi in iſ
rael: ſic de babylone cadēt occiſi in vni
uerſa terra. Qui fugiſtis gladiū: venite:
nolite ſtare. Recordamini procul dn̄i: et
hieruſalē aſcendat ſuꝑ cor veſtrū. Con-
fuſi ſum⁹: q̄m audiuim⁹ opprobriū. O-
peruit ignominia facies nr̄as: qꝛ vene-
runt alieni ſuꝑ ſanctificationez domus
dn̄i. Propterea ecce dies veniūt: ait dn̄s:
ꝛ viſitabo ſuꝑ ſculptilia babylonis: ꝛ in
omni terra ei⁹ mugiet vulnerat⁹. Si aſcē
derit babylon in celū ꝛ firmauerit in ex
celſo robur ſuū: ad me venient vaſtato-
res ei⁹: ait dn̄s. Uox clamoris de baby-
lone ꝛ contritio magna de terra chalde-
orū: quoniā vaſtauit dn̄s babylonem et
ꝑdidit ex ea vocem magnā: ꝛ ſonabunt

fluctus eorũ quaſi aque multe. Dedit ſo
nitum vox eorũ: quia venit ſup eã id eſt
ſup babylonẽ predo. Et apphenſi ſunt
fortes ei⁹: ꝛ emarcuit arcus eorũ: qꝛ for
tis vltoꝛ dñs reddens retribuet. Et ine
briabo pꝛincipes ei⁹ ꝛ ſapiẽtes eius: du
ces eius ꝛ magiſtrat⁹ ei⁹ ꝛ fortes ei⁹. Et
doꝛmient ſomnũ ſempiternũ: ꝛ non ex
pergiſcent ait rex dñs exercituũ nomen
eius. Hec dicit dñs exercituũ. Mur⁹ ba
bylonis ille latiſſim⁹ ſuffoſſione ſuffodi
etur: ꝛ poꝛte ei⁹ excelſe igne cõburent: ꝛ
laboꝛes populoꝝ ad nihilũ ꝛ gentiũ: in
ignem erũt: diſpibunt. Uerbũ quod pce
pit hieremias ppheta saraie filio nerie
filij maaſie cũ pgeret cũ ſedechia rege i
babylonẽ in ãno quarto regni ei⁹. Sa
raias autẽ erat pꝛiceps pphetie. Et ſcri
pſit hieremias omẽ malũ qđ venturum
erat ſup babylonẽ in libꝛo vno: oĩa ver
ba hec q̃ ſcripta ſunt ꝯtra babylonẽ. Et
dixit hieremias ad saraiam. Cũ veneris
in babylonẽ ꝛ videris ꝛ legeris oĩa vba
hec: dices: Dñe tu locut⁹ es cõtra locum
iſtũ vt diſpderes eũ: ne ſit qui in eo ha
bitet ab hoĩe vſqꝫ ad pec⁹: ꝛ vt ſit ppe
tua ſolitudo. Cumqꝫ cõpleueris legere li
brũ iſtũ: ligabis ad eũ lapidem ꝛ pꝛoijci
es illũ in medium eufraten: ꝛ dices: Sic
ſubmerget babylõ: ꝛ nõ cõſurget a facie
afflictionis quam ego adduco ſup eã:
ꝛ diſſoluetur. Hucuſqꝫ verba hieremie.

c.24 pa.3 Filius viginti ꝛ vni⁹ anni LII
erat ſedechias cũ regnare cepiſ
ſet: ꝛ vndecim annis regnauit in
hieruſalẽ. Et nomẽ matris ei⁹ amithal:
filia hieremie de lobna. Et fecit malum
in oculis dñi iuxta oĩa q̃ fecerat ioa
chim: qm̃ furoꝛ dñi erat in hieruſalẽ et
in iuda vſqꝫ q̃ pꝛoijceret eos a facie ſua.
Et receſſit ſedechias a rege babylonis.
4.3 c.25 Factũ eſt autẽ in anno nono regni ei⁹
in menſe decimo: decima die mẽſis: ve
nit nabuchodonoſoꝛ rex babylonis ipſe
ꝛ omis exercit⁹ ei⁹ aduerſus hieruſalẽ:
ꝛ obſederũt eã: ꝛ edificauerũt ꝯtra eam
munitiões in circũitu: ꝛ fuit ciuitas ob
ſeſſa vſqꝫ ad vndecimũ annũ regni ſede
chie. Menſe aũt quarto nona die men
ſis obtinuit fames ciuitatẽ: ꝛ non erant
alimẽta pplo terre. Et dirupta eſt ciui
tas et omẽs viri bellatoꝛes ei⁹ fugerũt:
exierũtqꝫ de ciuitate nocte p viã poꝛte
que ẽ inter duos muros ꝛ ducit ad hoꝛ
tum regiſ: chaldeis obſidentib⁹ vrbẽ in
gyro ꝛ abierũt p viã que ducit in here
mũ. Perſecut⁹ eſt autẽ chaldeoꝝ exerci
tus regẽ: ꝛ appꝛehenderũt ſedechiam in
deſerto qđ eſt iuxta hiericho: ꝛ omis co
mitatus ei⁹ diffugit ab eo. Cũqꝫ compꝛe
hendiſſent regẽ: adduxerũt eũ ad regem
babylonis i reblata q̃ eſt i terra emath:
ꝛ locut⁹ eſt ad eũ iudicia. Et iugulauit
rex babylonis filios ſedechie in oculis
eius: ſed ꝛ omẽs pꝛincipes iuda occidit
in reblatha. Et oclos ſedechie eruit: et C
vinxit eũ compedib⁹. Et adduxit eũ rex
babylonis in babylonẽ ꝛ poſuit eum in
domo carceris vſqꝫ ad diẽ moꝛtis ſue.
In menſe aũt quinto: decima mẽſis: ipſe
eſt annus nonuſdecim⁹ nabuchodono
ſoꝛ regis babylonis: venit nabuzardan
pꝛinceps militie qui ſtabat coꝛã rege ba
bylonis in hieruſalẽ: ꝛ incẽdit domum
dñi ꝛ domũ regis ꝛ omẽs dom⁹ hieruſa
lem: ꝛ omnẽ domũ magnã igne cõbuſ
ſit: ꝛ totũ murũ hieruſalẽ p circũitũ de
ſtruxit cũctus exercit⁹ chaldeoꝛũ q̃ erat
cũ magiſtro militie. De paupib⁹ aũt po D
puli ꝛ de reliquo vulgo qđ remãſerat in
ciuitate ꝛ de pfugis qui tranſfugerant
ad regẽ babylonis: et ceteros de multi
tudine tranſtulit nabuzardan pꝛinceps
militie: de paupib⁹ vero terre reliqt na
buzardan pꝛinceps militie vinitoꝛes et
agricolas. Colũnas quoqꝫ ereas q̃ erant
in domo dñi ꝛ baſes ꝛ mare eneũ quod
erat in domo dñi confregerũt chaldei: ꝛ
tulerũt omẽ es eoꝛũ in babylonẽ. Et le
betes ꝛ creagras ꝛ pſalteria ꝛ phialas ꝛ
moꝛtariola ꝛ oĩa vaſa erea q̃ in mini
ſterio fuerũt: tulerũt: ꝛ hydrias ꝛ thymi
amateria ꝛ vrceos ꝛ pelues et candela
bꝛa ꝛ moꝛtaria ꝛ cyathos. Quotquot au E
rea aurea: ꝛ quotqt argentea argentea.
Tulit magiſter militie colũnas duas et
mare vnũ ꝛ vitulos duodecim ereos q̃
erant ſub baſib⁹: quas fecerat rex ſalo
mon in domo dñi. Nõ erat pondus eris
omniũ hoꝛũ vaſoꝛũ. De colũnis aũt: de
cem ꝛ octo cubiti altitudinis erãt in co
lumna vna: ꝛ funicul⁹ duodecim cubi
toꝛũ circũibat eã. Poꝛro groſſitudo ei⁹
q̃ttuoꝛ digitoꝛũ: ꝛ intrinſec⁹ caua erat:
ꝛ capitella ſup vtraqꝫ erea. Altitudo ca
pitelli vni⁹ quinqꝫ cubitoꝝ: ꝛ retiacula
ꝛ malogranata ſup coꝛonã in circũitu:
oĩa enea. Et fuerũt malogranata nona
gintaſex dependẽtia: ꝛ oĩa malograna
ta centũ retiacul circũdabant. Et tulit F
magiſter militie saraiam ſacerdotẽ pꝛi
mũ ꝛ ſophoniã ſacerdotẽ ſecũdũ: et tres

cuſtodes veſtibuli. Et de ciuitate tulit
eunuchũ vnũ q̄ erat ꝓpoſit⁹ ſuꝑ viros
bellatores: ⁊ ſeptẽ viros de his q̄ vide
bãt faciẽ regis q̄ inuẽti ſũt i ciuitate: ⁊
ſcribã principẽ militũ q̄ ꝓbabat tyro-
nes: ⁊ ſexagita viros d̄ ppl'o terre q̄ in
uenti ſũt in medio ciuitatis. Tulit aũt
eos nabuzardã mgr̄ militie ⁊ duxit eos
ad regẽ babylonis in reblata. Et ꝑcuſ
ſit eos rex babylonis: ⁊ interfecit eos i
reblata i terra emath. Et trãſlat⁹ ẽ iu-
B da d̄ terra ſua. Iſte ẽ ppl's quẽ trãſtulit
nabuchodonoſor. In ãno ſeptio: iude-
os tria milia ⁊ viginti tres. In ãno oc
tauodecimo nabuchodonoſor trãſtulit
de hierl'm aĩas octingẽtas trigintadu-
as. In aĩo viceſimotertio nabuchodo
nõſor: tranſtulit nabuzardan mgr̄ mili
tie aĩas iudeoꝝ ſeptingẽtas q̄dragita
q̄nqꝫ. Oẽs ḡ aĩe q̄ttuor milia ſexcente.
Et factũ eſt in triceſimoſeptimo anno
tranſmigratõis ioachim reg' iuda duo-
decimo menſe viceſimaq̄nta mẽſis: ele-
uauit euilmerodach rex babylonis: ipo
anno regni ſui caput ioachim regis iu-
de: ⁊ eduxit eum de domo carceris: ⁊ lo-
cut⁹ eſt cũ eo bona. Et poſuit thronum
ei⁹ ſuꝑ thronos regũ q̄ erant poſt ſe in
babylone ⁊ mutauit veſtimẽta carceris
ei⁹: ⁊ comedebat panẽ corã eo ſemꝑ cun
ctis dieb⁹ vite ſue. Et cibaria eius ciba
ria ꝑpetua dabant' ei a rege babylonis
ſtatuta ꝑ ſingulos dies: vſqꝫ ad diẽ mor
tis ſue cunctis diebus vite eius.

Incipiũt Threni id eſt lamẽtationes
hieremie q̄ cynoth hebraice inſcribũt'.

T factũ eſt poſtq̄ i captiuita-
e tẽ redact⁹ eſt iſrl': ⁊ hierl'm de-
ſerta eſt: ſedit hieremias ꝓphe
ta flens et plãxit lamẽtatione
hac in hieruſalẽ: ⁊ amaro animo ſuſpi-
rans ⁊ eiulans ⁊ dixit. Aleph. Cap. I

A **Quomodo ſedet**
ſola ciuitas plena ppl'o. Fa
cta eſt q̄ſi vidua dña gẽtiũ:
pĩpces ꝓuĩciaꝝ facta ẽ ſub
Hiere. 15. c. tributo. Beth. Plorãs plo
rauit in nocte: ⁊ lachryme ei⁹ in maxil
lis eius. Nõ eſt qui cõſoletur eã: ex omi-
bus charis ei⁹. Omẽs amici ei⁹ ſpreue-
rũt eam: et facti ſunt ei inimici. Gymel.
Migrauit iudas ꝓpter afflictionem et
multitudinẽ ſeruitut'. Habitauit inter
gentes nec inuenit reqͥẽ. Omẽs ꝑſecu
tores ei⁹ apprehenderũt eã inter anguſti-
as. Deleth. Uie ſion lugẽt: eo q̄ nõ ſint
qui veniãt ad ſolennitatẽ. Omẽs porte
ei⁹ deſtructe ſacerdotes eius gementes:
Uirgines ei⁹ ſqualide: ⁊ ipſa oppreſſa a-
maritudine. He. Facti ſunt hoſtes eius
in capite: inimici ei⁹ locupletati ſũt: q̄
dñs locut⁹ eſt ſuꝑ eã ꝓpter multitudi-
nẽ iniquitatũ ei⁹. Paruuli ei⁹ ducti ſũt
in captiuitatẽ: ante faciem tribulant'.
Uau. Et egreſſus eſt a filia ſion oĩs de-
cor ei⁹. Facti ſunt principes eius velut
arietes nõ inueniẽtes paſcua: ⁊ abierũt
abſqꝫ fortitudine añ faciẽ ſubſequẽtis.
Zai. Recordata eſt hierl'm dieꝝ afflictio
nis ſue: ⁊ ꝑuaricatiõis oim deſiderabili
um ſuoꝝ q̄ habuerat a dieb⁹ antiquis:
cũ caderet ppl's eius in manu hoſtili: et
nõ eſſet auxiliator. Uiderũt eam hoſtes:
⁊ deriſerũt ſabbata ei⁹. Heth. Peccatũ
peccauit hierl'm: ꝓpterea inſtabil' facta
eſt. Omẽs q̄ glorificabãt eã ſpreuerũt il-
lam q̄ viderũt ignominiã ei⁹. Ipſa aũt
gemens ⁊ conuerſa eſt retrorſum. Teth.
Sordes ei⁹ in pedib⁹ eius: nec recorda-
ta eſt finis ſui. Depoſita eſt vehemẽter:
nõ habens ꝯſolatorẽ. Uide dñe afflictio
nẽ meã: q̄m erectus eſt inimicus. Ioth.
Manũ ſuã miſit hoſtis ad oĩa deſidera-
bilia ei⁹: q̄ vidit gentes ingreſſas ſan-
ctuariũ ſuũ: de quib⁹ p̄ceperas ne intra-
rent in eccl'iam tuã. Caph. Omis ppl'us
ei⁹ gemens: ⁊ querẽs panẽ. Dederũt p̄ci
oſa queqꝫ ꝓ cibo: ad refocillandã aĩam
Uide dñe ⁊ conſidera: q̄m facta ſum vi-
lis. Lamech. O vos oẽs q̄ tranſitis per
viaꝫ attendite ⁊ videte ſi eſt dolor ſicut
dolor ſicut dolor me⁹. Q̄m vindemiauit
me vt locutus eſt dñs: in die furoris ſui.
Mem. De excelſo miſit ignẽ in oſſibus
meis: ⁊ erudiuit me. Expandit rete pedi
bus meis: cõuerti me retrorſum. Poſu-
it me deſolatã: tota die merore ꝯfectam.
Nun. Uigilauit iugũ iniquitatũ meaꝝ
in manu ei⁹: conuolute ſunt ⁊ impoſite
collo meo. Infirmata eſt virtus mea: de-
dit me dñs in manu de q̄ nõ ꝓptero ſur-
gere. Samech. Abſtulit oẽs magnificoſ
meos dñs de medio mei: vocauit aduer
ſum me temp⁹ vt ꝯtereret electos meoſ.
Torcular calcauit dñs virgini filie iu-
da. Ayn. Idcirco ego plorans ⁊ oculus
me⁹ deducẽs aq̄s: q̄ longe fact⁹ ẽ a me
ꝯſolator ꝯuertẽs aĩam meaꝫ. Facti ſunt
filij mei perditi: q̄m inualuit inimicus.
Phe. Expandit ſion man⁹ ſuas: non eſt

qui ɔſolet eā. Mādauit dñs aduerſum
iacob in circuitu ei⁹ hoſtes ei⁹. Facta
ē hierl'm q̄ſi polluta menſtruis int̄ eos
Sade. Juſtus ē dñs: q2 os ei⁹ ad iracū
diā ꝓuocaui. Audite obſecro vniuerſi
ꝑpli: ⁊ videte dolorē meū. Uirgies mee
⁊ iuuenes mei abierūt in captiuitatē.
Coph. Uocaui amicos meos: ⁊ ipi dece
perūt me. Sacerdotes mei: ⁊ ſenes mei
in vrbe cōſumpti ſunt: quia queſierunt
cibū ſibi vt refocillarēt aīas ſuas. Res
Uide dñe qm̄ tribulor: cōturbat⁹ ē ven
ter meus. Subuerſū ē cor meū in me-
metipſa qm̄ amaritudine plena ſū. Fo-
ris interficit gladi⁹: ⁊ domi mors ſimi-
lis eſt. Syn. Audierūt q2 igemiſco ego
⁊ nō ē q̄ cōſolet me. Oēs inimici mei
audierūt malū meū: letati ſunt qm̄ tu
feciſti. Adduxiſti diē cōſolatiōis: ⁊ fiēt
ſimiles mei. Thau. Jngrediat oē ma-
lū eoꝝ coraꝫ te: ⁊ deuindemia eos ſicut
vindemiaſti me ꝑpter iniq̄tates meas
Multi eni gemitus mei: ⁊ cor meū me-
rens. Aleph II

Uomodo obtexit caligine in fu
b rore ſuo domin⁹ filiā ſion: ꝓie-
cit de celo iu terrā inclytā iſra-
el: ⁊ non ē recordatus ſcabelli pedū ſu
orū in die furoris ſui. Beth. Precipita-
uit domin⁹ nec pepcit: oīa ſpecioſa ia-
cob: deſtruxit in furore ſuo munitiōes
virginis iuda: ⁊ deiecit in terrā pollu-
it regnū ⁊ principes eius. Gymel. Con
fregit in ira furoris ſui omē cornu iſra
el: auertit retrorſum dexterā ſuā a facie
inimici: et ſuccēdit in iacob quaſi ig-
nē flāme deuorantis in gyro. Deleth.
Tetendit arcū ſuū quaſi inimic⁹ firma
uit dexterā ſuā q̄ſi hoſtis: ⁊ occidit oē
qđ pulchꝝ erat viſu in tabernaculo fi-
lie ſion: effudit q̄ſi ignē indignationē
ſuā. He. Fact⁹ ē dñs velut inimic⁹ p̄ci-
pitauit iſrl'. Precipitauit oīa menia ei⁹
diſſipauit munitiōes ei⁹ ⁊ repleuit i fi
lia iuda humiliatū et humiliatā. Uau.
Et diſſipauit q̄ſi hortū tentoriū ſuū: de
molitus ē tabernaculū ſuū. Obliuioni
tradidit dñs in ſion feſtiuitatē ⁊ ſabba
tū: ⁊ in opprobriū ⁊ in indignationem
furoris ſui regē et ſacerdotē. Zay. Re-
pulit dñs altare ſuū: maledixit ſctifica-
tiōi ſue: tradidit i manu inimici muros
turriū ei⁹. Uocē dederūt i domo dñi: ſi
cut in die ſolēni. Heth. Cogitauit dñs
diſſipare muꝝ filie ſion: tetēdit funicu
lū ſuū ⁊ nō auertit manū ſuā a ꝑditiōe

Luxitq̄ antemurale: et mur⁹ parit diſ
ſipatus ē. Teth. Defixe ſūt in terra por
te eius: ꝑdidit ⁊ cōtriuit vectes ei⁹: re-
gē ei⁹ ⁊ principes eius in gentib⁹. Nō
ē lex: et ꝓphete ei⁹ nō inueneřt viſiōes
a dño. Joth. Sederūt in terra: cōticue-
rūt ſenes filie ſion: cōſperſerunt cinere
capita ſua: accincti ſūt ciliciis. Abiece D
rūt iu terra capita ſua ꝟgines hierl'm.
Caph. Defecerūt p̄ lachrimis ocli mei
cōturbata ſūt viſcera mea. Effuſū eſt i
terra iecur meū ſup cōtritionē filie po-
puli mei cū deficeret puulus ⁊ lactens
in plateis oppidi. Lamech. Matrib⁹ ſu
is dixerūt: vbi ē triticū et vinū: cū defi
cerēt q̄ſi vulnerati i plateis ciuitatis:
cū exhalarēt aīas ſuas in ſinu matꝝ ſu
arū. Mem. Cui cōparabo te: vel cui aſſi
milabo te filia hierl'm? Cui exeq̄bo te et
cōſolabor te virgo filia ſion? Magna E
eſt eni velut mare cōtritio tua: q̄s me-
debit tui? Nun. Prophete tui viderūt
tibi falſa ⁊ ſtulta nec aperiebāt iniq̄ta
tē tuā: vt te ad pniām ꝓuocarēt. Uide
rūt aūt tibi aſſūptiones falſas ⁊ eiectio
nes. Samech. Plauſerūt ſup te mani-
bus oēs trāſeūtes p viā: ſibilauerūt et
mouerunt capita ſua ſup filiā hierl'm:
heccine ē vrbs dicētes ꝑfecti decoris:
gaudiū vniuerſe terre. Phe. Aperuerunt
ſup te os ſuū oēs iimici tui: ſibilauerūt
et fremuerūt dētib⁹ ſuis: et dixerūt: de-
uorabim⁹. En iſta ē dies quā expecta- F
bam⁹: inuenim⁹: vidim⁹. Ayn. ‖ Fecit Leui.26.c
dñs q̄ cogitauit: cōpleuit ſermonē ſuū Deut.28.b.
quē p̄ceperat a dieb⁹ antiq̄s. Deſtruxit ⁊
nō pepcit: ⁊ letificauit ſup te inimicū
⁊ exaltauit cornu hoſtiū tuorū. Sade.
Clamauit cor eoꝝ ad dñm: ſup muros
filie ſion. Deduc q̄ſi torrētē lachrimas
p diē ⁊ noctē: nō des requiē tibi: neq̄
taceat pupilla ocli tui. Coph. Conſurge
lauda i nocte in p̄ricipio vigiliaꝝ: effū
de ſicut aquā cor tuū añ ɔſpectū dñi.
Leua ad eū manus tuas p aīa puuloꝝ
tuoꝝ: q̄ fame peꝛūt i capite oīm cōpito- G
rū. Res. Uide dñe ⁊ cōſidera: quē vide
miaueris ita. Ergo nō comedēt mulie
res fructū ſuū: paruulos ad menſuram
palme. Si occidit in ſanctuario dñi: ſa
cerdos et ꝓpheta? Syn. Jacuerūt i tra
foris puer ⁊ ſenex: ꝟgines mee ⁊ iuue-
nes mei ceciderūt i gladio. Jnterfeciſti in
die furoris tui: ꝑcuſſiſti: nec miſerť es.
Thau. Uocaſti q̄ſi ad diē ſolēnē: q̄ ter-
rerēt me d̄ circuitu: ⁊ nō fuit i die furoris dñi

qui effugeret ⁊ relinqueret. Quos edu-
caui ⁊ enutriui: inimicus meꝰ conſum-
pſit eos   Aleph.   III

A Go vir videns paupertatē meā:
e in virga indignationis eius.
Aleph. Meminauit ⁊ adduxit ī
tenebras ⁊ nō in lucē. Aleph. Tm̄ ī me
vertit: ⁊ cōuertit manū ſuam tota die.
Beth. Vetuſtam fecit pellē meā ⁊ car-
nē meā: cōtriuit oſſa mea. Beth. Edifi-
cauit in gyro meo: et circūdedit me fel-
le et labore. Beth. In tenebroſis collo-
cauit me quaſi mortuos ſempiternos.
Gymel. Circūedificauit aduerſum me
vt nō egrediar aggrauauit cōpedē me
B um. Gymel. Sed et cum clamauero et
cum rogauero: excluſit orōnem meam.
Gymel. Cōcluſit vias meas lapidibus
quadris: ſemitas meas ſubuertit. De-
leth. Urſus inſidians factus eſt mihi:
leo in abſcōdito. Deleth. Semitas me-
as ſubuertit ⁊ ꝯfregit me: poſuit me de
ſolatā. Deleth Tetendit arcū ſuū: ⁊ po
ſuit me quaſi ſignū ad ſagittā. He. Mi
ſit in renibus meis filias pharetre ſue.
He. Factus ſum in deriſum omi pplo
meo: cāticū eoꝝ tota die. He. Repleuit
me amaritudinibꝰ inebriauit me abſin
thio. Uau. Confregit ad numeꝝ dētes
C meos cibauit me cinere. Uau. Et repul
ſa eſt aīa mea: oblitꝰ ſum bonoꝝ. Uau.
Et dixi: periīt finis meus ⁊ ſpes mea a
dño. Zay. Recordare paupertatis ⁊ tranſ
greſſionis mee: abſinthij ⁊ fellis. Zay.
Memoria memor ero: et tabeſcet ī me
aīa mea. Zay. Hec recolens in corde
meo in deo ſperabo. Heth. Miſericor-
die dñi quia nō ſumus cōſumpti: quia
nō defecerūt miſerationes eius. Heth.
Noui diluculo multa ē fides tua. Heth
Pars mea dñs: dixit aīa mea: ꝓpterea
expectabo eū. Teth. Bonus eſt dñs ſpe
rantibꝰ in eū: aīe querēti illum. Teth.
Bonū eſt ꝑſtolari cū ſilentio ſalutare
dñi. Teth. Bonū eſt viro cū portuerit
D iugū ab adoleſcentia ſua. Joth. Sede-
bit ſolitarius ⁊ tacebit: qꝛ leuauit ſe ſu
per ſe. Joth: Ponet in puluere os ſuū:
ſi forte ſit ſpes. Joth. Dabit ꝑcutiēti ſe
maxillā: ſaturabitur opprobrijs. Caph-
Quia nō repellet in ſempiternū domi-
nus. Caph. Quia ſe abiecit ⁊ miſerebit
ſm multitudinē miſericordiaꝝ ſuarū.
Caph Nō eni hūiliauit ex corde ſuo: et
abiecit filios hoim. Lamech. Ut cōtere
ret ſub pedibꝰ ſuis omēs vinctos terre
Lamech vt declinaret iudiciū viri: ī cō
ſpectu vultus altiſſimi. Lamech. Ut ꝑ
uerteret hoīem in iudicio ſuo: dñs ig-
norauit. Mem. Quis eſt iſte q̄ dixit vt
fieret: dño nō iubente? Mem. Ex ore al
tiſſimi nō egredient: nec mala nec bo-
na? Mem. Quid murmurauit homo vi
uens: vir pro pctīs ſuis? Nun. Scrute-
mur vias noſtras: ⁊ queramꝰ ⁊ reuerta
mur ad dñm Nun. Leuemus corda no
ſtra cū manibꝰ: ad dñm in celos. Nun.
Nos inique egimꝰ ⁊ ad iracundiaꝫ ꝓ-
uocauimꝰ: idcirco tu inexorabilis es.
Samech. Operuiſti in furore ⁊ pcuſſi-
ſti: occidiſti nec pepciſti. Samech. Op-
poſuiſti nubē tibi: ne tranſeat oratio.
Samech. Eradicationē ⁊ abiectionēꝫ
poſuiſti me: in medio ppłoꝝ. Phe. Ape
ruerūt ſup nos os ſuū omēs inimici.
Phe. Formido et laqueus facta eſt no
bis vaticinatio ⁊ cōtritio. Phe. Diui-
ſiones aquaꝝ deduxit oculus meꝰ: ī cō
tritione filie ppłi mei. Ayn. Oculꝰ meꝰ
afflictus eſt nec tacuit: eo ꝙ nō eēt re-
quies. Ayn. Donec reſpiceret ⁊ videret
deus de celis. Ayn. Oculꝰ meꝰ deꝑda-
tus ē aīam meā in cūctis filiabꝰ vrbis
mee. Sade. Uenatione ceperūt me q̄ſi
auē inimici mei gratis. Sade. Lapſa ē
in lacū vita mea ⁊ poſuerūt lapidē ſup
me. Sade. Inundauerūt aque ſup ca-
put meū: dixi: perij. Coph. Inuocaui no
mē tuū dñe: de lacu nouiſſimo. Coph.
Uocē meā audiſti: ne auertas aurē tuā
a ſingultu meo ⁊ clamoribꝰ. Coph. Ap
propinquaſti in die qn̄ vocaui te: dixi-
ſti: ne timeas. Res. Judicaſti dñe cām
anie mee: redemptor vite mee. Res. Ui-
diſti dñe iniq̄tatē illoꝝ aduerſū me: iu-
dica iudiciū meū. Res. Uidiſti oēm fu-
rorē: vniuerſas cogitatiōes eoꝝ aduer
ſum me. Syn. Audiſti opprobriū eorū
dñe: oēs cogitatiōes aduerſū me. Syn
Labia inſurgentiū mihi ⁊ meditatio-
nes eoꝝ: aduerſum me tota die. Syn.
Seſſionē eoꝝ et reſurrectionē eoꝝ vi-
de: ego ſum pſalmus eoꝝ. Thau. Red-
de eis vicē dñe: iuxta opa manuū ſua-
rū. Thau. Dabis eis ſcutū cordis: labo
rē tuū. Thau. Perſequeris in furore: ⁊
cōteres eos ſub celis dñe.   Aleph.

Uomō obſcuratū ē au   IIII
q rū: mutatꝰ eſt color optimꝰ: diſ
perſi ſunt lapides ſanctuarij in
capite oīm plateaꝝ. Beth. Filij ſion in
clyti ⁊ amicti auro primo: quō reputa-

ti ſunt in vaſa teſtea: opus manuū figu
li. Symel. Sed ⁊ lamie nudauerūt mā-
mā lactauerunt catulos ſuos. Filia po
puli mei crudelis: quaſi ſtrutio in de-
ſerto. Deleth. Adheſit lingua lactētis
ad palatū eius in ſiti: paruuli petierūt
panē: ⁊ non erat qui frangeret eis. He.
Qui veſcebant̄ voluptuoſe interierunt
in vijs: qui nutriebant̄ in croceis am-
plexati ſunt ſtercora. Vau. Et maior ef
fecta eſt iniquitas filie populi mei pec
cato ſodomoꝝ: que ſubuerſa eſt in mo-
mēto ⁊ nō ceperūt in ea manus. Zay.
Candidiores nazarei eius niue: nitidio
res lacte: rubicūdiores ebore antiquo
ſapphyro pulchriores. Het. Denigrata
eſt ſuꝑ carbones facies eoꝝ: ⁊ nō ſūt co
gniti in plateis. Adheſit cutis eoꝝ oſſi
bus: aruit ⁊ facta eſt quaſi lignū. Teth
‖Melius fuit occiſis gladio ꝙ̄ interfe
ctis fame: quoniā iſti extabuerūt ꝯſum
pti a ſterilitate terre. Joth. ‖Man⁹ mu
lierū miſericordiū coxerūt filios ſuos:
facti ſunt cibus eaꝝ in contritiōe filie
populi mei. Caph. Compleuit dn̄s furo
rē ſuum: effudit irā indignatiōis ſue.
Et ſuccendit ignē in ſion: ⁊ deuorauit
fundamēta eius. Lamech. Nō credide-
runt reges terre ⁊ vniuerſi habitatores
orbis quoniā ingrederet̄ hoſtis et ini-
micus ꝑ portas hieruſalē. Mem. Pro-
pter peccata ꝓphetaꝝ eius ⁊ iniquita-
tes ſacerdotū eius: qui effuderūt in me
dio eius ſanguinē iuſtoꝝ. Nun. Erra-
uerunt ceci in plateis: polluti ſūt ſan-
guine. Cūqꝫ nō poſſent: tenuerūt laci-
nias ſuas. Samech. Recedite polluti
clamauerunt eis: recedite: abite: nolite
tangere. Jurgati quippe ſunt: ⁊ cōmoti
dixerunt inter gētes nō addet vltra vt
habitet in eis. Phe. Facies dn̄i diuiſit
eos: nō addet vt reſpiciat eos. Facies
ſacerdotū non erubuerūt: neqꝫ ſenū mi
ſerti ſunt. Ayn. Cū adhuc ſubſiſterem⁹
defecerūt oculi noſtri ad auxiliū noſtꝝ
vanū: cū reſpiceremus attenti ad gen-
tē que ſaluare nos non poterat. Sade.
Lubricauerunt veſtigia noſtra in itine
re plateaꝝ noſtraꝝ: appropinquauit fi
nis noſter: completi ſunt dies noſtri: qꝛ
venit finis noſter. Coph. Velociores fu
erūt ꝑſecutores nr̄i aq̄lis celi: ſuꝑ mō-
tes ꝑſecuti ſūt nos: in deſerto inſidiati
ſunt nobis. Res: Sp̄s oris noſtri chri
ſtus dn̄s captus ē in pctis nr̄is: cui di-
xim⁹ in vmbra tua viuem⁹ in gentib⁹.
Syn. Gaude ⁊ letare filia edom ꝙ̄ habi
tas in terra hus. Ad te quoqꝫ ꝑueniet
calix inebriaberiſ atqꝫ nudaberiſ. Thau
Cōpleta ē iniquitas tua filia ſion: non
addet vltra vt tranſmigret te. Viſita-
uit iniquitatē tuā filia edom: diſcoope
riet peccata tua. Orō hieremie. V
Ecordare dn̄e q̄d acciderit no- A
r bis: intuere ⁊ reſpice opprobriū
nr̄m. Hereditas nr̄a verſa ē ad
alienos: domus nr̄e ad extraneos. Pu
pilli facti ſum⁹ abſqꝫ pr̄e: mr̄es nr̄e q̄ſi
vidue. Aquā nr̄am pecunia bibim⁹: li
gna noſtra ꝓcio cōparauim⁹. Ceruicib⁹
nr̄is minabamur: laſſis nō dabat̄ req-
es. Egypto dedim⁹ manū ⁊ aſſyrijs: vt B
ſaturaremur pane. Pr̄es nr̄i peccauerūt
et nō ſunt: ⁊ nos iniq̄tates eoꝝ portaui
mus. Serui dn̄ati ſunt nr̄i: nō fuit q̄ re
dimeret de manu eoꝝ. In aīab⁹ nr̄is
afferebam⁹ panē nobis: a facie gladij
in deſerto. Pellis nr̄a q̄ſi cliban⁹ exu-
ſta ē: a facie tēpeſtatū famis. Mulieres
in ſion hūiliauerūt: ⁊ ꝟgines in ciuita
tib⁹ iuda. Principes manu ſuſpēſi ſūt C
facies ſenū nō erubuerūt. Adoleſcenti
bus impudice abuſi ſūt: et pueri in lig
no corruerūt. Senes defecerūt de portiſ
iuuenes de choro pſallentium. Defecit
gaudiū cordis nr̄i: verſus ē in luctum
chorus nr̄. Cecidit corona capitiſ noſtri
ve nobis qꝛ peccauim⁹. Propterea me
ſtū factū ē i dolore cor nr̄m: iō cōtene-
brati ſunt oculi noſtri. Propter montē D
ſion qꝛ deſperijt: vulpes ambulauerūt
in eo. Tu aūt dn̄e in eternū ꝑmanebis
ſoliū tuū in generationē ⁊ generatio-
nē. Quare in ꝑpetuū obliuiſceris nr̄i.
derelinq̄s nos i longitudinē dieꝝ? Cō-
uerte nos dn̄e ad te ⁊ ꝯuertemur: inno
ua dies nr̄os ſicut a principio. Sed ꝓij
ciens repuliſti nos: iratus es ꝯtra nos
vehementer.

Incipit ꝓfatio in libꝝ Baruch ꝓphe.

Iber iſte qui baruch nomine
l prenotat̄: in hebreo canone
nō habet̄: ſed tn̄ in vulgata
editione: ſimiliter et epiſtola
hieremie. Propter noticiā autem legē
tiū hic ſcripta ſunt: qꝛ multa de chriſto
nouiſſimiſqꝫ tempib⁹ indicant.

Incipit Baruch ꝓpheta. Capl̄m. I

Et hec verba li-
a bri q̄ ſcripſit baruch filius
nerie filij maaſie filij ſede-
chie filie ſedeij filij helchie
i babylonia i āno q̄nto ⁊ i ſeptima die
mēſis:i tpe quo ceperūt chaldei hierl̄m
⁊ ſuccēderunt eā igni. Et legit baruch
v̄ba libri hui⁹ ad aures iechonie filij
ioachim regꝫ iuda:⁊ ad aures vniuerſi
ppl̄i veniētis ad libꝝ: ⁊ ad aures potē
tiū filioꝝ regū: et ad aures pſbyteroꝝ:
⁊ ad aures ppl̄i a mimo vſq; ad maxi-
mū eoꝝ: oīm habitātiū i babylonia ad
flumē ſodi. Qui audiētes plorabāt ⁊ ie
iunabāt:⁊ orabāt i ꝯſpectu dn̄i. Et col
legerūt pecuniā ſm q̄ potuit vniuſcui⁹
b q̄ man⁹. Et miſerūt in hierl̄m ad ioa
chim filiū helchie filij ſalon ſacerdotē
⁊ ad reliq̄s ſacerdotes ⁊ ad oēm ppl̄m
q̄ inuēti ſūt cū eo in hierl̄m cū accipe-
rēt vaſa tēpli dn̄i q̄ ablata fuerāt d tē
plo reuocare in terrā iuda : decima die
mēſis ſiban:vaſa argētea q̄ fecit ſedechi
as fili⁹ ioſie rex iuda poſtea q̄ cepiſſet
nabuchodonoſor rex babylōis iechoni
am ⁊ pricipes ⁊ cūctos potētes ⁊ ppl̄m
terre ab hierl̄m:⁊ duxit eos vinctos in
babylonē. Et dixerūt: Ecce miſimus
ad vos pecunias de quib⁹ emite holo-
cauſtomata ⁊ th⁹ ⁊:facite manna : ⁊ of
ferte ꝓ pctō ad arā dn̄i dei nr̄i. Et ora
te ꝓ vita nabuchodonoſor regꝫ baby-
lonis: et ꝓ vita balthaſar filij eius vt
c ſint dies eoꝝ ſicut dies celi ſup terrā:
⁊ vt det dn̄s v̄tutē nobis:⁊ illuiet ocu
los nr̄os: vt viuam⁹ ſub vmbra nabu
chodonoſor regꝫ babylonis ⁊ ſub vm-
bra balthaſar filij ei⁹: ⁊ ſeruiamus eis
multis dieb⁹:⁊ inueniam⁹ grām in cō
ſpectu eoꝝ. Et pro nobiſipis orate ad
dn̄m deū nr̄m: q2 peccauimus dn̄o deo
nr̄o:⁊ nō ē auerſus furor eius a nobis
vſq; in hūc diē. Et legite libꝝ iſtū quē
miſim⁹ ad vos recitari: in tēplo dn̄i in
die ſolēni et i die opportuno. Et dicetꝫ
Da.9 ‖Dn̄o deo nr̄o iuſticia: nobis aūt cōfu
ſio faciei nr̄e ſicut ē dies hec oī iuda et
habitātib⁹ i hierl̄m regib⁹ nr̄is ⁊ prici
pib⁹ nr̄is ⁊ ſacerdotib⁹ nr̄is ⁊ ꝓphetꝫ
nr̄is ⁊ prīb⁹ nr̄is. Peccauim⁹ aū dn̄m
deū nr̄m:⁊ nō credidim⁹ diffidētes in
eū:⁊ nō fuim⁹ ſubiectibiles illi: et non
d audim⁹ vocē dn̄i dei nr̄i vt ambulare-
m⁹ i mādatꝫ ei⁹ q̄ dedit nobis. A die
q̄ eduxit prēs nr̄os d terra egypti vſq;
ad diē hāc eram⁹ incredibiles ad dn̄m
deū nr̄m:⁊ diſſipati receſſim⁹ ne audi-
rem⁹ vocē ipi⁹. Et adheſerūt nobis ml̄
ta mala ⁊ maledictiōes q̄ ꝯſtituit dn̄s
moyſi ſuo ſuo: q̄ eduxit prēs nr̄os de
terra egypti dare nobis terrā fluentē
lac ⁊ mel: ſicut hodierna die. Et nō au
diuim⁹ vocē dn̄i dei nr̄i ſm oīa v̄ba ꝓ
phetaꝝ q̄s miſit ad nos et ad iudices
nr̄os:⁊ abiuim⁹ vnuſquiſq; i ſenſū cor
dis noſtri maligni: opari dījs alienis
facientes mala aū oclos dn̄i dei nr̄i.
Ropter qd̄ ſtatuit dn̄s de⁹ II a
p nr̄ v̄bū ſuū qd̄ locut⁹ ē ad nos
et ad iudices nr̄os q̄ iudicauerūt
in hierl̄m: et ad reges nr̄os et ad prici-
pes nr̄os et ad oēm iſrl̄ et iuda: vt ad-
duceret dn̄s ſup nos mala magna que
nō ſūt facta ſub celo queadmodū facta
ſūt i hierl̄ꝫ ſm q̄ ſcripta ſūt i lege moy
ſi vt māducaret hō carnes filij ſui ⁊ car
nes filie ſue. Et dedit eos ſub manu re
gū oīm q̄ ſūt i circūitu nr̄o i imꝓperiū
et i deſolationē. et i oīb⁹ ppl̄is i q̄bus
nos diſpſit dn̄s. Et facti ſum⁹ ſubt⁹ et b
nō ſupra: q2 peccauimus dn̄o deo nr̄o
nō obaudiēdo voci ipi⁹. ‖Dn̄o deo no c
ſtro iuſticia: nobis aūt et prīb⁹ nr̄is cō
fuſio faciei: ſicut ē dies hec. Quia locu
t⁹ ē dn̄s ſup nos oīa mala hec q̄ vene-
rūt ſup nos :⁊ nō ſum⁹ depcati faciem
dn̄i dei nr̄i: vt reuertemur vnuſquiſq;
noſtrū a vījs nr̄is peſſimis. Et vigila-
uit dn̄s i malis. ⁊ adduxit ea ſup nos:
q2 iuſtus eſt dn̄s in oībus opibus ſuis
q̄ mādauit nobis: ⁊ nō audiuim⁹ vocē
ipius vt irem⁹ i pceptꝫ dn̄i q̄ dedit aū
faciē nr̄am. ‖Et nūc dn̄e de⁹ iſrl̄ q̄ edu d Da.9.
xiſti ppl̄m tuū de terra egypti in manu
valida ⁊ in ſignis ⁊ in ꝓdigijs et i vir-
tute tua magna ⁊ i brachio excelſo: ⁊ fe
ciſti tibi nomē ſicut ē dies iſte: peccaui
m⁹: impie egim⁹: iniq̄ geſſim⁹ dn̄e deus
nr̄ in oībus iuſticijs tuis. Auertat ira
tua a nobis: q2 derelicti ſum⁹ pauci in
ter gētes vbi diſpſiſti nos. Exaudi dn̄e
pces nr̄as ⁊ orōnes nr̄as:⁊ educ nos ꝓ
pter te:⁊ da nobis iuenire grām aū fa-
ciē eoꝝ q̄ nos abduxerūt: vt ſciat omis
terra: q2 tu es dn̄s de⁹ nr̄:⁊ q2 nomē tu
um iuocatū ē ſup iſrl̄ ⁊ ſup gen⁹ ipi⁹.
‖Reſpice dn̄e de domo ſctā tua in nos Iſa.
et inclina aurē tuā ⁊ exaudi nos. Api 63
oculos tuos ⁊ vide: q2 nō mortui q̄ ſūt
in inferno quoꝝ ſpūs accept⁹ ē a viſce
rib⁹ ſuis: dabūt honorē ⁊ iuſtificatio-

nẽ dño:ſʒ aĩa q̃ triſtis ē ſup magnitu-
dinē mali:⁊ incedit curua ⁊ infirma:et
oculi deficiētes:⁊ aĩa eſuriens dat tibi
glĩam ⁊ iuſticiã dño: q2 nõ ƀm iuſticias
patrũ nr̃oꝝ nos fundim⁹ ꝑces ⁊ petim⁹
miſcdiam añ ꝯſpectũ tuuꝫ dñe deus nr̃:
ſed q2 miſiſti irã tuã ⁊ furorē tuũ ſuper
nos:ſicut locut⁹ es in manu pueroꝝ tu-
oꝝ ꝓphaꝝ dicēs. Sic dicit dñs: Incli-
nate humeꝝ veſtrũ ⁊ ceruicem vr̃am:et
opa facite regi babylonis:⁊ ſedebitis in
terra quã dedi pr̃ib⁹ vr̃is. Q2 ſi nõ fece-
ritis nec audieritꝭ vocē dñi dei vr̃i ope-
rari regi babylonie: defectionē vr̃am fa
ciã de ciuitatib⁹ iuda ⁊ a foris hierl̃m:⁊
auferã a vobis vocē iocũditatꝭ ⁊ vocem
gaudiȷ̃ ⁊ vocē ſponſi ⁊ vocē ſpõſe:⁊ erit
omis terra ſine veſtigio ab inhabitanti
bus eã. Et nõ audierũt vocē tuã vt ope
rarenꝰ regi babylonis:⁊ ſtatuiſti verba
tua q̃ locut⁹ es in manib⁹ pueroꝝ tuoꝝ
ꝓphaꝝ vt tranſferenꝰ oſſa regũ nr̃oꝝ:
⁊ oſſa patrum nr̃oꝝ de loco ſuo. Et ecce
ſunt ꝓiecta in calore ſolꝭ ⁊ in gelu noctꝭ
⁊ mortui ſunt in dolorib⁹ peſſimis:in fa
me ⁊ in gladio ⁊ in emiſſiõe. Et poſuiſti
templũ in q̃ inuocatũ eſt nomē tuuꝫ in
ipo ſicut hec dies ꝓpter iniq̃tatē dom⁹
iſrl̃ ⁊ dom⁹ iuda. Et feciſti in nobis dñe
de⁹ nr̃ ƀm oēm bonitatē tuã ⁊ ƀm oēm
miſerationē tuã illã magnã ſicut locu-
tus es in manũ pueri tui moyſi: in die q̃
ꝑcepiſti ei ſcribere legē tuã corã filiȷ̃s iſ
rael dicēs:Si nõ audieritꝭ vocem meã:
multitudo hec magna ꝯuertetꝰ in mini-
mã gētē:qm̃ eos diſpergã:q2 ſcio ꝙ me
nõ audiet ppl̃s. Popul⁹ eſt eni dura cer
uice. Et ꝯuertetꝰ ad cor ſuũ in terra ca-
ptiuitatꝭ ſue:⁊ ſcient q2 ego ſuꝫ dñs de⁹
eoꝝ. Et dabo eis cor ⁊ intelligēt et au-
res ⁊ audiēt. Et laudabunt me in terra
captiuitatꝭ ſue ⁊ memores erunt nomis
mei. Et auertēt ſe a dorſo ſuo duro:et a
malignitatib⁹ ſuis:q2 remiſcenꝰ viam
patrũ ſuoꝝ q̃ peccauerũt in me. Et reuo
cabo illos in terrã quã iuraui pr̃ib⁹ eo-
rũ abraam yſaac ⁊ iacob:⁊ dñabunꝰ ei⁹
Et multiplicabo eos:⁊ nõ minorabũꝰ.
Et ſtatuã illis teſtamētũ alteꝝ ſempiter
nũ vt ſim illis in deũ:⁊ ipi erũt mihi in
ppl̃m. Et nõ mouebo ampli⁹ ppl̃m meũ
filios iſrl̃ a terra quã dedi eis. III
Et nũc dñe omĩpotēs de⁹ iſrl̃ aĩa
E in anguſtiȷ̃s ⁊ ſpũs anxi⁹ clamat
ad te. Audi dñe ⁊ miſerere q2 de⁹
es miſericors:⁊ miſerere nr̃i q2 peccaui-
mus añ te. Quia tu ſedes ĩ ſempiternũ:
⁊ nos pibim⁹ in euũ? Dñe oĩpotens de
us iſrl̃ audi nũc orõem mortuoꝝ iſrael
⁊ filioꝝ ipſoꝝ qui peccauerũt ante te:⁊
⁊ nõ audierũt vocē dñi dei ſui:⁊ agglu-
tinata ſunt nobis mala. Noli meminiſ
ſe iniquitatꝭ patrũ noſtroꝝ: ſed memen
to man⁹ tue et nõis tui in tpe iſto:quia
tu es dñs de⁹ noſter:⁊ laudabim⁹ te do-
mine:q2 ꝓpter hoc dediſti timorē tuum
in cordib⁹ nr̃is:⁊ vt inuocem⁹ nomē tu
um et laudem⁹ te in captiuitate nr̃a:q2
ꝯuertimur ab iniq̃tate patrũ nr̃oꝝ qui
peccauerũt ante te. Et ecce nos in capti
uitate noſtra ſum⁹ hodie quo nos diſp-
ſiſti in improperiũ ⁊ ĩ maledictũ ⁊ ĩ pec-
catũ ƀm oēs iniq̃tates patrũ nr̃oꝝ qui
diſceſſerũt a te dñe deus nr̃. Audi iſrael B
mãdata vite:aurib⁹ ꝑcipe vt ſcias pru-
dentiã. Quid eſt iſrl̃ ꝙ in terra inimico
rũ es? Inueteraſti in terra aliena:coinq̃
nat⁹ es cũ mortuis. Deputat⁹ es cũ de-
ſcendētib⁹ in īfernũ:dereliq̃ſti fontē ſa-
piētie. Nã ſi in via dei ambulaſſes:habi
taſſes vtiq3 in pace ſup terrã. Diſce vbi
ſit prudētia:vbi ſit virt⁹:vbi ſit intelle-
ctus:vt ſcias ſil̃ vbi ſit longiturnitas vi
te ⁊ vict⁹:vbi ſit lumē oculorum ⁊ pax.
Quis inuenit locũ ei⁹? Et q̃s intrauit ĩ
theſauros eius? Ubi ſunt pricipes gen-
tiũ:⁊ q̃ dñanꝰ ſup beſtias q̃ ſũt ſup ter-
rã? Qui in auib⁹ celi ludũt:qui argētuꝫ
theſaurizãt ⁊ aurũ in q̃ ꝯfidũt hoĩes:et
nõ eſt finis acquiſitiõis eoꝝ. Qui argen
tũ fabricãt ⁊ ſolliciti ſũt: nec ē inuentio
opeꝝ illoꝝ. Extermiati ſũt ⁊ ad inferos
deſcēderũt:⁊ aliȷ̃ loco eoꝝ exurrexerũt. C
Iuuenes viderũt lumē ⁊ habitauerunt
ſup terrã. Uiã aũt diſcipline ignoraue-
rũt:neq3 intellexerũt ſemitas ei⁹:neq3 fi
liȷ̃ eoꝝ ſuſceperũt eã. A facie ipoꝝ lõge
facta eſt. Nõ eſt audita ĩ terra chanaan
neq3 viſa ē in theman. Filiȷ̃ q̃3 agar qui
exq̃ſierũt prudētiã q̃ de terra ē:negocia
tores terre ⁊ theman:⁊ fabulatores ⁊ ex-
quiſitores prudētie ⁊ intelligētie:viam
aũt ſapie neſcierũt neq3 cõmēorati ſunt
ſemitas ei⁹. O iſrl̃ q̃3 magna eſt domus
dei:⁊ ingens loc⁹ poſſeſſionis eius. Ma
gn⁹ ē nõ habet finē:excelſus ⁊ imenſus.
Ibi fuerũt gigantes noĩati:illi q̃ ab ini-
tio fuerũt ſtatura magna ſciētes bellũ.
Nõ hos elegit dñs: neq3 viaꝫ diſcipline
inuenerũt:ꝓpterea perierũt. Et qm̃ nõ
habuerũt ſapientiã interierũt ꝓpter ſu
am inſipientiã. Quis aſcendit in celũ ⁊

accepit eam: ⁊ eduxit eam de nubibus?
D Quis tranſfretauit mare ⁊ inuenit illã:
⁊ attulit illã ſuꝑ aurũ electũ? Nõ eſt qui
poſſit ſcire vias ei⁹: neq; qui exquirat ſe
mitas eius. Sed qui ſcit vniuerſa nouit
eam: ⁊ aduenit eã prudẽtia ſua. Qui p̃
parauit terrã in eterno tpe: ⁊ repleuit eã
bipedib⁹ et quadrupedib⁹. Qui emittit
lumen ⁊ vadit: ⁊ vocauit illud: ⁊ obedit
illi in tremore. Stelle autẽ dederunt lu
men in cuſtodijs ſuis: ⁊ letate ſunt. Uo
cate ſunt: ⁊ dixerũt. Adſum⁹. Et luxerũt
ei cũ iocũditate: qui fecit illas. Hic ẽ de
us noſter: ⁊ nõ eſtimabit' ali⁹ aduerſus
eum. Hic adinuenit oẽm viã diſcipline
⁊ tradidit illã iacob puero ſuo: ⁊ iſrl' di
lecto ſuo. Poſt hec in terris viſus ẽ: ⁊ cũ
hoĩbus ꝯuerſatus eſt. IIII
A Ic liber mandatoꝝ dei: ⁊ lex que
H eſt in eternũ. Omẽs q̃ tenẽt eã:
ꝑuenient ad vitã: qui aũt dereli
querũt eam: in mortẽ. Conuertere iacob
⁊ apprehende eam: ambula ꝑ viã ad ſplẽ
dorem ei⁹ ꝯtra lumẽ eius. Ne tradas al
teri gloriã tuã ⁊ dignitatẽ tuã gẽti alie
ne. Beati ſum⁹ iſrael: q2 q̃ deo placent:
manifeſta ſunt nobis. Animequior eſto
ppl's dei memorabil' iſrael. Uenundati
eſtis gentib⁹ nõ in ꝑditionẽ: ſed ꝓpter
qḋ in ira dei ad iracundiã ꝓuocaſtꝭ do
B minũ: traditiq; eſtꝭ aduerſarijs. Exacer
baſtis enĩ eũ qui fecit vos deũ eternum:
imolãtes demonijs ⁊ nõ deo. Obliti enĩ
eſtis eũ qui nutriuit vos: ⁊ ꝯtriſtaſtꝭ nu
tricem veſtrã hieruſalẽ. Uidit enĩ iracũ
diam a deo venientẽ vobis: ⁊ dixit: Au
dite confines ſion. Adduxit enĩ mihi de
us luctũ magnũ. Uidi enĩ captiuitatẽ
ppl'i mei filioꝝ meoꝝ ⁊ filiaꝝ: quã ſuꝑ
duxit illis etern⁹. Nutriui enĩ illos cũ
iocunditate: dimiſi autẽ illos cũ fletu ⁊
C luctu. Nemo gaudeat ſuꝑ me viduam ⁊
deſolatã: a multis derelicta ſum ꝓpter
peccata filioꝝ meoꝝ: q2 declinauerũt a
lege dei. Iuſticias autẽ ipſi⁹ neſcierunt:
nec ambulauerũt ꝑ vias mãdatoꝝ dei:
neq; ꝑ ſemitas veritatꝭ eius cũ iuſticia
ingreſſi ſunt. Ueniãt cõfines ſion: ⁊ me
moret' captiuitatẽ filioꝝ ⁊ filiaꝝ mea
rũ: quã ſuꝑduxit illis eternus. Adduxit
enĩ ſuꝑ illos gentẽ de longinquo gentẽ
improbã ⁊ alteri⁹ lingue: qui nõ ſunt re
ueriti ſenem: neq; puerorũ miſerti ſunt.
D Et abduxerũt dilectos vidue: et a filijs
vnicã deſolauerũt. Ego aũt quid poſſũ
adiuuare vos? Qui enĩ adduxit ſuꝑ vos
mala: ipſe vos eripiet de manib⁹ inimi
coꝝ veſtroꝝ. Ambulate filij ambulate:
ego enĩ derelicta ſum ſola. Exui me ſto
la pacis: indui autẽ me ſacco obſecrati
onis: ⁊ clamabo ad altiſſimũ in diebus
meis. ‖ Animequiores eſtote filij: clama
te ad dñm ⁊ eripiet vos de manu princi
pum inimicoꝝ. Ego enĩ ſperaui in eter
nũ ſalutẽ veſtrã: ⁊ venit mihi gaudiũ a
ſancto ſuper miſcđia: q̃ veniet vobis ab
eterno ſalutari nr̃o. Emiſi enĩ vos cum
luctu ⁊ ploratu: reducet autẽ vos mihi
dñs cũ gaudio ⁊ iocũditate in ſempiter
nũ. Sicut enĩ viderũt vicine ſion capti
uitatẽ veſtrã a deo: ſic videbũt ⁊ in cele
ritate ſalutẽ veſtrã in deo: q̃ ſuꝑueniet
vobis cũ honore magno ⁊ ſplẽdore eter
no. Filij patiẽter ſuſtinete irã q̃ ſuperue
nit vobis. Perſecut⁹ eſt enĩ te inimicus
tu⁹: ſed cito videbis ꝑditionem ipſius ⁊
ſuꝑ ceruices ipſi⁹ aſcẽdes. Delicati mei
ambulauerũt vias aſpas: ducti ſunt enĩ
vt grex direpť ab inimicꝭ. ‖ Animequi- E
ores eſtote filij: ⁊ ꝓclamate ad dominũ. F
Erit enĩ memoria vr̃a ab eo q̃ duxit vos
Sicut enĩ fuit ſenſus veſter vt erraretis
a deo: decies tñ iterũ cõuertẽtes requi
retis eum. Qui enĩ induxit vobis mala
ipſe rurſum adducet vobis ſempiternã
iocunditatẽ cũ ſalute vr̃a. Animequior
eſto hieruſalẽ. Exhortat' enĩ te q̃ te no
minauit. Nocentes ꝑibunt q̃ te vexaue
rũt: ⁊ q̃ gratulati ſũt in tua ruina puni
ent'. Ciuitates quib⁹ ſeruierũt filij tui
punient': et q̃ accipit filios tuos. Sicut G
enĩ gauiſa eſt in tua ruina et letata ẽ in
caſu tuo: ſic ꝯtriſtabit' in ſua deſolatio
ne. Et amputabit' exultatio multitudi
nis ei⁹: ⁊ gaudimoniũ ei⁹ erit in luctũ.
Ignis enĩ ſuꝑueniet ei ab eterno ĩ lon
giturnis dieb⁹: ⁊ habitabit' a demonijs
in multitudine tpis. ‖ Circũſpice hieru- H
ſalẽ ad orientem: ⁊ vide iocunditatem a
deo tibi venientẽ. Ecce enĩ veniũt filij
tui: quos dimiſiſti diſꝑſos veniũt colle
cti ab oriente vſq; ad occidentẽ: in ver
bo ſancti gaudẽtes in honorẽ dei. V
A Xue te hierl'm ſtola luct⁹ ⁊ vexa
E tionis tue: ⁊ indue te decore ⁊ ho
nore que a deo tibi eſt ſempiter
na glĩa. Circũdabit te de⁹ diploide iuſti
cie: ⁊ imponet mitrã capiti tuo honoris
eterni. Deus enĩ oſtẽdet ſplendorẽ ſuũ
in te: qui ſub celo ẽ. Nominabit' enĩ tibi
nomen tuũ a deo in ſempiternũ: pax iu B
ſticie ⁊ honor pietatꝭ. ‖ Exurge hierl'm ⁊

ſta in excelſo: et circūſpice ad orientē:
et vide collectos filios tuos ab oriente
ſole vſqꝫ ad occidentē: in verbo ſancti
C gaudentes dei memoria: Exierūt enim
abs te pedibꝰ ducti ab inimicis: addu-
cet aūt illos dn̄s ad te portatos in ho-
norē ſicut filios regni. Cōſtituit eni de
us humiliare oēm montē excelſū ꝛ ru-
pes pḡnes: et cōualles replere in eq̄li
tatē terre: vt ambulet iſrael diligenter
D in honorē dei. Obumbrauerūt aūt ſilue
et omē lignū ſuauitatis iſrael mādato
dei: Adducet eni deus iſrl̄ cū iocūdita
te i lumīe maieſtatis ſue: cū miſericor-
dia et iuſticia que ē ex ipſo. Incipit
exemplū ep̄le eiuſdē quā miſit hieremi
as ad abductos captiuos in babyloni
am a rege babyloniorꝫ: vt annūciaret
illis ſm̄ qḋ p̄ceptū ē illi a deo VI
A Ropter pctā que peccaſtis ante
P deū: abducemini in babyloniā
captiui a nabuchodonoſor rege
babyloniorū. Ingreſſi itaqꝫ in babylo-
nem eritis ibi annis plurimis ꝛ tempo
ribꝰ longis vſqꝫ ad generatiōes ſeptem:
poſt hoc aūt educam vos inde cū pace.
Nunc aūt videbitis in babylonia deos
aureos ꝛ argenteos ꝛ lapideos ꝛ ligne-
os in humeris portari oſtentātes metū
gentibꝰ. Uidete ergo ne ꝛ vos ſiles effi-
ciamini factis alienis ꝛ metuatis: ꝛ me-
tus vos capiat in ipſis. Uiſa itaqꝫ tur-
ba de retro ꝛ ab ante: adorātes dicite in
cordibꝰ veſtris. Te oportet adorari do-
mine. Angelus aūt meus vobiſcum eſt.
Ipſe autē exquirā aīas veſtras. Nā li-
gna ipſorū polita a fabro: ipſa etiā inau
rata ꝛ inargentata falſa ſunt: ꝛ nō poſ-
ſunt loqui. Et ſicut v̄gini amanti orna
menta: ita accepto auro fabricata ſunt.
Coronas certe aureas habent ſup̄ capi-
ta ſua dn̄ illorū: vnde ſubtrahunt ſacer-
dotes ab eis aurū ꝛ argentū: ꝛ erogant
B illud in ſemetipſis. Dant autē ꝛ ex ipſo
proſtitutꝭ ꝛ meretrices ornāt: ꝛ iterū cū
receperint illud a meretricibꝰ ornāt de-
os ſuos. Hi autē nō liberanꝭ ab erugi-
ne ꝛ tinea. Opertis autē illis veſte pur-
purea extergent faciē ipſorū ꝓpter pul-
uerem domꝰ qui eſt plurimꝰ inter eos.
Sceptrū aūt habet vt homo ſicut iudex
regionis: qui in ſe peccantē non interfi
cit. Habet etiā in manu gladiū et ſecu-
rim: ſe aūt de bello ꝛ a latronibꝰ nō libe
rat. Unde vobis notū ſit: qꝛ nō ſunt dn̄.
Nō ergo reueremini eos. Sicut eni vas

homis cōfractū inutile efficiꝭ: tales ſūt
et dn̄ illorum. Conſtitutꝭ illis in domo:
oculi eorū pleni ſunt puluere a pedibus
introeūtiū. Et ſicut alicui qui regē of-
fendit circūſepte ſūt ianue aut ſicut ad
ſepulchrū adductū mortuū: ita tutant
ſacerdotes oſtia clauſurꝭ ꝛ ſeris: ne a la-
tronibus expolienꝭ. Lucernas accēdūt
illis: ꝛ quidē multas: ex quibꝰ nullā vi-
dere poſſunt. Sunt autē ſicut trabes in
domo. Corda v̄o eorꝫ dicūt elingere ſer-
pētes q̄ de terra ſūt: dū comedunt eos et
veſtimentū ipſorꝫ: ꝛ nō ſentiūt. Nigre fi C
unt facies eorū a fumo: qui in domo fit.
Supra corpus eorꝫ et ſupra caput eorū
volant noctue ꝛ hirūdines ꝛ aues etiā
ſimiliter ꝛ catte. Unde ſciatꝭ qꝛ nō ſunt
dn̄. Ne ergo timueritꝭ eos. Aurū etiam
qḋ habēt ad ſpecimen: niſi aliq̄s exter-
ſerit eruginē nō fulgebunt. Neqꝫ enim
dū conflarenꝭ ſentiebāt. Ex omi precio
empta ſunt: in quibꝰ ſp̄us nō eſt i ipſis.
‖Sine pedibꝰ in humeris portanꝭ: oſtē Eſa. 46. b
tantes ignobilitatē ſuā homibꝰ. Con-
fundanꝭ etiā qui colūt ea. Propterea ſi
ceciderint in terrā: a ſemetipſis nō con-
ſurgūt: neqꝫ ſiquis eū ſtatuerit rectū p̄
ſemetipſum ſtabit: ſed ſicut mortuis hu
meri illis apponenꝭ. Hoſtias illorꝫ ven
dunt ſacerdotes ipſorꝫ ꝛ abutunꝭ: ſimi-
liter ꝛ mlieres eorum decerpentes neqꝫ
infirmo neqꝫ mendicanti aliq̄d imperti
unt: de ſacrificiis eorꝫ fete ꝛ menſtruate
contingūt. Scientes itaqꝫ ex his qꝛ nō
ſunt dn̄: ne timeatꝭ eos. Unde eni vocā-
tur dn̄? Quia mlieres apponūt dn̄s ar-
genteis ꝛ aureis ꝛ ligneis: et in domibꝰ
eorū ſacerdotes ſedēt habētes tunicas
ſciſſas ꝛ capita ꝛ barbam raſam: quorū
capita nuda ſunt. Rugiūt autē claman D
tes ꝯtra deos ſuos ſicut in cena mortui
Ueſtiméta eorū auferūt ſacerdotes: ꝛ ve
ſtiunt vxores ſuas ꝛ filios ſuos. Neqꝫ ſi
quid mali patiunꝭ ab aliq̄: neqꝫ ſi quid
boni poterūt retribuere: neqꝫ regē con-
ſtituere poſſunt neqꝫ auferre. Similiter
neqꝫ dare diuitias pn̄t neqꝫ malū retri-
buere. ‖Si quis illis votū vouerit ꝛ nō Deut. 23. d
reddiderit neqꝫ hoc requirūt. Hoīem a
morte nō liberant neqꝫ infirmū a poten
tiore eripiūt. Hoīem cecū ad viſū nō re-
ſtituūt: de neceſſitate hoīem nō libera-
būt. Uidue nō miſerebunꝭ: neqꝫ orpha-
nis bene faciēt. Lapidibꝰ de mōte ſiles
ſunt dn̄ illorꝫ lignei ꝛ lapidei ꝛ aurei et
argentei. Qui aūt colūt ea confundenꝭ.

Quō ergo eſtimandū eſt aut dicendū il
los eſſe deos? Adhuc eni ipis chalde-
is nō honorantib⁹ ea: qui cū audierint
mutū non poſſe loq̄: offerunt illud ad
bel: poſtulātes ab eo loqui: q̄ſi poſſint
ſentire q̄ non habent motū. Et ipi cuʒ
intellexerint: relinquēt ea. Senſū eni
nō habēt ipi dīj illoꝝ. Mulieres autē
circūdate funib⁹ in vijs ſedēt: ſuccen-
E dentes oſſa oliuaꝝ. Cū autē aliqua ex
ipis abſtracta ab aliquo trāſeūte dor-
mierit cū eo: ꝓxime ſue exꝓbrat ꝙ ea:
ſit digna habita ſicut ipſa nō neq3 fu
nis ei⁹ dirupt⁹ ſit. Omīa aūt q̄ illis fiūt
falſa ſunt. Quō eſtimandū aut dicendū
eſt illos eſſe deos? A fabris aūt ꝛ ab au
rificib⁹ facta ſunt. Nihil aliud erūt ni
ſi id quod volūt eſſe ſacerdotes. Auri-
fices etiā ipi qui ea faciūt nō ſunt mul
ti tempis. Nunq̄d ergo pñt ea que fa-
bricata ſunt ab ipis eſſe dīj? Reliquerūt
autē falſa ꝛ opprobriū poſtea futuris.
Nā cū ſupuenerit illis ꝑliū ꝛ mala: cogi
tant ſacerdotes vbi ſe abſcōdāt cū illis.
Quō ḡ ſentiri debeāt qm̄ dīj ſunt q̄ nec
de bello ſe liberāt: neq3 de malꝭ ſe eripi-
unt? Nā cū ſint lignea ꝛ inaurata ꝛ in-
argētata ſcieꝭ poſtea q2 falſa ſūt ab vni
uerſis gentib⁹ ꝛ regib⁹ q̄ maīfeſta ſunt:
q2 nō ſunt dīj ſ3 opa manuū hoīm ꝛ nul
lū opus dei cū illis. Vñ ḡ notū eſt q2 nō
F ſunt dīj: ſ3 opa manuū hoīm: ꝛ nullū dei
opus in ipis eſt. Regē regiōi nō ſuſcitāt
neq3 pluuiā hoīb⁹ dabūt. Iudiciū q3 nō
diſcernēt: neq3 regiōes liberabūt ab in-
iuris: q2 nihil pñt ſicut cornicule inter
mediū celi ꝛ terre. Eteni cum inciderit
ignis in domū deoꝝ ligneoꝝ ꝛ argente-
orū ꝛ aureoꝝ: ſacerdotes q̄dē ipoꝝ fugi
ent ꝛ liberabunꝭ: ipſi vo ſicut trabes in
medio cōburenꝭ. Regi aūt ꝛ bello nō re
ſiſtent. Quō ḡ eſtimādū eſt aut recipien
dū q2 dīj ſūt? Nō a furib⁹ neq3 a latroni
b⁹ ſe liberabūt dīj lignei ꝛ lapidei ꝛ iau
rati ꝛ inargētati: quib⁹ iniqui fortiores
ſunt. Aurū ꝛ argentū ꝛ veſtimētū q̄ opti
ſūt auferēt illis ꝛ abibūt: nec ſibi auxli-
um ferēt. Itaq3 meli⁹ eſt eſſe regē oſten-
tantē ɣtutē ſuā: aut vas in domo vtile
in q̄ gl'iaꝭ qui poſſidet illud: vel oſtiū in
domo qd̄ cuſtodit q̄ in pace ſunt: q̄ falſi
dīj. Sol quidē ꝛ luna ac ſidera cum ſint
ſplendida ꝛ emiſſa ad vtilitates obaudi
unt: ſiꝭr ꝛ fulgur cū apparuerit ꝯſpicuū
eſt. Idipm̄ aūt ꝛ ſpūs in omi regiōe ſpi-
rat: ꝛ nubes q̄b⁹ cū impatū fuerit a deo
ꝑambulare in vniuerſū orbē: ꝑficiūt qd̄ G
impatū eſt eis. Ignis etiā miſſus deſup
vt ꝯſumat mōtes ꝛ ſiluas facit qd̄ prece
ptū eſt ei. Hec aūt neq3 ſpecieb⁹ neq3 ɣ-
tutib⁹ vni eorū ſimīa ſunt. Vñ neq3 eſti-
mandū eſt neq3 dicendū illos eſſe deos:
qm̄ nō pñt neq3 iudiciū iudicare neq3 fa
cere hoīb⁹. Sciētes itaq3 q2 nō ſunt dīj:
ne ḡ timueritꝭ eos. Neq3 eni regib⁹ ma-
ledicēt neq3 bñdicēt. Signa eni in celo
gentib⁹ nō oñdūt: neq3 vt ſol lucebunt:
neq3 illumiabunt vt luna. Beſtie melio
res ſūt illis: q̄ pñt fugere ſub tectum: ac
ꝓdeſſe ſibi. Nullo itaq3 mō nobis ē ma
nifeſtū q2 ſunt dīj: ꝓpter qd̄ ne timeatis
eos. Naʒ ſicut in cucumerario: formido
nihil cuſtodit: ita ſunt dīj illoruʒ lignei
ꝛ argentei ꝛ inaurati. Eodē modo et in
horto ſpina alba: ſupra qua omnis auis
ſedet. Similiter ꝛ mortuo ꝓiecto in te-
nebris: ſimiles ſunt dīj illorum lignei ꝛ
inaurati ꝛ iargētati. A purpura quoq3
ꝛ murice que ſupra illos teneant: ſcietis
itaq3 q2 nō ſunt dīj. Ipſi etiaʒ poſtremo
comeduntur: ꝛ erit opprobrium in regi-
one. Melior eſt homo iuſtus qui nō ha-
bet ſimulacra: nam erit longe ab oppro
brijs.

Explicit liber Baruch. Incipit ꝓ-
logus in Ezechielem ꝓphetam.

Zechiel propheta cū ioachim 4
e rege iuda captiuus ductus ē
in babylonem: ibiq3 his qui
cum eo captiui fuerant ꝓphe-
tauit penitentibus ꝙ ad hieremie vati-
cinium ſeultro aduerſarijs tradidiſſent:
et viderent adhuc vrbem hieroſolymaʒ
ſtare quam ille caſuram eſſe predixerat.
Triceſimo autem etatis ſue anno et ca-
ptiuitatis quinto: exorſus eſt ad conca-
ptiuos loqui. Et eodem tempe licet po-
ſterior hic in chaldea: hieremias in iu-
dea prophetauerunt. Sermo ei⁹ nec fa-
tis diſertus nec ad modum ruſticus eſt:
ſed ex vtroq3 medie temperatus. Sacer-
dos et ipſe fuit ſicut hieremias: ꝑnci-
pia voluminis ꝛ finem magnis habens
obſcuritatibus inuoluta. Sed et vulga
ta eius editio non multuʒ diſtat ab he-
braico. Unde ſatis miror quid cauſe ex-
titerit: vt ſi eoſdem in vniuerſis libris
habemus interpretes: in alijs eadem: in
alijs diuerſa tranſtulerint. Legite igiꝭ
ꝛ hunc iuxta tranſlationeʒ nr̄am: qm̄ ꝑ

cola ſcripſꝰ et comata manifeſtiorē legē
tibꝰ ſenſū tribuit. Si aūt amici mei: et
hāc ſubſannauerint: dicite eis ꝙ nemo
eos cōpellat vt ſcribāt: Sed vereor ne
illud eis eueniat qđ grece ſignificātiꝰ
dicit̄ vt vocent̄ fagolidori: qđ eſt man-
ducātes ſenecias.

Explicit prologus.

Incipit Ezechiel ꝓpheta. Capl'm I

A ET factum eſt in
a triceſimo āno. i. q̄rto i quī-
ta mēſis: cū eſſem in medio
captiuorū iuxta fluuiū cho
bar: apti ſūt celi ⁊ vidi vi-
ſiones dei. In q̄nta mēſis: ipſe eſt ānus
q̄ntus trāſmigratiōis regꝭ ioachim: fa-
ctū eſt ꝟbū dn̄i ad ezechielē filiū buzi
ſacerdotē in terra chaldeoꝝ ſecꝰ flumē
chobar. Et facta ē ſuꝑ eū ibi manꝰ dn̄i
Et vidi: ⁊ ecce vētꝰ turbinis veniebat
ab aq̄lone: ⁊ nubes magna ⁊ ignis iuol
B uēs. Et ſplēdor in circūitu eiꝰ: ⁊ de me
dio eiꝰ q̄ſi ſpecies electri. id eſt. de me-
dio ignis. Et i medio eiꝰ ſilitudo q̄ttu-
or aialiū: ⁊ hic aſpectꝰ eorū. Silitudo
hoīs i eis. Et q̄ttuor facies vni: ⁊ q̄ttu-
or pēne vni. Et pedes eorū pedes recti:
⁊ plāta pedis eoꝝ q̄ſi plāta pedis vitu-
li: ⁊ ſcintille q̄ſi aſpectꝰ eris cādentꝭ. Et
manꝰ hoīs ſub pēnis eoꝝ i q̄ttuor ꝑti-
bus: ⁊ facies ⁊ pēnas ꝑ q̄ttuor ꝑtes ha
bebāt: iūcteq̄ erāt pēne eoꝝ alteriꝰ ad
C alterū. Nō reuertebant̄ cū incederēt: ſꝫ
vnūqđq̄ āt faciē ſuā gradiebat̄. Sili-
tudo aūt vultꝰ eoꝝ: facies hoīs ⁊ facies
leōis a dextꝭ ipſoꝝ quattuor: facies aūt
bouis a ſiniſtris ipſoꝝ q̄ttuor: ⁊ facies
aq̄le deſuꝑ ipſoꝝ q̄ttuor: ⁊ facies eorū
⁊ pēne eoꝝ extēte deſuꝑ. Due pēne ſin-
gulorū iūgebant̄: ⁊ due tegebāt corꝑa
eoꝝ: Et vnūqđq̄ eoꝝ corā facie ſua am
bulabat. Ubi erat ipetꝰ ſpūs: illuc gra-
diebāt̄: nec reuertebant̄ cū ambularēt
D Et ſilitudo aialiū ⁊ aſpectꝰ eoꝝ q̄ſi car
bonū ignis ardētiū: ⁊ quaſi aſpectꝰ lā-
padarū. Hec erat viſio diſcurrēs in me
dio aialiū: ſplendor ignis ⁊ de igne ful-
gur egrediens. Et aialia ibāt ⁊ reuerte
bant̄: in ſilitudinē fulgurꝭ coruſcātis.
Cūq̄ aſpicerem aialia: apparuit rota
vna ſuꝑ terrā iuxta aialia: hn̄s quattu
or facies. Et aſpectus rotarū opꝰ earū
quaſi viſio marꝭ: ⁊ vna ſilitudo ipſarū
quattuor: ⁊ aſpectꝰ earū ⁊ oꝑa: q̄ſi ſit ro
ta in medio rote. Per q̄ttuor ꝑtes earū
eūtes ibāt: ⁊ nō reuerebant̄ cū ambula
rent. Statura q̄ꝫ erat rotꝭ ⁊ altitudo: et E
horribilis aſpectꝰ: ⁊ totū corpꝰ ocul̄ ple
nū in circūitu ipſarū quattuor. Cūq̄
ābularent aialia: ambulabāt pariter ⁊
rote iuxta ea: ⁊ cū eleuarent̄ aialia de
terra: eleuabant̄ ſimul ⁊ rote. Quocūq̄
ibat ſpūs: illuc eūte ſpū: et rote pariter
eleuabant̄ ſequētes eū. Spūs enī vite
erat in rotꝭ. Cū eūtibꝰ ibāt: ⁊ cū ſtātibꝰ
ſtabāt: ⁊ cū eleuatis a terra: pariter ele-
uabant̄ ⁊ rote ſequētes ea: q2 ſpūs vite
erat in rotꝭ. Et ſilitudo ſuꝑ caput aia- F
lium firmamēti quaſi aſpectus cryſtal-
li horribilis: et extenti ſuꝑ capita eorū
deſuꝑ. Sub firmamēto aūt penne eoꝝ
recte alteriꝰ ad alterū. Unūqđq̄ duabꝰ
alis velabat corpus ſuū: ⁊ alterū ſiliter
velabat̄. Et audiebā ſonū alarū quaſi
ſonū aquarū multarū: quaſi ſonū ſubli
mis dei. Cū ambularēt: quaſi ſonꝰ erat
multitudis: vt ſonꝰ caſtrorū. Cūq̄ ſta-
rent: demittebant̄ pēne eoꝝ. Nā cū fie-
ret vox ſuꝑ firmamētū qđ erat ſuꝑ ca-
put eoꝝ: ſtabāt ⁊ ſubmittebāt alas ſu- G
as. Et ſuꝑ firmamētū qđ erat iminens
capiti eoꝝ: quaſi aſpectꝰ lapidis ſapphy
ri: ſilitudo throni: et ſuꝑ ſimilitudinē
throni ſimilitudo quaſi aſpectus hoīs
deſuꝑ. Et vidi quaſi ſpeciem electri: ve-
lut aſpectū ignis intrinſecus per circūi
tum eius: a lumbis eius et deſuper: et a
lumbis eius vſq̄ deorſū: vidi quaſi ſpe
ciē ignis ſplendētꝭ i circūitu velut aſpe
ctū arcus cū fuerit in nube in die plu-
uie. Hic erat aſpectꝰ ſplēdorꝭ ꝑ gyrū. II
HEc viſio ſilitudis glie dn̄i. Et vi A
e di/ ⁊ cecidi i faciē meā: ⁊ audiui I. 3. E
vocē loquētꝭ. Et dixit ad me. Fi
li hoīs ſta ſuꝑ pedes tuos: et loquar te-
cum. Et ingreſſus eſt in me ſpūs poſtq̄
locutus eſt mihi: ⁊ ſtatuit me ſupra pe-
des meos. Et audiui loquentē ad me ⁊
dicentē. Fili hoīs: mitto ego te ad filios B
iſrl': ad gentes apoſtatrices q̄ receſſerūt
a me. Patres eoꝝ p̄uaricati ſunt pactū
meū vſq̄ ad diē hanc: ⁊ filij dura facie
et idomabili corde ſūt ad q̄s ego mitto
te. Et dices ad eos. Hec dic̄ dn̄s deus:
ſi forte vel ipſi audiāt: ⁊ ſi forte q̄eſcāt.
q̄m domꝰ exaſperās eſt: ⁊ ſciēt q2 ꝓpha
fuerit i medio eoꝝ. Tu ḡ fili hoīs ne ti- C
meas eos neq̄ ſermones eoꝝ metuas:
q̄m increduli ⁊ ſubuerſores ſūt tecū: et

cũ ſcorpionib⁹ habitas. Uerba eoꝝ ne
timeas: ⁊ vult⁹ eoꝝ ne formides: q2 do
mus exaſperãs eſt. Loq̃ris ꝫ ꝟba mea
D ad eos ſi forte audiãt ⁊ q̃eſcãt: qm̃ irri-
tatores ſũt. Tu aũt fili hoīs audi q̃cũ-
qꝫ loq̇r ad te: ⁊ noli eſſe exaſperãs ſicut
dom⁹ exaſpatrix ē. Api os tuũ ⁊ come-
Apocal.5.a de q̃cunqꝫ ego do tibi. ‖ Et vidi: ⁊ ecce
man⁹ miſſa ad me: i q̃ erat iuolut⁹ liber
⁊ expãdit illũ corã me qui erat ſcript⁹
intus et foris: et ſcripte erãt in eo lamē
tationes: et carmen: et ve. III
A Et dixit ad me. Fili hoīs q̄dcũqꝫ
e iueneris: comede. Comede volu
men iſtud: ⁊ vadēs loq̇re ad fili
os iſrl̃. Et aperui os meũ: ⁊ cibauit me
volumīe illo. Et dixit ad me. Fili hoīs:
venter tu⁹ comedet: ⁊ viſcera tua cõple
Apocal.10.d buntꝰ volumīe iſto q̄d ego do tibi. ‖ Et co
mede illud: ⁊ factũ ē i ore meo ſicut mel
dulce. Et dixit ad me. Fili homis vade
ad domũ iſrl̃: ⁊ loq̇rꝭ verba mea ad eos
B Nõ eni ad ppl̃m ꝓfũdi ſermõis ⁊ igno-
te lingue tu mitterꝭ ad domũ iſrl̃: neqꝫ
ad pplos mltos ꝓfundi ſermõis ⁊ igno
te lingue: quoꝝ ne poſſis audire ſermo
nes. Et ſi ad illos mittererꝭ: ipi audirēt
te. Dom⁹ aũt iſrl̃ nolũt audire te: q2 no
lũt audire me. Oīs q̇ppe dom⁹ iſrl̃ attri
ta fronte eſt: ⁊ duro corde. Ecce dedi fa-
ciē tuã valētiorē facieb⁹ eoꝝ: ⁊ frontē
tuã duriorē frõtib⁹ eoꝝ: vt adamãtē ⁊
vt ſilicē dedi faciē tuã. Ne timeas eos
neqꝫ metuas a facie eoꝝ: q2 dom⁹ exaſ-
C perãs eſt. Et dixit ad me. Fili hoīs: oēs
ſermones meos q̃s ego loquor ad te: aſ
ſume in corde tuo: et auribus tuis au-
di ⁊ vade ingredere ad trãſmigrationē
ad filios ppl̃i mei: ⁊ loq̃ris ad eos ⁊ di-
ces eis. Hec dicit dñs de⁹: ſi forte audi
ant ⁊ q̃eſcãt. Et aſſumpſit me ſpũs: ⁊ au
diui poſt me vocē cõmotionis magne:
bñdicta gl̃ia dñi d̃ loco ſuo: ⁊ vocē alaꝝ
aialiũ ꝑcutiētiũ alterã ad alterã: ⁊ vo-
cem rotarũ ſequētiũ aialia ⁊ vocē com
motionis magne. Spũs q̇ꝫ leuauit me
⁊ aſſũpſit me: ⁊ abiĩ amar⁹ in indigna-
D tione ſpũs mei. Man⁹ eni dñi erat me-
cũ ꝯfortãs me. Et veni ad trãſmigrati-
onē ad aceruũ nouarũ frugũ: ad eos q̇
habitabãt iuxta flumen chobar ⁊ ſedi
vbi illi ſedebãt: ⁊ manſi ibi ſeptē dieb⁹
merēs i medio eoꝝ. Cũ aũt ptrãſiſſent
ſeptē dies: factũ eſt verbũ dñi ad me di
I.33.b cens. ‖ Fili hoīs: ſpeculatorē dedi te do
mui iſrl̃: ⁊ audies de ore meo verbũ: et
annũciabis eis ex me. Si dicēte me ad
impiũ: morte morieris nõ annũciauerꝭ E
ei: neqꝫ locutus fueris vt auertat a via
ſua ipia ⁊ viuat: ipe impius in iniq̇tate
ſua morietꝰ: ſanguinē aũt ei⁹ de manu
tua requiram. Si aũt tu annũciaueris
impio: ⁊ ille nõ fuerit cõuerſus ab ipie-
tate ſua et a via ſua impia: ipſe quidem
in impietate ſua morietur: tu aũt aiam
tuã liberaſti. Sꝫ ⁊ ſi cõuerſus iuſt⁹ a iu
ſticia ſua fuerit: ⁊ fecerit iniq̇tatē: ponã
offendiculũ corã eo. Ipſe morietꝰ: quia F
nõ annũciaſti ei. In pctõ ſuo morietꝰ ⁊
nõ erũt in memoria iuſticie ei⁹ quas fe
cit: ſanguinē ꝟo eius de manu tua req̇
ram. Si aũt tu annunciaueris iuſto vt
nõ peccet iuſtus: ⁊ ille nõ peccauerit: vi
uēs viuet quia annũciaſti ei: ⁊ tu aiaꝫ
tuã liberaſti. Et facta eſt ſup me man⁹
dñi: et dixit ad me: Surgēs egredere i
cãpum: ⁊ ibi loq̇r tecũ. Et ſurgēs egreſ-
ſus ſum in campũ: ⁊ ecce ibi gloria dñi
ſtabat quaſi gl̃ia quã vidi iuxta fluuiũ
chobar: et cecidi i faciē meã. ‖ Et igreſ- I.
ſus eſt in me ſpũs: ⁊ ſtatuit me ſup pe-
des meos: ⁊ locutus eſt mihi: ⁊ dixit ad
me. Ingredere: ⁊ includere i medio do- G
mus tue. Et tu fili hoīs: ecce data ſunt
ſup te vincula ⁊ ligabũt te in eis: et nõ
egredieris in medio eoꝝ: et linguã tuã
adherere faciã palato tuo: et eris mut⁹
nec quaſi vir obiurgãs: q2 dom⁹ exaſpe
rans ē. Cũ aũt locut⁹ fuero tibi: aperiã
os tuum: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs
de⁹. Qui audit audiat: ⁊ qui q̃eſcit qui-
eſcat: quia dom⁹ exaſperãs eſt. IIII
Et tu fili hoīs: ſume tibi laterē A
e et pones eã corã te: et deſcribes
in eo ciuitatē hierl̃m. Et ordia-
bis aduũſus eã obſidionē: et edificabis
munitiões: ⁊ cõportabis agg⁹rē: et da-
bis ꝯtra eã caſtra: ⁊ pones arietes i gy-
ro. Et tu ſume tibi ſartaginē ferreã: et
pones eã i murũ ferreũ inter te ⁊ inter
ciuitatē ⁊ obfirmabis faciē tuã ad eã.
⁊ erit in obſidionē: ⁊ circũdabis eã. Si-
gnuꝫ eſt domui iſrl̃. Et tu dormies ſup
lat⁹ tuũ ſiniſtrũ ⁊ pones iniq̇tates do-
mus iſrl̃ ſup eo numero dieꝝ quib⁹ dor
mies ſup illud: ⁊ aſſumes iniq̇tates eo- B
rum: Ego aũt dedi tibi ãnos iniquita-
tis eoꝝ numero dierũ trecētos et no-
naginta dies: et portabis iniquitatem
dom⁹ iſrl̃. Et cũ compleuerꝭ hec: dormi
es ſup latus tuũ dextrũ ſecundo: ⁊ aſſu
mes iniquitatē dom⁹ iuda quadragin-

4.f ta dieb⁹.‖Diē ꝓ anno:diē inquā ꝓ an
no dedi tibi. Et ad obſidionē hieruſa-
lem cõuertes faciē tuā:⁊ brachiū tuū
erit extentū:⁊ ꝓphetabis aduerſus eā.
Ecce circūdedi te vinculꝫ:⁊ nō te ꝯuer-
tes a latere tuo ĩ latus aliud donec cō-
C pleas dies obſidiōis tue.Et tu ſume ti
bi frumentū ⁊ hordeū et fabā ⁊ lentē et
miliū et viciā ⁊ mittes ea in vas vnū:
et facies tibi panes numero dierū qui-
bus dormies ſuꝑ lat⁹ tuū.Trecētĳ ⁊ no
naginta diebus comedes illud.Cib⁹ au
tem tuus quo veſceris erit in pondere
viginti ſtateres in die. A tẽpe vſqꝫ ad
tp̄s comedes illud.Et aquā in mēſura
bibes ſextam ꝑtem hin. A tp̄e vſqꝫ ad
tp̄s bibes illud.Et quaſi ſubcinericiū
hordeaceū comedes illud ⁊ ſtercore qd
egredit̄ de homie opiet̄ illud in oculis
eorū.Hec dicit dñs. Sic comedent filĳ
iſrl̄ panē ſuum pollutū inter gētes:ad
1.4.g q̄s eĳciā eos.‖Et dixi. A.a.a.dñe de⁹.
D Ecce aīa mea nō eſt polluta:⁊ mortici-
num ⁊ laceratū a beſtĳs nō comedi ab
infantia mea vſqꝫ nūc et nō ē ingreſſa
os meū omīs caro imūda.Et dixit ad
me.Ecce dedi tibi fimū boū ꝓ ſtercori-
bus humanis:⁊ facies panē tuū in eo.
et Et dixit ad me.‖Fili hoīs:ecce cōterā
d baculū panis in hierl̄m et comedēt pa-
nem ſuū in pondere ⁊ in ſollicitudine
et aquā in mēſura ⁊ in anguſtia bibēt:
vt deficiētib⁹ pane ⁊ aq̄:corruat vnuſ-
quiſqꝫ ad fratrē ſuū:et cōtabeſcat ĩ ini-
quitatibus ſuis. V
A T tu fili hoīs ſume tibi gladiū
e acutū radētē pilos: et aſſumes
eū ⁊ duces ꝑ caput tuū ⁊ ꝑ barbā
tuā:et aſſumes tibi ſtaterā pōderis ⁊ di
uides eos. Tertiā ꝑtem igni cōbures ĩ
medio ciuitatis iuxta completionē di-
erum obſidionis:et aſſumes tertiā ꝑtē
et cōcides gladio in circuitu ei⁹:tertiā
ꝟo aliā diſꝑges in vētū:⁊ gladiū nu-
dabis poſt eos.Et ſumes inde paruū
numerū et ligabis eos ĩ ſūmitate pal-
lĳ tui. Et ex eis rurſū tolles et ꝓĳcies
eos in medio ignis ⁊ ꝯbures eos igni:
et ex eis egredietur ignis in oēm domū
B iſrl̄.Hec dicit dñs deus.Iſta ē hierl̄m.
In medio gētiū poſui eā:et in circuitu
ei⁹ terras.Et cōtempſit iudicia mea vt
plus eſſet impia ꝙ gētes:⁊ ꝑcepta mea
vltra ꝙ terre q̄ in circuitu ei⁹ ſūt.Iudi
cia eni mea ꝓiecerūt:⁊ in ꝑceptĳ meis
nō ambulauerūt.Idcirco hec dicit dñs
deus. Quia ſuꝑaſtis gētes q̄ ĩ circuitu
vr̄o ſūt:et in ꝑceptĳ meis nō ambulaſtĳ
⁊ iudicia mea nō feciſtis:et iuxta iudi-
cia gētiū q̄ in circuitu vr̄o ſūt nō eſtis
opati:iō hec dicit dñs de⁹.Ecce ego ad
te:et ipſe ego faciā ĩ medio tui iudicia
in oculis gētiū:et faciā ĩ te qd nō feci ⁊
qb⁹ ſīlia vltra nō faciā:ꝓpter oēs abo
miatiōes tuas.Iō pr̄es comedēt filios C
ſuos in medio tui et filĳ comedēt pr̄es
ſuos.Et faciā in te iudicia:et vētilabo
vniuerſas reliq̄as tuas ĩ oēm ventum.
Icirco viuo ego dicit dñs de⁹ niſi ꝓ eo
ꝙ ſcm̄ meū violaſti in oīb⁹ offenſioni-
bus tuis ⁊ ĩ cūctis abomiatiōib⁹ tuis:
ego q̄ꝫ cōfringā:et nō parcet ocul⁹ me⁹
⁊ nō miſerebor.Tertia ꝑs tui peſte mo
riet̄ ⁊ fame cōſumet̄ in medio tui:⁊ ter
tia pars tui in gladio cadet in circuitu
tuo.Tertiā ꝟo partē tuā in oēm vētū
diſpergā:et gladiū euaginabo poſt eos
Et cōplebo furorē meū:⁊ requieſcere fa
ciam indignationē meā in eis:et cōſo-
labor.Et ſciēt q2 ego dñs locut⁹ ſū ĩ ze D
lo meo:cū ĩpleuero oēm indignationē
meā in eis.Et dabo te ĩ deſertū ⁊ ĩ op-
probriū gētib⁹ q̄ in circuitu tuo ſūt:in
ꝯſpectu oīs ꝑtereūtĳ.Et eris opprobriū
et blaſphemiā:exemplū et ſtupor ĩ gēti
bus q̄ in circuitu tuo ſūt:cū fecero ĩ te
iudicia in furore et in indignatiōe ⁊ in
increpatiōib⁹ ire q̄ ego dñs locut⁹ ſum
qn̄ miſero ſagittas famis peſſimas que
erūt mortifere:et q̄s mittā vt diſꝑdam
vos.Et famē cōgrego ſuꝑ vos:‖⁊ cōte- 3.4.d
ram ĩ vobis baculū panis:⁊ imittā in 1.14.d
vos famē ⁊ beſtias peſſimas vſqꝫ ad ĩ-
ternitionē.Et peſtilētia et ſanguis trā
ſibūt ꝑ te:et gladiū inducā ſuꝑ te.Ego
dñs locutus ſum. VI
T fact⁹ ē ſmo dñi ad me dicēs: A
e Fili hoīs: pone faciē tuā ad mō
tes iſrl̄ ⁊ ꝓphabis ad eos et di-
ces:‖Mōtes iſrl̄ audite verbū dñi dei. 1.36.a
Hec dicit dñs de⁹ mōtib⁹ et collib⁹ ru-
pibus et vallib⁹. Ecce ego inducā ſuꝑ
vos gladiū ⁊ diſꝑdā excelſa vr̄a:⁊ demo
liar aras vr̄as ⁊ ꝯfrīget̄ ſimulacra vr̄a
et deĳciā ĩterfectos vr̄os añ idola vr̄a.
Et dabo cadauera filioꝝ iſrl̄ añ faciē ſi
mulacroꝝ vr̄oꝝ:⁊ diſꝑgā oſſa vr̄a cir-
cū aras vr̄as ĩ oīb⁹ habitatiōib⁹ veſtrĳ.
Urbes deſerte erūt et excelſa demolient̄ B
et diſſipabūt̄:⁊ interibūt are vr̄e ⁊ ꝯfri-
gent̄:⁊ ceſſabūt idola vr̄a:⁊ ꝯterent̄ de-
lubra vr̄a:⁊ delebūt̄ opa vr̄a:⁊ cadet ĩ-

terfect⁹ i medio vr̃i:et ſcietꝭ qꝛ ego ſum
dñs. Et relinquã i vobis eos q̃ fugerit
gladiũ i gẽtib⁹:cũ diſpſero vos i terris
ꝛ recordabũt mei liberati vr̃i in gẽtib⁹
ad q̃s captiui ducti ſũt:qꝛ ꝯtriui cor eo
C rum fornicãs et recedẽs a me:ꝛ oculos
eoꝝ fornicãtes poſt idola ſua:ꝛ diſplice
bũt ſibimet ſup malis ꝑ fecerãt i vniũ
ſis abomĩatiõib⁹ ilł:et ſciẽt qꝛ ego dñs
nõ fruſtra locut⁹ ſũ vt facerẽ eis maluꝫ
hoc. Hec dicit dñs de⁹. Percute manuꝫ
tuã ꝛ allide pedẽ tuũ:et dic heu ad oẽs
abomĩationes maloꝝ dom⁹ iſrł:qꝛ gla
dio fame ꝛ peſte ruituri ſũt. Qui lõge ẽ
peſte morieł:q̃ aũt ꝓpe:gladio corruet:
et q̃ relict⁹ fuerit ꝛ obſeſſus:fame mori-
D etur. Et cõplebo indignationẽ meã in
eis:ꝛ ſcietꝭ qꝛ ego dñs:cũ fuerit interfe-
cti vr̃i in medio idoloꝝ vr̃oꝝ i circũitu
ararũ vr̃arũ:i oĩ colle excelſo:ꝛ i cũctis
ſũmitatib⁹ mõtiũ:et ſubt⁹ oẽ lignũ ne-
moroſũ:ꝛ ſubt⁹ vniũſã quercũ frondo-
ſam:locũ vbi accẽderũt thura redolen-
tia vniũſis idolis ſuis. Et extendã ma
nũ meã ſup eos:ꝛ faciã terrã eoꝝ deſo-
latã et deſtitutã a deſerto deblatha in
oĩbus habitatõib⁹ eoꝝ:ꝛ ſciẽt qꝛ ego
dominus. VII
A T factus eſt ſermo domini ad
e me dicẽs:Et tu fili hoĩs:hec dic
J.eo. cit dñs de⁹ terre iſrł ‖ Finis vẽit:
vẽit finis ſup q̃ttuor plagas terre. Nũc
finis ſup te:ꝛ imittã furorẽ meũ i te. Et
iudicabo te iuxta vias tuas. Et ponaꝫ
J.9.b cõtra te oẽs abomĩatiões tuas.‖ Et nõ
ꝑcet ocul⁹ me⁹ ſup te:ꝛ nõ miſebor:ſꝫ vi
as tuas ponam ſup te:et abomĩatiões
tue i medio tui erũt:ꝛ ſcietꝭ qꝛ ego dñs
B Hec dicit dñs deus. Afflictio vna:affli
J.eo. ctio ecce venit.‖ Finis venit:venit fi-
nis. Euigilauit aduerſuꝫ te:ecce venit.
Uenit ꝯtritio ſup te q̃ habitas iterrã.
Uenit tp̃s:ꝓpe ẽ dies occiſiõis:et non
gl̃ie mõtiũ. Nũc de ꝓpiq̃ effundã iram
meã ſup te:ꝛ cõplebo furoreꝫ meũ i te.
Et iudicabo te ſꝫm vias tuas:et iponã
tibi oĩa ſcelera tua. Et nõ parcet ocul⁹
C me⁹ nec miſerebor:ſꝫ vias tuas iponaꝫ
tibi:et abominatiões tue in medio tui
erũt:et ſcietꝭ qꝛ ego ſũ dñs ꝑcutiẽs. Ec
ce dies:ecce venit. Egreſſa ẽ ꝯtritio flo
ruit ṽga:germĩauit ſupbia:iniq̃tas ſur
rexit in virga ĩpietatis. Nõ ex eis:et ex
ꝑpło:neqꝫ ex ſonitu eoꝝ:ꝛ nõ erit reqes
ex eis. Uenit tp̃s:appropinquauit dies
D Qui emit:nõ letet:et q̃ vẽdit nõ lugeat

qꝛ ira ſup oẽm ppłm ei⁹:qꝛ q̃ vẽdit:ad
id qδ vẽdidit nõ reuertet:ꝛ adhuc in
viuentib⁹ vita eoꝝ. Uiſio eni ad oẽm
młtitudinẽ ei⁹ nõ regredieł:ꝛ vir i ini-
q̃tate vite ſue nõ ꝯfortabit. Canite tu-
ba:ꝑparent oẽs:et nõ ẽ q̃ vadat ad ꝑli
um. Ira eni mea ſup vniũſũ ppłm eius
Gladi⁹ foris peſtis et fames intrinſec⁹.
Qui in agro eſt gladio morieł:et q̃ i ci-
uitate:peſtilẽtia ꝛ fame deuorabunt:ꝛ
ſaluabunt qui fugerit ex eis. Et erũt i E
mõtib⁹ q̃ſi colũbe ꝯualliũ:oẽs trepidi:
vnuſq̇ſqꝫ i iniq̃tate ſua. Oẽs man⁹ diſſol
uent:ꝛ oĩa genua fluẽt aq̃s.‖ Et accin Eſ
gẽt ſe ciliciis ꝛ operiet eos formido:ꝛ in
oĩ facie ꝯfuſio:i vniuerſis capitib⁹ eoꝝ
caluitiũ. Argẽtũ eoꝝ forꝭ ꝓĩcieł:ꝛ au-
rũ eoꝝ i ſterq̃liniũ erit.‖ Argẽtũ eoꝝ ꝛ Sc
aurũ eoꝝ nõ valebit liberare eos:i die
furorꝭ dñi. Animã ſuã nõ ſaturabũt:et
vẽtres eoꝝ nõ iplebũt:qꝛ ſcãdalũ iniq̃ta F
tis eoꝝ factũ ẽ:ꝛ ornamẽtũ moniliũ ſu
oꝝ i ſupbiã poſuerũt:ꝛ imagĩes abomi
nationũ ſuarũ ꝛ ſiłacroꝝ fecerũt ex eo.
Propł hoc dedi eis illδ i imũdiciã:ꝛ da
bo illud i man⁹ alienoꝝ ad diripiẽdũ:
ꝛ ipĩis terre i ꝑdã:ꝛ ꝯtamiabũt illδ. Et
auertã faciẽ meã ab eis et violabũt ar-
canũ meũ:ꝛ itroibũt i illud emiſſarij:et
ꝯtamiabũt illδ. Fac cõcluſionẽ qm̃ tra
plena ẽ iudicio ſanguinũ:ꝛ ciuitas ple
na iniq̃tate Et adducã peſſimos δ gẽtib⁹
ꝛ poſſidebũt domos eoꝝ. Et q̇eſcere fa- G
ciã ſupbiã potentiũ:ꝛ poſſidebũt ſcũa-
ria eoꝝ. Anguſtia ſupueĩẽte reqrẽt pa-
ceꝫ:ꝛ nõ erit. Cõturbatio ſup ꝯturbatio
nẽ veniet:ꝛ audit⁹ ſup auditũ. Et q̃rẽt
viſionẽ δ ꝓpħa:ꝛ lex ꝑibit a ſacerdote:
ꝛ ꝯſiliũ a ſeniorib⁹. Rex lugebit:ꝛ pric
pes induẽt merore:ꝛ man⁹ ppłi tre ꝯtur-
babũt. Scδm viã eoꝝ faciã eis ꝛ ſꝫm
iudiciũ eoꝝ iudicabo eos:et ſcient qꝛ
ego ſum dñs. VIII
e T factũ ẽ i ãno ſexto:i ſexto mẽ A
ſe i q̃nta mẽſis:ego ſedebã i do-
mo mea:ꝛ ſenes iuda ſedebãt corã me.
Et cecidit ibi ſup me man⁹ dñi dei. Et
vidi:ꝛ ecce ſiłitudo quaſi aſpect⁹ ignis
Ab aſpectu lũboꝝ ei⁹ ꝛ deorſũ ignis:ꝛ
a lũbis ei⁹ ꝛ ſurſũ q̃ſi aſpect⁹ ſplẽdoris
ꝛ viſio electri. Et emiſſa ſiłitudo man⁹ B
apꝑhẽdit me i cincino capitꝭ mei:ꝛ ele
uauit me ſpũs int celũ et terrã:ꝛ addu
xit me i hierłm i viſione dei iuxta oſtiũ
interius:qδ reſpiciebat ad aq̃lonẽ:vbi
erat ſtatutũ idolũ zeli ad ꝓuocãdã emu

lationē. Et ecce ibi gl'ia dei iſrl' ſm viſi
onē quā viderā in cāpo: et dixit ad me.
Fili hois: leua oculos tuos ad viā aqui
C lonis. Et leuaui oculos meos ad viam
aquilonis: ⁊ ecce ab aquilone porte alta
ris idolū zeli in ipſo introitu. Et dixit
ad me Fili hois putaſne vides tu qđ iſti
faciūt abominationes magnas q̄s dom⁹
iſrael facit hic: vt ꝓcul recedam a ſctūa
rio meo? Et adhuc ꝯuerſus: videbis ab
ominatiões maiores. Et introduxit me
ad oſtiū atrij. Et vidi: ⁊ ecce foramē vnū
D in pariete. Et dixit ad me. Fili hois fo
de parietē. Et cū fodiſſem parietē: appa
ruit oſtiū vnū. Et dixit ad me. Ingrede
re: ⁊ vide abominationes peſſimas q̄s iſti
faciūt hic. Et ingreſſus vidi: ⁊ ecce omis
ſilitudo reptiliū ⁊ anialiū abominatio:
⁊ vniuerſa idola dom⁹ iſrl' depicta erāt
in pariete: in circuitu ꝑ totū. Et ſeptua
ginta viri de ſeniorib⁹ dom⁹ iſrl': ⁊ iecho
nias fili⁹ ſaphan ſtabat in medio eorū
E ſtantiū ante picturas: ⁊ vnuſqſq; habe
bat thuribulū in manu ſua: ⁊ vapor ne
bule de thure ꝯſurgebat: ⁊ dixit ad me:
Certe vides fili hois q̄ ſeniores dom⁹ iſ
rael faciūt in tenebris: vnuſqſq; in ab
ſcondito cubil' ſui. Dicūt eni. Nō videt
dn̄s nos. Dereliqt dn̄s terrā. Et dixit ad
me. Adhuc ꝯuerſus videbis abomiatio
nes maiores quas iſti faciunt. Et intro
duxit me ꝑ oſtiū porte dom⁹ dn̄i qđ re
F ſpiciebat ad aqlonē. Et ecce ibi mulie
res ſedebāt plangētes adonidem. Et di
xit ad me. Certe vidiſti fili hois. Adhuc
ꝯuerſus videbis abomiatiões maiores
his. Et introduxit me in atriū dom⁹ do
mini interi⁹. Et ecce in oſtio templi dn̄i
inter veſtibulū ⁊ altare quaſi vigitiqn
q; viri dorſa habētes ꝯtra templū dn̄i ⁊
facies ad orientē: ⁊ adorabāt ad ortum
G ſolis. Et dixit ad me. Certe vidiſti fili ho
minis. Nūquid leue ē hoc domui iuda:
vt facerēt abomiatiões iſtas q̄s fecerūt
hic: q2 replentes terrā iniqtate conuerſi
ſunt ad irritandū me? Et ecce applicant
ramū ad nares ſuas. Ergo ⁊ ego faciam
in furore: nō parcet oculus me⁹: nec mi
ſerebor: ⁊ cū clamauerint ad aures me
as voce magna: nō exaudiā eos. IX

A Et clamauit in aurib⁹ meis voce
magna dicens. Appropinquaue
runt viſitationes vrbis: et vnuſ
quiſq; vas interfectionis habet in ma
nu ſua. Et ecce ſex viri veniebāt de via
porte ſuperioris q̄ reſpicit ad aquilonē: et
vniuſcuiuſq; vas interi⁹ in manu eius.
Uir quoq; vn⁹ in medio eoꝝ veſtit⁹ erat
lineis: ⁊ atramentariū ſcriptoris ad re
nes ei⁹. Et ingreſſi ſunt: ⁊ ſteterūt iuxta
altare ereū. Et gl'ia dn̄i iſrl' aſſumpta eſt B
de cherub: q̄ erat ſuꝑ eū ad limē dom⁹.
Et vocauit virū qui indut⁹ erat lineis:
⁊ atramentariū ſcriptoris habebat i lū
bis ſuis. Et dixit dn̄s ad eū. Tranſi per
mediā ciuitatē in medio hierl'm: ⁊ ſigna
thau ſuꝑ frontes viroꝝ gementiū ⁊ do
lentiū ſuꝑ cūctis abomiatiōib⁹ q̄ fiunt
in medio eius. Et illis dixit audiēte me
Tranſite ꝑ ciuitatē ſequētes eū: ⁊ ꝑcuti
te. Nō parcat oculus vr̄ neq; miſerea S̄.7.a
mini. Senem: adoleſcentulū ⁊ virginē: Judith.2.b
paruulū ⁊ mulieres interficite vſq; in
ternitionē. Omnē aūt ſuꝑ quē videritis C
thau ne occidatis ⁊ a ſcūario meo incipi
te. Ceperūt ḡ a viris ſeniorib⁹ q̄ erāt ante
faciē dom⁹. Et dixit ad eos. Cōtamina
te domū: ⁊ implete atria interfectis. Egre
dimini. Et egreſſi ſūt: ⁊ ꝑcutiebant eos
qui erāt in ciuitate. Et cede cōpleta re
māſi ego: ruiq; ſuꝑ faciē meā ⁊ clamās
aio. Heu heu heu dn̄e de⁹. Ergo ne diſꝑ
das oēs reliquias iſrl' effūdēs furorē D
tuū ſuꝑ hierl'm? Et dixit ad me. Iniqtas
dom⁹ iſrl' ⁊ iuda magna ē nimis valde:
⁊ repleta eſt terra ſanguinib⁹: et ciuitas
repleta eſt auerſione. Dixerūt eni. Dere
liquit dn̄s terrā: ⁊ dn̄s nō videt. Igit' et
meus nō placet oculus: neq; miſerebor.
Uiā eoꝝ ſuꝑ caput eoꝝ reddā. Et ecce
vir qui erat indut⁹ lineis q̄ habebat at
tramentū i dorſo ſuo: rn̄dit vbū dicēs.
Feci ſicut ꝑcepiſti mihi. X

Et vidi: ⁊ ecce in firmamento qđ A
erat ſuꝑ caput cherubin quaſi la
pis ſaphyrus ⁊ q̄ſi ſpecies ſimili
tudinis ſolij apparuit ſuper eū. Et dixit
ad virū qui indut⁹ erat lineis: ⁊ ait. In
gredere i medio rotaꝝ q̄ ſūt ſubt⁹ cheru
bin ⁊ imple manū tuā prunis ignis que
ſūt inter cherubi: ⁊ effunde ſuꝑ ciuitatē
Ingreſſuſq; eſt in conſpectu meo. Cheru
bin aūt ſtabāt a dextris dom⁹ cū ingre
deret' vir: ⁊ nubes impleuit atriū iteri⁹.
Et eleuata eſt gl'ia dn̄i deſuꝑ cherub ad
limen dom⁹: ⁊ repleta eſt dom⁹ nube. Et
atriū repletū eſt ſplendore gl'ie dn̄i: ⁊ ſo
nit⁹ alaꝝ cherubin audiebatur vſq; ad
atriū exteri⁹: quaſi vox dei oipotentis lo
quentis. Cūq; ꝑcepiſſet viro qui indutus
erat lineis dicens ſume ignē de medio B
rotaꝝ q̄ ſūt inter cherubi: ingreſſus ille

ſtetit iuxta rotã. Et extẽdit cherub ma-
nũ de medio cherubin ad ignẽ qui erat
inter cherubin: ꝛ ſumpſit ꝛ dedit in ma
nus ei⁹ qui indut⁹ erat lineis: qui acci-
piens egreſſus eſt. Et apparuit in cheru
bin ſimilitudo man⁹ hoīs ſubtus pen-
nas eoꝝ. Et vidi: ꝛ ecce q̃ttuoꝛ rote iux-
ta cherubī. Rota vna iuxta cherub vnũ:
ꝛ rota alia iuxta cherub vnuȝ. Species
autẽ rotaꝝ erat quaſi viſio lapidis chꝛy
ſolithi: ꝛ aſpect⁹ eaꝝ ſimilitudo vna q̃t-
C tuoꝛ: quaſi ſi ſit rota in medio rote. Cũ-
q; ambularẽt: in quattuoꝛ ptes gradie-
bant: ꝛ nõ reuertebant ambulãtes: ſed
ad locũ ad queȝ ire declinabat q̃ pꝛima
erat: ſequebant ꝛ cetere: nec reuerteban
tur: Et oẽ corp⁹ eaꝝ ꝛ colla ꝛ man⁹ et
penne ꝛ circuli plena erãt oculis in cir-
cũitu quattuoꝛ rotaꝝ: ꝛ rotas iſtas vo-
cauit volubiles audiente me. Quattuoꝛ
aũt facies habebat vnũ. Facies vna fa-
cies cherub: ꝛ facies ſecũda facies hoīs:
ꝛ in tertio facies leonis: ꝛ in quarto fa-
cies aquile. Et eleuata ſunt cherubin:
ipſum eſt aĩal qđ videram iuxta flumen
chobar. Cũq; ambularẽt cherubī ibant
pariter ꝛ rote iuxta ea: ꝛ cũ eleuarẽt che
rubin alas ſuas vt exaltarent de terra:
nõ reſidebãt rote: ſed ꝛ ipſe iuxta erant.
D Stantib⁹ illis ſtabãt: ꝛ cũ eleuatis ele-
uabant. Spũs enim vite erat in eis. Et
egreſſa eſt gl'ia dñi a limine tẽpli: et ſte-
tit ſuꝑ cherubin Et eleuantia cherubin
alas ſuas exaltata ſũt a terra coꝛaȝ me:
ꝛ illis egredientib⁹: rote quoq; ſubſecu-
te ſunt. Et ſtetit in introitu poꝛte dom⁹
dñi oꝛiental': ꝛ gl'ia dei iſrl' erat ſuꝑ eos.
Ipſum eſt aĩal qđ vidi ſubter deuȝ iſrl'
iuxta fluuiũ chobar. Et intellexi qꝛ che-
rubin eſſent. Quattuoꝛ ꝑ q̃ttuoꝛ vultus
vni: ꝛ quattuoꝛ ale vni: ꝛ ſimilitudo ma
nus hoīs ſub alis eoꝝ. Et ſilr'itudo vul-
tuũ eoꝝ: ipſi vult⁹ quos videram iuxta
fluuiũ chobar ꝛ intuit⁹ eoꝝ ꝛ impetus
ſinguloꝝ: añ faciẽ ſuã ingredi. XI
A Et eleuauit me ſpũs: ꝛ itroduxit
e me ad poꝛtã domus dñi oꝛienta-
lem q̃ reſpicit ad ſolis oꝛtum. Et
ecce in introitu poꝛte vigintiq̃nq; viri:
ꝛ vidi ī medio eoꝛũ iechoniã filiũ azur:
ꝛ pheltiaȝ filiũ banaie pꝛincipes popu-
li. Dixitq; ad me. Fili hoīs: hi ſunt viri
qui cogitãt iniquitatẽ: ꝛ tractant ꝯſiliũ
peſſimũ in vrbe iſta dicẽtes: Nonne du-
dũ edificate ſunt domus? Hic eſt lebes:
nos autẽ carnes. Idcirco vaticinare de
eis vaticinare fili hoīs. Et irruit in me
ſpũs dñi: ꝛ dixit ad me. Loq̃re. Hec di-
cit dñs. Sic locuti eſtis dom⁹ iſrl': et co-
gitationes coꝛdis vr̃i ego noui. Pluri-
mos occidiſtꝭ in vrbe hac: ꝛ impleſtꝭ vi-
as eius interfectis. Propterea hec dicit B
dñs. Interfecti veſtri q̃s poſuiſtꝭ in me-
dio ei⁹ hi ſunt carnes: ꝛ hec eſt lebes: et
educã vos de medio ei⁹. Gladiũ metui-
ſtis: ꝛ gladiũ inducaȝ ſuꝑ vos dicit dñs
deus. Et eĳciã vos de medio eius. Da-
boq; vos in manu hoſtiũ: ꝛ faciã in vo-
bis iudicia. Gladio cadetꝭ. In finib⁹ iſ-
rael iudicabo vos: et ſcietis qꝛ ego dñs.
Hec nõ erit vobis in lebeteȝ: ꝛ vos non
eritis in medio ei⁹ in carnes. In finib⁹
iſrael iudicabo vos: ꝛ ſcietꝭ qꝛ ego dñs.
Quia in ꝓceptis meis nõ ambulaſtis: ꝛ
iudicia mea nõ feciſtꝭ: ſed iuxta iudicia
gentiũ q̃ in circũitu vr̃o ſunt eſtꝭ opati.
Et factũ eſt cũ ꝓphetarẽ: pheltias filius
banaie moꝛtu⁹ eſt. Et cecidi in faciẽ me
am: clamans voce magna. Et dixi: Heu
heu heu dñe de⁹ ꝯſummationẽ tu facis
reliquiaꝝ iſrl'? Et factũ eſt verbũ dñi ad C
me dicens. Fili hoīs: fratres tui viri ꝓ-
pinqui tui: ꝛ oīs dom⁹ iſrl': vniuerſi qui
bus dixerunt habitatoꝛes hierl'm: longe
recedite a dño: nobis data ẽ terra ī poſ-
ſeſſionẽ: ꝑpterea hec dicit dñs de⁹. Quia
longe feci eos in gentibus: ꝛ qꝛ diſperſi
eos in terrꝭ: ero eis in ſcrificationẽ mo-
dicã in terris ad q̃s venerũt. Propterea
loq̃re. Hec dicit dñs de⁹. Cõgregabo vos
de pplis ꝛ adunabo de terrꝭ in q̃bus di-
ſperſi eſtis: daboq; vobis humũ iſrael.
Et ingredient illuc: ꝛ auferẽt oẽs offen
ſiones: cũctaſq; abomiatiões ei⁹ d illa.
Et dabo eis coꝛ vnũ: ꝛ ſpũm nouũ tribu D
am in viſcerib⁹ eoꝝ. ‖Et auferã coꝛ lapi ĩ.
deũ de carne eoꝝ: ꝛ dabo eis coꝛ carne-
um vt in ꝓceptis meis ambulẽt: ꝛ iudi-
cia mea cuſtodiãt: faciãtq; ea: ꝛ ſint mi-
hi in ppl'm: ꝛ ego ſim eis in deũ. Quoꝛũ
aũt coꝛ poſt offendicula ꝛ abomiatiões
ſuas ambulat: hoꝝ viã in capite ſuo po
nã dicit dñs de⁹. Et eleuauerũt cherubī
alas ſuas: ꝛ rote cuȝ eis: ꝛ gl'ia dei iſrael
erat ſuꝑ eos. Et aſcendit gl'ia dñi d me-
dio ciuitatis: ſtetitq; ſuꝑ montẽ qui eſt
ad oꝛientẽ vrbis. Et ſpirit⁹ leuauit me:
adduxitq; in chaldeã ad tranſmigratio
nem in viſionẽ in ſpũ dei. Et ſublata eſt
a me viſio quã videram. Et locut⁹ ſum
ad tranſmigrationẽ omnia verba dñi q̃
oſtenderat mihi. XII

Et factus est sermo dñi ad me di-
e cens. Fili hoīs: in medio domꝰ
exasperantꝭ tu habitas: qui ocu-
los habent ad videndū ꝛ non vident: et
aures ad audiendū: ꝛ nō audiūt: qꝛ do-
mus exasperans est. Tu ergo fili hominis
fac tibi vasa trāſmigratiōis: ꝛ trāſmigra
bis ꝑ diē corā eis. Transmigrabis autē
de loco tuo: ad locū alterū in conspectu
eoꝝ: si forte aspiciāt: qꝛ domꝰ exasperās
est. Et efferes foras vasa tua: quasi vasa
transmigrātis ꝑ diē in cōspectu eorum.
Tu aūt egredierꝭ vespe corā eis sicut e-
greditur migrās: aū oculos eoꝝ. Perfo-
de tibi parietē: ꝛ egredieris ꝑ eū in con-
spectu eoꝝ. In humeris portaberis: i ca
ligine effereris. Faciē tuā velabis ꝛ nō
videbis terrā: qꝛ portētū dedi te domui
israel. Feci ergo sicut ꝓcepat mihi dñs.
Vasa mea protuli q̄si vasa trāſmigrantꝭ
ꝑ diem: ꝛ vespe ꝑfodi mihi parietē ma-
nu ꝛ in caligine egressus sū: ꝛ in hume-
C ris portatꝰ in ꝯspectu eorū. Et factꝰ est
sermo dñi ad me dicens. Fili hominis: nū-
quid nō dixerūt ad te domꝰ israel: domꝰ
exasperans: quid tu facis? Dic ad eos.
Hec dicit dñs deus. Sup ducē onꝰ istud
qui ē in hierl'm: ꝛ sup oēm domū israel
que ē in medio eoꝝ. Dic: Ego portentū
vestrū. Quō feci: sic fiet illis. In trāſmi-
gratione ꝛ in captiuitatē ibunt: et dux
qui est in medio eoꝝ in humerꝭ portabi
tur: in caligine egredietur. Parietē perfo-
dient vt educāt eū: facies eiꝰ operietur vt
D nō videat oculo terrā. Et extende rete
meū: ꝛ capietur in sagena mea ꝛ adducā
eum in babylonē in terrā chaldeorū: ꝛ
ipsam nō videbit: ibiq; morietur ꝛ omēs
qui circa eū sunt. Presidiū eius ꝛ agmi-
na eiꝰ dispergā in oēm ventū: ꝛ gladiū
euaginabo post eos. Et scient qꝛ ego do
minꝰ: qū dispsero illos in gentibꝰ ꝛ disse
minauero eos in terris. Et relinquā ex
eis viros paucos a gladio ꝛ fame et pe-
stilentia: vt narrent oīa scelera eoꝝ i gē-
tibꝰ ad quas ingredientur: ꝛ scient qꝛ ego
dñs. Et factꝰ est sermo dñi ad me dicēs.
E Fili hominis panē tuū in ꝯturbatione co
mede: sed ꝛ aquā tuā in festinatiōe ꝛ me
rore bibe: ꝛ dices ad ppl'm terre. Hec di-
cit dñs deꝰ ad eos q̄ habitāt in hierl'm:
in terra israel. Panē suū in solitudine
comedēt: ꝛ aquā suā in desolatione bi-
bent: vt desoletur terra a multitudine sua
ꝓpter iniq̄tates oīm qui habitāt in ea:
ꝛ ciuitates que nunc habitantur desolate
erūt: terraq; deserta: ꝛ scietꝭ qꝛ ego dñs.
Et factꝰ est ſmo dñi ad me dicens. Fili f
hoīs: qd est ꝓuerbiū istud in terra isrl'
dicētiū: in longū differetur dies et pibit 2.Pe.3.f
omīs visio? Ideo dic ad eos. Hec dicit dñs
deꝰ. Quiescere faciā ꝓuerbiū istud: neq;
vulgo dicetur vltra in isrl'. Et loquere ad
eos: q appropinquerint dies ꝛ ſmo oīs
visiōis. Nō eni erit vltra oīs visio cassa:
neq; diuinatio ambigua in medio filio
rū isrl': qꝛ ego dñs loquar: ꝛ qdcūq; locu
tus fuero ꝟbū fiet. Nō ꝓlongabitur am- G
pliꝰ: sed in diebꝰ vrīs domꝰ exasperās lo
quar ꝟbū: ꝛ faciā illud dicit dñs deus.
Et factꝰ est sermo dñi ad me dicens. Fili
hoīs: ecce domꝰ isrl' dicētiū. Visio quā
hic videt in dies mltos: et in tpa longa
iste ꝓphetat. Propterea dic ad eos. Hec
dicit dñs deꝰ. Non ꝓlongabitur vltra oīs
sermo meꝰ. Verbū qd locutꝰ fuero com-
plebitur dicit dñs deꝰ. XIII
e Et factus est sermo dñi ad me di- A
cens. Fili hoīs vaticinare ad pro
phetas isrl' qui ꝓphetāt: ꝛ dices ꝓphetā
tibꝰ de corde suo. Audite ꝟbū dñi. Hec
dicit dñs deꝰ. Ve ꝓphetꝭ insipientibꝰ q̄
sequuntur spm̄ suū ꝛ nihil vidēt. Quasi
vulpes in deserto: ꝓphe tue israel erant
Nō ascendistꝭ ex aduerso: neq; opposui-
stis murū ꝓ domo isrl' vt staretꝭ in ꝓlio
in die dñi. Vidēt vana ꝛ diuināt mēda-
ciū: dicētes: ait dñs: cū dñs non miserit
eos: ꝛ ꝑseuerauerūt ꝯfirmare sermonē.
Nūquid nō visionē cassam vidistꝭ: ꝛ di-
uinationē mendacē locuti estis? Et di-
citꝭ ait dñs: cū ego nō sim locutꝰ. Pro-
pterea hec dicit dñs deus. Quia locuti B
estis vana: ꝛ vidistꝭ mēdaciū: iō ecce ego
ad vos ait dñs deꝰ: ꝛ erit manꝰ mea sup
ꝓphas qui vidēt vana ꝛ diuināt mēda
ciū. In ꝯsilio ppl'i mei nō erūt et in scri-
ptura domꝰ isrl' nō scribentur: nec i terra
isrl' ingredientur: ꝛ scietis qꝛ ego dñs deꝰ.
Eo q deceperint ppl'm meū dicētes pax
pax: ꝛ nō est pax: ꝛ ipe edificabat parie-
tē: illi aūt liniebāt eū luto absq; paleis.
Dic ad eos qui liniūt absq; tempatura:
q casurꝰ sit. Erit eni imber inundās: et
dabo lapides ꝑgrādes et desup irruen-
tes: ꝛ ventū ꝓcelle dissipantē. Siquidē
ecce cecidit paries. Nunq̄d nō dicetur vo-
bis: vbi ē litura quā linistꝭ? Propterea
hec dicit dñs deꝰ. Et erūpe faciā spm̄
tempestatū in indignatiōe mea: ꝛ imber
inundans in furore meo erit: ꝛ lapides C
grandes in ꝯsumptionem. Et destruam

parietem quē liniſtis abſq; tempamen-
to: ⁊ adequabo eū terre ⁊ reuelabit fun-
damentū eius: ⁊ cadet ⁊ ꝯſumet in me-
dio ei⁹: ⁊ ſcietis q꞉ ego ſum dn̄s. Et com
plebo indignationē meā in pariete ⁊ in
his qui liniūt eū abſq; tempamēto: di-
camq; vobis. Nō eſt paries: ⁊ nō ſunt ꝗ
liniunt eū. Prophete iſrael qui prophe-
tant ad hierl'm: ⁊ vident ei viſiones pa-
cis: ⁊ non eſt pax ait dn̄s deus. Et tu fili
hominis pone faciē tuā ꝯtra filias popu-
li tui que ꝓphetāt de corde ſuo: ⁊ vatici
nare ſup eas: ⁊ dic. Hec dicit dn̄s deus.
Ve qui ꝯſuunt puluillos ſub omni cubi
to man⁹: ⁊ faciunt ceruicalia ſub capite
vniuerſe etatis ad capiēdas aīas. Et cū
caperent aīas ppl'i mei: viuificabāt ani-
mas eoꝝ: ⁊ violabāt me ad ppl'm meum
D ꝓpter pugillū hordei ⁊ fragmen panis:
vt interficerēt aīas que nō moriunt: et
viuificarēt anīas ꝗ nō viuūt: mentien-
tes ppl'o meo credēti mēdacijs. Propter
hoc dicit dn̄s de⁹. Ecce ego ad puluillos
vr̄os quib⁹ vos capitis anīas volātes:
⁊ dirumpā eos de brachijs veſtris: et di-
mittam anīas ꝗs vos capitiſ aīas ad vo
landū. Et dirūpam ceruicalia veſtra: et
liberabo ppl'm meū de manu vr̄a: neq;
erūt vltra in manib⁹ vr̄is ad p̄dandū:
⁊ ſcietiſ q꞉ ego dn̄s. Pro eo ꝙ merore fe-
ciſtis cor iuſti mēdaciter: quē ego nō cō
triſtaui: ⁊ ꝯfortaſtis man⁹ impij vt non
reuerteret a via ſua mala ⁊ viueret: ꝓ-
pterea vana nō videbitis ⁊ diuinatiōes
nō diuinabitis ampli⁹: ⁊ eruā ppl'm me
um de manu vr̄a: ⁊ ſcietis q꞉ ego dn̄s.

E T venerūt ad me viri ſe XIIII
a niorū iſrael: ⁊ ſederūt coram me.
Et fact⁹ eſt ſermo dn̄i ad me di-
cens. Fili hominis: viri iſti poſuerūt imū-
dicias ſuas in cordib⁹ ſuis: ⁊ ſcandalū
iniquitatiſ ſue ſtatuerūt ꝯtra faciē ſuā.
Nūqd interrogat⁹ rn̄debo eis? Propter
hoc loq̄re eis et dices ad eos. Hec dicit
dn̄s de⁹. Homo hō de domo iſrl' ꝗ poſue
rit imūdicias ſuas in corde ſuo: ⁊ ſcāda-
lū īiquitatiſ ſue ſtatuerit ꝯtra faciē ſuā: ⁊
b venerit ad ꝓphā interrogās ꝑ eū me:
ego dn̄s rn̄debo ei in m'titudine imun-
diciaꝝ ſuaꝝ vt capiat dom⁹ iſrl' in cor-
de ſuo quo receſſerūt a me in cūctiſ ido-
lis ſuis. Propterea dic ad domū iſrael.
Hec dicit dn̄s de⁹. Cōuertimini ⁊ recedi
te ab idolis vr̄is: ⁊ ab vniuerſis ꝯtami-
nationib⁹ vr̄is auertite facies veſtras.
Quia homo hō de domo iſrl' ⁊ de ꝓſelitiſ
quicūq; aduena fuerit in iſrl': ſi alienat⁹
fuerit a me: ⁊ poſuerit idola ſua ī corde
ſuo: ⁊ ſcandalū iniquitatis ſue ſtatuerit C
ꝯtra faciē ſuā ⁊ venerit ad ꝓphā vt in-
terroget ꝑ eū me: ⁊ ego dn̄s rn̄debo ei ꝑ
me: ⁊ ponā faciē meā ſup hoīem illū: et
faciā eū in exemplū ⁊ in ꝓuerbiū: ⁊ diſꝑ
dam eū de medio ppl'i mei: et ſcietiſ quia
ego dn̄s. Et ꝓpha cū errauerit ⁊ locut⁹
fuerit verbū: ego dn̄s decepi ꝓphā illū.
Et extendā manū meā ſup illū: ⁊ delebo
eū d̄ medio ppl'i mei iſrl': ⁊ portabit ini-
quitatē ſuā. Juxta iniquitatē interrogā D
tis: ſic iniq̄tas ꝓphe erit: vt nō erret vl-
tra dom⁹ iſrael a me neq; polluat ī vni
uerſis p̄uaricatiōib⁹ ſuis: ſed ſit mihi in
ppl'm ⁊ ego ſim eis in deū: ait dn̄s exer-
cituū. Et fact⁹ eſt ſmo dn̄i ad me dicēs.
Fili hoīs: terra cū peccauerit mihi: vt p̄-
uaricet p̄uaricans: extendā manū meā
ſup eam: ⁊ cōterā ꝟgā panis ei⁹ ⁊ imit g.
tam in eā famē ⁊ interficiā de ea hoīem g.
⁊ iumentū. Et ſi fuerint tres viri iſti in E
medio ei⁹ noe daniel et iob: ipſi iuſticia
ſuā liberabūt anīas ſuas ait dn̄s exerci
tuū. Q꞉ ⁊ ſi beſtias peſſimas induxero
ſup terrā vt vaſtent eā: ⁊ fuerit inuia eo
ꝙ nō ſit ꝑtranſiens ꝓpter beſtias: tres
viri iſti ſi fuerint ī ea: viuo ego dicit do-
min⁹ deus: q꞉ nec filios nec filias libera
būt: ſꝫ ipſi ſoli liberabunt: terra aūt de-
ſolabit. Vel ſi gladiū induxero ſup ter-
rē illā: ⁊ dixero gladio: tranſi ꝑ terrā: et
interfecero de ea hoīem ⁊ iumētū: ⁊ tres F
viri iſti fuerint in medio eius: viuo ego
dicit dn̄s deus: nō liberabūt filios neq;
filias: ſed ipſi ſoli liberabunt. Si autē
⁊ peſtilentiā immiſero ſup terrā illam: ⁊
effudero indignationē meā ſup eam in
ſanguine vt auferā ex ea hoīem ⁊ iumē-
tum et noe daniel ⁊ iob fuerint ī medio
eius: viuo ego dicit dn̄s deus: q꞉ filium
⁊ filiā nō liberabūt: ſed ipſi iuſticia ſua
liberabūt anīas ſuas. Quoniā hec dicit G
dn̄s: ꝙ ⁊ ſi in quattuor iudicia mea peſ
ſima gladiū ⁊ famē ac beſtias malas et
peſtilentiā immiſero in hierl'm vt inter-
ficiam de ea hoīem ⁊ pec⁹: tn̄ relinquet
in ea ſaluatio educentiū filios et filias.
Ecce ipſi egredient ad vos ⁊ videbitiſ vi
am eorū ⁊ adinuentiones eorū ⁊ cōſola
bimini ſup malo qđ induxi in hieruſa-
lem in om̄ib⁹ que importaui ſup eam: ⁊
conſolabunt vos cū videritiſ viam eoꝝ
⁊ adinuentiones eorū: et cognoſcetis ꝙ
non fruſtra fecerim om̄ia que feci in ea

ait dominus deus. XV
Et factus ẽ ſermo dñi ad me di-
e cens. Fili homis quid fiet de li
gno vitis ex omibus lignis ne-
morũ que ſunt inter ligna ſiluarũ? Nũ-
quid tollet ď ea lignũ vt fiat opus aut
fabricabit de ea paxillus: vt depẽdeat
in eo qdcunqȝ vas? Ecce igni datũ eſt
in eſcam: vtrãqȝ partẽ eius cõſumpſit
ignis: et medietas ei⁹ redacta ẽ in fa-
uillã. Nũquid vtile erit ad opus? Etiã
cũ eſſet integrũ non erat aptũ ad opus
quãtomagis cũ illud ignis deuorauer-
rit et cõbuſſerit: nihil ex eo fiet operis?
Propterea hec dicit dñs de⁹. Quõ lig-
nũ vitis inter ligna ſiluarũ quod dedi
igni ad deuorandũ: ſic tradam habita-
tores hieruſalẽ: et ponã faciẽ meam in
eos. De igne egredient: ⁊ ignis conſu-
met eos. Et ſcietis qȝ ego dñs cũ poſue
ro faciẽ meã in eos: ⁊ dedero terrã ini-
am ⁊ deſolatã: eo qꝫ puaricatores exti-
terint: dicit dñs deus. XVI
Et factus eſt ſermo domini ad
e dicens. Fili hois: notas fac hie
A ruſalẽ abomiationes ſuas ⁊ di-
ces. Hec dicit dñs deus hierlm. Radix
tua ⁊ generatio tua de terra chanaan:
pater tuus amorre⁹: ⁊ mater tua cethea
Et qñ nata es in die ortus tui: non eſt
preciſus vmbilicus tuus: ⁊ aqua nõ es
lota in ſalutem: nec ſale ſalita: nec iuo
luta pãnis. Non pepcit ſup te ocul⁹ vt
faceret tibi vnũ de his miſertus tui: ſȝ
piecta es ſup faciẽ tre in abiectiõe aie
tue i die q̃ nata es. Trãſiẽs aũt p te: vi-
di te cõculcatũ in ſanguie tuo. Et dixi
tibi cũ eſſes i ſanguie tuo. Viue: Dixi i
quã tibi in ſanguine tuo. Viue: multi-
plicatã quaſi germen agri dedi te: ⁊ mul
tiplicata es: ⁊ grãdis effecta: ⁊ ingreſſa
es ⁊ peruẽiſti ad mundũ muliebrẽ. Vbe
ra tua intumuerũt: ⁊ pilus tu⁹ germia-
uit ⁊ eras nuda ⁊ cõfuſione plena. Et
tranſiui per te ⁊ vidi te: ⁊ ecce tempus
tuũ: tempus amantiũ. Et expandi ami
ctũ meũ ſup te: ⁊ operui ignominiã tu
am. Et iuraui tibi: ⁊ ingreſſus ſum pa-
B ctũ tecũ ait dñs deus. Et facta es mihi
et laui te aqua: ⁊ emundaui ſanguinẽ
tuũ ex te. Et vnxi te oleo: et veſtiui te
diſcolorib⁹: et calciaui te hyacitho. Et
cinxi te byſſo: ⁊ indui te ſubtilibus: et
ornaui te ornamento. Et dedi armillas
manibus tuis ⁊ torquẽ circa collũ tu
um: et dedi inaurẽ ſup os tuum: et cir
culos in auribus tuis: ⁊ coronã deco-
ris in capite tuo. Et ornata es auro et
argento: ⁊ veſtita es byſſo et polymito
⁊ multis coloribus. Similam ⁊ mel ⁊
oleũ comediſti: ⁊ decora facta es vehe-
menter nimis. Et pfeciſti in regnũ: et
egreſſum eſt nomen tuũ in gentes ppt
ſpeciẽ tuam: quia pfecta eras in decore
meo quẽ poſuerã ſup te dicit dñs de⁹.
Et habẽs fiduciã in pulchritudine tua
fornicata es in nomie tuo: ⁊ expoſuiſti
fornicationẽ tuã omni trãſeũti: vt eius
fieres. Et ſumens de veſtimentis meis
feciſti tibi excelſa hincinde conſuta: et
fornicata es ſup eis: ſicut nõ eſt factũ:
neqȝ futurũ eſt. Et tuliſti vaſa decoris
tui de auro meo et argẽto meo que de
di tibi: ⁊ feciſti tibi imagines maſculi-
nas: ⁊ fornicata es in eis. Et ſumpſiſti
veſtimenta tua multicoloria ⁊ operui-
ſti illas. Et oleũ meũ ⁊ thymiama meũ C
poſuiſti coram eis: ⁊ panem meũ quem
dedi tibi ſimilã ⁊ oleũ ⁊ mel quib⁹ enu
triui te: poſuiſti in cõſpectu eoꝝ i odo-
rem ſuauitatẽ. Et factũ ẽ ait dominus
deus. ⁊ tuliſti filios tuos ⁊ filias tuas
quas generaſti mihi: ⁊ imolaſti eis ad
deuorandũ. Nunquid parua ẽ fornicatio
tua? Immolaſti filios meos: ⁊ dediſti il
los cõſecrãs eis. Et poſt oẽs abomina
tiões tuas ⁊ fornicationes nõ es recor
data dieꝝ adoleſcentie tue: qñ eras nu
da ⁊ cõfuſione plena: cõculcata in ſan
guine tuo. Et accidit poſt oẽm maliciã
tuã: ve ve tibi: ait dñs deus. Et edifica
ſti tibi lupanar: ⁊ feciſti tibi pſtibulũ i
cũctis plateis. Ad omne caput vie edi
ficaſti ſignũ pſtitutionis tue: ⁊ abomi
nabilẽ feciſti decorem tuũ. Et diuiſiſti
pedes tuos omi tranſeũti ⁊ multiplica
ſti omẽs fornicatiões tuas. Et fornica
ta es cũ filijs egypti vicinis tuis mag
narũ carniũ: et multiplicaſti fornicatio
nẽ tuã ad irritandũ me. Ecce ego extẽ-
dã manũ meã ſup te ⁊ auferã iuſtifica-
tionẽ tuã. Et dabo te in aĩa odiẽtiũ te
filiaꝝ paleſtinaꝝ: q̃ erubeſcũt i via tua
ſcelerata. Et fornicata es in filijs aſſy- D
rioꝝ: eo qꝫ necdũ fueris expleta. Et poſt
q̃ fornicata es nec ſic es ſatiata: ⁊ mul
tiplicaſti fornicationẽ tuã i tra chanaã
cũ chaldeis: ⁊ nec ſic ſatiata es. In quo
mũdabo cor tuũ ait dñs de⁹: cũ facias
oĩa hec opa mulierꝫ meretricꝫ ⁊ pcacꝫ.
Quia fabricaſti lupanar tuũ in capite
oĩs vie ⁊ excelſũ tuũ feciſti in oĩ platea.

Nec facta es quaſi meretrix faſtidio au
gēs p̄ciū: ſed quaſi mulier adultera: q̄
ſup̄ virū ſuū inducit alienos. Oībꝰ me
retricibus danť mercedes: tu aūt dedi-
ſti mercedes cūctis amatoribꝰ tuis: et
dona donabas eis: vt intrarēt ad te vn
dicꝫ ad fornicandū tecū. Factūq̄ ē in
te ꝯtra cōſuetudinē mulieꝝ in fornica
tionibꝰ tuis: ⁊ poſt te non erit fornica-
tio. In eo eni ꝙ dediſti mercedeſ: ⁊ mer
cedes nō accepiſti: factū ē in te ꝯtrariū
Propterea meretrix audi verbum dn̄i
Hec dicit dn̄s deus. Quia: effuſū eſt es
tuū: et reuelata ē ignominia tua in for
nicationibꝰ tuis ſup̄ amatores tuos: ⁊
ſup̄ idola abomiationū tuaꝝ in ſang-
uine filioꝝ quos dediſti eis: ecce ego cō
gregabo oēs amatores tuos quibꝰ cō-
mixta es: et omēs quos dilexiſti cū vni
E uerſis quos oderas. Et cōgregabo eos
ſup̄ te vndicꝫ: ⁊ nudabo ignominiā tu
am corā eis. Et videbūt oēm turpitu-
dinē tuā ⁊ iudicabo te iudicijs adul-
teraꝝ ⁊ effudentiū ſanguinē. Et dabo
te in ſanguinē furoris ⁊ zeli: et dabo te
in manus eoꝝ. Et deſtruēt lupanar tu
um: ⁊ demolienť ꝓſtibulū tuū. Et de-
nudabūt te veſtimētis tuis: et auferāt
vaſa decoris tui. Et derelinquēt te nu-
dā plenāq̄ ignominia: ⁊ adducent ſup̄
te multitudinē. Et lapidabūt te lapi-
4.Re.25.c. dibꝰ: ⁊ trucidabūt te gladijs ſuis. Et
cōburent domos tuas igni: ⁊ faciēt in
te iudicia in oculis mulieꝝ plurimaꝝ.
Et deſines fornicari: et mercedes vltra
nō dabis. Et requieſcet idignatio mea
in te: et auferet zelus meꝰ ad te. Et qui
eſcam nec iraſcar amplius eo ꝙ nō fu-
eris recordata dieꝝ adoleſcentie tue: ⁊
ꝓuocaſti me in oibus his. Qua ꝓpter
et ego vias tuas in capite tuo dedi: ait
dn̄s deus: ⁊ nō feci iuxta ſcelera tua in
oibus abomiationibꝰ tuis. Ecce omis
qui dicit vulgo ꝓuerbiū: in te aſſumet
illud dicēs. Sicut mater: ita et filia eiꝰ
F Filia matris tue es tu: q̄ ꝓiecit viꝝ ſu-
um: ⁊ filios ſuos: et ſoror ſoroꝝ tuaꝝ:
F.eo. que ꝓiecerūt viros ſuos et filios ſuos.
Mater veſtra cethea: et pater vr̄ āmor
reus. Et ſoror tua maior ſamaria: ipſa
⁊ filie eiꝰ q̄ habitāt ad ſiniſtrā tuā. So
ror aūt tua minor te: que habitat a dex
tris tuis ſodoma et filie eius. Sed nec
in vijs eaꝝ ambulaſti: neq̄ ſcd̄m ſcele
ra eaꝝ feciſti. Pauxillū minꝰ pene ſce-
leratiora feciſti illis: in omibꝰ vijs tu-
is. Viuo ego dicit dn̄s deꝰ: q2 non fecit
ſodoma ſoror tua ipſa et filie eiꝰ: ſicut
feciſti tu et filie tue. Ecce hec fuit ini-
quitas ſodome ſororis tue ſupbia: ſatu
ritas panis et abūdantia: et ociū ipſiꝰ
et filiaꝝ eius: et manū egeno et paup̄i
nō porrigegebāt: et eleuate ſunt et fece
rūt abominationes corā me: et abſtuli
eas ſicut vidiſti. Et ſamaria dimidiū E
pctōꝝ nō peccauit: ſed viciſti eas ſcele
ribꝰ tuis: et iuſtificaſti ſorores tuas in
oibꝰ abomiationibꝰ tuis q̄s opata es.
Ergo et tu porta ꝯfuſionē tuā: q̄ viciſti
ſorores tuas pctīs tuis ſceleratiꝰ agēs
ab eis. Iuſtificate ſūt eni a te. Ergo et
tu ꝯfundere: et porta ignominiā tuā: q̄
iuſtificaſti ſorores tuas. Et ꝯuertā re-
ſtituēs eas ꝯuerſione ſodomoꝝ cū filia
bus ſuis: et ꝯuerſiōe ſamarie et filiaꝝ
eius. Et cōuertā reuerſionē tuā in me-
dio eaꝝ vt portes ignominiā tuā: ⁊ ꝯfū
daris in oibꝰ q̄ feciſti conſolās eas. Et G
ſoror tua ſodoma et filie eiꝰ reuertenť
ad antiq̄tatē ſuā: et ſamaria et filie eiꝰ
reuertēť ad antiquitatē ſuā: et tu et fi-
lie tue reuertemi ad antiq̄tatē vr̄am.
Nō fuit aūt ſodoma ſoror tua audita i
ore tuo i die ſupbie tue: anq̄ꝫ reuelareť
malicia tua ſicut hoc tp̄e in opprobriū
filiaꝝ ſyrie: et cūctaꝝ in circūitu tuo fi
liaꝝ paleſtinaꝝ q̄ ambiunt te p̄ gyrū.
Scelus tuū ⁊ ignominiā tuā tu porta-
ſti ait dn̄s deꝰ. Quia hec dicit dn̄s deꝰ.
Et faciā tibi ſicut deſpexiſti iuramētū
vt irritū faceres pactum ⁊ recordabor
ego pacti mei tecū in diebꝰ adoleſcētie
tue: ⁊ ſuſcitabo tibi pactū ſempiternū.
Et recordaberis viaꝝ tuaꝝ: et ꝯfunde-
ris cū recepis ſorores tuas te maiores
cū minoribꝰ tuis. Et dabo eas tibi in
filias: ſed nō ex pacto tuo: et ſuſcitabo
ego pactū meū tecū. Et ſcies q2 ego do
minꝰ vt recorderis et cōfundaris: ⁊ nō
ſit tibi vltra apire os p̄ cōfuſione tua:
cū placatus tibi fuero in oibꝰ que feci
ſti: ait dn̄s deus XVII
T factū eſt verbū dn̄i ad me di- A
E cēs. Fili hoīs: ꝓpone enigma:
et narra parabolā ad domū iſrľ
et dices. Hec dicit dn̄s deus. Aq̄la grā
dis: magnaꝝ alarū: longo mēbroꝝ du
ctu: plena plumis ⁊ varietate: venit ad
libanū ⁊ tulit medullā cedri: Sūmita-
tē frondiū eius auulſit: et tranſporta-
uit eā in terrā chanaan: in vrbe nego-
ciatoꝝ poſuit illā. Et tulit de ſemine

terre et poſuit illud in terra ꝑ ſemie: vt
firmaret radicē ſup aq̄s multas. In ſu
perficie poſuit illud. Cumq; germinaſ-
ſet creuit in vineā latiorē: hūili ſtatura
reſpicientib⁹ ramis ei⁹ ad eā ⁊ radices
eius ſub illa erāt. Facta ē ergo vinea:
et fructificauit in palmites: et emiſit ꝓ
pagines. Et facta ē aquila altera grā-
dis: magnis alis: multiſq; plumis. Et
ecce vinea iſta quaſi mittēs radices ſu
as ad eā: palmites ſuos extendit ad il-
lā vt irrigaret eā de areolis germinis ſui:
que ī terra bona ſup aq̄s multas plan
tata ē vt faciat frōdes ⁊ portet fructū:
vt ſit in vineā grāde. Dic. Hec dicit do
min⁹ de⁹. Ergo ne ꝓſperabit? Nōne ra
dices eius euellet ⁊ fruct⁹ ei⁹ diſtriget:
et ſiccabit oēs palmites germis ei⁹ et
et areſcet: et nō in brachio grandi neq;
in pplo multo: vt euelleret eam radici-
tus? Ecce plātata ē. Ergo ne ꝓſpabit?
Nōne cū tetigerit eā ventus vrēs ſicca
bit: et in areis germis ſui areſcet? Et
factū eſt verbū dn̄i ad me dicēs. Dic ad
domū exaſpantē. Neſcitis q̄d iſta ſignifi
cent? Dic. Ecce veniet rex babylonis in
hierlm: ⁊ aſſumet regē ⁊ principes ei⁹.
et adducet eos ad ſemetipm in babylo
nē. Et tollet de ſemie regni: ferietq; cū
eo fedus: et ab eo accipiet iuſiurandū.
Sed et fortes terre tollet vt ſit regnū
humile et nō eleuet: ſed cuſtodiat pa-
ctū eius ⁊ ſeruet illud. Qui recedēs ab
eo miſit nūcios ad egyptū: vt daret ſi
bi equos ⁊ pplm multū. Nunq̄d ꝓſpe-
rabit vel cōſequet ſalutē q̄ fecit hec?
E Et q̄ diſſoluit pactū: nunq̄d effugiet?
Viuo ego dicit dn̄s de⁹: q̄m in loco re-
gis q̄ ꝯſtituit eū regē cui⁹ fecit irritum
iuramentū ⁊ ſoluit pactū qd̄ habebat
cū eo: in medio babylonis morietur. Et
nō in exercitu grādi: neq; in pplo mul
to faciet ꝯtra eū pharao ꝓliū in iactu
aggeris et in extructiōe valloꝝ: vt inter
ficiat aīas multas. Spreuerat eni iura
mentū vt ſolueret fed⁹: ⁊ ecce dedit ma
nū ſuā: et cū oīa hec fecerit nō effugiet
F Propterea hec dicit dn̄s de⁹. Viuo ego
q̄m iuramentū qd̄ ſpreuit et fed⁹ qd̄ ꝓ-
uaricatus eſt: ponā in caput ei⁹. Et ex-
pandā ſup eū rete meū ⁊ cōprehendet
in ſagena mea: ⁊ adducā eū in babylo-
nē et iudicabo eū ibi in ꝓuaricatione
qua deſpexit me: ⁊ oēs ꝓfugi eius cum
vniuerſo agmine ſuo gladio cadēt. Re
ſidui aūt in oēm ventū diſpgent: ⁊ ſcie
tis qꝛ ego dn̄s locutus ſum. Hec dicit
dn̄s de⁹. Et ſūmā ego de medulla cedri G
ſublimis: ⁊ ponā de vtute ramoꝝ eius
tenerū: diſpgā ⁊ plātabo ſup montē ex
celſū ⁊ eminentē. In mōte ſublimi iſrl
plantabo illud: ⁊ erūpet in gentē ⁊ fa-
ciet fructū et erit in cedrū magnā. Et
habitabūt ſub ea oēs volucres: ⁊ vni-
uerſū volatile ſub vmbra frondiū eius
nidificabit. Et ſcient oīa ligna regiōis
qꝛ ego dn̄s hūiliaui lignū ſublime: ⁊ ex
altaui lignū humile: ⁊ ſiccaui lignū vi-
ride: ⁊ frondere feci lignū aridum. Ego
dn̄s locut⁹ ſum et feci XVIII

T factus ē ſermo dn̄i ad me di A
e cens. Quid eſt q inter vos pa-
rabolā vertitis ī ꝓuerbiū iſtud
in terra iſrael dicētes. || Pres comederūt Hiere.31.c.
vuā acerbam: ⁊ dentes filioꝝ obſtupe-
ſcūt? Viuo ego dicit dn̄s de⁹: ſi erit vl
tra vobis parabola hec in ꝓuerbiū in
iſrl. Ecce oēs aīe mee ſunt. Ut aīa pris
ita et aīa filij mea ē. Aīa q̄ peccauerit:
ipa morietur. Et vir ſi fuerit iuſtus ⁊ fe-
cerit iudiciū ⁊ iuſticiā: in montib⁹ nō
comederit: ⁊ oculos ſuos nō leuauerit B
ad idola dom⁹ iſrael: ⁊ vxorem ꝓximi
ſui nō violauerit: ⁊ ad mulierē mēſtru
atā nō acceſſerit: ⁊ hoiem nō ꝯtriſtaue-
rit: pignus debitori reddiderit: ꝑ vim
nihil rapuerit: panē ſuū eſurienti dede
rit: ⁊ nudū operuerit veſtimēto: ad vſu
rā nō cōmodauerit: et amplius non ac
cepit: ab iniquitate auerterit manū ſu-
am ⁊ iudiciū veꝝ fecerit inter virum ⁊
virū: ⁊ in preceptis meis ambulauerit:
et iudicia mea cuſtodierit vt faciat ve
ritatē: hic iuſtus eſt. Vita viuet: ait do-
min⁹ deus. Qꝛ ſi genuerit filiū latro- C
nem effundentē ſanguinem: et fecerit
vnū de iſtis: et hec quidem oīa nō fa
cientē: ſed in montib⁹ comedentem: et
vxorē ꝓximi ſui polluentē: egenum et
paupem cōtriſtantē: rapientē rapinas:
pignus nō reddentē: et ad idola leuan
tem oculos ſuos: abomiatiōnē facien
tē: ad vſurā dantē: et amplius accipien
tē: nunquid viuet? Non viuet. Cū vni-
uerſa hec deteſtāda fecerit morte morie
tur. Sanguis eius in ipo erit. Qꝛ ſi ge
nuerit filiū qui vidēs omia peccata pa
tris ſui que fecit: timuerit: et nō fecerit
ſimile eis: ſup montes nō comederit: et
oculos ſuos non leuauerit ad idola do
mus iſrael: et vxorē ꝓximi ſui nō viola D
uerit: et virū nō cōtriſtauerit: pign⁹ nō

retinuerit: et rapinã non rapuerit: pa-
nē ſuū eſurienti dederit: et nudū ope-
ruerit veſtimento: a pauperis iniuria
auerterit manū ſuã: vſurã et ſuperabun
dantiã non accepit: et iudicia mea fe-
cerit et in p̄ceptis meis ambulauerit:
hic nō morieť in iniquitate p̄ris ſui:
ſed vita viuet. Pater eius q: calūnia-
tus eſt: et vim fecit fratri: et malū opa-
tus eſt in medio populi ſui: ecce mortu
us eſt in iniquitate ſua. Et dicitĩ. Qua
re nō portabit filius iniquitatē p̄ris?
Uidelicet q: filius iudiciū ⁊ iuſticiam
operatus eſt: oīa p̄cepta mea cuſtodi
E uit et fecit illa: vita viuet. Aīa que pec
Deut.24.c cauerit ipſa morieť. || Filiꝰ nō portabit
4.Re.14.b iniquitatē p̄ris: et pater non portabit
2.Pa.25.a iniquitatē filij. Iuſticia iuſti ſup eum
erit: et impietas impij erit ſup euz. Si
aūt impius egerit pniam ab oībꝰ pctīs
ſuis que operatus ē: et cuſtodierit oīa
precepta mea: et fecerit iudiciū ⁊ iuſti-
ciã: vita viuet ⁊ nō morieť. Omniū ini
quitatū eius quas opatus eſt nō recor
dabor. In iuſticia ſua quã opatus ē: vi
uet. Nunquid volūtatis mee eſt mors
impij dicit dn̄s deus: et nō vt cōuerta-
tur a vijs ſuis: et viuat? Si autē auer-
terit ſe iuſtꝰ a iuſticia ſua: et fecerit ini-
F quitatē ſm oēs abomiatiōes q̄s opari
ſolet impius: nūquid viuet? Oēs iuſti-
cie eiꝰ quas fecerat nō recordabunť.
In p̄uaricatione qua p̄uaricatꝰ eſt: et
in pctō ſuo qđ peccauit: in ipſis morieť
I.eo.c.I.3 d Et dixiſtis. || Nō eſt equa via dn̄i. Audi
te ergo domꝰ iſrael. Nunquid via mea
non eſt equa: ⁊ nō magis vie v̄re praue
ſunt? Cū eni auerterit ſe iuſtus a iuſti-
cia ſua et fecerit iniquitatē: morieť in
eis. In iniuſticia quã operatus eſt mo-
rietur. Et cum auerterit ſe impius ab
impietate ſuã quã operatus eſt et fece-
rit iudiciū et iuſticiã: ipſe animã ſuã vi
G uificabit. Cōſiderans eni et auertēs ſe
ab omibus iniquitatibꝰ ſuis quas ope
ratus eſt: vita viuet ⁊ nō morieť. Et di
I.eo. cunt filij iſrael. || Nō ē equa via domi.
Nūquid vie mee non ſunt eque domus
iſrael: et nō magis vie veſtre praue? Id
circo vnūquēqꝫ iuxta vias ſuas iudi-
cabo domus iſrael: ait dn̄s deꝰ. Cōuer-
timini ⁊ agite penitentiã ab omibꝰ ini
quitatibꝰ veſtris: et non erit vobis in
ruinã iniquitas. Proijcite a vobis om
nes iniquitates v̄ras ĩ q̄bus p̄uaricati
eſtĩ: et facite vobis cor nouū ⁊ ſpūm no
uū. Et q̄re moriemini domus iſrl'? || Quia I.
nolo mortē morientis dicit dn̄s deꝰ. Re
uertimini et viuite. XIX

Et tu fili hoīs aſſume planctum A
ſup principes iſrl': et dices. Qua
re mater tua leena inter leones
cubauit? In medio leūculoꝝ enutriuit
catulos ſuos. Et eduxit vnū de leuncu
lis ſuis: leo factus ē ⁊ didicit capere p̄-
dã hoīemqꝫ comedere. Et audierūt de
eo gentes: ⁊ nō abſqꝫ vulneribꝰ ſuis ce
perunt eū: et adduxerūt eū in catenis ĩ
terrã egypti. Que cū vidiſſet qm̄ infir- B
mata eſt et perijt expectatio eius: tulit
vnū de leūculis ſuis: leonē p̄ſtituit eū.
Qui incedebat inter leones: ⁊ factꝰ eſt
leo ⁊ didicit p̄dã cape: ⁊ hoīes deuo-
rare: didicit viduas facere: ⁊ ciuitates
eaꝝ in deſertū adducere: ⁊ deſolata eſt
terra ⁊ plenitudo eius a voce rugitꝰ il-
lius. Et cōuenerūt aduerſus eū gentes
vndiqꝫ de p̄uincijs: et expanderūt ſup
eū rete ſuū. In vulneribꝰ eaꝝ captus ē C
et miſerūt eū in caueam. In catenis ad
duxerūt eū ad regē babylonis miſerūt
qꝫ eū in carcerē: ne audireť vox eiꝰ vl-
tra ſup mōtes iſrael. Mater tua quaſi
vinea in ſanguine tuo: ſup aquã plãta
ta ē. Fructus eiꝰ ⁊ frōdes eius creue-
runt ex aquis multis: ⁊ facte ſunt ei vir
ge ſolide in ſceptra dn̄antiū: ⁊ exaltata
eſt ſtatura eius inter frondes. Et vidit
altitudinē ſuam in multitudine pal- D
mitū ſuoꝝ: ⁊ euulſa eſt in ira in terrãqꝫ
piecta: ⁊ ventꝰ vrēs ſiccauit fructū ei
us: marcuerūt et areſacte ſunt virge ro
boris eiꝰ. Ignis p̄medit eã. Et nūc trãſ
plãtata ē in deſertū ĩ terra inuia ⁊ ſitiē
ti: ⁊ egreſſus ē de virga ramoꝝ eiꝰ q̄ fru
ctū eius comedit: et nō fuit in ea virga
fortis ſceptrū dn̄antiū. Planctus eſt: et
erit in planctū. XX

Et factum eſt in anno ſeptimo: A
in q̄nto: in decima menſis: ve-
nerūt viri de ſenioribꝰ iſrl' vt in
terrogarēt dn̄m: et ſederūt corã me. Et
factꝰ ē ſermo dn̄i ad me dicēs. Fili ho-
mis: loq̄re ſenioribꝰ iſrl': ⁊ dices ad eos
Hec dicit dn̄s deꝰ. Nūquid ad interro-
gãdū me vos veniſtis? Uiuo ego: q: nō
r̄ndebo vobis ait dn̄s deꝰ. Si iudicas
eos: ſi iudicas fili hoīs. Abomiationes
patrū eoꝝ oñde eis: ⁊ dices ad eos. Hec
dicit dn̄s deꝰ. In die qua elegi iſrael et
leuaui manū meã p ſtirpe domꝰ iacob:
et appui eis in terra egypti et leuaui

manū meā ꝓ eis dicēs:ego dn̄s deꝰ vr̄:
in die illa leuaui manū meā pro eis vt
educerē eos de terra egypti ī terrā quaꝫ
ꝓuiderā eis fluentē lacte ⁊ melle:que ē
egregia inter oēs terras. Et dixi ad eoſ.
Unuſquiſq; offenſiones oculoꝝ ſuoꝝ
abijciat:⁊ in idolis egypti nolite pollui
Ego dn̄s deꝰ veſter. Et irritauerunt me:
noluerūtq; me audire Unuſq̄ſq; abomi
nationes oculoꝝ ſuoꝝ nō proiecit:nec
idola egypti reliquerūt. Et dixi vt effun
derem indignationē meā ſup eos ⁊ im-
plerem irā meā in eis ī medio terre egy-
3.e pti. ‖ Et feci ꝓpter nomē meū: vt nō vio
laretur corā gētibus in quarum medio
erāt:⁊ inter quas apparui eis vt educe-
rem eos de terra egypti. Eieci ergo eos
de terra egypti ⁊ eduxi eos in deſertuꝫ:
⁊ dedi eis precepta mea: et iudicia mea
oſtendi eis:que faciens hō viuet in eis.
.20 ‖ Inſup et ſabbata mea dedi eis vt eſſet
3.31 ſignū inter me ⁊ eos: ⁊ ſcirent quia ego
dn̄s ſanctificans eos. Et irritauerūt me
domꝰ iſrael in deſerto: in p̄ceptis meis
nō ambulauerūt:⁊ iudicia mea proiece-
0.10 rūt que faciēs homo viuet in eis: ‖ ⁊ ſab
bata mea violauerūt vehementer. Dixi
ergo vt effunderē furorem meū ſup eos
5.j. in deſerto:⁊ ꝯſumerē eos. ‖ Et feci ꝓpter
nomen meū:ne violaret̄ corā gentibus:
de quibꝰ eieci eos in cōſpectu eaꝝ. Ego
igitur leuaui manū meā ſup eos ī deſer-
to ne inducerē eos in terraꝫ quam dedi
eis fluentē lacte ⁊ melle p̄cipuā terrarū
oīm:q̄ꝛ iudicia mea ꝓiecerūt:⁊ in prece-
ptis meis non ambulauerūt: ⁊ ſabbata
mea violauerūt. Poſt idola eni coꝛ eoꝝ
gradiebat̄. Et pepcit oculus meꝰ ſuper
eos vt nō interficerē eos:nec conſumpſi
eos in deſerto. Dixi aūt ad filios eoꝝ in
ſolitudine. In p̄ceptis patrū vr̄oꝝ noli-
te incedere:nec iudicia eoꝝ cuſtodiatis
nec in idolis eoꝝ polluamini. Ego dn̄s
deꝰ veſter. In p̄ceptꝭ meis ambulate:et
iudicia mea cuſtodite ⁊ facite ea et ſab-
bata mea ſctificate vt ſit ſignū inter me
⁊ vos:⁊ ſciatꝭ q̄ꝛ ego dn̄s deus veſter. Et
exacerbauerūt me filij:⁊ in p̄ceptꝭ meis
nō ambulauerūt:⁊ iudicia mea non cu-
ſtodierūt vt facerēt ea q̄ cū fecerit hō vi
uet in eis:⁊ ſabbata mea violauerūt. Et
cōminatꝰ ſum vt effunderē furorē meū
ſup eos:⁊ implerē iram meā in eis ī de-
5.(ſerto. Auerti aūt manū meā: ‖ ⁊ feci pro
pter nomē meū: vt nō violaret̄ corā gen
tibꝰ: de quibꝰ eieci eos in ocul̄ eaꝝ. Ite

rū leuaui manū meā in eos in ſolitudi-
nē vt diſpergerē illos in natiōes:⁊ ven-
tilarē in terras:eo ꝙ iudicia mea nō fe-
ciſſent:⁊ p̄cepta mea reprobaſſent: ⁊ ſab
bata mea violaſſent:⁊ poſt idola patruꝫ
ſuoꝝ fuiſſent oculi eoꝝ. Ergo ⁊ ego de-
di eis p̄cepta nō bona:et iudicia in q̄bꝰ
nō viuēt:⁊ pollui eos in muneribꝰ ſuis
cū offerrēt oē qđ aperit vuluā ꝓpter
delicta ſua:⁊ ſcient q̄ꝛ ego dn̄s. Quobreꝫ
loquere ad domū iſrael fili hoīs:⁊ dices
ad eos. Hec dicit dn̄s deꝰ. Adhuc et in
hoc blaſphemauerūt me p̄res veſtri cuꝫ
ſpreuiſſent me ꝯtemnētes: ⁊ induxiſſem
eos in terrā ſup quā leuaui manū meaꝫ B
vt darem eis. Uiderūt oēm collem excel
ſum:⁊ oē lignū nemoroſum: ⁊ imola-
uerūt ibi victimas ſuas ⁊ dederūt ibi ir
ritationē oblatiōis ſue:⁊ poſuerunt ibi
odorē ſuauitatꝭ ſue ⁊ libauerūt libatio-
nes ſuas. Et dixi ad eos. Quid eſt excel
ſum:ad qđ vos ingredimini? Et vocatū
eſt nomē eius excelſum vſq; ad hāc diē.
Propterea dic ad domum iſr̄l. Hec dicit
dn̄s deus. Certe ī via patrū veſtroꝝ vos
polluimini:⁊ poſt offendicula eoꝝ vos
fornicamini:⁊ in oblatione donoꝝ ve-
ſtroꝝ:cū traducitꝭ filios veſtros ꝑ ignē
vos polluimini in oībꝰ idolis vr̄is vſq;
hodie:et ego r̄ndebo vobis domus iſr̄l.
Uiuo ego dicit dn̄s deus:q̄ꝛ nō reſpōde-
bo vobis neq; cogitatio mentꝭ veſtre fi-
et dicentiū. Erimus ſicut gentes ⁊ ſicut
cognationes terre: vt colamꝰ ligna ⁊ la-
pides. Uiuo ego dicit dn̄s deus:quoniā
in manu forti ⁊ in brachio extento ⁊ in
furore effuſo regnabo ſup vos. Et educā
vos de ppl̄is:⁊ cōgregabo vos de terris C
in q̄bus diſperſi eſtꝭ. In manu valida ⁊
in brachio extento ⁊ in furore effuſo re-
gnabo ſup vos ⁊ adducā vos in deſertū
ppl̄oꝝ:⁊ iudicabor vobiſcū ibi facie ad
faciem. Sicut iudicio ꝯtendi aduerſum
patres veſtros ī deſerto terre egypti: ſic
iudicabo vos dicit dominꝰ. Et ſubijciā
vos ſceptro meo:et inducam vos in vin
culis federis. Et eligā de vobis trāſgreſ
ſores et impios: et de terra incolatꝰ eo-
rū educam eos:et in terrā iſrael non in-
gredientur:⁊ ſcietis quia ego dominus.
Et vos domus iſrael:hec dicit dn̄s deꝰ.
Singuli poſt idola vr̄a ambulate:⁊ ſer-
uite eis. Q̄ꝛ ſi ⁊ in hoc nō audieritꝭ me:
et nomen meū ſanctuꝫ pollueritis vltra
in muneribus veſtris ⁊ in idolis vr̄is in
monte ſctō meo:in mōte excelſo iſr̄l ait

dñs deus:ibi ſuiet mihi oīs dom⁹ iſrł:
oēs inquā in terra in q̄ placebūt mihi.
Et ibi querā primitias vr̄as:ꝛ initiū de
cimarū vr̄aꝝ in oībus ſctificatiōib⁹ ve-
ſtris. In odorē ſuauitatꝭ ſuſcipiaꝫ vos:
cum eduxero vos de pp̄lis ꝛ ꝯgregauero
vos de terrꝭ in quas diſpſi eſtis:ꝛ ſctifi-
B cabor in vobis in ocul' nationū. Et ſcie-
tis qꝛ ego dñs cū eduxero vos ad terraꝫ
iſrł:in terra ꝓ q̄ leuaui manū meam:vt
darē eam p̄rib⁹ vr̄is. Et recordabimini
ibi viaꝝ vr̄aꝝ et oīm ſceleꝝ vr̄oꝝ q̄bus
polluti eſtꝭ in eis:et diſplicebitꝭ vobis ī
ꝯſpectu vr̄o in oīb⁹ malitíjs vr̄is q̄s fe-
ciſtis:ꝛ ſcietiſ qꝛ ego dñs cū bñfecero vo
bis ꝓpter nomē meū: ꝛ nō ſm̄ vias ve-
ſtras malas neqꝫ ſm̄ ſcelera vr̄a peſſima
dom⁹ iſrł:ait dñs de⁹. Et fact⁹ eſt ſermo
dñi ad me dicēs. Fili hoīs: pone faciem
tuā ꝯtra viā auſtri ꝛ ſtilla ad africū. Et
ꝓpheta ad ſaltū agri meridiani:ꝛ dices
ſaltui meridiano: Audi v̄bum dñi. Hec
dicit dñs de⁹. Ecce ego ſuccēdam in te
ignē:ꝛ cōburā in te oē lignū viride ꝛ
oē lignū aridū. Non extinguet' flāma
ſuccēſionis. Et cōburet' in ea oīs facies
ab auſtro vſqꝫ ad aquilonem: ꝛ videbit
vniuerſa caro qꝛ ego dñs ſuccendi eam:
Z.4.a nec extinguet'.‖ Et dixi: A:a:a: dñe de⁹.
Ipſi dicūt de me. Nunq̄d non p parabo
las loquit' iſte? XXI
A c Et factus eſt ſermo dñi ad me di-
cens: Fili hoīs:pone faciē tuam
ad hierłm ꝛ ſtilla ad ſctūaria ꝛ ꝓpha cō
tra humū iſrł:ꝛ dices terre iſrł. Hec di-
cit dñs de⁹. Ecce ego ad te:ꝛ eíjciā gladi
um meū de vagina ſua: ꝛ occidam in te
iuſtū ꝛ impiū. Pro eo aūt ꝙ occidi in te
iuſtū ꝛ impiū: idcirco egrediet' gladius
meus de vagina ſua ad oēm carnem ab
auſtro vſqꝫ ad aquilonē: vt ſciat oīs ca-
ro qꝛ ego dñs eduxi gladiū meū de vagi
B na ſua irreuocabilē Et tu fili hoīs inge
miſce in ꝯtritiōe lumboꝝ:ꝛ in amaritu-
dinib⁹ ingemiſce corā eis. Cūqꝫ dixerit
ad te:quare tu gemis: dices: Pro auditu
qꝛ venit:ꝛ tabeſcet oē cor:ꝛ diſſoluen-
tur vniuerſe man⁹:et infirmabit' oīs
ſpūs ꝛ p cūcta genua fluent aque. Ecce
venit:ꝛ fiet ait dñs de⁹. Et fact⁹ eſt ſer-
mo dñi ad me dicens. Fili hoīs: ꝓpha ꝛ
dices. Hec dicit dñs de⁹. Loquere. Gla-
dius gladi⁹ exacut⁹ eſt ꝛ limat⁹. Ut ce-
dat victimas exacut⁹ eſt: vt ſplēdeat li-
matus eſt. Qui moues ſceptruꝫ filíj mei
ſuccidiſti oē lignū. Et dedi eū ad leui
gandū:vt teneat' manu. Iſte exacut⁹ eſt
gladi⁹:ꝛ iſte limatus eſt in manu interfi
cientis. Clama ꝛ vlula fili hoīs:qꝛ hic fa
ctus eſt in pp̄lo meo:h̄ in cunctꝭ ducib⁹
iſrł qui fugerāt. Gladio traditi ſunt cuꝫ
pp̄lo meo. Idcirco plaude ſup femur qꝛ
ꝓbat⁹ eſt:ꝛ hoc cū ſceptrū ſubuerterit:ꝛ
nō erit dicit dñs de⁹. Tu ergo fili hoīs
ꝓpha:ꝛ ꝑcute manu ad manū:ꝛ dupli-
cetur gladi⁹ ac triplicet' gladi⁹ interfe-
ctoꝝ. Hic eſt gladi⁹ occiſiōis magne qui
obſtupeſcere eos facit:ꝛ corde tabeſcere
ꝛ multiplicat ruinas. In oīb⁹ portꝭ eoꝝ
dedi cōturbationē gladíj acuti ꝛ limati
ad fulgendū:amicti ad cedeꝫ. Exacuere
vade ad dexterā ſiue ad ſiniſtrā: q̄cunqꝫ
faciei tue eſt appetit⁹. Quin ꝛ ego plau-
dā manu ad manū:ꝛ implebo indigna-
tionē meā. Ego dñs locutus ſum. Et fa
ctus eſt ſmo dñi ad me dicēs. Et tu fili
hoīs pone tibi duas vias: vt veniat gla
dius regꝭ babylonis. De terra vna egre
dientur ambo. Et manu capiet cōiectu
ram:in capite vie ciuitatꝭ conjiciet. Ui-
am pones: vt veniat gladi⁹ ad rabbath
filioꝝ ammon ꝛ ad iudā in hierłm mu
nitiſſimā. Stetit enī rex babylonis ī bi-
uio in capite duaꝝ viarū diuinationeꝫ
q̄rens:cōmiſcēs ſagittas. Interrogauit
idola:exta cōſuluit. Ad dexterā eius fa-
cta eſt diuinatio ſuper hierłm: vt ponat
arietes: vt aperiat os in cede : vt eleuet
vocē in vlulatu: vt ponat arietes cōtra
portas: vt cōponet aggerem: vt edificet
munitiones. Eritqꝫ q̄ſi cōſulens fruſtra
oraculū in ocul' eoꝝ: ꝛ ſabbatoꝝ ocium
imitans. Ipſe aūt recordabit' iniquitatꝭ
ad capiendū. Idcirco hec dicit dñs de⁹.
Pro eo ꝙ recordati eſtꝭ iniq̄tatꝭ veſtre ꝛ
reuelaſtis ꝑuaricatiōes vr̄as:ꝛ apparue
rūt peccata veſtra in oībus cogitationī
bus vr̄is. Pro eo inquā ꝙ recordati eſtꝭ
manu capiemini. Tu autē ꝓphane im-
pie dux iſrael cui⁹ venit dies tp̄e iniq̄ta
tis p̄finita:hec dicit dñs de⁹. Aufer cy-
darim:tolle coronā. Nōne hec eſt q̄ hu-
milē ſubleuauit:ꝛ ſublimē humiliauit?
Iniquitatē:iniq̄tatē: iniquitatē ponaꝫ
eā. Et hoc nō factū eſt donec veniret cu
ius eſt iudiciū:ꝛ tradam ei. Et tu fili ho
minis ꝓpha ꝛ dic. Hec dicit dñs de⁹ ad
filios āmon:ꝛ ad opprobriū eorum. Et
dices. Mucro:mucro:euagina te ad oc-
cidēdū:lima te:vt iterficias et fulgeas:
cū tibi videret' vana ꝛ diuinarent' mē-
dacia : vt dareris ſup colla vulneratoꝝ

impioꝝ quoꝝ veniet dies in tpe iniqui-
tatis pfinita. Reuertere ad vaginā tuaȝ
in locū in quo creatus es. In terra nati
uitatis tue iudicabo te: ⁊ effundā ſuper
te indignationē meam. In igne furoꝛis
mei ſufflabo in te: daboq̨ te in manus
hoim inſipientiū ⁊ fabricantiū interitū
Igni eris cibus. Sanguis tu⁹ erit ī me-
dio terre: obliuioni traderis: qꝛ ego dñs
locutus ſum. XXII

Ꞇ factū ē verbū dñi ad me dicēs
e Et tu fili hois nōne iudicas ci-
uitatē ſanguinū: ⁊ oſtēdis ei oēs
abomiationes ſuas? Et dices. Hec dicit
dñs deus: Ciuitas effundēs ſanguineȝ
in medio ſui: vt veniat tps eius: ⁊ q̄ fe-
cit idola cōtra ſemetipſam vt pollueret
In ſanguine tuo q̇ a te effuſus ē deliq̄-
ſti: et in idolis tuis q̄ feciſti polluta es.
Et appropinquare feciſti dies tuos: et
adduxiſti tps annoꝝ tuoꝝ. Propterea
B dedi te opprobriū gentib⁹: ⁊ irriſioneȝ
vniuerſis terris q̄ iuxta ſunt ⁊ q̄ ꝓcul a
te. Triūphabunt de te: ſoꝛdida: nobilis
grādis interitu. Ecce principes iſrl' ſin-
guli in brachio ſuo fuerūt in te ad effū-
dendū ſanguinē: prem ⁊ matrē contu-
melijs affecerūt in te. Aduenā calūnia-
ti ſunt in medio tui: pupillū et viduam
cōtriſtauerunt apud te: ſanctuaria mea
ſpreuiſtis ⁊ ſabbata mea polluiſtis. Ui-
ri detractoꝛes fuerūt in te ad effenden-
dū ſanguinē: ⁊ ſup montes comederunt
C in te: ſcelus opati ſunt ī medio tui. Ue-
recundioꝛa pris diſcooperuerūt ī te: im-
mundiciā mēſtruate hūiliauerūt in te.
c ‖ Et vnuſq̄ſq̨ in vxoꝛē ꝓximi ſui opat⁹
eſt abominationē: ⁊ ſocer nurū ſuā pol-
luit nepharie: frater ſoꝛoꝛē ſuā filiaȝ pa-
tris ſui oppreſſit in te. Munera accepe-
rūt apud te ad effundendū ſanguinem:
vſurā ⁊ ſupabūdantiā accepiſti: ⁊ auare
ꝓximos tuos calūniabaris: meiq̨ obli-
ta es dicit dñs de⁹. Ecce cōploſi manus
meas ſup auariciā tuā quā feciſti: ⁊ ſup
ſanguineȝ qui effuſus eſt in medio tui.
Nunquid ſuſtinebit coꝛ tuū: aut pualę-
bunt man⁹ tue in dieb⁹ quos ego faciaȝ
D tibi? Ego dñs locut⁹ ſum et faciam. Et
diſpergā te in nationes: ⁊ ventilabo te ī
terras. Et deficere faciā immūdiciā tuā
a te: ⁊ poſſidebo te in cōſpectu gentiū: et
ſcies qꝛ ego dñs. Et factū eſt verbū dñi
ad me dicens. Fili homis: verſa ē mihi
dom⁹ iſrael in ſcoriā. Oēs iſti es ⁊ ſtan-
nū ⁊ ferrū ⁊ plumbū in medio foꝛnacis:
ſcoria argenti facti ſunt. Propterea hec
dicit dñs de⁹. Eo q̄ verſi eſtis oēs ī ſco-
riā: ꝓpterea ecce ego ꝯgregabo vos ī me
dio hierl'm ꝯgregatione argenti ⁊ eris ⁊
ſtāni ⁊ ferri ⁊ plūbi in medio foꝛnacꝭ: vt
ſuccendā in ea ignē ad cōflandum. Sic E
ꝯgregabo in furoꝛe meo ⁊ in ira mea: et
requieſcā. Et ꝯflabo vos ⁊ congregabo
vos: ⁊ ſuccendā vos in igne furorꝭ mei:
⁊ conflabimini in medio ei⁹: vt conflat'
argentū in medio foꝛnacꝭ: ſic eritꝭ ī me-
dio ei⁹. Et ſcietis qꝛ ego dñs: cū effuderī
indignationē meā ſup vos. Et factū eſt
verbū dñi ad me dicēs. Fili hois: dic ei.
Tu es terra īmūda ⁊ nō cōpluta in die
furoꝛis. Cōiuratio ꝓpharꝝ in medio ei⁹.
Sicut leo rugiens rapienſq̨ pdā aīas F
deuoꝛauerūt: opes ⁊ preciū acceperūt: vi
duas ei⁹ multiplicauerūt in medio illi-
us. Sacerdotes ei⁹ ꝯtempſerūt legē me-
am: ⁊ polluerūt ſctūaria mea. Inter ſan-
ctū ⁊ ꝓphanū nō habuerūt diſtantiam:
inter pollutū ⁊ mūdū nō intellexerūt: et
a ſabbatis meis auerterūt oculos ſuos:
⁊ coinquinabar in medio eoꝝ. ‖ Princi- Michee. 3. d
pes ei⁹ in medio illi⁹ quaſi lupi rapien- Sopho. 3. d
tes predā: ad effundēdū ſanguinē et ad
pdendas aīas ⁊ auare ſectanda lucra.
Prophete aūt ei⁹ liniebāt eos abſq̨ tē- G
peramēto vidētes vana et diuinātes eī
mendaciū: dicētes: hec dicit dñs de⁹: cū
dñs nō ſit locut⁹. Populi terre calūnia-
bant' calumniā ⁊ rapiebāt violēter: ege
nū ⁊ pauperē affligebant: ⁊ aduenā op-
primebant calūnia abſq̨ iudicio. Et q̄-
ſiui de eis virū qui interponeret ſepeȝ: ⁊
ſtaret oppoſit⁹ ꝯtra me ꝓ terra ne diſſi-
parem eā: ⁊ nō inueni. Et effudi ſup eoſ
indignationē meā: ⁊ in igne ire mee cō-
ſumpſi eos. Uiā eoꝝ in caput eoꝝ reddi
di ait domin⁹ deus. XXIII

Ꞇ factus eſt ſermo dñi ad me di- B
e cens. Fili hois: due mulieres filie
mris vni⁹ fuerūt ⁊ foꝛnicate ſūt
in egypto. In adoleſcentia ſua foꝛnica-
te ſunt. Ibi ſubacta ſunt vbera earum: ⁊
fracte ſunt māme pubertatꝭ earū. Noīa
autē earū oolla maioꝛ ⁊ ooliba ſoꝛoꝛ ei⁹
minoꝛ. Et habui eas et pepererūt filios
⁊ filias. Poꝛro eaꝝ noīa: ſamaria oolla:
⁊ hieruſalē ooliba. Foꝛnicata eſt igit' ſu
per me olla ⁊ inſaniuit in amatoꝛes ſu-
os in aſſyrios ꝓpinquātes: veſtitos hya
cintho: principes ⁊ magiſtrat⁹: iuuenes
cupitudinis: vniuerſos equites ⁊ aſcen-
ſoꝛes equoꝛū: ⁊ dedit foꝛnicatiōes ſuas

ſup eos electos filios aſſyrioꝝ vniuerſos: et in omnibus in quos inſaniuit in imūdicijs eoꝝ polluta eſt. Inſup et fornicatiōes ſuas quas habuerat in egypto nō reliquit. Nā et illi dormierūt cum
B ea in adoleſcētia ſua: et illi ↄfregerunt vbera pubertatis eius: ⁊ effuderūt fornicationē ſuā ſup eam. Propterea tradidi eā in manus amatoꝝ ſuoꝝ: in man⁹ filioꝝ aſſur ſup quoꝝ inſaniuit libidine. Ipſi diſcooperuerūt ignominiā eius: filios ⁊ filias ei⁹ tulerūt: ⁊ ipſam occiderūt gladio. Et facte ſunt famoſe mulieres: ⁊ iudicia ppetrauerūt in ea. Qđ cū vidiſſet ſoror ei⁹ oolliba: pluſ ꝙ illa inſaniuit libidine. ⁊ fornicationē ſuā ſup fornicationē ſororis ſue ad filios aſſyriorum pbuit impudenter: ducibus et magiſtratib⁹ ad ſe venientib⁹ indutis veſte varia: equitib⁹ qui vectabant equis: et adoleſcentib⁹ forma cunctis egregia. Et vidi ꝙ polluta eſſet via vna ambarū: ⁊ auxit fornicationes ſuas. Cumq; vidiſſet viros depictos in pariete imagines chaldeoꝝ expreſſas colorib⁹: ⁊ accinctos baltheis renes: ⁊ tyaras tinctas in capitibus eorū formā ducū omniū: ſimilitudinem filiorū babylonis terreq; chaldeo-
C rū in qua orti ſunt: inſaniuit ſuper eos concupiſcētia oculoꝝ ſuorū: ⁊ miſit nūcios ad eos in chaldeam. Cumq; veniſſent ad eā filij babylonis ad cubile māmarū polluerūt eam ſtupris ſuis: ⁊ polluta eſt ab eis: ⁊ ſaturata eſt aīa ei⁹ ab illis. Denudauit quoq; fornicatiōes ſuas: ⁊ diſcooperuit ignominiam ſuā. Et receſſit aīa mea ab ea: ſicut receſſerat aīa mea a ſorore eius. Multiplicauit eni fornicationes ſuas recordans dies adoleſcentie ſue quibus fornicata eſt in terra egypti: ⁊ inſaniuit libidine ſup cōcubitū eorū quoꝝ carnes ſūt vt carnes aſinorū: ⁊ ſicut fluxus equorū flux⁹ eoꝝ. Et viſitaſti ſcelus adoleſcētie tue: quādo ſubacta ſunt in egypto vbera tua: et ↄfracte ſunt māme pubertatꝭ tue. Propterea ooliba hec dicit dñs deus. Ecce ego ſuſcitabo omēs amatores tuos cō-
D tra te de q̄bus ſatiata eſt aīa tua: ⁊ cōgregabo eos aduerſum te in circuitu: filios babylōis ⁊ vniuerſos chaldeos: nobiles: tyrānoſq; ⁊ principes: omēs filios aſſyriorū: iuuenes forma egregia: duces ⁊ magiſtrat⁹: vniuerſos principes principū: ⁊ noīatos aſcēſores equoꝝ. Et venient ſup te inſtructi curru ⁊ rota: multitudo pploꝝ. Lorica ⁊ clypeo ⁊ galea armabunt ↄtra te vndiq;. Et dabo coram eis iudiciū: ⁊ iudicabūt te iudicijs ſuis. Et ponā zelū meū in te: quē exercent tecū in furore. Naſum tuū ⁊ aures tuas pcidēt: ⁊ q̄ remāſerit gladio cōcidēt. Ipſi filios tuos ⁊ filias tuas capiēt ⁊ nouiſſimū tuū deuorabitur igni. Et denudabūt te veſtimētis tuis: ⁊ tollēt vaſa glie tue. Et reqeſcere faciā ſcelus tuū de te: ⁊ fornicatiōes tuā de terra egypti. Nec leuabis oclos tuos ad eos: ⁊ egypti nō recordaberꝭ ampli⁹: qꝛ hec dicit dñs de⁹: Ecce ego tradā te in man⁹ eorū q̄s odiſti: in man⁹ de q̄b⁹ ſatiata eſt aīa tua: ⁊ agēt tecū in odio. Et tollēt oēs labores tuos: ⁊ dimittēt te nudam ⁊ ignominia plenā: ⁊ reuelabit ignominia fornicationū tuaꝝ. Scelus tuū ⁊ fornicationes tue fecerūt hec tibi: qꝛ fornicata es poſt gētes iter q̄s polluta es i idolꝭ eaꝝ. In via ſororꝭ tue ambulaſti: ⁊ dabo calicē ei⁹ in manū tua. Hec dicit dñs de⁹. Calicē ſororꝭ tue bibes: pfundum ⁊ latum. Eris i deriſum ⁊ i ſubſannationē q̄ es capaciſſima: ebrietate ⁊ dolore repleberis: calice merorꝭ ⁊ triſticie: calice ſororꝭ tue ſamarie. Et bibes illum ⁊ epotabis vſq; ad feces: ⁊ fragmēta ei⁹ deuorabis: ⁊ vbera tua lacerabis: qꝛ ego locutus ſum ait dñs de⁹. Propterea hec dicit dñs deus. Quia oblita es mei ⁊ piceciſti me p⁹ corpus tuū: tu q̄ꝫ porta ſcelus tuū ⁊ fornicationes tuas. Et ait dñs ad me dicēs.
Fili hoīs: nūqđ iudicas oollā ⁊ oolibā: ⁊ annūcias eis ſcelera eaꝝ: qꝛ adultere ſunt ⁊ ſanguis in maīb⁹ eaꝝ ⁊ cū idolis ſuis fornicate ſunt? Inſup ⁊ filios ſuos quos genuerūt mihi: ⁊ obtulerūt eis ad deuorandū. Sed ⁊ hoc fecerūt mihi. Polluerūt ſanctuariū meū in die illa: ⁊ ſabbata mea pphanauerūt. Cūq; imolarent filios ſuos idolis ſuis: ⁊ ingrederent ſanctuariū meū in die illa vt polluerent illud: etiā hec fecerunt in medio dom⁹ mee. Miſerūt ad viros venientes delonge: ad quos nūcios miſerant. Itaq; ecce venerūt quib⁹ te laniſti ⁊ circūliuiſti ſtibio oclos tuos ⁊ ornata es mūdo muliebri. Sediſti in lecto pulcherrimo menſa ornata eſt ante te. Thymiama meū ⁊ vnguentū meū poſuiſti ſuper eam: ⁊ vox multitudinis exultātis erat in ea. Et in viris qui de multitudie hominū adducebant ⁊ veniebāt de deſerto: poſuerūt armillas in manib⁹ eorū: ⁊

Coronas ſpecioſas in capib⁹ eorum. Et
dixi ei que attrita eſt in adulterijs. Nūc
fornicabit̄ in fornicatione ſua: etiā hec.
Et ingreſſi ſunt ad eam: quaſi ad mulie
rem meretricem: ſic ingrediebantur ad
oollam ⁊ ad oolibam mulieres nefarias
Uiri ergo iuſti ſunt. Hi iudicabunt eas
iudicio adulterarum ⁊ iudicio effundē-
tium ſanguinem: quia adulterate ſunt:
⁊ ſanguis in in manib⁹ earum. Et cum
idolis ſuis fornicate ſunt. Hec enim di-
cit domin⁹ deus. Adduc ad eas multi-
tudinem ⁊ trade eas in tumultum et in
rapinā: ⁊ lapident̄ lapibus populorū et
cōfodiant̄ gladijs eorū. Filios ⁊ filias
earū interficiēt: ⁊ domos earū igne ſuc-
cēdēt. Et auferā ſcelus de terra: ⁊ diſcēt
omnes mulieres ne faciāt ſcḋm ſcelus ea-
rum. Et dabunt ſcelus veſtrū ſuper vos
et peccata idolorū veſtrorū portabitis:
et ſcietis quia ego dn̄s deus. XXIIII
B Et factum eſt verbū dn̄i ad me
e in anno nono in menſe decimo:
decima diei menſis dicens. Fili
hoīs: ſcribe tibi nomen diei hui⁹ in qua
confirmatus eſt rex babylonis aduerſus
hieruſalem hodie: ⁊ dices per ꝓuerbium
ad domum irritatricē parabolam: ⁊ lo-
queris ad eos. Hec dicit dn̄s deus. Po-
ne ollam: pone inquam et mitte in eam
aquā. Congere fruſta eius in eam: omnē
partē bonā: et femur et armū: electa et
oſſibus plena. Pinguiſſimū pecus aſſu-
B me: cōpono ꝗ ſtrues oſſiū ſub ea. Effer-
buit coctio eius: ⁊ diſcocta ſūt oſſa illi⁹ i
medio ei⁹. Propterea hec dicit de⁹. Ue
ciuitati ſāguinū olle cui⁹ rubigo i
ea ē: ⁊ rubigo ei⁹ nō exiuit de ea. Per ꝑ-
tes ⁊ ꝑ partes ſuas eijce eā. Nō cecidit
ſuꝑ eam ſors. Sanguis enī eius i medio
ei⁹ eſt: ſuꝑ lympidiſſimā petrā effudit il
lum. Nō effudit illū ſuꝑ terrā vt poſſit
operiri puluere: vt ſuꝑinducerē indigna-
C tionē meā ⁊ vīdicta vlciſcerer. Dedi ſan
guinē eius ſuꝑ petrā lympidiſſimā: ne
operiret̄. Propterea hec dicit dn̄s de⁹ Ue
ciuitati ſanguinū: cui⁹ ego grandē faciā
pirā. Cōgere oſſa: que igne ſuccendā. Cō
ſument̄ carnes: ⁊ coquet̄ vniuerſa com
poſitio: et oſſa tabeſcent. Pone ꝗ eam
ſuꝑ prunas vacuā vt incaleſcat ⁊ liq̄fiat
es ei⁹: ⁊ conſūet̄ in medio ei⁹ inq̄namen
tum ei⁹: et conſumat̄ rubigo eius. Mul
to labore ſudatū eſt: ⁊ nō exiuit de ea ni-
D mia rubigo eius neqꝫ per ignē. Immū-
dicia tua execrabilis: q̄r mūdare te volui
et nō es mūdata a ſordib⁹ tuis. Sed nec
mūdaberis prius: donec q̄eſcere faciam
indignationē meam in te. Ego dn̄s lo-
cutus ſum. Ueni ⁊ faciam: nō tranſeam:
nec parcā: nec placabor. Iuxta vias tu-
as et iuxta adinuētiones tuas iudica-
bo te dicit dn̄s. Et factū eſt verbū dn̄i
ad me dicens. Fili hoīs: ecce ego tollo a
te deſiderabile oculorū tuorū in plaga:
⁊ nō planges neqꝫ plorabis neqꝫ fluent
lachryme tue. Ingemiſce tacēs: mortuo- E
rum luctū nō facies. Corona tua circūli
gata ſit tibi: et calciamenta tua erūt in
pedib⁹ tuis: nec amictu ora velabis: nec
cibos lugentiū comedes. Locutus ſū ego
ad populū mane: ⁊ mortua eſt vxor mea
veſpere. Feciqꝫ mane ſicut p̄ceperat mi-
hi. Et dixit ad me populus. Quare nō in
dicas nobis quid iſta ſignificent que tu
facis? Et dixi ad eos. Sermo dn̄i factus
eſt ad me dicens. Loquere domui iſrael. F
Hec dicit dn̄s deus. Ecce ego polluam
ſctuariū meū: ſuꝑbiam imperij veſtri: et
deſiderabile oculorū veſtrorū: ⁊ ſuꝑ quo
pauet anima veſtra: ⁊ filij veſtri ⁊ filie ve
ſtre quas reliq̄ſtis: gladio cadēt: ⁊ facie-
tis ſicut feci. Ora amictu nō velabitis: ⁊
cibos lugētiū nō comedetis. Coronas ha
bebitis in capitib⁹ veſtris: ⁊ calciamēta
in pedib⁹. Nō plāgetis neqꝫ flebitis: ſꝫ ta
beſcetis in iniq̄tatib⁹ veſtris: ⁊ vnuſq̄ſqꝫ
gemet ad fratrē ſuū. Eritqꝫ ezechiel vo- G
bis in portētū. Iuxta oīa q̄ fecit: facietis
cū venerit iſtud: et ſcietis quia ego dn̄s
de⁹. Et tu fili homis: ecce in die qua tol
lam ab eis fortitudinē eorū ⁊ gaudiū di-
gnitatis et deſiderium oculorum eorū:
ſuper quo requieſcūt anime eorū et fili-
os ⁊ filias eorum: in die illa cū venerit
fugiens ad te vt annunciet tibi: in die
inquam illa aperietur os tuum cum eo
qui fugit: et loqueris et non ſilebis vl-
tra: eriſqꝫ eis in portentū: et ſcietis quia
ego dominus. XXV
Et factus eſt ſermo dn̄i ad me di- A
e cens: Fili hoīs: pone faciem tuā
contra filios āmon ⁊ ꝓphetabis
de eis: ⁊ dices filijs āmon. Audite verbū
dn̄i dei. Hec dicit dn̄s de⁹. Pro eo ꝙ di-
xiſti euge euge ſuper ſanctuariū meum
quia pollutū eſt: ⁊ ſuꝑ terram iſrael q̄m
deſolata eſt: ⁊ ſuper domū iuda: quoniā
ducti ſunt in captiuitatem: idcirco ecce
ego tradam te filijs orientalibus in here-
ditatē: ⁊ collocabūt caulas ſuas in te: et
ponēt in te tentoria ſua. Ipſi comedent

fruges tuas:⁊ ipſi bibēt lac tuū. Daboq̄
rabath in habitaculū camelorū:⁊ filios
āmon in cubile pecorum:⁊ ſcietꝭ qꝛ ego
B dñs. Quia hec dicit dñs de⁹. Pro eo ꝙ
plauſiſti manu ⁊ ꝑcuſſiſti pede ⁊ gauiſa
es ex toto affectu ſuꝑ terrā iſrl. Idcirco
ecce:ego extendā manū meā ſuꝑ te:⁊ tra
daꝫ te in direptionē gentiū:⁊ interficiā
te de populis et ꝑdā de terris ⁊ cōteraꝫ:
et ſcietis qꝛ ego dñs. Hec dicit dñs deus
Pro eo ꝙ dixerūt moab ⁊ ſeyr:ecce ſicut
oēs gentes dom⁹ iuda: idcirco ecce ego
aperiā humeruꝫ moab de ciuitatib⁹: de
ciuitatib⁹ inquā eius:⁊ de finibus incly
tas terre bethieſimoth ⁊ beelmeō et ca-
riathaim filijs orientꝭ cū filijs ammon
C Et dabo eā in hereditatē: vt nō ſit vltra
memoria filiorū ammon in gentibus.
Et in moab faciā iudicia:et ſciēt qꝛ ego
dñs. Hec dicit dñs deus. Pro eo ꝙ fecit
idumea vltionē vt ſe vindicaret de filijs
iuda peccauitq̄ delinquens ⁊ vindictā
expetiuit de eis:idcirco hec dicit dñs de
us. Extendam manum meā ſuꝑ idume-
am:et auferam de ea hoiem ⁊ iumentū:
et faciā eam deſertā ab auſtro:et qui ſūt
in dedan gladio cadent. Et dabo vltio-
D nem meam ſuꝑ idumeā per manum po-
puli mei iſrael:et facient in edom iuxta
iram meā ⁊ furorē meuꝫ:⁊ ſcient vindi-
ctam meaꝫ dicit dñs deus. Hec dicit do-
minus deus. Pro eo ꝙ fecerunt paleſti-
ni vindictam:et vlti ſe ſunt toto animo
interficientes ⁊ implētes īimicitias ve-
teres: ꝓpterea hec dicit dñs deus. Ecce
ego extendā manū meam ſuper paleſti-
nos:⁊ interficiā interfectores. Et ꝑdam
reliquias maritime regionis:faciāq̄ in
eis vltiones magnas arguēs in furore:
et ſcient qꝛ ego dñs: cum dedero vindi-
ctam meā ſuper eos. XXVI
A T factuꝫ eſt in vndecimo anno:
e prima menſis: factus eſt ſermo
dñi ad me dicens: Fili hominis:
ꝓ eo ꝙ dixit tyrus d̄ hieruſalē:euge cō-
fracte ſunt porte populorū: conuerſa eſt
ad me:implebor:deſerta eſt: ꝓpterea hec
dicit dñs deus. Ecce ego ſuꝑ te tyre:⁊ aſ
cēdere faciā te ad gētes multas: ſicut aſ
cendit mare fluctuans. Et diſſipabunt
muros tyri:et deſtruent turres eius. Et
radam puluereꝫ eius de ea:et dabo eam
in lympidiſſimam petram. Siccatio ſa-
genarū erit in medio maris:quia ego lo
cutus ſum ait dñs deus:et erit in dire-
ptionē gentib⁹. Filie quoq̄ eius que ſūt
in agro gladio interficientꝭ:⁊ ſciēt quia
ego dñs. Quia hec dicit dñs deus. Ecce
ego adducam ad tyrum nabuchodono-
ſor regem babylonis ab aquilone:regeꝫ
regum cū equis ⁊ currib⁹ ⁊ equitibus et
cetu ppłoq̄ magno. Filias tuas que ſūt
ī agro gladio interficiet ⁊ circūdabit te
munitionib⁹ et cōportabit aggerem in
gyro. Et eleuabit ꝯtra te clypeū:et vine-
as et arietes temꝑabit in muros tuos,⁊
turres tuas deſtruet in armatura ſua.
Inundatione equorū ei⁹ operiet te pul-
uis eorꝫ:a ſonitu equitū ⁊ rotarū ⁊ cur-
ruum mouebuntꝭ muri tui. Cū ingreſſus
fuerit portas tuas q̄ſi ꝑ introituꝫ vrbis
diſſipate: vngulis equorꝫ ſuorū cōculca-
bit oēs plateas tuas: ppłm tuuꝫ gladio
cedet:⁊ ſtatue tue nobiles in terrā corru
ent. Uaſtabūt opes tuas: diripiēt nego-
ciationes tuas:⁊ deſtruent muros tuos
⁊ domos tuas ꝑclaras ſubuertēt:⁊ lapi-
des tuos ⁊ ligna tua et puluerē tuuꝫ in
medio aquarū ponēt. || Et q̄eſcere faciā
multitudinē cāticorꝫ tuorū:⁊ ſonitus ci
thararū tuarꝫ nō audietꝭ ampli⁹. Et da-
bo te in lympidiſſimā petraꝫ: ſiccatio ſa-
genarū eris: nec edificaberis vltra:quia
ego dñs locut⁹ ſum ait dñs deus. Hec di
cit dñs de⁹ de tyro. Nunq̄d nō a ſonitu
ruine tue:⁊ gemitu interfectorū tuorum
cū occiſi fuerint ī medio tui:cōmouebū-
tur inſule:⁊ deſcēdent de ſedib⁹ ſuis oēs
principes maris:⁊ auferēt exuuias ſuas
⁊ veſtimenta ſua varia abijcient ⁊ indu
etur ſtupore? In terra ſedebunt:⁊ attoni
ti ſuper repentino caſu tuo āmirabuntꝭ:
et aſſumentes ſuper te lamentū dicēt ti-
bi. Quō periſti que habitas ī mari vrbs
inclyta:que fuiſti fortis in mari cum ha
bitatoribus tuis quos formidabāt vni-
uerſi? Nunc ſtupebūt naues in die pauo
ris tui:⁊ turbabuntꝭ inſule in mari:eo ꝙ
nullus egrediatꝭ ex te. Quia hec dicit do
min⁹ deus. Cū dedero te vrbem deſola-
tam ſicut ciuitates q̄ nō habitantꝭ:⁊ ad-
duxero ſuꝑ te abyſſū:⁊ operuerint te aq̄
multe:⁊ detraxero te cū illis qui deſcen-
dunt in lacum ad ppłm ſempiternuꝫ:et
collocauero ī terra nouiſſima ſicut ſoli-
tudines veteres cū his q̄ deducuntꝭ ī la-
cuꝫ vt nō habiterꝭ. Porro cū dedero glo-
am ī terra viuētiū:in nihilū redigā te et
nō eris:⁊ req̄ſita nō inuenerꝭ vltra ī ſem-
piternū dicit dñs de⁹. XXVII
e T factum eſt verbū dñi ad me di-
cens. Tu ergo fili hoīs:aſſume

ſup tyrum lamentū: ꝛ dices tyro: ꝙ habi
tat in introitu marꝫ: negociationi pplo-
rum ad inſulas mltas. Hec dicit dñs de
us. O tyre tu dixiſti: Perfecti decorꝫ ego
ſum ꝛ in corde maris ſita. Finitimi tui
qui te edificauerūt impleuerūt decorem
tuū: abietib⁹ de ſanir extruxerūt te cum
oībus tabulatis maris: cedrū de libano
tulerūt vt facerēt tibi malū: quercus de
baſan dolauerunt in remos tuos: ꝛ tran
ſtra tua fecerūt tibi ex ebore indico: ꝛ p̄-
B toriola de inſulis italie. Byſſus ꝺ varia
de egypto texta eſt tibi in velū vt pone-
retur in malo: hyacinthus ꝛ purpura de
inſulis eliſa facta ſunt operimentū tuū
Habitatores ſidonis ꝛ aradij fuerūt re-
miges tui ſapientes tui tyre facti ſunt
gubernatores tui: ſenes biblij ꝛ pruden
tes eius habuerūt nautas ad miniſteri-
um varie ſuppellectilis tue. Omnes na-
ues maris ꝛ naute earū fuerūt in popu-
lo negociationis tue: perſe ꝛ lydi ꝛ liby-
es erant in exercitu tuo viri bellatores
tui: clypeū ꝛ galeā ſuſpenderūt in te pro
ornatu tuo. Filij aradij cuꝫ exercitu ſuo
ſup muros tuos i circuitu: ſed ꝛ pigmei
qui erāt in turrib⁹ tuis pharetras ſuas
C ſuſpēderūt in muris tuis ꝑ gyrum. Ipſi
cōpleuerūt pulchritudinē tuā. Carthagi
nenſes negociatores tui. A multitudie
cūctarū diuitiarū argēto: ferro: ſtanno:
plūbo ꝗ repleuerūt nūdinas tuas. Gre-
cia ꝛ thubal ꝛ moſoch: ipſi inſtitores tui
Mancipia ꝛ vaſa erea adduxerūt popu-
lo tuo de domo thogorma: equos ꝛ eq
tes ꝛ mulos adduxerūt ad forum tuuꝫ.
Filij dedan negociatores tui. Inſule ml
te negociatio man⁹ tue. Dentes eburne
os et hebeninos cōmutauerunt in p̄cio
tuo. Syrus negociator tu⁹. Propter ml
titudinē operū tuoꝝ: guttā ꝛ purpuram
ꝛ ſcutulata et byſſum ꝛ ſericum ꝛ chod-
D chod ꝓpoſuerūt in mercatu tuo. Iuda ꝛ
terra iſrł ipſi inſtitores tui in frumento
primo: balſamū et mel ꝛ oleum ꝛ reſinā
ꝓpoſuerunt in nūdinis tuis. Damaſce-
nus negociator tu⁹ in multitudine ope-
rum tuorū in multitudine diuerſarum
opū: in vino pingui: in lanis coloris op
timi. Dan ꝛ grecia et mozel in nūdinis
tuis ꝓpoſuerūt ferrū fabrefactū: ſtacten
ꝛ calamus in negociatione tua. Dedan
inſtitores tui i tapetib⁹ ad ſedēdū. Ara-
bia ꝛ vniūſi principes cedar ipſi negoci-
atores man⁹ tue: cū agnis et arietib⁹ et
hedis venerunt ad te negociatores tui.
Uenditores ſaba ꝛ rema ipſi negociato E
res tui: cū vniuerſis primis aromatib⁹ ꝛ
lapide p̄cioſo ꝛ auro qđ ꝓpoſuerunt in
mercatu tuo. Aran ꝛ chenne et eden ne-
gociatores tui. Saba aſſur ꝛ chelmach
vēditores tui: ipſi negociatores tui: mlti-
phariā l volucris hyacinthi ꝛ polymi-
torū gaſarūꝗ p̄cioſaꝝ ꝙ obuolute ꝛ aſ-
tricte erāt funib⁹: cedros ꝗꝫ habebāt in
negociatiōib⁹ tuis. Naues marꝫ princi-
pes tui i negociatiōe tua: ꝛ repleta es: ꝛ
glorificata nimis in corde marꝫ. In aq̄s
multis adduxerūt te remiges tui. Uēt⁹ F
auſter cōtriuit te. In corde marꝫ diuitie
tue: ꝛ theſauri tui et mltiplex inſtrumē
tum tuū. Naute tui ꝛ gubernatores tui
tenebāt ſuppellectilē tuā et pplo tuo p̄-
erant: viri ꝗꝫ bellatores tui ꝙ erāt in te
cum vniuerſa multitudine tua ꝙ eſt in
medio tui: cadēt in corde marꝫ i die ru-
ine tue. A ſonitu clamoris gubernatoꝝ
tuoruꝫ ꝯturbabunt claſſes: ꝛ deſcēdent
de nauib⁹ ſuis omēs ꝙ tenebāt remum.
Naute ꝛ vniuerſi gubernatores maris i
terra ſtabūt ꝛ eiulabunt ſup te voce ma
gna: et clamabūt amare. Et ſuperiaciēt
puluerē capitib⁹ ſuis: et cinere cōſpergē
tur: ꝛ radent ſup te caluitiū: et accingent
ciliciꝭs. Et plorabunt te in amaritudine G
aīe ploratu amariſſimo: ꝛ aſſumēt ſuper
te carmē lugubre: ꝛ plāgent te. Que ē vt
tyrus ꝙ obmutuit in medio maris? Que
in exitu negociationū tuarū de mari im
pleſti pp̄los multos in multitudie diui-
tiarum tuaruꝫ ꝛ pplorū tuoꝝ ditaſti re-
ges terre. Nūc cōtrita es a mari: in ꝓfū
dis aquaꝝ opes tue: ꝛ oīs mltitudo tua
ꝙ erat in medio tui ceciderūt. Uniuerſi
habitatores īſularū obſtupuerūt ſup te:
ꝛ reges earū oēs tēpeſtate ꝑcuſſi muta-
uerūt vult⁹. Negociatores populorū ſi-
bilauerūt ſup te. Ad nihilū deducta es:
et nō eris vſꝗ in ꝑpetuum. XXVIII

ET factus eſt ſermo dñi ad me di- A
cens: Fili hoīs: dic principi tyri.
Hec dicit dñs deus. Eo ꝙ eleua i.co
tum eſt cor tuuꝫ ꝛ dixiſti: deus ego ſū: ꝛ i
cathedra dei ſedi in corde maris: cuꝫ ſis
hō ꝛ nō de⁹: ꝛ dediſti cor tuū ꝗſi cor dei.
Ecce ſapiētior es tu daniele: oē ſecretuꝫ
nō eſt abſcōditū a te. In ſapientia ꝛ pru
dentia tua feciſti tibi fortitudinē: ꝛ acq̄- B
ſiſti auruꝫ ꝛ argētū in theſauris tuis: in
multitudine ſapiētie tue: ꝛ in negociati
one tua multiplicaſti tibi fortitudinē: ꝛ
eleuatū eſt cor tuuꝫ in robore tuo. Pro-

F.eo pterea hec dicit dñs deus.‖Eo ꝙ eleua-
tum eſt cor tuũ quaſi cor dei: idcirco ec-
ce ego adducã ſup te alienos robuſtiſſi-
mos gẽtium. Et nudabũt gladios ſuos
ſup pulchritudinẽ ſapiẽtie tue ⁊ pollu-
ent decorẽ tuũ. Interficiẽt ⁊ detrahent
te: ⁊ morieris in interitu occiſorũ in cor-
de maris. Nunqd dicẽs loqueris: de⁹ ego
ſum: corã interficiẽtib⁹ te: cũ ſis hõ ⁊ nõ
C de⁹? In manu occidentiũ te morte incir
cũciſoꝝ morieris in manu alienoꝝ: quia
ego locut⁹ ſũ ait dñs de⁹. Et fact⁹ eſt ſer
mo dñi ad me dicens. Fili hoĩs: leua plã
ctum ſup regẽ tyri: ⁊ dices ei. Hec dicit
dñs de⁹. Tu ſignaculuz ſimilitudinis: ple-
nus ſapiẽtia: pfect⁹ decore ĩ delitiis padi-
ſi dei fuiſti. Omnis lapis pcioſus opimẽtũ
tuũ: ſardius thopazius ⁊ iaſpis chryſo-
lithus ⁊ onyx ⁊ beryllus: ſapphyr⁹ ⁊ car-
D bunculus ⁊ ſmaragdus. Aurũ opus de-
coris tui ⁊ foramina tua in die qua con
ditus es pparata ſũt. Tu cherub exten-
tus et ptegens: ⁊ poſuit te ĩ monte ſan-
cto dei. In medio lapidum ignitorũ am
bulaſti: perfectus in viis tuis a die cõdi
tionis tue: donec inuẽta eſt iniquitas ĩ
te. In multitudine negociationis tue re
pleta ſũt interiora tua iniquitate: ⁊ pec-
caſti: ⁊ eieci te de monte ſancto dei: ⁊ per
E didi o cherub ptegens de medio lapidũ
ignitorũ. Et eleuatũ eſt cor tuum in de-
core tuo. Perdidiſti ſapiẽtiam tuam in
decore tuo: in terrã pieci te: ante faciem
regũ dedi te vt cernerẽt te. In multitu-
dine iniqtatũ tuarũ ⁊ iniqtate negociatiõis
tue polluiſti ſcificationẽ tuã. Producaz
ꝫ ignẽ de medio tui q̃ comedat te: ⁊ da-
bo te in cinerẽ ſup terrã in cõſpectu o-
um videntiũ te. Oẽs q̃ viderint te in gẽ
tib⁹: obſtupeſcent ſup te. Nihili fact⁹ es
F ⁊ nõ eris in ppetuũ. Et factus eſt ſermo
dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs: pone faciẽ tu
am ꝯtra ſidonẽ ⁊ pphabis de ea ⁊ dices
Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ad te ſidõ: ⁊
glificabor in medio tui. Et ſcient qꝛ ego
dñs cũ fecero in ea iudicia: ⁊ ſcificat⁹ fu-
ero ĩ ea. Et imittã ei peſtilẽtiã ⁊ ſangui-
nem in plateis eius: ⁊ corruẽt interfecti
in medio eius gladio p circuitũ: ⁊ ſcient
qꝛ ego dñs. Et non erit vltra domui iſrł
offendiculũ amaritudis ⁊ ſpina dolorez
G inferẽs vndiqꝫ p circuitũ eoꝝ q̃ aduer-
ſant eis: ⁊ ſciẽt qꝛ ego dñs de⁹. Hec dicit
dñs de⁹. Qñ ꝯgregauero domũ iſrł d̄ po
pulis in q̃b⁹ diſpſi ſũt ſcificabor ĩ eis co
ram gẽtib⁹: ⁊ habitabũt ĩ terra ſua quã
dedi ſeruo meo iacob: ⁊ habitabũt in ea
ſecuri. Et edificabũt domos et plãtabũt
vineas: ⁊ habitabũt cõfidenter cum fece
ro iudicia in omnibus qui aduerſantur
eis per circuitum: ⁊ ſcient quia ego dñs
deus eorum. XXIX

N ãno decimo ⁊ duodecimo mẽ-
I ſe vna die mẽſis: factum eſt ver-
buz dñi ad me dicens: Fili hoĩs:
pone faciẽ tuã ꝯtra pharaonẽ regẽ egy-
pti: et pphetabis de eo: ⁊ de egypto vni-
uerſa loquere ⁊ dices. Hec dicit dñs de⁹
Ecce ego ad te pharao rex egypti draco
magne q̃ cubas in medio fluminũ tuoꝝ
⁊ dicis: me⁹ eſt fluui⁹: ⁊ ego feci memet-
ipſum. Et ponã frenũ in maxillis tuis: ⁊
agglutinabo piſces fluminũ tuoꝝ ſqua
mis tuis. Et extrahã te de medio flumi
nuz tuorũ: ⁊ vniuerſi piſces tui ſquamis
tuis adherebũt. Et pĩciã te in deſertuz
et oẽs piſces flumis tui. Sup faciẽ terre
cades. Nõ colligeris neqꝫ cõgregaberis.
Beſtiis terre ⁊ volatilib⁹ celi dedi te ad
deuorãdum: ⁊ ſcient omẽs habitatores
egypti quia ego dñs. Pro eo ꝙ fuiſti ba
culus arundineus domui iſrł qñ apphẽ
derunt te manu: ⁊ cõfractus es ⁊ lacera
ſti oẽm humerũ eoꝝ ⁊ innitentib⁹ eis ſu
per te cõminutus es ⁊ diſſoluiſti oẽs re
nes eorum: ppterea hec dicit dñs deus.
Ecce ego adducã ſup te gladiũ meũ ⁊ in
terficiã de te hoĩem ⁊ iumẽtum. Et erit
terra egypti in deſertũ et in ſolitudinez:
⁊ ſciẽt qꝛ ego dñs. Pro eo ꝙ dixeris: flu-
uius me⁹ ẽ ⁊ ego feci eũ: idcirco ecce ego
ad te ⁊ ad flumina tua. Daboqꝫ terram
egypti ĩ ſolitudinẽ gladio diſſipatam a
turre ſyenes vſqꝫ ad terminos ethiopie.
Nõ ptrãſibit eã pes hoĩs: neqꝫ pes iumẽ
ti gradiet ĩ ea: ⁊ nõ habitabit q̃dragin-
ta ãnis. Daboqꝫ terrã egypti deſertã in
medio terrarũ deſertaꝝ ⁊ ciuitates eius
ĩ medio vrbiũ ſubuerſaꝝ: ⁊ erũt deſolate
q̃draginta ãnis. Et diſpergã egyptios ĩ
natiões: ⁊ ventilabo eos in terras. Quia
hec dicit dñs de⁹: poſt finẽ q̃dragita an-
norũ ꝯgregabo egyptũ de pplis in q̃bus
diſpſi fuerãt: ⁊ reducã captiuitatẽ egy-
pti et collocabo eos ĩ terra phatures in
terrã natiuitatis ſue: ĩ terra de q̃ ſũpti ſũt
Et erũt ibi in regnũ humile: ⁊ inter cete
ra regna erit humillima. Et nõ eleuabit
vltra ſup nationes: ⁊ iminuã eos ne im-
perẽt gẽtib⁹: neqꝫ erũt vltra domui iſrł
cõfidẽtia docẽtes iniqtatẽ vt fugiant et
ſequant eos: ⁊ ſciẽt quia ego dñs deus.

D Et factū eſt in viceſimo ⁊ ſeptimo anno
in prima in vna mēſis: factū eſt verbuʒ
dñi ad me dicens. Fili homis: nabucho
donoſor rex babylonis ſeruire fecit exer
citū ſuū ſeruitute magna aduerſus ty-
rū. Omne caput decaluatū ⁊ oīs humerꝰ
depilatꝰ eſt. Et merces nō eſt reddita ei
neqꝫ exercitui eius de tyro: ꝓ ſuitute q̄
ſeruiuit mihi aduerſus eam. Propterea
hec dicit dñs deꝰ: Ecce ego dabo nabu-
chodonoſor regē babylonis ī terra egy-
pti: ⁊ accipiet multitudinē eiꝰ ⁊ dep̄da-
bitur manubias eiꝰ ⁊ diripiet ſpolia eiꝰ:
⁊ erit merces exercitui illiꝰ ⁊ operi quo
ſeruiuit aduerſus eā. Dedi ei terrā egy-
pti: ꝓ eo ꝙ laborauerit mihi ait dñs de
us. In die illa pullulabit cornu domui
iſrael: ⁊ tibi dabo apertuʒ os in medio
eorū: ⁊ ſcient qꝛ ego dominꝰ. XXX
A T factū eſt verbū dñi ad me di-
e cens. Fili hoīs ꝓpheta ⁊ dic. Hec
dicit dñs deꝰ. Ululate ve ve diei
qꝛ iuxta eſt dies: ⁊ appropinquabit dies
dñi dies nubis tp̄s gētiū erit. Et veniet
gladiꝰ in egyptū: ⁊ erit pauor in ethio-
pia cū ceciderint vulnerati in egypto: ⁊
ablata fuerit multitudo illius: et deſtru
cta fundamēta eiꝰ. Ethiopia ⁊ libya et
lydi ⁊ omne reliquū vulgus ⁊ chub ⁊ fi-
lij terre federis cum eis gladio cadent.
B Hec dicit dñs deꝰ Et corruent fulciētes
egyptū ⁊ deſtruet̄ ſupbia imperij eiꝰ. A
turre ſyenes gladio cadēt in ea: ait dñs
exercituū. Et diſſipabunt̄ in medio ter-
rarū deſolatarꝫ: ⁊ vrbes eiꝰ in medio ci-
uitatū deſertarū erūt: ⁊ ſcient qꝛ ego do
minꝰ deꝰ: cū dedero ignē in egypto ⁊ at
triti fuerint omēs auxiliatores eius. In
die illa egredient̄ nūcij a facie mea ī trie-
ribus ad conterendā ethiopie cōfidenti
am: et erit pauor in eis in die egypti: qꝛ
C abſqꝫ dubio veniet. Hec dicit dñs deus.
Et ceſſare faciā multitudineʒ egypti in
manu nabuchodonoſor regis babylōis
Ipſe ⁊ pplꝰs eius cū eo fortiſſimi genti-
um adducent̄ ad diſperdendā terrā. Et
euaginabūt gladios ſuos ſup egyptum:
⁊ implebūt terram interfectis: ⁊ faciam
alueos fluminū aridos ⁊ tradā terrā in
manus peſſimorū: ⁊ diſſipabo terram et
plenitudinē eius in manꝰ alienoꝝ. Ego
D dominꝰ locutꝰ ſum. Hec dicit dominus
3.a deꝰ. ||Et diſperdā ſimulacra: ⁊ ceſſare fa-
ciam idola de memphis: et dux de terra
egypti non erit ampliꝰ. Et dabo terro-
rem in terrā egypti: ⁊ diſperdam terram
phatures: ⁊ dabo ignē ī taphnis: ⁊ faciā
iudicia mea in alexandria. Et effundaʒ
indignationē meā ſup peluſium robur
egypti: ⁊ interficiā multitudinē alexan-
drie: ⁊ dabo ignēʒ in egypto. Quaſi par- E
turiens dolebit peluſiū ⁊ alexādria erit
diſſipata: ⁊ in memphis anguſtie quoti
diane. Iuuenes eliopoleos ⁊ bubaſti gla
dio cadent: ⁊ ipſe captiue ducent̄. Et in
taphnis nigreſcet dies: cum contriuero
ibi ſceptra egypti: ⁊ defecerit in ea ſup-
bia potentie eius. Ipſaʒ nubes operiet:
filie autem eius in captiuitatē ducent̄.
Et iudicia faciam in egypto: ⁊ ſcient qꝛ
ego dominꝰ. Et factū eſt in vndecio an F
no: in primo menſe in ſeptima menſis:
factū eſt verbum dñi ad me dicens. Fili
homis: brachiū pharaonis regis egypti
confregi: ⁊ ecce non eſt obuolutū vt re-
ſtitueretur ei ſanitas vt ligaret̄ pannis
⁊ faſciretur lintheolis: ⁊ recepto robore
poſſit tenere gladium. Propterea hec di
cit dominꝰ deus: Ecce ego ad pharaonē
regem egypti: ⁊ cōminuam eius brachi-
um forte ſed confractū: ⁊ deijciam gladi
um de manu eiꝰ. Et diſpergam egyptuʒ
in gentibꝰ: ⁊ ventilabo eos in terris. Et G
confortabo brachia regis babylonis: da
boqꝫ gladiū meum in manu eius. Et cō
fringam brachiuʒ pharaonis: ⁊ gement
gemitibus interfecti coram facie eiꝰ. Et
confortabo brachia regis babylonis: et
brachia pharaonis concident. Et ſcient
quia ego dominꝰ: cum dedero gladium
meū in manum regis babylonis: et ex-
tenderit eum ſuper terraʒ egypti. Et di-
ſpergam egyptum in nationes: ⁊ venti-
labo eos in terras: ⁊ ſcient quia ego do-
minus. XXXI
T factuʒ eſt in anno vndecimo: A
e tertio menſe: vna mēſis: factū eſt
verbū dñi ad me dicēs. Fili hoīs
dic pharaoni regi egypti ⁊ populo eius.
Cui ſimilis factꝰ es in magnitudie tua?
Ecce aſſur q̄ſi cedrꝰ ī libano pulcher ra-
mis ⁊ frondibꝰ nemoroſus: excelſuſqꝫ al
titudine: ⁊ ĩter ꝯdenſas frōdes eleuatus
eſt cacumē eius. Aque nutrierūt illum:
abyſſus exaltauit illū. Flumia eius ma- B
nabāt in circūitu radicum eius: ⁊ riuos
ſuos emiſit ad vniuerſa ligna regionis.
Propterea eleuata eſt altitudo eius ſup
oīa ligna regionis: ⁊ multiplicata ſunt
arbuſta eiꝰ: et eleuati ſūt rami eiꝰ p̄ aqs
multis. Cūqꝫ extendiſſet vmbram ſuaʒ:
in ramis eiꝰ fecerūt nidos oīa volatilia

celi:ꝛ ſub frondibꝰ eius genuerũt om̄es
beſtie ſaltuũ:ꝛ ſub vmbraculo illius ha
bitabat cetus gentiũ plurimarũ. Erat-
ꝗ pulcerrimꝰ in magnitudine ſua:ꝛ in
C dilatione arbuſtoꝝ ſuoꝝ. Erat enī radix
illiꝰ iuxta aquas multas. Cedri nõ fue-
runt altiores illo in paradiſo dei. Abie-
tes nõ adequauerũt ſummitatē eius:et
platani nõ fuerunt eque frondibꝰ illiꝰ.
Om̄e lignũ paradiſi dei nõ eſt aſſimila-
tũ illi ꝛ pulchritudini eiꝰ:qm̄ ſpecioſuꝫ
feci eum:ꝛ multis cõdenſiſꝗ frondibꝰ.
Et emulata ſunt eũ om̄ia ligna volupta
D tis:que erãt in paradiſo dei. Propterea
hec dicit dñs deus. Pro eo ꝙ ſublimatꝰ
eſt in altitudine ꝛ dedit ſummitatē ſuã
virentē atꝗ cõdenſam:ꝛ eleuatũ eſt cor
eius in altitudine ſua:tradidi eũ in ma
nus fortiſſimi gentiũ. Faciens faciet ei.
Juxta impietatē eius eieci eum:ꝛ ſucci-
dent eũ alieni ꝛ crudeliſſimi nationum.
Et proiĳciēt eũ ſuꝑ montes: ꝛ in cũctis
cõuallibꝰ corruent rami eiꝰ. Et confrin-
gent arbuſta eiꝰ in vniuerſis rupibꝰ ter
E re:ꝛ recedēt de vmbraculo eius oēs po-
puli terre:ꝛ relinquēt eum. Jn ruina eiꝰ
habitauerũt om̄ia volatilia celi:ꝛ in ra-
mis eius fuerũt vniuerſe beſtie regiõis.
Quãobrem nõ eleuabunt in altitudine
ſua om̄ia ligna aquaꝝ:nec ponent ſub-
limitatē ſuã inter nemoroſa atꝗ fron-
doſa:nec ſtabũt in ſublimitate ſua om-
nia que irrigant aquis:qꝛ omēs traditi
ſunt in mortē ad terrã vltimã in medio
F filioꝝ hoim ad eos qui deſcendũt in la
cũ. Hec dicit dñs deꝰ. Jn die qñ deſcen-
dit ad inferos indixi luctũ: operui eum
abyſſo ꝛ ꝓhibui flumina eiꝰ ꝛ cohercui
aquas multas. Contriſtatꝰ eſt ſuꝑ eum
libanꝰ:ꝛ om̄ia ligna agri cõcuſſa ſunt.
A ſonitu ruine eiꝰ cõmoui gentes:cum
deducerē eũ ad infernũ cũ his qui deſcē
debant in lacũ. Et cõſolati ſunt in terra
infima omnia ligna voluptatis egregia
G atꝗ ꝑclara in libano:vniuerſa que irri
gabant aquis. Nã et ipſi cũ eo deſcen-
dent ad infernuꝫ ad interfectos gladio:
et brachiũ vniuſcuiuſꝗ ſedebit ſub vm-
braculo eius in medio nationũ eiꝰ. Cui
aſſimilatꝰ es o inclyte atꝗ ſublimis in-
ter ligna voluptatis? Ecce deductus es
cũ lignis voluptatis ad terrã vltimam.
Jn medio incircũciſoꝝ dormies:cũ eis
qui interfecti ſunt gladio. Jpe ē pharao
et om̄is multitudo eius:dicit dominus
deus.

XXXII

e T factũ eſt duodecimo anno:in A
menſe duodecimo in vna mēſis:
factũ eſt verbũ dñi ad me dicēs:
Fili homis:aſſume lamentũ ſuꝑ pharao
nē regem egypti:ꝛ dices ad eum. Leoni
gentiũ aſſimilatꝰ es:ꝛ draconi qui eſt in
mari. Et ventilabas cornu in fluminibus
tuis:ꝛ ꝯturbabas aquas pedibꝰ tuis:et
conculcabas flumina earum. Propte-
rea hec dicit dñs deus. Expandã ſuꝑ te
rete meũ in multitudine ꝑplorũ multo-
rũ:ꝛ extraham te in ſagena mea:ꝛ ꝓĳci
am te in terrã. Suꝑ faciē agri abĳciaꝫ
te:ꝛ habitare faciã ſuꝑ te om̄ia volatilia
celi:ꝛ ſaturabo de te beſtias vniuerſe ter
re. Et dabo carnes tuas ſuꝑ montes:et B
implebo colles tuos ſanie tua. Et irri-
gabo terrã fetore ſanguinis tui ſuꝑ mõ-
tes:ꝛ valles implebunt ex te. Et operiã
cũ extinctus fuerꝭ celos: ꝛ nigreſcere fa
ciam ſtellas eiꝰ. Solē nube tegaꝫ:ꝛ lu-
na nõ dabit lumē ſuum. Om̄ia lumina-
ria celi merere faciã ſuꝑ te et dabo tene-
bras ſuꝑ terrã tuã dicit dñs deꝰ. Et irri
tabo cor ꝑplorũ multoꝝ: cum induxero
contritionē tuam in gentibꝰ ſuꝑ terras
quas neſcꝭ:ꝛ ſtupeſcere faciaꝫ ſuꝑ te po-
pulos multos. Et reges eoꝝ horrore ni-
mio formidabũt ſuꝑ te: cũ volare cepe-
rit gladiꝰ meus ſuꝑ facies eoꝝ:ꝛ obſtu- C
peſcent repente ſingli ꝓ aĩa ſua in die
ruine ſue. Quia hec dicit dñs deus. Gla
dius regꝭ babylonis veniet tibi:in gla-
dĳs fortiũ deĳciã multitudinē tuã. Jn-
expugnabiles oēs gentes he. Et vaſta-
bunt ſuꝑbiã egypti:ꝛ diſſipabit multi-
tudo eiꝰ. Et perdã om̄ia iumēta eiꝰ que
erant ſuꝑ aquas ꝑlimas:ꝛ nõ cõturba-
bit eas pes homis vltra:neꝗ vngula iu-
mentoꝝ turbabit eas: Tũc puriſſimas
reddam aquas eoꝝ ꝛ flumia eoꝝ quaſi
oleũ adducã ait dñs deꝰ: cũ dedero ter-
ram egypti deſolatã. Deſeret autē terra
a plenitudine ſua qñ ꝑcuſſero oēs habi
tatores eiꝰ:ꝛ ſcient qꝛ ego dñs. Planctꝰ
eſt:ꝛ plangēt eũ filie gentiũ ſuꝑ egyptũ
ꝛ ſuꝑ multitudinē eiꝰ plangent euꝫ:ait D
dñs deus. Et factũ eſt in duodecimo an
no:in quītadecima mēſis:factũ eſt ver-
bũ dñi ad me dicens. Fili hoīs:cane car
men lugubre ſuꝑ multitudineꝫ egypti.
Et detrahe eã ipſam ꝛ filias gentiũ ro-
buſtarũ ad terrã vltimaꝫ cum his ꝗ de-
ſcendunt in lacũ. Quo pulchrior es de-
ſcende:ꝛ dormi cũ incircũciſis. Jn me-
dio interfectorũ gladio cadent. Gladiꝰ

datus eſt. Et attraxerūt eam ⁊ omēs po
pulos ei⁹. Loquent̄ ei potētiſſimi robu-
ſtorū de medio inferni: qui cū auxiliato
rib⁹ eius deſcenderūt ⁊ dormierunt in-
circūciſi interfectiq; gladio. Ibi aſſur et
omis multitudo ei⁹: in circūitu illi⁹ ſe-
pulchra eorū omēs interfecti ⁊ qui ceci
derunt gladio: quoꝝ data ſūt ſepulchra
in nouiſſimis laci. Et facta eſt multitu-
do ei⁹ ꝑ gyrū ſepulchri eius vniuerſi in-
terfectiq; cadēteſq; gladio qui dederāt
quondā formidinē ſuā in terra viuenti
um. Ibi elam: ⁊ omis multitudo eius ꝑ
gyruz ſepulchri ſui. Omēs hi interfecti
ruenteſq; gladio: qui deſcenderūt incir-
cūciſi ad terrā vltimā. Qui poſuerūt ter
rorē ſuū in terra viuentiū: ⁊ portauerūt
ignominiā ſuā cū his qui deſcēderūt in
lacum. In medio interfectorū poſuerūt
cubile ei⁹ in vniuerſis populꝫ eius: in cir
cūitu eius ſepulchrū illi⁹. Omēs hi in-
circūciſi interfectiq; gladio. Dederunt
enī terrorem ſuū in terra viuētiū: ⁊ por
tauerūt ignominiā ſuā cū his qui deſcē
dunt in lacū. In medio interfectoꝝ po-
ſiti ſunt. Ibi moſoch ⁊ tubal ⁊ ois mul-
titudo eius: in circūitu eius ſepulchra
illius. Omēs hi incircūciſi interfectiq;
⁊ cadētes gladio: q̄r dederunt formidi-
nem ſuā in terra viuentiū: ⁊ non dormi
ent cū fortib⁹ cadētibuſq; et incircūci-
ſis qui deſcēderunt ad infernū cum ar-
mis ſuis. Et poſuerūt gladios ſuos ſub
capitib⁹ ſuis ⁊ fuerūt iniquitates eoruz
in oſſib⁹ eoꝝ: q̄r terror fortiū facti ſunt ī
terra viuentiū. Et tu ergo in medio in-
circūciſorū cōtereris: ⁊ dormies cum in-
terfectis gladio. Ibi idumea ⁊ reges ei⁹
⁊ omēs duces ei⁹: qui dati ſunt cū exer-
citu ſuo cū interfectis gladio: ⁊ qui cuz
incircūciſis dormierūt: ⁊ cū his qui de-
ſcenderūt in lacū. Ibi principes aquilo
nis omēs ⁊ vniuerſi venatores qui de-
ducti ſunt cū interfectis: pauētes et in
ſua fortitudine cōfuſi: q̄r dormierūt in-
circūciſi cū interfectis gladio: ⁊ portaue
runt cōfuſionē ſuā cū his qui deſcēdūt
in lacū. Uidit eos pharao ⁊ cōſolat⁹ eſt
ſuꝑ vniuerſa multitudie ſua que inter-
fecta eſt gladio: pharao ⁊ omis exercit⁹
eius ait dn̄s deus: q̄r dedit terrorē ſuuz
in terra viuentiū: et dormiuit in medio
incircūciſorū cū interfectis gladio: pha
rao ⁊ omnis multitudo eius ait
domin⁹ deus. XXXIII

e T factū eſt verbū dn̄i ad me di-
cens: Fili hominis: loquere ad filios po
puli tui: ⁊ dices ad eos. Terra cum in-
duxero ſuꝑ eam gladium ⁊ tulerit pp̄ls
terre virū vnū de nouiſſimis ſuis ⁊ con
ſtituerit eū ſuꝑ ſe ſpeculatorē: ⁊ ille vide
rit gladiū venientē ſuꝑ terraz: ⁊ cecine-
rit buccina ⁊ annūciauerit pp̄lo: audi-
ens autē quiſq; ille eſt: ſonitū buccine:
⁊ nō obſeruauerit: veneritq; gladi⁹ ⁊ tu
lerit eum: ſanguis ipſi⁹ ſuꝑ caput eius
erit. Sonū buccine audiuit ⁊ nō ſe ob-
ſeruauit: ſanguis ei⁹ in ipſo erit. Si aūt
ſe cuſtodierit: aīam ſuā ſaluabit. Qꝫ ſi B
ſpeculator viderit gladiū venientē ⁊ nō
inſonuerit buccina ⁊ pp̄lus ſe nō cuſto-
dierit: veneritq; gladius ⁊ tulerit de eis
aīam: ille quidē in iniquitate ſua capt⁹
eſt: ſanguinē autē eius de manu ſpecu-
latoris requirā. ‖ Et tu fili hoīs: ſpecu- F.3.b
latorē dedi te domui iſrael. Audiens er
go ex ore meo ſermonē: annūciabis eis
ex me. Si me dicente ad impium: impie
morte morier̄: nō fueris locut⁹ vt ſe cu-
ſtodiat impi⁹ a via ſua: ipſe impius in
iniquitate ſua morieꝫ: ſanguinē aūt ei⁹
de manu tua requirā. Si autē annunci
ante te ad impiū vt a vijs ſuis cōuerta-
tur: nō fuerit cōuerſus a via ſua: ipſe in
iniquitate ſua morieꝫ: porro tu aīam
tuā liberaſti. Tu ergo fili hoīs dic ad C
domum iſrael. Sic locuti eſtis dicētes:
Iniquitates nr̄e ⁊ peccata nr̄a ſuꝑ nos
ſunt: et in ipſis nos tabeſcim⁹. Quō er-
go viuere poterimus? Dic ad eos. Uiuo
ego dicit dn̄s de⁹. ‖ Nolo mortē impij: ſꝫ F.18.g
vt conuertat̄ impi⁹ a via ſua et viuat.
‖ Conuertimini a vijs veſtris peſſimis. F.18.f
Et quare moriemini domus iſrael? Tu
itaq; fili hoīs dic ad filios populi tui.
Iuſticia iuſti nō liberabit eū in quacū-
q; die peccauerit: ⁊ impietas impij non
nocebit ei in quacūq; die cōuerſus fue-
rit ab impietate ſua. Et iuſtus nō pote-
rit viuere in iuſticia ſua: in quacūq; die
peccauerit. Etiam ſi dixero iuſto q̄ vita
viuat: et confiſus in iuſticia ſua fecerit
iniquitatē: omēs iuſticie eius obliuio- D
ni tradent̄: ⁊ iniquitate ſua quā opera-
tus eſt: in ipſa morietur. Si autē dixero
impio: morte morier̄: ⁊ egerit penitētiā
a peccato ſuo: feceritq; iudiciū ⁊ iuſtici
am: ⁊ pign⁹ reſtituerit ille impius rapi-
nāq; reddiderit: in mādatis vite ambu-
lauerit: nec fecerit quicq̄ iniuſtum: vita
viuet ⁊ non morieꝫ. Omis peccata eius
que peccauit: nō imputabūt̄ ei. Iudiciū

iuſticiā fecit: vita viuet. Et dixerūt fi-
lij populi tui. Nō eſt equi ponderis via
dn̄i. Et ipſorū via iniuſta eſt. Cū eni re-
ceſſerit iuſt⁹ a iuſticia ſua feceritq; ini-
quitates: morief in eis. Et cuz receſſerit
impius ab impietate ſua: feceritq; iudi
cium ꝛ iuſticiā: viuet in eis. Et dicitis.
S.18.b ‖Nō ē recta via domini. Unūquēq; iux
ta vias ſuas iudicabo de vobis domus
E iſrael. Et factuz eſt in duodecimo anno
in decimo menſe: in quīnta mēſis trāſ-
migrationis noſtre: venit ad me qui fu
gerat de hieruſalē dicens: Uaſtata eſt ci
uitas. Manus autē dn̄i facta fuerat ad
me veſpere anteq̄ veniret qui fugerat:
aperuitq; os meū donec veniret ad me
mane: ꝛ aperto ore meo non ſilui ampli
us. Et factum eſt verbuz domini ad me
dicens: Fili homīs: qui habitāt in rui-
noſis his: ſuper humū iſrael loquentes
aiunt: Unus erat abraam: ꝛ hereditate
poſſedit terrā. Nos autez multi ſumus:
nobis data eſt terra in poſſeſſionez. Id-
circo dices ad eos. Hec dicit domin⁹ de
F us. Qui in ſanguine comeditis: et ocu-
los veſtros leuatis ad immūdicias ve-
ſtras ꝛ ſanguinē funditis: nūquid terrā
hereditate poſſidebitis? Stetiſtī in gla-
dijs veſtris: feciſtī abomīatiōes: ꝛ vnuſ-
quiſq; vxorē proximi ſui polluit: et ter-
ram hereditate poſſidebitis? Hec dices
ad eos. Sic dicit dominus deus. Uiuo
ego: q2 qui in ruinoſis habitant gladio
cadent: ꝛ qui in agro eſt: beſtijs tradef
ad deuorandū: qui autez in preſidijs et
in ſpeluncis ſunt: peſte morienf. Et da-
bo terrā in ſolitudinē ꝛ in deſertum: et
deficiet ſuperba fortitudo eius: ꝛ deſola
bunf montes iſrael: eo q2 nullus ſit qui
G per eos tranſeat. Et ſcient q2 ego domi-
nus: cū dedero terraz eorū deſolatam et
deſertā ꝑpter vniuerſas abominatiōes
ſuas quas opati ſunt. Et tu fili homīs:
filij populi tui qui loquunf de te iuxta
muros ꝛ in oſtijs domorū: ꝛ dicūt vnus
ad alterū: vir ad proximū ſuū loquētes:
venite ꝛ audiam⁹ quis ſit ſermo egredi-
ens a dn̄o. Et veniunt ad te quaſi ſi in-
grediaf popul⁹: ꝛ ſedent corā te popul⁹
meus. Et audiūt ſermones tuos ꝛ nō fa
ciunt eos: quia in canticū oris ſui ver-
tunt illos. Et auariciā ſuam ſequif cor
eorū: ꝛ es eis quaſi carmen muſicuz qđ
ſuaui dulciq; ſono canitur. Et audiuit
verba tua ꝛ non faciūt ea: et cū venerit
quod predictuz eſt: ecce enim venit: tūc
ſcient quia prophetes fuerit inter eos.

T factum eſt verbū XXXIIII
e domini ad me dicēs. Fili homīs
ꝑpheta de paſtorib⁹ iſrael: pro-
pheta ꝛ dices paſtorib⁹. Hec dicit domi
nus de⁹. ‖Ue paſtorib⁹ iſrael: qui paſce- 1
bant ſemetipſos. Nōne greges a paſto-
ribus paſcunf? Lac comedebatis et la-
nis operiebamini: ꝛ quod craſſum erat
occidebatis: gregem autē meū nō paſce
batis. Quod infirmū fuit nō conſolida-
ſtis: ꝛ quod egrotū non ſanaſtis. Quod
confractum eſt nō alligaſtis: ꝛ quod ab-
iectum eſt non reduxiſtis: ꝛ quod perie-
rat non queſiſtis: ſed cū auſteritate im-
perabitis eis ꝛ cū potentia. Et diſperſe B
ſunt oues mee eo q2 non eſt paſtor: ꝛ fa-
cte ſunt in deuorationē omniū beſtiaꝝ
agri ꝛ diſperſe ſunt. Errauerunt greges
mei in cūctis montib⁹ ꝛ in vniuerſo col
le excelſo: ꝛ ſuꝑ omnē faciē terre diſper-
ſe ſunt greges mei: ꝛ non erat qui requi
reret. Non erat inquam qui requireret.
Propterea paſtores audite verbū domi
ni. Uiuo ego dicit domin⁹ de⁹: quia pro
eo q2 facti ſunt greges mei in rapinam
ꝛ oues mee in deuorationē omniū beſti
arum agri: eo q2 nō eſſet paſtor: neq; eni
queſierunt paſtores gregem meū: ſed pa
ſcebāt paſtores ſemetipſos ꝛ greges me
os non paſcebāt: propterea paſtores au
dite verbū domini. Hec dicit dominus C
deus. Ecce egoipſe ſuꝑ paſtores: requirā
gregem meū de manu eorū: ꝛ ceſſare fa-
ciam vt vltra nō paſcant gregem meū:
nec paſcant ampli⁹ paſtores ſemetipſos.
Et liberabo gregem meū de ore eorum:
ꝛ non erit vltra eis in eſcaz: quia hec di
cit domin⁹ deus. Ecce egoipſe requiraz
oues meas: ꝛ viſitabo eas. Sicut viſitat
paſtor gregem ſuū: in die quando fuerit
medio ouium ſuarū diſſipatarū: ſic viſi
tabo oues meas: ꝛ liberabo eas de om-
nibus locis in quib⁹ diſperſe fuerāt in
die nubis ꝛ caliginis. Et educaz eas de D
populis: ꝛ congregabo eas de terris: et
inducam eas in terrā ſuam: ꝛ paſcā eas
in montib⁹ iſrael in riuis et in cunctis
ſedibus terre. In paſcuis vberrimis pa
ſcam eas: ꝛ in montibus excelſis iſrael
erunt paſcue earum. Ibi requieſcent in
herbis virentib⁹: ꝛ in paſcuis pinguib⁹
paſcenf ſuꝑ mōtes iſrael. Et ego paſcaz
oues meas: ꝛ ego eas accubare faciā di
cit domin⁹ deus. Quod perierat requi-
ram: ꝛ quod abiectum erat reducam: et

quod cōfractum fuerat alligabo: ⁊ quod
infirmū fuerat consolidabo: ⁊ quod pin
gue et forte: custodiam et pascā illas in
iudicio. Uos autē greges mei: hec dicit
domin⁹ deus. Ecce ego iudico inter pe-
cus et pecus: arietum ⁊ hircorū. Nonne
satis vobis erat pascua bona depasci?
Insuper et reliquias pascuarum vestra-
rū cōculcastis pedibus vestris: vt cū pu
rissimā aquā biberitis: reliquā pedib⁹
vestris turbastis. Et oues mee his que
ꝯculcata pedibus vestris fuerant pasce
bant: ⁊ que pedes vestri turbauerāt hec
bibebant. Propterea hec dicit domin⁹
deus ad vos. Ecce ego ipse iudico inter
pecus pingue ⁊ macilentū. Pro eo ꝙ la
teribus et humeris impingebatis ⁊ cor
nibus vestris ventilabatis oīa infir-
ma pecora donec dispergerent foras: sal
uabo gregem meū: ⁊ non erit vltra in ra
pinam: et iudicabo inter pecus et pec⁹.
Et suscitabo sup̱ ea pastorē vnum qui
pascat ea: seruum meū dauid ipse pascet
ea: et ipse erit eis in pastorem. Ego autē
domin⁹ ero eis in deū: ⁊ seruus me⁹ da-
uid princeps in medio eorū. Ego domi-
nus locutus sum. Et faciā cum eis pa-
ctū pacis: et cessare faciam bestias pessi-
mas de terra: et qui habitant in deserto
securi dormient in saltibus: et ponā eos
in circūitu collis mei benedictionem: et
deducā imbrē in tempore suo: et pluuie
benedictionis erunt. Et dabit lignum
agri fructum suū; et terra dabit germen
suū ⁊ erūt in terra sua absq̃ timore. Et
scient quia ego domin⁹ cū cōtriuero ca
tenas iugi eorū: ⁊ eruero eos ꝺ manu im
B perantiū sibi. Et nō erunt vltra in rapi
nam in gentib⁹ neq̃ bestie terre deuora
bunt eos sed habitabunt cōfidenter abs
q̃ vllo terrore. Et suscitabo eis germen
nominatū et nō erunt vltra īminuti fa
me in terra: neq̃ portabunt vltra oppro
briū gentiū. Et scient quia ego domin⁹
deus eorū cū eis: et ipi pp̄ls meus dom⁹
israel: ait dn̄s de⁹. Uos aūt greges mei:
greges pascue mee homines estis: et
ego dominus deus vester dicit domin⁹
deus. XXXV

A e T fact⁹ est sermo domini ad me
dicens. Fili hominis: pone faciē
tuā aduersum montem seyr: ⁊ p
phetabis de eo: ⁊ dices illi. Hec dicit do
minus deus. Ecce ego ad te mons seyr:
et extendā manū meā sup̱ te: et dabo te
desolatū atq̃ desertum. Urbes tuas de
moliar: et tu desert⁹ eris: et scies quia
ego dominus: eo ꝙ fueris inimic⁹ sem-
pitern⁹ ⁊ cōcluseris filios israel in ma-
nus gladij in tempe afflictionis eorū: in B
tempe iniquitatis extreme. Propterea
viuo ego dicit domin⁹ deus: qm̄ sangui
ni tradā te: et sanguis te ꝑsequet. Et cū
sanguinē oderis: sanguis ꝑsequet te. Et
dabo montē seyr desolatū et desertum: ⁊
auferam de eo euntem et redeuntē ⁊ im
plebo montes eius occisorū suorum. In
collibus tuis ⁊ in vallibus tuis atq̃ in
torrentibus: interfecti gladio cadēt. In
solitudines sempiternas tradam te: et ci C
uitates tue non habitabuntur. Et scietis
quia ego dominus deus: eo ꝙ dixeris:
due gentes ⁊ due terre mee erunt et he-
reditate possidebo eas: cum domin⁹ es-
set ibi. Propterea viuo ego dicit domi-
nus deus: quia faciam iuxta iram tuā
et ꝺm zelum tuū quem fecisti odio ha-
bens eos: et notus efficiar per eos cum
te iudicauero: ⁊ scies quia ego dominus
Audiui vniuersa opprobria tua que lo- D
cutus es de montibus israel dicēs. De-
serti nobis ad deuorandū dati sunt. Et
insurrexistis super me ore vestro: ⁊ dero
gastis aduersum me. Uerba vestra ego
audiui. Hec dicit dominus deus. Letā-
te vniuersa terra: in solitudinē te redi
gam: sicuti gauisus es super hereditatē
domus israel: eo ꝙ fuerit dissipata: sic fa
ciā tibi. Dissipatus eris mons seyr ⁊ idu
mea omnis: et scient quia ego dominus
deus. XXXVI

U autē fili homis ꝓpheta super A
t montes israel: et dices. Montes s.6.a
israel audite verbum dn̄i. Hec di
cit dominus deus. Ego ꝙ dixerit inimi
cus de vobis: euge altitudines sempiter
ne in hereditatē date sunt nobis ꝓpte-
rea vaticinare ⁊ dic. Hec dicit dominus
deus. Pro eo ꝙ desolati estis ⁊ cōculca-
ti per circūitū: et facti in hereditatem
reliquis gentibus: et ascendistis sup̱ la-
bium lingue ⁊ opprobrium populi: pro
pterea montes israel audite verbū do-
mini dei. Hec dicit domin⁹ deus monti
bus ⁊ collibus: torrentibus vallibusq̃
et desertis: parietinis et vrbibus dereli-
ctis que depopulate sunt et subsannate
a reliquis gentibus per circūitum. Pro
pterea hec dicit dominus deus. Qm̄ in B
igne zeli mei locut⁹ sum de reliquis gen
tibus ⁊ de idumea vniuersa: q̄ dederūt
terrā meā sibi in hereditatē cū gaudio

et toto corde ꝛ ex aīo:et eiecerūt eaz vt
vaſtarent:idcirco vaticinare ſup̄ humū
iſrael:et dices montib⁹ et collib⁹ iugis
et vallibus. Hec dicit dn̄s de⁹. Ecce ego
in zelo meo et in furore meo locut⁹ ſū:
eo ꝙ cōfuſionē gentiū ſuſtinueritis. Id-
circo hec dicit dn̄s de⁹. Ego leuaui ma
nū meā vt gētes que in circuitu vr̄o ſūt
ipe cōfuſionē ſuā portent:vos aūt mon
tes iſrael ramos vr̄os germinetis:et fru-
C ctū vr̄m afferatis pp̄lo meo iſrael. Pro-
pe enim eſt vt veniat. Quia ecce ego ad
vos et cōuertar ad vos:et arabimini et ac
cipietis ſementē:et multiplicabo in vo-
bis homies oēmꝗ domū iſrael. Et ha-
bitabunt ciuitates et ruinoſa inſtaura
bunt:et replebo vos hominibus ꝛ iumen
tis et multiplicabunt et creſcent. Et ha
bitare vos faciā ſicut a principio:bonis
ꝗ donabo maiorib⁹ ꝗ̄ habuiſtis ab ini
tio:et ſcietis qꝛ ego dn̄s. Et adducā ſup̄
vos hoies populū meū iſrael ꝛ heredita
te poſſidebūt te. Et eris eis in heredita-
tē et non addes vltra vt abſqꝫ eis ſis.
Hec dicit dn̄s deus. Pro eo ꝙ dicūt de
vobis: deuoratrix hoim es et ſuffocans
gentē tuam: ꝓpterea homies nō come-
des amplius:et gētē tuā non necabis
D vltra ait dn̄s deus. Nec auditā faciā in
te amplius cōfuſionē gentiū : et oppro-
briū pp̄loꝝ nequaꝗ̄ portabis: et gentē
tuā nō amittes ampli⁹: ait domin⁹ de⁹.
Et factū ē verbū dn̄i ad me dicēs. Fili
homis: dom⁹ iſrael habitauerūt i humo
ſua:ꝛ polluerūt eam in vijs ſuis ꝛ in ſtu
dijs ſuis. Juxta imundiciā menſtruate
facta ē via eoꝝ corā me:et effudi indi
gnationē meā ſup̄ eos ꝓ ſanguine quē
fuderunt ſup̄ terrā. Et in idolis ſuis pol
luerūt eā:et diſpſi eos in gētes:et venti
lati ſunt in terras. Juxta vias eoꝝ et ad
Ro.2.d. inuentiōes eoꝝ iudicaui eos. ‖Et ingreſ
ſi ſunt ad gentes ad quas introierūt:et
E polluerūt nomen ſanctū meū: cū dicere
tur de eis:pp̄lus dn̄i iſte ē:ꝛ de terra ei⁹
egreſſi ſūt. Et peperci nomi ſctō meo
quod polluerat domus iſrael in gentib⁹
ad quas ingreſſi ſunt. Idcirco dices do
mui iſrael. Hec dicit dn̄s de⁹. Nō ꝓpter
vos ego faciā domus iſrl̄. ſed ꝓpter no-
men ſctm̄ meū quod polluiſtis in genti
bus ad quas intraſtis. Et ſanctificabo
nomē meū magnū quod pollutū ē in-
ter gentes:quod polluiſtis in medio ea-
rū: vt ſciāt gentes qꝛ ego dn̄s:ait dn̄s ex
I.39.f. ercituū: cū ſctificat⁹ fuero in vobis corā
eis. Tollam quippe vos de gentibus et
cōgregabo vos de vniuerſis terris:ꝛ ad
ducam vos in terrā veſtrā. Et effundaz
ſuper vos aquā mundā: et mundabimini
ab omibus inquinamentis veſtris:ꝛ ab F
vniuerſis idolis vr̄is mundabo vos. Et
dabo vobis cor nouū et ſpm̄ nouū ponā
in medio veſtri. ‖Et auferam cor lapide
um de carne vr̄a:et dabo vobis cor car-
neū:et ſpm̄ meū ponam in medio veſtri
Et faciā vt in p̄ceptis meis ambuletis
et iudicia mea cuſtodiatis et opemini. Et
habitabitis in terra quā dedi pr̄ib⁹ ve-
ſtris: et eritis mihi in pp̄lm: et ego ero
vobis in deū. Et ſaluabo vos ex vniuer
ſis inquinamentis vr̄is: et vocabo fru-
mentū et multiplicabo illud:et non im-
ponā vobis famē. Et multiplicabo fru
ctū ligni et genimia agri vt nō portetis
vltra opprobriū famis in gentib⁹. Et re
cordabimini viarū veſtraꝝ peſſimaꝝ ſtu-
dioꝝqꝫ non bonoꝝ:et diſplicebūt vobis
iniq̄tates vr̄e et ſcelera vr̄a. Non ppt̄
vos ego faciā:ait domin⁹ deus notū ſit G
vobis. ‖Cōfundimini ꝛ erubeſcite ſuper R
vijs veſtris domus iſrael. Hec dicit do-
minus deus. In die qua mūdauero vos
ex oib⁹ iniq̄tatib⁹ vr̄is ꝛ inhitari fecero
vrbes et inſtaurauero ruinoſa ꝛ t̄ra de
ſerta fuerit exculta :que quondā erat de
ſolata in oculis omis viatoris: dicent.
Terra illa inculta:facta eſt vt hort⁹ vo-
luptatis:et ciuitates deſerte et deſtitute
atqꝫ ſuffoſſe munite ſederūt. Et ſciēt gē
tes quecunqꝫ derelicte fuerint in circuī
tu veſtro:quia ego domin⁹ edificaui diſ
ſipata:plantauiqꝫ inculta: ego domin⁹
locutus ſum ꝛ fecerim. Hec dicit domi-
nus deus. Adhuc in hoc inuenient me
domus iſrael vt faciā eis. Multiplica-
bo eos ſicut gregē hoim vt gregē ſctm̄:
vt gregē hierl̄m in ſolēnitatib⁹ ei⁹. Sic
erunt ciuitates deſerte plene gregibus
hoim:ꝛ ſciēt qꝛ ego dn̄s XXXVII
Acta eſt ſup̄ me manus domini A
f et eduxit me in ſpiritu domini:ꝛ
dimiſit me in medio campi qui
erat plenus oſſibus:et circūduxit me p̄
ea in gyro. Erant aūt multa valde ſup̄
faciem campi: ſiccaqꝫ vehemēter. Et di
xit ad me. Fili homis: putas ne viuent
oſſa iſta? Et dixi. Domine deus tu noſti
Et dixit ad me. Vaticinare d̄ oſſib⁹ iſtis
Et dices eis. Oſſa arida: audite verbuz
domini. Hec dicit domin⁹ deus oſſibus B
his. Ecce ego intromittā in vos ſpiritū

et viuetis:et dabo ſup vos neruos:⁊ ſuc
creſcere faciā ſuper vos carnes:et ſuper
tendam in vobis cutem:et dabo vobis
ſpiritū et viuetis:et ſcietis quia ego do
min⁹. Et ꝓphetaui ſicut ꝑceperat mihi.
Factus ē autē ſonitus ꝓphetāte me et ec
ce cōmotio. Et acceſſerunt oſſa ad oſſa:
vnūquodqꝫ adiuncturā ſuam. Et vidi:
et ecce ſup ea nerui et carnes aſcenderūt
et extenta eſt in eis cutis deſup. et ſpiri
C tū nō habebant:Et dixit ad me. Uatici
nare ad ſpm̄: vaticinare fili homis:⁊ di
ces ad ſpiritū. Hec dicit domin⁹ deus.
A quattuor ventis veni ſpirit⁹ ⁊ inſuf
fla ſup interfectos iſtos:⁊ reuiuiſcāt. Et
ꝓphetaui ſicut ꝑceperat mihi. Et igreſ
ſus eſt in ea ſpūs:⁊ reuixerunt ſteterunt
qꝫ ſup pedes ſuos exercitus grādes ni
mis valde. Et dixit ad me. Fili hoīs: oſ
ſa hec vniuerſa domus iſrael ē. Ipſi di
cunt. Aruerūt oſſa nr̄a:et perijt ſpes no
ſtra:et abſciſi ſumus. Propterea vatici
nare:et dices ad eos. Hec dicit domin⁹
D deus. Ecce ego aperiā tumulos veſtros
et educā vos de ſepulchris veſtris popu
lus meus et inducā vos in terrā iſrael.
Et ſcietis quia ego domin⁹ cū aperuero
ſepulchra vr̄a:et eduxero vos de tumu
lis vr̄is popule meus:et dedero ſpiritū
meū in vobis et vixeritis. Et requieſce
re vos faciam ſup humū veſtrā:et ſciet
quia ego domin⁹ locut⁹ ſum et feci:ait
domin⁹ deus. Et factus eſt ſermo domi
ad me dicens. Et tu fili homis ſume ti
bi lignū vnū:et ſcribe ſup illud:iude ⁊
filioꝝ iſrael ſocijs eius. Et tolle lignum
alterū:et ſcribe ſup illud: ioſeph lignū
effraim:et cūcte domus iſrael ſociorūqꝫ
E eius. Et adiunge illa vnū ad alterū ti
bi in lignū vnū:et erunt in vnionem in
manu tua. Cum autē dixerint ad te filij
ppl̄i tui loquētes: nōne indicas nobis
quid in his tibi velis? Loqueris ad eos
Hec dicit domin⁹ deus. Ecce ego aſſu
mā lignū ioſeph:quod ē in manu effraī
et tribus iſrael que ſunt ei adiuncte et
dabo eas pariter cum ligno iuda:et fa
ciā eas in lignū vnū i manu eius. Erūt
autē ligna ſup que ſcripſeris i manu tua
in oculis eoꝝ ⁊ dices ad eos. Hec dicit
domin⁹ deus. Ecce ego aſſumam filios
iſrael de medio nationū ad quas abie
runt ⁊ congregabo eos vndiqꝫ et addu
F cam eos ad humū ſuā. Et faciā eos in
gentē vnā in terra in mōtibus iſrael:et
rex vnus erit omibus imperans. Et nō

erunt vltra due gentes: nec diuidentur
amplius in duo regna. Neqꝫ polluentur
vltra in idolis ſuis ⁊ abominationibus
et cūctis iniquitatib⁹ ſuis:et ſaluos eos
faciā de vniuerſis ſedib⁹ ſuis in quib⁹ I.co.
peccauerūt:⁊ emūdabo eos ‖Et erūt mi
hi populus:et ego ero eis deus ⁊ ſeruus
meus dauid rex ſuper eos: et paſtor vn⁹
erit omniū eoꝝ. In iudicijs meis ambu G
labunt:⁊ mādata mea cuſtodient ⁊ faci
ent ea. Et habitabūt ſuper terrā quā de
di ſeruo meo iacob in qua habitauerūt
patres veſtri:⁊ habitabūt ſup eam ipi ⁊
filij eoꝝ et filij filioꝝ eoꝝ vſqꝫ in ſempi
ternū: et dauid ſeruus meus princeps
eorum in ꝑpetuū. Et percutiā illis fed⁹
pacis:pactū ſempiternū erit eis. Et fun
dabo eos ⁊ multiplicabo:⁊ dabo ſancti
ficationē meā in medio eoꝝ in ꝑpetuū. F.co.
Et erit tabernaclꝫ meū in eis:‖⁊ ero eis
deus et ipi erunt mihi populus. Et ſci
ent gentes quia dominus ſanctificator
iſrael:cum fuerit ſanctificatio mea i me
dio eoꝝ in ꝑpetuū XXXVIII A

Et factus ē ſermo domini ad me
e dicens. Fili homis:pone faciem
tuā cōtra gog ⁊ terrā magog pri
cipem capitis moſoch ⁊ tubal:⁊ vaticina
re de eo: et dices ad eum. Hec dicit dn̄s
deus. Ecce ego ad te gog principē capi
tis moſoch ⁊ thubal. Et circūagam te et
ponam frenū in maxillis tuis:⁊ educam
te et omnē exercitū tuū:equos ⁊ equites
veſtitos loricis vniuerſos:multudinem B
magnā haſtā clypeū arripientiū et gla
diū. Perſe ethiopes et libyes cum eis:
omēs ſcutati ⁊ galeati. Gomer ⁊ vniuer
ſa agmina eius domus thogorma latera
aquilonis ⁊ totū robur eius:populiqꝫ
multi tecū. Prepara ⁊ inſtrue te et oēm
multitudinē tuā que coaceruata ē ad te
et eſto eis in ꝑceptū. Poſt dies multos
viſitaberis. In nouiſſimo ānoꝝ venies
ad terrā que reuerſa eſt a gladio ⁊ cōgre
gata ē de populis multis ad mōtes iſra C
el qui fuerūt deſerti iugiter. Hec de po
pulis educta ē:⁊ habitabūt in ea cōfidē
ter vniuerſi. Aſcendēs autē quaſi tem
peſtas venies ⁊ quaſi nubes vt operias
terrā:tu ⁊ omia agmia tua ⁊ populi mul
ti tecū. Hec dicit domin⁹ deus. In die il
la aſcendēt ſermones ſup cor tuū:et co
gitabis cogitationē peſſimā:⁊ dices. Aſ
cendā ad terram abſqꝫ muro:veniā ad
quieſcētes habitanteſqꝫ ſecure. Hi oēs
habitāt ſine muro: vectes et porte non

D ſunt eis. Ut diripias ſpolia ⁊ inuadas pre-
dam: vt inferas manū tuā ſuꝑ eos qui
deſerti fuerāt ⁊ poſtea reſtituti: et ſuper
ppl'm qui eſt cōgregatus ex gentib⁹ qui
poſſidere cepit et eſſe habitator vmbili-
ci terre. Saba ⁊ dedan ⁊ negociatores
tharſes et oēs leones ei⁹ dicēt tibi. Nū
quid ad ſumenda ſpolia tu venis? Ecce
ad diripiendā predam ꝯgregaſti multi-
tudinē tuam vt tollas argentū et aurū
⁊ auferas ſuppellectilē atqꝫ ſubſtātiā: ⁊
diripias manubias infinitas. Propte-
E rea vaticinare fili hoīs: et dices ad gog
Hec dicit domin⁹ deus. Nunquid nō in
die illo cū habitauerit populus me⁹ iſra
el cōfidenter: ſcies et venies de loco a la
teribus aquilonis tu et ppl'i multi tecū
aſcenſores equoꝝ vniuerſi: cet⁹ magn⁹
et exercitus vehemēs: ⁊ aſcendes ſuper
populū meū iſrael quaſi nubes vt operi
as terraꝫ? In nouiſſimis dieb⁹ eris: ⁊ ad
ducam te ſuꝑ terraꝫ meā vt ſciāt gentes
me cū ſanctificat⁹ fuero: in te in oculis
eoꝝ gog. Hec dicit domin⁹ deus. Tu er
F go ille es de quo locutus ſum in diebus
antiquis in manu ſeruoꝝ meoꝝ ꝓphe
tarū iſrael: qui ꝓphetauerūt in diebus
illoꝝ temporꝝ vt adducerem te ſuꝑ eos.
Et erit in die illa: in die aduent⁹ gog ſu
per terrā iſrael: ait domin⁹ deus: aſcen-
det indignatio mea in furore meo et in
zelo meo. In igne ire nec locut⁹ ſum: qꝛ
in die illa erit cōmotio magna ſuper ter
ram iſrael: et cōmouebūtur a facie mea
piſces maris ⁊ volucres celi et beſtie a-
gri: ⁊ omne reptile quod mouet: ſuꝑ hu
mū cunctiqꝫ homines qui ſunt ſuꝑ fa-
G ciē terre. Et ſubuertent montes et ca-
dēt ſepes: et oīs murus corruet in terrā
Et cōuocabo aduerſus eum in cunctis
montib⁹ meis gladiū: ait dñs de⁹. Gla-
dius vniuſcuiuſqꝫ in fratrē ſuū diriget
Et iudicabo eum peſte et ſanguine ⁊ im
bre vehementi et lapidibus imenſis. Ig
nem et ſulphur pluam ſuꝑ eū et ſuꝑ ex-
ercitū eius: et ſuꝑ ppl'os multos q̄ ſunt
cū eo. Et magnificabor et ſanctificabor
et notus ero in oculis multarū gentiū
et ſcient qꝛ ego ſū dñs. XXXIX

A Tu autē fili hominis: vaticinare
aduerſum gog: et dices. Hec di-
cit dominus de⁹. Ecce ego ſuper
te gog principem capitis moſoch et tu-
bal: et circūagam te et educam te: et aſ-
cendere te faciā et laterib⁹ aquilonis: et
adducam te ſuꝑ montes iſrael. Et percu-
tiam arcū tuū in manu ſiniſtra tua: et
ſagittas tuas de manu dextera tua deij
ciam. Deijciā te ſuꝑ montes iſrael et ca
des tu et oīa agmina tua ⁊ populi tui
qui ſunt tecū. Feris: auib⁹: omniqꝫ vola-
tili celi et beſtijs terre dedi te ad deuo-
randū. Suꝑ faciē agri cades: quia ego
locutus ſum: ait dominus deus. Et im
mittā ignē in magog et in his qui habi
tant in inſulis confidēter: et ſciēt quia
ego domin⁹. Et nomen ſanctū meū no-
tū faciā i medio populi mei iſrael et nō
polluā nomen ſanctū meū amplius: et
ſciant gentes quia ego domin⁹ ſanctus
iſrael. Ecce venit: factū eſt ait domin⁹
deus. Hec eſt dies de qua locutus ſum.
Et egredientur habitatores de ciuitati
bus iſrael: et ſuccēdēt et cōburēt arma
clypeū et haſtas arcū et ſagittas: et bac
culos manuū et cōtos: et ſuccendent ea
igni ſeptē annis. Et non portabunt lig C
na de regionib⁹ neqꝫ ſuccident de ſalti-
bus quoniā arma ſuccendēt igni et de
ꝑdabunt eos quib⁹ ꝑde fuerant: et diri
pient vaſtatores ſuos: ait domin⁹ deus.
Et erit in die illa: dabo gog locū nomina
tum ſepulchrū in iſrael: vallē viatorum
ad orientē maris: que obſtupeſcere faci
et ꝓterūtes. Et ſepeliēt ibi gog ⁊ omnē
multitudinē eius: ⁊ vocabit vallis mul
titudinis gog: ⁊ ſepelient eos dom⁹ iſrl'
vt mūdent terrā ſeptē menſib⁹. Sepeli-
et aūt eū oīs ppl's terre: et erit eis noia-
ta dies in qua glorificatus ſum: ait dñs D
deus. Et viros iugiter cōſtituent luſtrā-
tes terrā: qui ſepeliant et requirant eos
qui remanſerāt ſuꝑ faciē terre vt emun
dent eam. Poſt menſes aūt ſeptē quere
re incipiēt: ⁊ circuibūt ꝑagrantes terrā
Cunqꝫ viderint os hoīs: ſtatuēt iuxta il
lud titulū: donec ſepeliāt illud pollyn-
ctores i valle multitudinis gog. Nomē
aūt ciuitatis amona: ⁊ mundabūt terrā
Tu ergo fili hoīs: hec dicit dñs de⁹. Dic
omi volucri et vniuerſis auibus cūctiſ-
qꝫ beſtijs agri. Cōuenite ꝓperate: cōcur E
rite vndiqꝫ ad victimā meā quā ego im
molo vobis: victimā grādē ſuꝑ mōtes
iſrael: vt comedatis carnes ⁊ bibatis ſā
guinē. Carnes fortiū comedetis: ⁊ ſang
uinē principū terre bibetis: arietū ⁊ ag
noꝝ ⁊ hircoꝝ tauroꝝqꝫ et altiliū ⁊ pi-
guiū ouiū. Et comedetis adipē in ſatu
ritatē: ⁊ bibetis ſanguinē in ebrietatē
de victima quā ego imolaui vobis: ⁊ ſa
turabimi ſuꝑ menſā meā de equo et de

uite forti: et de vniuerſis viris bella-
toribus:ait dominꝰ deus. Et ponã glo-
riam meã in gentibꝰ: ⁊ videbũt omnes
gentes iudiciũ meum quod fecerim:et
manũ meam quã poſuerim ſuper eos:et
ſcient domus iſrael qꝛ ego dominꝰ deus
eorũ a die illa ⁊ deinceps. Et ſcient gen
tes quoniã in iniq̃tate ſua capta ſit do-
mus iſrael: ⁊ dereliquerit me ⁊ abſcon-
derim faciẽ meam ab eis: ⁊ tradiderim
eos in manꝰ hoſtium: ⁊ ceciderint i gla
dio vniuerſi. Juxta immũdiciã eorum ⁊
ſcelus feci eis: ⁊ abſcondi faciẽ meã ab
illis. Propterea hec dicit dominꝰ deus.
Nunc reducã captiuitatẽ iacob: ⁊ miſe-
rebor omis domꝰ iſrael. Et aſſumã zelũ
pro nomie ſancto meo ⁊ portabũt con-
fuſionẽ ſuam ⁊ omnẽ preuaricationem
quã ꝑuaricati ſunt in me: cũ habitaue-
rint in terra ſua confidẽter neminẽ for-
midantes: ⁊ reduxero eos de populis:et
congregauero de terris inimicorũ ſuo-
rũ: ⁊ ſanctificatꝰ fuero in eis in oculis
gentiũ plurimarũ. Et ſcient qꝛ ego do-
minꝰ deus eorũ:eo ꝙ tranſtulerim eos
in nationes: ⁊ cõgregauerim eos ſuper
terrã ſuam: ⁊ non dereliquerim quenꝙ̃
ex eis ibi. Et nõ abſcondam vltra faciẽ
meã ab eis:eo ꝙ effuderim ſpiritũ meũ
ſuper omnẽ domũ iſrael:ait dñs deus.

N vigeſimoquinto anno XL
transmigrationis noſtre:in exor
dio anni decima mẽſis quarto-
decimo anno poſtꝙ̃ ꝑcuſſa eſt ciuitas:
in ipſa hac die facta eſt ſuꝑ me manus
dñi:et adduxit me illuc in viſionibꝰ dei.
Adduxit me in terrã iſrael: ⁊ dimiſit me
ſuper montẽ excelſum nimis ſuꝑ quem
erat quaſi edificiũ ciuitatis vergentꝭ ad
auſtrũ: ⁊ introduxit me illuc. Et ecce vir
cuiꝰ erat ſpecies quaſi ſpecies eris:et fu-
niculus lineus in manu eiꝰ: ⁊ calamus
menſure in manu eiꝰ. Stabat autem in
porta: ⁊ locutꝰ eſt ad me idẽ vir. Fili ho
minis:vide oculis tuis ⁊ auribꝰ tuis au
di: ⁊ pone cor tuũ in omia que ego oſten
dam tibi: qꝛ vt oſtendant̃ tibi adductꝰ
es huc. Annũcia omia que tu vides do-
mui iſrael. Et ecce murꝰ forinſecꝰ in cir
cũitu domus vndiꝙ̃: ⁊ in manu viri ca-
lamus mẽſure ſex cubitorũ ⁊ palmo. Et
menſus eſt latitudinem edificij calamo
vno:altitudinẽ quoꝙ̃ calamo vno. Et
venit ad portã que reſpiciebat viã orien
talem: ⁊ aſcendit ꝑ gradus eiꝰ. Et men-
ſus eſt limen porte calamo vno: latitu-
dinem:id eſt limen vnũ calamo vno in
latitudine:et thalamum vno calamo in
longum: ⁊ vno calamo in latum: ⁊ inter
thalamos quinꝙ̃ cubitos: ⁊ limen por-
te iuxta veſtibulum porte intrinſecꝰ ca-
lamo vno. Et menſus eſt veſtibulũ por-
te octo cubitorũ:et frontem eius duobꝰ
cubitis. Ueſtibulũ autem porte erat in-
trinſecus. Porro thalami porte ad viã
orientalem tres hinc ⁊ tres inde:menſu
ra vna trium: ⁊ menſura vna frontium
ex vtraꝙ̃ parte. Et menſus eſt latitudi-
nem liminis porte decẽ cubitorũ: ⁊ lon-
gitudinem porte tredecim cubitorum: ⁊
marginem antę thalamos cubiti vniꝰ:
et cubitus vnus finis vtrimꝙ̃. Thala-
mi autem ſex cubitorũ erant hinc et in-
de. Et menſus eſt portam a tecto thala-
mi vſꝙ̃ ad tectum eius:latitudinem vi-
gintiquinꝙ̃ cubitorũ:oſtium ꝯtra oſtiũ
Et fecit frontes ꝑ ſexaginta cubitos:et
ad frontem atrij porte vndiꝙ̃ ꝑ circũ-
itum: ⁊ ante faciem porte que pertinge-
bat vſꝙ̃ ad faciem veſtibuli porte inte- C
rioris quinq̃ginta cubitos: et feneſtras
obliquas in thalamis ⁊ in frontibꝰ eo-
rum:que erant intra portam vndiꝙ̃ per
circũitum. Similiter autẽ erant ⁊ in ve
ſtibulis feneſtre ꝑ gyrum intrinſecus:et
ante frontes pictura palmarum celata.
Et eduxit me ad atrium exterius: ⁊ ecce
gazophylatia ⁊ pauimentũ ſtratum la-
pide in atrio ꝑ circũitum. Triginta ga-
zophylatia in circũitu pauimenti: ⁊ pa-
uimentũ in fronte portarũ ſcḋm longitu-
dinem portarũ erat inferius. Et mẽſus
eſt latitudinem a facie porte inferioris
vſꝙ̃ ad frontem atrij interioris extrin-
ſecus:centũ cubitos ad orientẽ ⁊ aqui-
lonem. Portam vero que reſpiciebat vi
am aquilonis atrij exteriorꝭ mẽſus eſt:
tam in longitudine ꝙ̃ in latitudine:et
thalamos eius tres hinc ⁊ tres inde:et
frontem eius ⁊ veſtibulũ eius ſcḋm men-
ſuram porte prioris:quinquaginta cubi
torum longitudinẽ eiꝰ: ⁊ latitudinẽ vigin
tiquinꝙ̃ cubitorum. Feneſtre autẽ eiꝰ ⁊ veſti- D
bulũ ⁊ ſculpture ſcḋm menſurã porte que
reſpiciebat ad orientẽ: ⁊ ſeptẽ graduum
erat aſcenſus eiꝰ. Et veſtibulũ ante eaꝫ:
⁊ porta atrij interiorꝭ ꝯtra portaꝫ aq̃lo-
nis ⁊ orientalẽ. Et mẽſus ẽ a porta vſꝙ̃
ad portam:centũ cubitos. Et eduxit me
ad viã auſtraleꝫ: ⁊ ecce porta q̃ reſpicie-
bat ad auſtrũ. Et mẽſus eſt frontẽ eius
⁊ veſtibulũ eiꝰ iuxta menſuras ſuperiores

⁊ feneſtras ei⁹ et veſtibula in circũitu ſi
cut feneſtras ceteras: q̃nq̃gita cubitoꝝ
longitudine: ⁊ latitudine vigintiquinq̃
cubitoꝝ: ⁊ in gradib⁹ ſeptẽ aſcendebãt
ad eam. Et veſtibulũ ante fores eius: et
celate palme erant vna hinc ⁊ altera in
de in fronte ei⁹: ⁊ porta atrij interioris
in via auſtrali. Et mẽſus eſt a porta vſ
q̃ ad portã in via auſtrali centũ cubi
tos. Et introduxit me in atriũ interius
ad portam auſtralẽ: ⁊ mẽſus eſt portam
E iuxta mẽſuras ſupiores: thalamũ ei⁹ et
frontẽ eius ⁊ veſtibulũ ei⁹ hiſdem men
ſuris: ⁊ feneſtras ei⁹ ⁊ veſtibulũ eius in
circũitu quiquaginta cubitos longitu
dinis: ⁊ latitudinis vigintiquinq̃ cubi
tos: ⁊ veſtibulũ p gyrũ longitudine vi
gintiq̃nq̃ cubitoꝝ: ⁊ latitudine quinq̃
cubitoꝝ. Et veſtibulũ ei⁹ ad atriũ exte
rius: ⁊ palmas ei⁹ in fronte: ⁊ octo gra
dus erant quib⁹ aſcendebãt p eam. Et
introduxit me in atriũ interi⁹ p viã ori
entalem: ⁊ mẽſus eſt portã ſm mẽſuras
ſupiores: thalamũ eius ⁊ frontẽ eius et
veſtibulũ ei⁹ ſicut ſupra: et feneſtras ei⁹
⁊ veſtibula in circũitu: longitudine q̃n
quaginta cubitorũ: ⁊ latitudine vigin
tiquinq̃ cubitoꝝ: ⁊ veſtibulũ eius: id ē
atrij exterioris ⁊ palme celate in fronte
ei⁹ hinc ⁊ inde: ⁊ in octo gradib⁹ aſcen
ſus ei⁹. Et introduxit me ad portaꝫ que
reſpiciebat ad aquilonem. Et mẽſus eſt
ſm mẽſuras ſupiores thalamuꝫ eius et
frontẽ eius ⁊ veſtibulũ eius ⁊ feneſtras
F ei⁹ p circũitũ: longitudine quinquagin
ta cubitoꝝ ⁊ latitudine vigintiq̃nq̃ cu
bitorũ: ⁊ veſtibulum eius reſpiciebat ad
atriũ exteri⁹ ⁊ celatura palmaꝝ in fron
te ei⁹ hinc ⁊ inde: ⁊ in octo gradib⁹ aſcẽ
ſus ei⁹: ⁊ p ſingula gazophylatia oſtium
in frontib⁹ portarũ ibi lauabant holo
cauſtũ. Et in veſtibulo porte due menſe
hinc ⁊ due mẽſe inde: vt imolet̃ ſup eas
holocauſtũ ⁊ ꝓ peccato et ꝓ delicto. Et
ad latus exteri⁹ quod aſcẽdit ad oſtium
porte que pergit ad aquilonẽ due mẽſe
⁊ ad latus alterũ ante veſtibuluꝫ porte
due menſe. Quattuor menſe hinc: ⁊ q̃t
tuor mẽſe inde: p latera porte octo men
ſe erant: ſup quas imolabant. Quattuor
Quatuor autẽ menſe ad holocauſtũ de
lapidib⁹ q̃dris extructe: longitudine
cubiti vni⁹ ⁊ dimidij: ⁊ latitudine cubi
ti vni⁹ ⁊ dimidij: ⁊ altitudine cubiti vni
us: ſup quas ponãt vaſa in quib⁹ imo
latur holocauſtũ ⁊ victima. Et labia ea
rũ palmi vnius: reflexa intrinſec⁹ p cir
cũitum. Sup menſas autẽ carnes obla
tionis. Et extra portã interiorem gazo
phylatia cantoruꝫ in atrio interiori qđ
erat in latere porte reſpiciẽtis ad aqui
lonẽ: ⁊ facies eorũ cõtra viã auſtralem:
vna ex latere porte orientalis: que reſpicie
bat ad viam aquilonis. Et dixit ad me.
Hoc eſt gazophylatiũ quod reſpicit viã
meridianã: ſacerdotuꝫ qui excubant in
cuſtodijs templi: porro gazophylatium
qđ reſpicit ad viã aquilonis: ſacerdotũ
erit qui excubãt ad miniſterium altaris.
Iſti ſunt filij ſadoch qui accedunt de fi
lijs leui ad dñm. vt miniſtrent ei. Et mẽ
ſus eſt atriũ longitudine centũ cubitoꝝ
⁊ latitudine centũ cubitoꝝ p quadrũ: ⁊
altare ante facieꝫ templi. Et introduxit
me in veſtibulũ templi: ⁊ mẽſus eſt veſti
bulũ quinq̃ cubitis hinc: ⁊ q̃nq̃ cubi
tis inde: ⁊ latitudinẽ porte triũ cubito
rũ hinc ⁊ triũ cubitoꝝ inde: longitudi
nẽ autẽ veſtibuli viginti cubitoꝝ: et la
titudineꝫ vndecim cubitorum. Et octo
gradibus aſcendebãt ad eam: ⁊ colũne
erãt in frontib⁹ vna hinc ⁊ altera inde.

T introduxit me in tem XLI
e plũ: ⁊ menſus eſt frontes ſex cubi
tos latitudinis hinc: ⁊ ſex cubi
tos latitudinis inde: latitudinẽ taber
naculi. Et latitudo porte decẽ cubitoꝝ
erat: ⁊ latera porte q̃nq̃ cubitis hinc: et
quinq̃ inde. Et mẽſus eſt longitudinẽ
eius quadraginta cubitorũ: ⁊ latitudi
nẽ viginti cubitorũ. Et introgreſſus in
trinſecus mẽſus eſt in fronte porte du
os cubitos ⁊ portã ſex cubitorũ: ⁊ latitu
dinẽ porte ſeptẽ cubitorũ. Et mẽſus eſt
longitudinẽ ei⁹ viginti cubitorũ: et la
titudinẽ ei⁹ viginti cubitorũ ante faciẽ
templi. Et dixit ad me. Hoc eſt ſanctum
ſanctoꝝ. Et mẽſus eſt parietẽ dom⁹ ſex
cubitoꝝ: ⁊ latitudinem lateris quattuor
cubitorũ: vndiq̃ p circũitũ dom⁹. Late
ra autẽ latus ad lat⁹ bis trigintatriuꝫ.
Et erant eminẽtia que ingrederent̃ per
parietẽ dom⁹ in laterib⁹ p circũituꝫ vt
cõtinerent: ⁊ nõ attingerẽt parietẽ tem
pli. Et platea erat in rotundũ aſcendẽs B
ſurſum p cochleã: ⁊ in cenaculuꝫ templi
deferebat p gyrum. Idcirco latius erat
templũ in ſupiorib⁹: ⁊ ſic de inferiorib⁹
aſcendebãt ad ſupiora: ⁊ in mediuꝫ. Et
vidi in domo altitudinẽ p circũitũ fun
data latera ad menſurã calami ſex cubi
torũ ſpatio: ⁊ latitudinem per parietem

lateris forinſecus quinqꝫ cubitoruꝫ.Et
erat interior domꝰ in lateribꝰ domus.
Et inter gazophylatia latitudinē vigin
ti cubitorū in circuitu domꝰ vndiqꝫ.Et
oſtium lateris ad orationē: oſtiū vnum
ad viā aquilonis:ꝛ oſtiū vnū ad viā au-
ſtralem:ꝛ latitudinē loci ad orōem qn-
qꝫ cubitorū in circuitu.Et edificium qđ
erat ſeparatū verſumqꝫ ad viā reſpicien
tem ad mare:latitudinis ſeptuagita cu-
bitorū:paries autē edificij qnqꝫ cubito
rū latitudinis ꝑ circuitum:ꝛ longitudo
C eiꝰ nonaginta cubitoruꝫ.Et menſus eſt
domus longitudinē centū cubitoruꝫ:et
qđ ſeparatū erat edificiuꝫ ꝛ parietes eiꝰ
longitudinis centū cubitorū.Latitudo
autē ante faciē domꝰ:ꝛ eius qđ erat ſe-
paratū contra orientē centū cubitoruꝫ.
Et menſus eſt longitudinē edificij con-
tra faciē eiꝰ quod erat ſeparatū ad dor-
ſum hecthecas ex vtraqꝫ parte centū cu
bitorū:ꝛ templum interius: ꝛ veſtibula
atrij:limina et feneſtras obliquas: hec-
thecas in circuitu ꝑ tres partes contra
vniuſcuiuſqꝫ limen ſtratūqꝫ ligno ꝑ gy
rum in circuitu.Terra autē vſqꝫ ad fe-
neſtras:et feneſtre clauſe ſuꝑ oſtia:ꝛ vſ-
qꝫ ad domū interiorē ꝛ forinſecꝰ et oēm
parietē in circuitu intrinſecꝰ ꝛ forinſe-
cus ad menſuraꝫ:ꝛ fabrefacta cherubin
ꝛ palme.Et palma inter cherub et che-
rub.Duaſqꝫ facies habebat cherub:fa-
ciem homis iuxta palmā ex hac parte:ꝛ
faciē leonis iuxta palmam ex alia parte
D expreſſaꝫ.Per oēm domū in circuitu de
terra vſqꝫ ad ſuperiorē parteꝫ:cherubin
ꝛ palme celate erāt in pariete templi.Li
men quadrangulū:ꝛ facies ſanctuarij
aſpectus ꝯtra aſpectū.Altaris lignei tri
um cubitorū altitudo:ꝛ longitudo eius
duorū cubitorū:ꝛ anguli eiꝰ ꝛ longitu-
do eius ꝛ parietes eiꝰ lignei.Et locutus
eſt ad me. Hec eſt menſa coram dn̄o.Et
duo oſtia erant in templo: ꝛ in ſctūario
ꝛ in duobus oſtijs ex vtraqꝫ parte bina
erant oſtiola que in ſe inuicē plicaban-
tur.Bina eni oſtia erant ex vtraqꝫ par-
te oſtiorū.Et celata erant in ipſis oſtijs
templi cherubin ꝛ ſculptura palmaruꝫ:
ſicut in parietibꝰ quoqꝫ expreſſa erant.
Qobrem ꝛ groſſiora erāt ligna in veſti
buli fronte forinſecus: ſuꝑ que feneſtre
oblique ꝛ ſilitudo palmarum hinc atqꝫ
inde in humeruſ veſtibuli ſm la
tera domꝰ latitudinēqꝫ parietū.

B e ꝛ eduxit me in atrium XLII

exterius ꝑ viā ducentē ad aquilonē.Et
eduxit me in gazophylatiū qđ erat con-
tra ſeparatū edificium:ꝛ cōtra edem ver
gentem ad aquilonē:in facie longitudi
nis centū cubitos oſtij aquilonis:et lā-
titudinis quinqginta cubitos cōtra vi-
ginti cubitos atrij interiorꝭ:ꝛ cōtra pa-
uimentū ſtratū lapide atrij exteriorꝭ vbi
erat porticus iūcta porticui triplici. Et
ante gazophylatia deambulatio decem
cubitorū latitudinis:ad interiora reſpi-
ciens vie cubiti vniꝰ.Et oſtia earum ad
aquilonē vbi erant gazophylatia in ſu-
perioribꝰ humiliora : quia ſupportabāt
porticꝰ que ex illis eminebāt de inferio-
ribꝰ ꝛ de medijs edificij. Triſtega enim
erant:ꝛ nō habebant colūnas ſicut erāt B
columne atriorū. Propterea eminebāt
de inferioribꝰ ꝛ de medijs a terra cubi-
tis quinqginta.Et peribolꝰ exterior ſm
gazophylatia que erāt in via atrij exte-
rioris ante gazophylatia. Lōgitudo eiꝰ
quinquaginta cubitorū: quia lōgitudo
erat gazophylatiorū atrij exteriorꝭ qn-
quaginta cubitorū:ꝛ longitudo ante fa
ciem templi centū cubitoꝝ.Et erat ſub-
ter gazophylatia hec: introitꝰ ab orien-
te ingredientiuꝫ in ea de atrio exteriori
in latitudine periboli atrij qđ erat con-
tra viam orientalē in facie edificij ſepa
rati.Et erāt ante edificium gazophyla-
tia:ꝛ via ante faciē eorū iuxta ſimilitu-
dinē gazophylatioruꝫ que erant in via
aquilonis. Scđm longitudinē eorū ſic
ꝛ latitudo eorū vomis introitꝰ eoꝝ ꝛ ſi- C
militudines ꝛ oſtia eorū ſm oſtia gazo-
phylatiorū que erāt in via reſpiciēte ad
nothū.Oſtiū in capite vie:que via erat
ante veſtibulū ſeparatū ꝑ viam orienta-
lem ingredientibꝰ.Et dixit ad me. Ga-
zophylatia aquilōis ꝛ gazophylatia au-
ſtri que ſunt ante edificiū ſeparatū:hec
ſunt gazophylatia ſancta:in quibus ve-
ſcūtur ſacerdotes q̄ appropinquant ad
dn̄m in ſancta ſanctoꝝ. Ibi ponent ſan
cta ſanctorū:ꝛ oblationē ꝓ peccato ꝛ ꝓ
delicto.Locus eni ſanctꝰ eſt. Cum autē
ingreſſi fuerint ſacerdotes:nō egredien-
tur de ſanctꝭ in atriū exterius.Et ibi re
ponent veſtimēta ſua in qbꝰ miniſtrāt:
qꝛ ſancta ſunt:veſtienturqꝫ veſtimentis
alijs:ꝛ ſic ꝓcedent ad populū.Cūqꝫ cō-
pleſſet menſuras domꝰ interioris: edu- D
xit me ꝑ viam porte que reſpiciebat ad
viam orientalem:ꝛ menſus eſt eam vn-
diqꝫ ꝑ circuitum.Menſus eſt aūt cōtra

ventum orientalē calamo menſure q̄n-
gentos calamos:in calamo mēſure per
circuitum. Et menſus eſt contra ventū
aquilonis quīgentos calamos:in cala-
mo menſure ꝑ gyrum. Et ad ventū au
ſtralē menuſs eſt quingentos calamos:
in calamo menſure ꝑ circūitum. Et ad
ventū occidentalem menſus eſt q̄ngen-
tos calamos : in calamo menſure . Per
quattuor ventos menſus eſt murū eius
vndiq̧ per circūitum:longitudinē q̄n-
gentoꝝ cubitorū: ⁊ latitudinem q̄n-
gentorū cubitorū:diuidentē inter ſan-
ctuarium ⁊ vulgi locū. XLIII
A Et duxit me ad portam que reſpi
e ciebat ad viam orientalē. Et ec
ce gloria dei iſrael ingrediebat̄
per viam orientalem:et vox erat ei qua-
ſi vox aquarum multarū: ⁊ terra ſplen
debat a maieſtate eius. Et vidi viſionē
ſm ſpeciem quā videram quando venit
vt diſperderet ciuitatem : et ſpecies ſm
aſpectum quē videram iuxta fluuium
chobar. Et cecidi ſuper faciē meam. Et
maieſtas domini ingreſſa eſt templum:
ꝑ viam porte que reſpiciebat ad orien-
tem. Et eleuauit me ſpirit⁹: et introdu-
B xit me in atriū interius. Et ecce repleta
erat gloria domini dom⁹. Et audiui lo-
quentē ad me de domo. Et vir qui ſta-
bat iuxta me:dixit ad me. Fili hominiſ:
locus ſoliȷ mei:⁊ locus veſtigiorū pedū
meorum:vbi habito in medio filiorum
iſrael in eternū. Et nō polluet vltra do-
mus iſrael nomē ſanctū meum: ipſi ⁊ re
ges eorū in fornicationibus ſuis ⁊ ī rui-
nis regū ſuorum ⁊ in excelſis qui fabri-
cati ſunt limen ſuū iuxta limen meum:
⁊ poſtes ſuos iuxta poſtes meos:et mu-
C rus erat inter me ⁊ eos . Et polluerunt
nomē ſanctū meum in abominationi-
bus quas fecerūt ꝓpter quod cōſumpſi
eos in ira mea. Nūc ergo repellant pro-
cul fornicationē ſuam et ruinas regum
ſuorū a me: ⁊ habitabo in medio eorū
ſemꝑ. Tu autē fili hōis:oſtende do-
mui iſrael templū ⁊ confundantur ab
iniquitatib⁹ ſuis:⁊ metiant̄ fabricam:
⁊ erubeſcant ex omib⁹ que fecerūt. Figu
ram dom⁹ ⁊ fabrice ei⁹:exitus ⁊ introi-
tus:⁊ omnē deſcriptionē eius:⁊ vniuer
ſa p̄cepta eius:cunctūq̧ ordinē eius:et
omēs leges eius oſtende eis ⁊ ſcribe in
D oculis eorum vt cuſtodiant omēs deſcri
ptiones eius ⁊ p̄cepta illius ⁊ faciāt ea.
Iſta eſt lex domus in ſūmitate montis.
Omēs fines ei⁹ in circūitu: ſanctū ſan-
ctorū eſt. Hec eſt ergo lex dom⁹. Iſte au-
tem mēſure altaris in cubito veriſſimo:
qui habebat cubitū ⁊ palmum. In ſinu
eius erat cubit⁹:et cubitus in latitudi-
ne:⁊ definitio eius vſq̧ ad labiū eius:
⁊ in circūitu palmi vnus. Hec quoq̧ e-
rat foſſa altarȷ. Et de ſinu terre vſq̧ ad
crepidinem nouiſſimā duo cubiti:et la-
titudo cubiti vnius:⁊ a crepidine mino
re vſq̧ ad crepidinē maiorem quattuor
cubiti:⁊ latitudo cubiti vnius. Ipſe au- E
tem ariel quattuor cubitorū: ⁊ ab ariel
vſq̧ ad ſurſum cornua quattuor. Et ari
el duodecim cubitorū in longitudine ꝑ
duodecim cubitos latitudinis:quadrā-
gulatum equis lateribus . Et crepido
quattuordecim cubitorū longitudinis
ꝑ quattuordecim cubitos latitudinis ī
quattuor angulis eius:⁊ corona in cir-
cūitu eius dimidiū cubiti: et ſinus eius
vnius cubiti ꝑ circūitū. Gradus autem
ei⁹ verſi ad orientē. Et dixit ad me. Fili
hoīs:hec dicit dn̄s de⁹. Hi ſūt rit⁹ altarȷ
in q̄cūq̧ die fuerit fabricatū:vt offerat̄ F
ſuꝑ illud holocauſtū ⁊ effundat̄ ſāguis
Et dabis ſacerdotib⁹ ⁊ leuitȷ q̄ ſūt de ſe
mine ſadoch q̄ accedunt ad me: ait dn̄s
de⁹:vt offerāt mihi vitulū de armēto ꝓ
pctō. Et aſſumēs de ſanguine ei⁹ pones
ſuꝑ q̄ttuor cornua ei⁹ ⁊ ſuꝑ q̄ttuor angu
los crepidis ⁊ ſuꝑ coronā in circūitu:et
mūdabis illud ⁊ expiabiſ. Et tolles vitu
lū q̄ oblat⁹ fuerit ꝓ pctō: ⁊ cōbures eū
in ſeꝑato loco dom⁹ extra ſcūariū. Et in
die ſecūda offereſ hircū capraꝝ imacula
tū ꝓ pctō:⁊ expiabūt altare ſicut expia-
uerūt ī vitulo. Cūq̧ cōpleuerȷ expiās il- G
lud:offeres vitulū de armēto īmacula-
tū:⁊ arietē de grege īmaculatū ⁊ offereſ
eos in ꝯſpectu dn̄i. Et mittēt ſacerdoteſ
ſuꝑ eos ſal:⁊ offerēt eos ī holocauſtum
dn̄o. Septē dieb⁹ facies hircū ꝓ pctō q̄-
tidie:⁊ vitulū d̄ armēto ⁊ arietē d̄ pecori
b⁹ īmaculatos offerēt. Septē dieb⁹ expi
abūt altare ⁊ mūdabūt illud ⁊ īplebunt
manū ei⁹. Expletȷ aūt ſeptē dieb⁹:ī die
octaua ⁊ vltra faciēt ſacerdotes ſuꝑ al-
tare holocauſta vr̄a:⁊ q̄ ꝓ pace offerūt:⁊
placat⁹ ero vobis:ait dn̄s de⁹. XLIIII
A Et conuertit me ad viam porte
e ſanctuariȷ exterioris que reſpici-
ebat ad orientem: et erat clauſa.
Et dixit domin⁹ ad me. Porta hec clau-
ſa erit:⁊ nō aperiet̄ ⁊ vir nō tranſiet per
eam ; quoniā dn̄s deus iſrael ingreſſus

est per eam eritqꝫ clauſá principi. Prin-
cepps ipſe ſedebit in ea vt comedat pa-
nem coram dñõ. Per viam porte veſti-
buli ingredieť: τ per viam eius egredie-
tur. Et adduxit me per viã porte aquilo
nis in cõſpectu domus: τ vidi: τ ecce im
B pleuit gloria dñi domũ dñi. Et cecidi in
faciẽ meã τ dixit ad me dominꝰ: Fili ho
minis: pone cor tuũ τ vide oculis tuis τ
auribus tuis audi oĩa que ego loquor
ad te: võ niuerſis cerimonijs domꝰ dñi:
τ de cunctis legibus eius. Et pones cor
tuũ ĩ vijs templi per oẽs exitus ſanctua
rij: τ dices ad exaſperãtem me domum
iſrael. Hec dicit dñs deus. Sufficiãt vo
bis oĩa ſcelera veſtra domꝰ iſrael: eo ꝙ
inducitis filios alienos incircũciſos cor
de τ incircũciſos carne vt ſint in ſanctu
rio meo τ polluãt domuꝫ meã: τ offertis
panes meos adipem τ ſanguinẽ: τ diſſol
uiſtis pactum meũ in oĩbus ſceleribus
C veſtris: τ nõ ſeruaſtis ꝑcepta ſanctuarij
mei: τ poſuiſtis cuſtodes obſeruationuꝫ
mearũ ĩ ſanctuario meo vobiſmetipſis.
Hec dicit dñs deꝰ. Oĩs alienigena incir
cũciſus corde τ incircũciſus carne non
ingredietur ſanctuarium meum omnis
filius alienus qui eſt in medio filiorum
iſrael. Sed τ leuite qui longe receſſerũt
a me in errore filiorum iſrael: et erraue-
runt a me poſt idola ſua: τ portauerũt
iniquitatem ſuam: erunt in ſanctuario
meo editui τ ianitores portarum do-
mus et miniſtri domus. Ipſi macta-
bunt holocauſta et victimas populi: et
ipſi ſtabunt in conſpectu eorum vt mi-
D niſtrent eis. Pro eo ꝙ miniſtrauerunt
illis in conſpectu idolorum ſuorum: et
facti ſũt domui iſrael ĩ offendiculũ ini-
quitatis: idcirco leuaui manum meam
ſuper eos ait dominus deus: τ portaue-
runt iniquitatem ſuam. Et non appro-
pinquabunt ad me vt ſacerdotio fungã-
tur mihi: neqꝫ accedẽt ad omne ſanctu
arium meũ iuxta ſancta ſanctorum: ſed
portabũt confuſionẽ ſuam τ ſcelera ſua
que fecerũt. Et dabo eos ianitores do-
mus τ in omni miniſterio eius: et vni-
uerſis que fient in ea. Sacerdotes auteꝫ
τ leuite filij ſadoch qui cuſtodierũt ceri-
monias ſanctuarij mei cum errarent fi-
lij iſrael a me: ipſi accedent ad me vt mi
niſtrent mihi: τ ſtabunt in cõſpectu meo
E vt offerant mihi adipem τ ſanguinẽ ait
dñs deus. Ipſi ingredieť ſanctuariuꝫ
meum: τ ipſi accedent ad mẽſam meam
vt miniſtrẽt mihi τ cuſtodiãt cerimoni-
as meas. Cũqꝫ ingredieĉtur portas atrij
interioris veſtibꝰ lineis indueť nec aſ-
cendet ſuper eos quicqꝫ laneum quãdo
miniſtrãt in portis atrij interioris τ in-
trinſecus. Uitte linee erũt in capitibus
eoruꝫ: τ feminalia linea erũt in lumbis
eorum: τ nõ accingeť in ſudore. Cunqꝫ
egredieť atrium exterius ad popoluꝫ:
exuẽt ſe veſtimẽtis ſuis in quibus mini
ſtrauerãt: τ reponent ea in gazaphilatio
ſanctuarij τ veſtiẽt ſe veſtimẽtĳ alijs: et
nõ ſanctificabũt populũ in veſtibꝰ ſuis
Caput aũt ſuum nõ radẽt neqꝫ comã nu F
trient: ſed tondẽtes attondẽt capita ſua
Et vinũ nõ bibet omnis ſacerdos quã-
do ingreſſus eſt atriuꝫ interius. ‖ Et vi- Leuit. 21. c
duam τ repudiatã nõ accipient vxores:
ſed virgines de ſemine domus iſrael. Sꝫ
τ viduã que fuerit vidua a ſacerdote ac
cipiẽt: τ populũ meũ docebũt q̇d ſit in-
ter ſanctũ τ pollutum: τ inter mũdum τ
imundum oſtendent eis. Et cum fuerit
cõtrouerſia ſtabũt in iudicijs meis τ iu-
dicabũt. Leges meas τ precepta mea in
omnibus ſolẽnitatibꝰ meis cuſtodiẽt et
ſabbata mea ſanctificabũt. Et ad mor-
tuum hoĩem nõ ingredieť ne polluan-
tur: niſi ad patrem τ matrem τ filium
τ filiã τ fratrẽ τ ſororẽ que alterũ virum
nõ habuerit: in quibꝰ cõtaminabũtur. G
Et poſtqꝫ fuerit emũdatus: ſeptem dies
numerabuť ei: τ in die introitus ſui ĩ
ſanctuariũ ad atrium interius vt mini-
ſtret mihi ĩ ſanctuario: offeret ꝓ pecca-
to ſuo: ait dñs deus. Nõ erit autẽ eis he
reditas: ego hereditas eorũ. Et poſſeſſio
nem nõ dabitis eis in iſrael: ego eni poſ
ſeſſio eorum. Uictimã τ ꝓ peccato et pro
delicto ipſi comedẽt: τ omne votũ in iſrƚ
ipſorum erit. Et primitiua oĩum primo-
genitorũ τ oĩa libamẽta ex omibus que
offeruť: ſacerdotum erunt. Et primiti-
ua ciborum veſtroruꝫ dabitis ſacerdo-
ti: vt reponat bñdictionem domui ſue.
‖ Omne morticinũ τ captum a beſtijs de Exo. 22. d
auibus τ de pecoribus non comedẽt ſa- Leuit. 22. b
cerdotes. XLV

C Unqꝫ ceperitis terram diuidere A
ſortito: ſeparate primitias domĩo
ſanctificatum de terra longitu-
dine vigintiquinqꝫ milia et latitudine
decem milia. Sanctificatuꝫ erit ĩ omnĩ
termino eius per circũituꝫ. Et erit ex oĩ
parte ſanctificatũ q̇ngentos per q̇ngen
tos q̇drifariã ꝑ circũitũ: τ q̇nquagintã cu-

bitꝫ in ſuburbana ei⁹ per gyrū. Et a mē
ſura iſta mēſurabis lōgitudinē viginti-
B qnq̃ miliū: ⁊ latitudinē decē miliū. Et
in ipſo erit tēplū ſcīmq̃ ſcōꝝ: ſcificatuꝫ
de terra erit ſacerdotib⁹ miniſtris ſcūa-
rij: q̄ accedūt ad myſteriū dñi. Et erit eis
locus i domos ⁊ i ſcūariū ſcitatis. Vigi-
tiqnq̃ aūt milia lōgitudinis ⁊ decē mi-
lia latitudis erūt leuitꝫ q̄ miniſtrāt do-
mui. Ipſi poſſidebūt viginti gazophila-
tia. Et poſſeſſionē ciuitatis dabitꝫ qnq̃
milia latitudinis: et lōgitudinis vigiti-
qnq̃ milia: ſcḋm ſeparationē ſcūarij omi
C domui iſrł. Principi q̄ꝫ hinc ⁊ inde i ſe-
parationē ſcūarij: ⁊ in poſſeſſionē ciui-
tatis ⁊ cōtra faciē ſepationis ſcūarij et
cōtra faciē poſſeſſiōis vrbis a latere ma
ris vſq̃ ad mare: ⁊ a latere oriētis vſq̃
ad oriēteꝫ. Longitudis autē iuxta vnā-
quamq̃ partē a termio occidētali vſq̃
ad terminū oriētaleꝫ: de terra erit ei poſ
ſeſſio in iſrael. Et nō depopulabunt vl-
tra principes ppłm meū: ſed terrā dabūt
domui iſrael ſcḋm tribus eorū. Hec dicit
dñs deus. Sufficiat vobis pricipes iſrł:
iniq̄tatem ⁊ rapinas intermittite: ⁊ iu-
D diciū et iuſticiā facite. Separate ꝯfinia
vr̄a a ppło meo: ait dñs deus. Statera
iuſta ⁊ ephi iuſtū ⁊ batus iuſtus erit vo
bis. Ephi ⁊ batus equalia et vni⁹ mēſu-
re erunt: vt capiāt decimā partem chori
batus et decimā partem chori ephi. Iu-
xta mēſurā chori erit equa libratio eoꝝ
Exo.30.b ‖Siclus aūt viginti obelos habet. Por-
Leuitꝫ.27.c ro viginti ſicli ⁊ vigintiqnq̃ ſicli et qn-
Nume.3.g decim ſicli minā faciūt. Et he ſūt primi-
tie quas tolletis: ſextam partem ephi de
choro frumēti ⁊ ſextā partē ephi de cho-
E ro hordei. Mēſura quoq̃ olei. Bat⁹ olei
decima pars chori eſt: quia decem bati
implent chorū Et arietem vnū de grege
ducētoꝝ de his que nutriuit iſrael in ſa
crificiū ⁊ in holocauſtum et in pacifica:
ad expiādum ꝑ eis: ait dominus deus.
Omnis ppłs terre tenebit primitijs his
principi in iſrael. Et ſuper pricipeꝫ erūt
holocauſta et ſacrificiū ⁊ libamia in ſo-
lēnitatib⁹ ⁊ in kalendis et in ſabbatis:
in vniuerſis ſolēnitatibus dom⁹ iſrael.
Ipſe faciet ꝑ peccato ſacrificiū et holo-
cauſtum ⁊ pacifica: ad expiādum ꝑ do-
F mo iſrael. Hec dicit domin⁹ de⁹. In pri-
mo menſe vna mēſis ſumes vitulum de
armēto imaculatum: et expiabis ſanctu
arium. Et tollet ſacerdos de ſanguine
quod erit ꝑ peccato: et ponet in poſti-
bus domus: ⁊ in quattuor angulis cre-
pidinis altaris: ⁊ in poſtibus porte atrij
interioris. Et ſic facies in ſeptima men-
ſis ꝑ vnoquoq̃ qui ignorauit et errore
deceptus eſt: ⁊ expiabis ꝑ domo. In pri-
mo mēſe quartadecima die menſis erit
vobis paſce ſolēnitas. Septem dieb⁹ azy
ma comedent. Et faciet princeps in die il G
la ꝑ ſe ⁊ ꝑ vniuerſo populo terre vitulū
ꝑ peccato. Et in ſepteꝫ dierū ſolēnitate
faciet holocauſtū dño: ſeptē vitulos ⁊ ſe
ptem arietes imaculatos quotidie ſeptē
diebus: ⁊ ꝑ peccato hircum caprarum: ⁊
ſacrificium ephi per vitulum et ephi per
arietē faciet: ⁊ olei hin per ſingula ephi.
Septimo mēſe q̄ntadecima die mēſis in
ſolēnitate faciet ſicut ſupradicta ſūt per
ſeptē dies: tam ꝑ peccato ꝙ̄ ꝑ holocau-
ſto ⁊ in ſacrificio et in oleo. XLVI

Hec dicit dñs de⁹. Porta atrij in- A
terioris que reſpicit ad orientem
erit clauſa ſex diebus in quibus
opus fit. Die aūt ſabbati aperiet. Sed i
die kalēdarum aperiet: ⁊ intrabit prin-
ceps per viam veſtibuli porte deforis et
ſtabit i limie porte. Et faciēt ſacerdotes
holocauſtū eius ⁊ pacifica ei⁹: et adora-
bit ſuper limē porte ⁊ egredietur. Porta
aūt nō claudet vſq̃ ad veſperā. Et ado-
rabit populus terre ad oſtiū porte illius
in ſabbatis ⁊ in kalēdis coram domio.
Holocauſtum auteꝫ hoc offeret ‖princeps B
dño i die ſabbati: ſex agnos imaculatos
⁊ arietem imaculatū: ⁊ ſacrificium ephi
per arietem. In agnis aūt ſacrificiū qḋ
dederit man⁹ eius ⁊ olei hin ꝑ ſingula
ephi. In die aūt kalēdarū vitulum de ar
mēto imaculatū: ⁊ ſex agni: ⁊ arietes im
maculati erūt: ⁊ ephi per vitulum: ephi
quoq̃ per arietem faciet ſacrificiuꝫ. De
agnis autem ſicut inuenerit manus ei⁹:
olei hin per ſingula ephi. Cūq̃ ingreſſu- C
rus eſt princeps: per viam veſtibuli por-
te ingrediat: ⁊ per eandem viam exeat.
Et cum intrabit populus terre in con-
ſpectu dñi in ſolenntatib⁹ qui ingredi-
tur per portam aquilōis vt adoret: egre-
diatur per viam porte meridiane. Por-
ro qui ingreditur per viam porte meri-
diane: egrediatur per viam porte aqui-
lonis. Non reuertetur per viam porte ꝑ
quam ingreſſus eſt: ſed e regione illius
egredietur. Princeps autem in medio
eorum cum ingredientib⁹ ingredietur ⁊
cum egredientib⁹ egredietur. Et in nū- D
dinis ⁊ in ſolennitatibus erit ſacrificiū

ephi per vitulum: et ephi per arietem.
In agnis autem erit ſacrificium ſicut i-
uenerit manus eiꝰ: ⁊ olei hin per ſingu-
la ephi. Cum autem fecerit princeps ſpō
taneum holocauſtum aut pacifica volū-
taria domio: aperiet̃ ei porta ꝗ reſpicit
ad orientē: ⁊ faciet holocauſtū ſuū ⁊ pa-
cifica ſua ſicut fieri ſolet in die ſabbati:
⁊ egrediet̃ claudeturqꝫ porta poſtqꝫ exi-
erit. Et agnū eiuſdem āni īmaculatū fa
ciet holocauſtū quotidie domino Sem-
E per mane faciet illud. Et faciet ſacrifici-
um ſuper eo catamane mane: ſextaꝫ par-
tem ephi ⁊ de oleo tertiam partē hin: vt
miſceat̃ ſimile. Sacrificiū domino legi
timum: iuge atqꝫ ꝑpetuū. Faciet agnuꝫ
⁊ ſacrificiū ⁊ oleum catamane mane ho
locauſtū ſempiternū. Hec dicit dominꝰ
deus. Si dederit princeps domū alicui
de filijs ſuis: hereditas eius filiorū ſuoꝝ
erit: poſſidebūt eam hereditarie. Si aūt
dederit legatū de hereditate ſua vni ſer-
uorum ſuoꝝ: erit illius vſqꝫ ad annum
remiſſionis ⁊ reuertet̃ ad principem. He
F reditas autē eius filijs eius erit. Et nō
accipiet princeps de hereditate populi
per violentiā ⁊ de poſſeſſione eorum: ſed
de poſſeſſione ſua hereditatem dabit fi-
lijs ſuis vtt nō diſpergat̃ populus meꝰ
vnuſquiſqꝫ a poſſeſſione ſua. Et introdu
xit me per ingreſſum qui erat ex latere
porte in gazophilatia ſanctuarij ad ſa-
cerdotes: que reſpiciebant ad aquilonē:
⁊ erat ibi locus vergens ad occidentem:
⁊ dixit ad me. Iſte eſt locus vbi coquent
ſacerdotes ꝓ peccato ⁊ pro delicto: vbi
coquent ſacrificium vt nō efferāt in atri
G um exterius: et ſanctificet̃ populus. Et
eduxit me in atrium exterius ⁊ circūdu-
xit me per quattuor angulos atrij. Et ec
ce atriolum erat in angulo atrij: atriola
ſingula per angulos atrij. In quattuor
angulis atrij atriola diſpoſita: quadra-
ginta cubitoruꝫ per longum: ⁊ triginta
per latum. Menſure vnius quattuor
erant. Et paries per circūitum ambiens
quattuor atriola: ⁊ culine fabricate erāt
ſubter porticus per gyrum. Et dixit ad
me. Hec eſt domus culinarum: in qua
coquent miniſtri domus domini victi-
A mas populi. XLVII

T cōuertit me ad portaꝫ domus
e et ecce aque egrediebantur ſub-
ter limen domus ad orientem.
Facies enim domus reſpiciebat ad oriē
tem. Aque autem deſcendebant in la-
tus templi dextrum ad meridiem alta-
ris. Et eduxit me per viam porte aquilo
nis: ⁊ conuertit me ad viam foras por-
tam exteriorem viam que reſpiciebat ad
orientem. Et ecce aque redundantes a
latere dextro cum egrederetur vir ad ori
entem qui habebat funiculum in manu
ſua: et menſus eſt mille cubitos: et tra-
duxit me per aquam vſqꝫ ad talos. Rur-
ſumqꝫ menſus eſt mille: et traduxit me
per aquam vſqꝫ ad genua. Et menſus
eſt mille: et traduxit me per aquam vſqꝫ
ad renes. Et menſus eſt mille torrentem
quem nō potui pertranſire: quoniaꝫ in-
tumuerant aque profundi torrētis qui
nō poteſt tranſuadari. Et dixit ad me: B
Certe vidiſti fili hominis. Et eduxit me
et conuertit ad ripam torrentis. Cumqꝫ
me conuertiſſem: ecce in ripa torrentis
ligna multa nimis ex vtraqꝫ parte. Et
ait ad me: Aque iſte que egrediūtur ad
tumulos ſabuli orientalis et deſcendūt
ad plana deſerti: intrabunt mare: et exi-
bunt ⁊ ſanabunt̃ aque. Et omnis ani-
ma viuens que ſerpit quocunqꝫ venerit
torrens viuet: ⁊ erunt piſces multi ſatis
poſtqꝫ venerint illuc aque iſte. Et ſana-
buntur ⁊ viuent omnia ad que venerit
torrens: et ſtabunt ſuper illa piſcatores.
Ab engaddi vſqꝫ ad engallim ſiccatio
ſagenarum erit. Plurime ſpecies erunt
piſcium eius: ſicut piſces maris magni
multitudinis nimie. In litoribus autē C
eiꝰ ⁊ i paluſtribꝰ nō ſanabunt̃: qꝛ i ſali-
nas dabūt̃. Et ſuꝑ torrētē oriet̃ i ripis
eiꝰ ex vtraqꝫ parte oē lignū pomiferuꝫ.
Nō defluet folium ex eo: ⁊ non deficiet
fructus eius. Per ſingulos menſes affe
ret primitiua: quia aque eius de ſanctu-
ario egredientur. Et erūt fructus eius
in cibum ⁊ folia eius ad medicinā. Hec
dicit dominus deus. Hic eſt terminus
in quo poſſidebitis terram in duode-
cim tribus iſrael: quia ioſeph duplicem
funiculum habet. Poſſidebitis autem
eam ſinguli eque vt frater ſuus: ſuper
quam leuaui manū meam vt darem pa
tribus veſtris. Et cadet terra hec vo-
bis in poſſeſſionem. Hic eſt autem ter-
minus terre ad plagam ſeptentriona-
lem a mari magno: via ethalon veniē-
tibus ſedada emath berotha ſabarim
que eſt inter teminum damaſci et con-
finium emath domus thicon que eſt iu-
xta terminum auran: ⁊ erit terminus a D
mari vſqꝫ ad atriuꝫ enon terminus da-

maſci: ⁊ ab aquilone ad aquilonem ter-
min⁹ emath: plaga ſeptẽtrionalis. Por-
ro plaga orientalis de medio auran et
de medio damaſci ⁊ de medio galaad et
de medio terre iſrael: iordanis diſtermi-
nans: ad mare orientale metiemini pla-
gam orientalem. Plaga autem auſtra-
lis meridiana a thamar vſq; ad aquas
cõtradictionis cades: ⁊ torrens vſq; ad
mare magnū: ⁊ hec eſt plaga ad meridiē
auſtralis. Et plaga maris: mare magnū
a confinio per directum donec venias
emath: hec eſt plaga maris. Et diuide-
tis terram iſtam vobis per tribus iſrael
⁊ mittetis eã in hereditatē vobis ⁊ ad-
uenis qui acceſſerint ad vos qui ge-
nuerint filios in medio veſtrū: ⁊ erunt
vobis ſicut indigene inter filios iſrael.
Uobiſcū diuident poſſeſſionē in medio
tribuū iſrael. In tribu autē quacūq; fu-
erit aduena: ibi dabitis poſſeſſionē illi:
ait dñs deus. XLVIII

A Et hec nomina tribuū a finibus
aquilonis iuxta viam ethalon
pergentibus: emath atrium enon
terminus damaſci: ab aquilõe iuxta vi-
am emath: et erit ei plaga orientalis
mare: dan vna. Et a termino dan: a pla-
ga orientali vſq; ad plagam maris: aſer
vna. Et ſuper terminū aſer: a plaga ori-
entali vſq; ad plagam maris: neptalim
vna. Et ſuper terminum neptalim a pla-
ga orientali vſq; ad plagam maris: ma-
naſſe vna. Et ſuper terminū manaſſe: a
plaga orientali vſq; ad plagam maris:
effraim vna. Et ſuper terminum effraim:
a plaga orientali vſq; ad plagam maris
ruben vna. Et ſuper terminum ruben:
a plaga orientali vſq; ad plagam maris:
iuda vna. Et ſuper terminum iuda: a
plaga orientali vſq; ad plagam maris:
erunt primitie quas ſeparabitis vigin-
tiquinq; milibus calamis latitudinis
⁊ longitudinis: ſicuti ſingule partes a
plaga orientali vſq; ad plagam maris.
Et erit ſanctuarium in medio eius. Pri-
mitie quas ſeparabitis domino: longi-
tudo vigintiquinq; milibus: ⁊ latitudo
decem milibus. He autē erunt primitie
ſanctuarij ſacerdotū: ad aquilonē lon-
gitudinis vigintiquinq; milia: ⁊ ad ma-
B re latitudinis decē milia. Sed ⁊ ad ori-
entem latitudinis decē milia: ⁊ ad me-
ridiem vigintiquinq; milia. Et erit ſan-
ctuarium domini in medio eius. Sacer-
dotib⁹ ſanctuariū erit de filijs ſadoch:
qui cuſtodierūt cerimonias meas ⁊ nõ
errauerūt cum errarent filij iſrael: ſicut
errauerunt ⁊ leuite. Et erūt primitie de
primitiuis terre ſanctū ſanctorū: iuxta
terminū leuitarum. Sed ⁊ leuitis ſimi-
liter iuxta fines ſacerdotū vigintiquinq;
milia longitudinis: ⁊ latitudinis decē
milia. Omnis lõgitudo viginti ⁊ quinq;
milium: ⁊ latitudo decem milium. Et nõ
venūdabunt ex eo neq; mutabūt: neq;
trãſferent primitie terre: quia ſanctifi-
cate ſunt domino. Quinq; milia autem
que ſuperſunt in latitudine per viginti-
quinq; milia: prophana erunt vrbis in
habitaculum ⁊ in ſuburbana. Et erit ci-
uitas in medio eius: ⁊ he mēſure eius.
Ad plagam ſeptentrionalem quingen-
ta ⁊ quattuor milia: ⁊ ad plagam meri-
dianam quingenta ⁊ quattuor milia: et
ad plagam orientalem quingenta ⁊ quat
tuor milia: ⁊ ad plagam occidentalem
quingenta ⁊ quattuor milia. Erunt au-
tem ſuburbana ciuitatis ad aquilonem
ducenta quinquaginta: ⁊ ad meridiem
ducenta quinquaginta: ⁊ ad orientem
ducenta quinquaginta: ⁊ ad mare du-
centa quinquaginta. Quod autem reli- C
quum fuerit in longitudine ſm primi-
tias ſanctuarij decem milia in orientem
⁊ decē milia in occidentem erunt ſicut
primitie ſanctuarij: ⁊ erunt fruges eius
in panes his qui ſeruiunt ciuitati. Ser-
uientes autem ciuitati operabuntur ex
oĩbus iſrl. Oẽs primitie vigītiquinq; mi-
liū p vigītiquinq; milia ĩ quadrū ſepabū-
tur in primitias ſanctuarij ⁊ ĩ poſſeſſio-
nem ciuitatis. Quod aūt reliquū fuerit:
principis erit ex omni parte primitiarū
ſanctuarij ⁊ poſſeſſionis ciuitatis e regi
one: vigintiquinq; miliū primitiarum
vſq; ad terminū orientalem: ſed ⁊ a ma-
ri e regione vigintiquinq; milium vſq;
ad terminum maris: ſimiliter in parti-
bus principis erit. Et erūt primitie ſan-
ctuarij ⁊ ſanctuarium templi in medio
eius. De poſſeſſione autem leuitarum et
⁊ de poſſeſſione ciuitatis in medio par-
tium principis: erit in terminum iuda et
in terminum beniamin: ⁊ ad principem
pertinebit. Et reliquis tribubus erunt
tales portiones: A plaga orientali vſq;
ad plagam occidẽtalem: beniamin vna.
Et contra terminum beniamin a plaga
orientali vſq; ad plagam occidentalem:
ſymeon vna. Et ſuper terminum ſymeo D
nis a plaga orientali vſq; ad plagã oc-

cidentalem: yſachar vna. Et ſuꝑ terminum yſachar a plaga orientali vſq̃ ad plagam occidentalem: zabulon vna. Et ſuper terminū zabulon a plaga orientali vſq̃ ad plagam mar: gad vna. Et ſuper terminū gad ad plagam auſtri i meridiem: ⁊ erit finis de thamar vſq̃ ad aquas ꝯtradictionis cades: hereditas cōtra mare magnū. Hec eſt terra quā mittetis in ſortem tribubꝰ iſrael ⁊ he partitiones earū: ait dominꝰ deꝰ. Et hi egreſſus ciuitat. A plaga ſeptentrionali q̈ngentos ⁊ quattuor milia mēſurabis: et porte ciuitatis omibꝰ tribubus iſrael. Porte tres a ſeptētrione. Porta ruben vna: porta iuda vna: porta leui vna. Et ad plagam orientalē quingētos ⁊ quattuor milia. Et porte tres. Porta ioſeph vna: porta beniamī vna: porta dan vna Et ad plagam meridianā quingentos ⁊ quattuor milia: metieris. Et porte tres. Porta ſymeōis vna: porta yſachar vna: porta zabulon vna. Et ad plagam occidentalem quingētos ⁊ quattuor milia. Et porte tres. Porta gad vna: porta aſer vna: porta neptalim vna. Per circūitū decem ⁊ octo milia. Et nomen ciuitatis ex illa die: dominꝰ ibidem. Amen.

Explicit Ezechiel ꝓpheta.

Incipit prologus ſancti Hieronymi in Danielē ꝓphetā.

Anielem prophetam iuxta ſeptuaginta interpretes domini ſaluatoris eccleſie nō legunt vtentes theodotionis editione: ⁊ hoc cur acciderit neſcio. Siue enī quia ſermo chaldaicus eſt: ⁊ quibuſdā proprietatibus a noſtro eloquio diſcrepat: noluerunt ſeptuaginta interpretes eaſdē lingue lineas in tranſlatiōe ſeruare: ſiue ſub nomine eorū ab alio neſcio quo non ſatis chaldeam linguā ſciente editus ē liber: ſiue aliud quid cauſe extiterit ignorās: hoc vnū affirmare poſſum: ꝙ multū a veritate diſcordet ⁊ recto iudicio repudiatus ſit. Sciendū quippe danielē maxime ⁊ eſdram hebraicis quidē litteris: ſed chaldeo ſermone cōſcriptos: ⁊ vnam hieremie pericopen: iob quoq̃ cum arabica lingua plurimā habere ſocietatē. Deniq̃ ⁊ ego adoleſcētulus poſt quintiliani ⁊ tullij lectionem ac flores rhetoricos cū me in lingue huiꝰ piſtrinum recluſiſſem: ⁊ multo ſudore multoq̃ tempore vix cepiſſem anhelantia ſtridētiaq̃ verba reſonare: ⁊ quaſi ꝑ cryptā ambulans: rarum deſuꝑ lumen aſpicerem: impegi nouiſſime in danielē: ⁊ tanto tedio affectus ſum vt deſperatione ſubita omnē laborē veterem voluerim cōtemnere. Verū adhortante me quodam hebreo et illud mihi crebrius ſua lingua ingerente: labor improbus omnia vincit: qui mihi videbar ſciolus inter eos cepi rurſus diſcipulus eſſe chaldaicus. Et vt verū fatear vſq̃ ad ꝑſentē diem magis poſſū ſermonē chaldaicū legere ⁊ intelligere ꝙ ſonare. Hec idcirco refero vt difficultatē vobis danielis oſtenderē: qui apud hebreos nec ſuſanne habet hiſtoriā: nec hymnū triū puerorum nec belis draconiſq̃ fabulas quas nos: q̄z in toto orbe diſperſe ſunt: veru ante poſito eaſq̃ iugulante ſubiecimꝰ: ne videremur apud imperitos magnā partē voluminis detruncaſſe.

Dan.13.a — Audiui ego quendā de ꝑceptoribus iudeorū: cum ſuſanne derideret hiſtoriā: ⁊ a greco neſcio quo eam diceret eſſe confictam: illud opponere quod origeni quoq̃ africanus oppoſuit: etymologias has apo toy chynoy chyſe: et apo toy prynoy pryſe: de greco ſermone deſcendere. Cuius rei nos intelligentiam noſtris hanc poſſumus dare: vt verbi gratia: dicamꝰ continuo de arbore ilice dixiſſe eū ilico pereas: et a lentiſco in lentem te cōminuat angelus: vel non lente pereas: aut lentus: id eſt flexibilis ducaris ad mortem: ſiue aliud quid ad arboris nomen conueniens.

Dan.3.e — Deinde tantum fuiſſe ocij tribus pueris cauillabatur: vt in camino eſtuantis incendij metro luderent: ⁊ per ordinem ad laudem dei omnia elementa ꝓuocarent: aut quod miraculū diuineq̃ aſpirationis iudicium vel draconē interfectum offa picis vel ſacerdotū belis machinas deꝑhenſas: que magis prudētia ſolertis viri ꝙ ꝓphetali eſſent ſpiritu ꝑpetrata.

Dan.14.g — Cū vo abacuc veniret: ⁊ de iudea in chaldeam raptū diſcoforū lectitaret: querebat exēplū vbi legiſſemꝰ in toto veteri teſtamēto quēq̄ ſanctoꝝ graui volaſſe corpore: et in pūcto hore tāta terraꝝ ſpacia trāſiſſe.

Ezech.8.a — Cui cū quidā e nr̄is ſatis ad loquēdū ꝓmptulus ezechielē adduxiſſet i medium: ⁊ diceret eū de chaldea in iudeam

fuiſſe tranſlatū: deriſit hoīem ⁊ ex ipſo volumīe demōſtrauit ezechielē in ſpū ſe vidiſſe trāſpoſitū. Deniqꝫ ⁊ apoſtolū noſtrū videlicet vt eruditū virū et qui legem ab hebreis didiciſſet nō fuiſſe auſum affirmare ſe raptū in corpe ſed di-
2.Cor.12.a xiſſe: ſiue ī corpore ſiue extra corp⁹: neſcio deus ſcit. His ⁊ talibus argumētis apocriphas in libro eccleſie fabulas arguebat. Sup qua re lectoris arbitrio iudiciū derelinquens illud ammoneo nō haberi danielē apud hebreos inter prophetas: ſed inter eos qui agiographa cōſcripſerunt. In tres ſiquidē ptes oīs ab eis ſcriptura diuidit: in legē: in prophetas: ⁊ in agiographa: id eſt in quinqꝫ et octo ⁊ in vndecim libros de quo non eſt hui⁹ tempis diſſerere. Que autē ex hoc pphta: imo cōtra hūc librū porphyri⁹ obijciat: teſtes ſunt methodi⁹ euſebius ⁊ apollinaris: qui multꝫ verſuū milibus ei⁹ veſanie reſpōdentes neſcio an curioſo lectori ſatiſfecerint. Unde obſecro vos o paula ⁊ euſtochiū fundatis p me ad dominū preces: vt qꝫdiu ī hoc corpuſculo ſum: cribā aliquid gratū vobis: vtile eccleſie: dignū poſteris. Preſentiū qppe iudicijs oblatrantiū non ſatis moueor: qui in vtrāqꝫ partem: aut amore labuntur: aut odio.

Explicit prologus. Incipit Daniel ppheta. Capłm I

A
4.Re.24.b **Anno tertio re**
a gni ioachim regꝫ iuda venit nabuchodonoſor rex babylonis hieruſalem et obſedit eā ⁊ tradidit dñs in manu ei⁹ ioachim regē iude ⁊ partē vaſorū dom⁹ dei: ⁊ aſportauit ea in terram ſennaar in domū dei ſui: ⁊ vaſa intulit ī domū theſauri dei ſui. Et ait rex aſfenez pposito eunuchorū vt introduceret de filijs iſrł ⁊ de ſemine regio ⁊ tyrannorū pueros in quib⁹ nulla eſſet macula: decoros forma ⁊ eruditos omī ſapientia: cautos ſciētia ⁊ doctos diſciplina: ⁊ qui poſſent ſtare in palatio regꝫ: vt doceret eos litteras ⁊ linguā chaldeorū. Et conſtituit eis rex ānonā p ſingulos dies de cibis ſuis ⁊ vino vnde bibebat ipſe vt enutriti trib⁹ annis poſtea ſtarēt in cōſpectu regis. Fuerūt ergo inter eos
B de filijs iude: daniel: ananias: miſahel ⁊ azarias. Et impoſuit eis ppoſitus eunuchorum nomia: danieli balthaſar: ananie ſidrac: miſaheli miſac: ⁊ azarie abdenago. Propoſuit autem daniel in corde ſuo ne pollueret de menſa regis neqꝫ de vino potus eius: ⁊ rogauit eunuchorū prepoſitū ne cōtaminaret. Dedit autē deus danieli gratiā ⁊ miſericordiā ī cōſpectu principis eunuchorū. Et ait prin-
ceps eunuchorū ad danielē. Timeo ego C
dominū meū regē qui cōſtituit vobis cibum ⁊ potū: qui ſi viderit vult⁹ veſtros macilētiores ꝑ ceteris adoleſcētib⁹ coeuis vrīs: ꝯdēnabitꝫ caput meū rgi. Et dixit daniel ad malaſſar quē conſtituerat princeps eunuchorū ſup danielem ananiam miſahelē ⁊ azariā. Tempta nos obſecro ſeruos tuos dieb⁹ decem: ⁊ dent nobis legumina ad veſcendum et aqua ad bibēdū: ⁊ cōtēplare vult⁹ nrōs ⁊ vultus puerorū qui veſcunt cibo regio: ⁊ ſicut videris facies cū ſeruis tuis. Qui audito ſermone huiuſcemodi: temptauit eos dieb⁹ decem. Poſt dies autē decē apparuerūt vultus eorū meliores ⁊ corpulentiores ꝑ omib⁹ pueris qui veſcebant cibo regio. Porro malaſſar tollebat cibaria ⁊ vinū potus eorū: dabat-
qꝫ eis legumina. Pueris autē his dedit D
de⁹ ſcientiā ⁊ diſciplinā in omī libro et ſapiētia: danieli aūt intelligentiā oīum viſionū ⁊ ſomniorū. Completꝫ itaqꝫ diebus poſt quos dixerat rex vt introducerent introduxit eos ppoſitus eunuchorū in cōſpectu nabuchodonoſor. Cumqꝫ eis locut⁹ fuiſſet rex: nō ſunt inuenti tales de vniuerſis vt daniel ananias miſahel ⁊ azarias. Et ſteterūt in conſpectu regis. ⁊ omē verbū ſapiētie ⁊ intellect⁹ quod ſciſcitatus eſt ab eis rex: inuenit ī eis decuplum ſup cunctos ariolos ⁊ magos qui qui erant in vniuerſo regno ei⁹ Fuit autem daniel vſqꝫ ad annum primum cyri regis. II

In anno ſecūdo regni nabucho-
i donoſor: vidit nabuchodonoſor A
ſomniū: ⁊ cōterrit⁹ eſt ſpirit⁹ ei⁹: ⁊ ſomniū eius fugit ab eo. Precepit aūt rex vt cōuocarent arioli ⁊ magi ⁊ malefici ⁊ chaldei: vt indicarent regi ſomnia ſua. Qui cū veniſſent ſteterūt corā rege: ⁊ dixit ad eos rex. Uidi ſomniū: ⁊ mente confuſus ignoro quid viderim. Reſponderūtqꝫ chaldei regi ſyriace. Rex in ſempiternū viue. Dic ſomniū ſeruis tuis: et interpretationē eius indicabimus. Et

reſpondens rex ait chaldeis. Sermo receſſit a me. Niſi indicaueritꝭ mihi ſomnium ⁊ coniecturā eiꝰ: peribitis vos: et domus veſtre publicabunꝰ. Si autem ſomniū ⁊ cōiecturā eius narraueritꝭ: pmia ⁊ dona ⁊ honores multū accipietis a me. Somniū igiꝰ ⁊ interptationē eiꝰ indicate mihi. Reſpōderūt ſecūdo atqꝫ dixerunt: Rex ſomniū dicat ſeruis ſuis: ⁊ interpretationē ei indicabimꝰ. Reſpōdit rex ⁊ ait. Certe noui ꝙ tps redimitꝭ: ſcientes ꝙ receſſerit a me ſermo. Si ergo ſomniū nō indicaueritis mihi: vna ē de vobis ſentētia ꝙ interptatiōes quoqꝫ fallacē ⁊ deceptione plenā cōpoſueritis vt loquamini mihi donec tempꝰ ptranſeat. Somniuꝫ itaqꝫ dicite mihi vt ſciam ꝙ interptationē quoqꝫ eiꝰ veram loquamini. Reſpondentes ergo chaldei corā rege dixerūt: Non eſt homo ſup terram qui ſermonē tuū rex poſſit implere ſed neqꝫ regū quiſqꝫ magnus et potens verbum huiuſcemodi ſciſcitaꝰ ab omi ariolo ⁊ mago ⁊ chaldeo. Sermo enim quē tu queris rex: grauis eſt: nec reperietur quiſqꝫ qui indicet illū in conſpectu regis: exceptis diis quorū nō eſt cū hominibꝰ cōuerſatio. Quo audito: rex i furore et in ira magna pcepit vt perirent oēs ſapiētes babylonis. Et egreſſa ſententia ſapientes interficiebanꝰ: querebaturqꝫ daniel ⁊ ſocii eius vt perirent. Tūc daniel requiſiuit de lege atqꝫ ſententia ab arioch principe militie regis: qui egreſſus fuerat ad interficiēdos ſa-
C pientes babylonis. Et interrogauit euꝫ qui a rege poteſtatē acceperat: quam ob cauſāꝫ tam crudelis ſentētia a facie regis eſſet egreſſa. Cū ergo rem indicaſſet arioch danieli: daniel ingreſſus rogauit regē vt tempꝰ daret ſibi ad ſolutionem indicandā regi. Et ingreſſus eſt domuꝫ ſuā: ananieqꝫ ⁊ miſaheli et azarie ſociis ſuis indicauit negociū vt quererēt miſericordiā a facie dei celi ſup ſacramēto iſto: ⁊ nō perirēt daniel ⁊ ſocii eiꝰ cū ceteris ſapientibꝰ babylonis. Tūc danieli myſteriū p viſionem nocte reuelatum eſt. Et benedixit daniel deū celi: ⁊ locu-
13. tus ait: ‖ Sit nomē dñi benedictuꝫ a ſeculo ⁊ vſqꝫ in ſeculū: quia ſapiētia ⁊ fortitudo eiꝰ ſunt: ⁊ ipſe mutat tempora et etates. Transfert regna atqꝫ conſtituit: dat ſapientiā ſapiētibꝰ ⁊ ſcientiā intelligentibꝰ diſciplinā. Ipſe reuelat pfunda ⁊ abſcondita: ⁊ nouit in tenebris cō-

ſtituta: ⁊ lux cū eo eſt. Tibi deꝰ patrum noſtroꝝ ꝯfiteor teqꝫ laudo: qꝛ ſapientiam ⁊ fortitudineꝫ dediſti mihi: et nunc oſtēdiſti mihi que rogauimꝰ te: quia ſermonē regꝭ aperuiſti nobis. Poſt hec daniel ingreſſus ad arioch quē conſtituerat rex vt perderet ſapiētes babylonis: ſic ei locutꝰ eſt. Sapiētes babylonis ne perdas. Introduc me in cōſpectū regis: ⁊ ſolutionē regi narrabo. Tunc arioch feſtinus introduxit danielem ad regeꝫ dixit ei. Inueni homineꝫ de filiis tranſmigrationis iude qui ſolutionē regi annunciet. Reſpōdit rex ⁊ dixit danieli: cuius nomē erat balthaſar. Putas ne vere potes mihi indicare ſomniū quod vidi ⁊ interpretationē eius? Et reſpōdens daniel corā rege ait: Myſteriū quod rex interrogat ſapiētes magi ⁊ arioli ⁊ auruſpices nequeūt indicare regi: ‖ ſed eſt I. eo.
deus in celo reuelans myſteria qui indicauit tibi rex nabuchodonoſor que ventura ſunt nouiſſimis temporibꝰ. Somniū tuū et viſiones capitis tui in cubili tuo huiuſcemodi ſunt. Tu rex cogitare cepiſti in ſtratu tuo quid eſſet futurum poſt hec: ⁊ qui reuelat myſteria oſtendit tibi q̄ ventura ſunt. Mihi quoqꝫ nō in E
ſapiētia que eſt in me plus q̄ in cūctis viuētibꝰ: ſacramētū hoc reuelatū eſt: ſꝫ vt interpretatio regi manifeſta fieret et cogitationes mentis tue ſcires. Tu rex videbas: ⁊ ecce quaſi ſtatua vna grādis. Statua illa magna ⁊ ſtatura ſublimis ſtabat cōtra te: ⁊ intuitus eiꝰ erat terribilis. Huiꝰ ſtatue caput ex auro optimo erat: pectus autē ⁊ brachia de argento: porro venter ⁊ femora ex ere: tibie autē ferree: pedum quedam pars erat ferrea: quedā autē fictilis. Uidebas ita donec abſciſus eſt lapis de monte ſine manibus ⁊ pcuſſit ſtatuam in pedibus eius ferreis ⁊ fictilibꝰ ⁊ cōminuit eos. Tunc contrita ſunt pariter ferrū: teſta: es: argentum ⁊ aurū: ⁊ redacta quaſi in fauillam eſtiue aree que rapta ſunt vēto: nulluſqꝫ locus inuentꝰ eſt eis. Lapis auteꝫ qui pcuſſerat ſtatuā factꝰ eſt mons magnus: ⁊ impleuit vniuerſam terraꝫ. Hoc eſt ſomniū: interpretationē quoqꝫ eius dicemus corā te rex. Tu rex regum es: ⁊ F
deus celi regnū ⁊ fortitudinē ⁊ imperiū ⁊ gloriā dedit tibi: ⁊ omnia in qbꝰ habitant filii hominū ⁊ beſtie agri volucres quoqꝫ celi dedit in manu tua: ⁊ ſub ditione tua vniuerſa cōſtituit. Tu es ergo

caput aureū. Et poſt te conſurget regnū aliud minus te argenteū: ꝛ regnū tertiū aliud ereum qđ imperabit vniuerſe terre: ꝛ regnum quartū erit velut ferreum. Quomō ferrū cōminuit ꝛ domat omia: ſic cōminuet ꝛ cōteret omia hec. Porro quia vidiſti pedū ꝛ digitorū partē teſteam figuli ꝛ partem ferreā: regnū diuiſū erit quod tamē de plantario ferri orietur. Scđm ꝙ vidiſti ferrum mixtū teſte ex luto ꝛ digitos pedū ex parte ferreos: ꝛ ex parte fictiles: ex parte regnū erit ſolidum: ꝛ ex parte contritū. Qꝫ autē vidiſti ferrum mixtū teſte ex luto: cōmiſcebunt quidē humano ſemini ſed nō adherebunt ſibi: ſicuti ferrū miſceri nō po
G teſt teſte. In diebus autē regnoꝝ illorū ſuſcitabit deus celi regnū quod in eternum nō diſſipabit: ꝛ regnū ei⁹ alteri populo nō tradet. Cōminuet autē ꝛ cōſumet vniuerſa regna hec: et ipſum ſtabit in eternū. Scđm ꝙ vidiſti ꝙ de monte abſciſus eſt lapis ſine manibus ꝛ cōminuit teſtam ꝛ ferrū et es ꝛ argentū ꝛ aurum: deus magn⁹ oſtendit regi que ventura ſunt poſtea: ꝛ verū eſt ſomniū ꝛ fidelis interpretatio ei⁹. Tunc rex nabuchodonoſoꝛ cecidit in faciē ſuam: ꝛ danielem adorauit: ꝛ hoſtias ꝛ incenſum p̄cepit vt ſacrificarēt ei. Loquens ergo rex ait danieli. Uere de⁹ veſter de⁹ deo-
S. eo. rū eſt ꝛ domin⁹ regū ‖reuelās myſteria: quoniā tu potuiſti aperire hoc ſacramētū. Tūc rex danielē in ſublime extulit:
Geñ. 41. e ꝛ munera multa et magna dedit ei. ‖Et conſtituit eū principem ſuꝑ omēs prouincias babylonis: ꝛ p̄fectū ꝛ magiſtrū ſuꝑ cūctos ſapiētes babylonis. Daniel autē poſtulauit a rege: ꝛ conſtituit ſuꝑ opera ꝓuincie babylonis ſidrac miſac ꝛ abdenago. Ipſe autē daniel erat in foribus regis. III

A N Abuchodonoſoꝛ rex fecit ſtatuā aureā altitudine cubitorū ſexaginta: latitudine cubitorum ſex: ꝛ ſtatuit eā in campo duran prouincie babylonis. Itaqꝫ nabuchodonoſoꝛ rex miſit ad cōgregādos ſatrapas magiſtratus ꝛ iudices duces ꝛ tyrānos ꝛ p̄fectos omēſqꝫ principes regionū vt cōuenirēt ad dedicationē ſtatue quā erexerat nabuchodonoſoꝛ rex. Tunc cōgregati ſūt ſatrape magiſtrat⁹ ꝛ iudices: duces ꝛ tyranni ꝛ optimates qui erāt in poteſtatibus cōſtituti: ꝛ vniuerſi principes regionum vt cōuenirent ad dedicationē ſtatue quā erexerat nabuchodonoſoꝛ rex. Stabant autē in cōſpectu ſtatue quā poſuerat nabuchodonoſoꝛ rex: et preco clamabat valēter. Uobis dicit populis tribub⁹ ꝛ linguis in hora qua audieritis ſonitū tube ꝛ fiſtule ꝛ cithare ꝛ ſambuce ꝛ pſalterij ꝛ ſymphonie ꝛ vniuerſi generꝭ muſicorū: cadentes adorate ſtatuam aureā quā conſtituit nabuchodonoſoꝛ rex. Si quis autē non proſtratus adorauerit: eadē hora mittet in fornacem ignis ardētis. Poſt hec igit ſtatim vt audierūt omēs ppl̄i ſonitū tube fiſtule ꝛ cithare ſambuce ꝛ pſalterij ſymphonie ꝛ omis generis muſicorū: cadentes omēs populi trib⁹ ꝛ lingue adorauerūt ſtatuam aureā quā ↄſtituerat nabuchodonoſoꝛ rex. Statimqꝫ in ipſo tempore accedētes viri chaldei accuſauerūt iudeos: dixeruntqꝫ nabuchodonoſoꝛ regi. B
‖Rex in eternum viue. Tu rex poſuiſti S. 2.
decretū vt omis homo qui audierit ſo- ſ. 6.
nitum tube fiſtule ꝛ cithare ſambuce et pſalterij ꝛ ſymphonie ꝛ vniuerſi generꝭ muſicorū: proſternat ſe ꝛ adoret ſtatuā aureā: ſi quis autē non ꝓcidens adorauerit mittat in fornacē ignis ardentis. Sunt ergo viri iudei quos cōſtituiſti ſuper opa regionis babylonie ſidrac miſac ꝛ abdenago: viri iſti contempſerunt rex decretū tuū. Deos tuos nō colunt: ꝛ ſtatuam aureā quā erexiſti nō adorant. Tūc nabuchodonoſoꝛ in furore ꝛ ira p̄cepit vt adducerent ſidrac miſac ꝛ abdenago. Qui cōfeſtim adducti ſunt ī cōſpectu regis: ꝓnūcianſqꝫ nabuchodonoſoꝛ rex ait eiſ. Uere ne ſidrac miſac ꝛ abdenago deos meos nō colitis: ꝛ ſtatuā auream quā conſtitui nō adoratꝭ? Nūc ergo ſi eſtis parati: quacūqꝫ hora audieritis ſonitū tube fiſtule cithare ſambuce ꝛ pſalterij et ſymphonie omiſqꝫ generis muſicorū proſternite vos ꝛ adorate ſtatuam quā feci: quod ſi nō adoraueritis: eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis. Et quis ē de⁹ qui eripiet vos đ manu mea? Reſpōdētes ſidrac miſac ꝛ abdenago: dixert regi nabuchodonoſoꝛ. Non oportet nos de hac re reſpōdere tibi. Ecce enī deus noſter quem colim⁹ poteſt eripere nos đ camino ignis ardentꝭ: ꝛ de manib⁹ tuis o rex liberare Quod ſi noluerit: notum ſit tibi rex qꝛ deos tuos non colimus: et ſtatuam auream quā erexiſti non adoramus. Tunc C
nabuchodonoſoꝛ repletus eſt furore:

et aſpectus faciei illius imutatus eſt ſu
per ſidrac miſac et abdenago: ⁊ precepit
vt ſuccenderetur fornax ſeptupliũ ꝙ ſuc
cendi cõſueuerat: et viris fortiſſimis de
exercitu ſuo iuſſit vt ligatis pedibus ſi
drac miſac et abdenago mitterent eos
in fornacẽ ignis ardẽtis. Et confeſtim
viri illi vincti cum brachis ſuis et thia
ris et calciamentis et veſtibus miſſi ſũt
in mediũ fornacis ignis ardentis. Naꝫ
iuſſio regis vrgebat. Fornax autẽ ſuccẽ
ſa erat nimis. Porro viros illos qui mi
ſerãt ſidrac miſac et abdenago interfe
cit flãma ignis. Uiri autẽ hi tres: id eſt
ſidrac miſac et abdenago ceciderũt in
medio camino ignis ardẽtis colligati.
Que ſequunt̃: in hebreis volumibꝰ non
repperi. Et ambulabãt in medio flãme
laudantes deũ et benedicentes domio.
Stans autẽ azarias orauit ſic. Aperi-
B. enſqꝫ os ſuũ in medio ignis ait. ‖ Bene-
dictus es domine deus patrũ noſtrorũ:
et laudabile et glorioſuꝫ nomen tuũ in
ſecula: quia iuſtus es in omibus que fe
ciſti nobis: et vniuerſa opera tua vera:
et vie tue recte: et oĩa iudicia tua vera.
Judicia eni vera feciſti iuxta omia que
induxiſti ſuper nos et ſuper ciuitatẽ ſan
ctã patrũ noſtroꝝ hieruſalẽ: quia in ve-
ritate et in iudicio induxiſti omnia hec
C. ꝓpter peccata noſtra. ‖ Peccauimꝰ eni
et inique egimꝰ recedentes a te deliqui-
mus in omnibus: et precepta tua nõ au
diuimus: nec obſeruauimus nec fecimꝰ
ſicut preceperat nobis vt bene nobis eſ
D. ſet. Omia ergo que induxiſti ſuper nos
et vniuerſa que feciſti nobis in vero iu-
dicio feciſti: et tradidiſti nos in mani-
bus inimicorum iniquorum et peſſimo
rum preuaricatorumqꝫ et regi iniuſto ⁊
peſſimo vltra omnẽ terram. Et nũc nõ
poſſumus aperire os. Confuſio et op-
probrium facti ſumus ſeruis tuis: ⁊ his
qui colebant te. Ne queſumus tradas
nos in ꝑpetuum ꝓpter nomen tuũ: ⁊ ne
diſſipes teſtamẽtũ tuũ neqꝫ auferas mi
ſericordiã tuam a nobis ꝓpter abraam
dilectum tuum et yſaac ſeruum tuũ et
iſrael ſanctũ tuũ: quibus locutus es pol
licens ꝙ multiplicares ſemen eorum ſi-
cut ſtellas celi et ſicut arenã que eſt in li
tore maris quia domine iminuti ſumus
plus ꝙ omnes gentes: ſumuſqꝫ humi-
les vniuerſa terra hodie ꝓpter peccata
noſtra. Et nõ eſt in tempe hoc princeps
et dux et ꝓpheta neqꝫ holocauſtum ne-
qꝫ ſacrificiũ neqꝫ oblatio neqꝫ incẽſũ ne
qꝫ locus primitiaꝝ corã te vt poſſimus
inuenire miſericordiã tuã: ſed in animo
contrito et ſpiritu humilitatis ſuſcipia-
mur. Sicut in holocauſto arietum ⁊ tau
rorũ et ſicut in milibus agnoꝝ pingui
um: ſic fiat ſacrificiũ noſtrũ in cõſpectu
tuo hodie vt placeat tibi: quoniã nõ eſt
confuſio cõfidentibꝰ in te. Et nunc ſeq̃-
mur te in toto corde et timemꝰ te: ⁊ que
rimus faciẽ tuã. Ne confundas nos: ſed
fac nobiſcũ iuxta manſuetudinẽ tuã: et
ſm mltitudinẽ miſcdie tue: et erue nos
in mirabilibꝰ tuis: et da gl̃iam noi tuo
dñe: et confundant̃ oẽs qui oſtẽdũt ſer-
uis tuis mala. Confundat̃ in omni po-
tentia et robur eoꝝ cõterat̃: ⁊ ſciant qꝛ
tu es dominꝰ deus ſolus et glorioſus ſu
per orbem terraꝝ. Et non ceſſabant qui E
miſerãt eos miniſtri regis ſuccẽdere for
nacem napta et ſtuppa et pice ⁊ malleo-
lis: et effundebat̃ flãma ſuꝑ fornacẽ cu
bitis quadragintanouẽ: et erupit et in-
cendit quos repperit iuxta fornacem de
chaldeis. Angelus autẽ domini deſcen
dit cum azaria et ſociis eius in fornacẽ
et excuſſit flãmã ignis de fornace: et fe-
cit mediũ fornacis quaſi vẽtũ roris flãtẽ: ⁊
non tetigit eos omnino ignis neqꝫ con
triſtauit nec quicqꝫ moleſtie itulit. Tũc
hi tres quaſi ex vno ore laudabãt et glo
rificabant et benedicebant deũ in forna
ce dicentes: ‖ Benedictus es domine de- F.eo.
us patrũ noſtrorũ: et laudabilis et glo-
rioſus et ſuperexaltatus in ſecula. Et be
nedictũ nomen glorie tue ſanctũ: et lau
dabile et ſuper exaltatũ in omnibꝰ ſecu
lis. Benedictus es in templo ſancto glo
rie tue: et ſuꝑlaudabilis ⁊ ſuꝑglorioſus
in ſecula. Benedictus es in throno re-
gni tui: et ſuꝑlaudabilis et ſuꝑexaltatꝰ
in ſecula. Benedictꝰ es qui intueris ab
yſſos et ſedes ſuꝑ cherubin: et laudabi-
lis et ſuperaltatus in ſecula. Benedictꝰ
es in firmamẽto celi: et laudabilis ⁊ glo
rioſus in ſecula. Bñdicite oĩa opa dñi
dño: laudate et ſuperaltate eũ in ſecula
Benedicite angeli dñi domino: lau: ⁊c̃.
Bñdicite celi dño: lau. ‖ Bñdicite aque Ps.148.
omẽs que ſuꝑ celos ſunt dño: lau. Bñ-
dicite omẽs virtutes dñi dño: lau. Bñ-
dicite ſol ⁊ luna dño: lau. Bñdicite ſtel-
le celi dño: lau. Benedicite imber ⁊ ros
domino lau. Benedicite omis ſpũs dei
domino: lau. Benedicite ignis et eſtus
domino: lau. Benedicite frigus et eſtas

domino:lau. Benedicite rores ⁊ pruina
domino:lau. Benedicite gelu ⁊ frig⁹ do
F mino:lau. Bñdicite glacies ⁊ niues do-
mino:lau. Benedicite noctes et dies do
mino:lau. Bñdicite lux ⁊ tenebre dño:
lau. Bñdicite fulgura ⁊ nubes dño:lau.
Bñdicat terra dñm:laudet ⁊ ſuperexaltet
eũ in ſecula. Bñdicite montes ⁊ colles
dño:lau. Bñdicite vniuerſa germinan-
tia in terra dño:lau. Benedicite fontes
dño:laudate. Bñdicite maria ⁊ flumia
domino:lau. Bñdicite cete ⁊ omia que
mouent in aquis dño:lau. Benedicite
omẽs volucres celi dño:lau. Benedici-
te omẽs beſtie ⁊ pecora dño:lau. Bñdi-
cite filij hominũ dño:lau. Bñdicat iſra
el dñm:laudet ⁊ ſuperexaltet eũ in ſecula.
Bñdicite ſacerdotes dñi dño:lau. Bñdi
cite ſerui dñi dño:lau. Bñdicite ſpũs et
aĩe iuſtoꝝ dño:lau. Bñdicite ſancti et
humiles corde dño: lau. Bñdicite ana-
nia azaria miſahel dño: laudate ⁊ ſu-
perexaltate eum in ſecula:quia eruit nos d
inferno ⁊ ſaluos fecit de manu mortis:
et liberauit nos de medio ardentis flã
me:et de medio ignis eruit nos. Cõfite-
mini dño quoniã bonus:quoniã in ſe-
culũ miſericordia eius. Bñdicite omẽs
religioſi dño deo deoꝝ:laudate ⁊ cõfitẽ
mini ei:quia in omnia ſecula miſericor-
dia eius. Hucuſqȝ in hebreo nõ habent
et que poſuim⁹ de theodotionis editio-
ne trãſlata ſunt. Tũc nabuchodonoſor
rex obſtupuit et ſurrexit ꝓpere ⁊ ait op
timatibus ſuis. Nõne tres viros miſim⁹
in medio ignis cõpeditos? Qui rñdẽtes
G regi dixerunt. Uere rex. Reſpõdit rex et
ait. Ecce ego video viros quattuor ſolu
tos et ambulantes in medio ignis:⁊ ni-
hil corruptionis in eis eſt:et ſpẽs quar-
ti ſimilis filio dei. Tunc acceſſit rex na
buchodonoſor ad oſtiũ fornacis ignis
ardentis et ait. Sidrac miſac et abdena
go ſerui dei excelſi egredimini ⁊ venite.
Statimqȝ egreſſi ſunt ſidrac miſac ⁊ ab
denago de medio ignis. Et congregati
ſatrape magiſtrat⁹ et iudices et poten-
tes regis cõtemplabant viros illos:qm̃
nihil poteſtatis habuiſſet ignis in cor-
poribus eoꝝ:et capillus capitis eoꝝ nõ
eſſet aduſtus:et ſaraballa eoꝝ nõ fuiſſẽt
emutata:et odor ignis nõ tranſiſſet per
eos. Et erumpens nabuchodonoſor ait.
Benedict⁹ deus eorũ ſidrac videlicet mi
ſac ⁊ abdenago: qui miſit angelũ ſuum
et eruit ſeruos ſuos qui crediderunt in
eum:et verbũ regis imutauerunt ⁊ tra-
diderunt corpora ſua ne ſeruirent et ne
adorarent omnẽ deũ excepto deo ſuo. A
me ergo poſitũ eſt hoc decretũ: vt omis
populus tribus et ligua quecunqȝ locu-
ta fuerit blaſphemiã ꝯtra deũ ſidrac mi
ſac et abdenago diſpereat:et domus ei⁹
vaſtet. Neqȝ eni eſt alius deus qui poſ-
ſit ita ſaluare. Tunc rex ꝓmouit ſidrac
miſac et abdenago in ꝓuincia babylo-
nis. Nabuchodonoſor rex omibus po-
pulis gentib⁹ et linguis qui habitãt in
vniuerſa terra:pax vobis multiplicet.
Signa ⁊ mirabilia fecit apud me deus
excelſus. Placuit ergo mihi ꝑdicare ei⁹
ſigna quia magna ſũt:et mirabilia ei⁹:
q2 fortia:⁊ regnum ei⁹ ||quia regnũ ſem- i.7
piternũ:et poteſtas eius in generatione
et generationẽ. IIII
Ego nabuchodonoſor quiet⁹ erã A
e in domo mea:⁊ florens in pala-
tio meo. Somniũ vidi quod per
terruit me et cogitationes mee in ſtra-
tu meo et viſiones capitis mei cõturba
uerũt me. Et ꝑ me ꝓpoſitũ eſt decretũ:
vt introducerent in ꝯſpectu meo cũcti ſa
pientis babylonis:et vt ſolutionẽ ſom-
nij indicarent mihi. Tunc ingrediebant
arioli magi chaldei ⁊ aruſpices: ⁊ ſom
niũ narraui in cõſpectu eoꝝ et ſolutio-
nẽ eius nõ indicauerũt mihi:donec col
lega ingreſſus eſt in cõſpectu meo dani-
el:cui nomẽ balthaſar ẜm nomẽ dei mei
qui habet ſpiritũ deoꝝ ſanctoꝝ i ſemet
ipſo:et ſomniũ coram ipſo locutus ſum.
Balthaſar princeps arioloꝝ: quoniam
ego ſcio ꝙ ſpiritũ deoꝝ ſanctoꝝ habeas
in te:et omne ſacramentũ nõ eſt impoſſi-
bile tibi:viſiones ſomnioꝝ meoꝝ quas
vidi:et ſolutionẽ earũ narra. Uiſio ca- B
pitis mei incubili meo. Uidebã:et ecce
arbor in medio terre ⁊ altitudo eius ni
mia. Magna arbor et fortis:et ꝓceritas
eius cõtingens celũ. Aſpectus illi⁹ erat
vſqȝ ad terminos vniuerſe terre. Folia
eius pulcherrima:⁊ fructus eius nimi⁹
et eſca vniuerſoꝝ in ea. Subter eam ha
bitabãt aialia et beſtie:et in ramis eius
cõuerſabant volucres celi:⁊ ex ea veſce-
batur omnis caro. Uidebam in viſione
capitis mei ſuꝑ ſtratũ meũ: ⁊ ecce vigil
et ſanctus de celo deſcẽdit:clamauit for
titer:et ſic ait. Succidite arborẽ et pre-
cidite ramos ei⁹:excutite folia ei⁹:⁊ diſ-
pergite fructus eius:fugiant beſtie que
ſubter eam ſunt ⁊ volucres de ramis ei⁹

Uerūtamē germen radicū eius in terra
ſinite: ⁊ alligeť vinculo ferreo et ereo in
herbis que foris ſunt: ⁊ rore celi tingať:
et cū feris pars eius in herba terre. Cor
eius ab humano cōmuteť: et cor fere de
tur ei: et ſeptē tempa mutenť ſuꝑ eum.
In ſentētia vigilū decretū eſt: et ſermo
ſanctoꝝ ⁊ petitio: donec cognoſcant vi-
uentes quoniā dominať excelſus in re-
gno hominū: et cuicūqꝫ voluerit dabit
illud: ⁊ hūilimū hoīem cōſtituet ſuꝑ eū.
Hoc ſomniū vidi ego nabuchodonoſor
rex: Tu ergo balthaſar interꝑtationem
narra feſtinus: quia omēs ſapiētes reg-
ni mei non queunt ſolutionē edicere mi
hi. Tu autē potes: quia ſpirit⁹ deoꝝ ſan
ctoꝝ in te eſt. Tunc daniel cui⁹ nomen
balthaſar cepit intra ſemetipſm tacitus
cogitare quaſi vna hora et cogitatiões
D eius cōturbabant eū. Reſpondēs autē
rex ait. Balthaſar ſomniū et interꝑta-
tio eius nō cōturbent te. Reſpondit bal
thaſar ⁊ dixit. Dñe mi ſomniū his q̄ te
oderunt: et interꝑtatio eius hoſtib⁹ tu-
is ſit. Arborē quā vidiſti ſublimē atqꝫ
robuſtā cuius altitudo ꝑtingit ad celū:
et aſpectus illius in omnē terrā: ⁊ rami
eius pulcherrimi et fructus ei⁹ nimius:
et eſca omniū in ea: ſubter eam habitan
tes beſtie agri: et in ramis eius cōmorā
tes aues celi: tu es rex qui magnificat⁹
es: ⁊ inualuiſti: ⁊ magnitudo tua creuit
et ꝑuenit vſqꝫ ad celū: ⁊ poteſtas tua in
terminos vniuerſe terre. Ꝙ autem vi-
dit rex vigilem ⁊ ſanctū deſcendere d̄ ce
lo ⁊ dicere: ſuccidite arborē ⁊ diſſipate
illā: attamē germē radicū eius in terra
E dimittite ⁊ vinciať ferreo ⁊ ere i herbis
foris: ⁊ rore celi cōſpergať: ⁊ cū feris ſit
pabulū eius: donec ſeptē tempa muten
tur ſuꝑ eum: hec eſt interpretatio ſenten
tie altiſſimi que ꝑuenit ſuper dominū
meū regem. Eijcient te ab homib⁹: ⁊ cū
4.b beſtijs feriſqꝫ erit habitatio tua: ‖ et fe-
j.f num vt bos comedes: ⁊ rore celi infun-
10. deris. Septem quoqꝫ tempa mutabun
tur ſuper te: donec ſcias ꝙ domineť ex-
celſus ſuꝑ regnum hominū: et cuicūqꝫ
voluerit det illud. Ꝙ autē precepit vt
relinqueret germē radicū eius: id eſt ar
boris regnū tuū tibi manebit poſtqꝫ co
gnoueris poteſtatē eſſe celeſtē. Ꝙobrē
rex conſiliū meū placeat tibi: ⁊ pctā tua
elemoſynis redime: ⁊ iniquitates tuas
miſericordijs pauperū: forſitan ignoſcet
deus delictis tuis. Oīa hec venerunt
ſuꝑ nabuchodonoſor regem. Poſt fines F
mēſiū duodecim in aula babylonis de-
ambulabat. Reſponditqꝫ rex ⁊ ait: Non
ne hec eſt babylon ciuitas magna quā
ego edificaui in domū regni in robore
fortitudinis mee: ⁊ i gloria decoris mei?
Cūqꝫ ſermo adhuc eſſet i ore regis: vox
de celo ruit. Tibi diciť nabuchodono-
ſor rex. Regnū tuū tranſibit a te: et ab
homibus eijcient te ⁊ cū beſtijs ⁊ feris
erit habitatio tua: ‖ fenū quaſi bos co- ſ.co.
medes: ⁊ ſeptē tempa mutabunť ſuꝑ te:
donec ſcias ꝙ domineť excelſus in reg-
no hominū ⁊ cuicūqꝫ voluerit det illud
Eadē hora ſermo cōpletus eſt ſuꝑ nabu
chodonoſor: et ex homibus abiect⁹ eſt:
et fenū vt bos comedit: ⁊ rore celi corp⁹
eius infectū eſt: donec capilli eius in ſi-
militudinē aquilarū creſcerent: et vn-
gues eius quaſi vngues auiū. Igiť poſt
finē dierū ego nabuchodonoſor oculos G
meos ad celum leuaui: et ſenſus meus
redditus eſt mihi: et altiſſimo benedixi:
et viuentē in ſempiternū laudaui ⁊ glo
rificaui: ‖ quia poteſtas eius poteſtas ſē j.7.d
piterna: ⁊ regnū eius in generatione et
generationē: et omēs habitatores terre
apud eum in nihilū reputati ſunt. Iu-
xta voluntatē eni ſuam facit tam in vir
tutibus celi qꝫ in habitatoribus terre et
non eſt qui reſiſtat manui eius: et dicat
ei: quare feciſti? In ipſo tꝑe ſenſus me⁹
reuerſus eſt ad me: ⁊ ad honorem regni
mei decoreqꝫ ꝑueni: et figura mea reuer
ſa eſt ad me ⁊ optimates mei ⁊ magiſtra
tus mei requiſierūt me: et in regno meo
reſtitut⁹ ſū: ⁊ magnificētia āplior addi
ta eſt mihi. Nunc igiť ego nabuchodo-
noſor laudo ⁊ magnifico ⁊ glorifico re-
gem celi: quia oīa opera eius vera: et
omēs vie eius iudicia: et gradientes in
ſuꝑbia poteſt humiliare.

V

Althaſar rex fecit grande cōuiui A
b um optimatib⁹ ſuis mille: ⁊ vn⁹
quiſqꝫ ſcḋm ſuā bibebat etatem.
Precepit ergo iam temulent⁹ vt affer-
renť vaſa aurea ⁊ argentea: que aſporta
uerat nabuchodonoſor pr̄ eius de tem
plo quod fuit in hieruſalē: vt biberēt in
eis rex et optimates eius: vxoreſqꝫ eius
⁊ cōcubine. Tūc allata ſunt vaſa aurea
que aſportauerat d̄ templo qđ fuerat in
hieruſalē: ⁊ biberūt in eis rex et optima
tes eius vxores et cōcubine illius. Bibe
bant vinū: ⁊ laudabāt deos ſuos aure-
os et argenteos et ereos ferreos ligne-

oſq; ⁊ lapideos?In eadem hora apparu
erunt digiti quaſi man⁹ hominis ſcriben
tis ꝯtra candelabꝛū in ſupficie parietis
B aula regie. Et rex aſpiciebat articulos
manus ſcribētis. Tunc facies regis cō
mutata eſt: et cogitationes eius cōtur-
babāt eū:⁊ cōpages renū eius ſolueban
tur:⁊ genua eius ad ſe inuicē collidebā
tur. Exclamauit itaq; rex fortiter. vt in
troducerēt magos chaldeos ⁊ aruſpi-
ces. Et ꝓloquens rex ait ſapiētib⁹ baby
lonis. Quicunq; legerit ſcripturā hanc
⁊ interpꝛetationē eius manifeſtā mihi
fecerit:purpura veſtiet:et torquem au-
ream habebit in collo: et tertius in re-
gno meo erit. Tuncingreſſi omnes ſa-
pientes regis non potuerunt nec ſcrip-
turam legere: nec interpꝛetationē eius
indicare regi. Unde rex balthaſar ſatis
C cōturbatus eſt:et vultus illius imutat⁹
eſt. Sed et optimates eius turbabātur
Regina autē ꝓ re que acciderat regi ⁊
optimatibus eius:domū cōuiuij ingreſ
§.2.a.et.§.3 ſa eſt:et ꝓloquens ait. ‖Rex in eternum
b.et.ī.6.b. viue. Non te cōturbent cogitatiōes tue
neq; facies tua imutetur. Eſt vir in re-
gno tuo qui ſpiritū deoꝝ ſanctoꝝ habet
in ſe:et in diebus patris tui ſciētia ⁊ ſa
pientia inuente ſunt in eo. Nam et rex
nabuchodonoſoꝛ pater tuus pꝛincipem
magoꝝ incantatoꝝ chaldeorū et aru-
ſpicū cōſtituit eum. Pr̄ inquā tu⁹ o rex:
quia ſpiritus amplioꝛ et pꝛudētia intel
ligētiaq; et interpr̄tatio ſomnioꝝ ⁊ oſtē
ſio ſecretoꝝ ſolutio ligatoꝝ inuente ſūt
D in eo:hoc eſt i daniele:cui rex poſuit no
men balthaſar: Nunc itaq; daniel voce-
tur:et interpr̄tationē narrabit. Igit̄ in-
troductus eſt daniel coꝛā rege. Ad quē
pfatus rex ait. Tu es daniel de filijs ca-
ptiuitatis iude:quē adduxerat pr̄ me⁹
rex de iudea? Audiui de te quoniā ſpiri
tū deorum habeas:et ſciētia intelligen-
tiaq; ac ſapiētia ampliores inuēte ſunt
in te. Et nūc introgreſſi ſunt in conſpe-
ctu meo ſapiētes magi vt ſcripturā hāc
legerēt:et interpr̄tationem eius indica-
rent mihi:⁊ nequiuerūt ſenſum hui⁹ ſer
mōis edicere. Poꝛro ego audiui d̄ te ꝙ
poſſis obſcura interpr̄tari:⁊ ligata diſſol
uere. Si ergo vales ſcripturā legere ⁊ in
terpr̄tationem eius indicare mihi: pur-
pura veſtieris:et torquē auream circa
E collū tuum habebis: et tertius i regno
meo pꝛinceps eris. Ad que rn̄dens da-
niel ait coram rege. Munera tua ſint ti

bi et dona domus tue alteri da:ſcriptu-
ram autē legam tibi rex:et interpr̄tatio-
nem eius:oſtendā tibi. O rex:deus altiſ-
ſimus regnū ⁊ magnificentiā/gloriam ⁊
honoꝛem dedit nabuchodonoſoꝛ patri
tuo:et ꝓpter magnificentiā quā dede-
rat ei: vniuerſi populi tribus et lingue
tremebant et metuebant eū. Quos vo-
lebat interficiebat:quos volebat ꝑcutie
bat:quos volebat exaltabat:et quos vo
lebat humiliabat. Quādo autē eleuatū
eſt coꝛ eius et ſpiritus illius obfirmat⁹
eſt ad ſupbiam: depoſitus ē de ſolio re-
gni ſui:⁊ gloꝛia eius ablata eſt et a filijſ
hominū eiectus eſt. Sed et coꝛ eius cū F
beſtijs poſitum eſt:⁊ cum onagris erat
habitatio eius?‖Fenū quoq; vt bos co §
medebat:et roꝛe celi coꝛpus ei⁹ infectū
eſt:donec cognoſceret ꝙ poteſtatē habe
ret altiſſimus in regno hoīm:⁊ quecun-
q; voluerit ſuſcitabit ſup illud. Tu quo
q; fili⁹ eius balthaſar nō humiliaſti coꝛ
tuū cū ſcires hec omīa ſed aduerſū dn̄a
toꝛem celi eleuatus es. Et vaſa domus
eius allata ſunt coꝛā te:et tu ⁊ optimā
tes tui ⁊ vxoꝛes tue ⁊ cōcubine tue vi-
nū bibiſtis in eis. Deos quoq; argēteos
et aureos ⁊ ereos ferreos ligneoſq; ⁊ la
pideos:qui non vident neq; audiūt ne-
q; ſentiunt:laudaſti: poꝛro deū qui hab3
flatū tuū in manu ſua ⁊ omēs vias tu-
as nō gloꝛificaſti. Idcirco ab eo miſſus G
eſt articulus manus que ſcripſit hoc qđ
exaratū ē. Hec eſt autē ſcriptura que di
geſta eſt. Mane thecel phares. Et hec in
terpꝛetatio ſermonis. Mane: nūerauit
deus regnū tuū:⁊ cōpleuit illud. Thecel
appenſus es in ſtatera:et inuent⁹ es mi
nus habēs. Phares:diuiſū eſt regnum
tuū:et datū eſt medis ⁊ pſis. Tunc iubē
te rege indut⁹ ē daniel purpura:et circū
data ē toꝛques aurea collo eius: et pꝛe-
dicatū eſt de eo ꝙ haberet ptātem terti
us in regno. Eadem nocte interfect⁹ eſt
balthaſar rex chaldeus: et darius me-
dus ſucceſſit in regnum:annos nat⁹ ſe-
xagintaduos. VI

Placuit dario: et cōſtituit ſup re- A
gnū ſatrapas centū viginti vt eſ
ſent in toto regno ſuo:et ſup eos
pꝛīcipes tres ex quibus daniel vn⁹ erat
vt ſatrape illis redderent rationē et rex
nō ſuſtineret moleſtiā. Igitur daniel ſu
pabat omēs pꝛincipes ⁊ ſatrapas: quia
ſpūs dei amplioꝛ erat in illo. Poꝛro rex
cogitabat ꝯſtituere eum ſup oē regnū.

Unde principes ⁊ ſatrape querebāt oc-
caſionē vt inuenirent danieli ex latere
regis:nullāq; cauſam ⁊ ſuſpitionē repe
rire potuerūt eo ꝙ fidelis eſſet: et omis
b culpa ⁊ ſuſpitio nō inueniret in eo. Di-
xerūt ergo viri illi. Nō inueniem⁹ danie
li huic aliquā occaſionē:niſi forte in le-
ge dei ſui. Tūc principes ⁊ ſatrape ſur-
ripuerūt regi:⁊ ſic locuti ſunt ei.|| Dari
rex:in eternū viue. Conſiliū inierūt om-
nes principes regni tui:magiſtrat⁹ ⁊ ſa-
trape ſenatores ⁊ iudices: vt decretum
imperatoriū exeat ⁊ edictū:vt omis qui
petierit aliquā petitionē a quocūq; deo
⁊ homine vſq; ad triginta dies niſi a te
rex:mittat in lacū leonū. Nūc itaq; rex
cōfirma ſententiā: ⁊ ſcribe decretum vt
nō immutet quod ſtatutū eſt medis et
c perſis nec puaricari cuiq; liceat. Porro
rex darius ꝓpoſuit edictū ⁊ ſtatuit. Qđ
cū daniel cōperiſſet:id eſt cōſtitutam le-
gem ingreſſus eſt domū ſuā:⁊ feneſtris
apertis in cenaculo ſuo ꝯtra hieruſalē:
trib⁹ tꝑib⁹ in die flectebat genua ſua ⁊
adorabat:cōfitebatq; corā deo ſuo ſicut
⁊ ante facere ꝯſueuerat. Uiri ergo illi cu
rioſius inquirētes inuenerūt danielem
orantē ⁊ obſecrantē deū ſuū:⁊ acceden-
tes locuti ſūt regi ſuꝑ edicto: Rex nūqđ
nō cōſtituiſti vt oīs hō q̄ rogaret quēq;
de dijs et hoībus vſq; ad dies triginta
d niſi te rex:mitteret in lacū leonum? Ad
quos rñdens rex ait: Uerus ſermo iuxta
decretū medorū atq; perſarū:qđ puari-
cari nō licet. Tūc rñdētes dixerūt corā
rege. Daniel de filijs captiuitatis iude
nō curauit de lege tua ⁊ de edicto qđ cō
ſtituiſti:ſed trib⁹ tēpib⁹ ꝑ diē orat ob
ſecratione ſua. Qđ vbū cū audiſſet rex:
ſatis ꝯtriſtat⁹ eſt:⁊ ꝓ daniele poſuit cor
vt liberaret eū:⁊ vſq; ad occaſū ſolis la
borabat vt erueret illū. Uiri aūt illi in-
telligētes regē dixerunt ei: Scito rex q̄
lex medorū atq; perſarū eſt:vt omne de-
E cretū qđ ꝯſtituerit rex nō liceat immu-
e tari.|| Tūc rex ꝑcepit ⁊ adduxerūt danie
lem:⁊ miſerūt eū in lacū leonū. Dixitq;
rex danieli. Deus tu⁹ quē colis ſemper:
ipſe liberabit te. Allatuſq; eſt lapis vn⁹
⁊ poſit⁹ eſt ſuꝑ os laci quē obſignauit
rex annulo ſuo ⁊ ānulo optimatū ſuorū:
ne qđ fieret ꝯtra danielem. Et abijt rex
in domū ſuā ⁊ dormiuit incenat⁹:cibi-
q; nō ſunt allati corā eo:inſuꝑ ⁊ ſomn⁹
receſſit ab eo. Tūc rex primo diluculo cō-
ſurgens feſtin⁹ ad lacū leonū ꝑrexit:ap
propinquāſq; lacui danielē voce lachry
mabili inclamauit:⁊ affatus eſt eū|| Da 1.Mach.2.f
niel ſerue dei viuētis:de⁹ tu⁹ cui tu ſer-
uis ſemꝑ:putaſne valuit te liberare a le f
onib⁹? Et daniel regi rñdēs ait:|| Rex i s.2.a. et.3.b
eternū viue. Deus me⁹ miſit angelū ſu- et.5.c,s.eo.
um:⁊ ꝯcluſit ora leonū:⁊ nō nocuerunt
mihi:q̄ corā eo iuſticia inuēta eſt ī me.
Sed ⁊ corā te rex delictū nō feci. Tūc ve
hemēter rex gauiſus eſt ſuꝑ eo:⁊ danie-
lem ꝑcepit educi de lacu. Eductuſq; eſt
daniel de lacu:⁊ nulla leſio inuēta ē in
eo:q̄ credidit deo ſuo. Jubēte aūt rege
adducti ſunt viri illi qui accuſauerāt da-
nielē:⁊ in lacum leonū miſſi ſunt ipſi ⁊
filij ⁊ vxores eorū: ⁊ nō ꝑuenerunt vſq;
ad pauimentū laci donec arriperēt eos
leones:⁊ omia oſſa eorum cōminuerūt. G
Tūc darius rex ſcripſit vniuerſis populꝭ
tribub⁹ ⁊ linguis habitātib⁹ in vniuer
ſa terra. Pax vobis multiplicet. A me
conſtituta eſt decretū vt in vniuerſo im
perio ⁊ regno meo tremiſcāt ⁊ paueant
deū danielis. Ipſe eſt enī de⁹ viuens et
eternus in ſecula:⁊ regnū eius nō diſſi-
pabit:⁊ poteſtas ei⁹ vſq; in eternū. Ipe
liberator atq; ſaluator faciens ſigna et
mirabilia in celo ⁊ ī terra qui liberauit
danielem de lacu leonum. Porro dani-
el perſeuerauit vſq; ad regnum darij re
gnūq; cyri perſe. VII
Anno primo balthaſar regꝭ baby A
a lonis daniel ſomnium vidit. Ui
ſio autē capitis ei⁹ in cubili ſuo
Et ſomniū ſcribens breui ſermone com
prehendit:ſummatimq; ꝯſtringens ait.
Uidebā in viſione mea nocte: ⁊ ecce q̄t-
tuor venti celi pugnabant in mari ma-
gno:⁊ quattuor beſtie grādes aſcēdebāt
de mari diuerſe iter ſe. Prima quaſi lee-
na:⁊ alas habebat aquile. Aſpiciebam
donec euulſe ſunt ale eius ⁊ ſublata eſt
de terra:⁊ ſuꝑ pedes quaſi homo ſtetit: B
⁊ cor ei⁹ datū eſt ei. Et ecce beſtia alia ſi
milis vrſo:in parte ſtetit:⁊ tres ordines
erant in ore ei⁹ ⁊ in dentib⁹ ei⁹:⁊ ſic di-
cebant ei. Surge comede carnes pluri-
mas. Poſt hec aſpiciebā: ⁊ ecce alia q̄ſi
pardus:⁊ alas habebat q̄ſi auis q̄ttuor
ſuꝑ ſe. Et q̄ttuor capita erant in beſtia: 7.eo.
⁊ ptās data eſt ei.|| Poſt hec aſpiciebā ī
viſione noctis:⁊ ecce beſtia q̄rta terribi
lis atq; mirabilis ⁊ fortꝭ nimiſ. Dentes
ferreos habebat magnos:comedens at-
q; cōminuens:⁊ reliq̄ pedib⁹ ſuis ꝯcul-
cans. Diſſimilis aūt erat ceteris beſtijs q̄s

c videram ante eā: ꝛ habebat cornua de-
cem. Conſiderabā cornua: et ecce cornu
aliud paruulū ortū eſt de medio eorum:
ꝛ tria de cornibus primis euulſa ſunt a
facie eius. Et ecce oculi quaſi oculi ho-
minis erāt in cornu iſto ꝛ os loquēs in-
gentia. Aſpiciebam donec throni poſiti
ſunt: ꝛ antiquꝰ dierū ſedit. Ueſtimentū
eiꝰ candidū quaſi nix: et capilli capitis
eius quaſi lana mūda. Thronꝰ eius flā-
me ignis: rote eiꝰ ignis accēſus: fluuius
igneus rapiduſq; egrediebaᵗ a facie eiꝰ
Apoc.5.d ‖Milia milium miniſtrabāt ei: ꝛ decies
mili es centena milia aſſiſtebant ei. Iudiciū ſe-
dit: ꝛ libri aperti ſunt. Aſpiciebā ꝓpter
vocē ſermonū grandiū quos cornu il-
d lud loquebaᵗ. Et vidi qm̄ interfecta eſ-
ſet beſtia: ꝛ periſſet corpꝰ eius ꝛ traditū
eſſet ad cōburendū igni: aliarum quoq;
beſtiarū ablata eſſet poteſtas: ꝛ tempora
vite ꝯſtituta eſſent eis vſq; ad tempꝰ et
S.eo. tempꝰ. ‖Aſpiciebā ergo i viſione noctꝭ:
Math.24.b ‖ꝛ ecce cū nubibꝰ celi quaſi filiꝰ hoīs
veniebat: ꝛ vſq; ad antiquū dierū ꝑue-
nit ꝛ in conſpectu eiꝰ obtulerunt eum.
Et dedit ei poteſtatē ꝛ honorē ꝛ regnū:
ꝛ omēs ppłi tribꝰ ꝛ lingue ipſi ſeruient.
S.4.g ‖Poteſtas eiꝰ ptās eterna que nō aufe-
retur: ꝛ regnū eiꝰ quod nō corrumpeᵗ.
Horruit ſpiritꝰ meꝰ. Ego daniel territꝰ
ſum in his: ꝛ viſiones capitꝭ mei cōtur-
e bauerūt me. Acceſſi ad vnū de aſſiſtēti-
bus: ꝛ veritatē querebā ab eo de oībus
his. Qui dixit mihi interꝑtationē ſmo
nū: ꝛ docuit me. He quattuor beſtie ma
gne: q̄ttuor ſunt regna q̄ ꝯſurgēt de ter-
ra. Suſcipiēt aūt regnū ſancti dei altiſ-
ſimi: ꝛ obtinebūt regnū vſq; in ſeculum
ꝛ ſeculū ſeculorū. Poſt hoc volui diligē
ter diſcere de beſtia quarta: q̄ erat diſſi-
milis valde ab omibꝰ et terribił nimis.
Dentes ꝛ vngues eiꝰ ferrei: comedebat
ꝛ cōminuebat: ꝛ reliqua pedibꝰ ſuis cō-
f culcabat. Et de cornibꝰ decem q̄ habe-
bat in capite: ꝛ ď alio quod ortū fuerat:
ante qđ ceciderāt tria cornua: ꝛ de cor-
nu illo quod habebat oculos: et os lo-
quens grādia: ꝛ maius erat ceterꝭ. Aſpi
ciebam: ꝛ ecce cornu illud faciebat bel-
lum aduerſus ſctōs ꝛ preualebat eis do
nec venit antiquus dierū ꝛ iudiciū de-
dit ſanctꝭ excelſi: ꝛ tempꝰ aduenit et re-
gnū obtinuerūt ſancti. Et ſic ait: Beſtia
quarta: regnū quartū erit in terra quod
maius erit omibus regnis: ꝛ deuorabit
vniuerſam terrā ꝛ ꝯculcabit ꝛ cōminu-

et eam. Porro cornua decē ipſius regni
decē reges erūt: ꝛ aliꝰ cōſurget poſt eos.
ꝛ ipſe potētior erit prioribꝰ ꝛ tres reges
humiliabit. Et ſmones ꝯtra excelſuz lo 1
queť: ꝛ ſctōs altiſſimi cōteret. Et puta-
bit q̄ poſſit mutare tempa ꝛ leges: ꝛ tra
dent in manu eiꝰ vſq; ad tempꝰ ꝛ tem-
pora ꝛ dimidiū tpis. Et iudiciū ſedebit
vt auferaᵗ potentia ꝛ conteraᵗ ꝛ diſpe-
reat vſq; in finē: regnū aūt ꝛ ptās ꝛ ma
gnitudo regni q̄ eſt ſubter om̄e celū de-
tur pplo ſanctoꝝ altiſſimi: ‖cuiꝰ regnū: 1
regnū ſempiternū eſt: ꝛ omēs reges ſui-
ent ei ꝛ obedient. Huc uſq; finis verbi.
Ego daniel multuz cogitationibꝰ meis
cōturbabar: ꝛ facies mea mutata eſt in
me: vba aūt in corde meo ꝯſuaui. VIII
Anno tertio regni balthaſar regꝭ 2
a viſio apparuit mihi. Ego daniel
poſt id quod viderā in principio
vidi in viſione mea cū eſſem in ſuſis ca-
ſtro qđ eſt in helam regione: vidi aūt in
viſione eſſe me ſuꝑ portaz vlai: ꝛ leuaui
oculos meos ꝛ vidi. Et ecce aries vnus
ſtabat ante paludē habēs cornua excel
ſa: ꝛ vnū excelſiꝰ altero atq; ſuccreſcēs.
Poſtea vidi arietē cornibꝰ ventilantē
ꝯtra occidentē ꝛ ꝯtra aq̄lonē ꝛ ꝯtra me
ridiē: ꝛ omēs beſtie nō poterāt reſiſtere
ei: neq; liberari ď manu eius: fecitq; ſm
voluntatē ſuā ꝛ magnificatꝰ eſt. Et ego b
intelligebā. Ecce aūt hircꝰ caprarū ve-
niebat ab occidente ſuꝑ faciē totius ter
re: ꝛ nō tangebat terrā. Porro hircꝰ ha-
bebat cornu inſigne inter oculos ſuos:
ꝛ venit vſq; ad arietē illū cornutū quē
videram ſtantē ante portam: ꝛ cucurrit
ad eū in impetu fortitudinis ſue. Cūq;
appropinquaſſet prope arietē efferatꝰ ē
in eū: ꝛ ꝑcuſſit arietem ꝛ cōminuit duo
cornua eius: ꝛ nō poterat aries reſiſtere
ei. Cunq; eū miſiſſet in terrā ꝯculcauit: c
ꝛ nemo quibat liberare arietē de manu
eius. Hircus aūt caprarū magnꝰ factus
eſt nimis. Cūq; creuiſſet fractū eſt cornu
magnū: ꝛ orta ſūt quattuor cornua ſub-
ter illud ꝑ quattuor ventos celi. De vno
autē ex eis egreſſum eſt cornu vnū mo-
dicū: ꝛ factū eſt grande ꝯtra meridiem ꝛ
ꝯtra orientē ꝛ ꝯtra fortitudinē. Et ma-
gnificatū eſt vſq; ad fortitudinē celi: et
deiecit de fortitudine ꝛ de ſtellis ꝛ ꝯcul-
cauit eas. Et vſq; ad principē fortitudi
nis magnificatum eſt: ꝛ ab eo tulit iuge
ſacrificiū: ꝛ deiecit locū ſctificatiōis eiꝰ.
Robur aūt datū ē ei ꝯtra iuge ſacrificiū d

ꝑpter pctā: ꝯ ꝓsternet veritas in terra
ꝯ ꝓsperabit ꝯ faciet. Et audiui vnū de
ſanctis loquentē: ꝯ dixit vnꝰ sctūs alteri
neſcio cui loquēti. Uſqꝫquo viſio ꝯ iuge
ſacrificiū ꝯ pctm̄ deſolatiōis q̄ facta ē: ꝯ
sctūariū ꝯ fortitudo ꝯculcabit? Et dixit
ei. Uſqꝫ ad veſpā ꝯ mane duo milia tre
centi: ꝯ mūdabit sctūariū. Factū eſt aūt
cū viderem ego daniel viſionē: et q̄rerē
intelligentiā: ecce ſtetit in cōſpectu meo
E quaſi ſpecies viri. Et audiui vocem viri
9.f. vlai: ꝯ clamauit ꝯ ait: ‖ Gabriel fac intel
ligere iſtū viſionē. Et venit: ꝯ ſtetit iux-
ta vbi ego ſtabam Cūqꝫ veniſſet: pauēs
corrui in faciē meā. Et ait ad me: Intel-
lige fili hominis: qm̄ in tpe finis cōplebit
viſio. Cūqꝫ loqueretur ad me: collapſus
ſum pronꝰ in terrā. Et tetigit me et ſta-
tuit me in gradu meo: dixit mihi . Ego
oſtēdā tibi q̄ futura ſūt in nouiſſimo ma
F ledictiōis: qm̄ habet tp̄s finē ſuū. Aries
quē vidiſti hr̄e cornua rex medoꝝ ē at-
qꝫ perſaꝝ. Porro hircꝰ capraꝝ rex greco
rū eſt: ꝯ cornu grande qđ erat inter ocu-
los eiꝰ: ipſe eſt rex primꝰ. Qđ autē fracto
illo ſurrexerūt q̄ttuor ꝓ eo: q̄ttuor reges
de gente eiꝰ ꝯſurgent: ſed nō in fortitu-
dine eiꝰ. Et poſt regnū eoꝝ cū creuerint
iniq̄tates: ꝯſurget rex impudēs facie et
intelligens ꝓpoſitiōes: ꝯ roborabit for
titudo eiꝰ: ſed nō in viribꝰ ſuis: et ſupra
q̄ credi pōt vniuerſa vaſtabit: ꝯ ꝓſpera
G bitur ꝯ faciet. Et interficiet robuſtos et
pplm̄ sctōꝝ ſm̄ voluntatē ſuā: ꝯ diriget
dolus in manu eiꝰ ꝯ cor ſuū magnifica-
bit: ꝯ in copia reꝝ oīm occidet plrimos.
Et ꝯtra principē principū ꝯſurget ꝯ ſine
manu ꝯteret. Et viſio veſpere ꝯ mane q̄
dicta eſt vera eſt. Tu ḡ viſionem ſigna:
qꝛ pꝰ mltos dies erit. Et ego daniel lan
gui ꝯ egrotaui ꝑ dies. Cūqꝫ ſurrexiſſem
faciebā opa regis ꝯ ſtupebā ad viſionē:
ꝯ nō erat qui interp̄taret. IX
A In āno primo darij filij aſueri de
i ſemine medoꝝ q̄ imꝑauit ſuꝑ re
gnū chaldeorū: anno vno regni
eius: ego daniel intellexi i libris: nume-
rū annorū de quo factꝰ eſt ſermo domi-
ni ad hieremiā ꝓphetā: vt cōplerentur
deſolatiōis hieruſalē ſeptuaginta anni.
Et poſui faciē meā ad dn̄m deū meū ro
gare ꝯ dep̄cari in ieiunijs ſacco ꝯ cine-
re: ꝯ oraui dn̄m deū: ꝯ ꝯfeſſus ſum: et di-
.1.b xi. ‖ Obſecro dn̄e deꝰ magne ꝯ terribilis
cuſtodiēs pactū et miſcdiam diligētibꝰ
.eo. te ꝯ cuſtodiētibꝰ mādata tua: ‖ peccaui-
mus iniq̄tatē fecimꝰ: impie egimꝰ: et re
ceſſimꝰ ꝯ declinauimus a mādatis tuis B
ac iudicijs. Nō obediuimus ſeruis tuis
ꝓphetis: q̄ locuti ſunt in noīe tuo regi-
bus nr̄is pricipibꝰ nr̄is pr̄ibꝰ nr̄is oīqꝫ
pplo terre. Tibi dn̄e iuſticia: nobis aūt
ꝯfuſio faciei ſicut eſt hodie viro iuda: et
habitatoribꝰ hieruſalē ꝯ oī iſrl̄: his qui
prope ſunt ꝯ his q̄ procul i vniuerſis ter
ris ad quas eieciſti eos ꝑpter iniq̄tates
eoꝝ in q̄bꝰ peccauerūt in te dn̄e. Nobis
ꝯfuſio faciei: regibꝰ nr̄is: pricipibꝰ nr̄is:
ꝯ pr̄ibꝰ nr̄is qui peccauerūt. Tibi autē
dn̄o deo nr̄o miſcdia ꝯ ꝓpitiatio qꝛ re-
ceſſimꝰ a te: ꝯ nō audiuimꝰ vocē dn̄i dei
nr̄i: vt ambularemꝰ in lege eiꝰ quā poſu
it nobis ꝑ ſeruos ſuos ꝓphās: ꝯ oīs iſra
el ꝑuaricati ſūt legē tuā ꝯ declinauerūt C
ne audirēt vocē tuā: ꝯ ſtillauit ſuꝑ nos
maledictio ꝯ deteſtatio q̄ ſcripta eſt i li-
bro moyſi ſui dei: qꝛ peccauimꝰ ei. Et ſta
tuit ſmones ſuos q̄s locutꝰ eſt ſuꝑ nos
ꝯ ſuꝑ principes nr̄os q̄ iudicauerūt nos:
vt ſupinduceret in nos magnū malum
quale nūq̄ fuit ſub oī celo: ſm̄ ꝙ factū
eſt in hierl̄m: ſicut ſcriptū ē in lege moy
ſi. Omne malū hoc venit ſuꝑ nos . Et nō
rogauimꝰ faciē tuā dn̄e deꝰ nr̄: vt reuer-
teremur ab iniq̄tatibꝰ nr̄is: ꝯ cogitare-
mus veritatē tuā. Et vigilauit dn̄s ſuꝑ
maliciā: ꝯ adduxit eam ſuꝑ nos. Juſtus
dn̄s deꝰ nr̄ in oībꝰ opibꝰ ſuis que fecit. D
Nō eni audiuimꝰ vocē eiꝰ. ‖ Et nūc dn̄e Baruch.2.c
deꝰ nr̄ qui eduxiſti pplm̄ tuum de terra
egypti in manu forti: ꝯ feciſti tibi nomē
ſm̄ diē hāc: ‖ peccauimꝰ iniquitatē feci 3.eo.
mus dn̄e in omnē iuſticiā tuā. Auertat
obſecro ira tua et furor tuus a ciuitate
tua hieruſalē ꝯ a monte sctō tuo. Pro-
pter peccata eni noſtra ꝯ iniq̄tates pa-
trum noſtrorū: hieruſalē ꝯ populꝰ tuus
in opprobriū ſunt omibus ꝑ circūitum
noſtrū. Nūc ergo exaudi deꝰ noſter ora-
tionē ſerui tui ꝯ p̄ces eius: ꝯ oſtende fa-
ciem tuā ſuꝑ ſanctuariū tuū quod deſer
tum eſt. Propter temetipſuꝫ inclina deꝰ E
meus aurē tuā: ꝯ audi: aperi oculos tu-
os ꝯ vide deſolutionē noſtrā ꝯ ciuitatē
ſuꝑ quā inuocatū eſt nomen tuū. Neqꝫ
enim in iuſtificationibꝰ nr̄is ꝓſternimꝰ
p̄ces ante faciē tuā: ſed in miſerationi-
bus tuis multis. Exaudi dn̄e: placare do
mine: attēde ꝯ fac. Ne moreris ꝑpter te-
metipſum deꝰ meus: qꝛ nomē tuū inuo
catū eſt ſuꝑ ciuitatē ꝯ ſuꝑ pplm̄ tuum.
Cūqꝫ adhuc loquerer ꝯ orarē et ꝯfiterer

peccata mea et peccata ppli mei iſrl: vt
proſternerē preces meas in cōſpectu dei
F mei ꝓ monte ſancto dei mei: adhuc me
I. 8.e loquente in orōne mea: ||ecce vir gabri-
el quē viderā in viſione a principio cito
volans tetigit me in tempe ſacrificij ve-
ſpertini: ⁊ docuit me et locutꝰ eſt mihi:
dixitq. Daniel nūc egreſſus ſum vt do-
cerem te ⁊ intelligeres. Ab exordio ꝓcū
tuarū egreſſus eſt ſermo. Ego autē veni
I. 10.b. vt indicarē tibi: || qꝛ vir deſideriorꝝ es.
Tu autē animaduerte ſermonē: ⁊ intel
ligevisionē. Septuaginta hebdomades
abbreuiate ſunt ſup populū tuū ⁊ ſuper
vrbem ſanctā tuā vt conſumet̄ ꝓuarica
tio: ⁊ finem accipiat peccatū: ⁊ deleatur
iniquitas: ⁊ adducat̄ iuſticia ſempiter-
na: ⁊ impleat̄ viſio ⁊ ꝓphetia: et vngat̄
G ſanctus ſanctorꝝ. Scito ergo ⁊ animad-
uerte ab exitu ſermonis vt iterū edifice-
tur hieruſalē vſq ad chriſtū ducē: heb-
domades ſeptē: ⁊ hebdomades ſexagin-
ta due erunt: ⁊ rurſum edificabitur pla
tea ⁊ muri in anguſtia temporꝝ. Et poſt
hebdomades ſexagintaduas occidetur
chriſtꝰ ⁊ nō erit eiꝰ pplus qui eū negatu
rus eſt. Et ciuitatē ⁊ ſanctuariū diſſipa-
bit pplus cū duce venturo: ⁊ finis eius
vaſtitas: ⁊ poſt finē belli ſtatuta deſola
tio. Cōfirmabit aūt pactis multi hebdo
ma vna ⁊ in dimidio hebdomadis defi-
Math. 24.b ciet hoſtia ⁊ ſacrificiū. ||Et erit i templo
abominatio deſolatiōis: ⁊ vſq ad con-
ſūmationē ⁊ finē ꝑſeuerabit deſolatio.

A Nno tertio regni cyri regis X
a perſarū verbū reuelatū eſt danie
li cognomēto balthaſar: ⁊ verbū
verū ⁊ fortitudo magna: intellexitq ſer
monē. Intelligentia eni eſt opus in viſi
one. In diebꝰ illis ego daniel lugebā tri
um hebdomadarꝝ diebus: panē deſide-
rabilem nō comedi: ⁊ caro ⁊ vinum nō
introierūt in os meū. Sed neq vnguē-
to vnctꝰ ſum donec cōplerent̄ triū heb-
domadarū dies. Die aūt viceſima et qr-
ta mēſis primi eram iuxta fluuiū ma-
gnū qui eſt tigriſ: ⁊ leuaui oculos meos
⁊ vidi. Et ecce vir vnꝰ veſtitꝰ lineis: ⁊ re
nes eiꝰ accincti auro obrizo: ⁊ corpꝰ eiꝰ
quaſi chryſolitꝰ: ⁊ facies eiꝰ velut ſpeci-
B es fulguri: ⁊ oculi eiꝰ vt lampas ardēs:
⁊ brachia eius ⁊ q deorſū ſunt vſq ad
pedes quaſi ſpecies eris candenti: ⁊ vox
ſermonū eius vt vox multitudinis. Ui-
di autem ego daniel ſolus viſionē: por-
ro viri qui erant mecū non viderūt: ſed
terror nimius irruit ſuper eos: et fuge-
runt in abſconditum. Ego autē relictꝰ
ſolus vidi viſionem grandē hanc: ||⁊ nō I.
remanſit in me fortitudo: ſed et ſpecies
mea immutata eſt in me: ⁊ emarcui nec
habui quicq viriū. Et audiui vocē ſer-
monū eius: ⁊ audiens iacebam conſter-
natus ſup faciem meā: ⁊ vultus meꝰ he
rebat terre. Et ecce manus tetigit me: ⁊
erexit me ſup genua mea: ⁊ ſup articu-
los manuū mearū. Et dixit ad me. ||Da ſ l.
niel vir deſideriorum intellige verba q
ego loquor ad te: ⁊ ſta i gradu tuo. Nūc C
eni ſum miſſus ad te. Cumq dixiſſet mi-
hi ſermonē iſtum: ſteti tremens: ⁊ ait ad
me. Noli metuere daniel: quia ex die pri
mo quo poſuiſti cor tuū ad intelligēdū
vt te affligeres in conſpectu dei tui: ex-
audita ſunt verba tua: ⁊ ego veni ꝓpter
ſermones tuos. Princeps autē regni ꝑ-
ſarum reſtitit mihi viginti ⁊ vno diebꝰ:
⁊ ecce michael vnus de principibus pri
mis: venit in adiutoriū meum: ⁊ ego re-
manſi ibi iuxta regē perſarū. Ueni aūt
vt docerem te q ventura ſunt pplo tuo
in nouiſſimis diebꝰ: quoniā adhuc vi-
ſio in dies. Cūq loquerer mihi huiuſce
modi verbis: deieci vultū meū ad terrā:
et tacui. Et ecce qſi ſimilitudo filij ho-
minis tetigit labia mea: ⁊ apiēs os me-
um locutus ſum: ⁊ dixi ad eū qui ſtabat
cōtra me. Domine mi in viſione tua diſ D
ſolute ſunt cōpages mee: ⁊ nihil i me re-
manſit virium. Et quomō poterit ſerꝰ
dn̄i mei loqui cū domino meo? Nihil eni I.
in me remanſit viriū: ſed ⁊ halitus me-
us intercludit̄. Rurſum ergo tetigit me
quaſi viſio hominis: ⁊ cōfortauit me ⁊ di-
xit. ||Noli timere vir deſideriorū: pax ti- I.
bi: cōfortare ⁊ eſto robuſtus. Cūq loque
retur mecū: cōualui ⁊ dixi. Loquere dn̄e
mi qꝛ confortaſti me. Et ait. Nūqd ſcis
quare venerim ad te? Et nunc reuertar
vt prelier aduerſum principem perſarū.
Cum eni egrederer apparuit priceps gre
corum veniens. Ueruntamē annuncia-
bo tibi quod expreſſum eſt in ſcriptura
veritatis et nemo eſt adiutor meꝰ in oī-
bus his: niſi michael princeps veſter.

E Go autem a primo anno XI A
e darij medi ſtabam vt confortare
tur ⁊ roboraretur. Et nunc veri-
tatem annūciabo tibi. Ecce adhuc tres
reges ſtabunt in perſide: ⁊ quartus dita
bitur opibus nimijs ſuper omēs: ⁊ cum
inualuerit diuitijs ſuis concitabit oēs

aduerſum regnū grecie. Surget vo rex
fortis et dñabitur poteſtate multa: ⁊ fa
ciet quod placuerit ei. Et cum ſteterit
cōteretur regnū eius: ⁊ diuidetur in quat-
tuor ventos celi: ſed nō in poſteros eius
neq; ſm potentiā illius qua dominatꝰ
eſt. Lacerabitur enim regnū eius etiam in
externos exceptis his. Et Et conforta-
bitur rex auſtri: ⁊ de principibus eiꝰ pre-
ualebit ſuper eum. Et dñabitur ditione
Multa eni dominatio eius. Et poſt fi-
nem annorum federabūtur. Filiaq; re-
gis auſtri veniet ad regem aquilonis
facere amicitiā: ⁊ nō obtinebit fortitu-
B dines brachij: nec ſtabit ſemen eius. Et
tradetur ipſa: ⁊ qui adduxerūt eā adoleſcē
tes eius: et qui cōfortabāt eā in tpibus
Et ſtabit de germine radicū eius planta
tio. Et veniet cū exercitu ⁊ ingredietur ꝓ-
uinciā regis aquilonis: et abutetur eis et
obtinebit. Inſuper ⁊ deos eorū ⁊ ſculpti
lia: vaſa quoq; ꝓcioſa auri ⁊ argenti ca
ptiua ducet in egyptum. Ipſe ꝓualebit
aduerſus regē aquilonis. Et intrabit i
regnū rex auſtri: ⁊ reuertetur ad terrā ſuā.
Filij autem eius ꝓuocabūtur: ⁊ cōgre-
gabūt multitudinē exercituū plurimoꝝ
Et veniet ꝓperās ⁊ inundans: et reuertetur
⁊ cōcitabitur ⁊ cōgredietur cum robore
eiꝰ. Et ꝓuocatꝰ rex auſtri egredietur ⁊ pu
gnabit aduerſus regem aqlonis: ⁊ ꝓpa-
rabit multitudinē nimiā: ⁊ dabitur mul-
titudo in manus eius: et capiet multi-
tudinē: et exaltabitur cor eius: ⁊ deijciet
C multa milia: ſed non ꝓualebit. Cōuertetur
enim rex aquilonis ⁊ ꝓparabit multitu
dinem multo maiorē ꝙ prius. Et i fine
temporū annorūq; veniet ꝓperās cū ex-
ercitu magno ⁊ opibus nimijs. In tem
poribus illis multi cōſurgent aduerſus
regem auſtri. Filij quoq; ꝓuaricatorum
populi tui extollētur vt impleant viſi-
ones: ⁊ corruent. Et veniet rex aqlonis:
⁊ cōportabit aggerē: ⁊ capiet vrbes mu-
nitiſſimas: ⁊ brachia auſtri non ſuſtine-
bunt. Et cōſurgent electi eius ad reſiſtē
dum: ⁊ non erit fortitudo. Et faciet veni
ens ſuper eū iuxta placitū ſuum: ⁊ non
erit qui ſtet cōtra faciē eius. Et ſtabit in
terra inclyta ⁊ cōſumetur in manu eius: ⁊
ponet faciem ſuā vt veniat ad tenendū
vniuerſū regnum eius ⁊ recta faciet cū
eo. Et filiā feminarū dabit ei vt euertat
D illā: ⁊ nō ſtabit nec illiꝰ erit. Et ꝯuertet fa
ciē ſuā ad iſulas: ⁊ capiet multas ⁊ ceſſa-
re faciet principē opprobrij ſui. Et oppro
briū eiꝰ cōuertetur i eū. Et cōuertet faciē
ſuā ad iperiū terre ſue: ⁊ ipinguet ⁊ cor
ruet: et nō inuenietur. Et ſtabit i loco eiꝰ
viliſſimus ⁊ indignus decore regio: ⁊ in
paucis diebus cōteretur non in furore
nec in prelio. Et ſtabit in loco eiꝰ deſpe-
ctus: ⁊ nō tribuetur ei honor regius. Et
veniet clam ⁊ obtinebit regnū in frau
dulentia. Et brachia pugnantis expu-
gnabūtur a facie eius et cōterentur. Inſup
⁊ dux federis. Et poſt amicitias cum eo
faciet dolum: et aſcendet ⁊ ſupabit in
modico populo: ⁊ abundantes et vberes
vrbes ingredietur. Et faciet que non fece-
runt patres eius: ⁊ patres patrū eiꝰ. Ra
pinas ⁊ predam et diuitias eoꝝ diſſipa-
bit: ⁊ cōtra firmiſſimas cogitationes ini
bit: et hoc vſq; ad tempus. Et cōcitabitur
fortitudo eiꝰ: ⁊ cor eiꝰ aduerſū regē au-
ſtri in exercitu magno. Et rex auſtri ꝓ- E
uocabitur ad bellū multis auxilijs ⁊ forti
bus nimis: ⁊ nō ſtabūt: qꝛ inibūt aduer
ſus eū cōſilia. Et comedētes panē cū eo
cōterēt illū: exercituſq; eius opprimetur: ⁊
cadēt interfecti plurimi. Duoꝝ ꝙ; regū
cor erit vt male faciāt: ⁊ ad mēſam vnā
mēdaciū loquētur et nō ꝓficiēt: qꝛ adhuc
finis in aliud tps. Et reuertetur in terrā
ſuā cū opibus multis: ⁊ cor eiꝰ aduerſum
teſtamentū ſcm: ⁊ faciet ⁊ reuertetur i ter
ram ſuā. Statuto tpe reuertetur: ⁊ veniet
ad auſtrū: ⁊ nō erit priori ſimile nouiſſi-
mū. Et veniēt ſup eū trieres et romani:
⁊ ꝑcutietur et reuertetur. Et indignabitur
cōtra teſtamētū ſctuarij: ⁊ faciet reuerte-
turq;: et cogitabit aduerſū eos q dereli-
querūt teſtamētū ſctuarij. Et brachia ex
eo ſtabūt: ⁊ pollūet ſctuariū fortitudinis
et auferēt iuge ſacrificium: ⁊ dabūt abo
minationem in deſolationē. Et impij
in teſtamētum ſimulabūt fraudulēter.
Populus autem ſciens deū ſuū obtine
bit ⁊ faciet. Et docti in populo docebūt F
plurimos ⁊ ruent in gladio ⁊ in flam-
ma ⁊ in captiuitate ⁊ in rapina dierum
Cūq; corruerint ſubleuabūtur auxilio
paruulo: ⁊ applicabūtur eis plurimi frau
dulenter. Et de eruditis ruent: vt cōflen
tur et eligantur ⁊ dealbentur ‖ vſq; ad I.12.6
tempus prefinitū: quia adhuc aliud tē
pus erit. Et faciet iuxta voluntatem ſu-
am rex. Et eleuabitur ⁊ magnificabitur
aduerſus omnē deū. Et aduerſus deum
deorū loquetur magnifica et dirigetur:
donec compleatur iracundia. Perpetrata
quippe eſt definitio. Et deū patrū ſuorū

nō reputabit:⁊ erit in ꝯcupiſcētījs femi
narū:nec quēqꝫ deoꝝ curabit:q̄ꝛ aduer
ſum vniuerſa ꝯſurget. Deū aūt maozim
in loco ſuo venerabit̄ ⁊ deū quē ignoꝛa
uerūt pr̄es eius :colet auro ⁊ argēto :et
G lapide p̄cioſo:rebuſqꝫ p̄cioſis. Et faciet
vt mūiat maozim cū deo alieno quē nō
cognouit:⁊ multiplicabit gloriaꝫ :⁊ da-
bit eis ptātem in multis ⁊ terrā diuidet
gratuito. Et in t̄pe p̄finito p̄liabit̄ adū-
ſus eū rex auſtri:⁊ quaſi tēpeſtas veniet
cōtra illū rex aquilonis in curribus et ī
equitib⁹ ⁊ in claſſe magna : ⁊ ingredie̅t
terras:⁊ cōteret et ꝑtranſiet. Et intrōi-
bit in terrā glorioſam:⁊ multi corruēt.
He autē ſole ſaluabūtur de manu eius
edom ⁊ moab ⁊ principes filiorum am-
mon. Et mittet manū ſuā terras:⁊ ter-
ra egypti nō effugiet. Et dn̄abit̄ theſau
roꝝ auri ⁊ argēti ⁊ ī oībus p̄cioſis egy
pti. Per lybiā quoqꝫ et ethiopiā tranſi-
bit:⁊ fama turbabit eum ab oriēte ⁊ ab
aq̄lone. ⁊ veniet in multitudine magna
vt cōterat ⁊ interficiat plurimos. Et fi-
get tabernaculū ſuū apedno inter duo
maria ſuꝑ mōtem inclytū ⁊ ſanctū ⁊ ve-
niet vſqꝫ ad ſūmitatē ei⁹ :et nemo auxi
liabitur ei. XII
In tēꝑe aūt illo cōſurget michael
A I princeps magn⁹:qui ſtat ꝓ filijs
ppl̄i tui:⁊ veniet tēpus q̄le nō fu-
it ab eo ex q̊ gētes eſſe ceperunt vſqꝫ ad
t̄ps illud. Et in t̄pe illo ſaluabit̄ ppl̄us
tu⁹:oīs qui inuētus fuerit ſcript⁹ in li-
bro. Et multi de his q̄ dormiūt in terre
puluere:euigilabūt:alij in vitā eternaꝫ:
alij in opprobriū vt videāt ſemper. Qui
B aūt docti fuerint fulgebūt quaſi ſplēdor
firmamēti :⁊ q̄ ad iuſticiā erudiūt mul-
tos:q̄ſi ſtelle in ꝑpetuas eternitates. Tu
autē daniel claude ſermones:⁊ ſigna li-
brū vſqꝫ ad temp⁹ ſtatutū. Plurimi per-
trāſibūt:⁊ multiplex erit ſciētia. Et vidi
ego daniel ⁊ ecce q̄ſi duo alij ſtabāt vn⁹
hinc ſuꝑ ripā flumis :⁊ alius inde ex al-
tera ripa flumis. Et dixi viro q̄ erat in-
dutus lineis :q̄ ſtabat ſuꝑ aq̄s fluminis
C Uſqꝫq̊ finis horū mirabiliū? Et audiui
viruꝫ q̄ indut⁹ erat lineis q̄ ſtabat ſuper
aq̄s flumis:cū eleuaſſet dexteram ⁊ ſini-
ſtram ſuā in celū ⁊ iuraſſet ꝑ viuentē in
eternū:q̄ꝛ in temp⁹ ⁊ t̄pa ⁊ dimidiū tem
poris. Et cū cōpleta fuerit diſꝑſio man⁹
ppl̄i ſcti:cōplebūt̄ vniuerſa hec. Et ego
audiui:⁊ non intellexi. Et dixi. Dn̄e mi
q̄d erit poſt hec? Et ait: Uade daniel:q̄a
clauſi ſūt ſignatiqꝫ ſermōes vſqꝫ ad p̄-
finitū temp⁹. Eligent̄ ⁊ dealbabunt̄ et
q̄ſi ignis ꝓbabūt̄ multi. Et impie agēt
D impij neqꝫ intelligēt oēs impij. Porro
docti intelligēt et a t̄pe cū ablatū fuerit
iuge ſacrificiū ⁊ poſita fuerit abomina-
tio in deſolationē:dies mille ducēti no-
naginta. Beat⁹ q̄ expectat:⁊ ꝑuenit vſqꝫ
ad dies mille trecētos trigītaq̄nqꝫ. Tu
aūt daniel: vade ad p̄finitū:⁊ requieſces ⁊
ſtabis in ſorte tua ī fine dierū. Huc-
uſqꝫ danielē in hebraico volumine legi
mus:⁊ cetera que ſequūt̄ vſqꝫ ad finem
libri :de theodotionis editione tranſla-
ta ſunt. XIII
Et erat vir habitās in babylone E
E ⁊ nomen eius ioachim :⁊ accepit
vxorē noīe ſuſannā filiā helchie:
pulchrā nimis ⁊ timentē deū. Parētes
enī illi⁹ cum eſſent iuſti erudierūt filiaꝫ
ſuā ſc̄m legē moyſi. Erat autem ioachim
diues valde :⁊ erat ei pomeriū vicinum
domui ſue:⁊ ad ipſū confluebant iudei:
eo ꝙ eſſet honorabilior oīuꝫ. Et ꝯſtituti
ſunt duo iudices in illo anno:de q̄b⁹lo-
cut⁹ eſt dn̄s :q̄ꝛ egreſſa ē iniq̄tas d̄ baby
lone a ſeniorib⁹ iudicib⁹ q̄ videbant̄ re
gere populū. Iſti frequētabāt domū io-
chim ⁊ veniebāt ad eos oēs q̄ habebant
iudicia. Cū aūt ppl̄us reuertiſſet ꝑ meri
diem:ingrediebat̄ ſuſanna ⁊ deambula
bat ī pomerio viri ſui. Et videbāt eā ſe-
nes q̄tidie ingredientē ⁊ deābulātem: et
exarſerūt in cōcupiſcētiā eius. Et euer-
terūt ſenſum ſuū:⁊ declinauerūt oculos
ſuos:vt nō viderent celuꝫ:neqꝫ recorda-
rent̄ iudicioꝝ iuſtoꝝ. Erant ẜ ambo B
vulnerati amore eius:nec indicauerunt
ſibi viciſſim dolorē ſuū. Erubeſcebāt.n.
indicare ſibi cōcupiſcētiam ſuam volen
tes cōcubere cum ea. Et obſeruabāt q̄ti
die ſollicitius videre eam. Dixitqꝫ alter
ad alterū:eam⁹ domū:q̄ꝛ hora prandij ē
Et egreſſi receſſerūt a ſe. Cumqꝫ reuertiſ
ſent :venerūt in vnū ⁊ ſciſcitātes ab inui
cem cauſam confeſſi ſūt cōcupiſcētiā ſu
am. Et tūc in cōmune ſtatuerūt t̄ps: q̄n
eam poſſint īuenire ſolā. Factū eſt autē
cū obſeruarēt diē aptū : igreſſa eſt aliq̄n
ſicut heri ⁊ nudiuſterti⁹ cū duab⁹ ſolis
puellis :voluitqꝫ lauari ī pomerio. Eſt⁹
quippe erat:⁊ non erat ibi quiſqꝫ preter
duos ſenes abſcōditos :⁊ cōtemplantes
eaꝫ. Dixit ergo puellis. Afferte mihi ole
um ⁊ ſmigmata:⁊ oſtia pomerij claudite
vt lauer. Et fecerūt ſicut p̄cepat:clauſe-

runtq; oſtia pomerij: ⁊ egreſſe ſũt ꝑ poſti-
cum vt afferrent que iuſſerat. Neſciebat
C q; ſenes intus eſſe abſcõditos. Cũ autẽ
eſſent egreſſe puelle: ſurrexerũt duo ſenes
⁊ accurrerũt ad eã ⁊ dixerũt. Ecce oſtia
pomerij clauſa ſũt: ⁊ nemo nos videt et
ĩ ꝯcupiſcẽtia tui ſum⁹. Quobrẽ aſſentire
nobis: ⁊ cõmiſceri nobiſcũ. Qđ ſi nolue
ris dicem⁹ ꝯtra te teſtimoniũ q; fuerit te
cũ iuuenis ⁊ ob hãc cauſã emiſerĩ puel
las a te. Ingemuit ſuſanna ⁊ ait: An-
guſtie ſũt mihi vndiq;. Si eni hoc egero
mors mihi eſt: ſi aũt nõ egero: nõ effugi
l.c am manus vr̃as. || Sed melius eſt mihi
abſq; ope incidere in man⁹ hoiũ q̃ pec
care in cõſpectu dñi. Et exclamauit vo-
cẽ magna ſuſanna: exclamauerũt aũt et
ſenes aduerſus eã. Et cucurrit vnus ad
oſtia pomerij: ⁊ aperuit. Cum ergo audiſ
ſent clamorẽ famuli domus ĩ pomerio:
irruerũt ꝑ poſticũ vt viderẽt q̃d nã eſſet
Poſtq̃ aũt ſenes locuti ſũt: erubuerũt
ſerui vehemẽter qr nũq̃ dict⁹ fuerat ſer
mo huiuſcemodi de ſuſanna. Et facta
D eſt dies craſtina. Cũq; veniſſet pp̃lus ad
ioachim virũ eius: venerũt ⁊ duo p̃ſby-
teri pleni iniqua cogitatione aduerſus
ſuſannã vt interficerẽt eã. Et dixerunt
coram pp̃lo. Mittite ad ſuſanna filiam
helchie vxorem ioachim. Et ſtatim mi-
ſerũt. Et venit cũ parẽtib⁹ ⁊ filijs ⁊ vni-
uerſis cognatĩ ſuis. Porro ſuſanna erat
delicata nimis ⁊ pulchra ſpecie. At iniq̃ il
li iuſſerũt vt diſcooꝑiret: erat eni cooꝑ-
ta: vt vel ſic ſatiarent decore eius. Fle-
bant igit ſui: ⁊ oẽs q̃ nouerãt eã. Cõſur-
gẽtes aũt duo preſbyteri in medio pp̃li:
poſuerũt man⁹ ſuas ſuꝑ caput ei⁹. Que
flens ſuſpexit ad celũ. Erat eni cor eius
fiduciã habẽs in dño. Et dixerũt p̃ſby-
teri. Cũ deambularem⁹ in pomerio ſoli:
ingreſſa eſt hec cũ duab⁹ puellis ⁊ clau-
ſit oſtia pomerij et dimiſit a ſe puellas.
Venitq; ad eã adoleſcẽs qui erat abſcõ
ditus: ⁊ cõcubuit cum ea. Porro nos cũ
eſſemus in angulo pomerij videntes ini
quitatẽ: cucurrim⁹ ad eos: ⁊ vidim⁹ eos
E pariter cõmiſceri. Et illũ quidẽ nõ qui-
uim⁹ cõp̃hendere: qr fortior nobis erat
et aperto oſtio exiliuit. Hãc aũt cũ app̃-
hẽdiſſem⁹ interrogauim⁹ q̃ſ nã eſſet ado-
leſcens: ⁊ noluit indicare nobis. Huius
rei teſtes ſumus. Credidit eis multitudo
q̃ſi ſenib⁹ et iudicib⁹ pp̃li: ⁊ cõdemnaue
runt eam ad mortẽ. Exclamauit autem
voce magna ſuſanna: et dixit: Deus || eter
ne qui abſconditorũ es cognitor: q̃ noſti
oĩa anteq̃ fiãt: tu ſcis q̃m falſũ teſtimo-
niũ tulerũt cõtra me: ⁊ ecce morior cũ ni
hil hor fecerim que iſti malicioſe cõpo-
ſuerũt aduerſũ me. Exaudiuit aũt dñs
vocẽ eius. Cũq; duceret ad mortẽ: ſuſci
tauit dñs ſpm̃ pueri iunioris cui⁹ nomẽ
daniel: ⁊ exclamauit voce magna. || Mũ- 2.Reg.3.f
dus ego ſũ a ſanguine hui⁹. Et ꝯuerſus Act.20.f
oĩs pp̃ls ad eum dixit. Quis eſt iſte s̃mo
quẽ tu locut⁹ es? Qui cũ ſtaret ĩ medio
eor ait. Sic fatui filij iſrl̃ nõ iudicãtes
neq; qđ verũ eſt cognoſcẽtes: ꝯdẽnaſtis
filiã iſrl̃? Reuertimi ad iudiciũ: qr falſũ F
teſtimoniũ locuti ſũt aduerſus eã. Reũ-
ſus eſt ẽ pp̃ls cũ feſtinatione. Et dixerũt
ei ſenes. Ueni ⁊ ſede in medio nr̃m: ⁊ in
dica nobis: quia tibi deus dedit honorẽ
ſenectutĩ. Et dixit ad eos daniel. Sepa-
rate illos ab inuicẽ ꝓcul ⁊ dĩiudicabo
eos. Cũ ergo diuiſi eſſent alter ab altero
vocauit vnũ de eis: et dixit ad eũ. Inue-
terate dierũ malor: nũc venerũt pecca-
ta tua que opabaris prius: iudicãs iudi
cia iĩuſta: inocentes opprimẽs: ⁊ dimit-
tens noxios dicẽte dño || inocẽtem et iu- Exo.23.b
ſtum nõ interficies. Nunc ergo ſi vidiſti
eam: dic qua ſub arbore videris eos col-
loquentes ſibi. Qui ait: Sub cyno. Di-
xit autẽ daniel. Recte mẽtitus es in ca-
put tuũ. Ecce eni angelus dei accepta
ſentẽtia ab eo ſcindet te mediũ. Et amo
to eo iuſſit venire aliũ et dixit ei. Semẽ
chanaan ⁊ non iuda ſpecies decepit te:
⁊ cõcupiſcẽtia ſubuertit cor tuũ. Sic fa G
ciebatis filiab⁹ iſrl̃: et ille timẽtes loque
bant vobis: ſed nõ filia iuda ſuſtinuit
iniq̃tatẽ veſtrã: Nũc ergo dic mihi ſub
qua arbore cõp̃hẽderis eos loquẽtes
ſibi? Qui ait. Sub prino. Dixit ei dani-
el. Recte mẽtitus es ⁊ tu in caput tuum
Manet eni angel⁹ dei gladiũ h̃ns vt ſe-
cet te mediũ: ⁊ interficiat vos. Exclama
uit itaq; oĩs cetus voce magna: et bñdi
xerũt deũ qui ſaluat ſperãtes ĩ ſe. Et cõ-
ſurrexerunt aduerſus duos p̃ſbyteros.
Cõuicerat eni eos daniel ex ore ſuo falſũ
dixiſſe teſtimonium. Feceruntq; eis ſicut
male egerant aduerſus ꝓximã: vt face-
rent s̃m legem moyſi: ⁊ interfecerũt eos.
Et ſaluatus eſt ſanguis inoxius in die
illa. Helchias autem et vxor eius lauda
uerunt deum ꝓ filia ſua ſuſanna cũ ioa
chim marito eius ⁊ cognatis oĩbus: q̃a
non eſt inuenta in ea res turpis. Daniel
autem fact⁹ eſt magnus in cõſpectu po-

puli a die illa et deinceps. Et rex aſtya
ges appoſitus eſt ad patres ſuos ⁊ ſuſce
pit cÿrus perſes regnū eius. XIIII
A Rat autem daniel conuiua regꝭ:
e et honoratus ſuꝑ omēs amicos
eius. Erat quoqꝫ idolū apud ba-
bylonios noīe bel ⁊ impendebanẗ in eo
ꝑ dies ſinglos ſimile artabe duodecim
et oues quadraginta: viniqꝫ amphore
ſex. Rex quoqꝫ colebat eum: et ibat per
ſingulos dies adorare euꝫ: porro daniel
adorabat deum ſuū. Dixitqꝫ ei rex. Qua
re nō adoras bel? Qui reſpōdens ait ei.
Quia nō colo idola manufacta ſed viuē
tem deum: qui creauit celū et terram: et
habet poteſtatē oīs carnis. Et dixit rex
ad eum. Nō videẗ tibi eſſe bel viuēs de-
B us? An nō vides quanta comedat et bi-
bat quotidie? Et ait daniel arridēs. Ne
Ecci.30.c erres rex. ‖Iſte eſt eñi intrīſecus luteus:
forinſecus ereus: neqꝫ comedit aliquā-
do. Et iratus rex vocauit ſacerdotes eiꝰ
et ait eis. Niſi dixeritis mihi quis eſt ꝙ
comedat impenſas has: moriemini. Si
autem oſtenderitꝭ qm̄ bel comedat hec:
morieẗ daniel: qꝛ blaſphemauit in bel.
Et dixit daniel regi. Fiat iuxta verbum
tuū. Erāt aūt ſacerdotes bel ſeptuagita:
exceptis vxoriqꝰ et paruulis ⁊ filÿs. Et
venit rex cum daniele in templū belis.
Et dixerūt ſacerdotes belis. Ecce nos
egrediemur foras: ⁊ tu rex pone eſcas et
vinum miſce: et claude oſtiū ⁊ ſigna an-
nulo tuo. Et cum ingreſſus fueris mane
C niſi inueneris oīa comeſta a bel: morte
moriemur: vel daniel ꝙ mentitus eſt ad-
uerſum nos. Cōfidebāt autē qꝛ fecerant
ſub menſa abſcōditum introitū ⁊ per il-
lum ingrediebanẗ ſemꝑ ⁊ deuorabant
ea. Factū eſt igiẗ poſtqꝫ egreſſi ſūt illi: et
rex poſuit cibos ante bel: p̄cepit daniel
pueris ſuis ⁊ attulerūt cinerem ⁊ cribra
uit per totū templū coram rege: ⁊ egreſ-
ſi clauſerūt oſtium: ⁊ ſignātes ānulo re-
gis: abierūt. Sacerdotes aūt ingreſſi ſūt
nocte iuxta cōſuetudinē ſuā ⁊ vxores et
filÿ eoꝝ: et comederūt omnia ⁊ biberūt
Surrexit auteꝫ rex primo diluculo: ⁊ da
niel cum eo. Et ait rex. Salua ne ſunt ſi
gnacula daniel? Qui reſpondit. Salua
D rex. Statimqꝫ cum aperuiſſet oſtiuꝫ: in-
tuitus rex menſam exclamauit voce ma
gna. Magnꝰ es bel? ⁊ nō eſt apud te do-
lus quiſqꝫ. Et riſit daniel: ⁊ tenuit regē
ne ingrederet̃ intro ⁊ dixit. Ecce paui-
mētum: animaduerte cuiꝰ veſtigia ſunt
hec. Et dixit rex. Video veſtigia viroꝝ
⁊ mulierum ⁊ infantiū. Et iratus eſt rex
Tunc apprehēdit rex ſacerdotes ⁊ vxo-
res ⁊ filios eorum: ⁊ oſtenderūt ei abſcō
dita oſtiola per que ingrediebanẗ ⁊ cō-
ſumebāt que erāt ſuper mēſam. Occidit
ergo illos rex: ⁊ tradidit bel ī poteſtateꝫ
danielis: qui ſubuertit eū ⁊ templū eius
Et erat draco magnus in loco illo: ⁊ co
lebant eum babylonÿ. Et dixit rex da- E
nieli. Ecce nunc nō potes dicere: qꝛ iſte
non ſit deus viuens: Adora ergo eum.
Dixitqꝫ daniel regi. Dominū deum me-
um adoro: quia ipſe eſt deus viuēs. Iſte
autē nō eſt deus viuēs. Tu autem rex
da mihi poteſtatē ⁊ interficiā draconeꝫ
abſqꝫ gladio ⁊ fuſte. Et ait rex. Do tibi.
Tulit ergo daniel picem ⁊ adipem et pi
los: ⁊ coxit pariter: fecitqꝫ maſſas et de-
dit in os draconis: et diruptus ē draco.
Et dixit daniel. Ecce quem colebatis.
Quod cū audiſſent babylonÿ: īdignati
ſūt vehemēter: ⁊ cōgregati aduerſum re
gem dixerūt. Iudeus factꝰ eſt rex. Bel de-
ſtruxit: draconē interfecit: ⁊ ſacerdotes
occidit. Et dixerūt cū veniſſent ad regē.
Trade nobis danielē: alioquin interfi-
ciemus te ⁊ domū tuam. Vidit ergo rex F
ꝙ irruerēt in eum vehemēter: ⁊ neceſſi-
tate compulſus tradidit eis danielem.
‖Qui miſerūt euꝫ in lacum leonū: ⁊ erat Z
ibi diebus ſex. Porro ī lacu erāt leones
ſeptē: ⁊ dabanẗ eis duo corꝑa quotidie
⁊ due oues: ⁊ tunc nō data ſūt eis vt de-
uorarēt danielē. Erat autē abachuc ꝓ-
pheta in iudea ⁊ ipſe coxerat pulmētuꝫ:
⁊ intriuerat panes in alueolo: ⁊ ibat in
campum vt ferret meſſoribus. Dixit an-
gelus dñi ad abachuc. Fer prandiuꝫ qđ
habes in babylonē danieli: qui eſt in la
cu leonuꝫ. Et dixit abachuc. Dñe baby-
lonem nō vidi: ⁊ lacū neſcio. Et app̄hen
dit eum angelus dñi in vertice eius: et
portauit eū capillo capitis ſui: poſuitqꝫ G
eum in babylonē ſuꝑ lacum in impetu
ſpiritus ſui. Et clamauit abachuc dicēs
Daniel ſerue dei: tolle prādiū quod mi-
ſit tibi deus. Et ait daniel. Recordatus
es mei deus: ⁊ non dereliquiſti diligen-
tes te. Surgens daniel comedit. Por-
ro angelus domini reſtituit abachuc
cōfeſtim in loco ſuo. Venit ergo rex die
ſeptimo vt lugeret danielem: ⁊ venit ad
lacum et introſpexit ⁊ ecce daniel ſedēs
in medio leonum. Et exclamauit voce
magna rex dicens. Magnus es domine

deus danielis. Et extraxit eum de lacu leonū. Porro illos qui ꝓditionis ei⁹ cauſa fuerant: intromiſit in lacum ⁊ deuorati ſunt in momento coram eo.

Explicit daniel ꝓpha. Incipit prologus in librū duodecim ꝓphetarū.

Non idem ordo eſt duodecim ꝓphetarū apud hebreos qui eſt apud nos. Unde ſm id quod ibi legitur: hic quoq; diſpoſiti ſunt. Oſee comatic⁹ eſt: ⁊ q̄ſi ꝑ ſentētias loquens. Johel plan⁹ in principijs: in fine obſcurior: ⁊ vſq; ad malachiā habēt ſinguli ꝓprietates ſuas: quē eſdraz ſcribam legiſq; doctorē hebrei autumant. Et q2 longū eſt nūc de oībus dicere: hoc tm̄ vos o paula ⁊ euſtochiū āmonitas ſcire volo vnū libꝝ eſſe duodecī ꝓphetarū: ⁊ oſee ſynchronon eſaie: malachiam vero aggei ⁊ zacharie fuiſſe tempoꝛib⁹. In quib⁹ autē temp⁹ nō ꝑfertur in titulo: ſub illis eos regib⁹ ꝓphetaſſe ſub q̄bus ⁊ hi qui ante eos habēt titulos ꝓphetauerunt.

Item alius prologus.

Regule ſunt he ſub quib⁹ ſignificationib⁹ nominū ad q̄s tribus ꝑ ꝓphetas ſermo dn̄i dirigat. Quotienſcūq; ad decem trib⁹ tendit ꝓphetia: ſub his noīb⁹ deſignant: id eſt effraim: ſamaria: iſrael: ioſeph: iezrahel: bethel: bethauen: ⁊ interdū iacob. Quādo autē ad duas loq̄tur trib⁹: ſub his noīb⁹ ſermo ꝓfert: id eſt iuda: hieruſalē: beniamin: dom⁹ dauid: ⁊ interdū iacob. Aliquotiens iſrael ad totas duodecim trib⁹ refertur. Duplex eſt apud hebreos ſentētia de his q̄tuor vſib⁹: q̄ in capite ſūt ꝯnotati. Pleriq; eni dicūt ꝙ ab eſdra ſcriba in oīb⁹ ꝓphetis ſic fuerit titulatū: vt preſcripto vniuſcuiſq; nomie ꝓphetia cuius ſit ſe quēs noſcat. Ipſe eſt añt eſdras qui vltim⁹ ꝓphetaꝝ malachie noie ſcribitur. Alij vero dicūt ꝙ ab ipſis ꝓphetis ꝑ ſpiritūſctm̄ vt cetera ſunt conſcripta.

Incipit prolog⁹ in librū Oſee ꝓphete.

Temporib⁹ ozie ⁊ ioathe achaz ⁊ ezechie regū iuda ⁊ hieroboam filij iohe regis. Oſee filius beeri ad ꝓphetiā dicendā: ſpūſctō repletus eſt. De memorato itaq; numero regum: achaz rex iuda: ⁊ hieroboam rex iſrael dn̄m derelinquētes: vt hiſtori regū ⁊ paralipomenon indicant: etiam iſrael idolatrie crimen īperio ac poteſtate ſua admittere coegerūt. Propter qḋ de⁹ ad oſee hec locutus eſt dicēs. ‖ Accipe tibi vxorem fornicariā ſiue fornicationū: et fac filios fornicationis. Fornicariā itaq; nō electione corpis meretricē: ſꝫ gentilem deū ignorantē appellat: q̄ dei creatoris ſui amore contempto: ſimulacroꝝ ſe ſubiecit deſiderijs. Sed cū dei p̄cepto ꝓpheta in hac re paruiſſet cōceptū ex ea filiū ieſrahel p̄cepit nomiare deo pollicente poſt breue temp⁹ ſanguinē iezrahel in domo iehu vindicare. ‖ Cuius ꝓmiſſionis hec cauſa eſt iehu ꝑ heliſeum in regē inuncto ad defendendū ſanguinem naboth: cuius iezrahel queq; tunc tempꝛis metropolis erat: ‖ quem iezabel achab regis iſrael vxor interemerat: ſicut regū hiſtoria exponit. Is cum grauiter iuxta diuinū p̄ceptū vindicandi ſanguinis cauſa in omnē memorati domū deſeuiſſet: ‖ hoc pacto dn̄m dereliq̄ſſe inuenitur: cui⁹ pronepote hieroboam qui lectione cōprehenſus eſt: originis ſue facta imitante: ac ꝯtra dei p̄cepta ⁊ religionē cum ppl'o iſrael agente: ſanguis naboth q̄ in loco certe iezrahel fuerat ꝓfuſus in domo iehu ꝓcuratoris memorati hieroboe pro pctō redundatur⁹ ſignificatur. Hinc factū eſt vt ira dei vel ppl'o iſrael ꝑ denūciationē ꝓphete ꝓceſſura diceretur: domui autē iude miſcdia lectione comprehenſa ob hoc ꝓmiſſa eſt: ‖ q2 ezechias rex iuda filius achaz ſublatis idolis que tam pater ei⁹ q̄ ceteri reges conſecrauerūt: templū dei purgaſſe ⁊ purificaſſe monſtratur.

Oſee.1.a
4.Re.9.a.
3.Re.21.d
4.Re.10.f
4.Re.18.

Explicit prologus. Incipit. argumentum in eundem.

Oſee crebro nominat effraim: ſamariā: ioſeph: iezrahel: ⁊ vxorem fornicariā: ⁊ fornicatiōis filios: et adulteram cubiculo clauſam mariti multo tempe ſedere viduam: ⁊ ſub veſte lugubri viri ad ſe reditum preſtolari.

Explicit argumentū. Incipit liber Oſee prophete. Capitulū I

A Erbum domini
quod factū eſt ad oſee fili-
um beeri in dieb⁹ ozie ioa-
than achaz ezechie regū iu-
da: ⁊ in dieb⁹ hieroboam fi-
lij ioas regis iſrael. Principiū loquēdi
dño in oſee. Et dixit dñs ad oſee. Uade
ſume tibi vxorem fornicationum: ⁊ fac
filios fornicationum: q2 fornicans fornica-
B bit᷑ terra a dño. Et abijt ⁊ accepit gomer
filiā debelaim: ⁊ cōcepit ⁊ peperit ei filiū.
Eſa. 8.a. Et dixit dñs ad eū. ‖ Uoca nomē ei⁹ iez-
J. eo. rahel. Qm̄ adhuc modicum: et viſitabo
ſanguinē iezrahel ſup domū iehu: ⁊ qe-
ſcere faciā regnū domus iſrael. Et in il-
la die conterā arcū iſrl᷑: in valle iezrahel
Et cōcepit adhuc ⁊ peperit filiā. Et dixit
S.eo. et.J.eo ei. ‖ Uoca nomē ei⁹ abſq; miſcdia. Quia
C nō addam vltra miſereri domui iſrl᷑: ſed
obliuione obliuiſcar eoꝝ. Et domui iu
da miſerebor: ⁊ ſaluabo eos in dño deo
ſuo: ⁊ nō ſaluabo eos in arcu ⁊ gladio ⁊
in bello ⁊ in equis ⁊ in eqtib⁹. Et abla-
ctauit eam q̄ erat abſq; miſcdia. Et cō-
S.eo. cepit: ⁊ peperit filiū. Et dixit ei: ‖ Uoca no-
D men ei⁹ nō ppl̄s me⁹. Quia vos nō po
pulus me⁹: ⁊ ego nō ero veſter deus. Et
erit numer⁹ filioꝝ iſrl᷑ quaſi arena ma-
ris que ſine mēſura eſt: ⁊ nō numerabit᷑
Et erit in loco vbi dicet᷑ eis nō populuſ
me⁹ vos: dicet᷑ eis filij dei viuentis. Et
ↄgregabūt᷑ filij iuda: ⁊ filij iſrl᷑ pariter:
⁊ ponēt ſibimet caput vnū: ⁊ aſcēdēt de
terra: q2 magn⁹ dies iezrahel. II
A Icite fratrib⁹ vr̄is ppl̄s meus: ⁊
c ſorori vr̄e: miſcdiā cōſecuta. Iu-
dicate mr̄em vr̄am iudicate: qm̄
ipſa non vxor mea: et ego nō vir ei⁹. Au
ferat fornicationes ſuas a facie ſua: et
adulteria ſua de medio vberū ſuoꝝ: ne
forte expoliem eā nudam ⁊ ſtatuā eam
ſm̄ diem natiuitatꝭ ſue: ⁊ ponā eam q̄ſi
ſolitudinē: ⁊ ſtatuam eā velut terrā in-
uiam ⁊ interficiā eam ſiti: et filioꝝ illi⁹
nō miſerebor: qm̄ filij fornicationū ſūt:
q2 fornicata eſt mater eoꝝ. Confuſa eſt
que concepit eos: quia dixit. Uadā poſt
amatores meos qui dant panes mihi: ⁊
B aquas meas: et lanā meā: et linū meū:
oleū meū: et potū meū. Propter hoc ec-
ce ego ſepiā viam tuā ſpinis: et ſepiā eā
maceria. Et ſemitas ſuas nō inueniet ⁊
ſequet᷑ amatores ſuos ⁊ nō apprehēdet
eos: et queret eos ⁊ non inueniet. Et di
cet. Uadam ⁊ reuertar ad virū meū pri-
orem: quia bene mihi erat tūc magis q̄
nunc. Et hec neſciuit q2 ego dedi ei fru-
mentū ⁊ vinū ⁊ oleū: ⁊ argentū multi-
plicaui ei ⁊ aurū: que fecerūt baal. Id-
circo cōuertar ⁊ ſumā frumentū meum
in tp̄e ſuo: ⁊ vinū meū in tp̄e ſuo: ⁊ libe
rabo lanā meam ⁊ linū meū qui opꝑie-
bāt ignominiā ei⁹. Et nūc reuelabo ſtul
ticiā ei⁹ in oculis amatoꝝ ei⁹: ⁊ vir non
eruet eam de manu mea. Et ceſſare faci
am oē gaudiū eius: ſolennitatē eius:
neomeniā ei⁹: ſabbatū eius: ⁊ oīa feſta
tempꝑa eius. Et corrumpā vineā eius. ⁊ C
ficum eius: de q̄bus dixit: Mercedes he
mee ſunt: quas dederūt mihi amatores
mei. Et ponā eam in ſaltū: ⁊ comedet eā
beſtia agri. Et viſitabo ſup eā dies ba-
alim quib⁹ accēdebat incēſum: et orna-
bat᷑ inaure ſua ⁊ monili ſuo: ⁊ ibat poſt
amatores ſuos: ⁊ mei obliuiſcebat᷑ dicit
dñs. Propter hoc ecce ego lactabo eam
⁊ ducā eam in ſolitudinē. Et loquar ad
cor eius: ⁊ dabo ei vinitores ei⁹ ex eodē
loco: ⁊ vallē achor ad apiendā ſpem. Et
Et canet ibi iuxta dies iuuētutis ſue: ⁊
iuxta dies aſcēſiōis ſue de terra egypti.
Et erit ī die illo ait dñs: vocabit me vir
me⁹: ⁊ nō vocabit me vltra baalim. Et
Et auferā nomia baalim de ore ei⁹: ⁊ nō D
recordabit᷑ vltra nois eoꝝ. Et pcutiam
eis fedus in die illa: cū beſtia agri ⁊ cum
volucre celi: ⁊ cū reptili terre. Et arcū et
gladiū ⁊ bellū conterā de terra: ⁊ dormi
re eos faciā fiducialiter. Et ſponſabo te
mihi in ſempiternū: ⁊ ſponſabo te mihi
in iuſticia ⁊ iudicio ⁊ in miſcdia ⁊ miſe
rationib⁹. Et ſponſabo te mihi in fide:
⁊ ſcies q2 ego dñs. Et erit: in die illa ex-
audiam dicit dñs: ⁊ exaudiā celos: ⁊ illi
exaudient terrā: ⁊ terra exaudiet triticū
⁊ vinū ⁊ oleum: ⁊ hec exaudiēt iezrahel.
Et ſeminabo eā mihi in terrā: ⁊ miſere-
bor eius q̄ fuit abſq; miſcdia. ‖ Et dicā R
non pplo meo ppl̄s me⁹ es tu: ⁊ ipſe di I.
cet deus meus es tu. III
T dixit dominus ad me. Adhuc A
a vade ⁊ dilige mlierē dilectā ami
co ⁊ adulteram: ſicut diligit dñs
filios iſrael: ⁊ ipſe reſpectāt ad deos ali-
enos ⁊ diligūt vinacia vuarum. Et fodi
eā mihi q̄ndecim argēteis: ⁊ choro hor-
dei: ⁊ dimidio choro hordei: ⁊ dixi ad eā
Dies multos expectabis me. Nō forni- B
caberis: et nō eris viro: ſed ego expecta-
bo te. Quia dies multos ſedebūt filij iſ-
rael ſine rege ⁊ ſine principe ⁊ ſine ſacri

ficio ⁊ ſine altari ⁊ ſine ephot ⁊ ſine the
raphin. Et poſt hec reuertent̄ filij iſrl̄: ⁊
q̄rent dn̄m deū ſuū ⁊ dauid regem ſuū:
⁊ pauebūt ad dn̄m ⁊ ad bonū ei⁹ in no-
uiſſimo dierū. IIII
A a Udite verbū dn̄i filij iſrael: quia
iudiciū dn̄o cū habitatorib⁹ ter-
re. Nō eſt eni veritas ⁊ nō eſt miſcdia: et
nō eſt ſcia dei in terra. Maledictū ⁊ mē
daciū ⁊ homicidiū ⁊ furtū ⁊ adulteriuꝫ
inundauerūt: ⁊ ſanguis ſanguinem teti
git. Propter hoc lugebit terra: ⁊ īfirma
bitur oīs qui habitat in ea. In beſtia a-
gri ⁊ in volucre celi: ſed et piſces maris
ꝯgregabunt̄. Uerūtn̄ vnuſq̄ſq; nō iudi-
cet ⁊ nō arguat̄ vir. Popul⁹ eni tuus ſi-
B cut hi: qui ꝯtradicūt ſacerdoti. Et corru
es hodie: ⁊ corruet etiā ꝓpha tecū. No-
cte tacere feci mr̄em tuā. Cōticuit pp̄ls
me⁹: eo q̄ nō habuerit ſciaꝫ. Quia tu ſci
entiā repuliſti: repellaꝫ te ne ſacerdotio
fungarꝭ mihi. Et oblita es legꝭ dei tui:
obliuiſcar filioꝝ tuoꝝ ⁊ ego. Scd̄ꝫ mul
titudinē eoꝝ ſic peccauerūt mihi: glōam
eoꝝ in ignominiā cōmutabo. Pctā po-
puli mei comedēt: ⁊ ad iniquitatē eorū
4.c ſubleuabūt aīas eoꝝ. || Et erit: ſicut po-
pulus: ſic ſacerdos. Et viſitabo ſup̄ euꝫ
vias ei⁹ ⁊ cogitationes ei⁹ reddaꝫ ei. Et
C comedēt ⁊ nō ſaturabuntur. Fornicati
ſunt ⁊ nō ceſſauerūt: qm̄ dn̄m derelique
rūt in nō cuſtodiēdo. Fornicatio ⁊ vinū
et ebrietas auferint cor. Popul⁹ meus
ligno ſuo interrogauit: et baculus eius
annūciauit ei. Spūs eni fornicationuꝫ
decepit eos: et fornicati ſunt a deo ſuo.
Sup̄ capita montiū ſacrificabāt: et ſup̄
colles accendebant thymiama: ſubtus
quercū ⁊ pp̄lum ⁊ therebinthū: qꝛ bona
erat vmbra eius. Ideo fornicabunt̄ filie
vr̄e: ⁊ ſponſe vr̄e adultere erūt. Nō viſi-
tabo ſup̄ filias vr̄as cū fuerint fornica-
te: ⁊ ſup̄ ſponſas vr̄as cū adulterauerit:
qm̄ ipſi cū meretricib⁹ ꝯuerſabant̄: ⁊ cū
D effeminatꝭ ſacrificabāt. Et pp̄ls nō in-
telligens vapulabit. Si fornicarꝭ tu iſ-
rael: nō delinquat ſaltē iuda. Et nolite
ingredi in galgala: ⁊ ne aſcēderis in be-
thauen: neq; iuraueritꝭ: viuit dn̄s. Qm̄
ſicut vacca laſciuiens declinauit iſrael.
Nūc paſcet eos dn̄s: quaſi agnū in lati-
tudine. Particeps idolorum effraim: di
mitte eū. Separatū eſt cōuiuiū eorū: for
nicatione fornicati ſunt: dilexerūt affer
re ignominiā ꝓtectores ei⁹. Ligauit eū
ſpirit⁹ in alis ſuis: ⁊ confundent̄ a ſacri

ficijs ſuis. V
Udite hoc ſacerdotes: ⁊ attendi- A
a te dom⁹ iſrael: ⁊ dom⁹ regis au-
ſcultate qꝛ vobis iudiciū ē. Qm̄
laqueus facti eſtis ſpeculationi: et ſicut
rete expāſum ſubter thabor ⁊ victimas
declinaſtis in ꝓfundū. Et ego eruditor
oīm eoꝝ. Ego ſcio effraim: ⁊ iſrl̄ non eſt
abſcondit⁹ a me. Quia nūc fornicat⁹ ē B
effraim: cōtaminat⁹ eſt iſrael. Nō dabūt
cogitationes ſuas vt reuertant̄ ad deuꝫ
ſuum: qꝛ ſpirit⁹ fornicationuꝫ in medio
eorū: ⁊ dn̄m nō cognouerūt. Et rn̄debit
arrogantia iſrael in facie ei⁹: ⁊ iſrl̄ et ef-
fraim ruent in iniq̄tate ſua. Ruet etiam
iudas cū eis. In gregib⁹ ſuis ⁊ in armē-
tis ſuis vadēt ad querendū dn̄m: ⁊ non
inuenient. Ablat⁹ eſt ab eis. In dn̄o p̄ua
ricati ſunt: qꝛ filios alienos genuerunt. C
Nūc deuorabit eos mēſis cū partib⁹ ſu
is. Clangite buccina in gabaa: tuba ī ra
ma. Ululate in bethauen: poſt tergū tu-
um beniamin. Effraim ī deſolatiōe erit
In die correptiōis in tribub⁹ iſrael oſtē
di fidem. Facti ſunt principes iuda q̄ſi
aſſumētes terminū: ſup̄ eos effundā q̄ſi
aquā iram meā. Calumniaꝫ patiens eſt
effraim fract⁹ iudicio: quoniā cepit ab-
ire poſt ſordeꝫ. Et ego quaſi tinea effra- D
im: ⁊ quaſi putredo domui iuda. Et vi-
dit effraim lāguorē ſuū: ⁊ iudas vincu-
lum ſuū. Et abijt effraim ad aſſur: ⁊ mi
ſit ad regem vltorē. Et ipſe non poterit
ſanare vos: nec ſoluere poterit a vobis
vinculū. Qm̄ ego quaſi leena effraim: ⁊
quaſi catulus leonis domui iuda. Ego
ego capiā ⁊ vadā: tollā ⁊ nō eſt q̄ eruat.
Uadēs reuertar ad locū meū donec de-
ficiatis: ⁊ q̄ratis faciē meā. VI
N tribulatione ſua mane cōſur- A
i gēt ad me. Uenite ⁊ reuertamur
ad dn̄m: quia ipſe cepit ⁊ ſanabit
nos: ꝑcutiet ⁊ curabit nos. Uiuificabit
nos poſt duos dies: in die tertia ſuſcita-
bit nos: ⁊ viuem⁹ in cōſpectu eius: ſcie-
mus ſequemurq; vt cognoſcam⁹ dn̄m. B
Quaſi diluculū p̄parat⁹ eſt egreſſus ei⁹:
⁊ veniet quaſi imber nobis temporane-
us ⁊ ſerotin⁹ terre. Quid faciā tibi effra
im: quid faciaꝫ tibi iuda? Miſericordia
vr̄a quaſi nubes matutina: ⁊ quaſi ros
mane ꝑtranſiens. Propter hoc dolaui ī
ꝓphetis: ⁊ occidi eos in v̄bis oris mei: C
⁊ iudicia tua quaſi lux egredient̄. || Quia Matth. 9. b
miſcdiam volui ⁊ nō ſacrificiū: ⁊ ſciam et. 12. a
dei plus q̄ holocauſtū. Ipſi auteꝫ ſicut

adam trãſgreſſi ſunt pactũ: ibi ꝑuarica-
ti ſunt in me. Galaad ciuitas operãtiuʒ
idolũ ſupplantata ſanguine: ⁊ quaſi fau
D ces virorũ latronũ. Particeps ſacerdo-
tum: in via interficientiũ pergentes de
ſichem: qꝛ ſcelus operati ſunt. In domo
iſrael vidi horrendũ. Ibi fornicationes
effraim cõtaminat⁹ eſt iſrael. Sed et iu-
da pone meſſem tibi: cũ cõuertero capti
uitatem populi mei. VII
A Um ſanare vellem iſrael: reuela-
c ta eſt iniquitas effraim et mali-
cia ſamarie: qꝛ opati ſunt mẽda-
ciũ. Et fur ingreſſus eſt ſpoliãs latrũcu-
lus foris. Et ne forte dicãt in cordib⁹ ſu
is: omnẽ maliciã eorũ me recordatum.
Nũc circũdederũt eos adinuẽtiões ſue
corã facie mea facte ſũt. In malicia ſua
letificauerũt regẽ: ⁊ i mẽdacijs ſuis pri-
cipes. Oẽs adulterãtes quaſi clibanus
B ſuccẽſus a coquente. Quieuit paululuʒ
Math. 13. c ciuitas a cõmixtiõe fermẽti: donec fer-
mentaret̃ totũ. Dies regis nr̃i. Ceperũt
principes furere a vino. Extẽdit manuʒ
ſuã cum illuſorib⁹: qꝛ applicauerũt quaſi
clibanũ cor ſuũ cũ inſidiaret̃ eis. Tota
nocte dormiuit coquens eos: mane ipſe
ſuccẽſus quaſi ignis flãme. Omẽs cale-
facti ſunt q̃ſi cliban⁹: ⁊ deuorauerũt iu-
dices ſuos. Omẽs reges eoꝝ ceciderũt:
nõ eſt qui clamet in eis ad me. Effraim
C in pplis ipſe cõmiſcebat̃. Effraim fact⁹
eſt ſubcineritius panis: qui nõ reuerſat̃
Comederũt alieni robur ei⁹: ⁊ ipſe neſci-
uit. Sed ⁊ cani effuſi ſunt in eo: et ipſe
ignorauit. Et humiliabit̃ ſupbia iſrael
in facie ei⁹. Nec reuerſi ſunt ad dñm de-
um ſuũ: ⁊ nõ queſierũt eũ in omib⁹ his.
Et fact⁹ eſt effraim quaſi columba ſedu
cta nõ habens cor. Egyptũ inuocabãt:
ad aſſyrios abierũt Et cũ ꝓfecti fuerit:
expandã ſup eos rete meũ: ⁊ quaſi volu-
crem celi detraham eos. Cedam eos ẜm
auditionẽ cetus eorũ. Ue eis: quoniã re
D ceſſerunt a me. Uaſtabunt̃: qꝛ ꝑuaricati
ſunt in me. Ego redemi eos ⁊ ipſi locu-
ti ſunt ꝯtra me mẽdacia. Et nõ clama-
uerũt ad me in corde ſuo: ſed vlulabant
in cubilib⁹ ſuis. Sup triticũ ⁊ vinũ ru-
minabãt ⁊ receſſerũt a me. Et ego erudi
ui eos: ⁊ cõfortaui brachia eoꝝ: ⁊ in me
cogitauerũt maliciã. Reuerſi ſunt vt eſ-
ſent abſq; iugo: facti ſunt quaſi arc⁹ do
loſus. Cadent in gladio principes eorũ:
a furore lingue ſue. Iſta ſubſannatio eo-
rum in terra egypti. VIII

In gutture tuo ſit tuba quaſi aq- A
i la ſup domuʒ dñi: ꝓ eo ꝙ tranſ-
greſſi ſunt fedus meũ: ⁊ legẽ me-
am ꝑuaricati ſunt. Me inuocabunt de⁹
me⁹: ⁊ cognouim⁹ te iſrael. Proiecit iſrl̃
bonũ: inimic⁹ ꝑſequet̃ eũ. Ipſi regnaue
rũt ⁊ nõ ex me: principes extiterũt: ⁊ nõ
cognouit. Aurũ ſuũ ⁊ argentũ ſuuʒ fece
rũt ſibi idola vt interirent. Proiect⁹ eſt B
vitul⁹ tu⁹ ſamaria. Irat⁹ eſt furor meus
in eis. Uſq; quo nõ poterũt emundari?
Quia ex iſrl̃ ⁊ ipſe eſt. Artifex fecit illũ:
⁊ non eſt de⁹. Qm̃ in araneaꝝ telas erit
vitulus ſamarie: qꝛ ventũ ſemiabunt et
turbinẽ metent. Culm⁹ ſtans: nõ eſt i eo
germẽ: nõ faciet farinã. Qd̃ ⁊ ſi fecerit:
alieni comedent eã. Deuorat⁹ eſt iſrael.
Nũc fact⁹ eſt in natiõib⁹ quaſi vas imũ C
dũ: qꝛ ipſi aſcẽderũt ad aſſur. O nager ſo
litarius ſibi effraim. Munera dederunt
amatorib⁹ ſuis: ſed ⁊ cũ mercede ꝯduxe
rũt natiões. Nũc ꝯgregabo eos: ⁊ quie-
ſcent pauliſper ab onere regꝭ ⁊ pricipũ.
Quia multiplicauit effraim altaria ad
peccãdũ: facte ſũt ei are i delictũ Scribã D
ei multiplices leges meas: q̃ velut alie-
ne cõputate ſunt. Hoſtias offerẽt: imo-
labũt carnes ⁊ comedẽt: ⁊ dñs nõ ſuſci-
piet eas. Nũc recordabit̃ iniq̃tatis eo-
rũ: ⁊ viſitabit pctã eoꝝ. Ipſi in egyptuʒ
ꝯuertent̃. Et oblit⁹ eſt iſrl̃ factorꝭ ſui: ⁊
edificauit delubra: ⁊ iudas multiplica-
uit vrbes munitas. Et mittã ignẽ in ci-
uitates ei⁹: ⁊ deuorabit edes illi⁹. IX
Oli letari iſrl̃: noli exultare ſicut A
n ppli: qꝛ fornicatus es a deo tuo.
Dilexiſti mercedẽ ſup oẽs areas
tritici. Area ⁊ torcular nõ paſcet eos: et
vinũ mentiet̃ eis. Nõ habitabũt in ter-
ra dñi. Reuerſus eſt effraim in egyptũ:
⁊ in aſſyrijs pollutũ comedit. Non liba-
bũt dño vinũ: ⁊ nõ placebũt ei. Sacrifi-
cia eoꝝ quaſi panis lugentiũ. Oẽs q̃ co
medent eũ cõtamiabunt̃: qꝛ panis eorũ
anie ipſoꝝ: nõ intrabit in domum dñi.
Quid facietꝭ in die ſolẽni in die feſtiui-
tatis dñi? Ecce ꝓfecti ſunt a vaſtitate.
Egypt⁹ ꝯgregabit eos: mẽphis ſepeliet B
eos. Deſiderabile argentũ eoꝝ vrtica he
reditabit: lappa in tabernacul̃ eoꝝ. Ue-
nerũt dies viſitatiões: venerũt dies re-
tributiõis. Scitote iſrl̃ ſtultũ: ꝓphetam
inſanũ: virũ ſpiritalẽ. Propter multitu
dinẽ iniquitatꝭ tue: ⁊ mltitudinẽ amen
tie. Speculator effraim cũ deo meo pro
pheta: laque⁹ ruine fact⁹ eſt ſup omnes

vias ei⁹. Insania in domo dei eius. Pro
funde peccauerunt: sicut in diebus ga
baa. Recordabitur iniq̄tatis eorꝫ et vi-
sitabit pctā eorꝫ. Quasi vuas in deserto
C inueni israel: q̄si prima poma ficulnee
in cacumie eius vidi p̄res eorꝫ. Ipi aūt
intrauerūt ad beelphegor: et abalienati
sunt in cōfusione et facti abomiabiles
sicut ea que dilexerūt. Effraim quasi a-
uis auolauit. Gloria eorꝫ a partu: et ab
vtero et a cōceptu. Qꝫ et si enutrierit fi-
lios suos: absqꝫ liberis eos faciā in ho-
minib⁹. Sꝫ et ve eis: cū recessero ab eis.
Effraim vt vidi tyrus erat: fundata in
pulchritudine. Et effraim educet ad in
terfectorē filios suos. Da eis dn̄e. Quid
dabis eis? Da eis vuluā sine liberis: et
D vbera arentia. Oēs nequicie eorꝫ in gal
gal: qꝛ ibi exosos habui eos. Propt̄ ma-
liciā adinuentionū eorꝫ: de domo mea
eñciā eos. Non addam vt diligam eos.
Oēs pricipes eorꝫ recedētes. Percussus
est effraim: radix eorꝫ exiccata ē. Fructū
nequaq̄ faciēt. Qꝫ et si genuerint interfi
ciā amātissima vteri eorꝫ. Abñciet eos
dn̄s deus me⁹ qꝛ nō audierūt eū: ꝛ erūt
vagi in nationibus. X

A V Itis frondosa israel: fruct⁹ adeq̄
tus ē ei. Scd̄m multitudinē fru
ctus sui multiplicauit altaria: iu
xta vbertatē terre sue exuberauit simu-
lacris. Diuisū est cor eorꝫ: nūc interibūt
Ipe cōfringet simulacra eorꝫ: depopula
bit̄ aras eorꝫ. Quia nūc dicēt nō est rex
nobis. Nō eni timem⁹ dn̄m. Et rex quid
faciet nobis? Loquimi verba visionis
inutilis ꝛ ferietis fed⁹ cū mēdatio ꝛ ger
B minabit quasi amaritudo iudiciū super
sulcos agri. Vaccas bethauen coluerūt
habitatores samarie. Quia luxit sup eū
ppl's eius: et editui eius sup eū exultaue
runt in gloria eius: qꝛ migrauit ab eo.
Siquidē ꝛ ipe in assur delatus ē mun⁹
regi vltori. Cōfusio effraim capiet: et cō
fundet̄ israel i volūtate sua. Trāsire fe-
cit samaria regē suū quasi spumā super
faciē aque. Et disperdent̄ excelsa idoli
C pctm̄ israel. Lappa ꝛ tribulus ascendet
.23.a sup aras eorū. ‖ Et dicent montib⁹ opi-
.6.d te nos: et collib⁹ cadite sup nos. Ex die
bus gabaa peccauit israel. Ibi steterunt
Non cōphendet eos in gabaa preliū:
sup filñs iniq̄tatis. Iuxta desideriū meū
corripiā eos. Cōgregabūt̄ sup eos ppli:
cū corripient̄ ꝓpter duas iniq̄tates su-
as. Effraim vitula docta diligere tritu
ram: et ego transiui sup pulchritudinē
colli eius. Ascendā sup effraim. Arabit D
iudas: cōfringet sibi sulcos iacob. ‖ Se- Hiere.4.a
minate vobis in iusticia: et metite in ore
miscdie: innouate vobis nouale. Tem-
pus aūt reqrendi dn̄m: q̄ venerit cū do-
cebit vos iusticiā. Arastī ipietatē: iniq̄-
tatē messuistis: comedistis frugē mēda-
ciū. Quia ꝯfisus es in vñs tuis: ꝛ in mul
titudine fortiū tuorū: ꝯsurget tumultus
in pplo tuo: ꝛ oēs munitiōes tue vasta-
bunt̄ sicut vastat⁹ ē salmana: a domo
ei⁹ q̄ vindicauit baal: in die ꝑliū matre
sup filios allisa. Sic fecit vobis bethel:
a facie militie nequitiarꝫ vr̄arū. XI

A S Icut mane trāsiit: ꝑtransit rex is-
rael: qꝛ puer israel ꝛ dilexi eū: ‖ et Math.2.c
ex egypto vocaui filiū meū. Vo-
cauerūt eos: sic abierūt a facie eorꝫ. Ba
alim imolabāt: et simulacris sacrifica-
bāt. Et ego quasi nutriti⁹ ephraim por-
tabā eos in brachñs meis: ꝛ nescierunt B
q̄ curarē eos. In funiculis adam trahā
eos: in vinculis charitatī. Et ero eis q̄si
exaltans iugū sup maxillas eorꝫ et de-
clinaui ad eū vt vesceret̄. Non reuertet̄
in terrā egypti: et assur ipe rex eius q̄m
noluerūt ꝯuerti. Cepit gladi⁹ in ciuita-
tibus ei⁹: ꝛ ꝯsumet electos ei⁹: ꝛ come-
det capita eorꝫ. Et ppl's me⁹ pēdebit ad C
reditū meum. Iugū aūt imponet̄ eis si-
mul: qd̄ nō auferet̄. Quō dabo te effrai
ꝓtegā te israel? Quō dabo te? Sicut ad- Gen.19.f.
ama ponā te: vt seboim. Conuersum est
in me cor meū: parit̄ conturbata est pe-
nitudo mea. Non faciam furorem ire
mee. Nō conuertar vt disperdam effra-
im: q̄m deus ego et nō hō. In medio tui D
scūs et nō ingrediar ciuitatē. Post do-
minū ambulabunt. Quasi leo rugiet: qꝛ
ipe rugiet: et formidabūt filñ maris. Et
auolabūt q̄si auis ex egypto: et quasi co
lūba de terra assyriorꝫ: et collocabo eos
in domib⁹ suis dicit dn̄s. Circūdedit me
effraim in negociatione: et in dolo do-
mus israel. Iudas aūt testis descēdit cū
deo: et cū sanctis fidelibus. XII

A E Ffraim pascit vētū: et sequit̄ estū
Tota die mendaciū ꝛ vastitatē
multiplicat. Et fedus cū assyriñs
iniīt: et oleū in egyptum ferebat. Iudi-
ciū ergo dn̄i cū iuda: et visitatio sup iacob.
Iuxta vias eius et iuxta adinuentiōes
eius reddet ei. ‖ In vtero supplantauit Gen.25.c
frēm suū: ‖ et in fortitudine sua directus Gen.32.f.
est cū angelo. Et inualuit ad angelum: B

et cõfortatꝰ ē. Fleuit: ⁊ rogauit eum. In
bethel inuenit eū: ⁊ ibi locutꝰ eſt nobiſ-
cum. Et dñs deꝰ exercituū: dñs memo-
riale eius: Et tu ad dñm deū tuū cõuer
teris. Miſericordiā ⁊ iudiciū cuſtodi: et
ſpera in deo tuo ſemꝑ. Chanaan in ma-
nu eius ſtatera doloſa: calūniā dilexit.
Et dix effraim. Uerūtamē diues effectꝰ
C ſum: inueni idolū mihi. Omnes labores
mei nō inueniēt mihi iniqtatē quā pec-
caui. Et ego dñs deus tuꝰ ex terra egyp
ti. Adhuc ſedere te faciā in tabernacu-
lis: ſicut in diebus feſtiuitatꝭ. Et locutꝰ
ſū ſuꝑ ꝓphetas: et ego viſionē mĺtiplica
ui: et in manu ꝓphaꝝ aſſimilatꝰ ſū. Si
galaad idolū: ꝙ fruſtra erāt in galgal bo
D bus imolātes. Nā ⁊ altaria eoꝝ q̄ſi acer
Geñ.28.a ui ſuꝑ ſulcos agri. ‖ Fugit iacob in regio
nē ſyrie: et ſuiuit iſrl̄ i vxorē: ⁊ in vxorē
ſuauit In ꝓpheta aūt eduxit dñs iſrl̄ de
egypto: et in ꝓpheta ſeruatꝰ ē. Ad ira-
cundiā me ꝓuocauit effraim in amari-
tudinibꝰ ſuis: et ſanguis eius ſuꝑ eū ve
niet: ⁊ opprobriū eiꝰ reſtituet ei dominꝰ
deus ſuus. XIII

A O quēte efferaim: horror inuaſit
1 iſrael: ⁊ deliquit in baal et mor-
tuꝰ eſt. Et nūc addiderūt ad pec-
candū: fecerūtq̄ ſibi cōflatile de argē
to ſuo q̄ſi ſimilitudinē idoloꝝ. Factura
artificū totum eſt. His ipſi dicunt. Im
molate hoies vitulos adorātes. Idcir-
co erunt quaſi nubes matutina: ⁊ ſicut
B ros matutinus ꝑteriens. Sicut puluis
turbine raptꝰ ex area: ⁊ ſicut fumꝰ de fu
Eſa.43.b mario. ‖ Ego aūt dñs deꝰ tuus ex terra
egypti ⁊ deū abſq̄ me neſcies: ⁊ ſaluator
nō eſt ꝑter me. Ego cognoui te in deſer-
to: i terra ſolitudinis. Iuxta paſcua ſua
adipleti ſūt: ⁊ ſaturati ſūt. Et eleuauerūt
cor ſuū: ⁊ obliti ſūt mei. Et ego ero eis
q̄ſi leena: ſicut pardus in via aſſirioꝝ.
Prouē.17.b ‖ Occurrā eis q̄ſi vrſa raptꝭ catulis ⁊ di
C rumpā iteriora iecoris eoꝝ. Et ꝯſumā
eos ibi q̄ſi leo: beſtia agri ſcindet eos.
Perditio tua iſrl̄: tm̄modo i me auxiliū
tuū: Ubi eſt rex tuꝰ? Maxie nūc ſaluet te
in oibus vrbibꝰ tuis. Et iudices tui de
1.Re.8.a. quibus dixiſti: ‖ da mihi regem et princi
pes. Dabo tibi regem in furore meo: et
auferam in indignatōne mea. Colliga-
ta ē iniqtas effraim: abſconditū pctm̄
D eius. Dolores ꝑturientis veniēt ei. Ipſe
filius nō ſapiēs. Nūc enī nō ſtabit in cō
Hebre.2.d tritione filioꝝ. ‖ De manu mortꝭ libera-
bo eos: de morte redimā eos: Ero mors

tua o mors: morſus tuuꝰ ero iferne. Cō-
ſolatio abſcōdita eſt ab oculis meis: q̄
ipe iter fratres diuidet. Adducet vrē
tē ventū dñs de deſerto aſcendētē: ⁊ ſic-
cabit venas eius: et deſolabit fontē eiꝰ
et ipe diripiet theſauꝝ omis vaſis deſi-
derabilis. XIIII

P Ereat ſamaria: qm̄ ad amaritu- A
dinē ꝯcitauit deū ſuū. In gladio
pereant. Paruuli eoꝝ elidant: ⁊ fete eiꝰ
ſcindant. Cōuertere iſrael ad dñm deū
tuū: qm̄ corruiſti in iniquitate tua. Tol
lite vobiſcū vba ⁊ ꝯuertimi ad dñm: ⁊ di
cite ei. Oēm aufer iniqtatē: ⁊ accipe bo B
nū: ⁊ reddemꝰ vitulos labioꝝ nroꝝ. Aſ
ſur nō ſaluabit nos. Suꝑ equū nō aſcē
demus: nec dicemꝰ vltra dīj nri opa ma
nuū noſtraꝝ: q̄ eius qui in te eſt miſere
beris pupilli. Sanabo cōtritiones eoꝝ:
diligam eos ſpōtanee: quia auerſus ē fu C
ror meus ab eis. Ero quaſi ros. Et iſra-
el germinabit ſicut liliū: ⁊ erūpet radix
eius vt libani: Ibūt rami eius: ⁊ erit q̄ſi
oliua gl̄ia eiꝰ: et odor eius vt libani. Cō
uertēt ſedentes in vmbra eius: viuent
tritico. Et germinabūt quaſi vinea: me
moriale eius ſicut vinū libani. Effraim D
q̄d mihi vltra idola? Ego exaudiā et di-
rigiā eū ego vt abietē virentē: ex me fru
ctus tuꝰ inuētꝰ ē. ‖ Quis ſapiēs ⁊ intel Hi
liget iſta: intelligēs ⁊ ſciet hec? Quia re-
cte vie dñi et iuſti ambulabūt in eis: pre
uaricatores vero corruēt in eis.

Explicit Oſee propheta. Incipit ꝓlo-
gus in Iohel prophetam

S Anctꝰ iohel apud hebreos pꝰ
oſee ponit. Et ſicut ibi ſub no
mine effraim ad decē tribꝰ cō
fert vaticiniū: que vl ſamaria
vel iſrael ſepe memorant: ſic in hūc pro
phetā omē qđ dicit ad tribū iuda ⁊ ad
hierl̄m ꝑtinere credendū ē: et nullā oīo
iſraelis. i. decē tribuū in hoc fieri mētio
nē. Tꝑa ꝙ quibꝰ ꝓphetauit eadē de-
bemꝰ accipe que in oſee legimꝰ: ‖ in die- Oſe
bus ozie: ionathan: ⁊ achaz: ⁊ ezechie re
gum iuda ⁊ in diebꝰ hieroboā filij ioas
regis iſrael. Porro factū eſſe ſermonem
dñi ad meritū eius refert cui fit: non ad
cōditionē eius q̄ fieri dicit: vt alibi legi
mus. ‖ Dñs factus eſt mihi in ſalutem. Pš
Auditꝰ enī in ſcripturis ſctis nō eſt iſte
qui ad aures ſonat: ſed qui i corde pci-
pit: iuxta illud qđ dñs loquit. ‖ Qui hꝫ Ma
aures audiendi audiat. Quod aūt dicit et.1

hebraice hyezimi: grece enechziaſti: lati-
ne ſonat auribus ꝑcipite: ꝓprie non au
re ſed corde ꝑcipit. Qui ſenes ſūt et ce
leſtes audiūt ſpūaliter: qui aūt habitāt
in terra appellant ꝗ terreni: aurib⁹ ꝑci
piunt. Ubicunqꝫ aūt hec duo verba iun
cta ponūtur: nō ad ſimplicē tm̄ verboꝝ
ſonū: ſed ad reconditā quoqꝫ dictoꝝ in-
..d. telligentiā ꝑtinere intelligendū eſt. ‖ In
geneſi lamech loquitur ad vxores ſuas
ada et ſella. Audite verba mea vxores
lamech: auribus ꝑcipite ſermones me-
os. Quia virū occidi in vulnus meū: et
I.c iuuenē in liuorē meū. ‖ Et eſayas. Audi
te celi ⁊ aurib⁹ ꝑcipe terra.

Item alius ꝓlogus in eundem.

In hoc ꝓpheta idcirco nec re-
i ges nec tꝑa ſūt ꝓnotata: qꝛ eiſ
dē tꝑib⁹ ac regib⁹ quib⁹ oſee
ꝓphetauerat ⁊ ipſe ꝓphetauit
Ex tribus igit generib⁹ rhetoꝝ hec ſū-
munt principia ⁊ tres ſunt argumento
rū ꝑtes: ex quib⁹ incipere ſolet oīs ora-
tor. Aut ei dociblles: aut beniuoloſ: aut
attentos auditores debet efficere. Hic ꝗ
ꝓpha a magnitudie cladis ſumēs prin
cipiū eoſqꝫ q̇ audituri erāt: volēs ad pe-
nitētiā ꝓuocare: reddit attentos admi
rans futuꝝ malū vt ꝯſiderātes venture
cladis aſpitatē: oci⁹ arripent pniaꝫ. Jo-
hel interꝓtat incipiēs: aut dn̄i deſcēſus
Fatuel vo aut latitudo aut oſtium dei.
Tropologice hoc ē ꝙ q̇ oſtiū dei ⁊ ſciē-
tiā habuerit aptā: recte incipit ꝓphare.

Incipit argumentū in eundē.

Johel fili⁹ fatuel deſcribit ter-
i rā duodeci tribuū: eruca: bru-
cho: locuſta: rubigine vaſtāte
ꝯſumptā: et p⁹ reuerſionē pri
oris ppli effuſū iri ſpm̄ ſctm̄ ſuꝑ ſeruos
dei ⁊ ancillas. i. ſuꝑ centū viginti credē
tes hoies: ⁊ fuerūt i cenaculo ſion. Qui
centū viginti ab vno vſqꝫ ad quīdecim
paulati et ꝑ incremēta ſurgētes: quide-
cim graduū numeꝝ efficiūt: qui in pſal
terio myſtice continent.

Explicit argumentū. Incipit
Johel ꝓpheta. Caplm .I.

A V Erbum domini
qd̄ factū ē ad iohel filiū fatu
el. Audite hec ſenes ⁊ auri-
bus ꝑcipite omēs habitato
res terre ſi factū eſt iſtud in dieb⁹ vrīs
aut in dieb⁹ prm vroꝝ. Suꝑ hoc filiꝭs
veſtris narrate: ⁊ filij veſtri filijs ſuis: et
filij eoꝝ generatione altere. Reſiduum
eruce comedit locuſta: et reſiduū locu-
ſte comedit bruch⁹: ⁊ reſiduū bruchi co
medit rubigo. Expgiſcimi ebrij: flete et B
vlulate oēs q̇ bibitis vinū in dulcedine
qm̄ perijt ab ore vro. Gens eni aſcēdet
ſuꝑ terrā meā: fortis ⁊ inūerabilis. Den
tes eius vt dentes leonis: ⁊ molares ei⁹
vt catuli leonis. Poſuit vineam me-
am in deſertum: et ficum meam decor-
corticauit. Nudans ſpoliauit eā et ꝓie-
cit alibi facti ſunt rami eius. Plāge ꝗſi
virgo accincta ſacco: ſuꝑ virum puber-
tatis ſue. Perijt ſacrificiū ⁊ libatio d̄ do
mo dn̄i: luxerunt ſacerdotes miniſtri do
mini. Depopulata eſt regio: luxit hum⁹ C
quoniā deuaſtatū ē triticū. Cōfuſū ē vi-
nū ⁊ elongauit oleū. Cōfuſi ſunt agrico
le vlulauerunt vinitores ſuꝑ frumento
vino et hordeo: qꝛ perijt meſſis agri. Ui
nea cōfuſa: ⁊ ficus elāguit. Malograna
tū ⁊ palma et malū ⁊ oia ligna agri aru
erunt: qt cōfuſū ē gaudiū a filijs hoim
Accingite vos ⁊ plangite ſacerdotes: v-
lulate miniſtri altaris. Ingredimi: cuba
te in ſacco miniſtri dei mei: quoniā inte
rijt de domo dei vri ſacrificiū ⁊ libatio
‖ Sanctificate ieiuniū: vocate cetū: con i 2.d
gregate ſenes omēs habitatores terre i
domū dei vri: et clamate ad dn̄m. A. a. D
a. diei: qꝛ ꝓpe ē dies dn̄i ⁊ quaſi vaſtitas
a potēte veniet. Nunq̇d nō coram ocu-
lis veſtris alimenta perierūt: de domo
dei vri leticia ⁊ exultatio? Computruerūt
iumenta in ſtercore ſuo. Demolita ſunt
horrea: diſſipate ſunt apothece: quoniā
cōfuſū eſt triticū. Quid ingemuit anial
mugierūt greges armenti? Quia non ē
paſcua eius. Sed ⁊ greges pecoꝝ diſpe-
rierunt. Ad te dn̄e clamabo: qꝛ ignis co
medit ſpecioſa deſerti: ⁊ flāma ſuccēdit
omia ligna regionis. Sed ⁊ beſtie agri
quaſi aree ſitiens imbrē: ſuſpexerūt ad
te: qm̄ exiccati ſunt fontes aquaꝝ: ⁊ ig-
nis deuorauit ſpecioſa deſerti II
Canite tuba in ſion: vlulate i mō I.co. A
c te ſancto meo. Conturbent oēs
habitatores terre qꝛ venit dies
dn̄i: qꝛ ꝓpe ē dies tenebraꝝ et caliginis
dies nubis ⁊ turbinis. Quaſi mane ex-
panſū ſuꝑ mōtes ppls multus ⁊ fortis.
Similis ei nō fuit a principio et poſt eū nō
erit vſqꝫ in annos generatonis et gene

ratiõis. Ante faciē eius ignis vorās: ⁊
poſt eū exurens flāma. Quaſi hortꝰ vo-
luptatis terra corā eo: ⁊ poſt eū ſolitudo
deſerti: neqꝫ eſt qui effugiat eū. Quaſi aſ
pectus equoꝝ aſpectꝰ eoꝝ: et quaſi equi
B tes ſic currēt. Sicut ſonitꝰ quadriga-
rū ſuꝑ capita montiū exiliēt: ſicut ſoni-
tus flāme ignis deuorātis ſtipulā: velut
ppl's fortꝭ ꝑparatus ad ꝓliū. A facie eius
cruciabunť ppli: omēs vultus redigen-
tur in ollā. Sicut fortes currēt: q̄ſi viri
bellatores aſcendēt murū. Uiri in vijs
ſuis gradienť: ⁊ nō declinabūt a ſemitꝭ
ſuis. Unuſquiſqꝫ frēm ſuū nō coarctabit
ſinguli in calle ſuo ambulabūt. Sed et
ꝑ feneſtras cadēt: ⁊ nō demolienť. Ur-
bem ingredienť: in muro current. Do-
mos cōſcendent: ꝑ feneſtras intrabunt
C quaſi fur. A facie eius cōtremuit terra
I.3.c moti ſūt celi. ‖Sol et luna obtenebrati
ſunt: et ſtelle retraxerunt ſplendorē ſuū.
Et dñs dedit vocē ſuā ante faciē exerci
tus ſui: qꝛ multa ſūt nimis caſtra eis: qꝛ
fortia et faciētia verbū eius: Magnꝰ eni
dies dñi: et terribilis valde. Et q̄s ſuſti-
nebit eū? Nūc ergo dicit dñs. Cōuerti-
mini ad me in toto corde vrō: i ieiunio
et fletu ⁊ in planctu: ⁊ ſcindite corda ve
ſtra ⁊ nō veſtimenta vrā. Et cōuertimi
Pſ.85. ad dñm deū vrm: ‖qꝛ benignꝰ ⁊ miſeri-
cors eſt: patiēs ⁊ multe miſcdie ⁊ ꝓſtabi
Jone.3.d lis ſuꝑ malicia. ‖Quis ſcit ſi conuertať
⁊ ignoſcat: et relinquat pꝰ ſe benedictio
D nē? Sacrificiū et libamē dño deo nrō.
S.1.c Canite tuba in ſion: ‖ſctificate ieiuniū.
vocate cetū cōgregate ppl'm ſcificate ec
cleſiā: coadunate ſenes: cōgregate ꝑuu-
los ⁊ ſugētes vbera. Egrediať ſpōſus d
cubili ſuo: ⁊ ſponſa de thalamo ſuo. In-
ter veſtibulū ⁊ altare plorabūt ſacerdo-
tes miſtri dñi et dicēt. Parce dñe parce
pplo tuo ⁊ ne des hereditatē tuā in op-
probriū: vt dñenť eis nationes. Quare
dicūt in ppl'is vbi eſt deoꝝ. Zelatus eſt
dñs terrā ſuam: et peꝑcit pplo ſuo. Et re
E ſpondit dñs et dixit pplo ſuo. Ecce ego
mittā vobis frumentū et vinū ⁊ oleū: et
replebimi in eis: ⁊ nō dabo vos vltra op
probriū in gentibus. Et eū qui ab aqui
lone eſt ꝓcul faciā a vobis: ⁊ expellā eū
in terrā inuiā ⁊ deſertā. Faciē eiꝰ cōtra
mare orientale: ⁊ extremuꝫ eius vſqꝫ ad
mare nouiſſimū. Et aſcendet fetor eius
et aſcendet putredo eius: qꝛ ſuꝑbe egit.
Noli timere terra: exulta ⁊ letare: quoni
am magnificauit dñs vt faceret. Nolite

timere aīalia regionis: qꝛ germinauerūt
ſpecioſa deſerti: qꝛ lignū attulit fructū
ſuū: ficus ⁊ vinea dederūt ꝟtutē ſuā. Et
filie ſion exultate ⁊ letami i dño deo ve F
ſtro: qꝛ dedit vobis doctorē iuſticie: ⁊ de
ſcendere faciet ad vos imbrē matutinū
et ſerotinū ſicut in principio. Et imple-
bunť aree frumēto: et redundabūt tor-
cularia vino et oleo. Et reddā vobis an
nos quos comedit locuſta bruchus ⁊ ru
bigo ⁊ eruca: fortitudo mea magna quā
miſi in vos. Et comedetis veſcentes ⁊ ſa
turabimini: et laudabitis nomen domi-
ni dei veſtri qui fecit mirabilia vobiſ-
cum. Et nō cōfundeť ppl's meꝰ in ſem-
piternū: et ſcietis qꝛ i medio iſrł ego ſū.
Et ego dñs deꝰ vr: ⁊ nō ē ampliꝰ: et nō G
cōfundeť ppl's meꝰ i eternū. ‖Et erit: pꝰ A
hec effundā ſpm̄ meū ſuꝑ oēm carnē: et
ꝓphabūt filij vri ⁊ filie vre. Senes vri
ſomnia ſomniabūt: et iuuenes vri viſio
nes videbūt. Sed ⁊ ſuꝑ ſeruos meos et
ancillas in diebꝰ illis effundā ſpm̄ meū
et dabo ꝓdigia in celo: ⁊ in terra ſangui
nē ⁊ ignē et vaporē fumi. Sol cōuerteť
in tenebras: ⁊ luna in ſanguinē anteqꝫ
veniat dies dñi magnꝰ ⁊ horribilis. Et
erit: omis qui inuocauerit nomē dñi ſal
uus erit: qꝛ in mōte ſion et i hierl'm erit
ſaluatio ſicut dixit dominꝰ: ⁊ in reſidu-
is quos dñs vocauerit. III

Uia ecce in diebus illis et i tem- A
q pore illo cum cōuertero captiui
tatē iuda et hieruſalē: congrega
bo omnes gentes: et deducā eas in val-
lem ioſaphat ⁊ diſceptabo cū eis ibi ſu-
per populo meo et hereditate mea iſra-
el quos diſꝑſerunt in nationibꝰ: et ter
ram meā diuiſerūt: et ſuꝑ ppl'm meū mi
ſerunt ſortē. Et poſuerūt puerū in ꝓſti
bulo: et puellā vendiderūt ꝓ vino vt bi
berēt. Uerū quid mihi et vobis tyrus ⁊
ſidon et oīs terminus paleſtinoꝝ? Nun
quid vltionē vos reddetis mihi? Et ſi
vlciſcimini vos cōtra me: cito velociter
reddā viciſſitudinē vobis ſuper caput
vrm. Argentū eni meū ⁊ aurū tuliſtis ⁊ B
deſiderabilia mea et pulcherrima intu-
liſtis in delubra vra. Et filios iuda ⁊ fi
lios hierl'm vēdidiſtꝭ filijs grecoꝝ: vt lō
gē faceretis eos de finibꝰ ſuis. Ecce ego
ſuſcitabo eos de loco in q̄ vēdidiſtis eos
et cōuertā retributionē vram in caput
vrm. Et vendā filios vros ⁊ filias vras
in manibus filioꝝ iuda: et venūdabūt
eos ſabeis genti longinq̄: qꝛ dñs locutꝰ

eſt. Clamate hec in gentibꝰ ſctificate bel
lū: ſuſcitate robuſtos. Aſcendant: acce-
dant oēs viri bellatores. Cōcidite ara-
tra vr̄a in gladios: et ligones vr̄os ĩ lan
ceas. Infirmus dicat: qꝛ ego fortis ſum.
C Erūpite ⁊ venite omēs gentes de circūi
tu: et cōgregami. Ibi occūbere faciet do
minꝰ robuſtos tuos. Cōſurgant ⁊ aſcen
dāt gētes in vallē ioſaphat: qꝛ ibi ſede-
bo vt iudicē omnes gētes in circuitu.
.b ‖Mittite falces: qm̄ maturauit meſſis.
Venite et deſcēdite: qꝛ plenū ē torcular
Exuberāt torcularia: qꝛ multiplicata ē
malicia eoꝝ. Populi ppl̄i in valle cōci-
.c. ſionis: qꝛ iuxta ē dies dn̄i in valle conci
3.b ſionis. ‖ Sol et luna obtenebrati ſūt: et
5.f ſtelle retraxerūt ſplendorē ſuū. ‖Et dn̄s
.a de ſion rugiet: ⁊ de hierl̄m dabit vocem
ſuam. Et mouebunꝶ celi ⁊ terra: et dn̄s
ſpes ppl̄i ſui: ⁊ fortitudo filioꝝ iſrł. Et
D ſcietis qꝛ ego dn̄s deꝰ veſter: habitās in
ſion in monte ſctō meo. Et erit hieruſa
lem ſctā: ⁊ alieni nō tranſibūt p eaꝫ am
plius. ‖ Et erit in die illa ſtillabūt mō-
tes dulcedineꝫ: ⁊ colles fluent lacte. Et
p omēs riuos iuda ibūt aque: ⁊ fons de
domo dn̄i egredietur: ⁊ irrigabit torren
tem ſpinaruꝫ. Egyptus in deſolatione
erit ⁊ idumea in deſertū perditionis: p
eo ꝙ inique egerit in filios iuda: ⁊ effu
derint ſanguinē innocentē in terra ſua
Et iudea in eternū habitabiꝶ ⁊ hieruſa
lem in generationē ⁊ generationem. Et
mundabo ſanguinē eoꝝ quos nō mun
daueram ⁊ dn̄s cōmorabiꝶ in ſion.

Explicit Johel ꝓph̄a. Incipit
prologus in Amos ꝓphetā.

o Zias rex cum religionē ſollici
te emulareꝶ: nimio religionis
amore prouocatꝰ: circa prece-
ptum legꝭ moyſi arrepto thu-
6.c ribulo: vt in hiſtoria libri ſecūdi parali-
pomenon oſtendiꝶ: ſacerdotale officiuꝫ
ꝑſumere conatꝰ eſt. Ob eam rem terre-
.b motū in templo dei exortū conſtat‖ cu-
ius etiā zacharias propheta meminit.
Ante hunc itaqꝫ terremotū amos pro-
pheta tempibꝰ ꝑdicti regis: et tempibꝰ
hieroboam filij ioas regis iſrael: in eas
gentes que electione cōprehenſe ſūt irā
dei ob eas cauſas quas memorauit aꝶ
futurā denunciat. Et qꝛ idem ꝓpheta ĩ
1.b ſequētibꝰ ait. ‖Sup tribꝰ impietatibus
2.a ⁊ ſup quattuor nō conuertā eum: tertio
peccatoꝝ indulgentiā deum dare poſſe
ſignificat: quē quarto eadē peccata ad-
mittentibꝰ: nec penitentiā nec indulgē-
tiam daturū annūciat. Nā p ignis ſimi
litudinē: quē in ꝑdictas gentes immit-
tendū ꝑdixit: grauem atqꝫ irreuocabilē
dei iram ad euerſionē earundem ciuita
tum ꝓceſſurā voluit demonſtrare.

Item alius prologus.

a Mos propheta paſtor ⁊ ruſti-
cus ⁊ roboꝝ mora diſtringēs:
paucis verbis explicare nō po
teſt. Quis eni digne exprimat
tria ⁊ quattuor ſcelera damaſci: gaze: ty
ri: idumee filioꝝ āmon: ⁊ moab: ⁊ ſepti
mo octauoqꝫ gradu iude et iſrael? ‖ Hic Amos. 4. b
loquiꝶ ad vaccas pingues q̄ ſūt in mon
te ſamarie: ‖⁊ ruiturā domū maiorē mi- Ibidem. 6. a
noremqꝫ teſtatur. Ipſe cernit fictorē locu
ſte: ⁊ ſtātē dn̄m ſup murū litū: vel ada-
mantinū: ⁊ vncinū pomoꝝ attrahentē:
ſupplicia peccatoribꝰ: et famē in terra:
nō famē panis: neqꝫ ſitim aque: ſed au-
diendi verbū dn̄i: nō dixit verba ſꝫ ver-
bum. Amos vero interꝑtatur onuſtus.
Hic amos ſpūali gratia plenꝰ: ꝓpheta-
uit inter ceteros ꝓphetas. Nō eni ſolus
ipſe erat ꝓphetes: ſed etiā alij. Et quip
pe nō poterat prophetes eſſe: niſi paſtor
ante fuiſſet. Qui etiā tuba ſua clangit p
ſingulos dies erudiens ⁊ docens in ec-
cleſia. In veritate eni vox omniū ꝓphe
tarū: tanqꝫ tuba ſpūalis eſt ꝑdicans in
eccleſia ſm ꝙ ſcriptum eſt. ‖Aſcende in Eſa. 40. b
montē excelſuꝫ tu q̄ euāgelizas ſion: ex-
alta vocē tuā qui ꝑdicas hieruſalem.

Item alius prologus.

h Ic amos ꝓph̄a ⁊ paſtor nō fu-
it pater eſaie ꝓphe: qꝫqꝫ ⁊ ille
ꝓph̄a extiterit. Naꝫ alijs lr̄is
ille: alijs iſte apud hebreos ſcri
biꝶ q̄ differētia lraꝝ apud latinos non
habeꝶ: ⁊ ille fortꝭ vel robuſtus: hic vero
auulſus interꝑtaꝶ: qꝛ loquiꝶ ꝯtra decem
tribꝰ: que p idolatriā a cultu dei ⁊ a re-
gno dauid erāt auulſe. Fuit āt ꝯgnatio
eius ex oppido thecue quod ſex miliari-
bus diſtat a bethleem: curā gerēs peco-
rū in latitudine campoꝝ qui ſūt primi
oppido thecue ĩ quibꝰ humi arido atqꝫ
arenoſo nihil oīno frugū gigniꝶ: ſꝫ vber
rimis paſcuis abūdāt: ⁊ ideo cūcta ſunt
plena paſtoribꝰ: ⁊ ſterilitas terre cōpen-
ſaꝶ pecoꝝ multitudine. Ex hoc numero

paſtoꝝ fuit amos imperit⁹ ſermone: ſed plen⁹ ſciētia. Prophetauit aūt eiſdē tēporib⁹ qb⁹ iohel: naum: ionas: oſee: eſaias. Sed aliq̄ntulū exorſus eſt ꝓphetare añq̃ eſaias. Maxime aūt ꝯtra decē tribus locut⁹ eſt: pauca de duab⁹ iterſerēs Nūc ablatū de numero paſtoꝝ miſit dn̄s min⁹: vt i ſamaria ꝓphetaret: quē amaſias ſacerdos frequēter plagis afflixit: tandē fili⁹ ei⁹ ozias vecte ꝑ tpa tranſfixit. Poſt hec ſemiuiu⁹ in terrā ſuā euectus poſt aliq̄t dies dolore vulnerꝭ expirauit: ſepultuſq̃ eſt cū patrib⁹ ſuis.

Explicit prologus. Incipit Amos ꝓpheta. Capitulum I

A Erba amos qui
v fuit in paſtoralib⁹ thecue: q̄ vidit ſuꝑ iſrl̄ in diebus ozie regis iuda ⁊ in dieb⁹ hieroboam filij ioas regis iſrl̄ ante duos an
Hiere.25.f nos terremot⁹. Et dixit: ‖ Dn̄s de ſiō ru
Johelis.3.c giet ⁊ de hierl̄m dabit vocē ſuā. Et luxe
rūt ſpecioſa paſtoꝝ: ⁊ exiccat⁹ eſt vertex
carmeli. Hec dicit dn̄s de⁹. Sup tribus
ſcelerib⁹ damaſci ⁊ ſuꝑ quattuor nō cō-
uertā eū: eo q̄ triturauerūt in plauſtris
B ferreis galaad. Et mittā ignē in domuz
azahel: ⁊ deuorabit domos benadab. Et
conterā vectē damaſci: ⁊ diſꝑdā habita
torē de campo idoli: ⁊ tenentē ſceptruz
de domo voluptatꝭ ⁊ trāſferet̄ ppl̄us ſy
rie cyrenen dicit dn̄s. Hec dicit domin⁹.
J.2.a ‖ Sup trib⁹ ſcelerib⁹ gaze et ſuꝑ q̄ttuor
nō couertā eū: eo q̄ tranſtulerit captiui
tatē ꝑfectā vt cōcluderet eā in idumea.
C Et mittā ignē in murū gaze: ⁊ deuorabit edes ei⁹: ⁊ diſꝑdam habitatorem de azoto ⁊ tenentē ſceptrum de aſcalone: ⁊ cōuertā manū meā ſuꝑ accharon: ⁊ peribunt reliqui philiſtinoꝝ dicit dn̄s. Hec dicit dn̄s. Sup trib⁹ ſcelerib⁹ tyri ⁊ ſuꝑ quattuor nō ꝯuertā eū: eo q̄ concluſerit captiuitatē ꝑfectā in idumea: ⁊ nō ſint recordati federis fratrū. Et mittā ignez in murū tyri ⁊ deuorabit edes ei⁹. Hec
D dicit dn̄s. Sup tribus ſcelerib⁹ edom ⁊ ſuꝑ quattuor nō ꝯuertā eū: eo q̄ ꝑſecutus ſit in gladio frēm ſuuz ⁊ violauerit miſcdiam ei⁹: ⁊ tenuerit vltra furorē ſuum: ⁊ indignationē ſuā ſuauerit vſq̃ i finē. Mittā ignē in theman: ⁊ deuorabit edes boſre. Hec dicit dn̄s. Sup tribus ſcelerib⁹ filioꝝ āmon ⁊ ſuꝑ q̄ttuor ꝯuertā eū: eo q̄ diſſecuerit ꝑgnātes galaad ad dilatādū terminū ſuū. Et ſuccēdam ignē in muro rabbath ⁊ deuorauit edes ei⁹: in vlulatu in die belli: ⁊ in turbine in die cōmotiōis. Et ibit melchon in captiuitatē: ipſe et principes eius ſil: dicit domin⁹. II

h Ec dicit dn̄s. Sup trib⁹ ſcelerib⁹ moab ⁊ ſuꝑ quattuor nō cō- A
uertā eū: eo q̄ incēderit oſſa regis idumee vſq̃ ad cinerē Et mittā ignē i moab: ⁊ deuorabit edes carioth ⁊ morietur in ſonitu moab in clangore tube: ⁊ diſꝑdam iudicē de medio ei⁹: ⁊ oēs pricipes ei⁹ interficiaz cū eo dicit dn̄s. Hec dicit
dn̄s. ‖ Sup trib⁹ ſcelerib⁹ iuda ⁊ ſuꝑ q̄t- Am.1.a
tuor nō ꝯuertā eū: eo q̄ abiecerit legem
dn̄i: ⁊ mādata eius nō cuſtodierit. Dece- B
perūt eni eos idola ſua: poſt q̄ abierant pr̄es eoꝝ. Et mittā ignē in iudā ⁊ deuorabit edes hierl̄m. Hec dicit dn̄s. Sup trib⁹ ſceleribus iſrl̄ ⁊ ſuꝑ quattuor non cōuertā eū: ꝓ eo q̄ vendiderit ꝓ argēto iuſtū: ⁊ pauꝑem ꝓ calciamētis. Qui cōterūt ſuꝑ puluerē terre capita pauperū:
⁊ viā humiliū declināt. Et fili⁹ ac pater C
ei⁹ ierūt ad puellā vt violarēt nomē ſanctū meū: ⁊ ſuꝑ veſtimētis pigneratꝭ accubuerūt iuxta oē altare: ⁊ vinū dānatoꝝ bibebāt in domo dei ſui. ‖ Ego aūt
exterminaui āmorreū a facie eoꝝ: cuius Am.
altitudo: cedroꝝ altitudo ei⁹: ⁊ fortꝭ ipſe quaſi querc⁹. Et ꝯtriui fructū ei⁹ deſuꝑ: ⁊ radices ei⁹ ſubter. Ego ſum q̄ aſcēdere vos feci de terra egypti: ⁊ eduxi vos i deſertū quadraginta ānis: vt poſſideretis terrā ammorrei: ⁊ ſuſcitaui de filijs vr̄is in ꝓphas: ⁊ de iuuenib⁹ vr̄is naza-
reos. Nūq̇d nō ita eſt filij iſrl̄ dicit dn̄s? D
Et ꝓpinabitꝭ nazareis vinū: ⁊ ꝓphetis mādabatis dicētes: ne ꝓphetetis. Ecce ego ſtridebo ſubt̄ vos: ſicut ſtridet plauſtrū onuſtū feno. Et ꝑibit fuga a veloce: et fortꝭ nō obtinebit virtutē ſuā: ⁊ robuſtus nō ſaluabit aiam ſuā. Et tenēs arcū nō ſtabit: ⁊ velox pedibus ſuis nō ſaluabit: ⁊ aſcēſor equi nō ſaluabit aniam ſuā: ⁊ robuſt⁹ corde inter fortes nudus fugiet in die illa dicit dn̄s. III

Udite ꝟbū qd̄ locut⁹ eſt dn̄s ſuꝑ A
a vos filij iſrl̄: ſuꝑ oēm cognatiōez quā eduxi de terra egypti dicēs. Tm̄modo vos cognoui ex oib⁹ cognationib⁹ t̄re. Idcirco viſitabo ſuꝑ vos oēs iniq̄tates vr̄as. Nūq̇d ambulabūt duo
pariter: niſi ꝯuenerit eis? ‖ Nūq̇d rugiet Jo

leo in saltu: nisi habuerit p̄daꝫ? Nunqd
dabit catulus leonis vocē de cubili suo:
nisi aliquid apphēderit? Nūquid cadet
B auis in laqueū terre absq̄ aucupe? Nū-
qd auferet laque⁹ de terra: anq̄ qd cepe
rit? Si clanget tuba in ciuitate ꝛ pp̄lus
nō expauescet? Si erit malū in ciuitate
qd dn̄s nō fecerit? Quia non faciet dn̄s
de⁹ v̄bū: nisi reuelauerit secretū suū ad
seruos suos ꝓphas. Leo rugiet: qs nō ti
mebit? Dn̄s de⁹ locut⁹ est: qs nō ꝓphe-
tabit? Auditū facite in edib⁹ azoti: ꝛ in
C edib⁹ terre egypti: ꝛ dicite. Congregami
sup mōtes samarie: ꝛ videte isanias mł-
tas in medio ei⁹: ꝛ calūniā patientes in
penetralib⁹ ei⁹. Et nescierūt facere rectū
dicit dn̄s: thesaurizātes iniquitatē ꝛ ra
pinas in edib⁹ suis. Propterea hec dicit
dn̄s de⁹. Tribulabit̄ ꝛ circuiet̄ terra: et
detrahet̄ ex te fortitudo tua: ꝛ diripient̄
edes tue. Hec dicit dn̄s. Quō si eruat pa
stor d̄ ore leonis duo crura aut extremū
D auricule: sic eruent̄ filij isrł q̄ habitāt in
samaria in plaga lectuli ꝛ i damasci gra
bato. Audite ꝛ ꝯtestami i domo iacob:
dicit dn̄s de⁹ exercituū: q2 in die cū visi-
tare cepero ꝑuaricatiōes isrł: sup eū visi
tabo: ꝛ sup altaria bethel: ꝛ amputabū-
tur cornua altarꝫ ꝛ cadēt in terrā. Et ꝑ-
cutiā domū hyemalē cū domo estiua: et
ꝑibūt dom⁹ eburnee: ꝛ dissipabūt̄ edes
multe: dicit domin⁹. IIII
A a Udite v̄bū hoc vacce pingues q̄
estꝫ in mōte samarie q̄ calūniam
facitꝫ egenis: ꝛ confringitꝫ paupes. Que
dicitꝫ dn̄is v̄ris: afferte ꝛ bibem⁹. Jura-
uit dn̄s de⁹ in sctō suo: q2 ecce dies veni
ent sup vos: ꝛ leuabūt vos in contis: et
reliquias v̄ras in ollis feruētib⁹. Et per
apturas exibitꝫ altera ꝯtra alterā: ꝛ ꝓ-
ijciemini in armon dicit dn̄s. Uenite ad
bethel ꝛ impie agite: ad galgalā: ꝛ mul-
tiplicate ꝑuaricationē. Et offerte mane
B victimas v̄ras: trib⁹ dieb⁹ decimas ve-
stras. Et sacrificate d̄ fermētato laudē:
ꝛ vocate volūtarias oblatiōes ꝛ ānūcia
te. Sic enī voluistꝫ filij isrł dicit dn̄s de
us. Unde ꝛ ego dedi vobis stuporē den
tiū in cūctis vrbib⁹ v̄ris: ꝛ indigentiaꝫ
panū in oib⁹ locis v̄ris: ꝛ nō estꝫ reuersi
ad me dicit dn̄s. Ego q̄ꝫ ꝓhibui a vobis
imbrē cū adhuc tres mēses supessēt vs-
q̄ ad messem: ꝛ plui sup vnā ciuitatē: ꝛ
C sup alterā ciuitatem nō plui. Pars vna
cōpluta est: ꝛ pars sup quā nō plui aru-
it. Et venerunt due et tres ciuitates ad
vnā ciuitatē vt biberēt aquā: ꝛ nō sunt
satiate: ꝛ nō redistꝫ ad me dicit dn̄s. Per
cussi vos in vento vrente: ꝛ in aurigine
multitudinē hortoꝝ v̄roꝝ ꝛ vineaꝝ ve-
strarū: oliueta v̄ra et ficeta v̄ra comedit
eruca: ꝛ nō redistꝫ ad me dicit dn̄s. Mi-
si in vos mortē in via egypti: ꝑcussi in
gladio iuuenes v̄ros vsq̄ a captiuitatē
equoꝝ v̄roꝝ ꝛ ascendere feci putredinē
castroꝝ v̄roꝝ i nares v̄ras: ꝛ nō redistis D
ad me dicit dn̄s. ‖ Subuerti vos sicut Gen.19.e
subuertit dn̄s sodomā ꝛ gomorrā: et fa-
cti estis q̄si torris raptus ab incendio: ꝛ
nō redistꝫ ad me dicit dn̄s. Quapropter
hec faciā tibi isrł. Postq̄ aūt hec fecero
tibi: ꝑparare in occursum dei tui israel.
Quia ecce formās montes ꝛ creans ven
tū ꝛ annūcians homi eloquiū suū: faci-
ens matutinā nebulā ꝛ gradiēs sup ex-
celsa terre: dn̄s de⁹ exercituū nomē ei⁹.
Udite verbū istud: qd ego le V A
a uo sup vos planctū. Dom⁹ israel
cecidit: ꝛ nō adijciet vt resurgat.
Uirgo israel ꝓiecta est in terrā suā: non
est q̄ suscitet eā. Quia hec dicit dn̄s de⁹.
Urbs de qua egrediebant̄ mille: relin-
quent̄ in ea centū: ꝛ de qua egrediebāt̄
centū relinquent̄ in ea decē in domo is
rael: q2 hec dicit dn̄s de⁹ domui israel.
Querite me ꝛ viuetꝫ: ꝛ nolite querere be
thel. In galgalā nolite intrare: ꝛ in ber- B
sabee nō trāsibitꝫ: quia galgala captiua
ducet̄ ꝛ bethel erit inutilis. Querite do
minū ꝛ viuite: ne forte cōburat̄ vt ignis
dom⁹ ioseph: ꝛ deuorabit ꝛ nō erit q̄ ex-
tinguat bethel. Qui cōuertitꝫ in absin-
thiū iudiciū: ꝛ iusticiā in terra relinqui-
tis: facientē arcturū ꝛ orionē ꝛ cōuertē
tem in mane tenebras: ꝛ diē in noctem
mutantē. ‖ Qui vocat aq̄s marꝫ ꝛ effun J.9.b C
dit eas sup faciē terre: dn̄s nomē est ei⁹
Qui subridet vastitatē sup robustum: ꝛ
depopulationē sup potētēꝫ affert. Odio
habuerūt corripientē in porta: ꝛ loquē-
tem ꝑfecte abominati sunt. Idcirco ꝓ eo
q̄ diripiebatꝫ paupeꝫ ꝛ predā electā tol
lebatis ab eo: ‖ domos q̄dro lapide edi- Sopho.1.c
ficabitis: ꝛ nō habitabitꝫ in eis. Uineas
plantabitꝫ amātissimas: ꝛ nō bibetꝫ vi-
nū earū: q2 cognoui mł'ta scelera v̄ra: et
fortia pctā v̄ra. Hostes iusti accipiētes D
munus: ꝛ paupes deprimētes in porta.
Ideo prudēs in tpe illo tacebit: q2 tem-
pus malū est. Querite bonū ꝛ nō maluꝫ
vt viuatis: ꝛ erit dn̄s de⁹ exercituum vo
biscum sicut dixistis. ‖ Odite malum et Ps.96.

Ro.12.c diligite bonū: ⁊ conſtituite in porte iu-
diciū: ſi forte miſereaꝛ dn̄s deꝰ exercitu-
E um reliquijs ioſeph. Propterea hec di-
cit dn̄s deꝰ exercituū dn̄ator. In omībꝰ
plateis planctꝰ: ⁊ in cūctis q̄ foris ſunt
diceꝛ ve ve. Et vocabūt agricolā ad lu-
ctū: ⁊ ad planctū eos q̄ ſciunt plangere.
Et in oībꝰ vījs erit planctꝰ: q2 ptrāſibo
in medio tui dicit dn̄s. Ue deſiderātibꝰ
diem dn̄i. Ad q̄d eā vobis? Dies domi-
F ni iſta tenebre ⁊ non lux. Quō ſi fugiat
vir a facie leonis ⁊ occurrat ei vrſus: et
ingrediaꝛ domū ⁊ innitaꝛ manu ſua ſu
per parietē: ⁊ mordeat eū coluber. Nun
q̄d nō tenebre dies dn̄i: ⁊ non lux ⁊ cali-
Eſa.1.d go ⁊ nō ſplēdor in ea? ‖ Odi ⁊ pieci feſti
uitates vr̄as: ⁊ nō capiā odorē cetuū ve
Malach.1.d ſtroꝝ. ‖ Q2 ſi obtuleritꝭ mihi holocauſto
mata ⁊ munera vr̄a: nō ſuſcipiā: et vota
pinguiū vr̄oꝝ nō reſpiciā. Aufer a me
tumultū carminū tuoꝝ ⁊ cātica lyre tue
G nō audiā. Et reuelabiꝛ q̄ſi aqua iudici-
Actꝭ.7.e um: et iuſticia q̄ſi torrēs fortꝭ. ‖ Nūquid
hoſtias ⁊ ſacrificiū obtuliſtꝭ mihi in de-
ſerto quadragita ānis domꝰ iſrl̄? Et por
taſtꝭ tabernaculū moloch dō vr̄o: ⁊ ima
ginē idoloꝝ vr̄oꝝ: ſidus dei veſtri rem-
pha: figuras quas feciſtꝭ vobis adorare
eas. Et migrare vos faciā trās damaſ-
A cū dixit dn̄s deꝰ exercituū nomē eiꝰ. VI
Luc.6.d ‖ E vobis q̄ opulētī eſtꝭ ī ſion et
v ꝯfiditꝭ in mōte ſamarie: optima-
tes capita pplorum ingrediētes
pompatice domū iſrael. Trāſite in calā-
ne ⁊ videte: ⁊ ite inde in emath magnā:
⁊ deſcendite in geth paleſtinorum et ad
optima quoq3 regna horu3: ſi latior ter-
minꝰ eoꝝ termino vr̄o eſt. Qui ſeparati
eſtis in diē malū: ⁊ appropinquatꝭ ſolio
B iniquitatꝭ. Qui dormitis in lectis ebur
neis: ⁊ laſciuitis in ſtratꝭ vr̄is. Qui co-
meditis agnū de grege: ⁊ vitulos de me
dio armenti: qui canitꝭ ad vocē pſalte-
rij. Sicut dauid putauerunt ſe hr̄e vaſa
cantici: bibentes vinū in phialis: ⁊ opti
mo vnguēto delibuti: ⁊ nihil patieban-
tur ſup ꝯtritione ioſeph. Quapropꝛ nūc
C migrabūt in capite trāſmigrātiū: ⁊ aufe
Hiere.51.b retur factio laſciuientiū. ‖ Jurauit dn̄s
.i.8.b deꝰ in aīa ſua: dicit dn̄s deꝰ exercituu3.
c Deteſtor ego ſupbiā iacob: ⁊ domos eiꝰ
odi: ⁊ tradā ciuitatē cū habitatoribꝰ ſu
is. Q2 ſi reliqui fuerint decē viri in do-
mo vna: ⁊ ipſi morieꝛ. Et tollet eū p-
pinquus ſuꝰ ⁊ cōburet eū vt efferat oſſa
de domo ⁊ dicet ei qui in penetralibus

domꝰ eſt. Nunq̄d adhuc ē penes te? Et
rn̄debit. Finis ē. Et dicet ei. Tace: ⁊ nō
recorderis noīs dn̄i. Quia ecce dn̄s mā-
dauit: ⁊ pcutiet domū maiorē ruinis: et
domū minorē ſciſſionibꝰ. Nūq̄d currere
queūt in petris equi: aut arari pōt ī bu-
balis? Qm̄ ꝯuertiſtis in amaritudinem
iudiciū: ⁊ fructū iuſticie in abſinthiu3 q̄
letamini in nihili: q̄ dicitꝭ: Nūq̄d nō in
fortitudine nr̄a aſſumpſimꝰ nobis cor-
nua? Ecce eni ſuſcitabo ſup vos domus
iſrl̄: dicit dn̄s deꝰ exercituū gentem: ⁊ cō
teret vos ab introitu emath vſq3 ad tor
rentem deſerti. VII
Ec oſ̄dit mihi dn̄s deꝰ. Et ecce A
h fictor locuſte in principio germi
nantiū ſerotini imbris: ⁊ ecce ſe-
rotinus poſt tonſionē regis. Et factū eſt
cū cōſūmaſſet comedere herbā terre: di-
xi. Dn̄e deꝰ ppitius eſto obſecro. Quis I.d
ſuſcitabit iacob q2 paruulus eſt? Miſer-
tus eſt dn̄s ſup hoc. Non erit dixit dn̄s.
Hec oſtēdit mihi dn̄s deꝰ. Et ecce voca-
bat iudiciū ad ignē dn̄s deꝰ: ⁊ deuora-
uit abyſſum multā ⁊ comedit ſimul par
tem. Et dixi. Dn̄e deus quieſce obſecro.
Quis ſuſcitabit iacob q2 paruulus eſt? B
Miſertꝰ eſt dn̄s ſup hoc. Sed ⁊ iſtud nō
erit dixit dn̄s deus. Hec oſ̄dit mihi do-
minꝰ deꝰ. Et ecce dn̄s ſtans ſup muru3
litū ⁊ in manu eiꝰ trulla cementarij. Et
dixit dn̄s ad me ‖ Quid tu vides amos? I.
Et dixi Trulla3 cemētarij. Et dixit do-
minꝰ. Ecce ego ponā trullam in medio
ppl̄i mei iſrl̄. Nō adijciā vltra ſupindu-
cere eū ⁊ demolienꝛ excelſa idoli: ⁊ ſan-
ctificatiōes iſrl̄ deſolabunꝛ: ⁊ cōſurga3 C
ſup domū hieroboam in gladio. Et mi-
ſit amaſias ſacerdos bethel ad hierobo
am regē iſrl̄ dicēs. Rebellauit contra te
amos in medio domus iſrl̄. Nō poterit
terra ſuſtinere vniuerſos ſmones eius.
Hec eni dicit amos. In gladio morieꝛ
hieroboā: ⁊ iſrael captiuus migrabit de
t̄ra ſua. Et dixit amaſias ad amos. Quī
vides: gradere: fuge in terrā iuda: et co-
mede ibi panē ⁊ pphetabis ibi ⁊ in be-
thel nō adijcies vltra vt pphetes: quia
ſanctificatio regꝭ eſt ⁊ domus regni eſt.
Rn̄ditq3 amos: ⁊ dixit ad amaſiā. Non
ſum ppha: ⁊ nō ſum filiꝰ pphe: ſ3 armē
tarius ego ſu3 vellicans ſycomoros. Et
tulit me dn̄s deꝰ cū ſequerer gregem: et
dixit dn̄s ad me. Uade ppheta ad ppl̄m
meū iſrael. Et nūc audi verbu3 dn̄i. Tu
dicis nō prophetabis ſuper iſrael ⁊ nō

ſtillabis ſup domuꝫ idoli. Propter hoc
hec dicit dñs. Uxoꝛ tua i ciuitate foꝛni-
cabit: ⁊ filij tui ⁊ filie tue i gladio cadēt
⁊ hum⁹ tua funiculo metief. Et tu i ter
ra polluta moꝛieris: ⁊ iſrael captiu⁹ mi-
grabit de terra ſua. VIII
A Et oſtēdit mihi dñs de⁹. Et ecce
7.b h vncin⁹ pomoꝝ. Et dixit ‖ Quid tu
vides amos? Et dixi: Uncinū po
moꝝꝫ. Et dixit dñs ad me. Uenit finis
ſup ppl'm meū iſrl'. Non adijciā vltra vt
ptrāſeā eū. Et ſtridebūt cardines tēpli
i die illa dicit dñs de⁹. Multi moꝛienf:
in oī loco ꝓijcief ſilētiū. Audite hoc q̄
pteritꝭ pauperē: ⁊ deficere facitꝭ egenos
B terre dicētes: Qñ trāſibit meſſis ⁊ venū-
dabim⁹ merces: ⁊ ſabbatū ⁊ apiem⁹ fru
mētū: ut iminuam⁹ mēſurā ⁊ augeam⁹
ſiclū: ⁊ ſupponam⁹ ſtateras doloſas vt
poſſideam⁹ in argēto egenos: ⁊ paupes
ꝓ calciamētꝭ: ⁊ quiſq̄lias frumēti vēda
6.c mus? ‖ Iurauit dñs in ſupbiaꝫ iacob: ſi
oblit⁹ fuero vſq ad finē oīa opa eoꝛuꝫ.
Nūq̄d ſup iſto nō cōmouebif terra: ⁊ lu
C gebit oīs habitatoꝛ ei⁹? Et aſcendet q̄ſi
fluui⁹ vniuerſus ⁊ eijcief ⁊ deflu[et] q̄ſi
riu⁹ egypti. Et erit in die illa dicit dñs:
occidet ſol meridie ⁊ tenebꝛeſcere faciaꝫ
1.b. terrā i die lumis. ‖ Et cōuertā feſtiuita-
1.c tes vr̄as i luctū: ⁊ oīa cātica vr̄a in plan
ctū. Et inducā ſup oē doꝛſū vr̄m faccū:
⁊ ſup oē caput caluitiū. Et ponā eaꝫ q̄ſi
luctū vnigeniti: ⁊ nouiſſima ei⁹ q̄ſi dieꝫ
D amaruꝫ. Et ecce dies veniūt dicit dñs ⁊
emittā famē in terrā: nō famē panis ne
q ſitim aq̄: ſed audiēdi ꝟbū dñi. Et cō
mouebūf a mari vſq ad mare: ⁊ ab aq̄-
lone vſq ad oꝛientē circūibūt q̄rentes
ꝟbū dñi ⁊ nō īueniēt. In die illa defici-
ent ꝟgines pulchꝛe: ⁊ adoleſcētes in ſiti
q̄ iurant in delicto ſamarie ⁊ dicūt. Ui-
uit de⁹ tu⁹ dan: ⁊ viuit via berſabee. Et
cadēt ⁊ nō reſurgēt vltra. IX
A Idi dñm ſtantē ſup altare. Et di
v xit pcute cardinē ⁊ cōmoueāf ſu
pliminaria. Auaricia eni in capi-
te oiuꝫ ⁊ nouiſſimū eoꝝ i gladio ītficiā
Nō erit fuga eis ⁊ qui fugerit ex eis non
ſaluabif. Si deſcēderint vſq ad infer-
nū: inde manus me educet eos: ⁊ ſi aſcen
derint vſq in celū īne detrahā eos. Et ſi
abſcōditi fuerint in ꝟtice carmeli: inde
ſcrutans auferā eos ⁊ ſi celauerint ſ[u]b
oculis meis i ꝓfundo marꝭ: ibi mā[da]b[o]
ſerpēti ⁊ moꝛdebit eos. Et ſi abieri[nt] in
B captiuitatē corā inimicꝭ ſuis: ibi manda-
bo gladio ⁊ occidet eos. ‖ Et ponā ocu- Hiere.44.c
los meos ſup eos in malū ⁊ non in bo-
nū. Et dñs de⁹ exercituū q̄ tangit terrā
⁊ tabeſcit: ⁊ lugebūt oēs habitātes i ea.
Et aſcēdet ſicut riu⁹ oīs: ⁊ deflu[et] ſicut
fluui⁹ egypti. Qui edificat i celo aſcēſio-
nes ſuā: ⁊ faſciculū ſuū ſup trā fūdauit.
‖ Qui vocat aq̄s marꝭ: ⁊ effundit eas ſu- S.5.c
per faciē terre. Dñs nomē ei⁹. Nūq̄d nō
vt filij ethiopū vos eſtꝭ mihi filij iſrl' ait
dñs? Nunq̄d nō iſrael aſcendere feci de
terra egypti: ⁊ paleſtinos de cappadocia
⁊ ſyrios de cyrene? Ecce oculi dñi dei ſu C
per regnū peccās: et cōterā illud a facie
terre. Uerūtñ cōterens nō cōterā domuꝫ
iacob dicit dñs. Ecce eni mādabo ego:
⁊ cōcutiā in oībus gētib⁹ domū iſrael ſi
cut cōcutif triticū in cribꝛo: ⁊ nō cadet
lapillus ſup terrā. In gladio moꝛientur
oēs pctōꝛes ppl'i mei: q̄ dicūt: nō appꝛo-
pinq̄bit ⁊ nō veniet ſup nos malū. ‖ In Actꝭ.15.c
die illa ſuſcitabo tabernaculū dauid qđ
cecidit: ⁊ reedificabo apturas muroꝛuꝫ
ei⁹: ⁊ ea q̄ coꝛruerāt inſtaurabo. Et ree-
dificabo eū ſicut i dieb⁹ āti[q̄]s: vt poſſide
ant reliq̄s idumee ⁊ oēs natiōes: eo ꝙ D
īuocatū ſit nomē meū ſup eos dicit dñs
faciens hec. Ecce dies veniēt dicit dñs
⁊ cōpꝛehēdet aratoꝛ meſſoꝛē: ⁊ calcatoꝛ
vue mittentē ſemē. ‖ Et ſtillabūt mōtes Iohel.3.d.
dulcedinē: ⁊ oēs colles culti erūt. Et cō
uertā captiuitatē ppl'i mei iſrael: ⁊ edi-
ficabūt ciuitates deſertas: ⁊ inhabitabūt
⁊ plātabūt vineas: ⁊ bibēt vinum eaꝝ:
⁊ facient hoꝛtos ⁊ comedēt fruct⁹ eoꝝ.
Et plātabo eoſ ſup humū ſuā: ⁊ nō euel
lā eos vltra de terra ſua quaꝫ dedi eis:
dicit dñs deus tuus.

Explicit Amos ꝓpheta. Inci-
pit ꝓlogus in Abdiam ꝓphetā.

‖ Acob patriarcha habuit fra- Geñ.25.d.
i trem eſau: q̄ ob ruboꝛē coꝛpis
ſui: edom hebꝛea lingua appel
latus ē: qđ latine ſanguineus
dicif. ‖ Is memoꝛatū frēm ſuū: q̄ iſrl' no Geñ.27.g
men accepat: graui odio cōmot⁹ infime
re conat⁹ eſt. Qua de cauſa oēs q̄ ppl'm
iſrl'. i. filios p̄triarche iacob pꝛedicti eſau
odiū imitati pſecuti ſunt: eſau ⁊ edō ap-
pellati ſūt. ‖ Et q2 ppl's iſrl' ō captiuitate 1.Eſdre.1.b
chaldeoꝝ p cyrū regē pſaꝝ nutu dei re-
uocat⁹ i hierl'm ab alio reg grauiter affli
ct⁹ atq oppſſus ē: idō hoc regnū qđ mo-
re e[ſa]u pdictū populum pſecutū eſt: per

deſiciationẽ ꝗ abdie ꝓphete increpatur:
qđ nõ dei indignatione: ſed ſua virtute
ppłm ſupatũ gl'iabat̃. De ꝗ regno olim
per dauid in pſalmo cẽteſimo trigeſimo
pſ.136. ſexto dictũ eſt. ‖ Memorare dñe filiorũ
edom in die hieruſalẽ. Nã reliqua lecti-
one cõpꝫhenſa: futurũ in gẽtes iudiciũ
ob cauſas lectiõe cõpꝫhenſas: regnũqꝫ
3.Regũ.18.c dei ĩ ppło iſrael ſignificat. ‖ Hebrei hũc
dicũt eſſe: ꝗ ſub rege ſamarie achab: ⁊ ĩ-
pijſſima iezabel: pauit cẽtũ ꝓphetas in
Ro.11.a ſpecubꝰ: ‖ ꝗ nõ curuauerit genu añ baal:
et de ſeptem milibꝰ erat ꝗs helias argu
itur ignoraſſe. Sepulchrum quoqꝫ eius
vſqꝫ hodie cũ mauſeolo heliſei ꝓphe: et
baptiſte iohãnis: in ſebaſte venerationi
habet̃: ꝗ olim ſamaria dicebat̃. Hãc he-
rodes rex antipatris filiꝰ in honore au-
guſti ceſaris greco noĩe vocauit augu-
ſtam. Hic igit̃ ꝗ centũ ꝓphas pauerat:
accepit gratiã ꝓphetalẽ ⁊ de duce exer-
citus fuit dux eccleſie. Tunc in ſamaria
paruũ gregem pauerat: nũc in toto orbe
chriſti paſcit eccłias. ‖ Et ſicut ſtephanꝰ
Actſ.6.c.et coronã meruit paſſionis: ſic hic de ſerui
7.g tutis dei cũ paulo apoſtolo nomine glo
riatur; qꝛ abdias ſeruꝰ domini in noſtro
ſonat eloquio.

Explicit prologus.
Incipit Argumentũ.

Abdias qui interꝓtat̃ ſeruus dñi
a ꝓſonat cõtra edom: ſanguineum
terrenũqꝫ fratrem fratris quoqꝫ
iacob ſemꝑ emulũ haſta ꝑcutit ſpiritali

Explicit argumentũ. Incipit
Abdias propheta. Capłm I

B Viſio abdie. Hec
dicit dominꝰ deus ad edom
Auditum audiuimus a do-
mino: ⁊ legatum ad gentes
miſit. Surgite: ⁊ cõſurgamꝰ
aduerſus eũ in ꝓliũ. Ecce ꝑuulũ dedi te
in gentibꝰ. Contemptibilis tu es valde.
Suꝑbia cordis tui extulit te habitãtem
in ſciſſuris petrarũ exaltantẽ ſoliũ tuũ.
B Qui dicis ĩ corde tuo Quis detrahet me
hiere.49.d in terrã? ‖ Si exaltatꝰ fueris vt aq̃la: ⁊ ſi
inter ſidera poſueris nidũ tuũ: inde de-
traham te dicit dñs. Si fures ĩtroiſſent
ad te: ſi latrones per noctẽ: quõ cõticu-
iſſes? Nõne furati eſſent ſufficientia ſi-
bi? Si vindemiatores introiſſent ad te:
nũquid ſaltem racemũ reliquiſſent tibi?
Quõ ſcrutati ſũt eſau? Inueſtigauerunt
abſcondita eiꝰ. Uſqꝫ ad terminũ emiſe-
runt te: omnes viri federis tui illuſerũt
tibi. Inualuerũt aduerſum te viri pacis C
tue. Qui comedunt tecum: ponent inſi-
dias ſubter te. Non eſt prudentia in eo.
‖ Nũquid nõ in die illa dicit dñs perdã E
ſapiẽtes de idumea ⁊ prudẽtiam de mõ- I.
te eſau? Et timebũt fortes tui a meridie
vt intereat vir de monte eſau. Propter
interfectionẽ ⁊ propter iniq̃tatem ĩ fra-
trem tuum iacob: operiet te confuſio: ⁊
peribis in eternũ. In die cum ſtares ad- D
uerſus eũ quãdo capiebant alieni exer-
citũ eiꝰ ⁊ extranei ingrediebant̃ portas
eius: ⁊ ſuper hieruſalem mittebãt ſortẽ
tu quoqꝫ eras quaſi vnus ex eis. Et nõ
deſpicies in die fr̃is tui: in die ꝑegrinati
onis eius. Et nõ letaberis ſuꝑ filios iu-
da in die perditionis eorum: ⁊ non ma-
gnificabis os tuũ in die anguſtie. Neqꝫ
ingredieris portam populi mei ĩ die ru- E
ine eorũ: neqꝫ deſpices ⁊ tu in malis eiꝰ
in die vaſtitatis illius. Et nõ emitteris
aduerſus exercitum eius in die vaſtita-
tis illius: neqꝫ ſtabis in exitibꝰ vt inter-
ficias eos qui fugerint. Et non conclu-
des reliquos eius in die tribulationis:
quoniã iuxta eſt dies domini ſuꝑ omẽs
gentes. Sicut feciſti: fiet tibi: retributi-
onem tuam conuertam in caput tuum.
Quomõ eñi bibiſti ſuꝑ montem ſanctũ F
meum: bibẽt omnes gẽtes iugiter: ⁊ bi-
bent ⁊ abſorbebũt: ⁊ erũt quaſi nõ ſint.
Et in monte ſion erit ſaluatio ⁊ erit ſan
ctus. Et poſſidebit domus iacob eos ꝗ
ſe poſſederãt. Et erit domꝰ iacob ignis: ⁊
domꝰ ioſeph flammas ⁊ domꝰ eſau ſtipu
la. Et ſuccendent̃ in eis ⁊ deuorabunt
eos: ⁊ nõ erũt reliquie domꝰ eſau: qꝛ do-
minus locutꝰ eſt. Et hereditabũt hi qui G
ad auſtrũ ſũt mõtẽ eſau: ⁊ ꝗ in cãpeſtri-
bus philiſtijm: ⁊ poſſidebũt regionem
effraim ⁊ regionem ſamarie. Et benia-
min poſſidebit gallaad: ⁊ tranſmigratio
exercitꝰ huiꝰ filiorũ iſrł omnia loca cha-
naneorꝫ vſqꝫ ad ſareptã: ⁊ trãſmigratio
hieruſalẽ ꝗ in boſſoro eſt poſſidebit ci-
uitates auſtri. Et aſcendent ſaluatores
ĩ mõtẽ ſion iudicare montẽ eſau: ⁊ erit
dñoregnũ.

Explicit Abdias ꝓpheta. Incipit
prologus in Ionam prophetam.

Onā ſcī hebrei affirmāt filiū
i fuiſſe mulieris vidue ſarepta-
ne quē helias ꝓpheta mortuū
17.b ſuſcitauit: mře poſtea dicēte ad eū ||nūc
cognoui qꝛ vir dei es tu: ⁊ verbū dei in
oꝛe tuo veritas eſt. Ob hāc etiā cauſam
ipſū puerū ſic vocauit amathi. Amathi
enī in nřa lingua ɥitatē ſonat. Et ex eo
ꝙ verū helias locut⁹ eſt: ille qui ſuſcita-
tus eſt fili⁹ eſſe dicit̄ veritatꝭ. Jō de ve-
ritate colūba naſcit̄: qꝛ ionas colūbam
ſonat. Jn cōdēnationē aūt iſrael ionas
ad gentē mittit̄: ꝙ niniue agēte penitē-
4.f tiam illi in malicia ꝑſeuerāt. ||Tpibus
q̄ppe hieroboā regis iſrł q̄ deo derelicto
cū ppło ſuo in ſamaria idoł ſacrificabat
ionā ꝓphetā fuiſſe: q̄rtus liber regū in-
dicat. Js cū ꝓphetia illumināte pctōres
ciuitatꝭ niniue dei miſericordiā cōſecu-
turos videret: ne falſa p̄dicare videret̄:
ad denūciādū interitū eiuſdē ciuitatis
ire nolebat. Nā ſicut de⁹ ad abraam de
impietate ſodomoꝝ ⁊ gomoꝛreoꝝ locu-
18.c tus eſt: ||clamoꝛ ſodomoꝝ ⁊ gomoꝛreoꝝ
1.a ꝑuenit ad me ||Jta ⁊ de niniue dicit̄: eo
ꝙ aſcēderit clamoꝛ malicie eius ad deū
Et qꝛ ſentētia dei de ſodomis facta: mi-
nime reuocata eſt: ita ⁊ ionas aduerſum
niniuen ꝓlatā ſentētiam reuocari nole-
33. bat: || diuine diſpēſationis ignar⁹ q̄ ſalu-
tem hoīuꝫ ad ſe ꝯuertētiū magꝭ vult q̄
interitū. Hoc illi acciderat qđ ⁊ ſancto
4.e heliſeo: ||q̄ filium ſunamitidis mulieris
mortuū ignoꝛauit. Jdeo a cōſpectu dei
fugere ſe ionas putabat humanū aliq̄d
138. paſſus: dicēte dauid. ||Quo ibo a ſpiritu
tuo: ⁊ a facie tua quo fugiam?

Explicit ꝓlogus. Jncipit argumētū.

Onas columba pulcherrima
naufragio ſuo paſſionē domi-
i ni p̄figurās: mūdū ad peni-
tentiā reuocat: ⁊ ſub nomine
niniue ſalutē gentib⁹ denūciat.

Explicit Argumētū. Jncipit
Jonas propheta. Capłm I

A Et factū eſt ver-
e bum dñi ad ionā filiū ama
thi dicens: Surge ⁊ vade in
niniuē ciuitatem grandem
⁊ p̄dica in ea qꝛ aſcēdit malicia eius co-
8.b. ram me ||Et ſurrexit ionas vt fugeret in
tharſis a facie dñi. Et deſcēdit ioppen:
⁊ inuenit nauem euntē in tharſis. Et de-
dit naulū eius ⁊ deſcēdit in eā vt iret cū
eis in tharſis a facie dñi. Dñs miſit ven-
tum magnū in mare: ⁊ facta eſt tempeſ-
tas magna in mari: ⁊ nauis periclitaba-
tur cōteri. Et timuerūt naute: ⁊ clama- B
uerūt viri ad deū ſuuꝫ: ⁊ miſerūt vaſa q̄
erant in naui in mare: vt alleuiaret̄ ab
eis. Et ionas deſcendit ad interioꝛa na-
uis: et doꝛmiebat ſopoꝛe graui. Et acceſ-
ſit ad eū gubernatoꝛ et dixit ei. Quid tu
ſopoꝛe deprimeris? Surge inuoca deuꝫ
tuū: ſi foꝛte recogitet de⁹ de nobis ⁊ nō
ꝑeamus Et dixit vir ad collegā ſuū. Ue-
nite ⁊ mittam⁹ ſoꝛtes: ⁊ ſciam⁹ q̄re hoc
malum ſit nobis. Et miſerūt ſoꝛtes: ⁊ ce-
cidit ſoꝛs ſuꝑ ionā. Et dixerūt ad eū. C
Jndica nobis: cui⁹ cauſa malū iſtud ſit
nobis: qđ eſt opus tuū: q̄ terra tua: et q̄
vadis: vł ex quo ppło es tu? Et dixit ad
eos. Hebre⁹ ego ſū: ⁊ dñm deū celi ego ti-
meo: q̄ fecit mare et aridā. Et timuerūt
viri timoꝛe magno: et dixerunt ad eum.
Quid hoc feciſti? Cognouerūt enī viri
ꝙ a facie dñi fugeret: qꝛ indicauerat eis
ionas. Et dixerūt ad eū: Quid faciemus
tibi: ⁊ ceſſabit mare a nobis? Quia mare
ibat ⁊ intumeſcebat. Et dixit ad eos. D
Tollite me ⁊ mittite in mare ⁊ ceſſabit
mare a vobis. Scio enī ego: qm̄ ꝓpt̄ me
tēpeſtas hec grādis venit ſuꝑ vos. Et re-
migabant viri vt reuerterentur ad ari-
dam et non valebant: quia mare ibat
⁊ intumeſcebat ſuper eos. Et clamaue- Deu.21.b.
runt ad dñm: ⁊ dixerūt. ||Queſum⁹ dñe
ne ꝑeam⁹ in aīa viri iſtius: ⁊ ne des ſuꝑ
nos ſanguinē innocentē: qꝛ tu dñe ſicut
voluiſti feciſti. Et tulerūt ionā ⁊ miſerūt
in mare: et ſtetit mare a feruoꝛe ſuo. Et
timuerūt viri timoꝛe magno dñm: ⁊ imo-
lauerūt hoſtias dño: et vouerūt vota. II A
Et p̄parauit dñs piſcem grandē Matth.12.c
e vt deglutiret ionam. ||Et erat io-
nas in ventre piſcis tribus die-
bus ⁊ tribus noctibus. Et oꝛauit ionas
ad dñm deū ſuuꝫ de ventre piſcis. Et di-
xit. ||Clamaui de tribulatiōe mea ad do- Pſ.119. B
minū: et exaudiuit me. De ventre inferi
clamaui: ⁊ exaudiſti vocē meā. Et ꝓieci-
ſti me in ꝓfundum in coꝛde maris: ⁊ flu-
men circūdedit me. Omēs gurgites tui
⁊ fluctus tui ſuꝑ me tranſierunt. Et ego
dixi: Abiectus ſum a conſpectu oculoꝝ
tuoꝛuꝫ. Ueruntamen rurſus videbo tem- C
plum ſanctum tuuꝫ. Circūdederunt me
aque vſq; ad aīam abyſſus vallauit me

pelagus operuit caput meum. At extre-
ma montiũ deſcendi: terre vectes cõclu
ſerunt me in eternum: et ſubleuabis de
D corruptione vitam meam domine deus
meus. Cum anguſtiaret in me anima
mea domini recordatꝰ ſuꝫ: vt veniat ad
te oratio mea ad templuꝫ ſanctũ tuum.
Qui cuſtodiũt vanitates: fruſtra miſeri
cordiam ſuam derelinquũt. Ego autem
in voce laudis imolabo tibi: quecunqꝫ
voui reddam ꝓ ſalute mea dño. Et di-
xit dominus piſci. Et euomuit ionam
in aridam. III
A T factum eſt verbum dñi ad io-
e nam ſecũdo dicens: Surge ⁊ va-
de in niniuen ciuitatẽ magnam
⁊ ꝑdica in ea ꝑdicationẽ quam ego lo-
quor ad te. Et ſurrexit ionas ⁊ abijt in
B niniuen iuxta verbũ domini. Et niniue
erat ciuitas magna itinere trium dierũ
Et cepit ionas introire ciuitatem itine-
re diei vnius: ⁊ clamauit ⁊ dixit. Adhuc
quadraginta dies: ⁊ niniue ſubuertetur
Mat.12.d ‖Et crediderunt viri niniuite in domi-
Luce.11.d no: Et ꝑdicauerũt ieiuniũ: ⁊ veſtiti ſunt
C ſaccis a maiore vſqꝫ ad minorẽ. Et ꝑue-
nit ꝟbũ ad regẽ niniue Et ſurrexit ꝺ ſo
lio ſuo ⁊ abiecit veſtimẽtũ ſuũ a ſe: ⁊ in-
dutꝰ eſt ſacco: ⁊ ſedit ĩ cinere: ⁊ clamauit
et dixit in niniue ex ore regis ⁊ principũ
D eius dicens: Homines ⁊ iumenta et bo-
ues ⁊ pecora non guſtent quicꝗ̃ nec paſ
cantur: ⁊ aquam non bibãt: ⁊ operiant
ſaccis homines ⁊ iumenta clament ad
dominũ in fortitudine: et conuertatur
vir a via ſua mala ⁊ ab iniquitate que
Johel.2.c eſt in manibus eorum. ‖Quis ſcit ſi con
uertatur ⁊ cognoſcat deus: ⁊ reuertatur
a furore ire ſue: ⁊ nõ peribimꝰ. Et vidit
deus opa eorũ quia conuerſi ſũt de via
ſua mala: ⁊ miſertus eſt ſup maliciã quã
locutus fuerat vt faceret eis: ⁊ nõ fecit.
A T afflictus eſt ionas affli- IIII
e ctione magna: et iratꝰ ẽ ⁊ orauit
ad dñm: ⁊ dixit: Obſecro dñe: nũ
quid nõ hoc eſt verbuꝫ meũ cum adhuc
eſſem in terra mea? Propter hoc ꝑoccu-
Ps. 85. paui vt fugerẽ ĩ tharſis. ‖ Scio eni quia
Johel.2.e tu deus clemens ⁊ miſericors es: patiẽs
⁊ multe miſerationis ⁊ ignoſcens ſuper
3.Reg.19.a maliciã. ‖Et nũc dñe tolle queſo animã
B meam a me: quia melior eſt mihi mors
ꝗ̃ vita. Et dixit dñs. Putaſne bene ira-
ſceris tu? Et Et egreſſus eſt ionas de ci-
uitate: ⁊ ſedit cõtra orientẽ ciuitatꝭ. Et
fecit ſibimet vmbraculum ibi: ⁊ ſedebat
ſubter illud in vmbra: donec videret ꝗd
accideret ciuitate. Et ꝑparauit dñs deꝰ
ederam: ⁊ aſcendit ſuper caput ione vt C
eſſet vmbra ſuper caput eius: ⁊ ꝓtegeret
eum. Laborauerat enim. Et letatus eſt
ionas ſuper edera leticia magna. Et
parauit deus vermem aſcenſu diluculi
in craſtinum: ⁊ percuſſit ederam et exa-
ruit. Et cum ortus fuiſſet ſol ꝑcepit do-
minus vento calido ⁊ vrenti ⁊ percuſſit
ſol ſuper caput ione: et eſtuabat. Et peti
uit anime ſue vt moreret. Et dixit. Me-
lius eſt mihi mori ꝗ̃ viuere. Et dixit do D
minꝰ ad ionam. Putaſ ne bene iraſceris
tu ſuper ederam? Et dixit. Bene iraſcor
ego vſqꝫ ad mortem. Et dixit dominus
Tu doles ſup ederã ĩ q̃ nõ laboraſti ne-
qꝫ feciſti vt creſceret: q̃ ſub vna nocte na
ta ẽ ſub vna nocte ꝑijt: ⁊ ego nõ pcã ni-
niue ciuitati magne: in qua ſunt plus
ꝗ̃ centum viginti milia hominũ: qui
neſciunt quid ſit inter dexteram ⁊ ſini-
ſtam ſuã ⁊ iumenta multa?

Explicit Jonas propheta. Incipit
ꝓlogus in Micheam prophetam.

T Emporibus ioathe ⁊ achaz et
ezechie regum iuda: micheam
prophetam ad hanc propheti-
am ſpiritusancto repletum fu-
iſſe lectio ipſa demonſtrat. ‖ Sed de ſu- 4.
pradicto numero regum ioathan ⁊ eze-
chiam deo ob religionem placuiſſe: hi-
ſtoria libri quarti regum: ⁊ ſecundi pa-
ralipomenon indicat. ‖Achaz ꝟo reli- 4.
cto deo: idola ſamarie quibus etiam fi-
lios ſuos in ſacrificium igni concremã-
dos obtulerat coluiſſe conſtat. Quobreꝫ
deus ſamariam que reges iſrael et iu-
da memoratorum ſimulacrorum ſuper-
ſtitione fefellerat increpans indignati-
onem ſuam in eam ꝓceſſuram commi-
natus eſt. Populo etiam iſrael preuari-
catori ⁊ principibus eius qui eundem
pplm fallaci ſuaſiõe ad colẽda idola im
pulerãt: verbis in ſequẽtibꝰ captiuitatẽ
⁊ interitũ affuturũ denũciauit.

Explicit ꝓlogꝰ. Incipit argumẽtũ.

M Icheas demoraſthi coheres chri
ſti vaſtationẽ annunciat filie la-
tronis: ⁊ obſidionem ponit ꝯtra
eã: q2 maxillã ꝑcuſſerit iudicis iſrael.

Explicit argumentũ. Incipit
Micheas ꝓpheta. Caplm I

V Erbum domi
ni quod factū eſt ad mi-
cheam moraſthitē in die
bus ioathan achaz ꝛ eze-
chie regum iuda: qđ vidit
ſup ſamariā ꝛ hieruſalē. Audite populi
omēs: ꝛ attendat terra ꝛ plenitudo eiꝰ:
ꝛ ſit dñs deꝰ vobis in teſtē: dñs de tem-
i.6.d plo ſctō ſuo. ‖ Quia ecce dñs egredietur
de loco ſuo: ꝛ aſcendet ꝛ calcabit ſup ex-
celſa terre. Et ꝯſumenť mōtes ſubtꝰ eū:
ꝛ valles ſcindenť ſicut cera a facie ignis:
B ſicut aque q̄ decurrūt in p̄ceps. In ſcele
re iacob om̄e iſtud ꝛ in pctīs domꝰ iſra-
el. Qđ ſcelus iacob? Nōne ſamaria? Et
3.d. que excelſa iude? Nōne hierl'm? ‖ Et po-
nā ſamariā quaſi aceruū lapidū i agro
cū plantať vinea: ꝛ detrahā in vallē la-
pides eiꝰ. Et fundamenta eiꝰ reuelabo:
ꝛ oīa ſcultilia eiꝰ cōcidenť. Et oēs mer
cedes eius cōburenť igni: ꝛ omia idola
eiꝰ ponā in ꝑditionē: qꝛ de mercedibus
meretricis ꝯgregata ſunt ꝛ vſq; ad mer
C cedes meretricis reuertenť. Super hoc
plangā ꝛ vlulabo: vadā ſpoliatꝰ ꝛ nudꝰ
faciā planctū velut draconū: ꝛ luctum
quaſi ſtrutionū: qꝛ deſperata eſt plaga
eiꝰ: qꝛ venit vſq; ad iudā: tetigit portā
ppl'i mei vſq; ad hieruſalē. In geth noli
te annūciare: lachrymis ne ploretis. In
domo pulueris puluere vos cōſpergite:
ꝛ tranſite vobis habitatio pulchra: con
fuſa ignominia. Non eſt egreſſa q̄ habi-
tat in exitu. Planctū domꝰ vicina acci-
piet ex vobis que ſtetit ſibimet: qꝛ infir-
mata eſt in bonū que habitat in amari
D tudinibꝰ. Quia deſcēdit malū a dño in
portā hieruſalē: tumultus quadrige ſtu
poris habitanti lachis. Principiū pec-
cati eſt filie ſion: qꝛ in te inuēta ſūt ſcele
ra iſrael. Propterea dabit emiſſarios ſu
per hereditatē geth: domos mēdaciū in
deceptionē regibꝰ iſrael. Adhuc heredē
adducā tibi que habitas in mareſa: vſ-
q; ad odollam veniet gl'ia iſrl'. Decalua
re ꝛ tondere ſup filios delitiaꝝ tuarū:
dilata caluitiū tuū ſicut aquila: qm̄ ca-
ptiui ducti ſunt ex te. II
A v E qui cogitatꝭ inutile: ꝛ opami-
ni malū in cubilibꝰ vr̄is. In lu-
ce matutina faciūt illud: qm̄ ꝯtra dñm
eſt manus eoꝝ. Et cōcupierunt agros ꝛ
violenter tulerūt ꝛ rapuerūt domos: et
calūniabanť virū ꝛ domū eiꝰ: virū ꝛ he
reditatē eius. Idcirco hec dicit dñs. Ec
ce ego cogito ſup familiā iſtā malū vn-
de nō auferetꝭ colla vr̄a: ꝛ nō ambula-
bitis ſupbi: qm̄ tempus peſſimū eſt. In
die illa ſumeť ſup vos parabola: ꝛ can B
tabiť canticū cū ſuauitate dicētiū. De
populatiōe vaſtati ſumꝰ. Pars ppl'i mei
cōmutata eſt. Quō recedis a me: cū re-
uertať qui regiōes nr̄as diuidatꝰ? Pro-
pter hoc nō erit tibi mittēs funiculum
ſortis in cetu dñi o iſrl'. Ne loquamini lo-
quētes. Nō ſtillabit ſup iſtos: nō cōpre-
hendet ꝯfuſio dicit domꝰ iacob. Nūqđ
abbreuiatꝰ eſt ſpūs dñi: aut tales ſūt co
gitationes eiꝰ? Nōne verba mea bona C
ſunt cū eo qui recte gradiť? Et econtra
rio pplꝰ meꝰ in aduerſarium ꝯſurrexit.
Deſup tunicā palliū ſuſtuliſtꝭ: ꝛ eos qui
tranſiebāt ſimpliciter ꝯuertiſtꝭ i bellū.
Mulieres ppl'i mei eieciſtꝭ de domo de-
litiarū ſuaꝝ: ꝛ a paruulꝭ eaꝝ tuliſtꝭ lau-
dem meā in ꝑpetuū. ‖ Surgite ꝛ ite: qꝛ Hebre.13.c
nō habetꝭ hic requiē. Propter immūdici
am eiꝰ corrūpeť putredine peſſima. Uti
nam nō eſſem vir habēs ſpm̄: ꝛ mēdaci
um potiꝰ loq̄rer. Stillabo tibi in vinū
ꝛ in ebrietatē: ꝛ erit ſup quē ſtillať po- D
pulus iſte. Congregatione ꝯgregabo ia-
cob totū te: in vnū ꝯducam reliquias iſ
rael. Pariter ponā illū quaſi gregem in
ouili: quaſi pecꝰ in medio caularū. Tu-
multuabunť a multitudīe hoim. Aſcen
det enī pandens iter ante eos. Diuidet
ꝛ tranſibūt portā: ꝛ egredienť p eā. Et
tranſibit rex eoꝝ corā eis: ꝛ dominꝰ in
capite eorum. III
e ⁊ dixi. Audite principes iacob: A
ꝛ duces domꝰ iſrael. Nūquid nō
veſtrū eſt ſcire iudiciū: qui odio habetꝭ
bonū ꝛ diligitꝭ malū? qui violēter tolli-
tis pelles eoꝝ deſup eis: ꝛ carnē eorū
deſup oſſibus eoꝝ? Qui comederūt car-
nem populi mei: ꝛ pellem eorū deſuper
excoriauerūt: ꝛ oſſa eoꝝ confregerūt: ꝛ
conciderūt ſicut in lebete ꝛ quaſi carnē
in medio olle. Tūc clamabunt ad dñm B
ꝛ nō exaudiet eos: ꝛ abſcondet faciē ſu-
am ab eis in tempe illo: ſicut nequiter
egerunt in adinuentionibꝰ ſuis. Hec di-
cit dñs: ſup ꝓphetas q̄ ſeducūt populū
meū: qui mordēt dentibꝰ ſuis ꝛ p̄dicāt
pacē. Et ſi qs nō dederit i ore eoꝝ q̄ppi
am: ſctificāt ſup eū p̄liū. Propterea nox C
vobis ꝓ viſiōe erit: ꝛ tenebre vobis pro
diuinatiōe. Et occūbet ſol ſup ꝓphas: et
obtenebrabiť ſup eos dies. Et ꝯfunden
tur q̄ vidēt viſiōes: ꝛ ꝯfundenť diuini.

Et opient oẽs vult⁹ ſuos: q2 nõ ẽ rñſu ꝛ
dei. Ueruñtñ ꝫ replet⁹ ſũ fortitudĩe ſpũs
dñi iudicio ꝛ virtute: vt annũciẽ iacob
ſcelus ſuũ: et iſrł pctm̃ ſuũ. Audite hoc
principes dom⁹ iacob: et iudices dom⁹
iſrł: qui abominamĩ iudiciũ et oĩa recta
D pueritis. Qui edificatis ſion ĩ ſanguini
Ezech.22.f bus ꝛ hierłm ĩ iniq̃tate. ‖ Principes ei⁹
Sopho.3.d in munerib⁹ iudicabãt: et ſacerdotes ei
us in mercede docebãt. Et pphe eius ĩ
pecunia diuinabãt: et ſup dñm requie-
ſcebãt dicẽtes: Nũquid nõ dñs ĩ medio
Hiere.26.f nrm? Nõ veniẽt ſup nos mala. ‖ Propt
ȝ.1 .d hoc cã vr̃i ſion q̃ſi ager arabit: ‖ et hie-
ruſalẽ q̃ſi aceru⁹ lapidũ erit: et mõs tẽ-
A pli in excelſa ſiluaꝝ. IIII
Eſa.2.a ‖ Et erit in nouiſſimo dierũ: erit
e mõs dom⁹ dñi pparat⁹ ĩ vtice mõ
tiũ: ꝛ ſublimis ſup colles. Et flu
ent ad eũ ppłi ꝛ pperabũt gentes multe
ꝛ dicent. Uenite aſcẽdam⁹ ad montem
dñi: ꝛ ad domum dei iacob. Et docebit
nos de vijs ſuis: ꝛ ibim⁹ in ſemitis eius.
Quia de ſion egredieł lex: ꝛ verbũ dñi
de hieruſalem. Et iudicabit inter pplos
multos: ꝛ corripiet gentes fortes vſq ad
longinquũ. Et cõcident gladios ſuos ĩ
B vomeres: et haſtas ſuas in ligones. Nõ
ſumet gens aduerſuꝫ gentẽ gladiũ: ꝛ nõ
diſcẽt vltra belligare Et ſedebit vir ſub-
tus vineã ſuam: ꝛ ſubt⁹ ficũ ſuaꝫ: ꝛ non
erit qui deterreat: q2 os dñi exercituum
locutũ eſt. Quia oĩs ppłi ambulabunt
vnuſquiſq in noĩe dei ſui: nos aũt am-
bulabim⁹ in noĩe dei nr̃i in eternũ ꝛ vl
Sopho.3.d tra. ‖ In die illa dicit dñs: ꝯgregabo clau
dicãtem: ꝛ eã quã eiecerã colligã: ꝛ quã
C afflixerã ꝯſolabor. Et ponã claudican-
tem in reliquias: et eam que laboraue-
Luce.1.c rat in gentẽ robuſtã. ‖ Et regnabit dñs
ſup eos in mõte ſion: ex hoc nũc ꝛ vſq
in eternũ. Et tu turris gregis nebuloſa
filia ſion: vſq ad te veniet: ꝛ veniet po-
teſtas prima regnũ filie hierłm. Nũc q̃-
re merore ꝯtraheris? Nunq̃d rex nõ eſt ti
bi: aut ꝯſiliari⁹ tuus periit: q2 cõphẽdit
te dolor ſicut parturientẽ? Dole ꝛ ſata-
ge filia ſion q̃ſi parturiens: q2 nũc egre-
dieris de ciuitate: ꝛ habitabis in regio-
D ne: ꝛ venies vſq ad babylonẽ. Ibi libe
raberis: ibi redimet te dñs de manũ ini-
micorũ tuoꝝ. Et nũc ꝯgregate ſunt ſup
te gentes multe: q̃ dicũt lapideł: ꝛ aſpi-
ciat in ſion oculus nr̃. Ipſi autẽ nõ co-
gnouerũt cogitatiões dñi: ꝛ nõ intellexe
runt ꝯſiliũ eius: q2 ꝯgregauit eos quaſi
fenũ aree. Surge ꝛ tritura filia ſion: q2
cornu tuũ ponã ferreũ: ꝛ vngulas tuas
ponã ereas. Et cõminues pplos młtos:
ꝛ interficies dño rapinas eoꝝ: ꝛ fortitu
dinẽ eorũ dño vniuerſe terre. V
Unc vaſtaberis filia latrõis. Ob- A
t ſidionẽ poſuerũt ſup nos: in vir-
ga pcutient maxillaꝫ iudicis iſrł.
‖ Et tu bethleem effrata paruulus es in Mi.
milibus iuda. Ex te mihi egredieł q̃ ſit Ioh.
dñator in iſrael: ꝛ egreſſus ei⁹ ab initio
a dieb⁹ eternitatis. Propter hoc dabit
eos vſq ad temp⁹ in q̃ parturiẽs pariet
Et reliquie fratꝝ ei⁹ ꝯuertenł ad filios
iſrł. Et ſtabit ꝛ paſcet in fortitudĩe dñi
in ſublimitate noĩs dñi dei ſui. Et ꝯuer B
tenł q2 nũc magnificabił vſq ad termi
minos terre. Et erit iſte pax aſſyrijs cuꝫ
venerit in terrã nr̃am: ꝛ qñ calcauerit ĩ
domib⁹ nr̃is. Et ſuſcitabim⁹ ſup eũ ſe-
ptẽ paſtores: et octo primates hoĩes. Et
paſcent terrã aſſur ĩ gladio: ꝛ terrã nem
roth in lanceis eius. Et liberabit ab aſ-
ſur cũ venerit in terrã nr̃am: ꝛ cũ calca-
uerit in finib⁹ nr̃is. Et erũt reliquie ia- C
cob in medio pploꝝ multoruꝫ q̃ſi ros a
dño: ꝛ quaſi ſtille ſup herbã q̃ non expe
ctat virũ: ꝛ non pſtolał filios hoĩm. Et
erũt reliquie iacob in gentib⁹ in medio
pploꝝ multoꝝ q̃ſi leo ĩ iumẽtis ſiluaꝝ ꝛ
q̃ſi catulus leonis ĩ gregib⁹ pecoꝝ. Qui
cũ trãſierit ꝛ ꝯculcauerit et cepit: nõ eſt
qui eruat. Et exaltabił man⁹ tua ſuper
hoſtes tuos: ꝛ oẽs inimici tui interibũt
Et erit in die illa dicit dñs: auferaꝫ eq̃s
tuos de medio tui: ꝛ diſpdã q̃drigas tu-
as. Et pdã ciuitates terre tue: ꝛ deſtruã D
oẽs munitiões tuas. Et auferã malefi-
cia de manu tua: ꝛ diuinatiões nõ erũt
in te. Et perire faciã ſculptilia tua: ꝛ ſta
tuas tuas de medio tui. Et non adora-
bis vltra opa manuũ tuaꝝ ꝛ euellaꝫ lu-
cos tuos de medio tui. Et conterã ciui-
tates tuas: ꝛ faciã in furore ꝛ indignati
one vltionem in omnibus gentib⁹ que
non audierunt. VI
a Udite que dñs loquił. Surge cõ A
tende iudicio aduerſum mõtes:
ꝛ audiãt colles vocẽ tuã. Audiãt mon-
tes iudiciũ dñi ꝛ fortia fundamẽta ter-
re: q2 iudiciũ dñi cũ pplo ſuo: ꝛ cũ iſrael
diiudicabił. Popule meus q̃d feci tibi:
aut quid moleſt⁹ fui tibi? Reſponde mi
hi. Quia eduxi te de terra egypti: ꝛ d̃ do
mo ſeruientiũ liberaui te ꝛ miſi añ faci B
em tuã moyſen ꝛ aarõ ꝛ mariã. ‖ Popu- Nu

le meꝰ memēto q̄ſo q̄d cogitauerit ꝯtra
te balach rex moab: ⁊ q̄d rn̄derit ei baa
lam filiꝰ beoꝛ de ſethim vſq ad galgalā
vt ꝯgnoſceres iuſticias dn̄i Quid dignū
offerā dn̄o? Curuabo genu deo excelſo?
Nūquid offerā ei holocauſtomata ⁊ vi-
tulos anniculos? Nunquid placari pōt
dn̄s in milibꝰ arietū: an in multis mili
bus hircoꝝ pinguiū? Nūquid dabo pri-
mogenitū meū ꝑ ſcelere meo: fructū ven
C tris mei ꝑ pctō aīe mee. Indicabo ti-
bi o homo quid ſit bonū: ⁊ q̄d dn̄s req̄-
rat a te. Utiq facere iudiciū ⁊ diligere
miſcd̄iam: ⁊ ſollicitū ambulare cum deo
tuo. Uox dn̄i ad ciuitatē clamat: et ſalꝰ
erit timentibꝰ nomē eiꝰ. Audite tribꝰ.
Et quis approbabit illud? Adhuc ignis
in domo impij: theſauri iniq̄tatis: ⁊ mē
ſura minoꝛ: ire plena. Nūquid iuſtifica-
bo staterā impiā: ⁊ ſacculi pōdera dolo-
ſa? In quibꝰ diuites eiꝰ repleti ſūt iniq̄-
tate: ⁊ habitātes in ea loquebanꝭ men-
daciū: ⁊ lingua eoꝝ fraudulenta in oꝛe
D eoꝝ. Et ego ergo cepi ꝑcutere te ꝑditio-
ne: ſup peccatis tuis. Tu comedes et nō
ſaturaberis ⁊ humiliatio tua in medio
tui. Et apprehēdes ⁊ nō ſaluabis: et q̄s
3.b ſaluaueris: in gladiū dabo. ‖ Tu ſemina-
1.b bis ⁊ nō metes: tu calcabis oliuā ⁊ non
vngeris oleo: ⁊ muſtū ⁊ nō bibes vinū.
Et cuſtodiſti p̄cepta amri ⁊ oīe opꝰ do
mus achab: ⁊ ambulaſti in voluptatibꝰ
eoꝝ: vt darem te in perditionē: ⁊ habi-
tantes in ea in ſibilum: ⁊ opprobꝛiū po
puli mei poꝛtabis. VII
A v E mihi: q2 factꝰ ſum ſicut q̄ col-
ligit in autūno racemos vinde-
mie. Nō eſt botrus ad comedendū: p̄co-
quas ficus deſiderauit aīa mea. Perijt
ſctūs de terra: et rectꝰ in hoībꝰ non eſt.
Oēs in ſanguine inſidianꝭ: vir frēm ſu
um ad moꝛtē venaꝭ. Malū manuū ſua
rū dicūt bonū. Pꝛinceps poſtulat: ⁊ iu-
dex in reddēdo eſt. Et magnꝰ locutꝰ eſt
deſideriū aīe ſue: ⁊ ꝯturbauerunt eam.
Qui optimꝰ in eis eſt q̄ſi paliurus: ⁊ qui
rectꝰ q̄ſi ſpina de ſepe. Dies ſpeculatiōis
tue: viſitatio tua veīt. Nūc erit vaſtitas
eoꝝ. Nolite credere amico: ⁊ nolite cōfi
B dere i duce. Ab ea q̄ doꝛmit in ſinu tuo
0.c cuſtodi clauſtra oꝛis tui: ‖ q2 filius cōtu-
meliā facit prī: ⁊ filia cōſurget aduerſus
matrē ſuā: nurus aduerſus ſocrū ſuam:
⁊ inimici hoīs domeſtici eiꝰ. Ego autē
ad dn̄m aſpiciā: expectabo deū ſaluato-
rē meū. Audiet me deꝰ meꝰ. Ne leteris
inimica mea ſup me: q2 cecidi. Cōſurgā
Cum ſedero in tenebꝛis: dn̄s lux mea eſt.
Irā dn̄i poꝛtabo: qm̄ peccaui ei: donec
cauſam meā iudicet: et faciat iudicium
meū. Educet me in lucē: videbo iuſticiā
eius. Et aſpiciet inimica mea: ⁊ operieꝭ
ꝯfuſione: que dicit ad me. Ubi eſt domi- C
nus deꝰ tuꝰ? Oculi mei videbūt in eam
Nūc erit in ꝯculcatione: vt lutū platea-
rū. Dies: vt edificentur macerie tue. In
die illa longe fiet lex. In die illa et vſq
ad te veīet aſſur: ⁊ vſq ad ciuitates mu
nitas: ⁊ a ciuitatibꝰ munitis vſq ad flu
men: ⁊ ad mare de mari: ⁊ ad montē de
monte. Et terra erit in deſolationē ꝓ-
pter habitatoꝛes ſuos: ⁊ ꝓpter fructum
cogitationū eoꝝ. Paſce ppl'm tuū i vir-
ga tua: gregem hereditatis tue habitan-
tes ſolos in ſaltu. In medio carmeli pa-
ſcenꝭ baſan ⁊ galaad iuxta dies antiq̄s
ſm̄ dies egreſſionis tue de terra egypti. D
Oſtendā ei mirabilia. Uidebūt gentes: ⁊
ꝯfundenꝭ ſup oīm foꝛtitudine ſua. Po-
nēt manū ſup os: aures eoꝝ ſurde erūt.
Lingēt puluerē ſicut ſerpētes: velut re-
ptilia terre ꝯturbabunꝭ de edibꝰ ſuis.
Dn̄m deū nr̄m nō deſiderabūt: ⁊ time-
būt te. Quis deꝰ ſimilꝭ tui q̄ auferas iniq̄
tatē: ⁊ transfers pctm̄ reliquiaꝝ heredi
tatis tue? Nō immittet vltra furoꝛē ſu-
um: qm̄ volēs miſcd̄iā eſt. Reuerteꝭ et
miſerebiꝭ nr̄i. Deponet iniq̄tates nr̄as:
⁊ proijciet in ꝓfundū maris oīa pctā no-
ſtra. Dabis veritatē iacob: miſericoꝛdiā
abꝛaam: q̄ iuraſti prībꝰ nr̄is a diebꝰ an-
tiquis.

Explicit Micheas ꝓpha. Incipit
pꝛologus in Naum ꝓphetam.

N Aum prophetā ante aduentū
regis aſſyrioꝛū qui ppl'm iſra-
el captiuā i ſuā regionē trāſtu
lerat: fuiſſe hebꝛeoꝛū traditio
cōfirmat. Siquidē in finē huiꝰ lectiōis
p̄dicti regis aduentū: idē ꝓpha annūci
aīe demonſtraꝭ. Sed cū habitatoꝛes ni
niue iona interitū ciuitatis p̄dicante: ne
diuina ira denūciatū interitū ſuſtine. ēt
peccatoꝝ: ⁊ impietatis pniam egiſſent:
accepta dei miſcd̄ia: grauioꝛibꝰ ſe crimi
nibus implicuerunt. Qua de cauſa me-
moꝛatus ꝓpheta ſpū ſctō plenus: iudici
um dei annūcians: ita locutus eſt. ‖ Deꝰ Naum.1.a
zelans: ⁊ vlciſcens dn̄s eſt ⁊c. Jam enim
decem tribꝰ ab aſſyrijs ducte fuerant in

captiuitatē ſub ezechia rege iuda: ſub q̄ etiā nūc in ꝯſolatione ppl'i transmigrati aduerſū niniuē viſio cernit. Nec erat parua cōſolatio: tam his qui iam aſſyrijs ſeruiebāt: q̄ reliquis qui ſub ezechia de tribu iuda ⁊ beniamin ab eiſdem hoſtibus obſidebant: vt audirent aſſyrios quoq̄ a chaldeis eſſe capiendos: ſicut i ſequentibus libri huius demonſtrabitur. Sciendū q̄ niniue in noſtra lingua de hebreo ſpecioſam ſonat. Specioſus aūt hic mundus dicit. Unde et apud grecos: coſmos ab ornatu nomen accepit. Et quicq̄d nunc aduerſum niniuen dicit: de mūdo figuraliter predicari ſentiam⁹. Quā ob cauſam ⁊ aſſumptio quā ſeptuaginta interpretes dicunt. apud hebreos maſſa ponitur: id eſt graue onus: eo q̄ cū aduerſus quā ꝓphetatur premat: nec ſinat eleuare ceruicem. Simulq̄ hoc attendēdū: quod hec ipſa vel aſſumptio: vel onus: vel pond⁹ prophete viſio ſit. Nō eni loquit ꝓpheta in extaſi: vt montan⁹ ⁊ priſcilla: maximillaq̄ delirant: ſed quod ꝓphetat liber ē viſionis intelligent vniuerſa qui loquitur: ⁊ pondus hoſtiū facientis ſuo populo viſionē. De conſūmatione itaq̄ mūdi ſm anagogen cōſolationē ſanctorū ꝓphetis texit: vt quecūq̄ in mundo vident: quaſi ꝑtereuntia ⁊ caduca cōtemnant: ⁊ ꝑparent ſe ad iudiciū diē. Ubi vltor aduerſum vires aſſyriorū affuturus eſt dominus.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Naum. i. d — N Aum conſolator orbis interpretatur. Increpat ciuitatem ſanguinū: ⁊ poſt euerſionē illius loquit. ‖ Ecce ſuꝑ montes pedes euāgelizant ⁊ annūciant pacē.

Explicit argumentū. Incipit Naum propheta. Capl'm I

A — ONus niniue.

a — Liber viſionis naū helcheſei. Deus emulator et vlciſcens dn̄s: vlciſcens dn̄s ⁊ habēs furorē: vlciſcens dn̄s in hoſtes ſuos: ⁊ iraſcēs ipſe inimicis ſuis. Dn̄s patiēs ⁊ magn⁹ fortitudine: ⁊ mūdus nō faciet innocentē. Dn̄s in tempeſtate ⁊ turbine vie eius: ⁊ nebule puluis pedū eius. Increpās mare ⁊ exiccās illud: ⁊ omia flumia ad deſertū deducens. Infirmatus eſt baſan ⁊ B carmelus: ⁊ flos libani elanguit. Montes cōmoti ſunt ab eo: et colles deſolati ſunt. Et cōtremuit terra a facie ei⁹: ⁊ orbis: ⁊ oēs habitātes in eo. Ante faciem indignatiōis eius q̄s ſtabit: ⁊ quis reſiſtet in ira furoris ei⁹? Indignatio ei⁹ effuſa eſt vt ignis: ⁊ petre diſſolute ſūt ab eo. Bon⁹ dn̄s ⁊ ꝯfortans in die tribulationis ⁊ ſciens ſperātes in ſe. Et in diluuio ꝑtereunte ꝯſummationē faciet loci ei⁹: ⁊ inimicos ei⁹ ꝓſequentur tenebre. C Quid cogitatis ꝯtra dn̄m? Cōſūmationē ipſe faciet. Non ꝯſurget duplex tribulatio: q̄r ſicut ſpine ſe inuicē cōplectūtur: ſic cōuiuiū eoꝝ pariter potantiū. Cōſumentur quaſi ſtipula ariditate plena. Ex te eni exibit cogitās ꝯtra dn̄m maliciā: mēte ꝑtractās ꝑuaricationē. Hec dicit dn̄s. Si ꝑfecti fuerint ⁊ ita plures: ſic q̄ȝ attondent ⁊ ꝑtrāſibit. Afflixi te ⁊ nō affligam te vltra. Et nūc conterā vgā ei⁹ D de dorſo tuo: ⁊ vincula tu dirūpā: ⁊ ꝑcipiet ſuꝑ te dn̄s. Nō ſemiabit ex nomine tuo ampli⁹. De domo dei tui interficiā. Sculptile ⁊ ꝯflatile ponā ſepulchrū tuū: q̄r inhonorat⁹ es. ‖ Ecce ſuꝑ montes pedes euāgelizantis ⁊ annūciantis pacem. (Eſa. Ro.) Celebra iuda feſtiuitates tuas et redde vota tua q̄r nō adijciet vltra vt ꝑtrāſeat in te belial: vniuerſus interijt. II

A a — A Scendit qui diſpgat corā te: qui cuſtodiat obſidionē. Cōtemplare viā: conforta lūbos: robora virtutē valde. Quia ſicut reddidit dn̄s ſuperbiā iacob: ſic ſꝑbiā iſrael. Quia vaſtatores diſſipauerūt eos: et propagines eoꝝ corruperunt. Clypeus fortium eius ignitus: viri exercit⁹ i coccineis. Ignee habene currus in die ꝑparationis eius: ⁊ agitatores cōſopiti ſunt. In itinerib⁹ B cōturbati ſunt: quadrige colliſe ſunt in plateis. Aſpectus eoꝝ quaſi lampades: quaſi fulgura diſcurrētia. Recordabit fortiū ſuoꝝ: ruent in itinerib⁹ ſuis. Uelociter aſcendent muros ei⁹: ⁊ ꝑparabitur vmbraculū. Porte fluuioꝝ apte ſūt: ⁊ templū ad ſolū dirutū. Et miles captiuus adduct⁹ eſt: ⁊ ancille eius minabātur gementes vt colūbe: murmurantes in cordib⁹ ſuis. Et niniue quaſi piſcina aquarū aque ei⁹: ipſi vero fugerūt. Sta- C te ſtate ⁊ nō eſt qui reuertatur. Diripite

argentum: diripite aurum: et nō est finis diuitiarū ex omnibus vasis desiderabilibus. Dissipata est et scissa et dilacerata: et cor tabescens et dissolutio geniculorum
5.b et defectio in cunctis renibus:|| et facies oīm sicut nigredo olle. Ubi est habitaculū leonū: et pascua catulorum leonū? Ad quā iuit leo vt ingrederetur illud: catulus leonis: et non est qui exterreat. Leo cepit sufficiēter catulis suis: et necauit leenis suis. Et impleuit preda spelūcas suas: et cubile suū rapina. Ecce ego ad te dicit dñs exercituū: et succendā vsque ad fumū qdrigas tuas: et leūculos tuos comedet gladius. Et exterminabo de terra pdā tuā
B et nō audietur vltra vox nūciorum tuorum.

.b ||Ve ciuitas sanguinū: vni III
1.c. V uersa mēdacijs: dilaceratione plena. Nō recedet a te rapina. Uox flagelli: et vox impetus rote: et eq̄ fremētis et quadrige feruentis et equitis ascendentis: et micantis gladij: et fulgurantis haste: et multitudinis interfecte: et grauis ruine: nec ē finis cadauerū. Et corruent in corporibus suis ppter multitudinem fornicationū meretricis speciose et grate et hñtis maleficia: que vendidit gē
B tis in fornicationibus suis: et familias in
7.a maleficijs suis|| Ecce ego ad te dicit dñs exercituū: et reuelabo pudenda tua in facie tua: et ostendā in gentibus nuditatem tuam et regnis ignominiā tuā. Et pijciā sup te abomiationes: et cōtumelijs et afficiā: et ponā te in exemplū. Et erit: omis qui viderit te resiliet a te: et dicet. Uastata est niniue. Quis cōmouebit super caput? Unde querā cōsolatorē tibi? Nunquid melior es alexandria pplorum: q̄ habitat in flumibus? Aque in circuitu eius: cuius diuitie mare aque muri eius. Ethiopia fortitudo eius et egyptus et nō est finis. Africa et libyes fuerunt in auxilio tuo: sed et ipa in transmigratione
C ducta est in captiuitatē. Paruuli eius elisi sunt in capite omniū viarū: et sup inclytos eius miserūt sortem: et oēs optimates eius cōfixi sunt in compedibus. Et tu ergo inebriaberis et eris despecta: et queres tu auxiliū ab inimico. Omēs munitiones tue sicut ficus cum grossis suis: si pcusse fuerint cadēt in os comedentis. Ecce ppls tuus: mulieres in medio tui. Inimicis tuis ad apertionē pādentur porte terre tue: deuorabit ignis vectes tuos. Aquā ppter obsidionē hauri tibi: extrue munitiōes tuas. Intra in lutū et calca: subigēs tene laterē. Ibi comedet te ignis: peribis gladio: deuorabit te vt bruchus. Congregare ergo: vt bruchus multiplicare vt locusta. Plures fe D
cisti negociatiōes tuas: q̄ stelle sint celi. Bruchus expansus ē: et auolauit. Custodes tui quasi locuste: et paruuli tui quasi locuste locustarum: que cōsident in sepibus in die frigoris. Sol ortus est et auolauerūt: et nō ē cognitus locus earum vbi fuerint: dormitauerunt pastores tui rex assur: sepelientur principes tui. Latitauit ppls tuus in montibus et nō est qui pgreget. Non ē obscura cōtritio tua: pessima est plaga tua. Omēs qui audierūt auditionē tuā: cōpresserūt manū sup te: Quia sup quem non transijt malicia tua sp?

Explicit Naum ppha. Incipit plogus in Abachuc pphetam.

Q Uattuor pphe in duodecī prophetarum volumie cōtinentur: e q̄bus tres in principio lemna. i. pondus: titulū hñt: naū: abachuc: et malachias. Porro zacharias in medio et circa finē duos huiuscemodi ponit titulos: e quibus vnus est: onus verbi domini in terra adrach et damasci requiei eius: alter in fine. s. onus verbi domini sup israel. De naum orationibus tuis iam liber vnus editus est. De zacharia et malachia: si vita comes fuerit disseretur. Nunc abachuc habemus in manibus qui vel ex eo q amabilis deo est: vocatur amplexatio: vel q in certamē et luctam (et vt ita dicam) amplexū cum deo congreditur amplexantis: id est luctantis sortitus est nomē. Nullus enim tam audaci voci ausus est deū ad disceptationem iusticie pucare: et dicere ei. Cur in rebus humanis mundi istius pōpa tanta rerū versetur iniquitas? Uociferabor ad te vim patiēs: et nō saluabis? Quare ostendisti mihi iniquitatē et laborē videre? Lacerata est lex: et non peruenit vsque ad finem iudiciū: quia impius preualet aduersum iustū: ideo egreditur iudiciū puersū. Uides q̄ temeraria vox sit: et quodāmō blasphemantis creatorē suū ad iudiciū pucare: et vas fragile aduersus figulū: cur tale vel tale factū sit disputare? Necnō et hoc siad uertendū q assūptio vel pondus q̄ grauia iā esse diximus: pphe visio est et aduersū montani dogma puersū intelligit

qđ videt:nec vt amēs loquiť:nec more inſanientiū feminaꝝ dat ſine mēte ſonū
1.Coꝛ.14.f ‖Un̄ et apl's iubet vt ſi ꝓphetantibus aliis:aliū fuerit reuelatū:taceāt q̄ prius
Ibidem loquebanť.Et ſtatim:‖nō ē inq̄t diſſenſionis de⁹:ſꝫ pacis.Exquo intelligiť cū quis ex volūtate reticet:et aliis locū dat ad.loquendū:poſſit loqui et tacere cum velit.Qui iā in extaſi.i.inuit⁹ loq̄ť nec tacere nec loqui.i ſua ptāte habet.Illud ſꝫ diſce:q2 ſemel a me violēter exigis vt q̄ſi quoſdā grad⁹ et ſcalas altioꝛa intēti:hiſtoꝛiā tibi interpter:ꝓphiam eē circa babilonē et nabuchodonoſoꝛ regem chaldeoꝝ vt quō prioꝛ ꝓp̄ha naum quē abachuc ſequiť:vaticiniū habuit ꝯtra niniuen et aſſyrios qui vaſtauerūt decē trib⁹ q̄ vocať iſrael:ita abachuc ꝓphetiā habeat aduerſus babylonē ꝛ nabuchodonoſoꝛ:a quib⁹ iudas et hierl'm tēplūq ſubuerſa ſūt.Et vt ſcias eo tpe fuiſſe abachuc:quo iā due trib⁹ q̄ vocabātur iuda:ducte erāt in captiuitatē dani
Dan̄.14.f el docere te poterit:‖ad quē in lacū leonū abachuc cū prandio mittiť:q̄q̄ apud hebreos hec ip̄a nō legať hiſtoꝛia. Igiť ſiue q̄s recipiat ſcripturā illā:ſiue nō recipiat:vtrūq ꝓ nobis eſt.Aut enī ſā recipit:et p⁹ factā rem liber abachuc texitur:aut ſi non recipit:quaſi ꝓpheta ſcribit que ventura cognoſcit.Interi ſm l'ram cauſať aduerſū deū ꝓp̄a:cur nabuchodonoſoꝛ templū dei vaſtet ꝛ iudā: cur hierl'm quondā vrbs dn̄i deſtruať: quare clamet ppl's ꝛ nō audiatur:vociferet ad dn̄m oppreſſus a chaldeis ꝛ nō ſaluet:q̄re etiā ip̄e ꝓp̄ha vel ppl's ex cuius ꝑſona loq̄tur ad hoc vixerit:ꝛ hucuſq ꝑduct⁹ ſit:vt iniq̄tatē hoſtiū ꝛ ſuū laboē viderit:cū iniuſticia ꝓualeat aduerſum ſe.Et hec dicit ꝓ mentis angu
Dan̄.3.c. ſtia:neſciēs auꝝ in igne cōflari:‖ꝛ tres pueros de camino ignis purioꝛes exiſſe q̄ꝫ intrauerāt.Sed et hoc generaliť accipe poſſum⁹:ꝙ ex ꝑſona humane impacientie loquať:vt in q̄rulā vocē et plenā
Abacuc.1.b doloꝛis erumpat dicēs.‖Quare reſpicis cōtēptoꝛes:et taces cōculcante impio iuſtioꝛē ſe? Hec aūt loquiť:neſciēs iudicia dei inueſtigabilia:ꝛ ꝓfundū diuitiarū ſapie ꝛ ſcie ei⁹:ꝙ nō ita videat de⁹:vt videt hō. Hō tm̄ p̄ſtia reſpicit:deus futura ꝛ eterna cognoſcit. Et quō ſi egrotans ꝛ eſtuās febrib⁹ aquā frigidā poſtulet et dicat ad medicū:vim patioꝛ:crucioꝛ:vroꝛ:exanimoꝛ:vſq quo medice clamabo et exandies:ꝛ r̄ndeat ei ſapientiſſimus ac clementiſſim⁹ medic⁹:ſcio quo tpe dare debeam qđ poſtulas:nō miſereoꝛ modo q2 miſcđia iſta crudelitas ē: ꝛ volūtas tua ꝯtra te petit.Ita:ꝛ de⁹ noſter ſciens clemētie ſue pōdera atq mēſuras:interdū nō exaudit clamantē:vt eū ꝓbet:ꝛ magis ꝓuocet eū ad rogādū: ꝛ quaſi igne excoctū iuſtioꝛē ꝛ purioꝛeꝫ faciat.Quod itelligēs apl's ſm id ꝙ miſerieoꝛdiā ꝯſecut⁹ ē a dn̄o.ait:‖Sed nō deficim⁹.‖Et b̄ndicit dn̄m in omi tpe ‖Et ſcit ꝙ q̄ perſeuerauerit vſq in finē hic ſaluus erit:ꝛ gloꝛiať in laboꝛe ꝛ doloꝛe.Et cum hieremia dicit.Tribulationē ꝛ miſeriā inuocabo vt quō ali⁹ inuoca deū:ſic ſanctus vir ꝛ bellatoꝛ inuictus ad exercendū ſe ꝛ ꝓbandū tribulationē et miſeriā inuenire deſiderat.

Explicit ꝓlog⁹.Incipit Argumentū.

Bachuc luctatoꝛ foꝛtis ꝛ rigidus ſtat ſuꝑ cuſtodiā ſuā:ꝛ figit gradū ſuꝑ munitionem:vt chriſtū in cruce cōtēpleť:et dicat.Operuit celos gloꝛia eius:et laudis eius plena ē terra.Splēdoꝛ eius vt lux erit:coꝛnua in manibus eius:ibi abſcōdita eſt foꝛtitudo eius.

Explicit Argumentū.Incipit Abachuc ꝓp̄a.Capl'm I

Nus quod vidit abachuc ꝓp̄a.‖Uſquequo dn̄e clamabo et n̄ exaudies? Uociferaboꝛ ad te vim patiens:et non ſaluabis?Quare oſtendiſti mihi iniq̄tatē et laboꝛē:videre predā ꝛ iniuſticiam ꝯtra me?‖Quare reſpicis ꝯtēptoꝛes:et taces cōculcante impio iuſtioꝛem ſe?Et facies homis quaſi piſces maris ꝛ quaſi reptibilia nō habētia ducem. Et factū eſt iudiciū:ꝛ ꝯtraditio potentioꝛ.Propter hoc lacerata ē lex:ꝛ nō ꝑuenit vſq ad finē iudiciū.Quia impi⁹ ꝓualet aduerſuſ iuſtū:ꝓpterea egrediet iudiciū ꝑuerſum.‖Aſpicite in gentib⁹ et videte ꝛ āmiramī ꝛ obſtupeſcite:q2 opus factuꝫ ē in diebus vr̄is:qđ nemo credet cū narrabitur.Quia ecce ego ſuſcitabo chaldeos gentē amarā et velocē ambulantem ſuꝑ latitudinē terre:vt poſſideat tabernacula nō ſua.Hoꝛribilis et terribilis

eſt:ex ſeipſa iudiciū ⁊ onus eius egredi-
etur. Leuiores pardis equi ei⁹:⁊ veloci-
C ores lupis veſptinis: et diffundent̄ eq̄-
tes ei⁹. Equites nāq3 ei⁹ delōge veniēt:
volabūt q̄ſi aquila feſtinās ad comedē-
dū. Oēs ad predā veniēt: facies eoꝝ vē-
tus vrēs. Et ꝯgregabit⁹ q̄ſi arenā capti-
uitatē ⁊ ipe de regib⁹ triūphabit:⁊ tyrā
ni ridiculi eius erūt. Ipe ſup oēm mu-
tionē ridebit ⁊ cōportabit aggerē: et ca
piet eā. Tunc mutabit̄ ſpūs:⁊ ptranſi-
bit et corruet. Hec eſt fortitudo eius dei
ſui. Nunquid nō tu a principio dn̄e de⁹
me⁹ ſctē meus:⁊ nō moriemur? Dn̄e in
iudiciū poſuiſti eum ⁊ fortē vt corripēs
fundaſti eū. Mūdi ſunt oculi tui ne vi-
D deas malū: et reſpicere ad iniquitatem
nō poteris. Quare nō reſpicis ſup iniq̄
agētes:⁊ taces deuorāte impio iuſtiorē
ſe? Et facies hoīs q̄ſi piſces maris:⁊ q̄ſi
reptile nō principē. Totū in hamo ſub-
leuauit: traxit illud in ſagena ſua: et cō
gregauit in rete ſuū. Sup hoc letabit̄
et exultabit: ꝓpterea imolabit ſagene
ſue:⁊ ſacrificabit reti ſuo. Quia in ipſis
incraſſata ē pars eius:⁊ cib⁹ eius elect⁹
Propter hoc ḡ expādit ſagenā ſuā:⁊ ſp
A interficere gentes non ceſſat. II

Is. I. c ‖Up cuſtodiā meā ſtabo: et figā
f gradū ſup munitionē. Et contē
plabor vt videā q̄d dicat̄ mihi:
et quid rn̄deā ad arguentē me. Et rn̄dit
mihi dn̄s:⁊ dixit. Scribe viſū et expla-
na eū ſup tabulas vt ꝑcurrat qui legerit
eum. Quia adhuc viſus ꝓcul:⁊ appare-
bit in finē ⁊ nō mentiet̄. Si morā fece-
rit expecta illū: q2 veniēs veniet ⁊ non
Rō I. a. tardabit. ‖Ecce qui incredulus eſt: non
Ga. 3. b erit recta aīa ei⁹ in ſemetipō. ‖Iuſt⁹ aūt
He. 10. g in fide ſua viuet. Et quō vinū potantē
decipit: ſic erit vir ſupbus et nō decora-
B bit̄. Qui dilatauit quaſi infern⁹ aīam
ſuā: et ipe q̄ſi mors: et non adimpletur.
Et cōgregauit ad ſe oēs geutes: et coa-
ceruauit ad ſe omnes pplos. Nunquid
nō oēs iſti ſup eū parabolā ſumēt: et lo
quelā enigmatū ei⁹? Et dicet̄. Ue ei qui
mltiplicat nō ſua. Uſq3quo ⁊ aggrauat
ꝯtra ſe denſū lutū? Nunq̄d nō repente
ꝯſurgēt qui mordeāt te? Et ſuſcitabunt̄
lacerātes te:⁊ eris in rapinā eis? Quia
tu ſpoliaſti gētes multas: ſpoliabunt te
oēs qui reliq̄ fuerit de pplis: ꝑpter ſang
uinē hoīs ⁊ iniquitatē terre ciuitatis:⁊
C oīm habitātiū iea. Ue q̄ cōgregat aua-
riciā malā domui ſue: vt in excelſo ni-
dūs ei⁹:⁊ liberari ſe putat d̄ manū mali.
Cogitaſti cōfuſionē domui tue: concidi
ſti pplos multos:⁊ peccauit anima tua
Quia lapis de pariete clamabit: et lig-
nū q̄d inter iūcturas edificioꝝ ē rn̄de-
bit. ‖Ue qui edificat ciuitatē in ſangui Ezech. 24. b
nib⁹:⁊ ꝑparat vrbē in iniq̄tate. Nunq̄d Naū. 3. a
nō hec ſūt a dn̄o exercituū? Laborabūt
eni ppli i multo igni: et gentes in vacu
um ⁊ deficiēt. Quia replebit̄ terra vt co
gnoſcāt gl'iam dn̄i: q̄ſi aq̄ operiētes ma
re. Ue qui potū dat amico ſuo: mittens
fel ſuū:⁊ inebrians vt aſpiciat nuditatē
eius. Repletus ē ignominia ꝓ gl'ia. Bi-
be tu q3:⁊ cōſopire. Circūdabit te calix D
dextere dn̄i:⁊ vomit⁹ ignominie ſup glo
riā tuā. Quia iniq̄tas libani operiet te: et
vaſtitas aīaliū deterrebit eos de ſangui
nib⁹ hoīs ⁊ iniq̄tate terre ⁊ ciuitatis: et
oīm habitantiū in ea. Quid ꝓdeſt ſculp
tile q2 ſculpſit illud fictor ſuus cōflati-
le ⁊ imaginē falſam: q2 ſperauit in fig-
mento fictor eius vt faceret ſimulacra
muta? Ue qui dicit ligno: expgiſcere: ſur
ge lapidi tacēti. Nunq̄d ipe docere po-
terit. Ecce iſte coopꝰtus ē auro ⁊ argen
to: et oīs ſpūs nō eſt i viſcerib⁹ ei⁹. ‖Do- Pſ. 10.
min⁹ aūt in tēplo ſcō ſuo: ſileat a facie
ei⁹ omis terra.

Oratio abachuc ꝓphe ꝓ ignorātijs

Omine audiui auditionē tuā A
b et timui. Dn̄e opus tuū: in me
dio annoꝝ viuifica illud. In
medio ānoꝝ notū facies: cum
irat⁹ fueris: miſcdie recordaberis. De⁹
ab auſtro veniet:⁊ ſctūs de mōte pharā
Operuit celos gl'ia eius:⁊ laudis ei⁹ ple-
na eſt terra. Splendor eius vt lux erit:
cornua in manib⁹ eius. Ibi abſcondita
eſt fortitudo ei⁹: aū faciē eius ibit mors
Egredie̅t dyabolus aū pedes ei⁹: ſtetit
et mēſus ē terrā. Aſpexit et diſſoluit gē B
tes: contriti ſunt montes ſeculi. Incur
uati ſunt colles mūdi: ab itinerib⁹ eter
nitatis eius. Pro iniquitate vidi tento
ria ethiopie: turbabūt̄ pelles terre ma-
dian. Nūquid in fluminib⁹ irat⁹ es dn̄e
aut in fluminibus furor tuus vel in mari
indignatio tua? Qui aſcēdes ſup equos
tuos:⁊ quadrige tue ſaluatio. Suſcitās
ſuſcitabis arcū tuum: iuramēta tribu-
bus que locutus es. Fluuios ſcides ter-
re: viderunt te et doluerūt montes gur-
ges aquaꝝ tranſijt. Dedit abyſſus vocē C
ſuā altitudo manus ſuas leuauit. Sol

et lunā ſteterūt in habitaculo ſuo:in luce ſagittaꝝ tuaꝝ ibunt:in ſplendore fulgurātis haſte tue. In fremitu conculcabis terrā et in furore obſtupefacies gentes. Egreſſus es in ſalutē ppli tui: in ſalutē cū chriſto tuo. Percuſſiſti caput de domo impij: denudaſti fundamentū ei⁹ vſqꝫ ad collū. Maledixiſti ſceptris eius capiti bellatoꝝ eius: venientib⁹ vt turbo ad diſpgēdū me Exultatio eoꝝ: ſicut ei⁹ qui deuorat paupem in abſcondito
D Uiā feciſti in mari eq̄s tuis in luto aq̄rū multarū. Audiui et ꝯturbat⁹ eſt venter meus: a voce cōtremuerūt labia mea Ingrediat̄ putredo in oſſib⁹ meis: ⁊ ſubter me ſcateat. Ut requieſcā in die tribulationis: vt aſcendā ad pplm accinctū nr̄m. Ficus enī nō florebit: ⁊ nō erit germē in vineis. Mentiet̄ op⁹ oliue: et arua nō afferēt cibū. Abſcidetur de ouili pec⁹: et nō erit armētū in p̄ſepib⁹. Ego aūt in dn̄o gaudebo ⁊ exultabo in deo ieſu meo. De⁹ dn̄s fortitudo mea: et ponet pedes meos quaſi ceruoꝝ. Et ſuper excelſo mea deducet me victor: in ſpalmis canentem

Explicit Abachuc ꝓpheta. Incipit ꝓlogus in Sophoniā ꝓpham

T Radūt hebrei: cuiuſcūqꝫ ꝓphe pater aut auus ponat̄ in titulo ipſoꝝ q̄ꝫ ꝓphas fuiſſe. Unde et amos vnū de duodecim ꝓ-
Amos.7.b. phetis qui dixit: nō ſum ꝓpha nec filius ꝓphe: ſed paſtor capraꝝ vellicās ſycomoros: pr̄is nomē in titulo nō habere. Hoc ſi veꝝ eſt: ſophonias ꝓpha: qui noīe (vt dicā) ꝓphetico ⁊ glioſa maiorū ſuoꝝ ſtirpe generatus ē. Habuit enī p̄rem chuſi: auū godoliā: ꝓauū amaſiā attauū ezechiā: ⁊ talē q̄drigā ipſe velut extrem⁹ auriga cōpleuit. Nomē ſophonie: alij ſpeculā: alij arcanū dn̄i trāſtulerūt. Siue igit̄ ſpecula: ſiue abſcōditum dn̄i interp̄tet̄: vtrūqꝫ ꝓphe ꝯuenit. Di-
Ezech.3.d cit̄ enī ad ezechielē. Fili hoīs ſpeculatorē te poſui domui iſrl̄. Iſte ḡ ꝓpha q̄ erat in ſpecula ⁊ in ſublimib⁹ ꝯſtitut⁹ et nouerat myſteria dn̄i: fili⁹ erat chuſi qui interpretat̄ humilitas. Habebat q̄ꝫ auū godoliā: qui dicit̄ magnitudo dn̄i. et ꝓauū amaſiā: q̄ ⁊ ipſe v̄tit̄ i ſermonē dn̄i: attauū ezechiā: qui ſonat fortitudo dn̄i. De fortitudine itaqꝫ dn̄i nat⁹ ē ſermo domini: et de ſermone domini: nata ē magnitudo domini: et de magnitudine dn̄i nata ē humilitas: vt cū ꝑuenerit aliquis ad ꝑfectū: dicat: q2 nō ſum dignus vocari apl̄us. Et illud in pſal- 1.C
mis. Dn̄e nō eſt exaltatū cor meū: neqꝫ P
elati ſunt oculi mei. Ioſiā regē iude cuius tempibus ſophonias ꝓphetaſſe inuenit̄: deo ꝑ omib⁹ regibus iude placuiſſe hiſtoria quarti libri regū et ſecundi 4.
paralipomenon demonſtrat. Ioſias ſimulacra que pater ſuus amon vel auus manaſſes in templo dei collocauerat deiecta cōminuiſſe mōſtrat̄. In quib⁹ etiā ſerpentē ereū a moyſe factuꝫ cui errori inductus ppl̄us ſupſtitione idoloꝝ detenta admiſerat. Idē cuſtodiſſe paſca: ⁊ intermiſſis tempibus multis ſolus celebraſſe monſtrat̄. Ideo deus p ꝓphetā tpibus memorati regis q̄ ꝓuētura erāt oſtēdens gentib⁹ quidē lectione compreheñſis affutuꝝ iudiciū. Populo v̄o iſrl̄ ſalutē: ⁊ ciuitati hieruſalē reſtaurationem tunc tempis tribuendā textu lectionis denunciauit.

Explicit prolog⁹. Incipit argumentū

S Ophonias ſpeculator ⁊ arcanoꝝ dei cognitor: audit clamorem a porta piſciū: et eiulatū a ſecunda: ⁊ ꝯtritionē a collibus. Indicit q̄ꝫ vlulatum habitatorib⁹ pile: quia conticuit omis populus chanaan: diſperiert vniuerſi q̄ inuoluti erāt argento

Explicit Argumentū. Incipit Sophonias ꝓpha. Capl̄m. I

V Erbum domini A
quod factū eſt ad ſophoniā filiū chuſi filij godolie filij amaſie filij ezechie in dieb⁹ ioſie filij amō regi iuda. Cōgergās congregabo oia a facie terre dicit dn̄s: cōgregans hominē et pecus: cōgregans volatilia celi ⁊ piſces marī. Et Et ruine impioꝝ erunt: ⁊ diſpdā hoīes a facie terre dicit domin⁹. Et extendaꝫ manū meam ſup iudam ⁊ ſuper omnes habitātes hieruſalē: ⁊ diſpdam de loco hoc reliquias baal: et nomia edituorum B
cum ſacerdotib⁹: ⁊ eos qui adorant ſup tecta militiā celi: ⁊ adorāt ⁊ iurāt in domino ⁊ iurāt in melchon ⁊ qui auertūtur de poſt tergū domini et qui nō queſierunt dominū: nec inueſtigauerūt eū. Silete a facie domini dei: quia iuxta eſt dies domini. Quia p̄parauit dn̄s hoſtiā ſanctificauit vocatos ſuos. Et erit: i die

hoſtie dñi viſitabo ſup principes ⁊ ſup
filios regis ⁊ ſup oēs qui induti ſūt ve-
ſte pegrina. Et viſitabo ſup oēm qui ar
roganter ingredit ſup limē in die illa:
qui cōplent domū dñi dei ſui iniquitate
⁊ dolo. Et erit in die illa dicit dñs vox
c clamoris a porta piſciū: ⁊ vlulat⁹ a ſecū
da: ⁊ ꝯtritio magna a collibus. Ululate
habitatores pile. Cōticuit oīs pplꝰs cha
naan: diſperierūt oēs inuoluti argento.
Et erit in tpe illo ſcrutabor hierlm ī lu
cernis: et viſitabo ſup viros defixos in
fecib⁹ ſuis: qui dicūt in cordibus ſuis.
Nō faciet bū dñs: ⁊ non faciet male: Et
erit fortitudo eoꝝ in direptionē: et do-
c mus eoꝝ in deſertū. Et edificabūt do-
mos ⁊ nō habitabūt ⁊ plātabūt vineas
⁊ nō bibent vinū earū. Juxta ē dies dñi
magn⁹: iuxta ē ⁊ velox nimis. Uox diei
d dñi amara: tribulabit ibi fortꝭ. Dies ire
dies illa: dies tribulationis ⁊ anguſtie:
dies calamitatꝭ ⁊ miſerie: dies tenebra-
rū ⁊ caliginis: dies nebule ⁊ turbinis: di
es tube ⁊ clangoris ſup ciuitates muni-
tas ⁊ ſup angulos excelſos. Et tribulabo
hoīes: ⁊ ambulabūt vt ceci: qꝛ dño pec-
cauerūt. Et effundet ſanguis eoꝝ ſicut
e hum⁹: ⁊ corpa eoꝝ ſicut ſtercora. Sꝫ et
argētū eoꝝ ⁊ aurū eoꝝ nō poterit libe-
b. rare eos: ī die ire dñi. Jn igne zeli eius
deuorabit oīs terra: qꝛ ꝯſūmatiōeꝫ cū fe
ſtinatiōe faciet cūctꝭ habitātib⁹ terrā.
A Conuenite ꝯgregamini gens II
c nō amabilis: priuſꝗ pariat viſio
quaſi puluerē tranſeuntē diem
anteꝗ veniat ſup vos ira furoris dñi:
anteꝗ veniat ſup vos ira indignatiōis
dñi. Querite dñm oēs māſueti terre: qꝛ
iudiciū eius eſtis opati. Querite iuſtuꝫ:
querite manſuetū: ſi quo modo abſcon-
damini ī die furoris dñi. Quia gaza de-
ſtructa erit: ⁊ aſcalon in deſertū. Azotū
in meridie eijcient: ⁊ accharon eradica-
bitur. Ue qui habitatꝭ funiculū maris:
B gens pditorū. Uerbum dñi ſup vos cha
naan terra philiſtinoꝝ: ⁊ diſpdam te ita
vt nō ſit inhabitator. Et erit funiculus
maris requies paſtoꝝ: ⁊ caule pecorum.
Et erit funicul⁹ eius qui remanſerit de
domo iuda. Jbi paſcent in domib⁹ aſca
lonis: ad veſperā requieſcēt: qꝛ viſitabit
eos dñs eoꝝ: ⁊ auertet captiuitatē eoꝝ.
Audiui opprobriū moab ⁊ blaſphemi-
as filioꝝ āmon que exprobrauerūt pplo
meo: ⁊ magnificati ſūt ſup termios eoꝝ
C Propterea viuo ego dicit dñs exercitu-
um: deus iſrael. Quia moab vt ſodoma
erit: ⁊ filij ammon quaſi gomorra: ſicci-
tas ſpinarū ⁊ aceruí ſalis: ⁊ deſertuꝫ vſ-
ꝗ in eternū. Reliquie ppli mei diripiēt
eos: reſidui gentis mee poſſidebūt illos.
Hoc eis eueniet ꝓ ſupbia ſua: qua blaſ-
phemauerūt ⁊ magnificati ſunt ſup po-
pulū dñi exercituū. Horribilis dñs ſup
eos: ⁊ attenuabit omnes deos terre. Et
adorabūt eū viri de loco ſuo: oēs inſule
gentiuꝫ. Sed ⁊ vos ethiopes: interfecti
gladio meo eritis. Et extendet manum
ſuā ſup aquilonē ⁊ pdet aſſur. Et ponet D
ſpecioſam in ſolitudinē ⁊ in inuiū: ⁊ q̄ſi
deſertū. Et accubabūt in medio ei⁹ gre-
ges: omēs beſtie gentiū: et onocrotalus
⁊ hericius in liminib⁹ eius morabunt.
Uox cantantis in feneſtra: coruus in ſu
perliminari: quoniaꝫ attenuabo robur
eius. Hec eſt ciuitas glorioſa habitans
in confidētia: que dicebat in corde ſuo.
Ego ſum: ⁊ extra me nō eſt alia ampli⁹.
Quomō facta eſt in deſertum: cubile be-
ſtie? Omis qui tranſit p eam: ſibilabit:
⁊ mouebit manū ſuam. III
Ue prouocatrix ⁊ redempta ciui- A
v tas columba. Nō audiuit voceꝫ
⁊ nō ſuſcepit diſciplinaꝫ. Jn dño
nō eſt cōfiſa: ad deū ſuū non appropinq̄-
uit. Principes ei⁹ in medio eius: quaſi Ezech.22.f
leones rugiētes. Judices ei⁹ lupi veſpe- Mich.3.b
re: nō relinquebant in mane. Prophete
eius veſani: viri infideles. Sacerdotes
eius polluerūt ſanctū: iniuſte egerūt cō
tra legē. Dñs iuſt⁹ in medio eius: nō fa-
ciet iniq̄tatē. Mane mane iudiciū ſuuꝫ
dabit in luce: ⁊ nō abſcondet. Neſciuit
aūt iniquus ꝯfuſionē. Diſpdidi gentes
⁊ diſſipati ſūt anguli eaꝝ. Deſertas feci
vias eoꝝ: dū nō eſt q̄ tranſeat. Deſolate
ſunt ciuitates eoꝝ: non remanēte viro B
neꝗ vllo habitatore. Dixi: attamē time
bis me: ſuſcipies diſciplinā. Et nō pibit
habitaculū eius: ꝓpter omia in q̄b⁹ vi-
ſitaui eam. Uerūtn̄ diluculo ſurgētes
corruperunt omnes cogitationes ſuas.
Quapropter expecta me dicit dñs in die
reſurrectionis mee in futurū: qꝛ iudiciū
meū vt congregē gētes: ⁊ colligā regna
Et effundā ſup eos indignationē meā:
omnē iraꝫ furoris mei. Jn igne eni zeli S.1.b
mei deuorabit oīs terra. Quia tūc red-
dam pplis labiū electū: vt inuocent oēs
nomē dñi ⁊ ſeruiāt ei humero vno. Ul-
tra flumina ethiopie: inde ſupplices mei
filij diſpſoꝝ meoꝝ deferēt munus mihi

C In die illa nō ↄfunderis ſup cūctis ad-
inuentionib⁹ tuis: qb⁹ ꝑuaricata es in
me. Quia tūc auferā de medio tui ma-
gniloq̄s ſupbie tue ⁊ nō adijcies exalta
ri ampli⁹ in mōte ſctō meo. Et derelin-
quā in medio tui ppl'm paupem et ege-
nū ⁊ ſperabūt in noie dn̄i. Reliquie iſrł
nō faciēt iniquitatē nec loquenł mēda
ciū: ⁊ nō inuenieł in ore eoꝝ lingua do-
loſa. Qm̄ ipi paſcenł ⁊ accubabūt ⁊ nō
erit q̄ exterreat. Lauda filia ſion: iubila
iſrł. Letare ⁊ exulta in omi corde filia
hierłm. Abſtulit dn̄s iudiciū tuū: auer-
tit inimicos tuos. Rex iſrł dn̄s i medio
tui: non timebis malū vltra. In die illa
D dicel hierłm. Noli timere ſion: non diſ-
ſoluanł man⁹ tue. Dn̄s de⁹ tuus in me-
dio tui fortꝫ: ipſe ſaluabit. Gaudebit ſu-
per te in leticia: ſilebit in dilectiōe tua:
⁊ exultabit ſup te in laude. Nugas qui
a lege receſſerāt ↄgregabo: q̄ ex te erant
vt nō vltra habeas ſup eis opprobriuꝫ.
Ecce ego interficiā oēs q̄ afflixerūt te i
Michee.4.b tpe illo: ‖ ⁊ ſaluabo claudicātē: ⁊ eā que
electa fuerat ↄgregabo. Et ponā eos in
laudē ⁊ in nomē in oī terra ↄfuſiōis eo-
rū: in tpe illo q̄ adducam vos: ⁊ in tpe q̄
ↄgregabo vos. Dabo eni vos in nomen
⁊ in laudē oib⁹ ppl'is terre: cū cōuertero
captiuitatē vr̄am corā oculis vr̄is dicit
dn̄s.

Explicit Sophonias ꝓpħa. Inci-
pit prologus in Aggeum ꝓpħam.

Jeremias ꝓpħa ob cauſam ꝑ-
h iurij ſedechie regꝫ: vt hiſtoria
libri ſecūdi paralipomenō in-
2.Pa.36.c dicat: ‖ qui fidē ꝓmiſſaꝫ nabu
chodonoſor regi chaldeoꝝ nō ſuauerat
ppl'm iſrł refert cū memorato rege hieru
ſalē: expugnata hierłm: captiuuꝫ in ba-
bylonē fuiſſe ꝑductū. Sed cū memora-
tus ppl's multꝫ tpib⁹ idolis ſuiēdo etiā
effuſiōe ſanguis innocentū ſe grauiter
impiaſſet: volēs de⁹ generationē vniuer
ſam eiuſdē ppl'i ob cauſas mēoratas pe
nit⁹ deperire: ſeptuaginta ānoꝝ captiui
tatē eundē ppl'm in regno chaldeoꝝ ſta
tuit ſuſtinere: hac rōne vt cūpleto nume
ro annoꝝ: nou⁹ ppl's a memoratꝫ pctis
imunis ad renouationē hierłm pueni-
ret. Sexageſimo itaqꝫ ſecūdo anno: re-
gno chaldeorū ſubuerſo ꝙ adhuc octo
anni reſtabāt ad regnādū: qđ etiā ſexta
viſio danielis oſidit: cū ꝓpter cauſaꝫ ſa-
crilegij: qđ in eadē viſione ↄtineł fuiſſe
extinctū: darius qui medis impabat: vt
ſeptima viſio daniel oſtdit: memoratus
in regno ſucceſſit. Cui⁹ primo āno regni
vt decima viſio daniel manifeſtat: dani-
el ſupputatꝫ annis vidēs appropinq̄re
temp⁹ reuerſiōis q̄ p hieremiā fuerat ꝓ-
miſſa: orans tam ꝓ ſe q̄ ꝓ pplo: eandeꝫ
ꝓmiſſionē a deo poſtulabat impleri: cui
p gabrielē archangelū in eadeꝫ viſione
iuxta pces eiuſdē: vniuerſa cōpleta eſſe:
de⁹ dixit. Nā moriēte ſupradicto dario
rege medoꝝ: ⁊ ſuccedente in regno cyro
rege perſarū: ꝓmiſſiōe dei cōpleta p eū-
deꝫ regē pplmqꝫ iſrł in hierłm reductū:
hiſtoria ſecundi libri paralipomenon: ⁊
initiū eſdre ꝓpħe ↄfirmāt. Cūqꝫ a pplo
iſrael ⁊ ſeniorib⁹ templū dei edificari ce
piſſet: mortuo cyro rege ac regnante da-
rio rege perſaꝝ: qui memorato cyro ſuc
ceſſerat: vicine gentes ciuitatꝫ hieruſalē
(vt idē eſdras refert) reſtaurationē tē-
pli ⁊ ciuitatꝫ reſiſtēdo impedire ceperūt
Qua rōne deterrit⁹ ppl's iſrł: reꝑationē
ſupradicti templi dn̄i necdū iuxta ꝓmiſ
ſionē ↄceſſam eſſe credebat. Propter qđ
in ſecūdo anno regni memorati darij re
gis perſarū: aggeus ꝓpħa a deo miſſus:
zorobabel q̄ de tribu erat iuda: q̄ ptāteꝫ
regni ſuſceptur⁹ erat: ⁊ ieſum filiū ioſe
dech ſummū ſacerdotē ammonet: vt cre
dant cōpleto numero annoꝝ tp̄s reſtau
rationis hierłm aduenniſſe: hoc etiā ad-
dito: ne incredulitatē ppl'i vellēt imita-
ri: de q̄ de⁹ p eum dixit. Ppl's hic dicit:
Nondū venit temp⁹: vt edificeł domus
dei. Oīa aūt q̄ textu hui⁹ ꝓphetie conti
nenł: reuerſionē ppl'i: edificationē tem-
pli: renouationē ciuitatꝫ: obſuantiā ſa
cerdotalē: ⁊ initiū regnoꝝ gentium ex-
terarū ſignificant.

Explicit prolog⁹. Incipit argumentū

Ggeus feſtiu⁹ ⁊ let⁹: q̄ ſemina
a uit in lachrymis vt in gaudio
meteret: deſtructū templū ree-
dificat: deūqꝫ prem inducit lo
quentē. Adhuc vnū modicū eſt: ⁊ ego cō
mouebo celū ⁊ terrā: mare ⁊ aridā: ⁊ mo
uebo oēs gentes: ⁊ veniet deſideratus
cūctis gentib⁹.

Explicit argumentū. Incipit
Aggeus ꝓpheta. Capl'm I

N anno ſecūdo A
i darij regis in mēſe ſexto in
die vna menſis: factū eſt v-
bū domini in manu aggei

ꝓphete ad zorobabel filiũ ſalathiel du-
cem iuda: ⁊ ad ieſuʒ filiũ ioſedech ſacer-
dotẽ magnũ: dicens. Hec ait dñs exerci
tuũ dicens. Populus iſte dicit. Nondũ
venit temp⁹ domus dñi edificande. Et
factũ eſt verbũ dñi in manu aggei pro-
phete dicẽs. Nunquid tp̄s vobis eſt: vt
habitetꝭ in domib⁹ laqueatis: ⁊ domus
B iſta deſerta? Et nũc hec dicit dñs exerci-
tuũ. Ponite corda vr̄a ſup̄ vias veſtraſ.
.d ||Seminaſtis multũ: ⁊ intuliſtis paruʒ.
.d Comediſtis: ⁊ nõ eſtis ſatiati. Bibiſtꝭ et
nõ eſtis inebriati. Operuiſtꝭ vos: ⁊ non
eſtꝭ calefacti. Et q̄ mercedes ꝯgregauit:
miſit eas in ſacculuʒ ꝑtuſum. Hec dicit
dñs exercituũ. Ponite corda vr̄a ſup̄ vi
as vr̄as. Aſcendite in montẽ: portate li
gna: ⁊ edificate domũ: ⁊ acceptabilꝭ mi-
C hi erit: ⁊ glorificabor dicit dñs. Reſpexi-
ſtis ad amplius: ⁊ ecce factũ eſt minus.
Et intuliſtis in domũ ⁊ exufflaui illud.
Quã ob cauſam dicit dñs exercituum?
Quia dom⁹ mea deſerta eſt: et vos feſti-
naſtis vnuſq̄ſq̄ in domũ ſuaʒ. Propter
hoc ſup̄ vos ꝓhibiti ſunt celi: ne darẽt
rorem: ⁊ terra ꝓhibita eſt ne daret ger-
men ſuũ. Et vocaui ſiccitatẽ ſup̄ terrã ⁊
ſup̄ montes ⁊ ſup̄ triticũ ⁊ ſup̄ vinum ⁊
ſup̄ oleũ: ⁊ q̄cunq̄ ꝓfert hum⁹: et ſuper
hoïes ⁊ ſup̄ iumẽta ⁊ ſup̄ oẽm laborem
D manuũ. Et audiuit zorobabel fili⁹ ſala-
thiel: ⁊ ieſus fili⁹ ioſedech ſacerdos ma-
gnus ⁊ omẽs reliqui ppl'i vocẽ dei ſui:
⁊ verba aggei ꝓphete ſicut miſit eũ do-
min⁹ de⁹ eoꝝ ad eos: ⁊ timuit oïs ppl'us
a facie dñi. Et dixit aggeus nunci⁹ dñi
de nũcijs dñi: ppl'o dicẽs. Ego vobiſcuʒ
ſum dicit dñs. Et ſuſcitauit de⁹ ſp̄m zo-
robabel filij ſalathiel ducꝭ iuda ⁊ ſp̄m
ieſu filij ioſedech ſacerdotꝭ magni ⁊ ſpi-
ritũ reliquorum de oĩ ppl'o: ⁊ ingreſſi
ſunt ⁊ faciebant opus in domo dñi exer
cituum dei ſui. II
B I N die viceſima ⁊ q̄rta menſis in
ſexto mẽſe in anno ſecũdo darij
regis in ſeptimo mẽſe viceſima ⁊ prima
menſis: factũ eſt verbũ dñi in manu ag-
gei ꝓphe dicens. Loquere ad zorobabel
filiũ ſalathiel ducẽ iuda: ⁊ ad ieſum fili-
um ioſedech ſacerdotẽ magnũ: ⁊ ad reli
quos ppl'i dicẽs. Quis in vobis eſt dere
lictus q̄ vidit domũ iſtã in glia ſua pri-
ma? Et q̄d vos videtꝭ hanc nũc. Nũq̄d
C nõ ita eſt q̄ſi nõ ſit in ocul' vr̄is? Et nũc
ꝯfortare zorobabel dicit dñs: ⁊ ꝯfortare
ieſu fili ioſedech ſacerdos magne ⁊ ꝯfor
tare oïs ppl's terre dicit dñs exercituuʒ:
⁊ facite: q̄m ego vobiſcuʒ ſum dicit dñs
exercituũ. Verbũ q̄d pepigi vobiſcuʒ cũ B
egrederemini de terra egypti: ⁊ ſp̄s me
us erit in medio vr̄m. Nolite timere: q̄r
hec dicit dñs exercituũ ||Adhuc vnũ mo Hebre. 12.g
dicum eſt: ⁊ ego cõmouebo celũ ⁊ terraʒ
⁊ mare ⁊ aridã. Et mouebo oẽs gentes:
⁊ veniet deſiderat⁹ cũctis gentibus. Et
implebo domũ iſtã glia dicit dñs exerci
tuũ. Meũ eſt argentũ ⁊ meũ eſt aurum.
dicit dñs exercituũ. Magna erit gloria
domus iſti⁹ nouiſſime pluſq̄ prime: di-
cit dñs exercituum. Et in loco iſto dabo
pacẽ: dicit dñs exercituuʒ. In viceſima
⁊ quarta noni menſis in anno ſecundo
darij regis: factũ eſt vbũ dñi ad aggeuʒ
ꝓphetã dicẽs. Hec dicit dñs de⁹ exerci-
tuũ. Interroga ſacerdotes legẽ: dicens.
Si tulerit hõ carnẽ ſc̄tificatã in ora ve- C
ſtimenti ſui: ⁊ tetigerit de ſũmitate eius
panẽ aut pulmentũ aut vinũ aut oleuʒ
aut oẽm cibũ: nunq̄d ſc̄tificabiꝭ? Reſpõ
dentes aũt ſacerdotes dixerũt. Non. Et
dixit aggeus. Si tetigerit pollut⁹ in aïa
ex oïbus his: nunq̄d contaminabiꝭ? Et
rñderũt ſacerdotes: ⁊ dixerũt. Contami-
nabiꝭ. Et rñdit aggeus ⁊ dixit. Sic po-
pulus iſte ⁊ ſic gens iſta añ faciẽ meam
dicit dñs: ⁊ ſic oẽ opus manuũ eorũ:
⁊ oïa q̄ obtulerũt ibi: cõtaminata erunt.
Et nũc ponite corda vr̄a a die hac ⁊ ſu-
pra: anteq̄ poneretꝭ lapis ſup̄ lapidẽ in
templo dñi: cũ accederetꝭ ad aceruũ vi-
ginti modioꝝ ⁊ fierẽt decẽ: ⁊ intraretis
ad torcular vt exprimeretꝭ q̄nq̄ginta la
genas ⁊ fiebãt viginti. Percuſſi vos ven
to vrẽte: ⁊ aurugine ⁊ grãdine oïa ope
ra manuũ vr̄aꝝ: ⁊ nõ fuit in vobis q̄ re-
uerteretꝭ ad me dicit dñs. Ponite corda D
vr̄a ex die iſta ⁊ i futuruʒ a die viceſima
⁊ quarta noni menſis: a die q̄ fundamẽ
ta iactata ſunt tẽpli dñi ponite ſup̄ cor
vr̄m. Nũquid iam ſemen in germie eſt?
Et adhuc vinea ⁊ ficus ⁊ malogranatũ
⁊ lignũ oliue nõ floruit. Ex die iſta be-
nedicam. Et factũ eſt verbũ dñi ſecũdo
ad aggeũ in viceſima ⁊ quarta mẽſis di
cens. Loquere ad zorobabel ducẽ iuda:
dicẽs. Ego mouebo celũ pariter ⁊ terrã
⁊ ſubuertã ſoliũ regnoꝝ ⁊ conterã forti
tudinẽ regni gentiũ. Et ſubuertaʒ qua-
drigam ⁊ aſcenſorẽ ei⁹: ⁊ deſcẽdent equi
⁊ aſcenſores eoꝝ: vir i gladio frĩs ſui. In
die illo dicit dñs exercituũ aſſumã te zo
robabel fili ſalathiel ſue me⁹ dicit dñs

et ponā te quaſi ſignaculū: quia te elegi dicit dñs exercituū.

Explicit Aggeus propha. Incipit. prolog⁹ in Zachariā pphetam.

Ecundo anno darij regis medorū aggeum τ zachariā prophetaſſe: lectiões eorundē declarant. Sed hac de cauſa aggeus zacharie in ordine pphetaꝝ prelatus eſſe videt: q eū duob⁹ menſibus vt ꝑdictorū lectiones oſtendūt: in prophetia ꝓceſſiſſe inueniſ τ ad reparationem templi ꝓcepto dei ppl̄m animaſſe: vt eſ-
Eſdre.5.a dras refert dicens. ‖In ſecūdo anno darij regis perſarū pphetauerūt aggeus τ zacharias fili⁹ addo pphete: ſup iudeos qui erāt in iuda τ hieruſalē: ſup iſrael in nomie dei ſup eos. Tūc ſurrexerūt zorobabel fili⁹ ſalathiel τ ieſus fili⁹ ioſedech τ principes ei⁹: inchoauerūtq; edificare domū dei q̄ eſt in hieruſalē. Quibus cū adeſſent pphete: exhortatiōe ſua adiuuerūt eos. Nā τ populum iſrael ab imitatione paternoꝝ delictorū: p ſuam ammonitionē idez ppheta cupiens reuocare: ꝟbis lectione cōprehenſis vſus
Zach.1.b eſt. ‖Uidi nocte: τ ecce vir aſcēderat ſup equū rubeū τc̄. Uidit ppheta virū equo rubeo ſedentē: τ ſtantē in medio myrteti vmbroſi cui⁹ viſionis hec ſolutio eſt. Uir aſcēdens equū rubeū: licet angelus intelligat: tamē q2 ꝑdicti coloris equū conſcēdere viſus eſt: vindictā ſāguinis in eā gentē ſignificat afferendā: que populū iſrael i captiuitatē redegarat. Naz τ eſaias ppheta p ruborē veſtimentorū inter gentes vindictā cū ſanguine a deo pferendā demōſtrans: his ꝟbis vſus eſt
Eſa.63.b dicens. ‖Quis eſt iſte qui venit de edom tinctis veſtib⁹ de boſra τc̄. Stantē vero in medio myrteti vmbrantis: q dixit: leticiam pplo affuturā: p myrteti ſignificationē voluit deſignari. Ei⁹ ligni moyſes in leuitico cū faceret mentionē, ait:
Leuit.23.g ‖accipietis die prima fruct⁹ ligni ſpecioſi: vt letitiaz ppli p bene olentis ligni et ſpecioſi vmbraculū demōſtraret. Sz hāc viſionē que liberationē ppli τ vindictā de adūſarijs affuturā demōſtrat: ob hoc noctu ppheta ſe vidiſſe memorauit: q2 populū iſrael in prima liberatiōe de terra egypti: noctu diſceſſiſſe conſtabat cuius exempli q2 ꝑſens popul⁹ aliquā partem in ſe retinere videbatur: liberatio eiuſdē ac reditus captiuitatis de terra chaldeorū p noctē pphe eſt reuelata.

Explicit prologus. Incipit Argumentum.

Acharias memor dñi ſui: multiplex in pphetia: ieſum cū veſtib⁹ ſordidis τ lampadē oculoꝝ ſeptē: candelabrūq; aureum cū totidez lucernis quot ocul: duas quoq; oliuas a ſiniſtr[i] lampadis cernit τ a dextr[i] τ poſt equos rufos: varios: albos: τ diſſipatas quadrigas ex effraim: τ equū de hieruſalē paupem regē vaticinatur: τ ꝑdicit regem ſedentē ſup pullum filiū aſine ſubiugalis.

Explicit argumentū. Incipit Zacharias ppha. Capl̄m I

In menſe octauo in anno ſecūdo darij regis factū eſt verbuz dñi ad zachariā filium barachie filij addo pphetam. A
Irat⁹ eſt dñs ſup p̄res vr̄os iracūdia. Et dices ad eos. Hec dicit dñs exercituum. Conuertimini ad me ait dñs exercituū. Et cōuertar ad vos dicit dñs exercituū Ne ſitis ſicut p̄res vr̄i: ad q̄s clamabant pphe priores dicētes: hec dicit dñs exercituū: cōuertimini de vijs vr̄is malis: τ cogitatiōib⁹ vr̄is peſſimis: τ nō audierunt neq; attenderūt ad me dicit dominus. Patres vr̄i vbi ſunt τ pphe? Nonquid in ſempiternū viuēt? Uerūtn̄ ꝟba B
mea τ legitima mea que mādaui ſeruis meis pphetis: nūquid nō cōprehēderūt p̄res veſtros? Et cōuerſi ſunt τ dixerūt. Sicut cogitauit dñs exercituum facere nobis ſm̄ vias nr̄as τ ſm̄ adinuētiōes nr̄as: fecit nobis. In die viceſima et q̄rta vndecimi mēſis ſabbath in anno ſecundo darij: factū eſt ꝟbū dñi ad zachariam filiū barachie filij addo pphetam dicens. Uidi p noctē: τ ecce vir aſcēdēs ſup equū rufum: τ ip̄e ſtabat inter myrteta que erāt in pfundo: τ poſt euz equi rufi varij τ albi. Et dixi. Qui ſūt iſti domine mi? Et dixit ad me angelus dñi q̄ loquebat in me. Ego oſtendā tibi quid ſint hec. Et rn̄dit vir q̄ ſtabat iter myrteta: τ dixit. Iſti ſūnt quos miſit dñs: vt C
pambulent terrā. Et rn̄derūt angelo domini qui ſtabat iter myrteta: τ dixerūt: Perambulauim⁹ terrā: τ ecce oīs terra

habitaẗ et q̄eſcit. Et rn̄dit angelus dn̄i:
⁊ dixit. Dn̄e exercituū vſq; tu nō miſe-
reberis hierl̄m et vrbiū iuda quib⁹ ira-
tus es? Iſte iam ſeptuageſim⁹ ann⁹ eſt.
Et rn̄dit dn̄s āgelo q̄ loq̄baẗ ī me ṽba
bona: verba ꝯſolatoria. Et dixit ad me
āgelus q̄ loq̄baẗ in me. Clama dicens:
8.a Hec dicit dn̄s exercituū. ‖Zelat⁹ ſuꝫ hie
ruſalem et ſion zelo magno. Et ira ma-
gna ego iraſcor ſuꝑ gentes opulētas: q2
ego iratus ſū parū: ipſi ṽo adiuuauerūt
D in malū. Propterea hec dicit dn̄s. Reū-
tar ad hierl̄m in miſericordijs: et dom⁹
mea edificabiẗ ī ea ait dn̄s exercituū: ⁊
et ꝑpendiculū extēdeẗ ſuꝑ hierl̄m. Ad-
huc clama dicens: Hec dicit dn̄s exerci-
tuuꝫ. Adhuc affluent ciuitates mee bo-
nis: et conſolabiẗ adhuc dn̄s ſion: et eli
5.a get adhuc hieruſalē. ‖Et leuaui oculos
9.a meos et vidi: ⁊ ecce quatuor cornua. Et
dixi ad āgelū q̄ loq̄baẗ in me. Quid ſūt
hec? Et dixit ad me. Hec ſūt cornua que
ventilauerūt iudā et iſrael et hieruſalē.
Et oſtendit mihi dn̄s quattuor fabros.
Et dixi. Quid iſti veniunt facere? Qui
ait dicens: Hec ſūt cornua que ventila-
uerūt iudā per ſingulos viros: et nemo
eorum leuauit caput ſuuꝫ. Et venerunt
iſti deterrere ea: vt deijciant cornua gē-
tiū q̄ leuauerūt cornua ſuꝑ terram iuda
A vt diſpergerent eam. II
9.a E leuaui oculos meos et vidi:
e et ecce vir et in manu eius funi-
culus menſoruꝫ. Et dixi: quo tu
vadis? Et dixit ad me. Ut metiar hieru-
ſalem et videam quanta ſit longitudo
eius: ⁊ quanta latitudo eius. Et ecce an
gelus qui loquebaẗ in me egrediebaẗ:
⁊ alius angelus egrediebaẗ in occurſuꝫ
eius: et dixit ad eum. Curre: loquere ad
B puerū iſtum dicens. Abſq; muro habi-
tabitur hieruſalem pre multitudine ho
minū ⁊ iumentorum in medio eius. Et
ego ero ei ait dn̄s mur⁹ ignis in circuī
tu: et in gloria ero in medio eius. O o o
fugite d̄ terra aq̄lōis dicit dn̄s: q̄m ī q̄t-
tuor ventos celi diſperſi vos dicit dn̄s.
O ſion fuge q̄ habitas apud filiā baby-
C lonis: q2 hec dicit dn̄s exercituuꝫ. Poſt
gloriā miſit me ad gentes: que ſpoliaue-
runt vos. Qui enim tetigerit vos tāgit
pupillam oculi mei. Quia ecce ego leuo
manum meam ſuper eos: ⁊ erunt prede
his qui ſeruiebant ſibi: et cognoſcetis:
quia domin⁹ exercituum miſit me. Lau
da ⁊ letare filia ſiō: quia ecce ego venio
⁊ habitabo in medio tui: ait dominus.
Et applicabunẗ gentes multe ad dn̄m D
in die illa: ⁊ erūt mihi in ppl̄m. Et habi
tabo in medio tui: ⁊ ſcies q2 dn̄s exerci-
tuū miſit me ad te. Et poſſidebit dn̄s iu
dam ꝑtem ſuā in terra ſcificata: ⁊ elegit
adhuc hieruſalē. Sileat oīs caro a facie
domini: quia conſurrexit de habitaculo
ſancto ſuo. III
E oſtdit mihi dn̄s ieſū ſacerdotē A
e magnū ſtātē corā āgelo dn̄i: ⁊ ſa
thā ſtabat a dextris ei⁹ vt aduer
ſareẗ ei. Et dixit dn̄s ad ſathā. Increpet
dn̄s in te ſathā: ⁊ increpet dn̄s ī te q̄ ele-
git hierl̄m. Nūq̄d nō iſte torris ē erut⁹
de igne? Et ieſus erat indutus veſtibus B
ſordidis: ⁊ ſtabat ante faciē angeli. Qui
rn̄dit: ⁊ ait ad eos qui ſtabāt coram ſe di
cens: Auferte veſtimenta ſordida ab eo.
Et dixit ad eū. Ecce abſtuli a te iniq̄ta-
tem tuā ⁊ indui te mutatorijs. Et dixit
Ponite cydarim mūdam ſuꝑ caput ei⁹
Et poſuerūt cydarī ſuꝑ caput ei⁹ mūdā
⁊ induerūt eū veſtibus. Et angelus dn̄i C
ſtabat: ⁊ cōteſtabaẗ angelus dn̄i ieſum
dicens. Hec dicit dn̄s exercituuꝫ. Si in
vijs meis ambulaueris ⁊ cuſtodiā meā
cuſtodieris: tu q̄3 iudicabis domū meā ⁊
cuſtodies atria mea: ⁊ dabo tibi ambu-
lantes de his qui nūc hic aſſiſtūt. Audi
ieſus ſacerdos magne: tu ⁊ amici tui q̄
habitāt corā te: q2 viri portēdentes ſūt
Ecce eni ego adducā ſeruū meū orientē D
q2 ecce lapis quē dedi corā ieſu: ſuꝑ la-
pidē vnū ſeptē oculi ſūt. Et ecce ego ze-
labo ſculpturā ei⁹: ais dn̄s exercituum:
⁊ auferā iniq̄tatē terre illius in die vna
In die illa dicit dn̄s exercituū: vocabit
vir amicū ſuum ſubter vineam ⁊ ſubter
ficum. IIII
E reuerſus eſt angelus qui lo- A
e quebatur in me ⁊ ſuſcitauit me
quaſi virum qui ſuſcitatur de
ſomno ſuo. Et dixit ad me. ‖Quid tu 1.5.a
vides? Et dixi. Uidi: et ecce candelabrū
aureum totum: ⁊ lampas eius ſuper ca-
put ipſius: ⁊ ſeptem lucerne eius ſuper
illud: ⁊ ſeptem infuſoria lucernis que
erant ſupec caput eius: ⁊ due oliue ſuꝑ
illud: vna a dextris lampadis: et vna a
ſiniſtris eius. Et reſpondi: et aio ad an- B
gelum qui loquebatur in me dicens.
Quid ſunt hec domine mi? Et rn̄dit an
gelus qui loquebaẗ in me: ⁊ dixit ad me
‖Nunquid neſcis quid ſūt hec? Et dixi. 1.eo.
Nō domine mi. Et reſpōdit ⁊ ait ad me

dicens. Hoc eſt verbũ dñi ad zorobabel dicens: Non in exercitu nec in robore: ſed et in ſpũ meo dicit dñs exercituum.
C Quis tu mons magne corã zoribabel in planũ? Et educet lapidẽ primariũ: et exe quit gſam gratie ei⁹. Et factũ eſt ỽbũ dñi ad me dicẽs: Man⁹ zorobabel fũdauerũt domũ iſtã: et man⁹ ei⁹ pficiẽt eã: et ſcietis qꝛ dñs exercituũ miſit me ad vos Quis eni deſpexit dies paruos? Et letabunt et videbũt lapidẽ ſtãneũ in manu zorobabel. Septẽ ſũt iſti oculi dñi q diſ
D currũt in vniuerſam terrã. Et rñdi: et dixi ad eũ: Quid ſũt due oliue iſte ad dexte ram cãdelabri et ad ſiniſtrã ei⁹? Et rñdi ſecũdo: et dixi ad eũ. Quid ſunt due ſpice oliuarũ que ſũt iuxta duo roſtra aurea: i qb⁹ ſũt ſuffuſoria ex auro? Et ait ad me
ſ.co. dicẽs. Nunqd neſcꝭ quid ſũt hec? Et dixi. Nõ dñe mi. Et dixit. Iſti ſũt duo filij olei ſplendoris qui aſſiſtunt dñatori vni
A uerſe terre. V
ſ.2.d.7.6.a Et cõuerſus ſũ: et leuaui oculos
e meos et vidi et ecce volumen vo
ſ.4.a lans. Et dixit ad me Quid tu vides? Et dixi. Ecce ego video volumẽ volans: longitudo ei⁹ viginti cubitorũ: et latitudo eius decẽ cubitoꝝ. Et dixit ad me. Hec eſt maledictio q egredit super faciẽ ois terre: quia ois fur ſicut ibi ſcriptum eſt iudicabit: et ois iurãs ex hoc ſi
B militer iudicabit. Educã illud dicit dominus exercituũ: et veniet ad domũ furis et ad domũ iurantꝭ in noĩe meo mendaciter et cõmorabit i medio dom⁹ ei⁹ et conſũmet eã et ligna ei⁹ et lapides eius Et egreſſus eſt angel⁹ q loqbat in me: et dixit ad me. Leua oculos tuos et vide.
C Quid eſt hoc qd egredit? Et dixi. Quid nam eſt? Et ait: Hec eſt amphora egrediens. Et dixit. Hic eſt oculus eoꝝ in vniuerſa terra. Et ecce talentũ plumbi portabat: et ecce mulier vna ſedẽs i medio amphore. Et dixit. Hec eſt impietas. Et piecit eã i medio amphore: et miſit maſſam plumbeã in os ei⁹. Et leuaui ocu
D ſ.co. los meos et vidi: et ecce due mlieres egrediẽtes: et ſpũs in alis earum. Et hẽbant alas qſi alas milui: et leuauerũt amphoram inter terrã et celũ. Et dixi ad ãgeluz q loqbat i me. Quo iſte deferũt amphoram? Et dixit ad me. Ut edificet ei do
A mus in terra ſennaar: et ſtabiliat et ponatur ibi ſupbaſem ſuam. VI
ſ.1.d.et.2.a e Et cõuerſus ſum: et leuaui oculos meos et vidi: et ecce qtuor qdrige egrediẽtes de medio duoꝝ mõtiũ et mõtes: montes erei. In qdriga primi equi rufi: in qdriga ſecũda equi nigri: i qdriga tertia equi albi: et in qdriga qrta equi varij et fortes. Et rñdi: et dixi ad angelum q loqbat i me. Quid ſũt hec dñe mi? Et rñdit angel⁹: et ait ad me. Iſti ſũt quattuor venti celi: q egrediunt vt ſtẽt B corã dñatore omis terre. In qua erãt eq nigri egrediebant in terrã aqlonis: et albi egreſſi ſũt poſt eos: et varij egreſſi ſũt ad terrã auſtri. Qui aũt erant robuſtiſſimi: exierũt et querebãt ire et diſcurrere p omnem terram. Et dixit. Ite: et perambulate terrã. Et pambulauerunt terrã. Et vocauit me: et locutus eſt ad me dicẽs: Ecce qui egrediunt in terrã aquilonis: reqeſcere fecerũt ſpm meũ i terra aquilonis. Et factũ eſt ỽbũ dñi ad me C dicẽs: Sume a trãſmigratione ab oldai et a tobia et ab idaia et venies tu in die illa et intrabis domuz ioſie filij ſophonie q venerũt de babylone: et ſumes aurũ et argentũ et facies coronas et pones i capite ieſu filij ioſedech ſacerdotꝭ magni: et loqris ad eũ dicẽs: Hec ait dñs exercituum dicẽs: Ecce vir: oriens nomen eius. Et ſubter eũ oriet et edificabit tẽplũ do D mino: et ipſe extruet templum domino. Et ipſe ipſe portabit gloriaz: et ſedebit et dñabit ſuper ſolio ſuo. Et erit ſacerdos ſup ſolio ſuo: et cõſiliũ pacꝭ erit inter illos duos. Et corone erũt helẽ et tobie et idaie et hen filio ſophonie memoriale in tẽplo dñi. Et q pcul ſũt veniẽt et edificabũt i tẽplo dñi: et ſcietꝭ qꝛ dñs exercituũ miſit me ad vos. Erit aũt hoc: ſi auditu audieritꝭ vocẽ dñi dei vri. VII
A Et factũ eſt i anno qrto darij re
e gis: factũ ẽ ỽbũ dñi ad zachariã i qrta mẽſis noni q ẽ caſleu. Et miſerũt ad domũ dei ſaraſar et rogomelech et viri q erãt cũ eis ad pcãdũ facieꝫ dñi: vt dicerẽt ſacerdotib⁹ dom⁹ dñi exercituũ et pphetꝭ loquẽtes. Nunqd flendum eſt mihi in qnto mẽſe: vel ſcificare me debeo ſicut feci iam multꝭ ãnis? Et B factũ eſt ỽbũ dñi exercituũ ad me dicẽs Loquere ad oẽm pplm terre et ad ſacerdotes dicẽs. Cũ ieiunaretꝭ et plãgeretis in qnto et ſeptimo p hos ſeptuginta annos: nũquid ieiuniũ ieiunaſtꝭ mihi? Et cũ comediſtis et bibiſtis nũquid nõ vobis comediſtis et vobiſmetipſis bibiſtꝭ? Nũquid nõ hec ſũt verba mea que locutus eſt dñs in manu pphetarũ priorum

erat adhuc hieruſalem habitaret et eſſet
opulēta: et ipſa et vrbes in circuitu ei⁹: et
ad auſtrum et in campeſtrib⁹ habitaret?
C Et factū eſt v̄bū dn̄i ad zachariā dicēs
Hec ait dn̄s exercituū dicēs: Judicium
verū iudicate: et miſericordiā et miſerati
12.c ones facite vnuſq̄ſq; cū frē ſuo. || Et vi-
duā et pupillū et aduenā et pauperē noli
te calūniari: et malū vir fratri ſuo nō co
gitet i corde ſuo. Et noluerūt attēdere et
auerterunt ſcapulam recedētes: et aures
ſuas aggrauauerūt ne audirēt: et cor ſuū
poſuerūt vt adamātē ne audirēt legē: et
verba q̄ miſit dn̄s exercituū in ſpiritu
D ſuo ſancto p manū pphetaꝝ prioꝝ. Et
facta eſt indignatio magna a dn̄o exer-
cituū. Et factū eſt: ſicut locut⁹ ſum et nō
audierūt: ſic clamabūt et nō exaudiā di-
cit dn̄s exercituū. Et diſperſi eos p oīa
regna q̄ neſciunt: et terra deſolata eſt ab
eis eo q nō eſſet trāſiēs et reuertēs: et po
ſuerūt terrā deſiderabilē in deſertum.
A Et factū eſt verbū dn̄i VIII
E exercituū dicēs: Hec dicit dn̄s ex
1.c ercituū. || Zelat⁹ ſū ſion zelo ma-
gno: et indignatione magna zelatus ſuꝫ
eā. Hec dicit dn̄s exercituū. Reuerſus ſū
ad ſion et habitabo in medio hierl̄m. Et
vocabit hierl̄m ciuitas v̄itatis: et mons
dn̄i exercituū: mons ſcificat⁹. Hec dicit
dn̄s exercituū. Adhuc habitabūt ſenes
et an⁹ in plateis hierl̄m: et viri baculus i
manu ei⁹ p multitudine dieꝝ. Et platee
ciuitatis cōplebūtur infantib⁹: et puellis
ludētib⁹ in plateis eius. Hec dicit dn̄s
exercituū. Si videbit difficile in oculis
reliquiaꝝ ppl̄i hui⁹ in dieb⁹ illis: nūq̄d
in oculis meis difficile erit dicit dn̄s ex
B ercituū. Hec dicit dn̄s exercituum. Ecce
ego ſaluabo ppl̄m meū de terra orientis
et de terra occaſus ſolis: et adducā eos: et
habitabūt i medio hieruſalē: et erūt mi-
hi in ppl̄m: et ego ero eis in deū in veri-
tate et in iuſticia. Hec dicit dn̄s exercitu
um. Confortent man⁹ v̄re q̄ auditis in
his diebus ſermones iſtos p os pphe-
tarū: in die quo fundata eſt dom⁹ dn̄i ex
ercituū vt templū edificaret. Siquideꝫ
ante dies illos merces holuꝫ nō erat nec
merces iumētoꝝ erat neq; introeūti ne
q; exeūti erat pax p tribulatione: et dimi
ſi oēs hoīes vnūquēq; cōtra primū ſuū
Nūc aūt nō iuxta dies priores ego faciā
reliquijs ppl̄i hui⁹ dicit dn̄s exercituū: ſꝫ
ſemē pacis erit. Uinea dabit fructū ſuū.
et tra dabit germē ſuū Et celi dabūt rorē
ſuū: et poſſidere faciā reliq̄as ppl̄i hui⁹
vniūſa hec. Et erit: ſicut eratis maledi- C
ctio in gētib⁹ dom⁹ iuda et dom⁹ iſrl̄: ſic
ſaluabo vos et eritis bn̄dictio. Nolite ti
mere. Confortent man⁹ veſtre: q2 hec di
cit dn̄s exercituū. Sicut cogitaui vt af-
fligerem vos cū ad iracūdiā puocaſſent
p̄res veſtri me dicit dn̄s: et nō ſum mi-
ſertus: ſic cōuerſus cogitaui in diebus
iſtis: vt bn̄faciā domui iuda et hieruſalē
Nolite timere. Hec ſūt ergo verba q̄ faci
etis. || Loquimini veritatē vnuſq̄ſq; cū Eph.4.d
pxio ſuo. Ueritatē et iudiciū pacis iudi-
cate in portis v̄ris: et vnuſq̄ſq; malū ꝯtra
amicū ſuū ne cogitetis in cordib⁹ v̄ris:
et iuramentū mendax ne diligatis. Oīa
enī hec ſunt que odi dicit dn̄s. Et factū
eſt v̄bū dn̄i exercituū ad me dicēs. Hec D
dicit domin⁹ exercituū. Jeiuniū quarti
et ieiuniū q̄nti: et ieiuniū ſeptimi: et ie
iuniū decimi: erit domui iude in gaudi-
um et in leticiam: et in ſolēnitates p̄cla
ras. Ueritatē tm̄ et pacē diligite. Hec di
cit dn̄s exercituū. Uſq; quo veniāt popu
li et habitent in ciuitatib⁹ multis: et va-
dant habitatores vnus ad alterū dicen
tes. Eamus et dep̄cemur faciē dn̄i: et q̄-
ramus dn̄m exercituū. Uadam etiā ego
Et venient ppl̄i multi et gentes robuſtē
ad querendū dn̄m exercituū in hieruſa-
lem: et dep̄candā faciē dn̄i. Hec dicit do-
minus exercituū. Jn dieb⁹ illis in qui-
bus app̄hendent decē hoīes ex oīb⁹ lin-
guis gentiū: et app̄hendēt fimbriā viri
iudei dicentes: ibimus vobiſcū. Audiui
mus enī q̄m deus vobiſcuꝫ eſt. IX
Nus verbi dn̄i in terra adrach:
O et damaſci requiei eius: q2 dn̄s ē A
oculos hoīs et oīuꝫ tribuū iſrael.
Emath q̄ꝫ in terminis eius: et tyrus et ſi
don. Aſſūpſerūt quippe ſibi ſapiētiā val
de. Et edificauit tyrus munitionē ſuā:
et coaceruauit argentuꝫ quaſi humū et
aurū vt lutū plateaꝝ. Ecce dn̄s poſſide
bit eam: et ꝑcutiet in mari fortitudineꝫ
eius: et hec igni deuorabit. Uidebit aſca
lon et timebit: et gaza et dolebit nimis: et
accharon: quoniā confuſa eſt ſpes eius.
Et peribit rex gaza et aſcalon nō habi-
tabit. Et ſedebit ſeperator in azoto: et B
diſperdam ſupbiā philiſtinoꝝ. Et aufe-
ram ſanguinē eius de ore eius: et abomi
nationes ei⁹ de medio dentiuꝫ eius. Et
relinquet etiā ipſe deo noſtro: et erit q̄ſi
dux in iuda: et accharon quaſi iebuſeus
Et circūdabo domum meaꝫ ex his qui

militant mihi euntes ⁊ reuertentes et
nō tranſibit ſuꝑ eos vltra exactor quia
Eſa.62.b nunc vidi in oculis meis. ‖Exulta ſatis
Matth.21.a filia ſion:iubila fili ꝫ hieruſalem. ‖Ecce
rex tuus veniet tibi iuſtus ⁊ ſaluator:ip
ſe pauper ⁊ aſcēdens ſuꝑ aſinā:et ſuper
pullū filiū aſine. Et diſpdam quadrigā
ex effraim:et equū de hieruſalem:⁊ diſſi
pabitur arcus belli. Et loqueƚ pacē gen
tibus ⁊ poteſtas eius a mari vſqꝫ ad ma
re: et a fluminibus vſqꝫ ad fines terre.
Tu quoqꝫ ī ſanguine teſtamēti tui emi
ſiſti vinctos tuos de lacu:in quo nō eſt
aqua. Conuertimini ad munitionē vincti
ſpei. Hodie quoqꝫ ānunciās duplicia red-
dam tibi:qm̄ extendi mihi iudam qua-
ſi arcum:impleui affraim. Et ſuſcitabo
filios tuos ſion ſuper filios tuos grecia
C et ponam te quaſi gladiū fortiū. Et dn̄s
deus ſuꝑ eos videbiƚ:⁊ exibit vt fulgur
iaculū eius. Et dn̄s deus in tuba canet
et vadet in turbine auſtri. Dn̄s exercitu
um ꝓteget eos:et deuorabūt ⁊ ſubijci
ent lapidib⁹ funde. Et bibentes inebri-
abunƚ quaſi a vino: et replebuntur vt
phiale:et quaſi cornua altaris. Et ſaluabit eos dn̄s deus eorū in die illa vt gre-
gem populi ſui:quia lapides ſancti ele-
uabunƚ ſuper terram eius. Quid enim
bonum eius eſt:et quid pulchrum eius
niſi frumētū electorū:et vinū germinās
virgines? X
A Petite a dn̄o pluuiā in tꝑe ſeroti-
p no:⁊ dn̄s faciet niues ⁊ pluuiaꝫ
imbris et dabit eis ſingulis her-
bam ī agro. Quia ſimulacra locuta ſūt
inutile:et diuini viderūt mēdaciū:⁊ ſom-
niatores locuti ſunt fruſtra ⁊ vane cōſo
labanƚ. Idcirco adducti ſūt quaſi grex
affligenƚ qꝛ nō eſt eis paſtor. Super pa-
ſtores iratus eſt furor me⁹:et ſuꝑ hircos
B viſitabo. Quia viſitauit dn̄s exercituuꝫ
gregem ſuū domū iuda:et poſuit eos quaſi equū glīe ſue in bello. Ex ipſo angul⁹
⁊ ex ipſo paxill⁹:⁊ ex ipſo arcus plij:⁊ ex
ipſo egredieƚ oīs exactor ſimul. Et erūt
quaſi fortes cōculcātes lutū viarū in plio.
Et bellabūt qꝛ dn̄s cū eis:⁊ cōfundenƚ
aſcēſores equoꝝ. Et cōfortabo domū iu-
C da:et domū ioſeph ſaluabo. Et cōuertā
eos qꝛ miſerebor eoꝝ:et erūt ſicut fuerūt
qn̄ nō ꝓiecerā eos. Ego eni dn̄s de⁹ eoꝝ
et exaudiā eos. Et erūt quaſi fortes effra
im:⁊ letabiƚ cor eoꝝ quaſi a vino. Et fi-
lij eoꝝ videbūt et latabunƚ:⁊ exultabit
cor eorū in dn̄o. Sibilabo eis:et congre

gabo illos:quia redemi eos. Et multi-
plicabo eos ſicut an̄ fuerāt multiplicati
⁊ ſeminabo eos in populis. Et delonge D
recordabunƚ mei:et viuēt cū filijs ſuis
et reuertenƚ. Et reducā eos de terra egy
pti:⁊ de aſſyrijs congregabo eos. Et ad
terrā galaad et libani adducā eos:⁊ nō
inuenieƚ eis locus. Et tranſiet in mari
freto:⁊ ꝑcutiet in mari fluctus:et cōfun
denƚ oīa ꝓfunda fluminis. Et humili-
abitur ſuꝑbia aſſur:et ſceptrū egypti re-
cedet. Confortabo eos in dn̄o:et in noīe
eius ambulabūt dicit dn̄s. XI
A Aperi libane portas tuas: et co-
a medat ignis cedros tuas. Ulula
abies qꝛ cecidit cedrus:qm̄ ma-
gnifici vaſtati ſunt. Ululate quercus ba
ſan:qm̄ ſucciſus eſt ſaltus munit⁹ Uox
vlulat⁹ paſtoꝝ:qꝛ vaſtata eſt magnificē
tia eorū. Uox rugitus leonū:qm̄ vaſta-
ta eſt ſuꝑbia iordanis. Hec dicit dn̄s de-
us meus. Paſce pecora occiſionis:que
qui poſſiderāt occidebāt ⁊ nō dolebant
et vendebant ea dicentes: Benedictus
dn̄s:diuites facti ſum⁹. Et paſtores eoꝝ
non parcebāt eis:⁊ ego non parcam vl-
tra ſuꝑ habitātes terram dicit domin⁹.
Ecce ego tradam hoīes:vnūquēqꝫ ī ma B
nu ꝓximi ſui:et in manu regis ſui:⁊ cō
cident terram et nō eruā de manu eorū
et paſcam pecus occiſionis ꝓpter hoc o
pauperes gregꝫ. Et aſſumpſi mihi duas
virgas:vnā vocaui decorē:⁊ alteraꝫ vo-
caui funiculum et paui gregem. Et ſuc-
cidi tres paſtores in menſe vno:et cōtra
cta eſt aīa mea in eis. Siquidem et aīa
eoruꝫ variauit in me. Et dixi. Nō paſcā
vos. ‖Quod morieƚ moriaƚ:et quod ſuc- H
cidiƚ ſuccidaƚ:et reliqui deuorēt vnuſ-
quiſqꝫ carnē ꝓximi ſui. Et tuli virgam C
meā que vocabaƚ decus et abſcidi eam:
vt irritum facerē fedus meum qđ ꝑcuſ-
ſi cū oībus pplis:et in irritum deductū
eſt in die illa. Et cognouerūt ſic paupe-
res gregis q̄ cuſtodiūt mihi qꝛ verbum
dn̄i eſt. Et dixi ad eos. Si bonū eſt ī ocu
lis vr̄is afferte mercedē meā:⁊ ſi nō q̄eſ
cite. ‖Et appenderūt mercedē meaꝫ:tri- M
gīta argēteos. Et dixit dn̄s ad me. Pro-
ijce illud ad ſtatuariū. Decorū preciū:q̄
appciat⁹ ſum ab eis. Et tuli triginta ar
genteos:⁊ ꝓieci illos ī domo dn̄i ad ſta-
tuarium. Et precidi virgā meam ſecun- D
dam que appellabaƚ funiculus:vt diſſol
uerem germanitatem inter iudā ⁊ iſrael
Et dixit dominus ad me. Adhuc ſume

tibi vaſa paſtoris ſtulti. Quia ecce ego
ſuſcitabo paſtorē in terra q̄ derelicta nō
viſitabit: diſpum nō q̄ret et cōtritū nō
ſanabit: ⁊ id quod ſtat nō enutriet ⁊ car
nes pinguiū comedet: ⁊ vngulas eorum
diſſoluet. O paſtor ⁊ idolū: derelinquēs
gregem. Gladius ſup brachiū eius: ⁊ ſu
per oculū dextrū eius. Brachiū eius ari
ditate ſiccabitur: ⁊ oculus dexter ei⁹ te-
nebreſcens obſcurabitur. XII
A Nus verbi dñi ſup iſrael. Dixit
O dominꝰ extendens celum ⁊ fun-
dans terrā: ⁊ fingens ſpūm hoīs
in eo. Ecce ego ponā hieruſalē ſuplimi
nare crapule oībus pplīs in circuitu:
ſed ⁊ iuda erit in obſidione ꝯtra hieru-
ſalem. Et erit: in die illa ponā hieruſalē
lapidē oneris cunctis pplīs. Oēs qui le
uabunt eū: cōciſione lacerabunt: ⁊ col-
ligentur aduerſus eā omia regna terre.
In die illa dicit dñs ꝑcutiā oēm equū
in ſtuporē: ⁊ aſcenſorē eius in amentiā.
B Et ſup domū iuda aperiam oculos me-
os: ⁊ omnē equū populoꝝ ꝑcutiā ceci-
tate. Et dicent duces iuda in corde ſuo:
confortent mihi habitatores hieruſalē:
in dño exercituū deo eorū. In die illa po
nam duces iuda ſicut caminū ignis in
lignis: ⁊ ſicut facē ignis ī feno ⁊ deuo-
rabunt ad dexterā ⁊ ad ſiniſtrā oēs po-
pulos in circūitu. Et habitabit hieruſa
lem rurſus in loco ſuo in hieruſalē: ⁊ ſal
uabit dñs tabernacula iuda ſicut ī prin
cipio vt nō magnifice glorient dom⁹ da-
uid: ⁊ gloria habitantiū hieruſalē cōtra
C iudā. In die illo ꝓteget dñs habitato-
res hieruſalē. Et erit qui offenderit ex
eis in die illa quaſi dauid: ⁊ dom⁹ dauid
quaſi dei: ſicut angel⁹ dñi in ꝯſpectu ei⁹.
Et erit in die illa querā conterere omēs
gentes q̄ veniūt ꝯtra hieruſalē: ⁊ effun-
dā ſup domū dauid ⁊ ſup habitatores
9.g hieruſalē ſpiritū grē ⁊ precū. ‖ Et aſpici
ent ad me quē confixerūt ⁊ plangent eū
planctu quaſi ſup vnigenitū: ⁊ dolebūt
D ſup eum vt doleri ſolet in morte primo-
geniti. In die illa magn⁹ erit planct⁹ in
hieruſalē ſicut planct⁹ ad ad remmon ī
campo magedon. Et plangēt terre: fami
lie ⁊ familie ſeorſum. Familie dom⁹ da-
uid ſeorſum: ⁊ mulieres eoꝝ ſeorſū. Fa-
milie dom⁹ nathan ſeorſum: ⁊ mulieres
eorū ſeorſum. Familie dom⁹ leui ſeorſū:
⁊ mulieres eorū ſeorſum. Familie ſemei
ſeorſum: ⁊ mlīeres eoꝝ ſeorſum. Oēs fa
milie reliqne: familie ⁊ familie ſeorſum:
⁊ mulieres eorū ſeorſum. XIII
A N die illa erit fons patēs domui
I dauid ⁊ habitantib⁹ hieruſalē:
in ablutionem peccatorꝫ ⁊ men-
ſtruate. Et erit in die illa dicit dñs exer-
cituū: ‖ diſperdā nomia idoloꝝ de terra: Ezech.30.d
⁊ nō memorabunt vltra. Et pſeudo ꝓ-
phetas ⁊ ſpiritū immūdū auferā de ter-
ra. Et erit cū ꝓphetauerit quiſpiā vltra
dicent ei pater ei⁹ ⁊ mater ei⁹ qui genu
erunt eū. Non viues: qꝛ mendaciū locu- B
tus es in noīe dñi. Et cōfigent eum pa-
ter ei⁹ ⁊ mater ei⁹ genitores eius cū ꝓ-
phetauerit. Et erit: in die illa confun-
dentur ꝓphete vnuſq̄ſq; ex viſione ſua
cū ꝓphetauerint: nec operientur pallio
ſaccino vt mentiant. Sed dicet: nō ſum
propheta. Homo agricola ego ſum: q̄m C
adam exemplū meū ab adoleſcētia mea
Et dicet ei. Quid ſunt plage iſte in me-
dio manuū tuarū? Et dicet. His plaga-
tus ſum in domo eorū q̄ diligebāt me.
Framea ſuſcitare ſup paſtorē meū: ⁊ ſu
per virū coherentē mihi dicit dominus
exercituū. ‖ Percute paſtorē: ⁊ diſpergen Matth.26.e
tur oues. Et cōuertā manū meā ad par- Mar.14.c
uulos. Et erunt in omi terra dicit dñs: D
partes due in ea diſpergent ⁊ deficient:
⁊ tertia pars relinquet in ea. Et ducam
tertiā partē ꝑ ignē ⁊ vram eos ſicut vri
tur argentū: ⁊ ꝓbabo eos ſicut ꝓbatur
aurū. Ipſe vocabit nomē meū: ⁊ ego ex-
audiā eū. Et dicā: pplus me⁹ es: ⁊ ipſe di
cet dñs deus meus. XIIII
E Cce dies dñi veniūt: dicit dñs: et A
diuident ſpolia tua ī medio tui.
Et ꝯgregabo oēs gentes ad hie-
ruſalē in preliū ⁊ capiet ciuitas: ⁊ vaſta
bunt dom⁹: ⁊ mlīeres violabunt. Et e-
grediet media ps ciuitatꝫ i captiuitatē
⁊ reliquū ppli nō auferet ex vrbe. Et egre
diet dñs ⁊ ꝓliabit ꝯtra gētes illas: ſicut
ꝓliat⁹ ē ī die certaminis. Et ſtabūt pedes
ei⁹ in die illa ſup mōtē oliuaꝝ: q̄ ē cōtra
hierlm ad oriētē. Et ſcidet mōs oliuaꝝ
ex media ꝑte ſui ad oriētē ⁊ occidētē ꝑ-
rupto grādi valde. Et ſeparabit medium
montꝫ ad aquilonē: ⁊ mediū ei⁹ ad me-
ridiē. Et fugietꝫ ad vallē mōtiū eoꝝ q̄m
ꝯiunget vallis montiū vſq; ad ꝓximū.
Et fugietꝫ ſicut fugiſtꝫ a facie terremot⁹ 2.Pa.26.e
in dieb⁹ oſie regis iuda. Et veniet dñs
deus me⁹: oēſq; ſcti cū eo. Et erit: in die
illa nō erit lux: ſed frigus ⁊ gelu. Et erit
dies vna que nota eſt dño: nō dies neq; B
nox: ⁊ in tpe veſpi erit lux. Et erit: ī die

illa exibūt aque viue de hierl̄m. Mediū
earū ad mara orientale: ⁊ mediū eaꝝ ad
mare nouiſſimū. In eſtate ⁊ i hieme erūt
et erit dn̄s rex ſup oēm terrā. In die illa
erit dn̄s vn⁹: et erit nomen eius vnuꝫ.
Et reuertet̄ oīs terra vſq; ad deſertū: de
colle rēmon ad auſtrū hierl̄m. Et exalta
bit̄ ⁊ habitabit̄ in loco ſuo a porte ben
iamin vſq; ad locū porte prioris et: vſq;
ad portā angulorꝝ ⁊ a turre ananehel vſ
C q; ad torcularia regis. Et habitabūt in
ea: et anathema nō erit ampli⁹. Sed ſe-
Z. eo. debit hierl̄ꝫ ſecura: ‖ ⁊ hec erit plaga q̄ ꝑ
cutiet dn̄s oēs gentes que pugnauerūt
aduerſus hierl̄m. Tabeſcet caro vniuſ-
cuiuſq; ſtātis ſup pedes ſuos et oculi ei
us cōtabeſcent in foramib⁹ ſuis: et lin-
gua eoꝝ ꝯtabeſcet in ore ſuo. In die il-
la erit tumult⁹ dn̄i magn⁹ i eis: et appre
hēdet vir manū ꝓximi ſui: et cōſeretur
man⁹ ei⁹ ſup manū ꝓximi ſui. Sꝫ ⁊ iu-
das pugnabit aduerſus hierl̄m. Et ꝯgre
gabunt̄ diuitie oīm gentiū in circūitu:
aurū ⁊ argētū ⁊ veſtes multe ſatꝭ. Et ſic
erit ruina equi ⁊ muli ⁊ cāmeli ⁊ aſini ⁊
oīm iumentoꝝ q̄ fuerint in caſtrꝭ illis:
ſicut ruina hec. Et oēs q̄ reliqui fuerint
de vniuerſis gentib⁹ q̄ venerūt ꝯtra hie
ruſalē: aſcēdent ab āno in annū: vt ado
D rent regē dn̄m exercituū: ⁊ celebrēt feſti
uitatē tabernaculoꝝ. Et erit q̄ nō aſcen
derint d̄ familijs terre ad hierl̄m vt ado
rent regē dn̄m exercituū: non erit ſuper
eos imber. Qꝫ ⁊ ſi failia egypti nō aſcen
Z. eo. derit ⁊ nō venerit: nec ſup eos erit ‖ Sed
erit ruina q̄ ꝑcutiet dn̄s omēs gentes: q̄
nō aſcenderint ad celebrandā feſtiuita-
tem tabernaculoꝝ. Hoc erit pctm̄ egy-
pti ⁊ hoc pctm̄ oīm gentiū q̄ nō aſcēde
rint ad celebrandā feſtiuitatē taberna-
culoꝝ. In die illa erit qđ ſup frenum eq̄
eſt ſctm̄ dn̄o: ⁊ erūt lebetes in domo dn̄i
quaſi phiale corā altari. Et erit omis le
bes in hierl̄m ⁊ in iuda ſctificatus dn̄o
exercituū. Et veniēt oēs imolātes et ſu
ment ex eis: ⁊ coquēt in eis. Et non erit
mercator vltra in domo domini exerci-
tuum in die illo.

Explicit Zacharias ꝓpha. Incipit
prolog⁹ in Malachiam ꝓphetam.

Leuitꝭ. 21. a D ‖ Eus ꝑ moyſen ppl'o iſrl' ꝓce-
perat: ſacerdotes tabernaculi
Ibidē. 22. a ſui oī corpali vitio liberos: ho
ſtias oī vitio vacuas ſibi offer
re. Quib⁹ legē ſuā ad regendū ppl'm ob
hoc dederat vt ꝑ ſacrificioꝝ oblationes
internūcij dei ⁊ hoim facti: ppl'm ꝓceptꝭ
celeſtib⁹ facerēt obedire ‖ Unde ſacerdo M
tes angelos dei eſſe: hoc in loco ſcriptu-
ra teſtat̄. Sed qꝛ tanti munerꝭ gratiam
ꝯtemnētes: ſupradict⁹ ppl's ac ſacerdo-
tes ſacrificio vitio deturpata: ⁊ ipſi cri-
minib⁹ atq; impietatib⁹ maculati deo
offerre ceperūt. Ideo ꝑ malachiā ꝓphe-
tam de⁹ ppl'm ſuū iſrael increpans: ait.
‖ Dilexi vos dicit dn̄s Et dixiſtꝭ. In q̄ di M
lexiſti nos? Nōne frater erat eſau iacob
dicit dn̄s: ⁊ dilexi iacob: eſau āt odio ha
bui? Eſau aūt frēꝫ iacob nō iniqua aut
ſpontanea volūtate odio habitū a deo:
vel ſine meriti gr̄a iacob dilectū mani-
feſtū eſt: cū ſm̄ ꝓſcientiā ſuā eſau q̄dem
effuſionē fraterni ſanguinis concupiſce
re: iacob autē in ſui cognitione obſuā-
dam legē deſiderare cognoſceret. Cuius
rei gratia: ſupradicto vſus eſt exēplo di-
cens ‖ Dilexi iacob: eſau aūt odio habui Ibi
Quis ex opib⁹ memoratoꝝ quoꝝ liber
geneſeos meminit: in q̄ vnuſq̄ſq; eorum
futur⁹ erat ꝓpoſito manifeſte ꝯſtaret vt
ſcriptū eſt. ‖ Creuerunt pueri: ⁊ erat eſau Gen
homo agreſtis ſciens venari: iacob aūt
hō ſimplex manens in tabernacl'o. Naꝫ
reliqua q̄ electione cōprehēſa ſunt ꝓua
ricationē ppl'i iſrl' in obſeruādis ſacrifi-
cijs dei: increpationēq; in eundē: q͡ de-
os alienos coluerūt: ſignificāt.

Explicit prolog⁹. Incipit argumētū.

m Alachias aperte ⁊ in fine om
niū ꝓphetaꝝ dicit de abiectio
ne iſrael ⁊ vocatione gentiuꝫ.
Non eſt mihi ait voluntas in
vobis dicit dn̄s exercituū: ‖ ⁊ mun⁹ nō Ma
ſuſcipiam de manu veſtra. Ab ortu eni
ſolis vſq; ad occaſum magnū eſt nomē
meū in gentib⁹: ⁊ in omi loco ſacrifica-
tur: ⁊ offert̄ noi meo oblatio munda.

Explicit argumentū. Incipit
Malachias ꝓpheta. Cap̄. I

o Nus verbi do A
mini ad iſrl' in manu ma
lachie ꝓphete. Dilexi vos
dicit domin⁹. Et dixiſtis
In quo dilexiſti nos? Nō-
ne frater erat eſau iacob dicit domin⁹.

‖Et dilexi iacob: eſau autẽ odio habui?
Et poſui ſeyr montes eiꝰ in ſolitudinẽ:
⁊ hereditatem eius in dracones deſerti.
Q᷑ ſi dixerit idumea deſtructi ſumꝰ: ſed
reuertẽtes edificabimus que deſtructa
ſunt: hec dicit dominꝰ exercituum. Jſti
edificabunt: ⁊ ego deſtruã. Et vocabun
tur termini impietatꝭ: ⁊ pplꝰs cui iratꝰ
eſt dominꝰ vſqꝫ in eternuꝫ. Et oculi vr̃i
videbũt: ⁊ vos dicetis: Magnificet᷑ do-
minꝰ ſup̲ terminũ iſrael. Filiꝰ honorat
patrẽ ⁊ ſeruꝰ dominũ ſuuꝫ. Si ergo pa-
ter ego ſum: vbi eſt honor meꝰ: ⁊ ſi domi
nus ego ſum: vbi eſt timor meꝰ dicit do
minꝰ exercituũ ad vos: o ſacerdotes qui
deſpicitis nomẽ meũ: ⁊ dixiſtis: in q̃ de-
ſperimꝰ nomẽ tuũ? Offertis ſup̲ altare
meũ panẽ pollutũ. Et dicitis. Jn q̃ pol-
luimꝰ te? Jn eo ꝙ dicitꝭ: menſa dñi de-
ſpecta eſt. Si offeratis cecũ ad imolan-
dũ: nõne malũ eſt? Et ſi offeratꝭ claudũ
⁊ languidũ: nonne malũ eſt? Offer illud
duci tuo: ſi placuerit ei: aut ſi ſuſceperit
faciẽ tuã dicit dñs exercituũ. Et nũc de-
precamini vultũ dei vt miſereat᷑ veſtri:
de manu eni vr̃a factuꝫ eſt hoc: ſi q̃ mo-
do ſuſcipiat facies vr̃as dicit dñs exerci
tuũ. Quis in vobis qui claudat oſtia: ⁊
incendat altare meũ gratuito? Nõ ẽ mi
hi volũtas in vobis dicit dñs exercitu-
um: ‖et munꝰ nõ ſuſcipiã de manu vr̃a.
‖Ab ortu eni ſolis vſqꝫ ad occaſum ma
gnũ eſt nomẽ meũ in gentibꝰ: ⁊ in oi lo-
co ſacrificatur ⁊ offert᷑ nomi meo obla
tio mũda: q꞉ magnũ eſt nomẽ meũ i gen
tibꝰ dicit dñs exercituũ. Et vos pollui-
ſtis illud in eo ꝙ dicitꝭ: mẽſa dñi cõta-
minata eſt: ⁊ qđ ſuppouit᷑: cõtemptibile
eſt cũ igne qui illud deuorat. Et dixiſtꝭ.
Ecce de labore. Et exufflaſtꝭ illud dicit
dñs exercituuꝫ. Et intuliſtis de rapinis
claudũ ⁊ languidũ ⁊ intuliſtis munus.
f. ‖Nũquid ſuſcipiã illud de manu vr̃a di
cit dñs exercituũ? Maledictus doloſus
qui habet in grege ſuo maſculũ: ⁊ votuꝫ
faciens imolat debile dño. Quia rex ma
gnus ego dicit dñs exercituũ: et nomen
meũ horribile in gentibꝰ. II
A T nũc ad vos mandatũ hoc o ſa
.b e cerdotes. ‖Si nolueritꝭ audire et
b. ſi nolueritis ponere ſup̲ cor vt de
tis gloriã nomini meo ait dñs exercitu-
um: mittã in vos egeſtatẽ: ⁊ maledicam
benedictionibꝰ vr̃is: ⁊ maledicam illis:
qm̃ nõ poſuiſtis ſup̲ cor. Ecce ego proij-
ciam vobis brachiũ: ⁊ diſpergã ſup̲ vul-
tum veſtrũ ſtercus ſolennitatũ vr̃arũ: et
aſſumet vos ſecum. Et ſcietis q꞉ miſi ad
vos mandatũ iſtud: vt eſſet pactũ meuꝫ
cũ leui dicit dñs exercituũ. Pactũ meuꝫ
fuit cũ eo vite ⁊ pacis ⁊ dedi ei timorem
⁊ timuit me ⁊ facie nomis mei pauebat B
Lex veritatꝭ fuit in ore eiꝰ: et iniquitas
nõ eſt inuẽta in labijs eiꝰ. Jn pace et in
eq̃tate ãbulauit mecuꝫ: ⁊ mltos auertit
ab iniq̃tate. Labia eni ſacerdotꝭ cuſtodi
unt ſciam: ⁊ legẽ req̃rent ex ore eiꝰ: quia
angelꝰ dñi exercituũ eſt. Uos aũt receſſi
ſtis de via: ⁊ ſcandalizaſtꝭ plĩmos i lege.
Jrritũ feciſtꝭ pactũ leui dicit dñs exer-
cituũ. Propter qđ ⁊ ego dedi vos ꝯtem-
ptibiles ⁊ humiles oibus pplis: ſicut nõ
ſeruaſtis vias meas: ⁊ accepiſtꝭ faciẽ in
lege. Nũquid nõ pr̃ vnꝰ oim nr̃m? Nun-
quid nõ deus vnus creauit nos? Quare C
ergo deſpicit vnuſqſqꝫ vr̃m frẽm ſuum
violans pactũ patꝝ nr̃oꝝ? Trãſgreſſus
eſt iuda ⁊ abominatio facta eſt in iſrael
⁊ in hieruſalẽ: q꞉ cõtamiauit iudas ſan
ctificationẽ dñi quã dilexit: ⁊ habuit fi-
liam dei alieni. Diſpdet dñs virũ q̃ fece
rit hoc: mgr̃m ⁊ diſcipulũ de tabernacu
lo iacob: ⁊ offerentẽ munꝰ dño exercitu
um. Et hoc rurſum feciſtis. Operiebatꝭ
lachrymis altare dñi fletu ⁊ mugitu: ita
vt nõ reſpiciã vltra ad ſacrificium: ‖nec F.I.C.
accipiã placabile quid de manu veſtra.
Et dixiſtis. Quã ob cauſam. Quia dñs
teſtificatꝰ eſt inter te ⁊ vxorẽ pubertatis
tue: quaꝫ tu deſpexiſti. Et hec particeps D
tua ⁊ vxor federꝭ tui. Nõne vnꝰ fecit: et
reſiduũ ſpũs eiꝰ eius eſt? Et q̃d vnꝰ que
rit niſi ſemẽ dei? Cuſtodite ꝗ ſpũꝫ vr̃m ⁊
vxorẽ adoleſcẽtie tue noli deſpicere. Cũ
odio habuerꝭ dimitte: dicit dñs deꝰ iſrl̃.
Operiet aũt iniq̃tas veſtimẽtuꝫ eiꝰ: dicit
dñs exercituũ. Cuſtodite ſpũꝫ vr̃m: ⁊ no
lite deſpicere. Laborare feciſtꝭ dñm i ſer
monibꝰ vr̃is. Et dixiſtis. Jn q̃ eũ fecimꝰ
laborare? Jn eo ꝙ dicitꝭ. Omis qui fa-
cit malũ bonꝰ eſt in ꝯſpectu dñi: ⁊ tales
ei placent: Aut certe vbi eſt deꝰ iudicij.
‖Ecce ego mittã angelũ meũ: III Matth. II.b.
e ⁊ p̃parabit viã ante faciẽ meam. Mar. I.a.
Et ſtatim veniet ad templũ ſuuꝫ Luc. 7.d
dñator quẽ vos queritꝭ: ⁊ angelus teſta
menti quẽ vos vultis. Ecce venit dicit
dñs exercituũ. Et quis poterit cogitare
diem aduentꝰ eius? Et quis ſtabit ad vi
dendũ eum? Jpſe eni quaſi ignis ꝯflans
⁊ quaſi herba fullonum. Et ſedebit con
flans ⁊ emundans argentũ: ⁊ purgabit

filios leui. Et colabit eos quaſi aurū et
quaſi argentū: et erūt dño offerētes ſa-
crificia in iuſticia. Et placebit dño ſacri
ficiū iuda ⁊ hierl'm ſicut dies ſeculi et ſi
B cut āni antiqui. Et accedam ad vos in
iudicio: et ero teſtis velox maleficis ⁊ ad
ulteris et piuris: et qui calūniant' mer-
cedē mercenarij et humiliant viduas ⁊
pupillos. et opprimūt peregrinū: nec ti-
muerūt me: dicit dñs exercituū. Ego. n.
domin⁹ et non mutor et vos filij iacob
nō eſtis cōſumpti. A dieb⁹ eni patꝝ ve
ſtroꝝ receſſiſtis a legitimis meis: et nō
cuſtodiſtis. Reuertimini ad me et reuer
tar ad vos: dicit domin⁹ exercituū. Et
dixiſtis: in quo reuertemur? Si affiget
homo deū: q2 vos cōfigitis me. Et dixi-
ſtis? In quo cōfigimus te? In decimis ⁊
in primitijs. Et in penuria vos maledi
cti eſtis: ⁊ me vos configitis gens tota.
C Inferte omnē decimā in horreū meū: et
ſit cibus in domo mea: ⁊ ꝓbate me ſupꝛ
hoc dicit dñs. Si nō aperuero vobis ca
taractas celi: ⁊ effudere vobis bñdictio-
nē vſq; ad abundantiā. Et increpabo
ꝓ vobis deuorantē: ⁊ non corrūpet fru-
ctum terre vr̃e: nec erit ſterilis vinea in
agro dicit dñs exercituū. Et beatos vos
dicent oēs gentes. Eritis eni vos terra
deſiderabilis dicit dñs exercituū. Inua-
luerūt ſuper me verba vr̃a dicit dñs. Et
D dixiſtis. Quid locuti ſumus ꝯtra te? Di
Job.21.b xiſtis. Uan⁹ ē q ſeruit deo. Et qd emo-
lumentū q2 cuſtodiuim⁹ ꝓcepta eius: et
quia ambulauim⁹ triſtes corā dño exer-
cituum? Ergo nūc beatos dicim⁹ arro-
gantes. Siquidē edificati ſunt faciētes
impietates: ⁊ temptauerūt deum ⁊ ſalui
facti ſunt. Tunc locuti ſunt timētes de
um: vnuſqſq; cū ꝓximo ſuo. Et attēdit
dñs ⁊ audiuit ⁊ ſcriptus eſt liber monu
menti corā eo timentib⁹ dñm ⁊ cogitā-
tibus nomē ei⁹. Et erūt mihi ait domi-
nus exercituū in die qua ego facio i pe-
culiū: ⁊ parcam eis ſicut parcit vir filio
ſuo ſeruiēti ſibi. Et cōuertimini: et vide
bitis quid ſit inter iuſtū ⁊ impiū: ⁊ iter
ſeruientē deo ⁊ nō ſeruientē ei. IIII

A Cce eni dies veniet ſuccēſa quaſi
e camin⁹: ⁊ erūt oēs ſupbi ⁊ omēs
facientes impietatē ſtipula. Et
inflammabit eos dies veniēs dicit dñs
exercituū: que non derelinquet eis radi
cem ⁊ germē. Et orietur vobis timētibus
nomē meū ſol iuſticie: ⁊ ſanitas in pen-
nis ei⁹. Et egrediemini ⁊ ſalietis ſicut vi
tulus de armēto: ⁊ calcabitis impios cū
fuerint cinis ſub planta pedū veſtroꝝ in
die qua ego facio dicit dñs exercituum.
Memētote legis moyſi ſerui mei: quam B
mādaui ei in oreb ad oēm iſrl': ꝓcepta ⁊
iudicia. Ecce ego mittā vobis heliā ꝓ-
phetā anteq̄ veniat dies dñi magn⁹ et
horribilis. Et ꝯuertet cor patrū ad fili-
os: ⁊ cor filioꝝ ad pr̄es eoꝝ: ne forte ve-
niam ⁊ ꝑcutiā terrā anathemate.

Explicit Malachias propheta. In-
cipit prologus beati Hieronymi p̄-
ſbyteri in libros Machabeorum.

m Achabeoꝝ libri duo ꝓnotant
ꝓlia inter hebreoꝝ duces gen-
temq; perſaꝝ pugnā q̄z ſabba
torū: ⁊ nobiles machabei ducū
triūphos: ex cui⁹ noīe ⁊ libri idem ſunt
nūcupati. ‖ Hec quoq; hiſtoria continet 2.1
etiā inclyta illa geſta machabeorū fra-
trū: q ſub antiocho rege ꝓ ſacris legib⁹
dira tormēta ꝑpeſſi ſunt. Quos mr̄ pia
dū diuerſis ſupplicijs vrgerent': nō ſolū
nō fleuit: ſed ⁊ gaudēs hortabat' ad glo
riam paſſionis.

Item alius prologus.

m Achabeoꝝ libri licet nō habe
antur in canone hebreorū: tn̄
ab eccl'ia inter diuinoꝝ volu-
minū ānotant' hiſtorias. Pre
notant aūt ꝓlia inter hebreorū duces:
genteſq; perſaꝝ: pugnā quoq; ſabbato-
rū ⁊ nobiles machabei triūphos: fedus
quoq; amicitiaꝝ cū romanoꝝ ducibus
atq; legationū. ‖ Machabei ſeptē frēs 2.7
ab vna mr̄e machabea nomie geniti: cu
ſtodiētes legē: pr̄is traditionē: nō man
ducantes carnē porcinā: ob hoc ab an-
tiocho rege ſeuiſſimo in antiochia mar-
tyrij gloria coronati ſunt cū matre ſua
atq; ſepulti cum magna veneratiōe ibi
quieſcunt.

Explicit prologus. Incipit liber
primus Machabeoꝝ. Capl'm I

T factū eſt poſt A
e q̄ percuſſit alexander phi-
lippi macedo qui prim⁹ re-
gnauit in grecia: egreſſus d
terra cethim: dariū regē per
ſarum ⁊ medoꝝ: conſtituit ꝓlia multa:
et obtinuit omniū munitiones: ⁊ inter-

fecit reges terre. Et ptranſijt vſqȝ ad fi-
nes terre: et accepit ſpolia multitudinis
gentiū: ꝛ ſiluit terra in cōſpectu ei⁹. Et
cōgregauit virtutem exercitū forte ni-
c. mis: ‖ ꝛ exaltatū eſt et eleuatū cor ei⁹: et
obtinuit regiões gentiū ꝛ tyrānos: et fa
cti ſūt illi in tributū. Et poſt hec decidit
in lectū: ꝛ cognouit qꝛ moreref. Et voca
uit pueros ſuos nobiles q̄ ſecū erāt nu
triti a iuuētute ſua ꝛ diuiſit illis regnū
ſuū cū adhuc viueret. Et regnauit alexā
der ānis duodecim: ꝛ mortu⁹ ē. Et obti
B nuerūt pueri ei⁹ regnū: vnuſquiſqȝ in lo
co ſuo: ꝛ impoſuerūt omēs ſibi diade-
mata poſt mortem eius: et filij eoꝝ poſt
eas annis multis: et multiplicata ſunt
mala in terra. Et exijt exeis radix pec-
cati: antioch⁹ illuſtris filius antiochi re
gis q̄ fuerat rome obſes: ꝛ regnauit ī an
no cēteſimo triceſimoſeptimo regni gre
coꝝ. In dieb⁹ illis exierūt ex iſrł filij ini
qui ſuaſerūt multꝭ dicētes. Eam⁹ ꝛ diſ
ponam⁹ teſtm̄ cū gentib⁹ que circa nos
ſūt: qꝛ ex quo receſſim⁹ ab eis: inuenerūt
nos multa mala. Et bonus viſus ē ſer-
mo in oculis eoꝝ. Et deſtinauerūt aliq̄
de pplo: ꝛ abierūt ad regē: et dedit illis
ptātē: vt facerēt iuſticiā gentiū. Et edi
ficauerūt gymnaſium in hieroſolymis
ſm̄ leges nationū: et fecerunt ſibi ꝑpu-
tia: et receſſerunt a teſtamento ſancto: ꝛ
21.g iuncti ſunt nationibus: ‖ et venundati
ſunt vt facerent malū. Et paratū eſt re-
gnū in conſpectu antiochi: et cepit reg-
nare in terra egypti: vt regnaret ſuper
C duo regna. Et intrauit in egyptū ī mul
titudine graui: in curribus et elephātis
et equitibus: et copioſa nauium multi-
tudine. Et ꝯſtituit bellum aduerſus pto
lemeū regem egypti: et veritus eſt ptole
meus a facie eius et fugit: et ceciderunt
vulnerati multi. Et cōprehendit ciuita-
tes munitas ī terra egypti et accepit ſpo
lia terre egypti. Et conuertit antiochus
poſtq̄ ꝑcuſſit egyptū in centeſimo et q̄-
drageſimo et tertio anno et aſcendit ad
iſrael et aſcendit hieroſolymā in multi-
tudine graui. Et intrauit in ſanctifica-
tionē cum ſuperbia: et accepit altare au
reū: et candelabrū lumis ꝛ vniuerſa va
ſa eius ꝛ menſam ꝓpoſitionis ꝛ libato-
ria ꝛ phialas ꝛ mortariola aurea et ve-
lū et coronas et ornamentū aureū qđ in
facie tēpli erat: ꝛ cōminuit oīa. Et acce
pit argentum et aurum ꝛ vaſa concupi
ſcibilia: et accepit theſauros occultos
quos inuenit: ꝛ ſublatis omnibus abijt
in terram ſuā. Et fecit cedem hominū: ꝛ
locutus eſt in ſuperbia magna. Et fact⁹ D
eſt planctus magnus in iſrael ꝛ in omi
loco eorū. Et ingemuerūt principes ꝛ ſe
niores: et iuuenes ꝛ virgines infirmati
ſunt ꝛ ſpecioſitas mulierū imutata eſt.
Omnis maritus ſumpſit lamentū: et q̄
ſedebant in thoro maritali lugebāt. Et
cōmota eſt terra ſuꝑ habitantes in ea: ꝛ
vniuerſa domus iacob induit cōfuſionē
Et p⁹ duos annos dieꝝ miſit rex princi
pem tributorū in ciuitates iuda: et ve-
nit hieruſalem cum turba magna. Et lo
cutus eſt ad eos verba pacifica in dolo
et crediderūt ei. Et irruit ſuꝑ ciuitatem
repente: et ꝑcuſſit eam plaga magna: et
ꝑdidit populū multū ex iſrael. Et acce-
pit ſpolia ciuitatis: et ſuccendit eā igni
Et deſtruxit domos eius ꝛ muros eius
in circuitu: et captiuas duxerunt mulie
res ꝛ natos: et pecora poſſederūt. Et edi
ficauerunt ciuitatem dauid muro ma-
gno et firmo ꝛ turribus firmis: et facta
eſt illis in arcem. Et poſuerūt illic gen-
tem peccatricē viros iniquos: ꝛ cōualu
erunt in ea. Et poſuerūt arma et eſcas
et cōgregauerunt ſpolia hieruſalē et re- E
poſuerunt illic: et facti ſunt in laqueū
magnum. Et factum eſt hoc ad inſidi-
as ſanctificationi ꝛ diabolū malū iſrł.
Et effuderunt ſanguinē innocentē per
circuitū ſanctificationis: ꝛ cōtaminaue-
rūt ſanctificationē: et fugerūt habitato
res hierłm ꝓpter eos facta ē habitatio
exteroꝝ: et facta ē extera ſemi ſuo: et na
ti ei⁹ reliquerūt eā. Sanctificatio ei⁹ de
ſolata ē ſicut ſolitudo: ‖ dies feſti ei⁹ con Thoie.2.b
uerſi ſūt in luctū ſabbata ei⁹ in oppro- Amos.8.c
briū: honores eius in nihilū. Scōm glo
riā eius multiplicata ē ignominia ei⁹:
et ſublimitas eius cōuerſa eſt in luctū.
Et ſcripſit rex antioch⁹ omī regno ſuo:
vt eſſet omīs ppłs vnus. Et reliquerunt
vnuſquiſqȝ legē ſuā: ꝛ ꝯſenſerūt oēs gē
tes ſm̄ verbū regis antiochi. Et multi
ex iſrael ꝯſenſerūt ei: et ſacrificauerunt
idolis: et coinq̄nauerūt ſabbatū. Et mi-
ſit rex antioch⁹ libros ꝑ man⁹ nūciorū
in hierłm: et in oēs ciuitates iude vt ſe-
querenf leges gentiū terre: et ꝓhiberēt F
holocauſta ꝛ ſacrificia ꝛ placatiōes fieri
ī tēplo dei ꝛ ꝓhiberēt celebrari ſabbatū
ꝛ dies ſolēnes. Et iuſſit coinq̄nari ſcā ꝛ
ſcm̄ pplm̄ iſrł. Et iuſſit edificari aras ꝛ
tēpla: ꝛ idola ꝛ imolari carnes ſuillas ꝛ

pecora coia:et relinq̄re filios ſuos incir
cūciſos ꝛ coinq̄nari aīas eoꝝ ī oīb⁹ imū
dicijs ꝛ abomīatiōibus:ita vt obliuiſce
rent̄ legē et imutarēt omēs iuſtificatio
nes dei·Et q̄cūq; nō feciſſent ſm ̄vbuꝫ
regis anthiochi:morerent̄. Scḿ omia
verba hec ſcripſit omi regno ſuo:et pre
poſuit principes pplo qui hec fieri coge
rent.Et iuſſerūt ciuitatib⁹ iude ſacrifi-
care.Et ꝯgregati ſunt multi de pplo ad
eos qui dereliquerāt legē dn̄i:et fecerūt
mala ſup terrā:et effugauerūt populuꝫ
iſrael in abditis et in abſcōditis fugiti-
uoꝝ locis.De quintadecima mēſis caſ-
leu:q̄nto et q̄drageſimo ꝛ centeſimo an
no:edificauit rex anthioch⁹ abomian-
dū idolū deſolatiōis ſup altare dei: ꝛ p
E vniuerſas ciuitates iude in circūitu edi
ficauerūt aras:et añ ianuas domoꝝ et
in plateis incendebāt thura et ſacrifica
bant. Et libros legis dn̄i cōbuſſerūt ig-
ni ſcindētes eos:et apud quecūq; inue-
niebant̄ libri teſtamenti dn̄i: et quicun
q; obſeruabat legē dn̄i:ſm edictū regis
trucidabant eū.In virtute ſua faciebāt
hec pplo iſrł:qui inueniebant̄ in oī mē-
ſe in ciuitatib⁹.Et q̄nta et viceſima die
menſis ſacrificabāt ſup arā que erat cō
tra altare:et mulieres q̄ circūcidebāt fi
lios ſuos trucidabant̄ ſm iuſſū regis an
tiochi. Et ſuſpendebāt pueros a ceruici-
cib⁹ p vniuerſas domos eoꝝ et eos qui
circūciderāt illos:trucidabāt.Et multi
de pplo iſrael diffinierūt apud ſe: vt nō
māducarēt imūda:et elegerūt magis mo
ri q̄ cibis coinquinari imūdis:et nolue
rūt infringere legē dei ſctām:et trucida
ti ſunt.Et facta ē ira magna ſup popu-
lum iſrael valde. II

B In diebus illis ſurrexit matathi
as filius iohis filij ſymeonis ſa-
cerdos ex filijs ioarim ab hieru
ſalē:et ꝯſedit in mōte modin. Et habe-
bat filios quinq;: iohānan qui cogno-
minabat̄ gaddis:et ſimonē q̄ cognomia
bat̄ thaſi:et iudā q̄ vocabat̄ machabe⁹
et eleazarū q̄ cognomiabat̄ abaron:ꝛ io
nathan q̄ cogminabat̄ apphus. Hi vi-
derūt mala q̄ fiebāt in pplo iuda ꝛ ī hie
ruſalē.Et dixit matathias. Ve mihi:vt
quid nat⁹ ſum videre ꝯtritionem popu
li mei ꝯtritionē ciuitatis ſancte: et ſe-
dere illic cū dat̄ in manib⁹ inimicoꝝ?
Sācta in manu extraneoꝝ facta ſunt:
templū ei⁹ ſicut hō ignobilis. Vaſa glo
rie eius captiua abducta ſūt: trucidati
ſunt ſenes ei⁹ in plateis:ꝛ iuuenes eius
ceciderūt in gladio inimicoꝝ. Que gēs
nō hereditauit regnū eius:ꝛ nō obtinu-
it ſpolia eius? Ois cōpoſitio ei⁹ ablata
eſt. Que erat libera facta eſt ancilla. Et
ecce ſctā nr̄a ꝛ pulchritudo nr̄a ꝛ clari- A
tas nr̄a deſolata ē:ꝛ coinq̄nauerūt eā gē
tes. Quo ꝑ nobis adhuc viuere? Et ſci-
dit veſtimēta ſua matathias ꝛ filij eius
et operuerūt ſe cilitijs:ꝛ planxerūt valde.
Et venerūt illuc qui miſſi erant a rege
anthiocho:vt cogerēt eos qui ꝯfugerāt
in ciuitatē modin:imolare ꝛ accendere
thura:ꝛ a lege dei diſcedere.Et multi de
pplo iſrł cōſentiētes acceſſerūt ad eos ſ;
matathias ꝛ filij eius cōſtanter ſteterūt
Et rn̄dentes qui miſſi erāt ab anthio-
cho dixerūt matathie. Princeps et cla-
riſſim⁹ ꝛ magn⁹ es ī hac ciuitate:ꝛ orna
tus filijs ꝛ frīb⁹.Ergo accede prior ꝛ fac
iuſſum regis ſicut fecerūt oēs gētes ꝛ vi
ri iuda ꝛ qui remāſerūt in hierłm:ꝛ eris
tu ꝛ filij tui inter amicos regis:ꝛ amplifi
catus auro ꝛ argento ꝛ munerib⁹ mul-
tis.Et rn̄dit matathias: ꝛ dixit magna
voce. Et ſi oēs gētes regi antiocho obe
diūt vt diſcedāt vnuſq̄ſq; a ſeruitute le-
gis patrū ſuoꝝ ꝛ cōſentiāt mādatis eius: C
ego et filij mei ꝛ frēs mei obediem⁹ legi
patrū nr̄oꝝ.Propiti⁹ ſit nobis de⁹: nō
eſt nobis vtile relinquere legē ꝛ iuſtici-
as dei. Nō audiemus:̄vba regis anthio
chi:nec ſacrificabim⁹ trāſgrediētes legis
nr̄e mādata:vt eamus altera via. Et vt
ceſſauit loqui verba hec: acceſſit quidā
iude⁹ in oīm oculis ſacrificare idolis ſu
per arā in ciuitate modin ſm iuſſum re
gis.Et vidit matathias et doluit: et cō
tremuerūt renes eius. Et accenſus ē fu
ror eius ſm iudiciū legis:ꝛ inſiliēs tru
cidauit eū ſup arā .Sed ꝛ virū quē rex
anthioch⁹ miſerat qui cogebat imolari
occidit in ipo tpe:ꝛ arā deſtruxit: ||ꝛ ze- Nu
latus ē legē ſicut fecit phinees zambri
filio ſalomi .Et exclamauit matathias
voce magna in ciuitate dicēs. Ois q̄ ze-
lū habet legis ſtatuēs teſtamentū exeat
poſt me.Et fugit ipe ꝛ filij ei⁹ in mōtes
ꝛ reliquerūt quecūq; habebāt ī ciuitatē D
Tūc deſcenderūt multi querētes iudi-
ciū et iuſticiam in deſertum : ꝛ ſederunt
ibi ipi ꝛ filij ei⁹ ꝛ mulieres eoꝝ et peco-
ra eoꝝ:q̄m inundauerūt ſup eos mala.
Et renūciatū eſt viris regis ꝛ exercitui
qui erāt in hierłm ciuitate dauid:quo-
niā diſceſſiſſent viri quidā qui diſſipaue

rūt mandatū regis in loca occulta in de
ſerto: et abiſſent p⁹ illos multi. Et ſtatiꝫ
ꝑrexerunt ad eos: ⁊ cōſtituerūt aduerſ⁹
eos prelīū in die ſabbatoꝝ. Et dixerunt
ad eos. Reſiſtitis ⁊ nūc adhuc? Exite ⁊ fa
cite ſm verbū regis anthiochi: et viuetis
Et dixerūt: Nō exibim⁹: neqꝫ faciemus
verbū regis vt polluam⁹ diē ſabbatoꝝ.
Et cōcitauerūt adūſus eos ꝓliū: Et nō rñ-
derūt eis: nec lapidē miſerūt in eos: nec
oppilauerūt loca occulta dicētes: Moria
mur oēs ī ſimplicitate nr̄a: ⁊ teſtes erūt
ſuꝑ nos celū ⁊ terra ꝙ iniuſte ꝑditis nos
Et intulerūt illis bellū ſabbatis: ⁊ mor-
tui ſūt ipſi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij eoꝝ et pe-
E cora eoꝝ vſqꝫ ad mille aīas hoīm. Et co
gnouit matathias ⁊ amici eius: ⁊ luctū
habuerūt eos valde. Et dixit vir ꝓximo
ſuo. Si oēs fecerim⁹ ſicut frēs nr̄i fecerūt
et nō pugnauerim⁹ aduerſus gētes pro
aīabus nr̄is ⁊ iuſtificationib⁹ nr̄is citi
us diſperdēt nos a terra. Et cogitauerūt
in die illa dicētes. Oīs hō quicunqꝫ ve-
nerit ad nos in bello die ſabbatorum
pugnem⁹ aduerſus eū: ⁊ non moriemur
oēs ſicut mortui ſūt frēs nr̄i in occultis
Tūc ꝯgregata ē ad eos ſynagoga iudeo
rū fortis viribus ex iſrael: oīs volūtari⁹
in lege: ⁊ omēs qui fugiebāt a malis ad
diti ſūt ad eos: et facti ſunt illis ad fir-
mamentū. Et collegerūt exercitū: et per
cuſſerūt || pctōres in ira ſua: ⁊ viros ini-
quos in indignatione ſua: ⁊ ceteri fuge-
rūt ad nationes: vt euaderēt. Et circūi-
uit matathias ⁊ amici ei⁹ ⁊ deſtruxerūt
aras: ⁊ circūciderūt pueros incircūciſos
quotquot inuenerūt in finib⁹ iſrael ī forti
F tudine. Et ꝑſecuti ſūt filios ſuꝑbie: ⁊ ꝓ
ſperatū ē opus in manib⁹ eoꝝ. Et obti-
nuerūt legē de manib⁹ gentiū de mani
bus regū: et nō dederūt cornu pctōri. Et
appropinquauerūt dies matathie mori-
endi: ⁊ dixit filijs ſuis. Nūc cōfortata eſt
ſuꝑbia ⁊ caſtigatio: et temp⁹ euerſionis
et ira indignationis. Nūc ergo o filij e-
mulatores eſtote legis: et date aīas vr̄as
ꝓ teſtamēto pr̄m: et memētote opeꝝ pa
trū que fecerūt in generationib⁹ ſuis: et
accipietis glīam magnā ⁊ nomē eternū
.2.c || Abraam nōne in temptatione inuen-
tus eſt fidelis et reputatū ē ei ad iuſtici-
.35.f am? || Joſeph in tpe anguſtie ſue cuſtodi
uit mandatum et factus ē dn̄s egypti.
.25.c || Phinees pr̄ nr̄ zelādo zelū dei accepit
e.1.d teſtamentū ſacerdotij eterni. || Jeſus dū
.14. ipleuit verbū: fact⁹ eſt dux ī iſrl̄. || Caleb
dū teſtificat̄ in eccleſia: accepit heredita
tem. Dauid in ſua miſcdia conſecut⁹ eſt
ſedē regni in ſecula. Helias dum zelat
zelum legis: receptus ē in celū. Anani-
as azarias et miſael credentes liberati
ſunt de flāma. || Daniel in ſua ſimplici-
tate liberatus ē de ore leonū. Et ita co- Dan.6.e
gitate ꝑ generationē ⁊ generationē: qꝛ B
oēs qui ſperāt in eū nō infirmant̄. Et a
verbis viri pctōris ne timueritis: quia
glīa ei⁹ ſtercus vermis ē. Hodie extollit̄
et cras nō inuenietur: qꝛ ꝯuerſus ē in ter-
ram ſuā: cogitatio ei⁹ perijt. Uos ergo filij
confortami et viriliter agite in lege: qꝛ
cū feceritis que vobis ꝓcepta ſunt in le
ge a dn̄o deo vr̄o: in ipſa glioſi eritis. Et
ecce ſimon frater vr̄ ſcio ꝙ vir conſilij ē
Ipm audite ſemꝑ: et ipſe erit vobis pa-
ter. Et iudas machabe⁹ fortis viribus a
iuuētute ſua ſit vobis princeps militie:
et ipſe aget bellū ppl̄i. Et adducetis ad
vos omnes factores legis: et vindicate
vindictā populi vr̄i. Retribuite retribu
tionē in gentibus: et intendite in ꝓce-
ptum legis. Et benedixit eos ⁊ appoſit⁹
eſt ad pr̄es ſuos: Et defunctus eſt anno
centeſimo quadrageſimo ſexto: et ſepult⁹
eſt a filijs ſuis in ſepulchris pr̄m ſuoꝝ
in modin: et planxerūt eū oīs iſrl̄ plan-
ctu magno.

III

Et ſurrexit iudas qui vocabat̄ A
e machabe⁹ fili⁹ eius ꝓ eo: ⁊ ad
iuuabāt eū oēs frēs ei⁹ et vni
uerſi qui ſe cōiunxerat pr̄i ei⁹: et ꝓlia-
bant̄ prelīū iſrael cū leticia. Et dilata-
uit glīam pplo ſuo: et induit ſe loricam
ſicut gigas et ſuccinxit ſe arma bellica
ſua ī prelijs: et ꝓtegebat caſtra gladio
ſuo. Silis fact⁹ ē leoni in opib⁹ ſuis: et
ſicut catul⁹ leonis rugiens in venatio-
ne. Et ꝑſecut⁹ ē iniquos ꝑſcrutās eos:
et qui cōturbabāt pplm ſuū: eos ſuccen
dit flāmis: et repulſi ſunt inimici eius
ꝓ timore ei⁹. Et oēs operarij iniquitatis cō
turbati ſūt: ⁊ directa ē ſalus in manu e
us. Et exacerbabat reges multos: et leti
ficabat iacob in opib⁹ ſuis: et in ſeculū
memoria eius in bn̄dictiōe. Et ꝑambu-
labat ciuitates iuda et ꝑdidit impios
ex eis: et auertit irā ab iſrael. Et noīat⁹
eſt vſqꝫ ad nouiſſimū terre: et congrega
uit ꝑeuntes. Et cōgregauit appolloni⁹
gētes: et a ſamaria virtutē multā et ma
gnā ad bellandū cōtra iſrael. Et cogno B
uit iudas et exijt obuiam illi: et ꝑcuſſit
et occidit illum ⁊ ceciderunt vulnerati

multi ⁊ reliq̄ fugerunt: ⁊ accepit spolia
eoꝝ. Et gladiū appollonij abstulit iu-
das ⁊ erat pugnās ī eo oīb⁹ dieb⁹. Et au
diuit seron p̄riceps exercit⁹ syrie ꝙ con
gregauit iudas ꝯgregationē fideliū et
ecclesiā secū. Et ait: Faciā mihi nomen
et glorificabor in regno: et debellabo iu
dā et eos qui cū ipo sūt qui spernebant
verbū regis. Et ꝑparauit se: ⁊ ascenderūt
cū eo castra impioꝝ fortes auxiliarij vt
facerēt vindictā in filios israel. Et ap-
propinquauerūt vsq̄ bethoron: ⁊ exiuit iu
das obuiā illis cū paucis. Ut aūt vide-
runt exercitū venientē sibi obuiā: dixe-
runt iude. Quō poterim⁹ pauci pugna-
re ꝯtra multitudinē hanc tantā et tam
fortē? Et nos fatigati sumus ieiunio ho
die. Et ait iudas: Facile est cōcludi mul
tos in manu paucoꝝ: et nō ē differētia
in cōspectu dei celi liberare in multis ⁊
in paucis: qm̄ nō in multitudine exerci
tus victoria belli: sed de celo fortitudo
C est. Ipsi veniūt ad nos in multitudine
cōtumaci ⁊ supbia vt disꝑdant nos et
vxores nostras ⁊ filios nr̄os: et vt spoli-
ent nos. Nos vero pugnabim⁹ ꝓ aīab⁹
nr̄is ⁊ legibus nr̄is: et ipse dn̄s cōteret
eos ante faciē nr̄am. Uos aūt ne timue
ritis eos. Ut cessauit aūt loqui insiluit
in eos subito: et cōtrit⁹ est seron ⁊ exer-
citus eius in ꝯspectu ipius: et ꝯsecutus
est eū in descensu bethoron vsq̄ in cā-
pum. Et ceciderūt ex eis octingenti viri
reliqui aūt fugerūt in terrā philistijm
Et cecidit timor iude ac fratrū ei⁹ ⁊ for
mido sup oēs gentes in circuitu eorū: ⁊
ꝑuenit ad regem nomē eius: ⁊ de plijs
iude narrabāt oēs gētes. Ut audiuit āt
rex anthiochus sermones istos iratus ē
animo: et misit ⁊ cōgregauit exercitum
vniuersi regni sui castra fortia valde. Et
aperuit erariū suū: et dedit stipendia ex
ercitui in annū: ⁊ mādauit illis vt essēt
D parati ad omia. Et vidit ꝙ defecit pecu
nia de thesauris suis: et tributa regio-
nis modica ꝓpter dissensionē ⁊ plagā
quā fecit in terra vt tolleret legitima q̄
erāt a primis dieb⁹. Et timuit ne nō ha
beret ⁊ semel ⁊ bis in sumpt⁹ ⁊ donaria
que dederat ante largā manu: ⁊ abun-
dauerat sup reges qui ante eū fuerant.
Et cōsternatus erat animo valde: ⁊ co-
gitauit ire in ꝑsidē ⁊ accipe tributa re-
gionū ⁊ congregare argentū multū. Et
reliquit lysiam hoiem nobilē de genere
regali sup negocia regia a flumie eufra
ten vsq̄ ad flumen egypti: vt ⁊ nutriret
anthiochū filiū suum donec rediret. Et
tradidit ei mediū exercitū ⁊ elephātos: ⁊
mādauit ei de oibus que volebat et de
inhabitantib⁹ iudeā et hierusalē: et vt
mitteret ad eos exercitū ad cōterendam
et extirpandā virtutem israel: et reliq̄as
hierusalē: ⁊ auferendā memoriā eoꝝ de
loco: et vt cōstitueret habitatores filios
alienigenas in oibus finib⁹ eoꝝ: ⁊ sorte E
distribueret terrā eoꝝ. Et rex assumpsit
partem exercitus residui: ⁊ exiuit ab an
tiochia ciuitate regni sui anno centesi-
mo ⁊ q̄dragesimoseptimo: et transfreta-
uit eufraten flumē: ⁊ ꝑambulabat supe-
riores regiones. Et elegit lysias ptole-
meum filiū dorimini ⁊ nicanorem ⁊ gor
giam viros potentes ex amicis regis: et
misit cū eis q̄draginta milia viroꝝ et se
ptem milia equitū: vt venirēt in terram
iuda et disꝑderēt eam ꝺm verbū regis.
Et ꝓcesserūt vt irent cū vniuersa virtu-
te sua ⁊ venerūt ⁊ applicuerūt āmaū in
terra campestri. Et audierūt mercatores
regionū nomen eoꝝ: ⁊ acceperūt argen-
tum ⁊ auꝝ multū valde ⁊ pueros: et ve-
nerūt in castra vt accipent filios israel ī
seruos: ⁊ additi sūt ad eos exercit⁹ syrie
et terre alienigenarū. Et vidit iudas et
frēs eius: q2 multiplicata sūt mala: ⁊ ex-
ercitus applicabat ad fines eoꝝ: ⁊ co-
gnouerūt verba regis que mandauit ꝑplo
facere ī interitū ⁊ cōsūmationē. Et dixe-
runt vnusq̄sq̄ ad ꝓximū suū. Erigam⁹ F
deiectionē ꝑpli nr̄i: ⁊ pugnem⁹ ꝓ ꝑplo
nostro ⁊ sctis nr̄is. Et cōgregat⁹ est con
uent⁹ vt essent parati in preliū: et vt ora
rent ⁊ peterēt miscdiā ⁊ miseratiōes. Et
hierusalē non habitabat: sed erat sicut
desertum. Non erat qui ingrederet et
egrederet de natis eius: ⁊ sctm̄ cōculca-
batur. Et filij alienigenarū erant in ar-
ce: ibi erat habitatio gentiū. Et ablata
est voluptas a iacob: et defecit ibi tibia
⁊ cithara. Et congregati sunt ⁊ venerūt
in masphat cōtra hierusalē quia locus
orationis erat in masphat ante in israel.
Et ieiunauerūt illa die: et induerūt se ci
licijs: et cinerem imposuerūt capiti suo: ⁊
disciderūt vestimēta sua. Et expāderunt
libros legis de quibus scrutabant gen-
tes silitudinē simulacroꝝ suoꝝ: ⁊ attu-
lerūt ornamēta sacerdotalia ⁊ primitias
et decimas: ⁊ suscitauerūt nazareos qui
impleuerāt dies. Et clamauerūt voce ma
gna in celū dicētes. Quid faciem⁹ istis G

⁊ quo eos ducem⁹? Et ſctā tua conculca
ta ſunt ⁊ cōtaminata ſunt: ⁊ ſacerdotes
tui facti ſunt in luctū ⁊ in humilitatē.
Et ecce natiōes cōuenerūt aduerſū nos
vt nos diſperdāt. Tu ſcis que cogitant
in nos. Quomō poterim⁹ ſubſiſtere an-
te faciē eorū: niſi tu deus adiuues nos?
Et tubis exclamauerūt voce magna. Et
poſt hec conſtituit iudas duces populi:
tribunos ⁊ centuriones ⁊ pentacontar-
b chos ⁊ decuriones. ||Et dixit his qui edi
a ficabant domos ⁊ ſponſabant vxores ⁊
plantabāt vineas ⁊ formidoloſis: vt re-
dirēt vnuſquiſq₃ in domū ſuā ſm legē.
Et mouerūt caſtra: et collocauerunt ad
auſtrū āmaum. Et ait iudas. Accingi-
mini et eſtote filij potentes: ⁊ eſtote pa-
rati in mane vt pugnetis aduerſus na-
tiones has que cōuenerūt diſpdere nos
⁊ ſancta noſtra: quoniā melius eſt nos
mori in bello: q̄ videre mala gentis no
ſtre ⁊ ſctōrū. Sicut autē fuerit volūtas
in celo: ſic fiat. IIII
B T aſſumpſit gorgias quinq₃ mi-
e lia virorum et mille equites ele-
ctos. Et mouerūt caſtra nocte vt
applicarent ad caſtra iudeorū: ⁊ percute
rent eos ſabbato. Et filij qui erāt ex ar-
ce: erant illis duces. Et audiuit iudas ⁊
ſurrexit ipſe ⁊ potētes pcutere virtutem
exercituū regi: que erāt in āmaum. Ad-
huc eni diſpſus erat exercitus a caſtris.
Et venit gorgias in caſtra iude noctu: ⁊
nemīnē inuenit. Et q̄rebat eos in mon
tibus: quoniā dixit: fugiunt hi a nobis.
Et cū dies fact⁹ eſſet: apparuit iudas in
campo cū trib⁹ milib⁹ viroꝝ: qui tm̄ ar
gumēta ⁊ gladios nō habebāt. Et vide
runt caſtra gentiū valida: ⁊ loricatos et
⁊ equitat⁹ in circūitu eorū: ⁊ hi docti ad
preliū. Et ait iudas viris qui ſecū erant
Ne timueritis multitudinē eorū: ⁊ im-
g petum eorū ne formidetis. ||Memento-
te qualiter ſalui facti ſunt patres noſtri
in mari rubro: cū ſequeret̄ eos pharao
cū exercitu multo. Et nūc clamemus in
celū ⁊ miſerebit̄ noſtri dn̄s: ⁊ memor e-
rit teſtamēti patrū noſtrorū: ⁊ conteret
exercitū iſtum ante faciē noſtrā hodie: ⁊
ſcient omēs gentes quia eſt de⁹ qui redi
b mat ⁊ liberet iſrael. Et eleuauerūt alie-
nigene oculos ſuos: ⁊ viderūt eos veni-
entes ex aduerſo. Et exierūt de caſtris in
prelium: et tuba cecinerunt hi qui erant
cum iuda. Et congreſſi ſunt: et contrite
ſunt gentes ⁊ fugerunt in campum. No
uiſſimi autē ceciderūt in gladio: ⁊ per-
ſecuti ſunt eos vſq₃ gezeron ⁊ vſq₃ i cam
pos idumee et azoti et iamnie et cecide
runt ex illis vſq₃ ad tria milia virorum
Et reuerſus eſt iudas: ⁊ exercit⁹ eius ſe-
quens eū. Dixitq₃ ad populū. Non cōcu
piſcatis ſpolia: quia bellum contra nos
eſt et gorgias ⁊ exercitus ei⁹ prope nos
in montibus: ſed ſtate nunc contra ini-
micos noſtros ⁊ expugnate eos: ⁊ ſume-
tis poſtea ſpolia ſecuri. Et adhuc loquē
te iuda hec: ecce apparuit pars quedam
pſpiciēs de monte. Et vidit gorgias q̄ C
in fugā conuerſi ſunt ſui: ⁊ ſuccēſa ſunt
caſtra. Fumus eni qui videbat̄ declara
bat quod factū eſt. Quib⁹ illi cōſpectis
timuerunt valde: aſpiciētes ſimul et iu-
dam: ⁊ exercitū in campo paratū ad pre
lium. Et fugerūt omēs in campo alienī
genarum: ⁊ iudas reuerſus eſt ad ſpolia
caſtroꝝ. Et acceperūt aurū multū et ar-
gentū ⁊ hyacinthū et purpurā marinā
⁊ opes magnas: ⁊ cōuerſi hymnū cane-
bant: ⁊ benedicebant deū in celum q̄m
bonus eſt: q̄m in ſeculū miſcdia ei⁹. Et
facta eſt ſalus magna in iſrl̄ in die illa.
Quicūq₃ autē alienigenarū euaſerunt:
venerūt ⁊ nunciauerūt lyſie vniuerſa q̄
acciderant. Quib⁹ ille auditis: cōſterna
tus animo deficiebat: q̄ nō qualia vo-
luit: talia ptigerunt in iſrael: et qualia
mandauit rex. Et ſequenti anno cōgre-
gauit lyſias virorū electorum ſexaginta
milia: et equitū quinq₃ milia: vt debel-
laret eos. Et venerūt in iudeā: et caſtra D
poſuerūt in bethoron: ⁊ occurrit illis iu
das cū decē milibus viris. Et viderunt
exercitum fortē ⁊ orauit ⁊ dixit: || Bene 1.Re.7.f.
dictus es ſaluator iſrael qui contriuiſti
impetum potentis in manu ſerui tui da
uid: ||et tradidiſti caſtra alienigenarum 1.Re.14.b
in manu ionathe filij ſaul et armigeri
eius. Conclude exercitū iſtū i manu po
puli tui iſrael: ⁊ confundat̄ in exercitu-
ſuo ⁊ equitib⁹. Da illis formidinē: ⁊ ta-
befac audaciā virtutis eorū: ⁊ cōmoue-
ant̄ contritione ſua. Deijce illos gladio
diligentiū te ⁊ collaudent te omēs qui
nouerūt nomē tuū: in hymnis. Et cōmi
ſerunt prelium: ⁊ ceciderunt de exercitu
lyſie quinq₃ milia virorū. Uidens autē
lyſias ſuorum fugā: ⁊ iudeorum audaci
am: ⁊ q̄ parati ſunt aut viuere aut mo-
ri fortiter: abijt antiochiam ⁊ elegit mi-
lites: vt multiplicati rurſus venirent in
iudeā. Dixit autē iudas et fratres eius.

Ecce contriti ſunt inimici nr̄i: aſcenda-
E mus nūc mūdare ſcā ⁊ renouare. Et cō
gregatus eſt oīs exercit⁹: ⁊ aſcenderunt
in montē ſion. Et viderūt ſanctificatio
nē deſertā: ⁊ altare ꝓphanatū: ⁊ portas
exuſtas: ⁊ in atrijs virgulta nata ſicut i
ſaltu vel in montibus: ⁊ paſtophoria di
ruta. Et ſciderūt veſtimēta ſua: ⁊ planxe
runt planctu magno: ⁊ impoſuerūt cine
rem ſup̲ caput ſuū: ⁊ ceciderunt in faciē
ſup̲ terrā: ⁊ exclamauerūt tubis ſignoꝝ:
⁊ clamauerūt in celū. Tūc ordinauit iu
das viros vt pugnarēt aduerſus eos q̄
erant in arce: donec emūdarent ſancta.
Et elegit ſacerdotes ſine macula volun
tatem habētes in lege dei: ⁊ mūdauerūt
ſancta: ⁊ tulerūt lapides cōtamiationis
in locū immūdū. Et cogitauit de altari
holocauſtorū qd̄ prophanatū erat: quid
de eo faceret. Et incidit illi cōſiliū bonū
vt deſtrueret illud: ne forte illis eſſet in
F opprobriū: q2 contaminauerūt illud gē-
tes: ⁊ demoliti ſunt illud. Et repoſuerūt
lapides in monte dom⁹ in loco apto q̄-
aduſq3 veniret ꝓpheta ⁊ rn̄deret de eis.
Et acceperūt lapides integros ſm legē
⁊ edificauerūt altare nouū ſm illud qd̄
fuit prius: ⁊ edificauerunt ſcā ⁊ q̄ intra
domū erant intrinſecus ⁊ edem et atria
ſanctificauerūt. Et fecerūt vaſa ſcā no-
ua: ⁊ intulerūt candelabruz ⁊ altare in-
cenſorū ⁊ mēſam in templū. Et incēſuz
poſuerūt ſup̲ altare: ⁊ accenderūt lucer-
nas que ſup̲ candelabrum erant: ⁊ luce-
bant in templo. Et poſuerūt ſup̲ mēſaz
panes: ⁊ appenderūt velamia: ⁊ cōſum-
mauerūt oīa opa que fecerāt. Et ante
matutinū ſurrexerūt quinta ⁊ viceſima
die mēſis noni: hic eſt mēſis caſleu cen-
teſimi quadrageſimioctaui anni: ⁊ ob-
tulerūt ſacrificiū ſm legē ſup̲ altare ho
locauſtoꝝ nouū qd̄ fecerūt. Scd̄m tem-
pus ⁊ ſm diez i qua cōtamiauerūt illud
gentes: in ipſa renouatū eſt in canticis ⁊
G citharis ⁊ cynaris ⁊ cymbalis. Et ceci-
dit oīs pp̄ls in faciē: ⁊ adorauerunt et
benedixerūt in celum eū qui ꝓſperauit
eis. Et fecerūt dedicationē altaris die-
bus octo: ⁊ obtulerūt holocauſta cū leti
cia: ⁊ ſalutaria laudis. Et ornauerūt fa-
ciem templi coronis aureis ⁊ ſcutulis: ⁊
dedicauerūt portas ⁊ paſtophoria: ⁊ im
poſuerūt eis ianuas. Et facta eſt leticia
in pp̄lo magna valde: ⁊ auerſū eſt oppro
briū gentiū. Et ſtatuit iudas ⁊ frēs ei⁹:
⁊ vniuerſa eccleſia iſrael: vt agatur dies
dedicatiōis altaris in tp̄ib⁹ ſuis ab an-
no in annū p̲ dies octo: a q̄nta ⁊ viceſi-
ma die mēſis caſleu cū leticia et gaudio
Et edificauerūt in tp̄e illo montē ſion:
⁊ p̲circuitum muros altos ⁊ turres fir-
mas: neq̄n venirēt gentes ⁊ ꝯculcarent
eū ſicut antea fecerūt. Et collocauit il-
lic exercitū vt ſeruarēt eū: ⁊ muniuit eū
ad cuſtodiendū bethſuram: vt hr̄et pp̄ls
munitionē ꝯtra faciē idumee. V
T factū eſt vt audierūt gētes in A
e circūitu q2 edificatū eſt altare et
ſanctuariū ſicut prius: irate ſunt
valde: ⁊ cogitabant tollere gen⁹ iacob q̄
erant inter eos: ⁊ ceperūt occidere d̄ po-
pulo ⁊ ꝑſequi. Et debellabat iudas fili-
os eſau in idumea: ⁊ eos qui erāt i ara-
bathane: q2 circūſedebāt iſraelitas: ⁊ p̲-
cuſſit eos plaga magna. Et recordat⁹ eſt
maliciā filioꝝ bean: qui erāt pp̄lo in la-
queū ⁊ in ſcandalū inſidiātes ei in via.
Et cōcluſi ſunt ab eo in turrib⁹: ⁊ appli-
cuit ad eos ⁊ anathematizauit eos: ⁊ in-
cendit turres eorū igni cū oībus qui in
eis erant. Et tranſiuit ad filios ammon
⁊ inuenit manū fortē ⁊ pp̄lm copioſuz:
⁊ timotheū ducē ipſoꝝ. Et cōmiſit cum
eis prelia multa ⁊ cōtriti ſunt in conſpe
ctu eorū ⁊ p̲cuſſit eos: ⁊ cepit gazer ciui
tatem ⁊ filias ei⁹: ⁊ reuerſus eſt in iude-
am. Et cōgregate ſunt gentes q̄ ſunt in
galaad aduerſus iſraelitas q̄ erant in fi
nibus eoꝝ vt tollerēt eos ⁊ fugerunt in
datheman munitionē: ⁊ miſerunt litte-
ras ad iudā ⁊ fratres eius: dicētes: Con B
gregate ſunt aduerſum nos gētes p̲ cir-
cuitū vt nos auferant: ⁊ parāt venire et
occupare munitionē in quā ꝯfugimus:
⁊ timotheus eſt dux exercit⁹ eoꝝ. Nunc
ergo veni ⁊ eripe nos de manib⁹ eoꝝ: q2
cecidit multitudo de nobis. Et oēs fra
tres nr̄i qui erant in locis tubin interfe-
cti ſunt: ⁊ captiuas duxerūt vxores eoꝝ
⁊ natos ⁊ ſpolia ⁊ p̲emerūt illic fere mil-
le viros. Et adhuc epiſtole legebantur.
Et ecce alij nuncij venerunt de galilea
conciſſis tunicis nunciantes ſm verba
hec: dicētes cōueniſſe aduerſum ſe: a pto
lomaida ⁊ tyro ⁊ ſydone: ⁊ repleta ē oīs
galilea alienigenis vt nos cōſumāt. Ut
audiuit autem iudas ⁊ pp̄ls ſermones
iſtos: conuenit eccleſia magna cogitare
quid facerent fratrib⁹ ſuis qui in tribu
latōe erāt ⁊ expugnabant ab eis. Dixit-
q3 iudas ſimoni frī ſuo. Elige tibi viros
⁊ vade ⁊ libera fratres tuos in galilea:

ego aũt et frater meꝰ ionathas ibimꝰ in
galaaditim. Et reliquit ioſephuꝫ filiũ
zacharie et azariã duces ppli cũ reſiduo
exercitu ĩ iudea ad cuſtodiã: et ꝑcepit il
lis dicẽs. Preeſtote pplo huic: et nolite
bellũ ↄmittere aduerſũ gentes donec re
C uertamur. Et dati ſunt ſimoni viri tria
milia vt iret in galileam: iude aũt octo
milia in galaaditim. Et abijt ſimon in
galileã: et ↄmiſit ꝓlia multa cũ gentibꝰ
Et ↄtrite ſunt gẽtes a facie eiꝰ ⁊ ꝓſecu
tus ẽ eos vſqꝫ ad portã ptolomaidis: et
ceciderũt de gentibꝰ fere tria milia vi-
roꝝ ⁊ accepit ſpolia eoꝝ. Et aſſũpſit eos
qui erãt ĩ galilea et in arbatis cũ vxori
bus et natis: et oībꝰ que erãt illis: et ad
duxit in iudeã cũ leticia magna. Et iu-
das machabeus et ionathas frater eius
trãſierũt iordanẽ: ⁊ abierũt viã triũ die
rũ in deſertũ. Et occurrerũt eis nabuthei
⁊ ſuſceperũt eos pacifice ⁊ narrauerunt
eis oīa q̃ acciderant fratribꝰ eoꝝ in ga-
laaditide: ⁊ qꝛ multi ex eis comprehenſi
ſunt in baraſa ⁊ boſor ⁊ in alimis et in
caſphor ⁊ mageth ⁊ carnaim. He oẽs ci-
uitates munite ⁊ magne. Sed ⁊ in cete-
ris ciuitatibꝰ galaaditidis tenent̃ cõp̃-
henſi. Et in craſtinũ ↄſtituerũt admoue
re exercitũ ciuitatibꝰ his: ⁊ cõprehẽdere
⁊ tollere eos ĩ vna die. Et ↄuertit iudas
et exercitꝰ eiꝰ viã in deſertũ boſor repen-
te: et occupauit ciuitatẽ ⁊ occidit oẽm
maſculũ in ore gladij: ⁊ accepit oīa ſpo-
D lia eoꝝ ⁊ ſuccẽdit eã igni. Et ſurrexerũt
inde nocte ⁊ ibant vſqꝫ ad munitionẽ.
Et factũ eſt diluculo cũ eleuaſſent ocu-
los ſuos: ⁊ ecce ppłs multꝰ cuiꝰ nõ erat
numerꝰ: portãtes ſcalas ⁊ machinas vt
cõprehenderẽt munitionem ⁊ expugna
rent eos. Et vidit iudas qꝛ cepit belluꝫ:
⁊ clamor belli aſcendit ad celũ ſicut tu-
ba: ⁊ clamor magnꝰ de ciuitate. Et dixit
exercitui ſuo. Pugnate hodie ꝓ fratribꝰ
veſtris. Et venit tribꝰ ordinibꝰ pꝰ eos: ⁊
exclamauerũt tubis et clamauerunt in
orõne. Et cognouerunt caſtra timothei
qꝛ machabeus eſt: ⁊ refugerũt a facie eiꝰ
Et ꝑcuſſerũt eos plaga magna: ⁊ cecide
runt ex eis in die illa fere octo milia vi-
rorũ. Et diuertit iudas in maſpha ⁊ ex-
pugnauit ⁊ cepit eam: ⁊ occidit omnem
maſculũ eiꝰ ⁊ ſumpſit ſpolia eiꝰ: ⁊ ſuccẽ
dit eã igni. Inde ꝓrexit ⁊ cepit caſbon: ⁊
maged ⁊ boſor: ⁊ reliq̃s ciuitates galaa
ditidis. Poſt hec aũt ṽba ↄgregauit ti-
motheus exercitũ aliud: ⁊ caſtra poſuit

ↄtra raphon trans torrentẽ. Et miſit iu
das ſpeculari exercitũ: ⁊ renũciauerunt
ei dicentes: qꝛ ↄuenerũt ad eũ oẽs gen-
tes que in circuitu nr̃o ſunt: ⁊ exercitus
multus nimis. Et arabas ↄduxerunt in
auxiliũ ſibi: ⁊ caſtra poſuerũt trans tor-
rentẽ: parati ad te venire in preliuꝫ. Et
abijt iudas obuiã illis. Et ait timothe- E
us principibꝰ exercitꝰ ſui. Cũ appropin-
quauerit iudas ⁊ exercitus eius ad tor-
rentẽ aque: ſi tranſierit ad nos prior: nõ
poterimꝰ ſuſtinere eũ: qꝛ potens poterit
aduerſum nos. Si ṽo timuerit tranſire
⁊ poſuerit caſtra extra flumen: trãſfrete-
mus ad eos: ⁊ poterimꝰ aduerſus illuꝫ.
Ut autẽ appropinquauit iudas ad tor-
rentẽ aque ſtatuit ſcribas ppli ſecus tor
rentẽ: ⁊ mãdauit eis dicens. Neminem
hoim reliqueritis: ſed veniãt oẽs in preli
um. Et trãſfretauit ad illos prior: et oīs
pplus poſt eũ. Et ↄtrite ſunt omẽs gen-
tes a facie eoꝝ ⁊ ꝓiecerũt arma ſua: ⁊ fu
gerũt ad phanũ qđ erat in carnaim. Et
occupauit ipam ciuitatẽ: ⁊ phanũ ſuc-
cendit igni cũ oībus q̃ erant in ipo. Et
oppreſſa eſt carnaim: ⁊ nõ potuit ſuſtine
re ↄtra faciẽ iude. Et cõgregauit iudas
vniuerſos iſraelitas qui erãt in galaadi
tide a minimo vſqꝫ ad maximuꝫ: ⁊ vxo-
res eoꝝ: et natos ⁊ exercitũ magnũ val-
de: vt venirẽt in terrã iude. Et venerũt
vſqꝫ ephron: ⁊ hec ciuitas magna in in-
greſſu poſita munita valde. Et non erat F
declinare ab ea dextra vel ſiniſtra: ſed ꝑ
mediũ iter erat. Et incluſerũt ſe q̃ erant
in ciuitate: ⁊ obſtruxerũt portas lapidi-
bus. ‖Et miſit ad eos iudas ṽbis paci- Nu.20.c
ficis dicẽs. Tranſeamꝰ ꝑ terrã vr̃am vt
eamꝰ in terrã nr̃am: ⁊ nemo vobis noce
bit: tm̄ pedibus tranſibimus. Et nole-
bant eis aperire. Et ꝑcepit iudas ꝑdica
ri in caſtris: vt applicarent vnuſquiſqꝫ
in quo erat loco. Et applicuerunt ſe vi-
ri virtutis: et oppugnauit ciuitatẽ illaꝫ
tota die ⁊ tota nocte: et tradita eſt ciui-
tas in manu eius. Et ꝑemerũt omnem
maſculũ in ore gladij: et eradicauit eaꝫ:
et accepit ſpolia eius: et tranſiuit per to
tam ciuitatẽ ſuꝑ interfectos. Et tranſ-
greſſi ſunt iordanem in campo magno
contra faciẽ bethſan. Et erat iudas con
gregans extremos: et exhortabatur po-
pulũ ꝑ tam viã donec venirent in terrã
iuda. Et aſcenderunt in montẽ ſion cũ
leticia et gaudio: et obtulerũt holocau-
ſta: qꝛ nemo ex eis cecidiſſet donec reuer

terenť in pace. Et in diebꝰ quibus erat
iudas ⁊ ionathas in terra galaad: et ſi-
mon frater eiꝰ in galilea: ꝯtra faciē pto-
lomaidis audiuit ioſephus zacharie fili
us: ⁊ azarias princeps ꝟtutꝫ res bene ge
G ſtas: ⁊ ꝑlia que facta ſunt ⁊ dixit: Facia-
mus ⁊ ipſi nobis nomē ⁊ eamꝰ pugnare
aduerſus gentes q̄ in circuitu nr̄o ſunt.
Et ꝑcepit his qui erāt in circuitu ſuo et
abierūt iamniā: ⁊ exiuit gorgias de ciui
tate: ⁊ viri eius obuiam illis in pugnā.
Et fugati ſunt ioſephus ⁊ azarias vſq̃ i
fines iudee: ⁊ ceciderunt illa die de pp̄lo
iſrl̄ ad duo milia viri. Et facta eſt plaga
magna in pp̄lo: qꝛ nō audierūt iudam ⁊
fratres eiꝰ: exiſtimātes fortiter ſe factu-
ros. Ipſi aūt nō erant de ſemine virorū
illorum: ꝑ quos ſalus facta eſt in iſrl̄. Et
viri iuda magnificati ſunt valde in con
ſpectu oīs iſrl̄ ⁊ gentiū oīum: vbi audie-
baň nomē eoꝝ. Et ꝯuenerūt ad eos fau-
ſta acclamātes. Et exiuit iudas ⁊ fratres
eius ⁊ expugnabāt filios eſau in terra q̄
ad auſtrū eſt: ⁊ ꝑcuſſit chebron ⁊ filias
eius ⁊ muros eiꝰ: et turres eiꝰ ſuccendit
igne in circuitu. Et mouit caſtra vt iret
in terrā alienigenaꝝ: ⁊ ꝑambulabat ſa-
mariā. In die illa ceciderūt ſacerdotes i
bello dū volunt fortiter facere: dum ſine
conſilio exeunt in preliū. Et declinauit
iudas in azotum in terrā alienigenarū:
⁊ diruit aras eoꝝ: ⁊ ſpolia deoꝝ ſuorum
ſuccendit igni: ⁊ cepit ſpolia ciuitatū et
reuerſus eſt in terrā iuda. VI

A Et rex antiochus ꝑambulabat ſu
periores regiones. Et audiuit eſ-
ſe ciuitatē elimaidem in perſide
nobiliſſimā ⁊ copioſam in argento ⁊ au
ro: tēplūq̄ in ea locuplex valde. Et illic
F.I.8 velamina aurea et lorice et ſcuta: || que
reliquit alexander philippi rex macedo
qui regnauit primꝰ in grecia. Et venit
querebat capere ciuitatē ⁊ depredari eam
⁊ nō potuit: quoniā innotuit ſermo his
qui erant in ciuitate. Et inſurrexerūt in
preliū ⁊ fugit inde: et abijt cum triſticia
magna: ⁊ reuerſus eſt babyloniā. Et ve-
nit qui nūciaret ei in perſide: qꝛ fugata
ſunt caſtra que erāt in terra iuda: ⁊ quia
abijt lyſias cum virtute forti in primis
⁊ fugatus eſt a facie iudeorū: ⁊ inualue-
runt armis ⁊ viribꝰ ⁊ ſpolijs multꝫ que
ceperunt de caſtris que exciderunt: et qꝛ
diruerunt abominationē quā edificaue
rant ſuꝑ altare quod erat in hieruſalē:
⁊ ſanctificationē ſicut prius circumde-
derunt muris excelſis: ſed ⁊ bethſurā ci
uitatem ſuā. Et factū eſt vt audiuit rex
ſermones iſtos expauit ⁊ commotus eſt
valde: ⁊ decidit in lectum ⁊ incidit i lan
guorem ꝑ triſticia: quia nō eſt factum ſi-
cut cogitabat. Et erat illic ꝑ dies mltos B
quia renouata eſt in eo triſticia magna
⁊ arbitratus eſt ſe mori. Et vocauit om-
nes amicos ſuos: et dixit illis. Receſſit
ſomnus ab oculis meis: ⁊ concidi ⁊ cor-
rui corde ꝑ ſollicitudine. Et dixit in cor
de meo. In quantā tribulationem deue
ni: ⁊ in quos fluctꝰ triſticie in qua nunc
ſum: qui iocūdus eram ⁊ dilectꝰ in pote
ſtate mea. Nūc vero reminiſcor malorū
que feci in hieruſalē: vnde ⁊ abſtuli oīa
ſpolia aurea ⁊ argentea que erāt in ea: ⁊
miſi auferre habitātes iudeam ſine cau
ſa. Cognoui ergo quia propterea inuene
runt me mala iſta: et ecce pereo triſticia
magna in terra aliena. Et vocauit phi-
lippum vnū de amicis ſuis: ⁊ prepoſuit
eum ſuꝑ vniuerſum regnū ſuū. Et dedit
ei diadema: ⁊ ſtolā ſuā ⁊ annulū: vt ad-
duceret antiochum filiū ſuū ⁊ nutriret
eum ⁊ regnaret. Et mortuus eſt illic an-
tiochus rex anno centeſimo quadrageſi
monono. Et cognouit lyſias qm̄ mortu
us eſt rex: ⁊ conſtituit regnare antiochū
filiū eius quē nutriuit adoleſcentem: et
vocauit nomē eius eupatorē. Et hi qui C
erant in arce ꝯcluſerāt iſrael in circuitu
ſanctoꝝ: ⁊ querebant eis mala ſemꝑ ad
firmamentū gentium. Et cogitauit iu-
das diſperdere eos: ⁊ cōuocauit vniuer-
ſum populū vt obſiderent eos. Et cōue-
nerunt ſimul: ⁊ obſederunt eos āno cen
teſimo q̄nquageſimo: ⁊ fecerūt baliſtas
⁊ machinas. Et exierunt quidam ex eis
qui obſidebantur: ⁊ adiunxerunt ſe illis
aliqui impij ex iſrael: ⁊ abierunt ad regē
⁊ dixerunt. Quouſq̄ non facis iudiciū:
⁊ vindicas fratres noſtros. Nos decre-
uimus ſeruire patri tuo et ambulare in
ꝑceptis eius ⁊ obſequi edictis eius: ⁊ fi-
lij populi noſtri ꝓpter hec alienabāt ſe
a nobis. Et quicūq̄ inueniebanť ex no
bis interficiebanť: ⁊ hereditates noſtre
diripiebanť. Et nō ad nos tm̄ extende-
runt manū: ſed ⁊ in omēs fines noſtros
Et ecce applicuerunt hodie ad arcē in
hieruſalem occupare eam: ⁊ munitionē
in bethſuram munierūt. Et niſi ꝑuene-
ris eos velocius: maiora q̄ꝫ hec facient: ⁊
nō poterꝫ obtinere eos. Et iratus eſt rex
vt hec audiuit: ⁊ cōuocauit oēs amicos

D ſuos ⁊ pricipes exercitꝰ ſui et eos q̄ ſuꝑ
eq̄tes erāt. Sꝫ et de regnis aliis et de in-
ſulis maritimis venerunt ad eū exercitꝰ
conducticius. Et erat numerꝰ exercitus
eiꝰ centuꝫ milia peditū: et viginti milia
peditū: et viginti milia equitum: et ele-
phanti trigintaduo: docti ad ꝓeliū. Et
venerūt ad idumeā ⁊ applicuerūt ad beth-
ſurā: ⁊ pugnauerūt dies multos: ⁊ fece-
runt machinas. Et exierūt ⁊ ſuccēderūt
eas igni: ⁊ pugnauerūt viriliter. Et receſ-
ſit iudas ab arce: ⁊ mouit caſtra ad beth
zacharā ꝯtra caſtra regis. Et ſurrexit rex
añ lucē: ⁊ ꝯcitauit exercitꝰ in ipetū ꝯtra
viā bethzacharan. Et cōparauerūt ſe ex-
ercitꝰ i ꝓliū: ⁊ tubis cecinerūt. Et elephā
tis oſtēderunt ſanguinē vue ⁊ mori: ad
acuēdos eos in ꝓliū. Et diuiſerūt beſti
as ꝑ legiōes: ⁊ aſtiterūt ſingulis elephātis
mille viri loricis cōcatenatis: ⁊ galee eree
in capitibꝰ eoꝝ: ⁊ q̄ngēti eq̄tes ordinati
vnicuiq; beſtie electi erāt. Hi añ tp̄s vbi
cunq; erat beſtia ibi erāt: ⁊ q̄cunq; ibat
ibāt: ⁊ nō diſcedebāt ab ea. Sꝫ et turres
lignee ſuꝑ eos firme ꝓtegentes: ſuꝑ ſin-
gulas beſtias: ⁊ ſuꝑ eas machine. Et ſu-
E per ſingulas viri virtutis trigintaduo q̄
pugnabāt deſup: ⁊ intꝰ magiſter beſtie. Et re
ſiduū eq̄tatū hinc ⁊ inde ſtatuit in duas
ꝑtes: tubis exercitū cōmouere ⁊ vrgere
cōſtipatos in legionibꝰ eius. Et vt reful
ſit ſol in clypeos aureos ⁊ ereos reſplen-
duerunt mōtes ab eis: ⁊ replēduerūt ſi-
cut lāpades ignis. Et diſtincta ē ꝑs ex-
ercitus regis ꝑ mōtes excelſos ⁊ alia ꝑ lo
ca humilia: ⁊ ibant caute ⁊ ordinate. Et
cōmouebantur oēs inhabitātes terram a
voce multitudinis eoꝝ ⁊ inceſſu turbe ⁊
colliſione armorū. Erat eni exercitꝰ ma
gnus valde et fortis. Et appropiauit iu-
das ⁊ exercitꝰ eius in ꝓliū: et ceciderunt
de exercitu regis ſexcēti viri. Et vidit ele
azar filius ſaura vnā de beſtiis loricatā
loricis regis: ⁊ erat eminēs ſuꝑ ceteras be
ſtias. Et viſum eſt ei ꝙ in ea eſſet rex et
dedit ſe vt liberaret ppl'm ſuū: ⁊ acquire
F ret ſibi nomē eternū. Et cucurrit ad eā
audacter in medio legionis interficiēs
a dextris ⁊ a ſiniſtris: et cadebant ab eo
huc atq; illuc. Et iuit ſub pedes elephā-
tis ⁊ ſuppoſuit ſe ei: ⁊ occidit eū et ceci-
dit in terrā ſuper ipſū: et mortuꝰ ē illic.
Et videntes virtutē regis et impetū exer
citus eiꝰ: diuerterūt ſe ab eis. Caſtra aūt
regis aſcēderunt cōtra eos in hieruſalem: et
applicuerūt caſtra regis ad iudeā et mon

tem ſion. Et fecit pacē cū his qui erant
in bethſura: et exierūt de ciuitate q2 nō
erāt eis ibi alemēta ꝯcluſis quia ſabba
ta erāt terre. Et cōp̄hendit rex bethſu-
ram: ⁊ conſtituit ibi cuſtodiā ſeruare eā:
⁊ cōuertit caſtra ad locū ſanctificatiōis
dies multos. Et ſtatuit illic baliſtas et
machinas ⁊ ignis iacula et tormēta ad
lapides iactandos: et ſpicula ⁊ ſcorpios
ad mittēdas ſagittas ⁊ fundibula. Fece
runt autē ⁊ ipſi machinas aduerſus ma
chinas eorū: ⁊ pugnauerūt dies multos
Eſce autē nō erant in ciuitate eo ꝙ ſepti
mus annus eſſet: ⁊ qui remāſerant i iu-
dea de gentibꝰ cōſumpſerant reliquias
eorum q̄ repoſite fuerant. Et remāſerūt
in ſanctis viri pauci qm̄ obtinuerat eos
fames: ⁊ diſperſi ſunt vnuſquiſq; in lo- G
cum ſuū. Et audiuit lyſias ꝙ philippꝰ
quem conſtituerat rex antiochus cū ad-
huc viueret vt nutriret antiochū filium
ſuū et regnaret reuerſus eſt a perſide et
media: ⁊ exercitus qui abierat cum ipſo
et q2 q̄rebat ſuſcipere regni negocia. Et
feſtinauit ire: et dicere ad reges ⁊ duces
exercitus. Deficimꝰ quotidie et eſca no-
bis modica eſt: et locus quem obſidemꝰ
eſt munitus: et incumbit nobis ordina
re de regno. Nunc itaq; demus dextras
hominibus iſtis: ⁊ faciamus cum illis
pacem ⁊ cum omni gente eorum: ⁊ con-
ſtituamꝰ illis vt ambulent in legitimis
ſuis ſicut prius. Propter legitima enim
ipſorum que deſpeximus irati ſunt: et
fecerūt omnia hec. Et placuit ſermo in
conſpectu regis ⁊ principum: ⁊ miſit ad
eos pacem facere et ceperunt illam: ⁊ iu
rauit illis rex ⁊ principes et exierunt de
munitione. Et intrauit rex mōtem ſion
et vidit munitionem loci: ⁊ rupit citius
iuramentum quod iurauit: ⁊ mandauit
deſtruere murum in gyro. Et diſceſſit fe
ſtinanter et reuerſus eſt antiochiam: et
inuenit philippum dñantem ciuitati: et
pugnauit aduerſus eum et occupauit ci
uitatem.

VII

Anno centeſimo quinquageſimo A
et primo: et exiit demetrius ſeleu
ci filius ab vrbe roma: et aſcēdit
cū paucis viris i ciuitatē maritimā: ⁊ re
gnauit illic. Et factū ē vt igreſſus ē do-
mū regni patrū ſuoꝝ cōp̄hēdit exercitꝰ
ātiochū ⁊ lyſiā vt adducerent eos ad eū
⁊ res ei innotuit ⁊ ait. Nolite mihi oñde-
re faciē eorū. Et occidit eos exercitꝰ. Et
ſedit demetrius ſuper ſedē regni ſui: et

venerūt ad eū viri iniqui ⁊ impij ex iſrl: et
alchimus dux eoꝝ: q̄ volebat fieri ſacer-
dos. Et accuſauerūt pplm apud regē di-
centes: Perdidit iudas ⁊ frēs eius ami-
cos tuos: ⁊ nos diſꝑdidit de terra nr̄a.
Nūc ḡ mitte virū cui credis vt eat ⁊ vi-
deat exterminiū omne qđ fecit nobis in
regionibꝰ regis: ⁊ puniat omēs amicos
B eiꝰ ⁊ adiutores eoꝝ. Et elegit rex ex ami
cis ſuis bacchidē qui dn̄abatꝛ trans flu
men magnū in regno ⁊ fidelē regi: ⁊ mi-
ſit eū vt videret exterminiuꝫ qđ fecit iu-
das. Sed ⁊ alchimū impiū cōſtituit i ſa-
cerdotiū: ⁊ mandauit ei facere vltioneꝫ
in filios iſrael. Et ſurrexerūt ⁊ venerūt
cū exercitu magno in terrā iuda: ⁊ miſe-
runt nūcios ⁊ locuti ſūt ad iudam ⁊ ad
fratres eiꝰ verbis pacificis in dolo: ⁊ nō
intenderūt ſermonibꝰ eoꝝ. Viderūt eni
qꝛ venerūt cum exercitu magno: ⁊ cōue-
nerūt ad alchimū ⁊ bachideꝫ ꝯgregatio
ſcribaruꝫ requirere q̄ iuſta ſunt. Et pri-
mi aſſidei qui erant in filijs iſrael ⁊ exq̄
rebant ab eis pacem. Dixerunt eni: Ho
ſacerdos de ſemine aaron venit nō deci
C piet nos. Et locutus ē cū eis vba pacifi
ca: ⁊ iurauit illꝛ dicēs. Nō inferemꝰ vo-
bis malū: neqꝫ amicis veſtris. Et credi-
derunt ei: ⁊ compꝛhendit ex eis ſexagin-
ta viros ⁊ occidit eos in vna die ſm ver
Ps. 78. bum quod ſcriptum eſt ‖ Carnes ſancto-
rum tuoꝝ ⁊ ſanguinē ipſoruꝫ effuderūt
in circūitu hieruſalem ⁊ non erat qui ſe
peliret. Et incubuit timor ⁊ tremor in
oēm populū: quia dixerūt. Non eſt veri-
tas ⁊ iudiciū in eis. Trangreſſi ſūt eniꝫ
cōſtitutū: ⁊ iuſiurandū quod iurauerūt
Et mouit bacchides caſtra ab hieruſalē
⁊ applicuit in bethzeca: ⁊ miſit ⁊ compꝛ-
hendit multos ex eis qui a ſe refugerāt:
⁊ quoſdā de pplo mactauit: ⁊ in puteuꝫ
magnum proiecit. Et cōmiſit regionem
alchimo: ⁊ reliquit cū eo auxiliuꝫ in ad-
iutoriū ipſi. Et abijt bacchides ad regē
D Et ſatis agebat alchimus ꝓ principatu
ſacerdotij ſui. Et ꝯuenerunt ad euꝫ oēs
qui ꝯturbabant pplm ſuū: ⁊ obtinuerūt
terrā iuda: ⁊ fecerūt plagam magnaꝫ in
iſrael. Et vidit iudas oīa mala que fecit
alchimus ⁊ qui cum eo erāt filijs iſrael
multo pluſqꝫ gentes: ⁊ exijt in oēs fines
iudee in circūitu ⁊ fecit vindictaꝫ in vi-
ros deſertores: ⁊ ceſſauerūt vltra exire in
regionē. Vidit aūt alchimus ꝙ ꝓualuit
iudas ⁊ qui cum eo erant: ⁊ cognouit qꝛ
non poteſt ſuſtinere eos: ⁊ regreſſus eſt
ad regem: ⁊ accuſauit eos multis crimi-
nibus. ‖ Et miſit rex nicanorē vnum ex 2.
principibꝰ ſuis nobilioribꝰ qui erat ini
micitias exercens ꝯtra iſrael: ⁊ manda-
uit ei euertere populū Et venit nicanor
in hieruſalem cū exercitu magno: ⁊ mi-
ſit ad iudaꝫ ⁊ ad fratres eius verbis pa-
cificis cū dolo dicens. Nō ſit pugna in-
ter me ⁊ vos. Veniam cum viris paucis E
vt videam facies veſtras cū pace. Et ve-
nit ad iudam ⁊ ſalutauerūt ſe inuicē pa
cifice: ⁊ hoſtes parati erāt rape iudam.
Et innotuit ſermo iude qm̄ cū dolo ve-
nerat ad eum: ⁊ ꝯterritus eſt ab eo: ⁊ am
plius noluit videre faciē eiꝰ. Et cogno-
uit nicanor qm̄ denudatū eſt conſilium
eius: ⁊ exiuit obuiam iude in pugnā iu-
xta capharſalama. Et ceciderūt de nica-
noris exercitu fere quiqꝫ milia viri ⁊ fu-
gerūt in ciuitatē dauid. Et poſt hec ver
ba aſcendit nicanor in montem ſion: et
exierūt de ſacerdotibꝰ ppli ſalutare euꝫ
in pace: ⁊ demōſtrare ei holocauſtomata
q̄ offerebantꝛ ꝓ rege. Et irridens ſpreuit
eos ⁊ polluit: ⁊ locutus eſt ſupbe ⁊ iura
uit cū ira dicens. Niſi traditus fuit iu-
das ⁊ exercitus eiꝰ in manus meas: con
tinuo cum regreſſus fuero in pace ſuccē
dam domū iſtaꝫ. Et exijt cū ira magna.
Et intrauerūt ſacerdotes ⁊ ſteterūt ante
faciē altaris ⁊ tēpli: ⁊ flentes dixerunt.
Tu domine elegiſti domū iſtā ad inuo- F
candū nomen tuū in ea: vt eſſet domus
orōnis ⁊ obſecrationis pplo tuo. Fac vī
dictam in homine iſto: ⁊ exercitu eius: ⁊
cadant in gladio. Memento blaſphemi
as eoruꝫ ⁊ ne dederis eis vt ꝑmaneant.
Et exijt nicanor ab hieruſalem ⁊ caſtra
applicuit ad bethoron: ⁊ occurrit illi ex-
ercitus ſyrie. Et iudas applicuit i adar-
ſa cū tribus milibus viris Et orauit iu
das ⁊ dixit ‖ Qui miſſi erāt a rege ſenna 4.
cherib dn̄e qꝛ blaſphemauerant te: exijt
angelus ⁊ ꝑcuſſit ex eis centum octogi-
taquinqꝫ milia: ſic contere exercitū iſtū
in ꝯſpectu noſtro hodie: ⁊ ſciāt ceteri qꝛ
male locutꝰ ē ſup ſancta tua: ⁊ iudica il-
lum ſm maliciā illius. Et cōmiſerūt ex-
ercitꝰ ꝓliū tertiadecima die mēſis adar:
⁊ ꝯtrita ſūt caſtra nicanoris: ⁊ cecidit ip
ſe primꝰ in ꝓlio. Ut autē vidit exercitus G
eius qꝛ cecidiſſet nicanor: ꝓiecerunt ar-
ma ſua ⁊ fugerunt ⁊ ꝑſecuti ſūt eos viaꝫ
vnius diei ab adazer vſqꝫquo veniatꝛ in
gazara: ⁊ tubis cecinerūt poſt eos cuꝫ ſi-
gnificationibꝰ. Et exierūt de omnibus

castellis iudee in circuitu: ⁊ ventilabāt
eos cornibus: ⁊ cōuertebant iterum ad
eos. Et ceciderūt oēs gladio: ⁊ nō eſt re-
lictus ex eis nec vnus. Et acceperūt ſpo
.g lia eorum in predam ‖ ⁊ caput nicanoris
amputauerūt: ⁊ dexterā eius quā extende-
rat ſuperbe: et attulerunt ⁊ ſuſpenderunt
ↄtra hieruſalem. Et letatus eſt ppl's val-
de: ⁊ egerunt diem illā in leticia magna
Et ↄſtituit agi oībus annis diem iſtam
tertiadecima die mēſis adar: ⁊ ſiluit ter
ra iuda dies paucos. VIII

A T audiuit iudas nomē romano
e rum qꝛ ſunt potētes virib⁹ ⁊ ac-
quieſcūt ad oīa que poſtulantur
ab eis: ⁊ quicunqꝫ acceſſerūt ad eos ſta-
tuerunt cum eis amicitias: et quia ſunt
potentes viribus. Et audierūt ꝑlia eoꝝ
et virtutes bonas quas fecerūt in gal-
latia: qꝛ obtinuerūt eos et duxerūt ſub
tributū. Et quāta fecerūt in regione hiſ
panie: ⁊ ꝙ in ptātem redegerūt metalla
argenti et auri que illic ſūt et poſſederūt
oēm locū ↄſilio ſuo et patiētia: locaqꝫ q̄
longe erāt valde ab eis ⁊ reges qui ſup-
uenerant eis ab extremis terre ↄtriuerāt:
et percuſſerūt eos plaga magna. Ceteri
autē dant eis tributū oībus annis. Et
philippum perſen cetheorum regem ⁊ ce
teros qui aduerſus eos arma tulerāt cō-
triuerūt in bello: et obtinuerūt eos. Et
antiochum magnum regem aſie qui eis
pugnā intulerat habēs centum viginti
elephātes et equitatum et currus et ex-
ercitū magnū valde: ↄtritū ab eis: et qꝛ
ceperūt eū viuum ⁊ ſtatuerūt ei vt daret
ipſe ⁊ qui regnarēt poſt ipſum tributū
magnum: ⁊ daret obſides: ⁊ conſtitutū.
B Et regionem indorum et medos et ly-
dos de optimis regionibus eorum: ⁊ ac
ceptas eas ab eis dederunt eumeni regi
Et quia qui erant apud helladam volu
erūt ire et tollere eos: ⁊ innotuit ſermo
his et miſerunt ad eos ducem vnum: et
pugnauerunt contra illos: ⁊ ceciderunt
ex eis multi: et captiuas duxerunt vxo-
res eorum et filios ⁊ diripuerunt eos et
terram eorum poſſederunt: ⁊ deſtruxerūt
muros eorum: et in ſeruitutem illos re-
degerunt vſqꝫ in hunc diem. Et reſidua
regna et inſulas que aliquando reſtite-
rant illis exterminauerūt ⁊ in poteſtatē
redegerunt. Cum amicis autem ſuis ⁊ q̄
in ipſis requiem habebant conſeruaue-
runt amicitiam et obtinuerunt regna
que erant proxima et que erant longe:
quia quicunqꝫ audiebant nomen eoꝝ
timebant eos. Quibus vo vellent auxi
lio eſſe vt regnarent: regnabant. Quos
aūt vellent: regno deturbabāt: ⁊ exalta-
ti ſunt valde. Et in omibus iſtis nemo C
portabat diadema: nec induebatur purpu
vt magnificaretur in ea. Et quia curiā fe-
cerunt ſibi: ⁊ quotidie conſulebant tre-
centos viginti conſiliū agentes ſemper
de multitudine: vt que digna ſūt gerant
Et committūt vni hoī magiſtratū ſuū
per ſingulos annos dñari vniuerſe ter-
re ſue: ⁊ omnes obediunt vni: et non eſt
inuidia neqꝫ zelus inter eos. Et elegit
iudas eupolemium filium iohannis fi-
lij iacob: et iaſonem filiū eleazari: ⁊ mi-
ſit eos romam cōſtituere cum illis ami-
citiam ⁊ ſocietatem: ⁊ vt auferrēt ab eis
iugum grecorū quia viderūt ꝙ in ſerui-
tutem ꝑmerēt regnū iſrael. Et abierunt
romā viam multam valde: et introierūt
curiā ⁊ dixerūt. Judas machabe⁹ ⁊ fra-
tres eius et populus iudeorum miſerūt
nos ad vos ſtatuere vobiſcū ſocietatē: ⁊
pacē: et cōſcribere nos ſocios ⁊ amicos
veſtros. Et placuit ſermo in conſpectu
eorū. Et hoc reſcriptū qđ reſcripſerūt in
tabulis ereis ⁊ miſerūt in hieruſalem vt
eſſet apud eos ibi memoriale pacis ⁊ ſo-
cietatis. Bñ ſit romanis ⁊ genti iudeoꝝ
in mari et in terra in eternū: gladiuſqꝫ
⁊ hoſtis ꝓcul ſit ab eis. Qꝫ ſi inſteterit bel D
lum romanis prius aut oībus ſociis eo-
rum in oī dñatiōe eoꝝ: auxiliū feret gēs
iudeorū ꝓut tpus dictauerit corde ple-
no. Et ꝑliātib⁹ nō dabūt neqꝫ ſubmini-
ſtrabunt triticū arma pecuniā naues ſi
cut placuit romanis: et cuſtodiēt man-
data eorū nihil ab eis accipiētes. Simi
liter aūt ⁊ ſi genti iudeorū prius accide-
rit bellū: adiuuabūt romani ex aīo ꝓut
eis tps ꝑmiſerit: ⁊ adiuuātib⁹ nō dabi-
tur triticum arma pecunia naues ſicut
placuit romanis et cuſtodiēt mandata
eorū abſqꝫ dolo. Scdm hec verba cōſti-
tuerūt romani populo iudeorum. Qꝫ ſi
poſt hec verba hi aut illi addere aut de-
mere ad hec aliquid voluerint: faciēt ex
ꝓpoſito ſuo: ⁊ quecunqꝫ addiderint vel
dempſerint rata erunt. Sꝫ ⁊ de malis q̄
demetrius rex fecit in eos ſcripſimus ei
dicētes: Quare grauaſti iugū tuū ſuper
amicos nr̄os ⁊ ſocios iudeos? Si ḡ iterū
adierit nos aduerſū te: faciem⁹ illis iudi
ciū: ⁊ pugnabim⁹ tecū mari ⁊ terra. E
i Tt erea vt audiuit deme- IX

trius quia cecidit nicanoꝛ et exercitus
eius in ꝑlio : appoſuit bacchidem et al-
chimum rurſum mittere in iudeā ⁊ de-
xtrum coꝛnu cū illis. Et abierūt viam q̄
ducit in galgala : et caſtra poſuerunt in
maſaloth que eſt in arbellis ⁊ occupaue
runt eā: ⁊ peremerūt aīas hoīuꝫ multas.
In mēſe pꝛimo anni cēteſimi ⁊ q̄nqua-
geſimi ⁊ ſecundi applicuerūt exercitum
ad hieruſalē: ⁊ ſurrexerūt ⁊ abierūt ī be
rea viginti milia viroꝝ ⁊ duo milia eq̄-
tum. Et iudas poſuerat caſtra in laiſa:
et tria mila viri electi cuꝫ eo. Et viderūt
multitudinē exercitus qꝛ multi ſūt et ti
muerūt valde: ⁊ multi ſubtraxerūt ſe de
caſtris : et non remāſerūt ex eis niſi octi
genti viri. Et vidit iudas ꝙ defluxit ex-
ercitus ſuus ⁊ bellū vrgebat eū: ⁊ ꝯfra
ctus eſt coꝛde quia nō habebat tꝑus cō
gregādi eos: ⁊ diſſolutꝰ eſt. Et dixit his
qui reſidui erāt. Surgamus et eamꝰ ad
aduerſarios noſtros : ſi poterimꝰ pugna
re aduerſus eos. Et auertebant eum di-
centes. Non poterimus: ſed liberemus
animas noſtras modo ⁊ reuertamur ad
fratres noſtros: ⁊ tunc pugnabimus ad-
uerſus eos. Nos autē pauci ſumus. Et
ait iudas. Abſit iſtam rem facere! vt fu-
B giamus ab eis: Et ſi appꝛopiauit tempꝰ
noſtrū: moꝛiamur in virtute ꝓpter frēs
noſtros : et nō inferamus crimen gloꝛie
noſtre. Et mouit exercitus de caſtris: et
ſteterunt illis obuiā: Et diuiſi ſūt equi-
tes in duas partes: et fundibularij et ſa-
gittarij pꝛeibant exercitū: et pꝛimi certa
minis oēs potentes. Bacchides autem
erat in dextro coꝛnu ⁊ ꝓximauit legio ex
duabus partibus : et clamabant tubis.
F.4.b. Exclamauerunt autem ⁊ hi qui erāt ex
parte iude etiam ipſi ⁊ cōmota eſt terra
a voce exercituū: ⁊ cōmiſſum eſt pꝛeliū a
mane vſqꝫ ad veſperam. Et vidit iudas
ꝙ firmioꝛ eſt pars exercitus bacchidis ī
dextris: et ꝯuenerūt cū ipſo oēs conſtan
tes coꝛde : et contrita eſt dextra pars ab
eis: et ꝓſecutus eſt eos vſqꝫ ad montem
azoti. Et qui in ſiniſtro coꝛnu erant vi-
derunt ꝙ contritū eſt dextrū coꝛnu: ⁊ ſe-
cuti ſūt poſt iudā et eos qui cū ipſō erāt
a tergo. Et ingrauatū eſt pꝛeliuꝫ: ⁊ ceci-
derunt vulnerati multi ex his et ex illis
Et iudas cecidit: ⁊ ceteri fugerūt. Et io-
nathas et ſimon tulerūt iudam fratrem
ſuū: ⁊ ſepelierūt eū in ſepulcro patrū ſuo
rum in ciuitate modin. Et fleuerūt eum
oīs ꝑplus iſrael planctu magno : et luge-
bant dies multos: et dixerūt. Quomodo C
cecidit potens qui ſaluū faciebat popu-
lum iſrael? Et cetera verba belloꝝ iude
et virtutū quas fecit ⁊ magnitudis eius
non ſūt deſcripta. Multa eni erant val-
de. Et factū ē poſt obitū iude emerſerūt
iniqui in oībus finibꝰ iſrael: et exoꝛti ſūt
oēs qui opabant̄ iniquitatem. In die-
bus illis facta eſt fames magna valde: ⁊
tradidit ſe bacchidi omīs regio eoꝝ cū
ipſis. Et elegit bacchides viros impios
et cōſtituit eos dn̄os regionis : et exqui-
rebant et ꝑſcrutabant̄ amicos iude : et
adducebāt eos ad bacchidem: et vindi-
cabat in illos et illudebat. Et facta eſt
tribulatio magna in iſrael : q̄lis nō fuit
ex die qua nō ē viſus ꝓpha ī iſrl̄. Et cō-
gregati ſūt oēs amici iude: et dixerūt io
nathe. Ex q̄ frater tuꝰ iudas defunctꝰ eſt
vir ſimilis ei non eſt q̄ exeat ꝯtra inimī
cos nr̄os bacchidē ⁊ eos q̄ inimici ſunt
gentꝭ nr̄e. Nūc itaqꝫ te hodie eligimus
eſſe ꝓ eo nobis in pꝛincipē et ducē ad
bellandū bellum nr̄m. Et ſuſcepit iona-
thas tpe illo pꝛīcipatū ⁊ ſurrexit loco iu
de frīs ſui. Et cognouit bachides: ⁊ q̄re
bat euꝫ occidere. Et cognouit ionathas
et ſimō frater eiꝰ et oēs q̄ cū eo erāt: ⁊ fu
gierūt in deſertū thecue : et cōſederūt ad
aquā lacus aſphar. Et cognouit bacchi D
des: et die ſabbatoꝝ venit ipſe et oīs ex-
ercitus eius trās ioꝛdanē. Et ionathas
miſit fratrē ſuum ducem ꝑplī: ⁊ rogauit
nabuthꝛeos amicos ſuos vt cōmodarent
illis apparatū ſuū qui erat copioſus. Et
exierūt filij iambꝛi ex madaba ⁊ compꝛe-
hēderunt iohannē et oīa que habebat:
et abierunt habētes ea. Poſt hec verba
renunciatum eſt ionathe et ſimoni fra-
tri eius: quia filij iambꝛi faciunt nupti-
as magnas et ducunt ſponſuꝫ ex mada-
ba filiam vnius de magnis pꝛincipibus
chanaam cum ambitione magna. Et re-
coꝛdati ſūt ſanguinis iohannis fratris
ſui: ⁊ aſcenderūt et abſcōderūt ſe ſub te-
gumento montis. Et eleuauerunt ocu-
los ſuos et viderunt: et ecce tumultus ⁊
apparatus multus : et ſponſus pꝛoceſſit
et amici eius: et fratres eius obuiā illis
cum tympanis et muſicis ⁊ armis mul-
tis. Et ſurrexerūt ad eos ex inſidijs ⁊ oc
ciderūt eos : et ciderūt vulnerati multi:
et reſidui fugerūt in montes. Et accepe
runt oīa ſpolia eoꝝ: et conuerſe ſūt nu-
ptie in luctū: et vox muſicoꝝ ipſoꝝ in la
mentuꝫ. Et vindicauerūt vindictā ſan-

guinis fratris ſui: ⁊ reuerſi ſunt ad ripã
iordanis. Et audiuit bacchides: ⁊ venit
die ſabbatorũ vſq; ad oram iordanis in
E virtute magna. Et dixit ad ſuos iona-
thas. Surgamus ⁊ pugnemꝰ cõtra ini-
micos noſtros. Non eſt eni hodie ſicut
heri ⁊ nudiuſtertiꝰ. Ecce eni bellum ex
aduerſo: aqua vero iordanis hinc et in-
de et ripe ⁊ paludes ⁊ ſaltus et nõ eſt lo-
i..b. cus diuertendi. ‖ Nũc ergo clamate i ce-
lũ: vt liberemini de manu inimicoꝝ ve-
ſtrorum. Et cõmiſſum eſt bellũ. Et exten
dit ionathas manũ ſuam ꝑcutere bac-
chidem: ⁊ diuertit ab eo retro. Et diſſi-
liũt ionathas: ⁊ qui cũ eo erant in iorda
nem: et tranſnatauerũt ad eos iordanẽ.
Et ceciderunt de parte bacchidis die il-
la mille viri: ⁊ reuerſi ſunt in hieruſalẽ.
Et edificauerũt ciui ates munitas i iu-
dea munitiones que erat in hiericho: et
in ammaum: ⁊ in bethoron: et bethel et
thãnatha ⁊ phara ⁊ thopo muris excel-
ſis et portis et ſeris. Et poſuit cuſtodiaꝫ
in eis: vt inimicitias exercerẽt in iſrael.
Et muniuit ciuitatẽ bethſurã et gaza-
ram ⁊ arcẽ: ⁊ poſuit in eis auxilia ⁊ ap-
paratũ eſcarũ: ⁊ accepit filios principuꝫ
regionis obſides: et poſuit eos in arce i
hieruſalẽ in cuſtodiaꝫ. Et anno centeſi-
mo quinquageſimo tertio mẽſe ſecũdo ꝑ-
cepit achimus deſtrui muros domꝰ ſan
cte interioris: et deſtrui opa ꝓphetarũ.
F Et cepit deſtruere. In tempe illo ꝑcuſ-
ſus eſt alchimus et impedita ſunt opera
illiꝰ: et occluſum eſt os eiꝰ et diſſolutus
eſt paralyſi: nec vltra potuit loqui vbũ
et mandare de domo ſua. Et mortuꝰ eſt
alchimus in tempe illo cũ tormẽto ma
gno. Et vidit bacchides quoniam mortuꝰ eſt
alchimus: et reuerſus eſt ad regẽ: ⁊ ſilu-
it terra annis duobꝰ. Et cogitauerunt
omẽs iniqui dicẽtes. Ecce ionathas et
qui cũ eo ſunt in ſilentio habitãt confi-
denter. Nũc ergo adducamꝰ bacchidẽ:
et cõprehendet eos omẽs vna nocte. Et
abierũt: et conſiliũ ei dederũt. Et ſurre-
xit vt veniret cũ exercitu multo. Et miſit
occulte epiſtolas ſociis ſuis qui erãt in iu-
dea vt cõprehenderent ionathan: et eos
qui cũ eo erant: ſed nõ potuerũt: quia inno-
tuit eis conſiliũ eoꝝ. Et apprehendit de
viris regionis qui principes erant mili-
tie quinquaginta viros: et occidit eos. Et
ſeceſſit ionathas ⁊ ſimon: et qui cum eo
erant in bethbeſſem que eſt in deſerto: ⁊
extruxit diruta eius ⁊ firmauerũt eam.
Et cognouit bacchides: et congregauit
vniuerſam multitudinẽ ſuaꝫ: ⁊ his q̄ de
iudea erant denunciauit. Et venit ⁊ ca- G
ſtra poſuit deſuper bethbeſſe: ⁊ oppugna-
uit eã dies multos: ⁊ fecit machinas. Et
reliquit ionathas ſimonẽ fratrẽ ſuuꝫ in
ciuitate: ⁊ exiuit in regionem: ⁊ venit cũ
numero ⁊ percuſſit odaren ⁊ fratres eiꝰ
⁊ filios phaſeron in tabernaculis ipſoꝝ
⁊ cepit cedere ⁊ creſcere in virtutibꝰ. Si-
mon vero ⁊ qui cũ ipſo erant exierũt de
ciuitate ⁊ ſuccenderunt machinas: ⁊ pu
gnauerunt contra bacchidem: ⁊ contri-
tus eſt ab eis. Et affixerunt eum valde:
quoniã conſiliũ eius et congreſſus eius
erat inanis. Et iratus contra viros iniquos
qui ei conſiliũ dederant vt venirẽt in re
gioneꝫ ipſoꝝ: multos ex eis occidit. Ipſe
autẽ cogitauit cũ reliquis abire in re-
gionẽ ſuaꝫ. Et cognouit ionathas: ⁊ mi
ſit ad eum legatos cõponere paceꝫ cum
ipſo ⁊ reddere ei captiuitatẽ. Et libẽter
accepit: ⁊ fecit ſecundum verba eius: et iurauit
ſe nihil facturũ ei mali omibꝰ diebꝰ vite
eius. Et reddidit ei captiuitatem quam
prius erat predatꝰ de terra iuda. Et con
uerſus abijt in terrã ſuam: ⁊ nõ appoſu-
it amplius venire in fines eius. Et ceſſa
uit gladius ex iſrael. Et habitauit iona-
thas in machmas: et cepit ionathas ibi
iudicare populuꝫ: ⁊ extermiauit impios
ex iſrael.

X

Et anno cẽteſimo ſexageſimo aſ- A
cendit alexander antiochi filius
qui cognominatꝰ eſt nobilis: ⁊ oc-
cupauit ptolomaidam: ⁊ ceperunt eum:
⁊ regnauit illic. Et audiuit demetriꝰ rex
⁊ cõgregauit exercitũ copioſum valde: ⁊
exiuit obuiam illi in preliũ. Et miſit de-
metrius epiſtolã ad ionathan verbis pa
cificis: vt magnificaret euꝫ. Dixit enim
Anticipemꝰ facere pacẽ cum eo: priuſq;
faciat cũ alexandro aduerſum nos. Re-
cordabitur eni omnium maloꝝ q̄ fecimꝰ in eũ
et in fratrẽ eius ⁊ in genteꝫ eiꝰ. Et dedit
eis poteſtatẽ cõgregandi exercitum: ⁊ fa
bricare arma: ⁊ eſſe ipſum ſociũ eius: et
obſides qui erant in arce iuſſit tradi ei.
Et venit ionathas in hieruſaleꝫ: ⁊ legit
epiſtolas in auditu omnis populi: ⁊ eorũ qui
in arce erãt. Et timuerũt timore magno
quoniã audierũt quod dedit ei rex poteſtatem
congregandi exercitum. Et traditi ſunt
ionathe obſides: ⁊ reddidit eos parenti
bus ſuis. Et habitauit ionathas in hie-
ruſalem: et cepit edificare et innouare

ciuitatē. Et dixit facientib⁹ opa ⁊ extru
erent muros ⁊ montez ſion: in circũitu
lapidib⁹ quadratꝫ ad munitionē: et ita
fecerũt. Et fugerũt alienigene qui erant
in munitiōib⁹ quas bacchides edifica-
uerat: ⁊ reliquit vnuſq̄ſqꝫ locũ: et abijt i
terrā ſuā: tm̄ in bethſura remāſerũt ali-
qui ex his qui reliquerāt legem: ⁊ prece-
pta dei. Erat eni hec eis ad refugiuz. Et
audiuit alexāder rex ꝓmiſſa q̄ promiſit
demetrius ionathe: ⁊ narrauerũt ei pre-
lia ⁊ v̄tutes quas ip̄e fecit ⁊ frēs eius ⁊
B labores q̄s laborauerũt. Et ait. Nunqd
inueniem⁹ aliquē virũ talē? Et nũc fa-
ciem⁹ eũ amicũ ⁊ ſociũ nr̄m. Et ſcripſit
ep̄lam: ⁊ miſit ei ſm hec v̄ba dicēs. Rex
alexāder: fratri ionathe ſalutē. Audiui-
mus de te ꝙ vir potēs ſis virib⁹: ⁊ apt⁹
es vt ſis amic⁹ noſter. Et nunc cōſtitui-
mus te hodie ſummũ ſacerdotez gentis
tue: ⁊ vt amic⁹ voceris regis. Et miſit ei
purpurā ⁊ coronā aureaz: vt q̄ nr̄a ſunt
ſentias nobiſcũ: ⁊ ꝯſerues amicitias ad
nos. Et induit ſe ionathas ſtolā ſanctā
ſeptimo menſe anno centeſimo ſexage-
ſimo in die ſolēni ſcenophegie. Et ꝯgre
gauit exercituz: ⁊ fecit arma copioſa. Et
audiuit demetrius v̄ba iſta: ⁊ cōtriſtat⁹
eſt nimis: ⁊ ait. Quid hoc fecim⁹ ꝙ p̄oc-
cupauit nos alexāder app̄hendere ami-
citiā iudeoꝝ ad munimen ſui? Scribaz
⁊ ego illis verba dep̄catoria et dignita-
tes et dona: vt ſint mecũ in adiutoriuz.
Et ſcripſit eis in hec v̄ba. Rex demetri-
us: genti iudeoꝝ ſalutē. Qm̄ ſeruaſtꝫ ad
nos pactũ: ⁊ māſiſtis in amicitia nr̄a: et
nō acceſſiſtis ad inimicos nr̄os: audiui-
mus ⁊ gauiſi ſumus. Et nũc p̄ſeuerate
adhuc ꝯſeruare ad nos fidē ⁊ retribue-
mus vobis bona ꝓ his q̄ feciſtis nobi-
ſcũ: et remittem⁹ vobis p̄ſtatiōes mul-
tas: et dabim⁹ vobis donatiōes. Et nũc
abſoluo vos ⁊ omēs iudeos a tributis:
⁊ precia ſalis indulgeo: ⁊ coronas remit
C to: et tertias ſeminis ⁊ dimidiā partem
fructus ligni qđ eſt portiōis mee relinq̄
vobis ex hodierno die ⁊ deinceps: ne ac
cipiat̄ a terra iuda: et a trib⁹ ciuitatib⁹
que addite ſũt illi ex ſamaria ⁊ galilea:
ex hodierna die ⁊ in totũ temp⁹. Et hie
ruſalē ſit ſcā et libera cũ finib⁹ ſuis: et
decime et tributa ipſi⁹ ſint. Remitto eti
am p̄tatez arcis q̄ eſt in hierl̄m: et do eā
ſummo ſacerdoti: vt ꝯſtituat in ea viros
quoſcũqꝫ ipſe elegerit qui cuſtodiāt eā.
Et oēm aiam iudeorũ que captiua eſt a

terra iuda in omni regno meo relinquo
liberā gratis: vt oēs a tributis ſoluant̄
etiā pecoꝝ ſuorũ. Et omēs dies ſolēnes
et ſabbata et neomenie et dies decreti: ⁊
tres dies ante diem ſolennē: et tres dies
poſt diem ſolennē: ſint oēs immunitatꝫ
et remiſſionis omib⁹ iudeis qui ſunt in
regno meo. Et nemo habebit poteſtatē
agere aliquid ⁊ mouere negocia aduer-
ſus aliquē illorum in omni cauſa. Et vt
aſcribant̄ ex iudeis in exercitu regis ad
triginta milia viroꝝ. Et dabunt̄ ill' co-
pie vt oportet omib⁹ exercitib⁹ regis: et
ex eis ordinabunt̄ qui ſint in munitio-
nib⁹ regꝫ magni. Et ex his ꝯſtituent̄ ſu-
per negocia regni q̄ agunt̄ ex fide: ⁊ pri-
cipes ſint ex eis: ⁊ ambulēt in legib⁹ ſu-
is: ſicut p̄cepit rex in terra iuda. Et tres
ciuitates q̄ addite ſunt iudee ex regione
ſamarie: cuz iudea reputent̄ vt ſint ſub D
vno: ⁊ nō obediāt aliene p̄tati niſi ſum-
mo ſacerdoti: ptolomaida ⁊ ꝯfines eius
quas dedi donũ ſanctis qui ſunt in hie-
ruſalē ad neceſſarios ſumpt⁹ ſcōrũ. Et
ego dabo ſingul' annis quindeci milia
ſicloꝝ argenti de rōnib⁹ regis q̄ me con
tingũt: ⁊ omne qđ reliquum fuerit qđ nō
reddiderāt qui ſup negocia erāt annis
priorib⁹ ex hoc dabũt in opa domus. Et
ſup hec q̄nqꝫ milia ſiclorũ argenti que
accipiebāt de ſcōrũ ratione p ſingulos
annos: ⁊ hec ad ſacerdotes ptineāt qui
miniſterio fungunt̄. Et q̄cũqꝫ ꝯfugerit
in templũ qđ eſt hieroſolymis ⁊ in oib⁹
finibus eius: obnoxij regi in oi negocio
dimittant̄: ⁊ vniuerſa q̄ ſunt eis i regno
meo: libera habeāt. Et ad edificanda v'
reſtaurāda opa ſcōꝝ: ſumpt⁹ dabuntur
de rōne regis: ⁊ ad extruendos muros i
hierl̄m: ⁊ cōminuēdos in circũitu: ſum-
ptus dabunt̄ de rōne regis: ⁊ ad ꝯſtruē-
dos muros in iudea. Ut audiuit aũt io-
nathas ⁊ pp̄ls ſmones iſtos nō credide
rũt eis nec receperũt eos: quia recordati
ſũt malicie magne quā fecerat in iſrl̄: et
tribulauerat eos valde. Et complacuit
eis in alexandrũ: q: ipſe fuerat eis prin-
ceps ſermonũ pacis: ⁊ ipſi auxiliuz fere-
bant oībus dieb⁹. Et ꝯgregauit rex ale-
xander exercitũ magnuz: ⁊ admouit ca-
ſtra ꝯtra demetriũ. Et cōmiſerũt preliuz
duo reges ⁊ fugit exercit⁹ demetrij: ⁊ in-
ſecut⁹ eſt eũ alexander: ⁊ incubuit ſuper
eos. Et inualuit preliũ nimis donec oc-
cid it ſol: ⁊ cecidit demetrius in die illa
Et miſit alexāder ad ptolomeũ regē egy

E ptilegatos ſm hec vba dicens. Qm re-
greſſus ſum in regnū meū ⁊ ſedi in ſede
patrū meoꝝ:et obtinui principatum:et
contriui demetriū:⁊ poſſedi regionē no-
ſtrā:⁊ cōmiſi pugnā cū eo:⁊ contrit⁹ eſt
ipſe ⁊ caſtra eius a nobis:⁊ ſedem⁹ in ſe-
de regni eius:⁊ nunc ſtatuam⁹ adinui-
f.8. cem amicitiā‖⁊ da mihi filiā tuā vxorē:
⁊ ero gener tuus:⁊ dabo tibi dona:⁊ ipſi
dignitatem. Et reſpōdit rex ptolomeus
dicens: Felix dies in qua reuerſus es ad
terrā patrū tuorū:⁊ ſediſti in ſede regni
eorū. Et nūc faciam tibi quod ſcripſiſti:
ſed occurre mihi ptolomaidā: vt videa-
mus inuicē nos:⁊ ſpondeā tibi ſicut di-
xiſti. Et exiuit ptolome⁹ de egypto: ipſe
⁊ cleopatra filia eius: ⁊ venit ptolomai
dā anno centeſimo ſexageſimoſecundo.
Et occurrit ei alexander rex. Et dedit ei
cleopatrā filiam ſuā:⁊ fecit nuptias ei⁹
ptolomaide:ſicut reges in magna gl'ia.
Et ſcripſit alexander rex ionathe: vt ve-
niret obuiam ſibi. Et abijt cū gl'ia pto-
lomaidam ⁊ occurrit ibi duob⁹regib⁹:⁊
dedit illis argentū multū ⁊ auruȝ ⁊ do-
na:⁊ inuenit gratiā in cōſpectu eoꝝ. Et
conuenerūt aduerſus eū viri peſtilentes
ex iſrael viri iniqui interpellātes aduer
ſus euȝ:⁊ nō intendit ad eos rex. Et iuſ-
ſit ſpoliari ionathan veſtib⁹ ſuis:et in-
dui eum purpura. Et ita fecerūt. Et col-
locauit eū rex ſedere ſecū: dixitq́ꝫ princi-
pibus ſuis. Exite cū eo in mediū ciuita
tis:⁊ p̄dicate vt nemo aduerſus euȝ in-
terpellet de vllo negocio: nec q̄ſq́ꝫ ei mo
F leſtus ſit de vlla ratiōe. Et factum eſt vt
viderunt qui interpellabāt gloriaȝ eius
que p̄dicabat:⁊ opertum eum purpura:
fugerūt omēs. Et magnificauit eū rex:
⁊ ſcripſit eū inter primos amicos:⁊ po-
ſuit eū ducem ⁊ participem principatus
Et reuerſus eſt ionathas in hieruſalem
cum pace et leticia. In anno centeſimo
ſexageſimoquinto: venit demetrius fili-
us demetrij a creta in terrā patrū ſuoꝝ.
Et audiuit alexander rex et ꝯtriſtatus ē
valde:⁊ reuerſus eſt antiochiam. Et cō-
ſtituit demetrius rex appolloniū ducem
qui p̄erat celeſyrie:⁊ cōgregauit exerci-
tum magnū ⁊ acceſſit ad iamniā:et mi-
ſit ad ionathā ſummū ſacerdotē dicēs:
Tu ſolus reſiſtis nobis. Ego aūt factus
ſum in deriſum ⁊ in opprobriū:ꝓpterea
qꝛ tu poteſtatē aduerſum nos exerces in
montib⁹. Nunc ergo ſi cōfidis in virtu-
tibus tuis deſcēde ad nos in campum
⁊ comparem⁹ illic inuicem:qꝛ mecū eſt
virt⁹ belloꝝ. Interroga ⁊ diſce q̄s ſum
ego ⁊ ceteri q̄ auxilio ſunt mihi: q̄ et di-
cunt qꝛ nō poteſt ſtare pes veſter an̄ faci
em noſtrā:qꝛbis in fugam cōuerſi ſunt
patres tui in terrā ſuam. Et nūc quomō
poteris ſuſtinere equitatū ⁊ exercitū tan-
tū in campo vbi nō eſt lapis neq́ꝫ ſaxuȝ
neq́ꝫ locus fugiendi? Ut audiuit aūt io-
nathas ſermones apollonij : motus eſt
animo. Et elegit decem milia viroꝝ:et
exijt ab hieruſalem: ⁊ occurrit ei ſimon
frater ei⁹ in adiutoriū. Et applicuerunt G
caſtra in ioppen. Et excluſit eū a ciuita-
te:quia cuſtodia apollonij ioppe erat:⁊
oppugnauit eam. Et exterriti qui erant
in ciuitate aperuerūt ei:⁊ obtinuit iona
thas ioppen. Et audiuit apolloni⁹:⁊ ad
mouit tria milia equitū ⁊ exercitū mul-
tum. Et abijt azotum tanq́ꝫ iter faciēs:
⁊ ſtatim exijt in campū:eo qꝫ hr̄et multi
tudinem equitū et confideret in eis. Et
inſecutus eſt eū ionathas in azotum:et
cōmiſerūt preliuȝ. Et reliquit apolloni⁹
in caſtris mille equites poſt eos occulte
Et cognouit ionathas qm̄ inſidie ſunt
poſt ſe:⁊ circuierūt caſtra ei⁹ et iecerunt
iacula in populū a mane vſq́ꝫ ad veſpe-
rā. Populus aūt ſtabat ſicut p̄cepat io-
nathas ⁊ laborauerūt equi eoꝝ. Et eie-
cit ſimon exercitū ſuum:⁊ cōmiſit cōtra
legionē. Equites eni fatigati erant. Et
cōtriti ſunt ab eo:⁊ fugerūt.‖Et qui di- f.12.a.
ſperſi ſunt p campū fugerunt in azotuȝ:
⁊ intrauerūt in bethagon idolū ſuuȝ: vt
ibi ſe liberarent. Et ſuccendit ionathas
azotum ⁊ ciuitates que erāt in circūitu
eius:⁊ accepit ſpolia eorū: ⁊ templū da-
gon ⁊ omēs qui fugerūt in illud ſuccen
dit igni. Et fuerūt qui ceciderūt gladio
cū his qui ſuccenſi ſunt: fere octo milia
viroꝝ. Et mouit inde ionathas caſtra:
⁊ applicuit ea aſcalonam et exierunt de
ciuitate obuiaȝ illi in magna gloria. Et
reuerſus eſt ionathas in hieruſalē cum
ſuis habentib⁹ ſpolia multa. Et factum
eſt vt audiuit alexander rex ſermones
iſtos:addidit adhuc glorificare ionathā
Et miſit ei fibulam auream: ſicut cōſue
tudo eſt dari cognatis regum. Et dedit
ei accharon ⁊ omēs fines eius in poſſeſ
ſionem. XI
T rex egypti congregauit exerci A
e tum ſicut arenā que eſt circa orā
maris:⁊ naues multas:⁊ quere-
bat obtinere regnum alexandri dolo:et

addere illud regno ſuo. Et exijt in ſyriã
verbis pacificis: et aperiebant ei ciuita
tes et occurrebant ei: quia mandauerat
F. 10, e alexãder rex exire ei obuiã || eo q ſocer ſu
us eſſet. Cũ autem introiret ciuitatẽ pto
lome⁹ ponebat cuſtodias militũ in ſin-
F. 10, g. gulis ciuitatib⁹ || Et cũ appropiauit azo
to oſtenderũt ei tẽplũ dagon ſuccenſum
igni: ⁊ azotũ ⁊ cetera ei⁹ demolita ⁊ cor
pora piecta: et eoꝝ q̃ ceſi erant in bello
tumulos quos fecerãt ſecus viã. Et nar
rauerũt regi quia hec fecit ionathas: vt
inuidiã facerent ei. Et tacuit rex. Et oc
currit ionathas regi in ioppen cũ gloria
et inuicẽ ſe ſalutauerũt: et dormierunt
illic. Et abijt ionathas cum rege vſq
ad fluuiũ qui vocabat eleutherus: et re
uerſus ẽ i hierłm. Rex aũt ptolome⁹ ob
tinuit dñium ciuitatũ vſq ſeleutiã ma
ritimã: et cogitabat in alexandrũ ꝯſilia
mala. Et miſit legatos ad demetriũ di-
cens: Ueni componamus inter nos pa-
ctum: ⁊ dabo tibi filiam meã quã habet
alexander: ⁊ regnabis in regno pris tui.
Penitet eni me q dederim illi filiã me-
B am. Queſiuit eni me occidere. Et vitu-
perauit eũ: ppterea q concupierat re-
gnũ eius. Et abſtulit filiam ſuã ⁊ dedit
eam demetrio ⁊ alienauit ſe ab alexan-
dro: et manifeſtate ſunt inimicitie eius.
Et intrauit ptolomeus antiochiam et
impoſuit duo diademata capiti ſuo: egy
pti ⁊ aſie. Alexander autẽ rex erat in ci-
licia illis tempoꝛib⁹: quia rebellabant q̃
erant in locis illis. Et audiuit alexan-
der: ⁊ venit ad eum in bellũ. Et pduxit
ptolomeus rex exercitũ: ⁊ occurrit ei in
manu valida: et fugauit eum. Et fugit
alexander in arabiã: vt ibi ptegeretur.
Rex autẽ ptolomeus exaltat⁹ eſt: et ab-
ſtulit zabdihel arabs caput alexandri: ⁊
miſit ptolomeo. Et rex ptolomeus mor-
tuus eſt in die tertia: ⁊ qui erant in mu
nitionib⁹ perierũt ab his qui erant in-
tra caſtra. Et regnauit demetrius anno
cẽteſimo ſeptuageſimoſeptimo. In die-
bus illis congregauit ionathas eos qui
erant in iudea: vt expugnarent arcem q̃
eſt in hieruſalẽ ⁊ fecerũt contra eã ma-
chinas multas. Et abierunt quidã qui
oderant gentẽ ſuam viri iniqui ad re-
gem demetriũ: et renunciauerũt ei q io
C nathas obſideret arcem. Et vt audiuit
iratus eſt: et ſtatim venit ptolomaidam
et ſcripſit ionathe ne obſideret arcem:
ſed occurreret ſibi ad colloquiũ feſtina-
to. Ut audiuit autẽ ionathas iuſſit ob-
ſidere. Et elegit d ſenioribus iſrael ⁊ de
ſacerdotibus: ⁊ dedit ſe periculo. Et ac-
cepit aurum ⁊ argentũ et veſtem et alia
encenia mlta: ⁊ abijt ad regẽ ptolomai-
dam: et inuenit gratiã in cõſpectu eius.
Et interpellabãt aduerſus eum quidã
iniqui ex gente ſua. Et fecit ei rex: ſicut
fecerant ei qui ante eũ fuerant. Et exal-
tauit eũ in cõſpectu omniũ amicoꝝ ſu-
oꝝ: ⁊ ſtatuit ei principatũ ſacerdotij: et
quecũq alia habuit prius pcioſa: et fe-
cit eũ principem amicoꝝ. Et poſtulauit
ionathas a rege vt immunẽ faceret iu-
deam ⁊ tres toparchias. i. ſamariã ⁊ cõ-
fines eius: ⁊ pmiſit ei talenta trecenta.
Et cõſenſit rex: et ſcripſit ionathe epłas
de his omib⁹ hũc modũ ptinentes. Rex
demetrius fratri ionathe ſalutẽ et gen-
ti iudeoꝝ. Exemplũ epiſtole quã ſcripſi-
mus laſtheni parẽti noſtro de vobis mi
ſimus ad vos: vt ſciretis. Rex demetri⁹:
laſtheni parenti: ſalutẽ. Genti iudeoꝝ
amicis noſtris ⁊ cõſeruantib⁹ que iuſta
ſunt apud nos decreuimus benefacere:
ppter benignitatẽ ipſoꝝ quã erga nos
habent. Statuimus ergo illis omẽs fi-
nes iudee ⁊ tres ciuitates lydam et ra-
mathe que addite ſunt iudee ex ſamaria
⁊ omẽs cõfines eaꝝ ſequeſtrari omibus
ſacrificantib⁹ in hieroſolymis: pro his
que ab eis prius accipiebat rex p ſingu
los annos: et pro fructib⁹ terre ⁊ pomo-
rũ. Et alia que ad nos ptinebant deci-
marũ ⁊ tributoꝝ: ex hoc tempe remitti-
mus eis: et areas ſalinarũ ⁊ coronas q̃
nobis deferebant omia ipis ꝯcedimus:
⁊ nihil hoꝝ irritum erit ex hoc ⁊ in om
ne temp⁹. Nũc hoc curate facere hoꝝ ex-
emplũ: et detur ionathe ⁊ ponat i mon-
te ſancto ⁊ in loco celebri. Et videns de-
metrius rex: q ſiluit terra in conſpectu
ſuo ⁊ nihil ei reſiſtit dimiſit totũ exerci
tum ſuũ vnũquenq in locũ ſuum: exce-
pto peregrino exercitu quẽ traxit ab in-
ſulis gentiũ: et inimici erãt ei omẽs ex-
ercitus patrũ eius. Triphon aũt erat q̃-
dam partiũ alexandri prius: ⁊ vidit qm
omis exercit⁹ murmurauit cõtra deme-
trium: ⁊ iuit ad emalchuel arabem qui
nutriebat antiochũ filiũ alexandri: ⁊ aſ-
ſidebat ei vt traderet eum ipi vt regna-
ret in loco patris ſui. Et enunciauit ei
quãta fecit demetrius ⁊ inimicitias ex-
ercituum eius aduerſus illum. Et man D
ſit ibi diebus multis. Et miſit ionathas

ad demetriū regē: vt eijceret eos qui in
arce erant in hieruſalē: et qui in preſi-
dijs erant: quia impugnabant iſrael. Et
miſit demetrius ad ionathan dicēs. Nō
hoc tantū faciā tibi ⁊ genti tue: ſed glo
ria illuſtrabo te ⁊ gentē tuā cum fuerit
opportunū. Nūc ergo recte feceris ſi mi
ſeris in auxiliū mihi viros: quia diſceſ-
ſit omīs exercitus meus. Et miſit ei io-
nathas tria milia viroꝝ fortium antio-
chiā. Et venerunt ad regem: ⁊ delectatꝰ
eſt rex in aduentu eoꝝ. Et ꝯuenerūt qui
erant in ciuitate: centū viginti milia vi
rorum: et volebant interficere regē. Et
fugit rex in aulam: ⁊ occupauerunt qui
erant de ciuitate itinera ciuitatis: et ce-
perunt pugnare. Et vocauit rex iudeos
in auxilium: et cōuenerunt omēs ſimul
ad eum. Et diſperſi ſunt omēs ꝑ ciuita-
tem: ⁊ occiderunt in illa die centū milia
hoīm. Et ſuccenderūt ciuitatem: ⁊ cepe-
runt ſpolia multa in illa die: et liberaue
runt regem. Et viderūt qui erant de ci-
uitate ꝙ obtinuiſſent iudei ciuitatē ſi-
cut volebāt: et infirmati ſunt mente ſua
et clamauerūt ad regem cū ꝓcibus dicē
tes. Da nobis dextras: ⁊ ceſſent iudei op
F pugnare nos ⁊ ciuitatē. Et ꝓiecerūt ar
ma ſua ⁊ fecerūt pacē. Et glorificati ſūt
iudei in cōſpectu regis ⁊ in cōſpectu om
niū qui erāt in regno eius: ⁊ noīati ſunt
in regno. Et regreſſi ſūt in hierl̄m: habē
tes ſpolia multa. Et ſedit demetrius rex
in ſede regni ſui: ⁊ ſiluit terra in ꝯſpectu
eius. Et mentitꝰ ē oīa quecūqꝫ dixit: et
abalienauit ſe a ionatha: ⁊ nō retribuit
ei ſm̄ beneficia que ſibi tribuerat: ⁊ ve-
xabat eū valde. Poſt hec abijt reuerſus ē
triphon ⁊ antiochus cum eo puer adole
ſcens ⁊ regnauit ⁊ impoſuit ſibi diade-
ma. Et cōgregati ſunt ad eum oēs exer-
citus quos diſperſerat demetrius: ⁊ pug
nauerūt ꝯtra eū ⁊ fugit ⁊ terga vertit. Et
accepit triphon beſtias ⁊ obtinuit antio
chiā. Et ſcripſit antiochus adoleſcēs io
nathe dicens. Cōſtituo tibi ſacerdotiū:
et cōſtituo te ſuꝑ quattuor ciuitates vt
ſis de amicis regis. Et miſit illi vaſa au
rea in miſteriū: ⁊ dedit ei ꝑtātem biben
di in auro ⁊ eſſe in purpura: ⁊ habere fi-
bulā aureā. Et ſimonē frēm eius conſti
tuit ducē a termis tyri vſqꝫ ad fines e-
gypti: Et exijt ionathas ⁊ ꝑambulabat
tranſflumē ciuitates: ⁊ cōgregatꝰ eſt ad
eū omīs exercitus ſyrie in auxiliū. Et ve
nit aſcalonē: ⁊ occurrerūt ei honorifice
de ciuitate. Et abijt inde gazam: et con
cluſerūt ſe qui erant gaze: ⁊ obſedit eam
et ſuccendit que erant in circūitu ciuita
tis: et predatus eſt eam. Et rogauerunt G
gazenſes ionathan ⁊ dedit illis dextrā:
et accepit filios eorum obſides: ⁊ miſit
illos in hieruſalem: ⁊ ꝑambulauit regio
nem vſqꝫ damaſcū. Et audiuit ionathaſ
ꝙ preuaricati ſunt pꝛīcipes demetrij in
cades que eſt in galilea cū exercitu mul
to volentes eum remouere a negocio re
gni ⁊ occurrit illis: fratrē autē ſuum ſi
monē reliquit intra ꝓuinciā. Et appla
cuit ſimon ad bethſuram ⁊ expugnabat
eam diebus multis ⁊ concluſit eos. Et
poſtulauerunt ab eo dextras accipere: ⁊
dedit illis. Et eiecit eos inde ⁊ cepit ci
uitatem: et poſuit in ea preſidiū. Et io
nathas ⁊ caſtra eiꝰ applicuerūt ad aquā
geneſar: ⁊ ante lucem vigilauerūt ī cam
po aſor. Et ecce caſtra alienigenarū oc-
currebant in campo. ⁊ tendebant ei inſi
dias in montibus: ipſe autē occurrit ex
aduerſo. Inſidie vero exurrexerūt de lo
cis ſuis: ⁊ cōmiſerūt preliū. Et fugerunt
qui erant ex parte ionathe omēs: ⁊ ne-
mo relictus eſt ex eis niſi matathias fi-
lius abſolomi: ⁊ iudas filius calphi: pꝛī
ceps militie exercitꝰ. Et ſcidit ionathas
veſtimenta ſua: ⁊ poſuit terram in capi
te ſuo ⁊ orauit. Et reuerſus eſt ionathas
ad eos in ꝓliū ⁊ cōuertit eos in fugam:
et pugnauerunt. Et viderunt qui fugie
bant partis illius: et reuerſi ſunt ad eū
et inſequebant̄ cum eo oēs vſqꝫ cades
ad caſtra ſua: ⁊ ꝑuenerunt vſqꝫ illuc. Et
ceciderūt de alienigenis in die illa tria
milia virorum: et reuerſus eſt ionathas
in hieruſalem.

XII

T vidit ionathas quia tempus A
e eum iuuat: ⁊ elegit viros et mi-
ſit eos romā ſtatuere et renoua-
re cum eis amicitiam. Et ad ſpartiatas
et ad alia loca miſit epiſtolas ſcd̄m ean
dem formam. Et abierunt romam et in
trauerunt curiā: et dixerunt. Jonathas
ſummus ſacerdos et gens iudeorum mi
ſerunt nos: vt renouemus amicitiam ⁊
ſocietatem ſcd̄m priſtinū. Et dederunt
illis epiſtolas ad ipſos per loca: vt dedu
cerent eos in terraꝫ iuda cum pace. Et
hoc eſt exemplū epiſtolarmu quas ſcri-
pſit ionathas ſpartiatis. Jonathas ſum
mus ſacerdos: et ſeniores gentes: et ſa-
cerdotes ⁊ reliquus ꝑplus iudeorū: ſpar
tiatis fribus: ſalutē. Jam pridem miſſe

erāt ep̄le ad oniā ſūmū ſacerdotē a da-
rio qui regnabat apud vos: q̄m eſtis fra
tres nr̄i: ſicut ſcriptū ꝯtinet qḋ ſubiectū
B eſt. Et ſuſcepit onias virū qui miſſus fu
erat cū honoꝛe: et accepit ep̄las ĩ quib⁹
ſignificabat̄ de ſocietate et de amicitia
Nos eni cū nullo hoꝝ indigeremus ha
bētes ſolatio ſanctos libꝛos qui ſunt in
manib⁹ nr̄is: maluim⁹ mittere ad vos
renouare fraternitatē et amicitiā: ne foꝛ
te alieni efficiamur a vobis. Multa enī
tp̄a trāſierūt ex q̄ miſiſtis ad nos. Nos
ḡ in oī tp̄e ſine intermiſſiōe in dieb⁹ ſol
lēnib⁹ et ceteris quib⁹ oportet: memoꝛes
ſum⁹ vr̄i ĩ ſacrificijs q̄ offerimus: et ĩ ob
ſeruatiōibus: ſicut ꝑhas ē et decet me-
miniſſe fratrū. Letamur itaq; de gl̄ia ve
ſtra: Nos aūt circūdederūt multe tribu
latiōes et m̄lta ꝑlia: et impugnauerūt
nos reges q̄ ſūt ĩ circūitu nr̄o. Nolui-
m⁹ ḡ vobis moleſti eſſe neq; ceteris ſo
cijs et amicis nr̄is in his ꝑlijs. Habui
mus eni de celo auxiliū et liberati ſum⁹
C nos: et hūiliati ſūt inimici nr̄i. Elegim⁹
itaq; neumeniū antiochi filiuz et anti-
p̄tem iaſonis filiū: et miſim⁹ ad roma
nos renouare cū eis amicitiā et ſocieta
tē priſtinā. Mādauim⁹ itaq; eis vt ve-
niāt etiā ad vos: et ſalutent vos: et red
dāt vobis ep̄las nr̄as de innouatione
fraternitatꝭ nr̄e Et nūc bn̄facietꝭ rn̄den
tes nobis ad hec. Et hoc reſcriptū ep̄la
rū qḋ miſit onias. Rex ſpartiataꝝ onias
ionathe ſacerdoti magno: ſalutē. Inuē
tū eſt in ſcriptura de ſpartiatis et iude
is: q̄m ſunt frēs: et q2 ſūt de genere abꝛa
am. Et nūc ex q̄ hec cognouim⁹ bn̄ faci
tis ſcribētes nobis de pace vr̄a. Sed et
nos reſcripſimus vobis. Pecoꝛa nr̄a et
poſſeſſiōes nr̄e: vr̄e ſūt: et vr̄e nr̄e. Man
dauim⁹ itaq; hec nunciari vobis. Et au
diuit ionathas q̄m regreſſi ſūt pꝛīcipes
demetrij cū exercitu m̄lto ſupꝛa q̄ pꝛi⁹
pugnare aduerſus eū: et exijt ab hierl̄m
D et occurrit eis in amathite regiōe. Non
eni dederat eis ſpatiū vt ingrederentur
regionē ei⁹. Et miſit ſpeculatoꝛes in ca
ſtra eoꝝ: et reuerſi renūciauerūt q2 cōſti
tuerūt ſupuenire illic nocte. Cū occidiſ
ſet aūt ſol: p̄cepit ionathas ſuis vigila
re: et eē in armis paratos ad pugnā tota
nocte. Et poſuit cuſtodes ꝑ circūitū ca
ſtroꝝ. Et audierūt aduerſarij q2 paratus
eſt ionathas cū ſuis in bello: et timue-
rūt et foꝛmidauerūt in coꝛde ſuo: et ac-
cēderūt focos in caſtris ſuis. Ionathas
aūt et qui cū eo erant nō cognouerunt
vſq; mane Uidebāt autē lumiaria ardē
tia et ſecut⁹ ē eos ionathas: ⁊ nō cōp̄hē
dit eos. Trāſierūt eni flumē eleutherū.
Et diuertit ionathas ad arabes q̄ voca-
bant̄ zabadei ⁊ ꝑcuſſit eos ⁊ accepit ſpo
lia eoꝝ. Et iunxit: ⁊ venit damaſcū: ⁊ ꝑ-
ambulabat oēm regionē illā. Simō au E
tē exijt: ⁊ venit vſq; aſcalonē ⁊ ad ꝓxia
pꝛeſidia: ⁊ declinauit in ioppen: ⁊ occu-
pauit eā. Audiuit eni q2 vellent p̄ſidiū
tradere ꝑtibus demetrij: ⁊ poſuit ibi cu
ſtodes: vt cuſtodirēt eā. Et reuerſus eſt
ionathas ⁊ cōuocauit ſenioꝛes ppl̄i: ⁊ co
gitauit cū eis edificare p̄ſidia in iudea:
et edificare muros in hierl̄m ⁊ exaltare
altitudine magna inter mediū arcis et
ciuitatis: vt ſepararet eā a ciuitate vt eſſet
ipa ſingulariter ⁊ neq; emāt neq; ven-
dant. Et cōuenerūt vt edificarēt ciuita
tem ⁊ cecidit murus qui erat ſuꝑ toꝛren
tē: ab oꝛtu ſolis: ⁊ reparauit eū q̄ vocatur
caphetheta. Et ſimon edificauit adiada
in ſephela: ⁊ muniuit eā: ⁊ impoſuit poꝛ
tas ⁊ ſeras. Et cuz cogitaſſet triphon re
gnare aſie: ⁊ aſſumere diadema ⁊ exten-
dere manū in antiochū regē: timens ne
foꝛte nō ꝑmitteret eū ionathas ſed pug
naret aduerſus eū: querebat ꝓꝛehende
re eū ⁊ occidere. Et exurgēs abijt ĩ beth F
ſan: ⁊ exijt ionathas obuiā cū quadragi
ta milibus viroꝝ electoꝝ in pꝛeliū ⁊ ve
nit bethſan. Et vidit triphon q2 venit
ionathas cum exercitu multo: vt exten-
deret in eū man⁹ ⁊ timuit. Et excepit eū
cū honoꝛe: ⁊ cōmendauit eū oībus ami
cis ſuis: ⁊ dedit ei munera. Et p̄cepit ex
ercitibus ſuis vt obedirent ei ſicut ſibi.
Et dixit ionathe. Ut q̄d vexaſti vniuer-
ſū ppl̄m: cū bellū nobis nō ſit? Et nunc
remitte eos in domos ſuas. Elige aūt ti
bi viros paucos qui tecum ſint: ⁊ veni
mecū ptolomaidā: ⁊ tradā eam tibi: ⁊ re
liqua p̄ſidia: ⁊ exercitū: ⁊ vniuerſos pꝛe
poſitos negocij: ⁊ ꝯuerſus abibo. Pꝛo-
pterea eni veni. Et credidit ei: ⁊ fecit ſi-
cut dixit ⁊ dimiſit exercitū: ⁊ abierūt in
terrā iuda. Retinuit aūt ſecū tria milia
viroꝝ: ex quib⁹ remiſit in galileam duo
milia: mille aūt venerūt cū eo. Ut autē G
intrauit ptolomaidā ionathas: clauſerūt
poꝛtas ciuitatis ptolomēſes: ⁊ compꝛhē
derūt eū: ⁊ oēs qui cū eo intrauerūt: gla
dio interfecerūt. Et miſit triphon exer-
citū ⁊ equites in galileā ⁊ in campū ma
gnū: vt ꝑderent oēs ſocios ionathe. At

illi cũ cognouiſſent: qꝛ cõpᵽhenſus ẽ io
nathas ꝛ perijt ꝛ oẽs q̃ cũ eo erant: hoꝛ
tati ſũt ſemetipſos: ꝛ exierũt parati i p̃-
liũ. Et videntes hi qui inſecuti fuerant
quia ꝓ aĩa res eſt illis reuerſi ſũt: illi au
tẽ venerũt oẽs cum pace in terrã iuda.
Et planxerũt ionathan ꝛ eos qui cũ ip
ſo erant valde. Et luxit iſrl̃ luctu mag-
no. Et queſierũt oẽs gentes que erãt in
circũitu eoꝝ ꝯterere eos. Dixerũt enim.
Nõ hñt principẽ ꝛ adiuuantẽ: nũc ergo
expugnem⁹ illos: ꝛ tollam⁹ de homini-
bus memoriam eoꝝ. XIII

A Et audiuit ſimon q̄ cõgregauit
triphon exercitũ copioſũ: vt veni
ret in terram iuda ꝛ attereret eã
videns qꝛ in tremoꝛe ppl's eſt ꝛ in timo-
re: aſcẽdit hierl̃m ꝛ cõgregauit ppl̃m ꝛ
adhoꝛtans dixit. Uos ſcitis quãta ego
et frẽs mei ꝛ domus pr̃is mei fecim⁹ ꝓ
legibus ꝛ ꝓ ſctis pꝛelia: ꝛ anguſtias qua
les vidim⁹. Hoꝝ grã perierũt frẽs mei
oẽs ꝓpter iſrl̃: ꝛ relictus ſũ ego ſol⁹. Et
nũc nõ mihi ꝯtingat ꝑcere aĩe mee: i oĩ
tpe tribulatiõis. Nõ enĩ melioꝛ ſũ frib⁹
meis. Uindicabo itaqꝫ gentẽ meã ꝛ ſcã
natos quoqꝫ nr̃os ꝛ vxoꝛes quia ꝯgre-
gate ſũt vniuerſe gentes ꝯterere nos ini
micitie grã. Et accenſus eſt ſpũs ppl'i ſi
B mul vt audiuit ſermones iſtos: ꝛ rñderũt
voce magna dicẽtes. Tu es dux nr̃ lo-
co iude ꝛ ionathe fratris tui: Pugna p̃-
liũ nr̃m: ꝛ oĩa q̃cunqꝫ dixeris nobis fa-
ciem⁹. Et ꝯgregãs oẽs viros bellatoꝛes
accelerauit ꝯſũmare vniuerſos muros
hierl̃m: et muniuit eã in gyro. Et miſit
ionathan filiũ abſolomi: ꝛ cũ eo exerci-
tũ nouũ in ioppen: ꝛ eiectis his q̃ erant
in arce remanſit illic ipſe. Et mouit tri-
phon a ptolomaida cũ exercitu mlt̃o vt
veniret in terrã iuda: ꝛ ionathas cũ eo
in cuſtodia. Simon aũt applicuit i ad-
dus ꝯtra faciem campi. Et vt cognouit
triphon quia ſurrexit ſimon loco fratrꝭ
ſui ionathe: ꝛ qꝛ ꝯmiſſurus eẽt cum eo
pꝛeliũ: miſit ad eũ legatoſ dicẽs. Pro ar
gẽto qđ debebat frater tu⁹ ionathas in
ratione regis ꝓpter negocia que habu-
C it: detinuim⁹ eũ. Et nũc mitte argẽti ta
lenta centũ ꝛ duos filios eius obſides:
vt nõ dimiſſus fugiat a nobis: ꝛ remit-
tem⁹ eũ. Et cognouit ſimon qꝛ cũ dolo
loquerer̃ ſecũ. Juſſit tñ dari argentũ et
pueros: ne inimicitiã magnam ſumeret
ad ppl'm iſrl̃ dicentẽ: qꝛ nõ miſit ei argẽ
tũ ꝛ pueros ꝓpterea perijt: Et miſit pue
ros ꝛ centũ talenta: Et mentit⁹ ẽ: ꝛ nõ
dimiſit ionathan. Et poſt hec venit tri-
phon intra regionẽ vt ꝯtereret eã: ꝛ gy-
rauerũt ꝑ viã que ducit adoꝛ. Et ſimon
ꝛ caſtra eius ambulabãt in oẽm locum
quocũqꝫ ibant. Qui aũt in arce erãt: mi
ſerũt ad triphonẽ legatos vt feſtinaret
venire ꝑ deſertũ: ꝛ mitteret illis alimo-
nias. Et ꝑauit triphon oẽm equitatũ:
vt veniret illa nocte. Erat enĩ nix mul- D
ta valde: ꝛ nõ venit in galaadithim. Et
cũ appꝛopinquaſſet baſchaman: occidit
ionathan ꝛ filios eius illic. Et cõuertit
triphon: ꝛ abijt in terrã ſuã. Et miſit ſi-
mon ꝛ accepit oſſa ionathe fr̃is ſui ꝛ ſe-
peliuit ea in modin ciuitate patrũ eius
Et planxerũt eũ oĩs iſrl̃ planctu magno
et luxerunt eũ dies multos. Et edifica-
uit ſimon ſuꝑ ſepulchꝝ pr̃is ſui ꝛ fratꝝ
ſuoꝝ edificiũ altũ viſu lapide polito re
tro ꝛ ante: ꝛ ſtatuit ſeptem pyramidas
vnã ꝯtra vnã: pr̃i ꝛ mr̃i: ꝛ quattuoꝛ fra-
trib⁹. Et his circũpoſuit colũnas mag-
nas: ꝛ ſuꝑ colũnas arma: ad memoꝛiam
eternã ꝛ iuxta arma naues ſculptaſ: que
viderent̃ ab hoibus nauigantib⁹ mare
Hoc eſt ſepulchꝝ qđ fecit in modin vſqꝫ
in hũc diẽ. Triphon aũt cũ iter faceret
cũ antiocho rege adoleſcente dolo occi
dit eũ: ꝛ regnauit in loco eius. Et impo E
ſuit ſibi diadema aſie: ꝛ fecit plagã ma-
gnã in terra. Et edificauit ſimon p̃ſidia
iudee: muniẽs ea turrib⁹ excelſis: ꝛ mu
ris magnis: ꝛ poꝛtis ꝛ ſeris: ꝛ poſuit ali
mẽta in munitionib⁹. Et elegit ſimõ vi
ros ꝛ miſit ad demetriũ regẽ vt faceret
remiſſionẽ regioni: qꝛ act⁹ oẽs triphõis
ꝑ direptionẽ fuerãt geſti. Et demetrius
rex ad verba iſta rñdit ei: ꝛ ſcripſit epl'-
ſtolã talẽ. Rex demetri⁹: ſimoni ſũmo ſa
cerdoti ꝛ amico regũ ꝛ ſenioꝛib⁹ ꝛ genti
iudeoꝝ: ſalutẽ. Coꝛonam aureã ꝛ bahen
quã miſiſtis ſuſcepim⁹: ꝛ parati ſumus
facere vobiſcũ pacẽ magnã: ꝛ ſcribere p̃
poſitis regis remittere vobis que indul
ſimus. Quecũqꝫ enĩ ꝯſtituim⁹ vobis cõ
ſtant. Munitiones quas edificaſtis vo
bis ſint. Remittim⁹ qꝫ ignoꝛãtias ꝛ pec F
cata vſqꝫ in hodiernũ diẽ ꝛ coꝛonã quã
debebatis. Et ſiqđ aliud erat tributari
um in hieruſalẽ iam nõ ſit tributariũ.
Et ſi qui ex vobis apti ſunt conſcribi
inter noſtros: conſcribantur: ꝛ ſit inter
nos pax. Anno cẽteſimo ſeptuageſimo
ablatum eſt iugũ gentiũ ab iſrael. Et ce
pit ppl's iſrael ſcribere i tabulis ꝛ geſtis

publicis:āno pͥmo ſub ſimōe ſummo ſacer
dote magno duce ⁊ pͥcipe iudeoꝝ. In
die b⁹ illis applicuit ſimō ad gazā:⁊ cir
cūdedit eā caſtris: et fecit machinas: et
applicuit ad ciuitatē: et ꝑcuſſit turrem
vnā:et ꝯphēdit eā. Et q̄ erupant erant
intra machinā et ciuitatē et fact⁹ ē mo
t⁹ magn⁹ ī ciuitate. Et aſcēderūt q̄ erāt ī
ciuitate cū vxorib⁹ et filijs ſupra murū
ſciſſis tunicis ſuis: et clamauerunt voce
magna poſtulātes a ſimōe dextras ſibi
dari et dixerūt. Nō nobis reddas ꝺm ma
licias nr̄as:ſȝ ꝺm miſcōdias tuas:et ꝺui
B em⁹ tibi. Et flex⁹ ſimō:nō debellauit eos
eiecit tn̄ eos de ciuitate:et emundauit
edes ī qb⁹ fuerāt ſimulacra:et tūc intra
uit ī eā cū hymnis bn̄dicēs dn̄m. Et eie
cta ab ea oī imūditia collocauit ī ea vi
ros q̄ legē facerēt:et muniuit eā et fecit
ſibi habitationē Qui aūt erāt ī arce hie
ruſalē ꝓhibebant egredi et ingredi re
gionē:et emere ac vēdere:et eſurierūt val
de:et mlti ex eis fame pierūt. Et clama
uerūt ad ſimonē vt dextras accipent:et
dedit illis. Et eiecit eos inde et munda
uit arcē a ꝯtaminatiōib⁹. Et intrauerūt ī
eā:tertia et viceſima die ſecūdi menſis:
āno cēteſimo ſeptuageſimopͥmo cū lau
de et ramis palmaꝝ ⁊ citharis et cynaris
et cymbalis et nablis et hymnis et cāti
cis:qr ꝯtrit⁹ ē inimic⁹ magn⁹ ex iſrl̄. Et
ꝯſtituit vt oib⁹ ānis agerent dies hi cū
leticia. Et muniuit motē tēpli:q̄ erat ſe
cus arcē: et hitauit ibi ipe et qui cū eo
erāt. Et vidit ſimon iohem filiū ſuū ꝙ
fortis prelij vir eſſet:et poſuit eū ducem
ꝟtutū vniūſaꝝ:et habitauit in gazaris

A Anno cēteſimoſeptua XIIII
a geſimoſecūdo ꝯgregauit rex de
metri⁹ exercitū ſuū:et abijt ī me
diā ad ꝯprehenda ſibi auxilia:vt expug
naret triphonē. Et audiuit arſaces rex
perſidis et medie qr intrauit demetrius
confines ſuos: et miſit vnū de principi
bus ſuis:vt cōprehēderet eū viuū:et ad
duceret eū ad ſe. Et abijt et ꝑcuſſit ca
ſtra demetrij:et ꝯprehendit eū: et duxit
eū ad arſacē:et poſuit eū in cuſtodiā:et
ſiluit ois terra iuda oib⁹ dieb⁹ ſimōis ⁊
q̄ſiuit bona gēti ſue: et placuit illis po
teſtas ei⁹:et glia ei⁹ oib⁹ dieb⁹. Et cum
oi glia ſua accepit ioppen in portū et fe
cit introitū in inſulis maris. Et dilata
uit fines gentis ſue:et obtinuit regionē
Et ꝯgregauit captiuitatē multā:et dn̄a
tus eſt gazare:et bethſure et arci:et ab-
ſtulit immunditias ex ea:et non erat q̄ re
ſiſteret ei. Et vnuſquiſqȝ colebat terram A
ſuam cum pace: et terra iuda dabat fru
ctus ſuos:et ligna camporum fructum
ſuū. Seniores in plateis ſedebāt omēs
et de bonis terre tractabant:⁊ iuuenes
induebant ſe gloriā ⁊ ſtolas belli. Et ci
uitatib⁹ tribuebat alimonias:⁊ conſti
tuebat eas vt eēnt vaſa munitiōis:quo
aduſqȝ nomiatū eſt nomē glorie ei⁹ vſ
qȝ ad extremū terre. Fecit pacē ſup ter
ram:⁊ letat⁹ eſt iſrael leticia magna. Et
ſedit vnuſquiſqȝ ſub vite ſua ⁊ ſub ficul
nea ſua ⁊ nō erat qui eos terreret. Defe
cit impugnans eos ſuper terram reges
cōtriti ſunt in diebus illis. Et cōfirma
uit omēs humiles populi ſui:⁊ legē ex
quiſiuit:⁊ abſtulit oēm iniquū ⁊ malū
Sancta glorificauit:⁊ multiplicauit va
ſa ſanctoꝝ. Et auditū eſt rome:quia de
functus eſſet ionathas ⁊ vſqȝ in ſpartia
tas:⁊ contriſtati ſunt valde. Ut audie
runt autē ꝙ ſimon frater eius fact⁹ eēt
ſūmus ſacerdos loco eius:⁊ ipe obtine C
ret oēm regionem ⁊ ciuitates in ea:ſcri
pſerunt ad eum tabulis ereis vt renoua
rent amicitias ⁊ ſocietatē quā fecerant
cum iuda ⁊ cum ionatha fratrib⁹ eius.
Et lecte ſunt in cōſpectu eccleſie in hie
ruſalē. Et hoc exēplū eplaꝝ quas ſpar
tiate miſerūt. Spartianoꝝ principes et
ciuitates:ſimoni ſacerdoti magno ⁊ ſe
niorib⁹ ⁊ ſacerdotib⁹ ⁊ reliquo ppl̄o iu
deoꝝ fratribus:ſalutē. Legati q̄ miſſi ſunt
ad ppl̄m nr̄m nunciauerūt nobis de ve
ſtra glia ⁊ honore ⁊ leticia:⁊gauiſi ſum⁹
in introitu eoꝝ. Et ſcripſimus q̄ ab eis
erant dicta in cōcilijs ppl̄i ſic. Numeni⁹
antiochi:⁊ antipr̄ iaſonis fili⁹ legati iu
deoꝝ venerūt ad nos:renouātes nobiſ
cū amicitiā priſtinā. Et placuit ppl̄o ex
cipere viros glorioſe:⁊ ponere exemplū
ſermonū eoꝝ in ſegregatis ppl̄i libris:
vt ſit ad memoriā ppl̄o ſpartiataꝝ. Exē
plum autem horū ſcripſim⁹ ſimoni ma D
gno ſacerdoti Poſt hoc autē miſit ſimō
numeniū romam habentē clypeū aure
um magno pondo minarū mille: ad ſta
tuendā cum eis ſocietatē. Cū autē au
diſſet ppl̄s romanus ſermones iſtos di
xerunt. Quā gratiarūactionē reddemus
ſimoni ⁊ filijs ei⁹? Reſtituit enī ipſe fra
tres ſuos:⁊ expugnauit inimicos iſrael
ab eis. Et ſtatuerunt ei libertatē: ⁊ de
ſcripſerūt in tabulis ereis:⁊ poſuerūt in
titulis in mōte ſion. Et hoc eſt exemplū

ſcripture. Octauadecima die mẽſis elul
anno cẽteſimo ſeptuageſimoſecũdo: an-
no tertio ſub ſimone ſacerdote magno i
aſaramel in cõuentu magno ſacerdotũ
⁊ ppłi ⁊ principũ ⁊ gentĩ ⁊ ſenioꝝ regio-
nis: nota facta ſũt hec: qm̃ frequẽter fa-
cta ſunt ꝑlia in regiõe nr̃a. Simon aũt
matathie filiꝰ ex filijs iarib et frẽs eius
dederũt ſe periculo: ⁊ reſtiterũt aduerſa-
rijs gentĩ ſue vt ſtarent ſctã ipoꝝ ⁊ lex:
⁊ glĩa magnã glorificauerũt gentẽ ſuã.
E Et ꝯgregauit ionathas gentẽ ſuã: ⁊ fa-
ctus eſt illis ſacerdos magnꝰ: ⁊ appoſitꝰ
eſt ad ppłm ſuum. Et voluerunt inimici
eorũ calcare ſctã: ⁊ auertere regionẽ ipo
rũ: ⁊ extendere manꝰ in ſancta ſanctoꝝ.
Tũc reſtitit ſimon: ⁊ pugnauit ꝓ gente
ſua: ⁊ erogauit pecunias multas: et ar-
mauit viros virtutis gentis ſue: ⁊ dedit
illis ſtipendia. Et muniuit ciuitates iu-
dee ⁊ bethſuraꝫ que erat in finibꝰ iudee
vbi erant arma oſtiuꝫ antea: ⁊ poſuit il-
lic preſidiũ viros iudeos. Et ioppen mu
niuit que erat ad mare: ⁊ gazaram q̃ eſt
in finibꝰ azoti: in qua hoſtes antea habi
tabant: ⁊ collocauit illic iudeos: et que-
cũq̧ apta erant ad correptionẽ eorũ po-
ſuit in eis. Et vidit ppłus actũ ſimonis
⁊ gloriã quaꝫ cogitabat facere genti ſue
⁊ poſuerunt eũ ducẽ ſuũ ⁊ principem ſa
F cerdotũ eo ꝙ ipſe fecerit hec oĩa: ⁊ iuſti-
ciam ⁊ fidẽ quam ꝯſeruauit genti ſue: ⁊
exquiſiuit oĩ modo exaltare ppłm ſuuꝫ.
Et in diebꝰ eius ꝓſperatũ eſt in mãibꝰ
eius vt tollerent gentes de regiõe ipoꝝ:
⁊ q̃ in ciuitate dauid erãt in hieruſalem
in arce de qua ꝓcedebãt ⁊ cõtaminabãt
omĩa q̃ in circũitu ſctõꝝ ſunt: ⁊ infere-
bant plagã magnã caſtitati. Et colloca-
uit in ea viros iudeos ad tutamentũ re-
gionis ⁊ ciuitatis: ⁊ exaltauit muros in
hieruſaleꝫ. Et rex demetrius ſtatuit illi
ſummũ ſacerdotiũ. Scðm hec fecit eum
amicũ ſuũ: ⁊ glorificauit eũ glĩa magna
Audiuit eñi ꝙ appellati ſunt iudei a ro
manis amici ⁊ ſocij ⁊ frẽs: ⁊ qr ſuſcepe-
runt legatos ſimonis glorioſe: ⁊ quia iu
dei ⁊ ſacerdotes eoꝝ conſenſerũt eũ eſſe
ducem ſuũ ⁊ ſummũ ſacerdoteꝫ in eter-
num donec ſurgat ꝓpheta fidelis: et vt
G ſit ſuꝑ eos dux: ⁊ vt cura eſſet illi ꝓ ſan-
ctis: ⁊ vt ꝯſtitueret ꝓpoſitos ſuꝑ opa eo-
rũ ⁊ ſuꝑ regionẽ: ⁊ ſuꝑ arma ⁊ ſuꝑ preſi-
dia: ⁊ cura ſit illi de ſanctis: ⁊ vt audia-
tur ab oĩbus: et ſcribant in noĩe eius
oẽs conſcriptiones in regione: ⁊ vt ope
riatur purpura ⁊ auro: ⁊ vt liceat vlli ex
ppło ⁊ ex ſacerdotibꝰ irritũ facere aliq̃d
horũ: ⁊ ꝯtradicere his que ab eo dicun-
tur: aut cõuocare conuentũ in regiõe ſi-
ne ipſo: ⁊ veſtiri purpura ⁊ vti fibula au-
rea. Qui aũt fecerit extra hec: aut irritũ
fecerit aliquid horũ: reus erit. Et cõpla-
cuit oĩ ppło ſtatuere ſimonẽ: et facere
ſꝫm verba iſta. Et ſuſcepit ſimon et pla-
cuit ei vt ſummo ſacerdotio fungeret: ⁊
eſſet dux ⁊ princeps gentis iudeoꝝ ⁊ ſa-
cerdotũ: ⁊ ꝑeſſet oĩbus. Et ſcripturã iſtã
dixerũt ponere in tabulis ereis: ⁊ pone-
re eas in peribolo ſctõꝝ in loco celebri.
Exemplũ autẽ eoꝝ ponere in erario: vt
habeat ſimon ⁊ filij eius. XV
T miſit rex antiochus filiꝰ deme A
c trij epłas ab inſulis maris: ſimo
ni ſacerdoti ⁊ principi gentis iu-
deorũ ⁊ vniuerſe genti: ⁊ erãt ꝯtinentes
hunc moduꝫ. Rex antiochus: ſimoni ſa-
cerdoti magno ⁊ genti iudeoꝝ ſalutem.
Qm̃ quideꝫ peſtilentes obtinuerunt re-
gnum patrũ noſtroꝝ: volo aũt vendica-
re regnũ ⁊ reſtituere illud ſicut erat an-
tea: ⁊ electã feci multitudinẽ exercitꝰ et
feci naues bellicas. Uolo autẽ ꝓcedere
ꝑ regionẽ vt vlciſcar in eos qui corrupe-
runt regionẽ nr̃am: ⁊ qui deſolauerunt
ciuitates multas in regno meo. Nũc er-
go ſtatuo tibi oẽs oblationes quas re-
miſerunt tibi ante me omẽs reges: et q̃-
cunq̧ alia dona remiſerũt tibi: ⁊ ꝑmit-
to tibi facere ꝑcuſſuraꝫ ꝓpriũ numiſma-
tis in regione tua. Hieruſalem autẽ ſan B
ctam eſſe ⁊ liberã: ⁊ omĩa arma que fa-
bricata ſunt ⁊ ꝑſidia que cõſtruxiſti que
tenes: maneant tibi. Et oẽ debitũ re-
gis ⁊ que futura ſunt regi ex hoc ⁊ in to
tũ tempꝰ remittunt tibi. Cũ aũt obtinu-
erimus regnũ nr̃m: glorificabimus te ⁊
gentẽ tuaꝫ: ⁊ templũ glĩa magna: ita vt
manifeſtet glĩa veſtra in vniuerſa terra
Anno cẽteſimo ſeptuageſimoq̃rto: exijt
antiochus in terrã patrũ ſuorũ: ⁊ cõue-
nerunt ad euꝫ omẽs exercitꝰ: ita vt pau
ci relicti eſſent cũ triphone. Et inſecutꝰ
eſt eũ antiochus rex: ⁊ venit doram fugi
ens ꝑ maritimam. Sciebat eñi ꝙ cõgre C
gata ſunt mala in eũ: ⁊ reliq̃t eũ exercitꝰ
Et applicuit antiochus ſuꝑ doram cum
centũ viginti milibꝰ viroꝝ belligeratoꝝ
⁊ octo milibꝰ equitũ. Et circũiuit ciuita
tem: ⁊ naues a mari acceſſerunt: ⁊ vexa-
bant ciuitatẽ a terra ⁊ mari: ⁊ neminẽ
ſinebãt ingredi vel egredi. Uenit autem

numenius ⁊ qui cū eo fuerāt ab vrbe ro-
ma hn̄tes ep̄las regib⁹ ⁊ regionib⁹ ſcri-
ptas: in q̇b⁹ ꝯtinebant̄ hec. Lucius ꝯſul
romanoꝝ: ptolomeo regi: ſalutē. Legati
iudeoꝝ venerūt ad nos amici nr̄i reno-
uantes priſtinā amicitiā ⁊ ſocietatem:
miſſi a ſimone prīcipe ſacerdotū et pp̄lo
iudeoꝝ. Attulerūt aūt ⁊ clypeū aureum
D minaꝝ mille. Placuit itaq; nobis ſcri-
bere regib⁹ ⁊ regionib⁹ vt nō inferāt ill'
mala: neq; impugnent eos et ciuitates
eoꝝ ⁊ regiōes eoꝝ: ⁊ vt nō ferāt auxiliū
pugnātib⁹ aduerſus eos. Viſum aūt eſt
nobis accipe ab eis clypeū. Si qui ḡ pe
ſtilētes fugerint de regiōe ipoꝝ ad vos
tradite eos ſimoni principi ſacerdotuꝫ:
vt vindicet in eos ſm̄ legē ſuā. Hec ea-
dē ſcripta ſunt demetrio regi ⁊ attale et
arabe ⁊ arſaci: ⁊ in oēs regiōes ⁊ ſamſa-
me ⁊ ſpartanis ⁊ delo ⁊ mido ⁊ ſitione ⁊
carie ⁊ ſamū ⁊ pamphyliā ⁊ lyciā ⁊ ali-
carnaſum ⁊ rhodū ⁊ faſelida ⁊ choo ⁊ ſi-
den arado ⁊ gortynā ⁊ gnydū ⁊ cyprū et
cyrenē. Exemplū aūt eoꝝ ſcripſerunt ſi-
moni principi ſacerdotū: ⁊ pp̄lo iudeoꝝ
E Antiochus autē rex applicuit caſtra in
doram ſecūdo admouēs ei ſemꝑ man⁹ ⁊
machinas faciēs: ⁊ ꝯcluſit triphonē ne
ꝓcederet. Et miſit ad eū ſimon duo mi-
lia viroꝝ electoꝝ in auxiliū: ⁊ argentuꝫ
⁊ aurū ⁊ vaſa copioſa: ⁊ noluit ea accipe
ſed rupit oia que pact⁹ eſt cū eo antea: ⁊
alienauit ſe ab eo. Et miſit ad euꝫ athe-
nobiū vnū de amicꝭ ſuis vt tractaret cū
ipſo dicēs. Vos tenetꝭ ioppen ⁊ gazarā
⁊ arcē que eſt in hierl'm ciuitates regni
mei: fines eaꝝ deſolaſtꝭ ⁊ feciſtꝭ plagam
magnā in terra: ⁊ dn̄ati eſtꝭ ꝑ loca mlt'a
in regno meo. Nunc ḡ tradite ciuitates
q̄s occupaſtꝭ ⁊ tributa locoꝝ in q̇b⁹ do-
minati eſtꝭ extra fines iudee. Sin aūt da
te ꝓ illis q̇ngenta talēta argēti: ⁊ exter-
minij qd̄ extermiaſtis: ⁊ tributoꝝ ciui-
F tatū: alia talēta q̇ngenta. Sin aūt: veni-
em⁹ ⁊ expugnabim⁹ vos. Et venit athe-
nobius amicus regis in hierl'm: ⁊ vidit
glīam ſimonis ⁊ claritatē in auro et ar-
to: ⁊ apparatū copioſum ⁊ obſtupuit: et
retulit ei v̄ba regis. Et rn̄dit ei ſimon:
⁊ dixit ei: Neq; alienā terrā ſumpſimus:
neq; alienā detinem⁹: ſed hereditatē pa-
trū nr̄oꝝ q̄ iniuſte ab inimicꝭ nr̄is aliq̇
tp̄e poſſeſſa eſt. Nos v̄o tp̄s hn̄tes ven-
dicam⁹ hereditatē patrū nr̄oꝝ. Nam de
ioppe ⁊ gazara: q̄ expoſtulas: ipſi facie-
bāt in pp̄lo plagā magnaꝫ: ⁊ in regione
nr̄a: hoꝝ dam⁹ talenta centū. Et nō re-
ſpōdit ei athenobi⁹ v̄bū. Reuerſus aūt
cū ira ad regē renunciauit ei v̄ba iſta: ⁊
glīam ſimonis ⁊ vniuerſa q̄ vidit: ⁊ ira-
tus eſt rex ira magna. Triphon aūt fu-
git naui in orthoſaida. Et cōſtituit rex
cendebeū ducē maritimū ⁊ exercitū pe-
ditū ⁊ equitū dedit illi. Et mādauit illi
mouere caſtra ꝯtra faciē iudee: ⁊ māda-
uit ei edificare cedronē: ⁊ obſtruere por
tas ciuitatꝭ: ⁊ debellare pp̄lm. Rex autē
ꝑſeq̄bat̄ triphonē. Et ꝑuenit cendebe⁹
iamniā: ⁊ cepit irritare plebē ⁊ ꝯculcare
iudeā ⁊ captiuare pp̄lm et interficere: et
edificare cedronē. Et collocauit illic e-
quites ⁊ exercitū vt egreſſi ꝑambularēt
viā iudee ſicut ꝯſtituit ei rex. XVI
T aſcendit iohānes de gazaris ⁊
e nunciauit ſimoni pr̄i ſuo q̄ fecit
cendebeus in pp̄lo ipoꝝ. Et vo-
cauit ſimō duos filios ſuos ſeniores iu-
dam ⁊ iohēm: ⁊ ait illis. Ego ⁊ frēs mei
⁊ dom⁹ pr̄is mei expugnauim⁹ hoſtes iſ
rael ab adoleſcētia vſq; in hūc diem: et
ꝓſperatū eſt in manib⁹ nr̄is liberare iſ-
rael aliq̇tiens. Nūc aūt ſenui: ſed eſtote
loco meo ⁊ fratrꝭ mei: et egreſſi pugnate
ꝓ gente nr̄a. Auxiliū vero de celo vobiſ
ſcū ſit. Et elegit de regione viginti mi-
lia viroꝝ bellatoꝝ ⁊ eq̄tes: ⁊ ꝓfecti ſunt
ad cendebeū ⁊ dormierūt in modin. Et
ſurrexerūt mane ⁊ abierūt in campum.
Et ecce exercit⁹ copioſus in obuiā illis:
peditū ⁊ equitū: ⁊ fluui⁹ torrēs erat iter
mediū ipſoꝝ. Et admouit caſtra ꝯtra fa B
ciē eoꝝ ipe ⁊ pp̄ls ei⁹: ⁊ vidit pp̄lm tre-
pidantē ad trāſfretādū torrentē: ⁊ trāſ-
fretauit prim⁹. Et viderūt eū viri: ⁊ trā-
ſierunt poſt eū. Et diuiſit pp̄lm ⁊ eq̄tes
in medio peditū. Erat aūt equitat⁹ ad-
uerſarioꝝ copioſus nimis. Et exclama-
uerūt ſacris tubis: ⁊ in fugā ꝯuerſus eſt
cendebeus ⁊ caſtra ei⁹: ⁊ ceciderūt ex eis
multi vulnerati: reſidui aūt in munitio
nē fugerūt. Tūc vulnerat⁹ eſt iudas fra
ter iohis. Iohānes autē inſecut⁹ eſt eos
donec venit cedronē quam edificauit: ⁊
fugerūt vſq; ad turres q̄ erant in agris
azoti: ⁊ ſuccēdit eas igni. Et ceciderunt
ex illis duo milia viroꝝ: ⁊ reuerſus ī iu-
deam in pace. Et ptolomeus fili⁹ abobi C
ꝯſtitut⁹ erat dux ī campo hiericho ⁊ ha-
bebat argentū ⁊ aurū multuꝫ. Erat enī
gener ſūmi ſacerdotꝭ. Et exaltatuꝫ ē cor
eius: ⁊ volebat obtinere regionē: ⁊ cogi-
tabat dolū aduerſus ſimonē ⁊ filios ei⁹

vt tolleret eos. Simon aūt ꝑambulans
ciuitates que erant in regione iudee: et
ſollicitudinē gerens earꝫ deſcēdit in hie
richo: ipſe ⁊ matathias filius eius ⁊ iu-
das: anno centeſimo ſeptuageſimoſepti
mo: menſe vndecimo. Hic eſt menſis ſa-
bath. Et ſuſcepit eos fili⁹ abobi in mu-
nitiunculā q̄ vocat̄ doch: cū dolo quam
edificauit: ⁊ fecit eis cōuiuiū magnū: ⁊
abſcondit illic viros. Et cū inebriat⁹ eſ-
ſet ſimon ⁊ filij ei⁹ ſurrexit ptolome⁹ cū
ſuis: ⁊ ſumpſerūt arma ſua: ⁊ intrauerūt
in cōuiuiū: ⁊ occiderūt eū ⁊ duos filios
ei⁹: ⁊ quoſdā pueros ei⁹. Et fecit decepti
onē magnā in iſrael: ⁊ reddidit mala ꝓ
D bonis. Et ſcripſit hec ptolome⁹: et miſit
regi vt mitteret ei exercitū in auxiliū: ⁊
traderet ei regionē ⁊ ciuitates eorꝫ ⁊ tri
buta. Et miſit alios in gazaram tollere
iohannē: ⁊ tribunis miſit ep̄las vt veni
rent ad ſe: ⁊ daret eis argentū ⁊ aurū ⁊
dona. Et alios miſit occupare hieruſalē
⁊ montē templi. Et ꝑcurrēs quidā nun
ciauit iohāni in gazara q̄ perijt p̄r eius
⁊ fratres ei⁹: ⁊ q̄ miſit te quoq̄ interfici
Ut audiuit aūt vehemēter expauit: ⁊ cō
prehendit viros qui venerāt ꝑdere eum:
⁊ occidit eos. Cognouit enī q̄ querebāt
perdere eum. Et cetera ſermonū iohan-
nis ⁊ bellorū eius ⁊ bonarū virtutū qui-
bus fortiter geſſit: ⁊ edificij murorū q̄s
extruxit ⁊ rerum geſtarum eius: ecce hec
ſcripta ſunt in libro dierū ſacerdotij ei⁹:
ex quo factus eſt princeps ſacerdotum
poſt patrem ſuum.

Explicit liber prim⁹ Machabeorum.
Incipit ſecūdus liber machabeorꝫ. Ca. I

A f Ratribus qui
ſunt ꝑ egyptū iudeis: ſa-
lutem dicūt fratres q̄ ſūt
in hieroſolymis iudei et
qui in regiōe iudea: ⁊ pa-
cem bonā. Benefaciat vobis deus ⁊ me
minerit teſtamēti ſui quod locut⁹ eſt ad
abraam ⁊ yſaac ⁊ iacob ſeruorꝫ ſuorū fi-
deliū ⁊ det vobis cor oib⁹ vt colatis eū:
⁊ faciatis ei⁹ voluntatē corde magno ⁊
animo volenti. Adaperiat cor vr̄m in le
ge ſua ⁊ in p̄ceptis ſuis: ⁊ faciat pacem.
Exaudiat orōnes vr̄as: ⁊ recōcilietur vo-
B bis: nec vos deſeret in tp̄e malo. Et nūc
hic ſum⁹ orantes ꝓ vobis. Regnāte de-
metrio anno cēteſimo ſexageſimonono:
nos iudei ſcripſim⁹ vobis in tribulatio-
ne ⁊ impetu qui ſupuenit nobis in iſtis
annis ex q̄ receſſit iaſon a ſancta terra ⁊
a regno. Portā ſuccenderūt: ⁊ effuderūt
ſanguinē innocentē. Et orauimus ad
dn̄m: ⁊ exauditi ſum⁹: ⁊ obtulim⁹ ſacrifi
ciū ⁊ ſimilaginē: ⁊ accendim⁹ lucernas:
⁊ ꝓpoſuim⁹ panes. Et nūc frequentate
dies ſcenophegie menſis caſleu. Anno
centeſimo octogeſimooctauo: pp̄ls q̄ eſt
hieroſolymis ⁊ in iudea ſenatuſq̄ et iu-
das ariſtobolo mḡro ptolomei regis qui
eſt de genere chriſtorꝫ ſacerdotū ⁊ his q̄
in egypto ſunt iudeis: ſalutē ⁊ ſanitatē. C
De magnis periculis a deo liberati ma-
gnifice gr̄as agim⁹ ipſi: vtpote q̄ aduer-
ſus talem regē dimicauimus. Ipſe enim
ebullire fecit de ꝑſide eos q̄ pugnauerūt
ꝯtra nos ⁊ ſctām ciuitatē. Nā cū in per-
ſide eſſet dux ipſe ⁊ cū ipo immēſus ex-
ercitus cecidit in templo nanee: cōſilio
decept⁹ ſacerdotū nanee. Etenī cū ea ha
bitatur⁹ venit ad locū antiochus ⁊ ami
ci eius: ⁊ vt acciperet pecunias multas do-
tis noie. Cūq̄ ꝓpoſuiſſent eas ſacerdo-
tes nanee ⁊ ipſe cū paucis ingreſſus eſſꝫ
intra ambitū phani: clauſerūt templū. D
Cū aūt intraſſet antioch⁹ aptoq̄ occul-
to aditu templi mittētes lapides ꝑcuſſe
rūt ducē ⁊ eos q̄ cū eo erāt: ⁊ diuiſerunt
mēbratim: ⁊ capitib⁹ amputatis foras ꝓ-
iecerunt. Per oia bn̄dict⁹ de⁹ q̄ tradidit
impios. Facturi igitur q̄nta ⁊ viceſima
die menſis caſleu purificationē templi:
neceſſariū duxim⁹ ſignificare vobis: vt
⁊ vos q̄ꝫ agatis diē ſcenophegie: ⁊ diem
ignis qui dat⁹ eſt q̄n neemias edificato
templo ⁊ altari obtulit ſacrificia. Nā cū
in ꝑſidē ducerent̄ p̄res nr̄i ſacerdotes q̄
tūc cultores dei erāt: acceptū ignē de al
tari occulte abſconderunt in valle vbi
erat pute⁹ alt⁹ ⁊ ſiccus: ⁊ in eo cōtutati E
ſunt eū: ita vt oib⁹ ignotus eſſet loc⁹. Cū
autem preteriſſent anni multi: ⁊ placuit
deo vt mitteret̄ neemias a rege perſidis
nepotes ſacerdotū illorꝫ q̄ abſcōderant
miſit ad reqrendū ignē: ⁊ ſicut narraue
rūt nobis: nō inuenerūt ignē ſꝫ aquam
craſſam. Et iuſſit eos haurire ⁊ afferre ſi-
bi: ⁊ ſacrificia q̄ impoſita erāt iuſſit ſa-
cerdos neemias aſpergi ipā aqua: et li-
gna ⁊ q̄ erāt ſuppoſita. Utq̄ hoc factū
eſt et tp̄s affuit q̄ ſol refulſit q̄ pri⁹ erat
in nubilo: accēſus ē ignis magn⁹ ita vt
oēs mirarent̄. Orōnē aūt faciebāt oēs
ſacerdotes dū ꝯſūmaret̄ ſacrificiū iona-
tha inchoante: ceteris aūt rn̄dentib⁹. Et

F neemie erat orō hūc hn̄s modū. Dñe de-
us oim creator terribil' ⁊ fortis iuſtus ⁊
miſericors q̄ ſolus es bon⁹ rex: ſolus p̄-
ſtans: ſolus iuſt⁹ ⁊ oipotēs ⁊ etern⁹: qui
liberas iſrl' de omi malo: qui feciſti pres
electos: ⁊ ſctificaſti eos: accipe ſacrificiū
ꝓ vniuerſo pplo tuo iſrl': ⁊ cuſtodi partē
tuā ⁊ ſctifica. Congrega diſpſionem no-
ſtrā: libera eos q̄ ſeruiūt gentib⁹: ⁊ con-
temptos ⁊ abominatos reſpice vt ſciant
gentes q2 tu es deus nr̄. Affige oppri-
mentes nos: ⁊ ꝯtumeliā facientes in ſu-
perbia. Conſtitue pplm tuuз in loco ſctō
tuo: ſicut dixit moyſes. Sacerdotes aūt
pſallebant hymnos: vſq3 quo ꝯſumptuз
eſſet ſacrificiū. Cū aūt ꝯſumptū eſſet ſa-
crificiuз ex reſidua aqua: neemias iuſſit
G lapides maiores ꝯfundi. Qd ⁊ factū eſt:
ex eis flāma accenſa eſt: ſed ex lumie qd
refulſit ab altari cōſumpta eſt. Ut vero
manifeſtata eſt res: renūciatum eſt regi
ꝑſarū q in loco i q̄ ignē abſconderāt hi
qui tranſlati fuerāt ſacerdotes: aqua ap-
paruit: de qua neemias ⁊ qui cū eo erāt
purificauerūt ſacrificia. Cōſiderans au-
tē rex ⁊ rem diligēter examinās: fecit ei
templū vt ꝓbaret quod factum erat. Et
cū probaſſet: ſacerdotib⁹ donauit multa
bona ⁊ alia atq3 alia munera: et accipi-
ens manu ſua tribuebat eis. Appellauit
autē neemias hūc locū nepthar: qd in-
terp̄tatur purificatio. Uocat' aūt apud
plures nephi.

II

A Inuenit' aūt in deſcriptiōib⁹ hie-
remie ꝓphete q iuſſit eos ignē
accipe qui trāſmigrabant' vt ſi-
gnificatū eſt: ⁊ vt mādauit trāſmigratis.
Et dedit illis legē ne obliuiſcerēt' prece-
pta dñi: ⁊ vt non exerrarent mentib⁹ vi-
dentes ſimulacra aurea ⁊ argentea ⁊ or-
namenta eoꝝ. Et alia huiuſmodi dicēs
hortabat' ne legē amouerēt a corde ſuo
Erat aūt in ipſa ſcriptura: quō taberna-
culū ⁊ arcam iuſſit ꝓpha diuino reſpon-
ſo ad ſe facto comitari ſecum vſq3 q̄ exijt
Deut.34.a in montē: ‖ in quo moyſes aſcēdit ⁊ vi-
B dit dei hereditatē. Et veniens ibi hiere-
mias inuenit locū ſpelunce: et taberna-
culū ⁊ arcā ⁊ altare incenſi intulit illuc
⁊ oſtiū obſtruxit. Et acceſſerūt quidā ſil'
qui ſeq̄bant' vt notarēt ſibi locū: ⁊ non
potuerūt inuenire. Ut aūt cognouit hie-
remias: culpans illos dixit q ignot⁹ erit
locus donec ꝯgreget de⁹ ꝯgregationem
ppli: ⁊ ꝓpitius fiat. Et tūc dñs oſtendet
hec: ⁊ apparebit maieſtas dñi: et nubes
erit ſicut ⁊ moyſi manifeſtabat': ‖ ⁊ ſicut 3.
cū ſalomon petijt vt loc⁹ ſctificaret' mag-
no deo māifeſtabat hec. Magifice eteni C
ſapientiā tractabat ⁊ vt ſapientiam ha-
bens: obtulit ſacrificiū dedicatiōis ⁊ cō-
ſummationis tēpli. Sicut ⁊ moyſes ora-
bat ad dñm: ⁊ deſcendit ignis de celo et
ꝯſumpſit holocauſtū ſicut ⁊ ſalomō ora-
uit: ⁊ deſcendit ignis de celo: ⁊ conſum-
pſit holocauſtuз: ⁊ dixit moyſes eo q nō
ſit comeſtum quod erat ꝓ peccato: ⁊ cō-
ſumptum eſt. Similiter ⁊ ſalomon octo
dieb⁹ celebrauit dedicationem. Infere-
bantur autem in deſcriptionibus ⁊ cō-
mentarijs neemie hec eadem: ⁊ qualiter
conſtruens bibliothecam congregauit
de regionib⁹ libros: ⁊ prophetarū ⁊ da-
uid: ⁊ epiſtolas regū ⁊ de donarijs. Si- D
militer aūt ⁊ iudas ea que didicerat per
bellū quod nobis acciderat cōgregauit
omia: ⁊ ſunt apud nos. Si ergo deſide-
ratis hec: mittite q̄ ꝑferant vobis. Actu-
ri itaq3 purificationeз ſcripſim⁹ vobis.
Bene ergo facietis: ſi egeritis hos dies. De-
us aūt qui liberauit pplm ſuuз ⁊ reddi-
dit hereditatē oibus: ⁊ regnū ⁊ ſacerdo-
tium ⁊ ſanctificationē ſicut ꝓmiſit i le-
ge: ſperam⁹ q cito noſtri miſerebitur: ⁊
ꝯgregabit de ſub celo in locū ſanctum.
Eripuit eni nos de magnis periculis: ⁊
locū purgauit. De iuda vero machabeo E
⁊ fratrib⁹ eius: ⁊ de templi magni puri-
ficatione ⁊ de are dedicatiōne ſed et de
prelijs que ꝑtinēt ad antiochū nobilē:
⁊ filiū eius eupatorē: ⁊ de illumiatiōib⁹
que de celo facte ſunt ad eos qui pro iu-
deis fortiter fecerūt ita vt vniuerſam re-
gionē cū pauci eſſent vindicarēt: ⁊ bar-
baram multitudinē fugarēt ⁊ famoſiſſi-
mū in toto orbe templuз recuperarēt: ⁊ ci-
uitatem liberarent: vt leges que abolen-
de erant reſtituerent' dño cū omi tran-
quillitate ꝓpitio facto illis. Itemq3 ab
iaſone cyreneo q̄nq3 libris cōp̄hēſa tem-
ptauim⁹ nos vno volumie breuiare. Cō- F
ſiderātes eni multitudinē libroꝝ ⁊ diffi-
cultatem volentib⁹ aggredi narratiōes
hiſtoriarū: ꝓpter multitudinē rerū cura-
uimus volentibus quidē legere vt eſſet
animi oblectatio: ſtudioſis vero vt faci-
le poſſint memorie cōmendare: omibus
autem legentibus vtilitas conferat'. Et
nobis quidem ipſis qui hoc opus breui-
andi cauſa ſuſcepimus non facilem la-
borem: imo vero negociū plenū vigilia-
rum ⁊ ſudoris aſſumpſim⁹. Sicut hi qui

ꝑparāt ꝯpulſi:⁊ q̄rūt alioꝝ volūtati pa
rere ꝓpter multoꝝ grām libēter labo-
rē ſuſtinemꝰ:ꝟitatē q̄dē ō ſingul̄ aucto
5 ribꝰ cõcedētes : ipſi autē ſ̄m dataꝫ for-
mam breuitati ſtudētes. Sicut eni no-
ue domꝰ architecto de vniuerſa ſtructu
ra curandū eſt:ei ꝟo q̄ pingere curat q̄
apta ſunt ad ornatuꝫ exquirēda ſūt:ita
eſt eſtimādū eſt ⁊ in nobis. Etenī intelle
ctū colligere ⁊ ordinare ſermonū:⁊ curi
oſius partes ſingulas quaſq; diſquirere
hiſtorie ꝯgruit auctori:breuitatē ꝟo di-
ctionis ſectari:⁊ executiones rerū vita-
re breuianti ꝯcedēdū ē. Hinc ergo nar-
rationē incipiemus:de ꝑfatione tantuꝫ
dixiſſe ſufficiat. Stultum etenim eſt añ
hiſtoriam effluere:in ipſa autē hiſtoria
ſuccingi. III

B Gitur cū ſancta ciuitas habita-
I retur in omi pace :leges aūt ad-
huc optime cuſtodirent̄ propter
onie pontificis diſpoſitionē ⁊ pietateꝫ ⁊
animos odio habētes mala:fiebat vt et
ipſi reges ⁊ principes locuꝫ ſūmo hono-
re dignū ducerēt:⁊ tēplū maximis mu-
neribꝰ illuſtrarēt:ita vt ſeleucus aſie rex
de redditibꝰ ſuis ꝑſtaret oēs ſūptus ad
miſteriū ſacrificioꝝ ꝑtinētes. Simon
aūt de tribu biniamin ꝑpoſitus templi
cõſtitutꝰ:ꝯtēdebat obſiſtente ſibi princi
pe ſacerdotū iniquū aliquid in ciuitate
moliri. Sed cū vicere oniā nō poſſet ve
nit ad apolloniū tharſee filiū q̄ illo tp̄e
erat dux celeſſyrie ⁊ phenicis:⁊ nūciauit
ei pecunijs inumerabilibꝰ plenū eē era-
riū hieroſolymis :⁊ cōes copias imēſas
B eſſe q̄ nō ꝑtinēt ad rationē ſacrificioꝝ
eſſe aūt poſſibile ſub ꝑtāte regis cadere
vniuerſa. Cūq; retuliſſet ad regē apollo
nius de pecunijs q̄ delate erāt:ille acci-
tum heliodorū qui erat ſuꝑ negocia eiꝰ
miſit cū mādatis vt ꝑdictā pecuniā trāſ
portaret. Statimq; heliodorꝰ iter eſt ag
greſſus:ſpecie quidē quaſi ꝑ celeſſyriā ⁊
phenicē ciuitates eſſet ꝑagraturꝰ :reue-
ra aūt regꝭ ꝓpoſitū ꝑfecturꝰ. Sed cū ve
niſſet hieroſolymā ⁊ benigne a ſūmo ſa-
cerdote i ciuitate eſſet exceptꝰ:narrauit
de dato indicio pecuniarū ⁊ cuiꝰ rei grā
adeſſet aperuit. Interrogabat aūt ſi ve-
re hec ita eſſent. Tūc ſūmꝰ ſacerdos oſ̄-
dit depoſita eſſe hec ⁊ victualia viduaꝝ
⁊ pupilloꝝ:quedā ꝟo eſſe hircani tobie
C viri valde eminentis:in his que detule-
rat impius ſimon: vniuerſa aūt argenti
talenta eſſe quadringenta ⁊ auri ducen-
ta:decipi ꝟo eos qui credidiſſent loco ⁊
templo qđ ꝑ vniuerſū mundū honorat̄:
ꝓ ſui veneratione ⁊ ſanctitate:oīo im-
poſſibile eſſe. At ille ꝓ his q̄ habebat in
mādatꝭ a rege:dicebat oī genere regi ea
eſſe deferēda. Cōſtituta aūt die intrabat
de his heliodorus ordinaturꝰ. Nō modi
ca ꝟo ꝑ vniuerſam ciuitateꝫ erat trepi-
datio. Sacerdotes aūt ante altare cum
ſtolis ſacerdotalibꝰ iactauerūt ſe:⁊ inuo-
cabāt de celo eū qui de depoſitis legem
poſuit :vt his qui depoſuerant ea ſalua
cuſtodiret. Iam ꝟo qui viderat ſūmi ſa
cerdotis vultū:mente vulnerabat̄. Fa-
cies eni ⁊ color immutatꝰ:declarabat in-
ternuꝫ animi dolorē. Circūfuſa enī erat D
meſticia q̄daꝫ viro :⁊ horror corporis:ꝑ
queꝫ manifeſtꝰ aſpicientibꝰ dolor cordis
eius efficiebatur. Alij etiam gregati de
domibꝰ ꝯfluebāt publica ſupplicatione
obſecrātes:ꝓ eo ꝙ in cõtemptum locus
eſſet venturus. Accincteq; mulieres ci-
licijs pectꝰ ꝑ plateas ꝯfluebāt:ſed ⁊ vir
gines q̄ cōcluſe erant:ꝓcurrebāt ad oni
am:alie autem ad muros:quedam ꝟo ꝑ
feneſtras aſpiciebāt:vniuerſe autē ꝓtē-
dentes manus in celū dep̄cabant̄. Erat
eni miſera cōmixte multitudinis ⁊ ma-
gni ſacerdotis in agone conſtituti expe
ctatio. Et hi quidē inuocabāt omnipo-
tentem deū:vt credita ſibi his qui credi-
derant cū oī integritate cōſeruarentur.
Heliodorus aūt quod decreuerat ꝑficie
bat:eodem loco ipſe cū ſatellitibꝰ circa E
erariū ꝑſens. Sed ſpūs oīpotētꝭ dei ma
gnam fecit ſue oſtenſionis euidentiam:
ita vt oēs qui auſi fuerant parere ei:ru-
entes dei ꝟtute:in diſſolutionē ⁊ formi
dinem cõuerterent̄. Apparuit eni illis
quidā equus:terribilē habēs ſeſſorē op
timis opimentꝭ ordinatus : iſq; cū im-
petu heliodoro priores calces eliſit Qui
autem ei ſedebat videbat̄ arma habere
aurea. Alij etiā apparuerūt duo iuuenes
virtute decori:optimi gloria :ſpecioſiq;
amictu:qui circūſteterūt euꝫ ⁊ ex vtraq;
pte flagellabāt:ſine intermiſſione multꝭ
plagis verberātes. Subito aūt heliodo
rus cōcidit in terrā :eūq; multa caligie
circūfuſū rapuerūt:atq; in ſella geſtato- F
ria poſitū eiecerūt. Et is q̄ cū multꝭ cur
ſoribꝰ ⁊ ſatellitibꝰ ꝑdictū igreſſus ē era-
riū:portabat̄ nullo ſibi auxiliū ferente:
manifeſta dei cognita ꝟtute. Et ille q̄dē
ꝑ diuinā virtuteꝫ iacebat mutꝰ atq; oī
ſpe ⁊ ſalute priuatꝰ. Hi aūt dn̄m bn̄dice

bāt: qꝛ magnificabat locū ſuū: ⁊ tēplum
qḋ paulo añ timore ac tumultu erat ple
nuz: apparēte oīpotēte dño gaudio ⁊ le-
ticia iplet̄ū eſt. Tūc vō ex amicis heliodo
ri qdā rogabāt ꝓfeſtim oniā vt inuoca-
ret altiſſimum: vt vitam donaret ei: qui
in ſūmo ſpiritu erat conſtitutus. Con-
ſiderās aūt ſummꝰ ſacerdos ne forte rex
ſuſpicaret maliciā aliquā ex iudeis cir-
ca heliodoruz ꝯſūmatā: obtulit ꝓ ſalute
B viri hoſtiā ſalutarē. Cūq; ſūmꝰ ſacerdos
exoraret: ijdē iuuenes eiſdē veſtibꝰ ami
cti aſtātes heliodoro dixerunt: Onie ſa-
cerdoti grās age. Nā ꝓpt̄ eū tibi dñs vi
tā donauit. Tu aūt a deo flagellatꝰ: nū-
cia oībꝰ magnalia dei ⁊ ꝑtātem. Et his
dictis nō cōparuerūt. Heliodorꝰ aūt ho
ſtia deo oblata: et votis magnis ꝓmiſſis
ei q̄ viuere illi ꝯceſſit: ⁊ onie grās agens
recepto exercitu repedabat ad regē: Te-
ſtabat̄ aūt oībꝰ ea q̄ ſub oculis ſuis vi-
derat opa magna dei. Cū aūt rex interro
gaſſet heliodorū q̄s eſſet aptus adhuc ſe
mel hieroſolymā mitti: ait. Si quez ha-
bes hoſtē aut regni tui inſidiatorē: mit-
te illuc: ⁊ flagellatū eū recipies: ſi tñ eua
ſerit: eo ꝙ i loco ſit vere dei q̄dā virtus.
Nā ipſe q̄ habet i celis habitationē viſi
tator ⁊ adiutor eſt loci illius: ⁊ veniētes
ad malefaciēduz ꝑcutit ac ꝑdit. Igit̄ de
heliodoro ⁊ erarij cuſtodia ita res ſe hꝫ.

A Imon aūt ꝑdictꝰ pecu- IIII
F niarum ⁊ patrie delator: male lo
q̄bat̄ de onia: tanq̄ ipſe heliodo
rum inſtigaſſet ad hec ⁊ ipſe fuiſſet incē
tor malorū: ꝓuiſorēq; ciuitatis ac defen-
ſorē gētis ſue: ⁊ emulatorē legis dei aude-
bat inſidiatorē regni dicere. Sꝫ cū inimi
citie intātū ꝓcederēt vt etiā ꝑ q̄ſdā ſimo
nis neceſſarios homicidia fierēt: cōſide-
rans onias periculū ꝯtētionis: ⁊ apollo
nium inſanire vtpote ducē celeſſyrie et
phenicis: ad agendaz maliciā ſimonis:
ad regē ſe cōtulit: nō vt ciuiū accuſator.
ſed cōmunē vtilitatez apud ſemetipſum
vniuerſe multitudinis ꝯſiderās. Uide-
bat eni ſine regali ꝓuidētia impoſſibile
eſſe pacē rebꝰ dari: nec ſimonē poſſe ceſ-
ſare a ſtulticia ſua. Sed poſt ſeleuci vite
exceſſū cū ſuſcepiſſet regnū antiochus q̄
nobilis appellabat̄: ambiebat iaſon fra
ter onie ſūmū ſacerdotiū: adito rege ꝓ-
mittēs ei argēti talēta trecēta ſexagin-
ta: ⁊ ex redditibꝰ alijs talēta octoginta
B Sup hoc ꝓmittebat ⁊ alia centuz q̄nq̄-
ginta: ſi poteſtati eiꝰ ꝯcederet̄ gymnaſiū
⁊ ephebiā ſibi cōſtituere: ⁊ eos q̄ hieroſo
lymis erāt antiochenos ſcribere. Qḋ cū
rex annuiſſet ⁊ obtinuiſſet principatum
ſtatim ad gētilē ritum cōtribules ſuos
trāſferre cepit ⁊ amotis his q̄ humanita
tis cauſa iudeis a regibꝰ fuerāt cōſtitu-
ta: ꝑ iohānē pr̄em eupolemū q̄ apud ro
manos de amicitia ⁊ ſocietate functꝰ eſt
legatione lgitima ciuiū iura deſtituens
praua inſtituta ſanciebat. Eteni auſus
eſt ſub ipſa arce gymnaſiū conſtituere ⁊
optimos quoſq; epheborū in lupanari-
bus ponere. Erat aūt hoc nō initiū ſꝫ in-
crementū q̄dam ⁊ ꝓfectus gentilis et
alienigene cōuerſationis: ꝓpter impij ⁊
nō ſacerdotis iaſonis nefariū ⁊ inauditū
ſcelus: ita vt ſacerdotes iam nō circa al-
taris officia dediti eſſent: ſed cōtēpto tē- C
plo ⁊ ſacrificijs neglectis feſtinarēt parti
cipes fieri paleſtre: ⁊ ꝓbitionis eiꝰ iniu-
ſte: ⁊ in exercitijs diſci ⁊ patrios quidez
honores nihil habentes grecas glorias
optimas arbitrabant̄. Quaruz grā peri
culoſa eos cōtētio habebat: ⁊ eoꝝ cōſti-
tuta emulabant̄: ac ꝑ oīa his cōſimiles
eſſe cupiebāt: q̄s hoſtes ⁊ ꝑemptores ha
buerāt: In leges enī diuinas impie age
re ipune nō cedit: ſꝫ hoc tempus ſequēs
declarabit. Cū aūt q̄nquennalis agō ty-
ro celebraretur ⁊ rex p̄ſens eſſet: miſit ia
ſon facinoroſos ab hieroſolymis viros
pctōres portantes argenti didrachmas
trecētas in ſacrificiū herculis: quas po-
ſtulauerūt hi qui apportauerant ne i ſa
crificijs erogarent̄ qꝛ nō oporteret: ſꝫ in
alios ſūptus eas deputari. Sed hec ob
lata ſunt quidez ab eo qui miſerat in ſa
crificium herculis: ꝓpter p̄ſentes autez
date ſunt in fabricā nauium triremium.
Miſſo aūt in egyptuz apollonio neſthei
filio ꝓpter primates ptolomei philome
toris regis: cū cognouiſſet antiochus ali
enum ſe a negocijs regni effectū ꝓprijs
vtilitatibꝰ cōſulens: ꝓfectus inde venit D
ioppen ⁊ inde hieroſolymaz. Et magni
fice ab iaſone ⁊ ciuitate ſuſceptꝰ: cum fa
cularū lumibꝰ ⁊ laudibꝰ ingreſſus eſt: ⁊
inde in phenicē exercitum cōuertit. Et
poſt triennij tempus miſit iaſon menela
um ſupradicti ſimonis fratrē portantez
pecunias regi: ⁊ de negocijs neceſſarijs
reſpōſa ꝑlaturū. At ille cōmēdatus regi
cum magnificaſſet faciē ꝑtātis eiꝰ: in ſe
metipſum retorſit ſūmum ſacerdotium:
ſupponēs iaſoni talēta argenti trecenta
Acceptiſq; a rege mandatis venit: nihil

quidē habēs dignū ſacerdotio: animos
vo crudelis tyrāni: ⁊ fere belue iram ge
rens. Et iaſon quidē qui ꝓpriū fratrē
captiuauerat: ipſe deceptus profugus in
ãmanitē expulſus eſt regionē. Menela⁹
autē principatū quidē obtinuit: de pe
cunijs vo regi ꝓmiſſis nihil agebat: cū
exactionē faceret ſoſtratus q̄ arci erat ꝓ
poſitus. Nam ad hūc exactio vectigali
um ꝑtinebat: quā ob cauſam vtriq; ad
regē ſūt euocati. Et menelaus amot⁹ eſt
a ſacerdotio ſuccedēte lyſimacho fratre
ſuo: ſoſtrat⁹ aūt ꝑlatus eſt cyprijs. Et cū
hec agerent contigit tharſenſes ⁊ mal
lothas ſeditionē mouere: eo q̄ antiochi
regis concubine dono eſſent dati. Feſti
nāter itaq; rex venit ſedare illos relicto
ſuffecto vno ex comitib⁹ ſuis androni
co. Rat⁹ aūt menelaus accepiſſe ſe tꝑus
opportunū: aurea q̄dā vaſa e tēplo fura
tus donauit andronico: ⁊ alia vendide
rat tyro et per viciñas ciuitates. Quod
cū certiſſime cognouiſſet onias arguebat
eū: ipſe in loco tuto ſe cōtinēs antiochie
ſecus daphnē. Unde menelaus accedēs
ad andronicū: rogabat vt oniā interfice
ret. Qui cū veniſſet ad oniā: ⁊ datis de
xtris cū iureiurando ꝗuis eſſet ei ſuſpe
ctus ſuaſiſſet de aſilo ꝓcedere: ſtatim eū
ꝑemit non verit⁹ iuſticiā. Ob quā cau
ſam nō ſolū iudei: ſ; etiā alie q̄; natiões
indignabant: ⁊ moleſte ferebant de ne
F ce tanti viri iniuſta. Sed regreſſū regē
de cilitie locis adierunt iudei apud an
tiochiā ſimul ⁊ greci: conq̄rentes de ini
qua nece onie. Contriſtat⁹ ita eſt animo
antiochus oniā: ⁊ flexus ad miſericordi
am lachrymas fudit: recordat⁹ defuncti
ſobrietatem ⁊ modeſtiā. Accenſiſq; ani
mis andronicū purpura exutū ꝑ totam
ciuitatē iubet circūduci: ⁊ in eodē loco
in quo in oniā impietatem cōmiſerat ſa
crilegū vita priuari: dño illi condignā
retribuente penā. Multi aūt ſacrilegijs
in tēplo a lyſimacho cōmiſſis menelai
conſilio ⁊ diuulgata fama: congregata ē
multitudo aduerſum lyſimachum: mul
to iam auro exportato. Turbis autē in
ſurgentib⁹ ⁊ animis ira repletis: lyſima
chus armatis fere tribus milibus: iniq̄s
manib⁹ vti cepit: duce quodā tyranno
etate pariter ⁊ demētia ꝓuecto. Sed vt
intellexerūt conatū lyſimachi: alij lapi
des: alij fuſtes validos arripuere: quidā
vero cinerem in lyſimachum iacere. Et
multi quidē vulnerati: quidā autem et
ꝓſtrati oēs vo in fugā cōuerſi ſunt. Ip B
ſum etiam ſacrilegū ſecus erariū inter
fecerunt. De his ergo cepit iudiciū ad
uerſus menelaū agitari. Et cū veniſſet
rex tyrum ad ipſum negociū detulerūt
miſſi tres viri a ſenioribus. Et cū ſupa
retur menelaus ꝓmiſit ptolomeo mul
tas pecunias dare ad ſuadendum regi.
Itaq; ptolomeus in quodam atrio poſi
tum quaſi refrigerandi gr̄a regem adijt
⁊ deduxit a ſententia: ⁊ menelaū quidē
vniuerſe malicie reum crimib⁹ abſoluit
miſeros autē qui etiam ſi apud ſcythas
cauſam dixiſſent inocentes iudicarent
hos morte dānauit. Cito ergo iniuſtam
penā dederāt qui ꝓ ciuitate ⁊ ꝑplo ⁊ ſa
cris vaſis cauſam ꝓſecuti ſūt. Q̄obrem
tyrij q̄; indignati erga ſepulturā eorum
liberaliſſimi extiterūt. Menelaus autē
ꝓpter eorū qui in potentia erant auari
ciam ꝑmanebat in poteſtate: creſcens in
malicia ad inſidias ciuium.

V

Eodem tempe antiochus ſecūdā A
ꝓfectionē parauit in egyptū. Co
gnouit autem ꝑ vniuerſam hie
roſolymorū ciuitatē videri diebus qua
draginta ꝑ aera equites diſcurrētes au
ratas ſtolas habētes ⁊ haſtas: quaſi co
hortes armatas: ⁊ curſus equorū ꝑ ordi
nes digeſtos: ⁊ cōgreſſiones fieri comin⁹
⁊ ſcutorū motus ⁊ galeatorū multitudi
nem gladijs diſtrictis ⁊ telorū iactus: et
aureorū armorum ſplendorē: oiſq; gene
ris loricarū. Quaꝓpt oēs rogabāt i bo
nū mōſtra cōuerti. Sed cū falſus rumor
exiſſat: tanq̄ vita exceſſiſſet antiochus:
aſſumptis iaſon non nō minus mille vi
ris aggreſſus eſt ciuitatē repente: ⁊ ciui
bus ad murū cōuolantibus ad vltimū
apprehenſa ciuitate menelaus fugit in
arcem. Jaſon vo nō parcebat in cede de
ciuib⁹ ſuis nec cogitabat ꝓſperitatē ad
uerſum cognatos malū eſſe maximū: ar
bitrans hoſtiū ⁊ nō ciuiū ſe trophea ca
pturum. Et principatū quidē non obti
nuit: finem vo inſidiarum ſuarū confu
ſionē accepit: ⁊ ꝓfugus iteꝝ abijt i ama B
niten. Ad vltimū i exitiū ſui ꝯcluſus ab
aretha arabū tyrāno fugiēs de ciuitate
i ciuitatē oib⁹ odioſus: vt refuga legū ⁊
execrabilis vt pr̄ie ⁊ ciuiū hoſtis: i egy
ptū extruſus ē: ⁊ q̄ multos de patria ſua
expulerat ꝑegre ꝑijt lacedemonas ꝓfe
ctus: quaſi ꝓ cognatione ibi refugium
habiturus: ⁊ qui inſepultos multos ab
iecerat: ipſe ⁊ illamentatus ⁊ inſepultus

abꝯ̄cik:ſepultura nec̄ꝫ ꝑegrina vſus:ne
cꝫ patrio ſepulcro ꝑticipans. His itacꝫ
geſtis ſuſpicatꝰ eſt rex ſocietatē deſertu-
ros iudeos:⁊ ob hoc ꝓfectꝰ ex egypto ef
feratis animis ciuitatez quidem armis
cepit. Juſſit aūt militibꝰ interficere:nec
parcere occurſantibꝰ:et ꝑ domos aſcen-
dentes trucidare. Fiebāt ergo cedes iu-
uenū ac seniorū:⁊ mulierū ⁊ natorū ex-
terminia: virginūcꝫ ⁊ paruulorū neces.
C Erant aūt toto triduo:octoginta milia
interfecti:quadraginta milia vincti:nō
minus aūt venūdati. Sed nec iſta ſuffi-
ciunt. Auſus eſt etiā intrare templū vni
uerſa terra ſanctius menelao ductore:ꝗ
legum et patrie fuit ꝓditor. Et ſceleſtis
manibus ſumēs ſcāvaſa ꝗ ꝗb alijs regi
bus ⁊ ciuitibꝰ erāt poſita ad ornatū lo-
ci ⁊ gloriā:cōtrectabat indigne ⁊ cōta-
minabat. Jta alienatꝰ mēte antiochus
nō conſiderabat ꝙ ꝓpter pctā habitan
tiū ciuitatē modicū deꝰ fuerat iratus ꝓ
pter qđ ⁊ accidit circa locum deſpectio.
Alioqn niſi cōtigiſſet eos multiſ peccatiſ
eſſe inuolutos:ſicut heliodorus ꝗ miſſus
eſt a ſeleuco rege ad expoliādū erarium:
etiā hic ſtati adueniēs flagellatꝰ ⁊ repul
ſus vtic̄ꝫ fuiſſet ab audacia. Uerum nō
ꝓpter locū gētem:ſed ꝓpter gentē locū
deꝰ elegit. Jdeocꝫ ⁊ ipſe locus particeps
factꝰ ppli malorum:poſtea aūt fiet ſoci-
us bonorū:⁊ qui derelictꝰ in ira dei oī-
potentis eſt:iterū in magni dn̄i recōcili
D atione cū ſūma gloria exaltabit. Jgitur
antiochus mille et octigentiſ ablatis de
templo talentis velociter antiochiaz re-
greſſus eſt:exiſtimās ſe ꝑ ſupbia terram
ad nauigandū:pelagꝰ ꝟo ad iter agen-
dum deducturum propter mentis elati
onem. Reliquit autem ꝑpoſitos ad affli
gendam gentem:hieroſolymis quidem
philippū genere phrygē:moribꝰ crudeli
orem eo ipſo a quo conſtitutꝰ eſt:in ga-
rizim autē andronicuz ⁊ menelaum qui
grauius ꝙ̄ ceteri iminebāt ciuibꝰ. Cum
cꝫ appoſitꝰ eſſet cōtra iudeos:miſit odi
oſum principem apolloniuz cum exerci-
tu viginti ⁊ duobus milibus precipiēs
ei oēs ꝑfecte etatis interficere:mulieres
iuuenes vendere. Qui cū veniſſet hiero-
ſolymā pacē ſimulās quieuit vſcꝫ ad di
em ſcm̄ ſabbati:⁊ tūc feriatis iudeis ar-
ma cape ſuis ꝑcepit. Omneſcꝫ ſimul ꝗ
ad ſpectaculum ꝓceſſerant:trucidauit:
⁊ ciuitatem cum armatis diſcurrens in-
gentem multitudinē peremit. Judas au
tem machabeꝰ qui decimꝰ fuerat ſeceſſe
rat in deſertū locū:ibicꝫ interferas vitā
in montibꝰ cum ſuis agebat:⁊ feni cibo
veſcētes demorabant ne ꝑticipes eſſent
coinquinationis. VI
Ed non poſt multum tempis mi A
S ſit rex ſenem quendam antioche-
num qui cōpelleret iudeos vt ſe
trāſferrent a patrijs ⁊ dei legibus:cōta-
minare etiaz quod in hieroſolymis erat
templum:⁊ cognominare iouis olympū
⁊ in garizim ꝓut erant hi qui locum in-
habitabant iouis hoſpitalis. Peſſima
autem ⁊ vniuerſis grauis erat malorū
incurſio. Nam templum luxuria ⁊ com-
meſſationibus erat plenum:⁊ ſcortantiū
um cum meretricibus: ſacratiſcꝫ edibꝰ
mulieres ſe vltro ingerebāt:introferen-
tes ea que non licebant. Altare etiā ple
num erat illicitis:que legibus prohibe
bantur. Necꝫ autem ſabbata cuſtodie- B
bantur:necꝫ dies ſolennes patrū ſerua-
bantur nec ſimpliciter ſe quiſcꝫ iudeum
confitebatur. Ducebantur autem cum
amara neceſſitate in die natalis regiſ ad
ſacrificia:⁊ cum liberi ſacra celebraren-
tur:cogebāt hedera coronati libero cir-
cūire. Decretum autē exīt in proximas
ciuitates gentilium ſuggerentibus pto
lomeis:vt pari modo ⁊ ipſi aduerſus iu
deos agerent vt ſacrificarent:eos autē
qui nollēt tranſire ad inſtituta gentiliū
interficerent. Erat ergo videre miſeriā.
Due enim mulieres delate ſūt natos ſu- C
os circūcidiſſe:quas ad vbera infantibꝰ
ſuſpenſis cum publice per ciuitatem cir
cūduxiſſent:per muros ꝑcipitauerunt.
Alij ꝟo ad ꝓximas coeuntes ſpeluncas
⁊ latenter ſabbati diem celebrantes cū
indicati eſſent philippo:flāmis ſuccenſi
ſunt:eo ꝙ ferebant ꝓpter religionem ⁊
obſeruātiā: manu ſibimet auxiliū ferre.
Obſecro autē eos qui hūc librū lecturi
ſunt:ne abhorreſcāt ꝓpter aduerſos ca-
ſus:ſed reputēt ea ꝗ acciderūt nō ad in-
teritū:ſed ad correptionē eē generiſ nr̄i.
Eteni multo tpe nō ſinere peccatoribꝰ
ex ſententia agere:ſꝫ ſtatim vltiōes adhi-
bere:magni beneficij eſt indiciū. Nō eni D
ſicut i alijs nationibꝰ dn̄s patiēter ex-
pectat vt eas cū iudicij dies aduenerit
in plenitudine peccatorū puniat:ita ⁊ i
nobis ſtatuit vt peccatis noſtris in finē
deuolutis ita demū in nos vindicet:ꝓ-
pter quod nūcꝫ quidem a nobis miſeri-
cordiam ſuam amouet:corripiēs ꝟo in

aduerſis ppl̄m ſuū nō derelinq̄t. Sȝ hec
nobis ad cōmonitionem legentiū dicta
ſint paucꝭ. Jam aūt veniendū ē ad nar-
rationē. Igit̄ eleazarus vnꝰ de primori-
bus ſcribarū vir etate prouectꝰ: ꝛ vultu
decorus: aperto ore hians cōpellebatur
carnē porcinā manducare: at ille glorio
ſiſſimā mortē magis ꝙ̄ odibilem vitam
cōplectens: volūtarie ꝑibat ad ſupplici-
E um. Intuens aūt queadmoduȝ oporte-
ret accedere patiēter ſuſtinens deſtina-
uit nō admittere illicita ꝓpter vite amo
rem. Hi autē qui aſtabāt iniqua miſera
tione cōmoti ꝓpter antiquā viri amici-
tiam tollētes eū ſecreto rogabāt afferri
carnes quibꝰ veſci ei licebat vt ſimula-
ret̄ māducaſſe ſicut rex imperauerat de
ſacrificiꝭ carnibꝰ: vt hoc facto a morte li
beraret̄: ꝛ ꝓpter vetereȝ viri amicitiam
hanc in eo faciebant hūanitatē. At ille
cogitare cepit etatꝭ ac ſenectutꝭ ſue emi
nentiā dignā: ꝛ ingenite nobilitatꝭ ca-
nitiem: atq; a puero optime ꝯuerſatiōis
actus: ꝛ ſm̄ ſctē ꝛ a deo ꝯdite legis ꝯſti-
tuta: rn̄dit cito dicens ꝑmitti ſe velle in
F infernū. Nō eni etati nr̄e dignum eſt in-
quit fingere: vt multi adoleſcētes arbi-
trātes eleazarū nonaginta annoꝝ trā-
ſiſſe ad vitā alienigenarum: ꝛ ipi ꝓpter
meā ſimulationē ꝛ ꝓpter modicū corru
ptibilis vite tp̄s decipiant̄: ꝛ ꝑ hoc ma-
culā atq; execrationē mee ſenectuti cō-
quirā. Nā ꝛ ſi in p̄ñti tp̄e ſupplicꝭs ho-
minū eripiar: ſȝ manū oīpotentꝭ nec vi-
uus nec defunctꝰ effugiā. Q̄obrē forti-
ter vitā excedēdo ſenectute q̄dē dignus
apparebo: adoleſcētibꝰ aūt exēplū forte
relinquā: ſi ꝓmpto aīo ac fortiter ꝓ gra
uiſſimis ac ſciſſimis legibꝰ honeſta mor
te ꝑfungar. His dictꝭ ꝯfeſtim ad ſuppli-
G ciū trahebat̄. Hi aūt qui eū ducebant ꝛ
paulo aū fuerāt mitiores: in irā cōuerſi
ſunt ꝓpter ſmones ab eo dictos: q̄s illi
ꝑ arrogantiā ꝓlatos arbitrabant̄. Sed
cū plagis perimeret̄: ingemuit: ꝛ dixit.
Dn̄e q̄ habes ſctām ſciam: manifeſte tu
ſcis: q2 cum a morte poſſem liberari: du
ros corꝑis ſuſtineo dolores: ſm aīam ve
ro ꝓpter timorē tuū libenter hec patior.
Et iſte quidē hoc modo vita deceſſit: nō
ſolū iuuenibꝰ: ſed et vniuerſe genti me-
moriā mortis ſue ad exemplū virtutꝭ et
fortitudinis derelinquēs. VII

A C Ontigit aūt ſepteȝ frēs vna cum
matre apphenſos cōpelli a rege
edere ꝯtra fas carnes porcinas: flagrꝭ ꝛ
taureis cruciatos. Unus autē ex illis q̄
erat primus ſic ait. Quid queris ꝛ quid
vis diſcere a nobis? Parati ſumꝰ mori
magis ꝙ̄ patrias dei leges ꝑuaricari.
Iratꝰ itaq; rex iuſſit ſartagines ꝛ ollas
eneas ſuccendi: quibꝰ ſtatim ſuccenſis
iuſſit ei qui prior fuerat locutꝰ amputa-
ri linguā: ꝛ cute capitis abſtracta ſum-
mas q̄ȝ manꝰ ꝛ pedes ei ꝑcidi: ceterꝭ eiꝰ
fratribꝰ ꝛ matre inſpicientibꝰ. Et cum
iam ꝑ oīa inutilis factꝰ eſſet: iuſſit ignē
admoueri: ꝛ adhuc ſpirantē torreri i ſar
tagine: in qua cum diu cruciaret̄: ceteri
vnacū matre inuicē ſe hortabant̄ mori
fortiter dicentes. Dn̄s deus aſpiciet ve- B
ritatem: ꝛ ꝯſolabit̄ in nobis queadmo-
dum in proteſtatione cantici declarauit
moyſes. || Et in ſeruis ſuis cōſolabitur. Deutꝭ.32.f
Mortuo itaq; illo primo hoc modo ſe-
quentē deducebant ad illudendū: ꝛ cu-
te capitis eius cū capillis abſtracta: in-
terrogabāt ſi māducaret priꝰꝙ̄ toto cor
pore ꝑ membra ſingula puniret̄. At ille
rn̄dens patria voce dixit: Nō faciā. Pro
pter qđ ꝛ iſte ſequenti loco primi tormē
ta ſuſcepit: ꝛ in vltimo ſpū ꝯſtitutus: ſic
ait: Tu quidē ſceleſtiſſime in ꝑſenti vi-
ta nos perdis: ſed rex mundi defunctos
nos ꝓ ſuis legibꝰ eterne vite reſurrecti
one ſuſcitabit. Poſt hūc tertius illudi- C
tur: ꝛ linguā poſtulatꝰ cito ꝓtulit: ꝛ ma
nus conſtāter extendit: ꝛ cū fiducia ait:
E celo iſta poſſideo: ſed ꝓpter dei leges
nunc hec ipſa deſpicio: q̄m ab ipo me ea
recepturum ſpero. Ita vt rex ꝛ qui cum
ipſo erant mirarent̄ adoleſcētꝭ animū:
ꝙ tanꝙ̄ nihil duceret cruciatꝰ. Et hoc
ita defūcto: quartū vexabant ſilr̄ tor-
quētes. Et cū iam eſſet ad mortē: ſic ait:
Potiꝰ eſt ab hoibus morti datos ſpem
expectare a deo: iterȝ ab ipo reſuſcitan-
dos. Tibi eni reſurrectio ad vitam non
erit. Et cū admouiſſent q̄ntū vexabant
eum: at ille reſpiciens in eū dixit. Pote-
ſtatem inter homies habens cū ſis cor-
ruptibilis facis quod vis. Noli aūt pu-
tare genus noſtrū a deo eſſe derelictum.
Tu autem patienter ſuſtine: et videbis
magnam poteſtateȝ ipſius qualiter te ꝛ D
ſemen tuū torquebit. Poſt hūc ducebāt
ſextum: ꝛ is mori incipiens: ſic ait. Noli
fruſtra errare. Nos eni propter noſmet-
ipſos hoc patimur peccātes in deū nr̄m
ꝛ digna āmiratiōe facta ſunt in nobis.
Tu aūt ne exiſtimes tibi impune futu-
rū: quod ꝯtra deū pugnare temptauerꝭ.

Supra modū aūt mater mirabilis ꝛ bo
noꝝ memoria digna que ꝑeuntes ſeptē
filios ab vnius diei tpe cōſpiciens : bo
no aīo ferebat ꝓpter ſpem quam in deo
habebat: ſingulos illoꝝ hortabaꝛ voce
patria fortiter repleta ſapīa : et feminee
cogitationi maſculinū animū inſerens
dixit ad eos. Neſcio q̄liter in vtero meo
appuiſtis. Neqꝫ eni ego ſpm̄ ꝛ aiam do
naui vobis ꝛ vitam: ꝛ ſinguloꝝ mēbra
E nō egoipſa compegi. Sedeni mūdi crea
tor qui formauit homis natiuitatē: qui
qꝫ oim īuenit originē: ꝛ ſpm̄ vobis iteꝝ
cū miſcđia reddet ꝛ vitā : ſicut nūc vos
metip̄os deſpicitis ꝓpter leges ei⁹. An
tiochus aūt cōtēni ſe arbitratus ſimul
et exꝓbrantis voce deſpecta: cuꝫ adhuc
adoleſcentior ſupeſſet: nō ſolum verbis
hortabaꝛ: ſed et cum iuramēto affirma
bat diuitē ſe ꝛ beatū facturum: ꝛ tranſ
latū a patrijs legib⁹ amicū habiturū: et
res neceſſarias ei ꝑbituruꝫ. Sed ad hec
cū adoleſcens nequaqꝫ inclinareꝛ: voca
uit rex matrē ꝛ ſuadebat ei vt adoleſcen
ti fieret in ſalutē. Cū aūt multis eā ver
bis eſſet hortat⁹: ꝓmiſit ſuaſuraꝫ ſe filio
ſuo. Itaqꝫ inclinata ad illū irridēs cru
delem tyrannuꝫ: ait patria voce. Fili mi
miſerere mei que te in vtero nouē men
F ſib⁹ portaui: ꝛ lac triēnio dedi et alui et
in etatē iſtaꝫ ꝑduxi. Peto nate aſpicias
ad celū ꝛ terrā: ꝛ ad oīa que in eis ſunt:
ꝛ intelligas qꝛ ex nihilo fecit illa deus ꝛ
hoīm gen⁹: ita fiet vt nō timeas carnifi
cem iſtū: ſed dign⁹ fratrib⁹ tuis effectus
particeps ſuſcipe mortē: vt in illa miſe
ratione cū fratrib⁹ tuis te recipiam. Cū
hec illa adhuc diceret : ait adoleſcens.
Quē ſuſtinetꝭ? Nō obedio ꝑcepto regis:
ſꝫ ꝑcepto legꝭ q̄ data ē nobis ꝑ moyſen.
Tu vero q̄ inuētor oīs malicie fact⁹ es
in hebreos: nō effugies manū dei. Nos
eni ꝓ pctīs nr̄is hec patimur. Et ſi no
bis ꝓpter increpationē ꝛ correptionem
dn̄s de⁹ nr̄ modicū irat⁹ eſt: ſed iteꝝ re
conciliabiꝛ ſeruis ſuis. Tu aūt o ſceleſte
ꝛ oim hoim flagitioſiſſime noli fruſtra
extolli vanis ſpeb⁹: in ſeruos ei⁹ inflā
G mat⁹. Nōdū eni omnipotentꝭ dei ꝛ omia
inſpicientꝭ iudiciū effugiſti. Nā fratres
mei modico nūc dolore ſuſtētato ſub te
ſtamento eterne vite effecti ſunt: tu vero
iudicio dei iuſtas ſupbie tue penas exol
ues. Ego aūt ſicut ꝛ frēs mei aiam ꝛ cor
pus meū trado ꝓ patrijs legibus inuo
cās deū maturi⁹ genti nr̄e ꝓpitiū fieri :
teqꝫ cū tormētis ꝛ verberibus ꝯfiteri qꝛ
ipſe eſt de⁹ ſolus. In me ꝟo ꝛ in fratrib⁹
meis deſinet oipotentꝭ ira q̄ ſup omē ge
nus nr̄m iuſte ſupducta eſt. Tūc rex ac
cenſus ira: in hunc ſup oēs crudeli⁹ de
ſeuit: indigne ferens ſe deriſum. Et hic
itaqꝫ mūdus obijt: ꝑ oīa in dn̄o ꝯfidēs.
Nouiſſime aūt poſt filios ꝛ mr̄ ꝯſumpta
eſt. Igiꝛ de ſacrificijs ꝛ de nimijs crude
litatib⁹ ſatis dictū eſt. VIII
Udas vero machabe⁹: ꝛ qui cum A
i illo erant introibāt latēter in ca
ſtella: ꝛ cōuocantes cognatos et
amicos: ꝛ eos q̄ ꝑmanſerāt in iudaiſmo
aſſumētes: eduxerunt ad ſe ſex milia vi
ros. Et inuocabant dn̄m vt reſpiceret i
pplm̄ qui ab oib⁹ calcabaꝛ: ꝛ miſerereꝛ
templo qđ ꝯtaminabaꝛ ab impijs. Mi
ſerereꝛ etiā exterminio ciuitatꝭ que eſſet
ilico cōplanāda: ꝛ vocē ſanguinis ad ſe
clamātis audiret: memorareꝛ q̄ꝫ iniq̄ſſi
mas mortes paruuloꝝ innocentium: et
blaſphemias noi ſuo illatas: ꝛ indigna
reꝛ ſup his. At machabeus congregata
multitudine intolerabiꝛ gentib⁹ efficie
batur. Ira eni dn̄i in miſcđiam cōuerſa
eſt. Et ſupueniēs caſtellis ꝛ ciuitatibus B
improuiſus ſuccendebat eas: ꝛ opportu
na loca occupans nō paucas hoſtiū ſtra
ges dabat. Maxime aūt noctib⁹ ad hu
iuſcemodi excurſus ferebaꝛ: ꝛ fama vir
tutis ei⁹ vbiqꝫ diffundebaꝛ. Uidēs aūt
philippus paulatim virū ad ꝑfectū ve
nire: ac frequenti⁹ res ei cedere ꝓſpere:
ad ptolomeū ducē celeſſyrie et phenicis
ſcripſit vt auxiliū ferret regis negocijs.
At ille velociter miſit nicanorē patro
cli de primorib⁹ amicū: datis ei de ꝑmi
xtis gentib⁹: armatꝭ nō min⁹ viginti mi
libus vt vniuerſum iudeoꝝ genus dele
ret: adiuncta ei ꝛ gorgia viro militari: ꝛ
in bellicis reb⁹ experientiſſimo. Conſti
tuit aūt nicanor regi vt tributū quod ro
manis erat dandū duo milia talentorū
de captiuitate iudeoꝝ ſuppleret. Stati C
qꝫ ad maritimas ciuitates miſit conuo
cans ad coemptionē iudaicaꝝ mancipi
orum: ꝑmittens ſe nonaginta mancipia
talento diſtracturū: nō reſpiciēs ad vin
dictā que eū ab omnipotēte eſſet cōſecu
tura. Iudas autē vbi cōperit: indicauit
his qui ſecū erant iudeis nicanoris ad
uentū. Ex quib⁹ quidā formidātes: ꝛ nō
credentes dei iuſticie: in fugā vertebā
tur: alij vero ſi qui de his ſuperāt venie
bant ſimulqꝫ dn̄m depcabanꝛ vt eripe

ret eos de ipſo nicanore qui eos priuſq̄
in comin⁹ veniret vendiderat. Et ſi nō
ꝓpter eos: ꝓpter teſtamentū tñ qđ erat
ad patres eoꝝ: ꝛ ꝓpter inuocationē ſan
cti ꝛ magnifici nomis ei⁹ ſuꝑ ipſos. Cō-
uocatis autē machabeus ſeptē milibus
qui cū ipo erant: rogabat ne hoſtib⁹ re-
conciliarenť: neq̄ metuerent inique ve-
nientiū aduerſum ſe hoſtiuꝫ multitudi-
nē: ſed fortiter cōtenderent ante oculos
habentes ꝯtumeliā que loco ſctō ab his
iniuſte eſſet illata: itemq̄ ludibrio habi-
te ciuitatis iniuriā: adhuc etiā veterum
inſtituta conuulſa. Nam illi quideꝫ ar-
mis confidunt: ait ſimul ꝛ audacia: nos
autē in oſñipotente dñō qui pōt ꝛ veniē
tes aduerſum nos ꝛ vniuerſum mundū
vno nutu delere: cōfidimus. Ammonu-
it autem eos ꝛ de auxilijs dei que facta
18 ſūt erga parētes: ‖ ꝛ q̄ ſub ſennacherib
centū octogintaq̄ꝫ milia perierunt: ꝛ
E de prelio qđ eis aduerſus galathas fuit
in babylonia: vt omēs vbi ad rem ven-
tum eſt macedonib⁹ ſocijs heſitantib⁹:
ipſi ſex milia ſoli peremerūt centum vi-
ginti milia ꝓpter auxiliū illis datuꝫ de
celo: ꝛ beneficia ꝓ his plurima conſecu
ti ſunt. His verbis conſtantes effecti
ſunt: ꝛ ꝓ legibus ꝛ patria mori parati.
Cōſtituit itaq̄ fratres ſuos duces vtriq̄
ordini ſimonem ꝛ ioſephum ꝛ ionathan
ſubiectis vnicuiq̄ millenis ꝛ q̄ngente-
nis: ad hoc etiaꝫ ab eſdra lecto illis ſctō
libro et dato ſigno adiutorij dei: in pri-
ma acie ipſe dux cōmiſit cum nicanore.
Et facto ſibi adiutore oſñipotēte: inter-
fecerūt ſuꝑ nouem milia hominū: maio
rem autē partem exercit⁹ nicanoris vul
neribus debilē factā fugere cōpulerunt
F Pecunijs vero eorū qui ad emptionem
ipſorū venerant ſublatis ipſos vſq̄qua-
q̄ ꝯſecuti ſunt: ſed reuerſi ſunt hora con-
cluſi. Nam erat ante ſabbatū: quam ob
cauſam nō ꝑſeuerauerunt inſequentes.
Arma autē ipſorū ꝛ ſpolia cōgregantes
ſabbatū agebant benedicētes dñm: qui
liberauit eos in iſto die: miſcđie initiuꝫ
ſtillans in eos. Poſt ſabbatū vero debi-
libus ꝛ orphanis ꝛ viduis diuiſerūt ſpo
lia: ꝛ reſidua ipi cum ſuis habuere. His
itaq̄ geſtis ꝛ cōmuniter ab omīb⁹ facta
obſecratione: miſericordē dñm poſtula-
bant: vt in finē ſeruis ſuis reconciliare-
tur. Et ex his qui cū timotheo ꝛ bacchi-
de erant cōtra ſe ꝯtendentes ſuꝑ vigin-
ti milia interfecerunt ꝛ munitiōes excel
ſas obtinuerūt: et plures predas diuiſe-
runt: equā portionē debilibus pupillis
ꝛ viduis ſed ꝛ ſenioꝛib⁹ facientes. Et cū G
arma eorū diligēter collegiſſent: oīa cō-
poſuerunt in locis opportunis. Reſidua
vero ſpolia hieroſolymā detulerūt: ꝛ phi-
larchen qui cū timotheo erat interfece-
runt virū ſceleſtum qui in multis iude-
os afflixerat. Et cū epinichia agerent in
hieroſolymis eos qui ſacras ianuas in-
cenderūt: id eſt caliſthenen cū in quod-
dam domiciliū refugiſſent incenderunt
digna eis mercede ꝓ impietatibus ſuis
reddita. Facinoroſiſſimus autē nicanor
qui mille negociantes ad iudeoꝝ vendi
tionē adduxerat: humiliat⁹ auxilio dñi
ab his quos nullos exiſtimauerat: depo
ſita veſte glorie ꝑ mediterranea fugiens
ſolus venit antiochiam: ſummā infelici
tatem de interitu ſui exercitus conſecu-
tus. Et qui ꝓmiſerat romanis ſe tribu-
tum reſtituere de captiuitate hieroſoly-
morū: ꝓdicabat nunc ꝓtectorē deum ha
bere iudeos ꝛ ob ipſum inuulnerabiles
eſſe: eo q̄ ſequerentur leges ab ipſo con
ſtitutas. IX

Odem tempe antiochus inhone A
e ſte reuertebať de perſide. Intra-
uerat eni in eam que dicit perſi-
polis ꝛ temptauit expoliare templum: ꝛ
ciuitatem opprimere: ſed multitudie ad
arma cōcurrente in fugam verſi ſunt et
ita contigit vt antiochus poſt fugā tur-
piter rediret. Et cuꝫ veniſſet circa egba-
thanan: recognouit que erga nicanoreꝫ
ꝛ timotheum geſta ſunt. Elatus autem
in ira: arbitrabať ſe iniuriam illoꝝ qui
ſe fugauerant poſſe in iudeos retorque-
re: ideoq̄ iuſſit agitari currū ſuū ſine in
termiſſione agens iter: celeſti eñ iudicio
perurgente: eo q̄ ita ſuperbe locutus eſt
ſe venturū hieroſolymā: ꝛ congeriem ſe-
pulchri iudeorū eam facturū. ‖ Sed qui 2.Pa.16.a
vniuerſa conſicit dñs deus iſrael percuſ
ſit euꝫ inſanabili et inuiſibili plaga. Ut
eni finiuit hunc ipſum ſermonē: appre-
hendit eum dolor dirus viſcerū et ama-
ra internorū tormenta. Et quidem ſatis
iuſte: quippe qui multis ꝛ nouis crucia-
tibus aliorum torſerat viſcera: licet ille B
nullo modo a ſua malicia ceſſaret. Su-
per hoc autē ſuperbia repletus ignē ſpi
rans animo in iudeos ꝛ ꝑcipiens acce-
lerari negocium: contigit illum impetu
euntem de curru cadere: ꝛ graui corpo-
ris colliſione membra vexari. Iſq̄ qui

Ubi videbatur etiã fluctibus maris im-
perare supra humanũ modũ superbia re-
pletus ⁊ montiũ altitudines in statera
appendere: nunc humiliatus ad terram
in gestatorio portabatur: manifestã dei
virtutem in semetipo cõtestãs: ita vt de
corpore impij vermes scaturirent: ac vi
uentes in doloribus carnes eius efflue
rent: odore etiam illius ⁊ fetore exercit⁹
grauaretur. Et qui paulo ante sidera ce
li cõtigere se arbitrabatur: eũ nemo po
terat ꝓpter intolerantiã fetoris portare
Hinc igit̃ cepit ex graui superbia dedu
ctus ad agnitionẽ sui venire diuina am
monit⁹ plaga: per momẽta singula do-
loribus suis augmenta capientibus. Et
cũ nec ipse iam fetorem suũ ferre posset:
ita ait. Justum est subditũ eẽ deo: ⁊ mor
C talem nõ paria deo sentire. Orabat au
tẽ hic scelestus dominũ a quo non esset
misericordiã consecuturus: ⁊ ciuitatem
ad quã festinans veniebat: vt eã ad so-
lum deduceret ac sepulchrũ congestorũ
faceret: nunc optat liberã reddere: ⁊ iu-
deos quos nec sepultura quidem se di
gnos habiturũ: sed auib⁹ ac feris diripi
endos traditurũ: ⁊ cum paruulis exter-
minaturũ dixerat: equales nũc atheni-
ensibus facturũ pollicet̃: templũ etiam
sanctum quod prius expoliauerat: opti-
mis donis ornaturũ: ⁊ sancta vasa mul-
tiplicaturũ: ⁊ ptinẽtes ad sacrificia sum
ptus: de redditib⁹ suis prestaturũ: super
hec ⁊ iudeũ se futurũ: ⁊ omnẽ locũ terre
ꝑambulaturũ: ⁊ ꝑdicaturũ dei potesta-
tem. Sed nõ cessantib⁹ doloribus: sup-
uenerat eni in eũ iustũ dei iudiciũ: de-
sperans scripsit ad iudeos in hunc mo-
dũ depcationis epistolã hec continentẽ
Optimis ciuib⁹ iudeis: plurimã salutẽ
⁊ bene valere: ⁊ esse felices: rex et prin-
ceps antiochus. Si bene valetis et filij
vestri ⁊ ex sententia vobis cuncta sunt:
maximas agim⁹ gratias. Et ego in in-
firmitate constitutus: vestri autem me-
mor benigne reuersus de persidis locis
⁊ in infirmitate graui apphensus neces-
sariũ duxi ꝓ cõmuni vtilitate curã ha-
bere: nõ desperans memetipm: sed spem
multã habens effugiendi infirmitatem
D Respiciens autẽ ꝙ ⁊ pater meus quib⁹
tempibus in locis supiorib⁹ ducebat ex-
ercitũ: ostendit qui post se suscipet prin-
cipatũ vt si quid cõtrariũ accideret aut
difficile nunciaret̃: scientes hi qui in re
gionib⁹ erant cui esset rerũ summa dere
licta nõ turbarent̃: ad hec ꝯsiderans de
proximo potentes quosqꝫ ⁊ vicinos tem
porib⁹ insidiantes ⁊ euentũ expectãtes:
designaui filiũ meum antiochũ regem:
quẽ sepe recurrẽs in supiora regna mul
tis vestrũ cõmendabam: ⁊ scripsi ad eũ
que subiecta sunt. Oro itaqꝫ vos et pe-
to memores beneficiorũ publice et pri-
uatim: vt vnusquisqꝫ cõseruet fidem ad
me ⁊ ad filiũ meũ. Confido eni eum mo
deste ⁊ humane acturum ⁊ sequentẽ ꝓ-
positũ meũ: ⁊ cõmunem vobis fore. Igit̃
homicida ⁊ blasphemus pessime percus-
sus: ⁊ vt ipe alios tractauerat: pegre in
montibus miserabili obitu vita funct⁹
est. Transferebat autẽ corpus philipp⁹
collactaneus ei⁹: qui metuens filiũ an-
tiochi: ad ptolomeũ philometorẽ i egy-
ptum abijt.

X

m Achabeus aũt ⁊ qui cũ eo erant A
dño se ꝓtegente templũ quidem
⁊ ciuitatẽ recepit: aras aũt quas
alienigene ꝑ plateas extruxerãt: itemqꝫ
delubra: demolitus est. Et purgato tem-
plo aliud altare fecerũt ⁊ de ignitis lapi
dibus igno cõcepto sacrificia obtulerũt
post bienniũ: ⁊ incensum ⁊ lucernas: et
panes ꝓpositionis posuerunt. Quibus
gestis rogabãt dñm prostrati in terrã:
ne amplius talib⁹ malis inciderẽt. Sed
⁊ si qñ peccassent: vt ab ipso mitius cor-
riperent̃: ⁊ non barbaris ac blasphemis
hominib⁹ traderent̃. Qua die aũt tem-
plum ab alienigenis pollutũ fuerat: con
tigit eadẽ die purificationẽ fieri vicesi-
ma et quinta mensis qui fuit casleu. Et B
cũ leticia dieb⁹ octo egerũt in modũ ta-
bernaculorũ: recordãtes ꝙ ante modicũ
temporis diem solennẽ tabernaculorũ
in montib⁹ ⁊ in speluncis more bestiarũ
egerant: propter qđ tirsos ⁊ ramos viri-
des ⁊ palmas ꝑferebant ei: qui ꝓspera-
uit mundare locũ suum. Et decreuerũt
cõmuni ꝑcepto ⁊ decreto vniuerse gen-
ti iudeorũ oĩbus annis agere dies istos.
Et antiochi quidem qui appellatus est
nobilis: vite excessus ita se habuit. Nũc
autem de eupatore antiochi impij filio
que gesta sunt narrabim⁹: breuiãtes ma
la que in bellis gesta sunt. Hic enim su-
scepto regno constituit sup negocia re-
gni lysiam quendã phenicis ⁊ syrie mi-
litie principem. Nã ptolomeus qui dice C
batur macer iusti tenax erga iudeos: es-
se constituit: ⁊ ꝑcipue ꝓpter iniquitatẽ
que facta erat in eos ⁊ pacifice agere cũ

tis. Sʒ ob hoc accuſat⁹ ab amicꝭ apud
eupatorē: cum frequenter ꝓditoꝛ audi-
ret eo ꝙ cypꝛū creditā ſibi a philometo
re deſeruiſſet: ⁊ ad antiochū nobilē trāſ
latus: etiā ab eo receſſiſſet: veneno vitā
finiuit. Gorgias aūt cū eēt dux locoꝝ:
aſſūptis aduenis frequēter iudeos de-
bellabat. Judei vero q̄ tenebāt oppoꝛtu
nas munitiones fugatos ab hieroſoly-
mis ſuſcipiebant: ⁊ bellare temptabant
Hi vero q̄ erāt cū machabeo ꝑ orōnes
dn̄m rogantes vt eēt ſibi adiutoꝛ: im-
petū fecerūt in munitiōes idumeoꝝ: mł
D taq; vi inſiſtētes loca obtinuerūt occur
rentes interemerūt ⁊ oēs ſimul nō mi-
nus a viginti q̄nq; milib⁹ trucidauerūt.
Quidā aūt cū cōfugiſſēt in duas turres
valde munitas: oēm apparatū ad repu-
gnandū habentes: machabeus ad eoꝝ
expugnationem relicto ſimōe ⁊ ioſepho
itemq; zacheo eiſq; qui cum ipſis erant
ſatis multis: ipſe ad eas que ampli⁹ per
urgebant pugnans cōuerſus eſt. Hi ve-
ro cum ſimone erant cupiditate ducti a
quibuſdam qui in turribus erant ſuaſi
ſunt pecunia: et ſeptuaginta milib⁹ di-
drachmis acceptis dimiſerūt q̄ſdā effu
gere. Cū aūt machabeo nūciatū eēt qḋ
factū eſt: pꝛincipib⁹ ppł'i ꝯgregatis: ac-
cuſauit ꝙ pecunia fratres vendidiſſent
aduerſarijs eoꝝ dimiſſis. Hos igit̃ ꝓdi
toꝛes factos interfecit: ⁊ confeſtim duas
E turres occupauit. Armis aūt ac mani-
omia ꝓſpere agendo in duab⁹ munitio
nibus pluſq; viginti milia peremit. Et
timotheus qui pꝛius a iudeis fuerat ſu
peratus cōuocato exercitu ꝑegrine multi
tudinis ⁊ cōgregato equitatu aſiano ad
uenit: quaſi armis iudeā captur⁹. Ma-
chabeus autē ⁊ qui cū ipſo erāt appꝛo-
pinquāte illo deprecabant̃ dn̄m caput
terra aſpergentes: lumboſq; cilicijs pꝛe
cincti ad altaris crepidinē ꝓuoluti: vt
ſibi ꝓpitius: inimicis aūt eoꝝ eēt ini-
micus: ⁊ aduerſarijs aduerſaret̃ ſicut
lex dicit. Et ita poſt orōem ſumptis ar-
mis longius de ciuitate ꝓcedentes et
ꝓximi hoſtibus effecti reſederūt. Pꝛio
autem ſolis oꝛtu vtriq; cōmiſerunt: iſti
quidem victoꝛie ⁊ ꝓſperitatis ſponſoꝛē
cum virtute dn̄m habentes: illi aūt du-
F cem belli animū habebāt. Sed cum ve
hemēs pugna eēt: apparuerunt aduer-
ſarijs de celo viri q̄nq; in equis frenis
aureis decoꝛi ducatū iudeis pꝛeſtantēs
ex quibus duo machabeū mediū haben
tes armis ſuis circūſeptū incolumē con
ſeruabant: in aduerſarios autem tela et
fulmina iaciebant: ex quo ⁊ cecitate cō
fuſi ⁊ repleti perturbatione cadebāt. In
terfecti ſunt autem viginti milia quin-
genti et equites ſexcenti. Timothe⁹ ve-
ro confugit in gazaram pꝛeſidiū muni-
tum cui pꝛeerat cereas: machabeus aūt
et qui cum eo erant letantes obſederūt
pꝛeſidium diebus quattuoꝛ. At hi qui
intus erant loci firmitate confiſi ſupra
modū maledicebant: ⁊ ſermones nephā
dos iactabant. Sed cum dies quinta il G
luceſceret: viginti iuuenes ex his q̄ cuꝫ
machabeo erant: accenſi animis ꝓpter
blaſphemiā viriliter acceſſerunt ad mu
rum: ⁊ feroci animo incedentes aſcēde
bant: ſed ⁊ alij ſimiliter aſcendētes tur
res poꝛtaſq; ſuccendere aggreſſi ſūt at-
q; ipſos maledictos viuos concremare.
Per continuū autem libidinum: pꝛeſi-
dio vaſtato timotheū occultantē ſe in
quodam repertū loco peremerunt: ⁊ fra
trem illius cereā ⁊ apollophanem occi-
derunt. Quibus geſtis: in hymnis ⁊ con
feſſionibus benedicebant dominuꝫ qui
magna fecit in iſrael: et victoꝛiam de-
dit illis.

XI

Ed paruo poſt tempoꝛe lyſias ꝓ A
ſ curatoꝛ regis ⁊ ꝓpinquus ac ne-
gocioꝝ ꝓpoſitus grauiter ferens
de his que acciderant: cōgregatis octo-
ginta milibus ⁊ equitatu vniuerſo ve-
niebat aduerſum iudeos exiſtimās ſe ci
uitatē quidem captam gentibus habi-
taculum facturum: templū vero in pe-
cunie queſtū ſicut cetera delubꝛa genti-
um habiturū: ⁊ per ſingulos annos ve-
nale ſacerdotiū nuſq; recogitās dei po-
teſtatē: ſed mente effrenatus in multi-
tudine peditū ⁊ in milib⁹ equitum ⁊ in
octoginta elephantis cōfidebat. Ingreſ
ſus autē iudeam ⁊ appꝛopians bethſu
re que erat in anguſto loco ab hieroſo-
lyma interuallo quinq; ſtadioꝝ: illud ꝓ
ſidium expugnabat. Ut aūt machabeus B
et qui cum eo erant: cognouerunt expu
gnari ꝓſidia: cum fletu ⁊ lachꝛymis ro
gabant dn̄m: ⁊ omis turba ſimul: vt bo
nū angelum mitteret ad ſalutē iſrł'. Et
ipſe pꝛim⁹ machabe⁹ ſūptis armis cete
ros adhoꝛtatus eſt ſimul ſecum pericu
lū ſubire ⁊ ferre auxiliū fratrib⁹ ſuis. Cū
q; parit̃ ꝓmpto animo ꝓcederēt hiero
ſolymis: apparuit ꝓcedēs eos eques in
veſte cādida: armis aureis haſtā vibꝛās

Tūc omēs ſimul bñdixerūt miſericordē dñm: ⁊ cōualuerūt animis non ſolū homies ſed beſtias ferociſſimas et muros
C ferreos parati penetrare. Ibāt igiꝭ ꝑmpti de celo hñtes adiutorē ⁊ miſerantē ſup eos dñm. Leonū autē more impetu irruētes in hoſtes ꝓſtrauerūt ex eis vndecim milia peditū: et equitū mille ſexcentos: vniuerſos aūt in fugā verterunt plures aūt ex eis vulnerati nudi euaſerunt. Sed ⁊ ipſe lyſias turpiter fugiens euaſit. Et qꝛ nō inſenſatꝰ erat: ſecū ipſe reputās factā erga ſe diminutionē: ⁊ intelligēs inuictos eſſe hebreos oīpotētis dei auxilio nitētes: miſit ad eos: ꝓmiſitqꝫ ſe ꝯſenſurū oībus que iuſta ſūt: et regē compulſuꝝ amicū fieri. Annuit aūt machabeꝰ ꝑcibꝰ lyſie: in oībus vtilitati
D cōſulens. Et quecūqꝫ machabeꝰ ſcripſit lyſie de iudeis: ea rex cōceſſit. Nā erant ſcripte iudeis epl̄e a lyſia ſiquidē hunc modū ꝯtinētes. Lyſias: pp̄lo iudeoꝝ ſalutē. Iohānes ⁊ abeſſalon q̄ miſſi fuerāt a vobis tradētes ſcripta poſtulabāt: vt ea que per illos ſignificabanꝭ: implerē. Quecūqꝫ igitur regi potuerūt ꝑferri: expoſui: ⁊ que res ꝑmittebat: conſenſi. Si igitur in negocijs fidē cōſeruaueritꝭ: et deinceps bonoꝝ vobis cauſa eſſe tēptabo: de ceteris aūt ꝑ ſingula verba mandaui ⁊ iſtis ⁊ his q̄ a me miſſi ſūt colloq̄ vobiſcū. Bene valete. Anno centiſimo q̄dragesimooctauo menſis dioſcori die viceſima ⁊ quarta. Regis autē epl̄a iſta
E cōtinebāt. Rex antiochus: lyſie fratri ſalutem. Patre nr̄o inter deos tranſlato nos volētes eos qui ſunt ī regno nr̄o ſine tumultu agere ⁊ rebus ſuis adhibere diligentiā: audiuimꝰ iudeos nō ꝯſenſiſſe pr̄i meo vt trāſferrenꝭ ad ritū grecorū ſed tenere velle ſuū inſtitutū: ac ꝓpterea poſtulare a nobis cōcedi ſibi legitima ſua. Volētes igiꝭ hāc quoqꝫ gentez quietā eē: ſtatuētes iudicauimꝰ templū reſtitui illis: vt agerent ſm̄ ſuoꝝ maioꝝ cōſuetudinē. Bene igiꝭ feceris: ſi miſerꝭ ad eos ⁊ dexterā dederis: vt cognita noſtra volūtate bono animo ſint: ⁊ vtilitatibꝰ ꝓprijs deſeruiāt. Ad iudeos vo᷑ re
F gis epl̄a talis erat. Rex antiochus: ſenatui iudeoꝝ: ⁊ ceteris iudeis ſalutem. Si valetis ſic eſtis vt volumꝰ: ſed ⁊ ipſi bene valemus. Adijt nos menelaus dicēs velle vos deſcēdere ad vr̄os q̄ ſūt apud nos. His igitur qui cōmeāt vſqꝫ ad diē triceſimū menſis xandici damꝰ dextras ſecuritatis: vt iudaicis vtanꝭ cibis ⁊ legibus ſuis ſicut ⁊ prius: ⁊ nemo eoꝝ vllo modo moleſtiā patiaꝭ de his ꝑ ignorantiā geſta ſunt. Miſimus aūt ⁊ menelaū qui vos alloquaꝭ. Valete. Anno cē E
teſimo q̄dragesimooctauo xandici menſis quintadecima die. Miſerūt aūt etiā romani epl̄am ita ſe hñtem. Quintꝰ mēnius ⁊ titus manliꝰ legati romanoꝝ: populo iudeoꝝ: ſalutem. De his que lyſias cognatꝰ regis cōceſſit vobis; ⁊ nos cōceſſimus: de quibus autem ad regē iudicauit referendū: confeſtim aliquē mittite diligentius inter vos cōferentes: vt decernamꝰ ſicuti ꝯgruit vobis. Nos enī antiochiā accedimꝰ. Ideoqꝫ feſtinate reſcribere vt nos quoqꝫ ſciamꝰ cuiꝰ eſtis voluntatis. Bene valete. Anno centeſimo quadrageſimooctauo quītadecima die menſis xandici. XII

His factis pactionibus lyſias per- A
gebat ad regem: iudei autē agriculture operā dabāt. Sed hi qui reſederāt timotheus: ⁊ apolloniꝰ gēnei filius: ſed ⁊ hieronymꝰ ⁊ demophon ſup bus ⁊ nicanoꝛ cypriarches nō ſinebant eos in ſilētio agere ⁊ quiete. Ioppite vo᷑ tale qddā flagitiū ꝑpetrarūt. Rogauerꝭ iudeos cū quibꝰ habitabāt: aſcēdere ſcaphas quas ꝑauerant cū vxoribꝰ ⁊ filijs quaſi nullis inimiti͛s inter eos ſub iacentibꝰ. Scd̄m cōe itaqꝫ decretū ciuitatis: ⁊ ipſis acqeſcentibꝰ paciſqꝫ cā nihil ſuſpectū hñtibus: cū in altū ꝑceſſiſſent ſubmerſerūt nō minꝰ ducentos. Quā crudelitatē iudas in ſue gētis hoīes factā vt cognouit: ꝑcepit viris q̄ erāt cum ipſo: ⁊ īuocato iuſto iudice deo: venit aduerſus interfectores fratrū: ⁊ portū q̄dē nocte ſuccēdit: ſcaphas exuſſit: eos aūt qui ab igne fugerant: gladio peremit. Et cū hec ita egiſſet diſceſſit q̄ſi iterū re B
uerſurꝰ ⁊ vniuerſos ioppitas eradicaturus. Sꝫ cū cognouiſſꝫ ⁊ eos q̄ erāt iamnie velle pari mō facere habitātibꝰ ſecū iudeis iāmitis q̄ꝫ nocte ſuꝑuenit: ⁊ portū cū nauibꝰ ſuccēdit: ita vt lumē ignis appareret hieroſolymis ab ſtadijs ducētis q̄draginta. Inde cū iā abiſſent nouē ſtadijs ⁊ iter facerēt ad timotheū: ꝯmiſerūt cū eo arabes q̄nqꝫ milia viri ⁊ eq̄tes q̄ngenti. Cūqꝫ pugna valida fieret ⁊ auxilio dei ꝓſpere ceſſiſſet: reſidui arabes victi petebāt a iuda dextras ſibi dari ꝑmittētes ſe paſcua daturos: ⁊ in ceteris ꝓfuturos. Iudas aūt arbitratꝰ ve

re in mltis eos vtiles: ꝑmiſit pacē: dex-
triſq; acceptis diſceſſere ad tabernacla
ſua. Aggreſſus ē aūt ⁊ ciuitatē quandā
firmā: pontib⁹ muriſq; circūſeptā que a
turbis habitabaꝛ gentiū ꝑmiſcuaꝝ cui
nomē caſphin: hi vero q̄ int⁹ erāt confi
dentes inſtabilitate muroꝝ ⁊ apparatu
alimoniaꝝ remiſſius agebāt: maledictꝫ
laceſſentes iudā ⁊ blaſphemātes ⁊ loq̄n
tes que fas nō ē. Machabe⁹ aūt inuoca
to magno mūdi principe qui ſine arieti
c bus ⁊ machinis ‖ tp̄ib⁹ ieſu ꝑcipitauit
hiericho: irruit ferociter muris ⁊ capta
ciuitate ꝑ dn̄i volūtatē innumerabiles
cedes fecit: ita vt adiacēs ſtagnū ſtadio
rū duoꝝ latitudinis ſanguie interfecto
rū fluere videreꝛ: Inde diſceſſerūt ſtadia
ſeptingenta q̄nq̄ginta ⁊ venerūt in tha-
racha ad eos: q̄ dicunꝛ tubianei iudeos
et timotheū quidē iu illis locis nō com
ꝑhenderunt: nulloq; negocio ꝑfecto re
greſſus ē: relicto in q̄dā loco firmiſſimo
ꝑſidio. Doſitheus aūt ⁊ ſoſipater q̄ erāt
duces cū machabeo ꝑemeꝛt a timotheo
relictos in ꝑſidio decē milia viros. At
machabe⁹ ordinatꝫ circū ſe ſex milib⁹ et
ↄſtitutis ꝑ cohortes aduerſus timotheū
ꝑceſſit hn̄tem ſecū centū vigintimilia
D peditū equitūq; duo milia q̄ngētos. Co
gnito aūt iude aduentu timotheus ꝑmi
ſit mulieres: ⁊ filios ⁊ reliquū apparatū
in ꝑſidiū quod carmon dicitꝛ. Erat eni
inexpugnabile ⁊ acceſſu difficile: ꝓpter
locoꝝ anguſtias. Cūq; cohors iude pria
apparuiſſet: timor hoſtib⁹ incuſſus ē ex
ꝑñtia dei qui vniuerſa ↄſpicit: ⁊ in fugā
verſi ſunt alius ab alio ita vt magis a
ſuis deiicereꝛ: ⁊ gladiorū ſuoꝝ ictibus
debilitarenꝛ. Judas aūt vehemēter in-
ſtabat puniens ꝓphanos ⁊ ꝓſtrauit ex
eis triginta milia viroꝝ. Ipe vero timo
theus incidit in ꝑtes doſithei ⁊ ſoſipa-
tris ⁊ multis ꝑcibus poſtulabat vt vi-
uus dimittereꝛ: eo ꝙ multoꝝ ex iudeis
parētes hr̄et ac fratres quos morte ei⁹
decipi eueniret. Et cū fidē dediſſet reſti
turū ſe eos ſm̄ ↄſtitutū illeſum eū dimi
E ſerunt ꝓpter fratrū ſalutem. Judas aūt
regreſſus eſt a carmon interfectis vigin
tiquinq; milibus Poſt hoꝝ fugam ⁊ ne
cem: mouit exercitū ad effron ciuitatem
munitā in qua multitudo diuerſaꝝ gē-
tiū habitabat: ⁊ robuſti iuuenes ꝓ mu-
ris ↄſiſtētes fortiter ꝓpugnabāt. In hac
aūt machine multe: ⁊ teloꝝ erat appara
tus. Sed cum omipotentē inuocaſſent:
qui ꝑtāte ſua vires hoſtium confringit
ceperunt ciuitatem: ⁊ ex eis q̄ int⁹ erāt
vigintiq̄nq; milia ꝓſtrauerūt. Inde ad
ciuitatē ſcytharū abiereꝛ: q̄ ab hieroſoly
mis ſexcētis ſtadijs aberat. Cōteſtātib⁹
āt his q̄d apud ſcythopolitas erāt iude
is ꝙ benigne ab eis haberenꝛ: ⁊ tp̄ibus
infelicitatis: ꝙ modeſte ſecū egerīt: grās
agētes eis: ⁊ exhortati etiā de cetero er-
ga genus ſuū benignos eē: venerūt hie-
roſolymā die ſolēni ſeptimanaꝝ inſtan
te. Et poſt pentecoſten abierūt ↄtra gor
giā ꝑpoſitū idumee. Exiuit aūt cū pedi F
tib⁹ trib⁹ milib⁹ ⁊ eq̄tib⁹ q̄drigētꝫ. Qui
b⁹ ↄgreſſis ↄtigit paucoſ ruere iudeoꝝ.
Doſithe⁹ ꝟo q̄dā de bacchenoris eques
vir fortis gorgiā tenebat: ⁊ cum vellet il
lū cape viuū: eques quidā de thracibus
irruit in eū: humeꝝq; ei⁹ amputauit: at
ꝙ ita gorgias effugit i mareſa. At illis
qui cū eſdrin erāt diuti⁹ pugnātib⁹ ⁊ fa
tigatis: īuocauit iudas dn̄m adiutorē ⁊
ducē belli fieri: incipiēs voce patria et
cū hymnis clamorē extollens: fugā gor-
gie militib⁹ incuſſit. Judas aūt collecto
exercitū venit i ciuitatē odollā. Et cum
ſeptima dies ſupueniret ſm̄ ↄſuetudinē
purificati: in eodē loco ſabbatū egerūt.
Et ſequēti die venit cum ſuis iudas vt
corpa ꝓſtratoꝝ tolleret: ⁊ cū parentib⁹
poneret i ſepulchris paternis. ‖ Inuene Deu.7.D
rūt aūt ſub tunicis interfectoꝝ de do- B
narijs idoloꝝ q̄ apud iamniā fuerunt: a
quib⁹ lex ꝓhibet iudeos. Oib⁹ ḡ mani-
feſtū factū ē: ob hanc cām eos corruiſſe
Oēs itaq; bn̄dixerunt iuſtū iudiciū dn̄i
qui occulta fecerat manifeſta. Atq; ita
ad ꝑces ↄuerſi rogauerūt: vt id qđ factū
erat delictū obliuioni tradereꝛ. At ꝟo
fortiſſim⁹ iudas hortabaꝛ ppl̄m ↄſerua
re ſe ſine pctō: ſub oculis vidētes que fa
cta ſūt ꝓ pctis eoꝝ q̄ ꝓſtrati ſunt. Et fa
cta collatione: duodecim milia drach-
mas argenti miſit hieroſolymā offerri
ꝓ pctis mortuoꝝ ſacrificiū: bene ⁊ reli-
gioſe de reſurrectione cogitās. Niſi eni
eos qui ceciderāt reſurrecturos ſparet
ſupfluū videreꝛ ⁊ vanū orare ꝓ mortu
is. Et qꝛ ↄſiderabat ꝙ hi q̄ cum pietate
dormitionē acceperāt: optimā hr̄ent re
poſitā grām. Sctā ḡ ⁊ ſalubris ē cogita
tio ꝓ defunctꝫ exorare: vt a pc̄is ſoluāꝛ.

XIII A
Nno cētesimo q̄drage
a ſimonono cognouit iudas antio
chū eupatorū venire cū multitu
dine aduerſus iudeā: ⁊ cū eo lyſiam ꝓ-

curatorē τ p̄poſitū negocioꝝ ſecū habē
tē peditū centū decē milia et equitū q̄n
qꝫ milia: τ elephātes vigintiduos: cur-
rus cū falcibus trecētos. Cōmiſcuit aūt
ſe illis τ menelaus: τ cū multa fallacia
dep̄cabaꝛ antiochū nō patrie ſalute: ſed
B ſperans ſe cōſtitui in principatū. Sꝫ rex
regū ſuſcitauit animos antiochi in pctō-
rē: τ ſuggerēte lyſia hūc eſſe cām omniū
maloꝝ iuſſit vt eis ē ꝯſuetudo apprehē
ſum in eodem loco necari. Erat aūt i eo
dē loco turris quinq̄ginta cubitoꝝ: ag-
geſtū vndiqꝫ habens cineris. Nec ꝓſpe
ctū habebat in p̄ceps. Inde cinerē deij-
ci iuſſit ſacrilegū: oībus eū ꝓpellentib⁹
ad interitū. Et tali lege p̄uaricatorē le
gis ꝯtigit mori nec terre dari menelaū.
C Et quidem ſatis iuſte. Nā quia multa
erga aram dei delicta commiſit: cuius
ignis τ cinis erat ſanctus: ipſe in cinerē
morte damnat⁹ eſt. Sed rex mente effre
natus veniebat nequiorē ſe p̄re ſuo iu-
deis oſtenſurus. Quib⁹ iudas cognitis
p̄cepit populo vt die ac nocte dn̄m inuo
carēt: qꝫ ſicut ſemꝑ τ nūc adiuuaret eos
quippe qui lege τ patria ſctōꝝ templo
priuari vererenꝛ: ac ppl̄m qui nuꝑ pau
lulū reſpiraſſet: ne ſineret blaſphemijs
rurſus rationib⁹ ſubdi. Oīb⁹ itaqꝫ ſi
D mul id facientib⁹ τ petentibus a domi
no miſericordiā cum fletu τ ieiunijs ꝑ
triduū ꝯtinuū ꝓſtratis hortat⁹ eſt eos
iudas vt ſe prepararent. Ipſe vero cū ſeni
orib⁹ cogitauit priuſqꝫ rex admoueret
exercitum ad iudeam τ obtineret ciui-
tatem exire et domini iudicio ꝯmittere
exitum rei: dans itaqꝫ poteſtatē omniū
deo mundi creatori τ hortatus ſuos vt
fortiter dimicarēt: τ vſqꝫ ad mortē pro
legibus: templo ciuitate: patria τ ciui-
bus ſtarent: circa modin exercitum ꝯſti
E tuit. Et dato ſigno ſuis dei victorie: iu
uenib⁹ fortiſſimis electis: nocte aggreſ
ſus aulam regiam in caſtris interfecit
viros quattuordecim milia: τ maximū
elephantorū cum his qui ſuppoſiti fue
rant. Sūmoqꝫ metu ac ꝑturbatiōe ho
ſtiū caſtra replentes: rebuſqꝫ ꝓſpere ge
ſtis: abierunt. Hoc aūt factū ē die illuce
ſcēte: adiuuante eū domini ꝓtectione.
Sed rex accepto guſtu audatie iudeoꝝ:
arte difficultatem locoꝝ temptabat: τ
bethſure que erat iudeoꝝ p̄ſidiū muni
tū caſtra admouebat: ſed fugabaꝛ: im-
F pigebaꝛ: minorabaꝛ. His autē qui int⁹
erant iudas neceſſaria mittebat. Enū-
ciauit āt myſteria hoſtib⁹ rodoch⁹ quī
dam de iudaico exercitu: qui requiſitus
cōp̄henſus ē τ ꝯcluſus. Iterū rex ſer-
monē habuit ad eos qui erant in beth
ſuris: dextrā dedit: accepit: abijt: ꝯmiſit
cū iuda: ſuꝑatus eſt. Ut autē cognouit
rebellaſſe philippū antiochie qui relict⁹
erat ſuꝑ negocio: mente cōſternatus: iu
deos deprecans ſubdituſqꝫ eis: iurat de
oībus quib⁹ iuſtū viſū ē: τ recōciliatus
obtulit ſacrificiū: honorauit templū et
munera poſuit: machabeum amplexa-
tus eſt: τ fecit eū a ptolomaide vſqꝫ ad
gerrenos ducē τ principē. Ut aūt venit
ptolomaidā: grauiter ferebāt ptolomē-
ſes amicitie cōuētionē indignantes: ne
forte fedus irrūperent. Tūc aſcēdit lyſias
tribunal: τ expoſuit rationē τ ppl̄m ſe-
dauit: regreſſuſqꝫ ē antiochiam. Et hoc
modo regis ꝓfectio τ reditus ꝓceſſit.

Et p⁹ trienū tp̄s co XIIII
f gnouit iudas τ q̄ cū eo erāt: de-
metriū ſeleuci cum multitudine
valida et nauibus ꝑ portū tripolꝛ aſcen
diſſe ad loca opportuna τ tenuiſſe regio
nes aduerſus antiochū τ ei⁹ ducē lyſiā.
Alchim⁹ aūt q̄dā q̄ ſūm⁹ ſacerdos fue-
rat: ſed volūtarie coinquinat⁹ ē tpibus
ꝯmixtiōis ꝯſiderās nullo modo ſibi eē
ſalutē neqꝫ acceſſum ad altare: venit ad
regē demetriū centeſimo quinq̄geſimo
āno offerēs ei coronā aureā τ palmā ſu
per hec τ talos qui tēpli eē videbantur
Et ipſa quidē die ſiluit. Temp⁹ aūt op-
portunū demētie ſue nactus ꝯuocat⁹ a
demetrio ad ꝯſiliū: τ interrogat⁹ quib⁹
reb⁹ τ ꝯſilijs iudei niterenꝛ rn̄dit. Ipſi
qui dicunꝛ aſſidei iudeoꝝ quib⁹ preeſt
iudas machabeus bella nutriūt τ ſedi-
tiōes mouēt: nec patiunꝛ regnū eē q̄etū
Nā τ ego defraudat⁹ parentū glīa: dico B
aūt ſūmo ſacerdotio huc veni: primo qui-
dē vtilitatib⁹ regis fidē ſeruās: ſcdo au
tē etiā ciuibus ꝯſulēs. Nā illoꝝ praui-
tate vniuerſū gen⁹ nr̄m nō minime vexa-
tur. Sꝫ oro his ſingulꝛ o rex cognitis τ re
gioni τ generi ſcḋm hūanitatē tuā ꝓmul
gatā oībus ꝓſpice. Nā q̄ꝺdiu ſuꝑeſt iu-
das: impoſſibile ē pacē eē negocijs. Ta
lib⁹ aūt ab hoc dictis: τ ceteri amici ho-
ſtiliter ſe hn̄tes aduerſus iudā: inflāma
uerūt demetriū. Qui ſtatī nicanorē p̄po- I.
ſitū elephātoꝝ ducē miſit i iudeā: datis
mādatis vt ipm q̄dē iudā caperet viuum:
eos vo q̄ cū illo erāt diſꝑgeret: τ ꝯſtitue
ret alchimū maximi templi ſūmū ſacer-

dotem. Tunc gentes que de iudea fuge-
rant iudā: ſegregatim ſe nicanori miſce-
bant: miſerias ⁊ clades iudeoꝝ pſperi-
tates rerū ſuarum exiſtimātes. Audito
itaqꝫ iudei nicanoris aduētu ⁊ conuen
tu nationū: cōſperſi terra rogabāt eum
qui ppłm ſuū conſtituit: in eternum cu-
ſtodiret: quiqꝫ ſuā portionē ſignis eui-
dentibꝰ ꝓtegit. Imperāte aūt duce ſta-
tim inde mouerūt: conueneruntqꝫ ad ca-
ſtellū deſſau. Simon vero frater iude cō
miſerat cū nicanore ſꝫ ꝯterritꝰ eſt repen
tino aduentu aduerſariorū: nicanor tñ
audiens virtutē comitum iude ⁊ animi
magnitudinē quā ꝓ patrie certamini-
bus habebāt: ſanguine iudicium facere
metuebat. Quobrem pmiſit poſſidoniū
⁊ theodotiū ⁊ matthiam: et darent dex-
tras: atqꝫ acciperent. Et cū diu de his ꝯſi-
liū ageret ⁊ ipſe dux ad multitudinē re-
tuliſſet: omniū vna fuit ſententia ami-
citijs annuere. Itaqꝫ diē conſtituerunt
qua ſecreto inter ſe agerent: ⁊ ſinguł ſel-
le prolate ſunt ⁊ poſite. Precepit aūt iu
das armatos eſſe locꝭ opportunis ne for
te ab hoſtibꝰ repente mali aliqd oriret.
Et congruū colloquiū fecerūt. Moraba
tur autē nicanor hieroſolymis: nihilqꝫ
inique agebat: gregeſqꝫ turbaꝝ que con
gregate fuerāt: dimiſit. Habebat aūt iu-
dam ſemꝑ charū ex animo: ⁊ erat viro in-
clinatꝰ. Rogauitqꝫ eū ducere vxorem fi-
lioſqꝫ ꝓcreare. Nuptias fecit: qete egit:
coiterqꝫ viuebant. Alchimꝰ aūt videns
charitatē illoꝝ ad inuicē ⁊ cōuentiōes
venit ad demetriū ⁊ dicebat nicanorem
rebꝰ alienis aſſentire. Iudāqꝫ regni in-
ſidiatorē ſucceſſorē ſibi deſtinaſſe. Itaqꝫ
rex exaſperatꝰ ⁊ peſſimis huiꝰ crimina-
tionibꝰ irritatꝰ ſcripſit nicanori dicēs:
grauiter quidē ſe ferre de amicitie cōuē
tione: iubere tñ machabeū citiꝰ vinctū
mittere antiochiā. Quibꝰ cognitꝭ nica-
nor ꝯſternabat: ⁊ grauiter ferebat: ſi ea
q ꝯuenerant: irrita faceret: nihil leſus a
viro: ſed qr regi reſiſtere nō poterāt: op-
portunitatē obſeruabat qua pceptū pfi
ceret. At machabeꝰ vidēs ſecū auſteriꝰ
agere nicanorē: ⁊ ꝯſuetū occurſum fero-
cius exhibentē: intelligēs nō ex bono eſ
ſe auſteritatē iſtā: paucꝭ ſuoꝝ ꝯgregatis
occultauit ſe a nicanore. Qꝫ cum ille co-
gnouit fortiter ſe a viro ꝓuentū venit ad
maximū ⁊ ſctiſſimū templū: ⁊ ſacerdoti-
bus ſolitas hoſtias offerētibꝰ: iuſſit ſibi
tradi virū. Quibꝰ cū iuramēto dicētibꝰ
neſcire ſe vbi eſſet: qui qrebat: extēdens
manū ad templū iurauit dicēs. Niſi iu-
dam mihi vinctū tradideritis: iſtud dei
phanū in planitiē deducā: ⁊ altare effo
diā: ⁊ templū hoc libero pri cōſecrabo.
Et his dictꝭ abijt. Sacerdotes aūt ꝓtē- f
dentes manꝰ in celū inuocabāt eū qui
ſemꝑ ꝓpugnator eſſet gentis ipoꝝ: hec
dicētes. Tu dñe vniuerſoꝝ q nulliꝰ in-
diges: voluiſti templū habitationis tue
fieri ī nobis. Et nūc ſctē ſctōꝝ oīm dñe
ꝯſerua in eternū impollutā domū iſtā q
nuꝑ mūdata eſt. Razias aūt qdā de ſeni
oribꝰ ab hieroſolymis delatꝰ eſt nicano
ri: vir amator ciuitatꝭ ⁊ bene audiens: q
ꝓ affectu: pr iudeoꝝ appellabatur. Hic
multis tpibꝰ ꝯtinētie ꝓpoſitum tenuit
in iudaiſmo: corpuſqꝫ ⁊ aīam tradere cō
tentus ꝓ ꝑſeuerātia. Volens autē nica
nor manifeſtare odiū qđ habebat in iu-
deos miſit milites qngentos vt eum cō
prehenderēt. Putabat enī ſi illū decepiſ
ſet: ſeſe cladem iudeis maximā illaturū.
Turbis autē irruere in domū eius ⁊ ia-
nuam dirūpere atqꝫ ignē āmouere cupi
entibꝰ: cū iam cōprehenderet gladio ſe
petijt: eligens nobiliter mori potius q
ſubditus fieri pctōribus: ⁊ ꝯtra natales
ſuos indignis iniurijs agi. Sed cū ꝑ fe- g
ſtinationē nō certo ictu plagā dediſſet:
⁊ turbe inter oſtia irrūperent: recurrens
audacter ad murū pcipitauit ſemetipm
viriliter in turbas: quibꝰ velociter locū
dantibꝰ caſui eiꝰ: venit ꝑ mediā ceruicē
Et cū adhuc ſpiraret accēſus animo ſurre
xit ⁊ cū ſanguis eiꝰ magno fluxu deffue
ret: ⁊ grauiſſimis vulneribꝰ eſſet ſauciꝰ:
curſu turbā ꝑtrāſijt ⁊ ſtans ſupra qndā
petrā ꝑruptā ⁊ iam exanguis effectꝰ: cō
plexus inteſtina ſua vtriſqꝫ manibꝰ ꝓie
cit ſuꝑ turbas inuocās dñatorē vite ac
ſpūs: vt hec illi iterꝫ redderet: atqꝫ ita vi
ta defunctus eſt.

XV

Nicanor autem vt comperit iudā a
eſſe in locꝭ ſamarie: cogitauit cū
omni impetu die ſabbati cōmit-
tere bellum. Iudeis vero qui illū per ne
ceſſitatem ſequebantur dicētibꝰ: ne ita
ferociter ⁊ barbare feceris: ſed honorem
tribue die ſanctificationis: et honora
eum qui vniuerſa conſpicit. At ille infe
lix interrogauit ſi eſt potēs in celo qui
imperauit agi diem ſabbatoꝝ: ⁊ reſpon-
dentibꝰ illis: eſt dominꝰ viuꝰ ipſe in celo
potens qui iuſſit agi ſeptimā diē. At il-
le ait. Et ego potens ſum ſuꝑ terrā qui

impero ſumi arma ⁊ negocia regꝫ imple
B ri. Cũ nõ obtinuit: vt ꝯſiliũ ꝑficeret. Et
nicanoꝛ quidẽ cũ ſũma ſuꝑbia erect⁹ co
gitauerat cõmune tropheuꝫ ſtatuere de
iuda. Machabeus aũt ſemꝑ confidebat
cũ omni ſpe auxiliũ ſibi a dño affuturũ: ⁊
hoꝛtabatꝛ ſuos ne formidarẽt ad aduen
tum nationũ: ſed in mẽte hñẽt adiuto
ria ſibi facta de celo: ⁊ nunc ſperarẽt ab
omnipotente ſibi affuturã victoꝛiam. Et
allocut⁹ eos de lege ⁊ ꝓphetꝫ: ãmonens.
etiã certamina q̃ fecerãt pꝛius: ꝓmptio-
res cõſtituit eos. Et ita animis eoꝝ ere-
ctis ſimul oſtendebat gentiũ fallaciaꝫ: ⁊
iuramentoꝝ ꝑuaricationẽ. Singłos au
tẽ illoꝝ armauit nõ clypei ⁊ haſte muni
tione: ſed ſermonib⁹ optimis ⁊ exhoꝛta-
tionib⁹ expoſito digno fide ſomnio: per
C qđ vniuerſos letificauit. Erat autẽ hu-
iuſmodi viſus. Oniaꝫ q̃ fuerat ſummus
ſacerdos virũ bonũ ⁊ benignũ: verecun
dũ viſu: modeſtũ moꝛib⁹: ⁊ eloquio deco
rũ: ⁊ qui apuero in ꝟtutib⁹ exercitatus
ſit: man⁹ ꝓtendentẽ: oꝛare ꝓ oĩ ppło iu
deoꝝ. Poſt hoc apparuiſſe ⁊ aliũ virum
etate ⁊ gloꝛia mirabilẽ: ⁊ magni decorꝫ
habitudinẽ circa illum. Rñdenteꝫ vero
oniam dixiſſe. Hic eſt fratrum amatoꝛ ⁊
ppłi iſrael: hic eſt q̃ multũ oꝛat ꝓ pople ⁊
vniuerſa ſctã ciuitate hieremias ꝓphe-
ta dei. Extendiſſe aũt hieremiã dextraꝫ:
⁊ dediſſe iude gladiũ aureũ dicentẽ. Ac-
cipe ſctm̃ gladiũ mun⁹ a deo: in q̃ deijci
D es aduerſarios ppłi mei iſrł. Exhoꝛtati
itaqꝫ iude ſermonib⁹ bonis valde de q̃-
bus extolli poſſet impet⁹: ⁊ animi iuue-
nũ ꝯfoꝛtari: ſtatuerũt dimicare ⁊ cõflige
re foꝛtiter vt virt⁹ ꝺ negocijs iudicaret:
eo ꝙ ciuitas ſctã ⁊ templũ piclitarenꝛ.
Erat eñi ꝓ vxoꝛibus ⁊ filijs: itẽqꝫ ꝓ fra
tribus ⁊ cognatꝫ minoꝛ ſollicitudo: ma-
xim⁹ vero ⁊ pꝛim⁹ ꝓ ſctitate timoꝛ erat
templi: ſed ⁊ eos qui in ciuitate erãt nõ
minima ſollicitudo habebat ꝓ his q̃ cõ
greſſuri erant. Et iam cũ oẽs ſperarent
iudiciũ futurũ: hoſteſqꝫ adeſſent atqꝫ ex-
ercitus erat oꝛdinat⁹ beſtie ẽqteſqꝫ op-
poꝛtuno loco cõpoſiti: ꝯſiderãs macha-
beus aduentũ młtitudinis ⁊ apparatuꝫ
variũ armoꝝ: ac ferocitatẽ beſtiaꝝ: extẽ
E dens man⁹ in celũ: ꝓdigia facientẽ do-
minũ inuocauit: qui non ꝑm armoꝝ po
tentiã: ſed ꝓut ipi placet dat dignis vi-
F.8.b. ctoꝛiã. Dixit autẽ inuocans hoc modo.
4. Re. 19. g ‖ Tu dñe qui miſiſti angelũ tuũ ſub eze-
Ecci. 48. d chia rege iuda: ⁊ iterfeciſti de caſtrꝫ ſen-
nacherib centũ octoginquinqꝫ milia: ⁊
nunc dñatoꝛ celoꝛũ mitte angelũ tuum
bonũ ante nos in timoꝛe ⁊ tremoꝛe ma-
gnitudinis bꝛachij tui vt metuant qui
cũ blaſphemia veniũt aduerſus ſanctuꝫ
pplm tuũ. Et hic quidẽ ita ꝑoꝛauit. Ni-
canoꝛ aũt ⁊ qui cũ ipſo erãt cuꝫ tubis ⁊
canticis admouebãt. Judas vero ⁊ q̃ cũ
eo erant: inuocato deo ꝑ oꝛones ꝯgreſſi
ſunt: manu quidẽ pugnãtes: ſed ⁊ dñm
coꝛdib⁹ oꝛantes ꝓſtrauerũt nõ min⁹ tri
gintaqnqꝫ milia ꝑſentia dei magnifice
delectati. Cũqꝫ ceſſaſſent ⁊ cũ gaudio re
dirent: cognouerũt nicanoꝛẽ ruiſſe cum
armis ſuis. Facto itaqꝫ clamoꝛe ⁊ ꝑtur-
batione ſuſcitata patria voce omnipoten
teꝫ dñm bñdicebãt. Pꝛecepit aũt iudas
qui ꝑ oĩa coꝛpe ⁊ aĩo moꝛi ꝓ ciuib⁹ pa
ratus erat: caput nicanoꝛis ⁊ manuꝫ cũ
humero abſciſam hieroſolymã perferri.
Quo cũ ꝑueniſſet cõuocatꝫ ꝯtribulib⁹ ⁊
ſacerdotib⁹ ad altare: accerſijt ⁊ eos qui
in arce erãt. Et oſtenſo capite nicanoꝛis
⁊ manu nepharia quã extenderat cõtra
domũ ſctãm omnipotentꝫ dei magnifice
gloꝛiat⁹ eſt. Linguã etiã impij nicanorꝫ
pꝛeciſam iuſſit particulatim auib⁹ dari:
manũ aũt dementꝫ ꝯtra templũ ſuſpen-
di. Omẽs igiꝛ celi benedixerũt dñm di- E
centes: bñdict⁹ qui locũ ſuũ incontami-
natũ ſeruauit ‖ Suſpendit aũt nicanorꝫ 1.
caput in ſumma arce vt euidens eſſet et
manifeſtum ſignũ auxilij dei. Itaqꝫ oẽs
cõmuni ꝯſilio decreuerunt nullo modo
diem iſtũ abſqꝫ celebꝛitate ꝑterire: habe
re aũt celebꝛitatẽ tertiadecima die men
ſis adar: que dicitur voce ſyriaca pꝛidie
mardochei die. Igitur his erga nicano-
rem geſtis: ⁊ ex illis tꝑib⁹ ab hebꝛeis ci-
uitate poſſeſſa: ego quoqꝫ in his faciã fi-
nem ſmonis. Et ſiquidẽ bene ⁊ vt hiſto
rie cõpetit hoc ⁊ ipſe velim: ſi aũt min⁹
digne: ꝯcedendũ eſt mihi. Sicut eñi vi-
nũ ſemꝑ bibere aut ſꝑ aquã ꝯtrariũ eſt:
alternis autẽ vti delectabile: ita legen-
tibus ſi ſemꝑ exactus ſit ſermo: non erit
grat⁹: hic ergo erit conſummatus.

Explicit ſecũdus liber Machabeoꝛũ.

Incipit epiſtola beati hieronymi ad Damaſum papā in q̄ttuoꝛ euāgeliſtas.

Beatiſſimo pape damaſo: hieronymus. Nouū opus me facere cogis ex veteri: vt poſt exemplaria ſcripturarum toto oꝛbe diſperſa quaſi quidā arbiter ſedeam: ⁊ q̄ꝛ inter ſe variāt: que ſint illa q̄ cū greca ꝯſentiāt veritate: decernam. Pius laboꝛ ſed piculoſa p̄ſumptio: iudicare de ceterꝭ: ipſū ab oībus iudicandū: ſenis mutare linguā ⁊ caneſcentem mūdum ad initia retrahere paruuloꝛū. Quis enī doctꝰ pariter vel indoctꝰ: cum in manꝰ volumē aſſumpſerit: ⁊ a ſaliua quā ſemel imbibit viderit diſcrepare qđ lectitat: nō ſtatim erūpat in vocem me falſariū me clamās eſſe ſacrilegū: q̄ audeam aliq̄d in veteribus libꝛis addere: mutare: coꝛrigere? Aduerſus quā inuidiā duplex cauſa me ꝯſolat̄: qđ ⁊ tu qui ſummꝰ ſacerdos es: fieri iubes: ⁊ verū nō eſſe qđ variat: etiā maledicoꝛū teſtimōio cōpꝛobat̄. Si eni latinis exemplaribꝰ fides eſt adhibēda: rn̄deāt quibꝰ tot ſunt exemplaria pene q̄t codices. Sin aūt veritas eſt q̄rēda de pluribꝰ cur nō ad grecam originē reuertētes: ea q̄ vel a vitioſis interp̄tibꝰ male edita: vel a p̄ſūptoꝛibus imperitꝭ emēdata pu̇erſius: vel a librarijs doꝛmitantibꝰ aut addita ſūt aut mutata coꝛrigimꝰ? Neq̄ vero ego de veteri diſputo teſtamento: qđ a ſeptuagita ſenioꝛibꝰ in grecā linguā verſum: tertio gradu ad nos vſq̄ puenit. Nō quero q̄d aquila quid ſymmachꝰ ſapiāt: q̄re theodotion inter nouos ⁊ veteres mediꝰ incedat. Sit illa vera īterp̄tatio: quā apoſtoli pbauerūt. De nouo nūc loquoꝛ teſtamēto qđ grecū eſſe nō dubiū eſt: excepto aplo mattheo: qui pꝛimus in iudea euāgeliū chꝛiſti hebꝛaicis litteris edidit. Hoc certe cū in nr̄o ſermone diſcoꝛdat: ⁊ diuerſos riuuloꝛū tramites ducit: vno de fonte q̄rendꝰ eſt. Pretermitto eos codices quos a luciano ⁊ heſitio nūcupatores paucoꝛū hoīm aſſerit pu̇erſa cōtentio: quibꝰ vtiq̄ nec in veteri inſtrumento poſt ſeptuaginta interp̄tes emēdare q̄d licuit: nec in nouo pfuit emēdaſſe: cū multarū gentiū linguis ſcriptura añ trāſlata doceat falſa eſſe q̄ addita ſunt. Igit̄ hec pn̄s p̄fatiūcula pollicet̄ q̄ttuoꝛ tm̄ euāgelia: q̄rū oꝛdo eſt iſte: mattheꝰ marcus: lucas: iohānes: codicū grecoꝛū emēdata collatiōe ſed veterū: q̄ ne multū a lectionis latine ꝯſuetudine diſcreparent ita calamo impauimꝰ: vt his tm̄ q̄ ſenſum videbant̄ mutare: coꝛrectꝭ: reliq̄ manere pateremur vt fuerant. Canones q̄ꝫ q̄s euſebiꝰ ceſarieñ ep̄us alexandrinū ſecutꝰ āmoniū in decē numeros oꝛdinauit: ſicut in greco hn̄tur exp̄ſſimꝰ. Qꝫ ſi q̄s de curioſis voluerit noſſe q̄ in euāgelijs vl' eadē vel vicina vl' ſola ſint: eoꝛū diſtinctione cognoſcet. Magnꝰ ſiquidem hic in nr̄is codicibꝰ erroꝛ inoleuit: dū qđ in eadē re: aliꝰ euāgeliſta plus dixit: in alio q̄ꝛ minꝰ putauerint: addiderūt: vel dū eundē ſenſum aliꝰ aliter expꝛeſſit: ille qui vnū e quattuoꝛ pꝛimū legerat: ad eiꝰ exemplū ceteros q̄ꝫ eſtimauerit emēdādos. Unde accidit: vt apud nos mixta ſint oīa: ⁊ in marco plura luce atq̄ matthei. Rurſū in mattheo plura iohānis ⁊ marci: ⁊ in ceterꝭ reliq̄rū q̄ in alijs ꝑpꝛia ſunt inueniant̄. Cū itaq̄ canones legerꝭ q̄ ſubiecti ſunt ꝯfuſiōis erroꝛe ſublato: ⁊ ſilia olm ſcies: ⁊ ſingul' ſua queq̄ reſtitues. In canone pꝛio concoꝛdāt q̄ttuoꝛ: mattheꝰ: marcꝰ: lucas: iohānes. In ſcđo tres: mattheꝰ: marcꝰ: lucas. In tertio tres: mattheꝰ: lucas: iohānes. In quarto tres: mattheꝰ: marcꝰ: iohānes. In quīto duo: mattheꝰ: lucas. In ſexto duo: mattheus: marcꝰ. In ſeptimo duo: mattheꝰ: iohānes. In octauo duo: lucas: marcus. In nono duo: lucas iohannes In decimo: ꝑpꝛia vnuſq̄ſq̄ que nō habent̄ in alijs ediderūt. Singul' vero euāgelijs ab vno incipiēs vſq̄ ad finē libꝛoꝛū diſpar numerꝰ accreſcit. Hic nigro coloꝛe p̄ſcriptus ſub ſe habet aliū ex minio diſcoloꝛē numerū: qui ad decē vſq̄ pcedens indicat: pꝛioꝛ numerꝰ in quo ſit canone req̄rendꝰ. Cū ḡ apto codice (verbi gratia) illud ſiue illud capitulū ſcire voluerꝭ cuiꝰ canonis ſit: ſtatī ex ſubiecto numero doceberis: ⁊ recurrens ad pꝛincipia in q̄bꝰ canonū ē diſtincta ꝑgeries: eodemq̄ ſtatim canone ex titulo frontꝭ inuēto: illū quē q̄rebas numerū eiuſdē euāgelij qui ⁊ ip̄e ex inſcriptiōe ſignat̄ inuenies: atq̄ e vicino ceteroꝛū tramitibꝰ inſpectis: q̄s numeros e regione habeāt adnotabis: ⁊ cū ſcieris: recurres ad volumia ſinguloꝛū ⁊ ſine moꝛa repertis numeris q̄s ante ſignaueras: reperies ⁊ loca in quibꝰ vel eadē vl' vicina dixerūt. Opto vt in chꝛiſto valeas: ⁊ memineris mei papa beatiſſime.

Incipit alius prologus.

P Lures fuiſſe qui euãgelia ſcri-
pſerunt. Lucas euãgeliſta te-
ſtatur dicens. Quoniã quidẽ mul-
ti conati ſunt ordinaſe narra-
tionẽ rerũ que in nobis cõplete ſunt: ſi-
cut tradiderũt nobis qui ab initio ipſi
viderunt ſermonẽ: ⁊ miniſtrauerunt ei:
⁊ pſeuerãtia vſq ad pñs temp⁹ moni
menta declarãt: que a diuerſis auctori-
bus edita diuerſarũ hereſum fuere prin
cipia: vt eſt illud iuxta egyptios: et tho-
mã: ⁊ matthiã: ⁊ bartholomeum: duode-
cim quoq apłorũ: ⁊ baſilidis atq apol
linis ac reliquorũ q̃s enumerare longiſſi
mũ eſt: cũ hec tñ in pñſentiarũ neceſſe ſit
dicere: extitiſſe quoſdã qui ſine ſpiritu ⁊
gr̃a dei conati ſunt magis ordiare nar-
rationẽ: q̃ hiſtorie texere veritatẽ. Qui-
bus iure põt illud ꝓpheticum coaptari.
Ezech.13.a. || Ve qui ꝓferũt de corde ſuo: qui ambu
lant poſt ſpm̃ ſuum: qui dicunt: hec dicit
dñs: ⁊ dñs nõ miſit eos. De quib⁹ ⁊ ſal-
Joh.10.b uator in euãgelio iohãnis loquit̃. || Om
nes qui añ me venerũt: fures fuerunt ⁊
latrones. Qui venerũt: nõ q̃ miſſi ſunt.
Ipſe eni ait. Veniebãt: ⁊ ego non mitte-
bam eos. In venientib⁹ pñſumptio teme
ritatis: in miſſis obſequiũ ſeruitutis eſt.
Math.7 b || Eccleſia aũt que dñi voce ſupra petram
fundata eſt: quã introduxit rex i cubicu
lũ ſuũ: ⁊ ad quã p foramẽ deſcẽſiõis oc-
culte miſit manũ ſuã ſimilis damule hin-
nuloq ceruorũ quattuor flumia paradi
ſi inſtar eructuans quattuor ⁊ angulos
⁊ annulos habet p q̃s quaſi arca teſta-
menti ⁊ cuſtos legis dñi lignis mobili-
bus vehit̃. Prim⁹ oim matthe⁹ eſt pub-
lican⁹ cognomẽto leui: qui euãgeliũ in
iudea hebreo ſermone edidit ob eorũ vel
maxime cauſam qui in ieſũ crediderant
ex iudeis: ⁊ nequaq̃ legis vmbra ſecedẽ-
te euangelij veritatem ſeruabant. Se-
cundus marcus interpres apłi petri: et
alexandrine eccłie prim⁹ eꝑus: qui dñm
quidẽ ſaluatorẽ ipſe nõ vidit: ſed ea que
audierat magiſtrũ pñdicantẽ: iuxta fidẽ
magis geſtorũ narrauit q̃ ordinẽ. Ter-
tius lucas medic⁹ natione ſyrus antio-
2.Cor.8.c cenſis: || cui⁹ laus in euãgelio: qui ⁊ ipſe
diſcipulus apłi pauli in achaie bythi-
nieq partib⁹ volumẽ condidit: quedam
altius repetens: ⁊ vt ipſe in ꝓhemio cõ
fitetur audita magis q̃ viſa deſcribens.
Joh.21.f Vltim⁹ iohãnes apłs et euãgeliſta quem
ieſus amauit plurimũ: qui ſup pect⁹ dñi
recũbens puriſſima doctrinarũ fluenta
potauit: ⁊ qui ſolus de cruce meruit au-
dire. || Ecce mater tua. Is cũ eẽt in aſia:
⁊ iã tũc hereticorũ ſemia pullularẽt che
rinthi: ⁊ hebionis: ⁊ ceterorũ qui negãt
chriſtũ in carne veniſſe: q̃s ⁊ ipſe in epła
ſua antichriſtos vocat: ⁊ apłus paulus
frequẽter ꝑcutit: coact⁹ eſt ab oib⁹ pene
tunc aſie epiſcopis: ⁊ multarũ eccłiarũ le
gationib⁹ de diuinitate ſaluatoris alti⁹
ſcribere: ⁊ ad ipm (vt ita dicã) dei ver-
bũ: non tam audaci q̃ felici temeritate
ꝓrumpe: vt eccłiaſtica narrat hiſtoria:
cũ a fratrib⁹ cogeret̃ vt ſcriberet: ita fa-
cturũ ſe reſpondiſſe: ſi indicto ieiunio in
cõmune oẽs deũ deꝑcarent̃. Quo exple-
to: reuelatiõe ſaturat⁹ in illud ꝓhemiũ
celo veniẽs eructauit: || In pricipio erat
verbũ: ⁊ verbũ erat apud deũ: ⁊ de⁹ erat
verbũ: hoc erat in pricipio apud deum.
Hec igit̃ quattuor euãgelia multo ante
pñdicta ezechielis quoq volumẽ ꝓbat:
in quo prima viſio ita ꝯtexit̃ || Et in me-
dio ſimilitudo quattuor aialiũ ⁊ vult⁹
eorũ. Facies hois ⁊ facies leonis: ⁊ fa-
cies vituli: et facies aquile. Prima hois
facies mattheum ſignificat: qui quaſi de
homie exorſus eſt ſcribere. Liber genera
tionis ieſu chriſti filij dauid filij abraã.
Secunda marcũ: in quo vox leonis i he
remo rugientis audit̃. Vox clamãtis in
deſerto parate viam dñi: rectas facite ſe-
mitas ei⁹. Tertia vituli: que euãgeliſtam
lucã a zacharia ſacerdote ſumpſiſſe ini-
tium pñfigurat. Quarta iohãnẽ euãgeli-
ſtam: qui aſſumptis pennis aquile ad al-
tiora feſtinãs: de verbo dei diſputat. Ce-
tera q̃ ſequunt̃ in eundem ſenſum ꝓfici-
unt. Crura eorũ recta ⁊ pennati pedes: ⁊
quocũq ſpirit⁹ ibat: ibant: ⁊ nõ reuerte
bant̃: ⁊ dorſa eorũ plena oculis: ⁊ ſcintil
le ac lampades in medio diſcurrẽtes: et
rota in rota: et in ſingulis quattuor faci-
es. || Vñ et apocalypſis iohãnis: poſt ex
poſitionẽ vigintiquattuor ſeniorũ qui te
nentes citharas et phialas adorantes
agnum dei: introducit fulgura atq to-
nitrua: ⁊ ſeptẽ ſpirit⁹ diſcurrẽtes: ⁊ ma-
re vitreũ: ⁊ quattuor aialia plena ocu-
lis dicens: Aial primum ſimile leoni: ⁊
ſecundũ ſimile vitulo: ⁊ tertiũ ſimile ho
mini: ⁊ quartũ ſimile aquile volanti. Et
poſt paululũ. Plena inquit erant ocul:
⁊ requiẽ nõ habebãt die ac nocte: dicen
tia: Sanct⁹ ſanct⁹ ſanct⁹ domin⁹ deus

oīpotēs: ꝙ erat: ⁊ ꝙ eſt: ⁊ qui ventur⁹ eſt: Quib⁹ cūctis ꝑſpicue oñdiť: q̄ttuoꝛ debere tm̄ euāgelia ſuſcipi: ⁊ oēs apocryphoꝝ nenias: moꝛtuis magis hereticis ꝙ eccleſiaſticis viuis canendas.

Sequiť ꝓlogus in Mattheū.

m

Attheus cum pꝛimo ꝑdicaſſet euangeliū in iudea: volēs trāſire ad gētes pꝛimus euāgeliū ſcripſit hebꝛaice: qđ fratribus a quib⁹ ibat: ad memoꝛiā reliq̄t. Sicut eni neceſſe fuit ad cōfirmationem fidei euāgeliū ꝑdicare: ſic ⁊ contra hereticos ſcribi. Cum aūt plures euāgeliū ſcripſerint: q̄ttuoꝛ tm̄ habēt auctoꝛitatis teſtimoniū: q2 ꝑ q̄ttuoꝛ mūdi ꝑtes fidē nunciant trinitatꝪ: ⁊ ſunt ip̄i q̄ttuoꝛ rote in q̄driga dn̄i ꝙ vehit eū ꝑ ꝑdicationē euāgelij: ⁊ gen⁹ humanū quadrifida moꝛte redemptū: eoꝝ erat ꝑdicatione viuificandū: vn̄ ⁊ alioꝝ euāgelia deciderūt: nec recepta ſūt: q2 nolebāt ꝑfinitū numerū caſſari: ꝓpter v̄tutē ſacramēti. Deſignanť etiā euāgeliſte q̄ttuoꝛ figurꝪ: ꝙ nō ſunt deceptoꝛie: ſ3 iocūdi myſterij ſibi cōſcie. Matthe⁹ in hoie intelligiť: q2 circa humanitatē chꝛiſti pꝛincipaliter imoꝛať. Marc⁹ i leone: q2 agit de reſurrectione. Lucas i v̄itulo: agēs de ſacerdotio. Johānes: in aq̄la ſcribēs ſacramenta diuinitatꝪ. Chꝛiſt⁹ v̄o quē deſcribūt hō fuit de v̄gine nat⁹: vitulus in imolatione. Leo in reſurrectione. Aq̄la in aſcēſione. Uel in hoie humanitas. In vitulo ſacerdotiū. In leone regnū. In aq̄la exprimitur diuinitatis ſacramentū.

Incipit argumētū in euāgelium ſm̄ Mattheum.

a m

Attheus ex iudea ſicut i oꝛdine pꝛim⁹ poniť: ita euāgeliū i iudea pꝛim⁹ ſcripſit: ‖ cui⁹ vocatio ad dn̄m ex publicanis actibus fuit: duoꝝ in generatiōe chꝛiſti pꝛincipia ꝑſumēs: vni⁹ cui⁹ pꝛima circūciſio i carne: alteri⁹: cuius ſm̄ coꝛ electio fuit. Ex vtriſq3 eni p̄rib⁹ chꝛiſtus. Sicq3 q̄terdenario numero trifoꝛmiter poſito pꝛincipiū a credēdi fide in electionis tp̄s poꝛrigēs: ⁊ ex electione vſq3 i trāſmigratiōis diē dirigēs: atq3 a tranſmigrationis die vſq3 in chꝛiſtū definiēs decurſam: aduēt⁹ dn̄i oñdit generationem: vt numero ſatiſfaciens ⁊ tēpi: ⁊ ſe q̄d eſſet oñderet: ⁊ dei in ſe op⁹ mōſtrās etiā in his q̄rū gen⁹ poſuit: chꝛiſti opantis a pꝛincipio teſtimoniū non negaret. Quarū oīuz rex: tp̄s: oꝛdo: numerus: diſpoſitio: vł ratō: qđ fidei neceſſariū ē de⁹ chꝛiſtus eſt ‖ ꝙ factus ex muliere: factus ſub lege: natus ex v̄gine: paſſus in carne. oīa i cruce fixit: vt triūphās ea in ſemet ipſo reſurgēs in coꝛpe et p̄ris nomen in p̄rib⁹ filio: ⁊ filij nomen p̄ri reſtituēs in filijs: ſine pꝛincipio ſine fine: oñdēs vnū ſe cuz p̄re eſſe q2 vnus eſt. In ꝙ euāgelio vtile ē deſiderātib⁹ deū: ſic pꝛima vł media vł ꝑfecta cognoſcere: vt ⁊ vocationē ap̄li ⁊ opus euāgelij ⁊ dilectionez dei in carne naſcentꝪ ꝑ vniūſa legentes intelligāt: atq3 id in eo in ꝙ reꝑhēſi ſūt ⁊ appꝛehendere appetūt: recognoſcāt. Nobis.n. in hoc ſtudio argumenti fuit: ⁊ fidez facte rei tradere ⁊ opantꝪ dei itelligēdam diligenter eſſe diſpoſitionē a q̄rentibus nō tacere.

Galath. 4. a

Explicit argumentū. Incipit Regiſtrum in euangeliū Matthei.

Caplm. 1

n

Atiuitas chꝛiſti.

1 Magi cū mūerib⁹ veniūt: ⁊ ioſeph ab angelo ꝑ viſū admonitus cū puero ⁊ m̄re eius i egyptum fugit: infantes interficiūť: regreſſio ieſu chꝛiſti ex egypto.

3 De baptiſmate iohānis in ioꝛdane: ⁊ de chꝛiſti baptiſmate.

4 Jeſus poſt ieiuniū q̄draginta dierū ⁊ q̄draginta noctiū temptať a diabolo. Petrū ⁊ andreā ⁊ iacobū ⁊ iohānem piſcatoꝛes cōuocauit: ⁊ circūiens galileaz varios languoꝛes hoīuz curat.

5 Beatitudinis ⁊ cetera mandata: ⁊ de homicidio: de oblatiōe: de adulterio: de oculo vel manu eruenda: vxoꝛē niſi ob adulteriū dimittēdā: de iuramētis: de oculo: ⁊ dente: inimicos diligendos: de elemoſynis.

6 Oꝛatio: ieiuniū: de theſauro in celū: lucernā coꝛpis eſſe oculū: ⁊ nō poſſe duob⁹ dn̄is ſeruire: nec cogitandū de eſca ⁊ veſtimento: volatilibus agri ⁊ ſollicitudine diei.

7 Nō eſſe iudicādum de feſtuca ⁊ trabe in oculo: de margaritis aū poꝛcos non eſſe ponēdas: petendū: q̄rendū: ⁊ pulſandū: de pſeudo ꝓphetꝪ: q2 nō oīs ꝙ dicit mihi dn̄e dn̄e intrabit in regnū celoꝝ: de domo edificata ſupꝛa petrā vel arenam.

8 Deſcēdēs de mōte lepſuz mūdat: pueꝝ cēturiōis paralyticū curat: ſocrū petri a

febribꝰ liberat: de plurimis curatis: ⁊ scribe volēti se seq̄ dicit: non habere filium hoīs vbi caput suū reclinet: atq; vt aliꝰ relicto pr̄is corpe sequat̄ pcepit: i naui eū dormiētē excitāt discipuli vt tēpestatem sedaret: ⁊ in terra gerasenoꝝ demonia eiecit.

9 Ubi paralyticꝰ lectū fert. Mattheū ꝯuocat: ac phariseis murmurantibꝰ de cōuiuio publicanoꝝ dicit nō esse opꝰ sanis medicū: discipulis iohānis interrogantibus quare nō ieiunarēt discipuli eiꝰ: parabolā ponit pāni scissure ⁊ vtris et vini: filiā pricipis mortuā dn̄s vadit suscitare: mulierē a pfluuio liberat: cecꝭ oculi aperiūt̄: surdū ⁊ mutū demoniū eijcit̄ ⁊ i pricipe demonioꝝ id facere dicūt.

10 Duodecim apl̄os ꝑmittit cū oī doctrina ac dicit: Qꝛ nō venit pacē mittere in terram se gladiū.

11 Johānes de carcere ad iesū: ⁊ iesus ꝺ iohāne ad turbas loquit̄: atq; icrepat ciuitates q̄ penitētiā nō egerūt. Confessio iesu ad patrē: ⁊ ingū dn̄i leue esse.

12 Discipuli spicas vellūt: manū aridā sanat: hoīem a demonio cecum ⁊ mutum curat: ⁊ in pricipe demonioꝝ id facere opinātes destruit: phariseis signū petētibus ione ⁊ niniuitarū signū tradit: et matrē ⁊ fratres spernit.

13 Sedens in nauicula iesus turbis parabolas exponit. i. seminātꝭ semen cētesimū sexagesimū ⁊ tricesimū: de zizania et tritico ⁊ grano synapis: a fermēto abscōdito in farina: ⁊ exoluit discipulis parabolas zizanioꝝ: parabolas de thesauro in agro: ⁊ bona margarita: de rete i mare misso: ꝓphetam in patria sua sine honore esse.

14 De iohānis capite in disco: ⁊ q̄nq; panibus ⁊ duobꝰ piscibꝰ q̄nq; milia viroꝝ. Jesus sup̄ra mare ambulat ⁊ petrū mergentem apphendit: ⁊ in terra genesar multos languores curat.

15 De manibꝰ lauādis: ⁊ de his q̄ de ore exeunt: qꝛ coinq̄nāt: nō q̄ intrāt i hoīem: filiā mulierꝭ syropheniſſe a demonio curat: ⁊ secus mare galilee claudos cecos ⁊ mutos sanat: de septē panibꝰ: ⁊ paucꝭ piscibꝰ quattuor milia hoīuȝ satiauit.

16 De signo ione ꝓphete: de fermēto phariseoꝝ: de episcopatu petri: quem increpat: ac dicit crucem suaȝ tollere debere vnāquēq; q̄ velit dn̄m sequi: ⁊ dicit nō visuros quosdam mortē donec videant filiū hoīs in regno venire.

In mōte cū moyse ⁊ helia apparet: ⁊ vox de celo ad eū: inde descēdentibꝰ heliā iā fuisse ⁊ non esse susceptū manifestat: puerū lunaticū saluat: ⁊ de fide vt granū synapis docet: de statere de ore piscis.

De humilitate pueri: de manu ⁊ pede et oculo eruendo: ⁊ nec contēnendos paruulos quoꝝ angelos faciē patris in celis semꝑ videre testat̄. Correptio fratrū: ꝙ indulgeri debeāt alterutꝝ vsq; septuagies septies: de eo qui cōseruū ꝓpter denarios centum suffocat.

Uxorē nō debere dimitti: ⁊ de eunuchis infandos nō esse arcēdos a bn̄dictione: diuitē difficile introire in regnū celoꝝ: ⁊ cētupliū recepturū q̄ oībus renūciat.

Primos nouissimos fieri: parabola operarioꝝ in vineam cōductorum: de filijs zebedei: ⁊ de primis accubitis cene: de duobus cecis secus viam sedentibꝰ.

De asina ⁊ pullo eiꝰ: et vbi nūmularios eiecit de tēplo: clamātibꝰ puerꝭ osanna: de ficu q̄ arida facta est: interrogat̄ in q̄ ptāte hec faceret. Ipse interrogat de iohānis baptismate: ⁊ subiūgens parabolas hoīs q̄ filios suos in vineā mittit: ⁊ ꝙ publicani et meretrices in regno dei multos sacerdotum ⁊ scribarū sint precessuri: dicit parabolam de vinitoribus qui interficiūt ad se missos.

Parabola vbi inuitati cōtemnūt venire ad nuptias: de inscriptiōe ⁊ imagine cesaris: de muliere que septem fratres habuit: temptatus a phariseis interrogat eos de christo cuiꝰ filiꝰ esset.

Ad discipulos dixit vt q̄ pharisei dicūt fiant: sed q̄ faciūt nō fiāt: increpat scribas ⁊ phariseos: de ꝓselito: de iuramento: de camelo ⁊ culice: ⁊ cathino lauando: ⁊ monumentis dealbatis: et monumentis ꝓphetaꝝ: ⁊ alijs multis: hierl̄m.

De structura tēpli: ⁊ signis nouissimoꝝ dierū: ⁊ diebꝰ breuiatis: de pseudo christis: ⁊ pseudo ꝓphetis: de aductu saluatoris: ⁊ occasu elementoꝝ.

De decē virginibꝰ: de talētis: de ouibꝰ a dextris ⁊ hedis a sinistris: ꝺ opibꝰ eoꝝ.

De iudeoꝝ ꝯsilio: de comp̄hēdēdo iesū de muliere q̄ vnguēto ꝓfudit iesum: iudas ꝑmiū petit vt tradat iesum: cenans de iuda traditore suo ad discipulos loq̄tur: oblatio eius: petro dicit ꝙ ter abnegaturus eū esset. Orationes iesu ad patrem: iudas iesum in osculo tradit: ⁊ petrus auriculā seruo abscidit. Jesus falsis testibus cōdemnat̄ et illudit̄: petrus

tertio abnegat ꝛ lachꝛymat.
Jeſus pilato tradit: iudas laq̄o ſe ſuſpē
dit: de agro figuli: iudicium pilati: ꝛ de
barraba latrone: de clamyde coccineo
de coꝛona: de arūdine: de genuflexione
ꝛ illuſione dicētiū. Aue rex iudeoꝝ: ꝛ ex
puitione i eū ꝛc. Simonis angariatiōe
vt crucē tolleret: de felleo humoꝛe: ꝛ cru
cifixione eius: de veſtimentꝭ: de ſcripto:
rex iudeoꝝ: ꝺ cucifixiōe latronū: de blaſ
phemijs: de tenebꝛis factꝭ: de dn̄i clamo
re ꝛ moꝛte: ꝛ alijs q̄ ꝯtingebāt i moꝛte:
de ſepultura dn̄i: ꝛ de cuſtodia circa ſe
pulchꝛum.
Reſurrectio dn̄i: ꝛ q̄liter apparuit poſt
hec: de pecunia data cuſtodibꝰ: ꝛ mādatum de baptiſmate.

Explicit Regiſtrū. Incipit euangelium Matthei. Caplm. I

Iber generati-
I onis ieſu chꝛiſti filij dauid:
filij abꝛaā. Abꝛaaʒ genuit
yſaac. yſaac auteʒ genuit ia
cob. iacob aūt genuit iudā ꝛ fratres eiꝰ
iudas aūt genuit phares ꝛ ʒarā de tha-
mar. Phares aūt genuit eſrom: eſrom
aūt genuit arā. Arā aūt genuit amina-
dab: aminadab aūt genuit naaſon. Na-
aſon aūt genuit ſalmon: ſalmon autem
genuit booʒ de raab. Booʒ autē genuit
obeth ex ruth: obeth aūt genuit ieſſe. Jeſ
ſe aūt genuit dauid regē: dauid autem
rex genuit ſalomonē ex ea que fuit vrie.
Salomon aūt genuit roboā: roboam
aūt genuit abiam. Abia aūt genuit aſa:
aſa aūt genuit ioſaphat. Joſaphat auteʒ
genuit ioꝛā: ioꝛā aūt genuit oʒiā. Oʒias
aūt genuit ioathan: ioathā aūt genuit
achaʒ: Achaʒ aūt genuit ezechiā: ezechi
as aūt genuit manaſſen: manaſſes autē
genuit amon. Amon aūt genuit ioʒiaʒ:
ioʒias aūt genuit iechoniā ꝛ fratres eiꝰ
in tranſmigratione babylonis. Et poſt
trāſmigrationē babylonis: iechonias
genuit ſalathiel: ſalathiel aūt genuit ʒo
robabel. Zoꝛobabel autē genuit abiud:
abiud auteʒ genuit eliachim. Eliachim
aūt genuit aʒoꝛ: aʒoꝛ aūt genuit ſadoch
Sadoch aūt genuit achim: achim autē
genuit eliud. Eliud aūt genuit eleaʒar:
eleaʒar aūt genuit mathan. Mathan au
tem genuit iacob: iacob autē genuit io-
ſeph virū marie: de qua natꝰ eſt ieſus q̄
vocat chꝛiſtus. Oēs itaq̄ generationes C
ab abꝛaam vſq̄ ad dauid: generationes
quattuoꝛdecim: ꝛ a dauid vſq̄ ad tranſ
migrationē babylonis: generatiōes q̄t-
tuoꝛdecim: ꝛ a trāſmigratione babylo-
nis vſq̄ ad chꝛiſtum: generationes q̄t-
tuoꝛdecim. Chꝛiſti aūt generatio ſic erat
Cū eſſet deſpōſata mater ieſu maria io- Luc.1.e et.2.a
ſeph: anteq̄ cōuenirēt: inuēta eſt in vte
ro habēs de ſpiritu ſancto. Joſeph autē
vir eiꝰ cū eſſet iuſtus: ꝛ nollet eā tradu-
cere: voluit occulte dimittere eā. Hec au
tem eo cogitāte: ecce aūt angelus domi-
ni apparuit in ſomnis ioſeph dicēs. Jo-
ſeph fili dauid: noli timere accipere ma
riam cōiugē tuā. Qd̄ eni in ea natum D
eſt: de ſpiritu ſancto eſt. Pariet aūt filiū
ꝛ vocabis nomē eius ieſum. Jpſe enim
ſaluū faciet ꝑplm ſuū a peccatꝭ eoꝛum.
Hoc aūt totū factū eſt: vt adimpleretur
qd̄ dictū eſt a dn̄o ꝑ ꝓphetā dicētē. Ec Eſa.7.c
ce virgo in vtero habebit filiū: ꝛ vocabi
tur nomē eiꝰ emanuel: qd̄ eſt interꝑtatū
nobiſcum deus. Exurgens aūt ioſeph a
ſomno fecit ſicut p̄cepit ei angelus dn̄i:
ꝛ accepit cōiugem ſuā. Et nō cognoſce-
bat eā donec peperit filiū ſuū pꝛimoge-
nitum: ꝛ vocauit nomē eiꝰ ieſum. II
Um natus eſſet ieſus in bethleē A
C iude in diebꝰ herodis regꝭ: ecce
magi ab oriēte venerūt hieroſo-
lymā dicētes: Ubi eſt qui natus eſt rex
iudeoꝝ? Uidimꝰ eni ſtellā eius in oriē-
te: ꝛ venimꝰ adoꝛare eum. Audiens aūt
herodes rex turbatus eſt: ꝛ oīs hieroſo-
lyma cum illo. Et ꝯgregans omnes pꝛī-
cipes ſacerdotum ꝛ ſcribas populi ſciſci
tabat ab eis vbi chꝛiſtus naſceret. At Joh.7.f
illi dixerunt ei. Jn bethleē iude. Sic eni
ſcriptū eſt ꝑ ꝓphetā. Et tu bethleē ter Michee.5.a
ra iuda: nequaq̄ minima es in pꝛincipi
bus iuda. Ex te enim exiet dux q̄ regat
populū meū iſrael. Tunc herodes clam
vocatis magis: diligēter didicit ab eis
tempus ſtelle que apparuit eis: ꝛ mittēs
illos in bethleē: dixit. Jte ꝛ interrogate B
diligenter de puero: ꝛ cū inueneritis re-
nūciate mihi: vt ꝛ ego veniens adoꝛem
eum. Qui cū audiſſent regē abierūt. Et
ecce ſtella quam viderāt in oriēte: ante-
cedebat eos: vſq̄ dum veniens ſtaret ſu
pꝛa vbi erat puer. Uidentes autē ſtellaʒ
gauiſi ſunt gaudio magno valde. Et in-
trantes domū inuenerūt puerū cū ma-
ria matre eius: ꝛ ꝓcidētes adoꝛauerūt
eū ꝛ apertꝭ theſaurꝭ ſuis obtulerūt ei mu

nera: aurū: thus: & myrrhā. Et reſponſo
accepto in ſomnis ne redirēt ad herodē
ꝑ aliā viam reuerſi ſūt in regionē ſuā3.
Qui cū receſſiſſent: ecce angelus dñi ap-
C paruit in ſomnis ioſeph: dicens: Surge
& accipe puerum & matrē eius & fuge in
egyptu3: & eſto ibi vſq3 dum dicam tibi.
Futurū eſt enī: vt herodes q̄rat puerum
ad ꝑdendū eū. Qui cōſurgēs accepit pu
erum & matrē eius nocte: ſeceſſit in egy-
ptum. Et erat ibi vſq3 ad obitū herodis
vt adimpleref qḋ dictū ē a dño ꝑ ꝓphe
Oſee.11.a tam dicentē. ‖Ex egypto vocaui filium
meū. Tūc herodes vidēs q̄niam illuſus
eſſet a magis: iratus eſt valde: & mittēs
occidit oēs pueros q̄ erāt in bethleem &
in oībus finibus eius a bimatu & infra:
ſm tp̄s qḋ exquiſierat a magi. Tūc ad-
impletū eſt: qḋ dictū eſt per hieremiā
Hiere.31.g ꝓphetā dicente3: ‖Uox in rama audita
et.31.c eſt: plorat⁹ & vlulatus mult⁹: rachel plo-
Threñ.1.a rans filios ſuos: & noluit cōſolari q2 nō
D ſūt. Defuncto aūt herode: ecce angelus
dñi apparuit in ſomnis ioſeph in egy-
pto dicēs. Surge & accipe puerum & ma
trem eius: & vade in terrā iſrael: Defun-
cti ſunt enī qui querebāt animā pueri.
Qui cōſurgēs accepit puerū & matrem
ei⁹: & venit in terrā iſrl̄. Audiens aute3
ꝙ archelaus regnaret in iudea pro he-
rode patre ſuo timuit illo ire: & ammoni
tus in ſomnis ſeceſſit in partes galilee.
Et veniēs habitauit ī ciuitate q̄ vocaf
nazareth: vt adimpleref qḋ dictū eſt per
ꝓphetas: qm̄ nazareus vocabif. III
A In diebus autem illis venit iohā
Luc.3.a nes baptiſta ‖ꝑdicās in deſerto
Joh.1.a iudee & dicēs. ‖Penitētiā agite:
appropinquabit enī regnū celorū. Hic ē
enī de quo dictu3 eſt per eſaiā ꝓphetam
Eſaie.40.a dicentē: ‖Uox clamātis in deſerto para-
Mar.1.a te viam dñi: rectas facite ſemitas eius.
Luc.3.a Ipſe aūt iohannes habebat veſtimentū
Joh.1.c de pilis camelorū: & zonam pelliceā cir-
ca lumbos ſuos. Eſca autē eius erat lo-
Mar.1.a cuſte & mel ſiluestre. ‖ Tūc exibat ad eū
B hieroſolyma & oīs iudea: & oīs regio cir
Luc.3.a ca iordanem ‖& baptizabāf ab eo in ior
Joh.3.e dane cōfitentes peccata ſua. ‖Uidēs au
Luc.3.b tem multos phariſeoꝝ & ſaduceorū ve-
1.23.d niētes ad baptiſmū ſuū: dixit eis ‖Pro-
genies viperarū: quis demōſtrabit vo-
bis fugere a vētura ira. Facite ergo fru-
ctum dignū penitētie. Et ne velitis di-
cere intra vos: patrē habem⁹ abrahā. Di
co enī vobis: qm̄ potēs eſt de⁹ de lāpidi
bus iſtis ſuſcitare filios abrae. Iā enī ſe C
curis ad radicē arboꝝ poſita ē. ‖Oīs ē
arbor q̄ nō facit fructū bonū excidef: et
in ignē mittef. ‖Ego q̄dē baptizo vos ī
aqua in penitētiā: q̄ aūt poſt me ventu-
rus eſt: fortior me eſt: cui⁹ nō ſū dignus
calciamenta portare. Ipſe vos baptiza-
bit in ſpiritusancto & igni. ‖Cui⁹ venti-
labrum in manu ſua: & ꝑmundabit areā
ſuā: & cōgregabit triticū in horreū ſuu3:
paleas aūt cōburet igni inextinguibili.
‖Tūc venit ieſus a galilea in iordanem
ad iohannem vt baptizaretur ab eo.
Iohānes aūt ꝓhibebat eū dicēs. Ego a
te debeo baptizari: & tu venis ad me?
Reſpōdens aūt ieſus dixit ei: Sine mo-
do. Sic enī decet nos implere oēm iuſti-
ciam. Tūc dimiſit eū. Baptizat⁹ autē ie
ſus: confeſtim aſcendit de aqua. Et ecce
aperti ſunt ei celi: & vidit ſpm̄ dei deſcē-
dentē ſicut columbā: & venientē ſup ſe.
Et ecce vox de celis dicens: Hic eſt fili⁹
us meus dilectus: i quo mihi cōplacui.
Tunc ieſus ductus IIII
eſt in deſertu3 a ſpiritu ‖vt temp-
taretur a diabolo & cum ieiunaſſet
quadraginta diebus et quadraginta
noctibus: poſtea eſuriit. Et accedens
temptator dixit ei. Si fili⁹ dei es dic vt
lāpides iſti panes fiant. Qui reſpondēs
dixit. Scriptum eſt. ‖Non in ſolo pane
viuit homo: ſed in omni verbo qḋ ꝓce-
dit de ore dei. Tunc aſſūpſit eū diabol⁹
in ſanctā ciuitate3: & ſtatuit eū ſup pin-
naculū templi: & dixit ei. Si filius dei es
mitte te deorſum. Scriptū eſt enī ‖quia
angelis ſuis mādauit de te: & in mani-
bus tollent te: ne forte offendas ad lapi
dem pedē tuū. Ait illi ieſus rurſū: Scri B
ptum eſt. ‖Non temptabis dñm deum
tuū. Iterum aſſūpſit eū diabolus in mō
tem excelſum valde: & oſtendit ei oīa re-
gna mundi & gloriā eorū: & dixit ei. Hec
oīa tibi dabo: ſi cadēs adoraueris me.
Tūc dicit ei ieſus. Uade ſathana. Scri-
ptum eſt enī ‖Dñm deum tuū adorabis
& illi ſoli ſerulies. ‖Tūc reliquit eū diabo
lus: & ecce angeli acceſſerunt & miniſtra
bant. ‖Cū aūt audiſſet ieſus ꝙ iohānes
traditus eſſet: ſeceſſit in galilea3 ‖& reli-
cta ciuitate nazareth: venit & habitauit
in ciuitate capharnaum maritima: in fi
nibus zabulon & neptalim: vt adimple- C
retur qḋ dictū eſt ꝑ eſaiā ꝓphetā. ‖Ter-
ra zabulon & terra neptalim: via maris
trāſ iordanē galilee gētiū: ppl's q̄ ambu

ſabat in tenebrꝭ vidit lucē magnā: ⁊ ſe-
dētib⁹ in regiōe vmbꝛe moꝛtꝭ lux oꝛta ē
eis. Exinde cepit ieſus ꝑdicare ⁊ dicere.
b ‖Penitētiā agite. Appꝛopinq̄bit eni re-
gnū celoꝝ. Ambulās āt ieſus iuxta ma
re galilee vidit duos frēs ſymonē q̄ vo-
cat̄ petr⁹: ⁊ andreā frēm ei⁹: mittētes re
b te in mare. ‖Erant eni piſcatoꝛes. Et ait
b illis: venite p⁹ me: ⁊ faciā vos fieri piſca
D toꝛes hoīm. At illi ꝯtinuo relictꝭ retib⁹
b ſecuti ſunt eū. Et ꝓcedēs inde vidit ali
os duos frēs: iacobū zebedei ⁊ iohēz fra
trē ei⁹ in naui cū zebedeo p̄re eoꝝ refici
entes retia ſua: ⁊ vocauit eos. Illi autez
ſtatim relictꝭ retib⁹ ⁊ p̄re: ſecuti ſūt euz.
a ‖Et circūibat ieſus totā galileā docēs ī
c ſynagogꝭ eoꝝ: ⁊ ꝑdicās euāgeliū regni:
a ⁊ ſanās oēm languoꝛē ⁊ oēm īfirmitatē
in ꝑplo. Et abijt opinio ei⁹ ī totā ſyriā:
⁊ obtulerūt ei oēs male hn̄tes varijs lā-
guoꝛib⁹ ⁊ toꝛmētꝭ cōphēſos: ⁊ q̄ demo-
nia habebāt ⁊ lunaticos ⁊ paralyticos:
⁊ curauit eoſ. Et ſecuti ſūt eū turbe mul
te de galilea et decapoli: ⁊ de hieroſoly-
mis ⁊ de iudea: et de trās ioꝛdanē. V
A Idens aūt ieſus turbas: aſcēdit
v in montē: ⁊ cū ſediſſet: acceſſerūt
ad eū diſcipuli eius: ⁊ apiens os
c ſuū docebat eos dicēs: ‖ Beati paupes
ſpū: qm̄ ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. Beati mi-
tes: qm̄ ipi poſſidebūt terrā. ‖Beati qui
lugēt: qm̄ ipi ꝯſolabunt̄. Beati q̄ eſuri-
unt ⁊ ſitiūt iuſticiā: qm̄ ipi ſaturabunt̄
Beati miſericoꝛdes: qm̄ ipi miſcdiaꝫ cō
ſequent̄. Beati mūdo coꝛde: qm̄ ipi deū
videbūt. Beati pacifici: qm̄ filij dei vo-
c cabunt̄. ‖Beati q̄ ꝑſecutionē patiūtur
ꝓpter iuſticiā: qm̄ ipoꝝ eſt regnū celoꝝ
d ‖Beati eſtis cū maledixerint vobis ho-
mines ⁊ ꝑſecuti vos fuerint ⁊ dixerit oē
malū aduerſū vos mētiētes ꝓpter me.
B Gaudete ⁊ exultate: qm̄ merces vr̄a co-
pioſa eſt in celꝭ. Sic eni ꝑſecuti ſūt ꝓphe
tas q̄ fuerūt añ vos. Vos eſtis ſal terre.
g ‖Qđ ſi ſal euanuerit: in q̄ ſalief? Ad ni-
g hilū valet vltra: niſi vt mittat̄ foꝛas: et
ꝯculcet̄ ab hoīb⁹. Vos eſtꝭ lux mundi.
c ‖Nō pōt ciuitas abſcōdi ſupra mōtē po
e ſita: neq; accendūt lucernā: ⁊ ponūt eaꝫ
ſub modio ſed ſup candelabꝝ: vt luceat
oīb⁹ q̄ in domo ſunt. Sic luceat lux vr̄a
coꝛā hoīb⁹ vt videāt opa vr̄a bōa: ⁊ glo
rificēt p̄rem vr̄m q̄ in celꝭ eſt. Nolite pu-
tare qm̄ veni ſoluere legē aut ꝓphetas.
d Nō veni ſoluere: ſꝫ adimplere ‖Amē q̄p
pe dico vobis: donec tranſeat celū ⁊ ter-

ra: iota vnū aut apex vn⁹ nō ꝓteribit a C
lege: donec oīa fiant. ‖Qui ergo ſoluerit Jacobi.2.b
vnū de mādatꝭ iſtꝭ minimis ⁊ docuerit ſic
hoīes: minim⁹ vocabit̄ in regno celoꝝ:
q̄ aūt fecerit ⁊ docuerit: h̄ magn⁹ voca-
bit̄ in regno celoꝝ. Dico autē vobis: qꝛ
niſi abundauerit iuſticia vr̄a pl⁹ q̄ ſcri
baꝝ ⁊ phariſeoꝝ: nō intrabitꝭ in regnuꝫ
celoꝝ. ‖Audiſtis qꝛ dictū eſt antiq̄s: nō Exo.20.b
occides: qui aūt occiderit: reus erit iudi Deu.5.b
cio. Ego aūt dico vobis: qꝛ oīs qui iraſci
tur fratri ſuo: reus erit iudicio. Qui aūt
dixerit fratri ſuo racha: reus erit ꝯcilio.
Qui autē dixerit fatue: reus erit gehēne D
ignis. Si ḡ offers mun⁹ tuū ad altare ⁊
ibi recoꝛdat⁹ fuerꝭ: qꝛ frater tuus habet
aliq̄d aduerſū te: relinq̄ ibi mun⁹ tuum
añ altare: ⁊ vade p̄ri⁹ recōciliari fri tuo:
⁊ tūc veniēs offeres mun⁹ tuū. Eſto cō-
ſentiens aduerſario tuo cito dū es cū eo
in via: ne foꝛte tradat te aduerſari⁹ iudi
ci: ⁊ iudex tradat te miniſtro: ⁊ in carcereꝫ
mittaris. ‖Amē dico tibi: nō exies inde Lu.12.g.
donec reddas nouiſſimū q̄drantē. ‖Au- Exo.20.b
diſtꝭ qꝛ dictū ē antiq̄s: nō mechaberis.
Ego dico vobis: qꝛ oīs qui viderit mu-
lierē ad ꝯcupiſcendū eā: iā mecchat⁹ eſt E
eā in coꝛde ſuo. ‖Qꝛ ſi ocul⁹ tuus dexter J.18.a.
ſcandalizat te: erue euꝫ ⁊ ꝓijce abs te.
Expedit eni tibi vt pereat vnū mēbꝛoꝝ
tuoꝝ: q̄ totū coꝛp⁹ tuū mittat̄ in gehē-
nā ignis. Et ſi dextera manus tua ſcan
dalizat te: abſcide eam ⁊ ꝓijce abs te.
Expedit eni tibi vt pereat vnū membꝛo
rū tuoꝝ q̄ totū coꝛpus tuū eat in gehē-
nam. ‖Dictū eſt autē: quicūq; dimiſerit Deu.24.a
vxoꝛē ſuam: det ei libelluꝫ repudij. Ego J.19.b
autē dico vobis: qꝛ omīs qui dimiſerit Mar.10.a.
vxoꝛē ſuā: excepta foꝛnicatiōis cauſa: fa Lu.16.d.
cit eā mechari: ⁊ qui dimiſſam duxerit:
adulterat. Iterū audiſtis qꝛ dictū eſt an
tiquis: ‖nō ꝑiurabis: reddes aūt dn̄o iu Leui.19.b
ramenta tua. Ego aūt dico vobis: nō iu F
rare oīno: neq; ꝑ celuꝫ qꝛ thꝛon⁹ dei eſt:
neq; ꝑ terrā: qꝛ ſcabellū ē pedū ei⁹. Ne-
q; ꝑ hieroſolymaꝫ: qꝛ ciuitas eſt magni
regis. Neq; ꝑ caput tuū iurauerꝭ: quia
nō potes vnum capillū albū facere aut
nigrū. ‖Sit autē ſermo veſter: eſt eſt: nō Jacobi.5.c
non: qđ autē his abundanti⁹ eſt: a ma-
lo eſt. ‖Audiſtis quia dictū eſt: oculū ꝑ Exo.21.c
oculo: dentē ꝑ dente: Ego aūt dico vo- Deut.19.d
bis nō reſiſtere malo: ‖ſed ſi q̄s te ꝑcuſſe Lu.6.a
rit in dexterā maxillā tuā: ꝑbe illi ⁊ alte
rā: ⁊ ei qui vult tecū ī iudicio ꝯtēdere: ⁊
tunicā tuā tollere: dimitte ei ⁊ palliū: et G

q̃cūq́ꝫ te angariauerit mille paſſ⁹: vade
cū illo ⁊ alia duo. Qui aūt petit ad te:
da ei:et volēti mutuare a te:ne auerta-
Leuitis.19.c ris‖Audiſtis qꝛ dictū ē: diliges ꝓximū
Lucis.6.e tuū:et odio hēbis inimicū tuū: Ego aūt
dico vobis:diligite inimicos vr̄os:bn̄fa-
cite his q̃ oderūt vos:et orate ꝓ ꝑſequē
tib⁹ ⁊ calūniantib⁹ vos:vt ſitis filij pa-
tris vr̄i qui i celis eſt:q̃ ſolē ſuū oriri facit
ſup bonos ⁊ malos:⁊ pluit ſup iuſtos ⁊
Lucis.6.e iniuſtos.‖Si eni diligitis eos q̃ vos dili
gūt quā mercedē habebitis?Nōne ⁊ pub
licani hoc faciūt?Et ſi ſalutaueritis frēs
vr̄os tm̄:quid amplius facitis? Nōne ⁊
ethnici hoc faciunt?Eſtote ġ vos ꝑfecti
ſicut ⁊ pater vr̄ celeſtis ꝑfect⁹ eſt. VI
A Ttendite:ne iuſticiā vr̄am faciatis
I.23.a a corā hoīb⁹ vt videamini ab eis a-
lioqn mercedē nō hēbitis apud
prēm vr̄m qui in celis eſt.Cū ġ facis elemo
ſynā:noli tuba canere ante te:ſicut hy-
pocrite faciūt in ſynagogis ⁊ in vicis vt
honorificentur ab hoīb⁹.‖Amen dico vo-
bis:receperūt mercedē ſuā:Te aūt faci-
ente elemoſynam:neſciat ſiniſtra tua q̃d
faciat dextera tua: vt ſit elemoſyna tua
in abſcōdito:⁊ pr̄ tu⁹ qui videt i abſcō-
dito reddet tibi.Et cū oratis nō eritis ſi-
cut hypocrite qui amāt in ſynagogis ⁊ i
angulis plateaꝝ ſtantes orare: vt vide-
antur ab hoīb⁹. Amē dico vobis:recepe-
rūt mercedē ſuā.Tu aūt cū oraueris:intra
in cubiculū tuū:⁊ clauſo oſtio:ora prēm
tuū in abſcōdito:⁊ pr̄ tu⁹ qui videt i ab
B ſcondito reddet tibi. Orātes aūt nolite
multū loqui:ſicut ethnici faciūt. Putāt
eni ꝙ in multiloquio ſuo exaudiantur. No
lite ġ aſſimilari eis.Scit eni pr̄ vr̄ quid
Lucis.11.a op⁹ ſit vobis:anq̄ꝫ petatis eū.‖Sic ġ vos
orabitis.Pr̄ nr̄ qui es in celis:ſcificetur no
men tuū. Adueniat regnū tuū. Fiat vo-
lūtas tua:ſicut in celo ⁊ in terra. Panē
nr̄m ſupſubſtātialē da nobis hodie.Et
dimitte nobis debita nr̄a:ſicut ⁊ nos di
mittim⁹ debitorib⁹ nr̄is.Et ne nos in-
ducas in tēptationē:ſꝫ libera nos a ma
Mar.11.d lo.Amē.‖Si eni dimiſeritis hoīb⁹ pctā
eoꝝ:dimittet ⁊ vobis pr̄ vr̄ celiſtis deli-
I.18.d cta vr̄a.‖Si aūt nō dimiſeritis hoīb⁹ nec
pr̄ vr̄ dimittet vobis pctā vr̄a.Cū aūt ie
iunatis:nolite fieri ſicut hypocrite tri-
ſtes.Extermināt eni facies ſuas: vt pare
ant hoīb⁹ ieiunātes. Amē dico vobis:
C qꝛ receperūt mercedē ſuā.Tu aūt cū ie-
iunas:vnge caput tuū:⁊ faciē tuā laua:
ne videaris hoīb⁹ieiunās:ſed prī tuo q̃

eſt in abſcōſo:⁊ pr̄ tu⁹ qui videt in abſcō
ſo reddet tibi. Nolite theſaurizare vobis
theſauros i terra:vbi erugo ⁊ tinea de-
moliuntur:⁊ vbi fures effodiunt ⁊ furantur.
‖Theſaurizate aūt vobis theſauros i ce Luc
lo:vbi nec erugo nec tinea demolitur:⁊
vbi fures nō effodiūt nec furantur. Ubi ē
theſaur⁹ tuus ibi ē ⁊ cor tuū.‖Lucerna Lu
corpis tui eſt ocul⁹ tuus.Si ocul⁹ tuus
fuerit ſimplex:totū corpus tuū lucidum
erit.Si aūt oculus tu⁹ fuerit nequā:to-
tū corp⁹ tuū tenebroſū erit.Si ġ lumen
qd̄ in te ē:tenebre ſūt:ipe tenebre quāte
erūt.‖Nemo pōt duob⁹ dn̄is ſuire. Aut Lu
eni vnū odio hēbit ⁊ alterū diliget:aut
vnū ſuſtinebit ⁊ alteꝝ ꝯtēnet. Nō pote-
ſtis deo ſuire ⁊ mamone.‖Ideo dico vo Lu
bis:ne ſolliciti ſitis aīe vr̄e q̃d māduce-
tis:neqꝫ corpi vr̄o q̃d induamini. Nōne D
aīa plus ē q̄ꝫ eſca:⁊ corp⁹ plus q̄ꝫ veſti-
mētū?Reſpicite volatilia celi q̃ non ſe-
rūt neqꝫ metūt:neqꝫ ꝯgregāt i horrea:⁊
pater vr̄ celeſtis paſcit illa. Nōne vos ma
gis pluris eſtis illis?Quis aūt vr̄m cogitās
pōt adijcere ad ſtaturā ſuā cubitū vnū?
Et de veſtimētis q̃d ſolliciti eſtis.‖Conſi Lu
derate lilia agri quō creſcūt. Non labo-
rant neqꝫ nent. Dico aūt vobis:qm̄ nec
ſalomō in oī glīa ſua coopt⁹ ē ſicut vnū
ex iſtis.Si eni fenū agri qd̄ hodie eſt et
cras in clibanū mittitur de⁹ ſic veſtit:q̄n-
tomagis vos modice fidei. Nolite ġ ſol-
liciti eſſe dicētes:q̃d manducabim⁹:aut
quid bibem⁹:aut q̃ operiemur?Hec enim
oīa gētes inquirūt. Scit eī pr̄ vr̄ qꝛ his
oīb⁹ indigetis.‖Querite ġ primū regnū Lu
dei ⁊ iuſticiā ei⁹:⁊ hec oīa adijcientur vo-
bis. Nolite ġ ſolliciti eſſe in craſtinum.
Craſtin⁹ eni dies ſollicitus erit ſibiipſi.
Sufficit diei malitia ſua. VII A
n ‖Olite iudicare ⁊ nō iudicabimi Lu
ni:nolite ꝯdēnare ⁊ nō ꝯdēnabi
mini.‖In q̃ eni iudicio iudicaueritis iu- R
dicabimini:‖⁊ in q̃ mēſura mēſi fueritis M
remetietur vobis.‖Quid āt vides feſtucā Lu
in oculo frīs tui:⁊ trabē in oclo tuo nō
vides?Aut quō dicis fratri tuo:frater ſi-
ne eijciā feſtucā d̄ oclo tuo:⁊ ecce trabes
eſt in oclo tuo?Hypocrita eijce primū
trabē de oculo tuo:⁊ tūc videbis eijcere
feſtucā de oculo frīs tui. Nolite ſcm̄ da-
re canib⁹:neqꝫ mittatis margaritas vr̄as
ante porcos:ne forte ꝯculcēt eas pedib⁹
ſuis:⁊ canes ꝯuerſi dirūpāt vos.‖Peti- L
te ⁊ dabitur vobis:q̄rite ⁊ inuenietis:pul- I
ſate ⁊ aperietur vobis. Oīs eni q̃ petit ac- I

3 cipit: ⁊ qui q̃rit inueĩt: ⁊ pulſanti apieꝛ.
Aut quis eſt ex vobis hõ quẽ ſi petierit
filiꝰ ſuꝰ panẽ: nũq̃d lapidẽ porriget ei?
Aut ſi piſcẽ petierit: nũq̃d ſerpentẽ por
riget ei? Si ergo vos cũ ſitꝭ mali: noſtis
bona data dare filijs vr̃is: q̃nto magiꝭ pr̃
.c vr̃ qui in celꝭ eſt dabit bona petẽtibꝰ ſe.
.e Oĩa ꝗ q̃cũq; vultꝭ vt faciãt vobis hoĩeſ:
⁊ vos facite illis. Hec eſt eñi lex ⁊ ꝓphe.
.e ‖ Intrate ꝑ anguſtã portã: q2 lata porta
⁊ ſpatioſa via ẽ q̃ ducit ad ꝑditionem: ⁊
multi ſũt q̃ intrãt ꝑ eã. Q̃ꝫ anguſta por-
ta ⁊ arta via ẽ q̃ ducit ad vitam: ⁊ pauci
ſũt q̃ inueniũt eã. Attẽdite a falſis pro-
phetꝭ q̃ veniũt ad vos in veſtimẽtꝭ oui-
um: intrinſecꝰ aũt ſunt lupi rapaces. A
C fructibꝰ eoꝝ cognoſcetꝭ eos. Nũq̃d col
ligũt de ſpinis vuas: aut de tribulꝭ ficꝰ?
.f. ‖ Sic oĩs arbor bõa fructꝰ bonos facit:
mala aũt arbor malos fructꝰ facit. Non
põt aũt arbor mala bonos fructꝰ facere:
neq; arbor bona malos fructus facere.
c. ‖ Oĩs arbor q̃ nõ facit fructũ bonũ exci
deꝛ: ⁊ in ignẽ mitteꝛ. Jõ ex fructibꝰ eo-
g rũ cognoſcetꝭ eos. ‖ Nõ oĩs qui dicit mi
hi dñe dñe ĩtrabit ĩ rꝫgnũ celoꝝ: ſꝫ q̃ facit
volũtatẽ p̃ris mei qui in celꝭ eſt: ipſe in-
trabit in regnũ celoꝝ. Multi dicẽt mi-
hi in illa die: dñe dñe: nõne in noĩe tuo
ꝓphauimꝰ: ⁊ ĩ noĩe tuo demõĩa eiecꝭꝰ:
D ⁊ ĩ noĩe tuo v̾tutes ml̃tas fecimꝰ: ⁊ tũc
b. ꝯfitebor illꝭ: q2 nũq̃ꝫ noui vos. ‖ Diſcedi
.f te a me oẽs q̃ oꝑami iniq̃tatẽ. Oĩs ergo
q̃ audit v̾ba mea hec ⁊ facit ea: aſſimila
biꝛ viro ſapiẽti q̃ edificauit domũ ſuã
ſupra petrã: ⁊ deſcẽdit pluuia ⁊ venerũt.
flumia: ⁊ flauerũt vẽti ⁊ irruerũt ĩ domũ
illã ⁊ nõ cecidit. Fũdata eñi erat ſuꝑ pe
.g trã. ‖ Et oĩs q̃ audit v̾ba mea hec: ⁊ non
facit ea: ſilꝭis erit viro ſtulto q̃ edificauit
domũ ſuã ſuꝑ harenã: ⁊ deſcẽdit pluuia
⁊ venerũt flumia ⁊ flauerũt vẽti ⁊ irrue
runt in domũ illã: ⁊ cecidit: ⁊ fuit ruina
.c eiꝰ magna. ‖ Et factũ ẽ cũ ꝯſũmaſſet ieſꝰ
.e v̾ba hec: ãmirabanꝛ turbe ſuꝑ doctrĩa
eiꝰ. Erat eñi docẽs eos ſicut ꝑtãtẽ hñs
⁊ nõ ſicut ſcribe eoꝝ ⁊ phariſei. VIII
A Um aũt deſcẽdiſſet ieſus de mõ-
b. c te: ſecute ſũt eũ turbe mlꝭte: ‖ ⁊ ec-
.c ce leꝓſus veniẽs adorabat eũ di
cens: Dñe ſi vis potes me mundare. Et
extendẽs ieſus manũ: tetigit eũ dicens.
Uolo: mũdare. Et ꝯfeſtĩ mũdata ẽ lepra
eiꝰ. Et ait illi ieſus. Uide nemi dixerꝭ: ſꝫ
vade oñde te ſacerdoti: ⁊ offer munꝰ tu-
um qđ p̃cepit moyſes in teſtimoniũ illꝭ.

‖ Cũ aũt ĩtroiſſet capharnaũ: acceſſit ad Lu.7.a
eũ centurio: rogãs eũ ⁊ dicẽs: Dñe: puer Joh.4.g
meꝰ iacet in domo ꝑalyticꝰ: ⁊ male torq̃
tur: Et ait illi ieſus: Ego veniã ⁊ curabo
eũ. Et r̃ndẽs centurio ait. Dñe: nõ ſũ di
gnꝰ vt intres ſub tectũ meũ: ⁊ tñ dic v̾-
bo ⁊ ſanabiꝛ puer meꝰ: Nã ⁊ ego hõ ſuꝫ
ſub ꝑtãte ꝯſtitutꝰ hñs ſub me milites: et
dico huic vade ⁊ vadit: ⁊ alio veni ⁊ ve
nit: ⁊ ſ̾uo meo fac hoc: ⁊ facit: Audiens B
aũt ieſus miratꝰ ẽ: ⁊ ſequẽtibꝰ ſe dixit:
‖ Amẽ dico vobis: nõ iueni tãtã fidẽ in Luc.7.b.
iſrꝭl. Dico aũt vobis: ꝙ mlꝭti ab oriẽte ⁊
occidẽte veniẽt ⁊ recũbẽt cũ abraam et
yſaac ⁊ iacob in regno celoꝝ: filij aũt re
gni eijcienꝛ in tenebras exteriores. Ibi
erit fletꝰ ⁊ ſtridor dentiũ. ‖ Et dixit ieſus Luc.7.a
cẽturioni: vade: ⁊ ſicut credidiſti fiat ti-
bi. Et ſanatꝰ ẽ puer ex illa hora. ‖ Et cuꝫ Mar.1.c
veniſſꝫ ieſus ĩ domũ petri vidit ſocrũ eiꝰ Luc.4.f.
iacẽtẽ ⁊ febricitãtẽ: ⁊ tetigit manũ eiꝰ ⁊
dimiſit eam febrꝭ: ⁊ ſurrexit ⁊ miſtrabat
eis. Ueſꝑe aũt facto: obtulerũt ei mlꝭtos
demonia hñtes: ⁊ eijciebat ſpũs verbo: ⁊
oẽs male hñteſ curauit: vt adimpleretur qđ
dictũ eſt ꝑ eſaiã ꝓphã dicẽtẽ: ‖ Ipe in- Eſa.53.a
firmitates nr̃as accepit: ⁊ egrotationes
nr̃as portauit. Uidẽs aũt ieſus turbas C
multas circũ ſe: iuſſit diſciplꝭos ire trãs
fretũ. ‖ Et accedens vnus ſcriba ait illi: Luc.9.g.
Mgr̃ ſeq̃r te q̃cũq; ieris. Et dicit ei ieſꝰ:
Uulpes foueas hñt: et volucres celi ni-
dos: filiꝰ aũt hoĩs nõ habet vbi caput
ſuũ reclinet. Aliꝰ aũt de diſciplꝭis eiꝰ ait
illi. Dñe: ꝑmitte me primũ ire ⁊ ſepelire
p̃rem meũ. Jeſus aũt ait illi: Seq̃re me:
⁊ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſu-
os. Et aſcendente eo in nauiculã: ſecuti
ſunt eũ diſciplꝭi eiꝰ: ⁊ ecce motꝰ magnus
factꝰ eſt in mari: ita vt nauicula oꝑireꝛ
fluctibꝰ. Ipe vero dormiebat. Et acceſſe
rũt ad eũ diſciplꝭi eiꝰ: ⁊ ſuſcitauerũt eum
dicẽtes: Dñe ſalua nos: perimꝰ. Et dicit
eis ieſuſ. ‖ Quid timidi eſtꝭ modice fidei Mar.4.d
Tũc ſurgẽs imꝑauit ventꝭ ⁊ mari: ⁊ fa- Luc.8.d.
cta ẽ trãq̃llitas magna. Porro hoĩes mi
rati ſunt dicẽtes: Qualꝭ eſt h̾: q2 venti et D
mare obediũt ei ‖ Et cũ vẽiſſet ieſus trãſ Mar.5.a
fretũ in regionẽ geraſenoꝝ: occurrerũt Luc.8.d
ei duo hñtes demonia de monumentis
exeuntes ſeui nimis: ita vt nemo poſſet
trãſire ꝑ viã illã. Et ecce clamauerũt di
cẽtes: Quid nobis ⁊ tibi ieſu fili dei? Ue
niſti huc añ tp̃s torq̃re noſ. Erat aũt nõ
longe ab illis grex multoꝝ porcorũ pa
ſcens. Demõẽs aũt rogabãt eũ dicẽtes:

Mar.5.b ‖Si eiicis nos hinc: mitte nos in gregē
Luc.8.e porcoꝝ. Et ait illis. Ite: At illi exeūtes
abierūt i porcos. Et ecce magno impetu
abiit tot⁹ grex p̄ p̄ceps i mare: ⁊ mortui
ſūt i aquis. Paſtores aūt fugerūt: ⁊ ve-
niētes i ciuitatē: nūciauerūt hec oīa: et
de his qui demonia habuerant. Et ecce
tota ciuitas exiit obuiā ieſu: et viſo eo
rogabant eum vt tranſiret a finibus
A eorum. IX
Mar.2.a. ‖Et aſcēdēs ihs i nauiculā trāſ-
Luc.5.d e fretauit: ⁊ venit i ciuitatē ſuaȝ.
Joh.5.a Et ecce offerebāt ei palyticū ia-
centē in lecto. Uidēs aūt ieſus fidē illo
rū: dixit palytico. Cōfide fili. Remittūt
tibi pctā tua. Et ecce quidā de ſcribis
dixerūt intra ſe. Hic blaſphemat. Et cū
vidiſſet ieſus cogitatiōes eoꝝ dixit: Ut
q̄d cogitatis mala in cordibus veſtris.
Mar.2.b ‖Quid ē facilius dicere: dimittunt tibi
Luc.5.e pctā tua? an dicere ſurge ⁊ ambula? Ut
aūt ſciatis q: fili⁹ hois habet ptātē i ter-
ra dimittēdi pctā: tūc ait palytico. Sur
ge tolle lectū tuū: ⁊ vade i domū tuā. Et
ſurrexit: ⁊ abiit in domū ſuā: Uidentes
aūt turbe timuerūt ⁊ glorificauerūt deū
Mar.2.b qui dedit ptātē talē hoib⁹‖Et cū tranſi
Luc.5.f. ret inde ieſus: vidit hoiem ſedētē i telo
neo: matheū noie: Et ait illi: Seq̄re me
Et ſurgēs ſecut⁹ eſt eū. Et factū ē diſcū-
B bente eo in domo: ecce multi publicani
⁊ pctōres veniētes diſcūbebāt cū ieſu: ⁊
diſcipulis ei⁹. Et vidētes phariſei dicebāt
Mar.2.c diſcipulis ei⁹‖Quare cū publicanis ⁊ pec
Luc.5.f. catorib⁹ māducat mgr vr? At ieſus au
Mar.2.c diens ait:‖Nō eſt opus valētib⁹ medi-
cus: ſed male hn̄tib⁹. Eūtes autē diſcite
Osee.6.c q̄d ē‖: miſcdiā volo ⁊ nō ſacrificiū. Nō
j.12.a. eni veni vocare iuſtos ſ; pctōres. Tunc
acceſſerūt ad eū diſcipli iohis dicentes:
Mar.2.c. ‖Quare nos ⁊ phariſei ieiunam⁹ freq̄n
Luc.5.f. ter: diſcipli aūt tui nō ieiunāt? Et ait il-
lis ieſus. Nūqd pn̄t filij ſpōſi lugere q̄-
diu cū illis eſt ſpōſus? Uenient aūt dies
cū auferet ab eis ſpōſus: ⁊ tunc ieiuna-
būt. Nemo aūt immittit cōmiſſuram pāni
rudis in veſtimētū vet⁹. Tollit eni ple-
nitudinē ei⁹ a veſtimēto: ⁊ peior ſciſſu-
ra fit. Neq; mittūt vinū nouū i vtres ve
C teres. Alioqn rūpunt vtres ⁊ vinū effū
dit: ⁊ vtres pereūt. Sed vinū nouum in
vtres nouos mittūt: ⁊ ambo ꝯſeruant.
Mar.5.c ‖Hec illo loquēte ad eos: ecce princeps
Luc.8.f. vn⁹ acceſſit ⁊ adorabat eū dicēs: Dn̄e fi
lia mea modo defuncta ē: ſ; veni impo-
Mar.5.c. ne manū tuā ſup eā: ⁊ viuet. Et ſurgēs
ieſus ſeq̄bat eū ⁊ diſcipuli ei⁹.‖Et ecce
mulier q̄ ſanguis fluxū patiebat duode- Lu
cim ānis acceſſit retro: ⁊ tetigit fimbriā
veſtimēti ei⁹. Dicebat eni intra ſe: Si te
tigero tm̄ veſtimētū ei⁹: ſalua ero. At ie
ſus ꝯuerſus ⁊ vidēs eā dixit: Confide fi-
lia.‖Fides tua te ſaluā fecit. Et facta ē M
mulier ex illa hora. Et cū veniſſet ieſus i
domū pricipis: ⁊ vidiſſet tibicines ⁊ tur
bā tumultuantē dicebat. Recedite:‖nō M
eſt eniȝ mortua puella: ſ; dormit. Et de-
ridebāt eū. Et cū eiecta eſſet turba itra-
uit ⁊ tenuit manuȝ eius ⁊ dixit: Puella
ſurge. Et ſurrexit puella: et exiit fama
hec in vniuerſaȝ terrā. Et trāſeūte inde
ieſu: ſecuti ſūt eū duo ceci clamātes ⁊ di
centes:‖Miſerere nr̄i fili dauid. Cū aūt j.2
veniſſet domū: acceſſerūt ad eū ceci: ⁊ di
cit eis ieſus: Creditis q: hoc poſſū facere D
vobis? Dicūt ei. Utiq; dn̄e. Tūc tetigit
oculos eoꝝ dicēs: Scd̄m fidē vrām fiat
vobis. Et apti ſunt ocli eoꝝ. Et cōmina
tus ē illis ieſus: dicēs: Uidete ne q̄s ſci-
at. Illi aūt exeūt ⁊ diffamauerūt eū i to-
ta terra illa‖Egreſſis aūt illis: ecce obtu M
lerūt ei hoiem mutū demoniū hn̄tem: et Lu
eiecto demonio: locut⁹ eſt mut⁹ ⁊ mira-
te ſunt turbe dicētes: Nūq; apparuit ſic
in iſrl. Phariſei aūt dicebāt. In princi-
pe demonioꝝ eiicit demones.‖Et circū- Lu
ibat ieſus oēs ciuitates ⁊ caſtella docēs
in ſynagogis eoꝝ ⁊ p̄dicās euāgeliuȝ re-
gni ⁊ curās oēm languorē ⁊ oēm infir-
mitatē.‖Uidēs autē turbas miſert⁹ eſt M
eis: q: erāt vexati et iacentes ſicut oues
nō hn̄tes paſtorē. Tūc dicit diſcipulis ſu-
is‖Meſſis quidē multa: oparij aūt pau Lu
ci. Rogate q̄ dn̄m meſſis: vt mittat ope-
rarios in meſſem ſuā. X A
e ‖Et cōuocatis duodecim diſcipulis M
ſuis dedit illis ptātē ſpirituū im Lu
mūdoꝝ vt eiicerēt eos ⁊ curarēt omnes
languorē ⁊ oēm infirmitatē.‖Duodeci M
aūt diſciploꝝ noia ſunt hec. Primus ſy- Lu
mon q̄ dicit petr⁹: ⁊ andreas frater ei⁹:
philipp⁹ ⁊ bartholome⁹: iacob⁹ zebedei
⁊ iohes frater eius: thomas ⁊ mattheus
publican⁹: ⁊ iacob⁹ alphei ⁊ thadeus: ſi-
mon chanane⁹: ⁊ iudas ſcariothis: q̄ et
tradidit eū. Hos duodeci miſit ieſus: p̄-
cipiens eis ⁊ dicēs. In viaȝ gentium ne
abieritis: ⁊ in ciuitates ſamaritanoꝝ ne
intraueritis: ſ; poti⁹ ite ad oues q̄ perie-
rūt dom⁹ iſrl.‖Eūtes aūt p̄dicate dicen M
tes: q: appropinq̄bit regnū celoꝝ. Infir- L.9
mos curate: mortuos ſuſcitate: leproſos
mūdate: demōes eiicite: gratis accepiſtis:
gratis date. Nolite poſſidere aurū neq;

argentū: neq pecuniā in zonis veſtris.
Nō perā in via: neq duas tunicas ne-
q caliciamēta: neq virgā. Dign⁹ ē eni
operarius cibo ſuo. In quācūq aūt ciui
tatem aut caſtellū intraueritis: interro
gate q̄s in ea dign⁹ ſit: et ibi manete do
nec exeatis. Intrātes aūt in domū: ſa-
lutate eā dicētes. Pax huic domui. Et
ſiquidē fuerit domus illa digna: veniet
pax vr̄a ſup eā: ſi aūt non fuerit digna:
pax veſtra reuertet ad vos. Et q̄cunq
nō recepit vos: neq audierit ſermones
vr̄os: exeūtes foras de domo vel ciuita-
te: excutite puluerē de pedibus veſtris.
Amē dico vobis: tolerabili⁹ erit terre
ſodomoꝝ ꝛ gomorreoꝝ in die iudicij q̄
illi ciuitati. Ecce ego mitto vos: ſicut
oues in medio lupoꝝ. Eſtote ḡ prudē-
tes ſicut ſerpētes: ꝛ ſimplices ſicut colū
be. Cauete aūt ab hoib⁹. Tradēt enim
vos in cōcilijs: ꝛ in ſynagogis ſuis: fla
gellabūt vos: ꝛ ad p̄ſides ꝛ ad reges du
cemini ꝑpter me: in teſtimoniū illis et
gentib⁹. Cum aūt tradēt vos: nolite co-
C gitare quō aut q̄d loquamī. Dabit eni
vobis in illa hora quid loquamī. Non
eni vos eſtis qui loq̄mi: ſꝫ ſpūs p̄ris vr̄i
q̄ loquit vobis. Tradet aūt frater frēꝫ
in mortē ꝛ p̄r filiū: ꝛ inſurgēt filij i pa-
rētes: ꝛ morte eos afficiēt: ꝛ eritis odio
oib⁹ hoib⁹ ꝑpt nomē meū. Qui āt ꝑſe-
uerauerit vſq in finē hic ſalu⁹ erit. Cū
aūt ꝑſequent vos in ciuitate iſta: fugi-
te in aliā. Amē dico vobis: nō cōſūma
bitis ciuitates iſrl: donec veniat fili⁹ ho
mis. Nō ē diſcipul⁹ ſup mgr̄m: nec ſer-
uus ſup dn̄m ſuū. Sufficit diſcipulo vt
ſit ſicut mgr̄ eius: ꝛ ſeruo ſicut dn̄s ei⁹.
Si patrēfamilias beelzebub vocauerūt
quātomagis domeſticos ei⁹? Ne ḡ timu
eritis eos. Nihil eni ē opertū q̄d nō re-
uelet: ꝛ occultū q̄d non ſciat. Q̄d dico
vobis i tenebris: dicite i lumie: ꝛ q̄d in
aure auditis: p̄dicate ſup tecta. Et no-
lite timere eos q̄ occidūt corp⁹ aiāꝫ aūt
nō p̄nt occidere: ſꝫ poti⁹ timete eū q̄ pōt
D ꝛ aiam ꝛ corp⁹ ꝑdere in gehēnā. Nōne
duo paſſeres aſſe veneūt? Et vn⁹ ex illis
nō cadet ſup terrā ſine p̄re vr̄o: vr̄i aūt
ꝛ capilli capitis oēs nūerati ſūt. Nolite
ḡ timere: multis paſſerib⁹ meliores eſtis
vos. Ois ḡ q̄ cōfitebit me corā hoibus
cōfitebor ꝛ ego eū corā p̄re meo qui i ce-
lis ē. Qui aūt negauerit me corā hoib⁹
negabo ꝛ ego eū corā patre meo q̄ i celis
eſt. Nolite arbitrari: q: veneri pacē mit
tere in terrā. Nō veni pacē mittere: ſed Luc. 12. g
gladiū. Ueni eni ſepare hoiēꝫ adūſus pa
trē ſuū: ꝛ filiā aduerſus matrē ſuā: ꝛ nu
rū aduerſus ſocꝝ ſuā: ꝛ inimici homis.
domeſtici ei⁹. Qui amat patrē aut ma Lu. 14. f.
trē plus q̄ me: non ē me dign⁹. Et qui
amat filiū aut filiā ſup me nō ē me di-
gn⁹. Et qui nō accipit crucē ſuā et ſeq̄ Mar. 8. d
tur me: nō eſt me dignus. Qui inuenit J. 16. d
aiām ſuā ꝑdet illā: ꝛ qui ꝑdiderit aiām L. 9. c 17. g
ſuā ꝑpter me inueniet eā. Qui recipit Mar. 9. e
vos me recipit: ꝛ qui me recipit: recipit Lu. 10. c. Jo.
eū q̄ me miſit. Qui recipit ꝓphām i no 13. c. et. 14. c.
mie ꝓphe: mercedē ꝓphe accipiet. Et q̄ J. 18. a
recipit iuſtū in noie iuſti: mercedē iuſti
accipiet. Et q̄cūq potū dederit vni ex Mar. 9. f.
minimis iſtis calicē aq̄ frigide tm̄ i noie di
ſcipli: amē dico vobis: nō ꝑdit mercedē
ſuam

XI

A

Et factū ē cū ꝯſūmaſſet ieſus p̄ci
piēs duodeci diſcipulis ſuis: tran-
ſijt inde vt doceret ꝛ p̄dicaret i ciuitati
b⁹ eoꝝ. Johes aūt cū audiſſet i vinculis Luce. 7. c
opa chriſti: mittēs duos de diſcipulis ſuis
ait illi. Tu es q̄ vētur⁹ es: an aliū expe
ctam⁹? Et r̄ndēs ieſus ait illis. Eūtes re-
nūciate iohi q̄ audiſtis ꝛ vidiſtis. Ceci vi
dēt: claudi ābulāt: lepſi mūdant: ſurdi
audiūt: mortui reſurgūt: paupes euāge-
lizāt: ꝛ btūs ē qui nō fuerit ſcādalizat⁹
i me. Illis āt abeūtib⁹: cepit ieſus dice
re ad turbas de iohe. Quid exiſtis in de
ſertū videre? harūdinē vento agitatā?
Sꝫ q̄d exiſtis videre? hoiem mollibus
veſtitū? Ecce q̄ mollib⁹ veſtiūt i domi-
b⁹ regū ſūt. Sꝫ q̄d exiſtis videre? Pro- B
phetā? Etiā dico vobis ꝛ pl⁹ q̄ ꝓphām
hic ē eni d̄ q̄ ſcriptū ē. Ecce ego mitto Malach. 3. a
āgelū meū aū faciē tuā qui p̄parabit viā Mar. 1. a.
tuā aū te. Amē dico vobis: nō ſurrexit
inter natos: mulieꝝ maior iohe bapti-
ſta. Qui aūt mior ē i regno celoꝝ: ma- Luce. 7. d
ior ē illo. A dieb⁹ aūt iohis baptiſte vſ
q nūc regnū celoꝝ vim patit: ꝛ violēti
rapiūt illud. Oēs eni ꝓphe ꝛ lex vſq Luce. 16. d.
ad iohem ꝓphauerūt: ꝛ ſi vultis recipe
ipe ē helias qui vētur⁹ ē. Qui hꝫ aures
audiēdi audiat. Cui aūt ſilem eſtima- Luce. 7. e.
bo generationē iſtā? Silis ē pueris ſedē
tib⁹ i foro. q̄ clamātes coeq̄lib⁹ dicūt. Ce
cinim⁹ vobis ꝛ n̄ ſaltaſtis: lamētauim⁹
ꝛ nō planxiſtis. Uenit eni iohes neq man C
ducās neq bibēs: ꝛ dicūt demoniū hꝫ.
Uenit fili⁹ hois māducās ꝛ bibēs: ꝛ di
cūt: ecce hō vorax et potator vini: publi
canoꝝ ꝛ pctōꝝ amic⁹. Et iuſtificata eſt

ſapiētia a filijs ſuis. Tūc cepit exꝓbra-
re ciuitatibꝰ in quibꝰ facte ſunt plime
Luc.10.b ꝟtutes eiꝰ: qꝛ nō egiſſēt pniam. ‖Ue ti-
bi corozaim: ve tibi bethſaida qꝛ ſi in ty
ro ⁊ ſidone facte eēnt ꝟtutes q̄ facte ſūt
in vobis: oli ī cilitio ⁊ cinere pniaꝫ egiſ
ſēt. Ueꝝtū dico vobis: tyro ⁊ ſidoni re
miſſiꝰ erit in die iudicij q̄ vobis Et tu
capharnaum: nunquid vſqȝ in celuꝫ ex
altaberis? Uſqȝ in infernum deſcendes
Quia ſi ī ſodomis facte fuiſſent ꝟtutes
D q̄ facte ſūt ī te: forte māſiſſent vſqȝ ī hāc
diē. Ueꝝtū dico vobis: qꝛ t̄re ſodomoꝝ
remiſſiꝰ erit ī die iudicij q̄ tibi. In illo
tp̄e rn̄dens ieſus dixit. ‖ Confiteor tibi
Luc.10.d pr̄ dn̄e celi et terre: qꝛ abſcōdiſti hec a ſa
pientibꝰ ⁊ prudētibꝰ: ⁊ reuelaſti ea puu
lis. Ita pr̄: qm̄ ſic fuit placitū ante te.
Luc.10.d ‖Oia mihi tradita ſūt a pr̄e meo. ‖Et ne
Joh.8.c mo nouit filiū niſi pr̄: neqȝ pr̄em q̄s no
uit niſi filiꝰ: ⁊ cui voluerit filiꝰ reuelare
Uenite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati
eſtis: ⁊ ego reficiā vos. Tollite iugū me
um ſup vos: ‖et diſcite a me qꝛ mitis ſū
Jere.6.d et humilis corde: ⁊ inuenietis requiem
aiabus vr̄is. Jugū eni meū ſuaue eſt: et
A onus meum leue. XII

Mar.2.d ‖IN illo tp̄e abijt ieſus per ſata
Luce.6.a. ſabbato: diſcipuli aūt eiꝰ eſurien
tes ceperūt vellere ſpicas ⁊ man
ducare. Phariſei aūt vidētes dixerunt
ei. Ecce diſcipuli tui faciūt qđ non licet
1.Re.21.b eis facere ſabbatis. At ille dixit eis. ‖Nō
legiſtis q̄d fecerit dauid qn̄ eſuriūt ⁊ qui
cū eo erāt: quō intrauit in domū dei et
panes ꝓpoſitiōis comedit: quos non li
cebat ei edere: neqȝ his q̄ cū eo erāt: niſi
ſolis ſacerdotibꝰ? Aut nō legiſtis ī lege
qꝛ ſabbatis ſacerdotes ī tēplo ſabbatū
violāt ⁊ ſine crimie ſūt? Dico aūt vobis
Oſee.6.c. qꝛ tēplo maior ē hic. ‖Si aūt ſciretis q̄d
ē miſcdiā volo ⁊ nō ſacrificiū: nūq̄ȝ con
Mar.2.d. dēnaſſetis inocētes. ‖Dn̄s ei ē filiꝰ hoīs:
Luc.6.a etiā ſabbati. Et cū inde trāſiſſet: venit ī
Mar.3.a ſynagogā coꝝ. ‖Et ecce hō manū habēſ
Luce.6.b. aridā ⁊ interrogabāt eū dicētes. ‖Si li-
cet ſabbatis curare? vt accuſarēt eū. Ip
ſe aūt dixit illis. Quis erit ex vobis hō
qui habeat ouē vnaꝫ: et ſi ceciderit hec
ſabbatis in foueā: nōne tenebit ⁊ leua-
bit eā? Quātomagis melior eſt hō oue?
Itaqȝ licet ſabbatis benefacere. Tunc
B ait hoī. Extende manū tuā. Et extendit
Mar.3.a et reſtituta ē ſanitati ſicut altera. ‖Exe-
Joh.10.g. untes aūt phariſei conſiliū faciebāt ad-
uerſus eū: quō pderēt eū. Jeſus aūt ſci-

ens receſſit inde: ⁊ ſecuti ſūt eū multi: et
curauit eos omēs. Et ꝓcepit eis: ne ma
nifeſtū eū facerēt. vt adimpleret qđ di-
ctū eſt p eſaiam ꝓphetā dicentē. ‖Ecce Eſa
puer meus quē elegi: dilectus meꝰ in q̄
bn̄ cōplacuit aie mee. Ponā ſpm̄ meum
ſup eū: ⁊ iudiciū gentibꝰ nūciabit. Non
cōtendet neqȝ clamabit: neqȝ audiet a-
liquis in plateis vocē eius. Harūdineꝫ
quaſſatā nō cōfringet ⁊ linū fumigans
nō extinguet: donec eijciat ad victoriaꝫ
iudiciū: ⁊ in nomie eiꝰ gētes ſperabūt.
‖Tūc oblatꝰ eſt ei demoniū hn̄s cecꝰ et S.9.
mutꝰ: ⁊ curauit eū ita vt loqret ⁊ vide- Luc
ret. ‖Et ſtupebāt oēs turbe ⁊ dicebant.
Nūquid hic eſt filius dauid? Phariſei
aūt audiētes dixerūt. ‖Hic nō eijcit de- Ma
mones: niſi ī beelzebub principe demo- Luc
nioꝝ. Jeſus aūt ſciēs cogitatiōes eoꝝ
dixit eis. ‖Oē regnū diuiſū ꝯtra ſe deſo- Ma
labitur: ⁊ omnis ciuitas vel domus di- Luc
uiſa ꝯtra ſe nō ſtabit. Et ſi ſathanas ſa-
thanā eijcit: aduerſus ſe diuiſus ē: quō
ergo ſtabit regnū eiꝰ? Et ſi ego in beel-
zebub eijcio demones: filij vr̄i in q̄ eijci-
unt? Jō ipi iudices vr̄i erūt. Si autem
ego in ſpū dei eijcio demones: igit pue C
nit in vos regnū dei. Aut quō pōt quiſ
q̄ intrare in domū fortis: ⁊ vaſa eiꝰ di-
ripe: niſi prius alligauerit forte? Et tūc
domū illiꝰ diripiet. Qui nō eſt mecū cō-
tra me eſt: ⁊ q̄ nō cōgregat mecū ſpgit.
‖Jō dico vobis: oē pcm̄ ⁊ blaſphemia re
mittet hoībus: ſpūs aūt blaſphemie nō Ma
remittet. Et q̄cunqȝ dixerit verbū cōtra Luc
filiū hoīs remittet ei: q̄ aūt dixerit ꝯtra
ſpm̄ſcm̄: nō remittet ei: neqȝ in hoc ſe-
culo: neqȝ in futuro. Aut facite arboreꝫ
bonā ⁊ fructū eiꝰ bonū aut facite arbo-
rē malā: ⁊ fructū eiꝰ malū. ‖Siquidē ex
fructu arbor agnoſcit. Progenies vipa S.3.c
rū: quō poteſtis bona loq̄ cū ſitis mali.
‖Ex abūdātia eni cordis os loquit. Bo
nus hō de bono theſauro pfert bona: ⁊ Luc
malus hō de malo theſauro pfert ma-
la. Dico aūt vobis: qm̄ omē verbū ocio
ſū qđ locuti fuerint hoies: reddēt ratio
nē de eo in die iudicij. Ex verbis eni tu
is iuſtificaberis ⁊ ex verbis tuis ꝯdēna Ma
beris. ‖Tūc rn̄derūt ei q̄dā de ſcribis ⁊ Luc
phariſeis dicētes. Mgr̄: volumꝰ ad te Deu
ſignū videre. Qui rn̄dens ait illis. ‖Ge Luce
neratio mala ⁊ adultera ſignū q̄rit ⁊ ſi-
gnū non dabit ei niſi ſignū ione ꝓphe. Jon
‖Sicut eni fuit ionas in vētre ceti tri-
bus diebꝰ ⁊ tribꝰ noctibꝰ: ſic erit filius

hoīs ī corde terre trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ no-
ctib⁹. ‖Uiri niniuite ſurgēt ī iudicio cuꝫ
generatiōe iſta ⁊ ꝯdēnabūt eā: qꝛ pn̄iaꝫ
egrūt ī ꝑdicatiōe ione. Et ecce pl⁹ ꝙ io-
na hic. ‖Regina auſtri ſurget ī iudicio
cū generatiōe iſta ⁊ ꝯdēnabit eā: qꝛ ve-
nit a finib⁹ terre audire ſapiām ſalomo
nis. Et ecce plus ꝙ ſalomō hic. ‖Cū aūt
imūdus ſpūs exierit ab hoīe: ambulat
ꝑ loca arida q̄rēs requiē ⁊ nō inuenit.
Tūc dicit: Reuertar in domū meā vnde
exiui. Et veniēs iuenit eā vacantē: ſco-
pis mundatā ⁊ ornatā. Tūc vadit ⁊ aſſu
mit ſeptē alios ſpūs ſecū neq̄ores ſe: et
intrātes habitant ibi: ⁊ fiūt nouiſſima
hoīs illi⁹ peiora priorib⁹. Sic ⁊ erit ge-
neratiōi huic peſſime. ‖Adhuc eo loq̄n-
c te ad turbas: ecce mr̄ ei⁹ ⁊ frēs ſtabāt fo
ris: q̄rētes loqui ei. Dixit aūt ei q̄dā. Ec
ce mr̄ tua ⁊ frēs tui foris ſtāt q̄rētes te.
At ipſe rn̄dens dicēti ſibi ait. Que ē mr̄
mea: ⁊ q̄ ſūt frēs mei? Et extēdēs manū
in diſcipl'os ſuos dixit. Ecce mr̄ mea et
frēs mei. Quicūqꝫ eni fecerit volūtatē
pr̄is mei qui ī celis eſt: ipſe meus frater
A ſoror et mater eſt. XIII

a I ‖N illo die exiēs ieſus de domo
a ſedebat ſecus mare. Et cōgrega-
te ſūt ad eū turbe multe: ita vt in naui-
culā aſcendēs ſederet: ⁊ oīs turba ſta-
bat ī litore: ⁊ locut⁹ ē eis multa in pa-
a rabolis dicēs: ‖Ecce exijt q̄ ſemiat ſemi
nare. Et dū ſemiat: q̄dā ceciderūt ſecus
viā: ⁊ venerūt volucres ⁊ comederūt ea.
Alia aūt ceciderūt ī petroſa vbi nō ha-
bebāt terrā multā: ⁊ ꝯtinuo exorta ſūt:
qꝛ nō habebāt altitudinem terre. Sole
aūt orto eſtuauerūt: ⁊ qꝛ nō habebāt ra
dicē aruerūt. Alia aūt ceciderūt in ſpi-
nas: et creuerūt ſpine ⁊ ſuffocauerūt ea.
Alia aūt ceciderūt in terrā bonā: et da-
B bāt fructū: aliud centeſimū: aliud ſexa-
geſimū: aliud triceſimū. Qui habet au-
res audiēdi audiat. Et accedētes diſci-
puli dixerūt ei. Quare in ꝑabolis loq̄rī
b eis? Qui rn̄dens ait illis. ‖Quia vobis
b datū ē noſſe myſteriuꝫ regni celoꝝ: illis
c aūt nō ē datū. ‖Qui eni hꝫ dabit̄ ei ⁊ a-
c būdabit: qui aūt nō hꝫ ⁊ qꝺ habet aufe-
ret̄ ab eo. Jō in ꝑabolis loq̄r eis: qꝛ vi-
dentes nō vidēt: ⁊ audientes nō audi-
c unt neqꝫ intelligūt: ⁊ adimplet̄ ī eis ꝓ-
b phetia eſaie dicētis. ‖Auditu audietis
b et nō ītelligetꝭ: ⁊ vidētes videbitꝭ ⁊ nō
f videbitꝭ. ‖Incraſſatū ē eni cor ꝑpl'i hui⁹
f ⁊ aurib⁹ grauiter audiert̄: et ocl'os ſuos
clauſerūt neq̄ videāt oculis: ⁊ auribus
audiāt ⁊ corde itelligāt: ⁊ ꝯuertāt̄ et ſa
nē eos. ‖Ueſtri aūt beati oculi qꝛ vidēt Luc.10.d.
⁊ aures vr̄e qꝛ audiunt. Amē q̄ppe dico
vobis: qꝛ multi ꝓphe ⁊ iuſti cupierunt C
videre que videtꝭ ⁊ nō viderūt: ⁊ audire
que auditꝭ: ⁊ nō audiert̄. ‖Uos ḡ audite Mar.4.b
ꝑabolā ſemiantꝭ. Oīs q̄ audit v̄bū re- Luc.8.b.
gni ⁊ nō itelligit: vēit malus ⁊ rapit qꝺ
ſemiatū ē ī corde ei⁹: hic ē q̄ ſec⁹ viā ſe-
miat⁹ ē. Qui aūt ſup petroſa ſemiat⁹ ē:
hic ē qui verbū audit ⁊ ꝯtinuo cū gau-
dio accipit illud. Nō hꝫ aūt in ſe radicē
ſꝫ ē tp̄alis. Facta aūt tribulatiōe ⁊ ꝑſe-
cutiōe ꝓpter verbū ꝯtinuo ſcādalizat̄.
Qui aūt ſemiat⁹ ē ī ſpinis: hic ē q̄ verbū
deii audit ⁊ ſollicitudo ſeculi iſti⁹ ⁊ fal-
lacia diuitiaꝝ ſuffocat verbū: ⁊ ſine fru
ctu efficit̄. Qui vero ī terrā bonā ſemia
tus ē: hic ē qui audit verbū ⁊ itelligit ⁊
fructū affert: ⁊ facit aliud quidē cēteſi-
mū: aliud vero triceſimū. ‖Aliā ꝑabolā Mar.4.a
ꝓpoſuit illis dicēs. Sil̄e factū ē regnū
celoꝝ hoī qui ſemiauit bonuꝫ ſemen in
agro ſuo. Cū aūt dormirent hoīes: venit
inimic⁹ ei⁹ ⁊ ſupſemiauit zizania in me D
dio tritici: ⁊ abijt. Cū aūt creuiſſet herba
⁊ fructū feciſſet: tūc appruert̄ ⁊ zizania
Accedētes aūt ſerui pr̄iſfamilias: dixert̄
ei. Dn̄e: nōne bonū ſemē ſemiaſti in a-
gro tuo. Uñ ḡ habꝫ zizania? Et ait illis.
Inimic⁹ hō hoc fecit. Serui aūt dixert̄
ei. Uis imus ⁊ colligim⁹ ea? Et ait. Nō.
Ne forte colligētes zizania eradicetꝭ ſi-
mul ⁊ triticū. Sinite vtraqꝫ creſcere vſ-
qꝫ ad meſſē ⁊ in tp̄e meſſis dicā meſſori-
bus. Colligite primū zizania: ⁊ alligate
ea ī faſcicl'os ad ꝯburēdū: triticū aūt cō
gregate ī horreū meū. ‖Aliā ꝑabolā pro Mar.4.c
poſuit eis dicēs. Sil̄e ē regnū celoꝝ gra Luc.13.d
no ſynapis: qꝺ accipiēs hō ſemiauit in
agro ſuo: qꝺ minimū quidē ē oīb⁹ ſemi
nib⁹. Cū aūt creuerit mai⁹ ē oīb⁹ oleri-
bus: ⁊ fit arbor: ita vt volucres celi ve-
niāt ⁊ habitēt ī ramis ei⁹. ‖Aliā ꝑabo- Luc.13.d.
lā locut⁹ ē eis. Sil̄e ē regnū celoꝝ fer- E
mēto: qꝺ acceptū mulier abſcōdit ī fari
ne ſatis trib⁹: donec fermētatū eſt totū.
‖Hec oīa locut⁹ eſt ieſus in ꝑabolis ad Mar.4.d
turbas: ⁊ ſine ꝑabolis nō loquebat̄ eis
vt iplerer̄ qꝺ dictū erat ꝑ ꝓphām dicen
tē. ‖Aperiam ī ꝑabolis os meū: eructa- Ps.77.
bo abſcōdita a ꝯſtitutiōe mūdi. Tūc di
miſſis turbis vēit ī domū: ⁊ acceſſerunt
ad eū diſcipl'i ei⁹ dicētes. Ediſſere nobiſ
ꝑabolā zizanioꝝ agri. Qui rn̄dens ait:

Qui ſemīat bonū ſemē: eſt fili⁹ hoīs.
Ager aūt ē mūdus. Bonū vo ſemē: hi
ſūt filij regni. Zizania aūt: filij ſūt neqꝫ
Inimic⁹ aūt qui ſemīauit ea: ē diabol⁹
Apoc.14.d. Meſſis vero ꝯſūmatio ſecli ē. ‖ Meſſores
aūt āgeli ſūt. Sicut ḡ colligūť zizania:
et igni cōburūť: ſic erit ī cōſūmatiōe ſe
culi. Mittet fili⁹ hoīs āgelos ſuos ꝛ col
F ligēt de regno ei⁹ oīa ſcādala: ꝛ eos qui
faciūt iniqtatē: ꝛ mittēt eos ī caminū
ignis. Ibi erit flet⁹ ꝛ ſtridor dētiū. Tūc
iuſti fulgebūt ſicut ſol ī regno pr̄is eoꝝ.
Qui habet aures audiēdi audiat. Siſe
eſt regnū celoꝝ theſauro abſcōdito ī a-
gro: quē qui īuenit hō abſcōdit: ꝛ p̄ gau
dio illi⁹ vadit ꝛ vēdit vniuerſa que hꝫ:
ꝛ emit agꝝ illū. Iteꝝ ſile ē regnū celorū
hoī negociatori: querēti bonas marga-
ritas. Inuēta aūt vna p̄cioſa margari-
ta: abijt ꝛ vēdidit oīa q̄ habuit: ꝛ emit
eā. Iteꝝ ſile ē regnū celoꝝ ſagene miſſe
in mare: ꝛ ex oī genere piſciū ꝯgreganti
Quā cū impleta eēt: educētes ꝛ ſec⁹ lit⁹
ſedentes elegerunt bonos ī vaſa: malos
G aūt foras miſerūt. Sic erit in cōſūmatio
ne ſeculi. Exibūt āgeli: ꝛ ſepabūt malos
de medio iuſtoꝝ: ꝛ mittēt eos in cami-
I.22.b.25.c nū ignis: ‖ ibi erit flet⁹ ꝛ ſtridor dentiū
Intellexiſtis hec oīa? Dicūt ei. Etiā.
Ait illis. Iō oīs ſcriba doct⁹ ī regno ce-
loꝝ ſilis ē hoī p̄rifamilias: qui ꝓfert d̄
theſauro ſuo noua ꝛ vetera. Et factū eſt
cū cōſūmaſſet ieſus pabolas iſtas: tran-
Mar.6.a. ſijt inde. ‖ Et veniēs ī p̄riā ſuā docebat
Lu.4.c.et.d eos ī ſynagogi eoꝝ: ita vt mirarenť et
Ioh.4.f. dicerēt. Vñ huic ſapīa hec et virtutes?
Mr.6.a. L. ‖ Nōne hic ē fabri fili⁹? Nōne mr̄ ei⁹ dr̄
10.d. Jo.6.e maria: ꝛ frēs ei⁹: iacob⁹ ꝛ ioſeph ꝛ ſimō
ꝛ iudas: ꝛ ſorores ei⁹ nōne omēs apud
nos ſūt? Vñ ḡ huic oīa iſta? Et ſcādali-
Mar.6.a. zabanť ī eo. Ieſus aūt dixit eis. ‖ Nō eſt
Luce.4.d ꝓpha ſine honore niſi ī p̄ria ſua: ꝛ ī do
Ioh.4.f. mo ſua. Et nō fecit ibi vtutes multas
ꝓpter īcredulitatē illoꝝ. XIIII
A I N illo tempe audiuit herodes te
trarcha famā ieſu: et ait pueris
Mar.6.b. ſuis. ‖ Hic iohes baptiſta: ipē ſurrexit a
Luce.9.a mortuis ꝛ iō virtutes opanť in eo. ‖ He
Mar.6.c rodes enī tenuit iohem ꝛ alligauit eū: ꝛ
Luce.3.d poſuit in carcerē ꝓpter herodiadē vxo-
rem fr̄is ſui. Dicebat enī illi iohes. Nō
licet tibi habere eā. Et volēs illū occi-
dere timuit ppl'm: qꝛ ſicut ꝓpham eum
hēbant. Die aūt natalis herodis: ſalta-
uit filia herodiadis in medio: ꝛ placuit
herodi. Vñ cū iuramēto pollicit⁹ eſt ei

dare qd̄cūqꝫ poſtulaſſet ab eo. At illa p̄
monita a mr̄e ſua: da mihi inqt hic ī diſ
ſco: caput iohis baptiſte. Et ꝯtriſtatus
eſt rex: ꝓpter iuramentū aūt ꝛ eos q̄ pa-
riter recūbebāt: iuſſit dari. Miſitqꝫ ꝛ de
collauit iohem in carcere. Et allatū ē ca B
put ei⁹ in diſco: ꝛ datū ē puelle: ꝛ illa at
tulit mr̄i ſue. ‖ Et accedētes diſcipuli ei M
us tulerūt corpus ei⁹ ꝛ ſepelierūt illud:
ꝛ venītes nūciauerūt ieſu. ‖ Qd̄ cū au- Lu
diſſet ieſus ſeceſſit inde in nauiculā: ī lo Joh
cū deſertū ſeorſū. Et cū audiſſent turbe
ſecute ſūt eū pedeſtres de ciuitatib⁹. Et
exiēs vidit turbā multā: ꝛ miſert⁹ ē eis.
ꝛ curauit lāguidos eoꝝ. ‖ Veſpe aūt fa- M
cto acceſſerūt ad eū diſcipuli ei⁹ dicētes Lu
Deſert⁹ ē loc⁹ ꝛ hora iā p̄terijt: dimitte Joh
vt eūtes in caſtella emāt ſibi eſcas. Ie-
ſus āt dixit eis. Nō hn̄t neceſſe ire date
illis vos mādücare. R̄ndērūt ei. Nō ha-
bem⁹ hic niſi quīqꝫ panes ꝛ duos pi-
ces Quit ait eis. Afferte mihi illos huc
Et cū iuſſiſſet turbā diſcūbere ſup fenū:
acceptis qn̄qꝫ panib⁹ ꝛ duob⁹ piſcib⁹:
aſpiciēs ī celū bn̄dixit et fregit: ꝛ dedit
diſcipuľ panes: diſcipuli aūt turbis. Et C
mādücauerūt oēs ꝛ ſaturati ſūt. Et tu-
lerūt reliquias: duodeci cophinos frag-
mētoꝝ plenos. Mandūcantiū aūt fuit
numer⁹ qn̄qꝫ milia viroꝝ exceptis mu-
lierib⁹ ꝛ puulis. ‖ Et ſtatī cōpulit diſci- M
pulos aſcēdere ī nauiculā: ꝛ p̄cedere eū
trāſfretū donec dimitteret turbas. ‖ Et L.
dimiſſa turba: aſcēdit ī mōtē ſolus ora- Jo
re. Veſpe aūt facto: ſol⁹ erat ibi. Naui-
cula aūt ī medio mari iactabať fluctib⁹
Erat enī ꝯtrari⁹ vent⁹. ‖ Quarta aūt vi M
gilia noctis: venit ad eos ambulās ſu-
pra mare. Et vidētes eū ſupra mare am
bulantē: turbati ſūt dicētes: qꝛ fantaſ-
ma ē. Et p̄ timore clamauerūt. Statiqꝫ
ieſus locut⁹ ē eis dicēs. Habete fiduciā
ego ſū: nolite timere. R̄ndens aūt petr⁹
dixit. Dn̄e ſi tu es: iube me ad te venire
ſup aquas. At ipē ait. Veni. Et deſcen- D
dens petrus de nauicula ābulabat ſup
aquā vt veniret ad ieſū. Vidēs vero vē
tū validū timuit. Et cū cepiſſet mergi:
clamauit dicens. Dn̄e ſaluū me fac. Et
cōtinuo ieſus extendēs manū apprehē-
dit eū ꝛ ait illi. Modice fidei quare du-
bitaſti? Et cū aſcēdiſſet ī nauiculā: ceſſa
uit vent⁹. Qui aūt ī nauicula erāt: vene
rūt ꝛ adorauerūt eū dicētes. Vere fili⁹
dei es. ‖ Et cū trāſfretaſſent venerunt in M
terrā geneſar. ‖ Et cū cognouiſſent eum Lu

viri loci illius: miſerũt in vniuerſam re
gionē illā: ꝛ obtulerũt ei omēs male ha
bentes: ꝛ rogabāt eũ vt vel fimbriā veſti
menti eius tangerēt. Et quicũqȝ tetige-
runt ſalui facti ſunt. XV
A t Unc acceſſerũt ad eũ ab hieroſo-
lymis ſcribe ꝛ pharisei: dicentes.
a. ‖ Quare diſcipuli tui tranſgrediunť tra
ditiones ſeniorꝫ? Nõ eni. lauāt man⁹ ſu
as cũ panē manducant. Ipſe aũt reſpõ-
dens ait illis. Quare ꝛ vos trãſgredimi
ni mãdatũ dei: ꝑpter traditionē vr̃am?
b Nã deus dixit: ‖ Honora patrē ꝛ mr̃em:
b. ꝛ qui maledixerit pr̃i vel mr̃i: morte mo
b riatur. Uos autē dicitꝭ: quicũqȝ dixerit
patri vel mr̃i munus qḋcũqȝ eſt ex me ti
bi proderit: ꝛ nõ honorificabit pr̃em ſu-
um aut matrē ſuā: ꝛ irritũ feciſtis man-
datũ dei ꝑpter traditionē vr̃am. Hypo
crite: bene ꝓphetauit de vobis eſaias di
d cens. ‖ Populus hic labiis me honorat:
cor autē eorꝫ longe eſt a me. Sine cauſa
autē colũt me docētes doctrinas ꝛ mã-
data hoim. Et conuocatis ad ſe turbis:
dixit eis. Audite ꝛ intelligite. Nõ quod
B intrat ĩ os coinquinat hoiem: ſed qḋ ꝓ-
cedit ex ore hoc coinquinat hoiez. Tũc
accedētes diſcipuli ei⁹ dixerunt ei. Scis
qꝛ pharisei audito verbo hoc ſcandaliza
ti ſunt? At ille rñdens ait. Omis plan-
tatio quã nõ plantauit pr̃ meus celeſtꝭ:
eradicabiť. Sinite illos: ceci ſunt: ꝛ du-
f. ces cecorꝫ. ‖ Cecus aũt ſi ceco ducatũ pre
ſtet: ambo in foueã cadunt. Rñdēs aũt
petrus: dixit ei. Ediſſere nobis parabo-
c lã iſtã. At ille dixit. ‖ Adhuc et vos ſine
intellectu eſtis? Nõ intelligitis: qꝛ om̃e
qḋ in os intrat in ventrē vadit: ꝛ in ſe-
ceſſum emittiť? Que aũt ꝓcedũt de ore
de corde exeunt: ꝛ ea coinq̃nant hoiem.
De corde eni exeunt cogitatiões male:
homicidia: adulteria: fornicatiões: fur-
ta: falſa teſtimonia: blaſphemie. Hec ſũt
que coinquinãt hoiem. Nõ lotis autem
manib⁹ mãducare nõ coinq̃uat hoiem.
Et egreſſus inde ieſus ſeceſſit in partes
tyri ꝛ ſidonis. Et ecce mulier chananea
a finib⁹ illis egreſſa: clamauit dicēs ei:
C Miſerere mei dñe fili dauid: filia mea
male a demonio vexať. Qui nõ rñdit ei
verbũ. Et accedētes diſcipuli ei⁹: roga-
bant eũ dicētes. Dimitte eã: qꝛ clamat
b. poſt nos. ‖ Ipſe aũt rñdens ait: Nõ ſum
miſſus niſi ad oues q̃ perierũt dom⁹ iſ-
rael. At illa venit: ꝛ adorauit eũ dicēs.
c. Dñe: adiuua me. Qui rñdens ait: ‖ Non

eſt bonũ ſumere panē filiorꝫ: ꝛ mittere
canib⁹. At illa dixit. Etiã dñe. Nã ꝛ ca
telli edunt de micis q̃ cadunt de menſa
dñorꝫ ſuorꝫ. Tunc rñdens ieſus: ait illi.
O mulier magna ē fides tua: fiat tibi ſi
cut vis. Et ſanata eſt filia ei⁹ ex illa ho-
ra. ‖ Et cũ trãſiſſet inde ieſus: venit ſec⁹ Mar. 8. a.
mare galilee: ꝛ aſcēdens in mõtem ſede
bat ibi. Et acceſſerũt ad eũ turbe mľte:
hñtes ſecũ mutos: cecos: claudos: debi-
les: ꝛ alios mľtos: ꝛ ꝓiecerũt eos ad pe-
des eius: ꝛ curauit eos ita vt turbe mi-
rarenť videntes mutos loquentes: clau-
dos ambulãtes: cecos vidētes: ꝛ magni
ficabāt deũ iſrael. Jeſus aũt ꝯuocatꝭ di- D
ſcipulis ſuis dixit: ‖ Miſereor turbe: qꝛ Mar. 8. a.
triduo iã ꝑſeuerãt mecũ: ꝛ nõ habēt qḋ
mãducēt. Et dimittere eos ieiunos no-
lo: ne deficiãt in via. Et dicũt ei diſcipľi
Unde ꝰ nobis ĩ deſerto panes tãtos: vt ſatu
remus turbam tantã? Et ait illis ieſus.
Quot panes habetꝭ? At illi dixerũt: ſe-
ptē: ꝛ paucos piſciculos. Et p̃cepit tur-
be vt diſcũberēt ſuꝑ terrã. Et accipiens
ſeptē panes ꝛ piſces: ꝛ grãs agens fregit
ꝛ dedit diſcipuľ: ꝛ diſcipuli dederũt ꝓplo:
ꝛ comederũt oēs: ꝛ ſaturati ſunt. Et qḋ
ſupfuit de fragmētꝭ: tulerunt ſeptē ſpor
tas plenas. Erãt aũt q̃ mãducauerũt q̃t-
tuor milia hoiꝫ: extra ꝑuulos ꝛ mľieres.
Et dimiſſa turba aſcēdit in nauiculã: ꝛ
venit ĩ fines magedan. XVI A
e ‖ T acceſſerũt ad eũ pharisei ꝛ ſa- Mar. 8. b.
ducei tẽptãtes: ꝛ rogauerũt eum Joh. 6. d.
vt ſignum de celo oñderet eis. At ille re
ſpõdēs ait illis. ‖ Facto veſꝑe dicitꝭ: ſere Luce. 12. g
nũ erit: rubicundũ eſt eni celũ. Et mane
hodie tẽpeſtas: rutilat eni triſte celum.
Faciē ꝰ celi diiudicare noſtis: ſigna aũt
temporꝫ nõ poteſtꝭ. ‖ Generatio mala et Jone. 2. a
adultera ſignũ q̃rit: ꝛ ſignũ nõ dabiť ei Mar. 8. b.
niſi ſignũ ione ꝓphe. Et relictꝭ ilľ abijt
Et cũ veniſſent diſcipľi ei⁹ trãs fretũ: ob-
liti ſũt panes accipe. Qui dixit ilľ. ‖ In- Mar. 8. b.
tuemini ꝛ cauete a fermēto phariſeorꝫ ꝛ Luce. 12. a.
ſaduceorꝫ. At illi cogitabãt iter ſe dicen
tes. Quia panes nõ accepim⁹. Sciēs au
tē ieſus dixit. Quid cogitatꝭ iter vos mo B
dice fidei: qꝛ panes nõ habetꝭ? Nõdũ in
telligitꝭ neqȝ recordami q̃nqȝ panum et
q̃nqȝ miliũ hoim: ꝛ q̃t cophinos ſumpſi
ſtis? Neqȝ ſeptē panũ ꝛ quattuor milia
hoim: ꝛ q̃t ſportas ſũpſiſtꝭ? Quare nõ in
telligitꝭ: qꝛ nõ de pane dixi vobis: caue-
te a fermento phariſeorꝫ ꝛ ſaduceorum.
Tũc intellexerũt qꝛ nõ dixerit cauēdũ a

fermento panū: ſed a doctrina phariſeo
Mar.8.c rū ꝛ ſaduceoꝝ. ‖ Uenit aūt ieſus in ꝑtes
Lucɟ.9.c ceſarie philippi: ꝛ interrogabat diſcipu-
los ſuos dicēs. Quē dicūt hoīes eſſe fili
um hoīs? At illi dixerūt. Alij iohēz ba-
ptiſtā: alij aūt heliā: alij vero hieremiā:
C aut vnum ex ꝓphetis. Dicit illis ieſus.
Uos aūt quē me eſſe dicitɟ. Rñdens ſy-
Joh. 6.g mon petr⁹ dixit: ‖ Tu es chriſt⁹ fili⁹ dei
viui. Rñdens aūt ieſus dixit ei. Beatus
es ſymon bariona: qꝛ caro ꝛ ſanguis nō
reuelauit tibi: ſꝫ pr̄ meus q̄ in celꝭ eſt. Et
ego dico tibi: qꝛ tu es petr⁹ ꝛ ſuꝑ hāc pe
trā edificabo eccl'iam meā: ꝛ porte inferi
nō ꝑualebūt aduerſus eaꝫ. Et tibi dabo
claues regni celoꝝ. Et q̄dcūqꝫ ligauerɟ
ſuꝑ terrā erit ligatū ꝛ in celis: ꝛ q̄dcūqꝫ
ſoluerɟ ſuꝑ terrā erit ſolutuꝫ ꝛ in celis.
Mar.8.d ‖ Tūc ꝑcepit diſcipulꝭ ſuis vt nemi dice
Lucɟ.9.c rēt: qꝛ ipſe eſſet ieſus chriſt⁹. Exinde ce-
pit ieſus oñdere diſcipulꝭ ſuis: qꝛ oporte
ret eū ire hieroſolymā: ꝛ multa pati a ſe
niorib⁹ ꝛ ſcribis ꝛ principib⁹ ſacerdotū
Mar.8.d ꝛ occidi ꝛ tertia die reſurgere. ‖ Et aſſu-
mens eū petr⁹: cepit icrepare illū dicēs.
D Abſit a te dñe: nō erit tibi hoc. Qui con
uerſus dixit petro. Uade poſt me ſatha-
nas ſcandalū es mihi: qꝛ nō ſapis ea q̄
Mar.8.d dei ſunt: ſed ea q̄ hoim. ‖ Tūc ieſus dixit
Lucɟ.19.c diſcipulꝭ ſuis. Si q̄s vult poſt me venire
abneget ſemetipm̄: ꝛ tollat crucē ſuā et
ſ.10.d. ſequat̄ me. ‖ Qui eni voluerit aiam ſuaꝫ
Lu.17.g ſaluā facere: ꝑdet eā. Qui autē ꝑdiderit
aiam ſuā ꝓpter me: inueniet eam. Quid
eni ꝓdeſt hoi ſi mūdū vniuerſū lucret̄:
aīe vero ſue detrimētū patiat̄? Aut quā
dabit hō cōmutationē ꝓ aia ſua? Fili⁹
eni hoīs ventur⁹ eſt in glia pr̄is ſui cuꝫ
Ro.2.a angelꝭ ſuis: ‖ ꝛ tunc reddet vnicuiqꝫ ſm̄
Mar.9.a. oꝑa ei⁹. ‖ Amē dico vobis: ſūt q̄dā de h̄
Lu.9.d ſtantib⁹ q̄ nō guſtabūt mortē: donec vi-
deant filiū hoīs venientē in regno ſuo.
A ‖ Et poſt dies ſex aſſūpſit XVII
Mar.9.a. e ieſus petrū ꝛ iacobū ꝛ iohēz fra-
Lu.9.d trē ei⁹: ꝛ duxit illos in montē ex-
celſum ſeorſū: ꝛ trāſfigurat⁹ eſt añ eos.
Et reſplēduit facies eius ſicut ſol: veſti
mēta aūt ei⁹ facta ſunt alba ſicunt nix.
Et ecce apparuerūt illꝭ moyſes ꝛ helias
cū eo loquētes. Rñdēs aūt petrus: dixit
ad ieſū. Dñe bonū eſt nos h̄ eſſe: ſi vis fa
ciam⁹ h̄ tria tabernacula: tibi vnū: moy
ſi vnū: ꝛ helie vnū. Adhuc eo loquente:
ecce nubes lucida obūbrauit eos. Et ec-
ce vox de nube dicēs. Hic eſt fili⁹ meus
dilect⁹ in q̄ mihi cōplacui: ipm̄ audite.

Et audiētes diſcipuli ceciderūt in facieꝫ
ſuā: ꝛ timuerūt valde. Et acceſſit ieſus ꝛ B
tetigit eos: dixitqꝫ eis. Surgite: ꝛ nolite
timere. Leuātes aūt oculos ſuos nemi-
nē viderūt: niſi ſolū ieſum. Et deſcēden
tib⁹ illis de mōte ꝑcepit ieſus dicēs: Ne
mini dixeritɟ viſionē: donec fili⁹ hoīs a
mortuis reſurgat. ‖ Et interrogauerunt
eū diſcipuli dicētes: Quid ergo ſcribe di M
cūt ꝙ heliā oporteat primuꝫ venire? At
ille rñdēs ait eis. Helias q̄dē ventur⁹ ē:
ꝛ reſtituet oia. Dico aūt vobis: qꝛ heliaſ
iā venit: ꝛ nō cognouerūt eū: ſꝫ fecerunt
in eo q̄cūqꝫ voluerūt. Sic ꝛ fili⁹ homis
paſſur⁹ eſt ab eis. Tūc intellexerūt diſci C
puli qꝛ de iohē baptiſta dixiſſet eis. ‖ Et M
cū veniſſet ad turbā: acceſſit ad eum hō Lu
genib⁹ ꝓuolut⁹ añ eū dicēs. Dñe miſe-
rere filio meo qꝛ lunatic⁹ ē: ꝛ male pati-
tur. Nā ſepe cadit in igneꝫ: ꝛ crebro ī a-
quā. Et obtuli eū diſcipulꝭ ſuis: ꝛ nō po-
tuerūt curare eū. Rñdēs autē ieſus ait.
‖ O generatio incredula ꝛ ꝑuerſa: q̄uſqꝫ M
ero vobiſcū. Uſqꝫ q̄ patiar vos? Afferte Lu
huc illū ad me. Et increpauit illū ieſus:
ꝛ exijt ab eo demoniū: ꝛ curat⁹ eſt puer
ex illa hora. Tūc acceſſerūt diſcipuli ad
ieſū ſecreto: ꝛ dixerūt. Quare nos nō po
tuim⁹ eijcere illū? Dicit illis ieſus. Pro-
pter incredulitatē vr̄am. ‖ Amē quippe Lu
dico vobis: ſi habueritɟ fidem ſicut gra
nū ſynapis: dicetɟ mōti huic trāſi hinc ꝛ
tranſibit: ꝛ nihil impoſſibile erit vobis.
Hoc aūt gen⁹ nō eijcit̄: niſi ꝑ orōem et
ieiuniū. Cōuerſantib⁹ aūt eis in galilea: D
dixit illꝭ ieſus. ‖ Fili⁹ hoīs tradēdus ē in M
manus hoim ꝛ occident eū: ꝛ tertia die Lu
reſurget. Et contriſtati ſūt vehemēter: ꝛ
cū veniſſent capharnaū: acceſſerūt q̄ di-
drachmā accipiebāt ad petrū: ꝛ dixerūt
ei. Magiſter vr̄ nō ſoluit didrachmam.
Ait: Etiā. Et cū intraſſet in domū ꝑue-
nit eū ieſus dicēs. Quid tibi videtur ſy-
mon? Reges terre a q̄b⁹ accipiūt tribu-
tū vel cenſū: a filijs ſuis: an ab alienis?
Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi ieſus
Ergo liberi ſūt filij. Ut aūt nō ſcādalize
mus eos vade ad mare ꝛ mitte hamū: ꝛ
eū piſcē q̄ prim⁹ aſcēderit tolle. Et apto
ore eius inuenies ſtaterē: illū ſumēs: da
eis ꝓ me ꝛ te. XVIII
I N illa hora acceſſerūt diſcipli ad A
ieſuꝫ: dicētes. ‖ Quis putas ma- M
ior eſt in regno celorum? Et aduocans Lu
ieſus paruulū: ſtatuit eū in medio eoꝝ:
ꝛ dixit. Amen dico vobis: niſi conuerſi

fueritis τ efficiamini ſicut paruuli: non
intrabitꝭ in regnũ celoꝝ. Quicũqꝫ ḡ hu
miliauerit ſe ſicut ꝑuulus iſte: h̄ eſt ma
ior ĩ regno celoꝝ. Et q̄ ſuſceperit vnũ par
.f uulũ talē in noīe meo: me ſuſcepit || Qui
a aũt ſcãdalizauerit vnũ de puſillꝭ iſtꝭ qui
in me credũt: expedit ei vt ſuſpēdat̄ mo
la aſinaria in collo eiꝰ: τ dimergat̄ ĩ ꝓ
fundũ maris. Ue mũdo ab ſcandalꝭ. Ne
ceſſe eſt eni vt veniãt ſcãdala. Uerũtñ
.f ve hoī ꝑ quē ſcandalũ venit. || Si autē
.e manꝰ tua vel pes tuꝰ ſcãdalizat te: abſci
de eũ ꝓiice abs te. Bonũ tibi ē ad vitã
ingredi debilē vł claudũ q̄ duas manꝰ
vel duos pedes hn̄tem mitti ĩ ignē eter
nũ. Et ſi oculus tuꝰ ſcandalizat te: erue
.g eũ τ ꝓiice abs te || Bonũ tibi eſt vnum
oculũ hn̄tē in vitã intrare: q̄ duos ocu
los hn̄tē mitti in gehēnã ignis. Uidete
ne ꝯtēnatꝭ vnũ ex his puſillꝭ. Dico eī vo
bis: q2 angeli eoꝝ in celꝭ ſemꝑ vident fa
.b ciē pr̄is mei q̄ in celꝭ eſt. || Uenit eni filiꝰ
.a hoīs ſaluare qđ ꝑierat. || Quid vobis vi
det̄. Si fuerint alicui centũ oues τ erra
uerit vna ex eis? nõne relinq̄t nonagin
tanouē in mõtibꝰ τ vadit q̄rere eã q̄ er
rauit? Et ſi ꝯtigerit vt inueniet eã: amen
dico vobis: q2 gaudet ſuꝑ eã magꝭ q̄ ſu
pernonagintanouē q̄ nõ errauerũt. Sic
nõ eſt volũtas añ pr̄em vr̄m q̄ in celꝭ eſt:
vt ꝑeat vnꝰ de puſillꝭ iſtis. || Si aũt pecca
.a uerit ĩ te frater tuꝰ: vade τ corripe eũ in
ter te τ ip̄m ſolũ. Si te audierit: lucratꝰ
eris frēm tuũ. Si aũt nõ te audierit ad
.a hibe tecũ adhuc vnũ vel duos: || vt ĩ ore
duoꝝ vel triũ teſtiũ ſtet om̄e ꝟbũ. Qꝫ ſi
nõ audierit eos: dic ecclīe. Si aũt eccle
ſiã ñ audierit: ſit tibi ſicut ethnicꝰ τ pu
.e blicanꝰ. || Amē dico vobis: q̄cũqꝫ alliga
ueritꝭ ſuꝑ terrã erũt ligata τ ĩ celo: τ q̄
cũqꝫ ſolueritꝭ ſuꝑ terrã: erũt ſoluta τ in
celo. Iterum dico vobis: q2 ſi duo ex vo
bis ꝯſenſerint ſuꝑ terrã de oī re quãcũ
qꝫ petierint: fiet illꝭ a pr̄e meo q̄ in celꝭ ē.
Ubi eni ſunt duo vel tres ꝯgregati ĩ no
mine meo: ibi ſum ĩ medio eoꝝ. Tũc ac
.a cedens petrꝰ ad eũ dixit. || Dñe q̄tiēs pec
cabit in me frater meꝰ: τ dimittã ei? Uſ
qꝫ ſepties? Dicit illi ieſus. Nõ dico tibi
vſqꝫ ſepties: ſed vſqꝫ ſeptuagies ſepties.
Ideo aſſimilatũ ē regnũ celoꝝ hoī regi:
q̄ voluit rationē ponere cũ ſ̄uis ſuis. Et
cũ cepiſſet rõem ponere: oblatꝰ ē ei vnꝰ
qui debebat ei decē milia talēta. Cũ aũt
nõ hr̄et vñ redderet: iuſſit eũ dñs eiꝰ ve
nundari τ vxorē eiꝰ τ filios τ omia q̄ ha

bebat τ reddi. Procidēs aũt ſ̄uus ille:
orabat eũ dicēs. Patientiã habe in me:
τ oīa reddã tibi. Miſertꝰ autē dñs ſerui
illiꝰ dimiſit eũ: τ debitũ dimiſit ei. Egreſ D
ſus aũt ſeruus ille: inuenit vnũ de ꝯſer
uis ſuis q̄ debebat ei centũ denarios: et
tenens: ſuffocabat eũ dicens. Redde qđ
debes. Et ꝓcidens ꝯſeruus eiꝰ: rogabat
eũ dicens: Patientiã habe in me: τ oia
reddã tibi. Ille aũt noluit: ſꝫ abijt τ mi
ſit eũ in carcerē donec redderet debitũ.
Uidētes aũt ꝯſerui eiꝰ q̄ fiebãt: ꝯtriſtati
ſunt valde: τ venerũt τ narrauerũt dño
ſuo oia que facta fuerãt. Tũc vocauit il
lum dñs ſuꝰ: τ ait illi. Serue nequã: om
ne debitum dimiſi tibi: q̄m rogaſti me.
Nõne ergo oportuit τ te miſereri ꝯſerui
tui: ſicut τ ego tui miſertꝰ ſum? Et iratꝰ
dñs eiꝰ tradidit eũ tortoribꝰ: q̄adusqꝫ
redderet vniuerſum debitum. || Sic τ pr̄ Mar. 11.b
meꝰ celeſtꝭ faciet vobis: ſi nõ remiſeritis ſ.6.b
vnuſq̄ſqꝫ fratri ſuo de cordibꝰ veſtris.

T factũ eſt cũ ꝯſũmaſſet XIX B
e ieſus ſ̄mões iſtos migrauit a ga
lilea: || τ venit in fines iudee trãs Mar.10.a
iordanē: τ ſecute ſunt eũ turbe multe: et
curauit eos ibi. Et acceſſerũt ad eũ pha
riſei temptãtes eũ: τ dicētes: Si licet ho
mini dimittere vxorē ſuã q̄cũqꝫ ex cau
ſa? Qui rñdēs ait eis || Nõ legiſtꝭ: q2 qui Gen.1.d
fecit hoiem ab initio: maſculũ τ feminã
fecit eos? Et dixit. || Propter hoc dimit Gen.2.d
tet hõ pr̄em τ mr̄em: et adherebit vxori Eph. 5.g
ſue: τ erũt duo in carne vna. || Itaqꝫ iam 1.Corꝭ.6.d
nõ ſunt duo ſed vna caro. Qđ ḡ deꝰ cõ
iunxit: hõ nõ ſeparet. Dicunt illi. || Quid Deutꝭ.24.a
ḡ moyſes mãdauit dari libellũ repudij ſ. 5.e
τ dimittere? Ait illꝭ. Q̄m moyſes ad du Mar.10.a
ritiã cordis vr̄i ꝑmiſit vobis dimittere
vxores veſtras: ab initio aũt nõ fuit ſic. B
|| Dico aũt vobis: q2 q̄cũqꝫ dimiſerit vxo Mar.10.b
rē ſuã niſi ob fornicationē: τ aliã duxe Lucꝭ.16.d
rit: mechat̄. Et q̄ dimiſſam duxerit: me
chat̄. Dicũt ei diſcipuli eiꝰ. Si ita ē cau
ſa hoīs cũ vxore: ñ expedit nubere. Qui
dixit illis. Nõ oēs capiũt ꝟbũ iſtud: ſed
q̄bus datũ ē. Sũt eni eunuchi q̄ de ma
tris vtero ſic nati ſunt: et ſũt eunuchi q̄
facti ſunt ab hoibꝰ: τ ſunt eunuchi q̄ ſe
ipſos caſtrauerũt ꝑpter regnũ celorum.
Qui põt cape capiat. || Tũc oblati ſũt ei Mar.10.b
paruuli: vt manꝰ eis imponeret τ oraret Lucꝭ.18.c
Diſcipuli aũt increpabãt eos. Jeſus ꝟo
ait eis. Sinite ꝑuulos et nolite eos ꝓ
hibere ad me venire: taliũ eſt eni regnũ
celoꝝ. Et cũ impoſuiſſet eis manꝰ abijt

Mar. 10.c inde.||Et ecce vn⁹ accedens ait illi.Ma
Luce,18.d giſter bone:q̄d boni faciā vt habeā vitā
eternā?Qui dixit ei.Quid me iterrogas
de bono?Un⁹ eſt bon⁹ deus.Si aūt vis
C ad vitā ingredi:ſerua mādata. Dicit il-
li.Que?Jeſus aūt dixit.Nō homicidiū
facies:nō adulterabis:nō facies furtū:
nō falſum teſtimoniū dices:honora pa-
trē tuū ⁊ mr̄em:diliges ꝓximū tuum ſi
cut teipm̄. Dicit illi adoleſcens. Omia
hec cuſtodiui a iuuētute mea: quid ad-
Mar.10.c huc mihi deeſt||Ait illi ieſus: Si vis ꝑ-
Lu.12.d. fectus eſſe vade ⁊ vende oīa q̄ habes et
et.18.d da pauꝑib⁹:⁊ habebis theſaurū in celo
⁊ veni ſeq̄re me.Cū audiſſet autē adole-
ſcēs v̄bū:abijt triſtꝭ. Erat enī hn̄s mul
tas poſſeſſiōes. Jeſus aūt dixit diſcipul'
ſuis.Amē dico vobis:q2 diues difficile
intrabit in regnū celoꝝ.Et iteꝝ dico vo
Mar.10.c bis.||Facili⁹ eſt camelū ꝑ foramen acus
Luc.18.e trāſire:q̄ diuitē intrare in regnū celoꝝ
Auditꝭ aūt his diſcipuli:mirabanť val
D de dicētes.Quis ergo poterit ſalu⁹ eſſe?
Mar.10.d Aſpiciēs aūt ieſus dixit illꝭ||Apud hoīeſ
Lu.18.e hoc impoſſibile ē:apud deū aūt oīa poſ
ſibilia ſūt.Tūc rn̄dēs petr⁹ dixit ei.Ec-
ce nos reliq̄m⁹ omia: ⁊ ſecuti ſumus te.
Quid ḡ erit nobis.Jeſus aūt dixit illis.
Luc.22.c Amē dico vobis:ꝙ vos q̄ ſecuti eſtꝭ me
in regeneratiōe cū ſederit fili⁹ hoīs ī ſe-
de maieſtatis ſue:ſedebitꝭ ⁊ vos ſuꝑ ſe-
des duodeci:iudicātes duodeci trib⁹ iſ-
Mar.10.d rael.|| Et oīs qui reliquerit domū vł fra
Luc.18.e tres aut ſorores aut pr̄em aut mr̄eꝫ aut
vxorē aut filios aut agros ꝓpter nomē
meū:centuplū accipiet: ⁊ vitaꝫ eternam
Mar.10.d poſſidebit.||Multi autē erunt primi no
Luc.13.f uiſſimi:⁊ nouiſſimi primi. XX
A Simile eſt regnū celoꝝ homi pr̄i-
ſ familias:q̄ exijt primo mane cō-
ducere oꝑarios in vineā ſuā.Cō-
uenitione aūt facta cū oꝑarijs ex dena-
rio diurno:miſit eos in vineā ſuam. Et
egreſſus circa horā tertiam : vidit alios
ſtantes in foro ocioſos: ⁊ dixit illis. Jte
⁊ vos in vineā meā:⁊ qđ iuſtū fuerit da-
bo vobis.Jlli aūt abieřt.Jteꝝ aut exijt
circa ſextā ⁊ nonā horā:⁊ fecit ſilr̄.Circa
vndecimā vero exijt:⁊ inueīt alios ſtan-
tes:⁊ dicit illis. Quid hic ſtatꝭ tota die
ocioſi?Dicūt ei.Quia nemo nos cōdu-
xit. Dicit illis:Jte ⁊ vos in vineā meaꝫ.
Cū ſero aūt factum eſſet:dicit dn̄s vinee
ꝓcuratori ſuo.Uoca oꝑarios ⁊ redde il
lis mercedē:incipiens a nouiſſimis vſ-
q̄ ad primos.Cum veniſſent ḡ qui circa
vndecimā horā venerant:acceperūt ſin- B
gulos denarios.Uenietes aūt et primi:
arbitrati ſunt ꝙ plus eſſent accepturi:
acceperūt aūt ⁊ ipſi ſingulos denarios.
Et accipiētes murmurabant aduerſus
pr̄emfamilias dicētes:Hi nouiſſimi vna
hora fecerūt:⁊ pares illos nobis feciſti
q̄ portauim⁹ pondus diei ⁊ eſt⁹? At ille
rn̄dēs vni eoꝝ dixit.Amice:nō facio ti-
bi iniuriā.Nōne ex denario ꝯueniſti me
cū?Tolle qđ tuū eſt ⁊ vade.Uolo autē ⁊
huic nouiſſimo dare:ſicut et tibi . Aut
nō licet mihi qđ volo facere?An oculus
tu⁹ nequā ē q2 ego bon⁹ ſū?|| Sic erunt M
nouiſſimi primi⁊ primi nouiſſimi.Mul Lu
ti enī ſunt vocati:pauci vero electi. Et
aſcendens ieſus hieroſolymā:aſſumpſit C
duodeci diſcipłos ſecreto:⁊ ait illꝭ||Ecce M
aſcēdim⁹ hieroſolymā:⁊ fili⁹ hoīs trade Lu
tur principib⁹ ſacerdotū ⁊ ſcribis ⁊ ꝯdē
nabūt eū morte:⁊ tradēt eū gentib⁹ ad
illudendū:⁊ flagellandū:⁊ crucifigēdū:
⁊ tertia die reſurget|| Tūc acceſſit ad eū M
mr̄ filioꝝ zebedei cū filijs ſuis:adorans
⁊ petens aliq̄d ab eo.Qui dixit ei.Quid
vis?Ait illi. Dic vt ſedeant hi duo filij
mei:vnus ad dexterā tuā: ⁊ vnus ad ſi-
niſtram in regno tuo.Rn̄dens aūt ieſus
dixit:Neſcitꝭ quid petatꝭ.Poteſtꝭ bibe-
re calicē quē ego bibitur⁹ ſum?Dicunt
ei.Poſſum⁹.Ait illis.Calicē quidē me-
um bibetis:ſedere aūt ad dexterā meam
vel ſiniſtrā nō eſt meū dare vobis:ſed q̄-
bus paratū eſt a pr̄e meo. Et audientes
decē:indignati ſunt de duob⁹ fratrib⁹. D
Jeſus autē vocauit eos ad ſe ⁊ ait|| Sci M
tis q2 principes gentiū dn̄anť eoꝝ:⁊ q̄ Lu
maiores ſunt ptātem exercēt inter eos?
Nō ita erit inter vos.Sed q̄cūq̄ volue
rit iter vos maior fieri:ſit vr̄ miſter. Et
q̄ voluerit inter vos prim⁹ eē:erit vr̄ ſer
uus.||Sicut fili⁹ hoīs nō venit miſtrari M
ſed miſtrare:||⁊ dare aīam ſuā redēptio- J
nē ꝓ multis||Et egrediētib⁹ illis ab hie M
richo ſecuta eſt eū turba multa|| Et ecce L
duo ceci ſedētes ſecus viā:audierunt q2
ieſus tranſiret: ⁊ clamauerūt dicentes:
|| Dn̄e:miſerere noſtri fili dauid.Turba E
autē increpabat eos vt tacerent.At illi
magis clamabant dicentes: Dn̄e miſe-
rere noſtri fili dauid.Et ſtetit ieſus:⁊ vo
cauit eos ⁊ ait:Quid vultis vt faciā vo
bis.Dicunt illi.Dn̄e: vt aperianť oculi
noſtri.Miſertus autē eoꝝ ieſus:tetigit
oculos eoꝝ.||Et confeſtim viderunt:⁊ ſe L
cuti ſunt eum. XXI

¶Et cũ appropinquaſſent hieroſo
a lymis et veniſſent betphage ad
montem oliueti: tunc ieſus miſit
duos diſcipulos dicẽs eis: Ite in caſtel-
lum qđ cõtra vos eſt: ⁊ ſtatim inuenietis
aſinã alligatã ⁊ pullum cum ea: ſoluite
⁊ adducite mihi. Et ſi quis vobis aliqđ
dixerit: dicite q2 dñs his opus habet: et
cõfeſtim dimittet eos. Hoc autem factũ
eſt: vt adimpleret quod dictũ eſt ꝑ pro-
pheta dicẽtem ¶Dicite filie ſion: ecce rex
tuus venit tibi manſuetus ſedens ſuꝑ
aſinã: ⁊ pullũ filium ſubiugalis ¶Euntes
aũt diſcipuli fecerũt ſicut ꝑcepit illis ie
ſus. Et adduxerũt aſinam ⁊ pullũ: ⁊ īpo
ſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua ⁊ eum
deſuꝑ ſedere fecerunt. Plurima autem
turba ſtrauerunt veſtimenta ſua in via.
Alij aũt cedebãt ramos de arboribus:
⁊ ſternebãt in via ¶Turbe aũt q̃ ꝑcede-
bant ⁊ q̃ ſequebant: clamabãt dicentes
Oſanna filio dauid: bñdictus qui venit
in noĩe dñi: oſanna in altiſſimis. Et cuꝫ
intraſſet hieroſolymã: cõmota ẽ vniuer-
ſa ciuitas dicẽs: Quis ẽ hic? populi aũt
dicebãt: Hic ẽ ieſus ꝓpheta: a nazareth
galilee ¶Et intrauit ieſus in templũ dei:
⁊ eĳciebat oẽs vendentes ⁊ ementes in
templo: ⁊ mẽſas nũmulariorũ ⁊ cathe-
dras vendẽtiuꝫ columbas euertit: ⁊ di-
cit eis ¶Scriptum eſt: domus mea domꝰ
orationis vocabit: vos aũt feciſtis illam
ſpeluncam latronũ. Et acceſſerũt ad eum
ceci ⁊ claudi in tẽplo ⁊ ſanauit eos ¶Ui-
dentes aũt principes ſacerdotum ⁊ ſcri-
be mirabilia q̃ fecit et pueros clamãtes
ĩ templo ⁊ dicẽtes: oſanna filio dauid:
indignati ſunt: ⁊ dixerunt ei: Audis qđ
iſti dicũt? Ieſus aũt dixit eis: Utiqꝫ: nũ-
q̃ legiſtis ¶q2 ex ore infantiũ ⁊ lactẽtiũ
ꝑfeciſti laudem? ¶Et relictis illis abijt fo
ras extra ciuitatẽ ĩ bethaniã: ibiqꝫ mã-
ſit. Mane autem reuertens in ciuitatem
eſuriit ¶Et vidẽs fici arborem vnã ſecꝰ vi-
am venit ad eã: ⁊ nihil iuenit in ea niſi
folia tm̃: ⁊ ait illi: Nũq̃ ex te fructꝰ naſ-
cat ĩ ſempiternũ. Et arefacta eſt ꝯtinuo
ficulnea. Et vidẽtes diſcipli: mirati ſũt
dicẽtes: Quõ ꝯtinuo aruit? Rñdẽs aũt
ieſus: ait eis ¶Amẽ dico vobis: ſi habue
ritis fidem ⁊ nõ heſitaueritis: nõ ſolum
de ficulnea facietis: ſed ⁊ ſi mõti huic di-
xeritis: tolle ⁊ iacta te in mare: fiet. ¶Et
oĩa q̃cunqꝫ petieritis in oratione creden
tes: accipietis. Et cũ veniſſet in templũ:
acceſſerũt ad eum docentẽ principes ſa-
cerdotum ⁊ ſeniores populi dicẽtes ¶In Mar.11.d
qua poteſtate hec facis? Et quis tibi de Lu.20.a.
dit hanc poteſtatẽ? Rñdens ieſus: dixit
eis: Interrogabo vos ⁊ ego vnũ ſermo-
nem: quem ſi dixeritis mihi: ⁊ ego vobis
dicam ĩ qua poteſtate hec facio. Baptiſ-
mum iohãnis vnde erat: e celo: an ex ho
minibus? At illi cogitabãt inter ſe dicẽ
tes: Si dixerimus e celo: dicet nobis.
Quare ergo nõ crediditis illi? Si autem
dixerimus ex hoĩbus: timemus turbam.
¶Oẽs enĩ habebãt iohãnem ſicut ꝓphe s.14.a.
tam. Et rñdentes ieſu dixerunt: Neſci- B
mus. Ait illis ⁊ ipſe. Nec ego dico vobis
in qua poteſtate hec facio. Quid aũt vo-
bis videt? Homo q̃dã habebat duos fili
os ⁊ accedens ad primũ dixit: Fili: vade
hodie operari in vineã meã. Ille autem
rñdens ait: Nolo. Poſtea aũt penitẽtia
motus abijt. Accedẽs aũt ad alterũ di
xit ſimiliter. At ille rñdens ait: Eo dñe.
Et nõ iuit. Quis ex duobus fecit volũta
tem patris? Dicũt ei: Primꝰ. Dicit illis
ieſus ¶Amen dico vobis q2 publicani ⁊
meretrices ꝑcedũt vos in regno dei. Ue-
nit enĩ ad vos iohãnes in via iuſticie: ⁊
nõ crediditis ei. Publicani aũt ⁊ meretri
ces crediderũt ei: vos aũt videntes nec
penitentiã habuiſtis poſtea vt crederetis D
ei ¶Aliã parabolã audite: Homo erat pr̃ Mar.12.a
familias q̃ plantauit vineã: ⁊ ſepẽ circũ Lu.20.b
dedit ei ⁊ fodit in ea torcular ⁊ edifica-
uit turrim: ⁊ locauit eam agricolis: ⁊ pe-
regre ꝓfectus eſt. Cũ aũt tempus fructu
um appropinquaſſet: miſit ſeruos ſuos
ad agricolas vt accipent fructꝰ eius ¶Et I.22.a
agricole apprehẽſis ſeruis eiꝰ: aliũ cecĩ-
derũt: aliũ occiderũt: aliũ vo lapidaue-
rũt. Iterũ miſit alios ſeruos plures prio
ribꝰ: ⁊ fecerũt illis ſimiliter. Nouiſſime aũt
miſit ad eos filiũ ſuũ dicẽs: verebunt for
te filiũ meũ. Agricole aũt vidẽtes filiũ
dixerũt intra ſe ¶Hic ẽ heres: venite occi Mar.12.a
damus eũ: ⁊ habebimꝰ hereditatẽ eius
Et apprehẽſũ eũ eiecerũt extra vineã: ⁊
occiderũt. Cũ ergo venerit dñs vinee: qđ fa
ciet agricolis illis? Aiũt illi. Malos ma
le ꝑdet ⁊ vineã ſuã locabit alijs agricol
qui reddant ei fructũ tꝑibus ſuis. Dicit
illis ieſus. Nunq̃ legiſtis in ſcripturis.
¶Lapidẽ quẽ reꝓbauert edificãtes: hic Ps.117.
eſt factus in caput anguli? A domino Mar.12.a
factum eſt iſtud: ⁊ eſt mirabile in oculis Lu.20.c
noſtris. Ideo dico vobis quia auferetur
a vobis regnũ dei: ⁊ dabitur genti fa-
cienti fructus eius. Et qui ceciderit ſuꝑ

Mr 11.c.12.a lapidē iſtuz cōfringeť:ſup quē ꝟo cecl-
L.19.g.20.c derit:cōteret eū.||Et cū audiſſent princi
et.22.a Jo.7. pes ſacerdotū ⁊ phariſei pabolis ei⁹ co-
d.et.g.et.8.c gnouerūt ꝙ de ipſis diceret. Et q̄rentes
eū tenere timuerūt turbas:qm̄ ſicut ꝓ-
phetā eū habebāt. Et rn̄dēs ieſus dixit
iterū in parabolis eis dicens. XXII
A
S Imile factū eſt regnuz celoꝝ hoī
regi qui fecit nuptias filio ſuo
Luc.14.d ||Et miſit ſeruos ſuos vocare in-
Apoc.19.b uitatos ad nuptias:⁊ nolebant venire.
Iterū miſit alios ſeruos dicens: Dicite
inuitatꝭ. Ecce prādiū meū paraui:tauri
mei ⁊ altilia occiſa ſūt:⁊ oīa parata:ve-
nite ad nuptias. Illi aūt neglexerunt ⁊
abierūt:alius in villā ſuaz:alius ꝟo ad
S.21.d negociationem ſuā|| Reliq̄ ꝟo tenuerūt
ſeruos eius.⁊ ꝯtumelijs affectos occide
rūt. Rex aūt cū audiſſet iratus eſt:⁊ miſ-
ſis exercitibus ſuis ꝑdidit homicidas il
los:⁊ ciuitatē illoꝝ ſuccēdit. Tūc ait ſer
uis ſuis. Nuptie q̄dem parate ſūt:ſz q̄ i-
uitati erāt nō fuerūt digni. Ite ḡ ad exi-
tus viarū:⁊ q̄ſcunq꞉ iueneritꝭ:vocate ad
nuptias. Et egreſſi ſerui eius ī vias con
gregauerūt oēs q̄s iuenerūt malos ⁊ bo
nos:⁊ implete ſūt nuptie diſcūbentium.
B Intrauit aūt rex vt videret diſcūbentes
⁊ vidit ibi hoīem nō veſtitū veſte nupti-
ali. Et ait illi. Amice:quomodo huc in-
traſti nō habens veſtē nuptialez? At il-
J.25.c le obmutuit. Tunc dixit rex miniſtris.
||Ligatꝭ manib⁹ ⁊ pedibus eius mittite
eū in tenebras exteriores ibi erit fletus
S.20.c ⁊ ſtridor dentiū||Multi aūt ſunt vocati
Mar.12.a pauci ꝟo electi||Tunc abeūtes phariſei
Luc.20.d. cōſiliū inierūt vt caperent eū in ſermone.
Et mittūt ei diſcipulos ſuos:cū herodia
nis dicētes. Mgr̄ ſcimus q2 verax es et
viā dei in veritate doces:⁊ nō eſt tibi cu
ra de aliquo. Nō eni reſpicꝭ pſonā hoīuz
Dic ḡ nobis q̄d tibi videť. Licet cenſuz
dari ceſari:aut nō? Cognita aūt ieſus ne
Mar.12.b quitia eoꝝ ait:||Quid me temptatꝭ hypo
crite? Oſtendite mihi numiſma cenſus.
At illi obtulerūt ei denariū. Et ait illis
C ieſus. Cui⁹ eſt imago hec ⁊ ſupſcriptio?
Ro.13.b Dicūt ei, Ceſaris. Tūc ait illis||Reddite
ḡ q̄ ſūt ceſarꝭ ceſari ⁊ q̄ ſunt dei deo. Et
audiētes mirati ſūt:⁊ relicto eo abierūt
Mar.12.b ||In illo die acceſſerūt ad eū ſaducei:q̄ di
Luc.20.e cūt nō eſſe reſurrectionē:⁊ interrogaue-
Act.23.b runt eū dicētes. Magiſter:moyſes dixit
ſi q̄s mortu⁹ fuerit nō hn̄s filium:vt du
cat frater ei⁹ vxorem illius ⁊ ſuſcitet ſe-
Mat.12.b mē fratri ſuo|| Erāt aūt apud nos ſeptē

fratres:⁊ primus vxore ducta defunct⁹
eſt:⁊ nō habens ſemen reliq̄t vxorē ſuā
fratri ſuo. Similiter ſecundus ⁊ terti⁹ vſq꞉
ad ſeptimū. Nouiſſime aūt oīuz:⁊ muli-
er defuncta eſt. In reſurrectiōe ḡ cuius
erit de ſeptē vxor? Oēs eni habuerūt eā.
Rn̄dēs aūt ieſus:ait illis. Erratꝭ neſciē
tes ſcripturas:neq꞉ ꝟtutē dei. In reſur-
rectione eni neq꞉ nubēt neq꞉ nubenť ſz
erūt ſicut angeli dei ī celo. De reſurrecti
one aūt mortuorū nō legiſtis qd dictuz
eſt a deo dicēte vobis||Ego ſū de⁹abraā
⁊ deus yſaac:⁊ deus iacob? Nō eſt deus
mortuoꝝ:ſz viuētiū. Et audiētes turbe
mirabanť ī doctrina ei⁹.||Phariſei aūt
audientes ꝙ ſilentiū īpoſuiſſet ſaduceis
ꝯuenerūt in vnū:⁊ interrogauit eū vn⁹
ex eis legiſdoctor temptās euz. Mgr̄:qd
eſt mādatū magnū ī lege? Ait illi ieſus:
||Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo
⁊ ī tota aīa tua:⁊ in tota mēte tua. Hoc
eſt maximū ⁊ primū mādatū. Secundū
aūt ſimile eſt huic||Diliges ꝓximū tuuz
ſicut teipſū. In his duob⁹ mādatꝭ:vniū
ſa lex pēdet ⁊ ꝓph̄e. Cōgregatꝭ aūt pha-
riſeis:iterrogauit eos ieſus dicēs. Quid
vobis videť de chriſto:cui⁹ filius eſt? Di
cūt ei. Dauid. Ait illis. Quō ḡ dauid in
ſpū vocat eū dn̄m dicēs||dixit dn̄s dn̄o
meo:ſede a dextris meis:donec ponam
inimicos tuos:ſcabellū pedū tuoꝝ? Si ḡ
dauid vocat euz dn̄m:quō filius ei⁹ eſt?
||Et nemo poterat ei rn̄dere verbū:neq꞉
auſus fuit quiſq꞉ ex illa die eū amplius
interrogare. XXIII
T Unc ieſus locut⁹ ē ad turbas ad
diſcipulos ſuos dicēs:ſup cathe
dram moyſi ſederunt ſcribe ⁊ phariſei.
Oia ḡ q̄cunq꞉ dixerint vobis:ſeruate et
facite:ſ꞉m opa ꝟo eoꝝ nolite facere. Di
cūt eni ⁊ nō faciunt|| Alligāt aūt onera
grauia ⁊ importabilia:⁊ imponūt in hu
meros hoīuz:digito autē ſuo nolunt ea
mouere||Oia ꝟo opa ſua faciūt vt vide-
anť ab hoībus. Dilatāt eni phylateria
ſua:⁊ magnificāt fimbrias||Amāt autē
primos recubitus in cenis:⁊ primas ca-
thedras in ſynagogis:⁊ ſalutatiōes ī fo
ro ⁊ vocari ab hoīb⁹ rabbi. Uos aūt no
lite vocari rabbi. Un⁹ ē eni mgr̄ vr̄:oēs
aūt vos frēs eſtis. Et prēm nolite voca-
re vobis ſup terrā:vn⁹ eſt eni pr̄ vr̄ q̄ in
celis eſt||Nec vocemini magiſtri:q2 mgr̄
vr̄ vn⁹ eſt chriſt⁹. Qui maior ē vr̄m:erit
miſter veſter||Qui aūt ſe exaltauerit hu-
miliabiť:⁊ q̄ ſe humiliauerit exaltabiť.

‖Ue aũt vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocri
te q꞉ clauditꝭ regnuȝ celoꝝ añ homies.
Uos enĩ nõ intratꝭ nec introeũtes ſinitꝭ
ĩtrare. Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypo-
crite q̇ comeditꝭ domos viduaꝝ:oratio-
nes longas orãtes: ꝓpter hoc amplꝰ ac
cipietꝭ iudiciũ. Ue vobis ſcribe ⁊ phari
ſei hypocrite:q꞉ circũitis mare ⁊ aridã:
vt faciatꝭ vnũ ꝓſelitũ:⁊ cũ fuerit factus
facitꝭ euȝ filiũ gehẽne duplo q̃ȝ vos. Ue
vobis duces ceci:q̇ dicitꝭ:q̇cũqꝫ iuraue-
rit ꝑ tẽplũ nihil eſt:q̇ aũt iurauerit ĩ au
ro tẽpli debitor eſt. Stulti ⁊ ceci:q̇d enĩ
maius eſt:auꝝ:an tẽpluȝ qđ ſcificat au-
rum? Et q̇cunqꝫ iurauerit ĩ altari nihil
eſt:q̇cunqꝫ aũt iurauerit in dono qđ eſt
ſuꝑ illud:debet:Ceci:q̇d enĩ maiꝰ eſt:do
nuȝ:an altare qđ ſcificat donuȝ? Qui ḡ
iurat in altari:iurat in eo ⁊ ĩ oibꝰ q̇ ſuꝑ
illud ſũt. Et q̃cunqꝫ iurauerit ĩ tẽplo:iu
rat in illo ⁊ ĩ eo q̇ habitat ĩ ipſo. Et q̇ iu
rat in celo:iurat in throno dei ⁊ in eo q̇
ſedet ſuꝑ eũ‖ Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei
hypocrite:q̇ decimatꝭ mẽtã ⁊ anhetum
⁊ ciminũ ⁊ reliq̇ſtis q̃ grauiora ſunt legꝭ
iudiciuȝ ⁊ miſericordiã:⁊ fidẽ. Hec opor
tuit facere ⁊ illa omittere. Duces ceci ex
colãtes culicẽ:cameluȝ autẽ glutientes.
‖Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite:q̇
mundatꝭ qđ deforis eſt calicꝭ ⁊ parapſi-
dis:intꝰ aũt pleni eſtis rapina ⁊ ĩmun-
dicia. Phariſee cece: mũda pꝛiꝰ qđ intꝰ
eſt calicꝭ ⁊ parapſidis:vt fiat ⁊ id qđ de-
foris eſt mundũ‖Ue vobis ſcribe ⁊ pha-
riſei hypocrite: q꞉ ſiꝉes eſtis ſepulchris
dealbatꝭ:q̃ a foris parẽt hoibꝰ ſpecioſa:
intus ꝟo plena ſũt oſſibꝰ mortuoꝝ ⁊ oĩ
ſpurcitia. Sic ⁊ vos a foris q̇dem paretꝭ
hoibꝰ iuſti:intus aũt pleni eſtꝭ hypocri-
ſi ⁊ iniq̇tate‖Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei
hypocrite:q̇ edificatꝭ ſepulchra ꝓphaꝝ
⁊ ornatꝭ monumẽta iuſtoꝝ:⁊ dicitꝭ. Si
fuiſſemꝰ in diebꝰ patruȝ nr̃oꝝ:nõ eſſemꝰ
ſocij eoꝝ in ſanguie ꝓpharũ‖Itaqꝫ teſti-
monio eſtis vobiſmetipſis: q꞉ filij eſtis
eoruȝ q̇ ꝓphas occiderũt Et vos iplete
menſurã patrum vr̃orũ. Serpentes ge-
nimina viperaꝝ:quõ fugietꝭ a iudio ge-
hẽne? Ideo dico vobis‖ Ecce ego mitto
ad vos ꝓphetas ⁊ ſapiẽtes ⁊ ſcribas:⁊
ex illis occidetis ⁊ crucifigetis :⁊ ex eis
flagellabitis in ſynagogis vr̃is :⁊ ꝑſeq̇-
mini de ciuitate ĩ ciuitatẽ vt veniat ſuꝑ
vos ois ſanguis iuſtus qui effuſus ẽ ſu-
per terraȝ‖a ſanguine abel iuſti vſqꝫ ad
ſanguinẽ‖zacharie filij barachie: queȝ
occidiſtis inter tẽpluȝ ⁊ altare. Amẽ di-
co vobis:venient hec oĩa ſuꝑ generatio-
nem iſtã‖Hieruſalẽ hierl̃m:q̇ occidis ꝓ Lucꝭ.13.g
phetas ⁊ lapidas eos qui ad te miſſi ſũt:
q̇tiẽs volui ꝯgregare filios tuos queẽad
modũ gallina cõgregat pullos ſuos ſub
alas:⁊ noluiſti. Ecce relinquetur vobis
domus vr̃a deſerta. Dico eniȝ vobis nõ
me videbitis amodo donec dicatꝭ: Bñ-
dictus qui venit in noĩe dñi. XXIIII A
‖E egreſſus ieſus de tẽplo ibat. Mar.13.a
e Et acceſſerunt diſcipuli eius :vt Luce.19.g.
oñderent ei edificatiões templi. et.21.b
Ipſe aũt rñdens:dixit illis. Uidetis hec
oĩa?? Amen dico vobis:nõ relinquetur
hic lapis ſuꝑ lapidem:qui nõ deſtruat̃.
Sedente aũt eo ſuꝑ mõtem oliueti :ac-
ceſſerũt ad eũ diſcipuli ſecreto dicentes:
Dic nobis qñ hec erũt:⁊ qđ ſignuȝ aduẽ
tus tui ⁊ ꝯſũmatiõis ſeculi? Et rñdens
ieſus dixit eis‖Uidete ne quis vos ſedu Mar.13.a
cat. Multi enĩ venient in noie meo dicẽ Lucꝭ.21.b
tes: Ego ſum chriſtus:⁊ multos ſeducẽt Eph.5.b
Audituri enim eſtis ꝑlia ⁊ opiniones ꝑ 1.Corꝭ.3.b
lioꝝ:videte ne turbemini‖Oportet eniȝ Col.2.d
hec fieri:ſed nodũ eſt finis. Cõſurget enĩ Mar.13.a
gens ĩ genteȝ:⁊ regnũ ĩ regnũ:⁊ erũt pe- Luce.21.b
ſtilentie ⁊ fames ⁊ terremotus per loca.
Hec aũt oia initia ſunt doloꝝ‖Tũc tra- Mar.13.b
dent vos in tribulationẽ‖⁊ occidẽt vos Lucꝭ.21.c
⁊ eritis odio oibus gentibꝰ ꝓpter nomẽ Joh .15.c.et
meum. Et tunc ſcãdalizabunt̃ multi:⁊ 16.a.ſ.10.c.
inuicem tradent :⁊ odio habebũt inui-
cem. Et multi pſeudo ꝓphete ſurgent:⁊
ſeducent multos :⁊ qm̃ abundabit ini-
quitas :refrigeſcet charitas multorum. B
‖Qui aũt ꝑſeuerauerit vſqꝫ in fineȝ :hic ſ.10.c. Mr.
ſaluus erit‖Et p̃dicabit̃ hoc euãgelium 13.b.Ro.10.c
regni in vniuerſo orbe ĩ teſtimoniũ om- Actꝭ.2.b
nibus gentibꝰ:⁊ tunc veniet cõſũmatio
‖Cum ḡ videritis abominationẽ deſola Mar.13.b
tionis:q̇ dicta eſt a daniele ꝓpheta ſtan Daniel.9.g
tem in loco ſancto :qui legit intelligat.
‖Tũc qui in iudea ſunt fugiãt ad mon- Mar.13.b
tes:⁊ qui in tecto nõ deſcẽdat tollere ali Lu.21.d
quid de domo ſua:⁊ qui in agro nõ reu̇-
tatur tollere tunicã ſuã‖Ue aũt p̃gnãti Mar.13.b
bus ⁊ nutrientibus in illis diebus. Ora Lu.17.g.et
te auteȝ vt nõ fiat fuga vr̃a in hyeme vl̃ 21.d
ſabbato‖Erit enim tunc tribulatio ma Mar.13.b
gna qualis nõ fuit ab initio mundi vſqꝫ Lu.21.e
modo:neqꝫ fiet‖Et niſi breuiati fuiſſent Mar.13.c
dies illi:nõ fieret ſalua omnis caro :ſed
ꝓpter electos breuiabunt̃ dies illi‖Tũc Mar.21.c
ſi quis vobis dixerit :ecce hic eſt chriſtꝰ Lu.17.e
aut illic ;nolite credere‖ Surgent enim Mar.13.c

pſeudo chriſti ⁊ pſeudo ꝓphete:⁊ dabūt
ſigna magna et ꝓdigia:ita vt in errorē
inducanť ſi fieri pōt etiā electi. Ecce ꝑdi
Lu.17.e xi vobis‖Si ergo dixerint vobis ecce in
deſerto eſt:nolite exire:ecce in penetrali
Lu.17.e bus:nolite credere‖ Sicut enim fulgur
C exit ab oriente ⁊ paret vſq₃ in occidētē:
Lu.17.g ita erit ⁊ aduētus filij hoīs‖ Ubicunq₃
fuerit corpus:illuc cōgregabūtur ⁊ aq̄le
Statim autem poſt tribulationē dierū
Johel.2.c illoꝝ‖ſol obſcurabiť:⁊ luna nō dabit lu
Mar.13.c men ſuum‖⁊ ſtelle cadent de celo:⁊ vtu
tes celorum cōmouebunť:⁊ tunc pare-
Lu.21.e bit ſignum filij hoīs in celo‖Et tūc plā-
gent omnes tribus terre ⁊ videbūt filiū
hoīs venientem in nubibus celi cū vir
Mar.13.d tute multa ⁊ maieſtate‖Et mittet ange-
los ſuos cum tuba ⁊ voce magna:⁊ con
gregabunt electos eius a quattuor ven
tis:a ſummis celoꝝ vſq₃ ad terminos
Mar.13.e eoꝝ‖Ab arbore autem fici diſcite para-
Lu.12.f bolam:cum iam ram⁹ eius tener fuerit
⁊ folia nata:ſcitis qꝛ ꝓpe eſt eſtas. Jta ⁊
vos cū videritis hec oīa: ſcitote qꝛ ꝓpe
Mar.13.d eſt in ianuis‖ Amē dico vobis:qꝛ nō ꝑ-
Lu.21.f teribit generatio hec:donec oīa fiāt. Ce-
lum ⁊ terra trāſibunt:vba aūt mea nō
ꝑteribunt. De die aūt illa ⁊ hora nemo
ſcit:neq₃ angeli celoꝝ:niſi pater ſolus.
Lu.17.f ‖Sicut aūt in dieb⁹ noe:ita erit ⁊ aduē-
tus filij hoīs. Sicut enim erāt in dieb⁹
D ante diluuiū comedentes ⁊ bibētes nu-
Geñ.7.b. bentes ⁊ nuptui tradētes:‖vſq₃ ad eum
diem quo intrauit noe in arcā:⁊ nō co-
gnouerūt donec venit diluuium ⁊ tulit
Lu.17.g oēs:ita erit ⁊ aduentus filij hoīs‖Tunc
duo erūt in agro:vnus aſſumeť ⁊ vnus
relinqueť. Due molentes in mola:vna
aſſumeť ⁊ vna relinqueť. Duo in lecto
Mar.13.d vn⁹ aſſumeť ⁊ vnus relinqueť‖Uigilate
Lu.12.e ergo qꝛ neſcitꝭ qua hora dñs vr̄ ventu-
rus ſit. Jllud aūt ſcitote:qm̄ ſi ſciret pr̄-
familias qua hora fur vēturus eſſet:vi-
gilaret vtiq₃:⁊ nō ſineret pfodi domum
ſuā. Jdeo ⁊ vos eſtote parati:qꝛ qua neſ
Lu.12.e citis hora fili⁹ hoīs venturus eſt‖ Quis
putas eſt fidelis ſeruus ⁊ prudēs:quem
ꝯſtituit dñs ſupra familiā ſuā:vt det il-
Lu.12.e lis cibū in tp̄e‖Beatus ille ſeruus:quē
Apo.16.d cum venerit dñs eius inuenerit ſic faci-
2.Cor.5.a entem. Amen dico vobis:qm̄ ſup oīa
bona ſua ꝯſtituet eum. Si autē dixerit
malus ſeruus ille in corde ſuo:morā fa-
cit dñs meus venire:⁊ ceperit percutere
conſeruos ſuos:manducet autem ⁊ bi-
bat cum ebrioſis:veniet dominus ſerui

illius in die qua non ſperat:⁊ hora qua
ignorat:et diuidet eum: partemq₃ eius
ponet cum hypocritis:illic erit fletus et
ſtridor dentium. XXV
Tunc ſimile erit regnum celorum A
t decem virginibus:que accipien-
tes lampades ſuas exierunt ob-
uiam ſpōſo ⁊ ſponſe. Quinq₃ autē ex eis
erant fatue: ⁊ quinq₃ prudentes. Sed
quinq₃ fatue acceptis lampadibus non
ſumpſerūt oleum ſecum. Prudētes vo
acceperunt oleū in vaſis ſuis cum lam-
padibus. Moram autē faciente ſponſo:
dormitauerūt oēs ⁊ dormierūt. Media
autem nocte clamor factus eſt:ecce ſpon
ſus venit:exite obuiam ei: Tūc ſurrexe-
runt omnes virgines ille:⁊ ornauerunt
lampades ſuas. Fatue aūt ſapiētib⁹ di-
xerunt. Date nobis de oleo veſtro:qꝛ lā-
pades noſtre extinguūtur. Reſpōderunt
prudētes dicētes: Ne forte nō ſufficiat
nobis ⁊ vobis:ite potius ad vendentes
⁊ emite vobis. Dum aūt irent emere:ve
nit ſponſus:⁊ que parate erant intraue-
runt cum eo ad nuptias:⁊ clauſa eſt ia-
nua. Nouiſſime vo veniūt ⁊ relique vir
gines dicentes‖ Domine domine:aperi Lu
nobis. At ille reſpōdens ait: Amen dico
vobis:neſcio vos.‖Uigilate itaq₃ quia Lu
neſcitis diem neq₃ horam‖ Sicut enim Ma
homo peregre ꝓficiſcēs vocauit ſeruos
ſuos: ⁊ tradidit illis bona ſua. Et vni B
dedit quinq₃ talenta:alij autē duo:alij
vo vnum vnicuiq₃ ſm̄ ꝓpriam virtutē
⁊ profectus eſt ſtatim. Abijt autem qui
quinq₃ talenta acceperat:⁊ operatus eſt
in eis:⁊ lucratus eſt alia quinq₃. Simi-
liter qui duo acceperat:lucratus eſt alia
duo. Qui autem vnum acceperat:abiēs
fodit in terram:⁊ abſcondit pecuniā do
mini ſui‖Poſt multū vo temporis ve- Lu
nit dominus ſeruoꝝ illorū:⁊ poſuit ra
tionem cum eis. Et accedens qui q̄nq₃
talēta acceperat:obtulit alia quinq₃ ta
lenta:dicens: Domine quinq₃ talenta
tradidiſti mihi: ecce alia quinq₃ ſuper-
lucratus ſum. Ait illi domin⁹ eius. Eu-
ge ſerue bone ⁊ fidelis: quia ſuper pau-
ca fuiſti fidelis:ſuper multa te conſtitu-
am intra in gaudiū domini tui. Acceſſit
autē ⁊ qui duo talenta acceperat:⁊ ait:
Domine duo talēta tradidiſti mihi:ec-
ce alia duo lucratus ſum. Ait illi domi-
nus eius. Euge ſerue bone ⁊ fidelis:qꝛ
ſuper pauca fuiſti fidelis:ſuper multa te
cōſtituam:intra in gaudiū domini tui.

c accedēs aūt ꝛ qui vnū talentū accepat
ait. Dñe: ſcio qꝛ hō durus es: metis vbi
non ſemiaſti: et ꝯgregas vbi non ſparſi
ſti: ꝛ timēs abīj ꝛ abſcōdi talentū tuum
in terra. Ecce habes quod tuū ē. Reſpō
dens aūt dñs eius dixit ei: Serue male
et piger: ſciebas quia meto vbi nō ſemi
no: ꝛ ꝯgrego vbi nō ſparſi. Oportuit er
go te cōmittere pecuniā meā numula-
rijs: ꝛ veniēs ego recepiſſem vtiqꝫ quod
meū ē cū vſura. Tollite itaqꝫ ab eo ta-
lentū: ꝛ date ei qui habet decē talenta.
b ‖Omni eni hñti dabiť ꝛ abundabit: ei
c aūt qui non habet: ꝛ quod videť habe-
c re auferet ab eo. Et inutilē ſeruū eĳci-
te in tenebras exteriores: illic erit fle-
tus ꝛ ſtridor dentiū. Cū aūt venerit fili⁹
hominis in maieſtate ſua ꝛ oēs angeli cū
eo: tūc ſedebit ſuꝑ ſedē maieſtatis ſue: ꝛ
cōgregabunť ante eū omnes gentes: et
ſeparabit eos ab inuicē: ſicut paſtor ſe-
gregat oues ab hedis. Et ſtatuet oues
quidē a dextris: hedos autē a ſiniſtris.
Tūc dicet rex his qui a dextris ei⁹ erūt.
Venite benedicti patris mei: poſſidete
paratū vobis regnū a cōſtitutione mū-
di. Eſuriui eni ꝛ dediſtis mihi māduca-
re. Sitiui: ꝛ dediſtiſ mihi bibere. Hoſpes
eram: ꝛ collegiſtiſ me. Nudus: ꝛ operui-
d ſtis me. Infirm⁹: ꝛ viſitaſtis me. In car-
cere eram: ꝛ veniſtiſ ad me. Tūc reſpon-
debūt ei iuſti: dicentes: Dñe: qñ te vidi-
mus eſurientē: ꝛ pauim⁹: ſitientē: ꝛ de-
dimus tibi potum? Quādo autē te vidi
mus hoſpitē ꝛ collegim⁹ te: aut nudum
ꝛ cooperuim⁹ te? Aut quādo te vidim⁹
infirmū aut in carcere: ꝛ venim⁹ ad te?
Et reſpondens rex dicet illis: Amen di-
co vobis: ꝙdiu feciſtis vni de his fratri
bus meis minimis: mihi feciſtis. Tunc
d. dicet ꝛ his qui a ſiniſtris erūt. ‖ Diſcedi
f. te a me maledicti in ignem eternū qui
parat⁹ eſt diabolo ꝛ angeľ eius. Eſuriui
eni: ꝛ nō dediſtis mihi māducare: Siti-
ui: ꝛ nō dediſtis mihi potū. Hoſpes erā:
ꝛ non collegiſtis me. Nudus: ꝛ non ope-
ruiſtis me. Infirmus ꝛ in carcere: ꝛ non
viſitaſtis me. Tunc reſpondebunt ei et
ipſi dicētes. Domine: quādo te vidim⁹
eſurientem: aut ſitientē: aut hoſpitem:
aut nudum: aut infirmū: aut in carcere:
ꝛ non miniſtrauim⁹ tibi? Tunc reſpon-
debit illis dicens: Amē dico vobis: ꝙ-
diu non feciſtis vni de minoribus his:
e nec mihi feciſtis. ‖Et ibunt hi in ſuppli
cium eternum: iuſti autem in vitā eter-

nam. XXVI
Et factū eſt cū ꝯſummaſſet ieſus A
c ſermones hos oēs: dixit diſcipu-
lis ſuis. ‖ Scitis qꝛ poſt biduum Mar. 14. a.
paſca fiet: ꝛ fili⁹ homis tradeť vt crucifi Lu. 22. a.
gatur. Tunc ꝯgregati ſunt principes ſa Joh. 11. g
cerdotū: ꝛ ſeniores ppľi in atriū princi-
pis ſacerdotum: qui dicebať cayphas: ꝛ
ꝯſiliū fecerūt vt ieſum dolo tenerēt ꝛ oc
ciderent. Dicebāt autē. Nō in die feſto.
Ne forte tumult⁹ fieret in ppľo. ‖Cū aūt Mar. 14. a
eſſet ieſus in bethania in domo ſymōis
leproſi acceſſit ad eū mulier habens ala
baſtrū vnguenti ꝑcioſi: ꝛ effudit ſuper
caput ipſi⁹ recūbentis. Videntes autē
diſcipuli: indignati ſunt dicētes: Ut qd
perditio hec? Potuit enim iſtud venun
dari multo: ꝛ dari pauperibus: Sciens
autē ieſus ait illis. ‖ Quid moleſti eſtis Mar. 14. a.
huic mulieri? Opus eni bonū operata ē Joh. 12. b.
in me. Nam ſemꝑ paupes habetis vobi
ſcum: me aūt nō ſemꝑ habebitis. Mit-
tens eni hec vnguentū hoc in corp⁹ me-
um ad ſepeliendū me fecit. ‖Amen dico Mar. 14. a
vobis: vbicunqꝫ predicatum fuerit hoc
euangeliū in toto mōdo: diceť ꝛ qd hec
fecit in memoriā eius. ‖ Tunc abījt vn⁹ Mar. 14. a
de duodecim qui dicebatur iudas ſcari- Lu. 22. a.
oth: ad principes ſacerdotū: ꝛ ait illis: B
Quid vultiſ mihi dare: ꝛ ego vobis eum
tradā? At illi ꝯſtituerunt ei triginta ar-
genteos. Et exinde querebat opportuni
tatē vt eū traderet. Prima autē die azy-
morū acceſſerūt diſcipuli ad ieſum: dicē
tes: Ubi vis paremus tibi comedere pa
ſca? At ieſus dixit: Ite in ciuitatem ad
quendā: ꝛ dicite ei: Magiſter dicit: tem-
pus meū ꝓpe eſt: apud te facio paſca cū
diſcipuľ meis. Et fecerūt diſcipuli ſicut
ꝯſtituit illis ieſus: ꝛ parauerunt paſca.
‖Veſpe aūt facto: diſcūbebat cū duode- Mar. 14. b
cim diſcipuľ ſuis. Et edentib⁹ illꝭ dixit: Joh. 13. c.
‖ Amē dico vobis: qꝛ vn⁹ veſtrū me tra Mar. 14. b
diturus eſt. Et cōtriſtati valde: ceperūt Luc. 22. c
ſinguli dicere: Nūquid ego ſum domie? Joh. 13. c.
At ipſe rñdens ait: Qui intingit mecū
manū in parapſide: hic me tradet. Fili⁹
quidē hoīs vadit ſicut ſcriptū eſt de illo
‖Ve autē homini illi: per quē filius ho- Mar. 14. c
minis tradetur. Bonū erat ei: ſi natus Luc. 22. c
nō fuiſſet homo ille. Rñdens aūt iudas C
qui tradidit eum dixit: Nunqd ego ſum
rabbi? Ait illi: Tu dixiſti. ‖Cenātib⁹ au Mr. 14. c. L
tem eis accepit ieſus panē ꝛ benedixit: 22. b. Jo. 6. c
ac fregit: deditqꝫ diſcipuľ ſuis ꝛ ait: Ac-
cipite ꝛ comedite: hoc eſt corp⁹ meū ‖ Et Mar. 14. c

Luc.22.b accipiēs calicē gratias egit: et dedit il-
1.Cor.11.e lis dicens: Bibite ex hoc oēs. Hic ē eni
ſanguis me⁹ noui teſtamēti: qui ꝓ mul
Mar.14.c. tiſ effundet in remiſſionē pctōꝝ. ‖Dico
aūt vobis: nō bibā amodo de hoc geni-
mie vitis vſqꝫ i diē illū cū illud bibā vo
Mar.14.c biſcum nouū in regno patris mei. ‖Et
Joh.18.a hymno dicto: exierūt in montē oliueti.
Mar.14.c. Tūc dicit illis ieſus. ‖Oēs vos ſcanda-
Zach.13.c lū patiemini in me in iſta nocte. ‖Scri
Mr.14.c. ptū eſt eni. Percutiā paſtorē: ⁊ diſpgen
Joh.16.f tur oues gregis. Poſtq̄ aūt ſurrexero p̄
Mar.14.c cedā vos in galileā. ‖Reſpōdēs aūt pe-
Luc.12.c tr⁹ ait illi: Et ſi oēs ſcādalizati fuerit
i te ego nūq̄ ſcādalizabor Ait illi ieſus
D Amen dico tibi: q2 in hac nocte anteq̄
Mar.14.d gallus cantet: ter me negabis. ‖Ait illi
petrus: Etiā ſi oportuerit me mori tecū
non te negabo. Similiter ⁊ omēs diſcipu
Mar.14.d. li dixerūt. ‖Tūc venit ieſus cum illis in
Luc.22.d villā que dicit gethſemani. Et dixit di-
Joh.18.a ſcipulis ſuis. ‖Sedete hic: donec vadam
Mar.14.d illuc ⁊ orem. Et aſſumpto petro et duo-
bus filijs zebedei cepit cōtriſtari: ⁊ me-
Mar.14.d ſtus eſſe. Tunc ait illis. ‖Triſtis eſt aia
Joh.12.d mea vſq̄ ad mortē. Suſtiete hic: ⁊ vigi-
Mar.14.d late mecū. ‖Et pgreſſus puſillū: proci-
Luc.22.d dit in faciē ſuā orans: ⁊ dicens: ‖Pater
Mar.14.d mi: ſi poſſibile eſt trāſeat a me calix iſte.
Lu.22.e Uerumtñ non ſicut ego volo: ſꝫ ſicut tu.
Mar.14.d ‖Et venit ad diſcipulos ſuos et inuenit
Luc.22.e eos dormiētes: ⁊ dicit petro: Sic nō po-
tuiſtis vna hora vigilare mecū? Uigila-
te ⁊ orate: vt nō intretis in temptatiōē
Mar.14.d ‖Spirit⁹ quidē prompt⁹ eſt: caro aūt in-
Joh.6.g firma. ‖Iterū ſecundo abijt: ⁊ orauit: di
Mar.14.d. cēs. Pater mi: ſi nō poteſt hic calix trāſi
re niſi bibam illū: fiat voluntas tua. Et
venit iterum: ⁊ inuenit eos dormiētes.
Erant eni oculi eorū grauati. Et relictis
illis: iterū abijt ⁊ orauit tertio: eundem
Mar.14.e ſermonē dicens. ‖Tūc venit ad diſcipu-
los ſuos: ⁊ dicit illis. Dormite iam ⁊ re-
Joh.2.c quieſcite. ‖Ecce appropinq̄bit hora: ⁊ fi
E lius homis tradet in man⁹ pctōꝝ. Sur
gite eamus. Ecce appropinq̄bit qui me
Mar.14.e. tradet. ‖Adhuc eo loquente: ecce iudas
Lu.22.e vn⁹ de duodecim venit: ⁊ cum eo turba
Joh.18.e multa cū gladijs ⁊ fuſtib⁹ miſſi a princi
Mar.14.e pibus ſacerdotū ⁊ ſeniorib⁹ ppli. ‖Qui
aūt tradidit eū: dedit illis ſignū dicēs:
Quēcunq̄ oſculat⁹ fuero ipſe eſt: tenete
eum. Et ꝯfeſtim accedēs ad ieſū dixit:
Aue rabbi. Et oſculat⁹ eſt eū. Dixitq̄ il
li ieſus. Amice ad quid veniſti? Tūc ac
ceſſerunt ⁊ man⁹ iniecerūt in ieſum: ⁊ te
nuerunt eū. ‖Et ecce vn⁹ ex his q̄ erant Ma
cū ieſu: extendēs manū exemit gladium Luc
ſuū: ⁊ pcutiens ſeruū principis ſacerdo- Joh
tum amputauit auriculā eius. Tūc ait
illi ieſus. Conuerte gladiū tuū in locum
ſuū. ‖Omēs eni qui acceperint gladiū: Gen
gladio peribūt. An putas quia nō poſ- Apo
ſum rogare patrē meū: ⁊ exhibebit mihi
modo plus q̄ duodecim legiōes angelo
rū? Quomō ergo implebunt ſcripture?
Quia ſic oportet fieri. In illa hora dixit
ieſus turbis. ‖Tanq̄ ad latronē exiſtis Ma
cū gladijs ⁊ fuſtib⁹ comprehendere me. Luc
Quotidie apud vos ſedebā docēs i tem Joh
plo ⁊ nō me tenuiſtis. Hoc autē totū fa- f
ctū eſt: vt adimplerent ſcripture ꝓphe-
tarū. ‖Tunc diſcipuli omnes relicto eo Ma
fugerūt. ‖At illi tenētes ieſum: duxerūt Ma
ad cayphan principem ſacerdotū: vbi 22.f
ſcribe ⁊ ſeniores cōuenerāt. ‖Petrus au Ma
tē ſequebat eū a longe: vſq̄ in atrium 22.f
principis ſacerdotū. Et ingreſſus intro
ſedebat cū miniſtris: vt videret finem.
‖Principes aūt ſacerdotū ⁊ oē cōcili- Ma
um querebāt falſum teſtimoniū contra Lu.
ieſum: vt eū morti traderēt: ⁊ nō inuene
runt: cum multi falſi teſtes acceſſiſſent.
Nouiſſime aūt venerunt duo falſi teſtes
et dixerunt: Hic dixit: ‖Poſſū deſtruere Ma
templū dei: ⁊ poſt triduū reedificare il- Joh
lud. Et ſurgens princeps ſacerdotū: ait
illi. Nihil rñdes ad ea que iſti aduerſū
te teſtificant? Ieſus aūt tacebat. Et prin-
ceps ſacerdotū ait illi. ‖Adiuro te p de- Ma
um viuū: vt dicas nobis ſi tu es chriſt⁹ Luc
fili⁹ dei. Dicit illi ieſus. Tu dixiſti. ‖Ue- Ma
runtamē dico vobis: amodo videbitꝫ fi 22.g
liū homis ſedentē a dextris virtutꝫ dei
⁊ venientē in nubib⁹ in celi. ‖Tūc prin Ma
ceps ſacerdotū ſcidit veſtimenta ſua di-
cens. Blaſphemauit. Quid adhuc ege- E
mus teſtib⁹? Ecce nūc audiſtis blaſphe-
miā. Quid vobis videt? At illi reſpon-
dentes dixerūt. Reus eſt mortis. ‖Tunc Eſa
expuerūt in faciē eius: ⁊ colaphis eū ce- Ma
derunt. Alij aūt palmas in faciē ei⁹ de- 22.g
derūt dicentes: ꝓphetiza nobis chriſte.
Quis eſt qui te pcuſſit. ‖Petrus vero ſe- Ma
debat foris in atrio: ⁊ acceſſit ad eū vna 22.
ancilla dicēs: Et tu cū ieſu galileo eras
At ille negauit corā oīb⁹ dicēs: neſcio
quid dicis. Exeunte autē illo ianuā: vi-
dit eū alia ancilla: ⁊ ait his q̄ erant ibi.
Et hic erat cū ieſu nazareno. Et iterꝫ ne
gauit cū iuramēto: q2 nō noui hominē.
Et poſt puſillū acceſſerūt qui ſtabant: et

dixerūt petro. Uere ⁊ tu ex illis es. Nā ⁊
loquela tua te manifeſtū facit. Tunc ce-
pit deteſtari ⁊ iurare: q̄z nō nouiſſet ho-
4 minē. Et cōtinuo gallus cantauit. ‖ Et
22 recordatꝰ eſt petrus verbi ieſu q̄d dixe-
rat: priuſq̄ȝ gallus cantet ter me nega-
bis. Et egreſſus foras fleuit amare.

Mane aūt facto: ɔciliū XXVII
m inierūt omēs principes ſacerdo-
tum ⁊ ſeniores ppl̄i aduerſus ie-
5.8 ſum: vt eū morti traderēt. ‖ Et vinctum
.18 adduxerūt eū: ⁊ tradiderūt pontio pila-
to p̄ſidi. Tūc videns iudas qui eū tradi
dit ꝙ damnatꝰ eſſet: penitētia ductꝰ: re-
tulit triginta argēteos p̄rincipibꝰ ſacer
dotū ⁊ ſeniorib⁹ dicēs. Peccaui: tradēs
ſanguinē iuſtū. At illi dixerūt: Quid ad
nos: Tu videris. Et piectis argēteis in
templo receſſit: ⁊ abiens laqueo ſe ſuſpē
dit. Principes aūt ſacerdotū accept̄ ar
genteis dixerūt: Nō licet eos mittere in
corbonā: q̄z preciū ſanguinis eſt. Conci-
lio aūt inito: emerunt ex illis agrū figu-
.p li in ſepulturā pegrinoꝝ: ‖ ppter hoc vo
catus eſt ager ille acheldemach: hoc eſt
ager ſanguinis: vſq̄ȝ in hodiernū diem.
Tunc impletū eſt q̄d dictū eſt p hieremi
am pphetam dicentē. ‖ Et acceperūt tri
ginta argenteos: preciū appciati quem
appreciauerūt a filiis iſrl̄: ⁊ dederūt eos
in agrū figuli: ſicut cōſtituit mihi dn̄s.
L ‖ Jeſus autē ſtetit an̄ preſidē: ⁊ interro-
f. gauit eū p̄ſes dicēs. Tu es rex iudeoꝝ?
a. Dicit illi ieſus. Tu dicis. ‖ Et cū accuſa
b retur a principibꝰ ſacerdotum ⁊ ſeniori-
bus: nihil rn̄dit. Tunc dicit illi pilatus
Nō audis quāta aduerſum te dicūt te-
ſtimonia? Et nō rn̄dit ei ad vllū verbū:
a ita vt miraret̄ preſes vehementer. ‖ Per
c. diē autē ſolennē ɔſueuerat preſes ppl̄o
a dimittere vnū vinctū quē voluiſſet. ‖ Ha
g bebat autē tunc vinctū inſignē qui di-
cebatur barrabas. Cōgregatis ergo illis
dixit pilatꝰ. Quē vultis dimittā vobis:
barrabam: an ieſum qui dicit̄ chriſtus?
Sciebat eni ꝙ p inuidiam tradidiſſent
eū. Sedente autē illo p tribunali: miſit
ad eū vxor eius: dicēs: Nihil tibi ⁊ iuſto
illi. Multa eni paſſa ſum hodie p viſuȝ
.a ppter eum. ‖ Principes autē ſacerdotū
.c ⁊ ſeniores pſuaſerūt populis vt peterēt
.g barrabā: ieſum vero pderēt. Reſpōdens
.c autē preſes ait illis: Queȝ vultis vobis
de duobꝰ dimitti? At illi dixerūt: Barra
.a bam. ‖ Dicit illis pilatꝰ. Quid igit̄ faci-
.c am de ieſu qui dicit̄ chriſtꝰ? Dicūt oēs.

Crucifigat̄. Ait illis preſes. Quid enim
mali fecit? At illi magis clamabāt: dicen
tes. Crucifigat̄. Uidens aūt pilatꝰ quia
nihil pficeret ſed magis tumultꝰ fieret:
accepta aqua lauit manꝰ corā ppl̄o di-
cens. Innocens ego ſum a ſanguine hu
ius iuſti: vos videritis. Et rn̄dens vniuer
ſus ppl̄s: dixit. Sanguis eiꝰ ſup nos: et
ſup filios noſtros. ‖ Tunc dimiſit illis Mar.15.b.L
barrabam: ieſum aūt flagellatum tradi 23.d.Jo.19.c
dit eis vt crucifigeret̄. ‖ Tūc milites p̄ſi Mar.15.b
dis ſuſcipiētes ieſum in p̄torio: congre- Joh.19.a.
gauerūt ad eū vniuerſaȝ cohortē: ⁊ exu-
entes eū: chlamydē coccineā circūdede
runt ei. Et plectētes coronam de ſpinis
poſuerūt ſup caput eius: ⁊ harundinem
in dextra eiꝰ: ⁊ genuflexulante eū: illude b
bant ei dicētes. ‖ Aue rex iudeoꝝ. Et ex- Mar.15.b
puentes in eū: acceperūt harundinem ⁊
pcutiebāt caput eiꝰ. Et poſtq̄ȝ illuſerūt
ei: exuerūt eum chlamydē ⁊ induerūt eū
veſtimētis eiꝰ: ⁊ duxerūt eū vt crucifige
rent. ‖ Exeuntes aūt inuenerūt hominē Mar.15.b
cyreneū: noīe ſymonē: hunc angariaue- Luc.23.d
rūt vt tolleret crucē eius. ‖ Et venerunt Mar.15.b.L
in locū qui dicit̄ golgotha: q̄d eſt calua 23.e. Jo.19.e
rie locus. ‖ Et dederūt ei vinū bibere cū Mr.15.b.L
felle mixtū. Et cū guſtaſſet: noluit bibe- 23.e. Jo.19.e
re. Poſtq̄ȝ aūt crucifixerunt eum diuiſe
runt veſtimēta eius ſortem mittētes: vt
impleret̄ quod dictū eſt p pphetā dicen E
tem. ‖ Diuiſerūt ſibi veſtimēta mea: ⁊ ſu P̄s.21.
per veſtē meā miſerūt ſortē. Et ſedentes
ſeruabāt eū. ‖ Et impoſuerūt ſup caput Mar.15.c.L
eius cauſam ipſiꝰ ſcriptam: hic eſt ieſus 23.e.Jo.19.d
rex iudeoꝝ. Tunc crucifixi ſunt cum eo
duo latrones: vnꝰ a dextris: ⁊ vnꝰ a ſini
ſtris. ‖ Pretereūtes aūt blaſphemabant Mar.15.c.
eū: mouētes capita ſua ⁊ dicentes. Uah
qui deſtruis tēplū dei: ⁊ in triduo illud
reedificas. ‖ Salua temetipſum: ſi filius Sap̄.2.d
dei es deſcende de cruce. ‖ Similr̄ ⁊ prin Mar.15.c
cipes ſacerdotū illudētes cū ſcribis ⁊ ſe Luc.23.e
niorib⁹ dicebant. Alios ſaluos fecit: ſe-
ipſum nō poteſt ſaluū facere. ‖ Si rex iſ- Mar.15.c
rael eſt: deſcendat nunc de cruce ⁊ credi
mus ei. Confidit in deo: liberet nūc eum
ſi vult. Dixit enim: q̄z filiꝰ dei ſum. ‖ Id- Mar.15.c
ipſum autē ⁊ latrones qui crucifixi erāt Luc.22.f.
cū eo improperabāt ei. A ſexta aūt hora
tenebre facte ſunt ſup vniuerſam terrā:
vſq̄ȝ ad horam nonā. Et circa horā no-
nam clamauit ieſus voce magna dicēs. F
Heli: heli: lama eſebthani. Hoc eſt ‖ Deꝰ Mar.15.c
meus: deꝰ meꝰ: vt quid dereliquiſti me?
Quidam autē illic ſtantes: ⁊ audientes

Mr.15.c.L dicebant. Heliam vocat iſte.‖ Et conti-
23.e.Jo.19.e nuo currens vnꝰ ex eis acceptam ſpon-
giā impleuit aceto: ⁊ impoſuit harundi
Mar.15.c ni: ⁊ dabat ei bibere. ‖ Ceteri vero dice-
bant. Sine: videamꝰ an veniat helias li
beranu eū. Jeſus aūt iterū clamans vo-
Mar.15.d. ce magna: emiſit ſpūm. ‖ Et ecce velum
Luc.23.f. templi ſciſſum eſt in duas ptes: a ſūmo
Apoc.6.c vſq deorſum. ‖ Et terra mota eſt: ⁊ petre
ſciſſe ſūt: ⁊ monumēta apta ſunt: ⁊ mul
ta corpa ſanctoꝝ qui dormierāt ſurrexe
runt. Et exeūtes de monumētis poſt re-
ſurrectionē eiꝰ venerūt in ſanctā ciuita
Mar.15.d tem: ⁊ apparuerūt multi. ‖ Centurio aūt
Luce.23.g ⁊ qui cū eo erāt cuſtodiētes ieſum: viſo
terremotu ⁊ his q̄ fiebant: timuerūt val
Mar.15.d de dicētes. ‖ Uere filiꝰ dei erat iſte. Erāt
aūt ibi mulieres multe a longe: q̄ ſecute
erant ieſum a galilea miniſtrātes ei: in-
ter quas erat maria magdalene: et ma-
G ria iacobi: ⁊ ioſeph mr̄: ⁊ mr̄ filioꝝ zebe
Mar.15.d dei. ‖ Cū aūt ſero factū eſſet: venit quidā
Luce.23.g homo diues ab arimathia: noīe ioſeph:
Joh.19.g qui ⁊ ipſe diſcipulus erat ieſu. Hic acceſ
ſit ad pilatū: ⁊ petijt corpꝰ ieſu. Tūc pi-
Mar.15.d latus iuſſit reddi corpꝰ. ‖ Et accepto cor
Lu.23.g pore ioſeph īuoluit illud ī ſyndone mū-
Joh.19.g da: ⁊ poſuit illud in monumēto ſuo no-
uo: qđ exciderat ī petra. Et aduoluit ſa-
Mar.15.d xum magnū ad oſtiū monumēti ⁊ abijt
‖ Erat aūt ibi maria magdalene ⁊ alte-
ra maria: ſedentes cōtra ſepulcrū. Alte-
ra aūt die que eſt poſt paraſceuen: cōue-
nerūt principes ſacerdotū ⁊ phariſei ad
pilatū dicentes. Dñe recordati ſumꝰ: q̄r
ſeductor ille dixit adhuc viuēs: poſt tres
reſurgam. Jube ergo cuſtodiri ſepulcrū
vſq in diem tertiū: ne forte veniāt diſci
puli eiꝰ ⁊ furenť eum: ⁊ dicāt plebi: ſur-
rexit a mortuis: ⁊ erit nouiſſimus error
peior priore. Ait illis pilatꝰ. Habetis cu-
ſtodiam: ite cuſtodite ſicut ſcitis. Jlli aūt
abeuntes: munierūt ſepulcrū: ſignantes
lapidem cū cuſtodibꝰ. XXVIII

A Eſpere autē ſabbati que luceſcit
Mar.16.a V in prīa ſabbati: veīt maria mag-
Luc.24.a dalene ⁊ altera maria videre ſe-
Joh.20.a pulcrū. Et ecce terremotꝰ factus eſt ma-
gnus. Angelus enī dñi deſcendit de ce-
lo: ⁊ accedens reuoluit lapidē: ⁊ ſedebat
ſup eum. Erat aūt aſpectus eiꝰ ſicut ful
gur: ⁊ veſtimentū eius ſicut nix. Pre ti-
more autē eius exterriti ſunt cuſtodes:
⁊ facti ſunt velut mortui. Rñdens autē
angelus dixit mulieribꝰ. ‖ Nolite time-
Mar.16.b. re vos. Scio enī q̄ ieſum q̄ crucifixus eſt
Luc.20.a querit̄. Nō eſt hic: ſurrexit enī: ſicut di-
xit. Uenite ⁊ videte locū: vbi poſitꝰ erat B
dñs. Et cito eūtes dicite diſcipulis eiꝰ: q̄r
ſurrexit: ⁊ ecce p̄cedet vos in galileam.
Jbi eū videbitis: ecce p̄dixi vobis. ‖ Et N
exierūt cito de monumēto cū timore et L
gaudio magno: currētes nunciare diſci
pulis eiꝰ. Et ecce ieſus occurrit illis di-
cens: Auete. Jlle autē acceſſerūt ⁊ tenu-
erunt pedes eiꝰ: ⁊ adorauerūt eū. Tunc
ait illis ieſus. Nolite timere. Jte nūcia-
te fratribꝰ meis vt eant in galileam: ibi
me videbunt: Que cū abijſſent: ecce qui- C
dā de cuſtodibꝰ venerūt in ciuitatem et
nunciauerūt principibꝰ ſacerdotū omīa
que facta fuerāt. Et ꝯgregati cū ſenioꝛi-
bus: ꝯcilio accepto pecuniā copioſā de-
derunt militibꝰ dicentes. Dicite q̄r di-
ſcipuli eius nocte venerūt: ⁊ furati ſunt
eū nobis dormientibꝰ. Et ſi hoc auditū
fuerit a preſide: nos ſuadebimus ei: ⁊ ſe-
curos vos faciemꝰ. At illi accepta pecu
nia: fecerunt ſicut erāt edocti. Et diuul- D
gatū eſt verbū iſtud apud iudeos vſq in
hodiernū diem. Undecim aūt diſcipuli
abierunt in galileā in montē vbi cōſti- M
tuerat illis ieſus. ‖ Et vidētes eum ado-
rauerunt: quidā autē dubitauerunt. Et
accedens ieſus: locutꝰ eſt eis dicēs: Da-
ta eſt mihi omīs ptās in celo ⁊ in terra.
Euntes ergo docete omēs gētes: bapti-
zantes eos in nomīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpiri-
tusſancti: docentes eos ſeruare oīa que-
cunq mandaui vobis. Et ecce ego vo-
biſcum ſum omnibꝰ diebꝰ: vſq ad con-
ſummationē ſeculi.

Explicit euāgeliū ſcđm Mattheū.
Jncipit prologus ſancti Hierony-
mi in euāgeliū ſm̄ Marcum.

M Arcus euangeliſta dei electus
⁊ petri in baptiſmate filiꝰ: at-
q in diuino ſermone diſcipu-
lus: ſacerdotiū in iſrael agens
ſm̄ carnē leuita: ad fidem chriſti ꝯuer-
ſus: euangelium in italia ſcripſit: oſten-
dens in eo quid ⁊ generi ſuo deberet: et
chriſto. Nā initiū principij in voce pro-
phetice exclamationis inſtituens ordi-
nem leuitice electiōis oſtendit: vt predi-
cans predeſtinatū iohannē filiū zacha-
rie in voce angeli annunciantis emiſſū:
non ſolū verbū carnē factū: ſed ⁊ corpꝰ
dñi in omīa p verbum diuine vocis ani-
matū in initio euangelice predicatiōis

oſtenderet: vt qui hec legens ſciret cui
initiũ carnis in domino: et ieſu adueni
entis habitaculũ caro deberet agnoſce
re: atq̃ in ſe verbũ vocis quod in cõſo
nantib⁹ ꝑdiderat inueniret. Deniq̃ cuꝫ
perfecti euãgelij opus intrans: ⁊ a bap
tiſmo domini p̄dicare deũ inchoãs: non
laborauit natiuitatẽ carnis quã in prio
rib⁹ viderat dicere: ſed totius exprimẽs
expoſitionẽ deſerti: ieiuniũ numeri: tem
ptationẽ diaboli: cõgregationẽ beſtiaꝝ
⁊ miniſteriũ protulit angeloꝝ: vt inſti
tuens nos ad intelligenduꝫ: ſingula in
breui compingẽs nec auctoritatẽ facte
rei demeret: ⁊ perficiẽdi operis plenitu
dinem nõ negaret. Deniq̃ amputaſſe ſi
bi poſt fidem pollicem dicit: vt ſacerdo
tio reꝓbus haberet: ſed tantũ conſenti
ens fidei predeſtinata potuit electio vt
nec ſic in opere verbi ꝑderet: quod pri⁹
meruerat in genere. Nã alexandrie epi
copus fuit. Cuius ꝑ ſingula opus fuit
ſcire ⁊ euangelij in ſe dicta diſponere: et
diſciplinã legis in ſe agnoſcere: ⁊ diui
nam in carne domini intelligere natu
ram. Que in nos primũ requiri oportet
de hinc inquiſita volumus agnoſci ha
bentes mercedẽ exhortationis: qm̃ qui
plantat ⁊ qui rigat vnũ ſunt: qui autẽ
incrementum preſtat: deus eſt.

Explicit prologus. Incipit Re
giſtrũ in euangeliũ Marci.

1 E ſancto iohanne baptiſta et
b victu ⁊ habitu eiuſdem: bapti
zatus ieſus ⁊ temptatus vicit
predicãs pniam. Petrũ et cete
ros ſequi iubet: hominẽ ab immũdo ſpi
ritu: eripuit ſocruꝫ petri a febribus libe
rat: leproſum mundat.
2 Paraclytum iubet tollere grabatũ: le
ui alphei ſequi ſe iubet: ⁊ dicit non eſſe
opus ſanis medicum diſcipuli ſabbato
ſpicas euellunt.
3 In ſynagoga ſabbato curat habentem
aridã manũ: ⁊ multos ſanat: ⁊ ſpũs im
mũdi clamabãt: Tu es filius dei: duo
decim nomina apoſtoloꝝ. Scribe dice
bant ꝙ in principe demonioꝝ eijce
ret demonia: matrẽ ⁊ fratres dicit qui
faciunt voluntatem dei.
4 Parabolam ſeminantis dicit: de men
ſura: de ſemine iactato in terrã: de gra
no ſynapis: nauigãs tẽpeſtatem ſedat.
5 Demonioꝝ legionem ab homine expel
lit ſanat mulierez a ꝓfluuio ſanguinis
archiſynagogi filiã mortuã ſuſcitauit.
Dicebant ieſum fabri filiũ: prophetam 6
non ſine honore eſſe niſi in patria ſua:
vocat duodcim: ⁊ cepit eos mittere bi
nos cum p̄ceptis: herodes dixit ieſũ io
hannem baptiſtam. Alij dicebant vero
quia helias eſt: alij quia ꝓpheta: de ca
pite iohis: de regreſſu apłoꝝ ad ieſũ: de
quinq̃ panibus ⁊ duobus piſcibus. Je
ſus ſupra mare ambulat: ⁊ infirmos ſa
nat: et quotquot tangebant eum ſalui
fiebant.
De manibus non lotis: ⁊ ea magis co 7
inquinare hominẽ que exeunt de ore: fi
liam ſyropheniſſe a demonio liberat di
cens: non eſt bonũ ſumere panem filio
rũ ⁊ mittere canibus: ſurdum et mutuꝫ
curat dicens ei effeta.
De ſeptem panibus ⁊ piſciculis paucis 8
ſatiauit quattuor milia hominũ: de ſi
gno ione precepit caueri a fermẽto pha
riſeorum ⁊ herodis: ⁊ veniũt bethſaida
et de ſputo et impoſitiõe manus: ceci o
culos aperit: petrũ poſt confeſſioneꝫ: qꝛ
chriſtus filius dei eſſet dure increpat: di
cẽs: vade retro ſathanas: ⁊ turbe cũ di
ſcipulis dixit: Si quis vult me ſequi de
neget ſemetipm̃: ⁊ q̇ me cõfeſſus fuerit ⁊
verba mea in generatiõe iſta ⁊c̃.
Jeſus in monte transfiguratur: dixit qꝛ 9
helias venit. Eiecto ſurdo ⁊ muto ſpiri
tu dicit diſcipulis: hoc genus ĩ nullo po
teſt exire niſi oratione ⁊ ieiunio: p̄dici
cit paſſionẽ ſuam: humilitatem docet: ⁊
nõ eſſe ꝓhibendũ qui in nomine ei⁹ vir
tutem facit: de calice aque: de ſcandalo
manus: pedis: oculi: de ſale.
Vxorem non dimittendam niſi ob for 10
nicationem: ieſus dixit: ſinite paruulos
venire ad me dixit. Nemo bon⁹ niſi vn⁹
de⁹: dixit: vade vende quecũq̃ habes ⁊
da pauperib⁹: difficile qui pecunias ha
bent in regnum dei introibũt: qui ſi ſu
is renũciauerit centuplũ accipiet: Erũt
primi nouiſſimi: ⁊ venturam ſibi paſſio
nem: petitio filioꝝ zebedei: qui voluerit
in vobis primus eſſe: erit omniũ ſeruus
filius hominis non venit vt miniſtrare
tur ei: ſed vt miniſtraret: de ceco mendi
cante curato.
De pullo aſine: de ficu quã domin⁹ ma 11
ledixit cum eſuriũt: de templo eijcit ven
dẽtes ⁊ emẽtes. Sacerdotes ⁊ ſcribe q̃
rebant quomodo eum perderẽt: ficum
aridã factam radicitus: non heſitandũ

In corde: credite qꝛ accipietis que petitꝭ
dimittite ſi quid habetis aduerſus ali-
quem in oratiõe. Interrogatus in qua
poteſtate hoc facis.
12 Parabolã de vinea ⁊ colonis: de dena-
rio ceſaris: de muliere q̃ ſeptẽ frẽs ha-
buit: de primo mãdato interrogaꝛ: ⁊ in
terrogãtẽ dicit nõ eſſe lõge a regno dei:
dicit Quõ dicũt ſcribe chriſtũ eẽ filium
dauid cũ ſit dñs dicit cauere a ſcribis:
de vidua ⁊ gazophilatio.
13 De templi ſtructura: de vẽturis añ diẽ
iudicij: de paſſione martyꝝ: de abomia-
tione ⁊ fuga ⁊ p̃gnãtib⁹: de tribuiatiõi-
bus: abbreuiatio dieꝝ: de pſeudo chri-
ſtis ⁊ ꝓphetis: ſol obtenebraꝛ ⁊ luna nõ
dabit ſplendorẽ ſuũ: ſtelle erũt deciden-
tes ⁊c̃. de aduẽtu chriſti: parabola fic⁹:
diẽ ⁊ horam nemo ſcit: vigilate ⁊ orate
neſcitis tempus.
14 De vnguẽto effuſo ſuꝑ caput ieſu: ꝓdi-
tio iude: cũ diſcipl'is mãducauit paſca:
dicit vn⁹ vrm̃ me tradet: de ſacramẽto
corꝑis ⁊ ſanguinis ⁊c̃: ⁊ captio ieſu.
15 Vinctũ ieſum duxerunt ad pilatum: et
illuſio: ⁊ crucifixio: ⁊ mors: ⁊ ſepultura
ieſu chriſti.
16 Reſurrectio ⁊ oſtẽſio eius: ⁊ ꝙ p̃dicare
iubet euangelium.

Explicit Regiſtrũ. Incipit
euangelium ſm̃ Marcum.

A

Nitium euãge-

Malach. 3. a lij ieſu chriſti filij dei: ſicut
Mat. 11. b ſcriptũ ẽ i eſaya ꝓpħa ‖ Ecce
Luce. 7. d mitto ãgelũ meũ añ faciẽ tuã: qui p̃ꝑa-
Eſa. 40. a bit viã tuã añ te. ‖ Vox clamãtis in de
Mat. 3. a ſerto. Parate viam dñi: rectas facite ſe
Joh. 1. c. mitas eius. Fuit in deſerto iohẽs bapti
zans ⁊ p̃dicans baptiſmũ penitẽtie: in
Mat. 3. a remiſſionẽ pctõꝝ. ‖ Et egrediebaꝛ ad eũ
Luc. 3. a omis iudee regio: ⁊ hieroſolymite vni-
Joh. 3. e uerſi ⁊ baptizabãꝛ ab illo i iordanis flu
Mat. 3. a mine: ꝯfitẽtes pctã ſua. ‖ Et erat iohan
nes veſtitus pilis cameloꝝ ⁊ zona pelli
cea circa lumbos eius: et locuſtas ⁊ mel
Mt. 3. c. L. 3 c ſilueſtre edebat: et p̃dicabat dicẽs. ‖ Ve
Joh. 1. d niet fortior me poſt me: cui⁹ non ſũ di-
gnus ꝓcumbẽs ſoluere corrigiã calcia
Mt. 3. c. L. 3. mentoꝝ ei⁹. ‖ Ego baptizaui vos aqua
c. Joh. 1. d ille xͦo baptizabit vos ſpũſcõ. ‖ Et factũ
Mat. 3. d eſt in dieb⁹ illis venit ieſus a nazareth
Lu. 3. d galilee ⁊ baptizatus ẽ a iohãne in iorda
Joh. 3. e ne. Et ſtatim aſcendens de aqua: vidit
celos apertos: ⁊ ſpm̃ ſctm̃ tanq̃ colũbã
deſcẽdẽtẽ ⁊ manentẽ in ipõ. Et vox fa M.
cta eſt de celis. ‖ Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ L
in te cõplacui. ‖ Et ſtatim ſpũs expulit L.
eũ in deſertũ. Et erat in deſerto quadra M.
diebus ⁊ quadraginta noctib⁹: ⁊ tẽpta L
baꝛ a ſathana: Eratq̃ cũ beſtijs: ⁊ ãgeli
miniſtrabãt illi. ‖ Poſtq̃ aũt tradit⁹ eſt M
iohẽs: venit ieſus in galileã: predicans
euangeliũ regnũ dei: ⁊ dicens: Qm̃ im-
pletũ eſt temp⁹: ⁊ appropiquabit regnũ
dei. ‖ Penitemini ⁊ credite euãgelio. Et M.
preteriẽs ſecus mare galilee: vidit ſimo A
nẽ et andreã frẽm eius mittẽtes retia i
mare. ‖ Erãt eni piſcatores. Et dixit eis M.
ieſus. Venite poſt me ⁊ faciam vos fieri L
piſcatores hoim. Et ꝓtin⁹ relictꝭ retib⁹
ſecuti ſunt eũ. ‖ Et ꝓgreſſus inde puſil- M.
lũ vidit iacobũ zebedei ⁊ iohannẽ frẽm
eius ⁊ ipõs cõponẽtes retia in naui: et
ſtatim vocauit illos. Et relicto prẽ ſuo
zebedeo in naui cũ mercẽnarijs: ſecuti
ſunt eũ. ‖ Et ingrediunꝛ capharnaũ: et L
ſtatim ſabbatis ingreſſus in ſinagogã C
docebat eos. ‖ Et ſtupebãt ſuꝑ doctrina M.
eius. Erat eni docẽs eos quaſi ꝑtãtem L
hñs: ⁊ nõ ſicut ſcribe. ‖ Et erat in ſinago L
ga eoꝝ homo in ſpũ imundo: ⁊ exclama
uit dicẽs: Quid nobis ⁊ tibi ieſu naza-
rene? Veniſti ꝑdere nos. Scio ꝙ ſis ſã-
ctus dei. Et cõmitatus ẽ ei ieſus dicẽs
Obmuteſce: ⁊ exi de hoie. Et diſcerpens
eum ſpũs imundus: et exclamans voce
magna: exijt ab eo. Et mirati ſunt oẽs
ita vt cõquirerẽt inter ſe dicẽtes: Quid
nam ẽ hoc? Que nã doctrina hec noua?
Quia in ꝑtãte ſpiritib⁹ imundis impat
et obediũt ei. Et ꝓceſſit rumor eius ſta-
tim in oẽm regionẽ galilee. ‖ Et ꝓtinus M
egrediẽtes de ſinagoga: venerũt in do- Lu
mũ ſimonis ⁊ andree cũ iacobo ⁊ iohẽ.
Recumbebat aũt ſocrus ſimonis febri-
citãs: ⁊ ſtatim dicũt ei d̃ illa. Et accedẽs
eleuauit eam apprehenſa manu ei⁹: ⁊ cõ
tinuo dimiſit eã febris ⁊ miſtrabat eis.
‖ Veſpe autẽ facto occidiſſet ſol: affere- Lu
bant ad eum oẽs male hñtes ⁊ demõia D
habẽtes: ⁊ erat omis ciuitas cõgregata
ad ianuã. ‖ Et curauit multos qui vexa
banꝛ varijs lãguorib⁹. Et demõia mul
ta eijciebat ⁊ nõ ſinebat ea loq̃ qm̃ ſcie
bant eũ. Et diluculo valde ſurgẽs egreſ
ſus abijt in deſertũ locũ: ibiq̃ orabat.
Et ꝓſecutus ẽ eũ ſimon: ⁊ qui cum illo
erãt. Et cũ inueniſſent eũ: dixerũt .i: qꝛ
omẽs querũt te. Et ait illis. Eamus in

ꝓximos vicos ⁊ ciuitates vt ⁊ ibi ꝑdi-
cē. Ad hoc enĩ veni. Et erat predicās in
ſynagogis eoꝝ ⁊ in omni galilea: et de-
monia eĳciens. ‖Et venit ad eū lepſus
deprecans eū: ⁊ genu flexo: dixit: Si vis
potes me mūdare. Jeſus aūt miſertꝰ eiꝰ
extendit manū ſuā: ⁊ tangens eū ait illi
Volo. Mūdare.: Et cum dixiſſet: ſtatim
diſceſſit ab eo lepra: ⁊ mundatus eſt. Et
Et cōmiatus ē ei ſtatimq̄ȝ eiecit illū: et
dicit ei. ‖Vide nemini dixeris: ſed vade
oñde te pricipi ſacerdotū: ⁊ offer ꝓ emū
datione tua que ꝑcepit moyſes in teſti-
moniū illis. Et egreſſus cepit predicare
er diffamare ſermonē: ita vt iā nō poſſet
manifeſte introire in ciuitatē ſȝ foris in
deſertis locis eſſe: ⁊ cōueniebāt ad eum
vndiq̄ȝ.

II

Et iterū intrauit capharnaū poſt
e dies octo: ⁊ auditū ē ꝙ in domo
eſſet ⁊ ꝯuenerūt multi: ita vt non
capet neq̄ȝ ad ianuā: ⁊ loquebat̄ eis ver
bū. ‖Et venerūt ad eū ferētes paralyti-
cū: qui a quattruor portabat̄. Et cū nō
poſſent offerre eū illi pre turba: nudaue
runt tectū vbi erat: ⁊ patefacientes ſub
miſerūt grabatū in quo paralyticus ia-
cebat. Cum aūt vidiſſet ieſus fidē illoꝝ
ait paralitico. Fili dimittunt̄ tibi pctā
tua. Erāt aūt illic quidā de ſcribis ſedē
tes: ⁊ cogitantes in cordibꝰ ſuis. Quid
hic ſic loquit̄? Blaſphemat. ‖Quis pōt
dimittere pctā niſi ſolus deꝰ. ‖Quo ſta-
tim cognito ieſus ſpū ſuo: qꝛ ſic cogita-
rent intra ſe: dicit illis. Quid iſta cogita
tis in cordibꝰ vrīs. ‖Quid ē faciliꝰ: dice
re paralytico: dimittunt̄ tibi peccata
tua: an dicere: ſurge tolle grabatū tuū ⁊
ambula? Ut aūt ſciatis: quia filiꝰ hois
habet ptātem in terra dimittēdi pecca-
ta: ait paralytico. ‖Tibi dico ſurge: tol-
le grabatū tuū ⁊ vade in domū tuā. Et
ſtatim ſurrexit ille: et ſublato grabato
abĳt inde corā omibꝰ: ita vt mirarent̄
omnes: ⁊ honorificarēt deū dicētes: qꝛ
nunq̄ȝ ſic vidimꝰ. ‖Et egreſſus ē rurſus
ad mare: omiſq̄ȝ turba veniebat ad eū:
et docebat eos. Et cū ꝑteriret vidit leui
alphei ſedētē ad teloneū: et ait illi. Se-
quere me. Et ſurgens ſecutus ē eū. ‖Et
factū ē cū accumberet ĩ domo illiꝰ: mul
ti publicani ⁊ pctōres ſimul diſcūbebāt
cū ieſu diſcipulis eius. Erāt enĩ multi q̇
ſequebant̄ eū. Et ſcribe ⁊ phariſei vide
tes: quia mādučaret cum publicanis et
pctōribus: dixerūt diſcipulis eiꝰ. ‖Qua-
re cum publicanis ⁊ pctōribꝰ mādučat Luce. 5. f
et bibit mgr̄ vr̄? Hoc audito ieſus ait il
lis. Nō neceſſe hñt ſani medico: ſed qui
male hñt. ‖Nō enĩ veni vocare iuſtos: ſȝ 1. Timo. 1. c
pctōres. Et erāt diſcipuli iohānis ⁊ pha
riſei ieiunantes: ⁊ veniūt ⁊ dicunt illi.
‖Quare diſcipuli iohānis ⁊ phariſeorū Lu. 5. f
ieiunāt: tui aūt diſcipuli non ieiunant.
‖Et ait illis ieſus. Nūquid pñt filĳ nu- Mat. 9. b
ptiaꝝ quādiu ſpōſus cū illis ē ieiunare Lu. 5. g
Quāto tpe hñt ſecū ſponſū nō pñt ieiu-
nare. Venīēt aūt dies cū auferet̄ ab eis D
ſpōſus: ⁊ tūc ieiunabūt illis diebꝰ. Ne-
mo aſſumentū pāni rudis aſſuit veſtimē
to veteri. Alioquin aufert ſupplementū
nouū a veteri: ⁊ moior ſciſſura fit Et ne
mo mittit vinū nouū in vtres veteres:
alioquin dirumpet vinū vtres ⁊ vinuȝ
effundetur: ⁊ vtres peribūt. Sed vinuȝ
nouū in vtres nouos mitti debet. ‖Et Mat. 12. a
factum ē iterū cum dñs ſabbatis ambu Luce. 6. a
laret ꝑ ſata: ⁊ diſcipuli eius ceperunt ꝓ-
gredi ⁊ vellere ſpicas. Phariſei aūt di-
cebant ei. Ecce quid faciūt diſcipuli tui 1. Re. 21. b
ſabbatis qđ nō licet. Et ait illis. ‖Nun Mat. 12. a
quam legiſtis quid fecerit dauid qñ ne- Luce. 6. a.
ceſſitatē habuit ⁊ eſurĳt ipſe: et qui cum
eo erant: quō introiuit in domū dei ſub
abiathar principe ſacerdotū: ⁊ panes ꝓ
poſitionis manducauit quos nō licebat
māducare niſi ſolis ſacerdotibꝰ ⁊ dedit
eis ⁊ q̇ cū eo erant? Et dicebat eis. Sab
batū ꝓpter hoiem factum ē: ⁊ non hō
ꝓpter ſabbatū. ‖Itaq̄ȝ dñs ē filiꝰ hois Mat. 12. a
etiam ſabbati. Luce. 6. a

III

Et introiuit iterū in ſynagogam A
e et erat ibi homo hñs manū ari-
dā. ‖Et obſeruabāt eū ſi ſabbatis Mat. 12. a
curaret: vt accuſarēt illū. Et ait homini
habenti manū aridā: Surge in mediū
Et dicit eis. ‖Licet ſabbatis benefacere Mat. 12. a
an male: aīaȝ ſaluā facere an ꝑdere? At Luce. 6. b
illi tacebāt. Et circūſpiciēs eos in ira:
cōtriſtatus ſuꝑ cecitate cordis eoꝝ: di-
cit hoī: Extende manū tuā. Et extendit
⁊ reſtituta ē manus illi. ‖Exeuntes aūt
phariſei: ſtatim cū herodianis cōſilium Mat. 12. b
faciebat aduerſus eū: quō eū ꝑderēt. Je Joh. 10. g
ſus aūt cū diſcipulis ſuis ſeceſſit ad ma
re: ‖⁊ multa turba a galilea ⁊ iudea ſe-
cuta ē eū. Et ab hieroſolymis ⁊ ab idu Mat. 4. b
mea ⁊ trans iordanē ⁊ qui circa tyrum Luce. 4. b
et ſidonē: multitudo magna audientes Joh. 6. a
que faciebat venerūt ad eū. Et dixit ie-
ſus diſcipulis ſuis: vt in nauicula ſibi B
deſeruirent ꝓpter turbā ne cōprimerēt

eũ. Multos enĩ ſanabat: ita vt irruerẽt
in eũ vt illũ tãgeret quotquot hẽbant pla-
gas. Et ſpũs imũdi cũ illũ videbãt pci-
Luce.4.g debãt ei|| ⁊ clamabãt dicẽtes. Tu es fili
us dei. Et vehementer ꝯminabaꝛ eis ne
Mat.10.a manifeſtarẽt illũ. || Et aſcendẽs in mon
Luce.9.a tẽ vocauit ad ſe quos voluit ipſe: ⁊ vene
rũt ad eũ. Et fecit vt eſſent duodeci cũ
illo: ⁊ vt mitteret eos predicare. Et de-
dit illis ptãtem curãdi infirmitates: et
Mat.10.a eĳciendi demonia. || Et impoſuit ſimo-
Lu.6.c. ni nomẽ petrus. Et iacobũ zebedei: et
Actꝫ.1b. iohẽm fratrẽ iacobi: ⁊ impoſuit eis no
mia boanerges: quod ẽ filĳ tonitrui. Et
C andreã ⁊ philippũ ⁊ bartholomeum et
matheũ: et thomã ⁊ iacobũ alphei ⁊ tha-
deum ⁊ ſimonẽ chananeũ: et iudã ſcari
oth qui ⁊ tradidit illum. Et veniunt ad
domũ. Et cõuenit iterum turba: ita vt nõ
poſſet neqꝫ panẽ manducare. Et cũ au-
diſſent ſui: exierũt tenere eũ. Dicebant
Mat.12.b enĩ qm̄ in furore verſus eſt. || Et ſcribe
Lu.11.b qui ab hieroſolymis deſcẽderãt dicebãt
qm̄ beelzebub habet: ⁊ qꝛ in principe de
Mat.12.b moniorum eĳcit demõia. || Et ꝯuocatis eis
Lu.11.c in parabolis dicebat illis. Quõ põt ſa-
thanas ſathanã eĳcere? Et ſi regnũ i ſe
diuidaꝛ: nõ poteſt regnũ illud ſtare. Et
ſi domus ſup ſemetipſam diſptiaꝛ: non
poteſt domus illa ſtare. Et ſi ſathanas
cõſurrexerit in ſemetipſm: diſptitus ẽ: et
D non poterit ſtare ſed finẽ habet. Nemo
poteſt vaſa fortis ingreſſus in domũ di-
ripere niſi prius fortem alliget: ⁊ tũc do
Mat.12.c mũ eius diripiet. || Amẽ dico vobis: qm̄
Lu.12.b. omia dimittenꝛ filĳs hoim pctã et blaſ
phemie quibus blaſphemauerunt. Qui
autẽ blaſphemauerit in ſpm ſanctũ nõ
habebit remiſſionẽ i eternũ: ſed reꝰ erit
eterni delicti: qm̄ dicebat ſpiritũ imun
Mat.12.d dũ habet. || Et veniũt mater eius et fra-
Luce.8.c. tres: ⁊ foris ſtantes miſerũt ad eum: vo-
cantes eũ. Et ſedebat circa eum turba-
⁊ dicũt ei. Ecce mater tua ⁊ fratres tui:
foris querũt te. Et rñdens eis ait: Que
eſt mater mea ⁊ fratres mei? Et circũſpi
ciẽs eos qui in circũitu eiꝰ ſedebãt ait
Ecce mater mea ⁊ fratres mei. Qui enĩ
fecerit voluntatẽ dei: hic frater meus et
A ſoror mea ⁊ mater eſt IIII
Luce.5.a ||Et iterum cepit docere ad mare ⁊
E cõgregata ẽ ad eũ turba multa:
ita vt in naui aſcẽdẽs ſederet in
mari: ⁊ oĩs turba circa mare ſup terram
erat: ⁊ docebat eos in pabolis multa: ⁊ di
cebat illis in doctrina ſua Audite: Ecce
exĳt ſeminãs ad ſeminãdũ. || Et dũ ſemi
nat aliud cecidit circa viã ⁊ venerũt volu
cres celi ⁊ comederũt illud. Aliud vero
cecidit ſup petroſa vbi nõ habuit terrã
multã ⁊ ſtatim exortũ ẽ: qm̄ non habe-
bãt altitudinẽ terre ⁊ qñ exortus ẽ ſol
exeſtuauit: ⁊ eo ꝙ nõ habebat radicem
exaruit. Et aliud cecidit i ſpinas: ⁊ aſcẽ
derũt ſpine ⁊ ſuffocauerũt illud: ⁊ fru-
ctum non dedit. Et aliud cecidit in ter-
rã bonã ⁊ dabat fructũ aſcendentẽ ⁊ cre
ſcentẽ: ⁊ afferebat vnũ triceſimũ: ⁊ vnũ
ſexageſimũ ⁊ vnũ centeſimũ. Et dicebat
Qui habet aures audiẽdi audiat. Et cũ
eſſet ſingularis: interrogauerũt eum hi
qui cum eo erant duodecim: parabolam.
Et dicebat eis. || Uobis datum eſt noſſe
myſteriũ regni dei: illis aũt qui foris ſũt
in parabolis omĩa fiũt || vt videntes vi-
deant ⁊ nõ videant: ⁊ audiẽtes audiãt
et nõ intelligãt: ne quãdo cõuertanꝛ et
dimittanꝛ eis pctã. Et ait illis: Neſcitꝭ
parabolã hanc? Et quõ omẽs parabo-
las cognoſcetis. || Qui ſeminat: verbũ ſe
minat. Hi aũt ſunt qui circa viã vbi ſe
minaꝛ verbum: ⁊ cũ audierit: cõfeſtim
venit ſathanas ⁊ aufert verbũ quod ſe-
miatũ eſt in cordibus eorum. Et hi ſunt ſi
militer qui ſup petroſa ſeminanꝛ q̇ cum
audierint verbũ: ſtatim cum gaudio ac
cipiũt illud ⁊ nõ habent radicem in ſe:
ſed temꝑales ſunt: deinde orta tribula-
tione ⁊ pſecutione ꝓpter verbũ: confe-
ſtim ſcandalizanꝛ. Et alĳ ſunt qui i ſpi
nis ſeminanꝛ. Hi ſunt qui verbũ audi-
unt ⁊ erũne ſeculi ⁊ deceptio diuitiarũ:
et circa reliqua cõcupiſcentie introeun-
tes ſuffocant verbũ: ⁊ ſine fructu efficiꝛ
Et hi ſunt qui ſup terram bonã ſemina
ti ſunt: qui audiũt verbũ ⁊ ſuſcipiũt: et
fructificant: vnũ triceſimũ: vnũ ſexageſi
mũ ⁊ vnum centeſimũ. || Et dicebat il-
lis. Nunquid venit lucerna vt ſub mo-
dio ponaꝛ aut ſub lecto? Nonne vt ſup
candelabrum ponatur. || Non eſt enĩ ali
quid abſconditum qđ non manifeſteꝛ
nec factum eſt occultum quod nõ veni-
at in palam. Si quis habet aures audi
endi audiat. Et dicebat illis. Uidete qđ
audiatis. || In qua menſura menſi fueri
tis: remetieꝛ vobis: ⁊ adĳcietur vobis
|| Qui enim habet dabitur illi: ⁊ qui non
habet: etiam quod habet auferetur ab eo
Et dicebat. Sic eſt regnũ dei quẽadmo
dũ ſi homo iaciat ſementẽ in terrã ⁊ dor
miat: ⁊ exurgat nocte ⁊ die: ⁊ ſemẽ ger-

minet:et increſcat: dũ neſcit ille. Ultro
eni terra fructificat:primũ herbã: dein
de ſpicam:deinde plenũ frumẽtũ in ſpi-
ca. Et cũ ex ſe ꝓduxerit fruct⁹ ſtatī mit-
tit falcem:qm̄ adeſt meſſis. Et dicebat:
Cui aſſimilabim⁹ regnũ dei: aut cui pa-
rabole cõparabim⁹ illud.‖Sicut granũ
ſynapis quod cũ ſeminatũ fuerit i terra
minus eſt oibus ſeminib⁹ q̄ ſunt in ter-
ra:ꝛ cũ natũ fuerit aſcendit in arborẽ:
ꝛ fit maius in oibus olerib⁹: ꝛ facit ra-
mos magnos : ita vt poſſint ſub vmbra
eius aues celi habitare.‖Et talib⁹ mul-
tis parabolis loquebat̄ eis verbũ ꝓut
poterant audire:ſine parabola aũt non
loquebat̄ eis. Seorſum aũt diſcipulꝭ ſu-
is diſſerebat oĩa.‖Et ait illis in illa die
cum ſero eſſet factũ: Tranſeam⁹ contra.
Et dimittẽtes turbam aſſumũt eum ita
vt erat in naui: ꝛ alie naues erant cum
illo. Et facta eſt ꝓcella magna venti:et
fluctus mittebat in nauim:ita vt imple
retur nauis. Et erat ipſe in pupi ſup cer
uical dormiens:ꝛ excitant eũ:ꝛ dicũt il-
li. Magiſter:nõ ad te ꝑtinet:qꝛ perimus
Et exurgens cõminat⁹ eſt vento ꝛ dixit
mari:Tace:obtumeſce. Et ceſſauit ven-
tus:ꝛ facta eſt tranquillitas magna. Et
ait illis.‖Quid timidi eſtis? Necdũ ha-
betis fidẽ. Et timuerũt timore magno:
ꝛ dicebant ad alterutrũ.‖Quis putas ẽ
iſte:qꝛ vent⁹ ꝛ mare obediũt ei. V

A e T venerũt tranſfretũ maris i re-
gionẽ geraſenoꝝ.‖Et exeunti ei
de naui ſtatim occurrit de monu
mentꝭ hõ in ſpũ in mũdo: qui domicili-
um habebat in monumẽtꝭ. Et neq₃ ca-
tenis iã q̄ſq₃ poterat eũ ligare:qm̄ ſepe
cõpedib⁹ ꝛ catenis vinct⁹ dirupiſſet ca-
tenas:ꝛ compedes cõminuiſſet: ꝛ nemo
poterat eũ domare . Et ſemꝑ die ac no-
cte in monumẽtꝭ ꝛ in montib⁹ erat cla-
mans:ꝛ ꝯcidẽs ſe lapidib⁹. Uidens aũt
ieſum a longe cucurrit ꝛ adorauit eũ:et
clamans voce magna dixit : Quid mihi
ꝛ tibi ieſu fili dei altiſſimi? Adiuro te ꝑ
deũ ne me torqueas. Dicebat enim illi.
Exi ſpũs imũde ab hoie iſto. Et interro
gabat eũ. Qđ tibi nomẽ eſt? Et dicit ei.
Legio mihi nomẽ eſt:qꝛ mlti ſumus. Et
deꝑcabat̄ eũ mltũ ne ſe expelleret extra
B regionẽ. Erat aũt ibi circa montẽ grex
porcoꝝ magn⁹ paſcẽs in agris. Et deꝑ-
cabantur eũ ſpũs:dicẽtes:‖Mitte nos i
porcos:vt in eos introeam⁹. Et cõceſſit
eis ſtatī ieſus. Et exeũtes ſpũs immũdi
introierũt ĩ porcos:ꝛ magno ĩpetu grex
ꝑcipitat⁹ eſt in mari ad duo milia:ꝛ ſuf
focati ſunt ĩ mari.‖Qui autẽ paſcebant Luce.8.e
eos fugerũt:ꝛ nũciauerũt in ciuitatẽ ꝛ ĩ
agros. Et egreſſi ſũt videre qđ eẽt factũ:
ꝛ venerũt ad ieſum:ꝛ vidẽt illũ qui a de-
monio vexabat̄ ſedentẽ veſtitũ et ſane
mentꝭ:ꝛ timuerũt. Et narrauerunt illis
q̄ viderãt q̄liter factũ eſſet ei q̄ demoniũ
habuerat:ꝛ de porcꝭ . Et rogare ceperũt
eũ vt diſcederet d̄ finib⁹ eoꝝ‖Cũq₃ aſcẽ Lucꝭ.8.f
deret nauim:cepit illũ deꝑcari q̄ a demo
nio vexat⁹ fuerat vt eẽt cũ illo:ꝛ nõ ad-
miſit eũ:ſed ait illi. Uade in domũ tuã
ad tuos:ꝛ annũcia ilꝭ q̄nta tibi dñs fe-
cerit:ꝛ miſert⁹ ſit tui. Et abijt ꝛ cepit ꝓ-
dicare ĩ decapoli:q̄nta ſibi feciſſet ieſus C
ꝛ oẽs mirabant̄‖Et cũ aſcendiſſet ieſus Mat.9.c
in nauim rurſus trãs fretũ:ꝯueit turba Lucꝭ.8.f.
multa ad eũ:ꝛ erat circa mare. Et venit
q̄dã de archiſynagogꝭ noie iayrus:ꝛ vi-
dens eũ ꝓcidit ad pedes ei⁹ ꝛ deꝑcabat̄
eũ multũ dicẽs:qm̄ filia mea ĩ extremis
eſt. Ueni impone manũ tuã ſup eam: vt
ſalua ſit ꝛ viuat. Et abijt cũ illo:ꝛ ſeque
bat̄ eũ turba multa:ꝛ cõprimebãt eum.
‖Et mlr q̄ erat in ꝓfluuio ſanguis ãnis Mat.9.c.
duodecī ꝛ fuerat multa ꝑpeſſa a cõplurꝭ Luce.8.f
b⁹ medicꝭ:ꝛ erogauerat oĩa ſua:nec q̄c-
q̄ꝫ ꝓfecerat:ſꝫ magꝭ deteri⁹ hẽbat: cum
audiſſet de ieſu venit ĩ turba retro:ꝛ te-
tigit veſtimẽtũ ei⁹. Dicebat eni:qꝛ ſi vel
veſtimentũ ei⁹ tetigero:ſalua ero. Et cõ
feſtim ſiccat⁹ eſt fons ſanguis ei⁹ ꝛ ſen-
ſit corpe:qꝛ ſanata eſſet a plaga. Et ſtatī
ieſus in ſemetipſo cognoſcẽs ꝟtutẽ que
exierat de illo:ꝯuerſus ad turbã aiebat.
Quis tetigit veſtimẽta mea:ꝛ dicebant
ei diſcipuli ſui: Uides turbã cõprimẽtẽ
te:ꝛ dicis quis me tetigit? Et circũſpici-
ebat videre eã que hoc fecerat . Mulier
vero timens ꝛ tremẽs ſciens qđ factum
eſſet in ſe: venit ꝛ ꝓcidit añ eũ ꝛ dixit ei
oẽm ꝟitatẽ. Ille aũt dixit ei‖Filia fides Mat.9.c
tua te ſaluã fecit: vade ĩ pace:ꝛ eſto ſana Lucꝭ.7.g
a plaga tua. Adhuc eo loquẽte veniunt D
nuncij ad archiſynagogũ dicẽtes:qꝛ fi-
lia tua mortua eſt. Quid vltra vexas ma
giſtrũ? Jeſus aũt audito verbo qđ dice-
batur: ait archiſynagogo. Noli timere:
tm̄modo crede. Et nõ admiſit quẽq₃ ſe
ſeq̄:niſi petrũ ꝛ iacobũ ꝛ iohẽm frẽm ia
cobi. Et veniunt in domũ archiſynago-
gi. Et vidit tumultum ꝛ flentes et eiu-
lantes multũ:ꝛ ingreſſus ait illis. Quid Mat.9.c
turbamini ꝛ ploratis. ‖ Puella non eſt

mortua ſed dormit. Et irridebant eum.
Ipſe vero eiectis oib⁹ aſſumit patrem ⁊
mr̄em puelle: ⁊ qui ſecū erant: ⁊ ingredi-
untur vbi puella erat iacēs: ⁊ tenēs ma
Math.9.c nū puelle ait illi. Thabithacumi: qđ eſt
interpretatuꝫ ||puella tibi dico ſurge. Et
confeſtim ſurrexit puella: ⁊ ambulabat.
Erat aūt annoꝝ duodecim. Et obſtupu
erūt ſtupore magno. ||Et p̄cepit illis ve-
hemēter vt nemo id ſciret: ⁊ iuſſit dare
A illi manducare. VI
Mat.13.g.L ||Et egreſſus inde abījt in patriā
4.c.Jo.4.f e ſuā: ⁊ ſeq̄bant̄ eum diſcipuli ſui.
||Et facto ſabbato cepit in ſyna-
goga docere: ⁊ multi audiētes ām̄irabā
tur in doctrina ei⁹ dicētes: Vn̄ huic hec
oia? Et que eſt ſapia q̄ data eſt illi: ⁊ vir
Mat.13.g.L tutes tales q̄ p̄ man⁹ ei⁹ efficiunt̄ ||Nō-
4.d.Jo.6.e ne hic ē faber fili⁹ marie: frater iacobi ⁊
ioſeph ⁊ iude ⁊ ſymonis? Nonne ⁊ ſoro-
res ei⁹ hic nobiſcū ſunt? Et ſcādalizabā
Mat.13.g.L tur in illo. ||Et dicebat illis ieſus: qꝛ nō
4.6.Jo.4.f eſt pp̄ha ſine honore niſi in patria ſua:
⁊ in domo ſua ⁊ in cognatōe ſua. Et nō
poterat ibi virtutē vllā facere: niſi pau-
cos infirmos impoſitꝭ manib⁹ curauit:
⁊ mirabat̄ p̄pter incredulitatē eoꝝ: et
Matth.10.a circūibat caſtella in circūitu docēs. ||Et
Luc.9.a vocauit duodecim: et cepit eos mittere
B binos: ⁊ dabat illis p̄tātem ſpirituū im-
mūdoꝝ. Et p̄cepit eis ne q̄d tollerēt in
via niſi virgā tm̄: nō perā nō panē neqꝫ
in zona es ſed calciatos ſandalijs: et ne
Math.10.b induerēt duab⁹ tunicꝭ. ||Et dicebat eis
Luc.10.a Quocūqꝫ introieritꝭ in domū: illic ma-
nete donec exeatꝭ inde: ⁊ q̄cūqꝫ nō rece-
perint vos nec audierint: exeūtes inde
excutite puluerē de pedib⁹ vr̄is in teſti-
Math.10.a moniū illis. ||Et exeūtes p̄dicabāt vt pe
Luc.10.a nitentiā agerēt: ⁊ demonia multa eijcie
bant: ⁊ vngebāt oleo multos egros ⁊ ſa
Math.14.a nabant̄. ||Et audiuit rex herodes: mani
Luc.10.a feſtū eni factū eſt nomē eius et dicebat:
Quia iohes baptiſta reſurrexit a mortu
is: ⁊ p̄pterea v̄tutes opant̄ in illo. Alij
aūt dicebāt qꝛ helias eſt: alij vero dice-
bant qꝛ pp̄heta eſt q̄ſi vn⁹ ex pp̄hetis.
C Quo audito herodes ait: Quē ego decol
Math.14.a laui iohem h̄ a mortuis reſurrexit. ||Ipſe
Luc.9.a eni herodes miſit ac tenuit iohem ⁊ vin
xit eū in carcerē p̄pter herodiadē vxorē
philippi fratris ſui: qꝛ duxerat eam. Di-
cebat eni iohes herodi. Nō licet tibi ha-
bere vxorē fratrꝭ tui. Herodias aūt inſi
diabat̄ illi: ⁊ volebat occidere eū nec po
terat. Herodes aūt metuebat iohem ſci-
ens eū virū iuſtuꝫ ⁊ ſctm̄: ⁊ cuſtodiebat
eū: ⁊ audito eo multa faciebat: ⁊ libēter
eū audiebat. Et cū dies opportun⁹ acci
diſſet: herodes natal̄ ſui cenā fecit prin-
cipib⁹ tribunis ⁊ primis galilee. Cumqꝫ
introiſſet filia ipſi⁹ herodiadis ⁊ ſaltaſ-
ſet ⁊ placuiſſet herodi: ſimulqꝫ recūbēti-
bus: rex ait puelle. Pete a me qđ vis: et
dabo tibi: Et iurauit illi: qꝛ quicq̄d pe-
tieris dabo tibi: licet dimidiū regni mei
Que cū exiiſſet dixit mr̄i ſue. Quid petā?
At illa dixit. Caput iohis baptiſte. Cūqꝫ
introiſſet ſtatim cū feſtinatiōe ad regem
petiuit dicēs. Volo: vt protin⁹ des mihi
in diſco caput iohis baptiſte. Et ꝯtriſta
tus eſt rex. Propter iuſiurandū ⁊ p̄pter
ſimul diſcūbētes noluit eā ꝯtriſtare: ſed
miſſo ſpiculatore precepit afferri caput
ei⁹ in diſco: ⁊ decollauit eū i carcere. Et
attulit caput eius in diſco: ⁊ dedit illud
puelle ⁊ puella dedit mr̄i ſue. ||Quo au
dito diſcipuli ei⁹ venerūt ⁊ tulerūt cor-
pus ei⁹: ⁊ poſuerūt illud in monumēto.
Et ꝯuenietes ap̄li ad ieſum: renūciaue-
rūt ei oia q̄ egerāt ⁊ docuerāt. Et ait ill̄:
Venite ſeorſum in deſertū locū: ⁊ requi-
eſcite puſillū. Erāt enim qui veniebāt ⁊
rediebāt multi. Et nec ſpatiū māducan
di habebāt. Et aſcēdētes in nauim ab-
ierūt in deſertū locū ſeorſum. Et viderūt
eos abeūtes ⁊ cognouerūt m̄lti ⁊ pede-
ſtres de oib⁹ ciuitatib⁹ cucurerrūt illuc
⁊ p̄uenerūt eos. ||Et exiens vidit turbaꝫ
multā ieſus ⁊ miſert⁹ eſt ſup eos qꝛ erāt
ſicut oues nō h̄ntes paſtorem: ⁊ cepit il-
los docere multa. Et cū iā hora m̄lta fie
ret: acceſſerūt diſcipuli ei⁹ dicētes. De-
ſert⁹ eſt loc⁹ hic ⁊ iā hora p̄terijt. Dimit
te illos: vt eūtes in ꝓximas villas ⁊ vi-
cos emant ſibi cibos q̄s māducēt. Et re
ſpōdens ait illis. ||Date illis māducare.
Et dixerūt ei. Euntes emam⁹ ducētꝭ de-
narijs panes: ⁊ dabim⁹ illis māducare.
Et dicit eis ||Quot panes habetꝭ? Ite et
videte. Et cū cognouiſſent dicūt. Quinqꝫ
Et duos piſces. Et p̄cepit ill̄ vt accūbe-
re facerēt oēs ſm̄ ꝯtubernia ſup viride
fenū. Et diſcubuerūt in p̄tes: p̄ cētenos
⁊ q̄nquagenos. Et acceptꝭ q̄nqꝫ panib⁹
⁊ duob⁹ piſcib⁹: intuens in celū benedi
xit ⁊ fregit panes: ⁊ dedit diſcipulis ſuis
vt ponerēt an̄ eos: ⁊ duos piſces diuiſit
oibus. Et māducauerūt oēs: ⁊ ſaturati
ſunt. Et ſuſtulerūt reliquias fragmēto-
duodecim cophinos plenos: ⁊ đ piſcib⁹
Erant aūt q̄ māducauerunt q̄nqꝫ milia

virorum.‖Et ſtatī coegit diſcipulos ſuos
aſcēdere nauim vt pcederēt eū trās fre-
tū ad bethſaidam: dū ipe dimitteret po
pulū. Et cū dimiſiſſet eos abijt in mōtē
orare. Et cū ſero eſſet erat nauis in me-
dio mari ⁊ ipe ſolus in terra. Et videns
eos laborātes in remigādo: erat.n. ven-
tus ɔtrari⁹ eis. Et circa qrtā vigiliā no
ctis venit ad eos ambulās ſupra mare:
⁊ volebat pterire eos‖At illi vt viderūt
eū ambulantez ſupra mare putauerunt
fantaſma eſſe ⁊ exclamauerūt. Oēs enī
viderūt eū ⁊ ɔturbati ſunt. Et ſtati locu
tus ē cū eis: ⁊ dixit eis. Cōfidite. Ego ſū:
nolite timere.‖Et aſcēdit ad illos in na
uim: ⁊ ceſſauit vent⁹. Et plus magis in-
tra ſe ſtupebāt. Nō enim intellexerūt de
panib⁹. Erat enī cor eorum obcecatuz‖Et
cū tranſfretaſſent venerūt in terrā gene
ſareth: ⁊ applicuerūt. Cūq egreſſi eſſent
de naui: ɔtinuo cognouerūt eū: ⁊ pcur-
rētes vniuerſam regionē illā cepant in
grabatl eos q male ſe habebāt circūfer-
re vbi audiebāt eū eſſe. Et qcūq intro-
iebāt i vicos vel i villas aut ciuitates:
in plateis ponebāt ifirmos: ⁊ depcabā-
tur eū vt vel fimbriā veſtimēti ei⁹ tāge-
B rent: ⁊ quotquot tangebāt eū: ſalui fiebāt.

E Et ɔuenerūt ad eū phariſei VII
⁊ qdā de ſcribis: veniētes ab hie-
roſolymis. Et cū vidiſſent qſdaz
ex diſcipulis ei⁹ cōmunib⁹ manibus: id
eſt nō lotis mādūcare panes: vitupera-
uerūt. Phariſei enī ⁊ oēs iudei niſi cre-
bro lauerint man⁹ nō manducāt: tenen
tes traditionē ſeniorum ⁊ a foro veniētes
niſi baptizenť nō comedūt: ⁊ alia mlta
ſunt q tradita ſunt illis ſeruare: baptiſ-
mata calicū ⁊ vrceorum ⁊ eramētorum et le-
ctorum.‖Et interrogabāt eum phariſei et
ſcribe. Quare diſcipuli nō ambulāt iux-
ta traditionē ſeniorū: ſed cōmunib⁹ ma
nib⁹ manducāt panē? At ille rñdens di
xit eis. Bene pphetauit eſaias de vobis
hypocritis: ſicut ſcriptū eſt‖Populus hic
labijs me honorat: cor aūt eorū lōge eſt
a me. In vanum autē me colūt: docētes
doctrinas ⁊ pcepta hoim. Relinquētes
enī mandatū dei tenetis traditiones ho
minū: baptiſmata vrceorum ⁊ calicū: et ſi-
milia his facitis multa. Et dicebat illis
Bene irritū feciſtis preceptū dei: vt tra-
ditionē veſtrā ſeruetis. Moyſes enī di-
xit:‖Honora patrē tuū ⁊ matrē tuaz‖et
q maledixerit patri vel matri morte mo
riatur. Vos autē dicitis: Si dixerit ho-
mo patri vel mrī corban qd eſt donum
quodcūq ex me tibi pfuerit: ⁊ vltra nō
dimittitis euz quicq facere prī ſuo aut
matri: reſcindētes verbū dei p traditio-
nē vrām quā tradidiſtis. Et ſimilia hu-
iuſmodi multa facitis. Et aduocās ite- C
rū turbas dicebat illis: Audite me oēs
⁊ intelligite. Nihil eſt extra homiem in-
troiens in eū qd poſſit eū coinquinare:
ſed q de hoie pcedūt illa ſunt q cōmuni
cant hoiem. Si qs habet aures audien-
di audiat. Et cū introiſſet in domum a
turba: interrogabāt eū diſcipuli ei⁹ pa-
rabolam. Et ait illis.‖Sic ⁊ vos impru Mat.15.b
dentes eſtis? Nō intelligitis qz oīne ex-
trinſec⁹ introiens in hoiem nō pōt eum
cōmūicare qz nō intrat in cor ei⁹ ſz i ven
trem vadit ⁊ in ſeceſſuz exit purgās om
nes eſcas? Dicebat aūt: qm illa q de ho-
mine exeūt illa cōicāt hoiem‖Ab intus Matth.15.b
enī de corde hoim male cogitatōes pce
dūt: adulteria: fornicatiōes: homicidia:
furta: auaricie: nequitie: dolus ipudici-
tie: oculus malus: blaſphemia: ſupbia:
ſtulticia. Oia hec mala ab int⁹ pcedūt:
⁊ cōmūicāt hoiem. Et inde ſurgēs abijt
i fines tyri ⁊ ſidonis: ⁊ ingreſſus domū:
neminē voluit ſcire ⁊ nō potuit latere.
‖Mulier enī ſtati vt audiuit de eo cui⁹
filia hēbat ſpm imūdū intrauit: ⁊ pci- Matth.15.b
dit ad pedes ei⁹. Erat enī mlier gentilť
ſyropheniſſa genere. Et rogabat euz vt
demoniuz eijceret de filia ei⁹. Qui dixit
illi: Sine pri⁹ ſaturari filios‖Nō eſt enī
bonū ſumere panē filiorum: ⁊ mittere ca- Matth.15.c
nib⁹. At illa rñdit: ⁊ dixit illi. Utiq do- D
mine. Nā ⁊ catelli comedunt ſub menſa
de micis puerorum. Et ait illi: Propter hūc
ſermonē vade: exijt demoniū a filia tua
Et cū abiſſet domū: inuenit puellā iacē
tem ſupra lectū: ⁊ demonium exijſſe. Et
iterum exiens de finib⁹ tyri venit p ſidonē
ad mare galilee iter medios fines deca-
poleos. Et adducūt ei ſurdū ⁊ mutum.
Et depcabanť eū vt iponat illi manuz.
Et apphendēs eū de turba ſeorſum: mi-
ſit digitos ſuos in auriculas ei⁹: ⁊ expu-
ens tetigit linguā ei⁹: ⁊ ſuſpiciēs in ce-
lū ingemuit: ⁊ ait illi: Effeta: qd eſt ad-
apire. Et ſtatim apte ſunt aures ei⁹: ⁊ ſo
lutū eſt vinculū lingue ei⁹ ⁊ loqbať re-
cte‖Et pcepit illis ne cui dicerēt. Quā-
to aūt eis pcipiebat tanto magis plus p- I.9.b.
dicabant: ⁊ eo ampli⁹ ammirabanť: di-
centes.‖Bene omia fecit: ⁊ ſurdos fecit Ceñ.1.d.
audire: ⁊ mutos loqui. VIII Eccl.39.c

A In diebꝰ illis iterū cū turba mul-
ta eſſet cū ieſu nec haberēt quod
manducarent: ꝯuocatis diſcipulꝭ
Mat. 15.d ait illis. || Miſereor ſup turbā: qꝛ ecce iā
triduo ſuſtinent me nec habent qđ man
ducent: ⁊ ſi dimiſero eos ieiunos in do-
mū ſuā: deficiēt in via. Quidā. n. ex eis
de longe venerunt. Et rñderunt ei diſci
puli ſui. Unde illos quis poterit h̄ ſatura-
re panibꝰ in ſolitudie? Et interrogauit
eos. Quot panes habetis. Qui dixerūt.
Septē. Et p̄cepit turbe diſcūbere ſuper
terrā. Et accipiens ſeptē panes grati-
as agens fregit ⁊ dabat diſcipulis ſuis
vt apponerēt: et appoſuerunt turbe. Et
habebāt piſciculos paucoſ: ⁊ ipſos bene
dixit: ⁊ iuſſit apponi. Et manducauerūt
⁊ ſaturati ſunt: ⁊ ſuſtulerunt qđ ſupera-
B uerat de fragmētis ſeptē ſportas. Erāt
autē qui mäducauerāt q̄ſi q̄ttuor milia
⁊ dimiſit eos. Et ſtatim aſcēdēs nauim
cū diſcipulis ſuis: venit in ꝑtes dalma-
Mat.16.a nutha. || Et exierunt phariſei ⁊ ceperunt
Joh.2.d.6.d ꝯquirere cū eo: q̄rentes ab illo ſignū de
celo: temptātes eum. Et ingemiſcēs ſpū
Mat. 12.c ait. || Quid generatio iſta ſignū querit.
Luce. 11.d Amen dico vobis: ſi dabit̃ generationi
iſti ſignū. Et dimittēs eos aſcēdit iterū
nauim: ⁊ abiit trans fretū. Et obliti ſūt
panē ſumere: ⁊ niſi vnū panē non habe
Mat.16.a bant ſecū in naui. || Et p̄cipiebat eis di-
Lu.12.a cens. Uidete ⁊ cauete a fermēto phariſe
oꝝ: ⁊ fermēto herodis. Et cogitabāt ad
alterutrū dicētes: qꝛ panes nō habemꝰ.
Quo cognito: ait illis ieſus. Quid cogi-
tatis qꝛ panes nō habetis? Nōdum co-
gnoſcitis nec intelligitis? Adhuc cecatū
Pſ.113. habetis cor vr̄m. || Oculos hn̄tes nō vi-
Joh.6.b. detis: ⁊ aures hn̄tes nō auditis. || Nec re-
ſ.6.f. cordamini qñ q̄nq; panes fregi in q̄nq;
milia: ⁊ quot cophinos fragmentoꝝ ple
nos ſuſtuliſtis. Dicūt ei. Duodecim. Qñ
⁊ ſeptem panes in q̄ttuor milia: q̄t ſpor-
C tas fragmentoꝝ tuliſtis. Et dicūt ei. Se
ptem. Et dicebat eis. Quō nōdū intelli-
gitis? Et veniunt bethſaida: ⁊ adducūt
ei cecum: ⁊ rogabant eū vt illū tangeret
Et apprehenſa manu ceci eduxit eū ex-
tra vicum: ⁊ expuens in oculos eiꝰ impo-
ſitis manibꝰ ſuis: interrogauit euꝫ ſi qđ
videret. Et aſpiciens ait: Uideo homies
velut arbores ambulātes. Deinde iterꝫ
impoſuit manꝰ ſup oculos eius ⁊ cepit
videre: ⁊ reſtitutꝰ eſt: ita vt clare videret
omia. Et miſit illū in domū ſuā: dicens.
Uade in domū tuā: ⁊ ſi in vicum intro-
ieris nemini dixeris. || Et ingreſſus ē ie-
ſus ⁊ diſcipuli eiꝰ caſtella ceſaree philip
pi: ⁊ in via interrogabat diſcipulos ſu-
os dicens eis: Quē me dicunt eſſe homi
nes? Qui rñderunt illi dicētes: Alii io-
hannē baptiſtam: alii heliam: alii vo q̄ſi
vnuꝫ de ꝓphetis. Tunc dicit illis: Uos
vero quē eſſe dicitis? Rñdens petrꝰ ait
ei. Tu es chriſtꝰ. Et cōminatꝰ eſt eis: ne
cui dicerent de illo. || Et cepit docere eos
qm̄ oportet filiū hominis pati multa ⁊ re-
probari a ſenioribꝰ ⁊ a ſummis ſacerdo
tibꝰ ⁊ ſcribis ⁊ occidi: ⁊ poſt tres dies re
ſurgere. Et palā verbū loquebat̃: ⁊ ap-
prehendens euꝫ petrus: cepit increpare
eum. Qui ꝯuerſus ⁊ videns diſcipꝉos ſu
os: cōminatꝰ eſt petro dicens. || Uade re-
tro me ſathana: qm̄ nō ſapis q̄ dei ſunt:
ſed q̄ ſunt hoim. || Et ꝯuocata turba cuꝫ
diſcipulꝭ ſuis: dixit eis: Si quis vult me
ſequi: deneget ſemetipſum: ⁊ tollat cru-
cem ſuā ⁊ ſequat̃ me. || Qui eni voluerit
aīam ſuā ſaluā facere ꝑdet eam: q̄ aūt
ꝑdiderit aīam ſuā ꝓpter me ⁊ euange
lium: ſaluā faciet eā. Quid enim ꝓderit
homi ſi lucret̃ mundū totū: ⁊ detrimen-
tū aīe ſue faciat? Aut qđ hō cōmutati-
onis dabit ꝓ aīa ſua. || Qui eni me con
feſſus fuerit ⁊ verba mea in generatiōe
iſta adultera ⁊ peccatrice: et filiꝰ homis
ꝯfitebit̃ euꝫ cū venerit in gl̄ia patris ſui
cum angelis ſanctis. IX
ET dicebat illis. || Amen dico vo-
bis: qꝛ ſunt q̄dā de hic ſtantibus
qui nō guſtabūt mortē donec vi-
deant regnū dei veniens in v̄tute. || Et
poſt dies ſex aſſumpſit ieſus petrū et ia-
cobum ⁊ iohēm: ⁊ ducit illos in montē
excelſum ſolos: ⁊ transfiguratꝰ eſt coraꝫ
ipſis. Et veſtimēta eius facta ſunt ſplen
dentia ⁊ candida nimis velut nix: qua-
lia fullo nō poteſt ſup terrā candida fa-
cere. Et apparuit illis helias cum moy-
ſe: ⁊ erant loquētes cū ieſu. Et rñdēs pe
trus ait ieſu. Rabbi: bonū eſt nos h̄ eſſe:
⁊ faciamꝰ tria tabernacula: tibi vnum:
⁊ moyſi vnū: ⁊ helie vnū. Nō eni ſciebat
quid diceret. Erant eni timore exterriti.
Et facta eſt nubes obumbrās eos: ⁊ ve-
nit vox de nube dicens. Hic eſt filiꝰ me-
us chariſſimꝰ audite illū. Et ſtatim cir-
cūſpicientes: nemīnē amplius viderunt
niſi ieſum tm̄ ſecū. || Et deſcēdentibꝰ il-
lis de monte p̄cepit illis ne cuiq; qđ vi-
diſſent narrarent niſi cū filius hominis a
mortuis reſurrexit. Et v̄bū ꝯtinuerunt

apud se: conquirentes quid esset cum a
mortuis resurrexerit.||Et interrogabāt
eum dicētes: Quid ergo dicūt pharisei ꝛ
scribe qꝛ heliā oporteat venire primuz?
Qui rn̄dens ait illis: Helias cū venerit
primo restituet oīa: ꝛ quō scriptū est in
filium hoīs: vt multa patiat̄ ꝛ contēna
tur. Sed dico vobis: qꝛ ꝛ helias venit ꝛ
fecerūt illi q̄cūq3 voluerūt sicut scriptuz
est de eo. Et veniens ad discipulos suos
vidit turbaz magnā circa eos: ꝛ scribas
cōquirentes cū illis. Et ꝯfestim oīs po-
pulus videns iesuz stupefactus est ꝛ ex-
pauerūt: ꝛ accurrentes salutabāt eū. Et
interrogauit eos. Quid inter vos ꝯqui-
ritis||Et rn̄dens vnꝰ de turba dixit. Ma
gister attuli filiū meū ad te habētē spm̄
mutū: qui vbicunq3 eum apprehēderit
allidit illū: ꝛ spumat ꝛ stridet dentibꝰ et
arescit. Et dixi discipulis tuis vt eīce-
rent illum: ꝛ nō potuerūt. Qui respōdēs
eis dixit|| O generatio incredula q̄diu
apud vos ero? Q̄diu vos patiar. Affer-
te illum ad me. Et attulerunt eū. Et cuz
vidisset eum: statim spūs cōturbauit il-
lum ꝛ elisus in terrā volutabat̄ spumās
Et interrogauit patrem eius. Quātum
tēpis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait
Ab infantia. Et frequēter eum in ignez
ꝛ in aquaz misit: vt eum ꝑderet. Sed si
q̄d potes: adiuua nos: misertus nr̄i. Je
sus aūt ait illi. Si potes credere oīa pos
sibilia sunt credenti. Et cōtinuo excla-
mans pater pueri cū lachrymis aiebat.
Credo dn̄e: adiuua incredulitatē meam
Et cū vidisset iesus cōcurrentē turbā: cō
minatus est spiritui imundo dicēs illi:
Surde ꝛ mute spūs: ego p̄cipio tibi exi
ab eo: ꝛ amplius ne introeas ī eū. Et ex-
clamās ꝛ multū discerpēs eū: exijt ab eo
ꝛ factus est sicut mortuus ita vt multi
dicerent quia mortuus est. Jesus autem
tenēs manū eius eleuauit eū: ꝛ surre
xit. Et cuz introisset in domū: discipuli
eiꝰ secreto interrogabāt eū||Quare nos
non potuimꝰ eīcere eum? Et dixit illis.
Hoc genus in nullo pōt exire: nisi ī ora-
tione ꝛ ieiunio. Et inde ꝓfecti p̄ter gre
diebant̄ galileam: nec volebat quēq3 sci
re||Docebat autem discipulos suos: ꝛ di
cebat illis quoniā filius hominis trade
tur in manus hominū: ꝛ occident eum:
ꝛ occisus tertia die resurget. At illi igno
rabant verbum: ꝛ timebant interrogare
eū. Et venerūt capharnaū Qui cum do-
mi essent interrogabant eos. Quid ī via
tractabatis?||At illi tacebant. Siquidē Mat.18.a.
in via inter se disputauerāt: q̄s eoꝝ ma Lu.9.f
ior esset. Et residens vocauit duodecī: ꝛ
ait illis||. Si q̄s vult primꝰ esse: erit oīuz Mat.20.d
nouissimꝰ ꝛ oīuz mīster||Et accipiēt puē Mat.18.a
rū statuit eū in medio eoꝝ: quē cū com- Lu.9.f
plexꝰ esset ait illꝭ|| Quisq̄s vnū ex huius- Mat.18.a
modi puerꝭ recepit in noīe meo: me reci Lu.19.f
pit: ꝛ q̄cūq3 me susceperit: nō me suscipit: f
sꝫ eū q̄ misit me|| Rn̄dit illi iohānes di- Lu.9.f
cēs: Mgr̄ vidimꝰ quēdā ī noīe tuo eīci
entē demonia q̄ nō seq̄t̄ nos: ꝛ ꝓhibui-
mus eum. Jesus aūt ait: Nolite ꝓhibere
eū|| Nemo est eni qui facit ꝟtutē ī noīe 1.Corꝭ.12.a
meo: ꝛ possit cito male loqui de me. Qui
eni nō est aduersū vos: ꝓ vobis est. Quis
quis enim potū dederit vobis calicē aq̄
frigide in noīe meo: qꝛ christi estis: amē
dico vobis nō ꝑdet mercedē suā. Et q̄s-
quis scandalizauerit vnū ex his pusillis
credētibꝰ in me: nō est ei magꝭ si circūda
retur mola asinaria collo eiꝰ ꝛ in mare
mitteret̄||Et si scandalizauerit te manꝰ Mat.18.a
tua: abscide illā. Bonū est tibi debilē in Lu.17.a
troire in vitā: q̄ duas manꝰ habētē: ire b
in gehennā in ignē inextinguibilē||vbi Esa.66.g
vermis eoꝝ nō morit̄: ꝛ ignis nō extin- Ezech.20.g
guit̄. Et si pes tuꝰ te scādalizat: amputa
illuz. Bonū est tibi claudū introire ī vi-
tam eternā: q̄ duos pedes habentē mit
ti in gehennā ignis inextinguibilis: vbi
ꝟmis eoꝝ nō morit̄: ꝛ ignis nō extiguit̄
Q̄ si oculꝰ tuꝰ scādalizat te: eīce eū||Bo Mat.18.b
nū ē tibi luscū itroire ī regnū dei: q̄ du
os oculos habētē: mitti ī gehēnā ignis
vbi ꝟmis eoꝝ nō morit̄: ꝛ ignis nō exti
guit̄. Oīs eni igne saliet̄: ꝛ oīs victima
sale saliet̄.||Bonū ē sal Q̄ si sal isulsuz Mat.5.b
fuerit: in q̄ illud ꝯdietis? Habete in vo- Lu.14.g
bis sal: et pacem habete inter vos. X A
E||T inde exurgens venit in fines Mat.19.a
iudee vltra iordānē: ꝛ cōueniunt
iterū turbe ad eum: ꝛ sicut ꝯsue-
uerat iterum docebat illos: Et acceden-
tes pharisei interrogabant eum si licet
viro vxorē dimittere: temptātes eū. At il
le rn̄dens dixit eis. Quid vobis p̄cepit
moyses? Qui dixerūt|| Moyses permisit Deutꝭ.24.a
libellū repudij scribere ꝛ dimittere. Qui Mat.5.e.et
bus respondens iesus ait. Ad duriciam 19.a.
cordis vr̄i scripsit vobis p̄ceptuz istud.
Ab initio aūt creature masculū ꝛ femi-
nā fecit eos deꝰ.||Propter hoc relinq̄t hō Gen.1.d
p̄rem suū ꝛ matrē: ꝛ adherebit ad vxorē Mat.19.a
suā||ꝛ erūt duo in carne vna. Itaq3 iam Eph.5.d
nō sunt duo: sꝫ vna caro. Q̄d ergo deus 1.Corꝭ.6.d

cōiūxit: hō nō ſeparet. Et in domo iterū
B diſcipuli eius de eodē interrogauerunt
Mat.5.e.et eū‖Et ait illis: Quicūq; dimiſerit vxorē
19.b.L.16.d ſuā ⁊ aliā duxerit: adulteriū cōmittit ſu-
per eā. Et ſi vxor dimiſerit virū ſuum ⁊
aliū nupſerit mechat᷑‖Et offerebant illi
Mat.16.b ꝑuulos vt tāgeret illos: diſcipuli autē
Lu.18.c cōminabant᷑ offerētibꝰ. Quos cū videret
ieſus: indigne tulit‖Et ait illis: Sinite
Mat.19.b ꝑuulos venire ad me ⁊ ne ꝓhibueritis
Lu.18.c eos. Taliū eni eſt regnū dei. Amē dico
vobis qſqs non recepit regnū dei velut
ꝑuulus nō intrabit ī illud. Et cōplexās
eos ⁊ īponēs manꝰ ſuꝑ illos: bñdicebat
eos. Et cū egreſſus eſſet ī via ꝓcurrens
C qdā genuflexo an̄ eū: rogabat eū dicēs:
Mat.19.b. ‖Mgr̄ bone: qd faciā vt vitā eternā ꝑci
Lu.18.e.et piā? Jeſus aūt dixit ei: Quid me dicꝭ bo
Exo.20.b num? Nemo bonꝰ niſi vnus deꝰ‖Pre-
Ro.8.a. cepta noſti: ne adulteres: ne occidas: ne
furerꝭ: ne falſū teſtimoniū dixerꝭ: ne frau
Eccl.3.b dem feceris‖honora prēm tuū ⁊ mr̄em.
At ille rñdēs ait illi: Mgr̄ hec oīa obſ-
Mat.19.c uaui a iuuētute mea‖Jeſus aūt intuitꝰ
Lucl.18.d eū dilexit eū ⁊ dixit ei: Unum tibi deeſt.
Uade qcūq; habes vēde ⁊ da pauꝑibus
⁊ habebis theſaurū in celo: ⁊ veni ſeque
Mat.19.c re me‖Qui ꝯtriſtatꝰ in verbo abijt me-
Luc.18.d rens. Erat eni habēs multas poſſeſſio-
nes. Et circūſpiciēs ieſus: ait diſcipulis
ſuis: Q̄ȝ difficile q pecunias habēt: ī re-
gnuȝ dei introibūt. Diſcipuli aūt obſtu-
peſcebāt in verbis eiꝰ. At ieſus rurſus
rñdens ait illis: Filioli: q̄ȝ difficile eſt cō
fidētes ī pecunijs in regnū dei introire.
Mat.19.c ‖Faciliꝰ eſt camelū ꝑ foramen acus trā-
Luce.18.e ſire: q̄ȝ diuitē intrare in regnū dei. Qui
D magꝭ āmirabant᷑ dicētes ad ſemetipos
Et qs pōt ſaluus fieri? Et intuēs illos
Mat.19.d ieſus ait‖Apud hoīes impoſſibile eſt: ſȝ
Lu.18.e nō apud deum. Oīa enim poſſibilia ſūt
Mat.19.d apud deum‖Et cepit ei petrꝰ dicere. Ec-
Lu.18.e. ce nos dimiſimꝰ oīa: ⁊ ſecuti ſumꝰ te. Re
Mat.19.d ſpōdens ieſus ait‖Amen dico vobis: ne
Lu.18.e mo eſt qui reliq̄rit domū aut fratres aut
ſorores aut patrē aut matreȝ aut filios
aut agros: ꝓpter me ⁊ ꝓpter euāgeliuȝ:
qui nō accipiet cēties tantū nūc in tꝑe
hoc: domos ⁊ fratres ⁊ ſorores ⁊ matres
E ⁊ filios ⁊ agros cū ꝑſecutionibꝰ: ⁊ in ſe-
Mat.19.d culo futuro vitā eternaȝ‖Multi autem
Lu.13.f erūt primi: ⁊ nouiſſimi primi. Erāt aūt
in via aſcēdentes hieroſolymā: ⁊ p̄cede-
bat illos ieſus. Et ſtupebāt: ⁊ ſequentes
Mat.20.c timebāt‖Et aſſumēs iterū duodecim ce-
pit illꝭ dicere que eſſent ei vētura. Quia
ecce aſcēdimꝰ hieroſolymā: ⁊ filiꝰ hoīs
tradet᷑ principibꝰ ſacerdotū ⁊ ſcribis et
ſenioribꝰ: ⁊ dānabūt eum morte. Et tra
dent eū gentibꝰ ⁊ illudēt ei: ⁊ ꝯſpuēt eū
⁊ flagellabūt eū: ⁊ interficiēt eū: ⁊ tertia
die reſurget‖Et accedūt ad eū iacobꝰ et
iohānes filij zebedei dicētes: Mgr̄ volu
mus vt qdcunq; petierimꝰ facias nobis
At ille dixit eis: Quid vultꝭ vt faciā vo-
bis? Et dixerūt: Da nobis: vt vnꝰ ad de-
xterā tuā: ⁊ alius ad ſiniſtram tuā ſede-
amus in glīa tua. Jeſus aūt ait eis. Neſ
citis qd petatꝭ. Poteſtis bibere calicem
ego bibo: aut baptiſmo q ego baptizor
baptizari? At illi dixerunt ei. Poſſumꝰ.
Jeſus aūt ait eis: Calicē qdem quē ego
bibo bibetis: ⁊ baptiſmo q baptizor ba-
ptizabimi: ſedere aūt ad dexterā meam
vel ad ſiniſtrā nō eſt meū dare vobis: ſȝ
quibꝰ paratū eſt‖Et audiētes decē indi
gnati ſūt de iacobo ⁊ iohāne. Jeſus aūt
vocans eos: ait illis‖Scitꝭ qꝛ hi qui vi-
dent᷑ principari gentibꝰ dñant᷑ eis: ⁊ pri
cipes eorū poteſtatē habent ipſoꝝ. Non
ita eſt aūt in vobis: ſed qcunq; voluerit
fieri maior erit veſter miniſter: ⁊ qcunq;
voluerit ī vobis primꝰ eſſe: erit oīuȝ ſer-
uus.‖Nam ⁊ filiꝰ hoīs nō venit vt mini
ſtraret᷑ ei: ſȝ vt miniſtraret: ⁊ daret aīam
ſuā redēptionē ꝓ multꝭ‖Et veniūt hie-
richo. Et ꝓficiſcēte eo de hiericho: ⁊ diſ
cipuli eiꝰ ⁊ plurima multitudīe: filiꝰ thi-
mei barthimeꝰ cecꝰ ſedebat iuxta viam
mēdicās. Qui cū audiſſet qꝛ ieſus naza-
renus eſt: cepit clamare ⁊ dicere. Jeſu fi
li dauid miſerere mei. Et cōminabant᷑
illi multi vt taceret. At ille multo ma-
gis clamabat: fili dauid miſerere mei.
Et ſtans ieſus p̄cepit illū vocari. Et vo-
cant cecum: dicentes ei. Aīequior eſto
ſurge vocat te. Qui ꝓiecto veſtimento
ſuo: exiliens venit ad eū. Et rñdens ieſus
dixit illi: Quid tibi vis faciā? Cecꝰ autē
dixit ei. Rabboni vt videā. Jeſus auteȝ
ait illi: Uade. Fides tua te ſaluum fecit.
‖Et ꝯfeſtim vidit: ⁊ ſeqbat᷑ eū ī via. XI
‖T cum appropinquarēt hiero-
e ſolyme ⁊ bethanie ad mōtem oli
uarum mittit duos ex diſcipulis
ſuis: ⁊ ait illis: Ite in caſtellū quod con-
tra vos eſt: ⁊ ſtatim introeūtes illuc iue
nietis pullū ligatū: ſuꝑ quem nemo ad-
huc hoīuȝ ſedit. Soluite illū: ⁊ adducite
Et ſi quis vobis dixerit quid facitꝭ: di-
cite qꝛ dño neceſſariꝰ eſt: ⁊ ꝯtinuo illum
dimittet huc‖Et abeuntes inuenerunt

pullū ligatum: aḋ ianuā foris in biuio ⁊
ſoluūt eū. Et q̇dā de illic ſtātib⁹ dicebāt
illis. Quid facitꝭ ſoluētes pullū? Qui di
xerūt eis ſicut p̄cepat illis ieſus: ⁊ dimi-
ſerūt eis. Et duxerūt pullū ad ieſū: ⁊ im-
poſuūt illi veſtimēta ſua ⁊ ſedit ſup eū.
‖Multi aūt veſtimenta ſua ſtrauerūt in
via. Alij aūt frondes cedebāt de arbori
bus: ⁊ ſternebāt i via. Et q̇ p̄ibāt: ⁊ q̇ ſe-
quebanṫ clamabāt dicētes: Oſanna bn̄-
dict⁹ q̇ venit in noie dn̄i: bn̄dictū qḋ ve-
nit regnū p̄ris nr̄i dauid: oſanna in ex-
celſis. Et introiuit hieroſolymā i tēplū
⁊ circūſpectꝭ oībus cū iā veſpa eſſet ho-
ra: exījt in bethaniā cum duodecim. Et
alia die cū exirēt a bethania eſurījt‖Cū-
q̄ vidiſſet a lōge ficū habētē folia: venit
ſi qḋ forte iueniret in ea. Et cū veniſſet
ad eā: nihil iuenit p̄ter folia. Non enim
erat tp̄s ficoꝝ. Et rn̄dens dixit ei: Iam
nō ampli⁹ in eternū ex te q̇ſq̄ fructum
māducet. Et audiebāt diſcipuli eius: et
veniūt iterū hieroſolymā‖Et cū introiſ-
ſet i tēplū cepit eȷ̄cere vendētes ⁊ emen
tes in templo: ⁊ menſas numulorioꝝ ⁊
cathedras vendētiū colūbas euertit. Et
nō ſinebat vt q̇ſq̄ trāſferret vas p tem-
plum: ⁊ docebat dicēs eis: Nōne ſcriptū
eſt‖q2 dom⁹ mea dom⁹ orationis voca-
bitur oīb⁹ gentib⁹? Vos aūt feciſtis eā
ſpelūcā latronū‖Quo audito p̄ncipes
ſacerdotū ⁊ ſcribe q̄rebāt quō eum pde-
rent. Timebāt eni eū: qm̄ vniuerſa tur-
ba āmirabaṫ ſup doctrina ei⁹. Et cum
veſpa facta eſſet egrediebaṫ de ciuitate.
‖Et cū mane tranſiret: viderūt ficū ari-
dam a radicib⁹. Et recordatus petr⁹ di-
xit ei Rabbi: ecce ficus cui maledixiſti
aruit. Et rn̄dens ieſus ait illis‖ Habete
fidem dei. Amē dico vobis: q2 q̇cūq̄ di
xerit huic mōti tollere: ⁊ mittere in ma-
re ⁊ nō heſitauerit i corde ſuo: ſ3 credide
rit q2 qḋcūq̄ dixerit fiat: fiet ei‖ Propte
rea dico vobis: oīa q̇cunq̄ orātes petitꝭ
credite q2 accipietꝭ: ⁊ euenīēt vobis‖Et
cū ſtabitis ad orādū: dimittite ſi qḋ ha-
betis adūſus aliquē: vt ⁊ pr̄ vr̄ q̇ i celis
eſt dimittat vobis pctā vr̄a.‖ Q2 ſi vos
nō dimiſeritꝭ: nec pr̄ vr̄ q̇ in celis eſt di-
mittet vobis pctā vr̄a. Et veniunt rur-
ſus hieroſolymā. Et cū ābularet i tēplo
accedūt ad eū ſūmi ſacerdotes ⁊ ſcribe ⁊
ſeniores: ⁊ dicūt ei‖In q̄ p̄tāte hec facis:
⁊ q̇s dedit tibi hāc p̄tātē vt iſta facias?
Ieſus aūt rn̄dens ait illis: Interrogabo
vos ⁊ ego vnū v̄bū: ⁊ rn̄dete mihi: et di-
cāꝫ vobis i q̄ p̄tāte hec faciā. Baptiſmū
iohānis de celo erat: an ex hoīb⁹? Rn̄de
te mihi. At illi cogitabāt ſecū dicentes:
Si dixerim⁹ de celo: dicet nobis. Quare
ḡ nō credidiſtꝭ ei? Si dixerim⁹ ex hoīb⁹
timem⁹ ppl'm. Oēs eni habebāt iohānē
q2 vere p̄pha eſſet. Et rn̄dētes dicūt ieſu
Neſcim⁹. Et rn̄dens ieſus ait illis: Neq̄
ego dico vobis i q̄ p̄tāte hec faciā. XII
Et cepit illis in parabolis loqui. A
e ‖Vineā paſtinauit hō: ⁊ circūde- Mat.21.b
dit ſepē: ⁊ fodit lacū: ⁊ edificauit Lu.20.b
turrim ⁊ locauit eā agricolis: ⁊ pegre p̄- Eſa.5.a
fectus eſt. Et miſit ad agricolas in tēpe
ſeruū: vt ab agricolis accipet de fructu
vinee. Qui apprehenſū eū ceciderūt ⁊ di-
miſerūt vacuū. Et iterum miſit ad illos
aliū ſeruū: ⁊ illū in capite vulnerauerūt
⁊ p̄tumelījs affecerūt. Et rurſum alium
miſit ⁊ illū occiderūt: ⁊ plures alios q̇ſ-
dam cedētes: alios v̄o occidentes. Ad-
huc ḡ vnū habens filiū chariſſimū ⁊ il-
lum miſit ad eos nouiſſimū dicēs: q2 re-
uerebunṫ filiū meū. Coloni aūt dixerūt
ad iuicem. Hic eſt heres‖ Venite occida Mat.21.b
mus eū ⁊ nr̄a erit hereditas. Et apprehē
dentes eū occiderūt: ⁊ eiecerūt extra vi-
neam. Quid ḡ faciet dn̄s vinee? Veniet
⁊ pdet colonos: ⁊ dabit vineā alījs‖Nec Pſ.177.
ſcripturā hāc legiſtis: lapidē quē repro- Mat.21.b
bauerūt edificātes hic fact⁹ eſt in caput Lu.20.c
anguli: a dn̄o factū eſt iſtud: ⁊ eſt mirabi
le in oculis nr̄is‖Et q̄rebāt eū tenere: ⁊ Mat.21.b
timuerūt turbā. Cognouerūt eni qm̄ ad Lu.19.g
eos parabolā hanc dixerit. Et relicto eo Ioh.7.d.
abierūt‖ Et mittūt ad eū q̇ſdam ex pha- Mat.22.b
riſeis ⁊ herodianis vt eū capent in v̄bo Lu.20.d
Qui venientes dicūt ei‖Mgr̄: ſcimus q2 B
verax es ⁊ nō curas quēq̄. Nec enim vi
des in faciē hoīuꝫ: ſ3 in veritate viā dei
doces. Licet dari tributū ceſari: an non
dabim⁹? Qui ſciēs verſutiā illoꝝ: ait illꝭ
Quid me tēptatꝭ? Afferte mihi denariū
vt videā. At illi tulerūt ei. Et ait illꝭ. Cu
ius eſt imago hec ⁊ ſupſcriptio? Dicunt
ei. Ceſarꝭ. Rn̄dēs aūt ieſus dixit illꝭ‖Red Mat.22.c
dite igiṫ q̄ ſūt ceſaris ceſari: ⁊ q̄ ſunt dei Ro.13.b
deo. Et mirabanṫ ſup eo.‖Et venerunt Mat.22.c
ad eū ſaducei q̇ dicūt reſurrectionē nō Luce.20.e
eſſe: ⁊ interrogabant eum dicentes. Ma-
giſter moyſes nobis ſcripſit‖vt ſi cuius Deutꝭ.25.b
frater mortu⁹ fuerit ⁊ dimiſerit vxorem
⁊ filios nō reliq̄rit: accipiat frater eius
vxorem ipſi⁹: ⁊ reſuſcitet ſemen frī ſuo.
‖Septem ḡ fratres erāt p̄m⁹ accepit Mat.22.c
vxorem: ⁊ mortu⁹ eſt nō relicto ſemine. Lucꝭ.20.e.

Et ſecundus accepit eã ꝛ mortuus eſt: ꝛ
nec iſte reliqt ſemen. Et terti⁹ ſiliter. Et
acceperũt eã ſiliter ſeptẽ: ꝛ nõ reliqrunt
ſemẽ. Nouiſſima oĩuʒ defuncta eſt ꝛ mu
lier. In reſurrectiõe ḡ cũ reſurrexerit: cui⁹
de his erit vxor? Septẽ eni habuerũt eã
vxorẽ. Et reſpõdens ieſus ait illis: Nõ-
ne ideo erratis: non ſcientes ſcripturas
neq; virtutem dei? Cum eni a mortuis
reſurrexerint: neq; nubẽt neq; nubenť
ſed ſunt ſicut angeli dei ĩ celis. De mor-
tuis autem ꝙ reſurgant nõ legiſtis in li
C bro moyſi ſuper rubum: quõ dixerit illi
Exo.3.b deus: inquiens ‖ ego ſum deus abraaʒ ꝛ
Mat.22.c deus yſaac ꝛ de⁹ iacob? Non eſt de⁹ mor
tuorum: ſed viuorũ. Uos ergo multũ er-
Mat.22.d ratis ‖ Et acceſſit vnus de ſcribis qui au
dierat illos cõquirẽtes: ꝛ vidẽs quoniã
bene illis reſpõderit: interrogauit eum
quod eſſet primũ oĩuʒ mãdatum. Ieſus
aũt rñdit ei: qꝛ primũ oĩuʒ mandatũ eſt
Deut.6.a ‖ Audi iſrł dñs de⁹ tuus de⁹ vn⁹ ẽ: ꝛ di-
Mat.22.d liges dominũ deum tuum ex toto corde
tuo: ꝛ ex tota aĩa tua: ꝛ ex tota mẽte tua
ꝛ ex tota virtute tua. Hoc eſt primũ mã
datum. Secundũ autem ſimile eſt illi.
Leui.19.c. ‖ Diliges ꝓximũ tuũ tanq̃ teipſũ. Ma-
Lu.10.e ius horum aliud mandatuʒ non eſt. Et
ait illi ſcriba ‖ Bene magiſter in veritate
dixiſti: qꝛ vnus eſt de⁹ ꝛ nõ eſt alius pre-
ter euʒ. Et vt diligať ex toto corde: ꝛ ex
toto intellectu: ꝛ ex tota anima: ꝛ ex to-
ta fortitudine: ꝛ diligere ꝓximuʒ tanq̃
ſeipſum: maius eſt oĩbus holocauſtoma
tibus ꝛ ſacrificijs. Ieſus autem videns
ꝙ ſapienter reſpõdiſſet: dixit illi. Nõ es
Mat.22.d longe a regno dei. ‖ Et nemo iam aude-
Lu.20.g bat eum interrogare. Et rñdẽs ieſus di-
D cebat docẽs in templo. Quomodo dicũt
ſcribe chriſtum filiũ eſſe dauid. Ipſe eni
Pſ.109. dauid dicit in ſpiritu ſancto ‖ Dixit dñs
Mat.22.d domino meo ſede a dextris meis: donec
Lu.20.g ponam inimcos tuos ſcabellum pedum
tuorũ. Ipſe ergo dauid dicit eum dñm:
ꝛ vnde eſt fili⁹ eius? Et multa turba euʒ
Mat.23.a libenter audiuit ‖ Et dicebat eis in do-
Luc.11.f.et ctrina ſua. Cauete a ſcribis: qui volũt in
20.g ſtolis ambulare: ꝛ ſalutari in foro: ꝛ in
primis cathedris ſedere in ſynagogis: ꝛ
primos diſcubitus in cenis. Qui deuo-
rant domos viduarũ ſub obtentu proli-
xe orationis: hi accipient prolixius iudi
cium. Et ſedens ieſus contra gaʒophy-
latiũ aſpiciebat quomodo turba iacta-
ret es in gaʒophylatiuʒ: ꝛ multi diuites
Luce.21.a iactabant multa ‖ Cum veniſſet autem
vna vidua pauper: miſit duo minuta qđ
eſt quadrans. Et conuocans diſcipulos
ſuos ait illis: Amen dico vobis: quoniã
vidua hec pauper plus oĩbus miſit qui
miſerunt in gaʒophylatiũ. Omnes eniʒ
ex eo quod abundabat illis miſerunt:
hec vero de penuria ſua omnia que ha-
buit miſit totũ victum ſuum. XIII B
‖ Et cum egrederetur de templo: A
e ait illi vnus ex diſcipulis ſuis. L
Magiſter: aſpice quales lapides A
ꝛ quales ſtructure. Et reſpondens ieſus
ait illi: Uides has oẽs magnas edifica-
tiones? Nõ relinqueť lapis ſuꝑ lapideʒ
qui non deſtruať. Et cuʒ ſederet in mõ-
te oliuarũ contra templũ interrogabãt
eum ſeparatim petrus ꝛ iacobus ꝛ iohan
nes ꝛ andreas. Dic nobis qñ iſta fient: ꝛ
quod ſignũ erit qñ hec oĩa incipiẽt cõ-
ſummari. Et rñdens ieſus cepit dicere
illis. ‖ Uidete ne q̃s vos ſeducat. Multi A
eni veniẽt in noĩe meo dicentes: qꝛ ego L
ſum: ꝛ multos ſeducẽt ‖ Cum audieritis L
ãt bella ꝛ opiniões belloꝝ: ne timueritꝭ E
Oportet enĩ hec fieri: ſed nondum finis L
Exurget eni gens ꝯtra gentẽ: ꝛ regnũ ſu
per regnũ: ꝛ erũt terremot⁹ ꝑ loca: ꝛ fa- B
mes. Initiũ doloꝝ hec ‖ Uidete aũt voſ- A
metipſos: Tradent enĩ vos in cõcilijs: ꝛ A
in ſynagogis vapulabitꝭ ꝛ añ ꝓſides ꝛ L
reges ſtabitꝭ ꝓpter me in teſtimonium I
illis. Et in oẽs gẽtes primũ oportet ꝓ- L
dicari euãgeliũ ‖ Et cũ duxerint vos tra A
dentes: nolite ꝓcogitare qđ loquamini: L
ſʒ qđ datũ vobis fuerit in illa hora id lo A
quami. Nõ eni vos eſtis loquẽtes: ſʒ ſpi
ritus ſcũs. Tradet aũt frater frẽm ĩ mor
tem: ꝛ pr̃ filiũ: ꝛ ꝯſurgẽt filij in parẽtes:
ꝛ morte afficiẽt eos. Et eritis odio oĩb⁹
ꝓpter nomen meũ ‖ Qui aũt ſuſtinuerit A
in finẽ ſaluus erit. Cũ aũt videritꝭ abo- et
minationẽ deſolatiõis ſtãtẽ vbi nõ debet
q̃ legit intelligat. Tũc q̃ in iudea ſũt fu
giant in mõtes: ꝛ q̃ ſuꝑ tectũ: ne deſcen
dant in domũ: nec introeat vt tollat qđ
de domo ſua: ꝛ q̃ in agro erit nõ reũtať
retro: tollere veſtimẽtũ ſuũ ‖ Ue ãt ꝑgnã A
tibus ꝛ nutriẽtib⁹ ĩ illˀ dieb⁹ ‖ Orate vo L
vt hyeme nõ fiãt ‖ Erũt enĩ dies illi tri- A
bulatiões tales q̃les nõ fuerũt ab iĩtio A
creature quã ꝯdidit de⁹ vſq; nũc: neq; fi L
ent ‖ Et niſi breuiaſſet dñs dies: nõ fuiſ- A
ſet ſalua oĩs caro. Sʒ ꝓpter electos q̃s
elegit breuiauit dies ‖ Et tũc ſi q̃s vobis L
dixerit. Ecce hic ẽ chriſtus: ecce illic: ne L
crediderit ‖ Exurgẽt enĩ pſeudo chriſti ꝛ L

pſeudo ꝓphete: ⁊ dabūt ſigna ⁊ portēta
ad ſeducēdos ſi fieri pōt etiam electos.
Uos ergo videte. Ecce ꝑdixi vobis oīa. Sꝫ
c in illꝭ dieb⁹ poſt tribulationē illā‖ſol cō
c tenebrabitꝛ: ⁊ luna nō dabit ſplendorē
ſuū. Et ſtelle celi erūt decidētes: ⁊ virtu-
e tes q̄ in celꝭ ſunt mouebūtꝛ.‖ Et tūc vide
būt filiū hoīs venientē in nubib⁹ cum
ꝟtute multa ⁊ glīa. Et tūc mittet ange-
los ſuos: et congregabit electos ſuos
a quattuor ventis a ſummo terre vſqꝫ
c ad ſūmum celi.‖A ficu aūt diſcite para
f bolā. Cū iā ram⁹ ei⁹ tener fuerit ⁊ nata
fuerint folia: cognoſcitꝭ q2 in ꝓximo ſit
eſtas. Sic ⁊ vos cū videritꝭ hec fieri: ſci-
d tote ꝙ in ꝓximo ſit i oſtijs. Amen dico
vobis: qm̄ nō trāſibit generatio hec do-
c nec oīa iſta fiāt.‖Celū ⁊ terra trāſibūt:
f ꝟba aūt mea nō trāſibūt. De die aūt il-
lo vel hora nemo ſcit: neqꝫ angli in celo
neqꝫ fili⁹: niſi pr̄. Uidete: vigilate: ⁊ ora-
a te. Neſcitꝭ eni qn̄ tp̄s ſit.‖ Sicut hō qui
a pegre ꝓfect⁹ reliq̄t domū ſuā: ⁊ dedit ſer
uis ſuis ptātem cuiuſqꝫ opis: ⁊ ianitori
ꝑcepit vt vigilet.‖Uigilate ergo. Neſcitꝭ.n.
e qn̄ dn̄s dom⁹ veniat: ſero an media no
cte: an gallicātu: an mane: ne cū venerit
repēte inueniat vos dormiētes. Qđ aūt
A vobis dico: oīb⁹ dico vigilate. XIIII
a ‖Rat aūt paſca ⁊ azyma poſt bi-
a E duū: ⁊ q̄rebāt ſūmi ſacerdotes et
a ſcribe quō eū dolo tenerēt ⁊ occi
derent. Dicebāt aūt. Non in die feſto ne
a forte tumult⁹ fieret in pplo.‖ Et cū eſſet
bethanie in domo ſymonis leproſi ⁊ re-
cumberet: venit mlier habēs alabaſtrū
vnguēti nardi piſcati ꝑcioſi ⁊ fracto ala
baſtro effudit ſuꝑ caput ei⁹. Erāt autē
quidā indigne ferētes intra ſemetipſos
a ⁊ dicētes.‖Ut qđ ꝑditio iſta vnguēti fa
cta eſt? Poterat.n. vnguētū iſtud venū-
dari pluſqꝫ trecentꝭ denarijs: ⁊ dari pau
perib⁹. Et fremebāt in eā. Jeſus autē di
a xit: Sinite eā.‖Quid illi moleſti eſtis?
b Bonū opus opata eſt in me. Semꝑ eni
paupes habetꝭ vobiſcū: ⁊ cū volueritis
poteſtꝭ illis benefacere: me aūt nō ſemꝑ
a hēbitꝭ.‖Qđ habuit hec fecit: ꝑuenit vn
gere corp⁹ meū in ſepulturā. Amē dico
vobis: vbicunqꝫ predicatum fuerit euā
gelium iſtud in vniuerſo mūdo: ⁊ quod
fecit hec: narrabitur in memoriam eius.
a ‖Et iudas ſcariothis vnus de duodeci
a abijt ad ſummos ſacerdotes: vt prode-
B ret eū illis. Qui audientes gauiſi ſunt:
⁊ promiſerunt ei pecuniam ſe daturos.

Et querebat quomodo illum opportu-
ne traderet. Et primo die azymorum qn̄
paſca immolabant: dicunt ei diſcipuli.
Quo vis eam⁹ ⁊ parem⁹ tibi vt mandu
ces paſca? Et mittit duos ex diſcipulꝭ ſu
is ⁊ dicit eis.‖ Jte i ciuitatē: ⁊ occurret Mat.26.b
vobis hō lagenā aque baiulās. Seq̄mi- Luce.22.a
ni eū: ⁊ q̄cunqꝫ introierit dicite dn̄o do-
mus: q2 mgr̄ dicit: Ubi eſt refectio mea:
vbi paſca cū diſcipulꝭ meis māducē? Et
ipſe vobis demōſtrabit cenaculū grāde
ſtratū: ⁊ illic parate nobis: ⁊ abierūt di-
ſcipuli ei⁹: ⁊ venerūt in ciuitatē: ⁊ inue
nerūt ſicut dixerat illis: ⁊ parauerūt pa-
ſca.‖Ueſpe aūt facto: venit cū duodeci: Mat.26.b
Et diſcūbentib⁹ eis ⁊ māducantib⁹ ait Lu.22.c.
ieſus. Amē dico vobis: q2 vn⁹ ex vobis Joh.13.c
tradet me q̄ māducat mecū. At illi cepe
rūt ↄtriſtari ⁊ dicere ei ſingulatim. Nū-
qđ ego? Qui ait illꝭ. Un⁹ ex duodeci qui
intingit mecū manū in catino. Et fili⁹ C
q̄dē hoīs vadit: ſicut ſcriptū ē đ eo.‖Ue Mat.26.b
aūt hoī illi: ꝑ quē fili⁹ hoīs tradetꝛ. Bo- Lucꝭ.22.c
nū erat ei: ſi nō eſſet nat⁹ homo ille.‖Et Mat.26.c
māducantib⁹ illis: accepit ieſus panē: Lucꝭ.22.b
⁊ bn̄dicens fregit: ⁊ dedit eis ⁊ ait. Su- 1.Corꝭ.11.e
mite: hoc ē corp⁹ meū. Et accepto calice
grās agens dedit eis. Et biberūt ex illo
oēs. Et ait illis. Hic ē ſanguis me⁹ no-
ui teſtamēti: q̄ ꝓ multꝭ effundetꝛ ‖Amē Mat.26.c
dico vobis: ꝙ iā nō bibā de genimie vi-
tis: vſqꝫ in diē illū cū illud bibā nouū
in regno dei.‖Et hymno dicto: exierunt Mat.26.c
in montē oliuarū. Et ait eis ieſus. Oēs Joh.18.a
ſcādalizabimi in nocte iſta: q2 ſcriptū ē
‖ꝑcutiā paſtorē ⁊ diſpgentꝛ oues. Sed Zach.13.c.
poſtea ꝙ̄ reſurrexero ꝑcedā vos in gali-
leam.‖Petr⁹ autē ait illi: Et ſi oēs ſcan Mat.26.c
dalizati fuerint: ſed nō ego. Et ait illi ie Luce.22.d
ſus: Amen dico tibi: q2 tu hodie i nocte
hac priuſqꝫ gallus vocē bis dederit: ter
me es negatur⁹. At ille ampli⁹ loqueba D
tur.‖ Et ſi oportuerit me ſimul cōmori Mat.26.d
tibi: non te negabo. Similiter autem ⁊
omēs dicebant. Et veniunt in predium
cui nomen gethſemani: et ait diſcipulis
ſuis.‖ Sedete hic donec orem. Et aſſu- Mat.26.d
mit petrum ⁊ iacobum ⁊ iohannem ſe-
cum: ⁊ cepit pauere ⁊ tedere.‖ Et ait il- Mat.26.d
lis. Triſtis eſt anima mea vſqꝫ ad mor- Joh.12.d
tem. Suſtinete hic ⁊ vigilate.‖ Et cum Mat.26.d
proceſſiſſet paululum: procidit ſuper ter Lucꝭ.22.d
ram: ⁊ orabat vt ſi fieri poſſet tranſiret Joh.6.e.
ab eo hora. Et dixit.‖ Abba pater: om- Mat.26.d.L
nia tibi poſſibilia ſunt: transfer calicē 22.e.Jo.6.e
hunc a me. Sed non quod ego volo: ſed

Mat.26.d. qđ tu.‖Et venit:⁊ īuenit eos dormiētes
Lucꝭ.22.e Et ait petro. Simon dormis? Nō potui
sti vna hora vigilare? Uigilate et orate:
Mat.26.d vt nō intretꝭ in tēptationē.‖Spūs qui-
Joh.6.g. dē ꝓmptus ē:caro ꝟo infirma.‖Et ite
Mat.26.d rū abiēs orauit eundē sermonē dicens.
Et reuersus denuo:iuenit eos dormien
tes.Erāt eni oculi eoꝝ grauati:⁊ igno-
E rabāt ꝗd rñderēt ei .Et venit tertio:et
Mat.26.d. ait illis.‖Dormite iā:⁊ reqescite.Suffi-
cit.Uenit hora:ecce filiꝰ hoīs tradeẜ in
manꝰ pctōꝝ. Surgite eamꝰ. Ecce ꝗ me
Mat.26.e tradet ꝓpe ē.‖Et adhuc eo loquēte ve-
Lu.22.e. nit iudas scarioth vnꝰ de duodecim:et
Joh.18.a cū eo turba mlta :cum gladijs ⁊ lignis
missi a sūmis sacerdotibꝰ ⁊ scribis ⁊ se-
Mat.26.e niouibꝰ.‖Dederat āt traditor eis signū
dicēs:Quēcunqȝ osculatꝰ fuero ipe ē te
nete eū:⁊ ducite caute.Et cum venisset:
statim accedēs ad eū ait: Aue rabi. Et
osculatꝰ est eum. At illi manꝰ iniecerūt
Mt.26.e.L in iesum:⁊ tenuerūt eū.‖Unus aūt qui-
22.e.Jo.18.b dā de circūstantibꝰ educens gladiū per-
cussit seruū summi sacerdotꝭ:⁊ amputa-
Mat.26.e uit illi auriculā.‖Et rñdens iesus ait il
Lucꝭ.22.f. lis.Tanq̄ ad latronē existis cū gladijs
Joh.18.d ⁊ lignis cōprehēdere me.‖Quotidie erā
apud vos ī tēplo docēs ⁊ nō me tenui-
Mat.26.f stis.Sed vt impleanẜ scripture‖Tūc di
scipuli eiꝰ relinquētes eū oēs fugerunt.
Adolescēs aūt quidā seqbaẜ eū amictꝰ
syndone sup nudo:⁊ tenuerūt eū.At il-
F le reiecta syndone nudus ꝓfugit ab eis
Mat.26.f ‖Et adduxerūt iesum ad sūmū sacerdo-
Lucꝭ.22.f tē:⁊ ꝯuenerūt oēs sacerdotes ⁊ scribe ⁊
Mt.26.f.L seniores‖Petrꝰ autē a longe secutꝰ ē eū
22.f.Jo.18.c vsqȝ intro in atriū sūmi sacerdotꝭ:⁊ sede
bat cū ministris ad ignē ⁊ calefaciebat
Mat.26.f se.‖Sūmi vero sacerdotes ⁊ oīe ꝯciliū
Lucꝭ.22.g q̄rebāt aduersus iesum testimonium:vt
eū morti traderēt:nec inueniebāt.Mul
ti autē testimoniū falsuꝫ dicebāt aduer
sus eū:⁊ ꝯueniētia testimōia nō erant.
Mat.26.f ‖Et ꝗdā surgētes:falsuꝫ testimoniū fere
bāt aduersus eū dicētes: Qm̄ nos audi
uimꝰ eū dicentē.Ego dissoluē templuꝫ
hoc manufactū:⁊ pꝰ triduū illud ñ ma-
nufactuꝫ edificabo.Et nō erat ꝯueniēs
testimoniū illoꝝ.Exurgēs aūt summus
sacerdos in mediū: interrogauit iesū di
cens: Nō rñdes ꝗcq̄ ad ea ꝗ tibi obijci-
unẜ ab his?Jlle autem tacebat:et nihil
Mat.26.f rñdit‖Rursū sūmꝰ sacerdos īterrogabat
Lucꝭ.22.g eū:⁊ dixit ei:Tu es christꝰ filiꝰ dei bene
Mt.26.f.L dicti‖Jesus aūt dixit illi.Ego sū.Et vi-
22.g.Jo.6.g debitis filiū hoīs sedentē a dextris ꝟtu
tis dei:⁊ venientē cū nubibꝰ celi.Sum- B
mus autē sacerdos scindēs vestimenta
sua ait.‖Quid adhuc desideramꝰ testes? M
Audistis blasphemiā.Quid vobis vide L
tur:Qui oēs ꝯdēnauerūt eū eē reū mor-
tis.‖Et ceperūt ꝗdā ꝯspuere eū ⁊ velare M
faciē eiꝰ:⁊ colaphis eum cedere ⁊ dicere 22
ei:ꝓphetiza.Et mistri alapis eū cedebāt
Et cū esset petrꝰ in atrio deorsum:venit
vna ex ancillis summi sacerdotꝭ:⁊ cū vi
disset petrū calefacientē se:aspiciēs illū
ait.Et tu cū iesu nazareno eras? At ille
negauit dicens.Neqȝ scio neqȝ noui ꝗd
dicas‖Et exijt foras añ atriū:⁊ gallꝰ cā- M
tauit.Rursus āt cū vidisset illū ancilla L
cepit dicere circūstātibꝰ: qꝛ ħ ex illis ē. J
At ille iteꝝ negauit.Et post pusillū rur
sus ꝗ astabāt dicebant petro.Uere ex illꝭ
es:nā ⁊ galileus es. Jlle aūt cepit ana-
thematizare ⁊ iurare:qꝛ nescio hominēꝫ
istū quē dicitꝭ.Et stati gallus iteꝝ can-
tauit.‖Et recordatꝰ est petrꝰ ꝟbi qđ di- M
xerat ei iesus:priusq̄ gallus cantet bis: L
ter me negabis.Et cepit flere. XV B
‖T ꝯfestim mane ꝯciliū faciētes M
e summi sacerdotes cū seniouibꝰ ⁊ 23
scribis ⁊ vniuerso ꝯcilio:vincien
tes iesuꝫ duxerūt ⁊ tradiderunt pilato.
‖Et interrogauit eū pilatꝰ.Tu es rex iu M
deoꝝ? At ille rñdens ait illi. Tu dicis. 23
‖Et accusabāt eū sūmi sacerdotes ī mul M
tis.Pilatꝰ aūt rursuꝫ interrogauit eum J
dicēs:Nō rñdes quicq̄? Uide in quātꝭ
te accusant? Jesus aūt ampliꝰ nihil re-
spōdit:ita vt mirareẜ pilatꝰ.‖Per diez M
autē festū solebat dimittere illꝭ vnum ex 23
vinctis quencūqȝ petissent.‖Erat aūt ꝗ M
dicebaẜ barrabas:ꝗ cum seditiosis erat J
vinctꝰ ꝗ in seditiōe fecerat homicidiuꝫ.
Et cū ascēdissꝫ turba:cepit rogare sicut
semp faciebat illis.Pilatꝰ aūt rñdit eis
⁊ dixit:Uultis dimittā vobis regem iu-
deoꝝ?Sciebat eni ꝙ ꝑ inuidiā tradidis
sent euꝫ summi sacerdotes.‖Pontifices M
aūt ꝯcitauerūt turbā: vt magꝭ barrabā 23
dimitteret eis.Pilatus aūt iteꝝ rñdens
ait illis.Quid ꝗ vultis faciā regi iudeo- R
rum?At illi iteꝝ clamauerūt. Crucifige
eū.Pilatus vero dicebat illis.Quid enī
mali fecit?At illi magis clamabāt:cru-
cifige eū.‖Pilatꝰ autē volēs ppło satis- M
facere dimisit illis barrabam:⁊ tradidit 23
iesum flagellꝭ cesum vt crucifigereẜ‖Mi M
lites aūt duxerūt eū in atriū ꝑtorij ⁊ cō- J
uocant totā cohortē:⁊ induūt eū purpu
rā:⁊ imponūt ei plectentes spineā coro-

b nã:ꝛ ceperũt ſalutare eũ.‖ Aue rex iude
b orũ. Et ꝑcutiebãt caput ei⁹ harundine:
ꝛ ꝯſpuebant eũ:ꝛ ponẽtes genua adora
bant eũ. Et poſtq̃ illuſerũt ei:exuerunt
illũ purpura:ꝛ induerũt eũ veſtimẽtꝭ ſu
d is ꝛ educũt illũ vt crucifigerẽt eum‖ Et
d angariauerũt ꝑtereuntẽ quẽpiã ſymo-
nẽ cyreneũ venientẽ de villa:pſem ale-
c xandri ꝛ rufi:vt tolleret crucẽ eius.‖Et
d ꝑducũt illũ in golgotha locũ: qđ eſt in-
c terpretatũ caluarie loc⁹. Et dabãt ei bi-
bere myrrhatũ vinum ꝛ nõ accepit.‖Et
d crucifigẽtes eũ diuiſerũt veſtimẽta ei⁹:
mittẽtes ſortẽ ſup eis quis q̇d tolleret.
C Erat aũt hora tertia:ꝛ crucifixerũt euz‖
L Et erat titulus cauſe ei⁹ inſcript⁹:rex iu
d deoꝝ. Et cũ eo crucifigũt duos latrões:
d vnũ a dextris ꝛ aliũ a ſiniſtris eius.‖Et
d impleta eſt ſcriptura q̄ dicit:Et cũ iniqͥs
reputat⁹ eſt. Et ꝑtereuntes blaſphema-
bãt eum:mouẽtes capita ſua ꝛ dicẽtes.
e ‖Uah q̇ deſtruis templũ dei:ꝛ in tribus
dieb⁹ reedificas. Saluũ fac temetipſum
e deſcẽdens de cruce.‖ Siḱr ꝛ ſũmi ſacer-
e dotes illudẽtes ad alterutruz cũ ſcribis
dicebãt: Alios ſaluos fecit:ſeipm̃ nõ po
f teſt ſaluũ facere.‖Chriſt⁹ rex iſrł:deſcen-
dat nũc de cruce:vt videam⁹ ꝛ credam⁹.
L ‖Et q̇ cũ eo crucifixi erãt ꝯuitiabanᵵ ei.
e Et facta hora ſexta:tenebre facte ſunt ꝑ
e totã terrã vſq̃ in horã nonaz.‖Et hora
nona exclamauit ieſus voce magna di-
cens. Heloy. Heloy:lama eſebthani. Qđ
eſt interꝑtatũ: Deus me⁹:de⁹ me⁹:vt q̇d
dereliquiſti me? Et quidã de circũſtanti
bus audiẽtes dicebãt. Ecce heliã vocat
L ‖Currens aũt vn⁹ ꝛ implẽs ſpongiã ace
f to:circũponenſq̃ calamo:potum dabat
ei dicens. Sinite: videam⁹ ſi veniat he-
D lias ad deponendũ eum Jeſus aũt emiſ-
f ſa voce magna expirauit.‖Et velũ tem-
g pli ſciſſum ẽ in duo:a ſũmo vſq̃ deorſũ.
f ‖Uidens aũt cẽturio qui ex aduerſa ſta-
bat:q̄ ſic clamãs expiraſſet:ait. Uere h̄
f hõ fili⁹ dei erat.‖ Erãt aũt et mulieres
de longe aſpiciẽtes:inter quas erat ma-
ria magdalene:ꝛ maria iacobi minorꝭ:
ꝛ ioſeph mr̄:ꝛ ſalome: ꝛ cũ eſſet in gali-
lea ſeq̄bãᵵ eũ ꝛ miſtrabãt ei:ꝛ alie mul-
te q̄ ſimul cũ eo aſcenderãt hieroſolymã
L ‖Et cũ iã ſero eſſet factũ:q̄ erat paraſce
g ue qđ eſt ante ſabbatuz:venit ioſeph ab
arimathia nobił decurio:qui ꝛ ipſe erat
expectans regnũ dei. Et audacter intro-
iuit ad pilatũ ꝛ petĳt corp⁹ ieſu. Pilat⁹
autez mirabaᵵ ſi iã obiſſet. Et accerſito
centurione:interrogauit eũ ſi iã mortu-
us eſſet. Et cũ cognouiſſꝫ a centurione:
donauit corp⁹ ioſeph.‖Joſeph aũt mer- Mt.27.g.L
catus ſyndonẽ:ꝛ deponens eũ inuoluit 23.g Jo.19.g
ſyndone:ꝛ poſuit eũ in monumento qđ
erat exciſum de petra:ꝛ aduoluit lapidẽ
ad oſtium monumẽti.‖Maria aũt mag Mat. 27.g
dalene ꝛ maria ioſeph aſpiciebãt vbi po
neretur.

XVI

e ET cũ tranſiſſet ſabbatum:maria B
magdalene ꝛ maria iacobi ꝛ ſa-
lome emerũt aromata:vt veniẽtes vnge
rent ieſum.‖Et valde mane vna ſabba- Mat. 28.a
torũ veniũt ad monumẽtũ:orto iam ſo- Lucꝭ.24.a.
le. Et dicebãt ad inuicẽ: Quis reuoluet Joh. 20.a.
nobis lapidẽ ab oſtio monumẽti? Et re
ſpiciẽtes viderũt reuolutũ lapidẽ. Erat
quippe magn⁹ valde. Et introeuntes in
monumẽtũ viderũt iuuenẽ ſedentez in B
dextrꝭ coopertũ ſtola cãdida ꝛ obſtupu-
erũt. Qui dicit illis‖Nolite expaueſcere Mat.28.a
Jeſum q̄ritꝭ nazarenũ crucifixuz:ſurre- Lucꝭ.24.a
xit:nõ eſt hic. Ecce loc⁹:vbi poſuerᵵ eũ.
Sed ite dicite diſcipuł ei⁹ ꝛ petro:q̄ ꝑce
det vos in galileã. Jbi eũ videbitꝭ:ſicut
dixit vobis.‖At ille exeũtes fugerũt de Mt.28. b.
monumẽto. Jnuaſerat enĩ eas tremor ꝛ Lucꝭ.24.b.
pauor ꝛ nemini q̇cq̃ dixerũt. Timebãt
enĩ. Surgens aũt ieſus mane pͥa ſab-
bati apparuit primo marie magdalene C
de qua eiecerat ſeptẽ demonia. Jlla va-
dens nũciauit his q̇ cũ eo fuerãt lugen-
tib⁹ ꝛ flentib⁹:ꝛ illi audiẽtes q̄ viueret
ꝛ viſus eſſet ab ea:nõ crediderũt.‖ Poſt Lucꝭ.24.b
hec aũt duob⁹ ex his ambulantib⁹ oſtẽ-
ſus ẽ in alia effigie euntib⁹ in villã: et
illi euntes nũciauerũt ceterꝭ:nec illᵵ cre-
diderũt. Nouiſſime autẽ recũbẽtib⁹ illᵵ
vndecim apparuit:ꝛ exprobrauit incre-
dulitatẽ eoꝝ ꝛ duritiaz cordis:q̄ his q̇
viderãt eũ reſurrexiſſe nõ crediderᵵ. Et
dixit eis. Euntes in mũdũ vniuerſuz:ꝑ- D
dicate euãgeliũ om̃i creature. Qui credi
derit ꝛ baptizat⁹ fuerit:ſalu⁹ erit:q̇ vero
nõ crediderit ꝯdẽnabiᵵ. Signa aũt eos
q̇ crediderint hec ſequenᵵ. Jn noĩe meo
demõia eĳciẽt:linguis loquenᵵ nouis:
ſerpẽtes tollẽt. Et ſi mortifeꝝ q̇d bibe-
rint:nõ eos nocebit. Suꝑ egros manus
imponẽt:ꝛ bñ habebũt.‖Et dñs q̇dẽ ie- Actꝭ.1.b.
ſus poſtq̃ locut⁹ eſt eis. Aſſumpt⁹ ẽ in Lucꝭ.24.g.
celũ:ꝛ ſedet a dextris dei. Jlli aũt ꝓfecti Apocꝭ.11.c
ꝑdicauerũt vbiq̃:dño coopante:ꝛ ſmo
nẽ ꝯfirmãte:ſequentib⁹ ſignis.

Explicit euãgeliũ ſm Marcum.

Incipit prefatio beati hieronymi
preſbiteri in euãgeliũ ſm Lucam.

l Ucas ſyrus natione antiocen
ſis: arte medicus: diſcipulus
aploꝝ: poſtea paulũ ſecutus
vſq3 ad cõſũmationẽ ei⁹ ſerui
ens dño ſine crimie. Nã neq3 vxorẽ vn
q̃ habẽs neq3 filios: ſeptuaginta ⁊ q̃t-
tuor annoꝝ obijt et bithynia: plenus
ſpũſctõ. Qui cũ iaȝ ſcripta eſſent euãge-
lia: p matheũ quidẽ ĩ iudea: per marcũ
aũt in italia: ſctõ inſtigãte ſpũ ĩ achaie
partib⁹ hoc ſcripſit euangeliũ: ſignifi-
cans etiaȝ ipſe in principio añ ſuũ: alia
eſſe deſcripta. Cui extra ea q̃ ordo euan-
gelice diſpoſitionis expoſcit: ea maxie
neceſſitas laboris fuit: vt primũ grecis
fidelib⁹ omi ꝓphatione vẽturi in car-
nẽ dei chriſti manifeſtata hũanitate: ne
iudaicis fabulis attenti: in ſolo legꝭ de-
ſiderio tenerent: vel ne hereticis fabul
⁊ ſtultis ſollicitatõib⁹ ſeducti exciderẽt
a veritate: elaboraret: dehinc vt in prin-
cipio euangelij: iohis natiuitate p̃ſũpta
cui euangeliũ ſcriberet: ⁊ in q̃ elect⁹ ſcri
beret indicaret: ꝯteſtãs ĩ ſe cõpleta eſſe:
q̃ eſſent ab alijs inchoata. Cui ideo poſt
baptiſmũ filij dei a pfectione generatio
nis in chriſto implete: repetẽde a princi
pio natiuitatis hũane ptãs pmiſſa ẽ vt
requirentib⁹ demõſtraret in quo appre-
hendẽs erat p nathan filium dauid in-
troitu recurrentis in deũ generationis
admiſſo: indiſpabilis dei pdicãs in hoi-
bus chriſtũ ſuũ: pfecti opus hois redire
in ſe p filiũ faceret: qui p dauid prẽm ve
nientib⁹ iter pbebat in chriſto. Cui luce
nõ immerito etiã ſcribendoꝝ actuũ apo
ſtoloꝝ ptãs in miſterio dat: vt deo ĩ de-
um pleno: ⁊ filio pditiõis extincto: ora-
tione ab aplis facta: ſorte dñi electiõis
numer⁹ cõpleret. Sicq3 paulus ꝯſũma-
tionẽ aplicis actib⁹ daret: quẽ diu ꝯtra
ſtimulũ recalcitrantẽ dñs elegiſſet. Qđ
⁊ legentib⁹ ac requirentib⁹ deũ: et ſi per
ſingula expediri a nobis vtile fuerat: ſci
ens tamẽ q operantẽ agricolã oportet
primũ de fructib⁹ ſuis edere: vitauim⁹
publicam curioſitatẽ: ne nõ tam volen-
tibus deum demonſtraſſe videremur: q̃
faſtidientibus prodidiſſe.

Explicit prefatio. Incipit
Regiſtrũ in Lucam.

c Ommendatio zacharie ⁊ eliſa
beth. Angel⁹ ait zacharie: ex
audita eſt oro tua: ⁊ eliſabeth
pariet tibi filiũ: ⁊ vocabis no-
men eius iohannẽ: zacharias nõ credẽs
gabrieli obmutuit. Elizabeth p⁹ hec cõ-
cepit ⁊ occultabat ſe menſibus quinq3.
In mẽſe ſexto miſſus ẽ angel⁹ ad ꝟginẽ
mariã: ⁊ dixit ei: Aue gr̃a ⁊c̃. Maria cõ
cepto ſaluatore exurgẽs abijt in monta
na: et ſalutauit elizabeth: et dixit eliſa-
beth: Bñdicta tu ⁊c̃. Et ait maria. Ma-
gnificat ⁊c̃. Eliſabeth pepit filiũ: ⁊ octa
uo die circũcidit: zacharias loq̃laȝ recu-
perat ⁊ ꝓphetat dicẽs: Benedict⁹.
Edictũ auguſti vt deſcriberet orbis ma
ria pepit filiũ ſuũ primogenitũ. Angel⁹
natiuitatẽ chriſti paſtorib⁹ nũciauit: et
paſtores dicebant ad inuicẽ. Tranſea-
mus vſq3 ad bethleem: ieſus circũcidit.
Symeon accepit ieſuȝ in vlnas ſuas: di
cens: Nũc dimittꝭ ⁊c̃. Et ſymeõ dixit ma
rie: Ecce poſit⁹ eſt h in ruinã ⁊c̃. Et ãna
ꝓphetiſſa ſupueniẽs ꝯfitebat dño: ⁊ lo-
quebat de illo oĩb⁹ q̃ expectabãt redem
ptionẽ iſrl̃. Ieſus inuẽt⁹ ĩ medio docto-
rũ: ⁊ q ſubdit⁹ erat marie ⁊ ioſeph.
Iohãnes pdicat baptiſmum pnie: dicit
turbis. Genimina viperaꝝ ⁊c̃. facite fru
ctus dignos pnie ⁊c̃. põt deus de lapidi
bus iſtꝭ ſuſcitare ⁊c̃. Iohes turbis dicit
⁊ publicanis ⁊ militib⁹ q̃d agere debeãt
dicit: venit fortior me cui⁹ ventilabruȝ
in manu. Iohes corripit herodẽ: ⁊ bapti
zat ieſum: celũ apit: vox pr̃is audit. Ie-
ſus erat incipiẽs q̃ſi annoꝝ triginta vt
putabat fili⁹ ioſeph q̃ fuit heli ⁊c̃.
Ieſus plenus ſpirituſctõ regreſſus eſt a
iordane: ieiunans quadraginta diebus
eſurijt: ⁊ temptatur a diabolo: ꝯſumma-
ta tẽptatione diabolus receſſit ab eo vſ-
q3 ad tempus. Ieſus regreſſus in virtu-
te ſpũs in galileã: ⁊ fama exijt p vniuer-
ſam regionẽ de illo: venit nazareth ⁊ in-
trauit ſynagogam ⁊ legit in libro eſaie
ꝓphete: Spirit⁹ dñi ⁊c̃: omẽs teſtimoni
um dabant illi: dicebant: quia filius io-
ſeph eſt: ieſus dicit. Nemo ꝓpheta acce-
ptus ẽ in patria ſua: dicit heliã miſſum
cũ fames eſſet ĩ ſarepta ad viduã: ⁊ hele-
ſeum curaſſe a lepra naamã ſyrũ. Eijcit
de ciuitate ieſus: ⁊ ducit vſq3 a ſupciliũ
montis vt pcipitet: demonium eijcit ie-
ſus ab homie: ſocrũ ſymonis curat: ⁊ a-
lios curat manus imponens: demones
clamabant cũ exirent: Tu es fili⁹ dei: et

increpās nō ſinebat eos loq̄: dixit: opoꝛ
tet me euāgelizare regnū dei.
Cū turbe irruerēt ad eum: vt audirent
verbū dei aſcēdit nauem petri: docebat
de nauicula turbas. Jeſus dixit petro:
duc in altum ꝛ laxate retia veſtra ī ca
pturā: hoc facto cōcluſerūt piſciū multi
tudinē: ꝛ rete eoꝝ rūpebat: qd̄ cū vide
ret petrus: dixit. Exi a me: pctoꝛ ſū dn̄e:
dixit petro ex hoc eris hoīes capiēs: le
pſū mūdat: ꝛ paralyticū curat: dicit le
ui ſedenti ad teloneū. Sequere me: et fe
cit leui cōuiuiū: phariſei murmurabant
ꝛ ieſus dicit. Nō egēt q̄ ſani ſūt medico
ꝛc. phariſei dicūt ieſu: q̄re diſcipuli io
hānis ieiunāt frequēter: poſt hoc ieſus
dicit ſimilitudinē de cōmiſſura veſtimē
ti noui: ꝛ nemo mittit vinum nouum
in vtres veteres.
Diſcipuli ſabbato ſpicas vellunt: ieſus
dicit ꝙ dauid in domo dei panes ꝓpoſi
tionis ſūpſit. Manū aridā habentē cu
rat: apl̄os elegit in mōte: in loco campe
ſtri multos curat a lāguoꝛib⁹: qꝛ virtus
ꝛc. Octo beatitudies: poſt hoc dicit: ve
vobis diuitib⁹ ve vobis ꝛc. Dicit: diligi
inimicos vr̄os. Qui te ꝑcutit ī maxillā
pbe ꝛc: ꝛ oī petēti te tribue: ꝓut vultis
vt faciāt vobis homies ꝛc. Si diligitis
eos q̄ vos diligūt q̄ vobis gr̄a ē? Mutu
um date: nihil inde ſperātes. Eſtote mi
ſercoꝛdes: nolite iudicare: eadē mēſura
q̄ ꝛc. Nūquid pōt cec⁹ cecū ducere: nō ē
diſcipul⁹ ſup mgr̄m. Eīj ce primū trabē
vnaqueq; arboꝛ d̄ fructu ſuo cognoſcit
Qui audit ſmōes ꝛ nō facit cui ſi'lis ē.
Seruū cēturiōis curat: filiū vidue moꝛ
tuū ſuſcitat. Johānes miſit ad ieſū. Tu
es q̄ vētur⁹ es ꝛc. Et dn̄s cōmēdat iohā
nē: phariſei ꝛ legiſperiti ꝯſiliū dei ſpre
uerūt. Jeſus dicit phariſeis: qꝛ dicūt io
hānē demoniū habēs: ꝛ fili⁹ homis hō
voꝛatoꝛ ē. Mulier peccatrix lachꝛymis
pedes ieſu lauit.
Jn itinere ſequētib⁹ ſe viris ac mulieri
bus parabolā ſeminātis dicit: de lucer
na ſup cādelabꝝ: dicit abſcōditū mani
feſtet: qui habet dabit illi: dicit ꝛ mr̄em
ꝛ frēs ſuos eſſe q̄ verbū dei audiūt ꝛ fa
ciunt: nauigās tēpeſtatē ſedat: legionē
expellit ab hoīe ꝛ ī poꝛcos mittit: ꝛ dicit
ei: redi domū tuā: de mlr̄ere ſanata a ꝓ
fluuio ſanguis: ꝛ d̄ filia iayri ſſuſcitata
Conuocatis duodecim diſcipulis dedit
illis poteſtatem: ꝛ miſit eos pꝛedicare:
egreſſi curabant vbiq;. Audiuit hero
des omnia que fiebant de ieſu: de quin
ꝙ panib⁹ ꝛ duobus piſcib⁹: interroga
uit diſcipulos quē dicūt eū eē turbe: ꝑ
cepit diſcipulis ne cui dicerēt ꝙ chꝛi
ſtus eēt de⁹: qꝛ opoꝛtet filiū hoīs multa
pati. Jubet tollere crucē. Qui erubue
rit ſermones ꝛc. Jn monte trāſfigurat:
demoniū ꝙ diſcipli eīj cere ñ poterāt eie
cit: paſſionē ſuā ꝑdicit: cogitāt quis eo
rū maioꝛ ſit: dicit ieſus: q̄ minoꝛ ē inter
vos hic maioꝛ ē: iohānes dicit: vidimus
quendā in nomie tuo eīj cientē demōi⁹.
Johānes ꝛ iacobus dicunt ieſu: dn̄e vis
dicimus vt ignis deſcēdat de celo: dicit
fili⁹ hoīs nō habet vbi caput reclinet:
dicit cuidā ieſus. Sine vt moꝛtui ſepe
liant moꝛtuos ſuos.
Poſt hoc deſignauit ieſus alios ſeptua 10
gītaduos: meſſis mlta mitto vos agnoſ
ꝑcepta itineris: dicit: ve vobis coꝛozaiz
Qui vos audit me audit: dicit: videbā
ſathanā ſicut fulgur de celo cadentē: di
cēt: cōfitebor tibi pr̄ dn̄e ꝛc. Nemo ſcit
qui ſit filius. Beati oculi qui vident q̄
vos videtis: quidā legiſperit⁹ dicit tem
ptans. Jeſus dicit: homo quidā deſcen
debat ꝛc.
Docet oꝛare pr̄ ſanctificet nomen tuū. 11
Cōmoda mihi tres panes: oīs qui petit
accipit: erat ieſus eīj ciēs demoniū: qui
dā dixerūt in beelzebub eīj cit demonia:
regnū in ſeipm diuiſū deſolabit: dicit
ſpūs imūdus reuertar in domū meam.
Btūs vēter qui te poꝛtabit: de ſigno io
ne: de lucerna. Lucerna coꝛpis oculus:
lauandū poti⁹ qd̄ int⁹ ē: dare elemoſinā
ꝓnūciat: ve multa dicit: phariſei q̄ren
tes cape aliqd̄ ex oꝛe eius.
A phariſeis monet cauendū: ꝛ nō timē 12
dū eos qui coꝛpus occidūt: dicit qui me
confeſſus fuerit et qui me negauerit.
Blaſphemia in ſpiritumſanctum non
remittet. Spūſſctūs docet rn̄dere ꝛ loq̄.
Quidā dicit: mgr̄ dic fratri meo vt diui
dat mecū hereditatem: dicit cauere ab
oī auaricia: ſimilitudo diuitis: Stulte
hac nocte moꝛieris. Nolite ſollici eē: cō
ſiderate lilia agri: querite regnū dei No
lite timere puſillus grex: vēdite q̄ poſſi
detis ꝛ date elemoſynā: facite ſacculos
vbi theſaur⁹ ibi ꝛ coꝛ. Sint lūbi vr̄i ꝑ
cincti: ieſus petro dicit: felicē eſſe bonū
diſpenſatoꝛē: venit dn̄s ſerui in die qua
nō ſeparabit ꝛ vapulabit plagis multis:
cui multū datum eſt. multū queret ab
eo: ignem veni mittere ī terrā. Tres in

duo ⁊ duo in tres diuidet. Hypocrite faciem celi ⁊ terre noſtis pbare ⁊c. cū vadis cum aduerſario tuo: de nouiſſimo minuto.

13 Sub exemplo galileorū occiſoꝝ monet agendā penitentiā: de ficulnea infructuoſa. Mulierem decem ⁊ octo ānis curuam erigit. Archiſynagogo indignanti quia curaſſet ſabbato: reſpondit: regnum celorū grano ſynapis ⁊ fermento ſimile eſſe: cōtendite intrare per anguſtā portā. Neſcio vnde ſitis: nouiſſimi qui erant primi: herodem vulpem vocat: hieruſalē que occidis pphetas.

14 Hydropicū curat: recumbe in nouiſſimo loco: qui ſe exaltat humiliabit̄ cum facis prandiū aut cenā noli facere amicos ⁊c. Inuitati ad cenā excuſant ſe: ſequi: odire parenets: baiulare crucē iubet: parabola volentis edificare turrē: et regis volētis ↄmittere bellū: qui non renūciat omnibus ⁊c: de ſale.

15 Parabola centū ouiū ⁊ drachme: d gaudio angelorum ſuper vno peccatore: parabola de filio pdigo.

16 De villico cui dictum eſt: redde rationē villicationis: qui fidelis eſt in minimo et in maiori fidelis eſt ⁊c. Nemo poteſt duobus dominis ſeruire: auari phariſei deridebant eū. Jeſus dicit: deus nouit corda: lex ⁊ prophete vſq ad iohannem: de apice legis: vxorē non dimittere: de diuite et lazaro.

17 De ſcandalo: correptio fraterna: ſepties in die dimittēdū: ſi haberetis fidē ſicut granū ſynapis: dicite ſerui iutiles ſum⁹ de decem leproſis mundatis. Regnum dei intra vos eſt: ventura predicit de ſe ipſo: ſicut factum eſt in diebus noe: de die iudicij ⁊c.

18 Oportet ſemꝑ orare: de iudice deū non timente ⁊ de vidua: de oratiōe phariſei et publicani: qui ſe exaltat humiliabit̄: dicit: ſinite venire paruuloſ ad me: nemo bonus niſi ſolus deus: dicit quecunq habes vende ⁊ da pauperib⁹: ꝙ difficile qui pecunias habent in regnū dei intrabūt: remuneratio illoꝝ qui dimittunt ſua ppter deū: pdicit paſſionē ſuā et mortem ⁊ ipi nō intellexerunt: cecum illuminat.

19 De zacheo: decem minarū ſimilitudinē ponit habenti dabit̄: inimicos ſuos ante ſe iubet occidere: ſuper pullum aſine ſedet: turbe diſcipuloꝝ ceperunt deum laudare dicētes. Benedictus qui venit rex: dicit ieſus: ſi hi tacuerit lapides clamabunt: fleuit ieſus ſuꝑ hieruſalē: ⁊ pdicit deſtructionē eius. Ejicit vendentes ⁊ emētes de templo: principes ſacerdotū ⁊ ſcribe querebant pdere ieſum Interroget⁹ ieſus in qua ptāte hec fac reſpōdit baptiſmū iohānis de celo erat an ex hominibus: de colonis vinee qui occiderunt ſeruos: lapidē quem reprobauerunt ⁊c. Reddite que ſunt ceſaris ⁊c. de muliere que ſeptem fratres habuit: deus non eſt mortuoꝝ ſed viuorum. ⁊c. Quomō chriſtus ſit filius dauid: attendite a ſcribis ꝗ volunt ambulare in ſtolis qui deuorāt domus viduaꝝ.

Dicit hec vidua pauꝑ plus ⁊c. de templo dicit: nō relinquet̄ lapis ⁊c: quādo hec erūt: ⁊ quod ſignū cū fieri incipiēt: ſurget gens contra gentem: terremotus erunt: initient vobis manus: ponite in cordibus vřis: de capillo ⁊ paciētia: de hierl̄m: tunc qui in iudea ſunt fugient: de pregnantib⁹ de preſſura: hierl̄m calcabit̄ a gentibus: erūt ſigna in ſole ⁊ luna. Uirtutes celoꝝ mouēbunt̄: ⁊ tunc videbūt filiū homis venientē: videte ficulneā: celū ⁊ terra trāſibunt: docet cauere a crapula ⁊ ebrietate: vigilate ⁊c.

Appropinquabat paſca ⁊ q̄rebāt principes ſacerdotū eum interficere: ſathanas intrauit in iudā ⁊ tradidit dn̄m: iubet paſca parari: dat diſcipulis corp⁹ et ſanguinē: orat in mōte: ſudat ſanguinē: capit̄: ſeruo auriculā amputatā ſanat: petrus ter negat chriſtū: pcutit̄: blaſphemat̄: illudit̄: in cōſiliū ducit̄: interrogatur ſi ſit chriſtus ⁊c.

Ducit̄ ad pilatū: ⁊ accuſat̄ coram eo: dicūt: cōmouit ppl̄m docēs: pilatus mittit ad herodē ieſum: ab herode ſpernit̄ et remittit̄ ad pilatū: ⁊ facti ſunt amici herodes ⁊ pilatus: barrabas dimittit̄: ieſus crucifigit̄: moritur ⁊ ſepelitur.

Reſurgat a mortuis: apparuit diſcipl̄is.

Explicit Regiſtrū. Incipit phemiū beati Luce in euāgeliū ſuū.

Q Uoniā quidem multi conati ſunt ordinare narratiōes que in nobis cōplete ſūt reꝝ ſicut tradiderūt nobis ꝗ ab initio ipi viderunt: et miniſtri fuerunt ſermonis: viſum eſt ⁊ mihi aſſecuto oia a principio diligenter ex ordine tibi ſcribere optime theophile: vt cognoſcas eoꝝ ver

boꝝ de quibus eruditus es veritatem

Incipit euāgeliū ſm Lucā. Caplm. I.

Uit in diebus

f herodis regis iudee: ſacer-
dos quidā noīe zacharias
de vice abia: ⁊ vxoꝛ illius
de filiab⁹ aaron ⁊ nomē eius elizabeth
Erāt aūt iuſti ambo añ deū: incedētes
in omibus mādatis ⁊ iuſtificationibus
dñi ſine querela. Et nō erat illis filius
eo ꝙ eſſet elizabteh ſterilis: ⁊ ambo pꝛo-
ceſſiſſent in diebus ſuis. Factū ē aūt cū
ſecerdotio fungeret zacharias in oꝛdi-
ne vicis ſue añ deū: ſcðm cōſuetudinem
ſacerdotij ſoꝛte exijt vt incenſū poneret
ingreſſus in tēplū dñi. Et oīs multitu-
do ppl̄i erat oꝛās foꝛis hoꝛa incēſi. Ap-
paruit aūt angel⁹ dñi ſtans a dextris al
taris incēſi. Et zacharias turbat⁹ ē vi-
dens: ⁊ timoꝛ irruit ſup eū. Ait aūt ad
illū angelus. Ne timeas zacharia: qm̄
exaudita eſt depꝛcatio tua. Et vxoꝛ tua
eliſabeth pariet tibi filiū: ⁊ vocabis no
eius iohannē: ⁊ erit gaudiū tibi ⁊ exul-
tatio ⁊ multi in natiuitate eius gaude-
B bunt. Erit eni magn⁹ coꝛā dño: ⁊ vinū
et ſicerā nō bibet. Et ſpūſctō replebitur
adhuc ex vtero mr̄is ſue: ⁊ multos filio
rū cōuertet ad dñm deū ipoꝝ: Et ipe p̄
cedet añ illū in ſpū ⁊ virtute helie vt cō
uertat coꝛda patꝝ in filios: ⁊ incredu-
los ad pꝛudentiā iuſtoꝝ: parare dño ple
bē pfectā. Et dixit zacharias ad ange-
D lū. Uñ hoc ſciā? Ego eni ſū ſenex ⁊ vxoꝛ
D mea pceſſit in diebus ſuis. Et rñdens
angelus dixit ei. Ego ſum gabꝛiel q̄ aſto
añ deū: ⁊ miſſus ſum loq̄ ad te: ⁊ hec ti-
bi euāgelizare: Et ecce eris tacēs et nō
poteris loq̄ vſq; in diē quo hec fiant p
eo ꝙ nō credidiſti verbis meis: q̄ imple
bunt in tpe ſuo. Ec erat plebs expectās
zachariā ⁊ mirabāt ꝙ tardaret ipſe i tē
plo. Egreſſus autē nō poterat loq̄ ad il-
los. Et cognouerūt ꝙ viſionē vidiſſet i
templo. Et ipe erat inuens illis: ⁊ pmā-
C ſit mutus. Et factū ē vt impleti ſunt di
es officij eius: abijt in domū ſuā. Poſt
hos aūt dies cōcepit eliſabeth vxoꝛ ei⁹:
et occultabat ſe mēſib⁹ q̄nq; dicēs: Qꝛ
ſic fecit mihi dñs in dieb⁹ qb⁹ reſpexit
auferre oppꝛobꝛiū meū inter hoīes. In
mēſe aūt ſexto: miſſus ē angel⁹ gabꝛiel
a deo in ciuitatē galilee cui nomen na-
zareth: ad virginē deſpōſatā viro cui Math.1.c
nomē erat ioſeph: de domo dauid: ⁊ no
mē virginis maria. Et ingreſſus āgelus
ad eā dixit: Aue gr̄a plena: dñs tecū: Judith.13.c
bñdicta tu in mulierib⁹. Que cum au-
diſſet: turbata ē i ſermōe ei⁹ ⁊ cogitabat
q̄lis eſſet iſta ſalutatio. Et ait angel⁹ ei.
Ne timeas maria iueniſti eni gr̄aꝫ apud
deū. Ecce pcipies i vtero ⁊ pies filiū: ⁊ Eſa. 7.c.
vocabit nomē ei⁹ ieſū Hic erit magn⁹ ⁊ Mat.1.d
fili⁹ altiſſimi vocabit. Et dabit illi dñs
deus ſedem dauid pr̄is ei⁹: ⁊ regnabit Michee.4.c
in domo iacob in eternū: ⁊ regni ei⁹ nō
erit finis. Dixit aūt maria ad angeluꝫ.
Quō fiet iſtud: qm̄ viꝝ non cognoſco? D
Et rñdens angelus dixit ei. Spūſſcūs
ſupueniet in te: ⁊ virtus altiſſimi obum
bꝛabit tibi. Ideoq; ⁊ qð naſcetur ex te Eſa.6.d
ſanctū: vocabit filius dei. Et ecce eliſa-
beth cognata tua ⁊ ipa concepit filiū in
ſenectute ſua. Et hic mēſis ē ſextus illi
q̄ vocat ſterilis: quia nō erit ipoſſibile
apud deū oē vbū. Dixit aūt maria. Ec-
ce āciIla dñi: fiat mihi ſm vbū tuū. Et
diſceſſit ab illa angelus. Exurgens aūt
maria in dieb⁹ illis abijt i mōtana cū fe
ſtinatiōe in ciuitatē iuda: ⁊ itrauit i do
mū zacharie ⁊ ſalutauit eliſabeth. Et fa
ctū ē vt audiuit ſalutationē marie eli-
ſabeth: exultauit infans in vtero eius.
Et repleta ē ſpūſcō eliſabeth ⁊ exclama-
uit voce magna ⁊ dixit. Bñdicta tu in Judic.5.d
ter mulieres: ⁊ bñdict⁹ fruct⁹ vētrꝭ tui.
Et vñ hoc mihi: vt veniat mr̄ dñi mei
ad me? Ecce eni vt facta ē vox ſalutatio E
nis tue i aurib⁹ meis: exultauit in gau-
dio infans in vtero meo. Et beata que
credidiſti: qm̄ pficient ea q̄ dicta ſūt ti-
bi a dño. Et ait maria. Magnificat aīa
mea dñm: ⁊ exultauit ſpūs me⁹ i deo ſa
lutari meo: qꝛ reſpexit humilitatē ancil
le ſue. Eccce eni ex hoc beatā me dicent
oēs generatiōes: quia fecit mihi magna
q̄ potēs ē ⁊ ſcm̄ nomē ei⁹. Et miſcðia ei
us i pgenie ⁊ pgenies: timētib⁹ eū. Fe-
cit potētiā i bꝛachio ſuo: diſpſit ſupbos
mēte coꝛdiſui: Depoſuit potētes de ſe-
de: ⁊ exaltauit hūiles. Eſuriētes imple-
uit bonis: ⁊ diuites dimiſit inanes. Su-
ſcepit iſrl̄ pueꝝ ſuū memoꝛare miſcðie
ſue: ſicut locut⁹ ē ad pr̄es nr̄os abꝛaā
et ſemi ei⁹ i ſecula. Māſit aūt maria cū
illa q̄ſi mēſib⁹ trib⁹: ⁊ reuerſa ē i domū
ſuā. Eliſabeth aūt ipletū ē tp̄s piendi:
⁊ pepit filiū. Et audierunt vicini ⁊ co- F
gnati ei⁹: qꝛ magnificauit dñs miſcðiā

ſuā cū illa:ꝛ ꝯgratulabāt᷑ ei. Et factū ē
in die octauo venerūt circūcidere pueꝝ
ꝛ vocabāt eū noīe pr̄is ſui zachariā. Et
rn̄dens mr̄ ei⁹ dixit: Nequaq̄: ſʒ voca-
bit᷑ iohēs. Et dixerūt ad illā. Quia ne-
mo ē i cognatiōe tua:q̄ vocet᷑ hoc noīe.
Innuebāt aūt̄e:pr̄i eius:quē vellet vo-
cari eū. Et poſtulās pugillarē ſcripſit di
cēs:iohānes ē nomē eius Et mirati ſūt
vniuerſi. Apertū ē aūt ilico os ei⁹ ꝛ lin-
gua ei⁹:ꝛ loq̄bat᷑ bn̄dicēs deū. Et fact⁹
ē timor ſuꝑ oēs vicinos eoꝝ:ꝛ ſuꝑ oīa
mōtana iudee:diuulgabāt᷑ oīa v̄ba hec
ꝛ poſuerūt oēs q̄ audierāt in corde ſuo
dicētes: Quis putas puer iſte erit? Et-
eni man⁹ dn̄i erat cū illo. Et zacharias
pater eius replet⁹ eſt ſpūſctō:ꝛ ꝓphauit
dicēs: Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ iſrł:quia viſita-
B uit ꝛ fecit redemptionez plebis ſue. Et
erexit cornu ſalutis nobis in domo da-
uid pueri ſui: ſicut locut⁹ ē ꝑ os ſctōꝝ
q̄ a ſeculo ſūt ꝓphāꝝ ei⁹:ſalutē ex ini-
micis nr̄is:ꝛ de manu oīm qui oderunt
nos:ad faciendā miſcđiā cū pr̄ib⁹ nr̄is
et memorari teſtamēti ſui ſcti:iuſiuran-
dū qđ iurauit ad abraā pr̄em nr̄m datu
rū ſe nobis: vt ſine timore de manu ini
micoꝝ nr̄oꝝ liberati ſeruiam⁹ illi: i ſcti
tate ꝛ iuſticia corā ip̄o:oib⁹ dieb⁹ nr̄is:
Et tu puer ꝓpheta altiſſimi vocaberis.
Preibis eni ante faciē dn̄i parare vias
eius:ad dandā ſciam ſalutis plebi eius
in remiſſionē pctōꝝ eoꝝ: ꝑ viſcera miſe
ricordie dei nr̄i:i quib⁹ viſitauit nos o-
riēs exalto:illumiare his q̄ in tenebrꝭ ꝛ
vmbra mortis ſedēt: ad dirigendos pe-
I.Re.2.e des nr̄os in viā pacis. ‖ Puer aūt creſce
bat ꝛ cōfortabat᷑ ſpū:et erat in deſertis
vſq̄ in diē oſtenſiōis ſue ad iſrł. II
A f Actū eſt autē in dieb⁹ illis:exīt
edictū a ceſare auguſto:vt deſcri
beret᷑ vniuerſus. Hec deſcriptio
prima facta ē a preſide ſyrie cyrino: Et
ibant oēs vt ꝓfiterent᷑:ſinguli in ſuā ci
uitatē. Aſcēdit aūt ꝛ ioſeph a galilea đ
ciuitate nazareth in iudeā ciuitatē da-
uid que vocatur bethleem : eo ꝙ eſſet
de domo ꝛ familia dauid: vt profiteret᷑
cū maria deſpōſata ſibi vxore ꝑgnante.
Factū eſt aūt cū eēnt ibi:impleti ſūt di-
Mat.1.c.d. es vt pareret. ‖ Et pepit filiū ſuū primo-
et.2.a genitū:ꝛ pānis eū iuoluit: ꝛ reclinauit
eū in p̄ſepio:qꝛ nō erat ei loc⁹ i diuerſo
B rio. Et paſtores erāt in regiōe eadē vi-
gilantes ꝛ cuſtodiētes vigilias noctꝭ ſu
per gregē ſuū. Et ecce angel⁹ dn̄i ſtetit
iuxta illos:ꝛ claritas dei circūfulſit il-
los:et timuerūt timore magno. Et dixit
illis angel⁹. Nolite timere. Ecce enim
euāgelizo vobis gaudiū magnū qđ erit
oī ppło: qꝛ natus ē vobis hodie ſalua-
tor qui ē chriſtus dn̄s in ciuitate dauid
Et hoc vobis ſignū. Inuenietis infan-
tē iuolutū ꝛ poſitū in p̄ſepio. Et ſubito
facta ē cū angelo multitudo militie ce-
leſtis:laudantiū deū ꝛ dicentiū: Gl'ia in
altiſſimis deo ꝛ in terra pax hoīb⁹ bone
volūtatis. Et factū ē vt diſceſſerunt ab
eis angeli in celū: paſtores loq̄bant᷑ ad
inuicē. Trāſeam⁹ vſq̄ bethleē:ꝛ videa
mus hoc verbū qđ factū ē:qđ fecit dn̄s
ꝛ oñdit nobis. Et venerūt feſtinātes: et
iuenerūt mariā ꝛ ioſeph: et infantē po-
ſitū i p̄ſepio. Videntes aūt cognouerunt
de verbo:qđ dictum erat illis de puero
hoc. Et oēs q̄ audierāt mirati ſūt: et de
his q̄ dicta erant a paſtoribus ad ip̄os.
‖ Maria aūt cōſeruabat oīa verba hec:
cōferēs i corde ſuo. Et reuerſi ſūt paſto-
res gl'ificātes ꝛ laudātes deū in omib⁹
q̄ audierāt ꝛ viderāt: ſicut dictū ē ad il-
los. Et poſtq̄ cōſūmati ſūt dies octo‖vt
circūcideret᷑ puer: vocatū ē nomē eius
ieſus. Qđ vocatū ē ab angelo priuſq̄ in
vtero cōcipet᷑. Et poſtq̄ impleti ſunt di
es purgatiōis ei⁹ ſ̄m legē moyſi tulet᷑
illū i hierłm: vt ſiſterēt eū dn̄o:ſicut ſcri
ptū ē in lege dn̄i. ‖ Quia oē maſculinuz
adapiens vuluā ſctm̄ dn̄o vocabit᷑. Et
vt darēt hoſtiā ſ̄m ꝙ dictū ē in lege dn̄i
par turtuꝝ aut duos pullos columba-
rum. Et ecce hō erat in hierłm cui no-
mē ſymeō. Et hō iſte iuſt⁹ ꝛ timorat⁹ ex
pectās ꝯſolatiōnē iſrł:ꝛ ſpūſctūs erat i
eo. Et rn̄ſum accepat a ſpūſcō: nō viſu-
rū ſe mortē:niſi pri⁹ videret chriſtū dn̄i.
Et venit in ſpū in templū. Et cū iduce-
rēt pueꝝ ieſū pentes ei⁹: vt facerent ſ̄m
ꝯſuetudinē legis ꝓ eo:ꝛ ip̄e accepit eū i
vlnas ſuas et bn̄dixit deū ꝛ dixit. Nunc
dimittis ſeruū tuū dn̄e ſ̄m verbū tuū in
pace:qꝛ viderūt oculi mei ſalutare tuū:
qđ paraſti aū faciē oīm pplōꝝ:lumē ad
reuelationē gentiū:ꝛ gl'iaz plebis tue iſ
rael. Et erat pr̄ ei⁹ ꝛ mr̄ ei⁹ mirātes ſuꝑ
his q̄ dicebant᷑ de illo. Et bn̄dixit illis
ſymeō:ꝛ dixit ad mariā mr̄em ei⁹. ‖ Ec-
ce poſit⁹ ē hic in ruinā: ꝛ in reſurrectio
nē multoꝝ in iſrł:ꝛ in ſignū cui cōtra-
dicet᷑. Et tuā ip̄ius aīam ptrāſibit gla-
di⁹ vt reuelent᷑ ex multis cordib⁹ cogi-
tationes. Et erat anna ꝓphetiſſa filia

phanuel de tribu aſer: hec ꝓceſſerat in
dieb⁹ multis: ⁊ vixerat cū viro ſuo ānis
ſeptem a virginitate ſua. Et hec vidua
vſqꝫ ad annos octogintaquattuor q̄ nō
diſcedebat de templo: ieiunijs ⁊ obſecra
tionib⁹ ſeruiēs nocte ac die. Et hec ipſa
hora ſupueniens ꝯfitebat̄ dn̄o: ⁊ loque-
batur de illo oībus q̄ expectabant redē-
ptionē iſrael. Et vt pfecerūt omīa ſm̄ le
gem dn̄i: reuerſi ſunt in galileā in ciui-
tatē ſuā nazareth. Puer aūt creſcebat ⁊
ꝯfortabat̄ plen⁹ ſapiētia: ⁊ gr̄a dei erat
in illo. Et ibant parētes eius ꝑ oīns an
nos in hierl̄m in die ſolēni paſce. Et cū
fact⁹ eſſet annoꝝ duodecim: aſcēdētib⁹
illis in hieroſolymā ſm̄ ꝯſuetudinē di-
ei feſti: ꝯſūmatiſqꝫ dieb⁹ cū redirent: re-
manſit puer ieſus in hieruſalē: ⁊ nō co-
gnouerūt parētes eius. Exiſtimātes au-
tē illū eſſe ī comitatu: venerūt iter diei:
⁊ requirebāt eū inter cognatos ⁊ notos
Et nō inueniētes regreſſi ſunt in hieru
ſalē: requirētes eū. Et factū eſt poſt tri-
duū inuenerūt illū in templo ſedentem
in medio doctoꝝ: audiētē illos: ⁊ inter-
rogantē eos. Stupebāt aūt oēs q̄ eum
audiebant ſuꝑ prudētia ⁊ reſpōſis eius.
Et vidētes āmirati ſunt. Et dixit mater
eius ad illū. Fili q̄d feciſti nobis ſic? Ec-
ce pater tu⁹ ⁊ ego dolētes querebam⁹ te
Et ait ad illos. Quid eſt ꝙ me q̄rebatis?
Neſciebatis q2 in his q̄ pr̄is mei ſūt opor
tet me eē? Et ipſi nō intellexerūt verbū
q̄d locut⁹ eſt eos. Et deſcēdit cum eis: ⁊
venit nazareth: ⁊ erat ſubdit⁹ illis. Et
mater ei⁹ ꝯſeruabat oīa verba hec ī cor-
de ſuo. Et ieſus proficiebat ſapiētia et
etate ⁊ gr̄a apud deū ⁊ hoīes. III

Anno aūt quintodecimo imperij
a tyberij ceſaris: ꝓcurante pontio
pilato iudeā: tetracha autē gali-
lee herode: philippo aūt fratre ei⁹ tetrar
cha ituree ⁊ traconitidis regiōis: ⁊ lyſa-
nia abiline tetrarcha: ſub principib⁹ ſa-
cerdotū anna ⁊ caypha: factū eſt verbū
dn̄i ſuꝑ iohannē zacharie filiū in deſer-
to. Et venit in oēm regiones iordanis
p̄dicans baptiſmū penitētie in remiſſio
nē peccatoꝝ ſicut ſcriptum eſt in libro
ſermonū eſaie ꝓphe. Vox clamātis in
deſerto parate viā dn̄i: rectas facite ſe-
mitas ei⁹. Omis vallis implebit̄: ⁊ oīs
mons ⁊ collis humiliabit̄. Et erūt pra-
ua in directa ⁊ aſpa in vias planas: ⁊ vi
B debit oīs caro ſalutare dei. Dicebat er-
go ad turbas q̄ exiebāt vt baptizarētur

ab ipſo. Genimīna viperaꝝ: q̄s oſtēdit Mat.3.b
vobis fugere a ventura ira? Facite ergo
fruct⁹ dignos penitētie: ⁊ ne ceperitis di
cere p̄rem habem⁹ abraam. Dico eni vo
bis: q2 potens eſt de⁹ de lapidib⁹ iſtis ſu-
ſcitare filios abrae. Jam eni ſecuris ad
radicē arboris poſita ē. Oīs ꝫ arbor nō Mt.3.c.⁊ 7.c
faciens fructū bonū excidet̄: ⁊ ignē mit
tetur. Et interrogabāt eū turbe dicētes:
Quid ergo faciemus? Rn̄dens aūt dice-
bat ill̄. Qui habet duas tunicas det nō
habēti: ⁊ qui habet eſcas ſil̄r faciat. Ue-
nerūt aūt ⁊ publicani vt baptizarent̄: ⁊ C
dixerūt ad illū. Mḡr quid faciem⁹? At
ille dixit ad eos. Nihil ampli⁹ ꝙ quod
conſtitutū eſt vobis faciatis. Interroga-
bant aūt eū ⁊ milites dicentes. Quid fa
ciemus ⁊ nos? Et ait illis. Neminē con-
cutiatis neqꝫ calūniā faciatis: ⁊ conten-
ti eſtoꝛe ſtipendijs veſtris. Exiſtimante
aūt pp̄lo ⁊ cogitantib⁹ oībus in cordib⁹
ſuis de iohāne: ne forte ipſe eſſet chriſt⁹:
rn̄dit iohānes dicens oīb⁹. Ego quidē Mat.3.c.
aqua baptizo vos: veniet aūt fortior: cu Mar.1.a
ius nō ſum dign⁹ ſoluere corrigiā calci Joh.1.b
amentoꝝ eius: ipſe vos baptizabit ī ſpi-
rituſctō ⁊ igni. Cui ventilabrū in ma- Mat.3.c.
nu eius: ⁊ purgabit aream ſuā ⁊ ꝯgrega D
bit triticū in horreū ſuū: paleas aūt cō-
buret igni inextinguibili. Multa q̄dem
⁊ alia exhortans euāgelizabat pp̄lo. He Mat.14.a
rodes aūt tetrarcha cū corriperet̄ ab il- Mar.6.c
lo de herodiade vxore fratris ſui: ⁊ de oī-
bus mal̄ que fecit herodes: adiecit ⁊ hoc
ſuꝑ oīa: ⁊ incluſit iohēm in carcerē. Fa- Mat.3.b
ctū eſt aūt cū baptizaret̄ oīs pp̄ls ⁊ ieſu Mar.1.a
baptizato ⁊ orante: apertū eſt celū ⁊ de- Joh.1.a
ſcendit ſpūſſctūs corpali ſpecie ſicut co-
lūba in ipſm̄: et vox de celo facta eſt. Tu E
es filius me⁹ dilect⁹: in cōplacuit mihi.
Et ipſe ieſus erat incipiēs q̄ſi annorum
triginta vt putabat̄ fili⁹ ioſeph: q̄ fuit Matth.1.a
heli q̄ fuit mathat: q̄ fuit leui: q̄ fuit mel
chi: qui fuit iāne: qui fuit ioſeph: q̄ fuit
mathathie: qui fuit amos: qui fuit naū:
qui fuit heſli: qui fuit nage: qui fuit ma-
ath: qui fuit mathathie: qui fuit ſemei:
q̄ fuit ioſeph: q̄ fuit iuda: q̄ fuit iohāna:
qui fuit reſa: qui fuit zorobabel: qui fuit F
ſalathiel: qui fuit neri: qui fuit melchi: q̄
fuit addi: qui fuit thoſan: q̄ fuit helma-
dan: qui fuit her: q̄ fuit ieſu: q̄ fuit helie-
zer: qui fuit iorim: q̄ fuit mathat: qui fu-
it leui: q̄ fuit ſimeon: q̄ fuit iuda: qui fu-
it ioſeph: qui fuit iona: q̄ fuit heliachim
qui fuit melcha: qui fuit mēna: qui fuit

mathatha:qui fuit nathã:q̃ fuit dauid:
qui fuit ieſſe:qui fuit obeth:q̃ fuit booz:
B qui fuit ſalmon:qui fuit naaſon:qui fu-
it aminadab:qui fuit arã: q̃ fuit eſrom:
qui fuit phares:qui fuit iude: q̃ fuit ia-
cob:qui fuit yſaac:qui fuit abrae: q̃ fuit
thare:qui fuit nachoꝛ:qui fuit ſaruch:q̃
fuit ragau:q̃ fuit phalech: q̃ fuit heber:
qui fuit ſale:qui fuit chaynan:q̃ fuit ar
phaxat:qui fuit ſem:qui fuit noe:qui fu
it lamech:qui fuit mathuſale:qui fuit e-
noch:qui fuit iareth:qui fuit malalehel
qui fuit chaynan:qui fuit enos:qui fuit
ſeth:qui fuit adam:qui fuit dei. IIII
A Jeſus autẽ plen⁹ ſpũſcõ egreſſus
i eſt a ioꝛdane: ⁊ agebat̃ in ſpũ in
deſerto dieb⁹ quadraginta: ⁊ tẽ-
Mat.4.a ptabat̃ a diabolo.‖Et nihil mãducauit
Mar.1.b in diebꝰ illis:⁊ ↄſummatis illis eſuriit.
Dixit autẽ illi diabolus. Si fili⁹ dei es:
dic lapidi huic vt panis fiat. Et reſpon
Deut.8.a dit ad illũ ieſus.‖Scriptũ eſt:qꝛ non in
pane ſolo viuit hõ:ſed in oĩ ꝟbo dei. Et
duxit illũ diabolus ⁊ oñdit illi oĩa re-
gna oꝛbis terre in momẽto tꝑis:⁊ ait il
li. Tibi dabo ꝑtãtem hãc vniuerſam et
gloꝛiã illoꝛũ:qꝛ mihi tradita ſunt:⁊ cui
volo do illa. Tu ẽ ꝓcidens ſi adoraueꝛ
B corã me:erũt tua oĩa. Et rñdẽs ieſus di
Deut.6.b xit illi. Scriptũ eſt.‖ Dñm deũ tuũ ado-
rabis:⁊ illi ſoli ſeruies. Et duxit illuz in
hierl̃m:⁊ ſtatuit eũ ſuꝑ pinnã templi:et
Mat.4.a dixit illi.‖Si filius dei es:mitte te hinc
Pſ.90. deoꝛſum. Scriptũ eſt eni‖ꝙ angelis ſu-
is mandauit de te: vt ↄſeruẽt te:⁊ qꝛ in
manib⁹ tollent te:ne foꝛte offendas ad
lapidẽ pedez tuum. Et rñdens ieſus ait
Deut.6.c illi. Dictũ eſt.‖Nõ temptabis dñm deuz
tuũ. Et ↄſũmata oĩ temptatiõe: diabol⁹
Mat.4.d. receſſit ab illo vſq; ad tꝑs‖Et regreſſus
Mar.3.a eſt ieſus in ꝟtute ſpũs in galileaz:et fa-
Joh.6.a ma exijt ꝑ vniuerſam regionem de illo.
C Et ipſe docebat in ſynagogꝭ eoꝝ: ⁊ ma-
Mat.13.g. gnificabat̃ ab oĩbus. Et venit nazareth
vbi erat nutrit⁹:⁊ intrauit ſm cõſuetu-
dinẽ ſuã die ſabbati in ſynagogã:⁊ ſur-
rexit legere. Et tradit⁹ eſt illi liber eſaie
ꝓphete. Et vt reuoluit libꝛũ:inuenit lo
Eſa.61.a. cuz vbi ſcriptũ erat.‖Spũs dñi ſuꝑ me:
ꝓpter qđ vnxit me:euãgelizare pauperi
bus miſit me:ſanare ↄtritos coꝛde:ꝑdi-
care captiuis remiſſionẽ:⁊ cecis viſum:
dimittere ↄfractos in remiſſionẽ: ꝑdica
re annũ dñi acceptũ:⁊ diẽ retributiõis.
Et cũ plicuiſſet libꝛũ reddidit miniſtro
D ⁊ ſedit. Et oĩm in ſynagoga oculi erant

intendẽtes in eũ. Cepit aũt dicere ad il-
los:qꝛ hodie impleta ẽ hec ſcriptura in
aurib⁹ veſtris.‖ Et oẽs teſtimoniuz illi
dabãt:⁊ mirabant̃ in ꝟbis grẽ: q̃ ꝓce-
debãt de oꝛe ipſi⁹:⁊ dicebãt.‖ Nõne h
eſt fili⁹ ioſeph? Et ait illis. Utiq; diceꝭ
mihi hanc ſilitudinez: Medice cura te-
ipſum. Quãta audiuim⁹ facta ĩ caphar-
naũ:fac ⁊ hic in patria tua.‖Ait autez.
Amen dico vobis:qꝛ nemo ꝓpha acce-
ptus ẽ in patria ſua.‖In ꝟitate dico vo
bis:multe vidue erãt in dieb⁹ helie ĩ iſ-
rael qñ clauſum ẽ eſt celũ annis trib⁹ et
menſib⁹ ſex:cũ facta eſſet fames magna
in oĩ terra:⁊ ad nullã illaꝝ miſſus ẽ he-
lias:niſi in ſarepta ſidonie:ad mulierez
viduã.‖Et multi leꝓſi erãt ĩ iſrael ſub
heliſeo ꝓpha:⁊ nemo eoꝝ mũdatus eſt
niſi naamã ſyrus. Et repleti ſunt omẽs
in ſynagoga ira hec audiẽtes. Et ſurre-
xerũt ⁊ eiecerunt illũ extra ciuitatem:⁊
duxerũt illũ vſq; ad ſupciliũ monꝭ:ſuꝑ
quẽ ciuitas illoꝝ erat edificata: vt ꝑci-
pitarẽt eum. Jpſe autẽ trãſiens ꝑ medi
um illoꝝ ibat.‖Et deſcendit in caphar-
naũ ciuitatẽ galilee:ibiq; docebat illos
ſabbatꝭ. Et ſtupebãt in doctrina ei⁹: qꝛ
in ꝑtãte erat ſermo ipſi⁹. Et in ſynago-
ga erat hõ hñs demoniũ immũdũ: ⁊ ex-
clamauit voce magna dicẽſ. Sine:quid
nobis:⁊ tibi ieſu nazarene. Veniſti ꝑde-
re nos. Scio te qui ſis ſanct⁹ dei. Et in-
crepauit illũ ieſus dicẽs. Obmuteſce et
exi ab eo. Et ꝓieciſſet illud demoniũ in
mediũ:exit ab illo:nihilq; illuz nocuit.
Et fact⁹ eſt pauoꝛ in oĩbus:⁊ colloq̃bã-
tur ad inuicẽ dicẽtes. Qđ eſt hoc ꝟbuz:
qꝛ in ꝑtãte ⁊ ꝟtute impat imũdis ſpiri-
tib⁹ ⁊ exeunt? Et diuulgabat̃ fama đ il-
lo in oẽm locũ regiõis. Surgens aũt ie-
ſus de ſynagoga introiuit in domuz ſy-
monis.‖Socrus autẽ ſymonis tenebat̃
magnis febꝛib⁹:⁊ rogauerũt illũ pꝛo ea.
Et ſtans ſuꝑ illã impauit febꝛi:⁊ conti-
nuo ſurgens miſtrabat illis.‖Cũ aũt ſol
occidiſſet oẽs qui hẽbãt ĩfirmos varijs
languoꝛib⁹:ducebant illos ad eũ:at ille
ſingulis manus imponẽs curabat eos.
Exiebãt aũt demonia a multꝭ:‖ clamã-
tia ⁊ dicentia qꝛ tu es fili⁹ dei. Et incre
pans nõ ſinebat ea loq̃:qꝛ ſciebant ipm
eſſe chꝛiſtũ. Facta aũt die egreſſus ibat ĩ
deſertũ locũ:⁊ turbe reqrebant eũ ⁊ ve-
nerunt vſq; ad ipm: ⁊ detinebãt illũ ne
diſcederet ab eis. Quib⁹ ille ait. Quia ⁊
alijs ciuitatib⁹ opoꝛtte me euãgelizare

regnū dei: qꝛ īō miſſus ſū. Et erat predi
cans in ſynagogis galilee. V
‖Factū ē aūt cū turbe irruerēt in
f eū vt audirēt verbū dei: ⁊ ipſe ſta
bat ſecus ſtagnū genezareth. Et
vidit duas naues ſtantes ſecus ſtagnū:
piſcatores aūt deſcenderāt ⁊ lauabant
retia. Aſcendēs aūt in vnā naui q̄ erat
ſimonis: rogauit eum a terra reducere
puſillū. Et ſedens docebat de nauicu-
la turbas. Ut ceſſauit autē loqui: dixit
ad ſimonem. Duc in altū: ⁊ laxate retia
vr̄a in capturā. Et rn̄dens ſimon dixit
illi. ‖Preceptor ꝑ totā noctē laborātes
nihil cepimus: in verbo aūt tuo laxabo
rete. Et cū hoc feciſſent: ꝯcluſerūt piſciū
multitudinē copioſā. Rumpebat̄ autē
rete eoꝝ. Et annuerūt ſocijs qui erant
in alia naui: vt venirent ⁊ adiuuarent
eos. Et venerūt ⁊ impleuerunt ambas
nauiculas: ita vt pene mergerentur. Qđ
cū videret ſymon petr⁹ ꝓcidit ad genua
ieſu dicens: Exi a me dn̄e: qꝛ homo pec-
cator ſum. Stupor enī circūdederat eū
⁊ omēs qui cū illo erant: in captura pi-
ſcium quā ceperant. Similiter aūt iaco
bū ⁊ iohannē filios zebedei: qui erāt ſo-
cij ſymonis. ‖Et ait ad ſymonem ieſus.
Noli timere ex hoc iam hoīes eris capi-
ens. Et ſubductis ad terrā nauib⁹: reli-
ctis omnib⁹ ſecuti ſunt eū. ‖ Et factum
eſt cū eſſet in vna ciuitatū: ⁊ ecce vir ple
nus lepra vidēs ieſum: ⁊ ꝓcidēs in faci
em ſuā: rogauit eū dicēs: Dn̄e ſi vis po-
tes me mūdare. Et extendēs manū teti-
git eū dicens: Uolo. Mūdare. Et confe-
ſtim lepra diſceſſit ab illo. Et ipſe p̄cepit
illi vt nemini diceret: ſed vade oſtende
te ſacerdoti: ⁊ offer ꝓ emūdatione tua ſi
cut p̄cepit moyſes in teſtimonium illis.
‖Perambulabat aūt magis ſermo de il-
lo: ⁊ ꝯueniebāt turbe multe vt audirēt:
⁊ curarent̄ ab infirmitatib⁹ ſuis. ‖ Ipſe
aūt ſecedebat in deſertū ⁊ orabat. Et fa-
ctū eſt in vna dieꝝ: ⁊ ipſe ſedebat docēs
‖Et erant phariſei ſedētes ⁊ legiſ docto-
res qui venerāt ex omi caſtello galilee ⁊
iudee ⁊ hierlm: ⁊ virt⁹ dn̄i erat ad ſanā-
dum eos. ‖Et ecce viri portātes in lecto
hoīem qui erat paralytic⁹: ⁊ q̄rebāt eū
inferre ⁊ ponere ante eū. Et nō inuenie
tes qua ꝑte illū inferrēt p̄ turba: aſcen-
derūt ſupra tectū: ⁊ ꝑ tegulas ſūmiſerūt
eū cū lecto in mediū ante ieſum. Quoꝝ
fidē vt vidit dixit. Homo remittunt̄ ti-
bi pctā tua. Et ceperūt cogitare ſcribe ⁊
phariſei dicētes: Quis ē hic qui loq̄tur
blaſphemias. ‖Quis pōt dimittere pctā Mat.9.a.
niſi ſolus de⁹? Ut cognouit autē ieſus
cogitationes eoꝝ: rn̄dens dixit ad illos. E
Quid cogitatiſ in cordib⁹ vr̄is? Quid eſt
facili⁹: dicere dimittunt̄ tibi pctā: an di
cere ſurge ⁊ ambula. ‖ Ut aūt ſciatis qꝛ Mat.9.a.
fili⁹ hoīs habet ptātem in terra dimit- Mt.2.b
tendi peccata: ait paralytico ‖Tibi dico Joh.5.b
ſurge: tolle lectū tuū: ⁊ vade in domum
tuā. Et ꝯfeſtim ꝯſurgens corā illis tulit
lectū in quo iacebat: ⁊ abijt in domū ſu
am magnificās deū. Et ſtupor apprehē-
dit omēs: ⁊ magnificabāt deū. Et reple-
ti ſunt timore dicētes: qꝛ vidim⁹ mirabi F
lia hodie. ‖Et poſt hec exijt: ⁊ vidit pub- Mat.9.a
licanū noīe leui ſedentē ad teloneum: ⁊ Mat.2.b
ait illi. Sequere me. Et relictis oībus:
ſurgens ſecut⁹ eſt eū. Et fecit ei cōuiuiū
magnum leui in domo ſua: ⁊ erat turba
multa publicanoꝝ ⁊ alioꝝ: qui cū illis
erant diſcūbētes. Et murmurabāt pha
riſei ⁊ ſcribe eoꝝ: dicētes ad diſcipulos
ei⁹. ‖Quare cū publicanis et pctōribus Mat.9.b
manducatis ⁊ bibitis? Et rn̄dens ieſus Mar.2.c
dixit ad illos. Nō egent q̄ ſani ſunt me-
dico: ſed q̄ male habēt. Nō veni vocare
iuſtos ſed pctōres ad penitentiā. At illi
dixerūt ad eum. ‖Quare diſcipuli iohan Mat.9.b
nis ieiunāt frequēter ⁊ obſecratiōes fa- Mar.2.c
ciunt: ſimiliter ⁊ phariſeoꝝ: tui aūt edūt ⁊ bi G
bunt? Quib⁹ ipſe ait. ‖ Nunq̄d poteſtis Mat.9.b.
filios ſponſi dū cū illis eſt ſpōſus facere Mar.2.c
ieiunare? Uenient autē dies ⁊ cū ablat⁹
fuerit ab illis ſponſus: tūc ieiunabūt in
illis dieb⁹. Dicebat aūt ⁊ ſimilitudinē
ad illos. ‖Quia nemo cōmiſſurā a nouo Mar.2.d
veſtimento mittit in veſtimentū vetus:
aliquin ⁊ nouū rumpit: ⁊ veteri nō cōue
nit cōmiſſura a nouo. ‖ Et nemo mittit Mar.2.d
vinū nouū in vtres veteres: alioq̄n rū-
pit vinū nouū vtres: ⁊ vinū effundet̄ et
vtres ꝑibūt. Sed vinū nouum in vtres
nouos mittēdū eſt: ⁊ vtraq̄ ꝯſeruātur.
Et nemo bibens vet⁹ ſtatim vult nouū:
dicit enī: vetus meli⁹ eſt. VI A
‖ Factū eſt aūt ī ſabbato ſecūdo: Mat.12.a
f primo cū trāſiret ꝑ ſata vellebāt Mar.2.d
diſcipuli ei⁹ ſpicas ⁊ māducabāt
ꝯfricantes manib⁹. ‖Quidā aūt phari- Mt.12.a.
ſeoꝝ dicebāt illis. Quid facitiſ qđ nō li Mar.2.d
cet in ſabbatis? Et rn̄dens ieſus ad eos
dixit. ‖ Nec hoc legiſtiſ qđ fecit dauid: cū I.Re.12.b.
eſuriſſet ipſe ⁊ qui cū illo erāt quō intra Mat.12.a
uit ī domū dei: ⁊ panes ꝓpoſitiōis ſum- Mar.2.d
pſit ⁊ manducauit: ⁊ dedit his qui cum

erant quos nō licet manducare niſi ſolis
Mat. 12.a ſacerdotib⁹? Et dicebat illis ‖ qꝛ dñs eſt
Mar. 2. d. filius hoīs etiā ſabbati. Factū eſt autē ⁊
B in alio ſabbato: vt intraret in ſynagogā
Mat. 12. a ⁊ doceret. ‖ Et erat ibi hō ⁊ manus eius
Mar. 3. a dextra erat arida. Obſeruabāt autē ſcri
be ⁊ phariſei: ſi in ſabbato curaret vt i-
uenirēt vnde accuſarent eū. Ipſe vero ſci
ebat cogitatiōes eoꝝ: ⁊ ait hoī qui habe
bat manū aridā. Surge: ⁊ ſta in mediū.
Et ſurgens ſtetit. Ait aūt ad illos ieſus
Mt. 12. a. Interrogo vos ‖ ſi licet ſabbatis benefa-
Mar. 3. a cere an male: aīam ſaluā facere an pde-
J. 14. a re? Et circūſpectis oībus dixit homini.
Extende manū tuā. Et extēdit: ⁊ reſtitu
ta eſt man⁹ ei⁹. Ipſi aūt repleti ſunt inſi
pientia: ⁊ colloqbanꝛ ad inuicē qd nā
Mat. 14. c facerēt de ieſu. ‖ Factū eſt aūt ī illis die-
C bus exijt in mōtē oꝛare: ⁊ erat pnoctās
Mat. 10. c in oꝛōne dei. ‖ Et cū dies fact⁹ eſſet voca
Mar. 3. b. uit diſcipulos ſuos: et elegit duodeci ex
Act. 1. b. ipſis quos ⁊ aplos noīauit: ſymonē quē
cognoīauit petrū: ⁊ andreā frēm ei⁹: ia-
cobū ⁊ iohannē: philippū ⁊ bartholome
um: mattheū ⁊ thomā: iacobū alphei: ⁊
ſymonē qui vocaꝛ zelotes: ⁊ iudā iaco-
bi: ⁊ iudā ſcarioth qui fuit proditoꝛ. Et
deſcēdens cū illꝛ ſtetit in loco cāpeſtri et
turba diſcipuloꝝ ei⁹: ⁊ multitudo copio-
ſa plebis ab oī iudea ⁊ hierlm ⁊ mariti-
ma ⁊ tyri ⁊ ſidonis q venerāt vt audi-
rēt eū: ⁊ ſanarenꝛ a languoꝛib⁹ ſuis. Et
q vexabanꝛ a ſpiritib⁹ imūdis curabāꝛ
Et oīs turba qrebat eū tangere: qꝛ virt⁹
de illo exibat ⁊ ſanabat oēs. Et ipſe ele-
uatis oculis in diſciplos ſuos dicebat.
Mat. 5. a Beati paupes: qꝛ vrm ē regnū dei. Bea-
D ti q nunc eſuritis: qꝛ ſaturabimi. Beati
Mat. 5. a q nūc fletis: qꝛ ridebitꝭ. ‖ Beati eritꝭ cū
vos oderint hoīes ⁊ cū ſepauerint vos ⁊
exproꝛbauerint: ⁊ eiecerint nomē veſtꝝ
tanq̄ malū pp̄ter filiuꝫ hoīs. Gaudete
in illa die ⁊ exultate: ecce eni merces ve-
ſtra multa eſt ī celo. Scōm hec eni facie-
Amos. 6. a bāt pphis pres eoꝝ: ‖ veruntā ve vobis
diuitib⁹ q habetꝭ ꝯſolationē vrām. Ue
vobis qui ſaturati eſtis: qꝛ eſurietis. Ue
vobis qui ridetis nunc quia lugebitis ⁊
flebitis. Ue cuꝫ benedixerint vobis om-
nes homines. Scōm hec enim faciebāt
Mat. 5. g pſeudo prophetis patres eoꝛuꝫ ‖ Sed vo-
bis dico qui auditis. Diligite inimicos
veſtros: benefacite his qui vos oderunt.
Bñdicite maledicentib⁹ vobis: et oꝛate
p calūniantib⁹ vos. Et q te pcutit ī ma
E xillā: prebe ⁊ alterā: ⁊ ab eo q aufert tibi
veſtimentū: etiā tunicā noli phibere. Omni
aūt petenti te tribue: ⁊ q aufert que tua
ſunt ne repetas. ‖ Et put vultꝭ vt faciāt
vobis hoīes: ⁊ vos facite illis ſimiliter.
‖ Et ſi diligitis eos qui vos diligūt: que
vobis eſt grā? Nam ⁊ pctōꝛes diligētes
ſe diligunt. Et ſi bene feceritis his q vo
bis benefaciūt: que vobis eſt grā? Siqui-
dem ⁊ pctōꝛes hoc faciūt. ‖ Et ſi mutuū
dederitis his a quib⁹ ſperatꝭ recipe: que
gratia eſt vobis? Nam ⁊ pctōꝛes pecca-
toꝛibus feneranꝛ: vt recipiant equalia.
Ueruntā diligite inimicos vros: bene-
facite: ⁊ mutuū date: nihil inde ſperan-
tes: ⁊ erit merces veſtra multa: et eritis
filij altiſſimi: qꝛ ipſe benignus eſt ſuper
ingratos ⁊ malos. Eſtote ergo miſericoꝛ
des: ſicut ⁊ pater vr miſericoꝛs eſt. ‖ No-
lite iudicare: ⁊ nō iudicabimini. Nolite
ꝯdemnare: ⁊ nō ꝯdemnabimini. Dimit-
tite: ⁊ dimittemini. Date: ⁊ dabiꝛ vobis
Menſurā bonam ⁊ confertā ⁊ coagita-
tam ⁊ ſupeffluentē dabūt in ſinum ve-
ſtrū. ‖ Eadem quippe mēſura qua men-
ſi fueritis: remetieꝛ vobis. Dicebat aūt
illis ⁊ ſimilitudinē. ‖ Nunqd pōt cecus
cecū ducere? Nōne ambo in foueam ca-
dūt? ‖ Nō eſt diſcipulus ſup mgrm: pfe-
ctus aūt oīs erit: ſi ſit ſicut magiſter ei⁹.
Quid aūt vides feſtucā in oculo fratris
tui: trabē aūt q in oculo tuo eſt nō cōſi-
deras? Aut quō potes dicere frati tuo:
frater ſine eijciā feſtucam de oculo tuo:
ipſe in oclo tuo trabē nō vides. Hypo-
crita eijce primū trabē d oclo tuo: ⁊ tūc
pſpicies vt educas feſtucā de oculo fra
tris tui. ‖ Non eſt enī arboꝛ bona q faci
fructus malos: neq arboꝛ mala faciēs
fructū bonū. Una queq enī arboꝛ d fru
ctu ſuo cognoſciꝛ. Neq enī de ſpinis
colligunt fic⁹: neq de rubo vindemian
vuā. ‖ Bonus hō de bono theſauro coꝛ
dis ſui pfert bonū: ⁊ malus hō de malo
theſauro pfert malū. Ex abūdantia en
coꝛdis os loquiꝛ. ‖ Quid aūt vocatꝭ m
dñe dñe: ⁊ nō facitꝭ que dico. ‖ Oīs q ve
nit ad me: ⁊ audit ſmones meos: ⁊ faci
eos: oſtendā vobis cui ſiīis ſit. Siīis e
hoī edificanti domū q fodit in altum:
poſuit fundamētū ſupꝛa petrā. Inund
tione aūt facta illiſū eſt flumē domui
li: ⁊ nō potuit eaꝫ mouere. Fundata e
erat ſupꝛa petrā. Qui autē audit ⁊ nō f
cit ſiīis eſt homini edificanti domū ſu
ſupꝛa terrā: ſine fundamēto: in quā illi
ſus eſt fluui⁹: ⁊ ꝯtinuo cecidit: ⁊ facta

ruina dom⁹ illi⁹ magna. VII
A Um aūt impleſſet oīa verba ſua
.a in aures plebis||intrauit caphar
naum. Centurionis autem cuiuſ
dam ſeruus male habens erat moritur⁹
qui illi erat precioſus. Et cū audiſſet de
ieſu: miſit ad eum ſeniores iudeoꝝ ro-
gans eū vt veniret ⁊ ſaluaret ſeruū eius
At illi cum veniſſent ad ieſum rogabāt
eum ſollicite dicētes ei: quia dignus eſt
vt hoc illi pſtes. Diligit enim gētem no
ſtraꝫ: ⁊ ſynagogam ipſe edificauit nobis
Jeſus autem ibat cū illis. Et cū iam nō
B longe eſſet a domo: miſit ad eum centu-
..a rio amicos dicens. Dñe: noli vexari||Nō
enī ſum dignus vt ſub tectū meū intres
ꝑpter quod ⁊ me ipſum nō ſum dignuꝫ
arbitratus vt venirē ad te: ſed dic verbo
⁊ ſanabit̄ puer me⁹. Nā ⁊ ego hō ſū ſub
poteſtate cōſtitutus: habens ſub me mi-
lites: ⁊ dico huic vade ⁊ vadit: ⁊ alio ve-
ni ⁊ venit: ⁊ ſeruo meo fac hoc ⁊ facit.
Quo audito ieſus miratus eſt ⁊ conuer-
..b ſus ſequētibus ſe turbis dixit||Amē di-
co vobis: nec ī iſrael tantā fidem īueni.
Et reuerſi qui miſſi fuerāt domū inuene
runt ſeruū qui languerat ſanū. Et factū
eſt deinceps ibat ieſus in ciuitatē q̄ vo-
catur naym:: ⁊ ibant cuꝫ eo diſcipuli ei⁹
⁊ turba copioſa. Cum aūt appropinqua-
ret porte ciuitatis: ecce defunct⁹ effere-
..b batur fili⁹ vnicus matris ſue|| Et hec vi
dua erat: ⁊ turba ciuitatꝭ multa cū illa.
Quā cum vidiſſet dñs: miſericordia mo-
tus ſuꝑ eam dixit illi: Noli flere. Et ac-
ceſſit: ⁊ tetigit loculum. Hi aūt qui por-
tabant ſteterūt. Et ait: Adoleſcens: tibi
dico ſurge. Et reſedit qui erat mortu⁹: ⁊
cepit loq̄: ⁊ dedit illū matri ſue. Accepit
aūt oēs timor: ⁊ magnificabāt deū dicē
tes: Quia ꝓpheta magn⁹ ſurrexit in no-
bis: ⁊ q: deus viſitauit plebē ſuā. Et ex-
ijt hic ſermo in vniuerſaꝫ iudeā de eo: ⁊
oēm circa regionē. Et nūciauerūt iohā-
at.1 ni diſcipuli eius de oibus his||Et cōuo-
cauit duos de diſcipulis ſuis iohānes: ⁊
miſit ad ieſū dicēs: Tu es q̄ ventur⁹ es
an aliū expectam⁹? Cū āt veniſſent ad eū
viri: dixerūt: Johānes baptiſta miſit nos
at.1 ad te dicens: ||Tu es qui vēturus es: an
aliuꝫ expectamus? In ipſa aūt hora mul-
tos curauit a languorib⁹ ſuis ⁊ plagis:
at.1 ⁊ ſpiritibus malis: ⁊ cecis multis dona-
uit viſum. Et rñdēs dixit ill'||Euntes re
nunciate iohāni que audiſtis ⁊ vidiſtis.
Quia ceci vident: claudi ambulant: lepꝛ
ſi mundant̄: ſurdi audiūt: mortui reſur-
gunt: paupes euangelizant̄: ⁊ beatus eſt
q̄cunq̄ nō fuerit ſcādalizat⁹ in me.|| Et Mat.11.a
cū diſceſſiſſent nūcij iohānis: cepit de io
hanne dicere ad turbas Quid exiſtis in
deſertū videre? Arūdinē vento agitatā?
Sed quid exiſtis videre? Hoiem mollib⁹
veſtimētis indutū. Ecce qui in veſte ꝑci-
oſa ſunt ⁊ delitijs: in domib⁹ regū ſunt?
Sed q̄d exiſtis videre? Prophetā? Utiq̄
dico vobis: ⁊ pluſq̄ ꝓphetā. Hic ē de q̄
ſcriptū eſt||Ecce mitto angelū meū añ fa Malach.3.a
ciem tuā: q̄ ꝑparabit viā tuā añ te. Di- Mat.11.b
co enī vobis: maior inter natos mulieꝝ Mar.1.a
ꝓpha iohāne baptiſta nemo ē|| Qui aūt Mat.11.b
minor eſt in regno dei: maior eſt illo. Et E
oīs ppl's audiēs: ⁊ publicani iuſtificaue
runt deuꝫ: baptizati baptiſmo iohānis.
Phariſei aūt ⁊ legiſperiti cōſiliū dei ſpre
uerūt in ſemetipſos: nō baptizati ab eo.
Ait aūt dñs||Cui ḡ ſiles dicā hoies gene Mat.11.b
ratiōis hui⁹: ⁊ cui ſiles ſūt? Similes ſūt
pueris ſedentib⁹ in foro: ⁊ loquētib⁹ ad
īuicem ⁊ dicentib⁹: Cantauim⁹ vobis ti-
bijs ⁊ nō ſaltaſtis: lamentauimus ⁊ non
ploraſtis|| Uenit aūt iohannes baptiſta Mat.11.c
neq̄ manducās panē neq̄ bibēs vinuꝫ
⁊ dicitis: Demoniū habet. Uenit filius
hoīs māducans ⁊ bibēs: ⁊ dicitis: Ecce
hō deuorator: ⁊ bibēs vinū: amicus pu-
blicanoꝝ ⁊ peccatoꝝ. Et iuſtificata ē ſa
piētia: ab oīb⁹ filijs ſuis|| Rogabat autē Mat.26.a
illū quidā de phariſeis vt māducaret cū Mar.14.a
illo. Et ingreſſus domum phariſei diſcu Joh.12.a
buit. Et ecce mulier q̄ erat ī ciuitate pec
catrix vt cognouit q̄ ieſus accubuit in F
domo phariſei: attulit alabaſtrū vnguē
ti: ⁊ ſtans retro ſecus pedes eius: lachry
mis cepit rigare pedes ei⁹: ⁊ capillis ca-
pitis ſui tergebat: ⁊ oſculabatur pedes
eius: ⁊ vnguento vngebat. Uidens au-
tem phariſeus qui vocauerat eum: ait
intra ſe dicens: Hic ſi eſſet propheta ſci-
ret vtiq̄ que ⁊ qualis eſt mulier que tan
git eum: quia peccatrix eſt. Et reſpon-
dens ieſus dixit ad illum. Simon ha-
beo tibi aliquid dicere. At ille ait: Ma-
giſter dic: Duo debitores erant cuidam
feneratori: vnus debebat denarios quin
gentos ⁊ alius quinq̄naginta. Non ha-
bentibus illis vnde redderent: donauit
vtriſq̄. Quis ergo eum plus diligit? Re-
ſpōdēs ſimō dixit: Eſtimo: q: is cui plus G
donauit. At ille dixit ei: Recte iudica-
ſti. Et cōuerſus ad mulierē: dixit ſimoni.
Uides hāc mulierē? Intraui ī domū tuā

aquā pedib⁹ meis nō dediſti. Hec aūt la-
chrymis rigauit pedes meos: ⁊ capillis
ſuis terſit. Oſculū mihi non dediſti: hec
aūt ex q̄ intraui nō ceſſauit oſculari pe-
des meos. Oleo caput meū nō vnxiſti:
hec aūt vnguēto vnxit pedes meos. Pro
pter qđ dico tibi. Remittunt̄ ei peccata
multa: q̄ꝛ dilexit multū. Cui aūt min⁹
dimittit̄ min⁹ diligit. Dixit aūt ad illā.
Remittunt̄ tibi pctā. Et ceperūt qui ſi-
mul accūbebāt dicere intra ſe: Quis eſt
hic q̄ etiā pctā dimittit? Dixit autē ad
mulierē. Fides tua te ſaluā fecit. Uade
in pace. VIII

A T factū eſt deinceps ⁊ ipſe iter fa
ciebat ꝑ ciuitates ⁊ caſtella p̄di-
cans ⁊ euāgelizans regnū dei: ⁊
duodecī cum illo: ⁊ mulieres alique que
erāt curate a ſpiritib⁹ malignis ⁊ infir-
J.24.b mitatib⁹ || maria q̄ vocat̄ magdalene de
q̄ ſeptē demonia exierāt: ⁊ iohāna vxoꝛ
chuze ꝓcuratoꝛis herodis: ⁊ ſuſanna et
alie multe: q̄ miſtrabāt ei de facultatib⁹
ſuis. Cū aūt turba plurima cōueniret ⁊
de ciuitatibus ꝓperarēt ad eum: dixit ꝑ
Mat.13.a ſilitudinē || Exijt qui ſeminat ſemiare ſe-
Mar.4.a men ſuum. Et dum ſeminat: aliud ceci-
dit ſecus viā: ⁊ cōculcatū eſt: ⁊ volucres
celi comederūt illud. Et aliud cecidit ſu
pꝛa petrā: ⁊ natum aruit q̄ꝛ nō habebat
humoꝛē. Et aliud cecidit inter ſpinas ⁊
ſimul exoꝛte ſpine ſuffocauerunt illud.
Et aliud cecidit ī terrā bonā: ⁊ oꝛtum fe
cit fructū cētuplū. Hec dicēs clamabat
Qui habet aures audiēdi audiat. Inter-
B rogabant aūt eū diſcipuli ei⁹: q̄ eſſet hec
Mat.13.b ꝑabola. Quib⁹ ipſe dixit || Uobis datū ē
Mar.4.b noſſe myſteriū regni dei: ceterꝭ aūt ī pa-
Eſa.6. rabolis || vt vidētes nō videāt: ⁊ audien
Joh.12.f tes nō intelligant || Eſt aūt hec ꝑabola.
Act.28.f Semen eſt verbū dei. Qui aūt ſec⁹ viā:
Mat.13.c hi ſunt qui audiūt: deinde venit diabo-
Mar.4.b lus ⁊ tollit verbū de oꝛe eoꝝ: ne creden-
tes ſalui fiant. Nā qui ſupꝛa petrā q̄ cū
audierint cū gaudio ſuſcipiūt verbum.
Et hi radices nō habent: q̄ꝛ ad tp̄us cre
dunt: ⁊ in tēpe tēptationis recedūt. Qđ
cūt in ſpinas cecidit: hi ſūt qui audierūt
⁊ a ſollicitudinib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ volupta-
tibus vite euntes ſuffocant̄: ⁊ non refe-
C runt fructū. Quod aūt in bonā terrā: hi
ſūt qui in coꝛde bono ⁊ optimo audien-
tes verbū retinent: ⁊ fructū afferūt ī pa
J.11.e.Mt.5 tientia || Nemo aūt lucernā accēdēs ope
b.Mar.4.c rit eā vaſe: aut ſubtus lectū ponit: ſꝫ ſu-
pꝛa candelabꝛū ponit: vt intrātes vide-
ant lumen || Nō eſt enī occultū quod nō
manifeſtet̄: nec abſcōditū qđ nō cognoſ
catur ⁊ in palā veniat. Uidete ergo q̄d au-
diatis || Qui enī habet dabit̄ illi: ⁊ quicū
q̄ nō habet: etiā qđ putat ſe habere au-
feret̄ ab illo || Uenerūt aūt ad illū mater
⁊ fratres eius: ⁊ nō poterāt adire eum p̄
turba. Et nunciatū eſt illi. Mater tua ⁊
fratres tui ſtant foꝛis: volētes te videre
Qui rn̄dens dixit ad eos. Mater mea ⁊
fratres mei hi ſunt: qui verbum dei au-
diunt ⁊ faciūt || Factū eſt aūt in vna die-
rum: ⁊ ipſe aſcendit in nauiculā ⁊ diſci-
puli ei⁹: ⁊ ait ad illos: Trāſfretem⁹ trās
ſtagnū. Et aſcēderunt. Et nauigantib⁹
illis obdoꝛmiuit ⁊ deſcēdit ꝓcella vēti
in ſtagnū: ⁊ cōpellebant̄ ⁊ piclitabant̄.
Accedentes aūt ſuſcitauerūt eū dicētes
Preceptoꝛ pim⁹. At ille ſurgēs increpa-
uit ventū ⁊ tempeſtatē aque: ⁊ ceſſauit
⁊ facta ē trāquillitas. Dixit autē illis:
Ubi eſt fides veſtra? Qui timētes mira-
ti ſūt ad inuicē dicētes: || Quis putas hic
eſt. Quia ⁊ ventis ⁊ mari imperat: ⁊ obe
diunt ei? Et nauigauerūt ad regionem
geraſenoꝝ: q̄ ē ɔtra galileā. Et cū de na
ui egreſſus eſſet ad terrā: occurrit illi vir
qui habet demoniū iā tpib⁹ multꝭ: ⁊ ve
ſtimento nō induebat̄: neq̄ ī domo ma-
nebat ſꝫ in monumētis. Is vt vidit ie-
ſum ꝓcidit an̄ illū: ⁊ exclamās voce ma
gna dixit: || Quid mihi ⁊ tibi eſt ieſu fili
dei altiſſimi? Obſecro te: ne me toꝛq̄as.
Precipiebat enī ſpiritui imundo: vt exi-
ret ab hoīe. Multis enī tpib⁹ arripiebat
illū: ⁊ vinciebat̄ cathenis ⁊ cōpedibus
cuſtodit⁹: ⁊ ruptꝭ vinculis agebat̄ a de-
monio in deſerta || Interrogauit aūt illū
ieſus dicens: Qđ tibi nomen eſt? At ille
dixit: Legio. Quia intrauerūt demonia
multa in eū. Et rogauerūt illum: ne im-
peraret illis vt in abyſſū irēt || Erat aūt
ibi grex poꝛcoꝝ paſcentiū in mōte: ⁊ ro-
gabāt eū vt ꝑmitteret eis in illos ingre-
di. Et ꝑmiſit illis. Exierunt ergo demonia
ab hoīe: ⁊ intrauerūt ī poꝛcos: ⁊ impetu
abijt grex ꝑ p̄ceps in ſtagnū: ⁊ ſuffocat⁹
eſt || Qđ vt viderūt factū q̄ paſcebāt fuge
runt ⁊ nūciauerūt in ciuitatē ⁊ ī villas.
Exierūt aūt videre qđ factū eſt: ⁊ venerūt
ad ieſum: ⁊ iuenerunt hoīem ſedentē a
q̄ demonia exierāt veſtitū: ac ſana men-
te ad pedes eius: ⁊ timuerunt. Nuncia-
uerunt aūt illis ⁊ q̄ viderant: quō ſanus
factus eſſet a legione. Et rogauerūt il-
lum oīs multitudo geraſenoꝝ: vt diſce-

deret ab ipſis:qꝛ magno timore tenebā-
tur||Ipſe aũt aſcēdēs nauim reuerſus ē
Et rogauit illũ vir:a quo demonia exie-
rant vt cũ eo eſſet. Dimiſit aũt eũ ieſus
dicēs:Redi in domũ tuā:⁊ narra quan-
ta tibi fecit deus. Et abijt p vniuerſam
ciuitatē p̄dicās quāta illi feciſſet ieſus.
||Factũ ē aũt cũ rediſſet ieſus excepit il-
lum turba. Erāt aũt oēs expectātes eũ.
Et ecce venit vir cui nomē iayr⁹:⁊ ipſe
p̄ceps ſynagoge erat ⁊ cecidit ad pedes
ieſu:rogās eũ vt intraret in domũ eius:
qꝛ vnica filia erat ei fere ānoꝝ duodeci:
⁊ hec moriebaꝝ. Et cōtigit dũ iret: a tur
bis cōprimebaꝝ|| Et mulier q̄dā erat in
fluxu ſanguinis ab annis duodeci :q̄ in
medicos erogauerat oēm ſubſtātiā ſuā:
nec ab vllo potuit curari. Acceſſit retro
⁊ tetigit fimbriā veſtimēti ei⁹ :⁊ ꝯfeſtim
ſtetit fluxus ſanguinis ei⁹. Et ait ieſus.
Quis eſt q̄ me tetigit? Negātib⁹ aũt oīb⁹
dixit petr⁹ ⁊ qui cũ illo erāt. Preceptor
turbe te cōprimũt ⁊ affligũt : ⁊ dicis q̄s
me tetigit? Et dixit ieſus: Tetigit me ali
quis. Nā ⁊ ego noui ꝟtutē de me exiſſe.
Videns aũt mulier qꝛ nō latuit:tremens
venit ⁊ ꝓcidit aũ pedes eius ⁊ ob quam
cauſam tetigerit eũ indicauit corā om̄i
pplo : ⁊ queādmodũ cōfeſtim ſanata ſit.
At ipſe dixit ei|| Filia:fides tua ſaluā te
fecit. Vade in pace. Adhuc illo loquēte:
venit quidā ad principē ſynagoge dicēs
ei:qꝛ mortua eſt filia tua :noli vexare il-
lum. Jeſus aũt audito hoc verbo :rñdit
patri puelle. Noli timere. Crede tm̄:⁊ ſal
ua erit. Et cũ veniſſet domũ:non ꝑmiſit
intrare ſecũ quēq̄ :niſi petrũ ⁊ iacobuz
⁊ iohānem:⁊ patrē ⁊ matrez puelle. Fle-
bant aũt oēs ⁊ plāgebāt illā. At ille di-
xit: Nolite flere|| Nō eſt mortua puella ſꝫ
dormit. Et deridebāt eũ:ſciētes qꝛ mor-
tua eſſet. Ipſe aũt tenēs manũ ei⁹ clama
uit dicētes|| Puella ſurge. Et reuerſus ē
ſpũs eius:⁊ ſurrexit cōtinuo. Et iuſſit il-
li dare māducare. Et ſtupuerũt parētes
eius quibus p̄cepit: ne alicui dicerēt qđ
factum erat.

IX

||Onuocatis aũt ieſus duodecim
c aplis:dedit illis virtutē ⁊ ꝑtātez
ſup oīa demonia||⁊ vt languores
curarēt. Et miſit illos p̄dicare regnum
dei:⁊ ſanare infirmos||Et ait ad illos.
Nihil tuleritiſ in via :neqꝫ virgam neqꝫ
perā neqꝫ panem neqꝫ pecunia:neqꝫ du
as tunicas habeatiſ. Et in quācunqꝫ do-
mũ intraueritiſ ibi manete:⁊ inde ne ex-
eatis||Et q̄cũqꝫ nō receꝑint vos:exeun- Mat.10.b
tes de ciuitate illa:etiā puluerē pedũ ve Mar.6.b
ſtroꝝ excutite in teſtimoniũ ſupra illos Act.13.d
||Egreſſi aũt circũibāt p caſtella:euāgeli Mar.6.b
zantes ⁊ curātes vbiqꝫ|| Audiuit autem Mat.14.a.
herodes tetrarcha oia q̄ fiebant ab eo:⁊ Mar.6.b
heſitabat eo ꝙ diceref a quibuſdā:qꝛ io
hannes ſurrexit a mortuis:a quibuſdaz
ꝟo qꝛ helias apparuit:ab alijs aũt qꝛ ꝓ
pheta vn⁹ de antiq̄s ſurrexit. Et ait he-
rodes||Johānē ego decollaui. Quis ē au Mar.6.c
tem iſte de q̄ ego talia audio? Et q̄rebat B
videre eũ||Et reuerſi ap̄li narrauerũt il- Mar.6.d.
li q̄cunqꝫ fecerũt||Et aſſũptis illis receſ- Mar.6.d
ſit ſeorſũ in locũ deſertũ qui eſt bethſai-
de. Qđ cũ cognouiſſent turbe ſecute ſũt
illũ:⁊ excepit eos ⁊ loq̄baꝝ illis đ regno
dei ⁊ eos q̄ cura indigebāt:ſanabat||Di Mat.14.b
es aũt cepat declinare. Et accedētes du- Joh.6.a
odecim dixerunt illi: Dimitte turbas:vt
eũtes in caſtella villaſqꝫ q̄ circa ſũt diũ-
tant ⁊ iueniāt eſcas :qꝛ hic in loco deſer
to ſum⁹. Ait aũt ad illos|| Vos date illis Mat.14.b
māducare. At illi dixerũt|| Nō ſũt nobis Mar.6.e
pluſqꝫ q̄nqꝫ panes ⁊ duo piſces:niſi:for- Mat.14.b
te nos eam⁹ ⁊ emam⁹ in oēm hāc turbā Mar.6.e
eſcas. Erāt aũt fere viri q̄nqꝫ milia. Ait Joh.6.a
aũt ad diſcipulos ſuos. Facite illos diſ-
cũbere ꝑ ꝯuiuia q̄nq̄genos:⁊ ita fecerũt
Et diſcubuerũt oēs. Acceptis aũt q̄nqꝫ
panib⁹ ⁊ duob⁹ piſcib⁹ :reſpexit in celũ
⁊ bñdixit illis:⁊ fregit ⁊ diſtribuit diſci-
pulis ſuis vt ponerēt aũ turbas. Et mā-
ducauerũt oēs ſaturati ſũt. Et ſublatuz
eſt qđ ſuꝑfuit illis fragmētoꝝ cophini C
duodeci.||Et factũ eſt cũ ſolus eſſet orās Mat.16.b
erant cũ illo ⁊ diſcipuli :⁊ interrogauit Mar.8.c
illos dicēs: Quē me dicũt eſſe turbe. At
illi rñderũt ⁊ dixerũt: Johānē baptiſtaz:
alij aũt heliā:alij ꝟo qꝛ vnus ꝓpheta de
priorib⁹ ſurrexit. Dixit aũt ill' ||Vos aũt Mat.16.d
quez me eſſe dicitiſ? Rñdens ſimon petr⁹ Mar.8.d
dixit. Chriſtũ dei|| At ille increpās illos Mat.16.e
p̄cepit ne cui dicerēt hoc:dicēs||qꝛ opor Mar.8.d
tet filiũ hoīs multa pati ⁊ reprobari a ſe
nioribus ⁊ p̄ricipib⁹ ſacerdotũ ⁊ ſcribis
⁊ occidi:⁊ tertia die reſurgere.|| Dicebat Mat.16.d
aut ad omnes. Si quis vult poſt me ve- Mar.8.d
nire:abneget ſemetipſum: ⁊ tollat crucē
ſuam quotidie:⁊ ſequaꝝ me. Qui eni vo
luerit animā ſuam ſaluaz facere perdet
illam. Nam qui perdiderit animā ſuam
ꝓpter me:ſaluā faciet illam. Quid enim
ꝓficit homo ſi lucreꝝ vniuerſuz mũdũ :
ſe aũt ipſum perdat ⁊ detrimentũ ſui fa-
ciat. Nam qui me erubuerit:⁊ meos ſer-

Mar.8.b mones: hūc filiū hoīs erubeſcet cū vene-
D rit in maieſtate ſua ⁊ patris ⁊ ſanctoꝝ
Mat.16.d angeloꝝ‖ Dico aūt vobis: vere ſūt aliq̄
Mar.9.a hic ſtantes: qui nō guſtabūt mortem do-
Mat.17.a nec videāt regnū dei‖ Factū eſt aūt poſt
Mar.9.a hec verba fere dies octo: ⁊ aſſūpſit petrū
⁊ iacobū ⁊ iohannē: ⁊ aſcendit in mōtē
vt oraret. Et facta eſt dum oraret ſpecies
vultus eius altera: ⁊ veſtitus eius albus
⁊ refulgēs. Et ecce duo viri loqbant' cū
illo. Erāt aūt moyſes ⁊ helias viſi i ma-
ieſtate: ⁊ dicebāt exceſſum eius quē com
pleturus erat in hieruſalē. Petrus vo
⁊ qui cū illo erāt: grauati erant ſomno.
Et euigilātes viderūt maieſtatē eius: ⁊
duos viros qui ſtabant cum illo. Et fa-
ctum eſt cū diſcederēt ab illo: ait petrus
ad ieſū. Preceptor bonū eſt nos hic eſſe
⁊ faciam⁹ tria tabernacula: vnum tibi: ⁊
vnū moyſi: ⁊ vnum helie. Neſciēs quid
diceret. Hec aūt illo loquēte: facta ē nu-
bes ⁊ obumbrauit eos: ⁊ timuerūt i trā-
tibus illis in nubem. Et vox facta eſt de
Mat.3.d nube dicēs‖ Hic eſt filius me⁹ dilectus:
Mar.1.b ipſum audite. Et dum fieret vox inuent⁹
eſt ieſus ſolus: ⁊ ipſi tacuerūt: ⁊ nemi di-
E xerunt in illis diebus quicq; ex his q̄ vi
Mat.17.c derant‖ Factū eſt autem in ſequenti die
Mar.9.c deſcendentib⁹ illis de monte: occurrit il
lis turba multa. Et ecce vir de turba ex-
clamauit dicēs: Magiſter obſecro te: re-
ſpice in filium meum q2 vnicus eſt mihi
Et ecce ſpūs apprehendit eum: ⁊ ſubito
clamat: ⁊ elidit ⁊ diſſipat eū cum ſpuma
⁊ vix diſcedit dilanians eum. Et rogaui
diſcipulos tuos vt eījcerēt illum ⁊ non
Mat.17.c potuerūt. Rñdens aūt ieſus dixit‖ O ge-
Mar.9.c neratio īfidelis ⁊ puerſa: vſq; q̄ ero apud
vos ⁊ patiar vos? Adduc huc filiū tuū.
Et cum accederet: eliſit illū demonium
⁊ diſſipauit. Et increpauit ieſus ſpiritū
immundum ⁊ ſanauit puerū: ⁊ reddidit
illum patri eius. Stupebant aūt oēs in
magnitudine dei. Oībuſq; mirantibus
in omibus que faciebat: dixit ad diſcipu
ſuos. Ponite vos in cordib⁹ veſtris ſer-
Mat.17.d mones iſtos.‖ Filius enī hoīs: futurū eſt
Mar.9.e vt tradat' in manus hoīū. At illi igno-
rabāt verbum iſtud ⁊ erat velatum ante
F eos vt nō ſentirēt illud: ⁊ timebāt eū in
Mat.18.a terrogare de hoc verbo‖ Intrauit autem
Mar.9.e cogitatio in eos: quis eorum maior eſſet
At ieſus videns cogitationes cordis il-
lorum apprehendit puerū: ⁊ ſtatuit illū
ſecus ſe: ⁊ ait illis: Quicunq; ſuſceperit
puerum iſtū in noīe meo me recepit. Et
quicunq; me receperit recipit eum qui
me miſit. Nam qui minor eſt inter vos
omnes: hic maior eſt‖ Reſpondens au-
tem iohānes dixit: Preceptor vidimus
quendam in nomine tuo eījcientem de-
monia ⁊ ꝓhibuimus eū: quia nō ſequi
tur nobiſcum. Et ait ad illos ieſus. No-
lite prohibere. Qui enī nō eſt aduerſum
vos: ꝓ vobis eſt. Factū eſt aūt dum com
plerent' dies aſſumptionis eius: ⁊ ipſe fa
ciē ſuā firmauit vt iret i hierl'm. Et mi-
ſit nuncios ante cōſpectū ſuū: ⁊ euntes
intrauerūt in ciuitatē ſamaritanoꝝ vt
pararent illi. Et nō receperunt eum: q̄a
facies eius erat euntis hieruſalem. Cum
vidiſſent autem diſcipuli eius iacobus
⁊ iohānes dixerūt. Domine vis dicimus
vt ignis deſcendat de celo: ⁊ conſūmat
illos? Et conuerſus increpauit illos di-
cens. Neſcitis cuius ſpiritus eſtis‖ Fili⁹
hoīs nō venit animas perdere ſed ſalua
re. Et abierūt in aliud caſtellū‖ Factum
eſt autem ambulātib⁹ illis in via: dixit
quidā ad illū. Sequar te q̄cunq; ieris.
Dixit illi ieſus: Uulpes foueas habent:
⁊ volucres celi nidos‖ filius aūt homis
nō habet vbi caput ſuū reclinet. Ait aūt
ad alterū‖ Seq̄re me. Ille aūt dixit: Dñe
ꝑmitte mihi primū ire: ⁊ ſepelire patrem
meum. Dixitq; ei ieſus: Sine vt mortui
ſepeliant mortuos ſuos: tu autem vade
⁊ annūcia regnum dei. Et ait alter. Se-
quar te dñe: ſed permitte mihi primū re
nunciare his qui domi ſunt. Ait ad illū
ieſus: Nemo mittens manum ſuam ad
aratrum ⁊ aſpiciens retro: aptus eſt re-
gno dei.

X

P Oſt hec autem deſignauit dñs ⁊
alios ſeptuagintaduos: ⁊ miſit
illos binos ante faciē ſuā in om-
nem ciuitatē ⁊ locū quo erat ipſe ventu-
rus. Et dicebat illis.‖ Meſſis q̄dē mul
ta: oparij aūt pauci. Rogate ḡ dñm meſ-
ſis vt mittat oparios in meſſem ſuā‖ Ite
ecce ego mitto vos ſicut agnos inter lu-
pos. Nolite portare ſacculū neq; peram
neq; calciamenta: ⁊ neminē ꝑ viā ſalu-
taueritis‖ In quācunq; domū intraueri
tis: primū dicite pax huic domui: ⁊ ſi ibi
fuerit filius pacis requieſcet ſup illū pax
veſtra: ſin aūt: ad vos reuertetur. In ea-
dem aūt domo manete: edentes ⁊ biben
tes q̄ apud illos ſūt‖ Dignus eſt enī ope-
oparius mercede ſua. Nolite tranſire de
domo in domū. Et in quācunq; ciuita-
tem intraueritis ⁊ ſuſcepint vos: mādu-

cate que apponunt vobis: ⁊ curate in-
firmos qui i illa sũt ⁊ dicite illis: appro-
t.1.b pinquabit in vos regnũ dei. ‖ In quãcũ
q̃ aũt ciuitatẽ intrauerit ⁊ nõ suscepe
rint vos: exeuntes in plateas eiꝰ dicite.
Etiã puluerẽ qui adhesit nobis de ciui-
tate vr̃a extergimꝰ in vos. Tñ hoc scito
te q appropinquabit regnum dei. Dico
vobis: q sodomis in die illa remissius
t.c erit q̃ illi ciuitati ‖ Ue tibi corozaim: ve
C tibi bethsaida: q si in tyro ⁊ sidone fa-
cte fuissent virtutes q̃ facte sunt in vo-
bis: olim in cilitio ⁊ cinere sedẽtes peni
terent. Ueruntñ tyro ⁊ sidoni remissius
erit in iudicio q̃ vobis. Et tu capharna-
um vsq̧ ad celũ exaltata: vsq̧ ad infer-
t.1.d nũ demergeris. ‖ Qui vos audit me au-
c.1.c dit: ⁊ q̃ vos spernit me spernit. Qui aũt
me spernit: spernit eũ qui misit me. Re-
uersi sunt aũt septuagintaduo cũ gau-
dio dicentes. Dñe: etiã demonia subijci
untur nobis in noĩe tuo. Et ait ilꝪ. Ui-
debã sathanã sicut fulgur de celo caden
tem. Ecce dedi vobis ptãtem calcãdi su
pra serpentes ⁊ scorpiones ⁊ sup omnẽ
virtutẽ inimici: ⁊ nihil vobis nocebit.
Ueruntñ in hoc nolite gaudere: q spũs
vobis subijciunꝪ. Gaudete aũt: q noĩa
D vr̃a scripta sunt in celis. In ipa hora ex
t.d ultauit in spũsctõ et dixit. ‖ Cõfiteor ti-
bi dñe pꝪ celi ⁊ terre: q abscõdisti hec a
sapientibꝰ ⁊ prudẽtibꝰ ⁊ reuelasti ea par
uulis: Etiam pꝪ: qm̃ sic placuit ante te.
t.b. ‖ Om̃ia mihi tradita sunt a pr̃e meo. Et
.c nemo scit q̃s sit filiꝰ nisi pꝪ: ⁊ q̃s sit pa-
ter nisi filiꝰ: ⁊ cui voluerit filiꝰ reuelare:
Et conuersus ad discipulos suos dixit:
t.b. ‖ Beati oculi qui vident q̃ vos videtis:
Dico enĩ vobis: q multi pphe et reges
voluerũt videre q̃ vos videtis: ⁊ nõ vide
runt: ⁊ audire q̃ auditis: ⁊ nõ audierũt.
t.b ‖ Et ecce quidã legisperitꝰ surrexit tem-
.c ptans illũ ⁊ dicens. Magister: q̃d facien
do vitã eternam possidebo? At ille dixit
E ad eum. In lege quid scriptũ est? Quõ le
t.a gis. ‖ Ille r̃ndens dixit: Diliges dñm de-
.c um tuũ ex toto corde tuo ⁊ ex tota aĩa
tua: ⁊ ex omĩbꝰ viribꝰ tuis: ⁊ ex oĩ mẽte
.b tua: ‖ ⁊ pximũ tuũ sicut teipsum. Dixit-
q̧ illi: Recte r̃ndisti: Hoc fac ⁊ viues. Il-
le aũt volens iustificare seipsũ dixit ad
iesum: Et quis est meus pximꝰ? Suspi-
ciens aũt iesus dixit: Homo q̃dã descẽ-
debat ab hierl̃m i hiericho ⁊ incidit in
latrones: qui etiã despoliauerũt eum: et
plagis impositis abierunt semiuiuo reli
cto. Accidit aũt vt sacerdos quidã de-
scenderat eadẽ via: ⁊ viso illo pteriuit.
Similiter ⁊ leuita: cũ esset secus locũ ⁊
videret eũ ptransijt. Samaritanꝰ autẽ f
quidã iter faciens venit secus eũ: et vi-
dens eũ: misc̃dia motꝰ est. Et appropiãs
alligauit vulnera eiꝰ: infundẽs oleũ ⁊ vi
nũ: ⁊ imponẽs illũ in iumẽtũ suũ duxit
in stabulũ: ⁊ curã eiꝰ egit. Et altera die
ptulit duos denarios: et dedit stabula-
rio: ⁊ ait: Curã illius habe: ⁊ q̃dcũq̧ sup-
erogaueris: ego cũ rediero reddam tibi.
Quis hoꝝ triũ videꝪ tibi pximus fuisse
illi qui incidit in latrones? At ille dixit
Qui fecit misc̃diã i illũ. Et ait illi iesus.
Uade ⁊ tu fac similiter. Factũ est autem
dũ irent: ⁊ ipse intrauit in quoddã ca- G
stellũ: ⁊ mulier q̃dã martha noĩe excepit
illũ in domũ suã: ⁊ huic erat soror noĩe
maria. Que etiã sedens secus pedes dñi
audiebat verbũ illius: martha autẽ sata
gebat circa frequẽs ministeriũ. Que ste-
tit ⁊ ait. Domĩe: nõ est tibi cure q soror
mea reliq̃t me solã mĩstrare. Dic ẽ illi vt
me adiuuet. Et respondens dixit illi do
minꝰ. Martha martha sollicita es ⁊ tur
baris erga plurima. Porro: vnũ est ne-
cessariũ. Maria optimã partẽ elegit: q̃
nõ auferęꝪ ab ea. XI

e ¶ Et factũ est cũ esset in quodã lo- A
co orans: vt cessauit: dixit vnꝰ ex
discipulis eiꝰ ad eũ. Dñe: doce nos ora-
re: sicut docuit iohes discipꝪos suos. Et
ait illis. ‖ Cũ oratis dicite. Pater scĩfice Mat.6.b
tur nomẽ tuũ aduenĩat regnũ: panẽ no
strũ quotidianum da nobis hodie: ⁊ di-
mitte nobis peccata nostra: siquidem ⁊
nos dimittimꝰ debitoribꝰ nr̃is: ⁊ ne nos
inducas in tẽptationẽ. Et ait ad illos.
Quis vr̃m habebit amicũ ⁊ ibit ad illũ
media nocte ⁊ dicet illi: amice cõmoda
mihi tres panes: qm̃ amicus meꝰ venit
de via ad me: ⁊ nõ habeo quod ponã an
illũ: ⁊ ille deintus r̃ndẽs dicat: noli mi-
hi molestus esse: iã ostium clausum est ⁊
pueri mei mecũ sunt in cubili: nõ possũ
surgere ⁊ dare tibi? Et ille si pseueraue B
rit pulsans: dico vobis: ⁊ si nõ dabit illi
surgens: eo q amicꝰ eius sit: pter im-
probitatẽ tñ eius surget: ⁊ dabit illi q̃t-
quot habet necessarios. Et dico ego vo-
bis. ‖ Petite ⁊ dabiꝪ vobis: q̃rite ⁊ inue Mat.7.a
nietis: pulsate ⁊ apieꝪ vobis. Oĩs.n. q̃ pe Joh.16.f.
tit accipit: ⁊ q̃ q̃rit inueĩt: ⁊ pulsanti ape Jaco.1.a
rietur. Quis autẽ ex vobis patrem petit
panẽ: nũquid lapidẽ dabit illi? Aut pi-

ſcem: nunq̄d ꝓ piſce ſerpentē dabit illi?
Aut ſi petierit ouū: nunq̄d porriget illi
ſcorpionē? Si ergo vos cū ſitis mali no
ſtis bona data dare filijs vr̄is: quātoma
gis pr̄ veſter celeſtꝭ de celo dabit ſpiritū
Mt.9.d.12.b bonū petētibꝰ ſe. || Et erat eijciēs demo
Mar.3.c niū ꝛ illud erat mutū: ꝛ cū eieciſſ3 demo
niū locutꝰ eſt mutꝰ: ꝛ āmirateꝭ ſunt tur
be. Quidā aūt ex eis dixerūt. In beelze
Mat.12.c bub principe demonioꝝ eijcit demoniū
c || Et alij temptātes: ſignū de celo q̄rebāt
ab eo. Ipſe aūt vt vidit cogitatiōes eoꝝ
Mat.12.b dixit eis. || Om̄e regnū in ſe diuiſum: de
Mar.3.c. ſolabitur: ꝛ domꝰ ſupra domū cadet. Si
aūt ꝛ ſathanas in ſeipſuz diuiſus ē quō
ſtabit regnū eius? quia dicitis in beelze
bub me eijcere demonia? Si aūt ego in
beelzebub eijcio demonia: filij vr̄i ī quo
eijciunt? Ideo ipſi iudices veſtri erunt.
Porro ſi in digito dei eijcio demonia:
ꝑfecto ꝑuenit in vos regnū dei. Cū for
tis armatꝰ cuſtodit atriū ſuum: in pace
ſunt ea q̄ poſſidet. Si aūt fortior eo ſu
perueniēs vicerit eū: vniuerſa arma eiꝰ
auferet in quibꝰ ꝯfidebat: et ſpolia eius
diſtribuet. Qui nō eſt mecū: ꝯtra me eſt:
Mat.12.d ꝛ qui nō colligit mecū diſpergit. || Cū im
mūdus ſpūs exierit de hoīe: ambulat ꝑ
loca inaquoſa: querēs requiē: ꝛ nō inue
niens dicit. Reuertar in domū meā vn
D de exiui. Et cū venerit īuenit eā ſcopis
mundatā. Tūc vadit ꝛ aſſumit ſeptē ali
os ſpūs ſecū nequiores ſe: ꝛ ingreſſi ha
bitant ibi. Et fiunt nouiſſima hoīs illiꝰ
peiora prioribꝰ. Factū eſt aūt cū hec di
ceret: extollēs vocē quedā mulier ð tur
ba dixit illi. Beatꝰ venter qui te porta
uit: ꝛ vbera q̄ ſuxiſti. At ille dixit. Quin
imo beati qui audiūt verbū dei: ꝛ cuſto
diunt illud. Turbis aūt ꝯcurrentibꝰ ce
Mat.12.c pit dicere. || Generatio hec generatio ne
Mar.8.b quā eſt: ſignū querit: ꝛ ſignū nō dabit̄ ei
niſi ſignū ione. Nam ſicut fuit ionas ſi
gnū niniuitis: ita erit ꝛ filiꝰ hoīs gene
3.Re.10.a. rationi iſti. || Regina auſtri ſurget in iu
2.Pa.9.a. dicio cū viris generatiōis huiꝰ ꝛ ꝯdem
nabit illos: qꝛ venit a finibꝰ terre audi
re ſapientiā ſalomonis. Et ecce plus q̄
Jone.3.b ſalomon hic. || Uiri niniuite ſurgēt in iu
Mat.12.d dicio cū generatiōe hac ꝛ ꝯdemnabūt il
E lam: qꝛ pniam egerūt in p̄dicatiōe ione
Mat.5.b Et ecce plus q̄ iona hic. || Nemo lucer
Mar.4.c. nā accendit ꝛ in abſcondito ponit neq̄
ſub modio ſed ſupra candelabꝝ: vt q̄ in
Mat.6.c grediunt̄: lumē videāt. || Lucerna corpo
ris tui eſt oculus tuꝰ. Si oculus tuꝰ fue
rit ſimplex: totū corpꝰ tuū lucidū erit: ſi
aūt nequā fuerit: etiā corpꝰ tuū tenebro
ſum erit. Uide ergo ne lumen qð in te
eſt tenebre ſint. Si ergo corpꝰ tuū totuz
lucidū fuerit nō habēs aliquā partē te
nebrarꝝ: erit lucidū totū. Et ſicut lucer
na fulgoris illuminabit te. Et cū loquere
tur: rogauit illū quidā phariſeꝰ vt pran
deret apud ſe. Jeſus aūt ingreſſus recu
buit. Phariſeus aūt cepit intra ſe repu
tans dicere: quare nō baptizatꝰ eſſet an
te prandiū. Et ait dn̄s ad illū || Nūc vos n
phariſei qð deforis eſt calicꝭ ꝛ catini mū
datis: qð autē intꝰ eſt veſtrū: plenū ē ra
pina ꝛ iniquitate. Stulte: nonne q̄ fecit
qð deforis eſt: etiā id qð deintꝰ eſt fecit? f
Uerūtn̄ qð ſupeſt date elemoſynā: ꝛ ec n
ce oīa mūda ſunt vobis. || Sed ve vobis
phariſeis qui decimatꝭ mentā ꝛ rutā et
om̄e olus: ꝛ p̄teritis iudiciū ꝛ charitatē
dei. Hec autem oportuit facere ꝛ illa nō
omittere. || Ue vobis pariſeis: q̄ diligitꝭ n
primas cathedras in ſynagogis ꝛ ſalu
tationes in foro. || Ue vobis qui eſtis vt n
monumēta q̄ nō parent ꝛ hoīes ambu
lantes ſupra: neſciūt. Rn̄dens aūt q̄dā3
ex legiſperitꝭ ait illi. Magiſter: hec dicēſ
etiā ꝯtumeliam nobis facis. At ille ait.
|| Et vobis legiſperitꝭ ve qꝛ oneratis ho n
mines oneribꝰ q̄ portare nō poſſunt: et
ipſi vno digito vr̄o nō tangitꝭ ſarcinas. e
Ue vobis qui edificatꝭ monumēta pro
phetarꝝ: pr̄es aūt vr̄i occiderūt illos. Pro
fecto teſtificamini q̄ ꝯſentitꝭ opibꝰ pa
trū vr̄oꝝ: qm̄ quidē ipſi eos occiderunt:
vos aūt edificatꝭ eoꝝ ſepulchra. Propte
rea ꝛ ſapiētia dei dixit. || Mittā ad illos n
ꝓphās ꝛ apl̄os: ꝛ ex illis occident ꝛ ꝑſe
quent̄: vt inquirat̄ ſanguis oīm ꝓphe
tarꝝ q̄ effuſus ē a ꝯſtitutiōe mundi a ge
neratiōe iſta: a ſanguie abel vſq̄ ad ſan
guinē zacharie: qui periījt inter altare ꝛ
edera. Ita dico vobis: requiret̄ ab hac
generatiōe. || Ue vobis legiſperitꝭ qui tu x
liſtis clauē ſcīe: ipſi nō introiſtꝭ: ꝛ eos q̄
introibant ꝓhibuiſtꝭ. Cū autē hec ad il
los diceret: ceperūt phariſei ꝛ legiſperiti
grauiter inſiſtere: ꝛ os eiꝰ opprimere de
multis inſidiātes ei: ꝛ q̄rentes aliq̄d ca
pere de ore eiꝰ vt accuſarēt eū. XII
M Ultis aūt turbis ꝯcurrentibꝰ ita x
vt ſe inuicē ꝯculcarēt: cepit dice
cere ad diſcipulos ſuos. || Atten x
dite a fermento phariſeorū qð eſt hypo x
criſis. || Nihil eni opertū eſt qð nō reuele x
tur: neq̄ abſconditū qð nō ſciat̄. || Qm̄ x

que in tenebris dixiſtis: in lumie dicent̃:
⁊ qđ in aure locuti eſtis in cubicul' pdi-
cabitur in tectis. Dico aũt vobis amicis
meis ne terreamini ab his q̃ occidũt cor
pus: ⁊ poſt hec nõ habẽt ampli⁹ q̃d faci
ant. ‖ Oſtendã aũt vobis quẽ timeatis.
Timete eũ qui poſtq̃ occiderit habꝫ po
teſtatẽ mittere in gehẽnam. Ita dico vo
bis hunc timete. Nõne q̃nq̃ paſſeres ve
neunt dipondio: et vn⁹ ex illis nõ eſt in
B obliuione corã deo. Sed ⁊ capilli capi-
tis vr̃i oẽs numerati ſunt. Nolite ergo
timere: multis paſſerib⁹ pluris eſtis vos.
Dico aũt vobis: oĩs quicũq̃ ꝯfeſſus fue
rit me corã hoĩb⁹: ⁊ fili⁹ hoĩs ꝯfitebitur
illũ corã angelis dei. ‖ Qui aũt negaue-
rit me corã hoĩbus: negabit' corã angel'
dei. ‖ Et omĩs qui dicit verbũ in filium
hoĩs remittet' illi: ei aũt qui in ſpm̃ſcm̃
blaſphemauerit nõ remittet'. ‖ Cũ autẽ
inducent vos in ſynagogas: ⁊ ad magi-
ſtrat⁹ ⁊ poteſtates: nolite ſolliciti eſſe q̃li
ter aut quid rñdeatis aut quid dicatis.
Spũs eni ſctũs docebit vos in ipſa ho-
ra: quid oporteat vos dicere. Ait aũt ei
quidã de turba. Mgr̃ dic fratri meo: vt
diuidat mecũ hereditatem. At ille dixit
ei. Homo q̃s me ꝯſtituit iudicẽ aut di-
uiſorẽ ſupra vos? Dixitq̃ ad illos. Vi-
dete ⁊ cauete ab omĩ auaricia qꝛ nõ in
abundãtia cuiuſq̃ vita ei⁹ eſt ex his que
C poſſidet. Dixit aũt ſimilitudinẽ ad illos
dicens. Hominis cuiuſdã diuitis vberes
fructus ager attulit: ⁊ cogitabat intra ſe
dicens. Quid faciã: q nõ habeo quo cõ-
gregem fruct⁹ meos? Et dixit. Hoc faciã
Deſtruã horrea mea: ⁊ maiora faciã: et
illuc cõgregabo oĩa que nata ſunt mihi
⁊ bona mea: ⁊ dicã aĩe mee. Aĩa habes
multa bona poſita in annos plimos: re-
quieſce: comede: bibe: epulare. Dixit aũt
illi deus. Stulte hac nocte aĩam tuã re-
petũt a te. Que autẽ paraſti: cuius erũt?
Sic eſt q̃ ſibi theſaurizat ⁊ nõ eſt in deũ
diues. Dixitq̃ ad diſcipl'os ſuos. ‖ Jõ di
co vobis. Nolite ſolliciti eſſe aĩe veſtre
quid manducetis: neq̃ corpi q̃d indua-
mini. Aĩa plus eſt q̃ eſca: ⁊ corp⁹ plus
q̃ veſtimentũ. Cõſiderate coruos: qꝛ nõ
ſeminant neq̃ metũt quib⁹ nõ eſt cella-
D riũ neq̃ horreũ: ⁊ de⁹ paſcit illos. Quã-
tomagis vos pluris eſtis illis. Quis aũt
veſtrũ cogitãdo põt adiicere ad ſtaturã
ſuã cubitũ vnũ? Si ergo neq̃ qđ mini-
mũ eſt poteſtis: quid de ceteris ſolliciti eſtis
‖ Conſiderate lilia quõ creſcũt. Nõ labo-
rant neq̃ nent. Dico aũt vobis: nec ſa-
lomon in omni gl'ia ſua veſtiebat' ſicut
vnũ ex iſtis. Si aũt fenũ qđ hodie eſt in
agro ⁊ cras in clibanũ mittit': de⁹ ſic ve
ſtit: quantomagis vos puſille fidei? Et
vos nolite q̃rere quid manducetis: aut
quid bibatis: et nolite in ſublime tolli.
Hec aũt oĩa gentes mũdi q̃rũt. Pr̃ autẽ
veſter ſcit qm̃ his indigetis. Veruntñ Mat.6.d
querite primũ regnũ dei ⁊ iuſticiã ei⁹: et
hec omĩa adiicient' vobis. Nolite time-
re puſillus grex: qꝛ cõplacuit pr̃i vr̃o da
re vobis regnũ. ‖ Vendite q̃ poſſidetis: ⁊ Mat.10.c
date elemoſynã. ‖ Facite vobis ſacculos Mat.6.c
qui nõ veteraſcũt: theſaurũ nõ deficien
tem in cel'. Quo fur nõ appropiat: neq̃
tinea corrũpit. ‖ Ubi eni theſaur⁹ vr̃ eſt: Mat.6.c
ibi ⁊ cor veſtrũ erit. Sint lũbi vr̃i pcin- E
cti ⁊ lucerne ardentes in manib⁹ veſtris:
⁊ vos ſimiles hoĩb⁹ expectantibus dñm
ſuũ qñ reuertat' a nuptiis: vt cũ venerit
⁊ pulſauerit ꝯfeſtim aperiant ei. ‖ Beati Mat.24.d
ſerui illi: q̃s cũ venerit dñs inuenerit vi
gilantes. Amẽ dico vobis: q pcinget ſe
⁊ faciet illos diſcũbere: ⁊ trãſiẽs miniſtra-
bit illis. Et ſi venerit in ſecũda vigilia:
⁊ ſi in tertia vigilia venerit: et ita inue-
nerit: beati ſunt ſerui illi. ‖ Hoc aũt ſcito Mat.24.d
te qm̃ ſi ſciret paterfamilias qua hora fur Mar.13.a
veniret: vigilaret vtiq̃: ⁊ nõ ſineret pfo-
di domũ ſuã. Et vos eſtote parati: quia
qua hora nõ putatis fili⁹ hominis veniet
Ait aũt ei petrus. Dñe ad nos dicis hãc
parabolam: an ⁊ ad oẽs? Dixit aũt ⁊ do
min⁹. ‖ Quis putas eſt fidel' diſpenſator Mat.24.d.
⁊ prudens: quẽ ꝯſtituit dñs ſupra famili
am ſuã vt det illis in tp̃e tritici menſu-
ram? Beat⁹ ille ſeruus quẽ cum venerit F
dñs inuenerit ita facientẽ. Vere dico vo
bis: qm̃ ſup oĩa que poſſidet ꝯſtituet il-
lũ. Q' ſi dixerit ſeruus ille in corde ſuo:
morã facit dñs me⁹ venire ⁊ ceperit pcu
tere ſeruos ⁊ ancillas ⁊ edere ⁊ bibere et
inebriari: veniet dñs ſerui illi⁹ in die q̃
non ſperet ⁊ hora qua neſcit: et diuidet
eũ: partemq̃ ei⁹ cũ infidelib⁹ ponet. ‖ Il
le aũt ſeruus q̃ cognouit voluntatẽ do-
mini ſui: ⁊ nõ ſe pparauit ⁊ nõ fecit ſm
voluntatẽ ei⁹: vapulabit multis: q̃ autẽ
nõ cognouit ⁊ fecit digna plagis vapu-
labit paucis. Omĩ aũt cui multũ datũ
eſt: multũ q̃ret' ab eo: ⁊ cui cõmendaue-
rũt multũ: plus petent ab eo. Ignẽ veni
mittere in terrã: ⁊ quid volo niſi vt ac-
cẽdat'? Baptiſma aũt habeo baptizari:
⁊ quõ coartor vſq̃ dũ pficiat'. ‖ Putatis Mat.10.d

B quia pacem veni mittere in terrā? Non
dico vobis: ſed ſeparationē. Erunt eni ex
hoc quinqꝫ in domo vna diuiſi: tres in
duos ⁊ duo in tres diuidenť: pater in fi
liū: ⁊ filius in patrē ſuū: mater in filiā:
⁊ filia i matrē: ſocrus in nurū ſuā: et nu
Mat.16.a rus in ſocrū ſuam. ‖ Dicebat aūt ad tur-
bas. Cum videritis nubem orientem ab
occaſu: ſtatim dicitis nimb⁹ venit: ⁊ ita
fit: ⁊ cū auſtꝝ flātē dicitꝭ: qꝛ eſt⁹ erit ⁊ fit
Hypocrite faciē celi ⁊ terre noſtis ꝓba-
re: hoc aūt tempus quō non probatis?
Mat.5.d Quid aūt ⁊ a vobis ipis nō iudicatꝭ qđ
iuſtū eſt? ‖ Cū aūt vadis cum aduerſario
tuo ad principē in via: da operā libera-
ri ab illo: ne forte trahat te ad iudicē: et
iudex tradat te exactori: ⁊ exactor mit-
Mat.5.d tat te i carcerē. ‖ Dico tibi: nō exies in-
de donec etiam nouiſſimum minutum
reddas. XIII
A Derāt aūt quidā ipo in tpe nun
a ciātes illi de galileis: quoꝝ ſan-
guinē pilatus miſcuit cū ſacrifi-
ciis eoꝝ. Et rñdens dixit illis. Putatis
ꝙ hi galilei pͤ oibus galileis pctōres fu-
erit: qꝛ talia paſſi ſunt. Non dico vobis:
ſed niſi penitentiā habueritꝭ: oēs ſimili
ter pibitis ſicut illi decē ⁊ octo ſupra ꝗs
cecidit turris in ſyloe ⁊ occidit eos. Pu
tatis qꝛ ⁊ ipſi debitores fuerit: pͤter oēs
hoies habitātes in hierlm. Nō dico vo-
bis: ſed ſi nō pniam habueritꝭ: oēs ſilr
pibitis. Dicebat aūt ⁊ hanc ſilitudinē.
Arborē fici habebat quidā plantatā in
B vinea ſua: ⁊ venit ꝗrens fructū in illa: ⁊
nō inuenit. Dixit aūt ad cultorē vinee.
Ecce anni tres ſunt ex quo venio ꝗrens
fructū in ficulnea hac: ⁊ nō inuenio. Suc
cide ergo illā. Ut quid etiā terraꝫ occu-
pat? At ille rñdens dixit illi: Dñe: dimit
te illā ⁊ hoc anno vſqꝫ duꝫ fodiam circa
illā ⁊ mittam ſtercora. Et ſiquideꝫ fece-
rit fructū: ſin autē in futurū ſuccides eā
Erat autē docens in ſynagoga eoꝝ ſab-
batis. Et ecce mulier ꝗ habebat ſpiritū
infirmitatis annis decem ⁊ octo: ⁊ erat
inclinata: nec oino poterat ſurſuꝫ reſpi-
C cere. Quā cū videret ieſus: vocauit eam
ad ſe: ⁊ ait illi: Mulier dimiſſa es ab in-
firmitate tua. Et impoſuit illi man⁹: et
ꝯfeſtim erecta eſt: ⁊ glorificabat deū. Re
ſpōdēs aūt archiſynagogus indignās:
qꝛ ſabbatꝭ curaſſet ieſus: dicebat turbe.
Sex dies ſunt in quib⁹ oportet operari.
In his ergo venite ⁊ curamini: ⁊ non in
die ſabbati. Rñdens aūt ad illuꝫ domi-
nus dixit. Hypocrite vnuſqſqꝫ veſtrum
ſabbato nō ſoluit bouem ſuū aut aſinū
a pͤſepio ⁊ ducit adaquare? Hanc aūt fi
liam abrae quā alligauit ſathanas ecce
decem ⁊ octo annis: nō oportuit ſolui a
vinculo iſto die ſabbati? Et cū hec dice
ret: erubeſcebant oēs aduerſarii eius: ⁊
omis ppłus gaudebat in vniuerſis que
glorioſe fiebāt ab eo. Dicebat ergo. Cui
ſimile eſt regnū dei: ⁊ cui ſimile eſtima-
bo illud. ‖ Simile eſt grano ſynapis: qđ
acceptū homo miſit in hortū ſuū et cre-
uit: ⁊ factū eſt in arborē magnā: ⁊ volu-
cres celi requieuerūt in ramis eius. Et
iterū dixit. Cui ſimile eſtimabo regnum
dei. ‖ Simile eſt fermento qđ acceptum
mulier abſcondit in farine ſata tria: do-
nec fermentareť totū. ‖ Et ibat p ciuita
tes ⁊ caſtella docens: ⁊ iter faciēs i hie-
ruſalem. Ait autē illi qdā. Dñe: ſi pau-
ci ſunt ꝗ ſaluanť? Ipſe autē dixit ad il-
los. ‖ Contendite intrare p anguſtā por-
tam: qꝛ multi dico vobis ꝗrent intrare
⁊ nō poterūt. Cū aūt intrauerit pͤfami-
lias ⁊ clauſerit oſtiū: incipietꝭ foris ſta-
re: ⁊ pulſare ad oſtiū dicentes: dñe aperi
nobis: ⁊ rñdēs dicet vobis. Neſcio vos
vnde ſitis. Tunc incipietis dicere. Mā-
ducauimus corā te ⁊ bibimus: ⁊ in pla-
teis noſtris docuiſti. Et dicet vobis. Ne
ſcio vos vnde ſitis. ‖ Diſcedite a me om
nes operarii iniquitatis. Ibi erit fletus
⁊ ſtridor dentiū: cū videritis abraam et
yſaac ⁊ iacob ⁊ omēs ꝓphetas in regno
dei: vos aūt expelli foras. ‖ Et venient ab
oriente ⁊ occidente ⁊ aqlone ⁊ auſtro: et
accūbēt in regno dei ‖ Et ecce ſūt nouiſ-
ſimi ꝗ erāt primi: ⁊ ſūt pmi ꝗ erāt nouiſ
ſimi. In ipa die acceſſerūt qdā phariſeo
rū dicētes illi. Exi ⁊ vade hinc qꝛ hero-
des vult te occidere. Et ait illis. Ite ⁊ di
cite vulpi illi. Ecce eiicio demonia ⁊ ſa-
nitates pficio hodie ⁊ cras: et tertia die
ꝯſūmor. Uerūtñ oportet me hodie ⁊ cras
⁊ ſequēti die ambulare: qꝛ nō capit pro-
phetā pire extra hierlm ‖ Hierlm hierlm
ꝗ occidis ꝓphas ⁊ lapidas eos ꝗ mittū-
tur ad te. Quotiēs volui ꝯgregare filios
tuos queādmodū auis niduꝫ ſuum ſub
pennis: ⁊ noluiſti. Ecce relinqueť vobis
dom⁹ vr̄a deſerta. Dico aūt vobis: qꝛ nō
videbitꝭ me donec veniat cū dicetis: be-
nedict⁹ qui venit in noie dñi. XIIII
T factū eſt cū introiſſet ieſus in
e domuꝫ cuiuſdam principis pha-
riſeorū ſabbato manducare pa-

nem: ⁊ ipſi obſeruabant eū. Et ecce ho-
mo quidā hydropicus erat ante illū: Et
reſpondens ieſus: dixit ad legiſperitos ⁊
phariſeos dicēs‖Si licet ſabbato cura-
re? At illi tacuerūt. Ipſe vero apprehen-
ſum ſanauit eum ac dimiſit. Et reſpon-
dens ad illos dixit.‖Cuiꝰ veſtrū aſinus
aut bos in puteū cadet: ⁊ non continuo
B extrahet illū die ſabbati? Et non pote-
rant ad hec rñdere illi: Dicebat autē et
ad inuitatos ꝑabolā: intendēs quō pri-
mos accubitus eligerēt: dicēs ad illos
Cū inuitatus fueris ad nuptias non diſ
cumbas in primo loco: ne forte honora
tior te ſit inuitatus ab illo: ⁊ veniēs is
q̄ te ⁊ illū vocauit: dicat tibi: da huic lo
cū: ⁊ tūc incipias cū rubore nouiſſimū
locū tenere. Sed cū vocatus fueris va-
de recūbe in nouiſſimo loco: vt cū vene
C rit qui te inuitauit dicat tibi. Amice a-
ſcēde ſupiꝰ. Tūc erit tibi gloria corā ſiḃ
diſcūbentibꝰ‖q2 ois q̄ ſe exaltat hūilia-
bit̄: ⁊ qui ſe humiliat exaltabitur. Dice
bat aūt ⁊ ei qui ſe inuitauerat. Cū facꝪ
prandiū aut cenā: noli vocare amicos
tuos: neq̄ frēs tuos: neq̄ cognatos ne-
q̄ vicinos: neq̄ diuites: ne forte ⁊ ipſi te
reinuitēt ⁊ fiat tibi retributio.‖Sed cū
facis cōuiuiū voca paupes debiles clau
dos et cecos: ⁊ beatꝰ eris: q2 nō habent
retribuere tibi. Retribuet̄ eni tibi in re-
D ſurrectiōe iuſtoꝝ. Hec cū audiſſet q̄dam
de ſimul diſcumbentibꝰ dixit illi. Bea-
tus qui mādūcabit panē in regno dei.
At ipſe dixit ei.‖Hō quidā fecit cenam
magnā: ⁊ vocauit multos. Et miſit ſer-
uū ſuū hora cene dicere iuitatis vt veni
rēt: q2 iā para ſunt oia: Et ceperunt ſiḃ
oēs excuſare. Primus dixit ei. Villā emi
⁊ neceſſe habeo exire ⁊ videre illā. Rogo
te: habe me excuſatū. Et alter dixit: Iu-
ga boum emi q̄nq̄: ⁊ eo ꝓbare illa. Ro-
go te: habe me excuſatū. Et alius dixit.
Vxorē duxi: ⁊ iō non poſſum venire: Et
reuerſus ſeruus nūciauit hec dn̄o ſuo.
E Tūc iratus pr̄fāmilias dixit ſeruo ſuo.
Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis: et
paupes ac debiles ⁊ cecos ⁊ claudos in
troduc huc. Et ait ſeruus. Dn̄e: factū ē
vt imperaſti: ⁊ adhuc locus eſt. Et ait
dn̄s ſeruo. Exi in vias ⁊ ſepes ⁊ cōpelle
intrare: vt impleatur domus mea. Dico
aūt vobis: q2 nemo viroꝝ illoꝝ qui vo-
cati ſunt guſtabit cenā meā: Ibant aūt
F turbe multe cū eo. ⁊ cōuerſus dixit ad il
los:‖Si q̄s venit ad me ⁊ nō odit pr̄em
ſuū ⁊ mr̄em ⁊ vxorē ⁊ filios ⁊ frēs ⁊ ſo-
rores: adhuc aūt ⁊ aīam ſuā nō pōt meꝰ
eſſe diſcipulus.‖Et qui nō baiulat cru- Mat.10.d.⁊
cē ſuā ⁊ venit pꝰ me: nō pōt meus eē di 16.c.Mr.8.d
ſcipulus: Quis eni ex vobis volēs tur- ⁊.9.c
rim edificare: nōne prius ſedens cōpu-
tat ſumptꝰ q̄ neceſſarij ſūt ſi habeat ad
ꝑficiendū: ne poſtq̄ poſuerit fundamen
tū: ⁊ nō potuerit ꝑficere: oēs qui vidēt:
incipiāt illudere ei dicētes: q2 hic homo
cepit edificare ⁊ nō potuit cōſūmare?
Aut quis rex iturus cōmittere bellum B
aduerſus aliū regē: nō ſedēs prius co-
gitat ſi poſſit cū decē milibꝰ occurrere
ei: q̄ cū viginti milibꝰ venit ad ſe? Alio-
quin adhuc illo lōge agēte: legationem
mittēs rogat ea q̄ pacis ſunt‖Sic ḡ ois Mat.10.d
ex vobis q̄ nō renūciat oibꝰ q̄ poſſidet:
nō pōt meꝰ eē diſcipulꝰ‖Bonū ē ſal. Si Mat.5.b.
aūt ſal euanuerit: in quo cōdiet̄? Neq̄ Mar.9.g
in terrā neq̄ in ſterquiliniū vtile ē: ſed
foras mittet̄. Qui habet aures audiēdi
audiat.

XV

ERant autē appinquantes ei pu- A
blicani ⁊ peccatores: vt audirent
illū. Et murmurabāt phariſei ⁊
ſcribe dicētes: q2 hic pctōres recipit et
māducat cū illis. ‖Et ait ad illos ꝑabo Mat.18.b
lā iſtā dicēs: Quis ex vobis hō q̄ h3 cen
tū oues: ⁊ ſi ꝑdiderit vnā ex illis: nōne
dimittit nonagintanouē in deſerto ⁊ va
dit ad illā q̄ ꝑierat donec iueniat eam?
Et cū iuenerit eā: imponit i humeros ſu
os gaudēs ⁊ veniēs domū cōuocat ami
cos ⁊ vicinos dicēs illis. Cōgratulami B
mihi: q2 inueni ouē meā q̄ ꝑierat. Dico
vobis: q̄ ita gaudiū erit i celo ſup vno
pctōre penitentiā agēte: q̄ ſupra nona-
gintanouē iuſtis qui nō indigēt penitē
tia. Aut q̄ mulier habēs drachmas de-
cē: ⁊ ſi ꝑdiderit drachmā vnā: nōne accē
dit lucernam ⁊ euertit domū ⁊ q̄rit dili
genter donec iueniat eā? Et cū iuenerit
cōuocat amicas ⁊ vicinas: dicēs: Cōgra
tulamini mihi: q2 inueni drachmā quā
ꝑdiderā. Ita dico vobis: gaudiū erit co-
ram angelis dei ſup vno pctōre penitē-
tiā agente. Ait aūt. Hō quidam habuit C
duos filios: ⁊ dixit adoleſcētior ex illꝪ pri
Pr̄: da mihi portionē ſubſtātie q̄ me cō
tigit. Et diuiſit illꝪ ſubſtātiā. Et non pꝰ
multos dies: ꝯgregatis oibꝰ adoleſcen-
tior filius ꝑegre ꝓfectꝰ ē in regionē lon
ginquā ⁊ ibi diſſipauit ſubſtātiā ſuā viuē
do luxurioſe. Et poſtq̄ oia ꝯſūmaſſet: fa
cta eſt fames valida in regiōe illa: ⁊ ipſe

cepit egere. Et abijt τ adheſit vni ciuiū
regiōis illius: τ miſit illū in villā ſuam
vt paſceret porcos. Et cupiebat implere
ventrē ſuū de ſiliq̄s q̄s porci manduca
D bāt: τ emo illi dabat. In ſe aūt reuerſus
dixit: Quāti mercēnarij i domo patris
mei abūdāt panib⁹: ego aūt hic fame pe
reo. Surgā τ ibo ad prēm meū τ dicam
ei. Pater peccaui in celū τ corā te: iam
nō ſū dign⁹ vocari fili⁹ tu⁹: fac me ſicut
vnū de mercēnarijs tuis. Et ſurgēs ve-
nit ad prēm ſuū. Cū aūt adhuc lōge eēt
vidit illū pr̄ ipſius: τ miſcdia mot⁹ ē: et
accurrēs cecidit ſup collū ei⁹: τ oſcula-
E tus ē eū. Dixitq̄ʒ ei fili⁹. Pater peccaui
in celū τ corā te: iam nō ſū dign⁹ voca-
ri filius tu⁹. Dixit aūt pr̄ ad ſeruos ſu-
os. Cito pferte ſtolā primā: τ induite il-
lū: τ date annulū in manū ei⁹: τ calcia-
mētū i pedes ei⁹. Et adducite vitulū ſa-
ginatū τ occidite: τ mādūcem⁹ τ epule-
mur: qꝛ hic filius me⁹ mortu⁹ erat: τ re-
uixit: perierat: τ inuent⁹ ē. Et ceperunt
F epulari. Erat aūt filius eius ſenior in a-
gro. Et cū veniret et appropinq̄ret do-
mui: audiuit ſymphoniā τ chorꝫ: τ voca
uit vnū de ſeruis: τ interrogauit q̄d hec
eſſent. Iſq̄ʒ dixit illi: Frater tu⁹ venit: τ
occidit pr̄ tu⁹ vitulū ſaginatū: qꝛ ſaluū
illū recepit. Indignat⁹ ē aūt τ nolebat
introire. Pr̄ ḡ illi⁹ egreſſus cepit roga-
G re illū. At ille rn̄dens dixit patri ſuo: Ec
ce tot ānis ſeruio tibi: τ nūq̄ʒ mandatū
tuū pteriui: τ nūq̄ʒ dediſti mihi hedū vt
cū amicis meis epularer. Sed poſtq̄ʒ fi-
lius tu⁹ hic q̄ deuorauit ſubſtātiā ſuam
cū meretricib⁹ venit: occidiſti illi vitulū
ſaginatū. At ipſe dixit illi fili tu ſp mecū
es: τ oīa mea tua ſūt. Epulari aūt τ gau
dere oportebat: qꝛ frater tu⁹ hic mortu⁹
erat: τ reuixit: perierat τ iuent⁹ ē. XVI

A Icebat aūt τ ad diſcipulos ſuos.
d Hō quidā erat diues q̄ hēbat vil
licū: τ hic diffamat⁹ ē apud illū:
q̄ſi diſſipaſſet bona illi⁹. Et vocauit illū
τ ait illi. Quid hoc audio de te. Redde
rationē villicatiōis tue. Iam eni nō po
teris villicare. Ait aūt villicus intra ſe.
Quid faciā: qꝛ dn̄s me⁹ aufert a me villi
cationē? Fodere nō valeo: mēdicare eru
B beſco. Scio quid faciā: vt cū amot⁹ fue-
ro a villicatione: recipiāt me in domos
ſuas. Cōuocatis itaq̄ʒ ſingulis debitori
bus dn̄i ſui: dicebat primo. Quantū de-
bes dn̄o meo? At ille dixit. Centū cados
olei. Dixitq̄ʒ illi. Accipe cautionē tuā: τ
ſede cito ſcribe quinquagīta. Deinde
alio dixit. Tu vero quantū debes? Qui
ait: centū choros tritici. Ait illi. Accipe
lr̄as tuas: τ ſcribe octogīta. Et laudauit
dn̄s villicū iniq̄tatis qꝛ prudenter feciſ
ſet: qꝛ filij huius ſeculi prudētiores fi-
lijs lucis in generatiōe ſua ſunt. Et ego
vobis dico: Facite vobis amicos de mā
mona iniquitatis: vt cū defeceritis: reci
piāt vos in eterna tabernacula. Qui fi-
delis ē in minimo: τ in maiori fidelis ē:
τ q̄ in modico iniqu⁹ ē: τ in maiori ini-
qu⁹ eſt. Si ḡ iniquo māmona fideles nō
fuiſtis: qđ verū ē quis credet vobis? Et
ſi in alieno fideles nō fuiſtis qđ veſtrū
eſt quis dabit vobis? ‖ Nemo ſeruus pōt
duob⁹ dn̄is ſeruire. Aut eni vnū odiet: τ
alterꝫ diliget: aut vni adherebit: τ alterꝫ
cōtemnet. Nō poteſtis deo ſeruire τ mā
mone. Audiebāt aūt oīa hec phariſei q̄
erant auari: τ deridebāt illū. Et ait illis
Vos eſtis q̄ iuſtificatis vos corā hoib⁹:
deus aūt nouit corda vr̄a: Quia qđ hoi-
bus altū ē: abomiatio ē an̄ deū. ‖ Lex et
pphete vſq̄ʒ ad iohēm: ex eo regnuꝫ dei
euāgelizat̄: τ omis in illud vim faciat.
‖ Facilius ē aūt celū τ terrā pterire: q̄ʒ de
lege vnū apicē cadere. ‖ Oīs qui dimit-
tit vxorē ſuā: τ alterā ducit: mechat̄: τ q̄
dimiſſaꝫ a viro ducit mechat̄. Hō quidā
erat diues q̄ induebat̄ purpura τ byſſo:
τ epulabat̄ q̄tidie ſplēdide. Et erat qui-
dam mēdicus noīe lazarus: qui iacebat
ad ianuā eius vlcerib⁹ plenus: cupiens
ſaturari de micis que cadebāt de menſa
diuitis: et nemo illi dabat. Sed τ canes
veniebāt: τ lugebāt vlcera eius. Factū ē
aūt vt morerer̄ mēdicus: τ portaret̄ ab
angelis in ſinū abrae. Mortu⁹ ē aūt et
diues: τ ſepultus ē in inferno. Eleuans
aūt oculos ſuos cū eēt i tormētis: vidit
abraā a lōge τ lazarū in ſinu eius: τ ipſe
clamās dixit: Pater abraā miſerere mei
τ mitte lazarꝫ vt intingat extremū digi-
ti ſui in aquā: vt refrigeret linguā meā:
qꝛ crutior i hac flāma. Er dixit illi abra
am. Fili recordare qꝛ recepiſti bona i vi-
ta tua: τ lazarus ſimiliter mala. Nūc au
tē hic ɔſolatur tu vero crutiaris. Et in
his omnibus inter nos τ vos chaos ma
gnū firmatū eſt: vt hi q̄ volūt hic trāſi-
re ad vos nō poſſint: neq̄ʒ inde huc trāſ
meare. Et ait. Rogo ḡ te pater: vt mittaſ
eū in domū patris mei. Habeo eni quin
q̄ʒ fratres: vt teſtet̄ illis ne τ ipſi veniāt
in hunc locū tormētorꝫ. Et ait illi abra-

am. Habent moyſen ⁊ ꝓphetas: audiãt
illos. At ille dixit. Nõ pater abraam: ſʒ
ſi quis ex mortuis ierit ad eos: peniten-
tiã agent. Ait aũt illi. Si moyſen ⁊ ꝓ-
phetas nõ audiũt: neqꝫ ſi quis ex mortu
is reſurrexerit credent. XVII

Et ait ad diſcipulos ſuos. Impoſ
e ſibile ẽ vt nõ veniãt ſcãdala Ve
aũt illi ꝑ quem veniũt. Utili⁹ eſt
illi ſi lapis molaris imponaẗ circa col-
lum eius: ⁊ ꝓijciatur in mare: ꝙ̃ vt ſcã-
dalizet vnũ de puſillis iſtis. Attendite
vobis. Si peccauerit in te frater tuus
increpa illũ: ⁊ ſi penitentiã egerit dimit
te illi. Et ſi ſepties in die peccauerit in
te: ⁊ ſepties in die cõuerſus fuerit ad te
dicens: penitet me: dimitte illi. Et dixe-
runt apli domino. Adauge nobis fidẽ.
Dixit aũt domin⁹. Si habueritis fidẽ
ſicut granũ ſynapis diceretis quia arbori
moro: eradicare ⁊ tranſplantare in ma-
re: ⁊ obediet vobis. Quis aũt veſtrũ ha-
bens ſeruum arantẽ aut paſcẽtẽ boues
qui regreſſo de agro dicat illi ſtatim trã
ſi et recumbe: et nõ dicit: para ꝙ cenẽ ⁊
precinge te ⁊ miſtra mihi donec mandu
cem ⁊ bibã: ⁊ poſt hec tu mãducabis et
bibes? Nũquid gratiã habet ſeruo illi:
quia fecit que ei imparauerat? Nõ puto.
Sic ⁊ vos cũ feceritis omĩa que precep-
ta ſunt vobis dicite: ſerui inutiles ſum⁹
Quod debuim⁹ facere fecim⁹. Et factũ
eſt dum iret in hieruſalẽ tranſibat ꝑ me
diã ſamariã ⁊ galileã. Et cũ ingrederẽ-
tur quoddã caſtellũ: occurrerũt ei decẽ
viri leproſi. Qui ſteterunt a longe: ⁊ le-
uauerunt vocem dicẽtes. Jeſu ꝓceptor:
miſerere noſtri. Quos vt vidit: dixit: Jte
oſtendite vos ſacerdotib⁹. Et factũ ẽ dũ
irent: mundati ſũt. Unus aũt ex illis vt
vidit quia mundatus eſt: regreſſus ẽ cũ
magna voce magnificans deũ. Et ceci-
dit in faciẽ añ pedes eius: gratias agẽs
Et hic erat ſamaritanus. Reſpõdens au
tẽ ieſus dixit. Nõne decem mũdati ſũt?
Et nouẽ vbi ſunt? Nõ eſt inuent⁹ ꝗ re-
diret: ⁊ daret gloriã deo niſi hic alieni-
gena. Et ait illi. Surge vade: quia fides
tua te ſaluũ fecit. Interrogatus autẽ a
phariſeis qñ venit regnum dei: rñdens
eis dixit. Nõ veniet regnũ dei cũ obſer-
uatione: neqꝫ dicent: ecce hic aut ecce il
lic. Ecce enĩ regnũ dei intra vos eſt. Et
ait ad diſcipulos ſuos. Uenient dies qñ
deſideratis videre vnũ diem filij homis
et nõ videbitis. Et dicent vobis. Ecce
hic ⁊ ecce illic. Nolite ire: neqꝫ ſectami. Mar.13.c
Nam ſicut fulgur coruſcans ſub celo in
ea que ſub celo ſunt fulget: ita erit filius
homis in die ſua. Primũ aũt oportet il
lum multa pati: ⁊ reꝓbari a generatiõe F
hac. Et ſicut factũ eſt ĩ diebus noe: ita Mat.24.e
erit ⁊ in dieb⁹ filij homis. Edebãt ⁊ bi-
bebãt: vxores ducebãt: ⁊ dabanẗ ad nu
ptias: vſqꝫ in diẽ qua intrauit noe ĩ ar-
cam: et venit diluuiũ ⁊ ꝑdidit oẽs. Si-
militer ſicut factũ ẽ in diebus loth Ede
bant ⁊ bibebãt: emebant ⁊ vẽdebãt: plã
tabant ⁊ edificabant: qua die autẽ exijt
loth a ſodomis: pluit ignẽ ⁊ ſulphur de
celo: ⁊ omẽs ꝑdidit. Scđm hec erit qua G
die filius homis reuelabiẗ. In illa hora
qui fuerit in tecto ⁊ vaſa eius in domo
ne deſcendat tollere illa: ⁊ qui in agro ſi
militer nõ redeat retro. Memores eſto Geñ.19.f
te vxoris loth. Quicũqꝫ queſierit aĩam Mat.16.d
ſuã ſaluã facere ꝑdet illã. Et quicunqꝫ Mar.8.d.
ꝑdiderit illã: ⁊ viuificabit eã. Dico vo-
bis in illa nocte erũt duo in lecto vno:
vnus aſſumeẗ ⁊ alter relinqueẗ. Due Mat.24.d.
erunt molentes in vnũ: vna aſſumeẗ et
altera relinqueẗ. Duo in agro: vnus aſ
ſumeẗ ⁊ alter relinqueẗ. Rñdẽtes dicũt
illi. Ubi dñe? Qui dixit illis. Ubicũqꝫ Mat.24.c
fuerit corpus: illuc cõgregabũẗ ⁊ aqle.

Dicebat aũt ⁊ ꝑabolã XVIII A
d ad illos: qm̃ oportet ſemꝑ orare Eccl.18.c
⁊ nõ deficere: dicens. Judex ꝗdã 1.Theſſa.5.d
erat in quadã ciuitate: qui deũ nõ time
bat: ⁊ hoĩem nõ reuerebaẗ. Uidua autẽ
quedã erat ĩ ciuitate illa: ⁊ veniebat ad
eum dicens. Uindica me de aduerſario
meo. Et nolebat ꝑ multum tp̃s. P⁹ hec
aũt dixit intra ſe Et ſi deũ nõ timeo nec
hoĩeʒ reuereor: tñ qꝛ moleſta ẽ mihi hec
vidua vindicabo illã: ne ĩ nouiſſimo ve-
niens ſuggillet me. Ait aũt dñs. Audi
te quid iudex iniq̃tatis dicit. Deus aũt B
nõ faciet vindictã electoꝝ ſuoꝝ clamãti
um ad ſe die ac nocte: ⁊ pacientiã hẽbit
in illis? Dico autẽ vobis: qꝛ cito faciet
vindictã illoꝝ. Uerũtñ fili⁹ hoĩs veniẽs
putas ĩueniet fidẽ in terra? Dixit aũt et
ad quoſdã ꝗ in ſe ꝯfitebãt tanqꝫ iuſti et
aſpnabanẗ ceteros: ꝑabolã iſtã dicens:
Duo homĩes aſcendebãt ĩ tẽplũ vt ora-
rent vn⁹ phariſeus ⁊ alter publicanus
Phariſe⁹ ſtãs: hec apud ſe orabat. De⁹
gr̃as ago tibi: qꝛ nõ ſũ ſicut ceteri hoĩm
raptores iniuſti: adulteri: velut etiam hic
publican⁹. Jeiuno bis in ſabbato: deci-
mas do oĩm que poſſideo. Et publican⁹

C a lōge ſtans nolebat nec oculos ad celū
leuare: ſed ꝑcutiebat pect⁹ ſuū dicens.
De⁹ ꝓpiti⁹ eſto mihi pctōri. Dico vobis
deſcēdit hic iuſtificat⁹ in domū ſuā ab
Mat.23.b illo: ||qꝛ ois qui ſe exaltat hūiliabit̃: ⁊ q̄
Mat.19.b. ſe hūiliat exaltabit̃. ||Afferebant aūt ad
Mar.10.b. illū ⁊ infātes vt eos tangeret. Qđ cū vi-
derēt diſcipuli increpabant illos. Jeſus
aūt cōuocās illos dixit. Sinite pueros
venire ad me: ⁊ nolite vetare eos. Taliū
eſt eni regnū dei. Amē dico vobis q̄cū-
q̄ꝫ nō accepit regnū dei ſicut puer nō in
D trabit in illud. Et interrogauit eū q̄daꝫ
Mat.19.b princeps dicēs. ||Mgr̃ bone: q̄d faciens
Mar.10.c vitā eternā poſſidebo? Dixit aūt ei ieſus
Quid me dicis bonū? Nemo bonus niſi
Exo.20.b ſolus deus. Mādata noſti. ||Nō occides
Mat.19.c nō mechaberis: nō furtū facies: nō falſū
Mar.10.c teſtimoniū dices: honoꝛa p̄rēꝫ tuū ⁊ ma
trē. Qui ait. Hec oia cuſtodiui a iuuen-
Mat.19.c tute mea. Quo audito ieſus: ait ei. ||Ad
Mar.10.c huc vnū tibi deeſt. Oia quecunq̄ꝫ habes
vēde ⁊ da paupib⁹: ⁊ hēbis theſaurū in
celo: ⁊ veni ſequere me. His ille auditis
ꝯtriſtatus ē qꝛ diues erat valde. Uidēs
aūt ieſus illū triſtē factū: dixit: Q̄m diffi-
E cile qui pecunias habēt in regnū dei in
Mat.19.c trabunt. || Facilius eſt eni camelū ꝑ fo-
Mar.10.c. ramē acus trāſire: q̄ꝫ diuitē intrare i re-
gnū dei. Et dixerūt qui audiebāt. Et q̄s
Mat.19.d pōt ſaluus fieri. Ait illis. ||Que impoſſi-
Mar.10.d. bilia ſunt apud homīes: poſſibilia ſunt
apud deū. Ait aūt petrus. Ecce nos di-
miſimus oia ⁊ ſecuti ſumus te. Qui di-
Mat.19.d xit eis||Amē dico vobis nemo eſt qui re
Mar.10.d. liquit domū aut parētes aut fratres aut
vxorē aut filios ꝓpter regnū dei ⁊ non
recipiat multo plura in hoc tꝑe ⁊ in ſe-
Mat.20.c culo futuro vitā eternā. ||Aſſumpſit aūt
Mar.10.e ieſus duodecim: ⁊ ait: Ecce aſcendimus
F hieroſolimā: ⁊ cōſūmabunt̃ oia q̄ ſcrip-
ta ſunt ꝑ ꝓph̄as de filio hoīs. Tradet̃
eni gentib⁹: ⁊ illudet̃: ⁊ flagellabit̃ ⁊ cō
ſpuet̃: poſtq̄ꝫ flagellauerint occidēt eū:
⁊ die tercia reſurget. Et ipi nihil hoꝝ
S.2.g intellexerūt. || Et erat verbū iſtud abſcō
ditū ab eis: ⁊ nō intelligebāt q̄ dicebāt̃
Mat.20.d ||Factū eſt aūt cū appinq̄ret hiericho: ce
Mar.10.g cus quidā ſedebat ſecus viā mendicās
Et cū audiret turbā ꝑtereuntē: interro
G gabat q̄d hoc eſſet. Dixerūt aūt ei: ꝙ ie-
ſus nazaren⁹ trāſiret Et clamauit dicēs
Mat.20.d ||Jeſu fili dauid miſerere mei. Et qui p̄-
ibant increpabant eū vt taceret. Ipſe ve
ro multo magis clamabat: fili dauid mi
ſerere mei. Stans aūt ieſus iuſſit illum
adduci ad ſe. Et cū appinq̄ſſet: interro-
gauit illū dicēs. Quid tibi vis faciam?
At ille dixit. Dn̄e vt videā. Et ieſus di-
xit ei. Reſpice. Fides tua te ſaluū fecit.
Et cōfeſtim vidit: ⁊ ſeq̄bat̃ illū magnifi
cans deū: Et omīs plebs vt vidit: dedit
laudem deo. XIX
e T ingreſſus perambulabat hie-
richo. Et ecce vir nomine zache⁹
⁊ hic princeps erat publicanoꝝ: ⁊ ipſe di
ues. Et querebat videre ieſū quis eſſet:
et nō poterat p̄ turba: qꝛ ſtatura puſill⁹
erat. Et p̄currēs aſcendit in arborē ſy-
comoꝝ vt videret eū qꝛ inde erat tranſi
turus. Et cū veniſſet ad locū: ſuſpiciēs
ieſus vidit illū: ⁊ dixit ad eū. Zachee fe-
ſtinās deſcende qꝛ hodie in domo tua
oportet me manere. Et feſtinās deſcen-
dit: et excepit illū gaudēs: Et cū viderēt
oēs murmurabāt dicētes ꝙ ad hoiem
pctōrem diuertiſſet. Stans aūt zacheus
dixit ad ieſū. Ecce dimidiū bonoꝝ meo-
rū dn̄e do paupibus: ⁊ ſi q̄d aliquē de-
fraudaui reddo quadruplum. Ait ieſus
ad eum. Quia hodie ſalus domui huic
facta eſt: eo ꝙ ⁊ ipſe filius ſit abrae ||Ue
nit eni filius homis querere ⁊ ſaluū face
re qđ perierat. Hec illis audientib⁹ adijci
ens dixit ꝑabolā: eo ꝙ eſſet ꝓpe hierl̄m
⁊ qꝛ exiſtimarēt ꝙ cōfeſtim regnum dei
manifeſtaret̃ || Dixit g̃. Hō quidam nobi
lis abijt in regionē longinquā accipe ſi
bi regnū: ⁊ reuerti. Uocatis aūt decē ſer
uis ſuis: dedit eis decē mnas: ⁊ ait ad
illos. Negociami dum venio. Ciues aūt
eius oderāt eum: ⁊ miſerunt legationē
poſt illū dicētes. Nolumus hūc regnare
ſup nos. Et factū ē vt rediret accepto re C
gno: ⁊ iuſſit vocari ſeruos quibus dedit
pecuniā: vt ſciret quātū quiſq̄ꝫ negocia
tus eſſet: Uenit aūt prim⁹ dicens. Dn̄e:
mna tua decē mnas acq̄ſiuit. Et ait illi.
||Euge bone ſerue qꝛ i modico fuiſti fide D
lis: eris p̄tātem habēs ſupꝛa decē ciui-
tates. Et alter venit dicens. Dn̄e: mna
tua fecit quinq̄ꝫ mnas. Et huic ait. Et
tu eſto ſup quinq̄ꝫ ciuitates. Et alter ve
nit dicēs. Dn̄e: ecce mna tua quā habui
repoſitā in ſudario. Timui eni te qꝛ ho-
mo auſterus es: tollis qđ nō poſuiſti: et
metis qđ nō ſeminaſti. Dixit ei. De ore D
tuo te iudico ſerue nequā. Sciebas ꝙ
ego homo auſterus ſū: tollens qđ nō po
ſui: ⁊ metēs qđ nō ſeminaui. Et q̄re nō
dediſti pecuniā meā ad menſā ⁊ ego ve-
niēs cū vſuris vtiq̄ꝫ exegiſſem illud. Et

aſtantib⁹ dixit. Auferte ab illo mnam:
⁊ date illi q̄ decē mnas habet. Et dixerūt
ei. Dn̄e: habet decē mnas‖Dico aūt vo-
bis q: hoī hn̄ti dabit̄ ⁊ abūdabit: ab eo
aūt q̄ nō habet ⁊ qđ habꝫ auferet̄ ab eo
Uerūtn̄ inimicos meos illos q̄ nolue-
rūt me regnare sup̱ ſe adducite huc: ⁊ i-
terficite an̄ me. Et his dictꝫ precedebat
aſcēdens hieroſolymā.‖Et factū eſt cū
appropinqſſet ad bethphage ⁊ bethaniā:
ad mōtē qui vocat̄ oliueti: miſit duos
diſcipulos ſuos dicēs.‖Ite ī caſtellū qđ
ↄtra vos eſt. In qđ introeūtes: inuenie-
tis pullū aſine alligatū: cui nemo vn̄q̄
hoīm ſedit. Soluite illū: ⁊ adducite. Et
ſi q̄s vos interrogauerit q̄re ſoluitis: ſic
dicetꝫ ei. Quia dn̄s operā ei⁹ deſiderat.
Abierūt aūt q̄ miſſi erāt: ⁊ inuenerūt ſi-
cut dixit illis ſtantē pullū. Soluētibus
aūt illis pullū: dixerunt dn̄i ei⁹ ad illos.
Quid ſoluitꝫ pullū? At illi dixerūt. Quia
dn̄s eū neceſſariū habet. Et duxerūt illū
ad ieſū. Et iactātes veſtimēta ſua ſupra
pullū: īpoſuerūt ieſū‖Eūte aūt illo ſub-
ſternebāt veſtimēta ſua ī via. Et cū ap-
propinq̄ret iā ad deſcēſū mōtꝫ oliueti:
ceperūt oēs turbe deſcēdētiū gaudētes
laudare deū voce magna ſup̱ oīb⁹ q̄s vi-
derāt ꝟtutib⁹ dicētes. Bn̄dict⁹ q̄ venit
rex in noīe dn̄i: pax in celo: ⁊ gl̄ia in ex-
celſis. Et quidā phariſeoꝝ de turbis di
xerūt ad illū. Mgr̄ increpa diſcipl̄os tu
os. Quib⁹ ip̄e ait. Dico vobis: q: ſi hi ta
cuerint: lapides clamabūt. Et vt appro
pinq̄uit: vidēs ciuitatē fleuit ſup̱ illam
dicēs. Quia ſi cognouiſſes ⁊ tu. Et q̄dē
in hac die tua q̄ ad pacē tibi: nūc autem
abſcōdita ſunt ab ocul̄ tuis. Quia veni
ent dies ī te: ⁊ circūdabūt te inimici tui
vallo: ⁊ circūdabūt te: ⁊ coanguſtabunt
te vndiq̄: ⁊ ad terrā ꝓſternēt te: ⁊ filios
tuos q̄ in te ſūt.‖Et nō relinquēt ī te la-
pidē ſup̱ lapidē: eo q̄ nō cognouerꝫ tp̄s
viſitatiōis tue.‖Et ingreſſus in templū
cepit eījcere vendētes ⁊ emētes: dicēs il
lis.‖Scriptū eſt: q: dom⁹ mea dom⁹ orō
nis eſt. Uos aūt feciſtꝫ illā ſpelūcā latro
nū. Et erat docēs q̄tidie in tēplo‖Prin-
cipes aūt ſacerdotū ⁊ ſcribe ⁊ principes
plebis q̄rebāt illū ꝑdere: ⁊ nō inuenie-
bant quid facerēt illi. Omis eni ppl̄us
ſuſpenſus erat audiēs illū. XX

Factū eſt in vna dieꝝ docente
e illo ppl̄o in templo ⁊ euāgelizan
te: cōuenerūt principes ſacerdo-
tū ⁊ ſcribe cū ſeniorib⁹: ⁊ aiūt dicentes

ad illum.‖Dic nobis ī qua ptāte hec fa- Mat. 21. e
cis. Aut q̄s eſt q̄ dedit tibi hāc ptātem? Mar. 11. d
Rn̄dēs aūt ieſus dixit ad illos. Interro-
gabo vos ⁊ ego vnū verbū. Rn̄dete mihi
Baptiſmū iohīs de celo erat: an ex hoī-
bus? At illi cogitabāt intra ſe dicētes:
Quia ſi dixerim⁹ de celo: dicet: Quare ḡ
nō crediditis illi? Si aūt dixerimus ex
hoībus plebs vniuerſa lapidabit nos.
Certi ſunt enī iohēm ꝓph̄am eſſe. Et re-
ſpōderunt ſe neſcire vnde eſſet. Et ieſus B
ait illis. Neq̄ ego dico vobis in q̄ ptāte
hec facio.‖Cepit aūt dicere ad plebē pa Mat. 21. d
rabolā hanc. Hō q̄dā plantauit vineā ⁊ Mar. 12. a
locauit eā colonis: ⁊ ip̄e ꝑegre fuit mul-
tis tp̄ibus. Et in tp̄e illo miſit ad culto
res ſeruū: vt de fructu vinee darent illi.
Qui ceſum dimiſerūt eū inanē. Et addi
dit alterū ſeruū mittere. Illi aūt hūc q̄ꝫ
cedentes: ⁊ afficiētes ↄtumelia: dimiſe-
runt inanē. Et addidit tertiū mittere: q̄
⁊ illū vulnerātes eiecerūt. Dixit aūt do-
min⁹ vinee. Quid faciā? Mittā filiū me
um dilectū: forſitan cū hūc viderint ve-
rebunt̄. Quē cū vidiſſent coloni: cogita
uerūt intra ſe dicētes. Hic ē heres. Oc- C
cidam⁹ illū: vt nr̄a fiat hereditas. Et e-
iectū illū extra vineā occiderūt. Quid ḡ
faciet illis dn̄s vinee? Ueniet ⁊ ꝑdet co-
lonos iſtos ⁊ dabit vineā alijs. Quo au
dito dixerūt illi. Abſit. Ille aūt aſpiciēs
eos ait.‖Quid eſt ḡ hoc qđ ſcriptum eſt: Ps. 117.
lapidē quē reprobauerūt edificātes hic Mat. 21. d
fact⁹ eſt in caput anguli? Oīs qui cecide Mar. 12. a
rit ſupra illū lapidē cōquaſſabit̄: ſupra Act. 4. b
quē aūt ceciderit cōminuet illū. Et q̄re-
bāt principes ſacerdotū ⁊ ſcribe mittere
in illū man⁹ illa hora ⁊ timuerūt ppl̄m.
Cognouerūt enī q̄ ad ip̄os dixerit ſimi- D
litudinē hanc. Et obſeruātes miſerunt Mat. 22. b
inſidiatores q̄ ſe iuſtos ſimularēt: vt ca- Mar. 12. a
perent eū in ſmone: ⁊ traderēt illū prin-
cipatui ⁊ ptāti p̄ſidis. Et interrogauerūt
eum dicētes.‖Mgr̄ ſcim⁹ q: recte dicis Mat. 22. b
⁊ doces: ⁊ nō accipis ꝑſonā: ſed viā dei Mar. 12. a
in veritate doces. Licet nobis tributū
dare ceſari: an nō? Cōſiderās aūt dolum
illoꝝ dixit ad eos. Quid me temptatis?
Oſtēdite mihi denariū. Cuius hꝫ imagi
nē ⁊ inſcriptionē? Rn̄dētes dixerūt. Ce-
ſaris. Et ait illis. Reddite ḡ que ſūt ceſa
ris ceſari: ⁊ q̄ ſunt dei deo. Et nō potue
runt verbū ei⁹ reh̄endere corā plebe: ⁊
mirati in reſponſo ei⁹ tacuerūt. Acceſſe- E
runt aūt quidā ſaduceoꝝ: q̄ negāt eſſe re
ſurrectionē: ⁊ iterrogauerūt eū dicētes.

Mat.22.c. ||Magiſter: moyſes ſcripſit nobis: ſi fra-
Mar.12.b. ter alicu⁹ mortuus fuerit hñs vxorē: et
hic ſine liberꝭ fuerit: vt accipiat eam fra
ter ei⁹ vxorē: ⁊ ſuſcitet ſemen fratri ſuo.
Septē ergo frēs erant: ⁊ primus accepit
vxorē ⁊ mortu⁹ eſt ſine filijs. Et ſequēs
accepit illā: ⁊ ipſe mortuus eſt ſine filio.
Et tertius accepit illā: ſilr ⁊ oēs ſeptē
⁊ nō reliquerūt ſemē: ⁊ mortui ſunt. No
uiſſime oim mortua eſt ⁊ mulier. In re-
F ſurrectione ergo cui⁹ eoꝝ erit vxor? Si-
quidē ſeptē habuerūt eā vxorē. Et ait
illis ieſus. Filij hui⁹ ſeculi nubūt: ⁊ tra-
duntꝭ ad nuptias: illi vero qui digni ha
bebuntꝭ ſeculo illo: ⁊ reſurrectiōe ex mor
tuis: neq nubēt neq ducēt vxores: ne-
Mat.22.c. q vltra mori poterūt. || Equales eni an
gelis ſunt ⁊ filij ſunt dei: cū ſint filij re-
ſurrectionis. Quia vo reſurgāt mortui
Exo.3.b ||⁊ moyſes oñdit ſecus rubū: ſicut dicit
Mar.12.c dñm deū abraam ⁊ deū yſaac ⁊ deū ia-
cob. De⁹ aūt nō eſt mortuoꝝ ſed viuoꝝ
G Omēs eni viuūt ei. Rñdentes aūt qdā
Mat.22.d ſcribaꝝ dixerunt ei. Mgr bñ dixiſti. ||Et
Mar.12.d ampli⁹ nō audebant eū qcq interroga-
re. Dixit aūt ad illos. Quō dicūt chriſtū
filiū eſſe dauid: ⁊ ipſe dauid dicit i libro
Ps.109. pſalmoꝝ|| dixit dñs dño meo ſede a dex-
tris meis: donec ponam inimicos tuos
Mat.22.d ſcabellū pedū tuoꝝ. ||Dauid ergo dñm
Mat.12.d illū vocat: ⁊ quō fili⁹ eius eſt? Audiente
Mar.12.d aūt oi pplo dixit diſcipulꝭ ſuis. ||Attēdi-
te a ſcribis qui volūt ambulare in ſtolꝭ:
⁊ amant ſalutationes in foro ⁊ primas
cathedras in ſynagogis: ⁊ primos diſcu
bitus in cōuiuijs. Qui deuorāt domos
viduaꝝ: ſimulātes longā orōem. Hi ac-
A cipient dānationē maiorē. XXI
Mar.12.d ||Reſpiciens aūt vidit eos q mit-
r tebant munera ſua in gazophila
tiū diuites. Uidit aūt ⁊ quandā
viduā paupculā mittentē era minuta
duo. Et dixit. Uere dico vobis: q vidua
hec paup plus q oēs miſit. Nā oēs hi
ex abundāti ſibi miſerūt i munera dei:
hec aūt ex eo qd deeſt illi oēm victū ſuū
B quē habuit miſit. Et quibuſdā dicenti-
bus de templo q bonis lapidib⁹ et do-
Mat.24.a nis ornatū eſſet: dixit. ||Hec q videtꝭ: ve
Mar.13.a nient dies in quib⁹ nō relinquetꝭ lapis
ſup lapidē qui nō deſtruatꝭ. Interroga-
uerūt aūt illū dicētes. Preceptor qn hec
erūt: ⁊ qd ſignū cū fieri incipiēt? Qui di
Mat.24.a xit||Uidete ne ſeducamini. Multi enim
Mat.24.a. venīet in noie meo dicētes q ego ſum:
Mar.13.a. ⁊ tps appropinquit. Nolite ire poſt eos.

Cū aūt audieritꝭ plia ⁊ ſeditiōes: nolite
terreri. Oportet primū hec fieri: ſed nō-
dū ſtatim finis. Tūc dicebat illis. ||Sur
get gens ꝯtra gentē ⁊ regnum aduerſus
regnū ⁊ terremot⁹ magni erūt p loca et
peſtilentie ⁊ fames: terroreſq de celo: et
ſigna magna erūt. || Sed aū hec oia in-
itient vobis man⁹ ſuas: ⁊ pſequentꝭ tra-
dentes in ſynagogas ⁊ cuſtodias: trahē
tes ad reges ⁊ pſides ppter nomē meū.
Continget aūt vobis in teſtimoniū. Po
nite ergo in cordib⁹ vr̃is nō pmeditari
quēadmodū rñdeatꝭ. Ego eni dabo vo-
bis os ⁊ ſapientiā: cui nō poterūt reſiſte
re ⁊ ꝯtradicere oēs aduerſarij vr̃i. Tra-
demini aūt a parentib⁹ ⁊ fratrib⁹ ⁊ co-
gnatis ⁊ amicis: ⁊ morte afficiēt ex vo-
bis. Et eritis odio oib⁹ hoib⁹ ppter no
men meū. Et capillus de capite vr̃o nō
pibit. In patiētia vr̃a poſſidebitꝭ aīas
vr̃as. ||Cū aūt videritꝭ circūdari ab exer
citu hierlm: tūc ſcitote q appropinquit
deſolatio ei⁹. ||Tūc qui in iudea ſunt fu
giant ad mōtes: ⁊ q in medio ei⁹ diſce-
dant: ⁊ q in regionib⁹: nō intrēt in eā:
q dies vltiōis hi ſunt: vt impleantꝭ oia
que ſcripta ſunt. ||Ue aūt pgnantib⁹ ⁊ nu
trientib⁹ in illis dieb⁹. Erit eni preſſura
magna ſup terrā: ⁊ ira pplo huic. Et ca-
dent in ore gladij: et captiui ducentꝭ in
oēs gentes. Et hierlm calcabitꝭ a genti-
bus donec impleantꝭ tpa nationū. ||Et
erūt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis: ⁊ i ter-
ris preſſura gentiū p ꝯfuſione ſonit⁹ ma
ris ⁊ fluctuū: arentib⁹ hoib⁹ p timore ⁊
expectatione q ſupueniēt vniuerſo orbi
Nā virtutes celoꝝ mouebuntꝭ. || Et tūc
videbūt filiū hois venientē in nube cū
ptāte magna ⁊ maieſtate. His aūt fieri
incipientib⁹: reſpicite ⁊ leuate capita ve
ſtra: qm appropinquat redēptio veſtra.
Et dixit illis ſimilitudinē. Uidete ficul-
neam ⁊ oēs arbores: cū pducūt iam ex
ſe fructum: ſcitis qm ppe eſt eſtas. Ita ⁊
vos cū videritꝭ hec fieri: ſcitote qm ppe
eſt regnū dei. Amē dico vobis: q nō p-
teribit generatio hec donec omia fiant.
||Celū ⁊ terra trāſibūt: vba aūt mea nō
tranſibūt. ||Attendite aūt vobis ne for-
te grauentꝭ corda vr̃a in crapula ⁊ ebrie-
tate ⁊ curis hui⁹ vite: ⁊ ſupueniat i vos
repentina dies illa. Tanq laqueus eni
ſupueniet in oēs qui ſedent ſup faciem
ois terre. Uigilate itaq oi tpe orantes:
vt digni habeamini fugere iſta oia q fu
tura ſunt: ⁊ ſtare aū filiū hois ||Erat aūt

diebꝰ docẽs in templo: noctibꝰ vero exi
ens morabaꝛ in mõte q̃ vocaꝛ oliueti.
Et omis pplꝰs manicabat ad eū in tẽ
plo audire eum XXII
‖Appropinquabat autẽ dies feſtꝰ
a azimoꝝ q̃ dicitꝛ paſca‖Et quere
bāt principes ſacerdotū ⁊ ſcribe
quō eū interficerēt: timebāt vero plebē
‖Intrauit aūt ſathanas in iudā qui co
gnominabaꝛ ſcarioth: vnū de duodeciꝫ
‖⁊ abijt ⁊ locutus ē cū pꝛicipibꝰ ſacerdo
tū ⁊ mgr̃atibꝰ queadmodū illū traderet
eis. Et gauiſi ſūt ⁊ pacti ſūt pecuniā illi
dare. Et ſpopōdit. Et q̃rebat opoꝛtuni
tatē: vt traderet illū ſine turbis. Uenit
aūt dies azimoꝝ: in qua neceſſe erat oc
cidi paſca Et miſit petrū ⁊ iohēm dicēs
Eūtes parate nobis paſca: vt mãducemꝰ.
At illi dixerūt. Ubi vis parēmꝰ? Et dixit
ad eos‖Ecce introeuntibꝰ vobis in ciui
tatem occurret vobis homo quidā am
phorā aque poꝛtans: ſequimini eum in
domū in quā intrat ⁊ dicetis prīfamili
as domꝰ. Dicit tibi magiſter. Ubi eſt di
uerſoꝛiū vbi paſca cū diſcipulꝭ meis mā
ducem? Et ipſe oñdet vobis cenaculum
magnū ſtratū: ⁊ ibi parate. Euntes aūt
inuenerūt ſicut dixit illis: ⁊ parauerunt
paſca. Et cū facta eſſet hoꝛa diſcubuit: ⁊
duodecim aplī cū eo. Et ait illis. Deſi
derio deſideraui hoc paſca mãducare vo
biſcuꝫ anteq̃ patiar. Dico eni vobis qꝛ
ex hoc nō manducabo illud donec im
pleatur in regno dei.‖Et accepto calice
gr̃as egit ⁊ dixit. Accipite ⁊ diuidite in
ter vos. Dico eni vobis: q nō bibam de
generatione vitis: donec regnū dei veni
at.‖Et accepto pane gr̃as egit ⁊ fregit ⁊
dedit eis dicens. Hoc eſt coꝛpꝰ meuꝫ qđ
ꝓ vobis datur. Hoc facite in meā cōme
moꝛationē. Similiter ⁊ calicē poſtq̃ ce
nauit dicēs.‖Hic eſt calix nouum teſta
mentū in ſanguine meo: qui pꝛo vobis
fundeꝛ. Uerūtn̄ ecce manꝰ tradentis
me mecū eſt in mēſa.‖Et quidē filꝰ ho
minis ſm qđ definitū eſt vadit. Uerun
tn̄ ve homini illi ꝑ quē tradeꝛ.‖Et ipſi
ceperūt q̃rere inter ſe: q̃s eſſet ex eis qui
hoc facturꝰ eſſet.‖Facta eſt aūt ⁊ cōten
tio inter eos: quis eoꝝ videreꝛ eſſe ma
ioꝛ. Dixit autē eis. Reges gentiū dñanꝛ
eoꝝ: ⁊ qui ptātem hñt ſuꝑ eos benefici
vocanꝛ. Uos aūt nō ſic. Sed qui maioꝛ
eſt in vobis fiat ſicut minoꝛ: ⁊ q̃ pceſſoꝛ
eſt: ſicut miſtratoꝛ. Nā q̃s maioꝛ eſt: qui
recūbit an q̃ miſtrat? Nonne q̃ recūbit?

Ego aūt in medio vr̃m ſum ſicut q̃ mi
niſtrat. Uos aūt eſtis qui ꝑmāſiſtis me Mat.19.d
cū in temptatiōibꝰ meis. Et ego diſpo
no vobis ſicut diſpoſuit mihi pr̃ meꝰ re
gnū vt edatis ⁊ bibatꝭ ſuꝑ mēſaꝫ meam
in regno meo: ⁊ ſedeatꝭ ſuꝑ thꝛonos iu
dicantes duodecim tribꝰ iſrl̃. Ait auteꝫ
dñs ſymoni. Symon: ecce ſathanas ex
petiuit vos vt cribraret ſicut triticum.
Ego autē rogaui ꝓ te: vt nō deficiat fi
des tua. Et tu aliq̃n cōuerſus: cōfirma D
fratres tuos.‖Qui dixit ei. Dñe: tecū pa Mat.26.d
ratus ſum ⁊ in carcerē ⁊ in moꝛtem ire. Mar.14.c
Et ille dixit. Dico tibi petre: nō cātabit
hodie gallꝰ: donec ter abneges noſſe me
Et dixit eis. Qñ miſi vos ſine ſacculo ⁊
pera ⁊ calciamētꝭ: nūqđ aliqđ defuit vo
bis? At illi dixerunt. Nihil. Dixit ergo
eis. Sed nūc q̃ habet ſacculū tollat: ſimi
liter ⁊ perā. Et qui nō habet: vendat tu
nicam ſuā et emat gladiū. Dico eni vo
bis: qm̄ adhuc hoc qđ ſcriptum eſt opoꝛ
tet impleri i me.‖Et cū iniquis deputa Eſa.53..d
tus eſt. Etenī ea q̃ ſunt de me: finem ha Mar.15.c
bent. At illi dixerūt. Dñe: ecce duo gla
dij hic: At ille dixit eis. Satis eſt‖Et e Mat.26.d
greſſus ibat ſm ꝯſuetudinē in montem Joh.18.a
oliuaꝝ. Secuti ſunt aūt illū ⁊ diſcipuli.
‖Et cū ꝑueniſſet ad locū: dixit ilꝭ. Oꝛa Mat.26.d.
te: ne intretis in temptationem. Et ipſe Mar.14.d
auulſus eſt ab eis quantū iactꝰ eſt lapi E
dis: ⁊ poſitis genibꝰ oꝛabat dicēs.‖Pa Mat.26.d
ter ſi vis: tranſfer calicē iſtū a me. Uerū Mar.14.d
tamē nō mea volūtas: ſed tua fiat. Ap Joh.6.d.
paruit aūt illi angelus de celo ꝯfoꝛtans
eum. Et factꝰ in agonia ꝓlixiꝰ oꝛabat.
Et factꝰ eſt ſudoꝛ eiꝰ ſicut gutte ſangui
nis decurrentꝭ in terrā.‖Et cū ſurrexiſ Mat.26.d
ſet ab oꝛone ⁊ veniſſet ad diſcipulos ſu Mar.14.d.
os: inuenit eos doꝛmiētes pꝛe triſticia.
Et ait illis. Quid doꝛmitis? Surgite o
rate: ne intretꝭ in temptationē‖Adhuc Mat.26.e
eo loquēte ecce turba: ⁊ qui vocabaꝛ iu Mar.14.e
das vnꝰ de duodecim antecedebat eos: Joh.18.a
⁊ appꝛopinq̃uit ieſu: vt oſculareꝛ eū. Je
ſus aūt dixit illi. Juda: oſculo filiū hoīs
tradis.‖Uidētes aūt hi qui circa ipſum Mat.26.e
erant qđ futurū erat: dixerunt ei. Dñe: ſi Mar.14.e
ꝑcutimus in gladio? Et ꝑcuſſit vnus ex Joh.18.b
illis ſeruū pꝛincipis ſacerdotū: ⁊ ampu
tauit auriculā eius dexterā. Reſpondēs
aūt ieſus ait: Sinite. Uſq; huc. Et cum F
tetigiſſet auriculā eiꝰ ſanauit eū. Dixit
aūt ieſus ad eos qui venerāt ad ſe pꝛin
cipes ſacerdotū ⁊ magiſtratꝰ templi ⁊ ſe
nioꝛes.‖Quaſi ad latronē exiſtꝭ cū gla Mat.26.e

Mar.14.e dñs ꝛ fuſtib⁹.‖Cū q̄tidie vobiſcū fuerim
Joh.18.d in tēplo:nō extendiſtꝭ man⁹ in me.Sed
Mat. 26.f hec eſt hora vr̄a:ꝛ ptās tenebraꝝ.‖Com
Mar.14.f p̄hendētes aūt eū:duxerūt ad domuꝫ
Joh.18.b principis ſacerdotuꝫ:petr⁹ vero ſeq̄baꝭ
Mat.26.g eū a longe.‖Accenſo aūt igne in medio
Mar.14.g atrij ꝛ circūſedentib⁹ illis: erat petr⁹ in
Joh.18.c medio eoꝝ.Quē cū vidiſſet ancilla que-
dā ſedentē ad lumē:ꝛ cū fuiſſet intuita:
dixit:Et hic cū illo erat.At ille negauit
eū dicens.Mulier:nō noui illū.Et poſt
puſillū ali⁹ videns eū dixit. Et tu de illꝭ
es.Petr⁹ vero ait:O hō nō ſum. Et in-
teruallo facto q̄ſi hore vni⁹: ali⁹ quidaꝫ
affirmabat dicens: Uere ꝛ hic cum illo
erat:nā ꝛ galileus eſt. Et ait petr⁹. Hō:
B neſcio quid dicis.Et ꝯtinuo adhuc illo
loquente cantauit gallus.Et conuerſus
Mat.26.g dñs reſpexit petrū.‖Et recordat⁹ eſt pe-
Mar.14.g trus ꝟbi dñi ſicut dixerat:qꝛ priuſq̄ gal
lus cantet:ter me negabis. Et egreſſus
foras petr⁹ fleuit amare.Et viri q̄ tene-
Eſa. 50.b bant illū:illudebāt ei cedētes.‖Et vela-
Mat.26.g uerūt eū:ꝛ ꝑcutiebāt faciē eius:ꝛ inter-
Mar.14.g. rogauerūt eū dicētes. Propheti3a.Quis
Joh. 18.d. eſt qui te ꝑcuſſit? Et alia mlt̄a blaſphe
mātes dicebāt in eū.Et vt fact⁹ eſt dies:
ꝯuenerūt ſeniores plebis ꝛ principes ſa
cerdotū ꝛ ſcribe:ꝛ duxerūt illū in ꝯciliū
Mat. 26.f ſuū:dicētes.‖Si tu es chriſt⁹ dic nobis.
Mar.14.f Et ait illis:Si vobis dixero nō credetꝭ
Joh.6.g. mihi:ſi aūt ꝛ interrogauero nō rn̄debi-
Mat.26.f tis mihi:neq̄ dimittetꝭ.‖Ex hoc autem
Mar.14.f. erit fili⁹ hoīs ſedens a dextris ꝟtutꝭ dei
Joh.6.g. Dixerūt aūt oēs. Tu ergo es filius dei?
Qui ait. Uos dicitꝭ:qꝛ ego ſum. At illi
Mat. 26.f dixerūt.‖ Quid adhuc deſideram⁹ teſti-
Mar. 14.c. moniū?Jpſi eni audiuim⁹ de ore eius.
A ‖E ſurgens oīs multi- XXIII
Mat.27.a e tudo eoꝝ duxerūt illū ad pilatū.
Mar. 15.a Ceperūt autē illū accuſare:dicē-
Joh. 18.e tes. Hunc inuenim⁹ ſubuertentē gentē
nr̄am:ꝛ ꝓhibentē tributa dare ceſari:ꝛ
Mat.27.b dicentē ſe chriſtū regē eſſe.‖Pilat⁹ autē
Mar.15.a interrogauit eū dicēs:Tu es rex iudeo-
Joh.18.f. rū?At ille rn̄dens ait‖ Tu dicꝭ: Ait aūt
pilat⁹ ad principes ſacerdotū ꝛ turbas:
Nihil inuenio cauſe in hoīe: At ille in-
ualeſcebāt dicentes:Cōmouit pplm̄ do-
cens ꝑ vniuerſaꝫ iudeā:incipiēs a gali-
lea vſq̄ huc:pilatus autē audiens gali-
leā:interrogauit ſi hō galileus eſſet:Et
vt cognouit ꝙ de herodis ptāte eſſet re-
miſit eū ad herodē:q̄ ꝛ ipſe hieroſolymis
erat illis dieb⁹: Herodes autē viſo ieſu:
B gauiſus ē valde;Erat eni cupiēs ex mul
to tpe videre euꝫ:eo ꝙ audiret multa de
eo ꝛ ſperabat ſignum aliqd̄ videre ab eo
fieri. Jnterrogabat aūt eū multꝭ ſmonī
bus. At ipſe nihil illi rn̄debat. Stabant
aūt principes ſacerdotū ꝛ ſcribe cōſtan-
ter accuſantes eum. Spreuit autē illum
herodes cū exercitu ſuo ꝛ illuſit indutū
veſte alba:ꝛ remiſit ad pilatuꝫ. Et facti
ſunt amici herodes ꝛ pilat⁹ in ipſa die:
nā antea inimici erāt ad inuicē. Pilat⁹
autē ꝯuocatis principib⁹ ſacerdotum ꝛ
magiſtratib⁹ ꝛ plebe:dixit ad illos‖Ob- 2
tuliſtis mihi hunc hoīem:q̄ſi auertentē
pplm̄:ꝛ ecce ego corā vobis interrogās:
nullā cauſaꝫ inuenio in hoīe iſto:ex his
in quib⁹ eū accuſatꝭ. Sed neq̄ herodes
Nā remiſi vos ad illum:ꝛ ecce nihil di- C
gnū morte actū eſt ei. Emēdatū ergo il-
lum dimittā.‖Neceſſe autē habebat di- 2
mittere eis ꝑ diem feſtū vnū. Exclama- 2
uit autez ſimul vniuerſa turba dicens 3
‖Tolle hunc:ꝛ dimitte nobis barrabaꝫ. 2
Qui erat ꝓpter ſeditionē quandā factā
in ciuitate ꝛ homicidiū miſſus in carce
rem. Jteꝝ autē pilat⁹ locut⁹ eſt ad eos:
volens dimittere ieſuꝫ. At illi ſucclama
bant dicētes: Crucifige crucifige eū. Jl-
le autē tertio dixit ad illos. Quid.n.ma
li fecit iſte. Nullā cauſam mortꝭ īuenio
in eo. Corripiā ergo illū ꝛ dimittā. At il
li inſtabēt vocib⁹ magnis poſtulantes
vt crucifigereꝭ:ꝛ inualeſcebāt voces eo-
rū. Et pilat⁹ adiudicauit fieri petionem
eoꝝ.‖Dimiſit autē illis eū q̄ ꝓpter ho-
micidiū ꝛ ſeditionē miſſus fuerat ī car-
cerē quē petebāt. Jeſum ꝟo tradidit vo
luntati eoꝝ.‖Et cū ducerēt eū:apph̄en-
derūt ſimonē quēdā cyrenēſem venien
tē devilla:ꝛ impoſuerūt illi crucē porta
re poſt ieſum. Seq̄baꝭ autez illū multa
turba pplī ꝛ mulieꝝ:q̄ plangebant ꝛ la-
mentabanꝭ eū. Cōuerſus autez ad illas
ieſus dixit. Filie hierl̄m:nolite flere ſuꝑ
me:ſed ſuꝑ voſipſas flete:ꝛ ſuꝑ filios ve
ſtros. Qm̄ ecce veniēt dies in q̄b⁹ dicēt
‖Beate ſteriles:ꝛ ventres q̄ non genue-
runt:ꝛ vbera q̄ nō lactauerunt.‖ Tunc
incipiēt dicere montib⁹:cadite ſuꝑ nos:
ꝛ collibus operite nos. Quia ſi in viridi
ligno hec faciūt in arido:q̄d fiet? Duce-
banꝭ aūt ꝛ alij duo nequā cū eo:vt īter-
ficerenꝭ‖Et poſtq̄ venerūt ī locū q̄ voca
tur caluarie:ibi crucifixerūt eū: ꝛ latro-
nes:vnū a dextrꝭ:alteꝝ a ſiniſtris. Jeſus
autē dicebat: Pr̄ dimitte illis. Non eni
ſciunt quid faciunt. ‖ Diuidentes vero

veſtimēta eius miſerūt ſortes. Et ſtabat
pplꝰs expectās: ⁊ deridebāt eū pricipes
cū eis dicentes: alios ſaluos fecit: ſe ſal-
uum faciat: ſi hic eſt chriſtus dei electꝰ.
‖Illudebāt aūt ei ⁊ milites accedētes: ⁊
acetū offerētes ei: dicētes. Si tu es rex
iudeoꝝ: ſaluū te fac‖ Erat aūt ⁊ ſuꝑſcri-
ptio ſcripta ſuꝑ eū litterꝭ grecꝭ ⁊ latinis
⁊ hebraicꝭ: hic ē rex iudeoꝝ‖ Unꝰ aūt de
his q̄ pēdebāt latronibꝰ blaſphemabat
eū dicēs: Si tu es chriſtꝰ: ſaluū fac teip-
ſum ⁊ nos. Rñdēs aūt alter increpabat
eū dicēs: Neq̧ tu times deū: q̄ i eadē dā
natiōe es. Et nos q̄dē iuſte: nā digna fa-
ctis recipimꝰ. Hic ꝟo nihil mali geſſit.
Et dicebat ad ieſum. Dñe: memēto mei
cū veneris in regnū tuū. Et dixit illi ie-
ſus: Amen dico tibi: hodie mecū eris in
paradiſo. Erat aūt fere hora ſexta: ⁊ te-
nebre facte ſūt in vniuerſam terrā vſq̧ i
horā nonā‖ Et obſcuratꝰ eſt ſol‖ ⁊ velum
tēpli ſciſſum eſt in mediū. Et clamās vo
ce magna ieſus ait: ‖ Pr̄ in maꝰ tuas cō-
mēdo ſpm̄ meū. Et hec dicēs expirauit.
‖Uidēs aūt cēturio qđ factū fuerat: glo-
rificauit deū dicēs: Uere hic hō iuſtꝰ erat.
Et oīs turba eoꝝ q̄ ſimꝰ aderāt ad ſpec-
taculū iſtud: ⁊ videbāt q̄ fiebāt: ꝑcutiē-
tes pectora ſua reuertebāt. Stabāt aūt
oēs noti eius a longe: ⁊ mulieres q̄ ſecu
te eū erāt a galilea hec vidētes‖ Et ecce
vir nomīe ioſeph q̄ erat decurio vir bo-
nus ⁊ iuſtꝰ: hic non ꝯſenſerat concilio ⁊
actibꝰ eoꝝ: ab arimathia ciuitate iudee:
q̄ expectabat ⁊ ipe regnū dei‖ Hic acceſ-
ſit ad pilatū ⁊ petijt corpꝰ ieſu: ⁊ depoſi-
tum inuoluit in ſydone: ⁊ poſuit eū i mo
numēto exciſo: in q̄ nōdū quiſq̧ poſitus
fuerat. Et dies erat paraſceues: ⁊ ſabba
tū illuceſcebat. Subſecute aūt mlieres
q̄ cū eo venerāt đ galilea viderūt monu
mētū: ⁊ quēadmodū poſitū erat corpus
eiꝰ: ⁊ reuertētes parauerūt aromata ⁊ vn-
guenta ⁊ ſabbato quidem ſiluerunt ſm̄
mandatum. XXIIII

V ‖na autē ſabbati valde diluculo
venerūt ad monumētū portātes
q̄ parauerāt aromata: ⁊ iuenerūt
lapidē reuolutū a monumēto: ⁊ ingreſſe
nō inuenerūt corpus dñi ieſu. Et factū
eſt dum mente cōſternate eſſent de iſto:
ecce duo viri ſteterūt ſecus illas in veſte
fulgenti‖ Cum timerēt autem ⁊ declina-
rent vultum in terrā: dixerunt ad illas.
Quid q̄ritis: viuētē cū mortuis? Nō eſt
hic: ſꝫ ſurrexit. Recordamī q̄liter locutꝰ
eſt vobis: cū adhuc in galilea eſſet dicēs
Quia oportet filiū hoīs tradi in manus
hoīuꝫ pctōꝝ: ⁊ crucifigi: ⁊ die tertia re-
ſurgere‖ Et recordate ſūt verboꝝ eiꝰ: ⁊ re Mat.28.b
greſſe a monumēto nūciauerūt hec oīa Mar.16.b
illis vndecim: ⁊ ceterꝭ oībꝰ.‖ Erat autē ʒ.8.a B
maria magdalene ⁊ iohāna: ⁊ maria ia-
cobi: ⁊ cetere q̄ cū eis erāt: q̄ dicebāt ad
apłos hec. Et viſa ſūt aū illos ſicut deli-
ramētū verba iſta: ⁊ nō crediderūt illis.
Petrus aūt ſurgens cucurrit ad monu-
mētum: ⁊ ꝑcūbens vidit lintheamina
ſola poſita: ⁊ abijt ſecū mirans quod fa-
ctum fuerat. Et ecce duo ex illis ibāt ip-
ſa die in caſtellū qđ erat in ſpacio ſtadi-
oꝝ ſexaginta ab hierlm̄ noīe emaus ⁊
ipſi loquebant ad inuicem de his oībus
q̄ acciderāt‖ Et factū eſt dum fabularen Mar.16.c
tur ⁊ ſecū q̄rerēt: ⁊ ipſe ieſus appropin-
quās ibat cum illis. Oculi aūt illoꝝ te- C
nebant: ne eum agnoſcerēt. Et ait ad il-
los. Qui ſunt hi ſermones quos ꝯfertis
ad iuicem ambulātes: ⁊ eſtis triſtes? Et
rñdens vnꝰ cui nomē cleophas: dixit ei.
Tu ſolus ꝑegrinꝰ es in hierłm: ⁊ nō co-
gnouiſti q̄ facta ſūt in illa his diebus?
Quibꝰ ille dixit. Que? Et dixerūt. De ie-
ſu nazareno q̄ fuit vir ꝓpheta: potens in
oꝑe ⁊ ſermone: corā deo ⁊ oīm pplo. Et
quō eū tradiderūt ſūmi ſacerdotes ⁊ pri-
cipes nr̄i in dānationē mortis: ⁊ crucifi
xerūt eū. Nos aūt aūt ſperabanꝰ: q2 ipſe
eſſet redēpturus iſrł. Et nūc ſuꝑ hec oīa
tertia dies eſt hodie: q̄ hec facta ſūt. Sꝫ D
⁊ mulieres q̄dā ex noſtris terruerūt nos
q̄ a lucē fuerūt ad monumētū ⁊ nō iuen
to corpe eius: venerūt dicentes: ſe etiam
viſionē angeloꝝ vidiſſe: qui dicūt eū vi-
uere. Et abierūt quidā ex noſtris ad mo
numentū: ⁊ ita iuenerūt ſicut mulieres
dixerūt: ipſū ꝟo nō iuenerūt. Et ipſe di-
xit ad eos: O ſtulti ⁊ tardi corde ad cre-
dendū in oībus q̄ locuti ſunt ꝓphe. Nō-
ne hec oportuit pati chriſtū ⁊ ita itrare i
gl'iam ſuā? Et incipiēs a moyſe ⁊ oībus
ꝓphetꝭ interꝓtabat illis in oībꝰ ſcriptu
ris q̄ de ipſo erāt. Et appropinquerūt ca-
ſtello q̄ ibāt: ⁊ ipſe ſe finxit longius ire.
Et coegerūt illū dicentes: Mane nobiſ- E
cum q̄m adueſpaſcit: ⁊ inclinata eſt iā
dies. Et intrauit cū illis. Et factū ē dū
recūberet cū eis: accepit panē ⁊ bñdixit
ac fregit: ⁊ porrigebat illis: Et apti ſunt
oculi eoꝝ: ⁊ cognouerūt eum: ⁊ ipſe eua-
nuit ex oculis eoꝝ. Et dixerūt ad iuicē.
Nōne cor noſtrū ardens erat in nobis

dū loquereť in via: ⁊ aperiret nobis ſcri pturas? Et ſurgētes eadē hora regreſſi ſūt in hierlm: ⁊ iuenerūt ꝯgregatos vndecim: ⁊ eos qui cuʒ illis erāt dicētes ꝙ ſurrexit dñs vere ⁊ apparuit ſimoni. Et ipſi narrabāt q̄ geſta erant in via: ⁊ quō
f cognouerūt eū in fractione panis. Dum aūt hec loquūť: ſtetit ieſus ī medio eorū ⁊ dixit: Pax vobis. Ego ſuʒ: nolite timere. Cōturbati ꝟo ⁊ ꝯterriti exiſtimabāt ſe ſpiritū videre. Et dixit eis. Quid turbati eſtis: ⁊ cogitationes aſcēdūt in corda vr̄a? Uidete manus meas ⁊ pedes: qꝛ egoipſe ſum. Palpate ⁊ videte: qꝛ ſpūs carnem ⁊ oſſa nō habet: ſicut me videtis habere. Et cū hec dixiſſet: oñdit eis manus ⁊ pedes. Adhuc aūt illis nō credentibus ⁊ mirantibꝰ ꝓ gaudio: dixit: Habetis hic aliquid quod manduceť? At illi obtulerūt ei partem piſcis aſſi: ⁊ fauum mellis. Et cum mādicaſſet corā eis: ſumēs reliquias dedit eis. Et dixit ad eos Hec ſūt verba que locutus ſum ad vos cum adhuc eſſem vobiſcū: quoniā neceſſe eſt impleri oīa que ſcripta ſunt in lege moyſi ⁊ ꝓphetis ⁊ pſalmis de me. Tunc
G aperuit illis ſenſum: vt intelligerēt ſcri
Act.17.a pturas: ⁊ dixit eis ‖ Quoniā hic ſcriptuʒ eſt ⁊ ſic oportebat chriſtū pati ⁊ reſurgere a mortuis tertia die: ⁊ ꝑdicare in noīe eius penitentiā ⁊ remiſſionē peccatoruʒ in omnes gentes: incipientibꝰ ab hiero
Actj.1.a ſolyma. Uos aūt teſtes eſtj horū ‖ Et ego mittam ꝓmiſſum patris mei in vos: vos aūt ſedete in ciuitate: quoaduſqꝫ induami ꝟtute ex alto. Eduxit autē eos foras in bethaniā: ⁊ eleuatis manibus ſuis be
Mar.16.d nedixit eis ‖ Et factū eſt dū bñdiceret illꝭ
Actj.1.b receſſit ab eis: ⁊ ferebať in celum. Et ipſi adorantes regreſſi ſunt in hieruſalē cuʒ gaudio magno: ⁊ erant ſemꝑ in templo laudantes ⁊ benedicētes deum. Amen.

Explicit euangeliū ſm Lucā. Incipit ꝓlogus in euāgeliū ſm Johannem. b. Jeronimi

Hic eſt iohānes euāgeliſta vnꝰ ex diſcipulis dñi: qui virgo a
Joh.2.a h deo electus eſt ‖ quē de nuptijs volentem nubere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex teſtimoniū dať in euāgelio: ꝙ ⁊ ꝓ ceteris dilectus a deo diciť: ⁊ huic matrē ſuā pendens in cruce cōmendauit dñs: vt virginem ꝟgo ſeruaret. Deniqꝫ manifeſtans in euāgelio ꝙ erat ipſe incorruptibilis verbi opus inchoās ‖ ſolus ꝟbū carnem factū eſſe: nec lumen a tenebris cōprēhēſum fuiſſe teſtatur ‖ primum ſignum ponens qđ in nuptijs fecit dñs: oſtendens ꝙ ipſe erat: vt legētibus demōſtraret ꝙ vbi dñs iuitatus ſit: deficere nuptiaruʒ vinū debeat: ⁊ veteribꝰ imutatis: noua oīa q̄ a chriſto inſtituunť appareāt. Hoc aūt euāgeliū ſcripſit in aſia: poſteaqꝫ in pathmos inſula apocalypſim ſcripſerat vt cui in principio canonis incorruptibile pricipiū ꝑnotať in geneſi: ei etiā incorruptibilis finis ꝑ virginem in apocalypſi redderet: dicēte chriſto: ‖ ego ſuʒ alpha ⁊ o. Et hic eſt iohānes: qui ſciēs ſuperueniſſe diē receſſus ſui: ꝯuocatj diſcipulis ſuis in epheſo: ꝑ multa ſignoꝝ experimēta ꝓmēs chriſtū: deſcēdēs in defoſſum ſepulture ſue locum: facta oratione poſitus eſt ad pr̄es ſuos: taʒ extraneꝰ a dolore mortj q̄ꝫ a corruptione carnis inueniť alienꝰ. Tamē poſt oēs euāgeliū ſcripſit: ⁊ hoc virgini debebať. Quorum tñ vel ſcriptorū tꝑis diſpoſitio: vel librorum ordinatio: ideo a nobis ꝑ ſingula nō exponiť: vt ſciēdi deſiderio collato ⁊ q̄rentibus fructus laboris: ⁊ deo magiſterij doctrina ſerueť.

Explicit ꝓlogus. Incipit Regiſtrum in euāgelium Johānis.

In principio erat ꝟbū ⁊c. teſti
i moniū de chriſto perhibet iohānes baptiſta: phariſeoruʒ leuite interrogat iohānem. Johannes ieſum videns agnuʒ dicit dei: et andreas petro dicit: iuenimꝰ meſſiaʒ. Jeſus dicit: nathanael vidi ſub ficu.
Jeſus vocatꝰ ad nuptias ⁊ diſcipuli eiꝰ de aqua fecit vinū: vendētes mumulari os eijcit de tēplo: dicit: ſoluite tēplū hoc Jeſus nicodemo dicit đ baptiſmo ⁊ alijſ multis: dicit: q̄ credit ī eū nō diiudicabitur: q̄ aūt aūt nō credit iā diiudicatꝰ eſt: ieſus in iudea baptiʒat: ⁊ iohēs ī ennō: iohēs dič chriſtū creſcere: ſe āt miorari. Jeſus cum muliere ſamaritana loquiť: ꝓphetā in patria ſua ſine honore eſſe: reguli filiū a morte ſuſcitat.
De piſcina ꝓbatica ſanat hoīem triginta ⁊ octo annos habētē infirmitatē: dicebāt iudei ſanato: non licet tibi tollere grabatū tuuʒ ſabbato: q̄cūqꝫ pr̄ fecerit: hec ⁊ filiꝰ ſiliť facit: dicit ieſus: qꝛ venit hora ⁊ nūc eſt qū mortui audiūt vocem ⁊c. dicit ieſus: iohānes ē lucerna ardēs

⁊ lucẽs: ſcrutami ſcripturas: dicit moy-ſes accuſat vos: ⁊ ſi crederetꝭ moyſi crederetis forſitan ⁊ mihi.
De q̄nqꝫ panibꝰ ⁊ duobꝰ piſcibꝰ: ⁊ ꝙ eū regem facere voluerūt: ieſus ſupra mare ābulat. Operami nō cibū q̄ perit: de manna ⁊ pane celeſti loq̄t: ego ſū panis de celo deſcēdi: recedentibꝰ ab eo diſcipulis vnū ex duodecim diabolum dicit.
Jeſus in ſcenophegia aſcendit ad diem feſtū: dicit ieſu: demoniuꝫ habes: de turba multi credebāt in eū: clamat ieſus: ſi quis ſitit veniat ad me ⁊ bibat: cū miniſtris ⁊ nicodemo principes ꝯtēdunt.
De muliere adultera: ieſus lucē mundi eſſe ſe p̄dicat: ieſus interrogatꝰ p̄cipiū ſe eſſe rn̄dit: ꝙ oīs pctōr ſeruꝰ ſit: ⁊ ꝙ ieſus ante abraam ſit.
Cecum a natiuitate curat: ieſus dicit: in iudiciū in hūc mundū veni: vt qui non vident videant.
Qui nō intrat ꝑ oſtiū in ouile: dicit: ego ſū paſtor bonꝰ: ꝑtātē habeo ponēdi aīaꝫ meā. Judei dicūt: ſi tu eo chriſtus dic nobis palā: ego ⁊ pater vnū ſumꝰ: ſuſtulert lapides iudei vt lapidarēt ieſuꝫ ⁊ exiuit de manibus eorum.
De ſuſcitatione lazari: collegerūt principes ⁊ phariſei ꝯcilium: cayphas dicit: q̄ expedit vt vnus. ⁊c̄.
Maria vnxit pedes ieſu: ⁊ extersit capill' ſuis: iudas fur erat ⁊ loculos habēs: turba ex iudeis mlta venit: nō ꝓpter ieſum tm̄: ſꝫ vt lazaruꝫ viderēt quē ſuſcitauit a mortuis: turba q̄ venerat ad diē feſtum occurrit ieſu ſedēti ſuꝑ pullū aſine: gētiles q̄dā rogabāt philippuꝫ: dicētes: dn̄e venimꝰ ieſū videre: ieſus rn̄dit: niſi granum frumēti ⁊c̄. aīa mea turbata eſt: pr̄ clarifica nomē tuū: venit vox de celo: dicit ieſus: nūc iudiciū eſt mūdi: ⁊ multi ex p̄cipibꝰ crediderūt in eū: ſed ꝓpter phariſeos nō cōfitebant: dicit: nō veni vt iudicem mundū: ſꝫ vt ſaluificem.
Pedes diſcipuloꝝ lauat dicēs: ⁊ vos debetis alter alterꝰ lauare pedes: dicit: q̄ māducat panē meū leuabit ꝯtra me calcaneū ſuū: dicit: vnꝰ ex vobis tradet me: ⁊ ſubiūgit: cui ego intictū panē porrexero: tūc itroiuit i iudā ſathanas: mādatū nouū do vobis vt diligatꝭ iuicē: dicit: petro: añq̄ gallꝰ cātet: ter me negabis ⁊c̄.
Nō turbet cor vr̄m: dicit: ego ſū via veritas ⁊ vita: dicit philippus: dn̄e oñde nobis pr̄em: ſi diligitꝭ me mādata mea ſeruate: ego in patre meo ⁊ vos in me ⁊ ego in vobis: ſi q̄s diligit me ſermones meos ſeruat. 15
Dicit: ego ſum vitis vera ⁊ pater meus agricola eſt: de dilectiōe p̄cepta: ſi me ꝑſecuti ſūt ⁊ vos ꝑſequent: ⁊ odio habuerūt me gratꝭ: dicit: cū venerit paclytus.
Abſqꝫ ſynagogis faciēt vos. Nūc vado 16
ad eū q̄ me miſit ⁊ nemo ex vobis interrogat ⁊c̄. cū venerit paraclytꝰ ille arguet mūdū de pctō: oīa q̄cunqꝫ habet pr̄ mea ſūt: modicū iā ⁊ nō videbitꝭ me: vſqꝫ mō nō poteſtis q̄cq̄: exiui a pr̄e meo ⁊ veni in mundū: pater mecum eſt.
Subleuatis oculis i celū: dixit: pater ve 17
nit hora clarifica filiū tuum. Jeſus diſcipulos cōmendat patri: pater iuſte mundus te nō cognouit.
Egreſſus ieſus cuꝫ diſcipulis ſuis trans 18
torrentē cedron: q̄rentibꝰ iudaicū cohorte ieſum rn̄dit: ego ſum: abierūt retrorſū ⁊ ceciderūt in terrā: captio chriſti: negatio petri: abiudicatio chriſti: ⁊ reſponſio eiuſdem.
Pilatus ieſū flagellauit: deriſio: crucifi- 19
xio inter duos latrones: cōmēdatio matris diſcipulo: ⁊ potatio aceti: ⁊ mors et ſepultura.
Reſurrectio: ⁊ qualiter apparuit marie 20
magdalene: apparēs diſcipulis dedit eis pacē ſp̄m ſctm̄: poſt dies octo clauſis ianuis apparuit diſcipulis ⁊ thome.
Poſtea iterū manifeſtauit ſe ad mare ty 21
beriadis ⁊c̄: de piſcatione petri: dicit petro tertio: paſce oues meas.

Explicit Regiſtrum. Incipit euāgeliū ſm̄ Johānē. Ca. I

1 **In principio erat** A Mat.1.a
verbū: ⁊ verbū erat apud deuꝫ Lu.3.e
⁊ deus erat verbum. Hoc erat in principio apud deū. Oīa per ipſum facta ſunt: ⁊ ſine ipſo factū eſt nihil. Qđ factum eſt in ipſo vita erat: ⁊ vita erat lux hoīuꝫ: ⁊ lux in tenebris lucet: ⁊ tenebre eam nō cōp̄henderūt. Fuit homo miſ- Mat.3.a
ſus a deo: cui nomen erat iohānes. Hic 1.3.d
venit in teſtimoniū vt teſtimoniū phiberet de lumine: vt omnes crederent per illū. Nō erat ille lux: ſed vt teſtimoniū ꝑhiberet de lumie. Erat lux vera q̄ illuminat oēm hoīem venienteꝫ in hūc mūdū. In mūdo erat: ⁊ mūdus ꝑ ipſū factꝰ ē: ⁊ mūdus euꝫ nō cognouit. In ꝓpria venit: ⁊ ſui eū nō receperūt. Quotquot aūt receperūt

B eū dedit eis poteſtatē filios dei fieri his
qui credūt in noīe eiꝰ. Qui nō ex ſangui
ninibus: neqꝫ ex voluntate carnis neqꝫ
Mat.1.d ex volūtate viri: ſed ex deo nati ſunt ‖ Et
Luc.3.e verbū caro factū eſt: ⁊ habitauit in no-
bis. Et vidimꝰ gloriā eius: gloriā quaſi
vnigeniti a patre: plenū gratie ⁊ verita-
Mat.3.c tis ‖ Johānes teſtimoniū ꝑhibet de ipſo
Mar.1.a ⁊ clamat dicēs: Hic erat quē dixi ꝗ poſt
Luce.3.c me venturꝰ eſt: añ me factus eſt: qꝛ prior
me erat. Et de plenitudine eius nos oēs
accepimꝰ: ⁊ grām ꝓ gratia: qꝛ lex ꝑ moy-
ſen data eſt: gratia ⁊ veritas ꝑ ieſuꝫ chri
1.Thi.6.c ſtum facta eſt. ‖ Deum nemo vidit vnꝙ̄.
Unigenitus filiꝰ qui eſt in ſinu patris:
Mat.11.d ipſe enarrauit ‖ Et hoc eſt teſtimonium
Lu.10.d iohānis: qñ miſerūt iudei ab hieroſoly-
1.Joh.4.c mis ſacerdotes ⁊ leuitas ad eū vt inter-
C J.5.e rogarent eum. Tu quis es? Et confeſſus
eſt: ⁊ nō negauit. Et cōfeſſus eſt: qꝛ non
ſum ego chriſtꝰ. Et interrogauerūt euꝫ.
Quid ergo? Helias es tu. Et dixit: Non
ſum. Propheta es tu? Et rñdit. Nō. Di-
xerunt ḡ ei. Quis es vt reſponſū demus
his qui miſerūt nos? Quid dicis de teip-
Eſa.40.a ſo? Ait ‖ Ego vox clamātis in deſerto: di
Mat.3.a rigite viā dñi: ſicut dixit eſaias ꝓpheta
Mar.1.a Et qui miſſi fuerāt erāt ex phariſeis. Et
Lu.3.a interrogauerūt eum: ⁊ dixerūt ei. Quid
ergo baptiſas ſi tu non es chriſtus: neqꝫ
D helias neqꝫ ꝓpheta? Reſpōdit eis iohā-
Mat.3.c nes dicens ‖ Ego baptizo in aqua: medi
Mar.1.a us añt vr̄m ſtetit quem vos neſcitꝭ. Ipſe
Lu.3.d eſt qui poſt me vēturꝰ eſt: ꝗ añ me factꝰ
Act.1.a eſt: cuiꝰ ego nō ſum dignus vt ſoluā eiꝰ
et.19.a corrigiam calciamēti. Hec in bethania
facta ſūt trans iordanē vbi erat iohan-
nes baptizās. Altera die vidit iohānes
ieſum venientē ad ſe ⁊ ait. Ecce agnꝰ dei
ecce ꝗ tollit pctā mūdi. Hic eſt ď quo di-
xi: Poſt me venit vir ꝗ añ me factus eſt:
qꝛ prior me erat: ⁊ ego neſciebā eū. Sed
vt manifeſtet̄ in iſrl̄: ꝓpterea veni ego ī
E aqua baptizās. Et teſtimoniuꝫ ꝑhibuit
Mat.3.d iohānes dicēs ‖ Quia vidi ſpm̄ deſcēdē-
Mar.1.b tem quaſi colūbam de celo: ⁊ māſit ſup
Lu.3.d eū: ⁊ ego neſciebā eū: ſꝫ ꝗ miſit me bapti
zare ī aqua: ille mihi dixit. Sup quē vi-
deris ſpm̄ deſcēdentem ⁊ manētem ſup
eū: hic eſt ꝗ baptizat ī ſpūſancto. Et ego
vidi ⁊ teſtimoniū ꝑhibui qꝛ hic eſt filiꝰ
dei. Altera die iterū ſtabat iohānes: ⁊ ex
diſcipulis eius duo. Et reſpiciēs ieſum
ambulantem dixit. Ecce agnus dei. Et
audierunt eū duo diſcipuli loquētem: et
ſecuti ſunt euꝫ. Conuerſus autē ieſus ⁊
videns eos ſequentes ſe dicit eis: Quid
queritis? Qui dixerunt ei. Rabbi: quod
dicit̄ interꝑtatū magiſter: vbi habitas?
Dicit eis. Uenite ⁊ videte. Uenerunt et F
viderūt vbi maneret: ⁊ apud eum man-
ſerunt die illo. Hora aūt erat quaſi deci-
ma. Erat autem andreas frater ſimonis
petri: vnus ex duobus qui audierat a
iohanne: ⁊ ſecuti fuerant eum. Inuenit
hic primū fratrē ſuū ſimonē ⁊ dicit ei.
Inuenimꝰ meſſiam: quod eſt interꝑtatū
chriſtus. Et adduxit eum ad ieſum. In-
tuitus aūt eum ieſus dixit: Tu es ſimon
filius iohanna: tu vocaberis cephas qđ
interꝑtatur petrꝰ. In craſtinū voluit exi
re in galileam: ⁊ inuenit philippum. Et
dicit ieſus. Seqre me. Erat aūt philippꝰ
a bethſaida ciuitate andree ⁊ petri. Inue
nit philippus nathanael: ⁊ dicit ei. Quē
ſcripſit moyſes in lege ⁊ ꝓphete: inueni- G
mus ieſum filium ioſeph a nazareth. Et
dixit ei nathanael. A nazareth poteſt ali
quid boni eſſe. Dicit ei philippus. Ueni
⁊ vide. Uidit ieſus nathanael venienteꝫ
ad ſe: ⁊ dicit de eo. Ecce vere iſraelita: in
quo dolus non eſt. Dicit ei nathanael.
Unde me noſti. Reſpōdit ieſus: et dixit
ei. Priuſqꝫ te philippus vocaret cū eſſes
ſub ficu vidi te. Reſpondit ei nathanael
⁊ ait. Rabbi: tu es filius dei: tu es rex iſ-
rael. Reſpondit ieſus ⁊ dixit ei. Quia di
xi tibi vidi te ſub ficu credis: maius his
videbis. Et dicit ei. Amen amen dico
vobis: videbitis celum apertum: ⁊ ange
los dei aſcendentes ⁊ deſcēdentes ſupra
filium hominis. II
T die tertia nuptie facte ſunt in 2
e chana galilee: ⁊ erat mater ieſu
ibi. Uocatus eſt aūt ieſus ⁊ diſci
puli eius ad nuptias. Et deficiente vino
dicit mr̄ ieſu ad euꝫ. Uinū nō habēt. Et
dicit ei ieſus. Quid mihi ⁊ tibi eſt mlr̄?
Nondum venit hora mea. Dicit mater
eius miniſtris: Quodcūqꝫ dixerit vobis
facite. Erant autem ibi lapidee hydrie
ſex poſite ſm̄ purificationē iudeorū ca-
pientes ſingule metretas binas vel ter-
nas. Dicit eis ieſus. Implete hydrias aq̄
Et impleuerunt eas vſqꝫ ad ſummū. Et
dicit eis ieſus: Haurite nūc: ⁊ ferte archi
triclino. Et tulerūt. Ut aūt guſtauit ar-
chitriclinus aquā vinū factum: ⁊ nō ſcie
bat vnde eſſet: miniſtri autē ſciebāt qui
hauſerūt aquā vocat ſponſum architri-
clinus: ⁊ dicit ei: Omnis homo primum
bonū vinū ponit: ⁊ cum inebriati fuerit

tũc id qđ deteri⁹ ē. Tu aũt ſeruaſti bo-
nũ vinũ vſqꝫ adhuc. Hoc fecit initiũ ſi-
gnoꝝ ieſus in chana galilea: ⁊ manife-
c ſtauit gl'iam ſuā: ⁊ crediderũt in eũ diſci-
b puli ei⁹. || Poſt hec deſcēdit capharnauꝫ
ipſe ⁊ mr̃ ei⁹ ⁊ frēs ei⁹ ⁊ diſcipuli ei⁹ et
b ibi māſerũt nō multis dieb⁹. || Et prope
b erat paſca iudeoꝝ: ⁊ aſcēdit ieſus hiero
g ſolymā ⁊ iuenit in tēplo vēdētes oues
et boues ⁊ colũbas: ⁊ numularios ſedē-
tes. Et cũ feciſſet q̄ſi flagellũ de funicu-
lis: oēs eiecit de tēplo: oues qꝫ ⁊ boues
⁊ numularioꝝ effudit es: ⁊ mēſas ſub-
uertit. Et his qui colũbas vēdebat di-
xit. Auferte iſta hinc: ⁊ nolite facere do-
mũ patris mei domũ negociatiōis. Re-
cordati ſũt vo diſcipuli eius qꝛ ſcriptũ
B. eſt: || zelus dom⁹ tue comedit me. || Rñde-
a rũt ḡ iudei ⁊ dixerũt ei. Qđ ſignũ oſten-
b dis nobis qꝛ hec facis? Rñdit ieſus ⁊ di-
f xit eis. || Soluite templuꝫ hoc: ⁊ in trib⁹
diebus excitabo illud. Dixerũt ergo iu-
dei. Quadraginta ⁊ ſex annis edificatũ
eſt templũ hoc: ⁊ tu in trib⁹ diebus exci-
tabis illud? Ille autem dicebat de tem-
plo corpis ſui. Cum ergo reſurrexiſſet a
mortuis: recordati ſunt diſcipuli ei⁹: qꝛ
hoc dicebat: ⁊ crediderũt ſcripture ⁊ ſer-
moni quē dixit ieſus. Cũ autē eſſet hie-
roſolymis in paſca i die feſto: multi cre-
diderunt in nomie ei⁹ vidētes ſigna ei⁹
que faciebat. Ipſe autēꝫ ieſus nō crede-
bat ſemetipſuꝫ eis eo ꝙ ipſe noſſet oēs:
⁊ qꝛ opus ei nō erat vt quis teſtimoniũ
phiberet de hoie. Ipſe eni ſciebat quid
a eſſet in homine. III
g ERat autē homo ex phariſeis ni-
codem⁹ nomie: princeps iudeoꝝ
e Hic venit ad ieſum nocte ⁊ dixit
ei. Rabbi: ſcimus qꝛ a deo veniſti magi-
ſter. Nemo eni pōt hec ſigna facere que
tu facis: niſi fuerit deus cũ eo. Reſpōdit
ieſus: et dixit ei: Amen amen dico tibi:
niſi quis renat⁹ fuerit denuo: nō poteſt
videre regnũ dei. Dicit ad eũ nicodem⁹
Quō pōt homo renaſci cũ ſit ſenex? Nũ-
quid pōt in ventrem matris ſue iterato
introire ⁊ renaſci? Reſpōdit ieſus: Amē
amen dico tibi: niſi quis renatus fuerit
ex aqua ⁊ ſpũſctō nō poteſt introire i re-
gnũ dei. Quod natũ eſt ex carne: caro ē:
⁊ qđ natũ eſt ex ſpũ: ſpũs eſt. Non mire-
ris qꝛ dixi tibi: oportet vos naſci denuo
Spirit⁹ vbi vult ſpirat: ⁊ vocē eius au-
dis: ſed neſcis vnde veniat: aut quo va-
dat. Sic eſt oīs qui natus eſt ex ſpũ. Re-
ſpondit nicodem⁹ ⁊ dixit ei: Quō poſſũt B
hec fieri? Rñdit ieſus: et dixit ei: Tu es
magiſter in iſrael ⁊ hec ignoꝛas? Amen
amen dico tibi: qꝛ qđ ſcim⁹ loquimur: ⁊
qđ vidim⁹ teſtamur ⁊ teſtioniũ nr̃m nō
accipit. Si terrena dixi vobis ⁊ nō cre-
ditis: quō ſi dixero vobis celeſtia crede-
tis.? || Et nemo aſcēdit i celũ niſi qui de- Eph.4.b
ſcendit de celo: fili⁹ hois qui eſt in celo.
|| Et ſicut moyſes exaltauit ſerpenteꝫ in Nu.21.c
deſerto: ita exaltari opoꝛtet filiũ homis: J.8.d.12.e
vt oīs qui credit in ipſo nō pereat: ſꝫ ha-
beat vitā eternā. || Sic enim de⁹ dilexit 1.Joh.4.b
mundũ vt filiũ ſuũ vnigenituꝫ daret: vt
omīs qui credit in eũ nō ꝑeat ſed habe-
at vitā eternā. Nō eni miſit de⁹ filiũ ſuũ
in mũdũ vt iudicet mũdũ: ſed vt ſaluet᷑
mũdus ꝑ ipm. Qui credit i eũ ñ iudicat᷑
Qui aũt nō credit iā iudicat⁹ eſt: qꝛ non C
credit in noīe vnigeniti filij dei. Hoc eſt
aũt iudiciũ: qꝛ lux venit in mundũ: ⁊ di-
lexerunt hoies magis tenebꝛas q̄ lucē.
Erãt eni eoꝝ mala oꝑa. Oīs eni q̄ ma-
le agit odit lucē: ⁊ nō venit ad lucem vt
nō arguant᷑ oꝑa eius. Qui aũt facit ve-
ritatē venit ad lucē vt manifeſtent᷑ oꝑa
eius: qꝛ in deo ſũt facta. Poſt hec venit
ieſus ⁊ diſcipuli ei⁹ in terrā iudeā: ⁊ il-
lic moꝛabat᷑ cũ eis ⁊ baptizabat. || Erat Mat.3.b
aũt ⁊ iohānes baptizans in ennon iux- Luc.3.a
ta ſalim: qꝛ aque multe erāt illic: ⁊ venie-
bant ⁊ baptizabant᷑. || Nōdũ eni miſſus Mat.4.b.
fuerat iohānes in carcerē. Facta eſt aũt Mar.1.c
queſtio ex diſcipul' iohānis cum iudeis
de purificatione. Et venerũt ad iohānē
⁊ dixerunt ei. Rabbi: qui erat tecũ trās
iordanē cui tu teſtimoniũ phibuiſti: ec-
ce hic baptizat ⁊ omēs veniũt ad eum.
Rñdit iohānes ⁊ dixit. Nō poteſt hō ac- D
cipere quicq̄ niſi fuerit ei datũ de celo.
|| Ipſi vos mihi teſtimoniũ phibetis qđ Mat.3.a
dixerim: nō ſum ego chꝛiſtus: ſed qꝛ miſ- Mar.1.a
ſus ſum ante illuꝫ. Qui habet ſponſam Luce.3.c.
ſponſus eſt: amic⁹ autē ſponſi qui ſtat ⁊
audit euꝫ: gaudio gaudet ꝓpter vocem
ſponſi. Hoc ergo gaudiũ meũ impletum
eſt. Illũ opoꝛtet creſcere: me aũt minui.
Qui deſurſum venit ſuꝑ oēs eſt. Qui de
terra eſt de terra eſt: ⁊ de terra loquit᷑: q̄
de celo venit ſuꝑ oēs eſt. Et qđ vidit et
audiuit hoc teſtat᷑: ⁊ teſtioniũ ei⁹ nemo
accipit. || Qui aũt accepit ei⁹ teſtimoniũ Ro.3.a.
ſignauit: qꝛ deus verax eſt. Quē eni mi-
ſit de⁹: verba dei loquit᷑. Nō eni ad mē- Mat.11.d
ſurā dat de⁹ ſpm̄. || Pr̄ diligit filiũ: ⁊ oīa Lu.10.d.
dedit in manu eius. || Qui credit in filiũ 1.Joh.5.b

habet vitam eternā: qui autē incredu-
lus eſt filio: non videbit vitā: ſed ira dei
manet ſup eum. IIII
A V T ꝯ cognouit ieſus qꝛ audierūt
phariſei ꝙ ieſus plures diſcipu-
los facit ꝛ baptizat ꝙ iohēs: ꝗꝗ ieſus
Mat.4.b nō baptizaret ſed diſcipli ei⁹ || reliqt iu-
deā ꝛ abijt iteꝝ in galileam. Oportebat
aūt eū trāſire ꝑ mediā ſamariā. Uenit ḡ
in ciuitatē ſamarie q̄ dicit̄ ſychar: iuxta
prediū qđ dedit iacob ioſeph filio ſuo.
Erat aūt ibi fons iacob. Jeſus aūt fati-
gatus ex itinere ſedebat ſic ſupra fontē.
Hora autē erat q̄ſi ſexta. Uenit mulier
de ſamaria haurire aquā. Dicit ei ieſus
Da mihi bibere. Diſcipuli eni ei⁹ abie-
rant in ciuitatē vt cibos emerēt. Dicit
ergo ei mlier illa ſamaritana. Quō tu iu
deus cū ſis bibere a me poſcis q̄ ſū mu-
lier ſamaritana? Nō eni coutunt̄ iudei
B ſamaritanis. Rn̄dit ieſus: ꝛ dixit ei: Si
ſcires donū dei: ꝛ q̄s eſt qui dicit tibi: da
mihi bibere: tu forſitan petiſſes ab eo: et
dediſſet tibi aquā viuā. Dicit ei mulier:
Dn̄e: neq3 in q̄ haurias habes: ꝛ puteus
altus eſt. Unde ḡ habes aquā viuā? Nū-
quid tu maior es pr̄e nr̄o iacob q̄ dedit
nobis puteū: ꝛ ipſe ex eo bibit: ꝛ filij ei⁹
ꝛ pecora ei⁹? Rn̄dit ieſus ꝛ dixit ei. Ois
q̄ bibit ex aqua hac ſitiet iteꝝ. Qui aūt
biberit ex aqua quā ego dabo ei: nō ſiti-
et in eternū: ſed aqua quā ego dabo ei:
fiet in eo fons aq̄ ſalientꝭ in vitā eternā
Dicit ad eū mulier. Dn̄e da mihi hanc
aquā: vt nō ſitiā neq3 veniā huc hauri-
C re. Dicit ei ieſus: Uade voca virū tuū: ꝛ
veni huc. Rn̄dit mulier ꝛ dixit. Non ha
beo virū. Dicit ei ieſus. Bene dixiſti: qꝛ
nō habeo viꝝ. Quinq3 eni viros habui-
ſti: ꝛ nūc quē habes nō eſt tu⁹ vir. Hoc
vere dixiſti. Dicit ei mulier. Dn̄e: video
qꝛ ꝓpheta es tu. Pr̄es nr̄i in monte hoc
adorauerūt ꝛ vos dicitꝭ qꝛ hieroſolymis
eſt loc⁹ vbi adorare oportet. Dicit ei ie-
ſus. Mulier crede mihi: qꝛ veniet hora
q̄n neq3 in monte hoc: neq3 in hieroſo-
lymis adorabitꝭ pr̄em. Uos adoratꝭ qđ
neſcitis: nos adoram⁹ qđ ſcim⁹: qꝛ ſalus
ex iudeis eſt. Sed venit hora ꝛ nūc eſt:
q̄n veri adoratores adorabūt pr̄em i ſpi
D ritu ꝛ veritate. Nā ꝛ pr̄ tales querit qui
2.Cor.3.d adorent eū. || Sp̄us eſt de⁹: et eos q̄ ado-
rant eū in ſp̄u ꝛ veritate oportet adora-
re. Dicit ei mulier: Scio qꝛ meſſias veīt
qui dicit̄ chriſt⁹. Cū ergo venerit: ille no
bis nunciabit omia. Dicit ei ieſus: ego

ſum q̄ loquor tecū. Et ꝯtinuo venerunt
diſcipuli ei⁹: et mirabant̄ qꝛ cū muliere
loquebat̄. Nemo tn̄ dixit quid q̄ris aut
quid loq̄ris cū ea. Reliquit ḡ hydriā ſu-
am mulier: ꝛ abijt in ciuitatē: ꝛ dicit ill'
hoibus. || Uenite ꝛ videte hoiem qui di-
xit mihi oia q̄cunq3 feci. Nunq̄d ipſe eſt
chriſt⁹? Exierūt ergo de ciuitate ꝛ venie
bant ad eū. Interea rogabāt eū diſcipu-
li dicētes: Rabbi: manduca. Ille aūt di-
xit eis: Ego cibū habeo māducare quē
vos neſcitis. Dicebāt ergo diſcipuli ad
inuicē: Nunq̄d aliquis attulit ei mādu
care? Dicit eis ieſus: Me⁹ cib⁹ eſt vt fa- E
ciam voluntatē ei⁹ qui miſit me vt ꝑfi-
ciam opus ei⁹. Nōne vos dicitis ꝙ ad-
huc q̄ttuor menſes ſunt ꝛ meſſis venit?
Ecce dico vobis: leuate ocłos vr̄os ꝛ vi-
dete regiones: qꝛ albe ſunt iā ad meſſē.
Et qui metit mercedē accipit: ꝛ ꝯgregat
fructū in vitā eternā: vt ꝛ q̄ ſeminat ſil'
gaudeat ꝛ q̄ metit. In hoc eni eſt verbū
veꝝ: qꝛ ali⁹ eſt qui ſemiat: ꝛ ali⁹ eſt q̄ me
tit. Ego miſi vos metere qđ vos nō labo
raſtis. Alij laborauerūt: ꝛ vos in labo-
res introiſtis. Ex ciuitate aūt illa multi
crediderūt in eū ſamaritanoꝝ ꝑpter v̄-
bū mulieris teſtimoniū ꝑhibentꝭ || qꝛ di
xit omia q̄cunq3 feci. Cū veniſſent ḡ ad F
illū ſamaritani rogauerūt eū vt ibi ma-
neret. Et māſit ibi duos dies. Et multo
plures crediderūt ꝑpter ſmonē ei⁹. Et
mulieri dicebāt: qꝛ nō ꝑpter tuā loq̄lā
credim⁹. Ipſi eni audiuim⁹ ꝛ ſcim⁹ qꝛ h̄
eſt vere ſaluator mūdi. || Poſt duos aūt
dies exijt inde: ꝛ abijt in galileā. || Ipſe
eni ieſus teſtimoniū ꝑhibuit: qꝛ ꝓphe-
ta in ſua patria honorē nō habet. Cum
ergo veniſſet in galileā exceperūt eū ga-
lilei: cū oia vidiſſent q̄ fecerat hieroſoly
mis in die feſto. Et ipſi eni venerant ad
diē feſtū. Uenit ergo iteꝝ in chana gali
lee vbi fecit aquā vinū. Et erat quidam
regulus cui⁹ fili⁹ infirmabat̄ capharna
um. Hic cū audiſſet qꝛ ieſus adueniret G
a iudea i galileā: abijt ad eū: ꝛ rogabat
eū vt deſcēderet ꝛ ſanaret filiū eius. In-
cipiebat eni mori. Dixit ḡ ieſus ad eū:
Niſi ſigna ꝛ ꝓdigia videritꝭ nō creditis
Dicit ad eū regulus. Dn̄e: deſcende pri-
uſq3 moriat̄ filius meus. Dicit ei ieſus.
Uade: fili⁹ tu⁹ viuit. Credidit hō ſmoni
quē dixit ei ieſus: ꝛ ibat. Jam aūt eo de-
ſcendente ſerui occurrerūt ei: ꝛ nūciauē
runt dicētes qꝛ fili⁹ ei⁹ viueret. Interro
gabat ergo horā ab eis in q̄ melius ha-

buerit. Et dixerūt ei: qꝛ heri hora ſepti-
ma reliquit eū febrꝭ. Cognouit ḡ pr̄ ꝙ il
la hora erat in qua dixit ei ieſus: fili⁹ tu
us viuit: ⁊ credidit ipſe ⁊ dom⁹ eius to-
ta. Hoc iteꝝ ſecundū ſignum fecit ieſus
cū veniſſet a iudea in galileā. V
Oſt hec erat dies feſt⁹ iudeoꝝ: ⁊
P aſcēdit ieſus hieroſolymam. Eſt
aūt hieroſolymis ꝓbatica piſci-
na ꝗ ꝯgnoīaẜ hebraice bethſaida ꝗnqꝫ
portic⁹ hñs. In his iacebat multitudo
magna languentiū cecoꝝ claudoꝝ ari-
doꝝ: expectantiū aquemotū. Angel⁹ au
tē dñi deſcēdebat ſcḋm tp̄s in piſcinam: ⁊
mouebaẜ aqua. Et ꝗ prior deſcēdiſſet in
piſcinā poſt motionē aque: ſanus fiebat
a quacūqꝫ detinebaẜ infirmitate. Erat
aūt quidā hō ibi triginta ⁊ octo annos
hñs in infirmitate ſua. Hunc cū vidiſſet
ieſus iacentē: ⁊ cognouiſſet qꝛ iā multū
tp̄s hr̄et: dicit ei: Uis ſanus fieri? Rñdit
ei languidus. Dñe: hoīem non habeo vt
cū turbata fuerit aq̄ mittat me in piſci-
nā. Dū venio enī ego: ali⁹ ante me deſcē
dit. Dicit ei ieſus. ‖Surge: tolle graba-
tum tuū ⁊ ambula. Et ſtatim ſan⁹ fact⁹
eſt hō ille: ⁊ ſuſtulit grabatū ſuū et am-
bulabat. Erat aūt ſabbatum in die illo.
Dicebāt ergo iudei illi ꝗ ſanat⁹ fuerat.
Sabbatū eſt: nō licet tibi tollere graba
tū tuū. Rñdit eis: Qui me ſanū fecit ille
mihi dixit: tolle grabatū tuū ⁊ ambula.
Interrogauerūt ḡ eū. Quis eſt ille hō ꝗ
dixit tibi: tolle grabatū tuū ⁊ ambula?
Is aūt qui ſan⁹ fuerat effect⁹ neſciebat
quis eſſet. Ieſus enī declinauit a turba
ꝯſtituta in loco. Poſtea inuenit eum ie
ſus in tēplo: ⁊ dixit illi: Ecce ſan⁹ fact⁹
es: iam noli peccare: ne deteri⁹ tibi ali-
quid ꝯtingat. Abijt ille hō: ⁊ nunciauit
iudeis qꝛ ieſus eſſet ꝗ fecit eū ſanū. Pro-
pterea ꝑſeq̄banẜ iudei ieſum: qꝛ hec fa-
ciebat in ſabbato. Ieſus autē rñdit eis:
Pater me⁹ vſqꝫ modo opaẜ: ⁊ ego ope-
ror. Propterea ḡ magis q̄rebāt eū iudei
interficere: qꝛ nō ſolū ſoluebat ſabbatuꝫ
ſed ⁊ pr̄em ſuū dicebat deū: equalē ſe fa
ciens deo. Rñdit itaqꝫ ieſus ⁊ dixit eis:
Amen amē dico vobis: nō pōt fili⁹ a ſe
facere quicꝙ: niſi qḋ viderit pr̄em faci-
entē. Quecūqꝫ enī ille fecerit: hec ⁊ fili⁹
ſilr̄ facit. Pater enī diligit filiuꝫ: ⁊ omia
demonſtrat ei ꝗ ipſe facit: ⁊ maiora his
demōſtrabit ei opera vt vos miremini.
Sicut enī pr̄ ſuſcitat mortuos ⁊ viuifi-
cat: ſic ⁊ fili⁹ quos vult viuificat: Neqꝫ
enī pr̄ iudicat queꝙ: ſed omē iudicium
dedit filio vt oēs honorificēt filiū ſicut
honorificāt pr̄em. ‖Qui nō honorificat Luc.10.e
filiū: nō honorificat pr̄em qui miſit illū
Amen amē dico vobis: qꝛ qui vbū me-
um audit ⁊ credit ei ꝗ miſit me: habꝫ vi
tam eternā. Et in iudiciū non venit: ſed
tranſiet a morte in vitā. Amen amē di-
co vobis: qꝛ venit hora ⁊ nūc eſt qn̄ mor
tui audiēt vocē filij dei ⁊ qui audierint
viuent. Sicut enī pr̄ habet vitā i ſemet-
ipſo: ſic dedit ⁊ filio hr̄e vitam in ſemet- E
ipſo. Et ptātem dedit ei iudiciū facere:
qꝛ fili⁹ hoīs eſt. Nolite mirari hoc: qꝛ ve
nit hora in ꝗ oēs qui in monumētꝭ ſūt
audiēt vocē filij dei: ‖ et ꝓcedēt ꝗ bona Mat.25.d
fecerūt: in reſurrectionē vite: ꝗ vo ma-
la egerūt: in reſurrectionē iudicij. Non
poſſum ego a meipſo facere ꝗcꝙ. Sicut
audio iudico: ⁊ iudiciū meū iuſtū eſt ‖ qꝛ I.6.d
nō quero volūtatē meā ſed volūtatē ei⁹
qui miſit me. Si ego teſtimoniū ꝑhibeo
de meipſo: teſtimoniū meū nō eſt veruꝫ.
‖Ali⁹ eſt qui teſtimoniū ꝑhibet de me: ⁊ I.8.e
ſcio qꝛ veꝝ eſt teſtimoniuꝫ ei⁹ qḋ ꝑhibet
de me. ‖Uos miſiſtꝭ ad iohēm: ⁊ teſtimo S.I.c
niū ꝑhibuit veritati. Ego aūt nō ab ho F
mine teſtimoniū accipio: ſed hec dico vt
vos ſalui ſitis. Ille erat lucerna ardens
⁊ lucens. Uos aūt voluiſtꝭ ad horā exul
tare in luce ei⁹. Ego aūt habeo teſtimo-
niū maius iohe. Opa enī ꝗ dedit mihi I.14.b
pr̄ vt ꝑficiā ea ipſa opa ꝗ ego facio teſti
moniū ꝑhibēt de me: qꝛ pr̄ miſit me ‖Et I.8.e
qui miſit me pr̄ ipſe teſtimoniū ꝑhibuit
de me. Neqꝫ vocē ei⁹ vnꝙ audiſtꝭ: neqꝫ
ſpeciē ei⁹ vidiſtꝭ. Et vbū ei⁹ nō habetꝭ
in vobis manens: qꝛ quē miſit ille: huic
vos nō creditꝭ. Scrutamini ſcripturas:
qꝛ vos putatꝭ in ipſis vitā eternā habe-
re. Et ille ſunt ꝗ teſtimoniū ꝑhibent de
me: ⁊ nō vultꝭ venire ad me vt vitaꝫ ha G
beatis. Claritatē ab hoīb⁹ non accipio:
ſed cognoui vos: qꝛ dilectionē dei nō ha
betis in vobis. Ego veni in noīe patris
mei: ⁊ nō accepiſtꝭ me. Si ali⁹ venerit ī
noīe ſuo: illū accipietis. Quō vos pote-
ſtis credere qui glīam ab inuicē accipi-
tis: ⁊ glīam que a ſolo deo eſt nō q̄ritis?
Nolite putare qꝛ ego accuſatur⁹ ſū vos
apud pr̄em. Eſt ꝗ accuſat vos moyſes in
quo vos ſperatꝭ. Si enī crederetꝭ moyſi:
crederetꝭ forſitā ⁊ mihi. De me enim ille
ſcripſit. Si aūt aūt illi⁹ lr̄is nō creditis:
quō vbis meis credetꝭ? VI
P ‖Oſt hec abijt ieſus trans mare

galilee qđ eſt tyberiadis. Et ſeq̄baťeu3
multitudo magna: qꝛ videbāt ſigna q̄
Mat.14.b faciebat ſup his q̄ īfirmabāť ‖ Subijt ꝙ
Luc.9.b in montē ieſus: ⁊ ibi ſedebat cū diſcipuł
ſuis. Erat aūt primū paſca dies feſt⁹ iu
Mat.14.b deoꝝ. ‖ Cū ſubleuaſſet ergo ocłos ieſus:
Mar.6.e ⁊ vidiſſet qꝛ multitudo maxima veīt ad
Luce.9.b. eū dicit ad philippu3. Vñ emem⁹ panes
vt manducēt hi? Hoc aūt dicebat temptans eū. Ipſe eñi ſciebat q̄d eſſet facturus. Rñdit ei philipp⁹. Ducentoꝝ denariorꝝ panes nō ſufficiūt eis: vt vnuſq̄ſq3 modicū quid accipiat. Dicit ei vnus ex diſcipulł ei⁹ andreas frater ſimonis pe-
Mat.14.b. tri ‖ Eſt puer vn⁹ ħ qui hab3 q̄nq3 panes
Mar.6.e hordeaceos ⁊ duos piſces. S3 hec q̄d ſūt
Luc.9.b. inter tantos? Dicit ꝙ ieſus: Facite hoies
diſcūbere. Erat aūt fenū multū in loco.
B Diſcubuerūt ꝙ viri nūero q̄ſi q̄nq3 mi-
Mat.14.b lia. ‖ Accepit ꝙ ieſus panes: ⁊ cū gratias
Mar.6.e. egiſſet: diſtribuit diſcūbentib⁹. Sīlr ⁊ ex
Lu.9.b. piſcib⁹ quantū volebat. Ut aūt impleti ſunt: dixit diſcipulis ſuis: Colligite q̄ ſuperauerāt fragmēta ne ꝑeant. Collegerūt ergo: ⁊ impleuerūt duodecim cophinos fragmētoꝝ ex q̄nq3 pāib⁹ hordeaceis ⁊ duob⁹ piſcib⁹: q̄ ſupfuerūt his q̄ māducauerāt. Illi ergo hoies cū vidiſſent qđ ieſus fecerat ſignū: dicebāt. Quia hic eſt vere ꝓpha qui ventur⁹ eſt in mūdū. Jeſus ergo cū cognouiſſet qꝛ vēturi eſſent
Mat.14.c vt rapent eū ⁊ facerēt eū regē ‖ fugit ite-
Mar.6.f rū in montē ipſe ſolus. Ut aūt ſero factū
Luc.6.b eſt: deſcēderūt diſcipuli ei⁹ ad mare. Et cū aſcēdiſſent nauim: venerūt trās mare i capharnaū. Et tenebꝛe iā facte erāt ⁊ nō venerat ad eos ieſus. Mare autem vento magno flante exurgebat. Cum remigaſſent ergo q̄ſi ſtadia vigintiquinq3
Mat.14.c aut triginta ‖ vidēt ieſu3 ambulantē ſu-
Mar.6.g pra mare: ⁊ ꝓximū naui fieri ⁊ timuerūt.
C Ille aūt dicit eis Ego ſū: nolite timere. Voluerūt ꝙ accipe eu3 in nauim: ⁊ ſtatī nauis fuit ad terrā quā ibāt. Altera die turba q̄ ſtabat trās mare vidit qꝛ nauicula alia nō erat ibi niſi vna: ⁊ qꝛ nō introiiſſet cū diſcipulł ſuis ieſus in nauim: ſed ſoli diſcipuli ei⁹ abiiſſent. Alie vo ſuperuenerūt naues a tyberiade iuxta locū vbi māducauerāt panē: grās agētes deo. Cū ꝙ vidiſſet turba qꝛ ieſus nō eſſet ibi neq3 diſcipłi ei⁹: aſcēderūt in nauiculas: ⁊ venerūt capharnaū q̄rētes ieſū. Et cū iueniſſent eū trans mare: dixerūt ei: Rabbi: q̄ñ huc veniſti? Rñdit eis ieſus: ⁊ dixit: Amē amē dico vobis: q̄ritis me

nō qꝛ vidiſtꝭ ſigna ſed qꝛ māducaſtis ex panib⁹: ⁊ ſaturati eſtꝭ. Operamini non cibū qui perit: ſed q̄ ꝑmanet in vita3 eternā quē fili⁹ hois dabit vobis. Hunc eñi pr̄ ſignauit de⁹. Dixerūt ꝙ ad eū. Quid faciem⁹ vt operemur opa dei? Rñdit ieſus ⁊ dixit eis: Hoc eſt op⁹ dei vt credatꝭ in eū quē miſit ille. ‖ Dixerūt ꝙ ei: Qđ ergo tu facꝭ ſignū vt videam⁹ ⁊ credam⁹ tibi? Quid operaris? Pr̄es nr̄i māducauerunt māna in deſerto: ſicut ſcriptū eſt. ‖ Panē de celo dedit eis māducare. Dixit ꝙ eis ieſus. Amē amē dico vobis: nō moyſes dedit vobis panē de celo: ſed pr̄ me⁹ dat vobis panē de celo veꝝ. Panis eñi ver⁹ eſt q̄ de celo deſcēdit: ⁊ dat vitā mundo. Dixerūt ergo ad eū. Dñe ſp da nobis panē hūc. ‖ Dixit aūt eis ieſus. Ego ſū panis vite. Qui venit ad me: nō eſuriet: et qui credit in me nō ſitiet i eternū. S3 dixi vobis: qꝛ ⁊ vidiſtꝭ me ⁊ nō crediditꝭ. ‖ Omne qđ dat mihi pr̄ ad me veiet: ⁊ eū qui venit ad me nō eijciā foras ‖ qꝛ deſcēdi de celo nō vt faciā volūtatē meā: ſed volūtatē ei⁹ qui miſit me. Hec ē eñi volūtas ei⁹ qui miſit me pr̄is: vt omne qđ dedit mihi nō ꝑdā ex eo: ſed reſuſcitē illud in nouiſſimo die. Hec ē aūt volūtas pr̄is mei q̄ miſit me: vt oīs q̄ videt filiu3 ⁊ credit in eū habeat vitā eternā: et ego E
reſuſcitabo eū i nouiſſimo die. Murmurabant ergo iudei de illo: qꝛ dixiſſet: ego ſum panis viu⁹ q̄ de celo deſcēdi. Et dicebāt. ‖ Nōne ħ eſt fili⁹ ioſeph cui⁹ nos nouim⁹ pr̄em ⁊ mr̄em? Quō ꝙ dicit ħ: qꝛ de celo deſcēdi? Rñdit ergo ieſus ⁊ dixit eis ‖ Nolite murmurare i inuicē. Nemo pōt venire ad me niſi pr̄ q̄ miſit me traxerit eū ⁊ ego reſuſcitabo eū in nouiſſimo die. Eſt ſcriptū in ꝓphis. Erunt oēs docibiles dei. Ois qui audiuit a pr̄e et didicit venit ad me. ‖ Nō qꝛ pr̄em vidit quiſq̄: niſi is qui ē a deo: ħ vidit patrē. Amē amē dico vobis qui credit i me h3 vitā eternā. ‖ Ego ſū panis vite. Pr̄es veſtri māducauerūt māna in deſerto: ⁊ mortui ſunt. Hic ē panis de celo deſcendēs: vt ſi quis ex ipſo māducauerit nō moriatur. Ego ſum panis viu⁹ qui de celo deſcendi. Si quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternū. Et panis quem ego dabo caro mea eſt: ꝓ mūdi vita. Litiga-
bāt ꝙ iudei ad inuicē dicētes: Quō pōt F
ħ nobis carnē ſuā dare ad māducādū? Dixit ergo eis ieſus. Amē amē dico vobis: niſi māducaueritꝭ carnē filij hois ⁊

et biberitis eiꝰ ſanguinē: nō habebitis
vitā in vobis. || Qui māducat meā car-
nē ⁊ bibit meū ſanguinē: habꝫ vitā eter
nā: ⁊ ego reſuſcitabo eum in nouiſſimo
die. || Caro eni mea vere eſt cibus: ⁊ ſan-
guis meus vere eſt potus. Qui mandu-
cat meā carnē ⁊ bibit meū ſanguinē in
me manet ⁊ ego in illo. Sicut miſit me
viuens pater: ⁊ ego viuo ꝓpter patrem:
⁊ qui manducat me: ⁊ ipſe viuet ꝓpter
me. Hic eſt panis qui de celo deſcendit.
Non ſicut manducauerunt patres ve-
ſtri māna ⁊ mortui ſunt. Qui māducat
hunc panē viuet in eternū. Hec dixit in
ſynagoga docens in capharnaū. Multi
ergo audiētes ex diſcipulis eius dixerūt
Durus ē hic ſermo. Et ꝗs pōt eū audi-
re? Sciēs autē ieſus apud ſemetipſm qꝫ
F murmurarēt d̄ hoc diſcipli eiꝰ: dixit eis
Hoc vos ſcādalizat || Si ergo videritis fi
liū hoīs aſcendentem vbi erat prius.
|| Spūs ē qui viuificat: caro non ꝓdeſt
quicꝗ. Verba que ego locutꝰ ſū vobis
ſpūs ⁊ vita ſunt. Sed ſunt ꝗdam ex vo
bis qui nō credūt. Sciebat eni ab ini-
tio ieſus qui eēnt credētes: ⁊ ꝗs tradi-
turꝰ eſſet eū. Et dicebat: Propterea dixi
vobis: qꝫ nemo pōt venire ad me niſi fu
erit ei datū a pr̄e meo. Ex hoc multi di-
ſcipulorꝫ eius abierūt retro: ⁊ iā nō cum
illo ambulabāt Dixit ergo ieſus ad duo
decim. Nunꝗd ⁊ vos vultis abire? Rñ-
dit ergo ei ſimō petrꝰ. Dñe ad quē ibi-
C mus? Verba vite eterne habes. || Et nos
credimꝰ ⁊ cognouimꝰ qꝫ tu es chriſtꝰ fi-
lius dei. Rñdit eis ieſus. Nōne ego vos
duodecim elegi: ⁊ ex vobis vnꝰ diabolꝰ
eſt? Dicebat aūt de iuda ſimōis ſcario-
this. Hic eni erat traditurus eū cū eēt
vnus ex duodecim.

VII

A POſt hec aūt ambulabat ieſus in
galileā. Nō eni volebat in iudeā
ambulare: qꝫ ꝗrebāt eū iudei in-
terficere. Erat aūt in ꝓximo dies feſtus
iudeorꝫ ſcenophegia. Dixerūt aūt ad eū
fratres eius. Trāſi hinc: ⁊ vade i iudeā:
vt ⁊ diſcipuli tui videāt opa tua ꝗ facis
Nemo ꝗppe i occulto ꝗd facit: ⁊ ꝗrit ipſe
in palā eſſe. Si hec facis: manifeſta te-
ipſm mundo. Neqꝫ enī fratres eius cre-
debāt in eū. Dicit ergo eis ieſus. Tem-
pus meū nōdū aduenit: tempꝰ aūt vr̄m
ſemꝑ ē paratū. Non pōt mūdus odiſſe
vos. Me aūt odit: quia ego teſtimoniū
phibeo de illo: qꝫ opera eius mala ſunt
Vos aſcendite ad diem feſtū hunc. Ego
eni non aſcendā ad diē feſtū iſtuꝫ: quia
meū tempꝰ nōdū impletū ē. Hec cū di-
xiſſet: ipſe māſit in galilea. Ut aūt aſcen- B
derunt fratres eiꝰ: tūc ⁊ ipſe aſcendit ad
diē feſtū nō manifeſte: ſꝫ ꝗſi in occulto.
|| Judei ergo querebāt eū i die feſto: ⁊ di- ſ.6.e
cebāt. Ubi eſt ille. Et murmur multus
erat in turba de eo. Quidā eni dicebāt
qꝫ bonꝰ ē: aliꝗ aūt dicebāt nō: ſꝫ ſeducit
turbas. Nemo tū palā loquebaꝛ de illo
ꝓpter metū iudeorꝫ. Iā aūt die feſto me-
diāte aſcēdit ieſus in templū ⁊ docebat
Et mirabāꝛ iudei dicētes: Quō hic lit-
teras ſcit cū non didicerit? Rñdit ei ie-
ſus: ⁊ dixit. Mea doctrina nō ē mea ſed
eius qui miſit me: Si quis voluerit vo-
luntatē eius facere: cognoſcet de doctri
na vtrū ex deo ſit: an ego a meipſo loqr.
Qui a ſemetipſo loquitur: gloriā ꝓpriā C
querit: Qui aūt querit gloriā eius ꝗ mi
ſit eū: hic verax ē: ⁊ iniuſticia in illo nō
eſt: Nonne moyſes dedit vobis legem?
Et nemo ex vobis facit legē: Quid me
queritis interficere? Reſpōdit turba et
dixit || Demoniū habes. Quis te querit I.8.f
interficere. Rñdit ieſus ⁊ dixit eis. Unū
opꝰ feci ⁊ oēs mirami. Propterea moy
ſes dedit vobis circūciſionē: nō quia ex
moyſe eſt ſed ex patribꝰ. Et in ſabbato
circūciditis hoiem. Si circūciſionē ac-
cipit hō in ſabbato vt nō ſoluatur lex
moyſi: mihi indignami qꝫ totū hoiem
ſanū feci i ſabbato || Nolite iudicare ſ̄m Deu.1.c
faciē ſꝫ iuſtū iudiciū iudicate. Dicebāt D
ergo quidā ex hieroſolymis. Nōne hic ē
quē querūt interficere? Ecce palā loꝗ-
tur: ⁊ nihil ei dicūt. Nunquid vere co-
gnouerūt principes qꝫ hic eſt chriſtus?
Sꝫ hūc ſcimꝰ vnde ſit chriſtꝰ: aūt cū ve-
nerit nemo ſcit vnde ſit || Clamabat er- Mat.11.d
go ieſus in tēplo docēs ⁊ dicēs. Et me Lu.10.d
ſcitis ⁊ vnde ſim ſcitis: ⁊ a meipſo nō ve
ni || ſꝫ ē verus qui miſit me quē vos ne- I.8.d.et.
ſcitis || Ego ſcio eū ⁊ ſi dixero qꝫ neſcio eū I.8.g
ero ſilis vobis mēdax. Sꝫ ſcio eū: qꝫ ab
ipſo ſum: ⁊ ipſe me miſit || Querebant er- Mat.21.d.
go eū apprehēdere: ⁊ nemo miſit in illū Mr.11.c.et
manus: qꝫ nōdū venerat hora eius. De 12.a.L.19.g
turba aūt multi crediderūt in eū. Et di 20.c.⁊.22.a
cebāt: Chriſtus cū venerit: nunꝗd plura E
ſigna faciet ꝙ ꝗ hic facit? Audierūt pha
riſei turbā murmurantem de illo hec et
miſerūt principes ⁊ phariſei miſtros vt
apprehenderēt ieſū. Dixit ergo eis ieſus
Adhuc modicū tp̄s vobiſcū ſum: ⁊ va-
do ad eū ꝗ me miſit. || Queritis me ⁊ nō I.13.d.

inuenietis: ꝛ vbi ego ſũ: vos nõ poteſtis
venire. Dixerũt ꝗ iudei ad ſemetipſos:
Quo hic iturus ẽ: qꝛ nõ inueniem⁹ eũ?
Nunꝗd in diſpſionẽ gentiũ iturus ẽ et
doctur⁹ gẽtes? Quis eſt hic ſermo quẽ
dixit: queretis me ꝛ nõ inuenietis ꝛ vbi
ſum ego vos nõ poteſtis venire? In no-
uiſſimo aũt die magno feſtiuitatis ſta-
F bat ieſus ꝛ clamabat dicẽs: Si ꝗs ſitit
1.Joh.4.c. veniat ad me ꝛ bibat||Qui credit in me
ſicut dicit ſcriptura: flumia de vẽtre ei⁹
fluent aque viue. Hoc aũt dixit de ſpiri
tu quẽ accepturi erant credẽtes in eũ.
Nõdũ eni erat ſpũs dat⁹: qꝛ ieſus nõdũ
erat glorificatus. Ex illa ergo turba cũ
audiſſent hos ſermões ei⁹ dicebãt: Hic
eſt vere ꝓpheta. Alij dicebãt. Hic ẽ chri
Mat.2.a ſtus||Quidã aũt dicebãt. Nũquid a ga-
lilea venit chriſtus? Nõne ſcriptura di-
Michee.5.a cit||qꝛ ex ſemine dauid ꝛ de bethleẽ ca-
ſtello vbi erat dauid venit chriſt⁹? Diſſẽ
S·eo.d ſio itaqꝫ facta ẽ i turba ꝓpẽ eũ.||Quidã
G aũt ex ipſis volebãt appꝛehẽdere eũ: ſed
nemo miſit ſup eũ man⁹. Uenerunt ꝗ
miſtri ad põtifices ꝛ phariſeos: ꝛ dixerũt
eis illi: Quare nõ adduxiſtis illũ? Rñde
rũt miſtri. Nunqꝫ ſic locutus ẽ hõ: ſicut
hic loquitur? Rñderũt ergo eis pharisei.
Nũquid ꝛ vos seducti eſtis? Nũquid ex
pꝛincipib⁹ aliquis credidit in eũ: aut ex
phariſeis? Sed turba hec ꝗ nõ nouit le-
S.3.a.S.19 g gẽ maledicti ſunt.||Dixit nicodem⁹ ad
eos ille qui venit ad eũ nocte: qui vnus
erat ex ipſis. Nũquid lex noſtra iudicat
hoiem: niſi pꝛius audierit ab ipſo ꝛ co-
gnouerit quid faciat. Rñderũt ꝛ dixerũt
S.5.f ei: Nunqnid ꝛ tu galileus es||Scrutare
ſcripturas ꝛ vide: qꝛ a galilea ꝓpha nõ
ſurgit. Et reuerſi ſunt vnuſquiſqꝫ in do
A mum ſuam. VIII

Luc.21.g ||Eſus aũt perexit i mõtẽ oliueti:
I ꝛ diluculo iterũ venit in tẽpłũ ꝛ
oĩs ppłs venit ad eũ: ꝛ ſedẽs do-
cebat eos. Adducũt aũt ſcribe ꝛ phari
ſei mulierẽ in adulterio dephenſã ꝛ ſta
tuerũt eã in medio: ꝛ dixerunt ei: Magi
ſter: hec mulier mõ dephenſa ẽ in adul
Leuit.20.b terio||In lege ãt moyſes mãdauit nobis
huiuſmodi lapidare. Tu ergo quid di-
cis. Hoc aũt dicebãt temptãtes eum vt
poſſent accuſare eũ. Jeſus aũt iclinans
ſe deoꝛſum: digito ſcribebat in terram.
Cũ ergo pſeuerarẽt interrogãtes: erexit
ſe: ꝛ dixit eis: Qui ſine pctõ eſt veſtrũ pꝛi
mus in illã lapidem mittat. Et iterũ ſe
inclinãs ſcribebat in terrã. Audientes

autẽ hec vnus poſt vnũ exibãt incipiẽ
tes a ſenioꝛib⁹: ꝛ remãſit ſolus ieſus: et
mulier in medio ſtãs. Erigẽs aũt ſe ie-
ſus: dixit ei: Mulier: vbi ſunt ꝗ te accu
ſabãt. Nemo te ꝯdemnauit. Que dixit:
Nemo dñe. Dixit aũt ieſus: Nec ego te
cõdemnabo. Uade ꝛ iã ampli⁹ noli pec
care. Iterũ: ergo locut⁹ ẽ eis ieſus dicẽs.
||Ego ſũ lux mũdi. Qui ſequitur me non
ambulat in tenebris: ſed habebit lumẽ
vite. Dixerũt ergo ei phariſei. Tu de te-
ipſo teſtimoniũ ꝑhibes: teſtimoniũ tuũ
nõ eſt verũ. Rñdit ieſus ꝛ dixit eis. Et ſi
ego teſtimoniũ ꝑhibeo de meipſo: verũ ẽ
teſtimoniũ meũ: qꝛ ſcio vnde veni: et ꝗ
vado. Uos aũt neſcitis vñ venio: aut ꝗ
vado. Uos ſcdm carnem iudicatis: ego
nõ iudico quẽqꝫ. Et ſi iudico ego: iudi-
ciũ meũ verũ ẽ qꝛ ſolus nõ ſum: ſed ego
ꝛ qui miſit me pr||Et in lege vr̃a ſcriptũ
eſt: qꝛ duoꝝ hoim teſtimonium verũ ẽ.
Ego ſum qui teſtimoniũ ꝑhibeo de me-
ipſo: ||ꝛ teſtimoniũ ꝑhibet de me ꝗ miſit
me pr. Dicebãt ergo ei. Ubi ẽ pr tuus.
||Rñdit ieſus: Neqꝫ me ſcitis neqꝫ patrẽ
meũ. Si me ſciretis foꝛſitan ꝛ prẽm me
um ſciretis. Hec verba locut⁹ ẽ ieſus in
gazophilatio docens in templo|| Et ne-
mo appꝛehẽdit eũ: qꝛ necdum venerat
hoꝛa eius. Dixit ergo iterum eis ieſus.
Ego vado ꝛ queritis me: ꝛ in pctõ vr̃o
moꝛiemini. Quo ego vado vos nõ pote-
ſtis venire. Dicebãt ergo iudei. Nunꝗd
interficiet ſemetipſm: quia dicit quo ego
vado vos non poteſtis venire? Et dice-
bat eis: Uos deoꝛſũ eſtis: ego ꝺ ſupi⁹ ſũ
Uos de mũdo hoc eſtis: ego nõ ſum de
hoc mũdo. Dixi ergo vobis: qꝛ moꝛiemi
in pctis vr̃is. Si eni nõ credideritis qꝛ
ego ſum moꝛiemi i pctõ vr̃o. Dicebant
ergo ei: Tu quis es? Dicit ei ieſus. Pꝛin
cipiũ ꝗ ꝛ loquoꝛ vobis. Multa habeo ꝺ
vobis loqui ꝛ iudicare||ſed qui me miſit
verax ẽ: ꝛ ego que audiui ab eo hec lo-
quoꝛ in mũdo. Et nõ cognouerũt qꝛ pa-
trẽ eius dicebat deũ. Dixit ergo eis ie-
ſus||Cũ exaltaueritis filiũ hois tunc co
gnoſcetis quia ego ſum: ꝛ a meipſo facio
nihil: ſed ſicut docuit me pr hec loquoꝛ
Et ꝗ me miſit: mecũ ẽ: ꝛ nõ reliqt me ſo
lum: qꝛ ego ꝗ placita ſũt ei facio ſp. Hec
illo loquẽte multi crediderũt in eũ. Di
cebat ꝗ ieſus ad eos ꝗ crediderũt ei iu-
deos. Si vos mãſeritis i ſmõe meo: vere
diſcipuli mei eritis: ꝛ cognoſcetis veri-
tatẽ ꝛ veritas liberabit vos. Rñderunt

el. Semē abrae ſumus: ⁊ nemī ſeruiui-
mus vnq̄. Quō tu dicis: liberi eritis?
Rñdit eis ieſus. Amē amen dico vobis
5. || qꝛ ois q̄ facit pctm̄: ſeru⁹ ē pcti. Seru⁹
aūt nō manet in domo in eternū. Filius
aūt manet in eternū. Si ḡ vos fili⁹ libe
rauerit: vere liberi eritiſ. Scio quia filij
abrae eſtis: ſed queritis me interficere:
qꝛ ſermo me⁹ nō capit ī vobis: Ego qđ
vidi apud p̄rem: loquoꝛ: ⁊ vos que vidi
ſtis apud p̄rem vr̄m: facit̄. Rñderūt ⁊ di
xerūt ei. P̄r nr̄ abraā ē. Dicit eis ieſus.
Si filij abrae eſtis: opera abrae facite.
Nūc aūt queritis me interficere: hoiem
qui veritatē vobis locut⁹ ſū quā audi-
ui a deo. Hoc abraā nō fecit. Uos facit̄
opa p̄ris vr̄i. Dixerunt itaq̄ ei. Nos ex
fornicatiōe nō ſumus nati. Unū patrē
habemus deū. Dixit ḡ eis ieſus: Si de⁹
pater vr̄ eſſet: diligeretis vtiq̄ me. Ego
eni ex deo ꝓceſſi ⁊ veni. Neq̄ eni a me-
ipo veni: ſed ille me miſit. Quare loque
lā meā nō cognoſcitis? Quia nō poteſt̄
3. audire ſermonē meū. || Uos ex p̄re dya-
bolo eſtis: ⁊ deſideria p̄ris vr̄i vultis fa
cere. Ille homicida erat ab initio: ⁊ ī ve
ritate nō ſtetit: qꝛ nō ē veritas ī eo. Cū
loquit̄ mendaciū: ex ꝓprijs loquit̄: qꝛ
mendax ē ⁊ p̄r eius. Ego autē ſi v̄itatē
dico nō creditis mihi. Quis ex vobis ar
guet me de pctō? Si veritatē dico: qua-
4 re nō creditis mihi? || Qui ex deo ē: v̄ba
dei audit. Propterea vos nō audit̄: qꝛ
ex deo nō eſtis. Rñderūt ergo iudei: ⁊ di
C xerūt ei: || Nōne bn̄ dicim⁹ nos qꝛ ſama
ritan⁹ es tu: ⁊ demoniū habes? Rñdit ie
ſus. Ego demoniū nō habeo ſed honoꝛi
fico p̄rem meū ⁊ vos inhonoꝛaſtis me.
Ego aūt nō q̄ro gloriā meā. Eſt q̄ que-
rat ⁊ iudicet. Amē amen dico vobis: ſi
quis ſermonē meū ſeruauerit: moꝛtem
nō videbit in eternū. Dixerunt ergo iu-
dei: Nūc cognouim⁹ qꝛ demoniū habes
Abraā moꝛtu⁹ ē ⁊ ꝓphete: ⁊ tu dicis: ſi
quis ſermonē meū ſeruauerit: nō guſta
bit moꝛtē in eternū. Nunquid tu maioꝛ
es p̄re nr̄o abraā q̄ moꝛtu⁹ ē? Et ꝓphete
moꝛtui ſūt. Quē teipm̄ facis? Rñdit ie-
ſus: Si ego gloꝛifico meipm̄ gl̄ia mea
nihil ē. Eſt p̄r me⁹ q̄ gloꝛificat me: quē
vos dicitis: qꝛ deus nr̄ ē: ⁊ nō cognoui-
7 ſtis eū. Ego aūt noui eū || Et ſi dixero qꝛ
nō ſcio eū: ero ſimilis vobis mēdax. Sꝫ
ſcio eū: ⁊ ſermonē eius ſeruo: Abraā p̄r
vr̄ exultauit vt videret diē meū: vidit ⁊
gauiſus ē. Dixerūt ergo iudei ad eum.

Quinq̄ginta annos nondum habes et
abraā vidiſti? Dixit eis ieſus: Amen a-
men dico vobis: anq̄ꝫ abraā fieret ego
ſū. Tulerūt ḡ lapides vt iacerēt in eum
Jeſus aūt abſcōdit ſe: ⁊ exiuit de tēplo.

Et p̄teriēs ieſus vidit IX
e hoiem cecū a natiuitate: ⁊ inter- A
rogauerūt eū diſcipuli ei⁹: Rab-
bi q̄s peccauit: hic aut parētes eius vt
cec⁹ naſcereẗ? Rñdit ieſus: Neq̄ hic pec
cauit neq̄ parētes ei⁹: ſed vt manifeſtē
tur opa dei in illo. Me opoꝛtet operari
opa ei⁹ q̄ miſit me donec dies ē: Uenit
nox q̄n nemo pōt opari || Q̄diu ſū ī mū- 8.8.b.
do: lux ſum mūdi. Hoc cū dixiſſet expu- J.12.g.
it in terrā: ⁊ fecit lutū ex ſputo: ⁊ liniuit
lutū ſup̱ oculos eius ⁊ dixit ei. Uade la
ua in natatoꝛia ſyloe: qđ interpꝛetatur B
miſſus. Abijt ergo ⁊ lauit: ⁊ venit vidēs
Itaq̄ vicini ⁊ q̄ viderāt eū pꝛi⁹ qꝛ men
dicus erat: dicebāt: Nōne hic ē q̄ ſede-
bat ⁊ mēdicabat? Alij dicebēt qꝛ hic ē:
alij aūt nequaq̄: ſed ſiīs ē ei⁹. Ille v̄o
dicebat qꝛ ego ſum. Dicebāt ḡ ei. Quō
apti ſunt tibi oculi? Rñdit: Ille hō q̄ di
ciẗ ieſus lutū fecit: ⁊ vnxit oculos meos
⁊ dixit mihi. Uade ad natatoꝛiā ſyloe: ⁊
laua. Et abij ⁊ laui: ⁊ video. Et dixerūt
ei Ubi ē ille? Ait. Neſcio. Adducūt eū C
ad phariſeos qui cecus fuerat. Erat aūt
ſabbatū q̄n lutū fecit ieſus: ⁊ apuit ocu
los eius. Iteꝝ ḡ interrogabāt eū phari
ſei quō vidiſſet. Ille aūt dixit eis. Lutū
mihi poſuit ſup̱ oculos: ⁊ laui ⁊ video.
Dicebāt ergo ex phariſeis quidā. Nō ē
hic hō a deo q̄ ſabbatū nō cuſtodit. Alij
aūt dicebāt Quō pōt hō pctōꝛ hec ſigna
facere? Et ſciſma erat inter eos. Dicunt
ḡ ceco iteꝝ: Tu q̄d dicis de illo q̄ apuit
oculos tuos. Ille aūt dixit: qꝛ ꝓpheta D
ē. Nō crediderūt ergo iudei de illo qꝛ ce
cus fuiſſet ⁊ vidiſſet: donec vocauerūt
p̄entes ei⁹ qui viderat: ⁊ interrogauerūt
eos dicētes: Hic ē filius vr̄ quē vos di-
citis qꝛ cecus natus ē. Quō ergo nunc
videt. Rñderūt eis p̄entes ei⁹: ⁊ dixerūt
Scimus qꝛ hic ē fili⁹ noſter ⁊ qꝛ cecus
natus ē. Quō aūt nūc videat neſcimus
aut quis ei⁹ aperuit oculos nos neſci-
mus Ipſū interrogate. Etatē hꝫ ipē de E
ſe loquaẗ. Hec dixerūt parentes ei⁹: q̄m
timebant iudeos. Iam eni cōſpirauerāt
iudei: vt ſi quis eū cōfiteref eſſe chriſtū
extra ſynagogam fieret. Propterea pa-
rentes eius dixerūt: qꝛ etatem habet ip-
ſum interrogate: Uocauerunt ergo rur-

sum hoiem qui fuerat cecus ⁊ dixerunt
Josue.7.c ei.‖Da gl'iaz deo. Nos scimus qꝛ hic hō
pctōꝛ ē. Dixit ꝫ eis ille. Si pctōꝛ est ne-
scio: vnū scio qꝛ cec⁹ cuz essem mō video
Dixerūt ergo illi: Quid fecit tibi? Quō
apuit tibi oculos. Rñdit eis. Dixi vo-
bis iā ⁊ audistis: Quid iterū vultꝭ audi
re. Nūquid ⁊ vos vultis discipuli eius
fieri. Maledixerūt ꝫ ei: ⁊ dixerūt. Tu di
F scipulus illius sis nos aūt moysi disci-
puli sumus. Nos scimus qꝛ moysi locu
tus ē deus: hūc aūt nescimus vñ sit. Re
spondit ille hō: ⁊ dixit eis. In hoc enim
mirabile est qꝛ vos nescitis vnde sit: et
apuit meos oculos. Scimus autē quia
pctōꝛes deus nō audit: sed si q̄s dei cul
toꝛ ē ⁊ voluntatē eius facit: hunc exau
I.11.e. dit ‖A seculo nō ē auditū: qꝛ quis ape-
ruit ocꝉos ceci nati. Nisi esset hic a deo
nō poterat facere quicꝙ̄. Rñderūt: ⁊ di
xerūt ei. In pctis natus es tot⁹: ⁊ tu do-
ces nos. Et eiecerūt eū foras. Audiuit
G iesus qꝛ eiecerūt eū foras: ⁊ cū inuenisset
eū dixit ei. Tu credis in filiū dei. Rñdit
ille ⁊ dixit. Quis est dñe vt credā in eū.
Et dixit ei iesus. Et vidisti eū: ⁊ qui lo-
quit̄ tecū ip̄e est. At ille ait. Credo dñe.
Et pcidēs adoꝛauit eum. Et dixit ei ie
sus: In iudiciū ego in hūc mūdū veni:
vt qui non vident videāt: ⁊ qui vident
ceci fiant. Et audierunt quidam ex pha
riseis qui cum ip̄o erant: ⁊ dixerunt ei.
Nūqd̄ ⁊ nos ceci sum⁹. Dixit eis iesus
Si ceci essetis nō haberetis peccatum.
Nunc vero dicitis quia videmus: pctm̄
vestrū manet.

X

A Men amen dico vobis: qui non
a intrat p ostiū i ouile ouiū: ſꝫ as-
cendit aliūde: ille fur ē et latro
Qui aūt intrat p ostiū: pastoꝛ ē ouium.
Huic ostiari⁹ aperit: ⁊ oues vocē ei⁹ au
diūt. Et pprias oues vocat noīatim et
educit eas. Et cū pprias oues emiserit
āñ eas vadit ⁊ oues illū sequūt̄: qꝛ sciūt
vocē ei⁹. Alienū aūt nō sequūt̄: ſꝫ effu
giūt ab eo: qꝛ nō nouerunt vocē alieno
rū. Hoc puerbiū dixit iesus. Illi aūt nō
B cognouerūt quid loqueret̄ eis. Dixit ꝫ
eis iteꝝ iesus. Amē amē dico vobis: qꝛ
ego sum ostiū ouiū. Oēs quotquot ve
nerūt fures sunt ⁊ latrones: sed nō au
dierūt eos oues. Ego sum ostiū. Per me
si q̄s introierit saluabit̄: ⁊ ingrediet̄ et
egrediet̄: ⁊ pascua inueniet. Fur non ve
nit nisi vt furet̄ ⁊ mactet ⁊ perdat. Ego
veni vt vitā habeāt: ⁊ abundantius ha

beāt. Ego suꝫ pastoꝛ bonus.‖ Bon⁹ pa-
stoꝛ aiam suā dat p ouibus suis. Mer-
cēnarius aūt ⁊ q̄ nō ē pastoꝛ cui⁹ nō sūt
oues pprie videt lupū venientē ⁊ dimit
tit oues ⁊ fugit: ⁊ lup⁹ rapit ⁊ dispergit
oues. Mercēnari⁹ aūt fugit: qꝛ mercen-
narius est: ⁊ nō ptinet ad eū de ouibus
Ego sum pastoꝛ bonus ⁊ cognosco oues
meas: ⁊ cognoscūt me mee‖ Sicut nouit
me pater: ⁊ ego agnosco prēm: ⁊ aiaꝫ mē
meā pono p ouibus meis. Et alias o-
ues habeo que nō sunt ex hoc ouili ⁊ il-
las opoꝛtet me adducere ⁊ vocē meā au
diēt ⁊ fiat vnū ouile ⁊ vn⁹ pastoꝛ. Pro-
pterea me diligit pr̄: qꝛ ego pono aiam
meā vt iterū sumā eā. Nemo tollit eā a
me: sed ego pono eā a meip̄o. Ptātē ha
beo ponēdi eā: ⁊ ptātem habeo iterū su
mēdi eā. Hoc mādatū accepi a prē meo
Dissensio iteꝝ facta ē inter iudeos ppt̄
sermones hos. Dicebāt aūt multi ex ip
sis‖ Demoniū habet ⁊ insanit. Quid eū
auditis? Alij dicebāt. Hec verba nō sūt
demoniū hñtis. Nūquid demoniū pōt
cecoꝝ oculos apire? Facta sūt aūt ence-
nea in hierosolymis: ⁊ hyems erat. Et
ambulabat iesus in tēplo in poꝛticu sa-
lomonis. Circūdederūt ꝫ eū iudei: ⁊ dice
bāt ei: Quousꝙ̄ aniam nr̄am tollis? Si
tu es christus dic nobis palam? Rñdit
eis iesus. Loquoꝛ vobis ⁊ non creditis.
Opa que ego facio in noīe pr̄is mei hec
testimoniū phibet de me. Sꝫ vos nō cre
ditis: qꝛ nō estis ex ouibus meis. Oues
mee vocē meam audiūt ⁊ ego cognosco
eas: ⁊ sequunt̄ me. Et ego vitā eternam
do eis: ⁊ nō pibūt in eternū: ⁊ nō rapiet
eas quisꝙ̄ de manu mea. Pater meus
qd̄ dedit mihi mai⁹ oib⁹ ē: ⁊ nemo pōt
rape de manu pr̄is mei. Ego ⁊ pr̄ vnum
sum⁹‖ Sustulerūt ergo lapides iudei vt
lapidarēt eum. Rñdit eis iesus. Multa
bona opa oñdi vobis ex prē meo. Pro-
pter qd̄ eoꝝ opus me lapidatꝭ? Rñderūt
ei iudei: De bono opere nō lapidamus
te: ſꝫ de blasphemia: ⁊ qꝛ tu hō cum sis
facꝭ teip̄m deū. Rñdit eis iesus. Nōne
scriptū ē i lege vr̄a:‖ qꝛ ego dixi dij estꝭ?
Si illos dixit deos ad quos s̄mo dei fa-
ctus ē: ⁊ nō pōt solui scriptura: quē pr̄
scificauit ⁊ misit i mūdū vos dicitis qꝛ
blasphemas qꝛ dixi filius dei sū? Si nō
facio opa pr̄is mei nolite credere mihi.
Si aūt facio: ⁊ si mihi nō vultis crede-
re opib⁹ credite: vt cognoscatis: ⁊ credā
tis: qꝛ pr̄ in me ē: ⁊ ego in patre ‖Quere

it ꝙ eũ apꝓhẽdere: ⁊ exiuit de manibꝰ
oꝝ. Et abijt iteꝝ trãſ iordanẽ i eũ locũ
bi erat iohes baptizãs primũ: et mãſit
lic. Et multi venerũt ad eũ: ⁊ dicebãt:
ꝛ iohes quidẽ ſignũ fecit nullũ. Omia
ũt q̃cũq̧ dixit iohes de hoc: vera erãt:
multi crediderũt in eum. XI
e Rat aũt q̃daꝫ languẽs lazarus a
bethania: de caſtello marie ⁊ mar
the ſoroꝝ eiꝰ. Maria aũt erat q̃
nxit dñm vnguẽto ⁊ extersit pedes eiꝰ
apillis ſuis: cuiꝰ frater lazarꝰ infirma-
at. Miſerũt ꝙ ſorores eiꝰ ad eũ dicẽtes
Dñe: ecce quẽ amas infirmat. Audiẽs
ũt ieſus dixit eis. Infirmitas hec nõ ẽ
d mortẽ; ſed ꝓ gl̃ia dei vt glorificet fili
s dei ꝑ eã. Diligebat aũt ieſus marthã
t ſororẽ eiꝰ mariã ⁊ lazaꝝ. Ut ergo audi
uit qꝛ infirmat tũc quidẽ mãſit in eodẽ
loco duobꝰ diebꝰ. Deinde poſt hec dicit
diſcipul̃ ſuis. Eamꝰ i iudeã iteꝝ. Dicũt
ei diſcipuli. Rabbi nũc q̃rebãt te iudei
lapidare: ⁊ iteruꝫ vadis illuc? Rñdit ie-
ſus. Nõne duodeci ſũt hore diei? Si q̃s
ambulauerit in die: nõ offendit: qꝛ lucẽ
huiꝰ mũdi videt. Si aũt ambulauerit i
nocte: offẽdit: qꝛ lux nõ ẽ in eo. Hec ait
⁊ poſt hec dicit eis: Lazarꝰ amicꝰ nr̃ dor
mit: ſed vado vt a ſomno excitẽ eũ. Dixe
rũt ergo diſcipuli eiꝰ: Dñe ſi dormit: ſal-
uus erit. Dixerat aũt ieſus de morte eiꝰ:
illi aũt putauerũt qꝛ de dormitiõe ſom-
ni diceret. Tũc ergo ieſus dixit eis ma-
nifeſte: Lazarꝰ mortuꝰ eſt: ⁊ gaudeo ꝓpt̃
vos vt credatꝭ: qm̃ nõ erã ibi. Sꝫ eamꝰ
ad eũ. Dixit ergo thomas q̇ dr̃ didymus
ad ꝯdiſcipulos: Eamus ⁊ nos ⁊ moria-
mur cũ eo. Uenit itaq̧ ieſus: ⁊ inueit eũ
q̃ttuor dies iã in monumẽto habenteꝫ.
Erat aũt bethania iuxta hieroſolymaꝫ
q̃ſi stadijs q̃ndecim. Multi aũt ex iude-
is venerãt ad marthã ⁊ mariã vt ꝯſola-
rent̃ eas de fratre ſuo. Martha ꝙ vt au
diuit qꝛ ieſus venit occurrit illi: maria
aũt domi ſedebat. Dixit ergo martha ad
ieſum: Dñe ſi fuiſſes hic frater meꝰ non
fuiſſet mortuꝰ. Sꝫ ⁊ nũc ſcio qꝛ q̃cunq̧
popoſcerꝭ a deo dabit tibi deꝰ. Dicit illi
ieſus: Reſurget frater tuꝰ. Dicit ei mar-
tha: Scio qꝛ reſurget in reſurrectione i
nouiſſimo die. Dicit ei ieſus: Ego ſuꝫ re
ſurrectio ⁊ vita. Qui credit in me etiã ſi
mortuꝰ fuerit viuet: ⁊ omis q̇ viuit ⁊ cre
dit in me: non moriet̃ in eternũ. Credis
hoc? Ait illi. Utiq̧ dñe. Ego credidi qꝛ
D tu es chriſtꝰ filꝰ dei viui q̇ in hũc mun-

dũ veniſti. Et cũ hec dixiſſet: abijt ⁊ vo-
cauit mariã ſororẽ ſuã ſilentio dicens:
Mgr̃ adeſt: et vocat te. Illa vt audiuit
ſurrexit cito: ⁊ venit ad eũ. Nõdũ eni ve
nerat ieſus in caſtellũ: ſꝫ erat adhuc i il-
lo loco vbi occurrerat ei martha. Iudei
ergo q̇ erãt cũ ea in domo ⁊ ꝯſolabãtur
eã: cũ vidiſſent mariã qꝛ cito ſurrexit et
exijt: ſecuti ſũt eam dicẽtes: Quia vadit
ad monumentũ vt ploret ibi. Maria er-
go cũ veniſſet vbi erat ieſus: videñs euꝫ:
cecidit ad pedes eiꝰ: ⁊ dixit ei: Dñe ſi fu-
iſſes hic: nõ eſſet mortuꝰ frater meꝰ. Je-
ſus ergo vt vidit eã plorãtẽ ⁊ iudeos q̇
venerãt cũ ea plorãtes: infremuit ſpũ et
turbauit ſeipm̃ ⁊ dixit: Ubi poſuiſtꝭ eũ? E
Dicũt ei: Dñe veni ⁊ vide. Et lachryma
tus eſt ieſus. Dixerunt ergo iudei: Ecce
quõ amabat eũ. Quidã aũt ex ipis dixe-
rũt: ‖ Nõ poterat h̃ q̇ apuit oculos ceci S.9.f
nati facere vt h̃ nõ moreret̃? Jeſus ergo
rurſũ fremẽs in ſemetipo: venit ad mo-
numentũ. Erat aũt ſpelũca: ⁊ lapis ſup-
poſitꝰ erat ei. Ait ieſus: Tollite lapidẽ.
Dicit ei martha ſoror eiꝰ qui mortuꝰ fu
erat. Dñe iã fetet: q̃driduanꝰ eſt eni. Di-
cit ei ieſus? Nõne dixi tibi: qm̃ ſi credi-
deris videbis gl̃iam dei? Tulerũt ergo
lapidẽ. Jeſus aũt eleuatꝭ ſurſũ ocul̃ di-
xit: Pater gr̃as ago tibi qm̃ audiſti me.
Ego aũt ſciebã qꝛ ſꝑ me audis: ſꝫ ꝓpter
pp̃lm qui circũſtat dixi: vt credant qꝛ tu
me miſiſti. Hec cum dixiſſet voce magna
clamauit. Lazare veni foras. Et ſtati ꝓ- F
dijt qui fuerat mortuꝰ ligatꝰ manꝰ ⁊ pe
des inſtitis: ⁊ facies illiꝰ ſudario erat li-
gata. Dixit eis ieſus. Soluite eũ: ⁊ ſini-
te abire. Multi ergo ex iudeis q̇ venerãt
ad mariã ⁊ marthã ⁊ viderãt q̃ fecit ie-
ſus: crediderũt in eũ. Quidã aũt ex ipſis
abierũt ad phariſeos: ⁊ dixerũt eis q̃ fe-
cit ieſus. Collegerũt ergo põtifices ⁊ pha
riſei ꝯciliũ: ⁊ dicebãt: Quid faciꝰ? Quia
hic hõ multa ſigna facit. Si dimittimꝰ
eũ ſic: oẽs credent in eũ. Et veniẽt roma
ni: ⁊ tollent nr̃m locũ ⁊ gentẽ. Unꝰ aũt
ex ipſis cayphas nomie: cum eſſet ponti
fex anni illius dixit eis: ‖ Uos neſcitis J.18.c.
quicq̧ nec cogitatꝭ: qꝛ expedit vobis vt
vnꝰ moriat̃ hõ ꝓ pp̃lo: ⁊ non tota gens G
pereat. Hoc autẽ a ſemetipo nõ dixit: ſꝫ
cũ eſſet pontifex anni illius ꝓphetauit:
qꝛ ieſus moriturꝰ erat ꝓ gente. Et non
tm̃ ꝓ gẽte: ſed vt filios dei q̇ erãt diſper
ſi ꝯgregaret in vnũ. ‖ Ab illo ꝙ die cogi- Mat. 12.b
tauerũt vt interficerẽt eũ. Jeſus ergo iã Mar. 3.a

nō in palā ambulabāt apud iudeos:ſed
abijt in regiōe iuxta deſertū in ciuitatē
que dicit effrem:⁊ ibi morabat cū diſci
Mat.26.a pul ſuis.‖Proximū aūt erat paſca iude-
Mat.14.a orū ⁊ aſcēderūt multi hieroſolymam de
Luce.22.a regione añ paſca vt ſctificarent ſeipos.
Querebāt ergo ieſum: ⁊ colloqbant ad
inuicē in tēplo ſtantes. Quid putatis:
qꝛ nō venit ad diē feſtū iſtū? Dederāt au
tē pontifices ⁊ phariſei mandatuz: vt ſi
quis cognouerit vbi ſit indicet: vt apꝓ-
A hendant eum. XII
Mat.26.a I Eſus ꝗ ante ſex dies paſce venit
Mar.14.a. bethaniā vbi lazarꝰ fuerat mor-
tuus:quē ſuſcitauit ieſus Fecerūt aūt ei
cenā ibi:⁊ martha miniſtrabat:lazarus
vero vnꝰerat ex diſcūbentibus cum eo.
Mat.26.a ‖Maria ergo accepit librā vnguēti nar
Mar 14.a di piſtici ꝓcioſi:⁊ vnxit pedes ieſu:⁊ ex-
Luc.7.f. terſit pedes eiꝰcapillꝭ ſuis:⁊ domꝰ imple
ta eſt ex odore vnguenti. Dixit ꝗ vnꝰ ex
diſcipuꝭeius iudas ſcariothis ꝗ erat eū
traditurꝰ. Quare hoc vnguentū nō ve-
nijt trecentꝭ denarijs ⁊ datū eſt egenis?
Dixit aūt hoc nō qꝛ de egenis ꝑtinebat
ad eum:ſed qꝛ fur erat:⁊ loculos hñs ea
B que mitrebant portabat. Dixit ergo ie-
Mat.26.a ſus.‖ Sinite illā: vt ī diē ſepulture mee
ſeruet illud. Pauꝑes enī ſemꝑ habebitꝭ
vobiſcū:me aūt nō ſemꝑ habebitꝭ.‖Co-
gnouit ergo turba multa ex iudeis qꝛ il
lic eſt:⁊ venerūt nō ꝓpter ieſum tm̄:ſed
vt lazarū viderēt quē ſuſcitauit a mor-
tuis. Cogitauerūt aūt principes ſacerdo
tū vt ⁊ lazaꝝ interficerēt: qꝛ mlti ꝓpter
illū abibāt ex iudeis:⁊ credebāt in ieſū
Mat.21.a ‖In craſtinū aūt turba mlta ꝗ venerat
Mar.11.a. ad diez feſtū:cū audiſſent qꝛ venit ieſus
Luce.19.e hieroſolymā:acceperūt ramos palmarū
⁊ ꝓceſſerūt obuiā ei ⁊ clamabāt. Oſan-
na bñdictus qui venit in noīe dñi rex iſ
rael. Et inuenit ieſus aſellū et ſedit ſuꝑ
Eſa.62.d. eū ſicut ſcriptū eſt.‖Noli timere filia ſi-
Zach.9.b on:ecce rex tuꝰ venit ſedens ſuꝑ pulluz
Mat.21.a. aſine. Hec nō cognouerūt diſcipuli eius
C primū:ſed qñ glorificatꝰ eſt ieſus:tūc re
cordati ſunt qꝛ hec erāt ſcripta de eo:et
hec fecerūt ei. Teſtimoniuz ergo ꝑhibe-
bat turba que erat cū eo qñ lazaꝝ voca-
uit de monumēto:⁊ ſuſcitauit eū a mor
tuis. Propterea ⁊ obuiā venit ei turba:
qꝛ audierūt eū feciſſe hoc ſignū. Phari-
ſei ergo dixerūt ad ſemetipſos: Uidetis
qꝛ nihil ꝓficimꝰ? Ecce mūdus totꝰ poſt
eū abijt. Erāt aūt quidā gentiles ex his
qui aſcenderāt vt adorarēt in die feſto.

Hi ergo acceſſerūt ad philippū qui erat
a bethſaida galilee: ⁊ rogabāt eū dicen-
tes: Dñe: volumus ieſum videre. Uenit
philippus:⁊ dicit andree: Andreas rur-
ſum ⁊ philippus dixerūt ieſu. Jeſus aūt
rñdit eis dicēs: Uenit hora vt clarificet
filiꝰ hoīs. Amen amē dico vobis:niſi
granū frumēti cadens in terrā mortuū
fuerit ip̄m ſolū manet. Si aūt mortuuz
fuerit:multū fructuz affert.‖ Qui amat
aīam ſuā:ꝑdet eā. Et qui odit aīam ſuā
in hoc mūdo in vitā eternā cuſtodit eā.
Si quis mihi miniſtrat:me ſequat. Et
vbi ſum ego:illic ⁊ miniſter meꝰ erit. Si
quis mihi miniſtrauerit: honorificabit
eū pr̄ meꝰ.‖ Nunc aīa mea turbata eſt.
Et quid dicā? Pater ſaluifica me ex hac
hora. Sed ꝓpterea veni in horaz hanc
Pater clarifica nomē tuū. Uenit ꝗ vox
de celo dicēs. Et clarificaui: ⁊ iteꝝ clari
ficabo. Turba ergo ꝗ ſtabat ⁊ audierat:
dicebat tonitruū eſſe factū. Alij aūt di-
cebant: Angelus ei locutꝰ eſt. Rñdit ie-
ſus:⁊ dixit. Nō ꝓpter me hec vox venit
ſed ꝓpter vos. Nūc iudicium eſt mūdi.
Nūc princeps huiꝰ mūdi eijciet foras.
‖Et ego ſi exaltatꝰ fuero a terra:oīa tra
ham ad meip̄m. Hoc aūt dicebat ſignifi
cans qua morte eſſet moriturꝰ. Rñdit ei
turba: Nos audiuimꝰex lege qꝛ chriſtus
manet in eternū. Et quō tu dicis: opor-
tet exaltari filiū hoīs? Et quis eſt iſte fi-
lius hoīs? Dixit ergo eis ieſus: Adhuc
modicuz lumen in vobis eſt. Ambulate
dū lucē habetis:vt nō vos tenebre com
ꝓhendāt. Et qui ambulat in tenebrꝭ ne
ſcit quo vadat. Dū lucē habetꝭ credite ī
lucem:vt filij lucꝭ ſitis. Hec locutꝰ eſt ie
ſus:⁊ abijt:⁊ abſcōdit ſe ab eis. Cū autē
tanta ſigna feciſſet corā eis:nō credebāt
in eū:vt ſermo eſaie impleret quē dixit.
Dñe ꝗs credidit auditui nr̄o:⁊ brachiū
dñi cui reuelatū eſt? Propterea nō pote
rant credere:qꝛ iteꝝ dixit eſaias.‖Exce
cauit oculos eoꝝ ⁊ indurauit cor eoꝝ vt
nō videant oculis:⁊ nō intelligāt corde
⁊ conuertant ⁊ ſanē eos. Hec dixit eſai-
as qñ vidit gl'iam eiꝰ:⁊ locutꝰ eſt de eo.
Ueruntñ ⁊ ex principibꝰ multi credide-
rūt in eū:ſed ꝓpter phariſeos nō ꝯfite-
bant: vt de ſynagoga nō eijcerent. Dile
xerunt enī gl'iam hoīm magꝭ ꝙ gloriaz
dei. Jeſus aūt clamauit ⁊ dixit: Qui cre
dit in me:nō credit in me:ſed in eū ꝗ mi
ſit me. Et qui videt me: videt eū qui mi-
ſit me.‖Ego lux in mundū veni: vt oīs

qui credit in me:in tenebrꝭ nō maneat.
Et ſi quis audierit vba mea ⁊ nō cuſto
dierit:ego nō iudico eum. Non eni veni
vt iudicē mundū:ſed vt ſaluificē mun-
dū. Qui ſpernit me:⁊ non accipit verba
mea habet q̄ iudicet eum. Sermo quem
locutꝰ ſum:ille iudicabit euʒ in nouiſſi-
mo die. Quia ego ex meipſo nō ſū locutꝰ
ſed q̄ miſit me pr̄: ipſe mihi mādatū de-
dit:quid dicā:⁊ q̄d loquar: Et ſcio quia
mādatū eiꝰ vita eterna eſt. Que ꝫ ego lo
quor:ſicut dixit mihi pr̄ ſic loq̄r. XIII
a Nte diē feſtū paſce ſciēs ieſus q̄
venit hora eius vt trāſeat ex hoc
mūdo ad prēm:cū dilexiſſet ſuos
qui erāt in mūdo:in finē dilexit eos‖Et
cena facta cū diabolus iā miſiſſet in cor
vt traderet eum iudas ſymonis ſcario-
this:‖ ſciēs q̄ oīa dedit ei pater i manꝰ:
⁊ q̄ a deo exiuit:⁊ ad deū vadit:ſurgit a
cena:⁊ ponit veſtimēta ſua: ⁊ cū accepiſ
ſet lintheum p̄cinxit ſe. Deinde miſit a-
quā in peluim:⁊ cepit lauare pedes di-
ſcipulorꝫ:⁊ extergere lintheo q̄ erat p̄cin
ctus. Uenit ergo ad ſymonē petrꝫ. Et di
cit ei petrus. Dn̄e tu mihi lauas pedes?
Rn̄dēs ieſus:⁊ dixit ei. Qđ ego facio tu
neſcis modo:ſcies autē poſtea. Dicit ei
petrꝰ. Nō lauabis mihi pedes i eternū.
Rn̄dit ei ieſus. Si nō lauero te:nō habe
bis partē mecū. Dicit ei ſymon petrus.
Dn̄e nō tm̄ pedes meos:ſed ⁊ manus et
caput. Dicit ei ieſus: Qui lotꝰ eſt:nō in-
diget niſi vt pedes lauet: ſed eſt mūdus
totꝰ. Et vos mūdi eſtis ſed nō oēs. Sci-
ebat eni q̄s nā eſſet q̄ traderet eū. Pro-
pterea dixit:nō eſtis mundi oēs. Poſtq̄
ergo lauit pedes eorꝫ:accepit veſtimēta
ſua:⁊ cū recubuiſſet iterꝫ dixit eis: Sci-
tis quid fecerim vobis? Uos vocatꝭ me
mgr̄ ⁊ dn̄e:⁊ bene dicitis. Sum etenim.
Si ergo ego laui pedes vr̄os dn̄s ⁊ mgr̄
⁊ vos debetꝭ alter alteriꝰ lauare pedes.
Exemplū eni dedi vobis: vt queadmo-
dum ego feci vobis:ita et vos faciatis.
‖ Amē amē dico vobis:nō eſt ſuus ma
ior dn̄o ſuo:neq̄ apl̄s maior eſt eo q̄ mi
ſit illū. Si hec ſcitꝭ beati eritis ſi feceri-
tis ea. Nō de oībꝰ vobis dico. Ego ſcio
q̄s elegerim. Sed vt adimpleat̄ ſcriptu
ra.‖Qui manducat mecū panē:leuabit
ↄtra me calcaneū ſuū. Amodo dico vo-
bis priuſq̄ fiat vt cū factū fuerit creda-
tis:q̄ ego ſum‖Amē amē dico vobis:q̄
accipit ſi quem miſero:me accipit. Qui
aūt me accipit:accipit eū q̄ me miſit. Cū
hec dixiſſet ieſus turbatꝰ eſt ſpū:⁊ p̄te-
ſtatus eſt ⁊ dixit.‖Amen amē dico vo- Mat.26.b.
bis:q̄ vnꝰ ex vobis tradet me. Aſpicie- Mar.14.b
bant ergo ad inuicē diſcipuli:heſitātes Luce.22.c
de quo diceret.‖Erat ergo recūbens vnꝰ ſ.21.f
ex diſcipulis eiꝰ in ſinu ieſu:quē dilige-
bat ieſus. Innuit ergo huic ſymō petrꝰ
⁊ dixit ei:Quis eſt d̄ quo dicit? Itaq̄ cū
recubuiſſet ille ſupra pectꝰ ieſu dicit ei:
Dn̄e quis eſt? Reſpōdit ieſus. Ille ē cui
ego intinctū panē porrexero. Et cū in-
tinxiſſet paneʒ:dedit iude ſymonis ſca-
riothis. Et poſt buccellā introiuit in eū
ſathanas. Et dicit ei ieſus: Qđ facis fac
citius. Hoc aūt nemo ſciuit diſcūbenti-
um ad quid dixerit ei. Quidaʒ eni puta
bant q̄ loculos habebat iudas:q̄ dixiſ
ſet ei ieſus:eme ea que opus ſunt nobis
ad diē feſtum:aut egenis vt aliq̄d daret
Cū ergo accepiſſet ille buccellā:exiuit cō D
tinuo. Erat autē nox. Cū ergo exiſſet:di
xit ieſus. Nūc clarificatꝰ eſt filiꝰ homis.
⁊ deꝰ clarificatꝰ eſt in eo. Si deꝰ clarifi-
catus eſt i eo: ⁊ deꝰ clarificabit eū in ſe-
metipſo:⁊ ↄtinuo clarificabit eū. Filio-
li:adhuc modicū vobiſcū ſuʒ.‖ Queretꝭ ſ.7.e.
me: et ſicut dixi iudeis:‖ quo ego vado ſ.8.e
vos non poteſtis venire. Et vobis dico
modo‖Mandatū nouū do vobis:vt di- 1.Joh.2.b
ligatis inuicē ſicut dilexi vos:vt et vos
diligatis inuicē. In hoc cognoſcēt oēs:
q̄ diſcipuli mei eſtis:ſi dilectionē habu
eritis ad inuicē. Dicit ei ſymon petrus
Dn̄e quo vadis? Rn̄dit ieſus: Quo ego
vado nō potes me modo ſequi:ſequeris
autē poſtea Dicit ei petrus. Quare non
poſſum te ſequi modo? Aiam meā p̄ te
ponā. Rn̄dit ei ieſus: Aiam tuam p̄ me
pones.‖Amen amē dico tibi:nō canta- Mt.26.c.M
bit gallus donec ter me neges. XIIII 14.d.L.22.c
e T ait diſcipulis ſuis: Nō turbet̄ A
cor veſtrū. Creditis in deū ⁊ i me
credite. In domo patrꝭ mei mā-
ſiones multe ſunt. Si quo minꝰ dixiſſeʒ
vobis:q̄ vado parare vobis locum. Et
ſi abiero ⁊ p̄parauero vobis locū:iteruʒ
venio ⁊ accipiam vos ad meipſuʒ vt vbi
ſum ego ⁊ vos ſitis. Et quo ego vado ſci
tis ⁊ viā ſcitis. Dicit ei thomas Domi-
ne neſcimꝰ quo vadis. Et quō poſſumꝰ
viam ſcire? Dicit ei ieſus. Ego ſum via
⁊ veritas ⁊ vita. Nemo venit ad patrem
niſi p̄ me. Si cognouiſſetis me:⁊ patreʒ
meum vtiq̄ cognouiſſetꝭ. Et amodo co-
gnoſcetis eum:⁊ vidiſtis eū Dicit ei phi
lippus. Domine oſtende nobis patrem:

B et ſufficit nobis. Dicit eis ieſus. Tanto
tempe vobiſcū ſuz et nō cognouiſtꝫ me?
Philippe:qui videt me:videt ⁊ patrem
Quō tu dicis oſñde nobis pr̄em? Nō cre
dis qꝛ ego in pr̄e:⁊ pr̄ in me ē? Uerba q̄
ego loquoꝛ vobis:a meip̄o nō loq̄r. Pr̄
aūt in me manēs ip̄e facit opa. Nō cre
I.5.f. ditis qꝛ ego in pr̄e ⁊ pater in me ē‖Alio
quin ꝓpter opa ipſa credite. Amē amē
dico vobis: qui credit in me:opera que
ego facio ⁊ ipſe faciet: ⁊ maioꝛa hoꝝ fa-
I.16.d ciet‖quia ego ad patrē vado. Et qđcun
ꝙ petieritis patrē in nomine meo hoc
Mat.21.c. faciā:vt glorificet̃ pater i filio ‖Si quid
Mar.11.c petieritis me in nomine meo hoc faciā
Si diligitis me mandata mea ſeruate.
Et ego rogabo pr̄ez ⁊ aliū paclytū da-
bit vobis vt mãeat vobiſcū i eternū ſpi
ritū veritatis:quē mundus nō pōt acci
pere:qꝛ nō videt eū:nec ſcit eū. Uos aūt
cognoſcetis eū:qꝛ apud vos manebit:⁊
in vobis erit. Non relinquā vos oꝛpha-
nos:veniā ad vos. Adhuc modicum:et
C mūdus me iā nō videt. Uos aūt videtis
me:qꝛ ego viuo:⁊ vos viuetꝫ. In illo die
vos cognoſcetis qꝛ ego ſum in pr̄e meo:
⁊ vos in me: et ego in vobis. Qui habet
mādata mea ⁊ ſeruat ea:ille eſt qui dili-
Mat.10.d git me.‖Qui autez diligit me:diliget̃ a
Luc.10.c pr̄e meo. Et ego diligā eū: ⁊ mãifeſtabo
ei meip̄m. Dicit ei iudas:nō ille ſcario-
this: Dñe quid factū eſt qꝛ manifeſtatu-
rus eſt nobis teip̄m ⁊ nō mūdo. Rñdit
ieſus:⁊ dixit ei: Si quis diligit me ſmo
nem meū ſeruabit:⁊ pater meus diliget
eū:⁊ ad eū veniemꝰ:et manſionez apud
eū faciemꝰ. Qui nō diligit me ſermones
meos nō ſeruat. Et ſermonē quē audi-
ſtis nō eſt meꝰ ſed eiꝰ qui miſit me pr̄is.
D Hec locutꝰ ſum vobis apud vos manēs
Paraclytꝰ autē aūt ſpūſſctūs quē mit-
tet pater in nomie meo:ille vos docebit
omia:⁊ ſuggeret vobis omia q̄cūꝙ dixe
ro vobis. Pacē relinquo vobis: pacem
meam do vobis. Non quō mūdus dat:
ego do vobis. Non turbet̃ coꝛ vr̄m ne-
ꝙ formidet. Audiſtꝫ qꝛ ego dixi vobis:
vado ⁊ venio ad vos. Si diligeretis me
gauderetꝫ vtiꝙ:qꝛ vado ad pr̄em:qꝛ pa
ter maioꝛ me eſt. Et nunc dixi vobis pri
uſꝙ fiat:vt cum factuz fuerit credatis.
Jam non multa loquar vobiſcū. Uenit
enī princeps mūdi huiꝰ:⁊ in me nō ha-
bet quicꝙ. Sed vt cognoſcat mundus
qꝛ diligo patrē:⁊ ſicut mandatuz dedit
mihi pater:ſic facio: Surgite eamꝰ hic.

EGo ſum vitis vera:et pa-
e ter meꝰ agricola eſt. Omnē pal-
mitem in me nō ferentē fructum
tollet eū:⁊ omnē qui fert fructū purga-
bit eum vt fructū plus afferat. Jam vos
mundi eſtis ꝓpter ſermonē quē locutꝰ
ſum vobis. Manete in me: ⁊ ego in vo-
bis. Sicut palmes non poteſt ferre fru-
ctum a ſemetipſo niſi mãſerit in vite:ſic
nec vos niſi in me manſeritis. Ego ſum
vitis:vos palmites. Qui manet in me ⁊
ego in eo hic fert fructum multū:qꝛ ſine
me nihil poteſtis facere. Si quis in me
nō manſerit:mittet̃ foras ſicut palmes
⁊ areſcet:⁊ colligent eū:⁊ in ignem mit-
tent ⁊ ardet.‖ Si mãſeritis in me et ver
ba mea in vobis mãſerint:qđcūꝙ volu
eritis petetis:⁊ fiet vobis. In hoc clari-
ficatꝰ eſt pater meꝰ vt fructū plurimum
afferatꝫ:⁊ efficiamini mei diſcipuli. Si-
cut dilexit me pater: et ego dilexi vos.
Manete in dilectione mea. Si precepta
mea ſeruaueritꝫ:manebitis in dilectiōe
mea:ſicut ⁊ ego pr̄is mei p̄cepta ſerua-
ui:⁊ maneo in eiꝰ dilectione. Hec locu-
tus ſū vobis vt gaudiū meum in vobis
ſit:⁊ gaudiū veſtrū impleat̃.‖Hoc eſt p̄-
ceptū meū vt diligatis inuicē ſicut dile-
xi vos. Maiorem hac dilectiōe nemo ha
bet‖ꝙ vt animā ſuā ponat quis ꝓ ami-
cis ſuis. Uos amici mei eſtis:ſi feceritis
que ego p̄cipio vobis. Jam nō dicā vos
ſeruos:qꝛ ſeruus neſcit quid faciat dñs
eius. Uos autē dixi amicos:quia omia
quecunꝙ audiui a patre meo nota feci
vobis. Non vos me elegiſtis:ſed ego ele
gi vos et poſui vos vt eatis ⁊ fructū af-
feratis:et fructꝰ veſter maneat:vt quod-
cūꝙ petieritꝫ pr̄em in noīe meo det vo-
bis‖Hec mãdo vobis vt diligatꝫ inuicē
Si mūdus vos odit ſcitote qꝛ me prioꝛē
vobis odio habuit. Si ď mūdo fuiſſetꝫ:
mūdus qđ ſuū erat diligeret. Quia vero
de mūdo nō eſtꝫ:ſed ego elegi vos ď mū
do:ꝓpterea odit vos mūdus. Memēto-
te ſmōis mei quē ego dixi vobis‖ Nō ē
ſeruꝰ maioꝛ dño ſuo.‖Si me ꝑſecuti ſūt
⁊ vos ꝑſequent̃. Si ſermonē meū ſerua
uerūt:⁊ vr̄m ſeruabūt‖Sed hec oīa faci
ent vobis ꝓpter nomē meū: qꝛ neſciūt
eū q̄ miſit me. Si nō veniſſez ⁊ locutꝰ fu
iſſem eis:pctm̄ nō hr̄ent. Nūc aūt excu-
ſationē nō habent de pctō ſuo. Qui me
odit:⁊ pr̄em meū odit. Si opa nō feciſ-
ſem in eis q̄ nemo alius fecit:pctm̄ non
haberēt. Nūc aūt ⁊ viderūt ⁊ oderunt ⁊

me ⁊ pr̄em meũ. Sʒ vt adimpleatur ſermo q̄ in
lege eoꝝ ſcriptus eſt ‖ qꝛ odio habuerunt
me gratis. Cũ aũt venerit paraclytus quē
ego mittã vobis a pr̄e: ſpm̃ veritatis qui
a pr̄e procedit: ille teſtimoniũ phibebit d
me. Et vos teſtimoniũ phibebitis qꝛ ab
initio mecum eſtis. XVI
h Ec locutus ſum vobis vt nõ ſcan-
dalizemini ‖ Abſq; ſynagogis facient
vos ‖ Sʒ venit hora vt ois q̄ interficit vos
arbitretur obſequiũ ſe pſtare deo. Et hec fa
cient vobis qꝛ non nouerunt pr̄em neq;
me. Sʒ hec locutus ſum vobis vt cũ vene
rit hora eoꝝ: reminiſcamini: qꝛ ego dixi vo-
bis. Hec aũt vobis ab initio nõ dixi: qꝛ
vobiſcũ erã. Et nunc vado ad eũ q̄ miſit
me: ⁊ nemo ex vobis interrogat me q̄ va
dis. Sʒ qꝛ hec locutus ſum vobis: triſticia
impleuit cor vr̄m. Sʒ ego ꝟitatē dico vo-
bis expedit vobis vt ego vadã. Si enim
non abiero paraclytus non veniet ad
vos. Si autem abiero: mittam eum ad
vos. Et cum venerit: ille arguet mundũ
de peccato: ⁊ de iuſticia: ⁊ de iudicio. De
peccato quidem: quia non crediderunt
in me. De iuſticia ꝟo qꝛ ad pr̄em vado: et
iã nõ videbitis me. De iudicio aũt: qꝛ pri
ceps huius iam iudicatus ē. Adhuc multa
habeo vobis dicere: ſʒ nõ poteſtis portare
mõ. Cũ aũt venerit ille ſpũs ꝟitatis: doce
bit vos oēm ꝟitatē. Nõ eni loquetur a ſe-
metipſo: ſed q̄cũq; audiet loquetur: ⁊ q̄ vētu
ra ſũt ãnũciabit vobis. Ille me clarifica
bit: qꝛ de meo accipiet: ⁊ ãnunciabit vo
bis ‖ Oia q̄cunq; hʒ pr̄: mea ſũt. Propte-
rea dixi: qꝛ de meo accipiet ⁊ ãnũciabit
vobis. Modicũ ⁊ iã nõ videbitis me: ⁊ ite
rum modicũ ⁊ videbitis me ‖ qꝛ vado ad
pr̄em. Dixerũt ergo ex diſcipulis eius adiui-
cem: Quid ē hoc q̄ḋ dicit nobis: modicũ
⁊ nõ videbitis me: ⁊ iteꝝ modicũ ⁊ vide-
bitis me: ⁊ qꝛ vado ad pr̄em? Dicebant ẟ
Quid ē hoc q̄ dicit modicũ? Neſcimus
q̄ḋ loquitur. Cognouit aũt ieſus qꝛ volebãt
eũ interrogare. ⁊ dixit eis: De hoc q̄ritis
inter vos: qꝛ dixi: modicũ ⁊ nõ videbitis
me: ⁊ iteꝝ modicũ ⁊ videbitis me. Amen
amen dico vobis: qꝛ plorabitis ⁊ flebitis
vos: mũdus aũt gaudebit ‖ Vos aũt ɔtri
ſtabimini: ſʒ triſticia vr̄a ꝟtetur i gaudium.
Mulier cũ parit triſticiã hʒ: qꝛ venit ho-
ra eius. Cũ autē pepit puerũ: iã nõ memi-
nit pſſure ppter gaudiũ: qꝛ natus ē hõ i mũ
dũ. Et vos igitur nũc q̄dē triſticiã habetis
Iterum aũt videbo vos: ⁊ gaudebit cor
vr̄m: ⁊ gaudiũ vr̄m nemo tollet a vobis

Et in illo die me nõ interrogabitis q̄cq̄
‖ Amē amē dico vobis: ſi quid petieritis Mat.21.c
pr̄em i noīe meo dabit vobis. Uſq; mõ Mar.11.e.ẟ.
nõ petiſtis q̄cq̄ i noīe meo. Petite ⁊ acci- 14.b
pietis ‖ vt gaudiũ vr̄m ſit plenũ. Hec i p- 1.Joh.1.b
uerbiis locutus ſũ vobis. Uenit hora cũ F
iã nõ in puerbiis loquar vobis: ſʒ palã de
pr̄e meo ãnũciabo vobis. In illo die i no
mine meo petetis. Et non dico vobis: qꝛ
ego rogabo pr̄em de vobis. Ipe enim pr̄
amat vos: qꝛ vos me amaſtis: ⁊ credidiſtis
qꝛ a deo exiui. Exiui a pr̄e ⁊ veni i mun-
dũ: iteꝝ relinq̄ mũduʒ: ⁊ vado ad pr̄em.
Dicũt ei diſcipuli eius. Ecce nũc palã loq̄
ris: ⁊ pūbiũ nullũ dicis. Nũc ſcimus qꝛ ſcis G
oia: ⁊ non opus ē tibi vt q̄s te interroget.
In hoc credimus: qꝛ a deo exiſti. Rn̄dit eis
ieſus. Modo creditis ‖ Ecce venit hora: ⁊ Mat.26.c
iã venit vt diſpgamini vnuſq̄ſq; i ppria ⁊ Mar.14.c
me ſolũ relinq̄tis: ⁊ non ſum ſolus: qꝛ pr̄ Zach.13.c
mecum eſt. Hec locutus ſum vobis: vt in
me pacē habeatis. In mundo preſſuram
habebitis: ſed confidite: ego vici mun-
dum. XVII
Ec locutus eſt ieſus: ⁊ ſubleuatis A
h oculis in celum dixit: Pater ve-
nit hora: clarifica filium tuuʒ vt
filius tuus clarificet te. Sicut dediſti ei
ptãtem ois carnis: vt oē q̄ḋ dediſti ei
det eis vitam eternam. Hec eſt autem vi
ta eterna vt cognoſcant te ſolum deum
verum: ⁊ quem miſiſti ieſum chriſtum.
Ego te clarificaui ſuper terram: opus cõ
ſũmaui quod dediſti mihi vt faciam. Et
nunc clarifica me tu pater apud temet-
ipſum claritate quam habui priuſq; mũ
dus fieret apud te. Manifeſtaui nomen
tuum hominibus quos dediſti mihi de
mundo. Tui erant: ⁊ mihi eos dediſti: ⁊
ſermonē meũ ſeruauerũt. Nũc cognoue- B
runt quia oia q̄ dediſti mihi abs te ſunt
Quia ꝟba q̄ dediſti mihi: dedi eis: ⁊ ip-
ſi acceperũt ⁊ cognouerũt vere qꝛ a te exiui:
⁊ crediderũt qꝛ tu me miſiſti. Ego p eis
rogo. Non pro mundo rogo: ſed pro his
quos dediſti mihi: quia tui ſũt. Et mea
omnia tua ſunt ⁊ tua mea ſunt ⁊ clarifi-
catus ſum in eis. Et iam nõ ſum in mũ-
do: et hi in mundo ſunt: ⁊ ego ad te ve-
nio. Pater ſancte ſerua eos in nomine
tuo quos dediſti mihi: vt ſint vnum: ſi-
cut ⁊ nos. Cũ eſſem cũ eis: ego ſeruabam
eos in noīe tuo. Quos dediſti mihi: ego
cuſtodiui: ⁊ nemo ex eis periit niſi filius
perditionis: vt ſcriptura impleatur. Nũc C
aũt ad te venio: ⁊ hec loquor in mundo

habeāt gaudiū meū īpletū in ſemeipſis.
I.15.c Ego dedi eis ſermonē tuū‖⁊ mūdus eos
odio habuit: qꝛ nō ſūt de mūdo ſicut et
ego nō ſum de mūdo. Nō rogo vt tollas
eos de mūdo: ſꝫ ſerues eos a malo. De
mūdo nō ſūt: ſicut ⁊ ego nō ſū de mūdo.
Sāctifica eos ī veritate: Sermo tuꝰ veritas
eſt. Sicut tu me miſiſti ī mundum: ita ⁊
ego miſi eos ī mūdū. Et ꝑ eis ego ſcifico
meipſuꝫ: vt ſint ⁊ ipſi ſcificati in veritate.
Nō ꝑ eis aūt rogo tm̄: ſꝫ ⁊ ꝑ eis q̄ credi
turi ſūt ꝑ verbū eoꝝ ī me: vt oēs vnum
ſint ſicut tu pr̄ ī me ⁊ ego in te: vt ⁊ ipſi ī
nobis vnum ſint: vt credat mūdus qꝛ tu
D me miſiſti. Et ego claritatē quā tu dedi-
ſti mihi: dedi eis vt ſint vnū: ſicut ⁊ nos
vnuꝫ ſumꝰ. Ego in eis ⁊ tu in me vt ſint
ↄſūmati ī vnū: ⁊ cognoſcat mūdus: qꝛ tu
me miſiſti: ⁊ dilexiſti eos ſicut ⁊ me dile-
xiſti: Pat̄ q̄s dediſti mihi volo vt vbi ſuꝫ
ego: ⁊ illi ſint mecū: vt videāt claritateꝫ
meā quā dediſti mihi: qꝛ dilexiſti me an̄
Mat.11.d ↄſtitutionē mundi.‖Pr̄ iuſte mūdus te
Luc.10.d nō cognouit. Ego autē te cognoui: ⁊ hi
cognouerunt: qꝛ tu me miſiſti. Et notū feci
eis nomē tuuꝫ ⁊ notū faciā: vt dilectio q̄
A dilexiſti me in ipſis ſit: ⁊ ego in ipſis.
Mat.26.c ‖Ec cū dixiſſet ieſus XVIII
Mar.14.c h egreſſus cuꝫ diſcipulis ſuis trās
Luc.22.d torrētē cedron vbi erat hortꝰ in
quē introiuit ipſe ⁊ diſcipuli eius. Scie
bat aūt ⁊ iudas q̄ tradebat eū locū: qꝛ fre
quēter ieſus ↄuenerat illuc cuꝫ diſcipul̄
Mat.26.e ſuis‖ Judas ḡ cuꝫ accepiſſet cohortē ⁊ a
Mar.14.e pontificibꝰ ⁊ phariſeis miſtros: venit il-
Lu.22.e luc cuꝫ laternis ⁊ facibꝰ ⁊ armis. Jeſus
itaqꝫ ſciēs oīa q̄ ventura erāt ſuꝑ eum ꝓ-
ceſſit ⁊ dixit eis: Quē q̄ritꝭ? Rn̄derūt ei:
Jeſū nazarenū. Dicit eis ieſus: Ego ſum
Stabat autē ⁊ iudas q̄ tradebat eū cum
ipſis: Ut ḡ dixit eis ego ſū: abierūt retror-
B ſum: ⁊ ceciderūt ī terrā. Jteruꝫ ḡ interro
gauit eos. Quē q̄ritꝭ? Jlli aūt dixerunt
Jeſū nazarenū. Rn̄dit ieſus: Dixi vobis:
qꝛ ego ſum Si ḡ me q̄ritꝭ ſinite hos abi
re. Ut impleref̄ ſmo quē dixit: qꝛ q̄s de-
Mat.26.e diſti mihi nō ꝑdidi ex eis quēqꝫ‖ Simō
Mar.14.e ḡ petrꝰ hn̄s gladiū eduxit eum: ⁊ ꝑcuſſit
Lu.22.e pōtificꝭ ſeruū: ⁊ abſcidit auriculā eiꝰ de-
xterā. Erat aūt nomē ſeruo malchꝰ. Di-
cit ḡ ieſus petro: Mitte gladiū tuū ī va-
ginā. Calicē quē dedit mihi pr̄ nō vis vt
Mat.26.f bibā illū‖ Cohors aūt ⁊ tribunꝰ ⁊ miſtri
Mar.14.f iudeoꝝ comp̄hēderūt ieſū: ⁊ ligauerūt eū
Lu.22.f ⁊ adduxerūt eū ad annā primū. Erat enī
ſocer cayphe qui erat pōtifex anni illiꝰ.

Erat aūt cayphas q̄ ↄſiliū dederat iude-
is: qꝛ expedit vnū hoīeꝫ mori ꝑ ppl̄o‖Se
q̄bat̄ aūt ieſū ſimō petrꝰ: ⁊ aliꝰ diſcipulꝰ
Diſcipulꝰ aūt ille erat notꝰ pōtifici: ⁊ in-
troiuit cū ieſu ī atriū pōtificꝭ. Petrꝰ aūt
ſtabat ad oſtiuꝫ foris. Exiuit ergo diſci-
pulꝰ aliꝰ q̄ erat notꝰ pōtifici: ⁊ dixit oſtia
rie: ⁊ introduxit petrū‖ Dixit ergo petro
āncilla oſtiaria. Nūq̄d ⁊ tu ex diſcipul̄ es
hoīs iſtiꝰ. Dicit ille: Nō ſuꝫ. Stabāt aūt
ſerui ⁊ miſtri ad prunas: qꝛ frigus erat: ⁊
calefaciebāt ſe. Erat aūt cuꝫ eis ⁊ petrus
ſtās ⁊ calefaciēs ſe. Pōtifex ergo inter-
rogauit ieſū de diſcipul̄ ſuis ⁊ de doctri-
na eius. Rn̄dit ei ieſus: Ego palā locutꝰ
ſum mūdo‖ Ego ſemꝑ docui in ſynago-
ga ⁊ in tēplo q̄ oēs iudei ↄueniūt: ⁊ in
occulto locutꝰ ſum nihil. Quid me inter
rogas? Jnterroga eos q̄ audierūt q̄d lo-
cutus ſim ipſis: ecce hi ſciūt q̄ dixeri ego
‖Hec aūt cū dixiſſet: vnꝰ aſſiſtēs miſtroꝝ
dedit alapā ieſu dicēs: Sic rn̄des pōtifi
ci? Rn̄dit ei eiſus. Si male locutꝰ ſuꝫ: te-
ſtimoniū ꝑhibe d̄ malo: ſi aūt bn̄: q̄d me
cedis‖ Et miſit eū annas ligatū ad cay-
pham pōtificē. Erat aūt ſimō petrꝰ ſtās
⁊ calefaciēs ſe. Dixerūt ergo ei: Nūq̄d et
tu ex diſcipulis eiꝰ es? Negauit ille ⁊ di-
xit: Nō ſum. Dicit ei vnꝰ ex ſeruis pōtifi
cis cognatꝰ eius cuiꝰ abſcidit petrꝰ auri
culā: Nōne ego te vidi in horto cū illo?
Jteꝝ ergo negauit petrꝰ: ⁊ ſtatim gallus
cātauit‖ Adducūt ergo ieſū a caypha in
p̄toriū. Erat aūt mane ⁊ ipſi nō introie-
rūt ī p̄toriū vt nō ↄtaminarent̄: ſꝫ vt mā-
ducarent paſca. Exiuit ergo pilatus ad
eos foras: ⁊ dixit: Quā accuſatione affer
tis aduerſus hoīem hūc? Rn̄derunt ⁊ di
xerūt ei. Si nō eſſet hic malefactor: nō ti
bi tradidiſſemꝰ eum. Dixit ergo eis pila.
tus: Accipite eum vos: ⁊ ſm̄ legē vr̄am
iudicate eum. Dixerūt ergo ei iudei: No
bis nō licet interficere quēqꝫ. Ut ſermo
ieſu impleref̄ quē dixit: ſignificās q̄ mor-
te eſſet moriturꝰ‖ Jntroiuit ergo iteꝝ ī p̄-
toriuꝫ pilatꝰ: ⁊ vocauit ieſum: ⁊ dixit ei.
Tu es rex iudeoꝝ. Rn̄dit ieſus: A temet
ipſo hoc dicꝭ an alij dixerūt tibi de me?
Rn̄dit pilatꝰ: Nūq̄d ego iudeꝰ ſum? Gēs
tua ⁊ pōtifices tradiderūt te mihi. Quid
feciſti? Rn̄dit ieſus. Regnuꝫ meū nō ē de
hoc mūdo. Si ex hoc mūdo eſſet regnuꝫ
meuꝫ: miſtri mei vtiqꝫ decertarēt vt nō
traderer iudeis. Nunc autē regnū meuꝫ
nō ē hic. Dixit ei itaqꝫ pilatꝰ. Ergo rex
es tu? Rn̄dit ieſus. Tu dicꝭ: qꝛ rex ſū ego

Ego in hoc natus ſum: τ ad hoc veni in
mũdum: vt teſtimonium ꝑhibeã ꝟitati
Ois q̃ ẽ ex ꝟitate: audit vocẽ meã. Di-
cit ei pilat⁹: Quid eſt ꝟitas? Et cũ hoc
dixiſſet iterũ exiuit ad iudeos: τ dicit eis
Ego nullã ĩuenio in eo cãm‖ Eſt aũt cõ-
ſuetudo vobis vt vnũ dimittã vobis in
paſca. Uultis ǥ dimittã vobis regẽ iude-
oruz‖ Clamauerũt rurſũ oẽs dicẽtes. Nõ
c hunc ſʒ barrabã. Erat autem barrabas
latro. XIX
c Tunc ergo apphẽdit pilat⁹ ieſuz
c τ flagellauit. Et milites plecten-
tes coronã de ſpinis iposuerũt ca
piti ei⁹: τ veste purpurea circũdederunt
euz. Et veniebãt ad eum τ dicebãt: Aue
a rex iudeoruz. Et dabãt ei alapas‖ Exiuit
iterũ pilat⁹ foras: τ dicit eis: Ecce addu
co vobis eũ foras vt cognoſcatis qꝛ nullã
c ĩuenio i eo cauſaz‖ Exiuit ergo ieſus por
b tans ſpineã coronã: τ purpureũ veſtimen-
c tum: τ dicit eis: Ecce hõ‖ Cuz ergo vidiſ
b ſent eũ põtifices τ miſtri clamabãt dicẽ
c tes: Crucifige crucifige eũ. Dicit eis pila
tus. Accipite euz vos τ crucifigite‖ Ego
eni nõ ĩuenio i eo cauſaz. Rñderũt ei iu-
a dei: Nos legẽ habemus τ ſm legẽ debet
b mori qꝛ filiũ dei ſe fecit‖ Cũ ergo audiſſet
a pilat⁹ hũc ſermonẽ magis timuit. Et in-
a greſſus eſt ꝑtoriũ iterũ: τ dicit ad ieſum:
Uñ es tu? Jeſus aũt rñſũ nõ dedit ei. Di
cit ergo ei pilat⁹: Mihi nõ loqueris? Neſ-
cis qꝛ ptãtẽ habeo crucifigere te: τ ptã-
tez habeo dimittere te? Rñdit ieſus. Nõ
haberes ptãtẽ aduerſũ me vllã niſi tibi
datũ eſſet deſup. Propterea q̃ me tradi-
dit tibi: mai⁹ pctm̃ habet. Et exinde q̃re
bat pilat⁹ dimittere euz: Judei autẽ cla
mabãt dicentes: Si hunc dimittis nõ es
C amic⁹ ceſaris. Ois eni q̃ ſe regẽ facit ꝯtra
dicit ceſari: Pilat⁹ autẽ cuz audiſſet hos
ſermones: adduxit foras ieſuz: τ ſedit ꝓ
tribunali i loco qui dicit̃ licoſtratos he-
braice aũt gabatha. Erat autẽ paraſce-
ue paſce hora quaſi ſexta: τ dicit iudeis.
.b Ecce rex vr̃‖ Illi autẽ clamabãt: Tolle:
.c tolle crucifige eum. Dicit eis pilat⁹: Re-
gem vr̃m crucifigã? Rñderũt põtifices:
Non habem⁹ regẽ niſi ceſarẽ. Tũc ergo
.d tradidit eis illuz vt crucifigeret̃‖ Suſce-
.b perunt autẽ ieſum τ eduxerũt eũ. Et ba
.d iulãs ſibi crucem exiuit in euz qui dicit̃
caluarie locũ. Hebraice autẽ golgotha.
D Ubi crucifixerũt eum τ cuz eo alios du-
.e os hinc τ hinc: mediũ autẽ ieſum‖ Scri-
.e pſit aũt τ titulũ pilatus: τ poſuit ſuper

crucẽ‖ Erat aũt ſcriptũ. Jeſus nazaren⁹ Mar.15.e
rex iudeoꝝ. Hunc ergo titulũ multi iu- Mat.27.e
deoruz legerunt: qꝛ ꝑpe ciuitatẽ erat lo- Mar.15.e
cus vbi crucifixus eſt ieſus. Et erat ſcri- Lu.23.e
ptum hebraice: grece τ latine. Dicebant
ergo pilato põtifices iudeorũ. Noli ſcri-
bere rex iudeoꝝ: ſed qꝛ ipſe dixit: rex ſum
iudeorum: Rñdit pilatus: Quod ſcripſi:
ſcripſi‖ Milites ergo cum crucifixiſſent Mat.27.d
eum: acceperũt veſtimenta eius: τ fecerũt Mar.15.d
q̃ttuor ptes vnicuiq; militi ptem τ tuni Lu.23.e
cam. Erat autẽ tunica incõſutilis: deſu
per ꝯtextã ꝑ totũ. Dixerũt ergo ad inuicẽ
Non ſcindamus eã ſʒ ſortiamur de illa E
cui⁹ ſit. Ut ſcriptura ipleret̃ dicẽs‖ Par Ps.21.
titi ſunt veſtimẽta mea ſibi: et in veſtem
meam miſerunt ſortem. Et milites qui-
dez hec fecerũt. Stabãt aũt iuxta crucẽ
ieſu mater eius: τ ſoror matris ei⁹ maria
cleophe τ maria magdalene. Cũ vidiſſet
ergo ieſus matrẽ τ diſcipulũ ſtãtẽ quẽ
diligebat dicit matri ſue: mulier: ecce fi-
lius tuus. Deinde dicit diſcipulo: Ecce
mater tua. Et ex illa hora accepit eã di-
ſcipulus in ſua. Poſtea ſciens ieſus qꝛ
oĩa cõſũmata ſũt: vt ꝯſumaret̃ ſcriptura
dicit: Sitio. Uas aũt erat poſituz aceto F
plenũ‖ Illi ergo ſpõgiã plenã aceto hyſo Mat.27.f
po circũponẽtes obtulerũt ori eius. Cuz Mar.15.e
ergo accepiſſet ieſus acetũ dixit: Cõſum- Lu.23.e
matuz eſt‖ Et inclinato capite tradidit Mat.27.f
ſpm̃: Judei ergo q̃niaz paraſceue erat vt Mar.15.d
nõ remanerent in cruce corpa ſabbato. Lu.23.f
Erat eni magnus dies ille ſabbati roga
uerunt pilatuz vt frangerent̃ eoꝝ crura
τ tollerent̃. Uenerũt ergo milites: τ pri-
mi quidẽ fregerunt crura τ alterius qui
crucifixus eſt cum eo. Ad ieſum autem
cum veniſſent vt viderũt eum iam mor-
tuum nõ fregerũt eius crura: ſed vn⁹ mi
litum lancea latus ei⁹ aperuit: τ ꝯtinuo
exiuit ſanguis τ aqua. Et qui vidit teſti
moniũ ꝑhibuit τ verũ teſtimoniũ eius.
Et ille ſcit qꝛ vera dicit vt τ vos credatis G
‖ Facta ſunt eni hec vt ſcriptura ipleret̃. Exo.12.g
Os nõ cõminuetis ex eo: Et iterum alia Nume.9.b
ſcriptura dicit‖ Uidebũt in quẽ tranſfi- Zach.12.c
xerunt‖ Poſt hec autem rogauit pilatuz Mat.27.g
ioſeph ab arimathia eo q eſſet diſcipul⁹ Mar.15.d
ieſu: occultus aũt ꝓpter metũ iudeoruz Lu.23.g.
vt tolleret corpus ieſu: Et ꝑmiſit pilat⁹
Uenit ergo τ tulit corp⁹ ieſu‖ Uenit au- S.3.a.et.7.g
tem τ nicodemus qui venerat ad ieſum
nocte primum ferens mixturã myrrhe τ
aloes quaſi libras centum‖ Acceperunt Mat.27.g
autẽ corpus ieſu τ ligauerũt eum linthe- Mar.15.d

Luc.23.g is cuz aromatibus:ſicut mos eſt iudeis
ſepelire. Erat autem in loco vbi crucifi-
xus eſt:hortus:τ in horto monumentuz
nouum in quo nondū quiſq̄ poſit⁹ erat
Ibi ergo ꝓpter paraſceuen iudeorum:
quia iuxta erat monumentum:poſuerūt
A ieſum. XX

Mat.28.g ‖Na autez ſabbati maria magda
Mar.15.a v lene venit mane cum adhuc te-
Lu.24.a nebre eſſent ad monumentū:τ vi
dit lapidem ſublatū a monumento. Cu-
currit ergo τ venit ad ſimonem petrum
τ ad alium diſcipuluz quem amabat ie
ſus:τ dicit illis: Tulerūt dn̄m de monu
mento:τ neſcimus vbi poſuerunt eum.
Exijt ergo petrus τ ille alius diſcipulus
τ venerunt ad monumentū. Currebant
autē duo ſimul:τ ille alius diſcipulus
p̄cucurrit citius petro:et venit primus
B ad monumentuz. Et cum ſe inclinaſſet
vidit poſita lintheamina:non tamē in-
troiuit. Venit ergo ſimō petrus ſequēs
eum:τ introiuit in monumentū. Et vi-
dit lintheamina poſita τ ſudarium qd̄
fuerat ſup̄ caput eius nō cuz lintheami-
nibus poſitum:ſed ſeparatim inuolutū
in vnum locum. Tunc ergo introiuit et
ille diſcipulus qui venerat prim⁹ ad mo
numentum:τ vidit τ credidit. Nonduz
enim ſciebat ſcripturam q̄ oportuit euz
C a mortuis reſurgere. Abierūt ergo iterꝫ
diſcipuli ad ſemetipſos. Maria autem
ſtabat ad monumentum foris plorans
Dū ergo fleret inclinauit ſe τ ꝓſpexit in
Act.1.b monumentū‖Et vidit duos angelos in
albis ſedētes:vnū ad caput:τ vnum:ad
pedes:vbi poſitū erat corpus ieſu. Dicūt
ei illi: Mulier quid ploras? Dicit eis:
Quia tulerūt dn̄m meū:τ neſcio vbi po-
ſuerūt eum. Hec cū dixiſſet cōuerſa eſt re
trorſum:τ vidit ieſum ſtantem:τ nō ſcie
D bat q̄ ieſus ē. Dicit ei ieſus: Mulier q̄d
ploras. Quez q̄ris. Illa exiſtimans quia
hortulan⁹ eſſet:dicit ei. Dn̄e ſi tu ſuſtuli
ſti eū dicito mihi vbi poſuiſti eum:τ ego
eum tollam. Dicit ei ieſus:Maria. Con-
uerſa illa dicit ei:Rabboni:qd̄ dicit̄ ma
giſter. Dicit ei ieſus: Noli me tangere.
Nondū eni aſcendi ad patrē meū. Uade
aūt ad fratres meos τ dic eis: Aſcendo
ad patrē meū τ patrē veſtrū:deū meuz τ
E deū vr̄m: Venit maria magdalene ānū-
ciās diſcipulis q̄ vidi dn̄m:τ hec dixit
Luc.24.f mihi‖Cū ergo ſero eſſet die illo vna ſab-
batorū τ fores eſſent clauſe vbi erāt diſ-
cipuli ꝯgregati ꝓpt̄ metū iudeoꝝ:venit
ieſus τ ſtetit i medio τ dixit eis:Pax vo
bis Et cū hec dixiſſet oñdit eis manus τ
latus. Gauiſi ſūt ergo diſcipuli viſo do-
mino. Dixit ergo eis iteruz. Pax vobis:
Sicut miſit me pater:τ ego mitto vos.
Hec cum dixiſſet inſufflauit:τ dicit eis:
Accipite ſpm̄ ſcm̄‖Quorum remiſeritis
pctā remittunt̄ eis:τ quoꝝ retinueritis
retenta ſunt. Thomas aūt vnus ex duo
decim qui dicit̄ didym⁹ nō erat cuz eis
q̄n venit ieſus. Dixerūt ergo ei alij diſci
puli. Vidimus dn̄m. Ille autē dixit eis:
Niſi videro i manib⁹ ei⁹ fixurā clauoꝝ:
τ mittā digitū meuz in locum clauoꝝ:τ
mittā manū meā in latus ei⁹:nō credā.
Et poſt dies octo iterum erant diſcipuli
ei⁹ intus τ thomas cū eis. Venit ieſus ia
nuis clauſis:τ ſtetit in medio:τ dixit eis
‖Pax vobis. Deinde dicit thome. Infer
digitū tuū huc:τ vide manus meas τ ꝯf-
fer manum tuā τ mitte i lat⁹ meū τ noli
eſſe incredul⁹ ſed fidelis. Rn̄dit thomas
τ dixit: Dn̄s meus τ deus meus. Dicit ei
ieſus. Quia vidiſti me thoma crediſti
b̄ti qui nō viderūt τ crediderūt ‖Multa
q̄dem τ alia ſigna fecit ieſus in ꝯſpectu
diſcipuloꝝ ſuoruz q̄ nō ſunt ſcripta in li
bro hoc. Hec aūt ſcripta ſunt vt credatꝭ
q̄ ieſus eſt filius dei:τ vt credentes vi-
tam habeatꝭ in noīe eius. XXI

p Oſtea manifeſtauit ſe iterū ieſus
ad mare tyberiadis. Manifeſta-
uit aūt ſic. Erant ſimul ſimō pe-
tr⁹ τ thomas q̄ dicit̄ didym⁹ τ nathana-
el q̄ erat a chana galilee:τ filij zebedei:τ
alij ex diſcipulis eius duo. Dicit eis ſi-
mon petrus. Uado piſcari. Dicūt ei. Ue-
nimus τ nos tecum‖Et exierūt τ aſcen-
derunt in naui:τ illa nocte nihil prendi
derunt. Mane aūt iā facto ſtetit ieſus in
litore:nō tn̄ cognouerūt diſcipli q̄ ieſus
ē. Dicit ergo eis ieſus: Pueri:nūq̄d pul-
mētariū h̄etꝭ? Rn̄derūt ei: Nō. Dicit eis
Mittite i dexterā nauigij rete:τ inuenie-
tis. Miſerūt ergo:τ iā non valebāt illud
trahere p̄ multitudie piſciū. Dicit ḡ diſci
pul⁹ ille quē diligebat ieſus petro. Dn̄s
ē. Simon petr⁹ cū audiſſet q̄ dn̄s ē:tuni
ca ſuccinxit ſe. Erat. n. nudus:τ miſit ſe i
mare Alij aūt diſcipuli nauigio venerūt.
Nō eni lōge erāt a terra:ſꝫ q̄ſi cubitꝭ du-
centꝭ trahētes rete piſciū‖Ut ergo deſcē
derunt in terrā viderūt prunas poſitas
τ piſcez ſuppoſitum:τ panem Dicit eis
ieſus: Afferte de piſcibus quos prēdidi
ſtis nunc: Aſcēdit ſimon petrus:τ tra-

nit rete in terrā plenū magnis piſcibus
centūquinquaginta trib⁹. Et cum tanti
eſſent: nō eſt ſciſſum rete. Dicit eis ieſus
Venite prandete. Et nemo audebat diſ-
cumbentiū interrogare eū tu quis es:
ſciētes qꝛ dñs ē. ‖ Et venit ieſus et acce-
pit panem: ⁊ dabat eis: ⁊ piſcē ſimiliter.
Hoc iam tertio manifeſtat⁹ eſt ieſus di-
ſcipulis ſuis cum ſurrexiſſet a mortuis.
Cū ergo prandidiſſēt: dixit ſimoni petro
ieſus. Simon iohānis diligis me plus
his? Dicit ei. Etiā dñe: tu ſcis qꝛ amo te
Dicit ei. ‖ Paſce agnos meos. Dicit ei
iterū: Simon iohānis diligis me? Ait il
li: Etiā dñe tu ſcis qꝛ amo te. Dicit ei ite
rū. Paſce agnos meos. Dicit ei tertio.
Simon iohānis amas me? Contriſtat⁹
eſt petrus: qꝛ dixit ei: tertio amas me: et
dixit ei. Dñe tu omia noſti: tu ſcis quia
amo te. ‖ Dicit ei: Paſce oues meas. A-
men amē dico tibi cū eſſes iunior cinge
bas te ⁊ ambulas vbi volebas. Cū autē
ſenueris: extendes manus tuas: ⁊ alius
te cinget: ⁊ ducet quo tu nō vis. Hoc au
tē dixit ſignificās qua morte clarifica-
turus eſſet deū. Et cū hoc dixiſſet: dicit
ei. Sequere me. Cōuerſus petr⁹ vidit il-
lū diſcipulū quē diligebat ieſus ſequen
tem ‖ qui ⁊ recubuit in cena ſuꝑ pectus
eius: ⁊ dixit: Dñe quis eſt qui tradet te?
Hūc ergo cū vidiſſet petr⁹: dicit ieſu: Do
mine: hic autē quid? Dicit ei ieſus. Sic
5 eū volo manere donec veniam. Quid ad
te: Tu me ſequere. Exijt ergo ſermo iſte
inter frēs: qꝛ diſcipulus ille nō moritur
Et nō dixit ei ieſus: nō morit: ſed ſic eū
volo manere donec veniam: quid ad te?
Hic eſt diſcipulus ille qui teſtimoniū ꝓ-
hibet de his: ⁊ ſcripſit hec. Et ſcimus qꝛ
verū eſt teſtimoniū ei⁹. Sunt aūt ⁊ alia
multa q̄ fecit ieſus que ſi ſcribant ꝑ ſin
gula nec ipſum arbitror mūdū capere poſ
ſe eos qui ſcribendi ſunt libros.

Explicit euangeliū ſm̄ Johannē. Incipit prefatio ſancti Hieronymi in omnes epiſtolas ſancti Pauli.

P Rimū querit: quare poſt euā-
gelia que ſupplementum legis
ſunt ⁊ in quib⁹ nobis exēpla
⁊ precepta viuendi pleniſſime
digeſta ſunt: voluerit aplus has epiſto-
las ad ſingulas eccleſias deſtinare. Hac
autē cauſa factū videt vt. ſ. initia naſcē
tis eccleſie nouis cauſis exiſtentib⁹ pue
niret ⁊ vt p̄ſentia atq3 orientia reſeca-
ret vitia: ⁊ poſt futuras excluderet que-
ſtiones: exemplo ꝓphetarū qui poſt edi-
tam legē moyſi in qua oia dei mādata
legebant: nihilominus tamē doctrina
ſua rediuiua ſemꝑ ppli cōpreſſere pecca
ta: ⁊ ꝓpter exemplū viuēdi libros ad no
ſtrā etiam memoriā tranſmiſerūt. Dein-
de querit. Cur nō ampli⁹ q̄3 decem epi-
ſtolas ad ecclias ſcripſerit. Decem ſunt
eni cū ea que dicit ad hebreos. Nā reli-
que quattuor ad diſcipulos ſpecialiter
ſunt porrecte. Ut oſtēderet nouū nō diſ-
crepare a veteri teſtamēto: ⁊ ſe cōtra le-
gem nō facere moyſi ad numerū primo-
rū decalogi mandatoꝝ ſuas eplas deſti
nauit: ⁊ quot ille p̄ceptis a pharaone in
ſtituit liberatos: totidē hic eplas a dia-
boli ⁊ idolatrie ſeruitute edocet acquiſi
tos. Nam ⁊ duas tabulas lapideas duo
rū teſtamentoꝝ figurā habuiſſe viri eru
ditiſſimi tradiderunt. Epiſtolā ſane que
ad hebreos ſcribit quidā pauli non eſſe
contendūt: eo q̄ nō ſit ei⁹ nomie titula
ta: ⁊ ꝓpter ſermonis ſtiliq3 diſtantiam:
ſed aut barnabe iuxta tertullianum: aut
luce iuxta quoſdā: vel certe clemētis di-
ſcipuli apoſtoloꝝ ⁊ epiſcopi romane ec-
cleſie poſt aplos ordinati. Quib⁹ reſpon
dendū eſt: ſi ꝓpterea pauli nō erit: qꝛ ei⁹
nō habet nomē: ergo nec alicui⁹ erit: qꝛ
nullius noie titulat. Qd̄ ſi incōueniens
abſurdūq3 eſt: ipſi⁹ magis eſſe credenda
eſt q̄ tanto doctrine ſue fulget eloquio.
Sz qm̄ apud hebreoꝝ ecclias quaſi de-
ſtructor legis falſa ſuſpitione habebat:
voluit tacito nomie de figuris legis ⁊ ve
ritate chriſti reddere rationē: ne odium
nois in fronte p̄titulati vtilitatē exclu-
deret lectionis. Nō eſt ſane mirū ſi elo-
quentior videat in ꝓprio. i. hebreo q̄3 i
ꝑegrino. i. in greco q̄ cetere eple ſūt ſcri-
pte ſermone. Mouet etiā quoſdā q̄re ro-
manoꝝ epla in primo ſit poſita: cū eam
nō primo ſcriptā ratio manifeſtet. Nam
hanc ſe ꝓficiſcentē hieroſolymā ſcripſiſ
ſe teſtat cū corinthios ⁊ alios iā ante vt
miniſteriū qd̄ ſecū portatur⁹ erat colli-
gerent: lr̄is adhortat⁹ ſit. Un̄ ⁊ intelligi
quidā voluūt ita oēs eplas ordinatas: vt
prima poneret q̄uis poſterior fuit deſti
nata vt ꝑ ſingulas epiſtolas gradib⁹ ad
ꝑfectiora veniret. Romanoꝝ nāq3 ple-
riq3 tam rudes erant: vt non intellige-
rent dei ſe gratia et non ſuis meritis eſ-
ſe ſaluatos: et ob hoc duo inter ſe ppli

1.Cor. .5.a
Ibidem. b
1.Teſſal.2.c
Coloſ. 2.a
1.Teſſal.2.c
Hebre. 10.f

pflictarent. Idcirco illos indigere aſſerit corrigi: vitia gētilitatis priora cōmemorās. Corinthijs aūt iā dicit ſcie gratiam eſſe ɔceſſam: ⁊ nō tā oēs increpat ꝙ cur peccātes nō increpauerūt: reprehendit: ſicut ait: ‖ Audit iter vos fornicatio. Et iterū ‖ Cōgregatis vobis cū meo ſpū: tradere huiuſmodi ſathane. In ſecūda xo laudant: ⁊ vt magis ac magis pficiant cōmonent. Galathe vero iā nulli⁹ criminis arguūt: niſi hoc tm̄ ꝙ calidiſſimis pſeudo aplis crediderunt. Epheſij ſane nulla reprehenſione: ſed multa laude ſūt digni: qꝛ fidē aplicam ſeruauerūt. Philippēſes etiā multo magis collaudant qui nec audire qdē falſos aplos voluerūt. Theſſalonicēſes nihilomin⁹ i duabus epl̄is oī laude pſequit: ‖ eo ꝙ nō ſolū fidē incōcuſſā ſeruauerit xitatis: ſed etiā i pſecutiōe ciuiū fuerint ɔſtātes inuenti. Coloſſenſes aūt tales erāt vt cum ab aplo viſi corpaliter non fuiſſent hac laude digni haberent. ‖ Et ſi corpe indꝫ abſens ſum: ſed ſpū vobiſcum ſum gaudens ⁊ videns ordinem vr̄m. De hebreis vero qd dicēdū eſt? qꝛ theſſalonicenſes qui plurimū laudati ſunt imitatores facti eſſe dicūt. Sicut ipe ait. ‖ Et vos fratres imitatores facti eſtꝭ eccl̄iaꝝ dei que ſunt in iudea. Eadē eni paſſi eſtꝭ ⁊ vos a ɔtribulib⁹ vr̄is: q̄ ⁊ illi a iudeis. Apud ipſos q̄ꝫ hebreos eadē cōmēorat dicēs: ‖ Nā ⁊ vinctꝭ cōpaſſi eſtꝭ: ⁊ rapinā bonorū vr̄oꝝ cū gaudio ſuſcepiſtꝭ cognoſcentes vos hr̄e meliorē ⁊ manētē ſubſtātiā

Incipit prologus ſpecialis in epiſtolam ad Romanos.

Romani ſunt q̄ ex iudeis ⁊ gentib⁹ crediderūt. Hi ſupba contentiōe volebāt ſe alterutrum ſupponere. Nā iudei dicebāt: Nos ſum⁹ pp̄ls dei q̄s ab initio dilexit ⁊ fouit: nos circūciſi ex genere abraam ſcrā deſcēdim⁹ ex ſtirpe ⁊ not⁹ retro apud iudeā tm̄ de⁹. Nos d̄ egypto ſignis dei ⁊ virtutib⁹ liberati: mare ſicco ptrāſiuim⁹ pede: cū inimicos nr̄os grauiſſimi fluct⁹ inuoluerent. Nobis pluit mānna dn̄s in deſerto: ⁊ q̄ſi filijs ſuis celeſte pabulū miſtrauit. Nos die noctuqꝫ i columna nubis igniſqꝫ pceſſit: vt nobis in inuio iter oſtēderet. Atqꝫ vt cetera eius circa nos immēſa bn̄ficia taceam⁹: nos ſoli digni fuim⁹ dei legē accipe: ⁊ vocem dei loquentis audire eiuſqꝫ cognoſcere voluntatē. In q̄ lege nobis pmiſſus eſt chriſt⁹: ad q̄s etiā ipe ſe veniſſe teſtatus eſt dicēs: ‖ nō veni niſi ad oues q̄ pierāt domus iſrl̄: cū vos canes potius ꝙ homines appellauerit. Equū ne ergo eſt vt idola hodie deſerētes quibus ab initio deſeruiſtꝭ nobis cōparemini: ⁊ nō poti⁹ in pſelitoꝝ locū ex legꝭ auctoritate ⁊ cōſuetudine deputemini? Et hoc ipm̄ non merebamini: niſi qꝛ larga ſꝑ dei clementia voluit vos ad nr̄am imitationē admittere. Gentes etiā ecōtrario rn̄debāt. Quāto eni maiora erga vos dei bn̄ficia narraueritis: tanto maiorꝭ vos criminis reos eſſe mōſtrabitis. Semꝑ eni his oibus extitiſtis ingrati. ‖ Nā ipſis pedib⁹ quib⁹ aridū mare tranſiſtꝭ: ludebatꝭ añ idola que feciſtꝭ: ⁊ ipſo ore q̄ pauloante ob necē aduerſarioꝝ dn̄o cantaueratꝭ: ſimulacra vobis fieri popoſciſtis: illꝭ oculis quib⁹ venerādo deū in nube vl̄ igne ɔſpicere ſolebatꝭ: ſimulacra intuebami. Manna q̄ꝫ vobis faſtidio fuit: ⁊ ſemꝑ in deſto ɔtra dn̄m murmuraſtꝭ ad egyptū vn̄ vos manu valida eiecerat redire cupiētes? Quid plura? ‖ Ita pr̄es vr̄i crebra ꝓuocatiōe dn̄m irritauerūt vt oēs i heremo morerent: nec plus ex ſenioribus eoꝝ ꝙ duo hoīes terrā repromiſſiōis intrarēt. Sed qd antiqua replicam⁹: cum etiā ſi illa mīme feciſſetꝭ de hoc ſolo nemo vos dignos venia iudicaret ꝙ dn̄m chriſtū ꝓphaꝝ ſemꝑ vobis vocib⁹ repromiſſum nō ſolū ſuſcipe noluiſtꝭ: ſed etiā morte peſſima ꝑemiſtis? Quē vt nos cognouim⁹ ſtatim credidim⁹: cū nobis de eo antea nō fuerit p̄dicatū. Vn̄ pbatur ꝙ idolis ſeruiuim⁹: nō obſtinatiōi mentis: ſed ignorātie deputādū. Qui eni cognitū ilico ſequimur: olim vtiqꝫ ſeqremur ſi antea cognouiſſem⁹. Sic aūt vos de generꝭ nobilitate iactatꝭ q̄ſi nō moꝝ imitatio magis ꝙ carnal̄ natiuitas filios vos faciat eſſe ſctōꝝ. Deniqꝫ eſau et hyſmael cū de ſtirpe ſint abrae minime tū in filijs reputant. His taliter altercantib⁹: apl̄s ſe mediū interponens ita partiū dirimit q̄ſtiones vt neutrū eorū ſua iuſticia ſalutē meruiſſe ɔfirmet: ambos vero pp̄los ⁊ ſciēter ⁊ grauiter deliquiſſe. Iudeos qdē ꝙ ꝑ p̄uaricationē legis deū inhonorauerint: gentes vero ꝙ cū cognitū de creatura creatorē vt deum debuerint venerari: glīam ei⁹ in manufacta mutauerit ſimulacra. Vtroſqꝫ etiam ſimr̄ veniā ɔſecutos: eq̄les eſſe veriſſi-

ma rōne demōſtrat: pſertim cū in eadez
lege pdictū ſit ⁊ iudeos ⁊ gētes ad chri-
ſti fidē vocādos eē oſ̄dat. Quāobrez vi
ciſſim eos humiliās ad pacē ⁊ ↄcordiaz
cohortatur.

Explicit plog⁹. Incipit argumentū.
Omani ſūt partꝭ italie. Hi puen
R ti ſunt a falſis apl̄is: ⁊ ſub nomie
dn̄i nr̄i ieſu chriſti i legē ⁊ pphe-
tas erant inducti. Hos reuocat apl̄s ad
verā ⁊ euāgelicā fidē: ſcribens eis a co-
rintho.

Explicit argumentū. Incipit epl̄a beati
pauli apl̄i ad Romanos. Capl̄m I

b P Aulus ſeruus ie-
ſu chriſti vocat⁹ apl̄s: ſegrega
tus in euangeliū dei qđ añ p-
miſerat p pph̄as ſuos in ſcri-
pturis ſctis de filio ſuo qui fact⁹ ē ei ſe-
mine dauid ſm carnez: q pdeſtinat⁹ eſt
fili⁹ dei in v̄tute ſm ſpm̄ ſctificationis
ex reſurrectiōe mortuoꝝ ieſu chriſti dn̄i
nr̄i p quē accepim⁹ grām ⁊ apoſtolatuz
ad obediendū fidei in oib⁹ gentib⁹ pro
noie ei⁹ in qb⁹ eſtꝭ ⁊ vos vocati ieſu chri
ſti: oībus q ſunt rome dilectꝭ dei vocatꝭ
ſctis. Grā vobis et pax a deo pr̄e ⁊ dn̄o
nr̄o ieſu chriſto. Primū quidē grās ago
deo meo p ieſum chriſtuz p oib⁹ vobis:
q2 fides vr̄a annūciat̄ in vniuerſo mun
a do. Teſtis eni mihi ē de⁹ cui ſeruio in
ſpū meo in euāgelio filij ei⁹: q2 ſine iter-
miſſione memoriā vr̄i facio ſp in oroib⁹
meis: obſecrās ſi quo modo tandē aliqñ
pſpeꝝ iter habeā in volūtate dei veni-
b endi ad vos. Deſidero eni videre vos vt
aliqd impartiar vobis grē ſpiritalis ad
ↄfirmādos vos: id eſt ſimul ↄſolari i vo
bis p eā q inuicē eſt fidē vr̄am atq3 me
am. Nolo aūt vos ignorare frēs: q2 ſepe
ppoſui venire ad vos: ⁊ phibit⁹ ſuz vſ-
q3 adhuc: vt aliquē fructū habeā in vo-
bis ſicut ⁊ in ceterꝭ gētib⁹. Grecꝭ ac bar
baris: ſapiētib⁹ ⁊ inſipiētib⁹ debitor ſū:
itaq3 qđ in me promptū eſt ⁊ vobis q ro
me eſtꝭ euāgelizare. Nō.n. erubeſco euā-
geliū. Uirt⁹ eni dei ē in ſalutē oi creden
ti: iudeo primū ⁊ greco. Juſticia eni dei
in eo reuelat̄ ex fide in fidē: ſicut ſcriptū
a eſt. Juſt⁹ aūt ex fide viuit. Reuelat̄ eni
b ira dei de celo ſup oēm impietatē ⁊ iiu-
ſticiā hoīm eoꝝ q veritatē dei in iniuſti
cia detinēt: q2 qđ notū eſt dei: maifeſtuz
c eſt in illis. De⁹ eni illis maifeſtauit. In-
uiſibilia eni ipſi⁹ a creatura mūdi p ea
q facta ſunt intellecta ↄſpiciunt̄: ſempi
terna q3 ei⁹ virt⁹ ⁊ diuinitas: ita vt ſint
inexcuſabiles. Quia cū cognouiſſent de
um: nō ſicut deū glorificauerūt aut gra
tias egerūt: ſed euanuerūt in cogitatio-
nib⁹ ſuis: ⁊ obſcuratū eſt inſipiēs cor eo
rū. Dicētes eni ſe eſſe ſapiētes: ſtulti fa 1.Corꝭ.3.b
cti ſunt. Et mutauerūt gliaz incorrupti Eph.4.d
bilis dei i ſilitudinē imaginis corrupti
bilis hois: ⁊ volucrū ⁊ qdrupeduz ⁊ ſer-
pentiū. Propter qđ tradidit illos de⁹ in
deſideria cordis eoꝝ in imūdiciā: vt cō-
tumeliijs afficiāt corpa ſua in ſemetipis
Quia cōmutauerūt veritatē dei in men
daciū: ⁊ coluerūt ⁊ ſeruierūt creature po
tius q̄ creatori: q eſt bn̄dict⁹ in ſecula J.9.a
amē. Propterea tradidit illos de⁹ i paſ-
ſiones ignominie. Nā femie eoꝝ imuta b
uerūt naturalē vſum in eū vſum qui eſt
ↄtra naturā. Silr̄ aūt et maſculi relicto
naturali vſu femie: exarſerūt in deſide-
rijs ſuis in inuicē: maſculi in maſculos
turpitudinē opantes: ⁊ mercedē quam
oportuit erroris ſui in ſemetipis recipi-
entes. Et ſicut nō pbauerūt deū hr̄e in
noticia: tradit illos de⁹ in reprobū ſen-
ſum vt faciāt ea q nō ↄueniūt: repletos
oī iniqtate: malicia: fornicatiōe: auari-
cia: neqtia: plenos inuidia: homicidijs:
ↄtentiōe: dolo: malignitate: ſuſurrones:
detractores: deo odibiles: ↄtumelioſos:
ſupbos: elatos: inuētores maloꝝ: parē-
tib⁹ nō obediētes: inſipiētes: incōpoſi-
tos: ſine affectiōe: abſq3 federe: ſine miſe
ricordia. Qui cū iuſticiā dei ↄgnouiſſēt:
nō intellexerūt: qm̄ q talia agunt: digni
ſunt morte: nō ſolū q ea faciūt: ſed etiaz
qui ↄſentiūt facientib⁹. II

A P Ropter qđ inexcuſabilis es o hō
ois q iudicas. In q eni alteꝝ iu Mat.7.a.
dicas teipm ↄdēnas. Eadem eni
agis q iudicas. Scim⁹ eni qm̄ iudiciuz
de ē ſm v̄itatē in eos q talia agūt. Exi-
ſtimas aūt hoc o hō q iudicas eos q ta-
lia agūt ⁊ facꝭ ea: q2 tu effugies iudiciū
dei? An diuitias bonitatꝭ ei⁹ ⁊ patiētie
⁊ lōganimitatꝭ ↄtēnis? Ignoras qm̄ be
nignitas dei ad pniaz te adducit? Scđz
aūt duritiā tuā ⁊ ipenitēs cor theſauri-
zas tibi irā i die ire ⁊ reuelatōis iuſti iu
dicij dei q reddet vnicuiq3 ſm opa ei⁹ Mat.16.b
His qdē q ſm patiētiā bōi opis gliaz ⁊ B
honorē ⁊ incorruptionē qrētib⁹ vitam
eternā. His aūt q ſūt ex ↄtentiōe ⁊ q nō
acquieſcūt v̄itati credunt aūt iniqtati:
ira ⁊ indignatio: tribulatio ⁊ anguſtia:

Eph.6.b in oēm aīam hoīs opantis malū: iudei
Col.3.d primū ⁊ greci. Gl'ia aūt ⁊ honor ⁊ pax oī
Act.10.f. opanti bonū: iudeo primū ⁊ greco. || Nō
Jaco.2.b eni eſt acceptio ꝑſonaꝝ apud deū. Qui-
1.Pe.1.c cūqꝫ eni ſine lege peccauerit: ſine lege pe
Mat.7.c būt. Et qcūqꝫ i lege peccauerit ꝑ legē iu
Jaco.1.d dicabunt. || Nō eni auditores leg' iuſti
ſunt apud deū: ſꝫ factores leg' iuſtifica-
c buntur. Cū eni gentes q̄ legē nō hñt natu
raliter ea q̄ leg' ſūt faciūt: eiuſmōi legez
nō hñtes ipſi ſibi ſunt lex: q̄ oñdūt opꝰ
leg' ſcriptū in cordibꝰ ſuis teſtimoniuz
reddēte ill' ꝯſcīa ipoꝝ ⁊ inter ſe inuicē
cogitationū accuſantiū aut etiā defen-
dentiū: in die cū iudicabit deus occulta
hoim ſm euāgeliū meū ꝑ ieſum chriſtū.
Si aūt tu iudeꝰ cognominar' ⁊ reqeſcis
in lege: ⁊ gl'iaris in deo: et noſti volūta-
tē eiꝰ: ⁊ ꝓbas vtiliora inſtructꝰ ꝑ legez:
ꝯfidis teipm̄ eſſe ducē cecoꝝ: lumē eoꝝ
q̄ in tenebr' ſūt: eruditorē inſipientiuz:
mgr̄m infantiū: hñtē formā ſcie ⁊ vita-
tis in lege. Qui ḡ aliū doces teipm̄ non
doces. Qui p̄dicas nō furandū furaris.
Qui dicis nō mechandū mecharis. Qui
D abomiaris idola: ſacrilegiū fac'. Qui in
lege gl'iaris: ꝑ p̄uaricationē leg' deū in-
Ezech.36.f honoras. || Nomē eni dei ꝑ vos blaſphe
mat inter gētes: ſicut ſcriptū ē. Circūci-
ſio qdē ꝓdeſt ſi legē obſues: ſi aūt p̄ua-
ricator legis ſis: circūciſio tua p̄putiuz
facta ē. Si igit' p̄putiū iuſticias leg' cu
ſtodiat: nōne p̄putiū illiꝰ in circūciſio-
nē reputabit'? Et iudicabit id qd ex na
tura ē p̄putiū legē ꝯſūmās te: q̄ ꝑ lr̄am
⁊ circūciſionē p̄uaricator leg' es. Nō.n.
q̄ maifeſto iudeꝰ eſt neqꝫ q̄ in maifeſto i
carne ē circūciſio: ſꝫ qui in abſcōdito iu
deus eſt: ⁊ circūciſio cordis in ſpū non
lr̄a: cuius laus nō ex hoibꝰ ſꝫ ex deo eſt.
A Uid ergo ampliꝰ iudeo ē: III
q aut q̄ vtilitas circūciſiōis? Mul
tūꝫ ꝑ oēm modū. Primū quidez:
qꝛ credita ſunt ill' eloquia dei. Quid eni
ſi quidā illoꝝ nō crediderūt? Nūqd in-
credulitas illoꝝ fidem dei euacuauit?
Jo.3.d.et.8.c Abſit || Eſt aūt deꝰ verax || oīs aūt homo
Ps.115. mēdax: ſicut ſcriptū ē || vt iuſtificer' i ſer
Ps.50. monibꝰ tuis ⁊ vincas cū iudicaris. Si
aūt iniqtas nr̄a iuſticiam dei cōmēdat:
quid dicemꝰ? Nūqd iniquꝰ eſt deꝰ qui in-
fert irā? Scdm̄ hoiem dico. Abſit. Alio-
quin quō iudicabit deꝰ hūc mundū? Si
B eni veritas dei in meo mēdacio abūda-
uit in gl'iam ipſiꝰ: quid adhuc ⁊ ego tā-
q̄ pctor iudicor: ⁊ non ſicut blaſphema-

mur: ⁊ ſicut aiūt quidā nos dicere: facia
mus mala vt veniāt bona? Quoꝝ dāna
tio iuſta ē. Quid ergo? Precellimꝰ eos?
Nequaq̄. Cauſati eni ſumꝰ iudeos ⁊ gre
cos ⁊ oēs ſub pctō eſſe: ſicut ſcriptuz eſt.
|| Quia nō ē iuſtꝰ qſq̄: nō eſt intelligēs:
nō eſt reqrens deū. Oēs declinauerūt ſi-
mul: inutiles facti ſūt: nō ē q̄ faciat bo-
nū: nō ē vſqꝫ ad vnū. || Sepulchꝝ patēs
eſt guttur eoꝝ: linguis ſuis doloſe age-
bāt: venenū aſpidū ſub labijs eoꝝ. Quo
rū os maledictiōe ⁊ amaritudie plenuz
eſt: veloces pedes eoꝝ ad effundēdū ſan
guinē. Cōtritio ⁊ infelicitas i vijs eoꝝ:
⁊ viā pacis nō cognouerūt: non ē timor
dei añ oculos eoꝝ. Scimꝰ aūt: qm̄ qcū-
qꝫ lex loquit' his q̄ in lege ſunt loqt'. Ut
oē os obſtruat' ⁊ ſubditꝰ fiat oīs mū-
dus deo: || qꝛ ex opibꝰ leg' ñ iuſtificabit'
oīs caro corā illo. Per legē eni cognitio
peccati. Nunc autē ſine lege iuſticia dei
maifeſtata ē: teſtificata a lege ⁊ ꝓphis.
Juſticia aūt dei ꝑ fidē ieſu chriſti: i oēs
⁊ ſup oēs qui credūt in eū. Nō eni ē di-
ſtinctio. Oēs.n. peccauerūt: ⁊ egēt gl'ia
dei. Juſtificati grat' ꝑ grāz ipſiꝰ ꝑ redē-
ptionē q̄ eſt in chriſto ieſu: quē ꝓpoſuit
deꝰ ꝓpitiatorē ꝑ fidē in ſanguie ipiꝰ ad
oſtēſionē iuſticie ſue ꝓpter remiſſionē p̄-
cedētiū delictoꝝ i ſuſtētatōe dei ad oſtē
ſionē iuſticie eiꝰ in hoc tpe: vt ſit ipe iu-
ſtus ⁊ iuſtificās eū qui ex fide ē ieſu chri
ſti. Ubi ē ḡ gl'iatio tua? Excluſa eſt. Per
quā legē? Factoꝝ? Nō. Sed ꝑ legē fidei.
Arbitramur.n. iuſtificari hoiem ꝑ fidē
ſine opibꝰ leg'. An iudeoꝝ deꝰ tm̄? Nō-
ne ⁊ gentiū? Immo ⁊ gētiū. Qm̄quidē
vnꝰ eſt deꝰ qui iuſtificat circūciſionē ex
fide: ⁊ p̄putiū ꝑ fidē. Legez ḡ deſtruimꝰ
ꝑ fidē? Abſit. Sed legē ſtatuimꝰ. IIII
Uid ergo dicemꝰ inueniſſe abra-
q am p̄rem nr̄m ſm carnē? Si eni
abraam ex opibꝰ legis iuſtificatꝰ
eſt: habet gl'iam: ſed nō apud deū. Quid
eni dicit ſcriptura. || Credidit abraā deo:
⁊ reputatū eſt illi ad iuſticiā. Ei aūt qui
opat' merces nō imputat' ſm grām: ſed
ſm debitū. Ei vero qui nō opat': creden
ti aūt in eū qui iuſtificat impiū: reputa
tur fides eiꝰ ad iuſticiā ſm ꝓpoſitū grē
dei: ſicut ⁊ dauid dicit btitudinez hoīs
cui deꝰ accepto fert iuſticiaz ſine opibꝰ.
|| Bti q̄ꝝ remiſſe ſunt iniqtates: ⁊ q̄ꝝ te-
cta ſunt pctā. Btūs vir cui nō imputa-
bit dñs pctm̄. Btitudo ḡ hec in circūci-
ſione tm̄ manet: an etiam in p̄putio?

Dicimꝰ eni q2 reputata eſt fides abrae
ad iuſticiā. Quō ergo reputata ē? In cir
cūciſiōe: an in ꝑputio? Nō in circūciſiōe
ſed in ꝑputio. Et ſignū accepit circūciſi
onis ſignaculū iuſticie fidei q̄ ē in ꝑpu
tio: vt ſit pr̄ oim̄ credentiū ꝑ ꝑputiū vt
reputet̄ ꝛ illis ad iuſticiā. Et ſic pr̄ cir-
cūſionis: nō his tm̄ qui ſūt ex circūciſio
ne ſ ꝛ his q̄ ſectant̄ veſtigia fidei q̄ eſt
in ꝑputio p̄ris nr̄i abrae. Nō eni ꝑ legē
ꝓmiſſio abrae aut ſemi eiꝰ vt heres eſſet
mūdi: ſed ꝑ iuſticiā fidei. Si eni q̄ ex le-
ge heredes ſunt: exinanita ē fides: aboli
ta ē ꝓmiſſo. Lex eni irā opat̄. Ubi.n.nō
eſt lex nec ꝑuaricatio: Jō ex fide: vt ſm
grām firma ſit ꝓmiſſio oi ſemi. Non ei
qui ex lege ē ſolū: ſ ꝛ ei q̄ ex fide ē abrae
qui pr̄ ē oim nr̄m: ſicut ſcriptū ē. Quia
pr̄em multaꝝ gentiū poſui te añ deum
cui credidiſti: qui viuificat mortuos et
vocat ea q̄ nō ſunt: tāq̄ ea que ſūt. Qui
ꝯtra ſpē in ſpē credidit: vt fieret pr̄ mul
tarū gentiū: ſm q̄ dictū ē ei. Sic erit ſe
mē tuū ſicut ſtelle celi ꝛ arena mari. Et
nō infirmatꝰ ē in fide nec conſiderauit
corpꝰ ſuū emortuū: cū iā fere centū eſſet
ānoꝝ: ꝛ emortuā vuluā ſare. In re ꝓmiſ
ſione etiā dei nō heſitauit diffidētia ſed
cōfortatꝰ ē fide: dās glām deo: pleniſſi
me ſciēs q2 q̄cūq̄ ꝓmiſit deꝰ potēs ē et
facere. Jō ꝛ reputatū eſt illi ad iuſticiā.
Nō ē aūt ſcriptū tm̄ ꝓpter ipm̄: q2 repu
tatū ē illi ad iuſticiā: ſ ꝛ ꝓpter nos q̄bꝰ
reputabit̄ credētibꝰ in eū: q̄ ſuſcitauit
ieſū chriſtū dn̄m nr̄m a mortuis: q̄ tra-
ditꝰ ē ꝓpter delicta nr̄a: et reſurrexit ꝓ
pter iuſtificationē nr̄am. V
A I Uſtificati ḡ ex fide pacē habea-
mꝰ ad deū ꝑ dn̄m nr̄m ieſū chri-
ſtū ꝑ quē habemꝰ acceſſū ꝑ fidē i grām
iſtā: in qua ſtamꝰ ꝛ gloriamur i ſpe glie
filioꝝ dei. Nō ſolū aūt: ſ ꝛ gloriamur i
tribulationibꝰ: ſciētes q̄ tribulatio pa
tiētiā opat̄: pacia aūt ꝓbationē: ꝓba
tio vero ſpem. Spes aūt nō cōfundit q2
charitas dei diffuſa ē in cordibꝰ nr̄is ꝑ
ſpm̄ ſcm̄ q̄ datꝰ ē nobis. Ut q̄d eni chri
ſtus cū adhuc ifirmi eſſemꝰ ſm tps pro
impijs mortuꝰ ē? Uix eni ꝓ iuſto q̄s mo
rit̄. Nā ꝓ bono forſitā quis audeat mo
B ri. Cōmēdat āt charitatē ſuā deꝰ i nobiſ
q̄m ſi cū adhuc pctōres eſſemꝰ ſm tps
chriſtꝰ ꝓ nobis mortuꝰ ē: mlto igit̄ ma
gis nūc iuſtificati i ſāguine ipiꝰ ſalui e-
rimꝰ ab ira ꝑ ipm̄. Si eni cū iimici eſſe-
mꝰ: recōciliati ſumꝰ deo ꝑ mortē filij eiꝰ

multomagis recōciliati ſalui erimus in
vita ipiꝰ. Nō ſolū aūt: ſ ꝛ gliamur i deo
ꝑ dn̄m nr̄m ieſū chriſtū: ꝑ quē nūc recō
ciliationē accepimꝰ. Propterea ſicut ꝑ
vnū hoiem i hūc mūdū itrauit pctm̄: ꝛ ꝑ
pctm̄ mors: ꝛ ita in oēs hoies mors ꝑtrā
ſijt: in q̄ oēs peccauerūt. Uſq̄ ad legem
eni pctm̄ erat in mundo. Peccat autem
nō imputabat̄: cū lex nō eſſet ſed regna C
uit mors ab adam vſq̄ ad moyſen: etiā
in eos q̄ nō peccauerūt in ſimilitudinē
ꝑuaricatiōis ade q̄ ē forma futuri. Sed
nō ſicut delictū: ita ꝛ donū. Si eni vniꝰ
delicto multi mortui ſunt: multo magi
gratia dei ꝛ donū in grā vniꝰ hois ieſu
chriſti: in plures abundauit. Et non ſi-
cut ꝑ vnū pctm̄: ita ꝛ donū. Nam iudi-
ciū quidē ex vno in cōdemnationē: grā
aūt ex multi delictis i iuſtificationē. Si
eni vniꝰ delicto mors regnauit ꝑ vnū:
multo magis abundātiā gratie ꝛ dona-
tiōis ꝛ iuſticie accipiētes in vita regna
būt ꝑ vnū ieſū chriſtū. Igit̄ ſicut ꝑ vniꝰ D
delictū in oēs hoies i ꝯdēnationē: ſic et
ꝑ vniꝰ iuſticiā in oēs hoies i iuſtificati
onē vite. Sic eni ꝑ inobedientiā vnius
hoies pctōres cōſtituti ſūt multi: ita et
ꝑ vniꝰ obeditionē iuſti ꝯſtituent̄ mlti
Lex aūt ſubintrauit: vt abūdaret deli-
ctū. Ubi aūt abūdauit delictū: ſupabun
dauit et grā: vt ſicut regnauit pctm̄ in
mortē: ita ꝛ grā regnet ꝑ iuſticiā i vitā
eternā: ꝑ ieſū chriſtū dn̄m nr̄m. VI
Uid ḡ dicemꝰ? Manebimꝰ i pec A
q cato vt grā abūdet? Abſit. Qui
eni mortui ſumꝰ pctō quō adhuc
viuemꝰ i illo? An ignoratis frēs q2 q̄cū
q̄ baptizati ſumꝰ i chriſto ieſu: in morte
ipius baptizati ſumꝰ? Cōſepulti eni i ſu-
mꝰ cū illo ꝑ baptiſmū in mortē: vt quō
chriſtus ſurrexit a mortuis ꝑ glām pa-
tris ita ꝛ nos i nouitate vite ābulemꝰ Eph.4.c.
Si eni cōplātati facti ſumus ſilitudini Colo.3.b
mortꝰ eiꝰ: ſimul ꝛ reſurrectiōis erimus
Hoc ſciētes vt vetꝰ hō noſter ſimul cru
cifixus ē vt deſtruat̄ corpꝰ pcti: vt vltra
nō ſeruiamꝰ pctō. Qui eni mortuꝰ ē: iu B
ſtificatꝰ ē a pctō. Si āt mortui ſumꝰ cū
chriſto: credimꝰ q2 ſil̄ etiā viuemꝰ cum
illo: ſciētes q̄ chriſtus reſurgēs ex mor-
tuis iā nō morit̄ mors illi vltra nō dña
bit̄. Q2 eni mortuꝰ ē pctō: mortuꝰ eſt ſe
mel: q̄ autē viuit: viuit deo. Ita ꝛ vos
exiſtiate vos mortuos q̄dē eē pcō: viuē
tes aūt deo i chriſto ieſu. Non ḡ regnet
pctm̄ i veſtro mortali corpe: vt obediatꝭ

C cõcupiſcētijs eius. Sed neq̧ exhibeatis
mēbra veſtra arma iniq̃tatis pctõ: ſʒ ex-
hibete vos deo tanq̃ ex mortuis viuen
tes et membra veſtra arma iuſticie deo.
Pctm̄ eni vobis nõ dn̄abit̄: Nõ eni ſub
lege eſtis: ſed ſub gratia. Quid ḡ? Pecca
bimus qm̄ non ſumus ſub lege: ſed ſub
gratia? Abſit. An neſcitis qm̄ cui exhi-
betis vos ſeruos ad obediendum: ſerui
eſtis eius cui obediſtis: ſiue pcti ad mor
tem ſiue obeditionis ad iuſticiā? Grati-
as aūt deo ꝙ fuiſtis ſerui pcti: obediſtis
aūt ex corde in eā formā doctrine i qua
traditi eſtis. Liberati autē a pctõ ſerui
D facti eſtis iuſticie. Humanū dico: ꝑpter
infirmitatē carnis veſtre. Sicut eni ex-
hibuiſtis mēbra veſtra ſeruire imūdicie
⁊ iniquitati ad iniquitatē ita nūc exhi-
bete mēbra vr̄a ſeruire iuſticie in ſcifi-
Joh.8.d catione. ‖Cū eni ſerui eſſetis pcti: liberi
Eſa.1.g fuiſtis iuſticie. ‖Quem ergo fructū habui
Ezech.36.g ſtis tūc in illis: in quib⁹ nūc erubeſcitis
Nā finis illoꝝ mors ē. Nūc vo liberati
a pctõ: ſerui aūt facti deo: habetis fru-
ctū vr̄m i ſcificationē: finē vo vitā eter
nā. Stipēdia eni pcti mors: gr̄a aūt dei
vita eterna: in chriſto ieſu dn̄o noſtro

A N ignoratis frēs: ſcienti VII
a b⁹ eni legē loquor: qr lex i hoīe
1.Cor.7.g. dn̄at̄ quāto tp̄e viuit ‖Nā q̃ ſub
viro ē mulier: viuēte viro alligata ē le-
gi. Si aūt mortu⁹ fuerit vir eius: ſoluta
ē a lege viri. Igit̄ viuente viro vocabit̄
adultera: ſi fuerit cū alio viro: ſi autem
mortu⁹ fuerit vir eius: liberata ē a lege
viri: vt nõ ſit adultera: ſi fuerit cū alio
viro. Itaq̧ frēs mei ⁊ vos mortificati e-
ſtis legi ꝑ corp⁹ chriſti vt ſitis alteri⁹: q̃
ex mortuis reſurrexit: vt fructificetis deo
Cum eni eſſem⁹ in carne: paſſiones pctõ
B rū q̃ ꝑ legē erant opabant̄ in membris
nr̄is. vt fructificarēt morti. Nūc aūt ſo-
luti ſumus a lege mortis in qua detine-
bamur: ita vt ſeruiam⁹ in nouitate ſpi-
ritus ⁊ nõ in vetuſtate lr̄e: Quid ḡ dice-
mus? Lex pctm̄ ē? Abſit. Sʒ pctm̄ nõ co
gnoui niſi ꝑ legē. Nā ꝯcupiam neſciebā
Exo.20.c. niſi lex diceret ‖Nõ cõcupiſces. Occaſio-
Deut.5.b ne aūt accepta: pctm̄ ꝑ mandatū opatū
eſt in me oēm ꝯcupiſcentiam. Sine lege
eni pctm̄ mortuū erat. Ego aūt viuebā
ſine lege aliquādo. Sed cū veniſſet mā-
datū: pctm̄ reuixit Ego aūt mortu⁹ ſum
⁊ inuentū ē mihi mādatū qđ erat ad vi
tā: hoc eē ad mortē. Nā pctm̄ occaſione
C accepta ꝑ mandatū ſeduxit me: ⁊ ꝑ illud
occidit. ‖Itaq̧ lex q̇dē ſctā: ⁊ mādatū 2
ſctm̄ ⁊ iuſtū ⁊ bonū. Qđ ergo bonū eſt:
mihi factū eſt mors? Abſit. Sʒ pctm̄ vt
appareat pctm̄ ꝑ bonū opatū eſt mihi
mortē: vt fiat ſupra modū peccās pecca
tū ꝑ mandatū. Scim⁹ eni qr lex ſpirita-
lis ē. Ego aūt carnalis ſū: venūdat⁹ ſub
pctõ. Qđ eni opor n̄ intelligo. Nõ.n.qđ
volo bonū: hoc ago: ſed qđ odio malū:
illud facio. Si aūt qđ nolo illud facio:
cõſentio legi qm̄ bona ē. Nūc aūt iā nõ
ego operor illud: ſed qđ habitat in me
pctm̄. Scio eni qr nõ habitat in me hoc
eſt in carne mea bonū. Nā velle adiacet
mihi: ꝑficere aūt bonū nõ iuenio. Non
eni qđ volo bonū hoc facio: ſed qđ nolo
malū hoc ago. Si aūt qđ nolo illud fa-
cio: iā nõ ego opor illud: ſed qđ habitat
in me peccatū. Inuenio igit̄ legē volen
ti mihi facere bonū: qm̄ mihi malū ad-
iacet. Cõdelector eni legi dei ſm interio
rē hoiem. Uideo aūt aliā legē in mem-
bris meis: repugnantē legi mētis mee:
et captiuantē me in lege pcti que ē i mē
bris meis. Infelix ego hõ: q̇s me libera
bit de corpe mortis hui⁹? Gr̄a dei: ꝑ ie-
ſum chriſtū dn̄m nr̄m. Igit̄ egoipſe men
te ſeruio legi dei: carne aūt legi pcti.

Nihil ḡ nūc dānationis VIII
n eſt his q̃ ſūt in chriſto ieſu q̃ nõ
ſm carnē ambulāt. Lex eni ſpi-
rit⁹ vite in chriſto ieſu: liberauit me a le
ge pcti ⁊ mortis. Nā qđ ipoſſibile erat le
gi in q̃ infirmabat̄ ꝑ carnē: de⁹ filiū ſu
um mittēs i ſilitudinē carnis pcti: et de
pctõ damnauit pctm̄ in carne: vt iuſtifi
catio legis impleret̄ in nobis: q̃ nõ ſm
carnē ambulam⁹: ſʒ ſm ſpm̄. Qui enim
ſm carnē ſūt: q̃ carnis ſūt ſapiūt: q̃ vo
ſm ſpm̄ ſūt: q̃ ſūt ſpūs ſentiūt. Nā pru-
dētia carnis mors ē: prudētia aūt ſpūs
vita ⁊ pax. Qm̄ ſapia carnis inimica eſt
deo. Legi eni dei non ē ſubiecta: nec eni
pōt. Qui aūt in carne ſunt deo placere
nõ pñt. Uos aūt i carne nõ eſtis: ſʒ i ſpū
ſi tn̄ ſpūs dei habitat in vobis. Si quis
aūt ſpm̄ chriſti nõ habet: hic nõ ē eius.
Si aūt chriſtus i vobis ē: corp⁹ quidē
mortuū ē ꝑpter pctm̄: ſpūs vero viuit
ꝑpter iuſtificationē. Qꝫ ſi ſpūs ei⁹ q̃ ſu
ſcitauit ieſū a mortuis: habitat i vobis
qui ſuſcitauit ieſū chriſtū a mortuis: vi-
uificabit ⁊ mortalia corpa vr̄a: ꝑpter in
habitantē ſpm̄ ei⁹ i vobis. Ergo fratres
debitores ſum⁹: nõ carni vt ſm carnem
viuam⁹. Si eni ſm carnē vixeritis: mo

riem̄i: ſi aūt ſpū facta carnis mortifica-
ueritis viuet3: Quicūq3 eni ſpū dei agū-
tur: hi ſūt filij dei || Nō eni accepiſtis ſpi
ritū ſeruitutis iterū i timore: ſed accepi-
ſtis ſpm̄ adoptionis filioꝝ dei: in q̄ cla
mamus || abba pater. Ipe eni ſpūs teſti-
moniū reddit ſpūi nr̄o: ꝙ ſum⁹ filij dei
Si aūt filij ꝛ heredes || heredes quidem
dei: coheredes aūt chriſti: ſi tn̄ cōpati-
mur vt ꝛ glorificemur. Exiſtimo eni: ꝙ nō
ſūt cōdigne paſſiões hui⁹ tpis ad futu-
rā gl̄iam q̄ reuelabit̄ i nobis. Nam ex-
pectatio creature reuelationē filioꝝ dei
expectat. Uanitati eni creatura ſubie-
cta ē nō volēs: ſ3 ꝑpter eū q̄ ſubiecit eā
in ſpe: q2 ꝛ ipa creatura liberabit̄ a ſer-
uitute corruptiōis in libertatē gl̄ie fi-
lioꝝ dei. Scim⁹ eni: ꝙ ois creatura igē
miſcit ꝛ parturit vſq3 adhuc. Non ſolū
autē illa ſed ꝛ noſipi primitias ſpūs ha
bentes: ꝛ ipi intra nos gemimus adop-
E tionē filioꝝ dei: expectātes redemptio
nē corpis nr̄i. Spe eni ſalui facti ſum⁹
Spes aūt q̄ videt̄: non ē ſpes. Nam qđ
videt quis q̄d ſperat? Si aūt qđ non vi
demus: ſperamus: p paciam expectam⁹.
Similiter aūt ꝛ ſpūs adiuuat infirmita-
tē nr̄am. Nam q̄d oremus ſicut oportet
neſcim⁹: ſed ipe ſpūs poſtulat ꝑ nobis
gemitib⁹ ienarrabilib⁹. Qui aūt ſcruta
tur corda: ſcit quid deſideret ſpūs quia
ſm deū poſtulat ꝑ ſanctis. Scim⁹ aūt
quoniā diligentib⁹ deū oia cooꝑant̄ in
bonū: his qui ſm ꝑpoſitū vocati ſunt
F ſancti. Nā q̄s ꝑſciuit: ꝛ ꝑdeſtinauit con
formes fieri imaginis filij ſui: vt ſit ipe
primogenit⁹ in multis fribus. Quos
aūt ꝑdeſtinauit: hos ꝛ vocauit: ꝛ q̄s vo-
cauit: hos ꝛ iuſtificauit. Quos aūt iuſti
ficauit: illos ꝛ magnificauit. Quid ḡ di
cemus ad hec? Si deus ꝑ nobis: q̄s cō
tra nos? Qui etiā ꝓprio filio ſuo nō pe-
percit: ſed ꝑ nobis oibus tradidit illū
Quō nō etiā cū illo oia nobis donauit?
Quis accuſabit aduerſus electos dei?
Deus qui iuſtificat. Quis ē qui cōdem
net? Chriſtus ieſus qui mortu⁹ ē. imo q̄
G ꝛ reſurrexit: qui ē ad dexterā dei: q̄ etiā
interpellat ꝑ nobis. Quis ergo nos ſe-
parabit a charitate chriſti? Tribulatio: an
āguſtia: an fames: an nuditas: an picu
lū: an ꝑſecutio: an gladi⁹? Sicut ſcriptū
43. eſt || Quia ꝑpt te mortificamur tota die:
eſtimati ſumus ſicut oues occiſionis.
Sed in his oibus ſupamus: ꝑpter eum
qui dilexit nos. Certus ſum eni: q2 neq3
mors: neq3 vita: neq3 angeli: neq3 princi
patus: neq3 virtutes: neq3 inſtātia: neq3
futura: neq3 fortitudo: neq3 altitudo: ne
q3 ꝓfundū: neq3 creatura alia poterit
nos ſepare a charitate dei: q̄ ē in chriſto
ieſu dn̄o noſtro.

IX

V Eritatē dico in chriſto ieſu: non A
mētior teſtimoniū mihi ꝑhibē-
te cōſcia mea in ſpūſſctō: q̄m̄ tri
ſticia mihi magna ē: ꝛ ꝯtinu⁹ dolor cor
di meo. Optabam eni egoipe anathema
eſſe a chriſto ꝑ frib⁹ meis q̄ ſūt cognati
mei ſm carnē q̄ ſūt iſraelite: quoꝝ ad-
optio ē filioꝝ: et gl̄ia ꝛ teſtamētū ꝛ legiſ
latio ꝛ obſequiū ꝛ ꝓmiſſa: quoꝝ pr̄es ex
quib⁹ ē chriſtus ſm carnē || q̄ ē ſup oia Z.1.c
deus bn̄dictus in ſecula amē. Nō autē B
ꝙ exciderit verbū dei. Nō eni oēs qui ex
circūciſiōe ſūt iſrl̄: hi ſunt iſraelite: neq3
qui ſemē ſūt abrae oēs filij || S3 in yſaac Geñ.21.b
vocabit̄ tibi ſemē. i. nō q̄ filij carnis hi Gala.4.d
filij dei: ſ3 q̄ filij ſūt ꝓmiſſiōis: eſtimāt̄
in ſemie || Promiſſiōis eni verbū hoc eſt Geñ.18.b
Scdm̄ hoc tp̄s veniā ꝛ erit ſare filius.
Nō ſolū aūt illa: || ſ3 ꝛ rebecca ex vno cō Geñ.25.c
cubitu hn̄s yſaac pr̄is nr̄i. Cū eni non- C
dum nati fuiſſēt: aut aliq̄d boni egiſſēt
aut mali: vt ſm electionē ꝓpoſitum dei
maneret: nō ex opibus ſ3 ex vocante di
ctū ē ei || q2 maior ſeruiet minori: ſicut ſcri Geñ.25.c
ptum ē || Jacob dilexi: eſau aūt odio ha- Malach.1.a
bui. Quid ḡ dicem⁹? Nunq̄d iniquitas
apud deū? Abſit. Moyſi eni dicit || Mi- Exo.32.d.
ſerebor cui miſert⁹ ſū: ꝛ miſcdiā ꝑſtabo
cui miſerebor. Igit̄ nō volētis neq3 cur
rentis ſ3 miſerētis ē dei. Dicit eni ſcrip D
tura pharaoni || Quia in hoc ipm̄ excita Exo.9.d
ui te vt oñdam i te virtutē meā: ꝛ vt an-
nūcietur nomē meū in vniuerſa terra.
Ergo cui⁹ vult miſeret̄: ꝛ quē vult indu
rat. Dicis itaq3 mihi. Quid adhuc q̄rit̄
Uolūtati eni ei⁹ quis reſiſtit? O hō: tu E
q̄ es: qui rn̄deas deo. || Nūquid dicit fig Eſa.45.b
mentū ei qui ſe finxit: quid me feciſti ſic
|| An nō h3 ꝑtātē figul⁹ luti ex eadē maſ Hiere.18.a.
ſa facere aliud quidē vas in honorem:
aliud vero in ꝯtumeliā? Q2 ſi de⁹ volēs
oñdere irā ꝛ notā facere potentiā ſuam
ſuſtinuit in multa patiētia vaſa ire ap
ta in interitū: vt oñderet diuitias gl̄ie
ſue in vaſa miſcdie q̄ ꝑparauit in glo-
riā. Quos ꝛ vocauit non ſolū ex iudeis
ſ3 etiā ex gētib⁹: ſicut in oſee dicit. || Uo Oſee.2.d
cabo non plebē meā: plebē meā: ꝛ non I. Pe.2.b.
dilectā: dilectā: ꝛ nō miſcdiā cōſecutā:
miſericordiā conſecutā. Et erit in loco F

vbi dictū ē eis non plebs mea vos: ibi
vocabūt filij dei viui. Esaias āt clamat
Esa.10.e ꝑ isrl. ||Si fuerit nūerus filioꝝ isrl tanꝗ
arena maris: reliquie salui fient. Verbū
eni cōsūmās ⁊ abbreuians in equitate:
qꝛ verbū breuiatū faciet dn̄s sup terrā.
Esa.1.c. ||Et sicut predixit esaias: nisi dn̄s saba-
oth reliquisset nobis semē sicut sodo-
ma facti essem⁹: ⁊ sicut gomorra sīles fu
B issemus. Quid ergo dicem⁹? Qꝛ gentes que
nō sectabant iusticiā: apphenderūt iu-
sticiā: iusticiā aūt q̄ ex fide ē: isrl vo sec-
tādo legē iusticie i legē iusticie nō ꝑue
nit. Quare? Quia nō ex fide: sꝫ q̄si ex opi
bus. Offenderūt eni in lapidē offensio-
Esa.28.d nis: sicut scriptū ē ||Ecce pono in siō la-
pidē offensiōis ⁊ petrā scādali: ⁊ omis
A qui credit i eū nō ꝯfundet. X
Ratres: volūtas quidem cordis
f mei ⁊ obsecratio ad deū fit ꝑ il
lis in salutē. Testimoniū eni ꝑ-
hibeo illis ꝙ emulationē quidē dei ha
bēt sꝫ nō ſm sciam. Ignorātes eni iusti
ciā dei ⁊ suā querētes statuere: iusticie
dei nō sūt subiecti. Finis eni legis chri
B stus: ad iusticiā oī credēti. Moyses eni
Leui.18.a scripsit qm̄ iusticiā que ex lege ē ||qui fe
cerit hō viuet in ea. Que aūt ex fide ē iu
Deu.30.c sticia sic dicit ||Ne dixeris in corde tuo:
quis ascēdet in celū. i. christū deducere
aut q̄s descēdet i abyssū: hoc ē christū a
mortuis reuocare. Sꝫ q̄d dicit scriptu-
Ibidem ra? ||Prope ē verbū i ore tuo ⁊ in corde
tuo. Hoc ē verbū fidei qđ p̄dicamus: qꝛ
si cōfitearis i ore tuo dn̄m iesū: ⁊ i corde
tuo credideris ꝙ de⁹ illum suscitauit a
mortuis: saluꝰ eris. Corde eni credit ad
Esa.28.d iusticiā: ore aūt ꝯfessio fit ad salutē ||Di
C cit eni scriptura. Oīs q̄ credit in illū: nō
ꝯfundet. Nō eni ē distinctio iudei ⁊ gre
2.Cor.8.b ci ||Nā idē dn̄s oīm: diues in oēs q̄ inuo
Johel.2.g cāt illū ||Oīs eni q̄cunqꝫ inuocauerit no-
Mar.13.c mē dn̄i saluus erit. Quō ergo inuocabūt: in
Act.2.a quē nō crediderūt? Aut quō credēt ei:
quē nō audierūt? Quō audiēt sine p̄di-
cāte? Quō vero p̄dicabūt: nisi mittant?
Esa.52.b. sicut scriptū ē ||Qꝫ speciosi pedes euāge
Nau.1.b lizantiū pacē: euāgelizātiū bona. Sꝫ nō
oēs obediūt euāgelio. Esaias eni dicit
Esa.53.a ||Dn̄e quis credidit auditui nr̄o? Ergo
Joh.12.f. fides ex auditu: auditus aūt ꝑ verbum
D christi. Sed dico: Nūquid nō audierūt?
Ps.18. Et quidē ||in oēm terrā exiuit son⁹ eorū
⁊ in fines orbis terre verba eoꝝ. Sꝫ di-
co. Nunq̄d isrl non cognouit? Primus
Deu.32.c moyses dicit. ||Ego ad emulationē vos

adducā in oēm gentē: in gentē insipien
tē: in irā vos mittā. Esaias aūt audet et
di ||Inuent⁹ sum a nō q̄rentib⁹ me: pa Esa.
la apparui his q̄ me nō interrogabant.
Ad isrl aūt dicit. Tota die expādi man⁹
meas ad ppl̄m non credentem: ꝯtradi-
centem mihi. XI A
Ico ergo: Nunquid deus repulit
d populū suū. Absit: Nam ⁊ ego is-
raelita sū ex semie abraā d̄ tribu
beniamin. Nō repulit deus plebē suam
quā p̄sciuit. An nescitis in helia quid
dicit scriptura: quēadmodū interpellat
deū aduersum isrl ||Dn̄e ꝓphetas tuos 3.R
occiderūt: altaria tua suffoderūt: ⁊ ergo
relictus sū solus: ⁊ querūt aīam meam.
Sed q̄d dicit illi diuinū rn̄sum? Relīqui Ibi
mihi septē milia viroꝝ: qui nō curuaue
rūt genua an̄ baal. Sic ergo ⁊ i hoc tp̄e
reliquie ſm electionē gr̄e dei salue facte
sūt. Si aūt gr̄a iā nō ex opibus. Alioq̄n
gr̄a iā nō ē gr̄a? Quid ergo? Qđ q̄rebat isrl
hoc nō ē ꝯsecut⁹: electio āt cōsecuta est:
ceteri vero excecati sūt sicut scriptū est: B
||Dedit illis deus spiritū ꝯpūctiōis ocu Esa
los vt nō videāt: ⁊ aures vt nō audiant
vsqꝫ i hodiernū diē. Et dauid dicit ||Fiat Ps
mēsa eoꝝ corā ip̄is i laqueū: et i captio
nē ⁊ i scādalū ⁊ i retributionē illis. Ob
scurēt oculi eoꝝ ne videāt: ⁊ dorsū eoꝝ
semp in curua. Dico ergo. Nunquid sic
offenderūt vt caderēt? Absit. Sꝫ illoꝝ
delicto salus ē gentib⁹ vt illos emulen-
tur. Qꝫ si delictū illoꝝ diuitie sūt mūdi ⁊
diminutio eoꝝ diuitie gētiū: q̄tomagis
plenitudo eoꝝ? Vobis eni dico gentib⁹
Q̄diu quidē ego sū gentiū ap̄lus: mi-
nisteriū meū honorificabo: si quo mō ad
emulandū ꝓuocē carnem meā: ⁊ saluos
faciā aliquos ex illis. Si eni amissio eo
rū recōciliatio est mūdi: que assumptio
nisi vita ex mortuis? Qꝫ si delibatio sā-
cta est: ⁊ massa. Et si radix sancta ⁊ rami
Qꝫ si aliqui ex ramis fracti sunt: tu aūt C
cū oleaster esses insert⁹ es in illis: ⁊ soci
us radicis ⁊ pinguedinis oliue factus
es: noli gl̄iari aduersus ramos: ꝙ si glo
riaris: nō tu radicē portas: sed radix te
Dicis ergo. Fracti sunt rami vt ego in-
serar. Bn̄ ꝓpter incredulitatē fracti sūt
Tu aūt fide stas. Noli altū sape: sꝫ time
Si eni de⁹ naturalib⁹ ramis nō pepcit:
ne forte nec tibi parcat: vide ergo boni
tatē ⁊ seueritatē dei. In eos q̄dē q̄ ceci-
derūt seueritatē: in te aūt bonitatē dei:
si ꝑmāseris i bonitate. Alioquin tu exci-

deris. Sed ⁊ illi ſi nō ꝑmanſerint in in-
credulitate inſerenꝛ: Potens eſt eni deꝰ
iterū inſerere illos. Nā ⁊ ſi tu ex natura
li exciſus es oleaſtro ⁊ ꝯtra naturaꝫ in-
ſertus es in bonā oliuā: quātomagis hi
qui ſm naturā inſerenꝛ ſue oliue? No-
lo eni vos ignorare frēs myſteriū hoc vt
nō ſitis vobiſipſis ſapientes: q2 cecitas
ex parte ꝯtingit in iſrl donec plenitudo
gentiū intraret: ⁊ ſic oīs iſrael ſalꝰ fie-
ret: ſicut ſcriptū eſt. Ueniet ex ſion: qui
eripiat ⁊ auertat impietatē ab iacob Et
hoc illis a me teſtamentuꝫ: cū abſtulero
pctā eoꝝ. Scōm euangeliū quidē inimi
ci ꝓpter vos: ſm electionē aūt chariſſi-
mi ꝓpter patres. Sine penitentia eni
ſunt dona ⁊ vocatio dei. Sicut eni ali-
qn̄ ⁊ vos nō credidiſtiſ deo: nūc aūt miſe
ricordiā ꝯſecuti eſtis ꝓpter incredulita
tem illoꝝ: ita ⁊ iſti nūc nō crediderūt in
veſtrā miſericordiaꝫ: vt ⁊ ipſi miſcdiam
ꝯſequanꝛ. Concluſit eni deꝰ oīa in incre
dulitate: vt oīm miſereaꝛ. O altitudo di
uitiarū ſapientie ⁊ ſcientie dei: ꝙ incō-
prehenſibilia ſunt iudicia eiꝰ ⁊ inueſti-
gabiles vie eius. Quis enim cognouit
ſenſum dn̄i: aut quis ꝯſiliariꝰ eius fuit?
Aut quis prior dedit illi: ⁊ retribueꝛ ei?
Qm̄ ex ipſo ⁊ ꝑ ipſū ⁊ i ipo ſūt oīa: ipſi
honor ⁊ glīa i ſecla ſeculoꝝ. Amē. XII

Obſecro itaqꝫ vos frēs ꝑ miſeri-
cordiā dei vt exhibeatiſ corpa ve
ſtra hoſtiā viuentē: ſanctam: deo
placentē: rationabile obſequiū veſtruꝫ.
Et nolite ꝯformari huic ſeculo: ⁊ refor-
mamini in nouitate ſenſus vrī vt ꝓbe-
tis q̄ ſit volūtas dei bona ⁊ beneplacēs
⁊ ꝑfecta. Dico eni ꝑ grām q̄ data ē mihi
oībus qui ſunt inter vos: non plus ſape
ꝙ oportet ſapere: ſed ſape ad ſobrietatē:
⁊ vnicuiqꝫ ſicut deꝰ diuiſit menſuraꝫ fi- B
dei. Sicut eni in vno corpe multa mē-
bra habemꝰ: oīa mēbra nō eundē actuꝫ
habent: ita multi vnū corpus ſumus in
chriſto: ſinguli auteꝫ alter alterꝰ mem-
bra: habētes donatiōes ſm grām q̄ da-
ta eſt nobis differētes. Siue ꝓphetiam:
ſm rationē fidei. Siue miniſteriū i mi-
niſtrando. Siue qui docet in doctrina.
Qui exhortatur: in exhortando. Qui tri
buit: in ſimplicitate. Qui p̄eſt: in ſollici C
tudine. Qui miſereꝛ: in hilaritate. Dile-
ctio: ſine ſimulatione. Odiētes maluꝫ:
adherentes bono. Charitatē fraterni-
tatis inuicē diligētes: honore inuicem
ꝓuenietes. Sollicitudine nō pigri: ſpū
feruentes: dn̄o ſeruiētes. Spe gaudētes
in tribulatione patiētes: orationi inſtā
tes. Neceſſitatibꝰ ſanctoꝝ cōicātes: ho Hebre.13.a
ſpitalitatē ſectantes. Benedicite ꝑſequēti
bus vos. Benedicite ⁊ nolite maledice-
re. Gaudere cū gaudentibꝰ: flere cū flē-
tibus. Idipſum inuicē ſentientes. Non D
alta ſapiētes: ſed humilibꝰ ꝯſentientes.
Nolite eſſe prudētes apud voſmetipſos Prou.3.a
Nulli malū ꝓ malo reddētes ꝓuiden Eſa.5.e
tes bona: nō tm̄ corā deo: ſed etiā coraꝫ Prou.20.c
oībus hominibus. Si fieri pōt qđ ex vo- 1.Pe.3.b
bis eſt: cū oībus hoībꝰ paceꝫ habentes. 2.Corī.8.d
Non voſmetipſos defendentes chariſſi- Hebre.12.d
mi: ſed date locū ire. Scriptuꝫ eſt enim.
Mihi vindictam: ⁊ ego retribuā: dicit Deutī.32.e.
dominus. Sed ſi eſurierit inimicꝰ tuꝰ Hebre.10.f
ciba illum: ſi ſitit potum da illi. Hoc eni Prou.25.c.
faciens carbones ignis congeres ſuper
caput eius. Noli vinci a malo: ſed vince
in bono malū. XIII

Omnis aīa poteſtatibꝰ ſublimi- A
oribus ſubdita ſit. Nō ē eni po Sap.6.a
teſtas niſi a deo. Que auteꝫ ſunt
a deo ordinata ſunt. Itaqꝫ q̄ reſiſtit po-
teſtati: dei ordinationi reſiſtit. Qui autē
reſiſtunt: ipſi ſibi damnationē acq̄runt:
Nam principes nō ſunt timori boni o-
peris ſed mali. Uis auteꝫ nō timere po-
teſtatem? Bonū fac: ⁊ habebis laudem B
ex illa. Dei eni miniſter eſt tibi in bonū.
Si autem malū feceris: time. Nō enim
ſine cauſa gladium portat. Dei enim mi
niſter eſt: vindex in iram ei qui malum
agit. Ideoqꝫ neceſſitate ſubditi eſtote:
nō ſolū ꝓpter iram: ſed etiā ꝓpter cōſci-
entiā: Ideo eni ⁊ tributa p̄ſtatis. Mini-
ſtri eni dei ſunt: in hoc ipm̄ ſeruientes.
Reddite ergo omibꝰ debita. Cui tribu- Mat.22.c.
tum tributuꝫ: cui vectigal vectigal: cui
timorem timorē: cui honorem honorē. C
Nemini quicqꝫ debeatis niſi vt inuiceꝫ
diligatis. Qui eni diligit proximū: legē
impleuit. Nam nō adulterabis: nō oc- Deutī.5.b
cides: nō furaberis: non falſum teſtimo
niū dices: nō concupiſces: ⁊ ſi qđ eſt ali-
ud mandatū: in hoc verbo inſtauratur:
diliges proximū tuū ſicut teipſuꝫ. Dile Leui.19.b
ctio ꝓximi malū nō operaꝛ. Plenitudo Mat.22.d
ergo legiſ eſt dilectio. Et hoc ſciētes tp̄s: Gal.5.c
q2 hora eſt iā nos ď ſomno ſurgere. Nūc Jacobi.2.b
eni ꝓpior eſt nr̄a ſalus: ꝙ cū credidimꝰ D
Nox preceſſit: dies aūt appropinquauit.
Abijciamꝰ ergo opera tenebrarū et in-
duamur arma lucis: ſic vt in die hone-
ambulemꝰ. Non in comeſſationibus ⁊ Lucē.21.g

ebrietatibus: nõ in cubilib⁹ ⁊ impudi-
citijs: nõ in ꝯtentione ⁊ emulatione: ſed
Gal.5.c induimini dñm ieſum chriſtũ ⁊ carnis
1.Pe.2.b curã ne feceritis in deſiderijs. XIIII
A Nfirmũ aũt in fide aſſumite: nõ
I in diſceptatiõib⁹ cogitationum.
Alius eni credit manducare ſe
oĩa. Qui aũt infirm⁹ eſt olus manducet
Is qui mãducat: nõ mãducantẽ nõ ſper
nat: ⁊ qui nõ manducat: mãducantẽ nõ
Jacobi.4.c iudicet. Deus eni illũ aſſumpſit. Tu ꝗs
es: qui iudicas alienũ ſeruum? Dño ſuo
ſtat aut cadit. Stabit aũt. Potens ẽ eni
deus ſtatuere illũ. Nã alius iudicat diẽ
iter diẽ: ali⁹ aũt iudicat oẽm diẽ. Unuſ-
quiſq; in ſuo ſenſu abũdet. Qui ſapit di
em: dño ſapit: ⁊ qui mãducat: dño man-
B ducat. Grãs eni agit deo. Et ꝗ nõ man-
ducat: dño nõ mãducat: ⁊ grãs agit deo
Nemo.n. nr̃m ſibi viuit: ⁊ nemo ſibi mo
ritur. Siue eni viuim⁹: dño viuim⁹: ſiue
morimur: dño morimur. Siue ergo viui
mus: ſiue morimur: dñi ſumus. In hoc
eni chriſt⁹ mortu⁹ eſt ⁊ reſurrexit: vt ⁊ vi
Jacobi.4.c uoꝝ ⁊ mortuoꝝ dñeť. Tu aũt ꝗd iudi-
cas frẽm tuũ? aut tu quare ſpernis frẽz
tuũ? Omẽs eni ſtabimus ante tribunal
Eſa.45.d. chriſti. Scriptũ eſt eni. Uiuo ego dicit
Phili.2.b dñs: qm̃ mihi flecteť oĩe genu: ⁊ omis
2.Cor.2.b lingua ꝯfitebiť deo. Itaq; vnuſq̃ſq; no
C ſtrũ ꝓ ſe rõem reddet deo. Nõ ergo ãplius
iuicẽ iudicem⁹. Sed hoc iudicate magi
ne ponatis offendiculũ fratri vel ſcãda-
lum. Scio ⁊ cõfido in dño ieſu: qꝛ nihil
cõmune ꝑ ipſm: niſi ei qui exiſtimat ꝗd
cõmune eſſe: illi cõmune eſt. Si eni pro-
pter cibũ frater tu⁹ ꝯtriſtať: iã non ſm
charitatẽ ambulas. Noli cibo tuo illuz
ꝑdere: ꝓ quo chriſt⁹ mortu⁹ eſt. Non er
go blaſphemeť bonũ nr̃m. Nõ eſt enim
regnũ dei eſca ⁊ pot⁹: ſed iuſticia ⁊ pax ⁊
gaudiũ in ſpũſctõ. Qui eni in hoc ſeruit
chriſto: placet deo: ⁊ ꝓbat⁹ eſt homib⁹.
D Itaq; que pacis ſunt: ſectemur: ⁊ ꝗ edifi
cationis ſunt in inuicẽ cuſtodiam⁹. No
Titum.1.d li ꝓpter eſcã deſtruere opus dei. Omĩa
quidẽ ſunt mũda: ſed malũ eſt hoĩ qui ꝑ
1.Cor.8.d offendiculũ mãducat. Bonũ eſt nõ mã
ducare carnẽ ⁊ nõ bibere vinuz: neq; in
quo frater tu⁹ offendiť aut ſcandalizať
aut infirmať. Tu fidẽ quã habes penes
temeipſm: habe corã deo. Beat⁹ ꝗ nõ iu-
dicat ſemetipſm in eo ꝙ ꝓbat. Qui autẽ
diſcernit: ſi manducauerit dãnat⁹ eſt: qꝛ
nõ ex fide. Oĩe aũt qđ nõ ẽ ex fide: pec
catum eſt. XV

D Ebem⁹ aũt nos firmiores ĩbecil
litates infirmoꝝ ſuſtinere: ⁊ nõ
nobis placere. Unuſquiſq; vr̃m ꝓ
ximo ſuo placeat i bonũ ad edificationẽ
Eteni chriſt⁹ nõ ſibi placuit: ſʒ ſicut ſcri
ptũ eſt. Improperia improperantiũ ti-
bi ceciderũt ſup me. Quecũq; enim ſcri-
pta ſunt: Ad noſtram doctrinam ſcri-
pta ſunt vt ꝑ patiẽtiã ⁊ ꝯſolationẽ ſcri-
pturaꝝ ſpem habeam⁹. De⁹ aũt patiẽtie
⁊ ſolatij det vobis idipſm ſape in alteru-
trũ ſm ieſum chriſtũ: vt vnanimes vno
ore honorificetis deuz ⁊ prẽm dñi nr̃i
ieſu chriſti. Propter qđ ſuſcipite inuicẽ
ſicut ⁊ chriſt⁹ ſuſcepit vos in honorem
dei. Dico eni chriſtũ ieſum miniſtrũ fu-
iſſe circũciſionis ꝓpter veritatez dei ad
ꝯfirmãdas ꝓmiſſiões patꝝ: gentes aũt
ſup miſcđia honorare deũ: ſicut ſcriptuz
eſt. Propterea ꝯfitebor tibi in gentib⁹
dñe: ⁊ noĩ tuo cãtabo. Et iteꝝ dicit. Le-
tami gẽtes cũ plebe ei⁹. Et iteꝝ. Lau-
date oẽs gẽtes dñz: ⁊ magnificate eũ oẽs
ppľi. Et rurſus eſaias ait: Et erit radix
ieſſe ⁊ ꝗ exurget regere gẽtes: i eũ gẽtes
ſꝑabũt. De⁹ aũt ſpei repleat vos oĩ gau-
dio ⁊ pace in credẽdo vt abũdeti in ſpe
⁊ ỽtute ſpũſſcti. Cert⁹ ſum aũt frẽs mei:
⁊ egoipſe de vobis: qm̃ ⁊ ipſi pleni eſtis
dilectione: repleti oĩ ſcientia: ita vt poſ-
ſitis alterutꝝ monere. Audaci⁹ aũt ſcri
pſi vobis frẽs ex pte: tanq̃ in mẽoriam
vos reducẽs: ꝓpter grãm ꝗ data ẽ mihi
a deo vt ſim miniſter chriſti ieſu in gen-
tib⁹ ſanctificãs euãgeliũ dei: vt fiat ob-
latio gentiũ accepta ⁊ ſctificata in ſpiri
tu ſctõ. Habeo igiť gľiam in chriſto ie-
ſu ad deũ. Nõ enĩ audeo aliꝗd loꝗ eoꝝ ꝗ
ꝑ me nõ efficit chriſt⁹ in obediẽtiã gen-
tiũ i ỽbo ⁊ facti in ỽtute ſignoꝝ ⁊ ꝓdi-
gioꝝ in ỽtute ſpũſſcti: ita vt ab hierľm
ꝑ circũitũ vſq; ad illyricũ repleueri euã
geliũ chriſti. Sic aũt ꝑdicaui euãgeliuz
hoc nõ vbi noĩat⁹ eſt chriſt⁹ ne ſup alie-
nũ fundamentũ edificarẽ: ſed ſicut ſcri-
ptũ eſt. Qm̃ quib⁹ nõ eſt annũciatũ de
eo videbunt: ⁊ qui non audierunt de
eo intelligent. Propter qđ ⁊ impediebar
plurimũ venire ad vos ⁊ ꝓhibitus ſum
vſq; adhuc. Nũc vero vlteri⁹ locum nõ
habens in his in regionib⁹: cupiditatez
aũt habens veniẽdi ad vos ex multi iã
ꝑcedentib⁹ annis: cũ in hiſpaniã ꝓfici-
ſci cepero: ſpero ꝙ ꝑteriens iudeã vos: ⁊
a vobis deducar illuc: ſi vobis primũ ex
pte fruitus fuero. Nũc igiť ꝓficiſcar in

hierlm miſtrare ſctis. Probauerunt eni
macedonia ⁊ achaia collationē aliquā
facere in paupes ſanctoꝝ qui ſunt i hie
ruſalē. Placuit eni eis ⁊ debitores ſunt
eoꝝ. Nā ſi ſpūaliū eoꝝ pticipes facti ſūt
gentiles: debent ⁊ in carnalib⁹ miſtrare
eis. Hoc igit̄ cū ɔſummauero ⁊ aſſigna-
uero eis fructū hunc: p vos pficiſcar in
hiſpaniā. Scio aūt: qm̄ veniens ad vos
in abundantia benedictiōis chriſti ve-
niam. Obſecro ergo vos frēs p dñm no
ſtrū ieſum chriſtū ⁊ p charitatē ſctiſpūs
vt adiuuetis me i oꝛoib⁹ vr̄is p me ad
deū: vt liberer ab infidelib⁹ qui ſunt in
iudea: ⁊ obſequij mei oblatio accepta fi
at in hieruſalē ſanctꝭ: vt veniā ad vos i
gaudio p voluntatē dei vt refrigerer vo
biſcum. Deus autē pacis ſit cū omnib⁹
vobis: amen. XVI

Commendo aūt vobis pheben ſo
roꝛē noſtrā q̄ eſt in miniſterio ec-
cleſie q̄ eſt cenchris vt eā ſuſcipi-
atis in dño digne ſanctis: ⁊ aſſiſtatis ei
in quocūqꝫ negocio vr̄i indiguerit. Et-
eni ipſa quoqꝫ aſtitit multꝭ: ⁊ mihiipſi.
Salutate priſcā ⁊ aquilā adiutores me-
os in chriſto ieſu: qui p aīa mea ſuas
ceruices ſuppoſuerūt: quib⁹ nō ſolū ego
gr̄as ago: ſed ⁊ cūcte eccl̄ie gentiū: ⁊ do-
meſticā eccleſiā eoꝝ. Salutate ephene-
tū dilectū mihi: q̄ē primitiu⁹ eccl̄ie aſie
in chriſto ieſu Salutate mariā q̄ multū
laborauit in vobis. Salutate androni-
cū ⁊ iuliā cognatos ⁊ cōcaptiuos meos
q̄ ſunt nobiles in apl̄is: qui ⁊ aū me fu-
erunt in chriſto ieſu. Salutate amplia-
tum dilectiſſimū mihi in dño Salutate
vrbanū adiutorē nr̄m in chriſto ieſu: et
ſtachiū dilectū meū. Salutate appellen
probū in chriſto. Salutate eos qui ſunt
ex ariſtoboli domo Salutate herodionē
cognatū meū. Salutate eos q̄ ſūt ex nar
ciſci domo: q̄ ſunt in dño. Salutate tri-
phenā ⁊ triphoſam: q̄ laborant in dño.
Salutate perſidā chariſſimā que multū
laborauit in dño. Salutate rufum ele-
ctum in dño: ⁊ matrē eius ⁊ meā. Salu
tate aſyneretū ⁊ phlegontam hermen
patrobā hermam: ⁊ qui cū eis ſunt fra-
tres. Salutate philologū et iuliā nereū
⁊ ſoroꝛē eius ⁊ olympiadē: ⁊ oēs qui cū
eis ſunt ſctōs. Salutate inuicē in oſcu-
lo ſctō. Salutant vos oēs eccl̄ie chriſti.
Rogo aūt vos frēs vt obſeruetꝭ eos qui
diſſenſiōes ⁊ offendicula p̄ter doctrinā
quā vos didiciſtꝭ faciunt ⁊ declinate ab
illis. Huiuſcemodi eni chriſto dño nr̄o Phili.3.d
nō ſeruiūt: ſed ſuo ventri: ⁊ p dulces ſer-
mones ⁊ bñdictiōes ſeducūt coꝛda ino-
centiū. Ueſtra eni obedientia in omni lo
co diuulgata eſt. Gaudeo igit̄ in vobis:
ſed volo vos ſapiētes eſſe in bono: ⁊ ſim
plices in malo. De⁹ aūt pacis ɔterat ſa-
thanam ſub pedib⁹ vr̄is velociter. Gr̄a
dñi nr̄i ieſu chriſti vobiſcū. Salutat vos D
timotheus adiutoꝛ me⁹: ⁊ luci⁹ et iaſon
⁊ ſoſipater cognati mei. Saluto vos ego
tertius q̄ ſcripſi ep̄lam in dño. Salutat
vos caius hoſpes me⁹: ⁊ vniuerſe eccl̄ia.
Salutat vos eraſtus arcari⁹ ciuitatis:
⁊ quart⁹ frater. Gr̄a dñi nr̄i ieſu chriſti
cū oib⁹ vobis amen. Ei aūt q̄ potēs eſt
vos ɔfirmare iuxta euangeliū meū ⁊ p̄-
dicationē ieſu chriſti: ſm̄ reuelationem
myſterij tpib⁹ eternis taciti qd̄ nūc pa-
tefactū eſt p ſcripturas ɔphāꝝ ſm̄ p̄ce-
ptū eterni dei ad obeditionē fidei i cun
ctis gentib⁹ cogniti ſoli ſapienti deo p
ieſuz chriſtū: cui honoꝛ ⁊ glia in ſecula S.11.D.
ſeculoꝝ: amen.

Explicit ep̄la pauli ad Romanos. Inci-
pit ꝓlog⁹ in primā ep̄lā ad Coꝛinthios

Epiſtola prima ad coꝛinthios
multas cauſas diuerſaſqꝫ cō-
plectitur. Quarū partē relati-
one fratrū cognouit apoſtol⁹.
Partim ipſoꝝ coꝛinthioꝝ ſunt lr̄is in-
dicate. Nōnullas vero p officij ſui cu-
ra: aut oꝛdinat: aut emēdat: ⁊ varijs cu-
rationib⁹ medetur: diuerſa infirmitate
languentib⁹. Nam apud eos primū cu-
ratur diſſenſionis vitiū: qd̄ multi pſeu-
do aplōꝝ vnitatē intulerūt ſcindentes
eccl̄ie: vt ꝓprij nōis facerent ſectatoꝛes:
qd̄ his exꝓbrat vbis apl̄s. Hoc āt dico 1. Coꝛ.1.b
qd̄ vnuſqſqꝫ veſtrū dicit: Ego q̄dē ſum
pauli: ego aūt appollo: ego vero cephe:
ego āt chriſti Et obhoc q̄dē hoꝝ ſe dicit
facere nominū mentionē: vt multo ma-
gis erubeſcant id ſe facere ſub falſoꝛum
ap̄loꝝ noīb⁹: quod etiam ſi ſub pauli ⁊
petri fieret nomie: diſpliceret. Secūda 1.Corī.5.a
cauſa eius inducit̄: qui paterne oblitus
reuerentie vxoꝛē ſibi non erubuit face
re de nouerca. Qd̄ facinus licet foꝛnica-
tionē appellauerit aplus: tamē ita con
demnauit vt in vltionem facti auctoꝛe
talis operis diabolo iudicauerit depu-
tandū impoſita iudicioꝛū ⁊ litiū tertia
queſtione. Quarto loco matrimonioꝛū

lura tractanť his. Quinto loco ꝟginitatis consilium velut e vicino cōiungiť. Sexto loco de escarū licentia disputať. Septimo atq̄ octauo loco de attondendo viris: ⁊ mulierib⁹ velando capite: ac sacramentoꝝ cōmunione ꝑcipiť. Nono loco emulatio q̄ diuersitate donoꝝ spiritualiū nascebať: sub exemplo mēbroꝝ ⁊ corpis castigať. Decimo resurrectionis spes multis ⁊ argumentꝭ ⁊ rationib⁹ approbať. Ultio de colligēdis ad necessitatē sctōꝝ nomie charitatꝭ cura: vť edificatio cultui imponiť. Interseruntť his pauce que aut (vt quibusdā videť) pendent ex superiorib⁹: aut habent licet ꝓprias tamē paruulas actiones.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

c Orinthij sunt achaici: ⁊ hi similiter ab apostolo audierūt verbū veritatis: ⁊ subuersi sūt multifarie a falsis apłis. Quidam a philosophie verbosa eloquētia: alij secta legis iudaice inducti sūt. Hos reuocat apłus ad verā fidem ⁊ euangelicam sapientiā: scribens eis ab epheso ꝑ timotheum discipulum suum.

Explicit argumentum.

Incipit epistola pauli ad Corinthios prima. Capitulum I

a

p Aulus vocatus apłus iesu christi ꝑ voluntatem dei ⁊ sosthenes frater ecclesie dei q̄ est corinthi: sanctificatis in christo iesu vocatꝭ sctis: cū oibus q̄ inuocāt nomē dñi nr̄i iesu christi in omi loco ipoꝝ ⁊ nr̄o. Gr̄a vobis ⁊ pax a deo pr̄e nostro: ⁊ dño iesu christo.
I.14.d.I.co ‖ Gr̄as ago deo meo semꝑ ꝓ vobis i gratia dei q̄ data est vobis i christo iesu: qꝛ in oibus diuites facti estꝭ in illo in omi verbo ⁊ in oi sciētia: sicut testimonium christi ꝯfirmatū est in vobis ita vt nihil vobis desit in vlla gr̄a: expectantib⁹ reuelationē dñi nostri iesu christi: q̄ ⁊ con
B firmabit vos vsq̄ in finē sine crimine:
I.Tessa.5.d in die aduent⁹ dñi nostri iesu christi ‖ Fi-
I.10.c. delis deus ꝑ quē vocati estis in societatem filij ei⁹ iesu christi dñi nr̄i. Obsecro aūt vos fr̄es ꝑ nomē dñi nr̄i iesu christi vt idipsum dicatꝭ oēs: ⁊ nō sint i vobis scismata. Sitis aūt ꝑfecti in eodē sensu: ⁊ in eadē scia. Significatū est eni mihi de vobis fr̄es mei ab his q̄ sunt cloes: qꝛ ꝯtentiones sūt inter vos. Hoc autē dico: qd̄ vnusquisq̄ vr̄m dicit. ‖ Ego quidē sum pauli: ego aūt apollo: ego vero cephe: ego aūt christi. Diuisus ē christus? Nūquid paulus crucifixus est pro vobis? aut in noie pauli baptizati estꝭ? ‖ Gratias ago deo meo q̄ neminē vestꝝ baptizaui: nisi crysꝑum et caium: ne q̄s dicat q̄ in nomine meo baptizati estis. Baptizaui autē ⁊ stephane domū: ceterū nescio si quem aliū vestrū baptizauerim. Non eni misit me christ⁹ baptizare sed euangelizare: nō in sapientia verbi: vt non euacueť crux christi. Uerbū eni crucis ꝑeuntib⁹ quidē stulticia est: his autē qui salui fiunt id est nobis dei virtus est. Scriptū est eni. ‖ Perdā sapientiā sapientiū: ⁊ prudentiā prudentiū reprobabo. Ubi sapiēs: vbi scriba: vbi inquisitor hui⁹ seculi? Nōne stultam fecit de⁹ sapientiā hui⁹ mundi? Naꝫ quia in dei sapiētia nō cognouit mūdus ꝑ sapientiā deū: placuit deo ꝑ stulticiā ꝑdicationis saluos facere credentes. Qm̄ ⁊ iudei signa petunt: ⁊ greci sapientiā querunt. Nos autē predicam⁹ christū crucifixum: iudeis quidē scandalū: gentibus autē stulticiā: ipsis autē vocatis iudeis atq̄ grecis christū dei virtutē ⁊ dei sapientiā. Quia qd̄ stultū est dei: sapientius est homib⁹: ⁊ qd̄ infirmū est dei: fortius est homib⁹. Uidete eni vocationē vr̄am fratres: qꝛ nō multi sapiētes ƨm carnē: nō multi potētes: non multi nobiles: sꝫ que stulta sunt mūdi elegit deus: vt confundat sapiētes: ⁊ infirma mundi elegit de⁹: vt cōfundat fortia: ⁊ ignobilia mūdi ⁊ cōtemptibilia elegit deus et ea que non sunt: vt ea q̄ sunt destrueret: vt non gloriet omis caro in ꝯspectu ei⁹. Ex ipo autē vos estis in christo iesu: qui factus est nobis sapiētia ⁊ iusticia ⁊ sctificatio ⁊ redemptio: vt quēadmodū scriptū est ‖ qui gloriať: in dño glorieť. II

e T ego cum venissem ad vos fratres: veni nō in sublimitate sermonis: aut sapiētie annuncians vobis testimoniū christi. Nō eni iudicaui me scire aliquid inter vos nisi iesum christū: ⁊ hunc crucifixū. Et ego in infirmitate ⁊ timore ⁊ tremore multo fui apud vos ⁊ sermo meus ⁊ ꝑdicatio mea:

non in ꝑſuaſibilibus humane ſapientie verbis:ſed in oſtenſione ſpũs ⁊ virtutꝭ:
B vt fides vr̃a non ſit in ſapientia hoiu̾:
ſed in virtute dei. Sapiẽtiã aũt loq̃mur inter perfectos. Sapiam ꝟo nõ hui⁹ ſeculi neq̾ pꝛĩcipũ hui⁹ ſeculi qui deſtruuntur:ſed loq̃mur dei ſapiam in myſterio q̃ abſcõdita ẽ:quã pꝺeſtinauit de⁹ añ ſecula in gloꝛiã nr̃am:quã nemo pꝛĩcipum huius ſeculi cognouit. Si eni cognouiſſent nunq̃ dñm glorie crucifixiſ-
b ſent. Sicut ſcriptũ ẽ‖ꝙ oculus nõ vidit
C nec auris audiuit nec in coꝛ hoĩs aſcendit:q̃ pꝑarauit deus his qui diligũt illũ Nobis aũt reuelauit deus ꝑ ſpm̃ ſuum. Spũs eni oĩa ſcrutaẽ:etiã ꝓfunda dei. Quis enim ſcit hoiu̾ que ſunt hoĩs:niſi ſpũs hoĩs qui in ipſo ẽ?Ita ⁊ q̃ dei ſunt nemo cognouit niſi ſpũs dei. Nos autẽ nõ ſpm̃ huius mũdi accepim⁹:ſed ſpm̃ qui ex deo ẽ:vt ſciamus q̃ a deo donata
D ſũt nobis:q̃ ⁊ loquimur nõ ĩ doctis humane ſapiẽtie verbis:ſed ĩ doctrina ſpiritus:ſpũalib⁹ ſpiritualia comparantes Aĩalis aũt homo nõ pcipit ea q̃ ſũt ſpiritus dei. Stulticia eni ẽ illi:⁊ non põt intelligere q꞉ ſpũaliter examinaẽ. Spiritualis aũt iudicat oĩa:⁊ ipſe a nemine
.c iudicatur:ſicut ſcriptum ẽ.‖Quis enim
.d cognouit ſenſum domini? aut quis inſtruxit eum? Nos autem ſenſum chꝛiſti habemus. III
A Et ego fratres nõ potui vobis lo-
a qui quaſi ſpũalib⁹:ſed quaſi carnalibus. Tanq̃ paruulis in chꝛiſto lac vobis potũ dedi nõ eſcã. Nondu̾ eni poteratꝭ:ſ꞉ nec nũc q̇dẽ poteſtꝭ. Adhuc eni carnales eſtis. Cũ eni ſit inẽ vos
.b zelus ⁊ contẽtio:nonne carnales eſtis ⁊ ſm̃ hoiem ãbulatꝭ‖Cũ enim quis dicat: ego q̇dẽ ſũ pauli:alius aũt:ego apollo? nõne homies eſtis? Quid igiẽ ẽ apollo?
B Quid ꝟo paulus?Miniſtri ei⁹ cui crediſtis. Et vnicuiq̾ ſicut dñs dedit. Ego plãtaui apollo rigauit:ſ꞉ de⁹nũc icremẽtu̾ dedit. Itaq̾ neq̾ q̇ plãtat ẽ aliquid: neq̾ q̇ rigat:ſ꞉ qui incremẽtũ dat deus. Qui plãtat aũt ⁊ qui rigat:vnum ſunt. Unuſquiſq̾ aũt ꝓpriã mercedẽ accipiet ſm̃ ſuũ laboꝛẽ. Dei eni ſum⁹ adiutoꝛes. Dei agricultura eſtis:dei edificatio eſtꝭ Scdm̃ gr̃am dei q̃ data ẽ mihi:vt ſapiens architect⁹fũdamentũ poſui:ali⁹aũt
C ſuperedificat. Unuſquiſq̾ autem videat quõ ſupedificet. Fũdamentũ eni꞉ aliud nemo põt ponere pꝛter id qd̃ poſitũ ẽ qd̃ ẽ chꝛiſtus ieſus. Si q̇s aũt ſupedificat ſupra fundamentũ hoc aurũ argentũ lapides pcioſos ligna fenũ ſtipulã:vniuſcuiuſq̾ opus manifeſtũ erit. Dies enim dñi declarabit:q꞉ in igne reuelabitur:⁊ vniuſcuiuſq̾ opus q̃le ſit:ignis ꝓbabit Si cui⁹ opus mãſerit:qd̃ ſupedificauit mercedem accipiet. Si cui⁹ opus arſerit detrimentu̾ patieẽ:ipẽ aũt ſaluus erit: ſic tñ quaſi per ignem‖ Neſcitis q꞉ tem- 7.6.d
plum dei eſtis:⁊ ſpũs dei habitat in vo- 2.Corꝭ.6.d
bis? Si quis aũt templũ dei violauerit Col.2.d
diſperdet illum deus. Templũ enim dei D
ſanctũ eſt:quod eſtis vos. Nemo ſe seducat. Si quis videẽ inter vos ſapiens eſſe in hoc ſeculo:ſtultus fiat vt ſit ſapiens.
‖Sapientia eni hui⁹ mundi ſtulticia eſt Ro.1.c
apud deum. Scriptum eſt enim‖Compꝛe- Job.5.b
hendam ſapientes in aſtucia eoꝛum. Et iteru̾.‖Dñs nouit cogitationes ſapien- Pſ.93.
tiu̾:quoniã vane ſunt. Nemo itaq̾ glorietur in hoibus. Oĩa enim veſtra ſũt ſiue paulus ſiue apollo ſiue cephas ſiue mũdus ſiue vita ſiue moꝛs ſiue pꝛſentia ſiue futura. Omnia enim vr̃a ſunt: vos autem chꝛiſti:chꝛiſtus autem dei. IIII
Sic nos exiſtimet hõ vt miniſtros A
f chꝛiſti:⁊ diſpẽſatoꝛes miſterioꝛũ 2.Corꝭ.6.a
dei. Hic iã queritur inter diſpenſatoꝛes:vt fidelis q̇s iueniaẽ. Mihi aũt ꝓ minimo ẽ vt a vobis iudicer: aut ab humano die. Sed neq̾ meipſu̾ iudico Nihil eni mihi ꝯſci⁹ ſũ:ſ꞉ nõ in hoc iuſtificatus ſum. Qui aũt iudicat me:dñs ẽ. Itaq̾ nolite añ tp̃us iudicare:q̃aduſq̾ veniat dñs qui illuminabit abſcõdita tenebrarũ:⁊ manifeſtabit ꝯſilia coꝛdiu̾:⁊ tũc laus erit vnicuiq̾ a deo. Hec autem frẽs trãſfiguraui ĩ me ⁊ apollo ꝓpẽ vos B
vt in vobis diſcatis:ne ſupra q̃ ſcriptũ ẽ vnus aduerſus alterũ infletur ꝓ alio. Quis eni te diſcernit?Quid autẽ habes qd̃ non accepiſti?Si aũt accepiſti:quid gliraꝭ quaſi non acceperꝭ?Iam ſaturatẽ eſtis:iam diuites facti eſtis. Sine nobis regnatis. Et vtinã regnetꝭ:vt ⁊ nos vobiſcũ regnemus. Puto enim ꝙ de⁹ nos apl̃os nouiſſimos oñdit tanq̃ moꝛti deſtinatos:q꞉ ſpectaculũ facti ſumus mũdo et angelis ⁊ hominibus. Nos ſtulti
ꝓpter chꝛiſtum:vos autem pꝛudentes in C
chꝛiſto: Nos ĩfirmi:vos aũt foꝛtes. Uos nobiles:nos autem ignobiles. Uſq̾ in hanc hoꝛam ⁊ eſurim⁹ ⁊ ſitimus ⁊ nudi ſumus:⁊ colaphis cedimur ⁊ inſtabiles ſum⁹ ⁊ laboꝛam⁹ opantes manib⁹ nr̃is.

Maledicimur:ꝛ bñdicimꝰ. Perſecutio-
onem patimur ꝛ ſuſtinemꝰ. Blaſphema
mur ꝛ obſecramꝰ. Tanꝗ purgamēta hu-
ius mūdi facti ſumꝰ oiũ peripſima vſqꝫ
adhuc. Nõ vt cõfundā vos hec ſcribo:ſꝫ
vt filios meos chariſſimos moneo. Nā ſi
decē milia pedagogoꝝ hēatꝭ in chriſto
D ſed nõ multos patres. Nā in chriſto ieſu
Eph.5.a. ꝑ euāgelium ego vos genui‖Rogo ergo
Phili.3.d. vos imitatores mei eſtote ſicut ꝛ ego chri
1.ti.1.a ſti‖Jdeo miſi ad vos timotheū qui eſt fi-
lius meꝰ chariſſimꝰ ꝛ fidelis i dño:ꝗ vos
cõmonefaciat vias meas ꝗ ſūt in chriſto
ieſu:ſicut vbiqꝫ in oi eccl'ia doceo. Tanꝗ
nõ venturꝰ ſim ad vos: ſicut inflati ſūt
quidā. Veniā autem ad vos cito ſi dñs
voluerit ꝛ cognoſcā nõ ſermonē eoꝝ ꝗ
inflati ſunt ſed virtutē. Nõ eni i ſermo-
ne eſt regnū dei ſed in virtute. Quid vul
tis?in virga veniā ad vos :an in chari-
tate ꝛ ſpū māſuetudinis? V

A o Mnino audiꝭ inter vos fornica-
tio:ꝛ talis fornicatio q̃lis nec in-
ter gētes:ita vt vxorem pr̃is ſui
aliqs habeat. Et vos inflati eſtis:ꝛ non
magꝭ luctū habuiſtꝭ: vt tollaꝭ de medio
vr̃m ꝗ hoc opꝰ fecit‖ Ego quidē abſens
Colos.2.a corpe:p̄ſens aūt ſpū:iam iudicaui vt p̄-
ſens eū qui ſic opatꝰ eſt in noie dñi nr̃i
B ieſu chriſti:ꝯgregatꝭ vobis ꝛ meo ſpū cū
v̄tute dñi ieſu:tradere huiuſmodi hoiē
ſathane in interitū carnis: vt ſpūs ſalꝰ
ſit i die dñi nr̃i ieſu chriſti. Nõ eſt bona
glatio vr̃a‖ Neſcitꝭ ꝗ modicū fermētū
Gal.5.b totā maſſā corrūpit? Expurgate vetus
fermētū: vt ſitis noua ꝯſperſio ſicut eſtꝭ
azymi. Eteni paſca noſtrū imolatꝰ ē chri
C ſtus. Jtaqꝫ epulemur:nõ in fermēto ve-
teri:neqꝫ in fermēto malicie ꝛ neq̃tie:ſꝫ
in azymis ſinceritatꝭ ꝛ v̄itatis. Scripſi
vobis in epl'a:ne cõmiſceami fornicariis
Nõ vtiqꝫ fornicariis huiꝰ mūdi:aut aua
ris:aut rapacibꝰ:aut idolis ſeruiētibꝰ:
alioquin debueratꝭ de hoc mūdo exiſſe.
Nūc autē ſcripſi vobis nõ cõmiſceri. Si
D is qui frater noiaꝭ inter vos:eſt fornica
tor:aut auarꝰ:aut idol' ſeruiēs:aut ma-
ledicus:aut ebrioſus:aut rapax:cū hu-
iuſmodi nec cibū ſumere. Quid eni mi-
hi de his qui foris ſunt iudicare? Nõne
de his qui intꝰ ſunt vos iudicatꝭ? Nam
eos qui foris ſunt deus iudicabit. Au-
ferte malum ex vobiſipſis. VI

A a Udet aliquis veſtrū habēs nego
cium aduerſus alterum iudicari
apud iniq̃s:ꝛ nõ apud ſanctos?
An neſcitis:qm̄ ſci de hoc mūdo iudica
bunt? Et ſi in vobis iudicabiꝭ mūdus:
indigni eſtis qui de minimis iudicetis?
Neſcitꝭ qm̄ angelos iudicabimꝰ:quan-
tomagis ſecularia? Secularia igiꝭ iudi
cia ſi habueritꝭ:cõtemptibiles qui ſunt
in eccleſia illos ꝯſtituite ad iudicādum.
Ad verecundiā veſtrā dico. Sic non eſt
inter vos ſapiēs quiſqꝫ qui poſſit iudica
re inter fratrē ſuū:ſꝫ frater cū fratre iu-
dicio cõtendit:ꝛ hoc apud infideles. Jā
quidē oino delictū eſt in vobis:ꝙ iudi-
cia habetis inter vos. Quare nõ magis
iniuriā accipitꝭ? Quare non magꝭ frau-
dem patimi? Sꝫ vos iiuriā facitꝭ ꝛ frau
datis ꝛ hoc fratribus. An neſcitis quia
iniqui regnū dei nõ poſſidebūt‖ Nolite
errare:neqꝫ fornicari:neqꝫ idolis ſerui-
entes:neqꝫ adulteri:neqꝫ molles: neqꝫ
maſculoꝝ cõcubitores:neqꝫ fures:neqꝫ
auari:neqꝫ ebrioſi:neqꝫ maledici:neqꝫ
rapaces regnū dei poſſidebūt. Et hec ali
quādo quidē fuiſtis:ſꝫ abluti eſtis:ſꝫ ſci
ficati eſtis:ſꝫ iuſtificati eſtis:in noie dñi
noſtri ieſu chriſti:ꝛ i ſpū dei nr̃i‖Oia mi
hi licent:ſed non oia expediūt. Oia mi-
hi licent:ſꝫ ego ſub nulliꝰ redigar ptãte.
Eſca ventri:et venter eſcis:deus autem
ꝛ hūc ꝛ hanc deſtruet. Corpus autē non
fornicationi ſed dño:ꝛ dñs corpi. Deus
v̄o ꝛ dñm ſuſcitauit:ꝛ nos ſuſcitabit ꝑ
virtutē ſuā. Neſcitis qm̄ corpa vr̃a mē-
bra ſūt chriſti? Tollens ergo mēbra chri
ſti:faciam membra meretricis? Abſit?
An neſcitis:qm̄ qui adheret meretrici:
vnum corpus efficiꝭ?‖Erunt eni inquit
duo in carne vna. Qui aūt adheret dño
vnus ſpiritus eſt. Fugite fornicationē.
Omne eni pcm̄ quodcūqꝫ fecerit homo:
extra corpus eſt:qui aūt fornicaꝭ:in cor
pus ſuū peccat‖ An neſcitis qm̄ mēbra
veſtra templū ſunt ſpūſſancti qui in vo-
bis eſt quem habetis a deo:ꝛ nõ eſtꝭ ve-
ſtri.‖Empti eni eſtis p̄cio magno:glori-
ficate ꝛ portate deum in corpe veſtro.

E quibus aūt ſcripſiſtis VII
b mihi:bonum eſt homini mulierē
nõ tāgere. Propter fornicationē
autem vnuſquiſqꝫ ſuā vxorem habeat:
ꝛ vnaqueqꝫ ſuū viruꝫ habeat. Vxori vir
debitū reddat:ſimiliter autem ꝛ vxor vi
ro. Mulier ſui corporꝭ poteſtatē nõ ha-
bet:ſed vir:ſimiliter aūt ꝛ vir ſui corpo-
ris poteſtatē non habet:ſed mulier. No
lite fraudare inuicē niſi forte ex cõſenſu
ad tēpus vt vacetꝭ orationi:ꝛ iterū re-

uertimini in idipſuʒ ne temptet vos ſa-
thanas ꝓpter incōtinētiā veſtraʒ. Hoc
aũt dico ſm indulgentiā: ⁊ nō ſm impe
rium. Uolo aũt oēs vos hoīes eſſe ſicut
meipſū. Sed vnuſquiſqʒ ꝓpriū donū ha
bet ex deo: aliꝰ quidem ſic: alius ṽo ſic.
Dico aũt nō nuptꝭ ⁊ viduis: bonū eſt il-
lis ſi ſic ꝑmāſererit ſicut ⁊ ego. Qꝫ ſi nō
ſe ꝯtinēt: nubant. Melius eſt enī nube-
re ꝗ vri. His aũt qui mr̄imoniū iuncti
ſunt p̄cipio nō ego ſed dn̄s: vxorem a vi
ro nō diſcedere. Qꝫ ſi diſceſſerit: manere
inuptā: aut viro ſuo reconciliari. Et vir
vxorē nō dimittat. Naʒ ceteris dico ego
nō dn̄s. Si q̄s frater vxorē habet infide
lem: ⁊ hec ꝯſentit habitare cū illo: nō di
mittat illā. Et ſi q̄ mulier fideľ hʒ virū
infidelē: ⁊ hic ꝯſentit habitare cuʒ illa:
nō dimittat virū. Scīcatꝰ eſt enī vir in-
fidelis ꝑ mulierē fidelē: ⁊ ſcīficata ē mu
lier infidelis ꝑ viruʒ fidelē. Alioq̄n filij
vr̄i imm̄di eſſent: nūc aũt ſcī ſūt. Qꝫ ſi infi
delis diſcedit: diſcedat. Nō enī ſeruituti
ſubiectus eſt frater vel ſoror ī eiuſmodi.
In pace aũt vocauit vos deꝰ. Unde enī
ſcis mulier ſi virū ſaluū facies? Aut vn̄
ſcis vir ſi mulierē ſaluā facies? Niſi vni
cuiqʒ ſicut diuiſit dn̄s. Unūquēqʒ ſicut
vocauit deꝰ ita ambulet: ⁊ ſicut in oībus
eccleſijs doceo. Circūciſus aliquis voca
tus eſt: non adducat p̄putiū. In p̄putio
aliq̄s vocatꝰ eſt: non circūcidať. Circūci
ſio nihil eſt ⁊ p̄putiū nihil ē: ſʒ obſerua-
tio mādatorū dei‖ Unuſquiſqʒ in q̄ voca
tione vocatꝰ eſt: in ea ꝑmaneat. Seruus
vocatꝰ es: nō ſit tibi cure: Sʒ ⁊ ſi potes
fieri liber: magꝭ vtere. Qui enī ī dn̄o vo
catus ē ſeruꝰ: libertꝰ eſt dn̄i. Siľiter qui
liber vocatꝰ eſt: ſeruꝰ eſt chriſti.‖ Precio
empti eſtꝭ: nolite fieri ſerui hoīuʒ. Unuſ
quiſqʒ ꝫ in q̄ vocatꝰ eſt frater: ī hoc ꝑma
neat apud deū. De ṽginibꝰ aũt p̄ceptū
dn̄i nō habeo: ꝯſiliū aũt do tanꝗ miſeri
cordiā ꝯſecutꝰ a deo: vt ſim fidelis. Exi-
ſtimo enī hoc bonū eſſe ꝓpter inſtanteʒ
neceſſitatē: q̄m̄ bonū eſt hoī ſic eſſe. Alli
gatus es vxori: noli q̄rere ſolutionē. So
lutus es ab vxore: noli q̄rere vxorem. Si
aũt acceperꝭ vxorē: non peccaſti: ⁊ ſi nu-
pſerit ṽgo: nō peccauit. Tribulationem
tn̄ carnis habebūt huiuſmoī. Ego autē
vobis parco. Hoc itaqʒ dico fr̄es. Tēpꝰ
breue eſt. Reliquū ē: vt ⁊ q̄ habēt vxores
tanqʒ nō hn̄tes ſint: ⁊ qui flent: tāꝗ nō
flentes: ⁊ qui gaudēt tanꝗ nō gauden-
tes: ⁊ qui emūt: tāꝗ nō poſſidētes: ⁊ qui
vtunť hoc mūdo: tanꝗ nō vtanť. Pre- F
terit enī figura huiꝰ mūdi. Uolo aũt voſ
ſine ſollicitudine eſſe. Qui ſine vxore eſt:
ſollicitꝰ ē que dn̄i ſūt: quō placeat deo.
Qui aũt cū vxore ē: ſollicitꝰ eſt q̄ ſūt mū
di quō placeat vxori: ⁊ diuiſus ē. Et mu
lier inupta ⁊ ṽgo cogitat q̄ dn̄i ſūt: vt ſit
ſcā corpe ⁊ ſpū. Que aũt nupta eſt: cogi-
tat q̄ ſūt mūdi quō placeat viro. Porro
hoc ad vtilitatē vr̄am dico: nō vt laque-
um vobis iniiciā: ſʒ ad id qđ honeſtū eſt:
⁊ qđ facultatē p̄beat: ſine īpedimēto do
minū obſecrādi. Si q̄s aũt turpē ſe vide
ri exiſtimat ſuꝑ virgine ſua ꝙ ſit ſupad- G
ulta ⁊ ita oportet fieri: quod vult faciat
Nō peccat ſi nubat. Nam qui ſtatuit in
corde ſuo firmꝰ nō habēs neceſſitatē: po
teſtatē aũt habēs ſue volūtatꝭ: ⁊ hoc iu-
dicauit ī corde ſuo ſeruare ṽginē ſuā: bn̄
facit. Igiť ⁊ qui mr̄imonio iūgit ṽginē
ſuam: bn̄ facit: ⁊ qui nō iūgit: meliꝰ facit
‖ Mulier alligata eſt legi: quāto tempo- Ro.7.a.
re vir eius viuit. Qꝫ ſi dormierit vir eiꝰ
liberata eſt a lege. Cui autē vult nubat:
tn̄ in domino. Beatior autem erit: ſi ſic
permāſerit ſm meum conſilium. Puto
aũt ꝙ ⁊ ego ſpm̄ dei habeam. VIII

De his autem q̄ idolis ſacrificanť A
ſcimus: quia oēs ſciētiā habemꝰ
Sciētia inflat: charitas ṽo edi-
ficat. Si quis aũt ſe exiſtimat ſcire aliq̄d
nondū cognouit queadmodū oportea
eum ſcire. Si quis aũt diligit deū: hic co
gnitus eſt ab eo. De eſcis aũt q̄ idolis ī-
molanť ſcimꝰ quia nihil eſt idolū in mū B
do: ⁊ ꝙ nullus deꝰ niſi vnꝰ. Nam ⁊ ſi ſūt
qui dicanť dij: ſiue in celo ſiue in terra:
ſiquidē ſūt dij multi ⁊ dn̄i multi: nobis
tn̄ vnus deus pr̄ ex quo oīa: ⁊ nos in il-
lo: ⁊ vnus dn̄s ieſus chriſtꝰ ꝑ quem oīa:
⁊ nos per ipſum. Sed non in oībus eſt
ſcientia. Quidā autē cum ꝯſciētia vſqʒ
nūc idoli: quaſi idolotitū māducant: et
conſciētia ipſorū cum ſit infirma pollui
tur. Eſca autem nos non cōmēdat deo. C
Neqʒ enim ſi manducauerimꝰ: abunda
bimꝰ: neqʒ ſi nō māducauerimꝰ: deficie-
mus. Uidete aũt: ne forte hec licētia ve-
ſtra offendiculuʒ fiat infirmis. Si quis
eniʒ viderit euʒ qui habet ſciētiā ī ido-
lio recumbentē: nonne conſcientia eius
cum ſit infirma edificabiť ad manducā
dum idolotita? Et peribit infirmus in D
tua conſciētia frater: ꝓpter quem chriſtꝰ
mortuꝰ eſt. Sic autem peccantes in fra-
tres ⁊ ꝑcutiētes conſciētiā eorum infir-

Ro.14.d mam: in chriſtuz peccatꝭ.||Quapropter
ſi eſca ſcandalizat fratrem meuz: nō mā-
ducabo carnem in eternum: ne fratrem
meum ſcandalizem. IX

B n On ſum liber? Non ſum apl̄us?
Nonne chriſtum ieſum dn̄m no
ſtrum vidi? Nonne opus meum
vos eſtis in dn̄o? Et ſi aliis nō ſū apl̄us
ſed tn̄ vobis ſum. Nam ſignaculuz apo-
ſtolatꝰ mei vos eſtis in dn̄o. Mea defen
ſio apud eos qui me interrogāt: hec eſt.
Nunquid non habemꝰ ptātem mandu-
candi ⁊ bibendi? Nūquid non habemꝰ
ptātē ſororē mulierculā circūducēdi: ſi
cut ⁊ ceteri apl̄i ⁊ frēs dn̄i ⁊ cephas. Aut
ſolus ego ⁊ barnabas: nō habemꝰ ptātē
hoc opandi? Quis militat ſuis ſtipēdiis
vnq̄? Quis plātat vineā: ⁊ de fructu eiꝰ
nō edit? Quis paſcit gregem: ⁊ de lacte
gregꝭ nō manducat? Nūquid ſm̄ hoīem
B hec dico? An ⁊ lex hec nō dicit? Scriptū
Deut.25.a eſt eni i lege moyſi||Nō alligabis os bo-
1.Thi.5.c ui triturāti. Nūquid ď bobꝰ cura ē deo?
An ꝑpter nos vtiq̄ hoc dicit. Naz pro-
pter nos vtiq̄ ſcripta ſunt: qm̄ debet in
ſpe qui arat arare: ⁊ qui triturat in ſpe
Ro.15.f fructus percipiēdi||Si nos vobis ſpiri-
tualia ſeminauimꝰ: magnū ē ſi nos carna
lia vr̄a metamus? Si alii ptātis vr̄e ꝑti
cipes ſūt: q̄re nō potius nos? Sed nō vſi
ſumus hac ptāte. Sed oīa ſuſtinemꝰ: ne
qđ offendiculū demus euāgelio chriſti.
Neſcitis qm̄ qui in ſacrario opant̄: ď ď
ſacrario ſūt edūt. Et q̄ altario deſeruiūt:
cū altario ꝑticipāt. Ita ⁊ dn̄s ordinauit
C his qui euāgeliū ānūciāt: de euāgelio vi
uere. Ego aūt nullo hoꝝ vſus ſum. Nō
aūt ſcripſi hec: vt ita fiā in me. Bonū ē
enim mihi magis mori: q̄ vt gloriā me-
am quis euacuet. Nam ⁊ ſi euangeliza-
uero: non ē mihi gloria. Neceſſitas eniz
mihi incūbit. Ue eni mihi ē: ſi nō euan-
gelizauero. Si enim volēs hec ago: mer-
cedem habeo: ſi autē inuitus: diſpenſa-
tio mihi credita ē. Que eſt ergo merces
mea? Ut euangeliuz ꝑdicans: ſine ſum-
ptu ponam euangelium vt non abutar
ptāte mea in euangelio? Nam cum liber
eſſem ex omnibꝰ: oīuz me ſeruum feci: vt
plures lucrifacerez. Et factus ſum iude-
is tanq̄ iudeus: vt iudeos lucrarer. His
qui ſub lege ſūt: quaſi ſub lege eſſem: cuz
ipſe non eſſem ſub lege: vt eos q̄ ſub lege
D erāt lucrifacerē. His q̄ ſine lege erāt tan
q̄ ſine lege eſſez: cū ſine lege dei nō eſſez:
ſꝫ in lege eſſem chriſti: vt lucrifacerē eos
qui ſine lege erāt. Factꝰ ſū infirmis infir-
mus: vt infirmos lucrifacerez. Oībꝰ oīa
factꝰ ſū: vt oēs facerē ſaluos. Oīa aūt fa
cio ꝑpter euāgeliū: vt ꝑticeps eiꝰ effici-
ar. Neſcitis q̄ hi qui in ſtadio currunt
omnes quidez currūt: ſed vnus accipit
brauium. Sic currite: vt cōphendatꝭ.
Oīs qui in agone contendit ab omni-
bus ſe abſtinet: ⁊ illi quidē vt corrupti-
bilem coronam accipiant: nos autez in-
corruptam. Ego igitur ſic curro: nō qua
ſi in incertum: nec pugno: non quaſi ae-
rem verberans. Sed caſtigo corpus me-
um: et in ſeruitutem redigo: ne forte cū
aliis ꝑdicaueri: ipſe reprobꝰ efficiar. X

||Olo enim vos ignorare fratres
n quoniā patres noſtri omnes ſub
nube fuerūt||⁊ omnes mare trā-
ſierunt: ⁊ omnes in moyſe bapizati ſūt
in nube ⁊ in mari||Et omnes eāda eſcaz
ſpiritalē manducauerūt||⁊ oēs eundem
potum ſpiritalē biberūt. Bibebāt autez
de ſpiritali conſequēte eos petra: petra
autē chriſtus. Sed nō in pluribꝰ eorum
beneplacitū ē deo|| Nam ꝓſtrati ſunt in
deſerto. Hec autē in figura facta ſūt no-
ſtri: vt nō ſimus concupiſcētes maloruz
ſicut ⁊ illi concupierūt. Neq̄ idolatre
efficiamini ſicut quidaz ex ipſis: quēad-
modū ſcriptum ē||Sedit populus man-
ducare ⁊ bibere: ⁊ ſurrexerūt ludere||Ne
q̄ fornicemur ſicut quidā ex ipſis forni-
cati ſūt: ⁊ ceciderūt vna die viginti tria
milia||Neq̄ temptemꝰ chriſtū ſicut qui-
dam eoꝝ tēptauerūt et a ſerpētibꝰ peri-
erūt.||Neq̄ murmurauerit ſicut quidā
eorum murmurauerunt: ⁊ perierunt ab
exterminatore. Hec autem omnia in fi-
gura cōtingebāt illis: ſcripta ſūt autem
ad correptionez noſtram: in quos fines
ſeculorum deuenerūt. Itaq̄ qui ſe exiſti
mat ſtare: videat ne cadat. Temptatio
vos non apprehēdat niſi humana||Fide
lis autem deus eſt: qui nō patietur vos
temptari ſupra id quod poteſtis: ſed fa-
ciet etiā cum temptatione ꝓuentum: vt
poſſitis ſuſtinere. Propter quod chariſ-
ſimi mihi: fugite ab idolorū cultura. Ut
prudentibus loquor: voſipſi iudicate qđ
dico. Calix benedictionis cui benedici-
mus: nonne cōmunicatio ſanguis chri-
ſti ē? Et panis quem frangimus: nonne
participatio corporis dn̄i ē? Qm̄ vnꝰ pa
nis ⁊ vnum corpus multi ſumus: oēs
qui de de vno pane: ⁊ de vno calice ꝑti-
cipamus. Uidete iſrael ſm̄ carnem. Nō-

E ne qui edunt hoſtias: participes ſunt al
taris? Quid ergo? Dico ꝙ idolis imola-
tū ſit aliquid: aut ꝙ idolū ſit aliq̇d? Sꝫ
que imolant gentes demonijs imolant:
2.c ꝛ nō deo. Nolo aūt vos ſocios fieri de-
moniorū. Nō poteſtis calicē dn̄i bibere: ꝛ
calicē demonioꝝ: nō poteſtis menſe dn̄i
participes eſſe: et menſe demonioꝝ. An
emulamur dn̄m? Nūquid fortiores illo
.d. ſum⁹? Oia mihi licent: ſed nō oia expe
0.c diūt. Oia mihi licent: ſed nō omia edifi-
.b cant. Nemo qđ ſuū eſt q̄rat: ſed qđ alte
rius. Om̄e qđ in macello venit: mandu
cate: nihil interrogātes ꝓpter ꝯſcientiā
15. Dn̄i eſt terra ꝛ plenitudo ei⁹. Si q̇s vo
cat vos infideliū ad cenā: ꝛ vult⁹ ire: om
ne qđ vobis apponitᷣ manducate: nihil
interrogātes ꝓpter ꝯſcientiā. Si q̇s aūt
G dixerit hoc imolatum eſt idolis: nolite
manducare ꝓpter illū qui indicauit: et
ꝓpter ꝯſciam. Conſcientiā aūt dico: nō
tuā ſed alteri⁹. Ut quid. n. libertas mea
iudicatᷣ ab aliena ꝯſcia? Si ego cū grā
participo: quid blaſphemor ꝓ eo ꝙ gra
3.c tias ago? Siue ergo mādučatis ſiue bi
bitis: vel aliud quid facitꝭ: oia in gl'iam
dei facite. Sine offenſiōe eſtote iudeis ꝛ
gentib⁹ ꝛ eccl'ie dei: ſicut ꝛ ego ꝑ omnia
oibus placeo: nō querens qđ mihi vtile
eſt: ſed qđ multꝭ vt ſalui fiant. XI
.d Mitatores mei eſtote: ſicut ꝛ ego
i chriſti. Laudo autē vos frēs ꝙ
ꝑ omia mei memores eſtꝭ ꝛ ſicut
tradidi vobis p̄cepta mea tenetis. Uolo
aūt vos ſcire: ꝙ omis viri caput chriſt⁹
c. eſt: caput aūt mulieris vir: caput vero
chriſti deus. Omis vir orans aut ꝓphe-
tans velato capite: deturpat caput ſuū.
Omis aūt mulier orans aut ꝓphetans
nō velato capite deturpat caput ſuum.
Unū ē eni ac ſi decaluetᷣ. Nā ſi nō vela-
B tur mulier: tondeatᷣ. Si ꝟo turpe ē mu
lieri tonderi aut decaluari: velet caput
ſuū. Uir quidē nō debet velare caput ſu
um: qm̄ imago ꝛ gloria dei ē: mlier autē
gl'ia viri eſt. Nō eni vir ex muliere ē: ſed
D mulier ex viro. Eteni nō eſt creatus vir
ꝓpter mulierē: ſed mulier ꝓpter virum.
Ideo debet mlier velamē habere ſuꝑ ca
put ſuū: ꝛ ꝓpter angelos. Ueruntū neqꝫ
vir ſine mliere: neqꝫ mlier ſine viro i do
mino. Nā ſicut mlier de viro: ita ꝛ vir ꝑ
K mulierē. Oia aūt ex deo. Uoſipſi iudica
te: decet mlierē nō velatā orare deum?
Nec ipā natura docet vos. Qꝛ vir q̇dē
ſi comā nutriat: ignominia ē illi: mlier

vero ſi comā nutriat: glīa ē illi: qm̄ ca-
pilli ꝓ velamie ei dati ſūt. Si q̇s aūt vi-
detᷣ ꝯtentioſus eſſe: nos talē ꝯſuetudiēꝫ
nō habem⁹ neqꝫ eccl'ia dei. Hoc aūt p̄ci D
pio nō laudās ꝙ nō in meli⁹: ſꝫ in dete-
rius ꝯuenitꝭ. Primū q̇dē ꝯuenientib⁹ vo
bis in eccl'iam: audio ſciſſuras eſſe inter
vos: ꝛ ex ꝑte credo. Nā oportet ꝛ hereſes
eſſe: vt qui ꝓbati ſūt manifeſti fiāt i vo-
bis. Conuenientib⁹ ꝰ vobis in vnū: iā nō
eſt dn̄icā cenā mādučare. Unuſq̇ſqꝫ eni
ſuā cenā p̄ſumit ad mādučandū. Et ali E
us quidē eſurit: ali⁹ aūt ebri⁹ eſt. Nūq̇d
domos nō habetꝭ ad mādučandū et bi-
bendū? Aut eccl'iam dei ꝯtēnitis: ꝛ ꝯfū-
ditꝭ eos q̇ nō hn̄t? Quid dicā vobiſ. Lau
do vos: in hoc nō laudo. Ego eni accepi
a dn̄o qđ ꝛ tradidi vobis: qm̄ dn̄s ieſus
in qua nocte tradebatᷣ: accepit panē: et
grās agēs fregit ꝛ dixit Accipite ꝛ mā- Mat. 26.c
ducate. Hoc eſt corp⁹ meum qđ ꝓ vobis Mar.14.c
tradetᷣ. Hoc facite in meā cōmemoratio- Lu. 22.b
nē. Similiter ꝛ calicē: poſtq̄ cenauit: di- F
cens: Hic calix nouū teſtamētū ē i meo
ſanguie. Hoc facite q̄tienſcūqꝫ bibetꝭ in
meā cōmemorationē. Quotienſcūqꝫ eni
mādučabitꝭ panē hūc: ꝛ calicē bibetis:
mortē dn̄i annūciabitis donec veniat.
Itaqꝫ q̇cūqꝫ mādučauerit panē: ꝛ bibe-
rit calicē dn̄i indigne: re⁹ erit corporꝭ et
ſanguis dn̄i. Probet aūt ſeipm̄ homo: ꝛ
ſic de pane illo edat et de calice bibat. G
Qui eni mādučat ꝛ bibit īdigne: iudi- Joh.6.f.
ciū ſibi mādučat ꝛ bibit: nō diiudicans
corp⁹ dn̄i. Ideo inter vos multi infirmi
ꝛ imbecilles: ꝛ dormiūt multi. Qꝛ ſi noſ-
metipos diiudicarem⁹: nō vtiqꝫ iudica-
remur. Dū iudicamur aūt a dn̄o corripi
mur vt nō cū hoc mūdo dānemur. Itaqꝫ
frēs mei cū ꝯuenitꝭ ad mādučandū in-
uicē expectate. Si quis eſurit: domi mā
ducet: vt nō in iudiciū ꝯueniatis. Cete-
ra aūt cū venero diſponam. XII
E ſpiritalib⁹ aūt nolo vos igno- H
d rare frēs. Scitis aūt qm̄ cū gen-
tes eſſetꝭ: ad ſimulacra muta ꝓut
ducebamini: euntes. Iō notū vobis facio:
ꝙ nemo in ſpū dei loquens dicit ana- Mar.9.f
thema ieſu. Et nemo pōt dicere dn̄s ie-
ſus: niſi in ſpū ſctō. Diuiſiōes ꝟo grārū
ſunt: idē aūt ſpūs. Et diuiſiōes miniſtra
tionū ſūt: idē aūt dn̄s. Et diuiſiōes ope
rationū ſūt: idē vero de⁹ qui opatᷣ omia
in omnib⁹. Unicuiqꝫ autē datᷣ manife-
ſtatio ſpūs: ad vtilitatē. Alij quidem ꝑ
ſpūm datᷣ ſermo ſapie: alij aūt ſermo ſci

entie ſm eundē ſpūm. Alteri fides ī eodē ſpū: alijſ grā ſanitatū in vno ſpiritu.
B Alijſ opatio ꝟtutū: alijſ ꝓphetia: alijſ diſcretio ſpirituū: alijſ genera liguaꝝ: alijſ interꝓtatio ſermonū. Hec aūt oīa opaꝩ vnus atqꝫ idē ſpūs: diuidēs ſingulꝭ ꝓut
Ro.12.b vult. ‖ Sicut eni corpꝰ vnū eſt ⁊ mēbra
Eph.4.a habet multa: oīa aūt mēbra corpis cum ſint multa: vnū tñ corpꝰ ſunt: ita ⁊ chriſtus. Eteni in vno ſpū oēs nos in vnuꝫ corpus baptizati ſumus: ſiue iudei ſiue gentiles: ſiue ſerui: ſiue liberi: ⁊ oēs in vno ſpū potati ſumꝰ. Naꝫ ⁊ corpꝰ nō eſt vnū membrū: ſed multa. Si dixerit pes: qm̄ nō ſum manꝰ non ſum de corpe: nū ideo nō eſt de corpe? Et ſi dixerit auris:
C qm̄ nō ſū oculus: nō ſū de corpe: nū idō nō eſt de corpe? Si totū corpus oculus: vbi auditꝰ? Si totuꝫ auditꝰ: vbi odoratus? Nūc aūt poſuit deꝰ mēbra: vnumquodqꝫ eoꝝ in corpe ſicut voluit. Qꝫ ſi eſſent oīa vnū mēbruꝫ: vbi corpꝰ? Nunc aūt multa qdē mēbra: vnū aūt corpus. Nō pōt aūt oculus dicere manui: opera tua nō indigeo: aut iterū caput pedibꝰ: nō eſtis mihi neceſſarij. Sꝫ multomagꝭ q̄ videnꝩ mēbra corpis infirmiora eſſe: neceſſariora ſunt. Et q̄ putamꝰ ignobiliora mēbra eē corpis: his honorē abundantiorē circūdamꝰ. Et q̄ inhoneſta ſūt nr̄a: abūdantiorē honeſtatē hn̄t. Hone-
D ſta aūt nr̄a nulliꝰ egēt. Sꝫ deꝰ tēperauit corpꝰ ei cui deerat abūdātiorē tribuendo honorē: vt nō ſit ſciſma in corpe: ſed in idipſuꝫ ꝓ inuicē ſollicita ſint mēbra
Ro. 8.b ‖ Et ſi q̄d patiꝩ vnū mēbrū: cōpatiūtur
Hebre. 4.d oīa mēbra. Siue gloriaꝩ vnū mēbꝝ cōgaudent oīa mēbra. Uos aūt eſtꝭ corpꝰ
Eph.4.b chriſti: ⁊ mēbra de mēbro. ‖ Et quoſdaꝫ quidē poſuit deꝰ in eccleſia: primū apoſtolos: ſecundo ꝓphas: tertio doctores: deinde ꝟtutes: exinde grās curationū: opitulatiōes: gubernatiōes genera linguarū: interꝓtatiōes ſermonū. Nunq̄d omēs apl̄i? Nunq̄d oēs ꝓphete? Nunquid oēs doctores? Nunq̄d oēs virtutes? Nūq̄d oēs grām hn̄t curationum? Nunq̄d oēs linguis loquunꝩ? Nunq̄d
1.14.a oēs interꝓtanꝩ. ‖ Emulamini aūt chariſmata meliora. Et adhuc excellentiorem viā vobis demonſtro. XIII
A I linguis hoīm loquar ⁊ angelorū: charitatē aūt nō habeā: factꝰ ſum velut es ſonans aut cymbalū tinniens. Et ſi habuero ꝓphetiam: ⁊ nouerim myſteria oīa: ⁊ oēm ſcientiaꝫ: ⁊ ſi habuero oēm fidē ita vt mōtes trāſ feram: charitatē aūt non habuero nihil ſum. Et ſi diſtribuero in cibos pauperū B oēs facultates meas: ⁊ ſi tradidero corpus meū ita vt ardeā: charitatē aūt nō habuero nihil mihi ꝓdeſt. Charitas patiens eſt: benigna eſt. ‖ Charitas nō emulatur: nō agit ꝑperā: nō inflaꝩ: nō ē ambitioſa: ‖ nō q̄rit q̄ ſua ſūt. Non irritaꝩ: nō cogitat malū: nō gaudet ſup iniquitate: cōgaudet aūt veritati. Oīa ſuffert: oīa: credit: oīa ſperat: oīa ſuſtinet. Charitas nunq̄ excidit. Siue ꝓphetie euacuabunꝩ: ſiue lingue ceſſabūt: ſiue ſciētia deſtrueꝩ. Ex parte eni cognoſcimꝰ: et ex parte ꝓphetamꝰ. Cū aūt venerit qđ pfectū eſt: euacuabiꝩ qđ ex parte eſt. Cū eſſem paruulus: loq̄bar vt paruulus: ſapiebā vt paruulꝰ: cogitabaꝫ vt paruulus. Qū aūt factꝰ ſum vir: euacuaui q̄ erant D paruuli. Uidemꝰ nūc ꝑ ſpeculuꝫ in enigmate: tūc aūt facie ad faciē. Nunc cognoſco ex parte: tūc aūt cognoſcaꝫ ſicut ⁊ cognitꝰ ſum. Nūc autem manēt fides: ſpes: charitas: tria hec. Maior aūt horū eſt charitas. XIIII
f Ectamini charitatē: emulamini A ſpiritalia: magis aūt vt ꝓphetetis. ‖ Qui eni loquiꝩ lingua nō homibꝰ 1.1 loquiꝩ: ſed deo. Nemo eni audit. Spūs aūt loquiꝩ myſteria. Nā q̄ ꝓphetat: hoībus loquiꝩ ad edificationē ⁊ exhortationē ⁊ ꝯſolationem. Qui loquiꝩ lingua: ſemetipſum edificat: q̄ aūt ꝓphetat: eccleſiā dei edificat. Uolo aūt oēs vos loqui linguis: magꝭ aūt ꝓphetare. Nā maior eſt q̄ ꝓphetat q̄ qui loq̄tur linguis: niſi forte interꝓteꝩ vt eccl̄ia edificationē accipiet. ‖ Nūc aūt frēs ſi venero ad B vos linguis loquēs: q̄d vobis ꝓdero: niſi vobis loq̄r: aut in reuelatiōe: aut ī ſcientia: aut in ꝓphetia: aut in doctrina. Tā q̄ ſine aīa ſunt vocē dantia: ſiue tibia: ſiue cithara: niſi diſtinctionē ſonituū dederint: quō ſcieꝩ id qđ caniꝩ aut qđ citharizaꝩ? Eteni ſi incertā vocē det tuba: quis parabit ſe ad bellū? Ita ⁊ vos ꝑ linguā niſi manifeſtū ſermonē dederitis: quō ſcieꝩ id qđ diciꝩ. Eritꝭ enim in aera loquētes. Tam mlta vtputa genera linguaꝝ ſunt in hoc mūdo ⁊ nihil ſine voce eſt. Si ergo neſciero ꝟtutē vocꝭ: C ero ei cui loquar barbarus: ⁊ qui loquiꝩ mihi barbarꝰ. Sic et vos qm̄ emulatores eſtis ſpirituū ad edificationē eccl̄ie: q̄rite vt abūdetis. Et ideo qui loquitur

lingua: oret vt interꝑtet̄. Nā ſi orem lin
gua: ſpūs me⁹ orat: mens autē mea ſine
fructu eſt. Quid ḡ eſt? Orabo ſpū: orabo
ꝛ mente. Pſallā ſpū: pſallā ꝛ mente. Ce-
terū ſi bñdixeris ſpū: q̇s ſupplet locum
idiote? Quō dicet amē ſuꝑ tuā bñdicti-
onē? Qm̄ quid dicas neſcit. Nā tu q̇dē
bñ gr̄as agis: ſ; alter nō edificat̄. ‖ Gra
tias ago deo meo ꝙ oīm vr̄m lingua lo
quor. Sed in eccl̄ia volo q̇nq; v̄ba ſen-
ſu meo loqui vt ꝛ alios inſtruā: q̄; decē
milia v̄bor̄ in lingua. Frēs: nolite pue
ri effici ſenſib⁹: ſed malicia paruuli eſto-
te: ſenſib⁹ aūt ꝑfecti eſtote. In lege enim
ſcriptū eſt. ‖ Qm̄ in alijs linguis ꝛ in la-
bijs alijs loquar ppl̄o huic: ꝛ nec ſic ex-
audient me dicit dñs. Itaq; lingue i ſi-
gnū ſunt nō fidelib⁹: ſed infidelib⁹: pro-
phetie aūt nō infidelib⁹: ſ; fidelibus. Si
ergo ꝯueniat vniuerſa eccl̄ia i vnū ꝛ om
nes linguis loquant̄: intrent aūt idiote
aut infideles: nōne dicēt: q̇d inſanitis?
Si aūt oēs ꝓphetēt: intret aūt q̇s infi-
delis vel idiota: ꝯuincit̄ ab oib⁹: diiu-
dicat̄ ab oibus. Occulta eni cordis ei⁹
manifeſta fiunt: ꝛ ita cadēs in faciē ad-
orabit deū: ꝓnūcians ꝙ vere de⁹ in vo-
F bis ſit. Quid ḡ ē frēs? Cū ꝯuenitꝭ: vnuſ-
quiſq; vr̄m pſalmū habet doctrinā ha
bet: apocalypſim habet: linguā hab;: in-
terꝑtationē habet oia ad edificationē
fiant. Siue lingua q̇s loquit̄: ſm duos:
aut vt multū tres: ꝛ ꝑ ptes ꝛ vn⁹ interꝑ
tetur. Si aūt nō fuerit interpres: taceat
in eccl̄ia: ſibi aūt loquat̄ ꝛ deo. Prophe
te aūt duo aut tres dicāt: ꝛ ceteri diiudi
cent. Qd̄ ſi alij reuelatū fuerit ſedenti:
prior taceat. Poteſtꝭ eni oēs ꝑ ſingulos
ꝓphetare vt oēs diſcāt ꝛ oēs exhorten-
tur. Et ſpūs ꝓphar̄ ꝓphetꝭ ſubiect⁹ eſt.
G Nō eni diſſenſiōis eſt de⁹: ſ; pacis: ſicut
2.c ꝛ in oib⁹ eccleſijs ſctōr̄ doceo. ‖ Mulie-
res in eccleſijs taceāt. Nō eni ꝑmittitur
3.c eis loq̇: ‖ ſ; ſubditas eſſe: ſicut ꝛ lex dicit
Si q̇d aūt volūt diſcere: domi viros ſu-
os interrogēt. Turpe eſt eni mulieri loq̇
in eccl̄ia. An a vobis verbū dei ꝓceſſit:
aut i vos ſolos ꝑuenit? Si q̇s videt̄ ꝓ-
pheta eſſe: aut ſpūal̄: cognoſcat q̄ ſcribo
vobis: q2 dñi ſunt mādata. ‖ Si q̇s autē
ignorat ignorabit̄. Itaq; frēs emulami
ꝓphetare: ꝛ loq̇ linguis nolite ꝓhibere
Oia āt honeſte ꝛ ſm ordinē fiāt i vobis
A ‖ Otū aūt vobis facio frēs XV
.I.b ii euangeliū qd̄ ꝑdicaui vobis: qd̄
ꝛ accepiſtꝭ: in q̄ ꝛ ſtatꝭ: ꝑ qd̄ ꝛ ſal
uamini: qua rōne ꝑdicauerim vobis ſi
tenetis: niſi fruſtra credidiſtis. Tradidi
eni vobis imprimis qd̄ ꝛ accepi qm̄ chri
ſtus mortu⁹ eſt ꝓ pctis nr̄is ſm ſcriptu-
ras: ꝛ q2 ſepult⁹ eſt: ꝛ q2 reſurrexit tertia
die ſm ſcripturas: ꝛ q2 viſus eſt cephe: ꝛ
poſt hoc vndeci. Deinde viſus ē pluſq̄
quingentꝭ fratrib⁹ ſil̄: ex q̇b⁹ multi ma-
nent vſq; adhuc: q̇dā aūt dormiert̄. De-
inde viſus ē iacobo: deinde apl̄is oib⁹. B
Nouiſſime aūt oīm: tāq; abortiuo viſus
eſt et mihi. Ego eni ſū minim⁹ apl̄or̄: q̇ Eph.3.b.
nō ſum dign⁹ vocari apl̄us: qm̄ ꝑſecut⁹
ſum eccl̄iam dei. Gr̄a aūt dei ſum id qd̄
ſum: ꝛ gr̄a ei⁹ in me vacua non fuit: ſed
abūdanti⁹ ill̄ oib⁹ laboraui. Nō ego au-
tē: ſed gr̄a dei mecū. Siue eni ego ſiue il
li: ſic ꝑdicauim⁹ ꝛ ſic credidiſtꝭ. Si aūt
chriſtus ꝑdicat̄ ꝙ reſurrexit a mortuis:
quō quidā dicunt in vobis qm̄ reſurre-
ctio mortuor̄ nō eſt? Si autē reſurectio
mortuor̄ non eſt: neq; chriſtus reſurre-
xit: Si aūt chriſt⁹ nō reſurrexit inanis ē
ꝑdicatio nr̄a: inanis ē ꝛ fides vr̄a. In-
uenimur aūt ꝛ falſi teſtes dei: qm̄ teſti-
moniū diximꝰ aduerſus deū ꝙ ſuſcita- C
uerit chriſtū quē n̄ ſuſcitauit: ſi mortui
nō reſurgūt. Nā ſi mortui nō reſurgunt
neq; chriſt⁹ reſurrexit. Q2 ſi chriſtus nō
reſurrexit vana ē fides vr̄a. Adhuc eni
eſtis in pctis vr̄is. Ergo ꝛ q̇ dormierūt i
chriſto perierūt. Si i hac vita tm̄ i chri-
ſto ſperātes ſum⁹ miſerabiliores ſumus
oib⁹ hoib⁹. ‖ Nūc aūt chriſt⁹ reſurrexit a Coloſ.1.c
mortuis primitie dormiētiū: qm̄ q̇dē ꝑ 1.Teſſa.4.b
hoiem mors ꝛ ꝑ hoiem reſurrectio mor
tuor̄. Et ſicut in adā oēs moriunt̄: ita ꝛ
in chriſto oēs viuificabunt̄. Unuſq̇ſq;
aūt in ſuo ordie: primitie chriſt⁹. Dein-
de hi qui ſūt chriſti q̇ in aduētu ei⁹ cre-
diderunt. Deinde finis cū tradiderit re-
gnū deo ꝛ pr̄i: cū euacuauerit oēm prin
cipatū ꝛ ptātē ꝛ v̄tutē. Oportet autem D
illū regnare: ‖ donec ponat oēs iīmicos Pſ.109.
ſub pedib⁹ ei⁹. Nouiſſime autē inimica
deſtruet̄ mors. ‖ Oia eni ſubiecit ſub pe Ibidem. 8.
dib⁹ ei⁹. Cū aūt dicat oia ſubiecta ſūt ei: Hebre.2.b
ſine dubio ꝑter eū qui ſubiecit ei omnia.
Cū aūt ſubiecta fuerint illi oia: tūc ꝛ ipe
fili⁹ ſubiect⁹ erit illi q̇ ſubiecit ſibi oia:
vt ſit de⁹ oia in oib⁹. Alioq̇n q̇d facient
qui baptizant̄ ꝓ mortuis? Si oīno mor
tui nō reſurgūt: vt quid ꝛ baptizant̄ ꝓ
illis? Ut quid ꝛ nos periclitamur oi ho
ra? Quotidie morior ꝓpter vr̄am gl̄iam
frēs: quā habeo in chriſto ieſu dño nr̄o.

Si ſm hoīes ad beſtias pugnaui epheſi:
quid mihi ꝓdeſt ſi mortui nō reſurgūt.
Eſa.22.d ‖ Manducem⁹ ⁊ bibam⁹: cras eni morie-
mur. Nolite ſeduci. Corrūpūt mores bo-
E nos colloq̄a mala. Euigilate iuſti: ⁊ no-
lite peccare. Ignorātiā eni dei q̄dā hūt.
Ad reuerentiā vobis loq̄r. Sȝ dicit ali-
q̄s. Quō reſurgūt mortui? Quali aūt cor
pore veniēt? Inſipiens tu: qđ ſemias nō
viuificat̃ niſi pri⁹ moriat̃. Et q̄d ſemi-
nas? Nō corpus qđ futurū eſt ſeminas:
ſed nudū granuȝ: vtputa tritici: aut ali-
cui⁹ ceteroꝝ. Deus aūt dat illi corp⁹ ſi-
cut vult ⁊ vnicuiq; ſeminū ꝓpriū corp⁹
Nō omis caro eadē caro: ſed alia homi
nū: alia pecoꝝ: alia volucrū: alia aūt pi-
ſciū: Et corpa celeſtia ⁊ corpa terreſtria.
Sed alia quidē celeſtiū glīa: alia autem
terreſtriū. Alia claritas ſolis: alia clari-
F tas lune: ⁊ alia claritas ſtellaruȝ. Stella
eni a ſtella differt in claritate: ſic ⁊ reſur
rectio mortuoꝝ. Seiat̃ i corruptiōe: ſur
get i icorruptiōe. Seiat̃ i ignobilitate:
ſurget i glīa Semiat̃ i ifirmitate: ſurget
in virtute. Seminat̃ corpus aīale: ſur-
get corpus ſpūale. Si ē corpus aīale: ē
Geñ.2.b et ſpūale: ſicut ſcriptū eſt ‖ Factus eſt pri
mus hō adam in aīam viuentē: nouiſſi
mus adā in ſpm̄ viuificantē: ſed nō pri
us qđ ſpūale ē: ſed qđ aīale: deinde qđ
ſpūale. Primus hō de terra terrenus: ſe
cūdus hō de celo celeſtis. Qualis terre-
nus: tales ⁊ terreni: ⁊ q̄lis celeſtis: tales
⁊ celeſtes. Igit̃ ſicut portauim⁹ imagi-
nē terreni: portem⁹ ⁊ imaginē celeſtis.
Hoc aūt dico frēs: q2 caro ⁊ ſanguis re-
gnū dei poſſidere non pñt: neq; corrup-
tio incorruptelā poſſidebit. Ecce myſte
G riū vobis dico. Oēs quidē reſurgemus
ſed nō oēs imutabimur. In momēto: i
ictu oculi: in nouiſſima tuba. Canet eni
tuba ⁊ mortui reſurgent incorrupti: et
nos imutabimur. Oportet eni corrupti
bile hoc induere incorruptionē: ⁊ mor-
tale hoc induere imortalitatē. Cū autē
Oſee.13.d. mortale hoc induerit imortalitatē tūc
Hebre.2.d fiet ſmo q̄ ſcriptus ē. ‖ Abſorta ē mors
in victoria. Ubi eſt mors victoria tua?
Ubi eſt mors ſtimul⁹ tuus? Stimulus
aūt mortis peccatū ē: virtus vero pecca
1.Joh.5.a ti lex ‖ Deo aūt gratias: qui dedit nobis
victoriā ꝑ dñm nrm̄ ieſum chriſtū. Ita-
q; fratres mei dilecti: ſtabiles eſtote ⁊ i-
mobiles: abundantes in omni opere do
mini ſemꝑ ſcientes ꝙ labor veſter nō ē
inanis in domino. XVI

E collectis aūt que fiūt in ſctōs: A
d ſicut ordinaui in eccleſijs gala-
tie: ita vt vos facite ꝑ vnā ſabba
ti. Unuſq̄ſq; veſtrū apud ſe reponat re-
condes qđ ei bene placuerit: vt nō cum
venero tūc collecte fiant. Cū aūt preſens
fuero: quos ꝓbaueritꝭ ꝑ epl̄as hos mit-
tam ꝑferre gratiā vrām in hierl̄m. Qđ ſi
dignū fuerit vt ego eam: mecū ibūt. Ue-
niam aūt ad vos: cū macedoniā ptrāſie-
ro. Nam macedoniā pertranſibo. Apud
vos aūt forſitan manebo: vel etiaȝ hye-
mabo: vt vos me deducatis q̄cūq; iero.
Nolo eni vos modo in tranſitu videre. B
Spero eni me aliquantulū tpis manere
apud vos: ſi dñs ꝑmiſerit. Permanebo
autē epheſi vſq; ad pentecoſten. Oſtiuȝ
eni mihi apertū eſt magnū ⁊ euidens: et
aduerſarij multi. Si autē venerit timo-
theus: videte, vt ſine timore ſit apud vos
Opus eni dñi operat̃ ſicut ⁊ ego. Ne q̄s
ergo illū ſpernat. Deducite autē illū in
pace: vt veniat ad me. Expecto eni illuȝ
cū fratrib⁹. De apollo autē fratre vobis
notū facio: quoniā multū rogaui euȝ vt C
veniret ad vos cū fratrib⁹: et vtiq; non
fuit volūtas eius vt nūc veniret. Ueni-
et autē cū ei vacuū fuerit. Uigilate: ſta-
te in fide: viriliter agite ⁊ confortamini:
oīa eni veſtra in charitate fiant. Obſe
cro autē vos fratres: noſtꝭ domū ſtepha
ne: ⁊ fortunati ⁊ achaici: q̄m̄ ſūt primi-
tie achaie: ⁊ in miniſteriū ſctōꝝ ordiaue
runt ſeipſos vt ⁊ vos ſubditi ſitis eiuſ-
modi: ⁊ oīm cooꝑanti ⁊ laboranti. Gau
deo autē in ꝑſentia ſtephane ⁊ fortuna-
ti ⁊ achaici: q̄m̄ id qđ vobis deerat: ipſi
ſuppleuerunt. Refecerūt eni ⁊ meū ſpiri
tum ⁊ veſtrū Cognoſcite ergo q̄ eiuſmo- D
di ſunt. Salutant vos omēs eccl̄ie aſie.
Salutat vos in dño multum aquila: et
priſca cuȝ domeſtica ſua eccl̄ia: apud q̄s
⁊ hoſpitor. Salutant vos omēs fratres
Saltate inuicē in oſculo ſancto. Salu-
tatio mea manu pauli. Si q̄s nō amat
dñm noſtrū ieſum chriſtū: ſit anathema
maranatha. Gratia domini noſtri ieſu
chriſti vobiſcū. Charitas mea cū omni-
bus vobis in chriſto ieſu. Amen.

Explicit epiſtola pauli ad Chorinthi-
os prima. Incipit prologus in ſecūdā
epiſtolam ad Corinthios.

N ſecunda ad Corinthios epi-
i ſtola quaſi in parte ſuꝑiori p⁹
tribulationū ſuaꝝ relationes
reddit cauſas quare ad eos ſe-

eundo nõ ierit: qm̄ non leui mutatione
ↄſilij feciſſe ſe aſſerit: ſed aduentu ſuo tri
ſticiã incurreret: cũ in pctõ ꝑmanere di
ſcipulos repperiſſet. Deinde pꝰ agnitos
fructus pnie recõciliat eũ eccleſie: quem
in prima ꝓpter fornicationẽ a cõſortio
ſcõꝝ iuſſerat amoueri: Tertio ↄtra pſeu
do apl̃os officij ſui dignitatẽ tueẽ: ꝛ no
ui teſtamẽti miſtros: tãto anteire gra-
tia oñdit: q̃to euãgeliũ ẽ lege pſtantiꝰ.
Immoraẽ etiã i cã illa pl̃imũ quã breui
ter i prima ↄtigerat vt ꝓmpto ac libẽti
aio neceſſaria pñtis vite nõ hñtibꝰ lar-
giant: ꝛ vtilitatẽ ſpũalis cõmercij ↄmu
tet pñtia cũ futuris: atq; abuudãtia ſua
ſctõꝝ inopiã ſuppleãt: vt viciſſim eoꝝ
inopia ſctõꝝ abũdãtia ſuppleaẽ. In fi-
ne repetit qđ ſupius cõtra pſeudo apo-
ſtolos egerat ꝛ iactationẽ eoꝝ p̃dicatio
neſq; de ſe gl̃ioſas vel collata antiq̃tate
generis vel catalogo iniuriaꝝ ac pericu
loꝝ ſuoꝝ euacuat: dicitq; eos oparios
ſubdolos q̃ ad imitationẽ ſathane trãſ-
figurent in apl̃os chriſti: ſub p̃dicatio-
nis ſpe lucra pecuniaria queq; ſectãtes

Incipit argumentũ

P Oſt actã a corinthijs pniaꝫ cõ
ſolatoriã ſcribit eis epl̃am apo
ſtolus a troade p titũ: ꝛ collau
dans eos: hortaẽ ad meliora:
cõtriſtatos quidem eos: ſed emendatos
oſtendens.

Explicit argumentũ. Incipit epl̃a Pau
li ad Corinthios ſecũda. Ca. .I.

A P Aulus apoſtolꝰ
chriſti ieſu ꝑ volũtatẽ dei ꝛ ti
mothe fraẽ eccl̃ie dei q̃ ẽ co-
rinthi: cũ oibꝰ ſctis q̃ ſũt i vni
uerſa achaia: Gr̃a vobis ꝛ pax a deo pa
a. tre nr̃o ꝛ dño ieſu chriſto ‖ Benedictꝰ de
a. us ꝛ pater dñi nr̃i ieſu chriſti: pẽ miſeri
cordiaꝝ ꝛ deꝰ totiꝰ ↄſolatiõis: q̃ ↄſolaẽ
nos in oi tribulatiõe nr̃a: vt poſſimus ꝛ
ipi cõſolari eos q̃ in oi p̃ſſura ſunt ꝑ ex-
hortationẽ q̄ exhortamur ꝛ ipſi a deo:
qm̄ ſicut abundãt paſſiões chriſti in no
bis ita ꝛ ꝑ chriſtũ abũdat ↄſolatio nr̃a
B Siue aũt tribulamur ꝓ vr̃a exhortatio
ne ꝛ ſalute: ſiue cõſolamur ꝓ vr̃a ↄſola
tiõe ſiue exhortamur ꝓ vr̃a exhortatiõe
ꝛ ſalute q̃ opaẽ tolerãtiã earũdẽ paſſio
nũ q̃s ꝛ nos patimur vt ſpes nr̃a firma
ſit ꝓ vobis: ſciẽtes qm̄ ſicut ſocij paſſio
nũ eſtis: ſic eritl ꝛ ↄſolatiõis. Nõ eni vo

lumꝰ igrare vos frẽs de tribulatiõe nr̃a
q̃ facta ẽ in aſia: qm̄ ſupra modũ graua
ti ſumꝰ ſupra virtutẽ: ita vt tederet nos
etiã viuere. Sed ipi in nobiſipis reſpõ
ſũ mortis habuimꝰ: vt nõ ſimus fiden-
tes i nobis: ſed in deo qui ſuſcitat mor-
tuos: q̃ de tantis piculis nos eripuit et
eruit: in quẽ ſpamꝰ qm̄ ꝛ adhuc eripiet C
adiuuãtibꝰ ꝛ vobis in orõe ꝓ nobis: vt
ex multaꝝ pſonis facieꝝ eiꝰ q̃ i nobis ẽ
donationis: ꝑ multos gr̃e agant ꝓ no-
bis. Nã gl̃ia nr̃a hec ẽ teſtimoniũ ↄſcie
nr̃e: ꝙ in ſimplicitate cordis ꝛ ſincerita
te dei: ꝛ nõ in ſapia carnali: ſꝫ in gr̃a dei
ↄuerſati ſumꝰ in hoc mũdo: abũdantiꝰ
aũt ad vos. Nõ eni alia ſcribimꝰ vobis
q̃ q̃ legiſtis ꝛ coguiſtis. Spero autẽ ꝙ
vſq; in finẽ cognoſcetl: ſicut ꝛ coguiſtl
nos exſpte: q: gl̃ta vr̃a ſumꝰ: ſicut ꝛ vos
nr̃a: i die dñi nr̃i ieſu chriſti. Et hac cõfi-
dẽtia volui prius venire ad vos vt ſecũ
dã gr̃am hr̃etis ꝛ ꝑ vos trãſirẽ i mace
doniaꝫ: ꝛ iterũ a macedonia venirẽ ad
vos: ꝛ a vobis deduci iudeã. Cum ergo
hoc voluiſſem: nũq̃d leuitate vſus ſum?
Aut q̃ cogito ſ̃m carnem cogito: vt ſit D
apud me: ẽ ꝛ nõ? Fidelis aũt deꝰ: q: ſer-
mo nr̃ q̃ fuit apud vos: nõ ẽ in illo: eſt ꝛ
nõ: ſꝫ ẽ in illo ẽ. Dei eni filiꝰ ieſus chri-
ſtus q̃ i vobis ꝑ nos p̃dicatꝰ ẽ: ꝑ me et
ſiluanũ ꝛ thimotheũ: nõ fuit in illo ẽ ꝛ
ꝛ nõ: ſꝫ ẽ in illo fuit. Quotq̃t eni ꝓmiſſi
ones dei ſũt: i illo ẽ. Ideo ꝛ ꝑ ipm amẽ
deo ad gl̃iam vr̃am. Qui aũt confirmat
nos vobiſcũ in chriſto: ꝛ q̃ vnxit nos de
us: ꝛ q̃ ſignauit nos ꝛ dedit pignꝰ ſpũs
in cordibꝰ nr̃is. Ego aũt teſtẽ deũ inuo
co in aiam meã: ꝙ parcẽs vobis nõ ve
ni vltra corinthũ. non q: dñamur fidei
vr̃e: ſꝫ adiutores ſumus gaudij vr̃i. Nã
fide ſtatis. II

S Tatui aũt hoc ipm apud me: ne A
iterũ in triſticia venirẽ ad vos.
Si eni ego cõtriſto vos: ꝛ q̃s eſt
qui me letificet niſi qui ↄtriſtaẽ ex me?
Et hoc ipm ſcripſi vobis vt ñ cũ venero
triſticiã ſup triſticiã habeã de q̃bꝰ opor
tuerat me gaudere: cõfidẽs in omibꝰ vo
bis: q: mecũ gaudiũ oim vr̃m ẽ. Naꝫ ex
mĺta tribulatiõe ꝛ anguſtia cordis ſcri B
pſi vobis per multas lachrymas: nõ vt
cõtriſtemini: ſed vt ſciatis quã charita-
tẽ habeã abũdãtius i vobis. Si q̃s aũt
cõtriſtauit me: nõ me cõtriſtauit: ſꝫ ex ꝑ
ta: vt nõ onerẽ oẽs vos. Sufficit illi q̃
eiuſmodi ẽ obiurgatio hec que fit a plu

rib⁹:ita vt ecōtrario magis donetꝫ ꝛ cō
ſolemi:ne forte abūdātiori triſticia ab-
C ſorbeaꝫ qui eiuſmodi ē. Propter qꝺ ob
ſecro vos:vt ꝯfirmetis in illū charitatē
Jō enī ꝛ ſcripſi vobis vt cognoſcā expi-
mētū vr̄m:an in oib⁹ obedietes ſitꝫ Cui
aūt aliq̄d donaſtis: ꝛ ego. Nā ꝛ ego qꝺ
donaui ſi quid donaui ꝓpter vos in ꝑ-
ſona chriſti:vt nō circūueniamur a ſa-
thana. Nō enī ignoramus cogitationes
eius. Cū veniſſē aūt troadē ꝓpꝰ euange
liū chriſti:ꝛ oſtiū mihi aptū eſſet in dn̄o
nō habui requiē ſpūi meo:eo ꝙ nō iue-
nerim titū frēm meū:ſꝫ vale faciēs eis:
D ꝓfect⁹ ſū in macedoniā. Deo aūt gr̄as
qui ſꝑ triūphat nos ī chriſto ieſu ꝛ odo-
rē noticie ſue manifeſtat ꝑ nos in omī
loco:qꝛ chriſti bon⁹ odor ſum⁹ deo ī his
qui ſalui fiūt:ꝛ in his qui pereūt. Aliīs
quidē odor mortis in mortē:aliīs autē
odor vite in vitā. Et ad hec q̄s tā ido-
neus? Nō enī ſum⁹ ſicut pl̄imi adulte-
rātes verbū dei:ſed ex ſinceritate ſicut
ex deo corā deo in chriſto loquimur.

A Ncipim⁹ iterꝫ noſmetip III
i ſos cōmēdare. Aut nūq̄d egem⁹
ſicut quidā cōmēdaticiīs ep̄lis
ad vos: aut ex vobis? Ep̄la nr̄a vos e-
ſtis ſcripta in cordib⁹ nr̄is: q̄ ſciꝰ et le-
giꝰ ab oībus homib⁹:manifeſtati: qm̄
ep̄la eſtis chriſti miſtrata a nobis ꝛ ſcri
pta nō atramēto ſed ſpū dei viui: non ī
B tabulis lapideis:ſed in tabulis cordis
Hebre.4.d carnalib⁹‖ Fiduciā aūt talē habem⁹ per
chriſtū ad deū:nō ꝙ ſufficiētes ſim⁹ co
gitare aliq̄d a nobis q̄ſi ex nobis:ſꝫ ſuf-
ficiētia noſtra ex deo ē. Qui ꝛ idoneos
nos fecit miſtros noui teſtamēti:nō lit
tera:ſꝫ ſpū. Lr̄a enī occidit: ſpūs aūt vi-
uificat. Qꝫ ſi miſtratio mortis lr̄is de-
formata in lapidib⁹: fuit in gl̄ia ita vt
nō poſſent intendere filīj iſrl̄ in faciem
moyſi ꝓpter gl̄iam vultus ei⁹ q̄ euacua
tur: quō nō magis miſtratio ſpūs erit ī
C gl̄ia. Nā ſi miſtratio dānatōis in gl̄ia ē:
multo magis abūdat miſteriū iuſticie ī
gl̄ia. Nā nec glorificatū ē qꝺ claruit in
hac ꝑte ꝓpter excellentē gl̄iam. Si enī
qꝺ euacuaꝰ: ꝑ gloriā ē:mlt̄o magis qꝺ
manet ī gl̄ia ē Hn̄tes igiꝰ talē ſpē ml̄ta
Exo.34.d. fiducia vtimur‖ Et nō ſicut moyſes po-
nebat velamē ſuꝑ faciē ſuā vt nō inten
derēt filīj iſrl̄ in faciē ei⁹ qꝺ euacuaꝰ:
D ſꝫ obtuſi ſūt ſēſus eoꝝ. Uſqꝫ ī hodiernū
diē idipm̄ velamē in lectiōe veteris te-
ſtamēti manet nō reuelatū: qꝺ ī chriſto
euacuaꝰ:ſed vſqꝫ in hodiernū diē cū le
giꝰ moyſes:velamē poſitū ē ſuꝑ cor eo
rū. Cū aūt ꝯuerſus fuerit ad deū:aufere
tur velamē‖ Dn̄s aūt ſpūs ē. Ubi autē
ſpūs dn̄i ibi libertas. Nos vero oēs re-
uelata facie gl̄iā dn̄i ſpeculātes:ī eandē
imaginē trāſformamur a claritate ī cla
ritatē tanqꝫ a dn̄i ſpū IIII

Deo hn̄tes hāc āmiſtrationē iu
i xta qꝺ miſcdiā cōſecuti ſumus:
nō deficim⁹: ſꝫ abdicam⁹ occul-
ta dedecoris: nō ābulātes ī aſtutia: ne-
qꝫ adulterātes verbū dei:ſꝫ ī manifeſta-
tione veritatis cōmēdantes noſmetip-
ſos ad oēm cōſciam hoim corā deo. Qꝫ
ſi etiā opertū ē euangeliū nr̄m: in his q̄
pereūt ē optū:in q̄bus deus hui⁹ ſeculi
excecauit mētes infideliū:vt nō fulgeat
illumīatio euāgelīj gl̄ie chriſti:q̄ ē ima-
go dei. Nō enī noſmetipos ꝓdicam⁹:ſꝫ
ieſū chriſtū dn̄m nr̄m. Nos autē ſeruos
vr̄os ꝑ ieſū:qm̄ deus q̄ dixit de tenebris
lucē ſplēdeſcere: ipſe illuxit in cordibus
nr̄is ad illumīationē ſcie claritatꝫ dei ī
facie chriſti ieſu: Habem⁹ aūt theſaurū
iſtū in vaſis fictilibus:vt ſublimitas ſit
virtutis dei:ꝛ nō ex nobis. Jn omnibus
tribulationē patimur ſꝫ nō āguſtiamur
Aporiamur:ſꝫ nō deſtituimur. Perſecu-
tionē patimur:ſꝫ nō delinq̄mur. Hūilia
mur:ſꝫ nō ꝯfundimur. Deījcimur:ſꝫ nō
ꝑimus. Semꝑ mortificationē ieſu chri
ſti in corꝑe nr̄o circūferentes: vt ꝛ vita
ieſu manifeſteꝰ in corpib⁹ nr̄is. Semꝑ
enī nos q̄ viuim⁹ in mortē tradimur ꝓ
pter ieſū:vt ꝛ vita ieſu manifeſteꝰ ī car-
ne nr̄a mortali:Ergo mors ī nobis opa
tur:vita aūt ī vobis. Hn̄tes aūt eundeꝫ
ſpm̄ fidei ſicut ſcriptū ē‖ credidi ꝓpter
qꝺ locut⁹ ſū:ꝛ nos credim⁹:ꝓpter qꝺ et
loq̄mur:ſciētes qm̄ q̄ ſuſcitauit ieſuꝫ:ꝛ
nos cū ieſu ſuſcitabit:ꝛ cōſtituet vobiſ-
cū. Oīa enī ꝓpter vos:vt gratia abun-
dans ꝑ multos ī gr̄arꝫ actiōe abūdet in
gl̄iam dei. Propter qꝺ nō deficim⁹: Sꝫ
licet is qui foris ē nr̄ hō corrūpaꝰ tamē
is qui int⁹ ē renouaꝰ de die in diē. Jd
enī qꝺ in ꝑnti ē momētaneū ꝛ leue tri-
bulatiōis nr̄e:ſupra modū in ſublimita
te eternū gl̄ie pōdus opaꝰ in nobis: nō
cōtēplātib⁹ nobis q̄ videꝰ:ſꝫ q̄ nō vidē
tur. Que enī videnꝰ:tp̄alia ſūt:q̄ auteꝫ
non videnꝰ:eterna ſunt. V

Cim⁹ enī: qm̄ ſi terreſtris dom⁹
ſ nr̄a hui⁹ habitationis diſſoluaꝰ
ꝙ edificationē ex deo habemus

domū nō mãufactã: ſʒ eternã i celis: nã
⁊ in hoc ingemiſcim⁹ habitationē nr̃az
que de celo ē ſupindui cupiētes: ſi tñ ve
ſtiti ⁊ nō nudi iueniamur. Nã ⁊ qui ſu
mus in hoc tabernaculo: ingemiſcimus
grauati: eo ꝙ nolum⁹ expoliari: ſʒ ſup-
ueſtiri: vt abſorbeat̃ qđ mortale ē a vi-
ta. Qui aũt efficit nos in hoc ipm̄ de⁹:
B qui dedit nobis pignus ſpũs. Audentes
igit̃ ſꝑ ⁊ sciētes: qm̄ dũ ſum⁹ in hoc
corpe pegrinamur a dño. Per fidē eni
ambulam⁹ et nō ꝑ ſpeciē. Audem⁹ aũt
⁊ bonã voluntatē habem⁹ magis pegri-
nari a corpe ⁊ pñtes eſſe ad dñm: ⁊ ideo
ↄtendim⁹ ſiue abſētes ſiue pñtes place
b. re illi. Oēs eni nos manifeſtari oportet
añ tribunal chriſti: vt referat vnuſquiſ-
ꝙ ꝓpria corpis ꝓut geſſit: ſiue bonũ ſi-
ue malũ: Sciētes ꝗ timorē dñi homib⁹
ſuadem⁹: deo aũt manifeſti ſum⁹. Spe-
ro aũt ⁊ in cōſcientijs vr̃is manifeſtos
nos eſſe. Non iteꝝ cōmedam⁹ nos vo-
bis: ſʒ occaſionē dam⁹ vobis gl̃iandi ꝓ
C nobis: vt habeatis ad eos q̇ i facie glori
ant̃: ⁊ nō in corde. Siue eni mēte exce-
dim⁹ deo: ſiue ſobrij ſum⁹ vobis. Chari
tas eni chriſti vrget nos eſtimãtes hoc:
qm̄ ſi vnus ꝓ oib⁹ mortu⁹ ē: ꝗ omnes
mortui ſūt. Et ꝓ oibus mortuus ē chri
ſtus: vt ⁊ q̇ viuūt: iã nō ſibi viuāt: ſʒ ei
qui ꝓ ipis mortu⁹ ē ⁊ reſurrexit: Itaꝗ
nos ex hoc neminē nouim⁹ ſm̄ carnē.
Et ſi cognoui⁹ ſm̄ carnē chriſtū: ſʒ nūc
D iã nō nouim⁹. Si q̇ ꝗ i chriſto noua cre
c atura: vetera trãſierunt ecce facta ſunt
b oia noua. Oia aũt ex deo qui nos recō-
ciliauit ſibi ꝑ chriſtū: ⁊ dedit nobis mi-
niſteriū recōciliatiōis. Qm̄ q̇dē de⁹ erat
in chriſto mundū recōciliãs ſibi: non re
putãs illis delicta ipoꝝ: ⁊ poſuit in no-
bis verbū recōciliatiōis. Pro chriſto ꝗ
legatione fūgimur tanꝗ deo exhortãte
ꝑ nos. Obſecram⁹ ꝓ chriſto: recōcilia-
mi deo. Eū q̇ nō nouerat pctm̄: ꝓ nobis
peccatū fecit: vt nos efficeremur iuſti-
A cia dei in ipſo VI
Diuuãtes aũt exhortamur ne in
c a vacuū gratiã dei recipiatis. Ait
eni Tpe accepto exaudiui te et
in die ſalutis adiuui te. Ecce nunc tp̄s
acceptabile: ecce nūc dies ſalutis. Nemi
a. dantes vllã offenſionē: vt non vitupet̃
c. miniſteriū nr̃m ſed i oib⁹ exhibeam⁹ noſ-
e. metipos ſicut dei miniſtros. In multa pa
tiētia: in tribulationib⁹: in neceſſitati-
bus: in anguſtijs: in plagis: in carcerib⁹
in ſeditionib⁹ in laborib⁹: in vigilijs: in
ieiunijs. In caſtitate: in ſciã: i longanimi
tate: in ſuauitate: in ſpũſctō: in charita- B
te nō ficta: in verbo veritatis: in virtu-
te dei Per arma iuſticie: a dextris ⁊ a ſi-
niſtris. Per gl̃iam ⁊ ignobilitatē: ꝑ in-
famiã ⁊ bonã famã. Ut ſeductores ⁊ ve
races: ſicut qui ignoti ⁊ cognoti. Quaſi
morientes ⁊ ecce viuim⁹: vt caſtigati ⁊
nō mortificati: quaſi triſtes: ſꝑ aũt gau-
dētes: ſicut egētes multos aũt locuple-
tãtes: tanꝗ nihil hñtes ⁊ oia poſſiden-
tes. Os noſtrū patet ad vos o corinthij: C
cor noſtrū dilatatū ē. Nō anguſtiamini
in nobis: anguſtiami aũt in viſceribus
veſtris. Eandē aũt hñtes remuneratio
nē: tanꝗ filijs dico: dilatami ⁊ vos. No
lite iugū ducere cū infidelib⁹. Que eni Eccl.13.c
ꝑticipatio iuſticie cū iniq̇tate: aut q̇ ſo-
cietas luci ad tenebras? Que aũt cōuen
tio chriſti ad belial? Aut q̇ ꝑs fideli cū
infideli? Qui aũt cōſenſus tēplo dei cū D
idolis Uos eni eſtis tēplū dei viui ſicut 1.Co.3.c.9.d
dicit de⁹: qm̄ inhabitabo i illis ⁊ inam Leuit.26.b
bulabo iter eos: ⁊ ero illoꝝ de⁹: ⁊ ipi ēēt
mihi ppl̃s. Propter qđ exite de medio Eſa.52.c
eoꝝ: ⁊ ſepami dicit dñs: ⁊ in mundū ne
tetigeritis: ⁊ ego recipiã vos: ⁊ ero vo-
bis in patreꝫ: ⁊ vos eritis mihi in filios
⁊ filias: dicit dñs omipotēs. VII
As ꝗ hñtes ꝓmiſſiones chariſſi A
b mi: mūdem⁹ nos ab oī inq̇namē
to carnis ⁊ ſpũs: ꝑficiētes ſctifi-
cationē in timore dei. Capite nos. Ne-
minē leſim⁹: neminē corrupim⁹: nemi-
nē circūuenim⁹. Nō ad cōdēnationem
veſtrã dico. Predixim⁹ eni ꝙ i cordib⁹
noſtris eſtis ad cōmoriendū ⁊ ad cōui-
uendū: Multa mihi fiducia ē apud vos
multa mihi gl̃iatio ꝓ vobis. Repletus
ſū cōſolatiōe: ſupabūdo gaudio in omi
tribulatiōe veſtra. Nã ⁊ cū veniſſemus B
in macedoniã nullã requiē habuit caro
noſtra: ſʒ oēm tribulationē paſſi ſum⁹.
Foris pugne: int⁹ timores. Sʒ q̇ cōſo-
lat̃ hūiles: ↄſolat⁹ ē nos de⁹ in aduētu
titi. Nō ſolū aũt i aduētu ei⁹: ſʒ etiã i cō
ſolatiōe: qua cōſolatus ē in vobis refe-
rens nobis veſtrū deſideriū: veſtrū fletū
veſtrã emulationem ꝓ me: ita vt magis
gauderē. Qm̄ ⁊ ſi ↄtriſtaui vos in ep̄la
non me penitet. Et ſi peniteret videns
ꝙ ep̄la illa ⁊ ſi ad horã vos cōtriſtauit:
nūc gaudeo: nō qr cōtriſtati eſtis: ſed qr C
cōtriſtati eſtis ad penitentiam. Contri
ſtati enim eſtis ſm̄ deū vt in nullo detri

1.Pe.2.c mētū paciamī deñiex nobis. Que ſm deū
triſticia eſt pniam in ſalutē ſtabilē opa
tur: ſeculi aūt triſticia mortē opaꝛ. Ec-
ce eni hoc ipm ſm deū ꝯtriſtari vos: q̄n
tā in vobis opeꝛ ſollicitudinē: ſꝫ defen
ſionē: ſed indignationē: ſꝫ timorē: ſꝫ de
ſideriū: ſed emulationē: ſed vindictam.
In omib⁹ exhibuiſtis vos incōtamina-
tos eſſe negocio. Igiꝛ ⁊ ſi ſcripſi vobis:
nō ꝓpter eū qui fecit iniuriā: nec ꝓpter
eū q̄ paſſus ē: ſꝫ ad manifeſtandā ſolli-
citudinē nr̄am quā habem⁹ ꝑ vobis co
D rā deo. Jō ꝯſolati ſum⁹. In cōſolatione
aūt nr̄a abūdanti⁹ magis gauiſi ſumus
ſup gaudio titi: qꝛ refect⁹ ē ſpūs eius ab
oib⁹ vobis. Et ſi quid apud illū de vo-
bis gl'iat⁹ ſum: nō ſum cōfuſus: ſꝫ ſicut
oia vobis in veritate locuti ſum⁹: ita et
gl'iatio nr̄a q̄ fuit ad titū veritas facta
eſt. Et viſcera eius abundāti⁹ in vobis
ſunt: reminiſcētis oim vr̄m obedientiā:
quō cū timore ⁊ tremore excepiſtis illū.
Gaudeo ꝙ in omnibus cōfido i vobis.

A Otam aūt facim⁹ vobis VIII
n frēs grām dei q̄ data ē in eccle-
ſijs macedonie: ⁊ ꝙ in multo ex-
pimento tribulatiōis abūdātia gaudij
ipſoꝝ fuit: ⁊ altiſſima paupertas eoꝝ abū
dauit i diuitias ſimplicitatis eoꝝ. Quia
ſm virtutē teſtimoniū illis reddo et ſu
pra virtutē volūtarij fuerunt: cū multa
exhortatione obſecrātes nos grām ⁊ cō
municationē miſterij qō ſit in ſctōs. Et
nō ſicut ſperauim⁹: ſꝫ ſemetipſos dederūt
primū dn̄o: deinde nobis ꝑ voluntatem
dei: ita vt rogarem⁹ titū vt queādmodū
cepit ita ⁊ ꝑficiat in vobis etiā gratiā
B iſtā. Sꝫ ſicut in omibus abundatis fide
et ſermone ⁊ ſcia ⁊ omi ſollicitudine: in
ſuper ⁊ charitate vr̄a in nos: vt ⁊ i hac
gratia abundetis. Nō quaſi imperās di
co: ſed ꝑ alioꝝ ſollicitudinē etiā veſtre
charitatis ingeniū bonū cōprobās. Sci
tis eni grāꝫ dn̄i nr̄i ieſu chriſti: qm̄ ꝓpꝛ
vos egen⁹ fact⁹ ē: cū eſſet diues vt illi⁹
inopia vos diuites eſſetis. Et cōſiliū in
hoc deo. Hoc eni vobis vtile eſt: qui nō
ſolū facere ſꝫ et velle cepiſtis ab ān̄o prio
re. Nūc vero ⁊ facto ꝑficite: vt quemad-
modū ꝓmpt⁹ ē anim⁹ volūtatis: ita ſit
et ꝑficiēdi ex eo qō habetis. Si eni vo-
C luntas ꝓmpta ē: ſm id qō habet: acce-
pta eſt: nō ſm id qō nō habet. Nō enim
vt alijs ſit remiſſio: vobis aūt tribula-
tio: ſed ex eq̄litate in pn̄ti tpe: vr̄a abun
dantia illoꝝ inopiā ſuppleat: vt ⁊ illoꝝ
abundātia vr̄e inopie ſit ſupplementū:
vt fiat eq̄litas ſicut ſcriptū ē. Qui mul
tū habuit: nō abūdauit: ⁊ q̄ modicū: nō
minorauit. Grās aūt ago deo qui dedit
eandē ſollicitudinē ꝑ vobis i corde titi:
qm̄ exhortationē quidē ſuſcepit: ſed cū
ſollicitior eſſet: ſua volūtate ꝑfectus eſt
ad vos. Miſim⁹ etiā cū illo frēꝫ noſtrū:
cui⁹ laus ē in euāgelio ꝑ oēs eccleſias. E
Nō ſolū aūt: ſed ⁊ ordinatus ē ad eccle
ſijs comes ꝑegrinationis noſtre in hāc
gratiā q̄ miniſtraꝛ a nobis ad dn̄i glo-
riā ⁊ deſtinatā voluntatē nr̄am. Deui-
tātes hoc: ne q̄s nos vituperet in hac ple-
nitudine q̄ miſtraꝛ a nobis in dn̄i glo- F
riā. Prouidem⁹ eni bona nō ſolū corā
deo: ſed etiā corā hoib⁹. Miſim⁹ aūt cū
illis ⁊ frēm nr̄m quē ꝓbauim⁹ in mul-
tis ſepe ſollicitū eē: nūc aūt multo ſolli
citiorē: cōfidētia multa i vos: ſiue per
tito qui ē ſocius me⁹: ⁊ i vobis adiutor
ſiue frēs nr̄i apl'i eccl'iaꝝ glorie chriſti.
Oſtenſionē ẜ q̄ ē charitatiſ vr̄e ⁊ noſtre
gl'ie ꝑ vobis: in illos oſtēdite in faciē ec
cleſiarum IX
n Am de miſterio quod fit in ſan- A
ctos: ex abūdāti ē mihi ſcribere
vobis. Scio eni ꝓmptū animū vr̄m ꝑ
quo de vobis glorior apud macedones
qm̄ ⁊ achaia parata ē ab āno ꝑterito: ⁊
vr̄a emulatio ꝓuocauit plimos. Miſi-
mus aūt frēs: vt ne qō gloriamur de vo
bis euacueꝛ in hac pte: vt qnēadmodū
dixi parati ſitis: ne cū venerit macedo-
nes mecū: ⁊ iuenerint vos imparatos: eru
beſcam⁹ nos vt non dicam⁹ vos in hac B
ſubſtātia. Neceſſariū ergo exiſtimaui ro
gare frēs vt ꝑueniāt ad vos: ⁊ ꝑparent
reꝓmiſſā benedictionē hāc paratā eſſe:
ſic quaſi bn̄dictionē: nō q̄ſi auariciam.
Hoc aūt dico. Qui pce ſeminat parce et
metet: ⁊ qui ſemiat in bn̄dictionibus:
de benedictionib⁹ ⁊ metet. Unuſquiſqꝫ
ꝓut deſtinauit in corde ſuo: nō ex triſti
cia aut ex neceſſitate. Hilarē eni datorē C
diligit deus. Potens ē aūt deus omneꝫ
gratiā abūdare facere in vobis vt i omi
bus ſemꝑ oēm ſufficientiā hn̄tes abun
detis in omē opus bonū: ſicut ſcriptū ē C
Diſpſit dedit paupib⁹ iuſticia ei⁹ ma- Ps
net in ſeculū ſeculi. Qui aūt āmiſtrat ſe
me⁹ ſemianti: ⁊ panē ad mādu candū ꝑ-
ſtabit. Et multiplicabit ſemen veſtrū: et
augebit incremēta frugū iuſticie vr̄e: vt
in oibus locupletati abundetis in oēm
ſimplicitatē: que opaꝛ ꝑ nos gratiarū

actionē deo. Qm̄ miniſteriū hui⁹ officij
nō ſolū ſupplet ea q̄ deſūt ſctis: ſed etiā
abūdat p multas grāꝫactiōes in domi
no p ꝓbationē miniſterij hui⁹: glorifi-
cantes deū in obediētia ꝯfeſſiōis vr̄e in
euangelio chriſti τ ſimplicitate cōmuni
catiōis vr̄e in illos τ in oēs: τ in ipſoꝝ
obſecratione ꝓ vobis: deſiderantiū vos
ꝓpter eminētē grām dei i vobis. Grās
ago deo ſup inenarrabili dono ei⁹. X

Ipſe aūt ego paulus obſecro vos
p manſuetudinē τ modeſtiā chri
ſti: qui in facie quidē humil' ſum
inter vos: abſens aūt confido in vobis.
Rogo autē vos ne ꝑſens audeaꝫ p eam
ꝯfidentiā qua exiſtimoꝛ audere in q̄ſdā:
qui arbitrant̄ nos tāq̄ ſm carnē ambu
lemus. In carne eni ambulātes: nō ſm
carnē militam⁹. Nam arma militie nr̄e
nō carnalia ſunt: ſed potētia deo ad de-
ſtructionē munitionū: conſilia deſtruen
tes τ oēm altitudinē extollentem ſe ad-
uerſus ſcientiā dei: τ in captiuitateꝫ re-
digentes oēm intellectū in obſequium
chriſti: τ in promptu habētes vlciſci om
nē inobedientiaꝫ: cū impleta fuerit vr̄a
obedietia. Que ſm facieꝫ ſūt videte. Si
q̄s ꝯfidit chriſti ſe eſſe: hoc cogitet iterū
apud ſe: q2 ſicut τ ipſe chriſti ē: ita τ nos
Nā τ ſi ampli⁹ aliq̄d gloriat⁹ fuero d̄ po
teſtate nr̄a quā dedit nobis dn̄s in edifi
cationē τ nō in deſtructionē vr̄am: non
erubeſcā. Ut aūt nō exiſtimer tāq̄ ter-
rere vos p ep̄las: q̄m quidē ep̄le inquiūt
graues ſūt τ fortes: p̄ntia aūt corpis in-
firma: τ ſermo ꝯtēptibilis hoc cogitet q̄
eiuſmodi eſt: q2 quales ſum⁹ v̄bo p epi-
ſtolas abſentes: tales et p̄ntes in facto.
Non eni audem⁹ inſerere aut cōparare
nos q̄buſdā qui ſeipſos cōmēdāt: ſed ipſi
in nobis noſmetipſos metiētes: τ cōpa-
rātes noſmetipſos nobis. Nos aūt nō i
immēſuꝫ gl'iabimur: ſed ſm mēſurā re-
gule q̄ mēſus eſt nobis de⁹ mēſurā ptin
gendi vſq̄ ad vos. Nō eni q̄ſi nō ptingē
tes ad vos ſuperextēdimus nos. Uſq̄ ad
vos eni puenim⁹ i euāgelio chriſti: nō i
immēſuꝫ gloriātes in alienis laborib⁹.
Spem aūt hn̄tes creſcentiſ fidei vr̄e: i vo
bis magnificari ſm regulā nr̄am i abū-
dātia: etiā in illa q̄ vltra vos ſūt euāge-
lizare nō in aliena reg'la in his q̄ ꝑpara
ta ſūt gl'iari. Qui aūt gl'iat' i dn̄o gl'iet'.
Nō eni q̄ ſeipm̄ cōmēdat ille ꝓ-
bat⁹ eſt: ſꝫ quē de⁹ cōmēdat. XI

Utinā ſuſtineritis modicuꝫ quid
inſipientie mee: ſed τ ſupportate me. E-
muloꝛ eni vos dei emulatione: deſpon-
di eni vos vni viro v̄ginem caſtaꝫ exhi-
bere chriſto. Timeo aūt ne ſicut ſerpēs Gen.3.a
ſeduxit euam auſtutia ſua: ita corrūpan
tur ſenſus vr̄i: τ excidant a ſimplicitate
q̄ ē in chriſto ieſu. Nā ſi is q̄ venit: aliū
chriſtū predicat quē nō ꝑdicauim⁹: aut
aliū ſpiritū accipitis quē nō accepiſtis:
aut aliud euangeliū qđ nō recepiſtiſ: re-
cte pateremini. Exiſtimo.n. nihil me mi B
nus feciſſe a magnis ap̄lis. Nam τ ſi im
perit⁹ ſermone: ſed nō ſcia. In oib⁹ autē
manifeſt⁹ ſum vobis. Aut nunq̄d pctm̄
feci meipm̄ humilians: vt vos exaltemi
ni? Qm̄ gratiſ euāgeliū dei euangelizaui
vobis: alias eccl'ias expoliaui accipiēs
ſtipēdiū ad miſteriū vr̄m: τ cū eſſē apud
vos τ egerem: nulli oneroſus fui. Nā qđ
mihi deerat ſuppleuerūt frēs qui vene-
rūt a macedonia τ in oib⁹ ſine onere, me
vobis ſeruaui: τ ſeruabo. Eſt v̄itas chri C
ſti in me: q̄m hec gl'iatio nō infringetur
in me in regionib⁹ achaie. Quare? Quia
nō diligo vos: De⁹ ſcit. Qđ aūt facio: et
faciā: vt amputē occaſionē eoꝝ: q̄ volūt
occaſioneꝫ: vt in q̄ gloriant̄: inueniant̄
ſicut τ nos. Nā eiuſmodi pſeudo apoſto
li ſunt operarij ſubdoli: trāſfigurātes ſe i
ap̄los chriſti. Et nō mirū. Ipſe eni ſatha
nas trāſfigurat ſe in angelū lucis. Non
eſt ḡ magnū ſi miniſtri ei⁹ trāſfigurent̄
velut miniſtri iuſticie: q̄rū finis erit ſm
opa ipſoꝝ. Iterū dico: ne q̄s me putet in- D
ſipientē. Alioqui velut inſipientē acci-
pite me: vt τ ego modicum quid glorier.
Qđ loquoꝛ: nō loquoꝛ ſm deū: ſed quaſi
in inſipientia: in hac ſubſtātia gl'ie. Qm̄
multi glorian̄t ſm carnē: τ ego gloria-
boꝛ. Libenter eni ſuffertis inſipientes:
cū ſitis ipſi ſapiētes. Suſtineti eni ſi q̄s
vos in ſuitutē redigit: ſi quis deuoꝛat:
ſi quis accipit: ſi quis extollitur: ſi quis
in faciē vos cedit. Scd̄m ignobilitateꝫ E
dico: quaſi nos infirmi fuerimus in hac
parte. In quo quis audet: in inſipientia
dico: audeo τ ego. Hebrei ſunt τ ego. Iſ-
raelite ſunt: τ ego. Semen abrae ſunt: et
ego. Miniſtri chriſti ſunt: et ego. Ut mi- 1.Cor.4.a
nus ſapiens dico: plus ego. In laborib⁹ 1.Timo.3.a
plurimis: in carcerib⁹ abūdanti⁹: i pla- 8.6.a
gis ſupra modū: i moꝛtib⁹ frequēter. A
iudeis q̄nquies q̄dragenas vna minus
accepi. Ter virgis ceſus ſum: ſemel lapi-
datus ſum: ter naufragiuꝫ feci. Nocte et F
die in profundū maris fui. In itinerib⁹

ſepe:periculis fluminū:pericul' latronū
periculis ex genere:periculis ex gentib⁹
periculis in ciuitate:periculis in ſolitu
dine:periculis in mari:pericul' in falſis
1. Teſſal.3.b. fratrib⁹.‖In labore ⁊ erūna: in vigilijs
Deut. 28.b multis. In fame ⁊ ſiti:in ieiunijs mult
In frigore ⁊ nuditate: p̄ter illa q̄ extrin-
ſecus ſūt:inſtātia mea q̄tidiana:ſollici-
G tudo oīm eccl'iaꝝ. Quis infirmat': ⁊ ego
nō infirmor? Quis ſcādalizat': ⁊ ego nō
vror? Si gloriari oportet: q̄ infirmitatis
mee ſunt gloriabor. De⁹ ⁊ pr̄ dn̄i nr̄i ie-
ſu chriſti ſcit qui eſt bn̄dict⁹ in ſecula ꝙ
nō mentior. Damaſci prepoſitus gentis
arethe regis cuſtodiebat ciuitatē dama
Act.9.e ſcenoꝝ vt me cōprehēderet‖⁊ ꝑ feneſtrā
in ſporta dimiſſus ſum ꝑ murū: ⁊ ſic ef-
fugi manus eius. XII

A I gloriari oportet:nō expedit q̄-
f dem. Veniā aūt ad viſiōes et re-
uelatiōes dn̄i. Scio hoīem i chri
ſto an̄ ānos q̄ttuordecim ſiue in corpe
ſiue extra corp⁹ neſcio:de⁹ ſcit:raptū hu
iuſmodi vſq; ad tertiū celū. Et ſcio hu-
iuſmodi hoīem ſiue in corꝑe ſiue extra
corpus neſcio:de⁹ ſcit:qm̄ rapt⁹ eſt i pa
radiſum: ⁊ arcana verba q̄ nō licet homi
B ni loqui. Pro huiuſmodi gl'iabor: ꝓ me
aūt nihil niſi i infirmitatib⁹ meis. Naz
⁊ ſi voluero gloriari:non ero inſipiens.
Veritatē eni dicā. Parco aūt: ne q̄s me
exiſtimet ſupra id qd̄ videt in me:aut au
dit aliquid ex me. Et ne magnitudo re-
uelationū extollat me: dat⁹ eſt mihi ſti-
mulus carnis mee angel⁹ ſathane q̄ me
C colaphizet. Propter qd̄ ter dn̄m rogaui
Deut.3.d vt diſcederet a me: ⁊ dixit mihi.‖Suffi-
cit tibi gr̄a mea. Nā virt⁹ in infirmitate
ꝑficit'. Libenter igit' gloriabor in infir-
mitatib⁹ meis:vt inhabitet in me virt⁹
chriſti. Propter qd̄ placeo mihi in infir-
mitatib⁹ meis:in cōtumelijs:in neceſſi-
tatib⁹:in ꝑſecutionib⁹ in anguſtijs pro
chriſto. Cū eni infirmor tūc potens ſum.
D Fact⁹ ſuz inſipiēs:vos me coegiſt. Ego
eni a vobis debui cōmendari. Nihil eni
min⁹ feci ab his qui ſunt ſupra modum
apl'i. Tam ⁊ ſi nihil ſum ſigna tn̄ apoſto
latus mei facta ſunt ſuꝑ vos in oi pati-
entia:ſignis ⁊ ꝓdigijs ⁊ v̄tutib⁹. Quid
eſt eni qd̄ min⁹ habuiſt p̄ ceteris eccle-
ſijs:niſi ꝙ egoipſe nō grauaui vos? Do-
E nate mihi hāc iniuriaz. Ecce tertio hoc
parat⁹ ſum venire ad vos ⁊ nō ero gra-
uis vobis. Non eni quero que vr̄a ſunt
ſed vos. Nec eni debēt filij parentibus
theſaurizare:ſz pentes filijs. Ego aūt li
bentiſſime impendā ⁊ ſuꝑimpēdar ego-
ipſe ꝓ aīabus vr̄is:licet plus vos dili
gens:minus diligar. Sed eſto. Ego vos
grauaui:ſed cū eſſem aſtut⁹ dolo vos ce
pi. Nūquid ꝑ aliquē eorū quos miſi ad
vos circūueni vos. Rogaui titum ⁊ miſi
cū illo frēm. Nūquid titus vos circūue
nit? Nōne eodē ſpū ambulauim⁹? Non-
ne eiſdē veſtigijs? Olim putat ꝙ excu-
ſem⁹ nos apud vos? Corā deo in chriſto
loquimur. Oīa eni chariſſimi ꝓpter edi
ficationē vr̄am. Timeo eni ne forte cuz
venero:nō quales volo inueniaz vos:et
ego īueniar a vobis qualē nō vult:‖ne
forte ꝯtentiōes:emulatiōes: animoſita-
tes:diſſenſiones:detractiōes:ſuſurratio
nes:iſlatōes:ſeditiōes ſūt itre vos. Ne
iterū cū venero humiliet me deus apud
vos:et lugeā mltos ex his q̄ an̄ peccaue
rūt ⁊ nō egerūt pniam ſuꝑ immūdicia ⁊
fornicatiōe ⁊ impudicitia quā geſſerūt.

Ece tertio hoc venio ad XIII
e vos‖vt in ore duoꝝ vel triū teſti-
um ſtabit omē v̄bū: Predixi eni
⁊ p̄dico:vt p̄ns vobis: ⁊ nūc abſens his
qui ante peccauerūt ⁊ ceter oib⁹: qm̄ ſi
venero iteꝝ nō parcā. An experimentuz
querit ei⁹ qui in me loquit' chriſt⁹? Qui
in vobis nō infirmat':ſed potēs eſt i vo
bis. Nā ⁊ ſi crucifixus eſt ex infirmitate:
ſed viuit ex v̄tute dei. Nā ⁊ nos infirmi
ſum⁹ in illo:ſed viuem⁹ cū eo ex virtute
dei in vobis. Voſmetipſos temptate:ſi
eſtis in fide:ipſi vos ꝓbate. An nō co-
gnoſcitis voſmetipſos:q2 chriſt⁹ ieſus in
vobis eſt? Niſi forte reprobi eſtis. Spe-
ro aūt ꝙ cognoſcit:q2 nos nō ſum⁹ re-
probi. Oram⁹ aūt deū vt nihil mali faci
atis:nō vt nos ꝓbati parcam⁹:ſz vt vos
qd̄ bonū eſt faciat. Nos aūt vt reprobi
ſum⁹. Nō poſſumus eni aliq̄d aduerſus
veritatē:ſed ꝓ veritate. Gaudem⁹ enim
qm̄ nos infirmi ſum⁹:vos aūt potentes
eſtis. Hoc ⁊ oram⁹: vr̄am ꝯſūmationem.
Ideo eni hec abſens ſcribo:vt nō p̄ſens
duri⁹ agam ſm̄ ptātem quaz dn̄s dedit
mihi in edificationem ⁊ non in deſtru-
ctionem. De cetero fratres gaudete:per
fecti eſtote: exhortamini: idipſum ſapi-
te. Pacem habete ⁊ deus pacis et dile-
ctionis erit vobiſcum Salutate inuicē
in oſculo ſancto. Salutant vos oēs ſan
cti. Gratia dn̄i noſtri ieſu chriſti: ⁊ cha-
ritas dei: ⁊ cōmunicatio ſanctiſpiritus:
ſit cū omnib⁹ vobis. Amen.

Explicit epiſtola Pauli ad Corinthi-
os ſecunda. Incipit argumentū in epi-
ſtolam ad Galathas.

G Alathe ſunt greci. Hi verbum
veritatis primū ab apl'o accepe
rūt: ſed poſt diſceſſuz ei⁹ tēpta
ti ſunt a falſis apl'is: vt i leges
ꝛ circūciſionē verterent̄. Hos apl'us re-
uocat ad fidē veritatis: ſcribens eis ab
epheſo.

Explicit argumentū. Incipit epiſtola
Pauli ad Galathas. Capl'm I

A P Aulus apoſto
lus nō ab hoib⁹ neq̧ per
hoiem: ſed p̄ ieſuz chriſtū
ꝛ deū patrem qui ſuſcita-
uit eū a mortuis: ꝛ q̄ me-
cū ſunt oēs frēs: eccleſijs galathie. Gra-
tia vobis ꝛ pax a deo patre nr̄o ꝛ dn̄o ie
ſu chriſto: qui dedit ſemetip̄m ꝓ pecca-
tis nr̄is vt eriperet nos de p̄nti ſecl'o ne-
quā ſ̄m voluntatē dei ꝛ p̄ris nr̄i: cui eſt
gl'ia in ſecl'a ſeculoꝝ amen. Miror ꝙ ſic
tam cito trāfferimini ab eo q̄ vos voca-
uit in grā̄m chriſti in aliud euangeliuz:
qđ nō eſt aliud niſi ſunt aliq̄ qui vos cō
B turbant: ꝛ volūt ꝯuertere euāgeliū chri-
ſti. Sed licet nos aut angelus de celo e-
uangelizet vobis p̄terq̧ qđ euāgelizaui
Ga mus vobis: anathema ſit. ‖ Sicut p̄dixi
mus ꝛ nūc iteꝝ dico: ſi q̄s vobis euāge-
lizauerit p̄ter id qđ accepiſtis: anathema
ſit. Modo eni hoib⁹ ſuadeo an deo? An
quero hoibus placere? Si adhuc hoib⁹
placerē: chriſti ſeru⁹ nō eſſem. Notū eni
vobis facio frēs euangeliū qđ euangeli
zatū eſt a me: q2 nō eſt ſ̄m hoiem. Neq̧
C eni ego ab hoie accepi illud neq̧ didici
ſed p̄ reuelationez ieſu chriſti. Audiſtis
eni ꝯuerſationē meā aliq̄n in iudaiſmo
q̄m ſupra modū p̄ſequebar eccl'iam dei:
ꝛ expugnabā illā: ꝛ ꝓficiebaz in iudaiſ-
mo ſupra multos coetaneos meos i ge-
nere meo: abūdanti⁹ emulator exiſtens
paternaꝝ meaꝝ traditionū. Cū aūt pla-
cuit ei qui me ſegregauit ex vtero m̄ris
mee: ꝛ vocauit p̄ grā̄m ſuaz vt reuelaret
filiū ſuū in me vt euāgelizarē illū i gen
tib⁹: ꝯtinuo nō acquieui carni ꝛ ſangui
ni. Neq̧ veni hieroſolymā ad anteceſſo
D res meos apl'os: ſed abij in arabiā ꝛ ite-
rū reuerſus ſum damaſcū. Deinde poſt
annos tres veni hieroſolymā videre pe-
trū ꝛ manſi apud eū dieb⁹ quindecim.
Aliū aūt apl'oꝝ vidi neminē niſi iaco-
bū fratrē dn̄i. Que aūt ſcribo vobis: ec-
ce corā deo q2 nō mentior. Deinde veni
in p̄tes ſyrie ꝛ cilicie. Erā aūt ignot⁹ fa-
cie eccleſijs iudee: que erant in chriſto.
Tm̄ aūt auditū habebāt: q̄m qui p̄ſeq̄-
batur nos aliq̄n: nunc euāgelizat fidem
quā aliq̄n expugnabat: ꝛ in me clarifica
bant deum. II
A D Einde poſt annos q̄ttuordecim
iterū aſcēdi hieroſolymā cū bar-
naba aſſumpto ꝛ tito. Aſcendi autē ſ̄m
reuelationē ꝛ ꝯtuli cū illis euāgeliū qđ
p̄dico in gentib⁹. Seorſum aūt his q̄ vi
debant̄ aliq̄d eſſe: ne forte in vacuū cur-
rerem aut cucurriſſem. Sed neq̧ tit⁹ q̄
mecū erat: cū eſſet gentil' cōpulſus ē cir-
cūcidi: ſed ꝓpter ſubintroductos falſos
frēs qui ſubintroierūt explorare liberta
tem nr̄ā̄m quā habemus in chriſto ieſu:
vt nos i ſeruitutē redigerēt. Quib⁹ ne-
q̧ ad horā ceſſimus ſubiectioni: vt veri-
tas euangelij permaneat apud vos. Ab
his aūt qui videbant̄ eſſe aliq̄d: quales B
aliq̄n fuerint nihil mea intereſt. ‖ Deus Ro.2.b.
eni p̄ſonā hoinis non accipit. Mihi eni Eph.6.b
qui videbant̄ eſſe aliq̄d nihil ꝯtulerūt: Coloſ.3.d
ſed ecōtra. Cū vidiſſent ꝙ creditū ē mi- Actſ.10.f.
hi euangeliū p̄putij: ſicut ꝛ petro circū- Iaco. 2.b
ciſionis: qui eni opat⁹ ē petro in apoſto
latū circūciſionis: opat⁹ eſt ꝛ mihi inter
gētes: et cū cognouiſſent grā̄m q̄ data ē
mihi: iacob⁹ ꝛ cephas ꝛ iohes q̄ videbā-
tur colūne eſſe dextras dederūt mihi et
barnabe ſocietatis: vt nos in gentes: ipſi
aūt in circūciſionē: tm̄ vt pauperū me-
mores eſſem⁹. Qđ etiaz ſollicit⁹ fui hoc C
ip̄m facere. Cū aūt veniſſet petr⁹ anthio
chiā: in faciē ei reſtiti: q2 rep̄hēſibil' erat
Pri⁹ eni q̧̄ venirēt q̄dā a iacobo: cū gē-
tib⁹ edebat. Cū aūt veniſſent: ſubtrahe-
bat ꝛ ſegregabat ſe: timens eos q̄ ex cir-
cūciſione erāt. Et ſimulatiōi eius cōſen
ſerūt ceteri iudei: ita vt ꝛ barnabas du-
ceret̄ ab eis in illā ſimulationē. Sed cū
vidiſſem ꝙ nō recte ambularēt ad veri-
tē euangelij: dixi cephe corā oib⁹. Si tu
cū iude⁹ ſis: gētiliter viuis ꝛ nō iudai-
ce: quō gentes cogis iudaizare? Nos na
tura iudei ꝛ nō ex gētib⁹ pctōres: Sciē-
tes aūt ꝙ nō iuſtificat̄ hō ex opib⁹ legis: D
niſi p̄ fidē ieſu chriſti: ꝛ nos i chriſto ie-
ſu credim⁹: vt iuſtificemur ex fide chriſti
ꝛ nō ex opib⁹ legis ‖ Propter qđ ex opib⁹ Ro.3.c
legis nō iuſtificabit̄ ois caro. Qꝛ ſi q̄ren-
tes iuſtificari in chriſto: inuēti ſumus ꝛ

ipſi pctõres:nunq̄d chriſt⁹ pcti miſter ē?
Abſit. Si.n.q̄ deſtruxi iteꝝ hec reedifi-
co:p̄uaricatorē me ɔſtituo. Ego eni p le
gē legi mortu⁹ ſū vt do viuā. Chriſto cru
cifix⁹ ſū cruci. Uiuo aūt iā nō ego: viuit
vero in me chriſt⁹. Qꝫ aūt nūc viuo i car
ne:in fide viuo filij dei:qui dilexit me ⁊
tradidit ſeipm p me. Non abijcio grām
dei. Si eni p legem iuſticia: ergo gratis
chriſtus mortuus eſt. III
A J.5.b O ||Inſenſati galathe:q̄s vos faſci-
nauit nō obedire ỽitati? Añ q̄rꝫ
oculos chriſt⁹ ieſus pſcript⁹ ē:⁊ i vobis
crucifix⁹. Hoc ſolū a vobis volo diſcere
ex opib⁹ legꝭ ſpm̄ accepiſtꝭ:an ex auditu
fidei? Sic ſtulti eſtis vt cū ſpū ceperitis:
nūc carne ɔſūmamini. Tanta paſſi eſtis
ſine cā:ſi tñ ſine cā. Qui ḡ tribuit vobis
ſpm̄ ⁊ operat ỽtutes in vobis:ex opibus
legꝭ:an ex auditu fidei? Sicut ſcriptū ē
Geñ.15.b ||abraam credidit deo:⁊ reputatū eſt illi
Ro.4.a ad iuſticiā. Cognoſcite ḡ:q2 q̄ ex fide ſūt:hi
Jaco.2.d ſunt filij abrae. Prouidēs aūt ſcriptura
Geñ.22.d q2 ex fide iuſtificat gētes de⁹:||p̄nūciauit
B abrae q2 bñdicent in te oēs gētes. Igit
qui ex fide ſūt:bñdicent cū fideli abraā
Quicūqꝫ eni ex opib⁹ legis ſūt:ſub male
Deutꝭ.27.d dicto ſunt. Scriptū ē eni.||Maledictus
ois q̄ nō pmāſerit in oib⁹ q̄ ſcripta ſunt
in libro legis:vt faciat ea. Qm̄ aūt in le
ge nemo iuſtificat apud deū: manifeſtū
Abacuc.2.a eſt || q2 iuſt⁹ ex fide viuit. Lex aūt nō ē ex
Ro.10.b fide:ſꝫ qui fecerit ea:viuet in ill. Chriſt⁹
Hebre.10.b nos redemit de maledicto legꝭ:factus p
Deutꝭ.21.d nobis maledictū:q2 ſcriptū ē||maledict⁹
ois qui pendet in ligno:vt in gētib⁹ be-
nedictio abrae fieret i chriſto ieſu vt pol
Hebre.9.e licitationē ſpūs accipiam⁹ p fidē||Frēs
ſm hoiem dico:tñ hoīs ɔfirmatū teſta-
C mētū nemo ſpernit aut ſuordinat. A-
brae dicte ſūt pmiſſiōes: ⁊ ſemini eius.
Nō dicit ⁊ ſeminib⁹ q̄ſi in multꝭ: ſed q̄ſi
in vno:⁊ ſemi tuo qui ē chriſt⁹. Hoc aūt
dico teſtamētū ɔfirmatū a deo que poſt
q̄dringētos ⁊ triginta ānos facta ē lex:
nō irritū facit ad euacuandā pmiſſiōeꝫ
Nā ſi ex lege hereditas:iā nō ex pmiſſio
ne. Abrae aūt p repromiſſionē donauit
de⁹. Quid igit lex? Propter trāſgreſſio-
nē poſita eſt:donec veniret ſemen cui p-
miſerat:ordinata p angelos i manu me
diatoris. Mediator aūt vni⁹ nō eſt: de⁹
autē vn⁹ eſt. Lex ergo aduerſus pmiſſa
dei? Abſit. Si eni data eſſet lex que poſ-
ſet viuificare: vere ex lege eſſet iuſticia.
D Sed concluſit ſcriptura oia ſub pctō:vt
pmiſſio ex fide ieſu chriſti daret credēti
bus. Prius aūt q̄ veniret fides ſub lege
cuſtodiebamur:cōcluſi in eam fidē que
reuelanda erat. Itaqꝫ lex pedagogus nr̄
fuit i chriſto vt ex fide iuſtificemur. At
vbi venit fides:iam nō ſumus ſub peda
gogo. Omēs eni filij dei eſtis p fidē que
eſt in chriſto ieſu.||Quicūqꝫ enim i chri- A
ſto baptizati eſtis:chriſtū induiſtꝭ. Non
eſt iudeus neqꝫ grecus:nō eſt ſeruus ne-
qꝫ liber:non eſt maſculus neqꝫ femina.
Omēs eni vos vnū eſtis in chriſto ieſu.
Si aūt vos chriſti:ergo ſemē abrae eſtꝭ:
ſm pmiſſionem heredes. IIII
D Ico autē. Quāto tempore heres B
paruulus eſt:nihil differt a ſer-
uo cū ſit dñs oim:ſꝫ ſub tutorib⁹
⁊ actorib⁹ ē vſqꝫ ad p̄finitū temp⁹ a pa-
tre. Ita ⁊ nos cū eſſemus paruuli ſub ele
mentis mūdi eram⁹ ſeruientes.||At vbi
venit plenitudo tempis:miſit deus fili-
um ſuū factū ex muliere:factū ſub lege:
vt eos qui ſub lege erant redimeret:vt
adoptionē filiorū reciperem⁹. Qm̄ autē
eſtis filij dei:miſit de⁹ ſpiritū filij ſui in
corda veſtra clamantem:|| abba pater. A
Itaqꝫ iam nō eſt ſeru⁹:ſed filius. Qꝫ ſi fi
lius ⁊ heres p deū. Sed tūc quidē igno
rantes deū:his qui natura nō ſunt dij: B
ſeruiebatis. Nūc aūt cū cognoueritꝭ de-
um imo cogniti ſitis a deo: quō ɔuerti-
mini iteꝝ ad infirma ⁊ egena elementa
quib⁹ denuo ſeruire vultꝭ? Dies obſua-
tis ⁊ mēſes ⁊ tpa ⁊ annos. Timeo vos:
ne forte ſine cauſa laborauerī in vobis.
Eſtote ſicut ego:q2 ⁊ ego ſicut vos. Fra-
tres obſecro vos:nihil me leſiſtis. Scitꝭ
aūt q2 p infirmitatē carnis euāgelizaui
vobis iā pridē:⁊ temptationē veſtraꝫ in
carne mea nō ſpreuiſtis neqꝫ reſpuiſtis:
ſed ſicut angeluꝫ dei excepiſtis me ſicut
chriſtū ieſum. Ubi ē ergo beatitudo ve-
ſtra? Teſtimoniū eni phibeo vobis:q2 ſi
fieri poſſet oculos vr̄os eruiſſetis et de- C
diſſetis mihi. Ergo inimic⁹ vobis fact⁹
ſum verū dicens vobis? Emulant vos nō
bene: ſed excludere vos volunt:vt illos
emulemini. Bonū aūt emulamini in bo
no ſemp:⁊ nō tm̄ cū pñs ſum apud vos.
Filioli mei q̄s iterū parturio donec for-
met chriſt⁹ in vobis. Uellē aūt eē apud
vos modo ⁊ mutare vocē meā:qm̄ con-
fundor in vobis. Dicite mihi:q̄ ſub le-
ge vultis eſſe. Legē nō legiſtis||Scriptū A
eſt eni:qm̄ abraam duos filios habuit:
vnuꝫ de ancilla: ⁊ vnum de libera. Sed

qui de ācilla ſm carnē nat⁹ ē: q̄ aūt de
libera: p repmiſſionē. Que ſūt p allgori
am dicta. Hec eni ſūt duo teſtamenta.
Vnū q̄dē i mōte ſina in ſeruitutē gene-
rās: q̄ ē agar. Sina eni mōs ē in arabia
q̄ ɔiūct⁹ ē ei: q̄ nūc ē hierl'm ⁊ ſeruit cū
filijs ſuis Jlla āt q̄ ſurſū ē hierl'm libera
ē q̄ eſt mr̄ nr̄a. Scriptū ē eni‖ Letare ſte
rilis q̄ nō par;: erūpe ⁊ clama q̄ nō ɔtur;
q2 mlt̄i filij deſerte mag; q̄ ei⁹ q̄ h; virū
Nos aūt frēs ſm yſaac ꝑmiſſiōis filij ſu
mus‖ S; quō tūc is q̄ ſm carnē nat⁹ fue
rat ꝑſeq̄bat̄ eū q̄ ſm ſpm̄: ita ⁊ nūc. S;
q̄d dicit ſcriptura‖ Eijce ācillā ⁊ filiū ei⁹
Nō eni heres erit fili⁹ ācille: cū filio libe
re. Jtaq; frēs nō ſum⁹ ācille filij: ſ; libe-
re: q̄ libertate chriſt⁹ nos liberauit. V
Tate: ⁊ nolite itex iugo ſuitut;
contineri. Ecce ego paulus dico
vobis: q̄m ſi circūcidami: chriſt⁹
vobis nihil ꝑderit. Teſtificor autē rur-
ſus oi hoi circūcidēti ſe: q̄m debitor eſt
vniūſe leg; faciēde. Euacuati eſt; a chri
ſto: q̄ in lege iuſtificami a gr̄a excidiſtis.
Nos eni ſpū ex fide ſpē iuſticie expecta-
mus‖ Na; in chriſto ieſu neq; circūciſio
aliq̄d valet neq; ꝑpuciū: ſ; fides q̄ p cha
ritatē opat̄. Currebat; bñ‖ Quis vos i-
pediuit ꝟitati nō obedire? Nemi ɔſenſe
ritis. Perſuaſio hec nō ē ex eo qui vocat
vos‖ Modicū fermētū totā maſſam cor
rūpit. Ego ɔfidio in vobis in dño: q̄ ni
hil aliud ſapiet;. Qui aūt ɔturbat vos:
portabit iudiciū: quicūq; ē ille. Ego aūt
frēs ſi circūciſionem adhuc ꝑdico: quid
adhuc ꝑſecutionē patior. Ergo euacua-
tū eſt ſcādalū cruc;. Vtinā abſcindant̄
qui vos ɔturbāt. Vos eni i libertatē vo
cati eſt; frēs: tm̄ ne libertatē in occaſio-
nem det; carnis: ſ; p charitatē ſpūs ſer-
uire inuicē. Oīs eni lex in vno ſermone
iplet̄‖ Diliges ꝓximū tuū ſicut teipſu;.
Q2 ſi inuicē mordet; ⁊ comedit;: videte
ne ab inuicē ɔſūmami. Dico aūt in chri
ſto. Spū ābulate‖ et deſideria carnis nō
ꝑficiet;. Caro eni ɔcupiſcet adūſus ſpm̄.
ſpūs aūt aduerſus carnē. Hec enim ſibi
inuicē aduerſant̄: vt nō q̄cūq; vult; illa
faciat;. Q2 ſi ſpū ducemi nō eſt; ſub lege
Manifeſta ſūt aūt opa carnis q̄ ſūt for-
nicatio: immūdicia: ipudicitia: luxuria:
idolox ſuit⁹ veneficia: inimicitie‖ ɔtētio
nes: emulatiōes: ira: rixe: diſſenſiōes: ſe-
cte: iuidie: homicidia: ebrietates: come
ſatiōes ⁊ hīs ſilia: q̄ ꝑdico vobis ſicut
ꝑdixi: q̄m q̄ talia agūt regnū dei nō ɔſe
quēt‖ Fruct⁹ aūt ſpūs ē charitas: gaudi Apoc;.22.a
um: pax: patiētia: benignitas: bonitas:
longanimitas: māſuetudo: fides: mode-
ſtia: ɔtinentia: caſtitas. Aduerſus huiuſ
modi nō ē lex‖ Qui aūt ſūt chriſti: carnē Ro.13.d
ſuā crucifixerūt cū vitijs ⁊ ɔcupiſcētijs. 1.Pe.2.b
J ſpū viuim⁹: ſpū ambu- VI
lem⁹. Nō efficiamur inanis gl'ie A
cupidi: inuicē ꝓuocātes: inuicē
inuidentes. Frēs: ⁊ ſi ꝑoccupat⁹ fuerit
hō in aliq̄ delicto: vos q̄ ſpūales eſtis hu
iuſmodi inſtruite in ſpū lenitatis: ɔſide-
rans teipſū: ne ⁊ tu tēpteris. Alter alte-
rius onera portate: ⁊ ſic adimplebit; le-
gem chriſti. Na; ſiq̄s exiſtimat ſe aliq̄d
eſſe cū nihil ſit: ipſe ſe ſeducit. Op⁹ aūt ſu
um ꝓbet vnuſq̄ſq; ⁊ ſic in ſemetipſo tm̄
gl'iā habebit ⁊ nō in altero. Vnuſquiſq; B
eni onus ſuū portabit. Cōmunicet autē
is q̄ catheti;at̄ ꝟbo: ei q̄ ſe catheti;at in
omibus bonis. Nolite errare: deus non
irridet̄. Que eni; ſeminauerit hō: hec et
metet. Q̄m qui ſeminat in carne ſua: de
carne ⁊ metet corruptionē: qui aūt ſemi-
nat in ſpū: de ſpū metet vitā eternā‖ Bo 2.Teſſal.3.c
nū aūt faciētes nō deficiam⁹: tpe enim C
ſuo metem⁹ nō deficiētes. Ergo dū tp̄s
habem⁹: opemur: bonū ad oēs: maxime
aūt ad domeſticos fidei. Videte qualib⁹
lrīs ſcripſi vobis mea manu. Quicunq;
enim volūt placere i carne: hi cogūt vos
circūcidi: tm̄ vt cruc; chriſti ꝑſecutionē
nō patiant̄. Neq; eni q̄ circūcidūt̄: leges
cuſtodiūt: ſ; volūt vos circūcidi: vt i car
ne vr̄a gl'ient̄. Mihi aūt abſit gl'iari ni-
ſi in cruce dñi nr̄i ieſu chriſti: p quē mi- D
hi mūdus crucifix⁹ eſt: ⁊ ego mūdo ‖ Jn G.5.a
chriſto eni ieſu neq; circūciſio aliq̄d va
let neq; ꝑputiū: ſ; noua creatura. Et qui
cūq; hanc regulā ſecuti fuerint: pax ſup
illos ⁊ miſcdia et ſup iſrl' dei. De cetero
nemo mihi moleſt⁹ ſit. Ego eni ſtigmata
dñi ieſu in corpe meo porto. Gratia dñi
nr̄i ieſu chriſti cū ſpū vr̄o frēs. Amen.

Explicit epiſtola Pauli ad Galathas
Incipit argumētū i epl'am ad Epheſios

Pheſij ſunt aſiani. Hi accepto
verbo ꝟitatis ɔſtiterūt in fide
Hos collaudat aplus: ſcribēs
eis a roma de carcere p tychi-
cum diaconem.

Explicit argumentū. Incipit epiſtola
Pauli ad epheſios. Capitulum. I

A Aulus apoſto-
P lus christi ieſu p̄ voluntatem
dei: omnibus ſanctis q̄ ſunt
epheſi ⁊ fidelib⁹ in christo ie
ſu. Gr̄a vobis ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o ⁊ dn̄o
1.Corī.1.a ieſu christo. ‖ Bn̄dict⁹ deus ⁊ pr̄ dn̄i nr̄i
1.Pe.1.a ieſu christi qui bn̄dixit nos in oī bn̄dicti
one ſpūali in celeſtibus in christo: ſicut
elegit nos in ipſo an̄ mūdi cōſtitutionē:
vt eſſem⁹ ſcī ⁊ imaculati in ꝯſpectu ei⁹ ī
charitate. Qui p̄deſtinauit nos in adop
tionē filioꝝ p̄ ieſuꝫ christū in ipſum ſm̄
B ꝓpoſitū volūtatis ſue in laudem glorie
gratie ſue: in qua gratificauit nos in di
lecto filio ſuo: in q̄ habem⁹ redēptioneꝫ
p̄ ſanguinē ei⁹ remiſſionē pctoꝝ ſm̄ di-
uitias gr̄e ei⁹ q̄ ſupabundauit in nobis
ī oī ſapiā ⁊ prudētia: vt notum faceret
nobis ſacramētū volūtatis ſue ſm̄ bn̄-
placitū eius qđ ꝓpoſuit in eo in diſpen
tione plenitudinis tēpoꝝ inſtaurare oīa
in christo q̄ in celis ⁊ q̄ in terra ſūt in ip
ſo. In q̄ etiā nos ſorte vocati ſum⁹: p̄de-
ſtinati ſm̄ ꝓpoſitū ei⁹ qui opat̄ oīa ſm̄
conſiliū volūtatꝫ ſue: vt ſimus in laudē
C glorie ei⁹ nos qui an̄ ſperauim⁹ in chri-
ſto. In quo ⁊ vos cū audiſſetis v̄bū ve-
ritatis euāgeliū ſalutꝫ vr̄e: in q̄ ⁊ credē-
tes ſignati eſtis ſpū ꝓmiſſionis ſcō: qui
ē pignus hereditatꝫ nr̄e in redēptioneꝫ
acquiſitionis in laudē glorie ipſi⁹. Pro
pterea ⁊ ego audiēs fidē vr̄am q̄ ē ī chri
ſto ieſu: ⁊ dilectionē in oēs ſcōs: nō ceſſo
gr̄as agēs p̄ vobis memoriā vr̄i faciēs
in orationibus meis: vt deus dn̄i nr̄i ie-
ſu christi pater glīe det vobis ſpm̄ ſapie
⁊ reuelationis in agnitionē ei⁹ illumia-
tos oculos cordis vr̄i: vt ſciatꝫ q̄ ſit ſpes
D vocationis eius: ⁊ q̄ diuitie glīe heredi-
tatis eius in ſcīs: ⁊ q̄ ſit ſupeminēs ma-
gnitudo virtutꝫ eius in nos q̄ credim⁹
ſm̄ opationē potētie v̄tutis eius quaꝫ
opatus ē in christo ſuſcitans illū a mor-
tuis: ⁊ ꝯſtituēs ad dexterā ſuā in celeſti-
bus ſupra oēm principatū ⁊ ptātē ⁊ vir
tutem ⁊ dn̄ationē: ⁊ oē nomē qđ noīat̄
nō ſolū in hoc ſeculo: ſꝫ etiā in futuro: et
oīa ſubiecit ſub pedib⁹ eius: ⁊ ipſū dedit
caput ſupra oēm eccleſiā q̄ ē corpus ip-
ſius: ⁊ plenitudo eius qui omnia in om
A nibus adimpletur. II
Col.2.c ‖ Et vos ꝯuiuificauit cum eſſetis
E mortui delictis ⁊ pctīs vr̄is ī q̄-
bus aliqn̄ ambulaſtis ſm̄ ſeculū
mūdi hui⁹ ſm̄ principē ptātis aeris hu-
ius: ſpūs qui nūc opat̄ in filios diffidē-
tie: in qb⁹ ⁊ nos oēs aliqn̄ cōuerſati ſu-
mus in deſiderijs carnis nr̄e faciētes vo-
lūtatem carnis ⁊ cogitationū: ⁊ eramus
natura filij ire ſicut ceteri. Deus autē q̄
diues ē ī miſericordia ꝓpter nimiā cha
ritatē ſuā q̄ dilexit nos: ⁊ cū eſſem⁹ mor
tui peccatis: ꝯuiuificauit nos in christo
cui⁹ gr̄a eſtis ſaluati ⁊ cōreſuſcitauit et
cōſedere fecit in celeſtib⁹: in christo ieſu
vt oſtēderet ī ſecul̄ ſupuenientib⁹ abūdā-
tes diuitias gr̄e ſue in bonitate ſup nos
in christo ieſu. Gratia enī eſtis ſaluati p̄
fidem ⁊ hoc nō ex vobis. Dei enī donuꝫ
ē: nō ex opib⁹: vt ne q̄s gliet̄. Ipſi⁹ enim
ſum⁹ factura: creati in christo ieſu ī opī
bus bonis: q̄ p̄parauit deus vt in illis
ambulem⁹. Propter qđ memores eſtote
ꝙ aliqn̄ vos q̄ gētes eratis in carne quī
dicebamī p̄putiuꝫ ab ea q̄ dicit̄ circūci-
ſio in carne manufacta: qui eratꝫ illo in
tp̄e ſine christo alienati a conuerſatione
iſrl̄: ⁊ hoſpites teſtamentoꝝ: ꝓmiſſionis
ſpem nō hn̄tes: ⁊ ſine deo in hoc mūdo.
Nūc aūt in christo ieſu vos q̄ aliqn̄ era-
tis lōge: facti eſtis ꝓpe in ſanguine chri
ſti. Ipſe eniꝫ eſt pax nr̄a qui fecit vtraqꝫ
vnū: ⁊ mediū parietē macerie ſoluēs inī
micitias ī carne ſua: legeꝫ mādatoꝝ de-
cretis euacuās vt duos cōdat ī ſemetip-
ſo in vno nouo homie faciens pacem: vt
recōciliet ābos in vno corpe deo p̄ cru-
cem interficiēs inimicitias in ſemetipſo
‖ ⁊ veniēs euāgelizauit pacē vobis q̄ lō-
ge fuiſtꝫ: ⁊ pacē his q̄ ꝓpe: qm̄ p̄ ipſum
habemus acceſſum ambo in vno ſpū ad
pr̄em. Ergo iam nō eſtꝫ hoſpites ⁊ adue
ne: ſed eſtꝫ ciues ſanctoꝝ ⁊ domeſtici dei
ſupedificati ſup fundamentum aploꝝ ⁊
ꝓph̄aꝝ ipſo ſūmo angulari lapide chri-
ſto ieſu: ī q̄ oīs edificatio ꝯſtructa creſcit
in tēplū ſcm̄ ī dn̄o. In q̄ ⁊ vos coedifica-
mi ī tabernaculū dei ī ſpū ſctō. III
H Uius rei gr̄a ego paul⁹ vīct⁹ chri-
ſti ieſu ꝓ nobis gētib⁹: ſi tn̄ audiſtꝫ
diſpēſationē gr̄e dei q̄ data ē mihi ī vo
bis: qm̄ ſm̄ reuelationem notū mihi fa
ctū eſt ſacr̄m: ſicut ſupra ſcripſi in breui
ꝓut poteſtꝫ legētes intelligere prudētiā
meā ī miſterio christi: qđ alijs generatio
nibus nō eſt agnitum filijs hoīuꝫ: ſicuti
nūc reuelatū ē ſcīs aplīs ei⁹ ⁊ ꝓph̄is in
ſpū: eſſe gētes coheredes ⁊ cōcorpales et
cōpticipes ꝓmiſſiōis ī christo ieſu p̄ euā-
geliū ‖ cui⁹ fact⁹ ſum ego miſter ſm̄ donū
gr̄e dei q̄ data ē mihi ſm̄ opationē v̄tu

tis ei⁹. Mihi eni oiuꝫ ſctoꝝ mimo data
ē grā hec: i gētib⁹ euāgelizare iueſtigabi
les diuitias chriſti: ⁊ illuminare oēs q̄ ſit
diſpēſatio ſacramēti abſcōditi a ſecul' in
deo q̄ oia creauit: vt inoteſcat pꝛicipati
C b⁹ ⁊ ptātib⁹ celeſtib⁹ p eccl'iam mltifor
mis ſapia dei: ſm pfinitionē ſecloꝝ quā
fecit i chriſto ieſu dño nr̃o: in q̄ hēm⁹ fi-
duciā ⁊ acceſſū in ꝯfidentia p fidē eius.
Propter qđ peto ne deficiatꝭ i tribulati-
onib⁹ meis ꝓ vobis: q̄ ē glia vr̃a. Hui⁹
rei grā flecto genua mea ad patrem dñi
nr̃i ieſu chriſti ex q̄ oīs paternitas in ce-
lis ⁊ in terra noiat' vt det vobis ſm di
uitias glie ſue ꝟtutē corroborari p ſpm̄
D ei⁹ in interiori hoie chriſtū habitare p fi
dem cordibus vr̃is in charitate radica-
ti ⁊ fundati: vt poſſitꝭ comphēdere cuꝫ
oib⁹ ſctis q̄ ſit latitudo ⁊ lōgitudo ⁊ ſub-
limitas ⁊ pfundū. Scire etiā ſupēminē
tem ſcie charitatē chriſti: vt ipleami in
oēm plenitudinē dei. Ei aūt q̄ potēs eſt
oia facere ſupabundāter q̄ petim⁹ aut
intelligim⁹ ſm virtutē q̄ opat' in nobis
ipſi glia in eccl'ia ⁊ in chriſto ieſu in oēs
generatiōes ſecli ſeculoꝝ. Amen. IIII

A ‖Obſecro itaq vos ego vinct⁹ in
dño: vt digne ambuletꝭ vocatio-
ne q̄ vocati eſtis: cū oī humilita-
te ⁊ māſuetudine: cū patiētia ſupportā-
tes inuicem in charitate. Solliciti ſerua
re vnitatē ſpūs i vinculo pacꝭ. ‖Unū cor
pus ⁊ vn⁹ ſpūs: ſicut vocati eſtꝭ in vna
ſpe vocatiōis vr̃e Unus dñs: vna fides:
B vnū baptiſma. Un⁹ de⁹ ⁊ pater oiuꝫ qui
ſup oēs ⁊ p oia: ⁊ in oibus nobis‖ Uni-
cuiq aūt nr̃m data eſt grā ſm mēſuram
donatiōis chriſti. Propter qđ dicit. ‖ Aſ
cendēs in altū captiuā duxit captiuita-
tem: dedit dona hoib⁹. ‖ Qꝫ aūt aſcēdit
qđ eſt niſi qꝛ ⁊ deſcēdit pꝛimū in inferio
res ptes terre. Qui deſcendit: ipe eſt et q̄
aſcēdit ſup oēs celos vt adimpleret oia
‖Et ipſe dedit qſdā qdēꝫ aplos: qſdā aūt
C pp̄has: alios vo euāgeliſtas: alios autē
paſtores ⁊ doctores ad ꝯſūmatiōnē ſcōꝝ
in opus miſterij in edificationēꝫ corpis
chriſti: donec occurram⁹ oēs in vnitatēꝫ
fidei ⁊ agnitiōis filij dei in virū pfectū:
in menſurā etatꝭ plenitudinis chriſti: vt
iam nō ſimus pꝛuuli fluctuātes: ⁊ circū-
feramur oī vento doctrine in nequicia
D hoiuꝫ: in aſtutia ad circūuentionē erro-
ris‖ Ueritatē aūt facientes in charitate
creſcam⁹ in illo p oia q̄ eſt caput chriſt⁹
ex q̄ totū corpus cōpactū ⁊ ꝯnexū p oēm

iūcturā ſūminiſtrationis ſm opationēꝫ
in mēſurā vniuſcuiuſq membꝛi augmē
tum corpis facit: in edificationēꝫ ſui in
charitate. Hoc igitur dico ⁊ teſtificor in
dño‖ vt iaꝫ non ambuletꝭ ſicut ⁊ gentes Ro.1.c
ambulāt in vanitate ſenſus ſui: tenebꝛiſ E
obſcuratū hn̄tes intellectū: alienati a vi
ta dei p ignorātiā q̄ eſt in illis ꝓpter ce-
citatē cordis ipſoꝝ: q̄ deſperātes ſemet-
ipſos tradiderūt impudicitie in opatio-
nem imūdicie oīs: in auariciā. Uos aūt
non ita didiciſtis chriſtū: ſi tn̄ illū audi-
ſtis et in ipſo edocti eſtis ſicut ē veritas
in ieſu ‖Deponite vos ſm pꝛiſtinā ꝯuer- Ro.6.a
ſationē veterēꝫ hoiem qui corrūpit' ſm Colo.3.b. F
deſideria erroꝛis. Renouami aūt ſpū mē Hebꝛe.12.a
tis vr̃e: ⁊ induite nouum hoiem qui ſm 1.Pe.2.a
deū creatus ē in iuſticia ⁊ ſcitate verita-
tis‖ Propter qđ deponentes mēdacium Zach.8.c
loquimi veritatēꝫ vnuſquiſq cū ꝓximo
ſuo: qm̄ ſum⁹ inuicem mēbra‖ Iraſcimi Pſ.4.
⁊ nolite peccare. Sol nō occidat ſup ira
cundiā vr̃am‖ Nolite locū dare diabolo Ja.4.b
Qui furabat' iā non furet': magiꝭ aūt la- 1.Pe.4.a
boꝛet opando manib⁹ ſuis qđ bonū eſt:
vt habeat vn̄ tribuat neceſſitatē patiēti G
Oīs ſermo malus ex oꝛe veſtro non ꝓce
dat: ſed ſi quis bonus ad edificationem
fidei: vt det grām audientib⁹. Et nolite
ꝯtriſtare ſpm̄ ſcm̄ dei: in q̄ ſignati eſtꝭ in
die redēptionis. Oīs amaritudo ⁊ ira et
indignatio ⁊ clamoꝛ ⁊ blaſphemia tolla
tur a vobis: cū oī malicia‖ Eſtote aūt in- Col.3.b
uicem benigni: miſericordes: donantes
inuicem: ſicut ⁊ deus in chriſto donauit
vobis. V

A ‖Eſtote g imitatoꝛeſ dei ſicut filij
charíſſimi: ⁊ ambulate in dilecti- Jo.13.d
one ſicut ⁊ chriſtus dilexit nos: ⁊ 1.Joh.4.b
tradidit ſemetipſū ꝓ nobis oblationem
⁊ hoſtiā deo in odoꝛē ſuauitatꝭ. Fornica
tio aūt ⁊ oīs imūdicia aut auaricia nec
noiet' in vobis: ſicut decet ſanctos: aut
turpitudo aut ſtultiloquiuꝫ: aut ſcurrili
tas q̄ ad rem nō ptinet: ſed magiꝭ gratia B
rū actio. Hoc eni ſcitote intelligētes: qꝫ
oīs fornicatoꝛ aut imundus aut auarus
quod eſt idoloꝝ ſeruit⁹: nō habet heredi
tatem in regno chriſti ⁊ dei. Nemo vos
ſeducat inanib⁹ verbis‖ ꝓpter hec enim Col.3.a
venit ira dei in filios diffidētie. Nolite
g effici pticipes eoꝝ. Eratꝭ eni aliqñ te-
nebꝛe: nunc aūt lux in dño. Ut filij lucis
ābulate. Fruct⁹ eni lucꝭ ē in oī bonitate C
⁊ iuſticia ⁊ veritate. Pꝛobātes qđ ſit bn̄
placitū deo. Et nolite coicare opib⁹ in-

fructuoſis tenebrarum: magis autem redargui te. Que enim in occulto fiunt ab ipſis turpe eſt et dicere. Omnia autem que arguuntur: a lumine manifeſtantur. Omne enim quod manifeſtatur lu
D men eſt. Propter quod dicit: Surge qui dormis et exurge a mortuis: et illuminabit te
Col. 4. a chriſtus. Uidete itaque fratres quomodo caute ambuletis: non quaſi inſipientes: ſed vt ſapientes: redimentes tempus: quoniam dies mali ſunt
Ro. 12. a Propterea nolite fieri imprudentes: ſed in-
1 Teſſal. 4. a telligentes que ſit voluntas dei. Et nolite inebriari vino in quo eſt luxuria: ſed implemini ſpiritu ſancto: loquentes vobiſmetipſis in pſalmis: hymnis et canticis ſpiritalibus cantantes et pſallentes in cordibus veſtris domino: gratias agentes ſemper pro omnibus in nomine domini noſtri ieſu chriſti deo et patri. Subiecti inuicem
E i timore chriſti. Mulieres viris ſuis ſub-
1. Corin. 11. a dite ſint ſicut domino: quoniam vir caput eſt mu-
Col. 3. c lieris: ſicut chriſtus caput eſt eccleſie: ipſe
1. Pe. 3. a ſaluator corporis eius. Sed ſicut eccleſia ſubiecta eſt chriſto: ita et mulieres viris ſuis
Col. 3. c in omnibus. Uiri diligite vxores veſtras ſicut et chriſtus dilexit eccleſiam: et ſeipſum tradidit pro ea vt illam ſanctificaret: mundans eam lauacro aque in verbo vite: vt exhiberet ipſe
F ſibi glorioſam eccleſiam non habentem maculam aut rugam aut aliquid huiuſmodi: ſed vt ſit ſancta et immaculata. Ita et viri debent diligere vxores ſuas: vt corpora ſua. Qui ſuam vxorem diligit: ſeipſum diligit. Nemo enim vnquam carnem ſuam odio habuit: ſed nutrit et fouet eam ſicut et chriſtus eccleſiam: quia mem-
G bra ſumus corporis eius de carne eius et de oſſi
Gen. 2. d bus eius. Propter hoc relinquet homo patrem et
3. Eſdre. 4. b matrem ſuam: et adherebit vxori ſue: et erunt
Mat. 19. a duo in carne vna. Sacramentum hoc ma-
Mar. 10. c gnum eſt. Ego autem dico: in chriſto et in eccle-
1. Corin. 6. d ſia. Uerumtamen et vos ſinguli vnuſquiſque vxorem ſuam ſicut ſeipſum diligat: vxor autem timeat virum ſuum. VI

A Col. 3. d Filii obedite parentibus veſtris in domino
Exo. 20. b F Hoc enim iuſtum eſt. Honora patrem
Eccli. 3. b tuum et matrem tuam: quod eſt mandatum
Mat. 19. e primum in promiſſione: vt bene ſit tibi: et ſis
Mar. 10. c longeuus ſuper terram. Et vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios veſtros: ſed educate illos in diſciplina et correptione domini.
Col. 3. d Serui obedite dominis carnalibus cum timo-
ad Titum. 2. c re et tremore: in ſimplicitate cordis veſtri
1. Pe. 2. c ſicut chriſto: non ad oculum ſeruientes quaſi hominibus placentes: ſed vt ſerui chriſti facientes voluntatem dei ex animo cum bona voluntate ſeruientes ſicut domino et non hominibus: ſcientes quoniam vnuſquiſque quodcunque fuerit bonum: hoc re
B cipiet a domino ſiue ſeruus ſiue liber. Et vos domini eadem facite illis remittentes minas ſcientes quia et illorum et veſter dominus eſt in celis: et
C perſonarum acceptio non eſt apud deum. De cetero fratres confortamini in domino: et in potentia virtutis eius. Induite vos armaturam dei vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli: quoniam non eſt nobis colluctatio aduerſus carnem et ſanguinem: ſed aduerſus principes et poteſtates: aduerſus mundi rectores tenebrarum harum: contra ſpiritualia nequitie in celeſtibus. Propterea accipite armaturam dei vt poſſitis reſiſtere in die malo: et in omnibus perfecti ſtare. State ergo ſuccincti lumbos veſtros in veritate: et induti loricam iuſticie: et calciati pedes in preparatione euangelii pacis. In omnibus ſumentes ſcutum fidei in quo poſſitis omnia tela nequiſſimi ignea extinguere et galeam ſalutis aſſumite: et gladium ſpiritus quod eſt verbum dei: per omnem orationem et obſecrationem orantes omni tempore in ſpiritu: et in ipſo vigilantes in omni inſtantia et obſecratione pro omnibus ſanctis et pro me vt detur mihi ſermo in
D apertione oris mei cum fiducia notum facere myſterium euangelii: pro quo legatione fungor in catena iſta: ita vt in ipſo audeam prout oportet me loqui. Ut autem et vos ſciatis que circa me ſunt: quid agam omnia vobis nota faciet tychicus chariſſimus frater et fidelis miniſter in domino: quem miſi ad vos in hoc ipſum vt cognoſcatis que circa nos ſunt: et conſoletur corda veſtra. Pax fratribus: et charitas cum fide a deo patre noſtro: et domino ieſu chriſto. Gratia cum omnibus qui diligunt dominum noſtrum ieſum chriſtum in incorruptione. Amen.

Explicit epiſtola Pauli ad Epheſios
Incipit argumentum in epiſtolam ad Philippenſes.

Philippenſes ſunt macedones. Hi accepto verbo veritatis perſtiterunt in fide: nec receperunt falſos apoſtolos. Hos collaudat apoſtolus: ſcribens eis a roma de carcere per epaphroditum.

Explicit argumentum. Incipit epiſtola Pauli ad Philippenſes. Ca. I

Paulus et timo-
A theus ſerui ieſu chriſti: omnibus ſanctis in chriſto ieſu qui ſunt philippis cum epiſcopis et diaconibus. Gratia vobis et pax a deo patre noſtro et domino ieſu chriſto. Gratias ago deo meo in omni memoria veſtri ſemper in cunctis orationibus meis pro omnibus vobis cum gaudio deprecationem faciens ſuper communicatione veſtra in euangelio chriſti

a pꝛima die vſqȝ nũc:cõfidens hocipm̄:
qꝛ qui cepit in vobis opus bonũ:ꝑficiet
vſqȝ in diẽ chꝛiſti ieſu. Sicut ẽ mihi iu-
ſtũ hoc ſentire ꝓ oĩbꝰ vobis:eo ꝙ habeã
vos in corde ⁊ in vincuł meis ⁊ ĩ defen-
B ſione ⁊ ꝯfirmatiõe euãgelij: ſocios gau-
dij mei oẽs vos eſſe. Teſtis eni mihi eſt
deꝰ quõ cupiã oẽs vos eſſe in viſceribꝰ
ieſu chꝛiſti. Et hoc oꝛo: vt charitas vr̃a
magis ac magꝭ abũdet in oĩ ſcia ⁊ in oĩ
ſenſu:vt ꝓbetꝭ potioꝛa vt ſitis ſinceres
⁊ ſine offenſa in diem chꝛiſti:repleti fru
ctu iuſticie ꝑ ieſum chꝛiſtũ in gl'aȝ ⁊ lau
dẽ dei. Scire aũt volo vos frẽs:qꝛ q̃ cir
ca me ſunt:magꝭ ad ꝓfectum venerent
euãgelij:ita vt vincula mea mãifeſta fie
rẽt in chꝛiſto in oĩ p̃toꝛio ⁊ in ceterꝭ oĩ-
bus:vt plures e fribꝰ in dño ꝯfidẽtes in
vinculis meis:abũdantiꝰ auderent ſine
timoꝛe v̄bũ dei loqui. Quidã q̇dẽ ⁊ pro-
pter inuidiã ⁊ ꝯtẽtionẽ: q̇dã aũt ⁊ ꝓpter
bonã volũtatẽ chꝛiſtũ p̄dicãt. Quidã ex
charitate:ſciẽtes qm̄ in defenſiõe euãge
C lij poſitꝰ ſum. Quidã autẽ ex ꝯtentione
chꝛiſtũ annũciãt nõ ſincere: exiſtimãtes
p̃ſſurã ſe ſuſcitare vinculis meis. Quid
eni? Dũ oĩmodo ſiue ꝑ occaſionẽ ſiue ꝑ
veritatẽ chꝛiſtꝰ annũciet̃:⁊ in hoc gau-
deo:ſȝ ⁊ gaudebo. Scio eni qꝛ hoc mihi
ꝓueniet ad ſalutẽ:ꝑ vr̃am oꝛõem ⁊ ſub-
miſtrationẽ ſpũs ieſu chꝛiſti:ſm̄ expecta
tionẽ ⁊ ſpem meã qꝛ in nullo ꝯfundar:ſȝ
in oĩ fiducia ſicut ſꝑ ⁊ nũc magnificabi
tur chꝛiſtꝰ in coꝛpe meo:ſiue ꝑ vitã ſiue
ꝑ moꝛtẽ. Mihi eni viuere chꝛiſtꝰ ẽ ⁊ mo
ri lucrũ. Qꝛ ſi viuere ĩ carne: h̕ mihi fru
C ctu opis eſt‖⁊ q̇d eligã ignoꝛo:coartoꝛ
D aũt e duobꝰ deſideriũ hñs diſſolui:⁊ eſ-
ſe cũ chꝛiſto multomagꝭ meliꝰ ꝑmanere
aũt in carne:neceſſarium ꝓpter vos. Et
hoc ꝯfidẽs ſcio:qꝛ manebo ⁊ ꝑmanebo
oĩbꝰ vobis ad ꝓfectũ vr̃m et gaudiũ fi-
dei:vt gratulatio vr̃a abũdet in chꝛiſto
ieſu in me:ꝑ meũ aduẽtum iteꝝ ad vos.
Tm̄ digne euãgelio chꝛiſti ꝯuerſamini:
vt ſiue cũ venero ⁊ videro vos: ſiue ab-
ſens audiã de vobis:qꝛ ſtatꝭ in vno ſpũ
vnanimes:collaboꝛãtes fidei euãgelij:⁊
in nl'lo terreami ab aduerſarijs q̃ eſt il'
cauſa ꝑditiõis: vobis aũt ſalutꝭ. Et hoc
a deo. Quia vobis donatuȝ eſt ꝓ chꝛiſto
nõ ſolũ vt in eũ credatꝭ:ſed vt etiã ꝓ il-
lo patiami:idẽ certamẽ hñtes q̃le ⁊ vidi
ſtis in me:⁊ nũc audiſtis de me.
A ſ J qua ḡ ꝯſolatio in chꝛiſto: II
ſi q̇d ſolatiũ charitatis:ſi q̃ ſocie
tas ſpũs:ſi qua viſcera miſeratiõis:im-
plete gaudiũ meũ:vt idẽ ſapiatꝭ:eandeȝ
charitatẽ hñtes:vnanimes:idipm̄ ſenti
entes. Nihil ꝑ ꝯtentionẽ neqȝ ꝑ inaneȝ
gl'iam:ſȝ in hũilitate ſuꝑioꝛes ſibi inui-
cẽ arbitrãtes:nõ q̃ ſua ſũt ſingl'i cõſide-
rãtes ſȝ ea que alioꝝ. Hoc eni ſentite in
vobis:q̇d ⁊ in chꝛiſto ieſu:Qui cũ in foꝛ
ma dei eſſet:nõ rapinã arbitratꝰ ẽ eſſe ſe
equalẽ deo:ſed ſemetipm̄ exinaniuit foꝛ
mã ſerui accipiẽs in ſil'itudinẽ hoĩm fa
ctus ⁊ habitu inuẽtꝰ vt hõ hũiliauit ſe-
metipm̄ factꝰ obediẽs vſqȝ ad moꝛtem:
moꝛtẽ aũt crucꝭ‖Propter q̇d ⁊ deꝰ exal- Hebꝛe.2.b
tauit illũ ⁊ donauit illi nomẽ q̇d eſt ſuꝑ B
oĩe nomẽ‖vt ĩ noĩe ieſu oĩe genu fle- Ro.14.b
ctat̃ celeſtiũ terreſtriũ ⁊ ifernoꝝ:⁊ oĩs li
gua ꝯfiteat̃: qꝛ dñs ieſus chꝛiſtꝰ in gl'ia
eſt dei patrꝭ. Itaqȝ chariſſimi mei ſicut
ſꝑ obediſtꝭ:nõ in p̄ñtia mei tm̄: ſȝ mul-
tomagꝭ nũc in abſentia mea cũ metu et
tremoꝛe veſtrã ſalutẽ opami. Deꝰ eſt eni
q̃ opat̃ in vobis ⁊ velle ⁊ ꝑficere ꝓ bo-
na volũtate‖Oĩa aũt facite ſine murmu I.Pe.4.b
ratõibꝰ ⁊ heſitatiõibꝰ:vt ſitis ſine q̃rela
et ſimplices filij dei ſine rep̄hẽſiõe ĩ me-
dio natiõis pꝛaue ⁊ ꝑuerſe:inter q̃s luce
tis ſicut lumiaria ĩ mũdo v̄bũ vite ꝯtinẽ C
tes ad gl'iam meã in die chꝛiſti:qꝛ nõ in
vacuũ cucurri neqȝ in vacuũ laboꝛaui.
Sed ⁊ ſi emuloꝛ ſupꝛa ſacrificiũ ⁊ obſe-
quiũ fidei vr̃e:gaudeo ⁊ ꝯgratuloꝛ oĩbꝰ
vobis. Idipm̄ aũt ⁊ vos gaudete:⁊ ꝯgra
tulami mihi. Spero aũt in dño ieſu:ti-
motheũ me cito mittere ad vos:vt ⁊ ego
bono aĩo ſim cognitis q̃ circa vos ſunt.
Neminẽ eni habeo tã vnanimẽ q̃ ſince
ra affectõe ꝓ vobis ſollicitꝰ ſit.‖Oẽs.n. I.Coꝛꝭ.13.b
q̃ ſua ſũt querũt:nõ q̃ ieſu chꝛiſti. Experi
mẽtũ aũt eiꝰ cogſcite:qm̄ ſicut pr̃i filiꝰ
mecũ ſeruiuit in euãgelio. Hũc igit̃ ſpero
me mittere ad vos:mox vt videro q̃ cir-
ca me ſũt. Cõfido aũt in dño:qm̄ ⁊ ipe ve
niã ad vos cito. Neceſſariũ aũt exiſtima D
ui epaphꝛoditũ frẽm ⁊ coopatoꝛẽ ⁊ cõ-
militonẽ meũ:veſtꝝ aũt apl'm:⁊ miſtruȝ
neccitatꝭ mee:mittere ad vos:qm̄ q̇dẽ oẽs
vos deſiderabat:⁊ meſtꝰ erat. ꝓpterea ꝙ
audieratꝭ illũ ifirmatũ. Nã ⁊ infirmatꝰ
eſt vſqȝ ad moꝛtẽ:ſed deꝰ miſertꝰ eſt eiꝰ;
Non ſolũ aũt eiꝰ:verũetiã ⁊ mei:ne tri-
ſticiam ſuꝑ triſticiã haberẽ. Feſtinãtius
ergo miſi illũ:vt viſo illo iteꝝ gaudeatꝭ:
⁊ ego ſine triſticia ſim. Excipite itaqȝ il-
lum cum oĩ gaudio in dño:⁊ eiuſmo-
di cũ honoꝛe habetote: qm̄ ꝓpter opus

chriſti vſqꝫ ad mortem acceſſit: tradēs
aiam ſuam: vt impleret id qđ ex vobis
deerat erga meū obſequiū. III
B E cetero frēs mei gaudete in do
b mio: eadē vos ſcribere mihi qui
dē nō pigrū: vobis aūt neceſſari
um. Uidete canes: videte malos opari
os: videte cōciſionem. Nos eni ſumus
circumciſio qui ſpiritu ſeruim⁹ deo: et
gl'iamur in chriſto ieſu ꝛ nō in carne fi-
duciā hñtes: quāqꝫ ꝛ ego habeā cōfidē-
ciā in carne. Si quis alius videt ꝯfide
re in carne: ego magꝭ circūciſus octaua
Actꝭ, 23.b dit ex genere iſrł de tribu beniami: ‖ he
B breus ex hebreis: ſm legē phariſe⁹ ſm
emulationē pſequēs eccleſiā dei: ſm iu
ſticiā que in lege ē cōuerſat⁹ ſine q̄rela
Sed que mihi fuerūt lucra: hec arbitra
tus ſum ꝓpter chriſtū detrimēta. Uerū-
tñ exiſtimo oīa detrimentū eſſet ꝓpter
eminentē ſcientiā ieſu chriſti dñi mei:
ꝓpter quē omia detrimētū feci ꝛ arbi-
tror vt ſtercora vt chriſtū lucrifaciam: vt
ꝛ inueniar in illo nō hñs meā iuſticiam
q̄ ex lege eſt: ſed illā que ex fide ē chriſti
ieſu: que ex deo eſt iuſticia in fide ad co-
gnoſcendū illū: ꝛ vtutē reſurrectiōis ei⁹
ꝛ ſocietatē paſſionis illi⁹: ꝯfigurat⁹ mor
C ti ei⁹; ſi quo modo occurrā ad reſurrecti
onē que ē ex mortuis: nō ꝙ iam accepe-
rim: aut iā pfect⁹ ſim. Sequor autē ſi q̄
modo ꝯprehendā in q̄ ꝛ cōphēſus ſuꝫ a
chriſto ieſu. Frēs ego me nō arbitror cō
prehendiſſe. Unū aūt: q̄ quidē retro ſūt
obliuiſcēs: ad ea vo q̄ ſunt priora extē-
dens meipm: ad deſtinatuꝫ pſequor ad
brauiū ſupne vocatiōis dei in chriſto ie
ſu. Quicūqꝫ ḡ pfecti ſum⁹ hoc ſentiam⁹:
ꝛ ſi q̄d aliter ſapitꝭ: ꝛ hoc vobis de⁹ re-
uelabit. Uerūtñ ad qđ ꝑuenim⁹: vt idē
D ſapiam⁹: ꝛ in eadē ꝑmaneamus regula.
Imitatores mei eſtote frēs: ꝛ obſeruate
eos q̄ ita ābulāt ſicut habetꝭ formā no
ſtrā. Multi.n. ambulāt q̄s ſepe dicebam
Ro. 16. c vobis: nūc aūt ꝛ flens dico inimicos cru
cis chriſti: q̄ꝝ finis interit⁹: ‖ q̄ꝝ de⁹ ven
ter eſt: ꝛ gl'ia in ꝯfuſiōe ipſoꝝ qui terre-
na ſapiūt. Nr̄a aūt ꝯuerſatio in celis ē.
Unđ etiā ſaluatorē expectam⁹ dñm no
ſtrū ieſum chriſtuꝫ: q̄ reformabit corpus
humilitatꝭ nr̄e ꝯfiguratū corpi clarita-
tis ſue: ſm opationē vtutꝭ ſue q̄ etiam
poſſit ſubijcere ſibi omia. IIII
A Taqꝫ fratres mei chariſſimi ꝛ de
i ſiderātiſſimi: gaudiū meū ꝛ coro
na mea: ſic ſtate in dñō chariſſi-
mi. Euchodiā rogo ꝛ ſynticen depcor
idipm ſape in dñō. Etiā rogo ꝛ te ger-
mane cōpar: adiuua illas q̄ mecū labo-
rauerūt in euāgelio cū clemente ꝛ cete-
ris adiutorib⁹ meis: q̄ꝝ noīa ſunt in li-
bro vite. Gaudete in dñō ſp: iteruꝫ dico
gaudete. Modeſtia vr̄a nota ſit omnib⁹
hoib⁹. Dñs eni ꝓpe eſt. Nihil ſolliciti ſi
tis: ſed in oī orōne ꝛ obſecratiōe cū gra-
tiarūactione petitiōes vr̄e innoteſcant B
apud deū. Et pax dei q̄ exuperat omneꝫ
ſenſum: cuſtodiat corda vr̄a ꝛ intelligē-
tias vr̄as in chriſto ieſu. De cetero frēs
q̄cūqꝫ ſunt vera: q̄cūqꝫ pudica: q̄cūqꝫ iu
ſta: q̄cūqꝫ ſctā: q̄cūqꝫ amabilia: q̄cunqꝫ
bone fame: ſi q̄ virt⁹: ſi q̄ laus diſcipline
hec cogitate: q̄ ꝛ didiciſtꝭ ꝛ accepiſtis et
audiſtis ꝛ vidiſtꝭ in me. Hec agite ꝛ de⁹
pacis erit vobiſcū. Gauiſus ſum aūt in
dñō vehementer: quoniam tandem ali-
quando refloruiſtis pro me ſentire ſicut
ꝛ ſentiebatꝭ. Occupati aūt eratꝭ. Nō q̄ſi C
ꝓpter penuriā dico. Ego eni didici i q̄-
bus ſum ſufficiēs eſſe. Scio ꝛ hūiliari:
ſcio ꝛ abūdare. Ubiqꝫ ꝛ in oīb⁹ inſtitu-
tus ſum: ꝛ ſatiari ꝛ eſurire: ꝛ abūdare et
penuriā pati. Oīa poſſum: in eo q̄ me cō
fortat. Uerūtñ bene feciſtꝭ: cōicātes tri-
bulationi mee. Scitis aūt ꝛ vos philip-
penſes ꝙ in principio euāgelij q̄ñ ꝓfe-
ctus ſum a macedonia nulla mihi eccle
ſia cōicauit in ratiōe dati ꝛ accepti: niſi
vos ſoli: q2 ꝛ teſſalonicā ſemel ꝛ bis in
vſum mihi miſiſtꝭ. Nō q2 q̄ro datū: ſꝫ re
quiro fructū abundantē in rōne veſtra. D
Habeo aūt oīa: ꝛ abūdo. Replet⁹ ſuꝫ ac
ceptis ab epaphrodito: q̄ miſiſtꝭ in odo-
rē ſuauitatꝭ ‖ hoſtiā acceptā placētē deo Ro
De⁹ aūt me⁹ impleat oīne deſideriū ve-
ſtrū ſm diuitias ſuas in gl'ia in chriſto
ieſu. Deo aūt ꝛ prī nr̄o gl'ia in ſecula ſe-
culoꝝ amē. Salutate oēm ſctm̄ in chri-
ſto ieſu. Salutāt vos qui mecū ſūt frēs.
Salutāt vos oēs ſcti: maxie aūt q̄ de ce
ſaris domo ſūt. Gr̄a dñi nr̄i ieſu chriſti
cū ſpū vr̄o. Amen.

Explicit epl'a Pauli ad Philippēſes.
Incipit argumentum in epiſtolā ad Co
loſſenſes.

C Oloſſenſes: ꝛ hi ſicut laodicenſes
c ſunt aſiani: ꝛ ipſi ꝑuenti erant a
pſeudo apl'is. Nec ad hos acceſ-
ſit ipſe apl'us: ſed ꝛ hos ꝑ epl'am corrigit
Audierāt eni vbū ab archippo: q̄ ꝛ mi-
niſteriū in eos accepit. Ergo apl's iam li
gat⁹ ſcribit eis ab epheſo ꝑ tychicū dia-

tonem ⁊ oneſimū acolythum.
Explicit argumentū. Incipit epiſtola
Pauli ad Coloſſenſes. Captm I

A Aulus apoſto
P lus ieſu chriſti ꝑ volūta-
tem dei ⁊ timothe⁹ frater
his q̄ ſunt coloſſis ſctis ⁊
fidelib⁹ fratrib⁹ i chriſto
ieſu. Gratia vobis ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o.
Gratias agim⁹ deo ⁊ patri dn̄i noſtri ie
ſu chriſti ſemꝑ ꝓ vobis orātes: audiētes
fidē vr̄am in chriſto ieſu ⁊ dilectionem
quā habetꝭ in ſctōs oēs ꝓpter ſpem q̄ re
poſita eſt vobis in celꝭ: quā audiſtꝭ i ver-
bo veritatꝭ euāgelij qd̄ ꝑuenit ad vos ſi
cut ⁊ in vniuerſo mūdo eſt: ⁊ fructificat
⁊ creſcit ſicut in vobis ex ea die q̄ audi-
ſtis ⁊ cognouiſtis grām dei in veritate:
ſicut didiciſtꝭ ab epaphra chariſſimo cō
ſeruo noſtro: qui eſt fidelꝭ ꝓ vobis mini-
B ſter chriſti ieſu. Qui etiā māifeſtauit no
bis dilectionē vr̄am in ſpū. Ideo ⁊ nos
ex qua die audiuim⁹: nō ceſſam⁹ pro vo-
bis orātes: ⁊ poſtulātes vt impleami ag
nitione volūtatꝭ ei⁹ in oī ſapia ⁊ intelle
ctu ſpiritali: vt ambuletꝭ digne deo per
oīa placētes in oī ope bono fructifican-
tes ⁊ creſcētes in ſcia dei: in oī v̄tute cō-
fortati ſm̄ potentiā claritatis ei⁹: in om
ni patiētia et longanimitate cū gaudio
grās agentes deo ⁊ pr̄i: q̄ dignos nos fe
cit in partē ſortis ſctōꝝ in lumine. Qui
eripuit nos de ptāte tenebraꝝ: ⁊ trāſtu-
lit in regnū filij dilectionis ſue in q̄ ha-
bem⁹ redēptionē ⁊ remiſſionē pctōꝝ.
Qui eſt imago dei inuiſibilꝭ primogeni-
tus oīs creature: qm̄ in ipo cōdita ſunt
vniuerſa in celꝭ ⁊ in terra viſibilia ⁊ iui-
C ſibilia. Siue throni ſiue dn̄ationes ſiue
principat⁹ ſiue ptātes: oīa ꝑ ipm̄ ⁊ i ipo
creata ſunt. Et ipſe eſt an̄ oēs: ⁊ omia in
ipſo ꝯſtant. Et ipe eſt caput corꝑis eccle
5.c ſie: ‖ qui ē principiū primogenit⁹ ex mor-
tuis: vt ſit in oib⁹ ipe primatū tenens.
Quia in ipſo cōplacuit oēm plenitudi-
nē inhabitare ⁊ ꝑ eū reconciliari oīa in
ipm̄: pacificās ꝑ ſanguinē crucis ei⁹: ſi-
ue q̄ in terris ſiue q̄ in celꝭ ſunt. Et vos
cū eſſetis aliqn̄ alienati et inimici ſen-
ſu in opib⁹ malis: nūc aūt reconciliauit
in corꝑe carnis ei⁹ ꝑ mortem: exhibere
vos ſctōs ⁊ imaculatos ⁊ irrep̄hēſibiles
corā ipſo: ſi tn̄ ꝑmanetꝭ in fide fundati ⁊
ſtabiles ⁊ imobiles a ſpe euāgelij qd̄ au-
diſtis: qd̄ p̄dicatū eſt in vniuerſa creatu
ra q̄ ſub celo eſt: cui⁹ fact⁹ ſum ego pau D
lus miniſter: qui nūc gaudeo in paſſi-
onib⁹ ꝓ vobis: ⁊ adimpleo ea q̄ deſunt
paſſionū chriſti in carne mea ꝓ corpore
ei⁹ qd̄ eſt eccl̄ia. Cui⁹ fact⁹ ſū ego miſter
ſm̄ diſpenſationē dei: q̄ data ē mihi i vo
bis vt ipleā v̄bū dei: myſteriū qd̄ abſcō
ditū fuit a ſeculꝭ ⁊ generatiōib⁹: nūc aūt
manifeſtatū eſt ſctis ei⁹ quib⁹ voluit de⁹
notas facere diuitias glīe ſacri hui⁹ in
gentib⁹ qd̄ eſt chriſt⁹ in vobis ſpes glīe:
quē nos annūciauim⁹ corripiētes oēm
hoiem ⁊ docētes in oī ſapia vt exhibea-
mus oēm hoiem ꝑfectum in chriſto ieſu
in q̄ laboro certādo ſm̄ opationē ei⁹
quā opatur in me in virtute. II
V Olo eni vos ſcire qualē ſollicitu A
dinē habeā ꝓ vobis ⁊ ꝓ his qui
ſunt in laodicie ⁊ quicūq̨ nō vi-
derūt faciē meā in carne: vt ꝯſolenꝭ cor
da ipſoꝝ inſtructi in charitate: ⁊ in oēs
diuitias plenitudinis intellect⁹ i agni-
tione myſterij dei pr̄is ⁊ chriſti ieſu: in q̄
ſunt oēs theſauri ſapīe ⁊ ſcīe abſcōditi.
Hoc autē dico: vt nemo vos decipiat in
ſublimitate ſermonū ‖ Nā ⁊ ſi corꝑe ab- 1.Corꝭ.5.a
ſens ſum: ſed ſpū vobicū ſum gaudēs ⁊
videns ordinē vr̄m: ⁊ firmamentū ei⁹ q̄ B
in chriſto ē fidei vr̄e. Sicut ḡ accepiſtis
ieſum chriſtū dn̄m nr̄m: in ipo ambula-
te: radicati ⁊ ſupedificati in ipo: ⁊ cōfir-
mati in fide ſicut ⁊ didiciſtis: abūdātes
in illo in grāꝝ actiōe: Uidete ne q̄s vos
decipiat ꝑ philoſophiā ⁊ inanē fallaciā
ſm̄ traditionē hoim: ſm̄ elemēta mūdi
⁊ nō ſm̄ chriſtū. Quia in ipo inhabitat
oīs plenitudo diuinitatis corꝑaliter: et
eſtis in illo repleti q̄ eſt caput oīs princi
pat⁹ ⁊ ptātis. In q̄ ⁊ circūciſi eſtꝭ circū-
ciſione nō manufacta in expoliatiōe cor
poris carnis: ſed in circūciſiōe chriſti cō
ſepulti ei in baptiſmo: in q̄ ⁊ reſurrexiſtꝭ C
ꝑ fidem opatiōis dei q̄ ſuſcitauit illū a
mortuis. ‖ Et vos cū mortui eſſetꝭ i deli Eph.2.a
ctis ⁊ preputio carnis vr̄e cōuiuificauit
cū illo donās vobis oīa delicta: delens
qd̄ aduerſus nos erat chirographū de-
creti qd̄ erat ꝯtrariū nobis. Et ipm̄ tu-
lit de medio affigēs illud cruci: ⁊ expoli
ans principat⁹ ⁊ ptātes: traduxit ꝯfidē-
ter palā triūphans illos i ſeipo. Nemo
ergo vos iudicet i cibo aut in potu aut
in pte diei feſti aut neomenie: aut ſab- D
batorū q̄ ſunt vmbra futuroꝝ: corp⁹ au
tē chriſti. ‖ Nemo vos ſeducat volens in Mt.24.
humilitate ⁊ religiōe angeloꝝ que non Mar.13.
Lucꝭ.21.

vidit: ambulãs fruſtra inflat⁹ ſenſu car
nis ſue: ⁊ nõ tenens caput ex q̃ totũ cor
pus ꝑ nexus ⁊ cõiũctiões ſũminiſtratuʒ
⁊ ꝯſtructũ creſcit in augmẽtũ dei. Si ergo
mortui eſtis cũ chriſto ab elementis hui⁹
mũdi: q̃d adhuc tãq̃ viuẽtes mũdo de-
cernitis? Ne tetigeritis: neq̃ guſtaueritis
neq̃ ꝯtrectaueritis: q̃ ſũt oĩa in interitu
ipſo vſu ſm ꝓcepta ⁊ doctrinas hoĩm: q̃
ſunt rõem quidẽ hñtia ſapiẽ in ſupſtiti-
one ⁊ hũilitate et nõ ad parcendũ corpi
nõ in honore aliq̃ ad ſaturitatẽ carnis.
A Situr ſi ꝯſurrexiſtis cũ chri III
i ſto: q̃ ſurſum ſunt q̃rite vbi chri-
ſtus ẽ in dextera dei ſedẽs: q̃ ſur-
ſum ſunt ſapite: nõ q̃ ſup terrã. Mortui
eni eſtis: ⁊ vita vr̃a abſcondita ẽ cũ chri
ſto in deo: cũ aũt chriſt⁹ apparuerit vita
vr̃a: tũc ⁊ vos apparebitis cũ ipſo in gl'a.
Mortificate ergo mẽbra vr̃a q̃ ſunt ſup
terrã: fornicationẽ immundiciã: libidi-
nẽ: ꝯcupiſcentiã malã: ⁊ auariciaʒ: q̃ eſt
Eph. 5. b ſimulacroꝝ ſeruitus: ‖ ꝓpter q̃ venit ira
B dei ſup filios incredulitatis in q̃b⁹ am-
Hebre. 12. a bulaſtis aliq̃n cũ viueretis in illis. ‖ Nũc
1. Pe. 2. a aũt deponite ⁊ vos oĩa: irã: indignatio-
Eph. 2. e nẽ: maliciã: blaſphemiã: turpẽ ſmoneʒ
Ro. 6. a de ore vr̃o ‖ Nolite mẽtiri inuicẽ: expoli-
Eph. 4. f antes vos veterẽ hoiem cũ actib⁹ ſuis:
⁊ induẽtes nouũ eũ qui renouat̃ i agni
tionẽ dei ſm imaginẽ eius qui creauit
eũ: vbi nõ eſt gentil' ⁊ iude⁹: circũciſio et
ꝓputiũ: barbar⁹ ⁊ ſcytha: ſeru⁹ ⁊ liber: ſʒ
Eph. 6. b oĩa ⁊ in oĩb⁹ chriſt⁹. ‖ Induite vos ergo ſi-
cut electi dei ſancti ⁊ dilecti viſcera mi-
ſericordie: benignitatẽ: hũilitatẽ: mode
Eph. 4. g ſtiã: patiẽtiã: ‖ ſupportãtes inuicẽ ⁊ do-
nantes vobiſmetipſis ſi q̃s aduerſus ali
C quẽ habet q̃relã: ſicut ⁊ dñs donauit vo
bis: ita ⁊ vos. Sup oĩa aũt hec: charita-
tẽ habete qđ eſt vinculũ ꝑfectiõis: ⁊ pax
chriſti exultet in cordib⁹ vr̃is: in q̃ ⁊ vo-
cati eſtis in vno corpe: ⁊ grati eſtote. Uer
bũ chriſti habitet i vobis abundãter: in
oĩ ſapia docẽtes ⁊ cõmonentes voſmet-
ipſos in pſalmis ⁊ hymnis ⁊ canticis ſpi
ritualib⁹ in gr̃a cantãtes in cordib⁹ ve-
1. Corin. 10. g ſtris deo ‖ Oĩe qđcũq̃ facitis i ỽbo aut
in ope: oĩa in nomĩe dñi nr̃i ieſu chriſti:
Eph. 5. e. grãs agẽtes deo ⁊ pr̃i ꝑ ipm ‖ Mulieres
1. Pe. 3. a ſubdite eſtote viris: ſicut oportet in dño.
D Uiri diligite vxores vr̃as ⁊ nolite ama-
Eph. 6. a ri eſſe ad illas. ‖ Filij obedite pentib⁹ ꝑ
oĩa: hoc eni placitũ ẽ in dño. Pr̃es noli
Eph. 6. a te ad indignationẽ ꝓuocare filios vr̃os
vt nõ puſillo aĩo fiãt. ‖ Serui obedite ꝑ
oĩa dñis carnalib⁹: nõ ad oculũ ſuiẽtes
q̃ſi hoib⁹ placẽtes: ſʒ in ſimplicitate cor
dis timẽtes dñm. Qđcũq̃ facitis: ex aĩo
opamini: ſicut dño ⁊ nõ hoib⁹ ſciẽtes q̃ a
dño accipietis retributionẽ hereditatis.
Dño chriſto ſeruite. Qui eni iniuriã fa-
cit: recipiet id qđ iniq̃ geſſit ‖ Et nõ ẽ ꝑ-
ſonaꝝ acceptio apud deũ. IIII
Omini: qđ iuſtũ ẽ ⁊ equũ ſeruis
b ꝓſtate: ſciẽtes q̃m ⁊ vos dñm ha
betis in celo. Oroni inſtate vigilã
tes i ea in grãꝝactiõe: orãtes ſil' ⁊ ꝓ no-
bis: vt de⁹ apiat nobis oſtiũ ſermõis ad
loquẽdũ myſteriũ chriſti: ꝓpter qđ etiaʒ
vinct⁹ ſuʒ: vt manifeſtẽ illud ita vt opor
tet me loq̃ ‖ In ſapia ambulate ad eos q̃
foris ſunt: tp̃s redimẽtes. Sermo vr̃ ſem
per i gr̃a ſale ſit ꝯdit⁹: vt ſciatis quõ opor
teat vos vnicuiq̃ rñdere. Que circa me
ſunt: oĩa vobis nota faciet tychic⁹ cha-
riſſim⁹ frater ⁊ fidel' miſter ⁊ ꝯſeruus in
dño: quẽ miſi ad vos ad hocipm vt co-
gnoſcat q̃ circa vos ſũt: ⁊ cõſolet̃ corda
vr̃a cũ oneſimo chariſſimo et fideli frẽ
q̃ ex vobis eſt: q̃ oĩa q̃ hic agunt̃ nota fa
cient vobis. Salutat vos ariſtarch⁹ cõ-
captiu⁹ me⁹: ‖ ⁊ marc⁹ ꝯſobrin⁹ barna-
be: de q̃ accepiſtis mãdata. Si venerit ad
vos ſuſcipite illũ. Et ieſus q̃ dicit̃ iuſt⁹:
q̃ ſunt ex circũciſiõe. Hi ſoli ſũt adiuto-
res mei in regno dei: q̃ mihi fuerũt ſola-
tio. Salutat vos epaphras q̃ ex vobis ẽ
ſeru⁹ chriſti ieſu: ſp ſollicit⁹ ꝓ vobis in
oronib⁹: vt ſtetis ꝑfecti ⁊ pleni in oĩ vo-
luntate dei. Teſtimoniũ eni illi ꝑhibeo
q̃ hʒ multũ laborem ꝓ vobis ⁊ ꝓ his q̃
ſunt loadicie ⁊ q̃ hierapoli. Salutat vos
lucas medic⁹ chariſſim⁹: ⁊ demas. Salu
tate frẽs q̃ ſunt laodicie ⁊ nymphã et q̃
in domo ei⁹ ẽ eccl'iam. Et cũ lecta fuerit
apud vos ep̃la hec: facite vt ⁊ laodicen
ſiũ eccl'ia legat̃: ⁊ ea q̃ laodicẽſiũ eſt vo-
bis legat̃. Et dicite archippo. Uide mi-
niſteriũ qđ accepiſti i dño: vt illud im-
pleas. Salutatio mea manu pauli. Me-
mores eſtote vinculoꝝ meoruʒ. Gr̃a dñi
nr̃i ieſu chriſti vobiſcum. Amen.

Explicit ep̃la Pauli ad Coloſſenſes.
Incipit argumentuʒ in epiſtolam ad
Theſſalonicenſes primam.

Eſſalonicenſes ſunt macedo-
t nes: qui accepto ỽbo veritatis
ꝑſtiterunt in fide: etiã in perſe
cutione ciuiũ ſuorum. Prete-
rea nec receperunt falſos ap̃los: nec ea

que a falſis apl'is dicebant. Hos collau
dat apl's ſcribēs eis ab athenis: p tychi
cū diaconē: ⁊ oneſimū acolythum.

Explicit argumētū. Incipit epiſtola
Pauli ad Theſſalonicēſes prima. Ca.I

A Aulus et ſilua-
nus et timothe⁹: eccl'ie. theſ
ſalonicēſiū in deo pr̄e nr̄o
et dn̄o ieſu chriſto: gr̄a vo-
bis ⁊ pax. Gr̄as agimus deo ſemp p oī
bus vobis: memoriā vr̄i faciētes in orō
nibus nr̄is ſine intermiſſione: memores
B operis fidei veſtre ⁊ laboris ⁊ charitat
et ſuſtinētie ſpei dn̄i nr̄i ieſu chriſti: an
deū ⁊ patrē noſtrū. Sciētes frēs dilecti
a deo electionē veſtrā: quia euāgeliū no
ſtrū nō fuit ad vos in ſermōe tm̄: ſ; ⁊ in
virtute et ſpirituſancto ⁊ in plenitudi-
ne multa: ſicut ſcitis q̄les fuerim⁹ i vo-
C bis ppter vos. Et vos imitatores nr̄i fa
cti eſtis ⁊ dn̄i: excipiētes verbū in tribu
latione multa cum gaudio ſpūſſancti:
ita vt facti ſitis forma omnib⁹ credenti
bus in macedonia ⁊ i achaia. A vobis
enī diffamatus ē ſermo dn̄i: nō ſolū in
macedonia ⁊ in achaia: ſ; ⁊ in oī loco fi
D des vr̄a que eſt ad deū pfecta eſt: ita vt
nō ſit nobis neceſſe quicq̄ loq̄. Ipſi enī
de nobis ānunciāt qualē introitū ha-
buerimus ad vos: ⁊ quō pūerſi eſtis ad
deum a ſimulacris ſeruire deo viuo et
vero: ⁊ expectare filiū eius de celis quē
ſuſcitauit ex mortuis ieſum: qui eripuit
nos ab ira ventura. II
A Am ⁊ ipſi ſcitis frēs introitū no
n ſtrū ad vos q2 non inanis fuit ſ;
añ paſſi multa ⁊ cōtumelijs affe
cti ſicut ſcitis in philippis: fiduciā ha-
buim⁹ in deo nr̄o loq̄ ad vos euāgeliū
dei in multa ſollicitudine. Exhortatio
enī nr̄a non de errore neq; de imūditia
neq; in dolo: ſed ſicut pbati ſum⁹ a deo
vt crederet nobis euāgeliū ita loq̄mur:
nō q̄ſi hoīb⁹ placētes: ſ; deo q̄ pbat cor
da nr̄a. Neq; enī aliq̄n fuim⁹ in ſmone
adulatiōſ ſicut ſcit: neq; i occaſiōe aua
ricie: deus teſtis ē: nec q̄rētes ab hoīb⁹
B gloriā neq; a vobis neq; ab alijs cum
poſſemus vobis oneri eſſe vt chriſti apl'i
Sed facti ſumus paruuli in medio ve-
ſtrū tanq̄ ſi nutrix foueat filios ſuos:
ita deſiderātes vos cupide: volebamus
tradere vobis: nō ſolū euangeliū dei; ſed
etiam aīas nr̄as: q̄m chariſſimi nobis
facti eſtis. Memores enī facti eſtis frēs
laboris noſtri ⁊ fatigatiōis: nocte ⁊ die
opantes: ne quē vr̄m grauarem⁹: p̄dica
uimus in vobis euāgeliū dei. Vos te-
ſtes eſtis et deus: q̄ ſancte ⁊ iuſte ⁊ ſine
q̄rela vobis q̄ crediditis affuim⁹ ſicut
ſcitis q̄liter vnūquēq; vr̄m ſicut pr̄ fili- C
os ſuos depcantes vos ⁊ pſolātes: teſti
ficati ſumus vt ambularetis digne deo
qui vocauit vos in ſuū regnū ⁊ gl'iam.
Ideo ⁊ nos gratias agimus deo ſine in
termiſſione: q̄m cū accepiſſetis a nobis
verbū auditus dei: accepiſtis illud non
vt verbū hoīm: ſed ſicut ē vere verbum
dei: q̄ opatur in vobis qui crediditis
Vos enī imitatores facti eſtis frēs ec-
cleſiaꝝ dei que ſunt in iudea in chriſto
ieſu: q2 eadē paſſi eſtis ⁊ vos a ptribuli
bus vr̄is ſicut ⁊ ipi a iudeis q̄ ⁊ dn̄m oc
ciderūt ieſū ⁊ pphas: ⁊ nos pſecuti ſunt D
et deo nō placēt: ⁊ oībus hoīb⁹ aduer-
ſant: phibētes nos gentib⁹ loq̄ vt ſal-
ui fiāt: vt impleāt pctā ſua ſemp. Perue
nit enī ira dei ſup illos vſq; i finē. Nos
aūt frēs deſolati a vobis ad tp̄s hore:
aſpectu nō corde abundanti⁹ feſtinaui-
mus faciē veſtrā videre cū multo deſide
rio: q̄m voluim⁹ venire ad vos ego qui
dem paulus ⁊ ſemel ⁊ iteꝝ: ſ; impediuit
nos ſathanas. Que eſt enī nr̄a ſpes aut
gaudiū aut corona glorie? Nonne vos
ante dn̄m nr̄m ieſum chriſtū in aduen-
tu ei⁹? Vos enī eſtis gl'a nr̄a ⁊ gaudiū
P Ropter qđ nō ſuſtinētes III A
amplius: placuit nobis remane
re athenis ſolis: ⁊ miſimus timo
theū frēm nr̄m ⁊ miniſtrū dei in euāge-
lio chriſti: ad pfirmādos vos ⁊ exhortā-
dos p fide veſtra: vt nemo moueat i tri
bulationibus iſtis? Ipſi enī ſcitis q̄ in
hoc poſiti ſumus. Nam ⁊ cū apud vos B
eſſemus p̄dicebam⁹ vobis paſſuros nos
tribulationes: ſicut ⁊ factū eſt et ſcitis.
Propterea ⁊ ego amplius non ſuſtinēs
miſi ad cognoſcendū fidē veſtram: ne for
te temptauerit vos is qui temptat: ⁊ in
anis fiat labor noſter. Nunc autē veni
ente timotheo ad nos a vobis ⁊ ānunci
ante nobis fidem ⁊ charitatē vr̄am: et
quia memoriā noſtri habetis bonā: ſp C
deſiderantes nos videre ſicut ⁊ nos q̄;
vos: ideo pſolati ſumus fratres in vo-
bis: in oī neceſſitate ⁊ tribulatiōe nr̄a p
fidem vr̄am: q̄m nunc viuimus: ſi vos
ſtatis in dn̄o. Quā enī gratiarū actionē

poſſum⁹ deo retribuere ꝓ vobis in omi
gaudio q̊ gaudem⁹ ꝓpter vos añ deuȝ
nr̃m:nocte ac die abūdanti⁹ orātes vt
videam⁹ faciē vr̃m ⁊ cōpleam⁹ ea que
deſunt fidei veſtre?Ipe aũt deus ⁊ par
D noſter ⁊ dñs ieſus chriſtus dirigat viaȝ
nr̃am ad vos. Uos aũt dñs multiplicet
et abundare faciat charitatē veſtrā in
inuicē ⁊ in oēs:queādmodū ⁊ nos i vo
bis ad cōfirmādacorda vr̃a ſine q̄rela i
ſctitate añ deū ⁊ prēȝ nr̃m in aduentu
A dñi nr̃i ieſu chriſti cū oib⁹ ſcis ei⁹. Amē

E cetero ergo frēs roga IIII
b m⁹ vos ⁊ obſecramus in dño ie-
ſu:vt queādmodum accepiſtis a
nobis quō oporteat vos ābulare ⁊ pla-
cere deo: ſic ⁊ ābuletis:vt abūdetis ma
Ro.12.a. gis. Scitis eni q̄ p̄cepta dederim vobis
Eph.5.d. ꝑ dñm ieſū‖Hec ē eni volūtas dei ſctifi
catio vr̃a:vt abſtineatis vos a fornica-
tiōe:vt ſciat vnuſq̄ſq; vr̃m vas ſuū poſ
ſidere in ſctificatione ⁊ honore nō i paſ
ſiōe deſiderij ſicut ⁊ gētes q̄ ignorāt de
um. Et ne q̄s ſupgrediat̃ neq; circūue-
B niat in negocio frēm ſuū:q̄m vindex ē
dñs de his oibus ſicut p̄dixim⁹ vobis ⁊
teſtificati ſumus. Non eni vocauit nos
de⁹ in imūdiciā:ſȝ in ſctificationē. Ita-
q; q̄ hec ſpnit:nō hoiem ſpnit: ſȝ deū:q̄
Joh.15.b etiā dedit ſpm̄ ſuū ſcm̄ i nobis‖De cha
1.Joh.4.c ritate aũt fraternitatis non neceſſe ha
buim⁹ ſcribere vobis. Ipi.n.vos a deo
didiciſtis:vt diligatis inuicē. Eteni il-
C lud facitis in oēs frēs:in vniuerſa ma-
cedonia. Rogam⁹ aũt vos frēs vt abun
detis magꝭ:⁊ operā detis vt q̄eti ſitis:⁊
vt vr̃m negotiū agatis ⁊ opemi manib⁹
vr̃is ſicut p̄cepim⁹ vobis: ⁊ vt honeſte
ambuletis ad eos q̄ foris ſūt:⁊ nullius
aliq̄d deſideretis. Nolumus aũt vos ig-
norare frēs de dormiētib⁹ vt nō ꝯtriſte
mini ſicut et ceteri q̄ ſpē nō hn̄t. Si eni
D credim⁹ q; ieſus mortuus ē ⁊ reſurrexit
ita ⁊ deus eos qui dormierūt ꝑ ieſū ad-
ducet cū eo. Hoc eni vobis dicim⁹ i ver
bo dñi:q: nos qui viuim⁹: q̄ reſidui ſu-
mus in aduētu dñi nō p̄ueniem⁹ eos q̄
dormierūt. Q̄m ipe dñs i iuſſu ⁊ i voce
archangeli ⁊ in tuba dei deſcēdet de ce-
1.Co.15.c. lo ‖⁊ mortui q̄ i chriſto ſūt reſurgēt pri-
mi. Deinde nos q̄ viuim⁹ q̄ relinq̄mur
ſil̃ rapiemur cū illis in nubib⁹ obuiam
chriſto i aera:⁊ ſic ſp cū dño erim⁹. Ita-
q; ꝯſolami iuicē i v̄bis iſtꝭ. V
A b E tpib⁹ aũt ⁊ momētis frēs nō
indigetis vt ſcribam⁹ vobis ‖Ip
ſi eni diligenter ſcitis q: dies dñi ſicut
fur in nocte ita veniet. Cū eni dixerint
pax ⁊ ſecuritas:tūc repentin⁹ eis ſupue
niet interitus ſicut dolor in vtero habē
tis:⁊ nō effugiēt. Uos aũt frēs nō eſtis
in tenebris:vt vos dies ille tanq; fur cō
p̄hēdat. Oēs eni vos filij lucis eſtꝭ:⁊ fi
lij diei. Nō ſum⁹ noctis neq; tenebrarū
Igit̃ nō dormiam⁹ ſicut ⁊ ceteri: ſȝ vigi
lemus ⁊ ſobrij ſim⁹. Qui eni dormiunt:
nocte dormiūt: ⁊ qui ebrij ſunt: nocte
ebrij ſunt‖Nos aũt qui diei ſum⁹ ſobrij
ſimus:induti loricā fidei ⁊ charitatꝭ:et
galeā ſpem ſalutis:q̄m non poſuit nos
deus in irā:ſȝ in acq̄ſitionē ſalutis per
dñm noſtrū ieſū chriſtū qui mortuus ē
ꝓ nobis: vt ſiue vigilem⁹ ſiue dormia-
mus:ſimul cū illo viuam⁹. Propter q̄ꝺ
cōſolami inuicē:⁊ edificate alterutrū:ſi
cut ⁊ facitis. Rogamus aũt vos frēs:vt
nouerітis eos qui laborāt inter vos:et
p̄ſunt nobis dño ⁊ monēt vos:vt habe
atis illos abundantius in charitate ꝓ-
pter opus illoꝝ ⁊ pacē habete cum eis.
Rogamus aũt vos frēs:corripite inq̄e-
tos cōſolami puſillamines: ſuſcipite in
firmos:patientes eſtote ad oēs. Uidete
ne quis malū ꝓ malo alicui reddat:ſȝ
ſp q̄ꝺ bonū ē ſectami in inuicē ⁊ in oēs
‖Semp gaudete:ſine intermiſſiōe orate
in oib⁹ gr̃as agite. Hec ē eni voluntas
dei in chriſto ieſu i oib⁹ vobis. Spm̄ no
lite extinguere: ꝓph̄ias nolite ſpernere.
Oia aũt ꝓbate:q̄ꝺ bonū ē tenete:ab oi
ſpecie mala abſtinete vos: Ipe aũt deus
pacis ſcificet vos ꝑ oia: vt integer ſpūs
veſter ⁊ aia ⁊ corp⁹ ſine q̄rela in aduen-
tu dñi nr̃i ieſu chriſti ſeruet̃‖Fidelis eſt
qui vocauit vos:q̄ etiā faciet. Frēs ora-
te ꝓ nobis. Salutate frēs oēs in oſcu-
lo ſcō. Adiuro vos ꝑ dñm vt legat̃ ep̃la
hec oib⁹ ſctis fratrib⁹. Gr̃a dñi nr̃i ieſu
chriſti vobiſcum. Amen.

Explicit ep̃la ad Theſſalonicēſes pria.
Incipit argumētū in ep̃lam ſecundā.

D Theſſalonicenſes ſecūdam
a ſcribit ep̃lam apaſtol⁹:⁊ notū
facit eis de tpibus nouiſſimis
et ꝺ aduerſarij deiectiōe. Scri
bit hāc ep̃lam ab athenis ꝑ titum dia-
conem ⁊ oneſimū acolythum.

Explicit argumentū. Incipit ep̃la Pau
li ad Theſſalonicēſes ſecūda. Ca. I.

A Aulus et ſilua-
P tus τ thimotheus: eccleſie
theſſalonicenſiū in deo pře
nřo τ dño ieſu chriſto: gřa
vobis τ pax a deo pře nřo τ
dño ieſu chriſto. Gřas agere debem⁹ ſp
B deo ꝓ vobis frēs ita vt dignū eſt qm̄ ſu
percreſcit fides vřa et abūdat charitas
vniuſcuiuſqȝ veſtrū i inuicē: ita vt τ noſ
ipi in vobis gloriemur in eccleſiis dei
ꝓ pacia veſtra τ fide τ in oibus ꝑſecuti
onib⁹ veſtris τ tribulationib⁹ quas ſu
ſtinetis in exemplū iuſti iudicij dei: vt
C digne habeami in regno dei ꝓ quo τ pa
timi: ſi tñ iuſtū eſt apud deū retribuere
retributionē his qui vos tribulāt: τ vo
bis qui tribulami requiē nobiſcū in re-
uelatione dñi ieſu de celo cum angelis
virtutis eius in flāma ignis dātis vin-
dictā his qui nō nouerūt deū: τ q̄ nō obe
diūt euāgelio dñi nři ieſu chriſti. Qui
penas dabūt in interitu eternas a fa-
cie dñi τ a gřia ꝟtutis eius: cū venerit
D glorificari in ſctis ſuis: τ āmirabilis fie
ri in oibus qui crediderūt: q̄r creditum
eſt teſtimoniū noſtrū ſuꝑ vos in die illo
In quo etiā oram⁹ ſp ꝓ vobis vt digne
tur vos vocatione ſua deus: τ impleat
oēm voluntatē bonitatis ſue τ opus fi
dei i virtute: vt clarificet̄ nomē dñi no-
ſtri ieſu chriſti in vobis: τ vos i illo: ſm̄
grām dei noſtri τ dñi ieſu chriſti. II
A Ogamus aūt vos frēs ꝑ aduen-
R tū dñi noſtri ieſu chriſti τ noſtre
cōgregatiōis in ipm vt non cito
moueamini a veſtro ſenſu neqȝ terrea-
mi neqȝ ꝑ ſpm̄ neqȝ ꝑ ſmonē: neqȝ per
epřam tanqȝ ꝑ nos miſſā: q̄ſi inſtet dies
s.a dñi. ‖Ne quis vos ſeducat vllo modo.
.b. Qm̄ niſi venerit diſſenſio primū: τ reue
.b latus fuerit hō peccati fili⁹ ꝑditionis: q̄
i.b aduerſat̄ τ extollit̄ ſupra omē qđ dicit̄
B de⁹ aut qđ colit̄: ita vt in templo dei ſe
deat: oñdens ſe tanqȝ ſit deus. Nō reti-
netis φ cū adhuc eſſē apud vos: hec di
cebā vobis. Et nūc quid detineat ſcitis
vt reueleť in ſuo tempe. Nam myſteriū
iam opatur iniquitatis: tm̄ vt qui tenet
.a nūc teneat: donec de medio fiat‖Et nūc
reuelabit̄ ille iniqu⁹ quē dñs ieſus in-
terficiet ſpū oris ſui: et deſtruet illuſtra-
tione aduētus ſui: eū cuius ē aduentus
C ſm̄ opationē ſathane in omi virtute et
ſignis τ ꝓdigijs mēdacib⁹ τ in omi ſe-
ductiōe iniquitatis his qui pereunt: eo
φ charitatē veritatis nō receperūt vt
ſalui fierēt. Jđ mittet illis deus opatio
nē erroris vt credāt mēdatio: vt iudicē
tur oēs qui nō crediderūt veritati: ſȝ cō
ſenſerūt iniqtati. Nos aūt debem⁹ gřas
agere deo ſemper ꝓ vobis frēs dilecti a
deo: φ elegerit nos deus primitias in ſa D
lutē in ſctificatione ſpūs τ in fide veri-
tatis: in qua τ vocauit vos ꝑ euāgeliuȝ
noſtrū in acqſitiōe glorie dñi noſtri ieſu
chriſti. Itaqȝ frēs ſtate τ tenete traditio
nes quas didiciſtis: ſiue ꝑ ſermonē ſiue
ꝑ epřam noſtrā. Ipe aūt dñs noſter ie-
ſus chriſtus τ de⁹ τ pater noſter qui di-
lexit nos: τ dedit cōſolationē eternā et
ſpem bonā in gratia: exhorteť corda ve
ſtra τ ꝯfirmet in oi ope τ ſmōe bono. A
E cetero frēs orate ꝓ no III
D bis vt ſermo dei currat τ clarifi
ceť ſicut τ apud vos: τ vt libere-
mur ab importunis τ malis hominibus.
Non eni omniū ē fides. Fidelis aūt de⁹
eſt qui cōfirmabit vos: τ cuſtodiet a ma-
lo. Cōfidimus aūt de vobis frēs in dño
qm̄ quecunqȝ ꝑcipimus: τ facitis: τ fa-
cietis. Dñs aūt dirigat corda veſtra in
charitate dei: τ paciētia chriſti. Denun A
ciamus aūt vobis frēs in noie dñi nři
ieſu chriſti vt ſubtrahatis vos ab omni
frē ambulante inordinate τ nō ſm̄ tra-
ditionē quā acceperūt a nobis. Ipi eni
ſcitis queadmodū oporteat imitari noſ
qm̄ nō inquieti fuimus inter vos neqȝ
gratis panē māducauim⁹ ab aliquo‖ ſȝ
in labore et fatigatiōe nocte ac die ope I. Cor. II. f
rantes: ne quē veſtrū grauarem⁹. Non
quaſi nō habuerim⁹ ꝑtātem: ſed vt noſ- C
metipos formā daremus vobis ad imi
tandū nos. Nam et cū eſſem⁹ apud vos
hoc denūciabam⁹ vobis: qm̄ ſi quis nō
vult opari: nec māducet. Audiuim⁹ eni
inter vos quoſdā ambulātes inquiete
nihil opantes: ſȝ curioſe agentes. His
aūt qui eiuſmodi ſunt denūciam⁹ τ ob
ſecramus in dño ieſu chriſto: vt cū ſilen
tio opantes ſuū panē māducent. ‖Vos Gal. 6. b.
aūt frēs nolite deficere bñfaciētes. Qz D
ſi quis nō obedierit verbo noſtro: ꝑ epi
ſtolā hūc notate: τ nō cōmiſceami cū il-
lo vt cōfundat̄. Et nolite quaſi inimi-
cū exiſtimare: ſed corripite vt frēm. Ipe
aūt deus pacis det vobis pacem ſempi
ternā in omi loco. Dñs ſit cū omnibus
vobis. Salutatio mea manu pauli: qđ
eſt ſignū i oi epřa. Ita ſcribo. Gřa dñi
noſtri ieſu chriſti cū oib⁹ vobis. Amē.

Explicit epla Pauli ad Theſſalonicenſes ſecunda. Incipit argumentū i eplaꝫ ad Thimotheum primam.

t Imotheū inſtruit et docet de ordinatione epiſcopatus et dyaconū : ⁊ oīs eccleſiaſtice diſcipline ſcribēs ei a laodicia p tychicū diaconē Explicit argumentū. Incipit epla Pauli ad Thimotheū prima. Ca. I

A p Aulus apoſtol⁹ ieſu chriſti ꝫm imperiū dei ſaluatoris nr̄i ⁊ chriſti ieſu ſpei nr̄e: timotheo dilecto filio in fide: grā ⁊ miſcđia ⁊ pax a deo patre ⁊ chriſto ieſu dn̄o noſtro Sicut rogaui te vt remaneres epheſi cū irē i macedoniā: vt denūciares quibuſdā ne aliter docerēt neq̄ intēderēt fabulis ⁊ genealogijs intermiatis: q̄ queſtiones p̄ſtant magis q̄ edificationē dei que ē in fide. Finis aūt p̄cepti eſt charitas: de corde puro ⁊ ɔſcīa bona: ⁊ fide nō ficta A q̄b⁹
B quidā aberrātes ɔuerſi ſunt in vaniloquiū: volētes eſſe legis doctores: non intelligētes neq̄ q̄ loquunt̄: neq̄ de qui-
Ro.7.c bus affirmāt. Scimus aūt q2 bona eſt
Gal.4.a lex ſi quis ea legitime vtat̄: ſciētes hoc quia lex iuſto non ē poſita: ſed iniuſtis
Exo.10.a.21 et nō ſubditis impijs ⁊ pctōrib⁹: ſcele-
a. Leui.18.a ratis ⁊ ɔtamiatis: patricidis ⁊ matrici-
1. Cor.5.c dis: homicidis: fornicarijs maſculoꝝ cōcubitorib⁹: plagiarijs: mēdacib⁹ ⁊ piuris: ⁊ ſi quid alіud ſane doctrine aduerſat̄: q̄ eſt ꝫm euāgelium glorie beati dei qđ creditū eſt mihi. Gratias ago ei qui
C me ɔfortauit in chriſto ieſu dn̄o nr̄o: q2 fidelē me exiſtimauit ponēs in miſterio Qui prius blaſphemus fui ⁊ pſecutor et cōtumelioſus: ſed miſcđiā dei ɔſecutus ſum: q2 ignās feci in incredulitate. Superabūdauit āt grā dn̄i nr̄i cū fide ⁊ di-
I.4.c. lectiōe q̄ ē i chriſto ieſu Fidelis ꝫmo et omi acceptione dign⁹: q2 chriſtus ieſus
D venit in hūc mundū pctōres ſaluos fa-
1. Cor.7.e cere: quoꝝ primus ego ſū: Sꝫ iō miſericordiā cōſecut⁹ ſū: vt in me primo oſtenderet chriſtus ieſus oēm paciam ad informationē eoꝝ qui credituri ſunt illi in vitā eternā. Regi aūt ſeculoꝝ imortali inuiſibili ſoli deo honor ⁊ glia: i ſecula ſecłoꝝ amē. Hoc p̄ceptū cōmendo tibi fili timothee ꝫm p̄cedētes in te ꝓphetias: vt milites in illis bonā militiā habēs fidem ⁊ bonā ɔſciam. Quā q̄dā repellētes circa fidē naufragauerūt: ex quib⁹ ē hymene⁹ ⁊ alexāder q̄s tradidi ſathane: vt diſcāt nō blaſphemare. II

o Bſecro igit̄ primū oīm fieri obſecratiōes orōes poſtulatiōes grārū actiōes ꝓ oībus hoībus ꝓ regib⁹ ⁊ oībus q̄ in ſublimitate conſtituti ſūt vt quietā ⁊ trāquillā vitā agam⁹ in omni pietate ⁊ caſtitate Hoc eni bonū eſt ⁊ acceptū corā ſaluatore noſtro deo: qui oēs hoies vult ſaluos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire. Unus eni de⁹ vnus ⁊ mediator dei ⁊ hominū hō chriſtus ieſus: q̄ dedit redēptionē ſemetipm ꝓ oībus. Cui⁹ teſtimoniū tpib⁹ ſuis cōfirmatū ē: in quo poſitus ſū ego p̄dicator ⁊ aplus. Ueritatē dico nō mentior: doctor gentiū in fide ⁊ veritate. Uolo ḡ viros orare in omi loco: leuātes puras man⁹ ſine ira ⁊ diſceptatiōe. Sılr̄ et mulieres in habitu ornato cū verecundia ⁊ ſobrietate ornātes ſe ⁊ nō in tortl crinib⁹ aut auro aut margaritis vel veſte p̄cioſa: ſed ꝙ decet mlıeres ꝓmittentes pietatē p opa bona Mulier in ſilētio diſcat: cū oī ſubiectiōe. Docere autē mulieri nō pmitto: neq̄ dn̄ari in virū: ſed eē in ſilētio. Adā eni primus formatus ē: deinde eua: ⁊ adā nō ē ſeduct⁹ mulier aūt ſeducta i p̄uaricatiōe fuit. Saluabit̄ aūt p filioꝝ generationē ſi pmāſerit in fide ⁊ dilectiōe ⁊ ſanctificatione cum ſobrietate. III

f Idelis ſermo. Si quis ep̄atū deſiderat bonum opus deſiderat. Oportet eni ep̄m irrep̄henſibilē eſſe: vni⁹ vxoris virū: ſobriū: ornatū: prudentē: pudicū: hoſpitalē: doctorem: nō vinolentū: nō pcuſſorē ſꝫ modeſtuꝫ. nō litigioſū: nō cupidū: ſꝫ ſue domui bn̄ p̄poſitū: filios hn̄tem ſubditos cū oi caſtitate. Si q̄s aūt domui ſue p̄eſſe neſcit: quō eccłie dei diligentiā hēbit? Nō neophitū: ne in ſupbiā elatus in iudiciū incidat diaboli. Oportet aūt ⁊ illuꝫ teſtimoniū hr̄e bonum ab his qui foris ſunt: vt nō in opprobriū incidat ⁊ in laqueū diaboli. Diacones ſılr̄ pudicos nō bilingues: non multo vino deditos: nō turpe lucrū ſectātes: hn̄tes myſteriū fidei in cōſcia pura. Et hi aūt ꝓbentur primū: ⁊ ſic miniſtrent nullū crimē habentes. Mulieres ſılr̄ pudicas: nō detrahentes: ſobrias: fideles in omnibus. Diacones ſint vni⁹ vxoris viri: qui filijs ſuis bene preſint: ⁊ ſuis domibus. Qui

eni bene miniſtrauerint: gradū bonū ſi-
bi acquirēt: ⁊ multā fiduciā in fide que
eſt in chriſto ieſu. Hec tibi ſcribo fili ti-
mothee: ſperās me venire ad te cito. Si
aūt tardauero: vt ſcias quō oporteat te
in domo dei ꝯuerſari que ē eccl'ia dei vi
ui: colūna ⁊ firmamētū veritatꝭ. Et ma
nifeſte magnū eſt pietatꝭ ſacramētuꝫ ꝙ
manifeſtatū eſt in carne: iuſtificatum eſt
in ſpiritu: apparuit angelꝭ: predicatū eſt
gētibꝰ: creditū ē i mūdo: aſſūptū ē i glīa
Pūs aūt māifeſtē dicit ‖ qꝛ IIII
ſ in nouiſſimis tempꝛibꝰ diſcedent
quidā a fide: attendentes ſpiriti-
bus erroꝛis ⁊ doctrinis demonioꝛum in
hypocriſi: loquentiū mendaciū ⁊ caute-
riatā habentiū ſuam ꝯſcientiā ꝓhiben-
tiū nubere: abſtinere a cibis quos deus
creauit ad ꝑcipiendū cū grāꝝactione fi
delibꝰ: ⁊ his qui cognouerūt veritatem.
Quia oīs creatura dei bona eſt: et nihil
reijciendū qđ cū gratiaꝝactiōe ꝑcipiť.
Sanctificať eni ꝑ verbū dei ⁊ oꝛationē.
Hec ꝓponens fratribꝰ: bonus eris mini
ſter chriſti ieſu: enutritus verbis fidei ⁊
bone doctrine quā aſſecutꝰ es. ‖ Ineptas
aūt ⁊ aniles fabulas deuita. Exerce aūt
teipm ad pietatē. Nā coꝛꝑalis exercita-
tio ad modicū vtilis eſt. Pietas aūt ad
oīa vtilis eſt: ꝓmiſſionē hñs vite q̄ nūc
c eſt ⁊ future. ‖ Fidelꝭ ſermo ⁊ oī acceptiōe
dignꝰ. In hoc eni laboramꝰ ⁊ maledici-
mur: qꝛ ſperamꝰ in deū viuū qui ē ſalua
toꝛ oīm hoīm: marime fideliuꝫ. Precipe
hec ⁊ doce. Nemo adoleſcētiā tuā cōtē-
nat: ſed exēplū eſto fideliū: in ꝟbo: i con
uerſatiōe: in charitate: in fide: in caſtita
D te. Dū venio attēde lectiōi exhoꝛtationi
⁊ doctrine. Noli negligere grām q̄ in te
eſt: q̄ data ē tibi ꝑ ꝓpham cū impoſitio
ne manuū pꝛeſbyterū. Hec meditare: in
his eſto: vt ꝓfectꝰ tuꝰ manifeſtꝰ ſit oībꝰ
Attende eni tibi ⁊ doctrine: inſta in illꝭ.
Hoc eni faciēs: ⁊ teipm ſaluum facies: ⁊
eos qui te audiunt. V
B ſ Enioꝛē nē increpaueris: ſꝫ obſe-
cra vt pŕem. Iuuenes vt frēs anꝰ
vt mřes: iuuēculas ⁊ ſoꝛoꝛes in oī caſti-
tate. Uiduas honoꝛa: q̄ vere vidue ſunt.
Si q̄ aūt vidua filios aut nepotes habꝫ
diſcat pꝛimū domū ſuā regere ⁊ mutuaꝫ
b. vicē reddere parētibꝰ ‖ Hoc eni acceptū
eſt coꝛā deo. Que aūt vere vidua ē ⁊ de-
ſolata ſperet in deū: ⁊ inſtet obſecratiōi-
bus ⁊ oꝛōibꝰ nocte ⁊ die. Nā q̄ in deli-
tijs ē: viuēs moꝛtua ē. Et hoc ꝑcipe: vt
irrepḣēſibiles ſint. Si q̄s autem ſuoꝝ ⁊
marie domeſticoꝝ curā nō hꝫ fidē nega
uit: ⁊ ē infideli deterioꝛ. Uidua eligatur
nō minꝰ ſexagita ānoꝝ q̄ fuerit vniꝰ vi- B
ri vxoꝛ: in opibꝰ bonis: teſtioniū hñs: ſi
filio ſeducauit: ſi hoſpitio ꝛcepit: ſi ſcō-
rū pedes lauit: ſi tribulatiōeꝫ patiētibꝰ
ſūmiſtrauit: ſi oē opꝰ bonū ſubſecuta ē.
Adoleſcētioꝛes autē viduas deuita. Cū
eni luxuriate fuerit i chriſto nubere vo-
lūt: hñtes dānatiōeꝫ: qꝛ pꝛimā fidē irri-
tā fecerīt. Silꝭ aūt ⁊ ocioſe diſcūt circūire
domos: ñ ſolū ocioſe ſꝫ ⁊ ꝟboſe ⁊ curio-
ſe: loq̄ntes q̄ ñ opoꝛtet. Uolo aūt iunio-
res nubere: filios ꝓcreare: mřefamiliaſ C
eſſe: nullā occaſionē dare adūſario male
dicti grā. Iā.n. q̄dā ꝯuerſe ſunt retro pꝰ
ſathanā. Si q̄s fidelꝭ hꝫ viduas ſūmini-
ſtret illꝭ: vt ñ grauet eccl'ia: vt his q̄ vere
vidue ſūt ſufficiat. Qui bñ ꝓſūt pbři du
plici honoꝛe digni habeāť marie q̄ labo
rāt iꝟbo ⁊ doctrīa. Dicit.n. ſcripťa ‖ Nō
alligabis os boui triturāti: ⁊ dignꝰ eſt Deutꝭ. 25.a
opariꝰ mercede ſua. Adūſuſ p̄ſbřm accu 1.Coꝛꝭ.9.b.
ſatiōeꝫ noli recipe niſi ſub duobꝰ aut tri
bꝰ teſtibꝰ ‖ Peccātes coꝛā oībꝰ argue: vt D
⁊ ceťi tioꝛē hēant. Teſtoꝛ coꝛā dō ⁊ chri Deutꝭ.19.b
ſto ieſu ⁊ electꝭ āgelꝭ eiꝰ: vt hec cuſtodias
ſine p̄iudicō: nihil faciēs i alterā ꝑtē de
clināđo. Manꝰ cito nemī īpoſuerꝭ: neq̄ꝫ
cōicauerꝭ pctīs alienis. Teipm caſtū cu
ſtodi. Noli adhuc aquā bibere: ſed mo-
dico vino vtere ꝓpť ſtomachū tuū ⁊ fre-
quētes tuas īfirmitates. Quoꝝdā hoīm
pctā māifeſta ſūt ꝑcedētia ad iudiciū: q̄-
rūdā aūt ſubſequunť. Silř ⁊ facta bona
maīfeſta ſunt ⁊ que aliter ſe habent ab-
ſcondi non poſſunt. VI
q Uicūq̄ꝫ ſūt ſub iugo ſui dños ſu A
os oī honoꝛe dignos arbitrenť
ne nomē dñi ⁊ doctrīa blaſphemeť Qui
aūt fideles hñt dños nō ꝯtēnēt qꝛ frēs
ſūt: ſꝫ magꝭ ſuiāt qꝛ fideles ſūt ⁊ dilecti
qꝛ bñficij ꝑticipes ſūt: hec doce: ⁊ exhoꝛ-
tare. Si q̄s aliter docet: ⁊ nō acquieſcit
ſanis ſermonibꝰ dñi nři ieſu chriſti: ⁊ ei
q̄ ſm pietatē eſt doctrine: ſupbꝰ nihil ſci-
ens ſꝫ languēs circa q̄ſtiones ⁊ pugnas
ꝟboꝝ: ex q̄bꝰ oꝛiunť inuidie ꝯtentiōes B
blaſphemie ſuſpitiōes male ꝯflictiones
hoīm mēte coꝛruptoꝝ ⁊ q̄ a ꝟitate pri-
uati ſūt: exiſtimātium queſtū eē pietatē
Eſt aūt q̄ſtꝰ magnꝰ: pietas ſcū ſufficiētia
‖ Nihil eni itulimꝰ i hūc mōm: haud du Eccl.5.c.
biū qꝛ nec auferre q̄d poſſumꝰ. Hñtes āt Iob.1.d
alimēta ⁊ q̄bꝰ tegamur: his cōtēti ſimꝰ.

Nam qui volũt diuites fieri: incidũt in temptationẽ ⁊ in laqueũ diaboli: ⁊ deſideria multa inutilia ⁊ nociua: q̃ mergũt
Eccl. 10.b hoies in interitũ ⁊ pditionẽ. ‖ Radix. n. oim maloꝝ eſt cupiditas: quã q̃dã appetentes errauerũt a fide ⁊ inſeruerunt ſe
C doloꝛib⁹ multis. Tu aũt o hõ dei hec fu
1. Timo. 2. d ge ‖ Sectare ꝟo iuſticiã: pietatẽ: fidẽ: charitatẽ: patiẽtiã: mãſuetudinẽ. Certa bonũ certamẽ fidei: apphende vitã eternã in qua vocat⁹ es ⁊ ꝯfeſſus bonã ꝯfeſſionẽ corã multꝭ teſtib⁹. Pꝛecipio tibi corã deo q̇ iuſtificat oĩa ⁊ chꝛiſto ieſu q̇ teſtimoniũ reddidit ſub pontio pilato bonã ꝯfeſſionẽ: vt ſerues mãdatũ ſine macula irrephenſibile vſq; in aduentũ dñi nr̃i ieſu chꝛiſti: quez ſuis tpib⁹ oſtendet
Apoc. 19. c beat⁹ ⁊ ſolus potens ‖ rex regũ ⁊ dñs dominantiũ: q̇ ſolus habet imoꝛtalitatẽ: ⁊
Joh. 1. b lucẽ habitat inacceſſibilẽ: ‖ quẽ nullus
1. Joh. 4. c hoim vidit: ſ; nec videre põt: cui honoꝛ ⁊ imperiũ ſempiternũ: amẽ. Diuitibus
D hui⁹ ſeculi p̃cipe nõ ſublime ſape: neq; ſperare in incerto diuitiaꝝ: ſed ĩ deo viuo qui p̃ſtat nobis oĩa abũde ad fruendũ: bñ agere: diuites fieri in bonis opibus: facile tribuere: cõicare: theſaurizare ſibi fundamẽtũ bonũ in futurũ vt apprehendãt bonã vitã. O timothee depoſitũ cuſtodi deuitãs ꝓphanas vocũ nouitates ⁊ oppoſitiões falſi nois ſcientie quã quidã ꝓmittẽtes circa fidẽ exciderũt. Gr̃a tecũ. Amen.

Explicit epiſtola Pauli ad Timotheum pꝛima. Incipit argumentũ in epiſtolam ſecundam.

I Tem timotheo ſcribit de exhoꝛtatione martyrũ et oĩ regula veritatis: ⁊ quid futuruz ſit tpibus nouiſſimis: ⁊ de ſua paſſione: ſcribẽs ei ab vrbe roma.

Explicit argumentũ. Incipit epiſtola Pauli ad Timotheũ ſecũda. Capl̃m I

A P Aulus apoſtolus ieſu chꝛiſti p volũtatem dei ẜm ꝓmiſſionẽ vite q̃ eſt in chꝛiſto ieſu: timotheo chariſſimo filio: gr̃a ⁊ miſcdia ⁊ pax a deo patre noſtro ⁊
Ro. 1. a chꝛiſto ieſu dño nr̃o. ‖ Gratias ago deo meo: cui ſeruio a ꝓgenitoꝛib⁹ meis ĩ cõſcientia pura: ꝙ ſine intermiſſiõe habeã
B tui memoꝛiã in oꝛonib⁹ meis nocte ac die deſiderãs te videre. Memoꝛ lachꝛymarũ tuaꝝ: vt gaudio implear. Recoꝛdationẽ accipiẽs ei⁹ fidei q̃ eſt in te nõ ficta: que ⁊ habitauit pꝛimũ in auia tua loide ⁊ mr̃e tua eunice: cert⁹ ſum aũt ꝙ ⁊ in te. Pꝛopter quã cauſaz ãmoneo te: vt reſuſcites grãm dei q̃ eſt in te p impoſitionẽ manuũ meaꝝ. ‖ Nõ eni dedit no
bis de⁹ ſpm̃ timoꝛꝭ ſed ꝟtutꝭ ⁊ dilectionis ⁊ ſobꝛietatis. Noli itaq; erubeſcere teſtimoniũ dñi nr̃i neq; me vinctuz ei⁹: ſed collaboꝛa euãgelio ẜm virtutẽ dei: q̇ nos liberauit ⁊ vocauit vocatione ſua
ſctã ‖ nõ ẜm opa nr̃a: ſed ẜm ꝓpoſitũ ſuum ⁊ grãm q̃ data ẽ nobis in chꝛiſto ieſu añ tpa ſecularia. Manifeſtata eſt aũt nũc p illuminationez ſaluatoꝛꝭ nr̃i ieſu chꝛiſti: qui deſtruxit quidẽ moꝛtem: illuminauit aũt vitã ⁊ icoꝛruptionẽ p euãgeliũ: ‖ in q̃ poſit⁹ ſũ ego p̃dicatoꝛ ⁊ apoſtolus ⁊ mgr̃ gentiũ. Ob quã cauſã etiã hec patioꝛ: ſed nõ ꝯfundoꝛ. Scio eni credidi: ⁊ cert⁹ ſum q2 potẽs eſt depoſitum meũ ſeruare in illũ diẽ. Foꝛmã habe ſanoꝝ ꝟboꝝ q̃ a me audiſti in fide ⁊ dilectione in chꝛiſto ieſu. Bonũ depoſitũ cuſtodi p ſpm̃ ſctm̃ qui habitat in nobis. Scis eni hoc ꝙ auerſi ſunt a me oẽs q̇ in aſia ſunt: ex quib⁹ ẽ philetus et hermogenes. Det miſcdiam dñs oneſifoꝛi domui: q2 ſepe me refrigerauit: ⁊ catenã meã nõ erubuit: ſed cũ romã veniſſet ſollicite me q̃ſiuit ⁊ inuenit. Det illi dominus inuenire miſcdiaz a deo in illa die. Et q̃nta epheſi miniſtrauit mihi: tu melius noſti. II

t U ergo fili mi ꝯfoꝛtare in gratia q̃ eſt in chꝛiſto ieſu: ⁊ que audiſti a me p multos teſtes hec cõmenda fidelib⁹ hoib⁹: qui idonei erũt ⁊ alios docere. Laboꝛa ſicut bon⁹ miles chꝛiſti ieſu. Nemo militãs deo: implicat ſe negocijs ſecularibus: vt ei placeat cui ſe ꝓbauit. Nã ⁊ qui certat in agone nõ coꝛonabiꝛ niſi legitime certauerit. ‖ Laboꝛãtẽ agricolã opoꝛtet pꝛimũ de fructib⁹ accipere. Intellige q̃ dico: dabit. n. tibi dñs ĩ oib⁹ intellectũ. Memoꝛ eſto dñm ieſum chꝛiſtũ reſurrexiſſe a moꝛtuis ex ſemine dauid ẜm euangeliũ meũ in q̃ laboꝛo vſq; ad vincula q̃ſi male operãs: ſed ꝟbũ dei nõ eſt alligatũ. Ideo oĩa ſuſtineo ꝓpter electos: vt ⁊ ipſi ſalutẽ ꝯſequanꝛ que eſt in chꝛiſto ieſu cũ gl̃ia celeſti. Fidelis ſermo. Nã ſi cõmoꝛtui ſum⁹: ⁊ cõuiuem⁹: ſi ſuſtinebim⁹ ⁊ ꝯregnabim⁹: ſi negauerimus ⁊ ille negabit nos: ſi nõ credimus:

Ille fidelis pmanet negare ſeipm nõ po-
teſt. Hec cõmone teſtificãs corã deo. No
li ptẽdere ꝟbis: ad nihil enĩ vtile eſt ni
ſi ad ſubuerſionẽ audientiũ. Sollicite
aũt cura teipm̃ probabilẽ exhibere deo:
opariũ incõfuſibilẽ recte tractãtẽ ꝟbuꝫ
veritatꝭ. Prophana autẽ ⁊ vaniloquia
deuita. Multũ enĩ pficiũt ad ipietateꝫ:
⁊ ſermo eoꝝ vt cancer ſerpit. Ex qb' eſt
hymeneus ⁊ philet': q2 a ꝟitate excide-
rũt dicẽtes reſurrectionẽ iã factã: ⁊ ſub
uerterũt q̃rũdã fidẽ. Sꝫ firmũ fũdamen
tũ dei ſtat: hñs ſignaculũ hoc. Cognouit
dñs q̃ ſunt ei': et diſcedat ab iniquitate
oĩs qui inuocat nomen dñi. In magna
aũt domo nõ ſolũ ſũt vaſa aurea ⁊ argẽ
tea: ſꝫ ⁊ lignea ⁊ fictilia: ⁊ q̃dã quideꝫ in
honorẽ: q̃dã aũt in ptumeliam. Si q̃s ḡ
D emũdauerit ſe ab iſtꝭ: erit vas i honoreꝫ
ſctificatũ: ⁊ vtile dño: ad oĩe op' bonũ
.b paratũ ‖ Iuuenilia aũt d̃ſideria fuge ‖ ſe-
.c ctare iuſticiã: fidẽ: ſpem: charitatẽ: ⁊ pa-
cẽ cũ his qui inuocãt dñm de corde pu-
.c ro ‖ Stultas aũt ⁊ ſine diſciplina q̃ſtio-
nes deuita: ſciẽs q2 generãt liteſ. Seruũ
aũt dñi nõ oportet litigare: ſꝫ mãſuetuꝫ
eſſe ad oẽs: docibilẽ: patientẽ cũ mode-
ſtia corripiẽtẽ eos q̃ reſiſtũt veritati: ne
qñ de' det illis pniam ad cognoſcẽdã ve
ritatẽ: ⁊ reſipiſcãt a diaboli laqueis a q̃
A captiui tenenť ad ipſi' volũtatẽ. III
.a Oc aũt ſcito q2 i nouiſſimis die
.a h b' iſtabũt tp̃a piculoſa ⁊ erũt ho
.f. mines ſeipſos amãtes: cupidi: ela
ti: ſupbi: blaſphemi: gentib' nõ obediẽ-
tes: ingrati: ſceleſti: ſine affictione: ſine
pace: crimiatores: incõtinẽtes: imites: ſi
ne benignitate: pditores: pterui: tumi-
di ⁊ voluptatũ amatores magis q̃ dei:
hñtes ſpeciẽ q̃dẽ pietatꝭ: ꝟtuteꝫ aũt ei'
B abnegãtes. Et hos deuita. Ex his.n. ſũt
q̃ penetrãt domoſ: ⁊ captiuas ducũt mu
lierculas oneratas pctis q̃ ducũť varĳs
deſiderĳs: ſp diſcẽtes ⁊ nũq̃ ad ſciãꝫ ve
b. ritatꝭ pueniẽteſ ‖ Queãdmodũ aũt iam-
nes ⁊ mambres reſtiterũt moyſi: ita ⁊ hi
reſiſtũt ꝟitati: hoĩes corrupti mente: re-
C probi circa fidẽ: ſꝫ vltra nõ pficiẽt. Inſi-
pientia.n. eoꝝ mãifeſta erit oib': ſicut ⁊
illoꝝ fuit. Tu aũt aſſecut' es meã doctri
nã: inſtitutiõeꝫ: ppoſitũ fidẽ: lõganimi-
tatẽ: dilcõem: patiaꝫ: pſecutiões: paſſio
nes: q̃lia mihi facta ſunt antiochie: ico-
nĳ: liſtris: q̃les pſecutiões ſuſtinui: ⁊ ex
oib' me eripuit dñs. Et oẽs q̃ pie volũt
viuere in chriſto ieſu pſecutiõeꝫ patieť.

Mali aũt hoĩes ⁊ ſeductores pficiẽt in D
peius: errãtes ⁊ in errorẽ mittẽtes. Tu
vero pmane in his q̃ didiciſti: ⁊ credita
ſũt tibi: ſciẽs a q̃ didicerꝭ. Et q2 ab ĩfan
tia ſacras lr̃as noſti: que te pñt iſtruere
ad ſalutẽ p fidẽ q̃ ẽ in chriſto ieſu. ‖ Oĩs 2. Pe.1.d
enĩ ſcriptura diuinit' inſpirata vtilis ẽ
ad docẽdũ: ad arguẽdũ: ad corripiendũ:
ad erudiendũ in iuſticia: vt pfect' ſit hõ
dei ad oĩe opus bonũ inſtruct'. IIII
Eſtificor corã deo ⁊ ieſu chriſto q̃ A
t iudicatur' ẽ viuos ⁊ mortuos: ⁊
p aduentũ ipi' ⁊ regnũ ei': p̃di-
ca verbũ: inſta opportune importune: ar
gue: obſecra: increpa in omĩ patia ⁊ do-
ctrina. Erit enĩ tp̃s cũ ſanã doctrinã nõ
ſuſtinebũt: ſꝫ ad ſua deſideria coacerua-
bũt ſibi mgr̃os pruriẽtes aurib': ⁊ a ve-
ritate quidẽ auditũ auertẽt: ad fabulas
aũt puertenť. Tu ꝟo vigila: in oib' la- B
bora: opus fac euãgeliſte: miſteriũ tuum
imple: ſobri' eſto: Ego enĩ iam delibor: ⁊
tp̃s reſolutiõis mee inſtat. Bonũ certa-
mẽ certaui: curſũ pſũmaui: fidẽ ſeruaui
In reliq̃ repoſita ẽ mihi corone iuſticie:
quã reddet mihi dñs in illa die iuſt' iu-
dex. Nõ ſolũ aũt mihi: ſꝫ ⁊ his q̃ diligũt
aduentũ ei'. Feſtina ad me venire cito.
Demas enĩ me reliq̃t diligẽs hoc ſeclm
⁊ abĳt theſſalonicã: creſcẽs in galatiã:
titus in dalmaciã: lucas eſt mecũ ſolus.
‖ Marcũ aſſume ⁊ adduc tecũ: eſt enĩ mi Coloſ.4.b
hi vtil' in miniſterio. Tychicũ aũt miſi C
epheſuꝫ. Penulã quã reliq̃ troade apud
carpũ veniẽs affer tecũ: ⁊ libros: maxĩe
aũt mẽbranaſ. Alexãder erari' mlťa ma
la mihi oñdit: reddet illi dñs ſm opera
ei': quẽ ⁊ tu deuita. Ualde enĩ reſtitit ꝟ-
bis nr̃is. In prima mea defenſiõe nemo
mihi affuit: ſꝫ oẽs me dereliq̃rũt: non ilľ
imputeť. Dñs aũt mihi aſtitit ⁊ pforta-
uit me: vt p me p̃dicatio impleať: ⁊ au-
diant oẽs gentes: ⁊ liberat' ſũ de ore le- D
onis. Liberauit me dñs ab oĩ ope malo:
⁊ ſaluũ faciet i regnũ ſuũ celeſte: cui gl̃ia
in ſecľa ſecloꝝ. Amẽ. Saluta priſcam ⁊
aquilã ⁊ oneſifori domũ. Eraſt' remãſit
corinthi: trophimũ aũt reliq̃ infirmum
myleti. Feſtina añ hyemẽ venire. Salu-
tãt te eubol' ⁊ pudẽns ⁊ lin' ⁊ claudia ⁊
frẽs oẽs. Dñs ieſus chriſtus cũ ſpũ tuo.
Gratia vobiſcũ. Amen.

Explicit ep̃la pauli ad timotheũ ſecũda

Incipit argumẽtũ in ep̃am ad Titũ.

Itũ cõmonefacit ⁊ inſtruit de cõ
t ſtitutiõe: p̃ſbyterĳ ⁊ de ſpirituali

ꝯuerſatiōe ꝛ hereticꝫ vitādis ꝗ traditiōi
bꝰ iudaicꝫ credūt: ſcribēs ei a nicopoli.
Explicit argumētū. Incipit epl'a Pau-
li ad Titum. Capl'm I.

A **Paulus ſeruus dei**
apl's aūt ieſu chriſti: ſm fidē ele-
ctoꝝ dei: ꝛ agnitionē veritatꝫ: ꝗ
ſm pietatē eſt in ſpem vite eterne: quā
ꝓmiſit ꝗ nō mentitᷣ deꝰ an̄ tp̄a ſecl'aria
manifeſtauit aūt tpibꝰ ſuis v̄bū ſuū i
p̄dicatiōe: ꝗ credita eſt mihi ſm p̄ceptū
ſaluatorꝫ nr̄i dei: tito dilecto filio ſm cō
munē fidē: gr̄a ꝛ pax a deo pr̄e ꝛ chriſto
B ieſu ſaluatore nr̄o. Huiꝰ rei gr̄a reliꝗ te
crete vt ea ꝗ deſunt corrigas: ꝛ ꝯſtituas
p ciuitates p̄ſbr̄os ſicut et ego diſpoſui
tibi ſi ꝗs ſine crimie ē vniꝰ vxoris vir: fi
lios hn̄s fideles nō in accuſatōe luxurie
1.Timo.3.a aut nō ſubditos. ||Oportet eni epm ſine
crimie eſſe ſicut dei diſpēſatorē: nō ſup-
bū: nō iracūdū: nō vinolentū: nō ꝑcuſſo
rē: nō turpis lucri cupidū: ſꝫ hoſpitalē:
benignū: ſobriū: iuſtū: ſctm̄: ꝯtinētē: am
plectentē eū ꝗ ſm doctrinā ē fidelē ſer-
monē: vt potens ſit exhortari in doctria
C ſana: ꝛ eos qui ꝯtradicūt arguere. Sunt
eni mlt̄i etiā inobediētes: vaniloꝗ ꝛ ſe-
ductores: maxie qui de circūciſiōe ſunt
ꝗs oportet redargui: ꝗ vniuerſas domos
ſubuertūt: docentes ꝗ nō oportet turpis
Epime lucri gr̄a. Dixit quidā ex illꝭ ꝓpriꝰ ipoꝝ
nides ꝓph̄a. Cretenſes ſp mendaces: male be-
ſtie: ventrꝫ pigri. Teſtimoniū hoc veꝝ ē
D Quā ob cām increpa illos dure vt ſani
ſint in fide: nō intēdētes iudaicꝫ fabulꝭ
ꝛ mādatis hoim auerſantiū ſe a v̄itate.
Ro.14.d ||Oia mūda mūdis: coinquinatꝫ āt ꝛ in-
fidelibꝰ nihil eſt mūdū ſꝫ inquinate ſūt
eoꝝ ꝛ mens ꝛ ꝯſcia. Cōfitentᷣ ſe noſſe de
um: factꝫ aūt negāt cū ſint abomiati et
incredibiles ꝛ om̄e opꝰ bonū reprobi.

A Tu aūt loquere ꝗ decent ſa- II
nā doctrinā. Senes vt ſobrij ſint
pudici: prudentes: ſani in fide: in
dilectione: in patiētia. Anus ſilr in ha-
bitu ſctō: nō crimiatrices: nō mlt̄o vino
ſeruientes: bn̄ docētes vt prudētiā doce
ant. Adoleſcētulas: vt viros ſuos amēt
filios ſuos diligāt: prudentes: caſtas: ſo-
brias: domꝰ curā hn̄tes benignas: ſub-
ditas viris ſuis: vt nō blaſphemetᷣ v̄bū
B dei. Iuuenes ſilr hortare vt ſobrij ſint.
In oibꝰ teipm p̄be exemplū bonoꝝ ope
rū: in doctrina: i integritate: in grauita
te. Verbū ſanū irrep̄henſibile vt is ꝗ ex
aduerſo eſt vereatᷣ nihil hn̄s malū dice- C
re de nobis|| Seruos dn̄is ſuis ſubditos E
eſſe: in oibꝰ placentes: nō ꝯtradicentes: Co
nō fraudātes: ſꝫ in oibꝰ fidē bonā oſten I.
dentes: vt doctrinā ſaluatorꝫ nr̄i dei or-
nent in oibꝰ. Apparuit eni gr̄a dei: ꝛ ſal
uatoris nr̄i oibꝰ hoibꝰ erudiens nos: vt
abnegātes impietatē ꝛ ſecularia deſide-
ria: ſobrie ꝛ iuſte ꝛ pie viuamꝰ in hoc ſe D
culo: expectātes beatā ſpem ꝛ aduentū
glie magni dei ꝛ ſaluarorꝫ nr̄i ieſu chri-
ſti qui dedit ſemetipſū ꝓ nobis vt nos
redimeret ab oī iniquitate: ꝛ mūdaret ſi
bi ppl'm acceptabilē ſectatorē bonoꝝ
opeꝝ. Hec loquere et exhortare: ꝛ argue
cū oī imperio. Nemo te ꝯtēnat. III

A Dmone illos principibꝰ et pote A
ſtatibꝰ ſubditos eſſe: dicto obedi
re ad om̄e opꝰ bonū paratos eſſe
neminē blaſphemare: nō litigioſos eſſe
ſed modeſtos: oēm oñdentes māſuetu-
dinē ad om̄s hoies. Eramꝰ eni aliqñ et
nos inſipientes: increduli: errātes: ſerui
entes deſiderijs ꝛ voluptatibꝰ varijs: in
malicia ꝛ inuidia agentes: odibiles: odi
entes inuicem. Cū aūt benignitas ꝛ hu B
manitas apparuit ſaluatorꝫ nr̄i dei|| nō 2.
ex opibꝰ iuſticie ꝗ fecimꝰ nos: ſꝫ ſm mi-
ſericordiā ſuā ſaluos nos fecit ꝑ lauacꝝ
regeneratiōis ꝛ renouatiōis ſpūſſci quē
effudit in nos abūde ꝑ ieſū chriſtū ſal-
uatorē nr̄m: vt iuſtificati gr̄a ipſiꝰ here-
des ſimꝰ ſm ſpem vite eterne. Fidelꝭ ſer-
mo eſt. Et de his volo te ꝯfirmare: vt cu C
rent bonis opibꝰ p̄eſſe qui credunt deo.
Hec ſūt bona ꝛ vtilia hoibus|| Stultas 2.
aūt queſtiones ꝛ genealogias ꝛ ꝯtentio
nes ꝛ pugnas legꝫ deuita. Sunt eni in-
utiles ꝛ vane. Hereticū hoiem poſt vnā
ꝛ ſecundā correptionē deuita ſciens ꝗꝛ
ſubuerſus eſt qui eiuſmodi eſt: et delin-
quit cū ſit ꝓprio iudicio ꝯdemnatꝰ. Cū D
miſero ad te artemā aut tychicū: feſtina
ad me venire nicopolim. Ibi eni ſtatui
hyemare. Zenam legiſperitū ꝛ appollo
ſollicite p̄mitte: vt nihil illis deſit. Di-
ſcant aūt ꝛ vr̄i bōis opibꝰ p̄eſſe ad vſus
neceſſarios vt nō ſint infructuoſi. Salu
tant te qui mecū ſunt om̄s. Saluta eos
qui nos amāt in fide. Gr̄a dei cū oibus
vobis. Amen.

Explicit epl'a Pauli ad Titum. Inci
pit argumētū in epl'ā ad Philemonē.

P Hilemoni familiares litteras fa
cit pio oneſimo ſeruo eius: ſcri-
bens ei ab vrbe Roma d̄ carcere.

per ſupraſcriptum oneſimum.
Explicit argumentum. Incipit ep'la
Pauli ad Philemonem. Cap'm I

A Aulus vinctus
p chriſti ieſu ꝛ timotheꝰ frater
philemoni dilecto adiutori
nr̄o: ꝛ appie ſorori chariſſi-
me ꝛ archippo cõmilitoni nr̄o: ꝛ eccl'ie q̄
ĩ domo tua ē: gr̄a vobiſ ꝛ pax a d̄ pr̄e no
ſtro et dn̄o ieſu chriſto. Gratias ago deo
meo ſemꝑ memoriã tui faciẽs in oratio
nibus meis audiens charitatẽ tuã ꝛ fi-
dem quã habes in dn̄o ieſu ꝛ in oẽs ſan
ctos: ut cõicatio fidei tue euidẽs fiat in
agnitione oīs opis boni in chriſto ieſu.
Gaudiũ eni magnũ habui ꝛ ꝯſolationez
B in charitate tua: qꝛ viſcera ſanctoꝝ req-
euerũt ꝑ te frater. Propter qḋ multã fi-
duciã habẽs in chriſto ieſu imperãdi ti-
bi qḋ ad rem ꝑtinet: ꝓpter charitatem
magis obſecro cũ ſis talis vt paulus ſe-
nex: nũc aũt ꝛ vinctus ieſu chriſti: obſe-
cro te ꝓ meo filio quem genui vinculis
oneſimo q̄ tibi aliqñ inutilis fuit: nunc
aũt ꝛ mihi ꝛ tibi vtilis: quẽ remiſi tibi.
Tu aũt illũ vt mea viſcera ſuſcipe. Quẽ
ego voluerã mecũ detinere: vt ꝓ te mihi
C miniſtraret in vinculis euãgelij. Sine cõ-
ſilio aũt tuo nihil volui facere: vti ne ve
lut ex neceſſitate bonũ tuuz eſſet: ſed vo
luntarium. Forſitan enim ideo diſceſſit
ad horã a te: vt in eternum illũ recipies
iam nõ vt ſeruũ: ſed ꝓ ſeruo chariſſimũ
fratrẽ: maxime mihi. Quãto aũt magis
tibi ꝛ in carne ꝛ in dn̄o. Si ḡ habes me
ſociũ: ſuſcipe illũ ſicut me. Si aũt aliqd
nocuit tibi aut debet: hoc mihi imputa.
D Ego paulus ſcripſi mea manu: ego red-
dam vt nõ dicã tibi q꜠ ꝛ teipſũ mihi de-
bes. Ita frater ego te fruar in dn̄o: refice
viſcera mea ĩ chriſto. Cõfidens ĩ obediẽ
tia tua ſcripſi tibi: ſciẽs qm̄ ꝛ ſuꝑ id qḋ
dico facies. Simul ꝛ para mihi hoſpitiũ
nam ſpero ꝑ orõnes vr̄as donari me vo
bis. Salutat te epaphras cõcaptiuꝰ meꝰ
in chriſto ieſu: marcꝰ ariſtarchus: demas
ꝛ lucas adiutores mei. Gratia dn̄i noſtri
ieſu chriſti cum ſpiritu veſtro. Amen.

Explicit ep'la Pauli ad philemonem.
Incipit argumẽtũ ĩ ep'lam ad Hebreos.

I Mprimis dicenduz eſt cur ap'lus
paulus in hac ep'la ſcribẽda nõ
ſeruauerit morem ſuũ: vt vel vo
cabuluz nois ſui vel ordinis deſcriberet
dignitatẽ. Hec cauſa ẽ: q꜠ ad eos ſcribẽs
qui ex circũciſiõe crediderant q̄ſi genti-
um ap'lus ꝛ nõ hebreoꝝ: ſciens quoq꜠
eorũ ſupbiã ſuãq꜠ humilitatẽ ipſe demõ
ſtrans meritũ officij ſui noluit anteferre
Nam ſimi mõ etiã iohãnes ap'lus ꝓpter
humilitatẽ in ep'la ſua nomen ſuũ eadẽ
ratione nõ ꝓtulit. Hanc ḡ ep'lam fertur
ap'ls ad hebreos cõſcriptã hebraica lin-
gua miſiſſe: cuius ſenſum ꝛ ordinẽ reti-
nens lucas euãgeliſta poſt exceſſuz ap'li
pauli greco ſermone compoſuit.

Explicit argumentũ. Incipit ep'la Pau
li ad Hebreos. Cap'm I

Ultipharie mul- A
m tiſq꜠ modis olim deꝰ loquẽs
patribꝰ in ꝓphetis: nouiſſime
diebus iſtis locutus eſt nobis
in filio quẽ cõſtituit heredẽ vniuerſoꝝ:
per quẽ fecit ꝛ ſecula. Qui cũ ſit ſplẽdor
glie ꝛ figura ſubſtãtie eiꝰ: portãſq꜠ omia
verbo ꝟtutꝭ ſue: purgationẽ pctoꝝ faci-
ens ſedet ad dexterã maieſtatꝭ ĩ excelſis B
tanto melior angelis effectꝰ: quãto diffe
rentiꝰ ꝑ illis nomẽ hereditauit. Cui enĩ
dixit aliqñ angeloꝝ ‖ Filius meus es tu: Ps.2.
ego hodie genui te? Et rurſum ‖ Ego ero Act.13.e
illi in patrẽ: ꝛ ipſe erit mihi in filiuz: Et 2.Reg.7.b
cũ iterũ introducit primogenitũ ĩ orbez C
terre dicit ‖ Et adorẽt eũ oẽs angeli dei. Ps.96.
Et ad angelos q̄dẽ dicit. ‖ Qui facit an- Ps.103.
gelos ſuos ſpũs: ꝛ miſtros ſuos flammã
ignis. Ad filiuz aũt ‖ Thronus tuus deꝰ Ps.44.
in ſeculum ſeculi: virga equitatꝭ ꝟga re
gni tui. Dilexi iuſticiã ꝛ odiſti iniq̄tatez
ꝓpterea vnxit te deꝰ: deꝰ tuus oleo exul
tationis ꝑ ꝑticibꝰ tuis ‖ Et tu ĩ principio Ps.101.
dn̄e terrã fundaſti: ꝛ opa manuũ tuaruz
ſunt celi. Ipſi ꝑibũt tu aũt ꝑmanebis: ꝛ
omẽs vt veſtimẽtuz veteraſcẽt. Et velut D
amictum mutabis eos ꝛ mutabunt: tu
aũt idem ipſe es ꝛ anni tui nõ deficiẽt.
Ad quẽ aũt angeloꝝ dixit aliqñ ‖ ſede a Ps.109.
dextris meis: quoadusq꜠ ponã ĩimicos
tuos ſcabellũ pedũ tuoꝝ. Nõne oẽs ſũt
ãminiſtratorij ſpũs ĩ miſteriũ miſſi ꝓpt
eos qui hereditatẽ capiũt ſalutis? II
Ropterea abundãtiꝰ oportet ob- A
p ſeruare nos ea q̄ audiuimus: ne
forte ꝑffluamꝰ. Si enim qui ꝑ
angelos dictus eſt ſermo: factꝰ eſt firmꝰ:
ꝛ ſi oīs ꝑuaricatio ꝛ iobediẽtia accepit

iuſtā mercedis retributionē:quō nos ef
fugiem⁹ ſi tantā neglexerimus ſalutem.
Que cū īitiū accepiſſet enarrādi ꝑ dn̄m
ab eis qui audierūt in nos ꝯfirmata eſt
ꝯteſtāte deo ſignis ⁊ portentis ⁊ varijs
ꝟtutib⁹ ⁊ ſpūſſci diſtributiōib⁹ ſm̄ ſuaꝫ
volūtatē. Nō enī angelis ſubiecit deus
orbeꝫ terre futuꝝ:de q̄ loq̄mur. Teſtat⁹
Pſ.8. eſt aūt in quodā loco quis dicēs:‖Quid
eſt hō ꝙ memor es ei⁹:aut fili⁹hoīs:q̄m
viſitas eū?Minuiſti eū paulominus ab
angelis:gl̄ia ⁊ honore coronaſti eū ⁊ cō-
1.Cor.15.d ſtituiſti eū ſuꝑ oꝑa manuū tuaruꝫ‖Oīa
ſubieciſti ſub pedibus eius:In eo enī ꝙ
oīa ei ſubiecit:nihil dimiſit nō ſubiectū
ei. Nunc aūt necdū videm⁹ oīa ſubiecta
Phili.2.a ei‖Eum aūt qui modico ꝙ̄ angeli mino
ratus eſt videm⁹ ieſum ꝓpter paſſioneꝫ
mortꝭ gl̄ia ⁊ honore coronatū vt gr̄a dei
C ꝓ omnib⁹ guſtaret morteꝫ. Decebat enī
eum ꝓpter quē omnia ⁊ ꝑ queꝫ omnia:
qui multos filios in gl̄iam adduxerat :
auctorem ſalutꝭ eoꝝ ꝑ paſſionē conſum
mari. Qui enī ſanctificat ⁊ qui ſanctifi-
cātur ex vno omēs. Propter quā cauſaꝫ
non cōfundiꝫ fratres eos vocare :dicēs
Pſ.21. ‖Nūciabo nomen tuū fratrib⁹ meis :in
medio eccleſie laudabo te. Et iterum.
Eſa.8.d Ego ero fidens in eum. Et iterum‖ Ec-
D ce ego ⁊ pueri mei:quos dedit mihi de⁹.
Quia ergo pueri cōicauerūt carni ⁊ ſan
guini:⁊ ipſe ſimiliter participauit eiſdē
Oſee.13.d ‖vt per mortem deſtrueret eū qui habe-
1.Cor.15.g bat mortis imperiū.id eſt diabolum : et
liberaret eos qui timore mortꝭ per totā
vitā obnoxij erāt ſeruituti. Nuſq̄ enim
angelos apphendit:ſed ſemen abrae ap
prehendit. Unde debuit ꝑ oīa fratribus
ſīlari:vt miſericors fieret ⁊ fidelis pōti-
fex ad deū:vt repropitiaret delicta ppl̄i.
In eo enī in quo paſſus eſt ipſe ⁊ tēptat⁹
potēs eſt ⁊ eis qui temptanꝫ auxiliari.

A Nde frēſctī:vocationis III
celeſtis ꝑticipes:ꝯſiderate apl̄m
⁊ pōtificē ꝯfeſſionis nr̄e ieſū :qui
fidelis eſt ei qui fecit illū ſicut ⁊ moyſes
in oī domo eius. Amplioris enī gl̄ie iſte
ꝑ̄ moyſe dignus habit⁹ eſt:quāto ampli
orem honorē hꝫ domus:qui fabricauit
illā. Oīs nāq̄ dom⁹fabricaꝫ ab aliquo.
Nume.12.b Qui aūt oīa creauit:deus eſt‖Et moyſes
quidē fidelis erat ī tota domo ei⁹ tanq̄
B famulus in teſtimonium eoꝝ q̄ dicende
erāt. Chriſt⁹ ꝟo tanq̄ fili⁹ in domo ſua.
Que domus ſumus nos ſi fiduciā ⁊ gl̄i-
am ſpei vſq̄ ad finem firmā retineam⁹.

Quaꝓpter ſicut dicit ſpūſſanctus. ‖Ho-
die ſi vocē eius audieritꝭ nolite obdura
re corda vr̄a:ſicut in exacerbationeꝫ ſm̄
diem temptationis in deſerto. Ubi tem-
ptauerūt me patres veſtri:ꝓbauerunt ⁊
viderūt oꝑa mea q̄draginta annis. Pro
pter qđ infenſuſus fui generationi huic
⁊ dixi ſꝑ errāt corde‖Ipſi aūt nō cognō-
uervnt vias meas:quibus iuraui in ira
mea ſi introibūt in requiem meā. Uide-
te fratres :ne forte ſit in aliquo vr̄m cor
malū incredulitatꝭ diſcedendi a deo vi-
uo. Sed abhortami voſmetipſos per ſin
gulos dies donec hodie cognomiaꝫ :vt
non obdureꝫ quis ex vobis fallacia pctī.
Participes enī chriſti effecti ſum⁹ :ſi tn̄
initiū ſubſtātie eius vſq̄ ad fineꝫ firmū
retineam⁹:dū diciꝫ:hodie ſi vocem eius
audieritꝭ nolite obdurare corda veſtra:
quemadmodū ī illa exacerbatione. Qui-
dam enī audientes exacerbauerūt :ſꝫ nō
vniuerſi qui ꝓfecti ſunt ab egypto per
moyſen. Quibus aūt infenſus eſt q̄dra-
ginta annis. Nonne illis qui peccauerꝫ
quoꝝ cadauera ꝓſtrata ſunt in deſerto?
Quibus aūt iurauit nō introire in req̄-
em ipſius:niſi illis qui īcreduli fuerūt?
Et videm⁹ quia nō potuerūt introire in
requiem ipſi⁹ꝓpter incredulitatē. IIII
Imeamus ꝗ:ne forte relicta pol-
A licitatione introeundi in requiē
eius exiſtimeꝫ aliq̄s ex nobis de-
eſſe. Etenī ⁊ nobis nūciatū eſt quemad-
modum ⁊ illis :ſed nō ꝓfuit illis ſermo
auditus nō admixtus fidei ex his q̄ au-
dierūt. Ingrediemur enī in requieꝫ quī
credidimus:queadmodum dixit:Sicut
iuraui in ira mea⁊ ſi introibūt in requī
em meā. Et quidē oꝑibus ab inſtitutio
ne mūdi ꝑfectꝭ:dixit enī in quodam lo-
co de die ſeptima ſic‖ Et req̄euit de⁹ die
ſeptima ab oībus oꝑibus ſuis. Et ī iſto
rurſū‖Si introibunt in requiem meam.
Q̄m ꝗ ſupeſt introire quoſdā in illaꝫ:⁊
hi quib⁹ priorib⁹ ānūciatū eſt:nō intro-
ierūt ꝓpter incredulitatem:iterū termi-
nat diem quendā hodie in dauid dicen-
do :poſt tantū tp̄is ſicut ſupra dictū eſt:
‖hodie ſi vocē eius audieritꝭ nolite ob
durare corda vr̄a. Nā ſi eis ieſus requiē
ꝑ̄ſtitiſſet :nunq̄ de alia loq̄reꝫ poſt hac
die. Itaq̄ reliq̄tur ſabbatiſſimus popu-
lo dei. Qui enī ingreſſus eſt in requiem
eius:etiā ipſe requieuit ab oꝑib⁹ſuis:ſi
cut ⁊ a ſuis deus: Feſtinemus ꝗ ingredi
in illā requiē:vt ne in idipſū quis inci-

dat incredulitatis exemplū. Uiuꝰ eſt enim
ſermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilioꝛ omni
gladio ancipiti: ⁊ ꝑtingēs vſqꝫ ad diui-
ſionem aīe ac ſpūs: cōpagū quoqꝫ ac me
dullarū: ⁊ diſcretoꝛ cogitationū ⁊ inten
tionū coꝛdis||Et nō eſt vlla creatura inui
ſibilis in cōſpectu eius: oīa aūt nuda et
apta ſūt oculis eius ad quē ſermo||Ha-
bentes ḡ pōtificem magnū qui penetra-
uit celos ieſum filiū dei: teneamus ſpei
noſtre ꝯfeſſionē. Nō eni habemꝰ pōtificē
qui nō poſſit cōpati infirmitatibus no-
ſtris: temptatū aūt ꝑ oīa ꝓ ſimilitudine
abſqꝫ pctō. Adeamus ergo cum fiducia
ad thronū grē eius: vt miſericoꝛdiā ꝯſe-
quamur: ⁊ grām inueniamus in auxilio
oppoꝛtuno. V

Omnis nanqꝫ pontifex ex hoībus
aſſumptꝰ ꝓ hoībꝰ ꝯſtituit in his
q̄ ſunt ad deū vt offerat dona et
ſacrificia ꝓ pctīs. Qui ꝯdolere poſſit his
qui ignorāt ⁊ errant: qm̄ ⁊ ipſe circūda-
tus eſt infirmitate: ⁊ ꝓpterea debet quē-
admoduȝ ꝓ ppľo: ita etiā ⁊ ꝓ ſemetipſo
offerre pro peccatis. Nec quiſqꝫ ſumit ſi
bi honoꝛem: ſed qui vocat a deo tanqꝫ
aaron. Sic ⁊ chꝛiſtus nō ſemetipſū clari
ficauit vt pōtifex fieret: ſed qui locutus
eſt ad eū||Filius meꝰ es tu: ego hodie ge-
nui te. Quēadmodū ⁊ in alio loco dicit
||Tu es ſacerdos in eternū: ſm̄ oꝛdinem
melchiſedech. Qui in diebus carnis ſue
preces ſupplicatiōeſqꝫ ad euȝ qui poſſit
illum ſaluū facere a moꝛte: cum clamoꝛe
valido ⁊ lachꝛymis offerens: exauditus
eſt ꝓ ſua reuerentia. Et quidē cū eſſet fi
lius dei: didicit ex his q̄ paſſus eſt: obedi
entiā: ⁊ cōſūmatus factus eſt oībus tem
perātibꝰ ſibi cauſa ſalutis eterne: appel-
latus a deo pōtifex iuxta oꝛdinē melchi-
ſedech. De quo nobis grandis ſermo et
interp̄tabilis ad dicēdū: qm̄ imbecilles
facti eſtis ad audiēdū. Etenī cū deberetis
magiſtri eſſe ꝓpter tp̄s: rurſū indigetis vt
vos doceami q̄ ſint elemēta exoꝛdij ſmo
num dei: ⁊ facti eſtis quibꝰ lacte opus
ſit: nō ſolido cibo. Oīs enī qui lactis eſt
particeps: expers eſt ſermonis iuſticie.
Paruulus enī eſt. Perfectoꝝ aūt ē ſoli-
dus cibus: eoꝝ qui ꝓ ipſa ꝯſuetudie ex-
ercitatos habent ſenſus ad diſcretioneȝ
boni ac mali. VI

Quapꝛopt intermittētes inchoa-
tionis chꝛiſti ſermonē: ad ꝑfecti-
onē feramur||nō rurſū iacientes
fundamētū pnīe ab opibꝰ moꝛtuis ⁊ fi-
dei ad deū: baptiſmatū doctrine: īpoſiti
onis q̄ȝ manuū: ac reſurrectiōis moꝛtuo
rum: et iudicij eterni. Et hoc faciemꝰ: ſi
q̄dē ꝑmiſerit deꝰ. Impoſſibile eni ē eos
q̄ ſemel ſūt illumiati: guſtauerit etiā do-
num celeſte: ⁊ ꝑticipes facti ſūt ſpūſſcti:
guſtauerūt nihilominꝰ bonū dei ỽbum
ỽtuteſqꝫ ſecľi vēturi ⁊ plapſi ſūt: rurſus
renouari ad pniaȝ: rurſū crucifigētes ſi-
bimetipſis filiū dei ⁊ oſtētui hn̄tes. Ter
ra eni ſepe venientē ſup ſe bibēs imbꝛē B
⁊ germinās herbā oppoꝛtunā illis a q̄bꝰ
colit accipit bn̄dictionē a deo: ꝓferens
aūt ſpinas ac tribulos repꝓba ē ⁊ male-
dicto ꝓxima: cuiꝰ conſūmatio i ꝯbuſtio-
nem. Cōfidimꝰ aūt de vobis dilectiſſimi
melioꝛa ⁊ viciniora ſaluti: tā ⁊ ſi ita loq̄-
mur. Non eni iniuſtus deꝰ vt obliniſcat
opis vr̄i ⁊ dilectiōis quā oñdiſtis in noīe
ipſiꝰ: qui miniſtraſtis ſctīs: ⁊ miniſtratis
Cupimꝰ aūt vnūquēqꝫ vr̄m eādē oſtēta
re ſollicitudinē ad expletionē ſpei vſqꝫ i C
finē vt nō ſegnes efficiami: veꝝ imitato
res eoꝝ qui fide ⁊ patiētia hereditabūt
ꝓmiſſiones||Abrae nāqꝫ ꝓmittēs deus Gen.22.c
qm̄ neminē habuit ꝑ quē iuraret maio
rem: iurauit ꝑ ſemetipſū dicēs: niſi bn̄di
cens bn̄dicā te: ⁊ mľtiplicās multiplica-
bo te: ⁊ ſic lōganimiter ferēs adeptꝰ ē re
pꝛomiſſionē. Hoīes eni ꝑ maioꝛē ſui iu-
rant: ⁊ oīs ꝯtrouerſie eoꝝ finis ad cōfir
mationē eſt iuramētū. In q̄ abundātiꝰ
volēs deꝰ oñdere pollicitationis heredi D
bus imobilitateȝ cōſilij ſui: interpoſuit
iuſiurandū: vt ꝑ duas res imobiles qui-
bus impoſſibile eſt deū mentiri: foꝛtiſ-
ſimuȝ ſolatium habeamꝰ qui ꝯfugimus
ad tenendā ꝓpoſitā ſpem: quā ſicut an-
choꝛā habemꝰ aīe tutā ac firmā ⁊ incedē
tem vſqꝫ ad interioꝛa velaminis: vbi p̄-
curſoꝛ ꝓ nobis introiuit ieſus ſm̄ oꝛdi-
neȝ melchiſedech: pōtifex factꝰ i eternū. E

Hic eni melchiſedech rex ſa- VII Gen.14.b
les ſacerdos dei ſūmi q̄ obuiauit
abꝛae regreſſo a cede regum ⁊ be
nedixit ei: cui ⁊ decimas omniuȝ diuiſit
abꝛaā: pꝛimū quidem qui interp̄tat rex
iuſticie: deinde aūt ⁊ rex ſalem: qđ ē rex
pacis: ſine pr̄e: ſine matre ſine genealo-
gia: neqꝫ initium dierū neqꝫ finem vite
habens: aſſimilatus autem filio dei ma
net ſacerdos imꝑpetuū. Intuemini aūt
quātus ſit hic: cui decimas dedit de p̄ci
puis abꝛaā patriarcha. Et quidem de fi
lijs leui ſacerdotiū accipientes: mādatū
habent decimas ſumere a ppľo ſm̄ legeȝ

id est fratrib⁹ a suis: q̄q̄ ⁊ ipsi exierint de lumbis abrae. Cuius autē generatio nō annumerat̄ in eis: decimas sumpsit ab abraā: ⁊ hunc qui habebat repromis-
B siones bn̄dixit. Sine vlla aūt ɔtradictione qđ min⁹ ē a meliore bn̄dicit̄. Et hic quidē decimas moriētes hoīes accipiūt ibi aūt ɔtestat̄ q̄ viuit. Et vt ita dictuȝ sit: p̄ abraā ⁊ leui q̄ decimas accepit: decimat⁹ ē. Adhuc enī in lūbis p̄ris erat: qn̄ obuiauit ei melchisedech. Si ḡ cōsūmatō p̄ sacerdotiū leuiticū erat pp̄ls.n. sub ipso legē accepit: q̄d adhuc necessariū fuit ꝰm ordineȝ meschisedech alium surgere sacerdotē ⁊ nō ꝰm ordinē aarō dici? Trāslato enī sacerdotio: necesse est vt ⁊ legȝ trāslatio fiat. In q̄.n. hec dicūt̄ de alia tribu ē: de q̄ null⁹ altario p̄sto fuit. Manifestū est enī q̄ ex iuda ortus sit dn̄s n̄r: in q̄ tribu nihil de sacerdotibus
C moyses locut⁹ ē. Et ampli⁹ adhuc manifestū ē: si ꝰm silitudinē melchisedech exurgat ali⁹ sacerdos q̄ nō ꝰm legē mādati carnal̄ fact⁹ est: sȝ ꝰm ꝟtutē vite inso-
Ps.109. lubilis. Cōtestat̄ enī || qm̄ tu es sacerdos ineternū ꝰm ordinē melchisedech. Reprobatio quidē fit p̄cedentȝ mādati: ꝑpter infirmitatē ei⁹ ⁊ inutilitatē. Nihil enī ad ꝑfectuȝ ad adduxit lex. Introductio ꝟo meliorȝ spei p̄ quā ꝑximam⁹ ad deū. Et quātū ē: nō sine iureiurādo? Alij quidē sine iureiurādo sacerdotes facti sūt. Hic aūt cū iureiurādo p̄ eū qui dixit ad illuȝ
Ps.109. || Iurauit dn̄s ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternū. Intātū melioris testa-
D menti spōsor fact⁹ est iesus. Et alij quidē plures facti sunt sacerdotes: idcirco q̄ morte ꝓhiberent̄ ꝑmanere: hic autēȝ eo q̄ maneat ineternū sempiternū hȝ sacerdotiū. Unde ⁊ saluare in ꝑpetuū pōt accedēs p̄ semetipsū ad deuȝ semp̄ viuens ad interpellādū ꝓ nobis. Talis enī decebat vt nobis esset pōtifex: scūs: inocens: īpollut⁹: segregat⁹ a pctōrib⁹: ⁊ excelsior celis fact⁹. Qui nō hȝ necessitatē q̄tidie queādmodū sacerdotes pri⁹ ꝓ suis delictis hostias offerre: deinde pro populi. Hoc enī fecit semel offerendo. Lex enim constituit homines sacerdotes infirmitatem habentes: sermo autem iurisiurā di qui post legem est: filium ineternum
A perfectum. VIII
ꝸ.4.b C Apitulū aūt sup ea q̄ dicūt̄ || Talem habem⁹ pōtificē: q̄ ɔsedit in dextera sedis magnitudinis in celis sanctoruȝ mister: ⁊ tabernaculī veri: qđ fixit deus ⁊ nō hō. Oīs enī pōtifex ad offerendū munera ⁊ hostias ɔstituit̄. Un̄ necesse ē ⁊ hūc habere aliq̄d qđ offerat. Si ḡ esset sup̄ terrā nec esset sacerdos cū eēnt qui offerēt ꝰm legē munera qui exēplari ⁊ vmbre deseruiūt celestiū: sicut respōsum ē moysi cū ɔsūmaret tabernaculuȝ. || Uide inquit oīa facito ꝰm exēplar: qđ tibi ostēsum ē in mōte. Nūc aūt melius sortit⁹ ē misteriū quāto ⁊ melioris testamēti mediator ē: qđ in meliorib⁹ repromissiōib⁹ sancitū ē. Nā si illud pri⁹ culpa vacasset: nō vtiq̄ secūdi loc⁹ inq̄reretur. Uituperās enī eos dicit || Ecce dies veniēt dicit dn̄s: ⁊ ɔsūmabo sup̄ domuȝ isrl̄: ⁊ sup̄ domū iuda testamētū nouum nō ꝰm testamētuȝ qđ feci p̄ribus eoꝝ in die q̄ app̄hendi manū eoꝝ vt educerem illos de terra egypti: qm̄ ipsi nō ꝑmāserunt ī testamēto meo: ⁊ ego neglexi eos dicit dn̄s. Quia hoc ē testamentū qđ disponā domui isrl̄ post dies illos dicit dn̄s dādo leges meas ī mentē eoꝝ ⁊ ī corda eoꝝ supscribaȝ eas || ⁊ ero eis ī deū: ⁊ ipsi erunt mihi in populum. || Et nō docebit vnusquisq̄ proximū suū: ⁊ vnusq̄sq̄ fratrem suum: dicens: cognosce dominum: quoniā omnes scient me a minore vsq̄ ad maiorem: quia propitius ero iniquitatibus eorum et peccatorum eorū iam non memorabor. Dicendo autem nouū veterauit prius. Quod autem antiquat̄ ⁊ senescit: ꝓpe interitum est. IX
H Abuit quidem ⁊ prius iustificationes culture: ⁊ sanctum seculare. Tabernaculum enim factū est primum in quo erant candelabra et mensa ⁊ propositio panum que dicitur sancta: post velamentum autem secundum tabernaculuȝ quod dicitur sancta sanctorum: aureum habens thuribuluȝ ⁊ arcam testamenti circūtectam ex omni p̄te auro: in q̄ vrna aurea habēs māna ⁊ virga aaron que fronduerat: et tabule testamenti: super que erant cherubin glorie obumbrantia ꝓpitiatoriuȝ: de quibus non est modo dicendum per singula. His vero ita compositis in priori quideȝ tabernaculo semp̄ introibāt sacerdotes sacrificiorum officia cōsummantes: in secundo autem semel in anno solus pontifex nō sine sanguine queȝ offerret pro sua ⁊ populi ignorātia: hoc significante spiritusancto: nondum ꝑpalatam esse sanctorum viam adhuc priore tabernaculo habēte statum. Que pa

rabola eſt tpis inſtantis: iuxta quã mu-
nera ⁊ hoſtie offerunt: que nõ pñt iuxta
ↄſciam pfectũ facere ſeruiente: ſolũmo
do in cibis ⁊ in potib⁹ ⁊ i varijs baptiſ-
matib⁹ ⁊ iuſticijs carnis vſq ad temp⁹
correctiõis impoſitꝭ. Chriſt⁹ aũt aſſiſtẽs
pontifex futurorũ bonorũ pampli⁹ ⁊ pfe-
ctius tabernaculũ nõ manufactũ: id eſt
nõ hui⁹ creatiõis: neq p ſanguinẽ hir-
corũ aut vitulorũ: ſed p ppriũ ſanguinẽ
introiuit ſemel in ſctã: eterna redẽptiõe
D inuẽta. Si eni ſanguis hircorũ ⁊ tauro-
rũ ⁊ cinis vitule aſpſus: inqnatos ſctifi
.b cat ad emũdationẽ carnis|| quãtomagꝭ
.c ſanguis chriſti q p ſpm ſctm ſemetipſũ
.b obtulit immaculatũ deo: emũdauit ↄſci
entiã nrãm ab opib⁹ mortꝭ ad ſeruien-
dũ deo viuẽti? Et iõ noui teſtamẽti me
diator eſt: vt morte intercedẽte in redẽ-
ptionẽ earũ pũaricationũ q erant ſub
priori teſtamẽto repromiſſionẽ accipiãt
q vocati ſũt eterne hereditatis. Ubi eni
E teſtamẽtũ eſt mors neceſſe eſt itercedat
.b teſtatorꝭ.|| Teſtamẽtũ enim in mortuis
ↄfirmatũ eſt. Alioqn nõdũ valet: dũ vi-
uit qui teſtat⁹ eſt. Uñ nec primũ qdẽ ſi-
ne ſanguine dedicatũ eſt. Lecto eni om
ni mãdato legꝭ a moyſe vniuerſo pplo:
accipiẽs ſanguinẽ vitulorũ ⁊ hircorũ cũ
aqua ⁊ lana coccinea et hyſopo: ipm qꝫ
.b librũ ⁊ oẽm pplm aſpſit dicẽs|| Hic ſan-
F guis teſtamẽti qđ mãdauit ad vos de⁹.
Etiã tabernaculũ ⁊ oĩa vaſa miniſterij
ſanguie ſilr aſperſit. Et oĩa pene in ſan-
guine ſm legẽ mũdant: et ſine ſanguis
effuſiõe nõ fit remiſſio. Neceſſe eſt ẽ ex-
emplaria qdẽ celeſtiuꝫ his mũdari: ipſa
aũt celeſtia meliorib⁹ hoſtijs qꝫ iſtꝭ. Nõ
eni in manufacta ſcã ieſus introijt exẽ-
plaria verorũ: ſed in ipm celũ: vt appare
G at nũc vultui dei p nobis. Neq vt ſepe
offerat ſemetipm: queadmodũ pontifex
intrat in ſctã p ſinglos ãnos i ſanguine
alieno. Alioqn oportebat eũ frequẽter
pati ab origine mũdi. Nũc aũt ſel in ↄſũ-
matiõe ſeclorũ ad deſtitutiõeꝫ pcti p ho
ſtiã ſuã apparuit. Et queadmodũ ſtatu-
tũ ẽ hoib⁹ ſemel mori: p⁹ hoc aũt iudici
.b um|| ſic ⁊ chriſt⁹ ſemel oblat⁹ eſt ad mul
.d torũ exhaurienda pctã: ſcdo ſine pctõ ap-
parebit oib⁹ expectãtib⁹ ſe in ſalutẽ.

A Mbram eni hñs lex futuro- X
v rũ bonorũ nõ ipam imaginẽ rex
p ſingulos annos eiſdẽ ipis ho
ſtijs quas offerũt indeſinẽter: nũq põt
accedẽtes pfectos facere. Alioqn ceſſaſ-
ſent offerri: ideo q nullã haberẽt vltra
ↄſcientiã peccati cultores ſemel mũdati
Sed in ipſis cõmemoratio pctõrũ p ſin-
gulos annos fit.|| Impoſſibile eni ẽ ſan Leuitꝭ.19.e
guinẽ taurorũ ⁊ hircorũ auferri peccata
Ideo ingrediens mundũ dicit.|| Hoſtiaꝫ Pš.39.
⁊ oblationẽ noluiſti: corpus aũt aptaſti B
mihi.|| Holocauſtomata ⁊ p peccato nõ Ibidem
tibi placuerũt. Tũc dixi: Ecce venio|| In Ibidem
capite libri ſcriptũ eſt de me: vt faciã de-
us voluntatẽ tuã. Superius dicens: qr
hoſtias ⁊ oblatiões ⁊ holocauſtomata ⁊
pro peccato noluiſti: nec placita ſunt ti-
bi que ſm legem offerunt: tũc dixi: ecce
venio: vt faciã deus voluntatẽ tuã: au-
fert primũ vt ſequens ſtatuat. In q volũ
tate ſanctificati ſum⁹: p oblationeꝫ cor-
poris chriſti ieſu ſemel. Et oĩs quideꝫ ſa
cerdos pſto eſt qtidie miſtrans: ⁊ eaſdeꝫ
ſepe offerẽs hoſtias q nõ poſſunt aufer- C
re pctã. Hic aũt vnã p peccatꝭ offerens
hoſtiã in ſempiternũ ſedet i dextera dei:
de cetero expectans|| donec ponant ini- Pš.109.
mici eius ſcabellũ pedũ eius. Una enim
oblatione ↄſummauit in ſempiternum
ſanctificatos. Conteſtat aũt nos ⁊ ſpiri
tuſſctũs. Poſtq eni dixit:|| Hoc autẽ te- Š.9.
ſtamentuꝫ qđ teſtabor ad illos poſt dies
illos dicit dñs dabo leges meas in cor-
dibus eorũ: ⁊ in mentib⁹ eorũ ſupſcribaꝫ
eas ⁊ pctõrũ ⁊ iniquitatũ eorũ iã non re-
cordabor ampli⁹. Ubi auteꝫ horũ remiſ- D
ſio: iã non eſt oblatio p pctõ.|| Habẽtes
itaq fratres fiduciã: in introitu ſctõruꝫ
in ſanguine chriſti quaꝫ initiauit nobis
viam nouã ⁊ viuenteꝫ: p velamen: id eſt
carnem ſuã ⁊ ſacerdotẽ magnũ ſup do-
mũ dei accedam⁹ cũ vero corde in pleni
tudine fidei aſperſi corda a ↄſcia mala ⁊
abluti corpus aqua mũda: teneam⁹ ſpei
noſtre ↄfeſſionem indeclinabilẽ. Fidelis E
eni eſt q repromiſit. Et ↄſiderem⁹ inuicẽ
in puocationẽ charitatꝭ ⁊ bonorũ ope-
rũ: nõ deſerentes collectionẽ nrãm ſicut
ↄſuetudinis eſt quibuſdã: ſed cõſolãtes:
⁊ tantomagis quãto videritꝭ appropin-
quantẽ diẽ. Uolũtarie eni peccãtib⁹ no
bis poſt acceptã noticiã veritatis iã nõ
relinquit p peccatis hoſtia: terribil aũt
quedã expectatio iudicij ⁊ ignis emula-
tio: q ↄſumptura eſt aduerſarios.|| Irri- Deutꝭ.17.b
tam quis faciens legem moyſi ſine vlla Mat.18.b
miſeratione: duob⁹ vel trib⁹ teſtib⁹ mo- 2.Corꝭ.13.a
rit: quãtomagis putatis deteriora mere
ri ſupplicia q filiũ dei ↄculcauerit: ⁊ ↄſã-
guinẽ teſtamẽti pollutũ duxerit: in quo

F ſctificatus ē ⁊ ſpūi gratie ɔtumeliā fece
Deutꝫ.32.e rit? Scim⁹ eni qui dixit: ||mihi vindictā
Ro.12.d. et ego retribuā. Et iteꝝ q2 iudicabit do
s.6.a min⁹ pp̄lm ſuū. ||Horrendū eſt incidere
in manus dei viuētis. Rememoramini
aut priſtinos dies i quib⁹ illuminati ma-
gnū certamē ſuſtinuiſtis paſſionū: et in
altero quidē opprobrijs ⁊ tribulationi-
bus ſpectaculū facti: in altero aūt ſocij
B taliter ɔuerſantiū effecti. Nā ⁊ vinctis
ɔpaſſi eſtis: ⁊ rapinā bonoꝝ vr̄oꝝ cum
gaudio ſuſcepiſtis: cognoſcētes vos hr̄e
meliorē ⁊ manētē ſubſtātiā. Nolite ita-
q3 amittere ɔfidētiā vr̄am: q̄ magnam
habet remūerationē. Pacia eni vobis
neceſſaria ē: vt volūtatē dei faciētes re
portetis ꝓmiſſionē. Adhuc eni modicū
aliquātulūq3 qui ventur⁹ ē veniet ⁊ nō
Abacuc.2.a tardabit ||iuſt⁹ aūt me⁹ ex fide viuit. Q2
Ro.10.b ſi ſubtraxerit ſe: non placebit anie mee
Gal.3.b Nos aūt nō ſumus ſubtractiōis filij in
ꝑditionē: ſ3 fidei in acq̄ſitiōe i aie. XI
A Est aūt fides ſperādaꝝ ſubſtātia
e reꝝ argumētū nō apparentium.
In hac. n. teſtimoniū ɔſecuti ſūt
Gen.1.a ſenes. ||Fide: intelligim⁹ aptata eē ſecu-
la vbo dei: vt ex inuiſibilibus viſibilia
Gen.4.a fierent ||Fide: plurimā hoſtiā abel q̄3 cayn
obtulit deo: ꝑ quā teſtimoniū ɔſecut⁹ ē
eſſe iuſt⁹: teſtimoniū ꝑhibēte munerib⁹
ei⁹ deo: ⁊ ꝑ illā defunct⁹ adhuc loquit᷑.
Gen.5.d || Fide: enoch trāſlat⁹ eſt ne videret mor-
Sap.4.b tē ⁊ nō inueniebat᷑: q2 trāſtulit illū dn̄s
Ecci.44.c. Ante trāſlationē eni teſtimoniū habuit
1.Mach.2.f placuiſſe deo ||Sine fide aūt impoſſibile
B eſt placere deo. Credere eni oportet acce
dentē ad deū: q2 eſt: ⁊ inq̄rētib⁹ ſe remu
Gen.6.b nerator ſit ||Fide noe rn̄ſo accepto d̄ his
Ecci.44.c que adhuc nō videbant᷑ metuēs apta-
uit arcā in ſalutē dom⁹ ſue: ꝑ quā dāna
uit mūdū: ⁊ iuſticie que ꝑ fidē ē heres ē
Gen.12.a.et inſtitut⁹ ||Fide q̄ vocat᷑ abraā3 obediuit
13.a in locū exire quē acceptur⁹ erat in here
ditatē ⁊ exijt neſciēs q̄ iret. Fide: demo
ratus ē in terra repromiſſiōis tanq̄3 in
aliena: in caſul᷑ habitādo cū yſaac ⁊ ia-
cob coheredib⁹ repromiſſiōis eiuſdem.
C Expectabat. n. fundamēta hn̄tē ciuita-
Gen.21.a tē cui⁹ artifex ⁊ ɔditor de⁹ ||Fide: et ipſa
ſara ſteril᷑ vtutē in ɔceptiōe ſemis acce
pit etiā p̄ter tp̄s etatis: q̄m fidelē credi-
dit eſſe eū q̄ repromiſerat. Propter qđ ⁊
ab vno orti ſunt: ⁊ hoc emortuo tāq̄3 ſi-
dera celi in multitudine3: ⁊ ſicut arena
que ē ad oram marꝫ innūerabil᷑. Iuxta
fidē defuncti ſūt oēs iſti: nō acceptꝫ re-
promiſſiōib⁹: ſed a lōge eas aſpiciētes ⁊
ſalutātes ⁊ ɔfitentes: q2 pegrini ⁊ hoſpi
tes ſunt ſup terrā. Qui eni hoc dicūt: ſi-
gnificant ſe patriā acq̄rere. Et ſiquidē3
ipſi⁹ meminiſſent de q̄ exierūt habebāt
vtiq3 tp̄s reuertēdi. Nūc aūt meliorem D
appetūt. i. celeſtē. Ideo nō cōfundit᷑ de⁹
vocari de⁹ eoꝝ. Parauit. n. illis ciuita-
tē. || Fide: obtulit abraā yſaac cū tēpta- Gen
ret᷑ ⁊ vnigenitū offerebat in q̄ ſuſcepat Ecc
repromiſſiōes ad quē dictū ē: q2 i yſaac
vocabit᷑ tibi ſemen: arbitrās q2 ⁊ a mor
tuis ſuſcitare potens ē de⁹. Vn̄ eū et in
parabolā accepit ||Fide: ⁊ de futurꝫ bn̄di Gen
xit yſaac iacob ⁊ eſau. ||Fide: iacob mo- Ibi
riens ſinglos filiorū ioſeph benedixit: ⁊ et.4.
adorauit faſtigiū virge ei⁹|| Fide ioſeph Gen
moriens de ꝓfectiōe filioꝝ iſrl̄ memora E
tus eſt ⁊ de oſſib⁹ ſuis mandauit ||Fide: Exo
moyſes nat⁹ occultat⁹ eſt menſib⁹ trib⁹
a parentib⁹ ſuis eo q̄ vidiſſent elegan-
tem infantē: ⁊ nō timuerūt regꝫ edictū.
Fide: moyſes grādis fact⁹ negauit ſe eſſe
filiū filie pharaonis: magis eligēs affli-
gi cū pp̄lo dei: q̄3 tp̄alis peccati hr̄e io-
cunditate3: maiores diuitias eſtimans
theſauro egyptioꝝ improperiu3 chriſti.
Aſpiciebat eni i remunerationē. Fide:
reliquit egyptū: nō verit⁹ anioſitatē re-
gis. Inuiſibilē eni tanq̄3 vidēs ſuſtinu-
it. ||Fide: celebrauit paſca ⁊ ſanguis effu Exo
ſionē ne qui vaſtabat primitiua tange- F
ret eos. ||Fide: tranſierunt mare rubrum Exo
tanq̄3 ꝑ aridā terra3: qđ experti egyptij
deuorati ſunt. ||Fide: muri hiericho cor- Ios
ruerūt circūtu dieꝝ ſeptem. ||Fide: raab Ibi
meretrix nō perijt cū incredul᷑ excipiēs et.
exploratores cū pace. Et qđ adhuc dicā?
Deficiet eni me temp⁹ enarrantē: de ge
deon: baruch: ſamſon: iepte: dauid: ſa-
muel: ⁊ ꝓphetis: qui ꝑ fidē vicerunt re-
gna: opati ſunt iuſticiā: adepti ſunt re-
promiſſiōes. Obturauerūt ora leonū: ex-
tinxerūt impetū ignis. Effugauerūt aci
em gladij: ɔualuerūt de infirmitate: for-
tes facti ſūt in bello. Caſtra verterūt ex- G
teroꝝ ||acceperūt mulieres de reſurrecti-
one mortuos ſuos. Alij aūt diſtēti ſunt
nō ſuſcipientes redēptionē: vt meliores
inuenirēt reſurrectionē Alij vero ludi
bria ⁊ verbera exp̄ti inſup ⁊ vincula et
carceres: lapidati ſūt: ſecti ſūt: temptati
ſunt: in occiſione gladij mortui ſūt. Cir-
cūierūt in melotꝫ: in pellibus caprinis:
egentes: anguſtiati: afflicti: qb⁹ dignus
nō erat mūdus: in ſolitudinibus errā

tes:in montibꝰ ⁊ ſpelũcis:⁊ in cauernis
terre. Et hi oẽs teſtimoniũ fidei ꝓbati:
nõ acceperũt repromiſſionẽ: deo ꝓ no-
bis meliꝰ aliq̇d ꝓuidente: vt nõ ſine no
bis ꝯſummarentur. XII
a i Deoqꝫ ⁊ nos tantã hñtes impoſi
f tã nubẽ teſtiũ‖ deponẽtes omne
b pondus ⁊ circũſtans nos pctm̄ ꝑ pati-
a entiã curramꝰ ad ꝓpoſitũ nobis certa-
men:aſpiciẽtes in auctorẽ fidei:⁊ ꝯſum
matorẽ ieſum: q̇ ꝓpoſito ſibi gaudio ſu
ſtinuit crucẽ:ꝯfuſione cõtempta atqꝫ in
dextera ſedis dei ſedet. Recogitate enim
eũ qui talẽ ſuſtinuit a pctõribus aduer-
ſus ſemetipm̄ ꝯtradictionẽ: vt ne fatige
b mini animis vr̃is deficiẽtes. Nõdũ eñi
vſqꝫ ad ſanguinẽ reſtitiſtꝭ aduerſus pec
catũ repugnãtes: ⁊ obliti eſtꝭ ꝯſolatiõis
b q̇ vobis tanq̃ filijs loquiẗ dicẽs.‖ Fili
mi noli negligere diſciplinã dñi: neqꝫ fa
b tigeris dñi ab eo arguerꝭ.‖ Quẽ eñi dili-
git dño: caſtigat: flagellat aũt oẽm filiũ
quem recipit. In diſciplina ꝑſeuerate.
Tanq̃ filijs vobis offert ſe deus. Quis
eñ filiꝰ quẽ nõ corripit pater? Qꝫ ſi ex-
c tra diſciplinã eſtꝭ: cuiꝰ ꝑticipes facti ſũt
oẽs: ergo adulteri ⁊ nõ filij eſtis. De-
inde pr̃es quidẽ carnis nr̃e eruditores
habuimꝰ ⁊ reuerebamur eos. Nõ mul-
tomagꝭ obtẽperabimꝰ pr̃i ſpirituũ ⁊ vi-
uemꝰ? Et illi quidẽ in tp̄e paucoꝝ dieꝝ
ſm̄ voluntatẽ ſuã erudiebãt nos: h̄ aũt
ad id qḋ vtile eſt in recipiẽdo ſctificatio
nẽ eiꝰ. Oĩs aũt diſciplina in p̄nti quidẽ
videẗ nõ eſſe gaudij: ſed meroris: poſtea
ãt fructũ pacatiſſimũ exercitatꝭ ꝑ eã red
d det iuſticie. Propter qḋ remiſſas manꝰ
⁊ ſoluta genua erigite greſſus rectos fa-
cite pedibꝰ vr̃is: vt nõ claudicans quis
b erret: magis aũt ſaneẗ.‖ Pacẽ ſequimi-
ni cũ oĩbus ⁊ ſctimoniã: ſine qua nemo
videbit deũ. Contemplantes ne q̇s deſit
gr̃e dei: ne q̇ radix amaritudinis ſurſũ ger
minans nõ impediat ⁊ ꝑ illã inq̇nẽtur
b multi.‖ Ne q̇s fornicator aut ꝓphanus
vt eſau: qui ꝓpter vnã eſcã vendidit pri
mitiua ſua. Scitote eñi qm̄ ⁊ poſtea cu-
E piens hereditare bñdictionẽ reprobatꝰ
.f eſt.‖ Nõ eñi inuenit pnie locũ: q̃q̃ cum
.b lachrymis inq̇ſiſſet eã.‖ Nõ eñi acceſſiſtꝭ
ad tractabilẽ ⁊ acceſſibilẽ ignẽ ⁊ turbi-
nẽ ⁊ caliginẽ ⁊ ꝓcellã ⁊ tube ſonũ ⁊ vo-
.c cem vboꝝ:‖ quã qui audierũt excuſaue
rũt ſe ne eis fieret verbũ. Nõ enim por-
.b tabant qḋ dicebaẗ:‖ ⁊ ſi beſtia tetigerit
F montẽ lapidabitur. Et ita terribile erat

qḋ videbaẗ. Moyſes dixit: Exterritꝰ ſũ
⁊ tremebundus. Sed acceſſiſtis ad ſion
montẽ ⁊ ciuitatẽ dei viuẽtis hierl̄m ce-
leſtem ⁊ multoꝝ miliũ angeloꝝ frequẽ-
tiã: ⁊ eccl̄iam primitiuoꝝ q̇ cõſcripti ſũt
in celis: ⁊ iudicẽ oĩm deũ ⁊ ſpũs iuſtorũ
ꝑfectoꝝ: ⁊ teſtamẽti noui mediatorẽ ie
ſum: ⁊ ſanguis aſperſionẽ: meliꝰ loquen
tẽ q̃ abel. Uidete ne recuſetis loquẽtẽ.
Si eñi illi nõ effugerũt recuſantes eum G
qui ſup terrã loq̇baẗ: multomagꝭ nos q̇
de celis loquentẽ nobis auertimꝰ: cuiꝰ
vox mouit terrã tũc: nũc aũt repromittit
dicẽs:‖ Adhuc ſemel ⁊ ego mouebo non Aggei.2.b.
ſolũ terrã ſed ⁊ celũ. Qḋ autẽ adhuc ſe-
mel dicit: declarat mobiliũ trãſlationẽ
tanq̃ factoꝝ: vt maneãt ea q̇ ſũt imobi
lia. Itaqꝫ regnũ imobile ſuſcipiẽtes ha-
bemꝰ grãm: ꝑ quam ſeruiamꝰ placẽtes
deo cũ metu et reuerentia.‖ Etenĩ deus Deut. 4.d
noſter ignis ꝯſumens eſt. XIII
c Charitas fraternitatꝭ maneat in A
vobis‖ ⁊ hoſpitalitatẽ nolite ob- Ro.12.c
liuiſci. Per hãc eñi placuerũt q̇dã an- I.Pe.4.b.
gelis hoſpitio receptis. Memẽtote vin-
ctorũ tanq̃ ſimul vincti: ⁊ laborantiũ
tanq̃ ⁊ ipſi in corpe morãtes. Honora-
bile cõnubiũ in oĩbus: ⁊ thorꝰ immacu
latꝰ. Fornicatores eñi ⁊ adulteros iudi-
cabit deꝰ. Sint mores ſine auaricia: cõ-
tẽti p̄ntibꝰ. Ipſe eñi dixit.‖ Nõ te deſerã Joſue. I. a
neqꝫ derelinquã: ita vt ꝯfidẽter dicamꝰ.
‖ Dñs mihi adiutor eſt: nõ timebo q̇d fa Pſ. 117.
ciat mihi hõ. Memẽtote ꝑpoſitoꝝ vr̃oꝝ B
q̇ vobis locuti ſũt verbũ dei: q̃ꝝ intuen
tes exitũ ꝯuerſatiõis: imitamini fidẽ. Je-
ſus chriſtꝰ heri ⁊ hodie: ipſe ⁊ in ſecula.
Doctrinis varijs ⁊ ꝑegrinis nolite ab-
duci. Optimũ eſt enim gr̃a ſtabilire cor:
nõ eſcis q̇ nõ ꝓfuerũt ambulãtibꝰ i eis.
Habemꝰ altare: de q̊ edere nõ hñt pote-
ſtatẽ q̇ tabernaculo deſeruiũt‖ Quoꝝ eñi Nu. 19.a.
aĩaliũ inferẗ ſanguis ꝓ pctõ in ſancta
ꝑ pontificẽ: horũ corpa cremãẗ extra
caſtra. Propter qḋ et ieſus vt ſctificaret
ꝑ ſuũ ſanguinẽ pplm̄ extra portã paſſus
eſt. Exeamus igiẗ ad eũ extra caſtra: im- C
properiũ eiꝰ portãtes‖ Nõ eñi habemꝰ h̄ Mich.2.d
manentẽ ciuitatẽ: ſed futurã inq̇rimus
Per ipm̄ ꝰ offeramꝰ hoſtiã laudis ſemꝑ
deo: id eſt fructũ labioꝝ ꝯfitentiũ nomi
eiꝰ. Beneficientie aũt ⁊ cõmunionis no
lite obliuiſci. Talibꝰ eñi hoſtijs ꝓmere
tur deꝰ. Obedite ꝑpoſitꝭ vr̃is: ⁊ ſubiace
te eis. Ipſi eñi ꝑuigilãt q̃ſi rõem ꝓ aia-
bus vr̃is reddituri: vt cum gaudio hoc

faciāt: ꝛ nō gemētes. Hoc enī non expedit vobis. Orate ꝑ nobis. Cōfidim⁹ enī qꝛ bonā ꝯſciaȝ habem⁹ in oīb⁹ bū volētes cōuerſari. Ampli⁹ aūt deprecoꝛ vos hoc facere: ꝙ celeri⁹ reſtituar vobis. Deus aūt pacis q̄ eduxit de moꝛtuis paſtorē magnū ouiū in ſanguine teſtamenti eterni eterni dn̄m nr̄m ieſū chꝛiſtū: aptet vos in oī bono vt faciatis ei⁹ voluntatē: faciēs in vobis qđ placeat corā ſe ꝑ ieſū chꝛiſtū: cui ē gl̄ia in ſecl'a ſecl'oꝝ. Amē. Rogo aūt vos frēs v t ſufferatis ꝟbū ſolacij Eteni ꝑ paucꝭ ſcripſi vobis Cognoſcite frēm vr̄m timotheū dimiſſū cū ꝗ ſi celeri⁹ venerit. videbo vos: Salutate oēs ꝓpoſitos vr̄os: ꝛ oēs ſctōs. Salutant vos de italia frēs. Gr̄a cū omnibus vobis Amen.

Explicit ep̄la Pauli ad Hebꝛeos. Incipit p̄facio beati hieronymi p̄ſbyteri in librū Actuum apoſtoloꝛū.

Ps. 83. Canit pſalmiſta: ambulabunt de ꝟtutibus in virtutes. Poſt apl'i Pauli ep̄las dudū vobis vno volumine trāſlatas domnon ꝛ rogatiane chariſſimi: act⁹ apl'oꝝ cōpellitis vt trāſferā in latinū: quem librū nulli dubiū ē a luca antiocheno arte medico: qui poſtea inſeruiens paulo apl'o chꝛiſti fact⁹ eſt diſcipulus fuiſſe editū. Ceruices ꝓmit impoſita ſepi⁹ oneris magnitudo: qꝛ ſtudia inuidoꝝ repꝛhenſione digna putāt ea q̄ ſcribim⁹. Illoꝛū nunc̄ odio et detractiōe: iuuāte chꝛiſto meū ſilebit eloquiū.

Actus apl'oꝝ nudā quidē videnť ſonare hiſtoꝛiā: ꝛ naſcentꝭ eccl'ie infantiaȝ texere: ſed ſi nouerim⁹ ſcriptoꝛē eoꝝ lu-
2. Cor. 8. c cam eſſe medicū: cui⁹ laus ē in euangelio: aniaduertim⁹ ꝑiter oīa ꝟba illi⁹ aīe languentꝭ eſſe medicinā.

Item alius pꝛologus.

Lucas antiochenſis natiōe ſyrus cui⁹ laus in euāgelio caniť: apud antiochiam medicine artis egregi⁹: ꝛ apl'oꝝ chꝛiſti diſcipulus fuit: poſtea vſc̄ ad ꝯfeſſionem paulū ſecut⁹ apl'm: ſine crimine in ꝟginitate ꝑmanēs: deo maluit ſeruire. Qui ſeptuaginta ꝛ q̄ttuoꝛ annos etatis agens in bithynia obijt plenus ſp̄ūſcō: quo inſtigāte in achaie partib⁹ euāgelium ſcribēs grecꝭ fidelib⁹ incarnationē dn̄i fideli narratiōe oſidit: eundemc̄ ex ſtirpe dauid deſcendiſſe monſtrauit. Cui nō immerito ſcribēdoꝝ actuū apl'icoꝛū ptās in miſterio dať: vt deo in deū pleno: ꝛ filio perditiōis extincto: oꝛone ab apl'is facta: ſoꝛte dn̄ice electiōis numer⁹ cōplereť. Sicc̄ paul⁹ ꝯſūmationē apoſtolicꝭ actib⁹ daret: quēdiu ꝯtra ſtimulū calcitrantē dn̄s elegiſſet. Qđ legentib⁹ ꝛ requirentib⁹ deū bꝛeui poti⁹ volui oſtēdere ſermone: q̄ pꝛolixi⁹ aliq̄d faſtidientib⁹ ꝓdidiſſe: ſciens ꝙ opantē agricolam opoꝛteat pꝛimū de ſuiſ fructib⁹ edere. Quē ita diuina ſubſecuta eſt gr̄a vt nō ſolū coꝛpibus: ſed etiā aīab⁹ eius ꝓficeret medicina.

Incipit liber actuum apl'oꝝ beati Luce euangeliſte. Capl'm I

Primum quidem

ſermonē feci de oīb⁹ o theophile que cepit ieſus facere ꝛ docere vſc̄ in diē qua p̄cipiens apl'is ꝑ ſp̄mſctm̄ q̄s elegit aſſump⁹ eſt. Quib⁹ ꝛ p̄buit ſeip̄m viuuȝ poſt paſſionē ſuā in multꝭ argumētꝭ: ꝑ dies q̄draginta apparēs eis: ꝛ loquēs de regno dei. Et ꝯueſcēs p̄cepit eis a hieroſolymis ne diſcederēt: ſȝ expectarēt ꝓmiſſioneȝ p̄ris quā audiſtꝭ inq̄t ꝑ os meuȝ qꝛ iohēs quidē baptizauit aq̄: vos aūt baptizabimini ſp̄ūſctō nō p⁹ mľtos hos dies. Igiť qui ꝯuenerāt interrogabant eū dicētes. Dn̄e: ſi i t̄pe hoc reſtitues regnū iſrľ. Dixit aūt eis. Nō eſt vr̄m noſſe t̄pa vel momēta q̄ pr̄ poſuit in ſua poteſtate: ſed accipietꝭ ꝟtuteȝ ſupuenientis ſp̄ūſcti in vos: ꝛ eritis mihi teſtes i hieruſalē ꝛ in omī iudea et ſamaria ꝛ vſc̄ ad vltimū terre. Et cū hec dixiſſet: vidētib⁹ illis eleuat⁹ eſt: ꝛ nubes ſuſcepit eū ab oculis eoꝝ. Cūc̄ intuerenť in celum euntē illū: ecce duo viri aſtiterūt iuxta illos in veſtib⁹ albis: q̄ ꝛ dixerunt. Uiri galilei q̄d ſtatis aſpiciētes in celū? Hic ieſus q̄ aſſumpt⁹ eſt a vobis in celuȝ: ſic veniet quēadmodū vidiſtꝭ eū eunteȝ in celū. Tunc reuerſi ſant hieroſolymaȝ a monte q̄ vocať oliueti q̄ ꝛ iuxta hierl'm ſabbati hn̄s iter. Et cū introiſſent in cenaculū aſcēderūt vbi manebat petr⁹ ꝛ iohēs ꝛ iacob⁹ ꝛ andreas philippus ꝛ thomas bartholome⁹ ꝛ matthe⁹: iacobꝰ alphei ꝛ ſimon zelotes ꝛ iudas iacobi. Hi oēs erāt pſeuerantes vnanimiter in oꝛone cū mulierib⁹ ꝛ maria mr̄e ieſu et fratrib⁹ ei⁹. In dieb⁹ illis exurgēs petr⁹

in medio fratrum dixit. Erat aūt turba
hoīm ſimul fere centū viginti. Uiri frēs
oportet ipleri ſcripturā quā pdixit ſpūs
ſanct⁹ p os dauid de iuda qui fuit dux
eoꝝ qui ꝯprehenderūt ieſū q cōuenerat⁹
erat in nobis: ⁊ ſortit⁹ ē ſortē miniſterij
huius. Et hic qdem poſſedit agrū d mer
cede iniqtatis: ⁊ ſuſpenſus crepuit medi
us: ⁊ diffuſa ſunt oīa viſcera eius. Et no
tū factū eſt oībus habitantib⁹ hierl'm:
.a. ‖ ita vt appellaref ager ille lingua eoꝝ
D acheldemach: hoc eſt ager ſanguis. Scri
68. ptū eſt eni in libro pſalmoꝝ ‖ Fiat cōmo
ratio eoꝝ deſerta: ⁊ non ſit qui inhabi-
8. tet in ea. ‖ Et epatū eius accipiat alter.
Oportet ẽ ex his viris qui nobiſcū ſūt
ꝯgregati in oī tpe quo intrauit ⁊ exiuit
inter nos dñs ieſus incipiens a baptiſ-
mate iohīs: vſq in diē qua aſſumpt⁹ eſt
a nobis teſtē reſurrectiōis eius nobiſcū
b fieri ex iſtis ‖ Et ſtatuerūt duos: ioſeph q
vocaf barnabas: qui cognomiat⁹ eſt iu
ſtus: ⁊ matthiā. Et orātes dixerunt. Tu
dñe q corda noſti oīm: oſtēde quē elege-
ris ex his duobus vnū accipere locū mi
niſterij huius ⁊ apl'atus: de quo puari-
catus eſt iudas vt abiret in locū ſuū. Et
dederunt ſortes eis. Et cecidit ſors ſup
matthiā: ⁊ annumeratus eſt cum vnde-
cim apoſtolis II

A T cū ꝯplerenf dies penthecoſtes
e erant oēs pariter in eodē loco. Et
factus ē repēte de celo ſon⁹: tan
q aduenientis ſpūs vehemētis: ⁊ reple-
uit totā domū vbi erāt ſedētes. Et ap-
paruerūt illis diſptite lingue tanq ig-
9.a nis ſeditq ſupra ſingulos eoꝝ ‖ Et reple
ti ſūt oēs ſpūſctō: ⁊ ceperunt loq varijs
linguis put ſpūſctūs dabat eloqui il-
lis. Erāt aūt in hierl'm habitātes iudei
viri religioſi: ex oī natione q ſub celo ē.
Facta aūt hac voce cōuenit mltitudo ⁊
mente cōfuſa eſt: qm̄ audiebat vnuſqſ
.eo. q lingua ſua illos loquētes ‖ Stupebāt
aūt oēs ⁊ mirabanf dicētes. Nōne ecce
B oēs iſti q loquunf galilei ſunt? Et quō
nos audiuim⁹ vnuſquiſq linguā nr̄am
in q nati ſum⁹? Parthi ⁊ medi ⁊ elami
te: ⁊ q habitāt meſopotamiā: iudeam: ⁊
cappadociā: pontū ⁊ aſiā phrygiā ⁊ pam
philiā egyptū ⁊ ptes libye: que eſt circa
cyrenen: ⁊ aduene romani: iudei q3 ⁊ p
ſeliti cretes ⁊ arabes audiuim⁹ eos lo
.eo. quētes nr̄is linguis magnalia dei. Stu
pebāt aūt oēs: ⁊ mirabanf adinuicē di
centes. Quid nā vult hoc eſſe? Alij aūt

irridētes dicebāt: quia muſto pleni ſūt
iſti. Stans aūt petrus cū vndeci eleua
uit vocē ſuā: ⁊ locutus eſt eis. Uiri iu-
dei ⁊ q habitatj hierl'm vniuerſi hoc vo
bis notū ſit: ⁊ aurib⁹ pcipite ꝟba mea.
Nō eni ſicut vos eſtimatis hi ebrij ſūt: C
cum ſit hora diei tercia. Sed hoc ē qđ
dictum ē p pphetā iohel ‖ Et erit in no Johel.2.g
uiſſimis dieb⁹ dicit dñs effundā de ſpū
meo ſup oēm carnē. Et pphabunt filij
vr̄i ⁊ filie vr̄e: ⁊ iuuenes veſtri viſiōes vi
debunt: ⁊ ſeniores vr̄i ſomnia ſomnia-
bunt. Et quidē ſup ſeruos meos ⁊ ācil
las meas in diebus illis effundā de ſpū
meo ⁊ pphabunt: ⁊ dabo pdigia i celo
ſurſum ⁊ ſigna i terra deorſū: ſanguinē
te ignē ⁊ vaporē fumi. ‖ Sol ꝯuertef in Johel.2.g.
tenebras ⁊ luna in ſanguinē: anteq ve
nerit dies dñi magnus ⁊ manifeſt⁹ ‖ Et Johel.2.g
oīs qcunq inuocauerit nomē dñi ſalu⁹ Ro.10.c.
erit ‖ Uiri iſraelite: audite verba hec. Je i.5.f. D
ſum nazarenū virū apbatū a deo in vo
bis virtutib⁹ ⁊ pdigijs ⁊ ſignis q fecit
deus p illū in medio vr̄i ſicut ſcitj: hūc
definito ꝯſilio ⁊ p̄ ſcia dei traditū p ma
nus iniquoꝝ: affigentes interemiſtis.
‖ Quē deus ſuſcitauit ſolutis doloribus i.10.b
inferni: iuxta qđ impoſſibile erat teneri
illū ab eo. Dauid eni dicit in eū ‖ Proui Ps.15.
debā dñm in cōſpectu meo ſemp: qm̄ a
dextris eſt mihi ne cōmouear. Propter
hoc letatum ē cor meū ⁊ exultauit lin-
gua mea: inſup ⁊ caro mea requieſcet i
ſpe. Qm̄ nō derelinques aīam meā i in-
ferno: ‖ nec dabis ſctm̄ tuū videre corru i.13.e
ptionē. Notas mihi feciſti vias vite: re E
plebis me iocūditate cū facie tua. Uiri
frēs: liceat audēter dicere ad vos de pa
triarcha dauid ‖ qm̄ defunctus ē ⁊ ſepul 3.Re.2.b
tus eſt: ⁊ ſepulchrū eius ē apud nos vſ-
q in hodiernū diē. Propheta igif cum
eſſet ⁊ ſciret q iureiurando iuraſſet illi
deus de fructu lumbi eius ſedere ſup ſe
dem eius: puidēs locut⁹ ē de reſurrecti
one chriſti: q neq derelictus ē in infer
no: neq caro eius vidit corruptionem.
Hunc ieſum reſuſcitauit deus ‖ cui⁹ nos s.1.a i.10.f.
oēs teſtes ſum⁹. Dextera igif dei exalta
tus: ⁊ pmiſſione ſpūſcti accepta a prē:
effudit hoc donū qđ vos videtis ⁊ audi
tis. Nō eni dauid aſcendit in celos. Di F
cit autē ipe. ‖ Dixit dñs dño meo ſede a Ps.109.
dextris meis. Donec ponam inimicos
tuos ſcabellum pedum tuoꝝ Certiſſime
ſciat ergo oīs domus iſrael: quia et do-
minū cū ⁊ chriſtum fecit de⁹ hunc ieſū

quē vos crucifixiſtis. His aūt auditis
cōpūcti ſunt corde: ⁊ dixerūt ad petrū
et ad reliquos apl̄os. Quid faciem⁹ viri
frēs? Petrus autē ad illos: p̄niam inq̄t
agite: ⁊ baptizet̄. vnuſquiſq; veſtrū i no
mine ieſu chriſti in remiſſionem pctōꝝ
veſtroꝝ: ⁊ accipietis donū ſpūſcti. Uo-
bis eni ē repmiſſio ⁊ filijs vr̄is: ⁊ omi-
bus qui lōge ſunt quoſcūq; aduocaue-
rit dn̄s deus noſter. Aliis etiā ꝟbis plu
rimis teſtificatus ē: ⁊ exhortabatur eos
dicens. Saluami a generatiōe iſta pra-
E ua. Qui ergo receperūt ſermonē ei⁹ ba
ptizati ſūt: ⁊ appoſite ſunt in die illa aīe
circiter tria milia. Erāt aūt pſeuerātes
in doctrina apl̄oꝝ ⁊ cōmūicatiōe fra-
ctionis panis ⁊ orōnib⁹. Fiebat autem
omi aīe timor. Multa quoq; pdigia et
ſigna p apl̄os in hieruſalē fiebāt: ⁊ me-
J.4.g tus erat magnus in vniuerſis. ‖Omēs
etiā qui credebāt erant pariter: ⁊ habe
bāt omīa cōmunia. Poſſeſſiones ⁊ ſub
ſtātias vēdebant: ⁊ diuidebāt illa omi-
bus put cuiq; opus erat. Quotidie quo
pdurantes vnanimiter in tēplo ⁊ fran
gentes circa domos panē ſumebant: ci
bū cū exultatiōe ⁊ ſimplicitate cordis:
collaudātes deū ⁊ hn̄tes gratiā ad oēm
plebē. Dn̄s aūt augebat qui ſalui fiebāt
A quotidie in idipſum. III

P Etrus aūt ⁊ iohānes aſcēdebāt
in templū: ad horā orationis no
J.4.e.14.b. nā: ‖Et quidā vir q̄ erat claud⁹
ex vtero matris ſue baiulabat̄ quē po
nebant quotidie ad portā tēpli que di
cit̄ ſpecioſa: vt peteret elemoſinā ab in
troeuntibus in templū. Is cū vidiſſet
petrū ⁊ iohem incipiētes introire in tē
plum rogabat vt elemoſynā acciperet In
tuens aūt in eū petrus cū iohe dixit. Re
ſpice in nos. At iſle intendebat in eos
ſpans ſe aliquid accepturū ab eis. Pe-
trus aūt dixit. Argentū ⁊ aurū nō ē mi-
J.9.f. hi: qd̄ aūt habeo hoc tibi do ‖In nomie
ieſu chriſti nazareni ſurge ⁊ ambula. Et
apprehēſa manu eius dextera alleua-
uit eū: ⁊ ptinus ꝯſolidate ſūt baſes ei⁹
B et plante. Et exiliēs ſtetit ⁊ ambulabat
et intrauit cum illis in templū: ambu-
lans ⁊ exiliēs et laudans deū. Et vidit
omīs pp̄lus eū ambulantē: ⁊ laudantē
deū. Cognoſcebant aūt illū: ꝙ ipſe erat
qui ad elemoſynā ſedebat ad ſpecioſam
portā templi. Et impleti ſunt ſtupore: et
extaſi: in eo qd̄ cōtigerat illi. Cū tenerēt
aūt petrū et iohem. Cucurrit omīs po-
pulus ad eos ad porticū qui appellatur
ſalomonis ſtupētes Uidens aūt petrus
reſpōdit ad populū. Uiri iſraelite quid
mirami in hoc: aut nos quid intuemi-
ni: quaſi noſtra virtute aut ptāte feceri-
mus hunc ambulare? Deus abraam et C
deus yſaac ⁊ deus iacob: deus patꝝ no-
ſtroꝝ glorificauit filiū ſuū ieſum: quem
vos quidē tradidiſtis ⁊ negaſtis aū fa
ciē pilati iudicante illo dimitti. ‖Uos
aūt ſanctū et iuſtū negaſtis: petiſtis vi-
rū homicidā donari vobis: auctorē ve
ro vite interfeciſtis. Quē deus ſuſcita-
uit a mortuis: cuius nos teſtes ſumus:
et in fide nomis eius hunc quē vos vi-
detis ⁊ noſtis cōfirmauit nomē ei⁹: ⁊ fi-
des que p eū ē dedit integrā ſanitatem
iſtā in cōſpectu omniū vr̄m. Et nūc fra
tres ſcio quia p ignorātiā feciſtis: ſicut
et principes veſtri. Deus aūt qui p̄nun
ciauit p os omniū pphetaꝝ pati chri-
ſtū ſuū: ſic impleuit‖ Penitemini igit̄ ⁊
cōuertimini vt deleant̄ peccata vr̄a: vt
cū venerint tpa refrigerij a cōſpectu do
mini et miſerit eū qui p̄dicatus ē vobiſ
ieſum chriſtū: quē oportet quidē celum
ſuſcipe vſq; in tempa reſtitutiōis oīum
que locutus ē deus p os ſanctoꝝ ſuorū
a ſeculo pphetaꝝ. Moyſes quidē dixit.
‖Quoniā pphetā ſuſcitabit vobis dn̄s
deus veſter de fratrib⁹ vr̄is: tanq; meip
ſum audietis iuxta omia quecunq; lo-
cutus fuerit vobis. Erit aūt omis aīa
que nō audierit pphetā illū extermina
bit̄ de plebe. Et oēs pphe a ſamuel ⁊ de
inceps: q̄ locuti ſūt āūciauerunt dies
iſtos. Uos eſtis filij pphaꝝ ⁊ teſtamēti
qd̄ diſpoſuit de⁹ ad p̄res vr̄os dicēs ad
abraā ‖Et in ſemie tuo bn̄dicent̄ oēs fa
milie terre. Uobis primū de⁹ ſuſcitās fi
liū ſuū miſit eū bn̄dicētē vobis vt quer
tat ſe vnuſq̄ſq; a nequicia ſua. IIII

L Oquētib⁹ aūt illis ad pplm ſup-
uenerūt ſacerdotes ⁊ mgr̄at⁹ tē
pli ⁊ ſaducei: dolētes ꝙ docerēt
pplm ⁊ āūciarēt i ieſū reſurrectionem
ex mortuis: ‖ ⁊ iniecerūt i eos man⁹: et
poſuerūt eos i cuſtodiā in craſtinū Erat
aūt iā veſpa. Multi aūt eoꝝ qui audie
rēt ꝟbū crediderūt ⁊ fact⁹ ē nūer⁹ eorū
qnq; milia. Factū ē aūt in craſtinū vt
cōgregarent̄ pricipes eoꝝ ⁊ ſeniores et
ſcribe in hierl̄m: ⁊ ānas priceps ſacerdo
tū: ⁊ cayphas: ⁊ iohēs ⁊ alexāder: ⁊ q̄tq̄t
erāt de genere ſacerdotali. Et ſtatuētes
eos in medio interrogabāt. In q̄ ꝟtute

aut ĩ q̃ noĩe feciſtis hoc vos? Tūc repletꝰ
ſpūſcō petrꝰ: dixit ad eos. Pricipes ppłi
ꝛ ſeniores iſrł audite: ſi nos hodie diiu-
dicamur in bñfacto hoīs infirmi in quo
iſte ſalꝰ factꝰ ē: notū ſit oībꝰ vobis et
oī plebi iſrł qꝛ in noīe dñi nři ieſu chri-
ſti nazareni quē vos crucifixiſtis quem
deꝰ ſuſcitauit a mortuis: ĩ hoc iſte aſtat
.b corā vobis ſanꝰ ‖ Hic ē lapis q̃ repbatꝰ
a. eſt a vobis edificātibꝰ: q̃ factꝰ ē ĩ caput
o c anguli: ꝛ nō ē in alio aliq̃ ſalꝰ. Nec eni
a. aliud nomē ē ſub celo datū hoībꝰ ĩ quo
C oportet nos ſaluos fieri. Uidētes autē
petri cōſtantiā ꝛ iohis: cōpto ꝙ hoīes
eſſent ſine lřis ꝛ idiote āmirabanł: ꝛ co
gnoſcebāt eos: qm̄ cū ieſu fuerāt. Hoīeꝫ
q̃ꝫ videtes ſtantē cū eis q̃ curatꝰ fuerat
5.f. nihil poterāt cōtradicere ‖ Juſſerūt autē
eos foras extra cōciliū ſecedere: ꝛ cōfere
bāt ad inuicē dicētes. Quid faciemus
hoībꝰ iſtis? Qm̄ q̃dē notū ſignū factuꝫ
eſt ꝑ eos oībꝰ habitātibꝰ hierłm. Mani
D feſtū ē: ꝛ nō poſſumꝰ negare. Sꝫ ne ãpliꝰ
diuulgeł in pplm: cōminemur eis ne vl
tra loquanł in noīe hoc vlli hoīum. Et
vocantes eos: denūciauerūt ne oīno lo-
.5.e querenł neqꝫ docerēt in noīe ieſu ‖ Pe-
trus vero ꝛ iohes rñdentes dixerūt ad
eos. Si iuſtū ē in cōſpectu dei vos poti
us audire ꝙ deū: iudicate. Nō eni poſ-
ſumꝰ q̃ vidimꝰ ꝛ audiuimꝰ non loq̃. At
illi cōminātes dimiſerūt eos: nō inueni
entes quō punirēt eos ꝓpř pplm qꝛ oēs
E clarificabāt id qđ factū fuerat ĩ eo qđ ac
.5.a ciderat ‖ Annoꝝ eni erat ãpliꝰ q̃dragita
hō in q̃ factū fuerat ſignū iſtud ſanitatꝭ
Dimiſſi aūt venerūt ad ſuos: ꝛ annūcia
uerūt eis q̃nta ad eos pricipes ſacerdo-
tū ꝛ ſeniores dixiſſent. Qui cū audiſſent
vnanimiter leuauerūt vocē ad deū ꝛ di
xerūt. Dñe tu q̃ feciſti celū ꝛ terrā mare
et oīa q̃ in eis ſūt: qui ſpūſcō ꝑ os přis
ſ.2. nři dauid pueri tui dixiſti. ‖ Quare fre-
muerūt gētes: ꝛ ppłi meditati ſūt iania
Aſtiterūt reges terre ꝛ pricipes cōuene-
rūt in vnum aduerſus dñm ꝛ aduerſus
F chriſtū eiꝰ. Cōuenerūt eni vere in ciuita-
te iſta aduerſus ſcm̄ puerū tuū ieſū quē
vnxiſti herodes ꝛ pōtiꝰ pilatꝰ cū gētibꝰ
ꝛ pplis iſrł: facere q̃ manꝰ tua ꝛ cōſiliuꝫ
tuū decreuerūt fieri. Et nūc dñe reſpice
in minas eoꝝ: ꝛ da ſeruis tuis cū oī fi-
ducia loq̃ verbū tuū in eo ꝙ manū tuā
extēdas ad ſanitates ꝛ ſigna ꝛ pdigia
fieri ꝑ nomē ſancti filij tui ieſu. Et cuꝫ
oraſſent motꝰ ē locꝰ ĩ quo erāt cōgrega
ti ‖ Et repleti ſūt oēs ſpūſcō: ꝛ loq̃banł ſ.2.a.ſ.19.a
verbū dei cū fiducia. Multitudīs autē
credentiū erat cor vnū ꝛ aīa vna nec q̃ſ
ꝙ eoꝝ q̃ poſſidebat aliq̃d ſuū eſſe dice-
bat: ſꝫ erāt illis oīa cōmunia. Et ꝟtute G
magna reddebāt apłi teſtimoniū reſur-
rectiōis ieſu chřſti dñi nři: ꝛ grã magna
erat in oībꝰ illis ‖ Neqꝫ eni quiſqꝫ egēs ſ.2.g
erat inter illos. Quotq̃t eni poſſeſſores
agroꝝ aut domoꝝ erāt vendētes affere
bant pcia eoꝝ q̃ vēdebāt: ꝛ ponebāt ań
pedes apłoꝝ. Diuidebał aūt ſinguł p-
ut cuiqꝫ opꝰ erat ‖ Joſeph ãt q̃ cognoiatꝰ ſ.1.b
eſt barnabas ab apłis qđ ē interpratuꝫ
filius cōſolatiōis: leuites: cypriꝰ genere
cū hřet agrū vēdidit eū: ꝛ attulit pciū et
poſuit ante pedes apłoꝝ. V
V Ir āt q̃dā noīe ananias cū ſaphy A
ra vxore ſua vēdidit agrū et frau
dauit ď pcio agri ꝯſcia vxore ſua: ꝛ affe
rēs ꝑtē quandā: ad pedes apłoꝝ poſuit
Dixit aūt petrus ad ananiam. Anania
cur tēptauit ſathanas cor tuū mētiri te
ſpūiſcō: ꝛ fraudare de pcio agri? Nōne
manēs tibi manebat: ꝛ venūdatū ĩ tua
erat pōte? Quare poſuiſti in corde tuo
hāc rē? Nō es mentitꝰ hoībꝰ ſꝫ deo. Au
diēs aūt ananias hec ꝟba: cecidit ꝛ ex
pirauit. Et factꝰ ē timor magnꝰ ſuꝑ oēs
qui audierūt. Surgētes aūt iuuenes a-
mouerūt eū: ꝛ efferētes ſepelierunt. Fa B
ctū eſt aūt q̃ſi horaꝝ triū ſpaciū: ꝛ vxor
ipiꝰ neſciēs qđ factū fuerat ĩtroiuit. Di
xit aūt ei petrus. Dic mihi mulier: ſi tā-
ti agrū vendidiſtis? At illa dixit. Etiaꝫ
tanti. Petrꝰ aūt ad eā. Quid vtiqꝫ cōue
nit vobis tēptare ſpm̄ dñi? Ecce pedes
eoꝝ qui ſepelierūt virū tuū ad hoſtiū: ꝛ
efferēt te. Cōfeſtim cecidit ań pedes eiꝰ
ꝛ expirauit. Jntrātes aūt iuuenes iuene
rūt illā mortuā ꝛ extulerūt ꝛ ſepelierūt
ad virū ſuū. Et factꝰ ē timor magnꝰ in
vniuerſa eccłia ꝛ ĩ oēs q̃ audierūt hec.
Per manꝰ aūt apłoꝝ fiebāt ſigna et p-
digia multa in plebe. Et erāt vnanimi C
ter omēs in porticu ſalomōis. Ceteroꝝ
aūt nemo audebat cōiūgere ſe illis: ſed
magnificabāt eos ppłs. Magꝭ aūt au-
gebał credētiū in dño młtitudo viroꝝ
ac mulierū: ita vt in plateas eiicerēt in
firmos ꝛ ponerēt in lectulis ac grabatꝭ
vt veniēte petro ſaltē vmbra illiꝰ obū-
braret quēqꝫ illoꝝ ꝛ liberarenł oēs ab
infirmitatibꝰ ſuis. Cōcurrebat autē et
multitudo vicinarū ciuitatū hieruſalē
afferētes egros et vexatus a ſpiritibus

imūdis:q̄ curabāť oēs. Exurgēs autē
princeps ſacerdotū ⁊ omēs qui cū illo
erant q̄ eſt herēſis ſaduceorū repleti ſūt
Ş.4.a. zelo‖⁊ iniecerūt man⁹ in apłos ⁊ poſue
ĩ.12.a. rūt eos in cuſtodia publica‖ Angel⁹ au
D tē dñi p noctē aperiēs ianuas carceris
et educens eos dixit. Ite:⁊ ſtantes loq̄-
mini i templo plebi oīa verba vite hui⁹
Qui cū audiſſent intrauerūt diluculo i
templū:et docebāt. Aduenies aūt prin
ceps ſacerdotū ⁊ qui cū eo erāt:cōuoca
uerūt cōciliū:⁊ omēs ſeniores filioꝝ iſ-
rael ⁊ miſerūt ad carcerē vt adduceren-
tur. Cū aūt veniſſent miſtri ⁊ apto car-
cere nō inueniſſent illos:reuerſi nūcia-
ĩ.12.a.16.c uerūt dicētes‖Carcerē q̄dē iuenim⁹clau-
ſū cū oī diligētia:⁊cuſtodes ſtātes añ ia
nuas:apientes aūt neminē intus inue
nim⁹. Ut aūt audierūt hos ſermōes ma
E giſtrat⁹ templi ⁊ principes ſacerdotuꝫ:
ambigebāt de illis quid nā fieret. Adue
niēs aūt quidā nūciauit eis:q̄ꝛ ecce vi-
ri quos poſuiſtis in carcerē ſūt in tem-
plo ſtātes:⁊ docentes ppłm. Tunc abījt
mgr̄at⁹ cū miſtris ⁊ adduxit illos ſine
vi. Timebāt eni ppłm: ne lapidarenť.
Et cū adduxiſſent illos:ſtatuerūt in ꝯci
lio:Et interrogauit eos princeps ſacer-
dotū dicēs. Precipiēdo p̄cepim⁹ vobis
ne doceretis in noīe iſto ⁊ ecce repleſtis
hierłm doctrina vr̄a:⁊ vultis inducere
Ş.4.b ſup nos ſanguinē hoīs iſtius‖Rñdens
aūt petrus ⁊ apłi dixerūt. Obedire opoꝛ
tet deo magis q̄ȝ homib⁹: de⁹ prm ve-
ſtrorū ſuſcitauit ieſū:quē vos interemi
F ſtis ſuſpēdētes in ligno. Hūc principē
et ſaluatorē de⁹ exaltauit dextera ſua
ad dandā pniam iſrł ⁊ remiſſionē pctō-
rū:⁊ nos ſum⁹ teſtes horū verborū ⁊ ſpi
rituſſctūs quē dedit deus oīb⁹ obediēti
bus ſibi. Hec cū audiſſent diſſecabanť
ĩ.22.a et cogitabāt interficere illos‖Surgens
aūt q̄dā in ꝯcilio phariſe⁹ noīe gama-
liel legiſdoctoꝛ honorabił vniuerſe ple-
Ş.4.c. bi‖ iuſſit foras adbreue hoīes fieri. Di-
Ş.2.c xitq̄ȝ ad illos.‖Uiri iſraelite:attendite
vobis ſup hoīb⁹ iſtis:q̄d acturi ſitꝭ. Añ
hos eni dies extitit theodas dicēs ſe eē
aliquē:cui cōſenſit nūer⁹ viroꝛū circi-
ter q̄drigentorū:q̄ occiſus ē ⁊ oēs q̄ cre
debāt ei diſſipati ſūt:⁊ redacti ad nihi
G lū. Poſt hūc extitit iudas galile⁹ i die-
b⁹ pfeſſiōis:⁊ auertit ppłm poſt ſe. Et
ipe perijt ⁊ oēs q̄tq̄t ꝯſenſerūt ei diſp-
ſi ſunt. Et nūc itaq̄ȝ dico vobis:diſcedi
te ab hoīb⁹ iſtis:⁊ ſinite illos. Q̄m ſi ē

ex hoībus ꝯſiliū hoc aūt opus:diſſolue-
tur:ſi vero ex deo eſt non poteritꝭ diſſol
uere:ne forte et deo repugnare videamı̄
Cōſenſerūt aūt illi:⁊ ꝯuocātes apłos ce
ſis denūciauerūt ne oīno loq̄renť i no
mīe ieſu:et dimiſerūt eos. Et ille q̄dez
ibant gaudētes a ꝯſpectu ꝯcilij: q̄m di
gni habiti ſūt p noīe ieſu ꝯtumeliā pa
ti. Omi aūt die nō ceſſabāt i tēplo ⁊ cir
ca domos docentes: ⁊ euangelizantes
chriſtum ieſum. VI
N dieb⁹ aūt illis creſcēte nūero A
i diſcipłoꝝ factū eſt murmur gre
corū aduerſus hebreos:eo q̄ de
ſpicerenť in miſterio quotidiano vidue
eoꝝ. Cōuocātes aūt duodecim multitu
dinē diſcipuloꝝ dixerūt. Nō ē equū nos
derelinquere verbū dei:⁊ miſtrare men
ſis. Cōſiderate ḡ frēs viros ex vobis bo
ni teſtimonij ſeptē plenos ſpūſctō ⁊ ſapi
entia:quos cōſtituamus ſup hoc opus
Nos vero orōni ⁊ miſterio verbi inſtan B
tes erim⁹. Et placuit ſermo corā oī mul
titudine. Et elegerūt ſtephanū viꝝ ple-
nū fide ⁊ ſpūſctō ⁊ philippū ⁊ pchorū ⁊
nicanorē ⁊ thimonē ⁊ parmenā ⁊ nico-
laum aduenā anthiocenū‖Hos ſtatue- Ş.1
rūt ante ꝯſpectū apłoꝝ ⁊ orantes impo
ſuerūt eis man⁹. Et verbū dñi creſcebat
et multiplicabať numer⁹ diſcipuloꝝ in
hierłm valde Multa etiā turba ſacerdo
tū obediebat fidei. Stephanus aūt ple-
nus grā ⁊ fortitudīe faciebat pdigia ⁊
ſigna magna in pplo. Surrexerūt autē C
quidā de ſinagoga q̄ appellať libertino
rū ⁊ cyrenenſiū ⁊ alexādrinoꝝ:⁊ eorū q̄
erāt a cilicia ⁊ aſia diſputātes cum ſte-
phano:⁊ nō poterāt r̄ſiſtere ſapie ⁊ ſpūi
q̄ loq̄bať:ppter q̄d redarguerenť ab eo
rū oī fiducia.‖Tūc ſūmiſerūt viros q̄ di ĩ.7
cerēt ſe audiuiſſe eū dicētē vba bſaſphe
mie i moyſē ⁊ deū. Cōmouerūt itaq̄ȝ ple
bē ⁊ ſeniores ⁊ ſcribas ⁊ cōcurrētes ra-
puerūt eū:⁊ adduxerť i ꝯciliū:⁊ ſtatuerť D
falſos teſtes q̄ dicerēt. Hō iſte nō ceſſat
loq̄ verba aduerſus locū ſanctū et legē
Audiuim⁹ eni eū dicentē: q̄m ieſus na
zaren⁹ hic deſtruet locū iſtū: ⁊ mutabit
traditiōes: q̄s tradidit nobis moyſes.
Et intuentes eū oēs q̄ ſedebāt in ꝯcilio
viderūt faciē ei⁹ tanq̄ȝ faciē angeli. Di
xit aūt pꝛiceps ſacerdotū ſi hec ita ſe ha
berent? Qui ait. VII
Jri frēs ⁊ prēs audite. De⁹ glie A
v apparuit prī nr̄o abrae cū eſſet i
meſopotamia priuſq̄ȝ moraret i

carran:⁊ dixit ad illũ.‖Exi de terra tua
⁊ de cognatiõe tua:⁊ veni in terrã quaʒ
monſtrauero tibi. Tũc exijt ꝺ terra chal
deoꝝ:⁊ habitauit ĩ carran. Et inꝺ poſt-
ꝙ mortuꝰ eſt pr̃ eius trãſtulit illũ in ter
ram iſtã:in qua nũc vos habitatꝭ. Et nõ
dedit illi hereditatẽ in ea nec paſſum pe
dis:ſed repromiſit illi dare eã in poſſeſſi
onẽ ⁊ ſemini eiꝰ poſt ipm̃:cũ nõ hr̃et fi-
lium.‖Locutꝰ eſt aũt ei deꝰ:q2 erit ſemẽ
eius accola ĩ terra aliena: ⁊ ſuituti eos
ſubijcient ⁊ male tractabũt eos ãnis q̃-
dringentꝭ:⁊ gentẽ cui ſeruierint iudica
bo ego dicit dñs. Et poſt hec exibunt:et
ſeruient mihi in loco iſto. Et dedit illi
teſtamentũ circumciſionis: ⁊ ſic genuit
yſaac:⁊ circũcidit eũ die octauo ⁊ yſaac
iacob:et iacob duodecim patriarchas.
‖Et patriarche emulãtes ioſeph vendi-
derũt in egyptũ:⁊ erat deꝰ cũ eo. Et eri-
puit eũ ex oĩbꝰ tribulatiõibꝰ eiꝰ ⁊ dedit
ei grãm ⁊ ſapiam in ꝯſpectu pharaonis
regis egyptioꝝ:⁊ ꝯſtituit eũ ꝓpoſitũ ſu-
per egyptũ ⁊ ſup oẽm domũ ſuaʒ. Venit
aũt fames in vniuerſam egyptuʒ ⁊ cha-
naan ⁊ tribulatio magna:⁊ nõ inuenie
bant cibos pr̃es nr̃i.‖Cũ audiſſet aũt ia
cob eſſe frumentuʒ in egypto miſit pr̃es
noſtros primũ‖⁊ in ſecũdo cognitꝰ eſt io
ſeph a fratribꝰ ſuis:⁊ manifeſtatũ ẽ pha
raoni genus eiꝰ. Mittens aũt ioſeph ac
cerſiuit iacob patrẽ ſuum ⁊ oẽm cogna
tionẽ ſuã in aĩabꝰ ſeptuagintaquinqꝫ
‖Et deſcendit iacob in egyptũ et defun-
ctus eſt ipe ⁊ patres noſtri. Et tranſlati
ſunt in ſichem:⁊ poſiti ſũt in ſepulchro
quod emit abraam ꝑcio argenti a filijs
emor filij ſichem. Cũ autẽ appropinq̃ret
tp̃us ꝓmiſſionis quã ꝓfeſſus erat deus
abrae‖creuit pp̃ls et multiplicatus ẽ in
egypto q̃aduſqꝫ ſurrexit aliꝰ rex in egy-
pto qui nõ ſciebat ioſeph. Hic circũue-
niens genus nr̃m afflixit pr̃es nr̃os: vt
exponerẽt infantes ſuos ne viuificaren
tur.‖Eodẽ tp̃e natꝰ ẽ moyſes:⁊ fuit gra
tus deo qui nutritꝰ eſt tribꝰ menſibꝰ in
domo patris ſui. Expoſito autez illo ſu-
ſtulit eum filia pharaonis:⁊ nutriuit eũ
ſibi in filiũ. Et eruditꝰ eſt moyſes oĩ ſa-
pientia egyptioꝝ:⁊ erat potens in ṽbis
⁊ in opibus ſuis. Cũ aũt impleret ei q̃-
draginta annoꝝ tempꝰ: aſcendit in cor
eius vt viſitaret fratres ſuos filios iſrl̃.
‖Et cũ vidiſſet quendã iniuriã patiẽteʒ
vindicauit illũ:⁊ fecit vltionẽ ei qui in-
iuriam ſuſtinebat ꝑcuſſo egyptio. Exiſti
mabat aũt intelligere fratres:qm̃ deꝰ ꝑ
manũ ipſius daret ſalutẽ illis. At illi nõ
intellexerũt. Sequẽti vero die apparuit
illis litigantibꝰ ⁊ recõciliabat eos in pa
ce dicens. Viri fratres eſtis. Ut q̇d noce D
tis alterutrũ? Qui autẽ iniuriam facie-
bat proximo:repulit eũ dicens.‖Quis te Exo.2.c
conſtituit principem ⁊ iudicẽ ſup nos? Luce.12.b
Nũquid interficere me tu vis:queadmo
dũ interfeciſti heri egyptum? Fugit aũt
moyſes in verbo iſto: ⁊ factꝰ eſt aduena
ĩ terra madian:vbi generauit filios du-
os. Et expletis annis quadraginta:ap-
paruit illi in deſerto montis ſina ange-
lus in igne flãme rubi. Moyſes autẽ vi
dens ammiratꝰ eſt viſum. Et accedente
illo vt ꝯſideraret:facta eſt ad eũ vox dñi
dicens. Ego ſum deꝰ patrũ tuoruʒ:deus
abraam: deꝰ yſaac: ⁊ deꝰ iacob. Treme-
factus aũt moyſes:nõ audebat ꝯſidera-
re. Dixit aũt illi deus.‖Solue calciamẽ Exo.3.b
tũ pedũ tuoꝝ:locus eñi in quo ſtas ter- Joſue.5.d
ra ſancta eſt. Uidens vidi afflictionem
ppl̃i mei qui eſt in egypto:⁊ gemitũ eoꝝ
audiui:et deſcendi liberare eos. Et nũc
veni mittã te in egyptuʒ. Hunc moyſen E
quẽ negauerũt dicentes:quis te ꝯſtitu-
it principem ⁊ iudicẽ:hunc deus princi
pem ⁊ redemptorẽ miſit cũ manu ange-
li qui apparuit illi in rubo. Hic eduxit
illos faciẽs ꝓdigia ⁊ ſigna in terra egy-
pti ⁊ in rubro mari:⁊ in deſerto ãnis q̃-
draginta. Hic eſt moyſes qui dixit filijs
iſrl̃.‖Prophetã ſuſcitabit vobis deꝰ de Deutꝭ.18.c
fratribꝰ veſtris tanq̃ meipm̃ audietis. S.3.d
Hic eſt qui fuit in eccleſia in ſolitudine
cũ angelo qui loquebatᷣ ei in monte ſi-
na ⁊ cum patribꝰ vr̃is qui accepit verba
vite dare vobis. Cui noluerunt obedire
patres veſtri:ſed repulerũt ⁊ auerſi ſunt
cordibꝰ ſuis in egyptum:dicẽtes ad aa-
ron. Fac nobis deos qui precedãt nos.
‖Moyſi eñi huic qui eduxit nos de ter- Exo.32.a
ra egypti:neſcimꝰ quid factũ ſit ei. Et vi
tulũ fecerũt in diebꝰ illis: ⁊ obtulerunt
hoſtiã ſimulacro:⁊ letabantᷣ in operibꝰ
manuũ ſuaꝝ. Cõuertit autẽ deus:⁊ tra-
didit eos ſuire militie celi:ſicut ſcriptũ
eſt in libro ꝓphetaꝝ.‖Nunq̇d victimas Amos.5.g
aut hoſtias obtuliſtis mihi annis q̃dra
ginta in deſerto domus iſrl̃? Et ſuſcepi- F
ſtis tabernaculũ moloch ⁊ ſidus dei vr̃i
rempham:figuras quas feciſtꝭ adorare
eas:⁊ transferã vos trans babylonem.
‖Tabernaculũ teſtimonij fuit cũ patri- Exo.25.d
bus veſtrꝭ in deſerto ſicut diſpoſuit illis Hebre.8.b

de⁹ loquens ad moyſen: vt faceret illud
ſm formā quā viderat. Qđ ⁊ induxerūt
ſuſcipientes pr̄es vr̄i cū ieſu in poſſeſſio
nē gentiū: q̄s expulit de⁹ a facie patrum
vr̄orū vſq; in dieb⁹ dauid. Qui inuenit
grām ante deū: ⁊ petijt vt inueniret ta-
bernaculū deo iacob. Salomon aūt edi
ficauit illi domū. Sed nō excelſus i ma-
nufactis habitat: ſicut ꝑ ꝓpham dicit.
Eſa.66.a ‖ Celū mihi ſedes eſt: terra aūt ſcabellu;
pedū meoꝝ. Quā domū edificabit; mi-
hi dicit dn̄s: aut quis loc⁹ requietionis
mee eſt? Nōne man⁹ mea fecit hec oīa?
4 Dura ceruice ⁊ incircūciſi cordib⁹ ⁊ au
ribus: vos ſꝑ ſpūiſcō reſtitiſt;: ſicut pr̄es
vr̄i ita ⁊ vos. Quē ꝓpharū nō ſunt pſe-
B cuti pr̄es vr̄i? Et occiderūt eos qui pre-
nūciabāt de aduentu iuſti: cui⁹ vos nūc
ꝓditores ⁊ homicide fuiſtis: qui accepi
ſtis legē in diſpoſitione angeloꝝ ⁊ n̄ cu-
Ma.16.d. ſtodiſtis ‖ Audientes aūt hec diſſecabāt
cordib⁹ ſuis: ⁊ ſtridebant dentib⁹ in eū.
Cū aūt eſſet plen⁹ ſpūſctō: intēdens i ce-
lum vidit gl'iam dei: ⁊ ieſum ſtātē a de-
xtris v̄tut; dei. Et ait. Ecce video celos
apertos: ⁊ filiū hoīs ſtantē a dextris vir
tutis dei. Exclamātes autē voce magna
ꝯtinuerūt aures ſuas: ⁊ impetu; fecerūt
3.Re.21.d. vnanimiter in eū ‖ Et eijcientes eū extra
ciuitatē lapidabant: ⁊ teſtes depoſuerūt
veſtimēta ſua ſec⁹ pedes adoleſcentis: q̄
vocabat ſaulus. Et lapidabāt ſtephanū
inuocantē ⁊ dicentem: Dn̄e ieſu ſuſcipe
ſpūm meū. Poſit; aūt genib⁹: clamauit
voce magna dicens. Dn̄e: ne ſtatuas ill'
hoc peccatum. Et cū hoc dixiſſet obdor-
miuit in dn̄o. VIII
A f Aulus aūt erat conſentiens neci
ei⁹. Facta eſt aūt in illa die pſe-
cutio magna in eccl'ia q̄ erat hieroſoly-
mis: ⁊ om̄s diſperſi ſunt ꝑ regiones iu-
dee ⁊ ſamarie: p̄ter apl'os. Curauerūt au
tē ſtephanū viri timorati: ⁊ fecerūt plan
Ja.9.a ctū magnū ſup eum ‖ Saulus aūt deua-
ſtabat eccl'iam ꝑ domos intrās ⁊ trahēſ
viros ac m̄lieres: tradebat in cuſtodia;.
Igit̄ qui diſperſi erāt ꝑtrāſibāt euāgeli
ʒantes verbū dei. Philippus aūt deſcen
dens in ciuitatē ſamarie p̄dicabat illis
chriſtū. Intendebāt aūt turbe his que a
philippo dicebant̄ vnanimiter audien-
tes et videntes ſigna q̄ faciebat. Multi
B eni eoꝝ qui habebāt ſpūs imundos: cla
mātes voce magna exibant. Multi aūt
paralytici ⁊ claudi curati ſunt. Factum
eſt ergo gaudiū magnū in illa ciuitate.

Uir aūt quidā noīe ſimon qui ante fue-
rat in ciuitate magus ſeducēs gentē ſa-
marie dicens ſe eſſe aliquē magnu;: cui
auſcultabāt om̄es a minimo vſq; ad ma-
ximū dicentes: hic eſt virt⁹ dei q̄ vocat̄
magna. Attendebāt aūt eum: ꝓpter qđ
multo tp̄e magic; ſuis dementaſſet eos.
Cū vero credidiſſent philippo euāgeliʒā
ti de regno dei: in noīe ieſu chriſti bapti C
ʒabantur viri ac m̄lieres. Tūc ſimon et
ipſe credidit: ⁊ cū baptiʒat⁹ eſſet adhere-
bat philippo. Uidens etiā ſigna ⁊ virtu
tes maximas fieri: ſtupens āmirabatur
Cū aūt audiſſent apl'i qui erāt in hiero-
ſolymis q2 recepiſſet ſamaria v̄bu; dei:
miſerūt ad eos petrū ⁊ iohēm. Qui cum
veniſſent orauerūt ꝓ ipſis: ⁊ acciperent
ſpm̄ ſctm̄. Nōdū eni in quēq; illoꝝ ſup-
uenerat: ſed baptiʒati tm̄ erāt i noīe do
mini ieſu. Tūc imponebāt man⁹ ſup il-
los ⁊ accipiebāt ſpm̄ ſctm̄. Cū vidiſſet au
tē ſimon q2 ꝑ impoſitionē man⁹ apl'oꝝ
daret̄ ſpūſſctūs: obtulit eis pecuniā di-
cens. Date ⁊ mihi hāc p̄tāte;: vt cuicūq; D
impoſuero man⁹ accipiat ſpm̄ ſanctum.
Petrus aūt dixit ad eū. Pecunia tua te
cū ſit i ꝑditionē: qm̄ donū dei exiſtima-
ſti pecunia poſſideri. Non eſt eni tibi ꝑs
neq; ſors in ſmone iſto. Cor eni tuu; nō
eſt rectū cora; deo. Pn̄iam itaq; age ab
hac nequitia tua: ⁊ roga deu; ſi forte re-
mittat̄ tibi hec cogitatio cordis tui. In
felle eni amaritudinis ⁊ obligatiōe ini-
quitat; video te eſſe. R̄ndens aūt ſimon
dixit. Precamini vos ꝓ me ad dn̄m vt E
nihil veniat ſup me hoꝝ q̄ dixiſt;. Et il-
li quidē teſtificati ⁊ locuti verbū dei re-
dibāt hieroſolymā: ⁊ mult; regionibus
ſamaritanoꝝ euāgeliʒabāt. Angel⁹ aūt
dn̄i locut⁹ eſt ad philippū dicēs: Surge
⁊ vade ꝯtra meridianū ad viā q̄ deſcen-
dit ab hier'm in gaʒam: hec eſt deſerta.
Et ſurgens abijt. Et ecce vir ethiops eu
nuchus potens candacis regine ethio-
pū qui erat ſup om̄es gaʒas ei⁹ venerat
adorare hier'm ⁊ reuertebat̄ ſedens ſu-
pra currū ſuū: legenſq; eſaiā ꝓpha;. Di-
xit aūt ſpūs philippo. Accede: ⁊ adiūge
te ad currū iſtū. Accurrens aūt philip-
pus: audiuit eū legentē eſaiam ꝓpham
⁊ dixit. Putaſne intelligi; que legi;? Qui F
ait. Et quō poſſum: ſi nō aliquis oſtēde-
rit mihi? Rogauitq; philippū vt aſcen-
deret: ⁊ ſederet ſecum. Locus aute; ſcri-
pture quā legebat erat hic. ‖ Tāq; ouis G
ad occiſionem ductus eſt: ⁊ ſicut agnus

corā tondēte ſe ſine voce: ſic nō aperuit
os ſuū. In humilitate iudiciū eiꝰ ſubla-
tū eſt. Generationē eiꝰ quis enarrabit?
Qm̄ tolleť de terra vita eiꝰ. Rn̄dens au
tē eunuchus dixit philippo. Obſecro te
de ꝗ ꝓpħa dicit hoc? De ſe an de alio a-
liquo. Aperiens aūt philippus os ſuū: ⁊
incipiens a ſcriptura iſta: euangelizauit
illi ieſum. Et dū irent ꝑ viam: venerunt
G ad quandā aquā. Et ait eunuchus. Ec-
o.g ce aqua. ‖ Quis prohibet me baptizari?
Dixit autē philippus. Si credis ex toto
corde licet. Et reſpondēs ait. Credo fili-
um dei eſſe ieſum chriſtū. Et iuſſit ſtare
currū. Et deſcenderūt vterꝙ in aquam
philippus ⁊ eunuchus: ⁊ baptizauit eū.
Cū aūt aſcēdiſſet de aqua ſpiritꝰ dn̄i ra-
puit philippū: ⁊ amplius nō vidit eum
eunuchus. Ibat aūt ꝑviā ſuā gaudens.
Philippus aūt inuentꝰ eſt in azoto: ⁊ ꝑ-
tranſiens euangelizabat ciuitatibꝰ cun
ctis donec veniret ceſareā. IX
A ‖ Aulus aūt adhuc ſpirās mina-
2.a ſ rū ⁊ cedis in diſcipulos dn̄i acceſ
ſit ad principem ſacerdotū: ⁊ pe-
tijt ab eo epl̄as in damaſcū ad ſynago-
8.a gas ‖ vt ſi quos inueniſſet huiꝰ vie viros
ac mulieres vinctos ꝑduceret in hierl̄m
Et cū iter faceret: cōtigit vt appropinq̄-
ret damaſco. Et ſubito circūfulſit eū lux
de celo: ⁊ cadens in terrā audiuit vocē
2.b dicentē ſibi. ‖ Saule ſaule quid me ꝑſe-
queris? Qui dixit. Quis es dn̄e? Et ille.
Ego ſum ieſus quē tu ꝑſeq̄ris. Durū eſt
tibi ꝯtra ſtimulū calcitrare. Et tremens
ac ſtupens dixit. Dn̄e quid me vis face-
re? Et dn̄s ad eū. Surge ⁊ ingredere ci-
uitatem: ⁊ ibi diceť tibi quid te oporte-
B at facere. Uiri autē illi qui comitabanť
cū eo ſtabant ſtupefacti: audiētes quidē
vocē neminē aūt vidētes. Surrexit aūt
ſaulus de terra: apertiſꝙ oculis nihil vi-
debat. Ad manꝰ aūt illū trahētes: intro
duxerūt damaſcū. Et erat ibi tribꝰ die-
bus nō videns: ⁊ non manducauit neꝙ
bibit. Erat aūt quidā diſcipulus dama-
ſci noīe ananias. Et dixit ad illū in viſu
dn̄s. Anania. At ille ait. Ecce ego domi
ne. Et dominꝰ ad eū. Surge ⁊ vade in
vicum qui vocať rectꝰ: ⁊ quere in domo
iude: ſaulū nomīe tharſenſem. Ecce eni
orat. Et vidit virū ananiam noīe intro-
euntem ⁊ imponentē ſibi manꝰ vt viſū
C recipiat. Reſpondit autē ananias. Do-
mine audiui a multis de viro hoc quan
ta mala fecerit ſanctꝭ tuis in hieruſalē.

Et hic habet poteſtatē a principibꝰ ſa-
cerdotum: alligandi omēs qui inuocāt
nomen tuū. Dixit autē ad eum dominꝰ
Uade quoniā vas electiōis ē mihi iſte:
vt portet nomen meū coram gentibꝰ et
regibus ⁊ filijs iſrael. Ego eni oſtendā
illi: quāta oporteat eum ꝓ noīe meo pa-
ti. Et abijt ananias ⁊ introiuit ī domū:
⁊ imponens ei manꝰ dixit. Saule frater
dominꝰ miſit me ieſus: qui apparuit ti-
bi in via qua veniebas: vt videas ⁊ im-
plearis ſpirituſctō. Et cōfeſtim cecide-
runt ab oculis eiꝰ tanꝙ ſquame: et vi-
ſum recepit. Et ſurgens baptizatꝰ eſt: et
cum accepiſſet cibū cōfortatus eſt. Fuit D
autē cum diſcipulis qui erāt damaſci ꝑ
dies aliquot. Et ꝯtinuo ingreſſus in ſy-
nagogas ꝑ̄dicabat ieſum: quoniā hic eſt
filius dei. Stupebant autem omēs qui
eū audiebant: et dicebant. Nōne hic eſt
qui expugnabat ī hieruſalē eos qui in-
uocabant nomen iſtud? Et huc ad hoc
venit: vt vinctos illos duceret ad princi
pes ſacerdotū. Saulus aūt multomagꝭ
ꝯualeſcebat ⁊ ꝯfundebat iudeos qui ha
bitabant damaſci: affirmans qm̄ hic eſt
chriſtꝰ. Cū autē implerentur dies multi
cōciliū fecerūt in vnū iudei vt eū interfi
cerent. Note aūt facte ſunt ſaulo inſidie E
eorū. Cuſtodiebant autē ⁊ portas die ac
nocte vt eū interficerēt. ‖ Accipiētes au 2.Corī.11.g
tem eū diſcipuli eiꝰ nocte ꝑ murū dimi-
ſerūt eū: ſūmittētes in ſporta. Cū aūt ve
niſſet in hieruſalē temptabat ſe iungere
diſcipulis: ⁊ omēs timebāt eū: nō credē-
tes ꝙ eſſet diſcipulus. Barnabas autē
apꝑ̄henſum illū duxit ad apl̄os: ⁊ nar-
rauit illis quō in via vidiſſet dominū: ⁊
quia locutus eſt ei: ⁊ quō in damaſco fi-
ducialiter egerit in nomīe ieſu. Et erat
cū illis intrās ⁊ exiens in hieruſalem fi-
ducialiter agens in noīe dn̄i. Loqueba-
tur quoꝙ gentibꝰ ⁊ diſputabat cū gre-
cis: illi autē querebāt occidere eū. Qđ
cū cognouiſſent fratres: deduxerūt eum
ceſaream ⁊ dimiſerūt tharſum. Eccleſia
quidē ꝑ totam iudeā ⁊ galileā ⁊ ſamari
am habebat pacē ⁊ edificabatur ambu
lans in timore dn̄i: ⁊ ꝯſolatione ſancti-
ſpūs replebatur. Factū eſt autē vt petrꝰ F
dū trāſiret vniuerſos deueniret ad ſan
ctos qui habitabāt lydde. Inuenit autē
ibi hoīem quendā noīe enean: ab ānis
octo iacentē in grabato: qui erat para-
lyticus. Et ait illi petrus. Enea: ſanet te
dn̄s ieſus chriſtꝰ. ‖ Surge: et ſterne tibi. S.3.a

Et ꝯtinuo ſurrexit. Et viderũt eũ omẽs
qui habitabãt lydde ⁊ ſarone: qui cõuer
ſi ſunt ad dñm. In ioppe autẽ fuit que-
dã diſcipula nomie thabita: que inter-
pretata dicit dorcas. Hec erat plena o-
perib⁹ bonis et elemoſynis quas facie-
bat. Factũ eſt autẽ in dieb⁹ illis: vt infir
mata moreret. Quã cũ lauiſſent: poſue-
B runt eam in cenaculo. Cũ autẽ ꝓpe eſſẽ
lydda ab ioppe: diſcipuli audiẽtes quia
petrus eſſet in ea: miſerunt duos viros
ad eum: rogãtes: ne pigriteret venire vſ-
qȝ ad nos. Exurgens autẽ petrus: venit
cũ illis. Et cum aduenisset: duxerunt il-
lum in cenaculũ: ⁊ circũſteterũt illũ om
nes vidue flentes ⁊ oſtendẽtes ei tuni-
cas ⁊ veſtes quas faciebat illis dorcas.
Eiectis autẽ omnib⁹ foras: petrus po-
nens genua orauit: ⁊ ꝯuerſus ad corpus
dixit. Thabita ſurge. At illa aꝑuit ocu-
los: ⁊ viſo petro reſedit. Dans autẽ illi
manũ erexit eam. Et cũ vocaſſet ſctõs ⁊
viduas: aſſignauit eam viuã. Notũ aũt
factum eſt ꝑ vniuerſam ioppen: ⁊ credi-
derunt multi in dño. Factũ eſt autẽ vt
dies multos moraret in ioppe apud ſy-
monem quẽdam coriarium. X

A Ir aũt quidã erat in ceſarea nõ-
V mine cornelius centurio cohor-
tis que dicit italica: religioſus ⁊
timens deũ cum omĩ domo ſua: faciens
elemoſynas multas plebi ⁊ deꝓcans de
um ſemꝑ. Is vidit in viſu manifeſte q̃ſi
hora diei nona angelũ dei introeuntem
ad ſe ⁊ dicentẽ ſibi. Corneli. At ille intu
ens eũ: timore correptus dixit. Quis es
Tobie.12.c dñe? Dixit aũt illi. || Orõnes tue ⁊ elemo
ſyne tue aſcẽderũt in memoriã in cõſpe
I.11.a ctu dei. || Et nũc mitte viros in ioppen:
⁊ accerſi ſimonẽ quẽdã qui cognomi-
nat petrus. Hic hoſpitat apud ſimonẽ
quendã coriarium: cui⁹ eſt dom⁹ iuxta
mare. Hic dicet tibi: quid te oporteat fa
B cere. Et cũ diſceſſiſſet angelus qui loque
batur illi: vocauit duos domeſticos ſu-
os: ⁊ militẽ metuentẽ dñm ex his q̃ illi
parebãt. Quib⁹ cũ narraſſet omĩa: miſit
illos ĩ ioppen. Poſtera aũt die iter illis
facientib⁹ et appropinquãtib⁹ ciuitati:
aſcendit petrus in ſuꝑiora vt oraret cir
ca horam ſextã. Et cũ eſuriret voluit gu
ſtare. Parantib⁹ aũt illis: cecidit ſuꝑ eũ
mentis exceſſus. Et vidit celũ apertũ:
deſcendens vas quoddã velut lintheũ
magnum quattuor initijs ſũmitti de ce
lo in terrã: in quo erãt omĩa quadrupe-
dia ⁊ ſerpentia terre ⁊ volatilia celi. Et
facta eſt vox ad eum. Surge petre: occi-
de ⁊ mãduca. Ait aũt petrus. Abſit do-
mine: quia nũq̃ mãducaui omne cõmu-
ne ⁊ immũdũ. Et vox iterum ſecũdo ad C
eum. Quod de⁹ purificauit: tu cõmune
ne dixeris. Hoc factũ eſt ꝑ ter. Et ſtatim
receptũ eſt vas in celũ. Et dum intra ſe
heſitaret petrus quid nã eſſet viſio quã
vidiſſet: ecce viri qui miſſi erant a corne
lio inquirẽtes domũ ſimonis: aſtiterũt
ad ianuã. Et cũ vocaſſent: interrogabãt
ſi ſimon qui cognominat petr⁹ illic ha
beret hoſpitiũ. Petro autẽ cogitante de
viſione: dixit ſpirit⁹ ei. Ecce viri tres q̃-
runt te. Surge itaqȝ ⁊ deſcende: et vade
cũ eis nihil dubitans: q2 ego miſi illos.
Deſcendẽs autẽ petrus ad viros dixit.
Ecce ego ſum quẽ queritis. Que cauſa ẽ
ꝓpter quã veniſtis? Qui dixerũt. Corne-
lius centurio vir iuſt⁹ ⁊ timẽs deũ ⁊ te- D
ſtimoniũ hñs ab vniuerſa gẽte iudeorũ
|| reſpõſũ accepit ab angelo ſctõ accer- L
ſiri te in domũ ſuã: ⁊ audire vba abs te.
Introducens ergo eos recepit hoſpitio.
Sequẽti aũt die ſurgẽs: ꝓfect⁹ eſt cũ ill
⁊ quidẽ ex frib⁹ ab ioppe comitati ſunt
eum. Altera aũt die introiuit ceſareã.
Cornelius vero expectabat illos: ꝯuoca
tis cognatis ſuis et neceſſarijs amicis. Et
factũ eſt cũ introiſſet petr⁹ obui⁹ venit
ei cornelius: ⁊ ꝓcidens ad pedes ei⁹ ad-
orauit eũ. Petrus vero eleuauit eum: di
cẽs. Surge: ⁊ ego ipſe hõ ſũ. Et loquens
cũ illo intrauit: ⁊ inuenit mltos q̃ ꝯue-
nerant: dixitqȝ ad illos. Vos ſcitis quõ
abominatũ ſit viro iudeo coniungi aut
accedere ad alienigenã. Sed mihi oſten E
dit deus neminẽ cõmunẽ aut imundũ
dicere hoiem: ꝓpter qd ſine dubitatiõe
veni accerſitus. Interrogo ergo: quã ob
cauſam accerſiſtis me. Et corneli⁹ ait. A
nudius q̃rta die vſqȝ ad hãc horã orans
eram hora nona ĩ domo mea: ⁊ ecce vir
ſtetit ante me ĩ veſte candida: ⁊ ait. Cor-
neli exaudita ẽ orõ tua: ⁊ elemoſyne tue
cõmemorate ſunt in ꝯſpectu dei. Mitte
ergo in ioppen ⁊ accerſi ſimonẽ qui co-
gnominat petrus: hic hoſpitat ĩ domo
ſimonis coriarij iuxta mare. Cõfeſtim ergo
miſi ad te: ⁊ tu bñ feciſti veniẽdo. Nunc
ergo omnes nos in ꝯſpectu tuo adſum⁹:
audire oĩa q̃cũqȝ tibi ꝓcepta ſũt a dño. R
Aperiens autẽ petrus os ſuũ dixit. || In E
veritate comperi: q2 nõ eſt ꝑſonarũ acce- C
ptor de⁹: ſed in omĩ gente q̃ timet eum ⁊

5 opatur iuſticiā:acceptus eſt illi. Verbū
miſit de⁹ filijs iſrł:annūciās pacem p ie
ſum chꝛiſtū:hic eſt oiuȝ dñs. Vos ſcitis
qđ factū eſt verbū p vniuerſam iudeaȝ:
incipiēs eni a galilea poſt baptiſmū qđ
ꝑdicauit iohānes ieſuȝ a nazareth quō
vnxit eum deus ſpūſcō τ virtute qui ꝑ
tranſijt bñfaciendo τ ſanādo oēs opꝑſ-
h fos a diabolo:qm̄ deus erat cuȝ illo‖Et
nos teſtes ſumus oiuȝ que fecit in regio
ne iudeorū τ hierłm:quē occiderūt ſuſ-
e pendētes in ligno‖ Hunc de⁹ ſuſcitauit
tertia die τ dedit eum manifeſtum fieri
nō oi ppło:ſȝ teſtibus ꝑordinatis a deo
nobis qui manducauimus τ bibim⁹ cū
illo poſtq̄ reſurrexit a moꝛtuis. Et ꝑce-
pit nobis pꝛedicare ppło τ teſtificari:qꝛ
ipſe eſt qui ꝯſtitut⁹ eſt a deo iudex viuo-
5 rum τ moꝛtuoꝛū. Huic omnes ꝓpe teſti
moniū ꝑhibent remiſſionē peccatoꝛum
accipere per nomē eius:oēs qui credūt
in eū. Adhuc loquente petro verba hec
cecidit ſpūſcūs ſup omēs qui audiebāt
verbum. Et obſtupuerunt ex circūciſio-
ne fideles qui venerant cum petro:quia
τ in nationes gratia ſpūſcti effuſa eſt.
Audiebāt enim illos loquētes linguis:
τ magnificātes deū. Tūc rñdit petrus.
3 ‖Nūquid aquā quis ꝓhibere pōt vt nō
baptizent̄ hi qui ſpm̄ſcm̄ acceperunt ſi
cut τ nos? Et iuſſit eos baptizari in no
mine domini ieſu chꝛiſti. Tunc roga-
uerunt eum eum: vt maneret apud eos
aliquot diebus. XI

1 a Audierunt autem apl̄i τ frēs qui
erant in iudea:qm̄ τ gentes rece
perunt verbum dei. Cum autē aſ
cendiſſet petrus hieroſolymam diſcepta
bant aduerſus illum qui erant ex circū
ciſiōe dicētes. Quare introiſti ad viros
ꝑputiū habētes:τ mādacaſti cum illis?
Incipiēs aūt petrus exponebat illis oꝛ
a dineȝ dicens‖ Ego erā in ciuitate ioppe
oꝛans:τ vidi in exceſſu mentis mee viſi
onem:deſcendens vas quoddam velut
lintheuȝ magnū ꝗttuoꝛ initijs ſūmitti de
celo τ venit vſq; ad me. In qđ intuens
cōſiderabā:τ vidi ꝗdrupedia terre τ be
ſtias τ reptilia et volatilia celi. Audiui
3 aūt τ vocē dicentem mihi. Surge petre:
occide τ māduca. Dixit aūt. Neq̄ dñe
qꝛ cōe aut imūduȝ nūq̄ introiuit in os
meū. Rñdit aūt vox ſecūdo de celo. Que
de⁹ mūdauit:tu ne cōe dixeris. Hoc aūt
factū eſt p ter:τ recepta ſunt oia rurſum
in celū. Et ecce viri tres ꝯfeſtim aſtiterūt
in domo i q̄ eram miſſi a ceſarea ad me.
Dixit aūt ſpūs mihi:vt irem cū illł nihil
heſitās. Venerūt aūt mecū τ ſex frēs iſti
τ ingreſſi ſumus i domū viri. Narrauit
autem nobis quomodo vidiſſet angeluȝ
in domo ſua ſtantem:τ dicentem ſibi.
Mitte in ioppen:τ accerſi ſimonem qui
cognominatur petrus: qui loquetur ti
bi vera in quibus ſaluus eris tu τ vni-
uerſa domus tua. Cum autem cepiſſem
loqui:cecidit ſpūſſanctus ſup eos:ſicut
τ in nos in initio. Recoꝛdatus ſum aūt
verbi dñi:ſicut dicebat‖Johannes qui- Joh.1.b
dem baptizauit aqua: vos aūt baptiza- S.1.a.J.19.a
bimini ſpiritusſancto. Si ergo eādē gra- C
tiam dedit illis deus ſicut τ nobis qui
credidimus in dñm ieſum chꝛiſtum:ego
quis eram qui poſſem pꝛohibere deum?
His auditꝪ tacuerūt: τ gloꝛificauerunt
deum:dicentes. Ergo τ gentib⁹ peniten
tiam dedit de⁹ ad vitā. Et illi quidē qui
diſperſi fuerāt a tribulatione q̄ facta fu
erat ſub ſtephano:ꝑambulauerunt vſq;
phenicē τ cyꝑrū:τ antiochiā:nemini lo-
quētes verbū niſi ſolis iudeis. Erat aūt
quidā ex eis viri cypꝛij τ cyrenei:qui cū
introiſſent antiochiaȝ loquebātur τ ad
grecos annūciātes dñm ieſum. Et erat
manus dñi cum eis: multuſq; numer⁹
credētiū cōuerſus eſt ad dñm. Peruenit
auteȝ ſermo ad aures eccleſie q̄ erat hie-
roſolymis ſuper iſtis: τ miſerūt barna- b
nabam vſq; ad antiochiam. Qui cuȝ ꝑ-
ueniſſet τ vidiſſet gratiā dei:gauiſus eſt
τ hoꝛtabat̄ oēs in ꝓpoſito coꝛdis ꝑma-
nere in dño:qꝛ erat vir bonus τ plenus
ſpūſctō fide: τ appoſita eſt multa turba
dño. Profectus aūt tharſū vt q̄reret ſau
lum:quē cum inueniſſet ꝑduxit ātiochi
am. Et annū totū cōuerſati ſū ibi in ec-
cleſia:τ docuerūt turbam multaȝ:ita vt
cognominarent̄ pꝛimū antiochie diſci-
puli chꝛiſtiani.‖ In his aūt diebus ſup- J.21.b
uenerūt hieroſolymis ꝓphete antiochi-
am:τ ſurgens vnus ex eis noīe agabus
ſignificabat p ſpm̄:famem magnam fu-
turam in vniuerſo oꝛbe terraruȝ:que fa-
cta eſt ſub claudio. Diſcipuli auteȝ ꝓut
quiſq; habebat: ꝓpoſuerūt in miniſteri
um mittere habitātib⁹ in iudea fratrib⁹
qđ τ fecerūt mittētes ad ſenioꝛes p ma-
nus barnabe τ ſauli. XII

e a Odem aūt tpe miſit herodes rex
manus:vt affligeret quoſdaȝ de
eccleſia. Occidit autem iacobuȝ
frēm iohānis gladio:vidēs autem quia

placeret iudeis appoſuit apphendere et
petrū. Erant aūt dies azymoꝝ. Quē cuȝ
apphendiſſet miſit i carcereȝ: tradenſq̄
q̄ttuor q̄ternionib⁹ militū ad cuſtodien
dū eū: volens poſt paſca ꝓducere eū po-
pulo. Et petrus quidē ſeruabat̄ in car-
cere: orō aūt fiebat ſine intermiſſiōe ab
eccleſia ad deū ꝓ eo. Cū aūt ꝓducturus
eū eſſet herodes: in ipſa nocte erat petr⁹
dormiēs inter duos milites vinct⁹ cate-
B.5.d.J.16.e nis duab⁹ ‖ ⁊ cuſtodes aū hoſtiū cuſtodi
ebant carcerē. Et ecce angelus dn̄i aſti
tit: ⁊ lumē refulſit in habitaculo: ꝑcuſ-
B ſoq̄ latere petri excitauit eū dicēs: Sur
ge velociter. Et ceciderūt catene de ma-
nibus ei⁹. Dixit aūt angelus ad eū. Pre
cingere: ⁊ calcia te caligas tuas. Et fecit
ſic. Et dixit illi. Circūda tibi veſtimētuȝ
tuū: ⁊ ſeq̄re me. Et exiens ſeq̄bat̄ eum: ⁊
neſciebat q̄ verū eſt ꝙ fiebat ꝑ angeluȝ.
Exiſtimabat aūt ſe viſū videre. Tranſe-
untes aūt primā ⁊ ſecūdā cuſtodiā vene
runt ad portā ferreā q̄ ducit ad ciuitatē
q̄ vltro aperta eſt eis. Et exeūtes ꝓceſſe
rūt vicū vnū: ⁊ cōtinuo diſceſſit angelus
ab eo. Et petr⁹ ad ſe reuerſus dixit: ‖ Nūc
ſcio vere q̄ miſit dn̄s angelū ſuuȝ: ⁊ eri-
puit me de manu herodis ⁊ de omi expe-
ctatione plebis iudeoꝝ. Cōſiderāſq̄ ve-
nit ad domū marie matris iohānis qui
C cognominat⁹ eſt marcus: vbi erant mul
ti ꝯgregati ⁊ orantes. Pulſante autē eo
ad oſtium ianue: ꝓceſſit puella ad vidē-
dum noīe rhode. Et vt cognouit vocem
petri p̄ gaudio non aperuit ianuam: ſed
intro currēs nūciauit ſtare petrū aū ia-
J.26.f nuam. At illi dixerūt ad eam ‖ Inſanis.
Illa aūt affirmabat ſic ſe habere. Illi au
tem dicebāt. Angelus ei⁹ eſt. Petr⁹ aūt
ꝑſeuerabat pulſans. Cū aūt aperuiſſent
oſtium: viderūt eum ⁊ obſtupuerūt. An-
nuens aūt eis manu vt tacerent: narra-
uit quō dn̄s eduxiſſet eū de carcere. Di-
xitq̄. Nūciate iacob ⁊ fratribus hec. Et
egreſſus abijt in alium locuȝ. Facta aūt
die erat nō parua turbatio inter milites
quid nam factum eſſet de petro. Hero-
des aūt cum requiſiſſet eū ⁊ nō inueniſ-
ſet: inquiſitione facta de cuſtodib⁹ iuſſit
D eos duci: deſcendēſq̄ a iudea in ceſareā
ibi cōmoratus eſt. Erat auteȝ iratus ty-
rijs ⁊ ſidonijs. At illi vnanimes venerūt
ad eum: ⁊ ꝑſuaſo blaſto qui erat ſuꝑ cu-
biculū regis poſtulabāt paceȝ: eo ꝙ ale-
rentur regiones eorum ab illo. Statuto
aūt die herodes veſtit⁹ veſte regia ſedit
ꝓ tribunali: ⁊ ꝯtionabat̄ ad eos. Popu
lus aūt acclamabat dei voces ⁊ nō hoīs
Confeſtim aūt ꝑcuſſit eū angelus dn̄i eo
ꝙ nō dediſſet honorem deo: ⁊ cōſumpt⁹
a vermib⁹ expirauit. Uerbuȝ autem dn̄i
creſcebat ⁊ multiplicabatur. Barnabas
aūt ⁊ ſaulus reuerſi ſūt ab hieroſolymis
expleto miſterio: aſſūpto iohāne qui co-
gnominatus eſt marcus. XIII
Rant aūt in eccleſia q̄ erat anti- A
E chie prophete ⁊ doctores: in qui-
bus barnabas ⁊ ſimon qui voca
batur niger: ⁊ lucius cyrenēſis ⁊ mana-
hen qui erat herodis tetrarche collacta
neus ⁊ ſaulus. Miniſtrātib⁹ aūt illis do
mino ⁊ ieiunantib⁹: dixit illis ſpūſſcūs.
Segregate mihi ſauluȝ ⁊ barnabā i op⁹
ad qđ aſſūpſi eos. Tūc ieiunātes ⁊ oran
tes imponētesq̄ eis man⁹: dimiſerūt il-
los. Et ipſi quidē miſſi a ſpūſcō abierūt
ſeleutiā: ⁊ inde nauigauerūt cypruȝ. Et
cum veniſſent ſalaminā: p̄dicabant ver
bum dei i ſynagogis iudeorū. Habebāt
aūt ⁊ iohānem in miſterio. Et cuȝ ꝑam-
bulaſſent vniuerſam inſulā vſq̄ ad pa-
phum: inenerūt quēdā virū magū pſeu-
do ꝓphetā iudeū cui nomē erat barieu:
qui erat cū procōſule ſergio paulo viro B
prudēte. Hic accerſitis barnaba ⁊ pau-
lo: deſiderabat audire verbuȝ dei. Reſi-
ſtebat aūt illis elymas mag⁹: ſic eni in-
terp̄tat̄ nomē eius: q̄rēs auertere ꝓcō-
ſulem a fide. Saulus aūt qui ⁊ paulus:
replet⁹ ſpūſcō intuēs in eū dixit. O ple-
ne oī dolo ⁊ oīni fallacia fili diaboli: ini
mice oīs iuſticie: nō deſinis ſubuertere
vias dn̄i rectas. Et nunc ecce man⁹ dn̄i
ſuper te: ⁊ eris cecus nō vidēs ſolē vſq̄
ad tp̄s. Et cōfeſtim cecidit: in euȝ caligo
⁊ tenebre: ⁊ circūiens q̄rebat qui ei ma-
num daret. Tūc ꝓconſul cuȝ vidiſſet fa-
ctum credidit: āmirās ſuꝑ doctrina dn̄i.
Et cū a papho nauigaſſet paulus ⁊ q̄ cū
eo erāt: uenerūt pergen pamphylie. Jo-
hannes aūt diſcedēs ab eis: reuerſus eſt
hieroſolymā. Illi vero ꝑtrāſeuntes ꝑgen:
venerūt antiochiā piſidie: ⁊ ingreſſi ſyna
gogā die ſabbatoꝝ ſederūt. Poſt lectio C
nem aūt legiſ ⁊ ꝓpharū: miſerūt pricipes
ſynagoge ad eos dicētes. Uiri frēs: ſi q̄s
eſt in vobis ſermo exhortationis ad ple-
bem dicite. Surgēs autē paulus ⁊ ma-
nu ſilentiuȝ indicens: ait. Uiri iſraelite
qui timetis deū audite. Deus plebis iſrl̄
elegit p̄res n̄os ⁊ plebem exaltauit cuȝ
eſſent incole in terra egypti: ⁊ i brachio

excelſo eduxit eos ex ea: ⁊ p quadragita annoꝝ tp̄s mores eoꝝ̄ ſuſtinuit in deſerto. Et deſtrués gentes ſeptē in terra chanaan ſorte diſtribuit eis terrā eoꝝ quāſi poſt q̄dringentes ⁊ q̄nquaginta annos: ⁊ poſt hec dedit iudices vſq ad ſamuel ꝓphetā‖Et exinde poſtulauerunt regē: ⁊ dedit illis ſaul filiū cis virū d̄ tribu beniamin: annis q̄draginta. Et amoto illo ſuſcitauit illis dauid regē: cui teſtimonium ꝑhibēs: dixit‖Inueni dauid filiū ieſſe virū ſm̄ cor meū: q̄ faciet oēs voluntates meas. Huius de⁹ ex ſemine ſm̄ ꝓmiſſionē eduxit iſrl̄ ſaluatorē ieſū: p̄dicāte iohanne añ faciē aduent⁹ eius baptiſmū penitētie oī ppl̄o iſrl̄. Cū impleret autē curſum ſuū: dicebat‖Quem me arbitrami eſſe: non ſum ego: ſed ecce venit poſt me: cuius nō ſum dignus calciamenta pedū ſoluere. Uiri frēs: filij generis abraā ⁊ q̄ in vobis timēt deū: vobis verbum ſalutꝭ huius miſſum ē. Qui eni habitabant hierl̄m ⁊ principes ei⁹ hunc ignorātes‖⁊ voces ꝓphetarū que ꝑ oē ſabbatū legunt: iudicātes impleuerunt‖Et nullā cauſam mortꝭ iuenientes in eo: petierunt a pilato vt interficerent eū. Cūq cōſūmaſſent oīa q̄ de eo ſcripta erāt: deponentes eum de ligno poſuerunt eum in monumento. Deus autē ſuſcitauit eum a mortuis tertia die: qui viſus eſt ꝑ dies mltos his q̄ ſimul aſcēderāt cū eo de galilea in hierl̄m: q̄ vſq nunc ſūt teſtes eius ad plebem. Et nos vobis annunciam⁹ eā q̄ ad pr̄es nr̄os repromiſſio facta eſt: qm̄ hanc deus adimpleuit filijs veſtris reſuſcitans ieſum: ſicut ⁊ in pſalmo ſecundo ſcriptū ē.‖Fili⁹ meus es tu: ego hodie genui te. Q: añt ſuſcitauit eū a mortuis: āpli⁹ iā nō reūſurū i corruptionē ita dixit Quia dabo vobis ſcā dauid fidelia. Ideoq ⁊ alias dicit‖Nō dabis ſcm̄ tuū videre corruptionem. Dauid eni i ſua generatiōe cū āminiſtraſſet volūtati dei: dormiuit ⁊ appoſit⁹ ē ad pr̄es ſuos: ⁊ vidit corruptionē Quem vero deus ſuſcitauit a mortuis: non vidit corruptionē. Notum igitur ſit vobis viri fratres: qꝛ ꝑ hūc vobis remiſſio pctōꝝ āñūciat ab oīb⁹: qb⁹ non potuiſtꝭ i lege moyſi iuſtificari. In hoc oīs q̄ credit iuſtificat. Uidete ḡ ne ſuperueniat vobis qd̄ dictū ē i ꝓphetꝭ‖Uidete cōtēptores ⁊ āmirami ⁊ diſꝑdimi: qꝛ opus operor ego in dieb⁹ vr̄is: opus qd̄ non creditis ſi quis enarrauerit vobis.

Exeuntib⁹ añt illis: rogabāt vt ſequēti ſabbato loq̄rent ſibi verba hec. Cūq dimiſſa eſſet ſynagoga: ſecuti ſūt multi iudeoꝝ̄ ⁊ colētiū deum aduenarū paulum ⁊ barnabā: qui loquētes ſuadebāt eis vt ꝑmanerent in gratia dei. Sequenti vo ſabbato pene vniuerſa ciuitas cōuenit audire verbum dei. Uidētes autē turbas iudei: repleti ſūt zelo: ⁊ ꝯtradicebāt his q̄ a paulo dicebant blaſphemātes. Tūc cōſtāter paulus ⁊ barnabas dixerūt. Uobis oportebat primū loq̄ verbum dei: ſed qm̄ repellitis illud: ⁊ indignos vos iudicatis eterne vite: ecce cōuertimur ad gentes: Sic eni nobis p̄cepit dn̄s‖Poſui te in lucē gentiū: vt ſis i ſalutē vſq ad extremū terre. Audiētes añt gentes gauiſe ſūt: ⁊ glorificabāt verbum dn̄i: ⁊ crediderūt quotq̄t erāt p̄ordinati ad vitam eternā. Diſſeminabat autem verbū dn̄i ꝑ vniuerſam regionē. Iudei autem cōcitauerūt mulieres religioſas ⁊ honeſtas: ⁊ primos ciuitatꝭ: ⁊ excitauerūt ꝑſecutionē in paulum ⁊ barnabam: ⁊ eiecerunt eos de finib⁹ ſuis.‖At illi excuſſo puluere pedum in eos venerunt iconiū. Diſcipuli quoq replebant gaudio ⁊ ſpū̄ſancto.

XIIII

Actū eſt autē in iconio vt ſimul introirēt ſynagogam iudeorum ⁊ loquerent: ita vt crederet iudeorum ⁊ grecoꝝ̄ copioſa multitudo. Qui vo increduli fuerūt iudei: ſuſcitauerūt ⁊ ad iracundiā cōcitauerunt aīas gentium aduerſus frēs. Multo igit tēpe demorati ſunt fiducialiter agētes in dn̄o: teſtimoniū ꝑhibente verbo grē ſue: dante ſigna ⁊ ꝓdigia fieri ꝑ manus eorum. ‖Diuiſa eſt añt mltitudo ciuitatis: ⁊ q̄dam quidem erant cum iudeis: quidā vo cum apoſtolis. Cum autē fact⁹ eſſet impetus gentiliū ⁊ iudeorum cum principibus ſuis vt cōtumelijs afficerent et lapidarent eos: intelligētes cōfugerunt ad ciuitates lycaonie lyſtram ⁊ derben ⁊ vniuerſam in circūitu regionem: ⁊ ibi euangelizantes erant. Et cōmota ē oīs multitudo in doctrina eoꝝ̄: paulus autem ⁊ barnabas morabant lyſtris.‖Et quidam vir lyſtris infirmus pedibus ſedebat claudus ex vtero matris ſue: qui nūq ambulauerat. Hic audiuit paulū loquentem. Qui intuitus eum ⁊ videns quia fidem haberet vt ſalu⁹ fieret: dixit magna voce. Surge ſuper pedes tuos rectus. Et exiliuit: ⁊ ābulabat. Turbe au-

[Margin: f · G · Eſa.46.b · Mat.10.c Mar.6.b Luc.9.a · A · Z.6.c · B · ſ.3.a.et.4.a]

tem cum vidiſſent quod fecerat paulus:
leuauerūt vocem ſuā lycaonice dicētes.
Dij ſimiles facti hoībus deſcēderunt ad
nos. Et vocabant barnabā iouem: pau-
lum vero mercurium: qm̄ ipſe erat dux
verbi. Sacerdos quoq; iouis qui erat
ante ciuitatem: tauros ⁊ coronas an ia
nuas afferens cum populis: volebat ſa-
C crificare. Quod vbi audieſt apli barna-
bas ⁊ paulus cōciſſis tunicis ſuis exilie
runt in turbas: clamātes ⁊ dicētes. Ui-
ri quid hec facitis? Et nos mortales ſu-
mus ſimiles vobis hoīes: ānūciātes vo
bis ab his vanis cōuerti ad deū viuum
Ps.145. || qui fecit celum ⁊ terraꝫ ⁊ mare ⁊ oīa q̄
Apoc.14.b in eis ſūt: qui in pteritis generationib⁹
I.17.f dimiſit omēs gentes ingredi vias ſuas
Et qdē nō ſine teſtimonio ſemetipſū re
liquit bn̄faciēs: de celo dans pluuias et
tpa fructifera: implēs cibo ⁊ leticia cor-
da eoꝝ: Et hec dicentes vix ſedauerunt
turbas ne ſibi imolarent. Supuenerūt
aūt quidā ab antiochia ⁊ iconio iudei:
⁊ ꝑſuaſis turbis lapidantes paulū tra-
xerūt extra ciuitatē eſtimātes eū mortu
D um eſſe. Circūdantib⁹ aūt eum diſcipu-
lis: ſurgens intrauit ciuitatē: ⁊ poſtera
die ꝓfect⁹ eſt cū barnaba in derben. Cū-
q; euangelizaſſent ciuitati illi: ⁊ docuiſ-
ſent multos: reuerſi ſūt lyſtrū ⁊ iconiā
⁊ ātiochiā ꝯfirmātes aīas diſcipuloꝝ
exhortāteſq; vt ꝑmanerēt in fide: ⁊ qm̄
ꝑ multas tribulatiōes oportet nos ītra
re in regnū dei. Et cum cōſtituiſſent ill'
ꝑ ſinglas eccleſias pſbyteros ⁊ oraſſent
cū ieiunatiōib⁹: cōmēdauerūt eos dño
in quē crediderūt. Trāſeūteſq; piſidiaꝫ
venerūt in pamphyliā: ⁊ loquētes ꝟbuꝫ
dñi in pgen: deſcēderūt in italiā ⁊ inde
nauigauerūt ātiochiā: vñ erāt traditi grē
dei in opus qd̄ cōpleuerūt. Cū autē ve-
niſſent ⁊ congregaſſent eccleſiam: retule
runt quanta feciſſet de⁹ cum illis: ⁊ quia
aperuiſſet gentibus oſtium fidei. Mora
ti ſunt autem tempus non modicum cū
diſcipulis.

XV

A Et quidam deſcendētes de iudea
Gal.5.a e docebant fratres || quia niſi circū
cidamini ſm̄ morem moyſi non
poteſtis ſaluari. Facta ergo ſeditione nō
minima paulo ⁊ barnabe aduerſus il-
los: ſtatuerunt vt aſcenderent paulus ⁊
barnabas ⁊ quidam alij ex alijs ad apo
ſtolos: ⁊ preſbyteros in hieruſalem: ſup
hac queſtione. Illi ergo deducti ab eccle
ſia pertrāſibant phenicem ⁊ ſamariam
narrantes conuerſationem gentiū: ⁊ fa-
ciebant gaudiū magnū omnib⁹ fratrib⁹
Cuꝫ aūt veniſſent hieroſolymā ſuſcepti
ſunt ab eccleſia ⁊ ab apoſtolis ⁊ ſeniori
bus: anunciantes quanta deus feciſſet
cum illis. Surrexerūt autem quidaꝫ de B
hereſi phariſeorum qui crediderunt di-
centes: qꝛ oportet circūcidi eos: pcipere
quoq; ſeruare legeꝫ moyſi. Cōuenerūtq;
apli ⁊ ſeniores videre de ꝟbo hoc. Cum
aūt magna ꝯqſitio fieret: ſurgēs petr⁹:
dixit ad eos. Uiri frēs vos ſcitis qm̄ ab
antiquis dieb⁹ de⁹ in nobis elegit ꝑ os
meū audire gentes verbū euāgelij ⁊ cre-
dere. Et qui nouit corda de⁹: teſtimoniū
ꝑhibuit dās illis ſpm̄ ſcm̄ ſicut ⁊ nobis
⁊ nihil diſcreuit inter nos ⁊ illos fide pu-
rificās corda eoꝝ. Nūc ergo quid temptatꝭ C
deum: imponere iugū ſup ceruices diſ-
cipuloruꝫ: qd̄ neq; nos neq; prēs noſtri
portare potuim⁹? Sed ꝑ grām dñi ieſu
chriſti credim⁹ ſaluari quēadmodum et
illi. Tacuit aūt oīs multitudo ⁊ audie-
bant barnabā ⁊ paulum narrātes quan
ta deus feciſſet ſigna ⁊ ꝓdigia in gen-
tib⁹ ꝑ eos. Et poſtq̄ tacuerunt: rn̄dit ia
cobus dicens. Uiri frēs audite me. Si-
mon narrauit quēadmodū primū de⁹ vi
ſitauit ſumere ex gētib⁹ pplm̄ noī ſuo:
vt huic ꝯcordāt ꝓphetaꝝ ſicut ſcriptuꝫ
eſt. || Poſt hec reuertar ⁊ reedificabo ta- A
bernaculum dauid qd̄ decidit: ⁊ diruta
ei⁹ reedificabo: ⁊ erigā illud: vt reqrant D
ceteri hoīuꝫ dñm: ⁊ oēs gētes ſup quas
īuocatū eſt nomen meū dicit dñs faciēs
hec. Notū a ſeculo eſt dño op⁹ ſuū. Pro-
pter qd̄ ego iudico nō inquietari eos q̄
ex gentib⁹ cōuertunt ad deū: ſed ſcribe-
re ad eos vt abſtineāt ſe a cōtamiationi
bus ſimulacroꝝ: ⁊ fornicatione: ⁊ ſuffo-
catis ⁊ ſanguie || Moyſes eni a tēporib⁹ E
antiquis habet in ſingulis ciuitatibus
qui eū pdicent in ſynagogis: vbi ꝑ omne
ſabbatū legit. Tunc placuit aplis ⁊ ſe-
niorib⁹ cū oī eccleſia eligere viros ex eis
⁊ mittere antiochiam cum paulo ⁊ bar-
naba: iudam qui cognominabat barna
bas ⁊ ſylam: viros primos in fratribus
ſcribentes ꝑ manus eorum. Apoſtoli et A
ſeniores fratres: his qui ſūt antiochie ⁊
ſyrie ⁊ cilicie fratrib⁹ ex gentib⁹ ſalutē.
Qm̄ audiuim⁹: qꝛ quidā ex nobis exeū-
tes turbauerunt vos verbis euertentes
aīas vrās: qb⁹ nō mādauimus: placuit
nobis collectis in vnum eligere viros: ⁊
mittere ad vos cum chariſſimis noſtris

barnaba ⁊ paulo: hoib⁹ qui tradiderūt
aias ſuas ꝑ noie dñi nr̄i ieſu chriſti. Mi
ſimus ġ iudā ⁊ ſylā: q̄ ⁊ ipſi vobis v̄bis
referent eadē. Uiſum eſt eni ſpūiſctō et
nobis nihil vltra imponere vobis one-
ris ꝙ̄ hec neceſſaria: vt abſtineatis vos
ab imolatꝪ ſimulacroꝝ ⁊ ſanguie ⁊ ſuf-
F focato ⁊ fornicatiōe: a q̄b⁹ cuſtodientes
vos bn̄ agetis. Ualete. Illi ergo dimiſſi
deſcenderūt antiochiā: ⁊ ꝯgregata mul-
titudine tradiderūt epl'am. Quā cū le-
giſſent: gauiſi ſūt ſup cōſolatiōe. Judas
aūt ⁊ ſylas ⁊ ipi cū eſſent ꝓphe v̄bo plu
rimo ꝯſolati ſūt frēs: ⁊ ꝯfirmauerūt. Fa-
cto aūt ibi aliq̄nto tpe: dimiſſi ſunt cū
pace a fratribus ad eos q̄ miſerāt illos.
Uiſum eſt autē ſyle ibi remanere: iudas
aūt ſolus abijt hierl'm. Paulus autē ⁊
barnabas demorabant̄ antiochie docē
tes ⁊ euāgelizātes cū alijs pluribus ver
bum dñi. Poſt aliq̄t autē dies dixit ad
G barnabā paulus. Reuertentes viſitem⁹
fratres ꝑ vniuerſas ciuitates in q̄b⁹ ꝑ-
dicauim⁹ v̄bū dñi: quō ſe habeāt. Bar-
nabas autē volebat ſecū aſſumere et io-
hannē: q̄ cognoīabat̄ marc⁹. Paulus
aūt rogabat eū: vt qui diſceſſiſſet ab eis
de pamphylia ⁊ non iſſet cū eis: in opus
nō debere recipi. Facta eſt aūt diſſenſio:
ita vt diſcederēt ab inuicē: ⁊ barnabas
q̄dē aſſumpto marco nauigaret cyprū.
Paulus v̄o electo ſyla ꝓfect⁹ eſt: tradi-
tus grē dei a fratribus. Perambulabat
aūt ſyriā ⁊ ciliciā ꝯfirmās eccl'ias: ꝑci-
piens cuſtodire ꝑcepta aploꝝ ⁊ ſenioꝝ.
A Peruenit aūt in derben ⁊ XVI
lyſtram. Et ecce diſcipulus q̄dā
erat ibi nomie timotheus: filius
mulieris vidue fidelis: pr̄e gentili. Hu-
ic teſtimoniū bonū reddebāt q̄ in lyſtris
erant ⁊ iconio frēs. Hunc voluit paul⁹
ſecū ꝓficiſci ⁊ aſſumens circūcidit eum
ꝓpter iudeos qui erāt in illis locꝪ. Sci-
ebant eni omnes ꝙ pr̄ ei⁹ erat gentilis.
Cū autē ptrāſirent ciuitates: tradebant
eis cuſtodire dogmata que erāt decreta
ab apoſtolis ⁊ ſenioꝛib⁹ qui erāt hiero-
ſolymis. Et eccl'ie quidē ꝯfirmabant̄ fi-
de: ⁊ abūdabāt numero q̄tidie. Tranſe-
untes aūt phrygiā ⁊ galacie regionem:
vetati ſunt a ſpūſctō loqui verbū dei in
B aſia. Cū veniſſent aūt in myſiā tempta-
bant ire in bithyniam: ⁊ nō ꝑmiſit eos
ſpūs ieſu. Cū aūt ptrāſiſſent myſiam de-
ſcenderūt troadem: ⁊ viſio ꝑ noctē pau-
lo oſtenſa eſt. Uir macedo quidam erat
ſtans: ⁊ deꝑcans eū ⁊ dicēs. Trāſiēs in
macedoniā adiuua nos. Ut autē viſum
vidit: ſtatim q̄ſiuim⁹ ꝓficiſci in mace-
doniam: certi facti ꝙ vocaſſet nos deus
euāgelizare eis. Nauigātes aūt a troa-
de recto curſu venim⁹ ſamothraciam: ⁊
ſequenti die neapolim: ⁊ inde philippis
q̄ eſt prima partꝪ macedonie ciuitas co
lonia. Eram⁹ aūt in hac vrbe dieb⁹ ali-
q̄t ꝯſiſtētes. Die aūt ſabbatoꝝ egreſſi ſu C
mus foras portā iuxta flumē: vbi vide-
bat̄ orō eſſe: ⁊ ſedētes loq̄bamur mulie-
rib⁹ q̄ ꝯuenerāt: ⁊ q̄dā mlier noie lydia
purpuraria ciuitatꝪ thiathirenoꝝ colēs
deum audiuit: cui⁹ dñs aperuit coꝛ intē
dere his que dicebant̄ a paulo. Cū autē
baptizata eſſet ⁊ dom⁹ eius: deꝑcata eſt
dicens. Si iudicaſtis me fidelē dño eſſe
introite in domū meā ⁊ manete. Et coe-
git nos. Factū eſt aūt euntib⁹ nobis ad
oroem puellā quandā hn̄tem ſpūm phi-
tonē obuiare nobis: q̄ queſtū magnum D
ꝑſtabat dñis ſuis diuinādo. Hec ſubſe-
cuta paulū ⁊ nos clamabat dicens. Iſti
homies ſerui dei excelſi ſūt qui annūci-
ant vobis viā ſalutis. Hoc aūt faciebat
multis diebus. Dolens autē paulus: et
ꝯuerſus ſpiritui dixit. Precipio tibi i no
mine ieſu chriſti exire ab ea. Et exijt ea-
dem hora. Uidētes aūt dñi ei⁹: q2 exiuit
ſpes queſt⁹ eoꝝ: apphēdētes paulū et
ſylam ꝑduxerūt in forū ad principes: et
offerentes eos magiſtratib⁹ dixerūt: Hi
homies ꝯturbāt ciuitatē noſtrā cū ſint
iudei: ⁊ annunciant morē quē non licet
nobis ſuſcipere neq̄ facere cū ſimus ro-
mani. Et cucurrit plebs aduerſus eos: E
⁊ magiſtrat⁹ ſciſſis tunicis eoꝝ iuſſerūt
eos virgis cedi. Et cum multas plagas
eis impoſuiſſent miſerunt eos in carce-
rem: ꝑcipientes cuſtodi vt diligenter cu-
ſtodiret eos. Qui cū tale preceptū acce-
piſſet miſit eos in interioꝛē carcerem: et
pedes eoꝝ ſtrinxit ligno. Media aūt no
cte paulus ⁊ ſylas adorātes laudabant
deum: et audiebant eos qui in cuſtodia
erant. Subito vero terremotus factus
eſt magnus: ita vt mouerent̄ fundamē
ta carceris. Et ſtatim aperta ſunt omia
oſtia: ⁊ vniuerſoꝝ vincula ſoluta ſunt.
Expergefactus autem cuſtos carceris: S.5.d.⁊.12.a
⁊ videns ianuas apertas carceris euagi
nato gladio volebat ſe interficere eſti-
mans fugiſſe vinctos. Clamauit autem F
paulus voce magna dicens. Nihil tibi
mali feceris, Uniuerſi enim hic ſum⁹.

Petitoq lumīe introgreſſus ē: ⁊ treme-
fact⁹ pcidit paulo ⁊ ſyle ad pedes: ⁊ p-
ducēs eos foras: ait. Dn̄i: quid me opor
tet facere vt ſalu⁹ fiā? At illi dixerunt.
Crede in dn̄m ieſū: ⁊ ſaluus eris tu ⁊ do
mus tua. Et locuti ſunt ei verbū dn̄i:
cū oībus qui erāt in domo eius. Et tol-
lens eos i illa hora noctis lauit plagas
eoꝝ: ⁊ baptizatus eſt ipſe ⁊ omīs domus
eius ꝯtinuo. Cumq pduxiſſet eos in do
B mū ſuam appoſuit eis menſā: ⁊ letatus
eſt cum omi domo ſua credens deo. Et
cum dies fact⁹ eſſet miſerūt magiſtrat⁹
lictores dicentes. Dimitte hoīes illos.
Nunciauit aūt cuſtos carcerꝭ verba hec
paulo: qꝛ miſerūt mgſrat⁹ vt dimittamí
Nunc igiꝭ exeuntes ite in pace. Paul⁹
aūt dixit eis. Ceſos nos publice indem-
natos hoīes romanos miſerūt in carce
rem: et nunc occulte nos eiciunt? Non
ita: ſed veniāt ⁊ ipſi nos eiciāt. Nūcia-
uerūt aūt magiſtratibus lictores verba
hec. Timuerūtq audito ꝙ romani eſ-
ſent: ⁊ veniētes deꝑcati ſunt eos: ⁊ edu-
centes rogabāt vt egrederentur de vrbe.
Exeuntes autē de carcere introierūt ad
lidiam: ⁊ viſis fratrib⁹ ꝯſolati ſunt eos:
⁊ profecti ſunt. XVII
A C Um aūt pambulaſſent amphipo
lim ⁊ apolloniā venerūt theſſalo
nicā: vbi erat ſynagoga iudeoꝝ. Scd̄m
cōſuetudinem aūt paulus introiuit ad
eos: ⁊ p ſabbata tria diſſerebat eis d ſcri
Luc.24.g pturis adaperiēs ⁊ inſinuās: qꝛ chriſtū
oportuit pati et reſurgere a mortuis: et
qꝛ hic eſt ieſus chriſt⁹ quē ego annūcio
vobis. Et quidā ex eis crediderūt: ⁊ ad-
iuncti ſunt paulo ⁊ ſyle ⁊ de colentibus
gentilibuſq multitudo magna ⁊ mulie
B res nobiles nō pauce. Zelātes autē iu-
dei aſſumēteſq de vulgo viros quoſdā
malos ⁊ turba facta ꝯcitauerūt ciuitatē:
⁊ aſſiſtentes domui iaſonis q̄rebāt eos
pducere in ppl'm. Et cū nō inueniſſent
eos trahebāt iaſonem: ⁊ quoſdam frēs
ad principes ciuitatis clamātes: qm̄ hi
qui vrbē cōcitant ⁊ huc venerūt q̄s ſu-
Joh.18 B ſcepit iaſon ⁊ hi omēs cōtra decreta ce
ſaris faciūt regem aliū dicētes eſſe ieſū
Cōcitauerūt aūt plebem ⁊ principes ci-
uitatis audiētes hec. Et accepta ſatiſfa-
ctione a iaſone ⁊ a ceteris dimiſerūt eos.
Fratres vero cōfeſtim p noctē dimiſerūt
C paulū ⁊ ſylam in beroam. Qui cū veniſ-
ſent: in ſynagogā iudeoꝝ introierūt. Hi
autē erāt nobiliores eoꝝ qui ſūt theſſa-
lonice qui ſuſceperūt verbū cū omi aui-
ditate: q̄tidie ſcrutātes ſcripturas ſi hec
ita ſe haberēt. Et multi quidem credide-
rūt ex eis ⁊ mulierꝝ gentiliū honeſtaꝝ ⁊
viri nō pauci. Cū aūt cognouiſſēt i theſ-
ſalonica iudei: qꝛ ⁊ beroe pdicatū eſt a
paulo verbū dei: venerūt et illuc cōmo-
uentes ⁊ turbātes multitudinē. Stati-
q tunc paulū dimiſerūt frēs: vt iret vſ-
q ad mare. Sylas autē ⁊ timotheus re-
manſerūt ibi. Qui aūt deducebant pau D
lum: pduxerūt eum vſq ad athenas: ⁊
accepto mādato ab eo ad ſylam ⁊ timo
theū vt q̄ celeriter venirēt ad illū: pfe-
cti ſunt. Paulus aūt cū athenis eos ex-
pectaret: incitabaꝭ ſp̄s eius in ipſo: vi-
dens idolatrie deditā ciuitatē. Diſputa
bat igiꝭ i ſinagoga cū iudeis ⁊ colētib⁹
⁊ in foro p oēs dies ad eos q̄ audierant
Quidā aūt epicurei et ſtoici ph̄i diſſere-
bant cū eo ⁊ quidā dicebant. Quid vult
ſeminiuerbius hic dicere? Alij vero: no
uoꝝ demonioꝝ videꝭ annūciator eſſe:
qꝛ ieſū ⁊ reſurrectionē annūciabat eis E
Et apphenſum eū ad ariopagū duxerūt
dicentes. Poſſumus ſcire q̄ eſt hec noua
q̄ a te diciꝭ doctrina? Noua eni q̄dā in-
fers aurib⁹ nr̄is. Volumus ergo ſcire q̄d
nam velint hec eſſe. Athenieſes autem
omēs ⁊ aduene hoſpites ad nihil aliud
vacabāt: niſi aut dicere aut audire ali-
quid noui. Stanꝭ aūt paulus in medio
ariopagi ait. Viri athenienſes: p oīa q̄ſi
ſupſticioſos vos video. Preteriēs eni ⁊
videns ſimulacra veſtra: inueni ⁊ aram
in qua ſcriptū erat. Ignoto deo. Qd̄ er-
go ignorātes colitꝭ: hoc ego annūcio vo F
bis. Deus q̄ fecit mundū ⁊ oīa q̄ in eo g.1
ſunt: hic celi ⁊ terre cū ſit dn̄s nō in ma-
nufactis tēplis habitat: nec manib⁹ hu
manis coliꝭ indigens aliq̄: cū ipſe det oī-
bus vitā ⁊ inſpiratiōem ⁊ oīa: fecitq ex
vno oēm gen⁹ hoīm: inhabitare ſup vni
uerſam faciē terre: definiēs ſtatuta tp̄a
⁊ termīos habitatiōes eoꝝ: q̄rere deū: ſi
forte attrectent eū aut inueniant: Quis
nō longe ſit ab vnoquoq nr̄m. In ipſo
eni viuim⁹ ⁊ mouemur et ſum⁹: ſicut et
quidā vroꝝ poetaꝝ dixerūt. Ipſius eni
⁊ gen⁹ ſum⁹. Gen⁹ ergo cū ſim⁹ dei: non G
debem⁹ eſtimare auro ⁊ argento aut la-
pidi: ſculpture artis et cogitatiōis hoīs
diuinū eſſe ſimile. Et tp̄a quidē huius
ignorātie deſpiciēs deus: nūc annūciat
homib⁹ vt omēs vbiq penitētiā agāt:
eo ꝙ ſtatuit diē in quo iudicaturus eſt

orbem in equitate i viro in q̃ ſtatuit fi-
dem p̃bens oĩb⁹: ſuſcitãs eũ a mortuis.
Cũ audiſſent autẽ reſurrectionẽ mortu-
orũ: quidã q̃dem irridebãt: quidaꝫ vero
dixerũt. Audiam⁹ te de hoc iterum. Sic
paulus exiuit de medio eoꝝ. Quidaꝫ ve
ro viri adherẽtes ei crediderũt: in q̃bus
ꝛ dioniſi⁹ ariopagita ꝛ mulier nomie da-
maris: ꝛ alij cum eis. XVIII
Poſt hec egreſſus ab athenis ve-
nit corinthũ: ꝛ inueniẽs quẽdã
iudeũ noie aquilã ponticũ gene-
re qui nup̱ venerat ab italia: ꝛ priſcillaꝫ
vxorẽ eius: eo ꝙ p̃cepiſſet claudi⁹ diſce-
dere oẽs iudeos a roma: acceſſit ad eos
ꝛ q꞉ eiuſdẽ erat artꝭ manebat apud eos:
ꝛ operabat̃. Erãt aũt ſcenofactorie artꝭ
Et diſputabat in ſynagoga p̱ oẽe ſab-
batũ: interponẽs nomẽ dñi ieſu: ſuade-
batq̃ iudeis ꝛ grecis. Cũ veniſſent autẽ
de macedonia ſylas ꝛ timotheus: inſta-
bat verbo paulus teſtificans iudeis eſſe
chriſtũ ieſum. Cõtradicẽtibus aũt eis ꝛ
blaſphemãtib⁹: excutiẽs veſtimẽta ſua.
Dixit ad eos. Sanguis veſter ſup̱ caput
vr̃m. Mundus ego ex hoc ad gẽtes va-
dam. Et migrans inde: intrauit in do-
mum cuiuſdaꝫ nomie titi iuſti colentis
deum: cui⁹ domus erat cõiuncta ſyna-
goge. Cryſpus aũt archiſynagog⁹ credi-
dit dño cũ oĩ domo ſua: ꝛ multi corin
thiorũ audiẽtes credebãt ꝛ baptizaban
tur. Dixit aũt dñs nocte p̱ viſionẽ pau
lo. Noli timere: ſed loquere ꝛ ne taceas.
Propter qđ ego ſum tecũ: ꝛ nemo appo
net̃ tibi ꝛ noceat te: qm̃ pp̱lus eſt mihi
mult⁹ in hac ciuitate. Sedit aũt ibi an-
nũ ꝛ ſex mẽſes: docẽs apud eos v̱bum
D dei. Gallione aũt p̱cõſule achaie: inſur-
rexerũt vno aio iudei i paulũ: ꝛ addu-
xerunt eũ ad tribunal dicẽtes: q꞉ cõtra
legeꝫ hic p̱ſuadet homib⁹ colere deum.
Incipiente aũt paulo aperire os: dixit gal
lio ad iudeos. Si quidẽ eſſet iniquũ ali
quid aut facin⁹ peſſimũ o viri iudei: re-
cte vos ſuſtinereꝫ: ſi vero q̃ſtiones ſunt
de verbo ꝛ nomib⁹ legis veſtre: voſip̃i vi
deritꝭ. Iudex ego hoꝝ nolo eſſe. Et mi-
nauit eos a tribunali. Apprehendẽtes
autẽ oẽs ſoſthenẽ principem ſynagoge
p̱cutiebant eũ ante tribunal: ꝛ nihil eo-
E rũ gallioni cure erat. Paulus v̱o cum
adhuc ſuſtinuiſſet dies multos: fratrib⁹
valefaciens nauigauit in ſyriã: ꝛ cũ eo
priſcilla ꝛ aquila: qui ſibi totonderat i
cenchris caput. Habebat eni votũ. De-
uenitq̃ epheſum: ꝛ illos ibi reliq̃t. Ipſe
vero ingreſſus ſynagogã diſputabat cũ
iudeis. Rogantib⁹ autẽ eis vt ampliori
tp̱e maneret: nõ p̱ſenſit: ſed valefaciẽs ꝛ
dicens: iterũ reuertar ad vos deo volen
te: p̱fectus eſt ab epheſo. Et deſcẽdes ce F
ſareã aſcendit ꝛ ſalutauit eccl̃iam: ꝛ de-
ſcendit antiochiaꝫ. Et facto ibi aliquã-
to tp̱e: p̱fect⁹ eſt p̱ambulans ex ordine
galatiã regionẽ ꝛ phrygiã: p̱firmãs om-
nes diſcipulos. Iudeus aũt q̃daꝫ apol-
lo noie: alexandrin⁹ genere: vir eloquẽs
deuenit epheſum: potens in ſcripturis.
Hic erat edoctus viã dñi: ꝛ feruens ſpiri
tu loquebat̃: ꝛ docebat diligẽter ea que
ſunt ieſu: ſciens tm̃ baptiſma iohãnis. G
Hic ergo cepit fiducialiter agere in ſy-
nagoga. Quẽ cũ audiſſent priſcilla ꝛ a-
quila aſſũpſerũt eũ: ꝛ diligenti⁹ expoſue
rũt ei viã dñi. Cũ aũt vellet ire achaiaꝫ:
exhortati frẽs ſcripſerunt diſcipul̃ vt ſu
ſciperent eũ. Qui cũ veniſſet p̱tulit mul-
tũ his q̃ crediderũt. Uehementer eni iu-
deos reuincebat: publice oñdens p̱ ſcri-
pturas eſſe chriſtũ ieſum. XIX
Factũ eſt aũt cũ apollo eſſet corin A
thi: vt paulus p̱agratis ſupiori-
bus partib⁹ veniret epheſum: et
inueniret quoſdã diſcip̃l̃os. Dixitq̃ ad
eos. Si ſp̃m ſcm̃ accepiſtis credẽtes? At
illi dixerũt ad eum. Sed neq̃ ſi ſp̃us ſcus
ctus eſt audiuim⁹. Ille v̱o ait. In q̃ er-
go baptizati eſtis? Qui dixerũt. In iohã
nis baptiſmate. ‖ Dixit aũt paulus. Io- S.1.a.et.11.b
hannes baptizauit baptiſmo pnie popu
lũ: dicens: in eum qui ventur⁹ eſſet poſt
ip̃m vt crederent: hoc eſt i ieſuꝫ. His au-
ditis baptizati ſunt in nomie dñi ieſu.
‖ Et cũ impoſuiſſet illis manus paulus: S.2.et.4.f
venit ſp̃us ſctũs ſup̱ eos et loquebantur
linguis: ꝛ p̱phetabãt. Erant aũt omẽs B
viri fere duodecim. Introgreſſus autem
ſynagogaꝫ cũ fiducia loquebat̃ per tres
menſes: diſputãs ꝛ ſuadẽs de regno dei.
Cũ aũt quidã indurarent̃ ꝛ nõ crederẽt
maledicẽtes viã dñi corã multitudine:
diſcedens ab eis ſegregauit diſcipulos:
quotidie diſputans in ſchola tyrãni cu-
iuſdam. Hoc aũt factũ eſt p̱ bienniũ: ita
vt omẽs qui habitabãt in aſia audirẽt
verbũ dñi iudei atq̃ gentiles. Uirtuteſq̃
nõ modicas quaſlibet faciebat de⁹ p̱
manũ pauli: ita vt etiaꝫ ſup̱ languidos
deferrent̃ a corpore eius ſudaria ꝛ ſemi
cinctia ꝛ recedebant ab eis languores:
ꝛ ſpirit⁹ nequaꝫ egrediebant̃. Tempta- C

Terūt aūt quidā ⁊ de circūeūtibꝰ iudeis
exoꝛciſtis inuocare ſuꝑ eos qui hēbant
ſpū s nalos nomē dñi ieſu: dicētes. Ad
iuro vos ꝑ ieſum quē paulus ꝑdicat.
Erāt aūt cuiuſdā iudei noīe ſcene prin-
cipis ſacerdotam ſeptē filij: qui hoc fa-
ciebant. Rñdens aūt ſpūs neqꝫ dixit eiſ
Jeſum noui: ⁊ paulū ſcio. Uos autē qui
eſtis? Et inſiliens homo in eos in quo
erat demoniū peſſimū ⁊ dñatus ambo-
rū: inualuit ꝯtra eos: ita vt nudi ⁊ vul-
nerati effugerēt de domo illa. Hoc aūt
notum factū eſt omībꝰ iudeis atqꝫ gēti
libꝰ ꝗ habitabāt epheſi: ⁊ cecidit timoꝛ
ſuꝑ oēs illos: ⁊ magnificabat̃ nomen
D dñi ieſu. Multiqꝫ credentiū veniebant
ꝯfitētes ⁊ annūciātes actus ſuos. Mul
ti aūt ex eis qui fuerant curioſa ſectati:
ꝯtulerūt libꝛos ⁊ ꝯbuſſerunt eos coꝛam
omībꝰ: ⁊ cōputatis ꝑcijs illoꝝ inuene-
runt pecuniā denarioꝝ ꝗnquaginta mi
lium. Jtaqꝫ foꝛtiter creſcebat verbū dei
⁊ ꝯfirmabat̃. His autē expletis ꝓpoſu-
it paulus in ſpiritu trāſita macedonia
⁊ achaia ire hieroſolymā: dicēs: quoniā
poſtqꝫ fuero ibi: opoꝛtet me et romā vi-
dere. Mittēs autē in macedoniā duos
ex miniſtrātibꝰ ſibi timotheū ⁊ eraſtū:
ipꝫe remāſit ad tꝑs in aſia. Facta eſt aūt
illo tꝑe turbatio nō minima de via dñi.
E Demetrius eni quidā noīe argentarius
faciens edes argēteas diane ꝑſtabat ar-
tificibꝰ nō modicū queſtū: ꝗs cōuocans
⁊ eos qui eiuſmodi erant opifices: dixit.
Uiri ſcitis qꝛ de hoc artificio eſt nobis
acquiſitio: ⁊ videtis ⁊ auditis: qꝛ nō ſo-
lū epheſi ſed pene totiꝰ aſie paulus hic
ſuadens auertit multā turbā: dicēs: qm̄
nō ſūt dij qui manibꝰ fiunt. Non ſolū
aūt hec ꝑiclitabit̃ nobis ꝑs in redargu
tionē venire: ſed ⁊ magne diane tēplum
in nihilum reputabit̃: ⁊ deſtrui incipiat
maieſtas eiꝰ quā tota aſia ⁊ oꝛbis colit.
His auditis repleti ſūt ira ⁊ exclamaue
rūt dicētes. ‖Magna diana epheſioꝛū.
1.co. Et impleta eſt ciuitas tota cōfuſione: ⁊
F impetū fecerūt vno aīo in theatrum ra-
pto gaio ⁊ ariſtarcho macedonibꝰ comi
tibus pauli. Paulo aūt volente intrare
in pplm̄: nō ꝑmiſerūt diſcipuli. Quidā
aūt ⁊ de aſie pꝛincipibꝰ qui erant amici
eius miſerūt ad eum: rogantes ne ſe da-
ret in theatrū. Alij aūt aliud clamabāt.
Erat eni eccl̃ia confuſa: ⁊ plures neſcie-
bāt qua ex cauſa cōueniſſent. De turba
autē detraxerūt alexandrū: ꝓpellentibꝰ
eū iudeis. Alexāder autē manu ſilentiō
poſtulato: volebat reddere rationē pplo
Quē vt cognouerūt iudeū eſſe: vox facta
eſt vna omniū quaſi ꝑ hoꝛas duas cla-
mantiū. Magna diana epheſioꝝ. Et cū g.
ſedaſſꝫ ſcriba turbas dixit. Uiri epheſij: G
quis eni eſt hominū qui neſciat epheſio
rū ciuitatē cultricem eſſe magne diane
iouiſqꝫ pꝛolis? Cū ergo his ꝯtradici non
poſſit: opoꝛtet vos ſedatos eē: ⁊ nihil te-
mere agere. Adduxiſtis eni hoīes iſtos:
neqꝫ ſacrilegos neqꝫ blaſphemātes deā
veſtrā. Qꝫ ſi demetrius ⁊ qui cū eo ſunt
artifices habēt aduerſus aliquē cauſā:
cōuentus foꝛenſes agunt̃: et ꝓconſules
ſunt: accuſent inuicē. Si quid autē alte
rius rei queritꝭ: in legitima eccl̃ia pote-
rit abſolui. Nā ⁊ ꝑiclitamur argui ſedi-
tionis hodierne: cū nullus obnoxius ſit
de quo poſſumꝰ reddere rationē concur
ſus iſtius. Et cū hec dixiſſet: dimiſit ec-
cleſiam.

XX

P Oſtqꝫ autē ceſſauit tumultꝰ: vo- A
catis paulus diſcipulis ⁊ exhoꝛ-
tatus eos valedixit: ⁊ ꝓfectus eſt vt iret
in macedoniam. Cum aūt ꝑambulaſſet
partes illas ⁊ exhoꝛtatus eos fuiſſꝫ mul
to ſermone: venit ad greciam: vbi cū fe-
ciſſet menſes tres: facte ſunt illi inſidie
a iudeis nauigaturo in ſyriam: habuit-
qꝫ cōſiliū vt reuerteret̃ ꝑ macedoniam.
Comitatus eſt autē eū ſoſi pater pyrrhi
beroenſis: theſſalonicenſiū vero ariſtar-
chus ⁊ ſecūdus ⁊ gaius derbeus ⁊ timo
theus: aſiani vero tychitus ⁊ trophimꝰ.
Hi cum ꝑceſſiſſent ſuſtinuerūt nos tro- B
ade: nos vero nauigauimꝰ poſt dies azy
moꝛū a philippis: ⁊ venimꝰ ad eos troa-
dem in diebꝰ quīqꝫ: vbi demoꝛati ſumꝰ
diebꝰ ſeptem. Una aūt ſabbati cū cōue-
niſſemꝰ ad frangendū panē paulꝰ diſpu
tabat cū eis ꝓfecturꝰ in craſtinū pꝛotra
xitqꝫ ſermonē vſqꝫ in mediam noctem.
Erant aūt lampades copioſe in cenacu
lo vbi eramus cōgregati. Sedēs autem
quidā adoleſcēs noīe eutychus ſuꝑ fe-
neſtrā: cū mergeret̃ ſomno graui diſpu-
tante diu paulo ductus ſomno cecidit
de tertio cenaculo deoꝛſum ⁊ ſublatꝰ eſt C
moꝛtuus. Ad quē cū deſcēdiſſet paulus
incubuit ſuꝑ eū: ⁊ cōplexus dixit‖ Noli- 3.R
te turbari. Aia eni ipſiꝰ in ipꝫo ē. Aſcen 4.R
dēſqꝫ aūt frāgēſqꝫ panē ⁊ guſtās: ſatiſ-
qꝫ allocutꝰ eſt vſqꝫ in lucē: ⁊ ſic ꝓfectus
eſt. Adduxerūt aūt pueꝝ viuentē: ⁊ ꝯſo-
lati ſūt nō minime. Nos aūt aſcendentes

nauē nauigauimus in aſſon:inde ſuſce
pturi paulū. Sic enī diſpoſuerat:ip̄e ꝑ
terrā iter facturus. Cū aūt cōueniſſem⁹
in aſſon:aſſumpto eo venimus mytile-
nē. Et inde nauigantes ſequēti die.ve-
nimus ꝯtra chium:⁊ alia die applicui-
D mus ſamū:⁊ ſequēti die venim⁹ myletū
Propoſuerat enī paulus tranſnauigare
epheſum:ne qua mora illi fieret in aſia
Feſtinabat enī ſi poſſibile ſibi eēt:vt di
em pentecoſten faceret hieroſolymis. A
myleto aūt mittēs epheſū vocauit ma
iores natu eccleſie:qui cū veniſſent ad
eum ⁊ ſimul eēnt:dixit eis. Uos ſcitis a
primo die qua ingreſſus ſum in aſiā q̄li
ter vobiſcū ꝑ oē tp̄s fuerim ſeruiēs dn̄o
cū oī hūilitate ⁊ lachrymis ⁊ temptatio
nibus q̄ mihi acciderūt ex inſidijs iude
orū:quō nihil ſubtraxerim vobis vtiliū
E quo min⁹ ānunciarē vobis ⁊ docerem
vos publice ⁊ ꝑ domos: teſtificans iu-
deis atq̄ gētilib⁹ in deū pniam ⁊ fidem
in dn̄m nr̄m ieſū chriſtū. Et nunc ecce
ego alligat⁹ ſpū:vado in hierl'm:que in
ea vētura ſūt mihi ignorās: niſi q̄ ſpūſ
ſctūs ꝑ oēs ciuitates mihi ꝓteſtaꝛ di-
cēs:qm̄ vincula ⁊ tribulatiōes hieroſo
lymis me manēt. Sꝫ nihil hoꝝ vereor
nec facio aniam meā precioſiorem q̄
me:dūmō ꝯſūmē curſum meū ⁊ miniſte
riū verbi qd̄ accepi a dn̄o ieſu teſtificari
euāgeliū gr̄e dei. Et nūc ecce ego ſcio qꝛ
F amplius nō videbitis faciē meam: vos
oēs ꝑ quos trāſiui p̄dicans regnū dei.
.5.f. Quaꝓpter ꝯteſtor vos hodierna die‖qꝛ
13.c mūdus ſū a ſanguine oīm. Nō enī ſub-
terfugi quo min⁹ annunciarē omē cōſi
liū dei vobis. Attēdite vobis ⁊ vniuer-
ſo gregi:i quo vos ſpūſſcīs poſuit ep̄os
regere eccl'iam dei: qui acq̄ſiuit ſangui
ne ſuo. Ego ſcio qm̄ intrabūt p⁹ diſceſſi
onē meā quā lupi rapaces i vos:nō ꝑcē
tes gregi. Et ex vobiſip̄is exurgēt viri
loquētes ꝑuerſa:vt abducāt diſcipulos
poſt ſe: Propter qd̄ vigilate memoria re
tinētes qm̄ ꝑ triēniū nocte ⁊ die nō ceſ
G ſaui cū lachrymis monēs vnūquēq̄ ve
ſtrū. Et nūc ꝯmendo vos deo ⁊ ꝟbo gra
tie ip̄i⁹:qui potens ē edificare ⁊ dare he
reditatē in ſctificatis oīb⁹. Argentū et
auꝝ aut veſtē nulli⁹ ꝯcupiui ſicut ip̄ſi
ſcitis:qm̄ ad ea q̄ mihi opus erāt ⁊ his
qui mecū ſunt:miniſtrauerūt manus iſte.
Oīa oſ̄di vobis:qm̄ ſic laborātes optet
ſuſcipe infirmos:ac meminiſſe ꝟbi dn̄i
ieſu:qm̄ ip̄ſe dixit. Beati⁹ ē magis dare

q̄ accipe. Et cū hec dixiſſet:poſit⁹ geni-
bus ſuis orauit cū oīb⁹ illis. Magnus
aūt flet⁹ factus ē oīm: ⁊ ꝓcumbētes ſu
per collū pauli oſculabanꝛ eū dolentes
maxie i verbo qd̄ dixerat:qm̄ ampli⁹ fa
ciem ei⁹ nō eſſent viſuri. Et deducebāt
eum ad nauem. XXI
Um aūt factū eſſet vt nauigare- A
c mus abſtracti ab eis:recto curſu
venimus choum ⁊ ſequenti die
rhodum:⁊ inde patharā. Et cū iueniſſe
mus nauē tranſfretantē in phenicem:
aſcendētes nauigauim⁹. Cū apparuiſſe-
mus aūt cypro relinquētes eam ad ſiniſ
ſtrā nauigauim⁹ in ſyriā ⁊ venim⁹ tyrū
Ibi enī nauis expoſitura erat onus. In
uentis aūt diſcipulis māſim⁹ ibi dieb⁹
ſeptem. Qui paulo dicebāt ꝑ ſpm̄:ne aſ
cenderet hieroſolymā. Et expletis die-
bus ꝓfecti ibam⁹:deducentib⁹ nos oī-
b⁹ cū vxorib⁹ ⁊ filijs vſq̄ foras ciuitatē
et poſitis genub⁹ in litore orauim⁹. Et B
cū valefeciſſem⁹ iuicē aſcēdim⁹ nauē:il
li aūt redierūt in ſua. Nos vero nauiga
tiōe explicita a tyro deſcendim⁹ ptolo-
maidā ⁊ ſalutatis frīb⁹ māſim⁹ die vna
apud illos. Alia aūt die ꝓfecti venim⁹
ceſareā. Et intrātes domū philippi euā
geliſte qui erat vii⁹ de ſeptem:māſimus
apud eū. Huic aūt erāt q̄ttuor filie vir-
gines ꝓphetātes‖Et cū moraremur per 8.11.b
dies aliq̄t: ſuꝑuenit quidā vir a iudea
ꝓpha noīe agab⁹. Is cū veniſſet ad nos
tulit zonā pauli:⁊ alligās ſibi pedes et
manus dixit. Hec dicit ſpūſſctūs. Uirū C
cuius eſt zona hec ſic allegabūt i hierl'm
iudei:⁊ tradēt in man⁹ gentiū. Qd̄ cū
audiſſem⁹ rogabam⁹ nos:⁊ q̄ loci illius
erāt: ne aſcēderet hieroſolymā. Tūc re-
ſpondit paul⁹:⁊ dixit. Quid facitis flen
tes ⁊ affligētes cor meū. Ego aūt nō ſo-
lū alligari:ſꝫ ⁊ mori in hierl'm pat⁹ ſuꝫ
ꝓpter nomen dn̄i ieſu. Et cū ei ſuadere
nō poſſem⁹:q̄euim⁹ dicētes. Dn̄i volun
tas fiat. Poſt dies aūt iſtos p̄parati aſ-
cendebam⁹ in hierl'm. Uenerūt aūt quī
dā ex diſcipl'is a ceſarea nobiſcū:addu-
centes ſecū apud quē hoſpitaremur ia-
ſonem quendā cypriū antiquū diſcipu-
lū. Et cū veniſſem⁹ hieroſolymā:libēter
exceperūt nos frēs. Sequēti aūt die in-
troibat paul⁹ nobiſcum ad iacobū:oēs
q̄ collecti ſunt ſeniores. Quos cū ſalu- D
taſſet:narrabat ꝑ ſingula que de⁹ feciſ-
ſet i gētib⁹ ꝑ miniſteriū illi⁹. At illi cū au
diſſent: magnificabāt deū dixerūtq̄ ei.

Uides frater quot milia ſunt ĩ iudeis ꝗ
crediderũt: ⁊ oēs emulatores ſunt legis
Audierũt aũt de te: qꝛ diſceſſionē doce-
as a moyſe eoꝝ ꝗ p gētes ſũt iudeoꝝ: di
cēs nō debere eos circũcidere filios ſu-
os neqꝫ ẜm ꝯſuetudinē ingredi. Quid ẜ
eſt? Utiqꝫ opꝫtet ꝯuenire multitudinem
Audiēt enĩ te ſuperueniſſe. Hoc ẜ fac qđ
tibi dicim⁹. Sunt nobis viri q̄ttuor vo
tum hñtes ſuꝑ ſe. His aſſũptis ſctifica
te cū illis: ⁊ impende in illis vt radant
capita: ⁊ ſciēt oēs: qꝛ ꝗ de te audierunt
falſa ſũt: ſed ambulās ⁊ ip̄e cuſtodiens
E legē. De his aũt qui crediderũt ex gēti-
bus nos ſcripſim⁹ iudicātes: vt abſtine
ant ſe ab idolis imolato ⁊ ſanguine et
ſuffocato ⁊ fornicatione. Tunc paulus
aſſumptis viris poſtera die purificatus
cū illis intrauit in templū: annũciās ex
pletionē dierū purificatiōis: donec of-
ferreť ꝓ vno quoqꝫ eoꝝ oblatio. Dū aũt
ſeptē dies ꝯſūmareť hi qui de aſia erāt
iudei cū vidiſſent eū in templo cōcitaue
rūt oēm pplm: ⁊ iniecerūt ei manus cla
mātes. Uiri iſraelite adiuuate. Hic eſt
hō ꝗ aduerſus pplm ⁊ legē ⁊ locū hunc
oēs vbiqꝫ docēs: inſuꝑ ⁊ gētiles indu-
xit in templū ⁊ violauit ſctm̄ locū iſtū.
F Uiderant enĩ trophimū epheſū ĩ ciuita
te cū ip̄o: quē eſtimauerūt: qm̄ in tem-
plū introduxiſſet paulus. Cōmotaqꝫ eſt
ciuitas tota: ⁊ facta eſt ꝯcurſio ppl̄i. Et
app̄hendētes paulū trahebant eū extra
templū: ⁊ ſtatī clauſe ſūt ianue. Queren
tib⁹ aũt eū occidere: nũciatū ē tribuno
cohortis: qꝛ tota ꝯfundiť hierl̄m. Qui
ſtatim aſſūptis militib⁹ ⁊ cēturionibus
decurrit ad illos. Qui cū vidiſſent tri-
bunū ⁊ milites: ceſſauerūt ꝑcutere pau
lū. Tunc accedēs tribun⁹ app̄hēdit eū
⁊ iuſſit eū alligari cathenis duab⁹: ⁊ in
terrogabat ꝗs eēt: ⁊ ꝗd feciſſet. Alij aũt
G aliud clamabat ĩ turba. Et cū nō poſſet
certū cognoſcere ꝓ tumultu: iuſſit du-
ci eū ĩ caſtra. Et cū veniſſet ad grad⁹: cō
tingit vt portareť a militib⁹ ꝓpť vim
ppl̄i. Sequebať enĩ multitudo ppl̄i cla
mās: tolle eū. Et cum cepiſſet iduci in
caſtra paul⁹: dicit tribuno. Si licet mi
hi loq̄ aliquid ad te? Qui dixit ei grece:
noſti? Nōne tu es egypti⁹ ꝗ añ hos dieſ
tumultū cōcitaſti ⁊ eduxiſti ĩ deſertū q̄t
tuor milia viroꝝ ſiccarioꝝ? Et dixit ad
eū paulus. Ego hō ſū q̄dē iudeus a thar
ſo cilicie: nō ignote ciuitatis municeps
Rogo aũt te: ꝑmitte mihi loqui ad po-
pulū. Et cum ille ꝑmiſiſſet: paulus ſtās
in gradibus ãnuit manu ad plebem: et
magno ſilentio facto: allocutus eſt lin-
gua hebrea: dicens. XXII
V Iri frēs ⁊ p̄res: audite quam ad A
vos nūc reddo rationē. Cum au
diſſent autē qꝛ hebrea lingua loquitur
ad illos: magis p̄ſtiterunt ſilentium.
Et dixit. Ego ſum vir iudeus nat⁹ thar
ſo cilicie: nutrit⁹ aũt in iſta ciuitate ſec⁹
pedes gamalielis: erudit⁹ iuxta veritatē
paterne legis: emulator legꝭ ſicut ⁊ vos
oēs eſtis hodie || qui hāc viā ꝑſecut⁹ ſuꝫ g.
vſqꝫ ad mortē alligās ⁊ tradēs in cuſto
dias viros ac mulieres: ſicut princeps
ſacerdotū mihi teſtimoniū reddit ⁊ oēs
maiores natu: a quib⁹ ⁊ ep̄las accipiēs B
ad frēs damaſcū ꝑgebā vt adducerē in-
de victos in hierl̄m vt punireň. Factū
eſt aũt eūte me ⁊ appropinquāte damaſco
media die: ſubito de celo circūfulſit me
lux copioſa: ⁊ decidens in terrā audiui
vocē dicentē mihi. || Saule ſaule: q̄d me g.c
ꝑſequeris? Ego aũt rñdi. Quis es dñe. i.c
Dixitqꝫ ad me. Ego ſū ieſus nazarenus 6a
quē tu ꝑſequeris. Et qui mecū erāt lu-
mē quidē viderūt: vocē aũt nō audierũt
ei⁹ ꝗ loquebať mecū. Et dixi. Quid fa- C
ciā dñe? Dñs aũt dixit ad me. Surgēs
vade damaſcū: ⁊ ibi tibi diceť de oibus
ꝗ te oporteat facere. Et cū nō viderē ꝑ-
claritate lumis illi⁹: ad manū deduct⁹ a
comitib⁹: veni damaſcū. Ananias autē
quidā vir ẜm legē teſtimoniū hñs ab oĩ
bus cohabitātib⁹ iudeis: veniēs ad me
et ſtās dixit mihi. Saule frater reſpice:
Et ego eadē hora reſpexi in eū. At ille
dixit: De⁹ patrū nroꝝ p̄ordinauit te vt D
cognoſceres voluntatē ei⁹: ⁊ videres iu
ſtū ⁊ audires vocē ex ore eius: qꝛ eris te
ſtis illi⁹ ad oēs hoies eoꝝ ꝗ vidiſti ⁊ au
diſti. Et nūc q̄d moraris? Exurge ⁊ bap
tizare: ⁊ ablue pctā tua iuocato nomiē
ip̄i⁹. Factū ē aũt reuertēti mihi ĩ hierl̄m
⁊ orāti in tēplo: fieri me in ſtupore mē
tis ⁊ videre illū dicentē mihi. Feſtina ⁊
exi velociter ex hierl̄m: qm̄ nō recipient
teſtimoniū tuū de me. Et ego dixi. Dñe E
ip̄i ſciūt qꝛ ego erā cōcludēs ĩ carcerē: ⁊
cedēs ꝑ ſynagogas eos qui credebāt in
te || Et cū funderet ſanguis ſtephani te- S.7
ſtis tui ego ſtabā ⁊ ꝯſētiebā ⁊ cuſtodie-
bā veſtimēta interficientiū illū. Et di-
xit ad me: Uade: qm̄ ego in natiões lon
ge mittā te. Audiebāt aũt eum vſqꝫ ad
hoc verbū: ⁊ leuauerūt vocē ſuā: dicen-

F tes. Tolle de terra huiuſcemodi. Nõ enĩ
fas ẽ eũ viuere. Uociferantib⁹ aũt eis ⁊
ꝓijcientib⁹ veſtimẽta ſua: ⁊ puluerẽ ia
ctantib⁹ in aerẽ: iuſſit tribunus induci
eũ ĩ caſtra ⁊ flagellis cedi ⁊ torqueri eũ
vt ſciret ꝓpter quã cãm ſic acclamarẽt
ei. Et cũ aſtrinxiſſet eũ loris dixit aſtãti
ſibi cẽturioni paulus. Si hoĩem roma
nũ ⁊ indemnatũ licet vobis flagellare?
Quo audito cẽturio acceſſit ad tribunũ
et nũciauit ei dicẽs: Quid acturus es?
Hic eni hõ ciuis romanus ẽ. Accedens
G aũt tribun⁹ dixit illi. Dic mihi ſi tu ro-
manus es? At ille dixit. Etiã. Et rñdit
tribun⁹. Ego mlta ſũma ciuilitatẽ hãc
cõſecutus ſũ. Et paulus ait. Ego aũt et
natus ſuʒ. Protin⁹ ğ diſceſſerũt ab illo
qui eũ torturi erãt. Tribun⁹ q̃ʒ timuit
poſtq̃ reſciuit qꝛ ciuis roman⁹ eẽt: ⁊ qꝛ
alligaſſet eũ. Poſtea aũt die volẽs ſcire
diligenti⁹ qua ex cã accuſaret a iudeis
ſoluit eũ: ⁊ iuſſit ſacerdotes cõuenire et
omne cõciliũ ⁊ ꝓducẽs paulũ ſtatuit in
ter illos. XXIII

A i Ntendẽs aũt in ꝯciliũ paul⁹ ait:
Uiri frẽs: ego oĩ ſcia bona ꝯuer-
ſatus ſum añ deũ vſq̃ in hodiernũ diẽ.
Priceps aũt ſacerdotũ ananias ꝑcepit
aſtantib⁹ ſibi ꝑcutere os ei⁹. Tũc pau-
lus dixit ad eũ. Percutiet te deus pari-
es dealbate. Et tu ſedẽs iudicas me ſcḋm
legẽ: ⁊ cõtra legẽ iubes me ꝑcuti? Et q̃
aſtabãt dixerũt. Sũmũ ſacerdotem dei
maledicis? Dixit aũt paulus. Neſciebã
frẽs: qꝛ princeps eſt ſacerdotũ. Scriptũ
.d eſt eni || Principẽ ppli tui nõ maledices
B Sciẽs aũt paulus qꝛ vna ps eſſet ſadu
ceoꝝ ⁊ altera phariſeoꝝ exclamauit in
.a cõcilio || Uiri frẽs: ego phariſeus ſũ: fili⁹
phariſeoꝝ. De ſpe et reſurrectiõe mortu
oꝝ ego iudicor. Et cũ hec dixiſſet: facta
eſt diſſenſio inter phariſeos ⁊ ſaduceos
.c et ſoluta ẽ multitudo || Saducei aũt di-
cunt non eſſe reſurrectionẽ mortuoꝝ:
neq̃ angelũ neq̃ ſpm: phariſei aũt vtra
q̃ cõfitent. Factus eſt aũt clamor mag
nus ⁊ exurgẽtes quidã phariſeoꝝ: ꝓu-
C gnabant dicentes. Nihil mali inueni-
mus in hoĩe iſto. Quid ſi ſpũs locut⁹ ẽ
ei aut angelus? Et cũ magna diſſenſio
facta eſſet: timẽs tribunus ne diſcerpe-
ret paulus ab ipis iuſſit milites deſcen
dere ⁊ rape eũ de medio eoꝝ: ac deduce
.b re eũ in caſtra. || Sequẽte aũt nocte aſſi-
ſtens ei dñs ait. Cõſtans eſto: Sicut eni
teſtificat⁹ es de me in hierl̃m: ſic te opor
tet ⁊ rome teſtificari. Facta aũt die col-
legerũt ſe quidã ex iudeis ⁊ deuouerũt
ſe dicentes neq̃ mãducaturos neq̃ bi
bituros: donec occiderent paulũ. Erant
aũt plus q̃ quadraginta viri qui hanc D
cõiurationẽ fecerãt: qui acceſſerunt ad
principem ſacerdotũ ⁊ ſeniores: ⁊ dixe-
runt: Deuotione deuouimus nos nihil
guſtaturos: donec occidamus paulum.
Nunc ergo vos notũ facite tribuno cũ
conſilio: vt ꝓducat illũ ad vos tanquã
aliquid certi⁹ cogniturl de eo. Nos ve-
ro priuſq̃ appropiet parati ſumus inter
ficere illũ. Qḋ cũ audiſſet filius ſororis
pauli inſidias: venit et intrauit ĩ caſtra
nunciauitq̃ paulo. Uocans aũt paul⁹
ad ſe vnũ ex centurionib⁹ ait. Adoleſcẽ
tem hũc adduc ad tribunũ. Habet enim
aliquid indicare illi. Et ille quidẽ aſſu
mens eũ: duxit ad tribunũ et ait: Uinct
us paulus rogauit me hunc adoleſcen-
tẽ ꝑducere ad te: hñtem aliquid loq̃ ti- E
bi. Apphendẽs aũt tribunus manũ illi
us ſeceſſit cũ eo ſeorſum: ⁊ interrogauit
illũ. Quid ẽ qḋ hẽs indicare mihi? Ille
aũt dixit: Judeis conuenit rogare te vt
craſtina die ꝓducas paulũ in cõciliũ: q̃
ſi aliquid certi⁹ inq̃ſituri ſint de illo: tu
vo ne crediderls illis. Inſidiant eni ei
ex eis viri amplius q̃ q̃dragita: q̃ ſe de-
uouerũt nõ manducare neq̃ bibere do-
nec interficiãt eũ: ⁊ nũc parati ſunt ex-
pectantes ꝓmiſſũ tuũ. Tribun⁹ igit di-
miſit adoleſcẽtẽ: ꝑcipiẽs ei ne cui loq̃-
ret: qm̃ hec nota ſibi feciſſet. Et vocatis F
duob⁹ centurionib⁹ dixit illis. Parate
milites ducẽtos vt eant vſq̃ ceſareã: et
equites ſeptuagita ⁊ lãcearios ducẽtos
a tercia hora noctis ⁊ iumẽta ꝑparate:
vt imponẽtes paulũ ſaluũ ꝑducerẽt ad
felicẽ ꝑſidẽ. Timuit eni ne forte raperẽt
eũ iudei ⁊ occiderẽt: ⁊ ipe poſtea calum
niã ſuſtineret: tanq̃ accepturus pecuni
am ſcribẽs ei epl̃am cõtinẽtẽ hec. Clau-
dius lyſias: optimo ꝑſidi felici ſalutem
Uirũ hũc ꝯphenſũ a iudeis: ⁊ incipien-
tem interfici ab eis ſuperueniẽs cũ exer-
citu eripui: ꝯgnito: qꝛ roman⁹ ẽ: volẽſ-
q̃ ſcire cãm quã obijciebãt illi: deduxi G
eũ in ꝯciliũ eoꝝ. Quẽ inueni accuſari
de q̃ſtionib⁹ legis ipoꝝ: nihil vero dig-
nũ morte aut vinculis hñtem crimen.
Et cũ mihi plañ eẽt de inſidijs q̃s pare
rãt illi: miſi eũ ad te: denũciãs ⁊ accuſa
torib⁹ vt dicãt apud te. Uale. Milites
vero ſcḋm ꝑceptũ ſibi aſſumẽtes paulum

duxerunt ꝑ noctē in antipatridē: ⁊ po-
ſtera die dimiſſis equitibus vt cum eo
irent: reuerſi ſunt ad caſtra. Qui cū ve-
niſſent ceſariā ⁊ tradidiſſent epl̄am p̄ſi
di ſtatuerunt anͣ illū ⁊ paulū. Cū legiſſet
aūt ⁊ interrogaſſet de qua ꝓuincia eēt
et cognoſcens qꝛ de cilicia: audiā te in
quit cū accuſatores tui venerint. Juſſit
ꝙ in p̄torio herodis cuſtodiri eū.
A Oſt quinqꝫ aūt dies XXIIII
P deſcendit princeps ſacerdotum
ananias cum ſenioribus quibuſ
dā ⁊ tertullo quodā oratore: qui audie
rūt p̄ſidē aduerſus paulū. Et citato pau
lo: cepit accuſare tertullus: dicēs. Cum
in multa pace agamus ꝑ te: ⁊ multa cor
rigant̄ ꝑ tuā ꝓuidentiā: ſemꝑ ⁊ vbiqꝫ
ſuſcipimus optime felix cū omni grāꝝ
B actione: Nō diutius aūt te ꝓtrahā: oro
breuiter audias nos ꝓ tua clementia.
Inuenimus hunc hoīem peſtiferū ⁊ cō
citantē ſeditionē omībus iudeis ī vni-
uerſo orbe ⁊ auctorē ſeditionis ſecte na
zarenoꝝ: qui etiā templū violare cona-
tus eſt: quē ⁊ apprehenſū voluimus ſc̄m
legē nr̄m iudicare. Superueniēs aūt tri-
bunus lyſias cū vi magna eripuit eum
de manibꝰ nr̄is iubēs accuſatores eius
ad te venire: a quo poteris ipſe iudicās
de omibꝰ iſtis cognoſcere: de q̄bus nos
C accuſamꝰ eū. Adiecerūt aūt ⁊ iudei: di-
centes hec ita ſe hr̄e. R̄ndit aūt paulus
ānuēte ſibi p̄ſide dicere. Ex multis an-
nis te eē iudicē genti huic ſciens: bono
aīo ꝓ me ſatiſfaciā. Potes eni cogno-
ſcere qꝛ nō plus ſunt mihi dies ꝙ duo-
decim ex quo aſcendi adorare ī hier̄lm:
et neqꝫ ī tēplo inuenerūt me cū aliq̄ di-
ſputantē: aut cōcurſū facientem turbe:
neqꝫ in ſynagogis neqꝫ ī ciuitate neqꝫ
ꝓbare p̄nt tibi de quibꝰ nunc me accu-
D ſant. Cōfiteor autem hoc tibi ꝙ ſc̄m ſe-
ctā quā dicūt hereſim ſic deſeruio pr̄i ⁊
deo meo: credēs oībus q̄ ī lege ⁊ ꝓphe
tis ſcripta ſunt: ſpē hn̄s ī deū quā ⁊ hi
ipſi ꝓxpectāt reſurrectionē futurā iuſto
rū ⁊ iniquoꝝ. In hoc ⁊ ipſe ſtudeo ſine
offendiculo ꝯſciam hr̄e ad deū: ⁊ ad ho
mies ſꝑ. Poſt ānos aūt plures elemoſy
nas facturꝰ ī gentē meā veni: ⁊ oblatio
nes ⁊ vota: in quibꝰ iuenerūt me purifi
catū in tēplo: nō cū turba neqꝫ cum tu
E multu. Et app̄henderūt me: clamātes et
dicētes. Tolle inimicū nr̄m. Quidā aūt
ex aſia iudei q̄s oportebat apud te p̄ſto
eē ⁊ accuſare ſi q̄d hr̄ent aduerſuꝫ me:
aut hi ipſi dicāt ſi q̄d iuenerūt in me iniq
tatꝭ cū ſtem ī ꝯcilio: niſi de vna hac ſo-
lūmō voce q̄ clamaui inter eos ſtās qm̄
de reſurrectione mortuoꝝ ego iudicor
hodie a vobis. Diſtulit autē illos felix:
certiſſime ſciēs de via hac: dicēs: Cū tri
bunꝰ lyſias deſcēderit audiā vos. Juſ-
ſitqꝫ cēturiōi cuſtodire eū ⁊ hr̄e requiē
nec quēꝙ de ſuis ꝓhibere miſtrare ei.
Poſt aliq̄t aūt dies veniēs felix cū dru
ſilla cū vxore ſua q̄ erat iudea vocauit
paulū: ⁊ audiuit ab eo fidē q̄ ē in chri-
ſtū ieſū. Diſputāte aūt illo de iuſticia et
caſtitate ⁊ de iudicio futuro: tremefactꝰ
felix r̄ndit: Qđ nūc attinet: vade: tp̄e āt
opportuno acceſſiā te: ſimul ⁊ ſperās ꝙ
pecunia ei daret̄ a paulo: ꝓpter qđ ⁊ fre
quēter acceſſiēs eū loquebat̄ cū eo. Bi
ennio aūt expleto: accepit ſucceſſorē fe-
lix portiū feſtū. Uolēs aūt grām p̄ſtare
iudeis felix reliq̄t paulū vinctū XXV
F Eſtus ergo cū veniſſet in ꝓuin-
ciā poſt triduū aſcendit hieroſo-
lymā a ceſarea. Adieruntqꝫ euꝫ
principes ſacerdotū ⁊ primi iudeoꝝ ad-
uerſus paulū: ⁊ rogabāt eū poſtulantes
grām aduerſus eū vt iuberet ꝑduci euꝫ
in hier̄lm: inſidias intendētes vt inter-
ficerēt eū in via. Feſtus aūt r̄ndit ſuari
quidē paulū in ceſarea: ſe aūt maturiꝰ
ꝓfecturū. Qui ḡ ī vobis ait potētes ſūt
deſcēdentes ſiſ ſi qđ ē in viro crimē ac-
cuſent eū. Demoratꝰ aūt inter eos dies
nō ampliꝰ ꝙ octo aut decē deſcendit ce
ſaream: ⁊ altera die ſedit ꝓ tribunali: ⁊
iuſſit paulū adduci. Qui cū ꝑductꝰ eēt:
circūſteterūt eū q̄ ab hieroſolyma deſcē
derāt iudei: multas ⁊ graues cāſ obiicī
entes q̄s nō poterāt ꝓbare: paulo rōem
reddēte: qm̄ neqꝫ ī legē iudeoꝝ neqꝫ in
tēplū neqꝫ ī ceſarē q̄cꝙ peccaui. Feſtus
aūt volens grām p̄ſtare iudeis: r̄ndens
paulo dixit. Uis hieroſolymā aſcēdere:
et ibi d̄ his iudicari apud me? Dixit aūt
paulus. Ad tribunal ceſaris ſto: ibi me
oportet iudicari. Judeis nō nocui: ſicut
tu meliꝰ noſti. Si eni nocui: aut dignuꝫ
morte aliq̄d feci: nō recuſo mori. Si ve-
ro nihil ē eoꝝ q̄ ibi accuſant me: nemo
pōt me illis donare. Ceſarem appello.
Tunc feſtus cū ꝯſilio locutꝰ r̄ndit. Ceſa
rē appellaſti: ad ceſarē ibis. Et cū dies
aliquot trāſacti eēnt: agrippa rex ⁊ ber
nice deſcenderūt ceſareā ad ſalutandū
feſtū. Et cū dies plures ibi morarentur
feſtus regi indicaui t de paulo dicens:

Vir quidā eſt derelict⁹ a felice vinctus:
de quo cū eſſem hieroſolymis adierunt
me principes ſacerdotū ⁊ ſeniores iude-
orū: poſtulātes aduerſus illū dānatiōē.
Ad quos rñdi: qꝛ nō eſt romanis cōſue-
tudo donare aliquē hoiem priuſꝗ is q̄
E accuſaꝛ pñtes habeat accuſatores: locū -
qꝫ defendendi accipiat ad abluenda cri
mina q̄ ei obijciunꝛ. Cū ergo huc conue
niſſent: ſine vlla dilatiōe in ſequenti die
ſedens ꝓ tribunali iuſſi adduci virum.
De quo cū ſtetiſſent accuſatores nullam
cauſam deferebāt de q̄b⁹ ego ſuſpicabar
malū: q̄ſtiones vo quaſdā de ſua ſupſti-
tione habebāt aduerſus eū: ⁊ de q̄dā ie
ſu defuncto quē affirmabat paulus vi-
uere. Heſitās aūt ego de hmōi queſtiōe
dicebā: ſi vellet ire hieroſolymā: ⁊ ibi iu
F dicari de iſtis. Paulo aūt appellante vt
ſeruareꝛ auguſti cognitioni: iuſſi ſerua-
ri eū donec mittā eū ad ceſarē. Agrippa
aūt dixit ad feſtū. Volebā ⁊ ipe hominem
audire. Cras inq̄t audies eū. Altera aūt
die cum veniſſet agrippa ⁊ bernice cum
multa ambitione: ⁊ introiſſent in audi-
toriū cū tribunis ⁊ viris principalibus
ciuitatis iubente feſto adduct⁹ eſt pau-
lus. Et dixit feſt⁹. Agrippa rex ⁊ oēs q̄
ſimul adeſtis nobiſcū viri: videtis hunc
G hoiem de q̄ oīs multitudo iudeoꝝ iter-
pellauit me hieroſolymis petentes ⁊ ac-
clamātes: nō oportere eū viuere ampli⁹
Ego vero cōperi nihil dignū morte euꝫ
admiſiſſe. Ipo aūt hoc appellāte: ad au-
guſtū iudicaui mittere. De q̄ q̄d certum
ſcribā dño nō habeo: ꝓpter qđ ꝑduxi eū
ad vos: et maxime ad te rex agrippa: vt
interrogatiōe facta habeā q̄d ſcribam.
Sine rōne eni mihi videꝛ mittere vin-
A ctum: ⁊ cauſas eius nō ſignificare.

Grippa vero ad paulū XXVI
a ait: Permittiꝛ tibi loqui pro te-
metipo. Tūc paulus extenta ma
nu cepit ratiōē reddere. De oīb⁹ q̄bus
accuſor a iudeis rex agrippa eſtimo me
beatū apud te: cū ſim defenſur⁹ me ho-
die: maxime te ſciente oia q̄ apud iude-
os ſunt cōſuetudines ⁊ q̄ſtiones: ꝓpter
qđ obſecro patiēter me audias. Et q̄dē
vitā meā a iuuētute q̄ ab initio fuit in
B gente mea in hieroſolymis nouerūt om
nes iudei: p̄ſcientes me ab initio ſi ve-
lint teſtimoniū ꝑhibere: q̄m ƀm certiſſi-
mā ſectā nr̄e religiōis vixi phariſe⁹. Et
nūc in ſpe q̄ ad p̄res nr̄os repromiſſiōis
facta eſt a deo ſto iudicio ſubiect⁹: in q̄
duodecim trib⁹ nr̄e nocte ⁊ die deſeruien
tes ſperāt deuenire. De qua ſpe accuſor
a iudeis rex. Quid incredibile iudicaꝛ
apud vos ſi deus mortuos ſuſcitat? Et C
ego quidē eſtimaueram me aduerſus no-
men ieſu nazareni debere multa contra
ria agere qđ ⁊ feci hieroſolymis. Et mul
tos ſctōꝝ ego in carcerib⁹ incluſi a prin
cipib⁹ ſacerdotū ptāte accepta: ⁊ cū occi
dereꝛ detuli ſententiā. Et ꝑ oēs ſyna
gogas frequēter puniēs eos: cōpellebam
blaſphemare: ⁊ ampli⁹ inſaniēs in eos:
ꝑſeq̄bar vſqꝫ in exteras ciuitates. In q̄- D
bus dū irem damaſcū: cū ptāte ⁊ ꝑmiſſu
principū ſacerdotū: die media in via vi-
di rex de celo ſupra ſplēdorē ſolis circū-
fulſiſſe me lumen: ⁊ eos qui mecū ſimul
erāt oēſqꝫ nos cū decidiſſem⁹ in terram
audiui vocē loquētē mihi hebraica lin-
gua. Saule ſaule q̄d me ꝑſeq̄ris? Durū ſ.9.a. 22.b
eſt tibi ꝯtra ſtimulū calcitrare. Ego aūt
dixi. Quis es dñe? Dñs autē dixit. Ego
ſum ieſus nazarenus: quē tu ꝑſequeris.
Sed exurge: ⁊ ſta ſupra pedes tuos. Ad
hoc eni apparui tibi ⁊ ꝯſtituā te miniſtrum E
⁊ teſtem eoꝝ que vidiſti: ⁊ eoꝝ q̄bus ap-
parebo tibi: eripiens te de ꝑplis ⁊ genti
bus in q̄s ego nūc mitto te apire ocl'os
eoꝝ vt ꝯuertanꝛ a tenebris ad lucem: ⁊
de ptāte ſathane ad deū: vt accipiant re
miſſionē pctōrum ⁊ ſortē inter ſctōs per
fidem q̄ eſt in me. Unde rex agrippa nō
fui incredulus celeſti viſioni: ſed his qui
ſunt damaſci primū ⁊ hieroſolymis et ī
omnē regionē iudee: ⁊ gentib⁹ annūcia
bam: vt pniam agerēt ⁊ cōuerterenꝛ ad
deuꝫ: digna penitētie opa faciētes. Hac
ex cauſa me iudei cū eſſem in tēplo com
prehēſū tēptabāt volētes me iterficere. F
Auxilio aūt adiut⁹ dei vſqꝫ i hodiernū
diē ſto teſtificās minori atqꝫ maiori: ni
hil extra dicēs ꝗ ea q̄ ꝓphe locuti ſunt
futura eſſe ⁊ moyſes: ſi paſſibilis chriſt⁹:
ſi primus ex reſurrectiōe mortuoꝝ lumē
annūciatur⁹ eſt ppło ⁊ gentib⁹. Hec lo-
quente eo ⁊ rationē reddente feſtus ma
gna voce dixit Inſanis paule Multe te ſ.12.a
littere ad inſaniā cōuertunt. Et paulus:
nō inſanio inquit optime feſte: ſed veri-
tatis ⁊ ſobrietatis verba eloquor. Scit
eni de his rex: ad quē ⁊ cōſtāter loquor.
Latere eni eū nihil hoꝝ arbitror. Neqꝫ
eni in angulo q̄cq̄ hoꝝ geſtū eſt. Credis
rex agrippa ꝓphetis? Scio quia credis. G
Agrippa autem ad paulum. In modico
ſuades me chriſtianum fieri. Et paulus

Opto apud deū ⁊ in modico ⁊ ī magno: nō tm̄ te: ſꝫ etiā oēs q̄ audiūt hodie fieri tales q̄lis ego ſum: exceptꝭ vincul̄ his Et exurrexit rex ⁊ preſes ⁊ bernice ⁊ qui aſſidebāt eis. Et cū receſſiſſent: loq̄bant̄ ad inuicē dicētes: qꝛ nihil morte aut vinculis dignū quid fecit hō iſte. Agrippa aūt feſto dixit. Dimitti poterat hō hic: ſi

A nō appellaſſet ceſarē. XXVII

V T aūt iudicatū eſt nauigare eū in italiā ⁊ tradi paulū cū reliq̄s cuſtodijs centurioni noīe iulio cohortꝭ auguſte: aſcēdētes nauē hadrumetinā incipiētē nauigare circa aſie loca ſuſtulimus pſeuerāte nobiſcū ariſtarcho: macedone: theſſalonicēſe. Sequēti aūt die venim⁹ ſidonem. Hūane aūt tractās iulius paulū pmiſit ad amicos ire: ⁊ curā ſui agere. Et inde cū ſuſtuliſſem⁹ ſubnauigauim⁹ cyprū: ꝓpterea ꝙ eſſent venti contrarij. Et pelag⁹ cilicie ⁊ pamphylie nauigātes venim⁹ lyſtrā q̄ eſt lytie: ⁊ ibi inueniēs centurio nauē alexandrinam

B nauigantē in italiā: trāſpoſuit nos ī eā. Et cū multis dieb⁹ tarde nauigarem⁹ ⁊ vix deueniſſem⁹ cōtra gnydū: ꝓhibente nos vēto adnauigauim⁹ crete iuxta ſalmonē. Et vix iuxta nauigātes venim⁹ in locū quēdā qui vocat̄ boniport⁹: cui iuxta erat ciuitas thalaſſa. Multo autē tp̄e pacto ⁊ cū iam nō eſſet tuta nauigatio eo ꝙ ieiuniū iā ꝑteriſſet: ꝯſolabatur eos paulus dicēs eis. Uiri: video qm̄ cū iniuria ⁊ multo dāno nō ſolū onerꝭ ⁊ nauis: ſed etiā aīaꝝ nr̄aꝝ incipit eſſe nauigatio. Centurio autem gubernatori ⁊ nauclero magꝭ credebat: q̄ his q̄ a pau-

C lo dicebant̄. Et cū aptus port⁹ non eſſet ad hyemādū plurimi ſtatuerūt cōſilium nauigare inde ſi q̄ modo poſſent deuenētes phenicē hyemare portū crete reſpicientē ad africū ⁊ ad chorū. Aſpirante aūt auſtro eſtimātes ꝓpoſitū ſe tenere: cū ſuſtuliſſent de aſſon: legebāt cretā. Nō poſt multū aūt miſit ſe ꝯtra ipaꝫ vētus typhonicus: qui vocat̄ euroaquilo. Cūq; arrepta eſſet nauis: ⁊ nō poſſet conari in ventū: data naue flatib⁹ ferebamur. In inſulā aūt quādā decurrētes q̄ vocatur cauda: potuimus vix obtinere ſcapham. Qua ſublata adiutorijs vtebātur accingētes nauē: timētes ne in ſyrtim inciderēt: ſūmiſſo vaſe ſic ferebant̄.

D Ualida aūt nobis tēpeſtate iactatis: ſequenti die iactū fecerūt: ⁊ tertia die ſuis manib⁹ armamēta nauis ꝓiecerūt. Neq̄ aūt ſole neq; ſiderib⁹ apparētib⁹ per plures dies: ⁊ tempeſtate nō exigua iminente: iā ablata erat ſpes oīs ſalutꝭ nr̄e Et cū multa ieiunatio fuiſſet: tūc ſtans paulus in medio eoꝝ dixit. Oportebat quidē o viri audite me nō tollere a creta: lucriq; facere iniuriā hāc ⁊ iacturā. Et nunc ſuadeo vobis bono aīo eſſe. Amiſſio eni nulli⁹ aīe erit ex nobis preterq̄ nauis. Aſtitit eni mihi hac nocte angelus dei cui⁹ ſum ego: ⁊ cui deſuio: dicens: Ne timeas paule: ceſari te oportet aſſiſtere. Et ecce donauit tibi de⁹ omnes qui nauigāt tecū. Propter qđ bono aīo eſtote viri. Credo eni deo: qꝛ ſic erit queadmodū dictū eſt mihi. In inſulam aūt quādā oportet nos deuenire. Sꝫ poſtea q̄ q̄rtadecima nox ſupuenit: nauigantib⁹ nobis in hadria circa mediam noctē ſuſpicabant̄ naute apparere ſibi aliquā regionē. Qui ⁊ ſūmittētes bolidē: inuenerūt paſſus viginti: ⁊ puſillum inde ſepati inuenerūt paſſus q̄ndecim. Timētes aūt ne in aſpera loca incideremus: de puppi mittētes anchoras q̄ttuor optabāt diē fieri. Nautꝭ vo q̄rentib⁹ fugere d̄ naui: cū miſiſſēt ſcaphā in mare ſub obtentu q̄ſi inciperēt a prora anchoras extēdere: dixit paul⁹ centurioni ⁊ militib⁹. Niſi hi ī naui māſerint: vos ſalui fieri nō poteſtis. Tūc abſciderunt milites funes ſcaphe: ⁊ paſſi ſunt eā excidere. Et cū lux icipet fieri rogabat paulus oēs ſumere cibū dicēs: Quartadecima die hodie expectātes ieiuni pmanetis: nihil accipientes. Propter qđ rogo vos accipe cibū ꝓ ſalute vr̄a: qꝛ nullius vr̄m capillus de capite pibit. Et cū hec dixiſſet: ſumēs panē gr̄as egit deo in cōſpectu oīm: ⁊ cū fregiſſet cepit māducare. Aīequiores aūt facti oēs: ⁊ ipi aſſūpſerūt cibū. Eram⁹ vero vniuerſe aīe in naui ducente ſeptuagintaſex. Et ſatiati cibo alleuiabāt nauē: iactātes triticum in mare. Cū aūt dies fact⁹ eſſet terrā nō agnoſcebāt: ſinū vero quēdam ꝯſiderabant hn̄tem littus: in queꝫ cogitabāt ſi poſſent eijcere nauē. Et cū anchoras ſuſtuliſſent cōmittebāt ſe mari. ſil̄ laxātes iuncturas gubernaculoꝝ: ⁊ leuato artemone ſm̄ aure flatū tendebāt ad littus Et cū incidiſſem⁹ in locū bithalaſſū impegerūt nauē: ⁊ prora quidē fixa manebat imobil̄: puppis vo ſoluebat̄ a vi maris. Militū aūt cōſiliū fuit vt cuſtodias occiderent ne q̄s cū enataſſet effugeret

centurio aūt volens ſeruare paulū pro-
hibuit fieri. Juſſitq; eos qui poſſēt nata
re emittere ſe primos ⁊ euadere ⁊ ad ter
ram exire: ⁊ ceteros alios in tabulꝭ fere-
bant: quoſdā ſup ea que de naui erant.
Et ſic factū eſt: vt omnes anie euaderēt
ad terram. XXVIII

B T cū euaſiſſem⁹ tūc cognouim⁹
e q: mytilene inſula vocabaꝭ. Bar
bari vero pſtabant nō modicam
humanitatē nobis. Accēſa eni pira refi
ciebant nos oēs: pp̄ter imbrē q̄ immi-
nebat ⁊ frigus. Cū ɔgregaſſet aūt paul⁹
ſarmentoꝝ aliquantā multitudinem et
impoſuiſſet ſup ignē: vipera a calore cū
pceſſiſſet inuaſit manū ei⁹. Ut vero vide
rūt barbari pendentem beſtiā de manu
ei⁹: ad inuicē dicebant. Utiq; homicida
eſt hō hic: q̄ cū euaſit de mari vltio non
B ſinit eū viuere. Et ille q̄dē excutiēs be-
ſtiam in ignē: nihil mali paſſus ē. At il-
li exiſtimabāt eū in tumorē ɔuertendū:
⁊ ſubito caſurū ⁊ mori. Diu aūt illis ex-
pectantib⁹ ⁊ vidētibus nihil in eo fieri:
ɔuertētes ſe dicebāt eū eſſe deū. Jn locꝭ
aūt illis erāt pdia principis inſule noie
publij: q̄ nos ſuſcipiens: triduo benigne
exhibuit: Cōtigit aūt prēm publij febri-
bus ⁊ diſenteria vexatū iacere. Ad quez
paulus intrauit: ⁊ cū oraſſet ⁊ impoſuiſ-
C ſet ei man⁹ ſaluauit eū. Quo facto oēs
q̄ in inſula habebāt īfirmitates accede-
bant ⁊ curabanꝭ. Qui etiā multꝭ hono-
rib⁹ nos honorauerūt: ⁊ nauigātib⁹ im-
poſuerūt q̄ neceſſaria erāt. Poſt menſes
aūt tres nauigauim⁹ in naui alexandri
na q̄ in inſula hyemauerat: cui erat in-
ſigne caſtroꝝ. Et cū veniſſem⁹ ſiracuſā:
manſim⁹ ibi triduo. Jnde circūlegētes
deuenim⁹ regiū: ⁊ poſt vnū diē flāte au-
ſtro ſcda die venim⁹ putheolos: vbi in-
uentꝭ frib⁹ rogati ſumus manere apud
eos dies ſeptē: ⁊ ſic venim⁹ romā. Et in-
D de cū audiſſēt frēs occurrerūt nobis vſ-
q; ad appijforꝝ: ⁊ trib⁹ tabernis. Quos
cū vidiſſet paulus grās agens deo acce-
pit fiduciā. Cū aūt veniſſem⁹ romā pmiſ
ſum ē paulo pmanere ſibimet: cū cuſto-
diente ſe milite. Poſt tertiū aūt diē ɔuo
cauit primos iudeoꝝ. Cūq; veniſſent di-
cebat eis. Ego viri frēs nihil aduerſus
legē faciēs aut morē paternū: vinct⁹ ab
hieroſolymis tradit⁹ ſum ī man⁹ roma-
norū: q̄ cū interrogationē de me habuiſ
ſent voluerūt me dimittere: eo q̄ nulla
E eſſet cā mortꝭ in me. Cōtradicētib⁹ autē

iudeis coact⁹ ſum appellare ceſarē: non
q̄ſi gentē meā hēs aliq̄d accuſare. Pro-
pter hanc igiꝭ cām rogaui vos videre ⁊
alloqui. Propter ſpem enim iſrl̄ catena
hac circūdat⁹ ſum. At illi dixerūt ad eū
Nos neq; lr̄as accepimus de te a iudea:
neq; adueniēs aliquis fratrū nūciauit
aut locut⁹ eſt q̄d de te malū. Rogamus
aūt a te audire q̄ ſentis. Nā de ſecta hac
notū eſt nobis: q: vbiq; ei ɔtradiciꝭ. Cū F
ɔſtituiſſent aūt illi diē venerūt ad eū in
hoſpitiū plurimi: q̄b⁹ exponebat teſtifi-
cans regnum dei ſuadēſq; eis de ieſu ex
lege moyſi ⁊ pphetꝭ a mane vſq; ad ve-
ſperā. Et quidā credebāt his q̄ diceban-
tur: quidā vero nō credebāt. Cūq; inui-
cem nō eſſent ɔſentiētes: diſcedebāt di-
cente paulo vnū vbū. Quia bn̄ ſpūſſcūs
locut⁹ eſt p eſaiā pphām ad prēs nr̄os
dicens. ‖ Uade ad ppl̄m iſtū ⁊ dic. Aure Eſa. 6. c
audietꝭ ⁊ nō intelligetꝭ: ⁊ vidētes vide- Matth. 13. b
bitis ⁊ nō pſpicietis. Jncraſſatū eſt eni Mar. 4. b
cor ppl̄i hui⁹ ⁊ aurib⁹ grauiter audierūt Lucꝭ. 8. b G
⁊ oclos ſuos cōpreſſerūt ne forte videāt Joh. 12. f.
oculis ⁊ aurib⁹ audiant ⁊ corde intelli-
gant: ⁊ ɔuertanꝭ ⁊ ſanē eos. Notū ergo
ſit vobis: q̄m gentib⁹ miſſuz eſt hoc ſalu
tare dei: ⁊ ipi audiēt. Et cū hec dixiſſet:
exierūt ab eo iudei multā hn̄tes inter ſe
q̄ſtionē. Manſit aūt biennio toto i ſuo
ɔductu: ⁊ ſuſcipiebat oēs q̄ ingrediebā-
tur ad eū: pdicās regnū dei: ⁊ docens q̄
ſunt de dn̄o ieſu chriſto cū oi fiducia ſi-
ne phibitione.

Explicit liber Actuū apl̄oꝝ. Jncipit
plogus in ſeptē epiſtolas canonicas.

N On ita eſt ordo apud grecos q̄
integre ſapiunt fidēq; rectā ſe
ctanꝭ eplāꝝ ſeptē: q̄ canonice
nūcupāꝭ ſicut in latinis codi
cib⁹ inueniꝭ: vt q: petr⁹ ē prim⁹ i ordie
aploꝝ: prime ſint etiā ei⁹ eple in ordine
ceteraꝝ. Sed ſicut euāgeliſtas dudū ad
veritatis lineā correximus: ita has pro
prio ordini deo iuuāte reddidimus. Eſt
eni prima eaꝝ vna iacobi: due petri: treſ
iohis ⁊ iude vna. Que ſi ſicut ab eis di
geſte ſūt ita quoq; ab interptib⁹ fideli-
ter in latinū verterenꝭ eloquiū: nec am
biguitatē legentibus facerēt: nec ſmo
nū ſeſe varietas impugnaret: illo preci
pue loco vbi de vnitate trinitatis i pri- I. Joh. I. b
ma iohis epla poſitū legim⁹: in qua eti
am ab infidelib⁹ trāſlatorib⁹ multū er
ratū eſſe fidei veritate ɔperim⁹: triū teſti

modo vócabula: hoc ē aque ſanguinis
⁊ ſpūs in ipa ſua editiōe ponētib⁹:⁊ pa
tris ꝟbiq₃ ac ſpūs teſtimoniū omitten-
tib⁹:in ꝙ maxime ⁊ fides catholica robo
raꝶ:⁊ pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti vna diuinita-
tis ſubſtātia cōprobaꝶ. In ceterꝫ ꝟo epi
ſtolis ꝗntū a nr̄a alioꝝ diſtet editio:le-
ctoris prudētie dereliꝗ. Sȝ tu ꝟgo chri
ſti euſtochiū dn̄ a me impenſi⁹ ſcripture
veritatē inꝗris: meā ꝗdāmodo ſenectu-
tē inuidoꝝ dentib⁹ corrodēdā exponis:
qui me falſariū corruptorēq₃ ſcāꝝ pro-
nūciant ſcripturarū. Sed ego i tali ope
nec emuloꝝ meoꝝ inuidētiā ꝑtimeſco:
nec ſancte ſcripture veritatē poſcentib⁹
denegabo.

Explicit prolog⁹ in ſeptē ep̄las cano-
nicas. Incipit argumentū in eaſdē.

I Acob⁹:petr⁹:iohēs:⁊ iudas ſeptē
ep̄las ediderūt tam myſticas q̄
ſuccinctas:⁊ breues ꝑiter ac lon
gas:breues in ꝟbis:lōgas in ſentētijs:
vt rar⁹ ſit ꝗ nō in eaꝝ cecutiat lectione.

Explicit argumētū in ſepte₃ epiſtolas
canonicas. Incipit argumētū in ep̄lam
canonicā beati Jacobi apoſtoli.

I Acob⁹ ap̄lus ſctīh inſtruit clerū
de cultura celeſtiū ꝓceptoꝝ ⁊ re-
gula catholice obſeruantie:⁊ de
inuicte patiētie maieſtate ⁊ de reuelati-
one plurimoꝝ:⁊ de mēdacio mgr̄oꝝ.

Explicit argumentū. Incipit ep̄la ca-
nonica beati Jocabi ap̄li. Cap̄lm I

A I Acob⁹ dei et do
mini nr̄i ieſu chriſti ſeru⁹:
duodecim tribub⁹ que ſunt
in diſperſione: ſalutē. Om̄e
gaudiū exiſtimate fratres mei cū in tem
ptationes varias incideritꝭ: ſcientes q̄
Ro. 5.a ꝓbatio fidei vr̄e patientiā opaꝶ. || Pati
entia aūt opus ꝑfectū habeat: vt ſitꝭ ꝑ-
fecti ⁊ integri in nullo deficiētes. Si qs
aūt vr̄m indiget ſapia: poſtulet a deo ꝗ
dat omib⁹ affluēter:⁊ nō improperat:et
dabitur ei. Poſtulet autem in fide nihil
heſitās. Qui eni heſitat ſimis eſt fluctui
maris: ꝗ a vento moueꝶ ⁊ circūferꝶ. Nō
ḡ eſtimet hō ille q̄ accipiat aliꝗd a dn̄o
B Uir duplex anīo incōſtans eſt in oībus
vijs ſuis. Glorieꝶ aūt frater humilis in
exaltatiōe ſua: diues aūt i hūilitate ſua:
Eccl. 14.c qm̄ ſicut flos feni trāſibit. || Exortus eſt
eni ſol cū ardore:⁊ areſecit fenū:⁊ flos Eſa
ei⁹ decidit:⁊ decor vult⁹ ei⁹ deperijt. Ita 1. P
⁊ diues in itinerib⁹ ſuis marceſcet || Bea Iob
tus vir ꝗ ſuffert tēptationē: qm̄ cū ꝓba
tus fuerit accipiet coronā vite: quā₃ re-
promiſit de⁹ diligētib⁹ ſe. Nemo cū tem
ptaꝶ dicat: qm̄ a deo tēptaꝶ. De⁹.n.in-
temptator maloꝝ eſt. Ipe aūt neminem
temptat. Unuſq̄ſq₃ ꝟo temptaꝶ a cōcu-
piſcentia ſua: abſtract⁹ ⁊ illect⁹. Deinde
ꝯcupiſcētia cū ꝯcepit parit pctm̄: pctm̄
vero cū ꝯſūmatū fuerit generat mortē₃.
Nolite itaq₃ errare fr̄es mei dilectiſſimi C
Om̄e datū optimū ⁊ om̄e donū ꝑfectū₃
deſurſum eſt deſcēdens a pr̄e luminū₃:
apud quē nō eſt trāſmutatio: nec viciſſi
tudinis obūbratio. Uolūtarie eni genu-
it nos ꝟbo veritatꝭ: vt ſim⁹ initiū aliꝗd
creature eius. Scitis fr̄es mei dilectiſſi
mi. || Sit aūt oīs hō velox ad audiēdū₃: Pr
tardus aūt ad loꝗndū: et tardus ad irā Ec
Ira eni viri iuſticiā₃ dei nō opaꝶ. Pro-
pter qḋ abijciētes oēm imūdiciā ⁊ abū-
dantiā malicie: in māſuetudie ſuſcipite
inſitū ꝟbum: qḋ pōt ſaluare aīas vr̄as. D
|| Eſtote aūt factores ꝟbi ⁊ nō auditores Ro
tm̄ fallentes voſmetipſos: q₂ ſi qs audi-
tor eſt ꝟbi ⁊ nō factor h̄ cōpabiꝶ viro cō
ſiderāti vultū natiuitatꝭ ſue in ſpeculo.
Cōſiderauit eni ſe ⁊ abijt:⁊ ſtatī oblitus
eſt ꝗlis fuerit || Qui aūt ꝓſpexerit in lege M
ꝑfecte libertatꝭ ⁊ ꝑmāſerit in ea nō au-
ditor obliuioſus fact⁹: ſed factor opis: h̄
beatus in facto ſuo erit. || Si qs aūt pu- Ja
tat ſe religioſum eſſe nō refrenās linguā
ſuā ſed ſeducēs cor ſuū hui⁹ vana eſt re-
ligio. Religio munda ⁊ imaculata apud
deū ⁊ pr̄em: hec eſt: viſitare pupillos ⁊ vi
duas in tribulatiōe eoꝝ:⁊ imaculatū ſe
cuſtodire ab hoc ſeculo. II

F Rēs mei: nolite in ꝑſonaꝝ acce- A
ptione hr̄e fidē dn̄i nr̄i ieſu chri-
ſti glr̄ie. Eteni ſi introierit in ꝯuētū vr̄m
vir aureū ānulū hn̄s in veſte cādida: in-
troierit aūt ⁊ paup in ſordido habitu:⁊
intendatꝭ in eū ꝗ indut⁹ eſt veſte ꝓclara
⁊ dixeritꝭ ei: tu ſede h̄ bn̄: paupi aūt di-
catꝭ: tu ſta illic: aut ſede ſub ſcabello pe-
dū meoꝝ: nonne iudicatꝭ apud voſmet-
ipſos:⁊ facti eſtꝭ iudices cogitationum
iniꝗꝝ? Audite fr̄es dilectiſſimi. Nonne
de⁹ elegit paupes in hoc mūdo: diuites
in fide ⁊ heredes regni: qḋ repromiſit de B
us diligētib⁹ ſe? Uos aūt exhonoraſtis
paupem. Nōne diuites ꝑ potētiā oppri-
mūt vos ⁊ ipſi trahunt vos ad iudicia?

Nōne ipſi blaſphemāt bonū nomen qđ
inuocatū eſt ſup vos? Si tñ legē pficitꝫ
c regalē ſm ſcripturas|| diliges pximū tu
d. um ſicut teipm: bñ facitꝫ|| ſi aūt pſonaꝫ
b accipitꝫ: pctm̄ opamini: redarguti a le
d ge q̄ſi trāſgreſſores. Quicūq3 aūt totā le
f. gem ſuauerit: offendat autē in vno: fa
c ctus eſt oim reus. Qui eni dixit: nō me
chaberis dixit ⁊ nō occides. Q3 ſi nō me
chaberis: occides aūt: factꝰ es transgreſ
ſor legis. Sic loqmini ⁊ ſic facite: ſicut
C p legē libertatꝫ incipiētes iudicari. Ju
diciū eni ſine miſcdia illi: q nō facit mi
ſericordiā. Superaltat aūt miſcdia iudi
cio. Quid pderit frēs mei ſi fidē qs di
cat ſe hr̄e: opa aūt non habeat? Nunqđ
poterit fides ſaluare eū? Si aūt frater ⁊
ſoror nudi ſint ⁊ indigeāt victu q̄tidia
no: dicat aūt aliqs ex vobis ilr̄: ite in pa
ce calefacimini ⁊ ſaturami: nō dederitis
aūt eis q̄ neceſſaria ſūt corpi: qđ prode
rit? Sic ⁊ fides ſi non habeat opa: mor
tua eſt in ſemetipa. Sed dicet qs: Tu fi
dē habes: ⁊ ego opa habeo. Oñde mihi
fidē tuaꝫ ſine opibꝰ: ⁊ ego oñdaꝫ tibi ex
D opibꝰ fidem meā. Tu credis qm̄ vnꝰ eſt
deꝰ: bñfacis. Et demones credūt ⁊ cōtre
miſcūt. Uis aūt ſcire o hō inanis: qm̄ fi
des ſine opibꝰ ocioſa eſt? Abraaꝫ pr̄ nr̄
nonne ex opibus iuſtificatꝰ eſt: offerens
yſaac filiū ſuū ſup altare? Uides qm̄ fi
des coopabar̄ opibꝰ illiꝰ: ⁊ ex opibus fi
des pſūmata eſt? Et ſuppleta ē ſcriptu
.b ra dicēs||Credidit abraam deo ⁊ reputa
.a tū eſt illi ad iuſticiā: ⁊ amicꝰ dei appella
.a tus eſt. Uidetꝫ qm̄ ex opibꝰ iuſtificatur
.b homo: ⁊ nō ex fide tm̄. ||Silr̄ ⁊ raab me
retrix: nōne ex opibꝰ iuſtificata ē ſuſcipi
ens nūcios ⁊ alia via eīcīēs? Sicut eni
corpus ſine ſpū mortuū eſt: ita fides ſi
ne opibus mortuā eſt. III
A N Olite plures mgr̄i fieri frēs mei
.a ſcientes qm̄ maius iudiciū ſumi
tis. Jn multꝫ eni offendimꝰ oēs.
Si quis in vbo nō offendit: hic pfectꝰ ē
vir. Poteſt etiā freno circūducere totuꝫ
corpus. Si aūt equis frena in ora mitti
mus ad pſentiendū nobis oēe corpꝰ il
lorū circūferimus. Et ecce naues cū ma
gne ſint ⁊ a ventis validis minenr̄: cir
cūferunr̄ aūt a modico gubernaclo vbi
impetꝰ dirigentis voluerit. Jta ⁊ lingua
modicū quidē membrū eſt ⁊ magna exal
tat. Ecce quātus ignis q̄ magnā ſiluaꝫ
B incēdit. Et lingua ignis eſt: vniuerſitas
iniquitatꝫ. Lingua pſtituir̄ in membris
nr̄is q̄ maculat totū corpus: ⁊ inflāmat
rotā natiuitatꝫ nr̄e inflāmata a gehen
na. Omis eni natura beſtiaꝝ ⁊ volucrū
⁊ ſerpentiū ⁊ ceteroꝝ domanr̄ ⁊ domita
ſunt a natura humana: linguā aūt nul
lus hoim domare pōt. Jnquietū malum C
plena veneno mortifero. Jn ipa bñdici
mus deū ⁊ pr̄em: ⁊ in ipa maledicimus
hoies q ad imaginē ⁊ ſilitudinē dei fa
cti ſunt. Ex ipo ore procedit bñdictio ⁊
maledictio. Nō oportet frēs mei hec ita
fieri. Nunquid fons de eodem foramine
emanat dulcem ⁊ amarā aquā? Nūquid
poteſt fratres mei ficus vuas facere: aut
vitis ficus? Sic neq3 ſalſa dulceꝫ poteſt
facere aquā. Quis ſapiens ⁊ diſciplina
tus inter vos? Oſtendat ex bona pverſa
tione opationē ſuā in māſuetudine ſa D
pientie. Q3 ſi zelū amarū habetꝫ: ⁊ ptē
tiones ſint in cordibꝰ veſtris nolite glo
riari ⁊ mēdaces eſſe aduerſus veritateꝫ.
Nō eſt eni iſta ſapiētia deſurſum deſcen
dens a pr̄e luminū: ſed terrena aiar̄ dia
bolica. Ubi eni zelus ⁊ ptentio: ibi incō
ſtantia ⁊ oē opus prauū. Que aūt deſur
ſum eſt ſapia: primū quidē pudica ē: de
inde pacifica: modeſta: ſuadibil': bonis
pſentiens: plena miſcdia et fructibꝰ bo
nis: iudicans ſine ſimulatione. Fructus
autem iuſticie in pace ſeminar̄ facienti
bus pacem. IIII
V Nde bella ⁊ lites in vobis? Nō A
ne ex pcupiſcentīs vr̄is: qui mi
litant in mēbris vr̄is? Cōcupiſcitis ⁊ nō
habetis: occiditꝫ ⁊ zelatis: ⁊ nō poteſtis
adipiſci. Litigatis ⁊ belligeratꝫ ⁊ nō ha
betis pter qđ nō poſtulatis. Petitis et
nō accipitꝫ: eo q̄ male petatis: vt i con
cupiſcētīs vr̄is inſumatꝫ. Adulteri: ne
ſcitis q̄ amicitia huiꝰ mūdi inimica eſt
dei? Quicūq3 ergo voluerit amicꝰ eſſe ſe
culi huiꝰ: inimicꝰ dei pſtituir̄. An puta B
tis q̄ inaniter ſcriptura dicat: ad inui
diā pcupiſcit ſpūs qui habitat i vobis?
Maiorē aūt dat grāꝫ. Propter qđ dicit:
|| Deꝰ ſupbis reſiſtit: humilibꝰ autē dat 1. Pe. 5. b
grām. Subditi ergo eſtote deo: reſiſtite Eph. 4. f
aūt diabolo: ⁊ fugiet a vobis. Appropia
te deo: ⁊ appropinq̄bit vobis. Emūdate
manꝰ pctōres: ⁊ purificate corda dupli C
ces aiō. ||Miſeri eſtote ⁊ lugete ⁊ plora Joh. 16. d.
te: riſus veſter in luctū couertar̄: ⁊ gau
dium in merorē. ||Humiliamini in pſpe 1. Pe. 5. b
ctu dñi: ⁊ exaltabit vos. Nolite detrahe
re alterutrū frēs mei. Qui detrahit fra
tri aut q iudicat frēm ſuū: detrahit legi

τ iudicat legē. Si aūt iudicas legē: non
es factor legis: ſed iudex. Un⁹ eſt eni le-
giſlator τ iudex: qui pōt ꝑdere τ liberare
Ro.14.a.τ.b || Tu aūt q̄s es q̄ iudicas ꝓximū tuum?
D Ecce nūc qui dicit ꝫ: hodie aut craſtino
ibim⁹ ad illā ciuitatē: τ faciem⁹ ibi qui-
dem annū τ mercabimur et lucrū facie-
mus: q̄ ignoratꝫ q̄d erit i craſtinū. Que
eſt eni vita vr̄a? Vapor eſt ad modicum
parēs: τ deinceps exterminabit̄ ꝓ eo vt
dicatis: ſi dn̄s voluerit: τ ſi vixerim⁹: fa-
ciem⁹ hoc aut illud. Nūc aūt exultatꝫ in
ſuꝑbijs veſtris: Omis exultatio talꝭ ma-
Luc.1.f ligna eſt. || Scienti igit̄ bonum facere τ
nō facienti: peccatū eſt illi. V

A Gite nūc diuites: plorate vlulan
a tes in miſerijs vr̄is q̄ aduenient
vobiſ. Diuitie vr̄e putrefacte ſūt:
τ veſtimenta vr̄a a tineis cōmeſta ſunt.
Aurū τ argentū veſtꝛ̄ eruginauit: τ eru
go eoꝛ̄ in teſtimoniū vobis erit: τ man-
ducabit carnes vr̄as ſicut ignis. The-
ſaurizaſtis vobis irā in nouiſſimis die-
bus. Ecce merces operarioꝛ̄ qui meſſue
rūt regiōes vr̄as q̄ fraudata eſt a vobis
clamat: τ clamor eoꝛ̄ in aures dn̄i ſaba-
oth introiuit. Epulati eſtis ſup terram:
τ in luxurijs enutriſtis corda veſtra. In
B die occiſionis adduxiſtꝫ τ occidiſtis iu-
ſtū: τ nō reſtitit vobis. Patientes igitur
eſtote fratres vſq̄ ad aduentū dn̄i. Ec-
ce agricola expectat ꝓcioſum fructū ter-
re: patiēter ferens donec accipiat tempo
raneū τ ſerotinū. Patiētes igit̄ eſtote τ
vos τ ꝯfirmate corda vr̄a: q̄m aduent⁹
dn̄i appropinquabit. Nolite ingemiſce-
re fratres i alterutꝛ̄: vt nō iudicemini.
Ecce iudex ante ianuam aſſiſtit. Exem-
plū accipite fratres exitus mali τ longa
nimitatis τ laboꝛis τ patiētie ꝓphetas:
C qui locuti ſunt in noīe dn̄i. Ecce beatifi
camus eos q̄ ſuſtinuerūt. Sufferentiam
iob audiſtꝫ: τ finē dn̄i vidiſtis: q̄m miſe-
ricoꝛs eſt dn̄s τ miſerator. Ante oīa aūt
fratres mei nolite iurare: neq̄ ꝑ celum
neq̄ ꝑ terrā neq̄ aliud q̄dcūq̄ iuramē-
Math.5.f tum. || Sit aūt ſermo vr̄: eſt eſt: nō nō: vt
nō ſub iudicio decidatꝫ. Triſtat̄ autem
aliq̄s vr̄m: oret equo aīo τ pſallat. In-
firmat̄ q̄s in vobis inducat p̄ſbyteros
eccl̄ie: τ orent ſup eū: vnguētes eū oleo
in noīe dn̄i. Et orō fidei ſaluabit infir-
mū: τ alleuiabit eū dn̄s: τ ſi in peccatis
D ſit: remittent̄ ei. Cōfitemini ꝰ alterutrū
pctā vr̄a τ orate ꝓ inuicē vt ſaluemini.
Multū eni valet depcatio iuſti aſſidua.
|| Helias homo erat ſilis nobis paſſibilꝭ: 3.R.
τ orōne orauit vt nō plueret ſup terraꝫ: Lu.
τ nō pluit āꝰos tres τ mēſes ſex. Et rur
ſum orauit: τ celū dedit pluuiā: et terra
dedit fructū ſuū. Fratres mei: ſi q̄s ex vo
bis errauerit a veritate τ cōuerterit q̄s
eū: ſcire debet: q̄m qui ꝯuerti fecerit pec
catorē ab errore vie ſue: ſaluabit aīam
ei⁹ a morte: τ operit multitudinē pecca-
torum.

Explicit epiſtola beati Jacobi apoſto
li. Incipit argumentum in epiſtolā bea-
ti Petri primam.

D Iſcipulos ſaluatoris inuicti to-
to orbe diffuſos τ peregrinos in
hoc ſeculo monſtrat: τ p̄terite vi-
te penitere ſuadet: τ in nouā vitā ꝓfice-
re tota cum ſollicitudine exhortatur ſi-
mon petrus filius iohānis prouincie ga
lilee vico bethſaida frater andree apl̄i.

Explicit argumentum. Incipit epiſto
la beati Petri apl̄i prima. Capl̄m I

P Etrus apoſto- A
lus ieſu chriſti: electꝫ ad-
uenis diſperſionis ponti
galatie: cappadotie: aſie:
τ bithynie ſ̄m p̄ſciaꝫ dei
patris in ſanctificationē ſpirit⁹: in obe-
dientiā τ aſperſionē ſanguinis ieſu chri
ſti: gr̄a vobis τ pax multiplicet̄. || Bene- 2.C
dict⁹ de⁹ τ pr̄ dn̄i nr̄i ieſu chriſti: qui ſ̄m Ep
miſcdiam ſuā magnaꝫ regenerauit nos
in ſpem viuā ꝑ reſurrectionē ieſu chriſti
ex mortuis in hereditatē incorruptibi-
lem τ incōtamiatā τ imarceſſibilē ꝯſer-
uataꝫ in celis: in vobis q̄ in virtute dei
cuſtodimini ꝑ fidē in ſalutē paratā re-
uelari in tp̄e nouiſſimo. In q̄ exultabitꝫ B
|| modicū nūc ſi oportet ꝯtriſtari i varijs Jo
temptatiōib⁹ vt ꝓbatio vr̄e fidei mlt̄o
p̄cioſior ſit auro q̄d ꝑ ignē ꝓbat̄: inue-
niatur in laudē τ gl̄iam τ honorē in re-
uelatione ieſu chriſti: quē cū nō viderit ꝫ
diligitꝫ. In quē nūc q̄ꝫ nō vidētes credi
tis: credētes aūt exultabitis leticia ine-
narrabili τ glorificata: r̄portātes finē fi
dei veſtre ſalutē aīaꝛ̄ veſtraꝛ̄. De qua
ſalute exquiſierūt atq̄ ſcrutati ſunt ꝓ-
phete: q̄ de futura in vobis gr̄a ꝓpheta-
uerūt: ſcrutātes in q̄d vel q̄le tp̄s ſignifi
caret in eis ſp̄us chriſti p̄nunciās eas q̄
in chriſto ſunt paſſiones et poſteriores
gl̄ias: quib⁹ reuelatū eſt: q: nō ſibimet-

ipſis: vobis aūt miſtrabāt ea q̄ nūc nū-
ciata ſūt vobis p eos q̄ euāgelizauerūt
vobis ſpūſcō miſſo de celo: i quē deſide-
rāt āgeli pſpicere. Propt̄ qḋ ſuccīcti lū-
bos mētꝭ vr̄e ſobrij pfecti ſpate i eā q̄ of
fert̄ vobis grām i reuelatiōnē ieſu chri-
ſti: q̄ſi filij obediētie nō pfigurati priori
bus ignātie vr̄e deſiderijs: ſꝫ ſm eū qui
vocauit vos ſcm̄: vt ⁊ ipſi i oī ꝯuerſatio-
ne ſci ſitis: q̄m̄ ſcriptū ē: ‖ ſcti eritis: q̄m̄
ſcūs ſū ‖ Et ſi prēm īuocatꝭ eū q̄ ſine ac-
f ceptione pſonarū iudicat ſm vniuſcu-
iuſqꝫ opꝰ in timore icolatꝰ vr̄i tpe ꝯuer
ſamini. Sciētes q̄ nō corruptibilibꝰ au
ro vel argento redēpti eſtꝭ de vana vr̄a
ꝯuerſatione paterne traditionis ‖ ſꝫ p̄cio
ſo ſanguie q̄ſi agni imaculati chriſti ⁊ i-
cōtaminati: p̄cogniti q̄dem an̄ mūdi cō
ſtitutionem: manifeſtati aūt nouiſſimis
tpibus ppter vos q̄ p ipſū fideles eſtꝭ i
deo q̄ ſuſcitauit eū a mortuis: ⁊ dedit ei
gloriam: vt fides vr̄a ⁊ ſpes eſſet in deo.
Aias vr̄as caſtificātes i obediētia chari
tatis in fraternitatis amore: ſimplici ex
corde inuicem diligite attētiꝰ: renati nō
ex ſemine corruptibili: ſed icorruptibili
p verbū dei viui ⁊ pmanentꝭ in eternū:
‖ q2 oīs caro vt fenū: ⁊ oīs glia eiꝰ tanq̄
flos feni ‖ Exaruit fenū ⁊ flos eius deci-
dit: verbū autem domini manet in eter-
num. Hoc eſt aūt verbū qḋ euangeliza-
tum eſt in vos. II

f ‖Deponētes igit̄ oēm maliciā et
b b oēm dolū ⁊ ſimulationes ⁊ inui
a dias ⁊ oēs detractiōēs: ſicut mo
do geniti īfantes rationabiles ⁊ ſine do
lo lac ꝯcupiſcite vt in eo creſcatis in ſa-
lutem: ſi tn̄ guſtatis q̄m̄ dulcis eſt dn̄s.
Ad quē accedētes lapidē viuū ab hoi-
bus q̄dē reprobatū: a deo aūt electū ⁊ ho
norificatū: ⁊ ipſi tāq̄ lapides viui ſupe
dificami domos ſpūales in ſacerdotiuꝫ
ſcm̄: offerentes ſpiritales hoſtias accep
tabiles deo p ieſum chriſtū. Propter qḋ
b ꝯtinet ſcriptura ‖ Ecce pono in ſion lapi
dem ſūmū angularē pbatū electū p̄cio
ſum: ⁊ q̄ crediderit in eū nō ꝯfundetur.
‖ Vobis igit̄ honor credētibꝰ: nō credē-
b tibus aūt lapis quē reprobauerūt edifi-
a cātes: hic factꝰ eſt i caput āguli et lapis
c. offenſionis ⁊ petra ſcādali: his q̄ offen-
b dūt verbo nec credūt in quo ⁊ poſiti ſūt
a ‖ Vos autem genus electum: regale ſa-
cerdotium: gens ſancta: populus acqui
ſitionis: vt virtutes annuncietis eiꝰ qui
de tenebris vos vocauit i āmirabile lu

men ſuū ‖ Qui aliq̄n nō pplˀs dei: nūc aūt Oſee.2.d.
pplˀs dei: qui nō cōſecuti miſericordiā: Ro.9.e
nunc aūt miſericordiā ꝯſecuti ‖ Chariſſi- Ro.13.b
mi obſecro vos tanq̄ aduenas et pere- Gal.5.c
grinos abſtinere vos a carnalibus deſi
derijs que militant aduerſus animā: cō
uerſationē veſtram inter gētes haben- C
tes bonam: vt in eo quod detractāt de
vobis tanq̄ de malefactoribꝰ: ex bonis
operibus vos ꝯſiderantes: glorificēt de-
um in die viſitationis ‖ Subiecti igitur Ro.13.a.
eſtote omni humane creature ppter de-
um. Siue regi quaſi p̄cellēti: ſiue duci-
bus tanq̄ ab eo miſſis: ad vindictā ma
lefactorꝫ: laudē vo bonorū. Quia ſic eſt
volūtas dei: vt bn̄facientes obmuteſce-
re faciatis imprudētiū hominū ignorā-
tiam. Quaſi liberi: ⁊ nō quaſi velamen
habētes malicie libertatē: ſed ſicut ſer-
ui dei ‖ Omnes honorate: fraternitatem Ro.12.c.
diligite. Deū timete: regem honorifica
te ‖ Serui ſubditi eſtote in omni timore Eph.6.a
dominis: nō tm̄ bonis ⁊ modeſtis: ſꝫ eti Col.3.d
am diſcholis ‖ Hec eſt eni gratia: ſi ppter Titū.2.c
dei ꝯſciētiam ſuſtinet quis triſticias pa 2.Cor.7.c
tiens iniuſte. Que enim eſt gratia: ſi pec
cātes ⁊ colaphizati ſuffertis? Sed ſi be- D
nefaciētes patiēter ſuſtinetis: hec ē gra-
tia apud deum. In hoc eni vocati eſtis:
quia ⁊ chriſtus paſſus eſt p nobis: vobis
relinquens exemplū vt ſeq̄mini veſtigia
eius ‖ Qui peccatū nō fecit nec inuentus Eſa.53.b
eſt dolus in ore eiꝰ. Qui cū malediceret̄ 1.Joh.3.a
nō maledicebat: cū pateret̄ nō ꝯmina
batur. Tradebat aūt iudicāti ſe iniuſte.
‖ Qui pctā noſtra ipſe ꝑtulit i corpe ſuo Eſa.53.b
ſup lignū: vt pctis mortui iuſticie viua-
mus cuiꝰ liuore ſanati eſtis. Eratꝭ eni ſi
cut oues errantes: ſed conuerſi eſtꝭ nunc
ad paſtorem ⁊ epiſcopum animarum ve
ſtrarum. III A

‖ Similiter ⁊ mlieres ſubdite ſint 1.Cor.11.a
f viris ſuis: vt ⁊ ſi q̄ nō credūt ver Col.3.c.
bo p mulierꝫ cōuerſationem ſine Eph.5.e.
verbo lucrifiant: conſiderātes in timore
ſanctā ꝯuerſationē vr̄am ‖ Quarū nō ſit 1.Timo.2.c
extrinſecꝰ capillatura aut circūdatio au
ri aut indumēti veſtimētorū cultus: ſed
q̄ abſcōditꝰ eſt cordis: hō in incorrupti-
bilitate q̄eti ⁊ modeſti ſpūs q̄ eſt in ꝯſpe-
ctu dei locuplex. Sic eni aliq̄n ⁊ ſcē mu-
lieres ſperantes i deō ornabāt ſe ſubiecte
ppriijs virꝭ: ‖ ſicut ſara obediebat abrae Gen.18.b.
dn̄m eū vocās: cuiꝰ eſtꝭ filie bn̄facietes: ⁊
nō ptimētes vllā pturbationē. Viri ſilr̄- B
ter cohabitātes ſm ſciām: q̄ſi infirmio-

ri vaſculo mulieb*ri* īpartiētes honores
Prou.20.c tāꝗ̄ coheredib⁹ grē vite: vt nō īpediāť
Ro.12.d orōnes vrē.||In fide aūt oēs vnanimes
cōpatiētes: fraternitatꝫ amatores: miſe-
ricordes: modeſti humiles: nō reddētes
malū ꝑ malo: nec maledictū pro maledi
cto: ſꝫ ecōtrario bñdicētes: qꝛ ī hoc voca
ti eſtꝫ vt bñdictionē hereditate poſſide-
Pſ.33. atis||q̄ eni vult vitā diligere: ⁊ dies vide
Ja.1.d re bonos: coerceat linguā ſuā a malo: et
labia ei⁹ ne loquanť dolū. Declinet aūt
a malo ⁊ faciat bonū: inq̄rat pacē ⁊ ſeq̄ť
eā: qꝛ oculi dñi ſup iuſtos: ⁊ aures ei⁹ ī p̄
ces eorū: vultus aūt dñi ſup faciētes ma
C la. Et q̄s eſt q̄ vobis noceat: ſi boni emu
Mat.5.a. latores fueritꝫ? ||Sꝫ ⁊ ſi q̄d patimi ꝓpter
iuſticiā: bti. Timorē aūt eoꝝ ne timueri
tis vt nō ꝯturbemini. Dñm aūt chriſtuꝫ
ſcīficate ī cordib⁹ vrīs: parati ſp ad ſatiſ
factionē oī poſcenti vos rationem de ea
q̄ in vobis ē ſpe: ſꝫ cū modeſtia ⁊ timore
ꝯſcientiā habentes bonā: vt in eo qđ de
trahūt de vobis ꝯfundanť qui calūniā
tur vrām bonā in chriſto couerſationē.
Melius eſt eni vt bñfaciētes ſi volūtas
Hebre.9.g dei velit pati q̄ malefaciētes||qꝛ ⁊ chri-
Ro.5.b ſtus ſemel ꝑ pctīs noſtris mortu⁹ eſt iu-
ſtus ꝑ iniuſtis: vt nos offerret deo mor
tificatos quidē carne: viuificatos autē
D ſpū. In quo ⁊ his qui in carcere erāt ſpi
Mat.24.c ritu veniēs p̄dicauit||qui increduli fue-
Lu.17.f rant aliquādo: quādo expectabant dei
patientiā in diebus noe cum fabricareť
arca: in qua pauci id eſt: octo anime ſal-
ue facte ſunt ꝑ aquā. Q̄ꝫ ⁊ vos nūc ſimis
forme ſaluos facit baptiſma: nō carnis
depoſitio ſordiuꝫ: ſed cōſciētie bone in-
terrogatio in deum: per reſurrectionem
ieſu chriſti a mortuis q̄ eſt in dextera dei
deglutiēs mortē vt vite eterne heredes
efficeremur: profectus in celum ſubie-
ctis ſibi angelis et poteſtatibus et vir-
tutibus. IIII
A Hriſto igitur paſſo ī carne: ⁊ vos
C eadem cogitatione armamini: qꝛ
qui paſſus eſt ī carne deſijt a pec
catis vt non iam deſiderijs hominum:
ſed voluntate dei quod reliquum eſt in
Eph.4.f carne viuat tpīs||Sufficit eni p̄teritum
Ja.4.b tēpus ad voluntatē gentiū cōſūmandā
his qui ambulauerūt in luxurijs: deſide
rijs: vinolentijs: comeſationibus: pota-
tionib⁹. ebrietatib⁹: ⁊ illicitis idolorum
cultib⁹. In q̄ āmiranť nō ꝯcurrētib⁹ vo
B bis ī eādē luxurie ꝯfuſionē blaſphemā-
tes q̄ reddēt rationem ei qui paratus eſt
iudicare viuos ⁊ mortuos. Propter hoc
eni ⁊ mortuis euāgelizatum eſt: vt iudi-
centur q̄dē ſm hoīes in carne: viuāt aūt
ſm deū in ſpū: Oium aūt finis appropī
quabit. Eſtote itaq̄ prudētes ⁊ vigilate
in orationibus: ante oia autē mutuā in
vobiſmetipſis charitatē ꝯtinuā habētes
||qꝛ charitas operit multitudinē pctoꝝ.
||Hoſpitales inuicē: ſine murmuratiōe.
Unuſq̄ſq̄ ſicut accepit gratiā in alteru-
trū illā āminiſtrātes: ſicut boni diſpen-
ſatores multiformis gratie dei. Si quis
loquiť q̄ſi ſermones dei. Si quis mini-
ſtrat tanq̄ ex virtute quā āmiſtrat deus
vt in oib⁹ honorificeť deus ꝑ ieſum chri
ſtum: cui eſt gloria ⁊ imperiū in ſecula ſe
culoꝝ: amen. Chariſſime nolite peregri-
nari ī feruore qui ad tēptationē vobis
ſit: quaſi noui aliq̄d vobis cōtingat: ſed
coicantes chriſti paſſionib⁹ gaudete: vt
⁊ in reuelatione glorie eius gaudeatꝫ ex-
ultantes. Si exprobramini in noīe chri-
ſti: beati eritis: q̄m qđ eſt honoris glorie
⁊ virtutis dei: ⁊ qui eſt ei⁹ ſpūs ſup vos
requieſcet. Nemo aūt veſtrū patiať: quaſ
ſi homicida aut fur aut maledicus aut
alienorum appetitor. Si autē vt chriſti
anus: nō erubeſcat: glorificet aūt deū ī
iſto noie: q̄m tempus eſt vt incipiat iu-
diciū a domo dei. Si aūt primū a nobis
q̄s finis eoꝝ qui non credūt dei euange
lio? ||Et ſi iuſtus quidē vix ſaluabiť: im-
pius ⁊ peccator vbi parebūt? Itaq̄ ⁊ hi
qui patiūtur ſm voluntatem dei: fideli
creatori cōmendent animas ſuas in be-
nefactis. V
Eniores ergo qui in vobis ſunt
f obſecro conſenior ⁊ teſtis chriſti
paſſionuꝫ: qui ⁊ eius q̄ in futuro
reuelāda eſt: glorie coicator. Paſcite qui
in vobis eſt gregem dei: ꝓuidentes non
coacte ſed ſpōtanee ſm deū: neq̄ turpis
lucri gratia: ſed voluntarie: neq̄ vt do-
minātes in cleris: ſed forma facti gregis
ex animo: ⁊ cū apparuerit princeps pa-
ſtoꝝ percipietis imarceſſibilē glorie co-
ronam. Similiter adoleſcentes ſubditi
eſtote ſeniorib⁹. Omnes enim inuicē hu
militatē inſinuate: || qꝛ dñs ſupbis reſi-
ſtit: humilib⁹ aūt dat gratiā ||Humilia-
mini igiť ſub potenti manu dei: vt vos
exaltet in tpe viſitatiōis|| oēm ſollicitu-
dinem veſtram ꝓijcientes in eū: q̄m ipſi
cura eſt de vobis. Sobrij eſtote ⁊ vigila
te: quia aduerſarius veſter diabolus tā-
q̄ leo rugiens circuit: querens quem

deuoret. Cui reſiſtite fortes in fide: ſcië
tes eandē paſſionē ei que in mūdo ē ve
ſtre fraternitati fieri. Deus aūt oīs grē
qui vocauit nos in eternā ſuā glīam in
chriſto ieſu modicū paſſos: ipē ꝑficiet cō
firmabit ſolidabitq;. Ipſi glīa et impe-
riū: in ſecula ſeculoꝝ amē. Per ſiluanū
fidelem fratrē vobis vt arbitror breui
ter ſcripſi: obſecrans ꝛ ꝯteſtans hanc eē
verā gratiā dei in qua ꝛ ſtatis. Salutat
vos eccleſia que ē in babylone collecta
et marcus filius meꝰ. Salutate inuicē
in oſculo ſancto. Grā vobis oībus qui
eſtis in chriſto ieſu. Amen

Explicit epl'a beati Petri apl'i prima
Incipit argumentū in epl'am ſecundā.

ſ Imon petrus ꝑ fidē huic mūdo
ſapientes mortuos eē declarat:
eiſdemq; pietatis quāta ſit ma-
gnitudo luce ipa clarius manifeſtat.

Explicit argumentū. Incipit epiſtola
ſecunda beati Petri apoſtoli. Ca. I.

ſ Imon petrꝰ ſeruus ꝛ apl's ieſu
chriſti: his qui coequalem no-
biſcū ſortiti ſūt fidē in iuſticia
dei nři ꝛ ſaluatoris ieſu chri-
ſti: grā vobis et pax adimpleať in co-
gnitiōe dei ꝛ chriſti ieſu dñi nři. Quō oīa
nobis diuine virtutis ſue que ad vitā ꝛ
pietatē donata ſunt ꝑ cognitionē eius
qui vocauit nos ꝓpria glīa ꝛ virtute: ꝑ
quē maxima ꝛ ꝑcioſa nobis ꝓmiſſa do
nauit vt ꝑ hoc efficiamī diuine ꝯſortes
nature: fugientes eius q̄ in mundo ē cō
cupiſcētie corruptionē. Uos aūt curā
oēm ſubinferētes miſtrate ī fide veſtra
virtutē: in virtute aūt ſciam: in ſcia aūt
abſtinentiā: in abſtinētia aūt pacientiā
in patientia aūt pietatē: in pietate aūt
amorē fraternitatis: in amore autē fra-
ternitatis: charitatē. Hec eni ſi vobiſcū
aſſint ꝛ ſupent: nō vacuos nec ſine fru-
ctu vos ꝯſtituent in dñi nři ieſu chriſti
cognitiōe. Cui eni nō ꝑſto ſunt hec: cecꝰ
eſt ꝛ manu tēptans: obliuionē accipi-
ens purgationis veteꝝ ſuoꝝ delictorū.
Quapꝓpter fratres magis ſatagite: vt
C ꝑ bona opa certā vřam vocationē ꝛ ele
ctionē faciatis. Hec eni faciētes nō pec
cabitis aliqñ. Sic eni abūdanter mini
ſtrabiť vobis introitus ī eternū regnū
dñi ꝛ ſaluatoris nři ieſu chriſti. Propter
qđ vos incipiā ſemꝑ cōmonere de his: ꝛ
quidē ſcientes ꝛ ꝯfirmatos vos in pñti
veritate. Iuſtū aūt arbitror qdiu ſū in
hoc tabernaculo ſuſcitare vos in ꝯmo
nitione: certus q velox eſt depoſitio ta
bernaculi mei ſm q ꝛ dñs noſter ieſus
chriſtus ſignificauit mihi. Dabo autē
operam ꝛ freqnēter habere vos poſt obi
tū meum: vt hoꝝ omniū memoriā facia
tis. Nō eni indoctas fabulas ſecuti no
tam fecimus vobis domini noſtri ieſu
chriſti virtutem et preſciētiā: ſed ſpecu
latores facti illius magnitudinis. Ac-
cipiens eni a deo patre honorē et glo- D
riam voce delapſa ad eū huiuſcemodi
a magnifica gloria: || hic eſt filius meus Mat.5.b.
dilectus in quo mihi cōplacui: ipſū au- Mar.1.b.
dite. Et hanc vocē nos audiuimꝰ de ce Lu.3e.
lo allatā cū eſſemus cū ipſo in mōte ſcō
Et habemus firmiorē ꝓpheticū ſermo
nē cui benefacitis attendētes q̄ſi lucer-
ne lucenti in caliginoſo loco donec di-
es eluceſcat ꝛ lucifer oriať in cordibus
veſtris: hoc primū intelligentes q oīs
ꝓphetia ſcripture ꝓpria interꝑtatio-
ne nō fit || Nō eni voluntatē humana al- 2.Timo.3.b
lata ē aliqñ ꝓphia: ſed ſpūſcō inſpirati
locuti ſunt ſcti dei homies. II
ſ Fuerūt vero et pſeudo ꝓphete in A
pplo: ſicut ꝛ in vobis erunt mgři
mendaces: qui introducēt ſectas
ꝑditiōis: ꝛ eū qui emit eos deū negant:
ſupducentes ſibi celerem ꝑditionē. Et
multi ſequenť eoꝝ luxurias ꝑ quos via
veritatis blaſphemabiť: ꝛ in auaricia
fictis ꝟbis de vobis negociabūť. Qui
bꝰ iudiciū iā olim nō ceſſat: ꝛ ꝑditio eo
rū nō dormitat. || Si eni deus angelis Iob.4.d
peccantibꝰ nō pepcit: ſed rudentibꝰ in
ferni detractos in tartarū tradidit cru
ciandos in iudiciū reſeruari ꝛ origina- B
li mundo nō pepcit: || ſed octauū noe iu Geñ.7.a
ſticie ꝑconem cuſtodiuit diluuiū mūdo
impioꝝ inducens: ꝛ ciuitates ſodomoꝝ
ꝛ gomorreoꝝ in cinerem redigens euer
ſione damnauit: exemplū eoꝝ q̄ impie
acturi ſunt ponēs || ꝛ iuſtū loth oppreſſū Geñ.19.c
a nephandoꝝ iniuria ac luxurioſa con
uerſatiōe eripuit. Aſpectu eni ꝛ auditu
iuſtus erat: habitās apud eos qui d die
in diē aīā iuſtā iniquis opibus crucia
bant. Nouit deus pios de temptatione
eripe: iniquos vero in diē iudicij reſer-
uare cruciandos. Magis aūt eos q̄ poſt
carnē in ꝯcupiſcētia imunditie ambu-
lant: dñationēq; cōtemnūt audaces: ſi-
bi placentes ſectas nō metuūt introdu

cere blaſphemātes. Ubi angeli fortitu-
dine: ⁊ virtute cum ſint maiores: nō por
C tāt aduerſum ſe execrabile iudiciuꝫ. Hi
vero velut irrationabilia pecora natu-
raliter in captionē ⁊ in ꝑniciē in his q̄
ignorāt blaſphemātes i corruptiōe ſua
peribūt: ꝑcipiētes mercedē iniuſticie.
Uoluptatē exiſtimātes dei delitias co-
inq̄natiōis ⁊ macule: delitijs affluentes
in cōuiuijs ſuis luxuriantes vobiſcum
oculos hn̄tes plenos adulterij ⁊ inceſſa
bilis delicti: pelliciētes aīas inſtabiles:
cor exercitatū in auaritia hn̄tes: maledi
ctiōis filij derelinquētes rectā viā erra
Nu.22.e. uerūt ſecuti viā balaā ex boſor || q̄ merce
dē iniq̄tatꝫ amauit: correptionē vo ha
buit ſue veſanie. Subiugale mutū aīal
D in hois voce loquens: ꝓhibuit ꝓphe in
Jude.1.d ſipientiā || Hi ſūt fontes ſine aq̄: ⁊ nebu-
le turbinib⁹ exagitate quib⁹ caligo tene
brarū reſeruat̄. Sup̄bia eni vanitatꝫ lo
quentes pelliciunt in deſiderijs carnis
luxurie eos qui paululū effugiūt: q̄ in er
rore ꝯuerſati libertatē illis ꝓmittentes
Joh.8.d. cū ipi ſerui ſint corruptiōis || A quo eni
quis ſupatus ē hui⁹ ⁊ ſeruus ē: Si eni
refugiētes coinq̄natiōes mūdi in cogni
tiōe dn̄i nr̄i ⁊ ſaluatoris ieſu chriſti: his
rurſus implicati ſupant̄: facta ſunt eis
poſteriora deteriora priorib⁹. Melius
eni erat illis nō cognoſcere viā iuſticie:
q̄ poſt agnitionē retrorſum cōuerti ab
eo qd̄ illis traditū eſt ſcō mādato. Cōti-
Prou.26.b. git eni eis illud veri ꝓuerbij || Canis re-
uerſus ad ſuū vomitū ⁊ ſus lota in vo-
lutabro luti. III

A h Anc ecce vobis chariſſimi ſecū-
daꝫ ſcribo epl'am in q̄bus vr̄am
excito cōmonitione ſincerā mentem: vt
memores ſitis eorꝫ que p̄dixi verborū a
ſctis ꝓphetis ⁊ aplorꝫ vr̄orꝫ p̄ceptoruꝫ
1.Timo.4.a dn̄i ⁊ ſaluatoris. || Hoc primū ſciētes q
2.Timo.3.a veniēt in nouiſſimis diebus in decepti
one illuſores iuxta ꝓprias ꝯcupiſcenti-
as ambulātes: dicentes: Ubi ē ꝓmiſſio
aut aduent⁹ eius? Ex quo eni p̄res dor
mierunt oia ſic ꝑſeuerāt ab initio crea-
B ture. Latet eni eos hoc volentes: q celi
erāt pri⁹ terra d aq̄: ⁊ p aquā ꝯſiſtēs dei
vbo p q̄ ille tunc mūd⁹ aq̄ iundat⁹ pe-
rijt Celi aūt q̄ nūc ſūt ⁊ terra eodē vbo
repoſiti ſūt igni ſuati i die iudicij: ꝑdi
tiōis ipiorꝫ hoim. Unū vo hoc nō late-
Ezech.12 f at vos chariſſimi || q2 vn⁹ dies apud dn̄s
ſicut mille anni: ⁊ mille anni ſicut dies
vn⁹. Nā tardat dn̄s ꝓmiſſionē ſuā ſicut
quidā exiſtimant: ſꝫ paciēter agit ꝓpter
vos nolēs aliq̄s ꝑire ſꝫ oēs ad pniaꝫ re
uerti || Adueniet aūt dies dn̄i vt fur: in q̄
celi magno ipetu trāſiēt: elemēta vo ca
lore ſoluent̄: terra aūt ⁊ q̄ i ipā ſūt opa:
exurent̄. Cū igit̄ hec oia diſſoluēda ſint
q̄les optet vos eē i ſctis ꝯuerſationib⁹
⁊ pietatib⁹ expectātes ⁊ p̄perātes i ad-
uentū diei dn̄i: p quē celi ardētes ſoluē
tur ⁊ elementa ignis ardore tabeſcent?
|| Nouos vero celos ⁊ nouā terrā ⁊ ꝓmiſ
ſa ipius expectam⁹: in q̄bus iuſticia ha
bitat. Propter qd̄ chariſſimi hec expe-
ctātes: ſatagite imaculati ⁊ iuiolati ei i
ueniri i pace ⁊ dn̄i nr̄i ieſu chriſti longa
nimitatē ſalutē arbitrami: ſicut ⁊ cha-
riſſim⁹ frater nr̄ paul⁹ ſm datā ſibi ſa-
pientiā ſcripſit vobis: ſicut ⁊ i omibus
eplis: loquēs i eis de his in q̄bus ſunt
quedā difficilia intellectu: q̄ indocti ⁊ i
ſtabiles deprauāt: ſicut ⁊ ceteras ſcrip-
turas ad ſuā ipoꝝ ꝑditionē. Uos igit̄
frēs p̄ſciētes cuſtodite ne inſipiētiū er
rore traducti excidatis a ꝓpria firmita
te. Creſcite vero i gr̄a ⁊ in cognitiōe dn̄i
nr̄i ⁊ ſaluatoris ieſu chriſti. Ipi gl'ia et
nūc et in diem eternitatis. Amen.

Explicit epl'a beati Petri apl'i ſecūda
Incipit argumentū in epl'am beati Jo-
hānis apoſtoli primam.

r Ationē verbi ⁊ q deus ipe ſit
charitas manifeſtat: ⁊ ſuſurro
nes fratrꝫ: nec deū ſcire: nec pi
os fieri poſſe: eo vſq̄ diſſertat
vt eē cōꝓbet homicidas: eo q odiū ſit
interfectionis occaſio.

Explicit argumentū. Incipit epl'a bti
Johannis apoſtoli prima. Ca. I

q Uod fuit ab ini
tio: quod audiuim⁹ quod vi
dimus oculis noſtris qd̄ per
ſpeximus: ⁊ manus nr̄e ꝯtre
ctauerūt de verbo vite: ⁊ vita manifeſta
ta eſt: et vidimus ⁊ teſtamur et annun-
ciamus vobis vitam eternam que erat
apud patrem: ⁊ apparuit nobis. Quod
vidimus et audiuimus et annunciam⁹
vobis: vt ⁊ vos ſocietatē hēatis nobiſ-
cū: ⁊ ſocietas nr̄a ſit cū p̄re ⁊ cū filio ei
us ieſu chriſto. Et hec ſcribim⁹ vobis:
|| vt gaudeatꝫ ⁊ gaudiū vr̄m ſit plenū: ⁊
hec ē ānunciatio quā audiuim⁹ ab eo
et annūciamus vobis: qm̄ deus lux ē: ⁊ 5

tenebre in eo nõ ſunt vlle. Si dixerim⁹
q̃ñ ſocietatẽ habem⁹ cũ eo: ⁊ in tenebrĩ
ambulam⁹: mentimur ⁊ veritatẽ nõ fa-
cimus. Si aũt in luce ambulam⁹ ſicut ⁊
ip̃e eſt in luce ſocietatẽ habem⁹ ad inui
cẽ ‖ ⁊ ſanguis ieſu chriſti filij ei⁹ emun-
dat nos ab oĩ pctõ. ‖ Si dixerimus: q̃ñ
pctm̃ nõ habem⁹: ipſi nos ſeducimus et
veritas in nobis nõ eſt. Si confiteamur
pctã nr̃a fidelis eſt ⁊ iuſtus vt remittat
nobis pctã nr̃a: ⁊ emũdet nos ab oĩ ini-
quitate. Si dixerim⁹ q̃ñ nõ peccauim⁹:
mendacem facim⁹ eũ: ⁊ verbũ eius nõ
eſt in nobis.
II
Filioli mei: hec ſcribo vobis vt ſi
peccetis. Sed et ſi q̇s peccauerit
aduocatũ habem⁹ apud patrẽ ieſũ chri-
ſtũ iuſtũ. Et ip̃e eſt ꝓpitiatio ꝓ peccatĩ
nr̃is: nõ ꝓ nr̃is aũt tm̃ ſed etiã ꝓ toti⁹
mũdi. Et in hoc ſcim⁹ q̃ñ cognouimus
eũ: ſi mãdata ei⁹ obſeruam⁹. ‖ Qui dicit
ſe noſſe eum: ⁊ mãdata ei⁹ non cuſtodit:
mẽdax eſt: ⁊ in hoc ỽitas nõ eſt. Qui au
tẽ ſeruat verbũ ei⁹: vere in hoc charitas
dei ꝑfecta eſt. In hoc ſcim⁹ q̃ñ i ip̃o ſu-
mus. Qui dicit ſe in chriſto manere: de-
bet ſicut ille ambulauit ⁊ ip̃e ambulare
Chariſſimi: nõ mãdatũ nouũ ſcribo vo-
bis: ſed mãdatũ vet⁹ q̃ð habuiſtĩ ab ini-
tio. Mandatũ vet⁹ eſt: verbũ q̃ð audiſtĩ
‖ Iterũ mãdatũ nouũ ſcribo vobis: q̃ð ve
rũ eſt ⁊ in ip̃o ⁊ in vobis: q̃ꝛ tenebre trã-
ſierũt: ⁊ verũ lumẽ iã lucet. ‖ Qui dicit ſe
in luce eſſe: ⁊ frẽm ſuũ odit: in tenebrĩ ẽ
vſq; adhuc. Qui diligit frẽm ſuũ: in lu-
mine manet: ⁊ ſcandalũ in eo nõ ẽ ‖ Qui
aũt odit frẽm ſuũ: in tenebrĩ eſt: ⁊ in te-
nebris ambulat: ⁊ neſcit q̊ eat: q̃ꝛ tene-
bre obcecauerũt oculos ei⁹. Scribo vo-
bis filioli q̃ñ remittunt̃ vobis pctã vr̃a
ꝓpter nomẽ ei⁹. Scribo vobis pr̃es: q̃ñ
cognouiſtis eũ qui ab initio eſt. Scribo
vobis adoleſcẽtes: q̃ñ viciſtĩ malignũ.
Scribo vobis īfantes: q̃ñ cognouiſtis
pr̃em. Scribo vobis iuuenes: q̃ñ fortes
eſtĩ: ⁊ ỽbũ dei manet in vobis: et viciſtĩ
malignũ. Nolite diligere mũdũ: neq; ea
q̃ in mũdo ſunt. Si q̇s diligit mũdũ: nõ
eſt charitas pr̃is in eo: Q̃ñ om̃e q̃ð ẽ in
mũdo ꝯcupiſcẽtia carnis eſt ⁊ ꝯcupiſcẽ
tia oculoꝝ: ⁊ ſupbia vite q̃ nõ eſt ex pr̃e:
ſed ex mũdo eſt. Et mũdus trãſit ⁊ ꝯcu-
piſcẽtia ei⁹. Qui aũt facit volũtatẽ dei:
manet in eternũ. Filioli: nouiſſima ho-
ra eſt. Et ſicut audiſtis q̃ꝛ antichriſt⁹ ve
nit: nũc antichriſti multi facti ſũt. Unð
ſcimus q̃ꝛ nouiſſima hora eſt. Ex nobis
ꝓdierũt: ſed nõ erãt ex nobis. Nã ſi fuiſ
ſent ex nobis ꝑmãſiſſent vtiq; nobiſcũ.
Sed vt manifeſti ſint: q̃ñ nõ ſũt oẽs ex
nobis. Sed vos vnctionẽ habetĩ a ſcõ:
⁊ noſtis oĩa. Nõ ſcripſi vobis q̃ſi ignorã
tib⁹ veritatẽ: ſꝫ q̃ſi ſciẽtib⁹ eã: ⁊ q̃ñ om
ne mẽdaciũ ex ỽitate nõ ẽ. Quis ẽ men
dax niſi is q̇ negat q̃ñ ieſus nõ ẽ chriſt⁹
Hic eſt antichriſt⁹ q̇ negat pr̃em ⁊ filiũ. D
Omĩs q̇ negat filiũ: nec pr̃em hꝫ: q̇ ꝯfite
tur filiũ: ⁊ pr̃em hꝫ. Uos q̃ð audiſtis ab
initio: in vobis ꝑmaneat: q̃ꝛ ſi in vobis
ꝑmãſerit q̃ð audiſtĩ ab initio: ⁊ vos ĩ fi-
lio ⁊ pr̃e manebitĩ. Et hec ẽ repromiſſio
quã ip̃e pollicit⁹ eſt nobis vitã eternã.
Hec ſcripſi vobis de his q̇ ſeducũt vos:
⁊ vos vnctionẽ quã accepiſtĩ ab eo ma-
neat in vobis. Et nõ neceſſe habetis vt
aliq̇s doceat vos: ſꝫ ſicut vnctio ei⁹ do-
cet vos de oĩb⁹: ⁊ verũ ẽ: ⁊ nõ ẽ mẽdaciũ
Et ſicut docuit vos manete ĩ eo. Et nũc
filioli manete ĩ eo: vt cũ apparuerit ha-
beam⁹ fiduciã: ⁊ nõ ꝯfũdamur ab eo in
aduẽtu ei⁹. Si ſcitĩ q̃ñ iuſt⁹ eſt: ſcitote
q̃ñ ⁊ oĩs q̇ facit iuſticiã: ex ip̃o nat⁹ eſt.
Videte qualẽ charitatẽ de- III A
dit nobis pr̃: vt filij dei noĩemur
⁊ ſim⁹. Propter hoc mũdus non
nouit nos: q̃ꝛ nõ nouit eum. Chariſſimi:
nũc filij dei ſum⁹: ⁊ nondũ apparuit q̇d
erimus. Scim⁹ q̃ñ cũ apparuerit: ſiles
ei erim⁹: q̃ñ videbim⁹ eũ ſicuti eſt. Et
oĩs qui habꝫ hãc ſpem in eo: ſctificat ſe
ſicut ⁊ ille ſanct⁹ eſt. Oĩs qui facit pctm̃
⁊ iniquitatẽ facit. Et pctm̃ eſt iniq̇tas
‖ Et ſcitis q̃ꝛ ille apparuit vt pctã tolle- Eſa. 53. b
ret ⁊ pcm̃ in eo nõ ẽ. Oĩs q̇ in eo ma 1. Pe. 2. d
net nõ peccat. Et oĩs qui peccat non vi-
dit eum nec cognouit eũ. Filioli: nemo B
vos ſeducat. ‖ Qui facit iuſticiã iuſt⁹ eſt: Apocĩ. 22. c
ſicut ⁊ ille iuſtus eſt. Qui facit pctm̃ ex
diabolo eſt: q̃ñ ab initio diabolus pec-
cat. ‖ In hoc apparuit fili⁹ dei: vt diſſol- Joh. 8. e.
uat opa diaboli. Omis q̇ nat⁹ eſt ex deo
pctm̃ nõ facit: q̃ñ ſemen ipſi⁹ in eo ma-
net: ⁊ nõ põt peccare: q̃ñ ex deo nat⁹ eſt.
In hoc manifeſti ſunt filij dei ⁊ filij dia-
boli. Oĩs qui nõ eſt iuſt⁹ nõ eſt ex deo: ⁊
qui nõ diligit frẽm ſuũ. Q̃ñ hec eſt an-
nũciatio quã audiſtĩ ab initio vt diliga
tis alterutrũ. ‖ Nõ ſicut cayn q̇ ex mali- Geñ. 4. b
gno erat: ⁊ occidit frẽm ſuum. Et ꝓpter C
q̇d occidit eum? Q̃ñ opa eius maligna
erãt: fr̃is aũt ei⁹ iuſta ‖ Nolite mirari fra Joh. 15. c
tres ſi odit vos mũdus. Nos ſcim⁹ q̃ñ

trãſlati ſum⁹ de morte ad vitã:qm̃ dili-
Leuit.19.d gim⁹ frẽs ||Qui nõ diligit:manet i mor
ſ.2.b. te. Oĩs q̃ odit frẽm ſuũ homicida ẽ. Et
ſcitis qm̃ oĩs homicida nõ habet vitam
Joh.15.b vitã eternã in ſe manentẽ ||In hoc cog-
nouim⁹ charitatẽ dei:qm̃ ille aĩam ſuã
ꝓ nobis poſuit:ꝛ nos debem⁹ ꝓ frĩbus
aĩas ponere. Qui habuerit ſubſtantiam
hui⁹ mũdi:ꝛ viderit frẽm ſuũ neceſſe ha
bere:et clauſerit viſcera ſua ab eo : quõ
D charitas dei manet in eo? Filioli mei:nõ
diligam⁹ v̾bo neq̃ lingua:ſꝫ ope ꝛ veri
tate. In hoc cognoſcim⁹ qm̃ ex veritate
ſum⁹: ꝛ i ꝯſpectu ei⁹ ſuadebimus corda
Job.27.b nr̃a||Qm̃ ſi rep̄hẽderit nos cor nr̃m:ma
Joh.16.f ior ẽ deus corde nr̃o:et nouit oĩa ||Cha-
riſſimi :ſi cor nr̃m nõ rep̄hẽderit nos:fi-
dutiã habem⁹ ad deũ:et q̃cquid petieri-
mus accipiem⁹ ab eo qm̃ mãdata ei⁹ cu
ſtodim⁹:et q̃ ſũt placita corã eo facim⁹.
Joh.15.c ||Et hoc ẽ mandatũ ei⁹ vt credamus in
j.4.c noĩe filij ei⁹ ieſu chriſti:ꝛ diligamus al-
terutrũ ſicut dedit mandatũ nobis. Et
qui ſ̄uat mãdata ei⁹ in illo manet:ꝛ ipſe
in eo. Et in hoc ſcim⁹ qm̃ manet in no-
bis de ſpũ quẽ dedit nobis. IIII

A c Hariſſimi:nolite oĩ ſpũi credere:
ſed ꝓbate ſpũs ſi ex deo ſint:qm̃
multi pſeudo ꝓphete exierunt in
mundũ. In hoc cognoſcit̾ ſpũs dei. Oĩs
ſpũs qui ꝯfitet̾ ieſum chriſtum in carne
veniſſe:ex deo eſt. Et oĩs ſpũs qui ſoluit
ieſum:ex deo nõ eſt:et hic eſt antichriſt⁹
de quo audiſtis qm̃ venit: ꝛ nũc iam in
Joh.8.f. mũdo eſt. ||Uos ex deo eſtis filioli:et vi-
ciſtis euꝫ qm̃ maior eſt q̃ in vobis eſt:q̃
qui in mũdo:ipſi de mũdo ſunt:ideo de
mũdo loquuntur:et mũdus eos audit.
Joh.8.f Nos ex deo ſum⁹. ||Qui nouit deum au-
dit nos:qui nõ eſt ex deo nõ audit nos.
B In hoc cognoſcim⁹ ſpũm veritat̄ ꝛ ſpm̃
erroris. Chariſſimi:diligam⁹ nos inuicẽ
q: charitas ex deo eſt. Et oĩs qui diligit:
ex deo nat⁹ eſt:ꝛ cognoſcit deũ. Qui nõ
diligit:nõ nouit deũ:qm̃ deus charitas
Joh.3.b. eſt. ||In hoc apparuit charitas dei in no
bis:qm̃ filiũ ſuũ vnigenitũ miſit de⁹ in
mundũ vt viuam⁹ ꝑ eũ. In hoc eſt cha-
ritas:nõ quaſi nos dilexerimus deũ:ſed
qm̃ ipſe prior dilexit nos ꝛ miſit filiũ ſu-
um ꝓpitiationẽ ꝓ pctĩs noſtris. Chariſ
C ſimi:ſi deus dilexit nos:ꝛ nos debemus
Joh.1.b alterutrũ diligere. ||Deũ nemo vidit vn-
1.Timo,6.c q̃. Si diligam⁹ inuicẽ:de⁹ in nobis ma
net:ꝛ charitas eius in nobis ꝑfecta eſt.
In hoc cognoſcim⁹ qm̃ in eo manem⁹
ꝛ ipſe in nobis: qm̃ de ſpũſctõ ſuo dedit
nobis. Et nos vidimus et teſtificamur:
qm̃ pr̃ miſit filiũ ſuũ ſaluatorẽ mundi.
Quiſq̃s cõfeſſus fuerit qm̃ ieſus eſt fili⁹
dei:de⁹ in eo manet:ꝛ ipſe i deo. Et nos
cognouim⁹ ꝛ credidim⁹ charitati quam
hꝫ de⁹ in nobis. De⁹ charitas ẽ:ꝛ q̃ ma-
net in charitate in deo manet:ꝛ deus i
eo. In hoc ꝑfecta eſt charitas dei nobi-
ſcũ vt fiduciã habeam⁹ in die iudicij:q:
ſicut ille eſt ꝛ nos ſum⁹ in hoc mundo.
Timor nõ ẽ in charitate:ſꝫ ꝑfecta chari
tas foras mittit timorẽ:qm̃ timor penã
habꝫ. Qui aũt timet nõ eſt ꝑfect⁹ in cha
ritate. Nos g̃ diligam⁹ deũ: qm̃ de⁹ pri-
or dilexit nos||Si q̃s dixerit: qm̃ diligo
deũ ꝛ frẽm ſuũ oderit:mendax eſt. ||Qui
eñi nõ diligit frẽm ſuũ quẽ videt:deum
quẽ non videt quõ põt diligere? Et hoc
mandatũ habem⁹ a deo:vt q̃ diligit de-
um diligat ꝛ frẽm ſuũ. V

o Mnis q̃ credit qm̃ ieſus eſt chri-
ſtus:ex deo nat⁹ eſt. Et omĩs qui
diligit eũ qui genuit:diligit ꝛ eũ q̃ nat⁹
eſt ex eo. In hoc cognoſcim⁹ qm̃ diligi-
mus natos dei cũ deũ diligam⁹:ꝛ man-
data ei⁹ faciam⁹. Hec enim eſt charitas
dei vt mãdata ei⁹ cuſtodiam⁹: ꝛ manda
ta eius grauia non ſunt. ||Qm̃ omne qđ
natũ eſt ex deo vincit mundũ:ꝛ hec ẽ vi-
ctoria q̃ vincit mundũ:fides nr̃a. Quis
eſt aũt qui vincit mũdũ: niſi qui credit:
qm̃ ieſus eſt fili⁹ dei? Hic ẽ qui venit ꝑ
aquã ꝛ ſanguinẽ ieſus chriſtus. Non in
aqua ſolũ:ſꝫ in aqua ꝛ ſanguie. Et ſpũs
eſt qui teſtificat̾:qm̃ chriſt⁹ eſt veritas.
Qm̃ tres ſunt qui teſtimoniũ dãt in ce-
lo:pater:v̾bũ:ꝛ ſpũſſctũs:ꝛ hi tres vnuꝫ
ſunt. Et tres ſunt qui teſtimoniũ dãt in
terra:ſpũs:aqua:ꝛ ſanguis:ꝛ hi tres vnũ
ſunt. Si teſtimoniũ hoĩm accipim⁹:teſti
moniũ dei maius eſt. Qm̃ hoc ẽ teſtimo
niũ dei qđ maius eſt:qm̃ teſtificatus eſt
de filio ſuo||Qui credit in filiũ dei:habꝫ
teſtimoniũ dei in ſe. Qui nõ credit filio:
mendacẽ facit eũ:q: nõ credit ĩ teſtimo
niũ qđ teſtificat⁹ eſt de⁹ de filio ſuo . Et
hoc eſt teſtimoniũ qm̃ vitã eternam de-
dit nobis de⁹:ꝛ hec vita in filio eius eſt
Qui habet filiũ dei:habꝫ vitaꝫ:qui non
habet filiũ dei:vitaꝫ nõ habet. Hec ſcri-
bo vobis vt ſciatis quoniã vitã habetis
eternaꝫ:qui creditis in noĩe filij dei. Et
hec eſt fiducia quã habemus ad deuꝫ:q:
quodcunq̃ petierimus ſ̄m voluntatem
eius audit nos. Et ſcim⁹:q: audit nos:

quicq̄d petierimꝰ. Scimꝰ: q̄m habemus
petitiones q̄s poſtulamꝰ ab eo. Qui ſcit
D fratrē ſuū peccare pctm̄ nō ad mortē: pe
tat ꝛ dabit̄ ei vita peccanti nō ad mortē
Eſt pctm̄ ad mortē: nō ꝓ illo dico vt ro
get quis. Ois iniq̄tas pctm̄ ē: ꝛ eſt pec-
catū ad mortē. Scimꝰ: q: ois q̄ natꝰ eſt
ex deo nō peccat: ſ; generatio dei conſer
uat eū: ꝛ malignꝰ nō tanget eū. Scimus
q̄m ex deo ſumꝰ: ꝛ mūdus totus in mali
gno poſitꝰ eſt. Et ſcimus: q̄m filius dei
venit ꝛ dedit nobis ſenſum: vt cognoſca
mus deū verū: ꝛ ſimus in vero filio eius
Hic eſt verus deꝰ ꝛ vita eterna. Filioli:
cuſtodite vos a ſimulacris.

Explicit epl̄a beati Johānis apl̄i prima
Incipit argumentū in epiſtolā eiuſdem
ſecundam.

Sq; adeo ad ſanctam feminam
v ſcribit: vt eandē dn̄am nō dubi-
tet lr̄is appellare: eiuſdēq; filijs
teſtimoniū q̄ ambulēt i v̄itate phibet.

Explicit argumētū. Incipit epl̄a bea-
ti Johannis apl̄i ſecunda. Capl̄m I

Enior: electe dn̄e ꝛ natis eius
A ſ quos ego diligo in veritate: et
non ego ſolus: ſed ꝛ omēs qui
cognouerūt veritatē ꝓpter ve
ritatem q̄ pmanet in vobis: ꝛ vobiſcum
erit i eternū. Sit vobiſcū gr̄a miſericor-
dia pax a deo pr̄e: ꝛ a chriſto ieſu filio pa
tris in veritate ꝛ charitate. Gauiſus ſum
B valde: q̄m inueni de filijs tuis ambulā-
tes in veritate: ſicut mandatū accepimꝰ
a pr̄e. Et nunc rogo te dn̄a nō tanq̄ mā
datū nouū ſcribēs tibi: ſ; qd̄ habuimus
ab initio vt diligamꝰ alterutrū. Et hec
eſt charitas vt ambulemus ſc̄m mādata
eius. Hoc enī eſt mandatū: vt queadmo
dum audiſtis ab initio in eo ambuletꝭ:
q̄m multi ſeductores exierunt in mun-
dum qui nō ꝯfitent̄ ieſū chriſtū veniſſe i
carnē. Hic eſt ſeductor ꝛ antichriſtꝰ. Ui-
C dete voſmetipſos ne pdatis q̄ opati eſtꝭ
ſed vt mercedem plenā accipiatꝭ. Ois q̄
recedit ꝛ nō pmanet in doctrina chriſti:
deū nō habet. Qui pmanet in doctrina
hic prēm ꝛ filium habet. Si quis venit
ad vos ꝛ hāc doctrinā non affert: nolite
recipe eū in domū nec aue ei dixeritis.
Qui enī dicit illi aue: coīcat opibꝰ eius
D malignis. Ecce pdixi vobis vt i die dn̄i
nō ꝯfundamini. Plura hn̄s vobis ſcri-
bere: nolui per chartam ꝛ attramētum.
Spero enī me futurū apud vos: ꝛ os ad
os loqui ‖ vt gaudiū vr̄m plenū ſit. Sa- Joh.16.f
lutant te filij ſororis tue electe. 1.Jo.1.b

Explicit epl̄a bti Johannis apl̄i ſcd̄a.
Incipit argumētū i epl̄am eiuſdē tertiā

Gaium pietatꝭ cā extollit atq; vt
G in ipſa pietate maneat exhortat̄
diotrepez ipietatꝭ ꝛ ſupbie cā ob-
iurgat: demetrio aūt bonū teſtimoniu;
phibet cū fr̄ibus vniuerſis.

Explicit argumentū. Incipit epiſtola
beati Johānis apoſtoli tertia. Capl̄m I

Enior: gaio chariſſimo quem A
ſ ego diligo i v̄itate. Chariſſime
de oibꝰ orōnez facio ꝓſpere te
ingredi ꝛ valere: ſicut ꝓſpere
agit aīa tua. Gauiſus ſū valde venietibꝰ
fr̄ibꝰ ꝛ teſtimoniū phibētibꝰ v̄itati tue:
ſicut tu i v̄itate ābulas. Maiorē horū B
nō habeo gr̄am: q̄ vt audiā filios meos
i v̄itate ābulare. Chariſſime: fideliter fa
cis q̄cq̄d opar̄ i fr̄es ꝛ hoc i pegrinos q̄
teſtimoniū reddiderūt charitati tue i cō
ſpectu eccl̄e: q̄s bn̄facies deducēs digne
deo. Pro noīe enī eiꝰ ꝓfecti ſūt: nihil ac-
cipiētes a gētilibꝰ. Nos g̃ debemꝰ ſuſci C
pere huiuſmōi: vt coopatores ſimꝰ veri-
tatis. Scripſiſſem forſitan eccl̄e: ſ; is q̄
amat primatū gerere i eis diotrepes: nō
recipit nos. Propter hoc ſi venero com
moneā eiꝰ opa q̄ facit: verbis malignis
garriēs i nos. Et q̄ſi nō ei iſta ſufficiāt:
neq; ipſe ſuſcipit fr̄es: ꝛ eos q̄ ſuſcipiūt
ꝓhibet ꝛ de eccl̄ia eijcit. Chariſſime: no-
li imitari malū: ſ; qd̄ bonū ē. Qui bn̄ fa- D
cit: ex deo eſt: q̄ male facit nō vidēt deū.
Demetrio teſtimoniū reddit̄ ab oībus ꝛ
ab ipſa v̄itate: ſ; ꝛ nos teſtimoniū phi-
bemus: ꝛ noſti q̄m teſtimoniū nr̄m verū
eſt. Multa habui tibi ſcribere: ſ; nolui p
attramētū ꝛ calamū ſcribere tibi. Spe-
ro aūt ꝓtinꝰ te videre: ꝛ os ad os loque-
mur. Pax tibi. Salutāt te amici. Salu-
ta tu amicos noīatim.

Explicit epl̄a bti Johānis apl̄i tertia.
Incipit argumētū i epl̄az bti Jude apl̄i

Udas apoſtolus: fr̄es d̄ corrupto
i ribus vie veritatꝭ ita informat:
vt illicitū eſſe diſſertet de ſub iu-
go ſemel erutos ſeruitutis denuo operā
ſuam officijs nouare ſeruilibus.

Explicit argumentum. Incipit epiſto
la beati Jude apoſtoli. Capl'm I

A Udas ieſu chri
1 ſti ſeruus: frater aũt iacobi
his qui ſũt in deo patre di-
lectis: ⁊ chriſto ieſu ꝯſeruatꝭ
⁊ vocatis. Miſericordia vobis ⁊ pax et
charitas adimpleat. Chariſſimi: omnez
ſollicitudinem faciens ſcribendi vobis
de communi veſtra ſalute: neceſſe habui
ſcribere vobis depcãs ſupcertari ſemel
tradite ſanctis fidei. Subintroierũt enĩ
quidã hoĩes qui olim pſcripti ſũt ĩ hoc
B iudiciũ impij dñi noſtri grãm trãſferen
tes in luxuriã ⁊ ſolũ dñatorẽ ⁊ dñm no-
ſtrum ieſum chriſtũ negãtes. Cõmonere
aũt vos volo ſciẽtes ſemel oĩa: quoniaz
ieſus populũ de terra egypti ſaluãs: ſe-
cundo eos qui nõ crediderunt pdidit.
Angelos vo qui nõ ſeruauerũt ſuũ pri-
cipatũ: ſed dereliqrũt ſuũ domiciliũ: in
iudiciũ magni dei vinculis eternis ſub
caligine reſeruauit. Sicut ſodoma ⁊ go-
morra ⁊ finitime ciuitates ſili modo ex-
C fornicate: ⁊ abeũtes poſt carnẽ alterã: fa
cti ſũt exemplũ: ignis eterni penã ſuſti-
nẽtes. Similiter ⁊ hi carnẽ quidẽ ma-
culant: dñationẽ aũt ſpernũt: maieſtatẽ
aũt blaſphemant. Cum michael archan
gelus cũ diabolo diſputãs altercaret de
moyſi corpe: nõ eſt auſus iudiciũ infer-
re blaſphemie: ſʒ dixit. Imperet tibi deꝰ
Hi aũt qcunq; quidẽ ignorãt blaſphe-
mant: quecunq; autẽ naturaliter tanq
D muta aĩalia norunt: in his corrũpunt.
Ue illis qui in via cayn abierũt: ⁊ erro-
re balaam mercede effuſi ſunt: ⁊ in ꝯtra
2.Pe.2.b dictione chore abierũt‖Hi ſũt in epulis
ſuis macule ꝯuiuãtes: ſine timore ſemet
ipſos placẽtes: nubes q ſine aqua que a
ventis circũferunt: arbores autũnales
infructuoſe: bis mortue: eradicate: flu-
ctus feri marꝭ: deſpumãtes ſuas confu-
ſiones: ſidera errãtia: quibꝰ pcella tene
brarum ſeruata eſt in eternũ. Propheta
E uit aũt ⁊ de his ſeptimꝰ ab adaz: enoch:
Apoc.1.b dicẽs.‖Ecce venit dñs in ſctis milibus
ſuis facere iudiciũ cõtra omnes: ⁊ argu
ere omnes impios de omnibꝰ operibus
impietatꝭ eorũ quibꝰ impie: egerũt: ⁊ de
omnibꝰ duris que locuti ſũt cõtra deuz
peccatores impij. Hi ſunt murmurato-
res qruloſi: ſm deſideria ſua ambulan-
tes ⁊ os eorũ loquit ſupbiam: mirantes
pſonas queſtus cauſa. Uos aũt chariſſi
mi memores eſtote verborũ que pdicta
ſũt ab apoſtolis domini noſtri ieſu chri
ſti: qui dicebãt vobis‖qm in nouiſſimis
temporibꝰ veniẽt illuſores ſm deſideria
ſua ambulãtes in impietatibꝰ. Hi ſunt
qui ſegregant ſemetipſos: animales: ſpi
ritum non habẽtes. Uos aũt chariſſimi
ſupedificantes voſmetipſos ſanctiſſime
noſtre fidei: in ſpũſanctõ orãtes: voſmet
ipſos in dilectione dei ſeruate: expectan
tes miſericordiã domini noſtri ieſu chri
ſti in vitam eternã. Et hos quidez argu-
ite iudicatos: illos vo ſaluate d igne ra
pientes. Alijs autẽ miſeremi in timore:
odientes ⁊ eã que carnalis eſt maculatã
tunicam. Ei autem qui potens eſt vos
cõſeruare ſine peccato: ⁊ conſtituere añ
conſpectũ glorie ſue imaculatos in exul
tatione: in aduentu domini noſtri ieſu
chriſti: ſoli deo ſaluatori noſtro: per ieſũ
chriſtum dominuz noſtrum gloria ⁊ ma
gnificẽtia: imperiũ ⁊ ptãs añ oĩa ſecula:
⁊ nũc ⁊ oĩa ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Explicit epl'a btĩ Jude apl'i. Incipit
ꝓlogꝰ in Apocalypſim btĩ Johis apl'i.

O Mnes qui pie volunt viuere ĩ
chriſto: ſicut ait apl's‖ꝑſecutio
nem patient: iuxta illud‖ Fili
accedẽs ad ſeruitutẽ dei: ſta ĩ
timore: ⁊ ppara aĩam tuã ad tempatio-
nem. Tẽptatio nanq; eſt vita hoĩs ſup
terrã. Ne aũt fideles deficiãt in his: con
ſolat eos dñs atq; ꝯfirmat dicẽs:‖ Uo-
biſcum ſum vſq; ad ꝯſũmationẽ ſeculi:
⁊ nolite timere puſillus grex. Propterea
videns deꝰ pater tribulationes qs paſ-
ſura erat eccleſia ab apl'is fũdata ſupra
petrã chriſtum vt minꝰ timeat: diſpoſu
it vno cum filio ⁊ ſpũſctõ eas reuelare.
Reuelauit aũt tota trinitas chriſto ſm
humanitatẽ. Chriſtus vo iohãni p an-
gelum. Johãnes eccleſie: de qua reuela-
tione hunc librũ cõpoſuit. Unde ⁊ liber
iſte Apocalypſis dicit. id eſt reuelatio:
qr hic cõtinent que reuelauit iohanni ⁊
iohãnes eccleſie: quanta ſcilicet eccleſia
paſſa ſit in tpe primitiuo: ⁊ nunc patiat
⁊ nouiſſime tẽporibꝰ antichriſti paſſura
ſit qñ tãta erit tribulatio: vt ſi fieri poſ-
ſet etiam moueant electi. Et que p his
⁊ nunc ⁊ in futuro pmia ſit ſuſceptura
vt quos denũciata ſupplicia terrent: p-
miſſa pmia letificent. Ideo iſte iſte liber

Inter reliquas ſcripturas noui teſtamẽ-
ti ꝓphetie noĩe cenſeẗ que alijs eſt excel
lentioꝛ ꝓphetijs. Sicut eni nouũ teſta-
mentũ p̄ſtat veteri: euãgeliũ legi: ita hec
ꝓphetia ꝓphetijs veterꝫ teſtamenti: qꝛ
de chꝛiſto ⁊ eccleſia magna ex parte iam
adimpleta ſacramẽta denũciat. Uel eti
am ideo qꝛ cuꝫ alijs vnipharia: iſti tri-
pharia data eſt ꝓphetia ſimul ſcilicet p̄
terito ⁊ p̄ſenti ⁊ futuro. Ad cuiꝰ ꝯfirmã
dam auctoꝛitatẽ occurrit iã auctoꝛitas
mittentꝫ deferentis ⁊ accipiẽtis. Mittẽ
tis ſcilicet trinitatꝫ: ⁊ deferentꝫ ſcꝫ ange
li: ⁊ accipientꝫ ſcꝫ iohãnis. Cũ aũt iohã-
ni hec in viſione fuerũt reuelata: ⁊ ſint
tria genera viſionũ: ſub quo genere ꝑti-
neaẗ videndũ eſt. Uiſio eni: alia coꝛpalis
quando videlicet coꝛpalibus oculis ali
quid videmꝰ. Alia ſpũalis ſeu imagina
ria cuꝫ videlicet doꝛmiẽtes vel vigilan-
tes imagines rerũ cernimꝰ quibꝰ aliq̃d
ſignificatur: ſicut vidit pharao ſpicas ⁊
moyſes rubũ ardere: ille doꝛmiẽs: iſte vi
gilãs. Alia intellectualis: qñ videlicet
ſpũſcõ reuelãte intellectui mẽtꝫ v̾itatẽ
myſterioꝝ: ſicut ẽ capimꝰ quõ vidit io-
hãnes q̃ in hoc libꝛo referunẗ. Nõ enim
figuras tm̃ ſpũ vidit: ſꝫ ⁊ eaꝝ ſignifica-
ta mẽte intellexit. Uidit aũt iohãnes ⁊
ſcripſit in pathmos inſula relegatꝰ a do
mitiano in exilio pꝛincipe ipijſſimo: hac
euꝫ ad ſcribendũ cõpellẽte cauſa: qꝛ duꝫ
exul tenereẗ a domitiano ĩ pathmos in-
ſula in eccleſijs q̃bꝰ p̄erat multa pullu-
larũt atq̄ inoleuerũt vitia atq̄ diuerſe
hereſes. Erant eni q̃dã heretici ibi dicẽ-
tes chꝛiſtũ nõ fuiſſe añ mariã: qꝛ tpaliẗ
de ea natꝰ erat: q̄s iohãnes in pꝛincipio
b euangelij ſui redarguit dicẽs ‖ In pꝛici-
pio erat v̾bũ. Et in hoc libꝛo cũ dicit: al
pha ⁊ o.i. pꝛincipiũ ⁊ finis. Dicebãt etiaꝫ
q̃dã eccl̃iaꝫ põdere tribulationũ añ finẽ
ſeculi deſiturã: ⁊ ꝓ laboꝛe nõ p̄miũ eter
num ſuſcepturã. Hoꝛũ ꝙ erroꝛes volens
deſtruere iohãnes: oñdit chꝛiſtũ pꝛincipiũ
b eſſe ⁊ finẽ. Uñ eſaias ‖ Añ me nõ eſt foꝛ-
matꝰ deꝰ: ⁊ poſt me nõ erit. Et eccleſiã ꝑ
exercitiũ tribulationũ nõ deſinere: ſꝫ ꝑfi
cere: ⁊ ꝓ his bꝛauiũ eternũ recipe. Scri
bit aũt iohes ſeptẽ eccleſijs aſie: ⁊ earuꝫ
ſeptẽ ep̃is õ p̄dictꝫ inſtruẽs: ⁊ ĩ eis ꝑ eã
totã generalẽ eccl̃iam docens. Eſt itaq̄
materia iohis in hoc oꝑe ſtatꝰ ſpãliter
aſiane eccl̃ie: necnõ ⁊ totiꝰ videlicet q̃ in
p̄nti patiaẗ: ⁊ ĩ futuro receptura ſit. In-
tẽtio v̾o eiꝰ ẽ monere ad patiẽtiã q̃ ſer
uãda eſt: tũ qꝛ bꝛeuis laboꝛ: tũ qꝛ p̄miuꝫ
magnũ. Modus tractãdi talis: pꝛimo p̄
mittit ꝓloguꝫ ⁊ ſalutationẽ vbi reddit
auditoꝛes benignos ⁊ attẽtos: q̃ p̄miſſo
accedit ad narrationẽ. Añ narrationeꝫ
v̾o oñdit chꝛiſtũ eſſe ab eterno ſine pꝛĩci
pio ⁊ fine. Inducẽs ip̃m loquẽteꝫ. ‖ Ego Apocꝫ.1.a.c
ſum alpha ⁊ o.i. pꝛĩcipiũ ⁊ finis. Poſtea
accedẽs ad narrationẽ diſtinguit ſepteꝫ
viſiones: q̃bꝰ terminatꝫ iſte liber ꝯſũma
tur. Pꝛemittit aũt ꝓlogũ dicẽs ‖ Apoca Apocꝫ.1.a
lypſis ieſu chꝛiſti: ſubaudis hic eſt: ſicut
in alijs: viſio eſaie hec eſt: ⁊ parabole ſa-
lomonis ſunt hec.

Item alius ꝓlogus in Apocalypſim.

i Ohes apl̃s ⁊ euãgeliſta a chꝛiſto
electꝰ atq̄ dilectus: ĩ tãto amoꝛe
dilectiõis vberioꝛ habitus ẽ ‖ vt ĩ Joh.13.f.
cena ſupꝛa pectꝰ eiꝰ recũberet: ‖ ⁊ ad cru- Ibideꝫ.19.c
cem aſtãti ſoli matrẽ ꝓpꝛiã cõmẽdaſſet:
‖ vt quẽ nubere volẽtẽ ad amplexũ v̾gi- Joh.2.a.
nitatꝫ aſciuerat: ipſi etiã cuſtodiẽdã vir
ginẽ tradidiſſet. Hic itaq̄ cũ ꝓpter v̾bũ
dei ⁊ teſtimoniũ ieſu chꝛiſti in pathmos
inſulã ſoꝛtireẗ exiliũ: illic ab eodẽ apo-
calypſis p̄oſtẽſa deſcribiẗ: vt ſicut ĩ pꝛĩ-
cipio canonis.i. libꝛi geneſeos: incoꝛru-
ptile pꝛĩcipiũ p̄notaẗ: ita etiã ĩcoꝛrupti-
bilis finis ꝑ virginẽ ĩ apocalypſi redde-
tur: dicentꝫ ‖ Ego ſum alpha ⁊ o: initiũ ⁊ Apocꝫ.22.c
finis. Hic ẽ iohes: q̃ ſciẽs ſuꝑueniſſe ſi-
bi diẽ egreſſiõis de coꝛpe: ꝯuocatꝫ ĩ ephe
ſo diſcipuꝉ deſcẽdit in defoſſũ ſepulture
ſuũ locũ: oꝛõneq̄ cõpleta reddidit ſpũ:
tam a doloꝛe moꝛtꝫ factus extraneꝰ: q̃ a
coꝛruptiõe carnis noſciẗ alienꝰ. Cuiꝰ tñ
ſcripture diſpoſitio vel libꝛi oꝛdiatio iõ
a nobis ꝑ ſingula nõ exponiẗ: vt neſciẽ
tibus inq̃rẽdi deſideriũ colloceẗ: ⁊ q̃rẽ-
tibus laboꝛis fructꝰ ⁊ deo magiſterij do
ctrina ſeruetur.

Explicit ꝓlogus. Incipit argumẽtũ.

a Pocalypſis Johis tot habꝫ ſacra
q̃t v̾ba. Parum dixi: ⁊ ꝓ merito
volumis laus oĩs inferioꝛ ẽ. In
v̾bis ſinguꝉ m̾tiplices latẽt ĩtelligẽtie.

Explicit argumẽtũ. Incipit liber Apo-
calypſis beati Johãnis apl̃i. Capl̃m I

Pocalypſis ie- a
a ſu chꝛiſti quaꝫ dedit illi deꝰ
palaꝫ facere ſeruis ſuis que
opoꝛtet fieri cito: ⁊ ſignifica

uit mittēs ꝑ angelū ſuū ſeruo ſuo iohā-
ni q̄ teſtimoniū ꝑhibuit verbo dei: ⁊ te-
J.22.b ſtimoniū ieſu chriſti q̄cūq̄ vidit. ||Bea-
tus q̄ legit ⁊ audit v̄ba ꝓphetie hui⁹: ⁊
J.22.c. ſeruat ea q̄ in ea ſcripta ſūt. ||Tēpus eni
ꝓpe eſt. Johānes ſeptē eccleſijs q̄ ſunt i
B aſia. Grā vobis ⁊ pax ab eo q̄ ē ⁊ q̄ erat
⁊ q̄ vētur⁹ ē: ⁊ a ſeptē ſpiritib⁹ qui iɔſpe
ctu throni ei⁹ ſunt: ⁊ a ieſu chriſto qui ē
teſtis fidel' primogenit⁹ mortuoꝝ ⁊ prin
Hebreo.9.c ceps regū terre||qui dilexit nos: ⁊ lauit
1. Joh.1.d nos a pctīs nr̄is in ſanguine ſuo: ⁊ fecit
nos regnū ⁊ ſacerdotes deo ⁊ prī ſuo.
Ipſi glīa ⁊ imperiū in ſecula ſeculorū.
Eſa.3.c Amen||Ecce venit cū nubib⁹: ⁊ videbit
Mat.24.d. eū oīs oculus: ⁊ q̄ eū pupugerūt. Et plā
Jude.1.e gent ſe ſuꝑ eū oēs trib⁹ terre: etiā amen.
J.22.c. ||Ego ſū alpha ⁊ o: principiū ⁊ finis: di
cit dn̄s de⁹ q̄ eſt ⁊ qui erat ⁊ qui vētur⁹
eſt oīpotēs. Ego iohānes frater vr̄ ⁊ ꝑti
C ceps i tribulatiōe ⁊ regno ⁊ patiētia in
ieſu chriſto: fui i inſula q̄ appellat' path
mos ꝓpter v̄bū dei ⁊ teſtimoniū ieſu.
J.4.a ||Fui i ſpū i dn̄ica die Et audiui poſt me
vocē magnā tāq̄ tube: dicētē: Qđ vides
ſcribe in libro: ⁊ mitte ſeptē eccleſijs q̄
ſūt in aſia epheſo ⁊ ſmyrne ⁊ pergamo ⁊
thiatyre ⁊ ſardis ⁊ philadelphie ⁊ laodi
tie. Et cōuerſus ſum vt viderem vocem
que loquebat' mecum. Et cōuerſus vidi
ſeptem cādelabra aurea: ⁊ in medio ſe-
ptem candelabroꝝ aureorum ſimilē fi-
lio hominis veſtitū podere: ⁊ ꝑcinctum
ad mamillas zona aurea. Caput autem
eius ⁊ capilli erant candidi tanq̄ lana
J.2.e.⁊.19.c alba: ⁊ tanq̄ nix||Et oculi ei⁹ velut flā-
D ma ignis: ⁊ pedes ei⁹ ſilēs aurichalco ſi-
cut in camino ardenti. Et vox illi⁹ tāq̄
vox aquarū multaꝝ: ⁊ habebat in dexte
J.19.c ra ſua ſtellas ſeptē||Et de ore eius gladi
Mat.17.a us vtraq̄ parte acutus exibat:||⁊ facies
eius ſicut ſol lucet in virtute ſua. Et cū
vidiſſem eum: cecidi ad pedes eius tāq̄
mortuus. Et poſuit dexteram ſuam ſuꝑ
Eſa.44.a me dicens. Noli timere||Ego ſum prim⁹
J.22.c. ⁊ nouiſſimus ⁊ viuus: ⁊ fui mortuus et
ecce ſum viuens in ſecula ſeculorum:
Eſa.22.f ||⁊ habeo claues mortis ⁊ inferni. Scri-
Job.12.c be ergo que vidiſti ⁊ que ſūt: ⁊ que opor
J.3.b tet fieri poſt hec. Sacramentum ſeptem
ſtellarum quas vidiſti in dextera mea: ⁊
ſeptem candelabra aurea: ſeptem ſtelle
angeli ſunt ſeptem eccleſiarum: ⁊ can-
A delabra ſeptē: ſeptē eccl'ie ſūt. II
E T angelo epheſi eccleſie ſcribe.
Hec dicit qui tenet ſeptē ſtellas
in dextera ſua qui ambulat in medio ſe-
ptem candelabroꝝ aureorū. Scio ope-
ra tua ⁊ laborem ⁊ patientiā tuā: ⁊ quia
non potes ſuſtinere malos. Et tempta-
ſti eos qui ſe dicunt apoſtolos eſſe ⁊ nō
ſunt: ⁊ inueniſti eos mendaces. Et pati
entiā habes: ⁊ ſuſtinuiſti ꝓpter nomen
meum: ⁊ nō defeciſti. Sed habeo aduer
ſum te pauca: ꝙ charitatē tuam primā
reliquiſti. Memor eſto itaq̄ vnde exci- B
deris||⁊ age penitentiā ⁊ prima opa fac. J.3.
Sin aūt: venio tibi ⁊ mouebo cādelabrū
tuū de loco ſuo: ||niſi penitentiā egeris. Lu
Sed hoc habes: qꝛ odiſti facta nicolai-
tarum: que ⁊ ego odi. Qui habet aurem
audiat: q̄d ſpūs dicat eccleſijs. Vincen-
ti dabo edere de ligno vite: quod eſt i pa
radiſo dei mei. Et angelo ſmyrne eccle-
ſie ſcribe. Hec dicit primus ⁊ nouiſſim⁹:
qui fuit mortuus ⁊ viuit. Scio tribulati C
onem tuam ⁊ pauꝑtatē tuā: ſed diues
es ⁊ blaſphemaris ab his qui ſe dicunt
iudeos eſſe ⁊ non ſūt: ſed ſunt ſynagoga
ſathane. Nihil horū timeas que paſſur⁹
es. Ecce miſſurus eſt diabolus aliq̄s ex
vobis i carcerē vt tēptemini: ⁊ habebitiſ
tribulationē dieb⁹ decem. Eſto fidelis
vſq̄ ad mortē: ⁊ dabo tibi coronā vite.
Qui habet aurē audiat: q̄d ſpūs dicat ec
cleſijs||Qui vicerit: nō ledet' a morte ſe- J.3.
cunda. Et angelo ꝑgami eccleſie ſcribe D
Hec dicit q̄ hʒ rhōpheā ex vtraq̄ parte
acutā. Scio vbi habitas: vbi ſedes eſt ſa
thane: tenes nomē meū ⁊ nō negaſti fi-
dē meā. Et i diebus ill' antiphas teſtiſ
me⁹ fidelis qui occiſus eſt apud vos: vbi
ſathanas habitat. Sed habeo aduerſus
te pauca: qꝛ habes illic tenentes doctri-
nam balaam qui docebat balac mittere
ſcandalum coram filijs iſrael edere ⁊ for
nicari: ita habes et tu tenentes doctri-
nam nicolaitarū. Similiter penitētiā E
age: ſi quo minus. Veniā tibi cito ⁊ pu
gnabo cū illis in gladio oris mei. Qui
habet aurē audiat: q̄d ſpūs dicat eccle-
ſijs. Vincēti dabo māna abſcōditum: ⁊
dabo illi calculū candidū: ⁊ in calculo
nomē nouū ſcriptū: qđ nemo ſcit niſi q̄
accipit. Et angelo thyatire eccleſie ſcri-
be. Hec dicit fili⁹ dei || qui habet oculos E.
tanq̄ flāmā ignis ⁊ pedes eius ſimiles J.1
aurichalco. Noui opa tua ⁊ fidem ⁊ cha
ritatem tuam ⁊ miſteriū ⁊ patientiā tu-
am: ⁊ opa tua nouiſſima plura priorib⁹
Sed habeo aduerſus te pauca: qꝛ ꝑmit- F
tis mulierem hiezabel que ſe dicit pro-

phetē docere ⁊ ſeducere ſeruos meos: for
4.b nicari ⁊ māducare de idolotitis. ‖ Et de
di illi temp⁹ vt pniam ageret: ⁊ nō vult
penitere a fornicatiōe ſua. Ecce ego mit
to eam in lectū: ⁊ qui mechanť cū ea in
tribulatiōe maxima erūt: niſi pniam ab
operib⁹ ſuis egerint: ⁊ filios ei⁹ interfi-
7.b ciam in mortē: ⁊ ſcient oēs eccleſie: ‖ qꝛ
ego ſum ſcrutans renes ⁊ corda: ⁊ dabo
B vnicuiqꝫ veſtrū ſm opa ſua. Uobis aūt
dico ⁊ ceteris: qui thiatyre eſtis: q̄cunqꝫ
nō habent doctrinā hanc ⁊ qui non co-
gnouerunt altitudinē ſathane queād-
modū dicunt: nō mittam ſup vos aliud
pondus: tū id quod habetis tenete do-
nec veniam. Et qui vicerit ⁊ cuſtodierit
vſqꝫ in finē opa mea: dabo illi poteſta-
2. tem ſup gentes: ‖ ⁊ reget eas in virga fer
.c. rea ⁊ tanqꝫ vas figuli ꝯfringenť: ſicut ⁊
ego accepi a pr̄e meo: ⁊ dabo illi ſtellam
matutinā. Qui habet aurē audiat: quid
ſpirit⁹ dicat eccleſijs. III
A T angelo eccleſie ſardis ſcribe.
e Hec dicit qui habet ſeptē ſpirit⁹
dei: ⁊ ſeptem ſtellas. Scio opera
tua: qꝛ nomen habes ꝙ viuas: ⁊ mortu-
us es. Eſto vigilans: ⁊ cōfirma cetera q̄
moritura erant. Non eni inuenio opera
tua plena corā deo meo. In mente ergo
habe qualiter acceperis ⁊ audieris et ſer-
.a ua: ⁊ penitentiā age. ‖ Si ergo nō vigila
.c ueris veniā ad te tanqꝫ fur: ⁊ neſcies q̄
hora veniā ad te. Sed habes pauca no-
mina in ſardis q̄ nō inquinauerūt veſti
menta ſua: ⁊ ambulabūt mecū in albis:
.c qꝛ digni ſunt. ‖ Qui vicerit ſic veſtietur
veſtimētis albis: ⁊ nō delebo nomē eius
B de libro vite: ⁊ ꝯfitebor nomē eius corā
pr̄e meo ⁊ corā angelis eius. Qui habet
aurē audiat: quid ſpirit⁹ dicat eccleſijs.
2 Et angło philadelphie eccłie ſcribe ‖ Hec
.c dicit ſanct⁹ et ver⁹ qui habet clauē da-
uid: ⁊ qui aperit et nemo claudit: clau-
dit ⁊ nemo aperit. Scio opera tua. Ecce
dedi corā te oſtiū apertum qđ nemo pōt
claudere: qꝛ modicā habes ꝟtutē: ⁊ ſua
ſti verbū meū ⁊ nō negaſti nomē meū.
Ecce dabo de ſynagoga ſathane qui di-
cunt ſe iudeos eſſe ⁊ nō ſūt: ſed mētiun-
tur. Ecce faciē illos vt veniāt ⁊ adorent
aū pedes tuos: et ſcient qꝛ ego dilexi te.
Qm̄ ſeruaſti ꝟbū patiētie mee: ⁊ ego ſer
uabo te ab hora tēptatiōis q̄ vētura eſt
in orbē vniuerſum tēptare habitātes in
C terra. Ecce venio cito. Tene qđ habes:
vt nemo accipiat coronā tuā. Qui vice-
rit faciā illū colūnā in templo dei mei:
⁊ foras nō egredieť ampli⁹. Et ſcribā ſu
per eū nomē dei mei ⁊ nomen ciuitatis
dei mei noue hierłm: q̄ deſcēdit de celo
a deo meo: ⁊ nomē meū nouū. Qui ha-
bet aurē audiat: qđ ſpūs dicat eccleſijs.
Et āgelo laoditie eccłie ſcribe. Hec dicit
amen teſtꝭ fidelis ⁊ ver⁹: qui eſt principi
um creature dei. Scio opa tua: qꝛ neqꝫ
frigidus es neqꝫ calidus: vtinā frigidus
eſſes aut calidus: ſꝫ qꝛ tepidus es: et nec
frigidus nec calidus: incipiā te euome-
re ex ore meo: qꝛ dicis ꝙ diues ſum ⁊ lo-
cupletat⁹ ⁊ nulli⁹ egeo: ⁊ neſcis qꝛ tu es
miſer ⁊ miſerabił: ⁊ paup ⁊ cecus et nu- D
dus. Suadeo tibi emere a me aurū igni-
tū ꝓbatū vt locuples fias: et veſtimētis
albis induaris: vt nō appareat confuſio
nuditatis tue: ⁊ collyrio inunge oculos
tuos vt videas ‖ Ego q̄s amo: arguo ⁊ ca Prou.3.b
ſtigo. Emulare ģ: ⁊ pniam age. Ecce ſto Hebre.12.b
ad oſtiū ⁊ pulſo. Si q̄s audierit vocem
meā ⁊ aperuerit mihi ianuā intrabo ad
illū: ⁊ cenabo cū illo: ⁊ ipſe mecū. Qui vi
cerit dabo ei ſedere mecū i throno meo:
ſicut ⁊ ego vici ⁊ ſedi cum patre meo in
throno eius. Qui habet aurē audiat: qđ
ſpirit⁹ dicat eccleſijs. IIII
Oſt hec vidi: ⁊ ecce oſtium aper- A
p tum in celo: ⁊ vox prima quā au
diui tanqꝫ tube loquētis mecū
dicens. Aſcende huc: ⁊ oſtendā tibi que
oportet fieri cito. ‖ Poſt hec ſtatim fui i S.1.c.
ſpiritu. Et ecce ſedes poſita erat in celo
⁊ ſupra ſedem ſedens. Et qui ſedebat ſi-
milis erat aſpectui lapidis iaſpidis ⁊ ſar
dinis: ⁊ iris erat in circūitu ſedis ſimi-
lis viſioni ſmaragdie. Et in circūitu ſe- B
dis ſedilia vigintiq̄ttuor: et ſupra thro-
nos vigintiq̄ttuor ſeniores ſedētes cir-
cūamicti veſtimētꝭ albis: ⁊ in capitibus
eoꝝ coronas aureas. Et de throno ꝓce-
dūt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: et ſeptē
lāpades ardētes aū thronū q̄ ſūt ſeptē
ſpūs dei. Et in ꝯſpectu ſedis tāqꝫ mare
vitreū ſimile cryſtallo: ⁊ i medio ſedis ⁊
in circūitu ſedis q̄ttuor aīalia plēa ocuł C
aū ⁊ retro. Et aīal primū ſiłe leoni et ſe-
cundū ſiłe vitulo: ⁊ tertiū aīal hn̄s faci-
em q̄ſi hoīs: ⁊ quartū aīal ſiłe aquile vo-
lanti. Et quattuor aīalia ſinguła eoꝝ ha-
bebant alas ſenas: ⁊ in circūitu ⁊ intus
plena ſunt oculis. Et requiem nō habe-
bant die ac nocte dicentia: ‖ ſctūs ſctūs Eſa.6.b.
ſanctus dn̄s de⁹ omīpotens: qui erat et
qui eſt ⁊ q̄ ventur⁹ eſt. Et cū darent illa D

aīalia gl'iam ⁊ honoꝛē ⁊ bñdictionē ſe-
denti ſup thronū viuēti in ſecula ſeculo
rū: ꝓcidebāt vigintiq̄ttuoꝛ ſenioꝛes añ
ſedentē in throno ⁊ adoꝛabāt viuentem
in ſecula ſeculoꝝ: ⁊ mittebant coꝛonas
ſuas añ thronū dicētes. Dignus es dñe
deus nr̄ accipe gl'iam ⁊ honoꝛē ⁊ ꝟtutē:
quia tu creaſti oīa: ⁊ ꝑpter voluntatē
tuam erant ⁊ creata ſunt. V
A ‖ Et vidi in dextera ſedētis ſupra
Ezech. 2.d e thronū librū ſcriptum intus ⁊ fo
ris: ſignatū ſigillis ſeptē. Et vidi
angelū foꝛtē ⁊ p̄dicantem voce magna.
Quis eſt dign⁹ aperire libꝛum ⁊ ſoluere
ſignacula ei⁹? Et nemo poterat neq̄ in
celo neq̄ in terra neq̄ ſubt⁹ terrā aperi
re librū: neq̄ reſpicere illū. Et ego flebā
multū: q̄m nemo dign⁹ inuent⁹ eſt ape-
rire librū: nec videre eum. Et vn⁹ de ſe-
B nioꝛib⁹ dixit mihi. Ne fleueris. Ecce vi-
cit leo de tribu iuda radix dauid apire
librū ⁊ ſoluere ſeptē ſignacula eius. Et
vidi ⁊ ecce in medio throni ⁊ q̄ttuoꝛ ani
maliū ⁊ in medio ſenioꝝ agnū ſtantem
tanq̄ occiſū hn̄tem coꝛnua ſeptē ⁊ ocu
los ſeptē: qui ſūt ſeptē ſpūs dei miſſi in
omnē terrā. Et venit: ⁊ accepit de dexte-
J.6.a ra ſedentꝭ in throno librū. ‖ Et cū aperu
iſſet librū: q̄ttuoꝛ aīalia ⁊ vigintiq̄ttu-
C oꝛ ſenioꝛes ceciderūt corā agno habeu-
tes ſingl'i citharas ⁊ phialas aureas ple
nas odoꝛamētoꝝ q̄ ſunt oꝛōnes ſctōꝝ:
⁊ cantabāt canticū nouū dicentes. Di-
gnus es dñe accipe librū ⁊ apire ſigna-
J.7.d cula ei⁹ ‖ q̄m occiſus es: ⁊ redemiſti nos
deo in ſanguie tuo ex oī tribu et lingua
⁊ pp'lo: natione: ⁊ feciſti nos deo nr̄o re-
gnū ⁊ ſacerdotes ⁊ regnabim⁹ ſup terrā.
Et vidi: ⁊ audiui vocē angeloꝝ multo-
D rū in circuitu throni ⁊ aīaliū ⁊ ſenioꝝ:
Dañ.7.c. ⁊ erat numerus eoꝝ ‖ milia miliū: dicē-
tiū voce magna. Dign⁹ eſt agn⁹ qui oc-
ciſus eſt: accipe virtutē ⁊ diuinitatē et
ſapientiā ⁊ foꝛtitudinē ⁊ honoꝛē ⁊ gloꝛi
am ⁊ benedictionē. Et oēm creaturā q̄
in celo eſt: ⁊ ſup terrā ⁊ ſub terra: ⁊ q̄ ſūt
in mari ⁊ que in eo: oēs audiui dicētes
ſedēti in throno ⁊ agno. Bñdictio ⁊ ho-
noꝛ ⁊ gl'ia ⁊ ptās in ſec'la ſec'loꝝ. Et q̄t-
tuoꝛ aīalia dicebāt amē. Et vigītiq̄ttu
oꝛ ſenioꝛes ceciderūt i facies ſuas ⁊ ado
rauerūt viuentē i ſec'la ſeculoꝝ VI
A Et vidi q̄ apuiſſet agn⁹ vnū de
e ſeptē ſigillis: ⁊ audiui vnū de q̄t
tuoꝛ aīalib⁹ dicēs tanq̄ vocē to
nitrui. Ueni ⁊ vide. Et vidi: et ecce equ⁹
albus: ⁊ q̄ ſedebat ſup illū habebat arcū
et data eſt ei coꝛona: ⁊ exiuit vincēs vt
vinceret. Et cū aperuiſſet ſigillū ſecun-
dū audiui ſcdm aīal dicēs. Ueni ⁊ vide
Et exiuit alius equus rufus: et qui ſede
bat ſup illū datū eſt ei vt ſumeret pacē
de terra: ⁊ vt inuicē ſe interficiāt ⁊ dat⁹
eſt ei gladi⁹ magnus ‖ Et cū aperuiſſet ſi S.5.b
gillū tertiū: audiui tertiū aīal dicens. B
Ueni ⁊ vide. Et ecce equus niger: ⁊ q̄ ſe
debat ſup illū habebat ſtaterā in manu
ſua. Et audiui tanq̄ vocē i medio quat
tuoꝛ aīaliū dicentiū. Bilibꝛis tritici de
nario vno: ⁊ tres bilibꝛes hoꝛdei dena-
rio vno: ⁊ vinū ⁊ oleū ne leſeris. Et cum
aperuiſſet ſigillū quartū audiui vocem
quarti aīalis dicentis. Ueni ⁊ vide. Et
ecce equ⁹ pallidus: ⁊ q̄ ſedebat ſup eum
nomē illi moꝛs: ⁊ infern⁹ ſeq̄baꝛ eū. Et
data eſt illi ptās ſup q̄ttuoꝛ ptes terre: ⁊
interficere gladio fame ⁊ moꝛte ⁊ beſtijs
terre. Et cū aperuiſſet ſigillū q̄ntū: vidi C
ſubt⁹ altare aīas interfectoꝝ ꝑpter ver-
bū dei: ⁊ ꝑpter teſtimoniū qđ habebāt
Et clamabāt voce magna dicētes. ‖ Uſ- J.19
q̄quo dñe ſctūs ⁊ ver⁹ nō iudicas et nō
vindicas ſanguinē nr̄m de his q̄ habi-
tabāt in terra? Et date ſunt illis ſingu-
le ſtole albe: ⁊ dictū eſt illis: vt requieſce
rent adhuc temp⁹ modicū: donec cōple-
anꝛ ↄſerui eoꝝ ⁊ frēs eoꝝ q̄ interficiēdi
ſunt ſicut ⁊ illi. Et vidi cū aperuiſſet ſi-
gillū ſextū ‖ ⁊ ecce terremotus magn⁹ fa- Mat
ctus eſt. Et ſol fact⁹ eſt niger tanq̄ ſacc⁹
cilicin⁹: ⁊ luna tota facta ē ſicut ſāguis: D
⁊ ſtelle de celo ceciderunt ſuper terram:
ſicut ficus emittit groſſos ſuos cū a ven
to magno moueꝛ. Et celū receſſit ſicut
liber inuolut⁹: ⁊ oīs mons ⁊ inſule d' lo
cis ſuis mote ſunt. Et reges terre ⁊ pri-
cipes ⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊ foꝛtes ⁊ omis
ſeruus ⁊ liber abſcōderūt ſe in ſpelūcꝭ et
in petrꝭ montiū: ‖ ⁊ dicūt mōtib⁹ ⁊ petrꝭ Eſa
cadite ſup nos: et abſcōdite nos a facie Oſe
ſedētis ſup thronū ⁊ ab ira agni: q̄m ve Luc
nit dies magnus ire ipſoꝝ. Et quis po-
terit ſtare. VII
p Oſt hec vidi q̄ttuoꝛ angelos ſtā- A
tes ſup q̄ttuoꝛ angulos terre: te-
nētes q̄ttuoꝛ vētos terre ne flarent ſup
terrā: neq̄ ſup mare neq̄ in vllā arboꝛē
Et vidi alteꝝ angelū aſcendētē ab oꝛtu
ſolis hn̄tem ſignū dei viui: ⁊ clamauit
voce magna: q̄ttuoꝛ angelꝭ q̄b⁹ datū eſt
nocere terre ⁊ mari dicēs. ‖ Nolite noce J.9
re terre ⁊ mari neq̄ arboꝛib⁹ q̄adulq̄ ſi-

gnemꝰ ſuos dei nr̄i in frontibꝰ eoꝝ. Et
audiui numeꝝ ſignatoꝝ‖centū quadra
gintaq̄ttuor milia ſignati ex oī tribu fi-
lioꝝ iſrl̄. Ex tribu iuda: duodecim milia
ſignati. Ex tribu ruben: duodeci milia
B ſignati. Ex tribu gad: duodeci milia ſi-
gnati. Ex tribu aſer: duodecim milia ſi-
gnati. Ex tribu neptalim: duodecim mi
lia ſignati. Ex tribu manaſſe: duodeci
milia ſignati. Ex tribu ſymeon: duode-
cim milia ſignati. Ex tribu leui: duode-
cim milia ſignati. Ex tribu yſachar: du-
odecim milia ſignati. Ex tribu zabulon
duodeci milia ſignati. Ex tribu ioſeph:
duodecim milia ſignati. Ex tribu bēia-
min: duodeci milia ſignati. Poſt hec vi-
C di turbā magnā quā dinumerare nemo
poterat ex oībꝰ gētibꝰ ꝛ tribubꝰ ꝛ pplis
ꝛ linguis: ſtātes an̄ thronū ꝛ in ꝯſpectu
agni amicti ſtol̄ albis: ꝛ palme i manibꝰ
eoꝝ. Et clamabāt voce magna dicētes.
Salus deo nr̄o: qui ſedet ſup thronuȝ ꝛ
agno. Et oēs angeli ſtabant in circūitu
throni ꝛ ſenioꝝ ꝛ q̄ttuor aīaliū: ꝛ cecide
rūt in conſpectu throni in facies ſuas: ꝛ
adorauerūt deū dicētes: amē. Bn̄dictio
ꝛ claritas ꝛ ſapiētia ꝛ grāꝝactio: honor
ꝛ virtꝰ ꝛ fortitudo deo nr̄o: in ſecl̄a ſecu
loꝝ Amen. Et rn̄dit vnꝰ de ſenioribꝰ: ꝛ
dixit mihi. Hi q̄ amicti ſunt ſtol̄ albis q̄
ſūt ꝛ vnde venerūt? Et dixi illi. Dn̄e mi
D tu ſcis. Et dixit mihi. Hi ſunt q̄ venerūt
de tribulatiōe magna: ꝛ lauerunt ſtolas
.c ſuas: ‖ ꝛ dealbauerūt eas in ſanguīe agni
Ideo ſunt an̄ thronū dei: ꝛ ſeruiūt ei die
ac nocte in templo eiꝰ: ꝛ q̄ ſedet in thro-
.c no habitabit ſup illos. ‖ Nō eſuriēt ne-
a. q ſitient amplius: neq cadet ſup illos
ſol neq vllus eſtꝰ: qm̄ agnꝰ qui i medio
throni eſt reget illos: et deducet eos ad
vite fontes aquaꝝ: et abſterget deꝰ oēm
lachrymā ab oculis eoꝝ. VIII
A ¶ Cū aperuiſſet ſigillū ſeptimuȝ:
f factū eſt ſilentiuȝ in celo: q̄ſi me-
dia hora. Et vidi ſepteȝ angelos
ſtantes in ꝯſpectu dei: ꝛ date ſūt illi ſe-
ptem tube. Et aliꝰ angelus venit: et ſte-
tit ante altare hn̄s thuribulum aureū: ꝛ
data ſunt illi incenſa multa: vt daret de
orōnibꝰ ſctōꝝ oīm ſup altare aureuȝ qđ
eſt an̄ thronū dei. Et aſcēdit fumꝰ incen
ſoꝝ de orōnibꝰ ſctōꝝ de manū angeli: co-
rā deo. Et accepit angelus thuribulum
B aureū: ꝛ impleuit illud de igne altarꝭ: et
miſit in terrā: ꝛ facta ſunt tonitrua ꝛ vo
ces ꝛ fulgura ꝛ terremotꝰ magnꝰ: ꝛ ſeptē
angeli q̄ habebāt ſeptē tubas ꝑparaue-
rūt ſe vt tuba canerēt. Et primꝰ angelꝰ
tuba cecinit. Et facta eſt grādo ꝛ ignis:
mixta in ſanguine: ꝛ miſſum ē in terrā.
Et tertia ꝑs terre: combuſta eſt: ꝛ tertia
ꝑs arboꝝ cōcremata eſt: ꝛ omē fenū vi-
ride cōbuſtū eſt. Et ſecūdus angelus tu-
ba cecinit: ꝛ tanq̄ mons magnꝰ igne ar C
dens miſſus eſt in mare. Et facta eſt ter-
tia pars marꝭ ſanguis: ꝛ mortua eſt ter-
tia ꝑs creature eoꝝ q̄ hēbāt aīas in ma
ri: ꝛ tertia ꝑs nauiū interijt. Et tertiꝰ an
gelus tuba cecinit ꝛ cecidit de celo ſtel-
la magna ardēs tanq̄ facula. Et cecidit i
tertiā ꝑtē fluminū ꝛ i fontes aq̄ꝝ: ꝛ no-
mē ſtelle dicit̄ abſinthiū. Et facta ē ter-
tia ꝑs aq̄ꝝ i abſinthiū: ꝛ mlt̄i hoim mor
tui ſūt de aq̄s: qꝛ amare facte ſūt. Et q̄r- D
tus angelus cecinit: ꝛ ꝑcuſſa ē tertia ꝑs
ſolis: et tertia pars lune: et tertia pars
ſtellaꝝ: ita vt obſcuraret̄ tertia ꝑs eoꝝ ꝛ
diei nō luceret ꝑs tertia ꝛ noctꝭ ſilr̄. Et
vidi: ꝛ audiui vocē vnꝰ aq̄le volantꝭ ꝑ
mediū celi: dicentis voce magna. Ve ve
ve habitātibꝰ in terra de ceterꝭ vocibus
triū angeloꝝ: qui erāt tuba cantituri.
¶ Et quintꝰ angelus tuba ce- IX A
e cinit ‖ ꝛ vidi ſtellā de celo cecidiſ- I.20.a.
ſe in terrā: ꝛ data eſt ei clauis pu
tei abyſſi. Et aperuit puteū abyſſi ‖ ꝛ aſcē I.14.c.19.a
dit fumꝰ putei ſicut fumꝰ fornacis ma-
gne: ꝛ obſcuratꝰ eſt ſol ꝛ aer de fumo pu
tei. Et de fumo putei exierūt locuſte in
terrā: ꝛ data ē illis ptās ſicut hn̄t ptātē
ſcorpiones terre. ‖ Et p̄ceptuȝ eſt illis ne S.7.a
lederēt fenū terre neq omē viride: neq
oēm arborē: niſi tm̄ hoies q̄ non hn̄t ſi-
gnū dei in frontibꝰ ſuis. Et datuȝ eſt ill̄
ne occiderēt eos: ſed vt cruciarēt menſi-
bus q̄nq. Et cruciatꝰ eoꝝ vt cruciatus B
ſcorpij: cū ꝑcutit hoiem. ‖ Et in diebꝰ il- Eſa.2.d
lis querēt hoies mortē ꝛ nō iuenient eā: Oſe.10.c
Et deſiderabunt mori: ꝛ fugiet mors ab Luc.23.e
eis. ‖ Et ſimilitudines locuſtaꝝ ſiles equis Sap.16.b
paratꝭ in ꝑliū: ꝛ ſup capita eaꝝ tanq̄ co-
rone ſiles auro: ꝛ facies eaꝝ tanq̄ facies
hoim. Et hēbant capillos ſicut capillos
mulieꝝ: ꝛ dentes eaꝝ ſicut dētes leonū
erāt. Et habebāt loricas ſicut loricas fer
reas: ꝛ vox alaꝝ illaꝝ ſicut vox curruū
eq̄rū multoꝝ currētiū in bellū. Et habe
bant caudas ſiles ſcorpionum: ꝛ aculei
erāt in caudis earum: ꝛ ptās eaꝝ nocere
hoibꝰ menſibꝰ quiq. Et habebāt ſup ſe
regē angelum abyſſi cui nomē hebraice
abaddon: grece auteȝ apollion: ꝛ latine

C hās nomē exterminās. Ue vnū abijt: et
eece veniūt adhuc duo ve p⁹ hec. Et ſex-
tus angel⁹ tuba cecinit ⁊ audiui vocem
vnā ex q̄ttuoꝛ cornib⁹ altarꝫ aurei qđ ē
añ ocl'os dei: dicēte ſexto angl'o q̄ hēbat
tubā. Solue quattuoꝛ angl'os q̄ alligati
ſūt in flumine magno eufratē. Et ſoluti
ſūt q̄ttuoꝛ angl'i q̄ parati erāt i hoꝛam ⁊
diē ⁊ mēſem ⁊ ānū vt occiderēt tertiam
ptē hoim. Et nūer⁹ equeſtrꝫ exercit⁹: vi-
cies milies dena milia: ⁊ audiui nūeruꝫ
eoꝝ. Et ita vidi eq̄s in viſiōe ⁊ q̄ ſedebāt
ſup eos: hēbāt loꝛicas igneas ⁊ hyacin-
thinas ⁊ ſulphureas: ⁊ capita eq̄ꝝ erant
tanq̄ capita leonū: ⁊ de oꝛe eoꝝ pcedit
D ignis ⁊ fum⁹ ⁊ ſulphur. Et ab his trib⁹
plagis occiſa ē tertia ps hoim: de igne ⁊
de fumo ⁊ ſulphure q̄ pcedebant ex oꝛe
ipoꝝ. Ptās eni eq̄ꝝ in oꝛe eoꝛuꝫ eſt: ⁊ in
caudis eoꝝ. Nā caude eoꝝ ſiles ſerpēti-
bus hñtes capita: ⁊ in his nocēt. Et ce-
teri hoies q̄ nō ſunt occiſi in his plagis
neq̄ pniam egerūt de opib⁹ manuū ſu-
arū vt nō adoꝛarent demonia ⁊ ſimula-
cra aurea ⁊ argētea ⁊ erea ⁊ lapidea ⁊ li-
gnea: q̄cūq̄ videre pñt neq̄ audire ne-
q̄ ambulare: ⁊ nō egerūt pniam ab ho-
micidijs ſuis: neq̄ a veneficijs ſuis neq̄
a foꝛnicatiōe ſua: neq̄ a furtꝫ ſuis. X
Et vidi aliū angelū foꝛtē deſcen-
A dentē d̄ celo amictū nube: ⁊ iris
in capite ei⁹. Et facies ei⁹ erat vt
ſol: ⁊ pedes ei⁹ tāq̄ colūna ignis. Et ha
bebat i manu ſua libellū aptū: ⁊ poſuit
pedē ſuū dextrū ſupꝛa mare: ſiniſtrū aūt
ſup terrā: ⁊ clamauit voce magna quē-
B admodū cū leo rugit. Et cū clamaſſet: lo
cuta ſunt ſeptē tonitrua voces ſuas. Et
cū locuta fuiſſent ſepteꝫ tonitrua voces
ſuas: ⁊ ego ſcriptur⁹ erā. Et audiui vocē
de celo dicentē mihi. Signa que locuta
Dañ.12.c ſūt ſeptē tonitrua: ⁊ noli ea ſcribere. Et
angel⁹ quē vidi ſtantē ſupꝛa mare et ſu-
pꝛa terrā leuauit manū ſuā ad celū: ⁊ iu
rauit p viuentē in ſecula ſecl'oꝝ q̄ crea-
C uit celū ⁊ ea q̄ in eo ſūt: ⁊ terrā ⁊ ea q̄ in
ea ſūt: ⁊ mare ⁊ ea q̄ in eo ſūt: q2 tps nō
erit ampli⁹ ſꝫ in dieb⁹ vocꝫ ſeptimi āge-
li cū cepit tuba canere: ꝯſūmabit myſte
riū dei: ſicut euāgelizauit p ſeruos ſuos
pphas. Et audiui vocē de celo iterū lo-
quētē mecū: ⁊ dicēteꝫ. Uade ⁊ accipe li-
brū aptū de manu angl'i ſtātꝫ ſupꝛa ma-
re ⁊ ſup terrā. Et abij ad angelū dicens
D ei: vt daret mihi libꝝ: ⁊ dixit mihi. Acci
pe libꝝ: ⁊ deuoꝛa illū: ⁊ faciet amaricari
ventrē tuū: ſꝫ in oꝛe tuo erit dulcē tanq̄
mel. Et accepi libꝝ de manu angl'i ⁊ de- Ez
uoꝛaui illū: ⁊ erat in oꝛe meo tanq̄ mel
dulce. Et cū deuoꝛaſſeꝫ eū amaricatus ē
vēter me⁹. Et dixit mihi. Opoꝛtet te ite-
rū pphetare gentibus ⁊ pplis ⁊ linguis
⁊ regib⁹ multis. XI
e Et dat⁹ eſt mihi calam⁹ ſilis virge: A
⁊ dictū eſt mihi: Surge ⁊ metire
tēplū dei ⁊ altare: ⁊ adoꝛātes i eo. Atriū
aūt qđ eſt foꝛꝫ tēplū eij ce foꝛas: ⁊ ne me
tiarꝫ illud: qm̄ datū ē gētib⁹. Et ciuita-
tē ſcām calcabūt mēſib⁹ q̄dragitaduob⁹
Et dabo duob⁹ teſtib⁹ meis: ⁊ pphabūt
dieb⁹ mille ducentꝫ ſexaginta amicti ſac
cis. Hi ſunt due oliue ⁊ duo cādelabꝛa i
ꝯſpectu dñi terre ſtātes. Et ſi q̄s volue-
rit eos nocere: ignis exiet de oꝛe eoꝝ: et
deuoꝛabit inimicos eoꝝ: ⁊ ſi q̄s volue-
rit eos ledere: ſic opoꝛtet eum occidi. Hi B
hñt ptātem claudēdi celū ne pluat die-
b⁹ pphetie illoꝝ: ⁊ ptātem hñt ſup aq̄s
ꝯuertēdi eas i ſāguieꝫ: ⁊ pcutere terrā oī
plaga q̄tiēſcūq̄ voluerit. Et cū finierit Da
teſtioniū ſuū: beſtia q̄ aſcēdit de abyſſo
faciet aduerſus eos bellū: ⁊ vincet illos:
⁊ occidet eos. Et coꝛpa eoꝝ iacebunt in
plateis ciuitatꝫ magne: q̄ vocat̄ ſpirita-
liter ſodoma ⁊ egypt⁹: vbi ⁊ dñs eoꝝ cru
cifixus eſt. Et videbūt de tribub⁹ ⁊ po-
pul'ꝫ ⁊ linguis ⁊ gētib⁹ coꝛpa eoꝝ p tres
dies ⁊ dimidiū: ⁊ coꝛpa eoꝝ nō ſinēt po
ni in monumētꝫ. Et inhabitātes terraꝫ
gaudebūt ſup illos ⁊ iocūdabunt̄: ⁊ mu
nera mittēt iuicē: qm̄ hi duo pphe cru-
ciauerūt eos q̄ habitabāt ſup terrā. Et C
poſt dies tres ⁊ dimidiū ſpūs vite a deo
intrauit in eos. Et ſteterūt ſup pedes ſu
os: ⁊ timoꝛ magnus cecidit ſup eos qui
viderūt eos. Et audierunt vocem ma-
gnā de celo dicentē eis. Aſcendite huc.
Et aſcenderunt in celū in nube: et vide-
rūt illos inimici eoꝝ. Et in illa hoꝛa fa-
ctus eſt terremot⁹ magnus: ⁊ decima ps
ciuitatꝫ cecidit. Et occiſa ſūt in terremo
tu noīa hoim ſeptē milia: ⁊ reliq̄ i timo-
rē ſūt miſſi: ⁊ dederūt gl'iaꝫ deo celi. Ue
ſecūdū abijt: ⁊ ecce ve tertiū veniet cito.
Et ſeptim⁹ angelus tuba cecinit: ⁊ facte
ſūt voces magne in celo dicētes. Factū
eſt regnū hui⁹ mūdi dñi nr̄i ⁊ chꝛiſti ei⁹:
⁊ regnabūt in ſecl'a ſecl'oꝝ: amen. Et vi- D
gintiq̄ttuoꝛ ſenioꝛes q̄ in ꝯſpectu dei ſe-
dent in ſedib⁹ ſuis ceciderunt in facies
ſuas: ⁊ adoꝛauerūt deū dicētes: Gratias
agim⁹ tibi dñe de⁹ nr̄ oīpotens q̄ es ⁊ q̄

eras τ q̃ ventur⁹ es: q͛ accepiſti virtutē
tuā magnā τ regnaſti. Et irate ſūt gen-
tes: τ aduenit ira tua: tp̄s mortuoꝝ iu-
dicari τ reddere mercedē ſeruis tuis p-
phetis τ ſctis τ timētib⁹ nomē tuū: pu-
ſillis τ magnis: τ exterminādi eos q̃ cor
rupūt terrā. Et aptū ē templū dei in ce
lo: τ viſa ē arca teſtamēti ei⁹ ī tēplo ei⁹.
Et facta ſūt fulgura τ voces τ terremo-
tus et grando magna. XII
A Et ſignū magnū apparuit in ce-
e lo. Mlier amicta ſole: τ luna ſub
pedib⁹ eius: τ in capite ei⁹ coro-
na ſtellarū duodeci. Et ī vtero hn̄s τ cla
mabat pturiens τ crutiat̃ vt pariat. Et
viſū ē aliud ſignū ī celo. Et ecce draco
magn⁹ rufus hn̄s capita ſeptē τ cornua
decē: et in capitib⁹ ſuis ſeptē diadema-
ta: et cauda ei⁹ trahebat tertiā ptē ſtella
rū celi: et miſit eas in terram. Et draco
ſtetit aū mlierē q̃ erat pitura vt cū pe-
B periſſet filiū ei⁹ deuoraret. Et pepit fili-
um maſculū: q̃ recrur⁹ erat oēs gentes
in virga ferrea. Et raptus ē fili⁹ ei⁹ ad
deū τ ad thronū ei⁹: τ mlier fugit in ſoli
tudinē vbi hēbat locū paratū a deo: vt
ibi paſcat eā dieb⁹ mille ducētis ſexagi
ta. Et factū ē pliū magnū in celo. Mi-
chael τ angeli ei⁹ pliabant̃ cū dracone
et draco pugnabat τ angeli ei⁹ τ nō va-
luerūt neq̄ loc⁹ inuētus ē eoꝝ amplius
in celo. Et piect⁹ ē draco ille magnus:
ſerpēs antiqu⁹ q̃ vocat̃ diabol⁹ τ ſatha
nas: q̃ ſeducit vniuerſū orbē τ piectus
C ē in terrā: et āgeli ei⁹ cū illo miſſi ſunt.
Et audiui vocē magnā in celo dicentē.
Nūc facta ē ſalus et virtus et regnū dei
nr̄i et ptās chriſti ei⁹: q͛ piect⁹ ē accuſa
tor fratrū nr̄oꝝ q̃ accuſabat illos aū cō
ſpectū dei nr̄i die ac nocte: τ ipi vicerūt
eū pp̄ter ſanguinē agni: et pp̄ter ꝟbuꝫ
teſtimonij ſui: et nō dilexerūt anias ſuas
vſq̄ ad mortē. Propterea letamī celi et
q̃ habitatī ī eis. Ue terre τ mari: q͛ de-
ſcēdit diabol⁹ ad vos hn̄s irā magnam
ſciēs ꝙ modicū tp̄s hꝫ. Et poſtq̄ vidit
draco ꝙ piect⁹ eēt ī terrā ꝯſecut⁹ ē mu
D lierē q̃ pepit maſculū. Et date ſūt mlie-
ri ale due aq̃le magne vt volaret ī deſer
tū in locū ſuū vbi alit̃ p tp̄s et tpa τ di-
midiū tpis a facie ſerpētis. Et miſit ſer
pēs ex ore ſuo p⁹ mlierē aquā tanq̄ flu
mē vt eā faceret trahi a flumie. Et audi
uit terra mlierē et apuit terra os ſuū et
abſorbuit flumen qd̄ miſit draco de ore
ſuo. Et iratus ē draco in mulierē: et ab
ijt facere pliū cū reliq̃s de ſemie ei⁹ qui
cuſtodiūt mādata dei: et hn̄t teſtimoni-
um ieſu chriſti. Et ſtetit ſuper arenam
maris. XIII A
Et vidi de mari beſtiā aſcenden-
e tē hn̄tem capita ſeptē et cornua
decē: et ſup cornua eius decē dia
demata: τ ſup capita eius noīa blaſphe
mie. Et beſtia quā vidi: ſilīs erat pardo
et pedes eius ſicut pedes vrſi: et os eius
ſicut os leonis. Et dedit illi draco ꝟtu
tē ſuā et ptātem magnā. Et vidi vnū de
capitibus ſuis q̄ſi occiſū ī mortē τ pla-
ga mortis ei⁹ curata eſt. Et āmirata eſt
vniuerſa terra poſt beſtiā. Et adoraue-
rūt draconē qui dedit ptātē beſtie: et ad
orauerūt beſtiā dicētes. Quis ſilīs be-
ſtie et q̃s poterit pugnare cū ea? Et da B
tū ē eis os loquēs magna et blaſphemi
as: et data ē ei ptās facere mēſes q̄dra
gintaduos. Et aperuit os ſuū in blaſ-
phemias ad deū blaſphemare nomē ei
us et tabernaculū eius et eos q̃ in celo
habitāt. Et eſt datū illi bellū facere cuꝫ
ſanctis: et vincere eos. Et data ē illi po
teſtas in oēm tribū et pplm et linguā et
gentē: τ adorauerūt eā oēs q̃ inhabita-
bāt terrā || quorū nō ſūt ſcripta noīa in J.20.b
libro vite agni qui occiſus ē ab origine Phil.4.a
mūdi. Si quis hꝫ aurē audiat. Qui ī ca C
ptiuitatē duxerit: in captiuitatē vadet
|| qui ī gladio occiderit optet cuꝫ gladio Gen.9.a.
occidi. Hic ē pacia et fides ſctoꝝ. Et v ī Mat.26.e
di aliā beſtiā aſcendētē de terra et ha-
bebat cornua duo ſilia agni. Et loq̄ba
tur ſicut draco. Et ptātem prioris beſtie
oēm faciebat ī ꝯſpectu ei⁹: et fecit terrā
τ hitātes ī ea adorare beſtiā primā: cui⁹
curata ē plaga mortī. Et fecit ſigna ma
gna vt etiā ignē faceret d̄ celo deſcēde-
re ī terrā ī ꝯſpectu hoim. Et ſeduxit ha
bitātes ī terra ppt̃ ſigna q̃ data ſūt illi
facere ī ꝯſpectu beſtie dicēs hitātib⁹ in D
terra vt faciāt imaginē beſtie q̃ hꝫ pla
gā gladij τ vixit. Et datū ē illi vt daret
ſpm̄ imagini beſtie: τ vt loq̄t̃ imago be
ſtie: τ faciet vt q̄cūq̄ nō adorauerit ima
ginē beſtie: occidat̃. Et faciet oēs puſil
los τ magnos τ diuites τ paupes τ libe
ros τ ſuos hr̄e characterē ī dextera ma
nu aut ī frōtib⁹ ſuis: et ne q̃s poſſꝫ eme
re aut vēdere: niſi q̃ hēat characterem:
aut nomē beſtie: aut nūeꝝ nois ei⁹. Hic
ſapia ē. Qui hꝫ itellectū ꝯputet nume
rū beſtie. Numer⁹ eni hois ē: et nūer⁹ ei
us ſexcenti ſexagintaſex. XIIII

A Et vidi: ⁊ ecce agnꝰ ſtabat ſupra
e monte ſion: ⁊ cũ eo centũ q̃dra
gita q̃ttuoꝛ milia hñtes nomẽ eiꝰ
⁊ nomẽ pr̃is eius ſcriptũ in frõtibꝰ ſu-
is. Et audiui vocẽ de celo tanq̃ vocem
aquaꝝ multaꝝ ⁊ tãquã voces tonitrui
magni: ⁊ vocẽ quã audiui ſicut cithare
doꝝ citharizantiũ ĩ citharis ſuis Et cã-
tabãt q̃ſi cãticũ nouũ añ ſedẽ ⁊ añ q̃ttu
S.7 d oꝛ aĩalia ⁊ ſenioꝛes ‖ ⁊ nemo poterat di-
cere canticũ niſi illa centũ q̃draginta
quattuoꝛ milia qui empti ſunt de terra.
Hi ſũt q̃ cũ mľieribꝰ nõ ſunt coinq̃nati
virgines eni ſũt. Hi ſequunt agnũ q̃cũ
q̃ ierit. Hi empti ſunt ex oĩbus pꝛimi-
tie deo ⁊ agno: ⁊ in oꝛe eoꝝ nõ ẽ iuentũ
B mendaciũ. Sine macula eni ſũt añ thꝛo
nũ dei. Et vidi alterũ angelũ volantẽ p
mediũ celum hñtem euãgeliũ eternũ vt
euangelizaret ſedentibus ſuper terram
et ſup oẽm gentez ⁊ tribum ⁊ lingũã et
ppľm: dicẽs magna voce. Timete dñm
et date illi honoꝛẽ: qꝛ venit hoꝛa iudicij
Ps.145. eius: ⁊ adoꝛate eũ ‖ q̃ fecit celũ ⁊ terram:
Act.14.c mare ⁊ fontes aq̃ꝝ. Et aliꝰ angelꝰ ſecu-
Eſa.21.c tus ẽ: dicẽs ‖ Cecidit: cecidit babylõ illa
Hiere.51.a. magna q̃ a vino ire foꝛnicatiõĩ ſue pota
j.18.a. uit oẽs gẽtes Et tciꝰ ãgelꝰ ſecutꝰ ẽ illos
dicẽs voce magna. Si q̃s adoꝛauit be-
ſtiã ⁊ imaginẽ eiꝰ: ⁊ accepit charactarẽ
in frõte ſua aut ĩ manu ſua: hic bibet de
vino ire dei qđ mixtũ eſt mero in calice
ire ipſius. Et cruciabit igne ⁊ ſulphure
C in ꝯſpectu angeloꝝ ſctõꝝ: ⁊ añ ꝯſpectuz
S.9.a.j.19 a agni ‖ Et fumꝰ toꝛmtoꝝ eoꝝ deſcẽdet in
ſecula ſecľoꝝ. Nec hñt requiẽ die ac no
cte q̃ adoꝛauerũt beſtiã ⁊ imaginẽ eius
et ſi q̃s accepit characterẽ nomis eius.
Hic pacia ſctõꝝ ẽ q̃ cuſtodiũt mãdata
dei ⁊ fidẽ ieſu. Et audiui vocem de celo
dicentẽ mihi: Scribe. Bti moꝛtui q̃ in
dño moꝛiunt. Amodo iã dicit ſpũs vt
requieſcãt a laboꝛibꝰ ſuis. Opa eni illo
rũ ſequunt illos. Et vidi: ⁊ ecce nubem
candidã: et ſup nubẽ ſedẽtẽ ſilem filio
hoĩs hñtem in capite ſuo coꝛonã aureã:
et ĩ manu ſua falcẽ acutã. Et aliꝰ ãgelꝰ
D exiuit de tẽplo: clamãs voce magna ad
Johel.3.c ſedentẽ ſup nubẽ ‖ Mitte falcẽ tuã ⁊ me
te: qꝛ venit hoꝛa vt metat q̃m aruit meſ
ſis terre Et miſit q̃ ſedebat ſup nubẽ fal
cẽ ſuã ĩ terra: ⁊ meſſuit eã Et alius ange
lus exiuit de tẽplo qđ ẽ in celo: hñs ⁊ ip
ſe falcẽ acutã. Et alius angelꝰ exiuit de
altari q̃ hẽbat ptãtem ſupra ignẽ: ⁊ cla
mauit voce magna ad eũ q̃ hẽbat falcez
acutã dicẽs. Mitte falcẽ tuã acutam: et
vindemia botros vinee terre: q̃m matu
re ſunt vue eius. Et miſit angelꝰ falcem
ſuã acutã in terrã: ⁊ vindemiauit vineã
terre: ⁊ miſit in lacũ ire dei magnũ. Et
calcatus ẽ lacus extra ciuitatẽ: et exiuit
ſanguis de lacu vſq; ad frenos equoꝝ
per ſtadia mille ſexcenta. XV
Et vidi aliud ſignũ in celo mag- A
e nũ ⁊ mirabile: angelos ſeptẽ ha-
bẽtes plagas ſeptẽ nouiſſimas:
q̃m in illis ꝯſũmata ẽ ira dei. Et vidi tã
quã mare vitreũ mixtũ igne: ⁊ eos q̃ vi-
cerũt beſtiã ⁊ imaginẽ eius: ⁊ numerũ
noĩs eius ſtãtes ſupra mare vitreũ habẽ B
tes citharas dei: ⁊ cãtantes cãticũ moy
ſi ſerui dei: ⁊ canticũ agni dicẽtes. Ma
gna ⁊ mirabilia ſũt opa tua dñe deꝰ oĩ-
potẽs: iuſte ⁊ vere ſunt vie tue dñe rex ſe
culoꝝ. ‖ Quis nõ timebit te dñe: ⁊ mag- Hie
nificabit nomẽ tuũ? Quia ſolus piꝰ es: C
q̃m oẽs gentes veniẽt ⁊ adoꝛabũt in cõ
ſpectu tuo: q̃m iudicia tua maifeſta ſũt
Et poſt hec vidi: ⁊ ecce aptũ ẽ tẽplũ ta-
bernacľi teſtionij ĩ celo. Et exierũt ſeptẽ
angeli hñtes ſeptẽ plagas de tẽplo: veſti
ti lapide mũdo ⁊ cãdido: ⁊ p̃cincti circa
pectoꝛa zonis aureis. Et vnũ de q̃ttuoꝛ
aĩalibꝰ dedit ſeptẽ ãgelis ſeptẽ phialas D
aureas plenas iracũdie dei viuẽtis ĩ ſe
cula ſeculoꝝ. Et impletũ ẽ templũ dei
fumo a maieſtate dei ⁊ de virtute eiꝰ: et
nemo poterat introire in templũ donec
ꝯſũmarent ſeptẽ angeloꝝ. XVI
Et audiui vocẽ magnã de tẽplo A
e dicentẽ ſeptẽ angelis. Jte ⁊ effũ-
dite ſeptẽ phialas ire dei in ter-
rã. Et abijt pꝛimꝰ angelꝰ ⁊ effudit phia
lã ſuã in terrã: ⁊ factũ ẽ vulnꝰ, ſeuũ ⁊ peſ
ſimũ in hoĩes q̃ hẽbant charactarẽ be-
ſtie: ⁊ in eos q̃ adoꝛauerũt beſtiã ⁊ ima
ginẽ eiꝰ. Et ſecũdus angelꝰ effudit phia
lã ſuã in mare: ⁊ factus ẽ ſanguis tanq̃
moꝛtui: ⁊ oĩs aĩa viuẽs moꝛtua ẽ ĩ ma-
ri. Et tertius effudit phialã ſuã ſup flu
mina et ſup fõtes aquaꝝ: ⁊ factꝰ ẽ ſan-
guis. Et audiui angelũ aquaꝝ dicentẽ.
Juſtus es dñe q̃ es ⁊ q̃ eras ſcũs: qui hoc B
iudicaſti: qꝛ ſanguinẽ ſcõꝝ ⁊ pphaꝝ ef
fuderũt: ⁊ ſanguinẽ eis dediſti bibere.
Digni eni ſunt. Et audiui alteꝝ dicen-
tẽ. Etiã dñe deus oĩpotẽs: vera ⁊ iuſta
iudicia tua. Et quartus angelꝰ effudit
phialã ſuã in ſolẽ ⁊ datũ ẽ illi eſtu affli
gere hoĩes ⁊ igni. Et eſtuauerũt hoĩes
eſtu magno: ⁊ blaſphemauerũt nomen

dei hñtis ptātem ſup has plagas: neq̃
egerūt pniam vt darēt illi gl'iam. Et q̄n
t⁹ āgel⁹ effudit phialā ſuā ſup ſedē be-
ſtie ⁊ factū ē regnū eius tenebroſū: ⁊ cō-
manducauerūt linguas ſuas p̄ dolore:
et blaſphemauerūt deū celi p̄ dolorib⁹
et vulnerib⁹ ſuis: ⁊ nō egerūt pniam ex
c opib⁹ ſuis. Et ſext⁹ angel⁹ effudit phia
lā ſuā in flumē illud magnū eufratē: et
ſiccauit aquā eius: vt p̄pararet̄ via regi
bus ab ortu ſolis. Et vidi de ore draco-
nis ⁊ de ore beſtie ⁊ de ore pſeudo pp̄he
exire ſpūs tres imūdos in modū ranaꝝ
Sunt eni ſpūs demonioꝝ faciētes ſig-
na: ⁊ pcedūt ad reges totius terre ꝯgre
gare illos in p̄liū ad diē magnū oipotē-
.b tis dei ‖ Ecce venio ſicut fur Btūs q̄ vi-
..e gilat ⁊ cuſtodit veſtimēta ſua ne nudus
.a ambulet ⁊ videāt turpitudinē eius. Et
c. ꝯgregabit illos in locū q̄ vocat̄ hebrai-
ce hermagedon. Et ſeptim⁹ angel⁹ effu-
D dit phialā ſuā in aerē: ⁊ exiuit vox ma-
gna de tēplo a throno dicēs. Factū eſt.
Et facta ſūt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua:
et terremot⁹ factus ē magnus q̄lis nun
q̄ fuit ex quo hoies fuerūt ſup terrā tal'
terremot⁹ ſic magn⁹. Et fracta ē ciuitaſ
magna in tres ptes ⁊ ciuitates gētium
ceciderūt. Et babylon magna venit in
in memoriā añ deū: dare illi calicē vini
indignatiōis ire ei⁹. Et ois inſula fugit
et mōtes nō ſūt inuēti Et grādo magna
ſicut talentū deſcēdit de celo in hoīes: ⁊
blaſphemauerunt hoīes deū ꝑpter pla-
gā grādis: qm̄ magna facta ē vehemēt̄
A Et venit vn⁹ de ſeptē XVII
e angelis qui hēbant ſeptē phia-
las: ⁊ locut⁹ ē mecū dicēs. Ueni
et oñdam tibi dānationē meretric̄ ma-
gne q̄ ſedet ſup aq̄s multas cū q̄ forni-
cati ſūt reges terre: ⁊ inebriati ſūt q̄ in-
habitāt terrā de vino ꝓſtitutiōis eius
Et abſtulit me in ſpū in deſertū Et vidi
mulierē ſedētē ſup beſtiā coccineā ple
nā noīb⁹ blaſphemie hñtē capita ſeptē
et cornua decē. Et mlier circūdata pur
pura ⁊ coccino ⁊ laurata auro ⁊ lapide
p̄cioſo ⁊ margaritis: hñs poculū aureū
B in manu ſua plenū abomiatiōe ⁊ imun
ditia fornicatiōis eius. Et i fronte eius
nomē ſcriptū myſteriū babylon magna
mater fornicationū ⁊ abomiationū ter
re. Et vidi mlierē ebriā de ſanguine ſctō
rū: ⁊ de ſanguine martiꝝ ieſu Et mirat⁹
ſum cū viderē illā āmiratione magna.
Et dixit mihi angelus: Quare miraris?
Ego dicā tibi ſacr̄m mulieris ⁊ beſtie q̄
portat eā: q̄ habet capita ſeptē ⁊ cornua
decē: Beſtia quā vidiſti fuit: ⁊ nō ē: ⁊ aſ-
cenſura ē de abyſſo: ⁊ in interitū ibit: et
mirabunt̄ inhabitātes terrā quoꝝ non
ſunt ſcripta noīa in libro vite a ꝯſtituti c
one mūdi vidētes beſtiā q̄ erat: ⁊ nō eſt
Et hic ē ſenſus: q̄ habet ſapiam. Septē
capita ſeptē mōtes ſunt: ſup quos mlier
ſedet: ⁊ reges ſeptē ſunt. Quinq̄ cecide
runt vnus ē: ⁊ alius nōdū venit. Et cuȝ
venerit optet illū breue tp̄s manere. Et
beſtia q̄ erat ⁊ nō ē ⁊ ipa octaua ē: et de
ſeptē ē. Et i interitū vadet. Et decē cor
nua q̄ vidiſti: decē reges ſūt q̄ regnū nō
dū acceperūt: ſed ptātē tanq̄ reges vna
hora accipiēt poſt beſtiā. Hi vnū cōſiliū
hñt: et virtutē ⁊ ptātem ſuā beſtie tra- D
dent. Hi cū agno pugnabūt: ⁊ agn⁹ vin
cet illos: ‖ qm̄ dñs dñoꝝ ē: ⁊ rex regū: ⁊ 1. Timo. 6. c
q̄ cū illo ſūt vocati ⁊ electi ⁊ fideles. Et ī. 19. c.
dixit mihi. Aq̄s quas vidiſti vbi mere-
trix ſedet ppl'i ſunt ⁊ gentes ⁊ lingue: et
decē cornu q̄ vidiſti in beſtia: hi odient
fornicariā ⁊ deſolatā faciēt illā ⁊ nudā
et carnes eius mādueabūt: ⁊ ipam igni
ꝯcremabūt. De⁹ eni dedit in corda eoꝝ
vt faciāt qđ placitū ē illi vt dent regnū
ſuū beſtie donec cōſūmēt̄ verba dei. Et
mulier quā vidiſti eſt ciuitas magna q̄
habet regnū ſup reges terre. XVIII
Et poſt hec vidi aliū angelū de- A
e ſcendentē de celo: hñtem ptāteȝ
magnā: ⁊ terra illuīata eſt a gl'ia
eius. Et exclamauit in fortitudine di- Eſa. 21. c
cens ‖ Cecidit: cecidit babylon magna et Hiere. 51. a
facta ē habitatio demonioꝝ ⁊ cuſtodia ſ. 14. b
ois ſpūs imūdi: ⁊ cuſtodia ois volucris
imunde ⁊ odibilis: q2 de vino ire forni
catiōis eius biberūt omēs gentes. Et re
ges terre cū illa fornicati ſunt: ⁊ merca-
tores terre de virtute delitiarū ei⁹ diui
tes facti ſunt. Et audiui aliā vocē de ce B
lo dicentē. Exite de illa pplus meus: et
ne ꝑticipes ſitis delictoꝝ eius: ⁊ de pla
gis eoꝝ non accipiatis: Qm̄ ꝑuenerunt
pctā eius vſq̄ ad celū: ⁊ recordatus eſt
dñs iniquitatū eius. Reddite illi ſicut ⁊
ipa reddidit vobis: et duplicate dupli-
cia ſ̄m opera eius. In poculo quo mi-
ſcuit vobis: miſcete illi duplū. Quantū
glorificauit ſe ⁊ in delitijs fuit: tantum
date illi tormentū ⁊ luctum: q2 in corde
ſuo dicit. Sedeo regina: ⁊ vidua nō ſuȝ C
et luctū non video. Ideo in vna die ve
nient plage eius: mors ⁊ luctus ⁊ fames

et igne cōburet᷑: quia fortis eſt deus qui
iudicabit illā. Et flebūt ⁊ plangēt ſe ſu-
per illā reges terre q̄ cū illa fornicati ſūt
⁊ in delitijs vixerūt cū viderit fumū in
cēdij ei⁹: lōge ſtātes ꝓpter timorē tormē-
Hiere. 51.a toꝝ ei⁹ dicētes || Ue ve ciuitas illa mag-
na babylon: ciuitas illa fortis: qm̄ vna
hora venit iudiciū tuū. Et negociatores
terre flebūt ⁊ lugebūt ſup illā: qm̄ mer-
ces eoꝝ nemo emet ampli⁹: merces auri
D et argēti ⁊ lapidis p̄cioſi ⁊ margarite et
byſſi ⁊ purpure ⁊ ſerici ⁊ cocci ⁊ omē li-
gnū tinū: ⁊ oīa vaſa eboris ⁊ omia vaſa
de lapide p̄cioſo ⁊ eramēto ⁊ ferro ⁊ mar
more. Et cynnamomū ⁊ amomū ⁊ odo-
ramētoꝝ ⁊ vnguenti ⁊ thuris ⁊ vini et
olei et ſile ⁊ tritici ⁊ iumētoꝝ ⁊ ouiū et
eq̄rū ⁊ rhedaꝝ ⁊ mācipioꝝ ⁊ aiaꝝ hoim
Et poma deſiderij anie tue diſceſſerūt a
te: ⁊ oīa pinguia ⁊ p̄clara perierunt a te et
ampli⁹ illa iā nō iuenient mercatores ho
E minū. Qui diuites facti ſunt ab ea: lōge
ſtabūt ꝓpter timorē tormētoꝝ ei⁹: flen-
Hiere. 51.b tes ac lugētes ⁊ dicētes. || Ue ve ciuitas
illa magna q̄ amicta erat byſſo ⁊ purpu
ra ⁊ cocco ⁊ deaurata ē auro ⁊ lapide p̄
cioſo ⁊ margaritis: qm̄ vna hora deſtitu
te ſūt tāte diuitie: ⁊ omis gubernator et
oēs q̄ in lacū nauigāt ⁊ naute ⁊ qui in
mari opant᷑ lōge ſteterūt: ⁊ clamauerūt
F videntes locū inceudij ei⁹ dicētes. Que
ſimilis ciuitati huic magne? Et miſert
puluerē ſup capita ſua: ⁊ clamauert flē
tes et lugentes: dicentes. Ue ve ciuitas
illa magna: in qua diuites facti ſūt oēs
q̄ hēbant naues in mari de p̄cijs eius:
qm̄ vna hora deſolata ē. Exulta ſup eā
celū ⁊ ſcti apl̄i ⁊ ꝓphe: qm̄ iudicauit de
us iudiciū vr̄m de illa. Et ſuſtulit vnus
G angel⁹ fortis lapidē quaſi molarē mag
Hiere. 51.e nū ⁊ miſit in mare dicens || Hoc impetu
mittet᷑ babylō ciuitas illa magna: et vl
tra iā nō inuenietur. Et vox citharedorū
⁊ muſicoꝝ ⁊ tibia canentiū ⁊ tuba non
audiet᷑ in te ampli⁹: ⁊ oīs artifex omiſq;
ars nō iuenietur in te ampli⁹: ⁊ vox mole
nō audiet᷑ in te ampli⁹. Et lux lucerne
nō lucebit in te ampli⁹: ⁊ vox ſpōſi ⁊ ſpō
ſe nō audiet᷑ adhuc in te: q2 mercatores
tui erāt principes terre: q2 in veneficijs
tuis errauert oēs gētes Et in ea ſāguis
ꝓphaꝝ ⁊ ſctoꝝ inuent⁹ eſt: ⁊ oīm qui in
terfecti ſunt in terra XIX
A Oſt hec audiui quaſi vocē mag-
p nā tubarū multarū i celo dicen-
tiū alla. Laus ⁊ glia ⁊ virt⁹ deo
nr̄o ē: q2 vera ⁊ iuſta iudicia ſūt ei⁹: qui
iudicauit de meretrice magna || q̄ corru- S.
pit terrā in ꝓſtitutiōe ſua: ⁊ vindicauit
ſanguinē ſeruoꝝ ſuorū de manib⁹ eius
Et iterū dixerūt alla || Et fumus ei⁹ aſcē S.
dit in ſecula ſeculoꝝ. Et ceciderūt ſenio
res vigintiq̄ttuor ⁊ q̄ttuor aīalia ⁊ ado-
rauerūt deū ſedentē ſup thronū: dicen-
tes amen: alla. Et vox de throno exiuit
dicēs. Laudē dicite deo nr̄o oēs ſcti ei⁹
et qui timetis deū puſilli ⁊ magni. Et au
diui quaſi vocē tube magne ⁊ ſicut vo-
cē aquaꝝ multaꝝ ⁊ ſicut vocē tonitruo
rū magnoꝝ dicentiū alla: qm̄ regnauit
dn̄s de⁹ noſter oīpotēs. Gaudeamus et B
exultemus ⁊ dem⁹ gl̄iam ei: q2 venerūt
nuptie agni ⁊ vxor eius p̄parauit ſe. Et
datū ē illi vt cooperiat ſe byſſino ſplendē
ti ⁊ cādido. Byſſinū eni iuſtificationes
ſūt ſcōꝝ. Et dixit mihi. Scribe || Beati q̄ M
ad cenā nuptiaꝝ agni vocati ſūt. Et di- Lu.
xit mihi. Hec verba dei vera ſunt. Et ce
cidi ad pedes eius vt adorarē eū. Et di
xit mihi || Uide ne feceris. Cōſeru⁹ tuus I.
ſū: ⁊ fratrū tuoꝝ hn̄tiū teſtimoniū ieſu.
Deū adora. Teſtimoniū eni ieſu ē ſpūs
ꝓphie. Et vidi celū aptū: ⁊ ecce equ⁹ al-
bus: ⁊ q̄ ſedebat ſup eū vocabat᷑ fidelis
et verax: ⁊ cū iuſticia iudicat ⁊ pugnat. C
|| Oculi aūt eius ſicut flāma ignis: ⁊ in S.
capite eius diademata multa: hn̄s no-
mē ſcriptū qd̄ nemo nouit niſi ipe. || Et E
veſtit⁹ erat veſte aſpa ſanguie: ⁊ vocaba
tur nomē eius verbū dei. Et exercitus
qui ſunt in celo ſequebant᷑ eū in equis
albis: veſtiti byſſino albo ⁊ mūdo || ⁊ de S.
ore ei⁹ ꝓcedit gladi⁹ exutraq; p̄te acut⁹
vt in ipo ꝑcutiat gētes || Et ipe reget eaſ S.
in virga ferrea: ⁊ calcat torcular vini fu P
roris ire dei oīpotentis: ⁊ habet in veſti
mēto ⁊ i femore ſuo ſcriptū || Rex regū et S.
dn̄s dn̄antiū. Et vidi vnū angelū ſtan- I.
tē in ſole: ⁊ clamauit voce magna dicēs
oīb⁹ auib⁹ q̄ volabāt ꝑ mediū celi. Ue-
nite ⁊ ꝯgregami ad cenā magnā vt mā- D
ducetis carnes regū ⁊ carnes tribunoꝝ
et carnes fortiū ⁊ carnes equoꝝ ⁊ ſeden
tiū in ipis: et carnes oīm liberoꝝ et ſer-
uoꝝ ⁊ puſilloꝝ et magnoꝝ. Et vidi be
ſtiā et reges terre exercitus eoꝝ ꝯgrega-
tos ad faciendū p̄liū cū illo q̄ ſedebat ī
equo: et cū exercitu ei⁹. Et appheſa ē be
ſtia cū ea pſeudo ꝓpha et q̄ fecit ſigna
corā ipo q̄b⁹ ſeduxit eos qui acceperūt
characterē beſtie: ⁊ q̄ adorauerūt ima-
ginē ei⁹. Uiui miſſi ſūt hi duo i ſtagnū

ignis ardentꝭ ꝛ ſulphuris: ꝛ ceteri occiſi
ſunt in gladio ſedentꝭ ſup equū q̄ proce
dit de ore ipſi⁹: ꝛ oēs aues ſaturate ſunt
carnibus eoꝝ. XX
a e ‖ Et vidi angelū deſcēdentē de ce
lo hn̄tem clauē abyſſi ꝛ catenam
magnā in manu ſua. Et apphendit dra-
conē: ſerpentē antiquū q̄ eſt diabolus ꝛ
ſathanas: ꝛ ligauit eū ꝑ annos mille: et
miſit eū in abyſſum: ꝛ clauſit ꝛ ſignauit
ſup illū vt nō ſeducat ampli⁹ gētes: do-
nec ꝯſūment mille ãni: ꝛ p⁹ hoc oportet
illū ſolui modico tpe. Et vidi ſedes: ꝛ ſe-
b derūt ſup eas: ꝛ iudiciū datū ē illis. Et
aias decollatoꝝ ꝓpter teſtimoniū ieſu
ꝛ ꝓpter vbū dei: ꝛ q̄ nō adorauerūt be-
ſtiā neq3 imaginē ei⁹: nec acceperūt cha
racterē ei⁹ in frontib⁹ aut in māib⁹ ſu-
is ꝛ vixerūt ꝛ regnauerūt cū chriſto mil-
le annis. Ceteri mortuoꝝ nō vixerūt do
nec ꝯſūment mille anni. Hec eſt reſurre
ctio prima. Beat⁹ ꝛ ſctūs: qui hꝫ ꝑtē in
reſurrectōe prima. In his ſcda mors nō
habet ptātē: ſꝫ erūt ſacerdotes dei ꝛ chri
c ſti: ꝛ regnabūt cū illo mille ãnis. Et cū
ꝯſūmati fuerint mille ãni: ſoluet ſatha-
nas de carcere ſuo ꝛ exibit: ꝛ ſeducet gē-
tes q̄ ſunt ſup q̄ttuor angulos t̄re gog ꝛ
magog: ꝛ ꝯgregabit eos ī preliū: q̄ꝝ nu-
merus eſt ſicut arena maris. Et aſcende
rūt ſup latitudinē terre: ꝛ circūierūt ca-
ſtra ſctōꝝ ꝛ ciuitatē dilectā. Et deſcēdit
ignis a deo de celo: et deuorauit eos: et
diabolus qui ſeducebat eos miſſus ē in
ſtagnū ignis ꝛ ſulphuris vbi ꝛ beſtia et
pſeudo ꝓphete cruciabunt die ac nocte
in ſecula ſeculoꝝ. Et vidi thronum ma-
gnū candidū ꝛ ſedentē ſup eum a cuius
ꝯſpectu fugit terra ꝛ celū: ꝛ locus nō eſt
d inuentus ab eis. Et vidi mortuos ma-
gnos ꝛ puſillos ſtantes in ꝯſpectu thro-
ni: ꝛ libri apti ſunt: ꝛ ali⁹ liber aptus eſt
q̄ eſt vite: ꝛ iudicati ſūt mortui ex his q̄
ſcripta erāt in libris ſm̄ opera ipoꝝ. Et
dedit mare mortuos q̄ in eo erāt: ꝛ mors
ꝛ infern⁹ dederūt mortuos ſuos q̄ ipſis
erāt ꝛ iudicatū ē de ſingulꝭ ſm̄ opa ipo-
rū. Et infern⁹ ꝛ mors miſſi ſūt ī ſtagnū
ignis. Hec ē mors ſecūda ‖ Et qui nō ē in-
uentus eſt in libro vite ſcriptus miſſus
eſt in ſtagnū ignis. XXI
a e ‖ Et vidi celū nouū ꝛ terrā nouā.
Primū eni celum et prima terra
abijt: ꝛ mare iam nō eſt Et ego iohãnes
vidi ſctām ciuitatē hierl̄m nouā deſcen
tem de celo: a deo paratā: ſicut ſponſam
ornatā viro ſuo. Et audiui vocē magnā
de throno dicentē. Ecce tabernaculum
dei cū hoib⁹: ꝛ habitabit cū eis. Et ipi
ppl̄s eius erunt: ꝛ ipſe deus cū eis: erit
eoꝝ deus. ‖ Et abſterget de⁹ oēm lachry S.7.d.
mā ab oculis eoꝝ: ꝛ mors vltra non erit Eſa. 25.c
neq3 luctus neq3 clamor neq3 dolor erit B
vltra: q̄ prima abierūt. Et dixit qui ſede Eſa.43.c
bat in throno. ‖ Ecce noua facio omia. 2. Corī.5.d
Et dixit mihi ‖ Scribe: q2 hec vba fideliſ I.22.b.
ſima ſunt ꝛ va. Et dixit mihi. Factū eſt.
‖ Ego ſū alpha ꝛ o: initiū et finis. Ego I.22.c.
ſitienti dabo de fonte aque viue gratis.
Qui vicerit: poſſidebit hec. ‖ Et ero illi Hebre.8.d
de⁹: ꝛ ille erit mihi fili⁹. Timidis autē ꝛ
incredulis ꝛ execratis ꝛ homicidis ꝛ for
nicatorib⁹ ꝛ veneficis ꝛ idolatrꝭ et oib⁹
mendacib⁹: pars illoꝝ erit in ſtagno ar-
denti igne ꝛ ſulphure: qđ eſt mors ſecū-
da. Et venit vnus de ſeptē angelis ha- C
bentib⁹ phialas plenas ſeptē plagꝭ no-
uiſſimis ꝛ locut⁹ eſt mecū dicēs. Ueni ꝛ
oſtendā tibi ſponſam vxorē agni. Et ſu-
ſtulit me in ſpū in montē magnū ꝛ al-
tum: ꝛ oſ̄dit mihi ciuitatē ſanctam hie-
ruſalē deſcendentē de celo hn̄tē clarita-
tē dei. Et lumē ei⁹ ſile lapidi p̄cioſo tā-
q̄ lapidi iaſpidis: ſicut cryſtallū. Et ha D
bebat murū magnū ꝛ altū hn̄tem portas
duodecim: ꝛ in portis angelos duodecī:
ꝛ noīa inſcripta q̄ ſūt noīa duodecī tri-
buū filioꝝ iſrl̄. Ab oriente porte tres: et
ab aquilone porte tres: ꝛ ab auſtro por-
te tres: ꝛ ab occaſu porte tres: ꝛ mur⁹ ci-
uitatis hn̄s fundamēta duodecī: ꝛ ī ipiſ
duodecim noīa duodecī aploꝝ ꝛ agni.
Et qui loq̄bat mecū hēbat mēſurā arū-
dineā aureā vt metiret ciuitatē et por-
tas ei⁹ ꝛ murū. Et ciuitas in q̄dro poſi- E
ta eſt ꝛ longitudo ei⁹ tāta ē quāta ꝛ lati
tudo. Et mēſus eſt ciuitatē de arundine
aurea ꝑ ſtadia duodecī milia ꝛ lōgitudo
et altitudo et latitudo ei⁹ eq̄lia ſunt. Et
mēſus eſt muros ei⁹ centū q̄draginta-
quattuor cubitoꝝ: mēſura hoīs q̄ eſt an
geli. Et erat ſtructura muri eius ex lapi-
de iaſpidi: ipa vero ciuitas auꝝ mūdū:
ſimile vitro mundo: ꝛ fundamēta muri F
ciuitatꝭ oī lapide p̄cioſo ornata. Et fun
damentū primū iaſpis: ſecūdū ſaphyr⁹:
tertiū calcedone⁹: quartum ſmaragdus:
quintū ſardonix: ſextum ſardius: ſepti-
mū chryſolithus: octauū beryllus: no-
num topazius: decimum chriſopaſſus:
vndecimū hyacinctus: duodecimū ame
thiſtus. Et duodecim porte: duodecim

margarite ſunt per ſingulas. Et ſingule
porte erant ex ſingulis margaritꝭ: ⁊ pla
tea ciuitatis aurū mundū tanꝙ vitruꝫ
G ꝑlucidū. Et templū non vidi in ea. Dñs
enī deꝰ oīpotēs templū illiꝰ eſt ⁊ agnꝰ
Eſa.60.d ‖ Et ciuitas nō eget ſole neqꝫ luna: vt lu
ceant in ea. Nā claritas dei illuminabit
eam: ⁊ lucerna eiꝰ eſt agnus. Et ambula
bunt gentes in lumine eiꝰ: ⁊ reges terre
Eſa.60.c afferent gloriā ſuā ⁊ honorē in illaꝫ ‖ Et
porte eiꝰ nō claudent̄ ꝑ diem. Nox enī
nō erit illic. Et afferent gloriā ⁊ honorē
gentiū in illā. Nō intrabit in eā aliquid
coinquinatū aut abominationē faciēs
⁊ mendaciū: niſi q̇ ſcripti ſūt in libro vi-
te agni. XXII

B e T oſtendit mihi fluuiū aq̄ viue
ſplendidū tanꝙ cryſtallū ꝓcedē
Sal.5.d. teꝫ de ſede dei ⁊ agni. ‖ In medio platee
eiꝰ: ⁊ ex vtraqꝫ ꝑte fluminis lignuꝫ vite
afferens fructꝰ duodecim ꝑ menſes ſin-
gulos reddens fructū ſuuꝫ: ⁊ folia ligni
ad ſanitatē gentiū. Et omne maledictuꝫ
nō erit ampliꝰ: ſed ſedes dei ⁊ agni i illa
erunt: ⁊ ſerui eiꝰ ſeruiēt illi. Et videbūt
faciē eiꝰ: ⁊ nomē eius in frontibꝰ eoruꝫ.
Eſa.60.d ‖ Et nox vltra nō erit ⁊ nō egebūt lumie
lucerne neqꝫ lumine ſolis: q̄m dñs deus
B illuminabit illos: ⁊ regnabunt in ſecla
S.21.b ſeculoꝝ. Et dixit mihi ‖ Hec ꝟba fideliſſi
ma ſunt ⁊ vera. Et dñs deus ſpirituum
ꝓphetaꝝ miſit angelū ſuū oſtēdere ſuis
ſuis que oportet fieri cito. Et ecce venio
S.1.a velociter. ‖ Beatꝰ qui cuſtodit ꝟba ꝓphe
tie libri huiꝰ. Et ego iohānes qui audi-
ui ⁊ vidi hec. Et poſtqꝫ audiſſem ⁊ vidiſ
ſem: cecidi vt adorarem āñ pedes angeli
qui mihi hec oſtendebat. Et dixit mihi.
S.19.b ‖ Uide ne feceris. Cōſeruꝰ enī tuus ſuꝫ ⁊
fratrū tuoꝝ ꝓphetaꝝ: ⁊ eoꝝ qui ſeruant
C ꝟba ꝓphetie libri huiꝰ. Deuꝫ adora. Et
dixit mihi: Ne ſignaueris ꝟba ꝓphetie
S.1.a. libri huiꝰ. ‖ Tempus enī ꝓpe eſt. Qui no
cet noceat adhuc: ⁊ qui in ſordibꝰ eſt: ſor
1.Joh.3.b deſcat adhuc. ‖ Et qui iuſtꝰ iuſtificetur
adhuc: et ſctūs ſanctificet̄ adhuc. Ecce
venio cito: ⁊ merces mea mecū eſt redde
Eſa.44.a re vnicuiqꝫ ſm̄ opa ſua. ‖ Ego ſuꝫ alpha
S.1.b. et.d et o: primꝰ ⁊ nouiſſimꝰ: pricipiū ⁊ finis.
Beati qui lauant ſtolas ſuas in ſangui-
ne agni vt ſit ptās eoꝝ in ligno vite: ⁊ ꝑ
portas intrent in ciuitatē. Foris canes
⁊ venefici ⁊ impudici ⁊ homicide ⁊ ido-
D lis ſeruiētes: ⁊ ois qui amat ⁊ facit men
daciū. Ego ieſus miſi angelū meū teſti-
ficari vobis hec in eccleſijs. Ego ſuꝫ ge-
nus ⁊ radix dauid: ſtella ſplēdida ⁊ ma
tutina. Et ſpūs ⁊ ſponſa dicunt veni. Et
qui audit dicat venit ‖ Et q̇ ſitit veniat: E.
⁊ qui vult accipiat aquā vite gratis. Cō-
teſtor enī oī audiēti ꝟba ꝓphetie libri
huiꝰ. Si q̇s appoſuerit ad hec: apponet
deꝰ ſup illū plagas ſcriptas i libro iſto:
⁊ ſi quis diminuerit de ꝟbis libri ꝓphe
tie huiꝰ: auferet deus partem eius de li-
bro vite: ⁊ de ciuitate ſctā: ⁊ de his que
ſcripta ſunt in libro iſto. Dicit qui teſti-
moniū ꝑhibet iſtorū. Etiā. Uenio cito:
amen. Ueni dñe ieſu. Gratia dñi noſtri
ieſu chriſti cū omnibus vobis. Amen.

Fontibus ex grecis hebreoꝝ q̄ꝫ libris.
Emendata ſatis et decorata ſimul.
Biblia ſuꝫ pñs ſupos ego teſtor ⁊ aſtra.
Eſt impreſſa nec in orbe mihi ſimilis.
Singla queqꝫ loca cū ꝯcordātibꝰ extāt
Orthographia ſimul ꝙ bñ ꝑſſa manet

Explicita eſt biblia pñs Baſilee ſū-
ma lucubratione: per Johānem froben
de Hammelburck. Anno nonageſimo-
primo ſupra Milleſimū quaterqꝫ cente-
ſimū die vero viceſimaſeptima Junij.

Incipiũt inter-
...ationes hebraicorũ nomi-
...n ſḃm ordinẽ alphabeti.

Ac: apprehendẽs vł ap-
prehenſio.
Aad: teſtificans vel te-
...nonium.
...ihar: deṗcatio vł deṗcatõi
...ma: ꝟgo abſcõdẽs: vł ab-
...dita: vł abſcõſio ꝟginitatꝭ
...ra: montana: vel mons for-
...udinis.
...ron: mõs fortꝭ: vł mõs forti
...dis ſiue mõtanꝰ: aut mons
...rum.
...ronite: montes robuſti: vel
...ontiũ fortitudies: ſiue mon-
...ii: aut montes eoꝝ.
...rs: ſol: vel lumẽ: ſiue illumi
...ns aut illuminatio.
...that: de pr̄e tuo vł tp̄e tuo:
...e tu añ: aut tp̄alis tuus.
...: apṗhendens vel fortitu-
...: ſeu fortis aut apṗhenſio.
...ia: patruus vł patruelꝭ: ſeu
...ṗhendens dñm aut fortitu
...dñi.

Hic. b. poſt. a.

Bba: pr̄ vel paternitas.
Syrũ eſt: nõ hebreum.
Abbachuc: luctator for
... vel rigidus: ſiue cõplexãs
...s aut ſuſceptio eoꝝ ſiue ſu-
...ntatio eoꝝ.
...badia: ſeruus dñi vel ſerui-
...s dño.
...baga: pr̄ ſolennis vł pr̄is ſo
...itas: ſeu pr̄ loquẽs aut pa-
...s locutio.
...aia: pater dñs vł pr̄ abũdãſ
...e pater meꝰ iſte: aut patris
...i abundantia.
...aim: pr̄ eis vł paẗnitas eoꝝ
...ana: pater gratꝰ vel lapides
...ligens.
...ani: pr̄is requies vel pr̄ cõ-
...tus: ſeu pater gratus mihi
...l pr̄ gratificans me.
...ania: pater gratꝰ dño: vł pa
... gratificans deum.
...aria: tranſiẽs dñs vł in trã
...u dñi: ſiue pr̄ ſuſcitãs dñm:
...t pater vigilans dño.
...arim: ꝑtranſiẽs aut ꝑtrãſi-
tio: ſeu montes in trãſitu vel
montes tranſeuntiũ.
Abaron: pater ſuſcitãs dolorez
vel pater vigilãs murmurati-
oni: ſiue pr̄ ſuſcitãs iniquita-
tẽ: aut pr̄ vigilãs inutilitati.
Abaſbai: parcẽs vł pepcit: ſeu
parcens mihi aut parſimonia
mea.
Abatha: pater tangẽs ridentẽ
vel patris tactꝰ ridentꝭ.
Abda: ſuiens vel ſeruitiũ: ſiue
ſeruꝰ eiꝰ aut ſeruiens ei.
Abdai: ſeruꝰ meꝰ vł ſuiẽs mi-
hi: ſiue ſeruꝰ eiꝰ vel ſuitꝰ mea
vel ſeruitiũ eius mihi.
Abdehel: ſeruus dei vel ſerui-
ens deo.
Abdemelech: ſeruꝰ regꝭ vel ſer
uiens regno: ſiue ſeruꝰ regius
aut ſeruus regnator.
Abdenago: ſeruꝰ tacens vł ſer
uiens taceo: vel dñi auxilium
aut dñs auxiliator.
Abdi: ſeruꝰ meꝰ vł ſuiẽs mihi
Abdias: ſeruꝰ dñi vł ſuiẽs dño
ſiue dñi teſtis aut dño electꝰ.
Abdiel: ſeruꝰ dei vł ſuiẽs deo.
Abdo: ſeruꝰ eius vł ſeruiẽs ei.
Abdoa: ſeruus meꝰ vel ſeruiẽs
mihi: ſiue ſeruitꝰ eius mea vł
ſeruitiũ eius mihi.
Abdoni: ſeruiẽs eis vł ſuꝰ eoꝝ
Abdon: ſeruꝰ merens vł ſeruꝰ
inutilis.
Abdon: ſeruus muſitãs vł ſer-
uus iniquus.
Abdon: ancilla dolens vel ſer-
uiens murmurando.
Abed: ſeruꝰ ppł̄i vł ſuiẽs ppł̄o
Abedia: ſeruiens dño vel ſerui
tium dñi.
Abel: cõmitens vel cõmiſſio.
Abel: luctus vel vapor: ſeu va-
nitas aut miſerabilis.
Abela: cõmittẽs ei vł cõmiſſio
eiꝰ: ſiue lugens eum aut miſe
rabilis ei.
Abelga: vapor valliũ vel luctꝰ
deuorans.
Abelmaim: vanitas habitacu-
li vel luctꝰ inhabitantiũ.
Abelmeola: vapor vallis ſalſe:
vel luctꝰ parturientiũ: ſeu va-
nitas domicilĳ vel miſerabi-
litas inhabitationis.
Abelmeula: idem eſt.
Abelſatim: vapor ſpinoſus vel
luctus germinãs: ſeu miſera-
bilis poſitio aut vanitas re-
ſurrectionis.
Abemboen: lapis pollicis eoꝝ
vel lapis in medio eoꝝ.
Abenezer: lapis adiutorũ vł la
pis auxiliator eoꝝ.
Abenner: lapis lucidus vel pa
ter lucerne.
Aber: cõmiſit vł certamẽ inĳt
ſeu particeps aut participa-
tio.
Aber: vulnus vel liuor: ſiue li-
uidus aut vulneratus.
Abeſſalon: pax patris vel pater
pacis: ſiue patris luctꝰ aut pa
tris amaricatio.
Abeſſan: pater abũdans vel pa
tris egreſſio.
Abethan: patrꝭ repulſio vł via
explorationis.
Abethſethim: luctus lictoꝝ vł
vanitas germinis.
Abgatha: pater tangens riden
tem: vel pr̄is tactꝰ ridentis.
Abia: pater dñs vel patris do-
minũ: ſiue dñi paternitas aut
vbi pater fuit.
Abiahel: pater dñs deus: vł pa
ternitas dñi dei.
Abiail: pater meꝰ exultans vel
pr̄is mei exultatio.
Abial: pater meꝰ ꝯtemptus vel
patris mei deſpectio.
Abiaſbori: pater meꝰ ſupintel
ligens: vł patris mei ſupintel
ligentia.
Abiam: pr̄is mei ppł̄us: vel pa
ter meus eorum.
Abiaſab: pater meꝰ colligẽs vł
patris mei collectio.
Abiaſaph: pater meꝰ ꝯgregans
vel pr̄is mei ꝯgregatio.
Abiathar: pr̄ meꝰ ros vel pater
meus ſupfluus: ſiue pr̄ meus
ſuſcitans pctũ: aut pater me
us pctõ vigilans.
Abida: pater meꝰ ſciens vel pa
tris mei ſcientia.
Abidae: idem.
Abidam: pater meꝰ ſciens eos
vel pr̄ meus ſcientia eoꝝ.
Abidan: pater meus iudex: vel
patris mei iudicium.

A

Abiel:pater meus deꝰ vel patris mei deitas.
Abiem:patris mei mater: vel pater meus maternus.
Abiezer:pater meus fortis: vel patris mei auxilium: ſiue pater meꝰ ſeparatus aut pr̄is mei ſanctificatio.
Abiezeri:pr̄is mei auxiliuz vel pater meꝰ auxiliator meꝰ.
Abigabaon:pr̄ collis merētis aut pr̄ vallis meſticie: ſiue pater meꝰ vallis meſta: vł pater meꝰ collis merentiū.
Abigail: pater meꝰ exultās vł patris mei exultatio.
Abigal:pater roris vł erroris: ſiue patris mei aceruꝰ aut patris mei inuolutio.
Abihel:pr̄ meꝰ deꝰ vł pr̄is mei deitas vel imploratio.
Abilma:lugens vł plorās: ſiue luctus aut ploratio.
Abilmei:lugētes vł plorātes: ſeu vani aut miſerabiles.
Abilmes:idem.
Abimahel:pater meꝰ a deo vel pater meꝰ exaudiēs deū.
Abimelech:pater meus rex: vł patris mei regnū.
Abim:pr̄ mēſure: vel pr̄ mēſuratus: ſiue pr̄ fuit aut pr̄ erit.
Abinaam: pr̄is mei decus vel pr̄is mei cōmotio.
Abinadab:pr̄is mei votuz vel pater meꝰ ſpontaneus.
Abinoem:pr̄is mei fidelitas: vel pr̄is mei requietio.
Abira:pater meꝰ magiſter: vel pr̄is mei magiſteriū.
Abiram:pater meus excelſus: vel pater meꝰ exaltatus: ſiue pater meus ſublimis aut patris mei ſublimitas.
Abiron:pr̄ meꝰ magiſter muſitans vel pater meus magiſter murmurans: ſiue pr̄ meꝰ magiſter iniquus aut pater meꝰ magiſter inutilis.
Abiſa:pater ſalutis vel patris ſalutare.
Abiſa:pater meus ſacrificans: vel patris mei ſacrificium: ſiue patris mei incenſū aut patris mei holocauſtum.
Abiſai:pater ſalutꝪ mee vł patris ſalutare mihi.
Abiſai: pater meus incenſum mihi: vel pater meus ſacrificium meum.
Abiſai: pater meꝰ ſuꝑfluus vł pr̄is mei rugitꝰ.
Abiſag:pr̄is mei incenſum vel pr̄is mei holocauſtū.
Abiſue: pater meus cantans: vel patris mei cantilena: ſiue pater meus loquens aut pr̄is mei locutio.
Abiſur:pater meus murus: vł pater meꝰ directus.
Abiſur:pater meꝰ robuſtus vł pater meꝰ anguſtiatꝰ: ſiue pater meꝰ ꝯtinens aut pr̄is mei acerbitas.
Abithal:pater meus ros vł pater meus irroratus: ſiue pr̄em meū apprehendens aut patrꝪ mei apꝓhenſio.
Abiu:pater meꝰ eſt vel pr̄ meus ipſe.
Abiud: patris robur vel patrꝪ roboꝛ: ſiue pater eoꝛū: aut pater meus iſte.
Abner:pr̄ lucidus vel pr̄is lucerna vel pr̄ luminis.
Aboli:pater incantator vł patris amplexatio.
Abor:pater montiū vel patris foramen: ſeu pr̄ luminis aut pater iracūdus.
Abra: patris magiſterium: vel patris exaltatio.
Abraam:pater videns populū vel pater videns mł̄titudinē: ſeu pater mł̄titudinis: aut pater multaꝝ: ſubintelligiẗ gentiū: nō eſt eni in noīe.
Abram:pater excelſus: vel pater exaltatus: ſeu vł ſublimis aut patris ſublimitas.
Abrech: pater delicatꝰ vel pater tenerrimꝰ. Ipſe eſt ioſeph qui ꝑlatꝰ egypto cum eſſet tener ac delicatꝰ etate iuuentutis: factꝰ eſt pr̄ ſenū merito ſapiē ꝛ ꝑlatꝰ ſapiētibꝰ.
Abſalon:pax patris vel pr̄ pacis: vel patris luctus aut patris amaricatio.
Abſalon:patrē meū pacificās vel patris mei amaricatio.
Abſanias:pater egreſſus dn̄o: vel patrꝪ abūdantia dn̄i.
Abur: patris lumen vel pa[ter] igneus: ſeu pater incedēs [aut] patris apertio.
Abur:liuor vel plaga: ſeu liu[i]dus aut vulneratus.

Hic c poſt a.

Chab:frater pr̄is vł f[ra]ternitas paternitat[is]
Acham:frater pr̄is f[ilii] vł fraternitas paternitatꝪ [...]
Acchabim:decenter vel ſco[rpi]ones.
Achaia:ſoror laborans: vel [ſo]ror que: ſiue ſoror domini [aut] frater eius dn̄s.
Achaicus:frater laborans [vel] frater quis: ſiue frater domi[ni] aut frater eiꝰ dn̄s.
Achaici:fratres laborātes: [vel] fratres q̇: ſeu frēs dn̄i aut fra[ter] eorū dn̄s.
Achaim ꝓrupta vel vmbrac[u]lum: ſiue ſoror laboris aut [fra]ternitas eorū.
Achal:oīa vł in oībꝰ ſeu fra[tris] ꝯceptꝰ aut fratrꝪ cōmixtio.
Acham:labor vł neceſſitas: [...] coluber inſidians aut frat[er]nitas eorum.
Achāmoni:frater ſapientie [vel] frater ſapientiſſimꝰ.
Achan: tribulator vel neceſſ[ita]rius.
Accan:neceſſitas vł tribula[tio]
Acharan:retinens vł apꝓhe[n]dens: ſiue retinens grām a[ut] apꝓhenſio gratie.
Achar:merces vel turbator: [ſi]ue tumulus aut ꝯuerſio.
Acharam: turbās ppl'm vł [ꝯ]uerſio ppl'i: ſiue ꝯuertens e[os] aut turbatio eoꝝ.
Acharan:merces gratie vł t[ur]bans gratificatos.
Accarcha: infernus vel pa[ui]mentum.
Acharis:ſterilis vel ingrat[us] ſeu ſterilitas aut īgratitud[o].
Acharob:mures vł demoliti[o]
Accaron:in paſcuis vel greg[is] paſcua: ſeu ſterilitas aut er[u]ditio triſticie.
Accaronite:in paſcuis vel p[a]ſcua gregum: ſiue ſteriles a[ut] erudimēta triſticiarū.

has:tenẽs:aut apphẽdens:
ue retẽtio: aut apphenſio.
haz cõuertens: vel apphen-
ẽs ſiue ꝯuer ſus viſioni:aut
phdẽs fortitudinẽ.id ẽ.re-
rrectionem dñi.
hazias: apprehẽdens dñm:
l apphẽſio dñi:ſeu ꝯuerſus
s fortiter dño: aut apphen-
ns viſionẽ dñicam.
haſib:frater lupi:vel frat de-
rans ſeu tenẽs lupũ:aut ap
ehẽdẽs rapacitatem.
ſa claudicãs:vel fractura.
ſaph:clauda collectio:vł fra
ura cõgregationis.
es:ham⁹:vel retẽtio:ſiue hu
ilis aut humilitas.
ces idem.
cereht:diſſipans vel diſper-
ns:ſiue demoliens:aut in-
rficiens.
cerethi:diſſipãs me:vł diſp-
ns me:ſiue demolitio mea:
t interfectio mea.
pela:ſuſcipiens eũ:vel ſuſce
io eius.
peldemach:ager ſanguinis
l ager ſanguine⁹. Syruz eſt
hebreum.
herabin:cognoſce vel intel
e:ſiue ſciẽs multitudinem:
t ſciẽtie multitudo.
i:frater meus: vel fraterni
s mea.
hia:vmbraculũ: vel pteru-
o:ſeu frater dñi:aut frater-
atis dñs.
iam:frater ppłi:vel fratris
łs:ſiue vmbraculũ eis: aut
ruptio eorũ.
pias:mercedes vel retribu-
:ſeu frater dñs: aut frater-
as dñi.
pie:vmbraculum:vel in col
us.
ila:ſuſcipiẽs eum:vł ſuſce
io eius.
pilai:ſuſcipiẽs eũ mihi: vel
ceptio eius mea.
im:fletus vel plorans:ſiue
ter ei⁹:aut fraternitas eoꝝ
imaas:fratris mei ou⁹ vel
tris mei aſſũptio.
imai:frater me⁹ reductus:
fratris mei reductio.

Achimau:frater me⁹ quis:vel
frater me⁹ quomodo.
Achimelech:frater me⁹ rex:vel
fratris mei regnũ.
Achimoth:frater me⁹ mortu⁹:
vel fratris mei deſertio.
Achimaan: fratris mei decor:
vel frater decorus.
Achinoem:fratris dec⁹:vel fra
ternitati delectabilis.
Achior:fratris mei lumen: vel
frater meus mõtanus:ſeu fra
tris mei foramen: aut fratris
mei iracũdia.
Achis: frater me⁹ vel quõ eſt.
Achis:frater vir:vł verũtñ vir
ſeu frater meus: aut fraterni-
tas viri.
Achiſamech:fratrem meũ cor-
roborans: vel fratris mei fir-
mamentum.
Achiſamech:fratrem adiuuãs
aut fraternitatis adiutor: ſeu
fraternitatis fultura:aut fra-
ternitatis erectio.
Achitob:frater me⁹ bonus vel
fratris mei bonitas.
Achitophel:frater me⁹ ruens:
vel fratris mei ruina.
Achitophel:frater me⁹ cadens
vel frater me⁹ irruens:ſiue fra
ter me⁹ tractãs:aut frater me-
us cogitans.
Achiſib:ſtulticia vel mẽdaciũ
ſeu frater me⁹ deuorãs:aut fra
tris mei hoſtia.
Accho:hamus:vel vſq₃ huc:ſi-
ue humilitas aut retentio.
Acchoe:ham⁹ vel vſq₃ huc:ſeu
retinẽs eũ:aut humilitas ei⁹.
Acchoite hami:vel vſq₃ huc:ſi
ue humiles aut retenti.
Acchos:hamus: vel vſq₃ huc:
ſiue humilitas: aut retentio.
Acchabor:mures: vel deuaſta-
tio.
Achor: turbatio vel tumultus
ſeu ꝯuertens: aut ꝯuerſio.
Achor:fratris lumẽ: vel fratrį
altitudo:ſeu fratris foramen:
aut fratris iracũdia.
Achron:retẽtio:vel apphẽſio:
ſeu retinens:aut apprehẽdẽs.
Acchub:hami grauitas: vł hu
militatis cẽdemnatio.
Acchupha:ham⁹ ſubit⁹:vł hu-

milis eructatio.
Acchus:retinẽs ꝯſiliũ:vel hu-
milis conſiliator:
Acchur:retinẽs lumen:vel hu
militas ignea.
Achzib:retentio:vel derelicta:
ſeu mẽdaciũ:aut ſtulticia.
Achziba:mẽtiẽs ei:vł ſtulticia
eius:ſeu retinens eũ:aut dere
licta ei.

Hic.d.poſt.a.

a Da:teſtificans vel teſti-
monium.
Adad:teſtį:vł patru⁹:ſi
ue pcipu⁹:aut paruelis.
Adada:teſtį ei⁹: vł vel vſq₃ ad
teſtimoniũ:ſiue precipuus ei:
aut patruelis ei⁹.
Addabari:deuteronomiũ gre-
ce:ſecũda legiſlatio latine.
Adadezer:decorũ auxiliũ:vł p-
cipuus ſeparator.
Adadezer:teſtimoniũ fortitudį
nis:vel patruelis ſcificatio: ſi
ue fortitudine pcipu⁹: aut te-
ſtificatio ſcificationis.
Adaglam:cõgregãs eos:vel cõ
gregatio eorũ.
Adai:robuſt⁹:vł ſufficiẽs:ſiue
teſtis me⁹:aut fortitudo mea.
Adaia:ſeruiẽs dño:vł teſtimo-
nium dñi.
Addaia:ſeru⁹ dñi:vł teſtificãs
dominũ.
Adalia:ſeru⁹ laborẽs:vel teſtį
moniũ laborioſum.
Adalia: teſtis laborãs:vel ſer-
uus laborioſus.
Adam teſtificans eos: vel teſtį
moniũ eorũ.
Adam:hõ:aut terren⁹:ſiue in-
digena vel terra rubra.
Adama:humus: aut terra:ſiue
terrena:vel deſiderabilis.
Adame:cruores: vł ſanguines
plurali numero.
Adami:magnificãs:vł q̃ ẽ ma
gnificẽtia: ſiue ſeruiens pplo
meo:aut teſtificãs pplm meũ
Adar:grex vel populus.
Adar:palliũ:vel ſublimis:ſiue
teſtis vigilãs:aut ſeruus ſuſci
tator.
Adar:palliũ:vel magnificus.
Adarſa:teſtificãs ſolez:vel ſer-
uus illuminator.

Adaſſa: noua vel nouitas: ſeu teſtis facture aut ſeruitꝰ plaſmationis.
Adaſſor: ſeruus fortis vel teſtis anguſtiatꝰ: ſeu ſeruiens petre: aut teſtificãs ſagittã luminis
Adgam: pr̃ ſordis vel teſtis ſordidus.
Admatha: ſeruus donator: vel teſtificans cõſũmationem.
Adrach: ſtola: vel decorꝰ: ſiue indumentum: aut induitio.
Adraim: mũdãs peſſimos: vel mundatio peſſimoꝝ.
Adramelech: ſtola regis vel decor regni: ſeu rex indutus: aut regnator decorus.
Adenabeth: ſeruus ꝓphetizãs vel teſtificator ꝓphetie.
Ader: rex effuſus: vel turris gregis ſiue teſtis vigilãs: aut ſeruꝰ ꝯſurgens.
Adeſa: teſtis facture: vel ſeruus plaſmator: ſiue ſeruitꝰ nouitatis: aut teſtificatio ſcificatiõis
Adema: ſeruus dñi: vel teſtificans dominũ.
Adrehel: greges dei vel oues diuine ſeu decorans deum: aut induitio dei.
Adremelech: ſtola regis vel decor regni: ſiue rex indutꝰ: aut regnator decorus.
Adremon: teſtis ſublimis vel ſeruus eccleſie.
Adrezer: ſtola fortis vel decor ſeparatꝰ: ſeu decoruz auxilium: aut indumentum ſanctificationis.
Adi: ſeruus meus vel teſtimonium meum.
Adiada: ſeruiẽs teſtibꝰ vel fortitudo teſtificantium.
Adihel: ſeruus dei: vel teſtificãs deum deorum.
Adin: ſeruiens cauſe vel teſtis iudicij.
Adina: ſeruiens cauſe eius vel teſtis iudicij eius.
Adino: tenellus: vel delicatus. ſeu fortis iudex: aut fortis cauſator.
Adithaim: ſeruitus duplex vel teſtificatio.
Adrias: cõtinẽs mala: vel locꝰ maloꝝ ſeu decor facture. aut induitio plaſmationis.
Adrihel: populus dei vel oues diuine: ſeu decorans deuz: aut induitio dei.
Ado: ſeruus ſeu teſtis: vel ſeruiens dño aut fortitudo eius.
Adoar: ſeruus vigilans vel ſeruus ſuſcitator.
Adoch: ſeruũ tenẽs vel teſtificationis apprehenſio.
Adollã: cõgregãs eos vel ꝯgregatio eoꝝ: ſeu teſtimoniũ aq̃ aut teſtificatio in aqua.
Adollamin: idẽ qđ adollam.
Adollamites: cõgregãs eos vel cõgregatio eoꝝ: ſeu teſtis aq̃: teſtificatio in aqua.
Adom: ſeruiẽs eis: vel fortitudo eorum.
Adomim: rubra vel aſcẽſus ruforũ. Iſte eſt locꝰ ille cruentꝰ ⁊ ſanguinariꝰ quo deuenit hõ: qui ab hierl'm deſcẽdit in hiericho ⁊ incidit in latrones.
Adon: ſeruus merẽs: vel teſtis murmurans: ſiue fortis iniquꝰ aut fortitudo inutilis.
Adonai: dñs vel dñator.
Adonaia: dñs dñans: vel dñi dominatio.
Adonias: dñator eſt dñs: vel domini eſt dñatio.
Adonibezech: dñs micans: vel dñs fulgurãs vel dñs dñator egeſtatis: aut dñs dñator vani contemptus.
Adonicham: dñs callidus: vel dñator calliditatis.
Adoniram: dñs exaltatꝰ vel dominator ſublimis.
Adoniſech: dñs pacis: vel dñator iuſticie.
Adopſithe: libertas vel gaudiũ
Ador: ſeruitus generans: vel teſtificatio generationis.
Adulam: teſtimoniũ prius: vel ſeruiens eternitati.
Aduram: ruina exalta vel fluuius exaltatꝰ: vel decor excelſi: vel generatio excelſa: vel decor excelſus aut fluuius generationis.
Aduram: decor excelſi: vel generatio excelſa: ſeu decor excelſus: aut fluuij exaltatio.
Adrumentina: viſio ſublimis: vel videns ſublimiter.

Hic.e.poſt.a.

Egla: vitula: vel iuuẽcu…
a la ſiue ſolennis: aut feſti… uitas eius.
Aegyptꝰ: tenebre: vel anguſti… ſiue tribulatio coanguſtan… aut tribulatiõis coãguſtati…
Aegyptũ: tenebre vel anguſt… antes ſeu tribulantes coang… ſtator: aut tribulatores coã… guſtorum.
Aeglon: iuuẽcula: vel vacca e… rum: ſeu vacca merẽs: aut iu… uencula inutilis.
Aelam: veſtibuluz: vel ãnfore… ſeu poſtis: aut ſupliminare.
Aelamite: veſtibula: vel ante… res ſeu poſtes: aut ſuplimiari…
Aelaz: appoſita: vel obiecta: ſe… deſpiciens: aut cõparata.
Aelamite: appoſiti: vel obiec… ſeu deſpiciẽtes: aut cõparat…
Aelmoth: taberne vel officin… ſeu taberne mortis: aut offi… ne mortuoꝝ.
Aena: fons vel biuiuz: ſeu fon… eius: aut oculus eiꝰ.
Aendor: fons generãs: vel oc… lus generationis.
Aeneas: paupꝫ: vel miſer: ſeu … ſpõdens aut reſponſio.
Aenganim: fons hortorum v… oculus elatorum.
Aenom: fons eoruz: vel oculu… eorum.
Aerim: aceruꝰ lapidũ: vel ace… uati lapides.
Aeſdrelon: auxiliũ meroris: … miſericordia dolentiũ.
Aeſmon: terra deſerta vel ter… inculta: ſeu terra merẽs: au… terra inutilis.
Aetham: valida vel antiqua… ue aſcendens. aut fortitudo…
Aethi: obſtupefaciens: vel pe… terrens: ſeu terror patris m… aut obſtupefaciens pater m…
Aethiopia: tenebre vel calig… ſeu tenebrans: aut caligans…
Aethiopes: tenebroſi: vel ca… liginoſi ſeu tenebrantes: au… caligantes.
Aethoncdoſai: via inferior: v… viantes inferius.

Hic.ph.poſt.a.

Phaim:humus eorum: vel volatus eorum: ſeu liberans eos:aut ſecuritas eorum.

Apha:idem.

Aphain: humus vel volutus ſeu liberans pauperes aut ſecuritas gratie.

Aphan:humus mea vel volotꝰ meus ſeu liberans pauperes meos:aut ſecuritas gr̃e mee.

Aphar:terra vł puluis ſiue humus aut fodiens.

Aphar:puluis ſuſcitãs:vel humus vigilie ſeu liberans vigiles:aut ſecuritas ſuſcitatorꝝ:

Aphara:terra eius: vel puluis eius ſiue humus: aut fodiẽs eum.

Aphara:puluis ſuſcitans euꝫ: humus vigilie eiꝰ:ſeu liberãs vigilãtes eis:aut ſecuritas ſuſcitatorum eiꝰ.

Aphara:taurus vel vitulus: ſiue puluis eiꝰ:aut fodiens eũ.

Apharam:fodiens humuꝫ:vel puluis inutilis.

Apharaim:puluis ſuſcitãs eos vel humus vigilie eorum: ſeu liberãs vigilantes eis: aut ſecuritas ſuſcitatorũ eius.

Apharim:fodiens mare:vł maris effoſio.

Apharin:puluis ſuſcitãs eos: vel humus vigilie eorũ:ſeu liberans vigilantes eis:aut ſecuritas ſuſcitatorũ eiꝰ.

Apharſa:terra digna vel fodiens eleuationem:ſeu liberalitas ſolis:aut liberans illuminatos.

Apharſacei:terreni digne:vel fodientes eleuatos:ſeu liberi ſolis aut liberãtes illuminatos

Apharſual: tellus ſaluata:vel terra ſalutis:ſiue puluis ſuſcitans ſalutem:aut humꝰ vigilans ſaluationi.

Aphaſothi:ſecuritas:vel libertas ſeu liberũ germen:aut ſecuritas reſurrectionis.

Apharias:iudicans dñs:vł iudiciũ dñi.

Aphech:continuit:vel cõtinẽtia:ſiue continens: aut furor nouus.

Aphech:continebit:vel apprehendet ſiue cõtinẽs: aut app̃henſio.

Aphaca:cõtinebit eum vel apprehendet eum:ſiue continẽtia eiꝰ aut app̃henſio eiꝰ.

Aphee:furor alienꝰ: vł vita diſſipata ſeu vitaꝫ diſſipans:aut vite diſcuſſio.

Apheleti:mirabilis:vel admirandus ſeu viuificans:aut excludens.

Apher:humus vel fodiens ſeu puluis:aut vitulus.

Apherezei:ſeparati:vel abſq̃ muro ſeu fodiẽtes obuiaꝫ:aut vituli fornicantes.

Aphes:in finibus:vel in extremis.

Aphes:donum in finibꝰ rubẽtium:vel in extremis aſcenſionis ruforum.

Aphes:libere egrediens vel ſecuritas egreſſiõis.

Aphia:liberalis dñs: vel liberalitas dñi.

Aphrica:fertił vel augmẽtata.

Aphricani:fertiles vel augmẽtati.

Aphiba:colligens recte:vel cõgregans conuerſionem:ſeu liber egreſſus:aut ſecura egreſſio.

Aphith:ſecurꝰ:vel liber:ſecuritas:aut liberalitas.

Aphon:volans inique:vel volatus meroris:ſeu libere murmurãs:aut ſecuritas inutilis

Aphonite:volãtes inique:vel volando merentes:ſeu ſecuri inutiliter:aut libere murmurantes.

Aphus:volans cõſilio:vel volatꝰ conſiliũ:ſeu libere conſulens:aut ſecurꝰ feſtinator.

Aphuth:eiꝰ indumentum:vel eiꝰ declinatio.

Aphuthei: eiꝰ indumenta:vel eiꝰ declinationes.

Hic.g.poſt.a.

Ga:feſtiua:vel ſolennis

a Aga loquens: vel meditans:ſeu meditatio:aut loquela.

Agaba:feſtiuus pater vel ſolẽnitas patris.

Agabus:nũciꝰ tribulãs vel tribulationis annũciatio.

Agad:planctꝰ egypti vel planctus egyptiorum:ſeu ſeruitus feſtiua:aut ſolẽne teſtimoniũ

Agag:doma vel tectum:ſeu feſtiue ſolẽnis: aut feſtiua ſolẽnitas.

Agagite:domata vel tecta ſiue ſolennes feſtiue:aut feſtiui ſolenniter.

Agai:q̃ſtio:aut feſtiuitas: ſeu loquens mihi:aut meditatio mea.

Agla:vitula:vel iuuencula:ſeu ſolennis:aut feſtiuitas eiꝰ.

Agar:aduena:vel ꝯuertẽs:ſeu feſtum ſuſcitans:aut ſolennitas vigilie.

Agareni:aduene vel conuerſi: ſeu feſta ſuſcitantes:aut ſolẽnitates vigiliarũ.

Agarai:aduena vultur vel conuerſio deuoratorꝫ:ſiue feſtiuꝰ magiſter meꝰ: aut ſolennitas magiſtri mei.

Age:queſtio:vel ſolennis: ſeu meditatio:aut loquela.

Ageba:ſolennis pater:vel feſtiuitas patris.

Agedgad:accinctus vel annũcians predo.

Agedgad:feſtiua ſeruitꝰ predonis vel ſolenne teſtimonium accinctionis.

Agelom: ſolennis candor:vel annũcia iniquitatem meam.

Aggeus:feſtiuꝰ:vel ſolenis:ſeu querẽs conſilium:aut letus feſtinator.

Agi:queſtio:vel ſolennis: ſeu ſciens me:aut feſtiuitas mea.

Agia:querens dominũ vel ſolẽnitas dñi.

Agia:ſolennis domino:vel feſtiuitas dñi.

Agiremon:fons ſublimis:vel fons eccłie:ſeu fõs cõgregãs: aut fons malorũ granatorũ

Agrippa cõgregans ſubito:vł congregatio ſubita.

Agrith:aduene:vel incola:ſiue aduena meus:aut incola meꝰ

Agith:feſtiua:vel ſolennis:ſeu meditatio:aut loquela.

Agitheꝰ feſtiui:vel ſolennes:ſi-

ue loquentes: aut meditātes.

Hic.h.poſt.a.

a Hab: frater patris: vel fraternitas paternitatꝭ

Ahion: campi: vel aulo nes ſeu valles grādes: aut valles campeſtres.

Ahalath: mons diuidens: vel mōs leuis.id eſt.limpidus: ſiue lubricꝰ.

Ahamon: ſapientia vel ſapientiſſimus.

Ahara: fratris odor: vel frater odoris.

Aharel: poſt exercitum: vel ſequens exercitium dei: ipſe eſt ohab cognatus moyſi: qui et ietro.

Ahares: teſta vel ſol: ſeu ſiccitas aut ariditas.

Ahaz: patruus vel patruelis: ſeu fortis aut apphendens.

Ahazias: patruus dominus vel patruelis domino: ſiue apphendens dn̄m: aut fortitudo dn̄i.

Aheberim: hebreorum vel tranſeuntiū: ſeu tranſitus: aut trāſitores eorum.

Ahei: vmbraculum: vel infecūditas.

Aheri: declinās: vel declinatio

Aheſam: voluntas: vel cōſiliū ſeu volūtati: aut cōſilio eorū.

Ahi: fraternitaſ: vel vbi hec: ſeu vallis aut queſtio.

Ahi: viuet: vel viuit: ſeu vita valliū: aut queſtio vite.

Ahia: frater eiꝰ: vel vbi hec ei: ſeu vita eiꝰ: aut viuit.

Ahaia: querens eum: vallis eiꝰ ſeu vita vallium eiꝰ: aut q̄ſtio vite eius.

Ahialim: cerui vel ceruorū lapides ſiue vallis fermenti aut queſtio malicie.

Ahialon: admirās: vel admiratio: ſeu vita merēs: aut vallis iniquitatis.

Ahias: vita plaſmata: vel vita facture: ſeu frater ſuſtollens: aut fratris plaſmatio.

Ahidad: viuens gloria vel vita glorie: ſeu frater meꝰ gloriās: aut fratris mei gloria.

Ahie: ſterilitas: vel obumbratio: ſeu frater obumbrās: aut fratris obumbraculum.

Ahiel: viuēs deo: vel viuēs dn̄i ſeu vita vallium dei: aut queſtio vite diuine.

Ahiere: vallis amica: vel vita amici: ſeu frater meꝰ amicus: vel fratris mei amicitia.

Ahiezer: frater meꝰ fortis: vel fratris mei auxiliator: ſeu vita vallium ſeparatorū: aut q̄ſtis vite ſanctificationis.

Ahilam: dolēs vel pturiēs: ſeu antefores: vel ante veſtibulū.

Ahiloth: frater vincēs vel frater ligatꝰ: ſeu vallis declinās: aut vite vocatio.

Ahiluth: vallis inclyta: vel q̄ſtio nobilis: ſeu frater inclytꝰ aut fraternitatis nobilitas.

Ahiman: vita qualis: vel queſtio que: ſeu frater q̄s: aut fraternitas quomodo.

Ahimelech: vita regis: vel vallis regia: ſeu frater meus rex: aut fratris mei regnū.

Ahim: fons vel oculus.

Ahinadab: frater ſpōte vel frater ſpōtaneus: ſeu vita valliū ſpontanearū: aut queſtio vite ſpontanee.

Ahin: frater merens vel frater iniquus: ſeu vita valliū dolētium: aut queſtio vite iutilis.

Ahiram: vallis excelſa: vel vita exaltata: ſeu frater meus ſublimis: aut fratris mei exaltatio.

Ahiran: ſculptor aut ſculpens

Ahiranite: ſculptores vel ſculpentes.

Ahiroth: ſculptum vel ſcalptū.

Ahiſamech: fratris mei ſulptura: vel fratris mei erectio: ſeu frater meꝰ adiuuans: aut fratrem meū roborans.

Ahiſar: frater meus princeps: vel fratatris mei lenamē: ſeu vita vallium principis: aut q̄ſtio vite anguſtiātis.

Ahitub: frater meus bonꝰ: vel fratris mei bonitas: ſeu vita vallium deſerentium: aut queſtio vite deſerte.

Ahoi: ſpina vel cōpūctio.

Ahoites: ſpinoſi vel cōpūgētes.

Ahoiban: ſpina ſapiētie: vel pūctio intelligētis.

Ahoiman: perturbatus vel turbator: ſeu pungens qui aut ſpina quomodo.

Ahim: inutile: vel iniquitas

Hic.i.poſt.a.

a I: vultur vel deuorat

Aia: vultur eius: vel deuorans eum.

Aiath: vultur vel cōdemnat ſeu vultur declinās: aut deratio peccatorū.

Aicham: frater meus ſurgen vel fratris mei reſurrectio ſi vultur callidus: aut deuotor calliditatis.

Aihel: vultur dei: vel deuotor deus.

Ailath: dolens vel parturien ſeu vultur vinctus: aut deuorator declinās.

Ailon: vallis admirās: ſiue v erāt viſi: aut vbi viſi ſūt.

Ailud: vultur vtinā vtilis: deuorator vtinā declinatꝰ.

Ailul: vbi erant vrſi: vel vbi ſi ſunt.

Aim: inutilis: aut idolatra.

Aiman: idolū gratū: vel inu donatio: ſeu vultur q̄s aut uorator quomodo.

Ain: fons vel oculus.

Ainaam: vultur decorꝰ vel uoratio pulchritudinis.

Ainagallim: oculus vituli: fons inundās: ſiue oculus uelatꝰ: aut fōs trāſmigratiō

Aion: vultur merēs: vel vul iniquꝰ ſeu deuoratꝰ murmu aut deuorator inutilis.

Air: ciuitas vel oppidū.

Airſames: ciuitas ſolis: vel pidum illuminatū.

Aiſmoth: deſertio: vel adduc mortis.

Aith: pdēnatꝰ vel pdēnatio

Aiud: vultur inclytus vel de rans glorioſum.

Hic.l.poſt.a.

a La: pmixtio vel pſcēdē ue infirmꝰ aut ifirmita

Alab: lactea vel dulcedo.

Alach: lubricū: vel pars me

Alacarnaſū: fermētū cōcide duces: vel cōmixtio diuide

Apot laus

rincipes.
lal:laxitas vel laſſitas:ſiue le
itas aut latitudo.
lala:laxitas eius vel laſſitas
ius:ſeu leuitas eius:aut lati
udo eius.
laz infirmans eos vel cõmi-
tio eorũ.
lamath: deſpiciens vtrem vł
temnens indignationẽ.
lamon: deſpectio vel deſuper
nultitudinem: ſiue infirmãs
os dolori:aut cõmiſcens eos
niquitati.
las:cõmixtio vel fermẽtũ.
laſam:triplicẽ vel ꝯſternatã
eu cõmiſcẽs ppłm:aut fermẽ
atio ppłi.
lbialbon:pr̄is mei dolor vel
ater meꝰ ſupintelligẽs.
lchimus:fermentuz vani cõ-
ilij: vel cõmiſcens callidaz fe
tinationem.
le:ꝯſcenſio vł cõmiſcens:ſiue
nfirmꝰ aut infirmitas.
leph:mille vel doctrina tem-
tationum.
lephſim:ignis vł igneus:ſeu
doctrina mandati : aut milia
emptationũ.
llel:laus vel laudatio.
lleluia:laudate dñm vel lau
latio dñi.
lexander:alleuans tenebras
vel auferens anguſtias tene-
rarum.
lexandria:idem.
lexandrini tenebras alleuan
es vel tenebrarum anguſtias
uferentes.
lphalthi:bitumen vel aq̃ bi-
uminis.
lpheus:doctꝰ vł documentũ
iue fugitiuꝰ aut milleſimꝰ.
lian ꝯtemnẽs donũ vł deſpe
tio gratie.
llian:eiectus vł eiectio.
llimis:veſtibulis: vel ſuplimi
naribus.
llinath:vter vel indignatio.
llinathan:ꝯtemptor doni vel
deſpiciens donatorẽ.
llmon: contemptus vel deſpi
ciens.
llmondeblathaim : cõtemptꝰ
palatarũ ; vel deſpiciens op-
probria.
Almoth: vter vel indignatio.
Aloes:laus facture vel lauda-
tio plaſmatoris.
Allon:laus dolorũ vł laus me-
roris ſiue laudator iniquus:
aut laudator inutilis.
Alua: deſpiciẽs vł ꝯtemnẽs:ſi
ue ꝯtemptꝰ aut deſpectio.
Aluam:ꝯtemnens eos vł deſpi
ciẽs eos:ſeu ꝯtemptus eis aut
deſpectio eorũ.
Aulam:ꝯtemptꝰ vel deſpectꝰ
Alus:fermentuz ſeu cõmixtio:
ſeu ꝯtemnens cõſiliuz:aut de
ſpectꝰ feſtinator.
Hic m poſt a.
M:gens vel ppłs.
a Ama:gens mea vel po-
pulus meꝰ.
Amaa:gens eiꝰ vel ppłs eius:
ſeu populi teſtis:aut populuz
teſtificans.
Amaad:populũ teſtificans vel
populi teſtificatio.
Amad:ppłus adhuc:vel ppłus
ſeruiens ſiue ppłs teſtĩ aut po
pulare teſtimoniũ.
Amadathi:ppłs ſeruiens pctõ
vel ppłus teſtificans tpe.
Amador:ppłs teſtes generans
vel ppłs ſeruiens generatiõi.
Amal:gens cõmixta:vł ppłs cõ
ſcendens:ſiue ppłs infirmus
aut ppłi deſpectio.
Amalaſar:dixit princeps : vel
dictũ principis:ſiue gens cõ-
mixta carceri vł ppłs deſpecte
carceratus.
Amalech:gens bruta vel popu
lus lãbens.
Amalechite:gẽtes brute vł po
puli lambentes.
Aman:iniquꝰ vel coanguſtãs:
ſeu cõprimẽs me:aut coangu
ſtatio mea.
Amana:iniquꝰ ei vel coangu-
ſtans eũ:ſeu cõprimẽs eũ:aut
coanguſtatio eius.
Amanite:iniqui vł coanguſtã-
tes:ſeu comprimẽtes eos:aut
coanguſtatio eorũ.
Aman:populo donatus vł po
puli gratificatio.
Amanite:populo donati vł po
puli gratificationes.
Amman:cubitus vel menſura
vel ppłs qui aut gens quõ.
Ammanite:cubitati vł menſu
rati:ſeu gẽtes q̃ aut ppłi quõ.
Amãſame:cubitꝰ fultiẽs vł mẽ
ſura erectionis:ſiue ppłs do-
no adiutꝰ aut ppłs gratifica-
tione firmatus.
Amaraphal:dicto cadẽs vł di-
xit vt caderet:ſeu ppłs curatꝰ
deo aut ppłs medicamẽtũ dei
Amaran:temulẽtꝰ vł rubrica-
tus ſordidus:ſiue ppłs lauda
tus tritico aut ppłs aceruatꝰ.
Amarias:dicẽte dño vel vbũ
dñi:ſeu gens ſuſcitãs dñz aut
ppłus vigilans dño.
Amarite: dicẽtes dño vel vba
dñi:ſeu ppłi dñm ſuſcitantes
aut ppłi dño vigilãtes.
Amas:furor vł indignatio ſeu
ppłz tollẽs:ã ppłs plaſmatõis
Amaſa:furor eiꝰ vel indignãs
ei:ſeu ſuſtollens gentẽ aut po
pularis plaſmatio.
Amaſai:furor eiꝰ meꝰ vł indi-
natio eiꝰ mihi:ſeu gẽtẽ ſuſtol
lẽs mihi:ã ppłi plaſmatõ mea
Amaſi:furor meꝰ vel indigna-
tio mea:ſiue ppłm tollẽs mi-
hi:aut plaſmatio ppłi mea.
Amaſia:indignãs dñs vel fu-
ror dñi ſeu gentẽ ſuſtollẽs do
mino:aut ppłi plaſmator dñs
Ammath:vter vel indignatio:
ſiue populus donatꝰ aut po-
pulus ꝯſummatꝰ.
Amath:veritas vł indignator
ſiue ppłs pctõr aut ppłs tem-
poralis .
Amatha:vitas eiꝰ vł indigna
tio bilis eiꝰ ſiue ppłs declinãs
eũ:aut ppłus peccans ei.
Amatheus:ppłus peccans vel
indignator rigidus.
Amathi:veritas mea vel indi-
gnatio bilis mee ſeu ppłs pec
cans mihi aut ppłs declinãs.
Iſte amathi eſt iona ꝓpha ſa-
reptane vidue filiꝰ quẽ reſu-
ſcitauit helias:mře poſtea di-
cente ad eũ: Nũc in iſto cogno
ui qz vir dei es tu: ⁊ vbũ dei
verũ eſt in ore tuo.
Amathia:veritas mea dño:vł
fidelitas mea dñi:ſiue populꝰ

peccās dño: aut populꝰ declinans dominū.
Amathim: veritas vel indignatio bilis eoꝝ: ſiue ppls peccās eis: aut ppls declinās eos.
Amathitis: veritas viri vł indignatio bilis aſſūpte: ſeu populus peccās viro vel populꝰ declinans aſſumptionē.
Amdan: ꝯcupiſcibilis vel ꝯcupiſcens: ſiue ppls iudicās eos aut pplus iudex eoꝝ.
Amaum: populū abijciens vel populi abiectio.
Amaus populus abiectus: vel populi abiectio.
Amen: vere vel veritas: ſeu fiat aut fideliter.
Ameſſa: populū tollens vel populi ablatio.
Ameſſia: populū leuans domini: vel ppli ſubleuatio.
Ameſeth: pplus timens vł populus ꝓlongatꝰ: ſeu ppli germen aut ppli reſurrectio.
Ametha: luctꝰ vel indignatio: ſiue populi donum aut populi ꝑfectio.
Amethen: populus aſcendens vel populi fortitudo.
Amethi: luctus meus vel indignatio mea: ſiue pplus mecū aut pplus obſtupefactꝰ.
Amphibolis: ppls corruens vł pplus ore corruens.
Amia: populus domini vel populi dominatio.
Amiel: populus meꝰ dei vł populus meꝰ deo.
Amiel: populus meꝰ dei vł populi mei deus.
Amim: gens mea vł ppls meꝰ.
Aminadab: pplus meꝰ ſponte vel ppls meus ſpontaneꝰ: ſiue populi mei vota aut populus meus vrbanus.
Aminod: pplus meꝰ inclytus: vel pplus meꝰ glioſus.
Amiſaddai: pplus meꝰ ſufficiens vel ppli mei ſufficientia.
Amithal: calefactus ros vel calefactio roris: ſiue pplus meꝰ irroratꝰ: aut populi mei irroratio.
Amiuth: pplus meus inclytus vel ppli mei gloriatio.
Amizadab: populi mei fluens torris: vel populi meo torris fluitio.
Amnes: robuſtus vel fortis: ſiue populus fugitiuus: aut populi temptatio.
Amob: parcens vel ſuſtinens: ſiue populus dilectus aut populi amplexatio.
Amoch: populus tenēs vel populi apꝑhenſio.
Amolum: flos farine: vel deflorata farina.
Amon: onerans vel onuſtꝰ: ſiue nutriens aut fidelis.
Amon: donans vł nutritꝰ: ſiue donatio: aut mřis fetus.
Amon: ppls dolens vel pplus murmurās: ſiue ppls iniquꝰ: aut ppls inutilis.
Ammon: ppls parcēs vel ppls meroris: ſiue filiꝰ generꝭ mei: aut filius ppli mei.
Ammona: cōprimens vł coanguſtatio eius.
Ammona: populus parcens ei vel populus meroris eius: ſiue filius generis eius: aut filius populi eius.
Ammoni: cōprimens me vł coanguſtatio mea.
Ammoni: populus parcēs mihi vel populus meroris mei: ſiue filius generis mei: aut filius populi mei.
Ammonite: cōprimentes me: vel coanguſtantes me.
Ammonite: populi parcentes mihi vel populus doloꝝ meorū: ſeu filij generis mei: aut filij populoꝝ meoꝝ.
Amora: loquens vel amaricās ſiue populi ſcitus: aut populi illuminatio.
Amorrei: amari vel loquētes: ſeu ppli ſciti aut populi illuminati.
Amos: fortis vel potens: ſiue oneroſus aut vir robuſtꝰ.
Amos onerauit: vel fortitudo ſeu populus auellens: aut populi diuulſio.
Ameſa: fortis ei vel potens ei: ſiue onerans eum aut fortitudo eius.
Amoſa: vir robuſtus ei vł onerauit eū: ſeu pplm auellens [...] aut diuulſio populi eiꝰ.
Amoth: calefactio vel calefac[...]ens.
Amothdor: calefactio genera[...]tionis vel calefaciens gener[...]tionem.
Ampliatus: populi malleū v[...] populus malliator: ſiue pop[...]lus ore ꝯtundens.
Amraphel: dicto cadens vel d[...]xit vt caderet: ſiue populꝰ cu[...]ratus deo aut populi medic[...]mentum deus.
Amram: ppls excelſus vel ppl[...] celſitudo: ſiue pplus exalta[...] aut populi exaltatio.
Amramite: populi excelſi: v[...] populi exaltati.
Amri: amaricans vł laceſcen[...] ſiue populus magiſter aut p[...]puli magiſterium.
Amſi: populus indigens vł p[...]puli dormitatio.
Amthar: populus patēs vł p[...]pulus ambigens: ſiue popul[...] explorator odoris: aut pplu[...] explorator aſcenſionis.
Amuhel: pplus calefactus de[...] vel ppls cū quo eſt deꝰ.
Amul: populus dolens vel p[...]pulus parturiens.
Amula: populus dolens vel [...] populus parturientium.
Amulite: populi dolētes vł p[...]puli parturientes.
Amuthal: calefactꝰ ros vł cal[...]factio roris: ſiue pplus irro[...]tus aut ppli irroratio.

Hic.n.poſt.a.

a Na: donatus vel grati[...]catus ſeu donū: aut gr[...]tificatio.
Anna: gratia vel reſpōdens: ſi[...]ue donans aut donatio.
Anab: vua vel humilitas: ſiu[...] donum patris: aut grata pa[...]ternitas.
Anaba: vua eius vł humilita[...] eius: ſiue donū pris eius: au[...] grata paternitas eiꝰ.
Anacham: humił vel exurgē[...] ſeu donum calidum aut gra[...]ficata caliditas.
Anaceb: cognomentum vł co[...]gnominatio.

Anachim:nõ eſt innocens vel humilitas renuens: ſiue monile collo ſublimi:aut humilitatis renuitio.
Anac:nũquid cõmotus eſt:vel nũquid cõmotio.
Anaphalim:cadentes vel violenti:ſiue gigantes aut gratiam declinantes.
Anahe:nũquid cõmotꝰ eſt ipe: vel nũquid eſt cõmotio iſta:ſiue donatꝰ vite:aut gratificatus ſuſceptioni.
Anam:nubes vł obumbratio: ſiue donum populi:aut gratificatio eorum.
Anamalech:donũ regni vel reſponſio regis:ſiue donans regnator aut gratificatio regia
Anamin:rñdentes aque vł gratificationes aquaꝝ.
Anan:donum gratie vel donata gratificatio.
Ananehel:gratus deo vł reſpõſio dei:ſiue cui donauit deus: aut qui eſt donatꝰ deo.
Ananeth: dono viuens vł gratia pauidus.
Aanani:donatus mihi: vł gratificatio mea.
Anani:reſpondẽs mihi vł gratificatio mea.
Ananias:donũ gratie dñi:vel donata gratificatio dño.
Ananias:rñdẽs gratie deo:vel gratificans grate dñm.
Ananim:rñdentes aque vł donationes aquaꝝ.
Anas:donans vł donatus ſeu gratiã tollens:aut rñdens.
Anath:gr̃a vel rñdens ſeu gratie peccãs:aut rñſio tp̄is.
Anatha:rñdens ei:vel gratificans eũ: ſeu gr̃e peccãs eius: aut rñſio tp̄is eius.
Anathim:reſpõdẽs eis:vł gratificans eos : ſeu gr̃a peccans eoꝝ aut rñſio tp̄is eoꝝ.
Anathain: humilitas vana vł reſpõſio vana:ſeu monile colli :aut humiles ꝯſurgẽtes
Anathoth:reſpõſio vł obedientia:aut rñdens ſigno aut gratificatio deſignãtis.
Anathothia:reſponſio dñi vel obediens dño ſiue reſpondẽs ſigno dñi aut gratificãs deſignantẽ dñm.
Anathothite:rñdentes vł obedientes:ſiue rñdentes ſigno: aut gratificãtes deſignatorẽ.
Andreas rñdens pabulo vł decorus in ſtatiõe:ſiue decꝰ aut ſm grecã etymologiã:apotoy andros.i.a viro virilis.
Andronicus: rñdens pabulo: aut decorus ad ſtandũ:ſiue cogitans paſtionem: aut reſponſio paſtionis.
Anebgaba:ſollicitauit vel humiliauit:ſiue ſollicitãs valles aut humiliãs colles.
Anegeb:auſter vł meridies ſiue auſtralis aut meridianꝰ.
Anei:nũquid cõmotꝰ eſt mihi: vel nũquid cõmotio mea.
Aneliab: donũ dei patris: vel gratificans deũ patrẽ.
Aneni:circuli vł corone:ſeu p̄cinens aut p̄conator.
Aneni:donum meũ vel gratificatio mea.
Aner:lumen vel illuminatio: ſeu dono vigilans aut gratificatione ꝯſurgens.
Ange:donũ preruptũ vel gratificatio pectoris.
Anad:gratia vel reſpõſio:ſiue reſpongens teſtibꝰ aut gratificatio ſeruitutis.
Ani:paup̄ vel egenꝰ:ſiue donũ meũ aut gratificatio mea.
Ania:donũ dei vel gratificãs dominũ.
Anian:donũ pp̄li vł gr̃a eoꝝ.
Anihel:donatꝰ deo vel gratificans deũ:ſiue gratificans eos vel pauꝑtas eoꝝ.
Ano:donans eis vł gratificãs eos ſiue dolor eorum : aut labor eorum.
Anob:dono ſeruiens vł gratificatio ſeruiẽtis.
Anon:donator merens vł gratis iniquus:ſeu gr̃e inutilis: aut gratificatiõi murmurãs.
Anthiphas:dans tranſitũ vel dantis tranſitio.
Antiochus : pauper ſilens vel pauperis ſilentium.
Antiochia:pauꝑtas ſilens vel pauꝑtatis ſilentiũ.
Antiocheni:paupeꝝ ſilentia vł pauꝑtate ſilentes.
Antipater:dans laudẽ vel dãtis laudatio.
Antipatridem:donũ laudatuz vel laudationẽ.
Aniula:dolẽs vel parturiens.
Aniũ:donũ vnicuz vel gratificatio ſempiterni.

Hic.o.poſt.a.

a Ocen:nidus vel cubiculum.
Aod: inclytus vel glorioſus.
Aohi:ſpina vel cõpunctio.
Aohite:ſpinoſi vel compungẽtes.
Aohiaban:ſpina ſapientie vel cõpunctio intelligentis.
Aohiman:perturbatus vel perturbatio ſeu pungens q̃s:aut pungens quõ.
Aoth: nobilitas vel gloriatio

Hic.p.poſt.a.

a Ppaim: humus eoꝝ vł volatus eoꝝ.
Apparam:liber onager vel cõtinens feritatem.
Appaima:libertas populi dñi vel ꝯtinens populũ dño.
Appelles:ꝯgregans eos vł congregatio eorũ.
Appia:libera vel libertas:ſiue ꝯtinens aut ꝯtinentia.
Appifoꝝ:libera vł fortis libertas.
Apollo:mirabilis aut ammirandus.
Apollophanes: mirãdus facie vł ammirabił ꝯtemplator.
Apollonia:diſciplina vel ſynagoga eorum.
Apollonius:miraculũ vel ammirabilis.
Apollos:ꝯgregans eos vel cõgregatio eorũ.
Apoſtolus:miſſus vł legatio.
Abſes:libere egrediens vł ꝯtinentia egreſſionis.
Apſiba:ꝯtinens rectitudinem vel libertas ꝯuerſatiõis.

Hic.q.poſt.a.

a Quila:dolens vel parturiẽs:ſeu dolor:aut ꝑturitio.

Hic r poſt a.

R:ſuſcitatio vł vigilie

Ara electus vel electio: ſeus vigilās ei: aut ſuſcitans eum.

Arab: inſidie vel calliditas ſeu vigilās pr̄i: aut ſuſcitās pr̄eȝ.

Araba: inſidie eius vel calliditas ei⁹: ſiue ſuſcitās pr̄em ſiue vigilia patris eius.

Araba: multa vel veſpera: ſiue occidens: aut inhabitabił.

Araba: plana vel cāpeſtris: ſeu deſerta aut occidentalis.

Arabath: deſerta tempe vł planities peccatorū: ſiue ſuſcitās patrem peccati: aut vigilans patri declinanti.

Arabathite: deſerti tpe vł planities pctōꝝ: ſiue ſuſcitantes patrem peccati: aut vigilātes patri declinanti.

Arabes: hūiles vł occidētales: ſiue callidi aut inſidiatores

Arabathane: humile robur vł deſerta fortitudo: ſiue ſuſcitās patrem robuſtū aut vigilans patri fortitudinis.

Arabia: calida vel inſidiatrix: ſiue humilis aut occidētalis.

Araboth: plana vł humilia: ſiue campeſtria aut equalia.

Arach: longitudo vel longanimitas: ſiue ſuſcitās frēm aut vigilia fratris.

Aracheus: longitudo ↄſulens: vł longanimitas feſtinās: aut aut vigilās fratri ↄſiliū aut ſuſcitās frēm feſtinantē.

Arachi: longitudo mea vł lōganimitas mea: ſeu fratri meo vigilās aut ſuſcitās frēm meū.

Arachites: long⁹ vł lōganimitas: ſeu vigilās fratri cōuerſo ſuſcitās frēm captiuū.

Arad: deſcendit vel deſcenſio: ſiue ſuſcitauit deſcēdens aut aut ſuſcitauit deſcenſionē.

Arad: deſcendēs vel deſcenſio: ſiue ſuſcitans ſeruū: aut vigilans teſtimonio.

Arada: miraculum vel admiratio: ſiue obſtupuit aut admiratus eſt.

Aradam: deſcēdens ei vel deſcenſio ei⁹: ſeu vigilās ſ̄uituti: aut ſuſcitās teſtimoniū.

Aradi: deponētes vel depoſitiones: ſiue vigilās ſ̄uituti mee aut ſuſcitās teſtimoniū meū.

Aradius: deponēs ↄſiliū vł deſcendēs feſtināter: ſeu vigilās ſ̄uituti feſtināti aut feſtinās teſtificationē ↄſiliū.

Aradius: admirās vel obſtupeſcens: ſeu vindemiator meus ſufficiens: aut vindemiatorꝫ mei ſufficientia.

Arado: miraculum vł depoſitio: ſeu ſuſcitans ſeruū aut vigilia teſtificatiōis.

Arapha: ſuſcitans terrā vel vigilāter fodiens.

Araphite: ſuſcitatores terre vł vigilāter fodientes.

Arahath: negociator vel negociatio: ſeu vigilās vite aut ſuſcitans pauorem.

Araia: eligans dn̄m vel electio domini: ſeu vigilans dn̄o aut ſuſcitatio dn̄i.

Aral: ſuſcitās infirmū vel vigilāter conſcendens: ſiue ſuſcitans contemnentem aut vigilia deſpectionis.

Aram: ſuſcitans excelſum vel vigilans exaltationi.

Aram: res cū archa vel res cū capſa: ſiue iraſcens: aut indignatio.

Aram: ſuſcitans gentem vel vigilia populi.

Aram: excelſus vel iracundus: ſeu decor aut eiectio eoꝝ.

Arama: ſuſcitās gentē ei vł vigilia ppl̄i eius.

Arama: excelſa vł iraſcens: ſeu decorās eū aut deiectio ei⁹.

Aramathi: deiiciens aut deiectio eius ſeu decore pauidus aut excelſe ↄſumans.

Aramelech: ſuſcitās gentē regi: vel vigilia ppl̄i regni.

Aramelech: excelſum regnū vł erect⁹ rex: ſeu decor regni: aut iracūdia regis.

Aran: res cū arca: vel res cum capſa ſiue ſuſcitās excelſum: aut vigilās exaltatiōi.

Aran acernus tritici vel laus frumēti: ſeu ſuſcitans donum aut vigilans grē.

Aranon: laus frumēti vł acer-
uus triſticie: ſeu ſuſcitās do
iniquū aut vigilās grē iuti
Ararath: mons vulſus vł m
vellicat⁹: ſeu ſuſcitās ↄſurr
ctionē deſcendentē aut vig
lans teſtimonio deſcēdēti.
Arari: mons vł ſublimitas ſ
vigilans vigili meo: aut ſu
tans ſuſcitantē me.
Ararite: montani vł ſublim
ſeu vigilātes vigili meo: a
ſuſcitatores ſuſcitorꝫ mei.
Aras: elatio vł ſupbia: ſiue ſ
ſcitans ſuſtollentem: aut vi
lans plaſmationi.
Araſth: artifex vł artificiū.
Arath: teſtimoniū deſcenden
vł ↄſurrectio deſcenſionis: ſ
ue ſuſcitans peccatū: aut vi
lans tempaliter.
Arbath: brucus vł locuſta ſe
bruc⁹ pcti aut locuſta tpali
Arbathite: locuſte vel bruci: ſ
ue bruci peccantes aut locu
ſte tempales.
Arbathis: locuſta viri vł bruc
aſſumpt⁹: ſiue ham⁹ pauidu
aut humilitas ſuperioꝝ.
Arbee: quarta vel quattuor
Arbella ſuſcitās vetuſtatē au
ri vł vigilia ſine aſſūptiōe.
Arbi: locuſta vł bruc⁹ ſiue ha
m⁹ me⁹: aut hūilitas ei⁹
Arbo hamus vel vſq; huc ſiu
hūilis aut hūilitas mea.
Arboth: humilis vel cāpeſtri
ſiue hamus tenens: aut ham
retentio.
Arbona: locuſta iniqua: vł br
cus iutil: ſiue hūilitas merē
eū: aut retētio dolorꝫ ei⁹.
Archab: inſidie vł inſidiās.
Archad: inſidiator ſeru⁹ vł in
ſidians teſtimonio.
Archelaus: agnoſcens leo ve
agnitio leonis.
Archiatharoth: mora corone
vel longitudo circuli.
Archippus: inſidie orꝫ vel lo
gitudo opis: ſiue inſidie dila
tati aut inſidiaꝝ dilatatio.
Ardon: ſuſcitās iudices vel v
gilia iudicandoꝝ.
Area eligens eū vel electio ei⁹
ſeu ſuſcitās deſcendenteȝ au
vigilia deſcenſionis.

Areba:plana vel cāpeſtris: ſeu deſerta: vel inhabitabilis.
Arecia:hūilł dño vł ſtētio dñi.
Arebla :inſidiās: vł inſidiatio
Arebna: humilis pulcher: vel inſidians pulchritudo.
Arech:lōgitudo vł lōganitas.
Arechon:lōganimitas merēs: vł lōgitudo iniqua: ſiue āmiratio poſſeſſiōis: aut deſcēſio negociationis.
Ared:deſcendēs: vel deſcenſio ſiue aſcēſus motiū: aut aſcenſus ſaltuum.
Areph:ſuſcitator mēſure: vł vigilia diſſolutionis.
Areli:declinās me: vel declinatio mea:ſiue ſuſcitās deū meum: aut vigilia dei mei.
Arelite declinati mihi: vł declinationes mee: ſiue ſuſcitātes deū meū aut vigilātes dō meo
Arem:acerui lapidū: vel lapides aceruati.
Arē:filiꝰ meꝰ vł filiatio mea:ſiue ſuſcitās fōtem: aut vigilia oculi.
Ares:electꝰ: vł electio:ſeu ſuſcitans facturā:vel vigilia plaſmationis.
Areth:ſtupor vł deſcēſio: ſiue ſuſcitans pauorē ei: aut vigilia vite.
Areuna:arca vel repoſitio.
Arphaſa:ſuſcitās tranſitū: vel vigilia tranſgreſſionis
Arphaſei:ſuſcitatores trāſeuntiū vł vigilia trāgreſſionū.
Arphat:ſanas vel ſaluās: ſiue ſanitatis:aut ſaluatio
Arpharat:ſaluans vel ſanans depopulationem.
Arga:mēſura : vel mēſurator.
Argob maledicens excelſū:vel maledicta ſublimitas.
Aridai:ſuſcitans dilectū meū: vel vigilia amabilis mei.
Aridatha:leo donatus vł leonis denū ſufficiens
Ariel:leo deus: vel leo dei.
Arieli:leo deꝰ meꝰ:ł leo dei mei
Ariph: vigilia germis' floridi: vel ſuſcitatio viſiōis buccelle
Arim:aceruus lapidum: vel lapides aceruati.
Arimatheus:altitudo eius vel ipſe exaltatus eſt.
Arimathia:ſuſcitās donū dño vel vigilia dñationis dñi.
Arioth:ebritas : vel ad ſollicitudinē dirigens.
Ariopagus: primitiua ſolennitas:vel primitie ſolēnitatis.
Ariopagita:primitiue ſolē nis vel primitiua ſolēnitas.
Ariopagꝰ:primitiua ſolēnitas vel primitie ſolennitatis: ſed hoc violentū eſt athenienſis curie nomen ſit: que a marte nomen accepit.
Ariſai:leo temptās: vel leonis temptatio.
Ariſtarchus: ſuſcitās coronā. vel mōs facture ſupflue.
Ariſtobolus:ſuſcitās dolorē: vel ſuſcitatio germinis.
Arina:ſublimis vł conſurgēs ſiue ſublimitas : aut cōſurrectio.
Arinageddon:mōs ē latrūculis vel mōs globoſus: ſiue cōſurrectio tecti:aut ꝯſurrectio in ꝓpria ara.
Arinathaim:ſublimitas duorū vel altitudo eoꝝ:ſiue ſublimes duo : aut conſurgentes bini.
Armenia:mōs vulſus: vł mōs vellicatꝰ ſeu montis auulſio: aut montis vellicatio.
Armenū:mōtes vulſi: vel mōtes vellicati: ſeu mōtium vulſiōes:aut mōtiū vellicatiōes.
Armō: anathema meroris : vel imago triſticie
Armon : domus : vel cellariū: ſiue illuminās:aut anathema
Armō:anathema meroris mei vel imago triſticie mee.
Armoni: domꝰ mea: vł cellariū meū:ſiue illuminans me:aut anathema meū.
Arnaphet: vigilia cōuertēs: vł ſuſcitatio cōuerſionis.
Arnan: vigilia doni uel ſuſcitatio gratie ſeu arca meroris: aut maledictio eoꝝ.
Arnon :arca meroris: vel maledictio:ſiue lumē eoꝝ: aut maledictio eorum.
Arod: maledictio ſufficiēs aut maledicta ſufficienter.
Arodi:maledictꝰ ſufficiēter: vł maledictio ſufficiēs mihi.
Arodite: maledictus ſuffrient vel maledictionū ſufficiētia.
Aroedi: vindemiator ſufficiēs vel vindemie ſufficiētia.
Aroer:ſuffoſſio vigilie:vel vacue factio vigilis.
Aroer: mirice: vel exurgēs:ſiue ſubleuās:aut ſuffoſſa.
Aroerite: vacue factiones vigilū vel ſuffoſſiōes vigiliaꝝ
Aroerite: mirice vel ſubleuātes ſiue ſuffoſſi: aut exurgētes.
Arom: nequā uel verſipellis.
Aromath: nequā tempꝰ: vł verſipellis peccator.
Arori: mons uel ſublimitas
Arorites: ſublimis: vł mōtanꝰ.
Aroſeth: nequā ſemē: vel iniq̄poſitio:ſeu vigilās germē aut ſuſcitatio reſurrectionis.
Arſa: ſol eiꝰ: vel illuminatio.
Arſaces: ſolis duritia: vel illuminatio vomitus.
Arſelem:ſilēs circumciſio: vel ſilentiū circūciſiōis:ſeu ſuſcitans nomē dñi: aut vigilans auditioni diuine.
Arth: mora vel morans
Arthaba: mora patris: vel morans patrem.
Artaxerxes: lumē ſilētio temptās: vł lumie ſilētio tēptatus
Artheman: anathematizantē: vel cōturbantem eos.
Arthemis.i.diana cōturbans vel anathematizans: ſiue ſuſcitās egrotationes: aut egrotationū ſuſcitatio.
Aruces: circumrodens me: vel vel circumciſio mea.
Arun: aceruus tritici vel laus frumenti.
Arunas: illuians vł illuiatio.
Arur: ſuſcitans ignem: vel vigilia luminis.
Arus: inciſa: vel aurea: ſeu vigilās conſilio: aut ſuſcitās feſtinationē

Hic.ſ.poſt.a.

a Sa: tollēs vel factura ſiue ſuſtollens aut plaſmatio.
Aſaba: eiꝰ captiuitas: vł eiꝰ cō

uerſio: ſiue ſuſtollens patrem aut plaſmatio patris
Aſabias: colligens dñm: vel cõgregat⁹ dño: ſiue ſuſtollẽs patrem dñm: aut plaſmatio patris domini.
Aſach: factura ꝓrupta: vel plaſmationis vmbraculũ: ſiue ſuſtollens fratrem: aut tollens fraternitatem.
Aſadias: factura ſeruiens dño vel ſuſtollẽs teſtimoniũ dñi.
Aſael: ſuſtollens deum: vel plaſmatio dei.
Aſaph: colligẽs: vel ꝯgregãs: ſiue collectio: aut cõgregatio.
Aſaia: facit dñs: vel faciẽte domino: ſiue ſuſtollẽs dñm: aut plaſmatio dñi
Aſaias: idem
Aſam: delictum: vel fumus: ſiue ſuſtollẽs populũ: aut plaſmatio eorum.
Aſama: delictũ ei⁹: vel fumigãs eũ ſiue ſuſtollẽs pplm ei⁹: aut plaſmatio eoꝝ.
Aſan tollẽs donũ: uel plaſmatio gratie.
Aſana: tollens donum ei: vel plaſmatio gratie eius.
Aſar: carcer vel carceratus: ſeu facturã ſuſcitãs: aut ſuſtollẽs vigilãtes.
Aſaradan: vincens vel exacutus ſiue ſuſtollens vigiles iudices: aut plaſmationẽ ſuſcitãs iudicio.
Aſarel: carcer dei: vel carcerat⁹ deo: ſeu factura ſuſcitãs deũ: at ſuſtollens vigiles dei.
Aſarela: factura ſuſcitãs male dictũ vel plaſmatio tollẽs vigiliam maledictiõis
Aſaronthamar: beatitudo palme vel btitudo ꝯmutãs: ſiue atriũ amaritudinis: aut veſtibulũ cõmutationis.
Aſarſualim: diuites vulpes vel atriũ vulpiũ: ſeu factura ſuſcitans ſalutẽ: aut plaſmatio vigilans ſaluationi.
Aſarſuſim: diuites obtinẽs: vel beate reuertẽs: ſeu factura ſuſcitans equuꝫ: aut plaſmatio vigilans reuerſioni.
Aſaſonthamar: os amaꝝ vel ſiletiũ ꝯmutatũ: ſeu factura faciẽs iniquitatẽ cõmutatiõis aut plaſmatio tollens dolorẽ amaritudinis.
Aſaar: diluculũ vel mane diluculo ſeu facturã eſtimãs: aut plaſmationis exiſtimatio.
Aſaradon: victor vel exacutus ſeu factura ſuſcitãs ſeruos iniquos: aut plaſmatio vigilans teſtimonio merentiũ.
Aſarahel: beatus deus: vel beatitudo dei: ſeu factura vigilãs deo: aut plaſmatio ſuſcitans deum.
Aſaramel: ſuſtollens excelſum deũ: vel plaſmatio excelſi dei
Aſbaal: plaſmãs virũ: vel tollens vetuſtatem.
Aſbel: captiuus dei: vel atriuꝫ vetuſtatis.
Aſbehel: captiu⁹ dei: vel factura vetuſta.
Aſcalon: appenſa vel impenſa: ſiue ignis infamis: aut ignis ignobilis.
Aſcalonite: appẽſi: vel impẽſi: ſiue ignes infames: aut ignes ignobiles.
Aſcenez: tollẽs poſſeſſorẽ ꝯtẽptibiliter: vel ſuſtollẽs contẽptibilẽ poſſeſſorẽ.
Aſchenez: ignis aſperſio: vel ignis ſic aſperſus.
Aſcod: diſſolutio vel effuſio: ſiue incendens: aut incendiũ
Aſe: tollẽs: vel factura: ſiue ſuſtollẽs: aut plaſmatio.
Aſebã: ſuſtollẽs ſemꝑ excelſuꝫ vel plaſmatio ſemꝑ excelſa.
Aſebias: ſuſtollens dominũ: vel plaſmatio domini.
Aſebin: facture ſtatio: vel plaſmatio ſtationis.
Aſebonias: tollẽs pollicẽ dñi vel factura ĩ medio dñatoris:
Aſech: factura ꝓrupta: vel plaſmationis vmbraculũ: ſiue ſuſtollẽs frẽm: aut tollẽs fraternitatem.
Aſedech: teſta vel ſol: ſiue ariditas aut ſiccitas ardoris
Aſedin: ſiccitas ardorꝫ: vel ſuburbana eoꝝ.
Aſedemoth: arua vel ſuburbana
Aſedochphaſgan: abſciſio: vel os delicti: ſiue tollens abſ[...]ſum: aut plaſmationis dona[...]
Aſedoch: factura pabuli vel ꝑ[...]matio viriditatis.
Aſedothphaſga: dolatio face viridis: vel faciens pul[...]lũ abſciſionis.
Aſeph: atriũ vel veſtibulũ: [...] colligens: aut ꝯgregatio
Aſem: ſuſtollens eos: vel pla[...]mator eoꝝ.
Aſemona: feſtinãs: vel os ei[...] ab oſſe non ab ore.
Aſen: ſuſtollens fontẽ vel p[...]matio oculi.
Aſena: ignis aſpſus vel ign[...] aſpſio: ſiue ſuſtollẽs fontẽ [...] aut plaſmatio oculi eius
Aſenna: ruina ei⁹ vel ꝑcipita[...]
Aſennaa: ruina ei⁹ vel preci[...]tans eum.
Aſennaphar: ruens onager: ꝑcipitãs feritas.
Aſenech: ruina vel ꝑcipitatĩ[...] ſeu factura dedicãs: aut pla[...]mationẽ edificans.
Aſennes: leuans me: vel ſub[...]uatio mea.
Aſeneth: ruens vel ꝑcipitan[...] ſiue ignis aſperſus: aut ign[...] aſperſio.
Aſer: atriũ: vel diuitie: ſeu b[...]tudo: aut beatus
Aſerite: atria vel diuitie ſeu b[...]tudines: aut beati erunt.
Aſera atriũ vulturis: vel di[...]tie deuoratoris.
Aſerai: beatitudo mea vel be[...]tus erit mihi: ſiue atriũ meũ aut diuitie mee.
Aſerdan exacutus: vel vinc[...]lũ cutis: ſeu beatũ iudicium aut diuitie iudicande.
Aſerim: atriũ vel veſtibulũ: ſe[...] diuitie: aut beatitudo eoꝝ
Aſermachimath: beatitudo d[...]ni: vel q̃ eſt beata donatio.
Aſermoth: atriũ mortis: vel d[...]uitie mortales.
Aſeroth: atriũ anguſtie: vel d[...]uitie temporales.
Aſeroth: atria: veſtibula: ſiue [...]ville: aut beatitudines.
Aſerſual: beata ſalus: aut diu[...]tie ſalutis.
Aſerſua: atriũ gaudĩ: vel bea[...]

itudo leticie.
Aſem: nomiatus: vel faciēs nomē ſiue ſuſtollēs auditū: aut plaſmatio famoſe auditiōis.
Aſema: os ab oſſe nō ab ore: vł ſuſtollēs nomē ei⁹: aut faciēs famoſam auditionē.
Aſen: factura dentiū vel plaſmatio ſup vuln⁹: ſeu tollens nomen: aut ſuſtollēs amphorans temptationis.
Aſeremoth: ſuburbana vel ſub vrbibus ſeu atriū indignationis rigide aut beatitudo formidationis eoꝝ.
Aſergadai: atriū accincti vulturis vel diuitie temptatiōis deuorātis.
Aſpha: tollens ſubito: vł factura eructans.
Aſphanar: equoꝝ domitor: vel factura apprehendens.
Aſphanes: equorū domitor: vł factura ꝯuerſionē apphēdēs.
Aſphar: tollēs onagrū: vł plaſmatio ferocitatis:
Aſia: ſuſtollens dn̄m: vel plaſmatio domini.
Aſia: gradiens: vel eleuās: ſeu auferens aut elatio.
Aſiani: facture dn̄i: vel ſuſtollentes dn̄m.
Aſiani: elati vel auferētes: ſeu gradientes: aut eleuati.
Aſias: ſuſtollens dn̄m: vł plaſmatio domini.
Aſidia: miluus: vel herodius: ſeu factura dilecta: aut plaſmatio amabilis.
Aſiel: ſuſtollens deum: vł plaſmatio dei.
Aſiel: gradiens deo: vel eleuatio dei.
Aſim: ſuſtollēs eos: vel plaſmatio eorum.
Aſima: ſuſtollēs eos ei: vł plaſmatio eoꝝ eius.
Aſinchritus: dirigēs thuribulū vel directio thuribuli.
Aſiongaber: ligua viri: vel dolatio hoīs: ſeu faciēs merētes colles ſublimas: aut ſuſtollēs dolores colliū ſublimiū.
Aſir: vinculū vel vinculatus: ſeu factura vigilās: aut ſuſtollens vigilātes.
Aſſidei: milui vel herodij: ſeu facture dilecte: aut plaſmationes amabiles.
Aſſyria: factura vigilans dn̄o: aut ſuſtollēs vigilās dn̄i.
Aſſyria: diligēs vel dilecta: ſiue dirigēs aut directio.
Aſſyrij: facture vigilātes dn̄o: vel ſuſtollētes vigilās dn̄i.
Aſſyrij: directi vel diligentes: ſeu dilecti aut diligētes.
Aſſia: factura laborans: aut ſuſtollens laborantes
Aſino: nouiſſimū ei⁹ vel factura parturiens.
Aſmodeus: facture iudiciū: vel plaſmatio iudicātis.
Aſmona: feſtinās: vel celeriter numerans.
Aſnaa: tollēs ſerpentē vł plaſmatio colubri.
Aſoph: collectio: vel veſtibulū
Aſeu: feſtinās ſeu feſtinatio
Aſom: ſilens: vel os ab ore nō ab oſſe
Aſometh: os viuax: ab oſſe nō ab ore vel ſilentiū vite: aut feſtinatio pauoris.
Aſon: factura pupille: vel plaſmatio coccinea.
Aſor: atriū vel ſagitta luminis ſeu tollens foramen: aut plaſmatio iracūdie.
Aſoradon: victor vel exacutus ſeu atriū ſerui iniqui: aut tollens foramē teſtimonij iutilis
Aſorā: atriū excelſii: vł ſagitta lumis exaltati: ſeu extollens foramē excelſii: aut plaſmatio iracūdie exaltate.
Aſoth: ſuſtollens ſignum: aut plaſmatio tēpalis.
Aſothite: tollētes ſigna: vel facture tempales.
Aſra: diminutio: vel diminut⁹ ſeu tollens magiſtrū: aut plaſmatio magiſterij.
Aſrael: diminut⁹ deo: vł ſuſtollens magiſteriū dei.
Aſrahi: beatū faciēs: vel beata cōmotio: ſeu diminutus ipe aut diminutioni patēs
Aſrehel: btūs deo: vel beatitudo dei: ſiue tollēs mgr̄m deū: aut plaſmatio magiſterij dei.
Aſrehelite: beati deo vel beatificātes deū: aut plaſmati magiſterio dei.
Aſtaol ignis gementiū vel ignis purturientiū
Aſtari: caula mea vł ꝑſepe meū
Aſtari: ouile meū: vel cubiculū meū: ſiue atriū meū: aut factura explorationis mee.
Aſtaroth: ouile vel factura exploratorum:
Aſtaroth: atriū vel cubiculum ſeu caule aut ꝑſepia.
Aſtarothites: ouile vel factura
Aſtarothites: caula vel atriū: ſeu ꝑſepe: aut cubiculū.
Aſtarten: factura ſupflua: vel plaſmationis ſupfluitas.
Aſtrages: voluntas feſtiua: vel cōſiliū feſtiuitatis.
Aſub: factura incendij: vł plaſmatio cōuerſionis
Aſpha: tollēs ſubito: vel factura eructans.
Aſuer⁹: btitudo: vel atriū eius
Aſum: os eoꝝ: vł fumigās eos
Aſum: factura coccinea: vł tollens pupillā eoꝝ.
Aſur: diues vł btūs: ſiue factura lumis: aut tollēs incēdiū.
Aſuri: diues mihi: vł atriū meum: ſeu factura luminis mei: aut tollens incendiū meū.
Aſurim: diuitie eoꝝ: vel btitudo eoꝝ: ſiue factura illuians eos: aut tollēs incendiū eoꝝ.
Aſſur: tollens robuſtum: vł tollens acerbitatem.
Aſſur: ſuſtollēs muꝝ vł tollēs anguſtiā ſeu factura ꝯtinens aut plaſmatio directionis.
Aſſur: negociator: vel negociatio ſiue nem⁹: aut ignis illuminatio.
Aſſur: dirigēs: vel diligēs: ſiue beatus: aut gradiēs.
Aſſurim: ſuſtollēs muꝝ ei⁹: vł tollens acerbitatem.
Aſſurim faciēs robuſtos eos: vel plaſmatio directa eis: ſiue tollēs anguſtias eoꝝ: aut ſuſtollēs cōtinentiā eoꝝ.
Aſſurim: nemora: vł igniū illuminatiōes: ſeu negociatores: aut negociationes.
Aſſurim: dirigētes vel diligentes: ſeu beati: aut gradiētes.

Dic.t.poſt.a.

a Th:atꝑs vel pctm̄: ſeu delinquēs : aut tp̄alis.

Athac:pctōꝛ humilis: vel pec/cati retentio: ſeu delinquens fratri:aut tp̄alis frater.

Athad:rhamn⁹: vł teſtimoniū

Athaia:peccans dn̄o: vel tem/poꝛalis dn̄i.

Athalia:tp̄s dn̄i:vel temp⁹ ei⁹ ſeu peccans domino ; aut de/clinatio domini.

Athania:cōcupiſcentia vel de ſiderium.

Athanael:tp̄s meū dei:vel pec catū meū deo.

Athanai:tp̄s fluctuās:vel pec catoꝛ cōmotus:ſeu coꝛona do nati mei:aut exploꝛatio grati ficationis mee.

Athar:pctōꝛ ſuſcitās: vel tem/poꝛalis vigilia.

Athara:pctm̄ ſuſcitans ei: vel peccatoꝛis vigilia eius.

Athari:exploꝛatoꝛ:ł exploꝛatō

Atharoth: coꝛone vel circuli.

Athath:peccatū tp̄is: vel tem pus peccatoꝛis.

Athene:diſpſe:vel diſſipate.

Athenienſes:diſſipate vel diſp gentes.

Athenobius:peccatoꝛ latrans vel tempalis latratio.

Ather:ip̄e cōſurgēs ꝯtrari⁹:vł pctōꝛ effundens aduerſa

Athicon: tp̄s mediū:vel pctō/ris dimidiatio : ſiue tempus congregate iniq̄tatis:aut pec catum congregationis inu/tilis.

Athipha:temp⁹ ſubitū:vel pec catū eructans.

Athil peccatū germen:vel tem pus inueterans.

Athita:tempus querens vł di lecti ſilentiū.

Atholus:tēpus cōſilij:vel pec cati cōmixtio.

Athomiel:rn̄dens deo:vel tē/pus eius dei.

Athupha:tp̄s ſubitū ; vel pctī infirmitas.

Athul:tempus cōſilij:vel pec/catoꝛ feſtinās.

Dic.v.poſt.a.

a Uauiniq⁹ vel iniq̄tas.

Auam:fons vel moꝛ⁹:ſiue mo uēs eos: aut ſubuerſio eoꝝ.

Aul:feroꝛ:vł ferocitas:ſiue ini qu⁹ mihi:aut iniquitas mea.

Auil:inſipiēs vel ſtultricia

Auim:aceruus lapidum vł ini quitas eoꝝ.

Auiſa:voluntas mea: vel iniq̄/tatis mee ſaluatio.

Auith:iniqua : vel iniquitas.

Auoth:ſedes : vel commoꝛatio ſeu vinculū

Auoth:vita vel gloꝛia : ſeu vil le:aut ciuitates.

Auothiair:vinculū vigilis: vł ſedes vigilie:ſeu cōmoꝛās il/luminatio:aut incunabula il luminationis

Auothiair:gloꝛia luminis vel vita illuminans:ſeu ville vigi lantium:aut oppida illumina/toꝛum.

Auphꝛathon:frugifera :vł pul ueruléta:ſiue vbertas:aut de cinere veniens.

Auphꝛathonite :frugiferi : vel pulueruléti:ſeu vberes:aut d̄ cinere venientes.

Auguſti:ſolēniter ſtātes:vł ſo/lēnitas addita.

Aulon:vallis grandis:vel val lis campeſtris.

Aunam:meroꝛ eoꝛum vel labo res eoꝛum.

Aunan:nō ē:vel inutile.

Aurā:iracūdia:vel iracundus

Auran:iraſcēs:vel iracūdia.

Auſitilis:cōſiliū.vel ꝯſiliatrix.

Dic.x.poſt.a.

Xa:furoꝛ:vel furibūda.

a Axan:claudicās: vł ira ſcens.

Axath:medicina : vel medica/mentum.

Dic.ȝ.poſt.a.

Za:vidēs : vel cōbuſt⁹:

a ſeu foꝛtis dn̄i:aut foꝛti/tudo eius.

Azabias:vidēs pr̄em dn̄m:vel foꝛtitudo patris dn̄i.

Azahel:vidēs deū:: vł foꝛtitu/do dei.

Azam videns eos:vel foꝛtitu/do eoꝛum.

Azanoe: foꝛtitudo cōmotiōis: vel viſio requietionis.

Azara:doꝛſum: vel crepido

Azaria:auxiliū dn̄i: vel au/ atoꝛ eſt dn̄s.

Azarias:idem.

Azarā:adiuuans pp̄lm:vł a/ xiliū pp̄li:ſiue doꝛſum eoꝝ: aut crepido eoꝝ.

Azaz:cōtinens: vel appꝛehe/ dens:ſeu videns foꝛtiter: a viſio foꝛtis.

Azazias:cōtinens dominū: appꝛehenſio domini : ſeu dens foꝛtiter dominū: aut buſta viſio dn̄i.

Azbel:videns vetera vel ro/ ſtus vetuſtate.

Azbelite:vidētes vetera vł r buſti vetuſtatibus.

Azboth:vidēs vomentē vł dēs in vomitu ſeu foꝛtꝭ ve/ ſtas:aut foꝛtitudo lugentiū

Azchad:vidēs mare: vel foꝛ tudo maris.

Azchat:vidēs dolentē: vel dens cōponentem : ſeu foꝛt deus molaris : aut foꝛtitu/ penitentie.

Azeb: pergens vel ambigen/ ſeu vallis deuoꝛans: aut va/ lis rapacitatis.

Azecha:foꝛtitudo:aut decip/ la:ſiue robuſta:aut clauſa p ſulo.

Azer:auxiliū: vel ſanctificat ſeu foꝛtis conſurgens:aut v dens vigilias.

Azagad:foꝛtis tēptatio: vel dēs accinctū latrunculū

Azi:foꝛtis me⁹ vel viſio me

Aziam:vidēs populū: vel foꝛ titudo eoꝝ.

Azias : vidēs dn̄m: vel foꝛtit do domini.

Aziel:pgēs vel ꝓficiens:ſeu v dēs deū:aut foꝛtitudo dei.

Azia:foꝛtꝭ: vel vidēs viſionē

Aziel:pgens:vel abiēs ſeu vi dēs deū aut foꝛtitudo dei.

Azir:foꝛtiter vigilās:ſeu vidē vigilias.

Aziza:foꝛtis iſte: vel viſio iſta

Azmath:videns moꝛtē:vel foꝛ tis moꝛtuus.

Azmaueth:idem

Azmoth :foꝛtis moꝛte:vel ap/ hendens moꝛtē.

Azmoth: fortis incluſio vel apprehendens decorem.
Azor: adiutus vel auxiliator: ſeu videns lumen aut fortiter iracundus.
Azozia: incendens dño vel incendium dñi.
Azotus: incendiū vel incēdēs: ſiue ignis patruelis: aut ignis patrui mei.
Azotū: incendentes vel incendia: ſiue ignes patruelis: aut ignes patrui mei.
Azotide: incendium vel ignis patruelis.
Azarael: adiuuans deuz vel fortitudo dei.
Azuba: relicta vel deſerta: ſiue relictio aut deſertio.
Azur: adiutor lucidus vel auxilium igneū: ſiue videns lumē aut robuſtum incendiū.

Sequunt interꝑtationes hebraicoꝝ nominū incipientium p. B. litteram.

Babana: venit rñdens vel venit reſpōſio.
b Baal: vir vel vetuſtas: ſiue hians aut deuorator.
Baala: venit hec vel hñs eam: ſeu vir ei⁹ aut deuorās eū.
Baalaanan: venit hoc donum vel habens eam gratiam: ſeu vir gratus ei: aut deuorator gratificationis.
Baalaſor: vetuſtas deuorans atrium vel vir habens ſagittam luminis: ſeu vetuſtas tollens foramen: aut vir plaſmator iracundie.
Baalath: vir aſcendens vel hñs aſcenſionē: ſeu vetuſtas tpis: aut deuoratio pctōris.
Baalberith: vir hñs pactū vel vetuſtas deuorās fedus.
Baalpharaſim: viros deuorantes diuidens: vel habentium vetuſtatem diuiſio.
Baalpheor: vir hñs hiatum vel vetuſtas deuorans os pellis ſuperius.
Baalgad: vir fortunat⁹ vel hñs tēptationez: ſiue vir accinct⁹ latrūculis aut vir deuorator.
Baalia: vir habens dominum vetuſtas deuorans dominationem.
Baalim: aſcēdētes vel ſupiores
Baalim: viri vel hñtes: ſiue in ſupiorib⁹ aut deuoratores.
Baalis: vetuſtas viri vel hñs aſſūptionē: ſeu deuorās viruz aut vetuſtatꝫ aſſumptio.
Baalmaon: deſcēdēs hūilis vel deſcēſio hūilitatꝫ: ſeu vir humilis hñs domiciliū: aut vetuſtas deuorās habitaculū.
Baalmeon: deſcēſio humil vel deſcēſus humilitatis.
Baalmeſar: hñs eam: vel vir ex principe: ſeu vetuſtas ei⁹ aut deuoratio principis.
Baaloth: aſcēdēs vel in aſcenſionib⁹: ſeu vir hñs tps aut vetuſtas deuorās rñſionē.
Baalſaliſa: hñs vitulā conternantem vel habens vitulā cōternatam: ſeu vetuſtas deuorans tertium aut vir habens vitulā triennalē.
Baalthamar: vir habens palmam vel vir habēs amaritudinē: ſeu vetuſtas deuorās cōmutatos: aut vetuſtas deuorans cōmutationē.
Baana: venit donatus vel venit gratificat⁹.
Baanā: filius eius vel veniens ei: ſeu venit reſpondēs: aut venit reſponſio.
Baani: venit donat⁹ mihi vel venit gratificatio mea.
Baani: veniens mihi vel filius meus: ſeu venit rñdens mihi aut rñſio mea.
Baara: venit rñdens vel venit reſponſio.
Baari: venit rñdens mihi vel venit reſpōſio mea.
Baari: fontes vel putei: ſiue in ventre aut in cōmutādo.
Baarias: venit rñdens dñs vel venit rñſum dñi.
Baaſa: venit tollens vel veniente factura.
Babatha trāſlat⁹ tpe vel ꝯfuſus peccator: ſeu trāſlatio tpalis: aut ꝯfuſio pctōris.
Babel: ꝯfundēs vel ꝯfuſio: ſeu trāſferens aut trāſlatio.
Babylon: idem.
Babylonū: ꝯfuſi vel trāſlati: ſeu ꝯfundētes aut trāſferētes.
Bachar: inſaginate vel ingreſſus eſt.
Bachacar: vetuſtas inſaginate vel lugēs ingreſſus eſt agn⁹.
Bachenor: lucens lucerna: vel ingreſſus eſt angn⁹ lucerne.
Bacci: vetus vel luctus ſiue lugens aut in vomitu.
Bachides: luctus fortis vel vetuſtas in vomitu.
Badachar: venit cōpungi vel venit tumult⁹: ſiue venit merces aut venit turbatio.
Badad: maxim⁹ vel excellentiſſimus: ſiue venit teſtis aut venit ſufficiens.
Badadi: maxim⁹ mihi vel excellentiſſim⁹ me⁹: ſeu robur meum: aut ſufficiētia mea.
Badaias: ꝑcipuus dño vel in iudicio dñi: ſeu venit dñs aut venit dñator.
Badal: ꝑcipuus vel ſublimis: ſeu venit ꝯſcendēs aut venit infirmitas.
Badaim: ſolus aut i iudicio ſeu venit ppls aut aduēt⁹ eoꝝ.
Badam: ꝑcipuus vel i iudicio ſeu vent donū aut venit gratificatio.
Badazer: maximū auxiliū vel excellētiſſim⁹ ſctificator: ſeu venit fortꝫ aut venit ſepatio.
Badſeba: filia ſeptē vel filia iuramenti: ſeu venit eloquens: aut venit ꝯuerſio.
Badſuba: filia deꝑcationis vel filia ſatietatis: ſeu venit conuertens aut venit incendiuz. Iſta enim badſuba vel badſeba ipſa eſt berſabee mater ſalomonis.
Baem: locus vite mee: vel loc⁹ ſuſcipiens mihi.
Baen: iniquus oculus vel iniquitas fontis: ſeu venit fons aut venit oculus.
Bagad: venit accinct⁹ vel venit in fortuna: ſeu venit latrūculus: aut venit temptatio.
Bagal: onus vel iugum: ſeu venit aceru⁹: aut veit inuolutio
Bagaba: excelſus tpe vel ſubli-

mitas peccatoris.

Bagathan: venit tactꝰ ridentĩ vel venit riſus tangentiũ.

Bagazim: in excelſo cõtemptꝰ: vel venit fortitudo.

Bagoaim: ſublimitas deuorãs eos vel iugũ vulturĩ eoꝝ.

Bahem: locus: vł in eis ſeu venit locus: aut locꝰ eoꝝ.

Bai: filiꝰ meꝰ veniẽs mihi.

Bala: abſorta vel inueterata: ſeu abſorbẽs vł inueterans.

Balaa: abſorbens eũ vł inueteratio eius.

Balaach: deuorãs vł p̄cipitãs: ſiue abſorbens fratrẽ: aut inueterans eos.

Balaam: vanꝰ populus vł ſine populo: ſiue in eis: aut p̄cipitans fraternitatẽ.

Balaam: turbãs gentẽ vł deuorãs ppłm: ſiue abſorbẽtes eos aut abſq; ſubſtãtia eoꝝ.

Balaan: turbãs donũ vł deuorator doni: ſiue abſorbẽs gratos aut inueteratio grẽ.

Balaanam: habens gratiã vel inueterans reſponſionez ſiue abſorbens donum: aut precipitatio gratie.

Balach: lingens vel ludens: ſiue inuoluens: aut eliſio.

Balada: abſorbẽs teſtes vł inueterans fraternitatem: ſiue veniens eam iudicare: aut p̄cipitatio teſtimonij.

Baladad: vetuſtas ſola pel deuorans teſtimoniũ: ſiue abſorbens p̄cipuos aut precipitãs patrueles.

Baladam: venit ſibimet iudicans vel vanitas ꝓ ſemetip̄o ſeu abſorbens iudices: aut inueterator iudicij.

Balagad: abſorbens latrunculos vł p̄cipitãs temptationẽ.

Balagad: vir accinctꝰ vł habuit accinctum: ſeu vir fortunatus aut vir pirata.

Balam: turbatio vł p̄cipitiũ.

Balaman: turbator ppłi vł p̄cipitator eoꝝ.

Balanan: turbans donũ: vł p̄cipitans gratiã.

Balaſor: aſcendens domuz: vel habens ſagittam luminis: ſiue abſorbẽs fortes: aut inueterator anguſtie.

Balad: abſorbens peccatuz vel inueteratꝰ tempe.

Balad: lugens vel inuoluens: ſeu lingens: aut eliſio.

Baldad: vetuſtas ſola: vel vetuſtatis ſolitudo.

Baldan: venit ſibimet iudicãs vel vanitas pro ſemetip̄o: ſeu abſorbens iudices: aut inueterator iudicij.

Bale: p̄cipitans vł deuorator.

Baleite: deuoratores vel precipitatores.

Balez: abſorbẽs vł p̄cipitans.

Baliada: varietates cognouit vel variatorum cognitio: ſiue abſorbens teſtimoniũ aut inueterator ſeruitutis.

Baloth: aſcendẽs vł in aſcenſionibꝰ: ſiue abſorbens: aut inueterati reſponſione.

Balſaliſa: habens vitulã cõternantẽ vel habẽs vitulam cõternatam: ſeu vetuſtas deuorans tertiũ: aut vir habẽs vitulam triennalẽ.

Balthaſar: capillus capitĩ vel abſorbens diuitias.

Balſtus: habens luctum: vł habens premiũ.

Bama: in quo: vel quis: ſiue in quibꝰ aut ſemp̄ excelſa.

Bamoth: in morte vel excelſa: ſiue mors adueniẽſ: aut mortis aduentus.

Bamothbal: excelſa ĩ morte viri habentĩ: vel mors aduenie..tis vetuſtati deuoranti.

Bana: venit reſpondens vł venit reſponſio.

Banaa: venit rñdens ei: vel venit reſponſio eiꝰ.

Banai: venit reſpondens mihi venit reſponſio mea.

Bannai: idem.

Bananias: edificãs dño vel cementariꝰ dñi: ſeu rñdens dño aut reſponſio dñi.

Banaza: filius videns: vel fortitudinis filius.

Banea: venit reſpondẽs ei: vel venit reſponſio eius.

Baneas: venit rñſum tollẽs vł venit reſponſio plaſmatiõis.

Banebarach: filiꝰ fulminis [illegible] filiꝰ fulgurĩ: ſeu filiꝰ fulgurantis: aut filiꝰ ꝑcutientĩ.

Banebarath: venit reſpondẽ[illegible] fulmini: vel venit rñdens fulguri: ſiue venit rñdens fulguranti: aut venit reſpondẽs ꝑcutienti.

Baneichan: filiꝰ ſtridorĩ vel [illegible]lius neceſſitudinis: ſeu ven[illegible] firmitas: aut venit p̄parati[illegible]

Bani: filiꝰ meꝰ vł veniẽs mih[illegible]

Bauni: pollex meus vel in m[illegible]dio mei.

Baunimi: filius meꝰ vnicꝰ v[illegible] filiꝰ meꝰ ſempiternꝰ.

Baon: in iniquitate vel in ini[illegible]quitatibus.

Baon: venit dolor vł venit ini[illegible]quitas: ſeu venit murmurã[illegible] venit inutilis.

Baor: in pelle vel in pellibꝰ.

Baor: venit lumen: vel venit [illegible]ramen: ſeu venit pellis aut v[illegible]nit iracundia.

Bar: filius vel filiatio. Syru[illegible] eſt nõ hebreum.

Bara: lectus vel creatura: ſi[illegible] filius eius aut malitia.

Barrabas: filius patris vel fi[illegible]us magiſtri. Syrum eſt: par[illegible]ter ⁊ hebreum.

Barach: fulmen vel fulgur: ſiue fulgurans aut ꝑcutiens.

Barachel: fulgur dei vł fulme[illegible] dei: ſiue fulgurans deũ aut ꝑ[illegible]cuſſio dei.

Barcheminim: tribuli vł crea[illegible]tura iudeoꝝ.

Barachias: benedictꝰ dño: ve[illegible] benedictus dñi.

Barachias: fulgur dñi vel ful[illegible]gurans dñs: ſiue fulgurãs do[illegible]mino: aut ꝑcuſſio dñi.

Barachiel: benedictus deo ve[illegible] benedictus dei.

Barachiel: fulgur dei mei: ve[illegible] fulmen dei mei: ſiue fulgurã[illegible] deo meo aut ꝑcuſſio dei mei.

Barada: filius decoris vel fili[illegible]us decorus: ſeu filij ſeruꝰ au[illegible] filiꝰ teſtimonij.

Barahel: benedixit deũ vel benedictio dei ſiue luctꝰ deo au[illegible] creatura dei.

Baraſa: hauriẽtes vł in egeſt[illegible]

e ſeu veniēs ad faciendū aut filiꝰ ſuſtollēs plaſmationē.
arath: grando: vł tempeſtas: ſeu filius pcti aut filiꝰ tpalis
araza: filius videns: vel filiꝰ fortitudinis.
arech: grādo vł tēpeſtas: ſeu filiꝰ viuax: aut filiꝰ pauidus.
aremū: fugit eū quiſpiā vel quopiam fuga eius.
aria: filiꝰ ī malis: vł filiꝰ dñi ſiue in clamore eiꝰ: aut in cō motione ipſiꝰ.
arien: filiꝰ ī malo: vel filius malefici: quē ⁊ ipm nōnulli areſu corrupte nomiant.
arihen: filiꝰ ipſe: vel filiꝰ par cēs: ſeu filiꝰ cōmotus aut fili us faciens.
ariona: filiꝰ colūbe: aut filiꝰ ſimplicitatis. Syrum eſt pari ter ⁊ hebreū.
Bar: quippe ſicut pdictū eſt ſy riace filiꝰ: ⁊ iona colūba
Baritha: phithoniſſa vel ſubi tanea ſiue os abyſſi: aut os ꝓ fundum.
Barnabas filiꝰ cōcludēs vł fi liꝰ ꝓphete: ſeu filiꝰ venientis aut filiꝰ cōſolationis.
Barne: filius motionis: vel fili us mutationis
Barnee: electa cōmotio: vł filiꝰ electe mutationis.
Barſabas filiꝰ reuertēs vel fili us quietꝭ: ex ſyro ⁊ hebreo ſer mone cōpoſitū: ſeu filiꝰ iura mēti: aut filiꝰ ꝯſolatiōis.
Barſemia: filiꝰ cecus vł filiꝰ ce citatis: quē corrupte quidam barthimeē legūt.
Barthimeus: filius pinguedi nis: vł filiꝰ ruminantꝭ.
Bartholomeꝰ: filiꝰ ſuſpēdentꝭ me vł filiꝰ ſuſpēdentꝭ aquas. Syrū eſt nō hebreū.
Baruch: bñdictꝰ vel bñdictio.
Barſaith: filiꝰ oliue eiꝰ vł filiꝰ fornicationis eoꝝ.
Baſan: brucꝰ vel piguedo: ſeu ſiccitas aut ꝯfuſio.
Baſar: infantia vł in anguſtia ſiue infans aut anguſtiatꝰ.
Baſara: infans vel infantia eiꝰ ſiue anguſtians eū aut in an guſtia eiꝰ.

Baſchama: ꝯfuſio calorꝭ vł an guſtia caliditatꝭ eiꝰ.
Baſchat: adeps vł defecatio
Baſechat: adipem vel defecati onem.
Baſechat: adeps vel defecatio: ſeu defecans aut defecatio.
Baſemath: depoſita vel delin quēs: ſeu veniēs aut delictio
Baſemoth: veniens aut delin quēs: ſiue ī oibꝰ aut in noibꝰ.
Baſias: adeps dñi vel defecatꝰ domino.
Baſmath: depoſita vł deliquēſ ſeu deliquēs aut delictio.
Bathanim: domꝰ rñdentiū vel domꝰ humilitatꝭ eoꝝ.
Bathuel: Vgo dei vł caſtꝰ deo.
Baurim: electi vł electoꝝ: ſiue iuuenes aut robuſti.
Bauranites: fortꝭ vel electus: ſeu iuuenis aut robuſtꝰ.
Bazatha: ꝯtēnēs tempꝰ vł de ſpectus peccator.
Bazeotha: ꝯtemnēs eū vel de ſpectio eiꝰ.
Bazothia: ꝯtemnens dñm vel deſpectio dñi.

Hic e poſt b.

Ead: iniquꝰ teſtꝭ vł edi ficator pcipuus.

b

Bean: iniquꝰ gře vł ini quitas donatiōis.
Beban: os vulturis vel ꝯfuſio deuoratoris.
Bechechias: inclytꝰ deo vł pri mogenitꝰ dei.
Becher: inclytꝰ vł primogenitꝰ
Becherite: inclyti vł priogeniti
Bechertas: inclytꝰ dño vel pri mogenitꝰ dñi.
Bechor: primogenitus vel vni genitus.
Bechori: primogenitꝰ meꝰ: vel primogenitꝰ mihi.
Bechoreti: primogenitꝰ fortis: vel primogenitꝰ timidus.
Bechuch: inclytꝰ grauis vł pri mogeniti ꝯdemnatio.
Bed: filia vel menſura.
Beded: inſtauratio vel inſtau ratus: ſeu menſura diuitiarū: aut filia voluptuoſa.
Bedſabee: filia ſeptima vł filia iuramēti: ſeu mēſura ſaturita tis: aut filia ſatietatꝭ.

Bedſam filia dura vel mēſura iniqua: ſeu filia iniqtatꝭ: aut ipſa iniquitas.
Bedelliū lapis vł carbūculus.
Beel: vetuſtꝰ deꝰ vł vir deuora tor: ſiue dñs vetuſtatꝭ aut vir hñs vetuſtatem.
Beelphegor: vir hñs hiatū vel vetuſtus deus hians: ſiue do mino vetuſtatis hiantis aut vetuſtas deuorās os pelł ſu perius. Ipſe eſt priapus ſeu ſi mulacrū ignominie.
Beelſephon: vir habens archa na: vel dñs aquilonis: ſeu ve tuſtꝰ deꝰ hñs ſpeculā: aut ve tuſtas deuorans aſcenſiones ſpeculi.
Beelzebub: vir muſcaꝝ vł prin ceps muſcaꝝ: ſiue vetuſtꝰ deꝰ hñs muſcas: aut vetuſtas de uorans muſcas.
Beemoth: anial vel animalis: ſeu beſtialis aut beſtia.
Beera: fons eiꝰ vel puteus eiꝰ: ſiue in lumine: aut putei eiꝰ.
Beeri: fons vel puteus meꝰ: ſi ue in lumie aut putei mei.
Bega: ſublimis vel excelſa: ſiue ſublimitas aut celſitudo.
Begoai: iugū vulturꝭ vł ſubli mitas deuoratoris.
Beguai: excelſus meꝰ vel ſubli mites mea: ſeu fabrica vultu ris aut fabrica deuoratrix.
Begui: excelſus meꝰ vel ſubli mitas mea.
Begumim: fabrica cementarij vel fabrica cementarioꝝ.
Behelmon: vetuſti: deꝰ habita culi: vel dominꝰ habēs domi ciliū vetuſtatis.
Bel: vetuſtas vel abſqꝫ.
Bela: habitꝰ vel indumētū: ſeu vetuſtas eiꝰ vel abſqꝫ eo.
Belath: hñs vel habitꝰ ab ha bendo: nō ab habitu.
Belath: vetuſtas pcti vł abſqꝫ tempore.
Balathlaa: habens vł habita: genere feminino ab habendo participium eſt: nō verbuꝫ im peratiuum.
Bethala: habitū apphēdēs vel indumentū irroratū.
Belbecia: vetuſtas primogeniti

dñi: vel abſq; nobilitate dñs.
Belga: abſq; motu: vel vetuſta cõmotio.
Belge: idem
Belguai: abſq; valle: vel abſq; prerupto: ſeu vetuſtas voraginis: aut vetuſtas deuorationis.
Belia: vetuſtus dñs: vel abſq; domino.
Belia puteus eius: vel i clamore eius: ſiue in malis: aut commutatio ipſius.
Belial: abſq; iugo: vł abſq; domino.
Beliar: cecũ lumẽ: aut ceca anguſtia ſeu vetuſtas deficiens vel abſq; cõtinentia.
Belmelech: deus meus rex: vł vetuſtas mea regnans.
Belma: habẽs deſideriũ: vł abſq; domicilio.
Belmeula: habẽs domicilium vel abſq; inhabitatione.
Belſan: vetuſtas dura: vel ipſiꝰ vetuſtatis iniquitas
Belſar: abſq; principe: vel abſcarbone: ſeu vetuſtũ velamen vetuſtatis anguſtia.
Belſathim: abſq; germine: vel abſq; poſitiõe: ſeu vetuſtas ſpinaꝝ: aut vetuſtas reſurrectionis eoꝝ.
Ben: filiꝰ vł filiatio.
Benabinadab: filiꝰ patris mei votiuus: vel filius patris mei ſpontaneus.
Benadab: filiꝰ votiuus: vel filius ſpontaneus.
Benael: edificatꝰ deo: vel edificatio dei: ſeu filius eius deo: aut filiꝰ eius dei.
Benail: filiꝰ doloris: vel filius parturientis.
Bendagar: cecũ lumen: vel filius p̃uaricationis.
Benebarach: filiꝰ fulminis vel filiꝰ fulguris: vel filius fulgurans: aut filioꝝ ꝑcuſſio.
Benecham: filiꝰ callidus vł filius ſurgẽs: ſiue filiꝰ neceſſarius aut filiꝰ neceſſitatꝭ.
Bennẽnan: filiꝰ in eis vł filius in medio eoꝝ.
Benennon: filiĩ ecce ſunt: vel filiĩ ecce hic ſunt.
Benereem: filiĩ tonantꝭ vel filiĩ tonitrui: qđ corrupte boanerges vſus obtinuit.
Beneſed: filiꝰ mittens vł filius cõfirmationis.
Bengaber: filiꝰ viri fortꝭ vł filius iuuenis virilis.
Benhur: filiꝰ lucꝭ vł filiꝰ igneꝰ
Beni: filiꝰ meꝰ vł filiatio mea.
Benni: filiꝰ req̃eſcẽs vel filius requietionis.
Beniamin: filiꝰ dierũ vł filius virtutũ: ſiue filiꝰ amaritudis vel filius amariũ.
Beniamin: filiꝰ dextere: vł filiꝰ virtutis: ſiue filiꝰ aſininꝰ aut filius aſinoꝝ.
Beniar: cecũ lumen vł ceca anguſtia: ſeu filiꝰ deficiẽs: aut filius p̃uaricationis.
Bennoi: filiꝰ cõmotꝰ vł filiꝰ requietionis.
Bennon: filiꝰ merens vel filiꝰ doloris: ſeu filiꝰ murmurans: aut filiꝰ inutilis.
Benoni: filiꝰ merẽs vł filiꝰ inutilis mihi ſiue filius doloris mei aut filiꝰ iniq̃tatꝭ mee.
Benui: filiꝰ meꝰ vł filiatio mea
Bennui: filiꝰ req̃eſcens: vł filiꝰ requietionis.
Bennun: filiꝰ ſeruus vł filiꝰ piſcis: ſiue filiꝰ vnicꝰ: aut filius ſempiternꝰ.
Benir: filiꝰ incendẽs vel filius lucidus: ſeu filiꝰ luminis: aut filius igneus.
Benzoeth: filiꝰ huiꝰ pauidi: vł filius huiꝰ viuacis.
Beon: pollex vel in medio: ſiue iniquus murmurans aut iniquitate dolens.
Beor: impellens: ſiue impulſio vel iniquus luminis: aut iniquitas iracũdie.
Ber: fons vel puteus.
Bera: fons eiꝰ vł puteus eius.
Berameth: fons exaltatus vite vł puteus alti pauoris.
Berchos: fontis calix vel putei potus.
Berdan: puteus iudicans: vel fons iudicĩ.
Berea: puteus eiꝰ vł filia eius: hebreũ eſt: ꝑiter atq; ſyrũ.
Beri: puteus meus vel putei: pluraliter.
Beria: fons domini: vel puteus domino.
Berith: fedus vł pactum.
Bernice: putens innocẽs: vł filia elegãter cõmota.
Beronice: idem eſt: vtrũq; hoc nomen ex hebreo ſyroq; compoſitum eſt.
Beroea: puteus eiꝰ vł filia eiꝰ.
Beroenſes: filiĩ eiꝰ vł putei eiꝰ
Beroni: filia q̃: vł puteꝰ q̃s. Et hec tria nomia ex hebreo pariter ſyroq; cõpoſita ſunt.
Beroth: fontes: vel putei: ſeu fons reſpondens: aut puteus temporalis.
Berotha: fontes eiꝰ vł putei eiꝰ ſeu fons reſpondẽs ei: aut puteus temperans eũ.
Berothai: fontes mei: vł putei mei: ſeu fontes vulturũ: aut putei deuorantes.
Berothi: fontes vel putei mei: ſeu fons reſpondẽs mihi: aut puteus temperans me.
Berothite: fontales ſeu puteales: ſeu fontes rñdentes mihi aut putei temperantes me.
Berſa: puteus federis vel fons iuramenti.
Berſabee: fons ſeptimꝰ vł fons iuramẽti: ſiue puteus ſatiãs: aut puteus ſaturitatꝭ.
Berſith: in capite vł in capitulo: id eſt geneſis: que in capite oĩm libroꝝ poſita eſt.
Berthan: fons altus vł puteus altiſſimꝰ.
Berzellai: ferrum meũ vł fortitudo mea.
Beſai: pinguedo mea: vł ignominioſus mihi.
Beſaia: pinguis dñs vel ignominioſus dño.
Beſamath: derelinquẽs vel derelictio: ſeu pingue donũ: aut ꝯfuſio donatoris
Beſamath: adeps vł defecatio
Beſee: piguis vł ignominioſus
Beſellam: obumbrans eos vel obumbraculũ eoꝝ.
Beſeleel: vmbra dei vł vmbraculũ diuinũ.
Beſodia: anguſtia mẽſure dñi: vel tribulãs menſurã dñicã.

Bĕlloth: pinguis: ligatus: vel ignominie declinatio:

Beſor: tribulatio: vel anguſtia: ſeu carnalis: aut pelliceus.

Beth: dom⁹: vel habitaculum.

Betha: requies: vl' reqetio: ſiue dom⁹ eius: aut habitaculũ ei.

Bethacarē: domus ſterilis: vel domus eruditionis triſticie.

Bethaphaleth: dom⁹ ſalut; : vl' domus viuificans: ſiue dom⁹ excludens: aut domus mirabilis.

Bethaphe: domus erroris: vel domus mali: nõ a malicia: ſed ab arbore.

Bethaphe: domus oris: vel domus decipule: ſiue domus laquei: aut dom⁹ diſcipule.

Bethaphua: dom⁹ induēs eos vel dom⁹ declinãs os eorum: ſeu requies laborũ eius: aut requietio induitionis eorũ.

Bethagan: domus horti: vl' domus elationis.

Bethagla: domus vitule: vl' domus feſtiuitatis ei⁹: vel dom⁹ defectionis: aut domus plangentium.

Bethaglam: dom⁹ planctus: vl' domus feſtiuitat; eorũ.

Bethiã: domus idoli vl' domus idolatrie: ſiue dom⁹ deuorãs eos: aut domus vultur; eorũ.

Bethaiſmoth: domus deſerta vl' domus adducens mortem.

Bethaloth: domus campeſtris vel dom⁹ in campeſtrib⁹: ſeu requiei vacãs: aut requietionem declinans.

Betamoth: domus mortua vel domus mortaliũ: ſeu requies mort; : aut requeſcēs mortu⁹

Bethanara: dom⁹ pardorũ: vel domus amaritudinis: ſeu reqes amaricans: aut requietio pardi.

Bethanan: dom⁹ doni: vel domus grē: ſeu reqes donoratoris: aut reqetio gratificatiõis

Bethanath: dom⁹ reſpõdēt; vl' humilitat; : ſiue dom⁹ vbi eſt reſpõdēs dñs: aut dom⁹ vbi eſt gratia dei.

Bethania: domus obediētie vl' dom⁹ affictionis ei⁹: ſiue domus doni dñi: aut dom⁹ gratificata dño.

Bethanoth: domus grē: vel domus reſponſionis: ſeu domus precinens: vel domus precinentium.

Bethara: domus aque vel domus putei.

Bethara: domus electionis vel domus electa: ſiue domus ſuſcitans eum: aut domus vigiliarum eius.

Betharaam: domus montiũ: vel dom⁹ ſublimitat; eorũ: ſiue dom⁹ ſuſcitãs gēte: aut domus vigilans populo.

Betharaba: domus ſuſcitans patres: vel domus vigilãs patribus.

Betharaba: dom⁹ grandis: vel dom⁹ multa: ſiue dom⁹ humilis: aut domus veſptina.

Betharapha: dom⁹ ſanans: vel dom⁹ medicine: ſeu reqes medici: aut requietio ſanitat;.

Betharã: dom⁹ ire: vel domus ſublimiũ.

Betharam: domus decora: vel dom⁹ electa: ſiue dom⁹ ſuſcitans gentē: aut dom⁹ vigilãs populo.

Betharan: dom⁹ vigilãs dono vl' domus ſuſcitans gratificationem.

Betharan: domus ire: vl' dom⁹ arche: ſiue domus mõtiũ: aut mus aſcenſus humiliũ.

Bethaſan: domus fumi: vel domus delicti: ſiue dom⁹ tollēs donũ: aut dom⁹ plaſmata grē

Bethaſan: dom⁹ deponens vel dom⁹ depoſita: ſiue dom⁹ deponēs domũ: aut dom⁹ depoſita gratie.

Bethauen: dom⁹ idolatra: vel domus inutilis.

Bethara: donus fontis eius: vl' domus putei eius.

Bethberai: dom⁹ putei: vel domus in lumine meo.

Bethebeſſe: dom⁹ ꝯfuſa: vel domus pinguedinis.

Betheachon: domus ſculpta: vel domus ſculpture.

Bethear: domus agni: vel domus cognitioñis.

Betheur: domus frigida: vl' lapis adiutorĳ.

Bethdagari: domus tritici: vel domus frumenti.

Bethdagon: domus piſc; triſt; vel dom⁹ piſciũ triſticie.

Bethe: domus eius: vel habitaculum.

Bethel: domus dei vel habitaculum dei.

Bethemelech: dom⁹ vallis: vel domus ꝓfunditat; : ſiue vterus vultus: aut vētris ſuſtētaculũ.

Bethen: vēter: vel vter⁹: ſeu domus font; : aut domus oculi.

Betheſimoth: dom⁹ deſerta: vel domus adducēs mortē.

Bethphage: domus oris: vl' domus bucce: ſiue dom⁹ oris valliũ: aut domus maxille: vel labĳ. Syrũ eſt ⁊ nõ hebreũ.

Bethphalech: dom⁹ ſaluãs: vel dom⁹ excludēs: ſeu dom⁹ viuificans: aut domus admirabilis.

Bethphaſes: domus trãſcēdēs vel domus tranſitionis.

Bethpheor: domus hiãs: vl' domus hiat⁹: ſeu domus hians pellicĳ: aut dom⁹ oris pelliũ.

Bethpheſe: dom⁹ trãſiēs: vl' domus trãſcēdēs: ſiue dom⁹ oris aut domus odoris florent;.

Bethgadar: dom⁹ muri: vl' domus macerie.

Bethgamul: domus retribuēs vel domus retributionis.

Bethieſemoth: domus deſiderĳ dulc;: vel domus deſiderate dulcedinis.

Bethim: domibus: vel domus pluraliter.

Bethia: domus dñi: vel domus illuminationis.

Bethlabaoth: domus veniētiũ vel domus ingredientiũ.

Bethleem: domus panis: vl' domus refectionis.

Bethleemite: domus panũ: vel domus refectionũ.

Bethleuaboth: domus venientiũ: vel domus edificantiũ.

Bethmacha: domus mollis: vl' domus ꝯfracta: ſiue dom⁹ ꝑcutiens: aut domus ingenioſa.

Bethmaon: domꝰ habitaculi: vel domꝰ inhabitationis.

Bethmarchabeth: domꝰ curruum: vel domꝰ quagrigarũ.

Bethmarchaloth: domus q̃drigarũ: vel domꝰ q̃drigantiũ.

Bethmatha: domꝰ tributi: vel domꝰ humilis fori

Bethmoreth: domꝰ archani: vꝉ domꝰ conſilij: ſiue domus archanorum: aut domus conſiliorum.

Bethnemra: domꝰ pardorum: vꝉ domꝰ amaricans.

Bethorabo: domꝰ humilis: vel domꝰ veſptina: ſiue domꝰ heremi: aut domꝰ locorũ q̃ ſunt iuxta inhabitabilem.

Bethoro: domꝰ ire: vel domus magiſtri.

Bethoron: domꝰ ire: vel domꝰ arche: ſiue domus mõtiũ: aut domus aſcenſus humiliũ.

Betholath: domꝰ coccinea: vel domus vermiculata.

Bethroob: domꝰ platearum: vꝉ domus latitudinis.

Bethſabee: domus ſeptẽ: vꝉ domus iuramẽti: ſeu domꝰ abũdãtie: aut domꝰ ſaturitatis.

Bethſachat: domus curuãtiũ: vel domus ſingulorũ.

Bethſaida: domꝰ frugũ: vꝉ domus pecudũ: ſiue domꝰ peculialis: aut domus venatorꝝ.

Bethſamis: domꝰ ſolis: vel illuminationis.

Bethſamite: domꝰ ſolis pluraliter vel domꝰ illuminate.

Bethſan: domꝰ dormiẽtis vel domus ſecuritatis: ſiue domꝰ abũdantie: ſiue domus egreſſionis.

Bethſemes: domꝰ ſolis: vel domus illuminans.

Bethſimon: domꝰ obediẽs: vel domus obediẽtie: ſiue domus audiẽs merorẽ: aut domꝰ deponens triſticiã.

Bethſimuth: domꝰ loci: vel domus locorũ: ſiue domus mortificans: aut domus mortificationis.

Bethſur: domꝰ acerba: vel domus anguſtie: ſiue domus ꝯtinens: aut domꝰ fortitudinis.

Bethſur: domꝰ fortis vel domꝰ directa: ſiue domus muralis: aut domus cõtinẽtie.

Bethſura: domus muri eiꝰ: vel domus dirigens eũ.

Bethſura: domus acerba ei: vꝉ domus anguſtie eius: ſiue domus cõtinens eũ: aut domus fortitudinis eius.

Bethſuram: domꝰ dirigẽs eos vel domus muri eorum.

Bethſuram: domus robuſti populi: vel domus ãguſtiãs populũ: ſiue domꝰ cõtinẽs eos: aut domus acerbitatis eorũ.

Bethula: virgo vel caſta: ſiue domus dolẽs ei: vel domꝰ parturiens eum.

Bethula: virgo dñi: vel caſta dño: ſiue domus dolens dño: aut domus parturiẽs dñm.

Bethurlarina: domꝰ ignis ſublimis: vel incendij ꝯſurgẽtis.

Betzacharam: domꝰ memorie: vel domꝰ memoratorũ.

Bezech: fulgur: vel egeſtas: ſeu micãs: aut ꝯtẽptꝰ vanus.

Bezecha: micans ei: vel egeſtas eius: ſiue fulgurans eum: aut cõtemnẽs vanitatẽ eius.

Hic.i.poſt.b.

Iblij: librarij: vꝉ litterati

b Bithalaſſum: filios commiſcens: vel filiorũ cõmixtio.

Bithia: filia domini: vꝉ filia dominans. Ipſa eſt filia pharaonis q̃ adoptauit moyſen.

Bithuna: filia inutilis: vꝉ filia ſpecioſa.

Brie: ſobrius: vel moderatꝰ

Brierte: ſobrij vel moderati.

Hic.o.poſt.b.

b Oanerges: filij tonãtes vel filij tonitrui.

Boanerices: idem.

Bocci: vetuſtas: vel vetus.

Bocci: lugens: vel luctꝰ: ſeu vomens: vel in vomitu.

Bochian: luctus dñi eſt: vel lugens dñm eſt: ſeu vomẽs dño eſt: aut in vomitũ dñi eſt.

Bochor: ingreſſus eſt angelus: vel primogenitꝰ mihi.

Bochorath: inclytꝰ pctõ: vel primogenitꝰ tempore.

Bochri: dilectꝰ mihi: vel prim genitꝰ meꝰ.

Bochur: primogenitus: vel d lectus.

Boem: pollex eorum: vel in m dio eorũ.

Bon: pollex: vel in medio.

Boni: pollex meꝰ: vel in medi mei.

Bonni: digitus vel in medio.

Booz: in quo robur: vel in qu virtꝰ: ſiue ĩ ipſo fortitudo: au ipſe in fortudine.

Borith: fedus vel pactũ.

Boſes: abſciſus: vꝉ abſciſio au ipſe florẽs: aut ĩ ipõ floruit.

Boſphor: anguſtia ſuccreſcens vel tribulatio feritatis.

Boſor: tribulatio: vel ãguſtia ſiue carneus aut pelliceus.

Boſora: tribulãs eum: vel ĩ a guſtia eiꝰ: ſiue caro eiꝰ: aut an nũcians ei.

Boſori: caro: vel añũciatio: ſiue tribulãs me: aut in anguſtia mea.

Boſra: in anguſtia: vel in tribulatione.

Hic.v.poſt.b.

b Ubaſtus: os exprimens vel labiũ exprimentis.

Bugatꝰ: excelſus: vꝉ ſu limis: vꝉ germẽ: vꝉ germinãs

Buna: venit reſpõdẽs: vꝉ venit reſponſio.

Bunos: venit reſpõdẽs: vel co lis preputiorũ.

Buſa: ꝯfuſio: vel ignominia.

Buz: deſpiciẽs vel cõtemnens.

Buzi: cõtemptꝰ: vel deſpectus ſeu deſpexit me: aut cõtemptibilis mihi.

Buzites: deſpectꝰ vel ꝯtẽptibil

Sequũtur interptatiões hebraicorum noim incipientium a littera.C.

c Aalaha: voces vel veloces ſubaudiꝉ venerunt ſeu eccleſia: venit: aut eccleſie aduentꝰ.

Caath: pnia: vel patiẽtia.

Caath: dolẽs: vel dolãs: ſeu cõponens.

Caathithe: dolẽtes: vel patientes: aut dentes molares.

Caathite: dolentes: vel dolãtes ſiue componentes: aut dentes molares.
Cabalaam: p̃ceps vł precipitiũ ſeu p̃cipitauit: aut p̃cipitabit
Cabaroth: memoria vł ſepulchꝝ
Cabarothim: memoria mea vł ſepulchrũ meuȝ: aut ſepulchra: vel memorie: plurali numero.
Cabarothi athanai: memorie deſiderij: vel ſepulchra concupiſcentie.
Cabaſan: cõgregans eos vel eccleſia eorum.
Cabratha: quaſi graue: vel quaſi elicitum.
Cad: mare: vel principiũ.
Cademoth: mare mortuum: vel principiũ mortis.
Cades: trãſlata vel fons iudicij
Cades: ſancta vel mutata: ſeu mare tollens: aut principium plaſmationis.
Cadeſa: trãſferens eã: vel fons iudicij eius.
Cadeſa: ſcortũ vel ſcitas eius ſiue mutata ei: aut principium plaſmationis eius.
Cadeſbarne: ſanctitas motiõis vel ſanctitas electe mutatiõis
Cadeſim: cõmutati: vel exterminati.
Cadumim: mare rubrũ: vel mare antiquorũ: ꝓpter antiqua q̃ facta ſunt in eo miracula.
Cadrantes: caligo: vel tenebre qđ nos ꝑ lr̃am ſuã.q.ꝛ.v.quadrantes dicimus.
Caph: incuruãs vł incuruatio.
Caph: vola vel palma: ſiue manus.
Capharnaum: ager pinguedis vel villa cõſolationis.
Capharſamala: manus ſuſcitãs veſtimẽtũ: vel opatio vigilãs retributionis.
Capherera: manus robuſta: vel opatio pfectionis.
Caphira: expiatio: vel man⁹ diſſipata.
Cayphas: ſagax. vel īueſtigator ſiue vomẽs ore: aut vomitus oris.
Caym: poſſeſſio vel lamẽtatio: ſiue acq̃ſitus: aut acquiſitio.
Caynã: poſſidẽs pplm: vł lamẽtatio ppł̃i: ſiue acq̃rens eos vł acquiſitio eorũ.
Caynã: poſſidẽs donũ: vel lamẽtatio gr̃e: ſiue acquirẽs gr̃am aut acquiſitio donationis.
Caleb: canis: vel quaſi viride: ſiue q̃ſi cor aut quaſi oẽ cor.
Caleph: idem.
Calitha: quaſi viridis: aut quaſi omne cor.
Caliſtenes: miſeria humiliũ: vł cõſũmatio reſpõſionis.
Calubi: canis me⁹: vel quaſi viridis me⁹: ſiue quaſi cor meũ: aut quaſi oẽ cor meũ.
Claudi⁹: ſpes tranq̃lla: vł ſpes tranquillitatis.
Claudia: idem.
Clauthomon: locus fletus: vel locus fletuũ.
Camua: ſtatio vel reſurrectio.
Camuel: ſtans deo: vel reſurrectio dei.
Camuelite: ſtantes deo: vel reſurrectiones dei.
Camon: ſtatio iniqua: vł reſurrectio inutilis.
Canna: fundũ: vel calam⁹: ſeu ꝑparãs vel ꝑparatio. Notãduȝ itaq; ꝙ noſtrũ latinũ cãna de lingua hebrea ſũptũ ſit.
Canaã: cõmutat⁹ vł cõmutatio
Cananeus: idem.
Canath: elatio: vel zelotypia.
Cãdacl cõmutãs vł cõmutatio
Canden: clangor: vel recurſus: ſeu retinẽs aut retentio.
Cappadocia: man⁹ tortoris vel manus exploratoris: ſeu manus dño redimens: aut man⁹ redẽpta dño.
Cappadoces: man⁹ tortorũ: vel manus exploratorũ: ſiue manu redempti: dño: aut manu dño redimentes.
Capparis: man⁹ redempta: vel man⁹ redẽptio: ſiue man⁹ tortoris: aut man⁹ exploratoris.
Capſeb: eccl̃ia vel ꝯgregatio.
Cepſeel: cõgregãs deo: vel eccleſie dei.
Captor: cappadox: vel cappadocia: ſiue man⁹ tortoris: aut manus exploratoris.
Capturim: cappadoces: vel manu toquentes: ſiue man⁹ tortorũ: aut manus exploratoꝝ.
Carchamis: vrbs attrectãs vel ciuitas cõgregatorũ
Carchan: ciuitas gr̃e: vel oppidum donationis.
Carchar: inueſtigator: vel iueſtigãtes: ſiue oppidũ vigilans.
Caree: calu⁹ vel caluitiens: ſiue occurrens ignis: aut occurſus igneus.
Careim: decaluãs eos vel decaluatio eorũ.
Cariath: vrbs murata: vel ciuitas ſeu oppidũ: vel villa.
Cariathaim: ꝑfecte vocata: vel ꝑfecta vocatio: ſeu villa eorũ: aut oppidũ eorũ.
Cariathma: villa eorũ: vel ciuitas populoſa.
Cariatharbe: villa quattuor: vł ciuitas quattuor. id eſt. adam abraã yſaac ꝛ iacob: qui ibi ſepulti ſunt.
Cariathbaal: vrbs virorũ vel ciuitas habens: ſeu villa deuorans: aut oppidũ vetuſtũ.
Cariahdẽna: villa ſilens: vł villa ſilentij.
Carithari: villa deficiens vł oppidi defectionis.
Cariathiari: villa ſiluarũ: vel ciuitas ſaltuũ: ſeu villa deficiẽs eis: aut villa defectiõis eoꝝ.
Cariathim: ciuitas maris: vel oppidum mariũ.
Cariathſepher: villa pulchritudinis: vel ciuitas litterarũ.
Cariachaa: ciuitas penitentie: vel oppidum patientie: ſeu villa dolentium: aut ciuitas dolatorum.
Carie: calu⁹: vel caluitium: ſiue occurſus ignis: aut occurſus igneus.
Carioth: occurrẽs igneũ: vł occurſus igne⁹: ſiue calu⁹ reſpõdens: aut caluitiũ tẽporale.
Carith: occurrẽs ignis: vel occurſus igneus.
Carmelus: mollis: vel tel tenellus: ſiue cognoſcens circũciſionem: aut ſcia circũciſionis.
Carmelite: molles: vel tenelli: ſeu ſcientes circũciſioneȝ: aut cogniti circũcidentib⁹.
Carmi: vinea mea: vel cognitio

mea:ſiue aqua agnoſcēs :aut
cognitio aque.
Carmite:vinee mee :vel cogni
ti mei :ſiue agnoſcentes aq̄s:
aut cognitiones aquaꝝ.
Carnaim:cornua :vel defenſio
nes ſeu ꝯcidēs fluctuꝫ:aut di
uiſio cōmotionis.
Carmo:cornua:vel defenſio.
Carmō:cornu liquū:vl̄ defenſio
inutilis:ſeu ꝯſcidēs merētes:
aut diuiſio murmurantiū.
Caromel:mollities : vl̄ teneritu
do:ſeu cognoſcēs circūciſionē
aut ſcia circūciſionis.
Caromelite:molles vl̄ teneri:ſi
ue ſciētes circūciſionē:aut co
gniti circūcidentibus.
Carpū:ſcientē clare:vel cognoſ
centē ꝑſpicue.
Carthago:ſcutatio:vel ꝯſūma
tio:ſeu vrbs meditās:aut ciui
tas ſolennis.
Carthaginēſes:ſcrutātes vl̄ cō
ſūmati:ſeu ciues ſolēnes :aut
vrbane meditātes.
Cartham:ꝑfecta vocatio:vl̄ vo
catione ꝑfecit:ſiue vrbs ppl̄i:
aut ciuitas eorū.
Carthꝰ:ꝑfecte vocatꝰ:vl̄ ꝑfecta
vocatio:qđ apud nos meliꝰ
efferꝫ ꝑ.q.lr̄am:vt dicaꝫ q̄rtꝰ
Caſiaia:ſūmus dn̄s :vel princi
pium dn̄i.
Caſeon:dure fortes:vl̄ duri for
titudie :ſeu ſūmitas inutilis:
aut pricipiū murmurationis.
Caſphia:ſūmitas liberās dn̄m:
vel principiū liberatiōis dn̄i.
Caſphor: ſūmitas liberās mon
tes:vel principiū liberalis ira
cundie.
Caſia:ſūmus dn̄i:vel principiū
dn̄i.
Caſim:ſūmitas vel principiuꝫ:
ſiue ſūmitas eorū :aut princi
pium eorū.
Caſis:meſſis:vl̄ mēſis:ſeu ſūme
vigilās:aut pricipiū vigilie.
Caſis ſūmitas viri:vel pricipiū
aſſumptionis.
Cathar:morſus peccati:vel cō
gregās tempore.
Cathet:mordens vitā :vel ꝯgre
gās pauide.
Cauda:clāgor robuſtus:vel pa
tientia fortis.
Cauere:clēgor tube:aut clāgēs
canore.
Caue:pnia:vl̄ patiētia :ſeu buc
cina. Ex iſto hebreo videꝫ eſſe
tractū noſtrū latinū.

Hic.e.poſt.c.

c Edar :meror :vl̄ tenebre
ſeu merens:aut tenebro
ſus.
Cedemoth:antecedēs:vel prius
ſiue orientalis:aut oriens.
Ceden:oriens:vel orientalis:
Cedes:añcedens:vel oriētalis.
Cedma:antiq̄rū:vel añcedēs:ſi
ue oriētalis:aut oriens.
Cedmonei:añcedētes :vl̄ anti
qua triſticia : ſeu priores :aut
orientales.
Cedmihel:oriens deo vel ante
ceſſio dei.
Cedron:triſtis meror :vel inuti
lis dolor.
Celatha:cōgregatio : vel eccl̄ia
venit.
Cephas:petrꝰ vl̄ firmitas. Sy
rum eſt:nō hebreū.
Cephira:expiatio:vel manꝰ diſ
ſipata.
Cephiara:expiās vigilē eiꝰ :vel
manū diſſipatā ſuſcitās.
Ceila:ad fundā faciēs:vel ſuſci
tans eam:ſiue tollēs ſibimet:
aut ſuſtollens ſemetipſam.
Celaia:vox dn̄i:vel extollens ſi
bimet dn̄m.
Celaſtitham :vallis gigantiuꝫ:
vel humilitas fortiū.
Celeab:vindicās p̄rem:vel vin
dicatio patris.
Celeia:vallis dn̄i :vel cōgrega
tus dn̄o:ſeu vidicās dominū:
aut vindicatio dn̄i.
Celeon:vindicās dolorē:vl̄ vin
dicatio iniquitatis.
Celeſſyria:vindicans aram:vel
vel vindicatio ſublimitatꝭ.
Celethei:occidentes :vel exter
minatores.
Celeuma añcedēs:vel oriētale.
Celita:quaſi viridis : vel eccl̄ia
veniens.
Celmo:vallis robuſta:vel ꝯgre
gatio multitudinis.
Clemēs:eccleſiaſtes:vel contio
nator.
Cleophas:ꝯtio nē trāſcēdēs:v
cōgregatio trāſeuntis.
Cleopatra:cōgregans agnito
vel cōtionē diſſoluens.
Cemhel:oriens deo:vel antece
ſio dei.
Cenna:zelotes:vel zelotypus
Cenereas poſſidēs ſectatores
vel poſſeſſio ſectatorū.
Cendebeꝰ : zelotes ſufficiēs a
intellectū:vel zelotypus abu
danter intelligens.
Cenereth. ſignū cithare :vel q̄
lucerna.
Ceneroth:quaſi lucerne:vel ci
thararū ſigna.
Cenez:zelotypus:vel zelotes:ſi
ue poſſeſſor cōtemptꝰ:aut poſ
ſeſſio cōtemptibilis.
Cenezi:zelotypi : vel zelotes :ſi
ue poſſeſſores cōtēpti:aut poſ
ſeſſiones cōtemptibiles.
Ceni:es meū:vel erariꝰ meus:ſi
ue nidus meus : aut poſſeſſio
mea.
Cepſam:eccl̄ia:vel ꝯgregatio.
Cepſam:ꝯgregēs eos:vel vena
tores.
Cereas:occidēs facturā:vel ex
terminator plaſmationis.
Cerethi:occidēdes:vel extermi
natores.
Cereceus:tenebroſus:vel tene
breſcens.
Creta:vocata:vel vocatio cōſū
mata. Inter ſyrū ⁊ hebreū mi
xtum eſt.
Cretes:vocati :vl̄ vocatione cō
ſūmati.
Cretenſes idem.
Ceſar : poſſidens principes:vel
poſſeſſor principatꝰ.
Ceſarea:poſſeſſio principis :vel
poſſeſſio principalis.
Ceſelethaor:poſſeſſa pricipi luc
vl̄ poſſeſſio lumis aduenietis
Ceſion:durꝰ fortitudine:vel du
ritia fortitudinis.
Cetheus:fixꝰ:vel abſciſus :ſiu
cōfractꝰ:aut mentꝭ exceſſio.
Cethim:fixi:vel abſciſi :vl̄ ꝯfr
cti:aut mēte excedētes.
Cethimoth:figēs tp̄us:vel ab
ſcidēs reſpōſionē:ſeu ꝯfract
tpe:aut inſania reſpōſionis.
Cethrō:tenebre :vl̄ thymiama

Cethron:tenebrans eos vł thymiama eoꝝ.
Cethura:iuncta vł copulata:ſiue thymiama offerēs:aut mēte excedens lumini.

Hic.i.poſt.c.

c Ilicia:cecus vł luct⁹:ſiue aſſumptio:vł vomit⁹ eius.
Cina:lugens vel luct⁹:ſeu poſſidens aut poſſeſſio.
Cinam:lugens eos vł poſſidēs eos:ſiue luctus eorū aut poſſeſſio eoꝝ.
Cineus:luctus vel poſſeſſio.
Cinei:lugētes vł poſſidētes.
Cinoth:lamētatio vel lamētatiōes ſeu lugens tempe.
Cinctus:luct⁹: vel poſſeſſio:qđ apud nos meli⁹ efferꝛ ꝑ q.literam vt dicaꝛ quint⁹.
Cyprus:meror vel triſticia.
Cyprius:merens vł triſtꝭ.
Cypriarches: merens princeps vel triſticia principis:iter hebreū ⁊ grecū mixtū eſt.
Circ⁹:hereditās vł hereditator
Cirin⁹:heres vel hereditas:qđ apud nos meli⁹ efferꝛ ꝑ q.literā vt dicaꝛ quirin⁹.
Cirene:hereditas vł hereditatō
Cirenei:heredes vł hereditātes
Cirenenſes:hereditās vel hereditantes.
Criſpus:ſciens vel cognitio.
Cis:vir vomens vel dur⁹.
Ciſon:durus iniquus vł vir vomens dolorē.
Ciſon:letificans eos vł duritia eoꝝ:ſiue impegerūt i eos aut vomit⁹ murmuratiōis.
Ciſū:amentes vł ſtupentes:ſeu mirātes aut admiratio.
Cithū:conſciſi vel plage ꝯſummationis.

Hic.o.poſt.c.

c Oph:vocatio vł ꝯcluſio ſiue auis aut excuſſio.
Cohath:mordētes vł ꝯgregati ſiue morſus aut ꝯgregatio.
Cohila:inueterans aut inueteratio.
Cohilaam:inueterās ppłm aut inueteratio populi.
Coho:excuſſio vel ꝓſtolatio:ſiue ꝓſtolans aut excutiens.
Colaia:vox facta:ſiue vocis factio ſeu vox dñi aut vox dñica
Colaza:vox videntis vł vox fortitudinis.
Colonia:vox eorum vel reuelatio eorum.
Coloniēſes:voces eoꝝ vel reuelationes eoꝝ.
Coloſſis:vocis facte obediens: vel vocꝭ facte obediētia.
Coloſſenſes:vocꝭ facte obedientes:vł vocꝭ facte obediētie.
Colozai:vox fornicaria : vel fictio ductionis.
Coloes:oēs vł ꝯcluſio: ſiue inueſtigantes aut ꝯſūmatio.
Cōdimeus: ſcyphus vel phiala
Corban:donū vel oblatio
Corbana:donum eius vł oblatio eius.
Corbanā:donū gr̄e vel oblatio gratificationis.
Corneli⁹:itelligēs circūciſiōes vel intelligētia circūciſiōis.
Coſam:diuinans vel diuinatio ſeu diuinans eis:aut diuinatio eorum.
Cozbi:calix immēſus vel imola mihi.

Hic.v.poſt.c.

c Ur:gelu vel frigus.
Cus:durus vel vomens vir.
Cutha:biuiū vel duplicitas.
Cuthei:duplices vł in biuio.
Cuba:canis vel latrator.
Cubai:canis me⁹ vł latrās mihi. Hucuſq ꝑ ſimplicē .c.lraꝫ id ē ſine aſpiratiōe lecta ſunt principia noim. Ex hinc q̄ ſequunꝛ aſpiratiōe addita.i.ꝑ ch.grecū : legēda ſūt. Sciendū tn̄ eſt ꝙ hebre⁹ ſmo nō hꝫ ch lrām:ſꝫ noia q̄ apud nos ꝑ hāc leguntꝛ:apud eos ſcribūꝛ ꝑ heth:que duplici aſpiratiōe ꝓfertur.
Chabol:quaſi germen vł quaſi germinans.
Chabon:quaſi intelligēs vł q̄ſi intelligentia.
Chabonum:liba vł cruſtula ſeu quaſi intelligens eos: aut q̄ſi intelligentia coꝝ.
Chaboni:manus ſpinarum vel aceruus ſpinarū:ſeu ꝑparantes aut ꝑparationes.
Chabor:ꝯiungens vel incantator:ſeu cōiūctio aut incātatio
Chabul:diſplicitum : vel indignatio.
Chabri:quaſi grauitas vł quaſi elatio.
Chachon:ſculpēs vł ſculptura
Charſaar:fortis vir vł robuſta viri ſuſcitatio.
Chalaal:cōtecta regio cōmixtionis : vel contectio regionis fermentate.
Chalachath:paſcēs vł nutriēs ſeu pabulū:aut nutrimētū
Chalad:paſcēs martyrē:vel cōſummatio teſtimonij.
Chalamach:omnē fortitudinē habens:vel omnis fortitudinis habitudo.
Chalamar:omne amarū vł oīs amaritudo.
Calamath:mēſus ē vel ꝯſūmauit:ſiue ꝯſūmat⁹ aut ꝯſūmatō
Chalime:oēs vel oīs:ſeu omēs nos:aut ꝯſūmatio futura.
Chalcal:paſcēs vł nutriēs:ſeu pabulū aut nutrimentū.
Chaldea:quaſi fera vel q̄ſi feritas:ſeu quaſi demoniū aut q̄ſi māmilla.
Chaldei:quaſi fere vel quaſi feroces:ſiue quaſi demones aut quaſi māmille.
Chale:contecta regio vel cōtectio regionis.
Chaleb:canis vł q̄ſi viride ſiue q̄ſi cor aut q̄ſi omne cor.
Chalech:idem.
Chaleſelum: ꝯtegēs regio eos: vel ꝯtecta regio eoꝝ.
Calphi:contegens regioneꝫ erroris vel contectio regionis illaqueate.
Cham:calidus vł callidus ſiue calor aut calliditas.
Cham:ſurgēs vł reſurrectio ſeu neceſſitas aut neceſſari⁹.
Chamaal:fidelis cōmixtio vł ſimilitudo deſpectionis.
Chamam:fidelis vel fidelitas: ſeu fidelis populo: aut fidelitas populi.
Chaman:ſiłis vel fidelis dono aut ſiłitudo gratificatiōis.
Chamoam:fidelis pplo:aut ſi-

militudo eorum.
Chamon:ſurgēs dolor vł callidus meror ſeu callida iniq̄tas aut neceſſitas murmuratiōis
Chamos:congregās vel cōgregatus:ſiue q̄ſi attrectans:aut q̄ſi attrectatio.
Chamnel:calens deo vel calidus dei:ſeu dei neceſſitas aut dei reſurrectio.
Chamuelite:calentes deo vł calidi dei:ſiue dō neceſſariū aut deo reſurgentes.
Chamul:calefactus ros:vel calefactio roris.
Chamul:ſurgēs dolor vł neceſſarie parturiēs:ſeu calēs dolore aut caliditas parturiēt̄.
Chana:zelꝰ vł emulatio ſeu poſſedit eos:aut poſſeſſio eoꝝ.
Chanaan:ſuſpirās vł motꝰ eorū:ſiue hūilis aut negociator
Chanaan zelus ppli vł emulās pplm:ſiue poſſidēs pplos aut poſſeſſio pploꝝ.
Chanaan:poſſidens donum vł emulator grē.
Chanaan:erubeſcens vel reuerſus eſt:ſiue q̄ſi monentes:aut q̄ſi rūdentes.
Chanaan:paupculus vł negociator ſiue poſſidens donum: aut emulator grē.
Chanana:humiliās eū vł negocians ei:ſeu poſſidens donū eiꝰ:aut emulator grē eiꝰ.
Chananeus:poſſidens vel poſſeſſio.
Chananeꝰ:emulator vł zelotes ſiue p̄patꝰ aut negociator.
Chananei:poſſidentes vel poſſeſſiones.
Chananei: zelotypi vel emulatores:ſeu preparati aut negociatores.
Chanam:hūilitas vel ip̄e pauperculus ſiue mutabilis.
Chanā:paupculꝰ meꝰ vł negociās mihi:ſiue poſſidēs donū meū:aut emulatorgrē mee.
Chanenei:hūiles vł poſſidētes ſeu zelotypi aut emulatores
Chapſael:congregās deo vł eccleſia dei.
Characha:ira furens vel foramen iraſcibile.
Charada: exercitꝰ vel caſtra filiorū iſrael.
Charalla:ciuitas laudis vł oppidū laudationis.
Charan:lyra vł foramē:ſiue furibūdus:aut iraſcibilis.
Charraz:fodiens eos vel effoſſio eorū.
Charran:lyra vel ira ſiue furor aut foramina.
Charchath:inueſtigās peccatū vel inueſtigatio tpis.
Charith:diuiſio:nec cōciſio:ſiue cognitꝰ vel cognitio.
Charmamos:agnꝰ ꝯgregatus: vel agnitio q̄ſi armentū.
Charnū:vinea grata aut cognitio aque.
Charſena:furor abūdās vel occurſus anguſtie.
Charcha:p̄fecta vocatio vel p̄fecit vocationē.
Charchan:p̄fecta vocatio doni vel p̄fecit vocationē grē.
Chaſaloth:ſpes eoꝝ: vel q̄ſi populantes.
Chaſbi: calix in me: vel imola mihi:ſiue calix meus aut imolatio mea.
Caſbon:calix meror̄ vel imolatio iniq̄tat̄:ſiue calix murmurās aut imolatio inutił.
Chaſed:q̄ſi copulātes vel quaſi populātes:ſunt vero ip̄i chaldei mutato nōie.
Chaſaleu: ſpes eius vel ſperās in eum.
Chaſelon:fort̄ duritia vel fortitudine durus.
Chaſeth: meſſor vel meſſio: ſeu dure fortis:aut durus fortitudine.
Chaſphim:imolans ori:vel calici innuens.
Chaſleu:ſpes eius vel ſperans in eum.
Chaſloim:ꝯſūmatio vł ois dolor:ſiue incēdēs aut incēdiū.
Chaſſon: ſcelꝰ vel triſticia:ſiue ꝑtectꝰ aut ꝑtectio.
Chazbi:mēdaciū vel iniq̄tas.
Chaſib:fictio vel mēdaciū.
Chebron:cōiugiū vel incantatio:ſeu vidēs ſempiterne:aut viſio ſempiterna.
Chedel:ſignū pauperis vel ſcientia tabularū.
Chelbon:lactei vel albētes.
Chelcia:pars domini vel partiens dominꝰ.
Chelciā:pars dñi eſt vel partiens dñs eſt.
Cheliam:incēdiū dñi eſt vel cō ſummatio dñi eſt.
Chelion:incēdiū vł ꝯſūmatio.
Chelimath:pars doni vł dona tio parua.
Chelō:ab initio vł ꝯſūmatio:ſiue ois dolor aut reuelatō eoꝝ
Chelud:ſignū deſtinans vel ſcientia.
Chenne:quaſi cithara vel quaſi lucerne.
Chenereth:ſignū cithare vł q̄ſi lucerna.
Chennereth:idem.
Cheneroth:quaſi lucerna vł ſigna citharārū.
Chenneroth:idem.
Chennor: canticū vel cithara: ſeu agnitū lumen:aut cognitio luminis.
Chereloth:viſio ſigni:vel vidiſti ſignū.
Cherethim:diſponentes vł diſpoſitiones eorū.
Cherethoro:cognite auferens: vel cognita ablatio.
Chermel:molle vel tenerū ſiue agnꝰ teneri:aut cognitio circumciſionis.
Cheros:glacies vel ſolitudo.
Cherub:ſcientia multiplicata: vel ſcientie plenitudo.
Cherubin: imaculata pictura: vel ſcientia multiplicata:ſeu ſcientie plenitudo:aut q̄ſi plures ſcientie ꝛ intellectꝰ.
Cherubin:idem.
Cheſion: ꝑtegēs vł ꝑtectio ſeu ſcelus:aut triſticia.
Cheſiū:ꝯſummatio vel ois dolor:ſiue incendēs eos aut incendiū eorū.
Chet:ꝑcutiens vel ꝑcuſſio.
Cheththealuth:ſignū inſanie: vel fortitudo iniq̄tatis.
Chetlie:ꝑcuſſa generatio:vel ꝑcutiens generationē.
Chetim:ſignati vel metum:ſeu formidātes aut inſanientes.
Chidon:ſcutū vel clypeus.

Chiphara: expians vel expiatio
ſeu catulus ei⁹ aut man⁹ diſ-
ſipati: quod autē dixim⁹ catu
lū: leonem ſignificat: quē gre-
ci dimeon vocant.
Chilaab: vindicās patrem aut
vindicatio pr̄is.
Chiſil: robuſt⁹ vel fortitudo.
Chiſloth: ſtulti ſignū vel ſtulti-
cie ſignificatio.
Chium: vindicans eos vel vin
dicatio eorū.

Hic. o. poſt. ch.

Hoa. eccleſia vel cōgre-
c gatio.
Choadad: maximus vel
precipuum.
Chobal: condemnans vel con-
demnatio.
Chobar: gratitudo vel iuxta e-
lectum.
Chodchod: carthago vel cartha
ginenſes.
Chodonazer: capiēs plaſma vi
uū: vel captura viui plaſmatꝭ.
Chodorlagomar: quaſi genera-
tio manipuli vel q̄ſi h̄ns deco
rū manipulū.
Chodorlaomor: idem.
Choeleth: eccleſiaſtices grece: cō-
cionator latine.
Chomarim: editui vel ianitores
Chomor: laceſcēs vel ꝓuocās: ſi
ue laceſſiōes aut ꝓuocatiōes.
Chonenias: ꝑcuſſus dño vel ꝑ-
cuſſio dñi.
Chobar: decaluās prēm vel cal-
uaria patris.
Chore: clamans vel caluus: ſiue
glacies: aut caluitiū.
Choreb: ardor vel ſiccitas: ſiue
coruus: aut ſolitudo.
Choreb: mēſa vel maſſa: ſiue tē-
ptans aut temptatio.
Chorre⁹: iracūdus vel liber: ſiue
farinat⁹: aut de foramine.
Chorrei: liberi vel iracundi: ſiue
farinati: aut de foraminib⁹.
Choreththi: diſꝑdēs vel diſꝑſio
ſeu diſſipās aut diſſipatio.
Chori: caluus me⁹ vel clamans
mihi: ſiue caluitiū meum: aut
glacies mea
Chorite: glacioſi mei vel clamā
tes mihi: ſiue calui mei aut
caluities mea.

Chorei: farina vel farinat⁹: ſeu
poſt me aut foramia mea.
Chorinthus: vrban⁹ vel oritur ipſe
ſeu cōuerſatio eoꝝ: aut admi-
niſtratio reipublice.
Chorinthij. ciues vel ꝯuerſātes
ſibi: ſeu decuriones eorū aut
publici adminiſtratores.
Chorographia: regiōes deſcri-
pte vel regionū deſcriptio.
Chorozai: hoc ſecretū mihi: vel
hoc miniſteriū meū.
Chorozaim: idem.
Chos: calix potatio.
Choſi: calix me⁹ vel potatio mea
Choſan: calix donat⁹ vel potus
gratificationis.
Choum: ꝯgregans eos vel ꝯgre
gatio eorū.
Chozbi: iniqtas vel mendaciū.
Chozabeth: iniqua domus vel
mendacū habitaculū.

Hic. v. poſt. ch.

Hub: grauitas vel con-
c demnatio.
Chun: percutiens vel ꝑ-
cuſſio.
Chus: ethiops vel tenebroſus.
Chuſai: niger: vel tenebroſus
vultur vel deuorās.
Chuſam: tenebrans eos vel ni-
gredo eorū.
Chuſan: tenebrās donū vel ni-
gredo gratificationis.
Cuſanraſathaam: tenebroſa ini
q̄tas: vel nigredo impietatꝭ.
Chuſi: niger mihi: vel tenebrās
me.
Chuſi: ſecretū vel ſilētiū: ſiue ar-
canū aut ꝓfunditas.
Chuſa: duricia iſta: vel tenebro-
ſus iſte.

Sequuntur interꝓtatiōes he-
braicorum nominū incipien
tium a. D. littera.

Aba: cliu⁹ vel ꝓcliuū.
d Dabai: cliuus meus vel
ꝓcliuiū meū
Dabath: cliu⁹ vel ꝓcliuiū.
Dabrath: oraculū vel loquela.
Daberech: oraculū fontiū vel lo
cutio puteoꝝ.
Dabreiamin: paralypomenon
grece: verba dierū latine.
Dabir: loquēs vel loq̄la: ſiue lo
quēs deo: aut oraculū dei.
Dabira: loquens ei: vel loquē-
tia ei⁹: ſiue loquitur ei deus aut
ciuitas lraꝝ.
Dabri: loquēs vel locutio: ſiue
oraculū vel eloq̄ētia.
Dachar: cōpungens vel cōpun
ctio: ſiue cōpungentes aut cō
punctiones.
Dadan: iudicās vel iudiciū ſiue
ſolitari⁹: aut fratruelis eoꝝ.
Daea: fortis malicia vel iudici
um maledictionis.
Daeei: fortes maligne: vel iudi
ces maledicti.
Dapheea: adheſio vel remiſſio:
ſiue adherens aut pulſatio.
Daphenen: pulſans oculus vel
adheſio fontis.
Daphnim: ſignū operis vel ſi-
gni operatio.
Dagan: triticū vel frumentum
ſeu piſcis donat⁹ aut piſcꝭ gra
tificatus.
Dagon: piſcis meroris vel piſcꝭ
triſticie: ſeu piſcis iniqu⁹: aut
piſcis inutilis.
Dalas: fortis domino vel pau-
perculus dñi.
Dalaias: hauriēs dño vel pau-
perculus dñi.
Dalaian: hauriens dño eſt: vel
pauꝑculus dñi eſt.
Dalani: egens pauꝑ vel egena
pauꝑtas.
Damula: ſitula vel pauꝑcula.
Dalmatia: grandis egeſtas vel
magnitudo egeſtatꝭ.
Dalmatica: grādis egeſtas vel
vel magnitudo pauꝑtatꝭ.
Dalmanuta: ſitula quō pauper
vel pauꝑtas reūceſcēs ſupius.
Damaim: ſanguis vel ſāguines
ſeu ſanguinū vel ſanguineus
Damaris: ſilens caput vel ſilen
tiū capitis.
Damaſcus: ſanguis ſacci vel ſan
guineus ſaccus.
Damaſc⁹: ſanguinē bibēs vel
ſanguinē ꝓpinās: ſiue ſāguis
pot⁹ aut ſanguis oſculū.
Damaſceni: ſanguinū ſacci: vel
ſanguinū oſcula.
Damaſceni: ſanguinē bibētes
vel ſanguinem ꝓpinātes: ſiue
ſanguinū potatores aut ſan-

guinee potationes.
Dãna: cauſa vel iudiciũ: ſeu ſilens aut ſilentiũ.
Dan: cauſa vel iudiciũ.
Dana: cauſa ei⁹ vł iudiciũ ei⁹.
Danite: iudices vł cauſatores.
Daniel: cauſa dei vel iudicium dei: ſiue iudicans deo: aut iudicauit me deus.
Daram: auſtralis vł african⁹.
Dardabe: generatio cognita vł generatio cognitionis.
Darius: fertilꝭ aut augmẽtat⁹.
Daron: africa vł plaga auſtralꝭ
Daſem: frenũ vł retinaculũ.
Dathan: donũ eorum: vł donũ ſufficiens.
Datheman: donũ formidoloſo vel doni ſufficientiã accipiẽs
Dauid: fortis manu: vel vultu deſiderabilis.

Hic.e.poſt.d.

Ebalam: delectãs ſeclo vł delectatio ſecularꝭ.
Debahaſeth: apes defecans vł eloquẽtia defecata.
Deblata: palata vł opprobriũ: greco aũt ſmone deblata iouis ciuitas interptatur.
Deblathaim: palate vel opprobria: ſeu palate eorũ: aut opprobria eorũ.
Debela: delectãs ſeculo vł delectatio ſecularis.
Debelathaim: lateres vł maſſe quas ſolent cõpingere de recẽtibus ficis quas hebrei debelath nuncupant.
Debera: locutio vł vrſũ timẽs.
Debir: loquẽs vel loqla ſiue vrſum timẽs: aut vrſi timor.
Debon: ſufficiẽs ad intellectũ vel abũdãter intelligẽs.
Debongad: ſufficiẽs ad itellectũ tẽptatõis vł abũdãter intelligẽs accinctũ latrũculũ.
Delbora: apis vł loquax: ſeu eloquens aut eloquẽtia.
Deda: adherẽs vł pulſans: ſeu remittẽs aut remiſſio.
Deda: plantata vł plaſmata: ſiue ſubtilitas aut plaſmatio.
Dedan: hoc iudiciũ vel tale iudicium.
Dedana: generatio eius: vel generatio eorum.
Dephea: pulſans vł adherẽs: ſiue pulſatio aut remiſſio.
Delaia: hauriens dñm vel pauperculus dñi.
Delean: egens vł egeſtas.
Delethan: egẽs vł egeſtas eoꝝ
Deleth: tabule aut tabularum ſeu paup aut ianua.
Delphon: paup facie vel egen⁹ contemplator.
Delo: ianua vel pauptas.
Delthi: paup egens vł paupta tis egeſtas.
Demas: ſilens vel terren⁹: ſiue ſilentiũ aut ſanguine⁹.
Demetrius: nimiũ pſequẽs vł vehemẽter incendẽs: ſeu fortis ad pſequẽdũ: aut robuſt⁹ virga deĳcere.
Denna: cauſa vł iudiciũ: ſeu ſilens aut ſilentiũ
Demophon: ſilẽtiũ ſubiti meroris vł ſanguine⁹ eructãs.
Demon: ſanguineus meror vel ſufficiens iniquitas.
Demoniũ: ſanguine⁹ meror eis vł ſufficiens iniqtas eoꝝ.
Denaba: iudiciũ ferens vel iudiciũ afferens.
Dennaba: idem.
Dẽnahaba: cauſa pr̃is vł ſilentiũ fraternitatꝭ.
Derben: loquens vel fili⁹ generationis.
Derbens: loquax vł generat⁹.
Derthon: loqla pcutiẽs vł generatio pcuſſionis.
Deſan: fortꝭ elephant⁹ vł fortitudo elephantis.
Deſſan: fortꝭ dignitas vel pinguedo eleuationis.
Deſeth: murus vł micatio: ſeu pariens aut calcatio.
Deſon: fortꝭ pupilla vł calcauit eã ſyro ſmone: hebraico autẽ pinguedo interptaꝭ: aut cinis id eſt fauilla holocauſtoꝝ.
Denhel: agnoſcãt deũ vł agnoſcitur de⁹.

Hic.i.poſt.d.

Jabolus defluẽs vł deorſum: grece aũt dicitur criminator aut clauſus in ergaſtulo.
Diaphanes: illuminãs vel dilucidum.
Diana: egritudines ſuſcitans vł egrotationũ ſuſcitatio.
Diapſalma: pcantatio: vł ſpũs ſancti ceſſatio: ſiue amen: aut fiat: greco aũt ſermone interpretaꝭ vocũ diſiũctio.
Dibon: ſufficiẽs ad intellectũ vel abũdanter intelligẽs.
Dibongad: ſufficiẽs ad intellectũ tẽptatiõis vł abũdanꝭ intelligẽs accinctũ latrũculũ.
Dimaon: ſufficit eis dolor vel ſufficit eis meror: ſiue ſufficientia murmuratõis eoꝝ: aut ſufficientia iniqtatꝭ eoꝝ.
Dimona: ſublimitas vł ſatꝭ numerans.
Dina: cauſa hec: vel iudicium iſtud.
Dinei: iudices hi vel cauſidici iſti.
Dionyſius: diiudicat⁹ vł vehementer fugiens.
Dioſcore: pulchri ad tegẽdũ: vel pulchre ptegentes: ſũt autẽ gemini caſtores.
Dioſcor⁹: pulchre contegẽs vel pulchre ad tegendũ.
Dioſpolis: abnuens: vel abrenunciatio.
Diotrepes: ſpecioſus inſulſus: vel decor inſanies.
Diſan: fortis elephant⁹ vel fortitudo elephantis.
Diſon: cinis aut pinguedo ſeu fortꝭ pupilla aut calcatio ei⁹.
Diſine ad occidentem vel occidentalis.
Diſir: quercus vel ilex.

Hic.o.poſt.d.

Och: cõmot⁹ ſiue ſollicitus aut ſollicitudo.
Dodan: patruus dño ẽ: vel patruelis dñi.
Dodanim: patruus vł patruelis
Dobec: mot⁹ vel mortuus: ſiue ſollicit⁹ aut ſollicitudo.
Domim: rubra vł aſcẽſuſ rufoꝝ
Domna: ſilens vel ſilentiũ.
Don: iudiciũ vel iudicator.
Dor: natiuitas vł generatio.
Dorã: generans pplos vt generatio pplorum.
Dorchas: caprea vł damula.
Dorda: natiuitas fortis vel generatio deſiderabilis.

ormim generatus excelſe: vel
generatio exaltata
ormin: generationes excelſe
vel generationũ exaltatio.
orix: genitus furor: vel gene-
rationis medicamentũ.
orachapheth: natiuitas aduẽ
tus hũilis: vel generatio puu-
li venientis.
oſicheus: calcatio ſtipida: vel
enctionẽ formidãs
othaim: pabulũ vel viride eo
rũ: ſiue ſufficiẽs defectio: aut
ſufficientia defectionis

Dic. v. poſt. d.

Udi: ſolitari⁹ ſ fratruelis
d Dui dec⁹ ſ pulchritudo
Duhel: decorãs dñm: vel
pulchritudo dei.
uina: tacẽs, vel ſilẽtium: ſiue
gaudiũ et leticia
urach: loqx: aut locutio: ſeu
loqns fratr: vel locutio fris
urã: pulchritudo vel loqla ſeu
loquens populo: aut pulchri-
tudo eoꝝ
ruſilla: generis pacifica: vel
generationẽ pacificãs

Sequitur de lra E.

Bal: vallis vet⁹: vel vet⁹
vorago: ſeu vallis de-
e ficiẽs: aut aceruus la
pidum
Ebrona: trãſiẽs vel trãſitio: ſi-
ue trãſcẽdẽs: aut trãſgreſſio
Ebrona: incantator vel incãta
tio: ſiue cõiugiũ: aut viſio ſem
piterna
Ebroni trãſiẽs mihi: vel tranſi
tio mea: ſiue tranſcendẽs: aut
tranſgreſſio mea.
Ebroni: trãſiẽs mihi vel trãſitio
mea ſiue ɔiugiũ meũ: aut vi-
ſio ſempiterna.
Ebronite: trãſcũtes me: vel mi
hi ſeu trãſitus mei: aut tranſ
greſſiones mee.
Ebronites: icãtatores mei: vel
incãtationes mee: ſeu ɔiugati
mihi: aut vidẽtes ſemp me.
Edada: ornata vel voluptuoſa.
Edema: voluptas eius vel de-
litioſe ornata
Edemiũ: voluptates delitioſe:
vel ornata diuitioſe
Eden: voluptas vel ornat⁹: ſeu
diuitie: aut delitie
Edẽna: voluptas pulchra vel de
litie pulchre: ſiue ornat⁹ pul-
chri: aut diuitie pulchritudis
Eder: voluptas vigilie vel orna
tus ɔſurgẽs: ſeu diuitie effu-
ſe aut delitie reſurgẽtes.
Edes: delicias tollẽs vel volup
tuoſa plaſmatio
Ediſſa: delicata mulier: vel vo-
luptuoſa aſſumptio
Edna: voluptuoſa pulchra: vel
ornamẽtũ pulchritudinis.
Ednas: ornatũ tollẽs: vel diui-
tioſa: plaſmatio ſiue delicatus
ſpẽs: aut voluptuoſ⁹ coluber
Edom: rufus: vel fulu⁹: ſiue ter-
renus: aut ſanguineus.
Edomo: rufa: vel terrena: ſiue
rubẽs: aut ſanguinea
Edrax: iundatio paſcit me: vel
inundatio paſtus mei
Edraim: iundatio maloꝝ: vel
natiuitas peſſimoꝝ: ſiue de-
ſcẽſio paſtoꝝ: aut inundatio
pabuloꝝ eorũ
Ephraim: creſcẽs vel auct⁹: ſiue
augmentũ aut fertilitas
Effraemite: augẽtes vel aucti:
ſiue fertiles: aut creſcentes
Effra: vidẽs: vel frugifera: ſeu
fertilis: aut puluerulenta
Effrata. idem
Effratei: fertiles vel frugiferi:
ſiue vidẽtes: aut puluerulẽti.
Effrem: auctus vel creſcẽs: ſeu
fertilis: aut fecũdus
Effron: puluis meroris vel pul
uis inutilis ſiue puluis eorũ:
aut vltimo iniquitatũ
Effeta: adapire: vel aptus ſis.
Effa: mẽſura vel effundẽs: ſiue
reſolutus: aut reſolutio
Effai: mẽſura mea vel defectio
mea: ſiue effundẽs me: aut diſ
ſolutus mihi
Effarath: diſſolutio vmbracu-
li vel effuſio viſiõis ɔſumate
Ephener⁹: effundẽs decorẽ: vel
diſſoluens imagines
Epher: mẽſura ɔſurgẽs: vel effu
ſus vigiliis: ſiue diſſolut⁹ pel-
liceus: aut reſolutio
Efferite: effuſi vigiliis vel men
ſure ɔſurgẽtes: ſiue diſſoluti
pellicei: aut reſoluẽtes cõſur-
rectionẽ
Ephermeſtha: mẽſura effũdẽs
variũ vel ɔſurrectio diſſoluẽs
varietatẽ.
Epheſũ: ɔſiliũ meũ: vel aia mea
ſeu finis eoꝝ: aut volũtas mea
in ea.
Epheſi: voluntas mea: vel ania
mea in eis ſeu fines eoꝝ: aut
cõſiliatores mei.
Effree: fecũditas vel augmẽtatio.
Ephi: mẽſura triũ modioꝝ vel
tres modũ mẽſurati.
Ephot: ſupindumentũ: vel ſup
humerale
Ephiſiba: mẽſura rectitudinis
vel volũtas mea in ea

Dic. g. poſt. e.

Gbathan: ſolẽne mãda
e tũ hũile vel leta domus
reſponſionis
Egbathanis: ſolẽne mãdatum
humilis viri: vel leta domus
reſpõſionis aſſumpte
Egeus letus vel ſolẽnis
Egypt⁹: tenebre vel anguſtia:
ſiue tribulatio coãguſtãs: aut
coanguſtatio tribulationis.
Egyptiacus: tenebroſus vel an
guſtiatus: ſiue tribulatiõe co
anguſtatus: aut coanguſtatio
ne tribulatus.
Egla: vitula: vel iuuẽca: ſiue ſo-
lẽnis: aut feſtiuitas ei⁹ ipa ẽ
michol vxor dauid q genuit
ei iethrã i cui⁹ ptu occubuit
Eglai: vitule vel iuuẽcule: ſiue
ſolẽnes eis aut feſtiuitates eoꝝ
Eglon: vitul⁹ meroris vel iuuẽ-
cul⁹ iniqtatis: ſiue ſolẽne mur
mur: aut feſtiuitas inutilis

Dic. l. poſt. e.

La: maledicta: vel ipſi:
e ſeu terebinthus: aut ar
buſcula.
Elaath: ad ſolũ: vel ad ſolitari
um: ſiue ad vnũ: aut maledi-
ctio peccati
Elada: dei ſuus vel dei teſtimo
niũ ſeu maledictio fortis: aut
terebinthus deſiderabilis
Ellade: ad ſciam vel ad ſenſũ: ſeu
laus ſuiturs: aut dei ſcia: ſyro
aũt ſmone iterptat ſup hãc.

Elade aſcēſio vł ad aſcēſū: ſiue dñi ſeruitus: aut maledictio teſtimonij.
Elam: orbis vel ſeculū: aut poſtis aut ſupliminare.
Elā: veſtibulū: vel cōpatio: ſeu deſpicēs: aut oppoſitio.
Elamite: orbes vel ſecula: ſeu poſtes: aut ſupliminaria.
Elamite: veſtibula vel cōpati: ſeu deſpiciētes: aut oppoſiti.
Elas maledictꝰ ipſe vel faciēs operationes.
Elaſa: opatio: vł ad faciendū: ſeu laudē faciens laudabilis plaſmatio.
Ellaſa: opatio ad faciēdū: ſiue deum ſuſtollens: aut dei plaſmatio.
Ellaſar: hanc ſepans: vł hec ſeparatio ſiue deū declinās: aut dei declinatio.
Ellaſar: laudās carcerē vł lauſ ſuſtollētiū vigilātes: aut laudās plaſmationē ſuſcitātes.
Elath: vnū vł vnitas ſiue ſolitariꝰ: aut ſolitudo.
Elath: aulones vł terebinthꝰ: ſiue deo peccans: aut maledictus ipſe peccator.
Ellaue: applicās vł pſecutio: ſiue applicabit: aut pſequetur
Elbon: deo fortis: vł robuſtus fortitudine.
Elchā: ps eoꝝ: vł teſtimonium eorū: ſiue deo ſurgēs: aut dei neceſſarius.
Elchan: ps eorū vł teſtimoniū eoꝝ: ſeu dei portionū: aut dei poſſeſſio.
Elchat: portio vł portiuncula ſeu portio temporis: aut portiūcula peccatoris.
Elcheſe: aduocatio ł aduocata
Elcheſeꝰ: aduocās ł aduocatꝰ
Elcheſi: aduocatꝰ meꝰ: vel aduocatio mea.
Eldea: ad ſciam vł de ſcia
Eleale: pſcēſio: vł ad pſcēſionē
Eleaman: dei mei decꝰ: vel dei mei pulchritudo.
Eleazar: deꝰ meus adiutor: vel dei mei adiutoriū.
Eleazarꝰ: deꝰ meus adiutor cō filij: vel deus meus adiuuans feſtinanter.

Eleb: deꝰ pr̄: vł dei paternitas
Elech: portio vł portiūcula.
Elechite: pticule: vł portiones
Electe aſcēdentes: vł aſcēſiōes. ſiue aſcendens vel aſcēſio.
Ellel: laudās vł laudatio
Elem: poſtes: vel ſecta: ſiue veſtibulū: aut ſupliminare eoꝝ
Elama: poſtis eiꝰ vel ſeculū eiꝰ vł deū accipiēs: ſiue deū colēs
Elemō: ſcia dei: vel aſcenſio.
Ellenon: greci: vel grecoꝝ.
Eleon: diuinitas vł ad laborātes ipe ē mōs oliueti de q̄ dñs corā diſcipłis aſcēdit in celū
Eleſa: ad inſulā vel ad faciendū: ſiue deū ſuſtollēs: aut dei plaſmatio.
Eleutherꝰ: ſeculū honorās: vel exercituū cohabitatio.
Eliab: deꝰ meus pr̄ vel dei mei paternitas.
Eliab: vana abſcōſio vł neq̄ abſcōditꝰ ſiue deꝰ meꝰ pr̄ eiꝰ aut dei mei pr̄nitas ei.
Eliachim: deus meꝰ reſuſcitabit: vł deꝰ meꝰ frater eoꝝ.
Eliada: deꝰ meꝰ cognouit: vel deꝰ meus audiet: ſeu dei mei ſeruꝰ: aut dei mei teſtimoniū.
Eliade: idem.
Eliadan: deꝰ meꝰ cognouit eoſ vł deꝰ meꝰ audiet eos: ſiue deus meꝰ ſeruiet eis: aut deꝰ meus teſtificator eoꝝ.
Eliā: deꝰ meꝰ ppłs: vel dei mei poplo: ſiue deꝰ meꝰ mirabił eis aut deus meꝰ miraculū eoꝝ.
Eliaſub: deus meꝰ facturā incendēs: aut deus meꝰ plaſmationē cōuertens.
Eliatha: deꝰ meus tu: vł deus meus veni: ſiue deo meo peccās: aut deo meo tempus.
Eliathā: deo meo calēs: vel dei calidus: vel deo meo ſurgēs: aut dei mei neceſſarius.
Elicu: veſtibula: vel maledicti ſeu poſtes: aut ſupliminaria.
Eliada: deꝰ meꝰ nouit: aut ſcia dei mei.
Elidad: dei mei patruus vł deus meus patruelis.
Elidahe: deus meꝰ ſcit ipſum eſſe: vel deus meꝰ ſcit ipm viuere: ſiue deus meus acuit ſuſceptos: aut deus meus nou ſuſcipiendos.
Elidelach: aceruus emiſſus g mis vł emiſſio germis aceru ti: ſiue deꝰ meꝰ ſcit portion aut deꝰ meꝰ nouit pticulā.
Eliezer: deus meꝰ fortis: vł de meꝰ adiutor: ſiue deo meo paratꝰ: aut dei mei ſctificati
Eliphal: deus meus mirabili vel dei mei miraculū.
Eliphaleth: deus meꝰ diuidē vel dei mei diuiſio: ſiue deu meꝰ mirabiliter ſaluēs viua tes: aut deꝰ meus mirabilite liberans pauidos.
Eliam: dei mei pplus: vel de mei cōgregatio.
Eliaman: deus meus donan vel deus meꝰ dñans: ſiue de meo donate.
Elimas: tranſgredi faciēs ve ad trāſgreſſionē ingrediens
Elimelech: ad regē vł ad pricih pē: ſiue dei mei regnū: aut de us meus regnator.
Elion: excelſus vł ſublimitas ſiue dei dolor: aut deo iutili
Elionai: ſublimis vultur vł ex celſus deuorator.
Elioreb: dei mei hyems aut de mei tempeſtas.
Eliſa: ad inſulam: aut dei me ſaluatio:
Eliſabeth: dei mei ſeptia vł de meus cognouit: ſiue dei me iuramētū: aut dī mei ſaturita
Eliſaph: dei mei ſpecula vel de us meus ſpeculator: ſiue deu meus abſcondēs: aut dei me abſconſio.
Eliſaph: dei mei labiū: vel de mei vinculū: ſeu dei mei ſpe culū: aut dei mei anguſtia.
Eliſaphā: dei mei lepꝰ: vel de mei hericiꝰ: ſiue dei mei ſpec lator: aut dei mei vinculū.
Eliſahe: dei mei ſalus: vel de meus defendit me.
Eliſama: deꝰ meus adiuuit: v deus meus exaudiuit
Eliſar: dei mei princeps vł de mei velamē: ſiue pater meus fortꝭ: aut pr̄ meꝰ coanguſtās
Eliſe: dei mei ſalus vł dei me ptectio.

liſeth: dei mei ſalꝰ vł deꝰ meꝰ
eſt: ſiue deꝰ meus ſaluãs vi
ẽ: aut deꝰ ſaluans pauidos.
iſua: dei mei ſaluſ vł dei mei
pectio.
liſue: idem
liſuer: dei mei murꝰ: vel deo
eo ꝯtinens: ſiue pater meuſ
ortis: aut parer meus coan-
uſtans me.
liud: deus meus dñs: vel deꝰ
eus iſte.
lmadan: dei mei mẽſura vel
ei enumeratio.
lmelech: dei mei regnũ: vł de
s regnator.
lmodab: dei regnatio vł dei
atiuitas.
lmodad: dei menſura: vel ad
natrẽ eius ꝑcipuã.
lmom: ꝯtẽnens vł ꝯtemptus.
lmon locus vel ille: ſiue hic
ut cõtemnens me.
lmõdablathaim: cõtemnens
alatas: aut cõtemptus opp-
riorum.
lnatham: addẽs vł adiectio:
iue ad dãtẽ: aut dei donatio
lnathan: dei donatio vł deo
onatus.
lo: deo: vel deitas: ſiue exerci
tus eius: aut exercitus eoꝝ.
locuporia: turme militũ: vel
opes eoꝝ.
loi: deꝰ meus vł deitas mea.
loim: deꝰ eis: vel deitas eoꝝ.
lom: exercitũ fortitudinis: vł
exercitatus fortitudine.
Elon: quercus vel roborꝰ: ſeu
regio cãpeſtris: aut exercitus
fortitudinis.
Eloth: arietatio vel arietis ſi-
gnũ: ſiue deo rñdens: aut dei
tempalis.
Ellathba: vana abſcõſio vł ne
quaꝙ abſcõditus.
Elthaci: vanus vomitus vł ne
quaꝙ vomens.
Elthece: ꝓferẽs vł ꝓlatio eoꝝ
Elthecem: ꝓtulit vel ꝓlatio.
Elthecen: ꝓferẽs fontẽ vel ꝓ-
latio oculi.
Eltholed: natiuitas vel ad na-
tiuitatem.
Eluan: exaltatus vel exaltatio
Elud: gloriabuudus vel accipi
ens gloriam.
Elul: dei dolẽs vł deũ ꝯturiẽs.

Hic.m.poſt.e.

Mach: valł vł ꝓfũditaſ
e Emachim: valles vel ꝓ
funditates eoꝝ.
Emachuel: vallis diuina vł ꝓ
funditas eoꝝ.
Emã: calidus vel accipiẽs: ſi-
ue calor eoꝝ aut formido eoꝝ
Emath: formidãs eos: vel ac-
ceptio eoꝝ: ſiue indignãs rigi
de: aut indignator rigidus.
Ematheꝰ: formido eoꝝ vł acci
piẽs eos: ſiue indignãs rigi-
de: aut indignatio rigida.
Emaus: mater feſtinãs: vel de-
ſiderium cõſilij.
Emma: mater vel deſideriũ.
Emmã: mater eorũ: vel deſide
rans eos.
Emanuel: nobiſcũ deus vel no
biſcũ diuinitas.
Emmaus: mater feſtinans vel
deſideriũ cõſilij.
Emathaſis: vallis cõcidẽs vel
vallis conciſionis.
Emmer: verbum vel ſmo: ſiue
ſermocinãs: aut ſmocinatio.
Emim: gẽtes vel ppłi: ſiue hor
rendi: aut terribiles.
Emmim: idem.
Emona: calor eius vel accipi-
ens eum.
Emor: aſinus vel aſineus: ſiue
loquax: aut amaricans.
Emorim: aſini vł aſinei: ſeu lo
quẽtes: aut amaricati.
Emorith: mater lux mea vł de-
ſiderans deſideriũ.

Hic.n.poſt.e.

Na: fons vel oculus.
e Ena: ecce hec ſunt: vł ec
ce oclus ſiue fõs ei: aut
oculus eius.
Enach: fortis vel potens: ſiue
gigas aut terribilis.
Enachim: fortes vel potentes
ſeu gigãtes: aut terribiles.
Enada: fons acutus: vel oculi
exacutio: ſiue fons ſufficiens
aut oculus teſtimonij.
Enadda: idem
Enadab: fons ſpontaneus vel
vel oculus volũtarius
Enadan: oculus iudicans: vel
oculus iudicij.
Enagallim: fons triſticie: vel o
culus vituloꝝ.
Enai: fons meꝰ vł oculꝰ meus
Enaim: ecce hec ſunt: vel ecce
ſuut oculi: ſiue fontes eorum
aut oculi eoꝝ.
Enan: nubes: vel ecce hec ſunt
ſiue fõtes eoꝝ: aut oculi eoꝝ.
Enarrath: ecce ꝯcepit: vel ecce
conceptio.
Enathan: ad dãtẽ vł deo dãte
ſiue fons datus eis: aut ocu-
lus donationis eoꝝ.
Enathon: dãs grãm vł dantis
grã: ſiue fons datꝰ iniquus:
aut oculus datus reſpõſioni.
Encenia: renouata dedicatio:
vel renouamia dedicationis.
Endad: fons ſolitarius: vł ocu
lus ſubtilis.
Endor: fons generationis: vel
oculus naturalis.
Eneã: ecce iſta: vł ecce hec ſũt.
Eneas: pauꝑ vel miſer ſiue re-
ſpõdens aut reſponſio
Engaddi: fons hedi: vel oculꝰ
temptationis.
Engallim: fons mũdãs vł ocu
lus trãſmigrãs: ſiue fons re-
uelationis: aut oclus trãſmi-
grationis.
Engãni: fons horti: vel oculus
electionis
Engãnim: fons hortoꝝ: vł ocu
lus elationis eoꝝ
Enthel: grã mea deo: vel gra-
tia mea dei.
Enoch: dedicauit: vel dedica-
tio: ſiue edificans: aut cũ deo
ambulans
Enochite: dedicãtes: vel dedi-
cauerũt: ſiue edificantes: aut
cũ deo ambulãtes
Enom: ecce ſũr vel ecce hec ſũt
ſeu fons robuſtus: aut oculus
fortitudinis.
Enon: curſus meroris: vel ocu
lus meroris: ſeu fons triſticie
aut fons murmuratiõis
Ennon: curſus meroris vł ocu
lus iniquus: ſeu fons triſticie
aut fons murmuratiõis
Enos: hõ deſperatus: ſeu inuo
cans aut violentus.
Enremon: fons cõgregans vel

oculus ſublimis.
Enſames: Fons ſolis vel oculꝰ
mandans humilia.
Dic.p.poſt.e.
Paſras: creſcẽs vel au-
e gmẽtũ: ſiue frugifer aut
equidẽ videns.
Epafroditon: fertile: vel frugi-
ferũ ſeu fecũditas.
Epafroditus: frugifer: aut fecũ
dus ſeu fertilis: aut fecũditas
Epicinia: ſupra luctũ: vł ſupra
lugẽtia.
Epicurei: ſupra cutẽ vel ſupra
curantes.
Eponechon: ſupra vel ſupindu
mentũ. Dic.r.poſt.e.
Ran: vacue fecit: vel va
e cuefactio.
Eraſtꝰ: frater meꝰ vidẽs
vel fris mei viſio: ſatꝫ abſur-
dũ vocabulũ figuratũ.
Ereth: vigil vita: vł effuſus pa
uore.
Ergab: lapis vel lapideus.
Erioth: ebrietas: vł ſolitudinẽ
Erma: anathema meroris: vel
anathema triſticie.
Erman: auferẽs: vel ablatio vł
anathema nr̃m: aut anathe-
matizatio gr̃e.
Ermen: anathema triſticie vł
anathematizãs merorẽ.
Erohon: dolor vel dolorꝫ: ſiue
in facie eorꝫ: aut ĩ facie dolorꝫ
Dic.ſ.poſt.e.
Saan: ꝯfirmãs vł inni-
e tẽs: ſiue ſuſtollẽs grãm
aut plaſmatio donatiõꝫ
Eſabã: ignis ĩ eo vł ignis ĩ eis
Eſaban: ꝯfirmo: vel initor: ſeu
innitens: aut ꝯfirmatus.
Eſahim: volũtas meroris: vel
voluntas fortitudinis.
Eſai: incenſũ: vł inſule libatio
Eſſai: idem
Eſſaion: voluntas meroris vł
cõſiliũ triſticie.
Eſaon: idem
Eſammai: innitens mihi vł cõ
firmatio mea.
Eſaongaber: volũtas vel iuue
nilis ſeu fortis opatio: aut cõ
ſiliũ ꝯfortate triſticie
Eſau: faciens vel factura
Eſau vanus vel fruſtra: ſiue ru
bens aut aceruꝰ lapidũ
Eſbaai: ignis maritus vel lig-
nea maritatio.
Eſbã: ignis ĩ eo: vel ignis ĩ eis
Eſben: vẽtus vel flatꝰ: ſiue ig-
nis vanus: aut ignis vetus.
Eſbon: flatus meroris vel cin-
gulũ triſticie.
Eſcha: ꝯtemnens vel habitans
deſpectionẽ.
Eſchani: cõtemnentes: vel ha-
bitãtes deſpectionẽ
Eſchaboth: ve glie: vel cecidit
glia: ſeu ve glorioſo: aut glia-
tio habet occaſum.
Eſchol: botrꝰ vel ignis ois ſeu
totꝰ ignis: aut totꝰ igneus
Eſda: miſericors: vł miſcdia.
Eſdod: effuſio: vel incendiũ.
Eſdon: incẽdia vel incenden-
tes: ſiue ignis patruelis: aut
aut ignis patrui mei.
Eſdras: adiutor: vel auxiliũ: ſi
ue miſericordia dñi: aut miſe
ricordia matutina.
Eſdrelon: miſericordia dei vel
miſericordia mea deus meus.
Eſdrin: adiuuãs merẽtes: vel
miſericors iniquitatibus.
Eſebon: cingulũ triſticie vel co
gitatio meroris.
Eſel: vicinus vel vicinitas.
Eſeli: vicinus meus vel vicini
tas mea.
Eſelian: ꝓpe dñs ẽ: vel dño ꝓ-
pinquans eſt.
Eſemel: gẽma vel electrũ.
Eſer: plaſma vel electio.
Eſphara: facturam apiens vel
vel plaſmatio regiõis
Eſſi: vicinꝰ meus vł vicinitas
mea ſeu factura laborãs: aut
plaſmatio laborioſa.
Eſmona: feſtinãs vł feſtinatio.
Eſna: ignis vel fecundans: ſeu
ediſſerẽs: aut ediſſertio
Eſrai: indigena: vel orientalis
Eſrihel: auxiliũ dei: vel auxilia
tus a deo.
Eſrom: ſagittã vidẽs vel ſagit
ta viſionis: ſiue iraſcẽs fortis
iaculo gregum.
Eſron: atriũ eiꝰ: vel atriũ eorꝫ.
ſiue atriũ triſticie: aut atrium
iudicãtis iudicia
Eſromite: ſagittã vidẽtes vł ſa
gitte viſionũ: ſiue iraſcentes
aut fortes iaculis gregũ.
Eſronite: atria eiꝰ: vel atria eo-
rũ: ſeu atria triſticie: aut atria
iudicãtis iudicia.
Eſtha: ignis: vel cogitatio.
Eſthama: ignis manens vel co-
gitatio doloris
Eſthamo: idem.
Eſthamoha: ignis manens vel
cogitatio dolorꝫ eius.
Eſtahol: ignis gementiũ vł ig-
nis parturientiũ.
Eſthaholite: ignee gemẽtes vł
ignee parturiẽtes.
Eſthahome: cogitãs dolorẽ: vł
cogitatio doloris.
Eſtahul: ignis dolentiũ: vel ig-
nis parturientiũ
Eſthõma: cogitãs vł cogitatio
ſiue ꝯcitãs: aut ꝯtignatio.
Eſthemo: ignis manẽs vel co-
gitatio doloris.
Eſthemon: idem
Eſthemoe: feia: ł vẽter mł'iebr
Eſthon: ignis meroris: vł cogi-
tatio iniquitatis
Dic.th.poſt.e.
Thai: robuſtus meꝰ vel
e ꝓtectio mea
Ethaia: fortis dñs: vel
ꝓtectio dñi.
Ethalon: incunabula meroris
vel repoſitio triſticie.
Etham: fortis vel robuſtꝰ ſiue
fortꝫ eorꝫ: aut ꝓtectio eorꝫ
Ethã: aſcẽdẽs: ł aſcẽſio: ſeu for-
tis dono: aut robuſtus gr̃e
Ethani: robuſti: vel robuſtorꝫ:
ſeu fortes dono: aut forteſ gr̃e
Ethehel: robuſtus deo vel ꝓte-
ctio dei.
Ethema: merẽs: vel lugẽs: ſiue
meror: aut luctus.
Ether: formido: vł incunabulũ
Etheus ſtupẽs vł formidãs: ſi-
ue ſtupidus: aut formido.
Ethi: metũ vel timuerunt: ſiue
ſtupor: aut obſtupuerũt.
Ethei: metũ vel timuerunt: ſeu
ſtupidi: aut obſtupuerũt
Ethim: ꝑfectio: vel fortitudo:
ſeu fortꝫ eis: aut ꝑfectio eorꝫ.
Ethiopia: caligo vel tenebre.
Ethiopes: tenebroſi ł caligioſi
Ethnici: pagani vel gentiles.

…huel:robuſtus deo vel forti-
…ido dei.

Hic.u.poſt.e.

Ua:ve vel vita:ſeu cala
e mitas:aut mater viuen
tium.
…abolus:cohabitatoꝛ vł coha
…itatio.
…achodia:apꝑhendēs dn̄m vł
…pꝑhenſio dn̄i.
…ud:gloꝛiabundus:aut accipi
…ns gloꝛiā.
…udoma: apꝑhendēs dn̄m vel
…pꝑhenſio dn̄i.
…uech:eſt vł deſiderat:ſeu deſi
…derans:aut deſideraui.
…uergens: toꝛcular peſſimū vł
…era oppꝛeſſio.
…ueus : ferꝰ vł peſſimꝰ:ſiue fe-
…ox aut lapides colligēs.
…ufrata:frugifera vel pulueru
…enta:ſeu equidē vidēs:aut de
…cinere veniens.
…ufratites:creſcēs vł frugifer:
…iue humꝰ:aut puluerulētus.
…ufrates:idem.
…ui:ve mihi aut calaitas mea.
…uith:ferales vel feroces:ſiue
…deſiderāt aut deſideriuꝫ meū.
…uil:ſtultus vel inſipiēs.
…uila:dolēs vł parturiēs:ſiue
…ſtolidus aut in pꝛincipio.
…uilath:idem.
…uilmerodath:ſtulte amarꝰ vł
…inſipienter amaricās.
…uim:iniqui vł iniq̄tas:ſeu ve
…eis:aut calamitas eoꝝ.
…umenis: oꝛās viſcera viri:vł
…cōmiſcēs ex ipſis aſſumptū.
…unice:honoꝛans vel honoꝛa-
…mentum.
…upater:honoꝛatos ſeparans:
…vel cōmiſcēs ſepatoꝛes.
…upolemꝰ:honoꝛās oꝛe ꝯtuſoſ
…ulis:cōmiſcēs oꝛa malleatoꝝ
…urichon:ducēs inferiꝰ vł cō-
…miſcens deoꝛſum.
…uthices:amens vel inſulſus:
…grece aūt dicit̄ foꝛtunatꝰ.
…uthicus:idem.

Hic.x.poſt.e.

Xbathanis:ſolēne man
e datum humile : vel leta
domus rñſionis.
…xtaſis:mente excedēs:vł mē-
…tis exceſſio.

Hic.ȝ.poſt.e.

Ȝaba:hyſopus vł humi
e litas.

Eȝabi:hyſopus meꝰ vel
humilitas mea.
Eȝabo:videns vel viſio.
Eȝaȝon:videns ſurſū vel vidēs
in ſupioꝛibꝰ.
Eȝead:vidēs ſeruitutē:vel foꝛ-
tis teſtificatoꝛ.
Eȝecha:auxiliū vel ꝯfoꝛtatio.
Eȝechias:auxiliū dn̄i vel cōfoꝛ
tauit me dn̄s.
Eȝel:videns deum:vel foꝛtitu-
do dei.
Eȝer:auxiliū vel foꝛtitudo:ſiue
ſeparatꝰ aut ſanctificatꝰ.
Eȝia:vidēs dn̄m vel foꝛtitudo
dn̄i.
Eȝiel:videns deum vel foꝛtitu
do dei.
Eȝion:videns doloꝛē vł vidēs
iniquitatem.
Eȝir:ſanctificans vigilem :vel
foꝛtitudo vigilie.
Eȝrael: ſemē dei vel atriū:ſiue
auxiliū dei aut auxiliatꝰ a do
Eȝrai:ſeminans mihi vł atriū
meum.
Eȝraites:atrium meū vł ſemi-
natoꝛ meus.
Eȝras:auxiliū vel ſemiatoꝛ.
Eȝrel:ſemen dei:vel auxiliatoꝛ
deus
Eȝri:ſemen meum vel auxilia-
toꝛ meus.
Eȝricham:ſemen meū vł auxili
atoꝛ meꝰ neceſſariꝰ.
Eȝriel:ſemē meū deo vł auxili-
atoꝛ meus deus.
Eȝro:ſemen eius vł atriū eius
ſiue auxilians eum:aut auxi-
liatus ab eo.

Sequitur de incipienti
bus a littera.f.

Face:aperiens vł oꝛis aſ
f ſumptio.

Fecee:idem
Faceia:aperiēs domino:vł aſ-
ſumens deum.
Facia:aperiente dn̄o vel os aſ-
ſumens ei.
Fachud: viſitās vel viſitatio.
Fada:redemptꝰ vel redēptio.
Fadai:redemptus meus vel re-
demptio mea.
Fadaia:redemptus dn̄o vel re-
demptio dn̄i.
Fadaſſur: vallatꝰ vł redemptio
foꝛtiꝭ: ſeu redimēs anguſtias:
aut redēptio acerbitatꝭ.
Fadaſſurite: vallati vel redem-
pti foꝛtiter:ſeu redimētes an-
guſtias:aut redemptiōes acer
bitatum.
Fadath:redimens tēpꝰ vel re-
demptio pctōꝛis.
Fadias:redemptus dn̄o vel re-
demptio dn̄i.
Fado:redimens eum vł redem
ptio eius.
Fadon:redimēs merētes vł re-
demptio iniquitatum.
Fagiel:occurſio dei vel occur-
rit mihi deus.
Fagur:hiatus vel os pelliceū:
ſiue occurrens lumini:aut oc
currens incendio.
Fahad:euidens teſtis vel ope-
rarius vite.
Fahed:idem.
Falathi:ſaluatoꝛ meus vel ſal-
uatio mea.
Falaia:cadens dominol:vel oc
caſus dn̄i.
Falaſar:cadens pꝛinceps vł oc
caſus dn̄i.
Faldas:cadens germen:vł rui-
na paupꝫtatis.
Faleam:cadens pp̄lus vł occa
ſus eoꝛum.
Falech:diuidēs vł diuiſus:ſeu
diuiſit me: aut diuiſio mea.
Falel:cadens dn̄o: vel occaſus
dei.
Faleſar:cadente:pꝛincipe vł oc
caſus carbonis.
Faleth: ſaluans vel ſaluatio:ſi
ue occaſus vite:aut cadēs pa
uoꝛe.
Falethi:ſaluans me vel ſalua-
rio mea:ſeu occaſus vite mei:
aut cadens pauoꝛe mei.
Falnaſar:cadens pꝛinceps :vel
occaſus inutilis.
Falon cadens meroꝛe vł caſus
iniquitatis.
Falonites:cadens murmurās
vel caſus inutilis.
Falthi:euadēs vel liberatꝰ:ſiue
ſaluatoꝛi meo ; aut ſaluatio-

nī mee.
Falthias:euadẽs a dño vł libe
ratus dñi:ſeu ſaluat me dñs:
aut ſalus mea dño.
Falthiel:euadẽs a dño vel libe
ratus dei:ſeu ſaluat me deus:
aut ſalus mea deo.
Fallu:mirabił aut admiratio.
Fallaite:mirabiles aut admi-
rantes.
Fanuel:ↄtemplans deũ: aut fa
cies dei.
Fara:ferox vel ferꝰ ſiue onager
aut ferocitas.
Farri:gluto vel inſatiabił ſiue
onager meꝰ aut ferocitaſ mea
Farao:nudauit virũ vł diſſipa
uit eũ:ſeu denegans virũ aut
diſcooperiens eũ.
Faraonechao:denudans ꝑcuſ-
ſus:vł diſſipãs ꝑpatoſ:ſeu de-
negans ꝑcuſſionẽ: aut diſco-
operiens preparationẽ.
Faras:auctꝰ vł ſuccreſcens:ſeu
diuidens aut diuiſio.
Faraſim:ſuccreſcẽs eis vel au-
gmentũ coꝝ:ſeu diuidẽs eos
aut diuiſio eoꝝ.
Farati:hiatꝰ vel hiauit ſeu hi-
ante me:aut hiatio mea.
Farathon:hiatus iniquus vel
auolatꝰ triſticie.
Farenath:diſceſſio mea:vel vi-
tulus ſaginatꝰ.
Fares:diuidẽs vel diuiſus:ſeu
diſſipans aut violentꝰ.
Fareſite:diuiſi vł diuidẽtes ſeu
violenti aut diſſipãtes.
Farſar:talpa vł fodiẽs:ſeu diſ-
ſipans:aut diſſipatio.
Fariſei:diuiſi vł diuidẽtes:ſeu
violenti aut diſſipãtes.
Farnath:diſcedẽs a me:vel vi-
tulus ſaginatꝰ.
Faros:violentia vł diſſipatio.
Farſandatha:onager abũdanſ
donis vel feritas egreſſa ſuffi
ciens.
Farſath:onager cerariꝰ vł fero
citas ꝑuaricationis.
Farſathei:onagri ↄtrarij vł fe-
ri ꝑuaricatores.
Farſin:ſermocinans vel ſermo
cinatio.
Faruda:ferocitas iudicis vł cõ
ciſio iudicantis.

Farue:ferocitas vel ↄciſio.
Farurin:feroces vel cõciſi.
Faſae:trãſcẽdẽs vł trãſcẽſio:ſi
ue trãſgrediẽs aut trãſgreſſio
Faſe:trãſcẽſio vł trãſitus. Pro
iſto faſe:nr̃i paſca legũt.
Faſea:tranſiens eũ:vel trãſcen
ſio eius.
Faſee:tranſgrediens eũ vł trãſ
greſſio eius.
Faſeth:trãſgreſſor vł tranſgreſ
ſus ſiue trãſgrediẽs augures:
aut trãſgreſſio augurũ.
Faſelida:trãſgreſſio vtił vł trãſ
grediens edificatos.
Faſeron:trãſgrediens montes
meroris vel trãſgreſſio iracun
die inique.
Faſpha:aperiens ſubito vł do-
latio aſſumptiõis.
Faſga:dolatus vel exciſus:ſiue
abſciſio.
Faſor:tranſiens montes vł trã
ſitio iracundie.
Faſta: tranſitꝰ veniẽs vł tran-
ſcenſio venientis.
Faſſur:paſtor vndiqꝫ vel aperi
ens acerbitatẽ.
Fath:clima vel plaga:velut cũ
dicimꝰ ſeptentrionalis plaga
vel meridiana regio.
Fathaia:clima dñi vł plaga do
mino: ſiue aperiens dñs aut
aut apertio dñi.
Fathmoab:apiens ex pr̃e geni
tos:aut aptio ó pr̃e genitoꝝ.
Fathiel:euadens a deo vel lati
tudo dei:ſeu aperiens deꝰ aut
apertio dei.
Fathuel:idem.
Fathures:decepti calcatus vel
calcati deceptio:ſiue buccellã
ↄfirmans.
Fau:nihil: vel ſubito:ſeu eru-
ctans:aut eructatio

Hic.e.poſt.f.

E:diſciplina : vel os ab
f ore:ſiue error: aut deci-
pula.
Febẽ:ore edificans vel decipu
le filia.
Fedahel:redemptus deo vel re
demptio dei.
Fegor:hiauit vel oris pelł:ſiue
os pelliceũ aut oris hiatꝰ.
Feldas:excludens frenũ vel ex-
cluſio retinaculi.
Felech:ſaluatus dño vel viuifi
catio dñi.
Feleias:ruina vel delectio.
Feleth:excludẽs vel mirabilis
ſeu viuiuificans aut ſaluatio
Felethe:excludens eum vel mi
rabilis ei.
Felethi:ſaluans me vł mirabił
mihi:ſeu excludentes:aut vi-
uificantes.
Felethia:ſaluatꝰ dño vł ſalua-
tio dñi:ſeu excludẽs dñm aut
mirabilis dñs.
Felethite:excludẽtes vł ſaluati
ſeu mirabiles: aut viuificati.
Felix:excludens vł ſaluatꝰ:ſeu
mirabił aut viuificatꝰ.
Felicẽ:ruinã facture vł timorẽ
eiꝰ. Nõ ẽ latinũ: ſed hebreũ.
Felmonialinoni:ille vł iſte locꝰ
ſiue neſcio ꝗs aut neſcio ꝗlis.
Fellon:cadẽs merore vł caſus
iniquitatis.
Fellonites:cadẽs murmurans
vel caſus inutilis.
Fellonem:faciem dei vel facieꝫ
meam.
Felthi:euadens vel liberatus:
ſeu ſaluatori meo:aut ſaluati-
oni mee.
Felthias:euadens a dño vel li-
beratus dñi:ſeu ſaluat me do
minꝰ:aut ſalus mea dño.
Felgon: diuidens vel diuiſio:
ſeu diſſecãs aut diſſectio.
Fenach:morꝰ vel minuens.
Fendagar:ↄuerſa generatio vł
cõuerſio generatiõis.
Fenẽna:ↄuerſa vel cõuerſio.
Fenicis:nutꝰ vel abnuerũt.
Fenidũ:diſciplina aſcẽdentiũ:
vel diſciplina aſcẽſiõis eoꝝ.
Feor:os iracũdũ vel diſciplina
luminis ſeu erroris foramen:
aut diſciplina montiũ.
Ferezeus:ſeparatio vel diſſemi
natio ſiue ſeparatus aut diſſe
minatus.
Ferezei:ſeparati vel diſſemina-
ti:ſiue ſeparantes:aut diſſemi
natores.
Feros: diſſipãs vel violentꝰ ſi-
ue diſſipatio aut violentia.
Ferſar:violentia anguſtie: vel
diſſipatio acerbitatiſ.

ſe:trãſiẽs vel traſcẽdens:ſi-
e os aut odoꝛ floꝛens.
ſe:idem
ſga dolatio vel pſcitio:ſiue
ꝛis muti aut oꝛis multi
ſoꝛ:os nigꝝ vel erroꝛ factu-
e:ſiue laque⁹ foꝛtis:aut diſci
lina anguſtie.
ſt⁹ oꝛe multoꝝ: vel os mul-
itudis. Et hoc latinũ nomẽ
iolẽter hebꝛaice figuratũ ẽ.
ſur:os acerbũ:vel laque⁹:ſi-
e errans robuſtus : aut diſci
lina diſcretionis
th:aperiens vel apertio
tha:aperi vel apite:ſiue ape
iẽs eũ:aut apertio eius
rheſte:diuidẽs vel diſcoope-
iẽs ſiue os inclinãs:aut libi
us vitulus
rheia:apiens dñm : vel aper
io domini.
ethmo ab:apiens ex pr̃e geni-
oꝛ: vel aptio de pr̃e genitoꝝ
ethoꝛa:os turturis:vł oꝛe ex-
loꝛans ſeu buccella luminis
ut oꝛis exploꝛatio.
ethꝛos:diſſoluẽs mẽſurã:vel
iſſolutio menſure
ethꝛoſim:diſſoluẽs mẽſuram
is: vł diſſolutio mẽſure eoꝝ
ethꝛuſim:idem.
ethuel:aperiens deo vel lati-
tudo dei.
ethuſim:aperiens eis vel lati
tudo eoꝛum.
ezicl:os meum dei:vł os meũ
deus:ſiue os germinans deo:
aut os diſcipline dei.
Fezielite : oꝛa mea dei: vel oꝛa
mea de⁹: ſiue oꝛa germinãtia
deo aut oꝛa diſciplinaꝝ.

Hic.i.poſt.f.

f Jahiroth:coꝛ nobiliuꝫ:
coꝛ nobilitatis.
Ficbol:os oĩe vel os oĩm.
Fiẽnon:oꝛi ficto vł oꝛi eoꝝ:ſi-
ue ꝯiũctio aut os alligatũ.
Figelus:cõtrari⁹ vel occurrẽs.
Figolus:os pꝛincipis vł os p̃-
cipuum.
Filadelphia : ſaluãs herentem
dño vł ſaluãs adheſionẽ dñi.
Filarches:declinãs pꝛincipem
vel declinatio pꝛincipis.
Filemonẽ:mire donat⁹ vel mi
ra donatio:ſiue os panis eoꝝ
aut panis oꝛis eoꝝ.
Filet⁹:declinans vł declinatio
ſiue os meũ:aut caro mea.
Filippus : os lampadis vel os
manuum.
Filippis:os manuuꝫ vł os lam
padarum.
Filippenſes:oꝛa manuũ vł oꝛa
lampadarũ.
Filiſtea:cecidit vel cadens po-
tiõe:ſeu ruina duplex:aut rui
na poculi.
Filiſtĩm:ceciderunt vł caden-
tes potione:ſeu ruina duplex
aut ruina poculi.
Filogolus:oꝛe pcipuus: vel os
meũ ei moꝛtuum.
Filethoꝛ:cadens virga vł caſus
lectuli.
Finees:oꝛi parcens:ſiue os re-
quieuit aut oꝛi pepercit.
Finees:os mutũ vł os ſilẽs ſi-
ue os augurãs aut orꝫ augu-
rium.
Finon:os meuꝫ inutile:vel os
meũ ineptũ:ab oꝛe nõ ab oſſe
Fiſidia:os ſonans vel oꝛis ſo-
nitus ſeu cognoſcẽs dñm aut
cognitio dñi.
Fiſon:caterua vł os pupille:ſi-
ue os mutatũ aut orꝫ mutatõ
Fithon:ſubito vł ſubitane⁹:ſi-
ue os abyſſi: aut oꝛe pfũdus.
Fithonia:ſubita vel ſubitanea
ſiue os abyſſi:aut oꝛis pfun-
ditas.
Fithoniſſa:idem.
Frygia:ſcindens pecoꝛa vł ſciſ-
ſio pecoꝛum.
Frygenſes: ſcindentes pecoꝛa:
vel ſciſſiones pecoꝛũ.

Hic.o.poſt.f.

f Oereth:euidenter occi
dens vel operarius ex-
terminatoꝛ.
Focerethi:euidẽter occidẽſ me
vł operari⁹ extermiatoꝛ mei.
Fodaſur:vallatio vel foꝛtis re-
demptio.
Foeden:oꝛe edificans vel diſci-
pline filius.
Fogoꝛ:hians vel hiat⁹: ſiue os
pelliũ:aut os pelliceũ.
Foha:h̃ aduerbiũ loci vł rubꝛũ
ſiue ſonit⁹:aut apparebo.
Fohĳ:euidẽs vel operari⁹.
Foꝛatha:ferus tempe vel fero-
citas peccatoꝛis.
Foꝛthomin:diuiſio pfecte glo-
rie populi:vel diuiſio perfecta
ppłi glorioſi.
Foꝛtunat⁹: diuidẽs pfecte:vel
diuiſio pfectionis.
Foſech: dolatio vite vel abſci-
ſio pauoꝛis.
Foſga:dolatio vel abſciſio ſiue
os mutũ vel os multũ.
Fothiel:hic declinãs deũ.
Fohel: hic declinatio dei. Hic
aduerbiũ:nõ pnomen.

Hic.u.poſt.f.

f Uha:labia ei⁹ vł indui-
te eũ:ſeu induitio eius:
aut declinatio oꝛis eoꝝ.
Fuhabite:labia eoꝝ vł indui-
te eos:ſiue indumẽta eoꝝ aut
declinantes oꝛa eoꝝ.
Ful:addẽs vel adiectio ſiue ca
dens aut ruina.
Funi:os meum vel os mihi:ab
oꝛe nõ ab oſſe.
Funiel:os meũ dõ vł oſ meũ dĩ
Fur:foꝛs vel vrna.
Fura:frugifer: vł lagũcula ſiue
ſoꝛs eius aut vrna eius.
Furim:ſoꝛtium vel vrnaꝝ ſeu
ſoꝛs eoꝝ aut vrna eoꝝ.
Futh:labia:vł induite ſiue in-
dumẽtũ aut declinatio oꝛis
Futhiſar:oꝛis inclinatio vł os
inclinãs ad deſiccandũ.

Sequitur de noĩbus inci-
pientib⁹ a.G.littera.

G Aa:vallis eſtus:vel val
lis eſtuãs.
Gaad:abĳciens ſeruitutẽ vel
reuelata teſtificatio.
Gaad:abiectio vł reuelatio.
Gaala:abĳciens eum vel reue
latio eius.
Gaam:abĳciens ppłm vł reue
latio ppłi:ſeu vallis eſt⁹ eoꝛuꝫ
aut vallis eſtuãs eis.
Gaas:cõmot⁹ vel cõmotio.
Gaaſar:cõmota tempeſtas vel
cõmotio.
Gaba:vallis vel pcliuiũ.
Gabaa:valł ei⁹ vł pcliuiũ ei⁹.
Gabaab:vallis patrui vel colł

patruelis:ſeu vallis teſtificans aut ꝓcliuiū ſeruiens.
Gabaath:vallis peccati vel ꝓcliuium tempale.
Gabai:vallis mea vel ꝓcliuium meum.
Gabao:vallis alta vel procliuium ſublime.
Gabaon:vallis meſticie vel procliuium iniquitatis.
Gabaonite:valles meſticie vel procliues iniquitatis.
Gabath:ſepes vel colonie:ſiue in ſepibus aut in colonijs.
Gabatha:collis altus vel procliuium ſublime.
Gabathite:colles alti: vel procliuia ſublimia.
Gabathon: collis meſticie: vel ſublimitas eorū.
Gabee:collis ſublimis vel collis ſublimium.
Gabelus:vallis de⁹ feſtinās vel vel collis diuini cōſilij.
Gaber:vir vel iuuenis vel fortis
Gabis:altitudo cōfuſionis:vel alta cōfuſio.
Gabli:terra allophylorꝫ:vel terra incircūciſorū.
Gabriel:virt⁹ mea de⁹ vel fortitudo dei:ſeu ꝯfortauit me de⁹ aut ꝯfortatio mea de⁹.
Gabuam: ſublimitas vel altitudo.
Gad:ſuccinctus latro vel ſuccintus latrūculus.
Gad:tēptatio vel in euentu:ſeu feliciter:aut infortuna.
Gadite: ſuccincti latrones:vel accincti:latrunculi.
Gadite:temptati vel fortunati ſeu felices:aut in euētib⁹.
Gadda:tēptatio vel accinctio.
Gaddam : temptat⁹ pplus:vel accinctio populi.
Gaddel:hedus dei vel temptatus deus.
Gader:murus vel ſepes.
Gaderā:mur⁹ ei vel ſepes eius.
Gaderite:muri vel macerie.
Gaderoth:ſepes rñdens vel maceria temporalis.
Gadgad:cōciſio vel accinctio: ſiue nunci⁹ aut expedit⁹.
Gaddi:hedus meus vel accinctio mea:ſiue accinctus me⁹:
vt temptatio mea.
Gaddite:hedi mei:vel accinctiones mee : ſiue accincti mei: aut temptationes mee.
Gaddiel:temptauit me de⁹ vel accinctio mea deo.
Gaddielite:tēptati deo aut accincti dei.
Gaddis: accinctus vir vel temptationem aſſumens.
Gador: accinctio luminis:vel temptatio iracundie.
Gaer:vorago ꝯſurgens vel deuoratio reſurrectionis.
Gai: vallis vel ꝓruptū ſeu deuorans:aut vorago.
Gail: exultans vel exultatio.
Gail:vall vel coll ſeu deuoratio
Gailath:exultans tempe vel exultatio reſponſionis.
Gailoth:valles vel colles ſeu voragines aut deuorationes.
Gaius:mobilis vel cōmot⁹:ſeu vallenſis:aut defenſibil.
Gal:aceruus vel inuolutio.
Galaad: tumul⁹ teſtis vel aceru⁹ teſtimonij : ſiue trāſmigrātes teſtes:aut trāſmigratio teſtiū
Galaadite:tumuli teſtium:vel aceruí teſtimoniorum:ſiue teſtes tranſmigrantes:aut teſtium tranſmigrationes.
Galadad:vetus homo vel vetuſtas ſola.
Galadithim:vetuſte aq̄ : vel poſſeſſiones aquarū.
Galal: volutabrꝫ vel volutatio.
Galali:volutabra vel volutationes:ſeu volutabrū meum:vel volutatio mea.
Galalai:volutabrꝫ vulturis:vel volutatio deuoratoris.
Galathamaim:aqua poſſeſſa vel aque poſſeſſio.
Galathia:magnifica vel trāſlata:ſiue trāſmigratio:aut trāſmeatio.
Galathe:magnifici vel trāſlati: ſeu trāſmeātes aut trāſmigrati
Halathenſes:idem.
Galgal:rota vel reuolutio.
Galgala:collis ꝑputiorꝫ vel collis circūciſionis.
Galgala:rota eius vel reuolutio eius:ſiue volutabrum aut inuolutatio.
Galgalis:rota viri vel reuolutio aſſumptionis.
Galgalis: volutabris vel reuolutionib⁹:ſeu rotis aut inuolutationibus.
Galilea: rota vel volubilis: ſiue tranſmeans : aut tranſmigratio facta.
Galilei: volubiles vel rotati:ſiue tranſmeantes:aut in trāſmigratione facti.
Galim:aceruí lapidum: vel loca paluſtria.
Galiloth:reuolutiōes aut trāſmigratōes ſeu reuolutio tpis aut trāſmigratio rñdentis.
Gallia:trāſferēs vel tranſlata: ſeu trāſferens tranſferētes:aut trāſlatio trāſmeantiū.
Gallim:inundatio vel reuolutio:ſiue trāſferēs eos aut trāſmigratio eorum.
Gallion:tranſferens iniq̄tatē vel tranſlatio inutilis.
Gamalias:redditio dñi vel retribuet mihi deus.
Gamaliel:redditio dei vel retribuet mihi deus.
Gamarias:retributio dñi vel retribuet mihi dñs.
Gamal:retribuēs vel ꝯtributio
Gamuel:retribuēs deo :vel retributio dei.
Gan:hortus vel elatio.
Ganges:hortus complutus vel elatio irrigata.
Gani:hort⁹ me⁹ vel elatio mea.
Ganim:horti vel elationes.
Gaom:vallis eſtus vel vallis cōmota:ſeu vallis eſtuans : aut vallis cōmotio
Gara:ruminās vel pegrinus.
Garab:ſcabies vel ſcabioſus:ſiue incolatus multus: aut incolatus multorū.
Gareb;idem.
Gareth:alienus deſcēdens vel aliena deſcenſio.
Garizim:diuiſio vel abſciſio.
Garis:accola vel aduena ei⁹ ſeu diuidēs eos aut ꝑciſio eorꝫ
Garim:alien⁹ directus vel incolatus humilitatis.
Gaſpha: vallis eructuās vel cōmotio ſubita.
Gatham:tāgēs riſit vel tāgentis

riſus: ſiue tactus ridētis: aut
riſus tangentium.
ather: torcular videns vel ac
cola explorationis.
atheron: torcular vidēs dolo
rem: vel accola explorās iīq̄s.
atheron: torcular vidēs tpe:
vel accola explorās rñſionem
atherothite: torcular viden-
tes tpe: vel accole explorātes
reſponſionem.
aulon: volutabrum: vel volu
tatio ſiue inuoluens eum: aut
inuolutio eius.
aza: robuſta dñi: vł fortitudo
ei⁹. Sciēdū tñ q̄ hoc nomen
apud hebreos. g. lrām in prin
cipio nō habet: ſʒ incipit a vo
cali ain: ⁊ dicit aza non gaza:
ſubtracta. g. littera.
azabar: robuſtus filius: vł for
titudo filij. Mixtum eſt ex he-
breo ⁊ ſyro.
azan: nux vel amygdalus: ſeu
robuſtus dono: aut fortitudo
gratie.
azara: diuidens eum: aut pre
ciſio eius.
azarias: diuidens virum vel
preſciſio aſſumptionis.
ezeci: robuſti dño: vel fortes
eius.
azenſes: idem.
azem: roborans eos: vel forti
tudo eorum.
azer: robuſte conſurgens: vel
forter vigilans.
azera: robuſte conſurgens ei:
vel fortis vigilia eius.
azer: preſciſus: vel diuiſus: ſi
ue preſciſio: aut ordinatio.
arera: diuidēs eum vel preſci
ſio eius: ſiue ordinans eū: aut
ordinatio eius.
azer: tonſor vel tonſio. Ipſe ē
nabal carmeli: cuius vxorem
accepit dauid.

Hic. e. poſt. g.

Eba vallis vel ꝑcliuiū.
3 Gebal: preruptū vel de-
ficiens: ſiue vallis vet⁹:
aut vorago exterminans.
ebar: fodiens filios: vel effoſ-
ſio filiorum.
abeeth: vallis fortitudīs: vel
collis teſtimniorum.

Gebethon: vallis meſticie: vel
collis merentium.
Gebin: foſſa vel effoſſio.
Gebim: foſſe: vel effoſſiones.
Geboch: lucta: vel harena ſiue
puluis aut inutilis.
Gedel: accinctus deo vel mace-
ria dei.
Geddel: temptatus deo: vel ac-
cinctio dei.
Gedelias: magnific⁹ domini:
vel magnificatus domino:
Gedeon: circūiens in vtero: vel
experimentum iniquitatis: ſi
ue temptatio humilitatꝭ mee:
aut temptatio iniquitatꝭ eoꝝ
Gedera: ſepes vel maceria.
Geddi temptat⁹ vel accinctio.
Gedimihel: accinctio dei: vel
fortunatus deo.
Geddo: accinctio vel tēptatio.
Gedor: accedens: vel applicans
ſiue ſepium: aut maceriarū.
Gedori: acceſſus meus vel ap-
plicatio mea: ſiue ſepes mee:
aut maceriarū mearum.
Gedud: latrūcul⁹ vł expedit⁹ ſi
ue accictio: aut latronū cune⁹
Gedur: ſepes ignea: vel mace-
ria incendens.
Gehenna: vallis ennon: vel val
lis gratuita: ſeu de valle ſunt:
aut vallis triſticie.
Gelbee: volutatio: vł decurſus
ſiue aceruus pluens: aut acer-
uus pluuiarum.
Gelon: migrans: vel migratio.
Gelonites: tranſmigrans: vel
tranſmigratio.
Gemallus: valł ſalſa: vel vallis
ſalis: ſeu mare aut amaritudo
Gemalli: idem.
Gemallite: valles ſalſe: vel val-
les ſalis: ſeu maria: aut ama-
ritudines.
Gamela: vallis ſalſa: vel vallis
ſalis.
Gemuel: mare dei: vł amaricās
domini.
Gennaſar: ortus principiū: vel
natiuitatis initium.
Genebath: ortus filius: vel pri-
cipium filiorum.
Geneſar: ortus vel principium:
ſiue inita natiuitas: aut initi
um natiuitatis.

Geneſareth: idem.
Ganneus: ortus germinis: vel
principium motionis.
Genthon: ortus reſponſionis:
vel principium humilitatis.
Geon: pectus vel preruptum.
Gera: incola vel peregrin⁹ ſiue
ruminans: aut incolatus.
Gerara: icolat⁹ vł pegrinatio.
Gerra: incolatus viſio: vel ru-
minatione vidit.
Geraris: aduene ꝑpinquantes
Geraſeni: ſuburbani vł coloni
ibidem: ſeu incole mei: aut pe
regrinationes mee.
Gerreni: incole vel peregrini.
Gergeſe⁹: ꝑpīquās aduena: vł
colonū eījciēs ſiue colonū ap-
plicās: aut colonie applicatio
Gerian: ruminans dño eſt: vel
peregrin⁹ dñi eſt.
Gerihel: ruminans deo vel pe-
regrinus dei.
Gerimoth: timens mortem vel
metuens altitudinē mortis.
German⁹: ruminās q̄d conſilij
vel peregrinus complens nu-
merum.
Geron: accola inutilis: vł rumi
nans iniquitatem.
Gerſan: aduena vel alienus: ſi-
ue ꝓfugus: aut eorū eiectio.
Gerſanite: aduene: vel alieni: ſi
ue ꝓfugi: aut eorū eiecti.
Gerſi: aduena dñi: vel alienus
domino.
Gerſon: aduena ibi vel eiectio
eorum.
Gerſoni: aduena meus ibi: vel
eiectio mea eorum.
Gerſonni: idem.
Geſonite: aduene: ibi: vel eiecti
eorum.
Geruſa: pegrinatio: vel icolat⁹
ſiue ruminās: aut ruminatio.
Grecia: incolat⁹ vł ruminatio.
Greci: incole vel ruminantes.
Gregori⁹: grece: latine vigilāti⁹
Geſbaam: defluēs vel ſedēs in
pplo ſiue populus deſpiciēs:
aut ppl's ſedens in tenebris.
Geſſen: terra compluta vel im-
ber vicin⁹: ſiue appropinquās
plantationi: aut appropiquās
plantationi eorum.
Geſſemani: vallis pinguis: vel

vallis pinguedinū.
Geſſori: applicās lumen mihi: vel applicās dirigentē me.
Geſſur: applicans lumen vł applicans dirigentē.
Geſſuri: applicans lumen mihi vel applicās dirigentē me.
Geſſuri: iuxta lumen: vel vicina lumini.
Geſſurim: iuxta lumē meū: vel applicātes e lumine meo.
Geth: torcular: vel opprimēs.
Gethe⁹: torcular: vel opprimēs ſiue oppreſſus: aut oppreſſio.
Gethaan: defluēs gens: vel deſpiciens pplus.
Gethaaſar: humi: vel foſſū: ſiue torcular eius: aut effoſſio ei⁹.
Gethai: opprimēs ſignū: vł torcularis cōſūmatio.
Gethaiz: torcular ppli vł opprimēs pplm: ſiue applicuerunt eos: aut applicatio eorū.
Gethedelthi: torcular egenum: vel oppreſſio paupta᷑.
Gethepher: torcular ſepans vel oppreſſio diſſeminationis.
Gethei: opprimentes vel torcularia.
Gethma: torcular frāgēs: vł oppreſſio cōgregationis.
Gether: murale: vel ſepes: ſiue murus: aut circūdatio.
Gethera: murus eius: vel circūdans eum.
Getheromon: torcular excelſū: vel oppreſſio ſublimita᷑.
Gethremon: opprimēs: vel torcular malipunici.
Gehſemani: vallis pinguis vel vallis pinguedinū: ſiue opprimēs nomen humile: aut torcular famoſe auditionis.
Gethſon: opprimēs pupillam: vel torcular coccineū:
Gezabel: eſt iter: vel eſt fluxus ſanguinis.
Gazabel: fluxus van⁹ vł fluxus ſanguines: ſiue cohabitatrix.
Gezem: vicinus palpatiōi vł appinquans plātationi.
Gezphe: robuſtus laqueus vel fortitudo diſcipline.
Gezon: fluxus doloris: vel cohabitatio iniquita᷑.
Gezonites: fluēs merore vel co habitator inutilis.

Hic. i. poſt. g.

g Iderot: ſepes ł maceria
Giderodathai: ſepes duorum: vel macerie bine.
Giezi: vallis viſio: vel pruptuꝫ videns.
Gigaal: redēptio vł redēptus.
Gilon: migra: vel migrans.
Gilonites: trāſmigrās: vel trāſmigratus.
Gimel: plenitudo vł retributō
Gimeth: ortus vite: vel principiuꝫ pauoris.
Gio: luctatio: vel luctare.
Gion: luctatio: vel harena.
Gir: diuiſio: vel preſciſio.
Giſſai: ſacrificās vel ſacrificiū.
Guidū: inflatio: vel aſcēſio.

Hic. o. poſt. g.

g Datha: gēs peccatrix vł populus peccatorū.
Gob: lacus vel locuſta.
Godolias: magnificās dñm: vł magnificus dñi.
Godoliati: magnificentia pcti mei: vel magnific⁹ i tpe meo.
Gog: doma: vel tectu.
Gohel: ppinquus deo vel redēptio.
Goim: gens: vel populi.
Golam: trāſmigrās eos: vel volutatio eorū.
Golgotha: locus calui vel loc⁹ caluarie. Syrū eſt nō hebreū.
Golias: trāſmigrās: vel trāſmigratio: ſeu reuelās eos: aut robuſtus eorū.
Goliath: idem eſt.
Golim: acerui vł loca paluſtria
Gom: fouea vel decipiens: ſiue laqus: aut decipula.
Gomer: aſſūptio: vel pfectio ſiue ꝯſūmatus: aut ꝯſūmatio.
Gomor: pfectio: ſiue cōſolatio vel perficiēs: aut venūdatio. Mēſura eſt antiquorū q̄ menſura eſt decima ps ephi.
Gomorra: cecitas: vel ſeditio: ſeu timēs populū: timor popula᷑. Et ſciendū ꝙ hoc nomē i hebreo nō hꝫ. g. lrām: ſed ſcribit per vocalē ain: ⁊ dicit aomorra.
Gonath: ort⁹ pcti: vel arrogātia tēporalis.
Goneabat: furtū filie: vł furtū filiā.
Gom: orti mei: vel arrogantie mee.
Gorgias: diuidēs luctū: vel pſcio luctantiū.
Gortinam: pſcidēs dona vel diuidens caſtra eorū.
Goſem: applicans eos: vel appropinquās plātationi eorū.
Goſen: applicās: vel applicatio ſiue appropinquās palpatōi: aut appropinquās plātationi.
Goſnā: applicata: vel iuxta eā: ſiue applicās: aut applicatio.
Goſon: appropiquās palpatiōi vel appropinquās plātatiōi.
Gothomel: torcular rñdēs deo vel opp̄ſſio applicās ſigno.
Gothor: murus vel circūdatio.
Gozar: amygdalū: vł nux eorū. ſiue tōſio: aut fortitudo eorū.

Hic. v. poſt. g.

g Vhel: ppiquās deo vel redēptio dei.
Guhelite: redēptio dei: vel ppinqui deo.
Gulias: ppinquus dño vel redemptio dñi.
Gun: hort⁹ meus: vel arrogantia mea.
Gunite: horti mei: vel arrogantie mee.
Gurbaal: diuidens viros: vel pſciſio vetuſtatis.

Sequit de noībus incipiētibus a littera. h.

h Aben: in filio vel in pricipio.
Haber: pticeps: vel participatio conmiſit: aut certamen inijt.
Heberite: pticipes: vel pticipationes: ſeu cōmiſerūt: aut certamen inierunt.
Habi: pater me⁹: vel frater meus iſte.
Habiel: pater meus de⁹: vel frater meus dñs.
Hachan: neceſſitas: vel neceſſarium.
Hacharan: turba vel turbatio.
Hachin: retinēs eos: vel retentio eorum.
Hachor: excelſū vel ſublimitas
Hadada: teſtis: vel vſq; ad te-

ſtimonium.
Haditũ:iundans peſſimos vel inundatio peſſimorũ.
Hadrehel: greges dei: vel aggregati deo.
Hadrin:teſtis menſure:vel inundans mẽſuratio.
Hafar:terra:vł puluis:ſiue humens aut fodiens.
Hafara:taur⁹ vel vitulus:ſiue puluis eius:aut fodiens eu3.
Hafarim:mare effodiens: vel maris effoſſio.
Haga:loquẽs:vel meditans:ſiue locutio aut meditatio.
Hagegath:annũcia:vel annũciatio:ſiue accinctus:aut latrunculus.
Hagiel:aduena meus:vel incola dei.
Hailon:vita valliũ quercuum vel queſtio vita roboree.
Hahul:eſte dolens:vel vitã ꝑturiens.
Hai:vita valliũ:vel q̃ſtio vite.
Haia:vita valliũ eius:vel queſtio vite eius.
Haiam:vita valliũ eorũ vel q̃ſtio vite eorũ.
Hailon:vbi erant vrſi:vel vbi vrſi ſunt.
Haiman:vita valliũ mirãdaꝝ vel queſtio vite mirabilis.
Hain:fons:vel oculus.
Haio:vita valliũ eius:vel queſtio vite eius.
Halaa:fermentũ eius:vel ꝯſternens eum.
Halac:portio:vel ps mea:ſiue lubricũ:aut impeditio.
Halaſa:triplex:vel cõſternata:ſiue cõſternãs:aut ꝯſternatio.
Halda:deprecãs dñm:vel depcatio dñi.
Halus:fermẽtũ:vł ꝯſternatio.
Hamas:indignãs:vel furẽs:ſiue furor:aut indignatio.
Hamiel: ppłus meus deo:vel ppłus meus dei.
Hamora:ppłs ſcitus:vel ppłs illuminans.
Hamul:calefact⁹ ros:vel calefactio roris:ſiue ppłus dolẽs aut ppłus ꝑturiens.
Hamuelite:calefacti rores vel calefactiones irrorationũ:ſeu ppłi dolẽtes:aut ppłi parturientes.
Hanã:rñdẽs populo:vel rñſio populi.
Hanan:reddens donu3:vel reſponſio gratie.
Hanath:reddas:vel rñdẽs:ſeu reddidit:aut reſpõdit.
Hanebgaba:ſollicitans vel humilans:ſiue ſollicitauit:aut humiliauit.
Haniel:pauꝑ dei:vel reſpõdẽs deo.
Hanon:rñdens merori:vł reddens iniquitatẽ:ſeu reddens dolorẽ:aut rñſio inutilis.
Haoi:ſpinee:vel cõpũctiones.
Haoites:ſpina:vł cõpunctio.
Haphron:puluis meroris:vel terra inutilis.
Harada:miraculum:vel admiratio.
Harẽ:fili⁹ me⁹:vel filiatio mea.
Hares:teſtatio mea:vel teſtamentum.
Harim:exaltatio:vel exaltat⁹.
Haſarmoth:atriũ mortis:vel atriũ anguſtie.
Haſeroth:atria:vel veſtibula:ſeu ville:aut beatitudines.
Haſon:feſtiatio:vel feſtinãtes.
Harath:ram⁹:vel diſſipatio:ſiue teſtimoniũ:aut diſſipator.
Hatharoth:circuli:vel corone.
Hathoniel:rñdens deo vel reſpondit ei deus.
Hauna:ipſa iniq̃tas:vel ſuſceptio iniquorũ.
Hauan:fõs:vel motio:ſiue ſubuertẽs eos aut ſubuerſio eoꝝ.
Hauil:ſtulticia vel inſipientia:ſiue ſtultus:aut inſipiens.
Hauoth:ſedẽs:vel cõmoratio:ſeu vinculũ:aut incunabula.
Haxan:claudus:vel iraſcẽs:ſiue claudicãs:aut claudicatio
Haxath:medic⁹ vł medicamẽtũ
Haxia:videns:vel ꝓuiſio.
Hazaz:cõtinẽtia:vel apphẽſio ſiue cõtinẽs:aut apprehẽdẽs.
Hazbi:mẽdaciũ:vel iniq̃tas.
Hazeb:ꝑgens vel abiens:ſiue ꝓfectio:aut ꝓficiſcens.
Hazuba:deſerta:vel relicta:ſiue deſertio:aut relictio.

Hic.e.poſt.h.

E:eſſe:vel viuere.
h He:ipſa:vel iſta:ſiue ſuſcipiens:aut ſuſceptio.
Heber:victor vel trãſiens:ſiue tranſitus:aut tranſitio.
Hebre⁹:vincens:vel tranſitor:ſiue tranſiens:aut tranſitori⁹
Hebion:pauperculus:vel pauper ſenſu.
Hebionite:pauꝑculi:vel pauperes ſenſu.
Hebri:victor meus:vel tranſitio mea.
Hebron:incãtãs:vel ĩcãtatio ſiue ꝯiugiũ:aut viſio ſempit̃na
Hebronite:cõiugati vel incãtores:ſiue incãtationes:aut viſiones ſempiterne.
Hecethan:ipſe mẽte excedens:vel iſte ſuſcipiens humilitatẽ.
Hedai:ornatus mihi:vel voluptuoſus meus.
Heddo:pauidus ſeruit⁹ vel teſtificator vite.
Hefer:fouea:vel precipitiũ.
Hele:qui eſt:vel qui exiſtit.
Hela:valł q̃rcus:vł maledictõ.
Helai: vallis quercus mee:vel maledicta mihi.
Helam:abiectio vł ſuplimĩare
Helam:oppoſiti:vel cõpoſiti.
Helon:deo grat⁹:vel deo donatus:ſeu vallis querc⁹:aut roboratus gratia.
Helbid:dei fili⁹ vel dei excelſus
Helchal:portio:vel particula.
Helcana: dei zelus vel dei poſſeſſio.
Helcheia:ps dño:vel vẽdicat⁹ dño.
Helcheſe:aduocata:vel aduocatio.
Helcheſeus:aduocans:vel aduocatus.
Helchi:partit⁹ mihi:vel vendicatio mea.
Helchian:ps dñi eſt:vel vẽdicatio dñi eſt.
Helchias:ps dñi:vel vendicatus dño.
Heldaa:atriũ ei⁹ vł exacuẽs eũ.
Heldad:atriũ:vel exacuẽs.
Heldai:atriũ meu3:vel acutio mea.
Heleanã:dei mei donũ:vel dei mei gratia.

Heled:acceptio glorie:vel accipiēs gloriam.
Helem:poſtes:vel ſecka:ſeu veſtibulū:aut ſupliminare.
Heleſa:ꝯſternatio:vl ꝯſternat⁹
Helles:exiens:vel exitio.
Helleſmoth:grece exodus latine aūt exitus mortis.
Helleth:accipēs vitā:vel ſuſceptio pauoris.
Helphaal:deo excluſus:vel dei nutatio pauoris.
Heli:deus me⁹:vel deitas mea.
Helia:de⁹ dn̄s:vel dei dn̄atio.
Heliab:de⁹ me⁹ pr̄:vel dei mei paternitas.
Helias:de⁹ dn̄s:vel dei dn̄atio ſiue aſcendens dn̄s:aut robuſtus dn̄ator.
Heliaſaph:dei mei collectio:vl dei mei cōgregatio.
Heliaſaphā:dei mei facies:vel dei mei cōuerſio.
Heliatha:deo meo peccās:vel dei mei tpalis.
Heliathi:deum meū vidēs:vel dei mei viſio:ſiue dei mei auxiliū:vel dei mei fortitudo.
Helizel:deo meo ꝑtitus:vel dei mei particula.
Helihel:de⁹ meus deus:vel dei mei deitas.
Heliphal:deus me⁹ cadens:vel dei mei caſus.
Heliaphales:de⁹ me⁹ diuidens vel dei mei diuiſio:
Heliphalu:de⁹ me⁹ mirabilis:vel dei mei miraculū.
Heliphelec:dei mei ruina:vel dei mei deiectio.
Helihas:de⁹ meus mirabilis:vel dei mei miraculū.
Heliel:de⁹ me⁹ dei:vel dei mei deus.
Helim:deficiēs:vel fortis eorū ſiue arietes:aut robuſti.
Helimaidis:dei mei ꝯtradictio vel dei mēſura ſufficiēs.
Heliodorus:deo meo generās:vel dei mei generatio.
Helioenai:dei mei fons meus:vel dei mei oculus meus.
Heliopolis:ſol ciuitaꝫ:vel ſolis ciuitas.
Helioreb:dei mei coru⁹:vel dei mei ſolitudo:ſiue dei mei ardor:aut dei mei temptatio.
Heliſa:ad inſulam:vel deus ſaluator.
Heliſabe:dei mei ſalus:vel dei mei defenſio ſiue dei mei iuramētū:aut dei mei abūdātia.
Heliſeus:de⁹ me⁹ ſaluator:vel dei mei ſalutare.
Heliſu:dei mei ſal⁹:vel dei mei ꝓtectio.
Heliu:de⁹ dn̄s:vel de⁹ dn̄ator:ſiue de⁹ meus iſte:aut de⁹ meus ipſe.
Helizer:dei mei auxiliū:vel dei mei fortitudo.
Helmodan:deo nat⁹ vel dei natiuitas.
Helnaem:deo fidelis:vel dei requietio.
Helnathā:deo dat⁹:vel dei donatio.
Heloe:deus:vel deitas.
Helom:cōmot⁹ fortiter:vel exercitatus fortitudine.
Helon:exercitus fortitudo:vel exercitat⁹ fortitudine.
Helonite:exercitiuꝫ fortitudis:vel exercitati fortitudinib⁹.
Helſaphan:deo victus:vel dei vinculū:ſiue deum ſpeculās:aut ſpeculator dei.
Helteche:ꝓferēs:vel ꝓlatio.
Helthecen:idem.
Heltholath:atriū coccineū:vel acumen ruboris.
Hemā:ꝯturbās vl ꝯturbatio:ſiue ſuſcipiēs:aut formido eoꝝ
Hemech:vallis:vel abyſſus:ſiue ꝓfundus aut ꝓfunditas.
Hen:ecce fontē:vel ecce oculū.
Henach:gigas vel fortis:ſiue humilis cōſurgēs:aut humilis cōſurrectio.
Henachim:gigātes vel robuſti ſiue potētes:aut humiles cōſurgentes.
Henan:curſus meroris:vel fōs triſticie.
Hennon:vallis triſticie:vl vallis interfectionis.
Her:vigilās vel pellice⁹:ſiue cōſurgēs:aut effuſio.
Heran:vacuefact⁹:vel vacuefaciēs:aut vacuefecit:aut vacuefactio.
Heronite:vacuefacti:vl vacuefaciētes:ſiue vacuefecerūt:aut vacuefactiones.
Heraſtus:vigilās vel effuſus:ſiue frater meus vidēs:aut fratris mei viſio.
Herchuſa:cōſurgēs mēdaciuꝫ:vel vigilia fictionis.
Herchuſei:conſurgētes mēdacio:vel vigilātes fictionib⁹.
Hered:vigil vita:vel cōſurgēs pauore.
Heredite:vigilātes vite:vel cōſurgētes pauoribus.
Herē:vigilans eis:vel reſurrectio eorum.
Heri:vigilās mihi:vel reſurrectio mea.
Herias:vigilās dn̄o vel reſurrectio dn̄i.
Herite:effuſi:vel vigiles:ſiue pellicei:aut cōſurgētes:
Heritophet:vacuefaciēs os ꝓtectuꝫ:vel valefactio oris ꝓtegentis.
Hermagedon:cōſurgēs tēptatio vel vigilia inhabitatiōis.
Herman:anathema meror[illegible] eorum:vel anathematizatio triſticie eorum.
Hermes:anathema meroris:vl anathema triſticie.
Hermogenes:mons ſcrutatus vel vomens eos in valle.
Hermō:anathema meroris vl anathema triſticie.
Herodes:pellib⁹ gloriās vel pelliceus glorioſus.
Herodiani:pellib⁹ gloriātes v[illegible] pellicei glorioſi.
Herodias:pellibus glīans:vel pellicea glorioſa.
Herodiō:formido:vel pauor.
Heſdrelon:miſericordia dei v[illegible] auxiliū meū de⁹ me⁹.
Hellu:vicinus meus vel vicinitas mea.
Heſron:atriū:vel amplitudo.
Heſter:abſcōdita vel abſcōdē[illegible] ſeu eleuata in populis:aut ꝑparata in tempore.
Heth:vita vel pauor.
Hethan:fōs vl aſcēſus:ſiue p[illegible]uidus dono:aut viuēs gr̄e.
Hethan:cōſūmatio vel ꝯſūmatus:ſiue auis eorū:aut ſuſcipiens nauigationem.

Hetheꝰ: viuax vel pauidus: ſeu formidās aut ſtupidus.
Hethnas: pauor colubri vel vita ſerpentis.
Hethi: vita mea vł pauor meꝰ.

Hic. i. poſt. h.

h Ja: ſublimis vel exaltatus.
Hiarite: ſublimes vł exaltati.
Hichutinel: ipſe eſt duplex deo vel ipſe ſperās in deū.
Hielon: ipſe eſt parcēs vł ipē ē faciens: ſiue ipſe eſt cōmouēs fortiter: aut ipſe eſt excitatus fortitudine.
Hiemla: parcēs maledictio vel cōmouens accipientē.
Hierichon: ipſa poſſeſſio vel vigilantia negociationis.
Hieſana: ipſe faciens dona: vł ipſe parcens gratificato.
Hieu: ipſe: vel eſt.
Hieu: parcens vel faciens ſiue cōmotus: aut cōmotio.
Hieus: cōmotus aut cōmotio: ſeu ipſe eſt parcens aut ipē eſt faciens.
Hieser: ipſe eſt fortꝫ vel ipſe eſt auxiliator: ſiue ipē eſt ſeparatus: aut ipē eſt ſanctificatꝰ
Hiezerite: ipi ſūt fortes: vel ipi ſunt auxiliatores: ſiue ipi ſūt ſepati aut ipi ſūt ſcīficati.
Higal: aceruatio exaltata vł exaltationis inuolutio.
Hiel: faciens deo: vel cōmotio dei.
Hila: exaltatꝰ vel exaltatio.
Hilai: exaltatus mihi vel exaltatio mea.
Himeneus: ipſe numerās feſtinantes: vel ſuſcipiens ad impletionē conſilij.
Hin: mēſura vł menſuratio loq̄ntꝫ materie: ſiue fuit aut erit
Hir: vigilās vel vigilatꝰ ei.
Hira: fratrꝫ viſio vel vigilans.
Hiram: vigilans pplo vel vigilie populi: ſeu viuit excelſus: aut viuens eſt excelſe.
Hiras: frēm meū vidit: vel fris mei viſio: ſeu vigilantē ſuſtollens: aut vigilās plaſmatiōi.
Hircanus: ꝯſurgens poſſeſſio: vel vigilia emulationis.
Hiſbaal: ipſe vir vetuſtꝰ: vł ipē vir deuorator.
Hiſimiel: ipſe nolatus dei: vel ipē poſtulatus a deo.
Hiſmoth: ipē mortē adducēs: vł ipē eſt mortis adductio.
Hiſpania: accictio vł expeditio
Hiſpanienſes: accincti vł expediti.
Hithai: cōmouens bina vł parcens duobus.
Hizadab: ipſe fluens ꝫtorrisꝫ vel ipſa torris fluitio.
Hiziel: ipſe fortis deus vel ipſa fortitudo dei.
Hiſmael: vir auditus a deo vel aſſumens auditionē dei.

Hic. o. poſt. h.

h Oba: incantator vel incantatio: ſiue dilectus: aut amplexatio.
Holda: deſtruēs vel diſcernēs mihi: ſiue diuerticulū meum: ſeu diſcretio aut diuerticulū
Holdai: deſtruēs me vł diſcernēs mihi ſiue diūticulū meū.
Holofernes: infirmitas diſceſſionis: vel infirmans vitulus ſaginatum.
Homor: pplm amaricās vł populi amaricatio.
Homer: criſpās vł manipulus.
Hoon: labor vł dolor: ſiue laborans aut dolens.
Horeb: mēſa vel maſſa: ſiue tēptatio aut temptatꝰ.
Hored: ador vł ſiccitas: ſiue coruus aut ſolitudo.
Horrei: liberi vł iracūdi ſiue ꝺ foraminibꝰ aut farinatū.
Horim: dolor vel ira ſeu ve excelſa: aut ve iracūdie.
Horri: farina vł farinatus: ſeu poſt me: aut foramē meū.
Horim: fortes vel excelſi: ſiue gigantes aut robuſti.
Horodi: maledictio ſufficiens: vel maledicta ſufficiēter.
Horthoſſada: recte indigens teſtimonio: vel lumen poſitum teſtificationi.
Hoſa: ſpes vel ſaluatio:

Hic. u. poſt. h.

h Uchac: ſculpens vł ſculpſit: ſiue ſculptor: aut ſculptura.
Huphim: penetral vł thalamꝰ.
Huma: feſtinans ſibi vel manipulus.
Huri: longitudo mea: vel illuminator meus.
Hus: feſtinās vel ꝯſiliator.
Huſam: feſtinans pplo vł cōſiliator populi.
Huſathi: feſtinante me: vł feſtinatio mea.
Huſi: feſtinans mihi: vel conſiliator meus.

Sequitur de incipientibus a littera J.

i Ja: dn̄s vel dn̄ator.
Jalehel: icipiēs laudare deū vł expectatio laudis dei
Jaalon: ilex vel quercus.
Jaamena: extremꝰ ī coitu calor vł extrema coeuntꝫ delectatio
Jaan: reſpondens vł reſponſuꝫ ſiue reſponſio.
Jaare: ſaltus vel ſilua.
Jaas: fuit: vel dimidiū: ſiue dimidians: aut dimidiator.
Jaaſel: dimidiauit deus: vł dimidiatio dei.
Jaath: expectans tempꝰ vel expectatio peccatoris.
Jaazraher: auxilium: vel auxiliabitur.
Jaaziam: auxilium dn̄i vel auxiliabitur dn̄s.
Jaba: luctatio vel intelligētia.
Jabes: dolor vel dolens ſeu ſiccitas: aut exiccata.
Jabin: ſapiēs vel ſapiētia: ſiue intelligens aut intelligētia.
Jabina: ſapiens dn̄o vel intelligentia domini.
Jabir: ciuitas doctrine vł ciuitas litterarum.
Jabob: puluis vel luctatꝰ ſiue luctans aut luctatio.
Jaboch: idem.
Jachabed: glīa domini vel vbi eſt gloria: ſeu eſt grauis: aut ē grauitudo.
Jachala: fortis eius: vel confortans eum.
Jachalia: fortꝫ dn̄s vel fortitudo domini.
Jachaz: tribulatio vł tribulatꝰ
Jachā: tribulator vł tribulatio
Jachanē: ꝑparans firmitatem vel ꝑꝑatio firmitatis.

Jachim:ꝑparãs vł ꝑpator ſiue ꝑparatus aut ꝑparatio.
Jachim:firmus vel firmitas.
Jachin:idem.
Jachinite:firmi vł firmitates.
Jacob:ſupplantator vł ſupplã tatio.
Jacoba:ſupplantans eũ vł ſupplantatio eius.
Jacobꝯ:ſupplãtans feſtinantẽ vel ſupplantatio cõſilũ.
Jachon:pregans vel ꝑgatio.
Jachoma:ppñ vltio vł pplm vl ciſcẽt:ſiue pregans dño : aut pregatio dñi.
Jadae: ſciens vel ſcia : ſiue cognoſcens aut cognitio.
Jadaia:ſciens me: vel cognitio mea.
Jadai:ſciens dominũ vł cognitio domini.
Jadaſan:ſciens egreſſum vł cognoſcens abundantiã.
Jadaias:cognitus dño vel ſcientia domini.
Jadiel:ſciens dominum vel cognitus domini.
Jado:ſciens teſtimoniũ vel expectatio ſeruitutis.
Jadon:ſciens dolorem vel cognitio iniquitatis.
Japhe:expectans laqueum vel expectatio diſcipline.
Japhe: eligens vel electio ſiue oſtendens aut illuminatio
Japheth:latitudo vł dilatatio.
Japhia:oſtẽdens vel oſtẽſio:ſeu aperiens aut apertio.
Japhie:oſtẽdens vł aperiẽs ſeu expectans eos aut ſupficies.
Jagaal:ꝓpinq̃tas vł ꝓpinquꝯ
Jagur:aduena vel colonus.
Jael:expectans deũ vel expectatio dei:aut incipiens ſeu carnale cõiugium.
Jahel:aſcẽdẽs vel aſcenſio ſeu aſcendit deꝯ aut aſcenſio dei.
Jahelite:expectãtes deũ vel expectationes dei: ſiue incipientes aut carnalia ꝯiugia.
Jahelite:aſcendẽtes vel aſcenſiones:ſiue aſcẽdẽtes deo aut aſcenſiones dei.
Jahelel: viuens deo vł expectatio dei:ſiue poſtulãs deũ: aut requieſcens in deo.

Jair:vigilãs vel illumians ſeu illuiauit aut illuminatio.
Jairus:illuminãs vel illuminatio:ſiue vigilie aut vigilãtes.
Jalam:expectans humilia:vel expectator pcuſſionis.
Jalelel:expectans deũ vł expectatio dei.
Jalech:expectans pauorem:vł expectatio vite.
Jalon:expectans dolorẽ vł expectatio iniquitatis.
Jam:mare vel dies.
Jambrũ:mare laceſcens vel dies amaricans.
Jami:dies plurali numero vel amaria:ſeu amaritudies: aut amaricationes.
Jamin: virtus vel dextera:ſiue aſini aut aſinei.
Jaminite:dextere vel virtutes: ſeu aſini vel aſinei.
Jamna:mare: vel dextera:ſiue marinꝯ aut vbi eſt ſignũ.
Jamne:idem.
Jamnes:marinꝯ vł vbi ẽ ſignũ
Jamnia:dextera domini vł vbi eſt ſignum.
Jamnite:virtutes dñi:vł in q̃bus eſt ſignum.
Jamnor:amaricans lumen vel dextere iracundie.
Jamram:mare eorũ pelliceum vel mare eorũ in capite.
Jamres:mare pelliceum vł mare in capite.
Jamſuph:mare rubrum vel dies in capite.
Jamuel:dies eius deus vel dies eius dei.
Jamuelite:dies eorum deꝯ: vel dies eorum dei.
Janai:gubernator meꝯ vel gubernatio mea.
Jamni:preparator meꝯ vel preparatio mea.
Janoa:gubernator:vel gubernatio.
Janoe:expectãs cõmotionẽ vł expectatio requietionis.
Janoe:gubernatio: vel gubernaculum.
Janon:dormitans merore:vel gubernator doloris.
Janua:requies: vł requietio.
Janũ:dormitãs vł dormitatio.

Jaod:cõfitens vel glorificans:ſiue cuius eſt frater:aut cuius eſt fraternitas.
Jaoe:factura fratris:vel frater dñi:ſiue vbi eſt frater aut vbi eſt fraternitas.
Jara:deficiens vel defectio.
Jaraia:timens dñm vel timor dñi:ſeu deficiens dño:aut deficiens dominus.
Jaramoth:timens mortem:vł defectio mortis.
Jare:luna:vel defectio.
Jarre:idem.
Jared:roborãs vł roboratꝯ:ſiue deſcẽdens aut ꝯtinentia.
Jareden:deſcenſio eorũ:vel viſio iudicis.
Jaree:ſilua vel ſaltus.
Jarphael: dimiſit deus vel dimiſſio dei.
Jarphel:idem.
Jarib:vltio vł diiudicans ſiue vlciſcens:aut diiudicatio.
Jaram:ſaltuũ vel ſiluarũ:ſiue mons ſaltuũ aut mõs ſiluarꝫ.
Jas:dñs vel dñator.
Jaſa:factura mãdati vł factus in mãdato:ſiue factũ mandatũ:aut inhabitatio eius.
Jaſſa: dimidium vel dimidiatio:ſeu factũ mandatũ aut factum in mandato.
Jaſaph:habitator vł habitatio ſiue ſedens aut ꝯſidentia.
Jaſabel: dimidium dei vel dimidiauit deus.
Jaſen:domitor vel domatio.
Jaſi:equalitas vel deſideriũ.
Jaſiel:equalis deo vel deſiderium dei.
Jaſo :factura mandati: vel factus in mandato.
Jaſon:deſiderans vel qui mandatum fecerit.
Jaſu:cõuertens vel ꝯuerſio.
Jaſub:reuertẽs vł reuerſio ſiue reuocãs aut reuocatio.
Jaſubite: reuertentes vł reuerſi:ſeu reuocãtes aut reuocati.
Jathaha:peccãtes in ea vł peccatũ in eis.
Jathã:dñi ꝑfectus vel dño cõſummatꝯ:ſiue dñi ꝑfectio:aut dñi cõſummatio.
Jathan:dñs humilis vł dei re

ſponſio:ſeu expectās hũilitatē: aut expectatio rñſionis.
Jathanael: expectās hũilē deũ vel rñdens humilitati dei.
Janadiath:colũba defluēs tpe vł colũbaris deficiēs pctō.
Janathi:columba:vel eſt. Syrum eſt nõ hebreũ.
Jaur:expectens incendium vł expectatio luminis.
Jaus:expectans cõſiliũ:vel expectatio feſtinantis.
Jazer:adiut⁹ vel adiutoriũ:ſiue auxilians aut auxiliator.
Jazias:audiens dñm vł auſcultatio domini.
Jaziel:audiens deum : vel auſcultatio dei.

Hic.b.r.c.poſt.i.

i Baar:mons fortꝫ vł vir ſuſcitator.
Ichaiman:ve requieſcenti:vel tranſlata eſt requietio.
Ichaboth:cecidit gl̃ia vł tranſlata eſt gloriatio.
Ichainaan:durũ habitaculũ: vel ꝯſolatio inhabitantꝫ.
Ichonium:dura vel vocata:ſiue vbi eſt thalamus:aut ꝑparatio ꝯſolationis.
Ichuthiel:ſpes dei vel ſperans in deũ

Hic.d.poſt.i.

i Daia: dilectus domini: vel amabilis.
Idalas:dilectus domini vel amabilis dño.
Idida:dilectus dñi ꝓpter dñm vel amabilis dño ꝓpter dñm Ipſe eſt ſalomon qui dilectus dñi ꝓpter dñm: vel amabilis dño ꝓpter dominum dicitur: ꝓpter ſuã miſericordiaꝫ ſcilicet gratuitã qua euꝫ diligere dignatus ē:cũ vtiqꝫ dilectiōe ꝛ miſericordia indign⁹ exiſteret quē cõſtabat manzer eſſe ꝛ quem reprehēdit ſcriptura diuina pro peccato idolatrie:et imoderato amore mulierũ.
Ididia:dilectio domini vel amabilitas eius.
Idithun:ſaliens vel tranſiliēs eos.
Idox:dilectus voluntarie: vel amabilis violentia.
Idumea:rufa vel rubea:ſeu terrena aut ſanguinea.
Idumei:rufi vel rubei: ſiue terreni au ſanguinei.

Hic.e.poſt.i.

i Eabarim:lapides tranſeuntes:vel acerui lapidum tranſeuntium.
Jebaar:mons fortis vel electio ſuſcitata.
Jebanias: ſapiens dño vel intelligentia dñi.
Jebee:preſepiũ vel exiccatio
Jeber:imitans fontem vł expectatio putei.
Jebethon: vallis meſticie : vel collis merentium.
Jebgar:eligens vel electio.
Jeblaam:abſortus vł abſortio ſeu abſorbens populũ:aut populus deſipiſcens.
Jebnael:edificans deo vel edificatio dei.
Jeboch:arena vel luctatio.
Jebus:preſepe vel calcata:ſiue ꝯculcans:aut cõculcatio.
Jebuſei:preſepe meum vel conculcatio mea.
Jebuſei:preſepia vł ꝯculcata.
Jecha:torcular vel oppreſſio ſiue opprimens aut oppreſſa.
Jechaa:torcular eius vł opprimens eum.
Jechbaa:luctans ei : vel arena eius.
Jechda:magnificus vł magnificentia.
Jechdalian:magnificus dño ē vel magnificentia dñi eſt.
Jechdon:incubans populus vł incubatio populi.
Jechelia: torcular laboris: vel oppreſſio laborioſa.
Jechenias: preparans dño:vel preparatio dñi.
Jechimã:poſſedit populum: vł poſſeſſio populi.
Jechimã: vindicans populum vel vindicatio populi.
Jechiman: acquirens populũ: velꝫ acquiſitio populi.
Jechinaam:poſſidens populũ: vel vindicatio populi.
Jechinã:poſſidens populũ: vel preparatio populi.
Jechomam:idem.
Jechonias: ſic factus vel ꝑparator:ſeu preparans dñs:aut preparatio dñi.
Jechan:extēſio vel inclinatio: ſeu merces aut mercimoniũ
Jechel:cet⁹ dei vł auxiliās deũ
Jechze:torcular lupi vel opprimens lupum.
Jedala:man⁹ maledicta vł manus maledictionis.
Jedebos:manus maledicta tribulans:vel manus maledictionis anguſtiantis.
Jedeia:ſciens dñm vł cognitio domini.
Jedi:ſciēs me vł cognitio mea
Jediel:ſciens deum vel magnificus deo.
Jedlaph:manũ tollēs vel manũ ad os:ſeu man⁹ ſubleuās: aut manuũ ſubleuatio.
Jeddoa:ſciēs eũ vł ꝯgnitio ei⁹
Jedchan:puul⁹ vł minoratio
Jedri:accedēs vł applicās ſiue acceſſus aut applicatio.
Jeddu:accinct⁹ vel tēptatio.
Jeddua:temptās eum: aut accinctio eius.
Jedula:manus maledicta : vel manus maledictionis.
Jephdaia:innuens domio:vel apertio dñi.
Jephehel:apertio dei vel aperi et deus.
Jephlad:excluſio peccati vel apertio deiectionis.
Jephleti:excludens pctm̃ meũ vel apertio deiectionis mee.
Jephon:dñs mirabilis: vel dominus viuificator.
Jephone:nut⁹ vel innuens.
Jephone:ãnuēs vł innuitio.
Jegal:ꝓpinqu⁹ vł redimēs ſeu ꝓpinquitas aut redēptio.
Jegali:ꝓpinquus mihi vel redemptio mea.
Jeglam:deſpiciens vł deſpect⁹ ſiue ꝯtemptus.
Jehel:viuens deo: vel poſtulatio dei:ſiue mutatus deo:aut expectatio dei.
Jeheli:viuēs deo meo vł poſtulatio dei mei:ſiue mutat⁹deo meo:aut expectatio dei mei.
Jehi: vita vel exordium:ſiue requies aut poſtulatio.
Jehihel: vita dei vel exordium

dei:ſiue requieſcens deo: aut poſtulatio dei.
Jelada:cognoſcēs dominū vel cognitio domini.
Jeleph:manū tollēs vel manū ad os:ſiue manus ſubleuans aut manuū ſubleuatio.
Jemda:plenitudo vł circūciſio
Jemei:de⁹ me⁹ vł robur meū.
Jemias: numerus dñi vel numerabilis dño.
Jemim:robur meum vel dextera mea.
Jemla:parcens maledictio vel cōmonens accipientē.
Jemlech:numerus vite vł amaritudo pauoris.
Jemua:mare vł amara:ſiue numerus aut numerabilis.
Jemuaite:maria vł amari:ſiue numerabiles aut marini.
Jemuhel :dies eius dei:vł dies eius deus.
Jepſem:apertū nomen vł aperta auditio.
Jepta:aperiens vel apertio.
Jeptahel:aperiens deo vł apertio dei.
Jepte:aperiēs vel apertus:ſiue aperuit aut apertio.
Jepthon:apiens dolorē.
Jera:timens vel timor:ſiue miſericors:aut miſericordia.
Jeras:timēs eū vł miſcđia ei⁹.
Jeracho:aurugo vł demolitio.
Jeramelech: timens deū vł miſericordia dei.
Jeramahel:idem.
Jeramel:idem.
Jerameli:timens deū meū:vel miſericordia dei mei.
Jeramiel:idem.
Jeramieli:idem.
Jeraon:timores vel timebunt: ſeu timēs iniquitatē:aut miſericors merentib⁹.
Jerapolis:iudiciū ſupi⁹:vel ſine timore miſericors ciuitas.
Jerehaā:aurugo ppłi vł demoliens populū.
Jerebehel:iudiciū dei vel diiudicans ſupiora.
Jeremian:excelſus dño eſt: vel ſublimitas dñi eſt.
Jeremias:excelſus dño vel ſublimitas domini.
Jeremihel:excelſus dño deo:vł ſublimitas dñi dei.
Jerian:timēs inutile vl timor domini eſt.
Jerias:timens dominū vel timor domini.
Jerib:odor vel luna.
Jeribai:odor vulturis vel defectio deuoratoris.
Jericho:luna vel odor ei⁹.
Jerichontini:odorantes eū vel deficientes ei.
Jerihel:timens deum vł timor dei.
Jerimoth:timens mortē vł metuens altitudinē mortis.
Jerimuth:idem.
Jerioth: iurgium ſigni vł iudiciū deſignatio.
Jermai: domin⁹ excelſus vł domini excelſitudo.
Jeroam:timens populū vel iudicium populi.
Jerobaal: iurgium habens vel iudicium habētis:aut iudicium ſupioris.
Jeroboal: timor viri vel timor vetuſtatis:ſiue timēs hñtem: aut timemens deuorationē.
Jeroboam:cauſa ppłi vł diuiſio:ppłi:ſiue diſcernēs populum:aut ſupi⁹ diiudicās.
Jeroboſeth:iudicās ignominiam:vł diiudicās ɔfuſionē.
Jeron:timor vel ꝑegrinatio:ſiue timidus aut ꝑegrinus.
Jeronym⁹:viſio pulchritudis: vel diiudicās locutiones.
Jeroſolyma: pacifica vel viſio pacis.
Jeroſolymite:pacifici vel pacē videntes.
Jerſia:aduena domini:vł alienus domino.
Jeruel:collis domini vł vallis benedictionis.
Jeruſa:ruminās vł ruminatio ſiue incolat⁹ aut ꝑegrinatio.
Jeruſalem:pacifica vel pacꝭ viſio ſiue timor ꝑfectus: aut timebit ꝑfecte.
Jeſa:vetuſtas vł planities ſiue ſaluatio aut deſideriū meū.
Jeſſa:incenſum:vel ſacrificiuꝫ: ſeu inſule ſacrificium:aut inſule holocauſtum.
Jeſſaar:incenſum ſuſcitans: holocauſti vigilia.
Jeſſaarite:incēſa ſuſcitātes: vel holocauſtorū vigilie.
Jeſſai:incēſum meū vł ſacrifi um meū:ſiue inſule ſacrific aut inſule holocauſtū.
Jeſamari:vetuſtas amara: v deſiderij amaritudo.
Jeſan:vetuſtas vel veterās.
Jeſana:vetuſtas eius vel inu terans eum.
Jeſar: figmentum vel tribul tio:ſiue inſule ſacrificiuꝫ: au inſule oblatio.
Jeſſar:meridies vł vnctio m ſiue meridianus: aut meth phoricus olei.
Jeſba:collaudans: vel collau datio.
Jeſbaā:collaudans populū collaudatio populi.
Jeſbachaſa:collaudās ſumm vel collaudatio principij.
Jeſbi:ē in me vł coeq̄tus mi
Jeſbinedob:eſt i me ſpōtane vł coequat⁹ mihi ſpōtanee.
Jeſboch:eſt cinis vł eſt tact⁹.
Jeſcha : tabernaculum vel vn ctio eius.
Jeſſe:incendens vel incendiū ſiue inſule libamen:aut inſu le holocauſtum.
Jeſema:ſalus deſiderij:vel ſal uatio requieſcentis.
Jeſer:finxit vel plaſmauit:ſiu fictio aut plaſmatio.
Jeſerite:fictores vł plaſmatore
Jeſeſt:equalis ſaluator vel de derium ſaluationis.
Jeſem:deſideriū vł deſiderans
Jeſu:eq̄lis me⁹ aut eq̄litas me
Jeſpha:vnctio vł tabernacul
Jeſphan:idem.
Jeſi:eq̄litas vel tabernaculū.
Jeſſi:incenſum mihi vel ſacrifi cium meum.
Jeſias:equalis dño vel ſaluta ris domini.
Jeſiel:incenſus deo vel ſacrifi cium dei.
Jeſielite:incenſi deo vel ſacrifi cia dei.
Jeſimuth:deſideriuꝫ dulce:ve deſiderata dulcedo.
Jeſmachias ; vetuſtas gentie

ſim vł figmẽtũ ꝑcuſſiõis dñi.
eſmaras: ſal⁹ deſiderãtis dñz
vel ſaluatio redẽptionis dñi
eſrel: ſacrificãs deo vel libera
tio dei
eſua: planities vel eſt deſide-
rium meũ ſalus
eſue: ſaluatio vel deſideriũ
eſui: equalis mihi vel equali
tas mea
eſſui: deſideraui vł deſideriũ.
eſſuite: deſiderãtes ł deſideria
eſur: dolor vł ẽ in dolore: ſiue
ſal⁹ lumis: aut eq̃litas ignea.
eſuri: ſal⁹ doloris mei vł ſal-
uatio i dolore meo: ſiue ſal⁹ il
lumians me: aut eq̃litas mea
eſus: ſaluator: vł ſalutaris: ſi-
ue ſalus: aut ſalutare
Jetha: extẽſio vel inclinatio: ſi
ue ſupfluẽs: aut ſupfluitio
Jethaam: ſupflu⁹ ppłs: aut ſu-
perfluitas ppłi: ſiue inclinãs
pplm: aut extenſio eoꝝ
Jethaba: bonitas vł declinatõ
Jethabatha: bonitas vel boni-
tates: ſeu declinauit vt veniat
aut declinatio pueñtionis
Jethã: merces: vł mercimoniũ
ſeu inclinãs eos: aut extenſio
eorum
Jetheba: bonitas vel declina-
tio venientis.
Jethebata: bonitas vel bonita
tes: ſiue declinauit vt veniat
aut declinatio pueñtionis
Jethebeth: bona domus vel de
clinatio venientis
Jethela: inclinatio palme vł ex
tenſio iniquitatis
Jethen: modicũ reſiduũ vł mo
dica reſiduitas
Jetheth: donãs vel donatio
Jethnaã: poſſidẽs pplm vł flu-
ens populo
Jethra: ſupfluens: vel honora-
bilis
Jethraã: honor populi vel ſup-
fluens populo.
Jethrael: honor dei vel ſupflu-
ens deo
Jethrai: honor meus: vel ſup-
fluens mihi
Jethrã: honorãs eos vel ſuper-
fluus eorum
Jethran: honor dei: vel ſupflui
tas gratie
Jethri: ſupfluũ vł honorabiles
Jethrites: ſupflu⁹ ł honorabił.
Jethro: ſupfluẽs vel honorabił
Jethur: vſus vel ordo ſiue ordi
natus: aut ordinatio
Jethus: extẽſio vel ſublimitas
Jeu: pcens vel cõmotio ſeu ma
leficus: aut maleficiũ
Jeu: idem
Jeuſa: ipſe parcens ei: vel ipſa
cõmotio eius
Jeuhel: ipſe parcens deus ipſa
cõmotio eius
Jezau: durus vel durities
Jezabel: eſt iter: vel eſt fluxus
ſanguinis
Jezabel: flux⁹ vanus vł fluens
ſanguĩe: ſiue cohabitatrix aut
ſterquiliniũ:
Jezanias: vires eius vel aures
eius: ſiue audiẽs dñm: aut au
ſcultatio dñi
Jezar fortitudo vł adiutoriũ
Jezarite: fortes vel auxiliariĭ.
Jezecel: fortis dei vel apprehen
dens deum.
Jezechias: fortꝫ dñi vł apphen
dẽs dñz: ſiue pfortauit eũ dñs
aut dñs cõfortatio eius.
Jezechiel: fortꝫ dei: vel apphen
dẽs deũ: ſiue deus cõfortauit
eũ: aut de⁹ cõfortatio eius
Jezer: fortitudo vel adiutoriũ.
Jezerite: fortes vel auxiliariĭ.
Jeziel: audiens deũ vel auſcul-
tatio dei
Jezilia: fortis labor: vel adiuto
rium laborantis
Jezonias: vires eius vel aures
eius: ſiue audiẽs dñm aut au
ſcultatio domini
Jezre: ſemẽ vel ſeminator
Jezrahel: ſemen dei vel ſemina
uit deus
Jezrahelite: ſeminantes deo: vł
ſeminatores dei
Jezraia: ſemẽ dñi vel ſeminãs
dño

Hic.g.poſt.i.

IGaal: vir abijciens: vel
vir reuelationis
Igar: aceruus vel inuo
lutio. Syrũ ẽ nõ hebreũ.
Igarſedutha: aceruus teſtimo-
niũ vel inuolutio teſtimonioꝝ.
hoc eſt ſyrum
Igbathanis: ſolẽne mãdatum
humile vel leta domus reſpõ-
ſionis
Illyricũ: aduena vel elementũ
ſiue ſubuerſus: aut ſcđa ſub-
uerſio.
Indi: nutus dilucidi: vel cõceſ-
ſiones illumniationũ
India: nutus dilucidus vel cõ
ceſſio illuminãs
Infamie: nutus vel innuit: ſiue
innuẽs: aut pceſſio

Hic.o.poſt.i.

IOa: retinẽs vł retentio
Joaa: retinens eũ vel re
tentio eius
Joaz: retinẽs fortitudinẽ vel
vbi ẽ ꝑtinere fortitudinẽ: ſiue
dñm vidẽs: aut dñi fortitudo
Joab: inimic⁹ vel inimicitie: ſi
ue ẽ pr: aut ẽ paternitas
Joachaz: fortꝫ: ł robuſt⁹ ſeu do
mino fortꝫ: aut dñi fortitudo
Joachim: vbi ẽ ꝑpatio: vł cui⁹
ẽ ꝑpatio: ſiue dño ꝑpat⁹: aut
domini reſurrectio.
Joahaz: retinẽs fortitudinẽ vł
vbi ẽ retinere: ſiue dñm vidẽs
aut dñi fortitudo
Joahe: ipſe cognoſcens vel dñi
cognitio: ſiue cognoſcẽs ſciẽ-
tiã: aut cognoſcẽs principiũ
Joanã: dñi decus: vel domini
pulchritudo.
Joarib: dñs ſuſcitãs mõtes: vł
dñs vigilãs fortitudine
Joarim: dño exaltat⁹ vel domi
ni exaltatio
Joas: ſpans vł tpalis: ſiue dñz
ſuſtollẽs: aut dñi plaſmatio.
Joathaz: pfect⁹ vł pfectio: ſiue
pſũmatus: aut pſũmatio
Joathan: idem
Joathas: pfecte ſuſtollẽs vł cõ
ſũmata plaſmatio.
Joaz: dñm vidẽs vel dñi forti-
tudo: ſiue vbi ẽ retinere eum
aut vbi ẽ rephẽſio eius
Job: dolor vel ocioſitas
Job: mag⁹ vel magnus ſiue do
lens aut vlulãs.
Joab: diſtillãs vel mago patre.
ſeu magn⁹ pr: aut doloris vel
vlulatiõis diſtillatio
Jobal: delat⁹ vel delatio: ſiue

dimittens aut dimiſſio
Jobama:magus donatus dñi: vel dolor gr̃e dei
Jobel mag⁹ dei vel doles deo.
Jochabed:dñi germẽ vel dñi ꝑparatio:ſiue dñi libamẽ: aut dñi intelligentia.
Jochel:germẽ diuinũ vel ꝑparatio dei.
Jocelam:cõprimens eos vł oppreſſio eorum
Jod:ſcia vel principiũ ſeu dñatio dei.
Jodae:ipſe cognoſcens:vel dñi cognitio:ſiue cognoſcẽs ſciaꝫ aut cognoſcẽs principiũ.
Joed dño ſeruiens vel dñm teſtificans.
Joezer:dñi fortꝫ vł dño ſepat⁹.
Jophe:dñi os vel dñi diſciplina ſiue dñs elegit:aut dñs illuminauit
Jogli:ꝯtemptus:vel deſpiciẽs.
Joha:dño rñdẽs:vł dño rñſio. ſiue dñans ei:aut dñatio ei⁹.
Johana:dñi donũ vel dñi gr̃a
Johanna:dñs miſericors: ſiue dñi miſcdia: ſeu dño gratus: aut dñs gr̃a eius
Johannã:dñs grat⁹ eis vł dñs miſericordia eorũ
Johanan:erat donans: vł dñi donum
Johannan:cui⁹ eſt donum vel dñi gratia
Johãnen:dño donatus vel domino gratificatus
Johãnes dñi gr̃a vel i q̃ ẽ gr̃a: ſiue cui datũ ẽ: aut cui donatio a dño facta eſt.
Johel:dimittens vel mutatus ſeu defluens aut decipiens
Johel fuit dei: vel īcipiẽte deo ſiue ẽ de⁹:aut ẽ dñs deus.
Joachi:q̃ ẽ ꝯſurgẽs vel dñi reſurrectio:ſiue dñs ſuſcitans: aut dño ſuſcitante
Joiada: dñm cognoſcens: aut dñi cognitio
Joiadae:dñi cognitio vel ipſo dño cognoſcente.
Joaden:dñs cognoſcẽs fonteꝫ vel dñs cognoſcẽs oculũ
Joiarib:dñi vltio vel dñi iudicium.
Joiarum:dñm exaltans vel dñi exaltatio:ſiue dñs ſaltuũ
Jõna:matutina vł dextera ei⁹.
Jona:colũba ł donãs:ſiue vbi eſt donat⁹:aut vbi ẽ donatio
Jonadab:dño obediẽs:vł dñi ſpõtaneus
Jonadab:columba ꝑcipua vel donatio patruelis
Jonas donãs vel donat⁹:ſiue cui eſt donatio: aut qui donatus eſt deo.
Jonathã:colũba veniẽs vel columbe donũ ſiue colũba dãs: aut dñi donatio.
Joni: colũba mea vel donans mihi ſiue donũ meum aut donatio mea.
Joppe:pulchra vel pulcritudo
Joppite:pulchri: vel decori
Jor:riuus vel fluuius
Jora:riu⁹ ei⁹ vel fluui⁹ ſeu man⁹ ſublimiũ:aut dñi celſitudo
Jorabeth: domus excelſa : vel domus ſublimiũ.
Jorarei:riuus ſpinarũ vel fluuius cõpunctiõis
Jorã:qui eſt excelſus vel vbi ẽ excelſus:ſiue dñs excelſuſ:aut dñi ſublimitas.
Joran riu⁹ doni vel fluui⁹ gr̃e
Jordanis:riuus iudicij vel flui⁹ iudicantis: ſiue deſcenſio eoꝝ:aut appꝛhenſio eoꝝ
Jore:riuus excelſus vel fluuij exaltatio
Jorim: riuus eoꝝ vel fluuius eoꝝ ſiue excelſus riu⁹ aut fluuius exaltatus
Jora:factura mandati vel dñi ſaluatio
Joſabeſeth:vbi ẽ ſaturitas germinis vel vbi eſt ſaturitas reſurrectiõis.
Joſabeth:dñi ſaturitas vel dñi iuramentum
Joſabia:vbi ẽ incenſũ dñi:vel in quo eſt iuramentũ
Joſaph:dñi ſpeculũ vel dño vinculatus ſiue dñi labiũ aut domino anguſtiatus
Joſaphat:ipſe iudicãs:vel ipſe iudicat ſiue dñi iudiciũ : aut dñs iudicabit.
Joſeph: dñi iuſtus : vel dñi iuſtificatus.
Joſedech:idem
Joſeph: augm̃tũ:vel appoſitio
Joſephus:augẽs ꝯſilio vel apponẽs feſtinationẽ.
Joſphias:ipſe liber dño vel ipſa libertas dñi
Joſias:vbi ẽ incenſũ dñi vel i quo eſt ſacrificiũ.
Joſophonias:dño abſcõditus: vel dñi ſpeculator
Joſoias:vbi ẽ ſalus dñi:vel in quo eſt ſaluator dñs
Joſue ſalus :vel ſaluatio :ſiue ſaluator aut ſaluaturus.
Joth:ſcia vel principiũ:ſiue dominator aut dñatio
Jotha: ẽ ꝑfect⁹:ł ẽ ꝑfectio:ſiue ẽ dñi ꝑfect⁹:aut ẽ dñi ꝑfectio
Jothã:dñi ꝑfectio vł dñi ꝯſummatio:ſiue ꝑfectio eoruꝫ: aut cõſummatio eorũ
Jothã:ſcia dñi vł pricipiũ gr̃e.
Jouis:inimic⁹ hic:vł dñs ille
Jozabaad:dño dotat⁹ : vel dñi dotatio.
Jozbad:dñi fluẽs torris:vł domino torris fluitio
Jozabad:dñi dotatuſ vel qui ẽ dotatus a dño.
Jozabeth:dñi dos vł que ẽ dotata a dño
Jozachar:dñi vltio vel dñi iudicium
Jozaded:dñi fortꝫ ꝺuus vł dominũ fortẽ teſtificans
Jozarib:dñi vltio vel dñi diiudicatio
Jozian:dñi ductio eſt : vel dñi olius ẽ.

Hic.r.poſt.i.

i Rad:ciuitas deſcendẽs vel ciuitatꝫ deſcẽſio:ſiue vigilãs ꝺuus aut ſuſcitãs teſtimoniũ.
Iras:frater me⁹ vidẽs: vel fris mei viſio ſeu vigilantẽ ſuſtollẽs:aut vigilãs plaſmationi.

Hic.ſ.poſt.i.

i S:vir vel aſſumptus.
Iſſa:mlier vel aſſũptio
Iſaac:riſus vł gaudiũ
Iſſar:vir vigilans :vel vir ſuſcitator.
Iſaarite:viri vigilãtes:vel viri ſuſcitatores
Iſachar:q̃ eſt memor: vel dñm memorans ſeu vir mercedis: aut eſt merces mea

Iſacharite: q̄ ſūt memores: vel
dn̄m memorantes: ſeu viri mer
cedū: aut ſunt mercedes mee.
Iſai: ſalus mea: vel dn̄i ſaluta-
re: ſeu vir deuorator: aut vir
aſſumens
Iſaias: domini ſalus: vel dom
ni ſalutare.
Iſar: vir paruulus vel vir iminu
tus: ſeu vir vigilās: aut vir ſu
ſcitator
Iſari: vir paruulꝰ mihi vel vir mi
norationis mee: ſeu vir ſuſci-
tās me: aut vir vigiliarū mearū
Iſbaal: vir veſtitus vel vir de-
uorator
Iſboan: vir deuorās ppl'm: vel
aſſūptꝰ i fortitudine ppl'i
Iſboſeth: vir ꝯfuſionis vel aſ-
ſumpta cōfuſio.
Iſcarioth: vir memorie vel ē mer
ces eiꝰ: ſeu memoria mortis eiꝰ
aut memoriale dn̄i
Iſimuth: deſertꝰ vel aſſumens
diſſipationem
Iſmael: vir auditꝰ deo vel aſſu
mēs exauditionē dei
Iſmaelite: viri auditi deo vel aſ
ſumētes exauditiōes dei
Iſrael: mēs videns deū: vel eſt
videre deum
Iſrahel: vir vidēs deū vel prin
ceps cū deo: ſiue dei viſio eſt:
aut fortis directus dei
Iſraela: mēs vidēs deū ſuū vel
prīceps cū deo ſuo: ſiue eſt vi
dere deū eiꝰ: aut directō dī ſui
Iſraelite: viri vidētes deū: vel
aſſumpti principes cū deo.
Iſuar: vir paruulus vel vir imi-
nutꝰ: ſiue vir ſalutis: aut aſſū
ptio ſalutaris.
Iſui: vir loquēs vel aſſumptio
ſalutis mee
Iſtob: vir: bonꝰ vel aſſumptio
bonitatis
Italia mens excedens vel men
tis exceſſus
Italica: mēte excedēs vel men
tis exceſſio
Italici: mentiū exceſſus: vel mē
te excedentes
Ithamar: inſule palma vel in-
ſule amaritudo: ſiue vbi eſt a-
marus: aut vbi ē cōmotio.
Iturea: mōtana: vel ſublimis.
Syrū eſt non hebreū
Iturei: mōtani vel ſublimes:
Ithus: mōs excelſus: vel mōs
ſublimitatis

Hic.v.poſt.i.

Ubileꝰ: annꝰ remiſſus:
i vel annus remiſſionis
Iuchal: potentia vel for
titudo.
Iuchadam: ptās opprimēs eoſ
vel fortis oppreſſio eorū
Iudaia: ꝯfitens dn̄m: vel glo-
rificatio dn̄i
Iudaiſmus: laus vel ꝯfeſſio
Iudaite: ꝯfitētes: vel glificātes
Iudas: cōfitēs: vel glorificans
Iudea: cōfeſſio: vel glificatio.
Iudei: laudātes: vel ꝯfitentes
Iudi: laudans vel cōfitens.
Iudith: cōfitēs: vel glorificans
Iuliꝰ: incipiēs vel principiū
Iulia: idem
Iuniꝰ: incipiēs: vel principiū
Iunia: idem
Iupiter inimicꝰ ſeparans: vel do-
minus ſeparator
Iuſtus: elatꝰ: vel elatio: ſiue p-
cens: aut ipe alleuatus
Iuth: principiū: vel dn̄atio.

Sequit' de incipiētibꝰ a lra. L

Abaddon: appolliō
grece: exterminās: vel
l exterminator latine
Laabim: deuſti: vel in
flmātes ſeu deuſtio: aut inflā
matio.
Laada: flāma iudicij: vel deu
ſtio iudicantis
Laadon: pdens: vel interficiēs
Laamas: iniqtas vel ad iniqtatē
Labaddom: pdēs vel interfici
ens ſiue ſolitarius: aut ſolitu
do eorum
Laban: album: vel albedo: ſiue
cādidus: aut cādidatio
Labana: dealbans eū: vel cādi-
datio eius
Labaoth: veniētes l' egrediētes
Labeth: acceptās vel acceptabil'
Labem: cādor vel cādidū: ſiue
cor eorū: aut cor filio meo
Labū: deuſti: vel inflāmātes: ſi
ue deuſtio: aut inflāmatio
Labo: igreſſus vel igreſſio: ſeu
veniētes: aut ingrediētes
Laboth: idem
Lacedemonia: cōſurgēs ſilen-
tiū: vel ꝯſurrectio ſanguinea.
Lacedemōes: cōſurgētes ſilen-
tio: vel cōſurgētes ſanguinei
Lachis: itereſt: vel ſibimet vir.
Lachor: ꝯſurgēs: vel ꝯſurrectio
Lachū: cōſurrectio: vel ad con
ſurgendum
Laded: ipē ſibimet vir: vel ipē
met vir ſuus
Laphidoth: lampas quaſi os
cultri ab ore: nō ab oſſe
Label: in deo vel in deū
Lais: leo vel filius leonis: ſiue
ipſe ſibimet vir: aut ſibimet
vir ſuus:
Laiſa: leena vel i ſalutē: ſeu fi-
lia leonis: aut filia leena
Lamathara: ſignū vel cōditio
ſiue ad ſignū: aut cōdictum.
Lāmazabathani: vt qd dereli-
quiſti me: vel vt quid dereli-
ctio mea
Lamazaphthani: idem
Lamech: qn̄ eſt nomen lre: ful-
tura vel adiutoriū: ſiue erectio
aut firmamentū
Lamech: qn̄ ē nomē hoīs: pcu-
tiēs vel pcuſſio: ſiue humilis
aut humiliatus.
Lamuel: cū quo ē deus: vel in
quo eſt benedictio
Laoditia: fuit in vomitu: vel na
tiuitas expectata: ſiue tribus
amata a dn̄o: aut tribꝰ ama-
bilis domini.
Laodicēſes: ſūt in vomitibus:
vel natiuitates expectate: ſeu
tribꝰ amate a dn̄o: aut tribus
amabiles dn̄i.
Laonimim: tribꝰ vel m̄res: ſeu
philarchi multarū tribuum:
aut pricipes multorū pplorū.
Lapidoth: fulgor vel fulgur: ſi-
ue fulgurās: aut fulguratio.
Larma: ſublimitas: vel conſur
rectio.
Laſa: ſalus vel ſaluatio: ſiue in
ſalutē: aut in ſaluationē
Laſabi: ſpauit in me vel i dn̄o
ſpes eius
Laſthenis: ſalus donata: vl ſal
uator a domino.
Latuſim: fabri: vel malleatores

Lazarus: adiut⁹ dñi: vel auxiliatus a domino

Hic.e.poſt.l.

l Ebana: albedo vel candidatio
Leben: candidũ vel candidatio
Lebe⁹: corculũ vel quaſi cor
Lebna: later: vel cementũ
Lebni: lateres: vel cementa
Lebnitici: latericij: ł cemẽtarij
Lebona: albedo vel cãdidatio.
Lecha: gena ei⁹: vł maxilla ei⁹
Lechi: gena mea ł maxilla mea
Lechis: gena viri: vel maxilla aſſumpta
Lechum: conſurgens vel reſurrectio.
Ledan: flãma iudicans vel exurgens.
Ledihel: flãma iudicãs deo: vł exurgens iudiciũ dei
Leedan: flãmã iudicans: vel exurgens iudiciũ
Leemas: iniq̃tas: ł ad iniq̃tatẽ
Leeth: flamma vite vel exuſtio pauoris
Legbata: ignis vel incendiũ
Leem: panis refectio
Lemazabathani: vt q̃d dereliq̃ſti me: vł vt q̃d derelictio mea
Lem: additio vel frequens bona operatio
Leſa: ſal⁹ vel ſaluatio: ſiue i ſalutem: aut in ſaluationẽ
Leſem: ad nomẽ iudicij: vel ad auditionẽ
Leſemdan: ad nomen iudicij: vel ad auditionẽ iudicantis.
Lenaboth: venientes: vel edificantes
Leui addit⁹ vel appoſitus: ſiue aſſumptus: aut applicatus
Leuite: additi: vel appoſiti: ſiue aſſumpti: aut applicati
Leuites: adiectio: vel appoſitio ſiue applicatio: aut pſecutio
Leuiathan: pſequens eos: vel additamẽtũ eorũ

Hic.i.poſt.l.

Ja: laborãs ł laborioſa.
l Liban⁹: alb⁹ vł cãdid⁹ ſiue cãdor: aut cãdidatio
Libertini: factura palee: vel facientes paleas
Lybia: veniẽs: vel introiens.
Lichaonia: ſuſcitãs vel ſuſcitatio: ſiue ad ſuſcitandũ: aut ad ſuſcitationem
Lichaonij: ſuſcitãtes ł ad ſuſcitandum
Lici: cõſurgens vel lachrymas fundens
Licia: lachrymas fundẽs ei vł cõſurrectio eius.
Lici⁹: cõſurgẽs vel ipſe ſuſcitãſ ſiue lachrymas fundens: aut lachrymarũ effuſio
Licij: cõſurgẽtes vel ipſi ſuſcitãtes ſiue lachrymas fundentes: aut lachrymaꝝ effuſiões.
Liconia: ſuſcitãs: vel ſuſcitatio
Liconiẽſes: ſuſcitantes vel ſuſcitati.
Lidi: geniti vel edificati
Lidia: nati ei vel edificatio ei⁹
Lidij: nati vel edificantes.
Lidda: vtilis vel edificata.
Liddij: nati vel edificãtes
Lin⁹: tibicen: vel cãdidatus
Liſama: nata tẽptatio vel natiuitas temptationis
Liſias: generãs: vel generatus
Liſmachus: generãs pcuſſionẽ vel generationis pcuſſio
Liſtra: genus decoꝝ: vel generans decorẽ
Liſtris vtilitas anguſtie: vel vtilis tribulatio.
Lichoſtratos: ſublimitas vł pcliuũ ſeu generãs latitudinẽ: aut vtilitas ſeruitutis

Hic.o.poſt.l.

l Obna: alba vel cãdida ſiue albor: aut candidatio.
Lobeni: alb⁹ vel cãdidatus: ſiue cor mihi: aut cor filij mei.
Lobni: albus vel cãdidus: ſiue albor: aut candidatio
Lobnitici: albi vel cãdidi: ſiue albedines: aut cãdidatores
Loboni: albus vel cãdidat⁹: ſiue cor mihi: aut cor filio meo
Lod: vinculũ vel declinatio
Lodabar: ipſi verbum: vel ipſi ſermocinatio
Lodadid: ipſi ſeruitus vel ipſi teſtificatio
Lodadin: ipſi cã: vł ipẽ iudiciũ
Loide: cõſecutio vtilitatis: vel que cõſecuta ẽ vtilitatem
Lomna: lateres cãdidati vel l[...]terum candidatio
Loomnũ: philarchi multaꝝ t[...]bnũ vł pꝛiceps mltoꝝ ppłoꝝ
Loth: vacãs vł declinãs ſed v[...]ctus aut ipẽ pcluſus
Lotham: ipẽ cõcludẽs eos v[...] ipẽ vinculũ eoꝝ
Lothan: viculũ: vel pcluſio ſe[...] declinãs donũ: aut vacãs g[...]
Lothe: viculũ ei⁹: ł ipa pcluſi[...]

Hic.v.poſt.l.

l Vcas: ipſe eleuans: v[...] ipſe conſurgens
Lucius: idem
Lud: vinct⁹ vel declinans: ſiu[...] vtinã nat⁹: aut vtinã vtilis
Ludim vinculati vel declinantes: ſiue fortiter pſũt: aut v[...]nam pficiẽtes
Luith: gene vel maxille
Luza: nux vel amygdalũ

Sequiť de icipiẽtib⁹ a lr̃a. M

Aabeel: pgregauit d[...]us vel cõgregatio de[...]
m Maacha: mollities[...] vel cõfractio
Maachati: fracta ẽ mihi: vł c[...] fracti ſũt mihi: ſeu vẽter ceſu[...] aut ventris pcuſſio
Maadi: mẽſura ſerui mei: v[...] q̃ ſufficiens teſtimonium[...] meum
Maahi: congregatus mihi: vel[...] cõgregatio mea.
Maala: chor⁹ vel infirmitãs.
Maalaph: de mille: vel de doctrina.
Maalath: chorus pctõꝝ vel in[...]firmitas tẽpalis
Maalehel: laudãs deũ: vł laudatio dei
Maalmeon: de habitatiõe vel habuerũt habitationẽ
Maalon: de feneſtra vel a pri[...]cipio ſeu cõſũmatus: aut ſecu[...]ritas
Maallon: idem
Maama: cõgregat⁹ ppłs ei vel cõgregatio ppłi eius
Maamite: pgregati ppłi ei: vel cõgregatiões ppłoꝝ eius
Maamad: deſideriũ vel deſiderabilis

Maanath: requieſcens vel re-
quietio.
Maaria: amara: vel dom⁹ mea
ſiue ex viſione: aut ex iuſſione
Maaroah: fouee vel ſpelunce.
Maaſias: anus dñs vel aſſum
ptio dñi.
Maath: deſiderium vel deſide
rabilis.
Mabar: munitū ſuſcitās: vel
munimē vigilie
Mabdihel: munit⁹ deo vł mu-
nitio dei
Mabdihelite: muniti deo: vel
munitiōes dei.
Mabſan: munit⁹ vel ꝓtegens:
ſiue munimē: aut ꝓtectio.
Mabſar: muniēs vel munitio.
Macha: ingeniū vel ꝑcuſſio
Machabe⁹: ꝓtegēs vł ꝓtectio
ſiue ꝑcutiēs: aut ingenioſus.
Machabei: ꝓtegentes vel ꝓte
ctiones: ſiue ꝑcutiēs: aut in-
genioſi.
Machati: ſubactus mihi: vel
mollicies mea.
Maceda: exuſtio: vel orientalis
ſiue prius: aut in anteceſſum.
Macedan: exurēs: vel exuſtio:
ſiue oriēs: aut antecedens.
Macedonia: cōbuſta vł cōbu-
ſtio: ſiue añcedēs aut oriētał.
Macedones: cōburentes vł cō
buſti: ſiue antecedētes: aut ori
entales.
Maceloth: cetus vel ecclie: ſiue
ꝯgregati aut ꝯgregatiōes.
Macelloth: idem.
Macema: exurens dñs vel ori-
entalis domini.
Maces: finis vel definitio.
Macces: idem.
Maceth: oriens vita vel ante-
cedens.
Machi: quid eſt: vel q̄r eſt: ſiue
rex me⁹: aut regnū meū.
Machiel: rex me⁹ deus: vel re-
gnū meū dei.
Machimath: q̄d eſt donum: vł
quid eſt donatio.
Machir: venūdabit vł reſtitu-
et: ſiue vidēs aut ꝺ īfirmitate
Machirite: venundabunt: vel
reſtituent: ſeu videntes: aut ꝺ
infirmitatibus.
Machinas: humilitas vł attre
ctatio.
Machinathat: humilis vel at-
trectata: ſiue tangens: aut vi-
litas tributorum.
Machoſis: concupiſcentia: vel
concupiſcibilis.
Mada: mēſura vł ſufficienter.
Madabas: menſurā venientez
ſuſtollens: vel ſufficiētie veni
entis plaſmatio.
Madabena: a ſaltu ei⁹ vł a ne
more eius: ſiue ſaltus eorum:
aut nemus eoꝝ.
Madai: menſura mea: vł ꝙ ſuf
ficienter mihi.
Madaliel: turris mea deus vel
defenſio mea deus me⁹.
Madan: ꝯtradictio vel habita
culum: ſeu menſura doni: aut
ſufficientia gratie.
Madbares: herem⁹ vł ſolitudo
Madia: menſura domini vł ſuf
ficiens dño.
Madiam: de cā vel de iudicio:
ſiue in cauſaz: aut in iudiciū.
Madian: reſpondens vel diiu-
dicans: ſiue iniquitas aut cō-
tradictio.
Madianei: reſpondentes vł di-
iudicantes: ſeu iniqui aut cō-
tradicentes.
Madianite: idem.
Madid: turris teſtium vel men
ſura ſeruitutis.
Maddim: iudicium vel diiudi
catio.
Madmena: mēſura viſceꝝ vel
ꝙ ſufficiēter ex ipſis.
Madon: contradictio vel habi
taculum: ſiue inhabitatio aut
inhabitantes.
Mapha: ſpeculator vel ſpecula
tio: ſiue de ſpeculo aut de ſpe-
latione.
Magal: colonia vł trāſmigratō
Magala: tranſmigrans eū: vel
colonia eius.
Magalim: colonie vł tranſmi-
grationes.
Magbena: defendens filiū ſibi
uel defenſio filij eius.
Magdal: magnitudo vł turris
ſeu ꝓmuniēs aut ꝓmunitio
Magdael: turris dei vł magni
ficauit me deus.
Magdalum: magnitudo vł tur
ris: ſeu defendens eos: aut ꝓ-
munitio eorum.
Magdalene: magnifica vel ꝓ-
munita: ſiue turrenſiſ: aut de-
fenſibilis.
Magdahel: turris dei vel ma-
gnificans deum: ſiue multum
accepit a deo: aut magnifica-
uit me deus.
Magdalgad: turrī pirate vł de
fendens accinctū latrūculū.
Magdol: turrī vł magnitudo.
Magdola: turris eius vel ma-
gnificans eum.
Magdola: q̄s grandis vel que
turris: ſiue q̄ eſt magnitudo:
aut q̄ eſt magnificētia.
Maggedda: annunciās vł an-
nunciatio.
Magedan: fruct⁹ doni vł āñū-
ciatio gr̄e: ſiue poma ei⁹.
Maggeddo: tēptatio vł de tem
ptatione: ſiue pomoꝝ ei⁹: aut
fructum cene eius.
Maggeddon: temptans vł tem
ptatio: ſiue cenaculuz: aut in-
habitatio.
Mageth: cena pauoris vł tem-
ptatio vite.
Magmas: tangēs vel de tactu
ſiue vile tributuz: aut vilitas
tributorum.
Magog: doma vel tectum: ſiue
de tecto: aut de domate.
Magro: guttur vel de fauce
Magron: guttur meroris vł de
fauce iniquitatis.
Mahari: domus viſionis: vel
amaritudo mea.
Mahelchiram: ex dei parte: vel
ex vita excelſa.
Mahuhihael: ex vita deus: vel
quis eſt dñs deus.
Maida: contradictio vel men-
ſura ſufficiens.
Maimam: deſideratus eis: vel
deſideriū eorū.
Malach: angelus vel nūcius.
Malachi: angelus meus vł an-
nunciatio mea.
Malachias: angelus dñi vł an
nuncians dñm:
Malachim: liber regum.
Malachim: nunciās eis vł an-
gelus eorum.
Malachoth: liber regnoꝝ.

Malachoth:angelus temꝑe vł annunciãs reſpõſionẽ.
Malalai:laudator meꝰ vł laudatio dei.
Malalehel:laudãs deũ vł laudatio dei.
Malaleheth:angeli vel annũciatores.
Malaſar:laudator principis vł deſpector anguſtiarũ.
Malathra:viſio vel de viſione ſiue deſpiciens aut deſpectio.
Malcha:regnũ vł principatꝰ.
Malchi:rex meus vel pricipãs mihi.
Malchia:regnator dñs vł principatus dñi.
Malchon:rex meſticie vł princeps iniquitatis.
Malchus:rex ꝯſiliꝫ vł priceps feſtinator.
Maleth:nũciꝰ vel regnator.
Maleloth: angelus vinctꝰ vel annũcians declinationẽ.
Maloth princeps vel annũciator.
Malohoth:angeli vel annunciatores.
Mallothe:plenitudines vł adimpleti.
Mambre:diuidẽs vł diuiſio:ſiue claritudo aut ꝑſpicuitas.
Mambres: mare in capite:vel mare pelliceum.
Mamoazer: delonge vel delongatus:ſeu alienatus aut alienatio.
Mammon:lucrum pecunie:vł cupiditas diuitiarũ.
Mãmona:diuitie vel cupiditates. Utrũqꝫ hoc nomẽ ſyrũ ẽ ꝑiter ⁊ hebreũ:vtrimqꝫ mixtũ
Mamucha:elongãs calorẽ vel alienatio ꝓ̄ſtolationis.
Mamucham:idem.
Man:quid vel quomodo.
Manna:quid eſt hoc:vel quomodo eſt iſtud.
Mana:donãs vel reqeſcens
Manaa:munꝰ vel ꝯſolatio ſeu ſacrificiũ aut holocauſtũ.
Manaath:munera vł ꝯſolationes:ſeu numerans vitaꝫ: aut pauoris cõpletio.
Manad:ſepulchruꝫ vel monumentum.
Manaem:ꝯſolans vel ꝯſolatio
Manaem:caſtrũ vł tabernaculũ:ſiue reqes aut ꝯſolatio.
Manath:reqes vel ſepulchꝝ.
Manaim:caſtra vel tabernacula ſeu requietiones aut conſolationes.
Manaſſes:neceſſitas vł obſtupeſcens ſiue obliuioſus aut ꝗ oblitus eſt.
Mane:numerꝰ vel numeratuꝫ ſiue cõpleuit aut cõpletio.
Maneeth: numerꝰ vite vel numerans vitã:ſeu cõplẽs pauorẽ :aut pauoris cõpletio.
Manhu:ꝗd nã hoc eſt vł quomodo eſt iſtud.
Manzameroth:tridẽtes vł fuſcinule:ſeu cõplens pauorẽ.
Manlius:ꝗd laboras vel quomodo laborioſus es.
Manne: reqeſcens vł reqeuit.
Maoth:caratꝰ vel curatio.
Maol:chorꝰ vel plenitudo.
Maon:habitaculum vel habitatio.
Maozim: inhabitationem videns:vel habitaculum fortitudinis eorũ.
Mapſa:munimẽ vel ꝓtectio
Mapſam:muniens eos vł protectio eorum.
Mara:amaricãs vł amaritudo
Maradath:amara ꝯtinẽtia vł amara iactãtia:ſeu amare ꝯtinẽs aut amarꝰ arrogãter.
Maral:amaricans me vł amaritudo mea.
Maraioth: amara ſcientia vel amaricans dñatio.
Marala:amara conceſſio vł amaricanter ꝓcedens.
Maranatha:in dñi nr̃i aduentu:vel qñ dñs noſter adueniet. Syrum eſt nõ hebreũ.
Marath:amarũ tp̃s vel amaritudo peccati.
Marchaloth:quadrige vł quadrigantes.
Marcus:attritꝰ vel defricatꝰ
Marcꝰ:amarꝰ vł declinatꝰ:ſiue certꝰ aut ſublimiſ mãdato
Mardath:amara contritio vel impudenter contritus.
Mardochai:amare conterens vulturem:vel amara cõtritio deuoratoris.
Mardocheus:amare cõterens impudentẽ: vel amara contritio impudentiſ.
Marès:amare tollẽs vł amara plaſmatio.
Mareſa:a capite vł a pricipio.
Mareth:amara vita vel amaritudo pauoris.
Maria:illuminata vel illuminatrix.
Maria:ſmirma maris vel ſtella maris:ſiue illuminans aut mare amarum. Syro aũt ſermone dña interꝓ̄taẽ.
Mariboth:lites vł iurgia ſiue diſſenſiões aut ꝯtradictiões.
Marimuth:litigãs vel ꝯtradicens:ſiue amara mors aut amaritudo mortis.
Mariſa:a capite vel a pricipio ſeu amare tollens:aut amara plaſmatio.
Marina amarũ onus: vł amara retentio.
Marodach:amara procacitas amara contritio.
Maroioth:amara ſcientia: vel amaricans dñatio.
Marom:ſublimis vel de excelſo:ſeu amare triſtis aut amara triſticia.
Marſana:amare abũdans vel amara egreſſio.
Martha:ꝓuocans vel irritãs. Syro aũt ſermone dominans aut dñatrix.
Maſa onus vel aſſumptio.
Maſaa:onerans eam vł aſſumptio eius.
Maſſa:pondus vł alleuiatio.
Maſſada:retinens vel reqrens ſiue aſſumens ſeruitutem aut onerans teſtimoniũ.
Maſaphoth:roſtra incendẽtia vł de tribulatiõe roſtroꝝ.
Maſai:onus meum vel aſſumptio mea.
Maſaia:onus dño : vel aſſumptio domini.
Maſal:parabola vel ꝓuerbiũ.
Maſan:iocunditates vł iocunditatibus ſiue onus doni aut aſſumptio gratie.
Maſech:pincerna vł ꝓpinatio
Maſepha:ſpeculator vł de ſpe-

ẽplatione
Maſephat: ſpeculatio vel contemplatio
Maſeia: onus domino vel aſſumptio domini
Maſena: pſpera vel ſcda ſeu ſecundãs: aut ſecundatio.
Maſera: eruditio vł diſciplina
Maſerai: eruditi vł diſcipliati
Maſerecha: libãs vł attrahẽs: ſiue libatio aut vectigal vanũ
Maſerephot: ſpeculans ſupindumentũ: vel ꝯtemplatoꝛ ſuꝑ humeralis.
Maſerath: ſpecula: ł refugia: ſiue munitiões aut ꝓtectiões.
Maſpha: ſpeculatio vel ꝯtẽplatio ſiue de ſpeculatiõe: aut de cõtemplatione
Maſphat: cõtemplãs tempꝰ vł ſpeculatoꝛ peccati
Maſphe: ſpeculatio vel contẽplatio.
Maſia: onꝰ dño vel aſſumptio domini
Maſloth: ꝓuerbia vł ꝑabole.
Maſma: exaudiẽs vł exauditio
Maſmana: auditoꝛ doni: vł exaudiens gratiã
Maſob: onus ſerui: vel aſſumptio ſeruitutis
Maſobia: ſpeculans dñm vł aſſumptio dñi.
Mareſcha: vectigal vanũ vł attracta libatio.
Maſrephot: ſpeculans ſuꝑinmentum: vel cõtemplatoꝛ ſuꝑ humeralis.
Maſreſa: onus impiũ vł aſſumptio iniquitatis.
Matha: donãs vł donatio ſiue tributũ aut humile foꝛũ.
Mathalam: conſummans eos vel ꝑfectio eoꝝ.
Mathama: manꝰ vł donatio
Mathan: donans vel donatꝰ: ſeu donatoꝛ doni: aut donatio gratie.
Mathana: donans ei vł donatio eius.
Mathanal: donũ eiꝰ mihi: vel donatio eiuſs mea.
Mathania: donans dño vł donatio domini.
Mathaniam: donatꝰ dñs eis: vel donatio dñi eoꝝ.
Mathanite: donatoꝛes vel donati ſeu donatoꝛes donoꝛum aut donatoꝛes grãꝝ.
Matharis: compluta vel complutio: ſeu cõplutus aut complutio mea.
Mathat: donans peccatum: vł donatio tempis.
Mathatha: donans pctũ eivł donatio tempis eius.
Mathathias: donatꝰ a dño vł donũ dñi aliquãdo.
Matheha: dulcis ſaturitas vel dulcedo ſaturitatis.
Mathetha: donans ei vł donatio eius.
Mattheus: donatoꝛ cõſiliꝫ vel donũ feſtinationis.
Mathiama: donatoꝛ grotie domini: vel donans donationeꝫ domino.
Matthias: donatus dño vł donatio dñi: ꝓ iuda ſcꝫ in cuius loco poſitus eſt.
Mathimũ: donũ dñi ẽ: vel donatio dñi eſt.
Mathlam: ꝯſũmans eos.
Mathꝛabith: ꝑſecutio vel ꝟga deſcendens.
Mathꝛeth: yconomus vel diſpenſatoꝛ.
Mathꝛas: dono indigẽs vł donatoꝛ doꝛmitans.
Mathuſalam: moꝛtẽ miſit vel moꝛtis emiſſio: ſiue moꝛtuus interrogatoꝛ: aut moꝛtuus eſt et tinterrogauit
Mathuſale: idem.
Mauthel: viuẽs deo vł viuens deus: ſeu ex vita dei aut quis eſt ſicut dñs deus.
Mauman: quis eſt delonge vł ex vita alienatus.
Maza: ex hoc vel ex iſtis.
Mazarathꝛodion .i. ſigna hoꝛoſcopi ꝑ duodecim hoꝛas.
Mazaroꝛhꝛodiacon: q̃ mathematici duodeci ſigna appellãt
Mazia: ex hoc dominus vel ex iſto dñatio.
Mazian: ex hoc dominꝰ eſt: vel ex iſto dñatio eſt.
Mazioth: ex hoc tempus vel ex iſtis reſpõſio.
Mazuroth: vincula vł diſciplie: ſeu ſucceſſiones vł excluſiones. Hic.e.poſt.m.
m Echedeꝫ: ab exoꝛdio vel cõtra oꝛientem.
Mechia: ꝑcuſſus domino vel ꝑcuſſio dñi.
Mechmas: humilitas vł attrectatio.
Mechme: baſis quieſcẽs vł venundatꝰ cõmotioni.
Mechomoth: fulture vł ſuppoſitiones.
Mechoꝛath: venundatꝰ mihi: vel venundatio mea.
Mechurath: venundatꝰ vł venundatio.
Mechurathite: venundati vel venundatoꝛes.
Medab: fames antiqua vel fames antiquarũ.
Medaba: fames antiq̃ ei vł fames antiquaꝝ eiꝰ.
Medabena: onus vel pondera ſiue de onere aut de ponderibus.
Medad: mẽſus ẽ vł acq̃euit ſiue metiens aut mẽſuratio.
Medala: aque ſublimes vł mẽſura in aqua.
Medã: mentiẽs vł rñdens ſiue mendaciũ aut reſponſio.
Medana: aque eminentes: vel aquarũ eminentia.
Mede: mẽſura vł aq̃ eminẽtes
Medemena: mẽſura viſceꝝ eiꝰ vel aque eminẽtes ex ipſis
Medena: aque ſublimes vel aquarũ ſublimitas.
Medi: adequati: vel menſuratoꝛes.
Media: mẽſura vel adequatio
Medin: menſurans cauſam vł adequatio iudiciꝫ.
Medon: mẽſurans doloꝛẽ vel adequans murmurationẽ.
Medro: mẽſura vł mẽſuratio.
Meeber: de qua vel vlterioꝛ.
Meethahel: benigna dei vł benignitas dñi.
Meezahel: benigna dei vel bonitas dei.
Mephaat: impetus aque vł impetus aquarũ.
Mephat: ſpeculũ vł ſpeculatio
Mepheth: ſpeculũ vite vel ſpeculatio pauoꝛis.
Megia: deſpiciẽs vł deſpectio.

Mégbis:deſpiciēs ꝯfuſionē vł deſpectio ignominie.
Meida:contradictio vel menſura ſufficiens.
Meizahel:benigna dei vł benignitas dñi.
Mela:vallis ſal' vł vallis ſalſa
Melcha:regina vel regnatrix.
Melchaz:regēs eos vł rex eoꝝ.
Melchi:rex meꝰ vł regnāſ mihi
Melchias:rex dominus vel regnum dñi.
Melchiel:rex meus deꝰ:vel regnū meū dei.
Melchiclite:reges mei deo:vel regna mea dei.
Melchiſedech:rex iuſtus vł rex pacificus: ſiue rex pacis : aut rex iuſticie.
Melchiſua:rex ſaluatoꝛ vel regnum ſalutis.
Melchiſue:rex loquax: vł rgnū cantilene:ſiue rex meꝰ tyrānꝰ aut rex meꝰ ꝓditio.
Melchon:rex eoꝛuz vel principans eis.
Melchon:rex meroꝛis vł princeps iniquitatis.
Melchonoth: fulcra vel regna ſiue reges induti aut regū cubicula.
Melia:vallis ſał vł vałł ſalſa.
Melech:chorꝰ vel a principio.
Melech:regnū vel regnatoꝛ
Melechi:choꝛus meꝰ vł a principio meo.
Melechias:chorꝰ dñi vł a principio dñi.
Melithme:infirmitas vł de infirmitatibꝰ:ſeu mādatū humile:aut mādatū humilitatꝭ.
Mello:plenꝰ vł plenitudo:ſiue adimpletꝰ aut adimpletio.
Meloth:pleni : aut adimpleti: ſiue plenitudines.
Melothi:pleni mei vł adimpletiones mee.
Melloth:pleni vł adīpleti:ſeu plenitudines:aut adīpletiōes
Mellothi:pleni mei vel adimpletiones mee.
Melſa:rixa vel in azymis.
Melluch:vałł ſalſa ignis moꝛdentis vel vallis ſalis doloꝛē preſtolantium.
Melucharē:vallis ſalſa moꝛdētium lapides vel vallis ignea lapidum aceruatoꝛū.
Melluth:plenitudines vel adimpletiones.
Mem:a quo vel ex ipſis.
Mēbꝛana:apta vel manifeſta ſeu apertio vel manifeſtatio.
Memphis:os vł ab oꝛe:ſiue os eius:aut os ex ipſis.
Mēphiboſeth: os ꝯfuſū vel os ꝯfuſionis:ſiue os ignominie: aut de oꝛe ignominia.
Memphon:os meroꝛis: vel de oꝛe iniquitatis.
Mēmiꝰ:ex ꝙ hs:vł ex ipis iſte.
Memin:aque mee : vel viſcera mea ex ipſis.
Memrath:ex quo decꝰ vł viſcera cōmotionis.
Men:viſcera vel ex ipſis.
Mēna:viſcera mea vel ex ipſis intimis meis.
Menelaus:viſcera maledicta: vel ex ipſis maledictis.
Mer apertꝰ vel manifeſtꝰ:ſiue illuminans aut illuminatio
Merab:multitudo vł de mltitudine:ſiue manifeſtās pr̄em aut illuminatio patris.
Merari:amaricēs vel amaritudo:ſiue aperiēs vigilias : aut illuminans ſuſcitationē
Merarite:amaricātes vł amaricati:ſiue aperiētes vigilias: aut illuminātes ſuſcitationē.
Mercuriꝰ:aperiens ciuitatibꝰ vł illuminās occurſum ſigni.
Mere:apertus vel manifeſtus: ſiue illuminans eū:aut illuminatio eius.
Mered:rebelł vel aptio ſiue illuminās aut manifeſtatio.
Merephet:fouēs vł cubās:ſiue cubabat aut cōfouebat.
Meremuth:aperiens moꝛtē vł illuminās moꝛtuos.
Meribaal:litigans cū marito: vel litigans cū altiſſimo: ſiue litigās in maritū: aut litigās contra altiſſimū.
Merimuth:aperiens moꝛtē vł illuminans moꝛtuos.
Merob:mltitudo vł mltitudie
Merodach:amara ꝓcacitas vł amaritudinē imittēſ ſeu amare ꝯtritꝰ aut amara ꝯtritio.
Merom:aq̄ vel ꝓfunditates.
Meron:illuminātes merentes vel manifeſtās iniquos.
Meronath:illuminans merentes tp̄e vel manifeſtans iniq̄tatem peccati.
Meronathites: illuminās merentes tempe: vel manifeſtās iniquitatē.
Meroz:aperiens viſionē vł immutatio foꝛtitudinis.
Meroz:ꝯſulēs vel ꝯſilium:ſiue archanū aut aq̄ ſacramētoꝝ.
Mes:hoſpes vł hoſtis ſiue mēſuratoꝛ aut menſuratio.
Meſa:euado vel aqua rara.
Meſa:hoſpes eiꝰ vel hoſtis eiꝰ ſiue menſurans eū : aut menſuratio eius.
Meſſa:hoſpes ſaluans vł menſura ſalutis.
Meſara:aq̄ rara vel ꝓpinatio ſiue dans potū aut ꝓpinatoꝛ.
Meſach:ꝓpinans :vel potum dans: ſiue hoſpes fratris: aut hoſpes fraternitatis.
Meſſalez:hoſpes miſſus vł reddēs redditionez:ſeu mēſurās pacem:aut hoſpes iuſticie.
Meſaloth:euadēs vinculū vel aque rare declinatio.
Meſameleth:potū dans choꝛo vel ꝓpinans a principio.
Meſech:amēs vł trahens:ſiue cōpꝛeſſus aut cōpꝛeſſio.
Meſech:deficiēs vł ꝓlongans ſeu defectio aut ꝓlongatio.
Meſepha:ſpeculatoꝛ vel ꝯtemplatoꝛ:ſeu ſpeculatio aut contemplatio.
Meſellima: capiēs eos dño vł palpatio eoꝝ deus.
Meſeroth:vincła vł diſcipline ſeu ſucceſſiōes aut excluſiōes.
Meſezahel:benignꝰ deo vł mēſuratoꝛ dñi.
Meſphar:ſpeculatoꝛē ſuſcitās vel ꝯtemplatiōis vigilia.
Meſphareth:hoſpes hians vel hoſpitis hiatus.
Meſphe:hoſpitis laqueus: vel hoſpitis diſcipline.
Meſſias:chꝛiſma vel vnctio ſiue chꝛiſtus aut vnctus.
Meſſolaz:hoſpes ſeculi vł menſura eternitatis.

Meſſolam: capiens eos: vel pal patio eorum.
Meſopotamia: eleuata voce q̄dam vl eleuatio cuiuſdam vocationis.
Meſraim: hoſpitans eos vl mēſura eorū. Sciendū vō φ meſram egyptus appellatur.
Meſti: varius: vel varietas
Meſſulam: mēſura doloris: vel hoſtis anterior.
Methcha: dulcis vel dulcedo.
Methiba: virga: vel lectulus.
Methabaal: benignꝰ vir hñs vl q̄ bona deuoratio vetuſtat.
Methahel: q̄ bonus deꝰ: vl q̄ bona diuinitas.
Methabehel: idem.
Methri: dulcedo vidēs: vl dulcis viſio.
Meuſim: ſaluās eos: vel attrectatio eorum.
Meſa: ex hoc vel ex iſto.
Mezaab: eleuata vel ſup eam: ſiue aq̄ fluens: aut aq̄ fluitio.

Hic. i. poſt. m.

m Iamin: q̄s mřis fetꝰ: vel cui donatꝰ.
Mibaar: electꝰ vl electō ſiue de elect: aut de electiōe.
Micha: q̄s hic: aduerbiū loci: vel qui eſt iſte.
Michael: quis vt deus: vel q̄s eſt ſicut iſte dominator.
Michaia: quis vt deus: vel q̄s vt deitas.
Micharab: quis hic dilatans: vel q̄ eſt hec latitudo.
Michas: quis eſt hic: aduerbiū loci: vel quis eſt iſte.
Micheas: q̄s eſt iſte: vel quis ē in hoc loco.
Micol: aq̄ oīs: vl aq̄ ex oībus.
Mido: metiēs vel menſuratio.
Miphaat: aq̄ īpetꝰ: vel aquarū impulſio.
Miphibaal: os deuorans: vel os vetuſtatis.
Miphiboſeth: os cōfuſū: vl os verecūdū: ſiue cōfuſionis: aut os ignominie.
Michael: domus dei: vel domꝰ exercitus.
Milethene: generans caſtra: vl generatio donantiū.
Miletū: generās vel generatio ſeu generare: aut onus eiꝰ eſt.
Milicho: regnator: vel regnū.
Minamin: quis matris fetꝰ vl cui donatus eſt.
Myrrha: amara: vel amaricās ſeu amaritudo: aut amaricatō
Miribaal: litigās cū marito vl litigans cū altiſſimo: ſiue litigans ī maritū: aut litigās cōtra altiſſimū.
Miſaal: tractans deo: vel quis interrogauit deum.
Miſaam: traheus populū: vel interrogatio eorum.
Miſaach: quis vt riſus: vel q̄s vt frater ſiue q̄s vt riſus: aut quis de gaudio.
Miſahel: pp̄lus dei: vel quis eſt vt ſaluans deus.
Miſia: q̄ indigentia vel que eſt dormitatio.
Miſor humilitas: vl tribulatio ſeu de humilitate: aut de tribulatione.
Miſor: plana vel directa: ſiue humilis: aut campeſtris.
Mitilene: trāſmigrās vel declinans ſeu declinatio: aut trāſmigratio.
Mitridates: declinās donū ſufficiens: vel tranſmigratio doni ſufficientis.
Mizaab: q̄s vt aurū obrizū vel q̄s eſt ſicut aurū puriſſimū.

Hic. o. poſt. m.

Oob: de p̄re: vel ex p̄re.
m Moabite: de patre geniti: vel ex p̄re generati.
Moaida: menſura dñi: vel ſufficiens dño.
Moaz: fortis vel robuſtus: ſiue robur aut fortitudo.
Moazim: de adiutorio domini vel dñs auxilitor eſt.
Mobomia: edificium: vel edificator.
Mobomiar: edificans mihi: vl edificatio mea.
Mobumia: edificium: vel edificator.
Mobumiar: edificans mihi vl edificatio mea.
Mocheboz: vulnerans patrem luminis: vel paterne iracūdie
Mochona: ſuppoſitio vel ſuſtētaculum.
Mochori: venūdator meus vel venundatio mea.
Mochoth: plage vel vulnera.
Nechotha: plaga eius: vel vulnrans eum.
Modab: natiuitas: vel generatio.
Modaba: naſcens patri: vel generatio eius.
Modin: iudiciū vel iudicatio.
Modin: iudicans eos: vel iudicium eorum.
Modollam generationē teſtificās: vl natiuitatis teſtificatio
Moelath: dolēs vel parturiēs ſiue ab adoleſcente: aut a parturiente.
Moelati: dolor meꝰ: vel parturiens mihi.
Moſei: palpatio vl attrectatio.
Moſeia: palpans euz: vel attrectatio eius.
Moyſes: aquaticus: vel aſſumptus de aqua.
Moyſes: vrgens: vel liniens: ſiue attrectans aut palpans.
Molada: princeps piſcium: vel dolor parturientis.
Molath: regnās: vel principās ſeu dolens: aut parturiens.
Molathi: rex meꝰ vel princeps meus: ſiue dolor meꝰ: aut parturitio mea.
Molathite: regnantes: vel principantes ſiue dolentes: aut p̱turientes.
Molchom: regens eos: vel princeps eorum.
Molid: infirmitas vel a principio.
Moloch: rex vel princeps: ſiue rex noſter: aut p̄ceps noſter.
Mool: infirmitas: vel ad infirmitatē: ſiue chorus: aut a principio.
Moola: chorus eius: vel ab initio eius: ſiue infirmans eum: aut infirmitas eius.
Mooli: infirmitas mea: vel de infirmiate mea: ſiue chorꝰ meus: aut a principio meo.
Mooli: chorus laboris: vel a principio laborioſo: ſiue infirmus laborans: aut de infirmitate laborioſa.
Moolite: chori mei: vel a prin-

ciplo meo: ſiue infirmitates mee: aut ꝺ infirmitatib⁹ meis
Moos:infirmitas:vel habitaculum.
Moosa:infirmans eum:vel ha hibitaculum eius.
Moosia:infirmus dñs:vel habitaculum dñi.
Morath:heres:vel hereditas.
Morathi:heres meus:vel hereditas mea.
Morathithe: heres meus iſte: vel hereditas mea iſta.
Moraſthim:heres eorũ iſte:vel hereditas eorum iſta.
Moraſthite: heredes mei iſti: vel iſte ſunt hereditates mee.
Moria:viſio vel viſionis: ſiue illuminans:aut dilucidãs:ipſe eſt loc⁹ in quo abrae dictuȝ, eſt vade in terraȝ viſionis.
Morithi:heres meus:vel hereditas mea.
Morome:ſublimitas vel celſitudo.
Moſa:ſalus vel eruditio.
Moſee:ſaluator: vel ſaluificator:ſiue a ſaluatore:aut a ſaluificatore.
Moſellamoth:capiẽs eos morti:vel palpatio mortis eorũ.
Moſera:eruditio vł diſciplina
Moſeroth:vincula:vel diſcipline.
Moſphetaim:ſortes vł vicinie ſeu ſortiũ aut viciniarum.
Moſi:palpator vł attrectator.
Moſoch:captura: vel capiens ſiue capientes aut capture.
Moſollom:capientes eos: vel palpatio eorum.
Moſollamia:capiens eos dño: vel palpatio eorum dñs.
Moſollamoth:capiẽs eos morti:vel palpatio mortis eorũ.
Moſollam:capiẽs eos:vel palpatio eornm.
Moſura:viculũ vel diſciplina.
Mozel:eruditus deo vel diſciplina dei. Hic.v.poſt.m.
m Umin:conſolans eos: vel viſcera eorum.
Muſa:palpans vel attrectans:ſiue palpatio:aut attrectatio.
Muſach:palpans fratrem: vel attrectatio fratris.
Muſeroth:vincula: vel diſcipline.
Muſithe:palpantes:vel cõtrectantes.

Sequitur de noibus. incipiẽtib⁹ ab.N.lra.

n Na:pulchra:vel pulchritudo.
Naab:abſconditus:vel requieſcens.
Naabi:abſconditus mihi: vel requietio mea.
Naad:pulchra ſeruit⁹:vel pulchrum teſtimonium.
Naalal:laudant vel laudabũt: ſiue torrens:aut laudatio.
Naalia:torrens dei vel laudãs deum.
Naaliel:torrens dei:vel laudatio domini.
Naalon:de⁹ candoris:vel pulchritudo laterum.
Naama:decora vel pulcherrima:ſiue commouens eos:aut cõmotio eorum.
Naaman:decorus ver⁹ vł pulcherimus ſiue cõmouens:aut cõmotio eorum.
Naamath:mouens mortẽ:vel decor peccati.
Naamathite:mouentes mortẽ vel decori peccato.
Naamin:pulcherrimus vł cõmotio eorum.
Naar:puer vel infantulus.
Naara:puer ei:vel infantulus eius.
Naarath:puerita temporis:vł infantia peccatoris.
Naari:puer mihi: vel infantulus meus.
Naarias:puer domino:vel infantulus dñi.
Naas:ſerpens:vel coluber: ſiue augurans:aut augurium.
Naaron:requies ſonans:vel requietionis ſonitus.
Naaſon:coluber murmurans: vł ſerpens inutilis:ſiue augurans dolorem:aut augurium iniquitatis:
Naath:decor temporis vel pulchritdo peccati: ſiue abſcondẽs peccatũ:aut reqeſcẽs tẽpe
Naazab:extũc ꝓpha:aut ꝓphetauit tunc:ſiue pulchrũ auxilium:aut ceſſionis initium.
Nabai:conſpicuus:vel requieſcens.
Nabaioth:ſedens vel excludẽs ſiue requieſcens tempore:aut conſpicuus reſponſione.
Nabal:ſtultus vel inſipiens.
Nabao:ꝓphete vel venientes.
Nababoth:ſedens vł excludẽs ſiue cõſpicuus aut requieſcẽs
Nabath:ſcãdalũ vel ſcandalizãs ſiue inſipiẽs:aut iſipiẽtia
Nabathei:inſipientes:vel ſcandalizantes.
Nabau:veniẽs vel includens: ſeu venimus aut incluſimus.
Nabdael:vrſus dei:vel ſeruiẽs deo.
Nabeoth:ꝓphãs vł ꝓphatio
Nablath:organum vel laudatorium.
Nablion:pſalteriuȝ grece:laudatorium latine.
Nablum:organum:vel laudatorium.
Nabo: ſeſſio:vel ꝓphetia:ſiue cõcluſio:aut ſuperueniens.
Nabohe:ꝓpheta:vł ꝓphetia.
Naboth:ſeſſio:vł ꝓphetia:ſiue concludẽs:aut ſupueniens.
Nabu:veniens vł includens.
Nabuchodonoſor:ſedẽs in anguſtia agnita vł ſeſſio in agnitione anguſtie:ſiue ꝓphetans iſtiuſmodi ſignũ:aut ꝓphetia laguncule anguſte.
Nubuſabari: calcans tempus: vel calcatio temporis.
Nabuſarachim: calcator fratrũ:vel calcatio fraternitatis.
Nabuthei:ꝓphete:vel prophetantes.
Nabuſardan:ꝓphetauit paleas:vel ꝓphetia alieni iudicij.
Nachem:ꝑparans eos vel preparatio eorum.
Nachon:preparãs dolorem:vł preparatio iniquitatis.
Nachor:requieſcẽte luce vel obſcuratio nouiſſima:ſiue reqes lumis:aut ꝑparatio iracũdie.
Nad:aſcendẽs:vel aſcenſio.
Nadab:votiu⁹:vel ſpontane⁹.

Nadabias: voũs dño vel ſpõ-
taneus domini.
Naeman: fidelis ſeu fidelitas:
ſiue mouẽs eos aut motꝰ eoꝝ
Naeth: reqeſcens vł requietio.
Naphador: diſperſa generatio:
vel diſperſio generationis.
Naphech: marina: vł maritia.
Naphedor: conuerſa generatio
vel conuerſio generationis.
Napheg: marinꝰ: vel maritimꝰ
Naphei: maritimi: vel anima-
rum refrigerationes.
Naphes: anima: vel refrigeriũ.
Naphis: idem.
Nagge: meridies: vł meridianꝰ
Nageb: idem.
Nahaim: puer meus: vel infan
tia mea.
Nahelel: hymnꝰ vel laus: ſiue
laudãs deũ: aut dei laudatio.
Naid: ſalũ vel mare ſiue fluctu
ans: aut inſtabilꝭ ⁊ ſedis ĩcerte
Naim: fluctus: vel motus: ſiue
fluctuans: aut cõmotio.
Naioth: cõſpicuꝰ vł excludens.
Nalol: torrens: vel laudatio.
Nama: deus: vel cõmotio.
Namoel: dormiuit deus vł dor
mitio dei: ſiue hi qui ſunt dei:
aut quos dormire facit deus.
Namra: pardus vel amaritudo
ſiue amaritudines: aut ama-
ritudines aut amaricationes
Namrim: pardi vel apoſtate: ſi
ue ꝓfugi aut trãſgreſſiões eoꝝ
Namſi: palpans: vel tangens:
ſiue attrectãs: aut attrectatio
Namuhel: loquẽs cum deo: vł
cum quo loquitur deus.
Namuehelite: loquentes cum
deo: vel cũ quibus loquiꝭ deꝰ
Nanee: piſcis: vł fetus: ſiue ger
mẽ pulchritudinis: aut paſcua
eorum.
Nartiſſus: colligens vel colle-
ctio: ſiue lucerna ſcindẽs: aut
accenſus leticie.
Naſab: exiccans: vel exiccatio;
aut germinatio eorum.
Naaſarã: germen molle: vł ger
men tenerũ: ſiue germinãs eis
Naſia: coluber dñi: vel ſerpens
dñator.
Naſib: titulus: vel ſtatio.
Naſim: dux vel pꝛinceps: ſiue pꝛi
cipans eis.
Naſon: conſolans vel quieſcẽs
ſiue augurans: aut augurium.
Naſor: pulchritudo luminis:
vel conſolans anguſtiatum.
Natham: donatus eis: vel do-
natio eorum.
Nathamalech: donatus regno
vel donatio regnatoris.
Natha: donans donum: vł do-
natus gratie.
Nathanael: donũ dei: vel dona
uit eum deus.
Nathinnei: donantes vł dona-
nati: ſiue hypodiacones grece
aut ſubminiſtri latine.
Nathon: donatꝰ merori vel do
natio iniquitatis.
Naua: ſemen vel germen: ſiue
latratus: aut pulchritudo.
Naue: idem.
Naum: germinãs vel ꝯſolator.
Nauũ: germinans eis: vel con-
ſolatio eorum.
Nazareth: flos vel virgultum.
ſiue ſanctitas aut cõſecratio.
Naſareth: vnctio vel mũdicia:
ſeu cuſtodiens: aut ſepatio.
Nazareus: virgultũ: vel floridꝰ
ſiue cuſtodiẽs: aut ſeparatus.
Nazareꝰ: mũdus vel ſcũs: ſiue
vnctus auł cõſecratꝰ. Utrũqꝫ
hoc nomen apud hebreos nõ
ſcribiꝭ p.z.lrã: ſed p hebreũ
ſade qđ nec.ſ.nec.z.lraz ſonat
Nazarei: virgulta vel floridi: ſi
ue cuſtodientes aut ſepati.
Nazarei: mundi vel vncti: ſiue
ſancti: aut conſecrati.
Nazareni: idem.

Hic.e.poſt.n.

N Eapolis: mire cõmota:
vel mira cõmotio.
Nebaaz: latratꝰ apphẽ-
ſus: vel latrantis apprehenſio
Nebalal: latrans laxus vel la-
trans laxatꝰ: ſeu latrantis le-
uitas: aut latrantꝭ latitudo.
Nabalath: latratus tꝑis: vł in-
ſipientia peccatoris.
Nabe: latrans vł latratus: ſiue
pſalteriũ: aut menſura.
Nebal: latrans deo: vel latratꝰ
dei: ſiue menſura dei: aut dei
pſalterium.
Nebo: latrans: vel latratus.
Nebui: latrator meus: vel pſal-
terium meum.
Nechoo: paratus iſte: vel para-
tio iſta.
Neceb: ſtatio: vel attrectatio.
Necho: ꝑcutiens vel ꝑcuſſio.
Nechoda: includens iudicio.
Nechophati: excludens vel ex-
cluſio: ſiue incluſum aperiens
aut ꝑcuſſionem euadens.
Nechota: aroma: vł thymiama
ſiue ſtorax eius: aut aromati-
zatio eius.
Neele: ſcala: vel torrens.
Neclamite: cuiuſdam heredes:
vel cuiuſdã hereditates.
Neelle: cuiuſdam heredes: vel
cuiuſdam hereditas.
Neellamite: ſcale: vel torrẽtes.
Neeleſcol: torrens botri: vel bo
trus torrentis.
Neema: cõſolãs vel conſolatio
Neemias: conſolatus a domĩo:
vel conſolatio dñi.
Neeſta: es vel metallum.
Nephahel: ſpirans deo: vel ap-
plicans ori dei.
Nephe: ſpirans vel ſufflans: ſi-
ue ſpũs aut ſufflatio.
Nephee: applicans ori: vel ligu
rius qđ eſt nomen lapidis.
Nephec: pruna: vel carbo: ſiue
ſeducens: aut ſeductio.
Nepheg: idem:
Nephẽdor: maria: vł maritima
Nephi: purificãs vł purificatio
Nephſa: purificans aggrauatũ
vel purificatio aggrauati.
Nephoa: deceptio vel diſſolutõ
Nephuſim: apertum nomen: vł
diſſoluta auditio.
Neger: florens vel floridus.
Negoda: includens iudicio: vł
percuſſio iudicij.
Nehiel: ſtãs deꝰ: vel ſtatio dei.
Nehiſoth: ſtans: vel ſtatio: ſiue
ſtatus temporis.
Neman: pulchritudo: vel con-
ſolatio.
Nembra: ꝓfugiũ vel apoſtaſiũ:
ſiue apoſtata: aut apoſtaſia.
Nemra: ꝓfugiũ: vel trãgreſſio
ſiue pardus: aut amaricatio.
Nemrim: pardi vel apoſtate: ſi-
ue amaricantes eos: aut ꝓfu-
gia eorum: ſeu pardorum: aut

apoſtatarum.
Nemrith:pardi vel apoſtate.
Nemroth:tyrānꝰ vł pfugꝰ:ſiue trangreſſor:aut apoſtata.
Nemſi:palpās : vł tangens:ſiue attrectans:aut attrectatio
Nemſib:ſtans vel attrectās:ſiue ſtatio:aut attrectatio.
Nepthad:deceptio:vel diſſolutio.
Neptali:latitudo mea :vel conuerſio eius.
Neptali:diſcretus:vel ſeiunctꝰ ſeu conuoluit me :aut conuolutio:mea.
Neptalim:habitatio :vel comparatio:ſiue ꝯuertēs eos:aut latitudo eorum.
Neptalim:implicatio:vel conuerſatio:ſiue dilatauit me aut dilatatio mea.
Neptalamite:conuertētes eos vel latitudines eorum.
Neptalite:habitacula vel comparationes : ſeu dilatati mei: aut implicationes eorū.
Neptar:purificans :vel purificatio.
Nepthe:decipiēs vel diſſoluēs ſiue deceptio aut diſſolutio.
Nepthee: decepti vel diſſoluti: ſiue deceptio aut diſſolutio.
Nepthoim:ſculpentes vel apientes:ſiue decipiētes eos:aut diſſolutiones eorum.
Nepthupha : deceptio vite remiſſe:vł diſſolutiōe claudicās
Nepthuim:ſculpētes vel apiētes : ſiue decipientes eos:aut diſſolutiones eorum.
Nepthuſim:apertus nomen vł diſſoluta auditio.
Ner:lucidus vel lucerna.
Neregel:lucis acerúꝰvel lucerne aceruatio.
Nereus:lucis conſiliuꝫ :vel lucerna feſtinans.
Nereth:cithara vel q̄ſi lucerna ſeu lux vite:aut lucerna pauoris.
Nergal:lucis aceruus:vł lucerna aceruata.
Nergel:lucerna aceruata:vł lucerne aceruatio.
Nerger : lucerna inuoluta vel lucerne inuolutio.

Neri:lucēs mihi ł lucerna mea
Neeria:lucens dn̄o vel lucerna dn̄i.
Neſia:coluber dn̄i vel ſerpens dominicus.
Neſibi:titulus meus:vel ſtatio mea.
Neſon:augurans vel auguriū: ſiue augur fortis:aut auguris fortitudo.
Neſruth:temptatio tenera:vel fugitiuus tener.
Neſtheus:erarïꝰ vł metallarïꝰ
Nethmā:decꝰ vł motio:ſiue cōmouēs eos:aut cōmotio eorū
Nethua:imago vel imagiatio.
Netophati:includens me : vel incluſio mea.
Netophatite:includētes:vł incluſores mei.

Hic.i.poſt.n.

n Icanor : ſtans lucerna: vel ſtatura lucida.
Nicodemus:includens iudicio:vel effuſio terrenitatꝭ
Nicholaus:effluēs vel effluxio ſiue ſtultus eccleſie languētis aut ſtulticia languoris eccłie.
Nicholaite:effluētes vł effluxiones:ſiue ſtulti eccłie lāguētꝭ aut ſtulticia languoris eccłie.
Nichopolis:germē ꝓtectionis mee:vł ꝓtectio germis mei.
Niger:aſcendēs vel aſcenſio.
Nimpha:os applicatū:vł oris applicatio.
Niniue:feta vł ſpecioſa:ſeu germen pulchritudinis :aut natiuitas pulchra.
Niniuite:feti : vel ſpecioſi :ſeu germina pulchritudinis : aut natiuitates pulchre.
Niſan :augurās gřam:vel augurium donationis.

Hic.o.poſt.n.

n Oa:mouēs vł cōmotio
Noadaia :mouēs ſeruitutem dn̄o: vel cōmotꝰ teſtimonio dei.
Noadiae: mouens diluculum: vel cōmotio illuminati.
Nobaha:mouens eos:vel commotio eorū.
Nozatha:mouēs ipiū:vł cōmotio cōſūmationis viſionū.
Nob latrans vel latratus.

Nodab:vter:vel inflatio.
Noe requieſcēs:vel requieuitꝫ ſiue cōmotus:aut cōmotio.
Noema:decor vel fides vel voluptas:aut delectatio.
Noeman :pulchritudo vł pulcher ſeu cōſolatꝰ:aut ꝯſolatio
Noemanite:pulchri vł ꝯſolati: ſeu ꝯſolatores:aut ꝯſolatiōes
Noemi:pulchra vel cōſolata..
Noeſtha:metallū :vel es eius.
Noeſthā:es eorꝫ ł metallū eorꝫ
Noepheth:motus aptus:vł cōmotio latitudinis.
Noga:meridies:vel meridianꝰ
Noge:idem.
Noom:decus vel conſolatio.
Noorai:decorās magiſtrū meū vel cōſolatio magiſtri mei.
Noorari :decorans currētē magiſtrum:vel conſolatio conſūmati magiſtri.
Noram:requieſcens excelſe:vel cōmotio exaltati.

Hic.u.poſt.n.

n Uath :pulcher:vel pulchritudo.
Nun:paſcēs eos vł paſcua eorꝫ
Nun:fetus vel piſcis:ſiue vnicus:aut ſempiternitas.
Numenius:decorus vel fidelis

Seq̄tur de incipiētibꝰ a lr̄a.O.

o Ad :vnitas vel laudatio
Oal:tabernaculum : vel inhabitatio.
Oali:tabernaculum meum vel inhabitatio mea.
Oam:ve populo :vel inſaniens

Hic.b.poſt.o.

o Bab:ſperās vel amplexans:ſiue dilectus :aut dilectio.
Obadia:ſeruus dn̄i:vel ſeruiēs domino.
Obag:magus:vel phitoniſſa: ſiue incātator :aut incātatio.
Obdarem:ſeruus auſtralis:vel ſeruus africanus.
Obdias:ſeruiens dn̄o:vel ſeruitus dn̄i.
Obed:ſeruitus: vel ſeruitor.
Obededom :ſeruiens rufo :vel ſeruiens faluo:ſeu ſeruiēs terre:aut ſeruus ſanguineus.
Obedia:ſeruus dn̄i:vel ſeruiēs

domino.
Obediel: ſeruus dei: vel ſeruiens deo.
Obia: ſeruus domini vel ſeruiens dño.
Oboth: phitones vel magi ſiue lagene grandes: aut lagenarũ granditas.

Hic.c.poſt.o.

Chet: diligens vel perſcrutans: ſiue dilectio: aut pſcrutatio.
Ochol: tenẽs habitationeꝫ vel apprehendens tabernaculũ.
Ochoza: tenens magiſtrũ vł retentio magiſtri.
Ochozath: retentio vel apprehenſio.
Ochozias: retinens dñm vł apprehenſio dñi.
Ochozan: tenẽs vł apphendẽs ſiue retentio aut apphenſio.

Hic.d.poſt.o.

Daita: menſurans: vel menſuratio.
Odema: ſeruus dñi: vel teſtificans dñm.
Odia: idem.
Odoia: idem
Odollã: teſtimoniũ eoꝝ: vel teſtimonĩj approbatio.
Odollamites: ꝯteſtãs aliquem vel teſtimoniũ in aqua.
Oddor: ꝯteſtãs generationẽ vł teſtificatio generatiõis.
Odoma: ſeruus domini vł teſtificans dñm.
Odſi: mẽſis meꝰ: ł mẽſura mea
Odura: mẽſura magiſtri vł teſtificans magiſtrũ.

Hic.e.poſt.o.

Epha: mẽſura vł effundẽſ ſiue eſtꝰ aut eſtuatio
Oephi: mẽſura triũ modiorꝫ. vel tres modĩj menſurati.
Oeph: diligẽs vł pſcrutãs ſiue dilectio aut pſcrutatio.

Hic.ph.poſt.o.

Pha: effuſio: vel eſtuatio.
Ophal: nebula vł obſcuratio: ſiue obſcurans: aut nebuloſus.
Opha: thalamꝰ eorũ vel maritima eorum.
Ophar: volans vel volatꝰ: ſiue volantes aut volationes.
Ophat: aurum obrizum vł aurum puriſſimũ.
Ophaz: idem.
Ophel: nebula vł obſcuratio ſiue obſcuratꝰ aut nebuloſus
Opher: ignominia vel ignominioſus.
Ophi: infirmus vel ignominioſus.
Ohim: tabernacula vel habitationes.
Ophimi: tabernacula mea: vel habitationes mee.
Ophir: infirmãs vł infirmitas ſiue irritũ aut ebrioſum.
Ophin: diſcalciatus vel inſana conuerſio.
Ophra: volans vel thalamꝰ.

Hic.g.poſt.o.

G: congregans vel aceruãs ſeu abſconditꝰ aut coaceruatio.
Oga: nobilis vł glioſus ſiue abſcondẽs eũ: aut coaceruãs ei.

Hic.h.poſt.o.

Hia: ipſe cognouit vł cognouit dñs.
Ohiada: ipſe cognouit ſultutẽ vł cognouit dñs teſtimoniũ
Oholi: tabernaculum vł inhabitatio.

Hic.i.poſt.o.

Ia: infirmans eũ vł infirmitas eius.
Olam: infirmans eos vel infirmitas eorum.
Olam: ſeclm vł eternitas: ſiue annꝰ iubileꝰ aut annꝰ remiſſionis.

Hic.l.poſt.o.

Lda: deſtruens vł diſcernẽs ſiue deſtructio aut diuerticulũ.
Oldai: deſtruens me vel diſcernens mihi: ſiue diuerticulum meũ: aut diſcretio mea.
Oldam: diſcernens donũ: vł diuerticulũ gr̄e.
Oli: infirmitas vel ꝓtectio.
Oliab: infirmans pr̄em vel ꝓtectio patris.
Olimpa: dolens vel parturiẽs.
Olimpiadis: dolor triſtium vł parturiens ſeruitutẽ.
Oloſernes: infirmitas diſceſſionis: vel infirmans vitulꝫ ſaginatum.

Hic.m.poſt.o.

Mar: pplm amaricans vel pplus amaricatꝰ.
Omer: criſpãs vel manipulus.
Omri: criſpãs me vel manipulus meus.
Omroi: criſpans magiſtꝝ meũ vel manipulus mgr̄i mei.

Hic.n.poſt.o.

N: dolor vel meror.
On: iniquitas vel inutilitas.
On: muſitatio vł murmuratio
Ona: merẽs eũ vel dolor eiꝰ.
Ona: inutilis ei vł iniq̃tas eiꝰ.
Ona: murmurãs ei vel murmuratio eius.
Onam: meroror populi vel meror eorum.
Onã: inutilis populo vł iniquitas eorum.
Onam: murmur populi vł muſitatio eorum.
Onan; meror doni: vel dolor gratie.
Onan: iniquitas doni vł inutilitas gratie.
Onan: murmurãs dono vł muſitans gratie.
Oneſimus: decorus vel rñdens ſiue decꝰ aut reſpõſio.
Oneſiphorus: rñdens lr̄is: vel decore adherens.
Oni: merẽs mihi vł dolor meꝰ
Oni: inutilis mihi vel iniquitas mea.
Oni: murmur meum vel muſitatio mea.
Onni: dolore cõmotꝰ vel merore requieſcens.
Onni: inutilis requies vel iniqua cõmotio.
Onni: murmure motꝰ vel muſitatione quieſcens.
Onias: merens domino vł dolor domini.
Onias: iniquus domino vł inutilis dñs.
Onias: murmurãs dño vł muſitatio dñi.
Ono: merẽs eũ vel dolor eius.
Ono: inutił ei vel iniq̃tas eiꝰ.
Ono: murmurans ei vel muſitatio eius.
Onõ: murmure muſitãs vł muſitatiõe murmurãs ſiue dolor

inutilis aut merēs iniq̃tate.

Dic.o.poſt.o.

o Ola:tabernaculū vł inhabitatio.

Olla:idem.

Oli:tabernaculū meū: vel inhabitatio mea.

Oliab:tabernaculū meū pr̃: vel inhabitatio mea pr̃is.

Oliaba:tabernaclm meū i ea vł ipa eſt tabernaculū meū.

Olibama:tabernaculi altitudo vł habitaculū meū in aliq̃

On:labor vł dolor ſiue dolēs aut laborioſus.

Ozam:videns eos vel fortitudo eorum.

Ozias:videns dn̄m vel fortitudo domini.

Dic.r.poſt.o.

o R: foramē vł iracūdia

R:mons vel lumē: ſiue pellis aut iracundus.

Oraim:concipiens vel comprehendens:ſiue cōceptio aut cōprehenſio.

Oram:irati vł ne excelſo ſeu ne iracūdie:aut ne iracando.

Oram:mons pplī vł lumē eoꝝ

Oram : pellis populi vel foramen eorum.

Oram:iracundus populus vel iracundia eorū.

Orchach:eſtimās vł eſtimatio

Orachathi:eſtimans mihi:vel eſtimatio mea.

Orchiatharoth:longa corona: vel longitudo corone.

Oreb:ardor vł ſiccitas ſiue coruus aut ſolitudo.

Oreb:menſa vł maſſa ſiue temptans aut temptatio.

Orem:dolor vel iracundia.

Oreth:longanimis vel diuturnus ſeu lōganimitas aut diuturnitas.

Orpha:ceruix eius aut ſuperbiens ei.

Ori:lux mea vel mons meꝰ.

Ori:pellis mea vł foramē meū

Ori:iraſcens mihi vel iracundia mea.

Ori:gigas vel excelſus.

Ori:coquens vel excludēs.

Ori:apprehendens me vel apprehenſio mea.

Orim:gigantes vel excelſi.

Orim:apphendentes me vł apprehenſiones mee.

Orim:loquētes vel excludētes

Orma:anathema vł anathematizatio.

Ornā:lumen nobis vel illuminatio noſtra.

Ornan:lumen gr̃e vł illuminatio donationis.

Oron:mons inutilis vel foramen triſticie.

Oron:pellis iniqua vł ira murmurantium.

Oron:lumen meroris vł dolor muſitantiū.

Oronite:montes inutiles : vel foramina triſticiaꝝ.

Oronite:pelles inique vł dolores muſitantiū.

Oronite:lumia merorꝫ vel iracundie murmurantiū.

Oronim:lumē meroris eoꝝ vł iracundia iniq̃tatis eoꝝ.

Oronom:mons inutilis eis vł foramen triſticie eoꝝ.

Ornaim:idem.

Oronaim:lumē merorꝫ eoꝝ vł iracūdia iniquitatꝫ eoꝝ.

Orthoſiada: recte indigens teſtimonio vel lumen poſitū teſtificationi.

Dic.s.poſt.o.

Sa: ſpes vel ſaluatio.

o Oſai:ſpes mea vł ſaluatio mea.

Oſaias:ſperans in dn̄o vel ſaluatio dn̄i.

Oſāna:ſalua ł viuifica ſiue ſaluifica noſ aut ſaluificatio nr̃a

Oſe:ſpes vel ſaluator.

Oſee:ſperās i eo vł ſaluatio eiꝰ

Oſia:ſperans in domino vł ſaluatio domini.

Dic.t.poſt.o.

o Tham:tempꝰ eis vł deſignatio eorū.

Othei:ſignum meū vel temporalitas mea.

Othio:dolor eius vel ꝯtriſtans eum.

Othir: peccato vigilans vel ſignum tempale.

Othin:ſtans peccato vel ſtatio tempalis.

Otholia:ſignū laboris vł deſignatio temporalis.

Othoniel:ſignum dei vł reſpōdens deo.

Othotā:ſignans eos vł ſignatio eorum.

Dic.x.poſt.o.

o X: violenter vel voluntarie.

Dic.z.poſt.o.

o Za:videns vel robuſtꝰ: ſeu viſio aut fortitudo.

Ozai:fortis meus vł robur meum:ſiue videns me aut fortitudo mea.

Ozam:videns eos:vel fortitudo eorum.

Ozā:videns donū vel fortitudo gratie.

Ozamoth:quaſi ſignū vel fortis deſignatio.

Ozazim:fortis ductor vł vidēs oliuam.

Ozen:videns fortem vel fortis oculus.

Ozenſera:videns fortes principis vel fortꝫ oculꝰ anguſtiati.

Ozgi:videns luctam vel robuſtus luctator.

Ozi:videns vel robuſtus ſeu viſio aut fortitudo.

Ozias:videns dn̄m vel fortitudo domini.

Oziam:viſio domini eſt vel fortitudo dn̄i eſt.

Oziph:germinās vł germīatio

Oziel:videns deum vel fortitudo dei.

Ozielite: videntes deum vł fortitudines dei.

Ozin:aurꝫ mea vł auditꝰ meꝰ.

Ozinite:aures mee vel auditores mei.

Sequit̃ de incipientibus a.P.lr̃a.

p Aphum: redimēs cadētē vł redēptio cadentꝫ.

Paleſtina:ore contuſa : vel ore cōtundens ſiue oſ malleatoris aut oris contuſio.

Paleſtini:ore cōtuſi vł ore contundentes:ſiue ora malleatorū:aut oris ꝯtunſiones.

Palmirā: ore contundens: vel os malleatoris.

Pamphilia:ꝯuerſio a ruina vł

diuiſio cadentium.

Pamphilienſes: cōuerſi a ruina vel diuiſione cadentes.

Panarethos: liber ecclīe vel liber eccleſiaſticus.

Paraphraſtes: garrulus vł coniectator.

Paraſceue: cena pura vł preparatio.

Parion: diſcoopertus vel diſcooperiens.

Parmena: diuidens plenitudinē vel diuiſio plenitudinis.

Parthia: ꝑfecte diuidens vł ꝑfecta diuiſio.

Parthi: ꝑfecte diuidētes vel ꝑfectio diuidentiū.

Paſca: trāſcēſus vł trāſgreſſio.

Pathma: ſeꝑatio vel ſeꝑatrix.

Pathmos: ſeꝑatio hoſtis vł ſeparatio palpantiū.

Patroba: videns eum vel diſſolutio eius.

Patrodus: ſeꝑans vł diſſoluēs

Patura: ſeꝑatrix vel ſeꝑatio.

Paulus: os tube vel os eorū: ſeu electum mirabile: aut electionis miraculū.

Hic.e.poſt.p.

p Edno: tēptatio mouēs vel diſſecatio cōmotionis.

Peluſium: os malleans vel os malleatoris.

Pentatheucū: q̄nq̄ libri moyſi vel q̄nq̄ libri moſaici.

Pergamū: diſſecans valles: vel diuidens cornua eoꝝ.

Pergen: deuorās vel vorago.

Perybolus: ſaccus abſortꝰ vel repoſitio inueterata.

Perida: temptatꝰ dilectus: vel temptatio amabilis.

Perichopen: inciſus vł inciſio

Perone: ſacculus vł repoſitio.

Perſida: tēptans vł latera ſua diſſuens.

Perſe: temptati: vel latera ſua diſſuentes.

Perſipolis: tēptatio ciuitatū: vel diſſuens latera ciuitatibꝰ

Petrus: agnoſcens vel diſcalcians: ſiue cognitus: aut diſſoluens.

Hic.i.poſt.p.

p Igmei: cogniti dn̄o: vel dn̄m cognoſcentes.

Pila: os malleans vel oris contuſio.

Pilatus: ore cōtundens vel os malleatoris.

Pirrus: diſſoluēs vł diſſolutꝰ.

Piſida: cognita dn̄o vel cognitio domini.

Piſticū: fidele vel fidelitas.

Priſca: cognita: vł cognoſcens

Priſcilla: cognoſcens dn̄m: vel cognitio domini.

Priſcus: agnitꝰ vł agnoſcens.

Hic.o.poſt.p.

p Oblius: tabernaculū vł inhabitatio.

Pollati: ore ꝯtundēs vł os malleatoris.

Pontꝰ: inclinās vł inclinatio.

Pontici: inclinantes vel inclinationes.

Pontius: declinās cōſilium vł declinans feſtinationē.

Portius dura diuiſio vel diuidens duriciā eoꝝ.

Poſſidoniꝰ: cognoſcēs venationē vel cognitio cōmotiōis.

Probus: fructꝰ ꝓfuſus vel fructuū ignominia.

Procorus: fructus ꝯgregās vel fructuū congregatio.

Ptolomeus: ad mēſurā deducēs: vel ad mēſurā reductꝰ.

Ptolomai: ad mēſurā deducēs vel ad menſurā deductio.

Ptolomaida: ad mēſuraꝫ deducens: vel ad mēſurā reducta.

Ptolomais: idem.

Ptolomaidenſes: ad menſuraꝫ deducti vel ad menſurā reducentes.

Hic.u.poſt.p.

p Vblius tabernaculū vł inhabitatio.

Pudens indutꝰ conſilio vł indumentū conſilij.

Puteolꝰ: declinās vł declinatio

Putiphares: os inclinans: vel oris inclinatio: ſiue os inclinans ad diſſecandū: aut diſſecans ad os inclinandū. Hec oīa noīa greca vel latina ſm linguā hebraicā violenter interꝑtata ſunt. Sciendū nāqꝫ eſt ꝙ apud hebreos .p. lrā nō habeť: nec vllū nomē ē apud eos qđ hoc elementum ſonat. Abuſiue igiť accipiēda ſunt.

Sequiť de incipientibus ab .R. littera.

r Rab: fames vel impetꝰ.

Raab: lata vel dilatata: ſiue latitudo aut dilatatio. Si eni raab ꝑ a in medio lrām ſcribať: famē ſignificat ſiue impetū. Si vo ꝑ heth latitudinē vel dilatationē: hoc aūt euenit ſm accentuū ⁊ lrāꝝ diuerſitatē vt in tā varias ⁊ ꝯtrarias ſignificatiōes noīa cōmutentur: ⁊ in tam diuerſa vertantur.

Raaba: fames eius: vel impetꝰ eius: ſiue dilatans eū: aut dilatio eius.

Raabia: impetꝰ dn̄i vel famelicus dn̄o: ſiue diiudicās dn̄m: aut diiudicatio dn̄i.

Raabath: bucca: vel maxilla: ſeu bucce aut maxille.

Raam: multū vel viſio: ſiue tonitruū aut multitudo.

Raama: videns vel tonitruum eius: ſiue multū ei aut multitudo eius.

Raamas: multū dn̄o vel viſio dn̄i: ſeu videns dn̄m: aut tonitruum domini.

Raamſes: malitia tinee: vł malitia de tinea: ſiue intonuit letus: aut intonantꝭ leticia.

Raaſon: curſus vł placētia ſiue ꝯtemplatio aut ꝯſūmatio.

Raatha: magiſter peccati vł magiſtratio tꝑalis.

Raba: multa vł magna ſiue iudicans aut iudiciū.

Rabaam: mltitudo ppli vł magnitudo eoꝝ: ſiue iudicās populos aut iudiciū pploꝝ.

Rabai: multū mihi vel magnitudo mea: ſiue iudicans me: aut iudiciū meū.

Rabath: multū tꝑis vel grāde peccatū: ſiue iudicans tempꝰ aut iudiciū peccatoꝝ.

Rabi: doctor vł mgr: ſeu docēs me: aut magiſter meꝰ.

Rabiuth: doctrina mltitudis: vel magiſteriū iudicantꝭ.

Rabaal: multa hec: vel multi-

tudo iſta.
Rablath:multum vł multa ſiue multitudo aut multitudines
Rabmag:princeps cibi vel dominator edentiū.
Raboni:doctor vł mgr̄ ſeu docens me:aut mgr̄ meus.
Raboth:grāde ſignū vł multū reſpondēs ſiue iudicās reſpōdētes aut iudiciū rn̄dentiū.
Rabſaces:mult⁹ oſculo vł princeps deoſculans.
Raſaris:princeps eunuch⁹ vel magiſter eunuchoꝝ.
Rabares:multū alien⁹ vł grādis deſcenſio.
Racha:vanus vel vanitas ſiue abſqꝫ cerebro:aut ſignuꝫ ſubſannationis.
Rachab:cōcita vel q̄driga:ſeu viſio aut aſcenſio.
Rachal:triſtꝭ vel deorſuꝫ ferēs: ſiue res:aut negociatio.
Rachel:ouis vł viſio ſeu vidēs deū:aut vidēs principiū.
Rach⁹:ſubſtātia vł pecunia.
Radai:videns me:aut fortitudo mea.
Rapha:ſanitas vł medicia dei.
Raphael:ſanans deo vel medicina dei.
Raphaia:ſanās domino vł medicina domini.
Raphaim:gigātes vł medici ſiue facture nr̄e:aut laxati eoꝝ
Raphao:ſanans eum vel medicina eius.
Raphaza:ſana viſio vł medicina fortitudinis.
Raphes:deſiens vel medicus: ſeu volucrꝭ aut curſus oris.
Raphidim: temptatio vel laxe man⁹ ſeu viſio oris aut vidit os ſufficiens eis
Raphidim: ſanitas fortium vł ſanitas iudiciꝭ:ſeu viſiōis fortis:aut diſſolutio fortiuꝫ.Iuxta ꝓprietatē vero lingue ſyre interꝑtatur remiſſe man⁹: vel remiſſio manuū.
Raphion: medicina dolorꝭ vel temptatio iniquitatꝭ.
Raphu:tēptatio vł diſſolutio: ſiue ſanitas aut medicina.
Ragal : res vel negociatio: ſeu triſtꝭ aut deorſum ferens.
Ragau:paſcens vel egrotans
Reges:pabulū vel egrotatio.
Ragon:hyems vel pabuluꝫ:ſiue multū delectans:aut multum delictum.
Raguel:paſtor dei vel egrotās deo:ſiue paſcens deū aut pabulum eius de⁹.
Rahuhel:idem.
Rabaia:paſtor dn̄i vel egrotās dn̄o ſiue paſcens dn̄m:aut pabulum eius dn̄s.
Rahelaia:idem.
Ram:excelſus vel exaltat⁹:ſiue tonitruū aut exaltatio.
Rama:excelſa vel exaltata ſiue tonitruū aut exaltatio.
Ramale:ſublimitas aut exaltatio:ſiue toitruū aut exaltabiꝶ
Ramalia:excelſus dn̄o vł tonitruū dn̄i:ſiue excelſe laborās: aut exaltatio laborantꝭ.
Ramaſſe:pabulum vel tinea ſiue malitia tinee : aut malitia de tinea.
Ramath:excelſum ſignum ſiue exaltata pctō:ſeu mortē vidit aut mortis viſio.
Ramatha:idem.
Ramathā:excelſum ſignuꝫ populi vel exaltatio peccati eoꝝ ſeu mortem vidit eis: aut viſio mortis eorum.
Ramathaim:excelſa duo vł excelſa bina:ſiue duo ſublimes duo exaltati. Hec duo excelſa vel bina ſublimia ſūt due tribus: regia.ſ.ac ſacerdotalis. Unde helchana fuiſſe legiꝶ de ramathaim:quia pater ei⁹ de tribu leui fuit et mater ei⁹ de tribu iuda: qđ notaꝶ in eo ꝙ effrateus diciꝶ ab effrata vxore.ſ.caleph:quā cōſtat extitiſſe de tribu illa.
Ramathiechi:excelſum ſignuꝫ gene:vel eleuatio maxille.
Ramathite : excelſa ſigna : vel mortem videntes.
Ramelech:excelſa portio vel exaltata particula.
Rameſſe:amaricans vel cōmotio turbulēta:ſiue corroſio tinee aut tonitruū gaudiꝭ.
Ramech:mortꝭ viſio vel excelſum ſignū: ſiue celſitudo pa-
noris:aut exaltatio vite.
Ramoth:excelſum ſignū vł exaltata rn̄ſio.
Raron:curſus mgr̄i vel ꝯſummatio magiſteriꝭ.
Raronites:currēs magiſter vel ꝯſummat⁹ magiſterio.
Raronite:currētes magiſtri vł cōſūmati magiſteriꝭ
Raſaia:impius domin⁹ vł varietas dn̄i.
Raſathaim:varietas bina:vel iniquitas duoꝝ.
Raſim:varians eos vel iniquitas eorum.
Raſin:impius vel iniquus ſeu varietas aut pictura.
Rathanim:ſonit⁹ vel iuniper⁹ ſiue viſio ꝯſummata:aut viſionis ꝯſummatio. Ferunt hoc lignū iuniperi multo tempore ignē ꝯſeruare:ita vt ſi pruna ex ei⁹ cinere operta fuerit: vſqꝫ ad annū ignita ꝑdurēt.
Raziās:ſacratus dn̄o vł myſticus dn̄i.
Razoin:mygic⁹ vel ſacratus.
Razon:idem.

Hic.e.poſt.r.

r Eaias:magiſter dn̄s vel dilatatio dn̄i.
Reba:multa vel magna ſiue iudicans aut iudiciū.
Rebai:multū mihi:vel magnitudo mea:ſiue iudex me⁹: aut iudicium meū.
Rebe:quart⁹ vel q̄ttuor:ſiue ordinat⁹ aut ordinatio.
Rebee:idem.
Rebecca:patientia vel multuꝫ accepit:ſiue multa patientia: aut que multū accepit.
Rebla:cōmiſſum vel mltitudo
Reblata:multa hec vel multuꝫ iſte:ſiue multum cōmiſit hic: aut multū cōmiſſum hui⁹.
Regmag:quartus ingenioſus: vel ordinata ꝑcuſſio.
Recha:mollis vel delicat⁹ ſiue mollities aut teneritudo.
Rechab:ꝯcedēs vł excelſus ſeu molꝶ ꝑēꝫ:aut teneritudo pr̄is
Rechabite:concedentes vel excelſi:ſeu teneri patrib⁹ aut delitie patrū.
Rechat:mollities vł ſublimitas

Recē:pictura vel varietas ſeu vacuefecit:aut vacuefactio
Rechma:temptatio vel militia quepiam
Reeſa:cham⁹ vel frenū: ſiue retinaculū aut cohibitio
Rephan:factura vel reqes: ſeu nr̄a reqes:aut nr̄a factura
Regalim:pedes vel ambulatio ſiue iter aut itinera
Regmē:cibus vel refectio ſiue paſcēs eos:aut paſcua eoꝝ
Regma: temptatio vel militia quepiam
Regom:iter vel ambulatio
Rehi:paſtor meus vel pabulũ meum
Remma:excelſa vel videns aliquid
Rempha:excelſa eructās vel exaltatio nihili.
Rēmi: excelſa cōmotio vel vidēs aliquid requiei
Remia:excelſus dn̄s vel exaltatio domini
Remō:excelſum murmur vł exaltatio inutilis
Remono:excelſe merēs vel exaltatio iniquitatis
Rēmon:eccl̃ia vel ꝯgregatio.
Rēmon: ſublimis:vel exaltata ſeu malumpunicū:aut malūgranatū.
Rēmōphares: diuidēs eccl̃iaꝫ vel diſſipans ꝯgregationē.
Rēmōphares: ſublimitas violenta vel exaltatio diſſipata: ſeu diuiſio malipunici:aut diuiſio maligranati
Remoth: videns mortem:vł viſio mortis
Rena:magiſter abſconditus vł magiſteriū pulchritudinis.
Res:caput vel pacietia
Reſa caput ei⁹:vel paciēs eū.
Reſſa:cham⁹ vel frenū:ſiue ſtadiū:aut retinaculū
Reſatha: īpietas:vel iniq̄tas
Reſathaim:impius eius vł iniquitas eoꝝ
Reſeph:iniquitas menſure vł caput
Reſen:caput fontis vel pacientia oculi
Reſeth:īpietas ł iniq̄tas ſeu caput vite:aut pacia pauoris
Reſpha:currens vel velox ſeu curſus:aut velocitas.
Reſia:caput domini: vel paciens dominus
Rechma:ſonitus vł iuniperus ſeu videns cōſūmate: aut viſio ꝯſūmata
Reu paſcens vel paſt⁹ ē:ſeu pauit me:aut paſtio mea
Reū:paſcēs eū vel pabulū eoꝝ
Rezer: mgr̄i viſcera fortia: vel mgr̄o viſcera ſanctificata

Hic.i.poſt.r.

r Iba:multa vł magna ſiue iudicās aut iudiciū.
Ribai:multū mihi: vel magnitudo mea ſeu iudex meus:aut iudiciū meū
Ripha:videns bona vel vidēs buccellam
Riphat:vidēs bona tp̄is:vł videns buccellā vite
Riphet:videns bone pauoris: vel vidēs buccellā vite
Rithus:querēs vel bon⁹ ſeu lumē aut inq̄ſitio bonitatis

Hic.o.poſt.r.

O:mgr̄ vel magiſteriū
r Roaga: magiſter meditans vel mgr̄i locutio aut fortis ſuſceptio
Robaim: impet⁹ vel latitudo
Roboā:dilatās pp̄lm vel diſſipans pp̄los:ſiue impet⁹ pp̄li aut inclinatio pp̄loꝝ
Robooth:platee vel latitudies ſeu platee inclinate:aut platearū inclinationes
Rode:vidēs vel fortis: ſeu viſionis fortitudo:aut viſio fortitudinis
Rodie:vidēs vitā vel vidēs eſſentiā:ſeu vidēs iudiciū.
Rodim:patru⁹ iudicās ł viſio iudicio patruelis
Rodum:viſio vel deſcenſio ſeu diſſentiēs:aut diſſidiū
Rodū:vidētes vel deſcendētes ſeu diſſentiētes aut diſſidia
Rodoch⁹:fortiter dur⁹ vel vidēs nigredinē
Roegal: deorſū ferens vel magiſter triſticie.
Rogel:deorſū ferēs vł negociatio triſticie.
Rogelim:deorſū ferens eos vel negociatio triſticie eoꝝ
Rogomelech:magiſter foueeꝑtis vel magiſtrans decipulas portionis
Roma magiſteriū frangēs vel magiſterīj cōfractio
Roma:tonans vel ſublimis: ſiue tonitruū: aut ſublimitas.
Romani:tonātes vel ſublimeſ ſiue tonantes ſublimiter:aut tonitrua excelſa.
Romelia:magiſter frangens laborātes:aut ſublime tonitrum laborantiū
Roob:platee:vel latitudines.
Roobia:platee dn̄i: vel latitudines dn̄antium.
Roobotħ:platee inclinate: vel platearū inclinationes
Roos:turris: vel ꝓ pugnacl̃a.
Ros:caput vel initiū
Roſmophi:caput fortiū ł initiū vicinorū
Rotū:viſio vł feſtinatio ſeu deficiens aut defectio

Hic.u.poſt.r.

r Uben:vidēs filiū ł filī⁹ viſionis:ſeu vidēs ī media:aut vidēs ꝑ mediū
Rubeni:vidēs filiū meū vel filīj mei viſio ſeu videre iter me aut videre ꝑ mediū mei
Rubenite:vidētes filioſ vł viſiones filioꝝ:ſeu videntes per medium
Rufus:ſanās vel reficiēs: ſiue nos ſanās:aut refectio nr̄a
Ruma:excelſa vel vidēs aliq̄d
Ruth:vidēs vel feſtinās:ſeu deficiēs aut defectio

Sequit̄ de īcipiētib⁹ a l̄ra. S.

ſ Saph:ſpeculum vel anguſtiatus.
Saal: reddens vel aggrauans
Saal:vola vel pugil: ſeu vulpis aut ortus aquaꝝ
Saalabi:aggrauās intellectū: vel aggrauatio intelligentie.
Saalim:vole vel pugiles: ſeu vulpes:aut ortus aquaꝝ
Saalum:reddens vel redditor ſiue redditio:aut reddidit eis
Saar eſtimās vel eſtimatio.

Saarite: eſtimantes vel eſtimatoꝛes
Saarim: eſtimātes eos vel eſtimatoꝛes eoꝝ.
Saaſin: incubuit egrediēs vel incubatio egreſſionis
Saba: capta vel captiua: ſiue captiuitas: aut cōuerſio
Saba: clamās: ſiue cōuertens ſiue clamoꝛ: aut eloquētia
Sabcha: rete vel retinaculū: ſiue loquēs ei: aut eloqntia ei⁹
Sabaias: captus domino: vel cōuerſio domini.
Sabaim: clamātes vel eloquētes: ſiue captiui: aut ꝯuertētes
Sabama: leua vel ſiniſtra
Sabama: excelſa vꝉ ꝯuerſio qdā: ſiue tollēs altitudinē: aut tollens excelſum
Saban: tollēs altitudinē: vel tollens excelſum
Sabana: leua meis vel ꝯuerſio quepiā ſeu tollēs altitudinē: aut tollēs excelſum
Sabaoth: ꝟtutes vel exercitus ſiue virtutū: aut exercituū.
Sabari: mōtes circūiēs vꝉ mōtiū circumitio
Sabath: ſceptꝝ vel virga: ſiue bacul⁹: aut pꝛincipatus
Sabatha: gyrās vꝉ circūiēs: ſiue circūitus: aut circūcidens
Sabathaca: ſedes tua vel circūiens te: ſiue circūitus tuus aut circūciſio tua.
Sabathai: circūitus meus vel circumciſio mea.
Sabbatū: reqes vel requietio.
Sabbatiſm⁹: reqetio vꝉ reqes.
Sabe: agne vel oues: ſiue ſeptem aut iuramentū
Sabee: idem
Sabe: ſepties vel abundans: ſiue ſaturitas
Sabee: ſeptē vel abundās: ſiue ſaturitas aut abūdantia
Sabei: captiui vel clamātes: ſiue cōuerſi: aut eloquentes.
Saber captiu⁹ vigilās vel conuerſus reſurgens
Saber: virgultū vel iurās: ſiue ouis aut ſatietas
Sabeth: ouis vel ſatietas: ſiue virgultū: aut adiuratio
Sabeth: captiuus pauidus vꝉ conuerſio vite.
Sabia dāma vel capꝛea ſiue iurās dn̄o: aut ſatietas dn̄i
Sablath: reqes vel intermiſſio
Sablathaim: reqes in eis: vel intermiſſio eoꝝ
Saboim: dāme vel capꝛee ſiue ſtantes: aut ſtatio
Saboim: tollēs altitudinē vel tollens excelſum
Sachar: cilitiū vel penitētia
Sachat: ſinguli vel curuātes.
Sada: archanū vel lat⁹ a latere nō a latitudine
Sadada: lateri adherēs vꝉ archanum eius
Sadaia: lat⁹ iniquū vel archanum iniquitatis.
Saddai: oīpotēs vel oīpotētia
Sade: regio vel iuſticia ſiue cōſolatio aut veneratio
¶ Notandū ē ī hac lr̄a ſcꝫ. s. ꝙ ſicut quedā vocales cū apud nos ſint eedeꝫ: apud hebꝛeos diuerſis characterib⁹ ānotāꝛ diuerſoſqꝫ ſonos hn̄t: ideoqꝫ diuerſas ſignificationes cōtinēt: ita etiā ipſa eadē. ſ. cum vna apud nos ſit apud illos diuerſa ſoꝛtiꝛ nomia diuerſaſqꝫ figuras poſſidet: ac diuerſos ſonos: ⁊ idcirco nemo mirū exiſtimet ſi ipſa eadem ī varijs interp̄tationibus ꝯmutetur. Tres ſūt eni apud hebꝛeos lr̄e: vna que vocaꝛ ſamech et ſimpliciter legiꝛ quaſi p. s. nr̄aꝫ litterā ꝓferaꝛ: altera ſin vel ſen dicitꝛ in qua ſtridoꝛ qdam non noſtri ſermonis interſtrepit: tertia ſade nominatur quam noſtre aures penit⁹ refoꝛmidant
Sademoth: regiōes vel larua: ſiue iuſticie: aut ꝯſolationes.
Saderoth: poꝛtic⁹ publica vel cōuentio populoꝝ
Sadeſoꝛ: vberū lumen vel lux vberū meoꝝ
Sadith: archanū iuſticie: vꝉ cōſolatio teſtificationis
Sadoch: iuſticia vꝉ iuſtificatio
Saducei: iuſti vel iuſtificati: ſiue iuſticie: aut iuſtificatiōes:
Saeſdema: peſtilēs aer vel peſtilentia aeris
Saph: vinculū vel labiuꝫ: ſiue ſpeculū aut anguſtia
Sapha: vinciens eū vel labium eius: ſiue ſpeculās eū: aut anguſtia eius
Saphai: vinciēs me vel ſpeculans me ſiue labiū meum: aut anguſtia mea.
Spahan: vinciēs pp̄lm vel labiū populi: ſiue anguſtiās eoꝝ aut ſpeculū eoꝝ
Saphan: abſconditus vel pꝛſiciſcens.
Saphan: lepus vel herici⁹: ſiue anguſtiās: aut cyrogrillus
Saphan: ſpeculās donū vel labiū gr̄e ſeu vinculū ſupi⁹: aut barba ſupioꝛis iudicij
Saphane: vinculū gr̄e vel ſpeculatoꝛ donatiōis
Saphane: labiū ei⁹: vel labiuꝫ ſuperius: ſeu barba eius: aut barba ſupioꝛis iudicij
Saphanerphane: ſaluatoꝛ mūdi vꝉ abſcōditoꝝ reptoꝛ. Ipſe eſt ioſeph qui ⁊ egyptum ſaluauit ⁊ abſcondita reuelauit pharaoni.
Saphama: abſcōdit dn̄s vꝉ pfectio dn̄i: ſeu ſpeculās donātē dn̄m: aut labiū gr̄e dn̄i
Saphat: iudicās vel iudicauit ſiue iudiciū: aut diiudicatio.
Saphata: iudicās pp̄lm: vꝉ populū iudicauit: ſiue iudicans eū: aut diiudicatio eius.
Saphathias: iudicat dn̄s vꝉ iudicatio dn̄i
Saphatmoth: iudicās moꝛtes vel iudicatio moꝛtuoꝝ
Sapher: decus vel pulchꝛitudo: ſeu ſpeculans vigiles: aut labium reſurgentiū
Sapphyrus: narrans vel lr̄at⁹ ſiue libꝛari⁹: aut egregie ſpecioſus
Sapphyra: litterata vel libꝛaria: ſiue narrans: aut egregie ſpecioſa Juxta vero ꝓpꝛietatē ſyri ſermonis interpꝛetaꝛ foꝛmoſa vel foꝛmoſitas
Saphon: labiū murmurās vel ſpeculū inutile: ſeu vinculuꝫ meroꝛis: aut anguſtia iniquitatis
Saphtia: iudicat dominus vꝉ

[...]ndicii domini
[S]aga: locutio vel minoratio.
[S]ahis: temptãs vel temptatio
[S]airath: dãna vel caprea
[S]ala: leua vel miſſa: ſiue tollẽſ aut miſſio
[S]alabin: pacꝭ grauitas vł veſtimẽtũ graue: ſiue aggrauãs intellectũ aut aggrauatio intelligentie
[S]alabon: tollẽs merorem: aut aggrauatio iniquitatis
[S]alabonite: tollẽtes merorem vel aggrauati iniquitatibus.
[S]alacha: leua venit vel tollẽs venit ſiue tulit ſibimet aut tẽptatio itinerantiũ
[S]alai: tollẽs me: vł miſſio mea
[S]alabũ: ſalus cordis vel ſanitas cordiũ eoꝝ
[S]alama: veſtimentũ: vel pacificans: ſiue veſtis pacis: aut tribulatio eius
Salamihel pax mea de⁹: vel retribuet mihi deus: ſiue deus veſtimentũ meũ: aut retributio mea retributio dei
Salamim pfecti: vel cõſũmati ſeu pfectio: aut cõſũmatio
Salamina: fluctus vel cõmotio: ſeu vmbra ꝯmotiõis: aut ſaluatio iudicij.
Salathi: frutex vel petitio
Salathiel: petẽſ deũ ł frutex dĩ
Sale: egrediẽs vel egreſſio
Salebim: pacis grauitas vł veſtimẽtũ graue: ſiue aggrauãs intellectũ: aut aggrauatio intelligentie
Salech: egrediens vel egreſſio.
Saled: egrediẽs vel emiſſio.
Saleph: miſſus vel redit⁹: ſiue conſũmatus pfecte aut conſũmate perfectus
Salem: pax vel iuſticia: ſeu miſit aut miſſio
Salem: reddẽs vel reddita: ſiue cõſũmata pfecte aut ꝯſummatio pfectionis
Salemoth: egrediẽs mortuus: vel egreſſio mortui: ſiue tollẽs mortẽ: aut emiſſio mortis
Salphaath: vmbra pariter: vł vmbra fortitudinis: ſeu vmbra formidans: aut vmbra in idipſum.

Sali: miſſa vel leua: ſeu tollẽs aut miſſio
Salim: leua vel vulpes ſiue tollens eos: aut miſſio eoꝝ
Saliſa: vitula tertia: vel vitula triẽnalis: ſeu vitula cõſternãs: aut vitula ꝯſternata
Saliſſa: idem
Salma: pfecta vel pacificans: ſeu ſentiẽs: aut ſenſibilis
Salmã ſentiẽs vł ſenſibił: ſeu pacificus: aut cõſũmatio
Salmana: pfectus vel cõſũmatus: ſiue pacificans eũ: aut ſẽſibilitas eius.
Salmanaſar: pfectus vinculo vel cõſũmatus ad vinciendũ: ſiue ſentiens carcerẽ: aut pacificans anguſtiatos
Salmane: pacificãs eũ: aut cõſũmatio ei⁹: ſiue vmbra ꝓhibẽdi: aut vmbra cõmotionis
Salmanoe: ſẽſus vite vel pacificãs ſuſceptus ſiue vmbra offẽdicli: aut imago fortitudis
Salmas ſentiẽs dñm: vel pacificus dñi
Salmon ſenſibilis vel pacificus: ſiue vmbra virtutis: aut imago fortitudinis
Salmõa: imagũcula ei⁹ ł imago fortitudis ei⁹: ſiue vmbra portiõꝭ: aut vmbra mũeratiõꝭ
Salmonẽ nomẽ habitaculi vł vmbratio mũeris: ſeu vmbra ꝟtutꝭ eoꝝ: aut imago fortitudinis eoꝝ.
Salo: tollẽs: vel cõmiſſio eoꝝ.
Saloim: tollens eos: vel emiſſio eoꝝ
Salom: retribuẽs vł pacific⁹ ſiue retributio: aut pacificatio
Salome: pacificans eum vł retributio eius
Salomi: retribuẽs mihi: vł pacificatio mea
Salomi: pax mea eis: vel retributio mea eoꝝ
Salomith: tẽptatio reſpiciens trãſmigrationẽ: vł trãſmigratio reſpiciẽs temptationem
Salomõ pacificus vel retributor: ſeu pacificans merentes: aut retribuens iniquis.
Saltus: frutex vel petitio
Salu: tẽptatio reſpiciens vł reſpectus tẽptatiõis. Juxta etymologiã vero greci ſermonis interptaꝛ vegetatus: aut fortunatus
Salumith: tẽptatio reſpiciens trãſmigrationẽ vel tranſmigratio reſpiciẽs temptationẽ
Saluſa: vita cõſternata: vel tẽptatio reſpiciens eum
Sama: ibidem: vel pditio: ſiue exauditus: aut exaudibilis
Samaa: ibidẽ pditio ei⁹ vł ibidem exauditio eius
Samacha: celi tui: ł celos tuos
Samachias: celi tui dñe: vł celos tuos dñe
Samath: nomẽ inclytũ vel auditio teſtimonũ.
Samagar: nomẽ aduene: vł exauditio aduenaꝝ
Samai: exaudiẽs me: vł ibidẽ exauditio mea
Samai: celeſtis vel hũilis: ſeu ve mihi: aut ibidẽ pditio mea
Samaia: hũilis dño: vel audiens dñm: ſiue ibidem auditor dñs: aut ibidẽ exauditio dñi
Samaoth: audiẽs ſignũ vł ibidẽ pditio reſpõſionis
Samarari: lana mea vel cuſtodia mihi.
Samarath: nomẽ amarũ vł exauditio amaritudinis.
Samare⁹: lana vel cõiũctio: ſiue cuſtos aut cuſtodia
Samari: lana mea: vel ꝯiunct⁹ mihi: ſiue cuſtos me⁹: aut cuſtodia mea
Samaria: lana dñi vel cõiũcta dño: ſiue cuſtos dñi: aut cuſtodiẽs dñm
Samaritan⁹: lana vel ꝯiũctio ſeu cuſtos aut cuſtodiẽs.
Samaritani: lane vel ꝯiunctiꝭ ſeu cuſtodes aut cuſtoditi
Samarite: idem
Samaron: ibidẽ meror: vł ibidẽ pditio iniquitatis
Sãbucea: ſol vel lumẽ: ſiue illuminãs: aut illuminatio
Samech: fultura vel erectio: ſiue adiutoriũ: aut firmamẽtũ.
Samer: cuſtodiẽs: vel cuſtodit⁹: ſiue cuſtos: aut cuſtodia
Sames: ſol vel fons ſolis: aut mãdatũ humile: aut mãdatũ

humilitatis
Sangar nomiat⁹ incola: vł nominatio aduenarū.
Samias: ſuſtollēs nomē domi vel audiēs dñm plaſmatorē.
Samir: vepres vel incultū: ſiue nomen vigilie: aut exaudiēs vigilantes.
Samith: nomen tpale: vel auditio peccati
Samodi: noia vel noiationes.
Samoe: nomen vite: vel exaudiens ſuſceptionē
Samothracia: audiens rñſionē vel audiens reuelationē: ſeu auditio rñſionis: aut auditio reuelationis
Samathraces: audiētes rñſionē vel audiētes reuelationē: ſeu auditores reſponſionum: aut auditores reuelationū
Samſari: noiatus princeps vł exauditor anguſtie
Samri: nomē laceſcens vel exauditio amaritudinis
Samſame: nomē auditū vel famoſa auditio
Samſō: ſol fortl ł ſoł fortitudo ſeu ſol eoꝝ: aut illuians eos.
Samu: audiens vel exaudibił ſeu ibidē ꝑditio: aut ibidē exauditio.
Samua: audiēſ eū vł exaudibilis ei: ſiue ibidē ꝑditio eius: aut ibidē exauditio eius
Samuel: noiat⁹ deo vel poſtulat⁹ a deo: ſiue audiēs deum: aut exauditio dei
Samū: audiens eos vel nominatio coꝝ
Sam⁹: noiat⁹ vł exaudibilis.
Samuſathā: noiatus eis vel exauditio eoꝝ.
Samaſathi: noiatus mihi vel exauditio mea.
San: dormiēs: vel ſecutus ſeu abundās: aut egrediēs
Sanaballath: abūdās vir tpe: vel egreſſa deuoratio pctōris
Sanabia: dormiens dño: vel egreſſio dñi: ſeu abūdās dño aut ſecuritas dñi
Sanā: dormiēs ppłs: vel ſecuritas ppłi ſeu abundans eos: aut egreſſio eoꝝ
Samā dormiēs dño vł egrediens gr̄a: ſeu abundāter donatus: aut ſecuritas gratificata
Sanami: dormiēs dño eis vel egrediēs gr̄a eoꝝ ſiue abūdāter donans eos: aut ſecuritas gratificationis eoꝝ
Sandic⁹: abūdās cōpunctio vel egreſſio cōpunctionis
Sanir: de⁹ lumis: vel deus lucerne: ſeu leuās nouitatē: aut nouitatem attollēs
Sapan: ſpeculator vel labiū eius: ſiue iudiciū ſupi⁹: aut barba ſupioris iudicij
Sara princeps: vel carbo: ſeu velamen: aut anguſtia
Sarra: idem
Saraa: princeps ei⁹ vel carbo eius: ſeu eius velamem: aut anguſtia maloꝝ eius
Sarabella: principatū hñtia: vel carbonū deuorationes
Sarabias: prīceps patꝝ dñi: vł principans dñi patruus
Sarad: deſcendēs: vel deſcenſio: ſiue deſcendit: aut vt deſcenderet.
Saraphat: incendens vel incēdium
Sarahe: prīceps fratꝝ vel velamen fraternū: ſiue carbo ſuſcipiēs: aut anguſtia vite
Sarai: princeps mea vel carbo meus ſeu velamē meū aut anguſtia mea
Saraia: princeps fuit: vel prīcipans dñs: ſeu victus dño aut anguſtia dñi
Saraias: princeps dñi: vł principās dñs: ſeu velamē dñans aut anguſtia dñi
Saraite: prīcepes: vel anguſtiati: ſiue carbones: aut velaia
Sarat: porta vł cādor ſeu cātilena: aut cantor introiens
Sarari: porte eoꝝ: vel cātātes eis ſeu cātilena eoꝝ: aut cātores introeūtes ad eos.
Saraſa: princeps tribulatoꝛ: vł princeps tribulatus ſeu princeps tribulatiōis: aut principatus tribulatio
Saraſar: princeps fuit vel elatio anguſtie: ſeu princeps tribulationis: aut principās tribulationis.
Sarath: vincens vel lepra: ſeu tribulatō: aut morb⁹ īſanabił.
Sarath: vincēs venit: vł lepra eius ſeu tribulās eū: aut morbus inſanabilis ei
Sarathan: lepra donata vł victoria gr̄e ſeu tribulans eos: aut morb⁹ eoꝝ adueniens
Sarathaſar: vincēs diuitē vel lepra diuitiaꝝ: ſeu morbū inſanabilē tollēs: aut tribulatio facturā ſuſcitās
Sarathi: lepra mea: vel tribulans me: ſiue victor me⁹: aut aut morbus inſanabilis mihi
Sarba: lepra vel morbus inſanabilis.
Sardis: prīceps pulchritudis: vel principatus pulchritudo.
Sareas: prīceps tollēs vł carbo ſuſtollēs: ſeu velamē facture: aut āguſtia plaſmationis.
Sarebias: princeps dñi: vł anguſtians dñs
Sared: deſcēdens vel deſcēſio ſiue deſcēdit: aut vt deſcederet
Saredite: deſcendentes vel deſcenſiones: ſiue deſcēderunt: aut vt deſcenderent
Sareda: deſcēſio ei⁹ vel deſcendens ei.
Saredatha: deſcēndēs tpe vel deſcenſio pctōris
Sarema: princeps ſibilās: vel princeps litigioſus.
Sareon: prīceps merēs vel carbo inutilis: ſeu velamē triſticie aut anguſtia iniquitatis
Sarepha: incenſa vel incēdiū: ſeu tribulatio pāis: aut panis anguſtia nomē ex hebreo ſyro ꝙ cōpoſitum
Sareſai: princeps: vel anguſtiatus
Sares: princeps vigilans: vel princeps ſuſcitans elationem anguſtie
Sareth: vincens vel lepra: ſeu tribulatio: aut reliquie principatus
Sarphan: princeps incēdens: vel carbo incendij
Sargan: princeps horti: vł prīceps virgulti.
Sargon: idē.
Sarigaur: rami vł ꝓpagines:

u princeps ramoꝝ: aut prin-
ceps ꝓpaginū
Sarias: princeps dñi: vel prin
cipans dñs.
Sarim: hordeū: vel cibariū ſeu
principans eis: aut anguſtia
eorum
Sarion: prīceps merēs: vł car
bo inutilis: ſeu velamen triſti
cie: aut anguſtia iniq̃tatis
Sarith: reliquie: vel princeps
reliquiarum
Sarone: prīceps meroris eoꝝ:
vel cātans eī cāticū triſticie
Saron: princeps meroris: vel
cantās triſticiā
Sarona: prīceps triſticie vł cā
tās triſticiē: ſeu prīceps mero
ris eiꝰ: aut cātilēa triſticie eiꝰ
Saronite: prīcipes merētes vł
cātantes triſticiā
Saror: indutus vel indumen-
tum: ſiue coanguſtās: aut co-
anguſtatio
Sarorō: prīceps mōtiū vel prī-
cipās lumi: ſeu anguſtās pel-
les aut velamen iracūdie
Sarſathin: prīceps cadaueris
vel princeps ruine ſeu prīceps
ruentium: aut princeps cadē-
tium.
Sarthan: princeps demolitoꝝ
eiꝰ: vł princeps coanguſtatoꝝ
eius: ſeu tribulans eū aut coan
guſtatio eius.
Saruch: loruꝫ vel corrigia: ſeu
dependens aut pfectio.
Saruia: vincta vel vinculū ſeu
anguſtians aut anguſtia.
Saſa: ſenarius vel longeuus.
Saſabaſar: ſenarius infans vł
longeuitas anguſtiata.
Saſagacis ſenariꝰ robuſtus vel
longeuitas fortitudinis.
Saſai: ſenarius meus vel lon-
geuitas mea.
Saſon: ciuitas vel oppidū.
Saſonthamar: vrbs palmaruꝫ
vel ciuitas amaritudinis: ſeu
vrbs cōmutantium: aut oppi
dum cōmutatorū.
Sathaim: libri vł librarij: ſiue
hiſtorici eoꝝ aut hiſtorie eo-
rum.
Sathan: ꝯtrariꝰ vł aduerſariꝰ
ſeu trāſgreſſor aut p̄uaricator

Sathanas: trāſgreſſor vł p̄uari
cator ſeu cōtrariꝰ facture: aut
aduerſarius plaſmationis.
Sau: digna vel eleuata ſeu di-
gnitas aut eleuatio.
Sauce: cantiones vł cantilene
Saue: digna vł eleuata ſeu di-
gnitas eius aut eleuatio eiꝰ.
Saupha: ſpeculator vel ſpecu-
latio: ſeu ſupereffundens aut
ſupeffuſio.
Saul: petitio vel expetitus ſeu
abutens aut abuſiuū eorū.
Saulite: petētes vel expetiti: ſi
ue abutētes aut abuſiui eoꝝ.
Saulus: temptatio reſpicienti
vel temptationis ſecuritas ſi-
ue abutens conſilio aut expe-
titio feſtinationis.
Saura: dignitas magiſtri: vel
eleuatio magiſtri eius.
Sechacha: propago vł taberna
culum.
Schariotħ: merces vel merce-
dem accepit.
Spama: accito vel expeditio.
Spani: accincti vel expediti.
Sparita: accinctio bona vł ex-
peditio illuminationis.
Sparthiathe: accincti bene vł
expedite illuminati.
Stachim: faciens cantilenas:
vel factor cantilenarū.
Stachim: faciēs cātilenas eis
vel factor cantilenaꝝ eoꝝ.
Starbuzānai: iudex ꝯtemptor
gr̃e mee: vel ſpeculator deſpi-
ciens gratiā meā.

Hic.e.poſt.s.

Eba: ſtatio vł eloquētia
f Sebaſte: vallans vel gy
rans.
Sebaſtianus: vallatus vel cir-
cūiens.
Sebe: ſtatio vel eloquentia.
Sebedia: ſtat teſtans dñm: vel
ſtatio ſerui dñi.
Sebela: ſtans iniquus dñs vel
ſtatio iniqui dñi:
Sebemas: ſtat iniquus dñs vł
ſtatio iniqui dñi.
Sebeon: ſtans merēs vel ſtatio
dolens ſeu ſtat iniquitas: aut
eloquentia inutilis.
Sebethai: ſtans ſuperior vł elo
quentia pauida.

Sebia: ſtās dñs vł ſtās dño ſeu
ſectans dominū: aut ſectator
domini.
Sebihel: ſtans deus: vel ſtans
deo ſeu ſectans deum: aut ſe-
ctator dei.
Sebna: ſtans pulchrē vł ſtatio
pulchritudinis.
Sebim: ſtatio maris vel ſecta-
tio eius mare.
Seboim: dāma vel caprea: ſeu
caprea eoꝝ: aut damula eoꝝ.
Seboleth: ſpica vł germiatio.
Sebom: dāma vł caprea ſeu ſta
tio marī: ſeu ſectatio eiꝰ mare
Sebuel: reuertens ad deuꝫ: vel
reuertitur ad eū deus.
Sechar: byſſus vel cilitiū.
Sechath: ramꝰ vel ꝓpago
Sechech: ſpeculū vł ſpeculatio
Sechem: laborās vł hūeroſus.
Sechemite: laborioſi vł hūeroſi
Sechemas: varius dñs vel va-
rietas domini.
Sechim: varius vel varietas.
Sechias: varius dñs vł varie-
tas domini.
Sechiel: varius deo vel varie-
tas dei.
Sechimas: varius dñs vel va-
rietas domini.
Sechothanoth: tabernacula fi-
liarū vel obumbrās filias.
Sechri: ebrietas vel taberna-
culum.
Sechrona: ebrietas merens vł
tabernaculū doloris eiꝰ.
Seccha: ſpine vel cardi ſeu tri-
buli aut pūctiones.
Sechin: fatuꝰ vel fatuitas ſiue
inſulſus aut infatuatꝰ.
Secundus: eleuans vł eleuatꝰ
ſeu elatio aut eleuatio.
Seda: cibaria vel ex latere.
Sedada: cibaria teſtiū vł ex la
tere ſeruitutis.
Sedecha: iuſticia vel iuſtifica-
tio.
Sedeche: iuſtificans eū vel iu-
ſtificatio eius.
Sedechias: iuſticia dñi vel iu-
ſtificans dñm.
Sedeur: cibaria ignis vel ex la
tere luminis.
Sedi: cibarium meuꝫ vel ex la
tere meo.

Sedq̃:cibariū meū mihi:vl ex latere meo meus.
Sedim:ſaliue: vel amaritudines:ſeu nemus amenum:aut amenitas nemoris.
Sedius:cibariū feſtinantis vl ex latere conſiliatoris.
Sedimihel:ex latere dei vel cibariū qđ eſt a deo.
Seddo:cibarium teſtium vl ex latere ſeruientis.
Sedrach:decor vel decorus.
Sedrachi:decus meū vel decorus mihi.
Seduch..:teſtimonium vl teſtificatio.
Sephana:humilis vel campeſtris:ſeu atterens eos:aut attritio eorum.
Sephamoth:atterēs mortē vl humiliās mortuos: ſeu labiū mortꝫ aut iudiciū mortuorū.
Sephan:ſpeculatio vel aquilonaris.
Sephar:liber vel littera ſeu librarius aut litteratꝰ.
Sephartalim: liber pſalmorū: vel volumen hymnoꝝ.
Sepharuaim:libri ipſi vel littere ipſe:ſeu librarij eorū:aut ipſi litterati eorū.
Sephat iudicās vl iudicatio.
Sephata:iudicans eum vel iudicatio eius.
Sephathias:iudicans dñs vel iudicatio dñi.
Sephala:humil vl campeſtrꝫ: ſeu vallis aut planities.
Sepher:libri vl lr̃e: ſiue decus aut pulchritudo.
Sephet:iudiciū vl diiudicatio
Sepheus:ſpiculatus vel egrediens.
Sephi:ſpiculatꝰ vel vnipes.
Sephina:aquilo vel aquilonaris:ſeu temptans eos aut temptatio eorū.
Sephion: egrediens vl abditꝰ ſeu egredere os meroris: aut egrediens os triſticie.
Sepho:ſpiculator vel bipes.
Sephon:ſpecula vel aquilo ſeu ſpeculū aut archanū.
Sephonite:ſpecula vel archanum:ſeu aquilonares:aut ſpeculatores.
Sephor:auis vel ſpiculum ſeu adherens aut placens.
Sephora:auis eiꝰ vel ſpeculās eum:ſeu placens adheſit:aut adheſio placuit.
Sephrai:placens ſignū vl adherens ſubterius.
Sephthan: ſpeculator humil: vel archanū reſponſionis.
Sephu:ſpiculū vel ſpeculator: ſeu bipes aut vnipes.
Sephutan:atterēs naues vl attritio nauiū:ſeu adumbrāſ iuſticiā:aut vmbraculū iuſticie.
Segar:calidus vel minoratꝰ.
Segim:ſpine vl tribuli ſeu pūgens eos aut punctiōes eorū.
Segon:locutio murmurās vel loquela inutilis.
Segor:iunior vel paruula:ſeu calens aut meridiana.
Segur:ſpina paruula vl loquela inutilis.
Segur:iunior vel paruulꝰ: ſeu calens aut meridianus.
Sephin:exitus vel exeuntes.
Seyr:hircus vl hirſutꝰ ſeu hiſpidus aut piloſus.
Seyra:hiſpida vel hirſuta ſiue horribilis aut piloſa.
Seyrath:idem.
Sela:petitio vl vmbraculū ſeu dimittēs eū aut dimiſſio eiꝰ.
Sela:ſp vel in finē ſiue ſempiternus aut in ſempiternū.
Selachi:tollens ſibimet vl tēptatio ambulantis.
Sella:petitio vel vmbra eiꝰ.
Sellai:petitio mea vel vmbraculum meum.
Sellaia:petens dñm vl vmbraculum dñi.
Sellaite:petentes vel ſempiterni:ſeu dimittētes eos:aut obumbracula eoꝝ.
Selam:miſſus vel latus a latere nō a latitudine.
Selam:petitio vel ſempiternitas:ſeu obūbrans eos:aut dimiſſio eorū.
Selcha:ramus vel ꝓpago:ſeu paci ſuſpirans: aut pacificus erubeſcens.
Selebin:petens filios: vel obumbraculū filiorū.
Selech:petēs vl dimittēs: ſeu vmbraculū aut ſempiternitas.
Selecha:tēptatio itinerꝫ vl tēptatio ambulantꝫ ſiue obumbrās aut ſempiternitas eiꝰ.
Sellem:pacificꝰ vel pacatꝰ ſeu pacificans aut pacificatio.
Sellemite: pacifici vel pacati: ſeu pacificantes aut pacificationes.
Seleman:redditꝰ dño eſt.
Selemias:redditꝰ dño vel redditio domini.
Selemi:tēptatio reſpiciēs trāſgrationē:vel trāſmigratio reſpiciens temptationē.
Selles:petitio vel pacificans.
Selethai:frutex vulturꝫ vel petitio deuorantis.
Seleucꝰ:exiēs aduocatꝰ vl exiens aduocatio:ſeu tollens ſemetipſ aut itinerꝫ expimētū
Seleucia:exiēs aduocatio: vel exitꝰ aduocatōis ſeu tollēs ſemetipā aut itinerꝫ expimētū
Selim: vulpes vel tollens:ſeu auulſio aut dimiſſio.
Selma:ſenſus vel ꝑfectio.
Selmai:ſenſus meus vel perfectio mea.
Selmō:pax vl ſenſus ſeu fortꝫ imago: aut ꝟtutꝫ vmbraculū.
Selo: ve ei vel dimiſſi eius:ſeu petens eum.
Selom:auulſio vel dimiſſio:ſiue tranſlatꝰ aut reſtituens.
Sellum: pacificꝰ vl pacatꝰ ſeu pacificans aut pacificatio.
Sem:audiēs vl noīatꝰ ſiue famoſus aut famoſa auditio.
Sema:nomen auditū vl famoſa auditio.
Semma:idem.
Sēmaa:nomen auditꝫ ei:vel famoſa exauditio eiꝰ.
Sēmaia:nomē auditū dño vl famoſa exauditio dñi.
Semanoth:nomē hūile vl nomen humilitatꝫ:ſeu nomē auditū:aut noīata auditio.
Semarith:nomē queſitum vel auditio bonitatis.
Semath:nomē tꝑale vel exauditio peccatoris.
Semathei:noīati pctō vl exauditi tempaliter.
Semadahe:nomen ſcitum:vel

nomē auditū: ſeu nomis au-
ditio: aut nois ſciētia.
Seme: audiēs vel auditio: ſeu
nomen: aut nomiatio
Semeber: nomē fontis vel ex-
auditio putei
Semedab: nomē ꝑditionis vł
ibi ꝑditio: ſeu nomē auditio-
nis: aut ibidē exauditio
Semegar: ibi aduena: vel ibi
colonus ſeu auditio aduene:
aut nomē aduenaꝝ
Semei: audi mihi vel audi me
ſeu nomē meū: ā auditō mea
Semeias: audiēs dn̄m: vel no-
minatus dn̄o.
Semeitici: noīati mihi: vel ex-
auditores mei.
Semel: ſol vel idolū. Et notā-
dū ꝙ hoc nomē in hebreis vo
lumibus quaſi ſermo latinus
fit a ſimilitudie. Uñ ⁊ ſimula
cra dicunł ipſa idola quaſi ſi
mulata.
Semelias: idolū domini vł ſol
dominicus
Semer nomē amarū vel exau-
ditio amaricationis
Semerias: cōiunctus dn̄o: vel
cuſtodia dn̄i.
Semeron: vepres doloris: vel
terra inculta merentiū: ſeu no
mē mgr̄i dolētis: aut audiēs
magiſtrū inutilē
Semes: ſol vel fons ſolis: ſeu
mandatū humile: aut māda-
tū humilitatis
Semi: nomē auditū mihi: vel
famoſa exauditio mea
Semida: nomen meū ſcitū: vel
nomē meū auditū: ſeu nomis
mei auditio aut nomē meum
ſcientia.
Semidahe: nomē meū ſcitū vł
nomē meū auditū: ſeu nomen
meū auditio aut nomē meuꝫ
ſcientia.
Semidate: nomia mea ſcita vł
noia mea audita: ſeu nominū
meoruꝫ auditiones: aut noim
meoꝝ ſcientie.
Semir: vepres vł icultū ſeu ter
ra ſpinoſa: aut terra inculta.
Semiramoth: nomen videns:
mortem vł auditio mea viſio
mortis.
Semoth: nomē mortuum: aut
auditio mortis.
Semua: noiatꝰ vł exaudibił.
Sēneſer: blaſphemꝰ ł blaſfeia
Sennoth: noia vel auditiōes:
ſeu nomia ſigni: aut exaudita
reſponſio.
Semrā: audiēs nomē excelſuꝫ
vł famoſa auditio exaltatiōis
Semramite: audientes nomia
excelſa vel famoſe auditiones
exaltationum.
Semri: nomen laceſcens vł au
ditus amarus.
Semron: nomen eius vel audi
tio eius: ſeu cuſtos vidit: aut
viſionis cuſtodia.
Semromarom: nomen amare
triſticie vel audiēs amarū me
rorem: ſeu cuſtos amari mero
ris: aut cuſtodiens merorem
amaritudinis.
Semſai: audiēs nomē ſalutis:
vł famoſa auditio ſaluatorꝫ.
Semſhi: ſol meus vel illumina
tio mea.
Sen: dentes vł abūdantia: ſeu
ſuper vulnꝰ aut amphora tē-
ptationis.
Senna: volūtas vel mādatuꝫ:
ſeu volūtas mādati aut man
datū voluntatis eius.
Sena: tollens vł anguſtia ſiue
deꝰ eiꝰ: aut abūdātia eiꝰ.
Senaa: tollēs eū vł āguſtia eiꝰ
ſeu ſuꝑ vulnꝰ eius aut ampho
ra temptationis eius.
Sennaab: volūtas pr̄is vł mā
datū paternū: ſeu volūtas mā
dati paterni: aut mandatū vo
luntatis paterne.
Sennaar: fertilis vel fetor eoꝝ
ſiue excuſſio dentiū aut denti
um vacuefactio.
Sennacherib: tollēs deſerta vł
alleuans deſertionē.
Senā: deus ppl̄i vel anguſtiās
ppl̄m: ſeu tollens eos aut abū
dantia eoꝝ.
Sēnaſar: volūtas diuitiaꝝ vel
mandatū beatitudinis.
Sene: deus eius vel anguſtiās
eum: ſeu tollens eū aut abun-
dantia eius.
Senech: cymbalū vel tinnitꝰ.
Seneſarma: tollēs rubrum vel
temptationes tollens.
Sēnim: volūtas mādati eoꝝ:
vel mandatū volūtatꝫ eoꝝ.
Semron: nomē videns vel cu-
ſtos nominis.
Senſhi: ſol meus vel illumina
tio mea.
Sennua: dētes mouēs vel am
phora tēptationis cōmote.
Seon: calor vł calidus ſiue ger
men qđ nō ē aut germē iutile
Seon: tēptatio laceſcēs vel al-
locutio inutił: ſeu germē tem-
ptatū aut germiatō tēptatōis
Seor: calens vel paruulus: ſeu
minor aut meridianꝰ.
Seorim: minorans eos vł cali
ditas eoꝝ.
Sephi: ſpiculatꝰ vł vnipeſ mołł
Sephima: ſpiculū fractū.
Seraphin: ardor vł incendiuꝫ:
ſeu ardētes vł incēdentes.
Seraia: princeps dn̄i vel angu
ſtians dn̄m.
Serabias: idem.
Sereſer: princeps principū: vel
anguſtians principes.
Sereth: prīceps vł lepra ſeu tri
bulatio: aut reliq̄e prīcipatꝰ
Sergius princeps vałł vł prin
ceps hortuli: ſeu prīceps horti
humiliati: aut anguſtiās hor-
tum humiliatū.
Serim: principans eis aut an-
guſtia eorū.
Seron: princeps merorꝫ vł can
tans triſticiā.
Ser: carbo murmurantiuꝫ aut
anguſtia inutiliū.
Serua: vinculū vel anguſtia.
Seruch: lorū vel corrigia: ſiue
dependens aut ꝑfectio.
Seruia: vinctꝰ vel vinctio: ſeu
anguſtiās aut anguſtiatꝰ.
Seſa: tēptatio vł farinatꝰ: ſiue
longeuus aut egrediens.
Saſach: manus vel byſſus: ſeu
mānꝰ ſacci aut ſaccꝰ byſſinꝰ.
Seſai: egrediens mihi vel lon-
geuitas mea: ſeu farinatꝰ meꝰ
aut temptatio mea.
Seſamor: tēptatio vrgens vel
egreſſio attrectans.
Seſan: temptatio doni vł egreſ
ſio gratie.
Seſban: tribulatio veniens vł

tribulatoꝛ edificationis.
Seſbaſar:tribulatoꝛ vł tribu-
latꝰ:ſeu tribulās aut egrediēſ
Seſima:egreſſio moꝛtificatōis
vel egreſſum eſt os triſticie.
Seſion:egreſſio triſtis oꝛis vel
egreſſum eſt os triſticię.
Seth:ponens vel poſitꝰ ſeu po
ſuit aut reſurrectio.
Seth:ſemen vel germē:ſeu ger
men aut poculū.
Sethar:poculum ſuſcitans vł
germen vigilie.
Sethim:ſpine vel germina ſeu
poſitiones.
Sethꝛi:exactoꝛ meus vel abun
dantia mea:ſeu diuertens mi
hi:aut diuerticulū meū.
Sethꝛai:ſeminās magiſter me
us:vel reſurrectio mgr̄i mei
Seethim:ſpine vł germina ſeu
poſitiones.
Scema:loquens vel tentoꝛiū:
ſeu vulpecula clamans aut ta
bernaculū.
Sene:loquentes vel tentoꝛia:
ſeu vulpecule clamantes: aut
tabernacula.
Scenophegia:tētoꝛioꝝ occur-
ſio vł tabernacloꝝ ſolēnitas.
Scena: vulpecula hec vł taber
naculū ipſum.
Sephanus:coꝛona vel noꝛma
noſtra:ſeu iudicans nos : aut
ſpeculatoꝛ noſter.
Stephanꝰ: regula vel coꝛona-
tꝰ:ſeu ſpeculās aut iaculatio.
Stephana: coꝛona vel noꝛma
noſtra:ſeu iudicans nos:aut
ſpeculatrix noſtra.
Stephana:regula vel coꝛona:
ſeu ſpeculās aut iaculatio.
Hic.i.poſt.s.
ſIa:doꝛmitatio vel indi
gentia:ſeu doꝛmitantes
aut indigentes.
Siaa:doꝛmitās ei vel indigen
tia eius.
Siaba:indigens patre vel doꝛ
mitatio patris.
Siai:doꝛmitans mihi vel indi
gentia mea.
Siam:ſitis vel ſitiens ſeu doꝛ-
mitans aut indigētia eoꝝ.
Siba:recte vł ꝯuerſio ſeu venit
egreſſus:aut venit egreſſio.
Siban:rectitudo doni vel con
uerſio gratie.
Siboim:rectꝰ vł ꝯuerſus ſeu e-
grediēs eis:aut ꝯuerſio eoꝝ.
Siecha:inſania vel ebꝛietas.
Siecharū:ebꝛū vel inſani.
Sichar:penitēs vł penitētia.
Sichar:ramus vel ꝯcluſio:ſeu
byſſus aut cilitiū.
Sichelech:defecatio vocis ad-
ducte vel adductio vocꝭ defe-
cate:ſeu effundens ſextarium
aut effuſio ſextarū.
Sichem: humerus vel humeri
ſeu laboꝛ aut laboꝛātes.
Sicher:ebꝛius vel ebꝛietas.
Sichera:ebꝛiꝰ ei vł ebꝛietas eiꝰ
Sicileg:effundens ſextarium
vel effuſio ſextarū:ſiue defeca
tio vocis adducte aut addu-
ctio vocis defecate.
Sicilia:pōderoſa vł laboꝛioſa.
Sicilienſes: ponderoſi vel la-
boꝛioſi.
Sichima:humeroſa vł laboꝛio
ſa.Ipſa eſt q̄ eſt ⁊ ſichim:ſ; in
latinū ⁊ grecū ſonū vertit̄ vt
ſichima ꝓnunciet̄.
Sichim:humeroſi vł laboꝛioſi
Sicione:pondus doloꝛis vł la
boꝛioſa iniquitatis.
Siculus:pondus cōſilij vel la-
boꝛ feſtinationis.
Sichem: cōiunctꝰ vel venatio
fontis vel taciturnitas.
Sidon:ſalus vel tacens ſeu ſal
uans.
Sidonū:ſalui vel tacentes:ſeu
ſaluātes aut taciturnitas.
Sidon:venatio vel commotio
ſeu venatio triſticie:aut com-
motio iniquitatis.
Sidama:cōmouēs eū vł vena
tio eiꝰ:ſeu cōmouēs triſticiaꝫ
ei:aut venatio iniqtatꝭ eius.
Sidoma:venatio vel cōmotio
ſeu venatio meroꝛꝭ aut vena-
tio inutilis.
Sidonū:venātes vel cōmouē-
tes:ſeu venatoꝛes meroꝛꝭ aut
venantes inutile.
Sidrac:decoꝛ vel decoꝛus :ſeu
decus meū: aut decorꝰ mihi.
Siene:ſitis vel ſitiens ſeu doꝛ-
mitatio aut indigētia.
Sienēſes:doꝛmiētes vł ſitien-
tes:ſeu īdigētes aut īdigētie.
Sibab:ſupattollens vel ſuper-
attollere.
Sila:miſſus vel miſſio.
Silam:miſſio eiꝰ vł miſſio eoꝝ
Silas:miſſa plaſmatio vel miſ
ſionē ſuſtollens
Sillem:recens vel nouꝰ ſeu re
center aut nuperrime.
Silliti:miſſus mihi: vel miſſio
mea.
Silo:auulſio vel vbi eſt ipſa.
Silo auulſio vel tranſlata ſeu
dimiſſio aut reſtitutio.
Silonite:auulſi vł vbi fuit ipſi
Silonite:trāſferētes vł auellē-
tes ſeu dimittētes aut r̄ſtituti
Silloa : miſſus vel miſſio: ſeu
miſſus ei aut miſſio eiꝰ.
Siloe:idem.
Siloam:miſſus eis: vel miſſio
eoꝛum.
Siloni:trāſiens vł auellēs ſeu
dimiſſio aut reſtitutio.
Silonite:trāſferētes vł auellē-
tes:ſeu dimiſſi aut reſtituti.
Siluanus:miſſus frater vel e-
miſſio ad fraternitatē.
Simmaa:exauditio vel exaudi
bilis.
Simmachus:exauditus vł ex-
audibilis.
Simmaith: moꝛtificās vł moꝛ
tificatio: ſeu moꝛtificatꝰ: aut
quicūq; moꝛietur.
Symeon:auditus vel exaudi-
bilis:ſeu audiens meroꝛē aut
nomen habitaculi.
Symeonite:auditi vel exaudi-
biles:ſeu audiētes triſticiam:
aut noia habitaculoꝝ.
Symon:obediens vel obediē-
tia:ſeu ponens triſticiam aut
auditoꝛ meroꝛis.
Simpſalma:vocū copulatio vł
vocū conuenientia.
Simuth:locus vel loca.
Sin: temptatio egrediens: vel
egreſſio temptationis.
Sin:dentes vel dentoſi: ſeu ſu
per paruuł autꝭ amphoꝛa tem
ptationis.
Sin:rubus vel odium: ſeu mā
datū aut egrediens.
Sina:dentes eius vł dētiū eiꝰ
ſeu ſup vulnꝰ eius amphoꝛa

temptationis.
Sina: meſura vel mandatum: ſeu rubus eiꝰ: aut odiēs eum.
Sina: tēptatio egrediēs mihi: vel egreſſio tēptationis mee.
Sinai: mēſura mea vel mandatum meum: ſeu rubi: aut odia plurali numero.
Sinai: dētes mei vel dētiū meorū: ſeu ſup vulnꝰ meum: aut amphora tēptationis mee.
Sincꝰ: egrediēs vl' odioſus. ſeu leuans me: aut alleuatio mea
Singagma: doctrina vel inſtitutio.
Sinichion: victori deo palma: vel victoria dei triumphus.
Sinchichen: loquens vel loq̄la ſeu charitas.
Sion: ſpecula vel ſemen eiꝰ.
Sion: mādatū vel numen: ſiue ſpeculū: aut ſpeculatio.
Sior: paruulus vel turbulētꝰ: ſeu turbidus: aut firmamētū nouum.
Siorlabanath: puulus cādidatus: vel firmamentū noue albedinis.
Sir: aula: vel lebes quā vulgo ollā vocāt. id ē chaldariam.
Sira: aula eiꝰ: vel lebes eius.
Sirath murus vel maceria.
Siracuſa: murus gladij: vl' maceria leticie.
Siraſirim: cantātia cātica canticorum.
Syria: ara vl' humecta: ſeu ſublimis aut ſublimitas.
Syrij: are vel humecti: ſeu ſublimes aut exceſi.
Syrophenissa: alte cōuerſa mulier: vel ſublimitas ꝯuerſiōis aſſumpte.
Sirtes: tribulatiōes vl' āguſtie ſeu potiōes: aut tractationes.
Sirtes enī a tractu: ſaluſtiꝰ dicit appellari.
Sis: temptatio vel farina: ſiue egrediēs ei: aut lōgeuitas eiꝰ.
Siſai: temptās me vel farina mea: ſeu egrediēs mihi: aut lōgeuitas mea.
Siſam temptās eos vel farina eorū: ſeu egrediēs eis: aut longeuitas eorū.
Siſara: equi viſio: vel excluſio gaudij ſeu tollēs cedentē: aut excludens gaudentē.
Siſſiriel: timēs deum vel bñdictus dei.
Siuram: dignitas vel elatio.
Sizilia: pōderoſa vl' laborioſa.
Siziliēſes: pōderoſi l' laborioſi
Sithia: vulpes illuminata: vel tentoriū illuminatū.
Sithe: vulpecule illuminate vl' tabernacula illuminata.
Siropolis: vulpes illuminata ciuibꝰ: vel vulpeculis illumiata ciuitas.
Sitopolite: vulpecule illumiate ciuibꝰ: vl' vulpibꝰ illuminati ciues.
Smirna: cōſūmatio amaritudinis: uel maricatio cōſūmata.
Smirnei: ꝯſūmati iamaritudie vl' amaricati in ꝯſūmatione.
Smirne: cātās cāticū: vel cātatio eorū.
Smirnēſes: cātātes cātica: vel cātatiōes eorum.

Hic. o. poſt. s.

ſ Oa: ſaluās euz vl' locutio eius.
Soar: puſillus vel puſillanimis: ſeu puſillitas aut puſillanimitas.
Soba: ſerra ſecās in ea: vl' mādatū in ea.
Sobab: cōuertēs vel cōuerſio.
Sobaba: ꝯuertēs eū vel cōuerſio eius.
Sobach: ſimplex vel colūbarū: ſeu ꝯuertens te: aut ꝯūſio tua
Sobai: ſerra mea ſecās: vl' mādatū meū in ea.
Sobal: ſpica vel vectes ad portandū: ſeu vana vetuſtas: aut vanitas vetuſtatis.
Sobi: ſerra ſecans me: vel mandatum in me.
Sobnas: ſedens: vel ſedes: ſeu diuertens: aut diuerculū.
Soboch: irretinēs cōuerſio.
Sobochai: ꝯuerſio mea: vel incēdiū meū: vl' irretinēs vulturem: aut ꝯuertēs deuoratorē.
Socha: ramus vel ꝓpago.
Sochat: rami vel ꝓpagines.
Socho: ramꝰ vl' humilitas: ſeu vmbraculum.
Soccho: idem.
Socchot: tētoria vel tabernacula: ſeu rami aut hūilitates.
Soccothbenoth: tētoria filij reſpondentis vl' tabernacula filij tpalis.
Sodac: excludens: vel latꝰ a latere nō a latitudie: ſeu archanum aut excluſio.
Sodada: latꝰ eius vel excludēs eum: ſeu archanū eius: aut excluſio eius.
Sodi: latus meū: vel archanuȝ meū: ſeu excluſio mea.
Soddi: idem.
Sodoma: paſtio ſilēns vel declinatio eorū.
Sodoma: fulua vel ſterilis: ſeu cecitas: aut pecus ſilens.
Sodomie: paſtiones ſilentij vl' declinationes eorū.
Sodomite: fului vl' ſteriles ſeu ceci: aut pecora ſilentia.
Soem: gyrꝰ: vel expectatio eoȝ
Soen: gyrus: vel expectatio.
Soene: gyrus eiꝰ: vel expectatio eorū: ſiue expectans eos.
Soer: expectās vel expectatio: ſeu gyrans: aut circūdatio.
Sophat: irretitꝰ vel euiſceratꝰ ſeu irretitio: aut euiſceratio.
Sophai: ſpeculū meuȝ: vel ſpeculator meus.
Sophan: atterens vl' attritio: ſeu vmbraculū: aut vmbratio
Sophar: ſpeculās eum vel ſpecule diſſipatio: ſiue diſſipans ſpeclatorē: aut ſpeculatorē vl' debo.
Sophech: iudicans vel diiudicatio.
Sopher: liber vel narratio.
Sophera: narrans eū: vel liber eius.
Sopherech: liber vite vel narratio pauoris.
Sophim: ſpeculās eos: vel ſpeculator eorū.
Sophonias: ſpeculū dñi: vl' cognitor archanorū dei.
Sophonias: abſcōdēs dñm vl' abſconditꝰ dño ſeu ſpeculans dñm: aut ſpeculator dñi.
Solemtes: auellens: vel dimittens ſeu auulſio: aut dimiſſio
Solomuth: tēptatio reſpiciēs tranſmigrationem.

Somer:cuſtos:vł cuſtodia:ſeu cuſtodiens:aut cuſtoditus.
Somorias:cuſtos dñi:vł cuſtoſtodiens dñm.
Somtphophanec:ſaluator mūdi:vel abſcōditorū redēptor
Son:pecꝰ eoꝝ:vel dētes eoꝝ.
Son:pupilla eorum:vel ſcōdus eis:ſeu coccus eorū:aut coccinum eorum.
Sonar:coccinea:vel ſubſiſtens eis:ſeu pecora eoꝝ:aut pecora rubea.
Soni:pecus vel dentes.
Soni:pupilla mea:vel dentes mihi:ſeu coccus meꝰ:aut coccinum meum.
Sonū:pupilla eorū:vel ſecundus eis:ſeu coccus eorum:aut coccinū eorum.
Soon:ciuitas:vel oppidum.
Soōthanis:ciuitas egypti:vel oppidū mandātis humilia.
Soor:petra puſilla vel fortꝫ puſillanimis:ſeu mane plaſmatꝰ aut anguſtiatus fortiter.
Sooria:petra puſilla:vel dñi plaſmatio.
Sopthim:liber iudicum:vel liber iudicantiū.
Sor:plaſmatus:vel anguſtiatꝰ
Sor:petra:vel fortis ſeu tyrius aut meridianus.
Sorarath:hoſtes tui:vel hoſtium tuorum:ſeu inimicorū tuorū:aut bellātiū contra te.
Soreth:bona vł optima ſeu electio:aut eligens dona optima
Soreth:bona vitis vel optima vinea ſeu electa vitis:aut vinea electionis.
Sori:petra mea vel robur meum:ſeu plaſmatus mihi:aut anguſtia mea.
Sorum:horreū:vł cibariū ſeu roborās eos:aut plaſmatio eoꝝ
Soſipater:ſaluās diſperſos vel narrans diſperſionem.
Soſthenes:ſaluans eos:vel ſaluans in tempore:ſiue gaudij dator:aut da mihi gaudium.
Soſtratus:ſaluans diſperſos:vel ſaluans in tempore.
Sotha:archanum:vel excluſio
Sothai:archanum meum:vel excluſio mea.
Sothelrei:radicans ſignū:vel radix ſubterior.
Sothites:archanꝰ vł excludēs
Stoici:facientes cātilenas vel in porticibus diſputantes.

Hic.v.poſt.s.

U:ſalus vel ſaluator.
ſ Sua:ſalus eius:vel ſaluans eum.
Suaa:ſaluās eūꝫ:vel ſaluator eius.
Saul reddens vel ſaluans:ſeu ſalus:aut redditio.
Suar:ſaluator ſuſcitans:vł ſaluationis vigilia.
Suba:incendens:vel incēdiū:ſeu conuertens aut conuerſio
Subach:frutetū:vel cōdenſū.
Subachai:frutetū meuꝫ:vel cōdenſio mea.
Sebahel conuerſus deoꝰ vł incendium dei.
Subochai:irretiens vel irretitus:ſeu incendium meūꝫ:aut conuerſio mea.
Subba:excelſus vł ſublimitas
Subna:ſedens vel reuertens:ſeu ſedes aut reuerſio.
Subnā:ſedēs eiſ:vł reūſio eoꝝ
Subnel:cōuerſus deo vel incēdium dei.
Suchna:obumbrans eum:vel tabernaculum eius.
Suddi:archanū meum:vel de latere meo.
Sue loquēs vel locutio:ſeu cātans aut cantilena.
Suph:rubrum:vel ſcirpus:ſeu ſpeculum:aut effuſio.
Supha:ſcirpus eius vel rubrū ei:ſeu effundens eum:aut ſpeculatio eius.
Supham:atterens:vel attritio ſeu vmbraculū:aut vmbratio
Suphamithe:atterētes vel obumbrātes:ſeu attritiōes:aut obumbracula.
Suphan:atterens:vel effuſio gratie:ſeu vmbraculum:aut obumbratio.
Suphaphin:atterēs naues vł adumbraculum roſtrorū.
Suphereth:vanitas vite vł irritum pauoris.
Suphim:vnctꝰ vel vnctio:ſeu effūdēs eos:aut ſpeculū eorū.
Suphir:vanitas vel irritum.
Suham:ſaluans eos:vel ſalutio eorum.
Suhamite:ſaluantes eos:vel ſaluationes eorum.
Sui:loquens vel locutio.
Suithes:idem.
Sun:petra vel lapis durꝰ:aut durities.
Sunā:lapideus populus:vel duritia populi.
Sunamite:lapidei populi:vel duritia populorū.
Sunamith:mortificata vł mortificatio:ſeu mortificans:aut quicunqꝫ morietur.
Sunamitis:miſerā vł captiua ſeu mortificās:ā mortificata
Sunē:coccinū:vel coccineum:ſeu dētes:aut eleuatio dētiū.
Sunē:lapideus oculus:vel duritia fontis.
Suni:petra mea:vel lapis meꝰ ſeu durꝰ mihi:aut duritia mea
Sunite:petre mee:vel lapides mei:ſeu duri mihi:aut duritie mee.
Sur:murus:vel robuſtus:ſeu continens:aut directus.
Sur:anguſtia:vel acerbitas:ſeu directio:aut cōtinentia.
Suri:anguſtia mea:vel exacerbans me:ſeu murus meꝰ directꝰ:aut ꝯtinētia mea robuſta
Suriel:acerbās deū:vel anguſtia dei.
Surihel:murus dei:vel robuſtus deo ſeu cōtinens deū:aut directio dei.
Rurihel:fortis meus deus:vel anguſtiās me deꝰ:ſeu deꝰ ꝯtinēs me:aut deꝰ directio mea.
Suriſadde:fortis dñs:vel cōtinēs mea vbera:ſeu murꝰ acerbus:aut directio anguſtiarū.
Suriſaddai:fortꝫ dñs meꝰ:vel continētia vberū meorū:ſiue murus acerbitatis mee:aut directio anguſtiarū mearū.
Sus:gaudiū vel leticia.
Suſa:leta vel gaudēs ſiue gaudium:aut leticia.
Suſach:letꝰ:vł gaudēs cilitio ſeu gaudiū:aut leticia cilitij.
Suſachim:letus vel gaudens cilitio eorū:ſeu gaudiū:aut le

ticia ciliiſ eorū
Suſan: gaudiū doni vel leticia gratie.
Suſanna: gaudiū gre: vel leticia reſpōſionis.
Suſanna: liliū vel gra: ſeu obtent⁹ liliū: aut obtinuit grām.
Suſannathanei: liliū poſſidentes vł gre emulatores ſeu gaudium doni humilis: aut leticie grate emulationis.
Suſi: gaudiū meum vel leticia mea ſiue obtinuit equum: aut obtinuit equitationē.
Suſis: gaudiū viri: vel leticia aſſūpta ſeu reuertēs mihi: aut reuerſio mea.
Suſis: gaudiū conſiliū: vel leticia eſtimantis: ſeu obtinuit equū: aut obtinuit eqtationē.
Suthala: radix vel radicatus.
Suthalam: radicatus eis: vel radicatio eorū.
Suthalaite: radicātes vel radicati.
Suthale: poculū mixtū: vel ſpina madida: ſeu ſpina viridis: aut ſpinarū madidatio.
Suir: faciēs ignes: vel augens incendiū.

Sequit̃ de incipiētib⁹ a lra. T

t Taph: pauor vel ſup: ſeu pauidus: aut ſupior.
Tabath: bona vł bonitas
Tabeth: occidens vel interficiens ſeu occiſio: aut īterfectio.
Tabehel: bon⁹ deus: vel bonitas dei.
Tebenenſiothe: occidentes vel interficientes: ſeu occiſores: aut interfectores.
Tabita: dāma vel caprea.
Tachos: ſilens vel ſilentiū.
Taddeus: apprehēdens principem: vel apphenſio pricipis
Taphath: aductus paruuli: vł paruulus veniet.
Taphia: claudicās vel claudicatio: ſeu vitam remittēs: aut remiſſio vite.
Taphne: malū ab arbore nō a malitia: vel tympanū aptum ſeu tympani aptio: aut tympanum adapiens.
Tala: ros: vel irroratio.
Talam: irrorās eos: vel irroratio eorum.
Talla: ager vel appenſio eorū.
Tallā: appendens eos vel ager eorum.
Tamath: ps pfecta: vel pfectio ptis ſeu datuz pſūmatum: aut conſūmatio data.
Tanameth: cōſolator vł pſolatus: aut cōſolās: aut cōſolatio
Tapſophos: ſpecla vel ſpeculū ſeu ſpeculator: aut ſpeculatio.
Tarela: vidēs terebinthuz: vel viſio arbuſtule.
Targal: explorator vel exploratio: ſeu ſciēs iugū: aut ſcientie iugi.
Tarthan: ſupfluus: vel elōgās ſiue turturem dedit: aut turturis datio.
Tau: ſignū vel ſubter: ſeu ſignatus aut ſubterior.
Tarchonitidis: cogitans triſticiam: vel cogitatio triſticie.

Hic.e.poſt.t.

t Erti⁹: adiūgēs vel adiūctio ſeu applicans: aut applicatio.
Tertulli⁹: ager eorū vel placēs ſtercore.

Hic.i.poſt.t.

t Iberius: videns vel bonus ſeu videns eū: aut bonitas eius.
Tiberiadis: viſio vel bonitas: ſeu videns teſtimoniū: aut bonitas teſtificationū.
Tiphoni⁹: gehēnalis dolor: vł latitudo iniquitatis.
Tigris: velox vel velocitas.
Timon: ruminans vel pinguedo ſeu pinguis: aut rumiatio.
Timothe⁹: bñficus vel bñficiū ſeu bñfaciēs: aut bñficientia
Tyrannus: continens eos vel confortatio eorū.
Tyrāni: continētes eos: vel cōfortationes eorū.
Tyr⁹: anguſtia vel tribulatio: ſeu plaſmatio: aut fortitudo.
Tyrū: plaſmati: vel tribulati: ſeu fortes: aut anguſtiati.
Tychicus: tacēs vel taciturn⁹ ſeu ſilentiū: aut taciturnitas eius.
Titus: querēs vel bonus: ſiue lutum aut lutatus.
Triphena: innuens vel reuertens: ſeu nut⁹ aut reuerſio.
Triphoſa: clara vel perſpicua: ſeu clare vidēs: aut pſpicue attendens.

Hic.o.poſt.t.

t Ob: bon⁹ vel bonitas.
Tobias: bon⁹ dño: vel bonitas dñi: ſeu ductus ad luctū aut pūſus ad vniūſa
Tobis: bonus vir: vel bona aſſumptio.
Tophel: ruina vel cadens ſeu tractans: aut irruens.
Topazion: bonū teſtamentum vel bonitas teſtamenti.
Troade: ſeruiens vel ſeruitiuz: ſeu requies aut latitudo.
Trophimus: diſſoluēs vł diſſolut⁹ ſeu diſſoluens thalamos: aut diſſolutio thalamorū.

Hic.v.poſt.t.

t Ubal: duct⁹ ad luctū: vł cōuerſus ad vniuerſa.
Tubal: deferēs vł deſertus: ſeu deferēs aut delat⁹.
Tubalchai: ductus ad luctū lamentationis: vel cōuerſus ad vniuerſa acquiſitionis.
Tubachai: deferēs poſſeſſionē vel deferens lamētationē ſeu delatus poſſeſſioni: aut deſertus acqſitioni.
Hucuſqꝫ p ſimplicē.t. lram.i. ſine aſpiratione lecta ſūt pricipia noiuz: ex nūc q ſequūt̃ aſpiratione addita legēda ſūt.

Hic.h.poſt.t.

t Haamath: dator indignatiōis: aut bilis: vel dedit indignationē: aut bilē: ſeu data eſt bilis ei: aut data ē ei indignatio.
Thaan: diuēs dono vel pauidus gratia.
Thaas: ſup: vel pauidus ſeu diues aut ſuperior.
Thaaſar: diues vel diuitie ſeu pauorem ſuſcitans: aut ſuperius vigilans.
Thabee: bonus occiſor vel bñ occidens: ſeu bñ occiſus: aut bona occiſio.
Thabelias: bon⁹ deus dñs: vel bonitas dei dñi.

Taberne:bona viſio vel bone viſiones.
Thabiana:bona donatio:vel bonitas gratificationis.
Thabianei:bene donantes:vł bene gratificati.
Thabor:veniat lux vel veniat lumen ſeu aduentꝰ luminis: aut lucis acceſſio.
Thatbrēmon:bñ ſublimis:vel bona ꝯgregatio:ſeu bonus ad vidēdū:aut bonitas viſionis eorum.
Thachaſim:ſtatere appenſio: vel ſilentiū eorū.
Thadal:pricebs appendēs vel pricipis appēſor:ſeu princeps appēſus:aut pricipis appēſio
Taphiphu:claudicans labilis vel tympanū aperiens.
Taphnas:ſignū optū:vł ſigni- opertio ſeu ſtupēs os ſerpētis aut inſanū os ſerpētiū:ab ore intelligendū eſt ab oſſe.
Taphnes:idem.
Thaphnathſare:numerās opi mentū nouū vel numerꝰ ope- rimenti noui.
Thaphua:tympanū aperiens: vel tympani apertio.
Thai:pauor meꝰ:vel ſuperior mihi.
Thaim:duo vel bini ſiue duo: aut bina.
Thala:appenſio vel appēdens ſeu irrorans:aut irroratio.
Thalamig:ex ipſo vel p ſemet- ipſo:ſeu ipſemet reſpōdit ſibi: aut ſibimet reſpōſio eius.
Thalaſa:appendēs facturā vł appenſio plaſmationis:ſeu ir rorans facturam:aut irrorās plaſmationem.
Thalaſar:appēdit principē vel appēſio principis:ſeu irrorās pricipē:aut pricipis irroratio
Thale:appenſio:vel appēdens ſiue irrorās au[illegible]o.
Thallim:pſalm[illegible]ymni ſeu laudes aut laudationes.
Thabitacumi:puella tibi dico ſurge.Syrū eſt nō hebreum.
Thalme:ſulcꝰ:vel ſulci ſeu de- pendēs:aut ſuſpēſio.
Thalmai:ſulcus meꝰ:vel ſulci mei:ſiue appēdēs me:aut ſuſ- penſio mea.
Thamar:palma:vł amarat:ſeu cōmutās:aut cōmutata.
Thamuz:cōſūmātes vel contē nentes ſiue cōtēptus:aut con ſūmatio:
Thanna:nūerꝰ vł fidelitas:ſeu fidelis eis:aut ꝯſūmatio eorū
Thānas:numerꝰ vel deficiens ſeu vectans facturā:aut cōſū- matio plaſmationis.
Thānatha:vectans explorato- res odoris:vel vectans explo- ratores aſcenſionis.
Thānathei:vectantes explora- tores odoris:vel vectantes ex ploratores aſcenſionis.
Thānathſara:numerāſ opimē tum nouū:vel numerꝰ opimē ti noui.
Thannes:numerꝰ vel deficiēs ſeu fidelꝭ ei:aut ꝯſūmatio eoꝝ.
Thāni:numerās mihi:vel cō- ſūmatio mea.
Thana:humilis vel reſpōdens ſeu reſpōſio:aut humilitas.
Thanaa:humilis eis:vel reſpō ſio eius.
Thanath:reſpōdit tibi:vel hu militas ad te:ſeu humilis tibi aut reſponſio tua.
Thanais:humiliās virum:vel reſpōdens aſſumptioni.
Thanath:humilis vel reſpon- dens ſeu humilitas:aut reſpō ſio:aut cōſolatio petitionis.
Thanahſelo:humilitas dimiſ- ſionis vel ꝯſolatio petitionis
Thanis:mādās hūilia:vel mā dās humilitatē:ſeu mādatuꝫ humile:aut mādatū hūilitatꝭ
Thanthānei:rūſio fidelꝭ mihi: vel humilis explorator aſcen- ſionis mee.
Thapſa:ſpeculū vł indignatio
Thapſar:ſpeculū vigilie:vel in dignationē ſuſcitans.
Thapſe:indignās vel indigna tio ſeu ſedes offendēs:aut of- fendiculi.
Thara:paſcens:vel paſcio ſeu explorator odoris:aut explo- ratio aſcenſionis.
Tharacha:ſupfluꝰ eiꝰ:vel elō- gans ab eo:ſeu ſupfluēs eius aut elōgatio eius.
Tharaſim:idola vel imagines ſeu figure:aut imaginatiōes.
Tharana:nequaꝫ in dono:vel abigens grām.
Tharthat:ſupfluꝰ:vel elōgans ſeu ſupfluitas:aut elōgatio.
Tardema:grauis:aut pfūdus ſopor:vel grauitas:aut pfun ditas ſoporis.
Thare:abactor:vel depulſor: ſeu nequam aut nequicia.
Tharei:nequā aut neqcie:ſeu abigentes:aut depellentes.
Tharei:paſcens me:vel paſtio mea:ſeu explorator odorꝭ mei aut exploratio aſcēſiōis mee.
Thareaſra:liber duodecim p- phetarū
Thares:explorator gaudij:vel explorator leticie:ſeu gaudiū abigens aut leticiā.
Tharſis:explorās gaudiū vł ex plorās leticiā:ſeu diſſipās ſpe culū:aut diſſipatio ſpecule.
Tharſenſes:explorātes gaudiū vel explorātes leticiā:ſeu diſſi pantes ſpeculū:aut diſſipato- res ſpecule.
Tharſum:exploratio gaudij:vł diſſipatio ſpecule.
Thaſi:poſitus mihi:vel poſi- tio mea.
Thau:cōſūmās:vel cōſūmatꝰ: ſeu cōſūmator:aut cōſūmatio
Thracia:redes vel latitudo.
Shraces:lati:vel redeſcētes.
Thramarhe:ſeruiens dono vel diſſolutio donationis.
Thraſee:diſſoluēs thalamos: vel diſſolutio thalomorū.

Hic.he.poſt.t.

t Hebaida:cōuerſa vel cō- uerſio.
Thebaoth:ꝯuertēs tp̄s vel cōuerſio peccatoris.
Thebath:bonū vel bonitas:ſi ue ꝯuertens delinquentē:aut cōuerſio peccatoris.
Thebel:inſulſus vel inſipiens
Thebes:fcā mea:vł mea fuerit.
Thebeth:bonus pauor:vel bo nitas vite.
Thebin:palea mea:vł oua feri
Thebin:bonus mihi:vel palea mea.
Theboleth:ſpica palee:vel in-

ſulſitas germinationis.
Theboleth:ſpica: palee vel inſulſitas germinationis.
Thebon:palee vel ſulſitas.
Thechel: ſtatere appenſio: vel appenſum eſt in ſtatera.
Thechoe:tuba canens vł buccinatoꝛ.
Thecua:tuba vel buccina:ſeu ſonitus aut ꝑcuſſio.
Thecuam:tube vł buccine ſeu ſonantes aut ꝑcutientes.
Thecuem:idem.
Thecuite:idem.
Thecuath:buccina delinquēs vel ꝑcuſſio peccatoꝛis.
Thecuā:patiēs vł patiētia ſeu ꝑcutiēs eos aut buccina eoꝝ
Thedoꝛ:paxillus vel infixio.
Theem:meridianus vel ſtatura menſure.
Theglath:trāſmigrās vel trāſmigratoꝛ:actiua ſignificatione intelligendū eſt:id eſt alioſ faciens tranſmigrare.
Theglatphalaſſar: trāſmigrās cadentē pꝛincipem:vł trāſmigratio cadentiſ pꝛincipis.
Theglathphaliſar:idem.
Theben:ſtatera menſure vł ſtatera menſurata.
Thebenite:ſtatera menſurata vel ſtatera menſurationis.
Thelabin:diſpſi vel diſꝑgētes ſeu diſpſio aut diſꝑſiones.
Thelame:agger aquarum:vel riui fluuioꝛū.
Thelaſſar:appendēs pꝛincipē: vel appenſio pꝛincipis.
Thelem:ros eoꝛum vel agger aquarū.
Thelmelathelarſa:agger aq̄rū diſꝑgentiū ſolē: vel riui fluuioꝛū diſꝑgentes illumiatos.
Thelmon:ros doni vel irroꝛatio requieſcentis.
Thelmum:ros doni vel irroꝛatio requieſcentiū.
Thema:auſter vel africus:ſeu auſtralis aut meridianꝰ.
Theman:auſter vel africus.
Themana:auſter eius vel africus eius.
Themani:auſter meus vł africus mihi.
Themanites:auſtralꝰ vł africanus ab africo nō ab africa.
Thēna:vectans vł defectio.
Themoꝛ:ſmirna vel ꝯſummatio amaritudinis.
Themora:ſmirna eiꝰ vel ꝯſummatio amaritudinis eiꝰ.
Themoꝛites:ſmirnenſis vł cōſummatꝰ in amaritudine.
Thena:caſtra vel donata : ſeu donationes aut dona eoꝝ.
Thenath:caſtra fratris vel dona fletuum.
Themath:ficus vł amygdalū.
Thenoemeth:conſolatus : vel conſolatio.
Theodas:laudans vel laudatio:ſeu ſignū capiens aut captura ſignaculi.
Theodotꝰ:laudās vł laudatio
Theophilus cōuertens vel cōuerſus:ſeu ſurſum ferens:aut rurſum poꝛtatus.
Therath:ꝓculꝰ vel elongatꝰ.
Theraphi:idola vł incēdia ſiue figure aut imaginatiōes.
Therchath:ſubuertens vł ſubuerſio.
Therphala:ſubuerſiōe cadens vel exploꝛata diuiſio.
Therphalei: exploꝛatoꝛes diuiſi:vel ſubuerſione cadentes.
Themath:exploꝛata redēptio: vel exploꝛatio redēptionis.
Therſa:pulchꝛa vł placēs: ſeu cōplacitio aut cōplacēs ſibi.
Theſan:poſuit donū vel depoſitio gratie.
Theſis:poſita vel depoſitio.
Theſbi:captiuās vel ꝯuertens ſeu captiuitas aut ꝯuerſio.
Theſbites:ꝯuertēs vł captiuatoꝛ:ſeu feſtinꝰ ad intelligēdū: aut intelligētia feſtinata.
Theſbon:feſtinata itelligētia: vel feſtinatio ad intelligēdū.
Teſbues:captiuās vł captiuatoꝛ:ſeu captiuꝰ aut captiuitas
Theſſalonica:feſtinans vmbrā ſtatuere:vel feſtinans vmbrā firmare.
Theſſalonicenſes :feſtinantes vmbꝛam ſtatuere:vel feſtinantes vmbꝛam firmare.
Theth:ſubter vel infra:ſeu bonū aut excluſio.
Thetim boni vel excluſi:ſeu iferioꝛes aut ſubterioꝛes.
Thendas:laudans vel laudatio:ſeu ſignū capiens:aut captura ſignaculi.
Thezez:agger hoꝛribilis vł tuba terribilis. Hic.hi.poſt.t.
t Hicathira:illumin ata: vel illumiatrix:ſeu illuminans aut illuminatio.
Thiathireni:illuminantes vel illuminati.
Thiabath: foꝛū vel macellū.
Thichon:mediū vł dimidiatio
Thiconium:idem.
Thichna:ſpes vel deſperatio.
Thūna:hūilia vel reſpōdētia.
Thicon:diſꝑgens meroꝛez vel diſperſio iniquitatis.
Thimeꝰ:pinguis vł ruminās.
Thiras:timoꝛ vel reditꝰ:ſeu timens aut ſupfluus.
Thiria:timens dominū vel rediens dn̄o.
Thriphon:diſſoluēs doloꝛem vel ſeruiens iniquitati.
Thrimoth:diſſoluens moꝛtez: vel requietio moꝛtis.
Hic.ho.poſt.t.
t Hob:ablatio vł vniuerſitas.
Thobel: vanitas vel ablatio: ſeu ductus ad luctū aut conuerſus ad vniuerſa.
Thochaath:ſtridens vł ſtridoꝛ
Thocem:ſtridoꝛ foꝛtis vel ſtridens oculus.
Tooph:gehenna vel ſtulticia: ſeu latitudo:aut ampla pena ſtultoꝛum.
Theophec:oꝛis operculum vel oꝛis ꝓtectio:ſeu os ꝓtegens: aut os pꝛotectū.
Theophel:os dei ꝓtegens:vel dei ꝓtectuz:ſeu oꝛis dei operculū:aut oꝛis dei ꝓtectio.
Thopheth:gehenna pauoꝛiſ vł ampla pena vite ſtultoꝝ.
Thogoꝛma:auellens vel interpꝛes:ſeu quiſpiā incolatꝰ:aut incolatus auulſio.
Thola:coccinū vel vermiculꝰ.
Tholad:coccineus ſeruꝰ vł rubeus coloꝛ teſtiū.
Tholaite:coccinei vł rubicūdi
Thole:coccineū vł rubeꝰ coloꝛ
Tholmai:ad mēſurā deducēs.

UPB

vel ad menſurā reductio: ſeu ſulcus me⁹: aut ſuſpēſio mea
Tholomai: idem
Tholomaida: ad mēſurā deducēs: vel ad menſurā reducta
Tholomais: idem
Tholomaidēſes: ad menſuraꝫ deducti: vel ad menſurā deducentes
Tholome⁹: ad menſurā deducēs: vel ad mēſurā reductus
Thol⁹ rotūdus: vel rotūditas
Thomas abyſſus vł geminus Vñ ⁊ grece didym⁹ appellat̃.
Thopo: manētia vł latitudo.
Thorath lex vel pentatheucū.
Thoſe: captiuitas vł feſtinatio
Thoſaites: captiu⁹ vł feſtinator
Thoth: error vel amētia
Thoti: error meus vel amētia mea
Thou: amēs vel errās: ſeu error eoꝝ: aut amētia eoꝝ
Thorchade: requieſcēs vel requietio
Thorgadite: ſerui ſuccincti: vł requieſcētes latrūculi

Hic.hu.poſt.t.

t Hubal: ductus ad luctū vel conuerſus ad vniuerſa.
Thubal: deferens: vel deſertus ſeu deferens aut delat⁹.
Thubalchaim: duct⁹ ad luctū lamentationis: vł ꝯuerſus ad vniuerſa acquiſitionis.
Thubalchaim: deferens paſſionem: vel deferēs lamētatiōeꝫ ſeu delat⁹ poſſeſſioni: aut deſertus acquiſitioni.
Thubin: deferens vel deſertio: ſeu bñ metiens: aut bona mēſura.

Sequitur de incipientib⁹ ab. V. littera.

v Bil: feſtinās germen vł conſiliū vetuſtatis.
Vchocha: ignis mordēs vł dolor ꝓſtolationis.
Vchocha: infirm⁹ vel debilis: ſeu infirmās eos: aut infirmitas eorum.
Vphanite: infirmi vel debiles: ſeu infirmātes eos: aut infirtates eoꝝ.
Vphir: infirm⁹ vel infirmitas: ſiue irritū aut herboſum.
Vl: dolens aut parturiens: ſeu dolor aut parturitio.
Vlai: cenū: vel palus a palude non a palo ſeu dolor femoris: aut dolor vmbraculi.
Vlam: prius vel ante: ſeu prior aut anterior.
Vr: lumen vel ignis: ſeu incendium aut feneſtra.
Vrai: lumen meū vel ignis meus vel incendiū meū.
Vram: deus excelſus vel lumē excelſum: ſeu ignis eoruꝫ: aut feneſtra eorū.
Vram: lucens pp̄lo: vel igneus pp̄lus: ſeu incendēs populuꝫ: aut incendiū populoꝝ.
Vratha: ignis peccati vł incendens peccatū: ſeu lumē tp̄ale: aut aperiens peccatori.
Vrban⁹: luce gaudens vel luciꝫ gaudiū: ſeu gaudēs igne: aut gaudens incendio.
Vrei: longitudo mea vł illuminator meus: ſeu ignis meus: aut incendiū meū.
Vri: lux mea vel ignis me⁹: ſeu incendēs me: aut aptio mea.
Vrias: lux mea dei: vel lumen meū dñi: ſeu dñs ignis meus: aut dñs incendiū meū.
Vriel: lucens deo vel ignis dei ſeu aperiens deo aut incendium dei.
Vs: conſiliū vł ꝯſiliator: ſeu feſtinans aut feſtinatio.
Vſam: ꝯſulens pp̄lo vel cōſiliū populi: ſeu feſtinans eos: aut feſtinatio eorū.
Vſathi: feſtinante me vel conſiliante mihi: ſeu ꝯſiliū meum: aut feſtinatio mea.
Vſathites: feſtinans vel conſiliator.
Vſi: conſulens mihi vel conſiliū meū: ſeu feſtinans me: aut feſtinatio mea.
Vſim: feſtinans eos vel conſilium eorū.
Vſin: conſilium vel feſtinatio: ſeu feſtinus conſilio: aut feſtinator conſilij.
Vthai: dolor ſigni vel cōſilium errans.
Vza: conſiliū vel ꝯſiliator.
Vzal: ꝯſiliū ei⁹ vł ꝯſiliator eoꝝ.
Vaphs: finis vel definitio.
Vaphſi: finis meus vel definitio mea.
Vaphiſus: finis ꝯſilij vel definiens feſtinationē.
Vaphiſi: finis ꝯſilij mei: vł definiens feſtinationē meā.
Vagao: ipſa vallis eſtuans: vel ipſa vallis eſtuatio.
Vagethra: liber leuitarū: vel liber leuiticus.
Vegedaber: liber numerās vel liber numeri.
Vaizatha: ipſe ducens huc: vel ipſe fornicator.
Vaſem: finis dentium: vł deſtinatus anguſtie.
Vaſthi: finis ſignat⁹ vel definitio ꝯſummata.
Vahu: hec vel ipſa: ſeu ipſe aut ille.
Vellath: finis vtilis: vel definitio declinationis.
Vur: vires vel virium ſeu ꝓuocatio ire: aut iracundia ꝓuocationis.

Sequit̃ de incipientibus a. Z. littera.

z Aab: aurū obrizum: vel aurū puriſſimū.
Zaba: mouēs vel mot⁹ ſeu fluctuans aut fluctuatio.
Zabad: fluens torris: vel torriſ fluitio: quem vulgo titionem vocant.
Zabadā: fluens torriſ inutil̃: vł fluens torris idolatrie.
Zabadai: fluxus torriū: vel torrium fluitio.
Zabadia: fluens torris dñi: vel torris fluens dño.
Zabbai: mot⁹ meus vel fluctuatio mea.
Zabaon: mouēs dolorē vł fluctuatio iniquitatis.
Zabath: mouēs delictū vel torris fluens peccato.
Zabam: mouēs eos vel fluctuatio eorum.
Zabel: iſta cōfuſio vł iſte ignominioſus.
Zaber: mouens puteū vel fluctuatio fontis.

Zabdi:fluxus vehemens vł fluxus abundans vel fluēs abūdanter.
Zabdias:fluxus vehemēs dei: vel fluxus abundāter deo.
Zabdihel:idem.
Zabina:iſte venit reſpōdēs: vł iſta venit reſponſio.
Zabuth: fluens torris vel torris fluitio.
Zabulon:fluxus noctis vł iuſiurandū eius.
Zabulon:habitaculi ſubſtātia vel habitaculū eoꝝ :ſeu habitaculū fortitudinis:aut habitaculū pulchritudinis.
Zabulonite:fluxus noctiū:vel iuraiuranda eoꝝ.
Zabulonite:habitaculoꝝ ſubſtantie vł habitacula eoꝝ:ſeu habitacula fortitudinū :aut habitacula pulchritudinū.
Zachai:iuſtus meus vel iuſtificatio mea.
Zacharias:memorās dn̄m:vł auxiliū dn̄i.
Zacher:memoria vel adiutoriū ſeu iuſtus vigilans aut iuſtificatus ꝯſurgens.
Zacheus:iuſticia vel iuſtificatio:ſeu iuſtꝰ ꝯſilio:aut iuſtificatus feſtinans.
Zachur:memoria vel adiutorium:ſeu iuſtꝰ igneꝰ aut iuſtificatus illuminans.
Zadab:iſte pater:vł iſta paternitas.
Zadabia:iſte pater dn̄s vel iſta paternitas dn̄o.
Zaph:illuminare vł illumiatio.
Zaphi:lumen meuꝫ vel illuminatio mea.
Zaphim:illuminans eos vł illuminatio eoꝝ.
Zai:ducte vł huc:ſeu oliua aut fornicatio.
Zaim:iſta vel hec.
Zaith:ducte huc vel fornicarī tibi:ſeu oliua eius: aut fornicatio eoꝝ.
Zalmon:ſub vmbra vł obumbrans:ſeu obumbratꝰ aut obumbratio.
Zamma:iſte fluēs vł fluxꝰ eiꝰ.
Zambri: iſte laceſcens : vel iſte amaricans.

Zamdi:fluxus vehemēs vł fluxus abundans.
Zamira:iſte apertus vel iſte illuminans.
Zamra:pſallens ei vel canticū eius.
Zamram:pſallens eius vel canticum eorū.
Zamri:pſallens mihi: vel cantatio mea.
Zamrim:pſallens eis vł cantatio eorum.
Zamro : pſallens magiſtro: vel canticū magiſtri.
Zanoa:iſta requies vel iſta cōmotio:ſeu iſte repulit: aut iſte requieuit.
Zanoe:idem.
Zara:oriens vel orientalis.
Zarad:deſcendēs vel alienus: ſeu deſcēſio aut alienatio.
Zaradaim:deſcēſio inutilis vł alienus idolatra.
Zarai:oriens mihi vel orientalis meus.
Zaraias:oriens dn̄o vel orientalis domini.
Zarath:ortus peccati vł orientalis delinquens.
Zarda:alienatus valde vł alienatus ab eo.
Zare:ortꝰ eſt vł orientalꝭ ē iſte.
Zared:deſcēdēs vł abalienatꝰ
Zareide:deſcendētes vł orientales ſunt iſti.
Zares:ortus facture vel orientalis plaſmatio.
Zareth:oriens pauor vł orientalis vita.
Zarias:oriens domino vel orientalis dn̄i.
Zathan:iſte humilis vel reſpōſio iſta.
Zaua:iniquus vel iniq̄tas.
Zauath:donatꝰ vel donatio.
Zauadia:dos dn̄i vł dos dn̄o.
Zazi:horridus vł terrendus.
Zazim:horror vł terror ſeu horrendi aut terribiles.
Zazomim:que eſt hec aqua:vł ꝑparati in acie:ſeu aciē ꝑparantes aut aciei ꝑparatio.

Hic.e.poſt.z.

ʒ Eb:lupus vel rapax ſeu deuorans : aut deuorator.

Zebad:fluens torris vel torris fluitio.
Zabadia:fluens torris dn̄i vel torris fluens dn̄o.
Zebee: victima vel rapina: ſeu hoſtia aut deuoratio.
Zebedeus:donatꝰ vł do[illegible] ſeu fluēs iſte aut fluitio iſt[illegible]
Zeber: lupus vigilans vł deuorator reſurrectionis.
Zebi:lupus meus vel deuoratio mea.
Zebida:dotis mee fortitudo vł donatio mea deſiderabił.
Zebub:muſca vel muſce pluraliter.
Zebul:habitatio vel tabernaculum.
Zebulonites:tabernaculū memoris vł inhabitatio iniq̄tatī.
Zeci:memor mei vł memoratio mea.
Zechri:idem.
Zechrim:memorans eos vł memoratio eoꝝ.
Zechur:memoria luminis:vel memoratio ignea.
Zephernua:hoc os vidiſti : vel huius oris viſio.
Zephrona:os hoc vidit vł oris huius viſio.
Zei:iſte meꝰ vel iſte mihi.
Zelpha:os hians vł os fluens: ſeu os ambulans: aut oris fluitio.
Zemma:iſte fluens vł iſte fluxus eius.
Zemeri:iſte amaricans vel iſte exacerbans.
Zamram:cantās ei:vł canticū eoꝝ:ſeu tp̄s eorū oſtēdens:aut tp̄is eoꝝ oſtenſio.
Zemri:pſallens mihi vł canticum meū:ſeu iſte laceſcēs aut iſte amaricans.
Zena:cōmouens vel cōmotio: ſeu ipſe requieſcens : aut ipſa requietio.
Zenā:cōmouens eos vł cōmotio eoꝝ:ſeu ip̄e requieſcēs eis aut ipſa requietio eoꝝ.
Zeribel:iſte magiſter deꝰ vł iſta eſt magiſtratio dei.
Zerimoth: iſte timēs mortē vł iſte metuēs altitudinē mortī.
Zeſſi:iſte lapis vł iſta durities.

Zethaa:iſte pauidus vel iſte ſuperioꝛ.
Zetham:iſte amarus vꝉ iſta cōmutatio.
Zetheu:iſte amens: vel iſte erroneus.
Zethua: iſte errans ei : vel iſta amentia eius.
Zehu:iniquus vel iniquitas.
Zeuā:iniquus eis vel iniq̃tas eoꝛum.
Zeuoth:gentilis vel ſpertio.

Hic.i.poſt.3.

Iph: floꝛens vel germinans. 3
Ziphei:floꝛentes vꝉ germinantes.
Zipha:germen vel illumiare.
Ziphai:germen meum vel illuminatio mea.
Zio:ductio vel oliua.
Ziza:hoꝛrendus vel terribilis.

Hic.o.poſt.3.

O:iſte vel iſta.
3 Zoara:minoꝛ vꝉ paruula:ſeu vitula cōſternās aut vitula ꝯſternata.
Zobadomas:fluens vel toꝛrēs iniquus dn̄s:aut fluens toꝛr[?] merenti dn̄o.
Zocho:ꝓphetia vꝉ ꝓphetatio.
Zoe:attrahēs vel attractio.
Zoeleth: tractꝰ vel ꝓtrahens: ſeu tractū aut ꝓtractio.
Zoheth:iſte pauidus vel iſte viuax.
Zolomin: p̄parātes aciem:vel pꝛeparati in acie.
Zommi:aciem p̄parantes: vel in acie pꝛeparati.
Zoob:aurū vel diuitie.
Zoon:iſte iniquꝰ vꝉ iſte inutił.
Zooꝛ:plaſma vel plaſmatoꝛ ſeu iſte appꝛehendens:aut iſte iracundus.
Zooꝛi:plaſma meū vel plaſmatoꝛ meꝰ:ſeu iſte app̄hēdēs me aut iſte iracūdus mihi.
Zoꝛobabel : aliena trāſlatio vꝉ oꝛtꝰ in babylone:ſeu iſte pꝛīn ceps tranſlatiōis:aut iſte magiſter cōuerſionis.
Zozomi:que hec eſt aqua vꝉ q̄ ſunt he cogitationes:ſeu pꝛeparantes aciem:aut in acie p̄parati.

Hic.u.poſt.3.

Uſitidis: conſilium vel conſiliatrix. 3
Zuzim:cōſiliantes eos: vel conſiliatoꝛes eoꝝ.

Explicīūt interpꝛetatiōes hebꝛaicoꝝ nominū.

Notandū ꝙ trāſlatores et interp̄tes biblie
multi fuerūt ſicut dicit magiſter in hi-
ſtoriis: quia ante incarnationē dn̄i an-
nis.341.temporibus. Ptolomei phila-
delphi regis egypti ſeptuaginta interp̄
tes floruerunt: qui leges ꝛ ꝓphetas hoc
modo tranſtulerunt. Ptolomeus ſtudio
ſus ꝛ librorum cupidus percipiens apud
iudeos legem eſſe ore dei editam: ꝛ digi-
to illius ſcriptam: miſſis epiſtolis mune
ribus rogauit eleazarū pontificē iudeo
rū: vt ſibi viros ſeniores hebraice ꝛ gre-
ce lingue peritos qui interp̄tari ꝛ tranſ
ferre valerēt: dirigeret. Eteni ſua deſide
ria eſſent eā in greco trāſlatā habere: et
arciuis regalibus intereſſe. Eleazarus
autē annuēs eius petitioni: de vnaqua-
qꝫ tribu ſex legiferos vel legiferentes de
ſtinauit. Hi ſunt ſeptuagitaduo interp̄-
tes qui licet ſeptuagintaduo fuerūt mo
re ſacre ſcripture: tamē cōmūiter dr̄ ſep-
tuaginta: qꝛ ſi duo ſupſunt hoc eſt mo-
dicū reſpectu ſeptuaginta. Qui venien-
tes ad regē pētatheucū ꝛ ꝓphetas tranſ
ferētes corā rege diſputauerunt de vno
deo colendo: ꝛ ꝙ nulla creatura eſſet de
us: Jnde ē ꝙ vbicūqꝫ occurrebat eis in
trāſferēdo de trinitate vel ſub ſilentio
preteribāt vel enigmate trāſtulerunt: ne
tres deos colendos tradidiſſe viderent̄.
Similiter de incarnatione verbi faciētes
Vn̄ trāſlatio ſeptuagintaduū qn̄qꝫ ē ſu-
perflua: qn̄qꝫ diminuta. Poſt incarna-
tionē aūt dn̄i ꝛ paſſionē annis centum
Aquila. 24. Aquila quidā iudeus ad fidē ꝯuer
ſus: ſed poſtea in hereſim lapſus primꝰ
interpres: fecit aliā trāſlationē d̄ hebrai
co ī grecū tp̄e adriani imp̄atoris. Dein
odotion de poſt ān̄os. 53. Theodotion fecit ter-
tiam trāſlationē ſub comodo. Deinde
nachus. poſt ān̄os triginta. Symachꝰ interpres
claruit ſub ſeuero. Deinde poſt annos
octo inuenta eſt quedā tranſlatio hiero
ſolymis: cuius autor ignorat̄: que dicta
ranſlatio eſt vulgata tranſlatio vel quinta editio
vulgata Deinde poſt annos.18.tempore alexan
rigenes. dri: ſuꝑuenit origenes videns iſtas trāſ
lationes imperfectas: incepit corrigere
tranſlationē.72.interp̄tū per poſterio-
res iam dictas tranſlationes vel ſm̄ ali
quos ſolū tranſlationē. Theodotionis
correxit: et miſcuit: ſcilicet ſupplens di-
minuta: ꝛ reſecans ſuꝑflua. Vbicunqꝫ
igitur ad tranſlationē.72.interp̄tū ali-
quid addidit ex tranſlationibꝰ ſequen-
tibus vel vbi addidit que deerāt ibi po
nebat aſtericū vl̄ aſteriſcū .i.ſtellā vl̄ for
mā aſtri ꝑ qd̄ innuit ꝙ ꝑ additionē illā
eluſcebāt que prius deerant. Et dr̄ aſte
ricus ab aſter ꝛ icon qd̄ eſt imago vel ſi
gnum ꝛ ꝓducit pe: qꝛ apud grecos icon
ſcribit̄ ꝑ ei dipthongon: ꝛ dicit̄ aſtericꝰ
ſm̄ modernos vl̄ aſteriſcus ſm̄ antiq̄s:
et tūc dicit̄ ab aſtrū .i.ſtella ꝛ icon. Vbi
vero erat ſuꝑfluū ponebat obelū. Obe-
los eni grece dicit̄ ſagitta latine vel ve-
ru: ſignans ꝑ hoc ꝙ lr̄a ibi ſuꝑflua erat
Deinde ip̄e origenes fecit aliā tranſla- **Origenes.**
tionē ꝑ ſe plenā ſine his ſignis. Hi oēs
tranſtulerūt de hebraico in grecū. Dein
de quidā volentes habere oēs iſtas trāſ
lationes ſimul ſcribebāt libros: ſic eos
ordinantes: ꝙ in medio cuiuſlibet folii
ponebāt ſex colūnas a ſūmo deorſuꝫ de-
ſcēdētes: ponētes ī pria v̄ba trāſlatiōis
prime: in ſecunda ſcd̄e: ꝛ ſic de aliis. Et
iſti libri dicti ſunt hexapla ab hexa gre-
ce qd̄ eſt ſex latine: quaſi ſexcupla: vl̄ di-
citur hexapla quaſi liber hn̄s ſex tranſ-
lationes rectas vel rectificatas. Quidā
tamē hexapla exponūt ſimpliciter ꝓ ex-
emplaria. Et his tempꝛibꝰ multi vtriuſ-
qꝫ lingue ſcioli fecerūt alias tranſlatio-
nes de p̄dictis grecis tranſlationibꝰ in
latinū. Nouiſſime ſuꝑueniēs beatꝰ hie- **Hieronym**
ronymus: peritus in tribus linguis he
braica: greca et latina: prio correxit trāſ
lationē.72.interp̄tū in latino cū aſteri
cis ꝛ obelis: poſtea vero trāſtulit imedi
ate bibliam de hebreo ī latinū ſine aſte
ricis et obelis. Et hac trāſlatione nunc
vbiqꝫ vtit̄ tota romana eccleſia: licꝫ nō
in omnibus libris. Et ip̄ius tranſlatio
merito ceteriſ antefertur: quia ē verbo-
rū tenatior ꝛ perſpicuitate ſentētie cla-
rior. Et trāſlatio prima: ſcꝫ.72.interpre-
tum facta eſt in alexandria ciuitate q̄
metropolis eſt egypti. Alie autē tranſla
tiones in diuerſis partibus mundi vbi
tunc magiſtri polluerunt. Nota ꝙ vbi
cunqꝫ in libris veteris teſtamēti men-
doſitas reperitur: currendū eſt ad volu
mina hebreorum: quia vetus teſtamentū
primo in lingua hebrea ſcriptum ē. Si
vero in libris noui teſtamenti recurren-
dum eſt ad volumina grecorum: quia no
uum teſtamentum primo in lingua gre
ca ſcriptū eſt: preter euangeliū matthei
et epiſtolas pauli ad hebreos.

Modi intelligendi ſacrã ſcripturã

Notandũ ꝙ oĩs ſacra ſcri-
ptura quadrifor
mi ratione diſtinguit̃ ſiue exponit̃. Aut
eni i hiſtoriaco: vl̃ lr̃ali intellectu: aut al
legorico aut anagogico: aut tropologi-
Hiſtoria. co vel morali ſolet accipi. Hiſtoria nã
ꝙ eſt qñ res aliqua quõ ſm̃ litteram di-
cta vel facta ſit: plano ſermone refertur
Exo.25.a. vt cũ dicit̃ ‖Popul⁹ iſrael ex egypto ſal
uatus: tabernaculũ dño fecit. Et dicit̃
ab hiſteron.i.videre vl̃ cognoſcere: quia
antiquitus nemo ſcribebat hiſtoriã niſi
qui vidiſſet. Et ſic qñ dictiões itelligũt̃
ſimpliciter vt ſonãt: eſt ſenſus litteralis
Allegoria. vel hiſtoric⁹. Allegoria aũt eſt: cũ ver-
bis ſiue rebus myſticis ꝓ̃ſentia chriſti:
et eccleſie ſacramenta ſignant̃. Uerbis
Eſa.11.a videlicet vt ait eſaias ‖Egredie t̃ virga
de radice yeſſe: qđ aperte eſt dicere. Na-
ſcetur virgo maria de ſtirpe dauid et de
ea chriſtus naſcet̃. Reb⁹ myſticis eſt po-
pulus iſrael ab egyptiaca ſeruitute per
ſanguinẽ agni liberatus. Allegorice ec-
cleſiã ſignat que ꝑ paſſionẽ chriſti a de
moniaca ſeruitute liberata ẽ. Et nota ꝙ
allegoria multis modis exponit̃. Qñqꝫ
a ꝑſona: vt yſaac ſignat chriſtũ: Qñqꝫ a
re ⁊ non ꝑſona: vt aries occiſus ſignifi-
cat chriſti carnẽ paſſam. Quãdoqꝫ a lo
co: vt chriſtus ꝓdicatur⁹ aſcẽdit i mon
tem: vbi eminẽtia loci ſignat eius ſapi
entiã ⁊ excellẽtiã. Quãdoqꝫ a nũero: vt
apprehenderũt ſeptẽ mulieres viꝝ vnũ
id eſt ſeptem dona gratiarũ chriſti. Qñ-
qꝫ a negocio vel facto: vt interfectio go
lie a dauid: interfectionẽ diaboli a chri
Anagogia. ſto ſignat. Anagogia aũt ad ſuꝑiora
eſt: ducẽs locutio que de ꝓ̃mio futuro: ⁊
de ea que in celis eſt vita futura: apertis
ſiue myſticis ſermonibus diſputat. Aꝑ-
Matth.5.a tis: vt cum dicit̃. ‖Beati mundo corde.
Apocꝭ.22.c Myſticis: vt cuꝫ dicit̃ ‖Beati qui lauãt
ſtolas ſuas vt ſit illis poteſtas in ligno
vite et per portas intrent ciuitatem. Qđ
ſic exponit̃ anagogice. Beati qui mun
dant cogitationes ſuas ⁊ actus vt ſit il
lis poteſtas videndi dominũ noſtrum
Joh.14.a ieſum chriſtũ: qui dicit. ‖Ego ſum via
vita ⁊ veritas: ⁊ ꝑ doctrinaꝫ ⁊ exempla
ꝓcedentiũ patrũ intrant in regna celo
rũ. Et ſic eſt differẽtia inter allegoriã ⁊
anagogiã: qꝛ allegoria eſt myſticus ſen
ſus ꝑtinens ad militantẽ eccleſiã i qua
ſumus: ſed anagogia eſt apertus ſenſus
ꝑtinens ad eccleſiã triumphantẽ que ẽ
cõmunitas ſanctoꝝ iã triumphãs ⁊ re-
gnãs. Tropologia vero ẽ moralis: lo Tropolo
cutio que ad inſtructionẽ ⁊ correctionẽ
animoꝝ myſtice ſiue apte reſpicit. My-
ſtice: vt ait ſalomon. ‖Omni tempe ſint Eccs.9.
veſtimẽta tua candida: ⁊ oleũ de capite
tuo nõ deficiat: quod ẽ dicere. Omi tem
pore ſint opera tua munda: ⁊ charitas
de corde tuo nõ deficiat. Apte: vt iohã-
nes dicit ‖Filioli: nõ diligam⁹ verbo ne- 1.Joh.3.
qꝫ lingua: ſed opere ⁊ veritate. Et vt bre
uiter habeas: hiſtoria docet factũ. Tro
pologia faciendũ. Allegoria credendũ.
Anagogia appetendum. Unde
Littera geſta docet: q̇d credas allegoria
Moralis q̇d agas: quo tẽdas anagogia
Hec patẽt in hac dictiõe hierl̃m. Hiſto-
rice eni eſt nomẽ ciuitatꝭ. Tropologice
eſt typus anime fidelis. Allegorice fi-
gura eccleſie militãtꝭ. Anagogice typũ
gerit eccleſie triumphantis. Unde.
Sicut hierl̃m polis eſt terrena fidelis.
Cõſtãs eccleſia mõs fortis patria ſũma.

JOLY.R.D.
LAMARCHE VOSGES
1902

BIBLIA INTEGRA